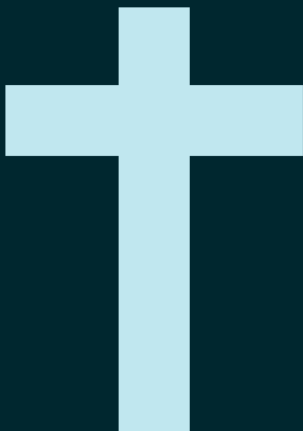

Bayiburu Ikwo

Ikwo: Bayiburu Ikwo Bible

Bayiburu Ikwo

Ikwo: Bayiburu Ikwo Bible

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Ikwo)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022
3867ef4e-3384-5ab4-a937-63476bb8a7bb

Contents

Mbùlembu	1
Awufu	88
Livítikọsu	159
Ógú	209
Ditoronomi	286
Jóshuwa	349
Ndu Ikpe	390
Rutu	431
1 Sámẹlu	437
2 Sámẹlu	488
1 Ndu Eze	535
2 Ndu Eze	589
1 Iphe e meru l'oge ndu Eze	639
2 Iphe e meru l'oge ndu Eze	691
Ézura	750
Nehemáya	771
Èsuta	801
Jobu	813
Egvu-Oma	897
Ètu	1107
O-zi-iphe	1175
Egvu Sólomọnu	1188
Azáya	1201
Jeremáya	1318
Egvu-Aphụ	1440
Ezekẹlu	1455
Dánẹlu	1541
Hosáya	1567
Jówẹlu	1582
Émọsu	1592
Obedáya	1611
Jona	1614
Mayịka	1618
Náhumu	1626
Habakuku	1631
Zefanaya	1636
Hagayi	1641
Zekaráya	1644
Malakayi	1660
Mátiyu	1665
Maku	1730

Luku	1769
Jõnu	1835
Ozi, Ndu Ishi-Ozi Jeru	1885
Rõmu	1947
1 Kõrintu	1979
2 Kõrintu	2009
Galëshiya	2028
Éfesõsu	2039
Fílipayi	2049
Kolõsi	2057
1 Tesalonáyika	2065
2 Tesalonáyika	2072
1 Tímoti	2076
2 Tímoti	2086
Táyitosu	2092
Fayilimõnu	2096
Híburu	2098
Jémusu	2124
1 Pyita	2131
2 Pyita	2141
1 Jõnu	2147
2 Jõnu	2154
3 Jõnu	2155
Judu	2156
Àphù	2159

Mbulembu

¹ Lẹ mbulembu; bẹ Nchileke meru igwe; bya emee mgboko.

² Mgboko te nwe ugbugba; to nwe iphe nọ iya nụ. Yọ buru mini jiru ekemeke obule. Eli mini ono agbakọta ọchi. Ume Nchileke eruphelephu l'eli mini ono ẹge ono.

³ Tọ dọ iya bụ; Nchileke asụ: "T'iphoro dọ." Iphoro aduwaphu.

⁴ Iphoro ono adu Nchileke mma. Yọ bya edokahu iphoro ono yẹ l'ọchi ono.

⁵ Nchileke abya agwa iphoro ono "Eswe;" gwa ọchi ono "Enyashi." Nchi ejihu bya abọhu. Ono aburu mbọku kẹ mbụ.

⁶ Ya ndono; Nchileke asụ: "T'iphe* nọdu l'echi mini ono; nọ-buhu iya ẹbo."

⁷ Tọ dọ iya bụ; Nchileke abya emee iphẹ ono; yọ do buhu mini ọphu nọ l'imeli; l'ọphu nọ l'alị. Yọ dūwaphu ẹge ono.

⁸ Nchileke eworu iphẹ ono gwa "Akpamigwe." Nchi abya ejihu; bya abọhu. Ono aburu mbọku k'ẹbo.

⁹ Nchileke asụ: "Tẹ mini ọphu nọ lẹ mgboko nọkobe l'ekalanu; tẹ ẹke, kpohuru nkụ mifuta." Yọ dūwaphu ẹge ono.

¹⁰ Nchileke agwa ẹke ono, kpohuru nkụ ono "Alị;" gwa mini phụ "Eze Enyimu." Nchileke abya elee ya ẹnya; yọ dọ iya mma.

¹¹ Nchileke asụ: "T'alị fushia unwu iru; iphe, eye nebyi; mẹ oshi-omi; t'ọphu nonu mishiia akpuru l'ugbagba nkiya." Yọ dūwaphu ẹge ono.

¹² Alị abya efushia unwu iru; fushia oshi, eye nebyi; mẹ oshi-omi; ọphu nonu amishiia akpuru l'ugbugba nk'ia. Yọ dọ Nchileke mma.

¹³ Nchi abya ejihu; bya abọhu. Ono aburu mbọku k'eto.

¹⁴ Nchileke asụ: "T'iphoro nọdu l'akpamigwe dokahuje eswe l'enyashi; shi ẹge ono koshije teke bụ ọgè iphe; mẹ uboku; mẹ teke bụ l'afa gvuru.

¹⁵ T'iphoro ono, nọ l'akpamigwe ono chije lẹ mgboko." Yọ dūwaphu ẹge ono.

¹⁶ Nchileke abya emee iphoro labu, shihuru ike. Iphoro ọphu ka nshinu b'o meru t'o chije l'eswe; bya emee iphoro ọphu k'ọla alị t'o chije l'enyashi. Yọ bya emekwaaphu unwu mkpọ-kpodo.

¹⁷ Nchileke abya eworu iphoro do be l'akpamigwe t'o chije lẹ mgboko:

¹⁸ eswe l'enyashi; mēkwaphu ẹge ẹphe edokahu iphoro l'ọchi. Nchileke abya elee ya ẹnya; yọ dọ iya mma.

¹⁹ Nchi abya ejihu; bya abọhu. Ono aburu mbọku k'eno.

²⁰ Nchileke asụ: "Tẹ mini kpofuta anụ l'ótú t'o buru lẹ mini; unwenu awata ophe lẹ mgboko lẹ mkpuli akpamigwe."

²¹ Tọ dọ iya bụ; Nchileke emeshia ẹjo anụ, bugbaa l'eze ẹnyimu; mẹ iphe, nọ ndzu, awụ awụwu l'udu iya l'udu iya; ẹphe eburu lẹ mini. Unwenu, ẹphe l'eli l'ọ ha ekpofutakwaphu l'udu iya l'udu iya; ọphu nonu l'ugbugba nk'ia. Nchileke abya elee ya ẹnya; yọ dọ iya mma.

²² Yọ bya agooru iya ọnu; sụ iya: "T'ọ zua; zụ-jishia mini, nọ l'eze ẹnyimu; unwenu azukwaaphu zụ-jia mgboko."

* **1:6 1:6** Iphe eeku "iphe" l'ẹke-a bụ iphe mbeke kuru "firmament" m'ọ kwanu "dome", bụ iphe dọ l'ọ bụ eze bọlu, a waru ẹbo; yọ shihu ike; hatabe nshinu; k'ọphu bụ l'ọ kpuchitaru mgboko mgburumgburu. Ọ bụ iya bụ akpamigwe yele urukpu; mē mkpọ-kpodo, tso iya nụ.

²³ Nchi abya ejihu; bya abohu. Ono aburu mboku k'ise.

²⁴ Nchileke abya asu: "Tę mgboko kpofuta iphe, nğbaa ndzu l'udu iya l'udu iya. T'iphe bu elu kpofuta; me ndu ophu awu l'epho; me anu ndu ophu bu l'egbudu. T'ophu nonu kpofuta l'ugbugba nk'ia." Yo duwaphu ege ono.

²⁵ Nchileke meshiru anu-egu-egbudu l'udu iya l'udu iya; mee elu l'udu iya l'udu iya; mekwaaphu anu ophu awu l'epho l'udu iya l'udu iya. Nchileke abya elee ya enya; yo du iya mma.

²⁶ Nchileke asu: "T'ayi mee madzu t'o yeru ayi; mbu t'o du ege ayi du. T'o buru ishi, l'achi iphe, bu ema, no l'eze enyimu; unwenu, ephe l'eli; iphe, bu elu l'o ha; me eliphe gbaa mgburumgburu jeyekpo l'iphe bu iphe, awu l'epho."

²⁷ T'o du iya bu;

Nchileke ekee madzu;

yo yeru iya.

Yo buru ege Nchileke du

bu ege o keru iya; yo du.

Yo kee ephe nwoke le nwanyi.

²⁸ Nchileke abya agooru ephe

onu; su ephe:

"T'ephe zua ha l'igwe.

T'ephe zua zu-jia mgboko; buru ishi iya.

T'ephe buru ishi, ema,

bu l'eze enyimu;

buru ishi unwenu, ephe l'eli;

buru ishi iphemiphe obule,

e meru dobe le mgboko-a."

²⁹ Ya ndono; Nchileke asu:

"L'iphe, bu iphe, ami akpuru

le mgboko-a; me iphe, bu oshi-omi;

me akpuru iya l'o ha;

be ya nukotawaru unu t'o buru unu nri.

³⁰ Iphe, bu anu, no le

mgboko-a;

me iphe, bu unwenu, ephe l'eli;

me iphemiphe obule,

awu l'epho;

mbu iphe bu iphe no ndzu l'o ha;

be ya nukotaru iru eswa t'o buru ephe nri."

Yo duwaphu ege ono.

³¹ Nchileke abya elee enya; phu iphemiphe obule, o meru; yo dukota mma. Nchi abya ejihu; bya abohu. Ono aburu mboku k'ishingu.

2

¹ Ono aburu ege e gude mee igwe ye le mgboko; me iphemiphe obule, no iya nu.

² Le mboku k'esaa be Nchileke jegewaru ozi, o shi eje. Yo be le mboku k'esaa ono; yo tua ume ozi ono, o jekotaru ono.

³ Nchileke agooru mboku k'esaa ono onu; bya emee ya; yo du nsu; ke l'o bu mboku ono b'o tuu ume ke iphemiphe obule ono, o meshiru ono.

Adamu ye le Ivu

⁴ Qwaa ege o gude mee igwe ye le mgboko teke o meru iya.

Mboku Ojejoje, bu Nchileke meru mgboko ye igwe;

⁵ b'e to nwedu oshi, shiwa gvuru l'ali; ophu o nwedu iru, ruwaru l'egu; kele Ojejoje, bu Nchileke te shidu mewa te mini chije le mgboko; madzu ta nowa k'okobe iphe l'ali.

⁶ Yo buru mini, shi l'ali mufuta be oogudeje agba mini l'ali.

⁷ To du iya bu; Ojejoje, bu Nchileke abya egude aja, shi l'ali kpua madzu; bya ekuru ume ndzu ye iya l'imi; onye ono abya aburu madzu, no ndzu.

⁸ Ojejoje, bu Nchileke abya eworu mgbabu gbaa l'uzo enyanwu-ahata le Idenu; bya eworu nwoke ono, o kpuru ono dobe iya.*

⁹ Ojejoje, bu Nchileke abya emee t'oshi, dutsua iche iche fushia l'ali ono; mbu oshi, du mma ole enya; bya adu mma eriri. L'echi mgbabu ono; be oshi, anuje ndzu no; me oshi, emeje t'a maru iphe, du mma ye iphe, du eji.

¹⁰ Yo buru l'ali Idenu be nggele, agba mini le mgbabu ono eshije atsoshi. Nggele ono abya amakahu uzo eno le mgbabu ono.

¹¹ Epha nggele ke mbu bu Pishonu ghajahuru ali Havila, bu eke mkpola-ododo no.

¹² Okpobe mkpola-ododo no l'ali ono. Bedelomu, bu etse, eshi mkpo anodu iya; onikusu, bu mkpuma, aswa no anodukwa iya phu.

¹³ Epha nggele k'ebu bu Gihonu. Yebdua ghajahuru echi ali Kushi.

¹⁴ Epha nggele k'eto bu Tayigirisu; yebdua tsoru shia uzo enyanwu-ahata l'ibiyia ke Ashuru. Nggele k'eno aburu Yufuretus.

¹⁵ Ojejoje, bu Nchileke abya eduta nwoke ono je edobe le mgbabu Idenu t'o jeje iya ozi; letaje iya enya.

¹⁶ Ojejoje, bu Nchileke abya atuaru nwoke ono ekemu; su iya: "L'a haru iya t'o riye akpuru oshi, nokota le mgbabu-wa;

¹⁷ obu le nanu ophu e too ridu bu oshi ono, emeje t'a maru iphe, du mma ye iphe, du eji ono; kele mboku, o riru iya be oo-nwuhukwa."

¹⁸ Ya ndono; Ojejoje, bu Nchileke abya asu: "Le to dukwa mma te nwoke ono nodu nwenkinini iya. Le ya e-metaru iya onye n-yemeka, gbaru iya nu."

¹⁹ To du iya bu; Ojejoje, bu Nchileke egudetsua aja, shi l'ali mee unwu anumanu; me unwenu, epe l'eli; bya achitaru iya Adamu t'o maru iphe, oo-gushi iya. Yo buru iphe, Adamu gushiru iphemiphe obule ono, no ndzu ono be epe wataru azaza.

²⁰ To du iya bu; Adamu abya eworu epha gushia elu l'o ha; me unwenu, epe l'eli; me anegu-egbudu l'o ha.

Obenu le Adamu te nwedu onye n-yemeka, gbaru iya nu, a cho-vuru iya.

²¹ To du iya bu; Ojejoje, bu Nchileke abya emee Adamu; okpobe mgbenya atsu iya. Yo nodu le mgbenya ono; Nchileke abya ahata iya okpu-nggara; gude anu ehu rachita iya.

²² Ojejoje, bu Nchileke abya egude okpu-nggara ono, o hataru Adamu l'ehu ono mee nwanyi; bya edutaru iya eya.

²³ Adamu echia mkpu; su:

"Onye owaa bu okpu,
shi mu l'okpu;
buru ehu, shi mu l'ehu mu.
Iphe, ee-ku iya bu 'nwanyi';

* 2:8 2:8 Iphe, Idenu bu bu ehu-otso-ena.

kę l'e shi l'ęhu nwoke wofuta iya."

²⁴ Oo ya kparu iphe, nwoke a-haję nne iya; haa nna iya; yęle nyee ya atugbabe; buru ugwehu lanu.

²⁵ Nwoke ono yęle nyee ya ono ajiko gbaru ętu; ophu iphere 'adudu ęphe.

3

Adada madzu

¹ Agwọ bu anu, shi kakota eregede l'iphe, bu anęgu-ęgbudu, Ojejoje, bu Nchileke meshiru l'ọ ha. Ya ndono; yọ ji nwanyi ono: "Nchileke; ?ọ suru t'ę b'ọ dushi akpuru oshi, nọ lę mgbabu-wa, unu e-rije tọ?"

² Nwanyi ono asu agwọ ono: "Lę Nchileke sukwaru t'ayi riye iphe, bu akpuru, shi l'oshi, nọ lę mgbabu-a.

³ Obenu lę Nchileke sukwanuru t'ayi be erikwa akpuru oshi, shi l'oshi ophu nọ l'ęchi mgbabu ono. Mbụ t'ayi be edenyikwa iya ęka edenyi lę phuu; l'ayi denyiwa iya ęka bę ayi a-nwuhukwa."

⁴ Agwọ asu nwanyi ono: "Ę tọ dukwa anwuhu, unu a-nwuhu.

⁵ Iphe gbe mechia nọ bu lę Nchileke marua l'unu -ria ya; bę ęnya a-sahụ unu; unu adu l'ọ bu Nchileke; maru iphe, du mma; mę ophu du ęji."

⁶ Nwanyi ono abya elee ęnya l'akpuru oshi ono; phu l'ọ du mma k'eriri; l'amakwaphu mma ole ęnya. Yọ gukfuru iya tę ya ria akpuru oshi ono; maru mmamiphe. Yọ bya awota iya taa; bya awotakwaphu nọ nji iya, yęle iya tuko nodu l'ęke ono; yọ takwaaphu.

⁷ Ęnya abya asahukota ęphe; ęphe abya amaru l'ęphe gba ętu. Ęphe abya adzukobewaphu mkpekwo figu weru.

⁸ Ęphe abya anua ukporo Ojejoje, bu Nchileke l'ęke oojephe lę mgbabu ono lę gerigeri urenyashi; je eworu onwephe domishia l'azu oshi, notsua lę mgbabu ono tę Ojejoje, bu Nchileke ba aphu ęphe.

⁹ Ojejoje, bu Nchileke abya ekua Adamu; sụ iya: "?Bu awe b'i nọ?"

¹⁰ Adamu asu iya: "Lę ya nukwaru ukporo ngu lę mgbabu ono; je eworu onwiya domia l'ęke ya atsu egvu; kęle ya gba ętu."

¹¹ Ojejoje asu iya: "?Bu onye suru ngu l'i gba ętu? ?Ti riakwa nọ akpuru oshi ono, ya suru t'ę b'i ri ono?"

¹² Adamu asu iya: "L'ọ kwa nwanyi-a, i doberu iya l'ęka-wa bę wotaru iya nọ iya; ya ataa ya."

¹³ Ojejoje, bu Nchileke abya aji nwanyi ono: "?Nanu ęge ọ du b'i meru iya ęge ono?"

Nwanyi ono asu iya: "L'ọ kwa agwọ deru iya ye; ya eje eria ya."

¹⁴ Ojejoje, bu Nchileke asu agwọ:

"Lę keshinu ophu i meru

egbe iphe owaa; bę:

Bu nggubedua nwenkinyi ngu;

b'a turu onu l'iphe, bu elu;

mę anęgu-ęgbudu l'ọ ha.

Ii-wata owu l'ępho.

Yọ buru ęja, nọ l'alị bę ii-nodu eri

gbururu jeye ęge ii-nọ-bebe.

¹⁵ Ya mewaru tę nggu lę

nwanyi-a nodu l'okfu.

Awa ngu yęle kę nwanyi-a

a-nodukwaphu l'okfu.

Qo-dzopyaje ngu ishi;
nggubedua emeka iya
iphe l'ichirukfu."

- ¹⁶ Nwanyi ono b'ọ sūru:
"Ya e-me tẹ ọpa ẹpho-ime
karu ngu ẹhuka.
Ii-jenwuje ẹhu
temanū nggu amua nwa.
Obenu lẹ nji ngu
a-nọdujele-e agu ngu ẹgu.
Yọ buru nji ngu ono
a-buru ngu onye ishi."

- ¹⁷ Ádamu b'ọ sūru: "Keshinu ọphu i kwetaru ngabẹru nyee ngu nchi; je eria akpuru oshi ono, ya sūru tẹ b'i rishi ono bẹ
Ya gudeekwa okfu ẹka ngu tẹ alị ọnu.
Ii-jeje ntakfuru;
temanū nggu esebuta iphe, ii-ri.
Yọ buru ẹge ii-nọduje eje iya ndono
gbururu jeye ẹge
ii-nọ-bebe."

- ¹⁸ "Alị a-wataru ngu ofushiru
ejo ẹgbudu; mẹ ogvu.
Yọ buru akpuru iphe, mītaru l'egu
a-bujeru ngu nri.

- ¹⁹ Ii-gbutaje ephuru phee
temanū nggu eria nri;
gbururu jeye teke ii-lata azu l'alị;
keshinu ọphu ọ bụ l'ẹja b'i shi;
yọ buru ẹja b'i bụ.
O bukwaphu l'ẹja ono;
bẹ ii-laphu azu."

- ²⁰ Tọ dū iya bụ; Ádamu agua nyee ya ono Ívu; kẹ l'ọo-buru nne ọha mgburumgburu.

- ²¹ Ojejoje, bụ Nchileke abya eworu akpọ anụ mee ẹkwa webe Ádamu yele nyee ya.

- ²² Ya ndono; Ojejoje, bụ Nchileke asu: "Nta-a bẹ madzụ dūwa l'ọ bụ ayibedua; mbụ l'ọ mawaru iphe, dū mma; maru ọphu, dū ẹji. E ta ahakwa iya t'ọ wotafua akpuru oshi, emeje t'a nọdu ndzụ ria; nọdu ndzụ ojejoje."

- ²³ Tọ dū ya bụ; Ojejoje, bụ Nchileke achifu iya lẹ mgbabu Ídenu; t'ọ je ejeje ozi l'alị, bụ ẹke e shiru wota ẹja kpua ya.

- ²⁴ Yọ chifutsulephu nwoke ono lẹ mgbabu ono; bya eworu ojozi-imigwe, bụ Cherobu dobe l'uzo ẹnyanwu-ahata mgbabu ono; bya eworu ogu-mbeke, enwu ọku; l'egbu ifu l'azu dobe t'ọ cheje uzo, e shi eje l'oshi-ndzụ phụ nche.

4

Kenu yele Ebẹlu

- ¹ Ádamu yele nyee ya; mbụ Ivu abya azee; yọ tsuta ime; mụa Kenu. Ivu asu: "Lẹ Ojejoje yewaru iya ẹka; ya amua nwata nwoke."

- ² E metsua; yọ bya amua Ebẹlu, bụ nwanne Kenu.

Ebẹlu aburu onye akpa elu; Kenu aburu onye akọ okfu.

³ Yo be ujiku lanu; Kenu ahata iphe, o kotaru l'ali te ya je anu Ojejoje.

⁴ Ebelu akputa nwa odungu l'aturu iya gbua; bushia ya anu iya l'eke, o katsua ogba ebà bya anu Ojejoje. Ebelu; me iphe, ono o nuru ono adu Ojejoje mma.

⁵ Obenu le Kenu; me iphe ophu o nuru b'o jikaru. Ya ndono; ehu eghulaha Kenu eghughu; yo swikobe.

⁶ Ojejoje asu Kenu: “?Bu ngunu kparu iphe ehu eghu ngu eghughu? ? Nanu ege o du b'i swikoberu?”

⁷ O -buru l'i meru iphe, du mma; ?bu ngunu meru iphe ehu ta ga atso du ngu ena. Obekwanu; o -buru l'e ti medu iphe, du mma; makwaru amaru l'ejo iphe vudokwa l'onu uzo ngu; l'eme te ya ripyabe ngu. Olobu; kakwa iya ike!”

⁸ To du iya bu; Kenu asu nwunne iya; mbu Ebelu t'ephe je l'egu. Ephe atugbua; shi rua; Kenu egude nwunne iya ono gbua.

⁹ Ya ndono; Ojejoje asu Kenu: “?Nanu nwunne ngu Ebelu?”

Kenu asu iya le ya ta amakwa. Wo iya: “?Bu yebedua bu onye eche nwunne iya nche to?”

¹⁰ Ojejoje asu iya: “?Bu onye ziru ngu ome egbe iya owaa?” Wo iya: “Ngabekwa nchi! Mee nwunne ngu ono be no l'ali l'echiku iya le mkpu.

¹¹ Nta-a b'i buakwa onye, a turu onu. Ali ono, ghecharu onu; ngua mee nwunne ngu ono a-tukwa ngu uchi.

¹² I -ko alì ono b'e to dukwa iphe, i meta iya. Ii-nodulephu agba oso ndzu; l'agha ngvudangvu le mgboko.”

¹³ Kenu asu Ojejoje: “Ahuhu owaa, ihu iya owaa be karikwaru iya eka.

¹⁴ Ege ichifuwa iya l'ali-a ntanu te ya gbeshi ngu l'ifu; wata ogha ngvudangvu le mgboko-a; be iphe, bu onye -phuru iya nu e-gbukwa iya.”

¹⁵ Ojejoje asu iya: “L'e to dukwa ege ono. L'o-nweru onye gburu nggube Kenu be aa-gwatakwa onye obu ugwo iya ugbo esaa.” Ojejoje abya emee Kenu iphe-ohubama; k'ophu bu l'e-to dudu onye, phuru iya nu e-je iya egbugbu.

¹⁶ To du iya bu; Kenu eshi l'eke, Ojejoje no gbeshi; je eburu le Nodu* l'uzo enyanwu-ahata Idenu.

Eri Kenu

¹⁷ Kenu ye le nyee ya abya azee. Yo tsuta ime; mua Inoku. Kenu be nweru mkpukpu, okpu teke ono. Yo woru mkpukpu ono gua nwatibe iya; mbu Inoku.

¹⁸ Inoku abya amuta Iradu; Iradu abya amuta Mehujayelu; Mehujayelu abya amuta Metushelu; Metushelu abya amuta Lameku.

¹⁹ Lameku luru unwanyi labu. Onye lanu bu Ada; onye ophu aburu Zela.

²⁰ Ada abya amuta Jabelu. Jabelu ono bu iya bu nna ndu ebuje l'ulo-ekwa; l'akpa iphe-edobe.

²¹ Nwunne Jabelu bu Jubalu. Yebedua, bu Jubalu bu nna ndu akpoje ogumogu; l'aphu opu.

²² Ophube Zila be mutaru nwata nwoke, epha iya bu Tubalu-Kenu. Yebedua bu onye gude ope; me igwe kpushia iphe, du iche l'iche, eegudeje eje ozi. Epha nwunne Tubalu-Kenu ke nwanji bu Naama.

²³ Ya ndono; Lameku asu unyomu iya ono:

* 4:16 4:16 Iphe Nodu bu bu o-gha-ngvudangvu.

“Ada; nggu lẹ Zela;
 unu gebe nchị!
 Unubẹ unyomu Lamẹku;
 unu lọ ẹka lẹ nchị!
 Ya gbukwaru madzụ;
 kẹ l’o mekaru iya iphe.
 Ọ kwa nwokorọbya, meru;
 ẹhu afua iya ọnya;
 bẹ ya gburu.

24 Ọ -buru lẹ Kenu b’a gwataru
 ugwo-ochi iya ugbo ẹsaa;
 bẹ kẹ yẹbe Lamẹku
 a-bukwaru ugbo ukporo
 ẹto l’ugbo iri l’ẹsaa!”

25 Tọ dọ iya bụ; Ádamu yele nyee ya abya azẹe ọdo. Yọ bya atsuta ime mụa nwata nwoke; gụa ya Sẹtu; sụ: “Lẹ Nchileke nụwaru iya nwata nwoke ọdo, a-nọdu ọzori Ẹbẹlu ono, Kenu gburu ono.”

26 Sẹtu abya amụta nwata nwoke; gụa ya Ẹnoshi. Madzụ eshiwaphu teke ono wata okpo-ku ẹpha Ojejoje.

5

Eri Ádamu

1 Ọwaa bụ iphe, e deru lẹ kẹ ndu eri Ádamu; mẹ iphe, ẹphe meshiru. Teke Nchileke meru madzụ b’o meru iya; yọ dọ ẹge Nchileke dọ.

2 O meru ẹphe nwoke lẹ nwanyi; bya agọoru ẹphe ọnu; kua ẹphe “madzụ.”

3 Ádamu anọtsulephu ukporo afa ishingụ l’afa iri bya amụta nwata nwoke, dulephu ẹge ọ dọ. Yọ woru iya gụa Sẹtu.

4 A mụtsua Sẹtu; Ádamu abya anọ ọnu afa ẹbo. Ọ mụshikwaruphu ụnwegirima unwoke; mẹ ụnwegirima ụnwanyi ọdo tsobe Sẹtu.

5 Ádamu nọru ọnu afa ẹbo l’ukporo afa ishingụ l’afa iri b’ọ nwụhuderu.

6 Sẹtu anọtsulephu ukporo afa ise l’afa ise bya amụta Ẹnoshi.

7 Yọ mụtsua Ẹnoshi; bya anọfua ọnu afa ẹbo l’afa ẹsaa. Ọ mụshikwaruphu ụnwegirima unwoke; mẹ ụnwegirima ụnwanyi ọdo tsobe Ẹnoshi.

8 Sẹtu nọru ọnu afa ẹbo l’ukporo afa ise l’afa iri l’ẹbo b’ọ nwụhuderu.

9 Ẹnoshi anọtsulephu ukporo afa ẹno l’afa iri bya amụta Kénanu.

10 Yọ mụtsua Kénanu; bya anọfua ọnu afa ẹbo l’afa iri l’ise. Ọ mụshikwaruphu ụnwegirima unwoke; mẹ ụnwegirima ụnwanyi ọdo tsobe Kénanu.

11 Ẹnoshi nọru ọnu afa ẹbo l’ukporo afa ise l’afa ise b’ọ nwụhuderu.

12 Kénanu anọtsulephu ukporo afa ẹto l’afa iri bya amụta Mahálalẹlu.

13 Yọ mụtsua Mahálalẹlu; bya anọfua ọnu afa ẹbo l’ukporo afa ẹbo. Ọ mụshikwaruphu ụnwegirima unwoke; mẹ ụnwegirima ụnwanyi ọdo tsobe Mahálalẹlu.

14 Kénanu nọru ọnu afa ẹbo l’ukporo afa ise l’afa iri b’ọ nwụhuderu.

15 Mahálalẹlu anọtsulephu ukporo afa ẹto l’afa ise bya amụta Jaredi.

16 Yọ mụtsua Jaredi; bya anọfua ọnu afa ẹbo l’ukporo afa l’afa iri. Ọ mụshikwaruphu ụnwegirima unwoke; mẹ ụnwegirima ụnwanyi ọdo tsobe Jaredi.

¹⁷ Mahálalèlù nòrù ùnú afa èbo l'ùkporo afa èno l'afa iri l'ise b'ò nwùhuderu.

¹⁸ Jaredi anòtsulephu ùkporo afa èsato l'afa èbo; bya amùta Ínòku.

¹⁹ Yò mùtsua Ínòku; bya anòfua ùnú afa èbo. Ò mùshikwaruphu ùnwegirima unwoke; mè ùnwegirima ùnwanyi òdo tsobe Ínòku.

²⁰ Jaredi nòrù ùnú afa èbo l'ùkporo afa èsato l'afa èbo b'ò nwùhuderu.

²¹ Ínòku anòtsulephu ùkporo afa èto l'afa ise bya amùta Metùsela.

²² Yò mùtsua Metùsela yèlè Nchileke abya ayia ayiyi ùkporo afa iri l'ise. Ò mùshikwaruphu ùnwegirima unwoke; mè ùnwegirima ùnwanyi òdo tsobe Metùsela.

²³ Mkpakò iphe Ínòku nòrù bụ ùkporo afa iri l'èsato l'afa ise.

²⁴ Ínòku bè yèlè Nchileke yìrù ayiyi. A nònyaa; ta phùhe iya; kèlè Nchileke kutaru iya.

²⁵ Metùsela anòtsulephu ùkporo afa tete l'afa èsaa bya amùta Lamèku.

²⁶ Yò mùtsua Lamèku; bya anòfua ùnú afa l'ùkporo afa iri l'etete l'afa èbo. Ò mùshikwaruphu ùnwegirima unwoke; mè ùnwegirima ùnwanyi òdo tsobe Lamèku.

²⁷ Metùsela nòrù ùnú afa èbo l'ùkporo afa èsato l'afa tete b'ò nwùhuderu.

²⁸ Lamèku anòtsulephu ùkporo afa tete l'afa èbo bya amùta nwata nwoke;

²⁹ gù ya Nówá; sù: “L'òo-dù èphe ike lè nsegbu-akanya-a, èphe ese l'alì-a, Ojejoje tùrù ònu-a.”

³⁰ Yò mùtsua Nówá; bya anòfua ùnú afa l'ùkporo afa tete l'afa iri l'ise. Ò mùshikwaruphu ùnwegirima unwoke; mè ùnwegirima ùnwanyi òdo tsobe Nówá.

³¹ Lamèku nòrù ùnú afa l'ùkporo afa iri l'èsato l'afa iri l'èsaa b'ò nwùhuderu.

³² Nówá anòtsulephu ùnú afa l'ùkporo afa ise bya amùta Shemu; mè Hamu; mè Jafètu.

6

Ugbo Nówá

¹ Tò dù iya bụ; ndiphe l'aka nshinu eje lè mgboko; aamùshi ùnwanyi l'eyeru èphe.

² Ùnwu Nchileke abya aphù l'ùnwanýi ono, ndiphe amùshitsua ono amagbaa mma; onyenònu eje alùtatsua onye òphu, dù iya mma.

³ Ojejoje asù: “Lè ya ta ahahèdu Ume yèbè Ojejoje t'ò nòdu madzù l'èhu mgbe-agvù-agvù; kèlè madzù bùlèphu anù-èhu mmanu b'ò bụ. Tsube nta-a bè iphe òo-nòje bụ ùkporo afa ishingù.”

⁴ Teke ono bè ndu mkparawa, shi emeje iphe-kpaa* nòkwadua lè mgboko; nòdukwa iya rù kwaseru; teke ùnwu Nchileke wataru ojekfu ùnwanyi kè ndiphe; èphe amùshilahaaru èphe ùnwu. Ndu ono bụ ndu ògbo-mkparawa, è shi maru amaru teke ndiche.

⁵ Ojejoje abya elee enya; phù ège madzù dù-tabewa èji lè mgboko; l'iphe, èphe anòduje arì tekenteke bụ ège èphe e-shi mee iphe, dù èji.

⁶ Yò búrù Ojejoje iphe-aphù lè ya meru madzù dobe lè mgboko; yò tsùà ya l'èhu nshinu.

* **6:4 6:4** Ò bụ ndu-a b'è ku Nefilimu. Èphe bụ ùnwu Anaku, gbagbaaru ogologo; gbaa mkparawa; búrù ndu emeje iphe-kpaa. Nefilimu ta bùkwa èpha madzù; tò bụ èpha mkpukpu.

⁷ Ojejoje asu: “Le ya e-melephu te madzu, ya meru dobe le mgboko chihu. Madzu a-chihu; anu achihu; iphe, bu iphe awu l'epho achihu; je akpaa le nwenu, ephe l'eli; ke l'o buwa iya iphe-aphu le ya meru ephe.”

⁸ Obenu le Nowa be tubaru Ojejoje l'obu.

⁹ Owaa ako ehu Nowa:

Nowa bu onye doberu aka ndoo; onye uta e ta dudu l'ehu l'ogbo nk'iya. Yele Nchileke jiru ayi.

¹⁰ O mutaru unwegirima unwoke eto: Shemu; Hamu; me Jafetu.

¹¹ Teke ono be mgboko mebyishihuwaru l'enya Nchileke; yo buru iphe-kpaa be jiru ekemeke obule.

¹² Nchileke aphua ege mgboko rehubetaru; kele ndiphe metoshiwaru onwephe.

¹³ To du iya bu: Nchileke asu Nowa: “Le ya abyaakwa te ya bya ekpochafu ndiphe; ke l'iphe, jiru mgboko bulephu iphe-kpaa, shitaru ephebedua l'eka. Ya e-kpochafu ndiphe; mebyishia mgboko.

¹⁴ Oo ya bu; gude oshi gofa kua eze ugbo. Ngu atu-bushia ya mkpura mkpura; gude umu chia ya l'ime iya; me l'azu iya.

¹⁵ Owaa ege ii-gude kua ya ndo-o: eze ugbo ono a-du ukporo nkwo-eka iri l'ise l'ogologo; usa iya adu ukporo nkwo-eka ebo le nkwo-eka iri; eli iya adu ukporo nkwo-eka le nkwo-eka iri.

¹⁶ Ngu abya aku chia eli ugbo ono aku-chi t'o gude nkwo-eka lanu ka l'eli. Ii-ku ugbo ono t'o du mkpo-kfu eto; ngu eye ibo le mgberemeku iya.

¹⁷ Ya e-gude utso bya le mgboko bya erigbushikota iphe, bu iphe no ndzu le mkpuli igwe-a; mbu iphemiphe obule, e meru ememe, atu ume. Iphemiphe obule, no le mgboko a-buru kpurupyata.

¹⁸ Obenu le nggubedua be ngu l'iya a-gba ndzu; ngu abahu l'ugbo ono; nggubedua; me unwu ngu; me nyee ngu; me unyomu unwu ngu.

¹⁹ Ngu abya afao iphemiphe obule, no ndzu ebo ebo; okee le nyee; dobe ndzu l'eke i no.

²⁰ Nwenu, ephe l'eli a-du ebo ebo du l'udu iya l'udu iya byakfuta ngu; anegu-egbudu yele anu, awu l'epho adukwaphu ebo ebo byakfutakota ngu t'i dobe ephe ndzu.

²¹ Ngu abya afao nri iche l'iche dobe t'o buru nri, unu l'ephe a-nodu eri.”

²² Nowa abya emekota iphemiphe obule ono ege ono, Nchileke suru t'o mee ya ono.

7

Utso ono

¹ E meebe; Ojejoje asu Nowa: “T'o bahu l'ugbo ono yele ndibe iya l'ephe ha; ke l'o buphu yebedua nwenkinyi iya be ya phuru, bu onye doberu aka ndoo l'ogbo-wa.

² Fota anu, e ta sodu nsọ esaa esaa: oke le nyee. Ngu afota anu, aaso nsọ ebo ebo: oke le nyee.

³ Fota unwenu esaa esaa l'udu iya l'udu iya: okee le nyee; k'opu o-o-bya azufuta udu iya le mgboko odo.

⁴ A -nolephu ujiku esaa nta-a be ya e-me te mini chia le mgboko ukporo abali ebo: eswe l'enyasi; gude rigbushikota iphemiphe obule, no ndzu, ya meru dobe le mgboko-a.”

⁵ Nowa abya ajiko iphemiphe obule ono, Ojejoje suru t'o mee ono mekota.

⁶ Nónwa gbawaru unu afa l'ukporo afa iri teke utso ono byaru lẹ mgboko.

⁷ Nónwa yele unwu iya; mę nyee ya; mę unyomu unwu iya awuba l'ugbo ono; t'ephe gbalaaru utso ono.

⁸ Anụ ẹbo ẹbo l'ophu ẹ ta sọdu nsọ; mę ophu aasọ nsọ; mę l'unwenu; mękpọ iphemiphe ọbule, awu l'epho:

⁹ okee lẹ nyee abyakfutakota Nónwa bya awuba l'ugbo ono ẹge ono, Nchileke ziru iya ono.

¹⁰ A nọtsulephu ujiku ẹsaa ono; utso abya eji mgboko.

¹¹ L'afa, kwe Nónwa unu afa l'ukporo afa iri; lẹ mbọku, onwa k'ẹbo dulephu l'abalị iri l'ẹsaa bẹ ọgba-mini, nọtsua l'ime ime alị gbafushihuru; a guhashia iphe, bụ ọnu-uzo mini k'akpamigwe.

¹² Igwe achia mini lẹ mgboko ukporo abalı ẹbo: eswe l'enyashi.

¹³ Lẹ mbọku ono gẹdegede bẹ Nónwa yele unwu iya, bụ iya bụ Shemu; Hamu; mę Jafetu; mę nyee ya; mę unyomu unwu iya ono ẹphe ẹto jiko wuba l'ugbo ono.

¹⁴ Anẹgu-egbudu, dutsua l'udu iya l'udu iya; mę elu, dutsua l'udu iya l'udu iya; mę iphemiphe ọbule, bụ iphe awu l'epho, dutsua l'udu iya l'udu iya; mę unwenu, dutsua l'udu iya l'udu iya; mbụ iphemiphe ọbule, furu ẹbà bẹ tukuror tsoru ẹphe bahu l'ugbo ono.

¹⁵ Iphemiphe ọbule, e meru ememe, nọ ndzụ dụ ẹbo ẹbo byakfuta Nónwa; bya abahu l'ugbo ono.

¹⁶ Anụ, wubakotaru l'ugbo ono bukotalaphu okee lẹ nyee iphemiphe ọbule, nọ ndzụ; ẹge ono, Nchileke suru Nónwa t'ọ dụ ono. E meebe; Ojejeje abya agu-chia ugbo ono gu-buru ẹphe ye l'ime iya.

¹⁷ Ukporo abalı ẹbo bẹ utso ono byakotaru lẹ mgboko; mini ono l'aka nshinu akaka l'ẹje; ugbo ono l'ese atugbu.

¹⁸ Yọ buru ẹge utso ono abya kulakula l'atugbu bụ ẹge ugbo ono ese l'eli iya.

¹⁹ Utso ono byataberu; k'ophu bụ l'ọ kpukotaru iphe, bụ ugvu ha l'eli lẹ mgboko.

²⁰ Ọ byataberu; k'ophu bụ l'ọ gude nkwo-ẹka iri l'ise kakota ugvu l'eli.

²¹ Iphemiphe ọbule, nọ ndzụ lẹ mgboko-a; bẹ lakotaru l'iyi. Mbụ unwenu; elu; anẹgu-egbudu; iphe, bụ iphe nọ lẹ mgboko; je akpaa lẹ madzụ bẹ bukotaru kpurupyata.

²² Iphemiphe ọbule, nọ l'eli alị, gude imi atụ ume anwushihukota.

²³ Iphemiphe ọbule nọ ndzụ lẹ mgboko agvụ. Mbụ madzụ; mę anụ; iphemiphe ọbule, awu l'epho; mę unwenu b'e mebyishikotaru lẹ mgboko. Yọ buru Nónwa yele iphemiphe ọbule ono, ẹphe l'iya nọ l'ugbo ono wafuru.

²⁴ Utso ono dọru lẹ mgboko ukporo abalı ẹsaa l'abalị iri.

8

Alala utso ono

¹ Obenu lẹ Nchileke nyatarua Nónwa; mę unwu-anụ-ẹgu; mę elu, ẹphe l'iya jiko nọdu l'ugbo ono. Yọ bya emee; pherephere awata ephephe lẹ mgboko; mini ono awata alala.

² Nchileke abya eworu ọgba-mini ime alị phụ zụ-chishia; woru ọnu-uzo mini k'akpamigwe phụ gu-chishikwaaphu. Mini ono achị-buhu;

³ watawaphu alala. A nọlephu ukporo abalı ẹsaa l'abalị iri; mini ono alawa nshinu.

⁴ Onwa k'ẹsaa agbalephu abalı iri l'ẹsaa; ugbo ono eje je asuru l'ugvu Araratu.

⁵ Mini ono alakpelephu jeye l'onwa k'iri. Yò buru lẹ mbòku mbù l'onwa k'iri ono b'e beberu phua onungonu onungonu ugvu.

⁶ A nọlephu ụkporo abali ẹbo; Nónwa abya aguhaa windo, o yeru l'ugbo ono;

⁷ bya ezifu ophegu. Yo je ephephelaha l'imeli: o -pheru jee; yo pheru laa; gbururu jeye teke mini ono tashihukotaru lẹ mgboko.

⁸ Yò bya ezifu ndo t'ò maru mẹ mini ono; ?ò tahukotawaru l'eli alì?

⁹ Obenu lẹ ndo ono ta phudu eke, oo-beru; kele mini kpukwaduru mgboko ekpukpu. Ya ndono; yò lashia azu lakfube Nónwa l'ugbo ono. Nónwa amachia ẹka; nwuta ndo ono ye l'ime ugbo ono ọdo.

¹⁰ Yò bya anọ ujiku ẹsaa; bya eshikwa l'ugbo ono zifu ndo ono ọdo.

¹¹ Ndo ono alatashia l'urenyashi; takpuru mkpekwo oshi olivu ophungu l'onu. Nónwa amaru lẹ mini tahuwaru lẹ mgboko.

¹² Yò nọkwaa ujiku ẹsaa ọdo; bya ezifukwa ndo ono ọdo. Ndo ono ta latahe.

¹³ Yo be lẹ mbòku mbù l'onwa mbù l'afa, kwe Nónwa unu afa l'ukporo afa iri l'afa lanu; mini ono atashihuwa l'alì. Nónwa abya ewofu iphe, e gude kuchia ugbo ono; bya aphu lẹ mini tashihuwaru lẹ mgboko.

¹⁴ Yo rua l'onwa k'ẹbo gbaru ụkporo abali l'abali ẹsaa; alì akposhihukotawa nkù.

¹⁵ Ya ndono; Nchileke asu Nónwa:

¹⁶ "Unu lufuta l'ugbo ono; nggu lẹ nyee ngu; mẹ unwu ngu; ẹphe l'unyomu ẹphe.

¹⁷ Nggu achifuta iphemiphe obule, nọ ndzu, unu l'ia nọ l'ẹke ono: unwenu; mẹ anu; mēkpo iphemiphe obule, awu l'ephō; t'ẹphe bya azua azuzu zu-jia mgboko."

¹⁸ Tò dù iya bụ; Nónwa abya alufuta yele unwu iya; mẹ nyee ya; mẹ l'unyomu unwu iya.

¹⁹ Anu ono l'ọ ha; mẹ iphemiphe obule, awu l'ephō; mẹ unwenu kpmukpamu; mbu iphemiphe obule, ejephe ejephe lẹ mgboko eshikota l'ugbo ono lufutakota l'udu iya l'udu iya.

²⁰ Nónwa abya akpuaru Ojejoje enya-ngweja; bya ahata anu yele unwenu ndu ophu ẹ taa sọdu nsọ; gwoo ngweja-ukfuru l'ẹke ono. ²¹ Ojejoje anulephu mkpo iya; kfua l'ime obu iya; su: "Lẹ ya te egudehedu okfu ẹhu madzu tua alì onu ọdo; kẹ l'iphe, madzu anodujekpelephu arì l'obu iya shita lẹ nwata bulephu ejo iphe. Ophu ya te emebyishihedu iphemiphe obule, ya meru ememe, nọ ndzu ẹge-a ọdo.

²² "Jeye ẹge mgboko a-nọ-bebe;

bẹ oge okobe iphe l'alì

a-nọ;

oge akpata iya anọdu.

Oge oyi a-nọ;

oge okpomoku anọdu.

Udzu-mini anọ;

winta* anọdu.

Eswe a-nọ;

enyashi anodukwaphu;

* **8:22 8:22** "Winta" bụ teke oyi akagejee atsutsu l'alì mbeke. Ọbuje tsube l'onwa iri 'ẹ nanu; rua l'onwa k'eto l'afa kẹ mbeke. Iphe yee ya g'eyeru; bụ uguru. Ọ bụ l'uguru akphuje nkù; udzudzu atuko mgboko tua. Obenu l'oge ke winta; bẹ mini anoduje achì; suno l'ada. Yoo meje ogude okpa; m'ọ bụ moto eswe l'uzo adu ẹhuka.

Ẹ to nwedu ọphu a-nonyaa; ọọ nọhe.”

9

Ndzụ, Nchileke yẹle Nónwa gbaru

¹ Nchileke abya agọoru Nónwa yẹle ọnwu iya ọnu; sù ẹphe: “Unu zua; zù-jishia mgboko.

² Ọnwu anù-egu-egbudu, nọkota lẹ mgboko; unwenu, ẹphe l'eli; iphemiphe ọbule, awù l'ephe; mẹ iphe bụ ẹma, bu lẹ mini bẹ biribiri unu e-gudeje; ẹphe atshu unu egvu.

³ Iphemiphe ọbule, nọ ndzụ; l'eme ọkporo a-bukotaru unu nri. Ọ bụ ẹge ya nukotaru unu iphe, bụ oshi-ọmi bụ ẹge ya anù unu iphemiphe ọbule.

⁴ “Ọlobu; unu ba atajekwa anù; taa ndzụ iya; bụ iya bụ mee ya.

⁵ Ya a-jikwa aji ishi unu. Iphe bụ anegu, gburu madzù bẹ ya a-jikwa aji ishi onye ono. Madzù -gburu madzù ibe iya bẹ ya a-jikwaphu aji ishi onye ono.

⁶ “Iphe bu onye -gburu madzù
kwaphù madzù e-gbu iya;
kẹlẹ Nchileke meru madzù;
yọ dọ l'ọ bụ Nchileke.

⁷ A -bya l'unubedua;
unu jaa àjàjà;
ka ẹsua l'igwe;
unu azua azuzu zù-jia mgboko.”

⁸ Ya ndono; Nchileke asù Nónwa yẹle ọnwu iya, ẹphe l'iya jiko nọdu l'ẹke ono:

⁹ “Nta-a bẹ unu l'iya agba ndzù; unubedua unu l'ọnwu unu ndu ọphu nọ l'ifu.

¹⁰ Ẹge ono bẹ yẹle iphe, bụ iphe nọ ndzù, unu l'iya shi jiko nọdu gbakwaruphu ndzù; mbù nwenu; elu; anegu-egbudu; mẹ iphemiphe ọbule ono, unu l'iya jiko shi l'ugbo ono lufuta ono; mbù iphemiphe ọbule, nọ lẹ mgboko.

¹¹ Unu l'iya gbaakwaru ndzù. E te egudehedu utso rigbushia iphe, bụ iphe, nọ ndzù ọdo. Ọphu o nwedu l'utso, e-mebyishikwadia mgboko-a ọdo.”

¹² Nchileke asù: “Ọwaa iphe, a-nọdu ekoshi ndzù ono, unu l'iya gbaru ono; mbù ndzù ono unu l'iya; mẹ iphe bụ iphe nọ ndzù; mẹ l'ogbo ọphu nọ l'ifu agba ono ndọ-ọ:

¹³ Ya wowaru evu-mini dobe l'akpamigwe. Ọ bụ evu-mini ono a-nọdu ekoshi ndzù ono yẹle mgboko mgburumgburu gbaru ono.

¹⁴ Teke igwe ruru eruru; -gbaa evu-mini ono;

¹⁵ ya anyata ndzù, unu l'iya gbaru; unubedua; mẹ iphe, bụ iphe, nọ ndzù l'udu iya l'udu iya. Mbù l'ẹ to nwehedu lẹ mini erigbushia iphe, nọ ndzù ọdo.

¹⁶ Iphe bụ teke evu-mini gbaru l'urukpu bẹ ya a-phù iya; nyata ndzù tutu yoyo ono, yẹbe Nchileke yẹle iphe, bụ iphe, nọ ndzù l'udu iya l'udu iya lẹ mgboko-a gbaru ono.”

¹⁷ Nchileke asù Nónwa: “Ọ bụ evu-mini ono a-nọdu ekoshi ndzù ono yẹle iphemiphe ọbule, nọ ndzù lẹ mgboko-a gbaru ono.”

¹⁸ Unwu Nówa, shi l'ugbo ono lufuta bu Shemu; Hamu; me Jafetu. Yo buru Hamu be muru Kénanu.

¹⁹ O bu shita l'eka unwu Nówa; ephe unwoke eto be madzu shi dzuru mgboko kpmukpamu.

²⁰ Nówa, bu onye akoje okfu, bu iya bu onye odungu, vuru uto wata oko mgbo vayinu.

²¹ Yo be ujiku lanu; yo ngwa mee, shi l'akpuvu vayinu ono. Mee ono egude iya; k'ophu o wefuru iphe; gbaru otu je adaburu l'ulo-ekwa iya.

²² Hamu, bu nna Kénanu apfu nna iya l'eke o gba otu; je ekfuaru iya unwunne iya ephe ebo l'etezi.

²³ Shemu; me Jafetu achita ekwa kobetsua onwephe l'ukuvu; kpoo l'azu l'azu je apfu-kpua ya nna ephe ono. Ephe eworu ifu ghaa l'ibiyiyo odo t'ephe ba pfu nna ephe l'eke o gba otu.

²⁴ Mee ono ephohulephu Nówa l'enya; yo bya anwa iphe ono, mbuhume iya meru iya ono.

²⁵ Yo su:

"Kénanu buakwa onye
a turu onu.
Oo-buru ohu laaru ohu
l'eke unwunne iya phe no."

²⁶ Yo sukwapfu:

"T'e tua Ojejoje, bu
Nchileke ke Shemu epfu!
Te Kénanu bukwaru
ohu Shemu!"

²⁷ Te Nchileke mekwaa te

Jafetu jaa ajaja!
Te Jafetu buru
l'ulo-ekwa Shemu;
Kénanu aburu ohu iya!"

²⁸ L'utso ono byatsuaru ono be Nówa noru ukporo afa iri l'esaa l'afa iri.

²⁹ Mkpako afa, Nówa noru bu unu afa ebo l'ukporo afa esaa l'afa iri b'o nwuhuderu.

10

Eri unwu Nówa

¹ Owaa eri unwu Nówa, bu iya bu Shemu; Hamu; me Jafetu, bu ndu ephe mushiru l'utso ono latsuaru.

Eri Jafetu

² Unwu Jafetu bu Goma; Magogu; Madayi; Javanu; Tubalu; Mesheku; me Tirasu.

³ Unwu ke Goma bu Ashukenazu; Rifatu; me Togarama.

⁴ Unwu ke Javanu bu ndu Elisha; ndu Tashishi; ndu Kitimu; me ndu Rodu.

⁵ Ndu ono bu ndu eri Jafetu. Yo buru l'ephe; be iphe bu oha ndu eli-ali; me ndu butsua l'ikfuli shiru jakashia. Ndu nonu enwetsuaru okè-ali nk'ephe; nweru okfu-ali nk'ephe; nwekwaruphu ikfu nk'ephe.

Eri Hamu

⁶ Unwu ke Hamu bu Kushi; Ijiputu; Putu; me Kénanu.

⁷ Unwu ke Kushi bu Séba; Havila; Sabuta; me Réma ye Sabuteka.

Unwu ke Réma bu Sheba; me Dedanu.

⁸ Kúshi bu iya muru Nimuródu, bu onye ódungu, byaru bya aburu oke mkparawa le mgboko.

⁹ Nimuródu be Ojejoje meru; yo buru onye achi nta nshinu. O bu iya kparu iphe aanóduje anma iya l'etu; su: "L'onye ówaa dú l'ó bu Nimuródu, Ojejoje meru; yo buru iya ka le ke óchi nta."

¹⁰ Éke alí-eze iya byidoru bu le Babelu; Ereku; Akadu; me Kalune. Éke ono nokota l'alí Shína.

¹¹ Yo shi l'éke ono jaa jarua Asiriya, bu éke o no meta mkpukpu Nínive; Rehobótu-Iye; Kala;

¹² me Resenu. Resenu ono no le mgbaku Nínive yele Kala, bu iya bu oke mkpukpu ono.

¹³ Íjiputu bu iya bu nna ndu Ludu; ndu Anamu; ndu Lehabu; ndu Nafutu;

¹⁴ ndu Paturosu; ndu Kafuto; me ndu Kasuluhu. Ndu Kasuluhu bu ephe metaru ndu Filisutayinu.

¹⁵ Kénanu bu yebedua muru Sayídonu. Yo buru Sayídonu ono bu okpara iya. O bukwaphu Kénanu bu nna ndu Hetu;

¹⁶ ndu Jebusu; ndu Amóru; ndu Gigashi;

¹⁷ ndu Hevu; ndu Aruka; ndu Sinu;

¹⁸ ndu Avadu; ndu Zéma; me ndu Hámatu.

A nonyaa; ikfu ndu Kénanu abya ajakashia.

¹⁹ Ókè-alí ndu Kénanu shi le Sayídonu nao jeye e gude ala Géra; mbu jerua Gáza. O shikwaphu le Gáza nao jeye e gude ala Sódому; Gómóra; Adama; me Zeboyimu; mbu jeyewaru le Lasha.

²⁰ Ono bu unwu Hamu ndono; me ikfu, ephe shitsua; okfu-alí ephe; mkpukpu ephe; me mba ephe l'iche l'iche.

Eri Shemu

²¹ Shemu mushikwaruphu unwegirima unwoke. Nwunne Jafetu k'ogurennya bu Shemu. Yo buru Shemu bu ochechoroche unwu Eba l'ephe ha.

²² Unwu Shemu bu Élamu; Ashuru; Afakusadu; Ludu; me Áramu.

²³ Unwu ke Áramu bu Uzu; Hulu; Geta; mefua Mashu.

²⁴ Afakusadu bu yebedua muru Shela. Shela amua Eba.

²⁵ Eba mutaru unwoke labu. Onye lanu b'ó guru Pélegu;* ke l'a muru iya teke ndu mgboko kekashihuru. Nwunne ke Pélegu ono bu Jókutani.

²⁶ Jókutani bu yebedua muru Alumodadu; Shelefu; Hazamaveti; Jera;

²⁷ Hadoramu; Uzalu; Dikila;

²⁸ Obalu; Abimelu; Sheba;

²⁹ Ofi; Havila; mefua Jobabu. Ephe l'ephe ha bukota unwu Jókutani.

³⁰ Ephe buru tsube le Mésha jerua e gude ala Sefa laa l'oha, bu l'ugvu, no l'uzo enyanwu-ahata.

³¹ Yo buru unwu Shemu ndono; l'ikfu l'ikfu; okfu-alí ephe; alí ephe; me mba ephe l'iche l'iche.

³² Ndu ono l'ephe ha bukota eri unwu Nówa; l'ége ephe, shi fokashia butsuaru ikfu; shikwaphu ége ono ghotsua mba iche l'iche. O bu ephebedua be bakashihuru nu; gho mbakeshi; dzuru mgboko l'utso ono byatsuaru.

* 10:25 10:25 Iphe, "Pélegu" bu bu "ekekashi."

11

Origodo ulo-eli Babelu

¹ Ndiphe gbaa mgburumburu bu okfu-alì lanu be ephe shi ekfu; olu ephe aburu nanu.

² Ya ndono; yo be teke ndiphe tugburu uzo enyanwu-ahata; je aphua eke alì daburu swanmangu l'alì Shina; ephe eje ebukobe l'eke ono.

³ Ephe asu onwephe: "Unu bya t'ayi yoo eja hua ya l'oku hu-ghee ya ahu-ghe." Yo buru eja ono, ephe yoshiru ayoyo ono be no ozori mkpuma. Ephe abya egude korota nyia ya ozori epoto.

⁴ Ephe asu: "Unu bya t'ayi metaru onwayi mkpukpu; t'ayi kpua origodo ulo-eli, e-je etsukfuru l'igwe. Oo ya bu; ayi aburu ndu aa-maru epha ayi; k'ophu ayi ta agbakashihudu dzuru mgboko."

⁵ To du iya bu; Ojejoje abya enyizita te ya phu mkpukpu ono yele origodo ulo-eli ono, unwu eliphe akpu ono.

⁶ Yo bya asu: "Ndu-a bukwa ndu lanu; l'ekfukota okfu-alì lanu; bya awata ome iphe-a. E to nwekwa iphe, ephe chiru idzu ememe, ephe e-te meghehu.

⁷ Unu t'ayi nyizita je akpaka okfu ephe; t'e b'o duhe onye a-nodu anukwadu iphe ibe iya ekfu."

⁸ To du iya bu; Ojejoje abya achikashia ephe; ephe edzuru mgboko; paru okpu mkpukpu ono haa.

⁹ O bu iya kparu iphe e gude kua eke ono Babelu; ke l'o bu l'eke ono be Ojejoje gbaghashiru unwu eliphe okfu; shi l'eke ono chikashia ephe; ephe edzuru mgboko.

Tsube l'oge ke Shemu rua l'oge ke Ebiramu

¹⁰ Owaa eri Shemu:

A noleruphu afa ebo l'utso ono byatsuaru le Shemu nowaru ukporo afa ise; Shemu abya amua Afakusadu.

¹¹ Yo mutsua Afakusadu; bya anofua unu afa l'ukporo afa ise. O mushikwaruphu unwegirima unwoke odo; me unwegirima unwanyi odo tsobe Afakusadu.

¹² Afakusadu abya anoo ukporo afa l'afa iri ise; bya amua Shela.

¹³ Yo mutsua Shela; bya anofua unu afa l'afa eto. O mushikwaruphu unwegirima unwoke; me unwegirima unwanyi odo tsobe Shela.

¹⁴ Shela abya anoo ukporo afa l'afa iri; bya amua Eba.

¹⁵ Yo mutsua Eba; bya anofua unu afa l'afa eto. O mushikwaruphu unwegirima unwoke; me unwegirima unwanyi odo tsobe Eba.

¹⁶ Eba abya anoo ukporo afa l'afa iri eno; bya amua Pelegu.

¹⁷ Yo mutsua Pelegu; bya anofua unu afa l'ukporo afa l'afa iri. O mushikwaruphu unwegirima unwoke; me unwegirima unwanyi odo tsobe Pelegu.

¹⁸ Pelegu abya anoo ukporo afa l'afa iri; bya amua Rewu.

¹⁹ Yo mutsua Rewu; bya anofua ukporo afa iri l'afa tete. O mushikwaruphu unwegirima unwoke; me unwegirima unwanyi odo tsobe Rewu.

²⁰ Rewu abya anoo ukporo afa l'afa iri l'ebo; bya amua Serugu.

²¹ Yo mutsua Serugu; bya anofua ukporo afa iri l'afa esaa. O mushikwaruphu unwegirima unwoke; me unwegirima unwanyi odo tsobe Serugu.

²² Serugu abya anoo ukporo afa l'afa iri; bya amua Nahu.

²³ Yò m̀tsua Nahò; bya anòfua ̀kpòrò afa iri. Ọ m̀shikwaruphu ̀nwegirima unwoke; m̀ ̀nwegirima ̀nwanyi ọ̀dò tsoḃe Nahò.

²⁴ Nahò abya anò ̀kpòrò afa l'afa tete; bya am̀a Téra.

²⁵ Yò m̀tsua Téra; bya anòfua ̀kpòrò afa ise l'afa iri lẹ tete. Ọ m̀shikwaruphu ̀nwegirima unwoke; m̀ ̀nwegirima ̀nwanyi ọ̀dò tsoḃe Téra.

²⁶ Téra abya anò ̀kpòrò afa ẹ̀tò l'afa iri; bya am̀a Ébiramu; Nahò; m̀ H́aranu.

²⁷ Ọwaa eri Téra:

Téra b̀ ịya m̀rù Ébiramu; Nahò; m̀ H́aranu. H́aranu b̀ ịya m̀rù Lótu.

²⁸ H́aranu b̀ nwùhuru ǹ lẹ́ Úrù l'alì Kalúdiya, b̀ ẹ̀ke a m̀rù ịya teke nna ịya; mb̀ Téra ǹkwaduru ndz̀.

²⁹ Ébiramu yẹ́lẹ́ Nahò abya ajìkò l̀a nwanyi. Ẹ́pha nyee Ébiramu b̀ Seráyi; ẹ́pha nyee kẹ́ Nahò ab̀rù Milika. Onye m̀rù Milika b̀ H́aranu. Yò b̀kwaruphu H́aranu onò m̀rù Isuka.

³⁰ Ọ́phu Seráyi am̀tadu nwa; kẹ́ l'ẹ́ t̀o ts̀du ime.

³¹ Ya ndono; Téra eduta nwatibe ịya, b̀ Ébiramu; dutakwaphu Lótu, b̀ nwanwa ịya. Lótu onò b̀ nwatibe H́aranu. O dutakwaruphu Seráyi, b̀ nyee-nwa ịya; mb̀ nyee Ébiramu. Ẹ́phe ajìkò shì lẹ́ Úrù lẹ́ Kalúdiya jeshia Kénanu. Obenu l'ẹ́phe ruru H́aranu bukwaduaruphu l'ẹ̀ke onò.

³² Téra anòlẹ́phu ̀kpòrò afa iri l'afa ise; nwùhu lẹ́ H́aranu.

12

Nchileke eku Ébiramu

¹ Tò d̀ ịya b̀; Ojejoje as̀ Ébiramu: “T'ò haa mkp̀kp̀ ịya; haa ndibe ẹ́phe; haa ndu ufu ẹ́phe; lashia alì, yẹ́be Ojejoje e-koshi ịya.

² “Ya e-me ngu;
nggu ab̀rù mba,
ha nshinu.
Ya a-gòrù ngu ọ́nu;
mee l'ẹ́pha ngu dee ude.
Nggu ab̀rù ọ́nu-oma ǹ ndu ọ̀dò.

³ Ndu gòrù ngu ọ́nu;
b̀ ya a-gòrù ọ́nu.
Ndu t̀rù ngu ọ́nu;
b̀ ya a-t̀ ọ́nu.
Ya e-gude okfu ẹ́hu ngu gòoru
ndiphe mgburumgburu ọ́nu.”

⁴ Tò d̀ ịya b̀; Ébiramu at̀gbua ẹ́ge Ojejoje kfuru ịya. Lótu etsoru ịya. Teke onò, Ébiramu shì H́aranu t̀gbua onò b'ò ǹwaru ̀kpòrò afa ẹ̀tò l'afa iri l'ise.

⁵ Tò d̀ ịya b̀; Ébiramu achìkò ẹ́ku, ẹ́phe kpataru l'ò ha gwota; duta nyee ya, b̀ Seráyi; duta Lótu, b̀ nwa nwunne ịya; m̀ ndu, ẹ́phe shì lẹ́ H́aranu gude. Ẹ́phe at̀gbua; yò b̀rù ẹ́phe ọ́la alì Kénanu. Ẹ́phe ejee jeye ẹ́jerua ẹ̀ke onò.

⁶ Ébiramu p̀he etsoru alì onò kwas̀rù gbururu jeye; ẹ́phe erua ẹ̀ke eze oshi More gvuru lẹ́ mgboro Shékemu. Teke onò b̀ ndu Kénanu bukwadu l'alì onò.

⁷ Ojejoje abyakfuta Ébiramu bya asụ iya: “Ọ kwa eri ngu bẹ ya a-nụkota ali-a.” Ébiramu abya akpụaru Ojejoje, ono byakfutaru iya nụ ono ọnya-ngweja l'ẹke ono.

⁸ Ébiramu phẹ eshi l'ẹke ono tughua kwaseru ụzo ọnyanwu-ahata ugvu Bételu; je atụa ụlọ-ékwa ẹphe l'ụzo ọnyanwu-arịba Bételu; l'ibya ke ọnyanwu-ahata Eyayi. Ébiramu erua ẹke ono bya akpụaru Ojejoje ọnya-ngweja; nọdu l'ẹke ono kpọ-kua ya.

⁹ Tọ dụ iya bụ; Ébiramu atughua chebe ifu l'ụzo echi-egu ọhuda.

Ébiramu bu lẹ Íjiputu

¹⁰ Tọ dụ iya bụ; ẹjo-egu awata ememe l'ali ono; Ébiramu phẹ alashia Íjiputu t'ẹphe je ebụtota; ke l'egu ono ajawa madụ agba l'ẹke ono.

¹¹ Ẹphe abahudelephu Íjiputu; Ébiramu asụ nyee ya, bụ Seráyi: “Ya makwarua l'i bụ nwanyi, manụkaru mma.

¹² Ndu Íjiputu -phua ngu bẹ ẹphe a-sụkwa l'i bụ nyee ya. Ẹphe eshi ẹge ono woru iya gbua; haa ngu t'i nọdu.

¹³ Sujekwa lẹ nggu l'iya bụ nwunne; k'ophu ẹphe e-gude okfu ẹhu ngu meeru iya ọhuma; nggu eshikwaphu ẹge ono mee t'ishi iya kpọ-kfuru.”

¹⁴ Ébiramu phẹ abya erua Íjiputu; ndu Íjiputu aphua lẹ Seráyi bụ nwanyi, manụkaru mma.

¹⁵ Ndu bụ ishi l'ochichi Fero aphulephu Seráyi; je atụaru Fero ọnu iya. A bya eduta iya lashia ke Fero.

¹⁶ Fero egude okfu ẹhu Seráyi meeru Ébiramu ọhuma: kpẹe ya aturu; kpẹe ya eswi; kpẹkwaa ya phụ nkakfu-igara: oke lẹ nyee; bya eduru unwoke yele unwanyi, a-nọdu ejeru iya ozi nụ iya. Ọ kpẹkwaru iya phụ inya-ivu.

¹⁷ Obenu lẹ Ojejoje byaru bya alọrụ ẹjo iphe-ememe tị Fero yele ndibe iya; okfu l'o dutaru nyee Ébiramu, bụ Seráyi.

¹⁸ Ya ndono; Fero abya ekua Ébiramu; sụ iya: “?Nanụ ẹge ọ dụ b'i meru iya egbe iya ọwaa? ?Bụ ngunu b'ẹ tị kaduru iya l'ọo nyee ngu?”

¹⁹ ?Nanụ ẹge ọ dụ b'i sụru l'ọo nwunne ngu nwanyi; nggu ahaa; ya eduta iya tẹ ya je alua ya? Ọwaa nyee ngu! Duta iya tughua!

²⁰ Fero atụa iwu tẹ ndu ozi iya chifu Ébiramu. Ẹphe abya achifu yele nyee ya; mẹ iphemiphe ọbule, o nweru.

13

Ébiramu yele Lótu ebukahu

¹ Ya ndono; Ébiramu yele nyee ya eshi lẹ Íjiputu chita iphemiphe ọbule, ẹphe nweru; yọ bụru ẹphe ọla echi-egu ọhuda. Lótu etsoru ẹphe.

² Teke ono bẹ Ébiramu bụwa eze madụ l'elu; mkpọla-ọcha; mẹ mkpọla-ododo.

³ Ẹphe eshi l'echi-egu ọhuda ono kwaseru: ẹphe -shi l'ibiyi ọwaa; ẹphe alufu l'ibiyi ọphu jeye ẹphe ejerua Bételu l'ẹke ono, ọ kpọbejehawaru ụlọ-ékwa iya lẹ mgbaku Bételu yele Eyayi ono.

⁴ Ọ bụ l'ẹke ono bẹ Ébiramu vuru ụzo kpua ọnya-ngweja. Yọ nọdu l'ẹke ono kpọ-kua Ojejoje.

⁵ Ya ndono; Lótu-wa yele Ébiramu yi-wa bẹ nwekwaruphu aturu l'igwe; mẹ eswi; mẹ ụlọ-ékwa.

⁶ Yo mee; alì ono te dzuhe ephe ebo; kẹ l'elu ephe hatabe l'uru; k'ophu bu l'ephe ta anokota-ghehedu l'ekalanu.

⁷ Ya ndono; okfu awata odaru ndu echeru Ébīramu elu; ephe lẹ ndu ophu echeru Lótu nk'ia. Teke ono bẹ ndu Kénanu ephe lẹ ndu Pẹrezu shikwapu buru l'alì ono.

⁸ A nonyaa; Ébīramu asu Lótu: "T'okfu ba adashinuru nggu l'ia; ophu o daru ndu echeru ngu aturu yeke ndu echeru yebedua nk'ia; kẹ lẹ nggu l'ia bukwa ndu onu-ulo lanu.

⁹ Tò buda alì daburu ngu ege-a l'ifu. T'ayi nokahunu anokahu; t'ayi bẹ akwofuhenuru l'ekalanu ege-a. Hatakepelephu ekiya ophu i-la je eburu. O-buru l'i-la l'eka-ibiyita; yebedua alaa l'eka-utara. Teke bu l'i-laru l'eka-utara; yebedua alaa l'eka-ibiyita."

¹⁰ Lótu apalia enya bya aphu l'okpa-ugvu Jódanu, noru je kpaa lẹ Zówa bẹ mini nokota ohuma. Yò dulephu l'obu mgbabu Ojejoje; dukwapu l'obu alì Íjiputu. Teke ono bẹ Ojejoje te emebyidua Sódomu mẹ Gómóra.

¹¹ Tò du iya bu; Lótu egude eka iya hata okpa ugvu Jódanu kpmukpamu; bya egwota lashia uto enyanwu-ahata. Yò buru iya bu lẹ yeke Ébīramu ebukahu:

¹² Ébīramu eburu l'alì Kénanu; Lótu eje eburu lẹ mkpukpu lanu lẹ mkpukpu, notsua l'okpa ugvu ono; woru ulo-ekwa iya kpobe lẹ mgboro Sódomu.

¹³ Ndu Sódomu bu ndu, teru iphe, du eji ote uswe; buru ndu menukaru ejo iphe l'eke Ojejoje nọ.

¹⁴ Ya ndono; Lótu alufutsulephu; Ojejoje asu Ébīramu: "Palia enya lee l'uzo isheli; mẹ l'uzo ohuda; mẹ l'uzo enyanwu-ahata; mẹ l'uzo enyanwu-ariba.

¹⁵ Alì ono, i phuru ono bẹ yeke Ojejoje a-nukota nggu l'awa ngu t'unu nweru jeye lẹ tutu yoyo.

¹⁶ Ya e-me awa ngu t'ephe ha l'igwe l'o bu eja, nọ l'alì; k'ophu bu l'opo onye duru ike guta eja, nọ l'alì bẹ a-du ike guta awa ngu.

¹⁷ Gbeshi; tsophekota alì ono maru ege ogologo iya ha; nggu amakwaruphu ege usa iya ha; keke ya a-nukota ngu iya."

¹⁸ Tò du iya bu; Ébīramu ekwe bya afota ulo-ekwa nk'ia tugbua je eburu l'iku oswa Mamure l'iku Héburonu. Yò nọdu l'eke ono kpuru Ojejoje enya-ngweja.

14

Ébīramu adzọ Lótu

¹ Yò buru teke ono bẹ Amurafelu, bu eze ndu Shina; chitaru ndu eze ndu odo; ephe ejeshia ogu. Ndu eze ndu ophu bu Ariyoku, bu eze ndu Elasa; Kedolawoma, bu eze ndu Élamu; mẹ Tidalu, bu eze ndu Goyimu.

² Ndu ephe jeru je etso ogu bu: Bera, bu eze ndu Sódomu; Bisha, bu eze ndu Gómóra; Shinabu, bu eze ndu Adama; Sheméba, bu eze ndu Zeboyimu; owaa eze ndu Béla, bukwa iya phu bẹ eeku je Zówa.

³ Ndu eze k'ikperazu-wa abya edzukoo chita ndibe ephe jeshia ogu lẹ nsuda Sidimu, bu iya megeeru buru Eze Enyimu Únú.

⁴ Iphe, kparu ogu ono bu l'ephe noru Kedolawoma l'eka afa iri l'ebo. Yo be l'afa k'iri l'eto ya; ephe ekwefu ikè l'ephe ta nọhedu ephe l'eka.

⁵ Yo rua l'afa k'iri l'eno; Kedolawoma yeke ndu eze ono, wu-kfutaru iya nu ono eje anodu lẹ Ashiterotu Kanayimu lu-gbua ndu Réfa; nọdu

lẹ Hamu lụ-gbua ndu Zuzu; je anọdukwapu lẹ Shave Kiriyatayimu lụ-gbua ndu Emimu.

⁶ Ẹphe abya eje anọdu l'alị ugwu Séyi lụ-gbua ndu Hōru; lụa ẹphe je akpaa lẹ Ẹlu-Paranu, nọ l'iku echị-ẹgu.

⁷ Ẹphe alatashia azụ bya eje anọdu lẹ Ẹnu-Mishupatu, bụ iya bụ Kadēshi; lụtakota alị ndu Amaleku kparamupamu; bya emekputa ndu Amoru, bu lẹ Hazazonu Táma.

⁸ Tọ dū iya bụ; eze ndu Sódому; eze ndu Gómóra; eze ndu Adama; eze ndu Zeboyimu; mēfua eze ndu Béla, bụ iya bụ Zówa; awufuta bya eje akwaa k'ogu lẹ nsụda Sidimu.

⁹ Ndu ẹphe kwabẹru aburu Kedolawoma, bụ eze ndu Élamu; Tidalu, bụ eze ndu Goyimu; Amurafelu, bụ eze ndu Shina; ọwaa Ariyoku, bụ eze ndu Elasa. Ẹphe adu ndu eze ẹno l'etso ndu eze ise ọgu.

¹⁰ Nsụda Sidimu ono bẹ iduma iduma, ẹpoto korota hatsua nshinu. Yo be teke ndu eze Sódому mē Gómóra ono; ẹphe lẹ ndibe ẹphe jederu t'ẹphe gbalaa; uphodu ẹphe adalashihu l'iduma ono. Ndu ọphu phoduru nū agbaru laa l'ugwu ugwu je anọdu.

¹¹ Ndu eze ẹno ono abya ajiko ẹku ndu Sódому mē kẹ ndu Gómóra; mē nri ẹphe gwoo tughua.

¹² Ẹphe kpụtakwaruphu Lótu, bụ nwa nwunne Ébiramu; gwoo ẹku iya; keshinu ọphu o bu lẹ Sódому.

¹³ Onye lanu lẹ ndu ono, gbalaru nū ono; abya ekfuaru iya Ébiramu, bụ onye Hiburur. Ébiramu bu lẹ mgboro eze ọswa Mamure. Mamure bukwanu onye Amoru; buru nwunne Ẹshukolu mē Ana. Ndu ono bẹ ẹphe lẹ Ébiramu tughbaru buru nanu.

¹⁴ Ébiramu anulephu lẹ nwa nwunne iya b'a kputaru l'ogu; yo kua ukporo unwoke iri l'ise l'unwoke iri l'eshato, a mụshiru lẹ nk'ia, bukwaruphu ndu e ziru ẹge aaluje ọgu; ẹphe achipyabe ẹphe; gbakfu ẹphe lẹ Dánu.

¹⁵ Yo rua l'enyashi; Ébiramu abya ekekashia unwoke ono ẹge ẹphe e-shi tso ndu ono ọgu. Ndu kẹ Ébiramu ono alua ẹphe; chia ẹphe gbururu jeye ẹphe agbarua Hoba, bụ isheli Damásukosu.

¹⁶ Yọ nakota ẹphe ivu ono, ẹphe gworu ono; bya edulata Lótu, bụ nwa nwunne iya yele ẹku kẹ yebe Lótu; mē unwanyi; mēwaru ndu odo, ẹphe kputaru.

¹⁷ Ébiramu alu-gbutsua Kedolawoma yeke ndu eze ono, tso iya nū ono bya alatashia; eze ndu Sódому abya iya ndzuta lẹ Nsụda Shave, bukwa iya phụ bẹ eekuje Nsụda Eze.

¹⁸ Tọ dū iya bụ; Melikizedeku, bụ eze ndu Salemu egude buredi; mē mē byakfuta ẹphe. Melikizedeku ono bụ onye achijeru Nchileke, bụ Ọkaribe-Kakota-Nu ẹja.

¹⁹ Yọ bya agooru Ébiramu onu; sụ iya:

“Tẹ Nchileke, bụ

Ọkaribe-Kakota-Nu

goru onu-oma nū nggube Ébiramu;

Mbụ Nchileke ọphu

bụ iya meru igwe

bya emee mgboko.

²⁰ T'e tua Nchileke, bụ

Ọkaribe-Kakota-Nu ẹpha;

Mbụ onye ono, woru ndu
 ọhogu ngu ye ngu l'ẹka ono!"

Ébiramu eworu iphemiphe ọbule ono, ọ lụtaru l'ọgu ono kee ụzo iri;
 gworu ụzo lanụ nụ iya.

²¹ Eze Sódomu asụ Ébiramu t'ọ haaru iya ndu ọphu bụ madzụ;
 gwotawaru ọphu bụ ivu nworu.

²² Ébiramu asụ eze ndu Sódomu: "Ya riakwaru Ojejoje angu; mbụ
 Nchileke, bụ Ọkaribe-Kakọta-Nụ; onye meru igwe bya emee mgboko;

²³ l'ẹ tọ dudu iphe, shi ngu l'ẹka ya a-nata; mbụ m'ọo eri owu; m'ọ kwanu
 eri akpọkpa; t'ẹ b'ọ dū teke ị-sụ l'ọo nggu meru yẹbe Ébiramu; ya abaa
 eze.

²⁴ Ẹ tọ dukwa iphe, ya anata; gbahaa ọphu ndu ẹphe l'iya yi riwaru eriri;
 me ọkẹ ọphu ruberu Ana yẹle Ẹshukolu; me Mamure. Tẹ ndu onanu hata
 ọkẹ-iphe ẹphe."

15

Ọgba-Ndzụ Nchileke yẹle Ébiramu

¹ E mehetsua; Ébiramu abya aphụa àphù. L'àphù ono; bẹ Ojejoje sụru
 iya:

"Ébiramu; ba atsukwa egvu.

Ọ bụ yẹbe Ojejoje bụ

onye egbochitaje ngu nụ;

bụru iya bụ obunggo ngu, ha nshinu."

² Ébiramu asụ iya: "Nnajiufu, bụ Ojejoje; ?bụ ngunu bẹ ị-nụ iya, ka
 nwa-a, ya ta mụtadu-a? ?Tọ bụdu Eliyẹza-a, bụ onye Damásukọsu-a e-
 mekochaa ria ẹku iya?"

³ Ébiramu asụkwaphu: "Keshinu ẹ ti nūdu iya nwa; bụnu l'ọo ohu ono,
 a mụru l'ufu iya ono e-mekochaa ria iphe iya."

⁴ Ojejoje asụ iya: "L'ẹ tọkwa onye ono e-ri iphe ngu. Onye e-ri iphe ngu
 kwa nwata nwoke ọphu shi nggubedua l'ehu gẹdegede."

⁵ Yọ bya eduta iya lufu etezi; sụ iya: "T'ọ palia ẹnya lee l'akpamigwe;
 yọ gua mkpọ-kpodo, nọ iya nū ọgu; m'ọ -būru l'ọo-dū ike gụkota iya." Sụ
 iya: "Ono bụ ẹge awa iya a-ha."

⁶ Ébiramu ekweta iphe ono, Ojejoje kfuru ono. Yọ guaru iya ẹya l'odobek-
 ẹka-ndo.

⁷ Ojejoje asụkwa iya phụ: "Ọo yẹbe Ojejoje bẹ shi lẹ Úru l'alị Kalúdiya
 dufuta ngu tẹ ya bya anụ ngu alị-a t'ọ bụru nke ngu."

⁸ Ébiramu asụ iya: "Nnajiufu, bụ Ojejoje; ?nanụ ẹge ya e-shi maru l'alị
 ono a-bụ nk'iya?"

⁹ Ojejoje asụ iya: "Kpūtaru iya ada eswi; me ada egwu; me ebyila,
 gbatsuaru afa ẹto ẹto; nggu eyekwa iya phụ ndo; ọwaa kparakobe."

¹⁰ Ébiramu ajiko iphe ono wotaru iya; bya atukota iya ibè. Yọ bya eworu
 ibè iya ono doo; k'ọphu o chegbatsuaru onwiya ifu. Ndu ọphu bụ ụnwenu
 b'ẹ tọ tūdu ibè. Ọ haru ẹphe ẹge ono.

¹¹ Yo be teke ụnwenu, erije anụ byaru t'ọ bya avụkaa anụ ono; Ébiramu
 achikashia ya.

¹² Ẹnyanwu anyihudelephu; oke mgbenya abya avọta Ébiramu. Ọchi,
 dū egwu abya agbaa l'ẹke ono; k'ọphu bụ l'egwu iya gbe bya egude iya.

¹³ Ojejoje asụ iya: “T’o doo ngu ẹnya ọhuma l’eri ngu e-mekochaa bụru mbyamụmbya l’alì, ẹ tabụdu nk’ẹphe. Ee-me ẹphe ohu; kpaa ẹphe ẹhu l’ẹke ono unu afa.

¹⁴ Obenụ l’ọha ono, ẹphe e-jeru ozi l’ọ bụ ohu ono bẹ ya a-nụ aphụ. E-megelephu bẹ ẹphe e-vu ẹku, ha nshinu lata.

¹⁵ A -bya lẹ nggubedua; ịi-ka nka; laa l’oge nka-ezekuna nke ngu l’ẹhu-gudangu.

¹⁶ O -rua l’ogbo k’ẹno bẹ eri ngu a-lata azụ l’ẹke-a; kẹ l’iphe, dụ ẹji, ndu Amọru eme te ebuhudua.”

¹⁷ Yo rua l’enyanywu nyihutsuaru; ọchi abyawa; ite, a kpọberu oku, akpọ tụtutu yele itsu-ọku, enwu phophopho abya eshijahu ibè anụ ono ẹbo.

¹⁸ Yọ bụru mbọku ono bẹ Ojejoje yele Ébiramu gbaru ndzụ. Yọ sụ Ébiramu: “Ọ bụ eri ngu bẹ ya nūru alì-a; tsube lẹ Ẹnyimu Íjiputu jeye lẹ Ẹnyimu Yufurétusu.

¹⁹ Mbụ alì ndu Kenu; kẹ ndu Kenazu; kẹ ndu Kadumọnu;

²⁰ kẹ ndu Hetu; kẹ ndu Pérezu; kẹ ndu Réfa;

²¹ kẹ ndu Amọru; kẹ ndu Kénanu; ọwaa kẹ ndu Gigashi; mẹ kẹ ndu Jebusu.”

16

Héga yele Ishimelu

¹ Seráyi, bụ nyee Ébiramu ta mụta duru iya nwa. Ọ bụ lẹ Seráyi nwekwanuru nwamgbọko Íjiputu, ọ gbaru ohu. Ẹpha nwamgbọko ono bụ Héga.

² Ya ndono; Seráyi asụ Ébiramu: “Ege Ojejoje mewaru; ya ta mụta nwa; bẹ nggu l’ohu iya-a a-zẹkwa t’a maru; ?ya e-shi iya l’ẹka nweru unwegirima?”

Ébiramu ekweta iphe, Seráyi kfuru.

³ Ébiramu buwaru afa iri lẹ Kénanu teke Seráyi, bụ nyee ya dutaru nwamgbọko Íjiputu ono, bụ ohu iya ono dee ya t’ọ lụru.

⁴ Ébiramu yele Héga abya azẹ; yọ tsuta ime.

Yọ malẹruphu lẹ ya dụwa ime; to nwehe iphe ọ gụbekwaduru nnufu* iya ono.

⁵ Seráyi asụ Ébiramu: “Iphe-ẹhuka-wa, ya eje-wa kwa nggu b’ọ shi l’ẹka. Ya dutaru ohu iya dee ngu. Yọ malẹruphu lẹ ya dụwa ime; to nwehe iphe ọ gụbekwaduru iya. Ọ kwa Ojejoje e-kpe ikpe ẹhu nggu l’iya.”

⁶ Ébiramu asụ Seráyi: “Ohu ngu ono kwa nggu b’ọ nọ l’ẹka. Ọ kwa ẹge dụ ngu mma; nggu emee ya.” Ya ndono; Seráyi awata ọkpo Héga mkpọnwu; k’ọphu bụ l’a nọnyaaru; Héga akwata gbalaa.

⁷ Tọ dụ iya bụ; ojozi Ojejoje aphua Héga l’iku ọgba-mini, nọ l’echi-ẹgu. Ọgba ono, nọ l’uzo, shiru jee Shu.

⁸ Yọ bya eku iya: “Héga; nggube ohu Seráyi; ?bụ awe b’i shi? ?Bụkwanu awe b’i je?”

* **16:4 16:4** nnufu Lẹ ome-l’alì kẹ Ikwo; bẹ “nnufu” bụ (1) nwanyi, gude nwatibe nwanyi ọdo; m’ọ kwanu (2) nwanyi, bụ iya gude nwanyi ọdo, nji iya lụtaru yeru iya l’ulo (Mbụ 16:4, 8, 9); (3) m’ọ bụ nwanyi, kẹ nwoke, epyofuje teke kẹ nyee ya ta gadu. Obenụ l’ome-l’alì kẹ ndu Ju; l’ẹge e deru iya lẹ Bayiburu ọwaa; bẹ “nnufu” bụ nwanyi, ẹ te jedu okfu iya ejeje; k’ọphu a lụtaru iya ẹge aalutaje nwanyi. Obekwanu l’unwegirima, ọ mụtaru l’ẹke ono; bụ nwoke ono, ọono l’ẹka ono nwe iya (Mbụ 22:24; 2 Sám 15; 1 Eze 11:13).

Héga asù iya: “Lẹ ya agbalaru nnufu iya; Seráyi.”

⁹ Ya ndono; ojozi ono asù iya: “Laphu azù lakfu nnufu ngu. Nggu ewozita onwongu alì meje iphe, ọ sùru t’i mee.”

¹⁰ Ojozi ono asùkwa iya phù: “Lẹ ya e-me tẹ awa iya ha l’igwe; k’ophu ẹphe a-bùru ‘agùta agùta.”

¹¹ Ojozi Ojejoje ono asù iya:

“Í òkwa ime;

iphe ìi-mù abùru nwata nwoke.

Iphe, ìi-gù iya bù ‘Ishimèlù’;[†]

kẹlẹ Ojejoje nùwaru ẹkwa, ìira

t’a gbaaru ngu mkpu.

¹² Ọo-bùru nkakfu-igara ọswa;

l’etso onyemonye ọbule okfu;

onyemonye ọbule

l’etsokwa iya phù okfu.

Yẹlẹ unwunnẹ iya e-buru

lẹ mgbal’ogù.”

¹³ Yo woru epha gù Ojejoje, bù onye ono, kfuru yeru iya ono. Iphe, ọ guru iya bù Èlù-Rọyi, bù iya bù “Nchileke, ẹnya iya dù l’ẹke, ya nọ;” kẹlẹ Héga sùkwanuru: “?Ya gbe phùwanu Nchileke; nọdukwadua ndzù.”

¹⁴ Ọo ya kparu iphe, a guru wẹlù ono “Biye-Lahayi-Rọyi” Ọ nọ lẹ mgbaku Kadèshi yẹlẹ Beredù jeye nta-a.[‡]

¹⁵ Ya ndono; Héga abya amùaru Ébiramu nwata nwoke. Ébiramu agù nwata ono Ishimèlù.

¹⁶ Iphe Ébiramu nọwaru teke Héga mùru iya Ishimèlù bù ọkporo afa ẹno l’afa ishingù.

17

Ndzù, e gude obu-ùtsù gbaa

¹ Ébiramu anọlephu ọkporo afa ẹno l’afa iri lẹ tete; Ojejoje abyakfuta iya bya asù iya: “L’ọ kwa yẹbedua, bù Nchileke bù Ọkaribe-Kakọta-Ike.* Tsoje iya t’ùta ba dù lẹ ndzù ngu.

² Ya e-me tẹ ndzù, nggu l’iya gbaru vuru ire. Ya emee ngu t’ì jàà ájaja ha l’igwe.”

³ Ébiramu adaa kpube ifu l’alì; Nchileke asù iya:

⁴ “Ndzù ọwaa, nggu l’iya gbaru-wa bẹ bùwa nke ngu: ìi-bùru nna mba, ha l’igweligwe.

⁵ Epha ngu ta abùhedu Ébiramu. Epha ngu bùwa Ébirhamu; kẹlẹ ya mewaru ngu nna mba, dù l’igweligwe.

⁶ Ya e-me ngu t’ì zua azùzù nshinu. Ya eshi l’eri ngu mee ọha, dù iche l’iche; ndu eze eshikwaphù l’eri ngu lufuta.

⁷ Ya e-me ndzù ono, nggu l’iya gbaru ono t’ọ bùru ọgba-ndzù, a-nọ gbururu jeye lẹ gbururu. Ọgba-ndzù ono a-bùru kẹ nggu l’iya; bùru k’unwu ngu l’ogbo ophu nọ l’ifu; k’ophu ya a-bùru Nchileke ngu; bùru Nchileke k’unwu ngu ndu ophu abya l’ùzo ifu.

[†] 16:11 16:11 Iphe, “Ishimèlù” bù bù “Nchileke angabeje nchì.” [‡] 16:14 16:14 Iphe, “Biye-Lahayi-Rọyi” bù bù “Ọ-nọ-ndzù-ele-mu-ẹnya”, * 17:1 17:1 Iphe “Ọkaribe-Kakọta-Ike” bù bù “Èlù Shadayi” bù iya bù Nchileke, ẹ to nwedù iphe nyìberu iya nù.

8 Alì Kénanu l'ò ha; mbù èke ono, unu bù mbyamumbya nta-a ono bè ya a-nù nggu l'eri ngu; t'ò buru òkè-iphe unu jeyewaru; yèbedua aburu Nchileke èphe."

9 Nchileke asù Èbirihamu: "A bya lè nggùbedua; dobekwa ògba-ndzù mu ono; nggùbedua; nggu l'unwu ngu ndu òphu a-bya nù l'ògbò òphu nò l'ifu.

10 Owaa bù iphe unu e-meje gude dobe ndzù ono unu l'iya gbaru ono; nggùbedua mè l'unwu ngu ndu òphu tso ngu l'azù: Tè ndibe ngu ndu k'unwoke l'èphe ha bujekwa útsù.

11 Nggùbedua l'onwongu e-bukwaphu útsù t'ò buru iphe-òhubama, a-nòdu ekoshi ndzù ono, nggu l'iya gbaru ono.

12 Iphe bù nwata nwoke, a müru lè nke ngu bè ee-bufutaje útsù; m'ò -nòlephu abalì èsato. Iphe, bù onye nwoke, nò lè nke ngu b'e bufutaje útsù; m'ò -bù onye a müru lè nke ngu; m'ò -bù onye òhodo, è-te shidu l'eri ngu, i gude okpoga zùta azùta;

13 m'a müru iya lè nke ngu; m'i gude okpoga ngu zùta iya; e bufutaje iya útsù. Ògba-ndzù kè yèbe Nchileke ono, iphe-òhubama iya nò ngu l'èhu ono a-bùru ògba-ndzù, a-nò gbururu jeye lè gbururu.

14 Iphe, bù nwoke, bù akpapyi; mbù onye è tè budu útsù; t'e bufukwa iya ebufu; kè l'ò dakawaru ògba-ndzù ono."

15 Nchileke asùkwaphu Èbirihamu: "A bya lè kè Seráyi, bù nyee ngu; be ekujehekwa iya Seráyi. Èpha iya buakwa Séra.

16 Ya a-gòru ònu-òma nù iya; mee ya t'ò mütaru ngu nwata nwoke. Ya a-gòru iya ònu-òma; mee ya t'ò buru nne, müru òha, dù iche l'iche. Ya e-shikwa iya phù l'èhu fòta ndu eze."

17 Èbirihamu adaa kpube ifu l'alì; chia òchi; sù onwiya: "Bù yèbe nwoke, nòwaru ùkporo afa ise bè aa-mütaru nwa nta-a tó? Tèmanu; ?bù Séra òphu nòwaru ùkporo afa èno l'afa iri bè a-mù-ghekwa nwa?"

18 Èbirihamu asù Nchileke: "Byiko; tè Ishimèlu nòdukpooru iya nù ndzù; ènya ngu anòdu l'èke ò nò!"

19 Nchileke asù: "Ò dua mma. Òbule nyee ngu; mbù Séra a-mütaru ngu nwata nwoke. Iphe jì-gù iya bù Áyizaku. Áyizaku ono; mè eri iya ndu òphu etso iya l'azù bè èphe l'iya a-gba ndzù, a-nò gbururu jeye lè gbururu.

20 Ò -bùru kè Ishimèlu bè ya nùwaru iphe, i kfuru. Ya a-gòru ònu-òma nù iya; mee ya t'ò zùta buru ò-jaa-jagba-ègu; mbù t'ò zùta ìnyinwuru. Òo-bùru nna ndu ishi iri l'èbo; ya emekwa ya phù t'ò buru mba, ha nshinu.

21 Obenu l'ò bù lè Áyizaku bè ya a-kpòbe ògba-ndzù iya ono; mbù onye Séra a-mütaru ngu egbe nta afa òdo."

22 Nchileke ekfuebetsuaru Èbirihamu iphe ono; paru iya haa tùgbua.

23 Mbòku ono gèdegede bè Èbirihamu dutaru nwatibe iya kè nwoke; mbù Ishimèlu; ndu òhu òdo, a mùshiru lè nk'iya; mè ndu òphu o gude okpoga iya zùta azùta bushikota útsù. Iphe bù unwoke, nò lè nk'iya b'ò bukotaru útsù, bù iya bù ège Nchileke sùru t'ò mee ya.

24 Èbirihamu nòwaru ùkporo afa èno l'afa iri lè tete b'ò buderu útsù.

25 Nwatibe iya; mbù Ishimèlu bè gbaru afa iri l'èto; bua nkiya.

26 Ò bù ujiku lanù ono b'e buru Èbirihamu yèle nwatibe iya, bù Ishimèlu útsù.

²⁷ Unwoke, bukota lẹ kẹ Ébirihamu l'ephẹ ha: ndu ọpẹ a mọrú amọmọ lẹ nk'ia; mọ ndu ọpẹ a zọtara azọta l'ẹka ndu ọhodo; bẹ ephẹ l'ia jiko bukota utsu.

18

Umadzu ẹto, kpakfutaru Ébirihamu

¹ Ya ndono; Ojejoje abya abyakfuta Ébirihamu lẹ mgboro ọsẹw Mamure; l'ẹke ọ nọ l'ọnu ọlọ-ẹkwà iya l'echi oke-eswe.

² Ébirihamu apalia ẹnya phẹ unwoke ẹto, vudonyabe iya nọ. Yọ phulephu ephẹ; zilihu l'ọnu-ọzo iya gbakfushia ephẹ. Yọ gbakfu ephẹ bya ebyiaru ephẹ ikpere;

³ sọ ephẹ: "Onye nwe mu nọ; ọ -bọrú lẹ ya túbáru ngu l'obu; be eswetakwa kẹ yẹbẹ nwozi ngu.

⁴ T'e kutaru unu nwa mini t'unu kwọ ọkpa; tuta ume lẹ mkpuli oshi-a.

⁵ Yebedua achokwanu unu iphe t'unu ria; ege ike a-dụ unu t'unu jeshia iphe, unu eje; keshinu ọpẹ unu batawaru kẹ yẹbẹ nwozi unu."

Ephẹ asọ iya l'ẹge o kfuru dua mma.

⁶ Ébirihamu emewaphu ẹgwegwa bahushia lẹ ọlọ-ẹkwà iya; jekfube Séra; je asọ iya: "Ngwaa; mee ẹgwegwa tuta ntọ iphe eegudeje eme buredi ogbonga ẹto; gwọ; gude mee buredi."

⁷ Yọ bya agbaru jeshia l'ẹke eswi iya dọrú; je afota nwada eswi, dọ nwa ẹlepele; kpẹ nwozi iya. Yọ kpata iya je egbua; bọkashia; woru iya shia.

⁸ Yọ bya apata ẹra eswi yẹle man, e gude ẹra eswi mee; mọ anọ nwada eswi ono doberu ephẹ. L'ephẹ wataru ori nri ono; b'ọ byaru bya evudonyabe ephẹ lẹ mkpuli oshi ono.

⁹ Ephẹ aji Ébiriham ẹke nyee ya nọ.

Yọ sọ ephẹ l'ọ nọkwa lẹ ọlọ-ẹkwà phẹ l'ẹkaphu.

¹⁰ Ojejoje asọ iya: "L'egbe nta-a akele; bẹ ya a-lata azọ; nyee ngu; mbọ Séra amọ nwata nwoke."

Séra bẹ nọ l'ọnu-ọzo ọlọ-ẹkwà ono, Ojejoje gharu azọ ono gebe nchị.

¹¹ Ébirihamu yẹle Séra bẹ kahwaru nọ; ọgurennya ephẹ ahatsụwa nshinu; k'ọpẹ bẹ lẹ Séra ta aphujehedu nsọ iya.

¹² Séra egude obu iya tẹ-kpẹ ọchi; sọ: "Bẹ nta-a lẹ ya kahutsuaru; nnajufu iya akahukwaphu ẹge-a bẹ ọo-lakwaduru iya l'ọlọ ọdo."

¹³ Ojejoje asọ Ébirihamu: "Bẹ ngunu kparu iphe Séra chọrú ọchi; l'aji ẹge ya e-shikwadu mọta nwa nta-a, ya kahwaru ẹge-a?"

¹⁴ Ọ nweru iphe, akpọje Ojejoje ẹka? Ya a-laphuta azọ l'ògè teke ono, ya tọrú ono l'akele; teke ono bẹ Séra a-mọ nwata nwoke."

¹⁵ Séra egude ọtsu egwu; tuta ẹgo lẹ ya ta chọrú ọchi.

Nchileke asọ iya l'ọ chọrú ọchi.

Ébirihamu arọ arọ ẹhu ndu Sódomu mọ Gómóra

¹⁶ Unwoke ono aladelephu; chebe ifu l'ọzo Sódomu. Ébirihamu etsoru ephẹ t'ọ duribe ephẹ.

¹⁷ Ojejoje asọ: "Nanọ ẹge ya e-shi domiaru Ébirihamu iphe, ya abya ememe edomi;

¹⁸ keshinu Ébirihamu e-mekochaa bọrú eze mba; bọrú l'ẹka iya bẹ ya e-shi ọgoru iphe bẹ mbakeshi lẹ mgboko-a ọnu.

¹⁹ Ya fọtawaru iya t'ọ bụru onye a-kpọ-ziru ụnwu iya ụzo; yele ndibe iya ndu ọp̄hu etso iya l'azụ; t'ẹp̄he tsoru ụzo kẹ yẹbe Ojejoje, bụ iya bụ t'ẹp̄he meje ip̄he, vudo nhamun̄ha; m̄ẹ ip̄he, gbaru ẹp̄he; k'ọp̄hu yẹbe Ojejoje e-mekwanuru Ébirihamu ip̄he, ya kweru iya ụkwa iya."

²⁰ To dū iya bụ; Ojejoje asụ: "Lẹ mkpu, e chiwaru kpua ya l'okfu ẹhu ndu Sódomu m̄ẹ Gómóra bẹ hawa nshinu.

²¹ Ya ejewa tẹ ya je amaru: Ejo ip̄he, ẹp̄he eme; ?ọ dū-tabe ẹji ẹge aatu ọnu iya? Teke ẹ tọ dudu; ya amakwarup̄hu."

²² Unwoke ono aghachi kwas̄eru ụzo Sódomu. Obenu lẹ Ébirihamu vudophu Ojejoje l'ifu l'ẹke ono.

²³ Ébirihamu abya akp̄irita iya ntse; sū iya: "ʔIi-gbukobe ndu doberu ẹka ndoo; ẹp̄he lẹ ndu eme ip̄he, dū ẹji t̄o?"

²⁴ Ọ -b̄uru lẹ ndu doberu ẹka ndoo ruru ụkporo ụmadzu ẹbo l'ụmadzu iri lẹ mkp̄ukpu ono; ?ii-mebyishikwa iya ph̄u t̄o? ?Tīi gudedu okfu ẹhu ụkporo madz̄u ẹbo l'ụmadzu iri ọp̄hu doberu ẹka ndoo, n̄ọ iya nū ph̄u haa ẹp̄he?

²⁵ T̄usweka; ba ejekwa ome ip̄he, dū ẹge ono; mb̄u kẹ t'i gbua ndu doberu ẹka ndoo; ẹp̄he lẹ ndu ẹjo madz̄u; m'ọ b̄u t'i mee ndu doberu ẹka ndoo ẹge i meru ndu eme ip̄he, dū ẹji. T̄ẹ ẹjo nr̄ọ kwakwaa l̄ẹ maa! Nggube Onye Ikpe kẹ mḡboko-a e-menu ip̄he, vudo nhamun̄ha."

²⁶ Ojejoje asụ: "Ọ -b̄uru l̄ẹ ya ph̄uru ụkporo madz̄u ẹbo l'ụmadzu iri, b̄u ndu doberu ẹka ndoo l̄ẹ Sódomu b̄ẹ ya e-gudekwa-a okfu ẹhu ẹp̄he haa mkp̄ukpu ono l'ọha."

²⁷ Ébirihamu ekfukwaaphu ọdo; sū: "Ọwaa ya bya azigabe k'okfu l'an̄u nggube Nnajiufu; l̄ẹ yẹbe onye ẹ-ta dudu ip̄he ọdo, ya b̄u; gbahaa udzu-ẹja; m̄ẹ nt̄u-a;

²⁸ ọ b̄u; ?ọ -b̄ukwanuru l̄ẹ ndu ono te rudu ụkporo madz̄u ẹbo l'ụmadzu ire; mb̄u ọ -b̄uru l'ẹp̄he ph̄oduru ụmadzu ise; t'ẹp̄he rua ẹge ono eghe-e?"

Ojejoje asụ iya: "Ya -ph̄ua ụkporo madz̄u ẹbo l'ụmadzu ise l'ẹke ono b̄ẹ ya te emebyikwa iya."

²⁹ Ébirihamu abyakwa bya aji iya ọdo; sū: "ʔỌ -b̄ukwanuru ụkporo madz̄u ẹbo damu b'a ph̄uru eghe-e?"

Ojejoje asụ iya: "L̄ẹ ya e-gudekwa-a okfu ẹhu ụkporo madz̄u ẹbo ono haa ya ememe."

³⁰ Ébirihamu asụ iya: "Nnajiufu byiko; t'ẹhu be ejekwa ngu oghu eghughu; t̄ẹ ya kfufukwaa ọdo. ?Ọ -b̄ukwanuru ụkporo madz̄u l'ụmadzu iri b'a ph̄uru l'ẹke ono eghe-e?"

Ojejoje asụ: "L̄ẹ ya te emebyikwa iya m̄ẹ ya ph̄ua ụkporo madz̄u l'ụmadzu iri l'ẹke ono."

³¹ Ébirihamu asụ: "Keshinu ọp̄hu ya gbe kerebewanu k'okfu an̄u Nnajiufu; ?ọ -b̄ukwanuru l'ọo ụkporo madz̄u b'a ph̄uru l'ẹke ono eghe-e?"

Ojejoje asụ iya: "L̄ẹ ya e-gude okfu ẹhu ụkporo madz̄u ono haa ya emebi."

³² Ébirihamu asụ iya: "Nnajiufu byiko; t'ẹhu be ejekwa ngu oghu eghughu; t̄ẹ ya kfufukwaa k̄ẹ nwugbo lan̄u-a: ?Ọ -b̄ukwanuru l'ọo ụmadzu iri nwen̄kinyi b'a ph̄uru l'ẹke ono eghe-e?"

Ojejoje asụ iya: "L̄ẹ ya e-gudekwa-a okfu ẹhu madz̄u iri ono haa ya emebi."

³³ Ojejoje yẹle Ébirihamu ekfugetsulephu; yọ tughua; Ébirihamu alashia ufu.

19

Eemebyishi Sódomu; mę Gómóra

¹ Yo be l'urenyashi teke unwu ojozi labu ono jeruru Sódomu; Lótu anoduwa l'obu-edukfu mkpukpu ono. Yọ phulephu ephe; gbakfube ephe; bya ebyia ikpere; kpuberu ephe ifu l'alị;

² sụ ephe: "Ndu nwe mu nụ; ya aro unu t'unu bataru le ke yẹbe nwozi unu; bya akwọ okpa; unu aradu. O -rua l'oswi utsu; unu atughbuwaru jeshia iphe, unu eje."

Ephe asụ iya: "Wawa; l'ephe a-radua l'edukfu."

³ Yọ ronyaa ephe; ephe ekwe tsoru iya bahu nk'ia. Yọ bya akwaaru ephe ebyee, ha nshinu; gheeru ephe buredi, e te yedu iphe, ekoje buredi; ephe ataa.

⁴ Ephe abyade ọla l'ulo; unwoke ndu Sódomu: nwata mę ogurenya eshi l'ẹke, du l'iche l'iche bya agbaa ọlo ono mgburumgburu.

⁵ Ephe abya ekua Lótu; jia ya eke unwoke ono, bataru nk'ia l'urenyashi ono nọ. Wo iya t'o je edufuta ephe t'ephe l'ephe zee!

⁶ Lótu abya alufu etezi; woru ọzo gu-chia jekfushia ephe; sụ ephe:

⁷ "Ndu mu; unu be emebukwaa egbe akpamara ọwaa!

⁸ Unu lekwa; le ya nwekwaru unwu-mgboko labu, ephe le nwoke ta azebua. Te ya dufutachiaru unu ephebedua; t'unu mee ephe ege du unu mma. O -buru k'unwoke ọwaa; unu be ebyikwa ephe eka; ke l'ephe kabekwa byaru iya ebyee."

⁹ Ephe asụ iya t'ọ kpiberu ephe l'uzo. Wo iya: "Bụ nggubedua, bu mbyamubya-a; gbe emewa nụ t'i turu ephe onu iphe, ephe a-nodu eme to." Wo iya t'ọ kpiberkwaru ephe l'uzo; odumeka be ephe e-mekwa iya iphe ka ophu ephe g'e-me ndu ophu. Ephe enwube Lótu eka ikike; l'enwu iya t'ephe gbakpofu ibo ono.

¹⁰ Unwoke labu ono amachiwaphu eka lobata Lótu l'ulo; woru ibo ono gu-chia.

¹¹ Ephe emee; iphe bu ndu ono, vudokota l'onu ibo ono atsulahaa ishi: nwata mę ogurenya; k'ophu ephe ta phuhedu onu ibo ono.

¹² Unwoke labu ono aji Lótu: "O nweru ndu odo, i nweru l'ẹke-a? ? O nweru ndu i keru nwanyi; unwu ngu ndu k'unwoke; ndu ke unwanyi; m'ọ kwanu ndu odo, bu le mkpukpu-wa, nggu l'ephe bu abubu. Tụkokwa ephe dufuta;

¹³ l'ephe abyakwa omebyi eke-a. Le mkpu, eechi anu Ojejoje le k'iphe, du eji ndu eke-a eme haakwa nshinu; k'ophu o ziru ephe t'ephe bya emebyishia ya."

¹⁴ To du iya bu; Lótu atughua je ekfutsuaru iya ndu abya ọlo unwu iya; sụ ephe: "Unu mekwaa egwegwa lufu le mkpukpu-a; kele Ojejoje abyaakwa iya emebyishi." Obenu le ndu ogo iya ono gbe rile-e l'ọo ọja be oobo.

¹⁵ Yo be le gerigeri nchi-abohu; ojozi ono achishilahaa Lótu oku; sụ iya: "To mee egwegwa duta nyee ya; mę unwu-mgboko ono ephe ebo lufu. Odumeka be unu l'unu ha a-bukwaru kpurupyata teke aa-nu mkpukpu-a aphu."

¹⁶ Lótu ejeshia ome mgbugbu; unwoke ono akputa iya l'eka; kputa nyee ya; me unwu-mgboko ebo phụ; kpufu lẹ mkpukpu ono; kele Ojejoje aphuru ephe imiko.

¹⁷ Ephe alufutatsulephu; onye lanu asu ephe t'ephe gbakwaa oso ndzu ephe! T'ephe ba aghakwa enya l'azu; ophu ephe ejekwa ovudo evudo l'oghęgu! T'ephe gbakwaru latsua l'ugvu! Odumeka be ephe a-bukwaru kpurupyata!

¹⁸ Lótu asu ephe: "Wawakwa; ndu nwe mu nu!

¹⁹ Keshinu ophu yebe nwozi unu tubaru unu l'obu; unu ekoshiwa l'unu yeru iya obu; dzowa iya ndzu; be ya ta agbaghekwa ala l'ugvu: ke l'ejo iphe-ehuka-a a-byakfutakwa iya; bya egbua ya.

²⁰ Unu lekwa mkpukpu phụ, nọ l'ekaphu. E to tekwa enya; to ba nwishi. Tẹ ya gbanuru laa l'eke ono ege ndzu e-dzua ya ru."

²¹ Nwoke ono asu iya: "L'o dua mma. Lẹ ya te emebyishidu mkpukpu ono, ookfu okfu iya ono;

²² O buphu t'ọ gbachilekwaphu lashia ya. Lẹ to nwekwa iphe, ya eje ememe jeye teke o gbaruru eke ono." O bu okfu lẹ Lótu kfuru lẹ mkpukpu ono ha nwanshi; meru iphe aawataru oku mkpukpu ono Zówa.*

²³ Lótu abya eru Zówa; enyanwu-ahata-wa.

²⁴ Tọ dụ iya bu; Ojejoje eshi l'imigwe chia oku nshi-egbe ochi mini lẹ Sódomu me Gomóra.

²⁵ Yọ buru ege ono b'o gude mebyishikota mkpukpu ono; me iphe, bu nsuda, nọ iya nu; me iphe bu ndu bu iya nu; jeyekpo l'iphe bu iphe, futaru efuta l'ali ono.

²⁶ Ya ndono; nyee Lótu eje eworu enya ghaa l'azu; ghọo únú; gvuru l'ọ bu itso.

²⁷ Yo be l'onma-ewa utsu echile iya; Ebirihamu egbeshi lashia azu l'eke, o shi noduhawa Ojejoje l'ifu.

²⁸ Yọ nọdu l'eke ono lee enya l'uzo Sódomu me Gomóra; lekota enya l'uzo okpa ugwu ono. Iphe o phuru abuleruphu enwuru-oku, akpo tututu l'ọ bu o-tata-kfukfu oku.

²⁹ Obenu lẹ teke ono, Nchileke mebyishiru mkpukpu, nọkota l'uzo nsuda ono; b'o nyataru-a Ebirihamu; bya edufuta Lótu l'eke ono, o shi buru teke ono, o gude umuruku bya ekpo mkpukpu ono okpo-ntu ono.

Eri ndu Móabu; me eri ndu Amonu

³⁰ A nonyaa; Lótu awata otsu egvu lẹ Zówa. Yo kwe tugbua yeke unwegirima unwanyi iya ono ephe ebo; je eburu l'ime ogba.

³¹ Yo be ujiku lanu; onye k'ogurennya l'unwegirima ono asu onye ke nwata: "Lẹ nna ephe buakwa ogurennya; to bu l'o nweru nwoke, nọ l'uswe iya owaa gbaa mgburumburu, ephe l'iya a-ze, bu ege emejekpo ya lẹ mgboko, gba mgburumburu."

³² Wo iya t'ephe chee nna ephe ono mee. Teke o gudeleru iya phụ; ephe eje t'ephe l'iya zee; k'ophu ephe e-shi ege ono muta nwa t'ephe be ribuhu.

³³ Yo be l'enyasihi iya; ephe abya echee nna ephe ono mee; yo gude iya. Onye k'ogurennya ejekfushia ya yeke iya azee. Ophu nna iya ono amadu teke o byaru bya azenyabe iya; to ma teke o gbeshiru.

³⁴ Yo be echile iya; onye k'ogurennya phụ asu onye ke nwata: "Lẹ yeke nna ephe zekwaru l'enyasihi. T'ephe chefukwaa ya phụ mee l'enyasihi-a;

* 19:22 19:22 Iphe Zówa bu bu "nwanshi".

nggu eje tẹ nggu l'iya zẹe; k'ophu ẹphe e-shi ẹge ono mọta nwa; t'ẹphe be ribuhu.”

³⁵ Ẹphe eworu mée chee nna ẹphe ono l'enyashi ono; yo gude iya. Onye kẹ nwata ejekfu iya yele iya azẹe. Ophu nna iya ono amadụ teke ọ byaru bya azenyabe iya; tọ ma teke o gbeshiru.

³⁶ Tọ dọ iya bụ lẹ Lótu eyee unwegirima iya ono ime; ẹphe ẹbo.

³⁷ Onye k'ogurennya abya amụa nwata nwoke; gụa ya Móabu. Yọ bụru Móabu ono bụ iphe, metaru ndu Móabu ntanụ.

³⁸ Onye kẹ nwata abya amụkwaaphu nwata nwoke; gụa ya Benu-Amị. Yọ bụru Benu-Amị bụ iphe, metaru ndu Amọnu ntanụ.

20

Ébirihamu yele Abyímeleku

¹ Ébirihamu eshi l'ẹke ono tųgbua shia ọzọ ọhuda; je eburu lẹ mgbaku Kadéshi yele Shu. Yọ nọnyaa tųgbua je ebutota lẹ Géra.

² Yọ bụru l'ẹke ono bẹ Ébirihamu nọ sụ lẹ nyee ya; mbụ Séra bụ nwunne iya. Abímeleku, bụ eze ndu Géra ezia; e je edutaru iya Séra.

³ Yo be l'enyashi; Nchileke abyakfutashia Abímeleku lẹ nrọ; bya asụ iya: “L'ị bụakwa maa. Ishi iya abụru nwanyi ono, i dutaru ono. Nwanyi ono kwa nyee madzụ.”

⁴ Obenu lẹ Abyímeleku yele nwanyi ono ta zedua. Tọ dọ iya bụ; Abímeleku asụ iya: “Nnajiufu; ?ii-gbu ndu, ẹ-te nwedu iphe, ẹphe meru tọo?”

⁵ ?Mẹ Ébirihamu sụkwaru iya lẹ nwanyi ono bụ nwunne iya. Nwanyi l'onwíya asụkwa iya phụ lẹ nwoke ono bụ nwunne iya? Iphe-a bẹ ya te lebezikwa ẹnya mee; tọ bụ lẹ ya meru iya tẹ ya mebata madzụ.”

⁶ Nchileke asụ iya lẹ nrọ ono: “L'ọ bụ oswi-okfu l'ẹ to lebezidu ẹnya mee ya. L'ọ ya kparu iphe, ya meru t'ẹ b'ọ meswe yẹbe Nchileke; mbụ tẹ yele nwanyi ono ba azẹshi.

⁷ Ngwaa; dulaaru nwoke ono nyee ya; kele nwoke ono bụkwa onye nkfuchiru Nchileke. L'oo-kfurua nụ yẹbe Nchileke l'okfu ẹhu kẹ nggube Abyímeleku tẹ ndzụ dzua ngu. Teke ẹ ti duladuru iya ẹya; makwaru amaru lẹ nggu lẹ ndibe ngu bụakwa maa.”

⁸ Yo be l'ọnmeawa utsu; Abímeleku abya ekukoo ndu ozi iya l'ẹphe ha; woru nrọ ono zeeru ẹphe. Ẹphe anule ya phụ; egvu erua ẹphe l'ẹhu.

⁹ Abímeleku abya ekua Ébirihamu; sụ iya: “?Bụ egbe ngunu? ?Bụ awe bẹ ya mesweru ngu, meru iphe i wotaru iphe, dọ ẹji ophu ha ẹge-a bya ebobe yele ndu alị iya? I mekwaru iya iphe ta dudu kẹ t'i mee ya ẹya!”

¹⁰ Abímeleku abya aji Ébirihamu; sụ iya: “?Bụ ngunu kpakpọoru iphe, i meru iphe ono?”

¹¹ Ébirihamu asụ iya lẹ ya rịru lẹ keshinu ẹ to nwedu ndu atsụ Nchileke egvu, bu l'ẹke-a bẹ ẹphe e-gbu iya l'okfu ẹhu nyee ya.

¹² Odo abụkpọoru nụ lẹ nwanyi ono kwa nwanna iya gẹdegede. Ọ kwa nna lanụ mụru yele iya; ọbule ẹphe te shidu lẹ nne lanụ; ya alụkwanuru iya.

¹³ Yo be teke Nchileke meru tẹ mu gbeshi l'ufu nna mu wata ọgha-phe ẹge-a; mu asụ nyee mu ono l'ẹge oo-gude koshi lẹ ya yeru mu obu bụ tẹ ọosuje lẹ mu l'iya bụ nwunne iphe bụ ẹke, ayi jejeru.

¹⁴ Abímeleku abya ahata aturu iya; me eswi iya nù Ébirihamu; bya ahatakwaphu ndu ohu iya: ndu k'unwoke me ndu k'unwanyi yeru iya eya; metsua bya edulataru iya nyee ya, bu Séra.

¹⁵ Yò bya asù Ébirihamu l'ò bu yèbe Abímeleku bè nwekota alì ono, oole enya ono. T'ò je ahata èke, dù iya mma buru.

¹⁶ Yò bya asù Séra lè ya nùakwaru nwunne ngu unu mkpòla-òcha labù l'ùkporo mkpòla-òcha iri. Ono iphe, ya gude asù ngu paru haa l'ifu ndu unu l'èphe yì l'emeswe, e mesweru ngu. L'iswi òkotakwa ngu mma.

¹⁷ Tò dù iya bu; Ébirihamu abya ekfuru nù Nchileke; Nchileke abya emee Abímeleku; me nyee ya; me unwanyi ndu òphu bu ohu iya; èphe awata òmu nwa òdo;

¹⁸ kèlè Ojeoje shi mee; iphe bu unyomu Abímeleku l'èphe ha ekekotaru ekeru l'òkfu èhu nyee Ébirihamu; mbù Séra.

21

Aamu Áyizaku

¹ Ojeoje abya emeeru Séra ège o kfuru; bya emeeru iya ège o kweru iya ùkwa iya.

² Séra abya atsùta ime; mwaru Ébirihamu nwata nwoke lè nka; l'ògè teke ono, Nchileke kweru iya ùkwa iya ono gèdegede.

³ Ébirihamu agù nwata ono, Séra mwaru iya ono Áyizaku.

⁴ Áyizaku anòlephu abalì èsato; Ébirihamu ebua ya útsù, bu iya bu ège Nchileke sùru t'ò meje iya.

⁵ Iphe Ébirihamu nòru b'a mwaru iya Áyizaku bu ùkporo afa ise.

⁶ Séra asù: “Lè Nchileke meekwaru tè ya mwa ònu-òchi. O kwaphu ège ono bè iphe, bu onye nùru iya nù e-tsokwaru iya phù mwa ònu-òchi.”

⁷ Yò sùkwaphu: “?Bu onye photajeru Ébirihamu lè ya e-mekochaa chee nwa era? Ya egbe byalè bya amutaru iya nwata nwoke lè nka.”

Aachifu Héga yèlè Ishimèlu

⁸ Nwata ono abya evua; a mifu iya ònu l'èra. Mbòku ono, a mifuru iya ònu l'èra ono; bè Ébirihamu gbaru aji, dù egvu.

⁹ Séra abya aphua lè nwata nwoke ono, Héga, bu nwanyi Íjiputu mutaru Ébirihamu ono ajalahaa Áyizaku ewena;

¹⁰ sù Ébirihamu: “Chífukwa nwanyi ohu-wa yèlè nwa iya; kèlè nwatibe nwanyi ohu-a yèlè nwatibe nk'iya; mbù Áyizaku ta agbakwaru mgba l'iphe ngu.”

¹¹ Iphe ono atsua Ébirihamu l'èhu nshinu; kèlè ò bu okfu èhu nwatibe iya b'è ekfu.

¹² Obenu lè Nchileke sùru iya: “Tè kè nwata ono yèlè nwanyi ono, bu ohu ngu ono ba atsùkwa ngu l'èhu. Mekwaa iphe, Séra kfuru ngu; kè l'ò bu lè Áyizaku bè awa ngu e-shi jaa.

¹³ Ya e-mekwaphu nwatibe kè nwanyi ohu phù t'ò buru mba k'èka iya; kè l'ò bùkwaphu nwatibe ngu.”

¹⁴ Yo rua l'ònma-èwa utsu echile iya; Ébirihamu ewota nri; kuru mini ye l'eda-akpo, eeyeje mini woru nù Héga; bya eworu iya dèe ya l'ukuvu; chifu iya yèlè nwata ono. Èphe atùgbua je etsoru echi-ègu Besheba gaphelaha.

¹⁵ Mini, nọ l'èda-akpọ ono agvulephu; yọ tọgbo nwata ono lẹ mkpuli iru lanu l'ẹke ono;

¹⁶ tųgbua je anọdu iche l'iku ẹke ono; l'ẹke bu a -gbaa akfų; yo jerua ya; kẹ l'ọ kpeburu lẹ ya ta anọdudu ele nwata ono ẹnya t'ọ nwųhu. Yo kpọ-kfuru l'iku ẹke ono; wata ọra ẹkwa.

¹⁷ Nchileke anya nwata ono ẹkwa. Ojosi Nchileke anọdu l'imigwe kua Héga; sų iya: “?Bų ngunu Héga? Ba atsųshi egvu; kẹle Nchileke nųwaru olu nwata ono l'ẹke ono, ọ zẹ l'ara ẹkwa ono.

¹⁸ Gbeshi; je ekulia nwata ono; heta; kẹle ya e-me iya t'ọ bųru mba, ha nshinu.”

¹⁹ Nchileke abya emee; ẹnya asahų Héga. Yọ phų wẹlu, mini nọ; je ekujia mini l'èda-akpọ ono; bya echebe nwata ono.

²⁰ Nchileke echee nwata ono jeye yo vufuta. Yo bua l'echi-ẹgu ono ghọo ọ-ka-ibe l'ọgba akfų.

²¹ Yọ bųru l'echi-ẹgu Paranu b'ọ bu; nne iya eje alųaru iya nwanyi lẹ ịjiputu.

Ébirihamu yẹle Abyímeleku agbaa ndzų

²² Abímeleku yẹle Fíkolu, bu onye ishi ndu soja iya asų Ébirihamu lẹ mgbaku ono: “Lẹ Nchileke nọkwa swiru ngu eswiru l'iphemiphe ọbule, iime ememe.

²³ Rinuaru yebe Abyímeleku angų l'ifu Nchileke l'ẹke-a l'ẹ to nwedu l'ị gbaaru iya ẹregede; yẹbedua yẹle unwegirima iya; mẹ ndu awa iya l'ẹphe na. O bųchia t'ị koshi l'ị yeru iya obu; bya eyeru mkpųkpų-a obu; mbų mkpųkpų-a, ị byaru abyabya-a; ẹge ono, ya koshiru lẹ ya yeru ngu ono.”

²⁴ Ébirihamu ekweta lẹ ya e-ri-a nte ono.

²⁵ Ébirihamu abya echia Abímeleku ichi kẹ wẹlu, ndu ozi Abyímeleku nataru iya.

²⁶ Abímeleku asų iya: “Lẹ ya ta makwa onye meru iya nų; ọphu i kfubukwaaru iya ẹya. Ọ kwa ntanų ọwaa bẹ ya bebe anų iya.”

²⁷ Tọ dų iya bų; Ébirihamu akpųta atųru yẹle eswi kpẹ Abímeleku; ẹphe ẹbo ono abya agbaa ndzų.

²⁸ Ébirihamu abya eshi l'igwe atųru iya fọta ada atųru ẹsaa dobe iche.

²⁹ Abímeleku asų Ébirihamu: “?Bų ngunu kparu iphe ị fọtaru ada atųru ẹsaa ono dobe iche?”

³⁰ Ébirihamu asų iya t'ọ nata ada atųru ẹsaa ono t'ọ bųru iphe, a-nọdu agba ekebe l'ọ bų iya tųru wẹlu-a.

³¹ Tọ dų iya bų; e woru ẹke ono gųa Besheba; kẹ l'ẹke ono bų ẹke unwoke ẹbo ono riru nte.

³² Ẹphe agbatsulephu ndzų ono lẹ Besheba; Abímeleku; mẹ Fíkolu mbų onye ishi ndu soja iya alashia Filisutayinu.

³³ Ébirihamu abya eworu oshi tamarisuku dzaa lẹ Besheba; nọdu l'ẹke ono kpọ-kua Ojejoje, bu onye a-nọ jeye tutu yoyo.

³⁴ Ébirihamu ebua l'alị Filisutayinu ọlori.

22

Nchileke àhù Ébirihamu ama

¹ A nọnyaa; Nchileke abya ahųa Ébirihamu ama; kua ya: “Ébirihamu!” Ébirihamu aza iya.

² Yò sù iya: “Duta nwatibe ngu ono, bú Áyizaku; mbù nwananù ngu ono, i yeru obu ono gude je l'alì Moriya. Teke i ruru bẹ ya e-koshi ngu-a ugvu ẹke ìi-nòdu gude nwatibe ngu ono gwooru iya ngweja-ukfuru.”

³ Yo be l'onma-ẹwa ọtsu echile iya; Ébirihamu enyikobe nkakfù-igara iya; duta nwatibe iya ono; mbù Áyizaku; duta ọmadzu labù lẹ ndu ejeru iya ozi; yò buru ẹphe oje ẹke ono, Nchileke kfuru iya ono. Ọ watakwaruphu nkù, oo-gude gwoo ngweja-ukfuru ono.

⁴ Yo be mbòku, kwe ẹphe ẹto l'ije ono; Ébirihamu ejenyaa bya apalia ẹnya; phua ẹke ono l'ẹke teru ẹnya.

⁵ Yò sù ndu ozi iya ono t'ẹphe nòdukwa l'ẹke-a; ẹphe lẹ nkakfù-igara ono; tẹ yẹle nwata-a jeribefua l'ẹkaphu je abaaru Ojejoje ẹja. Teke ẹphe metsuaru bẹ ẹphe a-lata-a azù byakfuta ẹphe.

⁶ Ébirihamu apata nkù ngweja-ukfuru ono bo nwatibe iya ono; mbù Áyizaku. Yẹbedua egude ọku yẹle mma. Ẹphe ẹbo ayìru tųgbua.

⁷ Ẹphe ejenyaa; Áyizaku eku iya: “Nna!”

Yò za iya.

Áyizaku asù iya: “Ọku bẹ nọwa nù; nkù anọdu. Ọ bú; ?nanuhunu atùru, ee-gude gwoo ngweja-ukfuru ọbu?”

⁸ Ébirihamu asù iya: “Nwa mu; Nchileke a-nù-a atùru, ee-gude gwoo ngweja-ukfuru ọbu.” Ẹphe ẹbo atųgbua; yò buru ẹphe ejeje.

⁹ Ẹphe erua ẹke ono, Nchileke kfuru iya ono; Ébirihamu abya akpua ẹnya-ngweja l'ẹke ono; bya eworu nkù doo ya. Yò bya ekee nwatibe iya ono; mbù Áyizaku ẹgbu; pata iya tų-kobe l'eli nkù ono, edoru l'eli ẹnya-ngweja ono;

¹⁰ bya amachia ẹka; wota mma tẹ ya gbua nwatibe ya.

¹¹ Ojozi Ojejoje anọduwaphu l'imigwe kua ya; sù iya: “Ébirihamu! Ébirihamu!”

Yò za iya.

¹² Yò sù iya: “Be byikwa nwata ono ẹka! Ba dukwa iphe, ii-me iya. Nta-a bẹ ya mawaru l'iitsu Nchileke egvu; kẹ l'i tii seladuru iya ẹka azù l'ẹke nwatibe ngu ono nọ; mbù nwananù ngu ono.”

¹³ Ébirihamu abya apalia ẹnya; phua ebyila, mpo iya gbagaru l'iphe. Yo je akputa ebyila ono gbua ọzori nwatibe iya ono gude gwoo ngweja-ukfuru ono.

¹⁴ Ya ndono; Ébirihamu eworu ẹke ono gua: “Ojejoje bú Ọ-kwo-lẹ-mkpa.” Gbururu jeye ntanù ọwaa bẹ aasuje: “L'eli ugvu Ojejoje bẹ aa-kwo ngu lẹ mkpa.”

¹⁵ Ojozi Ojejoje anọdu l'imigwe kua Ébirihamu k'ugbo ẹbo; sù iya:

¹⁶ “Lẹ yẹbe Ojejoje gudeekwa onwiya ria angù lẹ keshinu ọphu i dugheru ike mee egbe iphe ọwaa; ti selaru iya ẹka azù l'ẹke nwatibe ngu ono nọ; mbù nwa-nanù ngu ono;

¹⁷ bẹ ya gofutajeru ngu ọnu; mee t'awa ngu ha l'igwe l'ọ bú mkpọ-kpodo, nọ l'igwe; ha l'ọ bú eveve mgbogidi ẹnyimu. Awa ngu phẹ a-luje ọgu luta mkpukpu ndu ọhogu ẹphe.

¹⁸ Ọ bú l'eri ngu bẹ ee-shi gọoru iphe bú mbakeshi lẹ mgboko-a ọnu. Ishi iya aburu l'ì nuru yẹbe Ojejoje okfu.”

¹⁹ E mebetsua; Ébirihamu yẹle Áyizaku ejekfushia ndu ozi iya ono; ẹphe ayìru lashia azù lẹ Besheba. Ébirihamu ebuwaruru lẹ Besheba.

Unwu Nahọ

²⁰ A nọkwawu-o jeye; a bya ezia Ébirihamu lẹ Milika mụshiakwaru nwunne iya, bụ Nahọ unwegirima.

²¹ Uzu bụ ọkpara. Buzu abụru nwunne iya nwoke yẹle Kemuwelu. Kemuwelu bụ iya bụ nna Áramu.

²² A bya amụa Kesedu tsoke Kemuwelu; bya amụa Házo; ọwaa Piludashu yẹle Jidulafu; mę Bétuwelu.

²³ Bétuwelu ono bụ yẹbedua bụ nna, mụru Ribéka. Yọ bụru unwegirima ẹsato ono bę Milika mụtaru Nahọ, bụ nwunne Ébirihamu.

²⁴ Nnufu iya ọphu aza Ruma bę mụtaru iya Teba; Gahamu; Tahashu; mę Maaka.

23

Anwuhu Séra

¹ Séra nọru ọkpọrọ afa ishingụ l'afa ẹsaa.

² Ẹke ọ nọdu nwuhu bụ lẹ Kiriyaṭu Araba, bụ iya bụ Héburonu, nọ l'alị Kénanu. Ébirihamu agụa aphụ Séra; kwaa ẹkwa iya.

³ Ébirihamu ahaa odzu nyee ya ono; jekfu ndu Hetu; je asụ ẹphe:

⁴ “Lẹ ya bụkwa mbyamụmbya, shi eshishi lakfuta unu l'ẹke-a. Byiko; unu renua ya alị; tẹ ya lia nyee ya-a.”

⁵ Ndu Hetu asụ iya:

⁶ “Onye nwe mu nụ; ẹphebe ndu Hetu sụru: L'i kwa eze madzụ l'ẹphe. Hatalephu ili ndibe ayi ọphu katsụa ngu mma je elia nyee ngu. Ẹ to nweḍu onye ndu-ẹphe, a-jika sụ t'ẹ b'i lishi nyee ngu l'ili iya.”

⁷ Ébirihamu egbeshi bya ebyiaru ndu alị ono, bụ iya bụ ndu Hetu ikpere;

⁸ sụ ẹphe: “Ọ -bụru l'ọ dū unu tẹ ya lia nyee ya bę ya ekfu t'unu rọrọr iya Éfurọnu Zóha;

⁹ t'ọ ree ya ọgba Makupela iya phụ, nọ l'ishi alị iya phụ. Iphe, bụ iphe ọ hụru iya ẹya bę ya a-kfụ iya l'ifu unu l'ẹke-a; t'ọ bụru ẹke ayi a-nọduje eli odzu.”

¹⁰ Éfurọnu ono, bụ onye Hetu ono bę yẹle ndu ndu-ẹphe jikokwa-a nọdukota l'obu-edukfu mkpukpu ono. Éfurọnu araa ya arara; k'ọphu ndu Hetu, nọ l'ẹke ono nūkotaru iya; sụ Ébirihamu:

¹¹ “Onye nwe mu nụ; wawakwa! Ya sụru lẹ ya nọ l'ifu ndu alị iya-a l'ekfu iya; sụ t'i nwekotaru alị ono l'ọ ha; nggu enworu ọgba ono, nọ iya nū ono; lia nyee ngu!”

¹² Ébirihamu abya ebyiaru ndu alị ono ikpere;

¹³ sụ Éfurọnu: “T'ọ ngabe nchị. Ya a-kfụ aswa alị ono. Nata iya rụ aswa iya; k'ọphu ya e-je elia nyee ya l'ẹke ono.” O kfuru iya; k'ọphu ndu alị ono nūkotaru iya.

¹⁴ Éfurọnu asụ iya:

¹⁵ “Onye nwe mu nụ; alị ono dzukwaru unu mkpola-ọcha. Ọlobu; ?bụ ngunu b'ọ bụ l'ẹke nggu l'iya nọ? Jeru je elia nyee ngu l'ẹke ono.”

¹⁶ Ébirihamu ekweta iphe, Éfurọnu hụru iya l'alị ono; bya eworu iya kfua ya l'ifu ndu Hetu l'ẹke ono. Iphe, ọ kfuru iya bụ unu mkpola-ọcha, bụ ẹra iphe, a tūtaru l'iphe, eegude ere aswa teke ono.

¹⁷ Tò dù ya bú; e woru alí Éfurónu, nò lẹ Makupela ree Ébirihamu. Makupela obu nò l'úzo ẹnyanwu-ahata Mamure. E reru iya alí obu yẹle ogba, nò iya nù; mẹ iphe, bú oshi, nò iya nù je akpaa l'ẹke oke iya jeberu.

¹⁸ Iphe, bú ndu Hetu, nò l'ónu edukfu mkpukpu ono aphua teke e reru Ébirihamu alí ono t'ò búru alí iya.

¹⁹ E metsua; Ébirihamu elia nyee ya; mbú Séra l'ogba ono, nò l'alí Makupela ono l'úzo ẹnyanwu-ahata Mamure, bú iya bú Héburonu l'alí Kénanu.

²⁰ Tò dù iya bú lẹ ndu Hetu eworu alí ono yẹle ogba, nò iya nù rekota Ébirihamu; yò búru alí iya ẹke ee-lije odzu.

24

Áyizaku yẹle Ribéka

¹ Nta-a bẹ Ébirihamu kahúwaru ọhuma; Ojejoje agọwaru iya ọnu l'iphemiphe ọbule.

² Yò bya ekua onye ọphu kage obu ọgurennya lẹ ndu ejeru iya ozi; mbú onye ọphu elektaru iya ẹnya l'iphemiphe ọbule, o nweru enweru; sù iya: "Gude iya ẹka l'utakfu;*

³ gude ẹpha Ojejoje, bú Nchileke k'imigwe; búru Nchileke k'eliphe riaru iya angù l'ẹ tị lùduru nwatibe iya Áyizaku nwanyi lẹ Kénanu-a, ẹphe bu-a;

⁴ mbú l'ii-jechia l'alí yẹbe Ébirihamu; mbú lẹ kẹ ndu abubu iya gẹdegede je alutaru nwatibe iya Áyizaku nwanyi."

⁵ Nwozi iya ono aji iya: "Ọ -búkwanuru lẹ nwanyi obu te kwedu l'ootsoru iya lata ẹke-a; ?ya e-duta Áyizaku gude lashia l'alí ono, i shi ono tọ?"

⁶ Ébirihamu asù iya t'ẹ b'o dutakwa nwatibe iya laa ẹke ono ọdo!

⁷ "Lẹ Ojejoje, bú Nchileke k'igwe, bú onye dufutaru iya l'ufu nna iya; mẹ l'alí ẹke, a mụru iya; mbú onye kfuru nù iya; bya ekwee ya ukwa; riru angù yeru iya ẹya: 'Lẹ awa iya bẹ ya a-nù alí-a;' Nchileke e-zi-a ojozi iya t'unu l'iya yiru; k'ọphu ị-lu-ghe nwanyi l'ẹke ono dulataru Áyizaku l'ẹke-a.

⁸ Ọ -búru lẹ nwanyi obu te ekwedu tsoru ngu; ẹvu ngu ẹvu ugu. Ọ búphu t'ẹ b'i dukwa Áyizaku laa ẹke ono."

⁹ Tò dù iya bú; nwozi ono abya egude nnajiufu iya ono mbú Ébirihamu ẹka l'utakfu; riaru iya angù l'okfu ono.

¹⁰ Ya ndono; nwozi iya ono abya akputa inya-ivu nnajiufu iya ono iri gude tugbua; bya egwokwaaphu iphe ọdo, dutsua mma, nnajiufu iya ono nutsaluru iya gude; yò búru iya oje Mesopotemiya. Yo jerua bya abahù lẹ ẹke Nahò bu.

¹¹ Yo rua; bya eruta inya-ivu ono jeshia l'iku wẹlu, nò l'azù mkpukpu ono. Yo rua iku wẹlu ono; bya emee ya; yo byishikota ikpere; k'ọphu ọo-dù ike nyizita. Teke ono bẹ búwa urẹnyashi teke unwanyi awufuje je oseta mini.

* **24:2 24:2** L'ome-l'alí ndu Hiburú; bẹ teke madzù gude ibe iya ẹka l'utakfu kfua okfu; b'ọ búwa nte; yo ria ya: l'iphe ono, ya kfuru ono; bẹ ya ta agbanwedu agbanwe.

12 Onye ozi Ébirihamu ono abya ekfuru nù Nchileke; sù iya: “Ojejoje, bù Nchileke kẹ nnajiufu iya Ébirihamu. Mekwaa t'ije iya-a nweru ishi ntanù! Koshinu l'i yeru nnajiufu iya, bù Ébirihamu obu!

13 Mbù; ọ kwa l'iku wèlu-a bẹ ya nọ ẹge-a; ụnwu-mgbọko mkpukpu-a awù abya oseta mini.

14 Menua t'ụnwu-mgbọko ono onye ophu ya sùru: ‘Byiko t'o zinua ite iya tẹ ya ngùta mini’; teke nwamgbọko ọbù kweru chebe iya mini ono; bya asù lẹ ya e-chebefua ìnya-ivu iya mini; ya amaru l'ọo onye onanu b'ì fọtaru nwozi ngu, bù Áyizaku. Ọ bù iya e-me tẹ ya maru l'i yeruphu nnajiufu iya, bù Ébirihamu obu.”

15 Yo gudekwadua ẹge ono ekfu anù Nchileke; ọwaa bù-wa Ribéka yẹle ite, o tukoberu l'ukuvu. Ribéka ono bù nwatibe Bétuwèlu. Betuwèlu bụkwanu nwatibe Milika. Milika bù nyee Nahọ. Nahọ abùru nwunne Ébirihamu.

16 Nwamgbọko ono ama mma nshinu; bụru onye doberu onwiya ọgà; kẹle ẹ to nwedu nwoke, chikahujewaru iya ọkpa. Yọ bya eje lẹ wèlu ono sejia mini l'ite iya gude lufuta.

17 Onye ozi ono abya agbakfukebe iya; sù iya: “Byiko t'o kenua ya nwa mini l'ite iya ono tẹ ya ngua.”

18 Ribéka asù iya: “Onye nwe mu nù; ngùta nù iya!” Teke ono phù; yọ pazitawaphu ite ono; paru iya l'ẹka; yọ ngùta iya.

19 Yo chebetsua ya mini ono; sù iya: “Tẹ ya setafukwaaruphu ìnya-ivu iya t'ọ ngua; k'ọphu oo-dzuru iya.”

20 Yọ bya awùfu-kebe mini l'ite iya ono ye l'ochi-eswi, nọ l'ẹke ono; bya agbaphu azù lẹ wèlu ono je esetafua mini ọdo. Yo see mini; jeye yọ setakotaru ìnya-ivu ono mini, dzuru iya nù.

21 Onye ozi ono anọdukpelephu nwandoo l'ege iya t'ọ maru: ?Bù-a ya bẹ Ojejoje fọtaru iya ọbù?

22 Ìnya-kamèlu ono angutsua mini ono; nwoke ono abya achifuta echi-imi, e gude mkpola-ododo, ere ire mee; mẹ mgbaleka labù, e gude mkpola-ododo iri mee gba bẹ iya.

23 Yọ bya aji Ribéka onye muru iya nù. Jì iya; ?m'o nweru ẹke ẹphe a-zẹ lẹ kẹ nna iya t'ẹphe je aradu l'enyashi-a?

24 Ribéka asù iya lẹ ya kwa nwatibe Bétuwèlu ọphu Milika mọtaru Nahọ;

25 sùkwa iya phù l'ẹphe nwekwaru ẹwu onyingu; mẹ k'ọkponku nshinu; nwekwaruphu ụlo, ẹphe a-zẹ l'enyashi-a.

26 Nwoke ono abya efozeta; baaru Ojejoje ẹja; sù iya:

27 “Tajaja bụru kẹ Ojejoje, bù Nchileke nnajiufu mu Ébirihamu; mbù Ojejoje ono, n-yemobu iya ẹ-ta agvùdu agvùgvu l'ẹke nnajiufu mu bù Ébirihamu nọ. O koshiwaru l'ọ gbaru tẹ nnajiufu mu ono gude ire iya ẹka. A bya lẹ mbèdua; Ojejoje duwaru mu; mu eruta lẹ k'abùbu nnajiufu mu.”

28 Nwamgbọko ono agbaru lashia l'ụlo nne iya je atụko iphe ono l'ọ ha kọoru ẹphe.

29 Ribéka nweru nwunne iya kẹ nwoke, aza Lébanu. Lébanu ag-bachiwaphu jeshia nwoke ono ndzuta lẹ wèlu ono;

30 kẹ l'ọ phùru echi-imi phù; mẹ mgbaleka ono, Ribéka gba ono; bya anụkwaaphu iphe ono, ọ sùru lẹ nwoke ono kfuru iya ono. Yọ tughua jekfushia nwoke ono; rua; yọ vudonyabewa ìnya-ivu iya l'iku wèlu ono.

³¹ Lébanu asụ iya: “Bata abata; nggube onye Ojejoje gору onu-oma nù! ?Nanù ege ọ dū b'i vudo eke-a? Ya doziakwaru ngu ụlo eke ịi-zẹ; dozikwaaphu eke ịnya-ivu ngu a-doru.”

³² Tọ dū iya bụ; nwoke ono abya abahụ l'ulo obu. Lébanu abya atoshia ịnya-ivu iya ono iphe, o vu; bya achitaru ịnya-ivu ono l'ephē ha ewu onyingu; mē k'okponku; bya apataru yēbedua; mē unwoke, yēle iya yī mini t'ephē gude kwọ okpa.

³³ E mebetsua; a bya egwota nri doberu nwoke ono. Yọ sụ lē ya te erikwa nri jeye teke ya kfuodoru iphe, ya byaru.

Lébanu asụ iya t'o kfuedu iphe obu!

³⁴ Yọ sụ Lébanu lē ya bụkwa nwozi Ébirihamu.

³⁵ Lē Ojejoje mewaru nnajiufu iya ono iphe-oma, dū biribiri. O bụwa onye nweru iphe nweshia ya ike. Ojejoje mewaru; yo nweru aturu; nweru eswi; nweru mkpola-ocha; mē mkpola-ododo. O nukwaru iya phu ndu ejeru iya ozi: unwoke l'unwanyi; b'ọ byakwaruphu bya anushia ya ịnya-ivu; mē nkakfu-igara.

³⁶ Séra, bụ nyee nnajiufu mu; bē mụturu iya nwata nwoke l'ishi ewo. Ébirihamu ewowaru iphemiphe obule, o nweru enweru nukota nwata obu.

³⁷ Nnajiufu mu ono bē meru; mu eriaru iya angu; lē mu ta aluduru nwatibe iya ono nwanyi Kénanu.

³⁸ L'obu ndu ufu nna iya; mbụ l'enyā ufu ephē gedegede bē mu e-je aluaru nwatibe iya ono nwanyi.

³⁹ “Mu aji nnajiufu mu ono; sụ iya: ‘?O -bükwanuru lē nwanyi obu te ekwedu l'oo-tsoru mube nwozi ngu-a ala eke ono eghe?’

⁴⁰ “Yọ sụ mu lē Ojejoje ono, bụ onye, ya abaru eja ono e-duru-a ojoyi iya ye tē mu l'ia yiru; k'ophu oo-me t'ije mu nweru ishi; k'ophu mu a-lukwanuru nwatibe iya nwanyi l'abubu ephē; mbụ l'enyā ufu ephē gedegede.

⁴¹ Lē mu -jekpowaa l'ufu ephē; ndibe ephē te kwe bē evu mu; bükwa evu ugu.

⁴² “Ya ndono; mu abya abyaruta lē welu-a ntan; bya ekfuru Nchileke; sụ iya: ‘Nggube Ojejoje, bụ Nchileke nnajiufu mu Ébirihamu; ọ -buru l'ọ dū ngu mma; byiko menua tē ije-a, mu byaru-a nweru ishi.

⁴³ Nta-a bē mu vudowa l'iku welu-wa; ọ -buru l'ọ nweru nwamgboko, byaru oseta mini; mu -sụ iya: “Byiko tē mu ngutanu mini l'ite ngu ono;”

⁴⁴ ọ -buru l'ọ kwetaru chebe mu iya; bya asụ lē yēbe nwamgboko ono e-jekwa echebefua ịnya-ivu mu; t'onye ono bükwaru onye nggube Ojejoje fọturu nwatibe nnajiufu mu.’

⁴⁵ “Mu egudekwadua ege ono ekfu anụ Nchileke l'ime obu; Ribéka l'abyawaphu yēle ite, ọ dēru l'ukuvu. Yọ bya ejeshia lē welu ono je eseta mini. Mu asụ iya: ‘Byiko t'ọ chebe mu nū mini.’

⁴⁶ “Yọ pazitakebewaphu ite ono, ọ pa l'ukuvu ono; sụ mu tē mu nguta iya; ege ya e-je esetakwaruphu ịnya-ivu mu t'ephē ngua.”

⁴⁷ “Mu aji iya nwatibe onye ọ bụ.

“Yọ sụ mu lē ya bụ nwatibe Bétuwelu Nahọ; onye ophu Milika mụturu iya.”

“Mu abya eworu echi-imi ye iya l'imi; bya agbabe iya mgbaleka.

⁴⁸ Mu abya efozeta; baaru Ojejoje eja; jaa Ojejoje, bụ Nchileke nnajiufu mu Ébirihamu ajaja; mbụ Ojejoje, bụ onye duru mu; mu eshia ụzo, dū

mma byaruta eke-a; bya aphua nwata, bu nwanwa nwunne nnajiufu mu, mu a-luru nwatibe nnajiufu mu ono.

⁴⁹ Nta-a bu: o -buru l'unu e-koshi l'unu yeru nnajiufu mu obu; mbu l'o gbaru t'e gude ire unu eka; unu kfua te mu maru. Teke e to dudu; unu kukwaa ya phu te mu maru uzo ophu mu e-shi iya."

⁵⁰ Lébanu yele Bétuwelu asu: "O kwa Ojejoje be iphe owaa shi l'eka; ? bukwa de ngunu odo be epe e-kfu?

⁵¹ Owaa Ribéka ndo-o; duta iya lashia t'o je aluru nwatibe nnajiufu ngu obu; keshinu ophu o bu ege Ojejoje suru l'oo-du ndono."

⁵² Onye ozi Ébirihamu ono anulephu onu, epe yeru; byishi ikpere l'ali; baaru Ojejoje eja.

⁵³ Yo bya egwota ngwa, e gude mkpola-ododo; me mkpola-ocha mee chee Ribéka; chekwa ya phu ekwa. O ntsukwaaruphu nwunne Ribéka ke nwoke; me nne iya iphe, eretsua ire nshinu.

⁵⁴ O bu teke ono be ye ndu epe l'iya yi tukoru bya eria nri; ngua iphe. E metsua; epe aradu l'eke ono mboku ono.

Yo be l'utsu; nwozi ono asu t'ephe ha ya ru te ya laa lakfu nnajiufu iya.

⁵⁵ Nwunne Ribéka ono ye nne iya aruo ya t'o haa t'ephe le Ribéka nokupoonu m'o bu abali iri; temanu epe ayiwaruru lashia.

⁵⁶ Yo su epe t'ephe be esedshi iya; l'eke Ojejoje meekwaru ije iya; yo nweru ishi? Wo epe t'ephe hanua ya te ya lakfu nnajiufu iya.

⁵⁷ Epe asu iya t'ephe kukpooduanu nwata jiedu iya; t'a maru iphe, oo-kfu.

⁵⁸ Epe abya ekua Ribéka; ji iya: "M'oo-tsoru nwoke-a to?"

Yo su epe le ya e-tsoru iya-a.

⁵⁹ To du iya bu; epe abya eduru Ribéka nu iya; mekwaphu nwanyi, bu iya heru Ribéka teke o ha nwanshi. Onye ozi Ébirihamu ono; me ndu ye iya yi eduta epe lashia.

⁶⁰ Epe abyade alala; ndu nwe Ribéka agooru iya onu; su iya:

"Nwunne ayi nwanyi;

zūkwa azuzu buru nne unukurunu!

T'awa ngu lujee kwa ugu

luta mkpukpu ndu ohogu epe!"

⁶¹ Ya ndono; Ribéka ye ndu ozi iya akwakobe bya enyihu inya-ivu epe; tsoru nwozi Ébirihamu ono. Yo duta epe; yo buru epe alala.

⁶² Teke ono be Áyizaku shiwa l'uzo welu Byiye-Lahayi-Royi bya; ke l'eke o bu ebubu bu l'echi-egu uzo ohuda.

⁶³ Yo be l'urennyashi ujiku lanu; Áyizaku ejeshia oghe-egu te ya je amachia ukfu. Yo bya ele enya pha inya-ivu, liberu l'abya.

⁶⁴ Ribéka apalikwaaphu enya; phu Áyizaku; bya eshi l'eli inya-ivu ono nyizita;

⁶⁵ ji nwozi ono: "Nwoke ono, shi l'egu eje abya ono; ?bu onye b'o bu?"

Onye ozi ono asu iya l'o kwa nnajiufu iya. Ribéka achitawaphu ulari-ifu iya phu-kpua onwiya ifu.

⁶⁶ Onye ozi ono abya akokotaru Áyizaku ege ya jeru iya.

⁶⁷ Áyizaku eduta Ribéka duba l'ulo-ekwa nne iya; mbu Séra; yo ghowaphu nyee ya. Yo yeeru Ribéka obu nshinu. Yo buru iya bu l'obu ago-zita Áyizaku le ke nne iya ono, nwuhuru nu ono.

25

Anwuhu Ébirihamu

¹ Ya ndono; Ébirihamu abya alua nwanyi odo, epha iya bu Ketúra.

² Ketúra amútaru iya Zimuranu; Jókushanu; Medanu; Mídiya; Ishibaku; me Shuwa.

³ Jókushanu bu nna Sheba; me Dedanu. Ndu bu ndu eri Dedanu bu ndu Ashuru; ndu Letushi; me ndu Leyumu.

⁴ Ünwu Mídiya bu Ifa; Efa; Hanòku; Abída; me Eludaa. Ephe l'ephe ha tuko buru ünwu Ketúra.

⁵ Ébirihamu atuko iphe, bu iphe o nweru enweru haaru Áyizaku.

⁶ Obenu le teke o nokwadia ndzu b'o hataru iphe keeru unwegirima iya; ndu ophu nnufu iya phe mushiru iya. Yo bya edufushia unwegirima ono je edobe l'uzo enyanwu-ahata t'ephe le Áyizaku be ebushiru l'ekalanu.

⁷ Iphe Ébirihamu noru bu ukporo afa esato l'afa iri l'ise.

⁸ O karu nka likpahu alikpahu b'o nwuhuderu lakfu ndiche iya phe

⁹ Yo nwuhutsua ono; unwegirima iya; mbu Áyizaku yele Ishimelu elia ya l'ogba Makupela l'alí Éfuronu Zóha, bu onye Hetu. Ogba Makupela no l'uzo enyanwu-ahata Mamure.

¹⁰ Alí ono bu alí, Ébirihamu zuru ndu Hetu. Yo buru l'eke ono b'e liru Ébirihamu; me nyee ya, bu Séra.

¹¹ Ébirihamu anwuhutsulephu; Nchileke abya agooru nwatibe iya; mbu Áyizaku onu. Teke ono be Áyizaku bu l'iku welu Byiye-Lahayi-Royi.

Ünwu Ishimelu

¹² Owaa eri Ishimelu ophu nwanyi Íjiputu; mbu Héga, bu ohu Séra mutaru Ébirihamu:

¹³ Owaa ünwu Ishimelu l'ege e shi mua ephe: Nebayotu bu okpara iya. Ndu ophu etso iya nu bu Kéda; Adubelu; Mibusamu;

¹⁴ Mishima; Duma; Masa;

¹⁵ Hadadu; Téma; Jeturu; Nafishi; owaa Kedema.

¹⁶ Ephe l'ephe ha bukota ünwu Ishimelu; bukotaru ishi l'ikfu eke ephe shi. O bu epha ephe b'e gudetsua maru mkpukpu; me edukfu eke ephe buntsua l'iche l'iche.

¹⁷ Iphe Ishimelu noru bu ukporo afa ishingu l'afa iri l'esaa b'o nwuhuderu.

¹⁸ Eri iya shilephu le Havila bua jeye le Shu le mgboro oke onye le Íjiputu; l'e gude eje Asiriya. Ephe l'unwu Ébirihamu ndu ophu ta dubua le mma.

Jékopu me Iso

¹⁹ Owaa eri Áyizaku Ébirihamu:

Ébirihamu bu iya bu nna Áyizaku.

²⁰ Iphe, Áyizaku gbaru bu ukporo afa labu teke o luru Ribéka, bu nwatibe Bétuwelu. Ribéka ono bu nwunne Lébanu. Eke ephe shi bu Áramu le Padanu Áramu.

²¹ Áyizaku abya ekfuru nu Ojejoje l'okfu ehu nyee ya; kele o keru ekeru. Ojejoje anua iphe ono, o kfuru iya ono; bya emee nyee ya; mbu Ribéka; yo tsuta ime.

²² Unwegirima ono anodu iya l'epho l'akpa onwephe mkpa. A nonyaa; yo su: “?Bū ngunu kparu iphe, egbe iphe owaa amuru iya ege-a?” Yō tūgbua jeshia okpata Ojejoje ishi iya.

²³ Ojejoje asu iya:

“L'ō kwa mkpukpu labu nō ngu l'epho;
mbu l'ō bu umadzu labu
e-shi ngu l'ehu;
kee onwephe ēbo.
Onye lanu a-ka onye ophu ike;
onye k'ogurennya a-nodu
ejeru onye kē nwata ozi.”

²⁴ Yo rua ya l'ezeda; yo zeda mua ejima; yo bukotaru unwoke.

²⁵ Onye ophu vu uzo eke meeme; gbakota eji l'ehu iya. Tō dū iya bu; ephe agua ya Iso.

²⁶ Amu-tsuta, aamu-tsuta iya; nwunne iya etsowa iya phu; su-de iya eka l'ichirukfu. Tō dū iya bu; a gua ya Jekopu. Iphe Ayizaku nowaru bu ukporo afa eto teke Ribeka mushiru iya unwegirima ono.

²⁷ Unwegirima ono abya evufuta. Iso aburu onye maru enya nta; onye anoduje achi nta l'egu eke daburu adaburu. Jekopu aburu onye eme nggujungguji; l'anoduje l'ufu.

²⁸ Ayizaku yeru Iso obu; ke l'anu ono, oogbuje ono atsoje iya ena. Obekwanu le Ribeka bu Jekopu b'o yeru obu.

²⁹ Yo be ujiku lanu; Jekopu l'agwo ine. Iso eshi nta bata; l'abya oda mba.

³⁰ Yo su Jekopu: “T'ō konua ya ine iya ono, nwuru vii ono te ya ria; le ya adaakwa mba.” O bu iya meru iphe a wataru iya oku Edomu.*

³¹ Jekopu asu iya: “L'ō kwa; m'ō -buru l'ō haru te yebedua buru ogurennya.”

³² Iso asu t'o lekwa; le ya anwuhakwa. ?Ya gude k'ogurennya eme ngunu?

³³ Jekopu asu iya t'o rioduru iya angu; woru ogurennya, gbaru iya nu nu yeba Jekopu. Yo kwe; riaru iya angu; shi ege ono woru ogurennya iya obu nu Jekopu.

³⁴ Jekopu abya awee Iso buredi; bya akoo ya ine azaku ono, o gworu ono; yo ria. Yo riebetsua ya; nguru mini ye iya; gbeshi; tugbua.

Yo buru ege ono be Iso shi; woru ogurennya, gbaru iya nu gbaa mgbukuma.

26

Ayizaku yele Abyimeleku

¹ A nonyaa; ejo-egu abya abya l'ali ono; t'a gufukwa ophu byajeru l'oge ke Ebirihamu. Ayizaku alakfu Abimeleku, bu eze ndu Filisutayinu le Gera.

² Ojejoje abyakfuta Ayizaku bya asu iya t'e b'o lakwa Ijiputu. T'o bukwari l'ali ono, ya a-su iya t'o buru ono!

³ Wo iya t'o butota l'ali-a; le ya a-nodu-a swiru iya; ya agokwaruphu onu-oma nu iya. Ke l'ō bu nggubedua; nggu l'awa ngu be ya a-nukota ali-a l'ō ha. Odo bu l'iphe, ya riru Ebirihamu angu le ya e-meru iya be ya e-mekotakwa.

* 25:30 25:30 Iphe Edomu bu bu o-nwu-vji.

⁴ Ya e-me awa ngu t'ephe ha l'igwe l'ò bu mkpò-kpodo, nò l'igwe. Ya anụ ephe alì-a l'ò ha. Ọ bu l'eri ngu bẹ ee-shi ọọru iphe bu mbakeshi lẹ mgboko-a ọnu.

⁵ Ishi iya aburu lẹ Ẹbirihamu nuru yẹbe Ojejoje okfu; mekota iphemiphe ọbule, ya tọru iya ọkpa iya; dobekotakwaphu ekemu iya l'ọha.

⁶ Tọ dọ iya bu; Áyizaku eburu lẹ Géra.

⁷ Unwoke ndu ẹke ono akpalahaa ya ishi nyee ya. Yò sụ ephe l'ò kwa nwunne iya; kẹ l'ọotsu egvù lẹ ya -sù l'ò bu nyee ya bẹ ephe e-gbu iya; nata iya Ribéka. Ribéka ọphu bụkwa nù nwanyi l'ẹke ọoma mma.

⁸ Yo be ujiku lanụ; Abímeleku, bu eze ndu Filisutayinu epyofu ẹnya lẹ windo iya; phụ Áyizaku l'ẹke ọokpabashi nyee ya, bu Ribéka. Teke ono bẹ Áyizaku buakwaru l'ẹke ono ulori.

⁹ Ya ndono; Abímeleku abya ekua Áyizaku; sù iya: “?Ọ kwa lẹ nwanyi ono bẹ jilu alùlù? ?Bụ ngunu kparu iphe i sùru l'ò bu nwunne ngu?”

Áyizaku asù iya: “Lẹ ya rịkwaru l'ee-gude okfu iya kpaphua ya?”

¹⁰ Abímeleku asù iya: “?Bụ ngunu b'i meru ephe ẹge-a? Ndege ọ -buru l'onye lanù l'unwoke-wa bẹ jeru yẹle nyee ngu ono azẹ; mẹ ji-ga emekwa t'a taa ayi ụta.”

¹¹ Tọ dọ iya bu; Abímeleku abya atọaru ndu ẹke ono l'ephe ha ekemu; sù l'onye chọru nwoke-a; m'ò bu nyee ya okfu bẹ ee-gbukwa egbugbu!

¹² Áyizaku abya emebe iphe l'alì ono; iphe emehuru iya nshinu l'afa ono; mbụ mehu gbaa mgburumgburu ugbo ọkporo ise; kẹle Ojejoje ọru iya ọnu.

¹³ Yò bya enweru iphe; ẹku l'abyaru iya; jeye yò buru ọbaba.

¹⁴ Ọ nweru aturu l'igweligwe; nweru eswi; bya agbashia ohu dobe. A nonyaa; ndu Filisutayinu ejilahaaru iya ijimẹnya.

¹⁵ Ephe abya egude ẹja vuchishikota iphe, bu wẹlu, unwu ohu nna iya; mbụ Ẹbirihamu, tushiru teke ọ nọ ndzụ.

¹⁶ Abímeleku asù Áyizaku t'ọ kwata kwafuru ephe l'alì; kẹ l'ọ kawa ephe ẹkuku!

¹⁷ Tọ dọ iya bu; Áyizaku abya akwafu je akpọbe ọlò-ékwa iya lẹ nsụda Géra; buru l'ẹke ono.

¹⁸ Áyizaku abya atukwazikota wẹlu ono, a tushiru teke nna iya; mbụ Ẹbirihamu shi nọdu ndzụ ono; mbụ wẹlu ono, ndu Filisutayinu yechishiru lẹ nna iya nwuhutsuaru ono. Yò bya agukwata wẹlu ono ẹpha ono, nna iya shi gushia ya ono.

¹⁹ Ndu ozi Áyizaku egvua nsụda ono; gvuvu mini, doru edodo l'ẹke ono.

²⁰ Obenu lẹ ndu, echeru ndu Jira elu; mẹ ndu, echeru Áyizaku elu nk'iya wataru ọdzo wẹlu ono adzọdzo. Ephe asù lẹ mini ono bu mini ephebe ndu Géra. Tọ dọ iya bu; Áyizaku agua wẹlu ono Iseku kẹ l'a swọru iya uswo.*

²¹ Ephe abya egvua wẹlu ọdo; ndu Jira adzọkfukwaru iya phụ. Áyizaku agua onanu Sitina.†

²² Yo gbeshi l'ẹke ono je atua wẹlu ọdo; tọ dọhe onye dzọru onanu. Yò gua onanu Rehobotu bya asù: “Lẹ nta-a bẹ Ojejoje mewaru t'ephe tọsaru ẹhu l'alì-a nọdu iya buru ọ-jaa-jagba-ẹgu.”‡

* **26:20 26:20** Iphe “Iseku” bu bu “uswo”. † **26:21 26:21** Iphe “Sitina” bu bu “ohogu”. ‡ **26:22 26:22** Iphe “Rehotobu” bu bu “ọ-jaa-jagba-ẹgu”.

²³ Yo gbeshi l'èke ono; yò buru iya ọla Besheba.

²⁴ Ojejoje abyakfuta iya l'enyashi ono; bya asu iya: "L'ọ kwa yēbedua bu Nchileke kẹ nna ngu, bu Ebirihamu." Wo iya t'ẹ b'ọ tsukwa egvu; kẹle ya nọ-ọ swiru iya. Ya e-gude okfu ẹhu nwozi iya; mbu Ebirihamu ọru ọnu-oma nu yēbe Ayizaku; mee t'awa iya ha igweligwe.

²⁵ Ayizaku abya akpu ẹnya-ngweja l'èke ono; bya akpo-kua ẹpha Ojejoje. Yò bya egvube ọlo-ẹkwà iya l'èke ono. Ndu ozi iya abya atua welu l'èke ono.

²⁶ Yò buru teke ono bẹ Abímeleku yele Ahuzatu; onye akpo-zijeru iya uto; mẹ Fikolu, bu onye ishi ndu soja iya shi Géra kpakfuta iya.

²⁷ Ayizaku aji ẹphe: "Bụ ngunu kparu iphe unu abya nk'ia; l'èke ya dukwa unu ashi; unu achifu iya l'ali unu."

²⁸ Ẹphe asu iya: "L'ẹphe makporu ọhuma lẹ Ojejoje nọ swiru iya eswiru. Ọo ya kparu iphe ẹphe suru l'ọ du mma tẹ nggu l'ẹphe ria nte; tẹ nggu l'ẹphe gbaa ndzu;

²⁹ l'ẹ tị medu ẹphe ẹji ẹge ono, ẹ tọ dudu iphe ẹphe mejeru unu teke ono, unu shi buru ndu-ẹphe ono. Yò buleruphu ọhuma bẹ ẹphe mekotaru unu; bya edufu unu lẹ domangu lẹ rimangu ono. Nta-a bẹ Ojejoje byawaru bya agowaru ngu ọnu."

³⁰ Ayizaku abya agbaaru ẹphe aji; ẹphe eria; ngua.

³¹ Yo be l'onmewa utsu echile iya; ẹphe agbaa ndzu. Ayizaku abya edube ẹphe; ẹphe alashia l'ehu-gudangu.

³² Yò buru mboku ono bẹ ndu ozi Ayizaku bya ekfuaru iya kẹ welu phu, ẹphe turu phu; su iya l'ẹphe phukwaru iya mini.

³³ Yò gua ya Shiba. Ẹpha mkpukpu ono aburu Besheba jeye ntanu-a. §

³⁴ Iso anolephu ukporo afa labu; je alua Juditu, bu ada Beri onye Hetu; bya alukwaaphu Basematu, bu ada Elonu, bukwaphu onye Hetu.

³⁵ Ẹphe aburu iphe-ẹhuka nduru Ayizaku yele Ribeka.

27

Ayizaku agoru Jekopu onu

¹ Yo rua teke Ayizaku kahwaru; k'ophu bu lẹ nka lawaru iya l'anya; yo kua Iso, bu okpara iya.

Yò za iya.

² Ayizaku asu iya: "Nta-a bẹ ya buakwa nwoke ọgurennya; tọ bu lẹ ya maru mboku, ya a-nwuhu.

³ Ngwaa; wota iphe, iigudeje achi nta; mbu ẹda-akfu ngu; mẹ akfu ngu; gude je l'egbudu je egbua anu;

⁴ gude iya shia nri, atsọ ẹna; mbu egbe iya ọphu aduje iya mma. Teke i shitsuaru iya; nggu egwotaru iya ẹya; tẹ ya ria; ọoru ngu ọnu; temanu ya anwuhude!"

⁵ Yò buru lẹ teke Ayizaku ekfuru Iso iphe ono bẹ Ribeka nukotaru iphe ookfu. Iso atugbulephu jeshia nta ono;

⁶ Ribeka asu nwatibe iya Jekopu: "Lenu; lẹ ya nukwaru ẹke nna ngu shi ekfuru nwunne ngu Iso;

§ 26:33 26:33 Iphe "Shiba" bu bu "Welu Ogba-ndzu". Iphe ọdo, ọ bu bu "Welu ẹsaa".

⁷ t'o je egbua anụ gude shiaru iya nri, atso ẹna tẹ ya ria; ẹge ya a-goru iya onu l'ifu Ojejoje; temanu ya anwuhude."

⁸ Nwa mu; nta-a kwa t'i ngabekwa nchi ohuma; mee iphe-a, ya abyaruru ngu ekfuru-a!

⁹ Jee l'ẹke, elu doru; fota ada egbu labu, du mma; tẹ ya gude shiaru nna ngu nri, du mma. Ya e-shile iya phu ẹge oo-du iya mma.

¹⁰ Teke ya shituaru iya; nggu egwota iya je anu nna ngu t'o ria; k'ophu oo-goru ngu onu; temanu yo nwuhude.

¹¹ Jekopu asu nne iya; mbu Ribeka: "Me nwunne iya; mbu Iso gbakwaru eji; yebedua aburu onye ehu kworu akwoko."

¹² O nwekwaru ẹge oo-du; nna mu ejeshia mu ora eka l'ehu; oo-makwa l'o bu ugho be mu aghoru iya. ?T'oo-medu nu; yo gbe tu mu onu l'ozori onu, oo-ga agoru mu."

¹³ Nne iya asu iya: "Nwa mu; o -tua ngu onu tẹ ya vukwaru iya! O bulephu t'i mee iphe, ya suru t'i mee. Tugbua je akputaru iya egbu ono!"

¹⁴ Ya ndono; yo tugbua je akputaru nne iya egbu ono. Nne iya abya egude iya mee ke nri, atso ẹna; mee ya ẹge aduje nna iya mma.

¹⁵ Ribeka abya achita uwe Iso, bu okpara iya; mbu uwe iya ophu kakota oma mma; yee onye ke nwata, bu iya bu Jekopu. Uwe Iso ono be shi koru l'ulo Ribeka.

¹⁶ Yo bya eworu akpo egbu ono kwee ya l'eka; bya aphu-kpua ya eya l'olu eke kworu iya akwoko.

¹⁷ Yo bya aparuru nri ono, o shiru, a tso ntumatu ono pee Jekopu; nukwa iya phu buredi, o gheru ye iya.

¹⁸ Jekopu egwota iya gwojeru nna iya; je eku iya: "Nna!"

Yo za iya; bya aji iya: "?I bu onye; nwa mu?"

¹⁹ Jekopu asu iya: "L'o kwa yebedua, bu Iso, bu okpara ngu. Ya meekwaru ẹge i ziru iya. Gbeshi nu nodu anodu taa anu obu, ya gburu obu; k'ophu i-goru iya onu."

²⁰ Ayizaku aji iya: "Nwa mu; ?nanu ẹge i meru gbukebewa anu obu egwegwa ẹge-a?"

Jekopu asu iya: "L'o kwa Ojejoje, bu Nchileke ngu yetaru iya eka."

²¹ Ayizaku asu Jekopu t'o kpirtaedu tẹ ya raedu iya eka; maru: ?m'i bu-a nwatibe iya Iso tẹ ti budu?

²² Jekopu abya ejekfube nna iya, bu Ayizaku ntse. Yo bya araphee ya eka l'ehu; su iya: "L'olu ngu kwa olu Jekopu; obenu l'eka ngu bukwanu ke Iso."

²³ E to hubehedu Jekopu ama; ke l'eka iya du eji eji l'o bu ke nwunne iya; mbu Iso. Yo gooru iya onu; l'ari l'o bu Iso.

²⁴ Yo ji iya: "?Bu-a nggu bu nwatibe iya Iso?"

Jekopu asu iya: "Iye-e!"

²⁵ Yo su iya: "Nwa iya; patanuru iya anu obu, i gburu; bya eshia obu; k'ophu ya a-ta iya; gooru ngu onu obu!"

Jekopu abya apataru iya ẹya; yo taa. Yo bya anu iya mee; yo nguru ye iya.

²⁶ Nna iya ono; mbu Ayizaku asu iya t'o bya bya anmaa ya akpa!*

²⁷ Yo jenyabe iya ntse je anmaa ya akpa. Ayizaku anu mkpo uwe iya; bya agooru iya onu; su iya:

* 27:26 27:26 Iphe o kwata kfua bu t'o tsuta iya onu.

"Ha! Mkpọ nwatibe iya duka
l'ọ bụ mkpọ ẹgu,
Ojejoje gọru ọnu-oma nụ.

28 Tẹ Ojejoje mekwaa tẹ
igwe chijeru ngu mini;
Yo mekwaaphu ẹke,
i meberu iphe t'ọ mehujeru ngu.
T'o mee t'i nweru nri;
nweru mée; nweru k'etsushi iya.

29 Tẹ iphe bụ mbakeshi jejeru ngu ozi;
iphe, bụ ọha, ọnu ebyijeru ngu ikpere!
T'ọ bụru nggubedua a-buru
nnajiufo unwunne ngu phẹ;
unwunne ngu phẹ
ebyijeru ngu ikpere!
Iphe, bụ onye tūru ngu ọnu
bụakwa onye a tūru ọnu;
onye gọru ngu ọnu
aburu onye a gọru ọnu!"

30 Áyizaku agọebetsuaru Jékọpu ọnu ono; ọ bụkwadua alufu, ọ lufu
l'ẹke, nna iya ono nọ; ọwaa bụwa nwunne iya; mbụ Íso l'ẹke o shi nta
ono ala.

31 Iso abya eshikwaaphu nri, atso ẹna gwojeru nna iya; sụ iya: "Nna;
gbeshi bya ataa anụ, ya gburu; shiaru ngu ọbu; ẹge ịi-gọru iya ọnu ọbu."

32 Áyizaku aji iya: "Bụ onye b'i bụ?"
Yọ sụ iya: "L'ọ kwa yẹbedua bụ nwa ngu nwoke; mbụ ọkpara ngu, bụ
Íso."

33 Ẹhu anmahu Áyizaku kpakpakpa. Yọ jì: "Buhunu onye gburu anụ
wotaru iya, ya gudekwadua l'ẹka ata; nggu abata-a? Ya gọkwaru onye
ono ọnu; mbụ l'onye ono bụakwa onye a gọru ọnu-oma nụ."

34 Íso anulephu iphe ono, nna iya kfuru ono; gude aphụ; gude ẹkwa; sụ
nna iya ono: "T'ọ gọoru iya rụ ọnu. T'ọ gọoru iya rụ ọnu nk'ia!"

35 Áyizaku asụ iya: "Lẹ nwunne ngu gudeekwa ụgho bya anata ọnu-oma
ngu."

36 Iso asụ iya: "L'ọ bụlephu Jékọpu ono, a gụru iya ono bẹ gbaru iya nụ.
?Qwaa te kweedua ụgho ebo, o kputaru iya. Ọ nataru iya ọgurennya, ya
bụ. Nta-a b'ọ byawaru bya anatafua ya ọnu, a ga agoru iya." Yo kfutsua
ẹge ono bya aji nna iya ono: "To nwekpodua nwọnu ọphu phọduru nụ,
ị gọru iya tọ?"

37 Áyizaku asụ iya: "Lẹ ya meekwaru Jékọpu t'ọ bụru nnajiufo ngu; bya
emekwaaphu tẹ ndu abubu iya l'ephẹ ha jejeru iya ozi. Ya gọkwaru ọnu
nụ iya lẹ nri; mē lẹ mē. ?Bụ ngunu bẹ ya e-meru ngu nta-a nggube nwa
iya?"

38 Íso asụ nna iya ono: "Nna; ?bulephu ọnu-oma lanụ b'i nweru kpụ?
Nna; gọnuaru iya ọnu nk'ia!" Iso awata ẹkwa.

39 Nna iya mbụ Áyizaku asụ iya:

"Ẹke ii-bu bẹ bụ alị
ẹke, ẹ-tẹ emehujedu iphe;
ẹke mini ta achiduru ngu.

40 Ọ bụ ogu-mbeke bẹ ii-gude buru;
nwunne ngu bẹ ịi-nọdu agbaru mbọyi.

Obenu lẹ teke ọ wataru ngu ọtsu l'ẹhu;
 bẹ ii-kwefuru iya ikẹ;
 nggu l'iya ebukahu."

Jékọpu agba ala kẹ Lébanu

⁴¹ Íso abya akpọo Jékọpu ashì lẹ k'ọnu ono, nna iya gọru nù iya ono. Yọ sù onwiya: "Ọ kwa lẹ nna iya abyawa anwùhu? Teke ono bẹ ya e-gbu-a nwunne iya; mbù Jékọpu."

⁴² Ribéka anùlẹphu iphe, Íso kfuru; bya ezia t'e je ekuaru iya nwa iya kẹ nwata; mbù Jékọpu. Yo rua; Ribéka asù iya: "Lekwa l'iphe nwunne ngu Íso gude l'adù onwiya ike; bükwa lẹ ya e-gbu ngu.

⁴³ Ọo ya bụ; nggùbe nwa iya; mekwaa iphe-a, ya abyarù ngu ekfuru-a: Gbalaa nta-a lakfù nwunne iya, bù Lébanu lẹ Háranu;

⁴⁴ tẹ nggu l'iya butota; t'e gude t'obu dazita nwunne ngu.

⁴⁵ Teke ọ ghubuhuru iya eghughu; yọ zahawa iphe ono, i meru iya ono bẹ ya ezia t'ì lata. ?Bù ngunu a-kpakwanù iphe ya a-nọdu t'unu nwùshihu l'ujiku lanù?"

⁴⁶ Ya ndono; Ribéka asù Áyizaku l'ike ọnodu ndzù ta dùhekwa iya; kẹ l'ike unwanyi Hetu-a gvàkwaru iya. Ọ -bùrù lẹ Jékọpu e-je alufua nwanyi Hetu ọdo; ?ya a-nọkwadu ndzù k'ome ngunu ọdo?

28

¹ Tọ dù iya bụ; Áyizaku abya ekua Jékọpu; gọoru iya ọnu; bya anmaaru iya ọkwa; sù iya: "Ba alùkwa nwanyi Kénanu!

² Tugbulekwaphu jeshia kẹ Lébanu, bù nwunne nne ngu lẹ Padanu-Áramu t'o kee ngu nwanyi; mbù l'ufu nna, mọru nne ngu, bù iya bù Bétuwèlu.

³ Tẹ Nchileke, bù Okaribe-Kakọta-Ike gọkwaru ọnu-ọma nù ngu lẹ nwa; yọ mee t'ì jaa ajaja bùrù nna igweligwe mba.

⁴ Tẹ Nchileke mekwaa t'ọnu ono, ọ gọru nù Ébirihamu ono bükwaruphu nke ngu; nggu l'unwu ngu; k'ọphù alì ono, iibu nta-a l'ọ bù onye mbyamùmbya ono a-bùrù nke ngu; mbù alì ono, Nchileke nùrù Ébirihamu ono."

⁵ Ya ndono; Áyizaku abya ezifu Jékọpu; yọ tugbua jeshia kẹ Lébanu lẹ Padanu-Áramu. Lébanu ono bù nwatibe Bétuwèlu, bù onye Áramu; bükwaruphu nwunne Ribéka, bù nne Jékọpu yẹlẹ Íso.

⁶ Ya ndono; Íso abya amaru lẹ Áyizaku gowaru Jékọpu ọnu; bya ezifuwa iya t'o je Padanu-Áramu; je alua nwanyi; bya amaru lẹ teke ono, ọ gọru iya ọnu ono b'ọ nmaru iya ọkwa t'ẹ b'ọ lùkwa nwanyi Kénanu;

⁷ bya amaru lẹ Jékọpu nùwaru nna iya mẹ nne iya okfu; tugbuwa jeshia Padanu-Áramu.

⁸ Ọ bù teke ono b'ọ bya edoo Íso ẹnya ẹge unwanyi Kénanu dù-be nna iya; mbù Áyizaku ẹjì.

⁹ Yọ tugbua jeshia kẹ Ishimèlu; je alua Mahalatu yekobe l'unwanyi ndu ọphù ọoluhawa. Mahalatu ono bù nwunne Nebayọtu, bù ọkpara Ishimèlu; bùrù nwanwa Ébirihamu.

Nrọ, Jékọpu rọru lẹ Bételu

¹⁰ Ya ndono; Jékọpu egbeshi lẹ Besheba; yọ bùrù iya oje Háranu.

¹¹ Yo jenyaa; nchi ejikfu iya l'uzo; yō nōdu tē ya radu. Yo je apata mkpuma lanu l'ēke ono; dobe; zē-zita; chebe iya ishi kuru mgbenya.

¹² Yō bya aroo nro phya ubube, e gvuberu l'alī; yo je adu-kfuru l'igwe. Unwu ojozi Nchileke l'enyi iya gòdógòdó; ndu enyihu enyihu; ndu enyizita enyizita.

¹³ Ojejoje evudo l'onungonu ubube ono; sū: "L'ō kwa yēbedua bu Ojejoje; bya aburu Nchileke kē nna ngu, bu Ébirihamu; bukwaruphu Nchileke kē Áyizaku. Alī ono, ī zē ono bē ya a-nū nggu l'awa ngu.

¹⁴ Awa ngu a-ha igweligwe l'ō bu ēja, nō l'alī. Unu e-bu jeye ūzo enyanwu-ariba; bya ebua jerua ūzo enyanwu-ahata. Unu e-bukwaphu jeye ūzo isheli; bua jerukwaaphu ūzo ohuda. Ya e-shi l'ēka nggu l'awa ngu gōoru ndiphe mgburumgburu onu.

¹⁵ Ya e-swiru ngu eswiru; l'eleta ngu enya l'iphe, bu ēke ii-jekpo. Odo aburu lē ya e-dulata ngu azū l'alī-a. Ē to nwedu lē ya aha ngu jeyē teke ya e-mekotaru ngu iphe ono, ya kweru ngu ūkwa iya ono."

¹⁶ Jékopu etehu; bya asū: "Ha! ?Oo ya bu lē Ojejoje nō l'ēke-a; ya ta ama."

¹⁷ Yō wata otsu egvu; sū: "L'akpaji ēke-a bē dukwa egvu! Ē to nwekwa iphe odo, ēke-a bu; 'abūdu ūlo Nchileke. Ō kwa ēke-a bu onu-ūzo imigwe!"

¹⁸ Yo be l'onmewa utsu echile iya; Jékopu apata mkpuma ono, o shi chebe ishi ono; gvube l'ō bu itso; bya eworu manū gbashī l'eli iya.

¹⁹ Yō gūa ēke ono Bételu; e guderu l'iphe, e shi ekuje ēke ono bu Luzu.*

²⁰ Jékopu abya eribua ya lē nte; sū: "Ō -buru lē Nchileke e-swiru iya; leta iya enya l'ije iya-a; mee tē ya phuje iphe oye l'ōnu; mē iphe owe l'ukfu;

²¹ k'ophu bu lē ya jeru iphe owaa lata l'ufu nna iya l'ēhu-gudangu; bē Ojejoje a-bukwaru Nchileke iya!

²² Mkpuma-wa, ya gvuberu l'ō bu itso-wa a-buru ūlo Nchileke; iphe bu iphe, nggūbe Nchileke nūru iya bē ya e-ke ūzo iri nū ngu ūzo lanu."

29

Jékopu jeruru Padanu Áramu

¹ Ya ndono; Jékopu akwasēru ije iya jeye yō bya erua alī ndu ūzo enyanwu-ahata.

² Yo rua ēke ono bya aphū wēlu, nō l'oghe-ēgu l'ēke ono; mē uzi atūru ēto l'iku iya; kē l'atūru ono bu lē wēlu ono b'ō nguje mini. Mkpuma, e gude swichia onu wēlu ono aha nshinu.

³ Yōo buje; atūru ono -dzukolephu l'ēke ono; ndu eche iya nū abya agbako ēka swifu mkpuma ono l'ōnu wēlu ono; seta mini doberu atūru ono. Ēphe -megee; ēphe abya eswikwazi mkpuma ono l'ōnu wēlu ono.

⁴ Jékopu abya aji ndu eche atūru ono ēke ēphe shi.

Ēphe asū iya l'ēphe shikwa Hāranu.

⁵ Yō sū ēphe mē ēphe maru Lébanu, bu nwanwa Nahō?

Ēphe asū iya l'ēphe makwaru iya-a.

⁶ Jékopu aji ēphe: "Mē ēhu dū iya-a mma?"

Ēphe asū iya l'ēhu dukwa iya-a mma; l'ō kwa nwatibe iya; mbū Rechēlu bē chī atūru abya ēgaphu.

* 28:19 28:19 Iphe "Bételu" bu bu "Ūlo Nchileke".

⁷ Yò sù ẹ̀phẹ: “?Unu ta phùdu l'ùboku hakwadua nshinu; l'ẹ̀ tọ̀ gbadua teke, aachikobeje aturu. Unu setanu mini doberu aturu ono t'ọ̀ ngua. Teke e metsuaru; unu achiru iya je eke okpaje nri t'ọ̀ kpafua nri!”

⁸ Ẹ̀phẹ asù iya: “L'ẹ̀phẹ te emeghekwa iya ẹ̀ge ono. L'ọ̀ kwa teke aturu ono dzuleruphu edzudzu l'ẹ̀ke-a; e swifu mkpuma ono l'ọ̀nu wẹ̀lu ono. Teke ono; e setaru iya mini t'ọ̀ ngua.”

⁹ Yò buri teke ono, ẹ̀phẹ l'iya ekfu ono bẹ̀ Rechẹ̀lu chì aturu nna iya byaruta; kẹ̀ l'ọ̀ bụ̀ nwamgbọ̀ko eche aturu.

¹⁰ Jékọ̀pu aphulephu Rechẹ̀lu; mẹ̀ aturu Lébanu ono, ọ̀ chì ono; tugbua je eswifu mkpuma ono l'ọ̀nu wẹ̀lu ono; bya eseta mini doberu aturu nwunne nne iya ono; yọ̀ ngua.

¹¹ Jékọ̀pu abya anmaa Rechẹ̀lu akpa; wata ẹ̀kwa.

¹² Jékọ̀pu asù Rechẹ̀lu lẹ̀ yẹ̀le nna iya bukwa; lẹ̀ ya bukwa nwatibe Ribéka. Rechẹ̀lu agbagbua je akọ̀oru iya nna iya.

¹³ Lébanu anulephu kẹ̀ nwa nwunne iya ono; mbụ̀ Jékọ̀pu; gbagbuwaphu gbakfutashia ya. Yo rua je anmaa ya akpa; tsuta iya ọ̀nu; duta iya jeshia nk'iya. Ẹ̀phẹ erua; Jékọ̀pu abya akọ̀kotaru iya iphemiphe obule ono, meru nù ono.

¹⁴ Lébanu asù iya lẹ̀ yẹ̀le iya bukwa mee lanu; mbụ̀ e -kee; e-kehe-odo.

Jékọ̀pu aluta Lii yẹ̀le Rechẹ̀lu

Jékọ̀pu ebulephu ọ̀nwa ophu lẹ̀ kẹ̀ Lébanu;

¹⁵ Lébanu asù iya: “?Bụ̀ okfu lẹ̀ nggu l'iya bụ̀ abubu b'ii-nọ̀du ejeru iya ozi kẹ̀ mmanu tọ̀?” Wo iya t'ọ̀ kfua iphe, ya a-nọ̀du akfù iya.

¹⁶ Lébanu bẹ̀ mụturu unwu-mgbọ̀ko labu. Ẹ̀pha onye k'ọ̀gurennya bụ̀ Lii; onye kẹ̀ nwata aburu Rechẹ̀lu.

¹⁷ Lii bẹ̀ ẹ̀nya dọ̀ eruru-eruru; obenu lẹ̀ Rechẹ̀lu ama mma; dọ̀ ugwu.

¹⁸ Rechẹ̀lu bẹ̀ shi tubahawa Jékọ̀pu l'ẹ̀nya. Yò sù Lébanu: “Tẹ̀ ya jenuaru iya ozi afa ẹ̀saa; t'ọ̀ kee ya nwatibe iya kẹ̀ nwata; mbụ̀ Rechẹ̀lu.”

¹⁹ Lébanu asù iya: “L'ọ̀ gbe kakwa mma lẹ̀ ya keru ngu iya; malẹ̀ ya keru iya akataka onye ọ̀do. Ngwanu; t'ẹ̀phẹ buwaruru.”

²⁰ Tọ̀ dọ̀ iya bụ̀; Jékọ̀pu ejee ozi afa ẹ̀saa changu t'e kee ya Rechẹ̀lu. Afa ẹ̀saa ono adule-ẹ̀ Jékọ̀pu l'ọ̀ bụ̀ nwujiku olemole; kẹ̀ l'ọ̀ yeru Rechẹ̀lu obu nshinu.

²¹ Ya ndono; Jékọ̀pu asù Lébanu: “Lẹ̀ ya nọ̀-dzuakwaru afa ẹ̀saa obu. Dee ya yee ya; k'ọ̀phu yẹ̀ ya a-zẹ̀.”

²² Tọ̀ dọ̀ iya bụ̀; Lébanu abya ekua ndu ẹ̀ke ono; shiaru ẹ̀phẹ nri.

²³ Yo be l'urennyashi; yo duta ada iya; mbụ̀ Lii; dee Jékọ̀pu; yẹ̀ ya azẹ̀.

²⁴ Lébanu abya eshi lẹ̀ ndu ohu iya duta nwamgbọ̀ko ophu aza Zilipa duru nù Lii t'ọ̀ jejeru iya ozi-ulo.

²⁵ Nchi abọ̀hulephu; Jékọ̀pu abya amaru l'ọ̀ bụ̀ Lii b'e gbe dee ya. Yò sù Lébanu: “?Bụ̀ ngunu b'i meru iya egbe iya owaa. ?Tọ̀ bụ̀du Rechẹ̀lu bẹ̀ ya jeru ngu ozi iya. ?Nanu ẹ̀ge ọ̀ dọ̀ b'i gbaru iya egbe ẹ̀regede owaa.”

²⁶ Lébanu asù iya: “Tì madu l'ẹ̀ tọ̀ bụ̀du ome-l'ali ayi l'ẹ̀ke-a t'e vuru ọ̀zo kee onye kẹ̀ nwata nji; tẹ̀manu e kede onye kẹ̀ ọ̀gurennya.

²⁷ Taa nshi megeodu ẹ̀swa-nwanyi k'onye owaa l'idzu-wa. E megee; ya ekefua ngu onye kẹ̀ nwata; obule ii-jekwaru iya phụ̀ ozi afa ẹ̀saa ọ̀do.”

²⁸ Jékọ̀pu ekweta; bya emee ẹ̀swa-nwanyi l'ẹ̀hu Lii idzu ophu. Lébanu abya ekefua ya Rechẹ̀lu.

²⁹ Lébanu abya eshi lẹ̀ ndu ohu iya duta nwamgbọ̀ko ophu aza Biliha duru nù Rechẹ̀lu t'ọ̀ jejeru iya ozi-ulo.

³⁰ Jékoppu yẹle Rechẹlu abya azẹe. Yọ ka oyeru Rechẹlu obu; malẹ Lii. Yọ bya ejeeru Lébanu ozi afa ẹsaa ọdo.

Unwu, Jékoppu mutaru

³¹ Ojejoje abya elee ẹnya phẹ l'e te yeduru Lii obu; mee ya; yọ wata ọtsu ime; Rechẹlu ekeru ekeru.

³² Lii abya atsuta ime; mọwata nwoke; gua ya Rúbẹnu;* kẹ l'ọ sọru: "Lẹ Ojejoje phẹwuru iphe-ẹhuka, ya eje. Nta-a bẹ ya maru lẹ nji iya akabe-ẹ yeru iya obu."

³³ Yọ bya atsuta ime ọdo; mọkwaaphu nwata nwoke; sọ: "Lẹ Ojejoje nẹwuru l'ẹ t'e yeduru iya obu kparu iphe ọ nufukwaaru iya phẹ onye ọwaa." Yọ gua ya Símiyọnu.†

³⁴ Yọ bya atsutakwa ime ọdo; mọkwaaphu nwata nwoke. Yọ sọ: "Nta-a bẹ ya maru lẹ nji iya e-kwe-e rúkota iya; kẹle ya mutawaru iya unwoke ẹto." Yọ gua ya Lívayi.‡

³⁵ Yọ tsuta ime ọdo; mọkwaaphu nwata nwoke; bya asọ: "Ugbiya-a bẹ ya e-tu Ojejoje ẹpha." Yọ gua ya Júda.§ Yọ mọtsua Júda; tsu-buhu ime.

30

¹ Rechẹlu aphua lẹ ya ta amọtaduru Jékoppu nwa; kolahaaru nwunne iya ono okopho. Yọ sọ Jékoppu: "L'ọ -yedu iya ime bẹ ya a-nwuhukwa!"

² Iphe ono, o kfuru ono eghua Jékoppu eghughu. Yọ sọ Rechẹlu: "Bụ iya bụ Nchileke, meru t'ẹ b'i mọta nwata?"

³ Ya ndono; Rechẹlu asọ iya: "Ọwaa Biliha ndọ-ọ, bụ nwata ejeru iya ozi-ọlo. Duta iya tẹ nggu l'iya zẹe t'ọ mutaru iya nwa; k'ọphu ya e-shi l'ẹka iya nweru ako."

⁴ Tọ dọ iya bụ; yọ bya eduta Biliha, bụ nwata mgbọko, ejeru iya ozi-ọlo dee ya; yọ luru. Jékoppu yẹle Biliha abya azẹe;

⁵ yọ tsuta ime; mọwatu iya nwata nwoke.

⁶ Rechẹlu asọ: "Nta-a bẹ Nchileke hawaru iya enge. Ọ ngabẹwatu nchị nua iphe, ya rọru iya; bya anọ iya nwata nwoke." Yọ gude k'ono gua ya Dánu.*

⁷ A nọnyakwaa; Biliha abya atsuta ime ọdo; mọwatu Jékoppu nwata nwoke k'ẹbo.

⁸ Rechẹlu asọ: "Lẹ yẹle nwunne iya kparu ẹnya nshinu; ọbule nta-a bẹ ya kaakwanu iya ẹkuku." Yọ gua ya Náfutali.†

⁹ Teke Lii bya amaru lẹ ya tsu-buwatu ime; b'ọ dutaru nwata ọphu ejeru iya ozi-ọlo; mbụ Zilipa dee Jékoppu t'ọ luru.

¹⁰ Onye ozi-ọlo kẹ Lii ono; mbụ Zilipa abya amọtatu Jékoppu nwata nwoke.

¹¹ Lii asọ: "Ọwaa kwa iphe-ekweru." Yọ gua nwata ono Gádu.‡

¹² Onye ozi kẹ Lii ono; mbụ Zilipa abya amọtatu Jékoppu nwata nwoke k'ẹbo.

¹³ Lii asọ: "Ẹhu atsokwa nẹ yẹbe Lii ntumatu. Nta-a bẹ unwanyị a-nọdu eku iya onye ẹhu atso ẹna." Yọ gua nwata ono Ásha.§

* 29:32 29:32 Iphe Rúbẹnu bụ bụ "Lekwa nwata nwoke!" † 29:33 29:33 Iphe Símiyọnu bụ bụ "Onye anọje iphe, eekfu." ‡ 29:34 29:34 Iphe Lívayi bụ bụ "arúkota"; m'ọ kwanu "atugbabe."

§ 29:35 29:35 Iphe Júda bụ bụ "Ekele." * 30:6 30:6 Iphe Dánu bụ bụ enge; lẹ "Nchileke kperu ikpe; haaru iya enge." † 30:8 30:8 Iphe Náfutali bụ bụ "Ọkpa-ẹnya." ‡ 30:11 30:11 Iphe Gádu bụ bụ "Iphe-ekweru." § 30:13 30:13 Iphe Ásha bụ bụ "Ẹhu-ọtso-ẹna."

¹⁴ Yo be teke eebu je witu; Rúbenu atugbua jeshia l'egu; je aphua akpuru mandureku; wota iya wolataru nne iya Lii. Rechelu asu Lii: "T'o henua ya mandureku ono, nwatibe iya wotaru ono."

¹⁵ Lii asu iya: "Nji iya b'i nataru iya. Onanu te dzu ngu; ?iime t'i natafua ya mandureku, nwatibe iya wotaru iya too?"

Rechelu asu iya: "T'o laaruru nji iya l'ulo l'enyashi-a ugwo mandureku nwatibe iya obu."

¹⁶ Ya ndono; Jékopu eshilephu l'egu lata l'uřennyashi ono; Lii agbakfube iya; je asu iya: "L'oo-lakwaru iya l'ulo l'enyashi-a; kele ya gudeekwa mandureku, nwatibe iya zuta iya." Ya ndono; yo be l'enyashi; yo laaru iya ulo obu.

¹⁷ Nchileke anua ekfuku, Lii kfuru nu iya; yo tsutawaphu ime; mvaru Jékopu nwata nwoke k'ise.

¹⁸ Lii asu: "Le Nchileke buakwaru iya nggo; kele ya dutaru nwamgboko, e jeru iya ozi-ulo dee nji iya." Lii agua nwata ono Ísaka.*

¹⁹ Lii abyakwa bya atsuta ime odo; mvaru Jékopu nwata nwoke k'ishingu.

²⁰ Lii asu: "Nchileke mewaru iya iphe-oma, du biribiri. Nta-a be ya maru le nji iya a-nodu akwabé iya ugu; keshinu ophu ya mutawaru iya obodo okoro ishing." To du iya bu; yo gua nwata ono Zébulonu.†

²¹ A nonyakwaa; yo bya atsuta ime odo; mua nwamgboko; gua ya Dayina.

²² Nchileke abya anyata Rechelu; ngaberu iya nchi; bya emee ya; yo wata otsu ime.

²³ Yo bya atsuta ime; mua nwata nwoke; bya asu: "Nta-a be Nchileke wofuwaru iya iphe-iphe."

²⁴ Yo gua nwata ono Jóséfu,‡ su: "Te Ojejoje yekwafukwaaru iya nwata nwoke odo l'owaa."

Jékopu me Lébanu

²⁵ Rechelu amutsulephu Jóséfu; Jékopu asu Lébanu t'o ha ya te ya la ke nna iya, bu eke a muru iya.

²⁶ T'o haaru iya unyomu iya; haaru iya unwegirima iya, bu ndu ya jeru iya ozi l'ishi ephe; te ya chita la. L'o phuwaru ege ya jeberu iya ozi.

²⁷ Obenu le Lébanu suru iya: "O -buru le ya tubaru ngu l'obu; byiko nonyafunua! Le ya phuwaru l'o bu l'okfu ehu ngu be Ojejoje gude gooru iya onu ege-a."

²⁸ Sukwa iya phu t'o kfua iphe, ya a-kfuje iya te ya kfuje iya eya.

²⁹ Jékopu asu iya: "L'i mawaru ege ya jeberu ngu ozi; maru ege elu ngu gude zuta-be le ya echeru ngu iya."

³⁰ Nwiphe ono, i shi nweru be ya byaderu ono abarahu bya aha ege-a; ke l'obuje; ibyiya ophu ya shiru; Ojejoje agooru ngu onu. Nta-a bu; ? buhun teke ole be ya a-wata ogba mkpu ehu ke ye ndibe iya?"

³¹ Lébanu aji iya iphe ya a-kfu iya?

Jékopu asu iya t'e b'o dushi iphe oo-kfu iya. "L'iphe e-gbe mechianu bu le ya a-nodu echeleru ngu-a aturu ege ya eche iya; m'o -buru l'i kwetaru iphe-a, ya abya ekfuku-wa:

³² Te ya too iphe bu eke elu ngu kuru ntanu; foshikota aturu ndu ophu turu iphe poopoo; me ndu ophu deberu iphe edebe; me iphe bu nwaturu

* 30:18 30:18 Iphe Ísaka bu bu "O-bu-nggo." † 30:20 30:20 Iphe Zébulonu bu bu "Ügvù."

‡ 30:24 30:24 Iphe Jóséfu bu bu "Eyekwa".

ndu ophu eji uji; me iphe, bu egghu, deberu iphe edebe; me ophu turu iphe poopoo. Ndu onanu a-buru aswa ozi iya.

³³ O -rua l'uzo ifu be ji-ma-a me ya bu onye ire-lanu. Teke ji-bya ophu elu ndu onanu, i gude kfu ya ugwo ozi iya ono; o -buru l'i phuru iya egghu, e ta atudu iphe poopoo; me nebyi egghu ndu ophu e te edebedu iphe edebe; m'o bu nwaturu ophu e te ejidu uji; maleruphu l'o bu ezita be ya zitaru iya."

³⁴ Lébanu ekweta; su iya to du ege ono, o kfuru iya ono.

³⁵ Mboku ono gedegede be Lébanu tugburu je afoshikota mkpi, dengashiru iphe edengashi; ndu ophu debetsuaru iphe edebe; ndu ophu turu iphe poopoo; me nebyi egghu ndu ophu tushiru iphe ocha; owaa iphe bu unwu aturu ndu ophu eji uji; chiru iya nu unwu iya t'ephe cheje.

³⁶ Yo chita elu ono tugbua. Iphe o jeru ije bu abali eto b'o jeruru eke ooje, bukwanu eke yele Jekopu a-nodu onwephe ote-nya. Jekopu anodu l'eke ono, o gharu iya ono chelahaaru iya egghu ndu ophu o chi-phodoru.

³⁷ Jekopu abya egbata ekali-oshi popula onyingu; me oshi alumundu; me oshi pulenu. Yo bya aswashia ekali-oshi ono ugbo; mee ya; yo du l'a kashiru iya iphe ocha.

³⁸ Yo bya achita ekali-oshi ono, o swashiru ugbo ono yetsua l'ochi, elu anguje mini; dobe iya ege o-noduje ephe nhamunha l'ifu teke ephe byaru ongu mini; ke l'o bu teke ono, ephe byaru ongu mini ono be ephe agbaje l'okée.

³⁹ Yoo buje; teke ephe no l'ifu ekali-oshi ono gbaa l'okée; ephe -bya amu nwa; ephe amushia ndu ophu dengashiru iphe edengashi; ndu ophu tushiru iphe poopoo; me ndu ophu debetsuaru iphe edebe.

⁴⁰ Jekopu abya afoshia unwu elu ono dobe iche; bya achiru ndu ophu yeru ndu ophu dengashiru iphe edengashi; me ke ojingu yeru ndu ke Lébanu l'ifu. Yo shiwaphu ege ono nweru elu k'eka iya; t'o chikobejehe iya le ke Lébanu.

⁴¹ Yoo buje teke ndu ophu bu nyee ya, shihuru ike byaru ogba l'okée; Jekopu achita ekali-oshi ono yetsua l'ochi, elu ono anguje mini; dobetsua ege ifu ephe l'iya e-chekotsua; k'ophu ephe a-noduje l'iku ekali-oshi ono gbaa l'okée.

⁴² Teke o buru elu ndu ophu du nyegenyeye; too dobeduru ephe ekali-oshi ono. E shiwaphu ege ono; elu ndu ophu du nyegenyeye alaaru Lébanu; ndu ophu shihuru ike alaaru Jekopu.

⁴³ Ya ndono; Jekopu eshiwaphu ege ono bahu; buru ubabanyi; nwee elu igweligwe; gbashia ohu: ndu k'unwanyi me ndu k'unwoke; bya enweshia inya-ivu; me nkakfu-igara.

31

Jekopu agbafu le ke Lébanu

¹ A nonyaa; Jekopu anulahaa l'unwu Lébanu ekfu l'o jikowaru iphe, nna ephe nweru chita; l'iphemiphe obule ono, o nweru ono bukota eku nna ephe.

² Jekopu abya aphukwaaphu l'e to buhedu umere, Lébanu shi emejeru iya b'o mekwaduru iya.

³ Ya ndono; Ojejoje asu Jekopu: "Tugbua lakfu ndibe unu l'ali nna ngu phe. Ya a-no-o swiru ngu."

⁴ To du iya bu; Jekopu abya ezia t'e je ekuaru iya Rechelu yele Lii t'ephe byakfuta iya l'egu l'eke elu iya no.

⁵ Ɛphe erua; yɔ sɔ ɛphe: “Lɛ ya phɔwaru l'ɛ tɔ buhedu ɛge nna unu shi emejeru iya umere bɛ oomeru iya ɛya nta-a. Ɔbule Nchileke kɛ nna iya bɛ swiru iya-a.

⁶ Unu makɔtaru-a lɛ ya gude ike iya l'ɔ ha jeeru nna unu ozi.

⁷ E megee; nna unu ekputale iya-a; gbanwee aswa ozi iya ugbo iri. Obenu lɛ Nchileke te kwekwanu t'o merua ya ɛhu.

⁸ Ɔobuje; ɔ -sɔ l'ɔo elu ndu ophu tɔru iphe poopoo bɔ aswa ozi iya; elu ono -bya ɔmu unwu; yɔ mɔshikota unwu, tɔru iphe poopoo. Teke ɔ sɔru l'ɔ bɔ ndu ophu dengashiru iphe edengashi a-bɔru aswa ozi iya; elu ndu onanu -bya ɔmu unwu; yɔ mɔshilephu unwu, dengashiru iphe edengashi.

⁹ Ɔo ya bɔ; l'ɔ bɔ Nchileke rutaru elu nna unu nɔ yɛbedua.

¹⁰ “Oge teke elu agbajɛ l'ɔkɛɛ; bɛ ya rɔjeru nrɔ; phɔa mkpi ndu ophu dengashiru iphe edengashi; phɔa ndu ophu tɔru iphe poopoo; mɛ ndu ophu debru iphe edebe; l'ɛke ɔochi ndu ophu.

¹¹ Ɔjozi Nchileke abya ekua ya lɛ nrɔ ono; sɔ iya: ‘Jɛkɔpu!’ Ya aza iya.

¹² Yɔ sɔ iya: ‘Paliduduphu ɛnya apali; phɔ lɛ mkpi ono, echikota elu ono bɛ bukota mkpi, dengashiru iphe edengashi; ndu ophu tɔru iphe poopoo; mɛ ndu debru iphe edebe. Iphe kparu iphe ɔ dɔ ɛge ono bɔ lɛ ya phɔwaru iphe Lɛbanu eme ngu.

¹³ Ɔ bɔ yɛbedua bɔ Nchileke kɛ Bɛtelu. Bɛtelu bɔ ɛke ono, i wɔru manɔ l'eli mkpuma; bya abɔru ɛke ono, i kweru yɛbe Nchileke ukwa ono. Gbeshilekwaphu nta-a lɔfu l'alɔ-a; la ɛke, a mɔru ngu.”

¹⁴ Tɔ dɔ iya bɔ; Rechɛlu yɛle Lii abya eyeeru iya ɔnu; sɔ iya: “?O nwekwaduru ɔkɛ, gbaru ɛphe l'iphe nna ɛphe.

¹⁵ ?Nna ɛphe ta agubedua ɛphe ndu ɔhodo. Ɛ t'ɔ bulekwa l'e reru ɛphe erere; obenu l'okpoga, a kwaru l'ishi ɛphe b'ɔ kpaphushiwaru.

¹⁶ O doru ɛnya l'iphe, bɔ ɛku ono, Nchileke nataru nna ɛphe ono; bɛ bɔ nk'ɛphe; mɛ k'unwu ɛphe. Ɔo ya bɔ t'i mee iphe, bɔ iphe, Nchileke sɔru t'i mee!”

¹⁷ Tɔ dɔ iya bɔ; Jɛkɔpu abya achɛta unwu iya; mɛ unyomu iya ye l'eli inya-ivu;

¹⁸ bya achɛru elu iya l'ɔ ha yee l'ifu; mɛ l'iphemiphe ɔbule, o setakotaru lɛ Padanu Áramu; yɔ bɔru ɛphe ɔla kɛ nna iya, bɔ Áyizaku l'alɔ Kɛnanu.

¹⁹ Teke Lɛbanu jeru tɛ ya je ebyishia atɔru iya ɛji bɛ Rechɛlu jeru je ezikoo unwu ntɛkpe nna iya ono.

²⁰ Jɛkɔpu agbakpuru Lɛbanu, bɔ onye Áramu l'akɔ; kɛ l'ɛ to kfuduru iya lɛ ya abyawa agbala.

²¹ Yɔ chɛta iphemiphe ɔbule, o nweru gbala; je adaa Ɛnyimu Yufurétusu; tugbua ɔzo, nɔ l'e gude eje l'alɔ uguv Giledu.

Lɛbanu achɛ Jɛkɔpu t'ɔ gude

²² Ya ndono; yo be mbɔku k'ɛto k'ɔphu Jɛkɔpu gbalaru; ama eje agbaaru Lɛbanu lɛ Jɛkɔpu gbalaakwaru.

²³ Yɔ chɛtawaphu ndu abubu iya; ɛphe achɛru Jɛkɔpu tugbua. Yo be lɛ mbɔku k'ɛsaa ya; ɛphe agbakfu iya l'alɔ uguv Giledu.

²⁴ Obenu lɛ Nchileke byakfutaru Lɛbanu, bɔ onye Áramu lɛ nrɔ l'ɛnyashi; sɔ iya: “T'ɔ kwabɛnuphu ɛnya: t'ɛ b'ɔ dukwa iphe, ɔo-kfuru nɔ Jɛkɔpu! T'ɛ b'ɔ kfukwaru iya k'ɔma; to kfuru iya k'ɛjo iya!”

²⁵ Teke Lɛbanu chɛ-kfuru Jɛkɔpu bɛ Jɛkɔpu gvubewaru ɔlo-ɛkwá iya l'alɔ uguv Giledu. Lɛbanu yɛle ndu abubu iya ono ɛphe l'iya yi ono abya egvukwaaphu ɔlo-ɛkwá nk'ɛphe l'ɛke ono.

²⁶ Lébanu asụ Jékòpu: “?Bụ ngunu b'i meru iya ẹge-a; gude ụgho; chịta unwu iya, ya keru ngu l'ọ bụ ndu a lutaru l'ogu?”

²⁷ ?Bụ ngunu meru iphe i ghọru iya ụgho; gbalaa l'edomi? ?Bụ ngunu kparu iphe ẹ ti kfuduru iya ẹya; k'ophu ya ga egude ẹhu-otso-ena; gude egvu; mę nkwa; mę une dua unu?

²⁸ Nggu emee tẹ ya ba anma ununwa iya; mę unwegirima ono, ya keru ngu ono akpa; sụ ẹphe t'ẹphe lawaru. I mekwaru umere onye eswe.

²⁹ Ya ga emekwa ngu iphe; ọ kwa-a lẹ Nchileke kẹ nna ngu bẹ byakfutaru iya nū lẹ nrọ l'enyashi; sụ iya: “Tẹ ya kwabənuphu ẹnya: t'ẹ b'ọ dukwa iphe, ya e-kfuru nū ngu! Tẹ ya be ekfukwaru ngu k'oma; ya te ekfuru ngu k'ejo iya!”

³⁰ Nta-a b'i tugburu alala; kẹ l'obu ufu nna ngu dụwa ngu. Ọ bụ; ?bụ ngunu kparu iphe i zitaru unwu ntẹkpe iya.”

³¹ Jékòpu asụ Lébanu: “L'ọ kwa ẹgvù bẹ ya shi atsụ; kele ya riru l'ii-nata iya unwu ngu ono, i keru iya ono k'ehuka.

³² A bya lẹ k'unwu ntẹkpe ngu; ọ -buru l'i phuru onye gude iya nū bẹ ndzu ta aphodukwaru onye obu. Nta-a kwa t'i nọdu l'ifu ndu abubu ayi-wa; gude ẹka ngu chọo t'i maru; ?o nweru iphe ngu, ya gude? Ọ -nweru ophu i phuru; nggu ewota iya!” Jékòpu ta ma lẹ Rechelu zikoru unwu ntẹkpe obu.

³³ Tọ dū iya bụ; Lébanu abya abahụ l'ulo-ékwa Jékòpu; mę kẹ Lii; mę k'unwanyi labu ono, ejeru unyomu iya ozi ono; chọkota iya; ophu ọ dudu iphe, ọ phuru. Yo shi l'ulo-ékwa Lii bahụ lẹ kẹ Rechelu.

³⁴ Ama lẹ Rechelu bẹ woru unwu ntẹkpe ono nwua l'iphe, aanọduje anọdu l'eli inya-ivu; nopyabe iya. Lébanu abya achiko iphe, nọ l'ulo-ékwa ono voshia avoshi; tọ dū iphe ọ phuru.

³⁵ Rechelu asụ nna iya ono: “Onye nwe mu nū; t'ẹ b'o ghukwa ngu eghughu; lẹ ya te gbeshidu egbeshi l'i byaru-a; ọ kwa nsọ eme iya.” Lébanu ekwe iya; bya achọo unwu ntẹkpe ono nta; chọo ya imo; tọ phụ iya.

³⁶ Iphe awata oghu Jékòpu eghughu; yọ sụ Lébanu: “?Bukpo awe bẹ ya mesweru ngu ono?” Mbụ; “?bụ egbe ejo iphe ngunu bẹ ya mekpooru, kparu iphe ichi iya kẹ kparakpara ẹge-a?”

³⁷ Nta-a, i tukowa iphe iya vọo avovo-a; ?bụ ngunu b'i phuru, bụ nke ngu, nọ iya nū. Ọ -buru l'ọ nweru iphe i phuru; wofuta nū iya l'ifu ndibe unu-a mę ndu nk'iya-a; t'ẹphe kfua onye achọo ibe iya okfu lẹ nggu l'iya!

³⁸ “L'ime ukporo afa-a, nggu lẹ iya buru-a; ?o nweru aturu ngu; mę egbu ngu m'ọo nanu, phejeru nwa. ?Tẹ ya wotajeru anu ebyila ngu m'ọo nanu taa.

³⁹ Ọ -buru l'ọ nweru elu ngu ophu anu-egu-egbudu taru; ?ya vulatajeru ngu odzu iya; ?tọ budu yebedua gedegede bẹ oobujeru usu sua. Iphe bụ iphe ngu, e zitaru l'eswe; m'ọ bụ l'enyashi: ?o nweru ophu ẹ tị sụjedu tẹ ya kfua ngu ụgwo iya.

⁴⁰ Lewaru iphe yẹbe Jékòpu shi ejeje: Anwu shi egheje iya egheghe l'eswe; oyi eshi abyaje iya atsụ-gbu l'enyashi; mgbenya te edzubua ya.

⁴¹ Ọ bụ ẹge ono bẹ ya jekotaru ngu iya ukporo afa ophu. L'ime ukporo afa ono bẹ ya gude afa iri l'eno jeeru ngu ozi l'ishi unwu ngu ẹphe ẹbo. Afa ishingụ ophu phoduru nū bẹ ya gude cheeru ngu elu ngu. Ụgwo ozi yẹbe Jékòpu b'i gbanweru ugbo l'ugbo iri.

⁴² Ndege Nchileke kẹ nna mu; mbụ Nchileke kẹ Ebirihamu; mbụ onye Ayizaku atsụ egvu ta anọru swiru mu; m'i gbabẹ mu ẹka ọtu; chĩa mu.

Obenu lẹ Nchileke phɔwaru ntakfuru, mu eje; mɛ ege mu esetabe akanya, kparu iphe ọ baru ngu mba l'enyashi unyaphua."

⁴³ Lébanu asú Jékòpu: "Unwanyi-a kwa unwu mu; unwegirima-a aburu unwegirima mu; elu-a abúkotarú elu mu. Iphemiphe ọbule-a, iile enya-a l'ọ ha búkọta nke mu. Ọ bú; ?bú ngunu bẹ mu e-me l'okfu ẹhu unwu mu-a; mɛ unwegirima-a, ẹphe mụshiru-a.

⁴⁴ Ngwa-a; bya t'ayi gbaa ndzụ t'ọ búru ekebe nọduru nggu l'iya!"

⁴⁵ Tọ dọ iya bú; Jékòpu abya apata mkpuma gvube; yo gvuru l'ọ bú itso.

⁴⁶ Yọ sù ndibe ẹphe ono t'ẹphe kpakoo mkpuma. Ẹphe abya akpaa mkpuma kùbe. Ẹphe anọdu l'iku ikpo mkpuma ono ria nri.

⁴⁷ Lébanu agwa ẹke ono Jega Sahaduta,* Jékòpu agwa ya Gálidu.†

⁴⁸ Lébanu asú: "Ikpo mkpuma-a bẹ bú ekebe nggu l'iya ntanụ-a." Ọ bú iya kparu iphe a guru iya Gíledu

⁴⁹ E kukwaru iya phɔ Mizúpa‡ kẹ l'ọ sùru: "Tẹ Ojejoje chejekwa ẹphe nche teke ẹphe gbakahutsuaru tughua.

⁵⁰ I -mee unwu mu-a ẹji; ọ dudu búru l'i jeru je alua unwanyi ọdo; a gufu ẹphe ebo; a makwaru-a l'ẹ tọ nwedu onye, ayi ẹya nọ l'ẹke-a; ọ bú; nyatakwa lẹ Nchileke bú onye ekebe nggu l'iya."

⁵¹ Lébanu asúkwaphu Jékòpu: "Ọwaa bú ikpo mkpuma-a; mɛ itso-mkpuma-a, ya kpọberu t'ọ nọkahu nggu l'iya.

⁵² Ikpo mkpuma-a bú iphe ekebe. Ege ono kwaphu bẹ itso mkpuma ono bú iphe ekebe l'ẹke nggu l'iya nọ. Ya te eswetakwa ikpo mkpuma-a bya ọcho iphe e-me ngu nù l'ẹka iya ọphu. Ọphu nggubedua 'eswetakwanu ikpo mkpuma ono; mɛ itso mkpuma ono bya ọcho iphe e-me mu nù.

⁵³ Tẹ Nchileke kẹ Ébirihamu, bú Nchileke kẹ Nahọ; búkwaruphu Nchileke kẹ nna ẹphe kpee nggu l'iya ikpe!"

Tọ dọ iya bú: Jékòpu abya egude ẹpha Nchileke ono, nna iya, bú Áyizaku atsu egvu ono riaru iya angu lẹ ya ta adakadu ndzụ ono, ẹphe gbaru ono.

⁵⁴ Jékòpu abya anọdu l'eli ugwu ono gwoo ẹja; bya ekukoo ndu abubu iya; ẹphe abya eria nri. Ẹphe eriebetsua nri ono; jiko radu l'ẹke ono l'enyashi mbọku ono.

⁵⁵ Yo be l'ọnmewa utsu; Lébanu abya anmatatsua unwunwa iya; mɛ unwu iya ono akpa; bya agọoru ẹphe ọnu. Yo metsua; laphushia azu l'ufu iya.

32

Jékòpu akwakọbe k'okpofu Íso l'ifu

¹ Jékòpu atughua; yọ búru iya alala. Yo jenyaa; unwu ojozi Nchileke awu-kfuta iya.

² Jékòpu aphúlephu unwu ojozi ono; sù: "Ha! Ẹke-a búkwa ọdu ndu soja Nchileke!" Yọ gwa ẹke ono Mahanayimu.*

³ Jékòpu abya eyefu ndu ozi iya t'ẹphe vuru iya ọzo jekfu nwunne iya; mbu Íso lẹ Séyi l'alì Édọmu.

⁴ Yo zia ẹphe; sù: "Ọwaa iphe, unu e-kfuru nnajiufu iya; mbu Íso. Unu sù iya lẹ nwozi iya; mbu Jékòpu sùru l'ọ bú l'ẹke Lébanu bẹ ya shi keshinu ono butaru jeye nta-a.

* **31:47 31:47** Iphe "Jiga Sahaduta" bú l'okfu Áramu bú "Ikpo-mkpuma, l'agba ekebe". † **31:47**

31:47 Iphe "Gálidu" bú bú "Ikpo mkpuma, l'agba ekebe." ‡ **31:49 31:49** Iphe Mizúpa bú bú

"Ụlo-eli ẹke nche." * **32:2 32:2** Iphe Mahanayimu bú bú "Ọdu ndu ogbo soja labu".

⁵ Lẹ nta-a bẹ ya nwewaru eswi; nweru nkakfu-igara; nweru aturu; me eghu; nweru ohu: unwoke l'unwanyi. Ya eyefu ndu ozi iya-a t'ephe byakfuta nggube onye nwe mu ntu t'a maru; ?m'i kwee te ya bata?"

⁶ Ndu ozi ono ejeebe; lata bya asu Jekopu: "L'ephe jekfukwaru nwunne ngu obu; mbu iso. Lẹ nta-a b'o chikwa unu madzu l'abya ngu ndzuta."

⁷ Meji atofu Jekopu; yo tsulahaa egvu. Yo bya ekekahu ndu yele iya yi uzi labu; bya ekee aturu iya; eghu iya; eswi iya; me inya-ivu iya uzi ebo ebo kwaphu.

⁸ Yo rja; su: "Teke o -bunuru le iso byaru bya etso uzi lanu ogu; t'uzi lanu ophu phoduru nu gbalaa."

⁹ Jekopu abya ekfuru nu Nchileke; su iya: "Nggube Nchileke ke nna mu oche, bu Ebirhamu; Nchileke ke nna mu, bu Ayizaku; nggube Ojejoje; onye suru te mu lashia azu l'ali, a muru mu; lakfu abubu mu phe; l'ii-me-e t'iphe duru mu le mma;

¹⁰ mbu mube onye ta agbadu ke t'i meeru mu ohuma ono, i mekotaru mu ono; ophu mu adukpodua nu ke t'i mekotaru mu iphe ono, i kwekotaru mu ukwa, l'ii-meru mube nwozi ngu ono. Teke mu daru Enyimu Jodanu-a; be bu mgboro be mu kpakfu. Obenu le nta-a be mu jakawaru okpa uzo labu.

¹¹ Ya ekfu anu ngu su ti dzota iya l'eka nwunne iya iso; kele ya atsu egvu l'oo-bya bya afuaru iya; me unwanyi iya-a; me unwegirima ephe.

¹² Obenu l'i kfuru su l'ii-me t'iphe duru mu le mma; mekwaaphu t'awa mu ha l'igwe l'o bu eveve mgbogidi enyimu; buru aguta aguta."

¹³ Yo radu l'eke ono l'enyashi ono. Yo bya eshi l'iphe ono, o nweru ono fota iphe, oo-gude meeru iso iphe-oma.

¹⁴ Iphe, o fotar bu: ukporo nne eghu iri; ukporo mkpi; ukporo nne aturu iri; owaa ukporo ebyila.

¹⁵ Yo bya afotakwaphu ukporo nne inya-ivu; le nne inya-ivu iri ye le l'unwu iya; ukporo nne eswi ebo; oke eswi iri; ukporo nne nkakfu-igara; me oke nkakfu-igara iri.

¹⁶ Jekopu edokota elu ono iche l'iche; yeshia ndu ozi iya t'ephe switsuaru iya iche iche. Yo su ephe: "T'ephe vuru iya uzo tugbua! Wo ephe t'ephe tushiaru onwephe ubara; t'e b'o du onye ye le k'ibe iya a-tugbabe."

¹⁷ Yo su onye ophu vu uzo: "O -buru l'unu le nwunne iya; mbu iso dzudaru; yo ji ngu: '?Unu bu ndibe onye? ?bu awe be unu eje? ?bu onye nwekota elu-a, kuru unu l'ifu-a;'

¹⁸ unu su iya: 'L'o kwa nwozi iya; mbu Jekopu nwe iya. O le o kwanu iphe o nuru t'e wotaru onye nwe mu nu iso; le yebedua abyakwa-a; obu l'o nokwadua l'uzo azu.' "

¹⁹ Yo kfukwaruphu ndu k'ebo; ndu k'eto; me iphe, bu ege ephe hakota, etso elu ono: "L'o kwaphu iphe ono ya kfuru ono be unu e-kfukotaru iso teke unu l'ia dzudaru.

²⁰ Olobu; unu nyatakwa su iya le nwozi iya; mbu Jekopu abyakwa-a." Iphe Jekopu riru bu l'iphe ono, ya nuru; yo vuta uzo ono e-mee iso t'obu jizita iya; k'opbu bu teke iso phuru iya; t'o kweru nata iya.

²¹ To du iya bu; e rutakota iphe ono, o gude eje ome iphe oma ono; ephe evuru iya uzo tugbua; yebedua, bu Jekopu aradu l'odu ephe l'enyashi ono.

Jekopu ye le Nchileke agba mgba

²² Jékòpu abya eduta unyomu iya ephe ẹbo l'enyashi ono; duta unwanyi labu ono, e deru iya t'ephe jejeru unyomu iya ozi ono; dutakwaphu unwegirima nk'ia ephe iri le nanu; duta ephe je adaa Enyimu Jáboku dafu azu iya ophu.

²³ Yo dughatsua ephe enyimu ono; latashia azu bya egwotakota iphemiphe obule, o nweru gwofu azu enyimu ono azu iya ophu.

²⁴ To du iya bu; Jékòpu anodu l'eke ono nwenkinyi iya. Yo nweru nwoke lanu, byaru nu ye le iya agbalephu mgb a jeye nchi aburu petekengu.

²⁵ Nwoke ono abya amaru le ya te egudeghedu Jékòpu; woru eka byia ya l'okpu-nka l'ephe agbakwadua mgb a ono; nka agbafu iya.

²⁶ Yo su Jékòpu t'o haa ya te ya la; le nchi abyawa abohu!

Jékòpu asu iya "Le ya ta ahakwa iya t'o la; gbahaa l'o goru iya onu."

²⁷ Nwoke ono aji iya epha iya.

Yo su iya l'epha iya bu Jékòpu.

²⁸ Nwoke ono asu iya l'epha iya ta abuhedu Jékòpu. Iphe o-o-bu bu Izurelu;† ke le ye le Nchileke ghawaru iya; ye le madzu aghaa ya; yo mekputakota.

²⁹ Jékòpu asu iya: "Byiko; t'o konuaru iya epha iya."

Nwoke ono aji iya: "'I gude epha iya eme ngunu?"

Yo bya agooru Jékòpu onu l'eke ono.

³⁰ Ya ndono; Jékòpu agua eke ono Penuwelu;‡ su: "Le ye le Nchileke phuru ifu l'ifu; ya anodukwadua ndzu."

³¹ Jékòpu eswedecephu Penuwelu; enyanwu-ahata-wa. Yo gbe etewa nu okpa; le k'okpu-nka ono, a gbafuru iya ono.

³² O bu iphe ono kparu iphe ndu Izurelu ta atajedu aji, likfuru l'enu nka; mbu jeye ntanu owaa; ke l'o bu l'eke aji anje l'enu nka b'e byiru Jékòpu eka ono.

33

Jékòpu ye le Iso edzuda

¹ Jékòpu apalia enya; phua Iso ye le unu madzu, o chi abya. Yo bya achita unwegirima iya keeru Lii ye le Rechelu; me unwanyi ebo phu, bu ndu ejeru unyomu iya ozi phu.

² Yo bya achiru unwanyi ebo ono, bu ndu ejeru unyomu iya ozi ono ye le unwu ephe ye l'uzo ifu. Yo bya edobe Lii ye le unwu iya l'azu ndu ophu; bya edobe Rechelu ye le Josefu; ephe ekpechi azu.

³ Yebedua evutaru ephe uzo. Yo jekfudecephu nwunne iya ono; bya ebyiaru iya ikpere ugbo esaa.

⁴ Ya ndono; Iso agbakfube iya; je atu iya gbirimu; gbakua ya eka l'olu; nmaa ya akpa; bya etsua ya onu. Ephe ebo ajiko wata ekwa.

⁵ Iso abya apalia enya; phua unwanyi ono ye le unwegirima ono; bya aji ya: "'Bu ndu ole; mbu ndu owaa, nggu l'ephe yi-a?"

Jékòpu asu iya: "L'o kwa unwegirima, Nchileke gude k'eze-iphe-oma nk'ia nu ye le nwozi ngu."

⁶ Unwanyi labu phu, ejeru unyomu iya ozi phu ye le unwegirima ephe abyaruta; bya efooru iya ifu l'ali.

† 32:28 32:28 Iphe Izurelu bu bu "Onye ye le Nchileke agba mgb a." "Penuwelu" bu bu "Ifu Nchileke".

‡ 32:30 32:30 Iphe

⁷ Lii yele unwegirima nk'iya abyakwaphu bya efokwaaru iya phụ ifu l'alì. Jósefu yele Rechelu abyakpe azụ bya efokwaaru iya phụ ifu l'alì.

⁸ Íso aji iya: "Igweligwe elu phuu, yele iya dzuru l'ụzo phụ; ?bụ kẹ ngunu?"

Jékpọ asụ iya l'ọ iphe, ya gude eme t'obu dụ nggube onye nwe mu nụ mma l'ẹke ya nọ.

⁹ Íso asụ iya: "Nwunne mu; mę ya gbe nweekwaru iphe nshinu; wotaru iphe ngu nweru."

¹⁰ Jékpọ asụ iya: "Wawakwa! Ọ -buru lę ya buphu nwunne ngu l'oswiya; natanu iphe-a, ya nuru ngu-a! L'ęge i shiru nabata iya bę ifu ngu dulekwa iya phụ l'ọ bụ ifu Nchileke.

¹¹ Byiko; t'ọ nataru iphe ono, ya wotaru iya ono; kele Nchileke meekwaru iya eze-iphe-oma; ya enwekotawa iphemiphe obule, mkpa iya duru iya." Jékpọ aronyaa ya; yo kwa nata iya.

¹² Íso asụ: "Unu t'ayi la! Yebedua e-vutaru unu ụzo."

¹³ Jékpọ asụ iya: "Onye nwe mu nụ; ị marua l'unwegirima-a te shihudua ike ọhuma. Ọdo aburu lę ya eme tę ya leta aturu-a; mę eswi ndu ọwaa, mshiru unwu k'ophungu-a ęnya; kę l'e -gude ike chita iya ęge ono tugbua; mbụ-a m'ọ ujiku lanụ bę ęphe a-nwushihukotakwa.

¹⁴ Ọo ya bụ; onye nwe mu nụ; vururu yębe nwozi ngu ụzo tugbua. Yebedua a-tokpelephu nwęhu l'etso elu-a; mę unwegirima-a gbururu jeye ya abyakfuta ngu lę Séyi."

¹⁵ Íso asụ iya: "Tę ya hanuru unwoke ndu nk'iya haaru iya t'ęphe l'ęphe yiru."

Jékpọ asụ iya: "T'ọ haaru. L'iphe, bụ iphe dụ iya mkpa buphu tę nggube onye nwe mu nụ kweru nabata iya l'oswiya."

¹⁶ Tọ dụ iya bụ; Íso egbeshi mbọku ono; yọ buru iya ọla Séyi.

¹⁷ Jékpọ aswĩa ya lę Súkọtu. Yo rua Súkọtu bya akwata ufu buru l'ẹke ono; bya atushiaru elu iya mkpu. Ọ bụ iya meru iphe eeku ẹke ono Súkọtu.*

¹⁸ Jékpọ eshi lę Padanu Áramu; laruta Shékemu l'alì Kénanu; to nwe iphe meru iya nụ. Ị-nọdu l'odu ẹke ęphe nọ; nggu ele mkpukpu ono ęnya.

¹⁹ Yo gude ukporo mkpola-ocha ise zuta unwu Hamọ alì ẹke o gvuberu ulo-ékwa iya. Hamọ ono bụ iya bụ nna Shékemu.

²⁰ Yọ buru l'ẹke ono b'ọ kpuru ęnya-ngwęja; kua ya Elu-Elohe† kę Ízurelu.

34

E guderu Dayina k'ęhuka

¹ Yo be ujiku lanụ; Dayina bụ, nwata mgbọko, Lii mọtaru Jékpọ akpafushia uri l'ẹke unwanyị alì ono.

² Shékemu aphua ya; gude iya k'ęhuka; raa; shi ęge ono mebyishia ya. Shékemu ono bụ nwatibe Hamọ; onye Hevu, bụ eze achì onu-ogo ono.

³ Nwatibe Jékpọ ono; mbụ Dayina atsomahu Shékemu; yọ bya eyeru iya obu; swalahaarụ iya aswaru.

⁴ Ya ndono; Shékemu asụ nna iya; mbụ Hamọ t'ọ lụaru iya nwamgbọko ono t'ọ buru nyee ya.

* 33:17 33:17 Iphe, "Súkọtu" bụ bụ "Ẹke, eedobeje ishi." † 33:20 33:20 Iphe "Elu-Elohe" bụ bụ "Nchileke bụ Nchileke kę ndu Ízurelu."

⁵ Tò dù iya bú; Jékòpu abya anà lẹ nwatibe iya; mbù Dayina b'ẹ gudekwaru k'ẹhuka; fatoshia; kwe nọ-kirishia nwandoo jeye ụnwegirima iya ndu k'unwoke eshi l'ẹke ẹphe shi nọdu eche elu lata.

⁶ Ya ndono; Hamọ, bú nna Shékemu atụgbua jeshia tẹ yẹle Jékòpu kfugba.

⁷ Ụnwu Jékòpu anụlephu iphe ono, meru nù ono; wụ-latashia. Ndumashi; mẹ ẹhu-eghughu eji ẹphe obu; ọle Shékemu meru ndu ịzurẹlu iphe-iphere l'ọ raru nwatibe Jékòpu, bú iphe, ẹ ta gbadu t'ọ mee.

⁸ Hamọ asụ ẹphe: "Lẹ nwatibe iya-a; mbù Shékemu bẹ obu iya ụkwa l'ẹke nwatibe unu-a nọ. Byiko; unu kenaa yẹ ẹya t'ọ lụa.

⁹ T'unu l'ẹphe lụgbaje nù nwanyi: mbù t'unu kejee ẹphe nwanyi; ẹphebedua ekee unu.

¹⁰ Ọ -buru l'ọ dabaru unu l'obu; unu eburu l'alị ayi l'ẹke-a. Alị b'ẹ te gbe achọdu achọcho. Ọ -buru nghọ; unu agba iya. Ọ -buru alị; unu azụshia ya."

¹¹ Shékemu asụ nna Dayina; mẹ unwunne iya: "Unu kweru t'unu l'ẹphe gbaru. Iphe, bú iphe unu sụkpooru tẹ ya nù unu bẹ ya a-nụkwa unu.

¹² Unu kfuia iphe, ya a-kwaru unu lẹ nwada unu; unu ekfukwaaphu iphe, ọ dù unu tẹ ya meeru unu. Iphe, bú iphe, unu sùru tẹ ya kwaa bẹ ya a-kwaru unu. Ọ bụlephu t'unu kee ya nwamgbọko ọwaa tẹ ya lụa."

¹³ Ụnwegirima Jékòpu abya oyeru Shékemu yẹ nna iya mbù Hamọ onu; woru akọ ye iya; okfù k'egude ono, e guderu nwunne ẹphe mebyishia ono.

¹⁴ Ụnwegirima Jékòpu ono asụ ẹphe: "Tụswekwa! L'ẹphe te ewotakwa nwunne ẹphe kee onye akpapyi. Ọo-bụkwaru ẹphe iphe-iphere mẹ ẹphe -mee ya.

¹⁵ Ege ee-me iya; ẹphe ekweta bú t'unu wata ome l'ọ bú ẹphebedua: mbù t'iphe, bú nwoke l'unubedua buje ugvu.

¹⁶ Teke ono; unu l'ẹphe alụgbalahaa nwanyi. Teke ono kwaphu; unu l'ẹphe abya ebua ẹghirigha; ghọ ndu lanụ.

¹⁷ Ọlobu; ọ -buru l'unu te ekwedu ege ono, ẹphe kfuru ono; bushia utsù; bẹ ẹphe e-dutakwa nwunne ẹphe lashia."

¹⁸ Iphe ono, ẹphe kfuru ono adù Hamọ yẹle nwatibe iya Shékemu mma.

¹⁹ Nwokorọbya ono, bú iya b'a kakọta ọkwabe ugvu l'ufu nna iya ono te emekpodua mbekwa l'iphe ono, ẹphe kfuru iya ono; ọle nwatibe Jékòpu ono bẹ dù l'iya phụ mma.

²⁰ Tò dù iya bú; Hamọ yẹle nwatibe iya Shékemu atụgbua jeshia l'obu-educfu mkpukpu ẹphe; t'ẹphe kfuru iya ẹphe.

²¹ Ẹphe erua je asụ ẹphe: "Lẹ ndu-a bẹ umere ẹphe ụkwa mma. L'aa-hakwa ẹphe t'ẹphe buru l'alị-a; túsaru ẹhu; nọdu iya agba nghọ; keshinu ọphụ alị daburu phorongu, ẹphe e-buru. Ọdo aburu l'ẹphe l'ẹphe a-nọdu alụgba nwanyi.

²² Obenu lẹ tẹmanu ndu ono ekwe l'ẹphe l'ẹphe e-buru; tuko buru ndu lanụ bẹ ndu k'unwoke ayi l'ẹphe ha e-bukota utsù; l'ọ bú ẹphebedua.

²³ ?Unu ta amadụ l'elu ẹphe; ẹku ẹphe; mẹ iphe bú anụ ọdo, ẹphe nweru enweru a-bukotarụ nk'ayi? Ọo ya bú; unu t'ayi kweta iphe, ẹphe kfuru; k'ọphu ẹphe e-kweta buru l'alị ayi-a."

²⁴ Iphe, bú unwoke mkpukpu ono l'ẹphe ha, bú ndu lufutaru l'obu-educfu ono ekwetakota iphe Hamọ yẹle nwatibe iya kfuru; a bya ebushikota ẹphe utsù.

²⁵ A nọlephu abali ẹto teke ẹphe nọkwadua ọnya uguvuno; ọnwu Jékọpu ọmadzu labu; ndu ọphu ẹphe lẹ Dayina shi lẹ nne lanu, bu iya bu Símiyọnu; mẹ Lívayi egbeshi mịta ogu-mbeke ẹphe je afuaru ndu mkpukpu ono l'otu-l'ukfu. Ẹphe ẹje etso ndu mkpukpu ono ogu; jiko iphe, bu unwoke, nọ iya nọ gbugee.

²⁶ Ẹphe egbua Hamọ yele nwatibe iya Shékemu; bya eduta Dayina l'ulo Shékemu; yọ buu ẹphe alala.

²⁷ Ọnwu Jékọpu awuda lẹ mkpukpu ono yele odzu ono, kuru iya nu ono; je akwaa ẹphe l'okwata* l'okfu nwunne ẹphe ono, e guderu k'ehuka mebyishia ono.

²⁸ Ẹphe kpukoru aturu ẹphe; kpukoo eswi ẹphe; mẹ nkakfu-igara ẹphe; jiko iphemiphe obule, bu kẹ ndu mkpukpu ono gwoo; mbu gwoo gwoo mẹ iphe ọphu nọtsua l'egu.

²⁹ Ẹphe gwokotaru ẹku ẹphe; kpukota unwanyi ẹphe; mẹ unwegirima ẹphe lẹ ndzu; bya egwoo tutua l'ulo ẹphe.

³⁰ Tọ du iya bu; Jékọpu asu Símiyọnu yele Lívayi: “Ọwaa egbe iphe ọphu unu kpataru iya nta-a! Nta-a be unu meru te ya buu ejo madzu l'ẹke ndu alı-a nọ; mbu ndu Kėnanu yele ndu Pérezu. ?Mgbẹ unu marua lẹ ya ha nwanshi. Ẹphe -zakota nta-a bya afuaru iya be yele ndibe iya a-bukwaru kpurupata!”

³¹ Ẹphe asu iya: “?O gbakwanuru t'o mee nwunne ẹphe l'ọ bu nwanyi okpara ẹge ono, o meru iya ono?”

35

Jékọpu akwala Bételu

¹ Ya ndono; Nchileke asu Jékọpu: “T'ọ kwalia lasha Bételu je eburu.” Su iya: “O -rua; t'ọ kpuaru yẹbe Nchileke ẹnya-ngweja; mbu yẹbe Nchileke ono, byakfutaru iya nu l'o shi agbaru nwunne iya Iso oso ono.”

² Tọ du iya bu; Jékọpu asu ndibe iya; mẹ ndu ẹphe l'iya bu: “T'ẹphe pakotakwaru iphe, bu nte ndu ohodo, ẹphe gude haa; ẹphe emee onwẹphe t'ẹphe du nsọ; yeshia uwe ẹphe; chitatsua ọphu ka mma yee.

³ L'ẹphe abyakwa oje Bételu, ẹke ya a-kpuru Nchileke ẹnya-ngweja. Nchileke bu onye ono, dzoru iya nu teke ono, ya shi eje ntakfuru ono; buu onye, chekotaru iya nu l'iphe bu ẹge ya jekotaru iya.”

⁴ Ya ndono; ẹphe atuko iphe, bu nte ndu ohodo ono, ẹphe doru ono nu Jékọpu; tukokwapu iphe-nchi ẹphe yeshia nu Jékọpu. Jékọpu achita iya lia lẹ mkpuli achı, nọ lẹ Shékemu.

⁵ Ẹphe akwalia tugbua; Nchileke emee; egvu egudekota iphe, bu ndu mkpukpu, nọ-pheru ẹphe mgburumburu; k'ọphu bu l'ẹ t'ọ dudu ndu tutu iya ama k'oje ẹphe ọchi oso.

⁶ Tọ du iya bu; Jékọpu yele ndu ẹphe l'iya yi ejee bya ejerua Luzu, bu iya bu Bételu l'alı Kėnanu.

⁷ Yọ kpua ẹnya-ngweja l'ẹke ono; bya agua ẹke ono Elu Bételu;* kẹ l'ọ bu l'ẹke ono be Nchileke koshiru iya onwiya teke o shi agbaru nwunne iya oso.

* **34:27 34:27** Okwata bu ogwo iphe madzu l'ike; gwoo ya k'ọphu bu l'ẹ to nweu ọphu a haru iya. Okwata bu iphe etsoje l'ẹke aalu ogu; m'ọ kwanu l'ẹke utsu ada. * **35:7 35:7** Iphe “Elu Bételu” bu bu “Nchileke kẹ Bételu”;

⁸ Ya ndono; Debóra, bu nwanyi, heru Ribéka teke o shi buri nwata abya anwuhu. E woru iya lia le mkpuli ukfu achi, no le nsuda Bételu. Oo ya meru; e woru eke ono gua Alonu Bakutu.[†]

⁹ Jékopu eshitsu lephu Padanu-Áramu lata; Nchileke abyakfuta iya odo bya agooru iya onu.

¹⁰ Nchileke asu iya: “Epha ngu bu Jékopu; ole tsube nta-a be epha ngu ta abuhedu Jékopu; epha ngu a-buru Ízurelu.” Yo buri iya bu le Nchileke agua ya Ízurelu.

¹¹ Nchileke asu iya: “L’o yebedua, bu Nchileke bu Okaribe-Kakota-Ike. Ii-zu azuzu bya adu l’otu. Ii-meta ndu a-buru mba; metakwaphu mbakeshi. Ndu eze e-shi ngu l’ehu lufuta.

¹² Ali ono, ya nuru Ebirihamu; me Áyizaku ono be ya anukwa ngu phu; l’anukwa iya phu unwu nwanwanwanwa ngu.”

¹³ Nchileke ekfutsuaru yeri iya; haa ya l’eke ono tugbua.

¹⁴ Jékopu abya apalia mkpuma gvube l’eke ono, Ojejoje nodu kfuru yeri iya ono; bya awua mee l’eli iya; wukwaa ya phu man; gude gwaa ya.

¹⁵ Jékopu agua eke ono, Nchileke no kfuru yeri iya ono Bételu.

Anwuhu Rechelu ye Áyizaku

¹⁶ Epe egbeshi le Bételu tugbua. Efuratu adudelephu epe nte; ime awata ome Rechelu. Ime ono ataa ya ike.

¹⁷ Teke ono, ime ono shiru ike ono be nwanyi, eswi iya ime suru iya: “Te b’o tsushi egvu. L’o kwa nwata nwoke odo be oo-mu.”

¹⁸ Yo byade otu-bu ume; gua nwata ono Benoni;[‡] E mebetsua; nna nwata ono abya agua ya Bénjaminu.[§]

¹⁹ Ya ndono; Rechelu anwuhu; e lia ya l’uzo, e shi eje Efuratu, bu iya bu Bétulehemu.

²⁰ Jékopu eswita mkpuma gvube l’eli ili ono. Mkpuma ono nophu l’eli ili ono jeye ntanu-a l’ekoshi l’o bu ili Rechelu.

²¹ Ízurelu atugbukwaa odo; je egvube ulo-ékwa l’azu ulo-eli mkpukpu Eda.

²² Yo buri teke Ízurelu bu l’eke ono be Rúbenu raru Biliha, bu nnufu nna iya. Nna iya; mbu Ízurelu anua ya.

Jékopu mutaru unwoke iri l’ebo.

²³ Unwegirima ke Lii bu
Rúbenu, bu iya bu okpara Jékopu;
me Símiyonu; Lívayi;
Júda; Ísaka; me Zébulonu.

²⁴ Unwegirima ke Rechelu aburu
Jósefu; me Bénjaminu.

²⁵ Unwegirima ke Biliha;
mbu onye Rechelu guderu egude
bu Dánu; me Náfutali.

²⁶ Unwegirima ke Zilipa;
mbu onye Lii guderu egude
aburu Gádu; me Ásha.

Ndu onanu bu unwoke, a mushikotaru Jékopu le Padanu-Áramu.

[†] 35:8 35:8 Iphe “Alonu Bakutu” bu bu: “Achi Uzu-Ekwa”. [‡] 35:18 35:18 Iphe “Benoni” bu bu “nwa, ya muru l’aphu.” [§] 35:18 35:18 Iphe “Bénjaminu” bu bu “nwa, no iya l’eka-utara”.

²⁷ Jékòpu alakfuta nna iya, bụ Áyizaku lẹ Mamure l'iku Kiriyatu Aruba, bụ iya bụ Héburonu, bụ ẹke Ébirihamu yẹle Áyizaku shi jìko buru.

²⁸ Iphe Áyizaku nọru bụ ụkporo afa tete;

²⁹ b'ọ nwụhuderu; lakfushia ndiche iya phẹ. Ọ kakporu nka ọhuma. Yọ nwụhutsua ono; ụnwu iya; mbụ Íso yẹle Jékòpu elia ya.

36

Eri Íso

¹ Ọwaa bụ eri Íso, bụ iya bụ Édọmu.

² Íso luru ụnwanyi ndu Kénanu. Nwanyi k'odungu bụ Ada, bụ nwatibe Elonu onye Hetu. Nwanyi k'ẹbo bụ Oholibama, bụ nwatibe Ana; bụkwaruphu nwanwa Zibiyonu onye Hevu.

³ Nwanyi k'eto bụ Basematu, bụ nwatibe Ishimelu; bụkwaruphu nwunne Nebayotu.

⁴ Ada mụturu Íso Elifazu; Basematu amụturu iya Ruwelu.

⁵ Oholibama amụturu iya Jewushi; mụturu iya Jelamu; mēfua Kora. Ndu ono bụkota ụnwu, a mụturu Íso lẹ Kénanu.

⁶ Íso abya eduta unyomu iya; mē ụnwegirima iya ndu k'unwoke; mē ndu k'unwanyị; duta iphe, bụ ndibe iya l'ephē ha; ruta elu iya; mē iphe bụ anụ, ọ kpataru lẹ Kénanu; yọ buru iya ọla ẹke, teru ẹnya l'ẹke nwunne iya; mbụ Jékòpu bu.

⁷ Iphe ephē nweru hatabewa nshinu; k'ophu bụ l'ephē ẹbo te ebukota-hedu l'ekalanu. Elu ephē emee; alị ono, ephē bụ ndu mbyamumbya ono te edzuhe ephē ebubu.

⁸ Yọ buru iya meru iphe Íso, bụ iya bụ Édọmu jeru je eburu l'alị ugwu Séyi.

⁹ Ọwaa eri Íso, bụ nna ndu Édọmu teke o bu l'alị ugwu Séyi:

¹⁰ Ọwaa epha ụnwu Íso: Elifazu bụ nwata nwoke ophu Ada mụturu iya. Ruwelu bụ nwata nwoke ophu Basematu mụturu iya.

¹¹ Ụnwegirima unwoke ophu Elifazu mụshiru bụ: Témanu; Omaru; Zefo; Getamu; mē Kenazu.

¹² Elifazu nweru nwanyi ophu bụ nnufu iya. Onye onanu bụ Timína. Timína mụturu iya nwata nwoke lanu, aza Amaleku. Ndu onanu bụ ụnwu-nwa Ada, bụ nyee Íso.

¹³ Ụnwegirima unwoke ophu Ruwelu mụturu bụ: Nehatu; Zera; Shama; mē Miza. Ndu onanu bụ ụnwu-nwa Basematu, bụ nyee Íso.

¹⁴ Ụnwegirima unwoke ophu Oholibama mụturu Íso bụ: Jewushi; Jelamu; mē Kora. Oholibama ono bụ nwatibe Ana bya aburu nwanwa Zibiyonu.

¹⁵ Ọwaa ndu bụ ishi l'eri Íso ndo-ọ: Ụnwegirima kẹ Elifazu, bụ ọkpara Íso bụ: Témanu; Omaru; Zefo; Kenazu;

¹⁶ Kora; Getamu; mē Amaleku. Ndu ono bụ ndu bụ ishi l'eri Elifazu l'alị Édọmu. Ephē bụ ụnwunwa Ada.

¹⁷ Ndu ophu bụ ndu ishi l'ụnwegirima kẹ Ruwelu bụ: Nehatu; Zera; Shama; mē Miza. Ndu onanu bụ ndu bụ ishi l'eri Ruwelu l'alị Édọmu. Ephē bụ ụnwunwa nyee Íso, bụ iya bụ Basematu.

¹⁸ Ụnwegirima ọp̄hu Oholibama m̄taru Íso bụ: Jewushi; Jelamu; m̄ Kora. Ndu onanu bụ ndu bụ ishi l'eri nyee Íso, bụ iya bụ Oholibama, bụ nwatibe Ana.

¹⁹ Ndu ono l'ep̄he ha b̄kota ụnwu Íso, bụ iya bụ Éd̄omu; b̄ru ep̄he b̄gbaa ndu ishi l'ik̄fu ep̄he ich̄e ich̄e.

²⁰ Ụnwegirima k̄ Séyi, onye H̄oru, bụ iya bụ onye nwe al̄i ono bụ: Lotanu; Shobalu; Zibiȳonu; Ana;

²¹ Dish̄onu; Eza; m̄ Dishanu. Ụnwegirima Séyi ono, bu l̄ Éd̄omu ono bụ ep̄he b̄gbaa ndu ishi ndu H̄oru.

²² Ụnwegirima k̄ Lotanu bụ: Hori; m̄ Hemanu. T̄imína bụ nwunne Lotanu k̄ nwanyi.

²³ Ụnwegirima k̄ Shobalu bụ: Aluvanu; Manahatu; Ebalu; Shefo; m̄ Onamu.

²⁴ Ụnwegirima k̄ Zibiȳonu bụ: Aya; m̄ Ana. Ana ọwananu bụ iya ch̄o-vuru n̄wogvu ọb̄u, ekpo ọk̄u l'echi-eḡu l'ēke ooch̄eru nna iya, bụ Zibiȳonu nkak̄f̄u-igara.

²⁵ Ụnwegirima k̄ Ana bụ: Dish̄onu; m̄ Oholibama, bụ nwatibe iya k̄ nwanyi.

²⁶ Ụnwegirima Dish̄onu bụ H̄emudanu; Eshubanu; Ituranu; m̄ Keranu.

²⁷ Ụnwegirima k̄ Eza bụ: Bilihanu; Zevanu; m̄ Ekanu.

²⁸ Ụnwegirima k̄ Dishanu bụ: Uzu; m̄ Aranu.

²⁹ Ọwaa ndu ishi ndu H̄oru: Lotanu; Shobalu; Zibiȳonu; Ana;

³⁰ Dish̄onu; Eza; m̄ Dishanu. Ọ bụ ep̄hebedua bụ ndu ishi ndu H̄oru l'ēge ep̄he shitsua l'ik̄fu l'ik̄fu l'al̄i Séyi ono.

Ndu eze, ach̄i ndu Éd̄omu

³¹ Ọwaa bụ ndu eze, vuru ụzo ch̄ia ndu Éd̄omu; b̄ eze ọdo, shi Ízur̄el̄u ch̄ideru ep̄he:

³² Béla Beyo b̄ru eze ndu Éd̄omu.

Mkp̄kp̄u iya bụ Dinuhaba.

³³ Béla anw̄uh̄ulephu;

Jobabu Z̄era, bụ onye Bozura

abya ab̄ru eze l'oz̄ori iya.

³⁴ Jobabu anw̄uh̄ulephu;

Hushamu, bụ onye Témanu

abya an̄odu l'oz̄ori iya ch̄ilahaa.

³⁵ Hushamu anw̄uh̄ulephu;

Hadadu Bedadu, bụ iya

l̄u-gb̄uru ndu M̄idiya l̄e

Móabu abya ab̄ru eze l'oz̄ori iya.

Mkp̄kp̄u nk'iya bụ Avitu.

³⁶ Hadadu anw̄uh̄ulephu;

Sam̄ula k̄ Masureka

abya an̄odu l'oz̄ori iya ch̄ilahaa.

³⁷ Sam̄ula anw̄uh̄ulephu;

Shawulu k̄ Rehob̄otu,

n̄o l'iku En̄yimu Yufur̄étusu

abya an̄odu l'oz̄ori iya ch̄ilahaa.

³⁸ Shawulu anw̄uh̄ulephu;

Bál̄u-Han̄anu Ak̄ubo

abya ab̄ru eze l'oz̄ori iya.

³⁹ Bálu-Hananu anwuhulephu;
Hada aburu eze l'ozori iya.
Mkpukpu iya be eeku je Pawu.
Epha nyee ya aburu Mehetabelu,
bu nwatibe Maturedi.
Maturedi bukwanu ada Mezahabu.

⁴⁰ Owaa epha ndu bu ishi l'eri Iso l'ege ephe shitsua l'ikfu l'ikfu; me eke ephe butsua, eekutsua epha ephe alaru: Timina; Aluva; Jitetu;

⁴¹ Oholibama; Ela; Pinonu;

⁴² Kenazu; Temanu; Mibiza;

⁴³ Magudelu; me Iramu. Ndu-a l'ephe ha bukota ndu ishi ndu Edomu; l'ege ephe gude bua l'ali ono, ephe lutaru ono.

Ephe l'ephe ha tuko buru ndibe Iso, bu nna ndu Edomu.

37

Nro, Jofesu roshiru

¹ To du iya bu; Jekopu eburu l'ali ono, nna iya shi buru ono, bu iya bu ali Kenanu.

² Owaa ako ehu Jekopu:

Jofesu anolephu afa iri l'esaa wata otso unwanna iya phe l'eché aturu. Unwanna iya phe ono bu unwegirima nyee nna iya phe; mbu Biliha; me Zilipa. Yoo buje; ephe -lata; yo dooru nna ephe ejo iphe, unwanna iya ndu ophu anoduje eme.

³ Izurelu aka oyeru Jofesu obu me l'ege o yeru unwu iya ndu ophu. Ishi iya aburu l'o bu nwa, a muru iya le nka. Yo bya akwaaru Jofesu uwe-nlokpuru eka-ogologo, e dengashiru edengashi.

⁴ Teke unwanna iya bya amaru le nna ephe ka iya oyeru obu me l'ege o yeru epebedua; ephe abya akpo ya ashi; ephe te ekfujeheru iya okfu oma.

⁵ Yo be ujiku lanu; Jofesu arpo nro; bya ezeeru iya unwanna iya ono. Nro ono emee; ephe akabakpo ya ru okpo ashi.

⁶ Yo su ephe t'ephe gebe te ya zeeru ephe nro, ya roru.

⁷ Wo ephe: "Le ya roru nro; ephe ajiko l'esweshi oshiwitil'egu. A nonyaa; iswe witu nk'ia egbeshi vudo evudo; iswe iya nk'ephe abya anophe nk'ia mgburumburu; l'eforu nk'ia ono ifu l'ali."

⁸ Unwanna iya ono asu iya: "?Bu iya bu l'iri l'oo nggu e-mekochaa buru eze l'achi ephe to? Mbu; ?bu nggu e-mekochaa buru ishi ephe to?" Nro ono, o roru ono ye okfu ono, o kfuru ono emee; ephe akabaa ya ru okpo ashi.

⁹ Yo be mboku odo; yo byakwa bya arpo nro odo; bya ezekwaaru iya phu unwanna iya ono. Ono b'o suru ephe: "Unu gebe te ya zeeru unu nro odo, ya roru. Ya roru nro; enyanwu; me onwa; owaa mkpo-kpodo iri le nanu abya eforu iya ifu l'ali."

¹⁰ Teke o zeru nna iya nro ono ege o zeru iya unwanna iya phe be nna iya haru iya mba; su iya: "?Bu egbe nro ngunu du ege onanu? ?O bu le nne ngu; me yebedua, bu nna ngu; me unwanna ngu phe e-mekochaa bya eforu ngu ifu l'ali to?"

¹¹ Unwanna iya ono awataru iya okoru okopho. Obenu le nna iya wotaru iphe ono kwachia l'okpoma.

Unwanna Jofesu ere iya

¹² Ya ndono; unwanna iya achita aturu nna ephe jeshia echeche l'iku Shékemu.

¹³ Izurelu asu Jósefu: “?Mgbè i marua l'unwanna ngu phè eche aturu l'iku Shékemu. Ngwaa; bya tẹ ya zi ngu t'i je agbaphee ephe.”

Jósefu ekwe iya.

¹⁴ Nna iya asu iya t'o je agbaphee unwanna iya l'èke ephe nọ l'èche aturu; maru ege ephe du; ephe l'aturu ono. Teke o phutsuaru ephe; yọ lata bya akọoru iya. Yọ buru lẹ nsuda Hẹburonu b'ọ nọ zia ya ozi ono.

Jósefu erua Shékemu;

¹⁵ nwoke obu aphụ iya l'èke ọogha-phe l'egu l'èke ono; jì iya: “?Bu ngunu bẹ jicho?”

¹⁶ Yọ sù iya: “L'ọ kwa unwanna iya phẹ; bẹ ya achọ. O -buru l'i maru eke ephe nọ l'èche aturu ephe; byiko tunuru iya onu iya.”

¹⁷ Nwoke ono asu iya: “L'ephe lufuakwaru l'èke-a. Lẹ ya nukwaru teke ephe shi ekfu t'ephe je Dótanu.”

Tọ du iya bu; Jósefu achọru ephe tugbua; je achọ-vu ephe l'uzo Dótanu.

¹⁸ Ephe aphụ l'iya phụ l'uzenya; wata ọchi idzu ege ephe e-shi gbua ya.

¹⁹ Ephe asu onwephe: “O-rọ-nrọ-a abyakwa-a!

²⁰ Unu bya t'ayi gbua ya; chee lẹ nsu lanu l'èke-a. Teke e metsuaru; ayi asu l'ọ bu anụ-egu-egbudu gburu iya. T'ayi mawaruru ege nrọ iya ono e-shi vua.”

²¹ Rúbenu anule iya phụ; cholahaa ege ya e-shi dzọo ya t'ephe bẹ egbu iya. Yọ sù: “Unu t'ayi be egbukwa iya egbugbu.

²² Unu be egbukwa ọchi. Iphe unu e-mechia bu t'unu paru iya chee l'iduma-wa, nọ l'echi-egu èke-a. Qlobu; unu be emekakwa iya iphe.” Iphe kparu iphe Rúbenu kfuru ege ono bu k'ophu ọo-dzofuta iya; duta iya dulaaru nna iya.

²³ Ya ndono; Jósefu abyarutalephu eke unwanna iya ono nọ; ephe egude iya; yefu iya uwe-nlọkpuru ẹka-ogologo iya ono, e dengashiru edengashi ono;

²⁴ kputa iya chee l'iduma. Iduma ono kpohuru nkụ; to nwe iphe nọ iya nụ.

²⁵ Ephe anọdukwadua k'ori nri; bya apalia ẹnya; phua ndu Ishimelu, liberu shi lẹ Giledu; ephe l'inya-ivu ephe, vutsua manu, eshi mkpo; manu bamu; * yeru meeru gude l'eje Ijiputu.

²⁶ Júda asu unwanna iya ndu ophu; “?Bu ngunu bẹ ayi e-rita iya mẹ ayi gbua nwanna ayi woru odzu iya lia?

²⁷ Unu bya t'ayi ree ya ndu Ishimelu. T'ẹ b'ọ dukwa iphe ayi e-je iya ememe; l'ọ kwa nwanna ayi, ayi ẹya bu mee lanu.” Unwanna iya ono ekwe.

²⁸ Ndu Mídiya ono, l'agba ngho ono eswedelephu; unwanna Jósefu ono akpufuta iya l'iduma ono; woru iya ree ndu Ishimelu ono ukporo pongu. Ephe eduta iya lashia Ijiputu.

²⁹ Rúbenu abya enyoo iduma ono; bya aphụ lẹ Jósefu ta anohedu iya; yo gude ẹhu-eghughu woru uwe iya lajaa.

³⁰ Yo jekfushia unwanna iya phẹ ono; je sù ephe: “Mẹ nwata ono ta anohakwa l'èke ono. ?Nanu ọzo, ya e-shi iya nta-a?”

* **37:25 37:25** Iphe e kuru manu bamu l'èke-a bu ogvu, eeteje onye iphe eme; bukwaruphu ogvu, eeteje odzu t'ẹ b'o rehu ẹgwegwa.

³¹ Ya ndono; ephe akputa egbu lanu gbua; chita uwe Josefu tsee le mee egbu ono.

³² Ephe achita uwe-nlokpuru aka ogologo ono chilaaru nna ephe; su iya: "T'o lekwa uwe, ephe detataru. T'o leedu iya enya; maru mo bu ke nwatibe iya te t'o budu iya."

³³ Jekopu abya elee ya enya; yo buru iya. Yo su: "L'o kwa uwe nwatibe iya! O dukwa l'o bu ejo anu-egu-egbudu gburu iya. L'o kwa anu-egu-egbudu labushiru Josefu viriviri!"

³⁴ Jekopu egude aphu lajaa uwe iya; chita uwe-aphu yee; kwaa ekwa nwa iya ono abali olemole.

³⁵ Unwegirima iya: ndu k'unwoke; me ndu k'unwanyi abya egboo ya nta; gboo ya imo; to kwe t'e gbota iya. Yo su ephe: "T'ephe haa ya te ya gua aphu nwa iya ono jeye teke ya a-lakfu iya l'ili." O bu ege ono be nna iya gude kwaa ekwa iya.

³⁶ Ya ndono; ndu Midiya ono eje eworu Josefu ree Potifa le Ijiputu. Potifa ono bu onye lanu le ndu ejeru Fero ozi; buru iya bu onye ishi ndu soja, eche Fero nche.

38

Juda yele Tema

¹ Ya ndono; yo buru teke ono be Juda haru unwunna iya; tugbua jeshia ke nwoke Adulamu, eeku Hira je eburu.

² Yo buru l'eke ono be Juda no phua nwatibe nwoke, eeku Shuwa, bu onye Kenu. Yo lua nwata ono; yele iya abya aze; yo tsuta ime; bya amutaru iya nwata nwoke, o guru Eru.

³ Yo tsuta ime; bya amutaru iya nwata nwoke, o guru Eru.

⁴ Yo bya atsuta ime odo; mua nwata nwoke; gua ya Onanu.

⁵ Yo bya atsuta ime odo; mukwaaphu nwata nwoke; gua ya Shela. Yo buru le Kezibu b'o no mua nwata ono.

⁶ Juda abya aluaru Eru, bu okpara iya nwanyi. Epha nwanyi, o luru iya bu Tema.

⁷ Obenu le Eru, bu okpara Juda bu onye menukaru ejo iphe. Ojejoje eworu iya chigbua.

⁸ To du iya bu; Juda asu Onanu: "T'o lupyabe nyee nwunne iya ono; k'ophu oo-shi ege ono togboru nwunne iya ono ako le mgboko."

⁹ Obenu le Onanu mawaru le nwata, nwanyi ono a-muta ta abudu nk'ia. Yoo buje ye nyee nwunne iya ono zeru; o -gbaa teke oo-ny'i iphe; yo nyiru iya wushi l'ali; k'ophu e too doberu nwunne iya ono ako.

¹⁰ Iphe ono, onoduje eme ono adu Ojejoje eji; yo wokwaru iya phu chigbua.

¹¹ Ya ndono; Juda asu nyee nwa iya ono; mbu Tema t'o la ke nna iya je anodu jeye te Shela, bu nwatibe iya vufuta. Ishi iya aburu l'o riru; su: "A maru; onye onanu ta anwuhufuduanu ege unwunne iya ndu ophu nwushihuru." To du iya bu; Tema atugbua; lashia ke nna iya.

¹² A bya anokwaru ophu baru ishi; nyee Juda, bu iya bu nwatibe Shuwa abya anwuhu. Juda akwagetsua ekwa iya; tugbua; yo buru iya oje Timina oga-phe ndu akpu iya aturu iya eji. Onya iya; mbu Hira, bu onye Adulamu etsoru iya; yo buru ephe ejeje.

¹³ Ya ndono; ama abya agbaaru Tema le nna nji iya ejekwa Timina obyishi aturu iya eji.

14 Yo yefuwaphu uwe, nwanyi, nọ l'ulo-maa, o yeru; chita ulari-ifu phukpua onwiya ifu t'e ba ahube iya ama; je adugaru l'onu eke, eeshije abahu Enemu, bukwanu uto, e shi eje Timina; ke l'o mawaru le Shela vufutawaru; obule e te eduduaru iya nu iya t'o lupyabe obu.

15 Juda abya aphua Tama tubesu l'oo nwanyi okpara; ke l'o phukpuru onwiya ulari l'ifu;

16 to ma l'o bu nyee nwa iya. Yo jekfube iya l'iku uto ono; su iya t'ephe zee.

Tama aji iya iphe oo-kfu iya t'ephe zee obu.

17 Juda asu iya: "Le ya e-shi l'elu iya kpee ya nwada-eghu lanu."

Tama asu iya t'o wofuta iphe-itumo, ya e-gude jeye teke oo-kputaru iya nwada-eghu obu?

18 Yo ji Tama; su iya: "?Bu ngunu b'o du ngu te ya yeru ngu l'itumo obu?"

Yo su iya: "L'o bu iphe-olu iya; iphe-ohubama, tso iya nu; me mgboro ono, o gude l'eka ono." Juda ekwe iya; chiru iphe ono nu iya; yele iya eje aze. Tama atsutawaphu ime.

19 Juda atugbulephu; Tama aphufu ulari-ifu ono, o shi phukpua ifu ono; chita uwe nwanyi, nọ l'ulo-maa phuk, o shi yee phuk yephu azu.

20 E metsua; Juda abya akputa nwada-eghu ono kpee onya iya phuk; mbu Hira t'o je akpee nwanyi ono; chitakwanuru iya iphe phuk, o yeru iya l'itumo phuk. Yo shi rua eke ono; to phuhe nwanyi ono.

21 Yo ji ndu eke ono: "Nanu nwanyi okpara ono, shi nodu l'iku uto Enemu* ono?"

Ephe asu iya l'e to nwekwa nwanyi okpara, nojeru l'eka ono.

22 To du iya bu; yo laphushia azu; je asu Juda: "Le ya ta aphukwa iya. Odo aburu le ndu, bu l'eka ono sukwaru l'e to nwekwa nwanyi okpara, nojeru l'eka ono."

23 Juda asu: "T'a haa ya t'o nwewaruru iphe ophu, o gude; a nonyakwaa; e gude iya nu chilahaa ayi ochi. Mbu; ?ya ta kpedunua ngu-a nwada-eghu-a; nggu egude iya je achoo ya; ti phuk iya?"

24 A nolephu iphe ruru onwa eto; a bya asu Juda le nyee nwa iya-a; mbu Tama gbe agbaakwanu okpara; l'o gbe duakwanu ime.

Juda asu t'a kpututa iya; je akpo ya oku!

25 A kpututadele iya phuk; yo gworu iphe ono, Juda chejeru iya ono nu t'e gwojeru iya; su t'e kfu iya: "L'o kwa onye nwe iphe-a be yeru iya ime." Su t'e kfu iya: "T'o gbuedu iphe-olu-wa igo; iphe-ohubama, tso iya nu; me mgboro-wa t'o maru: ?oo-maghe onye nwe iya nu?"

26 Juda aphulephu iphe ono; maru l'oo nk'ia; bya asu: "Ha! Nwanyi-a kakwa iya obu onye doberu eka ndoo; kele ya sutuaru le Shela a-lupyabe iya; e metsua; ya te emehe iya."

27 Yo gbaa teke oo-zeda; a maru l'o bu ejima unwoke labu, no iya l'epho ono.

28 Yo zedade; onye lanu evuru uto wofuta eka. Nwanyi, eswi iya ime ono abya ewota owuu uswe gbafe iya l'eka; su l'oo onye onanu vu uto.

29 Nwata ono ewobalephu eka ono; nwunne iya eyewaphu ishi; kwofuta. Nwanyi ono, eswi ime ono asu: "?Qwaa ege i shiru kpataru onwongu uto?" Ya ndono; a gua onye onanu Perezu.†

* **38:21 38:21** O nweru Bayiburu, e deru l'onye nwoke ono suru le ya achoo bu nwanyi, agbaru omarali okpara. † **38:29 38:29** Iphe "Perez" bu bu "ekwofuta".

³⁰ Nwunne iya ophu a gbabèru eri owu uswe l'èka phụ etsowa iya phụ. A gua yèbedua Zera.‡

39

Jósefu yele nyee Potifa

¹ Tò dù iya bù; e duru Jósefu rua Íjiputu; Potifa azụ-ghachi iya ndu Ishimelu ono. Potifa bù onye Íjiputu, tso lẹ ndu Fero nuru oke-okwa. Yò buru iya bù onye ishi ndu soja, echeje Fero nche.

² Ojejoje eswiru Jósefu; iphemiphe obule, o yeru éka l'ajahujeru iya. Yo buru l'ulo onye Íjiputu ono, bù nnajiufu iya ono.

³ Nnajiufu iya ono abya aphụ lẹ Ojejoje swiru Jósefu eswiru; bya aphụ l'iphemiphe obule, o yeru éka agajeru iya;

⁴ Jósefu abya atuba iya l'obu; yo woru iya mee nwozi iya; mbụ mee ya onye, elekota ufu iya kpamukpamu enya; bya ewokwaruphu iphemiphe obule, o nweru enweru ye iya l'èka t'o letajeru iya enya.

⁵ Tsube teke ono, Potifa meru Jósefu onye ishi, eletaru iya ufu iya enya; mę iphemiphe obule, o nweru enweru ono bę Ojejoje bya egude okfu ẹhu Jósefu gooru nwoke Íjiputu ono onu. Onu ono, Ojejoje goru iya ono emee iphemiphe obule, Potifa nweru l'ufu; mę ophu nọ l'egu; yo kweru iya.

⁶ Potifa ahakotaru Jósefu iphemiphe obule, o nweru enweru t'o letajeru iya enya; k'ophu bù l'ẹ tọ dughedu iphe, okpajekwadu ishi ẹge ee-me iya. Iphe, o maleruphu nwenkinyi bù tẹ ya ria nri.

Jósefu bę gbaru ugbugba oma; l'amashi mma ike.

⁷ A nonyalephu; Jósefu atuba nyee nnajiufu iya ono l'enya. Yò sụ iya t'ọ bya t'ephẹ zẹe.

⁸ Jósefu ajika; sụ iya: “Lẹ keshinu nnajiufu iya meru iya onye ishi iphemiphe obule, o nweru enweru b'ẹ tọ okpajehakwa ishi iphe eme nọ l'ufu iya. Iphemiphe obule, o nweru enweru b'o yekotaru iya l'èka tẹ ya letaru iya enya.

⁹ O bù ege ike kẹ nnajiufu iya ha l'ulo-wa bù ege ike nk'ia ha. To nwe iphe o wohajeru iya ewoha; a gufuphu nggubedua; kẹ l'i bù nyee ya. ? Nanu ege ya e-shi bya emee egbe akpamara owaa; kpua Nchileke?”

¹⁰ Iphe bù mbọku-mbọku, mụtaru amuta; yo kfukwaruphu Jósefu tẹ yele iya zẹe. Obenu lẹ Jósefu te kwedu; mbukponu tẹ yele iya nọdu l'ekalanu.

¹¹ Yo be ujiku lanu; Jósefu abahu l'ulo tẹ ya jee ozi, nọru iya nọ. Teke ono b'ẹ tọ dudu ndu ejeje ozi l'ulo ono m'ọo onye lanu, nọ l'ime ulo ono.

¹² Nyee Potifa ono awọ iya l'uwe iya; sụ iya t'ọ bya t'ephẹ zẹe. Jósefu eyefu uwe iya ono haa ya l'èka gbafu etezi.

¹³ Yò phulephu lẹ Jósefu yefuru uwe iya haa ya l'èka kfufu etezi;

¹⁴ kukowaphu ndu ozi ulo iya; sụ ẹphe: “Unu lenu! Nwohu-a, shi Hiburua b'ẹ dutaru t'ọ bya emeru ẹjo ahuma kpua ẹphe. O bakfutaru iya l'ime ulo l'èke-a tẹ ye l'ia zẹe. Ya eworu mkpu chia.

¹⁵ Yò nulephu lẹ ya echi mkpu t'a bya agbaaru iya mkpu; paru uwe iya haaru iya; kfufu etezi.”

¹⁶ Nwanyi ono egude uwe ono gbururu jeye nnajiufu Jósefu abata.

¹⁷ Yò bya akporu iya iphe, muru nọ; sụ iya: “Lẹ nwohu Hiburua, i dubataru ayi l'èke-a bę byakwaru t'o mee mu ẹjo ahuma ntan-a.

‡ 38:30 38:30 Iphe “Zera” bù bù “o-ke-too”.

¹⁸ Ya echilephu mkpu t'a bya agbaaru iya mkpu; yọ haaru iya uwe iya kfufo etezi."

¹⁹ Nnajiufu Jósefu anulephu iphe ono, nyee ya kfufo iya l'ọ bụ ege ohu iya meru iya ndono; vọru oku ghua ehu.

²⁰ Pọtifa akputa Jósefu je eye l'ọka-mkpọro, eze atụ-chije ndu mkpọro iya.

Obenu lẹ Jósefu nọ lẹ mkpọro ono;

²¹ Ojejeje eswiru iya; l'ekoshi iya lẹ ya yeru iya obu. Yo mee onye eche oku-mkpọro ono; yo yeru Jósefu obu.

²² Onye ono, eche oku-mkpọro ono emee Jósefu ishi ndu nọkota l'ọka-mkpọro ono. Iphemiphe obule, eeme l'ẹke ono aburu Jósefu b'ọ nọkota l'ẹka.

²³ Iphe nọwa Jósefu l'ẹka bẹ onye eche oku-mkpọro ono ta akpajehedu ishi ege ee-me iya; kele Ojejeje swiru Jósefu; iphemiphe obule, o yeru ẹka l'agajeru iya.

40

Jósefu akọ iphe, nrọ, ndu mkpọro rọru bụ

¹ A nọnyaa; onye, agbajeru eze ndu Íjiputu mee; mę onye eghejeru iya buredi emeswee nnajiufu ephẹ.*

² Iphe eghulahaa Fero eghughu l'ẹke umadzu labu ono, ejeru iya ozi ono nọ; mbu onye ishi ndu agbajeru iya mee; mę onye ishi ndu ophu eghejeru iya buredi.

³ Yọ chita ephẹ je atuchishia l'ufu onye ishi ndu soja, echeje Fero nche. O kwaphu l'ẹke ono b'a tų-chiru Jósefu.

⁴ Onye ishi ndu soja ono, echeje Fero nche ono eduru Jósefu yeru ephẹ t'ephe zije iya ozi.

Ephẹ anọnyaa lẹ mkpọro ono;

⁵ unwoke labu ono; mbu onye ono, agbajeru Eze ndu Íjiputu mee; mę onye ophu eghejeru iya buredi abya ajiko rọo nrọ l'enyashi ujiku lanu. Iphe nrọ ono ekfu adugbaa iche l'iche.

⁶ Yo be l'utsu iya; Jósefu abya aphu l'ehu ta atsodu ephẹ ẹna.

⁷ Yọ ji ndu ono, okwa ephẹ kpọ-litaru l'oru Fero ono; mbu ndu ono, a jiko ephẹ l'iya tuchia lẹ kẹ nnajiufu iya ono; sụ: "Bụ ngunu meru iphe ehu ta atsodu unu ẹna ntanu?"

⁸ Ephẹ asu iya l'ephe ẹbo tukuru rọo nrọ; tọ dọ onye a-karu ephẹ iphe nrọ ono butua.

Jósefu asu ephẹ: "Tọ dọ Nchileke bụ onye akoje nrọ? Unu zenuaru iya nrọ obu."

⁹ Onye ishi ndu ono, agbajeru Fero mee ono abya ezeeru Jósefu nrọ nk'iya; sụ iya: "Lẹ ya roru nrọ; phua onwiya oshi vayinu l'ifu.

¹⁰ Oshi vayinu ono nweru ekali ẹto. Yọ bya erua iru; tsua igu; mishia akpuru l'ofoko l'ofoko; bya achashia.

¹¹ Ya ndono; ya egude okoro Fero l'ẹka; bya ewota akpuru vayinu ono pyia ya apyipyi; pyita iya mini ye l'okoro ono; nọ Fero."

¹² Jósefu asu iya: "Qwaa iphe nrọ ono bụ ndo-ọ: Ekali oshi ẹto ono bụ ujiku ẹto.

* **40:1 40:1** L'okfu Hiburú b'e deru l'onye-a bụ "ọ-pa-okoro"; bụ iya bụ l'okwa iya ha nshinu l'obu-eze; buru iya aphu gbasaru nri eze; mę mę eze. O bụ yẹbedua egudeje ẹka iya gbẹe eze męe.

¹³ Abali ẹto ntanụ bẹ Fero a-bya edufuta ngu l'ẹke-a; mee t'ị laphu azụ l'ọru ngu; gbalaharu Fero mee ẹge, i shi agbaru iya ẹya.

¹⁴ Olobu; teke ono, iphe a-duru ngu lẹ mma ẹge ono, ọo-duru ngu iya ono; nyatabukwa yẹbe Jósefu; kfuaru Fero okfu ẹhu iya; k'ophu aa-tufu iya l'oka-mkpọro-a;

¹⁵ kẹ l'ọ kwa ezita b'e zitaru iya l'alì Hìburu. A bya erua ẹke-a; bya ekwekputa iya chee lẹ mkpọro l'ẹ b'ọ dọ iphe, ya meru."

¹⁶ Ya ndono; onye ishi ndu ọphu eghejeru Fero buredi aphulephu lẹ Jósefu kọru nrọ ono ọhuma; sọ iya: "Lẹ yẹbedua rọkwaruphu nrọ; vuru nkata buredi ẹto.

¹⁷ Nkata ọphu kpọ-kfuru l'eli iya b'e yeru iphe dọ iche l'iche, e gheshiru Fero. Ụnwenu abya avukalahaa iphe, nọ lẹ nkata k'eli iya ono."

¹⁸ Jósefu asụ iya: "Ọwaa iphe nrọ ono bụ ndọ-ọ: Nkata ẹto ono bụ abali ẹto.

¹⁹ Abali ẹto ntanụ bẹ Fero a-bya akpufuta ngu; woru ngu swigbua l'eli oshi. Ụnwenu abya avukaa anụ ngu."

²⁰ Ya ndono; yo be mbọku k'ẹto ono; yọ gbaa lẹ mbọku, a mụru Fero. Yọ bya anọdu l'agbaru ndu ozi iya aji, o gude ekoshi l'ọo mbọku ono b'a mụru iya. L'aanọkwadu l'agba aji ono b'ọ ziru; e je edufutaru iya onye ishi ndu onanu, agbajeru iya mee ono; me onye ishi ndu ọphu eghejeru iya buredi. E je edufuta ẹphe dobe l'ifu ndu ozi iya ndu ọphu.

²¹ Yọ bya anụ-phu onye ishi ndu onanu, agbajeru iya mee ono ọkwa iya azụ; yọ wataru iya ọgbaru mee ọdo.

²² Obenu l'onye ishi ndu ọphu eghejeru iya buredi b'ọ swi-gbukwanuru.

Yọ buru iya bụ lẹ nrọ ono avukota l'ẹge ono, Jósefu kfuru iya ono.

²³ Obenu l'onye ishi ndu ono, agbajeru Fero mee ono ta nyatahedu Jósefu; yọ woru iya zahaa.

41

Jósefu ekfu iphe Nrọ Fero bụ

¹ A nọlephu afa ẹbo; Fero abya arọ nrọ; phụ ẹke o vudo l'iku Ẹnyimu Náyilu.

² A bya ele ẹnya; eswi ẹsaa, bukotaruru ẹji tayingu; dukota bemubemu eshi lẹ Ẹnyimu Náyilu ono rufuta; bya awushiru l'iku ẹke ono l'akpa nri.

³ A nọnyaa; eswi ẹsaa ọdo, dutsua ẹjo adudu; dukota nyago-nyago-nyago eshi kwaphu l'enyimu ono rufuta bya anonyabe ndu ọphu l'iku ẹnyimu ono.

⁴ Eswi ẹsaa ono, dutsua ẹjo adudu; bya adukota nyago-nyago-nyago ono abya ajiko eswi ẹsaa ọphu, bukotaruru ẹji tayingu phụ; dukota bemubemu phụ takota. E megee; Fero abya elutehu.

⁵ A nọnyakwaa; mgbenya abya eziru iya ọdo. Yọ rọ nrọ k'ẹbo. L'onanu b'ọ rọ nrọ; oke-akpe ẹsaa, hakota ọkporokpo; dọ mma fọkotaruru l'ishi akpe lanu.

⁶ A nọnyaa; oke akpe ẹsaa ọdo, bukota mgbapya akpe, pherephere ụzo ẹnyanwu-ahata mebyishiru emebyishi afoshikwaaphu;

⁷ oke akpe ẹsaa ono, bugbaa mgbapya akpe ono abya ajiko oke akpe ẹsaa ọphu dọ ọkporokpo; fọ afọ phụ lekota. Fero elutehu; bya amaru l'ọ bụ nrọ.

⁸ Yo be l'utsu; nrọ ono akwata tsulahaa ya l'ẹhu nshinu. Yo zia t'e je ekuaru iya ndu njibya; me ndu ịjiputu, maru mmamiphe. Fero abya

ezeeru ephe nrọ ono. Tọ dụ ephe onye duru ike kọoru iya iphe, nrọ ono bu.

⁹ Tọ dụ iya bu; onye ishi ndu agbajeru Fero mee asu iya: "L'ọ kwa ntanụ-be ya nyataru iphe, ya meru, ẹ ta dudu mma.

¹⁰ Teke ono, ẹhu ghujeru nggube Fero eghughu l'ẹke yẹbe nwozi ngu nọ, a gbajeru ngu mee; me onye ophu eghejeru ngu buredi. Iphe eghutabe ngu eghughu; k'ophu i chitaru ephe je atuchia l'ufu onye ishi ndu soja, echeje ngu nche.

¹¹ Yo be enyashi ujiku lanu; ephe ẹbo arọ nrọ; nrọ ono enwekotaru iphe, ọ bu.

¹² Yo nweru nwokorọbya, bu onye Hibururu, ejeru onye ishi ndu soja, echeje ngu nche ozi, ayi l'iya tuko nọdu l'ẹke ono. Ayi ezeeru iya nrọ ono; yọ kọoru ayi iphe, ọ bu. Onyenonu b'ọ kọru iphe, nrọ nk'iya bu.

¹³ Yọ bukeruphu ẹge ono, o kọru iya ono b'ọ vukotaru. Mbẹdua, agbajeru ngu mee-a b'i nụ-phuru okwa mu azu; bya eworu onye ophu kfu-gbua."

¹⁴ Tọ dụ iya bu; Fero abya ezia t'e je ekua Jófesu. Nta-a nta-a b'a tofuwaru iya lẹ mkpọro ono. Yọ bya akpua ishi; chita uwe ọdo yee; yọ buru iya oje l'ifu Fero.

¹⁵ Fero asu Jófesu: "Lẹ ya rọru nrọ; tọ dụ onye duru ike kọoru iya iphe ọ bu. Obenu lẹ ya nuwaru l'ọbuje; e zeeru ngu nrọ; nggu akọoru onye ophu iphe nrọ ophu bu."

¹⁶ Jófesu asu Fero: "L'ẹ tọ kwa yebedua akoje iya. L'ọ kwa Nchileke be a-kọru nggube Fero iphe nrọ ono bu ẹge oo-ji ngu ẹpho."

¹⁷ Fero asu Jófesu: "Lẹ ya rọru nrọ; vudo l'iku Ẹnyimu Náýilu;

¹⁸ phua eswi ẹsaa, bukotaru ẹji tayingu, dukota bemubemu ẹke ephe shi lẹ mini ono rufuta bya anọdu l'iku mini ono l'akpa nri.

¹⁹ Eswi ẹsaa ọdo, dutsulephu ejo adudu; dukota nyago-nyago-nyago erufutakwaphu. Ya ta aphubudua eswi, dujeru ẹji ẹge ono lẹ Ijiputu!

²⁰ Eswi ẹsaa onanu, dutsua ejo adudu; dukwaphu nyago-nyago-nyago ono; abya ajiko eswi ẹsaa k'ivuzọ phụ takọta.

²¹ Yọ tatsua ya; dukwaphu ejo adudu ẹge ọ duhawa; k'ophu bu l'ẹ tọ dudu onye e-kweta l'ọ ya taru eswi ndu ophu. Ya ndono; ya elutehu.

²² "Ya abyakwa bya ekuru mgbenya ọdo; watakwa ọro nrọ ọdo. Lẹ k'ugbiya-a be ya phuru oke-akpe ẹsaa, fọru afọfo; dụ mma; l'ẹke ọ bya apakọta l'ukfu akpe lanu.

²³ A nonyaa; ya abya aphukwaaphu oke-akpe ẹsaa ọdo, dutsua mgbapya mgbapya; bukotaru mkpegbafu akpe; pherephere uzo ẹnyanwu-ahata ephenwushia ya ephenwushi l'ẹke ọ patakotakwaruphu.

²⁴ Oke-akpe ẹsaa ono, dukota mgbapya mgbapya ono abya ajiko ndu ophunanu, dụ mma phụ lekota. Ya ezekotaru ndu njibya nrọ ono; tọ dụ onye duru ike kọ ephe ọ bu."

²⁵ Tọ dụ iya bu; Jófesu asu Fero: "Lẹ nrọ ẹbo ono, nggube Fero rọru ono bukwu iphe lanu b'ọ bu. L'ọ kwa Nchileke eme tẹ ya koshi nggube Fero iphe, ya abya ememe.

²⁶ Eswi ẹsaa phụ, dukota mma phụ bu afa ẹsaa. Ẹge ono kwaphu be oke-akpe ẹsaa phụ, dukota mma phụ bukwaphu afa ẹsaa. Ọo ya bu lẹ nrọ ono jiko buru nrọ lanu.

²⁷ Eswi ẹsaa phụ, dutsua nyago-nyago-nyago; bya adu ejo adudu, wufutaru nụ lẹ ndu ophu wufutatsuaru phụ; me l'oke-akpe ẹsaa

phu, dutsua mgbapya mgbapya; pherephere, shi ụzo ọnyanwu-ahata phepyashiru ephepyashi phụ bụ afa ọsaa, ọjọ-ọgu e-me.

28 “Ọ dụa l'ọ bụ ọge ono, ya kfuhawaru ngu ono: L'ọ kwa Nchileke koshiru nggube Fero iphe, ya abya ememe.

29 Afa ọsaa bẹ nri a-ha nshinu lẹ Ịjiputu gbaa mgburumburu.

30 Obenu l'afa ọsaa ọphu tso iya nụ bẹ ọjọ-ọgu e-me. Afa ọsaa phụ, nri a-ha nshinu lẹ Ịjiputu phụ bẹ aa-zahakota; ọgu emee madzụ ọge ono jaa ya eze.

31 Ọjọ-ọgu, a-byanụ e-me to nwedu onye a-nyatakwađu teke ono, nri shi ha nshinu ono.

32 Iphe kparu iphe e meru tẹ Fero rọọ nrọ ono uzi labụ ọge ono bụ tẹ Fero maru lẹ Nchileke ribuwaru ẹtomu iya; mbụ l'ẹ tọ dudu ọge aa-nọ-be; Nchileke emee ya.

33 “Nta-a bụkwa tẹ nggube Fero lee ọnya; fọta onye iphe edoje ọnya; bụru onye maru iphe; mee ya t'ọ bụru onye ishi l'alị Ịjiputu mgburumburu.

34 Nggu afotakwaphu ndu a-nọ-tsota onye ishi Ịjiputu ono; t'ephẹ keje iphe bụ iphe, ndu Ịjiputu kpataru l'okfu ephẹ ụzo ise wota ụzo lanụ l'ime afa ọsaa phụ, nri a-ha nshinu phu.

35 T'ephẹ nakọo nri ono l'afa ono, nri a-ha nshinu ono. Teke ephẹ nakotsuaru iya; t'ephẹ gude ikike kẹ nggube Fero jee l'edukfu l'edufu l'alị-a gbaa mgburumburu je akwakọbetsua ya.

36 Nri ono bẹ ee-doberu ndu alị-a kwabẹru afa ọsaa ono, ọjọ-ọgu e-me lẹ Ịjiputu ono; k'ọphu ọgu te eyechidu alị-a.”

37 Iphe ono, Jósefu kfulu ono adụ Fero yẹle ndu ozi iya l'ephẹ ha mma.

38 Fero ajị ephẹ; sụ: “?O nweru onye ọdo, ephẹ a-phụ ọdo, e-gbe ka nwoke ọwaa, bụ onye Ume Nchileke nọ l'ẹhu ọge-a?”

39 Tọ dụ iya bụ; Fero asụ Jósefu: “Keshinu ọphu Nchileke meru t'ị makọtuaru iphemiphe ọbule-a l'ọ ha b'ẹ to nwehekwa onye ọdo gbe ka ngu nụ lẹ k'iphe-odo-ọnya; to nwe onye ọdo, ka ngu ọmaru iphe.

40 Ọo nggubedua l'a-buru ishi l'ufu iya. Onyemonye ọbule, nọ l'alị-eze yẹbe Fero a-nọdu anụru ngu okfu. Iphe yẹbe Fero e-gude ka ngu nwẹnkininyi bụwa kẹ l'ọ ya bụ eze.”

Ndu Ịjiputu l'ophu nọ Jósefu l'ẹka

41 Ya ndono; Fero asụ Jósefu: “Alị Ịjiputu l'ọ ha; bẹ ya yeekwaru ngu l'ẹka.”

42 Fero agbata echi mkpushi-ẹka iya gbabẹ Jósefu; bya eyee ya akpawuru uwe; bya anyabẹ iya iphe-olu mkpọla-ododo.

43 Yọ bya ewota ụgbo-inya k'ẹbo nụ Jósefu t'ogogbaje. Ndu madzụ awata ọra t'e fooru Jósefu ifu l'alị. Yọ bụru iya bụ l'ọ woru alị Ịjiputu l'ọ ha ye Jósefu l'ẹka.

44 Ya ndono; Fero asụ Jósefu: “L'ọo yẹbe Fero bụ eze. Obenu l'ẹ to nwedu onye ha k'ome iphe l'alị Ịjiputu gbaa mgburumburu; a -gufu l'ị sụru t'e mee iphe ọbụ.”

45 Fero abya agu-kwazi Jósefu ẹpha; kulahaa ya Zafunatu-Paniya; byakwaphu bya eduta Asenatu, bụ nwatibe Pọtifera, agwajeru ndu Ọnu iphe dee ya t'ọ luru. Jósefu abya atụko alị Ịjiputu l'ọ ha jegbakota.

⁴⁶ Jósefu nɔwaru ɔkporo afa l'afa iri teke ɔ wataru ojeru Fero, bu eze ndu Íjiputu ozi. Jósefu eshi le ke Fero jegbakota alí Íjiputu mgburumburu.

⁴⁷ L'afa esaa ono, nri nɔ ono be alí mehukotaru iphe ntumatu.

⁴⁸ Jósefu ajiko nri, a kotaru le Íjiputu l'afa esaa ono, nri nɔ ono kwakokota; doo ya l'ulo eke, eedobeje nri l'edukfu l'edukfu. Yɔ buje; ɔ -bya l'edukfu; yɔ tuko iphe, bu nri, a kotaru l'egu, nɔ l'uzo ibyiya onanu kwakobe.

⁴⁹ Jósefu wuleruphu akpe, e gbutaru egbuta jeye yɔ kuru l'ikpo, ha l'o bu eveve mgbogidi enyimu. Nri ono hatabe nshinu; k'opu a nɔnyaaru; e debuhu iya l'ekwo; ke l'o kpɔwaru eka ege ee-me guta iya aguta.

⁵⁰ T'afa ejo-egu ono kwaa bya be Asenatu, bu nwatibe Potifera, agwajeru ndu Onu iphe mɔtawaru Jósefu unwegirima unwoke labu.

⁵¹ Jósefu guru okpara iya Manáse;* sɔ: “Le Nchileke mewaru te ya zahaa iphe-ehuka, byaru iya nu; zahaakwaphu ufu nna iya.”

⁵² Onye k'ebo b'o guru Ífuremu;† sɔ: “Oo Nchileke be meru te ya barahu l'alí-a, ya shi eje ntakfuru-wa.”

⁵³ Afa esaa ono, nri nɔ le Íjiputu ono abya agvu.

⁵⁴ Afa esaa k'ejo-egu phu abya abya. Yɔ buleruphu ege ono, Jósefu kfuru ono b'o meru. Ejo egu ono emekota ndu mkpukpu odo; yɔ buru Íjiputu nwenkinyi bu eke nri nɔ.

⁵⁵ Ejo egu ono emedelephu ndu Íjiputu; ephe eje aralahaaru Fero ekwa nri. Fero asu ndu Íjiputu kpmukpamu: “Unu jekfue Jósefu. Iphe ɔ sɔjeru t'unu mee; unu emee ya!”

⁵⁶ Ejo egu ono edzuleruphu alí ono; Jósefu eworu ulo ono, e doru nri ono tɔhashia; reshilahaa ndu Íjiputu nri; ke l'ejo-egu ono ajawa madzu eze l'alí Íjiputu gbaa mgburumburu.

⁵⁷ Iphe bu mbakeshi abyaje Íjiputu okpata Jósefu nri; ke l'ejo-egu ono ajawa madzu eze l'iphe bu mgboko mgburumburu.

42

Unwu Jékopu eje Íjiputu okpata nri

¹ Jékopu anua le nri nɔ le Íjiputu; bya aji unwu iya ege ɔ du be ephe nɔdu; chiru enya yeru onwephe ege ono?

² Wo ephe: “Le ya nukwaru le nri nɔ le Íjiputu. Unu jekwa eke ono je akpata nri; k'opu egu te egbushidu ephe.”

³ Tɔ du iya bu; unwana Jósefu ephe iri atugbua jeshia okpata nri le Íjiputu.

⁴ Obenu le Jékopu te kwedu te Bénjaminu, bu nwunne Jósefu tsoru ephe; ke l'otsu egvu l'iphe e-me iya.

⁵ Tɔ du iya bu; unwu Ízurelu etsoru le ndu jeru okpata nri; ke l'ejo-egu ono rukwaruphu alí Kénanu.

⁶ Ya ndono; yɔ buru Jósefu bu govano ndu Íjiputu; buru iya ereje ndu alí ono nri. Tɔ du iya bu; unwana iya phe ono erua bya ebyishi ikpere; puaru iya ifu l'alí.

* **41:51 41:51** Iphe “Manáse” bu bu “o-meru-t'a-zahaa”. † **41:52 41:52** Iphe “Ífuremu” bu bu “nwa omi”.

⁷ Jósefu aphulephu unwanna iya ono; hubewaphu ephe ama; melahaa l'ę tọ madu ephe; kfulahaaru ephe ntanwu ntanwu; ji ephe eke ephe shi? Ephe asu iya l'ephe shikwa ali Kėnanu abya okpata nri.

⁸ Q bu oswi-okfu lę Jósefu hubekotaru unwanna iya ono ama; obenu l'ephebedua ta hubehedu iya ama.

⁹ Tọ du iya bu; Jósefu abya anyata nro ono, o rojeru l'ehu ephe ono; su ephe: "L'ephe bu ndu ngge. L'iphe, ephe byaru bu t'ephe maru eke, a tuzoru ehu l'ali-a!"

¹⁰ Ephe asu iya: "Onye nwe mu nu; wawakwa; l'o kwa nri bę ephebe ndu ozi ngu byaru akpata.

¹¹ L'o kwa nna lanu bę mukotaru ephe. L'ephebe ndu ozi ngu bukwa ndu ire-lanu; l'ephe ta bukwa ndu ngge."

¹² Jósefu asu ephe: "L'ọ ejo-ire! L'iphe ephe byaru bu t'ephe maru eke, a tuzoru ehu l'ali-a!"

¹³ Ephe asu iya: "L'ephebe ndu ozi ngu dukwa iri l'ębo shi lę nna lanu l'ali Kėnanu. Onye kę nwata bę yele nna ephe nọ l'ufu; onye lanu bę ta anghedu nu."

¹⁴ Jósefu asu ephe: "L'o bu iphe ono, ya kfuru ono bę unu bu; mbu l'unu bu ndu ngge!

¹⁵ Owaa ege ee-shi maru ire unu ndo-o: Q -burua lę Fero nọ-o ndzu ege o nọ iya; bę unu ta aladu l'ę ba bu lę nwanna unu kę nwata phu b'e dutaru bya l'ęke-a.

¹⁶ Iphe unu e-me bu t'unu zi onye lanu l'ime unu t'o je eduta nwanna unu ono; unu bę ndu ophu l'unu ha bę a-nodukota lę mkporo. Oo ya bu; t'e shi ege ono; maru mę iphe, unu ekfu; ?o bua oswi-okfu. Teke ę t'o -dudu; Fero -nodu-a ndzu ege-a, o nonu iya-a bę unu bukwa ndu ngge l'oswiya."

¹⁷ Yọ chita ephe je eye lę mkporo; ephe anọ abali ęto.

¹⁸ Yo be mboku k'ęto; Jósefu asu ephe: "Unu -mewa iphe-a, ya abya ekfuku-a bę ndzu e-dzukwa-a unu; kele yebe Jósefu bukwa onye atsu Nchileke egvu.

¹⁹ Q -buru l'unu bu ndu ire-lanu l'oswiya; t'onye lanu l'unu nodu lę mkporo l'ęke-a; tę ndu ophu wota nri wolaaru ndibe unu ophu ęgu eme l'ufu.

²⁰ Obenu lę nwanna unu kę nwata ono bę unu dutafuje dutaru iya l'ęke-a. Teke unu meru iya ege ono; ya amaru l'unu bu ndu ire-lanu; haa t'ę b'e egbushi unu." Ephe ekweta;

²¹ kfulahaaru onwephe: "L'o kwa iphe ephe meru nwanna ephe bę aanu ephe aphu iya ege-a. L'ephe phuru egbe aphu, o guru kpua ephe teke ono, o shi arọ t'e dobe iya ndzu ono; ophu ephe angaduru iya nchi. L'o kwa iphe ono kparu iphe ephe eje egbe iphe-ehuka-a ntanu-a."

²² Rúbenu asu ephe: "Yá te kfuduru unu t'ę b'o du iphe unu e-me nwata ono; unu te yeru iya onu? Nta-a bę ochi iya nonu ephe l'ishi."

²³ Ephe ta ma lę Jósefu anu iphe ephe ekfu; keshinu ophu o nweru onye atu-nweru iya iphe ephe ekfu.

²⁴ Jósefu eshi l'ęke ephe nọ lufu je awata ora ekwa; metsua laphutashia azu bya ekfuru yeru ephe odo. Yọ su t'a kpufuta Símiyonu; kee ya egbu l'ifu ephe l'ęke ono.

²⁵ Jósefu abya asu t'e yejishiaru ephe nri l'ęda ephe; yephukotaru ephe okpoga ephe azu l'ęda ephe; a nu ephe nri, ephe e-ri l'uzo. E megetsulephu ege ono, o kfuru ono;

²⁶ ɛphe apatsuaru ɛda nri ɛphe ono doo l'eli nkakfu-igara ɛphe; tugbua; yɔ buru ɛphe alala.

²⁷ ɛphe erua l'ɛke ɛphe nɔ-zitaru k'aradu; onye lanu l'ime ɛphe abya atoshia ɛda iya tɛ ya hata nri nu nkakfu-igara iya; okpoga iya anɔduwa l'onu ɛda ono.

²⁸ Yɔ su unwunne iya ndu ɔphu: "Inhii; mɛ okpoga iya b'e gbe yephukwaru iya azu! ɔwaa ya l'ɛda iya l'ɛke-a!"

Meji atɔfu ɛphe; ɛhu anmalahaa ɛphe anmanma. ɛphe asu onwɛphe: "Bɔ egbe ngunu bɛ Nchileke meru ɛphe ɛge-a?"

²⁹ ɛphe alaruta Kɛnanu; bya atuko iphemiphe ɔbule, meru nu kooru nna ɛphe; mbu Jɛkɔpu; su iya:

³⁰ "L'onye bu ishi l'alɛ ono bɛ kfukwaru ɛphe ntanwu ntanwu; mee ɛphe l'ɔ bu ndu byaru ngge l'alɛ ɛphe.

³¹ Obenu l'ɛphe kfukwaru iya l'ɛphe kwa ndu ire-lanu; l'ɛphe ta bukwa ndu ngge.

³² L'ɛphe dukwa unwoke iri l'ɛbo shi lɛ nna lanu. Onye lanu ta nɔhedu; onye kɛ nwata bɛ yɛle nna ɛphe nɔ l'ufu lɛ Kɛnanu.

³³ "Ya ndono; onye ishi ono, achi ndu alɛ ono asu: 'L'ɛge ya e-shi maru mɛ ayi bu ndu ire-lanu bu t'ayi haa onye lanu l'ayi tɛ yɛle iya nɔdu l'ɛke ono; ayibe ndu ɔphu ewota nri wolaaru ndibe ayi, ɛgu eme.

³⁴ ɔlobu t'ayi dutakwaru iya nwanna ayi kɛ nshii phu. ɔo ya bu; ya amaru l'ayi ta budu ndu byaru ngge; l'ayi bu-a ndu ire-lanu l'oswiya. Teke ono; ya eduru nwunne ayi ɔphu nu ayi; ayi ejelahawaru ɛge du ayi mma l'alɛ ono.' "

³⁵ L'ɛphe wataru ɔtoshi ɛda ɛphe ono; bɛ ɛphe phutsuaru ɛkpa okpoga ɛphe l'ime ɛda ɛphe ono. Egvu egude ɛphe; gudekwaphu nna ɛphe.

³⁶ Nna ɛphe; mbu Jɛkɔpu asu ɛphe: "Nta-a bɛ unu emewa t'unu nagee ya unwu iya. Jɔsɛfu ta nɔhedu; Simiyonu ta nɔhe; nta-a bɛ unu emefua t'unu natafua ya Bɛnjaminu. ɛ to nwehedu ɛke ya shiru iya nta-a, ɔ dukwaduru iya lɛ ntse."

³⁷ Rube nu asu nna iya: "O -buru lɛ ya te edulataduru ngu Bɛnjaminu; gbulephu unwegirima kɛ yɛbe Rube nu; ɛphe ɛbo-o. Ye iya Bɛnjaminu l'ɛka; ya e-dulataru ngu iya-a."

³⁸ Obenu lɛ Jɛkɔpu suru: "Wawa; nwa mu; Bɛnjaminu te tsodu unu; kele nwunne iya nwuhuhawaru; nta-a buwa-a yɛbedua nwɛnkinyi iya. O -nweru iphe meru iya nu l'uzo; buwa iphe unu eme bu tɛ ya gude ishi-ewo iya-a gua aphu laa maa."

43

Unwunna Jɔsɛfu; du Bɛnjaminu eje Ijiputu

¹ Ya ndono; ɛjo-ɛgu ono te kwe ekwekwe l'alɛ Kɛnanu.

² Ndibe Jɛkɔpu erigelephu nri ono, ɛphe shi lɛ Ijiputu wolata ono; Jɛkɔpu asu unwu iya t'ɛphe la azu lɛ Ijiputu je azutafuaru ɛphe nri!

³ Jɔda asu iya: "Lɛ nwoke ono nmakwaru ɛphe ɔkwa nmashia ya ike: l'ɛ te ekwekwa t'ɛphe phu iya ɔdo; m'ɔ -buru l'ɛphe lɛ nwanna ɛphe ono ta ayidu."

⁴ Wo iya: "I -kwe t'ɛphe lɛ Bɛnjaminu yiru; bɛ ɛphe e-jekwa-a je akpata ngu nri ɔbu.

⁵ O -buru l'i ti kwedu; bɛ ɛphe te ejekwa; kele nwoke ono nmakwaru ɛphe ɔkwa nmashia ya ike: l'ɛ te ekwekwa t'ɛphe phu iya ɔdo; m'ɔ -buru l'ɛphe lɛ nwanna ɛphe ono ta ayidu."

⁶ Ízurelu aji ephe: “?Nanu ege o du; be unu kfulahaaru nwoke ono l'unu nweru nwanna odo; shi ege ono wolataru iya egbe iphe-ehuka owaa?”

⁷ Ephe asu: “L'o kwa nwoke ono jilahaaru ephe njikponu; l'akpa ephe ishi ehua ephe; me ke ndibe ephe. O jiru ephe: ‘Me nna ayi; ?o nokwadu-a ndzu? Me ayi nweufuaru nwunne odo?’ Ayi ekwelephu l'eyekotaru iya onu l'iphe ooji. ?O nweru teke ayi maru l'o-su t'ayi duta nwanna ayi obu byatashia eke ono?”

⁸ Ya ndono; Júda asu Ízurelu; mbu nna iya: “T'o haa te yele nwata ono yiru; ege ephe a-tugbu nta-a jeshia; k'ophu nggubedua; yebedua; me unwu ephe a-waru; t'egu be egbushi ephe.

⁹ Mbédua, bu Júda asuberu ngu ndzu mu l'ishi nwata ono. O -buru le mu te dulataduru ngu iya; taa mu uta iya jeye le gbururu.

¹⁰ “Ndege ayi te eshi keshinu ono noduta eke-a; mgbe nta-a be ayi ge ejewa nu gbe latawanu ugbo ebo.”

¹¹ To du iya bu; nna ephe ono; mbu Ízurelu asu ephe: “O -buru l'o bu ege ono; be ee-mefutaje iya; bukwa iya bu t'unu watatsua iphe katsua mma l'iphe, a kotaru l'ali-a ye l'eda, unu a-nu nwoke ono. Unu gude nwa manu bamu; nwa manu-engu; etse; meeru; akpuru pisutasho; me akpuru alumundu.

¹² Unu egude okpoga, ha l'o bu ophu unu gudehawa ugbo labu; k'ophu unu a-du ike nu-phu ephe okpoga ono azu; mbu okpoga ono, e yetsuaru unu l'onu eda unu ono; ke l'o nweru ike buru l'ephe te elebezidu enya mee ya.

¹³ “Unu duta nwanna unu obu; tugbua jekfu nwoke obu nta-a!

¹⁴ T'e Nchileke, bu Okaribe-Kakota-Ike mee t'imiko unu du nwoke ono t'o kwe t'unu le Simiyonu; me Bénjaminu jiko yiru lata. A bya le mbédua; o -buru l'oo ume-nwa; t'o menua mu.”

¹⁵ To du iya bu; ephe abya egwota iphe ono, ephe a-nu Jósefu ono; bya ewota okpoga, ha l'o bu ophu ephe gudehewa ugbo labu; bya eduta Bénjaminu; yo buru ephe oje Ijiputu. Ephe erua bya evudo Jósefu l'ifu.

¹⁶ Jósefu aphulephu Bénjaminu l'eke ephe l'iya yi; su nwozi ulo iya: “T'o duta ndu ono je nk'iya.” Wo iya: “T'o gbua anu gude meeru ephe ke nri; ke l'ephe l'iya e-riko nri l'eswe.”

¹⁷ Nwoke ono abya emee ege ono, Jósefu kfuru iya ono; duta ephe lashia ke Jósefu.

¹⁸ E dutalephu ephe je edobe l'ulo Jósefu ono; egvu abya ephe l'ehu. Ephe arilaha l'iphe, kparu iphe e dutaru ephe dobe l'eke ono bu k'okpoga phu, e yekwaziru ephe azu l'eda ephe le mboku k'ivuzo phu; l'ephe mawaru l'iphe, oome t'o mee bu t'o shi ege ono tso ephe ugu lu-gbua ephe t'ephe buru ohu iya; kputakota nkakfu-igara ephe nworu.

¹⁹ Ya ndono; ephe ejekfu nwozi Jósefu ono l'onu ulo ono; su iya:

²⁰ “Byiko nna; l'ugbiya ophu l'ephe byajeru okpata nri phu;

²¹ be ephe ruru eke ephe a-radu; bya atohaa ekpa ephe; phu l'okpoga, ephe gudetsua kpata nri be notsua l'onu ekpa ephe; to gbe nwedu ophu e wofuru m'oo afu. Le nta-a be ephe wolatakotakwaru iya unu.”

²² Wo iya: “L'ephe gudekwaphu okpoga odo, ephe e-gude kpatafua nri. L'ephe ta makwa onye yekwaziru ephe okpoga ono azu l'ekpa.”

²³ Onye oru Jósefu ono asu ephe: “Unu noduru nwandoo; unu ba atsushi egvu! O bu Nchileke unu; mbu Nchileke ke nna unu be yeshiru unu okpoga ono l'eda unu; ke l'okpoga unu l'ogiya ophu be bu yebedua nataru iya.” To du iya bu; yo je atufuta Simiyonu; duta iya jekfube ephe.

²⁴ Onye ozi ono eduta ephe je edobe l'ulo Jófèfu; bya ekee ephe mini; ephe akwọọ ọkpa; bya anụ nkakfụ-igara ephe nri.

²⁵ Ephe abya akwakọbe iphe ono, ephe gude, ephe a-nụ Jófèfu ono; mbụ iphe, ephe a-nụ iya teke ọ lataru l'eswe; kẹ l'ephe nūru l'ọ bụ l'ẹke ono bẹ ephe e-ri nri.

²⁶ Jófèfu alatalephu; ephe abya egworu iphe ono, ephe guderu iya ono nū iya; bya efooru iya ifu l'alị.

²⁷ Yọ jị ephe ẹge ephe dū; jikwaphu ephe ẹge nna ephe dū; mbụ nwoke ọgurennya ono, ephe kfuru iya okfu iya ono? “?Ọ nọkwadua ndzụ?”

²⁸ Ephe asụ iya: “L'o nwozi iya ono; mbụ nna ephe nọkwa-a ndzụ; ẹhu adū iya mma.” Ephe abya efokwaaru iya phụ ifu l'alị ọdo.

²⁹ Yọ bya apalia ẹnya phua Bénjaminu; onye ọphu bụ nwunne iya l'epho. Yọ jị ephe: “?Bụ nwunne unu kẹ nwata, unu shi ekfuru iya ọbu ndọ-ọ?” Yọ bya asụ Bénjaminu: “Nwa mu; tẹ Nchileke meeru ngu eze-iphe-oma!”

³⁰ Imiko nwunne iya ono adū iya l'ọ phuru iya. Jófèfu alufu-kebe; jeshia ọcho ẹke ọo-nọdu raa ẹkwa. Yọ bya abahụ l'ime mkpura iya je anọdu raa ẹkwa.

³¹ Yo metsua bya aswaa ifu; lufuta; kpade onwiya; sụ t'e gwofutaru ephe nri.

³² E doberu Jófèfu nri nk'ia iche; doberu unwannu iya nk'ephe iche; bya edoberu ndu Íjiputu, nọ l'ẹke ono nk'ephe iche; kẹ l'ọduje ndu Íjiputu oyi t'ephe lẹ ndu Hiburur ighabe nri.

³³ Ndu ono b'e doru; ephe aghaaru Jófèfu ifu; nọo l'ẹge ephe bụ ọgurennya. Ephe shi l'okpara nọo jeye l'onye ọphu katsukpo ọburu nwata. Yọ dukota ephe biribiri.

³⁴ A bya eshi lẹ teburu kẹ Jófèfu keeru ephe nri; oke iya kẹ Bénjaminu aka kẹ ndu ọphu ugbo ise. Ephe etsoru Jófèfu ria; ngua; tee ẹsua.

44

A lọ-guderu Bénjaminu

¹ Ya ndono; Jófèfu asụ onye ejeru iya ozi l'ulo: “T'ọ yejishiaru ndu ono nri l'ẹda ephe; yetabe l'ia phụ ẹge ephe e-gudeghe.”

² Wo iya: “T'ọ wota okoro mkpola-ocha kẹ yebe Jófèfu ye l'onu ẹda onye kẹ nwata; mēkwaphu okpoga, ọ gude bya ọkpata nri.” Yọ bya emee ya ẹge ono, Jófèfu kfuru iya ono.

³ Yo be l'onma-ẹwa utsu echile iya; a bya edube ndu ono; ephe alashia; ephe lẹ nkakfụ-igara ephe.

⁴ Ephe eshilephu lẹ mkpukpu ono tugbu; ọle ẹ to nwedua ẹge ephe jeberu; Jófèfu asụ nwozi iya ono: “Tsopyabe ndu ono nta-a nta-a. Teke i gbakfuru ephe; nggu aji ephe: “?Ege ọ dū bẹ ephe gbe gude ẹjo iphe kfua ugwo ọhuma, e meru ephe?”

⁵ ?Tọ bụdu okoro, nnajiufu iya anguje mini ndọ-ọ; mbụ okoro oogudeje aphụ ẹnya-labụ? Iphe ono, unu meru ono bukwa ishi iphe, dū ẹji b'ọ bụ!”

⁶ Onye ozi ono abya agbakfụ ephe; bya ewotalephu iphe ono, Jófèfu ziru iya ono kfuaru ephe.

⁷ Ephe asụ iya: “Onye nwe mu nū; ?nanu ẹge ọ dū bẹ iikfu ẹge ono? Tẹ njọ gbakwa ẹgbudu; l'ọo ẹphebedua, bụ ndu ozi ngu e-je omẹ egbe iphe onanu!”

⁸ Mkpola-ocha, ephe phutsuaru l'eda ephe l'iche l'iche be ephe shiru le Kénanu wolataru unu. ?Nanu ege ephe e-gbe bya eshi l'ulo nnajiufo ngu zita mkpola-ododo iya; m'o kwanu mkpola-ocha iya?

⁹ O -buru l'a choru iphe ono; yo nweru ephebe ndu ozi ngu-a onye, a cho-vuru iya l'eka; t'ishi onye obu lakwaa ya; ephebe ndu ophu l'ephe ha agho ohu ngube onye nwe mu nu."

¹⁰ Yo su ephe: "L'o du mma; t'o du ege ono, ephe kfuru iya ono. Olobu l'oo onye a phuru, gude iya nu be a-buru iya ohu; unu be ndu ophu l'unu ha ta dudu iphe eeme unu."

¹¹ Onyenonu abya apazitawaphu eda iya egwegwa ono; tohaa ya.

¹² Onye ozi ono abya awata iya achocho. Yo shi l'eda k'onye ophu kakota obu ogurenaya cho ya jeye l'eda k'onye ophu kakota o bu nwata. Yo rua l'eda ke Benjaminu; je aphua okoro ono l'eke ono.

¹³ Ya ndono; ephe eworu uwe ephe lajashia; bya apaa ivu ephe tukobetsua nnakfu-igara ephe l'okpurukpu-azu; yo buru ephe olaazu le mkpukpu ono.

¹⁴ Teke Juda yele unwunne iya rutaru be Josefu nodukwadia l'ulo. Ephe abya adashia ya kpurumu kpurumu ifu.

¹⁵ Josefu aji ephe ege o du be ephe meru egbe iphe onanu? Wo ephe: "?Unu ta amadu le nwoke, du l'o bu yebedua aphuje enya labu to."

¹⁶ Juda asu: "?Onye nwe mu nu; ?bu ngunu be ephe makwadu, ephe e-kfuru ngu nta-a? ?Bukwadu ngunu be ephe e-kfu? Nanukwadu ege ephe e-shi dofu onwephe? Nchileke meekwaru t'iphe, du eji, ndu ozi ngu meru vo. Nta-a be ephe buakwa ohu ngube onye ishi; ephebedua; me onye a phuru okoro ono l'eka iya."

¹⁷ Josefu asu ephe: "Tuswekwa! Le ya te emekwa iya ege ono. L'o kwa onye ono, a phuru okoro ono l'eka ono a-buru iya ohu. Unube ndu ophu; unu lakfu nna unu le chiriru le werere."

¹⁸ Ya ndono; Juda ejekfube Josefu je asu iya: "Onye nwe mu nu; byiko; te yebe nwozi ngu kfunuru yeru ngu. O bu oswi-okfu le nggu le Fero ha. Olobu; byiko; t'ehu be eghukwa ngu eghughu l'eka ya no."

¹⁹ Onye nwe mu nu: 'O bu nggubedua be jiru ayibe ndu ozi ngu; ?me ayi nweru nna; m'o bu nwunne nwoke?'

²⁰ Ayi asu ngu le nna ayi nokwa-a; ole o buwa nwoke ogurenaya; l'o nweru nwata nwoke, a muru iya le nka. Nwunne nwata ono be nwuhwarunu; yo buwarua yebedua nkinyi iya be phoduru nu le ndu ophu shi l'epho nne iya; nna iya eyekwanuru iya obu nshinu.

²¹ "To du iya bu; nggu abya asu ayibe ndu ozi ngu t'ayi dutaru ngu nwata ono l'eka-a t'i phu.

²² Ayi asu ngube onye nwe mu nu le nwata ono te egbeshijekwa egbeshi l'eka nna iya no; l'o -gbeshi be nna iya a-hakwa ishi.

²³ Obenu l'i suru ayibe ndu ozi ngu: 'L'o -buru le nwanna ayi ke nwata ono te etsodu ayi bya be ayi ta aphuekwa ngu odo.'

²⁴ L'ayi ruru ufu be ayi jeru je ekfuaru nwozi ngu, bu iya bu nna ayi ege ngube onye nwe mu nu kfuru.

²⁵ "Onye ozi ngu ono, bu iya bu nna ayi asu ayi: 'T'ayi tugbua je azutafua nri odo!'

²⁶ Ayi asu iya l'ayi te ejekwa; a gufukwa le nwanna ayi ke nwata ono tso ayi; ke l'ayi ta adudu ike ophu nwoke ono; l'ebe abu le nwanna ayi ke nwata ono tso ayi.

²⁷ “Onye ozi ngu ono, bu iya bu nna ayi asu ayi: ‘L’ayi marua le nyee ya mutaru iya unwegirima unwoke labu.

²⁸ Onye lanu be ya ta phuhedu; ya asu le ya mawaru l’o bu anu-egu-egbudu be fo-gburu iya nu. Keshinu teke ono be ya ta phukwa iya.

²⁹ Wo ayi: L’o -buru l’ayi dutafuaru onye owaa tugbua; o -nweru iphe meru iya nu bunu iya bu l’unu mewaru te ya gude ishi ewo; gua aphu laa.’

³⁰ “Oo ya bu; o -buru le nwata ono te etsodu ayi laa; lakfu nwozi ngu ono, bu iya bu nna ayi ono; mbu; o -buru le nna ayi ono, ndzu iya ye le ke nwata ono buwa iphe lanu ono;

³¹ -phu ayi; ayi le nwata ono ta yi lata; be oo-hakwa ishi. Iphe o bu aburu l’oo ayibedua be meru t’o gude nggumaphu laa le nka.

³² Mube nwozi ngu, bu juda be kwekwaru nna mu ukwa l’e to dudu iphe e-me nwata-a. Mu suru iya: ‘L’o -buru le mu te edulataduru iya eya; t’o taa mu uta iya gbururu jeye le gbururu.’

³³ “Oo ya bu; byiko te mube nwozi ngu nodunu l’eke-a buru ngu ohu l’ozori nwata ono; te nwata ono tsoruru unwunna mu ndu ophu la.

³⁴ ?Nanukpoo ege mu e-me lakfu nna mu; le mu le nwata ono ebe ayi? Byiko be emekwa te mu phu egbe aphu owaa a-byakfuta nna mu ege-a!”

45

Josefu eme t’unwunna iya maru onye ya bu

¹ Ya ndono; Josefu ta duhe ike kpade onwiya l’eke ndu, ejeru iya ozi no; yo chia mkpu; su t’e mee t’onyemonye obule lufu iya l’ifu. Ephe awufu; to nwehe onye ye le iya nokwadu l’eke ono. O bu teke b’o meru t’unwunna iya maru onye ya bu.

² Yo wata ekwa; rashia ya ike; k’ophu bu le ndu Ijiputu nuru iya; ndibe Fero anukwaa ya phu.

³ Josefu asu unwunna iya ono: “L’o kwa yebedua bu Josefu! Nna iya; ?o nokwadua ndzu?” Yo kpoo unwunna iya ono okfu; ke l’egvu gudekotaru ephe.

⁴ Josefu abya asu ephe t’ephe kpirita iya ntse. Ephe ekwe bya akpirita. Yo su ephe: “L’o kwa yebedua bu nwanna unu phu; mbu Josefu ono, unu reru ndu Ijiputu ono.”

⁵ Wo ephe: “Unu ba awakwa obu; ophu unu atakwa onwunu uta; k’erere, unu reru iya. Ke l’o kwa ege ee-shi t’a dzoo ndiphe ndzu kparu iphe Nchileke zifuru iya te ya vuru unu uzo bya.

⁶ Owaa kwewa afa ebo, ejo-egu-a mewaru l’ali-a. L’ime afa ise ophu abya nu b’e to nwekwa onye emebe iphe l’ali; k’ophu o buru k’akpata iya.

⁷ O bu Nchileke zifuru yebe Josefu te ya vuru unu uzo bya; k’ophu ya e-me t’eri unu phodu le mgboko; mekwaaphu t’unu le ndu eri unu du l’igwe wafu.

⁸ “Oo ya bu; l’e to bukwa unubedua be ziru iya te ya bya eke-a; o kwa Nchileke. O bu Nchileke ono meru iya; ya anodu onodu nna Fero; mee ya; ya aburu ishi l’ufu eze; bukwaru iya phu l’ali Ijiputu l’o ha.

⁹ Nta-a bukwa t’unu tugbua egwegwa je ekfuru nna iya: ‘Le nwatibe iya; mbu Josefu suru le Nchileke mewaru yebe Josefu onye ishi ndu Ijiputu kpmukpamu. T’o byalekwaphu nta-a lakfuta iya; t’e b’o jekwa okpo ukfu!’

10 Eke oo-buru bu le Góshenu eke yebedua yele unwu iya; me unwu nwanwa iya e-bunyabe iya ebunyabe; mbu jeye l'aturu iya; eswi iya; mewaru iphemiphe obule, unu nweru enweru l'o ha.

11 I -nodu le Góshenu be ya e-leta ngu enya; ke l'ejo-egu-a, byaru nu-a e-mefukwaa afa ise nta-a. Odumeka be yebedua; ndibe iya; me iphemiphe obule, bu nk'ia be egu e-gbukwa.'

12 "Unubedua l'onwunu jeye le nwunne iya; mbu Bénjaminu gudewa enya unu ele l'o bu yebedua, bu Jósefu gededede ekfu okfu-a anu unu.

13 Unu kooru nna iya k'egbe uguv, a kwaberu yebe Jósefu le Íjiputu; me k'iphemiphe obule, unu phukotaru l'onwunu. Unu dutakwa nna iya bya eke-a egwegwa!"

14 Yo bya agbakua nwunne iya; mbu Bénjaminu eka l'olu; wata ora ekwa. Bénjaminu arukotakwa iya phu; wata ekwa nk'ia.

15 Jósefu abya anmakota unwana iya ono akpa l'ephe ha; l'arakwaphu ekwa. E metsua yele unwana iya ono abya akpo akpo.

16 Nzi abya erua ke Fero le unwunne Jósefu be byaru nu; ehu atsao Fero yele ndu ozi iya l'ephe ha ena.

17 Fero asu Jósefu: "T'o kfu unwana iya phe t'ephe gwoo ivu ephe doo l'eli elu ephe; la Kénanu;

18 je eduta nna ephe; me ndibe ephe kpmukpamu gude bya. Ya a-nu ephe ali Íjiputu eke ophu kakota mma; k'ophu ephe e-buru iya l'eriji ephe.

19 Kfuru ephe t'ephe pata ugbo-inya ndu Íjiputu gude je achita unwegirima ephe; unyomu ephe; me nna ephe bya.

20 T'ephe ba yokwa oshi ege ephe e-me iphe, ephe a-ha l'ufu; ke l'iphe, bu ali, katsukpo mma le Íjiputu a-buru nk'ephe."

21 To du iya bu; unwu Ízurelu abya emee ege ono, Fero kfuru ono. Jósefu abya anu ephe ugbo-inya ege ono, Fero kfuru ono; bya anukwaphu ephe nri, ephe e-ri l'ije ephe ono.

22 Yo bya anukota ephe uwe ophungu iche l'iche. Bénjaminu b'o nuru ukporo mkpola-ocha iri l'ise; owaa uwe, du iche iche uzo ise.

23 Iphe o nuru t'a nu nna iya bu: nkakfu-igara iri, e dojishiru iphe katsukpo mma le Íjiputu edoji; me nne nkakfu-igara iri, e dojikotaru witu; buredi; mewaru iphe odo, nna iya a-nodu eri l'uzo teke o-nodu abya.

24 E metsua; yo bya edube unwana iya ono; ephe alashia. Yo su ephe t'ephe ba aswokwa uswo l'esu-uzo.

25 To du iya bu; ephe egbeshi le Íjiputu; yo buru ephe ola ke nna ephe; mbu Jékopu l'ali Kénanu.

26 Ephe erua je asu nna ephe: "Le Jósefu nokwa ndzu! L'o kwa iya bu onye ishi ndu Íjiputu mgburumgburu." Yo tee Jékopu ukfu; to kweta l'o bu oswi-okfu be ephe ekfu.

27 Obenu l'ephe bya akokotaru iya iphe, Jósefu kfushiru; yo phulephu ugbo-inya, Jósefu nuru t'e gude pata iya; woru ume zu; meji alatashia ya l'oru iya.

28 Ízurelu asu: "Ya kwetawaru le nwa iya; mbu Jósefu nokwadua ndzu. Ya e-je aphu iya; temanu ya anwuhude."

¹ Ya ndono; Ízurelu abya egwokoo iphemiphe obule, o nweru tugbua. Yo rua Besheba bya egwooru Nchileke ke nna iya, bu Áyizaku eja.

² Nchileke abya eshi l'aphù kfurú yeru Ízurelu l'enyashi ono; sù iya: "Jékòpu! Jékòpu!"

Yò za iya.

³ Nchileke asù iya: "L'ò kwa yèbe Nchileke bu Nchileke ke nna ngu. Ba atşukwa egvu òla Íjiputu; kele ya e-me ngu t'ì buru mba, ha nshinu l'èke ono.

⁴ Ya e-duru ngu je Íjiputu ono; dulatakwa ngu phù azù. Ò bu Jóşefu a-nò swiru ngu teke ji-nwùhu."

⁵ Ya ndono; Jékòpu egbeshi le Besheba; yò buru iya atugbu. Ünwu Ízurelu eduta nna ephe ono, bu iya bu Jékòpu ye l'ugbo-inya ono, Fero nùru t'e gude pata iya ono. Ephe edutakwaphu ünwu ephe; me unyomu ephe ye l'ugbo-inya ono; yò buru iya ephe.

⁶ Ephe erutakota elu ephe; me iphemiphe obule, ephe setaru l'alì Kénanu. Jékòpu yèle ünwu iya kpamukpamu ekpolihu; yò buru ephe òla Íjiputu.

⁷ O dutaru ünwu iya: ndu ke unwoke; me ünwu nwanwa iya ndu k'unwoke; duta ndu k'unwanyi; me ünwu nwanwa iya ndu k'unwanyi; tuko iphe bu iphe, shi l'eri iya; ruta; yò buru ephe òla Íjiputu.

⁸ Owaa ünwu Ízurelu,

bu iya bu Jékòpu;

me iphe bu iphe,

shi l'eri iya, tso iya la Íjiputu:

Rúbènu, bu okpara iya.

⁹ Ünwu Rúbènu bu:

Hanòku; Palu; Hézurònu;

me Kami.

¹⁰ Ünwu ke Simiyònu bu:

Jimuwèlu; Jaminu; Ohadu;

me Jakinu; Zoharu;

me Shòlu, bu nwatibe

nwanyi ke Kénanu.

¹¹ Ünwu ke Lívayi bu:

Geshònu; Kohatu;

me Merari.

¹² Ünwu ke Júda bu:

Eru; Onanu; Shela;

Pérezu; me Zera.

Eru yèle Onanu;

bè nwùhuhawaru

le Kénanu.

Ünwu Pérezu bu:

Hézurònu; owaa Hamulu.

¹³ Ünwu ke Ísaka bu:

Tola; Puwa; Jashubu;

owaa Shimurònu.

¹⁴ Ünwu ke Zébulònu bu:

Sèredu; Elònu; me Jahulélu.

¹⁵ Ndu ono l'ephe ha bukota ünwu, Lii mùshiru Jékòpu le Padanu-Áramu; a gufukwa nwatibe iya ke nwanyi, bu iya Dayina. Ünwegirima

iya ono l'ephe ha: unwoke l'unwanyi bu iphe ephe kpakoru du bu ukporo madzu l'umadzu iri l'eto.

16 Unwu ke Gádu bu:

Zefonu; Hagi; Shuni;

Ezubonu; Éri;

Arodi; me Areli.

17 Unwu ke Ásha bu:

Imuna; Ishiva; Ishivi;

owaa Beriya.

Nwunne ephe ke nwanyi bu Séra.

Unwu ke Beraya aburu:

Heba; me Milikiyelu.

18 Ndu ono bukota unwu, Zilipa mutaru Jékopu. Zilipa bu nwanyi ono, Lébanu duru yeru nwatibe iya ke nwanyi; mbu Lii l'ulo t'o buru iya ohu ono. Iphe ephe kpakoru du bu umadzu iri l'ishingu.

19 Unwu ke Rechelu,

bu nyee Jékopu bu:

Jóséfu ye Bénéminu.

20 Jóséfu no le Íjiputu muta

Manáse; me Ífuremu.

Nwanyi, muru Jóséfu unwegirima ono

bu Asenatu, bu nwatibe Pótifera.

Pótifera bu onye agwajeru ndu Onu iphe.

21 Unwu ke Bénéminu bu:

Béla; Béka; Ashibelu;

Gera; Námanu; Ehi;

Roshi; Mupimu;

Hupimu; me Arudu.

22 Ndu ono l'ephe ha bu unwu, Rechelu mutaru Jékopu. Iphe ephe kpakoru du bu umadzu iri l'eno.

23 Nwatibe ke Dánu bu Hushimu.

24 Unwu ke Náfutali bu:

Jazelu; Guni;

Jeza; owaa Shilemu.

25 Ndu ono bu unwegirima, Biliha mutaru Jékopu. Biliha bu nwanyi ono, Lébanu duru yeru nwatibe iya ke nwanyi; mbu Rechelu l'ulo t'o buru iya ohu ono. Iphe ephe kpakoru du bu umadzu esaa.

26 Iphe ephe kpakoru du mbu ndu tsoru Jékopu laa Íjiputu bu ukporo umadzu eto l'umadzu ishingui; mbu ndu be unwu iya; a gufukwa unyomu unwu iya phe.

27 A -gukobe iya umadzu labu ono, a mutaru Jóséfu le Íjiputu ono be iphe ephe kpakoru du; mbu ndibe Jékopu, laru Íjiputu bu ukporo umadzu eto l'umadzu iri.

28 To du iya bu; Jékopu abya eyefu Júda t'o vuru uto je eduta Jóséfu t'o bya ekoshi ephe eke e shi eje Góshenu. Ephe erulephu ali Góshenu;

29 Jóséfu abya ewota ugbo-inya iya mee ya ege oo-du t'o gude iya je ephe ndzuta. Yo rua je atụ nna iya ono gbirimu; rukua ya eka; wata ekwa; raa ekwa ono ogologo.

30 Ízurelu asu Jóséfu: "Te ya nwuhwaru nta-a; keshinu ophu ya gudewa enya iya phu l'i nokwadua ndzu!"

³¹ Tọ dọ iya bụ; Jófẹfụ asụ ụnwunna iya; mę ndibe nna iya l'ẹphe ha: "Lẹ ya e-je ekfuru Fero l'ụnwunna iya; mę ndibe nna iya, shi l'alị Kénanu bẹ lakfutaakwaru iya nụ.

³² Ya e-kfuru iya l'ẹphe bụkwa ndu eche aturu; mbụ l'ẹphe bụ ndu azụ elu; l'ẹphe chikwa aturu ẹphe; mę eswi ẹphe; mę iphemiphe ọbule, ẹphe nweru enweru l'ọ ha."

³³ Wo ẹphe: "Ọ -buru lẹ Fero kuru unu; jị unu iphe bụ ẹka-ọru unu;

³⁴ unu sụkwa iya l'unubẹ ndu ozi iya shikwaru lẹ dẹdẹedee bataru ndu azụ elu; ẹge nna unu oche phe shihawa buru. Ono kwa ẹge ee-shi; e kwe t'unu buru lẹ Góshenu; kele ndu eche aturu adujekwa ndu Íjiputu ashị."

47

¹ Jófẹfụ abya ejekfu Fero je asụ iya: "Lẹ nna iya yele unwunne iya; aturu ẹphe; eswi ẹphe; mę l'iphemiphe ọbule, ẹphe nweru enweru bẹ shiakwa Kénanu byaruta Góshenu."

² Yọ bya afọta unwunne iya ono ụmadzu ise gude jekfu Fero.

³ Fero abya ajị ẹphe iphe bụ ẹka-ọru ẹphe.

Ẹphe asụ iya: "L'ẹphebe ndu ozi iya bụkwa ndu eche aturu. L'ọ kwa ẹge ono bẹ nna ẹphe oche phe cheru iya."

⁴ Ẹphe asụkwa iya phụ: "L'ẹphe byaru t'ẹphe butota l'ẹke-a; kẹ l'ẹjo-ẹgu, eme l'alị Kénanu ta dudu k'ekfukfu; k'ọphu bụ l'ẹ to nwedụ ẹke aturu ndu ozi ngu a-kpajẹ nri. Ọo ya bẹ ẹphe ekfu; sụ byiko t'ị haaru t'ẹphebe ndu ozi ngu buru lẹ Góshenu."

⁵ Fero asụ Jófẹfụ: "Lẹ nna ngu; mę unwunne ngu byakfutaakwaru ngu.

⁶ Alị Íjiputu bụ nggu b'ọ nọ l'ẹka. Hata ẹke kagee mma l'alị-a nụ nna ngu yele unwunne ngu t'ẹphe buru. Woru alị Góshenu nụ ẹphe t'ẹphe buru. Ọ -buru l'ọ nweru ndu ọphu, i maru l'ẹphe ha, ike-ozi dọ; nggu eye ẹphe t'ẹphe chejeru iya elu nk'ia."

⁷ Tọ dọ iya bụ; Jófẹfụ abya eduru nna iya; mbụ Jékọpu jekfu Fero. Jékọpu abya agọoru Fero ọnu.

⁸ Fero ajị iya afa ole, ọ nọwaru.

⁹ Jékọpu asụ iya "L'ọ kwadua ụkporo afa ishingụ l'afa iri bẹ ya nọwaru; ole ọ bụlephu iphe-ẹhuka l'ọ ha; k'ọphu bụ l'oo-se tẹ ya ba anọ-ruhe ẹge nna iya oche phe nọ-ruru."

¹⁰ Jékọpu abya agọoru Fero ọnu ọdo; lufushia.

¹¹ To dọ iya bụ; Jófẹfụ abya emee tẹ nna iya; mę ụnwunna iya phe buru lẹ Íjiputu. Yọ nụ ẹphe alị Íjiputu, ẹke kagee mma t'ẹphe buru, bụ iya bụ alị Rameses, bụ ẹge Fero sụru t'ọ mee ya.

¹² Jófẹfụ l'anụ ndu ono nri l'ẹphe ha; bụ iya bụ nna iya; mę ụnwunna iya; mę iphe bụ ndibe nna iya l'ẹphe ha. Ọonoduje anụ ẹphe nri l'ẹge ụnwegirima ẹphe ha.

Jófẹfụ yele ẹjo-ẹgu ono

¹³ Nri agvukota l'alị ono gbaa mgburumgburu; kẹ l'ẹgu ono kpọru ẹka. Alị Íjiputu mę alị Kénanu ajịko gbajoshihu; l'okfu ẹjo-ẹgu ono.

¹⁴ Ndu Íjiputu; ẹphe lẹ ndu Kénanu atụko okpoga, ẹphe nweru kpafokota lẹ nri l'ẹka Jófẹfụ. Jófẹfụ evuta okpoga ono je akube l'ụlo Fero.

15 Okpoga onyemonye obule agvulephu; ndu Ijiputu abyakfutashia Jófèfu bya asu iya: “T’o nu ephe nri! O -dudu be ephe a-nwushihukwa; ke I’okpoga ephe gvukwaru le nri.”

16 Jófèfu asu ephe: “O -buru I’okpoga ephe gvwaru; t’ephe kpatajeru iya elu ephe l’ugwo nri, ya a-nu ephe.”

17 Tsube teke ono; ephe akputalahaaru iya elu ephe; mbu inya ephe; aturu; egbu; eswi; me nkakfu-igara ephe. Yo nataje ephe elu ephe; nu ephe nri ozori iya. Yo buru ege ono b’o gude zua ephe afa ophu.

18 Afa ono agvulephu; ephe abyakfuta iya l’afa ophu tso iya nu bya asu iya: “L’e to nwekwa iphe ephe edomiru nggube onye nwe-ephe edomi. Le keshinu ophu okpoga ephe gvuru; elu ephe abukotawaru nke ngu; b’e to duhekwa iphe ephe tokfu aka, ee-gudeje akfu nggube nnaiufu ugwo; a gufu ephebedua l’onwephe; me ali ephe.”

19 Wo iya: “?O du l’oo-kwe t’ephe buru kpurupyata; ephebedua; me ali ephe? L’iphe, ephe ekfu bu t’o wota ephebedua; me ali ephe gude kfu ugwo nri ono; t’ali ephe buwaruru ke Fero; ephebedua aburu iya ohu. Yo nu ephe iphe t’ephe mebe l’ali te ndzu dzuaru ephe; k’ophu ali-a ta adabuduru ochobo.”

20 To du iya bu; ndu Ijiputu l’ephe ha erekota ali ephe; ke l’egu ono ta budu iphe e gude onu ekfu ekfukfu. Jófèfu azukota iphe, bu ali, no le Ijiputu l’o ha; yo buru ke Fero.

21 Jófèfu emee ndu Ijiputu l’ephe ha; ephe aburu ohu.

22 Ali ndu ophu e to zudu nwenkinyi bu ali ndu achijeru ndiphe aja; ke l’o bu Fero anuje ephe nri. Nri ono, Fero anuje ephe ono edzujekwanuru ephe. Yo buru iya meru iphe ephe te eredu ali nk’ephe.

23 Jófèfu asu ephe: “Le keshinu ophu ya zuwaru unu; zua ali unu nu Fero; owaa iphe, unu e-gude mebe l’ali.

24 Teke unu kpatajeru iphe ono; unu ekee ya uzo ise; nu Fero uzo lanu. Uzo eno ophu be unu e-shi l’eri nri; shi iya l’anu ndibe unu; me unwegirima unu nri; shikwa iya phu wofu ophu unu e-dobe aku.”

25 Ephe asu iya: “L’o dzowaru ephe ndzu! Byiko; t’o dunu nggube onye nwe-ephe mma t’ephe buru ohu Fero.”

26 Jófèfu abya atua ya; yo buru ekemu l’ali Ijiputu. Ekemu ono be vukwa ire jeye ntanu-a; mbu ekemu ono, a tutu su l’uzi lanu l’uzo ise l’iphe a kpataru l’okfu a-bujeru ke Fero. O buphu ali ndu achijeru oha aja nwenkinyi be ta budu ali ke Fero.

27 Ya ndono; ndu Izurelu abya eburu Goshenu le Ijiputu. Ephe eburu l’eke ono nweru eku; nodu iya zushia; bya aka l’igwe.

28 Jekopu ebua le Ijiputu afa iri l’esaa; teke o gbaru ukporo afa esaa l’afa esaa.

29 Yo gbadelephu Izurelu l’anwuhu; yo kua nwatibe iya; mbu Jófèfu; su iya: “O -buru le ya no ngu-a l’obu l’oswiya; gude nu iya aka l’utakfu; riaru iya angu l’e tii lidu iya l’ali Ijiputu.

30 L’ji-patachia ya je elia l’eke e liru nna iya oche phe.”

Jófèfu asu iya l’o bulephu ege ono, o kfuru iya ono bu ege ya e-me iya.

31 Yo su iya t’o riaru iya angu l’oo-me iya-a. Jófèfu abya eriaru ya aya. Izurelu abya efoo ifu l’oshi-aze ya; baaru Nchileke aja.

48

Jékòpu agòru Manáşẹ yẹle Ífuremu ọnu

¹ Yo be ujiku lanu; a bya ezia Jósẹfu lẹ nna iya bẹ ẹhu ta dudu mma. Yo duta unwegirima iya ẹphe ẹbo, bu iya bu Manáşẹ; mẹ Ífuremu; yọ buru ẹphe ejẹ.

² Ẹphe erua; e je ezia Jékòpu lẹ nwatibe iya; mbu Jósẹfu bẹ byakwaru iya ajiji. Yo keshia ẹhu gbesi bya anọdu l'oshi-azẹe ya.

³ Jékòpu asu Jósẹfu:

“Lẹ Nchileke,
bu Okaribe-Kakota-Ike
byakfutaru yẹbe Jékòpu lẹ Luzu
l'alì Kénanu; bya agọoru iya ọnu l'ẹke ono;

⁴ sù iya: ‘Lẹ ya e-me iya tẹ ya zua azuzu;
ya ha l'igwe.

Lẹ ya e-me iya tẹ ya buru
mba k'ẹka iya; nù iya alì-a
t'ọ buru òkè-iphe ndu eri iya
jeye lẹ tutu yoyo.’

⁵ “Unwegirima labu ono,
ọ mutaru lẹ Íjiputu tẹmanu ya abyadẹ ono;
bu iya bu Ífuremu mẹ Manáşẹ
bẹ ya gúwaru yeru unwu
kẹ yẹbe Jékòpu.
Ífuremu yẹle Manáşẹ buwa
unwu iya ẹge ono, Rúbenu;
mẹ Símiyọnu bu iya ono.

⁶ Ọ bu ndu ọphu aa-mutaru ngu nta-a
tsobe ndu ọwaa a-buru unwu ngu.
Òkè-alì, ẹphe a-hata bẹ e-shi l'ẹka
unwunne ẹphe ono, bu iya bu
Ífuremu; mẹ Manáşẹ.

⁷ Ọ bu lẹ ya shi Padanu alata;
bẹ umuruku mọru iya;
kẹle Rechẹlu nahuru iya nwuhu
lẹ Kénanu l'ẹphe nọkwaduru l'uzo
lẹ mgboro Efuratu.
Ya eworu iya lia l'iku ọzo ono,
eeshi eje Efuratu ono,
bu iya bu Bétulehemu.”

⁸ Ízurẹlu aphulephu unwu Jósẹfu ono; jì iya: “?Bu ndu ole ndọ-ọ?”

⁹ Jósẹfu asu iya: “L'ọ kwa unwegirima, Nchileke nuru iya l'ẹke-a.”

Ízurẹlu asu iya t'ọ dutaru iya ẹphe tẹ ya gọoru ẹphe ọnu.

¹⁰ Teke ono bẹ nka lawaru Ízurẹlu l'ẹnya; t'ọ phufuhe ọzo ọhuma. Jósẹfu abya eduta unwegirima ono donyabe iya ntse; nna iya ono abya etsuta ẹphe ọnu; nmaa ẹphe akpa.

¹¹ Ízurẹlu asu Jósẹfu: “Lẹ ya te shikwa arikwadu lẹ ya a-phukwadu ngu ifu ọdo; Nchileke abya emewa nù nta-a; ya egbe phufua unwu ngu yekobe iya.”

¹² Jósefu abya edufuta ụnwegirima ono l'utakfu* Ízurèlù; bya efurita; wota ifu kpube l'alì;

¹³ bya esekputa ephe èbo; gude ephe ège ono machiàru Ízurèlù. Ífuremu b'o sekpu l'èka-ùtara; nù iya Ízurèlù l'èka-ibiyita. Manásè b'o sekpu l'èka-ibiyita; nù iya Ízurèlù l'èka-ùtara.

¹⁴ Obenu lè teke Ízurèlù wataru ephe ogoru onu; b'o kù-swiberu èka iya akù-sibe; woru èka-ùtara iya byibe Ífuremu, bụ onye kè nwata l'ishi; woru èka-ibiyita iya byibe Manásè, bụ okpara.

¹⁵ Yò bya agooru Jósefu onu; sù:
“Tè Nchileke ono, nna iya oche phè,

bù iya bù Èbirihamu;
mè Áyizaku tsoru ụzo iya ono;
mbù Nchileke ono, shi keshinu
ya bù nwata chee ya jeye ntanụ-a ono;

¹⁶ mè Ojozi-imigwe ono, dzokotaru iya nù
l'iphe, bù iphe-èhuka ono, byaru iya nù ono;
gòkwaru onu-oma nù ụnwegirima-a.

T'e kujekwa ephe ụnwegirima-a laa l'epha
kè yèbe Jékòpu yèlè kè nna iya oche phè,
bù Èbirihamu; mè Áyizaku;
ephe azụa ìnyinwuruku lè mgboko-a.”

¹⁷ Jósefu aphulephu lè nna iya byiberu Ífuremu èka-ùtara l'ishi; èhu adaa ya kọo. Yò je azụ nna iya l'èka; tè ya lófuta iya èka ono, o byiberu Ífuremu l'ishi ono byibe iya l'ishi kè Manásè.

¹⁸ Jósefu asù iya: “Wawakwa nna; o kwa onye ophu bù okpara ndò-ò. O kwa yèbedua bè ii-byibe èka-ùtara l'ishi!”

¹⁹ Obenu lè nna iya jìkaru; sù iya: “Nwa mu; ya marua. Ya marua. Oo-zu-a azuzu; bụru mba k'èka iya; bya aha nshinu. Obenu lè nwunne iya kè nwata a-ka iya; ège ono kwaphu bè eri iya aburu igweligwe mba.”

²⁰ Yò bya agooru ephe onu mbòku ono; sù:

“Ndu Ízurèlù l'e-gudeje ephe
ngu agò onu; sù:

“Tè Nchileke mekwaa ngu
t'i dù l'ò bù Ífuremu yèlè Manásè.”

Ya ndono; yò mee;

Ífuremu aka Manásè.

²¹ Ízurèlù abya asù Jósefu: “Lè ya abyaakwa anwùhu; obule Nchileke e-swikwaru-a unu; dulaa unu azụ l'alì nna unu.

²² Ya nùwaru ngu òkè-alì lanù t'i gude ka unwunne ngu phè. Alì ono bè ya gude ogu-mbeke; mè akfù lùta l'èka ndu Amọru.”

49

Jékòpu agòshiru unwu iya onu

¹ Ya ndono; Jékòpu abya ekua unwu iya; sù ephe:

* 48:12 48:12 L'okfu Híburu bù “ikpere” b'a kwata dee l'èka-a. Obenu l'okfu kè Ikwo bù “l'utakfu” bè eeheje nwata. Iphe “ikpere” ono kwata bụru l'ome-l'alì kè ndu Híburu bù l'ò bụwa amụpaya bè Ízurèlù mụpayaberu unwunwa iya ono ephe èbo. È te egbe agbanwehedu iya agbanwe odo. Phụ iphe e gude chịa Mbù 24:2 èka l'azụ.

- “Unu dzukobe tẹ ya kọoru unu iphe,
a-muru unu l'uzo l'ifu!
- ² Unu dzukoo; ngaberu iya nchi;
unube unwu yẹbe Jékọpu!
Unu ngaberu iya nchi;
yẹbe nna unu Ízurelu!
- ³ Rúbenu; ọ bú nggu bú
ọkpara iya;
bya agbọru-ike iya;
Ọ bú nggu vu ọzo kọọ iya ifu;
koshi lẹ ya bú nwoke.
Ọ bú nggu bẹ aa-kakọta ọkwabe ugwu;
bọru nggu a-kakọta ike.
- ⁴ Keshinu ophu jitu akpara l'ọ bú utso;
b'ẹ tji kahẹdu ndu ophu.
Ishi iya abọru lẹ nggu lẹ
nyee nna ngu zẹru;
nggu eshi ẹge ono farua oshi-azẹe nna ngu.
- ⁵ Símiyọnu; mẹ Lívayi bú unwunne.
Ephe e-gudeje ogu-mbeke
l'eme iphe-kpaa.
- ⁶ Ya te etsokwa l'ẹjo idzu,
ephe achi; to nwe lẹ
ya anọo l'ẹke ephe nọ;
kẹ l'ephe gude ẹhu-iwe gbushia ndiphe;
bushia oke-eswi
akwara-achi kẹ manụ.
- ⁷ T'ẹhu-eghughu ephe ono
vukwaru mburọnu;
kẹ l'ephe nwenukaru ọkpoma-ọku.
T'ọkpoma-ọku ephe ono
vukwaru mburọnu;
kẹ l'ephe nwunukaru onwu.
Ya a-chikashi ephe t'ephe
dzuru alị Jékọpu; dokashia ephe;
t'ephe dzuru alị Ízurelu kpamu.
- ⁸ Júda; unwunna ngu phẹ
a-nọdu aja ngu ajaja.
Ndu ọhogu ngu;
bẹ ji-pyitaje l'ekpiri.
Unwunna ngu l'ephe ha
a-nọdu ebyiru ngu ikpere l'alị.
- ⁹ Júda; ị bú nwa agụ.*
Nwa mu; i shiwa l'ẹke
i gbushiru anụ lata.
Nta-a b'i byishiwari ikpere l'ọ bú agụ.
I zẹwa l'ọbu nne agụ;
?bụ onye ha kẹ t'ọ kpatee ngu?
- ¹⁰ Júda ta abụ-buhudu
eze abụ-buhu.
Mgboro-eze ono

* 49:9 49:9 Ọgú 24:4; Ọph 5:5.

- te nwedu l'ọ lufu ngu l'ẹka;
 gbururu jeye teke
 onye ọ kuru ishi l'ẹka
 a-bya.
 Ọ -byalephu bẹ iphe bụ mbakeshi
 a-nọdu anuru iya okfu.
- 11 Oo-libeje nkakfu-igara iya
 l'oshi vayinu;
 Nwa nkakfu-igara iya ono;
 bẹ oo-libeje l'oshi vayinu,
 katsukpo amimi.
 Oo-gudeje mee saa uwe iya;
 gude mini akpuru vayinu
 ono, ekeje kfuu ono l'asa
 uwe-eze iya.
- 12 Ọo-ngutaje mee; ẹnaya achaa ya vji;
 yọ ngua ẹra eswi;
 eze acha iya pemu-pemu.
- 13 Zébulonu e-buru l'iku eze ẹnnyimu.
 Onu-ẹnnyimu iya a-buru ọdu ugbo-mini;
 Okè-alì iya eje akpaa lẹ Sayidonu.
- 14 Ísaka bụ nkakfu-igara,
 shihuru ike.
 Ọoze azẹe lẹ mgbaku
 ẹkpa-ivu labu.
- 15 Teke ọ phuru ẹge ẹke
 ọonoduje atuta ume duta-be mma;
 mee ẹge alì iya du-be ugwu;
 bẹ ọo-pata ivu-ẹra iya
 tukobe onwiya l'ukuvu;
 ghọo ohu; jelahaa ozi mkpọ-nyi-ẹnaya.
- 16 Dánu a-nọduje ekpe ndu nk'ia ikpe,
 du mma;
 l'ọ bụ ndu ikfu ndu Ízurelu ndu ophu.
- 17 Dánu a-du l'ọ bụ agwo, nọ l'iku ọzo;
 mbu l'ọ bụ ogiji, nọ l'iku ọzo, abuje:
 ọ -taa inya ẹra l'ichirukfu;
 inya obu atufu onye agba iya nu.
- 18 Nggube Ojejoje;
 ya ele ẹnaya tii dzọ yẹbe Jékọpu.
- 19 Gádu† bẹ ndu ọ-lua-ọlaa
 a-furu;
 Obenu l'ii-chi ẹphe
 agada-eru-alì.
- 20 Ásha a-nọdu akofuta nri,
 du mma.
 Nri, ọo-nọdu akọ bụ nri, atso ẹnà;
 buru nri, gbaru ndu eze.
- 21 Náfutali bụ ele, akfu ẹge ọ du iya.
 Ọonoduje amushi unwu, ama mma.

† 49:19 49:19 Iphe Gádu bụ bụ ọ-lua-ọlaa.

22 Jósefu bú oshi vayínu,
mĩru akpũru wọkfuru awọkfuru.
Ọ bú vayínu, gvuru l'iku mini
l'amĩ akpũru ntumatu;
Ekali iya abakahụ; tũko ụpho-mkpuma sweta.

23 Ndu akfũ gude ẹhu-eghughu
tso iya ọgu.
Ephe egude akfũ ono
ghanwua ya ẹhu;

24 Obenu l'akfũ iya shihulerua ike
ege o shihuru iya;
okpu ẹka iya eshihu ike.
Yọ bũru ike kẹ Ọkaribe
kẹ Jékọpu;
bẹ kparu iya nũ;
mbũ onye ono, bú iya bú onye
nche atũru; bũru iya bú
oke mkpuma kẹ Ízuru ọno.

25 Onye ike ono shi l'ẹka
bú Nchileke kẹ nna nggube Jósefu,
bú onye eyejeru ngu ẹka;
Mbũ onye ono,
bú Ọkaribe-Kakota-Ike,
bú iya agojeru ngu ọnu-oma.
Ooshije lẹ mini achichi
gọoru ngu ọnu; shi lẹ mini ime-alị;
gọoru ngu ọnu; shi l'elu;
mẹ nwa gọoru ngu ọnu.

26 Ọnu ọphu nna ngu gọru ngu
kakwa k'eze ugwu ndiche;
ka ụkwa k'ugwu, shi l'oge ndiche.
T'iphe-oma ono l'ọ ha
bụkwaru kẹ Jósefu;
mbũ kẹ onye ono, a ọfuru;
dobe iche l'ẹke unwunne iya phẹ nọ ono.

27 Bénjaminu bú ẹjo
nkuta-ọswa, ẹgu egwu
akurepho kfurukfuru.
O -bee l'utsu; yọ taa anũ,
o gburu.
O -bee l'urẹnyashi;
yo kee iphe, ọ lũtaru l'ọgu."

28 Ndu ono bụkota ndu ikfu Ízuru; ephe iri l'ẹbo. Iphe ono bụkota
iphe nna ephe kfuru nũ ephe teke ọogoru ephe ọnu. Iphe, bú onyenọnu
b'ọ gọru ọnu, gbaru iya nũ nũ.

Anwũhu Jékọpu

29 Ya ndono; yọ bya ekeeru ephe ekpe; sũ ephe: "Lẹ ya abyaakwa ọla-
kfũ ndiche iya phẹ. Unu likwa-a ya l'ẹke e lĩru nna iya l'ọgba, nọ l'alị
Éfurọnu, bú onye Hetu;

³⁰ mbụ ọgba ono, nọ l'alị Makupela l'iku Mamure lẹ Kénanu, bụ ẹke Ébirihamu zụru Éfuronu onye Hetu yele alị, tso iya nụ t'ọ bụru ẹke ee-lije odzu.

³¹ Ọ bụ l'ẹke ono b'e liru Ébirihamu yele nyee ya; mbụ Séra; bụru l'ẹke ono b'e liru Áyizaku yele nyee ya; mbụ Ribéka; bukwaruphu l'ẹke ono bẹ ya liru Lii.

³² Alị ono yele ọgba ono, nọ iya nụ ono b'a zuru ndu Hetu."

³³ Jékopu eketsuaru unwu iya ekpe ono; chiru ọkpa dobe l'oshi azẹe ya; tų-bua ume; lakfushia ndiche iya phẹ.

50

¹ Jósẹfụ abya atụ nna iya gbirimu; bya etsuta iya ọnu; wata ẹkwa.

² Ya ndono; Jósẹfụ abya ezia ndu dọkinta, ejeru iya ozi t'ephẹ kwakọbe odzu nna iya t'ẹ b'o rehu. Ẹphẹ ekwe bya akwakọbe odzu ono.

³ Iphe ọ nataru ẹphẹ bụ ụkporo abalị ẹbo t'ephẹ gude kwakọbe odzu ono; kẹ l'ọ kwanụ ẹge ono bẹ ọonataje; t'ẹ gude kwakọbe odzu.

Ndu Íjiputu akwaa ẹkwa iya ụkporo abalị ẹto l'abalị iri.

⁴ A ratsulephu ẹkwa iya ono; Jósẹfụ asụ ndu ozi Fero: "Ọ -bụru lẹ ya nọ unu l'obu; unu kfuru Fero

⁵ lẹ teke nna iya abya anwụhu b'ọ sụkwaru tẹ ya riaru iya angụ lẹ ya e-jee je eli-a ya l'ili, ọ tųru doberu onwiya l'alị Kénanu. Ọo ya bụ t'a haa ya tẹ ya je elia ya. Teke ya litsuaru iya; ya alata."

⁶ Fero asụ iya: "T'o jekwa je elia nna iya l'ẹke, ọ sųru t'o riaru iya angụ l'oo-je je elia ya."

⁷ Tọ dų iya bụ; Jósẹfụ atụgbua jeshia oli nna iya. Iphe, bụ ndu, bụ ishi l'oru Fero awụ-tsoru iya. Ndu, bụ ọgurennya l'ufu eze; ndu, bụ ọgurennya l'alị Íjiputu;

⁸ ndibe Jósẹfụ kpamukpamu; unwunne iya; mẹ iphe bụ ndu nna iya l'ephẹ ha awụ-lihu tsoru Jósẹfụ; ẹphẹ ejeshia oli nna iya ono. Ọ bụphu unwegirima ẹphẹ; mẹ elu ẹphẹ bẹ ẹphẹ haru lẹ Góshenu.

⁹ Ụgbo-inya; mẹ ndu l'agba inya; bẹ ẹphẹ l'iya yikwaphu. Ọ bụlephu l'ephẹ zaru l'igwe je.

¹⁰ Ẹphẹ erua ẹke, eetsuje balị lẹ Atadu l'iku Ẹnyimu Jódanu; nọdu l'ẹke ono raa ẹkwa Jékopu rashia ya ike. Jósẹfụ anọo l'ẹke ono abalị ẹsaa; nọoru nna iya l'ulo-ẹkwà.

¹¹ Ndu Kénanu, bu l'ẹke ono anụa ẹkwa-aphụ, aara l'ẹke ono, eetsuje balị lẹ Atadu ono; sụ: "Ọ kwa ẹkwa-anwụhu bẹ ndu Íjiputu akwa ẹge ono." Ọo ya kparu iphe eekuje ẹke ono, nọ l'iku Jódanu ono "Ébẹlu-Mizaremu."*

¹² Tọ dų iya bụ; unwu Jékopu emee ẹge ono, ọ sųru t'ephẹ mee ono;

¹³ pata odzu iya jeshia Kénanu je elia ya l'ọgba, nọ l'egu Makupela l'iku Mamure, bụ ẹke Ébirihamu zųtaru Éfuronu onye Hetu yele alị, tso iya nụ; t'ọ bụru ẹke, ee-lije odzu.†

¹⁴ Jósẹfụ elitsua nna iya ono yele unwana iya; mẹ iphe bụ ndu ono, tso iya je oli odzu ono alashia azụ lẹ Íjiputu.

Jósẹfụ agurụ unwana iya nvụ

* 50:11 50:11 Iphe Ébẹlu-Mizaremu bụ bụ "ẹkwa-anwụhu ndu Íjiputu". † 50:13 50:13 Ndu 7:16.

¹⁵ Unwanna Jósefu abya aphua le nna phe nwuhuwaru; bya asu: “L'o nwekwaru ege oo-du; Jósefu evukwaduru ejo iphe ono, ephe meru iya ono l'obu; bya kfu ephe ugwo iya.”

¹⁶ To du iya bu; ephe abya ezia ozi t'e je ezia Jósefu; su iya: “L'o nwekwaru okwa, nna ngu nmaru b'o nwuhuderu.

¹⁷ 'O suru t'ayi kfuru ngu: “Le yebdua, bu Jékopu aro ngu t'i guaru unwanna ngu-a nvu l'iphe, du eji ono, ephe meru ngu ono; me l'iphe bu eke, ephe meru ngu eji.”

“Nta-a be ephe aro ngu t'i guaru ephe nvu l'iphe, du eji ono, ephe meru ngu ono; l'ephe bukwa-a ndu ozi ke Nchileke ke nna ngu.” Ozi ono erua Jósefu nchi; yo wata ekwa.

¹⁸ Unwanna iya ono awu-kfuta iya; bya ebyishiru iya ikpere; su iya: “L'ephe l'ephe ha bukotaakwa ohu ngu.”

¹⁹ Jósefu asu ephe: “Unu ba atsushi egvu; ke l'e to budu iya bu Nchileke.

²⁰ O bu oswi-okfu l'unu riru t'unu mee yebe Jósefu ejo iphe; obu le Nchileke meru t'o buru iphe-oma; k'ophu ee-shi ege ono dzota ndu, du l'igwe, bunu iya bu iphe-a, eme nta-a.

²¹ Oo ya bu t'unu ba atsushi egvu. Ya a-nodu anu-a unu nri; unu l'unwu unu.” Yo gude olu-odoo kfuru yeru ephe; mee t'obu rua ephe ali.

Anwuhu Jósefu

²² Jósefu eburu le Ijiputu ye ndibe nna iya. Iphe o noru bu ukporo afa ise l'afa iri.

²³ O no ndzu; phu unwunwa Ifuremu; nodukwaphu ndzu; a mushia unwegirima ke Makiru, bu nwatibe Manase; yo hetatsua ephe.

²⁴ Ya ndono; Jósefu asu unwanna iya: “Le ya abyaakwa anwuhu. Ole ya marua le Nchileke e-yeru unu eka dufuta unu l'ali-a; dulala unu azu l'ali ono, o kweru Ebirihamu; me Ayizaku; me Jékopu ukwa iya; tsua ya etomu ono.”

²⁵ Jósefu emee; unwu Izurelu eriaru iya nte le Nchileke e-yeru-a ephe eka; t'ephe vuta odzu iya vulaa teke ephe a-nodu ala.

²⁶ To du iya bu; Jósefu anwuhu l'o notsuaru ukporo afa ise l'afa iri. Ephe abya akwakobe iya; tee ya manu banu; kua ya l'igbe-odzu dobe le Ijiputu.

Awufu

Ndu Íjiputu akpa ndu Ízurelu ẹhu

¹ Owaa bu ẹpha unwu Ízurelu; ndu tso Jékọpu laa Íjiputu. Onyenọnu be chi ndibe nk'ia lashia ẹke ono.

² Rúbenu; Símiyọnu; Lívayi; Júda;

³ Ísaka; Zébulọnu; Bénjaminu;

⁴ Dánu; Náfutali; Gádu; me Ásha.

⁵ Ndu bu o-shi-l'eri Jékọpu du ọkporo madzọ ẹto l'umadzu iri l'ẹphe ha. Jósefu nọhawa lẹ Íjiputu anọno.

⁶ Tọ du iya bu; Jósefu l'unwunne iya; me ndu ọgbo onanu l'ẹphe ha anwushihukota.

⁷ Obenu lẹ ndu Ízurelu nọlee l'azushi; bya abarahụ l'eje. Ẹphe abya azua kwatakpo ha nshinu; k'ọphu ẹphe bya achiko ali ono dzuru.

⁸ Ya ndono; onye eze ọphungu, ẹ-ta madu kẹ Jósefu achilahaa ndu Íjiputu.

⁹ Yọ sụ ndu ali iya: "Unu lenu lẹ ndu Ízurelu-a kaakwa ayi l'igwe; l'abyawa ayi oka ike.

¹⁰ Unu byakwa t'ayi gude àkò lepyabe ẹphe ẹnya; ọdumeka be ẹphe a-kakwa l'igwe. O -buru l'a nọnyaaru; ọgu daa be ẹphe e-tsokwaru ndu ohogu ayi; tso ayi ọgu; shi ẹge ono haa ali-a wufu."

¹¹ Ya ndono; ndu Íjiputu abya afọ madzọ; mee ẹphe udumali; sụ t'ẹphe dzujeru ndu Ízurelu ozi mkpọ-nyi-ẹnya. Ẹphe bya akpuaru Fero mkpukpu Pyitomu; me mkpukpu Rameses t'ọ buru ẹke aa-kwakọbejeru Fero ẹku iya.

¹² Obenu l'o gbe abuje; a -ka ẹphe ọkpa ẹhu; ẹphe egbe ka azuzu; ka l'igwe; ji ẹkemeke ọbule. Ndu Íjiputu akabakpooru ọtsu ndu Ízurelu egvu;

¹³ bya akabakpooru ẹphe odzuru ozi mkpọ-nyi-ẹnya.

¹⁴ Ẹphe egude ozi mkpọ-nyi-ẹnya mee; ndzu aburu ẹphe nggumaphu. Ẹphe akpabẹ ẹphe ozi l'oyo buloku; me l'odzo ẹja; mekwaphu ozi ẹgu. Ozi, ndu Íjiputu edzuru ẹphe abukotaru ozi mkpọ-nyi-ẹnya.

¹⁵ Eze ndu Íjiputu asụ unwanyi, eswije ndu Ízurelu ime, ẹpha ẹphe bu Shifura; me Puwa:

¹⁶ "Teke unu a-nọdu eswi unwanyi Ízurelu ime; unu lejee ẹnya; phu iphe ẹphe muru. O -buru nwoke; unu egbu ya. Teke o bu nwanyi; unu ahaa ya t'ọ nọdu ndzu!"

¹⁷ Obenu l'unwanyi ono, eswi ime ono atsu Nchileke egvu; k'ọphu ẹphe ta adujedu ike ome iphe ono, eze ndu Íjiputu ziru ẹphe ono. Ẹphe ahaje unwegirima unwoke; t'ẹphe nọdu ndzu.

¹⁸ Ya ndono; eze ndu Íjiputu abya ekukobe unwanyi ono, eswije ime ono; sụ ẹphe: "Nanụ ẹge o du be unu eme ẹge-a? Nanụ ẹge o du be unu ahaje unwegirima unwoke; t'ẹphe nọdu ndzu?"

¹⁹ Unwanyi ono, eswije ime ono asụ Fero l'unwanyi Hiburur ta dukwa l'ọ bu unwanyi Íjiputu. L'ẹphe shihukwaru ike; k'ọphu bu lẹ temanu tẹ unwanyi, eswi ime ruta; be ẹphe gbe zedawa nẹ.

²⁰ Nchileke emeeru unwanyi ono, eswi ime ono iphe-oma; ndu ke izurelu abya azua; kabaaru l'igwe.

²¹ Nchileke egude ke l'unwanyi ono, eswi ime ono atsü iya egvu; mee ephe; ephe abya amutatsua nwa nk'ephe.

²² Ya ndono; Fero abya atüaru ndu nk'ia l'ephe ha ekemu; sü: "O -büru le ndu Híburu müru nwa; o -büru nwoke; t'e jeje je echee ya le Enyimu Náýilu! O -büru nwanyi; t'a haa ya t'o ndu ndzu!"

2

Amumu Mosisu

¹ Ya ndono; nwoke, shi l'onu-ulo Lívayi abya alua nwanyi, shikwaphu l'onu-ulo Lívayi.

² Nwanyi ono abya atsüta ime; müa nwata nwoke. Yö phulephu le nwata ono ama mma nshinu; hee ya l'edomi onwa eto.

³ A nonyaa; t'o duhe ike domikota iya. Yö bya egbuta èji; kpaaru iya nkata; bya echia ya ura mbeke. Yo kuta nwata ono ye le nkata ono; pata je edobe l'iku Enyimu Náýilu eke èji zeru ezeze.

⁴ Nwunne Mosisu ke nwanyi eje evudo ote-nya t'o maru iphe, e-eme nwata ono.

⁵ Ya ndono; nwatibe Fero ke nwanyi ejeshia oghu ehu le Enyimu Náýilu ono. Yehe unwu-mgboko, ejeru iya ozi ayiru eje l'iku enyimu ono. Yö phua nkata ono l'eke o no l'ime èji ono; zi nwamgboko, bu ohu iya t'o je wotaeduru iya eya.

⁶ Yo kpuhaa ya; bya aphua nwata ono. Nwata ono l'ara ekwa; imiko iya egude iya. Yö sü: "O kwa nwatibe onye Híburu ndo-o!"

⁷ Nwunne nwata ono ke nwanyi asü nwatibe Fero ono: "T'e ya jewaru je ekuaru ngu nwanyi Híburu, e-heru ngu nwata ono to?"

⁸ Yö sü iya t'o je. Nwamgboko ono atugbua je ekua nne nwata ono.

⁹ Nwatibe Fero ono asü nne nwata ono t'o kuta nwata ono je ehéfutaru iya; le ya a-kfu ya-a ugwo. Ya ndono; nwanyi ono ekuta nwata ono je ehelahaa.

¹⁰ Nwata ono evutalephu; yo duta iya dulaaru nwatibe Fero; yö büru nwa iya. Yö gua ya Mosisu; ke l'o süru l'oo nwata, ya gutaru le mini.

Mosisu agba ala Mídiya

¹¹ Ya ndono; yo be ujiku lanu le Mosisu vufutawaru; yo jeshia eke ndu nk'ia no l'eke ono, ephe eje ozi mkpo-nyi-nya ono. Yö phua onye Íjiputu eke oochi onye Híburu iphe, bu onye lanu le ndu nk'ia.

¹² Yö chikaa nya; chikaa nya; t'o du onye o phuru. Yo gbua onye Íjiputu ono; kpota eja kpochia ya.

¹³ Yo be echile iya; yö tugbua odo je aphua ndu Híburu umadzu labu eke ephe alu ogu. Yö ji onye ophu achö okfu: "Nanu ege o du be iichi onye Híburu ibe ngu iphe?"

¹⁴ Onye onanu asü iya: "Bu onye meru ngu onye ishi; me onye ikpe l'eke ephe no? T'i mewa t'i gbua ya ege i gburu onye Íjiputu phü?" Ya ndono; Mosisu atsulahaa egvu; ria; sü: "Iphe-a, ya meru-a b'e gbe madzuwaru nu."

¹⁵ Fero anulephu iphe ono; melahaa te ya gbua Mosisu. Obenu le Mosisu gbalaru l'ufu Fero; gbaru lashia ali ndu Mídiya je eburu. Yo rua je adugaru anodu l'iku welu.

¹⁶ Yo nweru onye agwajeru ndu Mídiya iphe, mɔtaru unwu-mgboko ɛsaa. Unwu-mgboko ono abya lɛ wɛlu ono okuta mini ye l'iphe eeyejeru anu mini tɛ aturu nna ɛphe ngua.

¹⁷ Yo nweru ndu odo, eche aturu, byaru bya achifu ɛphe. Ya ndono; Mosisu egbeshi je eyetaru ɛphe ɛka; kuta mini doberu aturu ɛphe.

¹⁸ Unwu-mgboko ono alatalephu; nna ɛphe; mbu Ruwelu; aji ɛphe: “? Nanu ɛge o du be unu latakeberu ɛgwegwa ɛge-a ntanu?”

¹⁹ ɛphe asu iya l'o nweru nwoke Ijiputu, nafutaru ɛphe l'eka ndu eche aturu ndu ophu; bya esetakwaphu mini doberu aturu ɛphe; t'o ngua.

²⁰ Yo ji unwada iya ono: “?Nanu onye ophu? ?Bu ngunu kparu iphe unu paru iya haa? Unu je ekua ya t'o bya eria nri.”

²¹ Mosisu ekweta tɛ yɛle nwoke ono e-buru. Yo duta nwatibe iya ophu eeku Zipora kee Mosisu; yɔ luru.

²² Zipora abya amɔtaru Mosisu nwata nwoke. Mosisu agua ya Geshomu; kele Mosisu sɔru: “Ya bu mbyamumba l'ali ndu ohodo.”

²³ A nonyaa; eze ndu Ijiputu anwuhu. Ndu Izurelu anodu l'ude; l'echi mkpu; l'ara t'e yeru ɛphe ɛka l'iphe-ɛhuka, ɛphe eje k'abubu ono, ɛphe bu ohu ono. ɛkwa ono, ɛphe ara ono abya erua Nchileke nchi.

²⁴ Nchileke anua aphu ono, ɛphe agu ono; bya anyata ndzu, ɛphe lɛ Ebirihamu; mɛ Ayizaku; mɛ Jekopu gbaru.

²⁵ Nchileke abya aghaa ɛnya; lee ndu Izurelu; rilahaa oriri ɛhu ɛphe.

3

Mosisu yɛle oku, enwu l'iru nwoshi

¹ Ya ndono; Mosisu l'eche aturu Jeturo, bu nna nyee ya, bukwa iya phɔ bu onye agwajeru ndu Mídiya iphe. Yo be ujiku lanu; Mosisu achita aturu ono jeshia ɛke, teru ɛnya l'echi-ɛgu. Yo bya ejerua l'ugvu Horebu, bu iya bu ugvu Nchileke.

² Yo nodu l'ɛke ono; ojozi Ojejoje egude ire-oku, enwu l'iru nwoshi hee ya l'ifu. Mosisu aphua l'oku ono enwu l'iru nwoshi ono; obenu l'ɛ to kedu iya ekeke.

³ Mosisu asu tɛ ya jeedu je aphu iphe owaa, du biribiri, eme nu-a; tɛ ya maɛduru iphe, meru iphe, oku ono te ekedu nwoshi ono ekeke.

⁴ Ojejoje aphulephu l'o kpiritawaru ntse tɛ ya phɔ iphe ono; Nchileke eshi l'iru ono kua ya: “Mosisu! Mosisu!”

Mosisu aza iya; sɔ iya: “L'o kwa iya ndo-o.”

⁵ Nchileke asu iya: “Ba akpitahekwa ntse odo! Yefu akpokpa ngu; kɛ l'ɛke ono, iivudo ono bu ali, du nsɔ.”

⁶ Yo sukwapu Mosisu: “Oo yɛbedua bu Nchileke kɛ nna ngu; buru Nchileke kɛ Ebirihamu; buru Nchileke kɛ Ayizaku; bukwaruphu Nchileke kɛ Jekopu.” Mosisu a-nu l'iya phɔ; wohaa ifu; kɛ l'ootsu egvu ole Nchileke ɛnya.

⁷ Ojejoje asu iya: “Lɛ ya phɔwaru iphe-ɛhuka, ndu nk'ia eje lɛ Ijiputu. Ya nuwaru mkpu, ɛphe echi; sɔ t'a dzofuta ɛphe l'eka ndu udumali. Iphe-ɛhuka, ɛphe eje be ruwaru iya l'ehu.

⁸ Oo ya bu; lɛ ya byawaru tɛ ya nafuta ɛphe l'eka ndu Ijiputu; duru ɛphe lashia l'ali, du mma; ha nshinu; bya aburu ali-otsu ndu Kɛnanu; mɛ kɛ ndu Hetu; kɛ ndu Amoru; kɛ ndu Pɛrezu; kɛ ndu Hevu; mɛ kɛ ndu Jebusu.

⁹ Nta-a bẹ mkpu, ndu Ízurelụ echi ruwaru iya nchị. Ya aphụwa ẹge ndu Íjiputu gude akpa ẹphe ẹhu.

¹⁰ Nta-a bẹ ya ezi ngu t'ì jekfube Fero je edufuta ndu nk'íya, bụ ndu Ízurelụ lẹ Íjiputu!"

¹¹ Obenu lẹ Mósísu sùru Nchileke: "Bụ onye bẹ ya bụ k'ọje ọkpofu Fero l'ifu; dufuta ndu Ízurelụ lẹ Íjiputu?"

¹² Nchileke asụ iya: "Ya e-swíru ngu-a eswíru. Ọdo bụ l'owaa a-burú iphe-ọhubama, ịi-gude maru l'ọo yẹbedua ziru ngu: I -dufutalephu ndu ono lẹ Íjiputu bẹ unu a-baru yẹbe Nchileke ẹja l'ugwu-a."

¹³ Mósísu asụ Nchileke: "Ọ -bụkwanuru lẹ ya jekfuberu ndu Ízurelụ je asụ ẹphe: 'Lẹ Nchileke kẹ nna ẹphe zikwaru iya tẹ ya byakfuta ẹphe.' Ẹphe -jikwanu iya ẹpha ngu; ?bụ ngunu bẹ ya e-kfuru ẹphe?"

¹⁴ Nchileke asụ Mósísu: "YA BỤ ONYE YA BỤ. Iphe, ịi-kfuru ndu Ízurelụ bụ: 'L'ọo YEBEDUA bẹ ziru ngu t'ì byakfuta ẹphe.' "

¹⁵ Nchileke asụkwaphu Mósísu t'ọ sù ndu Ízurelụ: "L'ọo Ojejoje,* bụ Nchileke kẹ nna unu phẹ; mbụ Nchileke kẹ Ẹbiríhamu; Nchileke kẹ Áyízakú; mẹ Nchileke kẹ Jékọpu; bẹ ziru ngu t'ì byakfuta ẹphe. Ọ bụ ẹpha iya ndono gbururu jeye lẹ gbururu; buru ẹpha ono bẹ ee-gude maru iya tsube l'ogbo rua l'ogbo.

¹⁶ "Tugbua je ekukobe ndu bụ ọgurennya lẹ Ízurelụ; sù ẹphe lẹ Ojejoje, bụ Nchileke kẹ nna unu phẹ; mbụ Nchileke kẹ Ẹbiríhamu; mẹ kẹ Áyízakú; mẹ kẹ Jékọpu byakfutaru ngu bya asụ lẹ ya lewaru unu ẹnya; bya aphụ egbe iphe, eeme unu lẹ Íjiputu.

¹⁷ Ya kwewaru ụkwa lẹ ya e-dufuta unu l'iphe-ẹhuka, unu eje lẹ Íjiputu; duru unu je edobe l'ẹgiri alí ndu Kénanu; mẹ kẹ ndu Hetu; kẹ ndu Amọru; kẹ ndu Pérezu; kẹ ndu Hevu; mẹ kẹ ndu Jebusu.

¹⁸ "Ndu bụ ọgurennya lẹ Ízurelụ e-geberu ngu-a nchị. Ọo ya bụ lẹ nggubedua; mẹ ndu bụ ọgurennya a-yì jekfube eze ndu Íjiputu je asụ iya: 'Lẹ Ojejoje, bụ Nchileke kẹ ndu Híburu; bẹ byakfutakwaru unu. T'ọ hanu unu t'unu jee ịje ujiku ẹto lufu l'echi-ẹgu; je egwooru Ojejoje, bụ Nchileke unu ẹja.'

¹⁹ Ya makwaru-a l'eze ndu Íjiputu te ekwedu t'unu je; gbahaa l'e meru iya l'ẹka ike.

²⁰ Ọo ya bụ lẹ ya a-machị ẹka; gude iphe, dụ biribiri, ya e-me lẹ Íjiputu nua ẹphe chikfuu. Teke iphe ono -metsuaru bẹ oo-kwetaa haa unu t'unu la.

²¹ "Ya e-me tẹ ndu Ízurelụ nọdu ndu Íjiputu l'obu; k'ọphu bụ; unu -ladelephu; t'unu ba agba ẹka.

²² Iphe, bụ nwanyi Ízurelụ, nonu a-rọta onye obutobu iya; m'ọ bụ nwanyi, bu l'ulo iya iphe, e meru lẹ mkpọla-ọcha; mẹ ọphu e meru lẹ mkpọla-ododo; mẹ uwe, unu e-ye ụnwegirima unu. Ọo ya bụ unu eshi ẹge ono gwoo iphe ndu Íjiputu gude la."

* **3:15 3:15** *Ojejoje* bụ ẹpha, Nchileke kuru onwiya. E -je iya edede lẹ Híburu bẹ iphe ee-de bụ YHWH. YHWH aburú akpuru okfu, ẹ ta gu-ghedu agughe. Yọ dụ l'ọ bụ ọphu aa-sù l'iphe bụ "ọ-kọ-l'ẹpha." Ọ bụ ẹge ee-shi t'a agụ-je iya agugu; bẹ ndu ka iya amama bya edeshia akpuru okfu ndu ọphu e tsuru kpọngu kpọngu ye iya; yọ buru Yahuwe; k'ọphu aa-duje ike kpọo ya. Iphe, e deru iya lẹ Ikwo bụ Ojejoje, bụkwanu l'ọ bụ onye ẹ te nwedu teke o shi; to nwe teke ọ -nonyaa; tọo nọhe.

4

Iphe-ophulenyā, Mosisu e-meshi

¹ Mosisu asu: “?Q -bukwanuru l'ephe te kwetadu iphe, ya kfurū; m'o bukwanu l'ephe te kweđu ngaberu iya nchi; su l'o bu ejo-ire; le Ojejoje ta abyakfutadu iya-e?”

² Ojejoje aji iya: “?Bu nguṇu b'i gude l'eka ege ono?”

Yo su iya l'o kwa mgboro.

³ Ojejoje asu iya t'o togbo iya l'ali!

Yo togbo iya. Yo ghoo agwo. Yo ye okpa l'oso.

⁴ Ojejoje asu iya: “Machia eka gude iya le mgbodzu!” Mosisu abya amachia eka; zu agwo ono. Yo ghoo; bya aburu mgboro ege o shi buru.

⁵ Ojejoje asu iya l'iphe ono bu k'opu epe e-kweta le Ojejoje, bu iya bu Nchileke ke nna epe; mbu Nchileke ke Ebirhamu; Nchileke ke Ayizaku; me Nchileke ke Jekpu be byakfutaru ngu nu.

⁶ Ojejoje asukwaphu Mosisu t'o nwua eka le mkpuli uwe* iya! Mosisu abya enwua ya. T'o wofuta eka; be ehu-labu mewaru iya eka; yo chahuwa phorphoro.

⁷ Nchileke asu iya: “Ngwaa; yepu eka ngu azu le mkpuli-epu ngu!” Mosisu abya eyepu iya azu. Yo wofuta iya; ehu-labu ono emishihuwa; eka iya adukotawa iya ege ehu iya ibe iya opu du.

⁸ Ya ndono; Ojejoje asu: “Q -buru l'ephe te ekwetadu nke ngu; m'o kwanu l'ephe ta angabeduru ngu nchi l'iphe-ophulenyā ke mbu pu be epe e-kweta-a k'ebowa.”

⁹ Opu; o -buru l'ephe te kwetadu; o -bukwanuru l'ephe ta ngabeduru ngu nchi l'iphe-ophulenyā labu-wa; nggu eje ekuta mini le Enyimu Nanyi; bya awushi l'ali okponku. Mini ono, i kutaru l'enyimu ono a-gho mee l'ali l'eke ono.”

¹⁰ Mosisu asu Ojejoje; “Nnajiufu; ya ta amakwa ege aasaje okfu. Tsubekpoo le mbu byeye nta-a, iikfu eyeru yebu nwozi ngu-a be ya bulephu onye apa ire apapa; bya aburu onye atsu ntu.”

¹¹ Ojejoje asu iya: “?Bu onye meru onu madzu? ?Bu onye emeje madzu t'oda nkichi; m'o bu t'onu buru iya kpurukuduku? ?Bu onye emeje madzu t'o pu uzo; m'o bu t'o tsu ishi? ?To budu yebedua, bu Ojejoje?”

¹² Ngwaa; je! Ya e-yetaru ngu-a eka t'i kfu okfu; zikwa ngu pu iphe, ii-kfu.”

¹³ Obenu le Mosisu suru iya: “Byiko; Onye nwe mu-nu; zia ya ru onye odo t'o je iya.”

¹⁴ Ya ndono; ehu eghulaha Ojejoje eghughu l'eke Mosisu no. Yo su Mosisu: “?Nwunne ngu; mbu Eronu, bu o-shi-l'eri Livayi eghe-e? Ya makwarua le Eronu maru ege eekfu okfu. Q nokwa l'uzo l'abya ngu ndzu. Odo bu l'ehu a-tso iya ena m'o -phu ngu.”

¹⁵ Ii-kfu ye ru iya; karu iya iphe, oo-kfu. Ya a-ndua eyeru unu ebo eka l'okfu okfu; lezijekwaphu unu iphe, unu e-meje.

¹⁶ Q bu Eronu e-kfuchitajeru ngu l'eke ndu Izurelu no. Q bu iya a-buru onu ngu; nggubedua adu l'o bu Nchileke l'eke, onono.

¹⁷ Olobu t'i gude mgboro-wa, i gude l'eka-wa; k'opu ii-gude iya mee iphe-ophulenyā ono.”

* 4:6 4:6 Iphe, eekfu okfu iya l'eka-a bu mkpuli uwe iya eke opu kpuchiru iya ephe; k'opu o du ududu l'ora eka l'ephe.

Mósisu alaphu azu le Íjiputu

¹⁸ Tò dù iya bụ; Mósisu abya ejekfu Jeturo, bụ nna nyee ya je asụ iya t'ò haa ya tẹ ya jekfu ndibe ephe Íjiputu je amaru; ?mẹ ephe nọ-kwadu-a ndzụ.

Jeturo ekweta; sụ iya t'ò tọkwa ẹhu.

¹⁹ Teke ono bẹ Ojejoje nọhawa l'alị Mídiya; sụ Mósisu t'ò tughua laphu azu le Íjiputu; kẹ l'iphe bụ ndu ono, shi achọ ndzụ iya ono nwushihukotawaru.

²⁰ Tò dù iya bụ; Mósisu abya eduta nyee ya; mẹ unwu iya; ephe enyikobe nkakfu-igara; yọ bụru ephe ọla Íjiputu. Yo wota mgboro Nchileke ono gude l'eka.

²¹ Ojejoje sụ Mósisu: "Í-lalephu Íjiputu; chikokwa iphe, dù biribiri ono, ya nuru ngu ike t'i mee l'ifu Fero ono mekota. Ole ya a-kpọ-chi iya okpoma akpọ-chi; k'ophu bụ l'ẹ too kwedu aha ndu Ízurẹlu t'ephe la.

²² Iphe, ii-kfuru Fero bụ l'ọo yẹbe Ojejoje sụru l'ọo Ízurẹlu bụ okpara iya.

²³ Ya kfuwaru ngu sụ t'i haa okpara iya ono t'ò la; k'ophu ọo-baru iya ẹja. Í-jika l'ẹ tị hadu iya t'ò la bẹ ya e-gbukwa okpara nkengu."

²⁴ Ya ndono; yọ rua l'uzo ẹke ephe raduru; Ojejoje abyakfuta Mósisu; melahaa tẹ ya gbua ya.

²⁵ Zipora ewota mkpuma, atsụ nkọ; bya ebuta nwatibe iya akpapyi; denyi Mósisu l'okpa; sụ iya le nta-a bẹ ephe lụwaru l'ẹhu mee.

²⁶ Ya ndono; Ojejoje ahaa ya. Teke ono, Zipora sụru l'ephe lụwaru l'ẹhu mee ono bẹ iphe, ọoru ẹka bụ k'obu utsù phụ.

²⁷ Ojejoje asụ Éronu t'ò je Mósisu ndzuta l'echi-egu. Tò dù iya bụ; Éronu agbakfu Mósisu l'ugvu Nchileke; je anmaa ya akpa.

²⁸ Mósisu abya akọkotaru Éronu iphemiphe ọbule, Ojejoje ziru iya t'ò je ekfua; mękwaphu k'iphe-ophulenyanya ono, Nchileke sụru t'ò meshia ono.

²⁹ Mósisu yele Éronu abya ekukota ndu bụ ọgurennya Ízurẹlu l'ephe ha;

³⁰ Éronu abya atuko iphemiphe ọbule ono, Ojejoje kfushiru Mósisu ono kfukotaru ephe. Yọ bya emee iphe-ophulenyanya ono l'ifu ndu Ízurẹlu;

³¹ ephe ekweta. Ephe anulephu le Ojejoje akpa ishi ephe; mẹ l'ọ phụwaru iphe-ehuka, ephe eje; fuzita; baaru Nchileke ẹja.

5

¹ E metsua; Mósisu yele Éronu ejekfu Fero je asụ iya: "Lẹ Ojejoje, bụ Nchileke kẹ Ízurẹlu sụkwaru t'ò haa ndibe iya t'ephe je agbaaru iya aji l'echi-egu."

² Fero aji ephe: "Bụ onye bụ Ojejoje; k'ophu ya a-ngabẹru iya nchị; haa ndu Ízurẹlu t'ephe tughua? Ya ta makwa Ojejoje ono; ya ta aha ndu Ízurẹlu t'ephe tughua."

³ Ephe asụ iya: "Nchileke ndu Híburu byakfutakwaru ephe. Hanua ephe t'ephe lufu l'echi-egu jee ije abali ẹto je agbaru Ojejoje, bụ Nchileke ephe ẹja. Odumeka bẹ oo-gudekwa o-me-l'ẹhu; m'ọ bụ ọgu gbushia ephe."

⁴ Obenu l'eze ndu Íjiputu kuru Mósisu yele Éronu; ji ephe: "Bụ ngunu kparu iphe unu jeru je achifuta ndu ono l'ozí ephe? Ngwaa; unu tughua laphu azu l'ozí unu!"

5 Yò sùkwaphu ephe: “Unu lewaru! Nta-a bẹ ndu Ízurelu hawaa l'igwe; unu abya akpòshilaha ephe ozi, ephe eje!”

6 O kwaphu mbòku ono bẹ Fero kuru ndu udumali; mẹ ndu bụ ishi l'ozi ndu Ízurelu; sù ephe:

7 “Unu ba anụjehe ndu Ízurelu ẹswa, ephe e-gudeje ayo ẹja! T'ephe jeje je achọ ẹswa chita l'onwephe!”

8 O ẹ t'ọ bụkwaru ẹja ole, ephe shi ayọtajehawaa lẹ mbụ bẹ unu e-me ephe t'ephe yotaje. Unu be egbubotakwa iphe l'ẹja ole, ephe shi ayọtajehawaa. Ephe bụ ndu ẹniruru. Yò buru iya kparu iphe, ephe echị mkpu t'a haa ephe t'ephe je egwooru Nchileke ephe ẹja.

9 Unu kabaa ephe ọkpabe ozi; k'ophu ụzo k'oje ọngabe nchị lẹ ntumatu ta dūheduru ephe.”

10 Ya ndono; ndu udumali; mẹ ndu bụ ishi l'ozi ono asụ ndu Ízurelu: “Qwaa iphe, Fero ekfu. O sùru t'ẹ ba nūjehe unu ẹswa.

11 T'unu jeje je achita iya l'onwunu l'ẹke unu phuru iya. O ẹ ozi unu; b'e te egbubotakwa iphe m'ọo nanu.”

12 Tò dū iya bụ; ndu Ízurelu agbakashihu tsoru alị Íjiputu l'ọ ha; chọlahaa ẹswa, ephe e-vuta gude ayo ẹja obu.

13 Ndu udumali achilaha ephe kpabekpabe; sù ephe: “T'ephe yotadzua ẹja ole, ephe shi ayọtaje l'uboku teke phụ, e shi evutajeru ephe ẹswa phụ!”

14 Ndu udumali Fero abya echilaha ndu ishi l'ozi ndu Ízurelu ono iphe; mbụ ndu ono, ephe fọtaru dobe t'ephe letaje ndu Ízurelu ẹnya ono; sù ephe: “?Bụ ngunu kparu iphe, unu ta yọ-dzudu ẹja unu ụnyaphua; mẹ ntanụ ẹge unu shi ayo-dzujehawa iya?”

15 Ndu ishi l'ozi ndu Ízurelu ono abya awukfu Fero; sù iya: “?Bụ ngunu bẹ iime ephebe ndu ozi ngu ẹge-a?”

16 Ndu ozi ngu b'e te vutajeheduru ẹswa; ẹmanu a sùkwaphu t'ephe yoo ẹja. E chilaha ndu ozi ngu iphe; l'ẹke ọ kwa ndu nke ngu b'o shi l'ẹka.”

17 Fero asụ: “O bụ kẹ mmanu ono, unu nọ ono kparu iphe, unu wataru okfu t'a haa unu t'unu je egwooru Ojejoje ẹja.

18 Unu tugbua nta-a je eje ozi, unu eje. E te evutaheduru unu ẹswa. O ẹ mkpakọ bụkwa t'unu yota-dzujee ẹja ole, unu shi ayọtaje!”

19 Ndu ishi l'ozi ndu Ízurelu abya amaru l'ephe nmawaru lẹ gangu; l'ephe nùtsuaru l'e te egbubotadu iphe l'ẹja ole, ephe shi ayọtaje l'uboku.

20 Ephe alufutalephu l'ufu Fero; phua Mosisu yele Ẹronu l'ẹke ephe vudo l'ẹche ephe;

21 su ephe: “Tẹ Ojejoje lekwa ẹnya l'iphe-a, unu meru-wa; kpée unu ikpe iya! Kẹ l'unu kpatawaru; ephe abya adu Fero yele ndu ozi iya ashị. Nta-a bẹ unu wowaru mma ye ephe l'ẹka t'ephe gbushia ephe.”

Ụkwa Nchileke lẹ ya a-dzofuta ndu Ízurelu

22 Mosisu ejekfu Ojejoje bya asụ iya: “Nggube Nnajiufu! ?Bụ ngunu kparu iphe, i wataru ndu-a egbe iphe-ẹhuka ọwaa? ?Bụ ngunu kparu iphe, i ziru iya egbe ozi ọwaa?”

23 Keshinu teke ya jekfutsuaru Fero je egude ẹpha ngu kfuru yeru iya b'o wataru iphe-ẹhuka, dū ẹge-a tukobe ephe l'ishi. Ophu 'onwedū iphe, i meru lẹ phuu gude dzofuta ndu nke ngu.”

6

¹ Ya ndono; Ojejoje asụ Mósísi: “Nta-a bẹ ịi-phunua iphe, ya e-me Fero. Kẹ l'ọo ẹka-ike bẹ ya e-gude mee; yọ haa ẹphe; mbụ l'ọo ẹka-ike bẹ ya e-gude mee; yọ chifu ẹphe l'alị iya.”

² Nchileke asụ Mósísi: “L'ọo yẹbedua bụ Ojejoje.

³ Ya seru Ẹbiríhamu l'ifu; see Áyízáku l'ifu; sekwaaphu Jékọpu l'ifu; kfurú ẹphe l'ẹpha iya bụ Nchileke, bụ Ọkaríbe-Kakọta-Ike. Obenu l'ẹpha iya ono, bụ Ojejoje ono bẹ ya te medu t'ẹphe maru.

⁴ Ẹphe l'iya abya agbaa ndzụ lẹ ya a-nụ ẹphe alị Kénanu, bụ ẹke ẹphe shi buru l'ọ bụ ndu larú alala.

⁵ Ọdo abụrú lẹ ya nụwaru ude, ndu Ízurẹlú atsy; mbụ ndu ono, ndu Íjiputu meru; ẹphe abụrú ohu ono; nyata ọgba-ndzụ iya ono.

⁶ “Ọo ya bụ; unu sụ ndu Ízurẹlú: ‘L'ọ bụ yẹbedua bụ Ojejoje. Ya a-nafuta unu l'ozí mkpọ-nyí-ẹnya ono, ndu Íjiputu dzuberu unu ono; mee t'unu nweru onwunu; t'unu ba bụhe ohu ẹphe. Ya a-machị ẹka iya gude dzofuta unu; bya emeshia iphe, dụ biribiri gude nua ẹphe aphụ.

⁷ Ya e-me unu; unu abụrú ndu nk'íya; yẹbedua abụrú Nchileke unu. Ọo ya bụ; unu amaru l'ọo yẹbedua, bụ Ojejoje bụ Nchileke unu; mbụ onye ono, nafutaru unu l'ozí mkpọ-nyí-ẹnya ono, ndu Íjiputu dzuberu unu ono.

⁸ Ya e-duta unu dubata l'alị ono, ya palíru ẹka iya imeli; ria angu lẹ ya a-nụ Ẹbiríhamu; mẹ Áyízáku; mẹ Jékọpu ono. Ya a-nụ iya unu t'ọ buru okè-íphe unu. Ọo yẹbedua bụ Ojejoje.’ ”

⁹ Mósísi abya ezia ndu Ízurẹlú, iphe ono, Nchileke ziru ono. Obenu l'ẹphe te yeduru iya onu; kẹle mejí tọfuwaru ẹphe; l'ozí mkpọ-nyí-ẹnya ono, e dzuberu ẹphe ono.

¹⁰ Ojejoje asụ Mósísi

¹¹ t'ọ je ekfuaru Fero, bụ eze ndu Íjiputu t'ọ haa ndu Ízurẹlú t'ẹphe tughua lufu lẹ Íjiputu.

¹² Mósísi asụ Ojejoje: “Ọ -bụrú lẹ ndu Ízurẹlú ta ngaduru iya nchị; ? nanú ẹge Fero e-shi ngaarú iya nchị ẹge-a ya atsy ntsụ-a?”

¹³ Tọ dụ iya bụ; Ojejoje abya ekfuaru Mósísi yẹle Ẹrọnu okfu ẹhu ndu Ízurẹlú; mẹ okfu ẹhu Fero bụ, eze ndu Íjiputu; sụ t'ẹphe dufuta ndu Ízurẹlú lẹ Íjiputu.

Ọkpa-ikfu Mósísi; mẹ kẹ Ẹrọnu

¹⁴ Ọwaa bụ ndu, bụ ishi l'ẹnya-ufu nna ẹphe.

Unwu kẹ Rúbẹnu, bụ ọkpara Ízurẹlú bụ Hanọku; Palu; Hézurọnu; mẹ Kami. Ndu ono bụkota ndu ikfu Rúbẹnu l'ẹphe ha.

¹⁵ Unwu kẹ Símiyọnu bụ Jimẹlú; Jaminu; Ohadu; Jakinu; Zoharu; mẹ Shọlu, bụ nwanyi Kénanu mụtaru iya. Ndu ono bụkota ndu ikfu Símiyọnu l'ẹphe ha.

¹⁶ Ọwaa bụ ẹpha unwu Lívayi l'ẹge e deru ẹphe l'ẹkwo: Geshọnu; Kohatu; mẹ Merari. Lívayi nọru ụkporo afa ishingú l'afa iri l'ẹsaa.

¹⁷ Unwu Geshọnu l'ẹnya-ufu l'ẹnya-ufu bụ Libuni; waa Shimeyi.

¹⁸ Unwu Kohatu bụ Amuramu; Izuha; Hẹburonu; mẹ Uzẹlú. Kohatu nọru ụkporo afa ishingú l'afa iri l'ẹto.

¹⁹ Unwu Merari bụ Mahuli; mẹ Mushi. Ono bụ ndu ikfu Lívayi l'ẹge e deru iya l'ẹkwo.

²⁰ Amuramu be luru nwunne nna iya, bu Jokebedu. Yo mutaru iya Eronu; me Mosisu. Amuramu noru ukporo afa ishinguru l'afa iri l'esaa.

²¹ Unwu Izuha bu Kora; me Nefegu; owaa Zikiri.

²² Unwu Uzelu bu Mishelu; me Eluzafanu; owaa Sitiru.

²³ Eronu be luru Elisheba, bu nwatibe Aminadabu; bukwaruphu nwunne Nashonu ke nwanyi. Elisheba ono amutaru iya Nadabu; Abihu; Eliyeza; me Itama.

²⁴ Unwu Kora bu Asiru; me Elukana; owaa Abiyasafu. Ndu ono bu ndu enya-ufu Kora.

²⁵ Eliyeza Eronu luru nwatibe Putelu. Yo bya amutaru iya Finehasu.

Ndu ono bukota ndu ishi ufu ndibe Livayi l'ikfu l'ikfu.

²⁶ O bu Eronu ono; ye Mosisu bu ndu Ojejoje suru t'ephe shi le Ijiputu dufuta ndu Izurelu l'ephe ha!

²⁷ O bu ephe bu ndu, kfuru Fero, bu eze ndu Ijiputu ke odufuta ndu Izurelu l'alì Ijiputu. O kwaphu Mosisu ye Eronu lanu ono b'o bu.

Éronu bu onu, ekfuchitaru Mosisu

²⁸ Ya ndono; teke ono, Ojejoje kfuru yeru Mosisu l'alì ndu Ijiputu ono

²⁹ be Ojejoje suru iya: "O bu yebedua bu Ojejoje. Zikota Fero, bu eze Ijiputu iphemiphe obule ono, ya ziru ngu ono."

³⁰ Obenu le Mosisu suru Ojejoje: "Keshinu ya bu onye atsù ntsù; ?nanu ege Fero e-shi ngaberu iya nchi?"

7

¹ Tò dù iya bù; Ojejoje asù Mosisu: "Lekwa le ya mewaru ngu; t'i dù Fero l'ò bù Nchileke. Nwunne ngu Éronu abùru onye a-nòdu ekfuchitaru ngu okfu.

² Kfukotakwa iphemiphe obule, ya kfuru ngu. Nwunne ngu Éronu e-kfuru Fero t'ò haa ndu Ízurelu t'ephe lufu l'alì iya.

³ Obenu le ya a-kpò-chi Fero òkpoma. Ya e-meshi iphe-ophulanya; me iphe dugbaa biribiri l'alì Íjiputu;

⁴ obenu le Fero ta angaduru unu nchì. O bù teke ono be ya e-byi ndu Íjiputu èka; meshia iphe, dù biribiri; gude nua ephe aphù; shi ege ono dufuta ndibe iya, bù ndu Ízurelu l'ephe ha le Íjiputu.

⁵ Ndu Íjiputu a-marua l'ò bù yebedua bù Ojejoje teke ya machileruphu èka; byia ndu Íjiputu; dufuta ephe ndu Ízurelu l'èka."

⁶ Mosisu ye Eronu abya emee iphe Ojejoje ziru ephe.

⁷ Mosisu nwaru ukporo afa eno; Eronu anowa ukporo afa eno l'afa eto teke ephe jeru je ekfuru nu Fero.

Mgboro Éronu ghoru agwo

⁸ Ojejoje asù Mosisu ye Eronu:

⁹ "O -bùru le Fero suru unu t'unu mee iphe-ophulanya gude koshi iphe, unu ekfu; nggu asù Éronu t'ò wota mgboro iya togbò Fero l'ifu; t'ò ghò agwo!"

¹⁰ Ya ndono; Mósísu yẹlẹ́ Èrọ̀nu abya ejekfu Fero je emekota ẹ́ge Ojejoje ziru ẹ́phe. Èrọ̀nu atọ́gbọ Fero yẹlẹ́ ndu ozi iya mgbọ́ro ono l'ifu; yọ ghọ́o agwọ́.

¹¹ Fero abya ekukoo ndu mmamiphe; mẹ́ ndu amamanshi. Ndu njibya Íjiputu ono egude ọ́zo, ẹ́phe egudeje eme amamanshi; mekwaaphu iphe ono.

¹² Onyenọ́nu l'ẹ́phe ha abya atọ́gbokota mgbọ́ro nk'íya l'alí; yọ ghọ́shia agwọ́. Ole mgbọ́ro kẹ́ Èrọ̀nu bya achíko mgbọ́ro kẹ́ ndu ono lekota.

¹³ Obekwanu l'obu Fero kpọ́-chileru-a ẹ́ge ọ́ kpọ́-chiru; tọ́ ngarú ẹ́phe nchí, bú iya bú ẹ́ge ono, Ojejoje kfuhawaru ono.

Mini ghọ́ru mee

¹⁴ Ya ndono; Ojejoje asú Mósísu l'obu Fero kpọ́-chikwaru akpọ́-chi. Ọ́ jíkakwaru lẹ́ ya ta ahadu ndu Ízuru lẹ́ t'ẹ́phe la.

¹⁵ Sù iya: "Jekfu Fero l'ùtsu teke ọ́o-nọ́du eje l'ẹ́nyimu. Nọ́du l'íku Náýílú kwabẹ́ru iya; nggu ewota mgbọ́ro phụ, shi ghọ́o agwọ́ phụ gude l'ẹ́ka.

¹⁶ Nggu asú iya lẹ́ Ojejoje, bú Nchileke kẹ́ ndu Híburu zikwaru ngu t'í bya asú iya t'ọ́ haa ndíbe iya t'ẹ́phe la; k'ọ́phu ẹ́phe a-baru iya ẹ́ja l'ẹ́chi-ẹ́gu. Obenu lẹ́ keshinu teke ono b'ẹ́ to kwedu.

¹⁷ Ọ́waa iphe, Ojejoje ekfu: 'Lẹ́ shita l'iphe-a; bẹ́ jí-maru l'ọ́o yẹ́bedua bú Ojejoje. Yẹ́be Mósísu e-woru mgbọ́ro-a, ya gude l'ẹ́ke-a chia lẹ́ mini Náýílú. Mini ono aghọ́o mee.

¹⁸ Ẹ́ma, nọ́kota lẹ́ Náýílú a-nwùshihukota. Ẹ́nyimu ono eshihu erehu erehu; k'ọ́phu bú lẹ́ ndu Íjiputu ta adúdu ike ọ́ngu mini, shi iya nù. ' "

¹⁹ Ojejoje asú Mósísu: "T'ọ́ kfuaru Èrọ̀nu t'ọ́ wota mgbọ́ro iya machía l'iphe, bú mini, nọ́kota l'alí Íjiputu: l'iphe, bú ẹ́nyimu; iphe, bú ngele; iphe, bú okpuru; mẹ́ iphe bú mgbakọ́be-mini nọ́nu; t'ọ́ ghọ́o mee. Mee a-túko ẹ́kemeke ọ́bule dzuru l'alí Íjiputu; mbú je akpaa l'iphe bú ọ́do-mini; ndu ọ́phu a pyíru apyípyi; mẹ́ ndu ọ́phu a kpúru akpúkpu."

²⁰ Mósísu yẹlẹ́ Èrọ̀nu abya emee ẹ́ge ono, Ojejoje ziru ẹ́phe ono. Yọ́ bya eworu mgbọ́ro iya malia l'ifu Fero yẹlẹ́ ndu ozi iya; bya echia ya lẹ́ Ẹ́nyimu Náýílú. Mini, nọ́ l'ẹ́nyimu ono l'ọ́ ha agbanwee búru mee.

²¹ Ẹ́ma, nọ́kota lẹ́ Náýílú anwùshihukota. Mini ono eshikota erehu erehu; k'ọ́phu bú lẹ́ ndu Íjiputu ta dúdu ike ngua mini, shi iya nù. Mee ono achíko ẹ́kemeke ọ́bule sweta l'alí Íjiputu.

²² Ndu njibya kẹ́ ndu Íjiputu abya egude amamanshi mekwaaphu ẹ́ge ono. Tọ́ dú ya bú; Fero akpọ́-chilee obu iya ẹ́ge ọ́ kpọ́-chiru iya; k'ọ́phu bú l'ẹ́ tọ́ ngaduru Mósísu yẹlẹ́ Èrọ̀nu nchí ẹ́ge ono, Ojejoje kfuhawaru ono.

²³ Fero aghakọ́be; laphushia azú l'ufu iya; ọ́phu iphe ono 'erukpodua ya nù l'ẹ́hu.

²⁴ Ndu Íjiputu abya atúshia nwogvu l'íku Náýílú; ẹ́ke ẹ́phe achọ́ mini, ẹ́phe a-ngú; kẹ́le mini ẹ́nyimu ono ta dúdu k'angungu.

Mbara abya ọ́gu

²⁵ A nọ́lephu abalí ẹ́saa; k'ọ́phu Ojejoje byiru ẹ́ka lẹ́ Ẹ́nyimu Náýílú.

8

¹ Ojejoje asú Mósísu: "T'ọ́ jekfu Fero je asú iya: 'Ọ́waa iphe Ojejoje ekfu: Haa ndíbe iya t'ẹ́phe la; k'ọ́phu ẹ́phe eje a-baru iya ẹ́ja.

² Q-buru l'i jikaru t'ephe ba alash; be ya e-gudekwa mbara bya ogu l'ali ngu l'o ha.

³ Mbara a-tuko Enyimu Náyilu ji; kposhia bya eji ufu ngu; ji ime ulo eke jizeje; ji oshi-azee ngu; ji ulo ndu ozi ngu; ji ufu ndu ali ngu l'ephe ha; ji onu ekfu, eeshijeru ngu ite; me l'ochi, eegudeje agwo iphe, e gude emeru ngu buredi.

⁴ Mbara ono a-noduje akfu-kogbaa ngu l'ehu; me l'ehu ndu ali ngu; me l'ehu ndu ozi ngu l'ephe ha."

⁵ Ojejoje asu Mosisu: "T'o kfurú Éronu t'o wolía mgboro iya ono; maa l'enyimu enyimu; me ngele ngele; me l'okpuru okpuru; mee te mbara bya edzuru ali Ijiputu."

⁶ Éronu abya amachia eka le mini, nokota l'ali Ijiputu. Mbara awufuta bya edzuru ali Ijiputu.

⁷ Obenu le ndu amamanshi ono gude amamanshi ephe mekwaaphu ege ono. Ephe emekwaaphu; mbara awubata l'ali Ijiputu.

⁸ Fero ekua Mosisu yele Éronu; su ephe: "T'ephe kfurú nu Ojejoje t'o wofuru yele ndu ali iya l'ephe ha mbara-wa; ege ya ahaa ndibe unu t'ephe je agwaa Ojejoje."

⁹ Mosisu asu Fero: "Le ya a-hakpo ngu t'i ko teke ya e-kfurú nu Nchileke l'okfu ehu ngu; l'okfu ehu ndu ozi ngu; me l'okfu ehu ndu ali ngu; k'ophu mbara ono a-ha ngu; haa ufu ngu; wulala le Enyimu Náyilu nwenkinyi."

¹⁰ Fero asu: "L'o bu echile."

Mosisu asu: "T'o du ege i kfurú; k'ophu ii-shi ege ono maru l'e to dudu onye du l'o bu Ojejoje, bu Nchileke ayi.

¹¹ Mbara ono a-ha ngu; haa ufu ngu; haa ndu ozi ngu; haa ndu ali ngu. Eke o-phodu nwenkinyi bu le Enyimu Náyilu."

¹² Mosisu yele Éronu alufulephu l'ifu Fero; Mosisu abya araku Ojejoje le ke mbara ono, o meru; yo bya ogu l'ali-eze Fero ono.

¹³ Ojejoje abya emeeru Mosisu iphe, o roru iya. Mbara ono anwushihukota l'ulo; me l'ogbodufu; me l'egu.

¹⁴ A bya akua ephe l'ikpo l'ikpo. Ali ono l'o ha eshihu ke rukurugbangu.

¹⁵ Obenu le Fero phuleruphu le mbara ono gwawaru; woru okpoma iya kpo-chia. Ophu o kwehedu ngaberu Mosisu yele Éronu nchi, bu iya bu ege ono, Ojejoje kfuhawaru ono.

Mkpurúmkpu abya ogu

¹⁶ To du iya bu; Ojejoje asu Mosisu t'o kfurú Éronu t'o machia mgboro iya chia l'aja, no l'ali; k'ophu eja ono a-gho mkpurúmkpu; dzuru ali Ijiputu.

¹⁷ Ephe emee ya ege ono. Éronu abya amachia mgboro ono; chia l'aja, no l'ali. Mkpurúmkpu abya erikputa madzu yele anu. Iphe, bu eja no l'ali Ijiputu mgburumgburu agho mkpurúmkpu.

¹⁸ Ndu amamanshi ono abya emelaha t'ephe gude amamanshi mekwaa-phu ege ono. Ephe ta du ike mee ya. Mkpurúmkpu ono achiko madzu yele anu rikputa.

¹⁹ Ndu amamanshi ono asu Fero: "L'iphe-wa be eka Nchileke dukwa." Obenu le Fero kpo-chilerua obu; to kwe ngabe nchi; bu iya bu ege ono, Ojejoje kfuhawaru ono.

Ijiji abya oḡu

²⁰ Ya ndono; Ojejoje asu Mósísu t'o tehu l'onmewa utsu; jekfu Fero m'o jedelephu l'enyimu; su iya le Ojejoje suru: "T'o haa ndibe iya t'ephe laa; je abaaru iya eja.

²¹ O -buru l'e ti hadu ndibe yebe Ojejoje t'ephe la be ya e-zikwa ijiji t'o tsuru dududu; wu-kfuta ngu; wu-kfuta ndu ozi ngu; wu-kfuta ndu ali ngu; mekwaphu ulo ngu l'o ha. Ulo ndu Ijiputu be ijiji e-jikota l'etsu dududu; mbu jeye l'ali eke ephe adzoje okpa.

²² " 'Obenu le mboku ono be ya e-me t'ali Góshenu du iche. Mbu l'eke ndibe iya bu b'e ta aphudu ijiji; k'ophu ii-maru le yebedua, bu Ojejoje no l'ali-a.

²³ Ya a-kpa okè l'eke ndibe iya me ndibe ngu no. Iphe-ophulenya-wa bu echile be oo-me.' "

²⁴ Ojejoje abya emee ya ege ono. Ijiji etsuru dududu wubata l'ufu Fero; me l'ulo ndu ozi iya; me l'ali Ijiputu l'o ha. Ijiji ono achikolephu ali Ijiputu l'o ha mebyishikota.

²⁵ Fero abya eku Mósísu ye le Éronu; su ephe: "Unu je agwaa Nchileke unu obu l'ali eke-a!"

²⁶ Obenu le Mósísu suru iya: "L'e to dukwa mma ege ono; ke l'iphe, ephe egudeje agwa Ojejoje, bu Nchileke ephe bukwa akpamara l'enya ke ndu Ijiputu. Ephe -gudekwanu iphe, bu akpamara gwoo eja; ?ndu Ijiputu ta atu-gbukwa nu ephe le mkpuma.

²⁷ Ayi e-jekwa ije abali eto jerua l'echi-egu je egwooru Ojejoje, bu Nchileke ayi eja l'eke ono; ege o turu l'ekemu t'ayi mee."

²⁸ Fero asu: "Ya a-ha unu t'unu je egwooru Ojejoje, bu Nchileke unu eja l'echi-egu. Ole t'unu be ejenukakwa ote-enya. Unu kfuru nuru iya Nchileke nta-a!"

²⁹ Mósísu asu iya: "Ya -shilephu l'eke jino lufu be ya e-kfurua nu Ojejoje; k'ophu ijiji ono, etsu dududu ono a-ha nggube Fero; haa ndu ozi ngu; hakwaaphu ndu ali ngu. Ole te nggube Fero ba agbahakwa eregede; shi ege ono jika te ndu Izurelu be eje egwooru Ojejoje eja!"

³⁰ Mósísu eshi l'eke Fero no lufu; je ekfuru nu Ojejoje.

³¹ Ojejoje emee iphe, Mósísu roru iya. Ijiji ono aparu Fero; me ndu ozi iya; me ndu ali iya haa; to nwehe m'oo ijiji lanu, phoduru nu.

³² Fero akpo-chikwaaphu obu; to kwe te ndu Izurelu tugbua.

9

Onwu elu

¹ Ya ndono; Ojejoje asu Mósísu: "T'o jekfu Fero je asu iya: 'Qwaa iphe, Ojejoje, bu Nchileke ke ndu Hiburú ekfu. O suru "T'a aa ndibe iya t'ephe je; je abaaru iya eja!"

² I -jika t'ephe be eje; lo-gude ephe

³ be Ojejoje e-gudekwa eka iya ye ejo ome-l'ehu t'o bya achiko elu unu gbushia. Mbu l'oo-gbushi inya unu; gbushia nkakfu-igara unu; inya-ivu unu; eswi unu; aturu unu; me eghu unu.

⁴ Obule Ojejoje a-kpa oke l'eke elu ndu Izurelu; me l'eke ke ndu Ijiputu no; k'ophu bu l'e to nwedu elu ke ndu Izurelu m'oo nanu a-nwuhu nu.' "

⁵ Ojejoje abya eyee teke oo-mee iphe ono; su l'oo echile be yebe Ojejoje e-me iphe ono l'ali-a.

⁶ Yo be echile iya; Ojejoje emee ya. Elu ndu Íjiputu anwũshihukota. Obenu l'ẹ to nwedu ẹ ndu Ízurelu m'ọo nanu, nwuhuru nu.

⁷ Fero eye ndu jeru je aphu l'ẹ to nwedu elu ẹ ndu Ízurelu m'ọo nanu, nwuhuru nu. Obenu ẹ Fero kpo-chilerua obu; to kwe te ndu Ízurelu tugbua.

Iphe-etsetse abya ọgu

⁸ Ya ndono; Ojejoje asu Mosisu me Eronu: "Unu kpota ntu, jiru mkpoji ẹka l'ovo-voku; te Mosisu ghaa ya l'ifu ẹke, Fero no.

⁹ Oo-tsukashihu l'ọ bu udzu; jegbaru ali Íjiputu; ghoo iphe-etsetse tseshia madzu yele anu, bu l'ali ono l'ọ ha; fushihu bugbaaru ephe onya l'ehu."

¹⁰ Ya ndono; ephe eje ekpota ntu-oku; bya evudo Fero l'ifu. Mosisu eworu ntu-oku ono phekishia l'imeli. Iphe-etsetse abya etsekashia madzu; me anu; fushihu buru ephe onya l'ehu.

¹¹ Ndu amamanshi ta du ike vudo Mosisu l'ifu; ẹ l'iphe-etsetse ono tseshikwaruphu ephe ege o tseshiru ndu Íjiputu ophu l'ephe ha.

¹² Obenu ẹ Ojejoje kpo-chiru Fero obu; to ngaru Mosisu yele Eronu nchi, bu iya bu ege ono, Ojejoje kfuhawaru iya Mosisu ono.

Aka-mini abya ọgu

¹³ To du iya bu; Ojejoje asu Mosisu: "Nmaa ewa l'utsu je evudo Fero l'ifu; su iya: 'Owaa iphe, Ojejoje, bu Nchileke ẹ ndu Hiburu kfuru: Haa ndibe iya t'ephe je; je abaaru iya eja.

¹⁴ Odumeka be ogiya-a be ya e-wota ejo mkpakehu, a-lo nggu ẹ ndu ozi ngu; me ndu ali ngu ẹka l'obu; k'ophu ji-makwanuru l'ẹ to dudu onye du l'ọ bu yebedua ẹ mgboko-a.

¹⁵ Ishi ya aburu ẹ nta-a be ya ga amachihawa ẹka; gude ejo ome-l'ehu gbushia nggu ẹ ndu ali ngu; unu achihu ẹ mgboko-a.

¹⁶ Obenu l'iphe, kparu iphe, ya gude haa ngu bu k'ophu ya e-koshi ngu ege ike ẹ yebe Ojejoje habe nshinu; ee-kfudzuru epha iya ẹ mgboko l'ọ ha.

¹⁷ Obenu l'iipalikwadu onwongu imeli l'ẹke ndibe iya no; jika l'ẹ ti hadu ephe t'ephe la.

¹⁸ Egbe nta-a echile be ya e-me t'ejo aka-mini tua l'ali-a; mbu egbe aka-mini ophu ẹ ta tubua l'ali Íjiputu keshinu teke o duberu nodu byeye ntanu-a.

¹⁹ Zikwaa ozi nta-a t'e je achibata elu ngu dobe l'ẹke iphe e-gbochita iya; ẹ l'aka-mini ono a-tu-gbushikota madzu; tu-gbushia elu, no l'egu, ẹ ta chibatadu l'ufu; ephe anwushihu.' "

²⁰ Ndu ozi Fero ndu ophu atsɔ Ojejoje egvu achibata-kebewaphu ohu ephe; me elu ephe l'ime ulo.

²¹ Obenu ẹ ndu e-te nwedu iphe ephe guberu Ojejoje haru ohu ephe; me elu ephe l'egu.

²² Ya ndono; Ojejoje asu Mosisu t'ọ machia ẹka l'akpamigwe te aka-mini wata adashi l'ali Íjiputu tu-gbushia madzu; me elu; me iru, nokota l'ali Íjiputu.

²³ Mosisu amachilephu mgboro iya l'akpamigwe; Ojejoje ezia egbewe yele aka-mini; yo wata adada. Ebemu-igwe l'eku meremu meremu. Ojejoje emee aka-mini; yo chia l'ọ bu mini l'ali Íjiputu.

²⁴ Aka-mini ono l'ada; ebemu l'eku o-ji-l'eka-togbo ono. Yò buru ejo oke phèrèphèrè, ha nshinu; kẹ l'ò bú ono bú oke phèrèphèrè, kakòta nshinu lẹ phèrèphèrè, phèjewaru nù l'alì Íjiputu keshinu ọphu ọ dọberu buru mba k'eka iya.

²⁵ L'alì Íjiputu mgburumgburu bẹ aka-mini ono tẹ-gbushikotaru iphemiphe ọbule, nọkota l'egu: madzù mẹ elu. Yò tọpyashia iphemiphe ọbule, futaru l'egu; zijashitsua iphe bú oshi, nọ l'egu ezijashi.

²⁶ Èke, ẹ tọ tọdu aka-mini ono nwenkinyi bú l'alì Góshenu, bú ẹke ndu Ízurẹlu bu.

²⁷ Ya ndono; Fero ezia t'e je ekuaru iya Mósísu yẹlè Éronu; bya asù ẹphe: "Lẹ ya mewaru ẹji. Lẹ Ojejoje bẹ iswí dọ maa; yẹbedua, bú Fero yẹlè ndu nk'íya achọ okfu.

²⁸ Unu kfuru nù Ojejoje; kẹ l'egbe-igwe ono yẹlè aka-mini ono tuta-shiwaru. Ya a-ha unu t'unu laa; unu ba anọhe ọdọ."

²⁹ Mósísu asù iya: "Lẹ ya -lufulephu lẹ mkpukpu-a bẹ ya a-chili ẹka imeli; kfuru nù Ojejoje. Egbe-igwe a-ha agbagba; aka-mini adabuhu; k'ọphu ịi-maru lẹ mgboko-a bú kẹ Ojejoje.

³⁰ Obenu lẹ ya marua lẹ nggubedua; nggu lẹ ndu ozi ngu ta awatadua qtsu Ojejoje, bú Nchileke egvu."

³¹ Òghù balí yẹlè oghu fulakusu bẹ aka-mini ono mebyishikotaru; kẹ lẹ balí eyeshiwa nebyi; ọphu bẹ fulakusu abụkwaduru-a igu bẹ ọotsu.

³² Obenu lẹ witu; mẹ supélutu b'ẹ to mebyishidu; kẹ l'ẹ tọ búdu teke ono bẹ ọomije.

³³ Mósísu aparú Fero haa; shi lẹ mkpukpu ono lufu; je apalia ẹka imeli machiáru Ojejoje. Egbe-igwe ono yẹlè aka-mini ono abúru kẹ nyonyoronyongu; mini ono abúru kengu l'alì ono.

³⁴ Fero aphulephu lẹ mini ono chí-buhwaru; aka-mini ono yẹlè egbe-igwe ono ebuhuwa; yò mekwaa iphe, dọ ẹji ọdọ. Yẹbedua yẹlè ndu ozi iya akpọ-chikwaa obu ẹphe ọdọ.

³⁵ Ọkpoma Fero abya akpọ-chikwaa; ọphu o kwedu haa ndu Ízurẹlu t'ẹphe la; bú iya bú ẹge ono, Ojejoje shihawa Mósísu l'ọnu kfua ono.

10

Igube abya ọgu

¹ Ya ndono; Ojejoje asù Mósísu: "Jekfu Fero; kẹlẹ ya kpọ-chiru iya obu; kpọ-chia obu kẹ ndu ozi iya; k'ọphu ya e-mekota oke iphe-ọphulenyà, dughbaa biribiri l'ẹke ẹphe nọ;

² k'ọphu unu a-kọru unwu unu; mẹ unwu nwanwa unu ẹge ya gude meshia ndu Íjiputu ike; mẹ ẹge ya gude mee oke iphe-ọphulenyà l'ẹke ẹphe nọ. Unu amakwanuru l'ọ bú yẹbedua bú Ojejoje."

³ Ya ndono; Mósísu yẹlè Éronu abya ejekfu Fero; je asù iya: "Qwaa iphe, Ojejoje, bú Nchileke kẹ ndu Híburu ekfu. Ọọji: "Bú jeye teke ole; bẹ ịi-jika-be owozita onwongu alì l'ẹke ya nọ? Haa ndibe iya t'ẹphe la; k'ọphu ẹphe a-baru iya ẹja!

⁴ Ọ -bùru l'ì jikaru t'ẹphe ba lashì bẹ ya e-gude igube bata l'alì ngu echile.

⁵ Ọo-byà achiko alì ono nyinwukota; k'ọphu bú l'ẹ tọ dọdu ẹke aaphu ọzo l'alì ono. Yò chíko iphe, aka-mini mebyishiphodoru tapyashikota; tapyashikwaaphu iphe bú oshi, futaru l'egu unu.

⁶ Oo-bya atuko ulo ngu; ulo ndu ozi ngu; me ali Ijiputu l'o ha nakota. Iphe ono bu iphe, nna ngu; me nna ngu oche phe ta aphubua l'ali-a; eshinu teke ephe laru eke-a byeye nta-a.' " Mosisu aparau Fero haa; ghakobe; yo buru iya alala.

⁷ Ndu ozi Fero asu Fero: "?Bu teke ole be nwoke-a a-cho-beru ayi okpu-akpohu-a? Haa ndu-a t'ephe laa je abaaru Ojejoje, bu Nchileke ephe eja. ?Ti madu l'ali Ijiputu buwa kpurupyata?"

⁸ Ya ndono; a bya eduphuta Mosisu yele Eronu azu l'ifu Fero. Yo su ephe: "Unu je abaaru Nchileke unu eja! Olobu; ?bu ndu ole; ephe le ndu ole e-je?"

⁹ Mosisu asu: "Ayi l'unwegirima ayi; me ndu k'ogurenya; me unwu ayi: ndu k'unwoke; me ndu k'unwanyi a-tukokwa yiru. Ayi atukokwaphu aturu ayi; me eswi ayi ruta; ke l'ayi a-gbaru Ojejoje ayi aji."

¹⁰ Fero asu ephe: "Te Ojejoje swibukwaaru unu; m'o buru le ya a-ha unu t'unu l'unwegirima unu yiru tugbua. Nta-a b'o doru enya l'oo iphe, du eji be unu ari k'ememe.

¹¹ Waawa-o; t'o buru ndu k'unwoke nwenkinyi be unu e-gude je abaaru Ojejoje eja; keshinu ophu o bu iphe ono be unu shi ime-teke-wa rota!" Ya ndono; a chifu Mosisu yele Eronu l'ifu Fero.

¹² Ojejoje asu Mosisu t'o machia eka maa l'ali Ijiputu; te igube wubata l'ali ono bya achiko iphe, futaru l'egu l'ali ono tapyashikota; mbu iphe, aka-mini mebyishiphoduru.

¹³ Ya ndono; Mosisu abya eworu mgboro iya maa l'ali Ijiputu. Ojejoje abya emee; pherephere, shi l'uzo enyanwu-ahata awata ephephe. Pherephere ono ephekota l'ali ono: eswe l'enyasi. A lufutashia l'utsu; pherephere ono evubatawa igube l'ali ono.

¹⁴ Igube atuko Ijiputu nata; nyinwukota ekemeke obule l'ali ono. Etu egbe igube onanu ta adubua; t'o bya l'adu odo.

¹⁵ Yo nyinwukota ali ono l'o ha; gbururu jeye; ekemeke obule ejihu ke kpalungu. Ephe abya atuko iphe, phoduru nu l'aka-mini ono byatsuaru tapyashikota; mbu iphemiphe obule, rutakpooru iru l'egu; mekwaphu akpuru oshi. Ekwo oshi; me iphe, a koru l'egu te nwedu m'oo nanu, phoduru nu l'ali Ijiputu l'o ha.

¹⁶ Fero etsopyabewaphu kua Mosisu yele Eronu; su ephe: "Le ya mesewaru Ojejoje, bu Nchileke; bya emeswekwaaphu unubedu.

¹⁷ Byiko; gufuaru iya nvu k'ugbo lanu-a; nggu ekfuru nu Ojejoje, bu Nchileke unu t'o wofuru iya ejo iphe-ehuka-a!"

¹⁸ Mosisu aparau Fero haa; lufu je ekfuru nu Ojejoje.

¹⁹ Ojejoje abya agbanwee pherephere ono; mee ya; yo buru eze pherephere, ha nshinu, shi l'uzo enyanwu-ariba bya evuta igube ono l'o ha je enwuru ye le Eze Enyimu Uwe. To duhe m'oo igube lanu, phoduru nu l'ali Ijiputu.

²⁰ Ole Ojejoje kpo-chilerua Fero obu; k'ophu bu l'e to kwedu; haa ndu Izurelu t'ephe la.

Ochi abya ogu

²¹ Ya ndono; Ojejoje asu Mosisu t'o machia eka maa l'akpamigwe; t'ochi gbaa l'ekemeke obule l'ali Ijiputu. Ochi, e-me te ekemeke obule gbahu tsukiribangu.

²² Mósísu abya amachia éka maa l'akpamigwe. Alí Íjiputu mgburumburu aburu tsirikiti; nọ abalí ẹto.

²³ Tọ dú onye phuru ibe iya; t'ọ nwe onye phuru ọzo; k'ẹ t'ọ shi l'ẹke o bu lufu; jeye abalí ẹto eswee. Obenu lẹ ndu Ízurẹlu bẹ iphoro nọ l'ẹke ẹphe bu.

²⁴ Ya ndono; Fero ekua Mósísu; sọ iya: “Unu je abaaru Ojejoje ẹja! Unu dutakota unwanyi; mẹ unwegirima unu t'unu l'ẹphe yiru! Iphe, unu a-ha nwenkinyi bu aturu; mẹ eswi unu.”

²⁵ Obenu lẹ Mósísu suru iya: “Íi-hafukwaaphu ayi t'ayi gude iphe ayi e-gude gwooru Ojejoje, bu Nchileke ayi ngweja-ukfuru; mẹ ngweja mmanu ọdo.

²⁶ Ọo ya bu l'ayi e-ruta elu ayi. Ayi ta ahakwa m'ọ bu eswi lanu l'ẹke-a; k'ophu ayi e-shi iya hata ophu ayi e-gude baaru Ojejoje, bu Nchileke ayi ẹja. O -budu l'ayi jeruru ẹke ono bẹ ayi ta amadu ndu ophu ayi e-gude baaru Nchileke ẹja.”

²⁷ Ọle Ojejoje kpo-chilerua Fero obu; k'ophu ẹ to kwedu haa ndu Ízurẹlu t'ẹphe tugbua.

²⁸ Fero asu Mósísu: “Gbeshi iya l'ifu nta-a. T'ẹ b'ọ duhekwa mboku, yi-bya bya evudo iya l'ifu ọdo. Mboku, i byaru iya ẹge ono ọdo bẹ aa-chokwa ngu achochu!”

²⁹ Mósísu asu iya t'ọ dú nọ ẹge o kfuru. Lẹ ya ta abyahakwa iya ovudo l'ifu ọdo.

11

Mgbonwu abya ọgu

¹ Ya ndono; Ojejoje asu Mósísu: “Lẹ ya e-gudofua oke iphe-ehuka lanu byakfuta Fero yeke ndu Íjiputu. E -metsulephu bẹ oo-kwee t'unu shi l'ẹke-a wufu. O -kwelephu bẹ ọo-chishikota unu l'unu ha.

² Kfuaru ndu Ízurẹlu; tẹ unwoke ẹphe; mẹ unwanyi ẹphe jekfu ndu obutobu ẹphe je arota ẹphe iphe, e meru lẹ mkpọla-odocha; mẹ ophu e meru lẹ mkpọla-ododo.”

³ Ojejoje abya emee; ndu Ízurẹlu atuba ndu Íjiputu l'enya; mekwaaphu tẹ ndu ozi Fero; mẹ ndu Íjiputu l'ẹphe ha kwabẹ Mósísu l'onwiya eze ugvu, ha nshinu.

⁴ Tọ dú iya bu; Mósísu asu: “Qwaa iphe, Ojejoje ekfu: 'L'uzo echi-abali bẹ yebe Ojejoje a-tuko alí Íjiputu jekota.

⁵ Iphe bu ndu, bu okpara l'alí Íjiputu a-nwushihukota; shita l'okpara Fero, bu eze; je akpaa l'okpara nwanyi, bu ohu, bu onye akwojeru iya iphe; mekwaphu elu, bu iya vuru ọzo waa nne iya ọswa.

⁶ Oke uzu-ekwa, du egvu a-da l'alí Íjiputu gbaa mgburumburu; mbu egbe uzu-ekwa, ẹtu iya ẹ-ta dubua; tọ bu l'ọo-bya l'adu ọdo.

⁷ Obenu l'ẹke ndu Ízurẹlu nọ b'ẹ to nwedu m'ọo nkuta, a-gboru madzu; m'ọ bu anu ọgbo.' Teke ono; unu amaru lẹ Ojejoje bẹ kparu okè l'ẹke ndu Íjiputu; ẹphe lẹ ndu Ízurẹlu nọ.

⁸ Iphe, bu ndu ozi ngu-a l'ẹphe ha a-wukfuta iya bya ebyiaru iya ikpere; sọ: “Tẹ ya tugbuwaru; yeke ndu tso iya nọ l'ẹphe ha!” O -metsulephu ẹge ono; ya atugbua.” Ya ndono; Mósísu egude ẹhu-eghughu; shi Fero l'ifu lufu-shia.

⁹ Tò dù iya bụ; Ojejoje asụ Mósísisu lẹ Fero te ekwekwa angarụ iya nchị; k'òphu ya e-shikwanu ẹge ono meshia igweligwe iphe-ophulenya l'alì Íjiputu.

¹⁰ Mósísisu yẹlẹ Érọnu emeshikota Fero iphe-ophulenya ono l'ifu. Obenu lẹ Ojejoje kpọ-chilerua iya-a obu; to kwe haa ndu Ízùrẹlù t'ẹphe shi l'alì iya lashia.

12

Ajì Esweta

¹ Ojejoje asụ Mósísisu yẹlẹ Érọnu lẹ Íjiputu:

² “Ọnwa-a, ayi nọ nta-a a-bùjeru unu ọnwa mbụ l'afa.

³ Kfuaru ndu Ízùrẹlù l'ẹphe ha l'o -rua mbọku, ọnwa-a a-gba abalì iri; tẹ nwoke, nọnu kpụta nwaturu lanu doberu yẹlẹ ndibe iya.

⁴ Ọ -bùru lẹ ndibe onye ọbụ ta hadu l'igwe; k'òphu bụ lẹ nwaturu ọphu kariru ẹphe ẹka; ẹphe ejekfu ndu katsua ẹphe obunyabe ntse t'ẹphe l'ẹphe gbaru mgba lẹ nwaturu lanu; mẹ ẹphe gu-gee onwẹphe ọgu; maru ole, ẹphe dù. Unu lee ẹnya; maru l'ẹge onyemonye a-dù ike taa.

⁵ Anụ, unu a-fofa a-bùru anụ, gbarụ afa; bùru okee ya; bya abùru ọphu ẹ te nwedu ntụpo. Unu -eshidu l'aturu; unu eshi lẹ nnebyi egbu fofa iya.

⁶ Unu leta iya ẹnya gbururu jeye mbọku, ọnwa-a a-gba abalì iri l'eno. Ọ bụ mbọku ono bẹ iphe, bụ ndu nọnu lẹ Ízùrẹlù e-gbushikota nk'ẹphe l'uzo-enyashi iya.

⁷ Ẹphe aharu mee ya nata; tee lẹ mgboro oshi-ibo; mẹ l'eli oshi-ibo, nọkọta l'ulo, ẹphe nọ ata anụ nwaturu ono.

⁸ Ẹnyashi ono bẹ ẹphe a-hụ anụ nwaturu ono ahụhu taa yẹlẹ ẹkwo oshi, atso ile; mẹ buredi, ẹ te yedu iphe, ekoje buredi.

⁹ Unu be eshikwa anụ ono eshishi; ọphu unu atakwa iya l'onyingu. Ọ bụlẹphu t'unu hushia ya l'ọku; mbụ ishi iya; mẹ ọkpa iya; mẹkpọ iphe-ẹpho iya.

¹⁰ T'ẹ b'o nwekwa ọphu unu a-ha t'ọ bọo nchi. Ọ -bùru l'o nweru ọphu a haru; yọ nọo lufuta l'utsu; unu kpọkwaa ya ọku.

¹¹ Ọwaa ẹge unu e-gude taa ya ndọ-ọ: Unu gude akpọ tubuta uwe unu; unu eyee akpọkpa unu l'ọkpa; paru mgboro unu l'ẹka. Unu ataa ya wobuwobuwobu; kẹ l'ọ bụ Ajì Esweta kẹ Ojejoje.

¹² “Ẹnyashi ono kwaphu; bẹ ya e-jekota l'alì Íjiputu; gbushikota iphe bụ ọkpara; lẹ madzụ mẹ l'elu. Iphe, bụ agwa ndu Íjiputu l'ọ ha; bẹ a-nụ chikikifuu. Ọ bụ yẹbedua bụ Ojejoje.

¹³ Mee ono a-bùru iphe-ophubama, e-koshije ulo ọphu unu nọ; k'òphu bụ; ya -phụlẹphu mee ono; ya esweta unu. Ẹ to nwedu ẹjo iphe-ememe, e-ru unu l'ẹhu teke ono, ya a-nọdu egbushi ndu Íjiputu ono.

¹⁴ “Mbọku ono a-bùru unu mbọku eswe-iphe, unu e-gudeje nyata iphe-a; tsube l'ogbo rua l'ogbo bẹ unu a-gbajẹ iya; yọ bùru ajì kẹ Ojejoje. Ekemu ono a-nọdu gbururu jeye lẹ gbururu.

¹⁵ Abalì ẹsaa bẹ unu a-ta buredi, ẹ te yedu iphe, ekoje buredi. Mbọku kẹ mbụ bẹ unu e-wofukota iphe, ekoje buredi l'ulo unu. Kẹ l'iphe bụ onye taru iphe, e yeru iphe, ekoje buredi shita lẹ mbọku mbụ ono jeye lẹ mbọku k'ẹsaa ono bẹ ee-bufe lẹ Ízùrẹlù.

¹⁶ Mbọku kẹ mbụ bẹ unu e-nweru ndzuko, dù nsọ; bya enwekwaruphu ọdo mbọku k'ẹsaa. T'ẹ b'ọ dukwa iphe, unu e-je ujiku labụ ono;

gbahalephu nri, unu e-ri be unu e-shije. Yò buru iphe, unu e-meje ndono nwenkinyi.

¹⁷ “Unu gbaje Aji Buredi, ẹ te kodu ekoko; kele ọ bụ mbọku ono gēdegede be ya dufutaru unu l'unu ha l'alị Ịjiputu. Unu dobe mbọku ono; t'ọ buru mbọku, unu a-gbaje aji; t'ọ buru ekemu unu e-dobe shita l'ogbo rua l'ogbo.

¹⁸ L'ónwa mbụ phụ be unu a-taje buredi, ẹ te yedu iphe, ekoje buredi; shita l'urēnyashi mbọku, ónwa ono gbaru abalị iri l'eno jeye l'urēnyashi mbọku, ọ gbaru ụkpọrọ abalị l'abalị lanụ.

¹⁹ Abalị ẹsaa b'ẹ ta aphụdu iphe, ekoje buredi l'ụlo unu. Onye rikpooru iphe, e yeru iphe ekoje buredi be ee-bufu le ndu Ízurelụ; mē onye ono: ọ bụ mbyamụmbya; m'ọ bu onye a mụru l'alị ono.

²⁰ T'ẹ b'ọ nwekwa iphe, e yeru iphe, ekoje buredi, unu e-de ọnu. Ẹke unu bu; ẹke unu bu; unu taa buredi, ẹ te kodu ekoko!”

²¹ Tọ dụ iya bụ; Mósísu abya ekua ndu, bụ ọgurennya Ízurelụ l'ẹphe ha; sụ ẹphe: “Unu tughua nta-a nta-a je afọta anụ ọphu unu le ndibe unu e-gbu gude gbaa Aji Esweta nk'unu.

²² Unu ewota ẹkwọ isopu, dụ jikfujikfu tsee le mee anụ phụ, a nakoberu l'eze-efere phụ tee l'eli oshi-ibo ono; mē mgboro iya ẹphe ẹbo. T'ẹ b'ọ nwekwa l'unu ha; onye a-lufu etezi jeye l'utsu; ²³ k'ọphu bụ; teke Ojejoje a-nọdu eswe; eje ogbushi ndu Ịjiputu; ọ -phụwa mee, e teru l'eli oshi-ibo; mē mgboro iya; yọ sweta ibo onanu. Ẹ too kwedu tẹ mgbugbu-madzụ ono bata l'ụlo unu bya unu egbugbu.

²⁴ “Unu mejekwa iphe-a t'ọ buru nsọ, a-duru unu l'eri unu gbururu jeye le gbururu.

²⁵ Unu -bahulephu l'alị ono, Ojejoje a-nu unu ono; bụ iya bụ iphe ono, o kweru ụkwa iya ono; unu mejekwa ome-l'alị ono.

²⁶ Ọ -buru l'unwu unu jiru unu; sụ: ‘?Bụ ngunu be ome-l'alị ono bụ l'ẹke unu nọ?’

²⁷ Unu sụ ẹphe: ‘L'ọ bụ ngweja ogbu anụ Aji Esweta, aachiru Ojejoje, bụ onye swetaru ụlo ndu Ízurelụ l'alị Ịjiputu je egbushia ndu Ịjiputu; t'ọ nwe ndibe ayi, o gburu.’ ”

Ndu Ízurelụ anulephu iphe ono; fozita ishi; baaru Ojejoje ẹja.

²⁸ Ndu Ízurelụ abya emee iphe ono ẹge Ojejoje tọru Mósísu yele Ẹronu ọkpa iya; yọ buru ẹge ono be ẹphe meru iya.

²⁹ Yọ rua l'echi-abalị; Ojejoje abya egbushikota ọkpara ndu Ịjiputu l'ẹphe ha; shita l'ọkpara Fero, bụ onye nọ l'aba-eze; jeye l'ọkpara onye mkpọrọ, a tuchiru l'ọka-mkpọrọ; mēkwaphu iphe, waru elu ẹphe ọswa.

³⁰ Fero yele ndu ozi iya; mē ndu Ịjiputu l'ẹphe ha etehu l'enyashi; ụzu-ekwa adawa l'alị Ịjiputu gbaa mgburumburu; ke l'ẹ to nweđu ufu, nọ l'alị ono m'ọ nanụ; madzụ ta nwụhudu.

Awufu unwu Ízurelụ le Ịjiputu

³¹ Fero abya ekua Mósísu yele Ẹronu l'enyashi ono; sụ ẹphe: “Unu gbeshi; tughua; unu le ndu Ízurelụ. Unu haa ndu alị iya; tughua je abaaru Ojejoje ẹja, bụ iphe, unu shi keshinu ono rọta.

³² Unu ruta aturu unu; mē eswi unu; bụ iya bụ iphe, unu shi ekfu gude tughua. Ọlobu; unu gọkwaaru iya ọnu-ọma.”

³³ Ndu Ịjiputu l'achishi ndu Ízurelụ ọku t'ẹphe mee ẹgwegwa lufu l'alị ẹke ono; ke l'ẹphe sụru l'odumeka be ẹphebe ndu Ịjiputu a-gwụkwa.

34 Ndu Ízurelu ekpota iphe, eegudeje eghe buredi kpojia ochi buredi; gude uwe ephe kechia ya; paru iya l'ukuvu; ophu ephe eyedu iya iphe, ekoje buredi.

35 Ndu Ízurelu emee ege Mósísi ziru ephe; bya arókoo ndu Íjiputu iphe, e meru le mkpóla-ócha; me ke mkpóla-ododo; me uwe.

36 Ojejoje emee; ndu Ízurelu atuba ndu Íjiputu l'obu; ndu Íjiputu anukota ephe iphe, ephe roru ephe. Ephe eshi ege ono gwoo iphe ndu Íjiputu; lasha.

37 Ndu Ízurelu eshi le Ramesesu jeshia Súkotu. Unwoke ndu ophu gude okpa eje rukwaru ukporo unu madzu ukporo eto l'ukporo unu madzu iri l'ise,* a gufukwa unwany; me unwegirima.

38 Ndu odo dukwaphu l'igwe tsoru ephe; wakwaphu ikpotima elu; mbu aturu; me eswi.

39 Iphe, eegheje buredi, ephe shi l'alí Íjiputu gude be ephe gude ghee akara, e te yedu iphe, ekoje buredi. Iphe meru iphe; iphe, ekoje buredi ta nodu iya bu l'a chifuru ephe achifu l'alí Íjiputu; uzo ta duhe ephe k'okwakobe nri, ephe e-ri.

40 Iphe, ndu Ízurelu noru le Íjiputu bu unu afa l'ukporo afa l'afa iri.

41 Yo rulephu mboku, unu afa l'ukporo afa l'afa iri ono gvuru gedegede; ndibe Ojejoje l'ephe ha, bu iya bu ndu Ízurelu; awufukota l'alí Íjiputu.

42 Keshinu ophu Ojejoje muru enya l'enyasihi ono ege oo-me dufuta ephe le Íjiputu be ephebe ndu Ízurelu l'ephe ha a-mujekwaruphu Ojejoje enya ege ono l'enyasihi ono; gude kwabe iya ugwu; tsube l'ogbo sweru ogbo.

Ké ogba Aji Esweta

43 Ojejoje asu Mósísi yele Éronu: “Owaa ege unu e-meje ke ogba Aji Esweta ndo-o:

“T'e b'o nwekwa onye mbyamumba, e-tsoru ria iphe aji ono.

44 Ohu, unu gbataru agbata be unu e-bujeodu utsu; temanu yo taa ya.

45 Ole te onye, byaru abyabya; m'o bu onye e butaru ebuta ba atakwa iya.

46 “Aa-noduje l'ulo lanu taa ya. T'e b'o nwekwa anu obu; ophu unu ee-gude lufuta etezi. Ophu o dukwa okpu iya m'oo nanu, unu e-jikwo ejikwo.

47 Ndu Ízurelu a-tukoje l'ephe ha gbaa Aji Esweta ono.

48 “Onye laru alala, unu eya bu, choru te ya gbaa Aji Esweta ke Ojejoje be e-bushikota ndibe iya ndu ke unwoke utsu l'ephe ha; temanu yo tsoru gbaa aji l'o bu onye a muru l'alí ono. T'e b'o dukwa nwoke, bu onye akpapyi, a-ta iya nu.

49 Oo ekemu lanu ono, duru onye a muru amumu l'alí-a; dukwaruphu onye laru alala; unu eya atuko buru.”

50 Ndu Ízurelu l'ephe ha abya atuko iphe, Ojejoje kfurú Mósísi yele Éronu mekota.

51 Yo buru mboku ono gedegede be Ojejoje dufutaru ndu Ízurelu l'ephe ha l'alí Íjiputu.

* 12:37 12:37 Iphe o bu bu 6,000.

13

Oye ndu, bu ọkpara l'ẹka Nchileke

¹ Ojejoje asu Mosisu:

² “Unu doberu iya ọkpara unu iche. Iphe mbu, vu ọzo waa nne iya ọswa le Ízurelu; m'ọ -bu madzu; m'ọ -bu elu; bu ke yebe Nchileke.”

³ Ya ndono; Mosisu asu ndu Ízurelu: “Unu nyata ntanu-a; mbu mboku, unu wufuru le Íjiputu, bu eke unu shi buru ohu. Ntanu-a bu mboku, Ojejoje gude eka-ike dufuta unu. T'e b'ọ dukwa onye a-ta iphe, e yeru iphe, ekoje buredi.

⁴ O bu ntanu-a l'ime onwa Abibu-a be unu atugbu.

⁵ Teke Ojejoje duruleruphu unu l'ali ndu Kėnanu; me ke ndu Hetu; me ke ndu Amor; me ke ndu Hevu; me ke ndu Jebusu; mbu egiri ali ono, o riburu nna unu oche phe angu le ya a-nu unu ono; unu dobejekwa nsọ-wa l'onwa-a.

⁶ Ujiku esaa be unu a-takota buredi, e te yedu iphe, ekoje buredi. O -rua le mboku k'esaa; unu agbaaru Ojejoje aji.

⁷ Unu takotaje buredi, e te yedu iphe, ekoje buredi l'ime abali esaa ono. T'e b'ọ nwekwa iphe, e yeru iphe, ekoje buredi, aa-phu l'ẹke unu no; ọphu o dukwa iphe, ekoje buredi, aa-phu l'ali unu.

⁸ Mboku ono be unu a-su unwu unu l'iphe, kparu iphe, unu gude eme iya bu iphe, Ojejoje meru unu mboku, unu lufutaru l'ali Íjiputu.

⁹ T'e ome-l'ali ono bukwaru iphe-ohubama, e byiru unu l'ọ bu mbo l'eka; dee ya unu l'ọ bu uri l'ifu; t'e gude nyatajeru unu l'ekemu Ojejoje bu iphe, unu a-kpujeru l'onu; ke l'ọ bu Ojejoje ono be gude eka-ike dzofuta unu l'ali Íjiputu.

¹⁰ Oo ya bu t'unu meje ekemu-a me oge iya rulephu afa l'afa.

¹¹ “Ojejoje -durutsulephu unu ali Kėnanu ono; bya anu iya unu ege o riburu iya unu le nna unu oche phe le nte;

¹² bukwa t'unu nje Ojejoje iphe mbu, vu ọzo waa nne iya ọswa. Anu mbu, bu okee ya, vuru ọzo waa nne iya ọswa l'elu unu a-buru ke Ojejoje.

¹³ Iphe, bu nkakfu-igara, bu iya vu ọzo waa nne iya ọswa be unu e-gudeje nwaturu gbata. O -buru l'unu ta agbatadu iya; unu aswi-kwoo ya olu aswi-kwo. Iphe, bu ọkpara unu le nwoke be unu a-gbatajekwapu agbata.

¹⁴ “O -rua l'uzo-ifu; unwu unu -ji unu: ‘?Bu ngunu be iphe-a bu?’ Unu asu ephe: ‘Le Ojejoje gude ike-eka iya dufuta unu le Íjiputu; mbu dufuta unu l'ẹke ono, unu shi buru ohu ono.

¹⁵ Le teke Fero kpọ-chiru obu; jika le ya ta ahadu ayi t'ayi la be Ojejoje gbushiru iphe, bu ọkpara l'ali ndu Íjiputu: madzu l'elu. O bu iya meru iphe ayi akputaje anu, bu okee ya, vuru ọzo waa nne iya ọswa gbuaru Ojejoje; l'egudeje iphe gbata ndu, bu ọkpara l'epho nne ephe le madzu.’

¹⁶ T'ome-l'ali ono bukwaru iphe-ohubama, e byiru unu l'ọ bu mbo l'eka; dee ya unu l'ọ bu uri l'ifu; gude koshi le Ojejoje gude ike-eka iya dufuta unu l'ali Íjiputu.”

Ndu Ízurelu eswe Eze Ẹnyimu Uswe

¹⁷ Fero ahalẹphu ndu Ízurelu; ephe atugbua; Ojejoje te du ephe shia ọzo ali ndu Filisutayinu; e guderu l'ono ka ntse. Kele Ojejoje suru: “?A maru: ọgu -dakfu ephe; ephe ta agbanwedu nu obu; lashia azu le Íjiputu?”

18 Tò dù iya bụ; Ojejoje eduru ndu Ízùrèlù jee mgburumgburu; shia ụzo echi-egu; tughua ụzo Eze Ẹnyimu Uswè. Ndu Ízùrèlù eshi lẹ Íjiputu tughua kwakọbe onwẹphe k'ogu.

19 Mósísu abya achíta okpu Jósefu gude; kele Jósefu meru unwu Ízùrèlù; ephe eriaru iya nte. O sùrú iya: “Ya maru lẹ Nchileke e-mekochaa bya eyeru unu ẹka. Ọlẹ t'unu chítakwa okpu iya l'ẹke-a teke unu a-nòdu alá.”

20 Ẹphe awufulephu lẹ Súkọtú; je akpọbe ụlọ-ékwa ephe lẹ Etamu l'iku echi-egu.

21 O -rua l'eswe; Ojejoje egude urukpu, kpuru rogbodyongu edu ephe ụzo. O -rua l'enyashi; yò gude oku, kpuru rogbodyongu nùlahaa ephe iphoro; k'ophu ephe a-nòduje eje ije: eswe l'enyashi.

22 Urukpu ono, kpuru rogbodyongu, oogudeje edu ephe l'eswe; mẹ l'oku ono, kpuru rogbodyongu, oogudeje edu ephe l'enyashi ono ta alufubua ndu Ízùrèlù alufu l'ifu.

14

1 Ya ndono; Ojejoje asụ Mósísu:

2 “Kfuaru ndu Ízùrèlù t'ephe laphu azú je akpọbe ụlọ-ékwa ephe lẹ mgboro Payi-Hahirotu, nọ lẹ mgbaku Migidolu. Ẹphe akpọbe ụlọ-ékwa ephe ono l'iku eze ẹnyimu; t'ò chebe ifu lẹ Bálu-Zefonu nhamunha;

3 kele Fero a-rì lẹ ndu Ízùrèlù bẹ ẹkwonji jiru; l'ephe kwawaru l'echi-egu.

4 Ya a-kpọ-chi Fero obu; yò chikfuru ephe. Obenu l'ee-shi l'iphe, e-me l'ehu Fero yele ndu soja iya; kwabẹ yẹbe Ojejoje ugwu; ndu Íjiputu amaru l'ò bu yẹbedua bụ Ojejoje.” Ndu Ízùrèlù emee ẹge ono, o kfuru ono.

5 A bya ekfuaru eze ndu Íjiputu lẹ ndu Ízùrèlù gbalaakwaru. Fero yele ndu ozi iya agbanwee obu ephe l'ẹke ephe nọ; sù: “?Bụ ngunu bẹ ephe meru ẹge-a? ?Ẹphe gbe haa ndu Ízùrèlù t'ephe tughua; paru ozi, ephe eje haa ọọ.”

6 Tò dù iya bụ; Fero asụ t'a kwakọberu iya ụgbo-inya iya ohuma. A kwakọbeetsua ya; yò chíta ndu soja yeru onwiya;

7 chíta ụgbo-inya, katsua mma l'ụgbo-inya iya; unu ụgbo-inya ukporo l'iri; mēwaru ụgbo-inya ndu Íjiputu l'ò ha. Yò bya achiru ndu ishi soja yegbaa l'ụgbo-inya ono.

8 Ojejoje akpọ-chia obu Fero, bụ eze ndu Íjiputu; yò chipyabe ndu Ízùrèlù l'ẹke ephe adzọ garamu garamu; awufu.

9 Inya Fero l'ò ha; mẹ ndu agba iya nù; mẹ ụgbo-inya iya; mẹ igweligwe ndu soja iya; mbụ ndu Íjiputu l'ephe ha achipyabe ndu Ízùrèlù bya agbakfu ephe l'ẹke ephe kpọberu ụlọ-ékwa ephe l'iku eze ẹnyimu; lẹ mgboro Payi-hahirotu, cheru ifu lẹ Bálu-Zefonu nhamunha.

10 Fero abyarutadelephu ntse; ndu Ízùrèlù apalia; yò bụwaru ndu Íjiputu etso ephe. Egvu abya ephe l'ehu; ephe araku Ojejoje.

11 Ẹphe asụ Mósísu: “?Bụ l'ili ta nòdu l'alì Íjiputu meru iphe i dufutaru ephe t'ephe bya anwushihu l'echi-egu? ?Bunua ngunu meru; nggu edufuta ephe l'alì Íjiputu?

12 ?Ẹphe te kfuduru ngu l'alì Íjiputu t'i paru ephe haa; t'ephe jejeru ndu Íjiputu ozi? ?T'ò ga akaduru ephe mma l'ephe ejeru ndu Íjiputu ozi; ma l'ephe nwushihuru l'echi-egu?”

13 Mosisu asu ephe: “Unu ba atsushi egvu! Unu vudo vudoshia ike; phu iphe, Ojejoje e-me gude dzofuta unu ntanu. Ndu Ijiputu-a, unu ele enya ntanu-a be unu ta aphuhekwa odo.

14 Unu nodu nggujinguji; le Ojejoje a-luru-a unu ogu!”

15 To du iya bu; Ojejoje asu Mosisu: “?Ngunu meru iphe jiraru iya ekwa? Kfuru ndu Izurelu t'ephe tugbua jeshia iphe, ephe eje.

16 Wolia mgboro ngu; maa l'eze enyimu ono t'o kekahu mini ono ebo; k'ophu ndu Izurelu e-gude okpa ephe jee ije l'ali okponku l'enyimu ono; wu-sweta.

17 Ya a-kpo-chi ndu Ijiputu obu; k'ophu ephe e-tsopyabe ephe. E shi l'iphe, a-muru Fero ye ndu soja iya; me ugbo-inya iya; me ndu agbaru iya inya; kwabe yebe Ojejoje ugu.

18 Oo ya bu; ndu Ijiputu eshi ege ono maru l'oo ya bu Ojejoje; mbu teke ephe e-shi l'iphe, a-muru Fero ye ndu soja iya; me ugbo-inya iya; me ndu agbaru iya inya; kwabe yebe Ojejoje ugu.”

19 Ya ndono; Ojozi Nchileke phu, shi nodu ndu Izurelu l'ifu phu abya esweta ephe; je etsoru ephe l'azu. Urukpu phu, kpuru rogbondu phu abya eshikwaphu l'uzo ifu; je anodu ephe l'azu;

20 je anokahu ndu sojandu Ijiputu; me ndu Izurelu. L'enyashi ono mgburumgburu be urukpu ono gbakotaru ochi l'eka lanu; l'acha oku l'eka iya ophu. Iphe ono emee; k'ophu e to dudu ndu ophu jekfuberu ibe ephe ntse l'enyashi ono phuu.

21 To du iya bu; Mosisu abya amachia eka iya l'eli eze enyimu ono. Enyashi ono l'o ha be Ojejoje gude oke pherephere, shi l'uzo enyanwu-ahata ziphu eze enyimu ono azu; yo bya agho ali okponku. Mini ono ekekahu ebo.

22 Ndu Izurelu abya abahu l'eze enyimu ono; gude okpa jee l'ali okponku jeye ephe eswegee. Mini eze enyimu ono akpu l'o bu upho-mkpuma; nodu ephe l'eka-utara; me l'eka-ibya teke ephe eswe.

23 Ndu Ijiputu achipyabe ephe. Inya Fero; me ugbo-inya iya; me ndu agbaru iya inya; atuko tsoru ephe wuba l'ime eze enyimu ono.

24 Yo rua l'uzo nchi-abohu; Ojejoje eshi l'oku; me l'urukpu ono, kpuru rogbondu ono; lee ndu soja ndu Ijiputu enya; mee ephe; ephe aghahu phuringu.

25 Yo mee; okpa ugbo-inya ephe ono awata ogba mgburumgburu; k'ophu agbagba iya tsulahaaru ephe l'ehu. Ndu Ijiputu asu: “T'ephe hakwaa ndu-a; laphu azu; ke l'o kwa Ojejoje etso ephebe ndu Ijiputu ogu l'okfu ehuru ndu Izurelu!”

26 To du iya bu; Ojejoje asu Mosisu t'o machia eka; maa l'eze enyimu ono; te mini ono bya atso-kputa ndu Ijiputu; me ugbo-inya ephe; me ndu agbaru iya inya.

27 Mosisu abya amachia eka; maa l'eze enyimu ono. Yo rua l'utsu; mini ono atsolahaa ege o shi atsohawa. Ndu Ijiputu agbalahaa t'ephe gbafu le mini ono; Ojejoje azuru ephe ye l'eze enyimu ono.

28 Mini ono abya atsoqbabe; rikota ugbo-inya ono ye ndu agbaru iya inya. Ndu soja Fero, chipyaberu ndu Izurelu; chia ephe jeye l'eze enyimu ono te nwedu m'oo onye lanu, wafuru nu.

²⁹ Obenu lẹ ndu Ízurelụ jeru ije l'alì ọkponku sweta eze ọnyimu ono. Mini eze ọnyimu ono akpụa l'ọ bụ ụpho-mkpuma; vudo ẹphe l'ẹka-ụtara; mę l'ẹka-ibiyita.

³⁰ Mbọku ono bę Ojejoje dzọfutaru ndu Ízurelụ l'ẹka ndu Íjiputu. Ndu Ízurelụ aphua ndu Íjiputu l'ẹke ẹphe nwụshihuru; dabutsuaru lẹ mgbogidi ọnyimu.

³¹ Ndu Ízurelụ aphua egbe ike, Ojejoje gude mekputa ndu Íjiputu; tsulahaa Ojejoje egvu; bya ekweta nk'ia; mę kę nwozi iya, bụ Mosisu.

15

Egvu Mosisu

- ¹ Ya ndono; Mosisu; mę ndu Ízurelụ agua egvu-a nụ Ojejoje; sụ:
Ya a-gu egvu nụ Ojejoje;
kę l'ọ koshiwaru l'ọ ha nshinu.
Inya; mę ndu agba iya nụ;
b'ọ nwuru ye l'eze ọnyimu.
- ² Ọ bụ Ojejoje bụ agburu-ẹhu mu;
buru onye mu agụ-ku l'egvu.
Ọ bụ iya bụ onye dzọfutaru mu nụ.
Ọ bụ iya bụ Nchilekẹ mu;
mu a-jaję iya ajaja.
Ọ bụ iya bụ Nchileke nna mu;
mu a-nọdu apali ẹpha iya eli.
- ³ Ojejoje bụ soja.
Ọo Ojejoje bụ ẹpha iya.
- ⁴ Ụgbo-inya Fero yele ndu soja iya;
b'ọ nwuru ye l'eze ọnyimu.
Ndu, katsua mma
lẹ ndu ishi ụgbo-inya Fero;
bę mini rigbushiru
lẹ Eze Ọnyimu Uswe.
- ⁵ Ebo mini riru ẹphe;
ẹphe aburu tubukungu
l'ọhu-mini l'ọ bụ mkpuma.
- ⁶ Ẹka-utara ngu nggube Ojejoje;
bę agburu-ẹhu,
nọ iya nụ dụ biribiri.
Ẹka-utara nggube Ojejoje;
bę gweru ndu ọhogu ngu ogwe uji.
- ⁷ I gude ọdu-biribiri ngu,
ha nshinu kwatsushia ndu
wụ-lihuru nụ; tso ngu okfu.
Nngu ahaa oke
ẹhu-eghughu ngu,
enwu l'ọ bụ ọku;
yọ bya etsua ẹphe
l'ọ bụ ẹswa ọkponku.
- ⁸ Ọ bụ ume b'i ziru;
eze ọnyimu akọo ogiji.
Utso ono akfuru l'ọ bụ ụpho-mkpuma.
Ebo mini ahụkoo l'ọhu eze ọnyimu.
- ⁹ Ndu ọhogu saru nsasa; sụ:

"L'ephe a-chi ayi; gude ayi.
L'ephe e-ke iphe ayi;
gude ayi mee ege du ephe mma.
Ephe a-mi ugu-mbeke ephe
gude gbushia ayi."

- 10 Obenu l'i turu ume;
eze enyimu atuko ephe rigbushia.
Ephe aburu tubukungu
l'eze enyimu l'o bu
ota-njele.
- 11 ?Nanu agwa, aturu
nggube Ojejoje?
"?Bu onye du l'o bu nggu?
Ege i du-be nsọ du biribiri.
Ege i du-be akpabiri adu egvu.
Iimeje iphe, du biribiri.
- 12 Eka-utara ngu b'i machiru;
mgboko abya atuko
ndu ohogu ayi lee.
- 13 "Ndu i gbafutaru;
be ii-gude n-yemobu ngu; dua.
Yo buru l'eke ono,
i bu, du nsọ ono;
be ii-gude agburu-ehu ngu
durua ephe.
- 14 Iphe bu mbakeshi,
nuru iya nu; be egvu e-ru l'ehu.
Egvu e-gude ndu Filisutiya.
- 15 Ndu achị ndu Edomu;
be meji a-tofu.
Ehu anmaa ndu ishi
Móabu anmanma.
Ndu Kénanu erushihu.
- 16 Otsu egvu;
me ehu-anmanma e-gude ephe.
Yo buru agburu-ehu,
no ngu l'eka-utara;
be ii-gude mee t'ephe
dabutsuaru l'o bu mkpuma;
gbururu jeye teke ndu ke
nggube Ojejoje a-wu-sweta;
mbu ndu ono, i gbafutaru l'ohu,
ephe shi buru ono.
- 17 Ii-dubata ephe;
bya eye ephe l'ugvu nke ngu;
mbu eke nggube
Ojejoje fotaru t'o buru ufu ngu;
mbu ulo, du nsọ ophu
i gude eka ngu kpua.
- 18 O bu nggube Ojejoje a-buru eze
gburu jeye le gbururu."

¹⁹ Teke ịnya Fero; mę ugbo-inya iya; mę ndu agbaru iya ịnya bahu ru l'eze ęnyimu ono bę Ojejoje vutaru mini ono byabę ęphe. Obenu lę ndu Ịzuru ru jeru ije l'alị okponku sweta eze ęnyimu ono.

²⁰ Ya ndono; Miriyamu, bu nwanyi, ekfuchiru Nchileke, bu nwunne Ẹronu abya ewota nkwa; unwanyi l'ęphe ha awu-tsoru iya; l'aku nkwa; l'ete iya etete.

²¹ Miriyamu l'aguru ęphe egvu ono; l'asuje:

"Unu gua egvu nu Ojejoje;
ke l'o koshiwaru l'o ha nshinu.

Ịnya yele ndu agba iya nu
b'o nwuru ye l'echi eze ęnyimu."

Mini Mára; mę Ẹlimu.

²² To du iya bu; Mosisu eshi lę Eze ęnyimu Uswe dua ndu Ịzuru ru; bahu l'echi-egu Shu. ęphe ejee ije abalı ęto l'echi-egu; ęphe ta phu mini.

²³ ęphe erua Mára; ęphe ta du ike ngua mini iya; kele mini ono atso ile. O bu iya kparu iphe, a guru eke ono Mára.

²⁴ ęphe agulaaharu Mosisu aphu; su iya: "Bu ngunu bę ęphe a-ngu?"

²⁵ Ya ndono; Mosisu araku Ojejoje. Ojejoje abya ekoshi iya mkpirikpi oshi. Yo wota iya chee lę mini ono. Mini ono atsolahaa utso-mini.

O kwa l'eke ono bę Ojejoje turu ekemu nu ęphe; bya atooru ęphe okpa iya. Yo bukwaruphu l'eke ono b'o nodu data ęphe.

²⁶ Ojejoje asu ęphe: "O -buru l'unu ngaberu nchi l'okfu yebe Ojejoje, bu Nchileke unu; l'eme iphe, vudo nhamunha l'enya iya; o -buru l'unu anga nchi l'iphe, ya suru t'unu meje; l'etso iphe, ya toru okpa su t'unu tsoje; b'e to dukwa ejo iphe-ememe ono, ya gude byakfuta ndu Ịjiputu ono, ya egude abyakfuta unu; ke l'o bu yebedua bu Ojejoje: onye emeje unu t'unu ka mma l'iphe eme unu."

²⁷ E metsua; ęphe abya ejerua Ẹlimu; eke ogba-mini iri l'ębo no; ukporo nkfu to lę nkfu iri anodu iya. ęphe abya akpobe ulo-ekwa ęphe lę mgboro mini ono.

16

Mana; mę okwa

¹ Ndu Ịzuru ru l'ęphe ha awufu lę Ẹlimu; bya erua echi-egu Sinu, no lę mgbaku Ẹlimu yele Ugwu Sinyinayi lę mboku, onwa k'ębo gbaru abalı iri l'ise l'ęphe shitsulephu l'alị Ịjiputu lufuta.

² ęphe l'ęphe ha agulahaaru Mosisu yele Ẹronu aphu l'echi-egu ono;

³ su ęphe: "Ndege Ojejoje gude eka iya gbushia ęphe l'alị Ịjiputu; mę ehu akakwa ęphe mma! Eke ono bę ęphe anọ-pheje ite-anu mgburumgburu; l'eriji epho. Obenu l'unu chifataru ęphe bya edobe l'echi-egu l'ęke-a t'unu kpo-gbushia ęphebe igwe oha-a l'egu."

⁴ Ojejoje asu Mosisu: "Ya e-shi l'imigwe chiaru unu nri l'o bu mini. Ndu Ịzuru ru a-lufutaje mboku-mboku bya ekpota ophu e-dzuru ęphe eriri ke mboku ono. Ya e-shi ege ono data ęphe; maru: ?mę ęphe e-kweta-a meje iphe, ya turu ęphe l'ekemu.

⁵ O -rua mboku k'ishingu; ęphe eshia ophu ęphe kpotaru. Mboku ono bę ęphe e-kpota iya t'o ha l'o bu ophu ęphe ekpotajehawa mboku odo ugbo labu."

⁶ Tò dù iya bú; Mósíṣu yẹlẹ́ Ẹ̀rọ̀nu asù ndu Ízùrẹ̀lù l'ẹ̀phẹ ha: "L'urẹ̀nyashi-a bẹ́ unu a-phụ l'ọ́ bú Ojejoje bú onye dufutaru unu l'alì íjiputu.

⁷ O -rua l'utsu bẹ́ unu a-phụ ọ̀du-biribiri Ojejoje; kẹ́ l'ọ́ nùwaru aphụ, unu agù ekpu iya. ?Bú onye bẹ́ ẹ̀phẹbedua bú; ọ̀phụ unu a-nọ̀du agùru ẹ̀phẹ aphụ?"

⁸ Mósíṣu asùkwaphu: "Unu a-maru l'ọ́ bú Ojejoje l'oswiya teke ọ̀o-nù unu anù, unu a-ta l'urẹ̀nyashi-a; nù unu nri, e-dzu unu eriri l'utsu; kẹ́ l'ọ́ nùwaru aphụ, unu gùru kpua ya. ?Bú onye bẹ́ ẹ̀phẹ bú? E tò kwa ẹ̀phẹbedua bẹ́ unu agùru aphụ; ọ́ kwa Ojejoje bẹ́ unu agùru iya!"

⁹ Mósíṣu asù Ẹ̀rọ̀nu: "Kfuru ndu Ízùrẹ̀lù l'ẹ̀phẹ ha t'ẹ̀phẹ tũko bya Ojejoje l'ifu; kẹ́ l'ọ́ nùwaru kẹ́ aphụ, ẹ̀phẹ agù."

¹⁰ Ẹ̀rọ̀nu ekfukwadua eyeru ndu Ízùrẹ̀lù l'ẹ̀phẹ ha; ẹ̀phẹ aghaa ẹ̀nya l'echi-ẹ̀gù; phụ ọ̀du-biribiri Ojejoje l'ẹ̀kẹ ọ́ charu phoo l'urukpu ono, kpùru rogboḍongu ono.

¹¹ Ojejoje asù Mósíṣu:

¹² "Lẹ́ ya nùwaru aphụ, ndu Ízùrẹ̀lù agù. Kfuru ẹ̀phẹ l'ẹ̀phẹ a-ta anù lẹ́ nchi-ẹ̀jihu. O -rua l'utsu; e gude nri nù-jia ẹ̀phẹ ẹ̀pho; k'ọ̀phụ ẹ̀phẹ a-maru l'ọ́ bú yẹbedua bú Ojejoje, bú Nchileke ẹ̀phẹ."

¹³ Yo be l'urẹ̀nyashi ono; ọ̀kwà abya atũko ọ̀du ndu Ízùrẹ̀lù ono dzuru. A lufuta l'utsu; íjì adashìwa; dzuru ẹ̀kẹ ono mgburumgburu.

¹⁴ Íjì ono akọ̀rohulephù; yo nweru nwa iphe, wùshiru l'alì l'echi-ẹ̀gù ono, dughaa yẹriyeri; bya adù l'ọ́ bú íjì, oyi meru; yọ́ nmakọ́o anmakọ́.

¹⁵ Ndu Ízùrẹ̀lù aphua iphe ono; jìlahaa ibe ẹ̀phẹ; sù: "¿Bú ngùnù ndọ́-ọ́?" Kẹ́ l'ẹ̀phẹ te shìhadua maru iphe ọ̀bù.

Mósíṣu asù ẹ̀phẹ: "Ọ̀o nri, Ojejoje nùru unu t'unu ria.

¹⁶ Ọ̀waa ekemu, Ojejoje tũru ndọ́-ọ́: 'Onyenọ̀nu e-kpotaje ọ̀phụ e-dzuru iya nù. Ndu, bu l'ùlo-ẹ̀kwà unu bẹ́ unu e-kpotajeru ogbonga lanù ogbonga lanù."

¹⁷ Ya ndono; ndu Ízùrẹ̀lù emee ya ẹ̀gẹ e kfuru ẹ̀phẹ. O nweru ndu ọ̀phụ kpotaru nshinu; nweru ndu ọ̀phụ kpotaru nwanshì.

¹⁸ E metsua; ẹ̀phẹ egude ogbonga gbaa ya; onye kpotaru nshinu; te kpoghatadu; ọ̀phụ onye kpotaru nwanshì; 'ekpopetakwanu. Onyenọ̀nu kpotaleruphù ọ̀phụ dzuru iya nù.

¹⁹ Mósíṣu asù ẹ̀phẹ: "T'ẹ́ b'ọ́ nwekwa onye e-dobe nk'iya t'ọ́ rua l'utsu."

²⁰ Obenu l'ọ́ nwelerua ndu ọ̀phụ ẹ́-ta ngabẹ̀duru Mósíṣu nchì; haphodo nk'ẹ̀phẹ dobe; yọ́ nọ̀du lufuta l'utsu. A lufutashia l'utsu; ẹ̀honwu ejìwa iya ejìjì; yo shìkwaphu nshì. Ẹ̀hù eghulahaa Mósíṣu eghughu lẹ́ k'iphe ono, ẹ̀phẹ meru ono.

²¹ Utsu mbọ̀ku-mbọ̀ku; onyenọ̀nu eje ekpota ọ̀phụ e-dzuru yẹlẹ́ ndìbe iya eriri. Anwù chishìdelephu ike; ọ̀phụ phọ̀duru l'alì azashìhu.

²² Yo rua mbọ̀ku kẹ́ ishingu; ẹ̀phẹ ekpota ọ̀phụ ha l'ọ́ bú ọ̀phụ ẹ̀phẹ ekpotaje ugbo labù; onye lanù ogbonga labù. Ndu ishi ndu Ízùrẹ̀lù abya ekfuaru iya Mósíṣu.

²³ Yọ́ sù ẹ̀phẹ: "Ọ̀waa ekemu, Ojejoje tũru ndọ́-ọ́: 'Echile bú eswe Sábaturu; mbù mbọ̀ku ọ̀tu-ume, dù nsọ́ kẹ́ Ojejoje. Ọ̀o ya bú; unu ghee iphe, dù unu kẹ́ egheghe; shia, iphe dù unu kẹ́ eshishi ntanù. Unu edobe ọ̀phụ ghuduru nù jeye l'utsu."

²⁴ Ẹ̀phẹ ahaa ya; yọ́ bọ́o nchì, bú ẹ̀gẹ́ Mósíṣu kfuru ẹ̀phẹ; too shì nshì; ẹ̀honwu ta la iya.

²⁵ Mósísu asú ẹphẹ: “Unu ria ono ntanụ; ọ́lẹ ntanụ bụ mbọ́ku ọ́tu-ume kẹ́ Ojejoje. Ẹ́ to nwekwa nri, unu a-phụ́ l'etezi ntanụ-a.

²⁶ Unu e-kpotaje nri ono abalị́ ishingu; ọ́lẹ mbọ́ku k'ẹ́saa, bụ́ mbọ́ku ọ́tu-ume b'ẹ́ tọ́o nọ́du.”

²⁷ Ọ́lẹ o nwelerua ndu tughburu lẹ́ mbọ́ku k'ẹ́saa jeshia okpota nri ono; to nwe ọ́phu ẹ́phẹ́ phuru.

²⁸ Ojejoje asú Mósísu: “?Bụ́ teke ole bẹ́ unu a-jikabe ome ekemu iya; mẹ́ l'okfu iya?

²⁹ Nyatakwa l'ọ́o Ojejoje bẹ́ nuru unu mbọ́ku ọ́tu-ume. Ọ́o ya meru iphe ọ́obuje: o -rua mbọ́ku k'ishingu; yọ́ nụ́ unu nri, e-dzuru unu abalị́ ẹ́bọ. O -rua mbọ́ku k'ẹ́saa; tẹ́ onyenọ́nu nọ́dujelephu l'ẹ́ke ọ́ nọ́. T'ẹ́ b'ọ́ nweshi onye a-lufuje alufu.”

³⁰ Tọ́ dú iya bụ́; ndu ono atụ́a ume lẹ́ mbọ́ku k'ẹ́saa ono.

³¹ Ndu Ízuruẹ́lú ekua nri ono mana. Ọ́ocha ụ́cha l'ọ́ bụ́ akpuru koriyanda; l'atso l'ọ́ bụ́ ẹ́cha mbeke, e gude manụ́-ẹ́ngu mee.

³² Mósísu asú: “Ọ́waa iphe, Ojejoje ekfu: ‘Unu kpota ogbonga mana lanụ́ doberu ogbo ọ́phu nọ́ l'ifu; k'ọ́phu ẹ́phẹ́ a-phụ́ nri, ya nuru unu t'unu ria l'echi-ẹ́gu; teke ya dufutaru unu l'alị́ Íjiputu.’ ”

³³ Ya ndono; Mósísu asú Ẹ́ronu: “Wota ite; kporu ogbonga mana lanụ́ ye iya. Dobe iya Ojejoje l'ifu; t'e doberu iya ogbo ọ́phu nọ́ l'ifu.”

³⁴ Ẹ́ronu eworu iya dobe l'ifu Okpoko Ekemu, bukwanu iya bụ́ ẹ́ge Ojejoje kfuru iya Mósísu.

³⁵ Ndu Ízuruẹ́lú eria mana ono ụ́kporo afa labụ́; gbururu jeye ẹ́phẹ́ ejerua alị́ ẹ́ke e bu ebubu. Mbụ́ l'ẹ́phẹ́ riru mana gbururu jeye ẹ́phẹ́ erua l'ókè-alị́ Kénanu.

³⁶ Ogbonga lanụ́ bụ́ oke lanụ́ l'ụ́zo iri l'iphe jiru efere nkwo-ẹ́ka.

17

Mini, shi lẹ́ mkpuma

¹ Ndu Ízuruẹ́lú l'ẹ́phẹ́ ha awụ́-lihu l'echi-ẹ́gu Sinu tughbua; ẹ́phẹ́ -shi l'ibiyi ọ́waa; ẹ́phẹ́ abahụ́ l'ibiyi ọ́phu; ẹ́ge Ojejoje ziru ẹ́phẹ́. Ẹ́phẹ́ eje adọ́ lẹ́ Réfidimu. Obenu lẹ́ mini ta nọ́du l'ẹ́ke ono, ẹ́phẹ́ a-ngụ́.

² Ya ndono; ẹ́phẹ́ abalahaaru Mósísu mba; sụ́ iya t'ọ́ nụ́ ẹ́phẹ́ mini t'ẹ́phẹ́ ngua.

³ Mósísu asú ẹ́phẹ́: “?Bụ́ ngunu bẹ́ unu abaru iya mba? ?Bụ́ ngunu kparu iphe unu adata Ojejoje adata?”

⁴ Obenu lẹ́ mini wataru ọ́gu ndu Ízuruẹ́lú; ẹ́phẹ́ agulahaaru Mósísu aphụ́; sụ́ iya: “?Bunua ngunu kparu iphe i dufutaru ayi; ayi l'unwu ayi; mẹ́ elu ayi l'alị́ Íjiputu bya edobe ayi t'ẹ́gu mini gbushia ayi?”

⁵ Tọ́ dú iya bụ́; Mósísu araku Ojejoje; sụ́ iya: “?Bụ́ ngunu bẹ́ ya e-me ndu-a; kẹ́ l'ẹ́phẹ́ a-byaakwa iya ọ́tu mkpuma.”

⁶ Ojejoje asú Mósísu: “T'o vuta ụ́zo tẹ́ ndu Ízuruẹ́lú tsoru iya l'azụ́. T'ọ́ haru ndu bụ́ ọ́gurenja Ízuruẹ́lú duta; yo wota mgboro ono, o chiru lẹ́ Ẹ́nyimu Náýílú ono gude jeshia.

⁷ Ya e-vudo ngu l'ifu lẹ́ mkpuma Hórebu. Teke i ruru ẹ́ke ono; nggu echia mgboro ono lẹ́ mkpuma ono. Mini, ndu Ízuruẹ́lú a-ngụ́ e-shi iya-a gbalahaa.” Mósísu abya emee ẹ́ge ono l'ifu ndu bụ́ ọ́gurenja ndu Ízuruẹ́lú ono.

⁷ Yò bya agwa ẹke ono “Masa;” gukwaa ya phẹ “Meriba;” kele ndu Ízurẹlu swọru ọswo; bya adata Ojejoje; sọ: “?Ayi lẹ Ojejoje nọ-o; t'ọ bọ ibagha?”

Aalẹ-gbu ndu Amalẹku

⁸ Ndu Amalẹku abya etso ndu Ízurẹlu ọgu lẹ Réfidimu.

⁹ Mósíṣu asù Jóshuwa: “Haru unwoke ayi fọta t'unu je awọta ndu Amalẹku ọgu. Ẹchile bẹ ya e-gude mgbọro Ojejoje l'ẹka je evudo l'eli ugwu.”

¹⁰ Tọ dọ iya bọ; Jóshuwa eje awọta ndu Amalẹku ọgu ẹge Mósíṣu ziru iya. Mósíṣu; Ẹrọnu; mẹ Huru enyihu eli ugwu; je anọdu l'ọnungonu iya.

¹¹ Yọo buje; Mósíṣu chilia ẹka imeli; ndu Ízurẹlu emukputalahaa. Teke ọ chizitaru ẹka; ndu Amalẹku emekputalahaa.

¹² A nọnyaa; ẹka atshu Mósíṣu ume; ẹphe apata mkpuma; doberu iya; yọ nọdu anọdu. Ẹrọnu; mẹ Huru abya apalia ya ẹka imeli; onye lanu l'ẹka-utara; onye ọphu l'ẹka-ibiyita. Ya ndono; ẹka anọdule iya phẹ l'imeli ẹge ono gbururu jeye l'enyanwu-ariba.

¹³ Yọ bọru iya bọ lẹ Jóshuwa phẹ emekputa ndu Amalẹku.

¹⁴ Ya ndono; Ojejoje asù Mósíṣu: “Dee iphe-a l'ẹkwo t'ọ bọru iphe, ee-gudeje nyata iya. Nggu emekwaaphu tẹ Jóshuwa maru lẹ ya e-me tẹ ndu Amalẹku chíhu lẹ mgboko; t'ẹ ba nyatajẹhe ẹphe.”

¹⁵ Mósíṣu abya akpwa ẹnya-ngweja; gwa ya “Ọ kwa Ojejoje bọ onye emeje tẹ ẹka mu kangoo l'ọgu.”

¹⁶ Yọ sọ: “Lẹ ya guru iya ẹpha ono; kele a chí-liru ẹka kfuru nọ Ojejoje l'aba-eze iya. Ojejoje a-nọdulephu etso ndu Amalẹku ọgu; tsube l'ogbo rua l'ogbo.”

18

Jeturo akpakfuta Mósíṣu

¹ Ya ndono; Jeturo, bọ onye agwajẹru ndu Mídiya iphe, bukwaphu nna nyee Mósíṣu; abya anukota k'iphemiphe ọbule, Nchileke meshiru Mósíṣu; mẹ ndu nk'ia, bọ ndu Ízurẹlu; ọwaa ẹge Ojejoje gude dufuta ẹphe lẹ Íjiputu.

² Teke Mósíṣu dularu nyee ya; mbọ Zipora lẹ kẹ nna nyee ya, bọ Jeturo; bẹ Jeturo nabataru nwanyi ono;

³ waa unwu iya unwoke labọ. Onye lanu bẹ ẹpha iya bọ Geshomu; kele Mósíṣu sọru lẹ ya bọ onye laru alala l'alì ndu ọhodo.

⁴ Onye ọphu bẹ ẹpha iya bọ Eliyẹza; kẹ l'ọ suru l'ọ bọ Nchileke nna iya bọ onye yeru iya ẹka. Ọ dọọfutaru iya tẹ Fero be gbu iya.

⁵ Jeturo, bọ nna nyee Mósíṣu duru unwu Mósíṣu; mẹ nyee Mósíṣu ọbu byakfuta iya l'echi-ẹgu l'ẹke ọ kpọberu ọlo-ẹkwà l'iku ugwu Nchileke.

⁶ Jeturo zihawaru t'ẹ je asù iya: “Lẹ yebe Jeturo, bọ nna nyee ngu bẹ dukwa nyee ngu; waa unwegirima ngu l'abya.”

⁷ Tọ dọ iya bọ; Mósíṣu agba iya ndzuta; bya ebyishi ikpere; nmaa ya akpa. Ẹphe ekeletsua; bahushia l'ọlo-ẹkwà Mósíṣu.

⁸ Mósíṣu akọkotaru nna nyee ya ono kẹ iphemiphe ọbule, Ojejoje meru Fero waa ndu Íjiputu l'okfu ẹhu ndu Ízurẹlu; ọwaa kẹ iphe-ẹhuka, ẹphe jekotaru l'ọzo; mẹ ẹge Ojejoje gude dọọfuta ẹphe.

⁹ Ẹhu atsọo Jeturo ẹna l'ọ nūru kẹ iphe, dū mma, Ojejoje mekotaru ndu Ízùrẹ̀lú; dzọfuta ẹphe l'ẹka ndu Íjiputu.

¹⁰ Yọ sù tẹ ajaja búru kẹ Ojejoje, bú onye nafutaru ngu l'ẹka ndu Íjiputu yẹle ẹka Fero; mbú onye nafutaru ndu Ízùrẹ̀lú l'ẹka ndu Íjiputu.

¹¹ Nta-a bẹ ya maru lẹ Ojejoje bẹ kakọta agwa l'ọ ha nshinu. Kẹ l'ọ bú ndu nmaru ndu Ízùrẹ̀lú kulakula b'o meru iphe-a.

¹² Ya ndono; Jeturo, bú nna nyee Mósíṣu abya egwooru Ojejoje ngwẹja-ukfuru; gwokwaaru iya phụ ngwẹja ọdowaru. Ẹrọnu eduta ndu bú ọgurenya Ízùrẹ̀lú bya; ẹphe lẹ Jeturo eria nri l'ifu Nchileke.

Aafọta ndu e-kpeshijeru ndu Ízùrẹ̀lú okfu

¹³ Yo rua echile iya; Mósíṣu abya anọdu l'oshi iya; kpelahaaru ndu Ízùrẹ̀lú ikpe. Ẹphe anọ-phee ya mgburumburu shita l'utsu jeye l'urenyashi.

¹⁴ Nna nyee Mósíṣu aphụ iphe, Mósíṣu emeru ndu Ízùrẹ̀lú; bya aji: “?Bú ngunu bẹ iimeru ndu Ízùrẹ̀lú ege-a? ?Bú ngunu kparu iphe ọ bú nggubedua nwenkinyi ngu bú onye ikpe; ndu-a l'ẹphe há abya anọ-phe ngu mgburumburu shita l'utsu jeye l'urenyashi?”

¹⁵ Mósíṣu asụ iya l'iphe kparu iya nù kwa l'ẹphe abyajẹ iya ọkpata ishi iphe, bú uche-obu Ojejoje.

¹⁶ Teke ọ bú l'ọ okfu adaru ẹphe; ẹphe ewotaru iya ẹya; ya edoshiaru iya ẹphe; karu ẹphe iphe, Ojejoje tọru ọkpa sù t'e tsoje; waa ekemu iya.

¹⁷ Nna nyee Mósíṣu asụ iya: “L'ẹge iime iya ta dukwa mma.

¹⁸ Ọ kwa egbugbu bẹ nggubedua; waa ndu ono, awu-kfutaje ngu nù ono egbu onwunu. Ọzi ono karikwaru ngu ẹka; ẹ tii jekotakwa iya nwenkinyi ngu.

¹⁹ Ngabe nchị tẹ ya kpọ-ziaru ngu ọzo ege ii-meje iya. Tẹ Ojejoje swikwaru ngu. Ọ bú nggubedua a-nọ-chi ẹnya ndu-a l'ifu Nchileke. Ii-wotaje iphe, adaru ẹphe dooru iya.

²⁰ Zia ẹphe iphe, Ojejoje tọru ọkpa sù t'e tsoje; ọwaa ekemu iya; nggu ekoshi ẹphe ọzo, ẹphe e-tsoru; mẹ iphe, gbaru ẹphe l'ememe.

²¹ Nggu abya eshi lẹ ndu Ízùrẹ̀lú l'ẹphe ha fọta ndu ike dū; ndu atsụ Nchileke egvu; ndu e gude ire ẹphe ẹka; bya aburu ndu ẹ te eridu nggolazu. Shi l'ẹphe fọta ndu a-buru ndu ishi unu madzụ labụ l'ụkporo madzụ iri iri; ndu a-buru ndu ishi ụkporo ụmadzụ ise ise; ndu a-buru ndu ishi ụkporo madzụ ẹbo l'iri iri; mẹ ndu ọphu a-buru ndu ishi ụmadzụ iri iri.

²² Fọta ẹphe t'ẹphe doshijeru ndu Ízùrẹ̀lú okfu tekenteke. Okfu ọphu dū nphe; ẹphe edoshia ya l'onwẹphe. Okfu ọphu shihuru ike; ẹphe ewotaru ngu iya. Ono bú ege -bù; unu -mee ya; ivu iya akaru ngu lẹ nphe; kẹ l'unu l'ẹphe tukuror evu iya.

²³ I -mee ya ege ono, bukwanu ege ọ bú uche-obu Nchileke bẹ ji-dukwa ike vua ivu ẹra ono. Teke ndu ono a-nọdu ala; ẹphe egude ẹhu-ọtso-ẹna l'ala.”

²⁴ Mósíṣu anụa iphe nna nyee ya kfuru; bya emekota iphe ono, o kfuru ono.

²⁵ Yọ bya eshi lẹ ndu Ízùrẹ̀lú fọta ndu ike dū; bya emeshia ẹphe ndu ishi ndu dū unu labụ l'ụkporo iri iri; mẹ ndu ishi ndu dū ụkporo ise ise; mẹ ndu ishi ndu dū ụkporo ẹbo l'iri iri; ọwaa ndu ishi ndu dū iri iri.

²⁶ Yò búrú ephe anòduje edoshiru ndu Ízurèlú okfu. Okfu òphu shihuru ike; ephe ewojeru iya Mòsisu. Okfu òphu dù ntse; ephe edoshia ya l'onwèphe.

²⁷ Ya ndono; Mòsisu ahaa nna nyee ya ono; yò lashia alì iya.

19

Ugву Sáyìnayì

¹ Yo be mbòku, kwe ndu Ízurèlú ònwa èto gèdegede; k'òphu ephe shi lè Íjiputu wufuta; ephe abyaruta echi-ègu Sáyìnayì.

² Ephe eshi lè Réfidimu bya erua echi-ègu Sáyìnayì; bya akpòbe ùlò-èkwà ephe l'èke ono l'òkpa ugву ono.

³ Mòsisu enyihu eli ugву ono nyikfu Nchileke. Ojejoje abya l'ugву ono kua ya; sù iya: "Òwaa iphe, ii-zì ndu ònu-òlú Jékòpu; mbù iphe, ii-kfuru ndu Ízurèlú:

⁴ 'Unubèdua l'onwunu phùru iphe, ya meru ndu Íjiputu; mè ège ya gude hee unu l'ò bù ugo, he nwa iya; hekfuta onwiya.

⁵ Ò -bùru l'unu ngàbèru iya nchì; bya edobe ògba-ndzù iya bè unu a-bùru òkè-iphe, dùru iya iche l'iphe bù mbakeshi. A makwaru-a lè mgboko l'ò ha bù nk'ia;

⁶ òlè unu a-bùru iya alì-eze ndu achijeru Nchileke èja; bùru mba, dù nsò. Ono iphe, ii-kfuru ndu Ízurèlú ndono."

⁷ Tò dù iya bù; Mòsisu abya alaphu azù; bya ekukoo ndu bù ògurennya ndu Ízurèlú; bya atùko iphemiphe òbule ono, Ojejoje ziru iya t'ò kfua ono; kfkotaru ephe.

⁸ Ndu Ízurèlú atùko zua mgbede; sù: "L'iphe, bù iphe Ojejoje kfuru bè ephe e-mekota." Mòsisu abya egude ònu, ephe yeru jekfushia Ojejoje òdo.

⁹ Ojejoje asù Mòsisu: "Lè ya a-nòdu l'urukpu, jihuru kpalungu byakfuta ngu; k'òphu ndu Ízurèlú a-nòdu anù èke, ya ekfu eyeru ngu; bya achìru ùkfu kwèe ngu."

Mòsisu abya ekfuaru Ojejoje k'ònu, ephe yeru.

Odobe ndu Ízurèlú nsò

¹⁰ Ojejoje asù Mòsisu: "T'ò jekfu ndu Ízurèlú je edoo ephe nsò ntanù yèlè echile. Yo kfuaru ephe t'èphe saa uwe ephe asasa.

¹¹ O -rua mbòku k'èto; t'èphe kwakòbe-gewa; kèlè mbòku ono bè Ojejoje e-nyizita; nòdu lè Ugву Sáyìnayì; ndu Ízurèlú aphùkota iya l'èphe ha.

¹² Kpaaru ephe oke l'ugву ono mgburumgburu. Kfuaru ephe: "T'èphe letakwa ènya t'è òkpa ephe bè erukwa lè mgboro ugву ono; k'òphu ò bùru k'è enyihu iya enyihu. Onye èhu iya rutaru l'ugву ono bè ee-gbukwa egbugbu.

¹³ T'a t'ù-gbukwaa onye obu lè mkpuma; m'ò bù gbagbua ya l'arwa. T'è b'è denyikwa iya èka. Ò -bùru madzù; bùru anù; t'è b'è kwekwa t'ò nòdu ndzù." Ò bùlèphu teke e gburu upyoku; ephe ejeshia l'eli ugву ono."

¹⁴ Mòsisu eshitsuìlephu l'eli ugву ono nyifuta byakfuta ndu Ízurèlú; bya edoo ephe nsò t'èphe dùru Nchileke iche; ephe bya asashia uwe ephe.

¹⁵ Yò sù ephe l'ò -rua mbòku k'èto; t'èphe kwakòbe-geekwa onwèphe. T'è b'ò dùkwa ephe onye e-jekfu nwanyi!

Mòsisu enyikfu Nchileke l'ugву Sáyìnayì

¹⁶ Yo be l'utsu mboku k'eto ono; ebemu awata ekuku; egbe-igwe l'agba; urukpu, jihuru kpalungu atso-kputa eli ugvu ono. Oda upyoku, shi l'ugvu ono l'ada l'adashi ike. Onyemonye obule; l'odu ndu Izurelu ono annalahaa kpakpakpa.

¹⁷ Mosisu abya edufuta ephe l'odu ndu Izurelu ono; t'ephe byakfuta Nchileke. Ephe eje evudo l'okpa ugvu ono.

¹⁸ Enwuru-oku achiko Ugvu Sayinayi nata; kele Ojejoje gude oku nyifuta le Ugvu Sayinayi ono. Enwuru-oku ono akpulephu tuu l'o bu eke a kpoberu oku icheku. Ugvu ono l'o ha anmakota jijiji l'anmashi iya ike.

¹⁹ Oda upyoku ono l'aka nshinu akaka l'eje; Mosisu l'ekfu okfu; aanu olu Nchileke l'eke ookfu eyeru Mosisu.

²⁰ Ojejoje enyizita l'eli Ugvu Sayinayi ono; bya ekua Mosisu t'o nyikfuta iya l'eli eli ugvu ono. Mosisu nyikfushia ya eli ugvu ono.

²¹ Ojejoje asu iya t'o nyizita l'alì je anmaaru ndu Izurelu okwa t'ephe ba akpahè uzo t'ephe phu Ojejoje; odumeka; be ephe a-dukwa l'igwe buru kpurupyata.

²² Mbukponu ndu achijeru Nchileke eja, eme t'ephe byakfuta yebe Ojejoje ntse be e-do onwephe nsò t'ephe duru iya ichè; odumeka be ya a-nukwa ephe aphu.

²³ Mosisu asu Ojejoje: "Ndu Izurelu te enyihukwa Ugvu Sayinayi; ke l'i turu ayi ekemu su t'ayi dobe ugvu ono nsò; temanu ayi akpaa ya oke gbaphee mgburumgburu."

²⁴ Ojejoje asu iya: "Nyizita l'alì je eduta Eronu te nggu l'iya yiru. Obe be ekwekwa te ndu achijeru Nchileke eja; me ndu Izurelu odo sweta eke ono nyikfuta yebe Ojejoje; odumeka be ya a-nukwa ephe aphu."

²⁵ Mosisu enyizita bya ekfuaru ndu Izurelu iphe, Ojejoje kfuru.

20

Ekemu iri, shi l'eka Nchileke

¹ Ojejoje abya ekfukota iphe ono l'o ha; su:

² "O bu yebedua bu Ojejoje, bu Nchileke unu; onye dufutaru unu l'alì jiputu; mbu alì ono, unu shi buru ohu ono.

³ "Ba adukwa iphe i-baru eja; gbahaa yebe Nchileke kpurumu.

⁴ "Be emetakwaru onwongu ntekpe, e meru; yo du l'o bu iphe, no l'imigwe; m'o bu ophu, no le mgboko; m'o bu iphe, bu le mini-ime-alì.

⁵ Ba abakwaru iphe ophu eja; ophu i jekwaru iya ozi; kele yebe Ojejoje, bu Nchileke unu ekokwa okopho. Ya anuje ndu kporu iya ashì aphu k'ejo iphe, ephe meru iya; shi iya nua unwu ephe aphu; nua ya unwu nwa ephe; nua ya unwu nwanwanwaranwa ephe.

⁶ Obenu l'iphe bu ndu yeru iya obu; l'eme iphe, ekemu iya kfuru; be ya emejekwanu t'obu, ya yeru ephe buru o-je-le-nwanwa.

⁷ "Be ekukwa epha yebe Ojejoje, bu Nchileke unu ke mkpe. Kele yebe Ojejoje ta ahakwa ndu eme ege ono; te ya ba nu ephe aphu.

⁸ "Nyatajekwa mee mboku otu-ume t'o du nsò.

⁹ Ujiku ishingu; be ii-seje akanya; jee ozi ngu.

¹⁰ Obenu le mboku k'esaa, bu mboku otu-ume ke yebe Ojejoje, bu Nchileke unu. T'e b'o dukwa ozi, ii-jeje mboku ono. Ophu i kwekwa t'unwegirima ngu; ndu ophu i gbaru ohu; elu ngu; jeye le ndu ophu laru alala, bu le nke ngu; jee ozi mboku ono.

11 Kẹ l'ọ bụ ujiku ishingụ; bẹ yẹbe Ojejoje meru igwe; bya emee eliphe yẹle eze ẹnịmu; mẹ iphemiphe ọbule, nọ iya nū. Yọ be mbọku k'ẹsaa; ya atuta ume. Yọ buri iya kparu iphe yẹbe Ojejoje goro ọnu-oma nū mbọku ọtu-ume; bya emee ya; yọ dū nsọ.

12 "Kwabejekwa nne lẹ nna ngu ugwu; k'ọphu ịi-ka nka l'alị ono, Ojejoje, bụ Nchileke unu abya unu anụnu ono.

13 "Be egbukwa ọchi.

14 "Be erikwa ogori.

15 "Be ezikwa iphura.

16 "Be ebobekwa madzụ ibe ngu ibo.

17 "Be ejikwaru madzụ ibe unu ijimanya l'ulo iya; m'ọ bụ lẹ nyee ya; ohu, ọ gbataru agbata; elu iya; mękpo iphe, bụ iphe o nweru enweru l'ọ ha."

18 Ndu Ízurelụ aphulephu egbe-igwe ono; mę ebemu ono; nua ọda upyoku ono; bya aphụ ẹnwuru-oku, shi l'ugwu ono akpushi; ẹhu anmahu ẹphe anmanma l'ẹke ẹphe atsụ egvu. Ẹphe evudo ote-nya;

19 sụ Mosisu t'ọ kfujeru yeru ẹphe yẹbedua l'onwiya; l'ẹphe a-ngabejee nchi. Tẹ Nchileke be ekfukwaru yeru ẹphe l'onwiya; ọdumeka bẹ ẹphe a-nwushihukwa.

20 Mosisu asụ ndu Ízurelụ: "T'ẹphe ba atsushi egvu; kẹle Nchileke byaru t'ọ data ẹphe; k'ọphu ẹphe a-nọdu atsụ yẹbe Nchileke egvu; haa omee ẹjọ iphe."

21 Ndu Ízurelụ evudo ote-nya; Mosisu abya ejekfube ọchi ono ntse, bụ ẹke Nchileke nọ.

Aakpụ ẹnya-ngweja Ojejoje

22 Ojejoje asụ Mosisu t'ọ sụ ndu Ízurelụ l'ẹphe phụwaru l'onwẹphe lẹ ya shi l'imigwe kfuru yeru ẹphe.

23 T'ẹ b'ọ dukwa agwa, unu e-meta donyabe iya. T'ẹphe be egudekwa mkpọla-ocha; m'ọ bụ mkpọla-ododo meta agwa doberu onwẹphe.

24 "Ọ bụ eja, shi l'alị bẹ ee-gudeje kpuaru iya ẹnya-ngweja, bụ ẹke ee-gbuje aturu; mę egbu; mę eswi; gude gwooru iya ngweja-ukfuru; mę ngweja ẹhu-agu. Iphe bụ ẹke ya meru t'a anyatajẹ ẹpha iya bẹ ya a-byakfutaje unu bya agooru unu ọnu-oma.

25 Ọ -buru l'ẹphe gude mkpuma l'akpuru iya ẹnya-ngweja; t'ẹphe be egudekwa mkpuma, a kpucharu akpucha. Kẹ l'ẹphe -tsua ya ọngu bẹ ẹphe tūruwaru iya.

26 Ọphu ẹphe akpukwa ẹnya-ngweja ono t'ọ ha l'eli; k'ọphu aa-gbakobeje iphe l'ẹje iya; a nonyaa; ẹphe ajihaa onwẹphe ajihia l'ẹnya-ngweja ono."

21

Ndu Hiburū, a gbarū ohu

1 "Qwaa ekemu, ii-zi ẹphe ndọ-ọ:

2 "Ọ -buru l'ị gbaru onye Hiburū ohu bẹ iphe, oo-jeru ngu ozi bụ afa ishingū. O -rua l'afa k'ẹsaa; yo nweru onwiya; ẹ taa kfuđu ugwo l'ishi iya.

3 Ọ -buru l'ẹ tọ ludu nwanyi teke ọ duberu buru ngu ohu; t'ọ bukwaruphu yẹbedua bẹ aa-ha t'ọ la. Ọ -bukwanuru lẹ yẹle nyee ya yi teke ọobyā; tẹ nyee ya ono tsokwaru iya teke ọo-nọdu ala.

⁴ Q -buru lẹ nnajiufo iya luru iya nwanyi; yọ mutaru iya unwegirima; nyee ya ono me unwegirima iya ono a-tuko buru ke nnajiufo iya. Yọ buru nwoke a-la nwenkinyi iya.

⁵ “Q -bukwanuru l'ohu ono suru lẹ ya yeru nnajiufo iya obu; yeru nwanyi ono, olo ono obu; me unwegirima iya; ya ta cho te ya lufu je nweru onwija;

⁶ t'onye nwe iya nu duta iya je l'ifu ndu ikpe. T'o duru iya je l'onu-ibo; m'o bu l'oshi-ibo gude oji kpofua ya nchi. Yọ buru ohu iya jeye teke oonobebe.”

⁷ “Q -buru lẹ nwoke reru nwa iya nwanyi t'o buru ohu; e ta byadu bya aha iya t'o laa; ege aahaje ndu ophu bu unwoke.

⁸ Teke e reru iya onye ari ke t'o lua iya; a nonyaa; t'o duhe iya mma k'alulu; t'o hakwaa t'a gbata iya. E to gbakwa te nnajiufo iya ono ree ya ndu ohodo; ke l'e to meduru ohu iya ono iphe, o kweru ukwa iya.

⁹ Q -buru l'oo nwatibe iya ke nwoke b'o gbaru iya doberu t'o lua; t'o mejekwa nwamgboko obu l'o bu nwa iya nwanyi.

¹⁰ Q -buru lẹ nwoke luru nwanyi odo; t'o nujekwa nyee ya ke mbu nri; nmajeru iya ekwa; l'emekwaru iya phu iphe, bu iphe emejeru nwanyi aalu alulu.

¹¹ O -buru l'e too meduru nwanyi ono uzo iphe eto ono; te nwanyi ono lufukwa. Ole t'e b'o dukwa m'oo afu, aa-kfu nwoke ono.”

Omeka onye odo iphe

¹² “Onye chiru madzu iphe chigbua ya; t'o lakwaa l'ochi iya.

¹³ Q -bukwanuru l'e to lebezidu enya; o -buru l'oo Nchileke haru iya t'o mee ege ono; b'o nweru eke ya e-koshi unu te onye du ege ono gbajeru laa.

¹⁴ Obenu; o -buru lẹ madzu kwaberu enya; gude eregede; gbua madzu ibe iya; unu kpata onye obu kpufu l'enya-ngweja yebe Nchileke; je egbua ya l'eke odo.”

¹⁵ “Onye tsoru nne iya; m'o bu nna iya ugu be ee-gbu egbugbu.”

¹⁶ “Onye pataru madzu ibe iya je eree; m'o bu l'o nokwadu iya l'eka teke e guderu iya; t'e gbua onye obu egbugbu.”

¹⁷ “Onye phuru nne iya; m'o bu nna iya iphu; t'e gbukwaa onye ono egbugbu.”

¹⁸ “Q -buru l'unwoke labu be okfu adaru; onye lanu atua onye ophu mkpuma; m'o bu l'o kfu kfuberu eka tsua ya; ophu onye ono anwuhudu; yọ bu-chiaru iphe b'o mekaru iya; yọ zeeru iya azee; t'e b'o dukwa iphe, ee-me onye ono, mekaru iya iphe ono;

¹⁹ m'o buru l'onye ono mekochaaru l'aduje ike gude mgboro ejephe l'etezi. Ole onye ophu mekaru iya iphe phu a-kfukwanu iya ugwo ke azee ono, o shi zee ono; bya aghakwaa ya phu jeye teke oo-kagee mma ohuma.”

²⁰ “Q -buru l'o nweru onye chiru ohu iya iphe; m'o bu ohu iya ke nwoke; m'o ke nwanyi; ohu ono eshi l'iphe ono, e chiru iya ono nwuhu; t'a nukwaa onye ono, chigburu iya nu ono aphu.

²¹ Obenu l'o -buru l'ohu ono noru abali ebo; m'o bu eto bya akorohu; t'e b'o dukwa iphe, ee-me onye ono, chiru iya iphe ono; eshinu ohu ono bu eku iya.”

²² “Q -buru l'o nweru unwoke, alu ugu; ephe emeka nwanyi, du ime iphe; mee k'ophu epho lufuru iya; ophu o nwedu eke a kwataru meka iya iphe odo; t'e eretakwa onye ophu mekaru iya iphe obu nre; ege du nji nwanyi obu mma; me ege ndu ikpe kpeburu.

²³ Obenu; ọ -buru l'e mekaru iya iphe nshinu; t'ẹ ndzụ lakwaaru ndzụ;

²⁴ ẹn्या alaaru ẹn्या; eze alaaru eze; ẹka alaaru ẹka; ọkpa alaaru ọkpa.

²⁵ Ọ -buru ọku b'ọ hụru iya; t'a hụlatakwa iya. Teke o mefuru iya ọnya l'ẹhu; t'e melatakwa iya. Teke o tsuru mkpukpu-mee ye iya l'ẹhu; t'e tsukwaruphu mkpukpu-mee ye iya l'ẹhu."

²⁶ "Ọ -buru l'o nweru onye chiru ohu iya iphe l'ẹn्या; k'ọphu o chipyaru iya ẹn्या lanu; tẹ onye ono hakwaa ohu ono t'o je enweru onwiya; t'ọ buru ugwo ẹn्या ono, o chipyaru iya ono.

²⁷ Ọ -buru l'o chikwofuru iya eze lanu; t'ọ hakwaa ohu ono t'o je enweru onwiya; t'ọ buru ugwo eze iya ono."

²⁸ "Ọ -buru l'oke-eswi gude mpo du-gbua madzụ; t'a tu-gbukwaa eswi ono lẹ mkpuma; ọle t'ẹ ba atakwa anu iya atata; ọphu ọ dukwa iphe, ee-me onye nwe iya nu.

²⁹ Obenu; ọ -buru l'oke-eswi ọbu eme ẹnari; e kfuhawaru iya onye nwe iya nu; t'o kwe kpo-chia ya l'ọka; ọ -buru l'eswi ono du-gburu madzụ; t'a tugbukwaa eswi ono lẹ mkpuma; onye nwe iya nu alaa l'ochi onye ọ du-gburu.

³⁰ Ọle; ọ -buru l'ọ du ndu ono t'ẹphe gbuaru onye nwe eswi ono nre; t'ọ kfu kotakwa iphe, bu iphe, e gbuburu iya; shi ẹge ono gbata onwiya.

³¹ Ekemu ono bukwapu iphe lanu m'ọ -buru l'oke-eswi du-gburu nwata nwoke madzụ; m'ọ bu nwata nwanyi kẹ madzụ.

³² Ọ -buru l'oke-eswi ono bẹ du-gburu ohu; t'onye nwe eswi ono kfu onye nwe ohu ono ukporo mkpola-ocha lẹ mkpola-ocha iri. T'a tu-gbukwaaphu eswi ono lẹ mkpuma."

³³ "Ọ -buru lẹ madzụ kpufuru iphe lẹ nsu; m'ọ bu l'onye ono turu nsu; ghebe iya onu; oke-eswi; m'ọ bu nkakfu-igara eje adalahu iya; nwuhu;

³⁴ tẹ onye nwe nsu ono kfu kwaa ugwo anu ono. T'onye ono kfu kwaa onye nwe anu ono, dalahuru lẹ nsu ono ugwo iya; pata ono, nwuhuru nu ono.

³⁵ "Ọ -buru lẹ madzụ bẹ oke-eswi iya du-gburu oke-eswi onye ọdo; tẹ umadzu labu ono gbaru mgba ree oke-eswi ọphu nọ ndzụ; kee aswa iya ẹn्या-nhamunha. Ẹphe ekekwaaphu anu iya ọphu nwuhuru anwuhu ẹn्या-nhamunha.

³⁶ Ọle; ọ -buru lẹ onye, nwe oke-eswi ono mahawaru l'oke-eswi iya eme ẹnari; jika lẹ ya ta akpo-chidu iya l'ọka; tẹ onye nwe oke-eswi ono kpekwa onye ọphu oke-eswi ọdo; pata onanu, nwuhuru anwuhu ono."

22

Okwaberi ẹku ẹn्या

¹ "Ọ -buru l'o nweru onye kpuru eswi; m'ọ bu aturu onye ọdo l'iphura gbua; m'ọ bu l'o reru iya erere; t'o gudekwa eswi ise kfu ugwo eswi lanu ono. Ọ -buru aturu; yo buru aturu ẹno.

² "Ọ -buru l'a phuru iphura l'ẹke ootsukpo ulo onye ọdo tẹ ya bahu; ọ -buru l'e mekaru iya iphe; yo shi ẹge ono nwuhu bẹ onye ono, gburu iya nu ono te gbukwa ochi.

³ Obenu; ọ -buru l'o meru teke ẹnyanwu hatawaru buakwa ochi bẹ onye ono gburu.

"Onye iphura kfu futaje ugwo iphe, o zitaru. Ọ -buru l'ẹ to nwedu iphe, o nweru; e ree yẹbedua l'onwiya; gude aswa iya kfu ugwo iphe, o zitaru.

4 “Q -buru l'iphe ono, o zitaru ono b'a phuru iya l'eka; yọ ndukwadu ndzụ; m'ọ bụ oke eswi-o; m'ọ bụ nkakfụ-igara-o; m'ọ bụ aturu; onye ono a-kfụ ugwo iya nkfukwase.

5 “Q -buru lẹ madzụ chiru elu iya ye; yọ je ataa iphe, e meberu l'okfu onye ọdo; m'ọ bụ lẹ mgbo vayinu onye ọdo; m'ọ bụ l'ọ haru iya ẹka; yọ je ataa iphe, e meberu l'okfu onye ọdo; tẹ onye nwe elu ono gude iphe, katsua mma l'okfu iya; m'ọ bụ lẹ mgbo vayinu iya; kfua onye ophu ugwo iya.

6 “Q -buru l'oku nahuru laa l'egbudu; k'ophu o keru witu, e butawaru ebuta; m'ọ bụ ophu ẹ te butadua; m'ọ bụ l'ọ kekotaru okfu ono l'ọ ha; tẹ onye turu oku ono kfukwaa ugwo iya.

7 “Q -buru l'ọ nweru onye nuru madzụ okpoga; m'ọ bụ iphe ọdo t'ọ doberu iya; a bya ezita iya l'ulo onye ono; ọ -buru l'e guderu onye oshi ono; t'ọ kfukwaa ugwo iya nkfukwase.

8 Teke bukwanu l'ẹ te gudedu onye iphura obu; t'onye nwe ulo ono lufuta l'ifu ndu ikpe; bya egude epha Ojejoje gua enwa t'a maru l'ẹ tọ dū iya kparamu iya.

9 Q -buru l'ọ nweru iphe, aachọ achọcho; a phua ya onye ọdo l'eka; mbụ iphe, dū l'ọ bụ eswi; m'ọ bụ nkakfụ-igara; m'ọ bụ aturu; m'ọ bụ iphe eye l'ehu; mbụ iphe bụ iphe, eenweru enweru; t'e duta umadzu labu, adzọ iphe ono bya l'ifu ndu ikpe. Onye ophu ikpe nmaru; yọ kfua onye ophu nkfukwase.

10 “Q -buru l'ọ nweru onye kperu madzụ nkakfụ-igara; m'ọ bụ oke-eswi; ọdoo aturu; mewaru elu ọdo t'ọ doberu iya; yọ nwuhu; m'ọ bụ l'e mekaru iya iphe; m'ọ bụ l'ọ phuhuru; to nwe onye maru iphe meru iya nū;

11 ẹge ee-shi doshia okfu ono bụ tẹ onye ono bya Ojejoje l'ifu je agua enwa l'ẹ t'ọ makwa iphe, meru ẹku onye ophu; t'onye nwe iya nū kwetakwa ẹge ono; t'ẹ b'ọ kfukwa iya ugwo.

12 Olee; ọ -bukwanuru l'a kpuru iya l'iphura lẹ k'onye ono, e doberu iya ono; tẹ onye ono kfukwaa onye nwe iya nū ugwo iya.

13 Q -buru l'ọ bụ anụ-egu-egbudu tagburu iya; t'ọ wota anụ iya ophu ọ taphoduru je ekoshi; t'a maru l'ọo anụ tagburu iya. T'ẹ b'a sukwa t'ọ kfua ugwo iya.

14 “Q -buru l'ọ nweru onye rotaru elu onye ọdo; iphe emeka iya; m'ọ bụ l'ọ nwuhuru teke onye nwe iya nū ta nọdu l'ẹke ono; tẹ onye rotaru iya nū kfukwaa ugwo iya.

15 Obenu; ọ -buru l'onye nwe iya nū nọ l'ẹke ono teke ono; t'onye rotaru iya nū ba akfukwa ugwo iya. Teke bụ l'ọ kfuru ugwo; nguta eswi ono; tẹ okpoga ono, a kfuru ono nọ-chiakwaru iyi, yitaru onye obu.

Iphe, gbaru l'ememe

16 “Q -buru l'ọ nweru onye kpaguderu nwamgboko, nwoke ta achikahubua okpa; to nwewa onye ẹje iya alulu; ephe l'iya azẹ; t'ọ kwakwaa aswa nū ndibe ephe; duta iya je aluru.

17 Q -buru lẹ nna nwamgboko ono jikaru; sū lẹ ya te ekedu iya ẹya; t'ọ kwakwaaphu aswa, aakwa ẹ l'ishi nwamgboko, yele nwoke ta zebua; nū nna iya.

18 “Unu ba ahajekwa nwanyi, eme amamanshi t'ọ nọdu ndzụ.

19 “Onye yele anụ zeru bẹ ee-gbuje egbugbu.

20 “Onye gworu ẹja nū iphe ọdo, ẹ-ta buda yebedua, bụ Ojejoje bẹ ee-gbu egbugbu.

21 “Unu ba akpajekwa ndu laru alala ehu; ophu unu emegbujekwa ephe emegbu; ke l'unu shikwa-a buru ndu laru alala l'alijiputu.

22 “Unu be emegbujekwa unwanyi, maa tufuru; ophu unu emegbujekwa ndu a toru ogbe.

23 Teke unu emegbu ephe emegbu; ephe araa; raku yebe Ojejoje be ya a-nukwa olu ephe.

24 Ehu-eghughu iya a-vo-lihukwa; ya egude ogu bya achiko unu gbugee. Unyomu unu aburu ndu, maa tufuru; unwegirima unu aburu unwu ogbe.

25 “Q -buru l'unu jeru ndu ke yebe Ojejoje, mkpa byaru ugwo l'ime onwunu; unu be emekwa l'obu ndu ejeje ugwo o-muru-nwa. Unu ba asukwa t'ephe kforu o-muru-nwa yeru iya unu.

26 Q -buru le madzu ibe unu yeru unu uwe l'itumo; unu wolaaru iya eya temanu enyanwu ariba.

27 Ke l'o bu uwe ono bu iphe, oogudeje egbochita ehu iya. ?Buhunu ngunu be oo-gude kuru mgbenya? Q -raku yebe Ojejoje be ya a-nukwa olu iya; kele ya aphuje imiko.

28 “Unu be ekfubyishiekwa Nchileke ekfubyishi; ophu unu akojekwa onye achi ndu ali unu onu.

29 “Unu ba ahakwa ogworu yebe Ojejoje ngweja, shi l'akporu iphe, unu kpataru l'okfu; waa ophu shi le mee, unu pyitaru apyita.

“Unwegirima unu ndu ophu bu okpara; be unu a-nuje iya.

30 Ono kwaphu ege unu e-meje iya l'eswi unu; me l'aturu unu. Unu hajee ya t'o nao l'ehu nne iya abali esaa. O -rua le k'esato iya; unu akputa iya kputaru yebe Ojejoje.

31 “Unu a-bu ndu duru yebe Ojejoje le nsq. Unu ba atajekwa iphe, anu-egu-egbudu gburu. Unu togbojeru iya nkuta.

23

Ekemu, a turu swibe ikpe, du mma; me k'obu-imiko

1 “Ba atujekwa ntumatu. Ba agbajekwa ejo ekebe gude eyeru ejo madzu eka.

2 “Be etsojekwaru igwe-oha ye eka l'ome iphe e ta dudu mma. Teke i vudo l'ifu ndu ikpe; be egudekwa l'iime t'i kfuwa iphe a-du oha mma; mee te ikpe laaru onye iswi e-ta dudu mma.

3 Be egudekwa l'oo le madzu bu onye ukpa; gbachiaru iya l'ifu ndu ikpe.

4 “Q -buru l'i phuru oke-eswi; m'o bu nkakfu-igara onye ohogu ngu eke okpa-phuhuwa akpaphuhu; kputakwa iya kpu-jeru iya.

5 Q -buru l'i phuru nkakfu-igara onye i du ashi; eke ivu, o vu nyi-tsutaru iya; ba ahakwa iya. Tugbukwaa je eyeru iya eka.

6 “Unu ba ajikakwa okperu onye ukpa ikpe ohuma l'ulo ikpe.

7 Sekwaa eka; me okpa l'okpe ejo ikpe. Be egbujekwa onye, e te nwedu iphe o meru; m'o bu onye doberu eka ndoo; kele ya ta ahakwa onye meru iphe, du eji te ya ba nma iya ikpe.

8 “Ba anakwa eka-azu; kele eka-azu emejekwa te madzu mee enya l'e t'o phudu iphe, o phuchacharua; l'emejekwaphu t'a nma onye doberu eka ndoo ikpe.

9 “Unu be emegbujekwa ndu laru alala emegbu; ke l'unu maru ege oduje onye laru alala; unubedua eshiwa buru ndu laru alala l'alijiputu.

Ekemu mboku otu-ume

10 “Afa ishingu be unu a-koje ali unu; kpata iya iphe, e meberu iya.

11 O -be l'afa k'ësaa; unu ahaa ya akoko; k'ophu ndu Ízurèlu ndu ophu akpa ukpa e-jeje akpaa l'èke ono. Ophu wuduru nù; anù-ègu-egbudu erifufuwa iya rù. Unu mekwaaphu mgbo vayinu unu; mē ègu-olivun unu ège ono.

12 “Abali ishingu bē unu e-jeje ozi; o -be lē mbōku k'ësaa; unu be ejekwa ozi; k'ophu oke eswi unu; mē nkakfu-igara unu a-tūtaje ume; mekwaphu k'ophu ohu, a mūru lē nk'unu; mē onye bụ mbyamūmbya a-tūtakwaphu ume.

13 “Unu kwabekwa enya mekota iphemiphe obule-a, ya ekfuru unu-a. Unu ba adukwa iphe, bụ iphe aagwa agwagwa, unu a-kpō-kuje. Unu be ephotajekwa iya epha ephota lē phuu.

Uzo aji ẹto, aa-gbaje

14 “Ugbo ẹto l'afa; bē unu a-gbajeru iya aji.

15 “Unu a-gba Aji Buredi, ẹ te kodu ekoko. Ujiku ẹsaa; bē unu a-tajē buredi, ẹ te yedu iphe, ekoje buredi; bụ iya bụ ẹge ya tūru unu l'ekemu. Unu meje iya teke ono, aagbajē aji ono l'ọnwa Abibu; kē l'ọ bụ l'ọnwa ono; bē unu lufutaru lē Íjiputu.

“T'ẹ b'ọ dukwa onye a-gbajeru ẹka bya iya l'ifu.

16 “Unu gudeje iphe odungu, unu kpataru l'iphe, unu meberu l'alì gbaa Aji O-je-l'egu.

“Unu gbaa Aji Mkpù l'ishi-afa teke unu akpata iphe, unu meberu l'alì.

17 “Ugbo ẹto l'afa bē unwoke unu l'ephē ha a-chìkoje bya l'ifu Nnajiufu, bụ Ojejoje.

18 “T'ẹ b'ọ dukwa iphe e yeru iphe ekoje buredi, unu e-yekobe lē mee anù, unu gude egworu iya ngweja.

“T'ẹ b'ọ dukwa ẹbà anù ono, e gude gbaa aji ono, aa-ha t'ọ bọo nchi.

19 “Iphe mbụ, vuru ụzo kaa l'okfu unu bē unu e-gudeje bya l'ulo Ojejoje, bụ Nchileke unu.

“Unu be egudejekwa mini-ẹra nne egbu shia nwa iya.

Ojozi Nchileke a-boru ndu Ízurèlu ụzo

20 “Unu lekwa; lē ya e-zi ojozi-imigwe t'ọ vutaru unu ụzo; l'echē unu; dua unu durua ẹke ono, ya kwakobewaru akwakobe ono.

21 Unu ngabekwaru ojozi-imigwe ono nchi; meje iphemiphe obule, ọ sūru t'unu mee. Unu be ekwefujekwaru iya ikē; kē l'ẹ tọo gūkwaru unu nvu; keshinu ophu ọ bụ epha yēbe Ojejoje b'ọ gude ẹjē.

22 Ọ -buru l'unu jiru obu oyi; ngaberu ojozi-imigwe ono nchi; l'emekota iphe, yēbe Ojejoje sūru t'unu meje; bē ya a-buru ohogu ndu ohogu unu; ephē adu iya ashì; mbu ndu unu du ashì.

23 Ojozi iya e-vutaru unu ụzo; duru unu bahu l'alì ndu Amoru; kē ndu Hetu; kē ndu Pérezu; kē ndu Kėnanu; kē ndu Hevu; mē kē ndu Jebusu. Ya a-chikolephu ndu ono mee t'ephē chihu l'alì ono.

24 Unu be efozitajekwaru iphe, bụ iphe aagwa agwagwa; ophu unu abajekwaru ephē ẹja; ophu unu etsojekwaru ephē mee ome-l'alì ephē. Unu mebyishia agwa ephē; unu etsukposhia mkpuma, ephē doberu l'enya-ngweja ephē.

25 Unu bajeru yēbe Ojejoje, bụ Nchileke unu ẹja. Ya e-meru unu iphe-oma lē nri; mē mini; bya ewofu ome-l'ehu l'èke unu nọ.

26 Ẹ to nwedu l'ephō alufu madzū l'alì unu; to nwe nwanyi, a-nonu t'ọ tsu ime. Ya e-me t'unu kajēe nka likpahu alikpahu.

²⁷ “Ya e-me t'a atsuje unu egvu. Iphe bu mbakeshi, unu l'ephe alu ogu be ya e-me; ephe emehu ririri. Ya emee ndu ohogu unu l'ephe ha t'ephe ghakobeje; gbaaru unu oso.

²⁸ Ya e-zi evu t'o vuru unu uto je achishiaru unu ndu Hevu; me ndu Kenanu; me ndu Hetu l'uto.

²⁹ Ole ya ta achifu-gedu ephe l'afa lanu; ke l'ali ono a-bya aburu okorobo-egu; anu-egu-egbudu, no iya nu aka unu aka.

³⁰ Ya a-tokpelephu nwehu achishi ephe; jeye teke unu a-ka l'igwe; du ike nwekotaru ali ono.

³¹ “Ya e-me te okeli ali unu tsube le Eze Enyimu Uswe je akpaa le Eze Enyimu Filisutayinu; me shita l'echi-egu jeye le Enyimu Yufuretus. Ya e-woru ndu ali ono ye unu l'aka; t'unu chifu ephe.

³² Unu l'ephe ba agbakwa ndzu; unu l'agwa ephe ta agba.

³³ Unu be ekwekwa t'ephe buru l'ali unu; odumeka be ephe a-kpatakwa t'unu mee ejo iphe meswee yebe Ojejoje. Ke l'unu -baaru agwa ephe aja; be o-bukwaru onya nmata unu.”

24

Eeme ogba-ndzu t'o nguru anguru

¹ To du iya bu; Ojejoje asu Mosisu te yele Eronu; Nadabu; Abihu; me ndu bu ogurenya Izurelu ephe ukporo madzu eto l'umadzu iri nyikfuta yebe Ojejoje; nodu ote-anya; baaru iya aja.

² O bu Mosisu nwenkinyi iya bu onye a-byakfuta yebe Ojejoje; te ndu ophu be ejekwa iya okpirita ntse. Te ndu Izurelu be etsokwaru iya nyikota eli ugvu ono.

³ Mosisu eje ekfukotaru ndu Izurelu iphe, Ojejoje kfushiru; me ekemu iya. Ephe atuko gude olu lanu zu; su: “L'iphe, bu iphe, Ojejoje kfuru be ephe e-mekota.”

⁴ Mosisu abya atuko iphe, bu iphe ono, Ojejoje kfuru ono dekota l'ekwo. Yo gbeshi l'onmewa utsu; bya akpu a-nya-ngweja l'okpa ugvu ono; bya akfube mkpuma iri l'ebo, no-chiru a-nya okpa-ikfu iri l'ebo ndu Izurelu.

⁵ Yo bya ezia unwu-okorobya ndu Izurelu; ephe eje egwooru Ojejoje ngweja-ukfuru; gbushikwaaphu unwu oke-eswi gude gwooru iya ngweja-ehu-agu.

⁶ Mosisu abya ekee mee anu ono ebo; woru uto lanu wuru ye l'efere; bya ewota ophu phee l'anya-ngweja ono.

⁷ Yo bya ewota Ekwo Ogba-ndzu ono guaru ndu Izurelu. Ephe azua mgbede; su l'ephe a-nodu angaberu Ojejoje nchi; l'eme iphemiphe obule, o kfuru.

⁸ Mosisu abya ewota mee ono phee ndu Izurelu l'ehu; su: “Qwaa bu mee, ekoshi ndzu, Ojejoje shi l'ekemu ono, o tutu ono; unu l'iya agbaa l'ege o kfuru.”

⁹ Mosisu yele Eronu; Nadabu; Abihu; me ndu bu ogurenya Izurelu ephe ukporo madzu eto l'umadzu iri abya enyihu eli ugvu ono;

¹⁰ bya aphua Nchileke ke ndu Izurelu. Iphe o vudo l'eli iya bu iphe e meru le mkpuma, aswa no, eeku je safaya; yo gbulephu samu l'o bu akpamigwe.

¹¹ Ophu o dudu iphe, Nchileke meru ndu bu ogurenya Izurelu ono. Ephe aphu Nchileke; bya eria; ngua.

¹² Ojejoje asụ Mósísisu: “Nyikfuta iya l’ugvu-a bya anọdu l’ẹke-a tẹ ya nū ngu mkpuma, dū balibali, ya deru ekemu; mę iphe, ya sūru t’ẹphe meje, a-nọduje akpọ-ziru ẹphe ụzo.”

¹³ Ya ndono; Mósísisu yele Jóshuwa, bụ onye anyajeru iya ẹkpa ayíru tughua; je enyihu ugvu Nchileke.

¹⁴ Mósísisu asụ ndu bụ ọgurennya ono: “Unu nọdu l’ẹke-a ngaberu ẹphe jeye teke ẹphe a-byakfuta unu ọdo. Ẹrọnu yele Huru bẹ unu l’ẹphe nọ l’ẹke-a; onye okfu dakfutaru; t’o jekfu ẹphe.”

¹⁵ Mósísisu enyihulephu ugvu ono; urukpu atso-kputa iya.

¹⁶ Odu-biribiri Ojejoje abya atuko Ugvu Sáyinayi ono ji. Urukpu ono anọ l’ugvu ono ujiku ishingụ. Yo be lẹ mbọku k’ẹsaa; Ojejoje eshi l’urukpu ono kua Mósísisu.

¹⁷ Ndu Ịzụrẹlu bẹ ọdu-biribiri Ojejoje ono dulephu l’ọ bụ ọku, enwu enwunwu l’eli ugvu ono.

¹⁸ Mósísisu enyia eli ugvu ono jeye teke urukpu ono kpuchitaru iya. Yọ nọ l’eli ugvu ono ụkporo abali ugbo ẹbo: eswe l’enyashi.

25

Utu iphe, ee-gude mee ụlo-ékwa

(Awu 35:4-9)

¹ Ojejoje asụ Mósísisu:

² “T’o kfuaru ndu Ịzụrẹlu t’ẹphe wota iphe bya anụ yẹbe Ojejoje. Iphe, ọo-natajẹ bụ iphe, onye gude obu iya wota bya anụ.

³ Iphe, ẹphe a-nuje bụ mkpọla-ododo; mkpọla-ocha; ope;

⁴ ọwúú, eke urukpu-urukpu; ọphu eke mee-mee; ọphu eke uswuswe; ọkpobe ọwúú ocha; ẹji egbu;

⁵ akpọ ebyila, a tseru l’uswe; akpọ umoro-enyimu; oshi akesha;

⁶ manụ olivu, ee-gudeje amụ ọku; iphe, eeyeje lẹ manụ k’owu l’ishi t’o shi mkpọ; ọphu eeyeje l’insensu t’o shi kwẹkwẹkwe;

⁷ mkpuma ọniküsü; mewartu mkpuma ọdo, aswa nọgbaa. Mkpuma ono bẹ ee-me gbapyabẹ l’uwe-ukuvu* onye achijeru Nchileke ẹja yele uwe-ọkpoma.

⁸ “Kfuru ẹphe t’ẹphe ruaru yẹbe Ojejoje ụlo, dū nsọ; tẹ ya buru l’ẹke ẹphe bu.

⁹ Unu mekwaa ụlo-ékwa ono yele iphemiphe ọbule, a-nọ l’ime iya t’ọ dulephu ẹge ya e-koshi nggube Mósísisu t’e mee ya.

Okpoko Ogba-ndzụ ono

(Awu 37:1-9)

¹⁰ “T’ẹphe gude oshi akesha gbaa okpoko. Tẹ ogologo iya dū nkwo-eka labu lẹ mkpirikpi iya. Ụsa iya adu nkwo-eka lanu lẹ mkpirikpi iya. Eli iya adukwaphu nkwo-eka lanu lẹ mkpirikpi iya.

¹¹ Wua ọkpobe mkpọla-ododo l’ime iya; mę l’azụ iya. Nggu egudekwa-phu mkpọla-ododo wua lẹ mgberemẹku iya mgburumgburu.

¹² Nggu akputa echi mkpọla-ododo ẹno hebe l’okpa iya ẹphe ẹno. Mbụ t’i wota ẹbo hebe l’ibe lanu; wota ẹbo ọphu hebe l’ibe iya ọphu.

¹³ Gude oshi akeshia pyita mgboro labu; wua ya mkpọla-ododo.

* 25:7 25:7 Iphe e deru uwe-ukuvu l’ẹke-a b’e deru ifọdu (ephod) lẹ mbeke. Ọ bụ uwe, amashi mma ike, onye achijeru Nchileke ẹja anyajeru l’ukuvu; kobe iya urimu; mę turimu, bụ iphe, ẹphe egudeje ama uche-obu Nchileke.

14 Nggu eworu mgboro ono ephe ebo pyoshia l'echi ono, e hebetsuaru le mgboremeku okpoko ono t'o buru iphe, ee-gudeje apa iya.

15 Mgboro ono a-noduwaru l'echi okpoko ono. T'e b'e wofukwa iya ewofu.

16 O bu ekemu ono, yebe Ojejoje a-nu ngu ono be ii-dobe l'ime okpoko ono.

17 "Gude okpobe mkpola-ododo meta okfu okpoko; eke, aa-kfuje ugwo iphe, du eji, madzu meru. T'ogologo iya du nkwo-eka labu le mkpirikpi iya. Usa iya adu nkwo-eka lanu le mkpirikpi iya.

18 Nggu egude mkpola-ododo mee cherobimu labu, a-nodutsua l'ishi okfu okpoko ono. T'o bukwaru mkpola-ododo, e tsusaru etsusa be ii-gude mee ya.

19 Woru cherobimu lanu dobe l'ishi lanu; nggu eworu ophu dobe l'ishi iya ophu. Ii-me te cherobimu labu ono, notsua l'ishishi okpoko ono ye le okpoko ono t'ephe buru nanu.

20 Cherobimu ono be ebà iya a-jakashihu ajakashihu laa imeli; gude kpuchita okfu okpoko ono. Cherobimu ono; be ee-dobe; k'ophu ephe a-gharu onwephe ifu; tuko l'ele enya l'eli okpoko ono.

21 Nggu ewota okfu okpoko ono kpuchia ya; woru iphe ono, e deru ekemu yebe Ojejoje ono, bu ophu, ya e-mekochaa nu unu ono; yekwaphu l'ime okpoko ono.

22 Yo buru l'eli okfu okpoko ono; mbu le mgbaku cherobimu labu ono, no l'eli okpoko ono; bu iya bu eke ono, e doberu iphe, e deru ekemu iya ono be ya a-byakfuta ngu bya ekfuru ngu iphemiphe obule, ndu Izurelu e-meje.

Teburu ono

(Awu 37:10-16)

23 "Gude oshi akesha meta teburu. Te ogologo iya du nkwo-eka labu. Usa iya adu nkwo-eka lanu. Eli iya adu nkwo-eka lanu le mkpirikpi iya.

24 Nggu awua ya okpobe mkpola-ododo; bya egudekwaphu mkpola-ododo wua le mgboremeku iya mgburumburu.

25 Nggu ewota oshi, du gbiriri, usa iya ha l'o bu obehere-eka swephee mgboremeku iya mgburumburu; nggu egudekwaphu mkpola-ododo wuphee oshi ono mgburumburu.

26 Kputa echi mkpola-ododo eno hebegbaa le mgboremeku okpa teburu ono.

27 Echi ono a-nonyabetsukwaa oshi ono, du gbiriri ono; k'ophu odukwanu ike gudesia mgboro, ee-gudeje apa teburu ono.

28 Ii-gude oshi akesha pyishia mgboro ono; wua ya mkpola-ododo t'o buru mgboro, ee-gudeje apa teburu ono.

29 Nggu egude okpobe mkpola-ododo meshia efere; ite; okoro; me nkwo-eka, aa-tu-kobeje l'eli teburu ono. Iphe ono l'o ha bu iphe, ee-gudeje gwooru yebe Ojejoje ngweja-mee.

30 Te eedobeje buredi l'ifu yebe Ojejoje. O bu l'eli teburu ono be aa-tu-kobeje iya; k'ophu ododuje iya l'ifu tekenteke.

Iphe, eegvubeje uroku

(Awu 37:17-24)

31 "Gude okpobe mkpola-ododo, e tsusaru etsusa mee iphe, ee-gvubeje uroku. Mee ya t'o nweru oshi; nweru ekali. Yo nweru efere; nweru nkwo iya; nweru iphe, du l'o bu nwopu okoko-oshi; me iphe, du l'o bu igu oshi,

jawaru ajaja. Tụkokwa iphe ono l'ọ ha mee tẹ yẹle iphe ono, eegvubeje uroku ono dzekfua buru nanu.

³² Oshi iya ono e-nweru ekali ishingụ: ẹto l'ẹka iya ọwaa; ẹto l'ẹka iya ọphu.

³³ Tẹ ekali iya ono nwejeru okoro ẹto. Okoro ono bẹ ee-metsua t'ọ dughbaa l'ọ bụ igu-oshi alumondụ. E mekwaaphu nwopu okoko-oshi ye iya; ọwaa iphe, dū l'ọ bụ igu oshi, jawaru ajaja. Yọ buru ẹge ono bẹ ọ-dukota l'ekali iya ono ẹphe ishingụ, dzekfugbaaru l'oshi iya ono.

³⁴ Tẹ oshi iya ono nwekwaru okoro ẹno, e meru; yọ dū l'ọ bụ igu alumondụ. Yọ nwekwaruphu iphe, e meru; yọ dū l'ọ bụ nwopu okoko-oshi; ọwaa iphe, dū l'ọ bụ igu oshi, jawaru ajaja.

³⁵ Nwopu okoko-oshi lanu bẹ ee-me t'ọ nọdu lẹ mkpuli ekali iya labu ono k'ali. K'ẹbo anodu lẹ mkpuli ekali iya labu k'echi. K'ẹto anodu lẹ mkpuli ekali iya labu k'eli. Mbụ l'ọ-ọ-nodutsua lẹ mkpuli ekali iya ono ẹphe ishingụ.

³⁶ Nwopu okoko-oshi ono yẹle ekali iya ekali iya ono bẹ ee-me tẹ yẹle oshi iya tuko dzekfuru. Yọ buru ọkpobe mkpola-ododo, e tsusaru etsusa bẹ ee-gude mee ya.

³⁷ "Nggu emeta uroku ẹsaa gvubegbaa l'eli iphe ono, eegvubeje uroku ono. T'e dobekwa iya k'ophu iphoro iya a-ngakọtaje ifu ẹke ọono.

³⁸ Akpà iya; mẹ iphe, aagujeru ọku iya ye bukwa ọkpobe mkpola-ododo bẹ ee-gude mekwaa ya phu.

³⁹ Iphe, eegvubeje uroku ono yẹle ngwa iya l'ọ ha bụ unu ọkpobe mkpola-ododo ẹsaa l'ukporo iri bẹ ee-gude mee ya.

⁴⁰ Letakwa ẹnya t'e mee iphe ono l'ọ ha t'ọ dū ẹge e koshiru ngu iya l'eli ugwu ono.

26

Ulo-ekwà (Awu 36:8-38)

¹ "Ii-meta ulo-ekwà. Gude òwúú ọcha, a swiru l'ọ bụ ọdo; mẹ òwúú, eke urukpu-urukpu; ọphu eke uswuswe; mẹ ọphu eke mee-mee; kwee ekwa kweta iya ukfu-ekwa iri. T'onye maru ome nka gude òwúú ono kwee cherobimu ye l'ukfu-ekwa ono.

² Tẹ ukfu-ekwa ono tükokwa hako ẹnya-nhamunha. T'ogologo iya dū nkwo-eka ukporo l'ẹsato. Ụsa iya adu nkwo-eka ẹno.

³ Wota ukfu-ekwa ono ise gbagbabe t'ọ buru ishimishi lanu; nggu ewotakwaphu ọzo ise ọphu gbagbabe; t'ọ buru ishimishi lanu.

⁴ Ishimishi iya ono kẹ mbụ b'ii-gude òwúú, eke urukpu-urukpu yeshia ya nkolaba l'igbirimonu ukfu-ekwa iya ono kẹ ikperazu. Nggu emekwaaphu ẹge ono l'ukfu-ekwa kẹ ikperazu l'ishimishi iya k'ẹbo.

⁵ Nkoloba ukporo labu l'iri bẹ ii-ye l'ishishi ishimishi lanu; nggu eyekwaphu nkolaba ukporo labu l'iri l'ishishi ishimishi lanu ọphu. Nkoloba ono a-chiko chegbabe ifu.

⁶ Gude mkpola-ododo meta iphe, kweru nko ishi labu ọzo ukporo labu l'iri. Nggu egude iya dzezbabe ishimishi ekwà ono ẹphe ẹbo t'ọ buru nanu.

⁷ "Nggu egude eji egwu kwee ekwà; kweta iya ukfu-ekwa iri lẹ nanu, ee-gude phu-chita eli ulo-ekwà ono.

⁸ Tẹ ukfu-ekwa ono ẹphe iri lẹ nanu tükokwa hako ẹnya-nhamunha. Tẹ ogologo iya dū nkwo-eka ukporo l'iri. Ụsa iya adu nkwo-eka ẹno.

⁹ Chita ukfu-ekwa ono ise gbagbabe t'ò buru ishimishi lanu; nggu achita ukfu-ekwa ishingù ophu gbagbabekwaphu t'ò buru ishimishi lanu. Ukfu-ekwà kẹ ishingù phu; bẹ ii-pyaji ẹbo t'ò gboru l'ifu ọlọ-ekwà ono.

¹⁰ Nkoloba ọkporo labu l'iri bẹ ii-ye l'ishishi ishimishi lanu; nggu eyekwaphu nkolaba ọkporo labu l'iri l'ishishi ishimishi lanu ophu.

¹¹ Nggu egude ope meta iphe, kweru nko ishi labu ọzo ọkporo labu l'iri. Nggu egude iya kotagbaa nkolaba ishimishi ẹkwà ono ẹphe ẹbo; gude iya dzegbabe ọlọ-ekwà ono t'ò buru nanu.

¹² A bya l'ukfu-ekwa, tsufuru l'ọlọ-ekwà ono; mbu nkere-ẹbo l'ukfu-ekwa ono bẹ ee-me t'ò wu-zita l'azu ọlọ-ekwà ono.

¹³ Ishimishi ono, e gude phu-chita ọlọ-ekwà ono e-gude nkwo-eka lanu ka k'ime iya phu ọsa lẹ mgberemeku iya ẹphe ẹbo. Ndu k'ono bẹ aa-ha t'ò wu-zita l'ọzo alẹ t'e gude iya kwechia mgberemeku iya.

¹⁴ Nggu ewota akpo ebyila, e meru; yo ke uswuswe; phu-chia ọlọ-ekwà ono ọdo. Nggu ewota akpo umoro-ẹnyimu kwechita iya.

¹⁵ "Gude oshi akesha rushia oshi, ee-gudeje kpobe ọlọ-ekwà ono.

¹⁶ Oshi ono bẹ aa-rugbaa ogologo iya t'ò du nkwo-eka iri. Ọsa iya adu nkwo-eka lẹ mkpirikpi iya.

¹⁷ Oshi ono bẹ aa-pyitatsua okpa ye ẹka labu. Yo buru ẹge ono bẹ ii-mekota oshi ọlọ-ekwà ono l'ọ ha.

¹⁸ A bya l'ọlọ-ekwà ono ibiyi ophu gharu ifu l'ọzo ọhuda; bu ọkporo oshi bẹ ii-ruta; yeshia ya.

¹⁹ Nggu egude mkpola-ocha meshia ẹnya ẹke ee-gvubetsua oshi ono. Nggu emeta iya ọzo ọkporo labu. Iphe bu oshi ophu nonu e-nweru ẹnya ẹke ee-gvubeje iya.

²⁰ A bya l'ibiyi ophu; mbu ibiyi ophu gharu ifu l'ọzo isheli; bukwaphu ọkporo oshi bẹ ii-ruta; yeshia ya.

²¹ Gude mkpola-ocha meshia ẹnya ẹke ee-gvubetsua oshi ono ye. Nggu emeta iya ọzo ọkporo labu. Iphe bu oshi nonu e-nweru ẹnya ẹke ee-gvubeje iya.

²² A bya l'azu ọlọ-ekwà ono; mbu ibiyi ophu gharu ifu l'ọzo ẹnyanwu-ariba bu oshi ishingù bẹ ii-ruta; yeshia ya.

²³ Nggu arushia oshi ẹbo ẹbo; yeshia l'iku iku ọlọ-ekwà ono l'ọzo azu iya.

²⁴ Oshi labu ono, ee-yeshi l'iku iya ono bẹ a-dugbaa nkwegba ẹbo ẹbo. Oo-shi l'ọzo alẹ du nkwegba ẹbo jeye l'imeli. Yo buru echi lanu bẹ aa-kube iya. ẹphe ẹbo a-chiko dukota ẹge ono.

²⁵ Ọo ya bu l'ọo-du oshi esato l'ọzo azu ọlọ-ekwà ono. T'e gude mkpola-ocha meshia ẹnya ẹke ee-gvubetsua oshi ono ye. Nggu emeta iya ọzo iri l'ishingù. Iphe bu oshi nonu e-nweru ẹnya ẹke ee-gvubeje iya.

²⁶ "Gude oshi akesha rashia oshi, dugbaa gbiriri, ee-gude swebushia l'oshi ono. Ọzo ise bẹ ii-swebetsua l'oshi ẹka ọlọ-ekwà ono ẹkalanu;

²⁷ nggu eswebekwaphu ọzo ise ọdo l'eka iya ophu. Ọzo ise ọdo aburu k'azu ọlọ-ekwà ono; ibiyi ophu gharu ifu l'ọzo ẹnyanwu-ariba.

²⁸ Oshi ophu du gbiriri, ee-swebe l'echi iya bẹ aa-pyi t'ò shi l'ishi lanu lufu l'ishi iya ophu.

²⁹ Nggu awukota mkpola-ododo l'oshi ono, eegudeje kpobe ọlọ-ekwà ono. Nggu egudekwaphu mkpola-ododo meshia echi, e-gudetsua gbiriri oshi ono. Nggu abya awukwaaphu mkpola-ododo lẹ gbiriri oshi ono.

³⁰ "Rukwaa ọlọ-ekwà ono ẹge a turu ngu onu iya l'eli Ugwu Sáyinayi.

31 “Nggū egude òwúú, eke urukpu-urukpu; òphu eke uswuswe; òphu eke mee-mee yẹlẹ k’òcha, a swìrù l’ò bú ọ̀dọ; kwee ékwà. T’onye maru ome nka gudekwa òwúú ono kwee cherobimu ye l’ékwa ono.

32 Nggū egude oshi akesha pyià itso ẹ̀no; wuà ya mkpòla-ododo. Nggū eworu itso ono kpòbetsua l’ẹ̀nya ẹ̀ke e meshiru lẹ̀ mkpòla-òcha. Nggū egude iphe, kweru nko, e gude mkpòla-ododo mee kobe ẹ̀kwa ono l’itso ono

33 lẹ̀ mkpuli iphe phụ, kweru nko ishi labụ phụ, e gude dzegbabe ishimishi phụ, e gude phụ-chita ọ̀lọ-ékwa ono. Nggū eworu Okpoko Ekemu ono sùbe l’ẹ̀ke ono, e gebutaru ékwà ono. Ẹ̀kwa ono bẹ̀ ee-gude kekahu Ẹ̀ke-dù-Nsọ̀ lẹ̀ Ẹ̀ke-Kakòta-ọ̀du-Nsọ̀.

34 Nggū ewota okfu okpoko ono, aakfujẹ ọ̀gwo iphe, dù ẹ̀ji, madzù meru ono; kpube l’eli Okpoko Ekemu ono, a sùberu lẹ̀ Ẹ̀ke-Kakòta-ọ̀du-Nsọ̀.

35 Nggū apata teburu phụ sùbe l’ifu ékwà ono, e gude gebuta Ẹ̀ke-Kakòta-ọ̀du-Nsọ̀ ono. Ẹ̀ke aa-sùbe iya bú l’ime ọ̀lọ-ékwa ono l’ibiyià òphu gharu ifu l’uzo isheli. Nggū eworu iphe ono, eegvubeje urọ̀ku ono gvube l’ibiyià òphu gharu ifu l’uzo ọ̀huda; t’ẹ̀phe lẹ̀ teburu phụ chegbabe ifu.

36 “A -bya l’ọ̀nu ọ̀lọ-ékwa ono; t’e gude òwúú, eke urukpu-urukpu; òphu eke mee-mee; òphu eke uswuswe; mẹ̀ k’òcha, a swìrù l’ò bú ọ̀dọ; kwee ékwà gude kochita iya.

37 Nggū egude mkpòla-ododo meshia iphe, kweru nko, ee-gude kobe ékwà ono l’itso. Nggū egude oshi akesha pyià itso ise; wùkwaa ya phụ mkpòla-ododo; gude ope kpùshia ẹ̀nya ẹ̀ke aa-kpòbeje itso ono; ẹ̀phe ise.

27

Ẹ̀nya-ngweja-ukfuru

(Awu 38:1-8)

1 “Gude oshi akesha rùta ẹ̀nya-ngweja. Tẹ̀ eli iya dù nkwo-ẹ̀ka ẹ̀to. Tẹ̀ ogologo iya yẹlẹ ọ̀sa iya hakwaru ẹ̀nya-nhamunha. Iphe, ọ̀o-dùtsua bú nkwo-ẹ̀ka ise ise.

2 Nggū emeta mpo dobetsua l’ishi ishi iku iya ọ̀zo ẹ̀no. Tẹ̀ mpo ono yẹlẹ ẹ̀nya-ngweja ono ragbabe aragbabe búru nanù. I -metsua; nggu eworu ope wuà ya.

3 Nggū egude ope meshia iphe, bú iphe, ee-gudeje eje ozi l’ẹ̀nya-ngweja ono, bú iya bú ite okpo ntù; mẹ̀ iphe, eegudeje ekpo ntù eye l’ite ono; mẹ̀ efere; mẹ̀ oji; ọ̀waa iphe, aagujẹ ọ̀ku.

4 Nggū egude ope meta iphe, dù nggafu nggafu l’ò bú ọ̀gbu; bya enweru mgberemẹ̀ku ẹ̀no. Nggū egudekwaphu ope meta echì ẹ̀no hebetsua lẹ̀ mgberemẹ̀ku iphe ono.

5 Nggū ewota iphe ono kwechia ọ̀zo alì mgberemẹ̀ku ẹ̀nya-ngweja ono. T’e shì l’uzo alì iya kwechia ya jeyẹ l’echilabu iya.

6 Nggū egude oshi akesha pyià mgbòro labù, ee-gudeje apa iya. Nggū awùkwaaphu ope lẹ̀ mgbòro ono.

7 T’e wotsuaru mgbòro ono nwua l’ẹ̀nya echì phụ lẹ̀ mgberemẹ̀ku iya ẹ̀phe ẹ̀bo. Mgbòro ono ẹ̀phe ẹ̀bo a-nòdujetsua lẹ̀ mgberemẹ̀ku ẹ̀nya-ngweja ono ẹ̀phe ẹ̀bo teke aapa iya apapa.

8 Mekwaa ẹ̀nya-ngweja ono tẹ̀ ọ̀zo nọ̀du iya l’echì. Nggū egude ibiribe oshi rùya ya; mee ya t’ọ̀ dù ẹ̀ge ono, ya koshiru ngu l’eli ugwu ono.”

Ogbodufu ono

(Awu 38:9-20)

9 “Meeru ɔlɔ-ɛkwà onɔ ogbodufu. Gude òwúú ɔcha, a swíru l'ò bú ɔdo; kwee ɛkwa, dù ɔkporo nkwo-ɛka ise l'ogologo; gude gebuta ibyia ɔphu ogbodufu onɔ gharu ifu l'ɔzo ɔhuda.

10 Nggu egude ope meta ɔkporo itso, aa-kpɔbe iya yeɛ ɛnya ɛke aa-kpɔbetsua itso onɔ. Nggu egude mkpɔla-ɔcha meshia iphe, nweru nkolaba, ee-gude kobe ɛkwa onɔ l'itso onɔ yeɛ iphe, ee-swebe l'itso onɔ.

11 ɔzo isheli iya bukwaphu ɛkwa, dù ɔkporo nkwo-ɛka ise l'ogologo bɛ ee-kwe; gude gebuta iya. Itso, aa-kpɔbe l'ɔzo isheli onɔ yeɛ ɛnya ɛke aa-kpɔbe itso onɔ a-dɔtsua ɔkporo ɔkporo. Yo bukwaphu ope bɛ aa-wukota iya; bukwawuru mkpɔla-ɔcha bɛ ee-gude meshia iphe, nweru nkolaba, ee-gude kobe ɛkwa l'itso onɔ yeɛ iphe, ee-swebe iya.

12 “A -bya l'usa ogbodufu onɔ l'ɔzo ɛnyanwu-ariba iya; bukwa ɛkwa, dù ɔkporo nkwo-ɛka labu lɛ nkwo-ɛka iri l'ogologo bɛ ee-kwe; gude gebuta iya. T'e meta itso iri, aa-kpɔbe l'ɔzo ɛnyanwu-ariba onɔ; metakwaphu ɛnya ɛke aa-kpɔbetsua itso onɔ ɔzo iri.

13 ɔsa ogbodufu onɔ l'ɔzo ɛnyanwu-ahata iya a-dukwaphu ɔkporo nkwo-ɛka labu lɛ nkwo-ɛka iri l'ogologo.

14 T'e kwee ɛkwa, dù nkwo-ɛka iri l'ise l'ogologo; gude gebuta ɔnu, ɛke e shi abata l'ogbodufu onɔ ɛke iya ɔphu. Itso, aa-kpɔbe iya yeɛ ɛnya ɛke aa-kpɔbetsua itso onɔ a-dɔtsua ɛto ɛto.

15 A -bya l'ɛke, eeshije abata ogbodufu onɔ ɛke iya ɔphu; bukwaphu ɛkwa, dù nkwo-ɛka iri l'ise bɛ ee-kwe; gude gebuta iya. Itso, aa-kpɔbe iya; yeɛ ɛnya ɛke aa-kpɔbetsua itso onɔ a-dɔtsukwaaphu ɛto ɛto.

16 “T'e gude òwúú, eke urukpu-urukpu; ɔphu eke mee-mee; ɔphu eke uswuswe yeɛ k'ɔcha, a swíru l'ò bú ɔdo; gude kwee ɛkwa, dù nkwo-ɛka ɔkporo l'ogologo; gude gechita ɛke eeshije abahù l'ogbodufu onɔ. T'ò bukwawuru onye maru ogude ngga kpaa ɛkwa bɛ e-eme iya nù. ɛke onɔ, eeshije abahù iya onɔ bɛ ee-metaru itso ɛno; ɔwaa ɛnya ɛno, aa-kpɔbetsua itso ɛno onɔ.

17 Iphe, ee-swebegbaa l'itso, ee-gude kpɔ-buta ogbodufu onɔ mgburung-buru yeɛ iphe, nweru nkolaba, ee-gudegbaa kobe ɛkwa onɔ l'itso onɔ; bukota mkpɔla-ɔcha bɛ ee-gude meta iya. ɛnya nsù, aa-kpɔbetsua itso onɔ bɛ aa-wukota ope.

18 Ogobodufu onɔ a-du ɔkporo nkwo-ɛka ise l'ogologo; dù ɔkporo nkwo-ɛka labu l'iri l'usa. Ee-gude ɛkwa, e kweru l'òwúú ɔcha, a swíru l'ò bú ɔdo; gebuta iya. Eli ɛkwa onɔ a-du nkwo-ɛka ise; a wukota ope l'ɛnya ɛke aa-kpɔbetsua itso iya.

19 Iphe, bú ngwa ɔdo, ee-gude eje ozi l'ɔlɔ-ɛkwà onɔ; m'ò -ruhuru; ɔ buru ngunu b'e gude iya eme; je akpaa lɛ nggu, ee-libegbaa eri ɔlɔ-ɛkwà onɔ; mekwaphu kɛ ogbodufu onɔ bú ope bɛ ee-gude mekota iya.”

Manu Uroku onɔ (Liv 24:1-4)

20 “Kfuaru ndu Ízurelu t'ephe wotaru ngu ɔkpobe manu olivu, e megheru emeghe; t'e yeje l'uroku; tɛ ɔku uroku onɔ nwuje mkpɔrumkpuru.

21 T'ò buru Éronu yeɛ unwu iya e-yeje ɔku l'uroku onɔ l'ifu Ojejoje l'ime ɔlɔ-ɛkwà Ndzuko onɔ; mbù l'azù ɛkwa phù, e gude kebuta Okpoko Ekemu phù. T'ephe mejekwaa uroku onɔ t'ò shi l'urenyashi nwua jeye l'utsu. Tɛ ndu Ízurelu dobekwa ekemu-a; shita l'ogbo sweru ogbo.”

28

Uwe, ndu achijeru Nchileke eja
(Awu 39:1-7)

¹ “T’e shi lẹ ndu Ízurelu dufutaru ngu nwunne ngu, bu Éronu yele unwu iya; mbu Nadabu; Abihu; Eliyéza; owaa Itama t’ephe buru ndu achijeru Nchileke eja l’ozi iya.

² T’a kwaaruu nwunne ngu, bu Éronu uwe, du nsọ; t’e shi ege ono mee ya t’o du biribiri l’enyaa; du ugwu.

³ Kfuaru ndu maru ome nka; mbu ndu ya nuru mmamiphe l’uzo iya onanu; t’ephe kwaaruu Éronu uwe, ee-gude doo ya nsọ; k’ophu ọo-buru onye a-chijeru yẹbe Ojejoje eja.

⁴ Owaa egbe uwe, ephe a-kwashiru iya ndo-o: uwe-okpoma; uwe-ukuvu; uwe-nlọkpuru; uwe ime-ehi; okpu-ekwa yele gbiriri ekwa-ukfu. T’ephe kwaaruu nwunne ngu, bu Éronu; me unwu iya; uwe ono, du nsọ ono; t’ephe buru ndu achijeru Nchileke eja l’ozi iya.

⁵ Iphe, ephe e-gude kwee ekwa l’uwe ono bu mkpọla-ododo, a turu l’o bu owúú; me owúú, eke urukpu-urukpu; ophu eke mee-mee; ophu eke uswuswe; me k’ocha, a swiru; yọ du l’o bu udo.

Uwe Ukuvu
(Awu 39:2-7)

⁶ “T’onye maru ome nka gude owúú mkpọla-ododo; ophu eke urukpu-urukpu; ophu eke mee-mee; ophu eke uswuswe; me k’ocha, a swiru l’o bu udo; dzua uwe-ukuvu.

⁷ T’a dzua uwe ukuvu ono; woru gbiriri ekwa labu ye iya l’ishi l’ukuvu iya ephe ebo. Eegudeje gbiriri ekwa ono ephe ebo ligbabe k’ifu yele k’azu.

⁸ T’e kwekwaaphu gbiriri ekwa, ee-gudeje kebata iya l’ukfu ye iya. Gbiriri ekwa ono be yele uwe ukuvu ono a-tuko buru iphe lanu. T’e gude owúú mkpọla-ododo yele owúú, eke urukpu-urukpu; ophu eke mee-mee yele ophu eke uswuswe; me k’ocha, a swiru l’o bu udo.

⁹ “Wota mkpuma onikusu labu; deshia epha unwu Ízurelu l’eli iya.

¹⁰ Deshia epha ono l’ege e gude mua ephe. Epha ishingbu be ii-de lẹ mkpuma lanu. Nggu edee epha ishingbu ophu lẹ mkpuma ophu.

¹¹ Oo ege onye apyiye mkpuma, vu oke aswa akashije iya epha; gude mee ya iphe-ohubama bu ege ii-kakota epha unwu Ízurelu l’ephe ha lẹ mkpuma labu ono. Nggu awua mkpọla-ododo l’igburumonu mkpuma ono mgburumburu.

¹² Nggu adzupya mkpuma labu ono l’eli uwe-ukuvu phu ephe ebo; k’ophu yẹbe Ojejoje e-gudeje iya nyata unwu Ízurelu. Epha unwu Ízurelu ono a-nọ l’ukuvu Éronu ephe ebo t’o buru iphe, ya e-gudeje nyata ephe.

¹³ Nggu awua mkpọla-ododo l’igburumonu mkpuma ono.

¹⁴ Nggu egude owúú okpobe mkpọla-ododo swia gwogirigwo labu; swia ya t’o du l’o bu onye swiru udo. Nggu eworu mkpa ono likfubetsua lẹ mkpọla-ododo ono, a wuru l’igburumonu mkpuma ono.

Ekwa-Okpoma

¹⁵ “T’onye maru ome nka kwee uwe-okpoma, ee-gudeje achọ iphe, bu uche yẹbe Ojejoje. T’e gude iphe ono, e gude kwee uwe-ukuvu ono kwee ya; bu iya bu mkpọla-ododo, a turu l’o bu owúú yele owúú, eke urukpu-urukpu; ophu eke mee-mee; ophu eke uswuswe; me k’ocha, a swiru l’o bu udo.

16 T'e kwekwaa ya t'o nweru mgberemeku ɛno; du nkwegba labu. Te mgberemeku iya ono ephe ɛno hakokwa ɛnya-nhamunha. Togologo iya du nkwo-eka lanu; usa iya adukwaphu nkwo-eka lanu.

17 "Dzupyabe mkpuma, vugbaa oke aswa t'o kpoo giriri uzo ɛno l'ekwa ono. Ozo mkpuma ke mbu bu rubi; topazu; me berilu.

18 K'ebɔ bu tokwasu; safaya; me emeraludu.

19 K'eto aburu jasiutu; agetu; owaa amitisutu.

20 K'eno aburu kirisolayitu; onikusu; me jasiupa. T'a wua mkpola-ododo l'igburumonu mkpuma ono.

21 Iphe, oo-du bu mkpuma iri l'ebɔ. Ephe l'ephe ha nanu nanu nɔ-chitsuaru epha unwu izurelu. T'e deshia epha unwu izurelu ono le mkpuma ono t'o du l'o bu iphe-ohubama nɔ-chia ɛnya okpa-ikfu iri l'ebɔ ndu izurelu.

22 "Nngu egude okpobe mkpola-ododo swishia gwogirigwo, ee-likfubegbaa l'uwe-okpoma ono. T'a swishia ya t'o du l'o bu udo.

23 Nngu egude mkpola-ododo meta echi labu; yetsua l'ishi uwe-okpoma ono.

24 Nngu eworu gwogirigwo phu libetsua l'echi ono, e yegbaaru l'ishi uwe-okpoma ono.

25 Nngu ewota ishi gwogirigwo ono ishi iya ophu likfubekwaphu le mkpola-ododo phu, a wuru l'igburumonu mkpuma labu phu, e likfuberu l'eli uwe-ukuvu phu.

26 Nngu egude mkpola-ododo meta echi labu odo; likfube l'ishi uwe-okpoma obu l'uzo ali iya. Likfubekwa iya l'ime uwe-okpoma obu; ibiyia ophu tukoru l'eli uwe-ukuvu ono.

27 Nngu egude mkpola-ododo metafua echi ebo odo; libetsua l'ishishi gbiriri ekwa labu phu l'uzo ali iya; mbu gbiriri ekwa ono, e liberu l'eli uwe-ukuvu ono. Libekwa iya l'eli eke ono, a nmaru gbiriri ekwa, a t-butaru l'ukfu uwe-ukuvu ono.

28 Echi k'uwe-okpoma phu be ee-gude eri, e gude owuu, eke urukpu-urukpu swia; libetsua l'echi uwe-ukuvu obu; k'ophu oo-nodu le mgboro gbiriri ekwa, a t-butaru l'ukfu phu; te uwe-okpoma phu ba anodujukwa aku lokpalokpa l'eli uwe-ukuvu ono.

29 "Oo ya bu; iphe bu teke Eronu abahu le Eke-du-Nso ono; epha unwu izurelu anodu iya l'obu; mbu l'epha ono a-nodu l'uwe-okpoma, eegudeje achɔ iphe, bu uche-obu Nchileke; shi ege ono mee te Ojejoje gudeje iya l'anyata ephe tekenteke.

30 Nngu eyekobefukwaaphu ido Urimu me Tumimu l'uwe-okpoma ono; t'o t-kojeru Eronu l'obu iphe bu teke oobyia Ojejoje l'ifu. Ege ono be Eronu e-gudeje paru iphe, eegudeje achɔ iphe, bu uche-obu Nchileke l'ehu ndu izurelu bya Ojejoje l'ifu tekenteke.

Uwe odo, ndu achijeru Nchileke eja e-yeje

31 "Gude ekwa, du urukpu-urukpu kwee uwe-nlokpuru, ee-yeje uwe-ukuvu ono l'eli iya.

32 Kwekwaa ya te eke eepyoje iya ishi nodu iya l'echilabu. Nngu eswia igburumonu iya ege eeswije olu uwe-a; t'e b'o lakahu.

33 Gude owuu, eke urukpu-urukpu; ophu eke mee-mee ye le ophu eke uswuswe; kpatagbaa akpuru utara-okumu; dophee onu uwe ono mgburumburu. Nngu egudekwaphu mkpola-ododo meshia mgbirigba gude dokahu iya edokahu.

34 Tẹ mgbirigba mkpola-ododo ono; mẹ ɔtara-okumu ono; nọ-phekwaaw igburumonu uwe ono mgburumgburu. T'ẹ dongakota ephe edonga l'onu uwe ono.

35 Tẹ Ẹronu yeje iya teke ooje ozi l'ifu Ojejoje; t'ẹ b'ọ nwuhu. Oda mgbirigba ono bẹ aa-noduje anu teke ọobahu lẹ Ẹke-dụ-Nsọ ono l'ifu Ojejoje ono; mẹ teke ọolufuta alufuta.

36 “Gude ọkpobe mkpola-ododo meta iphe, dọ l'ọ bụ ekwekwerekwe; dee ya iphe ege eedeje gude mee iphe-ọhubama. Iphe, ee-de iya bụ: ‘Onye-a duru Ojejoje lẹ nsọ.’

37 Nggu ewota eri, e gude òwúú, eke urukpu-urukpu swia; libe l'iphe ono, dọ l'ọ bụ ekwekwerekwe ono; woru iya lipyabe l'ifu okpu-ekwa phụ.

38 Ẹronu -kpuru okpu-ekwa ono; t'ọ nọdu iya l'egedege ifu; t'ọ buru yebedua bẹ ọo-tu-koru l'ishi; mbụ emeru, e meruru iphe, ndu ịzurelu doberu yẹbe Ojejoje nsọ; m'ọ -ruhuduru ọ buru iphe, dọ idagha bẹ ephe doberu iya nsọ ọbu. Iphe ono, dọ l'ọ bụ ekwekwerekwe ono a-nodujelephu Ẹronu l'egedege ifu; t'iphe ono, e doberu nsọ ono dukwanu yẹbe Ojejoje mma k'anata.

39 “Nggu egude òwúú ọcha kwee uwe-ime-ẹhu phụ yele okpu-ekwa phụ. T'ọ bukwaru onye maru ogude ngga kwee ẹkwa bẹ e-me gbiriri ẹkwa-ukfu phụ.

40 A -bya lẹ k'unwu Ẹronu; kweeru ephe uwe-ime-ẹhu yele gbiriri ẹkwa-ukfu; mẹ okpu ndu achijeru Nchileke ẹja; t'e shi ege ono mee ephe t'ephe dọ biribiri l'anya; dukwaphu ugvu.

41 I -yetsulephu nwunne ngu Ẹronu; mẹ unwu iya uwe ono; nggu awua ephe manụ l'ishi; gude mee t'ephe buru ndu achijeru Nchileke ẹja. Nggu edobe ephe iche; t'ephe buru ndu achijeru Nchileke ẹja l'ozì iya.

42 “Nggu egude ẹkwa ọcha metaru ephe nwiba, ephe e-yeje. T'ephe yeje iya t'ọ shi ephe l'ukfu rua ephe l'utakfu.

43 Tẹ Ẹronu yele unwu iya yejekwa nwiba ono teke ephe abahu lẹ Ụlo-Ẹkwà Ndzuko ono; m'ọ bụ l'ephe ejeru yẹbe Ojejoje ozi l'anya-ngwẹja Ẹke-dụ-Nsọ; k'ọphu ephe te emetadu iphe-uta kpua onwephe; shi ege ono nwushihu.

“Tẹ ekemu ono dukwaru Ẹronu yele awa iya jeye lẹ tutu yoyo.”

29

Odobe ndu achijeru Nchileke ẹja nsọ

1 “Owaa iphe, ii-me gude dobe ephe nsọ; t'ephe buru ndu achijeru Nchileke ẹja l'ozì iya ndọ-ọ: Kputa nwa oke-eswi lanu; mẹ ebyila ẹbo, ẹ te nwedu eke ntupo nọ iya l'ẹhu;

2 nggu egude witu, e gweru egwegwe, ẹ te yedu iphe, ekoje buredi; gude ghee buredi. Hatakwa iya phụ gwokobe manụ; gude ghee akara. Nggu egudekwa iya phụ ghee ẹcha-mbeke, a gbashiru manụ.

3 Nggu achiko iya gworu ye lẹ nkata pataru yẹbe Ojejoje; ephe l'oke-eswi phụ; mẹ ebyila ẹbo phụ.

4 Teke e metsuaru; nggu eduta Ẹronu yele unwu iya bya l'onu Ụlo-Ẹkwà Ndzuko; gude mini ghua ephe ẹhu.

5 Nggu achita uwe ndu achijeru Nchileke ẹja yee Ẹronu. Vuru uzo yee ya uwe ime-ẹhu phụ; tẹmanu nggu eyedu iya uwe-nlokpuru phụ, ee-ye uwe-ukuvu l'eli iya phụ. Nggu abya teke ono bya eyee ya uwe-ukuvu ono

l'onwiya; mēfua uwe-òkpoma phụ. Nngu egude gbiriri ẹkwa phụ, e kweru t'e gudeje tų-butu uwe-ukuvu ono; gude tų-butu iya.

⁶ Nngu ewota okpu-ẹkwa phụ kpube iya; wota iphe phụ, dų l'ọ bụ ẹkwekwerekwe phụ, e doru nsọ phụ libe l'okpu ono.

⁷ Nngu ewota manụ, aawuje l'ishi wua ya l'ishi gude mee ya onye achijeru Nchileke ẹja.

⁸ Nngu eduta unwu iya yeshia ẹphe uwe-nlòkpuru;

⁹ bya eworu okpu ndu achijeru Nchileke ẹja kpubegbaa ẹphe l'ishi. Nngu ewotakwaphu gbiriri ẹkwa-ukfu phụ; webegbaa Ẹronu yele unwu iya l'ukfu. Ekemu, yebe Ojejoje turu ẹphe bụ t'ẹphe buru ndu achijeru Nchileke ẹja jeye lẹ tutu yoyo. O kwa ẹge ono bẹ ii-me Ẹronu yele unwu iya t'ẹphe buru ndu achijeru Nchileke ẹja.

¹⁰ “Teke e metsuaru; nngu akputa oke-eswi phụ gude bya l'onu Ụlò-Ẹkwà Ndzuko ono. Tẹ Ẹronu yele unwu iya byabẹ iya ẹka l'ishi;

¹¹ nngu anodu Ojejoje l'ifu gbua ya l'onu Ụlò-Ẹkwà Ndzuko ono.

¹² Nngu emeta mee oke-eswi ono gude mkpushi-ẹka ngu tee ya lẹ mpo, nqgbaa l'anya-ngweja ono. Nngu eworu ophu phoduru nụ wushia l'ukfu ẹnya-ngweja ono.

¹³ Meshikota iya ẹbà, nọ iya l'iphe-ẹpho iya l'ọ ha. Nngu abotakwaphu anyi iya; mẹ àkpùrù-ose iya ẹphe ẹbo yele ẹbà, nọkota iya nụ; kpoo oku l'anya-ngweja ono.

¹⁴ Anụ oke-eswi ono; mẹ akpo iya yele nshi iya; bẹ ii-gude je akpoo oku l'azụ odu ndu Ízurẹlu ono. Iphe ọ bụ ngweja iphe dų ẹji.

¹⁵ “Nngu akputa ebyila phụ nanụ gude bya tẹ Ẹronu yele unwu iya byabẹ iya ẹka l'ishi;

¹⁶ nngu egbua ya; nata mee ya phedzuru lẹ mgberemẹku ẹnya-ngweja ono mgburumgburu.

¹⁷ Nngu ebushia anụ ebyila ono ibiribe ibiribe; chita iphe-ẹpho iya yele okpa iya; saa asasa. Nngu eworu iphe-ẹpho iya ono yele okpa iya ono; chikobe l'ishi iya yele ibiribe ibiribe iya phụ.

¹⁸ Nngu achiko anụ ebyila ono l'ọ ha kpoo oku l'anya-ngweja ono. Iphe ọ bụ kwa ngweja-ukfuru; buru ngweja-oku, mkpo iya dų Ojejoje mma.

¹⁹ “Nngu akputa ebyila ophu gude bya tẹ Ẹronu yele unwu iya byabekwa iya phụ ẹka l'ishi;

²⁰ nngu egbua ya; meta mee ya; tee Ẹronu yele unwu iya l'atakpa-nchi ẹka-utara; ezeke-ẹka ẹka-utara; mẹ l'ezeke-okpa ẹka-utara. Nngu eworu mee ono phedzuru lẹ mgberemẹku ẹnya-ngweja ono mgburumgburu.

²¹ Nngu emeta mee ono, suru l'anya-ngweja ono; metakwaphu manụ phụ, aawuje l'ishi phụ phedzuru Ẹronu yele uwe iya; phedzukwaru iya phụ unwu Ẹronu yele uwe ẹphe. O bụ ẹge ono bẹ ee-shi mee tẹ Ẹronu yele unwu iya; mẹ uwe ẹphe; dų nsọ.

²² “Ebyila ono bẹ ii-heshikota ẹbà; hetatsua ẹbà, nọ l'ukfumodzu iya; mẹ ẹbà, nọkota l'iphe-ẹpho iya l'ọ ha; botakwaphu anyi iya; owaa àkpùrù-ose iya ẹphe ẹbo yele ẹbà, nọkota iya nụ; wota utakfu ẹka-utara iya tukwase iya. Ebyila ono bukwa ophu e gude eme Ẹronu yele unwu iya t'ẹphe buru ndu achijeru Nchileke ẹja.

²³ Nngu eje lẹ nkata ono, e yeru buredi, ẹ te gudedu iphe, ekoje buredi ghee ono, nọwa Ojejoje l'ifu ono; wota iya ishi buredi lanụ; hatakwaphu

ishì akara lanu l'akara ono, a gwòkoberu manù ghee ono; owaa ishì echa-mbeke lanu.

²⁴ Nggu atũko iphe ono l'ò ha ðee Èronu yeìe unwu iya l'eka t'ephe woru iya maa Ojejoje l'ifu t'ò buru ngweja-amama.

²⁵ Teke e metsuaru; nggu anata ephe iphe ono l'ò ha; chita yeìe ngweja-ukfuru phũ kpoo òku l'ènya-ngweja ono. T'ò buru ngweja-òku, mkpò iya dù Ojejoje mma.

²⁶ E -metsua; nggu ewota ndũ ebyila ono, e gude mee Èronu t'ò buru onye achijeru Nchileke eja ono; maa Ojejoje l'ifu t'ò buru ngweja-amama. Ono a-buru oke iya nke ngu.

²⁷ “Anũ ebyila ono, e gude mee Èronu t'ò buru onye achijeru Nchileke eja ono bẽ ii-do nsò; mbũ eke ono, ruberu Èronu yeìe unwu iya ono; bũ iya bũ ndũ iya phũ, a màru àmàmà phũ; mẽ ụtakfu iya phũ, e doberu yebe Ojejoje phũ.

²⁸ Ndu Ízurelu -gude iphe eja bya; tẽ ndũ iya; mẽ ụtakfu iya bujekwaru oke, aa-hejeru Èronu yeìe unwu iya. Ono bũ òkè-iphe ophu ndu Ízurelu e-doberu yebe Ojejoje ichẽ mẽ ephe bya ogwo ngweja-èhu-agu.

²⁹ “Uwe, dù nsò kẹ Èronu a-bukwaruphu k'awa iya. Yò buru uwe ono bẽ ephe e-yeje teke aawũ ephe manũ gude eme ephe t'ephe buru ndu achijeru Nchileke eja.

³⁰ Tẽ nwa Èronu onye ophu eeme t'ò nò-chia ènya iya l'ò bũ onye achijeru Nchileke eja jeje lẹ Ụlò-Èkwà Ndzuko je ejee ozi lẹ Èke-dù-Nsò ono; yejekwa uwe ono abalì esaa.

³¹ “Wota anũ ebyila ono, e gude mee Èronu; yò buru onye achijeru Nchileke eja ono; shia l'èke dù nsò.

³² Tẽ Èronu yeìe unwu iya nòdu l'ònu Ụlò-Èkwà Ndzuko taa anũ ebyila ono; mẽ buredi phũ, e yeru lẹ nkata phũ.

³³ Ọ kwa ephebedua a-ta anũ ngweja ono, e gude kfua ugwo iphe, dù eji ephe teke ono, aawũ ephe manũ l'ishi ono; e shi ege ono dobe ephe nsò t'ephe buru ndu achijeru Nchileke eja. T'ẽ b'ò dukwa onye ọdo, a-ta iya nũ; kẹ l'ò dù nsò.

³⁴ Ọ -buru l'ò nweru anũ ebyila ono, e gude mee Èronu; t'ò buru onye achijeru Nchileke eja ono; m'ò bũ buredi phũ; ophu a taphodoru; yò kwaa akwakwa lufuta l'ùtsu; t'a akpòkwaa ya òku. T'ẽ b'ò dukwa onye a-ta iya nũ; kẹ l'ò dù nsò.

³⁵ “Meeru Èronu yeìe unwu iya iphe, ya tũru ngu ekemu sũ t'i meeru ephe. Gude abalì esaa mee ephe t'ephe buru ndu achijeru Nchileke eja.

³⁶ Gbujekwa oke-eswi mbòku-mbòku l'ime abalì esaa ono t'ò buru ngweja, e gude akfũ ugwo iphe, dù eji. Ọ kwaphũ ege ono bẽ ii-gwo ngweja gude kfua ugwo iphe, dù eji; shi ege ono safu mmeru, nò l'ènya-ngweja ono. Nggu awũkwaa ya phũ manũ gude mee ya t'ò dù nsò.

³⁷ Gude abalì esaa gwoo ngweja, e gude akfũ ugwo iphe, dù eji; shi ege ono safu mmeru, nò l'ènya-ngweja ono; k'ophu ọo-dù nsò; iphe, bũ iphe, ruru iya nũ a-dukwapu nsò.

³⁸ “Iphe, ii-gudeje egwo ngweja ono l'ènya-ngweja ono mbòku-mbòku kwa unwu atũru labũ, gbagbaaru afa.

³⁹ I -gbua nanũ l'ùtsu; nggu egbua nanũ l'urènyashi.

⁴⁰ Atũru kẹ mbũ phũ bẽ ii-yekobeje witu, e gweru egwegwe je agbaa; mbũ ụzo lanũ l'ụzo iri ogbonga witu, a gwòkoberu manũ olivu, a tsũru

l'ikwe, jiru konggo labu. Nngu ewotakwaphu mee, jiru konggo labu; ye iya t'o buru ngweja-mee.

⁴¹ O -be l'urenyashi; nggu akputa aturu ophu gbua. Nngu eyekobekwa iya phu ngweja-nri; me ngweja-mee ege e yeru l'utsu phu; t'o buru ngweja-oku, mkpo iya du Ojeoje mma.

⁴² "T'e gwojekwa ngweja-ukfuru-a tekenteke l'onu Ulo-Ekwà Ndzuko, bu iya bu l'ifu yebe Ojeoje; shita l'ogbo sweru ogbo. O bu l'eke ono be ya a-byakfutaje ngu bya ekfuru yeru ngu.

⁴³ O bukwaphu l'eke ono be ya a-byakfuta ndu Izurelu; odu-biribiri iya emee eke ono; yo du nsq.

⁴⁴ "Yo buru ege ono be ya e-shi mee te Ulo-Ekwà Ndzuko ono yeke enya-ngweja ono du nsq; mekwaaphu te Eronu; yeke unwu iya; du nsq; buru ndu achijeru Nchileke eja l'ozu iya.

⁴⁵ Teke ono; ya eburu l'eke ndu Izurelu bu; buru Nchileke ephe.

⁴⁶ Ephe amaru l'o bu yebedua bu Ojeoje, bu Nchileke ephe; onye dufutaru ephe l'ali Ijiputu; k'opfu ya e-buru l'eke ephe bu. O kwa yebedua bu Ojeoje, bu Nchileke ephe."

30

Enya-ngweja insensu (Awu 37:25-28)

¹ "Gude oshi akesha kwa enya-ngweja, bu eke aa-kpoje insensu oku.

² Togologo iya me usa iya hakwaru enya-nhamunha. Iphe, oo-buru bu nkwo-eka lanu. Eli iya adu nkwo-eka ebo. Te mpo iya yeke enya-ngweja ono ragbabe buru nanu.

³ Wukotakwa okpobe mkpola-ododo l'eli iya yeke mgbereme ku iya; me mpo iya. Nngu egudekwaphu mkpola-ododo kpu-phee mgbereme ku iya mgburumgburu.

⁴ Nngu emeta echi mkpola-ododo ebo ebo yegbaa le mgbereme ku iya ephe ebo. Yekwaa ya t'o nodutsua le mkpuli iphe ono, a kpu-pheru iya mgburumgburu ono. O bu l'echi ono be ee-yeje mgboro, ee-gudeje apa iya.

⁵ Gude oshi akesha pyita mgboro ono; nggu awua ya mkpola-ododo.

⁶ Dobe enya-ngweja ono l'ifu ekwa phu, e gude gechita Okpoko Ekemu phu; mbu okfu okpoko phu, aa-noduje akfu ugwo iphe, du eji phu, e gude kpuchia Okpoko Ekemu phu. O bu eke ono be ya a-byakfutaje ngu.

⁷ "Te Eronu kpojekwa insensu, eshi mkpo oku l'enya-ngweja ono l'utsu m'o jeshia omezi uroku phu.

⁸ T'o kpojekwaphu insensu oku l'enya-ngweja ono l'urenyashi m'o jeshia oye oku l'uroku ono; k'opfu oku insensu a-noduje enwu Ojeoje l'ifu shita l'ogbo sweru ogbo.

⁹ Une be egudekwa insensu odo; ngweja-ukfuru odo; ngweja-nri odo; m'o bu ngweja-mee odo, bya egwogwo l'enya-ngweja-a.

¹⁰ Ugbo lanu l'afa be Eronu e-teje mee le mpo enya-ngweja ono gude kfu ugwo iphe, du eji. O kwa mee anu ngweja-iphe, du eji, e gude akfu ugwo iphe, du eji be ee-teje le mpo ono afa l'afa. T'e mejekwa iya ege ono shita l'ogbo sweru ogbo. Eke ono bukwa eke katsua oduru yebe Ojeoje nsq."

Utu Ulo-Ekwà Ndzuko

¹¹ Ya ndono; Ojeoje asu Mosisu:

12 “Teke ii-gu ndu Ízurelu ogu t’i maru ege ephe ha; t’onyenonu kfujekwa yebe Ojejoje aswa ishi onwiya gude gbata onwiya; m’a gu l’iya phu; t’e b’o du ejo iphe-ehuka, a-byakfuta ephe teke aa-nodu agu ephe ogu obu.

13 T’onye a guru kfujekwa nkere-ebo mkpola-ocha; temanu yo jekfube ndu ophu a guhawaru. Te nkere-ebo mkpola-ocha ono, onye ono a-nu ono bukwaru ophu ha l’o bu k’eze-ulo yebe Nchileke. Mkpola-ocha ono b’e -jeshia ya ebubu; e buta iya ukporo. Te nkere-ebo mkpola-ocha ono bukwaru iphe, ee-doberu yebe Ojejoje ichi.

14 Iphe bu onye a guru ogu; shita l’onye noru ukporo afa jeye be a-nu yebe Ojejoje iphe.

15 Teke unu anu yebe Ojejoje iphe gude akfu ugwo iphe, du eji, unu meru; te ndu nweru iphe ba anughatakwa nkere-ebo mkpola-ocha; ophu ndu ukpa anu-petekwa.

16 Nata okpoga ndu Ízurelu ono, e gude akfu ugwo iphe, du eji ephe ono; gude jee ozi le Ulo-Ékwà Ndzuko ono. O bu iphe ono be yebe Ojejoje e-gudeje l’anyata ndu Ízurelu; buru iya be ee-gude kfua ugwo iphe, du eji, ephe meru.”

Eze efere ono

(Awu 38:8)

17 Ya ndono; Ojejoje asu Mosisu:

18 “Gude ope mee eze efere, ee-gudeje ghua ehu. O kwaphu ope be ee-gude mee okpa eze efere ono. Nggu asube iya l’echi Ulo-Ékwà Ndzuko ono yele enya-ngweja ono; kuru mini ye iya.

19 T’o buru mini ono be Éronu yele unwu iya e-gudeje kwoo eka; me okpa.

20 Teke ephe abahu le Ulo-Ékwà Ndzuko ono; m’o bu l’ephe ejenyabe enya-ngweja ono; onu yebe Ojejoje ngweja-oku; t’ephe kwoshijekwa onwephe mini; k’ophu ephe ta anwushihudu.

21 T’ephe kwojekwaaphu eka; kwoo okpa; k’ophu ephe ta anwushihudu. Ono bu ekemu, a-noduru Éronu yele awa iya; shita l’ogbo sweru ogbo.”

Manu owu l’ishi

(Awu 37:29)

22 Ya ndono; Ojejoje asu Mosisu:

23 “Gwota okpobe iphe, eshi mkpo gude bya. Iphe ii-gude bya bu: Meeru mini ophu era iya du unu shekelu l’ukporo shekelu ise; me sinamonu, eshi mkpo ophu era iya du ukporo shekelu iri l’ebo le shekelu iri, bu iya bu nkere-ebo meru phu; me oshi omanko, eshi mkpo ophu era iya du ukporo shekelu iri l’ebo le shekelu iri;

24 me kashiya ophu era iya du unu l’ukporo iri. Iphe ono l’o ha bu iphe, eegudeje atu era iphe l’eze-ulo yebe Nchileke be ee-gude tua ya. Nggu ewotakwaphu manu olivu, jiru konggo esato.

25 T’onye maru ome manu-mbeleke tuko iya l’o ha gwakobe t’o buru manu, du nsq l’eshi mkpo, aawuje l’ishi. Oo-buru manu, du nsq, aa-wuje l’ishi.

26 Nggu egude manu ono wukota le Ulo-Ékwà Ndzuko; me Okpoko Ekemu;

27 me teburu yele ngwa iya l’o ha; me iphe eegvubeje uroku yele ngwa iya l’o ha; me enya-ngweja insensu;

²⁸ mę ęnya-ngweja, bų ęke ee-gwoje ngweja-ukfuru yełe ngwa iya l'ọ ha; mę eze efere yełe ọkpa iya.

²⁹ Iphe ono l'ọ ha bę ii-dobe ichę; t'ọ bųru iphe, kakọta ọdu nsọ; k'ọphu iphe, bų iphe denyiru iya nų a-dukwapu nsọ.

³⁰ “Wua Ẹrọnu yełe unwu iya manų l'ishi; nggu edoo ẹphe nsọ; k'ọphu ẹphe a-bųru ndu achijeru Nchileke ẹja l'ọzi iya.

³¹ Kfiaru ndu Ịzurelu l'owaa bų manų, dų nsọ yebe Ojejoje, aa-wuje madzų l'ishi shita l'ogbo sweru ogbo.

³² T'e b'a wujekwa iya madzų mmanu; ọphu aagwajekwa manų ọdo t'ọ dų l'ọ bų ọwaa. Ọ kwa manų, dų nsọ. Ọo ya bų t'e dobeje iya nsọ.

³³ O -nweru onye gwaru manų ọdo; yọ dų l'ọ bų manų ọwaa; m'ọ bų l'ọ wuru iya madzų mmanu l'ishi, abụdu onye achijeru Nchileke ẹja; t'e bufukwa onye ọbu lę ndu nk'ia.”

Ínsensu

³⁴ Ya ndono; Ojejoje asų Mósisu: “Wota iphe, eshi mkpọ gude bya. Iphe ii-wota bų: etse; onika; galubanumu; mę ọkpobe furakinsensu. Tụa ya l'iphe, eegudeje atų ẹra iphe t'ọ hakọta ęnya-nhamunha.

³⁵ T'onye maru ome manų-mbeleke tuko iphe ono l'ọ ha gwakọbe t'ọ bųru insensu, eshi mkpọ. T'a pyashi iya unú. T'ọ bukwaru iphe ono, a gushiru ono nkinyi iya; bę ee-gude mee insensu ọbu. Ọo-bųru insensu, dų nsọ.

³⁶ Haru iya gwee egwegwe dobe l'ifu Okpoko Ekemu, nọ lę Ụlo-Ẹkwà Ndzuko, bų iya bų ęke ono, ya a-byakfuta unu ono. T'ọ bukwaru unu insensu, kakọta ọdu nsọ.

³⁷ Unu be emekwa insensu nk'unu t'ọ dų l'ọ bų ọwaa. Unu doberu iya yebe Ojejoje nsọ.

³⁸ O -bųru l'ọ nweru onye meru insensu ọdo, dų l'ọ bų ọwaa doberu onwiya l'ọ bų manų-mbeleke; t'e bufukwa iya lę ndu nk'ia.”

31

Bezalelu; mę Oholiyabu

¹ Ya ndono; Ojejoje asų Mósisu:

² “Lekwa; ya fọtawaru Bezalelu Ụri Họru, bų onye ikfu Júda;

³ bya emewa; tę ume Nchileke ji iya ẹhu; k'ọphu oo-nweru mmamiphe; kwaa ęnya; bųru onye iphe edoje iya ęnya ọhuma l'ome nka l'iphemiphe ọbule;

⁴ t'ọ maru ẹge eeshije gude mkpọla-ododo yełe mkpọla-ọcha; mę ope ememashi iphe ememashi;

⁵ makwaruphu ẹge aawaję mkpuma, aswa nọ; mę ẹge aawuje mkpọla-ododo l'igburumọnu iya; bya amakwaruphu ẹge aapyije iphe apyipyi; męwaru ẹge eeshije emekota nka ọdo, dughbaa ichę ichę.

⁶ Ya fọtafukwaaruphu Oholiyabu Ahisamaku, bų onye ikfu Dánu; t'ọ yeru iya ẹka. Ndu maru ome nka l'ẹphe ha bę ya nukotakwaruphu ike t'ẹphe mekota iphemiphe ọbule, ya sųru t'unu mee;

⁷ dụnua l'ọ bų Ụlo-Ẹkwà Ndzuko; Okpoko Ekemu yełe okfu okpoko ono, aagudeje akfu ugwo iphe, dų ẹji ono; męwaru iphemiphe ọbule ọdo, eegudeje ẹje ozi l'ime ụlo-ẹkwà ono;

⁸ bų iya bų teburi yełe ngwa iya l'ọ ha; mę iphe eegvubeje urọku, e meru l'ọkpobe mkpọla-ododo yełe ngwa iya l'ọ ha; mę ęnya-ngweja insensu;

⁹ mę ęnya-ngweja-ukfuru yęle ngwa iya l'ọ ha; mę eze efere ono yęle ọkpa iya;

¹⁰ wafua uwe, e kweru ekwekwe; mbụ uwe, dū nsọ, Ẹronu, bụ onye achijeru Nchileke ẹja e-yeje; mę uwe, ụnwu iya e-yeje gude ẹje ozi ndu achijeru Nchileke ẹja;

¹¹ mę manụ ọwu l'ishi; mę insensu, eshi mkpọ kę Ẹke-dụ-Nsọ ono. Ọ bụlephu t'ephę mee ya t'ọ dū ẹge ya sūru ngu t'e mee ya."

Mboku ọtu-ume

¹² Ya ndono; Ojejoje asụ Mosisu:

¹³ "Kfuaru ndu Ízurẹlu t'ephę dobeje mboku ọtu-ume yębe Ojejoje. Kę l'ọo-buru iphe-ọhubama, nọduru unu l'iya tsube l'ogbo sweru ogbo. Ọo ya bụ t'unu maru l'ọ bụ yębedua bụ Ojejoje, bụ onye emeje unu t'unu dū nsọ.

¹⁴ "Unu nyataję mboku ọtu-ume; kęle mboku ono dūru unu lę nsọ. O -nweru onye dakaru iya nū; t'e gbukwaa onye ọbu egbugbu. Iphe bụ onye jeru ozi mboku ono bę ee-bufu ebufu lę ndu nk'iya.

¹⁵ Ọ bụ abalị ishingu bę unu e-gudeje jee ozi unu. Mboku k'ęsaa bụ mboku ọtu-ume; bya aburu mboku, dūru yębe Ojejoje lę nsọ. Iphe bụ onye jeru ozi lę mboku ọtu-ume; t'e gbukwaa onye ọbu egbugbu.

¹⁶ Tę ndu Ízurẹlu dobeje mboku ọtu-ume; mee ekemu iya shita l'ogbo sweru ogbo; t'ọ buri iphe, a-nọdu ekoshi ogba-ndzụ unu l'iya gbururu jeyewaru.

¹⁷ Ọo-buru iphe-ọhubama nọduru yęle ndu Ízurẹlu jeye lę tutu yoyo; kę l'ọ bụ abalị ishingu bę yębe Ojejoje gude mee igwe yęle alị. Yo be mboku k'ęsaa; ya ahaa ozi; tuta ume."

¹⁸ Ya ndono; Ojejoje ekfugetsulephu nū Mosisu l'eli Ugwu Sáyınayi; bya anụ iya ekwekwerekwe mkpuma labụ, e deru Ekemu. Mkpuma ono bụ Nchileke nwęke-ia gude ẹka iya dee ya iphe.

32

Nweswi, a kpuru lę mkpola-ododo

¹ Teke ndu Ízurẹlu leru ęnya bya aphụ lę Mosisu anọnukawa ọdu l'eli ugwu ono; ęphe abya agbaphee Ẹronu mgburumgburu; sụ iya: "Ngwaa; t'ọ metaru ęphe Nchileke, a-nọdu edu ęphe! Lę Mosisu-a, dufutaru ęphe l'alị Íjiputu-a bę ęphe ta makwa iphe, meru iya nū."

² Ẹronu asụ ęphe t'ephę yeshia iphe-nchị mkpola-ododo, unyomu ęphe yeru lę nchị; mę kę ụnwu ęphe unwoke; mę k'ụnwu ęphe ụnwanyi; chitaru iya.

³ Ya ndono; ndu ono l'ephę ha abya eyeshia iphe-nchị ęphe; chijeru Ẹronu.

⁴ Yọ chita iphe ono, ęphe nūru iya ono gude kputa agwa; yọ dū l'ọ bụ nweswi. Yọ bya egude ngwa-ọru memashia ya ememashi. Ya ndono; ęphe asụ: "Unubę ndu Ízurẹlu; ọwaa Nchileke unu ndọ-ọ; mbụ onye dufutaru unu l'alị Íjiputu!"

⁵ Ẹronu aphulephu iphe ono bya akpua ęnya-ngweja l'ifu nweswi ono bya araa ya arara; sụ: "Echile bę aa-gbaru Ojejoje aji-o!"

⁶ Tọ dū iya bụ; yo be echile iya; ndu Ízurẹlu etehu l'utsu; bya egwoo ngweja-ukfuru; mę ngweja ẹhu-agu. E metsua; ęphe abya anọshia ria; ngua; bya awu-lihu; wata ome k'ęnyishi.

⁷ Ya ndono; Ojejoje asụ Mósísis: “Nyizita l'alị; kele ndu nke ngu ono; mbụ ndu ono, i dufutaru l'alị Íjiputu ono bẹ merushiakwaru onwẹphe.

⁸ Ẹphe hakebewaru ekemu ono, ya tũru ẹphe ono; metawaru onwẹphe agwa, ẹphe kpũru; yọ dũ l'ọ bụ nweswi. Ẹphe fuzitawaru ishi baaru iya ẹja; bya agwawa iya agwagwa; sụ: ‘Unubẹ ndu Ízurẹlu; ọwaa Nchileke unu ndọ-ọ; mbụ onye dufutaru unu l'alị Íjiputu ono!’ ”

⁹ Ojejoje asụ Mósísis: “Ya phụwaru lẹ ndu-a bụnukaru ndu obu-kpokponyi.

¹⁰ Pakwaru yẹbe Ojejoje haa tẹ ya gude oke ẹhu-eghughu iya dakfu ẹphe; kpukpoo ẹphe. Nggubedua, bụ Mósísis bẹ ya e-me ọha, ha nshinu.”

¹¹ Mósísis arọlahaa Ojejoje, bụ Nchileke iya; sụ iya: “Byiko Ojejoje; t'ẹhu be eghunukakwa ngu eghughu ẹge ono l'ẹke ndu nke ngu nọ; mbụ ndu ono, i gude ike-ẹka ngu dufuta lẹ Íjiputu ono!

¹² Ndu Íjiputu a-sụkwa l'iphe, kparu iphe, i dufutaru ẹphe bụ t'i bya egbushia ẹphe l'ugvu ugvu-a; k'ọphu ẹphe a-chihu lẹ mgboko. Byiko; gbanụa mini l'obu; paru haa; be mebyishikwa ndu nke ngu.

¹³ Nyatakwa ndu ozi ngu, bụ Ẹbirihamu; mẹ Áyizaku; mẹ Ízurẹlu, bụ ndu i gude onwongu ria angu; sụ: ‘L'ii-me awa ẹphe t'ẹphe ha l'ọbu mkpọ-kpodo, nọ l'igwe; tẹmanu nggu anụ awa ẹphe alị-a, i kwekotaru ẹphe ụkwa iya; t'ọ bũru òkè-iphe ẹphe jeye lẹ tutu yoyo.’ ”

¹⁴ Ya ndono; Ojejoje abya ari-phu ọriri azụ; to mebyishihe ẹphe ẹge ono, o shi rịa lẹ ya e-mebyishi ẹphe ono.

¹⁵ Mósísis abya aghachi; shi l'eli ugvu ono nyizita yele ekwekwerekwe mkpuma labụ ono, e deru ekemu ono, o gude l'ẹka ono. Mkpuma ono b'e deru iphe: ifu; mẹ azụ.

¹⁶ Ekwekwerekwe mkpuma ono bụ Nchileke gude ẹka iya mee ya. Iphe, e deru iya abụru Nchileke gude ẹka iya dee ya.

¹⁷ Ya ndono; Jóshuwa anụlephu ụzu, ndu Ízurẹlu atụ; sụ Mósísis: “Aatụkwa ụzu ọgu l'ọdu ndu Ízurẹlu ono.”

¹⁸ Mósísis asụ iya:

“Ẹ tọ dakwa l'ọ bụ ụzu ndu emekputa emekputa l'ọgu.

Tọ da l'ọ bụ ụzu ndu,

eemekputa emekputa.

Iphe, ya anụ kwa egvu.”

¹⁹ Mósísis abya erua l'iku ọdu ndu Ízurẹlu ono; bya aphua nweswi ono; ọwaa ndu ono; l'ẹke ẹphe ete egvu. Ehu enwuhu iya ọku; yọ woru mkpuma ono, o gude l'ẹka ono tũkposhia l'ọkpa ugvu ono.

²⁰ Yọ bya ewota nweswi ono, ẹphe kpuru ono kpọo ọku. Yọ kpọtsua ya ọku; bya egwee ya; yọ dũ l'ọ bụ ntụ. Yọ bya awụru iya ye lẹ mini; mee ndu Ízurẹlu; ẹphe ngua ya.

²¹ Yọ jị Ẹronu: “?Bụ ngunu bẹ ndu-a kabekpoo mee ngu, kparu; nggu eduru ẹphe ye l'ome iphe, dũ ẹji, habe ẹge-a?”

²² Ẹronu asụ iya: “Onye nwe mu nụ; ba avọkwaru ọku ghua ẹhu. L'i mahawaru lẹ ndu-a bẹ ome iphe, dũ ẹji kwọwaru ẹhu.

²³ Ẹphe sũru tẹ ya metaru ẹphe Nchileke, a-nọdu edu ẹphe; kele Mósísis ọphu, dufutaru ẹphe Íjiputu bẹ ẹphe ta madu iphe, meru iya nụ.

24 Ya ndono; ya sù ẹ̀p̄he: ‘T’onye nweru iphe, e meru lẹ̀ mkpọ̀la-ododo; yefuta iya.’ Ẹ̀p̄he achitaru iya mkpọ̀la-ododo ono. Ya achiru iya ye l’oku; iphe shi iya lufuta aburu nweswi-a.”

25 Mosisu aphụ lẹ̀ ndu Ízuru lụ nahwawaru; keke Ẹ̀ronu hawaru ẹ̀p̄he; ẹ̀p̄he te kwehẹ́ t’a chikobe ẹ̀p̄he; ẹ̀p̄he eshiwa ẹ̀ge ono bɔwawaru ndu, ndu ọhogu ẹ̀p̄he gude eme iphe-ochi.

26 Mosisu evudo l’onu obu-edukfu ọdu ndu Ízuru lụ ono; sù: “T’onye bụ ke Ojejoje byakfuta iya!” Ndu Lívayi l’ẹ̀p̄he ha awu-kfube iya.

27 Yọ sù ẹ̀p̄he: “Ọwaa iphe, Ojejoje, bụ Nchileke ke ndu Ízuru lụ ekfu: ‘T’onyenonu turu ogu-mbeke ya l’ukfu; unu ejephee ọdu ndu Ízuru lụ ono mgburumburu; tsube l’ishi iya ọwaa; rua l’ishi iya ọphu. T’onyenonu gbusia nwanna iya; me ọnya iya; me obutobu iya.’ ”

28 Ndu Lívayi abya emee ẹ̀ge Mosisu ziru ẹ̀p̄he. Ndu e gburu mboku ono rukwaru iphe, dū l’ọ bụ unu ẹsaa l’ukporo madzu iri.*

29 Mosisu asù: “A ọtawaru unu doberu Ojejoje iche ntanu; ke l’unu tsoru unwu unu; me unwunne unu ọgu. Ojejoje gowaru onu-oma nu unu ntanu-a.”

30 Yo be echile iya; Mosisu asù ndu Ízuru lụ: “Iphe, dū ejì, unu meru, hakwa l’uru. Nta-a be ya ejekfuwa Ojejoje t’a maru; ?ya a-dū ike ro-buta iya t’ọ guaru unu nvu l’iphe, dū ejì ono, unu meru ono.”

31 Ya ndono; Mosisu abya ejekfu Ojejoje je asù iya: “L’ejo iphe, ndu-a meru ta dukwa k’ekfukfu! Ẹ̀p̄he gudeekwa mkpọ̀la-ododo metaru onwephe agwa.

32 Ọlobu; byiko; guaruru ẹ̀p̄he nvu l’ejo iphe ono, ẹ̀p̄he meru ono. Teke ẹ̀ to dudu; nggu efuchafukwa ẹ̀pha yẹ̀be Mosisu l’ekwo, i deru ẹ̀pha ndu nke ngu.”

33 Ojejoje asù Mosisu: “L’ọ kwa onye mesweru iya nu be ya e-fufu ẹ̀pha iya l’ekwo iya.

34 Tugbua nta-a je eduta ndu Ízuru lụ je ẹ̀ke ono, ya kfuru ngu okfu iya ono; lẹ̀ Ojozi iya a-nodu-a edu unu. Ọle oge teke, ya a-nu ẹ̀p̄he aphụ -rulephu; be ya a-nu ẹ̀p̄he aphụ k’iphe, dū ejì, ẹ̀p̄he meru.”

35 Ojejoje abya egude ejo iphe-ememe byakfuta ndu Ízuru lụ; k’iphe ono, ẹ̀p̄he gude nweswi ono, Ẹ̀ronu kpuru ono mee.

33

1 Tọ dū iya bụ; Ojejoje asù Mosisu: “Shi l’ẹ̀ke-a tugbua; nggu lẹ̀ ndu ono, i dufutaru l’alì Íjiputu ono! Unu tugbua jeshia l’alì ono, ya kweru ukwa bya eriru angu yeru iya Ẹ̀birihamu; me Áyizaku; me Jékọpu phe; sù ẹ̀p̄he: ‘Lẹ̀ ya a-nu iya awa ẹ̀p̄he ono.’

2 Ya e-zì ojozi t’o duru unu je; je achishiaru unu ndu Kénanu; ndu Amoru; ndu Hetu; ndu Pérezu; ndu Hevu; me ndu Jebusu.

3 Unu tugbua jeshia l’egiri alì ono. Ọle ya ta etsokwa unu; a-nonyakwaa; ya ekpukpoo unu l’uzo; ke l’unu bunukaru ndu obu-kpokponyi.”

4 Ndu Ízuru lụ anulephu ejo-nzi ono; wata ọgu aphụ; k’ọphu bụ l’ẹ̀ to nwedu ẹ̀p̄he onye kwakwaduru ngwa gude memashia onwiya.

5 Ishi iya aburu lẹ̀ Ojejoje sùru Mosisu: “T’o kfuru ndu Ízuru lụ l’ẹ̀p̄he bunuka ndu obu-kpokponyi. L’ọ -buru l’ọo tẹ̀ ya tsoru ẹ̀p̄he b’o nwekwaru ẹ̀ge ọo-dū; ya ekpukpoo ẹ̀p̄he. Ọo ya bụ; t’ẹ̀p̄he kwashia ngwa ono, ẹ̀p̄he

* 32:28 32:28 Iphe ọ bụ bụ 3,000.

kwaru gude memashia onwephe ono; tẹ ya rĩa ọriri; maru iphe, ya e-me ephe.”

⁶ Ya ndono; ndu Ízurelu eworu ngwa, ephe kwaru gude memashia onwephe kwashia l'ugvu Hórebu.

Ụlo-Ẹkwà Ndzuko

⁷ Yọ bụrụ Mósísi shi aphụtajẹ ụlo-ẹkwà ono; je akpọbe l'azụ ọdu ndu Ízurelu; kua ya “Ụlo-Ẹkwà Ndzuko.” Iphe bụ onye eje ọkpata Ojejoje ishi; ejeje lẹ Ụlo-Ẹkwà Ndzuko ono, nọ l'azụ ọdu ndu Ízurelu ono.

⁸ Yọo bụje; Mósísi -gbeshi l'eje lẹ Ụlo-Ẹkwà Ndzuko ono; ndu Ízurelu l'ephe ha awụ-lihu; vudogbaa l'ọnu ụlo-ẹkwà ephe l'ele Mósísi jeye teke ọo-bahu lẹ Ụlo-Ẹkwà Ndzuko ono.

⁹ Mósísi -bahụlephu lẹ Ụlo-Ẹkwà Ndzuko ono; urukpu ono, kpuru rogbodyongu ono alazita bya anọ-chia ọnu Ụlo ono; Ojejoje ekfuru nụ iya.

¹⁰ Ndu Ízurelu -phụlephu urukpu ono, kpuru rogbodyongu ono l'ẹke ọ nọ l'ọnu Ụlo-Ẹkwà Ndzuko ono; onyenọnu anọdu l'ọnu ụlo-ẹkwà iya wụ-lihu; baaru Ojejoje eja.

¹¹ Ojejoje shi anọduje ekfu eyeru Mósísi ifu l'ifu ẹge ono, madzụ anọduje ekfu eyeru ọnya iya ono. Teke e metsuaru; Mósísi alaphuta azụ l'ọdu ndu Ízurelu. Ọle nwata okoro ono, e yejeru iya ẹka ono; mbụ Jóshuwa Nunu; ta alufujedu alufu lẹ Ụlo-Ẹkwà Ndzuko ono.

Mósísi yẹle ọdu-biribiri Ojejoje

¹² Mósísi asụ Ojejoje: “I shilephu teke-wa kfutaru iya tẹ ya dua ndu-a; ọle ẹ ti mekpodua tẹ ya maru onye ii-yeru iya tẹ yele iya dua ephe ọbu; nggu asụkwaru l'i maru yẹbe Mósísi ọhuma; ya abawa ngu l'obu.

¹³ Ọ -bụrụ phụ lẹ ya nọ ngu l'obu l'oswiya; koshinu iya ụzo ngu; k'ophu ya a-maru ngu; nọduwa ngu rụ l'obu gbururu jeye. Nyatakwa l'ọha-wa bụ ndu nke ngu.”

¹⁴ Ojejoje asụ iya: “Lẹ ya e-tsoru-a unu yẹbedua l'onwiya; ya emee tẹ mejí nmakfuru ngu anmakfuru.”

¹⁵ Ya ndono; Mósísi asụ iya: “Ọ -bụrụ l'ẹ tii tsoduru ayi eje nggụbedua l'onwongu; be ekwekwa tẹ ayi shi l'ẹke-a hata ọkpa lufu alufu!

¹⁶ ?Nanụ ẹge ee-shi maru lẹ yẹbedua yẹle ndu nke ngu nọ ngu l'obu; abụdu l'i tso ayi? ?Bụ ngunu ọdo e-koshi lẹ yẹbedua yẹle ndu nke ngu dū ichẹ l'ẹke ndu mgboko l'ephe ha nọ?”

¹⁷ Ojejoje asụ Mósísi: “Lẹ ya e-melephu iphe ono, i sụrụ tẹ ya meeru ngu ono; kẹ l'i nọwa iya l'obu; ya amakwaru ngu phụ ọhuma.”

¹⁸ Mósísi asụ iya: “Byiko; koshinu iya ọdu-biribiri ngu.”

¹⁹ Ojejoje asụ iya: “Lẹ ya e-me t'i phụ ẹge yẹbe Ojejoje dū-tabe mma; ya anọdu ngu l'ifu kua onwiya iphe ya aza. Onye ọ dū iya tẹ ya meeru eze-iphe-oma; ya emeeru iya ẹya; onye ọ dū iya tẹ ya phụaru imiko; ya aphụaru iya ẹya.

²⁰ Ọle i tii phudu ifu iya; kẹ l'ẹ to nwedu onye gude ẹnya iya phụ iya nụ, a-nonu.”

²¹ Ojejoje asụ: “O nweru mkpuma, nonyabe iya nụ, ii-vudo l'eli iya.

²² Ọdu-biribiri iya swetadelephu; je eworu ngu ye lẹ mgbaku mkpuma; gude ẹka iya gbóchita ngu; gbururu jeye ya esweta-gee.

²³ Teke ono; ya ewofu ẹka iya; nggu aphụ iya okpurukpu-azụ. Obenu l'ifu iya b'ẹ t'a phujekwa aphuphu.”

34

Ekwekwerekwe Mkpuma k'ēbo

¹ Ojejoje asụ Mósísis: “T’o je awata balibali mkpuma labụ ọdo, a-dụ l’ọ bụ kẹ mbụ phụ. Tẹ ya dekwaa ya phụ iphe, shi nọdu lẹ kẹ mbụ phụ, i tukporu phụ.

² Kwakobe l’utsu echile; nyikobe Ugwu Sáyínayi; bya ekoshi iya onwongu l’eli ugwu ono.

³ T’ẹ b’o nwekwa onye e-tsoru ngu nụ; ọphu ọ dukwa onye aa-phụ l’ugwu ono lẹ phuu; t’ẹ b’o nwekwa aturu; m’ọ bụ eswi, a-nọdu ata nri l’okpa ugwu ono.”

⁴ Ya ndono; Mósísis abya awata ekwekwerekwe mkpuma labụ ọdo, dulephu l’ọ bụ kẹ mbụ phụ; gude iya nyihu Ugwu Sáyínayi l’onmewa utsu; paru ekwekwerekwe mkpuma labụ ono l’eka.

⁵ Ya ndono; Ojejoje eshi l’urukpu nyifuta; bya evudonyabe iya; raa ya arara l’epha iya bụ Ojejoje.

⁶ Yọ bya esweta Mósísis l’ifu; bya agbakushi onwiya epha; su: “Oo yebedua bụ Ojejoje! Oo yebedua bụ Ojejoje; bya aburu Nchileke, aphujeru madzụ imiko; bukwaruphu Nchileke, emejeru madzụ eze-iphe-oma. Ya ta bukwa agụ-ọnwuu. Ya bụ onye n-yemobu iya nyiberu anyibe; buri o-me-g’o-kfuru!

⁷ Ya ekoshije unukurunu madzụ lẹ ya yeru ephe obu. Ya agujeru ephe nvu kẹ ejo okpoma ephe; mẹ kẹ ikẹ, ephe kwefuru iya; mẹ kẹ iphe, dū ejí, ephe meru iya. Obule ya ta ahajekwanu onye ikpe nmaru tẹ ya ba hụ iya ahụhụ. Ndu iphe, dū ejí bẹ ya ahụje ahụhụ k’iphe, dū ejí, ephe meru iya; hụ-rua ya l’ẹke unwu nwanwa ephe nọ; mẹ l’ẹke nwanwanwanwanwa ephe nọ; hụ-rua ephe l’ogbo k’eno.”

⁸ Mósísis abya eforita ifu l’alí teke ono teke ono; baaru Ojejoje eja;

⁹ su iya: “Nggube Ojejoje; ọ -buru-a lẹ ya nọ ngu l’obu l’oswiya; byiko tẹ nggube Ojejoje tsonuru ayi. A makwaru-a lẹ ndu-a bunukaru ndu obu-kpokponyi; ọle; byiko gunuaru ayi nvu kẹ ejo okpoma ayi; mẹ iphe, dū ejí ayi. Nggụ ewotaru ayi t’ayi buri okè-iphe ngu.”

¹⁰ Ojejoje asụ: “Lẹ nggu l’iya a-gba ndzụ. Ya a-nọdu l’atatifu ndu nkengu; mee eze iphe, dū biribiri, ya te mebudua l’iphe bụ mbakeshi l’ọ ha. Mba ndu ono, unu l’ephe gharu ogbu-upho ono a-phukota ege iphe, yẹbe Ojejoje e-me dū-be egwu.

¹¹ Unu ngabẹ nchí mee ekemu-a, ya aturu unu ntanụ-a. Ya a-chifuru unu ndu Amoru; ndu Kénanu; ndu Hetu; ndu Pérezu; ndu Hevu; mẹ ndu Jebusu.

¹² Ọle t’unu kwabekwa enya t’unu lẹ ndu bu l’alí ono, unu ala ono bẹ gba ndzụ; odumeka bẹ ephe a-bukwaru onya hata unu.

¹³ Unu gvukposhia enya-ngweja ephe; unu etsukposhia mkpuma, ephe doberu nsọ; unu afokashikwaaphu itso, e doberu agwa ephe, bụ Ashera.

¹⁴ T’ẹ b’ọ dukwa iphe ọdo, unu a-bajeru eja ọdo; gbahaa yẹbe Ojejoje. Ishi iya aburu lẹ yẹbe Ojejoje, epha iya bụ Okopho bẹ bukwa Nchileke, ekoje okopho.

¹⁵ “Unu kwabekwa enya t’ẹ b’ọ dū ndu bu l’alí ono, unu l’ephe a-gba ndzụ. Kẹ l’ephe -gwadelephu agwa ephe; bẹ ephe e-kukwa unu t’unu bya; unu eje eria iphe, ephe gude gwaa agwa ephe ono.

¹⁶ Ọ -buru l’unu haru unwanyi ephe lutaru unwu unu t’ephe buri unyomu ephe; bẹ ephe e-me unwu unu ono; ephe te kwehe nké mu; ephe abalahaaru agwa ephe ono eja.

17 “Unu ba akputakwa ntẹkpe, unu a-nọdu agwa agwagwa!

18 “Unu gbajẹ Aji Buredi, ẹ te kodu ekoko. Abalẹ ẹsaa bẹ unu a-tajẹ buredi, ẹ te yedu iphe, ekoje buredi ẹge ono, ya suru t'unu meje iya ono. Unu agbajẹ aji ono teke ono, e doberu iya ono l'onwa Abibu; kẹ l'ọbu l'onwa ono bẹ unu shi l'alẹ Ẹjiputu wufuta.

19 “Iphe, bụ iphe, vuru ọzọ waa nne iya ọsua bụkwa kẹ yẹbe Ojejoje. Iphe bụ anụ, bụ okee ya, vuru ọzọ waa nne iya ọsua bụkwa kẹ yẹbe Ojejoje: m'ọ bụ eswi; m'ọ bụ aturu; m'ọ bụ egbu.

20 Unu gudeje nwaturu gbata nkakfu-igara, vuru ọzọ waa nne iya ọsua. Ọ -buri l'unu ta agbatadu iya agbata; unu aswi-kwoo ya olu. Iphe, bụ nwata nwoke, vuru ọzọ waa nne iya ọsua bẹ unu a-gbatajẹ agbata.

“T'ẹ b'ọ dukwa onye a-gbajẹ ẹka bya l'ifu yẹbe Ojejoje.

21 “Abalẹ ishinguru bẹ unu e-jeje ozi unu; ọ -rua mbọku k'ẹsaa; unu atuta ume. Unu be ejejekwa ozi lẹ mbọku k'ẹsaa; m'ọ -ruhuru; ọ buri teke aakọbe iphe akọbe; m'ọ bụ teke aakpata iphe, e meberu l'alẹ akpata.

22 “Witu ọdungu, unu butaru; bẹ unu e-gudeje gbaa Aji Ẹdzù. Unu agbaa aji k'iphe, a kpataru l'okfu l'ishi-afa.

23 Ugbo ẹto l'afa; bẹ unwoke unu l'ẹphe ha a-chịkoje bya l'ifu Nnajiufu, bụ Ojejoje; mbụ Nchileke kẹ ndu Ẹzurelu.

24 Ya a-chishiru unu iphe bụ mbakeshi; bya emee t'alẹ unu kabaa nshinu. Ophu 'onwedù onye eje unu ọnata alẹ unu teke ono, unu e-jeje l'ifu Ojejoje, bụ Nchileke unu ugbo ẹto l'afa ono.

25 “Unu be eyekobejekwa iphe ekoje buredi lẹ mee anụ, unu gude egworu iya ngweja.

“Ophu ọ dukwa anụ, e gude gwoo ẹja Aji Esweta, aa-ha t'ọ bọo nchi.

26 “Iphe, bụ iphe vuru ọzọ kaa l'iphe, unu meberu l'alẹ; bẹ unu e-gudeje bya l'ulo Ojejoje, bụ Nchileke unu.

“Unu be egudejekwa mini-ẹra nne egbu shia nwa iya.”

27 Ya ndono; Ojejoje asụ Mósisi: “Dee okfu ono l'ọ ha l'ẹkwo; kẹ l'ọ okfu ono bẹ nggu l'iya; mẹ ndu Ẹzurelu gude gbaa ndzụ.”

28 Mósisi bẹ yele Ojejoje nọru l'ẹke ono ukporo abalẹ labu: eswe l'enyashi; ophu Mósisi 'eridu nri; t'ọ ngu mini. Yo dee okfu ogba-ndzụ ono, bụ iya bụ ekemu iri ono, shi l'ẹka Nchileke ono l'eli ekwekwerekwe mkpuma ono.

Ifu Mósisi egbu nwịnwii

29 Teke Mósisi shi lẹ Ugwu Sáyinayi nyifuta; gude ekwekwerekwe mkpuma labu ono, e deru ekemu Ojejoje ono l'ẹka; b'ẹ t'ọ madu l'ifu egbu iya nwịnwii; keshinu ophu yele Ojejoje shi akọ akọ.

30 Ẹronu yele ndu Ẹzurelu l'ẹphe ha aphụ ẹge ifu egbu Mósisi nwịnwii; tsulahaa egvu ẹge ẹphe e-shi jekfube iya ntse.

31 Mósisi abya ekua ẹphe; Ẹronu yele ndu ishi ọha ono l'ẹphe ha atugbua teke ono jekushia ya; yọ bya ekfuru yeru ẹphe.

32 E metsua; ndu Ẹzurelu l'ẹphe ha abyakfuta iya ntse; yọ bya atushiaru ẹphe ekemu ono, Ojejoje nuru iya lẹ Ugwu Sáyinayi ono.

33 Mósisi ekfugetsua yeru ẹphe; chita ulari-ifu phụ-chia onwiya ifu.

34 Ọle ọbujẹ; teke Mósisi bahuru lẹ Ụlo-Ẹkwà Ndzuko ẹke ono, Ojejoje nọ ono tẹ yele iya kfugba; yọ phufu onwiya ulari-ifu ono; gbururu jeye teke ọo-lufuta. Ọ -lufutalephu; yọ bya ekfukotaru ndu Ẹzurelu iphe, e ziru iya;

³⁵ ẹphe aphukwaaphu ẹge ifu egbu iya nwijnwii. Mosisu ewotaje ulari-ifu ono phụ-chia ifu ọdo jeye; yo jeshia tẹ yẹle Ojejoje kfgba.

35

Mboku ọtu-ume

¹ Mosisu abya ekukobe ndu Ízurelu l'ẹphe ha; sù ẹphe: "Ọwaa iphe, Ojejoje suru t'unu mee ndo-ọ:

² Abali ishingù bẹ unu e-jeje ozi unu. O -be lẹ mboku k'ẹsaa; unu edobe iya nsọ; t'ọ buri mboku ọtu-ume kẹ Ojejoje. O -nweru onye jeru ozi mboku ono; t'ẹ gbukwaa onye ọbu egbugbu.

³ T'ẹ b'ọ dukwa onye a-phụ-nwu ọku l'ufu iya mboku ọtu-ume."

Iphe, ee-gude mee

Ulo-Ékwà-du-Nsọ

(Awu 25:1-7; 35:10-19)

⁴ Mosisu asù ndu Ízurelu l'ẹphe ha: "Ọwaa iphe, Ojejoje suru t'e mee ndo-a:

⁵ Unu shi l'iphe, unu nweru hata iphe bya anụ yẹbe Ojejoje. Onye oohe uhẹre t'ọ nù yẹbe Ojejoje iphe bẹ iphe, oo-gude bya bụ mkpọla-ododo; m'ọ bụ mkpọla-ọcha; ope;

⁶ ọwúú, eke urukpu-urukpu; ọphu eke uswuswe; ọphu eke mee-mee; ọwúú ọcha; ẹji egbu;

⁷ akpọ ebyila, a tseru l'uswe; akpọ umoro-ẹnyimu; oshi akesha;

⁸ manụ olivù, eegudeje amụ ọku; iphe, eeyeje lẹ manụ kẹ ọwu l'ishi t'ọ shi mkpọ; ọphu eeyeje l'insensu, eshi kwẹkwekwe;

⁹ mkpuma ọnikusù; mewaru mkpuma ọdo, aswa nọgbaa. Mkpuma ono bẹ ee-mekochaa dzupyaabe l'uwe-ukuvu onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja yẹle uwe-ọkpoma iya.

¹⁰ "T'iphe bụ ndu maru ome nka l'unu lufuta bya emee iphemiphe ọbule-a, Ojejoje turu ọnu t'e mee-wa;

¹¹ mbụ ọlo-ékwa-du-nsọ ono; ẹkwa, aa-phụ-chi l'eli iya; iphe, ee-gude kwechia ya; iphe, ee-gude kota nkolaba iya; iphe, ee-gude gu-chita iya; oshi-ibo iya; ọkpa iya; ẹnya ẹke aa-kpogbaaru iya ye;

¹² mewaru Okpoko Ọgba-ndzụ ono; mgboro ono, ee-gudeje apa iya ono; okfu okpoko ono, aa-nọduje akfù ugwo iphe, dọ ẹji ono; ẹkwa ono, ee-gudeje gebuta iya ono;

¹³ teburu ono; mgboro ono, ee-gudeje apa iya ono yẹle ngwa iya; mẹ buredi ono, ee-dobeje Ojejoje l'ifu ono;

¹⁴ iphe ono, eegvubeje urọku ono, e-meje tẹ iphoro nọdu ono yẹle ngwa iya l'ọ ha; urọku iya ono; manụ ono, ee-gudeje amụ ọku ono;

¹⁵ ẹnya-ngweja insensu ono; mgboro ono, ee-gudeje apa iya ono; manụ ono, aa-wuje l'ishi ono yẹle insensu ono, eshi kwẹkwekwe ono; ẹkwa ono, ee-gbobutaje ọnu ọlo-ékwa-du-nsọ ono;

¹⁶ ẹnya-ngweja-ukfuru ono yẹle iphe ono, dọ l'ọ bụ ugbo, ee-gude ope mee ono; mgboro ono, ee-gudeje apa ẹnya-ngweja ono yẹle ngwa iya l'ọ ha; eze efere ono, ee-gude ope mee ono; yẹ l'ọkpa iya;

¹⁷ ẹkwa ono, ee-gude gebuta ogbodufu iya; itso ogbodufu ono yẹle ẹnya ẹke aa-kpobetsua itso ono; mẹ ẹkwa ono, ee-gude gebuta ọnu-nggamgbo ogbodufu ono;

¹⁸ mẹ nggu ọlo-ékwa-du-nsọ ono yẹle k'ogbodufu iya; mẹ eri iya;

¹⁹ mę uwe ono, e kweru ekwekwe, ee-yeje gude eje ozi l'ulo-nso ono; mbu uwe, e doberu nso tẹ Éronu, bu onye achijeru Nchileke eja yele unwu iya yeje gude eje ozi ndu achijeru Nchileke eja."

²⁰ Tọ dọ iya bu; ndu Ízurẹlu eshi l'ifu ẹke Mósíṣu nọ wụkashihu.

²¹ Iphe bu onye oohe uhere; mę onye o ruru l'ẹhu t'ọ nụ Ojejoje iphe; egudegbaa iphe bya; mbu iphe, ee-gude rụa Ụlọ-Ẹkwà Ndzuko ono; iphe, ee-gude eje ozi l'ime iya; mękwaphu ophu ee-gude kwee uwe, dọ nso.

²² Iphe bu ndu oohe uhere: unwoke mę unwanyi; egudegbaa iphe, e gude mkpọla-ododo mee bya anụ; mbu iphe, dughbaa l'ọ bu ọjaga; iphe-nchi; echi; męwaru iphe ọdo, dughbaa iche iche, e gude mkpọla-ododo mee. Ẹphe egudegbaa mkpọla-ododo ẹphe ono bya anụ Ojejoje.

²³ Ndu nweru ọwúú ewotagbakwaa ya phụ; mbu ọwúú eke urukpu-urukpu; ophu eke mee-mee; ophu eke uswuswe; m'ọ bu k'ọcha; m'ọ bu ẹji egghu; m'ọ bu akpọ ebyila, a tseru l'uswe; m'ọ bu kẹ umoro-enyimu.

²⁴ Ndu ẹka ruru lẹ mkpọla-ọcha; m'ọ bu ope; ewotakwa iya phụ bya anụ Ojejoje. Ndu nweru ọshi akesha, nweru ẹke ee-gude iya rụa ọru ono anụkwa iya phụ.

²⁵ Iphe bu unwanyi, maru ome nka egudetsua ẹka ẹphe kwee ẹkwa bya anụ. O nweru ndu, bu ọwúú, eke urukpu-urukpu bẹ ẹphe gude kwee nk'ẹphe; nweru ndu bu kẹ mee-mee; nweru ndu bu k'uswe; nweru ndu bu k'ọcha bẹ ẹphe gude kwee nk'ẹphe.

²⁶ Unwanyi, oohe uhere; bukwaruphu ndu, maru ome nka; bu ẹji egghu bẹ ẹphe gude kwee ẹkwa nk'ẹphe.

²⁷ Ophube ndu ishi wotagbaaru mkpuma ọniküsü; męwaru mkpuma ọdo, aswa dughbaa; t'a gbapyabẹ l'uwe-ukuvu onye ishi ndu achijeru Nchileke eja; yele uwe-ọkpoma iya.

²⁸ Ẹphe nufukwaaruphu iphe, eshi mkpọ; manụ olivu, ee-gudeje amụ ọku; ophu ee-yeje lẹ manụ ọwu l'ishi; mę k'insensu, eshi kwẹkwekwe.

²⁹ Ndu Ízurẹlu l'ẹphe ha: unwoke mę unwanyi; mbu ndu oohe uhere ewotakotarú Ojejoje iphe, ẹphe turu obu ẹphe ọnyo l'ẹphe a-nụ t'e gude rụaru Ojejoje iphe ono, o shi l'ọnu Mósíṣu kfua t'e meeru iya ono.

³⁰ Mósíṣu asụ ndu Ízurẹlu: "Unu lekwa lẹ Ojejoje fọtaakwaru Bezalelu Ụri Họru; buru onye ikfu Júda;

³¹ bya emewa; ume Nchileke ẹji iya ẹhu; t'ọ nweru mmamiphe; kwaa ẹnya; iphe edoje iya ẹnya ọhuma; k'ọphu ọo-ma ome nka l'iphemiphe ọbule;

³² maru ẹge ee-shije gude mkpọla-ododo; mę mkpọla-ọcha; mę ope l'ememashi iphe;

³³ makwaruphu ẹge aawajẹ mkpuma, aswa nọ; mę ẹge aawuje mkpọla-ododo l'igburumonu iya; bya amakwaruphu ẹge aapyije iphe apyipyi; męwaru ẹge eeshije emekota nka ọdo, dughbaa iche iche.

³⁴ O nukwaruphu yele Oholiyabu Ahisamaku, bu onye ikfu Dánu mmamiphe t'ẹphe zije ndu ọdo ome nka ọbu.

³⁵ O męwaru tẹ mmamiphe kẹ ẹge e shi eme nka l'uzo, dọ iche iche; mę mmamiphe kẹ ẹge e gude ememashi iphe ememashi rube ẹphe ẹka; mę t'ẹphe maru ẹge eegudeje ọwúú, eke urukpu-urukpu; ophu eke mee-mee; ophu eke uswuswe; mę k'ọcha dengashia iphe edengashi. Ẹphe ẹbo bu ndu makotarú ẹge eemeje iphe nka t'ọ maa mma.

36

1 "O bu Bezalelu yele Oholiyabu; mę iphe bu ndu maru ome nka; mbu

ndu Ojejoje nuru mmamiphe; bya emee tẹ iphe doo ẹphe ẹn̄ya l'iphe, bụ iphe, laru lẹ kẹ ọkpụ ụlọ-nsọ onọ: ọ bụ ẹphe a-rụ ọrụ onọ; mee ya ẹge Ojejoje sūru t'ẹ mee ya."

² Tọ dū iya bụ; Mosisu ekua Bezalelu yele Oholiyabu; mę iphe bụ ndu maru ome nka; ndu Ojejoje nuru mmamiphe; buri ndu oohe uh̄ere t'ẹphe jee ozi onọ;

³ chiru iphe onọ, ndu Ízurẹlu tataru t'ẹ gude kpua ụlọ-nsọ onọ nū ẹphe. L'utsu mbọku-mbọku bę ndu Ízurẹlu anọduje atuko iphe onọ l'anụ Mosisu l'ẹge ẹphe chiru obu ẹphe.

⁴ Iphe, bụ ndu maru ome nka ọkpụ ụlọ-nsọ onọ atuko l'ẹphe ha paru ọrụ ẹphe haa;

⁵ tugbua je asụ Mosisu: "Lẹ ndu-a tutaakwaru iphe, dzuru t'ẹ gude rua ọrụ obu, Ojejoje sūru t'a rua obu; mbụ l'ẹphe gbę tūwa k'etsutsu iya ye iya."

⁶ Mosisu atua ekemu; sụ: "T'ẹ b'ọ dukwa nwoke; m'ọ bụ nwanyi, nweru iphe, oo-wotakwadu bya anụ; sụ l'ọ bụ iphe, o gude eyeta ẹka l'ụlọ-nsọ onọ." E woru iphe onọ, Mosisu kfuru onọ radzuru l'odu ndu Ízurẹlu onọ. E shi ẹge onọ kpọshia ndu Ízurẹlu t'ẹ b'ọ dūhe iphe, ẹphe a-tutakwadu;

⁷ kẹ l'iphe, a tūtaru t'ẹ gude rukota ọrụ onọ bę dzuwaru nū; tsufu etsufu.

Ulo-Ẹkwà-dụ-Nsọ onọ

(Awu 26:1-14)

⁸ Iphe bụ ndu ọphu maru iphe lẹ ndu ọrụ onọ egude ukfu-ẹkwa iri mee ụlọ-ẹkwà-dụ-nsọ onọ. Ukfu-ẹkwa iri onọ b'ẹ kweru l'òwúú ọcha, a swiru l'ọ bụ ụdọ; mę òwúú, eke urukpu-urukpu; ọphu eke uswuswe; mę ọphu eke mee-mee. Yọ buri onye maru ome nka gude òwúú onọ kwee cherobimu ye l'ukfu-ẹkwa onọ.

⁹ Ukfu-ẹkwa onọ achiko haru ẹn̄ya-nhamunha. Ogologo iya dū nkwo-ẹka ụkporo l'ẹsato; ụsà iya adū nkwo-ẹka ẹno.

¹⁰ Ẹphe ewota ukfu-ẹkwa onọ ise gbagbabe; yọ buri ishimishi lanụ; bya ewotakwaphu ụzọ ise ọphu gbagbabe nanụ.

¹¹ Ishimishi iya onọ kẹ mbụ bę ẹphe gude òwúú, eke urukpu-urukpu yeshia ya nkolaba l'igburumonu iya; mekwaa ya phụ ẹge onọ l'ishimishi iya k'ẹbo.

¹² Nkoloba ụkporo labụ l'iri bę ẹphe yeru l'ishishi ishimishi lanụ; bya eyekwaphu nkolaba ụkporo labụ l'iri l'ishishi ishimishi lanụ ọphu. Nkoloba onọ atuko ghaarū onwẹphe ifu.

¹³ Ẹphe egude mkpọla-ododo meta iphe, nweru nkolaba ishi labụ ụzọ ụkporo labụ l'iri; gude iya dzezbabe ishimishi ẹkwa onọ ẹphe ẹbo t'ọ tuko buri nanụ.

¹⁴ Ẹphe abya egude eji egħu kwee ẹkwa kweta iya ukfu-ẹkwa iri lẹ nanụ, ee-gude phụ-chita eli ụlọ-ẹkwà onọ.

¹⁵ Ukfu-ẹkwa onọ ụzọ iri lẹ nanụ onọ achiko haru ẹn̄ya-nhamunha. Ogologo iya dū nkwo-ẹka ụkporo l'iri. Ụsà iya adū nkwo-ẹka ẹno.

¹⁶ Ẹphe abya achita ukfu-ẹkwa onọ ise gbagbabe; yọ buri ishimishi lanụ; chita ụzọ ukfu-ẹkwa ishingū ọphu gbagbabekwaphu nanụ.

¹⁷ Nkoloba ụkporo labụ l'iri bę ẹphe yeru l'ishishi ishimishi lanụ; yekwaphu nkolaba ụkporo labụ l'iri l'ishishi ishimishi lanụ ọphu.

¹⁸ Ephe egude ope meta iphe, nweru nkolaba ishi labu uto ukporo labu l'iri; gude iya kotagbaa nkolaba ishimishi ekwa ono ephe ebo; gude iya dzegebabe ulo-ekwa ono; yo buru nanu.

¹⁹ E metsua; ephe egude akpo ebyila, a tseru l'uswe; mee iphe, ee-gude phu chia eli ulo-ekwa ono; bya egudekwaphu akpo umoro-enyimu mee iphe, ee-gude kwechita eli akpo k'ebila ono.

²⁰ Ephe egude oshi akesha rushia oshi-ibo, ee-ye l'ulo-ekwa-du-nsq ono.

²¹ Oshi-ibo ono b'a ruru; yo dutsua nkwo-eka iri iri l'eli. Usa iya adu nkwo-eka le mkpirikpi le mkpirikpi.

²² Oshi-ibo ono be ephe pyitatsuaru okpa ebo ebo ye eka labu. Yo buru ege ono be ephe mekotaru oshi-ibo ulo-ekwa-du-nsq ono l'o ha.

²³ A bya le ulo-ekwa-du-nsq ono ibiyya ophu gharu ifu l'uto ohuda bu ukporo oshi-ibo be ephe rutaru t'e ye iya.

²⁴ Ephe egude mkpola-ocha meshia enya eke aa-kpogbaaru okpa oshi-ibo k'uto ohuda ono ye; meta iya uto ukporo labu. Iphe bu oshi-ibo, nonu nwetsuaru enya labu eke, aa-kpotsuaru okpa iya ye.

²⁵ A bya l'ibe iya ophu; mbu ibiyya ophu gharu ifu l'uto isheli bukwaphu ukporo oshi-ibo be ephe rutaru t'e ye iya.

²⁶ Ephe egude mkpola-ocha meshia enya eke aa-kpogbaaru okpa ibo ono; meta iya uto ukporo labu. Iphe bu oshi-ibo, nonu enweru enya labu eke, aa-kpotsuaru okpa iya ye.

²⁷ A bya l'azu ulo-ekwa-du-nsq ono; ibiyya ophu gharu ifu l'uto enyanwu-ariba bu oshi-ibo ishingū be ephe rutaru t'e ye iya.

²⁸ Iku azu ulo-ekwa-du-nsq ono ephe ebo bu oshi-ibo labu be ephe rutaru t'e ye iya.

²⁹ Oshi-ibo labu ono, ee-ye l'iku iya ono be ephe ruru; yo du nkwegba labu. O shi l'uto ali du nkwegba labu jeye l'uto imeli. Yo buru echi lanu b'e gude ku-gbabe iya; ephe ebo. Ephe ebo ono b'a ruru; yo dukota ege ono.

³⁰ Oo ya bu l'o nweru oshi-ibo esato l'azu ulo-ekwa-du-nsq ono. E gude mkpola-ocha meshia enya eke aa-kporu okpa oshi-ibo ono ye uto iri l'ishingu. Iphe bu oshi-ibo, nonu enweru enya labu eke, aa-kporu okpa iya ye.

³¹ Ephe egude oshi akesha pyishia oshi, ee-gude swebushia oshi-ibo ono. Uzo ise be ephe sweberu l'oshi-ibo mgberemeku ulo-ekwa-du-nsq ono ibe lanu;

³² swebekwaphu uzo ise odo le mgboro iya ophu. Uzo ise odo bu l'azu ulo-ekwa-du-nsq ono; ibiyya ophu gharu ifu l'uto enyanwu-ariba be ephe sweberu iya.

³³ Oshi ophu ee-swebe l'echi iya be ephe pyiru t'o shi l'ishi lanu lufu l'ishi iya ophu.

³⁴ Ephe awua mkpola-ododo l'oshi-ibo ono; bya egudekwaphu mkpola-ododo meshia echi, e-gudetsua oshi ono, ee-gude swebushia l'oshi-ibo ono. Ephe abya awukwaphu mkpola-ododo l'oshi ono.

³⁵ Ephe egude owuu, eke urukpu-urukpu; ophu eke uswuswe; ophu eke mee-mee yele k'ocha, a swiru l'o bu udo; kwee ukfu-ekwa. Onye maru ome nka abya egude owuu ono kwee cherobimu ye l'ukfu-ekwa ono.

³⁶ Ephe egude oshi akesha pyia itso eno; bya awua ya mkpola-ododo; bya egudekwaphu mkpola-ododo meshia iphe, nweru nkolaba, ee-gude kobe ekwa ono l'itso ono. Ephe abya egude mkpola-ocha kpushia enya eke aa-kpobe itso ono uto eno.

³⁷ Onye maru okwe ekwa oghuma egude owuu, eke urukpu-urukpu; ophu eke mee-mee; ophu eke uswuswe; me k'ocha, a swiru lo bu udo; kwee ekwa, ee-gudeje gebuta onu ulo-ekwa-du-nsa ono. Yo buru ndu gude ngga ekwe ekwa be meru iya nu.

³⁸ Epe egude oshi akesha pyita itso ise; bya emetakwaphu iphe, nweru nkolaba, ee-gude kobe ekwa ono l'itso ono. Ishi itso ono; me iphe, ee-swebe l'itso ono be epe wuru mkpola-ododo; bya egude ope meshia enya eke aa-kpobe itso ono uzo ise.

37

Okpoko Ogba-ndzu ono (Awu 25:10-22)

¹ Bezalelu abya egude oshi akesha gbaa okpoko. Ogologo iya du nkwo-eka labu le mkpirikpi iya. Usa iya adu nkwo-eka lanu le mkpirikpi iya. Eli iya adukwaphu nkwo-eka lanu le mkpirikpi iya.

² Yo wua okpobe mkpola-ododo l'ime iya me l'azu iya. Yo gudekwaphu mkpola-ododo kpuphee mgeremeku iya mgburumburu.

³ Yo kpata echi mkpola-ododo eno dukfubegbaa lokpa iya epe eno; mbu wota ebo dukfube l'ibe lanu; wota ebo ophu dukfube l'ibe iya ophu.

⁴ B'o bya egude oshi akesha ono pyita mgboro labu; wua ya mkpola-ododo;

⁵ bya ewota mgboro ono epe ebo pyotsua l'echi ono, e dukfubegbaaru le mgeremeku okpoko ono t'o buru iphe, ee-gudeje apa iya.

⁶ Yo gude okpobe mkpola-ododo meta okfu okpoko, aa-noduje akfu ugwo iphe, du eji. Ogologo iya du nkwo-eka labu le mkpirikpi iya. Usa iya adu nkwo-eka lanu le mkpirikpi iya.

⁷ Yo gude mkpola-ododo mee cherobimu labu, a-nodutsua l'ishi okfu okpoko ono. Yo buru mkpola-ododo, e tsusaru etsusa b'o gude mee ya.

⁸ Yo woru cherobimu lanu dobe l'ishi ibe lanu; woru ophu dobe l'ishi iya ophu; bya emee; cherobimu labu ono, notsua l'ishishi okpoko ono epe ebo yeke okpoko ono aburu iphe lanu.

⁹ Cherobimu ono b'o meru; yo jashia eba l'uzo imeli; agu iya edochita eli okpoko ono. Epe echegba onwephe ifu; chiru enya ye l'eli okpoko ono.

Teburu ono (Awu 25:23-30)

¹⁰ Epe egude oshi akesha pyita teburu. Ogologo iya du nkwo-eka labu. Usa iya adu nkwo-eka lanu. Eli iya adu nkwo-eka lanu le mkpirikpi iya.

¹¹ Epe awua ya okpobe mkpola-ododo; bya egudekwaphu mkpola-ododo kpuphee eli iya mgburumburu.

¹² Epe ewota oshi, du gbiriri, usa iya ha lo bu obehere-eka swiphee mgeremeku iya mgburumburu; bya egudekwaphu mkpola-ododo kpuphee oshi ono mgburumburu.

¹³ Epe akpata echi mkpola-ododo eno dekfubegbaa le mgeremeku okpa teburu ono.

¹⁴ Echi ono nonyabetsua oshi ono, du gbiriri ono; k'ophu odo-dukwanu ike gudesia mgboro, ee-gudeje apa teburu ono.

¹⁵ Mgboro, ee-gudeje apa teburu ono bu oshi akesha b'e gude pyishia ya; bya awua ya mkpola-ododo.

¹⁶ Epe egude okpobe mkpola-ododo meshia ngwa ke teburu ono; mbu efere; me ite; me okoro; me nkwo-eka, aa-tu-kobe l'eli teburu ono. Iphe ono lo ha bu iphe, ee-gudeje gwooru Ojejoje ngweja-mee.

*Iphe, eegvubeje urọku ono**(Awu 25:31-40)*

¹⁷ Ephe egude ọkpobe mkpọla-ododo, e tsusaru etsusa mee iphe, eegvubeje urọku. Ephe meru iya; yo nweru oshi; nweru ẹkali. Yo nweru efere; nweru iphe, ọ l'ọ bu nwopu okoko-oshi; me iphe, ọ l'ọ bu igu oshi. Ephe atuko iphe ono l'ọ ha mee te yele iphe ono, eegvubeje urọku ono buru iphe lanu.

¹⁸ Oshi iya ono nweru ẹkali ishing. Ẹkali ẹto nọ le mgberemẹku iya lanu; ẹto k'ophu anodu iya le mgberemẹku ophu.

¹⁹ Ẹkali iya ono nweru efere ẹto. Efere ono b'e meru; yo dugbaa l'ọ bu igu alumundu. E mekwaaphu nwopu okoko-oshi ye iya; owaa iphe, ọ l'ọ bu igu oshi. Yo buru ẹge ono b'ọ dukota l'ẹkali iya ono ephe ishing, jakashiru l'oshi iya ono.

²⁰ Oshi iya ono nweru efere ẹno, e meru; yo ọ l'ọ bu igu alumundu. Yo nwekaruphu iphe, e meru; yo ọ l'ọ bu nwopu okoko-oshi; owaa iphe, ọ l'ọ bu igu oshi.

²¹ Nwopu okoko-oshi lanu b'e meru; yo nọdu le mkpuli ẹkali iya labu ono k'ali. K'ẹbo anodu le mkpuli ẹkali iya labu k'echi. K'ẹto anodu le mkpuli ẹkali iya labu k'eli. Mbụ l'ọ nọkota le mkpuli ẹkali iya ono ephe ishing.

²² Nwopu okoko-oshi ono yele ẹkali iya ẹkali iya ono b'e meru yele oshi iya aragba nanu. Yo buru ọkpobe mkpọla-ododo, e tsusaru etsusa b'e gude mee ya.

²³ Ephe gudekwaphu ọkpobe mkpọla-ododo meta urọku ẹsaa, eegvubegbaa l'eli iphe ono, eegvubeje urọku ono; bya emetakwaphu ąkpà iya; me ashanga, aaguje ọku iya.

²⁴ Iphe, eegvubeje urọku ono yele ngwa iya l'ọ ha bu unu ọkpobe mkpọla-ododo ẹsaa l'ukporo iri b'e gude mee ya.

*Enya-ngweja insensu**(Awu 30:1-5)*

²⁵ Ephe egude oshi akesha kua enya-ngweja, bu ẹke aa-kpoje insensu oku. Ogologo iya; me usa iya chikokwa haru enya-nhamunha. Iphe, ọ bu bu nkwo-eka lanu. Eli iya ọ nkwo-eka ẹbo. Mpo iya yele enya-ngweja ono aragbabe buru nanu.

²⁶ Ephe awukota ọkpobe mkpọla-ododo l'eli iya; mgberemẹku iya; me mpo iya. Ephe egudekwaphu mkpọla-ododo kpu-phee mgberemẹku iya mgburumgburu.

²⁷ Ephe emeta echi mkpọla-ododo ẹbo ẹbo dekfubegbaa le mgberemẹku iya ephe ẹbo. Ephe dekfuberu iya; yo nọdutsua le mkpuli iphe ono, a kpu-pheru iya mgburumgburu ono. O bu l'echi ono be ee-yeje mgboro, ee-gudeje apa iya.

²⁸ Ephe egude oshi akesha pyita mgboro ono; wua ya mkpọla-ododo.

²⁹ Ephe emekwaaphu manu ono, du nsọ, eshi mkpo, aawuje l'ishi ono; me ọkpobe insensu ono, eshi mkpo ono; bu iya bu ọru onye maru ome manu-mbeleke.

38*Enya-ngweja-ukfuru ono**(Awu 27:1-8)*

¹ Ephe egude oshi akesha kua ɛnya-ngweja. Eli iya du nkwo-eka ɛto. Ogologo iya; me ɛsa iya achiko haru ɛnya-nhamunha. Iphe, o dutsua bu nkwo-eka ise ise.

² Ephe akputatsua mpo l'iku iku iya ephe eno. Ephe emee; mpo ono ye ɛnya-ngweja ono aragbabe buru nanu. Ephe emetsua ya ege ono; bya eworu ope wua ya.

³ Ephe egude ope meshia iphemiphe obule, ee-gudeje eje ozi l'ɛnya-ngweja ono, bu iya bu ite okpo ntu; me eku; efere; oji; me ashanga, aaguje oku.

⁴ Ephe egude ope meta iphe, du l'o bu ugbu, nweru mgbereme ku eno; woru iya kwechia uzo ali mgbereme ku ɛnya-ngweja ono. Ephe shi l'echilabu iya kwechia ya jeye l'eli iya.

⁵ Ephe egudekwaphu ope kpushia echi eno hebetsua le mgbereme ku iphe ono, du l'o bu ugbu ono, e meru l'ope ono ephe eno; t'o buru ɛnya eke ee-pyotsua mgboro, ee-gudeje apa ɛnya-ngweja ono.

⁶ Ephe egude oshi akesha pyita mgboro labu; wua ya ope;

⁷ wotsuaru mgboro ono nwua l'ɛnya echi phu le mgbereme ku ebo ya. Mgboro ono ephe ebo a-nodujetsua le mgbereme ku iya ephe ebo me aaparuru iya. Ephe meru ɛnya-ngweja ono; uzo anodu iya l'echi; mbu l'ephe gude ibiribe oshi rua ya.

Eze efere ono
(Awu 30:17-21)

⁸ Ephe egude ope mee eze efere ye ɛke okpa iya. Ope ono shi l'onyo unwanyi, anoduje eje ozi l'onu Ulo-Ekwà Ndzuko.

Ogbodufu
(Awu 27:9-19)

⁹ Ephe abya emeeru ulo-ekwa ono ogbodufu; gude owuu ocha, a swiru l'o bu udo; kwee ekwa, du ukporo nkwo-eka ise l'ogologo; t'e gude gebuta uzo ohuda l'ogbodufu ono.

¹⁰ Ephe egude ope meta ukporo itso, aa-kpobe iya ye ɛnya eke aa-kpobetsua itso ono; bya egude mkpola-ocha meshia iphe, nweru nkolaba, ee-gude kobe ekwa ono l'itso ono ye ɛke iphe, ee-swebetsua l'itso ono.

¹¹ Uzo isheli iya bukwaphu ekwa, du ukporo nkwo-eka ise l'ogologo b'e kweru; gude gebuta iya. Itso, aa-kpobe l'uzo isheli ono ye ɛnya eke aa-kpobe itso ono dutsua ukporo ukporo. Yo bukwaruphu ope b'e gude metatsua ya. Yo bukwannuru mkpola-ocha b'e gude meshia iphe, nweru nkolaba, ee-gude kobe ekwa l'itso ono ye ɛke iphe, ee-swebetsua ya.

¹² A bya l'usa ogbodufu ono l'uzo ɛnyanwu-ariba iya bukwaka ekwa, du ukporo nkwo-eka labu le nkwo-eka iri l'ogologo b'e kweru; gude gebuta iya. Ephe abya emeta itso iri, aa-kpobe l'uzo ɛnyanwu-ariba ono; metakwaphu ɛnya eke aa-kpobetsua itso ono uzo iri. Ephe abya egude mkpola-ocha meshia iphe, nweru nkolaba, ee-gudeje kobe ekwa ono l'itso ono; me iphe, ee-swebetsua l'itso ono.

¹³ Usa ogbodufu ono l'uzo ɛnyanwu-ahata iya dukwaphu ukporo nkwo-eka labu le nkwo-eka iri l'ogologo.

¹⁴ Ephe abya ekwe ekwa, du nkwo-eka iri l'ise l'ogologo t'e gude gebuta eke onu ogbodufu ono eke iya ophu. Itso, aa-kpobe iya ye ɛnya eke aa-kpobetsua itso ono dutsua ɛto ɛto.

¹⁵ A bya l'onu ogbodufu ono eka iya ophu; bukwaphu ekwa, du nkwo-eka iri l'ise be ephe kweru t'e gude gebuta iya. Itso, aa-kpobe iya ye ɛnya eke aa-kpobetsua itso ono dutsukwaphu ɛto ɛto.

¹⁶ Iphe bu ẹkwa, ee-gude gebuta ogbodufu ono mgburumburu bukota ọwúú ọcha, a swíru l'ọ bu ọdo bẹ ẹphe gude kwee ya.

¹⁷ Enya ẹke aa-kpọetsua itso, ee-gude kpọ-buta ogbodufu ono mgburumburu bu ope bẹ ẹphe gude meshia ya. Iphe, nweru nkolaba, ee-gude kobe ẹkwa ono l'itso ono yele iphe, ee-swebetsua l'itso ono abụkwanuru mkpọla-ọcha bẹ ẹphe gude meshia iya. Ishi itso ono bẹ ẹphe wuru mkpọla-ọcha. Iphe, ee-swebegbaa l'itso ono, ee-gude kpọ-buta ogbodufu ono mgburumburu bu mkpọla-ọcha bẹ ẹphe gude meshia ya.

¹⁸ E gude ọwúú, eke urukpu-urukpu; ọphu eke mee-mee; ọphu eke uswuswe yele k'ọcha, a swíru l'ọ bu ọdo; gude kwee ẹkwa, ọdu nkwo-ẹka ọkporo l'ogologo; t'e gude gechita ọnu ogbodufu ono. Yọ buru ndu gude ngga ekwe ẹkwa bẹ meru iya nọ.

¹⁹ Onu-abata iya ono bẹ ẹphe metaru itso ẹno; ọwaa ẹnya ẹke aa-kpọetsua itso ono ọzo ẹno. Iphe, nweru nkolaba, ee-gude kobe ẹkwa ono l'itso ono; mẹ iphe, ee-swebetsua l'itso ono bẹ ẹphe mekotaru lẹ mkpọla-ọcha. Ẹphe awụkotakwaphu mkpọla-ọcha l'eli itso ono.

²⁰ Iphe bu nggu, ee-libegbaa eri ọlo-ẹkwà ono; mẹkwaphu k'ogbodufu ono bẹ ẹphe gude ope mekota.

Iphe, e gude jee ozi ọbu.

²¹ Ọwaa bu mkpakọ iphe, e gude mee ọlo-ẹkwà ọbu; mbụ ọlo-ẹkwà Ekemu ono. Ọ bu Mósísu sùru tẹ ndu ikfu Lívayi dekota iphemiphe ọbule ono l'ẹkwo. Onye ishi ẹphe bu Itama Ẹrọnu, bu onye achijeru Nchileke ẹja.

²² Bezalelu Ụri Họru; buru onye ikfu Júda mekotaru iphemiphe ọbule, Ojejoje túru Mósísu ọnu t'e mee.

²³ Onye ẹphe l'iya tukurú mee ya bu Oholiyabu Ahisamaku, bu onye ikfu Dánu. Ọ maru ome nka; maru ẹrengete; bya aburu onye maru ẹge eegudeje ọwúú, eke urukpu-urukpu; ọphu eke mee-mee; ọphu eke uswuswe; mẹ k'ọcha dengashia iphe edengashi.

²⁴ Mkpọla-ododo, a tataru lẹ ngweja-amama, a nuru t'e gude mee ọlo ono, ọdu nsọ ono ọdu ọkporo unu iri; l'unu iri lẹ tete; l'ukporo ishingú l'iri. Mkpọla-ododo ono aburu ọphu ha l'ọ bu k'eze-ọlo Nchileke.

²⁵ Mkpọla-ọcha, ndu Ízurelu tataru teke ono, a guru ẹphe ọgu ono ọdu ọkporo unu ẹto; l'unu iri lẹ tete; l'ukporo ẹsato l'iri l'ise. Mkpọla-ọcha ono aburu ọphu ha l'ọ bu k'eze-ọlo Nchileke.

²⁶ Iphe, mkpọla-ọcha ọbu gbaru ẹphe l'ehu l'ehu bu nkere-ebo mkpọla-ọcha. Mkpọla-ọcha ono aburu ọphu ha l'ọ bu k'eze-ọlo Nchileke. Ndu a guru teke ono, a guru ndu Ízurelu ọgu ono bu shita lẹ ndu nọru ọkporo afa tugburu. Iphe, ẹphe ọdu bu ọkporo unu madzụ ugbo ọkporo ẹto l'iri l'ise; l'unu madzụ ẹsato; l'ukporo madzụ iri l'ẹsaa; lẹ umadzụ iri.

²⁷ Ọkporo unu mkpọla-ọcha ugbo ọkporo l'iri l'ẹsaa; l'unu mkpọla-ọcha ugbo iri bẹ ẹphe gude kpushigbaa ẹnya ẹka aa-kpọegbaa ọkpa ibo ono, ee-gude ku-chita ọlo-ẹkwà ono ọzo ọkporo ise. Unu mkpọla-ọcha ẹsaa l'ukporo mkpọla-ọcha iri bẹ ẹphe gude kpua ẹnya lanu.

²⁸ Ẹphe egude unu mkpọla-ọcha ẹno; l'ukporo mkpọla-ọcha ẹsato; lẹ mkpọla-ọcha iri l'ise kpushia iphe, nweru nkolaba, ee-gude kobe ẹkwa ono l'itso ono; bya egudekwa iya phu wukota l'ishi itso ono; bya egude iya mekwaaphu iphe, ee-swebegbaa l'itso ono.

²⁹ Ẹphe tụtakwaruphu ọkporo unu ope ugbo ọkporo l'ishingu; l'unu ope ise lẹ ngweja-amama ono.

³⁰ Ephe egude iya kpua ɛnya ɛka aa-kpɔbegbaa itso k'ɔnu Ụlo-Ẹkwà Ndzuko ono; bya egudekwa iya phu kpua ɛnya-ngweja ono, bu ɛke ee-gwoje ngweja-ukfuru ono yele iphe ono, du l'ọ bu ugbu ono; waa ngwa ɛnya-ngweja ono l'ọ ha.

³¹ Ephe egudekwa iya phu kpua ɛnya ɛke aa-kpɔbegbaa itso, ee-gude kpɔ-buta ogbodufu ono; wakwaphu k'ɔnu iya; me nggu, ee-libegbaa eri ụlo-ẹkwà ono; mekwaphu k'ogbodufu iya.

39

Uwe ndu achije ɛja Nchileke

(Awu 28:1-14)

¹ Ephe egude òwúú, eke urukpu-urukpu; ophu eke mee-mee; me ophu eke uswuswe; kweeru ndu achijeru Nchileke ɛja uwe, ephe e-yeje gude eje ozi l'ụlo-ẹkwà ono. Ephe kwekwaruphu Ẹrɔnu uwe, du nsọ; bu iya bu ẹge Ojejoje sɔru Mosisu t'e mee ya.

Uwe ifodu

² Ephe egude òwúú mkpɔla-ododo; òwúú, eke urukpu-urukpu; ophu eke mee-mee; ophu eke uswuswe; me k'ọcha, a swiru l'ọ bu udo; kwee uwe-ukuvu.

³ Ephe eworu mkpɔla-ododo tsusaa etsusa; mee ya; yọ du pheripheri; woru iya washia agwara; t'ephe gude agwara ono tsokota le mgbaku òwúú urukpu-urukpu; ke mee-mee; ke uswuswe; me k'ọcha, a swiru l'ọ bu udo. Yọ buru onye maru ome nka meru iya.

⁴ Ephe eworu gbiriri ẹkwa labu gude ligbabe; k'ophu aa-nyaje iya l'ukuvu ephe ẹbo; gude gbiriri ẹkwa ono ephe ẹbo ligbabe le k'ifu yele k'azu.

⁵ Ephe abya ekwekwaphu gbiriri ẹkwa, ee-gudeje kebuta iya l'ukfu ye iya. Gbiriri ẹkwa ono be yele ifodu ono chiko buru iphe lanu. Iphe, e gude kwee ya bu òwúú mkpɔla-ododo yele òwúú, eke urukpu-urukpu; ophu eke mee-mee; ophu eke uswuswe; me k'ọcha, a swiru l'ọ bu udo; bu iya bu ẹge Ojejoje tɔru Mosisu ɔnu t'e mee ya.

⁶ Mkpuma ɔnikusù phu be ephe wuru mkpɔla-ododo l'igburumonu iya. Yọ buru ẹge ono, onye apyi mkpuma, vu oke aswa akashije epha le mkpuma; gude mee ya iphe-ohubama ono bu ẹge ephe kakotaru epha unwu Ízurelu le mkpuma ono.

⁷ Ephe abya adzupyabe mkpuma labu ono l'eli uwe-ukuvu phu ephe ẹbo; k'ophu Ojejoje e-gudeje iya nyata unwu Ízurelu; bu iya bu ẹge Ojejoje tɔru Mosisu ɔnu t'e mee ya.

Uwe-Okpoma

⁸ Ephe abya ekwee uwe-okpoma phu, ee-gudeje achọ iphe, bu uche-obu yebe Ojejoje phu. Ephe kweru iya; yọ du l'ọ bu uwe-ukuvu phu, e kweru l'òwúú mkpɔla-ododo yele òwúú, eke urukpu-urukpu; ophu eke mee-mee; ophu eke uswuswe; me k'ọcha, a swiru l'ọ bu udo. Yọ buru onye maru ome nka meru iya.

⁹ O nweru mgberemeke ɛno; du nkwegba labu. Mgberemeke iya ono ephe ɛno chikokwa kakota ɛnya-nhamunha. Ogologo iya du nkwo-eka lanu; ɛsa iya adukwaphu nkwo-eka lanu.

¹⁰ Ephe abya adzua mkpuma, vugbaa oke aswa; yọ kpọ giriri ụzo ɛno l'ẹkwà ono. Mkpuma, nọ l'ogiri ke mbu bu rubi; tópazù; me bérilù.

¹¹ K'ẹbo bu tókwasù; sáfayà; me émeràlùdù.

¹² K'eto aburu jásíntù; ágètù; ọwaa ámitisùtù.

¹³ K'eno aburu kirísòlàyítù yẹlẹ óníkùsù; mẹ jásùpà. Ẹphe abya awua mkpọla-ododo l'igburumọnu mkpuma ono.

¹⁴ Iphe, ọ dọ bụ mkpuma iri l'ẹbo. Ẹphe l'ẹphe ha nọ-chitsuaru ẹnya ẹpha ụnwu Ízùrẹlụ nanụ nanụ. Ẹphe abya edetsua ẹpha ụnwu Ízùrẹlụ ono lẹ mkpuma ono; yọ dọ l'ọ bụ iphe-ọhubama nọ-chia ẹnya ikfu iri l'ẹbo ndu Ízùrẹlụ.

¹⁵ Ẹphe egude òwúú ọkpobe mkpọla-ododo swishia gwogirigwo, ee-likfubegbaa l'uwe-ọkpoma ọbu; mbụ swishia ya; yọ dọ l'ọ bụ onye swiru ọdo.

¹⁶ Ẹphe egude mkpọla-ododo meta echi labụ; yetsua l'ishi uwe-ọkpoma ono;

¹⁷ bya eworu gwogirigwo phụ libetsua l'echi ono, e yegbaaru l'ishi uwe-ọkpoma ọbu.

¹⁸ Ẹphe abya ewota ishi gwogirigwo ono ishi iya ọphu likfubekwaphu lẹ mkpọla-ododo phụ, a wuru l'igburumọnu mkpuma labụ phụ, e likfuberu l'eli uwe-ukuvu phụ.

¹⁹ Ẹphe abya egude mkpọla-ododo meta echi labụ ọdo; likfube l'ishi uwe-ọkpoma ọbu l'uzo alị. Ẹphe likfuberu iya l'ime uwe-ọkpoma ọbu; ibyiya ọphu tukoru l'eli uwe-ukuvu phụ.

²⁰ Ẹphe abya egude mkpọla-ododo metafua echi ẹbo ọdo; libetsua l'ishishi gbiriri ẹkwa labụ phụ l'uzo alị; mbụ gbiriri ẹkwa ono, e liberu l'eli uwe-ukuvu ono. Ẹphe liberu iya ẹmanu e rua ẹke ono, a nmaru gbiriri ẹkwa, a tų-butaru l'ukfu uwe-ukuvu ono.

²¹ Echi uwe-ọkpoma phụ bẹ ẹphe gude eri, e gude òwúú urukpu-urukpu swia; libetsua l'echi uwe-ukuvu phụ; k'ọphu ọo-nọdu lẹ mgboro gbiriri ẹkwa, a tų-butaru l'ukfu phụ; k'ọphu uwe-ọkpoma phụ ta anọdujeshi akụ ọkpalo kpa l'eli uwe-ukuvu ono; bụ iya bụ ẹge Ojejoje tųru Mosisu ọnu t'e mee ya.

Uwe ọdo, ndu achijeru Nchileke ẹja e-yeje

²² Ẹphe egude ẹkwa, dọ urukpu-urukpu mee uwe-nlọkpuru, ee-yeje uwe-ukuvu ono l'eli iya. Yọ bųru onye maru okwe ẹkwa ọhuma kweru iya.

²³ Ẹphe kweru iya; ẹke eepyoje iya ishi anọdu l'echilabu iya; bya eswia igburumọnu iya ẹge eeswije olu uwe-a; t'ẹ b'ọ lakahụ.

²⁴ Ẹphe egude òwúú, eke urukpu-urukpu; ọphu eke mee-mee; ọphu eke uswuswe; mẹ k'ocha, a swiru l'ọ bụ ọdo; metatsua iphe, dųgbaa l'ọ bụ akpuru ọtara-okumu; dophee ọnu uwe ono mgburumgburu.

²⁵ Ẹphe abya egude ọkpobe mkpọla-ododo meshia mgbirigba dophee igburumọnu uwe ono mgburumgburu lẹ mgbaku iphe ono, dųgbaa l'ọ bụ akpuru ọtara-okumu ono.

²⁶ Mgbirigba ono; ọwaa iphe ono, e meru; yọ dọ l'ọ bụ akpuru ọtara-okumu ono; anọ-pee igbirimọnu uwe ono mgburumgburu. E dengashiru iya edengashi l'ọnu uwe ono, ee-yeje ejeru Ojejoje ozi ono; bụ iya bụ ẹge Ojejoje tųru Mosisu ọnu t'e mee ya.

²⁷ Ẹphe egude òwúú ọcha kweeru Ẹronu yẹlẹ ụnwu iya uwe-nlọkpuru. Yọ bųru onye maru okwe ẹkwa ọhuma kweru iya.

²⁸ Ẹphe gudekwaphu òwúú ọcha kwee okpu-ẹkwa ono; mẹ okpu ndu ono, achijeru Nchileke ẹja ono; gude òwúú ọcha, a swiru l'ọ bụ ọdo kwee nwiba ono.

²⁹ Ẹphe gude òwúú ọ́cha, a swíru l'ọ́ bú ọ́dọ; ọ́phu eke urukpu-urukpu; ọ́phu eke mee-mee; mẹ ọ́phu eke uswuswe; mee ẹ́kwa-ukfu ono; bú iya bú ozi onye maru odengashi iphe edengashi; bya abúru ẹ́ge Ojejoje túru Mósísu ọ́nu t'e mee ya.

³⁰ Ẹphe egude ọ́kpobe mkpọ́la-ododo meta iphe, dú l'ọ́ bú ekwekwerekwe; yọ́ búru okpu, dú nsọ; bya edee ya iphe ẹ́ge-a, eedeje l'iphe-ọ́hubama-a. Iphe, ẹ́phe deru iya bú: IPHE, DÚRU OJEJOJE NSỌ.

³¹ Ẹphe abya ewota eri, e gude òwúú, eke urukpu-urukpu swíja; libe l'iphe ono, dú l'ọ́ bú ekwekwerekwe ono; woru iya lipyabe l'ifu okpu-ẹ́kwa.

Mósísu eje ọ́gba-phe ọ́lo-ẹ́kwà ono.

³² Nta-a bẹ ọ́lo-ẹ́kwà ono; mbú Ọ́lo-Ẹ́kwà Ndzuko ono b'e megnewaru. Ndu Ízurélu mekotawaru iya ege Ojejoje sùru Mósísu t'e mee ya.

³³ Ya ndono; ẹ́phe achíta iphe ọ́lo-ẹ́kwà ono l'ọ́ ha chítaru Mósísu; mbú ọ́lo-ẹ́kwà ono; mẹ ngwa, tso iya nù; dú l'ọ́ bú iphe iya ono, nweru nkolaba ono; mẹ ibo ono, ee-gude kù-chita ọ́lo-ẹ́kwà ono; mẹ oshi ono, ee-gudegbaa swebushia lẹ mgbo ono; mẹ itso iya ono; mẹ ẹ́nya ẹ́ke aa-kpọ́be itso ono; mẹ ọ́kpa ibo ono.

³⁴ Ẹphe chítakwaruphu akpọ́ ebyila ono, a tsẹru l'uswe, ee-gude kpua ọ́lo-ẹ́kwà ono; akpọ́ umoro-ẹ́nyimu ono; ẹ́kwa ono, ee-gude gebuta Ẹ́ke-Kakọ́ta-ọ́du-Nsọ;

³⁵ Okpoko Ẹ́kemu ono yẹle mgbọ́ro ono, ee-gudeje apa iya ono; okfu okpoko ono, aa-nọ́duje akfú ugwo iphe, dú ẹ́ji ono;

³⁶ teburu ono yẹle ngwa, tso iya nù; buredi ono, ee-dobeje Ojejoje l'ifu ono;

³⁷ iphe ono, eegvubeje urọ́ku ono, e meru l'ọ́kpobe mkpọ́la-ododo ono; urọ́ku iya ono yẹle ngwa iya l'ọ́ ha; manù ono, ee-gudeje amù ọ́ku ono;

³⁸ ẹ́nya-ngwẹ́ja ono, e meru lẹ mkpọ́la-ododo ono; manù ono, aa-wù l'ishi ono; ínsẹ́nsu ono, eshi mkpọ́ ono; ẹ́kwa ono, ee-kochita ọ́nu ọ́lo-ẹ́kwà ono;

³⁹ ẹ́nya-ngwẹ́ja ono, bú ẹ́ke ee-gwoje ngwẹ́ja-ukfuru ono, e gude ope mee ono; iphe iya ono, dú l'ọ́ bú ugbo ono; mgbọ́ro iya ono yẹle ngwa iya l'ọ́ ha; eze efere ono yẹle iphe ono, aa-sùbeje iya ono;

⁴⁰ ẹ́kwa ono, ee-gude gebuta ogbodufu ono yẹle itso iya; ẹ́nya ẹ́ke aa-kpọ́betsua itso ono l'ọ́ ha; ẹ́kwa ono, ee-gude gechita ọ́nu ogbodufu ono; eri iya; nggu iya yẹle iphemiphe, ee-gude eje ozi l'ọ́lo-ẹ́kwà ono; mbú Ọ́lo-Ẹ́kwà Ndzuko ono;

⁴¹ mẹ uwe ono, e kweru ekwekwe, ee-yeje gude eje ozi l'ọ́lo-nsọ ono; mbú uwe, dú nsọ kẹ Ẹ́ronu, bú onye achíjeru Nchileke ẹ́ja yẹle k'unwu iya, ẹ́phe e-yeje teke ẹ́phe eje ozi ndu achíjeru Nchileke ẹ́ja.

⁴² Ndu Ízurélu achíko iphe ono rúkota l'ẹ́ge Ojejoje túru Mósísu ọ́nu iya.

⁴³ Mósísu abya elee ẹ́nya l'ozí ono; phua l'ẹ́phe jekotawaru iya ege Ojejoje sùru t'e jee ya. Yọ́ bya agooru ẹ́phe ọ́nu; gude kele ẹ́phe ekele k'ozí ono, ẹ́phe jeru ono.

40

Aakpọ́be Ọ́lo-Ẹ́kwà Ndzuko ono

¹ Ya ndono; Ojejoje asù Mósísu:

2 “T’ò kpòbe ọ̀lò-ẹ̀kwà onò; mbù Ọ̀lò-Ẹ̀kwà Ndzuko onò mbòku mbù l’ònwà kẹ̀ mbù.

3 Paru Okpoko Ekemu onò sùbẹ̀ l’ime iya; nggu ewota ẹ̀kwà onò gude gebuta iya.

4 Nggu apabata teburu onò yẹ̀lẹ̀ ngwa iya. Nggu apabatakwapu iphe onò, eegvubeje uròku onò; dozitsua uròku, nọ̀ iya nù.

5 Nggu apatakwapu ẹ̀nya-ngweja insensu onò, e meru lẹ̀ mkpòla-ododo onò; sùbẹ̀ l’ifu Okpoko Ekemu onò; gude ẹ̀kwà onò gebuta ọ̀nu ọ̀lò-ẹ̀kwà onò.

6 “Nggu asùbẹ̀ ẹ̀nya-ngweja, bù iya bù ẹ̀kẹ̀ onò, ee-gwoje ngweja-ukfuru onò l’ifu ọ̀nu ọ̀lò-ẹ̀kwà onò; mbù Ọ̀lò-Ẹ̀kwà Ndzuko onò.

7 Nggu apata eze efere onò sùbẹ̀ lẹ̀ mgbaku Ọ̀lò-Ẹ̀kwà Ndzuko onò yẹ̀lẹ̀ ẹ̀nya-ngweja onò, bù ẹ̀kẹ̀ ee-gwoje ngweja-ukfuru onò; kuru mini ye iya.

8 Nggu achita ẹ̀kwà ogbodufu onò gude gebuta ogbodufu onò mgburumgburu; nggu ewotakwapu ẹ̀kwà ọ̀nu ogbodufu onò kochita ọ̀nu iya.

9 Nggu ewota manù onò, aawùje l’ishi onò; wuà l’ọ̀lò-ẹ̀kwà onò yẹ̀lẹ̀ iphemiphe ọ̀bule, nù iya nù; shi ẹ̀gẹ̀ onò doo yẹ̀lẹ̀ iphe, bù iphe, nọ̀ iya nù nsọ; t’ò dù nsọ.

10 Nggu awukwaaphu ẹ̀nya-ngweja onò, bù ẹ̀kẹ̀ ee-gwoje ngweja-ukfuru onò manù yẹ̀lẹ̀ ngwa iya l’ò ha; shikwapu ẹ̀gẹ̀ onò doo ya nsọ; t’ò buri iphe, dù nsọ nshinu.

11 Nggu awukwaaphu eze efere onò yẹ̀lẹ̀ ọ̀kpa iya manù; shi ẹ̀gẹ̀ onò doo ya nsọ.

12 “Nggu eduta Ẹ̀rọ̀nu yẹ̀lẹ̀ unwu iya bya l’ọ̀nu Ọ̀lò-Ẹ̀kwà Ndzuko onò; ghua ẹ̀phe ẹ̀hu.

13 Nggu achita uwe onò, dù nsọ onò yee Ẹ̀rọ̀nu; wuà ya manù l’ishi gude doo ya nsọ; t’ò buri onye achijeru Nchileke ẹ̀ja l’ozi iya.

14 Nggu edutakwapu unwu iya yeshia ẹ̀phe uwe-nlọkpuru phù.

15 Nggu awuà ẹ̀phe manù l’ishi ẹ̀gẹ̀ ị̀ wuru nna ẹ̀phe; t’ẹ̀phe buri ndu achijeru Nchileke ẹ̀ja l’ozi iya. Manù onò, ị̀-wù ẹ̀phe l’ishi onò e-me ẹ̀phe; t’ẹ̀phe buri ndu achijeru Nchileke ẹ̀ja l’ozi iya; tsube l’ogbo sweru ogbo.”

16 Mòsisu atọ̀ko iphe onò l’ò ha mekota ẹ̀gẹ̀ Ojejoje turu iya ọ̀nu t’ò mee ya.

17 Yo be mbòku mbù; l’ònwà kẹ̀ mbù l’afa k’ẹ̀bo; e woru ọ̀lò-ẹ̀kwà onò kpòbe.

18 Mòsisu eworu ẹ̀nya ẹ̀kẹ̀ aa-kpòbetsua ibo ọ̀lò-ẹ̀kwà onò; mẹ̀ itso iya; kfubegbaa; bya akpòbe iya ibo onò; bya eye iya iphe onò, ee-gude swebushia l’ibo onò; bya akpòbekwa iya phù itso onò.

19 Yo wota ẹ̀kwà onò phushia l’eli ọ̀lò-ẹ̀kwà onò; bya achita iphe phuchita ọ̀lò-ẹ̀kwà onò, bù iya bù ẹ̀gẹ̀ Ojejoje sùru t’e mee ya.

20 Yò pata ekemu onò ye l’ime Okpoko Ogba-ndzù onò; woru mgboro iya onò pyotsua l’okpoko onò; bya apata okfu okpoko onò, aa-nọ̀du akfù ugwo iphe, dù ẹ̀ji onò; sùbẹ̀ l’eli iya.

21 Yò bya teke onò bya apata okpoko onò pabata l’ọ̀lò-ẹ̀kwà onò; bya ewota ẹ̀kwà onò gebuta Okpoko Ekemu onò; bù iya bù ẹ̀gẹ̀ Ojejoje sùru iya t’ò mee ya.

22 Mòsisu abya apata teburu onò sùbẹ̀ lẹ̀ Ọ̀lò-Ẹ̀kwà Ndzuko onò l’uzo ishelì; l’azù ẹ̀kwà, e gude gebuta Eke-Kakọ̀ta-ọ̀du-Nsọ.

23 Yo woru buredi onò dobe Ojejoje l’ifu; bù iya bù ẹ̀gẹ̀ Ojejoje sùru iya t’ò mee ya.

²⁴ Yò pata iphe ono, eegvubeje uròku ono sùbe lẹ Ụlọ-Èkwà Ndzuko ono l'uzo òhuda yẹle teburu ono ghagbabe iya ifu;

²⁵ bya anòdu Ojejoje l'ifu l'ẹke ono mezitsua uròku, nọ iya nù; bụ iya bụ ẹge Ojejoje tũru iya ọnu t'ọ mee ya.

²⁶ Yò patakwapu ẹnya-ngwẹja ono, e meru lẹ mkpọla-ododo ono sùbe l'ifu ẹkwa ono, e gude gebuta Èke-Kakọta-ọdu-Nsọ ono;

²⁷ bya akpọọ ínsensu ọku l'ẹnya-ngwẹja ono; bụ iya bụ ẹge Ojejoje ziru iya t'ọ mee ya.

²⁸ Yo wota ẹkwa ono gude kochita ọnu ụlọ-ẹkwà ono;

²⁹ bya eworu ẹnya-ngwẹja ono, bụ ẹke ee-gwoje ngwẹja-ukfuru ono sùbe lẹ mgboro ọnu Ụlọ-Èkwà Ndzuko ono; bya egwooru Ojejoje ngwẹja-ukfuru yẹle ngwẹja-nri l'ẹnya-ngwẹja ono; bụ iya bụ ẹge Ojejoje tũru iya ekemu t'ọ mee ya.

³⁰ Yò bya apata eze efere ono sùbe lẹ mgbaku Ụlọ-Èkwà Ndzuko ono yẹle ẹnya-ngwẹja ono, bụ ẹke ee-gwoje ngwẹja-ukfuru ono.

³¹ Yò bũru eze efere ono bẹ Èronu yẹle ụnwu iya; mẹ Mósísu gude kwọọ ẹka; kwọọ ọkpa.

³² Yoo bũje; teke ẹphe eme t'ẹphe bahụ lẹ Ụlọ-Èkwà Ndzuko ono; m'ọ bụ t'ẹphe jenyabe ẹnya-ngwẹja ono, bụ ẹke ono, eegwoje ngwẹja-ukfuru ono ntse; ẹphe akwọ-odu ẹka; kwọọ ọkpa; bụ iya bụ ẹge Ojejoje tũru ẹphe ekemu t'ẹphe meje iya.

³³ Mósísu abya achitakwapu ẹkwa ogbodufu ono gude gebuta ogbodufu ụlọ-ẹkwà ono; mẹ ẹnya-ngwẹja ono mgburumgburu; wotakwapu ẹkwa ọnu ogbodufu ono kochita ọnu iya. Yò bũru iya bụ lẹ Mósísu arụghee ọru ọbu.

Ọdu-biribiri Ojejoje

³⁴ Ya ndono; urukpu ono abya atso-kputa Ụlọ-Èkwà Ndzuko ono; ọdu-biribiri Ojejoje abya eji ụlọ-ẹkwà ono.

³⁵ Mósísu ta dụ ike ye ishi lẹ Ụlọ-Èkwà Ndzuko ono; kẹ l'urukpu tso-kputaru iya; ọdu-biribiri Ojejoje eji Ụlọ-Èkwà Ndzuko ono ejiji.

³⁶ Yoo bũje teke urukpu ono wụkahuru l'eli ụlọ-ẹkwà ono; ndu Ízurẹlu akwalia.

³⁷ O -bũru l'urukpu ono ta tũgbudu; ẹphe anòdu l'ẹke ẹphe nọ jeye mbọku, ọo-tũgbu.

³⁸ O bụ iya bụ l'urukpu Ojejoje shi anòduje l'eli ụlọ-ẹkwà ono l'eswe mgburumgburu. O -be l'enyashi; yò chalahaa l'ọbu ọku; dzuru ụlọ ndu Ízurẹlu l'ọ ha. Yò bũru ẹge ono b'ọ mekotaru iya jeye ndu Ízurẹlu ejegee ije ẹphe ono.

Livítikòsu

Ngweja-ukfuru

1 Ojejoje eshi lẹ Ụlò-Ẹkwà Ndzuko kua Mòsisu; sụ iya:

2 “Qwaa iphe, ii-kfuru ụnwu Ízurẹlụ ndọ-ọ: ‘O -nweru l'unu ha onye gude ngweja bya ọnu Ojejoje; t'onye ono kpụta eswi; m'ọ bụ aturu; m'ọ bụ egbu gude bya anị iya.

3 “ ‘Q -bụru onye, bụ eswi b'ọ gude l'abyaru iya ogworu ngweja-ukfuru; t'onye ono kpụtakwa oke-eswi, ẹ ta adụdu ntụpo, nọ iya l'ẹhu; bya anụ l'ọnu Ụlò-Ẹkwà Ndzuko; k'ọphu Ojejoje a-natakwanu iya.

4 T'onye ono byibe anụ ono, ọ nuru t'ọ bụru ngweja-ukfuru ono ẹka l'ishi. Aa-nata iya t'ọ nọ-chia ẹnya onye ono; bụru iphe, ee-gude akfụ ugwo iphe, dụ ẹji, onye ono meshiru.

5 T'onye ono nọdu Ojejoje l'ifu gbua oke-eswi ono. Ụnwu Ẹrọnu, bụ ndu achijeru Nchileke ẹja egude mee oke-eswi ono phephee mgburumgburu l'ẹnya-ngweja l'ifu Ụlò-Ẹkwà Ndzuko ono.

6 T'ọ swakwaa anụ ono akpọ; bushia anụ iya ibiribe ibiribe.

7 Ụnwu Ẹrọnu, bụ onye achijeru Nchileke ẹja abya akpọbe ọku l'ẹnya-ngweja ono; woru nkụ doo ya.

8 Ndu ono, achijeru Nchileke ẹja ono, bụ iya bụ ụnwu Ẹrọnu abya eworu anụ ono, e bushiru ebushi ono; mę ishi iya; mę ẹbà iya doo lẹ nkụ ono, e doru l'eli l'ẹnya-ngweja ono.

9 Iphe-ephọ iya; ọwaa ẹka iya; mę ọkpa iya bę onye ono e-gude mini saa asasa. Teke e metsuaru; t'onye achijeru Nchileke ẹja tuko iya l'ọ ha kpọo ọku l'ẹnya-ngweja ono; t'ọ bụru ngweja-ukfuru; mbụ ngweja-ọku, mkpọ iya dụ Ojejoje mma.

10 “ ‘Q -bụru l'ọo egbu; m'ọ bụ aturu bę onye ọbu gude abya ogwo ngweja-ukfuru; t'ọ bụkwaru iphe, oo-wota bụ okee ya, ẹ to nwedu ẹke, ntụpo nọ iya l'ẹhu.

11 T'onye ono kpụta iya je l'uzo isheli ẹnya-ngweja ono gbua ya Ojejoje l'ifu. Ndu ono, achijeru Nchileke ẹja ono eworu mee anụ ono phephee mgburumgburu l'ẹnya-ngweja ono.

12 T'onye ono bushia anụ ono ibiribe ibiribe. T'onye achijeru Nchileke ẹja chiru yele ishi iya; mę ẹbà iya doo l'eli nkụ ono, a kpọberu l'eli ẹnya-ngweja ono.

13 Iphe-ephọ iya; ọwaa ẹka iya; mę ọkpa iya bę onye ono e-gude mini saa asasa. Onye achijeru Nchileke ẹja atuko iya l'ọ ha kpọo ọku l'ẹnya-ngweja ono; t'ọ bụru ngweja-ukfuru; mbụ ngweja-ọku, mkpọ iya dụ Ojejoje mma.

14 “ ‘Q -bụru l'ọo anụ-ẹbà bę onye ọbu gude bya ogworu Ojejoje ngweja-ukfuru ọbu; t'ọ bụkwaru ndo; m'ọ kwanu kparakobe bę oo-gude bya.

15 T'onye achijeru Nchileke ẹja nwuta iya bya l'ẹnya-ngweja ono; bya aswi-bufu iya ishi; kpọo ya ọku l'ẹnya-ngweja ono. Yọ haa mee ya t'ọ lashị lẹ mgboro ẹnya-ngweja ono.

16 T'ọ chifuta iya ọkpá-nri; nmashịa ya ẹbà; woru iya wushi l'uzo ẹnyanwu-ahata ẹnya-ngweja ono; mbụ l'ẹke ono, aawushije ntụ ono.

17 T'ọ shi l'ẹbà iya ono lajaa ya ẹbo t'ọ gheru ọnu. Ọle t'ẹ b'ọ lajashị iya ẹbo t'ọ nọdu iche iche. T'onye achijeru Nchileke ẹja woru iya kpọo ọku

l'anya-ngweja; mbu l'eli nku ono, e doberu l'eli iya ono; t'o buru ngweja-ukfuru; mbu ngweja-oku, mkpo iya du Ojejoje mma.

2

Ngweja-nri

¹ “ ‘O -buru ngweja-nri be onye obu gude bya ogworu Ojejoje; t'o bukwaru ntu akpe; be oo-gude bya. T'o gbash iya man; yekwa iya phu insensu.

² Teke o -metsuaru; t'o woru iya nu unwu Eronu, bu ndu achijeru Nchileke eja. T'onye achijeru Nchileke eja hata ntu akpe ophu jiru eka; gbash iya man; ye iya insensu; kpoo ya oku l'anya-ngweja ono; t'o nchia enya-ngweja-nri; buru ngweja-oku, mkpo iya du Ojejoje mma.

³ Ngweja-nri ono ophu wuduru nu a-buwaru ke Eronu yele unwu iya. O du nsu nshinu; ke l'o shi le ngweja-oku, e gworu nu Ojejoje.

⁴ “ Teke o bu ngweja-nri, e gheru le ntu-oku b'i gude bya; t'o bukwaru akara, e gude ntu witu, e te yedu iphe, ekoje buredi. T'e yekwa iya man. Odumeka; t'o buru echa-mbeke, e te yedu iphe, ekoje buredi. T'e yekwa iya phu man.

⁵ Teke o bu le ngweja ngu bu ngweja-nri, e gheru le mbeji; t'o bukwaru ntu akpe, a gwokoberu man; mbu ophu e te yedu iphe, ekoje buredi.

⁶ Ii-gwepiyashi iya egwepiyashi; gbash iya man; ke l'o kwa ngweja-nri b'o bu.

⁷ O -buru le ngweja ngu bu ngweja-nri, e shiru l'ite; t'o bukwaru ntu akpe, e yeru man be ee-gude shia ya.

⁸ O bu ngweja-nri, dugbaa ege ono be unu e-gudeje wotaru Ojejoje. Teke e gwotaru iya bya anu onye achijeru Nchileke eja; yo gude iya bya l'anya-ngweja ono.

⁹ Onye ono, achijeru Nchileke eja ono eshi le ngweja ono hata ophu o-hata je akpoo oku l'anya-ngweja ono; t'o buru ngweja-oku, mkpo iya du Ojejoje mma.

¹⁰ Ngweja-nri ono ophu phoduru nu buwa ke Eronu yele unwu iya. O du nsu nshinu; ke l'o shi le ngweja-oku, unu anu Ojejoje.

¹¹ “ T'e b'o dukwa ngweja-nri, unu gude bya ogworu Ojejoje eja, unu e-yeje iphe, ekoje buredi. Unu be eyejekwa iphe, ekoje buredi; m'o bu man-engu le ngweja-oku, unu anu Ojejoje.

¹² Unu e-shije l'iphe odungu, unu kpataru l'okfu unu bya egwooru Ojejoje ngweja akpuru-mbu. Olobu; unu ba akpokwa iya oku l'anya-ngweja t'o buru ngweja, mkpo iya du Ojejoje mma.

¹³ Unu yejekwa unu l'iphe bu ngweja-nri, unu abya onu Ojejoje; ke l'unu du ududu ndzu unu le Nchileke gbaru. Unu yejekwa unu l'iphe, bu ngweja, unu egwo egwogwo.

¹⁴ “ ‘O -buru l'unu gude iphe odungu, unu kpataru l'okfu unu l'abya ogworu Ojejoje ngweja-nri; unu gbutakwa akpe, nokwadu l'onyingu; hua ahuhu; m'o kwanu tsua ya etsutsu gude gwoo ngweja-nri obu.

¹⁵ Unu gbashijekwa iya man; unu eyejekwa iya phu insensu; ke l'o kwa ngweja-nri.

¹⁶ T'onye achijeru Nchileke eja wotakota insensu ono; yo hata akpe ono, e tsuru etsutsu ono; meta man gbash iya; kpoo ya oku l'ozori ngweja ono. O buakwa ngweja-oku, unu anu Ojejoje.

3

Ngweja-ehu-agu

¹ “ ‘Q -buru ngweja-ehu-agu be madzu abya egwogwo; o -buru oke-eswi; m'o bu nne-eswi b'o gude bya; t'onye ono gudekwa ophu e-te nwedu ntupo.

² T'onye ono byibe anu ono eka l'ishi; gbua l'onu Ulo-Ekwà Ndzuko ono. Teke e gbutsuaru iya; t'unwu Éronu, bu ndu achijeru Nchileke eja gude mee anu ono phephee l'anya-ngweja ono mgburumgburu.

³ T'o shi l'anu ono, e gude gwoo ngweja-ehu-agu ono bota anu, ngweja-oku nu Ojeoje. Iphe, oo-bota bu ebà, kwechiru iphe-epho iya; waa ophu nokota l'iphe-epho iya l'o ha.

⁴ T'o botakwaphu àkpürü-ose iya ephe ebo ye iya; me ebà ophu no l'uzo ose iya. T'o butakwaphu anyi iya yeke àkpürü-ose iya.

⁵ T'unwu Éronu woru iya kpoo oku l'anya-ngweja l'eli ngweja-ukfuru ono, no l'eli nku ono, e doru l'oku ono; t'o buru ngweja-oku, mkpo iya du Ojeoje mma.

⁶ “ ‘Q -buru l'oo anu-ufu: okee ya; m'o bu nyee ya be madzu gude l'abya ogworu Ojeoje ngweja-ehu-agu; t'o nukwa ophu e-te nwedu ntupo.

⁷ Q -buru nwaturu be onye obu kpu bya onu ke ngweja obu; t'o kpukwaru iya bya Ojeoje l'ifu.

⁸ T'onye ono byibe aturu ono eka l'ishi; woru iya gbua l'onu Ulo-Ekwà Ndzuko ono. Teke e metsuaru; t'unwu Éronu gude mee anu ono phephee l'anya-ngweja ono mgburumgburu.

⁹ T'o shi le ngweja ehu-agu ono buta anu, ee-gude gwooru Ojeoje ngweja-oku. Ebà iya l'o ha be ee-wotakota; bya eshi l'okpu ukfu iya gbujita ukfumodu iya l'o ha, bu eke ebà anoje. Ee-wotakota ebà, kwechiru iphe-epho iya; me ophu nokota l'iphe-epho iya.

¹⁰ T'o botakwaphu àkpürü-ose iya ephe ebo ye iya; me ebà, no l'uzo ose iya. T'o tuko anyi iya yeke àkpürü-ose iya bofuta.

¹¹ T'onye achijeru Nchileke eja wota iya je akporu Ojeoje oku l'anya-ngweja l'o bu nri; mbu ngweja-oku, unu anu Ojeoje.

¹² “ ‘Q -buru eghe be onye ophu kpu bya; t'onye ono kpatakwa iya phu bya Ojeoje l'ifu.

¹³ T'onye ono byibe eghe ono eka l'ishi; woru iya gbua l'onu Ulo-Ekwà Ndzuko ono. Teke e gbutsuaru iya; t'unwu Éronu wota mee ya phephee l'anya-ngweja ono mgburumgburu.

¹⁴ Iphe, oo-shi l'eghe ono wota gude gwooru Ojeoje ngweja-oku bu ebà, kwechiru iphe-epho iya; me ophu nokota l'iphe-epho iya.

¹⁵ Yo botakwaphu àkpürü-ose iya ephe ebo ye iya; me ebà, no iya nu, bu ophu no l'uzo ose iya. T'o tuko anyi iya yeke àkpürü-ose iya ono bofuta.

¹⁶ T'onye achijeru Nchileke eja wota iya je akpo oku l'anya-ngweja; t'o buru nri, e gworu ngweja-oku, mkpo iya du Ojeoje mma. Ebà anu l'o ha bukota ke Ojeoje.

¹⁷ Ekemu-a bu ekemu, a-duru unu tsube l'ogbo sweru ogbo l'iphe bu eke unu no; bu iya bu t'unu ba atajekwa ebà iphe; unu te eri mee iphe.' ”

4

Ngweja-iphe, du eji

¹ To du iya bu; Ojeoje asu Mosisu:

² “Owaa iphe, ii-kfuru ndu Ízurelu ndò-ò: ‘Teke o nweru onye meru ejo iphe l'amagama; daka-a ekemu Ojejoje tũru; òwaa ẹge ọo-dũru iya:

³ “ ‘Ò -bũru l'ọo eze onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja bẹ meru iphe dũ ẹji; b'ò shiakwa ẹge ono mee tẹ ikpe nma ọha l'ophu. T'onye ono kpatakwa oke-eswi, ẹ-te nwedu ntũpo wotaru Ojejoje t'ò bũru ngweja ejo iphe ono, o meru ono.

⁴ T'onye ono kpũta oke-eswi ono gude bya Ojejoje l'ifu l'onu Ụlo-Ẹkwà Ndzuko ono. T'ò byibe oke-eswi ono ẹka l'ishi; gbua Ojejoje l'ifu l'ẹke ono.

⁵ T'ò meta mee oke-eswi ono gude bahu l'ime Ụlo-Ẹkwà Ndzuko ono.

⁶ Teke o ruru; t'ò tsee mkpũshi-ẹka lẹ mee ono phee ugbo ẹsaa l'ifu Ojejoje; mbũ l'ifu ẹkwa ono, dũ nsò ono.

⁷ T'ò metakwaphu mee anũ ono wũru ye lẹ mpo ẹnya-ngweja ínsensu phũ; mbũ ẹnya-ngweja ono, nò Ojejoje l'ifu lẹ Ụlo-Ẹkwà Ndzuko phũ. T'ò pata mee ophu wuduru nũ; wũru ye l'ukfu ẹnya-ngweja ẹke eegwoje ngweja-ukfuru, nò l'onu Ụlo-Ẹkwà Ndzuko ono.

⁸ Èbà oke-eswi ono, e gude egwo ngweja-iphe, dũ ẹji ono; mbũ èbà, kwechiru iphe-ẹpho iya; mẹ èbà, nò iya l'ẹpho l'ò ha bẹ oo-heshikota.

⁹ T'ò bọfu iya àkpũrũ-ose iya ẹphe ẹbo; woshikota iya èbà, nò iya nũ; mbũ ophu nò l'ũzo ose iya. T'ò tũko anyị iya yele àkpũrũ-ose iya ono bọfuta.

¹⁰ O bũ ẹge ono, eeheshije èbà l'oke-eswi, e gude egwo ngweja-ẹhu-agu ono bũ ẹge ee-heshikwaphu ọwaa. Teke e metsuaru; t'onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono wota iya je akpoo ọku l'ẹnya-ngweja-ukfuru.

¹¹ Ophu bũ akpoo oke-eswi ono; anũ iya l'ò ha jeye l'ishi iya; ẹka iya; ọkpa iya; iphe-ẹpho iya; mẹ nshị iya;

¹² mbũ anũ eswi ono l'ò ha; bẹ oo-gude lufu alufu l'odu ndu Ízurelu ono. T'ò gude iya je l'ẹke ẹ te merudu emeru; mbũ l'ẹke ono, aawũshije ntũ ono; je akpoo ya ọku l'eli ntũ ono.

¹³ “ ‘Ò -bũru l'ọo ndu Ízurelu mgburumgburu bẹ dakaru ekemu Ojejoje l'amagama; bẹ ikpe nmaakwaru ẹphe; e guderu l'ẹphe ta amadũ amama.

¹⁴ Ọ -bũru l'ò byaru bya edoo ẹphe ẹnya mbũ iphe, ẹphe meru; t'ẹphe kpatakwa nwa oke-eswi gude bya egwooru Nchileke ngweja-iphe, dũ ẹji ono l'ifu Ụlo-Ẹkwà Ndzuko.

¹⁵ Tẹ ndu bũ ọgurennya Ízurelu byibe oke-eswi ono ẹka l'ishi l'ifu Ojejoje; gbua ya l'ẹke ono.

¹⁶ Tẹ eze onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja meta mee oke-eswi ono bahu lẹ Ụlo-Ẹkwà Ndzuko ono.

¹⁷ Teke o ruru; t'ò tsee mkpũshi-ẹka lẹ mee anũ ono; phee ya ugbo ẹsaa l'ifu Ojejoje; mbũ l'ifu ẹkwa ono.

¹⁸ T'ò metakwaphu mee ono wũru ye lẹ mpo ẹnya-ngweja phũ; mbũ ẹnya-ngweja ono, nò Ojejoje l'ifu lẹ Ụlo-Ẹkwà Ndzuko ono. T'ò pata mee ono ophu wuduru nũ; wũru ye l'ukfu ẹnya-ngweja-ukfuru, bũ ophu nò l'onu Ụlo-Ẹkwà Ndzuko ono.

¹⁹ T'onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono woshikota èbà anũ ono l'ò ha kpoo ọku l'ẹnya-ngweja ono.

²⁰ Ọ bũlephu ẹge o meru oke-eswi ono, e gude gwoo ngweja-iphe, dũ ẹji ono bũ ẹge oo-me oke-eswi ọwaa. Ọ bũ ẹge ono bẹ onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono e-shi kfũaru ẹphe ugwo ejo iphe ọbu, ẹphe meru ọbu; a gũkwanuaru ẹphe nvũ.

21 T'ò pata anù oke-eswi ono gude lufu l'azù ọdu ndu Ízurelù ono; je akpoo ya oku ege a kpòru oke-eswi k'ivuzò phù. Ọ kwa ngweja iphe, dù eji ọha; b'ò bụ.

22 “ Ọ -buru l'oo onye ishi bẹ dakaru ekemu Ojejoje l'amagama; mee iphe Ojejoje, bụ Nchileke tũru l'ekemu t'ẹ b'e meshi bẹ ikpe nmaakwaru onye obu.

23 Ọ -buru l'iphe, dù eji ono, o meru ono b'e meru; yo doo ya ọnya; iphe, oo-wota bụ mkpi, ẹ ta dudu ẹke ntupo nọ iya l'ẹhu t'ò buru ngweja iya.

24 T'ò byibe mkpi ono ẹka l'ishi woru iya gbua l'ẹke eegbuje anù, e gude egwo ngweja-ukfuru l'ifu Ojejoje. Ọ kwa ngweja-iphe, dù eji b'ò bụ.

25 T'onye achijeru Nchileke ẹja tsee mkpushi-ẹka lẹ mee anù ono tee lẹ mpo ọnya-ngweja-ukfuru ono. Yo woru mee ono, wuduru nù ono ye l'ukfu ọnya-ngweja ono.

26 Ẹbà anù ono l'ọ ha bẹ oo-heshikota kpoo oku l'ọnya-ngweja; ege a kpòru kẹ ngweja-ẹhu-agu phù. Onye achijeru Nchileke ẹja eshi ege ono kfua ugwo iphe, dù eji obu, onye ọphu meru obu; t'ẹ shi ege ono gụkwanuwaru onye ono nvù l'iphe, dù eji iya obu.

27 “ Ọ -buru l'ò nweru onye Ízurelù mmanu ọdo, meru iphe, dù eji l'amagama; mbù mee iphe, Ojejoje tũru ekemu t'ẹ b'e meshi bẹ ikpe nmaakwaru onye obu.

28 Ọ -buru l'iphe, dù eji ono, o meru ono b'e meru; yo doo ya ọnya; iphe, oo-wota bụ nyee eggu, ẹ ta dudu ẹke ntupo nọ iya l'ẹhu; t'ò buru ngweja k'iphe, dù eji ono, o meru ono.

29 T'ò byibe ẹka l'ishi anù ono; woru iya gbua l'ẹke eegbuje anù, e gude egwo ngweja-ukfuru.

30 T'onye achijeru Nchileke ẹja tsee mkpushi-ẹka lẹ mee anù ono tee lẹ mpo ọnya-ngweja-ukfuru ono. Yo woru mee ono ọphu wuduru nù wùru ye l'ukfu ọnya-ngweja ono.

31 T'ò heshikota ẹbà, nọ l'anù ono; mbù ege ono, eemeje kẹ ngweja-ẹhu-agu ono. Tẹ onye achijeru Nchileke ẹja kpoo ya oku l'ọnya-ngweja; t'ò buru ngweja, mkpò iya dù Ojejoje maa; t'ò shi ege ono kfua ugwo iphe, dù eji, onye obu meru; k'ọphu aa-gụkwanuru iya nvù.

32 “ Teke ọ bụ atũru bẹ onye obu gude bya anunu kẹ ngweja-iphe, dù eji obu; tẹ onye ono gudekwa ada atũru, ẹ ta dudu ẹke ntupo nọ iya l'ẹhu.

33 T'ò byibe ẹka l'ishi anù ono; woru iya gbua; t'ò buru ngweja-iphe, dù eji. Eke ọ-ọdu gbua ya bụ ẹke eegbuje anù, e gude egwo ngweja-ukfuru.

34 T'onye achijeru Nchileke ẹja tsee mkpushi-ẹka lẹ mee anù ono tee lẹ mpo ọnya-ngweja-ukfuru ono. T'ò wùru mee ono, wuduru nù ono ye l'ukfu ọnya-ngweja ono.

35 Yo heshikota ẹbà, nọ l'anù ono ege ono, eemeje kẹ ngweja-ẹhu-agu ono. Onye achijeru Nchileke ẹja akpoo ya oku l'ọnya-ngweja; t'ò buru ngweja-ọku, mkpò iya dù Ojejoje maa; t'ò shi ege ono kfua ugwo iphe, dù eji, onye obu meru; k'ọphu aa-gụkwanuru iya nvù.

5

Iphe, bụ madzu -mee ya; yo gwoo ngweja-iphe, dù eji

1 “ Ọ -buru lẹ madzu phuru iphe, meru nù; m'ò bụ l'ẹ meru t'ò maru iphe, meru nù; a ra a arara t'onye phuru nù bya agbaa ekebe; onye obu ta bya; bẹ iphe obu tukookwaru iya l'ishi.

2 “ Ọ -bụkwanuru l'ò nweru onye denyiru ẹka l'iphe, aasọ nsọ; m'ò bụ odzu anù-ẹgu-ẹgbudu, aasọ nsọ; odzu iphe-edobe, aasọ nsọ; m'ò kwanu

l'odzu iphe, awụ l'ẹpho, aasọ nsọ; l'amagama bẹ onye ọbu buakwa onye aasọ nsọ; bukwaruphu onye ikpe nmaru.

3 “ Teke bu l'o denyiru ẹka l'iphe, aasọ nsọ, shi madzụ l'ẹhu l'amagama; m'o -ruhuru; iphe, aasọ nsọ ọbu dū iduagha bẹ ọo-buakwa onye ikpe nmaru m'o maleruphu.

4 “ Onye e-ta ridu iphe ariri; kfu-buhulephu je eria angu l'owaa iphe ya e-me; m'o bu iphe, dū mma; m'o bu iphe, dū ejí; ẹ tọ dukpodua m'o -ruhuru; ọ buru egbe ngunu bẹ onye ọbu riru angu ememe; l'ẹ b'o vuoduru ụzo rịa ya ariri; bẹ ikpe nmaakwaru iya; m'o maleruphu.

5 “ Iphe, bu teke a nnyaaru; madzụ abya amaru l'o nweru iphe ono, a gushiru ono ọphu o meru; tẹ onye ono kfukwaa ya.

6 Teke o kfitsuaru iya; t'ọ kputa ada egbu iya; m'o bu ada aturu iya bya anụ Ojejoje t'ọ buru ngweja-iphe, dū ejí. Onye achijeru Nchileke ẹja eshi ẹge ono kfuá ụgwọ iphe dū ejí ọbu, onye ọbu meru ọbu.

7 “ O -buru l'ẹka te rudu onye ọbu lẹ nwaturu; t'o wotaru Ojejoje ndo labu; m'o bu kparakobe ẹbo k'ẹjo iphe ono, o meru ono. Nanu bu kẹ ngweja-iphe, dū ejí; ọphu aburu kẹ ngweja-ukfuru.

8 T'onye ono chiru unwenu ono je achẹe onye achijeru Nchileke ẹja. Onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono e-vuru ụzo gwoo ọphu bu ngweja-iphe, dū ejí. T'ọ swi-kwoo ya olu; ọle t'ẹ b'o bufukwa iya ishi.

9 Yo meta mee ngweja-iphe, dū ejí ono phee l'iku ẹnya-ngweja ono. Mee ọphu wuduru nū bẹ ọo-ha t'ọ lashị l'ukfu ẹnya-ngweja ono. O kwa ngweja-iphe, dū ejí b'o bu.

10 Yo wota nwenu k'ẹbo gwoo ngweja-ukfuru; mee ya ẹge eemeje iya; shi ẹge ono gude iya kfuá ụgwọ iphe, dū ejí, onye ọbu meru; t'a guaru iya nvu.

11 “ O -bukwanuru l'onye ono ta adudu ike gbata ndo labu; m'o bu kparakobe labu; t'onye ono wota ntụ akpe, jiru ogbonga, e keru uzi iri; t'ọ buru ngweja-iphe, dū ejí, kẹ iphe ono, o meru ono. T'ẹ b'o yekwa iya manụ; ọphu o yekwa iya insensu; kẹ l'ọ kwa ngweja-iphe, dū ejí b'o bu.

12 T'onye ono gude iya wojeru onye achijeru Nchileke ẹja. T'onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono hata iya ọphu jiru iya ẹka t'ọ nọ-chia ẹnya-ngweja ono; yọ kpọọ ya ọku l'eli ẹnya-ngweja; t'ọ buru ngweja-ọku, unu anụ Ojejoje; kẹ l'ọ kwa ngweja iphe, dū ejí.

13 O kwa ẹge ono bẹ onye achijeru Nchileke ẹja e-shije kfuá ụgwọ iphe, dū ejí, onye ono meshiru; a guaru iya nvu. Iphe phoduru nū lẹ ngweja ono a-buru kẹ onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono; ẹge ono, eemeje kẹ ngweja-nri ono.”

Ngweja-ugwo

14 Ojejoje abya ekfuru nū Mosisu; sụ; iya:

15 “O -buru l'o nweru onye ta nudu Ojejoje iphe, gbaru iya nū; shi ẹge ono mee iphe, dū ejí l'amagama; t'onye ono kputa egbu iya; m'o bu ebyila iya, ẹ ta dudu ntupo, nọ iya l'ẹhu; bya anụ Ojejoje t'ọ buru ngweja-ugwo. T'ẹ gudekwa mkpọla-ọcha k'eze-ulo Nchileke maru aswa ebyila ono. O kwa ngweja-ugwo b'o bu.

16 T'onye ono mekwazi iphe ono, o mesweru ono; kẹ l'ẹ tọ nudu Ojejoje iphe, gbaru iya nū. Yo yekwakwa iya phu oke lanu l'uzo ise l'iphe ono; tuko iya chiru nū onye achijeru Nchileke ẹja. Onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono egude ebyila phu gwoo ngweja-ugwo; shi ẹge ono kfuá ụgwọ iphe, dū ejí, onye ono meru; a guaru iya nvu.

¹⁷ “O -nweru onye meru iphe, dù èjì; mbù l’o meru iphe, Ojejoje tũru ekemu t’è b’e meshi; m’o -ruhuduru t’o ma amama; bè ikpe nmaakwaru iya; iphe, dù èjì ono atukokwaru iya phũ l’ishi.

¹⁸ T’onye ono shikwa l’èke egbu iya m’è atũru iya n’o; kputa ebyila, è ta dũdu ntũpo, n’o iya l’èhu; t’o buru ngweja-ũgwo. T’è gudekwa mkp’òla-òcha k’eze-ũlo Nchileke maru aswa ebyila ono. T’o nũ iya onye achijeru Nchileke èja t’o gude iya kfua ùgwo iphe ono, o meru l’amagama ono; t’a guaru iya nvũ.

¹⁹ O kwa ngweja onye ikpe-nmaru b’ò bũ; k’è l’ikpe nmaru onye ono l’ifu Ojejoje.”

6

¹ T’o dù iya bũ; Ojejoje abya ekfuru yeru Mòsisu; sũ iya:

² “O -nweru onye meru iphe, dù èjì; shi ège ono meswee Ojejoje; mbù l’ò dzũru madzũ ibe iya èjò-ire l’iphe, a nũru iya t’o dobe; m’ò bũ t’o leta ònya; òdoo l’ò naru madzũ ibe iya nfũ; m’ò kwanũ l’ò riru madzũ ibe iya uru;

³ m’ò bũ l’ò tututaru iphe, tufahuru etufahũ; to kwe l’è ya phũru iya; òdoo l’ò kpapyab’eru iphe, o meru gua ẹnwa; òdoo l’ò meru iphe, dũgbaa ège ono; shi ège ono mee iphe, dù èjì:

⁴ onye ono, meru iphe, dù èjì ono; shi ège ono meta iphe, ikpe nmaru iya; bũ iphe, oo-me bũ t’o wolata iphe, o nataru l’è nfũ; m’ò bũ ophu o ritaru l’uru; m’ò bũ ophu a nũru iya t’o leta ònya; y’o ria ya; m’ò bũ iphe onye òdo, tufahuru nũ; y’ò tũtuta iya;

⁵ m’ò bũ iphe, dũgbaa ège ono, o meru; kpapyab’è iya gua ẹnwa. T’onye ono kfũkwaa ùgwo iphe ono l’ò ha. Y’o wotafua ophu ha ège ono ugbo ise; tukobe iya; woru nũ onye nwe iphe ono. Mb’òku, òo-kfũ ùgwo ono bũ mb’òku ono, oo-gude ngweja-ùgwo bya anũnu ono.

⁶ Ngweja-ùgwo ono, oo-gworu Ojejoje ono bè oo-wotaru onye achijeru Nchileke èja. T’o shi l’èke egbu iya m’è atũru iya n’o kputa ebyila, è ta dũdu èke ntũpo n’o iya l’èhu. T’è gudekwa mkp’òla-òcha k’eze-ũlo Nchileke maru aswa ebyila ono.

⁷ Onye ono, achijeru Nchileke èja ono abya an’òdu Ojejoje l’ifu kfua ùgwo iphe, dù èjì, onye ono meru; l’a gũkotaru iya nvũ l’iphemiphe òbule ono, o meru, ikpe iya nmaru iya ono.”

Ngweja-ukfuru

⁸ Ojejoje abya ekfuru nũ Mòsisu; sũ iya:

⁹ “Owaa ekemu, ò-tũru Èronu y’èle ùnwu iya: Ekemu òwaa bũ k’è ngweja-ukfuru b’a tũ-doru iya: T’è ngweja-ukfuru n’òdujekwa l’òku l’ènya-ngweja ẹnyasi mgburumgburu jeye t’è nchi b’òhu. Òku, n’ò l’ènya-ngweja ono bè ee-me t’ò nwu enwunwu tekenteke.

¹⁰ Teke o ruru l’ũtsu; t’onye ono, achijeru Nchileke èja ono ch’ita uwe iya ono, e meru l’òw’ũ òcha ono y’èle nw’iba phũ yee. Y’ò bya ekpota ntũ, shi l’è ngweja-ukfuru ono, bũ ophu òku k’epyashiru l’ènya-ngweja phũ; je as’ube l’iku ẹnya-ngweja ono.

¹¹ Y’ò bya eyefu uwe iya ono; ch’ita uwe òdo yee; pata ntũ ono l’ũfu l’òdu ndu Ìzur’elu ono; je as’ube l’èke è te merudu emeru.

¹² T’òku ono, n’ò l’ènya-ngweja ono nwulekwaphu ège oonwu l’eli iya; t’è b’e menyikwa iya emenyi. T’onye achijeru Nchileke èja y’èjekwa iya nku l’ũtsu mb’òku-mb’òku. Y’ò bya eworu anũ ngweja-ukfuru doo giriri l’eli iya; l’ò kp’òkwaaphu èbà, shi l’anũ ngweja èhu-agu òku l’eli iya.

¹³ T'òku ono nwujelephu l'eli ɛnya-ngweja ono mkpùrumkpuru; t'è b'ò nyihujekwa anyihu.

Ngweja-nri

¹⁴ “Owaa ekemu l'ège ee-gudeje egwo ngweja-nri ndò-ò: Ò bú ụnwu Èronu a-nòduje Ojejoje l'ifu gwoo ngweja ono; l'ifu ɛnya-ngweja ono.

¹⁵ T'onye achijeru Nchileke ɛja hata ntù akpe ono, a gwòkoberu manù ono ọphu jiru mkpoji-eka; wotakwaphu iphe bú ìnsensu, e yeru lè ngweja-nri ono; je akpòò ọku l'ɛnya-ngweja ono t'ò nò-chia ɛnya-ngweja ono; búru ngweja, mkpò iya dù Ojejoje mma.

¹⁶ E -metsua; t'è Èronu yèlè ụnwu iya ria ọphu wuduru nù. Òlè t'èphe be yekwa iya iphe, ekoje buredi; eke ɛphe a-nòdu ria ya abụkwaru ẹke dù nsò. T'èphe nòdukwa l'etezi Ùlò-Èkwà Ndzuko ria ya.

¹⁷ T'è b'è yekobekwa iya iphe, ekoje buredi; ghee. Ono bè mu nùru ɛphe t'ò búru òkè iya nk'èphe lè ngweja-ọku ono. Ò kakòta ọdu nsò l'ò bú ngweja iphe, dù ẹji; m'è k'è ngweja onye ikpe nmaru.

¹⁸ Iphe bú onye, bú nwoke l'eri Èronu bè e-rije iya nù. Ò bú ẹge ono bè ee-meje iphe, bú ngweja-ọku, a nù Ojejoje gbururu jeyewaru. Iphe bú onye denyiru ẹka lè ngweja ono bè d'akwa nsò.”

¹⁹ Tò dù iya bú; Ojejoje abya ekfuru nù Mòsisu ọdò; sù iya:

²⁰ “Owaa bú ngweja, ndu eri Èronu e-gudeje gwooru Ojejoje mbòku, a wùru ɛphe manù l'ishi: Iphe, ɛphe e-gudeje bú ntù akpe, jiru nkere-iri ogbonga; t'ò búru ngweja-nri; ẹge eegwoje iya mbòku-mbòku. Nkere-ẹbo ya bè l'ee-gwò l'utsu; gwoo nkere-ẹbo ya ọphu l'urenyashi.

²¹ T'e ye iya lè mbeji; gwòkobe iya manù ọhuma; woru iya ghee egheghe pabata. Nggu abya eworu iya gwepyaasia egwepyaashi; gude bya egwooru Ojejoje; t'ò búru ngweja-nri, mkpò iya dù Ojejoje mma.

²² Yò búru onye ono, bú eri Èronu ono, a wùru manù t'ò nò-chia ɛnya iya búru onye achijeru Nchileke ɛja ono bè e-gwò ngweja ono l'onwiya. Iphe ono bú iphe, a t'òru ọkpa iya t'è tsoje jeye lè tutu yoyo. T'a kpòkotajekwa iya ọku l'ò ha.

²³ Mbù l'iphe bú ngweja-nri, onye achijeru Nchileke ɛja gworu bè aa-kpò ọku l'ọphu; t'è b'è rikwa iya eriri.”

Ngweja-iphe, dù ẹji

²⁴ Tò dù iya bú; Ojejoje abya ekfuru nù Mòsisu; sù iya:

²⁵ “Kfuru Èronu yèlè ụnwu iya: L'owaa bú ekemu k'è ngweja-iphe, dù ẹji. Ò bú l'èke ono, eegbuje anù, e gude egwo ngweja-ufuru ono b'ukwaphu ẹke ee-gbuje anù, e gude egwo ngweja-iphe, dù ẹji; mbù l'aa-nòduje Ojejoje l'ifu gbua anù ọbu. Ò kwa ngweja, kakòta ọdu nsò b'ò bú.

²⁶ T'onye achijeru Nchileke ɛja, bú iya gworu ngweja-iphe, dù ẹji ono rikwaa ya. T'ò búru l'èke dù nsò bè ọo-nòdu ria ya. Ẹke ọo-nòdu ria ya bú l'etezi Ùlò-Èkwà Ndzuko.

²⁷ Iphe bú onye denyiru ẹka l'anù ono d'akwa nsò. Ò -búru lè mee anù ono daru l'uwe; t'a nòdukwa l'èke dù nsò saa uwe ọbu.

²⁸ Ò -búru ite, a kpùru l'ura b'è gude shia anù ono; t'a t'ukpokwaa ite ọbu. Teke ọ bú ite-igwe; t'è fuchaodu iya efucha; t'èmanu e gude mini nmasaa ya anmasa.

²⁹ Iphe bú ndu k'unwoke lè ndibe onye achijeru Nchileke ɛja l'èphe ha a-ta iya. Ò kwa ngweja, kakòta ọdu nsò b'ò bú.

³⁰ O!e; t'è b'e erikwa anù ngweja-iphe, dù èji, e wobataru lẹ Ụlò-Èkwà Ndzuko gude kfula ụgwo iphe, dù èji lẹ Èke-dù-Nsọ. T'a kpòkwaa ya òku.

7

Ngweja-ugwo

¹ “Qwaa bụ ekemu kẹ ngweja-ugwo. Ọ kwa ngweja, kakọtà ọdu nsọ b'ọ bụ.

² Ọ bụ l'èke, eegbuje anù, e gude egwo ngweja-ukfuru ee-gbuje anù, e gude egwo ngweja-ugwo. E pheaphee mee ya l'ènya-ngweja ono mgburumburu.

³ Èbà anù ono l'ọ ha bẹ ee-gude gwokotaru Nchileke; mbụ èbà, shi l'ukfumọdzu iya; mẹ ọphu kwechiru iphe-ephò iya;

⁴ Mè àkpürù-ose iya ephe èbo yèlè èbà, nọ iya l'ùzo ose iya; waa anyị iya bẹ aa-tùko yèlè àkpürù-ose iya wota.

⁵ T'onye achijeru Nchileke èja tükokwa iya kpọo oku l'ènya-ngweja; t'ọ bụru ngweja-òku; nù Ojejoje. Ọ kwa ngweja-ugwo b'ọ bụ.

⁶ Iphe bụ nwoke lẹ ndu achijeru Nchileke èja e-rije iya. Ọ bụ l'èke dù nsọ bẹ aa-nọduje ria ya; kẹ l'ọ bụ ngweja, dushi nsọ ike.

⁷ “Ọ bulekwaphu ège ono, a turu ọnu t'è meje iphe ngweja iphe, dù èji ono bụ ège ee-meje kẹ ngweja ikpe-anmanma. Yò bụru onye achijeru Nchileke èja, gude iya akfù ụgwo iphe, dù èji ono bẹ e-nweru iya nù.

⁸ Ọ bụ onye achijeru Nchileke èja, gworu madzù ngweja-ukfuru e-nweru akpọ iya.

⁹ Iphe bụ ngweja-nri, e gheru lẹ ntù-òku; ọphu e shiru l'ite; m'ọ kwanù ọphu e gheru lẹ mbeji bukwa onye achijeru Nchileke èja, gworu iya nù nwe iya.

¹⁰ Iphe bụ ngweja-nri, a gwòkoberu manù; mẹ k'òkponku; tükokwaruphu bụru k'unwu Èronu l'ephe ha. T'ephe kejekwa iya ènya-nhamùha.

Ngweja-èhu-agu

¹¹ “Qwaa bụ ekemu kẹ ngweja-èhu-agu, madzù gude bya ọnu Ojejoje.

¹² Ọ -bùru l'onye ọbu anù iya t'ọ gude keke Ojejoje ekele; bẹ iphe, onye ono e-gude tsoru iphe ngweja ono bụ akara, a gwòkoberu manù. T'è ye iya iphe, ekoje buredi; ècha-mbeke, e meru manù; ye iya iphe ekoje buredi; waa akara, e gude ntù akpe, a gwòkoberu manù ọhuma ọhuma.

¹³ Oo-gudekwaphu akara, e yekoberu iphe, ekoje buredi lẹ ngweja-èhu-agu ono, o gude keke Ojejoje ono.

¹⁴ T'ọ shije lẹ ngweja ono wota akara lanù l'iphe ngweja ono l'iche l'iche woru gwoo t'ọ bụru ngweja, e gworu nù Ojejoje. Ọ bụ onye ono, achijeru Nchileke èja, pheru mee ngweja èhu-agu phù e-ri iya.

¹⁵ Anù ngweja-èhu-agu ono, o gude bya okele Ojejoje ekele ono bẹ aa-takọtà lẹ mbòku, a nùru iya Ojejoje. T'è b'ọ dukwa ọphu aa-ha t'ọ nọdu jeye l'ùtsu.

¹⁶ “O!e; ọ -bükwanuru lẹ ngweja onye ọbu bụ ngweja, o gude eme iphe, o riburu angù ememe; m'ọ kwanù ngweja, ọ turu obu iya ama bya agwagwa; t'a taa anù ono mbòku, a nùru iya. Ọ -bùru l'è ta tagedu iya; t'a tafufua ya nchi-ta-abòhu iya.

¹⁷ Teke ọ bụ l'ọ phòdukwaduru-a lẹ mbòku k'èto ya; t'a kpọo ya òku.

18 O -buru l'o nweru anụ ngweja ẹhu-agu ono ọp̄hu a taru lẹ mbọku k'eto bẹ aa-jikakwa ngweja ọbu; ta gụ iya eyeru onye gworu iya nū. Ọo-buru ahuma b'o meru; yọ buru onye riru iya nū bẹ iphe, dū ẹji, o meru a-tu-koru l'ishi.

19 “Anụ ono ọp̄hu ruru l'iphe, aasọ nsọ; t'ẹ b'a atakwa iya atata; t'ẹ wokwaru iya k̄p̄o ọku. Ọle ọ -būkwanuru l'ọo anụ ọdo; t'onye ẹ taa sọdu nsọ taa ya.

20 O -nweru onye aasọ nsọ, taru anụ ngweja-ẹhu-agu kẹ Ojejoje; t'ẹ bufukwa iya lẹ ndu nk'ia.

21 O -nweru onye denyiru ẹka l'iphe, aasọ nsọ; mbụ iphe dū l'ọ bụ iphe, aasọ nsọ, shi madzū l'ẹhu; m'ọ kwanū anụ, aasọ nsọ; m'ọ bụ iphe ọdo, bụgbaa iphe, aasọ nsọ; o -metsua bya ataa anụ ono, e gude gwooru Ojejoje ngweja-ẹhu-agu ono; t'ẹ bufukwa onye ọbu lẹ ndu nk'ia.”

22 Tọ dū iya bụ; Ojejoje abya ekfurū yeru Mósisu; sụ iya:

23 “Kfuaru ndu Ízurelū sū ẹp̄he-a: Unu ba atajekwa ẹbà iphe; mbụ iphe, dū l'ọ bụ ẹbà eswí; m'ọ kwanū ẹbà aturu; m'ọ bụ ẹbà eghu.

24 O -buru ẹbà anụ, nwuhuru l'onwiya; m'ọ bụ ọp̄hu anụ-egu-egbudu gburu; bẹ unu nwekwaru ike gude iya mee iphe ọdo; ọlobu; unu ba atokwa iya ọnu.

25 Iphe bụ onye taru ẹbà anụ, e gude gwoo ngweja-ọku; nū Ojejoje; t'ẹ bufukwa iya lẹ ndu nk'ia.

26 Iphe bụ ẹke unu laru; ẹke unu laru; unu be erijekwa mee-iphe; mbụ mee ẹnu; m'ọ bụ mee anụ.

27 Onye riru mee-iphe; unu bufukwa onye ono lẹ ndu nk'ia.”

28 Tọ dū iya bụ; Ojejoje abya ekfurū yeru Mósisu; sụ iya:

29 “Kfuaru ndu Ízurelū sū ẹp̄he-a: Onye gude ngweja-ẹhu-agu abya ogworu nū Ojejoje; t'ọ wotakwa ẹka iya ọp̄hu ruberu Ojejoje gwooru iya;

30 mbụ t'ọ gude ẹka iya wota ngweja-ọku nū Ojejoje. Yo wota ẹbà iya; waa ndú iya nū Ojejoje; woru ndú iya ono màà àmàmà l'ifu Ojejoje t'ọ buru ngweja-amama.

31 Onye achijeru Nchileke ẹja ewota ẹbà iya ono k̄p̄o ọku l'ẹnya-ngweja. Ọbule ndú iya bụ kẹ Éronu yele unwu iya.

32 T'unu kwata ụtakfu ẹka-utara anụ ngweja-ẹhu-agu unu ono woru nū onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono t'ọ buru utu, a turu iya.

33 Nwatibe Éronu onye ọp̄hu gude mee anụ ono yele ẹbà iya je egwoo ngweja-ẹhu-agu ọbu bẹ aa-nū ụtakfu ẹka-utara iya ono t'ọ buru òkè iya nk'ia;

34 kẹle ya shiwa lẹ ngweja-ẹhu-agu ono, ndu Ízurelū egwojeru nū iya ono wota ndú iya ono, aamàje àmàmà ono yele ụtakfu iya ono, a turu l'utu ono; woru nū Éronu yele unwu iya; t'ọ buru òkè-iphe, ẹp̄he e-ketaje l'ẹka ndu Ízurelū jeye lẹ tutu yoyo.

35 Ọwaa bụ òkè-iphe, shi lẹ ngweja-ọku, aanụ Ojejoje, bụ ọp̄hu e doberu t'a nūje Éronu yele unwu iya; keshinu mbọku, a fofutaru ẹp̄he iche; t'ẹp̄he buru ndu achijeru Nchileke ẹja jejeru Ojejoje ozi.

36 Mbọku ono, a wuru ẹp̄he manū l'ishi ono bẹ Ojejoje turu ekemu sū tẹ ndu Ízurelū nūje ẹp̄he ẹke ono t'ọ buru òkè-iphe ẹp̄he; mẹ t'ọ bukwaruphu ẹge ono bẹ aa-nūje iya unwu ẹp̄he shita l'ogbo sweru ogbo jeye lẹ tutu yoyo.”

³⁷ Ono bu ekemu, ee-tsoje teke eegwo ngweja-ukfuru; ngweja-nri; ngweja-iphe, du eji; ngweja-ugwo; ngweja, e gude eme madzu t'ọ buru onye achijeru Nchileke eja; me ngweja-ehu-agu;

³⁸ bu iya bu ekemu ono, Ojejoje turu nu Mosisu le Ugwu Sayinayi le mboku ono, o suru te ndu Izurelu wotaru yebe Ojejoje ngweja l'echi-egu Sayinayi ono.

8

Eedobe ndu achijeru Nchileke eja nsọ

(Awu 29:1-37)

¹ To du iya bu; Ojejoje abya ekfuru yeru Mosisu; su iya:

² “Duta Eronu ye le unwu iya; nggu achita uwe ndu achijeru Nchileke eja; nggu ewota manụ owu l'ishi ono; nggu akputa oke-eswi ono, ee-gude gwoo ngweja-iphe, du eji ono; waa ebyila labu ono; nggu apata nkata buredi ono, e te yedu iphe, ekoje buredi ono.

³ Nggu ekukoo ndu Izurelu l'ephe ha t'ephe dzukobe l'onu Ulo-Ekwà Ndzuko.”

⁴ Mosisu abya emekota ege ono, Ojejoje ziru iya t'o mee ono. Ndu Izurelu abya edzua l'ifu Ulo-Ekwà Ndzuko ono.

⁵ Mosisu asu ndu Izurelu: “Owaa iphe, Ojejoje suru t'e mee ndo-o.”

⁶ Yo bya eduta Eronu ye le unwu iya lufuta; bya egude mini ghua ephe ehu.

⁷ Yo wota uwe ime-ehu ono yee Eronu; bya egude gbiriri ekwa-ukfu ono kebata iya. Yo bya ewota uwe-nlokpuru yepyabe iya; bya ewota uwe-ukuvu ono yechita l'uwe-nlokpuru ono; gude werere ekwa ono, ee-gude tu-buta uwe-ukuvu ono l'ukfu ono; gude tu-buta iya.

⁸ Yo wota uwe-okpoma ono yekwaa ya phu; bya ewota ido Urimu; me Tumimu ye l'uwe-okpoma ono.

⁹ Yo bya eworu okpu-ekwa ono kpube iya; bya eworu iphe ono, du l'o bu ekwekwerekwe, e meru le mkpola-ododo ono; mbu okpu ono, du nsọ ono; libe l'okpu-ekwa ono l'uzo ifu, bu iya bu ege Ojejoje turu Mosisu ekemu su t'o mee ya.

¹⁰ Ya ndono; Mosisu ewota manụ owu l'ishi obu; bya awukota l'ulo-ekwà ono; me iphemiphe obule, nokota iya nu; shi ege ono mee ya; yo dukota nsọ.

¹¹ Yo meta manụ ono phee ugbo esaa l'anya-ngweja ono; yeru ngwa iya l'o ha; me eze efere ono ye le okpa iya; shi ege ono mee ya; yo dukota nsọ.

¹² Yo bya ewota manụ owu l'ishi ono wua Eronu l'ishi gude mee ya; yo du nsọ.

¹³ Ya ndono; Mosisu abyakwaphu bya eduta unwu Eronu dufuta; bya eworu uwe-nlokpuru yeshia ephe; bya egude gbiriri ekwa-ukfu webegbaa ephe; bya ewota ekwa-okpu kpwebgbaa ephe l'ishi; bu iya bu ege Ojejoje turu Mosisu onu t'e mee ya.

¹⁴ Yo bya akputa oke-eswi ono, ee-gude gwoo ngweja-iphe, du eji ono bya; Eronu ye le unwu iya eworu eka byabe oke-eswi ono l'ishi.

¹⁵ Mosisu eworu oke-eswi ono gbua; bya emeta mee ya gude mkpushi-eka iya tee ya le mpo, nogbaa l'anya-ngweja ono; shi ege ono swafu

mmeru, nọ iya nū. Yọ bya eworu ọp̄hu ọp̄duru nū wūa l'ukfu ẹnya-ngweja ono; gude mee ya; yọ dū nsọ; k̄fua ụgwọ iphe, dū ẹji; shi ẹge ono swafu mmeru, nọ iya nū.

¹⁶ Mósíṣu abya eheshikota èbà, nọ l'iphe-ẹpho iya l'ọ ha; ọtakwaphu anyi iya; mē àkpùrù-ose iya ẹphe ẹbo; mē èbà, nọkota iya nū; woru kpoo ọku l'ẹnya-ngweja ono.

¹⁷ Yọ buru anụ oke-eswi ono; waa akpọ iya yele nshì iya; b'ọ gude je akpoo ọku l'azụ ọdu ndu Ízuru; bụ iya bụ ẹge Ojejoje k̄furu Mósíṣu t'ọ mee ya.

¹⁸ Yọ bya akputa ebyila ono, ee-gude gwoo ngweja-ukfuru ono; Éronu yele unwu iya abya eworu ẹka byabẹ ebyila ono l'ishi.

¹⁹ Mósíṣu egbua ebyila ono; nakobe mee; pata mee ya ono phedzuru lẹ mgheremeku ẹnya-ngweja ono mgburumburu.

²⁰ Yo gbubushia anụ ebyila ono ibiribe ibiribe; bya eworu ishi iya yele ibiribe ibiribe iya ono; mē èbà iya kpokota ọku.

²¹ Yo gude mini saa iphe-ẹpho iya; mē ẹka iya yele okpa iya asasa; bya achiko anụ ebyila ono kpoo ọku l'ẹnya-ngweja ono; yọ buru ngweja-ukfuru, a nūru Ojejoje; mbụ ngweja-ọku, mkpọ iya dū Ojejoje mma; bụ iya bụ ẹge Ojejoje tūru Mósíṣu ekemu t'ọ mee ya.

²² Yọ bya akputa ebyila ọdo. Ebyila onanu bụ ọp̄hu ee-gude mee Éronu yele unwu iya t'ẹphe buru ndu achijeru Nchileke ẹja. Éronu yele unwu iya ẹje eworu ẹka byabẹ iya l'ishi.

²³ Mósíṣu egbua ebyila ono; bya ewota mee ya gbashì Éronu l'atakpanchi ẹka-utara; mkpūshi-ẹka ezeke-ẹka ẹka-utara; mē mkpūshi-okpa ezeke-okpa ẹka-utara.

²⁴ Mósíṣu edufutakwaphu unwu Éronu; bya etekwaaphu ẹphe mee ono l'atakpanchi ẹka-utara; mkpūshi-ẹka ezeke-ẹka ẹka-utara; mē mkpūshi-okpa ezeke-okpa ẹka-utara. Mósíṣu abya eworu mee ono phedzuru lẹ mgheremeku ẹnya-ngweja ono mgburumburu.

²⁵ Yo wota èbà iya; mbụ èbà, shi l'ukfumdzu iya; mē ọp̄hu nọkota l'iphe-ẹpho iya l'ọ ha; ọtakwaphu anyi iya; waa àkpùrù-ose iya ẹphe ẹbo yele èbà, nọkota iya nū; wota ụtakfu ẹka-utara iya tūkwase iya.

²⁶ Yo je lẹ nkata ono, e yeru buredi, ẹ te gudedu iphe, ekoje buredi ghee, nọ Ojejoje l'ifu ono; bya ewota ishi buredi lanu; wotakwaphu ishi akara lanu l'akara ono, a gwokoberu manu ghee ono; waa ẹcha-mbeke lanu. Yo wota iya yekobe l'èbà iya phụ yele ụtakfu ẹka-utara iya phụ.

²⁷ Yo tuko iphemiphe ono l'ọ ha dẹ Éronu yele unwu iya l'ẹka; ẹphe abya eworu iya maa amama l'ifu Ojejoje t'ọ buru ngweja-amama.

²⁸ Mósíṣu abya anata ẹphe iphemiphe ono; chikota yele ngweja-ukfuru phụ kpoo ọku l'ẹnya-ngweja ono; yọ buru ngweja, e gude mee madzụ t'ọ buru onye achijeru Nchileke ẹja; mbụ ngweja-ọku, mkpọ iya dū Ojejoje mma.

²⁹ Yo wotakwaphu ndụ iya, bụ iya bụ oke, a heru Mósíṣu l'ebyila ono, e gude mee Éronu phẹ t'ẹphe buru ndu achijeru Nchileke ẹja ono; makwaaphu amama l'ifu Ojejoje; t'ọ buru ngweja-amama; bụ iya bụ ẹge Ojejoje tūru Mósíṣu l'ekemu t'ọ mee ya.

³⁰ Ya ndono; Mósíṣu abya emeta manu, ọwu l'ishi ono; bya emetakwaphu mee ono, nọ l'ẹnya-ngweja ono; bya eworu phee Éronu yele unwu

iya l'ehu; me l'uwe ephe. Yo mee Éronu ye le uwe iya; mee unwu iya phe l'uwe ephe; ephe adukota nsò.

³¹ Mósísu asù Éronu ye le unwu iya: “Unu je eshia anù ono l'ifu Ụlò-Ékwà Ndzuko. Unu anòdu l'èke ono taa ya ye le buredi ono, nò lè nkata ono, e yeru ngweja, e gude mee unu t'unu buru ndu achijeru Nchileke eja ono; bu iya bu ege ya turu ekemu sù tẹ Éronu ye le unwu iya rije iya.

³² Anù ono ye le buredi ono ophu phòduru nù; bẹ unu e-woru je akpoo oku.

³³ Unu be egbeshikwa l'ifu Ụlò-Ékwà Ndzuko ono jeye ujiku esaa; teke ee-mege k'ome unu t'unu buru ndu achijeru Nchileke eja; kẹ l'ò bu ujiku esaa; bẹ ee-gude megee ya.

³⁴ Iphe, e meru ntanù-a bu iphe, Ojejoje turu ekemu t'e mee; gude kfua ugwo iphe, du eji, unu meru.

³⁵ Oo ya meru iphe, unu a-nò l'onu Ụlò-Ékwà Ndzuko: eswe l'enyashi ujiku esaa; shi ege ono mee iphe, Ojejoje suru t'e meje; t'onwu be egbu unu; kẹ l'ò kwa ege a turu iya l'ekemu ndono.”

³⁶ Ya ndono; Éronu ye le unwu iya emekota iphe, Ojejoje shi l'onu Mósísu sù t'ephe mee.

9

Ndu achijeru Nchileke eja awata ozi ephe

¹ Yo be lẹ mbòku k'esato; Mósísu ekua Éronu ye le unwu iya; me ndu bu ogurennya Ízurèlu.

² Yò sù Éronu: “T'ò kpùta nwa oke-eswi gude gwoo ngweja-iphe, du eji ye le ebyila, ii-gude gwoo ngweja-ukfuru. Oke-eswi ono me ebyila ono a-bù ophu ẹ-te nwedu ntupo, nò iya l'ehu; kpuru iya bya Ojejoje l'ifu.

³ Kfuaru unwu Ízurèlu: T'ephe kpùta mkpi t'e gude gwoo ngweja-iphe, du eji; unu akpùta nweswi ye le nwaturu. Ephe ebo a-bugbaa ophu nòwaru afa lanù; mbù ophu ẹ-te nwedu ntupo, nò iya l'ehu; gude je t'e gwoo ngweja-ukfuru.

⁴ Unu akpùtakwaphu oke-eswi; waa ebyila, ee-gude gwoo ngweja-ehu-agu; t'e gude gwoo ngweja l'ifu Ojejoje; mekwaphu ngweja-nri, a gwòkoberu manù; kẹle ntanù owaa bẹ Ojejoje e-koshikwa unu onwiya.”

⁵ Ephe egwota iphe ono, Mósísu gushiru ono bya l'ifu Ụlò-Ékwà Ndzuko. Iphe bu ndu Ízurèlu l'ephe ha awufuta bya akuru Ojejoje l'ifu.

⁶ Mósísu asù: “Owaa iphe, Ojejoje suru t'unu mee ndo-o; tẹ ya koshikwanu unu odu-biribiri iya.”

⁷ Tò du iya bu; Mósísu asù Éronu: “Tugbua je l'ènya-ngweja ono je egwoo ngweja-iphe, du eji ngu obu ye le ngweja-ukfuru ngu obu; gude kfuaru onwongu ugwo iphe, du eji ye le ugwo iphe, du eji ndu Ízurèlu. Gwoo ngweja ono gude kfua ugwo iphe, du eji ephe; bu iya bu ege Ojejoje kfuru sù t'e mee ya.”

⁸ Ya ndono; Éronu abya ejee l'ènya-ngweja ono; je egbua nwa oke-eswi ono, oo-gude gwoo ngweja-iphe, du eji nk'ia ono.

⁹ Unwu iya abya apataru iya mee nwa oke-eswi ono. Yo gude mkpushi-eka meta mee ono tee lẹ mpo, e mobegbaaru l'ènya-ngweja ono; bya eworu mee ono ophu wuduru nù; wuru ye l'ukfu enya-ngweja ono.

¹⁰ Yò bya eworu èbà anù ono, o gude gwoo ngweja-iphe, dù èji ono; òwaa àkpùrù-ose iya èphe èbo; mè anyị iya; kpoo òku l'ènya-ngweja ono; bù iya bù ège Ojejoje tũrũ Mòsisu ònu t'e mee ya.

¹¹ Anù iya; mè akpò iya; b'ò kpòrũ òku l'azũ òdu Ìzurèlu.

¹² Èrònu akputa anù ono, oo-gude gwoo ngweja-ukfuru ono gbua. Ùnwu iya abya apataru iya mee anù ono; yò bya ephephee ya l'ènya-ngweja ono mgburumburu.

¹³ Èphe ahaa anù ngweja-ukfuru ono nanũ nanũ chítaru iya; jeye l'ishi iya. Yò tũko iya l'ò ha kpoo òku l'ènya-ngweja ono.

¹⁴ Yò gude mini saa iphe-èpho iya asasa; mè èka iya; mè òkpa iya; bya akpòkwaa ya phũ òku l'eli ngweja-ukfuru ono, nòhawa l'ènya-ngweja ono.

¹⁵ Èrònu egwofuta iphe ngweja ndu Ìzurèlu; kputa eghe ono, oo-gude gwoo ngweja-iphe, dù èji nk'èphe ono gbua; gude iya gwoo ngweja-iphe, dù èji; ège ono, o gworu kẹ mbũ phũ.

¹⁶ Yò bya akputa anù ono, oo-gude gwoo ngweja-ukfuru ono; gude iya gwoo ngweja òbu ège a tũrũ ònu t'e meje iya.

¹⁷ Yò wotakwaphu ngweja-nri ono; bya ahata iya òphu jirũ mkpoji-èka; kpoo ya òku l'ènya-ngweja; a gufukwaru ngweja-ukfuru, eegwoje l'ùtsu.

¹⁸ Yò bya egbua oke-eswi phũ yèle ebyila phũ; gude gwooru ndu Ìzurèlu ngweja-èhu-agu. Ùnwu iya apataru iya mee anù ono; yò nata iya èphe phephee l'ènya-ngweja ono mgburumburu.

¹⁹ Èphe ewotakwaru iya phũ èbà oke-eswi ono yèle k'ebila ono; mbũ èbà, shi l'ukfumòdzu iya; mè èbà, kwechiru iphe-èpho iya; mēfua àkpùrù-ose iya èphe èbo; mè anyị iya.

²⁰ Èphe eworu èbà anù ono tukobe lẹ òdũ iya. Èrònu abya eworu èbà ono kpoo òku l'ènya-ngweja ono;

²¹ òle òdũ iya ono; òwaa ùtakfu èka-ùtara iya; b'o woru maa amama l'ifu Ojejoje t'ò bũrũ ngweja-amama; bù iya bù ège Mòsisu sũrũ t'e mee ya.

²² Tò dù iya bù; Èrònu achilia èka imeli l'uzo èke ndu Ìzurèlu nò; bya agòoru èphe ònu; bya eshi l'èke o shi ogwo ngweja-iphe, dù èji phũ yèle ngweja-ukfuru phũ; mè ngweja-èhu-agu phũ; nyizita.

²³ Mòsisu yèle Èrònu atũko bahũ l'ime Ùlo-Èkwà Ndzuko ono. Èphe alufutalephu; bya agòoru ndu Ìzurèlu ònu; Ojejoje ekoshi ndu ono l'èphe ha òdu-biribiri iya.

²⁴ Òku eshi Ojejoje l'èka daa bya ekee ngweja-ukfuru ono yèle èbà ono, nò l'eli ènya-ngweja ono. Ndu Ìzurèlu aphua iphe, meru nũ; gude èhu-òtso-èna tũa uzu; dakòta kpurumu; kpubekota ifu l'alì.

10

Anwũhu Nadabu yèle Abihu

¹ Ùnwu Èrònu, bù Nadabu; mè Abihu ewotatsua mbeji, aagũje òku èphe l'èhu l'èhu; bya amũrũ òku ye iya; ye iya ìnsensu. Obenu l'òku ono, èphe gude bya l'ifu Ojejoje ono bù òku, è-ta dudu nsò; bù iphe Ojejoje sũrũ tẹ èphe bẹ emejeshi.

² Ya ndono; òku eshi Ojejoje l'èka bya eworu èphe tsua; èphe anòdu Ojejoje l'ifu l'èke ono nwũshihu.

³ Mósísu asú Êrõnu: “O kwa iphe-a bẹ Ojejoje shi ekfu teke ono, ọ sùru: ‘Lẹ ndu abya iya ntse bẹ ya e-me t’ẹphe maru lẹ ya dọ nsọ. Ya e-me tẹ ndu Ízùrẹlu l’ẹphe ha phẹ ọdu-biribiri iya.’ ” Êrõnu anọdulephu nwa nggujunggui.

⁴ Mósísu ekua Mishẹlu; mẹ Ẹluzafanu, bụ unwu Uzẹlu; sụ ẹphe: “Unu pata odzu unwunne unu l’ulo-ẹkwà Nchileke; pafu l’odu ndu Ízùrẹlu.” Uzẹlu ono bụ nwunne nna Êrõnu.

⁵ Ya ndono; ẹphe abya egude ẹka l’uwe-nlọkpuru ndu ono; pata ẹphe pafushia l’odu ndu Ízùrẹlu; bụ iya bụ ẹge Mósísu kfuru t’ẹphe mee ya.

⁶ Mósísu asú Êrõnu yẹle unwu iya; mbụ Eliyéza yẹle Itama: “Unu ba ahakwa ẹgbushi unu t’ọ yagashihu ayagashihu; ọphu unu alakakwa uwe unu alaka. O dudu bẹ unu a-nwushihukwa; Ojejoje atụ-koshi ndu Ízùrẹlu l’ẹphe ha oke ẹhu-eghughu iya. O kwa unwunna unu; mbụ ndu Ízùrẹlu l’ẹphe ha a-ra ẹkwa ndu ono, Ojejoje gude ọku kegbushia ono.

⁷ Unu ba alufukwa alufu l’ifu Ụlo-Ẹkwà Ndzuko; a -nonyakwaa; unu anwushihu; kele Ojejoje wuru unu manụ l’ishi.” Yọ buleruphu ẹge ono, Mósísu kfuru ono; bẹ ẹphe meru.

Ekemu kẹ ndu achijeru Nchileke ẹja

⁸ Tọ dọ iya bụ; Ojejoje abya ekfuru nọ Êrõnu; sụ iya:

⁹ “Nggubedua l’onwongu; mẹ unwu ngu; unu ba angujekwa mее; ọphu unu ‘angujekwa iphe, eme l’enya; teke unu abahụ lẹ Ụlo-Ẹkwà Ndzuko. Odumeka bẹ unu a-nwushihukwa. O bụ ẹge ono bẹ ọo-dụ jeyewaru l’ogbo ọphu etso unu.

¹⁰ Ọo ya bụ; t’unu dokahuje iphe, dọ nsọ; yẹle iphe, ẹ-ta adudu nsọ. Unu edokahukwaphu iphe, aasọ nsọ yẹle iphe, ẹ ta asọdu nsọ.

¹¹ Unu ezije unwu Ízùrẹlu iphe, bụ ekemu ono l’ọ ha, bụ ọphu Ojejoje shi l’ẹka Mósísu tọaru ẹphe.”

¹² Mósísu abya ekfuru yeru Êrõnu; mẹ unwu iya ndu ọphu phoduru nụ, bụ iya bụ Eliyéza yẹle Itama; sụ ẹphe: “Unu wota ngweja-nri ọphu phoduru nụ lẹ ngweja-ọku ono, a kporu ọku nụ Ojejoje ono. Unu ria ya lẹ mgboro ẹnya-ngweja ono. Ole t’unu be eyekwa iya iphe, ekoje buredi. Ishi iya aburu l’ọ bụ ngweja, dọ nsọ nshinu.

¹³ Unu nọdukwa l’ẹke dọ nsọ ria ya; kẹ l’ọo iphe, ruberu ngu nụ; bya aburu iphe, ruberu unwu ngu; mbụ ngweja-ọku, aanu Ojejoje; kẹ l’ọo ẹge a turu iya l’ekemu iya ndono.

¹⁴ Obenu l’ọ bụ nggubedua; nggu l’unwu ngu: ndu k’unwoke; mẹ ndu k’unwanyị; a-tajẹ ndụ anụ ono, e gude gwoo ngweja-amama ono yẹle utakfu iya ono, a nuru ono. Unu nọdujekwa l’ẹke dọ nsọ taa ya; kẹ l’ọo iphe, ruberu ngu nụ; bya aburu iphe, ruberu unwu ngu l’iphe, unwu Ízùrẹlu gude bya ogwo ngweja-ẹhu-agu.

¹⁵ Ụtakfu iya ono, a nuru ono; waa ndụ iya ono, a màru àmàmà ono bẹ ẹphe e-yekobeje ẹbà anụ ngweja-ọku ono wota; t’a maa amama l’ifu Ojejoje t’ọ buru ngweja-amama. Ono aburu nke ngu yẹle k’unwu ngu; buru iphe, ruberu unu gbururu jeye lẹ gbururu, bụ iya bụ ẹge Ojejoje turu ekemu sụ t’e meje iya.”

¹⁶ Mósísu akpaa ishi ẹge e meru egghu phụ, e gude gwoo ngweja-iphe, dọ ẹji phụ; bya amaru l’a kporu iya ọku; ẹhu eghulahaa ya eghughu l’iphe, unwu Êrõnu ndu ọphu nọkwadu ndzụ meru; bụ iya bụ Eliyéza yẹle Itama. Yọ jì ẹphe:

17 “Bụ ngunu kparu iphe, unu ta nọdudu l’ime ụlo-ékwa Nchileke taa anụ ono, gude gwoo ngweja-iphe, dị eji ono; keshinu ọ bụ iphe, dị nsọ nshinu; bya aburu iphe, a nuru unu t’unu gude safu iphe, dị eji, ndu ọha meru; shi iya kfu a ugwo iphe, dị eji ephe l’ifu Ojejoje?”

18 Keshinu ẹ te gudedu mee anụ ono bahu lẹ Ẹke-dụ-Nsọ bẹ unu ga anọdu l’ulo-ékwa Nchileke taa ya, bụ iya bu ẹge ya turu l’ekemu.”

19 Ẹronu asụ Mosisu: “Ọ kwa ntanụ-a bẹ ephe nọdu Ojejoje l’ifu gwoo ngweja-iphe, dị eji ephe yele ngweja-ukfuru ephe; yọ bya adakfuta iya ẹge-a! Ndege ya taru anụ ngweja-iphe, dị eji ono ntanụ; Ojejoje; ?ọ ga anata iya-a?”

20 Mosisu anutsulephu iphe ono, o kfuru ono; yo ji iya ephe.

11

*Nri, aasọ nsọ; mę ophu,
ẹ taa sọdu nsọ
(Dit 14:3-21)*

1 Tọ dị iya bụ; Ojejoje abya ekfuru yeru Mosisu yele Ẹronu; sụ ephe:

2 “Unu kfuru ndu Ịzurelu; sụ ephe: Ọwaa bụ egbe anụ, unu a-tajẹ l’iphe, bụ anụ, nọkota lẹ mgboko:

3 Unu tajẹ iphe, bụ anụ, nweru ụjaragvu-ọkpa; mbụ anụ, l’anwafutaje nri taphu azụ l’iphe, bụ unwu anụ.

4 O nwekwaru ndu ophu anwafutaje nri taphu azụ; ophu ephe 'enwedu ụjaragvu-ọkpa; nwekwanuru ndu ophu nweru ụjaragvu-ọkpa; ophu ephe 'anwafutajedu nri taphu azụ. Unu ba atajekwa ndu onanu. Ịnya-kamelu bẹ anwafutaje nri taphu azụ; obenu l’o to nwedu ụjaragvu-ọkpa. Ọo ya bụ l’ọ bụ anụ, aasọ nsọ l’ẹke unu nọ.

5 Unu ba atajekwa nchi-ogbà; kẹ l’oonwafutaje nri taphu azụ; obenu l’ẹ to nwedu ụjaragvu-ọkpa. Ọ bụ anụ, aasọ nsọ l’ẹke unu nọ.

6 Nggamanchi bukwapu anụ, aasọ nsọ l’ẹke unu nọ; kẹ l’oonwafutaje nri taphu azụ; obenu l’ẹ to nwedu ụjaragvu-ọkpa.

7 Ezi bukwapu anụ, aasọ nsọ l’ẹke unu nọ; kẹ l’o nweru ụjaragvu-ọkpa; obenu l’ẹ tọo nwafutajedu nri taphu azụ.

8 Anụ ono l’ọ ha bukota anụ, aasọ nsọ l’ẹke unu nọ; unu ba atajekwa anụ iya; ophu unu 'edeniyekwa odzu iya ẹka.

9 “Ndu ọwaa bụ anụ ndu ophu unu a-tajẹ ndọ-ọ l’anụ ndu ophu, bu lẹ mini; anụ nweru mkpọ yele ophu nweru ekiri; buru l’eze enyimu; mę nggele. Unu tajẹ ndu onanu.

10 Obenu lẹ ndu ophu l’ephe ha; mbụ ndu ophu bu l’eze enyimu; mę nggele; to nwe mkpọ; to nwe ekiri; mkpo iphemiphe obule, bụ iphe eje lẹ mini; mę iphe, bụ iphe, nọ ndzụ; buru lẹ mini l’ọ ha bukotakwa akpamara l’ẹke unu nọ.

11 Keshinu ọ bụ unu akpamara; unu ba atajekwa anụ iya. T’odzu iya bukwaruphu unu akpamara.

12 Mbụ l’iphe bụ iphe, bu lẹ mini, ẹ-te nwedu mkpọ; to nwe ekiri a-bukotakwaru unu akpamara.

13 “Ọwaa unwenu ndu ophu a-buru unu akpamara; unu ba atajekwa ndu onanu; kẹ l’ọ bụ akpamara. Ndu onanu bụ ugo; udele; udele-ojingu;

14 mę egbe; ọwaa ivu l’udu iya l’udu iya;

15 mkpọ ophegu l’udu iya l’udu iya;

16-18 me mgbashi-ujiku l'udu iya l'udu iya; me enu golu; me egbe-nwoku l'udu iya l'udu iya; me ugu-ikporo; me ugo-mini;

19 eze oku-eswi-uda; me apyara-nhoko l'udu iya l'udu iya; ovu; owaa utsu-nwankuta.

20 "Iphe, bu ogu, furu ebà; gude okpa eno eje ije a-bukotaru unu akpamara.

21 Ole o nwekwaru-a ogu, furu ebà, gude okpa eno l'eje ije, unu a-taje. Ophu unu a-taje bu ophu nweru ogbatingu, oogudeje akfu nkfu.

22 Ophu unu a-taje bu igube l'udu iya l'udu iya; me inyarinya l'udu iya l'udu iya; me atsu-egu l'udu iya l'udu iya; waa mkpakparamatsu l'udu iya l'udu iya.

23 Iphe bu ogu odo, furu ebà; gude okpa eno eje a-bukotaru unu akpamara.

24 "Unwu iphe ono l'o ha e-me unu; unu aburu ndu aaso nsò. Onye denyiru odzu iya aka be aa-nodu aso nsò jeye l'urennyashi.

25 Iphe bu onye pataru odzu iya a-sa uwe iya asasa. Onye ono a-buru onye aaso nsò jeye nchi ejihu.

26 Iphe bu anu, nweru upyi-okpa; to nwe ujaragvu-okpa; owaa ophu ta anwafutajedu nri taphu azu; t'o bukwaru unu anu, aaso nsò. Iphe bu onye denyiru odzu iya aka a-bukwaruphu onye aaso nsò.

27 Iphe bu anu, nweru okpa eno, bu ndu ophu akobeje nvò eje ije a-bukwaru unu anu, aaso nsò. Onye denyiru odzu iya aka a-bukwaru onye aaso nsò jeye nchi ejihu.

28 Onye pataru odzu iya a-sa uwe iya asasa; yo buru onye aaso nsò jeye nchi ejihu. Unwu anumanu ono a-bukotaru unu anu, aaso nsò.

29 "A -bya l'anu, awu l'epho; ndu owaa bu ndu ophu unu a-nodu aso nsò: ophegu; okerekfu; ngwere l'udu iya l'udu iya;

30 agu-ulo; awala; aghu; orinvuru waa ogube.

31 Ndu onanu bukota anu, unu a-noduje aso nsò l'anu, awu l'epho. Onye nweru ophu o denyiru aka teke o nwuhuru anwuhu l'a-buru onye aaso nsò jeye nchi ejihu.

32 Iphe bu iphe ophu nwuhuru anwuhu dapyaberu buakwa iphe, aaso nsò; m'o bu iphe, e gude oshi pyia; m'o bu uwe; m'o bu akpo anu; m'o bu eda ukpo; mbukpo iphe, bu ngwo, e gude eme iphe; t'e dekwaa ya le mini; yo buru iphe, aaso nsò jeye nchi ejihu; a turua ya.

33 Teke o nweru l'ephe ha ophu daru l'ite-ura; iphe bu iphe, no l'ite ono bukotaakwa iphe, aaso nsò; unu tukpokwaa ite obu atukpo.

34 Nri, mini shi l'ite ono denyiru buakwa nri, aaso nsò. Iphe, bu iphe, aangụ angungu shi l'ite ono buakwa iphe-angungu, aaso nsò.

35 Iphe, odzu anu ono, a gushiru ono daru buakwa iphe, aaso nsò. O -buru l'o daru l'ite-okụ; m'o bu l'ekfu, eeshi ite t'a fotakwa iya je atukposhia. O buakwa iphe, aaso nsò. Unubedua a-nodukwanu aso iya nsò.

36 Enya eke mini eshije awushi; m'o bu nwogvu, mini ha nshinu ta buakwa eke, aaso nsò. Ole onye denyiru odzu, daburu iya nu aka be buakwa onye aaso nsò.

37 O -nweru akpuru iphe, akụ akụ, odzu anu ono daru be nebyi iphe ono ta buakwa iphe aaso nsò.

38 Obenu; o -buru l'e yewaru mini le nebyi iphe obu; odzu anu ono adalahu iya b'o buakwa unu iphe, aaso nsò.

39 “O -būru l'ōo anū ophu a haru t'unu tajē anū iya bē nwuhuru nū bē onye denyiru iya ēka a-būkwaru onye aasō nsō jeye nchi ejihu.

40 Onye takwanuru odzu iya l'a-sa uwe iya asasa; būru onye aasō nsō jeye nchi ejihu. Onye patakwanuru odzu iya apata l'a-sakwaphū uwe iya; būru onye aasō nsō jeye nchi ejihu.

41 “Iphe, bū iphe, awū l'ēpho a-būkotakwaru unu akpamara; t'ē b'ō dūkwa onye e-ri iya eriri.

42 Unu ba atajēkwa iphe, bū iphe, awū awūwu l'alī: ophu gude epho awū; m'ō bū ophu gude okpa ēno l'ēje; m'ō kwanū ophu gude igweligwe okpa eje; kē l'ō tūkoru būru akpamara.

43 T'ē b'ō dūkwa iphe, awū l'ēpho, unu e-gude merua onwunu. Ophu unu 'egudekwa ēphe mee onwunu ndu aasō nsō; t'unu be shi iya būru ndu e meruru emeru;

44 kē l'ō kwa yēbedua bū Ojejoje; bya abūru Nchileke unu. Oo ya bū; unu dobe onwunu iche; unu adū nsō; kēle yēbedua dū nsō. Unu be egudekwa iphe, awū l'ēpho; mbū ophu akpū wuruwuru l'alī merua onwunu;

45 kē l'ō kwa yēbedua bū Ojejoje, shi lē Ījiputu dufuta unu tē ya būru Nchileke unu. Oo ya bū: ‘Unu dūkwa nsō; kē lē yēbedua dūkwa nsō.’

46 “Ono bū ekemu, a tūru swibe anū; waa ēnu; mē iphe, bū iphe, nō ndzū, bu lē mini; mēkpo iphe odo, bū iphe, awū l'ēpho; mbū ophu akpū wuruwuru l'eliphe;

47 t'ē gude dokahu iphe, aasō nsō yēle iphe, ē taa sōdu nsō; dokahu anumanu, bū ophu ee-rije eriri; mē ophu ē tee rijedu eriri.”

12

Osafu nwanyi, zedaru ēku nturu

1 Ojejoje abya ekfuru yeru Mosisu; sū iya:

2 “Kfuru yeru unwu Īzurelu ēge-a: Lē nwanyi -tsuta ime bya amūa nwata nwoke; t'ō nōkwaa abalī ēsaa būru onye aasō nsō; ēge ono, oonoje teke nsō eme iya ono; kēle nturu nō iya l'ēhu.

3 O -rua lē mbōku k'ēsato; e bua nwata obu útsù.

4 Teke ono; nwanyi ono abya anō ukporo abalī l'abalī iri l'eto t'ē gude swafū iya nturu kē mee, larū iya nū. T'ē b'ō dūkwa iphe, e doberu nsō, oo-denyi ēka; ophu t'ē b'ō bahūkwa lē Ūlo-dū-nsō jeye mbōku, nsō k'osafu nturu iya a-gvū.

5 “O -būru l'ōo nwata nwanyi b'ō mūru bē oo-nō ujiku iri l'ēno būru onye aasō nsō; bū iya bū ēge aanōduje asō iya nsō teke nsō eme iya. Iphe, oo-nō t'ē gude safu iya mee, larū iya nū bū ukporo abalī ēto l'abalī ishingū.

6 “Eswe mbōku osafu nturu iya ono gvūlephu; m'ō bū nwata nwoke b'ō mūru; m'ō bū nwata nwanyi; tē nwanyi ono kpūta nwataru, nōru afa lanū t'ē gude gwoo ngweja-ukfuru. Yō nwēkwaaphu nwa ndo; m'ō bū kparakobe; t'ē gude gwoo ngweja-iphe, dū ēji. T'ō gude iya bya l'ifu Ūlo-Ēkwā Ndzuko bya anū onye achijeru Nchileke ēja.

7 Onye ono, achijeru Nchileke ēja ono egude iphe ono gwoo ngweja nū Ojejoje gude kfūa ūgwo iphe, dū ēji, nwanyi ono meru. Teke ono; yō bya abūru onye a safūru nturu lē mee, larū iya nū. Ono bū ekemu, nōru nwanyi, mūru nwata nwoke; m'ō bū nwata nwanyi.

8 “Teke bū l'onye obu ta adūdū ike ogbata nwataru; t'ō nwūtaru iya kparakobe ēbo; m'ō bū ndo labū. T'a nwūta nanū gude gwoo ngweja-ukfuru; gude ophu gwoo ngweja-iphe, dū ēji. Onye achijeru Nchileke ēja egude iya kfūa ūgwo iphe, dū ēji iya; yō būru onye, a safūru nturu.”

13

Onye ẹhu-labụ eme

1 Tò dū iya bụ; Ojejoje abya ekfuru Mósísu yẹlẹ Érọnu; sù ẹphẹ:

2 “Q -buru l’o nweru ọnya, nọ madzụ l’ẹhu; m’o bụ iphe, dū l’o bụ ekpa; m’o bụ iphe tũkashiru iya poopoo l’ẹhu, bụ iphe nweru ẹge ọo-dụ; yọ ghọo ẹhu-labụ; nọdu onye ono l’akpọ-ẹhu; t’ẹ dutakwa onye ọbu jekfu Érọnu, bụ onye achijeru Nchileke ẹja; m’o bụ onye lanụ l’ụnwu iya, bụ onye achijeru Nchileke ẹja.

3 T’onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono lee ẹnya l’ẹke iphe ọbu, nọ onye ono l’akpọ-ẹhu ọbu. Q -buru l’ẹji, futaru l’ẹke ono ghọru aghọhu l’acha ụcha; tẹmanu ọ -buru l’ẹke ono miru iya emimi; b’o bụkwa ẹhu-labụ; nọdu onye ono l’akpọ-ẹhu. T’onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono lee ya ẹnya; gụa onye ono onye aasọ nsọ.

4 Teke ọ bụ l’akpọ-ẹhu acha iya ụcha l’ẹke ọbu; e lee ya ẹnya t’o mi iya emimi; ọphue ẹji, nọ iya nụ ‘aghọdu aghọhu l’acha ụcha; t’onye achijeru Nchileke ẹja gụ-chia onye ono ụlo abalị ẹsaa.

5 O -be lẹ mbọku k’ẹsaa; t’onye achijeru Nchileke ẹja je elefua onye ono ẹnya l’ẹhu. Teke ẹhu-labụ ono dũkwadua ẹge ọ dū; t’o bakahu iya abakahu l’akpọ-ẹhu; tẹ onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono gụ-chifua ya ụlo ujiku ẹsaa ọdo.

6 O -be lẹ mbọku k’ẹsaa; t’onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono jekwaphu je elefua onye ono ẹnya l’ẹhu. Q -buru l’ẹke ono, iphe ono nọ iya ono ekpekputawa iya ekpekputa; tọ bakahu iya abakahu; t’onye achijeru ono, Nchileke ẹja ono gụa ya onye ẹ taa sọdu nsọ. Iphe, ọ bụ bụ iphe-ememe mmanu. T’onye ono saa uwe iya asasa; buru onye ẹ taa sọdu nsọ.

7 Q -bũkwanuru l’iphe ono byaru bya abakahu abakahu; l’onye achijeru Nchileke ẹja phũtsuaru iya sù l’ẹ taa sọdu iya nsọ phũ; t’o lakwa azụ je ekoshifua onwíya onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono ọdo.

8 Teke onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono leri iya ẹnya bya aphua l’iphe ọbu aba iya ababa; t’onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono gũkwaa ya l’onye aasọ nsọ; ọ kwa ẹhu-labụ eme onye ono.

9 “Q -buru lẹ madzụ bẹ iphe eme iya l’akpọ-ẹhu, bụ iphe, eswe nswe; t’ẹ dũkwaru onye ọbu jekfu onye achijeru Nchileke ẹja.

10 T’onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono lee ya ẹnya. Q -buru l’o nweru ọnya, nọ onye ono l’ẹhu, kweru igbagba-ocha; bya emewaa; ẹji, nọ iya nụ; yọ ghọshiwa aghọshi l’acha ụcha; ájì anọdu iya;

11 b’o kwa ‘alagala ẹhu-labụ, eswe nswe nọ onye ono l’akpọ-ẹhu. T’onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono gũkwaa ya l’onye aasọ nsọ. T’ẹ b’o jekwa iya ọtu-chi ụlo; kẹ l’o bụakwa onye aasọ nsọ.

12 Q -buru l’ẹhu-labụ ono voshiru madzụ l’akpọ-ẹhu; tũko iya ẹhu dzuru; mbụ shi iya l’ishi dzuru iya ẹhu lufu l’okpa; iphe bụ ẹke onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono leri iya ẹnya abũkotaru iya;

13 t’onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono lerekwaa ya ẹnya elere. Q -buru l’iphe-ememe ono mewaru iya; kpọhu; ẹke ono achawa iya ụcha; t’o gũkwaa onye ono onye ẹ taa sọdu nsọ; kẹ l’o bụwa ichii-iphe nọ iya l’ẹhu; ẹ tọ bũhedu ẹhu-labụ.

14 Q -bũkwanuru l’o nweru teke a nọnyaaru; ájì alufuta iya l’ẹhu; b’o bụakwa onye aasọ nsọ.

15 Onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono -phulephu ájì ono; t’o gụa onye ono onye aasọ nsọ; kẹ l’ájì bụ iphe, aasọ nsọ. Q kwa ẹhu-labụ eme onye ono.

16 Ọ -buru l'ájì ono nṣanyaaru gbanwee; chalahaa ụcha; tẹ onye ọbu jekfukwa onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono.

17 T'onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono lee ya ẹnya; ọ -buru l'ejo-ẹhu ọbu kpọhuwaru; chalahaa ụcha; tẹ onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono kfukwaa l'onye ono b'ẹ taa sọhedu nsọ. Teke ono; onye ono aburu onye ẹ taa sọdu nsọ.

18 “A bya l'onye bu iphe-etsetse shi tsee ya; yọ kawaa mma;

19 a bya l'ẹke ono, iphe-etsetse shi tsee ya ono; yọ -buru l'ọ byaru bya afulia wata ọcha ụcha; m'ọ bu l'ọ nweru ẹke acha kpalakpala; l'ekekwapu nwuswuswe; t'ọ jekwa je ekoshi iya onye achijeru Nchileke ẹja.

20 T'onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono lekwa ya ẹnya. Ọ -buru l'ẹke ono miru iya emimi; ẹji, nọ iya nọ aghọ aghọgho l'acha ụcha; t'onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono gwa onye ono onye aasọ nsọ; kẹ l'ọ kwa ẹhu-labụ lufutaru onye ono l'ẹke ono, iphe-etsetse shi tseta iya ono.

21 Ọle; ọ -buru l'onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono leri ẹnya l'ẹke ọbu; ẹji, furu l'ẹke ono ta ghọ aghọgho; to mi iya emimi; yọ kpekputa ekpekputa; tẹ onye achijeru ono, Nchileke ẹja ono gu-chia onye ono ụlo ujiku ẹsaa.

22 Ọ -buru l'ẹke iphe ọphu nọ iya byaru bya abakahu iya abakahu; tẹ onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono kfukwaa l'ọ bu onye aasọ nsọ; kẹ l'ọ bu ẹhu-labụ eme iya.

23 Ọ -buru l'ẹke iphe ọphu nọ iya dulephu ẹge ọ dọ; tọ bakahu abakahu; a maru l'ọ ọchii iphe-etsetse phụ b'ọ bu. Tẹ onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono gwa ya onye ẹ taa sọdu nsọ.

24 “Teke bu l'ọku huru madzụ l'ẹhu; ẹke ono, ọku huru iya ono achalahaa ya kpalakpala; l'eekwa iya phụ nwuswuswe; m'ọ kwanụ chalahaa ya ụcha;

25 t'onye achijeru Nchileke ẹja lekwa ya ẹnya. Ọ -buru l'ẹji, nọ l'ẹke ono ghọru aghọgho chalahaa ụcha; bya emia emimi b'ọ bukwa ẹhu-labụ laru onye ono l'ẹke ono, ọku huru iya ono. T'onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono gukwaa ya onye aasọ nsọ; kẹ l'ọ kwa ẹhu-labụ eme onye ono.

26 Obekwanu l'ọ -buru l'onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono leri iya ẹnya; ẹji, nọ l'ẹke ono ta ghọ aghọgho l'acha ụcha; to mi iya emimi; yọ gbe kpekputawa ekpekputa; tẹ onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono gu-chia ya l'ulo ujiku ẹsaa.

27 Ọ -be lẹ mbọku k'ẹsaa tẹ onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono lebaa ya ẹnya l'ẹhu. Ọ -buru l'ọoba iya ababa l'ẹhu; tẹ onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono gukwaa ya onye aasọ nsọ. Ọ kwa ẹhu-labụ eme iya.

28 Ọle; ọ -bukwanuru l'ẹke ono, iphe nọ iya ono dulephu ẹge ọ dọ; ọphu ọ bakahudu abakahu; yọ gbechianu ekpekputawa ekpekputa; b'ọ bukwa ọku ono, huru iya nọ ono switaru iya eswita. T'onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono gukwaa ya onye ẹ taa sọdu nsọ; kẹ l'ọ ọchii ọku phụ b'ọ bu.

29 Ọ -buru lẹ nwoke; m'ọ bu nwanyi bẹ ọnya nọ l'ishi; m'ọ bu l'agba;

30 t'onye achijeru Nchileke ẹja lekwa ẹnya l'ọnya ọbu. Ọ -buru l'ọ miru emimi; ẹji, nọ onye ono l'ẹke ono adụ manụ-manụ; bya adutsua nwulanwula; t'onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono gukwaa ya onye aasọ nsọ; kẹ l'ọ ọjọ ẹkuluba; mbụ l'ọ ẹhu-labụ turu onye ono l'ishi; m'ọ bu l'agba.

31 Teke bukwanu l'onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono letsuaru ẹnya l'ejo ẹkuluba ono; tọ dọ iya l'ọ miru emimi; ẹji, nọ iya nọ te ẹji ujị; t'onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono gu-chikwaa onye ono l'ulo ujiku ẹsaa.

³² O -be lẹ mbọku k'esaa t'onye ono, achijeru Nchileke eja ono lebaa ya enya. O -buru l'ejo ẹkuluba ono ta bakahudu abakahu; ẹji, nọ iya nọ te ke manụ-manụ; tọ dọ iya l'o miru emimi;

³³ t'a kpushia onye ono ishi; kpụ-buru ẹke ẹkuluba ono nọ haa; t'onye ono, achijeru Nchileke eja ono gu-chifua ya l'ulo t'ọ nọ ujiku ẹsaa ọdo.

³⁴ Teke o ruru mbọku k'esaa; t'onye ono, achijeru Nchileke eja ono lee enya l'ẹkuluba ono. O -buru l'ẹ tọ bakahudu abakahu; e lee ya enya; to mi iya emimi; t'onye ono, achijeru Nchileke eja ono gwa ya onye ẹ taa sọdu nsọ. T'onye ono saa uwe iya; buru onye ẹ taa sọdu nsọ.

³⁵ Olobu; o -buru l'ẹkuluba ono bakahuru iya abakahu l'ehu; l'a gutsuaru iya l'onye ẹ taa sọdu nsọ-a;

³⁶ t'onye ono, achijeru Nchileke eja ono lebaa ya enya ọdo. O -buru l'ẹkuluba ono bakahuru iya abakahu l'ehu l'oswiya; tẹ onye ono, achijeru Nchileke eja ono be jehekwa ole enya t'a maru m'ẹji iya; ?ooke manụ-manụ. Onye ono buakwa onye aasọ nsọ.

³⁷ Ole; o -bukwanuru l'ẹkuluba obu bẹ dulephu ẹge o dọ l'enya; ẹji ojingu erutawaa l'ẹke ono bẹ ẹkuluba obu kpohuakwaru; o buakwa onye ẹ taa sọdu nsọ. T'onye ono, achijeru Nchileke eja ono gwa ya onye ẹ taa sọdu nsọ.

³⁸ "O -buru lẹ nwoke; m'ọ bu nwanyi bẹ iphe-ọcha tūkashiru poopoo l'ehu; l'achagbaa ọcha;

³⁹ tẹ onye achijeru Nchileke eja lekwa onye obu enya l'ehu. O -buru l'ẹke obu ta chadu ọkpobe ọcha; a maru l'ọo ngwọ bẹ tūkashiru onye obu l'ehu; l'onye obu b'ẹ taa sọdu nsọ.

⁴⁰ "Egbushi -rishihu onye nwoke l'ishi; buakwa ishi-ọnma b'ọ bu. Ẹ tọ buakwa onye aasọ nsọ.

⁴¹ O -buru l'ọo l'ọnu-ifu bẹ egbushi rishihuru iya; bẹ onye obu buakwa ishi-ọnma ọnu-ifu. Obenu l'ẹ taa sọdu iya nsọ.

⁴² Ole; o -buru l'ọ nweru ọnya, acha kpalakpala; l'ekekwapu nwuswuswe, nọ iya l'ishi-ọnma obu; m'ọ bu ọnu-ifu obu; b'ọ buakwa ẹhu-labụ bẹ turu iya l'ishi-ọnma obu; m'ọ bu l'ọnu-ifu.

⁴³ T'onye ono, achijeru Nchileke eja ono lee ya enya. O -buru l'ọnya ono, nọ onye ono l'ishi; m'ọ bu l'ọnu-ifu ono acha iya kpalakpala; l'ekekwapu nwuswuswe; mbụ dọ l'ọ bu ẹhu-labụ ono, eswe nswe, emeje madzụ l'akpọ-ẹhu ono;

⁴⁴ ọo ya bu l'onye obu bu onye ẹhu-labụ; buru onye aasọ nsọ. T'onye ono, achijeru Nchileke eja ono gwa ya l'onye aasọ nsọ; kele ẹhu-labụ nk'ia turu iya l'ishi.

⁴⁵ "T'onye ono lakakwa uwe iya; haa egbushi iya t'ọ yagashihu ayagashihu; woru ẹkwa gbochita ugbo-ọnu; chia mkpu sụ lẹ ya buakwa onye aasọ nsọ; ya buakwa onye aasọ nsọ.

⁴⁶ O bu ẹge iphe ono nọ-beru iya l'ehu bu ẹge ọo-bu-beru onye aasọ nsọ. Yo shi l'odu ndu Ízurelu lufu; je eburu ichẹ.

Ekemu k'iphe, tsuru evu

⁴⁷ "O -buru l'ọ nweru uwe, tsuru evu; m'ọ bu uwe ẹji anụ; m'ọ bu uwe ọcha;

⁴⁸ m'ọ bu ẹkwa, e kweru l'òwúú ọcha; m'ọ bu ọphu e gude ẹji anụ kwee; m'ọ bu l'akpọ; m'ọ bu l'iphe, e meru l'akpọ;

⁴⁹ teke o bu l'ẹke ono, tsuru evu ono eke ẹwu-ẹwu; m'ọ bu l'ooke uswuswe; b'ọ buakwa ẹjo-ẹhu, eswe nswe. T'e jekwa je ekoshi iya onye achijeru Nchileke eja.

⁵⁰ T'onye ono, achijeru Nchileke eja ono lekwa a ɛnya l'ɛke ono, tsuru evu ono; woru iphe obu, tsuru evu obu gu-chia l'ulo t'o ɲo abali ɛsaa.

⁵¹ O -be le mboku k'ɛsaa; tɛ onye ono, achijeru Nchileke eja ono je elefua ya ɛnya odo. O -buru l'evu obu haru bakahu l'uwe obu; t'a makwaru l'o bu ɛhu-labu. Iphe ono, tsuru evu ono buakwa iphe, aaso nsɔ.

⁵² T'onye ono kpokwaa uwe ono oku; m'o bu uwe eji anu; m'o bu uwe ocha; m'o bu ɛkwa, e kweru l'owuu ocha; m'o bu ophu e gude eji anu kwee; m'o bu iphe, e meru l'akpo bu ophu evu ono ɲo; t'a kpokwaa ya oku; kɛ l'o kwa ɛhu-labu.

⁵³ "Ole o -buru l'onye achijeru Nchileke eja leri iya ɛnya; evu ono ta bakahudu l'iphe ono;

⁵⁴ t'o zia t'a saa iphe ono, tsuru evu ono asasa. Yo bya agu-chia ya l'ulo t'o ɲo abali ɛsaa odo.

⁵⁵ T'onye ono, achijeru Nchileke eja ono lee ɛnya l'iphe ono teke a satsuaru iya. O -buru l'iphe obu ta gbanwedu ege ooke; m'o -ruhuduru o buru l'e to bakahudu abakahu; b'o bu kwa iphe, aaso nsɔ. T'a kpokwaa ya oku; mɛ evu obu; ?o ɲo iya l'ifu; m'o ɲo iya l'azu.

⁵⁶ O -buru l'onye ono, achijeru Nchileke eja ono leri iya ɛnya; ɛke ono, tsuru evu ono ekpekputawa ekpekputa l'a satsuaru iya ono; t'o lakafu ɛke ono, tsuru evu l'uwe ono; m'o bu l'akpo ono; m'o bu l'ɛkwa ono, e kweru ekwekwe ono; m'o bu l'ophu a kparu akpakpa.

⁵⁷ Ole; o -buru l'evu ono avua odo l'uwe ono; m'o bu l'iphe ono, e kweru ekwekwe ono; m'o bu l'ophu a kparu akpakpa; m'o bu l'iphe ono, e meru l'akpo anu ono; a maru l'o bu iphe, abakahu abakahu. T'a kpokwaa iphe bu iphe ono, tsuru evu ono oku.

⁵⁸ Iphe, bu iphe, tsuru evu, a sawaru asasa; evu ono ta ɲhe iya; t'a saa ya k'ugbo ebo t'o buru iphe, ɛ taa sɔdu nsɔ."

⁵⁹ Ono bu ekemu, ɲoru iphe bu evu, tsuru l'uwe eji anu; m'o bu l'uwe ocha; m'o bu l'ɛkwa, e kweru ekwekwe; m'o bu l'ophu a kparu akpakpa; m'o bu l'ophu e gude akpo mee; k'ophu a gu iya l'iphe, aaso nsɔ; m'o bu ophu ɛ taa sɔdu nsɔ.

14

Okoshi l'onye iphe eme l'akpo-ɛhu kɔrohuwaru

¹ To du iya bu; Ojejoje abya ekfuru yeri Mosisu; su iya:

² "Owaa bu ekemu, ee-tsoje mboku, eeme t'a so-buhu onye ɛhu-labu shi eme nsɔ: T'e duru onye obu dutaru onye achijeru Nchileke eja.

³ T'onye ono, achijeru Nchileke eja ono shikwa l'odu ndu Izurelu lufu; je elee ya ɛnya ohuma. O -buru l'onye ono kɔrohuwaru l'ɛjo-ɛhu ono; eswe nswe ono;

⁴ t'onye ono, achijeru Nchileke eja ono zia t'e wotaru onye ophu eeme t'a so-buhu nsɔ obu unwenu labu, ɲo ndzu, ɛ taa sɔdu nsɔ; waa oshi sida; mɛ ɛkwa uswe; mɛ ɛswa isopu.

⁵ To onye ono, achijeru Nchileke eja ono su t'e gbua nwenu ono nanu l'eli ite, a kpuru l'ura, e yeri mini, doru risangu.

⁶ Nwenu ophu ɲo ndzu phu bɛ oo-nwuta; wota oshi sida phu; wota ɛkwa uswe phu; mɛ ɛswa isopu phu; tuko tsee le mee nwenu onanu, e gburu l'eli mini ono, e kutaru k'ophungu ono.

⁷ Yo bya epee ya onye ono, eeme t'e b'a sohe nsɔ l'ɛhu-labu, eme iya nu ono ugbo ɛsaa. Yo su l'onye ono buwa onye, ɛ taa sɔdu nsɔ; haa nwenu onanu, ɲo ndzu ono t'o pheba l'egu.

⁸ Onye ono, byaru t'e mee ya t'è ba sòhe iya nsò ono eje eworu uwe iya saa; kpùshikota èji, nò iya l'èhu l'ò ha; m'è ègbushi iya; ghua èhu; shi ège ono bùru onye è taa sòdu nsò. E -metsua ège ono; t'ò batawaru l'òdu ndu Ízurelu. Ole t'ò nòfukwa anòfu l'òdu ndu Ízurelu ono abali èsaa.

⁹ O -nò-gee abali èsaa t'ò kpùshikwaa èji, nò iya l'èhu l'ò ha òdo; kpùshia ishi; kpùshia èji-agba; m'è èjibu-ènya; m'èwaru èji òdo, nògbaa ya l'èhu. Yò saa uwe iya; ghua èhu; bya aburu onye è taa sòdu nsò.

¹⁰ “Teke o ruru lè mbòku k'èsato; t'è onye obu kpùta unwu ebyila labù, è-te nwedù ntùpo; waa ada atùru, gbaru afa, è-te nwedù ntùpo. Yò gude nkere-eto ogbonga ntù akpe, a gwòkoberu manù; t'e gude iya gwoo ngweja-nri. Yò wotakwaphu manù, jiru konggo ejiji tukobe iya.

¹¹ Onye ono, achijeru Nchileke èja ono eduta onye ono, eeme t'è ba sòhe nsò ono yele iphe ono, o gude bya ono; bya eworu dobe Ojejoje l'ifu l'ònu Ùlò-Èkwà Ndzuko.

¹² Yò bya akpùta nwa ebyila ono nanù yele konggo phù, manù jiru ejiji phù; gude gwoo ngweja-ugwo. Yò maa ngweja ono l'ifu Ojejoje t'ò bùru ngweja-amama.

¹³ Yò bya eworu nwa ebyila ono ghua lè Èke-du-Nsò; mbù l'èke ono, eegbuje anù, e gude egwo ngweja-iphe, dù èji; m'è k'è ngweja-ukfuru ono. O bù ège ono, ngweja-iphe, dù èji bù k'onye achijeru Nchileke èja ono bù ège ngweja-ugwo bùkwaphu nk'íya. O bù ngweja, dùshi nsò ike.

¹⁴ Onye ono, achijeru Nchileke èja ono emeta mee anù ono, e gude gwoo ngweja-ugwo ono; ye onye ono, eeme t'è ba sòhe nsò ono l'atakarama-nchì èka-ùtara; mkpùshi-èka ezeke-èka èka-ùtara m'è mkpùshi-òkpa ezeke-òkpa èka-ùtara iya.

¹⁵ Onye ono, achijeru Nchileke èja ono abya emeta konggo manù ono; meru iya ye onwiya l'òbechere-èka èka-ibiyita;

¹⁶ woru mkpùshi-èka èka-ùtara tsee lè manù ono; meta iya phee ugbo èsaa l'ifu Ojejoje.

¹⁷ Manù òphu ghuduru iya l'òbechere-èka phù b'è òo-tada onye ono, eeme t'è ba sòhe nsò ono l'atakarama-nchì èka-ùtara; mkpùshi-èka ezeke-èka èka-ùtara; mkpùshi-òkpa ezeke-òkpa èka-ùtara; m'è l'eli mee anù ono, e gude gwoo ngweja-ugwo ono.

¹⁸ Manù òphu ghuduru nù b'è oo-fu onye ono, eeme t'è ba sòhe nsò ono l'ishi; gude kfua ugwo iphe, dù èji onye ono l'ifu Ojejoje.

¹⁹ “Onye ono, achijeru Nchileke èja ono abya egwoo ngweja-iphe, dù èji ono; gude kfua ugwo iphe, dù èji, onye ono meru; mbù onye ono, eeme t'è ba sòhe nsò ono. Teke e metsuaru; yò woru anù ono, ee-gude gwoo ngweja-ukfuru ono ghua;

²⁰ woru ngweja-ukfuru ono yele ngweja-nri, tso iya nù l'ènya-ngweja gwoo gude kfua ugwo iphe, dù èji iya. Onye ono abya aburu onye è taa sòdu nsò.

²¹ “Ole; ò -bùru l'onye obu bù onye ukpa; t'ò dù ike ònu iphe ono, a gushiru ono; t'onye obu kpùta nwa ebyila lanù nù t'ò bùru k'è ngweja-ugwo. E woru iya maa t'ò bùru ngweja-amama, e gude akfù ugwo iphe, dù èji. Yò byakwaphu bya ewota nkere-ìrì ogbonga ntù akpe, a gwòkoberu manù; t'ò bùru ngweja nri; waa manù, jiru konggo;

²² m'è ndo labù; m'ò bù kparakobe èbo; òphu rukpeleru iya phù èka. Nanù b'è ee-gude gwoo ngweja-iphe, dù èji. E gude òphu gwoo ngweja-ukfuru.

²³ O -be lẹ mbọku k'ẹsato; yọ chiru iphe bụ iphe ono byakfuta onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono t'ẹ gude mee ya t'ẹ ba sọhe iya nsọ; gude iya bya l'ifu Ulo-Ẹkwà Ndzuko l'ifu Ojejoje.

²⁴ T'onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono kputa nwaturu ono yele konggo ono, manụ jiru ejiji ono je amaa Ojejoje l'ifu t'ọ bụru ngweja-amama.

²⁵ Yo woru nwaturu ono gbua; meta mee ya tada onye obu, eeme t'ẹ ba sọhe nsọ obu l'atakarama-nchị ẹka-utara; waa lẹ mkpushi-ẹka ezeke-ẹka ẹka-utara; wafua lẹ mkpushi-ẹka ezeke-ọkpa ẹka-utara.

²⁶ Onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono abya emeta manụ ono meru ye onwiya l'ọbechere-ẹka ẹka-ibiyita;

²⁷ gude mkpushi-ẹka ẹka-utara iya phee manụ ono ugbo ẹsaa l'ifu Ojejoje.

²⁸ Onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono emeta manụ ono, nọ iya l'ọbechere-ẹka ono tada l'ẹke ono, ọ tadaru mee anụ ono, e gude gwoo ngweja-ugwo ono; bụ iya bụ l'atakarama-nchị ẹka-utara onye ono, eeme t'ẹ b'a sọhe nsọ ono; mkpushi-ẹka ezeke-ẹka ẹka-utara iya; mē mkpushi-ọkpa ezeke-ọkpa ẹka-utara iya.

²⁹ Manụ ọphu ghuduru iya l'ọbechere-ẹka bẹ oo-fu onye ono, eeme t'ẹ b'a sọhe nsọ ono l'ishi; gude kfua ugwo iphe, dū ejị iya l'ifu Ojejoje.

³⁰ Yọ nwuta ndo ono; m'ọ bụ kparakobe ono, onye ono dūru ike gbata ono; gude gwoo ngweja obu.

³¹ Nanụ bẹ oo-gude gwoo ngweja-iphe, dū ejị; gude ọphu gwoo ngweja-ukfuru yele ngweja-nri. Ọ bụ ẹge ono bụ ẹge onye achijeru Nchileke ẹja e-shi kfua ugwo onye ono, eeme t'ẹ b'a sọhe nsọ ono l'ifu Ojejoje.

³² Ono bụ ekemu, nọru onye oome; mbụ ẹhu-labụ; tọ dū ike gbata iphe, ee-gude mee t'ẹ b'a sọhe iya nsọ."

Igbo-ulo, tsuru evu

³³ Tọ dū iya bụ; Ojejoje abya ekfuru yeru Mosisu yele Ẹronu; sụ ẹphe:

³⁴ "Unu -lalephu alị Kėnanu, bụ ẹke ono, ya abya unu anunu t'ọ bụru òkè-iphe unu ono; ọ -būru l'ọ nweru ụlo, nọ l'alị ono, ya meru; yọ tsua evu;

³⁵ tẹ onye nwe ụlo obu jekwa akọoru onye achijeru Nchileke ẹja l'ulo iya dukwa iya l'ọ tsuru evu.

³⁶ Onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono a-sụ t'ẹ gwoshikota iphe l'ulo ono; temanu yọ bahu je apụ ẹke tsuru evu obu; k'ọphu t'ọ tükodu ụlo ono yele iphe, nọ iya nū gwa l'iphe, aasọ nsọ. E -gwoshitsua iphe l'ulo ono; t'onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono bahu l'ulo ono je elee ya ẹnya.

³⁷ T'ọ lee ẹnya l'igbo-ulo ẹke tsuru evu obu. Ọ -būru l'ooke ẹwu-ẹwu; m'ọ kwanu uswuswe; ẹke obu emia emimi;

³⁸ tẹ onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono lufuta l'ulo ono; woru iya gụchia t'ọ nọ ujiku ẹsaa.

³⁹ O -rua lẹ mbọku k'ẹsaa; tẹ onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono laphu azụ je elee ẹnya l'ulo obu ọdo. Ọ -būru l'evu obu bakahuru l'igbo-ulo ono;

⁴⁰ t'ọ sụ t'ẹ gvufu mkpuma ono, tsuru evu ono je etufaa l'ẹke aasọ nsọ l'azụ mkpukpu.

⁴¹ T'ẹ kwoshia ime ụlo ono ekwoshi l'igbo-ulo iya mgburumgburu; kpota iphe, e kwoshiru iya je awushia l'azụ mkpukpu l'ẹke aasọ nsọ.

⁴² T'ẹ wota mkpuma ọdo gude tū-chishia ẹnya iya ọphu e gvukposhiru phụ; a kụtawaphu ẹpoto ọdo gude techia ụlo obu ọdo.

⁴³ "Ọ -būru l'evu obu chafutaru l'ulo ono ọdo l'ẹ gvukpofutsuaru mkpuma phụ; e kwoshitsua ya; bya etechita iya azụ obu;

⁴⁴ tẹ onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono laphu azụ jee elee ya ẹnya ọdo. Ọ-buru l'evu ọbu bakahuru l'ulo ọbu b'ọ bukwa evu, abakahu abakahu nọ l'ulo ono. Ọo ya bụ l'ulo ọbu bụwa ulo, aasọ nsọ.

⁴⁵ T'e gbukaa ulo ọbu; vuta mkpuma iya; mẹ oshi iya; waa ẹja, e gude techia ya je awushia l'azụ mkpukpu l'ẹke aasọ nsọ.

⁴⁶ Onye bahuru l'ulo ono teke ono, a gu-chikwaduru iya agụ-chi ono; a-buru onye aasọ nsọ jeye nchi ejihu.

⁴⁷ Onye zeru l'ulo ono kua mgbenya; m'ọ kwanụ nọdu iya ria nri; tẹ onye ono sakwaa uwe iya asasa.

⁴⁸ "Teke bụ l'onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono byaru t'o lee ulo ono ẹnya; bya aphụ l'evu ono te nwehedu ẹke ọ nọkwadu l'ulo ono l'e techitsuaru iya ono; t'ọ gua ulo ono ulo, ẹ taa sọdu nsọ; kẹ l'evu ọbu ta nọhedu iya.

⁴⁹ Iphe, oo-gude mee ulo ono t'ẹ b'a sọhe iya nsọ; bukwa t'ọ nwuta unwenu labụ; wotakwaphu oshi sida; mẹ ẹkwa uswe; waa ẹswa isopu.

⁵⁰ Yo woru nwenu lanụ gbua lẹ ite, a kpuru l'ura, e yeru mini, dụ mma.

⁵¹ E wota oshi sida phụ; mẹ ẹswa isopu phụ; waa ẹkwa uswe phụ yele nwenu ọphu nọ ndzụ; tuko tsee lẹ mee nwenu ọphu e gburu egbugbu phụ yele mini phụ dụ mma phụ; woru iya phee l'ulo ono ugbo ẹsaa.

⁵² Oo-gude mee nwenu phụ; mẹ mini phụ, dụ mma phụ; mẹ nwenu ọphu nọ ndzụ phụ; mẹ oshi sida phụ; mẹ ẹswa isopu phụ; waa ẹkwa uswe phụ; mee ulo ono t'ẹ b'a sọhe iya nsọ.

⁵³ Yo gude nwenu ọphu nọ ndzụ phụ lufu azụ mkpukpu je ahaa ya t'o pheba l'egu. Ọ kwa ẹge ono bẹ oo-shi kfuwa ugwo iphe, dụ ejị; shi ẹge ono safu mmeru, nọ l'ulo ono; ulo ono aburu ulo, ẹ taa sọdu nsọ."

⁵⁴ Ono bụ ekemu, ee-gudeje etso ẹhu-labụ l'udu iya udu iya; jeye l'ejo ẹkuluba;

⁵⁵ mẹ k'evu, tsuru l'uwe yele ọphu tsuru l'ulo;

⁵⁶ mẹ k'onye ọnya nọ l'ehu; m'ọ bụ iphe, dụ l'ọ bụ ẹkpa; m'ọ bụ onye iphe tũkashiru poopoo l'ehu;

⁵⁷ t'e shi ẹge ono koshi teke iphe bụ iphe, aasọ nsọ; m'ọo teke ọ bụ iphe, ẹ taa sọdu nsọ. Ono bụ ekemu ẹge ee-meje kẹ ẹhu-labụ; mẹ k'iphe, tsuru evu.

15

Onye iphe alashị l'ehu

¹ Tọ dụ iya bụ; Ojejoje abya ekfuru yeru Mósìsù yele Ẹrọnu; sù ẹphe:

² "Unu kfuru yeru ndu Ízúrẹlù; sù ẹphe-a: Ọ -nweru onye nweru iphe, atsọshi iya atsọshi l'ehu; bẹ iphe ono, atsọshi iya l'ehu ono bukwa iphe, aasọ nsọ.

³ Iphe ono meekwaru onye ọbu; yọ buru onye aasọ nsọ; mẹ iphe ọbu atsoshikwadu iya-a ẹge ọotsoshi; m'ọ kwanụ l'ọ nweru iphe, e gude gbobuta iya b'ọ bụlekwa iphe, aasọ nsọ.

⁴ Iphe bụ oshi-azẹe, onye ono zeru buakwa iphe, aasọ nsọ. Iphe, bụ iphe, ọ nọduru anọdu a-bukwaruphu iphe, aasọ nsọ.

⁵ T'onye denyiru ẹka l'oshi-azẹe onye ọbu; sakwaa uwe iya asasa; ghua ẹhu. Onye ono aburu onye aasọ nsọ jeye tẹ nchi jihu.

⁶ Onye nọduru anọdu l'iphe, onye iphe shi l'ehu alashị nọduru; t'onye ono sakwaa uwe iya; ghua ẹhu. Yọ buru onye aasọ nsọ jeye tẹ nchi jihu.

⁷ T'onye denyiru onye iphe shi l'ehu l'atsọshi ẹka sakwaa uwe iya asasa; ghua ẹhu. Yọ buru onye aasọ nsọ jeye tẹ nchi jihu.

⁸ Onye ono, iphe atsoshi atsoshi l'ehu ono -gbushi onye e taa sodu nsọ onu-mini; t'onye obu sakwaa uwe iya; ghua ehụ. Yọ buru onye aasọ nsọ jeye tẹ nchi jihu.

⁹ Iphe, bụ iphe aagba agbagba, onye ono nọduru l'eli iya gbaa buakwa iphe, aasọ nsọ.

¹⁰ Iphe bụ onye ehụ iya ruru l'iphe onye obu shi nọdu a-buru onye aasọ nsọ jeye l'urenyashi. Onye wotaru iphe obu a-sakwa uwe iya asasa; ghua ehụ. Yọ buru onye aasọ nsọ jeye tẹ nchi jihu.

¹¹ Onye o denyiru eka; mbụ onye iphe shi l'ehu atsoshi; l'e b'ọ kwọ eka; t'onye ono sakwaa uwe iya asasa; ghua ehụ. Ọo-buru onye aasọ nsọ jeye tẹ nchi jihu.

¹² Ọ -buru ite-ura; bẹ onye obu denyiru eka; t'a tukupkwaa ya. Teke ọ bụ iphe, e gude oshi mee; t'e gudekwa mini saa iphe obu asasa.

¹³ “Onye ono, iphe alashi l'ehu ono -kalephu mma; t'ọ gutaru onwiya ujiku esaa nọ t'e gude mee ya t'e ba sohe iya nsọ. Yọ saa uwe iya; gude mini, e kutaru k'ophungu ghua ehụ. Yọ buru onye e taa sodu nsọ.

¹⁴ Ọ -be lẹ mbọku k'esato; yọ nwuta kparakobe labụ; m'ọ bụ ndo labụ gude bya Ojeje l'ifu l'onu Ụlo-Ēkwà Ndzuko; bya anụ iya onye achijeru Nchileke eja.

¹⁵ Onye ono, achijeru Nchileke eja ono anwuta iya gude gwoo ngweja. Nanụ bẹ oo-gude gwoo ngweja-iphe, dū eji. Yọ gude ophu gwoo ngweja-ukfuru. Ọ bụ ege ono bẹ ee-shi; yọ kfua ugwo iphe, dū eji onye ono, iphe atsoshi l'ehu ono l'ifu Ojeje.

¹⁶ “Teke nwoke nyiru iphe; t'ọ ghukwaa ehụ ohuma; buru onye aasọ nsọ jeye tẹ nchi jihu.

¹⁷ Ēkwa; m'ọ bụ akpọ, a nyiru iphe kpua bẹ ee-gude mini saa asasa. Ēkwa ono; m'ọ bụ akpọ ono a-buru iphe aasọ nsọ jeye tẹ nchi jihu.

¹⁸ Teke nwoke yele nwanyi zeru; nyia iphe; t'ephe ebo jekwa je aghua ehụ. Ephe ebo a-buru ndu aasọ nsọ jeye tẹ nchi jihu.

Nwanyi, nsọ eme

¹⁹ “Ọ -buru lẹ nwanyi bẹ nsọ eme bẹ ọo-buru onye mmeru nọ l'ehu abali esaa. Onye denyiru iya eka a-bukwaruphu onye aasọ nsọ jeye tẹ nchi jihu.

²⁰ Iphe bụ iphe, ọ zekpooru azee teke ono, nsọ eme iya ono; m'ọ bụ iphe, ọ nọduru anọdu tukookwaru buru iphe, aasọ nsọ.

²¹ Onye denyiru oshi-azee ya eka; a-sa uwe iya asasa; ghua ehụ. Onye ono aburu onye aasọ nsọ jeye tẹ nchi jihu.

²² Onye denyiru iphe, ọ nọduru anọdu eka; a-sa uwe iya asasa; ghua ehụ. Onye ono aburu onye aasọ nsọ jeye tẹ nchi jihu.

²³ Onye denyiru eka l'oshi-azee ya; m'ọ bụ l'oshi, ọonodu anọdu bẹ buakwa onye aasọ nsọ jeye tẹ nchi jihu.

²⁴ Ọ -buru lẹ nwoke jekfuru nwanyi, nsọ eme; mee ono, ala nwanyi ono erua ya l'ehu; t'a sokwaa nwoke ono nsọ abali esaa. Iphe bụ oshi, nwoke ono zeru azee l'ọ ha a-bukota iphe, aasọ nsọ.

²⁵ “Ọ -buru lẹ nwanyi bẹ mee laru ujiku olemole lẹ teke nsọ te emedu iya; m'ọ bụ lẹ mee obu laghataru iya ujiku ole, ọonaje lẹ nsọ iya; t'a sokwaa onye obu nsọ ege aasọje iya teke nsọ eme iya.

²⁶ Iphe bụ oshi, ọ zeru azee teke mee ono ala iya; bẹ aa-sokwaphu nsọ ege a soru oshi-azee, ọozeje teke nsọ eme iya. Iphe bụ iphe, ọ nọduru anọdu; t'a sokwaa ya phụ nsọ ege ono, aasọje iya teke nsọ eme iya ono.

²⁷ Iphe bụ onye denyiru ẹka l'iphe ono buakwa onye aasọ nsọ. T'onye ono sakwaa uwe iya; ghua ẹhu. Onye ono aburu onye aasọ nsọ jeye tẹ nchi jihu.

²⁸ Obenu l'agha; mee ọbu -labuhule iya phụ; t'ọ gutaru onwiya ujiku ẹsaa nọo. Teke e metsuaru; yọ buru onye ẹ taa sọdu nsọ.

²⁹ O -be lẹ mbọku k'ẹsato t'onye ọbu nwuta kparakobe labu; m'ọ bụ ndo labu; nwutaru onye achijeru Nchileke ẹja l'ifu Ụlo-Ẹkwà Ndzuko.

³⁰ T'onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono nwuta nwenu lanu gude gwoo ngweja-iphe, dụ ẹji. Yo gude ọphu gwoo ngweja-ukfuru. Onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono e-shi ẹge ono kfua ugwo iphe, dụ ẹji nwanyi ono l'ifu Ojejoje lẹ kẹ mee ono, laru iya nụ ono; yọ buru onye aasọ nsọ ono.

³¹ “Ono bụ ẹge unu e-shije dokahu unwu Ízurelu l'iphe, e-me t'ephẹ buru ndu aasọ nsọ; t'ephẹ be evuta mmeru vubata l'ulo-ẹkwà ono, nọ l'ẹke ono, ephe nọ ono; shi ẹge ono buru ndu aasọ nsọ nwushihu.”

³² Ono bụ ekemu, a turu doberu nwoke, iphe atsoshi l'ẹhu yeke nwoke, nyiru iphe; shi ẹge ono buru onye aasọ nsọ;

³³ bya abukwaruphu kẹ nwanyi, nsọ eme; buru kẹ nwoke; m'ọ bụ nwanyi iphe alashi l'ẹhu; m'ọ bụ nwoke, jekfuru nwanyi, aasọ nsọ.

16

Mbọku okfu-ugwo-iphe, dụ ẹji

(Liv 23:26-32; Ógú 29:7-11)

¹ Ojejoje abya ekfuru nụ Mósísu l'unwu Éronu ephe ẹbo nwushihutsuaru teke ono, ephe jeru Ojejoje l'ifu ono;

² sụ ephe: “Kfuru nwunne ngu Éronu; t'ẹ b'ọ bujelekwaphu teke dụ iya mma; yọ bahụ lẹ Ẹke-Kakọta-odu-Nsọ; mbụ l'ẹke ono, e gude ẹkwa kebata l'ifu ẹke ono, aakfuje ugwo iphe, dụ ẹji, nọ l'eli Okpoko Ogbá-ndzu ono. Odumeka bẹ ọo-nwuhkwa. Íshi iya aburu lẹ ya anọduje l'urukpu bya l'eli ẹke ono, aakfuje ugwo iphe, dụ ẹji ono.

³ Qwaa bụ ẹge Éronu e-gudeje bahụ lẹ Ẹke-Kakọta-odu-Nsọ: Oo-gude nwa oke-eswi, oo-gude gwoo ngweja-iphe, dụ ẹji; bya egude ebyila, oo-gude gwoo ngweja-ukfuru.

⁴ “Yọ chita uwe-ime-ẹhu ọcha phụ, e doberu nsọ phụ yee; bya eyekwaaphu nwiba ọcha, eeyeje l'ime ukfu. Yo wota ẹkwa ọcha, gbiriri ẹkwa-ukfu tubuta onwiya; bya ewota okpu-ẹkwa kee. Uwe ono l'ọ ha bẹ dukota nsọ. Oo-gudejeodu mini ghua ẹhu; tẹmanu yo yede iya.

⁵ “Tẹ ndu Ízurelu kpẹe Éronu mkpi labu t'ọ gude gwoo ngweja-iphe, dụ ẹji; waa ebyila lanu, oo-gude gwoo ngweja-ukfuru.

⁶ Tẹ Éronu kputa oke-eswi phụ gude gwoo ngweja-iphe, dụ ẹji kẹ nk'ia; shi ẹge ono kfua ugwo iphe, dụ ẹji, o meru yeke kẹ ndibe iya l'ifu Ojejoje.

⁷ Yọ bya akputa mkpi labu phụ bya l'ifu Ojejoje l'onu Ụlo-Ẹkwà Ndzuko.

⁸ Tẹ Éronu wota ẹnwa tua lẹ mkpi labu ono. Ido lanu a-buru kẹ Ojejoje. Ido ọphu aburu kẹ Azazelu.*

⁹ Mkpi ọphu ẹnwa iya laru Ojejoje; bẹ Éronu e-gude gwoo ngweja-iphe, dụ ẹji.

* 16:8 16:8 Iphe aarị lẹ Azazelu bụ ẹjo ọgvu, bu l'echi-ẹgu.

10 Ophu ɛnwaa iya laru Azazelu; bɛ aa-kputa lɛ ndzɔ bya Ojejoje l'ifu t'e gude iya kɛɛ ɔgwɔ iphe, dɔ ɛji; tɛmanu a kputawa iya ru je ahaa l'echi-ɛgu t'ɔ bɔru ɛja-enwenwe† lakfu Azazelu.

11 “Ɛronu a-kputa oke-eswi phɛ, oo-gude gwoo ngweja-iphe, dɔ ɛji phɛ; gude kɛɛ ɔgwɔ iphe, dɔ ɛji k'onwiya mɛ kɛ ndibe iya. Yo woru oke-eswi ono gbua t'ɔ bɔru ngweja-iphe, dɔ ɛji nk'iya.

12 Yo wota mbeji, aaguje oku; vɔta icheku-oku l'ɛnya-ngweja l'ifu Ojejoje; vɔ-jia ya avɔ-ji; bya ahata insɛnsu, e gwemaru egwema; yo ji mkpoji ɛka labɔ; gude bahɔ l'ɛke ono, e gebutaru ɛkwa ono.

13 T'o woru insɛnsu ono tukobe l'eli oku ono, nɔ Ojejoje l'ifu ono; k'ophu ɛnwuru-oku insɛnsu ono a-kpu tɛu rachia ɛke ono, aanɔduje akɛ ɔgwɔ iphe, dɔ ɛji l'eli Okpoko Ekemu ono; k'ophu ɛ tɔ nwɔhɔdu.

14 T'o meta mee oke-eswi ono; gude mkpushi-ɛka phee ya l'eli ɛke ono, aakɛje ɔgwɔ iphe, dɔ ɛji ono. Yo gudekwaphu mkpushi-ɛka phee mee iphe ono ugbo ɛsaa l'ifu ɛke ono, aakɛje ɔgwɔ iphe, dɔ ɛji ono.

15 “T'o woru mkpi phɛ, o gude gwoo ngweja-iphe, dɔ ɛji ndu Ɔzurelu phɛ; gbua; gude mee ya bahɔ l'ɛke ono, e gebutaru ɛkwa ono; woru mee ya ono mee ɛge o meru mee oke-eswi phɛ; mbɔ phee ya l'eli ɛke ono, aakɛje ɔgwɔ iphe, dɔ ɛji ono; phɛkwaa ya phɛ l'ifu iya.

16 Yɔ bɔru ɛge ono bɛ oo-shi kɛɛ ɔgwɔ iphe, dɔ ɛji kɛ Ɛke-Kakɔta-ɔdu-Nsɔ; kɛle ndu Ɔzurelu buwa ndu aasɔ nsɔ; bɔru ndu kwefuru ikɛ l'iphe, dɔ ɛji, ɛphe mekotaru l'ɔ ha. Yɔ bukwaruphu ɛge ono bu ɛge oo-me iya lɛ kɛ Ɔlo-Ɛkwà Ndzuko, bu ophu nɔ ɛphe l'echi teke ono, ɛphe bu ndu aasɔ nsɔ ono.

17 T'ɛ b'ɔ dukwa onye a-nɔdu l'ime Ɔlo-Ɛkwà Ndzuko ono; mɛ Ɛronu bahɔlephu lɛ Ɛke-Kakɔta-ɔdu-Nsɔ je okɛ ɔgwɔ iphe, dɔ ɛji; jeye yɔ kɛge ɔgwɔ iphe, dɔ ɛji k'onwiya yeɛ kɛ ndibe iya mɛ kɛ ndu Ɔzurelu l'ɛpha ha; lufuta.

18 Teke e metsuaru; yo jeshia l'ɛnya-ngweja ono, nɔ Ojejoje l'ifu ono; je akɛɛ ɔgwɔ iphe, dɔ ɛji k'ɛke ono. Yo meta mee oke-eswi phɛ yeɛ mee mkpi phɛ; wɔru ye lɛ mpo, e mobegbaaru l'ɛnya-ngweja ono.

19 Yo meta mee ono gude mkpushi-ɛka iya phee ya l'ɛnya-ngweja ono ugbo ɛsaa; shi ɛge ono safu iya nturu kɛ ndu Ɔzurelu; dobe iya nsɔ ɔdo.

Mkpi, vu iphe, dɔ ɛji, ndu Ɔzurelu meru

20 “Ɛronu kɛ-gelephu ɔgwɔ iphe, dɔ ɛji, e meru lɛ Ɛke-Kakɔta-ɔdu-Nsɔ yeɛ kɛ Ɔlo-Ɛkwà Ndzuko ono; mɛ k'ɛnya-ngweja ono; yɔ bya akɛfuta mkpi phɛ, nɔ ndzɔ phɛ;

21 woru ɛka labɔ byabɛ mkpi onanu, nɔ ndzɔ ono l'ishi; bya atuko ɛjo iphe, ndu Ɔzurelu meru kɛfushikota kpua ya yeɛ ikɛ, ɛphe kwefuru Nchileke; mekpɔ iphe, dɔ ɛji, ɛphe mekotaru l'ɔ ha. Yɔ tuko iya byabɛ mkpi ono l'ishi; kpuru iya kpɛe onye a turu ɛka t'ɔ je ahaa ya l'echi-ɛgu.

22 Yɔ bɔru mkpi ono e-vutakota iphe, dɔ ɛji ɛphe l'ɔ ha laa lɛ mgbegu ɛke ɛ te budu ebubu; je anɔdu. Ɛke oo-je ahaa mkpi ono bu l'echi-ɛgu.

† 16:10 16:10 Ɛja enwenwe bu ɛja, eegude elu, nɔ ndzɔ nwee madzɔ; ɔnwunna; ikɛ; m'ɔ bu mkpukpu; akputa iya lɛ ndzɔ; kpufu lɛ mkpokahu-ɔzo; m'ɔ bu l'egbudu t'ɔ vuta iphe, dɔ ɛji ndu ophu meru; m'ɔ bu iphe-ememe, nɔ ɛphe l'ɛhu vufu. O bu ɛja, eegude akɛ ɔgwɔ iphe dɔ ɛji; m'ɔ kwanu ɔgwɔ iphe-ememe.

23 “Teke ono; Ẹronu abahù lẹ Ẹlò-Ẹkwà Ndzuko ono je eyefu uwe ọcha ono, o yeru b'ọ bahùderu lẹ Ẹke-Kakọta-ọdu-Nsọ. O -yefutsua ya; yọ haa ya l'ẹke ono.

24 Yọ nọdu l'ẹke dù nsọ ghua ẹhu; woru uwe iya yee; lufuta bya egwoo ngweja-ukfuru kẹ nk'iya yele kẹ ndu Ízurelu; shi ẹge ono kfua ugwo iphe, dù ẹji k'onwiya yele kẹ ndu Ízurelu.

25 Yo woru ẹbà anù, e gude gwoo ngweja-iphe, dù ẹji phù kpọo ọku l'ẹnya-ngweja ono.

26 Onye phù, jeru je enwuhaa mkpi phù t'ọ buru egghu-enwenwe phù; a-sakwaphù uwe iya; ghua ẹhu; temanu yọ batadẹ l'ọdu ndu Ízurelu ọdo.

27 Oke-eswi phù yele mkpi phù, e gude gwoo ngweja iphe, dù ẹji phù; mbọ ọphu e wobataru; mee ya lẹ Ẹke-Kakọta-ọdu-Nsọ t'e gude kfua ugwo iphe, dù ẹji phù; bẹ aa-paru pafù l'ọdu ndu Ízurelu; woru akpọ iya; mẹ anù iya; mẹ nshì iya kpọo ọku.

28 T'onye ono, jeru je akpọo ya ọku ono sakwaa uwe iya asasa; ghua ẹhu; temanu yọ batadẹ l'ọdu ndu Ízurelu.

Ekemu mbọku ọkfu-ugwo iphe, dù ẹji

29 “Ọo ya bụ t'iphe-a bukwaru iphe, Nchileke tọru ọkpa iya sù t'unu meje gbururu jeyewaru. O -rujee l'abalì k'iri l'ọnwà k'ẹsaa; unu aswija aswiswi. T'ẹ b'ọ dukwa unu onye e-jeje ozi mbọku ono; tsube lẹ ndu ọphu a mọru lẹ Ízurelu; je akpaa lẹ ndu laru alala, unu l'ẹphe bu;

30 kẹ l'ọo mbọku ono bẹ aa-kfù ugwo iphe, dù ẹji, unu meru; t'e gude sachafu unu iphe, dù ẹji, unu meru l'ọ ha; unu aburù ndu ẹ taa sọdu nsọ l'ifu Ojejoje.

31 Mbọku ono a-buru unu eswe Sábaturu; mbọku ọtu-ume, unu a-swije aswiswi. Iphe ono bụ iphe, Nchileke tọru ọkpa iya; sù t'unu meje iya gbururu jeyewaru.

32 Onye a-kfù ugwo iphe, dù ẹji ono bụ onye achijeru Nchileke ẹja, a wùru manù l'ishi; dobe iya nsọ t'ọ buru eze onye achijeru Nchileke ẹja l'ọzori nna iya bụ iya. Oo-yeje uwe ọcha ono, dù nsọ ono.

33 Ọo-kfù ugwo iphe, dù ẹji kẹ Ẹke-Kakọta-ọdu-Nsọ; mẹ kẹ Ẹlò-Ẹkwà Ndzuko; mẹ k'ẹnya-ngweja; yọ bya akfua ugwo iphe, dù ẹji, ndu achijeru Nchileke ẹja; mẹ kẹ ndu Ízurelu l'ẹphe ha.

34 Ono a-buwaruru iphe, Nchileke tọru ọkpa iya sù t'e tsoje, unu a-nọdu emewaru gbururu jeye; mbù l'aa-kfùje ugwo iphe, dù ẹji, unu Ízurelu l'ẹpha ha. Yọ buru ugbo lanù l'afa bẹ ee-meje iya.”

Yọ búlẹrúphù ẹge Ojejoje kfuru iya bẹ Mósísu meru iya.

17

Ekemu t'ẹ b'e erijeshi mee-iphe

1 Tọ dù iya bụ; Ojejoje abya ekfuru yeru Mósísu; sù iya:

2 “Qwaa iphe, ii-kfuru Ẹronu yele unu iya; mẹ l'unu Ízurelu l'ẹphe ha: Kfuru ẹphe l'ọ kwa iphe, Ojejoje tọru ekemu iya ndọ-ọ:

3 Ọ -nweru onye Ízurelu gburu eswi; m'ọ bụ nwaturu; m'ọ bụ egghu l'ọdu ndu Ízurelu; m'ọ bụ l'ọ pafuru iya apafu; gbua;

⁴ onye ono te gude iya bya l'ifu Ùlò-Èkwà Ndzuko; t'e gude gwoo ngweja; nù Ojejoje l'ifu ùlò-èkwà Ojejoje ono; onye ono bẹ ikpe ọchi nmaakwaru. Ọ buakwa ọchi b'ọ gburu. T'e bufukwa iya lẹ ndu nk'ia.

⁵ Iphe, meru iphe, a tũru ekemu-a bụ t'ọ mee tẹ ndu Ízurelù wotaje ngweja ono, ephe anọduje egwo l'egu ono bya egwooru Ojejoje; mbụ t'ephe woru iya nù onye achijeru Nchileke eja l'ifu Ùlò-Èkwà Ndzuko; t'ọ gbua ya t'ọ buru ngweja-ehu-agu, e gworu nù Ojejoje.

⁶ Onye ono, achijeru Nchileke eja ono ephee mee anụ ono l'anya-ngweja l'ifu Ùlò-Èkwà Ndzuko; bya akpọọ eba iya ọkụ t'ọ buru ngweja, mkpọ iya dụ Ojejoje mma.

⁷ Tẹ ndu Ízurelù haa ogwo ngweja l'anụ agwa, a kpuru; yọ dugbaa l'ọ bụ egwu; mbụ agwa ono, ephe gbadoru Nchileke wata ọbaru eja ono. Ono bụ iphe, Ojejoje tọru ọkpa iya sụ t'e tsoje; kfube l'ogbo rua l'ogbo.

⁸ "Kfuru ephe: L'onye bụ onye Ízurelù; m'ọ bụ onye laru alala, ephe l'ephe bu, bụ onye gworu ngweja-ukfuru; m'ọ bụ l'ọ nweru ngweja ọdo, ọ nuru;

⁹ ọphu o gudedu iya bya l'ifu Ùlò-Èkwà Ndzuko bya egwooru Ojejoje; t'e bufukwa onye ọbu ebufu lẹ ndu nk'ia.

¹⁰ "Iphe bụ onye bụ onye Ízurelù; m'ọ bụ onye laru alala l'alị ephe, riru mee-iphe; onye ono bẹ ya e-bufu iya lẹ ndu nk'ia.

¹¹ Ishi iya aburu l'ẹke ndzụ iphe, bụ iphe, e keru ekeke nọ bụ lẹ mee. Ya anụakwanu unu mee ono t'unu gudeje bya akfua ugwo iphe, dụ eji unu l'anya-ngweja. Yọ buru mee bẹ eegudeje akfụ ugwo ndzụ madzụ.

¹² Ọo ya kparụ iphe, ya sụru unubẹ ndu Ízurelù: T'ẹ b'ọ dukwa l'unu ha onye e-rije mee-iphe. Ọphu ọ dukwa onye laru alala, unu l'ephe bu, e-rije mee-iphe.

¹³ "Onye Ízurelù; m'ọ bụ onye laru alala, unu l'ia bu, akpa l'egbudu; -gbua anụ; m'ọ bụ nwenu, ẹ taa sọdu nsọ; t'onye ono wushikwaa mee ya l'alị kpochia ya eja.

¹⁴ Ishi iya aburu l'ẹke ndzụ iphe, bụ iphe, e keru ekeke nọ bụ lẹ mee. Yọ buru iya kparụ, iphe, ya sụru ndu Ízurelù: T'ẹ b'ọ dukwa mee iphe, unu e-rije; kẹ l'ẹke ndzụ iphe, bụ iphe, e keru ekeke nọ bụ lẹ mee; l'iphe, bụ onye, riru iya nù bẹ ee-bufukwa ebufu.

¹⁵ "Onyemoneye kpọ; m'ọ bụ onye a mụru lẹ Ízurelù; m'ọ bụ onye laru alala, bụ onye taru iphe, bụ iphe, nwuhuru anwuhu; m'ọ bụ iphe, anụ dzugburu adzugbu a-sakwa uwe iya asasa; ghua ehụ; buru onye aasọ nsọ jeye nchi ejihu. Teke ono; yọ buru onye ẹ taa sọdu nsọ.

¹⁶ Ọle ọ -buru l'onye ọbu ta sadu uwe iya; tọ ghụ ehụ bẹ iphe, dụ eji ọbu, o meru ọbu tukokwaru iya l'ishi."

18

Azee nwoke lẹ nwanyi ọphu bụ akpamara

¹ Tọ dụ iya bụ; Ojejoje abya ekfuru yeru Mosisu; sụ iya:

² "Owaa iphe, ii-kfuru unwu Ízurelù ndọ-ọ. Sụ ephe: L'ọ kwa yẹbedua bụ Ojejoje; bya aburu Nchileke unu.

³ Onu be emekwa ẹge eemeje lẹ Íjiputu l'ẹke ono, unu shi buru ono. Ọphu unu 'emekwa ẹge eemeje l'alị Kénanu, bụ ẹke ono, ya edu unu ala ono. Unu be etsokwa ẹka ephe.

⁴ Unu mejekwa iphe, ya turu l'ekemu; me iphe, ya toru okpa iya su te eetsoje; ke l'o kwa yebedua bu Ojejoje; bya aburu Nchileke unu.

⁵ Unu tsojekwa iphe, ya toru okpa iya su t'e tsoje; l'emekwapu iphe, ya turu l'ekemu, bu: onye meru iya nu; ndzu aburu nk'iya. O kwa yebedua bu Ojejoje.

⁶ "T'e b'o dukwa onye e-jekfu onye yele ya bu abubu azee; ke l'o kwa yebedua bu Ojejoje.

⁷ Ba arakwa nne ngu; shi ege ono mee nna ngu iphe-iphere; ke l'onye ono bu nne ngu. Te nggu le nne ngu ba azekwa azee nwoke yeke nwanzi.

⁸ Ba arakwa nyee nna ngu; ke l'o kwa ome nna ngu iphe-iphere.

⁹ Ba arakwa nwunne ngu; m'o bu nwanna ngu; m'a muru unu l'ufu lanu; m'a muru unu iche iche.

¹⁰ Ba arakwa nwanwa ngu; m'o bu nwa ngu ke nwoke; m'o bu nwa ngu ke nwanzi muru iya; ke l'ono bukwa ome onwongu iphe-iphere.

¹¹ Ba arakwa nwada nyee nna ngu; mbu onye bu nna lanu muru nggu l'iya; ke l'o bu nwanna ngu ke nwanzi.

¹² Ba arakwa nwunne nna ngu ke nwanzi; keke yeke nna ngu bu mee lanu.

¹³ Ba arakwa nwunne nne ngu; keke yeke nne ngu bu mee lanu.

¹⁴ Ba arakwa nyee nwunne nna ngu; shi ege ono mee nwunne nna ngu ono iphe-iphere; ke l'oo nyee nwunne nna ngu.

¹⁵ Ba arakwa nyee nwa ngu; ke l'oo nyee nwa ngu b'o bu. Ba arakwa iya.

¹⁶ Ba arakwa nyee nwunne ngu; ke l'o kwa ome nwunne ngu iphe-iphere.

¹⁷ Ba arakwa nwanzi; bya arakwapu nwatibe iya. Ophu i rakwa nwanwa nwanzi ono; m'o bu onye ophu nwa iya ke nwoke muru; m'o bu onye ophu nwa iya ke nwanzi muru; ke l'ephe l'iya bu mee lanu. Onye eme ege ono bukwa ahuma be oome.

¹⁸ Ba alukwa nwunne nyee ngu te yeke nwunne iya bya anodu l'akpa enya; yo laru ngu l'ulo l'eke nyee ngu ono nokwadu ndzu.

¹⁹ "Be arakwa nwanzi teke nsu eme iya; mbu teke aasokwadu iya nsu ke nsu ono, eme iya nu ono.

²⁰ Ba arakwa nyee onye obutobu ngu; shi ege ono merua onwongu.

²¹ Ba adukwa unwu ngu ophu ii-kwe t'a kpoo oku gude gwaa Moleku; shi ege ono merua epha Nchileke ngu. O kwa yebedua bu Ojejoje.

²² Ba arakwa nwoke ibe ngu; ke l'ono kwa akpamara.

²³ Be arakwa anu; shi ege ono merua onwongu. T'e b'o dukwa nwanzi, e-jekfu anu te yeke iya zee; ke l'ono bukwa ejo ahuma b'o bu.

²⁴ "T'e b'o dukwa iphe ono m'oo nanu, unu e-gude merua onwunu. Ishi iya aburu l'oo iphe-a l'o ha be iphe bu mbakeshi-a, ya abya achifu l'ifu unu-a gude merushia onwephe.

²⁵ O kwa iphe ono be epe meru; shi ege ono merushia ali ono. Ya egude k'iphe, du eji ono, epe meru ono gwaa ali ono ochi. Ali ono agbokwanua epe l'o bu onye gburu egbo.

²⁶ Qlobu; unubedua; unu tsojekwa iphe, ya toru okpa iya t'e tsoje; me iphe, ya turu l'ekemu. Ophu o dukwa onye e-je ome iphe ono, bu ahuma ono m'oo nanu; m'o bu onye a muru le Izurelu; m'o bu onye laru alala, unu l'iya bu;

²⁷ ke l'oo ahuma ahuma ono l'o ha be ndu ali-a meru; merushia ali-a; mbu ndu ono, vuru unu uzu bua l'eke-a ono.

28 Unu -merua alì ono emeru bẹ ọo-gbọkwa unu l'ọ bụ onye gbọru ẹgbọ ẹge ono, ọ gbọshiru mba ono, vuru unu ọzo bua l'ẹke ono.

29 Kẹ l'ọ -nweru onye meru iphe ono, bụ ahuma ono m'ọo nanu; bẹ ee-bufukwa onye ọbu lẹ ndu nk'iya.

30 “Ọo ya meru iphe, unu e-meje iphe, ya sūru t'e meje; t'e b'ọ dū ẹjo ome-l'alì ono ọphu unu e-meje, bụ ọphu e shi emeje bẹ unu lataderu. Ọphu unu 'egudekwa iya merushia onwunu; kẹ l'ọ kwa yẹbedua bụ Ojejoje; bya aburu Nchileke unu.”

19

Ekemu k'unwu ibiribe iphe ọdo

1 Tọ dū iya bụ; Ojejoje abya ekfuru yeru Mosisu; sū iya:

2 Qwaa iphe, ii-kfuru unwu Ízurelu l'ephe ha: Unu bukwaru ndu dū nsọ; kele yẹbe Ojejoje, bụ Nchileke unu dukwa nsọ.

3 T'onyenonu l'unu ha kwabejekwa nne iya lẹ nna iya ugwu. Unu edobeje ekemu mboku ọtu-ume iya; kẹ l'ọ kwa yẹbedua bụ Ojejoje; bya aburu Nchileke unu.

4 “Unu ba aghachijekwa jelahaa lẹ nte; ọphu unu akpujekwa ọgwu doberu onwunu. Ọ kwa yẹbedua bụ Ojejoje; bya aburu Nchileke unu.

5 “Teke unu egworu Ojejoje ngweja-ẹhu-agu; unu gwojekwa iya l'uzo, ọo-nata iya unu l'ẹka.

6 Unu rijekwa iphe ngweja ọbu lẹ mboku, unu gworu iya; m'ọ kwanu lẹ nchi-ta-abohu iya. Ọ -buru l'ọ nweru ọphu phoduru nū jeye lẹ mboku k'eto ya; t'a kpokwaa ya ọku.

7 Ọ -nweru ọphu e riru lẹ mboku k'eto ya b'ọ buakwa ahuma b'e meru; ẹ taa natahekwa iya.

8 Ọo ya bụ l'iphe bụ onye riru iya nū bẹ iphe, dū ẹji, o meru a-tukokwaru l'ishi; kẹ l'ọ meruru iphe, dūru Ojejoje nsọ. Onye ono bẹ ee-bufukwa lẹ ndu nk'iya.

9 “Teke unu akpata iphe, unu meberu l'alì; unu ba akpajekwa iya jia ẹka l'alì. Ọphu unu atutujekwa ọphu nashihuru ndu akparu iya unu daa l'alì.

10 Unu be ejekwa mkpakwa akpuru vayinu lẹ mgbo vayinu unu. Ọphu unu 'atututajekwa ọphu dashiru l'alì. Unu hajeru ndu onanu haaru ndu ukpa; mē ndu laru alala; kẹ l'ọ kwa yẹbedua bụ Ojejoje; bya aburu Nchileke unu.

11 “Unu be ezijekwa iphura; unu ta adzujẹ ẹjo-ire. Ọphu unu 'aghojekwaru madzụ ibe unu ugho.

12 Unu ba akpapyabejekwa iphe, unu meru; gude epha iya gua ẹnwa; shi ẹge ono merua epha Nchileke unu. Ọ kwa yẹbedua bụ Ojejoje.

13 “Be erijekwa madzụ ibe ngu uru; ọphu ị najekwa iya nfu. Tẹ aswa-ozì onye ị buru ozi ba anọkwa ngu l'ẹka jeye l'utsu echile iya.

14 Ba akọjekwa onye ada nkichi onu; ọphu iigudejekwa iphe dochia onye ishi ọzo. Tsujẹ Nchileke ngu egwu; kẹ l'ọ kwa yẹbedua bụ Ojejoje.

15 “Unu be ekpejekwa ẹjo ikpe. Unu be elejekwa madzụ ẹnya l'ifu; kpee ikpe; shi iya nma onye ukpa ikpe; kẹ l'ọ bụ onye ukpa; bya ekperu yeru eze madzụ; kẹ l'ọ bụ eze madzụ. Tẹ ikpe unu bujekwaru ikpe, dū mma.

16 Ba abukwa onye ntumatu l'ẹke madzụ ibe ngu nọ; ọphu jinokwa l'idzu t'e wota madzụ ibe ngu tsebe l'ifu ọgu. Ọ kwa yẹbedua bụ Ojejoje.

17 “Be evukwaru nwunne ngu okfu l'okpoma. Jekfujẹ onye ọ daru nggu l'iya; t'unu kpeshia; t'ẹ b'i shi l'ẹhu iya je eye ẹka l'iphe, dū ẹji.

18 Be emelatajekwa ndibe unu iphe, ephe meru ngu; ophu o dukwa onye ophu ii-vujeru iphe l'obu. Yejechiaru madzū ibe ngu obu ege i yeru onwongu. O kwa yēbedua bụ Ojejoje.

19 “Unu mejekwa iphe, ya toru okpa iya t'e tsoje. Unu ba ahajekwa tē elu chia ophu yē l'iya ē-ta abūdu ūdu lanū. Ba akūjekwa uzi iphe labū l'okfu ngu; ophu iyejekwa uwe, ē-ta abūdu ūdu ēkwa lanū b'e gude kwaa ya.

20 “O -būru lē madzū raru nwamgboko, a gbaru ohu; bya edobewaru iya nwoke odo; t'o bụ l'a gbafutawaru iya t'o nweru onwiya; t'e kpekwa ya ekpekpe; hūa ephe ahūhū ege gbaru nū. Ole t'ē b'e egbukwa ephe egbugbu. Ishi iya abūru lē nwamgboko ono bükwadu ohu.

21 T'onye kē nwoke kpūtakwa ebyila bya anū l'ifu Ūlo-Ēkwā Ndzuko; t'e gude gwooru iya ngwēja okfu-ugwo-iphe, dū ejī l'ifu Ojejoje.

22 Onye achijeru Nchileke eja egude ebyila ono, e gude gwoo ngwēja okfu-ugwo-iphe, dū ejī ono kfua ugwo iphe, dū ejī onye ono l'ifu Ojejoje; a guaru iya nvū l'iphe, dū ejī ono, o meru ono.

23 “Unu -bahulephu l'alī ono; dzashia ya oshi-ōmi, dūgbaa iche l'iche; unu sojekwa nebyi iya nsō. Afa ēto bē unu a-sō iya nsō; ha ya eriri.

24 O -be l'afa k'ēno t'e doo akpūru, oshi ono mītaru nsō; gude gwooru Ojejoje ngwēja-ekēle.

25 O -be l'afa k'ise; unu awatawaru ori akpuru oshi obu; k'ophu oshi ono a-nōdu eyeru unu nebyi kē yōkfu-yōkfu. O kwa yēbedua bụ Ojejoje; bya aburu Nchileke unu.

26 “Unu ba atajekwa anū, mee nōkwadu. Unu ba agwojekwa ogwu; ophu unu emejekwa mgbashī.

27 Unu ba akpufubebejekwa egbushi, nō unu lē mgboro ishi; ophu unu akpūshijekwa iku ejī-agba unu.

28 Unu be egbubatajekwa onwunu oṇya l'ēhu; okfu lē madzū nwūhuru; ophu unu edejekwa onwunu mbo. O kwa yēbedua bụ Ojejoje.

29 “Be emekwa nwa ngu nwanyi t'o būru nwanyi okpara; shi ege ono merua nwa ngu obu; a nōnyakwaa; ndu okpara abya ejī alī unu; ūru-alī abya ejī iya.

30 Unu dobeje ekemu mboku oṭu-ume iya; unu akwabeje ūlo iya ono, dū nsō ono ugvu. O kwa yēbedua bụ Ojejoje.

31 “Unu be ejejekwa okpata ishi l'ēka ndu aphū àphū; mē ndu njibya; kē l'ephe e-merukwa unu. O kwa yēbedua bụ Ojejoje, bụ Nchileke unu.

32 “Gbeshijekwaru ndu bụ ogurennya l'oshi. Kwabejeru ndu bụ ogurennya ugvu; nggu atsuje Nchileke egvu. O kwa yēbedua bụ Ojejoje.

33 “Teke o nweru onye laru alala l'alī unu; unu ba akpakwa iya ēhu.

34 T'e emejekwa onye laru alala, bu l'alī unu ege eemeje onye a mūru lē Ízurēlu. Unu yekwaru onye ono obu ege unu yeru onwunu. Ishi iya abūru l'unubēdua shikwaphu būru ndu laru alala l'alī Íjiputu. O kwa yēbedua bụ Ojejoje; bya abūru Nchileke unu.

35 “Teke unu atū ege iphe hatabe ogologo; m'ō bụ ege ēra iya habe; m'ō bụ ege iphe hatabe l'igwe; unu be emejekwa iya l'ūzo aghūgho.

36 Unu gudejekwa iphe, bụ okpobe iya tūa ya; mē okpobe nkwo-ēka; mē okpobe ekpemu. O kwa yēbedua bụ Ojejoje; bya abūru Nchileke unu; onye dufutaru unu l'alī Íjiputu. 37 Oo ya bụ t'unu tsokotaje iphe, bụ iphe, ya toru okpa iya sū t'e tsoje; mē iphe, ya tūru l'ekemu l'ō ha. Unu mejē iya ege ono; kē l'ōo yēbedua bụ Ojejoje.”

20

Àhùhù, aa-hùje onye meru ejọ iphe

1 Tọ dọ iya bụ; Ojejoje abya ekfuru yeru Mosisu; sụ iya:

2 “Qwaa iphe, ii-kfuru ụnwu Ízurẹlu ndọ-ọ: Iphe bụ onye Ízurẹlu; m'ọ bụ onye laru alala lẹ Ízurẹlu, kpọturu nwa iya je anụ Mólẹku; t'e gbukwaa onye ono egbugbu. Tẹ ndu mkpukpu ono wufutakwa je atụ-gbua ya lẹ mkpuma.

3 Yẹbe Nchileke l'onwiya a-tachi ifu l'eke onye ọbu nọ; bufu iya lẹ ndu nk'iya; kẹ l'ọ gude nwa iya gwaa Mólẹku; shi ẹge ono merua ụlo iya ono, dọ nsọ ono; bya arutoshia ẹpha iya ono, dọ nsọ ono.

4 Ọ -bụrụ lẹ ndu mkpukpu ono phuru onye kpọturu nwa iya je anụ Mólẹku; bya anyia nchi manụ; ẹphe te gbu onye ọbu;

5 bẹ ya a-gbanwukwaru onye ọbu ifu yele ndibe iya; bufu ẹphe lẹ ndu nk'ẹphe; mēkpọ iphe, bụ ndu onọ yele iya eshiswe ụzo ono; mbụ ndu ono, jeru je egwolahaaru Mólẹku ẹja ono.

6 “ ‘Iphe, bụ onye jelahaaru ọkpata ishi l'ẹka ndu aphụ àphù; mē l'ẹka ndu njibya; shi ẹge ono gwolaha ẹja bẹ ya a-tachi ifu; bufu iya lẹ ndu nk'iya.

7 “ ‘Unu dobekwa onwunu iche; unu adu nsọ; kẹ l'ọ kwa yẹbedua bụ Ojejoje; bya aburu Nchileke unu.

8 Unu dobe iphe, ya tọru ọkpa iya t'e tsoje; meje iya ememe; kẹ l'ọ yẹbedua bụ Ojejoje, emeje unu t'unu dọ nsọ.

9 “ ‘Onye phuru nna iya; m'ọ bụ nne iya iphu; t'e gbukwaa onye ọbu egbugbu. Yo vuru ọchi onwiya; keshinu o phuru nna iya; m'ọ bụ nne iya iphu.

10 “ ‘Ọ -bụrụ lẹ nwoke raru nyee nwoke ibe iya; ẹphe eshi ẹge ono ria ogori; t'e gbukwaa nwoke ọbu yele nwanyi ọbu egbugbu.

11 “ ‘Onye raru nyee nna iya bukwa nna iya b'ọ meru iphe-iphere. T'e gbukwaa ẹphe ẹbo egbugbu; ẹphe evuru ọchi onwẹphe.

12 “ ‘Onye raru nyee nwa iya; t'e gbukwaa ẹphe ẹbo. Ọchi onwẹphe atụ-koru ẹphe l'ishi; kẹ l'iphe ẹphe meru bụ akpamara.

13 “ ‘Ọ -bụrụ lẹ nwoke jekfuru nwoke ibe iya; ẹphe azẹ azẹ nwoke yele nwanyi bẹ ẹphe ẹbo meekwaru akpamara. T'e gbukwaa ẹphe egbugbu. Ọchi onwẹphe atụ-koru ẹphe l'ishi.

14 “ ‘Onye luru nwanyi; bya alufua nne nyee ya ono bukwa ahuma b'ọ bụ. T'a kpọkwaa nwoke ono yele ụnwanyi ono ọku ẹphe ẹbo; k'ọphu ẹ ta hadu ahuma t'ọ tọ ọkpa l'ẹke unu nọ.

15 “ ‘Teke ọ bụ lẹ nwoke jekfuru anụ; t'e gbukwaa ya egbugbu. E gbukwaaphu anụ ọbu.

16 “ ‘Ọ -bụrụ lẹ nwanyi jekfuru anụ; t'e gbukwaa nwanyi ọbu; gbua anụ ọbu. Teke ẹ gbutsuaru ẹphe; ọchi onwẹphe atụ-koru ẹphe l'ishi.

17 “ ‘Ọ -bụrụ lẹ nwoke luru nwunne iya; m'ọ bụ nwanna iya yele iya azẹ; b'ọ bukwa iphe-iphere. T'a nọdukwa l'edzudzu ọha bufu ẹphe. Ọ kwa nwunne iya b'ọ meru iphe-iphere. Tẹ iphe, o meru tų-kokwaru iya l'ishi.

18 “ ‘Onye jekfuru nwanyi teke nsọ eme iya bẹ gvauakwaru ẹnu-mee nwanyi ono; mbụ lẹ nwanyi ọbu kpuhawaru ẹnu-mee ya ghebe ọnu. Ọo ya bụ; t'e bufukwa ẹphe ẹbo lẹ ndu nk'ẹphe.

19 “ ‘Ba arakwa nwunne nne ngu; m'ọ bụ nwunne nna ngu; kẹ l'ọ kwa iphe-iphere l'ẹke ọkpobe abubu ngu. Iphe, unu meru kwa unu b'ọ tų-koru l'ishi.

20 “ ‘Onye raru nyee nwunne nna iya; m'ò bú nyee nwunne nne iya; bẹ̀ búkwa nwunne nna iya ono; m'ò bú nwunne nne iya ono b'ò meru iphe-iphèrè. Iphe, èphè meru kwa èphè b'ò tókòrú l'ìshì. Èphè ta atògbókwa akò lẹ̀ mgbòkò.

21 “ ‘Onye lùrú nyee nwunne iya bẹ̀ mekwaru iphe, aasò nsò; bya emee nwunne iya òbù iphe-iphèrè. Èphè ta atògbókwa akò lẹ̀ mgbòkò.

22 “ ‘Òò ya bú; unu dobekota iphe, ya tórú òkpá iya; mẹ̀ iphe, ya tùrú l'èkemu; k'òphù alì ono, ya edu unu ala ono ta agbòdu unu l'ò bú onye gbòrú ègbò.

23 Unu be emekekwa l'ò bú ndu mba ono, ya abya achìfù l'ìfù unu ono; kẹ̀ l'ò kwa iphe ono l'ò ha bẹ̀ meru nù; èphè adù iya oyì.

24 Ya kfuhawaru unu: “L'unu e-nweru alì èphè; ya anù iya unu t'ò búrú òkè-iphe unu; mbù ègiri alì ono.” Ò kwa yèbedua bú Ojejoje; bya abùrú Nchileke unu, bú onye shì l'iphe, bú mba fòta unu dobe ichè.

25 “ ‘Òò ya bú; unu mekekwa iya t'ò doo ènya; mbù iphe, dù ichè l'anù, aasò nsò; l'òphù è taa sòdu nsò; mẹ̀ iphe, dù ichè lẹ̀ nwènu, aasò nsò; l'òphù è taa sòdu nsò. Unu be egudekwa anù; m'ò bú nwènu; m'ò kwanu iphe, awù l'èphò merua onwunu; mbù unwu iphe ono, mu gushìrú unu sù t'unu sòje nsò ono.

26 Unu dobekwaru iya onwunu nsò; kẹ̀lẹ̀ yèbè Ojejoje dúkwa nsò. Ya shìwa l'iphe, bú mba fòfuta unu dobe ichè t'unu búrú nk'ìya.

27 “ ‘Nwoke; m'ò bú nwanyì, aphù àphù; m'ò bú l'ò bú nwanjìbya l'unu; t'è gbukwaa ya egbugbu. T'è gudekwa mkpuma tù-gbushia èphè; òchì èphè atù-kòrú èphè l'ìshì.’ ”

21

Ekemu, a tùrú ndu achìjeru Nchileke èja

1 Tò dù iya bú; Ojejoje abya ekfurú yeru Mòsisu; sù iya: “Òwaa iphe, ii-kfurú ndu achìjeru Nchileke èja; mbù unwu Èrònu: T'è b'ò dúkwa onye e-gudeje onye nk'ìya, nwùhuru anwùhu mee onwiya onye aasò nsò;

2 gbahalèkwaphu l'onye òbù bú òkpòbè abùbù iya: ò dù g'òò nna iya; m'ò bú nne iya; m'ò bú nwa iya kẹ̀ nwoke; nwa iya kẹ̀ nwanyì; nwunne iya nwoke;

3 m'ò kwanu nwunne iya kẹ̀ nwanyì, è-ta alùdua nji; yò búrú iya b'ò nò l'èka; kẹ̀ l'è tò lùdua nji. Odzu egbe onye ono nwekwaru ike; yò gude iya mee onwiya onye aasò nsò.

4 T'è b'ò mekwa onwiya onye aasò nsò l'odzu onye ògò iya; shì ègè ono merua onwiya.

5 “T'èphè ba akpushìjekwa ishì; òphù èphè akpù-shìjekwa èjì-agba èphè; òphù èphè ebujekwa mbo l'èhu èphè.

6 T'èphè dúkwaru Nchileke èphè nsò; k'òphù èphè tẹ̀ emerudu èpha iya. Ishì iya aburú l'òò èphè egwoje ngweja-òkù nù Ojejoje; mbù nri ono, èphè anjẹ Nchileke èphè ono. Òò ya bú; t'èphè búkwaru ndu dù nsò.

7 T'onye achìjeru Nchileke èja ba alùkwa nwanyì, shìwa l'ògba òkpàrà merushiwa onwiya. Òphù ò lùkwa nwanyì, nji iya chìfurú achìfù; kẹ̀ l'onye achìjeru Nchileke èja dúkwaru Nchileke iya lẹ̀ nsò.

8 Unu wotakwa onye achìjeru Nchileke èja l'ò bú onye dù nsò; kẹ̀ l'òò yèbedua agwaru unu Nchileke. T'ò búkwaru onye dùrú unu nsò; kẹ̀lẹ̀ yèbedua, bú Ojejoje, bú onye doru unu nsò búkwa onye dù nsò.

9 “O -buru le nwatibe onye achijeru Nchileke eja wataru ogba okpara; shi ege ono merua onwiya buakwa nna iya b'o meruru. T'a kpokwaa nwata nwanyi obu oku.

10 “T'onye bu onye ishi ndu achijeru Nchileke eja l'unwunne iya; mbu onye a wuru manu l'ishi; bu onye e meru t'o yeje uwe ndu achijeru Nchileke eja; te onye ono ba ahajekwa egbushi iya t'o yagashihu ayagashihu; ophu o lajajekwa uwe iya alaja.

11 T'onye ono ba abahujekwa l'eke odzu ze. T'e b'o dukwa m'o -ruhuru; o bu ru nna iya; m'o bu nne iya nwuhuru; oo-bahu l'eke ono je ome onwiya onye aaso nsọ.

12 T'e b'o lufujekwa alufu l'ulo, du nsọ ke Nchileke; ophu o merukwa ulo obu emeru; ke l'oo manu Nchileke iya b'a wuru iya l'ishi. O kwa yebedua bu Ojejoje.

13 “Te nwanyi, oo-lu bukwaru nwanyi yele nwoke ta zebua.

14 T'e b'o lukwa nwanyi, nji iya ta nokedu; ophu oolukwa nwanyi, a chifuru achifu; m'o kwanu nwanyi, shi l'ogba okpara merua onwiya. Te nwanyi, oo-lu bukwaru nwanyi yele nwoke ta zebua; nwanyi, shi l'ikfu nk'ia;

15 k'ophu unwegirima iya ta budu ndu aaso nsọ. Yo shi ege ono merua ikfu iya. O kwa yebedua, bu Ojejoje bu onye meru iya; yo du nsọ.”

16 Ojejoje abya ekfuru yeru Mosisu; su iya:

17 “Owaa iphe, ii-kfuru Eronu ndo-o: Iphe bu onye bu eri ngu tsube l'ogbo rua l'ogbo, bu onye nweru eke iphe mebyiru iya; t'e b'o byakwa t'o nu Nchileke iya nri.

18 T'iphe bu onye nweru eke iphe mebyiru iya ba byakwa ntse; mbu onye ishi; onye ngvuru; m'o bu onye, nweru eke ehu e-te dzudu iya oke;

19 onye iphe lonwuru okpa lanu; m'o bu eka lanu;

20 onye ekwebe; onye, gbaru l'o bu oha-ikirima; onye iphe eme l'enya; onye iphe eme l'akpo ehu; m'o bu onye a haru ahaha.

21 T'e b'o dukwa onye eri Eronu, bu onye achijeru Nchileke eja, nweru eke iphe mebyiru iya, a-byaje ntse bya ogworu Ojejoje ngweja-oku. Keshinu o nweru eke iphe mebyiru iya t'e b'o kpiritakwa ntse k'ogworu Nchileke iya ngweja-nri.

22 Ole t'o rijekwaru nri, a nuru Nchileke iya; mbu nri ophu du nsọ; me ophu kakota odu nsọ.

23 Ole keshinu o nweru eke iphe mebyiru iya; t'e b'o jenyabejekwa mg-boro ekwa, e gude kpu-buta Eke-Kakota-odu-Nso; ophu oojenyabejekwa enya-ngweja; t'e b'o shi ege ono merua ulo iya ono, du nsọ ono; ke l'o kwa yebedua bu Ojejoje, bu onye emeje ephe; t'ephe adu nsọ.”

24 To du iya bu; Mosisu abya eworu iphe ono l'o ha kfuaru Eronu yele unwu iya; me ndu Izurelu l'ephe ha.

22

Ndu achijeru Nchileke eja yele iphe, du nsọ ke Nchileke

1 To du iya bu; Ojejoje abya ekfuru yeru Mosisu; su iya:

2 “Kfuaru Eronu yele unwu iya t'ephe kwabejekwaru iphe ono, ndu Izurelu doberu iya nsọ ono enya; t'ephe be gude iya merua epha iya ono, du nsọ ono; ke l'o kwa yebedua bu Ojejoje.”

³ Sù ẹphẹ: “L’iphe bụ onye bụ eri unu; tsube l’ogbo sweru ogbo, bụ onye aasọ nsọ, byanyaberu iphe, ndu Ízurẹlu doberu yẹbe Ojejoje nsọ; t’ẹ bufukwa onye ono ebufu l’ifu iya. Ọ kwa yẹbedua bụ Ojejoje.

⁴ “Ọ -buru l’o nweru onye, shi l’eri Ẹronu, iphe, eswe nswe eme l’akpọ-ẹhu; m’ọ kwanu l’iphe alashi iya l’ẹhu; t’onye ono be erikwa iphe, dū nsọ jeye teke ọo-korohu; buru onye ẹ ta asohedu nsọ. Onye denyiru ẹka l’iphe, aasọ nsọ; dū l’ọ bụ odzu; m’ọ kwanu l’ẹhu iya ruru l’iphe-anyinyi;

⁵ m’ọ bụ l’o denyiru iphe, awu l’ẹpho ẹka, bụ iphe, ee-me iya t’ọ buru onye aasọ nsọ; m’ọ bụ l’o denyiru onye aasọ nsọ ẹka; m’ọ bụ l’o nweru iphe ọdo, meru iya; yọ buru onye aasọ nsọ; b’ọ buakwa onye aasọ nsọ.

⁶ Onye denyiru iphe, dū ẹge ono ẹka a-buru onye aasọ nsọ jeye tẹ nchi jihu. T’ẹ b’ọ dukwa iphe, e doberu nsọ, oo-ri; gbahaa l’o gude mini ghua ẹhu.

⁷ Ẹnyanwu -nyihulephu; b’ẹ ta asohakwa onye obu nsọ. Ọ bụ teke ono bẹ onye obu a-watawaru ori iphe, e doberu nsọ; kẹ l’ọo ono bụ nri iya.

⁸ T’ẹ b’ọ rijekwa iphe, nwuhuru anwuhu; m’ọ bụ iphe, anu-egu-egbudu dzugburu adzugbu; t’ẹ b’o shi ẹge ono merua onwiya. Ọ kwa yẹbedua bụ Ojejoje.

⁹ “Tẹ ndu achijeru Nchileke ẹja mejekwa iphe, ya suru t’ẹphẹ meje. Ọ -buru l’ẹphẹ te emedu iya bẹ ẹphẹ e-metakwa iphe, dū ẹji kpua onwẹphẹ; yọ gbushia ẹphẹ. Ọ kwa yẹbedua bụ Ojejoje, bụ onye meru ẹphẹ; ẹphẹ adu nsọ.

¹⁰ “T’ẹ b’ọ dukwa onye ẹ-ta abudu onye eri ndu achijeru Nchileke ẹja, e-ri iphe, e doberu nsọ. T’onye byaru ẹbyee lẹ k’onye achijeru Nchileke ẹja; m’ọ bụ onye byaru iya ozi be erikwa iya.

¹¹ Ọle; ọ -buru l’onye achijeru Nchileke ẹja gude okpoga iya gbata ohu; m’ọ bụ l’a muru ohu l’ufu iya; tẹ ndu onanu rijekwa iya.

¹² Ọ -buru lẹ nwa nwanyi onye achijeru Nchileke ẹja luru onye ẹ-ta abudu onye achijeru Nchileke ẹja; tẹ nwanyi obu be erijekwa iphe ono, dū nsọ ono, aanu ẹ ndu achijeru Nchileke ẹja ono.

¹³ Ọle; ọ -bukwanuru lẹ nwa nwanyi onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono ta mutadu nwa; nji iya anwuhuwa; m’ọ kwanu l’a chifuru iya achifu; yọ laa kẹ nna iya; t’o rijekwa nri ono ẹge o shi erije iya teke ọ bu nwata. Ọle; tẹ onye ẹ ta abudu onye eri ndu achijeru Nchileke ẹja be erikwa iya.

¹⁴ “Onye riru iphe, e doberu nsọ l’amagama; tẹ onye ono kfuakwa onye achijeru Nchileke ẹja ugwo iya; kfuuru nkere-ise tukobe iya.

¹⁵ Tẹ ndu achijeru Nchileke ẹja be emerukwa ngweja, dū nsọ, shi l’ẹka ndu Ízurẹlu, bụ ọphu ẹphẹ nuru Ojejoje;

¹⁶ shi ẹge ono haa tẹ ndu, ẹ ta gbadu nū ria iphe ono, dū nsọ ono; shi iya rita iphe, dū ẹji tukobe onwẹphẹ; buru ndu ikpe nmaru. Ọ kwa yẹbedua bụ Ojejoje, bụ onye meru ẹphẹ; ẹphẹ adu nsọ.”

¹⁷ Ojejoje abya ekfuru yeru Mosisu; sù iya:

¹⁸ “Ọwaa iphe, ii-kfuru Ẹronu yele unwu iya; mę ndu Ízurẹlu l’ẹphẹ ha: Ọ -buru l’onye Ízurẹlu; m’ọ bụ onye laru alala, bu lẹ Ízurẹlu gude iphe bya t’ẹ gwooru Ojejoje ngweja-ukfuru k’iphe, o kweru ukwa iya; m’ọ kwanu iphe, ọ turu obu iya ama kẹ anunu;

¹⁹ t’onye ono kputakwa anu, bụ okee ya, ẹ-ta adudu ẹke iphe mebyiru iya emebi bya. Iphe, oo-gude bya bụ oke-eswi; m’ọ bụ ebyila; m’ọ bụ mkpi; k’ọphu aa-natakwa nū iya unu l’ẹka.

²⁰ Unu be ewotakwa iphe, nweru ntupo gude bya ogwo ngweja obu; kẹ l’ẹ taa natakwa iya unu l’ẹka.

²¹ Onye kputaru eswi; m'ò bụ aturu; m'ò bụ egwu gude bya ogworu Ojejoje ngweja-ehu-agu; t'ò shi ẹge ono medzua iphe, o kweru ukwa iya; m'ò bụ iphe, ọ tūru obu iya ama; t'ò bụkwaru ophu ẹ te nwedu ntupo; k'ophu aa-nata iya ẹya l'eka.

²² Unu ba anujekwa Ojejoje anụ, atsu ishi; m'ò bụ ophu e mekaru iphe; m'ò bụ ophu iphe mebyiru ibe-ehu iya nanu embeyi; m'ò bụ ophu iphe alashi l'ehu; m'ò bụ ophu iphe eme l'akpo-ehu iya. Unu be egudekwa anụ, ọ ẹge ono bya ogworu Ojejoje ngweja-oku l'eli ẹnya-ngweja.

²³ Ọ -buru ngweja, madzu tūru obu iya ama l'anụ; bẹ onye obu nwekwaru ike nū eswi; m'ò bụ aturu, nweru ntupo. Ọle; teke bụ l'ọ - bụ ophu onye ono gude emedzu iphe, o kweru ukwa iya b'ẹ taa natakwa iya ẹya.

²⁴ Unu ba anujekwa Ojejoje anụ, e mekaru iphe l'akpuru-aku; m'ò bụ ophu e tsupyaruru nk'ia etsupya; m'ò bụ ophu iphe lajuru nk'ia alaja; m'ò bụ ophu e bufuru nk'ia ebufu. Unu be emejekwa iphe, ọ ẹge ono l'alị unu-wa.

²⁵ Unu ba anujekwa anụ, shi l'eka onye ohodo; t'ò buru nri, unu anụ Nchileke unu. Lẹ keshinu egbe anụ ono ọ l'ọ bụ anụ, nweru ntupo b'ẹ ta anatakwa iya unu l'eka."

²⁶ Tọ ọ iya bụ; Ojejoje abya ekfuru yeru Mosisu; sụ iya:

²⁷ "A -mụa nwa eswi k'ophungu; m'ò bụ nwa aturu; ọdo nweghu; t'a hajekwaa ya tẹ yele nne iya nọo abalị ẹsaa. Tsube lẹ mboku k'esato tugburu b'e nweru ike kputa iya je anụ t'e gude gwooru Ojejoje ngweja-oku. Teke ono bẹ aa-natakwa iya-a.

²⁸ Unu ba atukojekwa nne eswi yele nwa iya; m'ò bụ aturu yele nwa iya gbua ujiku lanu.

²⁹ "Teke unu egworu Ojejoje ngweja-ekete; unu mejekwa iya l'uzo, ọ mma; k'ophu aa-nata iya unu l'eka.

³⁰ Unu tukokwa anụ, e gude gwoo ngweja obu takota mboku ono. T'ẹ b'ọ dukwa ophu aa-ha t'ọ nọo lufuta l'utsu. Ọ kwa yẹbedua bụ Ojejoje.

³¹ Unu dobekwa ekemu iya; unu emeje iya ememe. Ọ kwa yẹbedua bụ Ojejoje.

³² Unu be emerukwa ẹpha iya ono, ọ nsọ ono emeru. Tẹ ndu Ízurẹlu dobe ẹpha iya nsọ; kẹ l'ọ kwa yẹbedua bụ Ojejoje, bụ onye meru unu; unu adu nsọ;

³³ bya aburu onye dufuturu unu lẹ Íjiputu tẹ ya buru Nchileke unu. Ọ kwa yẹbedua bụ Ojejoje."

23

Ajị, dughbaa iche iche

¹ Tọ ọ iya bụ; Ojejoje abya ekfuru yeru Mosisu; sụ iya:

² "Qwaa iphe, ii-kfuru ndu Ízurẹlu ndọ-ọ: Sụ ẹphe: 'L'qwaa bụ ajị, yẹbe Ojejoje dobetsuaru ndọ-ọ; mbụ ajị, unu a-ra arara l'ọo ya a-bụ ndzuko, ọ nsọ.

³ Ujiku ishinguru bẹ unu e-jeje ozi; mboku k'esaa aburu eswe Sábata, bụ mboku ọtu-ume. Mboku ono a-buru eswe ndzuko ophu ọ nsọ. Unu be ejejekwa ozi mboku ono; kẹ l'ọ bụ mboku ọtu-ume kẹ Ojejoje l'iphe bụ eke unu nọ.

⁴ Qwaa bụ ajị, Ojejoje doberu; mbụ ndzuko, ọ nsọ, unu e-dzukobeje m'ò rua teke e doberu iya.

*Aji Esweta**(Ógú 28:16-25)*

⁵ “ ‘Aji Esweta Ojejoje bu mböku, aa-wataje iya bu l'urenyashi mböku onwa mbu gbaru l'abali iri l'eno.

⁶ O -be le mböku k'iri l'ise l'onwa ono kwaphu; unu agbajeeru Ojejoje Aji Buredi, e te kodu ekoko. Ujiku esaa be unu a-ta buredi, e te yedu iphe, ekoje buredi.

⁷ Mböku mbu l'oge aji ono be unu e-nweru ndzuko, du nsö. T'e b'o dukwa ozi, unu e-jeje mböku ono.

⁸ Ujiku esaa be unu a-nödulephu egworu Ojejoje ngweja-oku. O -be le mböku k'esaa; unu enwee ndzuko, du nsö. T'e b'o dukwa ozi, unu e-jeje mböku ono.

⁹ “ ‘Tö du iya bu; Ojejoje abya ekfuru yeru Mosisu; su iya:

¹⁰ Owaa iphe, ii-kfuru ndu Ízurelu ndo-o: L'ephe -bahulephu l'ali ono, ya abya ephe anunu ono; teke ephe kpataru iphe, e meberu l'ali ono; ephe ewota ukfu lanu l'iphe odungu, ephe kpataru je anu onye achijeru Nchileke aja.

¹¹ T'onye ono, achijeru Nchileke aja ono wota ukfu iphe ono maa Ojejoje l'ifu; k'oplu Nchileke a-nata iya unu l'eka. O bu le nchi-ta-aböhu mböku ötu-ume ono b'ö-ma iya öbu.

¹² Mböku ono, unu a-ma ukfu iphe ono l'ifu Ojejoje ono be unu e-gudekwaphu nwa ebyila, nörü afa lanu, e-te nwedü ntüpo bya egwoo ngweja-ukfuru nu Ojejoje.

¹³ Ngweja nri, a-yi nu a-buru ntü akpe, a gwökoberu manü; yo ji nkwo-eka, e keru üzo iri wota uzi labu, ee-gude gwooru Ojejoje ngweja-oku, mkpö iya du mma. E yekobekwa iya phü mee, jiru konggo labu t'ö buru ngweja-mee.

¹⁴ T'e b'o dukwa buredi, unu a-ta; öphu unu atakwa akpe, a hürü ahühu; öphu unu erikwa öphu nö l'onyingu; gbururu jeye mböku ono, unu e-wotarü Nchileke unu ngweja ono. Ono a-buru iphe, ya törü ökpa iya t'e tsoje tsube l'ögbo sweru ögbo l'iphe bu eke unu bu.

*Aji Ídzü**(Ógú 28:26-31)*

¹⁵ “ ‘Ídzu esaa -swelephu; tsube le nchi-ta-aböhu mböku ötu-ume ono, unu gworu ngweja-amama ono;

¹⁶ teke a nö-dzuleruphu ökporo abali labu l'abali iri; o -rua le nchi-ta-aböhu mböku ötu-ume k'esaa; unu byakwa bya egwooru Ojejoje ngweja-nri, unu e-gude akpe öphungu gwoo.

¹⁷ Unu shi l'eke unu bu wota ishi buredi öbo, e gheru le ntü akpe, jiru nkwo-eka, e keru üzo iri; wota uzi labu, e yeru iphe, ekoje buredi; bya anu t'e gude gwoo ngweja-amama t'ö buru akpuru iphe mbu, a nuru Ojejoje.

¹⁸ Iphe, unu e-yekobefua l'ishi buredi ono bu unwu ebyila esaa, notsuaru afa öphu; bukwaruphu öphu e-ta düdü eke ntüpo nö iya; waa nwa oke-eswi lanu; me ebyila labu. T'e gude anu ono l'ö ha; gude ngweja-nri; me ngweja-mee gwoo ngweja-ukfuru nu Ojejoje; mbu ngweja-oku, mkpö iya du Ojejoje mma.

¹⁹ Unu akputa mkpi lanu gude gwoo ngweja-iphe, du eji; kpütakwaphu unwu ebyila labu, gbagbaaru afa gude gwoo ngweja-öhu-agu.

²⁰ T'onye ono, achijeru Nchileke aja ono woru unwu ebyila labu ono; waa buredi ono, e meru l'akpuru iphe mbu, a kpataru l'ökfu ono maa

Ojejoje l'ifu t'ò buru ngweja-amama. Iphe ngweja ono bu bu ngweja, dù nsò kẹ Ojejoje. T'ò buru onye achijeru Nchileke eja bu onye e-ri iya nù.

²¹ Mboku ono kwaphù bẹ unu e-nweru ndzuko, dù nsò. T'ẹ b'ò dukwa ozi, unu e-je mboku ono l'ò ha. Ono a-buru iphe, a tóru okpa iya t'ẹ tsoje tsube l'ogbo sweru ogbo; unu emeje iya l'iphe bu ẹke unu bu.

²² “ Teke unu akpata iphe, unu meberu l'alì; unu ba akpajekwa iya jia ẹka l'alì. Ophu unu atutujekwa ophu nashihuru ndu akparu iya unu daa l'alì. Unu hajeeru ndu ukpa yeke ndu laru alala ophu daru l'alì. O kwa yẹbedua bu Ojejoje; bya aburu Nchileke unu.”

Ajì Afa Ophungu

(Ógú 29:1-9)

²³ Tò dù iya bu; Ojejoje abya ekfuru yeru Mòsisu; sù iya:

²⁴ “Owaa iphe, ii-kfuru unwu Ízurelu ndo-ò: Sù ẹphe: 'L'iphe bu mboku mbù l'ónwa k'ẹsaa bukwa ẹphe mboku ọtu-ume; mbù mboku, ẹphe e-nweru ndzuko, dù nsò. O -be mboku ono t'ẹ gbua ọpyoku gude karu onyemonye.

²⁵ T'ẹ b'ò dukwa ozi, unu e-jeje mboku ono l'ò ha. Iphe, unu e-mejehia bu l'unu e-gwojeru Ojejoje ngweja-ọku.’ ”

Eswe okfu ugwo iphe, dù ẹjì

(Liv 16:1-34; Ógú 29:7-11)

²⁶ Tò dù iya bu; Ojejoje bya ekfuru yeru Mòsisu; sù iya:

²⁷ “Mboku, ọnwa ẹsaa ono dù l'abalì iri a-bujeru unu Eswe Okfu Ugwo Ejo iphe. Mboku ono bẹ unu e-nwe ndzuko, dù nsò; swia aswiswi; gwoo ngweja-ọku; nù Ojejoje.

²⁸ T'ẹ b'ò dukwa ozi, unu e-jeje mboku ono; kẹ lẹ mboku ono bu Eswe Okfu Ugwo; mbù mboku, unu a-nòdu l'ifu Ojejoje kfua ugwo iphe, dù ẹjì, unu meru.

²⁹ Kẹ l'iphe bu onye ẹ-ta aswìdu aswiswi mboku ono bẹ ee-bufukwa ebufu lẹ ndibe ẹphe.

³⁰ Onye jeru ozi mboku ono bẹ ya e-kwofukwa l'ẹke ndibe ẹphe nọ.

³¹ T'ẹ b'ò dukwa ozi, unu e-je lẹ phuu. Ono a-buru iphe, a tóru okpa iya t'ẹ tsoje tsube l'ogbo sweru ogbo. Unu a-nòdu eme iya iphe bu l'ẹke unu bu.

³² Mboku ono a-buru unu mboku ọtu-ume. Unu swijee aswiswi mboku ono. Unu e-shije l'urenyashi mboku, ọnwa dù l'abalì tete tụa ume jeye l'urenyashi kẹ mboku, ọnwa a-gba abalì iri.”

Ajì Mkpù

(Ógú 29:12-40; Dit 16:13-17)

³³ Tò dù iya bu; Ojejoje abya ekfuru yeru Mòsisu; sù iya:

³⁴ “Owaa iphe, ii-kfuru unwu Ízurelu ndo-ò: Sù ẹphe: 'L'ónwa ẹsaa ono -gbalephu abalì iri l'ise; t'a gbaa Ajì Mkpù kẹ Ojejoje. Iphe, aa-gbaru iya Ojejoje bu ujiku ẹsaa.

³⁵ Mboku mbù; bẹ unu e-nwe ndzuko, dù nsò. T'ẹ b'ò dukwa ozi, unu e-je mboku ono l'ò ha.

³⁶ Ujiku ẹsaa ono; bẹ unu e-gwojeru Ojejoje ngweja-ọku. O -be lẹ mboku k'ẹsato; unu enwee ndzuko, dù nsò; gwokwaaruphu Ojejoje ngweja-ọku. Ndzuko ono bukwa ndzuko, dù nsò. Ọo ya bu t'ẹ b'ò dukwa ozi, unu e-jeje mboku ono l'ò ha.

37 “ ‘Ono bụ aji, Ojejoje doberu; mbụ ophu unu a-ra arara t'ò bụru ndzuko, dū nsò. T'è gwooru Ojejoje ngweja-òku; bụ iya bụ ngweja-ukfuru; ngweja-nri; ngweja-mee; mēwaru ngweja òdo. Ngweja ono l'ò ha bē aa-nòduje egwo lē mbòku, gbaru iya nū.

38 Iphe ono l'ò ha b'a gufukpokwaaru ngweja kē mbòku òtu-ume; bya agufu iphe, unu anuje Ojejoje anunu; gufu lē madzū akfū ugwo iphe, o kweru ukwa iya; gufu iphe unu chīru obu unu l'unu a-nū Ojejoje.

39 “ ‘L'abalī ise l'onwa esaa teke unu kpatatsuaru iphe, unu meberu l'ali; unu agbaaru Ojejoje aji ono ujiku-esaa. Mbòku abahū iya; mē mbòku k'esato iya bē unu a-tūtakota ume ozi.

40 Mbòku mbū l'aji ono bē unu a-hata akpuru oshi, katsua mma l'akpuru oshi, unu wotaru; gbuta igu; mē ekali-oshi, ekwo dū nshinu; waa ekali-oshi wilo. Unu gwota iphe ono gude je anòdu Ojejoje, bụ Nchileke unu l'ifu tee eswa ujiku esaa.

41 Unu gbajekwaru Ojejoje aji ono ujiku esaa afa l'afa. Ono bụ iphe, a tōru okpa iya t'e tsoje tsube l'ogbo sweru l'ogbo. Onwa, aa-gbajē iya bụ l'onwa k'esaa.

42 Yò bụru lē m̀kp̀ù bē unu a-nòduje abalī esaa ono; mbū l'iphe bụ ndu a mūrū lē Ízurēlū a-nòdukotaje lē m̀kp̀ù teke ono;

43 k'ophu iphe bụ ogbo l'ufutaru nū a-maru lē ya meru tē unwu Ízurēlū bua lē m̀kp̀ù teke ono, ya shi lē Íjiputu dufuta ephe ono. Ọ kwa yēbedua bụ Ojejoje; bya aburū Nchileke unu.”

44 Tò dū iya bụ; Mòsisu abya atũko aji, Ojejoje doberu kfukotaru ndu Ízurēlū.

24

Oleta Uròku ono ɛnya (Awụ 27:20-21)

1 Tò dū iya bụ; Ojejoje abya ekfuru yeru Mòsisu; sū iya:

2 “Kfuru ndu Ízurēlū t'ephe wotaru ngu okpobe manū olivū, a tsurū l'ikwe, ee-yeje l'uròku ono; k'ophu ọo-nòduje enwu mkp̄urumkpuru.

3 Tē Éronu yēle unwu iya yeje oku l'uròku ono l'ifu Ojejoje l'ime Ulo-Ékwà Ndzuko ono; mbū l'azū ekwa phū, e gude gebuta Okpoko Ekemu phū. T'ephe mejekwa uròku ono t'ò nwu mkp̄urumkpuru; shita l'urēnyashi jeye l'ut̄su. Tē ndu Ízurēlū dobekwa ekemu-a tsube l'ogbo sweru ogbo.

4 Tē Éronu dozije oku l'uròku ono l'eli iphe, eegvubeje uròku ono, e meru lē mkp̄ola-ododo ono; t'ò nwuje Ojejoje l'ifu mkp̄urumkpuru.

Buredi, e doberu Nchileke nsò

5 “Gudeje nt̄u akpe ghta ishi buredi iri l'ēbo. L'ishi buredi lanū bē ii-yeje nt̄u akpe, jiru nkwo-ēka, e keru ụzo iri wota uzi labū.

6 Nggu eworu buredi obu doo okpa labū l'eli teburu ono, e gude okpobe mkp̄ola-ododo mee ono dobe Ojejoje l'ifu. Ishi buredi ishingū l'ekalanu; ishi buredi ishingū ophu l'ēka iya ophu.

7 Nggu abya eworu okpobe insensu doo l'okpa l'okpa; t'ò bụru iphe, nò-chiru ɛnya buredi ono; t'e gude iya gwooru Ojejoje ngweja-òku.

8 Iphe bụ mbòku òtu-ume, sweru esweswe bē Éronu e-dozije iya l'ifu Ojejoje. Yò bụru ndu Ízurēlū bē ọo-nòdu emeru iya; t'ò bụru ogba-ndzū, a-nò gbururu jeyewaru.

9 “Buredi ono bu Éronu yelee unwu iya nwe iya. T'ephē nɔdujekwa l'ēke du nsɔ taa ya; kē l'ɔ du nsɔ nshinu; buru òkè iya nk'ephē lē ngweja, aakpɔ ɔku anɔ Ojejoje jeye lē tutu yoyo.”

Onye kfubyiru epha Ojejoje

10 Yo nweru nwoke, nne iya bu onye Ízurelu; nna iya aburu onye Íjiputu, ephē lē ndu Ízurelu yi. A nɔnyaa; ɔgu adaru yelee onye Ízurelu ono l'odu ndu Ízurelu ono.

11 Onye ono, nne iya bu onye Ízurelu ono ekfubyishilaha epha Ojejoje. A kpɔta iya kpɔ-jeru Mosisu. Epha nne nwata ono bu Shelomitu, bu nwatibe Dibiri l'ikfu Dánu.

12 A kpɔta iya je atɔ-chia; kwabɛru Ojejoje t'ɔ karu ephē iphe, bu uche iya.

13 Tɔ du iya bu; Ojejoje abya ekfuru yeru Mosisu; sɔ iya:

14 “Kpɔta onye ono, kfubyiru epha yēbe Ojejoje ono kpɔfu l'odu ndu Ízurelu. Tē iphe bu ndu nuru teke ookfubyi epha iya ono; byabē iya ēka l'ishi; tē ɔha wɔ-lihu; tɔ-gbua ya lē mkpuma.

15 Kfuru ndu Ízurelu: L'iphe bu onye kfubyiru epha Nchileke bukwa onye ono e-vuru iphe, tso iya nɔ.

16 Iphe, bu onye kfubyiru epha Ojejoje bē ee-gbukwa egbugbu. Tē ɔha zefutakwa tɔ-gbua onye ɔbu lē mkpuma. Onye ɔbu -buru onye laru alala; m'ɔ bu onye a mɔru lē Ízurelu; o -kfubyia epha yēbe Ojejoje; t'e gbukwaa ya egbugbu.

17 “Iphe, bu onye gburu madzɔ; t'e gbukwaa yēbedua.

18 Iphe, bu onye gburu anumanu onye ɔdo t'ɔ kfukwaa ugwo iya. T'ɔ bukwaru ɔphu nɔ ndzɔ bē oo-gude dochia enya ɔphu nwɔhuru nɔ.

19 “Madzɔ -yee ibe iya ɔru l'ehu; t'e yekwaa ya phɔ ɔru l'ēke o yeru onye ɔphu.

20 Madzɔ -gbajia madzɔ ibe iya ɔkpɔ; t'a gbajilatakwa iya phɔ. Teke ɔ bu enya b'ɔ meru; yɔ pyahu onye ɔbu; t'e mekwaaphu tē nk'iya pyahulata iya. ɔ -buru eze b'ɔ chikworu onye ono; t'e chikwolatakwa iya phɔ. ɔ bu ēge o mekaberu onye ɔdo iphe bu ee-mekatabekwa iya phɔ.

21 Onye gburu anɔ madzɔ ibe iya; t'ɔ kfukwaa ugwo iya. ɔ -buru l'ɔdo madzɔ b'ɔ gburu t'e gbukwaaphu yēbedua.

22 Ekemu-a bē nɔdu swiru ndu a mɔru amumu lē Ízurelu yelee ndu laru iya alala. ɔ kwa yēbedua bu Ojejoje; bya aburu Nchileke unu.”

23 Mosisu ekfutsuaru iya ndu Ízurelu; ephē akpɔta onye ono, kfubyiru epha Nchileke ono; kpɔfu l'odu ndu Ízurelu; je eworu iya tɔ-gbua lē mkpuma. Ndu Ízurelu eshi ēge ono mee iphe, Ojejoje tɔru Mosisu ekemu t'ephē mee.

25

Afa ɔtuta-ume

(Dit 15:1-11)

1 Tɔ du iya bu; Ojejoje abya ekfuru yeru Mosisu l'eli Ugwu Sáyinayi; sɔ iya:

2 “Kfuru unwu Ízurelu; sɔ ephē: Teke unu bahɔleruphu l'alì ono, ya abya unu anunu ono; unu hajekwa-a alì ono t'ɔ nɔoru Ojejoje afa ɔtuta-ume.

³ Unu mebeje iphe l'alì unu afa ishingū; unu akòchajee mgbo vayinu unu akòcha afa ishingū; wò akpuru iya.

⁴ O -be l'afa k'èsa; a haa alì ono t'ò tuta ume. Ono bụ afa otuta-ume kẹ Ojejoje. Unu be emebekwa iphe l'alì unu afa ono; ophu unu akòchakwa mgbo vayinu unu.

⁵ Unu be ejejekwa okpata iphe, daru ẹda. Teke oshi vayinu, ẹ te mekwadu emekwa mīru amīmī; unu ba awotakwa iya. Ishi iya bụ l'afa ono bẹ alì ono atuta ume.

⁶ Iphe, alì mītaru l'afa onanu, alì atuta ume ono a-buru unu nri; buru kẹ ndu ohu unu; mẹ kẹ ndu ozi, unu butaru ebuta; mẹ ndu laru alala, unu l'ephē bu.

⁷ O kwaphu iphe shi l'alì ono a-buru nri unu elu unu; mẹ k'unwu anu egu, bu l'alì unu."

Afa eswe-aji

⁸ "Unu gūa afa otuta-ume gūta afa ẹsaa; mbu afa ẹsaa ẹsaa ugbo ẹsaa. Afa otuta-ume ẹsaa ono bụ iphe, ọo-dụ bụ ukporo afa labu l'afa teteē.

⁹ Onwa k'ẹsaa -dulephu l'abalì iri, bụ iya bụ Eswe Okfu Ugwo Ejo iphe; nggu ezia t'ẹ gbua upyoku gude jedzuru l'alì unu.

¹⁰ Unu edoo afa k'ukporo ẹbo l'iri nsọ; unu araa ya arara t'onyenonu nweru onwiya l'alì ono gbua mgburumgburu. Afa ono a-buru unu afa eswe-aji; teke iphe bụ onyenonu e-nweru alì iya; lakfu ndibe iya.

¹¹ Tẹ afa k'ukporo ẹbo l'iri ono bukwaru unu afa eswe-aji. Unu be emebekwa iphe l'alì; ophu unu 'ejejekwa okpata ophu daru ẹda l'afa ono; m'ò bụ ophu mītaru lẹ vayinu, ẹ ta kòchadu akòcha.

¹² Keshinu afa ono a-buru unu afa eswe-aji; unu dobekwa iya nsọ. O bụ iphe, daru ẹda l'alì ono bẹ unu e-ri l'afa ono.

¹³ "O -rua l'afa eswe-aji ono; t'onyenonu je enweru alì iyare.

¹⁴ "O -buru l'o nweru iphe, i reru madzụ ibe ngu; m'ò kwanu l'o nweru iphe, madzụ ibe ngu zutaru ngu l'ẹka; unu mekwaa ya t'ẹ b'ò dū onye e-ri ibe iya uru.

¹⁵ Onye azu onye ọdo alì a-nodu azu iya l'ele ẹnya l'afa ole, alì obu nwaru k'ophu a gbaru afa eswe-aji. Onye ophu ere erere elekwaaphu ẹnya l'afa ole, aa-nofua temanu yọ laphu iya azu l'ẹka.

¹⁶ Teke bụ l'oo-te ẹnya temanu yọ rua afa ẹhu-otso-ena; aswa alì obu aha nshinu. Teke bụ l'ẹ too tedu ẹnya temanu yọ rua afa ẹhu-otso-ena ọdo; nggu egbuzita aswa iya; kẹ l'iphe, ọ kwata azuta ngu bụ iphe, ọo-kota l'ẹke ono l'oge, phoduru nū.

¹⁷ T'ẹ b'ò dukwa onye ophu e-rita ibe iya uru. Iphe, unu e-mejehia bụ t'unu tsuje Nchileke unu egvu. O kwa yẹbedua bụ Ojejoje; bya aburu Nchileke unu.

Iphe, ọtsu l'ẹhu l'afa k'èsa ono

¹⁸ "Oo ya bụ t'unu mejekwa iphe, ya toru okpa iya sū t'ẹ tsoje. Unu emeje iphe, ya tūru l'ekemu; k'ophu unu e-buru l'alì ono; t'ẹ b'ò dū iphe, e-me unu.

¹⁹ Oo ya bụ; alì emehulahaa iphe, e meberu iya; unu erijilahaa ẹpho; buru iya lẹ domangu-rimangu.

²⁰ "Unu a-jikwaru: 'Bū ngunu bẹ unu e-ri l'afa k'èsa obu; m'o -nwedu iphe, unu meberu l'alì; to nwe iphe, unu a-kpata akpata?'

²¹ L'afa k'ishingu ono bẹ ya a-goru onu-oma iya nū unu; k'ophu alì ono e-mehu iphe, e-dzuru unu afa ẹto.

22 Teke o beru l'afa k'eshato; unu awata okobe iphe l'alì. Yò buru iphe, unu kotahawaru bẹ unu a-nodu eri jeye l'afa kẹ tete teke unu a-kpata iphe, unu meberu."

Ege ee-shije gbafuta iphe, e reru erere

23 "Tẹ b'ò dukwa onye e-reje alì iya nre-lanu; kẹ l'alì bukwa yebedua nwe iya. Unubedua bụ abyabya bẹ unu byaru. Yò buru anunu bẹ ya nuru iya unu t'unu buru.

24 L'iphe, bụ alì unu l'ò ha; unu hajekwaa alì, e reru erere t'onye odungu shi nweru iya nù gbata iya.

25 "Q -buru lẹ nwunne ngu bẹ ukpa guderu; k'ophu o butaru alì iya ree; t'onye a-bya ogbata alì ono bukwaru onye yele iya bụ okpobe abubu.

26 Q -buru l'onye obu te nwedu onye e-je ogbata alì ono; yebedua emekochaa bya enweru iphe oo-gude gbata iya;

27 t'ò gbakokwaa afa ole, swewaru nù keshinu teke o reru iya; kfuà onye o reru alì ono ugwo afa ophu ẹ t'ò kodua ya; laphu azu l'alì iya.

28 Q -buru l'onye obu ta madu ọzo, oo-shi gbafuta iya; tẹ alì ono, o reru ono nodukwa l'eka onye zuru iya nù jeye l'afa eswe-aji. O -rua l'afa eswe-aji; tẹ onye zuru iya nù haa ya; tẹ onye ono, nwe iya nù ono laphu azu l'alì iya.

29 "O -nweru onye reru ulo ebubu lẹ mkpukpu, e gude upho-mkpuma; kpụ-phae mgburumburu; b'o nwekwaru ike gbata iya l'afa ono, o reru iya ono. Q bụ l'afa ono bẹ oo-gbata iya.

30 Teke bụ l'ẹ tọ gbatadu iya jeye afa agvù; ọo ya bụ l'ulo ono, nọ lẹ mkpukpu, a kpụ-phae mgburumburu ono a-buwaruru k'onye zuru iya nù gbururu jeye. Ẹ ta natakwa iya ẹya l'afa eswe-aji.

31 Obenu l'ulo ndu ophu nogbaa lẹ mkpukpu ndu ẹ te gudedu upho-mkpuma; kpụ-phae mgburumburu bụ ege eemeje oma egu bẹ ee-meje iya. Yebedua bẹ aa-gbatajẹ agbata. O -rua l'afa eswe-aji; onye zuru iya nù akufu iya ẹka.

32 "A -bya lẹ mkpukpu kẹ ndu Lívayi; tẹ ndu Lívayi gbatajekwa ulo, nọ iya nù teke dụ ẹphe mma.

33 Q -buru l'onye Lívayi ta adudu ike gbata ulo, o reru lẹ mkpukpu ndu Lívayi l'eka onye zuru iya nù; o -rua l'afa eswe-aji tẹ ulo ono laphukwa iya azu l'eka. Ishi iya aburu l'iphe bụ ulo, nọ lẹ mkpukpu ndu Lívayi bukwa iphe ẹphe l'ẹke ndu Ízurelu nọ.

34 Tẹ b'ò dukwa iphe, e-me t'ẹphe ree alì ẹke ẹphe echeje aturu ẹphe; mbu ophu nọ lẹ mkpukpu ẹphe; kẹ l'ono bụ okè-iphe ẹphe gbururu jeye lẹ gbururu."

Ugwo, eeje ndu ukpa

35 "Q -buru l'onye Ízurelu ibe ngu bẹ ukpa byaru; tọ duhe ike onu onwiya nri; yejeru iya ẹka ege ono, eeyejeru onye laru alala; m'ò bụ onye byaru abyabya ono; k'ophu ọo-dụ ike buru l'obutobu unu ege o bu iya.

36 Ba anatajekwa iya o-muru-nwa. Tsuje-chia Nchileke ngu egvu; k'ophu nwanna ngu ono a-dụ ike bunyabe ngu.

37 Be ejekwa iya ugwo okpoga; sù t'ò tukwaseru ngu iya iphe; ophu i lekwa ẹnya uru lẹ nri, i reru iya.

38 Q kwa yebedua bụ Ojejoje; bya aburu Nchileke unu, bụ onye dufutaru unu l'alì Íjiputu tẹ ya nù unu alì Kénanu; buru Nchileke unu.

Ohu onweru onwiya

³⁹ “Q-buru l'onye Ízurelu ibe ngu, nggu l'iya bu obutobu be ukpa guderu; k'ophu o woru onwiya ree ngu; be emekwa iya t'o jejeru ngu ozi l'ò bu ohu.

⁴⁰ Dobechia ya l'ò bu onye i buru ozi; m'ò bu onye byaru abyabya; t'ò jeeru ngu ozi ege ono jeye l'afa eswe-aji.

⁴¹ O -rua teke ono; nggu ahaa ya; haa jeye l'unwu iya; t'ò lakfu ndibe ephe; lakfu òkè-iphe nna iya.

⁴² Lè keshinu ndu Ízurelu bu ohu nk'iya, ya shi l'alì Íjiputu dufuta b'e te erekwe ephe t'ephe buru ohu.

⁴³ Ba adukwaru onye Ízurelu ibe ngu ehuka; nggu atsujekwa Nchileke ngu egvu.

⁴⁴ “Ndu unu a-gbajè ohu; unwoke l'unwanyị; bukwaru ndu ohodo-a, nò-pheru unu mgburumgburu-a. Ono kwa ndu unu a-gbajè ohu ndono.

⁴⁵ Ndu òdo, unu a-gbajèfua ohu bu ndu byaru abyabya, unu l'ephe tuko buru; m'ò kwanu unwu, ephe nò l'alì unu mụshia. Unu -gbaa ephe ohu; unu enwewaruru ephe.

⁴⁶ Ndu onanu be unu e-me t'ephe buru òkè-iphe, unu ketaru unwu unu; t'ephe buru ohu ephe gbururu jeyewaru. A -bya lè ndu nk'unu, bu unwu Ízurelu; unu ba adukwaru ephe ehuka.

⁴⁷ “Q -buru l'onye laru alala; m'ò bu onye byaru abyabya, unu l'iya tuko buru nonyaaru bya enweru iphe; onye Ízurelu ibe ngu yèlè iya bunyabe adaa ukpa bya eworu onwiya ree onye ono, laru alala ono; m'ò kwanu l'ò woru onwiya ree abubu onye ono, laru alala ono;

⁴⁸ b'e nwelekwaru-a ike gbafuta iya. Onye abubu iya nanu nwekwaru ike gbafuta iya.

⁴⁹ Tè nwunne nna onye obu; m'ò bu nwa nwunne nna iya; m'ò bu onye òdo, ephe l'iya bu abubu jekwa je agbafuta iya. Q -buru l'onye obu nonyaaru bya enweru iphe k'ophu òo-dù ike gbafuta onwiya; tè onye obu gbafutakwa onwiya.

⁵⁰ Tè yèlè onye gbaru iya ohu gbakokwaa afa ole ò dù tsube l'afa, a gbaru iya ohu jeye l'afa eswe-aji. T'e tsube l'iphe, onye o-gburu-mita ejetaje l'uboku; gbakoo okpoga afa, wuduru nu; karu iya iphe, oo-kfu; gude gbata onwiya.

⁵¹ Q -buru l'afa, ghuduru nu hakwadu nshinu; t'onye ono keta okpoga ono, o shi gude ree onwiya ono ophu kwata ka nshinu kfu gude gbata onwiya.

⁵² Teke ò -bukwanu l'afa, ghuduru nu habewa t'ò rua l'afa eswe-aji; t'ephe l'iya gbakoo ya; t'ò kfu kè afa ole, ghuduru nu; gbata onwiya.

⁵³ T'e mejekwa onye ono ege eemeje nwozi, e butaru ebuta afa l'afa. T'e letakwa enya tè onye ono, ò nò l'èka ono ba dukwaru iya ehuka.

⁵⁴ “Q -buru l'è te eshidu ege ono gbafuta iya; t'a hakwaa yèlè unwegirima iya m'ò rulephu l'afa eswe-aji.

⁵⁵ Ishi iya aburu lè ndu Ízurelu bu ohu iya. Ephe bu ohu iya, ya dufutaru lè Íjiputu. Q kwa yèbedua bu Ojejoje; bya aburu Nchileke unu.”

26

Nggo, ee-bu onye, anuru Nchileke okfu

(Dit 7:12-24; 28:1-14)

¹ T'è b'ò dukwa agwa; m'ò bu ntèkpe, a pyiru apyipyi; m'ò bu mkpuma, a kpòberu l'ò bu itso, unu e-dobe l'alì unu. T'è b'ò dukwa mkpuma, a pyiru

apyjpyi, unu ee-dobe l'alì unu; wata iya ọ́baru eja. Ọ́ kwa yẹ́bedua bụ́ Ojejoje; bya abụ́ru Nchileke unu.

² “Unu dobeje mbokụ ọ́tu-ume iya iche; unu akwabẹ́je ụ́lọ iya, dụ́ nsọ́ ugwu. Ọ́ kwa yẹ́bedua bụ́ Ojejoje.

³ “Ọ́ -bụ́ru l'unu eme iphe, ya t́rú ọ́kpa iya; bya edobe ekemu iya; l'eme iya ememe;

⁴ bẹ́ ya a-nọ́du achíru unu mini l'oruberu iya. Iphe, e meberu l'alì e-mehu emehu; oshi, nọ́ l'ẹ́gu amìshi nebyi l'oruberu iya.

⁵ Iphe a-nọ́du emehuru unu nshinu; k'ọ́phu bụ́ l'unu a-nọ́du etsu balì jeye; ọ́gè ọ́wọ́ akpúru vayínu erua. Unu egude ọ́wọ́ akpúru vayínu jeye; ọ́gè omebe iphe l'alì erua ọ́dọ. Unu a-nọ́du eri nri; l'eriji ẹ́pho; buru l'alì ono lẹ́ domangu-rimangu.

⁶ “Ya e-me t'unu buru l'ẹ́hu-agu l'alì ono; k'ọ́phu bụ́ l'unu a-zẹ́ azẹ́; tọ́ dụ́ onye eye unu egwu. Ya e-me t'ẹ́jọ́ anụ́ ẹ́gu chíhu l'alì ono; ọ́phu ọ́gu ta byadụ́ bya ada l'alì ono.

⁷ Unu a-chì ndu ọ́hogu unu; gbushia ẹ́phe.

⁸ Unu -dụ́ ise; unu achia ụ́kporo madzụ́ ise. Teke unu dụ́ ụ́kporo ise; unu achia ụ́nu ụ́kporo madzụ́ l'ise. Unu e-gude nkogo gbushigee ndu ọ́hogu unu.

⁹ “Ya a-nọ́du eleta unu ẹ́nya; mee unu t'unu zùà azùzù kabaa l'igwe. Ndzụ́, unu l'iya gbaru bẹ́ ya e-me t'ọ́ nguru anguru.

¹⁰ Unu a-nọ́duje eri iphe, unu kpataru jeye unu akpata k'ọ́phungu; k'ọ́phu bụ́; a -nọ́nyaa; unu achìshilaha akahụ́ iya; k'ọ́phu unu e-wobata k'ọ́phungu.

¹¹ Ya a-bya; unu l'iya eburu eburu; ọ́phu unu 'adùhedu iya oyi.

¹² Ya a-nọ́du ejephe ejephe l'ẹ́ke, unu nọ́; bụ́ru Nchileke unu; unu abụ́ru ndibe iya.

¹³ Ọ́ kwa yẹ́bedua bụ́ Ojejoje; bya abụ́ru Nchileke unu, bụ́ onye dufutaru unu l'alì Íjiputu; t'unu ba bụ́heru ohu ndu Íjiputu. Ya mebyiwaru ike ono, ẹ́phe shì gude mee t'unu bụ́ru ohu ẹ́phe ono; shì ẹ́ge ono mee unu t'unu phafuta ishi.”

Aphụ́, aa-nụ́ onye kwefuru ikè

(Dit 28:15-68)

¹⁴ “Ọ́ -bụ́ru l'unu ta ngabẹ́duru iya nchì; unu te eme iphe, ya sùru tẹ́ unu meje l'ọ́ ha;

¹⁵ mbụ́; ọ́ -bụ́ru l'unu ta gubedu iphe, ya t́rú ọ́kpa iya iphe; k'ọ́phu unu woru iphe, ya t́rú l'ekemu mee; yọ́ bụ́ru iphe-mmanu; unu te emeje iphe, ya sùru t'unu meje l'ọ́ ha; shì ẹ́ge ono woru ndzụ́, unu l'iya gbaru mebyia;

¹⁶ bụ́kwa iphe, ya e-me unu ndọ́-ọ́: Ya e-me t'unu wata ọ́tsu egwu; ụ́kwaranta alọ́laha unu yeje ejo ẹ́hu-ọ́ku, e-woru unu ẹ́nya mebyishia; ndzụ́ unu alaa kẹ́ mmanu. Unu -kọ́be iphe l'alì; yọ́ bụ́ru iphe-mmanu; kẹ́ l'ọ́ ndu ọ́hogu unu e-ri iya.

¹⁷ Ya a-swínwuru unu ifu; ndu ọ́hogu unu emekputa unu l'ọ́gu. Ndu unu dụ́ ashì achìlaha unu; unu agbalahaa ọ́sọ́ teke ẹ́ tọ́ dọ́du onye achì unu.

¹⁸ “Ọ́ -bụ́ru lẹ́ ya metsuaru unu ono; unu ta angaru iya nchì; bẹ́ ya e-me unu iphe, ha l'ọ́ bụ́ ono ugbo ẹ́saa gude nua unu aphụ́ k'iphe, dụ́ ẹ́ji unu.

¹⁹ Ya e-me t'unu kubuhu onwunu ekuku; mbụ́ mee akpamigwe, unu vu l'ishi t'ọ́ dụ́ l'ọ́ bụ́ igwè; bya emee alì unu t'ọ́ dụ́ l'ọ́ bụ́ ope.

²⁰ Ike, unu gude kọ́ọ́ alì a-bụ́ru unu kẹ́ mmanu; kẹ́ l'alì te nwedụ́ iphe, oo-meta; tẹ́manu bẹ́ oshi-ọ́mì, gvuru l'alì ono a-mì-buhu mebyi.

21 “O -būru l'unu emekwaphu iphe, ya sūru t'unu be emejeshi; jika l'unu ta angadūru iya nchị bẹ ya e-gude iphe-ẹhuka, ka iphe, dū ẹji, unu meru ugbo ẹsaa nūa unu aphū.

22 Ya a-chīru anū-ẹgu-egbudu ye t'ọ bya eripyabe unu; t'ọ gbaḅe unu ẹka unwegirima unu; tuko elu unu tagbushia; mee; unu ta abahēdu ishi; esu-ūzo unu adaburu ophorokpo.

23 “E -meebe unu iphe ono l'ọ ha; unu ta agbanwe; l'emekwaphu iphe, ya sūru t'unu be meshi;

24 bẹ ya e-me unu iphe, ya ta g'emedu; mbū gude iphe-ẹhuka, ka iphe, dū ẹji, unu meru ugbo ẹsaa nūa unu aphū.

25 Ya a-ha tẹ ọgu dakfu unu; gude iya gwata unu ụgwō ọgba-ndzū ono, unu mebyiru ono. Unu -dzukobelephu lẹ mkpūkpu unu; ya emee t'ejo iphe-ememe dakfu unu; shi ẹge ono woru unu yee ndu ọhogu unu l'ẹka.

26 Ya a-nōchi unu ụzo nri; k'ọphu bụ l'unwanyi iri e-gudeje ite lanū shia iphe. Ẹphe egude iphe, eegudeje atū ẹra iphe keeru iya unu; unu -rigege ya; ẹpho te ji unu.

27 “O -būru lẹ mu metsuaru unu iphemiphe ọbule ono; unu emekwaphu iphe, ya sūru t'unu be eme;

28 bẹ ya e-gude ẹhu-eghughu mee unu iphe, ya ta g'emedu unu; mbū gude iphe-ẹhuka, ka iphe, dū ẹji, unu meru ugbo ẹsaa nūa unu aphū.

29 Ono teke unu a-wata ori anū ụnwu unu unwoke; mẹ anū ụnwu unu ụnwanyi.

30 Ya e-mebyishi ẹke unu agwajẹ nte; nwutsushia ẹnya-ngweja ẹke unu aakpoje insensu ọku. Ya a-tukwashi odzu unu l'eli nte unu, bụhukwaphu odzu l'onwiya. Unubēdua adū iya oyi.

31 Ya e-me mkpūkpu unu t'ọ dabugbaaru ophorokpo. Ya emee ụlo unu, dū nsọ t'ọ būru okorobo ụlo. Teke ono bẹ mkpọ ngweja, unu gworu ta byadū l'adū iya mma.

32 Alị ono bẹ ya e-me t'ọ daburu ophorokpo; k'ọphu bụ lẹ ndu ọhogu unu, bụ ndu e-buchi iya nū bẹ ọo-dū biribiri.

33 Ya a-tūka unu nanū nanū l'iphe bụ mbakeshi. Yọ būru nkogo bẹ ya a-mīta gude tsoru unu. Alị unu bẹ ẹgbara a-kfū. Iphe, bụ mkpūkpu unu l'ọ ha adaburu ochobo.

34 Teke ono bẹ ẹhu a-wata ọtso alị ono ẹna lẹ ya atuta ume; mbū teke ono, ọ daburu ochobo ono. Unubēdua anọdu l'alị ndu ọhogu unu ono. Teke ono bẹ alị ono a-nọdu ete ẹswa lẹ ya atuta ume.

35 Teke ono, alị ono daburu ochobo ono bụ ume bẹ ọotuta; kẹ l'ẹ to shidu atūtajekwadu ume l'afa ọtuta-ume unu teke unu shi būru iya.

36 “A bya lẹ ndu ọphu wuduru nū l'unu; ndu onanu bẹ ya e-me tẹ mejji tọfu ẹphe l'alị ndu ọhogu ẹphe; k'ọphu bụ lẹ mkpēkwo -mee ụkporo; ẹphe eye ọkpa l'oso l'ọ bụ ndu e gude nkogo l'achi. Ẹphe a-nọdu ada l'ẹ ba dū onye achị ẹphe ọso.

37 Ẹphe e-vukotaje ibe ẹphe daa l'ọ bụ ndu e gude nkogo l'achi; l'ẹ b'ọ dū onye achị ẹphe. T'ọ bụhe l'unu a-dūkwadu ike ovudo ndu ọhogu unu l'ifu.

38 Unu a-nwūshihu l'alị ndu ọhodo. Yọ būru alị ndu ọhogu unu e-ri unu ishi.

39 Nwa ndu ọphu phoduru nū l'unu a-nọdu eyifu eyifu l'alị ndu ọhogu unu. Yọ būru iphe, dū ẹji, ẹphe meshiru; mẹ ọphu nna ẹphe oche phe meshiru bẹ ẹphe e-gude yifu ono.

⁴⁰ “Q -būru l'ēphe kōshiru iphe, dū ēji, ēphe meshiru yēle iphe, dū ēji, nna phē oche meshiru; mē emeswe, ēphe mesweshiru iya yēle ememe, ēphe emeje iphe, ya sūru t'ēphe be meshi,

⁴¹ bū iphe, meru; ya emee ēphe iphe, ya t'e g'emedu ēphe; chiru ēphe je eye l'alī ndu ohogu ēphe. Q -būru l'ējo ōkpoma ēphe ono bē ēphe e-wozita alī; bya akfua ūgwo iphe, dū ēji, ēphe meshiru;

⁴² bē ya a-nyatakwa-a ndzū yēle Jékōpu gbaru; nyata ndzū yēle Áyizaku gbaru; nyata ndzū yēle Ébirihamu gbaru; nyatakwaphū alī ono.

⁴³ Obenu l'alī ono bē ēphe a-ha t'ō daburu ochobo; gude ēhu-ōtso-ēna tūta ume. Ono teke ēphe a-kfū ūgwo iphe, dū ēji, ēphe meru; kē l'ē tō dūdu iphe, ēphe guberu iphe, ya tūru l'ekemu; wafua l'ēphe woru iphe, ya tōru ōkpa iya sū t'e tsoje mee; yō dūkota oyī.

⁴⁴ Ole ēge ō dū; ēge ō dū bē teke ono, ēphe a-nōdu l'alī ndu ohogu ēphe ono bē ya ta ajikakwa ēphe; ōphu ya edobekwa ēphe l'ō bū ndu dū oyī; kē tē ya mebyishikota ēphe l'ēphe ha; mebyia ndzū, ēphe l'ia gbaru; kē l'ō kwa yēbedua bū Ojejoje; bya abūru Nchileke ēphe.

⁴⁵ Ole ya e-gude ōkfu ēhu ēphe nyata ndzū yēle ndu ndiche ēphe gbaru; mbū ndu ono, ya shi l'alī Íjiputu dufuta; iphe bū mbakeshi egude ēnya ēphe phū iya ono; k'ōphu ya a-būru Nchileke ēphe. Q kwa yēbedua bū Ojejoje.”

⁴⁶ Ono kwa iphe, Ojejoje tōru ōkpa iya ndono; mē iphe, ō tūru l'ekemu; waa ekemu, o shi l'ēka Mōsisu tūaru ndu Ízurelū l'eli Ugvu Sáyīnai.

27

Okweta Ojejoje ukwa iphe

¹ Tō dū iya bū; Ojejoje abya ekfuru yeru Mōsisu; sū iya:

² Kfuaru unwu Ízurelū; sū ēphe: “Q -būru lē madzū riru angū lē ya e-woru madzū nū Ojejoje; t'ō kfūkwa ūgwo l'ishi onye ōbu.

³ “Q -būru nwoke, nōwaru tsube l'ūkporo afa rua ūkporo afa ēto; bū ūkporo mkpōla-ōcha ēbo lē mkpōla-ōcha iri bē aa-kfū l'ishi iya. T'ō būkwaru iphe eegudeje átū ēra iphe l'eze-ūlo Nchileke b'ee-gude tūa ya.

⁴ “Q -būru nwanyi; bū ūkporo mkpōla-ōcha lē mkpōla-ōcha iri bē aa-kfū l'ishi iya.

⁵ “Q -būru nwokoro, nōru tsube l'afa ise jeye l'ūkporo afa; bū ūkporo mkpōla-ōcha bē aa-kfū l'ishi iya. Q -būru nwanyi; bū mkpōla-ōcha iri.

⁶ “Q -būru nwata nwoke, nōru tsube l'ōnwa lanū jeye l'afa ise; bū mkpōla-ōcha ise bē aa-kfū l'ishi iya. Q -būru nwata nwanyi; bū mkpōla-ōcha ēto.

⁷ “Nwoke, kariwaru ūkporo afa ēto bū mkpōla-ōcha iri l'ise bē aa-kfū l'ishi iya. Teke ō bū nwanyi; bū mkpōla-ōcha iri.

⁸ “Q -būru l'onye ono, riburu angū ono akpa nri; k'ōphu bū l'ē tō dūdu ike ōkfu iphe, a sūru t'ō kfua; t'ō duru onye ōbu, o riru angū iya ōbu; dujeru onye achijeru Nchileke ēja. Onye ono, achijeru Nchileke ēja ono elee ya ēnya; kōoru iya iphe, ōo-kfū. T'ō būru ēge ike onye ono, riburu angū ono ha b'ee-gburu iya t'ō kfua.

⁹ “Q -būru l'ōo anū bē madzū riburu nte lē ya a-nū Ojejoje; mbū anū, gbaru iya nū; iphe, bū anū, a nūru Ojejoje ēge ono dūkotaakwa nsō.

¹⁰ T'ē b'ō wotakwa anū ōdo dochia ēnya iya. T'ē b'ō wotakwa anū ōdo ka ēji; m'ō bū ōphu ka mma gude gbanweta anū onanu, o riburu angū lē

ya a-nu ono. Q -buru l'o gude anu ṣo gbanweta iya be anu ophu o gude gbanweta yeḷe anu, o jeru agbanweta tṣkookwa buru anu, du nsṣ.

¹¹ Obenu; o -buru l'iphe, o riburu angu le ya a-nu bu anu, aasṣ nsṣ; mbu anu ophu e tee gudejedu egworu Ojejoje eja; t'a kpṣtakwa anu obu kpṣ-jeru onye achijeru Nchileke eja.

¹² T'onye ono, achijeru Nchileke eja ono lee ya enya; maru m'o du mma; t'e tṣ dudu. Q bu iphe onye ono, achijeru Nchileke eja ono sṣkpeleruphu t'ṣ kṣua be ṣo-kṣu.

¹³ Q -buru l'onye nwe iya nu b'o du t'o gbata iya; t'e onye ono kee aswa iya uzo ise; wota ṣkṣ lanu tṣkwase l'aswa iya kṣua; gude gbata iya.

¹⁴ "Q -buru le madzu woru ulo iya nu t'o duru Ojejoje nsṣ; buṣwa onye achijeru Nchileke eja e-kṣu me ulo ono: ?ṣ du mma; t'e tṣ dudu. Q bu iphe, onye achijeru Nchileke eja suru l'ṣo aswa iya; bu aswa iya.

¹⁵ Q -buru l'onye ono, doberu Ojejoje ulo ono nsṣ ono b'o du t'o gbata iya; t'e onye obu kee aswa iya uzo ise; yekobe l'aswa iya kṣua; ulo obu aburu nk'ia.

¹⁶ "Q -buru le madzu butaru ali iya nu t'o buru ke Ojejoje; ege e-gude maru iphe, bu aswa iya bu ege iphe, aa-kṣbe l'ali ono habe nshinu. Ali, aa-kṣ bali, jiru nkwo-eka iri be aswa iya bu ukporo mkpṣla-ṣcha ebo le mkpṣla-ṣcha iri.

¹⁷ Q -buru l'ṣo afa eswe-aji b'o nuru ali iya t'o buru ke Ojejoje obu; buḷephu iphe, a suru t'a kṣua be aa-kṣu.

¹⁸ Ole; o -buru l'afa eswe-aji swewaru; b'o ribuderu angu le ya e-woru ali ono doberu Nchileke nsṣ; t'e onye achijeru Nchileke eja gua afa ole, phṣduru nu; temanu yo rua l'afa eswe-aji ṣdo; shi ege ono karu onye ono iphe, aswa iya bu. Ṣo ya bu l'ee-gbubota iphe l'iphe, a suru t'o kṣua.

¹⁹ Q -buru l'onye woru ali ono doberu Nchileke nsṣ b'o du t'o gbata iya; t'o kekwa aswa iya uzo ise; woru ṣkṣ lanu yekobe l'aswa iya; kṣua gude gbata iya. O metsua ya ege ono; ali ono abṣwaruru nk'ia ege o shi buru iya.

²⁰ Ole; o -buru l'onye ono ta gbatadu ali ono; woru iya ree onye ṣdo; be ali obu kwaakwaru. E ta gbataḷekwa iya ṣdo.

²¹ O -rulephu l'afa eswe-aji; be ali ono a-duru Ojejoje nsṣ. Yo buru ndu achijeru Nchileke eja b'ṣo-nṣdu l'eka; keshinu o bu ali, e dobehawaru Ojejoje nsṣ.

²² "Q -nweru onye riburu angu ṣnu Ojejoje ali, o zuru azuzu, e-ta buḷu ali, shi l'enya ikṣu eḷhe;

²³ t'e onye achijeru Nchileke eja gua afa ole, phṣduru nu; temanu yo rua l'afa eswe-aji; shi ege ono karu onye ono iphe, aswa iya bu. Q bu mbṣku ono be onye ono a-kṣu aswa iya t'o buru iphe, duru Ojejoje nsṣ.

²⁴ O -rua l'afa eswe-aji; t'e ali ono laphu azu l'eka onye reru iya nu; mbu onye ali ono bu nk'ia geḷegeḷe.

²⁵ "T'iphe bu aswa, aakṣu akṣukṣu buṣwaru ophu ha l'o bu k'eze-ulo Nchileke. Mkpṣla-ṣcha ono b'e -jeshia ya ebubu; e buta iya ukporo.

²⁶ "T'e b'o dukwa onye a-kṣutaje anu, vuru uzo waa nne iya ṣswa; bya anu t'e doberu Nchileke nsṣ; ke l'anu, vuru uzo waa nne iya ṣswa buḷaakwa ke Ojejoje; m'o bu eswi; m'o bu aturu. L'eḷhe ha tṣko buru ke Ojejoje.

²⁷ Q -buru anu, aasṣ nsṣ; t'e onye ono kṣua iphe, a suru t'o kṣua gude gbata iya. Yo kekwaaphu aswa iya uzo ise; wota ṣkṣ lanu yekobe l'aswa

iya ono kfuà. Teke o bu l'è tọ dudu ike agbata iya; t'e ree ya onye odo iphe, a sùru l'ò bu aswa iya.

²⁸ “Ole; t'è b'ò dukwa iphe, madzu gòru nù Ojejoje, ee-re erere; m'ò kwanù gbata iya agbata. Mbù iphe, shi l'iphe, madzu nweru enweru; m'ò bu madzu; m'ò bu anù; m'ò bu alì, bu iya nwe iya. Ipthemiphe, a gòru nù Ojejoje dukwaru Ojejoje nsò nshinu.

²⁹ T'è b'ò dukwa onye a gòru nù Ojejoje, aa-gbata agbata. T'e gbukwaa onye obru egbugbu.

³⁰ “Okè lanù l'ùzo iri l'iphe, e metaru l'alì; m'o -ruhuru; o buru nebyi iphe, a kpataru l'iphe, a kòru l'alì; m'ò bu akpùru, oshi mītaru; bukotakwa kè Ojejoje. O duru Ojejoje nsò.

³¹ O -nweru onye eme tẹ ya gbata òkè lanù l'ùzo iri nk'iya; tẹ onye ono kekwaà iphe, bu aswa iya ụzo ise; wota òkè lanù yekobe l'aswa iya ono gude gbata iya.

³² Ụzo lanù l'ùzo iri, shi l'eswi; mẹ l'eghu; mẹ l'aturu; mēpo anù k'iri l'iphe, bu anù, onye eche elu gude mgboro iya guta a-dukotakwaru Ojejoje nsò.

³³ T'è b'ò jejekwa iya enyocha kẹ woo: ?a maru; o dua mma; t'è tọ dudu. Ophu o gbakwa iya inwe. A -gbakwanua ya inwe agbagba; bẹ onanu yele ophu e gude angbanweta iya tukookwa buru iphe, du nsò. Ophu a byadu bya agbata iya agbata.”

³⁴ Ono bu ekemu, Ojejoje tushiru nù Mosisu lẹ Ugwu Sáyinayi t'o je anù ndu Ízurèlu.

Ógú

Aagu ndu Ízurelu ogu

¹ L'abalì mbù l'ònwa k'èbo l'afa, kwe ndu Ízurelu afa èbo k'òphu èphe shi l'alì Íjiputu lufuta; bè Ojejoje kfuru yeru Mòsisu lẹ Ụlo-Èkwà Ndzuko ndu Ízurelu l'echi-ègu; sù iya:

² “Gua ndu Ízurelu l'èphe ha ogu. Gua èphe l'ikfu l'ikfu; mẹ l'unwunna l'unwunna. Gua unwoke l'èphe ha; nggu edeshikota èpha èphe nanu.

³ Ngguè Mòsisu; nggu lẹ Èronu; unu tuko iphe, bu unwoke lẹ Ízurelu gukota; mbu unwoke ndu nwaru ukporo afa m'ò kwanu karia; bya aburu ndu a-du ike oje ogu.

⁴ Unu shi l'iphe, bu ikfu ono l'ò ha fota onye nwoke lanu t'o yetajeru unu èka. Ndu unu a-fota bu ndu bu ishi l'unwunna èphe.

⁵ Qwaa bu èpha ndu unu a-fota t'èphe yeru unu èka:

“Onye unu a-fota l'ikfu

Rúbenu bu Elizuru Shediyo.

⁶ “Onye unu a-fota l'ikfu

Símiyonu aburu

Shelumelu Zurishadayi.

⁷ “Onye unu a-fota l'ikfu

Júda bu Náshonu Amínadabu.

⁸ “Onye unu a-fota l'ikfu

Ísaka aburu Netanelu Zuwa.

⁹ “Onye unu a-fota l'ikfu

Zébulonu bu Eliyabu Helonu.

¹⁰ “A -bya l'ikfu k'unwu Jósefu;

onye unu a-fota l'ikfu

Ífuremu bu Elishama Amihudu.

Unu afota Gamalelu Pedazo l'ikfu Manáse.

¹¹ “Onye unu a-fota l'ikfu

Bénjaminu bu Abidanu Gidiyóni.

¹² “Onye unu a-fota l'ikfu

Dánu aburu Ahiyeza Amishadayi.

¹³ “Onye unu a-fota l'ikfu

Ásha bu Pagelu Okuranu.

¹⁴ “Onye unu a-fota l'ikfu

Gádu aburu Eliyasafu Diyuwelu.

¹⁵ “Onye unu a-fota l'ikfu

Náfutali bu Ahira Enanu.”

¹⁶ Ndu ono bè bu unwoke, a fotarú lẹ Ízurelu gbaa mgburumgburu. Èphe bukota ndu ishi l'ikfu ndiche èphe; bya abugbaaru ishi l'ènya unwunna, nọ lẹ Ízurelu.

¹⁷ Mòsisu yẹlẹ Èronu abya achita ndu ono, a gushiru ono.

¹⁸ Yo rua l'abalí mbụ l'onwa k'èbo ono; ephe ekua ndu Ízurelu l'ephe ha; deshia ephe ephe l'ekwo. Ephe deshiru iya l'ikfu l'ikfu; mē l'unwunna unwunna. Iphe, bụ unwoke, nọwaru ukporo afa kwaseru b'e dekotaru ephe ephe nanu nanu;

¹⁹ ege ono, Ojejoje suru Mosisu t'o mee ya ono. Yọ buru iya bụ lē Mosisu agwa ndu Ízurelu ogu l'echi-egu Sáyinayi.

Umadzu ole, a gutagbaaru l'ikfu, nonu

²⁰ A -bya l'ikfu Rúbenu, bụ okpara Ízurelu; iphe, bụ unwoke, nọwaru ukporo afa kwaseru; mbụ ndu a-dụ ike oje ogu b'a guru; deshikota ephe ephe nanu nanu. E deshiru iya l'ikfu l'ikfu; deshikwaa ya phụ l'unwunna l'unwunna.

²¹ Iphe, a gutaru l'ikfu Rúbenu bụ ukporo unu madzụ ise l'unu iri l'ishingu l'ukporo umadzu ise.

²² L'ikfu Símiyonu b'a gukotaru iphe, bụ unwoke, nọwaru ukporo afa kwaseru, bụ ndu a-dụ ike oje ogu; bya edeshia ephe ephe nanu nanu l'ekwo. E deshiru iya l'ikfu l'ikfu; deshikwa ya phụ l'unwunna l'unwunna.

²³ Ndu a gutaru l'ikfu Símiyonu dụ ukporo unu madzụ esaa l'unu esato l'ukporo madzụ ise.

²⁴ L'ikfu Gádu b'a gukotaru iphe, bụ unwoke, nọwaru ukporo afa kwaseru, bụ ndu a-dụ ike oje ogu; bya edeshia ephe ephe nanu nanu l'ekwo. E deshiru iya l'ikfu l'ikfu; deshikwaa ya phụ l'unwunna l'unwunna.

²⁵ Ndu a gutaru l'ikfu Gádu dụ ukporo unu madzụ ise l'unu iri l'eno l'ukporo madzụ èbo l'iri.

²⁶ L'ikfu Júda b'a gukotaru iphe, bụ unwoke, nọwaru ukporo afa kwaseru, bụ ndu a-dụ ike oje ogu; bya edeshia ephe ephe nanu nanu l'ekwo. E deshiru iya l'ikfu l'ikfu; deshikwa ya phụ l'unwunna l'unwunna.

²⁷ Ndu a gutaru l'ikfu Júda dụ ukporo unu madzụ tete l'unu ishingungu l'ukporo madzụ iri.

²⁸ L'ikfu Ísaka b'a gukotaru iphe, bụ unwoke, nọwaru ukporo afa kwaseru, bụ ndu a-dụ ike oje ogu; bya edeshia ephe ephe l'ekwo. E deshiru iya l'ikfu l'ikfu; deshikwa ya phụ l'unwunna l'unwunna.

²⁹ Ndu a gutaru l'ikfu Ísaka dụ ukporo unu madzụ ishingungu l'unu madzụ iri l'ishingu.

³⁰ L'ikfu Zébulonu b'a gukotaru iphe, bụ unwoke, nọwaru ukporo afa kwaseru, bụ ndu a-dụ ike oje ogu; bya edeshia ephe ephe l'ekwo. E deshiru iya l'ikfu l'ikfu; deshikwa ya phụ l'unwunna l'unwunna.

³¹ Ndu a gutaru l'ikfu Zébulonu dụ ukporo unu madzụ esaa l'unu èto l'ukporo madzụ iri.

³² A -bya l'ikfu Jósefu; mbụ anma Ífuremu b'a gukotaru iphe, bụ unwoke, nọwaru ukporo afa kwaseru, bụ ndu a-dụ ike oje ogu; bya edeshia ephe ephe. E deshiru iya l'ikfu l'ikfu; deshikwa ya phụ l'unwunna l'unwunna.

³³ Ndu a gutaru l'ikfu Ífuremu dụ unu madzụ ukporo ise l'unu lanu l'ukporo madzụ ise.

³⁴ Anma Manáse b'a gukotaru iphe, bụ unwoke, nọwaru ukporo afa kwaseru, bụ ndu a-dụ ike oje ogu; bya edeshia ephe ephe l'ekwo. E deshiru iya l'ikfu l'ikfu; deshikwa ya phụ l'unwunna l'unwunna.

³⁵ Ndu a gutaru l'ikfu Manáse dụ ukporo unu madzụ eno l'ukporo madzụ iri.

³⁶ A -bya l'ikfu Bénjaminu b'a gùkotaru iphe, bụ unwoke, nọwaru ùkpòro afa kwasèru, bụ ndu dzuwaru oje ògu; bya edeshia epha epe l'èkwò. E deshìru iya l'ikfu l'ikfu; deshikwa ya phụ l'unwunna l'unwunna.

³⁷ Ndu a gùtaru l'ikfu Bénjaminu dù ùkpòro ùnu madzù èno l'ùnu madzù esato l'ùkpòro madzù iri.

³⁸ L'ikfu Dánu b'a gùkotaru iphe, bụ unwoke, nọwaru ùkpòro afa kwasèru, bụ ndu dzuwaru oje ògu; bya edeshia epha epe l'èkwò. E deshìru iya l'ikfu l'ikfu; deshikwa ya phụ l'unwunna l'unwunna.

³⁹ Ndu a gùtaru l'ikfu Dánu dù ùkpòro ùnu madzù esaa l'ùnu iri l'ishingu l'ùkpòro madzù iri l'ise.

⁴⁰ L'ikfu Ásha b'a gùkotaru iphe, bụ unwoke, nọwaru ùkpòro afa kwasèru, bụ ndu a-dù ike oje ògu; bya edeshia epha epe l'èkwò. E deshìru iya l'ikfu l'ikfu; deshikwa ya phụ l'unwunna l'unwunna.

⁴¹ Ndu a gùtaru l'ikfu Ásha dù ùkpòro ùnu madzù ise l'ùnu madzù èto l'ùkpòro madzù iri l'ise.

⁴² L'ikfu Náfutali b'a gùkotaru iphe, bụ unwoke, nọwaru ùkpòro afa kwasèru, bụ ndu a-dù ike oje ògu; bya edeshia epha epe l'èkwò. E deshìru iya l'ikfu l'ikfu; deshikwa ya phụ l'unwunna l'unwunna.

⁴³ Ndu a gùtaru l'ikfu Náfutali dù ùkpòro ùnu madzù isingu l'ùnu madzù iri l'èto l'ùkpòro madzù iri.

⁴⁴ Ndu ono bẹ bụ ndu Mósìsu yèlè Érònu gùru ògu. Ndu yetaru epe eka gù ògu ono bụ ndu ishi ndu Ízurèlù ùmadzù iri l'èbo ono, nọ-chigbaaru enya ùnwunna epe nanù nanù ono.

⁴⁵ Iphe, bụ unwoke Ízurèlù l'èphe ha, nọwaru ùkpòro afa kwasèru, bụ ndu a-dù ike ojeru ndu Ízurèlù ògu b'a gùkotaru l'unwunna l'unwunna.

⁴⁶ Mkpakọ iphe, epe dù l'èphe ha bụ ùkpòro ùnu madzù ùkpòro ugbo èto l'ùkpòro ugbo iri l'ise; l'ùnu esato; l'ùkpòro madzù iri l'esaa l'ùmadzù iri.

⁴⁷ Ikfu Lívayi b'è ta gùdu teke a gùru ndu Ízurèlù ndu òphu.

⁴⁸ Ishi iya abùru lẹ Ojejoje sùru Mósìsu:

⁴⁹ "T'è b'ò gùkwa ndu ikfu Lívayi; òphu ò gùkwa epe teke òo-nòdu agù ndu Ízurèlù ndu òphu.

⁵⁰ Iphe, oo-mechia bụ t'ò fòta ndu Lívayi ono t'èphe letaje ùlò-èkwà, eedobeje èkwò-ekemu Nchileke enya; t'èphe letaje iphe nọ iya nù enya; mē iphe bụ iphe, anọje l'ùlò-èkwà ono. O bụ epe a-nòduje apa ùlò-èkwà ono; mē iphe, bụ iphe, nọ iya nù. Yò buri epe a-nòdu eleta iya enya; epe e-gudeje ùlò-èkwà nk'èphe kpọ-pee ùlò-èkwà ono mgburumgburu.

⁵¹ Iphe, bụ teke ùlò-èkwà ono abya atugbu; t'ò buri ndu Lívayi a-fò-tsutaje iya. Iphe, bụ teke aakpọbe iya akpọbe; t'ò bukwaruphu ndu Lívayi a-kpọbe iya. Onye òdo mmanu, jekfuburu iya ntse; bẹ ee-gbu egbugbu.

⁵² Ndu Ízurèlù a-kpòbetsua ùlò-èkwà epe l'òkpa l'òkpa l'òdu ndu Ízurèlù ono. Onye, nọnu a-kpòbeje nk'iya; t'ò gbakfuru lẹ kẹ ndu ikfu iya; gbakfukwaruphu l'èkwà-òhubama kẹ ndu ikfu iya.

⁵³ Obenu lẹ ndu Lívayi bẹ e-gude ùlò-èkwà nk'èphe kpọ-pheta ùlò-èkwà ono, eedobeje èkwò-ekemu Nchileke ono mgburumgburu; k'òphu Nchileke è-ta atụ-koshidu edzudzu oha Ízurèlù oke èhu-eghughu iya. O bụ ndu Lívayi a-nòdu eleta ùlò-èkwà èke eedobeje èkwò-ekemu Nchileke ono enya."

54 Yò buru ege ono, Ojejoje sùru Mòsisu t'e mee ya ono bè ndu Ízurelu meru iya l'ò ha.

2

Aakpò ọ̀lọ-ẹ̀kwà l'ọ̀du ndu Ízurelu

1 Ojejoje abya ekfuru yeru Mòsisu yele Èronu; sù ẹphe:

2 “Tẹ ndu Ízurelu kpọo ọ̀lọ-ẹ̀kwà ẹphe t'ọ nọ-pher Ọ̀lọ-Ẹ̀kwà Ndzuko ono mgburumgburu. Onyenonu a-kpọbe nk'iya l'ẹke ndu ikfu nk'iya iya nọ; dobe iya ẹkwa-ọhubama, e gude maru ndu ọnu-ọ̀lọ ẹphe.”

Ndu ọ̀lọ-ẹ̀kwà k'uzo ẹnyanwu-ahata

3 L'uzo ẹnyanwu-ahata; bu ndu ikfu Júda a-kpọ iya ọ̀lọ-ẹ̀kwà nk'ẹphe l'ọnu-ọ̀lọ ọnu-ọ̀lọ. Onye bu ishi ke ndu Júda bu Náshonu Aminadabu.

4 Ndu a gutaru l'ikfu Júda ono du ọ̀kpọro ọnu madzọ tete l'ọnu madzọ ishingun l'ọ̀kpọro madzọ iri.

5 “Ndu a-kpọbe ọ̀lọ-ẹ̀kwà nk'ẹphe tsota ẹphe bu ndu ikfu ke Ísaka. Onye bu ishi l'ikfu ke Ísaka bu Netanẹlu Zuwa.

6 Ndu a gutaru l'ikfu Ísaka du ọ̀kpọro ọnu madzọ ishingun l'ọ̀kpọro madzọ iri l'ishingun.

7 “Ndu ọdo, a-kpọbe nk'ẹphe tsota ẹphe bu ndu ikfu Zébulonu. Onye bu ishi l'ikfu Zébulonu bu Eliyabu Helonu.

8 Ndu a gutaru l'ikfu Zébulonu du ọ̀kpọro ọnu madzọ ẹsaa l'ọnu ẹto l'ọ̀kpọro madzọ iri.

9 “Ikfu ono, a fọtaru t'ẹphe le ndu ikfu Júda kpọnyabe ọ̀lọ-ẹ̀kwà ẹphe l'ọnu-ọ̀lọ ọnu-ọ̀lọ ono; be kpakọru du ọ̀kpọro ọnu madzọ ugbo ọ̀kpọro l'ọnu madzọ ishingun. Ọ bu ẹphebedua e-vuru ọzo tẹgbua.

Ndu ọ̀lọ-ẹ̀kwà k'uzo ọ̀zo ọhuda

10 “A bya l'uzo ọhuda; ọ bu ndu ikfu Rúbenu a-kpọ ọ̀lọ-ẹ̀kwà nk'ẹphe laa ọzo ọhuda. ẹphe a-kpọ iya l'ọnu-ọ̀lọ ọnu-ọ̀lọ. Onye bu ishi l'ikfu Rúbenu bu Elizuru Shediyo.

11 Ndu a gutaru l'ikfu Rúbenu du ọ̀kpọro ọnu madzọ ise l'ọnu iri l'ishingun l'ọ̀kpọro madzọ ise.

12 “Ndu a-kpọbe ọ̀lọ-ẹ̀kwà nk'ẹphe tsota ndu ikfu Rúbenu bu ndu ikfu Símiyọnu. Onye bu ishi l'ikfu Símiyọnu bu Shelumẹlu Zurishadayi.

13 Ndu a gutaru l'ikfu Símiyọnu du ọ̀kpọro ọnu madzọ ẹsaa l'ọnu ẹsato l'ọ̀kpọro madzọ ise.

14 “Ndu ọphu a-kpọbe nk'ẹphe tsota ẹphe bu ndu ikfu Gádu. Onye bu ishi l'ikfu Gádu bu Ẹliyasafu Duwẹlu.

15 Ndu a gutaru l'ikfu Gádu du ọ̀kpọro ọnu madzọ ise l'ọnu iri l'ẹno l'ọ̀kpọro madzọ ẹbo l'iri.

16 “Ikfu ono, a fọtaru t'ẹphe l'ikfu Rúbenu kpọnyabe ọ̀lọ-ẹ̀kwà ẹphe l'ọnu-ọ̀lọ ọnu-ọ̀lọ ẹphe ono; be kpakọru du ọ̀kpọro ọnu madzọ iri l'ẹsato l'ọnu iri l'ọ̀kpọro madzọ iri l'ẹbo l'umadzu iri. Ọ bu ẹphebedua bu ndu k'ẹbo, a-gbalihuje wata ije.

17 “Ndu Lívayi e-vuta Ọ̀lọ-Ẹ̀kwà Ndzuko nọdu ndu ikfu ono l'echi; tẹgbua. Ọ bu ege ẹphe kpọru ọ̀lọ-ẹ̀kwà ẹphe; bu ege ẹphe e-gudeje gbeshi: tẹgbua; ikfu, nonu; anọdu l'ẹge ẹphe tso.

*Ndu ọ́lo-ékwà k'uzo
enyanwu-arịba*

18 “Ndu ọ́phu a-kpọ́be ọ́lo-ékwà nk'ẹ́phe l'uzo enyanwu-arịba bụ ndu ikfu Ífuremu. Ẹ́phe a-kpọ́ iya l'ọ́nu-ọ́lo ọ́nu-ọ́lo. Onye bụ ishi l'ikfu Ífuremu bụ Elishama Amihudu.

19 Ndu a gútaru l'ikfu Ífuremu dú ụkpọ́rọ́ ọ́nu madzú ise; l'ụkpọ́rọ́ ọ́nu madzú ise.

20 “Ndu a-kpọ́be ọ́lo-ékwà nk'ẹ́phe tsota ikfu Ífuremu bụ ndu ikfu Manáse. Onye bụ ishi l'ikfu Manáse bụ Gamalelu Pedazọ.

21 Ndu a gútaru l'ikfu Manáse dú ụkpọ́rọ́ ọ́nu madzú ẹ́no; l'ụkpọ́rọ́ madzú iri.

22 “Ndu ọ́phu a-kpọ́be ọ́lo-ékwà nk'ẹ́phe tsobe ẹ́phe bụ ndu ikfu Bénjaminu. Onye bụ ishi l'ikfu Bénjaminu bụ Abidanu Gidiyóni.

23 Ndu a gútaru l'ikfu Bénjaminu dú ụkpọ́rọ́ ọ́nu madzú ẹ́no; l'ọ́nu ẹ́sato l'ụkpọ́rọ́ madzú iri.

24 “Ikfu ono, a fọtaru t'ẹ́phe lẹ́ ndu ikfu Ífuremu kpọ́nyabe ọ́lo-ékwà ẹ́phe l'ọ́nu-ọ́lo ọ́nu-ọ́lo ẹ́phe ono; kpakọ́rú dú ụkpọ́rọ́ ọ́nu madzú iri l'ẹ́to l'ọ́nu iri. Ọ́ bụ ẹ́phebedua bụ ndu k'ẹ́to; mẹ́ ẹ́phe tughbua ije.

Ndu ọ́lo-ékwà k'uzo isheli

25 “Ndu ọ́phu a-kpọ́be ọ́lo-ékwà nk'ẹ́phe l'uzo isheli bụ ndu ikfu Dánu. Ẹ́phe a-kpọ́ iya l'ọ́nu-ọ́lo ọ́nu-ọ́lo. Onye bụ ishi l'ikfu Dánu bụ Ahiyeza Amishadayi.

26 Ndu a gútaru l'ikfu Danú dú ụkpọ́rọ́ ọ́nu madzú ẹ́saa; l'ọ́nu iri l'ishingu l'ụkpọ́rọ́ madzú iri l'ise.

27 “Ndu a-kpọ́be ọ́lo-ékwà nk'ẹ́phe tsota ikfu Dánu bụ ikfu Ásha. Onye bụ ishi l'ikfu Ásha bụ Pagẹ́lu Ọ́kuranu.

28 Ndu a gútaru l'ikfu Ásha dú ụkpọ́rọ́ ọ́nu madzú ise; l'ọ́nu ẹ́to l'ụkpọ́rọ́ madzú iri l'ise.

29 “Ndu ọ́phu a-kpọ́be ọ́lo-ékwà nk'ẹ́phe tsota ẹ́phe bụ ndu ikfu Náfutali. Onye bụ ishi l'ikfu Náfutali bụ Ahira Enanu.

30 Ndu a gútaru l'ikfu Náfutali dú ụkpọ́rọ́ ọ́nu madzú isingu; l'ọ́nu iri l'ẹ́to l'ụkpọ́rọ́ madzú iri.

31 “Ikfu ono, a fọtaru t'ẹ́phe l'ikfu Dánu kpọ́nyabe ọ́lo-ékwà ẹ́phe; kpọ́ọ́ ya l'ọ́nu-ọ́lo ọ́nu-ọ́lo; kpakọ́rú dú ụkpọ́rọ́ ọ́nu madzú iri lẹ́ tete l'ọ́nu madzú iri. Ọ́ bụ ẹ́phebedua; bẹ́ e-kpejeru azú l'ije ẹ́phe; dzee onwẹ́phe l'ọ́nu-ọ́lo ọ́nu-ọ́lo.”

32 Ndu ono bụ ndu Ízurelu l'ẹ́ge e gude gúa ẹ́phe ọ́gu l'ẹ́nya-ufu ẹ́nya-ufu. Mkpakọ́ ndu nọ́kota l'ọ́du ndu Ízurelu, bụ ndu a guru ọ́gu l'ọ́nu-ọ́lo ọ́nu-ọ́lo; dú ụkpọ́rọ́ ọ́nu madzú ẹ́to l'ụkpọ́rọ́ madzú iri l'ise l'ọ́nu madzú ẹ́sato.

33 Ọ́le ndu Lívayi b'ẹ́ ta guduru yeru ndu Ízurelu ọ́phu l'ẹ́phe ha. Yọ́ bụ́ru ẹ́ge ono; bẹ́ Ojejoje sùrú Mósísu t'o mee ya.

34 Tọ́ dú iya bụ; ndu Ízurelu emekotalephu iphemiphe ọ́bule, Ojejoje tùrú Mósísu ekemu ida. Yọ́ bụ́ru ẹ́ge ono bẹ́ ẹ́phe kpọ́shíru ọ́lo-ékwà ẹ́phe l'ikfu l'ikfu. Ọ́ kwaphụ́ ẹ́ge ono bẹ́ ẹ́phe ẹ́shíje egbeshi atughbu; ndu ọ́phu nọ́nu ẹ́phe lẹ́ ndu ikfu nk'ẹ́phe; mẹ́ ndu ọ́nu-ọ́lo nk'ẹ́phe.

3

Ndu Lívayi

¹ Ọwaa bú eri ndu ikfu Éronu yẹle Mósísisu teke ono, Ojejoje kfuru yeru Mósísisu lẹ Ugwu Sáýínayi ono:

² Épha ụnwu Éronu bú Nadabu, bú iya bú ọkpara iya; ọwaa Abihu; Eliyéza; mẹ Itama.

³ Ono bú épha ụnwu Éronu, bú ndu a wúru manụ l'ishi; mbụ ndu ono, a fọtaru dobe t'ephẹ búru ndu achijeru Nchileke ẹja ono.

⁴ Ọle Nadabu yẹle Abihu bẹ daru Ojejoje l'ifu; nwụshihu; kẹ l'ephẹ gude ọku, ẹ-ta dudu nsọ kpọoru Ojejoje ngwẹja ọku l'echi-ẹgu Sáýínayi. Éphebedua ta mụtadu ụnwegirima. Yọ búru Eliyéza yẹle Itama bẹ jelahaaru ozi ndu achijeru Nchileke ẹja teke ono, nna ephẹ, bú Éronu nọkwadu ndzụ ono.

⁵ Ya ndono; Ojejoje abya ekfuru yeru Mósísisu; sụ iya:

⁶ “T'ọ chịta ndu ikfu Lívayi je eye l'ẹka Éronu, bú onye achijeru Nchileke ẹja; k'ophụ ephẹ a-nọdu ejeru iya ozi.

⁷ Éphe a-nọdu ejeru Éronu ozi; l'ejeru ndu Ízurẹlu l'ephẹ ha ozi lẹ Ụlo-Ékwà Ndzuko; mbụ l'ephẹ a-nọdu eje ozi, gbaru ephẹ l'ụlo-ékwà Nchileke.

⁸ Éphe a-nọduje eleta iphe, nọ lẹ Ụlo-Ékwà Ndzuko ono ẹnya; shi ẹge ono l'ejeru ndu Ízurẹlu ozi, gbaru ephẹ l'ụlo-ékwà Nchileke.

⁹ Wo Mósísisu t'ọ woru ndu Lívayi l'ephẹ ha ye Éronu yẹle ụnwu iya l'ẹka. E shiwa lẹ ndu Ízurẹlu wota ephẹ l'ephẹ ha ye iya l'ẹka.

¹⁰ T'ọ fọta Éronu mẹ ụnwu iya t'ephẹ búru ndu achijeru Nchileke ẹja. Iphe bú onye ọdo, jenyaberu mgboro ụlo-nsọ ono ntse bẹ ee-gbu egbugbu.”

¹¹ Ojejoje abyakwa bya ekfuru yeru Mósísisu ọdo; sụ iya:

¹² “Lenu; lẹ ya shiwa lẹ ndu Ízurẹlu fọta ndu Lívayi t'ephẹ nọ-chia ẹnya iphe, bú nwoke, vuru ụzo waa nne iya ọswa lẹ Ízurẹlu. Ọo ya bú lẹ ndu Lívayi bẹ bú nk'iya;

¹³ kẹle ndu, bú ọkpara búkota nk'iya. Mbọku ono, ya gbushiru ndu bú ọkpara l'alị Íjiputu ono bẹ ya wotaru iphe, bú ọkpara ndu Ízurẹlu; doberu onwiya; mbụ shitakpoo lẹ madzụ je akpaa l'anụ. Éphe a-búru nk'iya. Ọ bú yẹbedua bú Ojejoje.”

Aagu ndu Lívayi ọgu

¹⁴ Ya ndono; Ojejoje abya ekfuru yeru Mósísisu l'echi-ẹgu Sáýínayi; sụ iya:

¹⁵ “Gua ndu Lívayi ọgu. Gua ephẹ l'ụnwunna l'ụnwunna; mẹ l'ikfu l'ikfu. Ndu ịi-gụ bú unwoke, nọwaru ọnwala lanụ kwasẹru.”

¹⁶ Tọ dọ iya bú; Mósísisu agụa ephẹ ẹge ono, Ojejoje kfuru iya ẹya ono.

¹⁷ Ọwaa épha ụnwu Lívayi: Geshonu; mẹ Kohatu; ọwaa Merari.

¹⁸ Ọwaa bú épha ụnwu Geshonu l'ụnwunna l'ụnwunna: Libini mẹ Shimeyi.

¹⁹ Ụnwu kẹ Kohatu l'ụnwunna l'ụnwunna bú Amuramu; Izaha; Hẹburonu; mẹ Uzẹlu.

²⁰ Ụnwu kẹ Merari l'ụnwunna l'ụnwunna bú Mahuli waa Mushi. Ndu ono tukurọ búru ikfu Lívayi; ẹge ephẹ dọ l'ụnwunna l'ụnwunna.

²¹ Ụnwu Geshonu bú ephẹ mụru ndu Libini; mẹ ndu Shimeyi. Yọ búru ndu ono bẹ bú ndu ikfu Geshonu.

²² Unwoke, nɔwaru ɔnwa lanu kwaseru l'ikfu Geshonu du unu madzu iri l'eshato l'ukporo madzu iri l'ise.

²³ Ikfu Geshonu be a-kpobeje ulo-ekwa ephe l'uzo enyanwu-ariba; l'azu ulo-ekwa Nchileke.

²⁴ Onye bu ishi l'ikfu Geshonu bu Eliyasafu Layelu.

²⁵ Ozi, e yeru unwu Geshonu l'eka t'ephe jeje le Ulo-Ekwa Ndzuko ono bu oleta ulo-ekwa Nchileke enya; waa ekwa, e gude kpua ya; me oleta ekwa, e gude gbobuta onu Ulo-Ekwa Ndzuko ono enya;

²⁶ me oleta ekwa, e gude gbobuta ogbodufu; waa ekwa, e gude gbobuta onu ogbodufu ono, no-pheru ulo-ekwa Nchileke ono; waa enya-ngweja mgburumburu; me oleta udo, e gude gebe ekwa ono enya; waa iphe bu ozi, gbaru ephe.

²⁷ Unwu ke Kohatu bu ephe muru ndu Amaramu; ndu Izuha; ndu Heburonu; me ndu Uzelu. Yo buru ndu ono bu ikfu Kohatu.

²⁸ Unwoke, nɔwaru ɔnwa lanu kwaseru l'ikfu Kohatu du ukporo unu l'unu madzu lanu l'ukporo madzu iri. O bu ephebedua be nwe ozi k'oje l'ulo-nsɔ.

²⁹ Ndu ikfu Kohatu b'a suru t'ephe kpobe ulo-ekwa ephe l'uzo ohali ulo-ekwa Nchileke.

³⁰ Onye bu ishi l'ikfu Kohatu bu Elizafanu Uzelu.

³¹ Ozi nk'ephe aburu oleta Okpoko Ogba-ndzu enya; me teburu; me iphe, eegvubeje uroku; me enya-ngweja; me iphe, no l'ulo-nsɔ, ndu achijeru Nchileke eja egudeje eje ozi; me ekwa, e gude gebuta Eke-Kakota-odu-nsɔ; mewaru iphe bu ozi odo, gbaru ephe.

³² Onye ishi ndu ishi ndu Liviayi kparamu bu Eliyeza Eronu, bu onye achijeru Nchileke eja. Oo yebedua b'a fotaru t'o buru onye ishi ndu eleta enya l'ulo-nsɔ ono.

³³ Unwu ke Merari bu ephe muru ndu Mahuli; me ndu Mushi. Yo buru ndu ono bu ikfu Merari.

³⁴ Unwoke, nɔwaru ɔnwa lanu kwaseru l'ikfu Merari du unu madzu iri l'ise l'ukporo madzu iri.

³⁵ Onye bu ishi ke ndibe Merari bu Zuriyelu Abihelu. Ndibe Merari b'a suru t'ephe kpobe ulo-ekwa ephe l'uzo isheli ulo-ekwa Nchileke.

³⁶ Ozi, e yeru unwu Merari l'eka bu: oleta ibo ulo-ekwa Nchileke ono enya; me oshi, e swebushiru l'ibo ono; me itso iya; me enya eke aakpobeje okpa ibo ono; me itso ono; me ibiribe iphe ulo, nokota iya nu; mewaru ozi odo, gbaru ephe.

³⁷ Ozi odo, e yeru ephe l'eka bu: oleta enya l'itso, e gude kpɔ-phekota ogbodufu ulo-ekwa Nchileke ono mgburumburu; okpa iya; nggu iya; me eri, e kegbaaru iya.

³⁸ Mosisu; me Eronu; me unwu Eronu b'a suru t'ephe kpobe ulo-ekwa nk'ephe l'uzo enyanwu-ahata ulo-ekwa Nchileke; mbu l'ifu Ulo-Ekwa Ndzuko ono. Ozi, duru ndu Izurelu le Eke-du-nsɔ ono; bu ephebedua e-jechijeru iya ephe. Onye odo mmanu -jenyabe Eke-du-nsɔ ono ntse; e gbua ya.

³⁹ Mkpako ndu a guru ugu l'eri Liviayi; mbu ndu ono, Mosisu ye Eronu guru l'ikfu l'ikfu ege ono, Ojejeje suru t'ephe gua ya ono; mbu unwoke, nɔwaru ɔnwa lanu kwaseru du ukporo unu madzu ebo l'unu iri l'ise.

⁴⁰ Ojejoje abya ekfuru yeru Mósíṣu; sù iya: “T’ò ɡùkòta unwoke, bú ọ̀kpára l’alì Ízùrẹ̀lú l’ẹ̀phẹ ha ọ̀gú; mbù unwoke, nọ́waru tsube l’ọ̀nwa lanù kwaseru; woru ẹ̀pha ẹ̀phẹ deshia.

⁴¹ Wo iya t’ò wofuta eri Lívayi doberu yẹbe Ojejoje l’ọ̀nodu ọ̀kpára l’alì Ízùrẹ̀lú mgburumburu. Yo wota anù ufu kẹ ndu Lívayi dobe l’ọ̀nodu anù ivuzọ l’anù, bú elu l’alì Ízùrẹ̀lú kparamkparamu. Ọo yẹbedua bú Ojejoje.”

⁴² Tò dú iya bú; Mósíṣu ą́wa iphe bú ọ̀kpára l’alì Ízùrẹ̀lú kparamkparamu ọ̀gú ẹ́ge ono, Ojejoje sùru t’ò ɡuà ya ono.

⁴³ Mkpakọ ndu bú ọ̀kpára l’iphe, bú unwoke l’alì Ízùrẹ̀lú ɡbaa mgburumburu; mbù unwoke, nọ́waru tsube l’ọ̀nwa lanù kwaseru dú ọ̀kpọ́rọ unu madzú labù; l’unu iri l’ise; l’ọ̀kpọ́rọ madzú iri l’ẹ̀to l’umadzú iri l’ẹ̀to. A ɡuru ẹ̀phẹ ọ̀gú; deshia ẹ̀pha ẹ̀phẹ.

⁴⁴ Tò dú iya bú; Ojejoje abya asù Mósíṣu

⁴⁵ t’ò wofuta eri Lívayi doberu yẹbe Ojejoje l’ọ̀nodu ọ̀kpára l’alì Ízùrẹ̀lú kparamkparamu. Yo wota anù ufu kẹ ndu Lívayi dobe l’ọ̀nodu anù ivuzọ l’anù ufu l’alì Ízùrẹ̀lú mgburumburu. Ọo yẹbedua bú Ojejoje.

⁴⁶ A -bya abya l’ọ̀kpọ́rọ umadzú iri l’ẹ̀to l’umadzú iri l’ẹ̀to ono, bú iphe, ọ̀kpára ndu Ízùrẹ̀lú gude ka ndu ikfu Lívayi nshinu ono; iphe, aa-kfù gude ɡbata ẹ̀phẹ bú:

⁴⁷ mkpọ́la-ọ́cha ise, bú: a -tùya ya atùtu; ẹ́ra iya aha l’ò bú ẹ́ra mkpọ́la-ọ́cha ọ́lọ-nsọ Nchileke, ẹ́ra iya dú ọ̀kpọ́rọ gera. Aa-kfù iya l’ishi onye lanù l’ẹ́hu l’ẹ́hu.

⁴⁸ Wo iya t’ò woru okpoga ono, ee-gude ɡbata umadzú ole ono, ẹ̀phẹ gude ka ndu Lívayi nshinu ono nù Érọ́nu yẹ́le unwu iya.

⁴⁹ Ya ndono; Mósíṣu anakọ́ ọ̀kpoga ono, ee-gude ɡbata ndu ono; l’ẹ́ka ndu ono, a ɡuru ọ̀gú; ẹ̀phẹ aka ndu Lívayi nshinu ono.

⁵⁰ Iphe, Mósíṣu natakọ́taru l’ẹ́ka ndu bú ọ̀kpára l’alì Ízùrẹ̀lú bú unu mkpọ́la-ọ́cha ẹ̀to; l’ọ̀kpọ́rọ mkpọ́la-ọ́cha ẹ́sato l’ọ̀kpọ́rọ mkpọ́la-ọ́cha ẹ̀to lẹ́ mkpọ́la-ọ́cha ise, bú: a -tùdẹ iya atùtu; ẹ́ra iya aha l’ò bú ẹ́ra mkpọ́la-ọ́cha ọ́lọ-nsọ Nchileke.

⁵¹ Mósíṣu ewota okpoga ono, ee-gude ɡbata ndu ono nù Érọ́nu yẹ́le unwu iya; ẹ́ge ono, Ojejoje tùru iya l’ekemu ono.

4

Eri Kohatu

¹ Ojejoje abya ekfuru yeru Mósíṣu yẹ́le Érọ́nu; sù ẹ̀phẹ:

² “Unu ɡuà unwu Kohatu, bú ndu shi l’eri Lívayi ọ̀gú. Unu ɡuà ẹ̀phẹ l’ikfu l’ikfu; mẹ́ l’unwunna l’unwunna.

³ Ndu unu a-ɡù bú iphe, bú unwoke ndu, nọ́waru tsube l’ọ̀kpọ́rọ afa l’afa iri je akpaa l’ọ̀kpọ́rọ afa labù l’afa iri; mbù ndu dzuwaru oje ozi lẹ́ Ọ́lọ-Ékwà Ndzuko.

⁴ “Ozi, unwu Kohatu a-nọ́du eje lẹ́ Ọ́lọ-Ékwà Ndzuko ono bú: oletá iphe, kakọ́ta ọ́du nsọ ẹ́nya.

⁵ Teke ẹ̀phẹ abya t’ẹ̀phẹ shi l’ọ́du ndu Ízùrẹ̀lú tų́gbua; tẹ́ Érọ́nu yẹ́le unwu iya bahù lẹ́ Ọ́lọ-Ékwà Ndzuko ono; je atọ́futa ẹ́kwa, eegudeje ɡebuta Éke-Kakọ́ta-ọ́du-Nsọ; gude iya phụ-chia Okpoko Ekemu ono.

⁶ Teke ono; ẹphe ewota akpọ umoro-ẹnyimu phụ-kputa iya; gude ẹkwa, ẹkọta urukpu-urukpu phụ ya l'eli; bya eworu mgboro, eegudeje apa iya ye iya.

⁷ “L’eli teburu ono, eedobeje buredi, e gude ẹhíaru Ojejoje ẹja ono be ee-kwebeje ẹkwa, eke urukpu-urukpu; wota efere tukobe l’eli iya; mẹ ago; mẹ ẹkwa; waa otumu, ngweja iphe-angungu anoje. A tukobekwa iya phụ buredi ọphu anoje l’ifu Nchileke tekenteke.

⁸ Ẹphe abya eworu ẹkwa uswe túsaa l’eli iphe ono l’ọ ha; kwechita iya akpọ umoro-ẹnyimu; wota mgboro, eegudeje apa iya ye iya.

⁹ “Ẹphe abya egude ẹkwa, eke urukpu-urukpu kwechia iphe, aatukobeje urọku, e gude amụ ọku; gude iya kwechia urọku l’onwiya; mẹ iphe, apajẹ òwúú iya; mẹ gbangugbangu, aagujeru ọku ye; mẹ iphemiphe ọbule, eeyeje manụ, e gude amụ ọku.

¹⁰ Teke ono; ẹphe egude akpọ umoro-ẹnyimu phụ-kputa iphe ono l’ọ ha; mẹ ngwa iya l’ọ ha; woru dobe l’eli iphe, eedobeje iya gude apa iya.

¹¹ “L’eli ẹnya-ngweja ono, e meru lẹ mkpọla-ododo ono be ẹphe a-phushi ẹkwa, eke urukpu-urukpu; gude akpọ umoro-ẹnyimu kwechia ya; woru mgboro, eegudeje apa iya; ye iya.

¹² “Ẹphe ewotakota iphe, bụ ngwa, eegudeje eje ozi l’ẹke-dụ-nsọ; gude ẹkwa, eke urukpu-urukpu kekobe iya; bya egude akpọ umoro-ẹnyimu kwechita iya; woru iya tukobe l’eli iphe, eegudeje apa iya.

¹³ “A -bya l’ẹnya-ngweja ono; t’ẹphe kpofu ntụ, nọ iya nù; woru ẹkwa uswe túsaa l’eli iya.

¹⁴ Teke ono; ẹphe ewota iphe, bụ iphe, eegudeje eje ozi l’ẹnya-ngweja ono; tukobe l’eli ẹkwa uswe ono. Mbụ l’ẹphe a-tukobe iya gbangugbangu, aagujeru ọku ye; mẹ oji; mẹ shọvelu; mẹ efere nkwo-eka. Iphemiphe ọbule ono be ee-kwechita akpọ umoro-ẹnyimu; woru mgboro, eegudeje apa iya; ye iya.

¹⁵ “Ẹrọnu yẹle unwu iya -kwechishitsulephu Ẹke-dụ-Nsọ; mẹ iphe, nọ iya nù; ndu Ịzurelu -byadelephu oshi l’ọdu ẹphe; tugbua; t’unwu Kohatu bya evuta iphe ono. Ọle t’ẹphe be denyikwa ẹka l’iphe ono, dụ nsọ ono. Ọdumeka; be ẹphe a-nwushihukwa. Ọ bụ unwu Kohatu e-vutaje iphe ono, dụ lẹ Ụlo-Ẹkwà Ndzuko ono.

¹⁶ “Eliyéza Ẹrọnu, bụ onye achijeru Nchileke ẹja be kẹ manụ, eegudeje amụ ọku nọ l’ẹka; mẹ insensu, eshije mkpọ; mẹ ngweja nri, eegwoje mbọku-mbọku; mẹ manụ, aawuje l’ishi. Ọ bụ yẹbedua a-nọdu eleta ụlo-ẹkwà Nchileke ẹnya; mẹ iphemiphe ọbule, nọ iya nù; mbụ Ẹke-dụ-Nsọ; mẹ iphe nọkọta iya nù.”

¹⁷ Ojejoje asụ Mosisu yẹle Ẹrọnu:

¹⁸ “Unu be ekwekwa tẹ ikfu Kohatu chihu l’eri ndu Lívayi.

¹⁹ Qwaa iphe, unu e-meru ẹphe; k’ọphu ẹphe ta anwushihudu m’ọ -bụru l’ẹphe -jenyaberu iphe, kakota ọdu nsọ ntse: T’ọ bụru Ẹrọnu yẹle unwu iya a-bahuje l’ime Ẹke dụ Nsọ; je ekfuru onyenọnu ozi ọphu oo-je; mẹ ivu, oo-vuta.

²⁰ Ọle tẹ ndu ikfu Kohatu ba abahukwa je ole ẹnya l’iphe ono, dụ nsọ ono; m’ọ -ruhuru; ọ bụru t’ẹphe lee ya ẹnya ugbo lanụ; ọdumeka be ẹphe a-nwushihukwa.”

Unwu Geshonu

²¹ Ojejoje bya asụ Mosisu:

²² “Gúkwaaphu ụnwu Geshonu ọgu. Gụa ẹphe l'ụnwunna ụnwunna; mę l'ikfu l'ikfu.

²³ Ndu unu a-gu bu iphe, bu unwoke ndu, nowaru tsube l'ụkporo afa l'afa iri je akpaa l'ụkporo afa labu l'afa iri; mbu ndu dzuwaru oje ozi le Ụlo-Ékwà Ndzuko.

²⁴ “Iphe, a-buru ozi ndu ikfu Geshonu l'ozì, eeeje ejeje l'ulo-ékwà ndzuko; mę iphe, eevu evuvu bu:

²⁵ ovutaje ẹkwa, e gude mee ulo-ékwà Nchileke; vuta ulo-ékwà-dụ-nso ono; mę ẹkwa, e gude kpua ya; mę akpo umoro-enyimu, e gude kwechia ya; mę ẹkwa, eegudeje gbobuta onu Ụlo-Ékwà Ndzuko;

²⁶ mę ẹkwa, egebutaje mgburumburu l'ogbodufu ono, nọ-pheru ulo-ékwà Nchileke ono; mę ẹnya-ngweja ono; waa ẹkwa, egebutaje l'onu-uzo; mę eri, egebeje iya; mę iphe, bu ngwa, nọ iya nọ, eegudeje eje ozi. O bu ndu Geshonu e-gudeje iphe ono l'ọ ha mee iphe, o gbaru t'e gude iya mee.

²⁷ Iphe, bu ozi, ụnwu Geshonu ejekpo ejeje; m'o -ruhuru; o buru ovu ivu; m'ọ bu oje ozi ọdo be bu Éronu ye ụnwu iya be e-koshije ẹge ẹphe e-je iya. Oo unubedua e-koshije ẹphe ivu, gbaru ẹphe l'evuvu.

²⁸ Ono bu ozi, ndu ikfu Geshonu a-nọduje eje le Ụlo-Ékwà Ndzuko ono. O bu Itama Éronu, bu onye achijeru Nchileke ẹja a-nọdu ekoshije ẹphe iphe bu ozi ẹphe; mę ẹge ẹphe e-shije eje iya.

Unwu Merari

²⁹ “A -bya abya l'ụnwu Merari; unu gụa ẹphe l'ikfu l'ikfu; mę l'ụnwunna l'ụnwunna.

³⁰ Ndu unu a-gu bu iphe, bu unwoke ndu, nowaru tsube l'ụkporo afa l'afa iri je akpaa l'ụkporo afa labu l'afa iri; mbu ndu dzuwaru oje ozi le Ụlo-Ékwà Ndzuko.

³¹ Owaa iphe, gbaru ụnwu Merari l'ememe teke ẹphe eje ozi le Ụlo-Ékwà Ndzuko. ẹphe e-vutaje oshi, e gude gbaa ulo-ékwà-dụ-nso Nchileke; mę oshi, e swebushiru iya eswebushi; mę itso iya; mę okpa iya.

³² ẹphe e-vutajekwaphu itso, nọ-pheru ogbodufu ono mgburumburu; mę okpa itso ono; mę nggu, a kporu l'ulo-ékwà ono; mę udo iya; męwaru ivu, etsoje iya nọ l'ọ ha; mę iphemiphe obule, e gude eje egbe ozi ono. Unu ketajeru onyemonye obule iphe, gbaru iya l'evuvu.

³³ Ono bu ozi, ụnwu Merari a-nọduje eje le Ụlo-Ékwà Ndzuko ono. Itama Éronu, bu onye achijeru Nchileke ẹja be a-nọduje ekoshi ẹphe ẹge ẹphe e-je ozi ono.”

Iphe, ndu Lívayi kpakọru dọ

³⁴ Ya ndono; Mosisu ye ẹronu; mę ndu ishi ndu Ízurelu abya agukota awa Kohatu ọgu. A guru ẹphe l'ikfu l'ikfu; gụa ẹphe l'ụnwunna l'ụnwunna.

³⁵ Ndu bu unwoke, nowaru shita l'ụkporo afa l'afa iri jeye l'ụkporo afa ẹbo l'afa iri; mbu ndu dzuwaru oje ozi le Ụlo-Ékwà Ndzuko;

³⁶ mbu ndu a guru l'ikfu Kohatu dọ unu madzọ ishing; l'ụkporo madzọ iri l'esaa l'umadzu iri.

³⁷ Ono bu mkpakọ unwoke, a guru ọgu l'ikfu Kohatu; mbu ndu jeru ozi le Ụlo-Ékwà Ndzuko. Mosisu ye ẹronu guru ọgu ono ẹge ono, Ojejoje tọru Mosisu ekemu t'ọ gụa ya ono.

³⁸ Ụnwu Geshonu b'a gụkwaruphu l'ikfu l'ikfu; mę l'ụnwunna l'ụnwunna.

³⁹ Iphe, bụ unwoke, nọwaru ụkporo afa l'afa iri jeye l'ụkporo afa ẹbo l'afa iri, bụ ndu a-dụ ike oje ozi lę Ụlo-Ēkwà Ndzuko;

⁴⁰ b'a guru ogu l'ikfu l'ikfu; mę l'ụnwunna l'ụnwunna. Ndu a gutaru dų unu madzų ishingu l'ụkporo iri lę nanu l'umadzu iri.

⁴¹ Ono bụ mkpakọ unwoke, a guru ogu l'ikfu Geshonu; mbụ ndu jeru ozi lę Ụlo-Ēkwà Ndzuko. Mosisu yele Ēronu guru ogu ono ęge ono, Ojejoje tųru iya ęya ono.

⁴² Ikfu ụnwu Merari b'a gụkwaruphu l'ikfu l'ikfu; mę l'ụnwunna l'ụnwunna.

⁴³ Iphe bụ unwoke, nọwaru shita l'ụkporo afa l'afa iri jeye l'ụkporo afa ẹbo l'afa iri, bụ ndu dzuwaru oje ozi lę Ụlo-Ēkwà Ndzuko

⁴⁴ b'a guru ogu l'ikfu l'ikfu. Ndu a gutaru dų unu madzų ęsato.

⁴⁵ Ono bụ mkpakọ unwoke, a guru ogu l'ikfu Merari. Mosisu yele Ēronu guru ogu ono ęge ono, Ojejoje sųru Mosisu t'ęphe gua ya ono.

⁴⁶ Ya ndono; Mosisu yele Ēronu; mę ndu ishi ndu Ízurelu agukota ndu Lívayi l'ęphe ha ogu. A guru ęphe l'ikfu l'ikfu; mę l'ụnwunna l'ụnwunna.

⁴⁷ Ndu ęphe guru bụ iphe, bụ unwoke, nọwaru shita l'ụkporo afa l'afa iri jeye l'ụkporo afa ẹbo l'afa iri, bụ ndu dzuwaru oje ozi lę Ụlo-Ēkwà Ndzuko mę ovu ivu.

⁴⁸ Iphe, ęphe kpakọru dų bụ ụkporo unu; l'unu madzų l'umadzu ụkporo tete.

⁴⁹ Ndu nonu l'ęhu l'ęhu b'e koshitsuaru ozi, ęphe a-nọdu eje; mę iphe, ęphe a-nọduje evu ęge ono, Ojejoje sųru Mosisu t'o mee ya ono.

Tọ dų iya bų; a gua ęphe ogu ono ęge Ojejoje sųru Mosisu t'a gua ya.

5

Odobe ọdu ndu Ízurelu nsọ

¹ Ojejoje abya asų Mosisu:

² “Kfuaru ęphe t'ęphe chishia iphe, bụ ndu ęhu-labų l'ọdu ndu Ízurelu ono; ęphe achishia ndu iphe alashį alashį l'ęhu. ęphe achishikwaaphu ndu denyiru ęke l'odzu; shi ęge ono merua onwęphe.

³ Unu chífukota ęphe; unwoke; mę unwanyi. Unu chįta ęphe chifu l'ọdu ndu Ízurelu; t'ęphe be meru ęke ono yele ndu nk'iya bu ono.”

⁴ ęphe ekwe; chįta ndu ono chifu l'ọdu ndu Ízurelu ono. Yọ bųru ęge ono, Ojejoje kfuru iya Mosisu ono bę ęphe meru iya.

Kę okfu ugwo iphe, e mebyiru

⁵ Ojejoje asų Mosisu:

⁶ “T'o kfuaru ndu Ízurelu nde teke madzų: m'ọ bų nwoke; m'ọ nwanyi mesweru ibe iya ęge ono, ndiphe emeje; shi ęge ono meswee Ojejoje ono; bę ikpe nmaakwaru onye obu.

⁷ Onye obu kfufutaje iphe, dų ęji ono, o meru ono; kfu-dzukwaaphu ugwo iphe, dų ęji ono, o meru ono l'ọ ha; wota ųzo lanų l'ųzo ise l'iphe iya yekobe iya; nų onye ono, o mesweru ono.

⁸ Ọ -bųru l'onye ono, e mesweru ono te nwedu abubu, bų onye aa-kfu ugwo iphe ono; oo ya bų; ugwo ono aburu kę Ojejoje. Onye aa-nų iya bų onye achijeru Nchileke ęja. Aa-kpųru ebyila yekobe iya; t'ọ gbua gude doshiaru iya okfu ęhu iya.

⁹ Iphe, bú iphe, ndu Ízurelu doberu nsò t'èphe nù Ojejoje, bú iphe, èphe wotaru bya anù onye achijeru Nchileke èja búkota k'onye ono, achijeru Nchileke èja ono.

¹⁰ Iphe, bú iphe, madzù doberu nsò t'è ya nù Nchileke bú onye achijeru Nchileke èja bè nwe iya nù; mbù l'iphe, madzù nùru onye achijeru Nchileke èja bú onye ono, achijeru Nchileke èja ono nwe iya."

Kè nwanyi, nji iya ele ɛnya l'oori ogori

¹¹ Tò dù iya bú; Ojejoje abya asù Mòsisu:

¹² "T'o kfulu ndu Ízurelu l'ò -bùru l'è nwoke bè nyee ya akpa èjo ùri; nji iya t'è gudehe ire iya èka;

¹³ mbù; ọ -bùru l'è yèlè nwoke ọdò zèru; yò shì ègè ono merua onwiya; nji iya ta ma; to nwe onye agba ekebe l'ọo iphe o meru ndono keshinu è t'ò d'udu onye guderu iya nù teke oome iya;

¹⁴ mbù; ọ -bùru l'è nwoke ono bè n'nyaaaru; kolahaaru nyee ya ono okopho; lelaha ya ɛnya l'o meruwaru onwiya; l'è teke nwanyi ono meruru onwiya l'oswiya; m'ò kwanù l'a n'nyaaaru; kolahaaru nyee ya ono okopho; lelaha ya ɛnya l'o meruru onwiya l'è b'o meru onwiya;

¹⁵ t'è nwoke ono duta nyee ya ono jekfu onye achijeru Nchileke èja. Yò gude ụzọ lanù l'ụzọ iri l'utu balì, jìru efere nkwo-èka, ee-gude gwoo èja l'okfu èhu nyee ya ono. T'è b'o yekwa manù l'utu balì ono; ọphu o yekwa iya insensu; kè l'ò bú ngwèja nri, e gworu l'è k'okopho; mbù ngwèja, e gude anyata iphe, dù èji.

¹⁶ "Nwanyi ono bè onye achijeru Nchileke èja e-durita ntse t'o vudo Ojejoje l'ifu.

¹⁷ T'è onye ono, achijeru Nchileke èja ono kuta mini, e doberu nsò l'ite, a kpuru l'ura; kpota udzu-èja, shì l'ogbodo-ùlò ùlò-èkwà Nchileke wùru ye l'è mini ono.

¹⁸ Onye ono, achijeru Nchileke èja ono -k'fubetsulephu nwanyi ono l'ifu Ojejoje; yò t'ofu iya iphe, o keberu l'ishi; pata ngwèja nri ono, e gude anyata iphe, dù èji ono nù iya t'ò paru l'èka; mbù ngwèja nri ono, e gworu l'è k'okopho ono. Onye ono, achijeru Nchileke èja ono l'onwiya aparù mini ono, atso ile, emeje t'è madzù bùru onye a t'uru ọnu ono.

¹⁹ Ọ bú teke ono bè onye ono, achijeru Nchileke èja ono a-nù nwanyi ono nte t'o ria: 'L'ò -bùru l'è t'ò d'udu nwoke ọdò, nggu l'iya zèjeru; t'ò bú l'ì kpajeru èjo ùri; shì ègè ono merua onwongu l'èhu nwoke ọdò, gbahakwaa nji ngu-a; t'è mini-wa, atso ile, emeje t'è madzù bùru onye a t'uru ọnu-a ba d'ukwa iphe, oo-me ngu.

²⁰ Teke búkwanu l'ì n'ò l'èka nji ngu-a; l'akpa èjo ùri; nggu l'è nwoke ọdò zèjewa; gbahakwaa nji ngu-a; nggu eshi ègè ono merua onwongu;

²¹ T'è Ojejoje mekwaa t'è èkpa-nwa chihu ngu; mbù t'è b'ì heshi nwa l'utakfu; t'ì bùru onye ndibe unu e-gude l'akò l'onu; gude ngu l'anma èjo ètu. Ono bú teke onye ono, achijeru Nchileke èja ono a-sù nwanyi ono t'ò guaru onwiya ɛnwa.

²² Mbù; t'è mini-a, atso ile, emeje t'è madzù bùru onye a t'uru ọnu-a kpobakwa ngu l'èpho; k'ọphu èkpa-nwa e-chihu; to he nwa l'utakfu.'

"Teke ono; nwanyi ono asù: 'Ọ -bùru l'ò bú ègè ọ dù b'ì kfulu; t'ò dù ègè ono.'

²³ "Onye ono, achijeru Nchileke èja ono abya atuko mburonu ono dekota l'ekwo; bya asaa ya asasa saru ye l'è mini ono, atso ile ono.

²⁴ Yò bya eworu mini ono, atso ile ono, emeje madzù t'ò buru onye a turu onu ono nù nwanyi ono t'ò ngua. Ọ -ngu-ge l'íya phù; mini ono anọdu iya l'ephò; mee t'èjọ iphe-ghuka, atso ile dakfuta iya.

²⁵ Teke ono bẹ onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono a-nata nwanyi ono ngweja-nri ono, o gworu lẹ k'okopho ono, nwanyi ono pa l'ẹka ono. Yò bya amaa ya amama l'ifu Ojejoje; woru iya je edobe l'enya-ngweja.

²⁶ Onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono abya ahajia ngweja ono l'ẹka; woru kpọọ ọku l'enya-ngweja ono. Ngweja ono a-buru ngweja, e gude anyata iphe, dọ ẹjọ ono. O -metsulephu ẹge ono; yò bya anù nwanyi ono mini ono t'ò ngua.

²⁷ Ọ -buru lẹ nwanyi ono meruruphu onwiya; mbù; ọ -buru l'ò riruphu ogori l'oswiya bẹ bụ teke a nùleru iya phù mini ono; yò ngua; teke ọ bahùleru iya phù l'ephò bẹ oo-me t'èjọ iphe-ghuka, atso ile dakfuta iya. Oo-me tẹ ẹkpá-nwa iya chihu; mee t'ẹ b'ò heshi nwa l'utakfu. Yò ghọọ onye a turu onu l'ufu ẹphe.

²⁸ Teke ọ bụ lẹ nwanyi ono te merudu onwiya; mbù; ọ -buru lẹ nwanyi ono doberu onwiya ndo-o; b'ẹ t'ò dudu iphe e-me iya nù. Ọo-nọdu amùshilee unwegirima.

²⁹ “Ono bụ ekemu, a turu swiberu nwanyi, nji iya ekoru okopho; mbu nwanyi, nọ l'ẹka nji iya; l'akpa ẹjọ ọrọ; l'emrushu onwiya;

³⁰ ọdọ bụ l'a nnyaaru; nwoke ekolahaaru nyee ya okopho; lelaha ya ẹjọ enya. T'onye achijeru Nchileke bya edobe nwanyi ọbù l'ifu Ojejoje; mekọta iya iphe bụ iphe ono, a turu l'ekemu ono.

³¹ Nwoke ono l'onwiya bẹ ta dukwa iphe, dọ ẹjọ, a-tukoru iya l'ishi. Ọ bụ nwanyi ono e-vuru iphe, dọ ẹjọ, o metaru kpua onwiya.”

6

Onye woru onwiya doberu Ojejoje iche

¹ Ojejoje asù Mósísu:

² “T'ò kforu ndu Ízurelù l'ò -nweru nwoke; m'ò bụ nwanyi, kweru ukwa, gbaru iche lẹ ya a-duru Ojejoje iche; mbù lẹ ya e-dobe onwiya tẹ ya buru onye dọ iche l'ẹke Ojejoje nọ;

³ t'onye ọbù ba angujekwa mee; m'ò bụ iphe ọdọ, aangù angungu, eme l'enya. T'onye ọbù ba angujekwa mee, anwù onu, e meru lẹ mee vayinu; m'ò bụ iphe ọdọ, aangù angungu, eme l'enya. T'ẹ b'ò ngujekwa mini akpuru vayinu; ọphu o rijekwa akpuru vayinu onyingu; m'ò bụ k'òkpónku.

⁴ T'ẹ b'ò rijekwa iphe, shi l'oshi vayinu; m'ò bụ akpuru vayinu ọbù l'onwiya; m'ò bụ ẹgbo vayinu jeye teke ọo-bù-beru onye doberu onwiya Ojejoje iche.

⁵ “Tẹ ákwò be erukwa iya l'ishi jeye teke ono, ọo-bù-beru onye doberu onwiya iche ono. Ọo-dulephu nsọ ẹge ọ dọ iya jeye teke ono, o doberu onwiya Ojejoje iche ono e-dzu. Ẹgbushi, nọ iya l'ishi bẹ ọo-ha t'ò ruchia eruchi.

⁶ L'ògè teke ono, o doberu onwiya Ojejoje iche ono b'ẹ to jekwa ẹke odzu nọ;

⁷ m'ò -ruhuru; ọ buru l'ọo nna iya; m'ọo nne iya; ọdudu l'ọo nwunne iya kẹ nwoke; m'ò nwunne iya kẹ nwanyi bẹ nwuhuru nù. Ẹ too gudedu okfu l'ọo ẹphe jekfube odzu ẹphe ntse; shi ẹge ono merua onwiya; kẹ l'e gude ishi iya maru l'ò doberu onwiya Nchileke iche.

8 Lẹ teke ono ọo-nọkotakpo bọru onye doberu onwiya iche ono b'ọ bụ onye ọduru Ojejoje nsọ.

9 “Ọ -bọru l'ọ -nweru onye ghabuhuru nwụhu lẹ mgboro ẹke ọ nọ; shi ẹge ono merua ẹgbushi ono, o doberu nsọ ono bẹ bụ: o -rulephu lẹ mbọku k'ẹsaa; yọ kpushia ẹgbushi ono; shi ẹge ono safu onwiya mmeru l'ẹhu.

10 O -be lẹ mbọku k'ẹsato; yọ wota ndo ẹbo; m'ọ bụ kparakobe ẹbo wojeru onye achijeru Nchileke ẹja l'ọnu Ụlo-Ẹkwà Ndzuko.

11 Onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono ewota nanu gwoo ngweja iphe, ọ ẹji. Yọ wota nanu ọphu gwoo ngweja-ukfuru gude kfuwa ụgwọ iphe, ọ ẹji, o meru; kẹ l'ọ nọru l'ẹke madzụ nwụhuru. Yọ bọru mbọku ono kwaphu bẹ oo-me t'ishi iya ọduru nsọ azu.

12 Oo-doberu onwiya Ojejoje iche jeye teke ono, ọ tọ-buru lẹ ya e-doberu onwiya Ojejoje iche ono. Yọ wota ebyila, gbaru afa nọ t'ẹ gude gwoo ngweja ikpe-anmanma. Oge ọphu, ọ nọhawaruphu b'ẹ taa gụ-kwaru eye iya. Ishi iya aburu l'ọ meruru onwiya teke ono, o shi dobe onwiya iche ono.

13 “Qwaa bụ ekemu, ọduru onye doberu onwiya Ojejoje iche ndo-ọ; mę oge, o doberu onwiya Ojejoje iche dzulephu. Ee-duru iya bya l'ọnu Ụlo-Ẹkwà Ndzuko.

14 Yọ bọru l'ẹke ono bẹ ọo-nọdu woru iphe, ọonu Ojejoje nọ iya. Ọo-nu iya ebyila, gbaru afa; to nwe ntupo t'ẹ gude gwoo ngweja-ukfuru. Yọ nọ nwada aturu, nọwaru afa; to nwe ntupo t'ẹ gude gwoo ngweja iphe, ọ ẹji. Yọ nọ ebyila, ẹ-te enweduru ntupo t'ẹ gude gwoo ngweja ẹhu-agu.

15 Iphe ọdo, oo-yekobe iya bụ nkata buredi, ẹ-te kodu ekoko; waa akara witu, a gworu lẹ manụ; mę ẹcha-mbeke, a wuru manụ l'eli; waa ngweja-nri yele ngweja-mę, l'etsoje iya nọ.

16 “Iphe ono l'ọ ha bẹ onye achijeru Nchileke ẹja e-gworu nọ Ojejoje. Yọ gwoo ngweja iphe, ọ ẹji ono; mę ngweja-ukfuru ono.

17 Onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono e-woru nkata buredi ono, ẹ-te kodu ekoko ono nọ Ojejoje; bya egbua ebyila ọphu gude gwoo ngweja ẹhu-agu nọ Ojejoje; bya eyekobekwa iya ọphu ngweja-nri yele ngweja-mę, etsoje iya nọ tuko gwoo.

18 Yọ bọru l'ọnu Ụlo-Ẹkwà Ndzuko bẹ onye ono, doberu onwiya Ojejoje iche ono a-nọdu kpushia ẹgbushi ono, o doberu iche ono. Yọ kpota ẹgbushi iya ono ye l'ọku, nọ lẹ mkpuli ẹke iphe, e gude gwoo ngweja ẹhu-agu ọphu nọ.

19 “Onye ono, ọduru Ojejoje iche ono -kpushitsulephu ẹgbushi iya ono, o doberu iche ono; tẹ onye achijeru Nchileke ẹja wota ẹka ebyila ono ọphu e shiru eshishi ọde ya l'ẹka; wotafua akara lanu; mę ẹcha-mbeke lanu, ẹ te kodu ekoko lẹ nkata ono nọ iya.

20 Ọo ya bụ; onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono abya amàà ya àmàmà l'ifu Ojejoje t'ọ bọru ngweja-amama. Iphe ono bẹ ọduru nsọ; yọ bọru onye achijeru Nchileke ẹja bẹ nwe iya nọ yele ndú ebyila ono, a maru amama; mę ụtakfu iya ono, a nuru Ojejoje ono. E -metsua ẹge ono bẹ onye ono, ọduru Ojejoje iche ono nweru ike ngwa mę.

21 “Ono bụ ekemu, ọduru onye doberu onwiya Ojejoje iche; mbu onye kweru ụkwa lẹ ya e-doberu onwiya Ojejoje iche; waa iphe, ọo-nu Ojejoje teke oge iya dzuleruphu; a gufukwa iphe ọdo, ọo-dụ ike gbatafua. Ọle o medzufutaje iphe, o kweru ụkwa iya; l'ẹge ekemu onye ọduru Ojejoje iche gude ọduru.”

Onu-oma ndu achijeru Nchileke eja l'ehu ndu Ízurelu

²² Ojejoje asù Mósísi:

²³ “T’o kfurú Èronu yẹlẹ unwu iya l’o waa bụ ege ephe e-shije agoru ndu Ízurelu onu-oma:

²⁴ “Tẹ Ojejoje
gọoru unu onu;
yo chekwaje unu.

²⁵ Tẹ Ojejoje
mụaru unu onu-ochi;
yo meeru unu
eze-iphe-oma.

²⁶ Tẹ Ojejoje
lee unu ọnya-oma;
yo mee t’ehu dū unu agu.

²⁷ “Ọ bụ ege ono bẹ ephe e-shije kpọ-kua ẹpha iya l’ẹke ndu Ízurelu nọ;
ya agọoru ephe onu-oma.”

7

Ngweja, e gude edobe ọlo-ẹkwà Ojejoje ichẹ

¹ Tọ dū iya bụ; Mósísi egvubetsulephu ọlo-ẹkwà Ojejoje ono; bya awua ya manụ; bya edobe iya ichẹ; bya edobekwaphu iphe, bụ iphe, nọ iya nū l’o ha ichẹ. Ọ kwaphụ ege ono b’o wuru manụ l’ẹnya-ngweja; dobe iya ichẹ; bya edobekwaphu iphe bụ iphe, nọ l’ẹnya-ngweja ono l’o ha ichẹ.

² Ndu ishi ndu Ízurelu, bụ ndu ishi l’unwunna l’unwunna; mbụ ndu ishi l’ikfu l’ikfu; bụ iya bụ ndu ono, bụ ishi ndu ọphu a guru ọgu ono

³ bẹ byaru bya eworu iphe nū Ojejoje. Iphe, ephe nuru bụ ọ-gba-kperekpere ishingu, ekpuchiru iphe; mę oke-eswi iri l’ẹbo. Ndu ishi ono bẹ nutsuaru oke-eswi nanụ nanụ l’ehu l’ehu. Ephe dutsua ẹbo ẹbo nū ọ-gba-kperekpere lanụ. Ono bụ iphe, ephe wotaru bya anụ l’ifu ọlo-ẹkwà Ojejoje ono.

⁴ Ojejoje asù Mósísi:

⁵ “T’o natakota ephe iphe ono, ephe nuru ono; k’ọphu ee-gude iya eje ozi lẹ Ọlo-Ẹkwà Ndzuko. T’o woru iya nū ndu Lívayi. Onyenonu bẹ ọo-nū iya l’ẹge ozi iya gbaru.”

⁶ Ya ndono; Mósísi abya ewota ọ-gba-kperekpere ono; mę oke-eswi ono nū ndu Lívayi.

⁷ Unwu Geshonu b’o nuru ọ-gba-kperekpere ẹbo; waa oke-eswi ẹno t’ephe gude jeje ozi, gbaru ephe.

⁸ Unwu Merari b’o nuru ọ-gba-kperekpere ẹno; waa oke-eswi ẹsato t’ephe gude jeje ozi, gbaru ephe. L’ephe ha bẹ nọkota l’ẹka Itama Èronu, bụ onye achijeru Nchileke eja eje ozi, gbaru ephe.

⁹ Obenu l’ẹ t’ọ dudu ọphu ọ nuru unwu Kohatu; kẹ l’ọo ẹphebedua b’o nọ l’ẹka; mbụ oleta iphe, dū nsọ ẹnya; bụ iya bụ ovu iphe ono, dū nsọ ono l’ukuvu.

¹⁰ Mbọku, a wuru manụ l’ẹnya-ngweja Nchileke gude woru iya ye Nchileke l’ẹka bẹ ndu ishi ono wotagbaaru iphe bya anụ Nchileke l’ifu ẹnya-ngweja ono.

¹¹ Ojejoje abya ekfurú yeru Mósísi; sù iya: “Iphe bụ mbọku-mbọku tẹ onye ishi lanụ wotaje iphe nk’iya bya anụ t’ẹ gude woru ẹnya-ngweja ono ye Nchileke l’ẹka.”

12 Onye wotaru iphe nk'iya bya anụ lẹ mbọku kẹ mbụ bụ Náshonu Aminadabu, bụ onye ishi ndu Júda.

13 Iphe, ọ nuru bụ: efere lanụ, e meru l'ukporo mkpọla-ọcha ishingụ lẹ mkpọla-ọcha iri; bya anụkwaphu ochi lanụ, e meru l'ukporo mkpọla-ọcha ẹto lẹ mkpọla-ọcha iri. Mbụ mkpọla-ọcha, bụ: a -tụa ya atụtụ; ẹra iya aha l'ọ bụ ẹra shẹkelu ẹke-dụ-nsọ. Ophu nonu b'e yejishikotaru akpe, e gweru egwegwe; gwọkobe iya manụ; t'e gude gwoo ngweja-nri.

14 Iphe ọdo, ọ nuru bụ agọ lanụ, e meru lẹ mkpọla-ododo iri. Iphe, jiru iya nụ bụ insensu.

15 A nuru nwa oke-eswi lanụ; ebyila lanụ; nwa ebyila lanụ, gbaru afa, ee-gude gwoo ngweja-ukfuru;

16 mę mkpi lanụ, ee-gude gwoo ngweja iphe, dụ ẹji;

17 mę oke-eswi ẹbo; ebyila ise; mkpi ise; mę unwu ebyila ise, gbatsuaru afa, ee-gude gwoo ngweja ẹhu-agu. Ono iphe, Náshonu Aminadabu gude bya anụ ndono.

18 Yo be lẹ mbọku k'ẹbo; Netanẹlu Zuwa, bụ onye ishi l'ikfu Ísaka ewota iphe nk'iya bya anụ.

19 Iphe, ọ nuru bụ: efere lanụ, e meru l'ukporo mkpọla-ọcha ishingụ lẹ mkpọla-ọcha iri; mę ochi lanụ, e meru l'ukporo mkpọla-ọcha ẹto lẹ mkpọla-ọcha iri. Mbụ mkpọla-ọcha, bụ: a -tụa ya atụtụ; ẹra iya aha l'ọ bụ ẹra shẹkelu ẹke-dụ-nsọ. Ophu nonu b'e yejishikotaru akpe, e gweru egwegwe; gwọkobe iya manụ; t'e gude gwoo ngweja-nri.

20 Iphe ọdo, ọ nuru bę bụ agọ lanụ, e meru lẹ mkpọla-ododo iri. Iphe, jiru iya nụ bụ insensu,

21 B'ọ bya anụ nwa oke-eswi lanụ; ebyila lanụ; nwa ebyila lanụ, gbaru afa, ee-gude gwoo ngweja-ukfuru;

22 mkpi lanụ, ee-gude gwoo ngweja iphe, dụ ẹji;

23 oke-eswi ẹbo; ebyila ise; mkpi ise; mę unwu ebyila ise, gbatsuaru afa, ee-gude gwoo ngweja ẹhu-agu. Ono bụ iphe, Netanẹlu Zuwa gude bya anụ ndono.

24 Yo be lẹ mbọku k'ẹto; Eliyabu Helonu, bụ onye ishi ndu kẹ Zébulonu ewota iphe nk'iya bya anụ.

25 Iphe, ọ nuru bụ: efere lanụ, e meru l'ukporo mkpọla-ọcha ishingụ lẹ mkpọla-ọcha iri; mę ochi lanụ, e meru l'ukporo mkpọla-ọcha ẹto lẹ mkpọla-ọcha iri. Mbụ mkpọla-ọcha, bụ: a -tụa ya atụtụ; ẹra iya aha l'ọ bụ ẹra shẹkelu ẹke-dụ-nsọ. Ophu nonu b'e yejishikotaru akpe, e gweru egwegwe; gwọkobe iya manụ; t'e gude gwoo ngweja-nri.

26 Iphe ọdo, ọ nuru bụ agọ lanụ, e meru lẹ mkpọla-ododo iri. Iphe, jiru iya nụ bụ insensu.

27 Yọ bya anụ nwa oke-eswi lanụ; ebyila lanụ; nwa ebyila lanụ, gbaru afa, ee-gude gwoo ngweja-ukfuru;

28 mkpi lanụ, ee-gude gwoo ngweja iphe, dụ ẹji;

29 oke-eswi ẹbo; ebyila ise; mkpi ise; mę unwu ebyila ise, gbatsuaru afa, ee-gude gwoo ngweja ẹhu-agu. Ono iphe, Eliyabu Helonu gude bya anụ ndono.

30 Yo be lẹ mbọku k'eno; Elizuru Shediyo, bụ onye ishi, unwu Rúbenu ewota iphe nk'iya bya anụ.

31 Iphe, ọ nuru bụ: efere lanụ, e meru l'ukporo mkpọla-ọcha ishingụ lẹ mkpọla-ọcha iri; mę ochi lanụ, e meru l'ukporo mkpọla-ọcha ẹto lẹ mkpọla-ọcha iri. Mbụ mkpọla-ọcha, bụ: a -tụa ya atụtụ; ẹra iya aha l'ọ

bù ẹ̀ra shẹ̀kelu ẹ̀ke-dù-nsọ. Ọ̀phu nọ̀nu b'ẹ̀ yẹ̀jishikotaru akpe, e gweru egwegwe; gwọ̀kobe iya manù; t'ẹ̀ gude gwoo ngweja-nri.

³² Iphe ọ̀do, ọ̀ nùru bù ago lanù, e meru lẹ̀ mkpọ̀la-ododo iri. Iphe, jiru iya nù bù ìnsẹ̀nsu.

³³ Yọ̀ bya anù nwa oke-eswi lanù; ebyila lanù; nwa ebyila lanù, gbaru afa, ee-gude gwoo ngweja-ukfuru;

³⁴ mkpi lanù, ee-gude gwoo ngweja iphe, dù ẹ̀ji;

³⁵ oke-eswi ẹ̀bo; ebyila ise; mkpi ise; waa ọ̀nwu ebyila ise, gbatsuaru afa, ee-gude gwoo ngweja ẹ̀hu-agu. Ono iphe, Elizuru Shediyo gude bya anù ndono.

³⁶ Yo be lẹ̀ mbọ̀ku k'ise; Shelumẹ̀lu Zurishadayi, bù onye ishi ọ̀nwu Símíyọ̀nu ewota iphe nk'iya bya anù.

³⁷ Iphe, ọ̀ nùru bù: efere lanù, e meru l'ukporo mkpọ̀la-ọ̀cha ishingù lẹ̀ mkpọ̀la-ọ̀cha iri; mẹ̀ ochi lanù, e meru l'ukporo mkpọ̀la-ọ̀cha ẹ̀to lẹ̀ mkpọ̀la-ọ̀cha iri. M̀bù mkpọ̀la-ọ̀cha, bù: a -tù ya atùtu; ẹ̀ra iya aha l'ọ̀ bù ẹ̀ra shẹ̀kelu ẹ̀ke-dù-nsọ. Ọ̀phu nọ̀nu b'ẹ̀ yẹ̀jishikotaru akpe, e gweru egwegwe; gwọ̀kobe iya manù; t'ẹ̀ gude gwoo ngweja-nri.

³⁸ Iphe ọ̀do, ọ̀ nùru bù ago lanù, e meru lẹ̀ mkpọ̀la-ododo iri. Iphe, jiru iya nù bù ìnsẹ̀nsu.

³⁹ Yọ̀ bya anù nwa oke-eswi lanù; ebyila lanù; nwa ebyila lanù, gbaru afa, ee-gude gwoo ngweja-ukfuru;

⁴⁰ mkpi lanù, ee-gude gwoo ngweja iphe, dù ẹ̀ji;

⁴¹ oke-eswi ẹ̀bo; mẹ̀ ebyila ise; mkpi ise; waa ọ̀nwu ebyila ise, gbatsuaru afa, ee-gude gwoo ngweja ẹ̀hu-agu. Ono iphe, Shelumẹ̀lu Zurishadayi gude bya anù ndono.

⁴² Yo be lẹ̀ mbọ̀ku k'ishingu; Ẹ̀lìyasafu Diyuwẹ̀lu, bù onye ishi ndu Gádu ewota iphe nk'iya bya anù.

⁴³ Iphe, ọ̀ nùru bù: efere lanù, e meru l'ukporo mkpọ̀la-ọ̀cha ishingù lẹ̀ mkpọ̀la-ọ̀cha iri; mẹ̀ ochi lanù, e meru l'ukporo mkpọ̀la-ọ̀cha ẹ̀to lẹ̀ mkpọ̀la-ọ̀cha iri. M̀bù mkpọ̀la-ọ̀cha, bù: a -tù ya atùtu; ẹ̀ra iya aha l'ọ̀ bù ẹ̀ra shẹ̀kelu ẹ̀ke-dù-nsọ. Ọ̀phu nọ̀nu b'ẹ̀ yẹ̀jishikotaru akpe, e gweru egwegwe; gwọ̀kobe iya manù; t'ẹ̀ gude gwoo ngweja-nri.

⁴⁴ Iphe ọ̀do, ọ̀ nùru bù ago lanù, e meru lẹ̀ mkpọ̀la-ododo iri. Iphe, jiru iya nù bù ìnsẹ̀nsu.

⁴⁵ B'ọ̀ bya anù nwa oke-eswi lanù; ebyila lanù; nwa ebyila lanù, gbaru afa, ee-gude gwoo ngweja-ukfuru;

⁴⁶ mkpi lanù, ee-gude gwoo ngweja iphe, dù ẹ̀ji;

⁴⁷ oke-eswi ẹ̀bo; ebyila ise; mkpi ise; waa ọ̀nwu ebyila ise, gbatsuaru afa, ee-gude gwoo ngweja ẹ̀hu-agu. Ono iphe, Ẹ̀lìyasafu Diyuwẹ̀lu gude bya anù ndono.

⁴⁸ Yo be lẹ̀ mbọ̀ku k'ẹ̀saa; Elishama Amihudu, bù onye ishi ndu Ífuremu ewota iphe nk'iya bya anù.

⁴⁹ Iphe, ọ̀ nùru bù: efere lanù, e meru l'ukporo mkpọ̀la-ọ̀cha ishingù lẹ̀ mkpọ̀la-ọ̀cha iri; mẹ̀ ochi lanù, e meru l'ukporo mkpọ̀la-ọ̀cha ẹ̀to lẹ̀ mkpọ̀la-ọ̀cha iri. M̀bù mkpọ̀la-ọ̀cha, bù: a -tù ya atùtu; ẹ̀ra iya aha l'ọ̀ bù ẹ̀ra shẹ̀kelu ẹ̀ke-dù-nsọ. Ọ̀phu nọ̀nu b'ẹ̀ yẹ̀jishikotaru akpe, e gweru egwegwe; gwọ̀kobe iya manù; t'ẹ̀ gude gwoo ngweja-nri.

⁵⁰ Iphe ọ̀do, ọ̀ nùru bù ago lanù, e meru lẹ̀ mkpọ̀la-ododo iri. Iphe, jiru iya nù bù ìnsẹ̀nsu.

51 B'ò bya anụ nwa oke-eswi lanụ; ebyila lanụ; nwa ebyila lanụ, gbaru afa, ee-gude gwoo ngweja-ukfuru;

52 mkpi lanụ, ee-gude gwoo ngweja iphe, dū ejī;

53 oke-eswi ẹbo; ebyila ise; mkpi ise; waa unwu ebyila ise, gbatsuaru afa, ee-gude gwoo ngweja ẹhu-agu. Ono iphe, Elishama Amihudu gude bya anụ ndono.

54 Yo be lẹ mbọku k'ẹsato; Gamalẹlu Pedazọ, bụ onye ishi ndu ikfu Manáse ewota iphe nk'íya bya anụ.

55 Iphe, ọ nūru bụ: efere lanụ, e meru l'ukporo mkpọla-ọcha ishingū lẹ mkpọla-ọcha iri; mę ochi lanụ, e meru l'ukporo mkpọla-ọcha ẹto lẹ mkpọla-ọcha iri. Mbụ mkpọla-ọcha, bụ: a -tụa ya atutụ; ẹra iya aha l'ọ bụ ẹra shẹkelu ẹke-dụ-nsọ. Ophu nonu b'e yejishikotaru akpe, e gweru egwegwe; gwọkobe iya manụ; t'e gude gwoo ngweja-nri.

56 Iphe ọdo, ọ nūru bụ agọ lanụ, e meru lẹ mkpọla-ododo iri. Iphe, jiru iya nū bụ insensu.

57 B'ò bya anụ nwa oke-eswi lanụ; ebyila lanụ; nwa ebyila lanụ, gbaru afa, ee-gude gwoo ngweja-ukfuru;

58 mkpi lanụ, ee-gude gwoo ngweja iphe, dū ejī;

59 oke-eswi ẹbo; ebyila ise, mkpi ise; waa unwu ebyila ise, gbatsuaru afa, ee-gude gwoo ngweja ẹhu-agu. Ono iphe, Gamalẹlu Pedazọ gude bya anụ ndono.

60 Yo be lẹ mbọku kẹ tete; Abidanu Gidiyóni, bụ onye ishi ndu Bénjaminu ewota iphe nk'íya bya anụ.

61 Iphe, ọ nūru bụ: efere lanụ, e meru l'ukporo mkpọla-ọcha ishingū lẹ mkpọla-ọcha iri; mę ochi lanụ, e meru l'ukporo mkpọla-ọcha ẹto lẹ mkpọla-ọcha iri. Mbụ mkpọla-ọcha, bụ: a -tụa ya atutụ; ẹra iya aha l'ọ bụ ẹra shẹkelu ẹke-dụ-nsọ. Ophu nonu b'e yejishikotaru akpe, e gweru egwegwe; gwọkobe iya manụ; t'e gude gwoo ngweja-nri.

62 Iphe ọdo, ọ nūru bụ agọ lanụ, e meru lẹ mkpọla-ododo iri. Iphe, jiru iya nū bụ insensu.

63 B'ò bya anụ nwa oke-eswi lanụ; ebyila lanụ; waa nwa ebyila lanụ, gbaru afa, ee-gude gwoo ngweja-ukfuru;

64 mkpi lanụ, ee-gude gwoo ngweja iphe, dū ejī;

65 oke-eswi ẹbo; mę ebyila ise; mkpi ise; waa unwu ebyila ise, gbatsuaru afa, ee-gude gwoo ngweja ẹhu-agu. Ono iphe, Abidanu Gidiyóni gude bya anụ ndono.

66 Yo be lẹ mbọku k'iri; Ahiyeza Amishadayi, bụ onye ishi ndu Dánu ewota iphe nk'íya bya anụ.

67 Iphe, ọ nūru bụ: efere lanụ, e meru l'ukporo mkpọla-ọcha ishingū lẹ mkpọla-ọcha iri; mę ochi lanụ, e meru l'ukporo mkpọla-ọcha ẹto lẹ mkpọla-ọcha iri. Mbụ mkpọla-ọcha, bụ: a -tụa ya atutụ; ẹra iya aha l'ọ bụ ẹra shẹkelu ẹke-dụ-nsọ. Ophu nonu b'e yejishikotaru akpe, e gweru egwegwe; gwọkobe iya manụ; t'e gude gwoo ngweja-nri.

68 Iphe ọdo, ọ nūru bụ agọ lanụ, e meru lẹ mkpọla-ododo iri. Iphe, jiru iya nū bụ insensu.

69 B'ò bya anụ nwa oke-eswi lanụ; ebyila lanụ; nwa ebyila lanụ, gbaru afa, ee-gude gwoo ngweja-ukfuru;

70 mkpi lanụ, ee-gude gwoo ngweja iphe, dū ejī;

71 oke-eswi ẹbo; ebyila ise; mkpi ise; waa unwu ebyila ise, gbatsuaru afa, ee-gude gwoo ngweja ẹhu-agu. Ono bụ iphe, Ahiyeza Amishadayi gude bya anụ ndono.

⁷² Yo be lẹ mbọku k'iri lẹ nanu; Pagẹlu Ọkuranu, bu onye ishi ndu ikfu Ásha ewota iphe nk'ia bya anu.

⁷³ Iphe, ọ nuru bu: efere lanu, e meru l'ukporo mkpọla-ocha ishinguru lẹ mkpọla-ocha iri; mę ochi lanu, e meru l'ukporo mkpọla-ocha ẹto lẹ mkpọla-ocha iri. Mbụ mkpọla-ocha, bu: a -tua ya atutu; ẹra iya aha l'ọ bu ẹra shẹkelu ẹke-dụ-nso. Ophu nonu b'e yejishikotaru akpe, e gweru egwegwe; gwọkobe iya manụ; t'e gude gwoo ngweja-nri.

⁷⁴ Iphe ọdo, ọ nuru bu ago lanu, e meru lẹ mkpọla-ododo iri. Iphe, jiru iya nụ bu insensu.

⁷⁵ B'ọ bya anu nwa oke-eswi lanu; ebyila lanu; nwa ebyila lanu, gbaru afa, ee-gude gwoo ngweja-ukfuru;

⁷⁶ mkpi lanu, ee-gude gwoo ngweja iphe, dọ ẹji;

⁷⁷ oke-eswi ẹbo; ebyila ise; mkpi ise; waa unwu ebyila ise, gbatsuaru afa, ee-gude gwoo ngweja ẹhu-agu. Ono bu iphe, Pagẹlu Ọkuranu gude bya anu ndono.

⁷⁸ Yo be lẹ mbọku k'iri l'ẹbo; Ahira Enanu, bu onye ishi ndu ikfu Náfutali ewota iphe nk'ia bya anu.

⁷⁹ Iphe, ọ nuru bu: efere lanu, e meru l'ukporo mkpọla-ocha ishinguru lẹ mkpọla-ocha iri; mę ochi lanu, e meru l'ukporo mkpọla-ocha ẹto lẹ mkpọla-ocha iri. Mbụ mkpọla-ocha, bu: a -tua ya atutu; ẹra iya aha l'ọ bu ẹra shẹkelu ẹke-dụ-nso. Ophu nonu b'e yejishikotaru akpe, e gweru egwegwe; gwọkobe iya manụ; t'e gude gwoo ngweja-nri.

⁸⁰ Iphe ọdo, ọ nuru bu ago lanu, e meru lẹ mkpọla-ododo iri. Iphe, jiru iya nụ bu insensu.

⁸¹ B'ọ bya anu nwa oke-eswi lanu; ebyila lanu; nwa ebyila lanu, gbaru afa, ee-gude gwoo ngweja-ukfuru;

⁸² mkpi lanu, ee-gude gwoo ngweja iphe, dọ ẹji;

⁸³ oke-eswi ẹbo; ebyila ise; mkpi ise; waa unwu ebyila ise, gbatsuaru afa, ee-gude gwoo ngweja ẹhu-agu. Ono bu iphe, Ahira Enanu gude bya anu ndono.

⁸⁴ Iphe ono bẹ bu iphe, ndu ishi ndu Ízurelu gudetsua bya anu t'e gude woru ẹnya-ngweja ono ye Nchileke l'ẹka; mbụ teke ono, a wuru iya manụ ono. Iphe, ẹphe nuru bu: efere iri l'ẹbo, e meru lẹ mkpọla-ocha; ochi iri l'ẹbo, e meru lẹ mkpọla-ocha; waa ago iri l'ẹbo, e meru lẹ mkpọla-ododo.

⁸⁵ Efere lanu b'e meru l'ukporo mkpọla-ocha ishinguru lẹ mkpọla-ocha iri; mee ochi lanu l'ukporo mkpọla-ocha ẹto lẹ mkpọla-ocha iri. Mbụ mkpọla-ocha, bu: a -tua ya atutu; ẹra iya aha l'ọ bu ẹra shẹkelu ẹke-dụ-nso.

⁸⁶ Ago iri l'ẹbo ono, e meru lẹ mkpọla-ododo, e yejishikotaru insensu eyejishi ono bẹ iphe, e gude mee ya bu mkpọla-ododo iri iri. Mbụ mkpọla-ocha, bu: a -tua ya atutu; ẹra iya aha l'ọ bu ẹra shẹkelu ẹke-dụ-nso. Mkpọla-ododo, e gude mekota iphe ono l'ọha bẹ dọ ukporo mkpọla-ododo ishinguru.

⁸⁷ Iphe, iphe bu mkpakọ anu, ee-gude gwoo ngweja-ukfuru dukota bu unwu oke-eswi iri l'ẹbo; ebyila iri l'ẹbo; unwu ebyila iri l'ẹbo, gbatsuaru afa yele ngweja-nri, tso iya nụ; waa mkpi iri l'ẹbo, ee-gude gwoo ngweja iphe-ẹji.

⁸⁸ Anu, ee-gude gwoo ngweja ẹhu-agu bẹ kpakoru dọ ukporo oke-eswi l'oke-eswi ẹno; ukporo ebyila ẹto; ukporo mkpi ẹto; waa ukporo unwu ebyila ẹto, gbatsuaru afa. Ono bu iphe, a nuru t'e gude woru ẹnya-ngweja ono ye Nchileke l'ẹka teke ono, a wuru iya manụ ono.

89 Teke Mósísiu bahùru lẹ Ụlọ-Ẹkwà Ndzuko ono tẹ yẹle Ojejoje kfugbabe b'ọ nùru olu, e shi l'eli iphe, e gude kpuchia ẹke aanọduje akfù ụgwọ iphe, dọ ẹji kfuru yeru iya. Okfu ono b'a nọ lẹ mgbaku cherobimu ẹbo phụ kfua. Olu ono ekfuru yeru iya.

8

Urọku ẹsaa

1 Ojejoje abya ekfuru yeru Mósísiu; sù iya:

2 “Kfuru Ẹrọnu; sù iya teke oo-dobe urọku ẹsaa ono; t'o dobe iya; k'ọphu iphoro iya a-nga ifu iphe ono, a tukoberu iya ono.”

3 Ẹrọnu emee ya ẹge ono, o kfuru ono; bya edobe urọku ono; k'ọphu iphoro iya ngashiru ifu iphe ono, a tukoberu iya ono, bụ iya bụ ẹge Ojejoje turu Mósísiu l'ekemu.

4 Ọwaa bụ ẹge e gude mee iphe ono, aatukobeje urọku ono: Ọo mkpola-ododo, a kúsarú akúsa b'e gude mekoto iya shita l'ike iya jeye lẹ nchị iya. Iphe ono, aatukobeje urọku ono b'e meleruphu ẹge Ojejoje koshiru iya Mósísiu.

Odobe ndu Lívayi iche

5 Ojejoje abya asù Mósísiu:

6 “T'o shi l'ẹke ndu Ízurẹlù nọ fọfuta ndu Lívayi; mechaa ẹphe emecha.

7 Ọwaa ẹge ii-shi mechaa ẹphe ndọ-ọ: Wota mini-nturu phee ẹphe l'ẹhu; ẹphe akpúshikota iphe, bụ ẹji, nọ ẹphe l'ẹhu; sashíkota uwe ẹphe; shi ẹge ono mechaa onwẹphe.

8 T'ẹphe wota nwa oke-eswi yẹle ngweja nri, tso iya nù; bụ iya bụ akpe, e gweru egwegwe gwọkobe iya manù. Nggube Mósísiu ewota nwa oke-eswi ọdọ, ee-gude gwoo ngweja iphe, dọ ẹji.

9 Duru ndu Lívayi je l'ifu Ụlọ-Ẹkwà Ndzuko; nggu ekukobe iphe, bụ ndu Ízurẹlù l'ẹphe ha t'ẹphe dzua l'ẹke ono.

10 Nggu eduru ndu Lívayi bya l'ifu Ojejoje. Ndu Ízurẹlù ebyibe ẹphe ẹka l'ishi.

11 Ẹrọnu bẹ e-wota ndu Lívayi ono nù yẹbe Ojejoje t'ẹphe bụru iya ngweja-amama, shi l'ẹka ndu Ízurẹlù; k'ọphu ẹphe a-nọdu ejeru yẹbe Ojejoje ozi.

12 Teke ono bẹ ndu Lívayi a-bya ebyibegbaa oke-eswi ono ẹka l'ishi; nggu egude oke-eswi lanù gwoo ngweja iphe, dọ ẹji; gude ọphu gwoo ngweja-ukfuru nù Ojejoje; shi ẹge ono kfua ụgwọ iphe, dọ ẹji ndu Lívayi.

13 “Tẹ ndu Lívayi vudo l'ifu Ẹrọnu yẹle unwu iya; nggu ewota ẹphe nù Ojejoje t'ẹphe nọdu ọnodu ngweja-amama.

14 Ono ẹge ii-shi dobe ndu Lívayi iche l'ẹke ndu Ízurẹlù ndu ọphu nọ ndono. Ndu Lívayi a-buru kẹ yẹbe Ojejoje.

15 Teke i mechatsuaru ndu Lívayi ono; nggu ewofuta ẹphe dobe t'ẹphe dọ l'ọ bụ ngweja-amama ono; ẹphe ejelahaa ozi lẹ Ụlọ-Ẹkwà Ndzuko.

16 Ọo ẹphebedua bụ ndu, e shi lẹ ndu Ízurẹlù nù yẹbe Ojejoje. Ya wotawaru ẹphe t'ẹphe bụru nk'iya. Ya gudewa ẹphe dochia ẹnya ndu, bụ ọkpara l'alì Ízurẹlù gbaa mgburumgburu; mbụ iphe, bụ unwoke, vu ụzo waa nne ẹphe ọswa l'alì Ízurẹlù.

17 Iphe, bụ iphe, bụ oke ya, bụ iya vu ụzo waa nne iya ọswa l'alì Ízurẹlù gbaa mgburumgburu: m'ọ bụ madzù; m'ọ bụ anù bẹ bụkota kẹ yẹbe

Ojejoje. Lẹ teke ono, ya gbushikotaru iphe, bụ ọkpara l'alị Íjiputu ono bẹ ya doberu ẹphe iche t'ẹphe bụru nk'ia.

¹⁸ Nta-a bẹ ya wowaru ndu Lívayi t'ẹphe nọ-chia ẹnya ndu, bụ ọkpara l'alị Ízurelụ gbaa mgburumgburu.

¹⁹ Ya shiwa lẹ ndu Ízurelụ l'ẹphe ha wota ndu Lívayi nù Éronu yẹle unwu iya; t'ẹphe jeje ozi lẹ Ụlo-Ékwà Ndzuko l'ọzori ndu Ízurelụ; ẹphe akfujẹ ugwo iphe dụ ẹji, unwu Ízurelụ meru; k'ophu mgbonwu ete egbudu ẹphe mẹ ẹphe -byaa ntse l'ẹke ono, dụ-nsọ ono."

²⁰ Mósísu yẹle Éronu; mẹ iphe, bụ ndu Ízurelụ l'ẹphe ha abya emeru yeru ndu Lívayi ẹge ono, Ojejoje tũru iya Mósísu l'ekemu l'okfu ẹhu ndu Lívayi ono.

²¹ Ndu Lívayi abya asashia onwẹphe iphe, dụ ẹji, ẹphe meshiru; bya asashia uwe ẹphe. Éronu abya eworu ẹphe ye Ojejoje l'ẹka t'ẹphe dụ l'ọ bụ ngweja-amama; bya akfua ugwo iphe dụ ẹji, ẹphe meshiru; shi ẹge ono safu ẹphe ntũru.

²² E metsua; ndu Lívayi abya anọdu Éronu yẹle unwu iya l'ẹka wata oje ozi lẹ Ụlo-Ékwà Ndzuko. Yọ bũru ẹge Ojejoje tũru iya Mósísu l'ekemu bụ ẹge ẹphe meru ndu Lívayi ono.

²³ Ojejoje abya asụ Mósísu:

²⁴ "Iphe-a bẹ bụ ndu Lívayi b'ọ dũru: Unwoke, nọwaru ụkporo afa l'afa ise tũgburu bẹ a-watajẹ oje ozi lẹ Ụlo-Ékwà Ndzuko.

²⁵ Ẹphe -gbawa ụkporo afa ẹbo l'afa iri; ẹphe a-haa oje ozi, ẹphe shi eje l'ulo-ékwà ndzuko ono.

²⁶ Olee; ọ -bũru l'ọ dũ onye ọbũ t'ọ yeru unwunna iya ẹka l'ọzi Ụlo-Ékwà Ndzuko ono; t'ọ yetajekwaru ẹphe ẹka. Obenu lẹ yẹbedua l'onwiya e-jebuhu ozi. Ọ bụ ẹge ono bẹ ii-shije nù ndu Lívayi ozi, ẹphe a-nọduje eje."

9

Ọgba Aji Esweta

¹ L'onwa mbụ l'afa, kwe ndu Ízurelụ afa ẹbo, ẹphe shi lẹ Íjiputu lufuta bẹ Ojejoje kfuru yeru Mósísu l'echi-egu Sáyinayi; sụ iya:

² "Tẹ ndu Ízurelụ gbakwaa Aji Esweta l'oge iya.

³ Onwa ọwaa -gbalephu abalị iri l'eno; unu gbaa Aji Esweta ono l'oge iya. Teke unu a-wata iya agbagba bụ mẹ ẹnyanwu ribadelephu. Unu gbaa aji ono l'ẹge ekemu iya dũ; mẹ l'ẹge nsọ iya dũ."

⁴ Tọ dũ iya bũ; Mósísu abya ekfuaru ndu Ízurelụ t'ẹphe gbaa Aji Esweta ono.

⁵ Ẹphe agbaa Aji Esweta ono l'echi-egu Sáyinayi l'onwa mbụ ono gbaru abalị iri l'eno; l'ẹnyanwu abyawa aribá. Ndu Ízurelụ atũko iphemiphe ọbule ono mekota l'ẹge Ojejoje kfuru iya Mósísu.

⁶ Olee; ọ nwekwanuru ndu ọphu te tsodu gbaa Aji Esweta ono mbọku ono. Ishi iya abũru lẹ mmeru nọ ẹphe l'ẹhu; kẹ l'ẹphe denyiru onye nwũhuru anwũhu ẹka. Ndu ono abyakfutashia Mósísu yẹle Éronu mbọku ono;

⁷ bya asụ Mósísu: "Lẹ mmeru nọkwa ẹphe l'ẹhu; kẹ l'ẹphe denyiru onye nwũhuru anwũhu ẹka. Ọ bũ; ?nanụ ẹge e meru te kwe t'ẹphe tsoru ndu Ízurelụ ndu ọphu; nù Ojejoje ngweja lẹ teke bụ oge iya?"

⁸ Mósísu asù éphe: “Unu ngabe tẹ ya maru iphe, Ojejoje e-kfu l'okfu ẹhu unu.”

⁹ Tọ dọ iya bụ; Ojejoje asù Mósísu:

¹⁰ “T’o kfuaru ndu Ízùrẹ̀lú l’o -bùrú l’o -nweru onye l’ime éphe; m’o bụ l’eri éphe, denyiru odzu ẹka; shi ẹge ono merua onwiya; ọ dudu l’o iphe ọdo bẹ onye ọbu jeru bẹ onye ono a-gbalẹkwa-a Aji Esweta kẹ Ojejoje ono.

¹¹ Teke éphe a-gba iya bụ l’abalị iri l’ẹno l’onwa k’ẹbo; mẹ ẹnyanwu ribadelephu. Iphe, éphe e-gude gbaa ya bụ: buredi, ẹ-te kodu ekoko; yẹle mkpẹkwo, atsoḡbaa ile.

¹² T’ẹ b’o dukwa iphe ono ophu éphe a-ha t’o bọo nchi; ophu ọ dukwa okpu iya ophu éphe a-nyakwo anyakwo. Ọ bụ ẹge ekemu Aji Esweta ono dukota bụ ẹge éphe e-gude gbaa ya.

¹³ Ọle; onye mmeru ta nọdu l’ẹhu; to nwe ẹke o jeru; to tsokwanu gbaa Aji Esweta ono bẹ ee-bufukwa ebufu l’ẹke ndibe éphe nọ; kẹ l’ẹ tọ nọdu Ojejoje ngweja iya l’oge iya. Ọ kwa onye ono bẹ iphe, dọ ẹji, o meru a-tukoru l’ishi.

¹⁴ “ ‘A -bya abya lẹ k’onye mbyamubya, unu l’iya bu ebubu: ọ -bùrú l’onye mbyamubya ono bẹ chọru t’o tsoru unu gbaa Aji Esweta kẹ Ojejoje; t’onye ọbu mekwaa ya ẹge ekemu iya; mẹ nsọ iya dọ. Ọ bụ nsọ lanu, dọru onye a mọru amumu l’alị-a; dukwaruphu onye laru alala.’ ”

Urukpu atso-kputa ọ̀lọ-ẹ̀kwà Nchileke (Awụ 40:34-38)

¹⁵ Mbọku ono, a kpọberu ọ̀lọ-ẹ̀kwà Ojejoje, bụ iya bụ ọ̀lọ-ẹ̀kwà, ẹke eedobeje ẹkwo ekemu Ojejoje bẹ urukpu byaru bya ekpuchia iya. Yo be l’urenyashi; urukpu ono adulephu l’o bụ ọku l’eli ọ̀lọ-ẹ̀kwà ono; dọ ẹge ono jeye l’utsu.

¹⁶ Yọ bọru ẹge ono b’o dọru kwasẹwaruru. O -be l’eswe; urukpu ono ekpuchia ọ̀lọ-ẹ̀kwà Ojejoje ono. Teke o beru l’ẹnyashi; yọ chaa too l’o bụ ọku.

¹⁷ Yọ buje teke urukpu ono shi l’eli ọ̀lọ-ẹ̀kwà ono palihu imeli imeli; ndu Ízùrẹ̀lú awụ-lihu tųgbua. Ẹke éphe jeberu; urukpu ono keshiru; éphe akpọshia ọ̀lọ-ẹ̀kwà éphe l’ẹke ono; nọshia.

¹⁸ Yọ buje; Ojejoje -sụ ndu Ízùrẹ̀lú t’éphe palia ije; éphe awụ-lihu tųgbua. Teke ọ sọru t’éphe nọdu; éphe akpọshia ọ̀lọ-ẹ̀kwà éphe; nọshia l’odu ndu Ízùrẹ̀lú ono. Yọ bọru ẹge urukpu ono nọ-beru l’eli ọ̀lọ-ẹ̀kwà Ojejoje ono bụ ẹge éphe anọ-beje l’odu ọ̀lọ-ẹ̀kwà ono.

¹⁹ Teke urukpu ono nọru anọno l’eli ọ̀lọ-ẹ̀kwà Nchileke ono; ndu Ízùrẹ̀lú emee ẹge Ojejoje kfuru éphe; nọpyabe; éphe ta atųgbudu.

²⁰ Teke ọ bụ l’urukpu ono nọru l’eli ọ̀lọ-ẹ̀kwà Ojejoje ono; nọo ya nwujiku olemole; bụ Ojejoje -sụ éphe t’éphe nọdu; éphe akwaa l’odu ndu Ízùrẹ̀lú ono; nọshia. Ọ -sụ éphe t’éphe wụ-lihu; éphe awụ-lihu tųgbua.

²¹ Ọ -bùrú l’urukpu ono nọru shita l’urenyashi jeye l’utsu; o -rua l’utsu; yọ palihu; éphe awụ-lihu tųgbua. Ọ -bùrú l’eswe bẹ urukpu ono palihuru; m’o kwanu l’ẹnyashi bẹ bụlephu teke ọ palihuru; ndu Ízùrẹ̀lú awụ-lihu tųgbua.

²² M’o -ruhuduru urukpu ono nọdu l’eli ọ̀lọ-ẹ̀kwà Ojejoje ono nọo ya abalị ẹbo; m’o bụ ọnwa lanu; m’o bụ l’o afa ophu; éphe anọdu nọshia l’odu ndu Ízùrẹ̀lú ono ẹge éphe nọ iya. Obenu l’a -nọnyawaa; urukpu ono paliwa; éphe awụ-lihu; tųgbua.

²³ Yò buje; Ojejoje -sù ẹ̀pẹ́ t'ẹ̀pẹ́ nọ́du; ẹ̀pẹ́ akwaa l'odu ọ̀lọ-ẹ̀kwà ẹ̀pẹ́; nọ́shia. Teke ọ sùrú ẹ̀pẹ́ t'ẹ̀pẹ́ tǔgbua; ẹ̀pẹ́ awù-lihu tǔgbua. Iphe, bú iphe, Ojejoje kfurú ẹ̀pẹ́ bẹ́ ẹ̀pẹ́ mekotaru l'ẹ́ge ọ tǔrú iya Mósísis l'ekemu.

10

Úpyoku mkpọla-ọcha

¹ Ojejoje asù Mósísis:

² “T’o gude mkpọla-ọcha, e tsusaru etsusa meta úpyoku; k’ọphu oo-gudeje iya eku ndu Ízùrẹ̀lú t’ẹ̀pẹ́ dzukoo; gudejekwa iya phù kfurú ẹ̀pẹ́ teke ẹ̀pẹ́ a-phùtaje ọ̀lọ-ẹ̀kwà ẹ̀pẹ́ tǔgbua.

³ Teke e gbùrú úpyoku labù onó bú iphe, ookfu bú t’iphe, bú ndu Ízùrẹ̀lú l’ẹ̀pẹ́ ha dzua l’ifú nggùbẹ́ Mósísis l’ọ̀nù Ọ̀lọ-Ẹ̀kwà Ndzuko.

⁴ Ọ -bùrú l’ọ̀o úpyoku lanù nwẹnkinini b’e gbùrú; iphe, ookfu bú t’iphe, bú ndu ishi, l’achìnu dzua l’ẹ́ke, jìno; mbù ndu ishi, achìgbaa ikfu l’ikfu ndu Ízùrẹ̀lú.

⁵ Teke, e gbùrú úpyoku onó ugbo lanù; iphe, ookfu bú t’iphe, bú ikfu ndu ọ̀phu kpọ́beru ọ̀lọ-ẹ̀kwà ẹ̀pẹ́ l’ùzo ẹ̀nyanwu-ahata wù-lihu tǔgbua.

⁶ Teke e gbùrú iya k’ugbo labù; bú iphe ọ bú bú tẹ́ ndu ọ̀phu kpọ́rú ọ̀lọ-ẹ̀kwà nk’ẹ̀pẹ́ l’ùzo ọ̀huda wù-lihu; tǔgbua. Ee-gbujẹ́ úpyoku onó gude koshi teke ẹ̀pẹ́ a-wù-lihu; tǔgbua.

⁷ Ọ -bùrú l’unu eku ndu ọ̀ha t’ẹ̀pẹ́ dzukoo; unu egbua úpyoku onó. Ọlẹ́ t’ẹ́ b’ọ́ dakwa l’ọ́ bú ọ̀phu e gude agba ama.

⁸ Ọ bú unwu Èrọ̀nu, bú iya bú ndu, achijeru Nchileke ẹ́ja e-gbujẹ́ úpyoku onó. Yọ́ bùrú omẹ́-l’alì, a-dùrú unu shita l’ọ̀gbo sweru ọ̀gbo.

⁹ Teke ọ bú l’unu eje otso ndu ọ̀hogu unu ọ̀gu l’alì unu; mbù ndu akpa unu ẹ́hu; unu gbua úpyoku onó t’ọ́ dashia ọ́da ike; k’ọphu Ojejoje, bú Nchileke unu a-nyata unu; bya adzọ́futa unu l’ẹ́ka ndu ọ̀hogu unu onó.

¹⁰ Ọ kwaphù ẹ́ge onó bẹ́ unu ee-gbujẹ́ úpyoku teke ẹ́hu atso unu ẹ́na; teke unu agba Aji Onwa Ọ̀phungu; * mẹ́ unu -gwotsulephu ngweja-ukfurú; mẹ́ ngweja ẹ́hu-agu, unu egwoje; k’ọphu Nchileke e-gude iya nyata unu. Ọ́o yẹ́bedua bú Ojejoje, bú Nchileke unu.”

Ndu Ízùrẹ̀lú alufu l’echi-ẹ́gu Sáýínayi

¹¹ Yo rua teke ọ̀nwa k’ẹ́bo gbarú ọ̀kpọ́ro abalì l’afa k’ẹ́bo ya; urukpu onó eshi l’elì ọ̀lọ-ẹ̀kwà Ojejoje onó, bú ẹ́ke ẹ́kwo ekemu onó anọ́je palia.

¹² Ndu Ízùrẹ̀lú abya eshi l’echi-ẹ́gu Sáýínayi onó; yọ́ bùrú ẹ̀pẹ́ atǔgbu. Ẹ̀pẹ́ ejee jeye l’echi-ẹ́gu Paranu; urukpu onó anọ́-kirishia l’ẹ́ke onó.

¹³ Onó bú kẹ́ mbù, ẹ̀pẹ́ tǔgburú ije ẹ̀pẹ́ onó; ẹ́ge onó, Ojejoje tǔrú iya Mósísis l’ekemu onó.

¹⁴ Yọ́ bùrú ndu onanu, ẹ̀pẹ́ lẹ́ ndu ikfu Júda nọ́ lẹ́ ntso-lanù onó; bú ẹ̀pẹ́bedua vutuarú ọ́zo; gude ẹ́kwa-ọ̀hubama ndu ikfu ẹ̀pẹ́; yọ́ bùrú ẹ̀pẹ́ atǔgbu. Náshọ̀nu Amínadabu bú onye ishi ndu ikfu Júda onó.

¹⁵ Netanẹ̀lú Zuwa bú onye ishi ndu ikfu Ísaka;

¹⁶ Eliyabu Helọ̀nu abùrú onye ishi ndu ikfu Zébulọ̀nu.

¹⁷ Tọ́ dú iya bú; a bya afọ́-tsuta ọ̀lọ-ẹ̀kwà Ojejoje onó; unwu Geshọ̀nu; mẹ́ unwu Merari apata iya; yọ́ bùrú ẹ̀pẹ́ atǔgbu.

* **10:10 10:10** Aji-a bú aji ndu Ízùrẹ̀lú agbajẹ́ ujiku ọ̀phu iphe bú teke ọ̀nwa ọ̀phungu fùrú. Gùà iphe etsoje iya nù lẹ́ Ógú 28:18.

¹⁸ Ikfu ọ́do, tsotaru ẹ́phe bú ndu ono, ẹ́phe lẹ́ ndu ikfu kẹ́ Rúbẹ̀nu gba lẹ́ ntso-lanú ono. Ẹ́phe egude ẹ́kwa-ọ́hubama ndu ikfu ẹ́phe; yọ́ búru ẹ́phe atugbu. Elizuru Shediyo bú onye ishi ndu ikfu Rúbẹ̀nu ono.

¹⁹ Shelumelu Zurishadayi bú onye ishi ndu ikfu Símiyónu;

²⁰ Ẹ́liyasafu Diyuwelu aburu onye ishi ndu ikfu Gádu.

²¹ Tọ́ dú iya bú; ndu ikfu Kohatu apata iphe ono, dú nsọ́ ono tугbua. Ẹ́phe erua; a kpọ́bewa nú ọ́lo-ẹ́kwá Ojejoje ono.

²² Ikfu ọ́do, l'etsota nú aburu ndu ono, ẹ́phe lẹ́ ndu ikfu Ífuremu gba l'odze lanú ono. Ẹ́phe egude ẹ́kwa-ọ́hubama ndu ikfu ẹ́phe; yọ́ búru ẹ́phe atugbu. Elishama Amihudu bú onye ishi ndu ikfu Ífuremu ono.

²³ Gamalelu Pedazo bú onye ishi ndu ikfu Manáse;

²⁴ Abidanu Gidiyóni aburu onye ishi ndu ikfu Bénjaminu.

²⁵ Ikfu ọ́do, l'etsota iya nú; aburu ikfu ọ́phu ekpejeru azú l'ije ono, bú ndu ono ẹ́phe lẹ́ ndu ikfu Danu gba l'odze lanú ono. Ẹ́phe egude ẹ́kwa-ọ́hubama ẹ́phe; yọ́ búru ẹ́phe atugbu. Ahiyeza Amishadayi bú onye ishi ndu ikfu Dánu ono.

²⁶ Pagelu Okuranu bú onye ishi ndu ikfu Ásha;

²⁷ Ahira Enanu aburu onye ishi ndu ikfu Náfutali.

²⁸ O bú ẹ́ge ono bẹ́ ndu Ízurelu awujeru l'odze l'odze tугburu ije ẹ́phe.

²⁹ Mósísu abya ekfuaru Hobabu Ruwelu, bú onye Mídiya; mbú onye ọ́go iya ono; sú iya: “Nta-a bẹ́ ẹ́phe atugbuwa ala alí ono, Ojejoje kfuru ẹ́phe l'ọ́o-nú ẹ́phe ono. Tsonuru ẹ́phe; ẹ́phe e-meru ngu-a ọ́huma; kẹ́le Ojejoje kweshiwaru ndu Ízurelu ọ́kwa iphe, dугbaa mma.”

³⁰ Hobabu asú iya: “Waawa; lẹ́ ya te ejedu. Ya alaphuwa azú lakfu abubu iya phẹ́ l'alí iya.”

³¹ Obenu lẹ́ Mósísu sọ́ru iya: “Byiko; ba ahakwa ayi. Keshinu ọ́phu ì maru ẹ́ke ayi a-kpọ́beje ọ́lo-ẹ́kwá ayi l'echi-egu-a; nọ́dunu tų-zijeru ayi ọ́zo.

³² I -tsoru ẹ́phe bẹ́ nggu l'ẹ́phe a-gbakwaru mgba l'iphe, bú iphe-oma, Ojejoje e-meru ẹ́phe.”

Okpoko Ogba-ndzú waa urukpu

³³ Ya ndono; ẹ́phe eshi l'ugvu Ojejoje ono tугbua; jee ije abalí ẹ́to. Okpoko Ogba-ndzú Ojejoje evutaru ẹ́phe ọ́zo l'ime abalí ẹ́to ono; k'ọ́phu ọ́o-cho-vuru ẹ́phe ẹ́ke ẹ́phe a-nọ́du tuta ume.

³⁴ Yọ́ búje; o -be l'eswe; urukpu, shi l'ẹ́ka Ojejoje abya atukoru ẹ́phe l'ishi; teke ono, ẹ́phe shi l'ọ́du ndu Ízurelu atugbu ono.

³⁵ Teke e vutaleruphu Okpoko Ogba-ndzú ono tугbua; Mósísu asú: “Zilihu nggube Ojejoje. Tẹ́ ndu ọ́hogu ngu gbakashihukwa nanú nanú. Tẹ́ ndu ono, ì dú ashí ono shikwa ngu l'ifu gbakashihu.”

³⁶ Teke a pazetaru Okpoko Ogba-ndzú ono; Mósísu asú: “Laphuta azú nggube Ojejoje; lakfuta unukurunu ndu Ízurelu-a.”

11

Oku, shi l'ẹ́ka Ojejoje

¹ Tọ́ dú iya bú; ndu Ízurelu awata ọ́gu aphú k'iphe-ẹ́huka, ẹ́phe eje. Aphú ono, ẹ́phe agú ono abya erua Ojejoje nchí; ẹ́hu eghulaha ya eghughu. Ojejoje eye oku; yọ́ bya ekekota ọ́du ndu Ízurelu ndu ọ́phu nọ́furu anọ́fu.

² Ndu Ízurelu abya araku Mósísi; yo kfuru nù Ojejoje. Oku ono anyìshihu.

³ Oo ya meru; a wata oku eke ono Tabera;* kẹ l'oku, shi Ojejoje l'eka bya ekee eke ono.

Nri, bu Mana

⁴ O nweru igweligwe ndu odo, ẹ ta budo ndu Ízurelu, ẹphe l'ẹphe tso l'ije ono. Ndu ono awata ọra kẹ nri. Ndu Ízurelu ẹphebedua awata ọra ẹkwa anụ.

⁵ Sụ: "L'ẹphe nyataru teke ẹphe shi nọdu lẹ Íjiputu. Teke ono bẹ ẹphe shi anọduje ata anụ ẹma kẹ mmanu; l'ata kukumba; akpuru-iphe; liku; alibasa; mẹ galiku.

⁶ Ole nta-a b'ẹ t'ọ dūhedu iphe, agujekwadu ẹphe agugu; ọphu ọ dudu iphe, ẹphe aphujekwadu ria; gbahaa mana-a!"

⁷ Mana bẹ ugbugba iya dū l'ọ bụ akpuru koriyanda. I -lee ya ẹnya; yọ nyaku anyakụ; l'eshi mkpọ l'ọ bụ etse bedelomu.

⁸ Ndu Ízurelu l'ẹjeje je ekpokoo ya; gwee ya egwegwe; m'ọ kwanu tsua ya etsutsu l'ikwe. ẹphe ahajeru shia ya eshishi; m'ọ kwanu ghee ya egheghe. Ọonoduje atso l'ọ bụ iphe, e gude manụ olivu ghee.

⁹ Teke mana ono adajeru ẹphe bụ teke iyi datsuaru l'odu ndu Ízurelu ono l'enyashi.

Mósísi edoru Ojejoje edo

¹⁰ Mósísi abya anua ẹge ndu Ízurelu wushigbaaru l'onu ulo-ẹkwà ẹphe l'ara ẹkwa; ẹhu akwata ghushilahaa Ojejoje eghughu ike. Yọ tsulahaa Mósísi l'ẹhu.

¹¹ Mósísi ajia Ojejoje iphe, kpataru iphe, o wokfutaru yebe nwozi iya egbe iphe-ẹhuka ọwaa? "Nanụ ẹge ya mekataru nggube Ojejoje, kparu iphe, i pataru ivu ẹhu ndu-a l'ẹphe ha bo iya?

¹² ?Bụ yẹbedua yeshiru ime ndu-a l'ẹphe ha. ?Tọo ya mushiru ẹphe. ? Bụ ngunu meru iphe i sūru tẹ ya heru ẹphe l'ọ bụ onye he nwata jeye teke ya e-heru ẹphe l'alì ono, i kweru ụkwa iya; bya eribua nte l'ì-nụ nna ẹphe ono?

¹³ Tekenteke bẹ ndu-a anọduje ararụ iya ẹkwa anụ. ?Bụ awe bẹ ya a-phụ anụ, ya a-nụ ndu-a l'ẹphe ha?

¹⁴ Ya ta adukwa ike ohekota ndu-a nwẹnkinini iya; ivu ẹhu ẹphe anyi-gbuakwa iya anyi-gbu.

¹⁵ O -buri l'ọo ẹge-a bẹ ii-mee iya; gbuchikwaa ya egbugbu nta-a. O -buri lẹ ya nọ ngu-a l'obu; tẹ ya ba anọdukwa ndzụ gude ẹnya iya phụ ẹjọ onodu iya."

¹⁶ Ojejoje abya eyeeru Mósísi onu; sụ iya: "Chita ndu bụ ọgurennya Ízurelu ụkporo madzụ ẹto lẹ madzụ iri t'ẹphe byakfuta iya. Ndu ono a-bu ndu i huberu ama l'ẹphe buphu ndu bụ ọgurennya; buri ndu ishi ẹphe. Chita ẹphe tẹ nggu l'ẹphe bya evudo lẹ Ụlo-Ẹkwà Ndzuko.

¹⁷ Ya e-nyizita byakfuta ngu l'ẹke ono; nggu l'iya ekfugba; ya aharu ume, nọ ngu l'ẹhu haboṭa woru ye ndu ono l'ẹhu; k'ọphu ẹphe e-yeta ẹka vuede ngu ivu ono; t'ẹ b'i vuhe iya nkinyi ngu.

¹⁸ "Nggu ekfuaru ndu Ízurelu t'ẹphe dobe onwẹphe iche kwaberu echile; l'o -rua echile bẹ ẹphe a-ta anụ. Ishi iya bụ lẹ yebe Ojejoje bẹ nuwaru ẹkwa ono, ẹphe shi ara; l'aji onye a-nụ ẹphe anụ t'ẹphe taa ono? Lẹ teke ẹphe

* 11:3 11:3 Iphe, "Tabera" bụ bụ "oku-adzudzu"

shi nòdu lẹ Íjiputu b'o shikwa karu ephe mma. Nta-a bẹ Ojejoje a-nu ephe anu t'ephe taa.

¹⁹ Anu ono ta bukwa anu k'ujiku lanu; to bu k'ujiku ebo; to bu k'ujiku ise; to bu k'ujiku iri; to bu k'ujiku ukporo.

²⁰ Unu a-ta anu ono onwa ophu; taa ya jeye; yo shi unu l'imi ebushihu ebushihu; mbu jeye yo tushihu unu; ke l'unu jikaru Ojejoje, bu onye swiru unu; unu araru ekwa kpua ya; l'aji iphe menarua bẹ ephe shi lẹ Íjiputu lufuta?"

²¹ Mosisu asu Ojejoje: "T'o phuwaru l'o kwa ukporo unu madu ugbo ukporo eto; l'ukporo unu madu iri l'ise[†] bẹ ephe l'iya gude okpa eje ege-a. Yo buru ephe b'i suru l'ii-nu anu, ephe a-ta onwa ophu.

²² E -gbushigee aturu; me eswi, nonu; ?oo-dzu ephe too? Mbu; o -buru l'e gbushikotaru ephe ema, nokota l'eze enyimu; ?oo-dzu ephe too."

²³ Ojejoje asu Mosisu: "Eka yebe Ojejoje; ?odu mkpirikpi too. Nta-a bẹ ji-phu me iphe, ya kfuru; doo-me t'e to medu too."

Ndu bu ogurennya Ízurelu ekfuchiru Nchileke

²⁴ Ya ndono; Mosisu alufu je ekfuaru ndu Ízurelu iphe, Ojejoje kfuru. Yo chita ndu bu ogurennya ukporo eto l'iri ono; ephe abya evudo; gbaa ulo-ekwa Nchileke ono mgburumburu.

²⁵ Ya ndono; Ojejoje egude urukpu nyizita bya ekfuru yeru Mosisu; bya habota ume, no Mosisu l'ehu; ye ndu bu ogurennya ukporo eto l'iri ono l'ehu. Teke ume ono byaru ephe l'ehu bẹ ephe wataru okfuchiru Nchileke. O bu l'ephe te kfudu iya tugburu.

²⁶ Obenu l'o nweru umadu ebo odo, kwaru l'ulo-ekwa ephe. Onye lanu bu Eludadu. Onye ophu aburu Medadu. Ephe tso lẹ ndu bu ogurennya, e deshuru iya; obu l'ephe te tsodu jee l'ulo-ekwa Nchileke. Obenu lẹ Ume ono byaleru-a bya eji ephe ehuru; ephe anodu l'ulo-ekwa ono; kfuchilaaharu Nchileke.

²⁷ Nwata-okoro lanu agbagbua je asu Mosisu: "Lẹ Eludadu ye Medadu nokwa l'odu ndu Ízurelu ekfuchiru Nchileke."

²⁸ Joshuwa Nunu, bu onye shi teke o bu nwata jetaru Mosisu ozi atufulekwaphu onu; su: "Nggube onye nwe mu nu, bu Mosisu; kfunuru ephe t'ephe dobe onu ndo."

²⁹ Mosisu asu Ojejoje: "?Liikoru iya okopho too? O gege adu iya mma; ndege ndu ke Ojejoje l'ephe ha gbe bukotaru ndu nkfuchiru; mbu te Ojejoje yekota ephe Ume nk'ia l'ehu."

³⁰ E metsua; Mosisu ye ndu bu ogurennya Ízurelu ono alaphushia azu l'odu ndu Ízurelu ono.

Ojejoje meru okwa anu atata

³¹ Ya ndono; pherephere abya eshi l'eke Ojejoje no phelaha. Yo shi l'eze enyimu chikashia okwa; ephe abya adashia lẹ mgboro odu ndu Ízurelu ono. Ephe atuko eke ono l'o ha dzuru rua iphe, ha l'o bu eke madu a-du ike jee l'okpa ujiku lanu. Ege ephe epheberu l'eli bu iphe, ruru ntụ-okpa eto m'e shi l'alị l'agu iya.

³² Mboku ono l'o ha; me echile iya: eswe l'enyashi; bẹ ephe tsoru je anwukoo okwa ono. Onye nwutanukaru nwanshi; bẹ anwu-jije ukporo

[†] 11:21 11:21 Iphe o bu bu 600,000.

efere nkwo-eka ise. Epe eworu iya kpasaa t'ọ kpọhu nkụ. Yọ tuko ọdu ndu Ízurelụ ono dzuru.

³³ Epe akpukwaduraa anụ ono l'ọnu ata; ẹhu awata oghu Ojejoje eghughu l'ẹke ndu Ízurelụ nọ. Yo meru ejo mgbonwu tų epe.

³⁴ E kulahaa eke ono Kiburotu Hatava;[‡] kẹ l'ọo l'ẹke ono b'e liru iphe, bų ndu kuru photophoto nri.

³⁵ Epe eshi lẹ Kiburotu Hatava l'ẹke ono tugbua jeshia Házerotu je anọshia.

12

Miriyamu yele Éronu etso Mosisu okfu

¹ Tọ dụ iya bų; Miriyamu yele Éronu awata okfuru Mosisu eji lẹ kẹ nwanyi Kúshi, ọ luru. Ishi iya aburu lẹ Mosisu luru nwanyi Kúshi.

² Epe asụ: “?Bų Mosisu nwenkinyi bẹ Ojejoje eshije l'ọnu iya kfua okfu tọo? ?Too shidua epebedua l'ọnu kfuaa okfu tọo?” Ojejoje anụ iphe ono, epe kfuru ono.

³ Mosisu l'onwiya bunukaru onye odoo. Ọo ya katsukpo ometa odoo lẹ mgboko gbaa mgburumburu.

⁴ E ji ekfu-a; Ojejoje ekfuaru Mosisu yele Éronu; mẹ Miriyamu; sụ epe t'ephe lufuta; bya lẹ Ụlo-Ékwà Ndzuko ono. Epe ẹto ono abya alufuta jeshia.

⁵ Tọ dụ iya bų; Ojejoje anọdu l'urukpu, kpuru oronmono nyizita bya evudo l'ọnu ụlo-ékwà ndzuko ono; kua Éronu yele Miriyamu t'ephe bya. Epe erutalephu ntse l'ẹke ono;

⁶ Ojejoje asụ epe t'ephe ngabẹ nchị nua iphe, ya ekfu: “L'ọobuje; unu l'onye nkfuchiru -nọdu; ya eshi l'aphụ koshi iya onwiya; shi lẹ nro kfuru yeru iya.

⁷ Obenu l'ẹ tọ dudu ege ono l'ẹke nwozi iya; mbụ Mosisu nọ. Ọo ya bẹ ya wokotaru ndibe iya l'ephe ha ye l'eka.

⁸ Ọo yebedua bẹ yele iya anọduje l'ifu l'ifu l'ekfu. Epe egudeje okfu, doru ẹnya l'ekfu eyeru onwephe. Epe te egudejedu ẹtu-okfu ekfu eyeru onwephe. Ọophuje ege yebe Ojejoje gbaru ugbugba. ?Bų ngunu meru iphe unu etso nwozi iya; mbụ Mosisu okfu; unu ta tsụ egvu?”

⁹ Ojejoje atukoshi epe ẹhu-eghughu iya; yọ buri iya atugbu.

¹⁰ Yọ buri l'urukpu ono shi l'eli ụlo-ékwà ono palia; b'a bya amaru; Miriyamu egbe buwarunu onye ẹhu-labụ; ẹhu achahụwa iya nụ oswi kẹ phorophoro. Éronu abya elee Miriyamu ẹnya; phụ ege ẹhu-labụ tükowa iya nụ ẹhu gvuru;

¹¹ bya asụ Mosisu: “Onye nwe mu nụ; be egudekwa kẹ iphe dụ eji, ayi meru l'ẹ b'a ama amama; nua ayi aphụ.

¹² Be ekwekwa tẹ Miriyamu dụ l'ọ bų nwata, a bya bya amụ; yọ nwụhuwa; reshihu nne iya l'epho.”

¹³ Tọ dụ iya bų; Mosisu abya araku Ojejoje; sụ iya: “Byiko; nggube Nchileke; menua ya t'ọ ka mma!”

¹⁴ Ojejoje asụ Mosisu: “Ọ -buri lẹ nna nwanyi-a vuru ọnu-mini kpua ya l'ifu; ?iphere iya ta ga dudu iya abalı ẹsaa tọo. Shi l'ọdu ndu Ízurelụ chifu

[‡] 11:34 11:34 Iphe, “Kiburotu Hatava” bų bų “ili ndu akụ photophoto nri”.

íya; t'o je anọo abalı ẹsaa l'ẹke ono. Ọ -nọtsulephu abalı ẹsaa ono; yọ lata azụ."

¹⁵ Tọ dụ íya bụ; a bya eshi l'ọdu ndu Ízurẹlu ono nwufu Miriyamu. Yọ nọo l'ẹke ono abalı ẹsaa; ọphu ndu Ízurẹlu 'alufudu alufu jeye teke e duphutaru íya azụ.

¹⁶ E metsua; ẹphe eshi lẹ Házerọtu l'ẹke ono lufu je akpọo ọlo-ẹkwà ẹphe l'echi-ẹgu Paranu.

13

Umadzu iri l'ẹbo eje ngge l'alị Kénanu

(Dit 1:19-33)

¹ Ojejoje asụ Mosisu

² "T'o ye ndu e-je ngge l'alị Kénanu; mbụ alị ono, ya eme tẹ ya nụ ndu Ízurẹlu ono. T'o shi l'iphe, bụ ikfu ndiche ẹphe fọtatsua onye lanụ, e-je nụ. Ndu ọo-fọta bụ unwoke, bụgbaa ishi l'ikfu, nọnu."

³ Mosisu abya eyefu ẹphe ẹge ono, Ojejoje kfuru ono; ẹphe eshi l'echi-ẹgu Paranu tughua. Ndu ono, o yeru ono bụkota ndu ishi ndu Ízurẹlu.

⁴ Ọwaa bụ ẹpha ẹphe:

Onye shi l'ikfu ẹ

Rúbẹnu bụ Shamuwa Zaku;

⁵ onye shi l'ikfu ẹ

Símiyọnu abụru

Shafatu Hori.

⁶ Onye shi l'ikfu ẹ

Júda bụ Kálebu Jefune;

⁷ onye shi l'ikfu ẹ

Ísaka abụru Igalu Jósefu.

⁸ Onye shi l'ikfu ẹ

Ífuremu bụ Hosáya Nunu;

⁹ onye shi l'ikfu ẹ

Bénjaminu abụru Paliti Ráfu.

¹⁰ Onye shi l'ikfu ẹ

Zébulọnu bụ Gadiyẹlu Sodi;

¹¹ onye shi l'ikfu ẹ

Manáse, bụ íya bụ ikfu ẹ

Jósefu abụru Gadi Susi.

¹² Onye shi l'ikfu ẹ

Dánu bụ Amiyẹlu Gemali;

¹³ onye shi l'ikfu ẹ

Ásha abụru Sẹtu Máyikelu.

¹⁴ Onye shi l'ikfu ẹ

Náfutali bụ Nahubi Vofusi;

¹⁵ onye shi l'ikfu ẹ

Gádu abụru Geyuwẹlu Maki.

¹⁶ Ono bụ ẹpha unwoke ono, Mosisu yeru t'ẹphe je ngge l'alị Kénanu ono. Hosáya Nunu bẹ Mosisu gụru Jóshuwa.

¹⁷ Mosisu abya ezia ẹphe t'ẹphe je ngge l'alị Kénanu; sụ ẹphe: "Unu tsoru echi-ẹgu, nọ l'ọzo ọhuda bahụ l'alị ugwu l'ẹke ono.

18 Unu je amaru ege ali ono gbaru; unu amaru ege ndu bu iya nu du. Unu maru me epehe bu ndu ike no; t'ephe bu ndu ike ta ndodu; unu amaru me epehe du l'igwe; t'oo l'ephe habe nwahabe.

19 Unu amaru egbe ali eke epehe bu: ?bu ali, du mma; too ali, du eji. Unu amaru egbe mkpukpu, epehe bugbaa: ?bu mkpukpu, gheru onu; too mkpukpu, a kpuru upho-mkpuma

20 Unu amaru ege ali epehe du. Unu amaru bu ali emehuje iphe; t'e t'o budu. Unu amaru me oshi no iya; ?te too ndodu iya. T'obu shihukwa unu ike; unu egude akpuru oshi, shi l'ali ono lata." Teke ono bu oge, akpuru vayinu anoduje acha.

21 Ya ndono; epehe atugbua jeshia je egekota ali ono ngge; shita l'echi-egu Zinu je akpaa le Rehobu l'uzo Lebo-Hamatu.

22 Epehe etsoru echi-egu, no l'uzo ohuda jeye epehe erua Heburonu, bu eke Ahimanu; Sheshayi; me Talumayi, bu ndu shi l'eri Anaku bu. (A kpuru mkpukpu Heburonu; yo noo afa esaa; b'a kpuderu mkpukpu Zowanu ophu no l'ali Ijiputu.)

23 Epehe ejerulephu le nsuda Eshukolu; gbukwota ekali vayinu lanu, akpuru wokfuru awokfuru. Umadzu ebo l'ime epehe epyokafu iya l'oshi, du ogologo paru; onye lanu aparua iya l'ishi lanu; onye ophu aparua iya l'ishi iya ophu. Epehe awokokwaaphu akpuru utara-okumu; me akpuru figu wolata.

24 A gua eke ono nsuda Eshukolu; ke l'o bu l'eke ono be ndu Izurelu gbukwotaru ekali vayinu, akpuru wokfuru awokfuru* vulata.

25 Iphe epehe noru l'ephe jeru ngge l'ali ono bu ukporo abali ebo be epehe laderu.

26 Epehe abya alakfuta Mosisu me Eronu; me ndu Izurelu l'ephe ha l'echi-egu Paranu le mkpukpu Kadeshi. Epehe abya edooru Mosisu; me Eronu; me ndu Izurelu l'ephe ha ege epehe jeru iya; bya ekoshi epehe akpuru oshi, shi ali ono;

27 bya asu Mosisu: "Le epehe jewaru je aphu ali ono, i suru t'ephe je aphu ono. Ali ono bu ali, emehuje iphe; bya aburu ali, iphe no. Owaa akpuru oshi, shi l'ali ono ndo-o.

28 Ole ndu bu l'ali ono be ike no; mkpukpu, no iya nu hagbaa nshinu; bya aburu mkpukpu, e gude upho-mkpuma; kpu-pee mgburumburu. Epehe phutsuaruru ndu shi l'eri Anaku l'eke ono.

29 Ndu Amaleku bu l'ali, no l'uzo ohuda. Ndu Hetu; ndu Jebusu; me ndu Amoru eburu l'ali ugu l'eke ono. Ndu ke Kénanu bunyabe eze enyimu; bukwaruphu l'iku Enyimu Jodanu."

30 To du iya bu; Kálebu abya emee ndu Izurelu; epehe adaa shikongu l'ifu Mosisu; bya asu epehe: "Unu t'ephe je aluta ali ono t'o buru nk'ephe; ke l'ephe a-dua ike luta iya."

31 Obenu le ndu ono, epehe le Kálebu yi jee ije ono suru l'ephe ta adukwa ike oje otso ndu ono ugu; ke l'ephe kakwa epehe ike.

32 Ozi, epehe byaru bya ezia ndu Izurelu le k'ali ono, epehe jeru ngge ono aburu ejo iya. Epehe suru: "L'ali ono, epehe jeru ngge ono be egbushikwa ndu bu iya nu. Ndu epehe phukotarua l'eke ono bukotakwa ndu hagbaa ejo ahaha.

* 13:24 13:24 Iphe, "Eshukolu" bu bu "wokfulangu"

³³ Ẹphe phuru ndu gbaru mkparawa, shi emeje iphe-kpaa† l'ẹke ono. (Ndu ono bu ndu eri Anaku.) Ẹphe dehutsukwaaru onwephe edehu l'ẹnya; dugbaa onwephe l'o bu unwu ogu l'ẹnya. Yò buru ẹge ono bẹ ẹphe dū ndu ono."

14

Jóshuwa yele Kálẹbu ekfu l'alì Kénanu dū mma

¹ Tò dū iya bụ; ndu Ízurẹlú l'ẹphe ha arakọta ẹkwa l'ẹnyashi ono rashia ya ike.

² Ẹphe l'ẹphe agulahaaru Mósíṣu yele Ẹrónu aphụ; sù: "L'ọ ga akakwaru ẹphe mma l'ẹphe nwushihuru l'alì Íjiputu; m'ọ kwanú l'echi-ẹgu-a!

³ ?Bụ ngunu meru iphe Ojejoje eme t'ọ duru ẹphe je edobe l'alì ono t'e gbushia ẹphe? Unyomu ẹphe; mẹ unwegirima ẹphe a-buru ndu a kpuru lẹ ndzụ. ?Tò ga akaduru ẹphe mma l'ẹphe daphu azụ lẹ Íjiputu?"

⁴ Ẹphe ekfulahaaru onwephe: "T'ẹphe fọta onye lanụ; mee ya onye ishi t'ọ duru ẹphe laphu azụ lẹ Íjiputu."

⁵ Mósíṣu yele Ẹrónu adaa kpube ifu l'alì; l'echi ẹke ono, ndu Ízurẹlú l'ẹphe ha dzuru edzudzu ono.

⁶ Jóshuwa Nunu; mẹ Kálẹbu Jefune, tso lẹ ndu ono, jeru ngge lẹ Kénanu ono egude ẹhu-eghughu lajashia uwe, ẹphe yeru l'ẹhu;

⁷ sù ndu Ízurẹlú ono l'ẹphe ha: "L'alì ono, ẹphe jeru ngge ono bukwa alì, dushikpoo mma ike.

⁸ Ọ -buru l'ẹphe dū Ojejoje mma l'obu bẹ oo-du ẹphe durua alì ono; mbụ ẹgiri alì ono; nù iya ẹphe.

⁹ Ọ bulephu t'unu be kwefukwaru Ojejoje ikè. Ọdo aburu t'unu ba atskwaa ndu alì ono egvu; kẹ l'ẹphe te gbe dzudu ayi okori utsu. Ẹphebdua te gbe nwedu onye egbochita ẹphe; ayibedua bẹ Ojejoje nọ swiru eswiru. Ọo ya bụ; t'unu ba tsushi ẹphe egvu."

¹⁰ Obenu l'iphe bụ ndu Ízurẹlú ono l'ẹphe ha bẹ sùru t'a tẹ-gbushia Mósíṣu phẹ lẹ mkpuma. Tò dū iya bụ; ọdu-biribiri kẹ Ojejoje abya enwuaru ndu Ízurẹlú l'ẹphe ha kẹ phoo lẹ Ụlo-Ẹkwà Ndzuko ono.

Mósíṣu arọ Ojejoje l'okfu ẹhu ndu Ízurẹlú

¹¹ Ojejoje abya ekfuru yeru Mósíṣu; sù iya: "Bụ jeye teke ole bẹ ndu-a a-ha iya okpo ẹbo-ẹbo-l'afu? ?Bukpo teke ole bẹ ẹphe a-jika-beru okweta nk'iya; yekwaru iphe-ophulenya ono, ya meshibeberu l'ẹke ẹphe nọ ono?"

¹² Ya e-gude iphe-ememe gbuchafu ẹphe; woru ẹphe mebyishia. Ọle nggubedua l'onwongu bẹ ya e-mee t'i buru ọha, ha nshinu; bya aka ẹphebdua agburu-ẹhu."

¹³ Mósíṣu asù Ojejoje: "Lẹ ndu Íjiputu a-nukwa iya m'i -mee ya ẹge ono. Nyatakwa l'i gude ike ngu; shi l'ẹke ndu Íjiputu nọ dufuta ẹphe.

¹⁴ Ẹphe e-kfukwaru iya ndu, bu l'alì-a; kẹ l'ẹphe nukotawaru lẹ nggube Ojejoje swiru ẹphe eswiru; nuwa l'ẹphe egudeje enya ẹphe phua nggube Ojejoje; mẹ l'urukpu nke ngu bẹ anọduje ẹphe l'eli. Yò buje; o -rua l'eswe; nggu egude urukpu, kpuru oronmono l'edu ẹphe; o -rua l'ẹnyashi; nggu egude oku, kpuru oronmono edukwaphu ẹphe.

¹⁵ I -gbushia ndu-a ugbo lanụ nta-a bẹ ọha ono, nùhawaru ọdu ngu ono a-sukwa:

† 13:33 13:33 Gufua iphe e deru lẹ kẹ ndu-a lẹ Mbụ 6:4.

¹⁶ 'Lẹ nggube Ojejoje ta dūhedu ike durua ẹphe l'alì ono, i kweru ẹphe ụkwa iya; ribua ya lẹ nte l'ì-nụ ẹphe ono; nggu egbe woru ẹphe gbushia l'echi-ẹgu.'

¹⁷ Nta-a; nggube Nnajiufu; ya ekfu anụ ngu sụ t'i koshinu eze ike ngu ono; mbụ ono, i kweru ụkwa; sụ:

¹⁸ 'Lẹ Ojejoje ta bụkwa agụ-ọnwuu. Ọ bụ onye n-yemobu iya kariru akari; onye aguje nvu l'iphe, dū ẹji; mẹ l'ìkè, ekwefuru iya. Obenu l'ọ bụkwaphu onye ta ahajędu onye ikpe nmaru t'ọ laa kẹ mmanu. Ọohuje unwegirima àhùhù k'iphe, dū ẹji, ndu mụru ẹphe nụ meru jeye l'ogbo k'eto rua lẹ k'eno.'

¹⁹ Gudenu obu-imiko ngu ono, nyiberu anyibe ono gwaru ndu-a nvu l'iphe, dū ẹji, ẹphe meru ngu; mbụ ẹge ono, i shi l'alì Íjiputu gútaru ẹphe nvu jeye nta-a ono."

²⁰ Ojejoje abya ekfuru yeru Mósísu; sụ iya: "Lẹ ya guwaru ẹphe nvu l'ẹge o kfuru.

²¹ Ọlẹ; lẹ ndzụ-a, ya nọnu-a; ọdu-biribiri iya edzuru mgboko ẹge o dzuru iya-a;

²² b'ẹ t'ọ dūdu onye ọphu gudewa ẹnya iya phua ọdu-biribiri iya; mẹ iphe-ophulanya ono, ya meshiru l'alì Íjiputu ono; mẹ ọphu ya meshiru l'echi-ẹgu; mbụ ndu ono, metsuaru bya adata iya ugbo iri; ọphu ẹphe 'angaduru iya nchị ono;

²³ ẹ t'ọ dūdu m'ọo onye lanu l'ime ẹphe e-gude ẹnya iya phụ alì ono, ya riburu nte; kwe nna ẹphe ụkwa iya ono. Ọphu ọ dūdu iphe, bụ ndu kpọru iya ẹbo-ẹbo-l'afu, a-phụ ya nụ.

²⁴ Ọlẹ; a -bya l'ẹhu kẹ nwozi iya ono; mbụ Kálẹbu; keshinu ọphu ọ bụ onye obu iya gbaru iche; buru onye gude obu iya l'ọ ha l'etso yebe Ojejoje bẹ ya e-duru iya bahụ l'alì ono, o jeru ngge ono. Yọ buru eri iya bẹ e-nweru alì ono.

²⁵ Ọo ya bụ; keshinu ndu Amalẹku; mẹ ndu Kénanu bu lẹ nsụda nsụda; o -rulephu echile; unu ghakọbe shia ụzo echi-ẹgu ono, nọ l'ụzo, e shi eje Eze Ẹnyimu Uswé ono."

Ojejoje anị ndu Ízurelu aphụ

(Dit 1:34-40)

²⁶ Ojejoje abya aji Mósísu yeke Éronu; sụ ẹphe:

²⁷ "‘? Bụ teke ole bẹ ndu ẹjo-obu-wa a-gụ-buhuru iya aphụ? Ya nụkotawaru aphụ, ndu Ízurelu agụ.

²⁸ Unu kfuru ẹphe lẹ yebe Ojejoje sụru: 'L'ẹga-a, ya nọ ndzụ-a; bẹ ya a-tuko iphemiphe ọbule ono, ẹphe kfushiru ono mee ẹphe.

²⁹ Ọ bụ l'echi-ẹgu-wa bẹ odzu ẹphe a-wushiru; mbụ iphe, bụ ndu ono, nọwaru tsube l'ụkporo afa kwaseru ono; mbụ ndu ono, a gụru ọgu teke aagụ ọgu ono; mbụ ndu ono, tso gwaru iya aphụ ono.

³⁰ Ẹ t'ọ dūdu m'ọo onye lanu l'unu ha, byaru bya a-bahụ l'alì ono, ya woliru ẹka iya imeli kweta lẹ ya a-nụ unu t'unu buru ono; gbahalephu Kálẹbu Jefune; mẹ Jóshuwa Nunu.

³¹ A bya abya lẹ k'unwegirima unu ono, unu yọru ọshi; sụ l'aa-kpụ lẹ ndzụ ono bẹ ya e-duru bahụ t'ẹphe je amaru alì ono, unu jikaru ono.

³² Ọlẹ; unubędu l'onwunu bẹ odzu unu a-wushiru l'echi-ẹgu-wa.

³³ Unwegirima unu a-nodu l'echi-ẹgu-wa ghaa ngvudangu ụkporo afa labu; jee iphe-ẹhuka; kẹ l'unu bụ 'ekwegekwe; mbụ jeye teke odzu unu a-dabukotaru l'echi-ẹgu-wa.

³⁴ Unu e-je iphe-ehuka ono ukporo afa ebo le k'ejo iphe ono, unu meru ono. Afa ophu a-nọ-chi enya ujiku lanu l'ime ukporo abali ebo ono, unu gude jee ngge l'ali ono. Oo ya bu; unu amakwanuru iphe, o bu le ya ta natadu iphe unu meru.

³⁵ Yebe Ojejoje be kfuakwaru nk'ia! Ya mefutajekwa iphemiphe obule ono l'eke ndu ejo-obu-wa no; mbu ndu ono, chikoberu onwephe l'etso iya okfu ono. Ephe a-tuko buru kpurupyata l'echi-egu-wa; mbu l'oo l'eke-a be ephe a-tuko nwushihu.' "

³⁶ To du iya bu; iphe, bu ndu ono, Mosisu yeru; ephe ejee ngge l'ali ono; mbu ndu ono, lataru bya atua onu ali ono eji eji; shi ege ono mee te ndu Izurelu guaru Mosisu aphu ono;

³⁷ ndu ono, bu ephe turu onu ali ono eji eji ono be Nchileke tawaru mgbonwu nu; ephe anwushihu.

³⁸ Yo buru Joshuwa Nunu yele Kalebu Jefune bu ndu waru nu l'iphe, bu ndu ono, jeru ngge l'ali ono.

Eemekputa ndu Izurelu le Homa (Dit 1:41-46)

³⁹ Mosisu abya eworu iphe ono kfuaru ndu Izurelu l'ephe ha; yo rukpoo ephe l'ehu nshinu.

⁴⁰ Yo rua l'onma-ewa utsu; ephe egbeshi jeshia l'ali ugvu Kénanu je anodu; su: "L'ephe mewaru iphe du -eji. T'ephe tugbukwaa jeshia eke ono, Ojejoje kweru ephe ukwa iya ono."

⁴¹ Mosisu asu: "Bụ ngunu meru iphe unu eme t'unu mebyia iphe, ekemu Ojejoje kfuru? E too dukwaru unu le mma!

⁴² Unu be ejekwa; kele Ojejoje taa nokwa swiru unu. Unu -jee; be ndu ohogu unu e-mekputakwa unu.

⁴³ Ishi iya aburu le ndu Amaleku me ndu Kénanu be nokwa unu l'uzo ifu l'eke ono. Ephe e-gude ogu-mbeke gbugbushia unu. Ojejoje te eswikwaru unu; ke l'unu gbakutawaru iya azu."

⁴⁴ Obenu l'ephe te gbe kpadu ishi. Ephe atugbua jeshia l'ali ugvu ono. O bu le Mosisu yele Okpoko Ogba-ndzu Ojejoje te tsodu ephe lufu l'odu ndu Izurelu ono.

⁴⁵ To du iya bu; ndu Amaleku me ndu Kénanu, bu l'ali ugvu ono abya etso ephe ogu; mekputa ephe; chia ephe jeye le Homa.

15

Ekemu, tso le ngweja, du iche iche

¹ Ojejoje abya ekfuru yeru Mosisu; su iya:

² "To kfuaru ndu Izurelu; su ephe: 'Unu -lalephu je eburu l'ali ono, ya eme te ya nu unu ono;

³ unu -gwojelephu ngweja nu Ojejoje; unu eshi l'elu unu fota anu gbua; gude gwoo ngweja-oku, mko iya du Ojejoje mma. Unu e-meje iya ege ono le ngweja-ukfuru; teke unu anu iphe, unu gude emedzu ukwa, unu kweru; me teke unu anu iphe, shi unu l'obu; m'o bu teke unu egwo ngweja-aji.

⁴ Onye wotaru ngweja ono e-yekobeje iya ngweja nri bya anu Ojejoje; mbu wota nkwo-eka akpe, e gweru egwegwe kee uzo iri; wota uzo iri iya; gwokobe iya nkere-eno ekpemu manu.

⁵ " 'Iphe, bu nwaturu, e gude egwo ngweja-ukfuru; m'o bu ngweja mmanu be unu e-yekobeje ngweja-mee; mbu nkere-eno otumu mee.

6 “ ‘A bya l'iphe, bú ebyila, e gude egwo ngweja; unu yekobeje iya ngweja nri; mbú ọ̀zọ̀ labú l'ime nkwo-ẹ̀ka akpe, e gweru egwegwe kee ọ̀zọ̀ iri; bya agwọ̀kobe iya nkere-ẹ̀to ekpemu manụ́.

7 Ngweja-mẹe ono bẹ unu e-gude nkere-ẹ̀to otumu mée gwoo. Unu meje iya t'ọ̀ búru ngweja, mkpọ́ iya dụ́ Ojejoje mma.

8 “ ‘Teke ọ̀ bú l'ọ̀o nwa oke-eswi bẹ unu gude abya ogworu Ojejoje ngweja-ukfuru; m'ọ̀ bú ngweja, unu gude emedzu ụ̀kwa, unu kweru Ojejoje; m'ọ̀ bú ọ̀phu e gude egwo ngweja ẹ̀hu-agu;

9 t'onye egwo iya nù yekobekwa iya ngweja nri; mbú ọ̀zọ̀ ẹ̀to l'ime nkwo-ẹ̀ka akpe, e gweru egwegwe kee ọ̀zọ̀ iri; bya agwọ̀kobe iya nkere-ẹ̀bo ekpemu manụ́.

10 Ono kwaphụ ẹ́ge unu e-wota nkere-ẹ̀bo otumu mée gude gwoo ngweja-mẹe. Ngweja ono a-búru ngweja-ọ̀ku, mkpọ́ iya dụ́ Ojejoje mma.

11 “ ‘Yọ̀ búru ẹ́ge ono bẹ unu e-medzureru iya l'iphe, bú oke-eswi; ebyila; nwaturu; m'ọ̀ bú nweghu, unu gude egwo ẹ́ja.

12 Ono ẹ́ge unu e-medzureru iya l'iphe bú ngweja, unu egwokpoo egwogwo; m'ọ̀ -ruhuru; ọ̀ ha igwe ị́ha-a.

13 Iphe, bú onye a mụ́ru lẹ́ Ízurẹ̀lú bú ẹ́ge ono bẹ oo-meje ngweja, oogwo anụ́ Ojejoje; mbú ngweja-ọ̀ku, mkpọ́ iya dụ́ Ojejoje mma.

14 Shita l'ogbo nk'unu je akpaa lẹ́ ndu ọ̀phu a-bya nù; onye bú onye larú alala, unu l'íya bú -wota ngweja tẹ́ ya gwooru Ojejoje; mbú ngweja-ọ̀ku, mkpọ́ iya dụ́ Ojejoje mma; t'ọ̀ búkwaru ẹ́ge unu emeje bẹ oo-me.

15 Oo ome-l'alí lanú ono bẹ dúru unubẹ́ ndu Ízurẹ̀lú l'unu ha; mẹ́ iphe, bú ndu larú alala, unu l'ẹ́phe bú. Ome-l'alí ono a-nọ́dulephu shita l'ogbo unu sweru ogbo ọ̀phu abya nù gbururu jewaru. Ọ́o ẹ́ge unu dụ́ l'ifu Ojejoje bú ẹ́ge ndu, larú alala dúkwaphu.

16 Yọ̀ búru ekemu lanú yẹ́le ome-l'alí lanú bẹ dúru unu lẹ́ ndu, larú alala, unu l'ẹ́phe bú.”

Kẹ́ ọ̀nu Ojejoje iphe mbú

17 Ojejoje abya ekfuru yeru Mósísu; sù iya:

18 “T'ọ̀ kfuru ndu Ízurẹ̀lú sù ẹ́phe: ‘Unu -rulephu alí ono, ya du unu ẹ́je ono;

19 unu ridelephu nri, shi l'alí ono; unu ketakwa oke iya bya anụ́ Ojejoje.

20 Unu gude ọ̀tu iphe, shi l'akpuru iphe mbú, unu metaru l'alí ono gheta buredi nù Ojejoje t'ọ̀ búru ngweja, shi l'ẹ́ke eetsuje balí.

21 Ngweja-nri mbú, unu metaru l'alí ono bẹ unu a-núje Ojejoje gbururu jeyewaru; mbú shita l'ogbo sweru ogbo.

Ngweja k'iphe, dụ́ ẹ́ji, e meru l'amagama

22 “ ‘Q -búru l'unu ta madu amama; haa odobekota ekemu-a, Ojejoje tushiru ye Mósísu l'ẹ́ka-a;

23 mbú ekemu ono l'ọ̀ ha, Ojejoje shi l'ẹ́ka Mósísu nù unu; tsube lẹ́ mbọ́ku ono, Ojejoje tũru iya nù unu ono jeyewaru;

24 b'ọ̀ -búru lẹ́ ndu Ízurẹ̀lú l'ẹ́phe ha ta madu; mbú l'ẹ́phe te lebezidu ẹ́nya mebyia ekemu ono; t'unubẹ́ ndu Ízurẹ̀lú wota nwa oke-eswi gude gwoo ngweja-ukfuru; mbú ngweja, e meru; mkpọ́ iya adụ́ Ojejoje mma. Unu yekobeje iya ngweja-nri; mẹ́ ngweja-mẹe, l'etsoje iya nù; mẹ́ mkpi, ee-gude gwoo ngweja iphe, dụ́ ẹ́ji.

25 T'onye achíjuru Nchileke ẹ́ja gwoo ngweja ono gude kfua ọ̀gwọ́ iphe, dụ́ ẹ́ji ndu Ízurẹ̀lú l'ẹ́phe ha; t'a guaru ẹ́phe nvụ́ l'iphe, dụ́ ẹ́ji, ẹ́phe meru; kẹ́ l'ẹ́phe ta madu amama mee ya; byawa bya egwoo ngweja nù Ojejoje lẹ́

kẹ emeswe ono, ẹphe mesweru ono; mbụ ngweja-ọku; mẹ ngweja iphe, ụ ẹji.

²⁶ Ndu Ízurẹlu l'ẹphe ha; mẹ ndu laru alala, ẹphe l'ẹphe bu bẹ aagukotaru nvụ; kẹ l'ẹphe l'ẹphe ha tukurawu mee iphe, ụ ẹji ono l'amagama.

²⁷ " 'Ole agha; ọ -buru l'ọo onye lanụ bẹ meru iphe, ụ ẹji ono l'amagama; t'onye ọbu wota nwada egbu, gbaru afa t'e gude gwoo ngweja iphe, ụ ẹji ono, o meru ono.

²⁸ Onye achijeru Nchileke ẹja bẹ a-nọdu l'ifu Ojejoje kfuwa ugwo iphe, ụ ẹji, onye ono meru l'amagama. A -kfuwa ugwo iphe, ụ ẹji ono, onye ono meru ono b'a gwaru iya nvụ.

²⁹ Ọo ekemu lanụ ono bẹ duru iphe, bu onye meru iphe, ụ ẹji l'amagama; m'ọ bu onye a muru lẹ Ízurẹlu; m'ọ bu onye laru alala.

Ngweja k'iphe, ụ ẹji, e lebeziru ẹnya mee

³⁰ " 'Obekwanu l'onye maru amaru mee iphe, ụ ẹji; m'a muru onye ọbu amumu lẹ Ízurẹlu; m'ọ bu onye laru alala bẹ onye ọbu kfusweekwaru ẹpha Ojejoje. Onye ụ ege ono bẹ ee-bufu ebufu l'ẹke ndibe ẹphe nọ.

³¹ Keshinu ọphu onye ono ta ụdu iphe, ọ guberu Ojejoje; bya emebiwa ekemu Ojejoje; bẹ ee-bufu onye ọbu ebufu; iphe, o metaru atukoru iya l'ishi.' "

Nwoke, dakaru nsọ mbọku ọtu-ume

³² Lẹ teke ndu Ízurẹlu nọkwadu l'echi-egu b'o nweru nwoke lanụ, e guderu l'ẹke ọkpa nkụ lẹ mbọku ọtu-ume.

³³ Ndu phuru iya l'ẹke ọkpa nkụ ono akputa iya kpụ-kfushiaru Mósísu yẹlẹ Éronu; mẹ ndu Ízurẹlu l'ẹphe ha.

³⁴ Ẹphe akputa iya tų-chia atų-chi; kẹ l'ẹ te medua t'ọ doo ẹnya iphe, ee-me iya.

³⁵ Tọ ụdu iya bu; Ojejoje asụ Mósísu: "Lẹ nwoke ono; bẹ ee-gbu egbugbu. Tẹ ndu Ízurẹlu l'ẹphe ha kpufu iya l'odu ndu Ízurẹlu je atų-gbua ya lẹ mkpuma."

³⁶ Ya ndono; ẹphe eshi l'odu ndu Ízurẹlu; kputa iya kpufu; je atų-gbua ya lẹ mkpuma ẹge ono, Ojejoje kfuru iya Mósísu ono.

Iphe, a kparu akpakpa gude mengashia ọnu uwe

³⁷ Ojejoje abya ekfuru yeru Mósísu; sụ iya:

³⁸ "T'ọ kfuaru ndu Ízurẹlu; sụ ẹphe: 'T'ẹphe kpaa iphe-akpakpa l'igburumonu uwe unu. Unu adzuru ọwúú, eke urukpu-urukpu ye l'eli ọwúú ono, unu kpangashiru akpangashi dzupya l'uwe ono. Ono bu ẹge unu e-meje iya ndono tsube l'ogbo sweru ogbo.

³⁹ Iphe-akpakpa ono bẹ unu e-leje ẹnya gude nyatakota ekemu yẹbe Ojejoje; k'ọphu unu a-nọduje eme iya ememe; haa egu iphe, ụ ẹji ono, anọduje agugbaa obu unu ono; mẹ ọphu ẹnya unu aphuje; mbụ iphe, ụ ẹji ono, unu shi anọduje emegbaa ono.

⁴⁰ Ọo ya bu; k'ọphu unu a-nyataje ekemu yẹbe Ojejoje; l'eme iya ememe; shi ẹge duru Nchileke unu nsọ.

⁴¹ Ọo yẹbedua bu Ojejoje; bu Nchileke unu; mbụ onye ono, dufutaru unu l'alị Íjiputu; tẹ ya buru Nchileke unu ono. Ọo ya bu Ojejoje, bu Nchileke unu.

16

Kora; Detanu; waa Ebiramu

¹ Yo be teke ono; Kora Izaha Kohatu; onye eri Lívayi; waa Detanu; me Ebiramu, bu unwu Eliyabu; me Onu Peletu, bu ndu ikfu Rúbenu achita madzú yeru onwephe;

² ephe awu-lihu tsolahaa Mosisu okfu. Ndu ono, tso ephe ono bugbaa ndu a fotaru t'ephe buru ndu ishi, achi ndu Ízurelu; bya aburu ndu a maru epha ephe le Ízurelu gbaa mgburumgburu. Iphe, ephe du bu ukporo umadzu iri l'ebo l'umadzu iri.

³ Ephe achikobe onwephe byakfutashia Mosisu yele Éronu bya asu ephe: "L'unu metawaru iphe obu; yo kabé kpoo akpokpo! Ndu Ízurelu l'ephe ha be unu maru l'ephe du nsó l'ehu l'ehu; Ojejoje eswiru ephe eswiru. ?Bu ngunu meru iphe unu paliru onwunu dobe l'ishi ndu ke Ojejoje ege ono?"

⁴ Mosisu anulephu iphe ono, ephe kfurú ono; daa kpupyabe ifu l'ali.

⁵ Yo su Kora yele ndu tso iya nu: "Teke o beru l'utsu be Ojejoje e-koshi nu onye ophu bu nk'ia; waa onye du nsó. Onye o fotaru be oo-mee t'o byanyabe iya ntse.

⁶ Qwaa iphe, unu ee-me ndo-o: Tę nggubedua, bu Kora; nggu le ndu otu ngu phe wota efere, aagujeru oku ye;

⁷ o -be echile; unu aguru oku ye iya; ye iya insensu l'ifu Ojejoje. Aya a-maa onye ophu Ojejoje fotaru. O chikwaa unubedua, bu ndu Lívayi metawaru iphe obu; yo kabé kariwa eka akari!"

⁸ Mosisu asukwaphu Kora phe: "Unu ngabé nchi; unubé ndu eri Lívayi!"

⁹ ?To dzudu unu l'oo unubedua be Nchileke ke ndu Ízurelu fotaru dobe iche le Ízurelu mgburumgburu; mee t'unu ndu iya ntse; l'eye ozi, no l'ulo-ekwa ke Ojejoje; me t'unu vudoje ndu Ízurelu l'ephe ha l'ifu l'ejeru ephe ozi?

¹⁰ O meru tę nggube Kora; me ndu eri Lívayi, bu ndibe unu ndu iya ntse. Nta-a be unu achowa uzo, unu e-shi buru ndu achijeru Nchileke eja.

¹¹ O kwa Ojejoje be nggu le ndu otu ngu l'unu ha kpakoru etso okfu. ? Bu onye be Éronu bu ke t'unu l'aguru iya aphu?"

¹² To du iya bu; Mosisu abya ezia t'e je ekua Detanu; me Ebiramu, bu unwu Eliyabu. Ephe asu l'ephe ta abyadu;

¹³ su iya: "??T'o gbe dzudua ngu l'i dufutaru ephe l'egiri ali Íjiputu ono; t'i bya egbushia ephe l'echi-egu l'eke-a? Nta-a b'i chofukwaaaphu t'i mee onwongu onye ishi l'eke ephe no.

¹⁴ Ophu ka njo aburu l'e ti dubadu ephe l'egiri ali ono, i shi keshinu ono kfuta okfu iya ono; to bu l'i koshiru ephe eke ephe a-kobeje iphe; me eke ephe e-me mgbo vayinu. ?Iime t'i mee ndu-a nphuruphuru-nya to? Waawa-o! Ephe ta abyadu-o!"

¹⁵ To du iya bu; ehu enwuhu Mosisu oku. Yo su Ojejoje: "T'e b'o dukwa ngweja, ndu-a gworu nu iya, oo-nata. L'e to nwekwa ephe onye ya mejewaru eji; to nwe ephe onye ya natajewaru m'oo me nkakfu-igara iya."

¹⁶ Mosisu asu Kora: "Tę yele ndu otu iya l'ephe ha lufutakota l'ifu Ojejoje echile. Tę nggube Kora; me ephebedua; qwaa Éronu tuko byakota.

¹⁷ T'onyenonu gudekwa efere, aagujeru oku ye; ye iya insensu gude bya l'ifu Ojejoje. Iphe, oo-du; mbu efere ono, aagujeru oku ye ono bu ukporo

iri l'èbo l'iri. Nggubedua, bụ Kora l'onwongu e-gude nke ngu; Éronu egude nk'ia bya."

¹⁸ Tò dù iya bụ; onyenonu ewota efere ono, aagujeru oku ye ono; bya aguru oku ye iya; ye iya insensu je evudogbaa l'onu Ulo-Ékwà Ndzuko ono. Ephe lè Mosisu mē Éronu atuko vudo l'èke ono.

¹⁹ Kora abya achikobe ikpoto ndu Ízurelu ono l'onu Ulo-Ékwà Ndzuko ono t'ephe tso Mosisu yele Éronu okfu. Tò dù iya bụ; o-gbu-nwii-nwii kē Ojejoje abya enwua kē phoo l'edzudzu oha ono.

²⁰ Ojejoje asụ Mosisu yele Éronu:

²¹ "T'ephe shi l'edzudzu oha ono lufuta tē ya bya atuko ndu ono l'ephe ha mebyishikota nta-a."

²² Mosisu yele Éronu adaa; kpube ifu l'alì chishia mkpu; sụ: "Nggube Nchileke; nggube Nchileke, bụ nggu anuje ndiphe ndzu. ?Ii-gude k'iphe, onye lanu metaru tū-koshi ndu-a l'ephe ha ehu-eghughu ngu tō?"

²³ Ojejoje asụ Mosisu

²⁴ t'o kfuaru oha ono t'ephe lufuta l'ibyiya ophu ulo-ékwà Kora; mē kē Detanu; mē kē Ebiramu nō.

²⁵ Mosisu agbalihu yele ndu bụ ogurennya Ízurelu ayiru jekfushia Detanu; mē Ebiramu.

²⁶ Mosisu asụ oha ono t'ephe lufutakwa l'ulo-ékwà ndu ejo iya ono! Su ephe: "Unu be edenyikwa éka l'iphe, bụ kē ndu ono; odumeka bē Ojejoje e-gudekwa k'ejo-iphe, ephe meshiru woru unu mebyishia."

²⁷ Tò dù iya bụ; ephe awufu l'ulo-ékwà Kora; mē kē Detanu; mē kē Ebiramu. Detanu yele Ebiramu abya alufuta vudo l'onu ulo-ékwà ephe; ephe l'unyomu ephe; mē unwu ephe; mē unwegirima ephe.

²⁸ Mosisu asụ: "Owaa iphe, unu e-gude maru l'oo Ojejoje ziru iya tē ya mee iphemiphe obule ono; mbụ l'è t'ò bụdu iphe, gbataru iya l'uche bē ya eme.

²⁹ O -buri lē ndu-a bē nwuhuru anwuhu-ugboshi; o -buri l'oo iphe adakfufe madzu ba dakfuru ephe; oo ya bụ t'a maru l'è t'ò bụdu Ojejoje ziru iya iphe ono, ya eme ono.

³⁰ Ole; teke bụ lē Ojejoje meru t'iphe e-te emejedu nū mee; alì ekpuhaa onu lekota ephe; lee iphemiphe obule, ephe nweru enweru; mbụ; ephe aburu ndu wubaru l'alì-maa lē ndzu. Teke ono; unu amaru lē ndu-a te nwedu iphe ephe guberu Ojejoje."

³¹ Ekfuge, Mosisu ekfugelephu iphe ono; alì éke Detanu phē vudo ekejahu èbo;

³² kpuhaa onu lekota ephe; mē ndibe ephe; mē ndu kē Kora; mē iphe ephe l'ò ha.

³³ Ephe awubakota l'alì-maa lē ndzu; mē iphe, bụ iphe, ephe nweru enweru; alì ekpuyabe ephe; ephe l'ephe ha atuko lakota l'iyi edzudu oha.

³⁴ Yò buri mkpu, ephe echi bē meru; ndu Ízurelu, nō-pheru éke ono mgburumburu eye okpa l'oso; ara l'alì abyawa ephe elele!

³⁵ Ya ndono; oku, shi Ojejoje l'èka abya ekegbushikota ukporo madzu iri l'èbo l'umadzu iri phụ, shi akpò insensu oku phụ.

Efere, dù nsò, aagujeru oku ye

³⁶ Ojejoje asụ Mosisu

³⁷ t'ò k'furu Eliyéza Éronu, bú onye achijeru Nchileke éja t'ò l'oshia efere ono, aagujeru óku ye l'òku ono; v'oshia icheku-òku, n'ò iya n'ù t'ukaa nanu nanu; k'è l'iphe ono dù nsò;

³⁸ mbù efere ono, aagujeru óku ye, bú k'è ndu ono, meru iphe, dù èji; shi ége ono tufashia ndzù éphe ono. Teke ò l'oshitsuaru iya; t'a k'ua ya t'ò chisaa echisa; k'òphu ee-kpubeje iya l'eli énya-ngweja Ojejoje. Ishi iya abùru l'a n'wàru iya Ojejoje; y'ò d'wà nsò. Iphe ono bè a-bùru iphe-òhubama l'èke ndu Ízurelu n'ò.

³⁹ T'ò dù iya bú; Eliyéza, bú onye achijeru Nchileke éja abya achikoo efere ono, aagujeru óku ye ono, bú ope b'e gude meshia ya ono; mbù iphe ono, ndu ono, óku kepyashiru ono gude bya ókpo ínsensu óku. A k'usaa ya úsà; k'òphu ee-kpubeje iya l'eli énya-ngweja Ojejoje;

⁴⁰ t'ò búru iphe, ndu Ízurelu e-gudeje nyata l'è t'ò dùdu onye òdo, è-ta búdu onye eri Éronu, a-kp'uritaje ntse bya ókpo ínsensu óku l'ifu Ojejoje; òdumeka bè òo-d'ukwaru onye òbu ége ò d'uru Kora y'èle ndu otu iya p'he; mbù ége ono, Ojejoje shi l'èka Mósísu k'fua ya ono.

Anwùhu egbushi ndu Ízurelu

⁴¹ Yo be echile iya; ndu Ízurelu l'èphe ha awata òguru Mósísu y'èle Éronu aphù; sù l'èphe gbushiwàru ndibe Ojejoje.

⁴² Teke ndu ono byàru bya edzukoo t'èphe tso Mósísu y'èle Éronu okfu; chebe ifu l'ùzo Ùlo-Èkwà Ndzuko; b'a bya amaru; urukpu atso-kputawa iya; o-gbu-nw'ì-nw'ì k'è Ojejoje abya enwua k'è phoo.

⁴³ Mósísu y'èle Éronu ejeshia l'ònu Ùlo-Èkwà Ndzuko ono;

⁴⁴ Ojejoje asù Mósísu:

⁴⁵ “Unu shi edzudu òha ono l'ufuta t'è ya bya atùko éphe mebyishia nta-a.”

⁴⁶ Mósísu asù Éronu: “Wota efere, ìg'ujeru óku ye; shi l'ènya-ngweja Ojejoje g'uta óku ye iya. Woru ínsensu ye iya; nggu emee egwegwa gude iya jekfu òha ono; gude iya k'fua ugwo èjo iphe éphe. Ishi iya abùru l'èhu eghushikwa Ojejoje eghughu ike; mgbonwu awataakwa.”

⁴⁷ Éronu ewota efere ono ége ono, Mósísu k'furu iya ono; gbagbua gbaba l'edzudzu òha ono. T'ò kwaa rua bè mgbonwu ono watawaru ogbushi ndu ono. Y'ò bya akp'ooru Ojejoje ínsensu ono óku; bya ak'fua ugwo iphe, dù èji ndu ono.

⁴⁸ Yo vudo l'è mgbaku ndu òphu nwùhuwàru anwùhu; m'è ndu òphu n'ò ndzù; mgbonwu ono egbubuhu.

⁴⁹ Ndu mgbonwu ono gburu bè dù ùkporo ùnu madzu l'ùnu madzù iri l'ishingu; l'ùkporo madzù iri l'ise;* t'a g'ufukwa ndu òphu nwùhuru n'ù l'okfu èka Kora.

⁵⁰ E megee; Éronu ejekfushia Mósísu l'ònu Ùlo-Èkwà Ndzuko; k'è l'è mgbonwu ono buhuwàru.

17

Mgboro Éronu bè rutaru iru

¹ Ojejoje asù Mósísu:

* 16:49 16:49 Iphe ò bú bú 14,700.

² “Kfuaru ndu Ízurelú t'ẹ̀phe chẹ̀ ngu mgbọ̀ro iri l'ẹ̀bo. Tẹ̀ ndu bụ̀tsua ishi l'iphe bụ̀ ikfu, nọ̀nu nùgbaa ngu mgbọ̀ro lanù. Deshia ẹ̀pha onyenọ̀nu lẹ̀ mgbọ̀ro nk'ia.

³ Onyenọ̀nu l'iphe, bụ̀ ndu ishi ono, achìgbaa ikfu ono e-nweru mgbọ̀ro lanù. Teke a byaru lẹ̀ mgbọ̀ro kẹ̀ ndu ikfu Lívayi; nggu edee ya ẹ̀pha Ẹ̀ronu.

⁴ Chìta mgbọ̀ro ono je awùshi lẹ̀ Ụ̀lo-Ẹ̀kwà Ndzuko l'ifu Okpoko Ekemu, bụ̀ ẹ̀ke ono, ya abyakfutaje unu ono.

⁵ Onye mgbọ̀ro nk'ia futaru ome; a maru l'ọ̀o onye ọ̀phu ya fọ̀taru ndono. Teke e metsuaru; ya te eyeheduru ndu Ízurelú ọ̀nu l'aphù ono, ẹ̀phe ańọ́je agù l'ekpu unu ono.”

⁶ Tọ̀ dọ̀ iya bụ̀; Mósìsù abya ekfuru yeru ndu Ízurelú. Ndu, bụ̀ ishi l'iphe, bụ̀ ikfu nọ̀nu anùgbaa ya mgbọ̀ro nanù nanù. Iphe, ọ̀ dọ̀ bụ̀ mgbọ̀ro iri l'ẹ̀bo. Mgbọ̀ro kẹ̀ Ẹ̀ronu l'ikfu kẹ̀ ndu Lívayi tsokwa iya phù.

⁷ Mósìsù achìta iya je edobe l'ifu Ojejoje l'ụ̀lo-ẹ̀kwà l'ẹ̀ke ono, Okpoko Ekemu Nchileke nọ̀ ono.

⁸ Yọ̀ rua echile iya; Mósìsù abahù l'ụ̀lo-ẹ̀kwà l'ẹ̀ke ono, Okpoko Ekemu Nchileke nọ̀ ono; bya aphua ẹ̀ge mgbọ̀ro kẹ̀ Ẹ̀ronu, bụ̀ onye nọ̀-chiru ẹ̀nya ikfu kẹ̀ ndu Lívayi fushiru ome; rushia iru; tushikwaaphu igu; bya amìshia akpùrù alùmondu, gbe chashìsuanu achashì.

⁹ Mósìsù abya eshi l'ifu Ojejoje chifuta mgbọ̀ro ono chì-jeru ndu Ízurelú l'ẹ̀pha ha. Ẹ̀phe elee ya ẹ̀nya; onyenọ̀nu ewotatsua mgbọ̀ro ọ̀phu bụ̀ nk'ia.

¹⁰ Ojejoje asù Mósìsù: “T'ọ̀ woru mgbọ̀ro kẹ̀ Ẹ̀ronu dobephù azù l'ifu Okpoko Ekemu ono; t'ọ̀ nọ̀du l'ẹ̀ke ono bụ̀ru iphe-ọ̀hubama l'ẹ̀ke ndu ono, ekwefuje ikẹ̀ ono nọ̀; t'ọ̀ bụ̀ru iphe, a-nọ̀duje alọ̀ ẹ̀phe ẹ̀ka lẹ̀ nchì t'ẹ̀phe haa ọ̀gu-phe aphù l'ekpu yẹ̀be Ojejoje; a -nọ̀nyaa; ẹ̀phe anwùshu.”

¹¹ Yọ̀ bụ̀leruphu ẹ̀ge Ojejoje sùru tẹ̀ Mósìsù mee ya b'ọ̀ meru iya.

¹² Ndu Ízurelú asù Mósìsù: “Ẹ̀phe a-nwùshihukwa! Ẹ̀phe gvùakwaru! Ẹ̀phe gvùakwaru l'ẹ̀phe ha!

¹³ Iphe bụ̀ onye, jekfuberu ụ̀lo-ẹ̀kwà Ojejoje ntse a-nwùshukwa. ?Ẹ̀phe a-nwùshihukota l'ẹ̀phe ha tọ̀?”

18

Ozi, ọ̀du ndu achijeru Nchileke ẹ́ja; mẹ̀ ndu Lívayi

¹ Ojejoje asù Ẹ̀ronu: “Nggubedua l'onwongu; mẹ̀ unwu ngu; mẹ̀ iphe, bụ̀ ọ̀nu-ulo nna ngu l'ẹ̀phe ha bẹ̀ ọ̀o-tù-koru l'ishi; mbù iphe, dọ̀ ẹ́jì, e meru l'ẹ̀ke-dù-nso nk'ia; yọ̀ bụ̀ru nggubedua l'onwongu kwaphù; mẹ̀ unwu ngu bẹ̀ ọ̀o-tù-kokwaruphu l'ishi; mbù iphe, dọ̀ ẹ́jì, e meru meswee k'ọ̀bu onye achije ẹ́ja.

² Duta unwunna ngu phẹ̀, bụ̀ iya bụ̀ ndu ikfu Lívayi, bụ̀ ikfu nna ngu t'ẹ̀phe yejeru ngu ẹ̀ka; nggubedua; mẹ̀ unwu ngu phẹ̀ a-nọ̀du l'ọ̀nu ụ̀lo-ẹ̀kwà ẹ̀ke Okpoko Ekemu Nchileke nọ̀ ẹ́je ozi.

³ Ọ̀ bụ̀ nggu bẹ̀ ẹ̀phe a-nọ̀du l'ẹ̀ka; l'ẹ́je iphe, bụ̀ ozi, nọ̀ l'ụ̀lo-ẹ̀kwà ono. Ọ̀lẹ̀ t'ẹ̀phe bẹ̀ eshitakwa iku ẹ̀ke iphe ẹ̀ke-dù-nso nọ̀; ẹ̀phe te shita mgboro ẹ̀nya-ngweja Nchileke; ọ̀ -dùdù bẹ̀ nggu l'ẹ̀phe a-nwùshihukwa.

⁴ Ẹ̀phe e-tsoje ngu l'ẹ́je ozi, nọ̀ lẹ̀ Ụ̀lo-Ẹ̀kwà Ndzuko ono; mbù iphe, bụ̀ ozi, nọ̀ l'ụ̀lo-ẹ̀kwà ono. T'onye ọ̀do, ẹ̀ ta bụ̀du onye Lívayi be eyetakwaru unu ẹ̀ka l'ọ̀ru ono.

⁵ Ọ bụ unubedua a-nọdu eje ozi, nọ l'ẹke-dụ-nsọ; mę ozi k'ęnya-ngweja Nchileke; k'ophu Nchileke ęte atụ-koshihedu ndu Ízurelụ oke ẹhu-eghughu iya ọdo.

⁶ Ọo yębe Ojejoje l'onwiya bę shi lę ndu Ízurelụ fọta unwunna unu bę ndu Lívayi. Ẹphe bụ ndu e woru nụ unu; bụru ndu e doberu yębe Ojejoje iche t'ẹphe jeje ozi, nọ lę Ụlo-Ẹkwà Ndzuko.

⁷ Ọ bụ nggubedua; nggu l'unwu ngu a-nọdu eje ozi kę ogworu Nchileke ẹja; mbụ l'unu a-nọdu ejekota ozi k'ęnya-ngweja Nchileke; waa ozi, nọ l'ime ẹke ẹkwa-mgbochi nọ. Ono bụ ozi, unu a-nọdu eje ndono. Ya yeru unu kę ogwo ngweja ono l'ẹka t'ọ bụru iphe-oma, ya meru unu. Onye ọdo, ẹ ta bụdu onye Lívayi, byaru lę mgboro ẹke-dụ-nsọ a-nwuhukwa."

Òkè, ruberu ndu achijeru Nchileke ẹja

⁸ Tọ dụ iya bụ; Ojejoje asụ Ẹronu: "Nta-a bę ya wowaru iphemiphe ọbule, bụ iphe, aanuje iya anunu ye ngu l'ẹka. Iphe, bụ iphe, ndu Ízurelụ dobejeru nsọ nụ iya bę ya nwaru ngu t'ọ bụru òkè-iphe ngu; nggu l'unwu ngu phe gbururu jeyewaru.

⁹ Ọwaa bę a-bufuaru òkè-iphe unu l'iphe, kakota ọdu nsọ ono, bụ ophu ẹ ta kpodu ọku: Iphe, ẹphe gudekota bya ogwo ngweja nụ iya; mbụ iphe, shi lę ngweja nri; mę ngweja iphe, dụ ẹji; mę ophu shi lę ngweja ikpe-anmanma; mbụ iphe, bụ iphe ono, ẹphe nuru t'ọ bụru ngweja, kakota ọdu nsọ ono. Ndu onanu bę bụkota òkè-iphe, ruberu nggube Ẹronu; mę unwu ngu phe.

¹⁰ Unu nọduje l'ẹke, kakota ọdu nsọ ria ya. Yọ bụru unwoke nwenkinyi bę e-rije iya nụ. T'ọ bụkwaru unu iphe, dụ nsọ.

¹¹ "Iphe, bụ iphe, ndu Ízurelụ doberu mu iche; mbụ iphe, shikota lę ngweja-amama bę bụ nke ngu. Ya wowaru iya nụ nggu l'unwu ngu: ndu k'unwoke; mę ndu k'unwanyị gbururu jeye lę gbururu. Iphe, bụ ndibe ngu, mmeru ta nọdu l'ẹhu bę e-tsoje ria ya.

¹² Iphe, bụ iphe, ndu Ízurelụ nuru Ojejoje l'ọo iphe mbụ, shi l'iphe, ẹphe metaru l'alì bę bụ nggu nwe iya; mbụ iphe, bụ manu olivu, kakota mma; mę iphe, bụ mee ophungu, kakota mma; mę iphe, bụ akpe, kakota mma.

¹³ Iphe, bụ iphe, ẹphe wotaru Ojejoje l'ọo akpuru iphe mbụ, ẹphe metaru l'alì ẹphe bụ nke ngu. Iphe, bụ ndibe ngu, mmeru ta nọdu l'ẹhu bę e-tsoje ria ya.

¹⁴ "Iphe, bụ iphe, e yeru Ojejoje l'ẹka l'alì Ízurelụ bę bụkota nke ngu.

¹⁵ "Iphe, bụ iphe, kpọru nne iya ifu; m'ọ bụ madzụ; m'ọ bụ anumanu; mbụ ophu e woru nụ yębe Ojejoje bę a-buru nke ngu. Obenu aa-kfuję ugwo gude gbata iphe, bụ ọkpara, shi l'ẹhu madzụ. Ọ kwaphụ ẹge ono bę aa-kfuję ugwo gude gbata iphe, bụ anụ mbụ, shi l'ẹhu anụ, aasọ nsọ lufuta.

¹⁶ Ẹphe -nọwa onwa ophu bę aa-kfuję mkpola-ọcha, dụ shẹkelu ise gude gbata iya; mbụ mkpola-ọcha, bụ a -tude ẹra iya; yọ ha l'ọ bụ ẹra shẹkelu ẹke-dụ-nsọ, dụ gera ụkporo.

¹⁷ Obenu lę nweswi; nwaturu; mę nweghu k'odungu bę aa-haję agbata. Ndu onanu bę dụ nsọ. Unu phejee mee ya l'eli ẹnya-ngweja ono; unu akpoje ẹba iya ọku gude gwoo ngweja-ọku, mkpọ iya dụ Ojejoje mma.

¹⁸ Anụ iya a-buru nke ngu; yekoberu ndụ-iphe, e gude gwoo ngweja-amama; mę ụtakfu ẹka-utara iya.

¹⁹ "Iphe, bụ iphe, ndu Ízurelụ doberu nsọ t'ẹphe nụ Ojejoje bę ya nwaru ngu; nggu l'unwu ngu: ndu k'unwoke; mę ndu k'unwanyị; t'ọ bụru nk'unu

gbururu jeye lẹ gbururu. Ono bụ ọgba-ndzụ, yẹbedua, bụ Ojejoje gbaru l'ẹke ị nọ; mę l'ẹke awa ngu nọ. Ọgba-ndzụ ono a-buru ojejoje."

²⁰ Ojejoje asụ Ẹrọnu: "Unu be etsokwa ndu Ízurẹlu wata alị; ọphu ọ dukwa ọkẹ, unu etso ẹphe eketa. Ọo yẹbe Ojejoje bẹ bụ ọkẹ, unu nweru; bụru iya bụ ọkẹ, unu ketaru l'ẹke ndu Ízurẹlu nọ."

Ọkẹ lanụ l'uzo iri bụ ọkẹ, duru ndu Lívayi

²¹ "A -bya abya l'ẹke ndu Lívayi; keshinu ẹphe eje ozi, nọ lẹ Ụlo-Ẹkwà Ndzuko bẹ ya nụkotawaru ẹphe iphe, ndu Ízurẹlu anụje Ojejoje lẹ k'ọkẹ lanụ l'uzo iri t'ọ bụru ọkẹ-iphe ẹphe.

²² Tsube nta-a kwaseru b'ẹ t'ọ dudu onye Ízurẹlu ọdo, e-jenyabe mgboro Ụlo-Ẹkwà Ndzuko ono; ọdumeka bẹ iphe, dụ ẹji onye ọbu meru a-tukokwaru iya l'ishi; yọ nwụhu.

²³ Ọo ndu Lívayi bẹ ozi Ụlo-Ẹkwà Ndzuko nọ l'ẹka; bụru ẹphe bẹ iphe, dụ ẹji, e meru l'ẹke ono tukoru l'ishi. Iphe ono, a-bụ nsọ, a-dụ nụ jasuru asuru; mbụ tsube l'ọgbo sweru ọgbo. Ẹphe te enwedu ọkẹ l'ẹke ndu Ízurẹlu nọ.

²⁴ Iphe, ndu Ízurẹlu nuru yẹbe Ojejoje, bụ ọkẹ lanụ l'uzo iri bẹ ya nuru ndu Lívayi t'ọ bụru ọkẹ-iphe ẹphe. Ọo ya meru iphe, ya kfuru okfu ẹhu ẹphe; sụ: 'Ẹphe te eketadu ọkẹ-iphe l'ẹke ndu Ízurẹlu nọ.' "

Ọkẹ lanụ l'uzo iri; mę ndu Lívayi

²⁵ Ojejoje asụ Mosisu:

²⁶ "T'ọ kfuaru ndu Lívayi; sụ ẹphe: 'L'ọ -buru l'ẹphe nataru ndu Ízurẹlu ọkẹ lanụ l'uzo iri ono, ya nuru ẹphe t'ọ bụru ọkẹ-iphe ẹphe ono; t'ẹphe shije l'ime iya woru ọkẹ lanụ l'uzo iri nụkwaphu Ojejoje.

²⁷ Iphe, ẹphe nuru bẹ aa-nọje aguru ẹphe l'ọ bụ iphe, shi l'ẹke eetsuje bali; a gụkwaa ya phụ l'ọ bụ męe, shi l'ẹke aaku męe.

²⁸ Ọo ya bụ l'ẹphe e-shije l'ọkẹ lanụ l'uzo iri ono, ẹphe anatajẹ l'ẹka ndu Ízurẹlu ono woru ọkẹ lanụ l'uzo iri iya nụkwaphu Ojejoje. Yọ bụru l'ọkẹ lanụ l'uzo iri ono bẹ ẹphe e-shi woru kẹ Ojejoje nụ Ẹrọnu, bụ onye achijeru Nchileke ẹja.

²⁹ T'ẹphe wojekwaru iphe, gbaru Ojejoje nụ iya l'iphe bụ iphe, a nuru ẹphe. T'ẹphe shije l'ọphu bụ iya kakọta mma nụ iya; mę l'ọphu kakọta ọdu nsọ.

³⁰ "Kfuru ndu Lívayi; sụ ẹphe: 'Lẹ teke ẹphe woru iphe, kakọta mma nụ Ojejoje bẹ aa-guru iya ẹphe l'ọ bụ iphe, shi l'ẹke eetsuje bali; a gụkwaa ya phụ l'ọ bụ męe, shi l'ẹke aaku męe.

³¹ Ẹphe lẹ ndibe unu a-nọduje l'ẹke dụ ẹphe mma ria ndu ọphu; kẹ l'ọo obunggo ozi, ẹphe eje lẹ Ụlo-Ẹkwà Ndzuko.

³² Ẹ tọ dudu iphe, dụ ẹji, a-tukoru ẹphe l'ishi; m'ọ -buru l'ẹphe wotaru iphe ono ọphu katsụa mma nụ yẹbe Ojejoje. Ọle t'ẹphe kwabekwa ẹnya t'ẹphe be emeru iphe, ndu Ízurẹlu doberu nsọ t'ẹphe nụ Ojejoje; ọdumeka b'ọ kwa ọnwu.' "

19

Mini, e gude asafu mmeru

¹ Ojejoje asụ Mosisu yẹle Ẹrọnu:

² “Qwaa ekemu, Ojejoje тұру; сү: ‘Unu kфuru ndu Ízureлу t’ephе kputaru nggube Mosisu nwada eswi, eke uswuswe; ophu te enwedu oгу, nо iya l’ehu; to nwe ntupo, o nweru; t’o bu l’e gudejewa iya jee ozi.

³ Unu kputa nwada eswi ono kpее Eliyéza, bu onye achijeru Nchileke eja. T’a kputa iya kpuфу l’odu ndu Ízureлу; je egbua ya eya l’ifu.

⁴ Tе Eliyéza, bu onye achijeru Nchileke eja tsee mkpushi-eka iya le mee ya phee ya l’uzo ifu Ulo-Ékwà Ndzuko ono ugbo esaa.

⁵ Nwada eswi ono be aa-kpo oku l’ifu iya; kpoo akpo-ehu iya oku; me anu iya; me mee ya; me nshi iya.

⁶ Onye ono, achijeru Nchileke eja ono e-wota oshi sida; me eswa isopu; me owuu uswe chiru chee l’oku ono, e gude akpo nwada eswi ono oku ono.

⁷ Teke ono; be onye ono, achijeru Nchileke eja ono e-gude mini saa uwe iya; gude mini ghua ehu. O -metsule iya phu ege ono; yo batawaru l’odu ndu Ízureлу. Ole o-nodu onodu onye aaso nsо jeye l’urenyashi mboku ono.

⁸ Onye bu iya kporu nwada eswi ono oku e-gudekwaphu mini saa uwe iya; gude mini ghua ehu; yo nodukwaphu onodu onye aaso nsо jeye l’urenyashi mboku ono.

⁹ Onye ophu e taa sodu nsо e-kpota ntụ nwada eswi ono je awushi l’eke e te merudu emeru l’azu odu ndu Ízureлу. Yo buru l’eke ono; be aa-wushiru iya ndu Ízureлу t’ephе gude meje ke mini, eegudeje asafu madzu nturu; gude iya eme ke asafu iphe, du eji.

¹⁰ Onye bu iya kpotaru ntụ ono a-sa uwe iya asasa; yo nodu onodu onye aaso nsо jeye l’urenyashi mboku ono. Ome-l’ali ono a-noduwaru gbururu jeyewaru. Oo-noduru ndu Ízureлу; noduru ndu laru alala, ephe l’ephе bu.

Odenyi odzu eka

¹¹ “ ‘Onye denyiru odzu onye nwuhuru anwuhu eka a-buru onye aaso nsо ujiku esaa.

¹² Onye obu e-gude mini ono, eegudeje asafu nturu ono saa onwiya le mboku k’eto ya; me le mboku k’esaa ya; temanu yo du mma. Ole; o -buru l’e t’o safudu onwiya le mboku k’eto; me le mboku k’esaa ya ono; b’o bukwaphu onye aaso nsо.

¹³ Iphe, bu onye meru odzu onye nwuhuru anwuhu eka; to safu onwiya bukwa ulo-ékwà Ojejoje be oomeru emeru. Onye obu be ee-bufu l’eke ndu Ízureлу nо. Oo-buru onye aaso nsо; ke l’e te pbedu iya mini, eegudeje asafu madzu nturu l’ehu. Nturu ono nokwadu iya-a l’ehu ege onono iya eya.’

¹⁴ “Qwaa bu ekemu le k’onye nо l’ime ulo-ékwà nwuhu. ‘Iphe, bu onye nо l’eke ono teke ono; me onye bahuru l’ime ulo-ékwà ono teke ono kwaphu a-buru onye aaso nsо abali esaa.

¹⁵ Iphe, bu iphe, nо l’ulo-ékwà ono, e gheberu onu; te kpuchi iya ekpuchi be aa-sokwaphu nsо.

¹⁶ “ ‘Iphe, bu onye nо l’egu denyi eka l’odzu onye e gburu le mma; odo bu odzu onye nwuhuru anwuhu mmanu; m’o kwanu l’o denyiru eka l’okpu onye nwuhuru anwuhu; m’o bu l’ili a-buru onye aaso nsо abali esaa.’

¹⁷ “A -bya l’eke ndu aaso nsо; t’ephе kpota ntụ ono, shi l’oku, e gude kpoo ngweja iphe, du eji oku ono ye l’iphe; ephe eje l’eke mini, atso atso nо; kuta mini ye iya.

¹⁸ Oo ya bu; onye e ta asodu nsọ ewota eswa isopu tsee l'ime mini ono; phee ya l'eli ụlo-ékwà ono; me l'eli iphe, nọ l'ulo-ékwà ono; me l'ehu ndu nọ l'ime ụlo-ékwà ono. O kwaphu ege ono be oo-phe iya iphe bu onye denyiru eka l'okpu onye nwuhuru anwuhu; me onye denyiru eka l'odzu onye e gburu le mma; odo bu onye denyiru onye nwuhuru anwuhu mmanu eka; me onye denyiru eka l'ili.

¹⁹ Onye obu, e taa sodu nsọ obu e-phe onye ono, aasọ nsọ ono mini ono le mboku k'eto; me mboku k'esaa. O -rua le mboku k'esaa ya; yo safu iya nturu ono. Onye ono, a saru ono asaa uwe iya asasa; gude mini ghua ehụ; yo bya adu mma l'urenyashi mboku ono.

²⁰ "Obenu l'onye aasọ nsọ; ophu o safudu onwiya asafu be ee-bufu le ndu Ízurelu; ke l'o turuwaru eke-du-nsọ ke Ojejoje. Eshinu e te phedu iya mini, eegudeje asafu madzu nturu b'o bu onye aasọ nsọ.

²¹ Ono bu ekemu, a-duru ephe gbururu jeyewaru. Onye ono, bu iya epheje mini ono, eegudeje asafu madzu nturu ono be a-sakwaphu uwe iya asasa. Onye meru eka le mini ono, eegudeje asafu nturu ono a-buru onye aasọ nsọ jeye l'urenyashi mboku ono.

²² Iphe, onye aasọ nsọ denyiru eka b'e meruwaru emeru; onye denyiru eka l'iphe obu be aa-nodu asọ nsọ jeye l'urenyashi mboku ono."

20

Anwuhu Miriyamu

¹ Tọ du iya bu; yo rua l'onwa mbu l'afa; ndu Ízurelu l'ephe ha ejerua echi-egu Zinu. Ephe anoshia le Kadéshi. Miriyamu anwuhu l'eke ono; e lia ya l'eke ono kwaphu.

Mini, shi le mkpuma

² Teke ono b'e to nwedu mini, nonu k'ophu ndu Ízurelu a-ngu. Ephe achikobe onwephe tsolahaa Mosisu ye le Éronu okfu.

³ Ephe awata obashiru Mosisu mba; su: "L'o ga akakwaru ephe mma; o bu l'ephe nwushihuru teke phu ndibe ephe nwushihuru l'ifu Ojejoje phu.

⁴ ?Bu gunu meru; nggu achita ephebe ndu ke Ojejoje bya awushi l'echi-egu eke-a t'ephe le elu ephe nwushihu?

⁵ ?Bu gunu meru; nggu edufuta ephe le Íjiputu bya eduru ephe dobe le mkpokoro eke-a, akpe ta nodu; to no iya mbu oshi figu; vayinu ta no iya; utara-okumu ta no iya; mini, ephe a-ngu, ta no iya-a?"

⁶ Tọ du iya bu; Mosisu ye le Éronu alufu l'eke ono, ndu Ízurelu doru ono jeshia l'onu Ụlo-Ékwà Ndzuko je adashia l'eke ono; kpubetsua ifu l'alị. O-gbu-nwị-nwị ke Ojejoje enwuaru ephe ke phoo.

⁷ Ojejoje asu Mosisu:

⁸ "Wota mgboro phu te nggu le nwunne ngu Éronu chikobe ndu Ízurelu. Kfuru yeru mkpuma l'eke ephe ele ngu enya te mini shi iya tsafuta. Ono bu ege ii-shi mee te mkpuma ono tsafutaru ephe mini; k'ophu ndu Ízurelu me elu ephe a-ngu mini."

⁹ Tọ du iya bu; Mosisu abya ewota mgboro ono l'ifu Ojejoje ege o kfuru iya.

¹⁰ Mosisu ye le Éronu abya achikobe ndu Ízurelu l'ifu mkpuma ono. Mosisu asu ephe: "Unu ngabe nchi nta-a; unube o-kwefuru-ikè phe ono. ?Bu t'ephe shi le mkpuma-wa kufutaru unu mini tọ?"

11 Tọ dụ iya bụ; Mósísu ahalia ẹka iya; chia mgboro ono ugbo labụ l'eli mkpuma ono. Mini eshi lẹ mkpuma ono nwụshihu; ndu Ízurẹlu; mę elu ẹphe angwa ya.

12 Qle Ojejoje sụru Mósísu yẹle Éronu: “Keshinu ọphu unu te ekwetadu nk'iya; mbụ mee tẹ ya dụ nsọ l'anya ndu Ízurẹlu bẹ unu tee duru-hekwa ẹphe alị ono, ya nuru ẹphe ono.”

13 Owaa bụ mini Meriba;* kẹ l'ọo l'ẹke ono bẹ ndu Ízurẹlu nọ tsoru Ojejoje ụswo; Ojejoje ekoshikwanu ẹphe lẹ ya dụ nsọ.

Ndu Édọmu ajịka tẹ ndu Ízurẹlu be esweshi l'alị ẹphe

14 Mósísu abya eshi lẹ Kadẹshi zia ozi t'e je ezia eze ndu Édọmu; sụ: “Owaa bụ iphe nwunne ngu, bụ Ízurẹlu kfuru: Unu mawaru egbe iphe-ẹhuka, byakfutaru ẹphe l'ọ ha.

15 Unu mawaru ẹge nna ẹphe oche phẹ gude jeshia Íjiputu; ẹphe ebua lẹ Íjiputu l'ẹke ono nọo ọdu. Ndu Íjiputu akpaa nna ẹphe ono ẹhu nshinu; bya akpakwaa ya phụ ẹphebedua.

16 Obenu lẹ teke ẹphe rakuru Ojejoje b'ọ nuru olu ẹphe; bya ezia ojozi; yọ bya edufuta ẹphe lẹ Íjiputu. Nta-a bẹ ẹphe nọwa lẹ Kadẹshi, bụ mkpukpu, unu l'ẹphe riru ókè-alị.

17 Byiko; hanwa t'ẹphe shia alị unu sweta. Ẹphe te eshikwa ẹgu unu sweta; m'ọ bụ ẹke unu gbaru mgbo vayinu; ọphu ọ dudu wẹlu unu, ẹphe e-kuta mini ngwa. Ẹphe e-tsoleruphu echí-gbororo sweta. Ẹphe ta aswibakwa l'uzo ẹka-utara; ẹphe ta aswiba l'uzo ẹka-ibiyita jeye ẹphe eswẹkota l'alị unu.”

18 Qle eze ndu Édọmu sụru iya: “Unu be eswetakwa l'alị ẹphe; ọ dudu bẹ ya e-gudekwa ogu-mbeke byakfuta unu ọgu.”

19 Ndu Ízurẹlu asụ iya: “Ẹphe e-shia oje sweta. Ọ -buri l'ẹphe nguru mini unu; ọdo l'ọo elu ẹphe nguru mini unu; ẹphe a-kfua unu ugwo iya. Haaru l'ẹphe gude ọkpa sweta; ẹ tọ dukwa iphe ọdo.”

20 Qle; eze ndu Édọmu sụru t'ẹphe be swetashi. Tọ dụ iya bụ; ndu Édọmu achita unwoke ẹphe l'igwe, bụ ndu ike dụ; jekfushia ndu Ízurẹlu ọgu.

21 Keshinu ọphu ndu Édọmu te kwedu tẹ ndu Ízurẹlu sweta l'alị ẹphe bẹ ndu Ízurẹlu ghachiru l'ẹke ẹphe nọ.

Anwuhu Éronu

22 Ndu Ízurẹlu awụ-lihu lẹ Kadẹshi tugbua jeye; ẹphe ejerua l'ugvu Họru.

23 L'ugvu Họru ono, nonyabe ókè-alị Édọmu bẹ Ojejoje nọ sụ Mósísu yẹle Éronu:

24 “Éronu bẹ a-nwuhu nụ lakfu ndiche iya phẹ. Ẹ to jerudu alị ono, ya nuru ndu Ízurẹlu ono; kẹ l'unu kwefuru ikè l'ekemu, ya turu lẹ kẹ mini Meriba.

25 Duta Éronu yẹle Eliyéza, bụ nwatibe iya t'unu nyihu eli ugwu Họru.

26 Yeshia Éronu uwe iya woru yee Eliyéza, bụ nwa iya; kẹle Éronu a-nọdu l'ẹke ono nwuhu lakfu ndiche iya phẹ.”

* 20:13 20:13 Iphe, “Meriba” bụ bụ “ụswo”.

²⁷ Mósíṣu emee iphe, Ojejoje sùru t'o mee. Ndu Ízùrèlù anọdu ele ẹphe ẹnya; ẹphe enyihu eli ugwu Họru ono.

²⁸ Mósíṣu eyeshia Èrọnu uwe iya woru yee Eliyéza, bú nwatibe iya. Èrọnu anwùhu l'eli ugwu l'ẹke ono. Mósíṣu yẹle Eliyéza eshi l'eli ugwu ono nyizita.

²⁹ Ndu Ízùrèlù aphùlephu lẹ Èrọnu bẹ nwùhuwaru nù; iphe, bú ọnu-ùlọ Ízùrèlù araa ẹkwa iya ụkporo abalì l'abalì iri.

21

Ndu Ízùrèlù alù-gbu ndu Áradu

¹ Teke onye eze Kénanu, l'achì ndu Áradu; mbù onye ono, bu l'ùzo ọhuda nùru lẹ ndu Ízùrèlù shi l'ùzo Atarimu abya; b'o tsoru ndu Ízùrèlù ọgu; kpùta ndu ọphu ọ kpùtaru lẹ ndzù.

² Ndu Ízùrèlù eribuaru Ojejoje nte; sù iya: “Ọ -bùru l'i woru ndu-a yee ẹphe l'ẹka bẹ ẹphe e-mebyishikota mkpùkpù ẹphe l'ọ ha.”

³ Ojejoje anù a iphe ndu Ízùrèlù kfuru; woru ndu Kénanu ye ẹphe l'ẹka. Ẹphe emee ndu ono; mẹ mkpùkpù ẹphe; yọ bùru kpurupyata. Tọ dọ iya bú; e kulahaa ẹke ono Homa.*

Agwọ, e meru l'ope

⁴ Ndu Ízùrèlù abya eshi l'ugwu Họru tughua; tsoru ụzo, laru Eze Ẹnyimu Uswé; k'ọphu ẹphe e-shi ẹge ono gbangoo Édọmu. Ẹphe ejenyaa; ẹphe ta duhe ike takọta nshi.

⁵ Ẹphe awata okfurushi Nchileke yẹle Mósíṣu; sù: “?Bù ngunu kparu iphe unu dufutaru ẹphe lẹ Íjiputu bya awùshi l'echi-ẹgu-wa t'ẹphe nwùshihu? Nri ta nọdu l'ẹke-a! Mini ta nọ iya! Ejo nri-a, ẹphe eriphe-wa bẹ gù-buhuakwaru ẹphe!”

⁶ Tọ dọ iya bú; Ojejoje achìru ẹjo agwọ ye; t'ọ byaru ndu Ízùrèlù ọgu. Yọ taa ẹphe; tagbushia ẹphe l'igwe.

⁷ Ndu Ízùrèlù abyakfuta Mósíṣu bya asù iya: “Ẹphe mewaru iphe, dọ ẹjì; kẹ l'ẹphe kfurushiru Ojejoje; kfurushia nggubedua. Kfunuru nù Ojejoje; k'ọphu oo-wofuru ẹphe agwọ ono.” Ya ndono; Mósíṣu abya ekfuru nù Ojejoje l'okfu ẹhu ndu Ízùrèlù ono.

⁸ Ojejoje asù Mósíṣu: “T'o meta ẹjo agwọ dobe l'eli itso lanù; k'ọphu bú: onye agwọ phù taru; teke o leri ẹnya l'agwọ kẹ ope ono; yọ dzùru.”

⁹ Ya ndono; Mósíṣu egude ope meta agwọ; tukobe l'eli itso lanù. Yọ bújeru; onye agwọ ono taru; o -lewa ẹnya l'agwọ ono, e meru l'ope ono; yọ dzùru.

Ndu Ízùrèlù eje ala Móabu

¹⁰ Ndu Ízùrèlù atughua; rua Obótù; bya akpọo ụlọ-ẹkwà ẹphe.

¹¹ Ẹphe eshi lẹ Obótù tughua; je akpọo ụlọ-ẹkwà ẹphe lẹ Iye-Abarimu l'echi-ẹgu ono, nọ chebe ifu lẹ Móabu l'ùzo ẹnyanwu-ahata.

¹² Ẹphe eshi l'ẹke ono tughua; rua ọkpa-ugwu Zeredu; bya akpọbe ụlọ-ẹkwà ẹphe l'ẹke ono.

¹³ Ẹphe eshi kwaphu l'ẹke ono tughua je akpọbe ụlọ-ẹkwà ẹphe l'azu Ẹnyimu Amónu azù iya ọphu; ẹke ono, nọ l'echi-ẹgu, nọ kpaa l'ókè-alì

* 21:3 21:3 Iphe, Homa bú bú “kpurupyata”.

ndu Amọ́ru; kẹ́ l'ọ́o Ẹnyimu Amọ́nu bú ókè-alì ndu Móabu, nọkahuru ndu Móabu ẹ́phe lẹ́ ndu Amọ́ru.

¹⁴ Ọ́o ya meru iphe e kfurú lẹ́ Ẹkwo ògù, Ojejoje; sù: “Mkpúkpu Wahebu ono, nọ lẹ́ Sufa yẹ́le nsùda nsùda Ẹnyimu Amọ́nu;

¹⁵ mẹ́ lẹ́ mkpọ́-ze mkpọ́-ze ono, nọ lẹ́ nsùda nsùda, nọ je akpaa lẹ́ mkpúkpu Aru; bya anọ́ jeye l'ókè-alì ndu Móabu.”

¹⁶ Ẹ́phe egbeshi l'ẹ́ke ono kwasẹ́ru bya ejerua Byiye, bú iya bú wẹ́lu ono, Ojejoje suru Mọ́sisu: “T'ọ́ chikobe ndu Ízurèlu l'ẹ́kalanu; tẹ́ ya nù ẹ́phe mini t'ẹ́phe ngua ono.”

¹⁷ Tọ́ dú iya bú; ndu Ízurèlu agua egvu-wa; sù:

Nggube wẹ́lu! Wufuta mini;

T'a gùru egvu nù iya.

¹⁸ Ọ́ bú wẹ́lu, bú ndu eze

gvuru iya;

mbù l'ọ́o ndu

a maru ẹ́pha ẹ́phe lẹ́

Ízurèlu bẹ́ tùru iya nù.

Ọ́ bú mgbọ́ro ndu eze;

mẹ́ mgbọ́ro nk'ẹ́phe;

bẹ́ ẹ́phe gude tẹ́a ya.

Tọ́ dú iya bú; ẹ́phe eshi l'echi-ẹ́gu jeshia Mátana;

¹⁹ shi lẹ́ Mátana lufu lẹ́ Nahalẹ́lu; shi lẹ́ Nahalẹ́lu lufu lẹ́ Bamọ́tu;

²⁰ shi lẹ́ Bamọ́tu lufu lẹ́ nsùda, nọ l'alì Móabu lẹ́ mgboro Ugwu Pishiga, bú ẹ́ke eeshije ele alì, daburu swanmangu.

Ízurèlu alu-gbu Sihonu, bú eze ndu Amọ́ru

(Dit 2:26-37)

²¹ Tọ́ dú iya bú; ndu Ízurèlu ezia ozi t'e je zia Sihonu, bú eze ndu Amọ́ru; sù iya:

²² “T'ẹ́phe swetanu l'alì unu. Ẹ́phe ta aswibakwa l'ẹ́gu unu; ẹ́phe ta aswiba lẹ́ mgbo vayinu unu. Ophu ọ́ dúdu wẹ́lu unu, ẹ́phe bya l'e-kuta mini ngua. Ọ́ búlephu esu-uzo bẹ́ ẹ́phe e-tsoru jeye ẹ́phe eswekota alì unu.”

²³ Obenu lẹ́ Sihonu te kwedu tẹ́ ndu Ízurèlu sweta l'alì iya. Yọ́ chikobe ndu nk'iya l'ẹ́phe ha; ẹ́phe ejekfushia ndu Ízurèlu ọ́gu l'echi-ẹ́gu. Ẹ́phe erulephu mkpúkpu Jahazu; yo tso ndu Ízurèlu ọ́gu.

²⁴ Ndu Ízurèlu egude ogu-mbeke gbua ya; nata iya alì iya ono; shita lẹ́ Ẹnyimu Amọ́nu je akpaa lẹ́ Ẹnyimu Jábọ́ku; jeyewaru l'alì ndu Amọ́nu; kẹ́ l'ókè-alì ndu Amọ́nu b'e gude ọ́pho-mkpuma kpua mgburumgburu; yo shihu ike.

²⁵ Ndu Ízurèlu alutakota mkpúkpu ndu Amọ́ru l'ọ́ ha; buchikota iya; lutakota Hẹ́shibonu; mẹ́ iphe, bú mkpúkpu, nọ-pheru iya mgburumgburu.

²⁶ Hẹ́shibonu bẹ́ bú mkpúkpu Sihonu, eze ndu Amọ́ru. Yẹ́le onye, shi búru eze ndu Móabu lujeru ọ́gu; Sihonu alutakota alì iya je akpaa lẹ́ Ẹnyimu Amọ́nu.

²⁷ Ọ́o ya meru iphe ndu ẹ́vu-egvu aguje; sù:

“Bya Hẹ́shibonu; t'a kpua ya;

mbù t'a kpua mkpúkpu Sihonu;

t'o shihu ike.

²⁸ Kẹ́ l'ọ́ku shi lẹ́ Hẹ́shibonu kpufu;

oku eshi lẹ Sihonu kpufu.
 O tsuwaru mkpukpu
 Aru kẹ ndu Móabu;
 mbu ndu nwe ugwu,
 nọgbaa l'iku Ẹnyimu Amonu.

29 Nsho unube ndu Móabu!
 E mebyishwaru unu;
 unube ndu anoduje
 agwa agwa Kemoshu!
 Unwegirima unwoke unu
 b'o mewaru; ephe agbakashihu
 lashia alì ọdo.
 Unwegirima unwanyi unu
 b'o mewaru; ephe abuwaru ndu
 a kpuru lẹ ndu nẹ Sihonu,
 bu eze ndu Amoru.

30 Ayi gweekwaru ephe egwegwe;
 tsube lẹ Heshibonu
 je akpaa lẹ Dibonu.
 Ephe gwewaru ephe
 ogwe ekfu jeye lẹ Nofa;
 mbu je akpaa lẹ Médebà."

Ndu Ízurelu alu-gbu Ogu, bu eze ndu Báshanu
 (Dit 3:1-11)

31 Tọ dú iya bú; ndu Ízurelu eburu l'alì ndu Amoru.

32 Mosisu abya ezia ndu e-je ngge lẹ mkpukpu Jáza; ephe ejetsulephu;
 ndu Ízurelu eje alua mkpukpu, nọ iya nẹ; chikashia ndu Amoru, shi buru
 l'ẹke ono.

33 Tọ dú iya bú; ndu Ízurelu aghakọbe shia ọzo ọphu shiru jeshia alì
 Báshanu. Ogu, bu eze ndu Báshanu achita ndu nk'ia l'ephe ha jekfushia
 ephe ọgu lẹ mkpukpu Edereyi.

34 Ojejoje asu Mosisu: "Ba atsukwa Ogu egwu; kele ya wowaru iya ye
 ngu l'eka; me ndu nk'ia; me alì iya. Mekwaa ya iphe, i meru Sihonu, bu
 eze, bu lẹ Heshibonu achì ndu Amoru."

35 Ya ndono; ndu Ízurelu egbua Ogu; gbushia unwegirima iya; me ndu
 nk'ia l'ephe ha; k'ọphu bu l'ẹ tọ dudu onye wafuru nẹ l'ime ephe. Ndu
 Ízurelu anata alì iya nweru.

22

Balaku ezi t'e je ekua Bélamu

1 Ndu Ízurelu atugbua jerua phorokoto alì ndu Móabu; bya akpọo ọlo-
 ẹkwà ephe l'iku Ẹnyimu Jodanu, nọ chebe ifu lẹ Jériko.

2 Balaku Zipo aphua iphe bu iphe, ndu Ízurelu meru ndu Amoru.

3 Ndu Móabu atsulahaa egwu; kele ndu Ízurelu dú l'igwe. Ehu erushihu
 ndu Móabu l'ẹke ndu Ízurelu nọ.

4 Ndu Móabu ejekfu ndu bu ọgurennya ndu Mídiya je asu ephe: "Lẹ nta-
 a be ikpoto ndu Ízurelu-a a-tuko iphe, bu ndu gbaru ephe mgburumgburu
 lu-gbushikota ẹge eswi, atukoje eswa, nọ l'egu taa." L'oge teke ono bu
 Balaku Zipo be bu eze ndu Móabu.

⁵ Yo zia t'e eje ekua Bélamu Beyo, bu onye nọ lẹ mkpukpu Petọ l'alị Amawu lẹ mgboro Ẹnyimu Yufurétusu. Balaku ezia ya; sụ: "L'o nweru ndu shi Íjiputu lufuta; bya atụko mgboko dzuru. Nta-a bẹ ẹphe nọokwa iya lẹ mgboro.

⁶ Iphe, ya aro ngu nta-a bu t'i bya atụaru iya ndu ono onu; kẹ l'ẹphe ka iya ike. O nwekwaru ẹge ọo-dụ; ya alụ-gbua ẹphe; chĩa ẹphe l'alị-a. Ishi iya aburu lẹ ya maru l'onye i goru onu bẹ bụwa onye a goru onu; onye i turu onu aburu onye a turu onu."

⁷ Tọ dụ iya bu; ndu bu ọgurennya ndu Móabu; mę ndu bu ọgurennya ndu Mídiya egude ugwo, aakfujẹ t'a gbaa ẹja jekfushia Bélamu; je ezia ya ozi ono, Balaku ziru ono.

⁸ Bélamu asụ ẹphe: "Unu radụ l'ẹke-a l'enyashi-a; k'ophu ya a-karu unu iphe, Ojejoje e-kfuru iya." Tọ dụ iya bu; Bélamu yele ndu ishi Móabu ono atụko nọdu.

⁹ Nchileke abyakfuta Bélamu bya ajia ya; sụ: "Bụ ndu ole bẹ nggu l'ẹphe nọ ono?"

¹⁰ Bélamu asụ Nchileke: "Lẹ Balaku Zipo, bu eze ndu Móabu bẹ ziru iya ozi; sụ

¹¹ l'o nweru ndu shi lẹ Íjiputu lufuta bya atụko mgboko dzuru. L'ọo tẹ ya bya atụaru iya ndu ono onu; l'o nweru ẹge ọo-dụ; ya emekputa ẹphe; chishia ẹphe l'alị ẹphe."

¹² Nchileke asụ Bélamu: "Be etsokwa ẹphe je; ba atụkwa ndu ono onu; kẹ l'ẹphe bụkwa ndu a goru onu-oma nụ."

¹³ Yo rua l'utsu iya; Bélamu alufuta bya ekfuaru ndu ishi ono, ejeru Balaku ozi ono; sụ ẹphe: "Unu lashia alị unu; lẹ Ojejoje te kwekwa tẹ ya tsoru unu je."

¹⁴ Tọ dụ iya bu; ndu ishi Móabu ono atugbua lashia je asụ Balaku: "Lẹ Bélamu jikakwaru le ya te etsodu ẹphe."

¹⁵ Balaku abya ezifu ndu ishi ọdo, kaba l'igwe; mbụ ndu a ka ọkwabe ugwu ama lẹ ndu kẹ mbụ phụ.

¹⁶ Ẹphe abyakfuta Bélamu bya asụ iya: "Ọwaa iphe, Balaku Zipo kfuru. Ọ suru: T'ẹ b'ọ dukwa iphe, ii-kwe t'ọ kpọshia ngu ọbya nk'ia.

¹⁷ Ishi iya aburu lẹ ya a-kwabẹ ngu ugwu, ha nshinu; bya emeeru ngu iphe, i suru tẹ ya meeru ngu. Byiko; byanụ bya atụaru iya ndu-a onu."

¹⁸ Bélamu asụ ndu ozi Balaku ono: "M'o -ruhuru Balaku bya a-nụ iya ulo iya ono, mkpọla-ododo waa mkpọla-ọcha jiru ejiji ono; bẹ ya te emeghatadụ iphe Ojejoje, bu Nchileke iya kfuru. Ya te ewofudu iya iphe; ọphụ ya 'eyekwakwa iya iphe.

¹⁹ Unu radụ ẹge ndu ọphunanu radujeru phụ tẹ ya maru m'o -nweru iphe, Ojejoje e-kfubaa yeru iya."

²⁰ Nchileke abyakfuta Bélamu l'enyashi bya asụ iya: "Ọ -buru l'ọo oku; bẹ ndu-a byaru ngu ekuku; gbeshi tsoru ẹphe; ọo l'ọo iphe, ya suru t'i mee bẹ ii-me nwenkinyi."

Nkakfụ-igara Bélamu ekfu okfu

²¹ Bélamu egbeshi l'utsu dozia nkakfụ-igara iya tsoru ndu ishi Móabu ono; ẹphe tughba.

²² Ọle ẹhu ghuru Nchileke egghughu nshinu l'ọ tughburu jeshia ono. Ojozi Ojejoje eje akfuchia ya ọzo. Teke ono bẹ Bélamu nọ l'eli nkakfụ-igara iya agba eje yele ndu ozi iya ụmadzu ẹbo ayiri.

²³ Nkafu-igara ono aphulephu ojozi Ojejoje ono; l'ẹke oovudo l'esu-uzo; mifuta ogu-mbeke ya gude l'ẹka; haa uzo ono swiba l'egbudu. Bélamu echilahaa nkafu-igara ono iphe t'ọ ghazia ya t'ọ laphu azu l'uzo.

²⁴ Ojozi Ojejoje ono eje evudo l'owere uzo, nọ lẹ mgbaku mgbo vayinu ẹbo, upho-mkpuma nọgbaa ẹka labu.

²⁵ Nkafu-igara ono aphulephu ojozi Ojejoje ono; nwuta onwiya laa l'upho-mkpuma ono; nwuta Bélamu ọkpa tsua l'upho-mkpuma ono; Bélamu echia ya iphe ọdo.

²⁶ Ojozi Ojejoje ono atugbukwaa je evudo l'ẹke du gbiriri. Ẹke ono te nwedu uzo, ee-shi swia ẹka-utara; m'ọ kwanu swia l'ẹka-ibiyita.

²⁷ Nkafu-igara ono aphulephu ojozi Ojejoje ono; bya anmakpuru lẹ mkpuli Bélamu; ẹhu eghulahaa Bélamu eghughu; yo chilahaa ya mgboro iya.

²⁸ Ojejoje akuhaa nkafu-igara ono onu; yo kfuru okfu nu Bélamu; su iya: “?Bụ ngunu bẹ ya meru ngu, meru iphe, i chiru iya iphe ugbo ẹto?”

²⁹ Bélamu asu nkafu-igara ono: “Iphe, ya gude echi ngu iphe bẹ bu l'iime iya eswe. Ọ -buri t'a su lẹ ya gude ogu-mbeke l'ẹka mẹ ya eworu ngu gbua nta-a.”

³⁰ Nkafu-igara ono asu Bélamu: “?Ya ta budu nkafu-igara, i nwe enwenwe, i shihawa keshinu uwa gbata jeye ntanu-a. ?Ya mejewaru ngu ẹge-a?”

Bélamu asu iya: “Waawa.”

³¹ Ya ndono; Ojejoje abya emee t'anya sahu Bélamu. Yọ phua ojozi Ojejoje ono l'ẹke o vudo l'uzo; mifuta ogu-mbeke ya paru l'ẹka. Bélamu efozita ishi; daa; kpube ifu l'alị.

³² Ojozi Ojejoje ono aji iya; su: “?Bụ ngunu meru iphe, i chiru nkafu-igara ngu iphe ugbo ẹto-a? Ya byaru tẹ ya bya anọ-chia ngu uzo; kẹ l'uzo, i cheberu ifu bẹ gberu nggo l'anya mu.

³³ Ugbo ẹto bẹ nkafu-igara-wa phuru iya; tochikotaru iya. Ndege ẹ to todu iya l'uzo; mẹ ya ewowaru ngu gbua nta-a; haa yẹbedua t'ọ nọdu ndzu.”

³⁴ Bélamu asu ojozi Ojejoje ono: “Ya mewaru iphe, du ẹji; kele ya ta madu l'i vudo nọ-chia iya uzo. Ọo ya bu; ọ -buri l'ẹ to dudu ngu mma tẹ ya jee; ya alaphu azu.”

³⁵ Ojozi Ojejoje ono asu Bélamu: “T'o tsoruru ndu ono je; ọle t'ọ bukwaru iphe, ya suru t'ọ kfua bẹ oo-kfu nwenkinyi.” Tọ du iya bu; Bélamu yele ndu ishi ono, ejeru Balaku ozi ono atugbua; yọ buri ẹphe ejeje.

Bélamu nọ lẹ kẹ Balaku

³⁶ Balaku anulephu lẹ Bélamu abyawa; lufu jeshia ya ndzuta lẹ mkpukpu, nọ l'alị Móabu l'oke Ẹnyimu Amonu; mbu l'ime ime ẹke okè-alị ono.

³⁷ Balaku asu Bélamu: “Ya ziru ozi, du ọku-ọku t'a bya ekua ngu t'i bya. ?Buhunu ngunu meru iphe, ẹ ti byakebedu? ?Bụ lẹ ya ta adudu ike akwabẹ ngu uguv tọ?”

³⁸ Bélamu asu Balaku: “Ọ du mma; ya byawaru. Ọlobu; ?bulephu iphe du iya mma bẹ ya e-kfu tọ? Ọ bulekwapu okfu, Nchileke yeru iya l'onu bẹ ya e-kfu.”

³⁹ Tọ du iya bu; Bélamu etsoru Balaku; ẹphe ejeshia Kiriyatu Huzotu.

⁴⁰ Balaku egbushia eswi; mẹ aturu gude gwoo ngweja; bya aharu nu Bélamu yele ndu ishi ono yele iya yi ono.

Okfu mbụ, Balamu nataru l'ẹka Ojejoje

⁴¹ Yo be l'ùtsu echile iya; Balaku eduta Bélamu; ẹphe atụgbua jeshia Bamotu-Bálù; Bélamu eshi l'ẹke ono haru phụ ndu Ízurelù.

23

¹ Bélamu asụ Balaku: “Kpuaru iya ẹnya-ngweja ẹsaa. Nggu akpútaru iya oke-eswi ẹsaa; waa ebyila ẹsaa.”

² Balaku abya emee ẹge Bélamu kfuru. Ẹphe ẹbo egbua oke-eswi; me ebyila ono nanụ nanụ l'ẹnya-ngweja ono iche l'iche.

³ Bélamu asụ Balaku: “Vudo lẹ mgboro ngweja-ukfuru ono tẹ ya tughua. O nweru ẹge ọo-du; Ojejoje abyakfuta iya. Iphe, bụ iphe, o koshiru iya bẹ ya a-kọru ngu-a.” Yọ tughua jeshia l'eli nwugvu, ẹ-ta adudu iphe, nọ iya nụ.

⁴ Nchileke abyakfuta Bélamu. Bélamu asụ Nchileke: “Ya doziwaru ẹnya-ngweja ụzo ẹsaa; bya egbuwa oke-eswi yele ebyila nanụ nanụ l'ẹnya-ngweja ono ẹphe ẹsaa.”

⁵ Tọ dū iya bụ; Ojejoje eye Bélamu okfu l'onu sụ iya: “Laphu azụ jekfu Balaku je ezia ya ozi-wa.”

⁶ Yo jekfushia Balaku; bya aphụ iya ẹge oovudo lẹ mgboro ngweja-ukfuru ono yele ndu ishi Móabu l'ẹphe ha.

⁷ Bélamu efulahaa; sụ:

“Lẹ Balaku byaru bya

eduta iya lẹ Áramu;

Eze ndu Móabu;

eduta iya l'alị ugwu ụzo

ẹnyanwu-ahata; sụ iya:

“Tẹ ya tũaru iya ụnwu Jékpọ ọnu;

ya ekfubyi-a ụnwu Ízurelù ekfubyi!”

⁸ Ọ bụ; ?nanụ ẹge ya e-shi
tũa ndu Nchileke ẹ-ta atudu ọnu ọnu.

?Nanụ ẹge ya e-shi

kfubyia ndu Ojejoje ẹ-te kfubyidu?

⁹ Ọo l'eli eze mkpuma;
bẹ ya anọduje phụ ẹphe.

Yọ bũru l'eli ugwu;

bẹ ya anọduje ele ẹphe ẹnya;

mbụ ndu ono, dū iche ono.

Ẹphe ta agujeduru onwẹphe

eyeru ndu ọhodo.

¹⁰ ?Bụ onye a-dụ ike guta

ụnwu Jékpọ l'ogu;

mbụ ndu ha l'ọ bụ evevee, nọ l'alị.

Mbụ; ?bụ onye a-dụ ike

guta nkere-eno ụnwu Ízurelù l'ogu.

Tẹ ya nwuhukwa anwuhu

onye doberu ẹka ndoo!

Tẹ ya lakwaa ẹge ndu

doboru ẹka ndoo alajẹ!”

¹¹ Balaku asụ Bélamu: “?Bụ ngunu b'i meru iya ẹge ono? Ya sũru ngu t'i bya atũa ndu ọhogu iya ọnu; yọ gbe bũru ọnu b'i gọru nụ ẹphe!”

¹² Bèlamu asù: “?Bù tẹ ya be kfushi iphe, Ojejoje yeru iya l'ònu tẹ ya kfua tọ?”

Okfu k'èbo, Bèlamu nataru l'ẹka Ojejoje

¹³ Balaku asù Bèlamu: “Tsoru iya t'ẹphe je l'ẹke ọdo, ịi-nọdu phụ ẹphe. E tii phukotakwa ẹphe l'ẹphe ha. Ọ kwa ọphodu l'ime ẹphe bẹ ịi-phụ. Shi l'ẹke ono tọaru iya ẹphe ọnu.”

¹⁴ Balaku eduta Bèlamu; ẹphe ejeshia l'ẹgu mkpukpu Zofimu, nọ l'eli ugwu Pishiga; yọ kpua ẹnya-ngweja ọzo ẹsaa. Ẹphe egbushia oke-eswi yele ebyila nanu nanu l'ẹnya-ngweja ono iche l'iche.

¹⁵ Bèlamu asù Balaku: “Vudo lẹ mgboro ngweja-ukfuru ono tẹ ya jekfu Ojejoje l'ẹkaphu.”

¹⁶ Ojejoje abyakfuta Bèlamu; bya eye iya okfu l'ònu; sù: “Laphu azu ọdo je ezia Balaku ozi-a.”

¹⁷ Bèlamu abya ejekfu Balaku; phua ya l'ẹke oovudo lẹ mgboro ngweja-ukfuru ono yele ndu ishi Móabu, yele iya tuko nọdu. Balaku asù Bèlamu: “?Bù ngunu bẹ Ojejoje kfuru?”

¹⁸ Bèlamu ekfushilahaa; sù:

“Nggube Balaku; gbeshi
egbeshi ngabẹ nchị!
Nua iphe, ya ekfu;
nggube nwatibe Zipo.

¹⁹ Nchileke ta abukwa madzu mmanu;
k'ophu ọo-bya adzulahaa ẹjo-ire.
Ophu ọ bukwanu nwa ndiphe;
kẹ t'ọ gbanwee obu iya.
?O kfujewaru okfu;
to me iya ẹge o kfuru?
?O kwejeru ukwa iphe;
to medzu ukwa iphe obu tọ?

²⁰ Mbù l'agha; ozi,
ya nataru bukwa tẹ
ya gooru ndu ono ọnu.
Nchileke gowaru ẹphe ọnu;
ọphu ya ta a-dukwa ike agbanwe iya.

²¹ Ẹ tọ dudu iphe, dọ ẹji,
ọ phuru l'ẹhu unwu Jékọpu;
ọphu ọ dudu iphe,
ẹ-ta dudu mma,
ọ phuru l'ẹhu unwu Ízurelu.
Ojejoje, bụ Nchileke ẹphe
swiru ẹphe ọkpobe eswiru.
Ẹphe anọduje atụ uzu
l'ọ bụ eze ẹphe.

²² Nchileke; bẹ dufutaru ẹphe
lẹ Íjiputu; bya emee ẹphe;
ẹphe enweru ọkpehu l'ọ bụ atsù.

²³ Ẹ te egudeghedu ọgvu
gwota unwu Jékọpu.
Ophu eegudeghedu
agwugwo mekata unwu Ízurelu.
Nta-a bẹ ee-kfu okfu ẹhu unwu Jékọpu;

kfua okfu ẹhu unwu Ízurelu; sù:
 'Unu leduduphu iphe,
 Nchileke meeberu!'

24 Ndu Ízurelu angu-lihuje l'ò bú nne agu.
 Ẹphe anọduje ebu nggada
 l'ò bú agu, ẹ-ta azejedu azẹe jeye
 yò labushia anù, o gburu; mbù jeye;
 yò ngua mee-iphe,
 o guderu."

25 Tò dù iya bú; Balaku asù Bèlamu: "Ba tũkwa ẹphe ọnu lẹ phuu; ọphu
 ị gokwaru ẹphe ọnu lẹ phuu!"

26 Bèlamu asù Balaku: "ʔYa te kfuduru ngu l'ọo iphe, Ojejoje kfuru bẹ
 ya e-me?"

Okfu k'eto, Bèlamu nataru l'ẹka Ojejoje

27 Tò dù iya bú; Balaku asù Bèlamu: "Bya tẹ ya duru ngu je ẹke ọdo. O
 nweru ike; yò dù Nchileke mma t'i shi l'ẹke ono tũaru iya ẹphe ọnu."

28 Balaku eduta Bèlamu; ẹphe enyihu ọnonu ugvu Peyọ; mbù ugvu ono,
 nọ chebe ifu l'alì, daburu swanmangu ono.

29 Bèlamu asù Balaku: "Kpuaru iya ẹnya-ngweja ẹsaa l'ẹke-a; nggu
 akputaru iya oke-eswi ẹsaa; ọwaa ebyila ẹsaa."

30 Balaku emee ya ẹge Bèlamu sùru t'ò mee ya. Ẹphe egbua oke-eswi
 ono yẹle ebyila ono nanù nanù l'ẹnya-ngweja ono iche l'iche.

24

1 Bèlamu abya aphua l'iphe, dù Ojejoje mma bú t'a goru ọnu-ọma nù
 ndu Ízurelu; o jeheduru oji ẹge ọojijehawa. Iphe, o meru bú l'ò woru ifu
 ghaa l'uzo echi-ẹgu.

2 Bèlamu abya apalia ẹnya imeli; phua ndu Ízurelu l'ẹke ẹphe
 kpọbegbaaru ọlọ-ékwa ẹphe l'ikfu l'ikfu. Ume Nchileke abya iya l'ẹhu;

3 yo kfulahaa; sù:
 "Qwaa iphe Bèlamu Beyọ l'ekfu;
 Ọ kwa onye ono, e meru;
 ẹnya asahù ono ekfu iya.

4 Qwaa okfu, onye ono, anùje
 okfu, shi l'ẹka Nchileke ono ekfu;
 mbù onye ono, aphùje iphe,
 Ọkaribe-Kakọta-Ike ekoshi ono;
 mbù onye ono, adaje kpurumu l'alì;
 bya abùru onye e meru; ẹnya asahù iya.

5 Ẹge ọlọ-ékwa ngu amabe mma;
 nggùbe Jékọpu; mbù ẹke
 nggùbe Ízurelu bu ebubu!

6 Ọo ẹge nsùda nsùda adùje-a
 bú ẹge ọ sùsaru asùsa.
 Ọ dù l'ò bú mgbabu,
 a gbaru l'iku ẹnyimu.
 Ọ dù l'ò bú oshi alowe,
 Ojejoje yeru l'onwiya;
 bya adù l'ò bú oshi sida,
 gvuru l'iku ẹnyimu.

7 Mini e-shije l'ite-mini Ízurelu l'atsọshi atsọshi.

Èphe e-nweru mini nweru k'etsubo iya.

Èze èphe a-ka eze Agagu.

Alì-eze èphe bè aa-pali eli.

⁸ Nchileke dufutaru èphe lè Íjiputu;

bya emee èphe;

èphe enweru òkpehu l'ò bù atsu.

Íphe, bù mbakeshi ndu

òphu èphe dù ashì;

bè èphe e-ripya eripya;

tsua òkpú èphe

yogiriyogiri.

Èphe e-gude arwa èphe

nmafushia èphe anmafushi.

⁹ Ízurelu nmakpuru anmakpuru;

zèru l'ò bù agù.

Ò zè l'ò bù nne agù;

?bù onye a-dù ike kpatsua ya.

Tè iphe, bù ndu gòru unwu

Ízurelu onu bùkwaru ndu a gòru onu.

Tè iphe, bù ndu túru unu

onu bùkwaruphu ndu

a túru onu."

¹⁰ Tò dù iya bù; èhu eghulaha Balaku eghughu l'èke Bélamu nọ. Yọ kua èka pamù; sù Bélamu: "Nta-a bè ya kuru ngu t'ì bya atàru iya ndu òhogu iya onu; yò gbe bùru onu b'ì gòru nù èphe ugbo èto-a.

¹¹ Ngwaa; gude ọsọ gbagbua lashia nk'unu nta-a! Ya shi rịa kẹ tẹ ya kwabẹ ngu ugwu, ha nshinu; obenu lẹ Ojejoje bè nafuwaru ngu ugwu ono."

¹² Bélamu aji Balaku sù iya: "'Ya te kfuduru iya ndu i ziru t'èphe bya eku ya; sù:

¹³ 'M'ò -ruhuduru Balaku nù iya ọlọ iya ono, mkpọla-ododo mẹ mkpọla-ọcha jiru ejiji ono bè ya te emeghatakwa iphe, Ojejoje sùru tẹ ya mee; ya te egudedu uche k'onwiya l'eme iphe, dù mma; m'ọ kwanu iphe, dù ejì. Ọ bùlèphu iphe, Ojejoje kfuru bè ya e-kfu.'

¹⁴ Nta-a bè ya a-lakfuakwa ndibe iya. Ọlẹ byakwa tẹ ya nmaaru ngu ọkwa iphe, ndu ono e-mekochaa mee ndibe unu lẹ teke nọ l'ifu."

Okfu k'eno, Bélamu nataru l'èka Ojejoje

¹⁵ Tò dù iya bù; Bélamu

ekfulahaa; sù:

"?Qwaa bù iphe, Bélamu Beyọ ekfu;

mbù okfu, onye e meru;

ènya asahù asahù ekfu.

¹⁶ Qwaa bù okfu, onye ono,

anùje okfu, Nchileke ono

ekfu; mbù onye ono,

maru iphe,

shì Ọkaribe-Kakọta-Nù l'èka;

mbù onye ono, aphùje iphe,

Ọkaribe-Kakọta-lke ekoshi;

onye ono, daru kpurumu;

bya abùleru-a onye ono,

e meru; ènya asahù ono.

- 17 Ya phuru onye ono;
 ẹ-tọ bụdu nta-a.
 Ya ele onye ọbu ọnya;
 ọle ẹ tọ nọdu ntse.
 Mkpọro eze e-shi
 l'ọnu-ulo Jékọpu lufuta.
 Onye eze a-lufuta lẹ Ízurelu.
 Móabu bẹ ọo-tụko
 ókè-alì iya rakaa araka;
 tũko ụnwu Sheti l'ophu mebyishia.
- 18 Ndu Édọmu bẹ aa-lũta l'ọgu;
 Ọ kwaphũ ẹge ono;
 bẹ aa-lũta ndu Séyi,
 bũ ndu ọhogu Ízurelu.
 Obenu lẹ ndu Ízurelu;
 bẹ a-nọdu aka ike l'ẹje.
- 19 Onye ishi e-shi l'ọnu-ulo
 Jékọpu lufuta;
 bya emebyishia ndu ọphu
 wafũru nũ lẹ mkpũkpu ono.”
- 20 Bélamu abya aphũa ndu
 Amaleku; kfushilahaa; sũ:
 “Ndu Amaleku bũ ivuzọ
 l'iphe bũ mbakeshi;
 obenu l'ẹphe a-bũru
 kpurupyata l'ikperazũ.”
- 21 Yọ bya aphũa ndu Kenu; sũ:
 “Ẹke unubẹ ndu Kenu,
 bu ebubu b'e meru;
 yo shihu kẹ dũngudungu.
 Nwamkpu, unu tũru;
 bẹ unu tũru l'eli mkpuma.
- 22 Ọle unubẹ ndu Kenu;
 bẹ aa-lũkwa alũlu.
 Ndu Asiriya a-kpũko unu lẹ ndzũ.”
- 23 Bélamu ekfutsua ono; bya asũ:
 “?Bũ onye a-nọ ndzũ teke
 Nchileke a-nọdu eme iphe ono?
- 24 Ugbó-mini e-shi lẹ Kítimu bya;
 bya emeshia ndu Asiriya
 yẹle ndu Eba ike.
 Obenu l'ẹphebedua
 a-bũkwaruphu kpurupyata.”
- 25 Tọ dũ iya bũ; Bélamu ekfutsua ẹge ono; gbeshi; yọ bũru iya alala;
 Balaku atũgbua lashia.

25

Ndu Móabu dusweru ndu Ízurelu ụzo

1 A nọnyaa lẹ teke ndu Ízurelu bu lẹ nsũda Shitimu; ẹphe awata ome k'enyishi ẹji; ẹphe l'ụnwanyi ndu Móabu.

² Ụnwanyi Móabu ono ekuje ndu Ízurelu t'ephe tsoru ephe je ogwa nte ephe. Ndu Ízurelu l'erije iphe, a gwaru le nte ono; l'abaru nte ndu Móabu ono eja.

³ Tọ dọ iya bụ; ndu Ízurelu eworu onwephe tugbabe l'agwa Bálu-Peyo. E shi ege ono; ehu awata oghu Ojejoje eghughu l'eke ndu Ízurelu nọ.

⁴ Ojejoje asụ Mosisu: “Chịta ndu ishi ndu Ízurelu l'ephe ha je egbushia l'ifu Ojejoje l'echi oke-eswe; k'opfu Ojejoje e-wofu ehu-eghughu iya, enwu kfukfuku l'ehu ndu Ízurelu.”

⁵ Tọ dọ iya bụ; Mosisu asụ ndu ogbo ikpe ndu Ízurelu: “T'onyenonu l'unu ha gbushia ndu nk'ia, bụ ndu woru onwephe tugbabe l'agwa Bálu-Peyo ono.”

⁶ Teke ono, ndu Ízurelu nọ l'onu Ụlo-Ékwà Ndzuko aragbaa ekwa ono; bẹ nwoke Ízurelu lanu dutaru nwanyi Mídiya dubata le nk'ia; l'eke Mosisu yele ndu Ízurelu l'ephe ha ele iya enya.

⁷ Finehasu Eliyéza Éronu, bụ onye achijeru Nchileke eja aphulephu iphe ono; gbalihu l'eke ono, oha ono kuru ono; je adzuta arwa iya.

⁸ Yo tsopyabe nwoke Ízurelu ono bahu l'ime ulo-ekwa ono; je eworu arwa ono nmaa ephe. Yo shi l'ehu ke nwoke baa le ke nwanyi ono. E shiwaphu ege ono; mgbonwu ono ahaa ndu Ízurelu.

⁹ Ole ndu mgbonwu ono gburu dukwa ukporo unu madzu ugbo eto.

¹⁰ Ojejoje asụ Mosisu:

¹¹ “Finehasu Eliyéza Éronu, bụ onye achijeru Nchileke eja bẹ mewaru; ehu eghubuhu mu eghughu l'eke ndu Ízurelu nọ; ke l'o wotaru okopho, ya ge ekoru ndu Ízurelu kooru ephe; shi ege ono mee; ya te gudehe okopho iya ono mee te ndu Ízurelu laa l'iyi.

¹² Oo ya bụ t'i kfuru Finehasu le yele iya gbawaru ndzu ehu-agu.

¹³ Ogba-ndzu ono a-buru nk'ia waa k'awa iya phe, bụ ndu ophu etso iya nu. Ogba-ndzu ono bụ l'ephe a-buru ndu achijeru Nchileke eja gbururu jeyewaru; ke l'o gude okfu-ehu Nchileke iya koo okopho; shi ege ono kfu ugwo iphe, dọ eji, ndu Ízurelu meru.”

¹⁴ Epha nwoke Ízurelu ono, e gburu yele nwanyi Mídiya ono bụ Zimuri Salu. Nna iya; mbụ Salu bụ onye ishi l'enya-ufu, nọ l'ikfu Símiyónu.

¹⁵ Epha ke nwanyi Mídiya ono, e gburu ono bụ Kozubi nwatibe Zuru. Nna iya; mbụ Zuru bụ onye ishi l'enya-ufu ndu Mídiya.

¹⁶ Ojejoje abya asụ Mosisu:

¹⁷ “Kpaa ndu Mídiya ehu; woru ephe gbushia.

¹⁸ Ishi iya aburu l'ephe gude eregede kpaa unubedua ehu; shi le ke nte Bálu ono, nọ le Peyo ono dughua unu ụzo. Odo aburu le ke Kozubi, bụ nwada onye ishi ndu Mídiya; mbụ nwunne ndu Mídiya ke nwanyi; mbụ onye ono, e gburu l'oge teke ono, ke Peyo meru mgbonwu abya ono.”

26

Agu ndu Ízurelu ogu k'ebó

¹ Le mgbonwu ono latsuaru bẹ Ojejoje kfuru Mosisu yele Eliyéza Éronu, bụ onye achijeru Nchileke eja; sụ:

² “Unu gụa ndu Ízurelu kpamukpamu ogu l'ènya-ufu l'ènya-ufu; tsube lè ndu nọwaru ụkporo afa kwasèru; mbụ ndu dzuwaru oje ogu lè Ízurelu.”

³ Yò bụru lè baswangu alì Móabu, nọ l'ìku Ònyimu Jódanu lè mgboro Jérìko bẹ Mósìsù yèlè Eliyéza, bụ onye achìjeru Nchìleke èja nọdu kfuaru ndu Ízurelu; sù èphe:

⁴ “Unu gụa ndu Ízurelu kpamukpamu ogu; tsube lè ndu nọwaru ụkporo afa kwasèru; mbụ ège ono, Ojeoje tũru iya Mósìsù l'ekemu ono.”

Owaa ndu Ízurelu, shì lè Íjiputu lufuta:

⁵ Ndu erì kẹ Rúbènu,

bù ọkpara Ízurelu bụ:
Hanọku, metaru ikfu Hanọku;
Palu, metaru ikfu Palu;

⁶ Hèzuronu, metaru
ikfu Hèzuronu.
Kami emeta ikfu Kami.

⁷ Ndu ono l'èphe ha tũko bũru ndu ikfu Rúbènu. Ndu ọphu a gũru ogu tũkoru dũ ụkporo ọnu madzũ ise l'ọnu madzũ tete; l'ụkporo madzũ ishingũ lè madzũ iri.*

⁸ Nwatibe Palu kẹ nwoke bũ Eliyabu.

⁹ Ọnwegirima Eliyabu ndu k'unwoke bũ: Nemèlu; Detanu; mẹ Ebìramu. O bũ Detanu; mẹ Ebìramu-a b'a fọtajeru t'èphe bũru ishi lè Ízurelu; èphe etsoru ndu kẹ Kora; kwefuru Mósìsù yèlè Èronu ìkè teke ono, èphe kwefujeru Ojeoje ìkè;

¹⁰ alì asaa ọnu tũko èphe lè Kora lekota ono. Ndu shì etso iya nũ bẹ nwũshihuru nũ; teke ono ọku kegbushìjeru ụkporo madzũ iri l'èbo l'umadzũ iri ono. Iphe ono abũru iphe alọ èka lè nchì.

¹¹ Obenu l'unwu kẹ Kora ta nwũshihukwa.

¹² Ndu ikfu Símiyọnu
l'ọnu-ufu l'ọnu-ufu èphe bũ:
Nemèlu, metaru ndu ufu Nemèlu;
Jaminu, metaru
ndu ufu Jaminu;
Jakinu, metaru
ndu ufu Jakinu;

¹³ Zera, metaru
ndu ufu Zera;
mẹ Shawulu, metaru
ndu ufu Shawulu.

¹⁴ Ndu ono tũko bũru ndu ikfu Símiyọnu. Ndu ọphu a gũru ogu bẹ dũ ụkporo ọnu madzũ ugbo labũ l'ọnu iri madzũ l'ise l'ụkporo madzũ iri.†

¹⁵ Ndu ikfu Gádu
l'ọnu-ufu l'ọnu-ufu èphe bũ:
Zefonu, metaru
ndu ufu Zefonu;
Hagi, metaru
ndu ufu Hagi;
Shuni, metaru
ndu ufu Shuni;

¹⁶ Ozuni, metaru

* 26:7 26:7 Iphe ọ bũ bũ 43,730. † 26:14 26:14 Iphe ọ bũ bũ 22,200.

ndu ufu Ozuni;
Éri, metaru ndu ufu Éri;

17 Arodi, metaru
ndu ufu Arodi;
Areli, metaru ndu ufu Areli.

18 Ndu ono bẹ tuko buru ndu ikfu Gádu. Ndu ophu a gúru ogu dụ
úkporo unu madzụ ugbo ise l'unu madzụ l'úkporo ise.‡

19 Júda bẹ mụtaru unwoke labụ, epha ephe bụ Eru; mę Onanu. Ole
ephe ebo nwụshihuru l'alị Kénanu.

20 Ndu kẹ ikfu Júda l'onu-ufu l'onu-ufu ephe bụ:

Shela metaru ndu ufu Shela;
Pérezu emeta ndu ufu Pérezu;
mę Zera, metaru ndu ufu Zera.

21 Unwu kẹ Pérezu bụ:
Hézuronu, metaru ndu
ufu Hézuronu;
mę Hamulu, metaru ndu
ufu Hamulu.

22 Ndu ono tuko buru ndu ikfu Júda. Ndu ophu a gúru ogu dụ
úkporo unu madzụ ugbo tete l'unu madzụ iri lę nanụ l'úkporo madzụ ise.§

23 Ndu ikfu kẹ Ísaka
l'onu-ufu l'onu-ufu bụ:

Tola, metaru
ndu ufu Tola;
Puwa, metaru
ndu ufu Puwa;

24 Jashubu, metaru
ndu ufu Jashubu;
mę Shimuronu,
metaru ndu ufu
Shimuronu.

25 Ndu ono bẹ tuko buru ndu ikfu kẹ Ísaka. Ndu ophu a gúru ogu dụ
úkporo unu madzụ ugbo esato l'úkporo madzụ ugbo iri l'ise.*

26 Ndu ikfu kẹ Zébulonu l'onu-ufu l'onu-ufu ephe bụ:

Seredu, metaru
ndu ufu Seredu;
Elonu, metaru
ndu ufu Elonu;
mę Jahulelu,
metaru ndu
ufu Jahulelu.

27 Ndu ono tuko buru ndu ikfu Zébulonu. Ndu ophu a gúru ogu dụ
úkporo unu madzụ ugbo esaa l'unu madzụ iri lę nanụ l'úkporo madzụ
ise.†

28 Ndu ikfu kẹ Jósefu l'onu-ufu l'onu-ufu ephe bụ:

Manáse; mę Ífuremu.

29 Unwu kẹ Manáse bụ:
Makiya, metaru
ndu ufu Makiru.

‡ 26:18 26:18 Iphe o bụ bụ 40,500. § 26:22 26:22 Iphe o bụ bụ 76,500.
bụ bụ 64,300. † 26:27 26:27 Iphe o bụ bụ 60,500.

* 26:25 26:25 Iphe o

Makiru bụ nna Gíledu.
Gíledu abụru iya
metaru ndu Gíledu.

³⁰ Ụnwu Gíledu bụ:
Iyeza, metaru
ndu ufu Iyeza;
Heleku, metaru
ndu ufu Heleku;

³¹ Asurelu, metaru
ndu ufu Asurelu;
Shékemu, metaru
ndu ufu Shékemu;

³² Shemida, metaru
ndu ufu Shemida;
mẹ Hefa, metaru ndu
ufu Hefa.

³³ Zelofehadu Hefa ta mụtadu nwata nwoke. O bụ ụnwanyi b'ọ mushiru. Epha ụnwanyi ono, ọ mushiru ono bụ Mahula; Nówa; Høgula; Milika; mẹ Tíza.

³⁴ Ndu ono tũko bũru ndu eri Manáse. Ndu ophu a gũru ogu tũko du ụkporo ụnu madzũ isingu l'ụnu madzũ iri lẹ nanụ l'ụkporo madzũ iri l'ise.‡

³⁵ Ụnwu kẹ Ífuremu l'ọnu-ufu l'ọnu-ufu bụ:
Shutela, metaru
ndu ufu Shutela;
Beka, metaru
ndu ufu Beka;
waa Tahanu, metaru
ndu ufu Tahanu.

³⁶ Ụnwu Shutela bụ Eranu, metaru ndu ufu Eranu.

³⁷ Ndu ono bẹ tũko bũru ndu ikfu Ífuremu. Ndu ophu a gũru ogu du ụkporo ụnu madzũ ẹno l'ụnu madzũ l'ụkporo madzũ ise.§
Ndu ono tũko bũru ndu eri Jósefu l'ọnu-ufu l'ọnu-ufu.

³⁸ Ndu ikfu kẹ Bénjaminu bụ:
Béla, metaru
ndu ufu Béla;
Ashibelu, metaru
ndu ufu Ashibelu;
Ahiramu, metaru
ndu ufu Ahiramu;

³⁹ Shefufamu, metaru
ndu ufu Shefufamu;
waa Hufamu, metaru
ndu ufu Hufamu.

⁴⁰ Ụnwu Béla bụ:
Arudu; mẹ Námanu.
Arudu, bụ iya
metaru ndu ufu Arudu;
Namanu abũru iya
metaru ndu ufu Namanu.

‡ 26:34 26:34 Iphe ọ bụ bụ 52,700. § 26:37 26:37 Iphe ọ bụ bụ 32,500.

⁴¹ Ndu ono tũko buru ndu ikfu Bénjaminu l'õnu-ufu l'õnu-ufu ephe. Ndu ophu a guru õgu dũ ụkporo ụnu madzũ ugbo ise l'ụnu madzũ iri l'eno.*

⁴² Ndu ikfu kẹ Dánu l'õnu-ufu l'õnu-ufu ephe bụ:

Shuhamu, metaru
ndu ufu Shuhamu.

Ndu ono tũko buru ndu ikfu Dánu l'õnu-ufu l'õnu-ufu ephe.

⁴³ Ephe tũko buru ndu ufu Shuhamu. Ndu ophu a guru õgu dũ ụkporo ụnu madzũ ugbo ẹsato l'ụnu madzũ.†

⁴⁴ Ndu ikfu kẹ Ásha bụ:

Imuna metaru ndu ufu Imuna;
Ishivi metaru ndu ufu Ishivi;
waa Beríya, metaru ndu ufu Beríya.

⁴⁵ Ụnwu Beríya bụ: Heba, metaru ndu ufu Heba; waa Malikẹlu, metaru ndu ufu Malikẹlu.

⁴⁶ Ọ bụ nwata nwanyi lanụ bẹ Ásha mụtaru. Epha nwata ono bụ Séra.

⁴⁷ Ndu ono tũko buru ndu ikfu Ásha. Ndu ophu a guru õgu dũ ụkporo ụnu ugbo ishingũ l'ụnu madzũ iri l'eto l'ụkporo madzũ iri.‡

⁴⁸ Ndu bụ ndu eri Náfutali

l'õnu-ufu l'õnu ephe bụ:

Jahuzẹlu, metaru
ndu ufu Jahuzẹlu;

Guni, metaru ndu ufu Guni;

⁴⁹ Jeza, metaru

ndu ufu Jeza;
waa Shilemu, metaru
ndu ufu Shilemu.

⁵⁰ Ndu ono tũko buru ndu ikfu Náfutali l'õnu-ufu l'õnu-ufu ephe. Ndu ophu a guru õgu dũ ụkporo ụnu madzũ ugbo ise l'ụnu madzũ iri l'eto l'ụkporo madzũ iri.§

⁵¹ Iphe, ndu Ízurẹlu kpakõru dũ abũru ụkporo ụnu madzũ ugbo ụkporo ẹto l'ụkporo ụnu madzũ iri l'ise l'ụnu madzũ ẹno l'ụkporo madzũ ishingũ l'ụmadzũ iri.*

Ndu Ízurẹlu awa alị ono, ephe eje eburu ono

⁵² Ojejoje asụ Mósísu:

⁵³ “Oo ndu-a bẹ aa-washĩru alị ono t'ọ buru òkè-iphe, ephe ketaru. Ndu nõnu e-keta l'ẹge ephe ha l'õnu-õgu.

⁵⁴ Ndu ha nshinu bẹ ìi-wẹ alị, ha nshinu. Ndu ophu ha nwanshĩ; bẹ ìi-wẹ alị, ha nwanshĩ. Ndu ophu nõnu e-keta l'ẹge ephe ha l'õnu-õgu.

⁵⁵ Alị ono bụ ẹnwa bẹ aa-tũ gude washĩa ya. Aa-wa iya l'ikfu l'ikfu; ndu ophu nõnu; ephe eketa òkè iya nk'ephe l'ikfu nk'ephe.

⁵⁶ Ọ bụ ẹnwa bẹ aa-tũ gude washĩaru ndu ophu ha nshinu; mẹ ndu ophu ha nwanshĩ alị ono.”

Aagụ eri Lívayi ọgu

⁵⁷ Owaa ẹge e gude gụa ndu ikfu kẹ Lívayi l'õnu-ufu l'õnu-ufu:

Geshõnu metaru
ndu ufu Geshõnu;
Kohatu, metaru

* 26:41 26:41 Iphe ọ bụ bụ 45,600. † 26:43 26:43 Iphe ọ bụ bụ 64,400. ‡ 26:47 26:47 Iphe ọ bụ bụ 53,400. § 26:50 26:50 Iphe ọ bụ bụ 45,400. * 26:51 26:51 Iphe ọ bụ bụ 601,730.

ndu ufu Kohatu;
Merari emeta
ndu ufu Merari.

⁵⁸ Ndu ọwaa bẹ bụkwaphu ndu ikfu Lívayi:
Ndu ufu Libíni;
ndu ufu Hẹburonu;
ndu ufu Mahuli;
ndu ufu Mushi;
mẹ ndu ufu Kora.

Kora bụ iya metaru Amuramu.

⁵⁹ Ẹpha nyee Amaramu bụ Jekobẹdu, bụ nwatibe Lívayi. Jokebẹdu bụ nwata nwanyi, a mụtaru Lívayi lẹ Íjiputu. Ndu ọ mụtaru Amuramu bụ Ẹronu; mẹ Mósísi; waa Miriyamu, bụ nwunne ẹphe kẹ nwanyi.

⁶⁰ Ẹronu bụ nna Nadabu; Abihu; Eliyéza; waa Ítama.

⁶¹ Nadabu yẹle Abihu bẹ nwụhuru nụ teke ẹphe gude ọku, ẹ-ta dudu nsọ kpọru Ojejoje ngweja ọku.

⁶² Ndu a guru ọgu l'eri Lívayi; mbụ unwoke ẹphe, nọwaru shita l'onwa lanụ kwasẹru bẹ kpakọru dū ụkporo ụnu madzụ ugbo labụ l'ụnu madzụ iri l'ẹsaa l'ụkporo madzụ iri.† Ẹ ta gudu ẹphebedua teke a guru ndu Ízurẹlu ndu ọphunanu; kẹ l'e te kevuduru ẹphe ọkẹ lẹ Ízurẹlu.

⁶³ Ndu ono bụ ndu Mósísi yẹle Eliyéza, bụ onye achijeru Nchileke ẹja guru ọgu; mbụ ndu ono, guru ndu Ízurẹlu ọgu lẹ baswangu alị Móabu l'ìku Ẹnyimu Jódanu lẹ mgboro Jérìko.

⁶⁴ Ndu ono ta dudu l'ẹphe ha, tso lẹ ndu ọphu Mósísi yẹle Ẹronu, bụ onye achijeru Nchileke ẹja guru ọgu teke ono, ẹphe guru ndu Ízurẹlu l'echi-ẹgu ono.

⁶⁵ Ishi iya aburu lẹ Ojejoje sụru ndu Ízurẹlu ono l'ẹphe nwụhufutaje l'echi-ẹgu ono. Ẹ tọ dudu m'ọo onye lanụ, phọduru nụ l'ime ndu ono; a gụfu Kálebu Jefune yẹle Jóshuwa Nunu.

27

Ụnwada Zelofehadu ekfu t'a nụ ẹphe ọkẹ-alị nna ẹphe (Ógú 36:1-12)

¹ Ụnwada Zelofehadu ejerua l'onu ụlo-ẹkwà ndzuko. Zelofehadu l'onwiya bụ nwatibe Hefa; Hefa aburu nwatibe Giledu; Giledu aburu nwatibe Makiru; Makiru aburu nwatibe Manáse. Ndu ono bụ ndu eri Manáse. Manáse aburu nwatibe Jósefu. Ẹpha ụnwada Zelofehadu ono bụ: Mahula; Nówá; Hógula; Milika; waa Tíza.

² Ụnwada Zelofehadu ono abya evudo Mósísi l'ifu; mẹ lẹ Eliyéza, bụ onye achijeru Nchileke ẹja; mẹ l'ifu ndu ishi; mẹ l'ifu ndu Ízurẹlu kpamukpamu l'onu Ụlo-Ẹkwà Ndzuko; kfulahaa; sụ:

³ “Nna ẹphe bẹ nwuhuru l'echi-ẹgu. Ọle; ẹ to tsokwa ndu ono, chikoberu onwẹphe tso Ojejoje okfu ono; mbụ ndu otu Kora. Ọ kwa k'iphe, dū ẹjì, o metaru l'onwiya b'ọ gude nwùhu; tọ mụta unwoke.

⁴ ?Bụ kele nna ẹphe ta mụtadu nwata nwoke meru iphe ẹpha iya e-chihu tọ? T'a hẹkwa-a ẹphe ọkẹ l'ẹke ndu nna ẹphe nọ.”

⁵ Tọ dū iya bụ; Mósísi ewota okfu ụnwada Zelofehadu ono pakfu Ojejoje.

† 26:62 26:62 Iphe ọ bụ bụ 23,000.

⁶ Ojejoje asụ Mósísi:

⁷ “Lẹ ụnwada Zelofehadu kfuru iphe, gbaru nụ. Unu shi l'òkè-iphe ndibe nna ẹphe woru iphe nụ ẹphe t'ẹphe nweru. Unu nụ ẹphe òkè-iphe, ruberu nna ẹphe t'ọ bụru nk'ẹphe.

⁸ Kfuaru ndu Ízurẹlu sụ ẹphe-a: ‘Ọ -bụru lẹ nwoke nwụhuru; tọ mụta nwata nwoke; t'e wotaje òkè, ruberu iya nụ nụ nwatibe iya kẹ nwanyi.

⁹ Ọ -bụru l'onye ọbu ta mụta nwa-nwanyi; t'e wotaje òkè, ruberu iya nụ nụ unwunne iya kẹ nwoke t'ọ bụru iphe ẹphe.

¹⁰ Teke ọbu l'ẹ to nwedu unwunne nwoke; t'e woru òkè ono, ruberu iya nụ ono nụ unwunne nna iya ẹphe kẹ unwoke t'ọ bụru nk'ẹphe.

¹¹ Ọ -bụru lẹ nna, mụru onye ono te nwedu unwunne nwoke; t'e woru òkè, ruberu iya nụ nụ ndu ẹphe l'iya bụ ọkpobe abubu t'ọ bụru iphe ẹphe. Iphe ono bụ ome-l'ali, a tọru ọkpa iya doberu ndu Ízurẹlu; ẹge Ojejoje tọru iya Mósísi l'ekemu.’ ”

*Aafọta Jóshuwa t'ọ nọ-chia ẹnya Mósísi
(Dit 31:1-8)*

¹² Tọ dụ iya bụ; Ojejoje asụ Mósísi: “T'o nyihu eli ugwu Abarimu-a je anọdu phukota alị ono, ya nuru ndu Ízurẹlu ono.

¹³ I -phutsule iya phụ; bẹ ị-nwụhu lakfushia ndibe unu; ẹge ono nwunne ngu; mbụ Éronu jeru iya ono.

¹⁴ Iphe, kparu iya nụ aburu l'unu kwefuru ikè l'okfu iya teke ono, ndu Ízurẹlu gujeru aphụ lẹ mgboro mini ono, nọ l'echi-egu Zinu ono. Unu ta dụ ike dobe iya nsọ l'ẹnya ẹphe.” (Mini ono bụ mini Meriba, nọ lẹ Kadéshi l'echi-egu Zinu.)

¹⁵ Mósísi asụ Ojejoje:

¹⁶ “Tẹ Ojejoje; mbụ Nchileke ọphu gude ndzụ onyemonye fọta nụ onye a-nọdu edu ndu Ízurẹlu.

¹⁷ Onye e-vutajeru ẹphe ụzo l'ejeje; mẹ l'alala; mbụ onye a-nọdu edu ẹphe l'ẹje ejeje; l'ala alala; tẹ ndibe nggube Ojejoje ta adushi l'ọ bụ aturu, ẹ-te nwedu onye eche iya nụ.”

¹⁸ Tọ dụ iya bụ; Ojejoje asụ Mósísi: “Duta Jóshuwa Nunu, bụ onye Ume kẹ yẹbe Ojejoje nọ l'ẹhu; byibe iya ẹka l'ishi.

¹⁹ Duru iya t'ọ je evudo Eliyéza, bụ onye achijeru Nchileke eja l'ifu; mẹ l'ifu ndu Ízurẹlu kpamukpamu; nggu anọdu ndu ono l'ifu woru ozi ono ye iya l'ẹka.

²⁰ Haru ike nke ngu ye iya l'ẹka; k'ọphu iphe, bụ ndu Ízurẹlu l'ẹphe ha a-nọdu anuru iya okfu.

²¹ Tẹ Jóshuwa vudo Eliyéza, bụ onye achijeru Nchileke eja l'ifu. Eliyéza egude ido urimu jee ajita ajị l'ifu Ojejoje t'ọ maru iphe, o kpeburu l'okfu ẹhu iya. Yọ bụru iphe, Jóshuwa sụru tẹ ndu Ízurẹlu mee bẹ ẹphe e-meje. Ọ -sụ tẹ ndu Ízurẹlu tugbua; ẹphe atugbua; ọ -sụ t'ẹphe bata yẹle ẹphe atuko bata.”

²² Mósísi emee ẹge Ojejoje kfuru iya. Yo duta Jóshuwa kfube Eliyéza, bụ onye achijeru Nchileke eja l'ifu; mẹ l'ifu edzudzu ọha ndu Ízurẹlu.

²³ Ya ndono; yo byibe Jóshuwa ẹka l'ishi woru ozi ono ye iya l'ẹka ẹge Ojejoje kfuru shita l'ẹka Mósísi.

28

Ngweja ké mbòku-mbòku
(Awu 29:38-46)

¹ Ojejoje asù Mòsisu:

² “Turu ekemu nù ndu Ízurelu; sù ephe: ‘Unu leta ɛnya nuje iya ngweja, ruberu iya nù; mbù nri, e gude egworu iya ngweja-òku, mkpò iya dù iya mma. Unu nuje iya ɛya l'ògè iya.’

³ Kfuaru ephe ege-a: ‘Owaa ngweja-òku, unu e-gwoje nù Ojejoje: unwu ebyila labù, gbatsuaru afa, ɛ te nwedu ntùpo l'èhu. Unu gwoje iya mbòku-mbòku t'ò bùru ngweja-ukfuru, unu a-nòduje egwo tekenteke.

⁴ Unu gbuje ebyila lanù l'ùtsu; unu egbua ebyila lanù l'urennyashi.

⁵ Unu yeje iya ngweja nri gwoo; mbù ụzo lanù l'ụzo iri nkwo-ɛka ntù akpe; bya agwòkobe iya nkere-ɛno ekpemu manù, a pyishiru l'olivù.

⁶ Oo ya bù ngweja-ukfuru, unu a-nòduje egwo tekenteke, bù iya bù ege a turu iya dobe lè Ugwu Sáyinayi; mbù ngweja-òku, mkpò iya dù Ojejoje mma.

⁷ Unu -gbua ebyila lanù; unu eyekobe iya ngweja-mée gwoo; mbù nkere-ɛno ekpemu mée. Oo l'èke-dù-nso bè unu a-gbashijeru Ojejoje ngweja-mée onò; mbù mée, shihuru ike.

⁸ Unu egbua ebyila lanù l'urennyashi; yekobekwa iya phù ngweja nri; mē ngweja-mée ege onò, ọ dù lè k'ùtsu onò. Unu gwoo ya t'ò bùru ngweja-òku, mkpò iya dù Ojejoje mma.

Ngweja ké mbòku ọtu-ume

⁹ “ ‘A -bya lè mbòku ọtu-ume; unu gbuje ebyila labù, gbatsuaru afa, ntùpo ɛ-ta nòdu l'èhu gude gwoo ngweja; unu egude ụzo labù lè nkwo-ɛka ntù akpe, e keru ụzo iri gwòkobe iya manù gude gwoo ngweja nri. Unu eyekobe iya ngweja-mée, etsoje iya nù.

¹⁰ Ono bù ngweja-ukfuru, unu e-gwoje mbòku ọtu-ume; yekwaru ngweja-ukfuru, eegwoje tekenteke yèlè ngweja-mée, etsoje iya nù.

Ngweja k'ónwa ọphungu

¹¹ “ ‘O ruje mbòku mbù l'ónwa; unu egwooru Ojejoje ngweja-ukfuru. Unu gudeje unwu oke-eswi labù; mē ebyila lanù; mē unwu ebyila ɛsaa, gbatsuaru afa, ntùpo ɛ-ta nòdu l'èhu gude gwoo ngweja onò.

¹² Unu -gbua oke-eswi onò nanù bè unu e-yekobeje iya ngweja nri gwoo; mbù ụzo ɛto l'ime nkwo-ɛka ntù akpe, e keru ụzo iri; bya agwòkobe iya manù. Unu -gbua ebyila onò; unu eyekobe iya ngweja nri gwoo; mbù ụzo labù lè nkwo-ɛka ntù akpe, e keru ụzo iri, a gwòkoberu manù.

¹³ Unu -gbua nwebyila lanù; unu eyekobe iya ngweja nri gwoo; mbù ụzo lanù l'ụzo iri nkwo-ɛka akpe, e gweru egwegwe; gwòkobe iya manù. Ono bù ngweja-ukfuru; mbù ngweja-òku, mkpò iya dù Ojejoje mma.

¹⁴ Ngweja-mée, e-tsojeru iya nù bù: unu -gbua oke-eswi; unu eyekobe iya nkere-ɛbo ekpemu mée. O -bùru ebyila; unu eyekobe iya nkere-ɛto ekpemu mée gwoo. Unu -gbua nwebyila; unu e-yekobe iya nkere-ɛno ekpemu mée gwoo. Ono abùru ngweja-ukfuru, unu e-gwoje l'ónwa l'ónwa; afa gbaa mgburumburu.

¹⁵ Unu gbuje mkpì lanù gude gwoo ngweja iphe, dù ẹjì nù Ojejoje; a gufukwa ngweja-ukfuru, eegwoje tekenteke yèlè ngweja-mée, etsoje iya nù.

Ajì Esweta
(Liv 23:5-14)

16 “ ‘Mbòku kẹ iri l'ẹno l'ọnwa mbù bụ Aji Esweta kẹ Ojejoje.

17 Mbòku kẹ iri l'ise l'ọnwa mbù ono bẹ bụ aji. Ujiku ẹsaa bẹ unu a-takọtaje buredi, ẹ-te ekodu ekoko.

18 Mbòku mbù, unu wataru aji ono bẹ unu e-nwejeru ndzuko, dù nsọ. Tẹ b'ò òkwa ozi, unu e-jeje mbòku ono lẹ phuu.

19 Unu gwoje ngweja-òku; mbù ngweja-ukfuru nù Ojejoje. Unu gudeje unwu oke-eswi labù; ebyila lanù; mẹ unwu ebyila ẹsaa, gbatsuaru afa, ntùpo ẹ-ta nòdu l'ẹhu gude gwoo ya.

20 Ngweja nri, e-yekobeje l'oke-eswi lanù gwoo bụ ọzọ ẹto lẹ nkwo-ẹka ntù akpe, e keru ọzọ iri; bya agwòkobe iya manù. Teke ọ bụ ebyila lanù; unu eyekobe iya ọzọ labù lẹ nkwo-ẹka ntù akpe, e keru ọzọ iri; bya agwòkobe iya manù.

21 Yò buru ọzọ lanù l'ọzọ iri bẹ unu e-gwoje l'ishi unwu-ebyila ono nanù nanù ẹphe ẹsaa.

22 Unu e-gbukwaaphu mkpi lanù gude gwoo ngweja iphe, dù ẹji; shi ẹge ono kfula ugwo iphe, dù ẹji unu.

23 “ ‘Unu a-tùkoje ngweja ono gwokota; yekobe lẹ ngweja-ukfuru ono, eegwoje l'ùtsu, bụ iya bụ ngweja ono, eegwoje tekenteke ono.

24 Ọ bụ ẹge ono bẹ unu a-nòduje egwo ngweja ono mbòku-mbòku abali ẹsaa ono; t'ò buru ngweja nri; mbù ngweja-òku, mkpò iya dù Ojejoje mma. Unu gwoje ngweja ono yekobe lẹ ngweja-ukfuru ono, unu egwoje tekenteke ono; mẹ ngweja-mẹe, etsoje iya nù.

25 O -rua mbòku kẹ ẹsaa; unu nweru ndzuko, dù nsọ; t'ẹ b'ò òkwa ozi, ejeje ejeje, unu e-jeje mbòku ono.

Aji Ídzù

26 “ ‘Mbòku, unu eme k'akpuru iphe mbù unu; unu nwejeru ndzuko, dù nsọ; tẹ b'ò òkwa ozi, ejeje ejeje, unu e-jeje mbòku ono. Mbòku ono; bẹ unu a-nùje Ojejoje akpuru iphe ophungu unu lẹ teke unu agba Aji Ídzù.

27 Unu gwoo ngweja-ukfuru; mbù ngweja, mkpò iya dù Ojejoje mma. Unu gbujẹ unwu oke-eswi ẹbo; waa ebyila lanù; mẹ unwu-ebyila ẹsaa, gbatsuaru afa gude gwoo ngweja ono.

28 Ngweja nri, e-yekobeje l'oke-eswi lanù bụ ọzọ ẹto lẹ nkwo-ẹka ntù akpe, e keru ọzọ iri, a gwòkoberu manù. Teke ọ bụ ebyila; unu yekobe iya ọzọ ẹbo lẹ nkwo-ẹka ntù akpe, e keru ọzọ iri, a gwòkoberu manù.

29 Yò buru ọzọ lanù lẹ nkwo-ẹka ntù akpe, e keru ọzọ iri; bya agwòkobe iya manù bẹ unu e-yekobeje l'unwu-ebyila ono nanù nanù gwoo ẹphe ẹsaa.

30 Unu gbujee mkpi lanù gude kfula ugwo iphe, dù ẹji, unu meru.

31 Unu tùkoje ngweja ono l'ò ha gwokotaje; yekoberu ngweja-ukfuru ono, unu egwoje tekenteke; mẹ ngweja nri ono, etsoje iya nù ono; mẹ ngweja-mẹe ono, etsoje iya nù ono. Ọlẹ; t'unu kwabekwa ẹnya phù l'ẹ t'ò dùdu anù ono, nweru ẹke ntùpo nọ iya l'ẹhu.

29

Aji Ùpyoku (Liv 23:23-25)

1 “ ‘Lẹ mbòku mbù l'ọnwa ẹsaa bẹ unu e-nwejeru ndzuko, dù nsọ; t'ẹ b'ò òkwa ozi, unu e-jeje mbòku ono. Mbòku ono bụ mbòku, unu e-gbujẹ ùpyoku.

² Unu e-gwo ngweja-ukfuru; mbụ ngweja, mkpọ iya dū Ojejoje mma. Unu egbua nwa oke-eswi lanụ; waa ebyila lanụ; mē ụnwu-ebiyila ẹsaa, gbatsuaru afa, ẹ-ta dudu ẹke ntupo nọ iya l'ehu gude gwoo ngweja ono.

³ Ngweja nri, e-tsoje iya nū bū ntụ akpe, a gwọkoberu manụ. Oke-eswi ono bē unu e-yekobeje ụzo ẹto lẹ nkwo-ẹka ntụ akpe, e keru ụzo iri; bya agwọkobe iya manụ. Ebyila ono bē unu e-yekobeje ụzo labụ lẹ nkwo-ẹka ntụ akpe, e keru ụzo iri, a gwọkoberu manụ.

⁴ A -bya l'ụnwu-ebiyila ẹsaa phụ; nanụ bē unu e-yekobeje ụzo lanụ l'ime nkwo-ẹka ntụ akpe, e keru ụzo iri; gwọkobe iya manụ.

⁵ Unu egbua mkpi lanụ gude gwoo ngweja iphe, dū ẹji; shi iya kfula ụgwo iphe-ẹji, unu meshiru.

⁶ Unu a-tukoje ngweja ono l'ọ ha l'egwo; yekoberu ngweja-ukfuru phụ, eegwoje mē ọnwa fua phụ; mē kẹ mbọku-mbọku yele ngweja nri; mē ngweja-mēe, etsoje iya nū; l'ẹge a tọrụ ọkpa iya; mbụ ngweja-ọku, mkpọ iya dū Ojejoje mma.

Mbọku ọkfu ụgwo iphe, dū ẹji

(Liv 23:26-32)

⁷ “ ‘Lẹ mbọku k'iri l'ọnwa ẹsaa ono bē unu e-nwejeru ndzuko, dū nsọ. Mbọku ono bē unu a-swije aswịswi; haa ori nri; ọphu ọ dukwa ozi, unu e-je mbọku ono.

⁸ Unu egwoo ngweja-ukfuru nū Ojejoje; mbụ ngweja, mkpọ iya dū mma. Unu gbua nwa oke-eswi lanụ; mē ebyila lanụ; mē ụnwu-ebiyila ẹsaa, gbatsuaru afa, ẹ-te nwedu ntupo, nọ iya l'ehu gude gwoo ngweja ono.

⁹ Ngweja nri, e-tsojeru iya nū bū ntụ akpe, a gwọkoberu manụ bē unu e-gudeje gwoo ya. Oke-eswi ono bē unu e-yekobeje ụzo ẹto lẹ nkwo-ẹka ntụ akpe, e keru ụzo iri. Ebyila ono bē unu e-yekobeje ụzo labụ lẹ nkwo-ẹka ntụ akpe, e keru ụzo iri.

¹⁰ A -bya l'ụnwu-ebiyila ẹsaa phụ; nanụ bē unu e-keje nkwo-ẹka ntụ akpe ụzo iri; wota ụzo lanụ gude gwoo ya.

¹¹ Unu gbua mkpi lanụ gude gwoo ngweja iphe, dū ẹji; a gufukwa ngweja iphe, dū ẹji, eegwoje gude kfula ụgwo iphe, dū ẹji; mē ngweja-ukfuru ono, eegwoje tekenteke ono; yele ngweja nri, etsoje iya nū; mē ngweja-mēe, etsojekwa iya phụ.

Aji Mkpù

(Liv 23:33-43; Dit 16:13-17)

¹² “ ‘Lẹ mbọku k'iri l'ise l'ọnwa ẹsaa; bē unu e-nwejeru ndzuko, dū nsọ; t'ẹ b'ọ dukwa ozi, shihuru ike; unu e-jeje mbọku ono. Unu gbaaru Ojejoje Aji Mkpù abalị ẹsaa.

¹³ Unu e-gwo ngweja-ukfuru; mbụ ngweja-ọku, mkpọ iya dū Ojejoje mma. Unu gbua ụnwu oke-eswi iri l'ẹto; mē ebyila labụ; waa ụnwu ebyila iri l'eno, gbatsuaru afa, ẹ-te nwedu ntupo gude gwoo ngweja ono.

¹⁴ Ngweja nri, e-tsoje iya nū bū ntụ akpe, a gwọkoberu manụ bē unu e-gudeje gwoo ya. Ụnwu oke-eswi ono nanụ ẹphe iri l'ẹto bē unu e-yekobeje ụzo ẹto lẹ nkwo-ẹka ntụ akpe, e keru ụzo iri; bya agwọkobe iya manụ. Ebyila labụ phụ; nanụ iya bē unu e-yekobeje ụzo ẹbo lẹ nkwo-ẹka ntụ akpe, e keru ụzo iri; gwọkobe iya manụ.

¹⁵ Ụnwu ebyila iri l'eno phụ; nanụ nanụ bē unu e-yekobeje ụzo lanụ lẹ nkwo-ẹka ntụ akpe, e keru ụzo iri, a gwọkoberu manụ.

¹⁶ Unu egbua mkpi lanụ gude gwoo ngweja iphe, dū ẹji; a gufukwa ngweja-ukfuru ono, unu egwoje tekenteke yele ngweja nri, etsoje iya nū; mē ngweja-mēe, l'etsojekwa iya phụ.

17 “ ‘O -rua mbòku k'èbo; unu egbua unwu oke-eswi iri l'èbo; mē ebyila labù; waa unwu ebyila iri l'èno, gbatsuaru afa, ẹ-to nwedu ntùpo gude gwoo ngweja ono.

18 A bya l'unwu oke-eswi ono yele ebyila ono; mē unwu ebyila ono l'ephe ha; unu yekobeje iya ngweja nri, etsoje iya nù; mē ngweja-mēe, etsoje iya nù; mbù ẹge a tù-buru iya.

19 Unu egbua mkpi lanù gude gwoo ngweja iphe, dù ẹji; a gufukwa ngweja-ukfuru ono, unu egwoje tekenteke yele ngweja nri, etsoje iya nù; mē ngweja-mēe, etsojekwa iya phù.

20 “ ‘O -rua mbòku k'èto; unu egbua unwu oke-eswi iri l'è nanù; mē ebyila labù; mē unwu ebyila iri l'èno, gbatsuaru afa, ẹ-to nwedu ntùpo gude gwoo ngweja ono.

21 A bya l'unwu oke-eswi ono yele ebyila ono; mē unwu ebyila ono l'ephe ha bē unu e-yekobeje ngweja nri, etsoje iya nù; mē ngweja-mēe, etsoje iya nù; ẹge a tù-buru iya.

22 Unu egbua mkpi lanù gude gwoo ngweja iphe, dù ẹji; a gufukwa ngweja-ukfuru ono, unu egwoje tekenteke yele ngweja nri, etsoje iya nù; mē ngweja-mēe, etsojekwa iya phù.

23 “ ‘O -rua mbòku k'èno; unu egbua unwu oke-eswi iri; mē ebyila labù; mē unwu ebyila iri l'èno, gbatsuaru afa, ẹ-ate nwedu ntùpo gude gwoo ngweja ono.

24 A bya l'unwu oke-eswi ono yele ebyila ono; mē unwu ebyila ono l'ephe ha; unu eyekobeje iya ngweja nri; mē ngweja-mēe, l'etsoje iya nù; ẹge a tù-buru iya.

25 Unu egbua mkpi lanù gude gwoo ngweja iphe, dù ẹji; a gufukwa ngweja-ukfuru, unu egwoje tekenteke yele ngweja nri, etsoje iya nù; mē ngweja-mēe, etsojekwa iya phù.

26 “ ‘O -rua mbòku k'ise; unu egbua unwu oke-eswi tete; waa ebyila labù; waa unwu ebyila iri l'èno, gbatsuaru afa, ẹ-te nwedu ntùpo gude gwoo ngweja ono.

27 A bya l'unwu oke-eswi ono yele ebyila ono; mē unwu ebyila ono l'ephe ha; unu yekobeje iya ngweja nri; mē ngweja-mēe, etsoje iya nù; ẹge ono, a tù-buru iya ono.

28 Unu egbua mkpi lanù gude gwoo ngweja iphe, dù ẹji; a gufukwa ngweja-ukfuru ono, unu egwoje tekenteke yele ngweja nri, etsoje iya nù; mē ngweja-mēe, l'etsojekwa iya phù.

29 O -rua mbòku k'ishingu; unu egbua unwu oke-eswi ẹsato; ebyila labù; mē unwu ebyila iri l'èno, gbatsuaru afa; to nwe ntùpo gude gwoo ngweja ono.

30 A bya l'unwu oke-eswi ono yele ebyila ono; mē unwu ebyila ono l'ephe ha; unu eyekobeje iya ngweja nri; mē ngweja-mēe, l'etsoje iya nù; ẹge a tù-buru iya.

31 Unu egbua mkpi lanù gude gwoo ngweja iphe, dù ẹji; a gufukwa ngweja-ukfuru ono, unu egwoje tekenteke yele ngweja nri, etsoje iya nù; mē ngweja-mēe, l'etsojekwa iya phù.

32 “ ‘O -rua l'è mbòku k'ẹsaa; unu egbua unwu oke-eswi ẹsaa; mē ebyila labù; mē unwu ebyila iri l'èno, gbatsuaru afa, ẹ-te nwedu ntùpo gude gwoo ngweja ono.

33 A bya l'unwu oke-eswi ono yele ebyila ono; mē unwu ebyila ono l'ephe ha; unu yekobeje iya ngweja nri; mē ngweja-mēe, l'etsoje iya nù; ẹge a tù-buru iya.

³⁴ Unu egbua mkpi lanu gude gwoo ngweja iphe, du eji; a gufukwa ngweja-ukfuru ono, unu egwoje tekenteke ye ngweja nri; me ngweja-mee, etsojekwa iya phu.

³⁵ “ ‘O -rua mboku k'esato; unu enwee ndzuko, du nsọ. T'e b'o dukwa ozi, ha nshinu, unu e-jeje mboku ono.

³⁶ Unu e-gwo ngweja-ukfuru; mbu ngweja-oku, mkpo iya du Ojejoje mma. Unu egbua nwa oke-eswi lanu; me ebyila lanu; me ebyila esaa, gbatsuaru afa, e-te nwedu ntupo gude gwoo ngweja ono.

³⁷ Nwa oke-eswi ono; ebyila ono; me unwu ebyila ono l'ephe ha be unu e-yekobeje ngweja nri; me ngweja-mee, l'etsoje iya nu; ege a tu-buru iya.

³⁸ Unu egbua mkpi lanu gude gwoo ngweja iphe, du eji; a gufukwa ngweja-ukfuru ono, unu egwoje tekenteke ye ngweja nri; me ngweja-mee, l'etsojekwa iya phu.

³⁹ “ ‘Ngweja ono l'o ha be unu e-gwoje nu Ojejoje le teke unu agba aji; a gufukwa iphe, unu kweru Ojejoje ukwa iya; iphe, unu chiru obu unu l'unu a-nu Ojejoje; me ngweja-ukfuru; ngweja nri; ngweja-mee; mewaru ngweja ehu-agu.’ ”

⁴⁰ Mosisu atuko ekemu ono, Ojejoje tushiru ye iya l'eka ono kfukotaru ndu izurelu.

30

Okwe Ojejoje ukwa iphe

¹ Mosisu abya ekfuaru ndu ishi l'ikfu l'ikfu izurelu; su ephe: “Qwaa iphe, Ojejoje turu l'ekemu:

² Nwoke -kwee Ojejoje ukwa; m'o bu l'o nweru iphe, o riburu le nte le ya te emedu; te nwoke obu ba dakakwa okfu iya. T'o medzukwaa iphe bu iphe, shi iya l'onu lufuta.

³ “Teke nwamgboko, bukwadu le ke nna iya kweru Ojejoje ukwa; m'o bu l'o nweru iphe, o riburu nte le ya te emedu;

⁴ nna iya -nua ke ukwa ono, o kweru ono; me k'iphe ono, o riburu nte le ya te emedu ono; ophu o dudu iphe, nna iya ono kfuru yeri iya; oo ya bu l'ukwa ono, o kweru ono e-keru; iphe ono, o riburu nte le ya te emedu ono ekekwaruphu.

⁵ Teke bu le nna iya nuru ke ukwa ono; jika le mboku ono, o nuru iya ono; oo ya bu l'e to dudu ukwa ono, o kweru ono; me iphe ono, o riburu nte le ya te emedu ono, nweru ophu e-keru nu. Ojejoje a-guru nwamgboko ono nu; ke l'oo nna iya te kwetadu t'o mee ya.

⁶ “Teke o bu le nwamgboko ono be kweoduru ukwa ono; b'o luderu nji; mbu l'o nweru iphe, o gudewa onu iya ribua nte le ya te emedu;

⁷ nji iya ono -nua ya; ophu o dudu iphe, o kfuru yeri iya le mboku ono, o nuru iya ono; oo ya bu l'ukwa ono, o kweru ono e-keru; iphe ono, o riburu nte le ya te emedu ono ekekwaruphu.

⁸ Qle; o -buru le nji iya ono be nutsuaru ke ukwa ono; jika le mboku ono, o nuru iya ono; oo ya bu l'ukwa ono, o kweru ono; me iphe ono, o gude onu iya ribua nte le ya te emedu ono a-ruhu. Ojejoje a-guru nwamgboko ono nu.

⁹ “Nwanyi, nji iya ta nohedu; m'o bu nwanyi, nji iya chifuru achifu; -kweta Ojejoje ukwa; m'o bu l'o nweru iphe o riburu iya le nte le ya te emedu be ukwa ono tukokwaru l'ishi.

¹⁰ “O -buru l'oo nwanyi, no le nji be kweru ukwa iphe; m'o kwanu l'o nweru iphe, o riburu nte le ya te emedu;

¹¹ nji iya abya anụa ya; to nwe iphe, o kfururu yeru iya; mbụ tọ jịka; ọọ ya bụ l'ụkwa ono, nwanyi ono kweru ono e-keru; iphemiphe ọbule, o riru nte lẹ ya te emedu ekekwaruphu.

¹² Ọle ọ -bukwanuru lẹ nji iya bẹ nuru iya nụ; jịka mbọku ono, ọ nuru iya ono bẹ iphemiphe ọbule, shi nwanyi ono l'onu lufuta lẹ kẹ ụkwa ono, o kweru ono; mę k'iphe ono, o riru nte lẹ ya te emedu ono te ekekwaru. Ojejoje a-guru nwanyi ono nvu; kẹ l'ọo nji iya bẹ jikaru nụ.

¹³ Iphe, bụ ụkwa, nwanyi ono kweru; mę iphemiphe ọbule, o riburu nte lẹ ya te emedu bụ nji iya b'ọ nọ l'ẹka. Nji iya -sụ t'ọo keru; yo keru; ọ -sụ t'ẹ b'ọ keshiru; too keduru.

¹⁴ Ọle; ọ -bukwanuru lẹ nji iya nuru iya; tọ dụ iphe, o kfururu; bẹ ụkwa, o kweru l'ọ ha e-keru; iphe, bụ iphe, o riru nte lẹ ya te emedu ekekwaruphu. Ọ bụ nji iya bẹ sụru t'ọo keru; kẹ l'ẹ tọ dudu iphe, o kfururu mbọku, ọ nuru iya.

¹⁵ Ọle; ọ -buru l'ọ nutsaluru iya; a nọnyaa; yo chikaa ya mee bẹ bụ ya e-vuta ẹjo iphe, nwanyi ono gage evuta."

¹⁶ Ono bụ iphe, Ojejoje toru Mosisu ọkpa iya sụ tẹ eetsoje t'ọo nọdururu nwoke lẹ nyee ya; mę lẹ nna yeke nwa iya nwanyi; mbụ nwata mgboko, bukwadu lẹ kẹ nna iya.

31

Eemelata ndu Mídiya; iphe ẹphe meru ndu Ízurẹlu

¹ Ojejoje abya ekfururu yeru Mosisu; sụ iya:

² "Gwata ndu Mídiya ụgwọ iphe ono, ẹphe meru ndu Ízurẹlu ono. Teke e metsuaru; bẹ ịi-nwụhu lakfu ndibe unu."

³ Tọ dụ iya bụ; Mosisu asụ ndu Ízurẹlu: "T'uphodu l'unu kwakọbe k'ogu t'ẹphe jekfu ndu Mídiya je agwataru Ojejoje ụgwọ iphe ono, ẹphe meru ono.

⁴ L'iphe bụ ikfu, nnonu lẹ Ízurẹlu bẹ unu e-shi fọta unu madzụ labụ l'ụkporo madzụ iri* t'ẹphe je ọgu ono."

⁵ Ya ndono; e shi l'iphe bụ ikfu, nnonu lẹ Ízurẹlu fọtatsua unu madzụ ugbo ẹbo l'ụkporo madzụ iri iri. Yọ buru ụkporo unu madzụ l'unu madzụ iri b'a fọtakotaru; kwakọbe ẹphe k'ogu.

⁶ Mosisu ezifu ẹphe t'ẹphe je ọgu ono. Ikfu, nnonu bẹ fotaruru unu madzụ ugbo ẹbo l'ụkporo madzụ iri k'ogu ono. Ẹphe lẹ Finehasu Eliyéza, bụ onye achijeruru Nchileke ẹja ayiru. Finehasu gude ivu, shi l'ẹke-dụ-nso; mę l'ụpyoku, eegudeje agba ama.

⁷ Ẹphe ejekfushia ndu Mídiya ọgu ẹge Ojejoje tūru iya Mosisu l'ekemu; gbugee iphe, bụ unwoke ndu Mídiya.

⁸ Ẹphe egbua gbua ndu eze ise, achị ndu Mídiya: mbụ Evi; Rekemu; Zuru; Huru; mę Reba; yewaruru ndu ọdo, e gbukwaruphu egbugbu. Ẹphe gudekwaphu ogu-mbeke gbua Bélamu Beyo.

⁹ Ndu Ízurẹlu achia unwanyi ndu Mídiya; mę unwegirima ẹphe lẹ ndzụ; kwaa eswi ẹphe; elu ẹphe; mę iphe, bụ iphe nweru enweru l'ọkwata;

¹⁰ bya atushia ọku lẹ mkpukpu ẹke ndu Mídiya bukota; tükwaaphu l'odu ụlo-ékwa ẹphe l'ọ ha.

¹¹ Ẹphe achitakota iphe, bụ iphe ẹphe kwaru l'ọkwata; iphe, ẹphe lutaru aluta; jeye lẹ madzụ; mę elu.

* 31:4 31:4 Iphe ọ bụ bụ 1,000.

¹² Èphe achìta ndu ono, èphe kpùru lẹ ndzù ono; iphe, èphe lùtaru alùta; mẹ iphe, èphe kwaru l'òkwata wolataru Mósìsu yẹle Eliyéza, bụ onye achijeru Nchileke ẹja; mẹwaru ndu Ízùrẹlù l'èphe ha l'òdu ndu Ízùrẹlù; lẹ baswangu alì Móabu l'ìku Ẹnyimu Jòdanu lẹ Jérìko.

Ekemu, Mósìsu tũru teke ndu Ízùrẹlù shi ọgu Mídiya la

¹³ Tọ dọ iya bụ; Mósìsu; mẹ Eliyéza, bụ onye achijeru Nchileke ẹja; mẹ ndu ishi ndu Ízùrẹlù l'èphe ha; eshi l'òdu ndu Ízùrẹlù; wũfu jeshia èphe ndzuta.

¹⁴ Èhu eghulahaa Mósìsu eghughu l'èke ndu ishi, achì ndu soja ono, shi ọgu lata ono nọ; mbụ ndu ishi, achì unu ndu soja ẹbo l'ùkporo iri iri; mẹ ndu ishi, achì ndu soja ùkporo ise ise.

¹⁵ Mósìsu asụ èphe: “?Unu haru unwanyi-a t'èphe nọdu ndzù tọo?

¹⁶ ?Tọ budu èphe bẹ Bèlamu ziru; èphe emee tẹ ndu Ízùrẹlù meswee Ojejoje l'okfu èhu agwa, nọ lẹ Peyọ; bụ ẹke mgbonwu shi dakfuta ndu kẹ Ojejoje.

¹⁷ Ngwaa; unu tũko unwegirima èphe ndu kẹ unwoke gbushikota èphe l'èphe ha; unu egbushikota iphe, bụ unwanyi èphe, èphe nwoke zẹjewaru.

¹⁸ Ndu ọphu unu a-haru onwunu bụ unwu-mgboko èphe, èphe lẹ nwoke ta zẹbua.

¹⁹ A -bya l'unube ndu ọphu gburu madzù; mẹ ndu ọphu meru ẹka l'odzu; unu shikwa l'òdu ndu Ízùrẹlù; wũfu je anọo abalì ẹsaa. O -rulephu lẹ mbọku k'eto ya; mẹ mbọku k'ẹsaa ya; t'èphe meshia onwèphe emeshi; meshikwaaphu ndu ono, unu kpàtaru lẹ ndzù ono.

²⁰ Unu meshia uwe unu emeshi; unu emeshia iphe, e meru l'akpọ; mẹ iphe, e meru l'ẹji egbu; mẹ iphe, a pyìru l'oshi.”

²¹ Eliyéza, bụ onye achijeru Nchileke ẹja asụ ndu ono, jeru ọgu ono: “Ọwaa bụ ome-l'alì, nọ l'ekemu ono, Ojejoje tũru nù Mósìsu ono:

²² Ọo mkpọla-ododo; mkpọla-ọcha; ope; igwè; efere; ọta-njele;

²³ mẹ iphe, bụ iphe, ọku e-te ekepyashidu bẹ unu a-hụ l'ọku t'ọ dọ mma. Ọle; e gudefutaje mini ono, eegudeje asafu nturu ono meshia ya emeshi. Iphe, bụkwanu iphe ọku e-ke; mẹ a -hụa ya l'ọku bẹ unu e-ye lẹ mini ono gude mee ya t'ọ dọ mma.

²⁴ Lẹ mbọku k'ẹsaa; unu asaa uwe unu; dọ mma. Unu -metsua ya ẹge ono; unu abatawaru l'òdu ndu Ízùrẹlù ọdo.”

Eke iphe, a lùtaru l'ọgu Mídiya

²⁵ Ojejoje asụ Mósìsu:

²⁶ “Tẹ nggubedua; Eliyéza, bụ onye achijeru Nchileke ẹja; mẹ ndu ishi l'ènya-ufu l'ènya-ufu ndu Ízùrẹlù tũko iphemiphe ọbule ono, a lùtaru l'ọgu ono gùkota ọgu; jeyekpo lẹ madzù; mẹ l'elù.

²⁷ Unu ekee iphe ono, a lùtaru l'ọgu ono uzi labù. Unu kekahuru iya ndu ono, jeru ọgu ono waa igwe-ọha Ízùrẹlù.

²⁸ Unu shi l'iphe ọphu, unu keru nù ndu ono, jeru ọgu ono tũaru Ojejoje ụtù. Onye lanù bẹ unu e-wofuta l'ime unu madzù l'ùkporo ise; unu ewofuta iphe-edobe lanù l'ime unu iphe-edobe l'ùkporo ise; mbụ eswì; nkakfu-igara; aturu; mẹ egbu.

²⁹ Unu shi l'oke iya nk'èphe ono wota iya nù Eliyéza, bụ onye achijeru Nchileke ẹja t'ọ bũru iphe, aa-nù Ojejoje.

³⁰ Unu eshikwaphu l'iphe ono, unu keru nù ndu Ízurèlù ono wofutatsua nanù nanù l'ime ụkporo ẹbo l'iri; mbụ lẹ madzụ; eswi; nkakfụ-igara; aturu; eghu; mę l'anụ ọdo. Unu eworu iya nù ndu ikfù Lívayì, bụ ndu eleta ụlo-ékwa Ojejoje ẹnya."

³¹ Mósìsù yẹlẹ Eliyéza, bụ onye achijeru Nchileke ẹja emee ẹge Ojejoje tũru iya Mósìsù l'ekemu.

³² Ọwaa iphe, phọduru nù l'iphe ono, ndu ono, jeru ọgu ono lùtaru l'ọgu: Aturu, phọduru nù dụ ụkporo unu aturu ugbo ụkporo ẹno l'ụkporo unu ẹno l'unu ẹsaa l'ụkporo iri.

³³ Eswi, phọduru nù adụ ụkporo unu eswi ugbo tete.

³⁴ Nkakfụ-igara, phọduru nù adụ ụkporo unu nkakfụ-igara ugbo ẹsaa l'unu iri l'ẹbo l'ụkporo iri.

³⁵ A -b́ya lẹ madzụ; unwanyi, ẹphe lẹ nwoke ta zẹbua dụ ụkporo unu unwanyi ugbo ẹno.

³⁶ Ọwaa ẹge iphe, e keru nù ndu ono, jeru ọgu ono ha: Aturu dụ ụkporo unu aturu ugbo ụkporo ẹbo l'ụkporo unu ugbo labụ l'unu ẹto l'ụkporo iri l'ise.

³⁷ L'ime aturu ono; ọphu bụ iya utu, aatụ anụ Ojejoje dụ unu aturu l'ụkporo iri l'ẹto l'aturu iri l'ise.

³⁸ Eswi dụ ụkporo unu eswi ẹno l'unu iri. L'eswi ono; ọphu bụ iya utu, aatụ anụ Ojejoje dụ ụkporo eswi ẹto l'eswi iri l'ẹbo.

³⁹ Nkakfụ-igara dụ ụkporo unu nkakfụ-igara ugbo ẹto l'unu iri l'ishingu l'ụkporo ise. Lẹ nkakfụ-igara ono; ọphu bụ iya utu, aatụ anụ Ojejoje dụ ụkporo nkakfụ-igara ẹto lẹ nkakfụ-igara lanụ.

⁴⁰ A b́ya lẹ madzụ; iphe, ẹphe dụ bụ ụkporo unu madzụ ẹbo. Iphe bụ ndu e gude atụ utu anụ Ojejoje l'ime ẹphe; bụ ụkporo madzụ l'umadzu iri l'ẹbo.

⁴¹ Tọ dụ iya bụ; Mósìsù b́ya eworu utu ono, a tũru nù Ojejoje ono; nù Eliyéza, bụ onye achijeru Nchileke ẹja t'ọ bũru iphe, aanụ Ojejoje; ẹge Ojejoje tũru iya Mósìsù l'ekemu.

⁴² Ọwaa ẹge iphe ono, e keru nù ndu Ízurèlù ono ha ndọ-ọ; mbụ iphe ono, Mósìsù kewafuru iche l'ọphu e keru nù ndu ono, jeru ọgu Mídiya ono.

⁴³ Iphe, e keru nù igwe-ọha Ízurèlù ono bẹ ọphu bụ aturu dụ ụkporo unu aturu ụkporo ugbo labụ l'ụkporo unu ugbo ẹbo l'unu ẹto l'ụkporo iri l'ise.

⁴⁴ Ọphu bụ eswi dụ ụkporo unu eswi ẹno l'unu iri.

⁴⁵ Nkakfụ-igara dụ ụkporo unu nkakfụ-igara ugbo ẹto l'unu iri l'ishingu l'ụkporo ise.

⁴⁶ Ndu madzụ, e ketaru nù ẹphe dụ ụkporo unu madzụ ugbo ẹbo.

⁴⁷ Mósìsù ab́ya eshi l'iphe ono, e keru nù ndu Ízurèlù ono wotatsua iphe nanù nanù l'ime ụkporo ẹbo l'iri iri; mbụ lẹ madzụ; mę elu. Yo woru iya nù ndu eri Lívayì, bụ ndu eleta ụlo-ékwa Ojejoje ẹnya; ẹge ono, Ojejoje tũru iya Mósìsù l'ekemu ono.

⁴⁸ Ya ndono; ndu ishi, achì ndu soja ono; mbụ ndu ishi, achì unu ndu soja ugbo ẹbo l'ụkporo iri; mę ndu ishi, achì ndu soja ụkporo ise ise awũru byakfutashia Mósìsù.

⁴⁹ Ẹphe asụ Mósìsù: "Ẹphebe ndu ozi ngu bẹ guakwaru ndu soja ono, ẹphe chì jee ọgu ono ọgu; ọphu ọ dudu m'ọ bụ onye lanụ, aachọ achọcho l'ime ẹphe.

⁵⁰ Qwaa bụ iphe, ephe ewota t'a nù Ojejoje. Onyenonụ a-nụ iphe, o lutaru l'ogu ono; mbụ iphe, e meru lẹ mkpọla-ododo, bụ iya bụ iyagba-ukfu; echị mgbaleka; echị mkpushi-eka; iphe-nchị; mē iyagba-olu. Ephe wotaru iya t'e gude kfua ugwo iphe, dū ejī l'ifu Ojejoje."

⁵¹ Mosisu yele Eliyéza, bụ onye achijeru Nchileke eja anata ephe iphe ono, e meshiru lẹ mkpọla-ododo ono; mbụ iphe, bụ iphe, e meru ona.

⁵² Iphe ono, e meru lẹ mkpọla-ododo ono, ndu ishi, achị unu ndu soja ugbo ebo l'ụkporo iri iri; mē ndu ishi, achị ndu soja ụkporo ise ise nuru Ojejoje ono bē bụ unu mkpọla-ododo, dū unu shēkelu ụkporo ebo lē nanu l'ụkporo iri l'ise l'ụkporo ebo l'iri.

⁵³ Ndu soja ono l'ehu l'ehu nwetsuaru iphe, ephe kwataru l'okwata.

⁵⁴ Mosisu yele Eliyéza, bụ onye achijeru Nchileke eja bē nataru iphe ono, e meru lẹ mkpọla-ododo ono l'eka ndu ishi, achị unu ndu soja ebo l'ụkporo iri iri; mē l'eka ndu ishi, achị ndu soja ụkporo ise ise. Ephe nataru iya je edobe lẹ Ụlo-Ēkwā Ndzuko l'ēke ọo-nodu l'ifu Ojejoje; k'ophu ndu Ízurēlu e-gudeje iya nyata k'ogu ono.

32

Ogu t'a luta Giledu (Dit 3:12-22)

¹ Ụnwu Rúbenu; ephe l'ụnwu Gádu bē nweru iphe-edobe nshinu. Ephe abya aphua l'alí Jáza; mē alí Giledu bē dū mma t'e dobe iya iphe-edobe.

² Tọ dū iya bụ; ụnwu Gádu; mē l'ụnwu Rúbenu ono ejekfu Mosisu; waa Eliyéza, bụ onye achijeru Nchileke eja; mē ndu ishi ndu Ízurēlu; je asụ ephe:

³ "Alí mkpukpu Atarotu; Díbonu; Jáza; Nimura; Hēshibonu; Eleyale; Sebamu; Nebo; mē mkpukpu Beyonu;

⁴ mbụ alí ono, Ojejoje meru tē ndu Ízurēlu luta bē ono bụkwa alí, dū mma k'odobe iphe-edobe; ephebe ndu ozi ngu aburu ndu nweru iphe-edobe.

⁵ Ọ -buri l'ephe nọ ngu l'obu; nūnu ephebe ndu ozi ngu alí ono t'ọ buwaruru ókè-alí nk'ephe. Unu bē edutashinu ephe dafu azụ Ẹnyimu Jódanu azụ iya ophu."

⁶ Mosisu asụ ụnwu Gádu; mē ụnwu Rúbenu: "ʔỤnwunna unu a-nodu eje ọgu; unubedua anọ-kirishia l'ēke-a tọ?"

⁷ ʔBụ ngunu meru iphe, unu eme t'obu bē shihushi ndu Ízurēlu ike t'ephe la l'alí ono, Ojejoje nūru ephe ono?

⁸ Ọ kwa ẹge ono bē nna unu phē meru lē teke ya shi lē Kadēshi-Baniya zifu ephe t'ephe je aphu alí ono.

⁹ Ephe jerutsuaru lē nsụda Ẹshukolu; je aphu alí ono; ephe emee t'obu bē shihushi ndu Ízurēlu ike t'ephe bahu l'alí ono, Ojejoje nūru ephe ono.

¹⁰ Ephe eshi ẹge ono kpatsua Ojejoje ẹhu-eghughu mbọku ono; yo ribua ya; sụ:

¹¹ 'Lē tọ dudu onye nwoke Ízurēlu, shi lē Íjiputu lufuta; shita l'onye nọwaru ụkporo afa kwaseru, byaru bya e-gude ẹnya iya phu alí ono; mbụ alí ono, ya riburu lē nte lē ya l'a-nụ Ẹbiriham; Áyizaku; Jékọpu ono; kē l'ephe te gudedu obu ephe l'ọ ha e-tso iya;

¹² gbahalephu Kálēbu Jefune, shi l'eri Kenazu; mē Jóshuwa Nunu; kē l'ephe gude obu ephe l'ọ ha tsoru Ojejoje.'

¹³ Ojejoje wúshiru ndu Ízurèlú ẹ̀hu-eghughu iya; mee ẹ̀phe; ẹ̀phe etsoru echi-egu ghaa ngvudangvu ụ̀kporo afa labụ; jeye teke ọgbo ono, meru iphe, dū ẹ̀ji l'anya Ojejoje ono gvuru.

¹⁴ Yo rukwaa nta-a; unubẹ ụ̀nwu-a, ndu eme iphe, dū ẹ̀ji mushiru-wa abyakwa bya evudo l'ọzori nna unu pẹ; t'unu mee t'ẹ̀hu-eghughu Ojejoje kaba atangirihi l'ẹ̀hu ndu Ízurèlú.

¹⁵ Unu -ghachiru iya azụ sụ l'unu te etsohedu iya nta-a bẹ ọo-pakwaru ẹ̀phe haa l'echi-egu; yọ bụru l'ọo unu bẹ kpataru tẹ ndu Ízurèlú laa l'iyi."

¹⁶ Tọ dū iya bụ; ụ̀nwu Gádu; mẹ ụ̀nwu Rúbẹnu ono abyakfuta Mósísisu bya asụ iya: "L'ọo-dū ẹ̀phe mma t'ẹ̀phe meta ọdu ẹ̀ke iphe-edobe ẹ̀phe a-nọ; mẹ t'ẹ̀phe kpushia mkpukpu ẹ̀ke ụ̀nwegirima ẹ̀phe e-bu.

¹⁷ Olee; ẹ̀phe kwakọbewaru t'ẹ̀phe chita ngwa-ọgu vutaru ndu Ízurèlú ụzo jeshia; jeye teke ẹ̀phe e-duru ẹ̀phe ẹ̀ke ono, ẹ̀phe e-buru ono. Unyomu ẹ̀phe; ẹ̀phe l'ụ̀nwu ẹ̀phe; e-buru lẹ mkpukpu-a, a kpuru; yo shihu ike-a; k'ọphu oo-gbochita ẹ̀phe l'ẹ̀ka ndu alí-a.

¹⁸ Ẹ̀phe ta abyadụ bya a-la l'ufu jeye teke ndu Ízurèlú e-ketadzu òkè, ruberu ẹ̀phe l'ẹ̀phe ha.

¹⁹ Kẹ l'ẹ̀phe te etsodu ẹ̀phe eketa òkè l'azụ Ẹ̀nyimu Jódanu azụ iya ọphu. Iphe, kparu iya nū aburu l'òkè nk'ẹ̀phe bẹ nọ l'azụ iya ọwaa l'uzo ẹ̀nyanwu-ahata Ẹ̀nyimu Jódanu."

²⁰ Tọ dū iya bụ; Mósísisu asụ ẹ̀phe: "Ọ -buru l'unu e-me iya ẹ̀ge ono; ọ -buru l'unu a-kwa onwunu ngwa-ọgu unu l'ifu Ojejoje vuta ụzo k'ọgu ono;

²¹ ọ -buru l'ọo ẹ̀ge unu ha bẹ unu a-chiru ngwa-ọgu unu daa Ẹ̀nyimu Jódanu l'ifu Ojejoje; lụa ọgu ono jeye teke Ojejoje chifuru onwiya ndu ọhogu iya ono l'ifu;

²² a -lütalephu alí ono l'ifu Ojejoje; unu alatashia; nweru onwunu l'iphe, a chọru t'unu mee l'ẹ̀ke Ojejoje nọ; mẹ l'ẹ̀ke ndu Ízurèlú nọ. Alí ọwaa a-buru òkè-alí unu l'ifu Ojejoje.

²³ Olee; ọ -buru l'unu te medu iphe, unu kfuru; ọo ya bụ l'unu meru iphe, dū ẹ̀ji l'ẹ̀ke Ojejoje nọ; t'ọ dokwaa unu ẹ̀nya l'iphe, dū ẹ̀ji, unu meru ta a-hakwa unu.

²⁴ Unu kpushia mkpukpu, unyomu unu; mẹ ụ̀nwegirima unu pẹ a-nọdu; unu emeta ẹ̀ke iphe-edobe unu a-nọ; unu emedzukota iphe, shi unu l'onu."

²⁵ Ụ̀nwu Gádu ono; mẹ ụ̀nwu Rúbẹnu asụ Mósísisu: "Ọ kwa ẹ̀ge nggube onye nwe-ẹ̀phe kfuru bẹ ẹ̀phe e-me.

²⁶ Ụ̀nwegirima ẹ̀phe; mẹ unyomu ẹ̀phe; mẹ iphe-edobe ẹ̀phe a-nọdu lẹ mkpukpu lẹ mkpukpu, nọ l'alí Giledu.

²⁷ Olee; ẹ̀phebedua, bụ ndu ozi ngu ẹ̀phe, kwagbaaru ngwa-ọgu a-da ẹ̀nyimu; je alọaru Ojejoje ọgu l'ifu ẹ̀ge ono, nggube onye nwe-ẹ̀phe kfuru ẹ̀phe ono."

²⁸ Ya ndono; Mósísisu abya atụa ekemu nū Eliyẹza, bụ onye achijeru Nchileke ẹja; mẹ Jóshuwa Nunu; mẹ ndu ishi, achigbaa ẹ̀nya-ufu, nọnu l'ikfu Ízurèlú lẹ k'okfu ẹ̀hu ụ̀nwu Gádu ono; mẹ k'ụ̀nwu Rúbẹnu.

²⁹ Yọ sụ ẹ̀phe: "Ọ -buru l'ụ̀nwu Gádu; mẹ ụ̀nwu Rúbẹnu chitaru ngwa-ọgu l'ẹ̀hu l'ẹ̀hu k'ọgu ono l'ifu Ojejoje; ẹ̀phe -tsoru unu daa Ẹ̀nyimu Jódanu; bẹ teke a lütatsuaru alí ono bẹ unu a-nū ẹ̀phe alí Giledu t'ọ buri òkè-alí ẹ̀phe.

³⁰ Olee; ọ -buru l'ẹ̀phe ta achitadu ngwa-ọgu tsoru unu daa ẹ̀nyimu; ẹ̀phe etsoru unu keta òkè l'alí Kénanu."

³¹ Ndu ikfu Gádu; mę ndu ikfu Rúbenu ono asu: “Ọ kwa ẹge Ojejoje kfuru ẹphebe ndu ozi ngu phe; bẹ ẹphe e-me.

³² Ẹphe a-chiru ngwa-ogu daa Ẹnyimu Jódanu bahu l'alí Kénanu l'ifu Ojejoje; ọle ókè-alí ẹphe a-bukota l'azu Ẹnyimu Jódanu azu iya owaa.”

³³ Tọ dụ iya bu; Mósísu abya eworu alí ẹke Sihonu, bu eze ndu Amoru shi achi; mę alí ẹke ophu Ogu, bu eze ndu Báshanu shi achi nọ unwu Gádu; mę unwu kẹ Rúbenu; mę nkere-ẹbo ndu ikfu Manáse Jósefu. Ọ nuru ẹphe alí ono l'oha; mę mkpukpu, nọkota iya nọ l'ọ ha; mbu iphe bu mkpukpu, nọ-pheru alí ono mgburumburu.

³⁴ Unwu Gádu akpu mkpukpu Díbonu; Atarotu; Árowa;

³⁵ Aturotu-Shofanu; Jáza; Jogbeha;

³⁶ Bétu-Nimura; mę Bétu-Háranu. Ẹphe kpukotaru mkpukpu ono; yo shihutsua ike; bya emetagbaa ẹke iphe-edobe ẹphe a-nodu anọ.

³⁷ Unwu kẹ Rúbenu akpu mkpukpu Hëshibonu; Eleyale; Kiriayatayimu;

³⁸ mękwaphu Nebo; mę Bálu-Meyonu. Ẹphe akpukwaruphu mkpukpu Sibuma; gbanweshikota ẹpha mkpukpu ono, ẹphe kpushiru ono.

³⁹ Unwu Makiru Manáse eje ọgu l'alí Gíledu; luta iya; chishia ndu Amoru, bu l'ẹke ono.

⁴⁰ Tọ dụ iya bu; Mósísu eworu alí Gíledu nọ Makiru Manáse; yo buru l'ẹke ono.

⁴¹ Jayi, bukwaphu onye eri Manáse aluta unwu mkpukpu mkpukpu, nọ iya nọ; woru iya gua Havotu-Jayi.*

⁴² Noba aluta mkpukpu Kenatu; mę unwu mkpukpu, nọ-pheru iya mgburumburu. Yọ gua mkpukpu ono Noba, bu ẹpha, yẹbedua aza.

33

Ije ndu Ízurelu tsube lẹ Íjiputu rua Móabu

¹ Owaa bu ẹge ndu Ízurelu gude jee ije ẹphe teke ẹphe lufutaru lẹ Íjiputu. Ẹphe dzeberu l'okpa l'okpa; yọ buru Mósísu yele Éronu bẹ du ẹphe.

² Mósísu bẹ deru ẹge ẹphe gude jee ije ono l'ekwo ẹge Ojejoje kfuru iya ẹya. Owaa ẹge ẹphe gude jee ije ẹphe ono ndọ-ọ tsube lẹ Íjiputu:

³ Ndu Ízurelu gbeshiru ije l'abalí iri l'ise l'onwa kẹ mbu. Lẹ mboku, tsotaru mboku Aji Esweta kẹ Ojejoje bẹ ẹphe wataru ije ẹphe tsube lẹ mkpukpu Ramesesu; ẹphe adzoru garamugaramu tugbua; ndu Íjiputu ele ẹphe; ẹphe atugbu.

⁴ Teke ono bẹ ndu Íjiputu elishi odzu ndu bu okpara ẹphe ono, Ojejoje chigbushiru ono. Ojejoje koshikwaruphu agwa ẹphe lẹ ya ka ẹphe ike.

⁵ Ya ndono; ndu Ízurelu eshi lẹ Ramesesu gbeshi; rua Súkotu; bya akpoo ọlo-ékwa ẹphe.

⁶ Ẹphe egbeshi lẹ Súkotu je akpoo ọlo-ékwa ẹphe lẹ Etamu, nọ l'iku echí-egu.

⁷ Ẹphe egbeshi lẹ Etamu; bya aghakobe laphu azu lẹ Pi-hahirotu, nọ l'uzo enyanwu-ahata Bálu-Zefonu; bya akpoo ọlo-ékwa ẹphe lẹ mgboro Migidolu.

* **32:41 32:41** Iphe Havotu-Jayi bu bu “unwu mkpukpu Jayi”.

⁸ Ẹphe egbeshi lẹ Pi-hahirotu; bya aghaa eze ẹnyimu bahù l'echi-ẹgu. Ẹphe ejee ije abalẹ ẹto l'echi-ẹgu Etamu; bya erua Mára; kpoo ọlo-ẹkwà ẹphe ẹke ono.

⁹ Ẹphe egbeshi lẹ Mára; bya ejerua Élimu. Élimu bẹ nweru nwogvu mini iri l'ẹbo l'alẹ ẹphe; nwekwaruphu ọkpoo nkfu ẹto l'iri. Ẹphe akpoo ọlo-ẹkwà ẹphe l'ẹke ono.

¹⁰ Ẹphe egbeshi lẹ Élimu bya erua iku Eze Ẹnyimu Uswe; bya akpoo ọlo-ẹkwà ẹphe.

¹¹ Ẹphe egbeshi lẹ Eze Ẹnyimu Uswe bya eje akpoo ọlo-ẹkwà ẹphe l'echi-ẹgu Sinu.

¹² Ẹphe egbeshi l'echi-ẹgu Sinu je akpoo ọlo-ẹkwà ẹphe lẹ Dofuka.

¹³ Ẹphe egbeshi lẹ Dofuka je akpoo ọlo-ẹkwà ẹphe lẹ Alushi.

¹⁴ Ẹphe egbeshi lẹ Alushi je akpoo ọlo-ẹkwà ẹphe lẹ Réfidimu. Ẹke ono b'ẹ to nwedu mini tẹ ndu Ízurelú ngua.

¹⁵ Ẹphe egbeshi lẹ Réfidimu je akpoo ọlo-ẹkwà ẹphe l'echi-ẹgu Sáyinayi.

¹⁶ Ẹphe egbeshi l'echi-ẹgu Sáyinayi je akpoo ọlo-ẹkwà ẹphe lẹ Kíburọtu Hatava.

¹⁷ Ẹphe egbeshi lẹ Kíburọtu Hatava je akpoo ọlo-ẹkwà ẹphe lẹ Házerọtu.

¹⁸ Ẹphe egbeshi lẹ Házerọtu je akpoo ọlo-ẹkwà ẹphe lẹ Ritima.

¹⁹ Ẹphe egbeshi lẹ Ritima je akpoo ọlo-ẹkwà ẹphe lẹ Rimọnu-Pérezu.

²⁰ Ẹphe egbeshi lẹ Rimọnu-Pérezu je akpoo ọlo-ẹkwà ẹphe lẹ Libúna.

²¹ Ẹphe egbeshi lẹ Libúna je akpoo ọlo-ẹkwà ẹphe lẹ Risa.

²² Ẹphe egbeshi lẹ Risa je akpoo ọlo-ẹkwà ẹphe lẹ Kehelata.

²³ Ẹphe egbeshi lẹ Kehelata je akpoo ọlo-ẹkwà ẹphe l'ugvu Shefa.

²⁴ Ẹphe egbeshi l'ugvu Shefa je akpoo ọlo-ẹkwà ẹphe lẹ Harada.

²⁵ Ẹphe egbeshi lẹ Harada je akpoo ọlo-ẹkwà ẹphe lẹ Makelotu.

²⁶ Ẹphe egbeshi lẹ Makelotu je akpoo ọlo-ẹkwà ẹphe lẹ Tahatu.

²⁷ Ẹphe egbeshi lẹ Tahatu je akpoo ọlo-ẹkwà ẹphe lẹ Téra.

²⁸ Ẹphe egbeshi lẹ Téra je akpoo ọlo-ẹkwà ẹphe lẹ Mitika.

²⁹ Ẹphe egbeshi lẹ Mitika je akpoo ọlo-ẹkwà ẹphe lẹ Hashimona.

³⁰ Ẹphe egbeshi lẹ Hashimona je akpoo ọlo-ẹkwà ẹphe lẹ Moserotu.

³¹ Ẹphe egbeshi lẹ Moserotu je akpoo ọlo-ẹkwà ẹphe lẹ Bene-Jaakanu.

³² Ẹphe egbeshi lẹ Bene-Jaakanu je akpoo ọlo-ẹkwà ẹphe lẹ Họru-Hagigadu.

³³ Ẹphe egbeshi lẹ Họru-Hagigadu je akpoo ọlo-ẹkwà ẹphe lẹ Jotubata.

³⁴ Ẹphe egbeshi lẹ Jotubata je akpoo ọlo-ẹkwà ẹphe lẹ Aburona.

³⁵ Ẹphe egbeshi lẹ Aburona je akpoo ọlo-ẹkwà ẹphe lẹ Ezeyọnu-Géba.

³⁶ Ẹphe egbeshi lẹ Ezeyọnu-Géba je akpoo ọlo-ẹkwà ẹphe lẹ Kadéshi, nọ l'echi-ẹgu Zinu.

³⁷ Ẹphe egbeshi lẹ Kadéshi je akpoo ọlo-ẹkwà ẹphe l'ugvu Họru, nọ l'ókè-alẹ ndu Édọmu.

³⁸ Yọ bọru l'ẹke ono bẹ ẹphe nọ; Ojejoje asù Éronu, bọ onye achijeru Nchileke eja t'o nyihu eli ugwu Họru ono. Éronu enyihu ugwu ono nọdu iya nwùhu; lẹ mbọku mbù l'ọnwà ise l'afa, kwe ndu Ízurelú ọkpoo afa labù, ẹphe shi lẹ Íjiputu lufuta.

³⁹ Éronu bẹ nọwaru ọkpoo afa ishingú l'afa ẹto teke ọ nwùhuru l'ugwu Họru.

⁴⁰ Onye Kénanu, bụ eze ndu Áradu; mbụ onye ono, shi buru l'uzo ọhuda Kénanu ono anụa lẹ ndu Ízurẹlu awụwa abya.

⁴¹ Ndu Ízurẹlu egbeshi l'ugvu Họru je akpọo ụlo-ékwa ẹphe lẹ Zalumona.

⁴² Ẹphe egbeshi lẹ Zalumona je akpọo ụlo-ékwa ẹphe lẹ Púnọnu.

⁴³ Ẹphe egbeshi lẹ Púnọnu je akpọbe ụlo-ékwa ẹphe lẹ Obótu.

⁴⁴ Ẹphe egbeshi lẹ Obótu je akpọo ụlo-ékwa ẹphe lẹ Iye-Abarimu, nọ l'ókè-alì Móabu.

⁴⁵ Ẹphe egbeshi lẹ Iye-Abarimu je akpọo ụlo-ékwa ẹphe lẹ Díbọnu kẹ ndu Gádu.

⁴⁶ Ẹphe egbeshi lẹ Díbọnu kẹ ndu Gádu je akpọo ụlo-ékwa ẹphe lẹ Alumọnu-Dibulatayimu.

⁴⁷ Ẹphe egbeshi lẹ Alumọnu-Dibulatayimu je akpọo ụlo-ékwa ẹphe l'ali ugvu Abarimu; l'iku ugvu Nebo.

⁴⁸ Ẹphe egbeshi l'ali ugvu Abarimu je akpọo ụlo-ékwa ẹphe lẹ baswangu l'ali ndu Móabu; l'iku Ẹnyimu Jódanu lẹ mgboro Jéríko.

⁴⁹ Ẹphe kpọru ụlo-ékwa ẹphe l'iku Ẹnyimu Jódanu; shita lẹ Bétu-Jeshimọtu jeye lẹ Ébẹlu-Shitimu lẹ baswangu ali ndu Móabu ono.

⁵⁰ Yọ bụru lẹ baswangu ali ndu Móabu ono, nọ l'iku Ẹnyimu Jódanu lẹ mgboro Jéríko ono bẹ Ojejoje kfurú yeru Mósísu; sụ iya:

⁵¹ "Kfuaru ndu Ízurẹlu sụ ẹphe agha: 'Unu -swelephu Ẹnyimu Jódanu bahu l'ali Kénanu;

⁵² unu tuko ndu bu l'ali ono l'ẹphe ha chishikota. Unu emebyishikota mkpuma, ẹphe pyiru apyipyi; mébyishia iphe, bụ ntẹkpe, ẹphe kpushiru onwẹphe. Unu atuko iphe, bụ ẹke ẹphe achije ẹja nwukposhia.

⁵³ Unu nata ẹphe ali ono buru; kele ya nwaru iya unu t'ọ bụru nk'unu.

⁵⁴ Unu tụa ẹnwa washia ali ono l'ikfu l'ikfu. Ikfu ọphu ha nshinu; unu awẹe ẹphe ali, ha nshinu. Ikfu ọphu ha nwanshi; unu awẹe ẹphe ali, ha nwanshi. Ẹke a tūru ẹnwa; yọ dabaru ndu ọphu ọ dabaru; ẹphe ewota ẹka ọbu. Onyenọnu a-wata ókè-alì nk'ia l'ikfu nna iya.

⁵⁵ Olee; ọ -bụru l'unu ta achifudu ndu, bu l'ali ono l'ifu unu bẹ ndu ono, unu haru ono a-ghokwa ogvu dzulahaa unu l'okpa; mbụ bụru mkpọ kpalahaa unu lẹ mgberemẹku. Ẹphe a-nọdulephu l'akpa unu ẹhu l'ali ono, unu e-buru ono.

⁵⁶ Teke ono; ya emee unu iphe, ya kwakọberu tẹ ya mee ẹphe.' "

34

Ókè-alì Kénanu

¹ Ojejoje asụ Mósísu:

² "Kfuaru ndu Ízurẹlu sụ ẹphe agha-a: 'Teke unu bahuru l'ali Kénanu, bụ ali ono, unu eje eketa t'ọ bụru ókè-alì unu ono; ọwaa bụ ẹge ókè-alì unu a-dụ ndọ-ọ.

³ Uzo ọhuda unu e-shi l'echi-ẹgu Zinu; tsoru oke ndu Édomu ogologo. L'uzo ẹnyanwu-ahata bẹ ókè-alì uzo ọhuda unu a-wata l'ishi ẹke Eze Ẹnyimu Únú jeberu.

⁴ Ókè-alì unu ono e-shi l'uzo ọhuda bya esweta ali Akurabimu; shi l'ẹke ono tughburu je alufu l'echi-ẹgu Zinu. Yo shi ẹge ono lufu l'uzo ọhuda Kadéshi-Baniya; shikwaphu ẹge ono lufuta lẹ Hazarada; ghabua ẹke ono rua Azumonu.

⁵ Ókè-alì ụzọ ọhuda unu ono e-shi lẹ Azụmonu gojia lufu lẹ nggele Ịjiputu. Ẹke oo-jebe; mbụ ókè-alì ono bụ l'eze ẹnyimu.

⁶ “ ‘A -bya l'ókè-alì unu l'ụzọ ẹnyanwu-arịba; ókè iya a-buru lẹ Oke Ẹnyimu. Ono ẹke a-buru ókè-alì unu l'ụzọ ẹnyanwu-arịba.

⁷ “ ‘A bya l'ókè-alì unu l'ụzọ isheli; unu shi lẹ Oke Ẹnyimu kpaa ókè-alì ono jeye l'ugvu Ọrụ.

⁸ Unu eshi l'ugvu Ọrụ kpaa ókè-alì ono jeye lẹ Lebo-Hámatu. Ẹke ókè-alì ono e-beru bụ lẹ Zedadu.

⁹ Yo shi l'ẹke ono nọ jeye lẹ Zifuronu. Ẹke ókè-alì ụzọ isheli unu ono e-jebe aburu lẹ Haza-Enanu. Ono ẹke a-buru ókè-alì l'ụzọ isheli unu.

¹⁰ “ ‘A bya l'ókè-alì ụzọ ẹnyanwu-ahata unu; unu shi lẹ Haza-Enanu kpaa ókè-alì ono jeye lẹ Shefamu.

¹¹ Ókè-alì ono e-shikwaphu lẹ Shefamu lufuta lẹ Ribúla l'ụzọ ẹnyanwu-ahata Ayinu. Oo-nọdu kwasẹrụ mkpọ-ze mkpọ-ze ụzọ ẹnyanwu-ahata Eze Ẹnyimu Kínẹretu.

¹² Ókè-alì ono a-tugburu jeye lẹ Ẹnyimu Jódanu. Ẹke oo-beru aburu lẹ Eze Ẹnyimu Únú.

“ ‘Ono ẹke a-buru alì unu ndono; mę ókè iya mgburumgburu.’ ”

¹³ Mósísu abya ekfuaru ndu Ízurelu sụ ẹphe: “Unu tụa ẹnwa gude washia alì ono t'ọ buru nk'unu. Oo ya bụ alì ono, Ojejoje sụru t'a nụ ikfu tete lẹ nkere-ẹbo ya phụ.

¹⁴ Ishi iya aburu lẹ ndu ikfu Rúbenu; mę ndu ikfu Gádu wafua nkere-ẹbo ndu ikfu Manáse bę natawaru ókè-alì nk'ẹphe l'ẹnya-ufu l'ẹnya-ufu.

¹⁵ Ikfu labụ ono; mę nkere-ẹbo ikfu Manáse bę natawaru ókè-alì nk'ẹphe l'ụzọ ẹnyanwu-ahata l'azụ Ẹnyimu Jódanu azụ iya kẹ Jéríko.”

Unwoke, a fọtaru t'ẹphe washia alì ono

¹⁶ Ojejoje asụ Mósísu:

¹⁷ “Qwaa ẹpha unwoke, a-washì alì ono nụ unu t'ọ buru ókè-alì unu: Eliyéza, bụ onye achijeru Nchileke ẹja; mę Jóshuwa Nunu.

¹⁸ Shi l'iphe, bụ ikfu nọnu fọta onye ishi lanụ t'ẹphe yeta ẹka t'a washia alì ono.

¹⁹ Ẹpha unwoke ono bụ: Kálẹbu Jefune, bụ onye ikfu Júda;

²⁰ Shemuwẹlu Amihudu, bụ onye ikfu Símiyọnu;

²¹ Elidadu Kisulonu, bụ onye ikfu Bénjaminu;

²² Buki Joguli; onye ishi ndu ikfu Dánu;

²³ Haniyẹlu Efodu; onye ishi ndu ikfu Manáse, bụ nwatibe Jósefu;

²⁴ Kemuwẹlu Shifutanu; onye ishi ndu ikfu Ífuremu, bụkwaphu nwatibe Jósefu;

²⁵ Elizafanu Panaku; onye ishi ndu ikfu Zébulonu;

²⁶ Palutiyẹlu Azanu; onye ishi ndu ikfu Ísaka;

²⁷ Ahihudu Shelómi; onye ishi ndu ikfu Ásha;

²⁸ mę Pedahẹlu Amihudu; onye ishi ndu ikfu Náfutali.”

²⁹ Ono bụ ẹpha unwoke ọbu, Ojejoje sụru t'ẹphe washia alì ono t'ọ buru ókè-iphe ndu Ízurelu l'alì Kénanu.

¹ Ojejoje bẹ kfuru yeru Mósísi lẹ baswangu alí Móabu; l'íku Jódanu lẹ mgboro Jériko; sù iya:

² “Kfuaru ndu Ízurelú t'ẹphe shi l'òkè, ẹphe ketaru nù ndu ikfu Lívayi mkpukpu, ẹphe e-buru. Unu anù ndu ikfu Lívayi alí ẹke iphe-edobe ẹphe a-kpajẹ nri lẹ mgburumgburu mkpukpu mkpukpu ono, aa-nù ẹphe ono.

³ Mkpukpu ono l'ọ ha a-buru ẹke ndu ikfu Lívayi e-buru eburu; alí ono aburú ẹke eswi ẹphe; ẹku ẹphe; mẹkpo iphe-edobe ẹphe l'ọ ha a-nọje.

⁴ Alí ono, unu a-nù ndu ikfu Lívayi t'ẹphe dobe iphe-edobe ẹphe ono a-dù unu ntù-ọkpa labù lẹ ntù-ọkpa ọkporo iri; shita l'ùpho-mkpuma mkpukpu ono l'azù iya.

⁵ Ụzo ẹnyanwu-ahata azù mkpukpu ono bẹ unu a-tùta unu ntù-ọkpa ise; unu atùta unu ntù-ọkpa ise l'ùzo ọhuda iya; tuta unu ntù-ọkpa ise l'ùzo ẹnyanwu-àrìba iya; tuta unu ntù-ọkpa ise l'ùzo isheli. Mkpukpu kẹ ndu ikfu Lívayi a-nọdu l'echi. Azù mkpukpu ono aburú ẹke iphe-edobe ẹphe a-nọdu anọ.

⁶ Mkpukpu ishingú lẹ mkpukpu lẹ mkpukpu ono, unu a-nù ndu ikfu Lívayi ono a-bù mkpukpu ẹke aa-nọduje ezeru ndzù. Onye gburu ọchi; yọ gbaru laa lẹ mkpukpu ono je anọdu zeeru ndzù. Unu anufua ẹphe ọkporo mkpukpu labù lẹ mkpukpu labù ọdo yekoberu ẹphe lẹ mkpukpu ono.

⁷ Mkpukpu, unu a-nù ndu ikfu Lívayi a-kpakọ dù ọkporo mkpukpu labù lẹ mkpukpu ẹsato yelẹ alí ẹke iphe-edobe ẹphe a-nọduje.

⁸ A bya lẹ mkpukpu, unu e-shi l'alí unu Ízurelú nù ndu ikfu Lívayi; unu shikwa l'ikfu ọphu alí ẹphe ha nshinu nù ẹphe mkpukpu l'igwe. Unu eshi l'ikfu ọphu alí ẹphe ha nwanshì nù ẹphe mkpukpu nwanshì. “Ọ bụlephu t'ẹ shi l'ẹge ókè-alí ndu ikfu, nonu hatabe nù ndu ikfu Lívayi.”

*Mkpukpu, onye gburu madzù a-gbabajẹ; zeeru ndzù
(Dit 19:1-13; Jós 20:1-9)*

⁹ Ojejoje asù Mósísi:

¹⁰ “Kfuaru ndu Ízurelú; sù ẹphe: ‘Unu -swelephu Ẹnyimu Jódanu bahu l'alí Kénanu;

¹¹ unu fọta mkpukpu, unu a-nọduje ezeru ndzù; mbù ẹke bụ onye ẹ-te lebezidu ẹnya gbua ọchi; t'ọ gbaru laa ẹke ono.

¹² Mkpukpu ono a-burú unu ẹke unu a-nọduje zeeru ndzù; gbalaaru onye agwata ọgwo ọchi; t'onye gburu ọchi ono ba anwuhu jeye teke ọọlufuta bya evudo l'ifu edzudzu ọha t'e kpee ya ikpe.

¹³ Mkpukpu ishingú ono, unu a-nù ndu ikfu Lívayi ono a-burú mkpukpu ozeru-ndzù ọbu.

¹⁴ Unu a-nù mkpukpu, ee-zejeru ndzù ono ẹto l'azù Ẹnyimu Jódanu azù iya ọwaa; unu anù ẹto ọdo l'alí Kénanu.

¹⁵ Mkpukpu ishingú ono a-burú mkpukpu ẹke ndu Ízurelú; ndu mbyamumba; mẹ ndu ọdo, ẹ-ta bụdu ndu Ízurelú, bu l'alí ẹphe a-gbabajẹ; zeeru ndzù. Onye gburu ọchi l'amagama bẹ a-gbajeru laa l'ẹke ono.

¹⁶ “ ‘Onye -gude ígwè chigbua ya bẹ onye ọbu bụakwa onye gburu ọchi. Onye ono, gburu ọchi ono b'e gbufutaje egbugbu.

¹⁷ Ọ -burú l'ọ nweru onye tura madzù mkpuma tų-gbua ya bẹ onye ọbu bụakwa onye gburu ọchi. Onye ono, gburu ọchi ono b'e gbufutaje egbugbu.

18 Ọ -nweru onye gude oshi, a-dụ ike chigbua madzụ; o -chia ya madzụ woru iya chigbua bẹ onye ọbu buakwa ọchi b'o gburu. Onye ono, gburu ọchi ono b'e gbufutaje egbugbu.

19 Onye bụ iya agwata ugwo ọchi ono ee-gbu onye ono, gburu ọchi ono. T'o gbua onye ono, gburu ọchi ono teke o jekfuru iya.

20 " 'Onye gude kẹ lẹ madzụ dụ iya ashi; nwutsua ya; yọ nwụhu; m'ọ kwanụ l'o lebeziru ẹnya tụa ya iphe; tugbua ya;

21 m'ọ kwanụ l'o gude kẹle yele onye ọbu dụ l'okfu; je echia ya ẹka chigbua ya bẹ onye ono, chigburu madzụ ono b'e egbufutaje; kẹ l'o gburu ọchi. Onye agwata ugwo ọchi ono; e-gbu onye ono, gburu ọchi ono teke o jekfuru iya.

22 " 'Ọle; ọ -buru l'o nweru onye nwutsuru madzụ l'otu-l'ukfu; yọ nwụhu; tọ bụ lẹ yele onye ọbu nọ l'okfu; m'ọ bụ l'ẹ to lebezidu ẹnya tụa ya iphe;

23 ọdoo l'oo mkpuma, a-dụ ike tų-gbua madzụ b'ẹ tọ phudu onye ono; tụa ya; woru onye ono tų-gbua bẹ keshinu onye ono, ọ tų-gburu ono bẹ yele iya ta dudu l'okfu; ọphu tọ gba ẹnya tẹ ya meka iya iphe;

24 tẹ edzudzu ọha kpeshiaru iya onye ono, gburu ọchi ono yele onye agwata ugwo ọchi ono, o gburu ono. Qwaa ẹge ee-gude doshiaru iya ẹphe ndọ-ọ:

25 tẹ edzudzu ọha nafuta onye ono, gburu ọchi ono l'ẹka onye agwata ugwo ọchi; ẹphe eduru iya je edobephu azụ lẹ mkpukpu ono, aa-nọduje ezeru ndzụ ono, bụ ẹke ọ gbaru laa ono. Qo-nọdu lẹ mkpukpu, aa-nọje ezeru ndzụ ono jeye teke onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja, bụ onye ono, a wuru manụ, dụ nsọ l'ishi ono a-nwụhu.

26 " 'Ọle; ọ -buru l'onye ono, gburu ọchi ono bẹ nweru teke ọ nọnyaaru; sweghata oke mkpukpu ono, ọono l'ezeru ndzụ ọbu; mbụ mkpukpu ono, ọ gbaru je anọdu ono;

27 onye agwata ugwo ọchi ono -phụ iya l'oke azụ mkpukpu, ọ nọ l'ezeru ndzụ ono; ọ -buru l'onye agwata ugwo ọchi ono bẹ gburu iya nụ bẹ ikpe ọchi ta anmakwa iya.

28 Ishi iya aburu l'onye ono, gburu ọchi ono nọfutaje lẹ mkpukpu ono, ọ nọ l'ezeru ndzụ ono jeye teke onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja a-nwụhu. Ọ bụ teke onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja ono nwụhuru bẹ ọo-laphuta azụ alị ọphu, o ketaru.

29 " 'Iphe ono a-bukotarụ ome-l'alị, a tọru ọkpa iya, a-nọduru ọgbomogbo l'ẹke unu bukotakpo.

30 " 'Qo ya bụ l'iphe, bụ onye gburu madzụ b'e gbufutaje egbugbu; m'ọ -buru l'o nweru ndu agba iya ekebe. Ọle ẹ tọ bụdu shita l'ẹkebe onye lanụ bẹ ee-gude gbua ya.

31 " 'T'ẹ b'ọ tọ dukwa iphe, unu a-natajẹ t'e gude gbata ndzụ onye gburu ọchi, bụ onye ọ gbaru t'ọ nwụhu anwụhu. E gbufutaje iya egbugbu.

32 " 'Onye gbaru laa lẹ mkpukpu, ezejeru ndzụ; bya eworu iphe nụ l'ugwo t'a haa ya t'ọ laa alị ẹphe temanu onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja anwụhu; unu ba natakwa iya iphe ọbu.

33 " 'Unu be emerushikwa alị ono, unu bu ono emerushi; kẹle mee ọchi, e gburu egbugbu emerujekwa alị. E to nwedụ ẹge ee-shi kfua ugwo iphe, dū ẹji alị ẹke e gburu ọchi; gbahalephu l'e gburu onye ono gburu ọchi ono.

34 Unu be emerukwa alị ono, unu bu ono; kẹle yẹbedua, bụ Ojejoje bukwā l'ẹke ndu Ịzurelu bu.' "

36

*Ókè-alì ụnwada Zelofehadu**(Dit 27:1-11)*

¹ Ndu bụgbaa ndu ishi l'anya-ufu l'anya-ufu, nọgbaa l'ikfu Gíledu abyakfutashia Mósísi; mę ndu ishi l'anya-ufu l'anya-ufu ndu Ízurẹlu. Gíledu bụ nwatibe Makíru; Makíru abụru nwatibe Manáse. Manáse l'onwiya bę shi l'onu-ulo Jósẹfu.

² Ẹphe abyakfuta ẹphe bya asụ: “Lẹ Ojejoje bę sụru tẹ nggube onye nwe mu nụ, bụ Mósísi tịa ẹnwa gude washia alì ono keeru ndu Ízurẹlu t'ọ bụru ókè-alì ẹphe. Ojejoje asụkwaphu tẹ nggube nnajiufu ẹphe woru ókè-alì ọphu ruberu Zelofehadu, bụ nwunne ẹphe woru nụ ụnwada iya.

³ Ọ -bụru l'ọ nweru onye shi l'ikfu ọdo, nọ lẹ Ízurẹlu bya alịta ẹphe; iphe ọ bụ bụ l'aa-gufu ókè-iphe ẹphe l'ókè-iphe, shi lẹ ndiche ẹphe; je eworu yekobe lẹ k'ikfu ono, ẹphe laru nji ono. Ọo ya bụ; e shi ẹge ono wofu iphe l'ókè-iphe, ẹphe ketaru.

⁴ Ọ -rulephu l'afa eswe-ajị kẹ ndu Ízurẹlu; e wota ókè-iphe ẹphe yekoberu ikfu ono, ẹphe laru nji ono. Ókè-iphe ẹphe bę aa-gufu l'ókè-iphe ikfu nna ẹphe phe.”

⁵ Tọ dụ iya bụ; Mósísi abya ekfuaru ndu Ízurẹlu ẹge Ojejoje kfuru iya; sụ: “L'iphe, ikfu ụnwu Jósẹfu ekfu bę vudokwa nhamunha.

⁶ Ọwaa iphe, Ojejoje kfuru l'okfu ẹhu ụnwada Zelofehadu: Ọ sụru: “T'ẹphe lua onye dụ ẹphe mma. Ọle ẹke ẹphe a-lụ a-bụ l'anya-ufu ikfu nna ẹphe.

⁷ Tẹ ókè-iphe ndu Ízurẹlu be shikwa l'ikfu dasweru ikfu. Iphe, bụ ndu Ízurẹlu e-gudetsua ókè-iphe, ẹphe ketaru l'ikfu nna ẹphe.

⁸ Iphe, bụ nwa nwanyi, ketaru ókè l'ikfu Ízurẹlu bę lufutaje nji l'ikfu nna iya; k'ọphu ee-shi ẹge ono t'iphe, bụ ndu Ízurẹlu nwekotaru ókè-iphe nna ẹphe.

⁹ Ọo ya bụ l'ókè-iphe te eshidu l'ikfu laa l'ikfu ọdo; kẹ l'ikfu, nonu lẹ Ízurẹlu e-gudeshi ókè-iphe nk'ẹphe.”

¹⁰ Yọ bụru ẹge Ojejoje kfuru Mósísi bụ ẹge ụnwada Zelofehadu meru;

¹¹ kele ụnwada Zelofehadu ono, bụ iya bụ Mahula; Tiza; HỌgula; Milika; waa Nówa bę bụ ụnwu nwunne nna ẹphe lushiru ẹphe.

¹² A luru ẹphe lụbata l'ikfu ụnwu Manáse, bụ nwatibe Jósẹfu; ókè-iphe ẹphe anọdu ẹge ọ nọ l'ikfu nna ẹphe.

¹³ Ono bę ekemu, Ojejoje tųru; mę l'ome-l'alì, o shi Mósísi l'ẹka nụ ụnwu Ízurẹlu lẹ baswangu alì Móabu; l'iku Ẹnyimu Jọdanu lẹ mgboro Jéríko.

Ditoronomi

Ekemu t'a lufu l'ugvu Horebu

¹ Qwaa bu iphe, Mosisu kfuru nu ndu Izurelu l'ephe ha l'echi-egu uto enyanwu-ahata Jodanu; bu iya bu nsuda Jodanu, cheru ifu l'uzo Sufu. Eke ono no le mgbaku Paranu eka lanu; me Tofelu; Lebanu; Hazerotu; me Dizahabu l'eka iya ophu.

² E-shi l'ugvu Horebu eje Kadeshi-Baniya be eejeje ije abali iri le nanu; temanu e rua ya; me shia uto Ugvu Seyi.

³ Yo be mboku ke mbu lonwa k'iri le nanu l'afa ophu kwe ephe ukporo afa labu; Mosisu araaru iya ndu Izurelu l'ephe ha arara; mbu iphe, Ojejeje turu iya l'ekemu l'okfu ehu ephe.

⁴ Teke ono bu lo lugbutsuaru Sihonu; eze ndu Amoru, shi achu ndu Heshibonu. L'oge teke ono kwaphu b'o shi le Edereyi; je alu-gbua Ogu, bu eze, shi achu ndu Bashanu; me ndu Ashutarotu.

⁵ Yo buru l'uzo enyanwu-ahata Jodanu l'ali Moabu l'eka ono be Mosisu no tokashiaru ephe ekemu ono; su:

⁶ Ojejeje, bu Nchileke ayi no l'ugvu Horebu kfuru nu ayi; su: "L'unu nokwaru anono l'ugvu-a.

⁷ Unu fokashia ulo-ekwa unu tugbua jeshia ali ugvu ndu Amoru; mee ali ndu nonyabe ephe le nsuda Jodanu; me l'ali ugvu; me l'okpa-ugvu, no l'uzo enyanwu-ariba; me ndu bu l'uzo ohuda; me ndu bu l'uzo iku eze enyimu; mbu jeyewaru l'uzo ali ndu Kenu; me l'ali ugvu ugvu Lebanu; mbu je akpaa l'eze enyimu ono; mbu Enyimu Yufuretus.

⁸ Unu lekwa; ya wookwaru ali ono dobe unu ifu. Unu jekwa je aluta ali ono nweru; mbu ali ono, Ojejeje riru angu le ya a-nu nna unu oche phe; mbu Ebirhamu; me Ayizaku; me Jekopu; me ndu awa ephe l'ephe ha ono."

Mosisu afota ndu ikpe

(Awu 18:13-27)

⁹ Yo buru teke ono be mu suru unu le ya ta adukwa ike ovu ivu ehu unu nwenkinyi iya.

¹⁰ Nta-a be Ojejeje, bu Nchileke unu mewaru; unu aka l'igwe; k'ophu bu le nta-a be unu hawa lo bu mkpo-kpodo, no l'igwe.

¹¹ Mu ekfukwaaphu te Ojejeje, bu Nchileke ke nna unu phe mee t'unu kabaa l'igwe l'ege unu ha nta-a ugbo ukporo l'unu; yo gokwaaruphu unu onu, bu iphe o kweru unu ukwa iya.

¹² ?Nanu ege yebedua nweke-ia a-du ike vua ivu era unu; me iphe, atsu unu ehu; l'edoshiru unu okfu, adaru unu?

¹³ Unu shikwa l'ikfu unu iche l'iche fotatsua ndu maru iphe; ndu iphe edoje enya; buru ndu a maru epha ephe; te ya mee ephe t'ephe buru ndu ishi unu.

¹⁴ Onu, unu yeru aburu l'iphe, mu kfuru du mma.

¹⁵ To du iya bu; mu abya afotatsua ndu bu ndu nweru enya l'ikfu unu iche l'iche; ndu maru iphe; bukwaruphu ndu a maru epha ephe; mee ephe t'ephe buru ndu ishi unu. O nweru ndu ophu mu meru; ephe achu unu umadzu ebo l'ukporo umadzu iri iri; nweru ndu ophu achu ukporo umadzu ise ise; nweru ndu ophu achu ukporo madzu ebo l'umadzu iri iri;

nweru ndu ophu achi umadzu iri; bya enweru ndu ophu bu ndu ishi l'ikfu l'ikfu.

¹⁶ Mu abya atuaru ndu ikpe unu ekemu teke ono; su ephe: “Unu ngabejekwa nchi l'okfu, adaru unwunne unu; doshiaru iya ephe l'uzo, du mma: m'o bu onye izurelu l'onye izurelu b'o daru; m'o bu onye izurelu yefe onye laru alala.

¹⁷ Unu be elejekwa madzu enya l'ifu l'ekpe ikpe. Unu ngabejekwaru umadzu labu, okfu adaru nchi; t'ephe doo iphe, adaru ephe; me ephe bu ndu ha nwanshii; me ephe bu ndu ha nshinu. Unu ba atsujekwa madzu egvu; ke l'onye ikpe du l'eka bukwa Nchileke. Teke o bu okfu, kariru unu aka; unu egude iya byakfuta mu te mu nua.”

¹⁸ Mbụ le mu tuko iphe, bu iphe, gbaru unu l'ememe kfukotaru unu teke ono.

Eezifu ndu ngge

(Ógú 13:1-33)

¹⁹ Teke Ojejoje, bu Nchileke ayi suru t'ayi kwafu l'ugvu Hórebu; be ayi wufuru kwaseru uzo, e shi eje ali ugvu ndu Amoru; jekota ije l'echi-egu ono, paru aka; du egvu, unu phukotaru ono; jeye ayi erua Kadéshi-Baniya.

²⁰ Mu asu unu: “Nta-a be unu ruakwaru ali ugvu ndu Amoru, bu iya bu ali, Ojejoje, bu Nchileke ayi abya ayi anunu.

²¹ Unu lekwa: le Ojejoje, bu Nchileke unu nuakwaru unu ali ono. Unu tugbukwaa je anata ali obu, bu iya bu iphe, Ojejoje, bu Nchileke ke nna ayi oche phe kfuru. Unu ba atsukwa egwu; ophu ehu anmakwa unu anmanma!”

²² To du iya bu; unu awukfuta mu bya asu mu l'o kakwa mma t'ayi fota ndu e-vutaru ayi uzo; jeeru ayi ngge l'ali ono; k'ophu ephe a-bya akaru ayi uzo, ayi e-shi; me mkpukpu, ayi e-shitsua.

²³ Iphe ono, unu kfuru ono adu mu mma nshinu. Mu abya afota umadzu iri l'ebo; onye lanu l'iphe bu ikfu, nonu.

²⁴ Ndu ono atugbua shia uzo ali ugvu ono; lufuta nsuda Eshukolu; gekota ngge l'ali ono.

²⁵ Ephe hatsuaru akpuru oshi, no l'ali ono wota wolataru ayi; bya asu ayi: “L'ali ono, Ojejoje, bu Nchileke ayi abya ayi anunu ono dukwa mma.”

Ndu Izurelu ekwefuru Ojejoje ike

²⁶ Obenu l'unu ntsuaru iya; bya ekwefu ike ejeje; jika ome iphe, Ojejoje, bu Nchileke ayi suru t'unu mee.

²⁷ Unu anodu l'ulo-ekwa unu wata ogu aphu; su: “Le Ojejoje be unu dukwa ashi; l'o kwa iya meru iphe, o dufutaru unu le Ijiputu; woru unu ye ndu Amoru l'eka t'ephe gbushia.”

²⁸ Unu asu: “Bu awe be unu e-je nta-a; keshinu unwunna unu mewaru; meji ekofu unu? Ke l'ephe suru le ndu bu l'ali ono kakwa ayi ike; kakota ayi ogologo; mkpukpu ephe abugbaaru oke mkpukpu, mgbodo iya etsu l'igwe. Ophu ka njo aburu l'ephe phuru ndu shi l'eri Anaku l'eke ono.”

²⁹ Mu asu unu: “Te meji ba awakwa unu awawa! Unu ba atsukwa ephe egvu.”

³⁰ Le Ojejoje, bu Nchileke unu, bu onye vutaru unu uzo be a-lu-chitaru-a unu ogu; ege ono, o lu-chitaru iya unu le Ijiputu ono; bu ophu unu gude enya unu phu.

³¹ O lụ-chitaru iya unu l'echi-egu; eke unu phuru ege Ojejoje, bu Nchileke unu hetaru unu ege nna ehetaje nwatibe iya-a; hee unu gbururu jeye unu erua eke-a.

³² E guderu l'ọ dụ ege ono; unu ajikale-e okweta ke Ojejoje, bu Nchileke unu ono,

³³ bu iya vutaru unu ụzo l'ije unu; buru iya anọduje eleru unu ọnya l'ẹke unu a-kpọbe ụlo-ékwa ono. Onye abuje; o -be l'enyashi; yọ muberu unu oku; teke o beru l'eswe; yọ doberu unu urukpu; shi ege ono ekoshi unu ụzo, unu a-nọdu eshi.

Ojejoje àhù ndu Ízurèlu àhùhù

(Ógú 14:20-45)

³⁴ Ojejoje anụ iphe, unu kfuru; ẹhu eghulahaa ya eghughu; yọ ria angụ; sụ:

³⁵ “L'ẹ tọ dudu m'ọ bu onye lanụ lẹ ndu ẹjọ ogbo-a, byaru bya e-gude ọnya phụ ẹgiri alị ono; mbụ alị ono, ya riru angụ lẹ ya a-nụ nna unu oche phe ono;

³⁶ gbahaa Kálẹbu Jefune. Yẹbedua a-phụ iya. Iphe bu eke ọ dzọrụ okpa l'alị ono bẹ ya a-nụ iya yẹle ụnwu iya. Ishi iya aburu l'ọ gude obu iya l'ọ ha l'etso Ojejoje.”

³⁷ O bukwaphu l'okfu ẹhu unu meru; ẹhu eghulahaa Ojejoje eghughu l'ẹke mu nọ. Yọ sụ: “Lẹ mbẹdua ta abahukwa iya phụ.

³⁸ L'ọ bu Jóshuwa Nunu, bu onye eyejeru mu ẹka a-bahụ iya.” Wo tẹ mu mekwaa t'obu shihu Jóshuwa ike; ke l'ọ bu yẹbedua e-du ndu Ízurèlu t'ephẹ je anata alị ono t'ọ buru nk'ephẹ.

³⁹ A bya l'ụnwegirima ke nshii; mbụ ndu ọphụ unu sụru l'aa-kpụ lẹ ndzụ; mbụ ụnwegirima ndu ọphụ e-ta amadua iphe, dụ mma; l'ọphụ dụ ẹjị teke ono; ọ bu ẹphebedua a-bahụ l'alị ono. O bu ẹphebedua bẹ ya a-nụ alị ono t'ọ buru ọkè-iphe ẹphe.

⁴⁰ A bya l'unubedua; unu laphukwa azụ. Unu wụkwaru; shia ụzo echigụ lashia l'ụzo Eze Ọnyimu Ụswe.

Eemekputa ndu Ízurèlu

(Ógú 14:39-45)

⁴¹ Tọ dụ iya bu; unu eyeeru iya ọnu; sụ: “L'unu mesweekwaru Ojejoje. L'unu e-je alua ọgu ono; mekota iphe, bu iphe, Ojejoje, bu Nchileke ayi sụru t'unu mee.” Ya ndono; unu atụko l'unu ha kwakọbe k'ogu; l'arị l'ọbahu l'alị ugwu ono dụ nphe.

⁴² Ojejoje asụ mu: “Tẹ mu kfuru unu t'unu be ejekwa abahụ; ọphụ unu ejekwa ọlu ọgu. Ishi iya aburu lẹ ya ta anọkwa unu l'azụ. Ndu ọhogu unu e-mekputakwa unu.”

⁴³ Mu ekfugeeru iya unu; unu ta anga nchị. Unu ekwefuru Ojejoje ikè; ngabaru ẹka jeshia l'alị ugwu ono.

⁴⁴ Ndu Amọrụ, bu l'alị ugwu ono awụfuta bya etso unu ọgu. Ẹphe eripyabe unu l'ọ bu ẹngu; chịa unu tsube lẹ Séyi jeye lẹ Homa; gbushia unu.

⁴⁵ Unu alaphuta azụ bya egude ẹkwa raku Ojejoje; ọphụ o yeduru unu ọnu; tọ ngarụ unu nchị.

⁴⁶ Yọ buru iya bu l'unu anọdu lẹ Kadéshi; nọ ya ọdu.

2

Ndu Ízurèlu agha ngvudangvu l'echi-egu

¹ Ayi aghazia; wu-phu azu l'echi-egu; shia uzo Eze Enyimu Uswe, bu iya bu ege Ojejoje suru mu t'ayi mee ya. Ayi aghaa ngvudangvu; nọo anọno l'alì ugvu Séyi l'èke ono.

² Ya ndono; Ojejoje asu iya:

³ “L'unu ghasheshitawaru l'alì ugvu-wa. Iphe, unu e-me nta-a bu t'unu shia uzo isheli.

⁴ Qwaa iphe, ya e-kfuru ndu Ízurelu. “Tẹ ya kfuru unu lẹ nta-a bẹ unu abyawa osweta eke unwunna unu; mbu ndu awa Íso bu l'alì Séyi. Ephe a-nọdukwa atsu unu egvu; ọle; unu kwabekwaru onwunu enya!

⁵ Unu be etsokwa ephe ọgu. Ishi iya aburu l'ẹ tọ dukwa alì ephe m'ọo nanu, ya a-nu unu; m'o -ruhuru; ọ buru eke ha l'ọ bu ntụ-ọkpa lanu. Ya nwakwaru Íso alì ugvu Séyi ono t'ọ buru nk'ia.

⁶ Ọ bu okpoga bẹ unu e-gudeje zuta ephe nri; bukwaruphu okpoga bẹ unu e-gudeje zuta ephe mini angungu.”

⁷ Ojejoje, bu Nchileke unu gọokwaru unu ọnu l'iphe, bu iphe, unu yeru eka unu. Yọ buru Nchileke ono letakotaru unu enya l'ije, unu jekotaru l'eze echi-egu-wa. Lime ukporo afa labu-a bẹ Ojejoje, bu Nchileke nnyabekotaru unu; t'o nwe iphe, ọko iya djueru unu m'ọo nanu.

⁸ Yọ buru iya bu l'ayi abya esweta eke unwunne ayi phe ono, bu iya bu ndu awa Íso bu l'alì Séyi. Ayi agbado uzo Araba ọphu shiru uzo nsuda Élatu; bya agbado uzo Ezeyonu-Géba; shia uzo echi-egu Móabu tugbua.

⁹ Ya ndono; Ojejoje asu mu: “T'ayi ba achokwa ndu Móabu okfu; ọphu ayi 'etsokwa ephe ọgu; kẹ l'ẹ tọ dukwa alì ephe m'ọo nanu, ya anu ayi; keshinu ya wowaru alì Aru nu ndu awa Lótu t'ọ buru nk'ephe.”

¹⁰ Ndu shi buru l'èke ono bu ndu Emimu. Ephe bu ndu ike; dukwaphu l'igwe. Ephe hatsulephu ogologo ogologo l'ọbu ndu Anaku.

¹¹ Ndu Emimu bẹ eekuje ndu awa Réfa, bukwapu ege aasuje lẹ ndu Anaku bu. Obekwanu lẹ ndu Móabu ekuje ephe ndu Emimu.

¹² Ndu Họru shikwapu buru l'alì Séyi. Obenu lẹ ndu awa Íso nataru ephe alì ono; mee ephe; ephe aburu kpurupyata l'ifu ephe l'èke ono. Ephe abya ebuchia alì ephe ege ndu Ízurelu buchiru alì ono, Ojejoje nuru ephe t'ọ buru nk'ephe ono.

¹³ “Tọ dọ iya bu; Ojejoje asu: ‘Unu wu-lihu je adaghaa Enyimu Zeredu ono.’ Ayi awu-lihu je adaghaa ya.”

¹⁴ Tsube lẹ teke ayi gbeshiru lẹ Kadéshi-Baniya jeye teke ayi jeru je adaghaa Enyimu Zeredu; bẹ bu ukporo afa l'afa iri l'esato. Tsube rua teke ono; bẹ ọgbo, shi dzua oje ọgu lẹ Ízurelu nwushihukotawaru, bu iya bu iphe, Ojejoje riburu lẹ ya e-me.

¹⁵ Ishi iya aburu lẹ Ojejoje daburu ephe eka l'odu ndu Ízurelu jeye ephe agvu.

¹⁶ Onwu egbugetsulephu ndu Ízurelu, ndu ọphu dzuru oje ọgu;

¹⁷ Ojejoje asu mu:

¹⁸ “Ntanu bẹ unu e-sweta Aru, nọ l'alì ndu Móabu.

¹⁹ Ọle; teke unu ruru l'alì ndu Amonu; unu ba achokwa ephe okfu; unu te etso ephe ọgu. Ishi iya bu l'ẹ tọ dudu alì ndu Amonu, ya bya anu unu. Alì ọbu bẹ ya nwaru ndu awa Lótu t'ọ buru nk'ephe.”

²⁰ Eke ono bẹ eekujekwapu alì ndu awa Réfa. Bu iya bu l'ọo ndu Refa shi buru iya teke ndiche. Ndu Amonu anọduje eku ephe ndu Zamuzumimu.

²¹ Ndu ono shi buru ndu ike. Éphe dü l'igwe; bya abukwaruphu ndu hagbaa ogologo l'ò bú ndu Anaku. Obenu lẹ Ojejoje mebyishiru éphe l'ifu ndu Amónu. Ndu Amónu achifu éphe; bya ebuchita éke éphe shi buru.

²² Ọ kwaphu ége ono bẹ Ojejoje meru iya ndu awa Íso, shi buru l'alí Séyi. O gbushiru éphe ndu Hòru, shi buru l'èke ono. Ndu awa Íso achifu éphe bya ebuchita éke éphe shi buru gbururu jeye ntanụ.

²³ Ọ kwaphu ége ono b'ò mụru ndu Avimu, shi bugbaaru l'unwu mkpukpu mkpukpu, nòru jeye lẹ Gáza. Éphebedua bẹ ndu Kafuto, shikwaphu Kafuto wufutaru bya egbugee; bya ebuchia éke éphe shi buru.

Ízurelụ alụ-gbu Sihonu, bú eze ndu Amoru

(Ógú 21:21-30)

²⁴ Ojejoje asụ mu: “Unu gbeshi ije je aghabua nsụda Amónu. Unu lenu; ya wookwaru Sihonu onye Amoru, bú eze ndu Hëshibonu yele alí iya ye unu l'èka. Unu je etso éphe ọgu; wata éphe achifu.

²⁵ Tsube ntanụ bẹ ya e-me tẹ iphe bú mbakeshi, nọ lẹ mkpuli igwe; wata unu ọtsu egvu; mbụ t'éphe tuko l'éphe ha wata ọnma kpakpakpa l'èke unu nọ. Éphe a-nụ iphe, unu eme; mejí agbabuhu éphe; ẹhu awata éphe ọnma kpakpakpa l'èke éphe atụsụ egvu.”

²⁶ “Tọ dü iya bú; mu eshi l'echi-egu Kedemotu zia ndu ozi t'éphe je ezia Sihonu, bú eze ndu Hëshibonu ozi nchị-odoo; sụ iya:

²⁷ 'Byiko t'ayi swetaru l'alí unu. Éke ayi e-shi nwẹnkininyi bú l'eze oje unu. Ayi ta ahakwa eze oje ono; swia ya l'uzo ọdo.

²⁸ Nri, ayi e-ri; mę mini, ayi a-ngu bú okpoga bẹ ayi a-kwuje unu gude zuta iya. Iphe, ayi arọ unu nwẹnkininyi bú t'ayi dzoo ọkpa l'alí unu sweta.

²⁹ Unu haaru ayi t'ayi swee; je esweta Ẹnyimu Jódanu bahu l'alí ono, Ojejoje, bú Nchileke ayi anụ ayi ono.' Bú iya bú ége ndu awa Íso, bu l'alí Séyi; mę ndu Móabu, bu l'alí Aru haru ayi; ayi esweta.”

³⁰ Obenu lẹ Sihonu, bú eze ndu Hëshibonu jikaru t'ayi be eswetashi. Ishi iya aburu lẹ Ojejoje, bú Nchileke unu meru t'obu buru iya obu-mkpuma; mbụ t'obu kpọ-chia ya akpọ-chi; k'ophu ee-shi ége ono t'ò woru iya ye unu l'èka; bünü-a ya bú ége ọ dü ntanụ-a.

³¹ Ojejoje asụ mu: “Tẹ mu lenu; lẹ ya wataakwaru oworu Sihonu yele alí iya ye ayi l'èka. T'ayi watakwa iya aluta; k'ophu alí Sihonu a-buru okè-iphe ayi.”

³² Tọ dü iya bú; Sihonu yele ndu nk'iya l'éphe ha awufuta bya etso ayi ọgu lẹ Jahazu.

³³ Ojejoje, bú Nchileke ayi eworu iya ye ayi l'èka; ayi alụ-gbua ya; lụ-gbua unwu iya; lụ-gbua ndu nk'iya iya l'éphe ha.

³⁴ Ayi anakota mkpukpu lẹ mkpukpu iya l'ò ha teke ono; mebyishikota iya l'oha. Unwoke; unwanyi; l'unwegirima ta adudu onye wafuru nụ.

³⁵ Elu; mę iphemiphe ọbule ọdo, ayi lutaru l'ogu lẹ mkpukpu ono, ayi mekputaru ono bẹ ayi gworu; yọ buru nk'ayi.

³⁶ Tsube lẹ Árowa, nọ l'agụga nsụda Amónu; mę lẹ mkpukpu ono, nọ l'agụga nsụda Amónu ono je akpaa l'alí Giledu ta dudu m'oo mkpukpu lanu, kpajeru ayi éka; kele Ojejoje, bú Nchileke ayi tuko iya l'ò ha nukota ayi.

³⁷ Obenu l'alí ndu Amónu; mę alí, nọ l'iku Ẹnyimu Jáboku; mę lẹ mkpukpu, nọgbaa l'alí ugwu bẹ ayi te ejedu; mbụ iphe bú éke ono l'oha, Ojejoje, bú Nchileke ayi buchiru t'ayi be eje ono.

3

*Aalụ-gbu Ogu, bụ eze ndu Báshanu**(Ógú 21:31-35)*

¹ Tọ dū iya bụ; ayi abya aghaa ifu tughua ụzo Báshanu. Ogu, bụ eze ndu Báshanu; achita ndu alị iya byakfutashia ayi ugu lẹ Edereyi.

² Ojejoje asụ mu: “Unu ba atsukwa iya egvu; kele ya wowaru iya ye unu l'eka; yēbedua yele ndu alị iya l'ephē ha; mē alị iya. Unu mee ya iphe, unu meru Sihonu, bụ eze ndu Amoru, bu lẹ Hēshibonu.”

³ Ya ndono; Ojejoje, bụ Nchileke ayi eworu Ogu, bụ eze ndu Báshanu; mē ndu alị iya l'ephē ha ye ayi l'eka. Ayi egbua ephē ogbu ekfu; k'ophu bụ l'ē to nwedū ephē onye wafuru nū.

⁴ Ayi anatakota iphe bụ mkpukpu nk'ia l'ō ha teke ono. L'ime ukporo mkpukpu eto, o nweru; b'ē tọ dudu mkpukpu iya ono m'ōo nanu, ayi haru; mbu alị Agobu l'ō ha; bụ iya bụ alị-eze Ogu l'alị Báshanu.

⁵ Mkpukpu ono l'ō ha; b'e gude upho-mkpuma kpū-phēkota mgburumburu; yō ha l'eli. A bya eyekota mgbo-igwe l'onu-abata iya; yekota iya iphe eegudeje atuchi iya atuchi. Ayi lū-takwaruphu igweligwe mkpukpu ndu odo, ē-te gudedu upho-mkpuma kpua.

⁶ Ayi meru mkpukpu ono l'ō ha; yō buru kpurupyata; bụ iya bụ ēge ayi meru kē Sihonu, bụ eze ndu Hēshibonu; mbu l'ayi tuko unwoke ephē; unwanyi ephē; mē unwegirima ephē l'ephē ha gbushikota.

⁷ Elu ephē; mē iphe bụ, iphe ephē nweru enweru l'ō ha bē ayi kwaru l'okwata.

⁸ O bụ teke ono bē ayi nataru ndu eze ndu Amoru ephē ēbo alị, nō l'uzo enyanwu-ahata Enyimu Jōdanu; shita lē nsuda Amōnu jeye lē Ugwu Hemonu.

⁹ Ugwu Hemonu bē ndu Sayidonu ekuje Siriyonu; ndu Amoru ekuje iya Seniru.

¹⁰ Ayi anakotaru mkpukpu lē mkpukpu, tukoru atukoru mē alị Giledu l'oha; alị Báshanu l'oha jeye lē mkpukpu Saleka yele Edereyi, tūkokwaphu tsoru l'alị Báshanu; ēke Ogu shi buru eze.

¹¹ O bụ Ogu, bụ eze ndu Báshanu nwenkinyi iya; bē shi phodu nū lē ndu eri Réfa. Iphe-azē ya bụ igwē b'e gude mee ya. Ogologo iphe-azē obu dū nkwo-eka tete. Ụsa iya adū nkwo-eka eno; mbu nkwo-eka mmanu. Iphe-azē ya obu nō lē Rába l'alị ndu Amōnu jeye ntanu-a.

*Eke alị ono**(Ógú 32:1-42)*

¹² Ayi aluta-gelephu alị ono teke ono; mu eworu ụzo ishieli mkpukpu Arōwa, nō l'iku nsuda Amōnu yele nkere-ēbo alị ugu Giledu mē mkpukpu, nokota iya nū; nū ndu ikfu Rúbenu; mē ndu ikfu Gádu.

¹³ Mu abya ekee ndu ikfu Manáse ēbo; wota alị Giledu ibyiya ophu wuduru nū; mē alị Báshanu l'ophu; ēke shikota buru alị-eze Ogu; nū okē lanu lē ndu ikfu Manáse ono.

Agobu gbaa mgburumburu l'alị Báshanu bē eekuje alị ndu awa Réfa.

¹⁴ Jayi, bụ onye ikfu Manáse bē luta-kotaru alị Agobu ono l'ō ha jeye l'ókē ephē lē ndu Geshu; mē kē ndu Maaka. Yō woru mkpukpu, nokota l'alị ono gwa onwiya: Havotu Jayi. Yō buru iphe ono bē ēke ono aza jeye nta-a.

¹⁵ Makiru; yēbedua bē mu nūru alị ndibe Giledu.

¹⁶ A bya abya lẹ ndu ikfu Rúbẹnu; mẹ ndu ikfu kẹ Gádu; ephebedua bẹ mu nṣu alì, nọ tsube lẹ Gíledu jeye lẹ nsùda nsùda Amónu. Ọ bụ l'echi nsùda ono bẹ ókè iya kparu. Mu anụkwaphu ephe alì ọphu shi l'ẹke ono nọ jeye lẹ Ẹnyimu Jábọku; bụ iya bụ ẹke alì ndu Amónu kparu.

¹⁷ Mu anụkwaphu ephe nsùda Jódanu; tsube lẹ Kínẹretu jeye nsùda eze ẹnyimu Jódanu, bụ iya bụ Eze Ẹnyimu Únú, nọ l'ókpa-ugvu Pishiga l'uzo ẹnyanwu-ahata iya. Yọ bụru Ẹnyimu Jódanu bụ ókè iya.

¹⁸ Mu abya atụaru iya unu l'ekemu teke ono; sụ: “Ojejoje, bụ Nchileke unu nṣakwaru unu alì-a t'ọ bụru nk'unu. T'unwoke unu ndu ike dọ k'ọgu kwakwaa onwẹphe k'ọgu; vuru unwunne unu ndu Ízurẹlu ọzo daa Ẹnyimu Jódanu.

¹⁹ Ọle; t'unyomu unu; unwu unu; mẹ iphe bụ elu unu; tẹ ndu onanu nṣokwa lẹ mkpụkpụ ono, mu nṣu unu ono. Lẹ mu makwaru-a l'elu unu ha nshinu.

²⁰ Unu tsokwaru ephe je ọgu gbururu jeye teke Ojejoje e-me t'ókpa rua ephe alì l'ọ bụ unubedua; mbụ teke ephe a-nata alì ono, Ojejoje abya ephe anunu l'azụ Ẹnyimu Jódanu azụ iya ọphu ono. E-megee; onyenonu l'unu ha alashiwaru azụ l'ókè-alì ọphu mu nṣu iya.”

²¹ Mu abya ekfuaru Jóshuwa teke ono sụ iya: “Lẹ nta-a b'ọ gudewa ẹnya iya phụ iphe, Ojejoje, bụ Nchileke unu meru ndu eze ẹbo-wa. Ọ kwaphu ẹge ono bẹ Ojejoje e-mekota alì-eze ọphu nọkota l'azụ ẹnyimu azụ iya ọphu unu eje phụ.

²² Unu ba atskwa ephe egvu; kẹ l'ọ kwa Ojejoje, bụ Nchileke unu l'onwiya l'a-luru unu ọgu ọbụ.”

Eekfuru Mosisu l'ọ t'ọ bahụdu lẹ Kénanu

²³ Mu abya arọ Ojejoje teke ono; sụ iya:

²⁴ “Nggube Nnajiufu, bụ Ojejoje; nta-a b'ị watawaru okoshi mube nwozi ngu ẹge ị habe nshinu; mẹ ẹge ọkpụ-ike ngu habe. ?Nanụ agwa, nọ l'imigwe; m'ọ bụ ọphu nọ lẹ mgboko, a-dụ ike omeshi iphe, ha nshinu ẹge-a iime-a?

²⁵ Byiko; hanụ mu tẹ mu swee ẹnyimu-wa je aphụ ẹgiri alì ono, nọ l'azụ Ẹnyimu Jódanu azụ iya ọphu ono; mbụ ẹgiri alì ugvu ono yele alì ugvu Lébanonu!”

²⁶ Obenu l'ọ bụ okfu ẹhu unu bẹ meru; Ojejoje atukoshi mu oke ẹhu-eghughu iya; to kwe ngabẹru mu nchị. Ojejoje asụ mu: “L'ọ dzuwakwaru. Tẹ mu be ekfuekwa iphe ono, mu ekfu ono ọdo!

²⁷ Wo mu tẹ mu nyihu ugvu Pishiga; lee ẹnya l'uzo ẹnyanwu-arịba; lee l'uzo isheli; lee l'uzo ọhuda; lee l'uzo ẹnyanwu-ahata. Lekota ẹnya l'alì ono; kẹ lẹ mu ta adakwa Ẹnyimu Jódanu-a lufu azụ iya ọphu.

²⁸ Ọle; tẹ mu zia Jóshuwa t'obu shihu iya ike; t'ẹ b'ọ teshi etete; kẹ l'ọọ yẹbedua a-bụ onye ishi; dua ndu-a t'ephe lufu azụ iya ọphu je enweru alì ono, mu a-phụ ono.”

²⁹ Tọ dọ iya bụ; ayi anọshia lẹ nsùda ono, nọnyabe mkpụkpụ Bétu-Peyo?

4

Mosisu ekfu tẹ ndu Ízurẹlu meje iphe a tūru l'ekemu

¹ Unubẹ unwu Ízurẹlu; unu ngabekwa nchị tẹ mu zia unu iphe, Ojejoje tọru ọkpa iya sụ tẹ eetsoje yele iphe, ọ sūru t'emeje. Unu mejekwa ekemu-wa; k'ọphu unu a-nọdu ndzụ; je aluta alì ono; mbụ alì ono, Ojejoje, bụ Nchileke nna unu phẹ abya unu anunu ono.

² Unu te eyekwakwa iphe, l'okfu-a, mu ekfuru unu-a. Ophu unu ahabotakwa iya iphe; k'ophu unu a-nodu eme ekemu Ojejoje, bu Nchileke unu, bu ekemu ono, mu aturu unu ono.

³ Unu gudewa enya unu phu iphe, Ojejoje meru l'okfu ehu agwa Balu-Peyo; mbu le Ojejoje, bu Nchileke unu meru iphe bu ndu shi l'ime unu tsoru omarali Balu-Peyo; balahaaru iya eja; ephe abukotaru kpurupyata.

⁴ Obenu l'unubedua l'unu ha, bu ndu noshiru ike le Ojejoje, bu Nchileke unu be no ndzu rua ntanu-a.

⁵ Unu lekwa; mu ziakwaru unu iphe, Ojejoje toru okpa iya su t'e etsoje; bya ezia unu iphe, o suru t'e emeje, bu iphe Ojejoje, bu Nchileke mu suru te mu zia unu; k'ophu unu a-noduje eme iya l'ali ono, unu eje aluta ono.

⁶ Unu dobekwa ekemu ono; l'eme iya ememe; ke l'oa ya e-koshi l'unu maru iphe; buru iya e-me t'iphe dojee unu enya l'ifu ndiphe, bu iya bu ndu e-mekochaa nua iphe ono l'o ha, Ojejoje toru okpa iya ono; kfulahaa; su: "Okpobe okfu bu le mba-a, ha nshinu ege-a bukwa mba, maru iphe; buru mba, iphe edoje enya!"

⁷ ?Nanu ohodo, ha nshinu, agwa ephe nonyabe ntse okpobe anonyabe ege Ojejoje, bu Nchileke ayi anonyabeje ayi me ayi raku iya?

⁸ Temanu; ?nanu ohodo, habaa nshinu, nweru ekemu, du mma l'o bu ndu owaa, mu atushiru unu ntanu-a.

⁹ O bulephu t'unu kwaberu onwunu enya; unu eleta ndzu unu enya okpobe eleta; a nonyaa; unu zahaa iphe, unu gude enya unu phu; mbu t'e b'oo-lufukwa unu alufu l'okpoma jeye teke unu a-no-bebe. O buchia t'unu zia ya unwu unu; zia ya unwunwa unu phe.

¹⁰ Unu nyatakwa mboku ono, unu vudo Ojejoje, bu Nchileke unu l'ifu l'ugvu Horebu ono; mbu mboku ono, o suru mu: "Te mu kua ndu Izurelu t'ephe dzukobe l'ifu iya; t'ephe nua olu iya; k'ophu ephe a-muta ege ephe e-shije akwabé iya ugvu; jeye teke ephe a-no-bebe l'ali ono. Iphe ono be ephe e-zikwaphu unwu ephe."

¹¹ Ya ndono; unu abya akpita ntse bya evudo le mgboro okpa ugvu ono; oku, enwu phophopho l'eli ugvu ono ebulihuje ebulihu; rua igweli. Urukpu atso-kputa; ochi agbakota lekemeke obule.

¹² Ojejoje eshi l'oku ono l'ekfu anu unu. Unu anu olu iya; obule unu ta phudu onye ekfu iya nu. O bulephu olu iya nwenkinyi be unu nuru.

¹³ Yo bya atokashiaru unu ogeba-ndzu iya; su t'unu dobe iya, bu iya bu ekemu iri ono; bya ewokwaru iya phu deeru unu le mkpuma ebo, dugbaa balibali.

¹⁴ Ojejoje abya ekfuru mu teke ono; su mu te mu zia unu iphe, o toru okpa iya su t'e etsoje ye iphe, o suru t'eemeje; k'ophu unu a-nodu eme iya l'ali ono, unu esweta l'ejé enweru ono.

Eebuchi ke ogwa nte

¹⁵ Oo ya bu; keshinu e-to dudu ugbugba iphe, unu phuru mboku ono, Ojejoje shi l'oku kfuru yeru unu l'ugvu Horebu ono; unu kwabekwaru onwunu enya.

¹⁶ Unu kwabekwa enya; t'unu be egude opyi ntékpe merua onwunu; mbu pyia ntékpe doberu onwunu; m'o -ruhuru; ntékpe obu du idagha; mbu t'e b'o yekwaru nwoke; t'o yeru nwanyi.

¹⁷ T'e b'o yekwaru anu, no le mgboko; t'o yeru nwenu, ephe l'eli;

¹⁸ t'o yeru iphe, akpu l'epho; t'o yeru ema, bu le mini.

¹⁹ Unu kwabekwa enya; t'e b'o bu: unu -palia enya l'imeli phua enyanwu; m'o bu onwa; m'o bu mkpo-kpodo; mewaru iphemiphe obule

odo, nòkòtá l'akpamigwe; yò gulahaa unu t'unu baaru iya eja; wataru iya ojeru ozi; mbù iphemiphe òbule ono, Ojejoje, bù Nchileke unu meru; keeru iphe, bù ndu nò lè mkpuli igwe-wa.

²⁰ Unubèdua bè Ojejoje l'otarú l'òfuta l'ò-tata-kfukfu òku, adazaje mgboro-ìgwè; mbù l'ò dufutaru unu l'ali Ìjiputu t'unu bùrú iya ndu o ketaru l'òkè; ège unu bù iya ntanù-a.

²¹ Tèmanu; mbèdua bè Ojejoje gudewa okfu-èhu unu wofutaru mu èhu-eghughu iya: bya eriru angù ye iya: lè mu te eswedù Ènyimu Jòdanu; òphu mu 'abahùdu l'ègiri ali ono, Ojejoje, bù Nchileke unu nùru unu t'ò bùru òkè iphe unu ono.

²² Lè mu nwùhufutaje l'ali-a; tò dù iphe, e-me tè mu swee Ènyimu Jòdanu. L'òo unubèdua a-daghata iya je enweru ègiri ali ono.

²³ Unu kwabèkwa ènya t'unu ba azaha ndzù Ojejoje, bù Nchileke unu meru; unu l'iya agbaa. T'è b'ò òkwa iphe ono, Ojejoje, bù Nchileke unu sùru t'unu ba abashìru eja ono, unu a-kpù; m'ò kwanù pyia ntèkpe, yeru iya nù;

²⁴ Kèlè Ojejoje, bù Nchileke unu bù òku, enwu enwunwu; bùru Nchileke, eko okopho.

²⁵ Ò -bùru l'unu butsuaru l'ali ono; nòo òdu; nòdu iya mùshia unwu; nòdu iya mùshia unwu-nwanwa; bya etsube teke ono mebyishilahaa onwunu; mbù je akpua ntèkpe; m'ò -ruhuru; ò dù idagha; shì ège ono melahaa iphe, dù èji l'ifu Ojejoje, bù Nchileke unu bya akpatsua ya èhu-eghughu;

²⁶ B'è tò òkwa ège unu anò-beru; unu alakòta l'iyi l'ali ono, unu abya òda Ènyimu Jòdanu eje anata ono. Unu te ebukwa iya ulori; unu abùru kpurupyata. Mu l'ekukwa igwe; l'ali t'èphe bùru ndu ekebe ntanù.

²⁷ Ojejoje a-chìkashi unu; unu edzuru iphe bù òhamoha. Yò bùru nwòchi-l'èka madzù l'unu e-mekochaa wafù l'iphe bù mbakeshi ono, Ojejoje a-chìru unu ghaa ono.

²⁸ L'èke ono bè unu a-baru agwa, madzù gude èka mee eja; mbù agwa, e gude mkpuma; mè oshi mee; tòò phù ụzo; tòò nù iphe lè nchì; tòò rì nri; tòò nù nshishi iphe.

²⁹ Òlè; unu -nòdu l'èke ono chòo Ojejoje, bù Nchileke unu bè unu a-chòtakwa iya-a; m'ò bùru l'unu gude obu unu l'ò ha; gude ndzù unu l'ò ha chòo ya.

³⁰ Teke unu jelahaaru iphe-èhuka ono; mbù teke iphemiphe òbule-a wùkotaru kpua unu b'ò -rua l'ikperazù iya bè unu a-ghakòbe; woru ifu ghaaru Ojejoje, bù Nchileke unu; bya emelahaa okfu iya.

³¹ Lè keshinu òphu Ojejoje, bù Nchileke unu bù Nchileke, aphùje imiko; b'è tòò jìkakwa unu; òphu oomebyishikwa unu; òphu òozahakwa ndzù ono yèlè nna unu ochè phè gbaru ono, bù òphu o rìru angù yeru èphe.

Òo Ojejoje bù Nchileke

³² Unu gbeshi kpaa ishi iphe, meru l'oge òhazu; tèmanu a mụa unu; mbù keshinu teke Nchileke keru madzù lè mgboko. Unu kpaèdu ishi ono jeyè l'èke igwe beru; ali eberu; unu amaru mè iphe, ha nshinu ège-a; ?o mejehawaru. Òdo abùru t'a maru; ?m'ò nweru ètu iya òdo, nònu.

³³ ?O nweru ndu òdo, nùjewaru èke Nchileke shì l'òku l'ekfu okfu; ège-a unu nùru iya unubèdua; metsua nòdu ndzù?

³⁴ ?T'ò nweru agwa, tujeru ama ònafuta mba, nò l'èka mba òdo doberu onwiya; bya egude iphe-òphulenyà; mè iphe-òhubama, dughaa biribiri; gude ògu; gude ike; mè agburu-èhu iya yèlè oke n-yemegvu; egbe iya ono,

Ojejoje, bụ Nchileke unu meru unu lẹ Íjiputu, unu gude ɛnya unu phụ ono?

³⁵ E koshiru unu iphe ono; k'ophu unu a-maru l'ọo Ojejoje bụ Nchileke; l'ẹ tọ dūhedu Nchileke ọdo, dū nū.

³⁶ O bụ l'imigwe b'ọ shi mee t'unu nua olu iya; shi ẹge ono; lọo unu ẹka lẹ nchị. Yo koshi unu ọ-ta-kfukfukfu ọku iya l'eliphe; unu anụ olu iya, o shi l'ime ọku ono ekfu.

³⁷ Ọo l'ọ yeru nna unu oche phẹ obu; bya afọta ikfu ẹphe; kparu iphe yẹbedua l'onwiya gude eze ọkphehu iya ono, dū egvu ono; dufuta unu lẹ Íjiputu;

³⁸ bya achifuru unu ndu ọhodo, kagbaa unu nshinu; ka unu ike; bya edubata unu l'alị ẹphe ono; woru iya nū unu t'ọ bụru òkè-iphe unu, bunu iya bụ ẹge ọ dū ntanụ-a.

³⁹ Iphe unu a-maru ntanụ, bụ iphe unu e-yekwaphu l'ọkpoma; bụ l'ọo Ojejoje bụ Nchileke l'imigwe ọphu nọ l'imeli; bya aburu iya lẹ mgboko ọphu nọ iya lẹ mkpuli. E tọ dūhedu Nchileke ọdo, nnonu.

⁴⁰ Ọo ya bụ; t'unu tsojekwa iphe, ọ tọru ọkpa iya sụ t'e etsoje yele iphe, ọ sūru t'e emeje, bụ iya bụ iphe, mu ekfuru ntanụ-a; k'ophu iphe a-duru unu lẹ mma; duru unu ndu ọphu tso unu l'azụ; mē k'ophu unu a-ka nka l'alị ono, Ojejoje, bụ Nchileke unu abya unu anūnu t'ọ bụru nk'unu gburu jeye lẹ gburu ono.

Mkpukpu a -gbabe; a dzuru

(Ógú 35:9-34; Dít 19:1-13; Jós 20:1-9)

⁴¹ Tọ dū iya bụ; Mósísu ewofuta mkpukpu ẹto dobe iche l'uzo ɛnyanwu-ahata Ẹnyimu Jódanu;

⁴² ẹke onye gburu madzụ ibe iya; l'ẹ b'ọ lebezi ɛnya a-gbajeru laa; m'ọ bụru lẹ yele onye obu ta dūhaada l'okfu. T'onye dū ẹge ono gbaru laa lẹ mkpukpu lanu lẹ mkpukpu ẹto ono; je anọdu zeeru ndzụ.

⁴³ Ẹpha mkpukpu ono bụ: Beza, nọ l'echi-egu, daburu baswangu. Ono bụ ẹke ndu ikfu Rúbenu a-gbajeru laa. Mkpukpu ọdo bụ Rámotu l'alị Giledu; bụ ẹke ndu ikfu Gádu a-gbajeru laa. Ọdo aburu Gólanu l'alị Báshanu, bụ iya bụ ẹke ndu ikfu Manáse a-gbajeru laa.

Mósísu atọjashi ekemu t'ọ doo ɛnya

⁴⁴ Owaa bụ ekemu, Mósísu tūru doberu ndu Ízurelu.

⁴⁵ Owaa bụ iphe, Ojejoje tūru l'ekemu; bya aburu iphe, ọ tọru ọkpa iya sụ t'e etsoje; mē iphe, ọ sūru t'e emeje; mbụ iphe Mósísu kfushikotaru nū unu Ízurelu l'ẹphe shitsua l'alị Íjiputu wufuta;

⁴⁶ mbụ teke ẹphe nọ lẹ nsụda, nọ lẹ mgboro mkpukpu Bétu-Peyọ l'uzo ɛnyanwu-ahata Ẹnyimu Jódanu; l'alị Sihonu, eze ndu Amoru, bụ onye shi buru lẹ mkpukpu Héshibonu; mbụ onye ono, Mósísu yele ndu Ízurelu mekputaru l'ẹphe shi lẹ Íjiputu wufuta ono.

⁴⁷ Ẹphe anata alị Sihonu ono; mē alị Ogu, bụ eze ndu Báshanu. Ndu eze ẹbo ono bụ ndu eze ndu Amoru, shi buru l'uzo ɛnyanwu-ahata Ẹnyimu Jódanu.

⁴⁸ Alị ono shi lẹ Árowa l'iku nsụda nsụda Amónu rua Ugvu Siriyonu; bụ iya bụ Ugvu Hemonu.

⁴⁹ O tųgbukwaruphu uswe iya k'ɛnyanwu-ahata Ẹnyimu Jódanu; gbazitawaru l'ọkpa-ugvu Pishiga.

5

*Ekemu iri
(Awu 20:1-17)*

¹ Mósísu abya ekua ndu Ízurelu l'ephhe ha; sù ephhe: Unubẹ ndu Ízurelu; unu nukwa-a iphe, Ojejoje tọru okpa iya; sù t'e etsoje; mẹ iphe, ọ sùru t'e emeje, bụ iphe ya ekfu anụ unu ntanụ. Unu mụa ya ọmu-ekwo; unu edobe iya edobe; l'eme iya ememe.

² Ojejoje, bụ Nchileke ayi; bẹ mekwaru; ayi l'iya agbaa ndzụ l'ugvu Hórebu.

³ E tọ bukwa nna ayi oche phẹ; bẹ ephhe lẹ Ojejoje gbaru ndzụ ono. Ọ kwa ayibedua; mbụ ege ayi ha, bụ ndu nọ ndzụ l'ẹke-a ntanụ-a.

⁴ Ojejoje shikwa l'ọku kfuru nụ unu ifu l'ifu l'eli ugvu ono.

⁵ Teke ono bẹ ya vudo lẹ mgbaku unu lẹ Ojejoje; l'ekfuru unu iphe, Ojejoje kfuru; kẹ l'egvu oku ono guderu unu; unu te nyihu ugvu ono. Ọ sùru:

⁶ "L'ọ kwa yẹbe Ojejoje, bụ Nchileke unu. Ọ bụ yẹbedua bụ onye dufutaru unu l'alị Íjiputu; mbụ l'alị ẹke ono, unu shi buru ohu ono.

⁷ "T'ẹ b'ọ dukwa iphe ọdo, ịi-bajẹru ẹja; gbahaa yẹbedua.

⁸ "Ba apyikwa ntekpe doberu onwongu; m'ọ bụ iphe ọdo, ọ l'ọ bụ ọphu nọ l'imigwe l'ephekerephe; m'ọ bụ iphe, nọ l'eli alị lẹ mkpuli igwe; m'ọ bụ iphe, bụ lẹ mini lẹ mgboko.

⁹ Ba abakwaru iya ẹja; ọphu i jekwaru iya ozi; kẹ lẹ Ojejoje, bụ Nchileke unu bukwa Nchileke, ekoje okopho. Ọohụje ndu kpọru iya ashi ahụhụ k'ẹjo iphe, ephhe meru iya; hụa hụa unwu ephhe; hụa unwu-nwanwa ephhe; hụa unwu nwanwanwanwanwa ephhe.

¹⁰ Obenu lẹ ya aphujeru unukurunu imiko, bụ ndu yeru iya obu; l'edobe ekemu iya.

¹¹ "Be ekujekwa epha Ojejoje, bụ Nchileke unu kẹ mkpẹ; kẹ l'onye eku epha Ojejoje kẹ mkpẹ b'ẹ tọo hakwa t'ẹ b'ọ nma iya ikpe.

¹² "Dobekwa mbọku ọtu-ume nsọ; bụ iya bụ iphe, Ojejoje, bụ Nchileke unu sùru tẹ iimeje.

¹³ Abalị ishingu bẹ ii-seje akanya; jekota ozi ngu l'ọ ha.

¹⁴ Obenu l'abalị k'esaa bụ mbọku ọtu-ume kẹ Ojejoje, bụ Nchileke unu. T'ẹ b'ọ dukwa ozi, ịi-jeje mbọku ono. Be ejekwa ozi nggubedua; ọphu unwegirima ngu ndu k'unwoke; mẹ ndu kẹ nwanyi 'ejekwa; ọphu unwoke, ị gbaru ohu 'ejekwa; ọphu unwanyi, ị gbaru ohu 'ejekwa; ọphu oke-eswi ngu 'ejekwa; ọphu nkakfu-igara ngu 'ejekwa; ọphu ọ dukwa elu ngu ọphu e-je nụ; ọphu ndu byaru abyabya, nọ lẹ nke ngu 'ejekwa. T'unwoke; mẹ unwanyi, ị gbaru ohu tụtakwa ume ege ịituta.

¹⁵ Nyatakwa l'unu shi buru ohu lẹ Íjiputu; l'ọo Ojejoje, bụ Nchileke unu; bẹ gude ike; mẹ agburu-ẹhu iya dufuta unu l'ẹke ono. Ọo ya kparu iphe Ojejoje, bụ Nchileke unu l'atọru ngu iya ọtu ekemu; t'unu tụtaje ume mbọku ọtu-ume.

¹⁶ "Kwabeje nne lẹ nna, mụru ngu nụ ugvu; bụ iya bụ iphe, Ojejoje, bụ Nchileke unu sùru t'unu meje; k'ọphu ịi-ka nka; mẹ k'ọphu iphe a-duru ngu lẹ mma l'alị ono, Ojejoje, bụ Nchileke unu abya unu anụnu ono.

¹⁷ "Be egbukwa ọchi.

¹⁸ "Be erikwa ogori.

¹⁹ "Be ezikwa iphura.

²⁰ "Be ebobekwa madzụ ibe ngu ibo.

21 “Be ejikwaru madzū ibe ngu ijimenya lẹ nyee ya; m’o bụ l’ulo iya; m’o bụ l’alị iya; m’o bụ lẹ ndu o gbaru ohu; m’o bụ l’oke-eswi iya; m’o bụ lẹ nkakfu-igara iya; m’o bụ l’iphe, bụ iphe, madzū ibe ngu nweru enweru.”*

22 Ono bụ ekemu, Ojejoje turu nū unu l’eli ugwu l’eke unu dzuru edzudzu. O shi l’oku; mē l’urukpu yele ochi; gude olu, shihuru ike kfuru yeru unu. E to nwehekwa iphe odo, o yekoberu iya odo. Yo woru iya dee l’eli mkpuma ebo, dū balibali nū mu.

Ndu Ịzurelū atsu egwu l’ugwu Sáyinayi

(Awụ 20:18-21)

23 Yo be teke unu nūru olu ono l’eke o shi l’ime ochi l’ekfu anū unu; kẹ l’oku ono bụ l’eli ugwu ono bẹ ootsu; iphe, bụ ndu ishi l’iphe, bụ ikfu unu iche iche yele ndu bụ ogurennya unu awu-kfuta mu;

24 bya asū mu: “Nta-a bẹ Ojejoje, bụ Nchileke ayi koshiwaru ayi odu-biribiri iya; mē ege o habe nshinu. Ayi nūkwaruphu olu iya, o shi l’ime oku ono ekfu. Ntanu-a bẹ ayi phūwaru lẹ Nchileke kfuru okfu yeru madzū; onye ophu anodukwadua ndzū.

25 ?Nta-e? ?Ayi a-phū anwūhu je eye iya ishi too? Kẹ l’ejo oku-a e-kegbushikwa ayi; mbū l’ayi -nūfua olu Ojejoje, bụ Nchileke ayi odo bẹ ayi a-nwūshihukwa.

26 Ishi iya abūru l’ẹ tọ dudu madzū mmanu, nūjewaru eke Nchileke, nọ ndzū; shi l’ime oku l’ekfu okfu; ege-a, ayi nūru iya-a; mekochaa bya anodu ndzū.

27 Unu asū mu tẹ mu jekfubechia Ojejoje, bụ Nchileke ayi ntse; je anūkota iphemiphe obule, ookfu. Teke e metsuaru; mu abya akporu unu iphe o kfuru. L’unu a-ngabēe nchi; mee iphe, o kfuru.”

28 Tọ dū iya bụ; Ojejoje anūa iphe unu kfuru teke ono, unu ekfu eyeru mu ono; bya asū mu: “Lẹ ya nūkotawaru iphe, ndu ono kfuru mu. Iphe ephe kfuru dukwa-a mma.

29 Ndege o bụ ege obu ephe a-duje ndono tekenteke; k’ophu ephe e-shi ege ono l’atsu iya egwu; l’eme iphemiphe obule, ya turu l’ekemu; mē iphe adukwaru-a ephe lẹ mma; ephe l’unwu ephe gbururu jeye lẹ gbururu!

30 “Wo mu tẹ mu tugbua; je ekfuru ephe t’ephe laphukotawaru azu l’ulo-ekwā ephe.

31 Ole; tẹ nggubedua nonyabekwa iya l’eke-a; k’ophu ya a-koru ngu iphemiphe obule, ya turu l’ekemu; iphe, ya toru okpa iya sū t’e etsoje; mē iphe, ya sūru t’e emeje; bụ iphe, ya e-zī ephe t’ephe meje l’alị ono, ya abya ephe anūnu t’ephe nweru ono.”

32 Oo ya bụ; unu zikwaa obu l’alị; meje iphe, Ojejoje, bụ Nchileke unu sūru t’unu meje. Unu ba ahakwa iya; melahaa iphe odo.

33 Unu tūkojekwa uzo ono shije; mbū uzo ono, Ojejoje, bụ Nchileke unu sūru t’unu shije ono; k’ophu unu a-nodu ndzū; mē k’ophu iphe a-duru unu lẹ mma; mēfua k’ophu unu a-ka nka l’alị ono, unu abya enweru ono.

6

Iphe, a tū-doru ekemu obu

1 Owaa bụ iphe Ojejoje turu l’ekemu yele iphe, o toru okpa iya sū t’e etsoje yele iphe, o sūru t’e emeje, bụ ophu Ojejoje, bụ Nchileke unu sūru tẹ mu zia unu t’unu meje l’alị ono, unu e-swe Ẹnyimu Jọdanu; eje enweru ono;

* 5:21 5:21 Awụ 20:17; Róm 7:7.

² mbụ k'ophu unu a-nòdu atsụ Ojejoje, bụ Nchileke unu egvu; unubèdua; mę ụnwu unu; mę ụnwu-nwanwa unu. Mbụ t'unu eme iphe ọ tọru ọkpa iya; mę iphe ọ tọru l'ekemu, bụ iya bụ iphe mu ekfuru unu t'unu meje jeye teke unu a-nọ-beru; mę k'ophu unu a-ka nka.

³ Unubè ndu Ízurelu; unu ngabèkwa nchị. Unu letakwa ẹnya; mee iphemiphe obule ono; k'ophu iphe a-duru unu lę mma; unu ájáá ájaja; ka l'igwe l'egiri alị ono, bụ iya bụ ege Ojejoje, bụ Nchileke nna unu phę kweru unu ụkwa iya.

⁴ Unu nua ya; unubè ndu Ízurelu! Lę Ojejoje, bụ Nchileke ayi bulekwa iya phụ kpụu bụ Nchileke.

⁵ Oo ya bụ t'unu gude obu unu l'ọ ha; gude ndzụ unu l'ọ ha; gude ike unu l'ọ ha yeru Ojejoje, bụ Nchileke unu obu.

⁶ Tę ekemu-a, mu aturu unu ntanụ-a bukwaru unu eburu l'okpoma.

⁷ Unu zijekwaa obu l'alị kuziaru iya ụnwegirima unu. Unu gudeje iya l'abọru ephę ọbo ụja teke unu nọ l'ime ụlo unu; teke unu eje ije l'esu-uzo; teke unu zę azęe; mę teke unu gbeshiwaru egbeshi.

⁸ Unu gbajeru iya l'eka t'ọ bụru iphe-ọhubama. Unu ekebeje iya ya l'onu-ifu; k'ophu unu a-nyataję iya.

⁹ Unu dee ya edede l'okpa-ibo ụlo unu. Unu edeekwa ya phụ l'onu-oguzo unu.

¹⁰ Oo ya bukwanu; teke Ojejoje, bụ Nchileke unu dubataleruphu unu l'alị ono, o riru nna unu oche phę; mbụ Ébirihamu; mę Áyizaku; mę Jékọpu angu; lę ya a-nụ unu eze mkpụkpụ mę egiri mkpụkpụ mkpụkpụ, ę ta bụdu unu kpuru iya l'onwunu;

¹¹ nụkwaphu unu ụlo, iphe dụ mma jigbaaru ejiji; mbụ iphe ę-ta bụdu unu kwaru iya ye l'ulo ono; nụ unu welu, ę-ta bụdu unu turu iya; nụ unu mgbo vayinu yele oshi olivu, ę-ta bụdu unu kọru iya. Teke ono, unu a-nòdu eri nri l'eriji epho ono;

¹² unu kwabekwa ẹnya; t'unu ba azahaa Ojejoje, bụ iya dufutaru unu l'alị Íjiputu, bụ eke ono, unu shi bụru ohu ono.

¹³ Unu tsuje Ojejoje, bụ Nchileke unu egvu. Unu jejeru iya ozi. Unu egudeje epha iya l'eri angu.

¹⁴ Unu be etsokwaru agwa ọdo; mbụ agwa ndu ono, bupheru unu mgburumgburu ono.

¹⁵ Lę Ojejoje, bụ Nchileke ono, bu l'eke unu bu ono bukwa Nchileke okopho. Unu -mee ya ege ono bę ẹhu-eghughu Ojejoje, bụ Nchileke unu a-dakfutakwa unu; mee unu; unu achihu lę mgboko-a.

¹⁶ Unu be ejekwa ọdata Ojejoje, bụ Nchileke unu ege unu dataru iya lę Masa.

¹⁷ Unu túbekwa nvọ; meje iphemiphe obule, Ojejoje, bụ Nchileke unu sụru t'unu meje; mę iphe, ọ tọru l'ekemu yele iphe, ọ tọru ọkpa iya; sụ t'unu tsoje.

¹⁸ T'iphe unu e-meje bukwaru iphe, vudo nhamunha; bụru iphe dụ Ojejoje mma l'enyia; k'ophu iphe a-duru unu lę mma; mę k'ophu unu a-dụ ike bahụ je anata egiri alị ono, Ojejoje riru angu lę ya a-nụ nna unu oche phę;

¹⁹ chífukotaru unu ndu ọhogu unu t'ephę lufu unu l'ifu, bụ iya bụ ege Ojejoje kweru ụkwa iya.

²⁰ O -rua mgbe-l'ifu; unwu unu -jia unu: “?Bu ngunu b'ọ bụ; mbụ ekemu ono, Ojejoje, bụ Nchileke ayi turu ono yele iphe, ọ tọru ọkpa iya ono; mę nsọ ono, ọ sụru t'e doje ono?”

²¹ Iphe, unu e-kfuru ephe bu l'unu shi buru ohu Fero l'ali Ijiputu; Ojejoje egude ike ke aka iya; dufuta unu.

²² Unu gudekwaphu enya unu phu iphe-ophulanya; me iphe-ophubama, dugbaa biribiri, haru kpaa kpaa, Ojejoje meru kpua ali Ijiputu; me Fero; me ndu ali iya l'ephe ha.

²³ L'o dufutaru unu l'eke ono; bya anu unu ali ono, o kweru nna unu oche phe ukwa iya ono; bya eria angu yeru iya ephe.

²⁴ Ojejoje asu unu t'unu mekotaje iphe-a, o toru okpa iya su t'e etsoje; unu atsujekwaphu Ojejoje, bu Nchileke unu egvu; ege iphe a-duru unu le mma; unu akaa nka; bunu iya bu ege o du ntanu-a.

²⁵ L'o -buru l'unu toru ehu; dobekota iphe bu ekemu-a l'ifu Ojejoje, bu Nchileke unu; bu iya bu iphe ono, o suru t'unu meje ono be unu buakwa ndu doberu aka ndoo l'ifu iya.

7

Ndibe Ojejoje (Awu 34:11-16)

¹ Teke Ojejoje, bu Nchileke unu durutaleruphu unu l'ali ono, unu eje anata ono; bya achishikotaru unu mkporo-oha ono; mbu ndu Hetu; ndu Gigashi; ndu Amoru; ndu Kénanu; ndu Pérezu; ndu Hevu; wafua ndu Jebusu; bu iya bu mba esaa ono, kakota unu nshinu; bya aka unu ike ono;

² Ojejoje, bu Nchileke unu -woleruphu ephe ye unu l'eka; unu gbushigekwaa ephe. Unu l'ephe ba agbakwa ndzu; ophu unu 'aphukwaru ephe imiko.

³ Unu l'ephe ba alugbakwa nwanyi. Unu be eekwa ephe unwu unu; ophu unu alutakwaru unwu unu nwanyi l'eke ono.

⁴ Ishi iya aburu l'ephe e-mekwa unwu unu; ephe ahaa ya etsotso; wata obaru agwa odo eja. Teke ono be ehu-eghughu Nchileke a-bya adapyabe unu; unu aburu kpurupyata teke ono teke ono.

⁵ Owaa iphe unu e-mechia ephe ndo-o: Unu tuko enya-ngweja ephe mebyishikota; unu etsukposhikota mkpuma, ephe doberu nsq; gbutsushikota oshi nte ephe, bu Ashera. Unu akpokota iphe bu nte ephe oku l'oha.

⁶ Ishi iya aburu l'unu bu oha, duru Ojejoje, bu Nchileke unu le nsq. Mbu le Ojejoje, bu Nchileke unu fotawaru unu t'unu buru oha, o doberu nsq t'unu buru nk'ia. O dobewaru unu t'unu kango-kota iphe, bu ndu no le mgboko gbaa mgburumgburu.

⁷ Ojejoje te wotakwa obu iya zia l'eke unu no; bya afota unu; okfu l'unu ka ndu odo l'igwe; o gbe buchiaru unubedua katsua ndu ophu nwanshi l'ephe ha.

⁸ O buchia le Ojejoje yeru unu obu; me ke l'iphe ono, o riru angu iya l'ifu nna unu oche phe le ya e-meru unu ono b'o mefutaje. Oo ya meru iphe Ojejoje gude okpehu, no iya l'eka dufuta unu; bya agbafuta unu l'eke ono, unu shi buru ohu ono; mbu l'eka Fero, bu eze ndu Ijiputu.

⁹ Oo ya bu te unu makwaru le Ojejoje, bu Nchileke unu bukwa Nchileke; mbu Nchileke, evudoshije ike l'iphe, o kweru ukwa iya; buru Nchileke, edobeje ndzu, ye ndu yeru iya obu gbaru. Tsube l'ogbo; rua l'ogbo be Nchileke ekoshije l'obu, ya yeru ephe t'agvujedu agvugvu; mbu ndu, yeru iya obu l'emeje iphe o suru ephe t'ephe me.

¹⁰ Ndu kpõru iya ashì bẹ ọokfufe ugwo l'ifu. Oomeje ẹphe; ẹphe abũru kpurupyata. Mbũ lẹ ndu kpõru iya ashì b'ẹ tọ kpọjekwa ụkfu; tẹmanu yọ hùà ẹphe àhùhù.

¹¹ Ọo ya bụ; t'unu kwabekwa ẹnya meje iphe, Ojejoje tũru l'ekemu; unu etsoje iphe, ọ tũru ọkpa iya sũ t'ẹ tsoje; meje iphe, ọ sũru t'unu me; bũ iya bũ ẹge mu atũru iya unu ntanũ-a.

Onu-oma, nọ l'ome iphe, a sũru t'ẹ emeje

(Dit 28:1-14)

¹² Ọ -bũru l'unu ngabũru nchì l'ekemu-wa; mbũ dobe iya; l'eme iya ememe bẹ Ojejoje, bũ Nchileke unu e-dobekwa ọgba-ndzũ iya ono yẹle n-yemobu iya ono, bũ ọphu o riburu nna unu oche phẹ l'angũ lẹ ya e-me.

¹³ Oo-yeru unu obu; ọooru unu onu-oma; bya emekwaaphu t'unu ha igwe. Ọo-ọkwaruphu onu-oma nũ unwu unu; mẹ iphe, unu meberu emebe; mbũ witu unu; mẹ mẹe unu; mẹ manũ unu. Oo-mekwaphu t'eswi unu; atũru unu; mẹ egbu unu zũa azũzu l'alì ono, o riburu nna unu oche phẹ angũ lẹ ya a-nũ unu ono.

¹⁴ Onu, aa-goru nũ unu a-kakota kẹ ndu ọdo. Kele nwoke e-te eyedu ime; mẹ nwanyi, ẹ-ta atşudu ime ta abyadũ bya adũ l'unu; tọ dũ l'elu unu.

¹⁵ Ojejoje a-tũko iphe bũ iphe-ememe wofu unu l'ẹhu; ọphu ọ dũdu ẹjo iphe-ememe ndu ịjiputu ono, unu maru ono m'ọo nanũ, oo-kwe t'o mee unu. Ọ bũ ndu unu dũ ashì bẹ oo-gude iya dakfu.

¹⁶ Unu tũkokwa iphe bũ mba lẹ mba ha ono, Ojejoje, bũ Nchileke unu abya unu oye l'ẹka ono gbushia. Unu ba aphũkwaru ẹphe imiko. Ọphu unu 'ejekwaru agwa ẹphe ozi; kẹ l'ono a-bũkwa ọnya; nma unu.

¹⁷ Unu a-sũkwaru: "Iphe bũ mbakeshi-wa l'ọ ha kakota nũ unu ike. ? Nanũ ẹge unu e-shi lũa ẹphe?"

¹⁸ Ọlobu; unu ba atşukwa ẹphe egvu. Unu nyatakwa iphe, Ojejoje, bũ Nchileke unu meru Fero; mẹ ndu ịjiputu l'ẹphe ha.

¹⁹ Unu gude ẹnya unu phũ oke iphe-ọphulenyà; mẹ iphe-ọhubama, dũgbaa biribiri, Ojejoje, bũ Nchileke unu gude ike iya yẹle ọkphehu iya dufuta unu. Ono bũ ẹge Ojejoje, bũ Nchileke unu e-me iphe, bũ ndu ono, unu atşu egvu ono.

²⁰ Ọdo abũru lẹ Ojejoje, bũ Nchileke unu e-ye evu t'o je agbagbushikota jeye mẹ ndu ọphu nahũru unu je edomishia onwẹphe edomi.

²¹ T'obu ba awakwa unu awawa; kẹle Ojejoje, bũ Nchileke unu nọkwa unu l'azũ; mbũ Nchileke ono, ha nshinu; bya abũru onye aatsũ egvu ono.

²² Ojejoje, bũ Nchileke unu a-tọ nwẹhu chishiaru unu iphe bũ mbakeshi ono, nọ-chishiru unu ụzo ono. Unu ta adũkwa ike erushikota ẹphe ugbo lanũ; ọdumeka bẹ ẹjo anũ ẹgu a-ghatakwa igwe; bũru ọgu nọduru unu.

²³ Ọbenu lẹ Ojejoje, bũ Nchileke unu e-wokwanũru ẹphe ye unu l'ẹka. Oo-meje t'utsu etsuaru ẹphe; jeye unu atũko ẹphe gbushikota.

²⁴ Ọo-tũko ndu eze ẹphe l'ẹphe ha yekota unu l'ẹka; unu emee tẹ ẹpha ẹphe chihu lẹ mkpuli igwe ọwaa. E tọ dũdu ndu ha k'ọgbaberu unu jeye teke unu a-tũko ẹphe l'ẹphe ha gbushikota.

²⁵ Agwa ẹphe, a pyĩru apyipyi bẹ unu a-kpokota ọku. Tẹ mkpọla-ọcha; mẹ mkpọla-ododo, a wũru lẹ ntẹkpe ono ba agũjekwa unu agũgu lẹ phuu. Unu ba ewotajekwa iya nworu; ọdumeka bẹ ọo-bũkwaru ọnya nmata ngu; kẹ l'ọ bũkwa ome akpamara l'ifu Ojejoje, bũ Nchileke unu.

²⁶ Unu b'ẹ ewobatajekwa ahũma ono l'ũlo unu; a nonyakwaa unu abũru ndu a tũru onu ẹge a tũru iya. Iphe unu ee-mejechia bũ t'unu kpokota iya ashì; l'atşo iya oyi; kẹ l'ọ bũ iphe, a tũru onu b'ọ bũ.

8

Unu ba azahakwa Ojejoje

¹ Unu kwabekwa enya meje ekemu-a, mu aturu unu ntanu-a; k'ophu unu a-nodu ndzu; zua azuzu; je anata ali ono, Ojejoje kweru nna unu oche phe ukwa iya; bya eriru angu yeru iya ephe ono.

² Unu nyatakwa ege Ojejoje, bu Nchileke unu gude dua unu ukporo afa labu l'echi-egu; shi ege ono go-zita unu; bya adata unu; te ya maru iphe, no unu l'obu; mbu te ya maru; ?me unu e-mejee ekemu iya; t'unu te emedu?

³ O go-zitaru unu; mee t'egu gua unu; bya anu-a unu mana, bu nri unu ta mahaada; nna unu oche ephe ta mahawa iya; k'ophu unu a-maru l'e to budu nri kpurumu be madzu egudeje nodu ndzu. L'iphe, madzu egudeje nodu ndzu bu iphe, bu okfu, shi Ojejoje l'onu.

⁴ L'ime ukporo afa labu ono be uwe unu ta kahudu akahu; okpa ta bya unu era.

⁵ Oo ya bu t'o dokwaa unu enya ohuma; l'oo ege madzu ahuje nwa iya ahuhu-a bu ege Ojejoje, bu Nchileke unu ahu unu.

⁶ Oo ya meru iphe unu a-noduje edobe ekemu Ojejoje, bu Nchileke unu; l'etso uzo iya; l'atsi iya egvu;

⁷ kele Ojejoje, bu Nchileke unu edu unu ala l'ali, du mma; ali, mini, shi l'ime ali anoduje awushi awushi; nggele eshi le nsuda nsuda; me l'ugvu ugvu l'atsoshi atsoshi.

⁸ Mbu ali, witu; bali; vayinu; figu; me utara-okumu jiru ejiji; mbu ali, manu olivu; me manu-engu jiru ejiji.

⁹ O bu ali, uko nri ta abyadu bya adu unu. E to nwedu iphe uko iya adu unu l'ali ono. Mkpuma, no iya nu bukota igwe; ugvu, nogbaa ya nu be unu a-nodu egvu ope.

¹⁰ Teke unu rijitsujeeru epho; unu tujekwa Ojejoje, bu Nchileke unu epha k'egiri ali ono, o nuru unu ono.

¹¹ Unu kwabekwa enya t'unu ba azaha Ojejoje, bu Nchileke unu; mbu t'unu ba ha omeje ekemu iya; me iphe, o suru t'e meje; me iphe, o toru okpa iya su t'e tsoje, bu iya bu ekemu ono, mu aturu unu ntanu ono.

¹² Unu kwabekwa enya t'e b'o bu; unu ridelephu iphe ehu unu choru; wata okpushi ulo, dugbaa mma buru;

¹³ eswi unu yeke aturu unu; me egvu unu -watalephu azushi; mkpola-ocha unu; me mkpola-ododo unu; mewaru iphemiphe obule odo, unu nweru enweru hadelephu nshinu;

¹⁴ unu eworu okpoma kpovube; zahaa Ojejoje, bu Nchileke unu, bu iya dufutaru unu l'ali Ijiputu; mbu l'eke ono, unu shi buru ohu ono.

¹⁵ Mbu onye ono, duru unu swekota eze echi-egu ono, aatsu egvu ono; eke ejo-agwo; me akpi jiru ejiji; mbu eke kpohuru nku; mini ta no iya. Yo buru le mkpuma, kpuru gbengu gbengu b'o shi emeje te mini tsufutaru unu.

¹⁶ Mbu onye bu iya nuru unu mana l'echi-egu. Nri ono; mbu mana be nna unu oche phe ta madu. Iphe, kparu iya nu bu l'oome t'o go-zita unu; data unu; k'ophu oo-duru unu le mma l'uzo ifu.

¹⁷ Unu kwabekwa enya t'unu ba awata okfu l'ime obu unu; su l'o kwa ike k'eka unu; be unu gude kpakota eku-wa.

¹⁸ Obenu; t'unu nyatajekwa Ojejoje, bu Nchileke unu; ke l'oo yebedua nuru unu ike, unu gude akpa eku obu; k'ophu oo-me te ogba-ndzu ono keru ege o keru ntanu; mbu ophu o riru nna unu oche phe angu iya.

¹⁹ Unu -zahakwanua Ojejoje, bu Nchileke unu; bya awata otso agwa; jelahaaru agwa ophu ozi; balahaaru iya eja be mu agbakwaru unu ama ntanu-a; su: Le to dukwa iphe, e-me t'unu ba alakota l'iyi.

²⁰ O kwa ege iphe bu mbakeshi ono, Ojejoje nodu l'ifu unu mee; ephe aburu kpurupyata ono laru l'iyi; bu ege unubedua a-lakwaphu l'iyi; m'o -buru l'unu kwefuru Ojejoje, bu Nchileke unu ike.

9

Ndu Izurelu ekwefuru Nchileke ikè

¹ Unube ndu Izurelu; unu ngabekwa nchi. Ntanu be unu e-swe Enyimu Jodanu; je anata mba le mba, kakota unu nshinu; ka unu ike. Mgbodo, ephe gudetsua tu-phae mkpukpu ephe mgburumburu erutsua akpamigwe.

² Ndu ono bu ndu shihuru ike; dugbaa ogologo. Ndu ono bu ndu Anaku, bu ndu unu maru amaru. Temanu be unu anujehawa etu ono, aanmaje su: "Bu onye ha k'okpofu unwu Anaku l'ifu?"

³ Olobu; t'o dokwaa unu enya ntanu l'oo Ojejoje, bu Nchileke unu bu onye e-vutaru unu uzo l'obu oku, enwu enwunwu. Oo-mebyishi ephe; bya akpapyabe ephe l'ifu unu; k'ophu unu a-chifu ephe egwegwa; mee t'ephe buru kpurupyata, bu iya bu ege Ojejoje kweru unu ukwa iya.

⁴ Teke Ojejoje, bu Nchileke unu chifutsuaru ephe l'ifu unu; unu ba awatanuphu ori l'ime obu unu; su: "L'o kwa okfu l'unu doberu eka ndoo meru iphe Ojejoje dubataru unu t'unu bya enweru ali-a." Wawakwa; iphe, Ojejoje gude achifu ephe l'ifu unu bukwa l'iphe bu mbakeshi ono menukaru ejo iphe.

⁵ E to bukwa ke l'unu doberu eka ndoo; odumeka buru okfu l'obu guru unu iphoru meru iphe unu eje onata ali ephe. O buchia okfu l'oha ono menukaru ejo iphe meru iphe Ojejoje, bu Nchileke unu achifu ephe l'ifu unu; mefua k'ophu oo-me iphe ono, o riru nna unu oche phe angu iya ono; mbu Ebirhamu; me Ayizaku; me Jekopu.

⁶ Oo ya bu; t'o dokwaa unu enya l'e to budu okfu l'unu doberu eka ndoo meru iphe Ojejoje, bu Nchileke unu anu unu egiri ali-a t'unu nweru; ke l'unubedua bukwaphu ndu obu ikpokponyi.

Nweswi, a kpuru akpukpu

⁷ Unu nyatakwa iya; mbu t'unu ba azahakwa ege unu gude kpatsua Ojejoje, bu Nchileke unu oke ehu-eghughu l'echi-egu. Tsube mboku, unu gbeshiru l'ali Ijiputu jeye unu abyaruta eke-a be unu shilephu kwefutaru Ojejoje ikè.

⁸ L'ugvu Horebu be unu kpatsuru Ojejoje oke ehu-eghughu. Ehu eghutabe Ojejoje eghughu; k'ophu o byaru t'o mebyishia unu.

⁹ Teke mu nyihuru ugvu ono; je onata mkpuma ono, du balibali ono; mbu mkpuma ono, e deru ogba-ndzu, unu le Ojejoje gbaru ono; be mu noru l'eli ugvu ono ukporo abali ebo: eswe l'enyashi; mu te ri nri; mu ta ngu mini.

¹⁰ Ojejoje anu mu mkpuma labu, du balibali; mbu mkpuma, bu Nchileke l'onwiya gude eka iya dee ya iphe. Iphe o deru le mkpuma labu ono aburu iphe ono, Ojejoje kfaru unu l'eli ugvu; mbu okfu ono, o shi l'oku kfaru unu mboku ono, unu dzuru l'eke ono ono.

¹¹ Ukporo abali labu: eswe l'enyashi ono agvulephu; Ojejoje anu mu mkpuma labu ono; mbu mkpuma ono, e deru ogba-ndzu ono.

¹² Teke ono; Ojejoje asụ mu: “Tẹ mu gbeshi; shi l'ẹke-a nyizita ẹgwegwa. Lẹ ndibe mu-a, mu dufutaru l'alì Ìjiputu-wa meruakwaru onwẹphe. Ẹ ta nọkwa ọphu baru ishi; ẹphe agbakutawa azụ l'ụzo ono, ya turu ẹphe ekemu t'ẹphe shije ono; bya akputawaru onwẹphe nwantekpe.”

¹³ Ojejoje abya asụkwa mu phụ: “Ya lewaru ndu-a ẹnya; phụ l'ẹphe bụnuka ndu obu kpọkponyi l'oswiya!

¹⁴ Sụ tẹ mu hakwaa ya tẹ ya mebyishia ẹphe; fufu ẹpha ẹphe lẹ mkpuli igwe. Ya -metsua; ya emee mu tẹ mu bụru ọha: ka ẹphe ike; ka ẹphe l'igwe.”

¹⁵ Tọ dụ iya bụ; mu aghachi; shi l'eli ugwu ono, ọku enwu phophopho ono nyizita. Mkpuma ọgba-ndzụ labụ ono, dụ balibali ono anọdu mu l'ẹka.

¹⁶ Mu abya elee ẹnya; phụa l'oswiya l'unu mesewaru Ojejoje, bụ Nchileke unu; mbụ l'unu kputawaru onwunu ntẹkpe, e meru; yọ dụ l'ọ bụ nweswi. Ẹ ta nọdu ọphu baru nwishi; unu abya aghaa azụ l'ụzo ono, Ojejoje turu unu ekemu; sụ t'unu shije ono.

¹⁷ Mu eworu mkpuma labụ ono, mu chị l'ẹka ono tụtposhia l'ifu unu;

¹⁸ daa kpurumu l'ifu Ojejoje ọdo; nọ ụkporo abalì labụ: eswe l'enyashi; mu t'eri nri; mu t'angu mini. Yọ bụru iphe dụ ẹji, unu meru bẹ kparu iya nù; mbụ iphe, dụ ẹji ono, unu meeberu l'ifu Ojejoje; shi ẹge ono kpatsua ya ẹhu-eghughu ono.

¹⁹ Mu atsulahaa egwu lẹ mu phuru ẹge ẹhu eghutabe Ojejoje; kẹ l'ẹhu ghutabewaru iya eghughu; k'ophu o shiwa abya unu emebyishi. Obenu lẹ Ojejoje metsuaru ngabẹru mu nchị ọdo.

²⁰ Ojejoje bẹ ẹhu shikwaphu ghua eghughu l'ẹke Ẹronu nọ; ghutabe iya ẹya; k'ophu ọ byaru tẹ ya wofu iya. Mu ekfukwaruphu nù Ojejoje l'okfu ẹhu Ẹronu teke ono.

²¹ Mu abya eworu iphe ono, unu gude mee iphe dụ ẹji ono, bụ iya bụ nweswi ono, unu kpuru ono kpọo ọku; woru iya tsukposhia; bya egwee ya; yọ dụ l'ọ bụ ntụ. Mu ekpota ntụ iya ono wuru ye lẹ nggele, shi l'ugwu ono atsoshi.

²² Unu kpatsukwaruphu Ojejoje ẹhu-eghughu lẹ Tabera; mẹ lẹ Masa; mēkwaphu lẹ Kiburọt-Hatava.

²³ Yo be teke Ojejoje ziru unu t'unu shi lẹ Kadeshi-Baniya jeje anata alì ono, ọ nuru unu ono; unu ekwefu ikè; jịka ome iphe Ojejoje, bụ Nchileke unu kfuru. Unu ajịka okweta nk'iya; jịka ọngabe nchị l'olu iya.

²⁴ Eshinu teke mu maru unu bẹ unu shilephu kwefutaru Ojejoje ikè.

²⁵ Iphe meru iphe mu daru kpuberu Ojejoje ifu l'alì ụkporo abalì labụ: eswe l'enyashi phụ; bụkwa okfu lẹ Ojejoje sụru lẹ ya e-mebyishi unu.

²⁶ Mu abya ekfuru nù Ojejoje; sụ iya: “Nggube Nnajiufu, bụ Ojejoje; byiko be emebyishikwa ndu nke ngu; mbụ ndu ono, bụ ọkè-iphe ngu ono, i gude eze ike ngu gbafuta; bya egude ọkphehu ngu dufuta ẹphe l'alì Ìjiputu.

²⁷ Nyatanu ndu nzi ngu, bụ Ẹbirihamu; Ayizaku; mẹ Jékopu! Be eleshinu ẹnya l'ẹge ndu-a kwefubetaru ngu ike; ẹge ẹjo-obu hatabe ẹphe; mẹ ẹge iphe, dụ ẹji ẹphe hatabe nshinu.

²⁸ Ọdumeka bẹ ndu ono, i dufutaru ayi l'alì ẹphe ono a-sụkwa: ‘L'ọ kwa lẹ Ojejoje ta dudu ike oduru ẹphe alì ono, o kweru ẹphe ụkwa iya ono; yefuaru lẹ ndu ono dụ iya ashị; meru iphe, o dutaru ẹphe bya egbushia l'echi-egu.’

²⁹ Obenu l'ẹphe ta dudu ngu ashị; ẹphe gbechia bụru ndu nke ngu; bụru ọkè-iphe ngu, i gude eze ike ngu; mẹ agburu-ẹhu ngu dufuta.”

10

*Ekwekwerekwe Mkpuma k'ẹbo**(Awu 34:1-10)*

¹ “Yọ bọru teke ono bẹ Ojejoje sọru mu tẹ mu jee awata ekwekwerekwe mkpuma labu, du l'ọ bu k'odungu phụ gude nyikfuta iya l'eli ugwu ono; mu egudekwaphu oshi rụta okpoko.

² Ya e-wota iphe, e shi dee l'ekwekwerekwe mkpuma kẹ mbụ phụ, mu tũkposhiru phụ dee ya. Mu achita iya ẹphe ẹbo ye l'ime okpoko ono.

³ “Ya ndono; mu egude oshi akesha meta okpoko ono; bya awata ekwekwerekwe mkpuma labu, du l'ọ bu kẹ mbụ phụ. Mu egude ekwekwerekwe mkpuma labu ono l'ẹka; nyihu eli ugwu ono.

⁴ Ojejoje abya eworu iphe, o shi dee l'ekwekwerekwe mkpuma kẹ mbụ phụ; dephe azu l'ekwekwerekwe mkpuma ono, bu iya bu ekemu iri ono, o shi l'ime oku l'eli ugwu phụ mee t'unu madzuru mboku ono, unu dzukoberu ono; woru iya nu mu.

⁵ Mu abya eshi l'eli ugwu ono nyizita; woru ekwekwerekwe mkpuma ono ye l'ime okpoko ono, mu rutaru ono; bu iya bu ẹge Ojejoje turu mu ekemu tẹ mu rua ya. Ekwekwerekwe mkpuma ono nokwa-a l'ime okpoko ono nta-a.”

⁶ Ndu Ízurelu eshi lẹ wẹlu ndu Jakanu jerua Moséra. Yọ bọru l'ẹke ono bẹ Éronu nwuhuru; e lia ya l'ẹke ono kwaphu. Eliyéza, bu nwatibe iya kẹ nwoke abya aburu onye achijeru Nchileke ẹja; nọ-chia ẹnya iya.

⁷ Ẹphe eshi l'ẹke ono jeshia Gudugoda; shi lẹ Gudugoda; yọ bọru ẹphe oje jotubata. Alì k'ono bu ẹke nggele nọgbaa.

⁸ Yọ bọru teke ono bẹ Ojejoje fọtaru ndu ikfu Lívayi dobe iche; t'ẹphe pajẹ Okpoko Ogba-ndzu ono; mẹ t'ẹphe vudoje l'ifu yẹbe Ojejoje l'ejeru iya ozi; mẹfua t'ẹphe gudeje ẹpha iya gọo onu-oma. Ẹphe emekwa iya-a ẹge ono jeye ntanu.

⁹ Yọ bọru iphe ono kparu iphe ndu ikfu Lívayi te nwedu òkè-iphe l'ẹke unwunna ẹphe ndu ophu nọ. O bu Ojejoje bu òkè-iphe ẹphe, bu iya bu ẹge Ojejoje, bu Nchileke unu kfuru iya ẹphe.

¹⁰ Ya ndono; mu abyakwa bya anọ l'eli ugwu ono ukporo abali labu: eswe l'enyashi, bu ẹge mu nọhawaru iya l'odungu. Ojejoje angakwaaru mu phụ nchi ẹge o ngaru mu iya l'ugbo iya ophu. Tọ buhe uche-obu Ojejoje t'o mebyishia unu.

¹¹ Ojejoje asu mu tẹ mu tugbua je edua ndu Ízurelu t'ẹphe jeje anata ali ono, ya riburu angu lẹ ya a-nu nna phẹ oche ono.

Iphe, Ojejoje ele ẹnya t'e meje

¹² Nta-a-e; unubẹ ndu Ízurelu; ?bu ngunu odo bẹ Ojejoje, bu Nchileke unu ele ẹnya t'unu mee; gbahaa t'unu tsuje Ojejoje, bu Nchileke unu egvu; tsoje uzo iya l'ọ ha; unu eyeru iya obu; gude obu unu l'ọ ha; mẹ ndzu unu l'ọ ha l'ejeru Ojejoje ono, bu Nchileke unu ono ozi.

¹³ Odo aburu t'unu meje iphemiphe obule, Ojejoje sọru t'unu meje; mẹ iphe, o tọru okpa iya; sù t'e etsoje; mbụ ekemu-a, mu aturu unu ntanu-a; k'ophu oo-duru unu lẹ mma.

¹⁴ Unu lewaru ẹnya: eligwe yele imigwe, nọghataru eligwe bukwa Ojejoje, bu Nchileke unu nwe iya. Mgboko; mẹwaru iphemiphe obule, nọ iya nu; bukotakwaphu nk'ia.

¹⁵ Obenu lẹ Ojejoje bẹ wotalerua obu iya dobe l'ẹke nna unu oche phẹ nọ; yetaberu ẹphe obu; k'ophu o jidoru iphe bu mbakeshi; fọta ndu awa ẹphe, bu iya bu unubedua; ẹge-a o du ntanu-a.

¹⁶ Oo ya bu t'unu bua obu unu útsù; wofu ejo iphe, kpò-chiru unu obu l'ò bu akpapyi; ba buhe o-kwefuru-ike phe.

¹⁷ Ishi iya aburu le Ojejoje, bu Nchileke unu bukwa Nchileke, kakota iphe, bu agwa; buru onye nwe-oha ophu kakota iphe bu ndu nwe-oha. O bu Nchileke, paru eka; du biribiri; du egvu l'enya; ophu o dudu onye ooleje enya l'ifu; ophu onadu eka-azu.

¹⁸ Qohajeru ndu a toru ogbe enge; l'aharu iya unwanyi, mma tufuru. Ndu laru alala be ooyejeru obu; l'anu ephe nri; me iphe owe l'ukfu.

¹⁹ Oo ya bu; t'unu yejekwaru ndu laru alala obu; ke l'unubedua shikwaphu buru ndu laru alala l'ali Ijiputu.

²⁰ Unu tsuje Ojejoje, bu Nchileke unu egvu; t'o buru iya be unu a-nodu ejeru ozi nwenkinyi; buru iya be unu a-chijeru eka kwee; buru epha iya be unu e-gudeje eri angu.

²¹ Oo Ojejoje be unu a-jaje ajaja; buru iya bu Nchileke unu, bu onye meru unu eze iphe-a, du egvu-a, bu ophu unu gude enya unu phu-wa.

²² Teke nna unu oche phe laru ali Ijiputu be ephe du ukporo umadzu eto l'umadzu iri. Obenu le nta-a be Ojejoje, bu Nchileke unu mewaru unu; unu aha l'igwe l'ò bu mkpo-kpodo, no l'igwe.

11

Oyeru Ojejoje obu; l'anuru iya okfu

¹ Oo ya bu; unu yeru Ojejoje, bu Nchileke unu obu; meje iphe, o tuberu t'e emeje; me iphe, o toru okpa iya; me nsò, o doberu t'e tsoje; me ekemu iya tekenteke.

² Iphe, unu a-maru ntanu-a bu le ndu mu ekfuru iphe-a ta bukwa unwu unu; ke l'ephe ta madu ke ahuhu ono, Ojejoje, bu Nchileke unu huru unu ono; me odu-biribiri iya yeke ike me agburu-ehu iya; to bu l'ephe gudeje enya ephe phua ya.

³ Ephe ta phubua iphe-ohubama iya; me iphe ono, o meshikotaru l'ali Ijiputu ono; mbu iphe, o meru Fero, bu eze ndu Ijiputu; me ndu ali iya l'ephe ha;

⁴ me iphe ono, o meru ndu soja ndu Ijiputu; me inya ephe; me ugbo-nya ephe; me ege o meru te Eze Enyimu Uswe gude utso byapyabe ephe teke ono, ephe achì unu oso ono; me ege Ojejoje meru; ephe abukotaru kpurupyata byeye ntanu;

⁵ mewaru iphemiphe obule ono, o meru unu l'echi-egu gbururu jeye unu abyaruta eke-a ono;

⁶ mefua iphe o meru Detanu; me Ebiramu; me unwu Eliyabu, bu nwatibe Rubenu; teke ono, ali kpuharu onu l'eke ndu Izurelu dzuru edzudzu; lekota ephe; ephe le ndibe ephe l'ephe ha; me l'ulo-ekwa ephe; mekpò iphe bu iphe, no ndzu ophu bu nk'ephe ono.

⁷ Oo unubedua l'onwunu be gude enya unu phua eze iphe ono, Ojejoje mekotaru ono.

⁸ Oo ya bu; unu tuko ekemu-a, mu aturu unu ntanu-a dobekota; k'ophu ike a-du unu; t'unu je aluta ali ono, unu abya oda Enyimu Jodanu je aluta ono;

⁹ me k'ophu unu a-ka nka l'ali ono, Ojejoje riburu nna unu oche phe yeke ikfu ephe nte; le ya a-nu ephe ono; mbu egiri ali ono;

¹⁰ ke l'alì ono, unu eje anata ono ta dukwa l'ò bụ alì Ìjiputu, bụ ẹke unu shi lufuta; buri ẹke unu shi akoje iphe l'alì l'onwunu; gude okpa unu je agbaa ya mini ẹge-a, aagbaje l'ẹke a kọru ẹkwo ophe-a.

¹¹ Obenu l'alì owaa, unu eje anata-a bụ alì ugwu, nwetsukwaaruphu nsuda nsuda. Ọ bụ igwe achije mini gbaa ya; yọ mụ fọkofoko.

¹² Ọ bụ alì, Ojejoje, bụ Nchileke unu tberu ẹnya. Mbụ l'ẹnya Ojejoje, bụ Nchileke anoje l'alì ono mkpürumkpuru; tsube lẹ mgbube ishi-afa jeye l'ishi-afa;

¹³ k'ophu bụ: ọ -buru l'unu kwetaru; l'eme ekemu mu-a aturu unu ntanụ-a: bụ iya bụ t'unu yeru Ojejoje, bụ Nchileke unu obu; unu egude obu unu l'ọ ha; mę ndzụ unu l'ọha ejeru iya ozi;

¹⁴ bę Ojejoje e-me tẹ mini chijee l'alì unu l'oge iya: tsube lẹ mini-odungu je erua lẹ mini-ebuhu; k'ophu onyenonu a-duje ike kpata iphe, o meberu l'alì; mbụ dū ike gbuta akpe iya; kuta męe ya; bya emetakwaphu manụ iya.

¹⁵ Oo-me tẹ ẹwu rujee lẹ mgbabu unu; k'ophu eswi unu a-tajije ẹpho; mekwaaphu t'unubedua rijije ẹpho.

¹⁶ Unu kwabekwaru onwunu ẹnya; t'ẹ b'e duphu unu ụzo; unu awata ojeru agwa ọdo ozi; balahaaru iya ẹja.

¹⁷ Unu -mee ya ẹge ono bę Ojejoje a-tukoshikwa unu oke ẹhu-eghughu iya: oo-me tẹ mini ba achijeheru unu; mę tẹ alì unu be emehujehe iphe, e meberu iya. Ẹ ta anohedu ophu baru ishi; unu aburu kpurupyata l'ẹgiri alì ono, Ojejoje abya unu anunu ono.

¹⁸ Ọo ya bụ; t'unu woru okfu-a, mu ekfuru unu ntanụ-a kwachia l'ime obu unu; mę l'ime ndzụ unu. Unu gbaru iya l'ẹka t'ọ buri iphe-ohubama; yo kojekwaruphu unu l'egedege-ifu.

¹⁹ Unu zije iya unwegirima unu. Unu akoje iya ọko akọ teke unu nọ l'ulo unu; mę teke unu eje l'ụzo; teke unu zẹe azẹe; mę teke unu vudo evudo.

²⁰ Unu dekwa ya phụ edede l'okpa-ibo unu; mę l'ogu-nggamgbo unu;

²¹ k'ophu unubedua; mę unwegirima unu a-ka nka l'alì ono, Ojejoje riburu angụ lẹ ya a-nụ nna unu oche phe; t'ephе buru jeye teke mgboko a-nọ-bebe ono.

²² Ọ -buru l'unu tukuru ekemu-a, mu aturu unu t'unu dobe-a tsokota; mbụ t'unu yeru Ojejoje, bụ Nchileke unu obu; tsoje ụzo iya; chiru ẹka kwęe ya;

²³ bę Ojejoje a-chifukwaru unu iphe bụ mbakeshi ono l'ifu unu; mbụ mbakeshi ono, kagbaa unu nshinu; ka unu okpehu ono; unu abya eburu l'alì ẹphe.

²⁴ Iphe bụ ẹke, unu dzoru okpa a-bukotaru nk'unu. Alì unu a-buru tsube l'echi-egu je akpaa l'alì ugwu Lébanonu; nọo tsube l'ẹ Ẹnyimu Yufurétusu je akpaa l'eze ẹnyimu ụzo ẹnyanwu-ariba.

²⁵ Ẹ tọ dudu onye a-dụ ike akpofu unu l'ifu; kele Ojejoje, bụ Nchileke unu e-me t'a atsụje unu egwu l'alì ono l'ọ ha. Mbụ l'iphe, bụ ẹke unu dzoru okpa l'alì ono bę ẹhu-anmanma iya e-gudeje ẹphe; bụ iya bụ ẹge o kweru unu ukwa iya.

²⁶ Unu lenu! Ntanụ-a bę mu edoberu unu onu-oma; mę mburonu.

²⁷ Ọo-buru onu-oma nọduru unu; m'ọ -buru l'unu eme ekemu Ojejoje, bụ Nchileke unu; bụ iya bụ ekemu-a, mu aturu unu ntanụ-a.

²⁸ Ọo-buru mburonu nọduru unu; m'ọ -buru l'unu jikaru ome ekemu ono, Ojejoje, bụ Nchileke turu t'unu meje ono; paru ụzo ono, mu suru t'unu shije ono haa; tsolahaa agwa ọdo, unu ẹ-ta mahaada.

²⁹ Teke Ojejoje, bu Nchileke unu dubataleruphu unu l'alì ono, unu eje anata t'ò buru nk'unu ono; teke ono bẹ unu e-kfu k'ònu-oma ono; raa ya arara lẹ Ugwu Gerizimu; kfukwaaphu kẹ mburõnu ono; raa ya arara lẹ Ugwu Ebalu.

³⁰ Ugwu ono ẹphe ẹbo bẹ unu mahawaru l'ò tuko nòdu l'azụ Ẹnyimu Jódanu azụ iya ọphu; l'uzo ẹnyanwu-arịba; l'iku oshi oshi More; mbụ l'alì ndu Kénanu onanu, bu lẹ nsụda Jódanu; lẹ mgboro Gíligalu ono.

³¹ Nta-a bẹ unu abyawa oswe Ẹnyimu Jódanu je anata alì ono, Ojejoje, bu Nchileke unu abya unu anụnu ono. Unu -nata l'iya phụ;

³² unu zikwaa obu l'alì; mekotaje iphe, bu iphe Ojejoje tọru ọkpa iya; sụ t'e etsoje; mẹ iphe, ọ sụru t'e meje, bu ọphu mu aturu unu nta nù-a.

12

Ẹnya-ngweja kẹ Ojejoje

¹ Owaa bu iphe, Ojejoje tọru ọkpa iya; mẹ nsọ, ọ tųru t'unu doo ẹnya edodo; meje l'alì ono, Ojejoje, bu Nchileke kẹ nna unu phẹ anụ unu t'ò buru nk'unu jeye teke unu a-nọ-beru lẹ mgboko-wa ono.

² Unu tuko ẹke iphe bu mbakeshi ono, unu eje ọnata alì ẹphe ono doberu agwa ẹphe; mebyishikota l'ò ha. Agwa ono gụkoberu ndu ọphu ẹphe agweje l'eze ugwu ugwu; ugwu ugwu kẹ nshii; mẹ l'iphe, bu oshi, jakashiru ajakashì.

³ Unu tuko ẹke ẹphe egwoje ẹja nwukposhia; unu atuko mkpuma, ẹphe doberu nsọ tsukposhia; tsukwaaphu iphe, bu itso Ashera ẹphe ọku. Unu atukokwaphu ntẹkpe agwa ẹphe gbujishia; k'ọphu ẹpha agwa ono l'ò ha a-chihu l'ẹke ono.

⁴ Ẹ tọ bukwa ẹge ẹphe eshije abaru agwa ẹphe ẹja bu ẹge unu e-shije l'abaru Ojejoje, bu Nchileke unu ẹja.

⁵ Iphe, unu e-mechia bu t'unu chọ ẹke Ojejoje, bu Nchileke unu a-fọta l'ikfu unu t'ò buru ẹke, ee-dobe ẹpha iya; yo buru iya eburu. Ọ bu l'ẹke ono bẹ unu e-je.

⁶ Ngweja-ukfuru; ngweja mmanu ọdo; ọzo lanụ l'uzo iri; mẹ iphe ọdo, unu nuru iya, dụ iche; iphe, unu kweru ụkwa anunu; iphe onye chiru obu iya lẹ ya a-nụ; nwa eswi yẹle nwạturu, bu iya vuru ọzo waa nne iya ọswa; bu l'ẹke ono bẹ unu a-tukoje wota iya bya anụ iya.

⁷ Yọ buru l'ifu Ojejoje, bu Nchileke unu l'ẹke ono bẹ unu lẹ ndibe unu a-tukoje nòdu ria nri. Ehu atsojekwaphu unu ẹna l'iphemiphe ọbule, unu kuberu ẹka k'ememe; kẹle Ojejoje, bu Nchileke unu gowaru unu ọnu.

⁸ T'ẹ b'ọ bukwa ẹge ayi eme l'ẹke-a ntanụ-a bu ẹge unu a-nòdu e-me l'ẹke ono. L'ẹke-a bẹ onyenonụ anọduje eme iphe, dụ iya mma;

⁹ kẹle nta-a bẹ unu te erudua ẹke ono, unu a-nòdu tuta ume, bu iya bu ẹke ono, Ojejoje, bu Nchileke unu abya unu anunu t'ò buru òkè-iphe unu ono.

¹⁰ Ole unu -dalephu Ẹnyimu Jódanu je eburu l'alì ono, Ojejoje, bu Nchileke unu abya unu anunu; t'ò buru òkè-iphe unu ono; mbụ o -melephu; t'unu nweru onwunu l'ẹka iphe, bu ndu ohogu unu, bupheru unu mgburumgburu; k'ọphu unu buwa lẹ domangu-rimangu;

¹¹ teke ono bẹ Ojejoje, bu Nchileke unu a-fọta ẹke, ee-dobe ẹpha iya; yo buru iya eburu; mbụ ẹke unu e-wotaje iphemiphe ọbule-a, mu tushiru unu l'ekemu-wa gude bya: bu iya bu ngweja-ukfuru; ngweja mmanu ọdo; oke lanụ l'uzo iri; iphe ọdo, unu nuru iya; mẹ iphe, katsua mma l'iphe, unu nweru enweru, bu iphe, unu kweru ụkwa iya l'unu a-nụ Ojejoje.

¹² Yò bǔrú l'ifu Ojejoje, bǔ Nchileke unu onò bẹ unu a-nòduje; tee ẹswa. Unubẹdua l'onwunu; mẹ ẃnwu unu: ndu k'unwoke; lẹ ndu k'unwanyi; ndu ohu unu: ndu k'unwoke; lẹ ndu k'unwanyi; mẹ ndu Lívayi, bu lẹ mkpukpu unu; mbụ ndu ọphu te nwedu alì, ẹke a nǔrú ẹphe; tọ dọ iphe ẹphe ketaru t'ọ bǔrú òkè-iphe ẹphe.

¹³ Unu kwabẹkwa ẹnya t'ẹ b'ọ bǔlephu ẹke dọ unu mma bẹ unu e-jeje je anọdu gwoo ngweja-ukfuru.

¹⁴ Ẹke unu e-gwoje ngweja-ukfuru onò a-bǔlekwaphu l'ẹke Ojejoje a-foṭa l'ikfu unu nanu. Yò bǔrú ẹke onò bẹ unu a-tukoje iphemiphe ọbule-a, mu aturu unu ekemu iya-a emekota.

¹⁵ Olobu; unu gbujekwa anu, dọ unu mma taa lẹ mkpukpu lẹ mkpukpu unu l'ọ ha; mbụ iphe, bǔ anu, guru unu ẹgu atata. Ọ bǔlephu ẹge Ojejoje, bǔ Nchileke nṭa-beru onye ike bǔ ẹge oo-gbutabe iya; taa. Ndu aasọ nsọ; mẹ ndu ẹ ta asọdu nsọ nwekwaru ike; ẹphe ataa. T'a tajẹ iya l'ọ bǔ anu mgbada; m'ọ bǔ anu umoro.

¹⁶ Olobu: unu be erijekwa mee ya. Unu wushijekwa iya l'alì l'ọ bǔ onye wushiru mini.

¹⁷ Unu ba anọdujekwa lẹ mkpukpu unu ria ọzo lanu l'ọzo iri l'akpe unu; mee unu; manu unu; m'ọ bǔ iphe ọdungu, bǔ iya vuru ọzo waa elu unu ọswa; mbụ eswi unu; mẹ iphe-edobe ọdo; mewartu iphe bǔ iphe onye kweru ukwa iya; mẹ iphe ngweja, onye chiru obu iya lẹ ya a-nu; mewartu iphemiphe ọbule ọdo, dọ iche a nǔrú ananu.

¹⁸ Iphe onò l'ọ ha bẹ unu a-nòduje l'ifu Ojejoje, bǔ Nchileke unu ria; mbụ l'ẹke onò, Ojejoje, bǔ Nchileke unu a-foṭa onò. Unu anọdu l'ẹke onò ria ya; unubẹdua; mẹ ẃnwu unu: ndu k'unwoke; lẹ ndu k'unwanyi; ndu ohu unu: ndu k'unwoke; lẹ ndu k'unwanyi; mẹ ndu Lívayi, bu lẹ mkpukpu unu. Unu nòduje l'ifu Ojejoje, bǔ Nchileke unu tee ẹswa kẹ iphemiphe ọbule, unu kuberu ẹka kẹ ememe.

¹⁹ Unu kwabẹkwa ẹnya t'unu ba kwasweru ndu Lívayi ẹnya jeyekpo teke unu a-nọ-beru l'alì unu onò.

²⁰ Ojejoje, bǔ Nchileke unu -melephu t'ókè-alì unu ka nshinu; bǔ iya bǔ iphe, ọ kweru unu ukwa iya; ọ -nweru onye ẹgu anu gutaru; onye ọbu asu l'anu agukwa iya; t'ọ takwaa ya ẹge ọogu iya.

²¹ Ọ -bǔrú l'ẹke Ojejoje, bǔ Nchileke unu afoṭa t'ọ bǔrú ẹke oo-dobe ẹpha iya bẹ teru unu ẹnya; unu eshi l'elu unu gbua l'ẹge Ojejoje nuru unu; bǔ iya bǔ ẹge onò, mu turu iya unu l'ekemu onò; unu anọdu l'echi mkpukpu unu taa ya ẹge ọ guru unu.

²² Ọ bǔlephu ẹge aatajẹ anu mgbada; m'ọ bǔ anu umoro bǔ ẹge unu a-ta iya. Ndu aasọ nsọ; mẹ ndu ẹ-ta sọdu nsọ nwekwaru ike taa ya.

²³ Ọ bǔlephu t'unu kwabẹ ẹnya t'unu be erije mee ya; kẹ l'ọo mee bǔ ndzụ. Ọo ya bǔ; unu be erijekwa ndzụ iphe; taa anu iya.

²⁴ Unu be erijekwa mee-iphe. Unu wushijekwa iya l'ọ bǔ onye wushiru mini.

²⁵ Unu be erijekwa iya; k'ọphu ọo-duru unu lẹ mma; duru ẃnwu unu lẹ mma; mbụ ndu a-nọdu etso unu l'azụ; kẹ l'unu eme iphe, dọ mma l'ifu Ojejoje.

²⁶ Obenu l'iphe unu doberu Ojejoje nsọ; mẹ iphe onò, unu kweru iya ukwa iya onò bẹ unu e-gudeje je l'ẹke, Ojejoje a-foṭa.

²⁷ Ẹke unu a-gbajẹ ngweja-ukfuru; mbụ anu ọbu l'onwiya yele mee ya bǔ l'ẹnya-ngweja Ojejoje, bǔ Nchileke unu. Mee anu onò bẹ unu a-gbashije l'ẹnya-ngweja Ojejoje, bǔ Nchileke unu; unu eworu anu iya taa.

²⁸ Unu dokwaa ɛnya ndoo; mekotaje iphemiphe ɔbule-a, mu aturu unu l'ekemu-a; k'ophu ɔo-duru unu lɛ mma; duru unwu unu, bu ndu ophu etso unu l'azu gbururu jeye lɛ gbururu; kɛ l'unu eme iphe vudo nhamunha l'ifu Ojeoje, bu Nchileke unu.

²⁹ Teke ono, Ojeoje, bu Nchileke unu e-me t'ephe chihi unu l'ifu; mbu iphe bu mbakeshi ono, unu eje ɔnata alɛ ephe ono; unu -natagelephu ephe alɛ ono; buchia ya;

³⁰ unu kwabekwaru onwunu ɛnya; m'a -latsulephu ephe l'iyi l'ifu unu; k'ophu unu tɛ jedu je anma l'ɔnya; kpalahaa ishi agwa ephe; jilahaa: “?” Nanu ege iphe bu mbakeshi-wa eshije abaru agwa ephe eja; t'unubedua wata ome ege ephe eme?”

³¹ Unu ba abajekwaru Ojeoje, bu Nchileke unu eja ege ephe abajeru agwa ephe; kɛ l'ɔ bu ejo akpamara ono, Ojeoje kpɔru ashi ono bɛ ephe emejeru agwa ephe; mbu l'unwu ephe: ndu k'unwoke; lɛ ndu k'unwanyi bɛ ephe akpoje ɔku; nu agwa ephe.

³² Unu letakwa ɛnya; meje iphemiphe ɔbule-a, ya aturu unu l'ekemu. Unu be eyekwakwa iya iphe; unu ta habota iya iphe!

13

Qbaru agwa ɔhodo eja

¹ ɔ -buru l'a nonyaaru; madzu eshi l'unu lufuta bya aburu onye nkfuchiru; m'ɔ bu ɔ-ro-nro; melahaaru unu iphe-ɔhubama; m'ɔ bu iphe-ɔphulanya;

² ɔ -buru l'e metsuaru; iphe-ɔhubama ono; m'ɔ bu iphe-ɔphulanya ono avua l'ege o kfuru iya; yo kfulahaaru unu: “T'unu wata otso agwa ɔdo, unu ta mahaadua; wata iya ojeru ozi;”

³ unu ba angakwa nchi l'okfu onye nkfuchiru ono; m'ɔ bu ɔ-ro-nro ono; kɛ l'ɔ kwa Ojeoje, bu Nchileke unu adata unu adata tɛ ya maru; ?unu gude-e obu unu l'ɔ ha; mɛ ndzu unu l'ɔ ha yeru Ojeoje, bu Nchileke unu obu?

⁴ ɔ kwa Ojeoje, bu Nchileke unu bu onye unu e-tsoje; buru iya nwenkinyi iya bu onye unu a-tsujɛ egvu. Unu dobeje ekemu iya; unu anujeru iya okfu. Unu jejeru iya ozi; unu achijeru eka kwɛɛ ya.

⁵ T'e gbukwaa onye nkfuchiru ono; m'ɔ bu ɔ-ro-nro ono egbugbu; kɛ l'ɔ ziru unu t'unu kwefu ikɛ; haa otso Ojeoje, bu Nchileke unu, bu onye dufutaru unu l'alɛ Ijiputu; gbafuta unu l'ɛke ono, unu shi buru ohu ono. Onye ono bu iphe, oome bu t'ɔ kposhia unu t'unu be etsoshi ɔzo ono, Ojeoje turu unu ekemu t'unu tsoje ono. T'e chigbukwaa njo l'igbo, o beru; tɛ ɔdo bɛ ebehe iya l'unu.

⁶ ɔ -buru nwunne ngu; nggu l'iya shi l'epho; m'ɔ nwatibe ngu kɛ nwoke; m'ɔ nwatibe ngu kɛ nwanyi; ɔ dudu buru nyee ngu; mbu o-che-ishi ngu; m'ɔ bu egiri ɔnya ngu, nggu l'iya bu 'a phɛ mini; 'e me ekfu; byakfutaru ngu lɛ mpya bya emelahaa tɛ ya rata ngu t'unu je awata ɔbaru agwa ɔdo eja; mbu agwa, ɛ ti mahaadua; nna ngu phɛ ta mahawa iya;

⁷ mbu agwa ndu bupheru unu mgburumgburu; ndu ophu bu unu ntse; mɛ ndu ophu bu unu ote-ɛnya; mbu ɛnya ruru; ɔkpa tɛ ru;

⁸ unu bɛ eyekwaru onye ɔbu ɔnu; ophu unu angakwaru iya nchi. Unu ba aphukwaru iya imiko; unu tɛ dobe iya ndzu; ophu unu edomikwa iya edomi.

⁹ Unu gbukwaa onye ɔbu egbugbu. Tɛ nggubedua vuru ɔzo dabɛ iya eka ɔnwu l'ɛhu; tɛmanu ndu ophu l'ephe ha eripyabɛ iya.

¹⁰ Unu gude mkpuma tū-gbua ya; kẹ l'ọ chọru ọzo, oo-shi mee t'unu ghaaru Ojejoje, bụ Nchileke unu azụ; mbụ onye dufutaru unu l'alị Íjiputu, bụ ẹke unu shi bụru ohu.

¹¹ Teke ono; ndu Ízurelu l'ẹphe ha anua ya; tsulahaa egvu; tọ dūhe unu onye e-jekwadu ome egbe ẹjo iphe, dū ẹge ono ọdo.

¹² Ọ -būru l'unu shi lẹ mkpukpu lanu l'ime mkpukpu lẹ mkpukpu ono, Ojejoje, bụ Nchileke unu a-nụ unu t'unu buri ono nua;

¹³ l'ọ nweru ndu ẹjo-madzu, shi l'unu je achita ndu bu lẹ mkpukpu ono; sụ ẹphe t'ẹphe bya: t'ẹphe je awata ọbaru agwa ọdo ẹja; mbụ agwa, ẹphe ta mahaada;

¹⁴ unu kpakwaa ishi; nyochaa ya ọkpobe enyocha; mbụ doo ẹnya lẹ mini; jia aji. Ọ -būru oswi-okfu l'ẹjo ahuma, dū ẹge ono bẹ meru nū;

¹⁵ unu gudekwa ogu-mbeke gbushikota iphe, bụ ndu bu lẹ mkpukpu ono; mee mkpukpu ono t'ọ buri kpurupyata. Unu gbukwaa gbua gbua jeye l'elu, nọ iya nū.

¹⁶ Iphe bụ iphe, nọ lẹ mkpukpu ono bẹ unu e-vufutakota; bya akube l'edukfu. Unu etsukota mkpukpu ono ọku yele iphemiphe ọbule, nọ iya nū; t'ọ buri ngweja-ukfuru, a nūru Ojejoje, bụ Nchileke unu. Mkpukpu ono a-buri ikpọzu gbururu jeye lẹ gbururu; to nwehe l'a kpụ-kwaziru iya ọdo.

¹⁷ T'ẹ b'ọ dukwa iphe ono, e doberu kẹ emebyishi ono m'ọo nanu, aa-phu madzu l'eka; k'ophu Ojejoje e-woru ọ-ta-chichichi oke ẹhu-eghughu iya ono wophu azu; imiko unu adu iya; okfu ẹhu unu erua ya l'ẹhu; yo mee; unu aka l'igwe, bụ iphe, o riru nna unu oche phe angu iya;

¹⁸ m'ọ -bukwaru l'unu ngaberu Ojejoje, bụ Nchileke unu nchi; dobekota ekemu iya, mu aturu unu ntanu-a l'ọ ha; l'emekwaphu iphe kfuru nhamunha l'anya Ojejoje, bụ Nchileke unu.

14

*Nri, aaso nsọ; mę ophu, ẹ taa sọdu nsọ
(Liv 11:1-47)*

¹ Ọ kwa unu bụ unu Ojejoje, bụ Nchileke unu. Be ebyijekwa onwongu onya l'ẹhu; ophu ikpushijekwa onwongu egbushi onu ifu teke unu akwa madzu;

² kẹ l'unu bụ ọha, dūru Ojejoje, bụ Nchileke unu nsọ. Ojejoje afotawa unu dobe t'unu buri ọha, dūru iya iche lẹ mgboko mgburumgburu.

³ Be erijekwa iphe, bụ ẹbyi.

⁴ Qwaa bụ anu, unu a-taje: eswi; aturu; egbu;

⁵ ele; anyigo; egbu-oswa; atsu; mę aturu-oswa.

⁶ Unu taje iphe, bụ anu, nweru ọjaragvu-ọkpa; l'anwafutaje nri; taphu iya azu.

⁷ Ọle anu ophu anwafutaje nri taphu azu; m'ọ bụ ophu nweru ọjaragvu-ọkpa, unu ta atajedu bu: inya-ivu; nggamanchi; mę nchi-ogba. Ndu onanu anwafutaje nri taphu azu; obenu l'ẹ to nwedu ọjaragvu-ọkpa. Unu soje ndu onanu nsọ.

⁸ Ezi bukwaphu anu, unu a-nodu aso nsọ. A makwaru-a l'ọ nweru ọjaragvu-ọkpa; obekwanu l'ẹ to nwafutajedu nri taphu azu. Ba atajekwa anu iya; ophu iidenyijekwa odzu iya ẹka.

⁹ Iphe bu lẹ mini; bẹ ophu unu a-taje bụ ophu nweru mkpọ yele ẹkiri.

¹⁰ Ndu ophu te nwedu mkpọ; mę ẹkiri bukwaa anu, unu a-nodu aso nsọ. Ba atajekwa iya.

¹¹ Iphe bu nwenu, e taa sodu nsọ be ji-taję.

¹² Ole ndu ophu unu ta atajędu bu: ugo; udele; udele-ojingu;

¹³ egbe; l'udu iya l'udu iya; ivu;

¹⁴ ophegu l'udu iya l'udu iya;

¹⁵⁻¹⁷ mgbashi-ujiku l'udu iya l'udu iya; nwenu golu; egbe-nwoku l'udu iya l'udu iya; ugo-mini; ogu-ikporo;

¹⁸ eze oku-eswi-uda; apyara-nhoko; ovu; me utsu-nwankuta.

¹⁹ Iphe bu ogu, furu eba bukotakwa anu, unu a-nodu aso nsọ. Ba atajękwa iya.

²⁰ Obenu l'iphe, bu iphe, furu eba l'o ha, l'e taa sodu nsọ be unu a-taję.

²¹ Ba atajękwa anu, nwuhuru anwuhu. Nuje iya ndu laru alala, bu l'ali unu t'ephe taa. Odumeka; nggu eje eree ya ndu ohodo. Ke l'unubędua bu ndu duru Ojeoje, bu Nchileke unu nsọ.

Be egudejekwa mini-ęra nne eghe shia nwa iya.

Uzo lanu l'uzo iri

²² Nuękwa uzo lanu l'uzo iri l'iphe bu iphe, unu kpataru l'okfu unu afa l'afa.

²³ O kwa l'ifu Ojeoje, bu Nchileke unu l'ęke ono, o-o-fota; dobe epha iya; buru iya eburu ono be unu l'a-noduje ria uzo lanu l'uzo iri ono; bu iya bu iphe, shi le balı unu; mee unu; manu unu; me iphe bu iya vuru uzo waa nne iya oswa l'eswi; me l'elu unu; k'ophu unu e-shi ege ono męta otsu Ojeoje, bu Nchileke unu egvu tekenteke.

²⁴ O -buru l'ęke ono tenukaru unu ęnya; k'ophu bu le teke Ojeoje, bu Nchileke unu gotsuaru unu onu; unu ta du ike gudekota uzo lanu l'uzo iri ono eje eke ono, Ojeoje a-fota; dobe epha iya ono; ke l'o tenukaru unu ęnya;

²⁵ unu eree ya erere; reta iya okpoga gude l'ęka je eke ono, Ojeoje, bu Nchileke unu a-fota ono.

²⁶ Unu -rua eke ono; unu egude okpoga ono mee iphe, du unu mma. Unu gude iya zua eswi; m'o bu aturu; m'o bu gude iya gaa mee; m'o bu iphe angungu odo, atsu atsutsu; m'o bu iphe odo, du unu mma. Unu anodu l'ifu Ojeoje, bu Nchileke unu l'ęke ono ria ya; tee eswa; unu le ndibe unu.

²⁷ Unu ba akwaswekwaru ndu Lıvayi, bu le mkpukpu unu ęnya. Ishi iya aburu l'ephe te nwedu eke e doberu epehe k'iche; epehe te nwe okę k'ęka epehe l'o bu unubędua.

²⁸ Iphe bu afa k'ęto, sweru esweswe; me afa k'ęto ono gvude be unu a-chitakotaje uzo lanu l'uzo iri l'iphe bu iphe, unu meberu l'ali l'afa onanu; bya akubegbaa l'ęke aa-kwakobetsua ya le mkpukpu le mkpukpu unu;

²⁹ k'ophu epehe a-byaje bya eria rijishia epho; mbu ndu Lıvayi, bu ndu, e te nwedu ali e kevuru epehe; to du iphe epehe ketaru t'o buru okę-iphe epehe; me ndu laru alala; ndu a toru ogbe; me unwanyi, maa tufuru, unu l'ephe tukoru buru. Oo ya bu; Ojeoje, bu Nchileke unu agoru onu-oma nu unu l'iphe bu iphe, unu kuberu e ka k'ememe.

15

Afa, onweru-onwonye

(Lıv 25:1-7)

¹ Iphe, bu afa esaa, sweru esweswe; unu haję iphe bu ugwo, madzu ji ibe iya; t'o laa.

² Qwaa ege ee-shije mee ke qha ugwo ono ndo-q: "T'onye jeru onye Ízurelu ibe iya ugwo hajekwaaru iya eya. T'e b'o jehekwa onata onye Ízurelu ibe iya; m'o kwanu nwanna iya ugwo ono; ke l'iphe, e kuru afa ono bu afa, Ojejoje suru te k'ugwo laa.

³ Q -buru onye phodo ji ngu iya; jekwa je anata ugwo ngu. Obekwanu o -buru ophu dagbaru nggu le nwanna ngu; hakwaa eka l'ono.

⁴ "T'e b'o dukwa onye a-bu onye ukpa l'unu. Ke l'alì ono, Ojejoje, bu Nchileke unu abya unu anunu t'o buru okè-iphe unu ono; be oo-shi goru onu-oma nu unu;

⁵ m'o -buru l'unu a-ngaberu Ojejoje, bu Nchileke unu nchi; leta enya; mekota ekemu-a, mu aturu unu ntanu-a.

⁶ Ishi iya aburu le Ojejoje, bu Nchileke unu a-goru unu onu-oma; bu iya bu iphe, o kweru unu ukwa iya. Unu a-nodu ejeje igweligwe ndu mba odo ugwo; ole unubedua te ejitadu ephe. Unu a-buru ishi; chia igweligwe ndu mba odo; ole e to dudu ndu abu ishi; chia unubedua.

⁷ "Q -buru l'o nweru nwunne unu, bu onye ukpa, unu l'ia tuko buru le mkpukpu lanu l'alì-a, Ojejoje, bu Nchileke unu abya unu anunu-a; unu ba anmakwaru iya obu kpo-gbungu; ophu unu ekekwaru nwunne unu ono, bu onye ukpa ono eka ngvu.

⁸ Iphe unu e-mejehia bu t'unu sajeru iya eka asasa; jee ya ugwo, e-dzuru iya ome iphe, bu mkpa iya; m'o -ruhuru; mkpa obu ha ihagha.

⁹ Unu kwabekwa enya te ejo oriri ba abatashi unu l'okpoma; unu asu l'afa k'esaa, bu iya bu afa oka-gbu ugwo duakwa ntse; shi ege ono woru ifu tachia l'eke nwanna unu ono, no le mkpa ono no; jika l'e to nwedu iphe unu anu iya. Onye ono a-rakukwa Ojejoje kpube unu; yo buru unu iphe, du eji.

¹⁰ Unu gudejekwa obu unu; nu iya iphe bu iphe o suru t'unu nu iya; ophu unu agujekwa aphu anu iya eya; kele Ojejoje, bu Nchileke unu e-gudekwa ke iphe ono, unu nuru iya ono goru onu-oma yeru unu l'iphemiphe obule, unu eme ememe; me l'iphemiphe obule, unu yeru eka kememe.

¹¹ Ndu ukpa ta byadu bya agvu agvugvu l'alì-a. Qo ya meru iphe mu aturu iya unu l'ekemu; su t'unu sajekwaaru unwunna unu eka okpobe asasa yele ndu ukpa; me ndibe unu, no le mkpa l'alì unu ono.

Qha ndu bu ohu t'ephe nweru onwephe
(Awu 21:1-11)

¹² "Q -buru l'o nweru onye Hibururu ibe ngu; i gbataru l'ohu; m'o -bu nwoke; m'o -bu nwanyi; yo jewaru ngu ozi afa ishing; o -be l'afa k'esaa; hakwaa ya t'o laa; je enweru onwiya l'eka ngu.

¹³ Teke ono, i haru iya t'o shi ngu l'eka lashia ono; ba agbabekwa iya eka otu.

¹⁴ Sakwaa eka asasa; nu iya iphe, shi l'elu ngu; me l'eke eetsuru ngu bali; me le mee ngu. Saa eka asasa; shi l'phe Ojejoje, bu Nchileke ngu gude goru ngu onu; nu iya.

¹⁵ Unu nyatakwa l'unu shi buru ohu l'alì Íjiputu; Ojejoje, bu Nchileke unu abya agbafuta unu. Yo buru iphe ono meru iphe, mu aturu unu ekemu-a ntanu-a.

¹⁶ "Qlobu; o -bukwanuru l'ohu ngu ono suru le ya ta alufudu ngu l'eka; ke l'o yeru ngu obu; bya eyeru ndibe ngu obu; nggu l'ia adu le mma;

¹⁷ nggu ewota oji; dobe iya nchi l'ibo; kpo-fua; onye ono abwaruru ohu ngu gbururu jeyewaru. Q kwaphu ege ono be ii-mekwaphu ohu ngu ke nwanyi.

18 T'ẹ b'ọ tsujekwa ngu l'ẹhu ọha ohu ngu t'o je enweru onwiya; ọẹ l'ọzi, o jeru ngu l'ime afa ishingun ọno kakwa nshinu ugbo labu; ma l'ọzi onye e butaru ebuta gage e-jeru ngu. I -mee ya ẹge ọno; Ojejoje, bu Nchileke ngu a-ọgọru ngu ọnu-ọma l'iphemiphe ọbule bu iphe, iime.

Anu, vuru ọzo waa nne iya ọswa

19 "Ophu bu okee ya l'iphe bu iphe vuru ọzo waa nne iya ọswa l'eswi; me l'elu unu; be unu e-dobekotaru Ojejoje, bu Nchileke unu nsọ. Unu be egudejekwa oke-eswi, bu iya vuru ọzo waa nne iya ọswa ẹje ozi ẹgu; ọphu unu akpushijekwa aturu, bu iya vuru ọzo waa nne iya ọswa ẹji.

20 Iphe bu afa, sweru esweswe be unu le ndibe unu a-noduje l'ifu Ojejoje, bu Nchileke unu taa ya; l'ẹke Ojejoje a-foṭa.

21 Ọle; ọ -bukwanuru l'anu ọno nweru ẹke ntupo no iya l'ẹhu; mbu l'ọ daru ngvuru; m'ọ bu l'ootsu ishi; m'ọ bu l'ọ nweru ẹke ọdo, iphe mebyiru iya ẹje ẹji; unu be egudekwa iya gwooru Ojejoje, bu Nchileke unu ngweja.

22 Unu nodujekwa le ndu unu taa ya. Unu taa ya ẹge aataje mgbada; m'ọ bu umoro. Onye, aasọ nsọ l'onye ẹ ta sọdu nsọ nweru ike taa ya.

23 Unu be erijekwa mee ya. Unu wushjee ya l'alẹ ẹge aawushije mini.

16

Aji Esweta

(Awu 12:1-20)

1 "Unu gbaje Aji Esweta ẹ Ojejoje, bu Nchileke unu l'onwa Abibu; ẹ l'ọ bu teke ọno be Ojejoje, bu Nchileke unu duru unu l'enyashi dufuta l'alẹ ẹjiputu.

2 Unu gudeje eswi; m'ọ bu elu unu gwooru Ojejoje, bu Nchileke unu ngweja Aji Esweta l'ẹke Ojejoje a-foṭa; dobe epha iya; buru iya eburu.

3 Unu be egudejekwa buredi, e yeru iphe, ekoje buredi taa ya. Ujiku esaa be unu a-taje buredi, ẹ te yedu iphe, ekoje buredi; bu iya bu buredi iphe-ehuka; ẹ l'ọo ephuru-oku be unu gude; shi le ẹjiputu wufuta. Unu meje iya jeyekpo teke unu a-nọ-bebe; gudeje iya nyata teke unu shi le ẹjiputu wufuta.

4 T'ẹ b'ọ dukwa onye aa-phu iphe, ekoje buredi le nk'ia l'alẹ ọno mgburumgburu; gbururu jeye ujiku esaa ọno agvu. Ophu unu ekwejekwa te anu ọno, e gburu l'urenyashi mboku ẹ mbu ọno nọ lufuta l'utsu.

5 "Unu ba anodujekwa le mkpukpu le mkpukpu ọno, Ojejoje, bu Nchileke unu abya unu anunu gbaa Aji Esweta ọno.

6 Ẹke unu a-noduje gbaa ya bu l'ẹke ọno, Ojejoje, bu Nchileke unu a-foṭa; dobe epha iya; buru iya eburu ọno. Ọ bu l'ẹke ọno be unu a-noduje gwooru ngweja Aji Esweta obu l'urenyashi; me enyanwu ribadelephu ariba; l'oge teke ọno, unu shi l'alẹ ẹjiputu wufuta ọno.

7 Ọ bu ahuhu be aa-huje anu iya taa l'ẹke ọno, Ojejoje, bu Nchileke unu a-foṭa ọno. Teke o beru l'utsu; unu ajikobe; onyenonu alashia nk'ia.

8 Ujiku ishingun be unu a-taje buredi, ẹ te yedu iphe, ekoje buredi; o -be le mboku k'esaa; unu edzukoo l'ifu Ojejoje, bu Nchileke unu. T'ẹ b'ọ dukwa onye e-je ozi mboku ọno.

Aji Idzu

(Awu 34:22; Liv 23:15-21)

9 “Unu gùtajẹ idzu* ẹsaa dobe. Teke aa-watajẹ ọgu idzu ono bụ mẹ a watalep̄hu obuta witu.

10 Ọ bụ teke ono bẹ unu a-gbajẹru Ojejoje, bụ Nchileke unu Aji Ídzù. Teke aa-nọdu agba aji ono; tẹ onyenọnu wotajẹ iphe, ọ chíru obu iya; je anụ Ojejoje; l'ẹge ẹka beru onye.

11 Unu dzukobe l'ifu Ojejoje, bụ Nchileke unu tee ẹswa; onyemonye ọbule yẹlẹ unwu iya: ndu k'unwoke; mẹ ndu k'unwanyị; mẹ ndu ohu iya: ndu k'unwoke; mẹ ndu k'unwanyị; ndu Lívayi, bu lẹ mkpukpu unu; ndu laru alala; ndu a tọru ogbe; mẹ unwanyị, maa tufuru, unu l'ephe tukururu buru. Eke unu a-nọdu mee ya bụ l'ẹke ono, Ojejoje, bụ Nchileke unu a-fọta; dobe ẹpha iya; buru iya eburu ono.

12 Unu nyatajẹkwa l'unu shi buru ohu l'alì Íjiputu; k'ọphu oo-me t'unu kwabẹ ẹnya mekotajẹ iphe-a, mu tọru ọkpa iya; sù t'e etsoje-a.

Aji Mkpù

(Liv 23:33-43; Ógú 29:12-38)

13 “Unu gbajẹ Aji Mkpù ujiku ẹsaa; mẹ unu tsugelephu witu unu; kùta-gee mée unu.

14 Unu tejekwa ẹswa teke unu a-nọdu agba aji ono; unubẹdua; unu l'unwu unu: ndu k'unwoke; mẹ ndu k'unwanyị; ndu ohu unu: ndu k'unwoke; mẹ ndu k'unwanyị; ndu Lívayi; ndu laru alala; ndu a tọru ogbe; mẹ unwanyị, maa tufuru, unu l'ephe tukururu buru.

15 Ọ bụ l'ẹke ono Ojejoje, bụ Nchileke unu a-fọta ono bẹ unu a-nọdu gbaaru iya aji ono ujiku ẹsaa. Ishi iya aburu lẹ Ojejoje, bụ Nchileke unu a-goru ọnu nù unu l'iphe, unu setaru eseta; mẹ l'iphemiphe ọbule, unu byiberu ẹka; k'ọphu ẹhu a-tsọfu unu ẹna tsọfu iya l'ishi.

16 “Ugbo ẹto l'afa bẹ unwoke unu l'ephe ha a-byakotajẹ l'ifu Ojejoje, bụ Nchileke unu l'ẹke, ọo-fọta. Ẹphe a-bya lẹ Aji Buredi, ẹ te kodu ekoko; mẹ lẹ Aji Ídzù; mẹ Aji Mkpù. Ẹphe -byadẹ t'ẹphe ba gbajẹkwa ẹka bya l'ifu Ojejoje.

17 T'ọ bụkwaru l'ẹge ẹka beru onye bẹ ọo-nu; bụ iya bụ l'ọo ẹge Ojejoje, bụ Nchileke unu gọta-beru ọnu nù madzù bẹ onye ọbu a-nùta-be.

Aafọta ndu ikpe

18 “Unu fotakwa ndu ikpe; mẹ ndu a-butsua ndu ishi l'iphe bụ ikfu, nọnu l'iphe bụ mkpukpu lẹ mkpukpu ono, Ojejoje, bụ Nchileke unu abya unu anunu ono. Yọ buru ndu ono, aa-fọta ono a-nọduje ekpe ndu Ízurẹlu ohuma.

19 Unu ba anmajẹkwa madzù ikpe inmafu; ọphu unu 'elejekwa madzù ẹnya l'ifu l'ekpe ikpe. Unu be anakwa ẹka-azụ; kẹlẹ ẹka-azụ apyi-chijekwa onye maru iphe ẹka l'ẹnya. Oomejekwapu tẹ okfu onye doberu ẹka ndoo dọ ghelegheleghele.

20 T'iphe, unu a-nọdu l'ọzo iya nwenkinyi bụkwaru ikpe, dọ mma; k'ọphu unu a-nọdu ndzù; nweru alì ono, Ojejoje, bụ Nchileke unu abya unu anunu ono.

Ogworu nte ẹja

21 “Unu ba akpọbejekwa itso Ashera lẹ mgboro ẹnya-ngweja, unu doberu Ojejoje, bụ Nchileke unu.

22 Ọphu ọ dukwa mkpuma, unu e-dobeje wata agwagwa; kẹlẹ Ojejoje, bụ Nchileke unu kpọkwa ru iya ashị.

* 16:9 16:9 “Idzu” kẹ ndu Hibururu kwa abalì ẹsaa.

17

1 “Unu be egudejekwa oke-eswi; m'òo aturu, ntupo nò l'èhu; m'ò bu òphu nweru eke iphe mebyiru iya emebiyi; bya ogworu Ojejoje, bu Nchileke unu eja; ke l'ono bukwa iphe du Ojejoje, bu Nchileke unu oyi.

2 “O -nweru nwoke; m'ò bu nwanii, unu l'iya bu le mkpukpu lanu le mkpukpu ono, Ojejoje, bu Nchileke unu abya unu anunu ono, a phuru l'èke oome iphe, du eji l'ènya Nchileke; shi ege ono l'emebyi ogba-ndzu Nchileke;

3 mbu; o -buru l'onye ono wataru ogwa nte; balahaaru iya eja; abaru enyanwu eja; odo onwa; odo mkpo-kpodo, bu iphe, mu buchiru ebuchi;

4 o -buru l'e kfururu iya unu; unu anua ya; unu vujukwaru uzo kpata ishi iya ohuma. O -buru oswi-okfu l'iphe obu meru phu; mbu l'egbe akpamara, du ege ono b'e meru phu l'alì Ízurelu;

5 t'a kpatakwa onye obu, meru ejo iphe obu: m'ò bu nwoke; m'ò bu nwanii kpufu l'ogu-nggamgbo mkpukpu unu; gude mkpuma tugbua ya.

6 Temanu e kpee madzu nkfugbu be aa-duje ebo; m'ò bu eto gbaa ya ekebe. T'e b'ò dukwa onye ee-gbu; m'ò buru onye lanu agba iya ekebe.

7 T'ò bukwaru ndu ekebe ono e-vuru uzo dabè iya eka; temanu ndu òphu l'èphe ha eripyabewa iya ru. T'e chigbukwaa njo l'igbo, o beru; t'e odo be ebehe iya.

Ulo-ikpe

8 “O -buru l'o nweru okfu, daru nu, dunukaru unu ehuka ekpekpe; okfu ke l'e gburu ochi te egbu; m'ò bu l'e tsuru madzu iphe; o -buru okfu, ada le mkpukpu unu; unu gude okfu ono je l'èke ono, Ojejoje, bu Nchileke unu a-fota ono;

9 gude iya jekfu ndu achijeru Nchileke eja, bu ndu ikfu Lìvayi; me onye ikpe, nò l'okwa teke ono; pafuru ephe ikpe obu t'èphe kpebua ya.

10 T'onye e kperu ikpe iya mekwaa ege a nòdu l'ènya eka ono, Ojejoje a-fota ono kpebua. Unu kwabekwa enya t'ò buleruphu iphe, ephe suru t'e mee be ee-me.

11 Unu mejekwa iphe, bu ekemu, ephe turu unu l'ò ha. Unu anabataje ikpe ege ephe kperu iya. Unu ba ahakwa iphe, ephe kfururu; melahaa iphe odo.

12 Onye jikaru ome iphe onye ikpe kpeburu; m'ò bu iphe o kpeburu mbu onye, achijeru Nchileke eja, nò l'èke ono ejeru Ojejoje, bu Nchileke unu ozi be ee-gbukwa egbugbu. T'e chigbukwaa njo l'igbo, o beru; t'e odo be ebehe iya l'alì Ízurelu.

13 Oha l'ophu a-nu iya; tsulahaa egvu. E tò duhekwa onye a-tukwadu ama k'ome ege ono odo.

Aafota Eze

14 “Teke unu bahuleruphu l'alì ono, Ojejoje, bu Nchileke unu abya unu anunu ono; mbu teke o laleruphu unu l'eka; unu abya akwaa ya ufu; wata okfu; su: ‘Unu t'ayi fota eze, a-nòdu achi ayi l'ò bu ndu ohodo, nò-pheru ayi mgburumburu;’

15 T'onye unu a-ma eka bukwaru onye Ojejoje, bu Nchileke unu fotaru. T'onye ono bukwaru onye Ízurelu ibe unu; t'e b'ò bukwa onye ohodo.

16 T'onye obu ba abukwa onye a-nòdu achiko inya akuberu onwiya; òphu o mekwa t'e ndu Ízurelu lapu azu le Íjiputu; ege ee-shi t'e ya kabaa onmashi inya dooru onwiya; kele Ojejoje kfuakwaru iya unu; su: ‘Unu ba alaphuhekwa azu l'èke ono odo.’

¹⁷ Ophu onye obu abukwa onye a-nodu aluko nwanyi kuaru onwiya; odumeka be uzo a-kpo-swehukwa iya. T'e b'o chitakwa mkpola-ododo; waa mkpola-ocha kuberu onwiya.

¹⁸ Onye ono -bahulephu l'okwa eze ono; t'o wotakwa ekwo, a gworu agwogo dekotaru onwiya iphe, no lekemu-a, bu ophu shi lekwo, no l'eka ndu achijeru Nchileke aja, bu ndu ikfu Lívayi.

¹⁹ T'o gudeje ekwo ono tekenteke; guje iya mboku-mboku jeye ege o-o-bebe; shi ege ono muta otsu Ojejoje, bu Nchileke iya egvu; zia obu l'alí; lemekota iphe, bu ekemu Ojejoje yele iphe, o toru okpa iya su t'e tsoje.

²⁰ T'onye ono ba arikwa le ya ka unwunna iya ndu ophu nshinu; shi ege ono paru ekemu ono haa; melahaa iphe odo. Mbú l'o kwa k'ophu onye obu a-nonyafuaru ndzu l'aba-eze iya obu; yebedua yele unwegirima iya l'alí Ízurelu."

18

Òkè, gbaru ndu Lívayi

¹ "Ndu Lívayi, bu ndu achijeru Nchileke aja; mbú ndu ikfu Lívayi l'ephe ha b'e taa wékwa alí; ophu o dudu òkè-iphe odo, e-rube ephe éka l'alí Ízurelu. Iphe, ephe e-gude buru bu iphe ngweja, a kpo-phodoru oku l'ifu Ojejoje; ké l'oo ono bu òkè-iphe ephe.

² Ephe te enwedu òkè-iphe l'o bu unwunna ephe; oo Ojejoje bu òkè-iphe nk'ephe; bu iya bu iphe, o kweru ephe ukwa iya.

³ "Òkè, e-rubeje ndu achijeru Nchileke aja teke ndu Ízurelu gude oke-eswi; m'o bu aturu bya ogworu Ojejoje bu: éka iya; me agba iya; owaa okfuru iya.

⁴ Iphe odo, unu a-nujekwaphu ephe bu akpe, unu vuru uzo buta; mee odungu; manu odungu; me éji odungu, unu kpataru l'aturu unu;

⁵ kéle Ojejoje, bu Nchileke unu shiwa l'ikfu unu kpamukpamu fota ephe; ephe le ndu awa ephe; t'ephe gude epha Ojejoje noduje iya l'ifu; l'ejeru iya ozi tekenteke.

⁶ "O -buru l'onye shi l'ikfu Lívayi shi le mkpukpu, éke o bu l'alí Ízurelu; gude obu iya byatashia éke Ojejoje, bu Nchileke a-fota;

⁷ t'a hakwaa ya t'o gude epha Ojejoje, bu Nchileke iya jejeru iya ozi l'o bu ndu Lívayi ibe iya; bu ndu no l'ifu Ojejoje éke ono l'ejeru iya ozi.

⁸ Iphe, gbaru ephe be ee-kekewa enya-nhamunha; a gufukwaru ophu onye ono ketaru l'iphe e retaru l'iphe ndu ufu ephe.

Oha éjo okpa

⁹ "Teke unu bahuru l'alí ono, Ojejoje, bu Nchileke unu abya unu anunu ono; unu be ejekwa oye éke l'akpamara ono, iphe bu mbakeshi anoduje eme ono.

¹⁰ T'e b'o dukwa l'unu ha onye a-kpo nwatibe iya oku: m'o bu onye ke nwoke; m'o bu ke nwanyi gude gwoo aja. Ophu o dukwa onye a-nodu agba aja; m'o bu l'agwo ogwu; m'o bu l'akowa ahuma; m'o bu l'eme mgbashi.

¹¹ T'e b'o dukwa onye e-keje oswi; ophu o dukwa onye e-jeje okpata ishi l'eka ndu aphu aphu; m'o bu ndu nijbya; m'o bu l'eka nwanyi-maa;

¹² ké l'iphe bu onye eme iphemiphe obule ono bukwa akpamara be oome l'ifu Ojejoje. Yo buru ahuma ahuma ono, iphe bu mbakeshi eme ono; kparu iphe Ojejoje, bu Nchileke unu achishi ephe l'ifu unu.

13 Unu bukwaru ndu ɔta ɛ ta adɔdu l'ɛhu l'ifu Ojejoje, bu Nchileke unu."

Onye nkfuchiru, du l'ɔ bu Mosisu

14 "Iphe bu mbakeshi ono, unu abya achishi ono anɔduje anɔru ndu agwɔ ɔgwu; me ndu agba ɛja okfu. Ɔle unubɛdua be Ojejoje, bu Nchileke unu te kwekwa t'unu meje ɛge ono.

15 Ojejoje, bu Nchileke unu e-shi l'unu; mbu l'unwunna unu gedegede fɔfutaru unu onye nkfuchiru, a-du l'ɔ bu mu. Unu nɔjekwaru onye ono okfu.

16 "Kele mbɔku ono, unu dzukoberu l'ugvu Hɔrebu ono bukwa iphe ono be unu rɔru Ojejoje, bu Nchileke unu; su iya: 'Byiko t'unu ba anɔhenu olu Ojejoje, bu Nchileke unu; ɔphu unu aphuhe nu ɔku-a, ghataru nshinu-a; ɔdumeka be unu a-nwushihukwa.'

17 Ojejoje asu mu l'iphe ono, ɛphe kfuru ono be ɛphe kfukwaru ɔhuma.

18 Ya e-shi l'unwunna ɛphe wofutaru ɛphe onye nkfuchiru, du l'ɔ bu mbɛdua; woru okfu iya ye onye ono l'ɔnu; yɔ tuko iphe, ya kfuru iya kɔkotajeru ɛphe.

19 Onye ta ngabɛdu nchi l'okfu, onye ono, ekfuchitaru iya nu ono ekfu; bu yɛbedua l'a-ji onye ɔbu aji.

20 Ɔle; onye nkfuchiru, nɔnyaaru wata oku onwiya ekuku; kfulahaa iphe, ya te ekfudu; ɔdumeka buru onye gude ɛpha agwa ɔdo l'ekfu; t'e egbukwaa onye nkfuchiru ono egbugbu.

21 "Unu a-ji-kwaru onwunu; su: '?Nanu ɛge unu e-shi maru ozi ɔphu ɛ-ta budu Ojejoje ziru iya?'

22 Ɔ -buru l'onye nkfuchiru gude ɛpha Ojejoje l'ezi ozi; ɔ -buru l'e mekocharu t'o re; t'o me ɛge o kfuru iya; ɔo ya bu l'ozi ono ta budu Ojejoje be ziru iya nu. Ɔ kwa ekuku be onye nkfuchiru ono eku onwiya. Unu ba atsujekwa egbe onye ono egvu."

19

Mkpukpu, onye gburu madzu a-gbalaje; zeeru ndzu

(*Ɔgu 35:9-28; Dit 4:41-43; Jos 20:1-9*)

1 Teke Ojejoje, bu Nchileke unu meleruphu te iphe bu mbakeshi ono chihu; mbu ndu ono, Ojejoje, bu Nchileke unu abya t'o woru ali ɛphe nu unu; t'unu buchishia mkpukpu ɛphe l'ɔ ha; buchishia ufu ɛphe l'ɔ ha ono;

2 unu fɔfutakwa mkpukpu ɛto dobe iche l'ali ono, Ojejoje, bu Nchileke unu a-nu unu t'ɔ buru nke unu ono.

3 Unu e-gude ɛka unu kee ali ono, Ojejoje, bu Nchileke unu abya unu anunu t'ɔ buru nk'unu ono uzo ɛto. Ɔke-ali ono ɛphe ɛto e-nwekota mkpukpu, bu: a -gbabe iya e zeeru ndzu nanu nanu. Unu kpakwaa oje t'ɔ lufu l'ɛke ono; k'ɔphu onye gburu madzu a-gbajeru laa ya.

4 Ɔwaa ɛge ɔo-dujeru onye gburu ɔchi; gbalaa laa ɛke ono; k'ɔphu ɔo-ndu ndzu; mbu onye ɛ te lebezidu ɛnya gbua madzu ibe iya; ɔphu ɔ budu l'okfu nɔhawaru yele onye ɔbu.

5 Mbu ɛge-a: le madzu be yele ibe iya yi je l'oswa je ɔwata nkɔ; yɔ halia ɛka te ya gbutsua oshi; ire ogbu-nku akpɔfu je atɔa onye ono woru iya tu-gbua; t'onye ono gbalakwaa laa mkpukpu lanu le mkpukpu ɛto ono je ezeeru ndzu.

6 Ɔdumeka be onye eme t'ɔ gwata ugwo ɔchi onye ono, e gburu ono e-gudekwa ɛhu-eghughu chia onye ono, gburu ɔchi ono; gbakfube iya; ke

l'uzo teru ɛnya; je eworu iya gbua; l'ɛbe abụ l'onye obu gbaru t'ọ nwụhu; keshinu ɛ-tọ bụdu lẹ yele onye ono shi nọduhawa l'okfu.

⁷ Ọ kwa iya meru iphe, mu aturu iya unu l'ekemu sụ t'unu fofuta mkpukpu ɛto doberu onwunu.

⁸ Ọ -buru lẹ Ojejoje, bụ Nchileke unu kparu ókè-alì unu; yọ kabaa ụsa, bụ iphe, o riburu ndiche unu phẹ l'angu lẹ ya e-me; e metsua; yọ nukota unu iphe, bụ alì ono, o kweru ụkwa lẹ ya a-nụ ndiche unu phẹ ono;

⁹ Ọ -buru l'unu e-dobe-a ekemu-wa l'ọ ha; l'eme iya ememe, bụ ophu mu aturu unu ntanụ-a; mbụ t'unu yeru Ojejoje, bụ Nchileke unu obu; t'ọ buru ụzo iya bẹ unu a-nọdujekpelephu etso; unu eyekwabaa mkpukpu ɛto ọdo lẹ mkpukpu ɛto ophu;

¹⁰ k'ophu e te egbujedu onye iswi dū mma l'alì unu ono, bụ ophu Ojejoje, bụ Nchileke unu nuru unu t'ọ buru òkè-iphe unu; shi ɛge ono mee tẹ ikpe-ochi tukoru unu l'ishi.

¹¹ Obenu lẹ teke ọ bụ lẹ madzū bẹ okfu nọru yele madzū ibe iya; yọ je akwaberi iya l'uzo; tso iya ogu; woru iya gbua; bya agbaru laa lẹ mkpukpu ono nanu;

¹² tẹ ndu bụ ogurenya mkpukpu ono zia t'e je akputa iya l'ẹke ono; kpẹe onye agwatajẹ ugwo ochi; t'ọ gbua.

¹³ Unu ba aphukwaru iya imiko. T'a gwatakwa ugwo ochi onye ɛ-ta dudu iphe o meru l'alì ịzurẹlu; k'ophu ọo-duru unu lẹ mma.

Iphe e gude kpaa ókè-alì

¹⁴ T'ẹ b'ọ dukwa onye e-wofuje ẹkpẹ, e gude kpaaru yẹ l'obutobu iya ókè-alì, bụ iphe, ndu ndiche unu meru l'alì ono, Ojejoje, bụ Nchileke anu unu t'ọ buru òkè-iphe unu ono.

Ndu ekebe

¹⁵ Unu be egudejekwa ekebe onye lanu gbaru; nma madzū ikpe iphe dū ẹji, a suru l'ọ meru; m'ọ bụ okfu, a suru l'ọ kpataru. T'ọ bukwaru l'ekebe madzū ẹbo; m'ọ bụ ɛto gbaru bẹ ee-gude kpebaa ikpe onye obu.

¹⁶ Ọ -buru l'onye ekebe ẹregede wataru ogba madzū ekebe; gbalahaa ya ekebe, ɛ-ta abudu oswi-okfu;

¹⁷ tẹ umadzu ẹbo obu, okfu adaru obu je evudo l'ifu Ojejoje: l'ifu ndu achijeru Nchileke ẹja; mę ndu ikpe, bụ ndu nọ l'okwa teke ono.

¹⁸ Tẹ ndu ikpe ono zia obu l'alì jia ẹphe aji. Ọ -buru l'onye ekebe ono adzū ẹjo-ire; k'ophu bụ l'ọ wataru okfu iphe, onye ophu te medu;

¹⁹ unu wota iphe ono, ọ riru t'e mee onye ophu ono mee ya. T'e chigbukwaa njo l'igbo, o beru; tẹ ọdo be ebehe iya.

²⁰ Ọo ya bụ; k'ophu ndu ọdo a-nụ iya; tsuhu egvu; t'ọ nwe onye emekwadu egbe iphe, dū ẹji dū ɛge ono ọdo l'unu.

²¹ Unu ba aphujekwa imiko. Ọ kwa tẹ ndzū laaru ndzū; ɛnya alaaru ɛnya; eze alaaru eze; ẹka alaaru ẹka; okpa alaaru okpa.

20

Ekemu kẹ ɛge ee-shije eje ogu

¹ Unu eje otso ndu ohogu unu ogu; unu eje akpo-luta ugbo-inya ẹphe; mę ndu soja ẹphe l'ẹke ẹphe ka unu nshinu; unu ba atsukwa ẹphe egvu; kẹle Ojejoje, bụ Nchileke unu, bụ onye dufutaru unu l'alì ịjiputu bẹ nọkwa swiru unu.

² Teke unu abya ɔwata ɔgu ono; tɛ onye achijeru Nchileke eja lufutakwa bya ekfuru yeru ndu soja nk'unu.

³ T'ɔ sɔ ɛphe: "Unubɛ ndu Ízurɛlu; unu ngabɛkwa nchì. Ntanu-a bɛ unu ejekfu ndu ɔhogu unu ɔgu. Tɛ meji ba atɔfukwa unu; ɔphu unu 'atsukwa egvu. T'ɛhu be etekwa unu etete; ɔphu ɛphe eyekwa unu egvu;

⁴ kɛ l'ɔo Ojejoje, bɔ Nchileke unu bɛ unu l'iya yi; t'ɔ lɔ-chitaru unu ɔgu l'ifu ndu ɔhogu unu; shi ɛge ono mee t'unu lɔ-gbua ɛphe."

⁵ Tɛ ndu ishi byakwaphu bya ekfuru nɔ ndu soja ono; jia ɛphe; sɔ: "? O nweru l'unu ha, onye kpuru ɔlo ɔphungu, ɛ to yedua Nchileke l'ɛka? T'onye ono lakwa ufu; t'ɛ b'ɔ nwuhu l'ɔgu; onye ɔdo eje eworu ɔlo ɔbu ye Nchileke l'ɛka.

⁶ ?O nweru onye kɔru mgbo vayinu; t'ɔ riwa iphe, shi iya nɔ? T'onye ono lakwa l'ufu; a nɔnyaa; ɔ nwuhu l'ɔgu; onye ɔdo eria ya.

⁷ ?O nweru onye ejekwadu okfu nwanyi; nwanyi ta lawa nk'iya? T'onye ono lakwa l'ufu; a nɔnyakwaa; ɔ nwuhu l'ɔgu; onye ɔdo eje alua nyee ya."

⁸ Tɛ ndu ishi ono kfukwaruphu yeru ndu soja ono; sɔ ɛphe: "?O nweru onye atsɔ egvu; m'ɔ bɔ onye meji atɔfu atɔfu? T'onye ono lakwa l'ufu; a nɔnyakwaa; yo mee; meji atɔfulahaa ibe iya ɛge ɔ tɔfuru iya."

⁹ Teke ndu ishi ono kfugetsuleruphu iphemiphe ɔbule ono nɔ ndu soja ono; t'ɛphe ɔtagbakwaa ndu ishi soja dobe, bɔ ndu a-nɔdu edu ɛphe eje.

¹⁰ Teke unu wufuru; l'ejekfu mkpukpu ɔgu; unu vukwaru ɔzo kua ɛphe t'unu l'ɛphe kpeshia.

¹¹ ɔ -buru l'ɛphe kwetaru t'unu l'ɛphe kpeshia; bya aguhaaruru unu ɔnu-ɔzo ɛphe; ɔo ya bɔ l'iphe bɔ ndu bɔ lɛ mkpukpu ono a-bukotaru ndu unu a-nɔdu edzuru ozi mkpɔ-nyi-ɛnya.

¹² ɔ -buru l'ɛphe te kwedu t'unu l'ɛphe kpeshia; gbenu tso unu ɔgu; unu kee ɔgu kephee mkpukpu ono mgburumgburu.

¹³ Teke Ojejoje, bɔ Nchileke unu woleruphu mkpukpu ono ye unu l'ɛka; unu gude ɔgu-mbeke tɔko unwoke, nɔ iya nɔ gbushikota.

¹⁴ Unwanyi ɛphe; unwegirima ɛphe; elu ɛphe; mɛwaru iphemiphe ɔbule ɔdo, nɔ lɛ mkpukpu ono; mɛkpo iphe a lutaru l'ɔgu l'ɔ ha; bɛ unu e-gwotakota; t'ɔ buru nk'unu. Unu e-ripya iphe, unu gwotaru l'ɛka ndu ɔhogu unu, bɔ ɔphu Ojejoje, bɔ Nchileke unu nuru unu.

¹⁵ Ono bɔ ɛge unu e-mekotaje iphe, bɔ mkpukpu lɛ mkpukpu ono l'ɛphe ha, bɔ ndu ɔphu nɔ unu ote-ɛnya, bɔ ndu ɔphu ɛ-ta ayidu l'iphe bɔ mbakeshi ɔwaa, bugbaa l'ɛke-a.

¹⁶ ɔle; ɔ -buru mkpukpu ndu ɔwaa, nɔ l'alì, Ojejoje, bɔ Nchileke unu abya unu anunu t'ɔ buru ɔkè-ɛphe unu-a; t'ɛ b'ɔ dukwa iphe, atɔ ume m'ɔo nanu, unu a-ha t'ɔ nɔdu ndzu.

¹⁷ Unu tɔkokwa iya l'ɔ ha gbushikota; mbɔ ndu Hetu; ndu Amɔru; ndu Kɛnanu; ndu Pérezu; ndu Hevu; mɛ ndu Jebusu; bɔ iya bɔ ɛge Ojejoje, bɔ Nchileke unu tɔru ekemu t'unu mee ya;

¹⁸ t'ɛphe be shi ɛge ono zia unu ahuma ahuma ono, ɛphe anɔduje eme ono, bɔ ɔphu ɛphe anɔduje emeru agwa ɛphe; unu eshi ɛge ono meswee Ojejoje, bɔ Nchileke unu.

¹⁹ Teke unu keru ɔgu yechia mkpukpu nɔo ɔdu; l'ɛke unu eme t'unu lua mkpukpu ɔbu lɔta; unu be egudekwa ogbu-nkɔ mebyishia oshi-ɔmi, nɔ iya nɔ. Unu hakwaa ya; wɔtaje nebyi iya ria; unu be egbutsushikwa iya egbutsushi. ?Unu e-ke ɔgu kebuta oshi, gvuru l'ɛgu; oshi; ?ɔ bɔ madzu tɔo.

²⁰ O bu oshi ndu ophu unu maru l'e tọ bụdu oshi-omi bu ndu ophu unu e-mebyishi. Unu gbutsushia ndu onanu; gude kpua ose-ogu kpụ-phae mkpukpu ono, etso unu ogu ono mgburumburu jeye teke unu emekputa epha.

21

Onye e gburu; ophu a madu onye gburu iya nu

¹ O -buru l'a phuru odzu onye e gburu egbugbu; yọ daburu l'egu; l'ali ono, Ojejoje, bu Nchileke unu abya unu anunu t'ọ buri okè-iphe unu ono; ta ma onye gburu iya nu;

² te ndu bu ogurenya unu phe; me ndu ikpe unu phe wufuta; tsube l'eke odzu ono daburu; tia iphe atutu jeye le mkpukpu le mkpukpu, no-pheru iya mgburumburu.

³ Te ndu bu ogurenya ophu, shi le mkpukpu ophu kakota ononyabe odzu ono ntse kputa ada eswi, e t'e gudebua jee ozi; ophu t'a tugbabebua yele ada eswi odo;

⁴ kpuru bahu le nsuda, mini atso atsotso; mbu nsuda, e-ta kobu-a iphe; to du iphe e mebejewaru iya. T'ephe nodu le nsuda ono; swi-kwoo ada eswi ono olu.

⁵ Ndu achijeru Nchileke eja, bu unwu Livayi a-lufuta l'uzo ifu bya evudo. Ishi iya aburu le Ojejoje, bu Nchileke unu fotawaru epha t'ephe jejeru iya ozi; mefua t'ephe gudeje epha Ojejoje gooru madu onu-oma. Teke okfu adaru madu yele ibe iya; m'o kwanu le madu mekaru ibe iya iphe; t'ọ buri epha e-kpe iya.

⁶ Ndu bu ogurenya, shi le mkpukpu ophu ka ononyabe eke odzu ono ze ntse l'ephe ha akwo eka l'eli ada eswi ono, a swi-kworu olu le nsuda ono;

⁷ su l'eka epha ta dukwa l'ochi onye-wa; ophu epha aphukwa teke eegbu iya.

⁸ Byiko Ojejoje; natanu ugwo-o, aakfu l'ishi ndu nke ngu, bu ndu Izurelu; mbu ndu ono, i gbafutaru ono. T'ochi onye e-ta dudu iphe, o meru ba atukokwaru ndu nke ngu, bu ndu Izurelu l'ishi. Oo ya bu; e shi ege ono kfu ugwo ochi onye ono, e gburu ono.

⁹ Yọ buri ege ono be unu e-shi nwefu onwunu ugwo ochi onye e-ta dudu iphe, o meru; keshinu unu mewaru, iphe vudo nhamunha l'ifu Ojejoje.

K'olu nwanyi, a lutaru l'ogu

¹⁰ O -buru l'unu jekfuru ndu ohogu unu ogu; Ojejoje, bu Nchileke unu woru epha ye unu l'eka; unu akpu epha le ndzu;

¹¹ o -buru le ndu ono, unu kpuru le ndzu ono nweru nwanyi, ama mma, nweru l'unu ha onye o du mma; l'agu onye obu t'ọ buri nyee ya;

¹² t'onye ono duta iya laa nk'ia; kpushia ya ishi; be ya nvọ ebebe.

¹³ Yo yefu uwe, o shi ye teke phu, a kputaru iya le ndzu phu. T'ọ nodu le ke onye obu; kwaa ekwa nne iya me ekwa nna iya onwa ophu. E-metsua; te yele onye obu watawaru azeze: onye obu aburu nji iya; yọ buri nyee ya.

¹⁴ O -buru l'e metsuaru; nwanyi obu ta duhe onye obu mma; t'ọ pakwaru iya haa t'o je eke, du iya mma. Olekwaphu t'e b'i re iya erere k'oreta okpoga; ophu ti mekwa iya ege eemeje ohu. Ishi iya aburu l'i mewaru iya iphe-iphere.

Iphe, ruberu okpara

¹⁵ Q -buru lẹ nwoke alu unwanyi labu; yeru onye lanu obu; kpoo onye ophu ashi; ephe ebo atuko mutawaru iya unwegirima; me onye ophu o yeru obu yele onye ophu o kporu ashi; teke o bu l'oo onye ophu a kporu ashi muru onye ophu bu okpara;

¹⁶ mboku, oo-ke ekpe keeru unwu iya eku iya; t'e b'o wotakwa nwatibe ke nwanyị ophu o yeru obu phu; dobe l'onodu okpara; haa nwatibe ke onye ophu, o kporu ashi phu, bu iya bu okpara phu.

¹⁷ T'onye ono mekwaaru okpara iya ono, bu nwatibe ke nwanyị ono, o kporu ashi ono iphe, ruberu iya nu. Mbụ t'o kee iphemiphe obule, o nweru enweru uzo labu; ke l'oo nwata ono bu nwa mbu, koshiru l'o nọ l'ufu. Iphe, ruberu okpara bukwā iya nwe iya.

Nwa, kariru ndu muru nu eka

¹⁸ Q -buru lẹ madzu mutaru nwa, ka iya eka; k'ophu bu l'e to ngaduru ndu muru iya nu nchi; too mejedu iphe, nna iya kfurū; too meje ophu, nne iya kfurū; teke ephe hūru iya ahūhū; too yeduru ephe onu;

¹⁹ te nna iya yele nne iya kpatakwa iya kpu-jeru ndu bu ogurennya l'onu edukfu mkpukpu ephe.

²⁰ T'ephe su ndu bu ogurennya mkpukpu ono: "Nwatibe ayi owaa kaakwa ayi eka; bya aburu 'anuma anuma. O bu oke-ekpiri; ngunuka mee."

²¹ T'unwoke mkpukpu ono l'ephe ha wufuta; tu-gbua ya le mkpuma. T'e chigbukwaa njo l'igbo, o beru; te odo be ebehe iya; k'ophu ndu Izurulu l'ephe ha a-nu iya; tsua egvu.

Ekemu, du iche iche

²² Q -buru lẹ madzu meru iphe, o gbaru t'o nwuhu; e woru iya gbua; unu kobe odzu onye ono l'eli oshi;

²³ t'odzu iya be kokwaru l'eli oshi l'eke ono jeye te nchi bohu. Unu likwaa ya mboku ono gedegede; ke l'onye koru l'eli oshi be bu onye Nchileke turu onu. Unu be emerushikwa alu ono, Ojejoje, bu Nchileke unu abya unu anunu t'o buru okè-iphe unu ono.

22

¹ Q -buru l'i phuru eswi madzu ibe ngu; m'o bu aturu iya l'eke okpaphuhu akpaphuhu; be emekwa enya l'e ti phudu iya; kebekwa ehu kputa iya kpu-phuru onye ono, nwe iya nu ono azu.

² Q -buru l'onye ono te bunyabedu ngu ntse; odumeka buru l'i ti madu onye obu; kputakwa iya laa nke ngu je edobe; jeye teke onye ono a-choru iya bya; nggu akpuru iya nu iya.

³ Ono kwaphu ege ii-meje nkakfu-igara iya. Ege ono kwaphu be ii-meje uwe iya; mekpō iphemiphe obule, bu ke madzu ibe ngu, tufahuru etufahu; nggu aphua ya. Be emekewa enya l'e ti phudu iya.

⁴ Q -buru l'i phuru nkakfu-igara madzu ibe ngu; m'o bu eswi iya l'eke o daru l'iku esu-uzo; be emekwa enya l'e ti phudu iya. Kebekwa ehu je eyeru onye obu eka t'o palia ya.

⁵ Te nwanyị ba akwajekwa ngwa nwoke; ophu unwoke akwajekwa ngwa nwanyị; ke l'onye eme ege ono bukwā akpamara be oome l'ifu Ojejoje, bu Nchileke unu.

⁶ Q -buru l'i swe l'esu-uzo; phua ekfuna-enu l'eli oshi; m'o bu l'ali; o -buru l'unwenu no iya; m'o bu ekwa iya; nne iya ekpuru iya; ba anwupyakwā nwenu ono yele unwu iya.

⁷ Kebekwa ẹhu haa nne iya t'o phefu; nggu anwutawaru unwu iya; k'ophu ọo-duru ngu le mma; me k'ophu ịi-ka nka.

⁸ Ọ -buru l'ikpu ọlo ọphungu; kpusakwaa l'uko* iya ọsa; swia ya ọnu mgburumburu; t'e bọ dọ onye e-shi l'ẹke ono wefu bya adaa; woru ọchi ye l'ọlo ngu ono.

⁹ Ọ -buru l'iko mgbo vayinu; ba akukwa iya iphe ẹghirigha. I -mee ya ẹge ono be aa-natakwa ngu akpuru, ọ mitaru; natakwa ngu phụ akpuru, ọ mitaru mbụ vayinu ono je edobe l'ọlo, dọ nsọ.

¹⁰ Be eligbabejekwa eswi yele nkakfu-igara gude l'atupya ali ugbo lanu.

¹¹ Be yejekwa uwe, a kwaru ẹghirigha; mbụ wota ẹkwa baragidi je akwakobe le rebererebere ẹkwa mmanu.

¹² Kpajekwaru eri owu, dọ yagiriyagiri ye l'uwe-nlọkpuru ngu azu ẹno.

K'ochifu nwanyi

¹³ Ọ -buru le nwoke luru nwanyi yele iya azetsua; yọ kpọo nwanyi ọbu ashi;

¹⁴ bolahaa ya ibo; kfubyishilaa ya; su: "Le ya luru nwanyi-a; ya eje te ya eya zee; to duhe le nne muru iya."

¹⁵ Te nna nwamgboko ono yele nne iya gude iphe, ekoshi le nwamgboko ono be yele nwoke ọdo ta zebua je ekoshi ndu bu ọgurennya l'edukfu mkpukpu.

¹⁶ Te nna nwamgboko ono su ndu bu ọgurennya ono: "Le nwatibe iya be ya keru nji; ọle nta-a b'ọ dọwa nji iya ashi.

¹⁷ O bowaru iya ibo; su: 'Le nwatibe iya ta duhedu ẹge ọ dọ le nne muru iya.' Ọlobu; ọwaa kwa iphe, ekoshi le nwatibe iya be nwoke ọdo ta chikahubua ọkpa." Teke ono; ndu muru nwata ono abya eworu ẹkwa ono phushia l'ifu ndu bu ọgurennya mkpukpu ono.

¹⁸ Te ndu bu ọgurennya mkpukpu ono kpata nwoke ono; chia ya ẹchachi;

¹⁹ reta iya nre ukporo mkpola-ocha ise; woru nọ nna nwamgboko ono; kele nwoke ono boru nwamgboko ịzurelu ibo. Nwamgboko ono a-buru nyee ya ẹge ọ bu iya; ọphu to byadu bya achifu iya achifu jeye ẹge ọo-nọ-bebe.

²⁰ Ọle; ọ -bukwanuru l'ibo ono, e boru iya ono bu oswi-okfu; k'ophu bu l'ẹ to dudu iphe, e gude koshi le nwamgboko ono be yele nwoke ọdo ta zebua;

²¹ t'ephe kpufuta nwamgboko ono l'onu ọlo nna iya; te unwoke mkpukpu ono tu-gbua ya le mkpuma; ke l'o meru ahuma l'ali ịzurelu. Oono le ke nna iya l'agba ọkpara. T'e chigbukwaa njo l'igbo, o beru; te ọdo be ebehe iya.

²² Ọ -buru l'e guderu nwoke l'ẹke yele nyee onye ọdo ze; t'e gbukwaa nwoke ono yele nwanyi ọbu. T'e chigbukwaa njo l'igbo, o beru; te ọdo be ebehe iya l'ali ịzurelu.

²³ Ọ -buru le nwamgboko yele nwoke ta zebua; mbụ nwamgboko, e doberu madzu k'alulu be nwoke ọdo phuru le mkpukpu; jekfu iya; ephe aze;

²⁴ unu kpata ephe ẹbo kpufu l'onu obu-edukfu† mkpukpu ono; gude mkpuma tu-gbushia ephe ẹbo. Aa-tu-gbu nwamgboko ono le mkpuma; ke

* 22:8 22:8 Uko, eekfu l'ẹke-a bu uko, ẹ te nwedu okpotsu. Ọ bu uko ono bu okpotsu ọlo ọbu. † 22:24 22:24 L'ali ịzurelu; be eemetashije ogude upho-mkpuma kpụ-pheta mkpukpu mgburumburu. L'onu-abata mkpukpu ono; b'a kpufe ọlo ẹke ndibe ọgurennya anọduje eye ọnu l'iphe gbaru nọ. Ọ bu ẹke ono b'e ku obu-edukfu le Bayiburu-a. Gaa Rut 4:1, 11; Job 29:7-13.

l'ò nọ l'èke, madzụ nọ;† to chi mkpu t'a gbaaru iya mkpu; tų-gbukwaaphu kẹ nwoke; kẹ l'ò mebyishiru nyee onye ọdo. T'è chigbukwaa nọ l'igbo, o beru; tẹ ọdo be ebehe iya.

²⁵ Obenu; ọ -bụru l'ọo l'ime ẹgbudu bẹ nwoke guderu nwamgbọko, e doberu madzụ k'alululu yele iya azẹ; bụkwa onye kẹ nwoke nwẹnkinyi bẹ ee-gbu.

²⁶ T'ẹ b'ọ dukwa iphe, unu e-me nwamgbọko ono; l'ẹ tọ dukwa iphe du ẹji, o meru, ee-gude gbua ya. Ishi iya aburu lẹ ọwaa dukwa l'ọ bụ onye jeru je afuaru madzụ ibe iya l'uzo; gbua.

²⁷ Mbụ lẹ nwoke ono guderu nwamgbọko ono, onye ọdo ejekwadu okfu iya ono l'ime ẹgbudu; yọ chia mkpu; t'ọ nwe onye, a-gbaru iya mkpu.

²⁸ Ọle; ọ -bụkwanuru lẹ nwoke guderu nwamgbọko, ẹ-ta dudu onye edoberu iya k'alululu k'ehuka yele iya azẹ; a phua ẹphe;

²⁹ tẹ nwoke ono k'fukwaa nna nwamgbọko ono ukporo mkpola-ọcha labụ lẹ mkpola-ọcha iri. Tẹ nwoke obu lụkwaa nwamgbọko ono; kẹ l'ò mebyishiwaru iya. Ọphu ọ byadu achifu nwamgbọko achifu gbururu jeye ẹge ọo-nọ-bebe.

³⁰ Tẹ nwoke ba lụkwa nyee nna iya; shi ẹge ono mechia nna iya ifu.

23

Obufu madzụ ebufu

¹ T'onye akpuraku pyahuru apyahụ; mẹ onye e bufuru utsù ba abatajẹkwa lẹ ndzuko ndu kẹ Ojejoje.

² T'ẹ b'ọ dukwa onye a gbataru l'okpara, a-batajẹ l'èke ndu kẹ Ojejoje dzukoberu. Ọphu ndu awa iya; mbụ jeye l'ogbo k'iri 'abatajẹkwa l'èke ndu kẹ Ojejoje dzukoberu.

³ T'ẹ b'ọ dukwa onye Amonu; m'ọ bụ onye Móabu; mbụ je akpaa l'eri ẹphe jeye l'ogbo k'iri, a-bata lẹ ndzuko kẹ ndu Ojejoje gbururu jeye.

⁴ Ishi iya aburu l'ẹphe te gudedu nri; mẹ mini gba unu ndzuta teke unu shi Íjiputu alufuta. Ẹphe egbechia buta Bélamu Beyọ, bụ onye Petọ l'alì Mesopotémiya t'ọ bya atua unu ọnu.

⁵ Obenu lẹ Ojejoje, bụ Nchileke unu ta ngaduru Bélamu nchi; ọ gbechia mee mburọnu ono; yọ ghọ ọnu-ọma; kẹle Ojejoje, bụ Nchileke unu yeru unu obu.

⁶ Unu ba achọkwa ọzo unu, ee-shi t'ẹhu du ẹphe agu; m'ọ kwanu t'ọ duru ẹphe lẹ mma jeye teke unu a-nọ-bebe.

⁷ Tẹ ndu Ẹdọmu ba adukwa unu ashị; kẹ l'ẹphe bụ ununne unu. Ọphu unu akpokwa ndu Íjiputu ashị; kẹ l'unu shi bụru ndu laru alala l'alì ẹphe.

⁸ T'a hajekwaa ndu awa ẹphe ogbo k'eto t'ẹphe bata l'èke ndu kẹ Ojejoje dzukoberu.

Odobe ọdu ọgu t'ẹ b'ọ ri inyị

⁹ Ọ -bụru l'unu nọ l'ọdu ọgu l'oge ọgu; unu bukwaru ọba yeru iphe, du ẹji.

¹⁰ Ọ -bụru l'ọ nweru l'unu ha, onye nyịru iphe kpua onwiya l'enyashi; shi ẹge ono bụru onye aasọ nsọ; t'onye ono shikwa l'ọdu ọgu ono lufu.

¹¹ Ọ -be l'urenyashi; tọ ghua ẹhu. Ẹnyanwu -nyihutsulephu; yọ bataru l'ọdu ọgu ono.

¹² T'ọ nwekwaru ẹke, unu e-jeje oje-l'ukpo l'azu ọdu ọgu ono.

† 22:24 22:24 Iphe a kwata dee l'èke-a kwa mkpukpu.

¹³ Unu yekobeje ikworo lẹ ngwa-ọgu unu; k'ọphu bụ; o -nweru unu onye jeru oje-l'ụkpo; t'ọ gude iya tua nsụ nyiru iya ye; kpochia.

¹⁴ Ishi iya aburu lẹ Ojejoje, bụ Nchileke unu etsojeru ọdu ọgu unu ejephe; l'adzo unu ndzu; woru ndu ọhogu unu ye unu l'eka. Ọo ya meru iphe ọdu ọgu unu bụ-futaje eke, dū nsọ. T'ẹ b'ọ phushi iphe, aasọ nsọ l'ẹke unu nọ; paru unu haa.

Unwu ekemu ọdo

¹⁵ Ohu -shi l'eka nnajiufu iya gbakfuta ngu; ba kpụtakwa iya kpụ-phuru nnajiufu iya ono azụ.

¹⁶ Hakwaa ya tẹ unu l'ia buru l'ẹke dukpele iya phụ mma lẹ mkpukpu unu ono eke ọ fọtaru. Unu ba kpakwa iya ẹhu.

¹⁷ T'ẹ b'ọ dukwa onye Ízurelu: nwoke m'ọ bụ nwanyi, a-nọdu agbaru agwa ọkpara.

¹⁸ Unu be egudejekwa ugwo, a kfurū nwanyi ọkpara; m'ọ bụ ọphu a kfurū nwoke ọkpara bya l'ulo Ojejoje, bụ Nchileke unu bya ọkfu ugwo iphe, e riburu l'angu k'ememe; kẹ l'ephe ẹbo bukwa akpamara l'anya Ojejoje, bụ Nchileke unu.

¹⁹ Unu be ejekwa onye Ízurelu ibe unu ugwo ọ-muru-nwa; l'okpoga; m'ọ bụ lẹ nri; m'ọ bụ l'iphemiphe ọbule, bụ iphe eejeye madzu l'ugwo.

²⁰ Onye unu e-jeje ugwo ọ-muru-nwa bụ onye mba ọdo. Obenu l'onye bụ onye Ízurelu ibe unu bẹ unu te ejekwa ugwo ọ-muru-nwa; k'ọphu Ojejoje, bụ Nchileke unu a-ọoru ọnu-oma nū unu l'iphemiphe ọbule, unu byibekpooru eka k'ememe l'alị ono, unu eje aluta ono.

²¹ Ọ buru l'unu riburu Ojejoje, bụ Nchileke unu angu iphe unu e-me; unu ba akpokwa ukfu ememe iya; kẹle Ojejoje, bụ Nchileke unu jifutajekwa unu aji iya; unu aburu ndu ikpe nmaru l'unu meru ejo iphe.

²² Ọle; ọ -bukwanuru l'ẹ t'ọ nwedu iphe unu riburu angu kẹ ememe; bẹ ikpe ta nmakwa unu.

²³ Iphe, bụ iphe shi unu l'onu lufuta; unu letakwa ẹnya mekota iya; kẹ l'ọ bụ unubedua tūru obu unu ama; gude ọnu unu ribuaru Ojejoje, bụ Nchileke unu angu ome iphe ono.

²⁴ Ọ buru l'unu bahuru lẹ mgbo vayinu madzu ibe unu; unu rikwaa akpuru vayinu obu ege dū unu mma; ọle t'ẹ b'ọ dukwa ọphu unu e-ye lẹ nkata unu.

²⁵ Teke unu -bahuru l'egu madzu ibe unu; yọ -dū unu t'unu wota iphe, ọ kuru akuku ria; unu wotakwa iya; ọle t'ẹ b'ọ dukwa ukfu iphe ono ọphu unu e-gude mma gbutsua.

24

Kẹ ọchifu nwanyi

¹ Ọ -buru lẹ nwoke luru nwanyi; a -nonyaa; nwanyi ono ta dūhe iya mma; kẹ l'ọ phuru iphe, ta dudu mma l'ehu nwanyi ono; yọ bya ederu ekwo ọchifu nwanyi; nū iya; chifu iya;

² Ọ -buru l'ọ lufuru; je alua nwoke ọdo;

³ nji iya k'ẹbo ono abyakwaphu bya akpoo ya ashị; dekwaruphu ekwo achifu ọdo nū iya; bya achifukwa iya phū lẹ nk'uya; m'ọ bụ l'onye k'ono bụ anwuhu b'ọ nwuhuru; mbu onye ọphu, shi duta iya; lua phū;

⁴ tẹ nji iya kẹ mbu phū, chifuru iya nū phū ba alaphukwa azu jeshia ya alulu; l'ẹ merushitsuwaru iya ono; kẹ l'ọ bukwa akpamara l'ifu Ojejoje.

Unu be emetakwa akpamara kpube alì ono, Ojejoje, bụ Nchileke unu abya unu anụnu t'ò bụru òkè-iphe unu ono.

Ekemu, dū iche iche

⁵ Ọ -būru lẹ madzū luru nwanyi k'ophungu; t'ẹ b'e ezikwa iya t'o je ogu; ophu ọ dukwa ozi ọdo, ee-zi iya. T'onye ono nọ-gbukwa afa lanu l'ufu; mee nyee ya ono, ọ lūtaru ono t'ẹhu tsọ ya ẹna.

⁶ Tẹ madzū ba apatakwa mkpuma, eegweje nri; m'ọ kwanu o-ji-l'ẹka mkpuma; t'ọ buri iphe, e yeru iya l'itumo; kẹ l'ono dukwa l'ọ bụ onye gude ishi madzū ophu sùbe l'itumo.

⁷ Ọ -būru lẹ madzū b'e guderu l'ọ zitaru onye Ízurelū ibe iya ezita: l'eme iya l'ọ bụ ohu; m'ọ -bū ree ya erere; t'ẹ gbukwaa onye ọ-pa-l'ẹda ono egbugbu. T'ẹ chigbukwaa njo l'igbo, o beru; tẹ ọdo be ebehe iya.

⁸ Ọ -būru onye ẹhu-labū byaru; unu zikwaa obu l'alì; mee iphe, bụ iphe, ndu achijeru Nchileke ẹja, bụ ndu ikfu Lívayi sūru t'unu mee. Unu tūkokpelephu iphe, bụ iphe, mu tūru ẹphe ekemu sū t'ẹphe meje; mekota.

⁹ Unu nyatakwa iphe, Ojejoje, bụ Nchileke unu meru Miriyamu teke unu nọ l'uzo; l'unu wufutatsuaru l'alì Íjiputu.

¹⁰ Teke i jeru madzū ibe ngu ugwo; m'ọ -ruhuru; ọ buri ugwo, dū idu-agma; ba bahukwa l'ulo iya je owota iphe, ọ sūberu ngu l'itumo.

¹¹ Nodukwa l'etezi tẹ onye obu, i jeru ugwo obu wofutaru ngu iphe, ọ sūberu ngu l'itumo obu.

¹² Ọ -būru l'onye obu bụ onye ukpa; be egudekwa iphe ono, o yeru ngu l'itumo ono lashia l'ufu; nọo jeye tẹ nchi bọhu.

¹³ Nchi -jihude; nggu ewophutaru iya ukpo iya ono azu; k'ophu ọo-ze iya; kua mgbenya; goru onu-oma nū ngu. A guaru ngu iya l'odobé ẹka ndoo l'ifu Ojejoje, bụ Nchileke ngu.

¹⁴ Ọ -būru l'onye ẹ-te nwedū ẹge ọ haru iya; yọ kpa ukpa -byaru ngu ozi; be emegbukwa iya emegbu; mę onye obu; ?ọ bụ onye Ízurelū ibe ngu; m'ọ bụ onye laru alala, buru lẹ mkpukpu unu.

¹⁵ Kfujekwa iya aswa ozi iya l'uboku; tẹmanu ẹnyanwu anyihude; kẹ l'onye ono, akpa nri ono gbawaru aswa ozi iya yeru lẹ mkpa ẹhu iya. Ọdumeka bẹ ọo-rakwaru Ojejoje ẹjo ẹkwa l'okfu ẹka ngu; yọ buri ngu ome ẹjo iphe.

¹⁶ Tẹ ndu bụ nna ba alajekwa l'iphe, nwa ẹphe metaru; ophu ndu bụ unwu alajekwa l'iphe, nna ẹphe metaru. T'onye metaru iphe o metaru lakwaa l'iphe, o meru.

¹⁷ Unu ba anafujekwa madzū iphe gbaru iya nū; okfu l'ọ bụ onye laru alala; m'ọ kwanu okfu l'ọ bụ onye a toru ogbe; ophu unu anatajekwa nwanyi, maa tufuru uwe iya l'itumo.

¹⁸ Unu nyatajekwa l'unubedua shi buri ohu l'alì Íjiputu; Ojejoje, bụ Nchileke unu agbata unu l'ẹke ono. Ọo ya meru iphe mu aturu unu ekemu; sū t'unu meje iphe ono l'ọ ha.

¹⁹ Teke unu akpata iphe unu meberu emebe; ọ -būru l'ọ nweru ophu unu haru l'okfu unu; unu ba alaphuhekwa azu je iya ewota. Unu hakwaaru iya ndu laru alala; ndu a toru ogbe; mę unwanyi, maa tufuru; k'ophu Ojejoje, bụ Nchileke unu a-goru unu onu-oma l'iphe bụ iphe, unu kuberu ẹka.

²⁰ Teke unu awo olivu unu; unu ba awojekwa iya n-wọ labu. Unu hajekwaa ophu phoduru nū t'ọ duru ndu laru alala; ndu a toru ogbe; mę unwanyi, nji ẹphe ta nọhedu.

²¹ O -buru l'unu awo vayinu le mgbo vayinu unu; unu be ejekwa mkpakwa iya. Unu hajekwaa ophu phoduru nu t'o noduru ndu laru alala; ndu a toru ogbe; me unwanyi, nji ephe ta nokedu.

²² Unu nyatajekwa l'unubedua shi buru ohu l'ali Ijiputu. Oo ya meru iphe mu aturu unu ekemu; su t'unu meje iphe ono l'o ha.

25

Ekemu k'ochi madzu iphe

¹ O -buru l'umadzu labu be okfu adaru; t'ephe gude iya je l'ulo ikpe te ndu ikpe kpeeru iya ephe; haaru onye ophu iswi du mma enge; nmaa onye ophu achokfu ikpe.

² Teke o bu l'onye ophu ikpe nmaru b'o gbaru t'e chia iphe; t'onye ikpe mekwaa ya t'o zeru azee; t'e chia ya iphe l'ifu iya; chia ya onu echachi ole yele iphe o meru hako.

³ Ukpoko onu echachi ebo be ee-chi onye obu. T'e b'o karikwa ege ono. E-chighata iya ege ono b'o buakwa ome nwanna ngu ono l'e to dudu iphe o bu l'eke i no.

⁴ Unu be ekechijekwa eswi onu teke odzoshiru unu witu unu.

Ozi, nora onye nwunne iya nwuhuru; haa nyee ya

⁵ O -buru l'nwunne ebo bu; onye lanu anonyaa nwuhu to muta nwa; te nyee ya be jekwa olu esu-uzo. Te nwunne nji iya lupyabekwa iya; lajeru iya l'ulo. Nwunne nji iya ono eshi ege ono medzukota iphe, gbaru iya nu l'eke nwanyi ono no.

⁶ Nwa nwoke mbu, o mutaru mbu nwanyi ono be a-zaru epha laa l'epha nwunne iya ono, nwuhuru nu ono; t'e shi ege ono t'epha iya be chihu l'ali Izurelu.

⁷ Ole; o -buru l'e to dudu onye ono t'o lupyabe nyee nwunne iya ono; te nwanyi ono jekfu ndu bu ogurennya ono l'obu-edukfu mkpukpu ono je asu ephe: "Le nwunne nji iya jikakwaru ome t'epha nwunne iya be ephuhu l'ali Izurelu. E to kwekwa le ya emeru iya iphe, gbaru te onye, bu nwunne nji madzu meuru iya."

⁸ Te ndu bu ogurennya mkpukpu ono kua nwoke ono; kfuaru iya okfu. O -buru l'iphe, ookfu be ookfu ekfushi ike: "Le ya ta alupyabedu nwanyi ono;"

⁹ Te nyee nwunne iya ono gbeshi l'ifu ndu bu ogurennya ono je eyeta akpokpa nwunne nji iya ono nanu; vushi iya onu-mini l'ifu; su iya: "L'oo ege ono be eemeje onye e-ta chodu te ufu nwunne iya be echihu."

¹⁰ Iphe, ee-ku ufu nwoke ono le Izurelu bu: "Ufu onye e yetaru akpokpa iya."

¹¹ O -buru l'unwoke labu alu ugu; nyee onye lanu l'ime ephe abyatashia ogbaru nji iya odzori; byaazu nwoke ophu l'ehu-nwoke;

¹² t'e gbubufukwa nwanyi ono eka; t'e ba aphukwaru iya imiko.

¹³ Unu be eyejekwa iphe, eegudeje atu era iphe uzo ebo l'eda unu: okpobe iya; me adigboroja iya.

¹⁴ Unu be enwekwaru iphe, eegudeje ama iphe amama uzo labu le nk'unu: okpobe iya; me adigboroja iya.

¹⁵ Unu gudeje okpobe iphe, eegudeje atu era iphe tua iphe; k'ophu unu a-ka nka l'ali ono, Ojeoje bu Nchileke unu abya unu anunu ono;

¹⁶ ke l'iphe bu onye, eme egbe iphe ono; mbu onye, eme iphe l'ugho bukwa akpamara be oome l'ifu Ojeoje, bu Nchileke unu.

Ekemu t'e gbushia ndu Amaleku

¹⁷ Unu nyatakwa iphe, ndu Amaleku meru unu teke unu nọ l'uzo; l'unu lufutatsuaru lẹ Ịjiputu.

¹⁸ O bu teke ike ije gvụwaru unu; ike ta nọhe unu; bẹ ephe shiru unu uzo azụ; bya etso unu ogu l'uzo; gbushia ndu ophu kpe azụ; ephe ta tsu Nchileke egvu.

¹⁹ Oo ya bu; teke Ojejoje, bu Nchileke unu meleruphu; unu enweru onwunu l'eka iphe, bu ndu ohogu unu, bupheru unu mgburumgburu l'alị ono, oobyia unu anunu t'ọ buru òkè-iphe unu ono; unu mekwaa tẹ ndu Amaleku chihu lẹ mkpuli igwe owaa. Unu ba zahakwa iya ememe!

26

Akpuru iphe mbụ

¹ Unu -bahulephu l'alị ono, Ojejoje, bu Nchileke abya unu anunu t'ọ buru òkè-iphe unu ono; mbụ unu -nata l'ia phụ buru;

² hatakwa akpuru iphe mbụ l'iphe, i kotaru l'alị ono, Ojejoje abya unu anunu ono; chiru ye lẹ nkata; vuru je l'ẹke Ojejoje, bu Nchileke unu a-foṭa; dobe epha iya; buru iya eburu.

³ Jekfu onye achijeru Nchileke eja teke ono je asụ iya: “Lẹ ntanụ-a bẹ iikfuru Ojejoje, bu Nchileke unu l'unu larutawaru l'alị ono, Ojejoje riburu nna ayi oche phe angụ lẹ ya a-nụ ayi ono.”

⁴ Onye ono, achijeru Nchileke eja ono a-nata ngu nkata ono; sùbe l'ifu enya-ngweja Ojejoje, bu Nchileke ngu.

⁵ Nggu anodukwaphu l'ifu Ojejoje, bu Nchileke ngu kfua: “Lẹ nna mu shi buru onye Áramu, l'aghaphe aghaphe. O gude ndu ha nwanshii laa Ịjiputu; je aburu onye laru alala l'ẹke ono. Yọ buru l'ẹke ono b'ọ nọ buru oke mba, nweru agburu-ehu; bya aha igwe.

⁶ Obenu lẹ ndu Ịjiputu nuru ayi aphụ; bya emee t'ayi jee iphe-ehuka; mee tẹ ayi jee ozi mkpọ-nyi-anya.

⁷ Tọ dụ iya bu; ayi echia mkpu raku Ojejoje, bu Nchileke kẹ nna ayi oche phe. Ojejoje anụa olu ayi; bya aphua iphe-ehuka, ayi eje; mę ozi, ayi ejegbu onwayi; mę ege eegude akpabe ayi ehụ.

⁸ Ya ndono; Ojejoje egude ike; agburu-ehu iya; oye egvu; iphe-ophulanya; mę iphe-ohubama, dughbaa biribiri; dufuta ayi lẹ Ịjiputu.

⁹ Yo dubatawa ayi l'ẹke-a; bya eworu alị-a nụ ayi; mbụ egiri alị-a.

¹⁰ Nta-a b'i wotawaru iya akpuru iphe mbụ, shi l'iphe, i meberu l'alị-a, nggube Ojejoje nuru iya-a.” Nggu abya eworu iya dobe l'ifu Ojejoje, bu Nchileke ngu; baaru Ojejoje, bu Nchileke ngu ono eja.

¹¹ Nggu abya etee eswa iphemiphe obule ono, du mma, Ojejoje, bu Nchileke ngu nuru nggu lẹ ndibe ngu ono. Ndu Lívayi; mę ndu laru alala, unu l'ephe bu etekwaaphu eswa.

Uzo lanu l'uzo iri l'afa k'eto

¹² I -kfụ-gelephu uzo lanu l'uzo iri l'iphemiphe obule, i setaru l'afa k'eto, bu iya bu afa, aakfuje uzo lanu l'uzo iri; mbụ; teke i nutsaluru iya ndu Lívayi; ndu laru alala; ndu nna ephe ta nọhedu; mę unwanyi, nji ephe ta nọhedu; k'ophu ephe a-nodu lẹ mkpukpu unu rijije epho;

¹³ nggu anodu l'ifu Ojejoje, bu Nchileke ngu; su: “L'i wofuakwaru iphe ono, dụ nsọ ono l'ulo ngu; wowaru iya nụ ndu Lívayi; ndu laru alala; ndu nna ephe ta nọhedu; mę unwanyi, maa tufuru, bu ekemu, ọ turu nụ ngu.

Ɛ tɔ dukwa ekemu ono, ɔ tɔru nɔ ngu ono, nweru ɔphu ɛ ti tsodu; ɔphu ɔ dukwa ɔphu i zahajeru.

¹⁴ Ɛ tɔ dukwa ɔzo lanu l'ɔzo iri ono ɔphu i riru teke i nɔ l'aphu; tɔ du ɔphu i wofuru teke i bu onye aaso nsɔ; ɔphu ɔ dudu ɔphu i nujeru ndu nwuhuru anwuhu. I nukwaru Ojejoje, bu Nchileke ngu okfu; yɔ buru iphemiphe ɔbule, ɔ sɔru t'i mee b'i meru.

¹⁵ Shinu l'imigwe, bu ufu ngu ono, du nsɔ ono lee ɛnya; ɔɔru ɔnu-oma nu ndibe ngu, bu ndu Ízurelu; nggu ɔɔru ɔnu-oma nu ɛgiri alɔ ono, i riburu nna ayi oche phɛ lɛ nte ono."

¹⁶ Ntanu-a bɛ Ojejoje, bu Nchileke unu tɔwaru unu ekemu sɔ t'unu meje iphe-a, ya tɔru ɔkpa iya sɔ t'unu tsoje; mɛ iphe-a, ya sɔru t'unu meje-wa. Unu zikwaa obu l'alɔ; gudeje obu unu l'ɔ ha; mɛ ndzɔ unu l'ɔ ha meje iphemiphe ɔbule ono.

¹⁷ Ntanu-a bɛ unu kfuwaru iya hoo-haa l'ɔo Ojejoje bu Nchileke unu; l'ɔo ɔzo, ɔ tɔru bɛ unu a-nɔdu etso; l'eme iphe, ɔ tɔru ɔkpa iya; mɛ iphe, o kfu; mɛ nsɔ iya; l'anukwaru iya phɔ okfu.

¹⁸ Ojejoje abyakwaphu bya ekfua ya hoo-haa ntanu-a l'unu buwa ndibe iya, ya nwe k'iche, bu iphe, ya kwehawaru unu l'ukwa; bya asɔ t'unu mejekwa iphe ya tɔru unu l'ekemu.

¹⁹ Oo-me unu t'unu ka iphe bu mbakeshi, o keru ekeke. Ɛpha unu a-ka kɛ ndu mba ɔdo ono ode ude; ɛphe aka unu otushi ɛpha; ka unu ɔkwabe ugu. Unu aburu ɔha, duru Ojejoje, bu Nchileke unu lɛ nsɔ, bu iphe, o kfuhawaru.

27

Ɛnya-ngweja, nɔ lɛ Ugvu Ebalu

¹ Ya ndono, Mosisu yɛle ndu bu ɔɔrenya Ízurelu abya atɔaru ndu Ízurelu ono ekemu; sɔ ɛphe: "Unu tɔkokwa ekemu-wa, ya atɔru unu ntanu-a dobekota.

² Teke unu sweru Ɛnyimu Jɔdanu bahu l'alɔ ono, Ojejoje, bu Nchileke unu abya unu anɔnu ono; unu patatsua mkpuma, ha nshinu kpɔkobe; unu emeta ura nyia ya.

³ Unu eworu ekemu-a l'ɔ ha dekota iya teke unu swetatsuleruphu ɛnyimu ono bahu l'ɛgiri alɔ ono, Ojejoje, bu Nchileke unu abya unu anɔnu ono. Ono bu iphe, Ojejoje, bu Nchileke nna unu oche phɛ kweru unu ukwa iya.

⁴ Ɔo ya bu; teke unu swetsuleruphu Ɛnyimu Jɔdanu; unu akpɔkobe mkpuma ono, mu atɔru unu ekemu iya ntanu ono. Ɔ bu lɛ Ugvu Ebalu bɛ unu a-kpɔkobe iya; gude ura nyia ya.

⁵ Ɔ bu l'ɛke ono bɛ unu a-kpuru Ojejoje, bu Nchileke unu ɛnya-ngweja. Ɔ bu mkpuma bɛ ee-gude kpua ya; mbu mkpuma, ɛ tɔ dudu iphe e meru l'ígwe, a kujeru iya.

⁶ T'ɔ bukwaru mkpuma, ɛ ta wadu awawa bɛ unu e-gude kpuaru Ojejoje, bu Nchileke unu ɛnya-ngweja ono. Yɔ buru l'eli iya bɛ unu a-gbajɛ ngweja-ukfuru nu Ojejoje, bu Nchileke unu.

⁷ Unu gwojekwaphu ngweja ɛhu-agu l'ɛke ono. Unu atuko nɔdu l'ɛke ono ria ya; tee ɛsua l'ifu Ojejoje, bu Nchileke unu.

⁸ Unu dekwaa ekemu-a l'ɔ ha t'o shia ɔhuma lɛ mkpuma ono, unu kpɔbetsuaru ono."

Mburɔnu, a nɔ lɛ Ugvu Ebalu bushua

⁹ Mósísu yẹle ndu ikfu Lívayi, bụ ndu achijeru Nchileke ẹja abya ekfuru yeru ndu Ízurelụ l'ẹphe ha; sụ ẹphe: "Unubẹ ndu Ízurelụ; unu daa ashị; ngabe nchí! Ntanụ bẹ unu buakwa ndibe Ojejoje, bụ Nchileke unu.

¹⁰ Unu nujekwaru Ojejoje, bụ Nchileke unu okfu. Unu dobekwa ekemu iya; meje iphe, ọ toru ọkpa iya; sụ tẹ eetsoje, bụ iphe, mu aturu unu ekemu iya ntanụ."

¹¹ Yọ bukwaruphu mbọku ono; bẹ Mósísu turu ndu Ízurelụ ekemu; sụ:

¹² Teke unu swetsuaru Ẹnyimu Jódanu; ndu ikfu, e-vudo l'eli Ugwu Gerizimu ọ́ọru ọ́nu-ọ́ma nù ndu Ízurelụ bụ: ndu ikfu Símiyọnu; ndu ikfu Lívayi; ndu ikfu Júda; ndu ikfu Ísaka; ndu ikfu Jósefu; mẹ ndu ikfu Bénjaminu.

¹³ Ndu ikfu ophu e-vudo l'eli Ugwu Ebalu bua ọ́nu bụ: ndu ikfu Rúbẹnu; ndu ikfu Gádu; ndu ikfu Ásha; ndu ikfu Zébulọnu; ndu ikfu Dánu; mẹ ndu ikfu Náfutali.

¹⁴ Ndu Lívayi e-woli olu raaru iya unwoke ndu Ízurelụ l'ẹphe ha arara; sụ:

¹⁵ "Mburọnu bụ kẹ onye doberu ntekpe, a pyiru apyipyi; m'ọ bụ ophu a kpuru akpukpu. Iphe ono bukwu akpamara l'ifu Ojejoje; mbụ iphe ono, bụ ndu eme nka gude ẹka mee ya; dobe iya l'agwa lẹ mpya ono."

Ndu Ízurelụ l'ẹphe ha atuko zua mgbede; sụ: "T'ọ dụ ẹge ono-o!"

¹⁶ "Mburọnu bụ kẹ onye ẹ-ta akwabedu nne lẹ nna, mụru iya nù ugwu."

Ndu Ízurelụ l'ẹphe ha atuko zua mgbede; sụ: "T'ọ dụ ẹge ono-o!"

¹⁷ "Mburọnu bụ kẹ onye wofuru ẹkpè, e gude kpaaru madzụ ókè-alì."

Ndu Ízurelụ l'ẹphe ha atuko zua mgbede; sụ: "T'ọ dụ ẹge ono-o!"

¹⁸ "Mburọnu bụ kẹ onye dusweru onye atsu ishi ọzo."

Ndu Ízurelụ l'ẹphe ha atuko zua mgbede; sụ: "T'ọ dụ ẹge ono-o!"

¹⁹ "Mburọnu bụ kẹ onye anafuje madzụ iswi-odu-mma; okfu l'ọ bụ onye laru alala; onye nna iya ta ọ́hedu; m'ọ bụ nwanyi, maa tufuru."

Ndu Ízurelụ l'ẹphe ha atuko zua mgbede; sụ: "T'ọ dụ ẹge ono-o!"

²⁰ "Mburọnu bụ kẹ onye raru nyee nna iya; kẹ l'ọo nna iya b'ọ mechiru ifu."

Ndu Ízurelụ l'ẹphe ha atuko zua mgbede; sụ: "T'ọ dụ ẹge ono-o!"

²¹ "Mburọnu bụ kẹ onye raru anumanu."

Ndu Ízurelụ l'ẹphe ha atuko zua mgbede; sụ: "T'ọ dụ ẹge ono-o!"

²² "Mburọnu bụ kẹ onye raru nwunne iya; mbụ nwunne yẹle iya shi lẹ nne lanụ; m'ọ bụ nwanna iya."

Ndu Ízurelụ l'ẹphe ha atuko zua mgbede; sụ: "T'ọ dụ ẹge ono-o!"

²³ "Mburọnu bụ kẹ onye raru nne nyee ya."

Ndu Ízurelụ l'ẹphe ha atuko zua mgbede; sụ: "T'ọ dụ ẹge ono-o!"

²⁴ "Mburọnu bụ kẹ onye gburu madzụ ibe iya lẹ mpya."

Ndu Ízurelụ l'ẹphe ha atuko zua mgbede; sụ: "T'ọ dụ ẹge ono-o!"

²⁵ "Mburọnu bụ kẹ onye nataru ẹka-azụ je egbua onye ẹ-ta dudu iphe, o meru."

Ndu Ízurelụ l'ẹphe ha atuko zua mgbede; sụ: "T'ọ dụ ẹge ono-o!"

²⁶ "Mburọnu bụ kẹ onye pa iphemiphe ọ́bule, a turu l'ekemu-a ẹka lanụ."

Ndu Ízurelụ l'ẹphe ha atuko zua mgbede; sụ: "T'ọ dụ ẹge ono-o!"

28

Onu-oma, a goru nu ndu eme ekemu ono

(Liv 26:3-13; Dit 7:12-24)

¹ O -buru l'unu nuru Ojejoje, bu Nchileke unu okfu; -leta enya l'eme ekemu iya l'o ha; mbu ekemu ono, mu aturu unu ntanu-a; be Ojejoje, bu Nchileke unu e-me t'unu kakota iphe, bu mbakeshi, no le mgboko-a nshinu.

² Onu-oma-wa a-buru nk'unu; m'o -buru l'unu anuru Ojejoje, bu Nchileke unu okfu.

³ Onu-oma a-buru nk'unu le mkpukpu; buru nk'unu l'egu.

⁴ Onu-oma a-buru k'unwu unu; buru k'iphe, unu meberu l'alì; buru k'unwu, elu unu mushiru; mbu eswi unu; me eghe unu; me aturu unu.

⁵ Onu-oma a-buru ke nkata, unu vu eje l'egu; me otumu, unu atsu nri.

⁶ Onu-oma a-buru nk'unu teke unu abata abata; me teke unu alufu alufu.

⁷ Ojejoje e-me te unu mekputa ndu ohogu, wu-lihuru; bya etso unu ogo. Ephe e-dzebe edzebe byakfuta unu ogo; ole ephe a-gba nanu nanu; gbakashihu.

⁸ Ojejoje e-me te onu-oma iya buru k'oba unu; mekpò iphe bu iphe, unu kuberu eka unu. Oo-goru onu-oma nu unu l'alì ono, Ojejoje, bu Nchileke unu abya unu anunu ono.

⁹ Ojejoje e-me t'unu kwata oswa shihu ike; buru ndu duru iya le nsò, bu iphe, o rihawaru unu angu iya; m'o -buru l'unu e-dobe ekemu Ojejoje, bu Nchileke unu; l'etsokwaphu uzo, o toru.

¹⁰ Ndiphe l'ephe ha a-phu l'unu aza epha alaru Ojejoje; tsulaha unu egvu.

¹¹ Ojejoje e-me t'unu nwee iphe; nweshia ya ike; unu azua zua k'etsutsu iya; elu unu azua; zua k'etsutsu iya; iphe, unu meberu l'alì emehu k'etsutsu iya; l'alì ono, Ojejoje riburu nna unu phe nte le ya a-nu ephe ono.

¹² Ojejoje a-guhaar unu ulo eke oodobeje eku iya l'imigwe; te mini chijee l'alì unu; l'oge iya; goru onu-oma iya nu iphe bu ozi, unu gude eka unu jee. Unu e-jeje igweligwe ndu mba odo ugwo; to dukwanu ndu unu e-je ejita.

¹³ Ojejoje e-meje unu t'unu buru ishi; unu ta anodu ndu odo l'eka. Oo-mee unu; unu akalephu nshinu nshinu eje; unu ta aladu alì alì. Ole o kwa m'o -buru l'unu anga nchi l'ekemu Ojejoje, bu Nchileke unu, bu ophu mu aturu unu ntanu-a su te unu zia obu l'alì; meje iya ememe.

¹⁴ Unu ba aghakwaru ekemu-a, mu aturu unu ntanu-a azu m'oo nanu. Unu ba ahakwa iya; melahaa iphe odo; wata otso agwa odo, unu a-nodu abaru eja.

Onu, a turu ndu kwefuru ikè

(Liv 26:14-46)

¹⁵ Ole; o -bukwanuru l'unu ta anuduru Ojejoje, bu Nchileke unu okfu; unu te zi obu l'alì; l'edobe ekemu iya; unu te etso iphe, o toru okpa iya su te eetsoje, bugbaa iphe, mu aturu unu l'ekemu ntanu-a; mburonu-wa l'o ha a-bukotaru nk'unu.

¹⁶ Mburonu a-buru nk'unu le mkpukpu; buru nk'unu l'egu.

¹⁷ Mburonu a-buru ke nkata, unu vu eje l'egu; me otumu, unu atsu nri.

¹⁸ Mburonu a-buru k'unwu unu; buru ke iphe, unu meberu l'alì; buru k'unwu, elu unu muturu; mbu eswi unu; eghe unu; me aturu unu.

¹⁹ Mburonu a-buru nk'unu teke unu abata abata; buru nk'unu teke unu alufu alufu.

²⁰ Ojejoje a-tụ unu ọnu; kpógháá unu egomunggo; mee tẹ iphe, bụ iphe unu kuberu ẹka be ekeru ekeru. Oo-me iya unu ẹge ono gbururu jeye; unu aburu kpurupyata; mbụ laa l'iyi kẹ gbatabuta; l'okfu iphe, dū ẹji, unu meshiru; zahaa Nchileke.

²¹ Ojejoje e-gude ẹjo iphe-ememe swiru unu eswiru gbururu jeye unu agvụ l'alị ono, unu abahụ ẹje aluta t'ọ bụru nk'unu ono.

²² Ojejoje a-tụ unu iphe-ememe, amị madzụ mini yele ẹhoku; ẹhu-ekoko; oke okpomoku; ẹjo mkpo-anwụ; mę nwa-ntagbu, a-nọdu atagbushi iphe unu meberu l'alị. Iphe ono l'ọ ha a-kpa unu ẹhu jeye teke unu a-buru kpurupyata.

²³ Akpamigwe-a, unu vu l'ishi-a a-buru ope; alị, unu dzọberu ọkpa aburu mgboro-igwẹ.

²⁴ Ojejoje e-me tẹ mini, ga anọdu achiru unu ghọo evevee yele udzu; shi l'imeli l'ekpu unu jeye teke unu a-gvụ.

²⁵ Ojejoje a-ha tẹ ndu ọhogu unu lụ-gbua unu. Unu e-dzebe edzebe byakfuta ndu ọhogu unu ọgu; ọle unu a-gba nanụ nanụ; gbakashihu. Unu a-ghọo ndu alị-eze, nọgbaa lẹ mgboko-a a-nọdu atso oyi.

²⁶ Odzu unu a-buru nri unwenu, ephe l'eli; mę unwu-anụ-egu, bu l'eliphe; ọphu ọ dudu onye agbọru ẹphe chaa.

²⁷ Ojejoje a-tụ unu ẹjo iphe-etsetse ndu Ịjiputu; iphe-ebubu; ẹjo ọnya, aba yoyoyo; mę ẹkpa-ébyi; yọ bụru 'agwọta agwọta.

²⁸ Ojejoje e-me tẹ ọgvu gudeshia unu; unu awata ọtsu ishi; egomunggo esweshihu unu.

²⁹ L'echi oke-eswe bę unu a-wata obyipheshi ẹka ẹge onye ishi ebyipheshije l'ochi. Ọphu ọ dudu iphe, unu byiberu ẹka k'ememe, bya l'agaru unu. Aa-nodulephu akpa unu ẹhu; l'ana unu nfu mbọku-mbọku; to nwe onye a-gbaru unu mkpu.

³⁰ Ii-je okfu nwanyi jebua; yọ bụru onye ọdo bę yele iya a-nọdu azẹ. Ii-kpu ụlo kpụ-ghe ya; ọle ẹ tii budu iya. Ii-kọ vayinu; ọle tị wọtadu akpuru iya.

³¹ Aa-nọdu ngu l'ifu gbua oke-eswi ngu; ọle ẹ tị tadu anụ iya. A kpua nkakfu-igara ngu l'ike; ọphu a kpụ-phutaduru ngu iya azụ. Aturu ngu bę ee-ruta chiru nụ ndu ọhogu ngu; to nwe onye ejeru ngu iya anafutaru.

³² Unwegirima unu: ndu k'unwoke; mę lẹ ndu k'unwanyi bę aa-chiru nụ ndu ọdo t'ẹphe buri ẹphe ohu. Ẹnya a-nọ unu l'uzo mbọku-mbọku jeye ẹnya agbakota unu ọchi l'ẹke unu ele ẹnya ẹphe; ọle ike taa dudu unu t'ọ nweru iphe, unu e-me.

³³ Ndu unu ẹ-ta madu e-ri iphe, unu kọru l'okfu; mbụ iphe, unu setaru l'akanya. Ọ bụlephu ẹhu bę aa-nọdu akpa unu; l'anụ unu nshị mbọku-mboku;

³⁴ k'ọphu bụ l'iphe, unu e-gude ẹnya unu phua e-me unu; unu emelaha a ọgvu ọgvu.

³⁵ Ojejoje a-tụ unu ẹjo iphe-etsetse l'ikpere; mę l'okpa ẹphe ẹbo; mbụ iphe-etsetse, a-bụ 'agwọta agwọta. Oo-shi l'ọbocheru-ọkpa tsekota unu jeye l'ishi.

³⁶ Ojejoje a-chịta unu l'onye unu fotaru t'ọ buri unu eze; laa mba, unu ta mahaadu; nna unu oche phe ta mahawa iya. Unu anọdu l'ẹke ono balahaaru nte ọdo ẹja; mbụ nte, e gude oshi yele mkpuma mee.

³⁷ Ndu ẹke ono, Ojejoje a-chiru unu laa ono bę unu a-nọdu anyi ishi ẹdzu; buri iphe, e gude anma ẹjo etu; mę iphe, e gude atụ mgbonu.

³⁸ Unu e-mebe iphe, ha nshinu l'alị; ọle nwiphe, unu a-kpata iya taa badu ishi; kẹ l'igube a-tapyashikota iya.

³⁹ Unu a-kọ mgbo vayīnu leta iya ẹnya; ọle unu ta angudu mee, shi iya nū; ọphu unu awotadu akpuru, shi iya nū; ke l'unwehu a-tafu iya.

⁴⁰ Oshi olivu a-tuko alì unu sweta; ọle unu taa phudu manū iya; ke l'akpuru iya e-rishihu; dashia. ⁴¹ Unu a-mushi unwegirima unwoke; mushia unwegirima unwanyi; ọle ẹphe ta abaduru unu uru; ke l'aa-kpu ẹphe lẹ ndzū laa alì ọdo.

⁴² Iphe, bụ oshi, nọ l'alì unu; me iphe, bụ iphe, unu meberu emebe be igube a-tapyashibebe.

⁴³ Ndu laru alala l'alì unu be ẹka a-nodu akango akango l'ẹje; unubedua aka ọla alì alì l'ẹje.

⁴⁴ Ẹphe e-ẹje unu ugwo; ọle unu tee nwedu ọphu unu e-je ẹphe. Ẹphe a-bujeru ishi; unubedua anodu ẹphe l'ẹka.

⁴⁵ Mburonu-a l'ọ ha a-dakfuta unu; chia unu kpabe-kpabe; jeye yo gude unu; mee unu; unu aburu kpurupyata. Ishi iya aburu lẹ unu ta nuduru Ojejoje, bụ Nchileke unu okfu; mee ekemu iya; me iphe, ọ toru okpa iya; sụ t'e tsoje.

⁴⁶ Mburonu ono a-bu iphe-ohubama; me iphe, du biribiri; duru unu l'awa unu phe jeye lẹ tutu yoyo.

⁴⁷ Keshinu unu te gudedu ẹhu-otso-ena; tee ẹswa jeeru Ojejoje, bụ Nchileke unu ozi teke iphe shi duru unu lẹ mma;

⁴⁸ be unu a-nodu aswi ẹgu nri; me ẹgu mini; gbaa ọtu; gude uko iphemiphe obule; lejeru ndu ohogu unu ozi; mbu ndu ono, Ojejoje e-ye t'ẹphe bya etso unu ogu ono. Yo woru odogoro igwe nyabe unu l'olu jeye teke unu a-buru kpurupyata.

⁴⁹ Ojejoje e-duta ndu mba, shi ote-ẹnya; mbu l'ẹke mgboko jeberu; t'ẹphe du l'ọ bu ugo bya apaa unu. Ndu mba ono a-buru ndu unu ẹ-ta anodu okfu ẹphe.

⁵⁰ Ndu mba ono be ifu a-nodu eshi ẹphe onwuu-onwuu; k'ophu bu l'ẹphe ta agubedu ndu bu ogurennya iphe; ẹphe ta aphuru unwegirima imiko.

⁵¹ Ẹphe a-tapyaa elu unu; kpukpoo iphe, unu meberu l'alì; jeye unu aburu kpurupyata. Ẹ tọ dudu akpe unu; m'ọo mee ophungu unu; m'ọo manū unu; m'ọo eswi unu; m'ọo aturu unu, ẹphe a-haru unu jeye teke unu a-lakota l'iyi.

⁵² Ẹphe a-nọ-chishikota mkpukpu unu l'ọ ha mgburumburu jeye teke upho-mkpuma unu ono, hatsua l'eli, a kpushitsuaru ike ono; mbu upho-mkpuma ono, unu chiru ukfu kwee ono foshihuru; l'adashi. Ẹphe a-nọ-chishikota unu lẹ mkpukpu ono l'oha, nokota l'alì unu mgburumburu; mbu alì ono, Ojejoje, bụ Nchileke unu nuru unu ono.

⁵³ Shita l'iphe-ẹhuka, ndu ohogu unu e-me t'unu jee teke ẹphe a-nọ-chishikota mkpukpu unu ono be unu a-wata ọta anu unwegirima unu; ndu k'unwoke; me ndu k'unwanyi, bụ unwegirima, Ojejoje, bụ Nchileke unu nuru unu.

⁵⁴ Ọo-du-tabe ẹji k'ophu bu lẹ nwoke, katsukpo ophuru madzu imiko l'ime unu; buru onye iphe katsua oru l'ẹhu be imiko nwunne iya nwoke; imiko nyee ya, o yeru obu; me imiko unwu iya ndu ọphu, phoduru nū taa duhedu.

⁵⁵ Ẹ too butadu anu nwa iya, ọota; be m'ọo onye lanu lẹ ndu ono. Ishi iya aburu l'ẹ tọ duhedu iphe ọdo, phodubaaru iya nū ọdo. Yọ buru shita l'iphe-ẹhuka, ndu ohogu unu e-me t'unu jee teke ẹphe a-nọ-chishikota mkpukpu unu ono mgburumburu.

⁵⁶ Nwanyi, katsukpo ophuru madzu imiko; buru onye iphe katsua oru l'ẹhu l'unu; mbu onye ẹ-ta achojedu iphe, a-da okfu be a-nodu edomiru nji

iya, o yeru obu iphe edomi; l'edomiru iya unwegirima iya: ndu k'unwoke; me ndu k'unwanyị.

⁵⁷ Nwata, o zedaru eku iya k'ophungu; me ézè, tso iya nù bẹ oo-meje lẹ mpya taa nwenkinyi iya t'ẹ b'ọ du onye a-ma nù. Ishi iya aburu l'ẹ to nwehedu iphe ọdo, oo-ri; kẹ l'iphe-ehuka, ndu ohogu unu e-me t'unu jee teke ono, ephe a-nọ-phe mkpukpu unu mgburumgburu ono a-du egvu.

⁵⁸ Ọ -buru l'unu te letadu ọnya; meje iphemiphe obule, e kfuru l'ekemu-wa, e deru l'ekwo-a; k'ophu unu a-nodu akwabe epha-wa ugvu; mbu epha ono, du akpabiri bya adu egvu ono; bu iya bu Ojejoje, bu Nchileke unu;

⁵⁹ bẹ Ojejoje e-mekwa t'ẹjo iphe-ehuka, ẹtu iya ẹ-ta dudu adudu dakfu unu l'unwu unu; mbu ejo iphe-ehuka, a-kari ẹka; alala iya aburu ogu yeke ejo iphe-ememe, a-du ideyideyi; to la alala.

⁶⁰ Yo wokfutaru unu unwu ejo iphe-ememe ndu Ijiputu ono l'ọ ha, unu shi atsu egvu ono; yọ bya elia unu agbu l'ehu.

⁶¹ Ojejoje evukwaruphu unwu iphe-ememe; me iphe-ehuka ọdo, ẹ-te dedu l'ekwo ekemu-wa byabẹ unu l'ishi gbururu jeye unu aburu kpurupyata.

⁶² E guderu l'unu shi ha l'igwe l'ọ bu mkpo-kpodo, nọ l'igwe; ndu aphodunu l'unu a-ha nwanshi. Ishi iya aburu l'unu te kwedu; nwaru Ojejoje, bu Nchileke unu okfu.

⁶³ Ọ kwa ẹge o shi atso-be Ojejoje ẹna tẹ ya mee tẹ iphe duru unu lẹ mma; mee t'unu ka l'igwe; bukwaphu ẹge ọotsobe Ojejoje ẹna tẹ ya mee tẹ unu buru kpurupyata; laa l'iyi. E fefu unu l'alị ono, unu abahụ t'ọ buru nk'unu ono.

⁶⁴ Ojejoje a-chikashi unu; mee unu; unu edzuru iphe bu mbakeshi; tsube l'eka mgboko ẹka iya owaa jeye l'eka iya ophu. Eke ono bẹ unu a-nodu; gwalahaa nte; mbu nte, e gude oshi; mee mkpuma mee. Nte ono aburu nte, unu ta mahaada; nna unu oche phe ta mahawa iya.

⁶⁵ Iphe ta byadu bya aduru unu lẹ ntse l'iphe bu mbakeshi ono; to nwe eke unu e-ku nk'unu. Ojejoje e-me t'unu chiru obu l'eka l'ẹke ono; ọnya agbaa unu ochi; to nwe iphe unu ele ọnya elefu.

⁶⁶ Ndzụ unu a-nodu awa awawa. Eswe l'enyashi; bẹ unu a-nodu atsu egvu. To nwe onye a-ma; ?ya a-nọ-ọ ndzụ; tẹ ya ta anodu.

⁶⁷ Ọ -buru l'utsu; unu asu: "Ndege ọ -bururu l'urenyashi!" Ọ -buru l'urenyashi; unu asu: "Ndege ọ -bururu l'utsu!" Ishi iya aburu ẹge unu a-nodu atsu-tabe egvu; yeru ejo iphe, unu e-gude ọnya unu aphutsua.

⁶⁸ Ojejoje e-ye unu l'ugbo-mini; mee; unu alaphu azu lẹ Ijiputu, bu eke ono, ya suru l'unu te ejehedu ọdo ono. Eke ono bẹ unu a-kpobe onwunu k'erere; tẹ ndu ohogu unu zua unu t'unu buru ephe ohu: unwoke l'unwanyị. Ọ bu l'ẹ t'ọ nwedu onye azu unu.

29

Ndzụ, Nchileke yeke ndu Izurelu gbaru lẹ Móabu

¹ Owaa bu iphe, e kfuru lẹ ndzụ ono, Ojejoje turu Mosisu ekemu su t'ọ mee tẹ yeke ndu Izurelu gbaa lẹ Móabu ono; a gufukwa ophu ephe l'iya gbahawaru lẹ Hórebu.

² Mosisu abya ekukobe ndu Izurelu l'ephe ha; su ephe:

Unu gudewa ọnya unu phua iphemiphe obule, Ojejoje meru l'ifu unu lẹ Ijiputu; mbu iphe, o meru Fero; me ndu ozi iya l'ephe ha; me l'alị iya l'ọ ha.

³ Unu gude ɛnya unu phukota eze iphe-adata ono l'ọ ha; mę iphe-ohubama, dų egvu; mę iphe ono, dųgbaa oke biribiri, meru nų ono.

⁴ Ọle; jeyekwa ntanų ọwaa; bę Ojejoje ta nukwa unu egomunggo, e-meje t'iphe doo unu ɛnya; ɛnya, unu e-gude aphų ọzo; m'ọ bų nchị, unu e-gude anų iphe.*

⁵ Mu duru unu ọkporo afa ugbo labų l'echi-ẹgu; ọphu uwe unu akahudu unu akahų l'ẹhu; akpo-ọkpa unu ta akahų unu akahų l'ọkpa.

⁶ Unu ta tadu buredi; unu ta angų mee; m'ọ bų iphe ọdo, eme l'ɛnya; k'ọphu unu a-maru l'ọo mu bų Ojejoje bya aburu Nchileke unu.

⁷ Yo be teke ayi ruru alị ẹke ono; Sihonu, bų eze ndu Hẹshibonu; mę Ọgu, bų eze ndu Báshanu alufuta bya etso ayi ọgu; ayi emekputa ẹphe.

⁸ Ayi aluta alị ẹphe; woru nų ndu ikfu Rúbenu; mę ndu ikfu Gádu; mę nkere-ẹbo ndu ikfu Manásẹ; woru iya nų ẹphe t'ọ bųru ọkẹ-iphe ẹphe.

⁹ Ọo ya bų; unu zikwaa obu l'alị; dobekota okfu, e kfuru l'ogba-ndzų-a; unu emeje iya ememe; tẹ iphe, bų iphe unu kuberu ẹka k'ememe bujeru unu upete.

¹⁰ Ẹge unu ha vudokota l'ifu Ojejoje, bų Nchileke unu ntanų-a; mbų ndu bųtsua ishi l'ikfu unu; mę ndu bų ọgurennya unu; mę ndu ishi unu; mewaru ndu bų nwoke lẹ ndu Ízurelu l'ẹphe ha;

¹¹ yele unwegirima unu; mę unyomu unu; mę ndu laru alala, unu ẹphe bu ebubu, bų ndu awajeru unu nkų; l'ekuru unu mini.

¹² Unu vudokota l'ẹke-a; k'ọphu unu lẹ Ojejoje, bų Nchileke unu a-gba ndzų; unu ekweta lẹ nte ono, Ojejoje, bų Nchileke unu riru; gude agba ndzų ono ntanų;

¹³ ẹge ee-shi t'ọ mee unu ntanų-a t'unu bųru ndibe iya; yẹbedua aburu Nchileke unu; bų iya bų iphe, o kweru ọkwa iya; bya aburu iphe, o riburu nna unu phe, bų Ẹbirihamu; mę Áyizaku; mę Jékọpu lẹ nte.

¹⁴ Ndzų-a, mu l'unu agba ntanų-a; mę nte-a, mu eri eye iya-a ta bukwa unubedua b'ọ dzuru nwenkinyi unu.

¹⁵ O nwekwaruphu ndu ayi l'ẹphe tukoru vudo l'ifu Ojejoje, bų Nchileke ayi l'ẹke-a; nwekwaruphu ndu ayi l'ẹphe ta nọdu l'ẹke-a ntanų.

¹⁶ Unubedua l'onwunu b'ọ doru ɛnya ọhuma ẹge ayi shi bua lẹ Íjiputu; mę ẹge ayi shi swekota alị ndu ọhodo; ruta ẹke-a.

¹⁷ Unu phųwaru akpamara ono, ẹphe meru ono; mbų ntẹkpe oshi; kẹ mkpuma; kẹ mkpọla-ọcha; waa kẹ mkpọla-ododo ono, ẹphe dobetsuaru ono.

¹⁸ Unu letakwa ɛnya t'ẹ b'ọ dų nwoke; m'ọ bų nwanyi; m'ọ bų ɛnya-ufu; ọ dųdu bųru ndu ikfu, obu ẹphe a-lufu l'ẹke Ojejoje, bų Nchileke ayi nọ ntanų; je abalahaaru agwa ndu ọhodo ono ẹja. Unu be ekwekwa tẹ iphe, dų ẹji, atso ile; l'egbu madzų ẹge ono kpofuta l'ime unu.

¹⁹ T'ẹ b'ọ dukwa onye a-nutsua okfu mburonu-a; wata ọgoru onwiya onu: "L'ẹhu a-dų iya-a agu; m'ọ -ruhuru; ya bųru 'anumanuma." Iphe, dų ẹge ono e-mekwa tẹ ndu ọphu eme ọhuma; mę ndu ọphu eme ẹji bukotarų kpurupyata.

²⁰ Ojejoje ta agukwaru onye ọbu nvų. Ẹhu-eghughu Ojejoje yele okopho iya a-nodukwa swiru onye ono. Mburonu ono, e deshuru l'ẹkwo-ọ a-dakfutakwa iya; Ojejoje efufu ẹpha onye ono lẹ mkpuli igwe-a.

* 29:4 29:4 Azá 29:10; Róm 11:8.

²¹ Ojejoje e-shi l'ikfu Ízurelu wofu onye ophu dobe iché; t'umuruku mwaru iya; bu iya bu ége ó dú lè mburónu ono, e kfuru okfu iya l'ogba-ndzú ono, e deru l'ekwo ekemu-a ono.

²² Ogbo ophu e-tsota unu; mbu unwu unu; me ndu mba odo, shi éke teru énya; a-phu iphe, dú éji, eme l'alí ono; me iphe-ememe, Ojejoje e-gude kpakaa alí ono.

²³ Alí ono l'ó ha be iphe, e-ji iya nu bu oku nshi-egbe; waa únú; k'ophu bu l'é taa kodu iphe l'alí ono; ophu ó dúdu iphe, emehu iya nu; ophu eswa efukpodua ya nu. Mbu l'ee-mebyishi iya ége, e mebyishiru Sódomu me Gomóra; me Adama yéle Zeboyimu; bu ndu Ojejoje gude ejo oke éhu-eghughu iya mebyishia.

²⁴ Iphe bu mbakeshi a-tuko jilaha; sù: “Bú ngunu kparu iphe, Ojejoje meru alí-a ége-a; mbu iphe, kparu iphe, ó tú-koshiru alí-a éjo oke éhu-eghughu iya ége-a?”

²⁵ Teke ono be ndiphe e-yeru ephe onu; sù: “Iphe, kparu iya nu bukwa lè ndu ono gbakutaru azu l'ogba-ndzú Ojejoje, bu Nchileke ké nna ephe oche, bu ophu ephe l'iya gbaru teke ono, o dufutaru ephe lè Íjiputu ono.

²⁶ Ephe gbafuru je agwalahaa agwa odo; balahaaru iya éja; mbu agwa, ephe ta madu; t'ó bu l'óo Nchileke doberu iya ephe.

²⁷ Oo ya kparu iphe, éhu gbanwuhuru Ojejoje oku l'éke alí-a nò; yo woru mburónu ono l'ó ha, e deru l'ekwo-a tukobe l'alí ono.

²⁸ Tó dú iya bu; Ojejoje efefu ephe l'alí ono; gude iwe; gude oke éhu-eghughu iya; nwuru ephe ye l'alí ndu odo; bu éke ephe nò ntanú-a.”

²⁹ Iphe, e domiru edomi bu ké Ojejoje, bu Nchileke ayi; obenu l'iphe, e meru t'a maru bu nk'ayi; buru ké unwu ayi gbururu jeye lè gbururu; k'ophu ayi e-meje iphemiphe obule, e deru l'ekwo ekemu-a.

30

Iphe ee-mejeru onye izimana laru azu

¹ Teke iphemiphe obule ono medeleruphu ége e kfuru iya l'éhu unu; mbu onu-oma; me mburónu ono, mu togboru unu ono; yo rua unu l'éhu l'iphe, bu mbakeshi ono, Ojejoje, bu Nchileke unu chikashiru unu dobe ono;

² k'ophu unu laphutaru azu lakfuta Ojejoje, bu Nchileke unu; bya egude obu unu l'ó ha; me ndzú unu l'óha; nulahaaaru iya okfu; unu l'unwegirima unu; l'eme iphe, bu iphe-a, mu aturu unu l'ekemu iya ntanú-a;

³ be Ojejoje, bu Nchileke unu e-dophu unu azu l'onodu unu; phuaru unu imiko; dufutakota unu l'iphe bu mbakeshi ono, Ojejoje, bu Nchileke unu chiru unu ye ono.

⁴ M'ó -ruhuduru; ó buru l'a chiru unu je eye l'éke igwe jeberu alí ejebe; be Ojejoje, bu Nchileke unu e-jele-e éke ono je achikobe unu; dulata unu azu.

⁵ Mbu lè Ojejoje, bu Nchileke unu e-duphuta unu azu l'alí ono, bu ké nna unu oche phé ono; t'ó buru nk'unu. Yo mee t'ephe duru unu lè mma; unu azu ka nna unu oche phé l'igwe.

⁶ Ojejoje, bu Nchileke unu e-me unu l'unwu unu t'unu anuru iya okfu; k'ophu unu e-yeru Ojejoje, bu Nchileke unu obu unu l'ó ha; gude ndzú unu l'ó ha yeru iya obu; k'ophu unu a-ka nka.

⁷ Ojejoje, bu Nchileke unu a-tuko mburónu ono l'ó ha byabé ndu ohogu unu, bu ndu phuru unu éhenu; l'akpa unu éhu.

⁸ Ono bu teke unu a-wata onuru Ojejoje okfu odo; melahaa iphe, bu ekemu iya, bu ophu mu aturu unu ntanu-a.

⁹ Ojejoje, bu Nchileke unu e-me te iphe bu iphe, unu kuberu eka jahuru unu; unu azua azuzu; elu unu azua; iphe unu meberu l'ali emehuru unu; ke l'e -metsua be Ojejoje e-gude ehu-otso-ena mee t'iphe jahuru unu; ege ono, o gude ehu-otso-ena mee t'o jahuru nna unu oche phe ono;

¹⁰ m'o -buru l'unu anuru Ojejoje, bu Nchileke unu okfu; l'eme ekemu iya; me iphe, o turu okpa iya su t'e etsoje, bukwanu iphe, e deru l'ekwo ekemu-a; m'o -buru l'unu e-gude obu unu l'o ha; gude ndzu unu l'o ha ghaa ifu; lakfuta Ojejoje, bu Nchileke unu.

Okfu mkpo-chi ishi

¹¹ Ekemu-a, mu aturu unu ntanu-a ta atsunukakwa unu l'ehu ememe; ophu o karikwanu unu eka.

¹² Ekemu ono ta nokwa l'imigwe; k'ophu unu a-ji; su: “?Bu onye e-nyihu imigwe je ewota iya; raaru iya ayi arara; k'ophu ayi e-me iya ememe?”

¹³ Ophu o nokwa l'azu eze enyimuazu iya ophu; k'ophu unu a-ji; su: “?Bu onye a-da eze enyimu je ewota iya; raaru iya ayi arara; k'ophu ayi e-me iya ememe?”

¹⁴ Obenu l'okfu obu nonyabe unu anonyabe; nodu unu l'onu; nodu unu l'obu; k'ophu unu a-nodu eme iya ememe.

¹⁵ Unu leduduphu; ntanu-a be mu dobekwaru unu ndzu; doberu unu akputo l'oborotu. Mu doberu unu anwuhu; doberu unu iyi.

¹⁶ O -buru l'unu yeru Ojejoje, bu Nchileke unu obu; l'etso uzo iya; mbu dobe iphe, o turu l'ekemu; me iphe, o toru okpa iya su t'e etsoje; me iphe, o suru t'e meje, bu iya bu iphe-e, mu ezi unu ntanu-a; be unu a-nodukwa ndzu; jaa ajaja ka l'igwe. Odo aburu le Ojejoje, bu Nchileke unu a-goru onu-oma nu unu l'ali ono, unu abahu eje aluta; t'o buru nk'unu ono.

¹⁷ Ole; o -buru l'okpoma unu l'ufuru l'eke Ojejoje no; unu ta anuheru iya okfu; bya aparu onwunu haa; e deta unu; unu eje abalahaaru nte e phe eja; jelahaaru iya ozi;

¹⁸ be mu arakwaru iya unu arara ntanu-a; su l'unu a-lakwa l'iyi; ophu unu te ebukwa ulori l'ali ono, unu abya oswe Enyimu Jodanu eje aluta t'o buru nk'unu ono.

¹⁹ Ntanu-a be mu ekukwa igwe; l'eku ali t'o bya agbaa unu ekebe le mu dobeekwaru unu ndzu; doberu unu onwu. Mu doberu unu onu-oma; dobekwaruphu unu mburunu. Oo ya bu; unu hatalekwa ndzu; k'ophu unu l'unwu unu a-dzuru ndzu.

²⁰ Unu yeru Ojejoje, bu Nchileke unu obu; meje iphe o kfuru; unu a-chiru eka kwee ya. Ishi iya aburu l'oo Ojejoje bu ndzu unu; buru iya a-nu unu ndzu t'unu kaa nka; k'ophu unu e-buru l'ali ono, Ojejoje riburu l'angu le ya a-nu nna unu oche phe; mbu Ebirhamu; Ayizaku; me Jekopu.

31

Joshuwa anochi enya Mosisu

¹ To du iya bu; Mosisu ekfuru iphe ono, ookfu anu ndu Izurelu ono tugburu;

² su e phe: “Nta-a be mu kawaru nka nowa ukporo afa ishingui; ophu ike aduhedu mu k'odu unu. Ojejoje kfuakwaru mu le mube Mosisu taa dadu Enyimu Jodanuazu iya ophu.

³ O bu Ojejoje, bu Nchileke unu l'onwiya e-vutaru unu uzo; unu adaa enyimu ono. Yo buru iya a-tuko iphe bu mbakeshi-a l'o ha mebyishiaru

unu; mee; unu aluta ali ephe. Jóshuwa a-buru onye ishi; dua unu t'unu daa enyimu ono; bu iya bu ege Ojejoje kfuru.

⁴ Ojejoje e-me ephe ege o meru ndu eze ndu Amoru, bu iya bu Sihonu yele Ogu; bu ndu o mebyishiru; mebyishia ali ephe.

⁵ Ojejoje e-woru ephe ye unu l'eka. Unu mekotakwa ephe ege ya suru t'unu mee ephe.

⁶ Unu kakwaa ehụ; obu eshihu unu ike. T'egwu ba byakwa unu l'ehu; ophu unu 'alakwa azu-azu l'eke ephe no. Ishi iya aburu l'oo Ojejoje, bu Nchileke unu l'onwiya bu onye du unu eje. E too hakwa unu eka; ophu o-gbadokwa unu."

⁷ Mosisu abya ekua Jóshuwa; ndu l'ifu ndu Izurelu l'ephe ha; su iya: "Kakwaa ehụ; obu eshihu ngu ike; ke l'oo kwa nggu le ndu-a a-yi bahu l'ali ono, Ojejoje riburu angu l'oo-nu nna ephe oche ono. O bu nggubedua l'e-me t'ephe luta ali ono; t'o buru nk'ephe.

⁸ O bu Ojejoje l'onwiya e-vutaru ngu uzo; swiru ngu eswiru. E too hakwa ngu eka; ophu o gbadokwa ngu. Ba atsukwa egwu; ophu obu 'etekwa ngu etete!"

Ege ee-shije agu ekemu Ojejoje

⁹ Ya ndono; Mosisu abya edee ekemu ono edede; woru nu ndu, achijeru Nchileke eja, bu unwu Liviya, bu ephe apaje Okpoko Ogba-ndzu Ojejoje; nkwaa iya phu ndu bu ogurenya Izurelu l'ephe ha.

¹⁰ Mosisu abya atuaru ephe ekemu; su: "Iphe, bu afa esaa, sweru esweswe; l'oge aahaje iphe bu ugwo, madzu ji ibe iya; t'o laa; mbu teke ono, aagbaje Aji Mkpụ ono;

¹¹ mbu teke ndu Izurelu byaleruphu l'ifu Ojejoje, bu Nchileke unu l'eke oo-fota; unu gua ekemu-a te ndu Izurelu l'ephe ha nua ya.

¹² Kfuru ephe t'ephe dzua l'ekalanu: unwoke; unwanyi; unwegirima; me ndu laru alala, bu le mkpukpu unu; k'ophu ephe a-tuko ngabe nchi; muta otsu Ojejoje, bu Nchileke unu egwu; ephe eletakwaphu enya mekotaje iphe, e kfuru l'ekemu ono l'oo ha.

¹³ Unwu ephe ndu ophu e-ta amadua ekemu-a a-nukwa iya phu; muta otsu Ojejoje, bu Nchileke unu egwu jeye ege unu e-buberu l'ali ono, unu ada Enyimu Jodanu; eje anata t'o buru nk'unu ono."

Okwa kele ndu Izurelu e-mekochaa kwefuru Nchileke ike

¹⁴ To du iya bu; Ojejoje abya ekfuru nu Mosisu; su iya: "Le mboku, ji-nwuhu duakwa ntse. Kua Jóshuwa; te nggu l'ia yiru bya evudo le Ulo-Ekwà Ndzuko te ya kfuru iya iphe, oo-me." Mosisu yele Jóshuwa abyatashia bya evudo le Ulo-Ekwà Ndzuko ono.

¹⁵ Ojejoje egude urukpu, kpuru rogbodyongu bya le Ulo-Ekwà Ndzuko ono. Urukpu ono akpu rogbodyongu l'onu-oguzo Ulo-Ekwà Ndzuko ono.

¹⁶ Ojejoje asu Mosisu: "Nta-a b'i byaakwa olakfu nna ngu oche phe. Oje; e taa ndu ophu, baru nwishi; ndu-a awata ofarushi onwephe l'oo bu unwanyi okpara l'eke ephe abaru agwa ndu ali ono, ephe abahu ono eja. Epe a-gbado yebe Ojejoje; mebyia ndzu ono yebe ephe gbaru ono.

¹⁷ Teke ono be ehụ e-ghulahaa yebe Ojejoje eghughu l'eke ephe no; ya agbado ephe. Ya e-wofu ifu l'eke ephe no; a vua ephe kpatakpata. Ejo iphe; me iphe-ehuka, du l'igweligwe a-dakfu ephe; k'ophu ephe a-wata

okfu mbòku ono; sù: 'L'iphe, meru; iphe, dù èji-a adakfuta èphe kwa lẹ Nchileke èphe ta nòhedu; swiru èphe.'

¹⁸ Mbòku ono bẹ ya e-wofu ifu l'èke èphe nọ. Ishi iya abùru l'èphe woru ifu ghaaru agwa ọdo; shi ège ono mee èjo iphe.

¹⁹ "Nta-a; unu woru egvu-a deeru onwunu edede; unu zia ya ndu Ízurelu t'èphe maru iya agugu; t'ọ bọru iphe, ya e-gude agba èphe ekebe.

²⁰ Ya -durulephu èphe l'egiri alì ono, ya kweru nna èphe oche phẹ ụkwa iya; bya eriru angu yeru iya èphe ono; èphe -rijidelephu èpho; wata ọda ọkporokpo; bẹ èphe a-gharu nte ọdo ifu; jelahaaru èphe ozi; kolahaa ya ọkpa l'ishi; mebyishilahaa ọgba-ndzụ iya.

²¹ Èjo iphe, dù l'igwe; mẹ iphe-èhuka -dakfulephu èphe; bẹ egvu ono a-bùru iphe ekebe; maa èphe èjo ẹka; kele ndu awa èphe taa gu-buhudu iya agụ-buhu. Ishi iya abùru lẹ tẹmanu ya edutade èphe èjẹ l'alì ono, ya riburu angu lẹ ya a-nụ èphe ono; bẹ ya mahawaru iphe, èphe ari k'ememe."

²² Tọ dù iya bụ; Mòsisu abya edee egvu ono mbòku ono; bya ezia ya ndu Ízurelu.

²³ Ojejoje ekfuaru Jóshuwa Nunu iphe, oo-me; sù iya: "Kakwaa èhu; obu eshihu ngu ike; kẹ l'ọo nggubedua e-du ndu Ízurelu laa l'alì ono, ya riburu angu lẹ ya a-nụ èphe ono. Yèbedua e-swikwaru ngu-a eswiru."

²⁴ Mòsisu edekota ekemu ono l'èkwo; to nwe m'ọo nanụ, ọ haru.

²⁵ Yọ bya ekfuaru ndu Lívayi, bụ ndu apajẹ Okpoko Ọgba-ndzụ Ojejoje; sù èphe:

²⁶ "Unu wota ekwo ekemu-wa dobe lẹ mgboro Okpoko Ọgba-ndzụ Ojejoje, bụ Nchileke unu; t'ọ nọdu l'èke ono l'agbaa unu ekebe;

²⁷ kele ya maru ege unu bụ-tabe ndu ekwefuje ikẹ; bọru ndu èjo ọkpoma. Ọ -bùru l'unu shiwa nta-a, ya nọkwadua ndzụ; swiru unu eswiru-a bọru ndu kwefuru Ojejoje ikẹ; ? nanụ ège ọo-dụ mẹ ya nwùhulephu!

²⁸ Unu jee l'ikfu ono l'ọ ha; kuaru iya iphe, bụ ndu, bụ ọgurennya unu l'èphe ha yẹle iphe, bụ ndu, bụ ndu ishi unu; tẹ ya kfua okfu-a ye èphe lẹ nchi; kua igwe l'alì t'ọ bya agbaa èphe ekebe;

²⁹ kẹ l'ọ dokpooru iya ẹnya ọhuma lẹ ya -nwùhutsua; bẹ unu a-wata ome umere, rehuru erehu; haa ụzo-a, ya tũru unu l'ekemu t'unu tsoje-a. L'oge l'ifu bẹ iphe, dù èji a-dakfukwa unu; kẹ l'unu a-nọdu eme èjo iphe l'ifu Ojejoje; shi ège ono gude iphe, unu gude ẹka unu meta kpatsua ya èhu-eghughu."

Egvu, Mòsisu gụru

³⁰ Tọ dù iya bụ; Mòsisu eshi ishi lanụ; gụa egvu ono; gụfu iya l'ishi. Edzudzu-ọha ndu Ízurelu ono l'èphe ha anụkota iya.

32

¹ Nggube igwe; ngabẹnuru mu nchi
tẹ mu kfua okfu!

Nggube alì; nụkwaa okfu, shi mu l'ọnu!

² T'iphe, mu ezi chikwaa mgu l'ọ bụ mini l'obu.

T'okfu, shi mu l'ọnu dakwaa l'ọ bụ iji.

T'ọ chikwaa yeshiyeshi

l'ọ bụ mini, ada l'iru ẹgbudu;

mbụ l'ọ bụ oke mini,

ada yoyoyo l'eli iru oshi.

- ³ Mu a-rakwa epha Ojejoje arara.
Unubedua; unu jakwaa epha
Nchileke ayi ono ajaja;
ke l'ọ ha nshinu!
- ⁴ Ọ bu Ojejoje ono bu Agbara-Mkpuma!
Iphe bu iphe, oome;
be ntupo ta anọjedu;
Uzo iya kfuru ntumu.
Nchileke evudoshije ike l'iphe,
o kfuru; ophu ọ dudu iphe,
e-ta kfiduru ntumu, oomeje.
O doberu eka ndoo;
buru onye obu gururu iphoru.
- ⁵ Ephe watawaru ome iphere,
rehuru erehu l'eke ọ nọ.
Ntupo, nọ ephe l'ehu mewaru;
ephe ta buhe unwu iya.
Ephe bu ogbo,
a chiliru eka l'ejo iphe;
ogbo, uzo ephe gberu nggo.
- ⁶ ?Bu egbe iphe owaa;
be unu gude akfu Ojejoje ugwo;
unube ndu-a, bu ndu eswe;
unu te nwe egomunggo-wa?
?To budunua ya bu
nna unu, bu iya keru unu?
?To budunua ya
kpuru unu; bya emee unu t'unu
nguru anguru?
- ⁷ Unu nyatakwa teke ndiche!
Unu rja oriri;
nyata ogbo ophu swetawaru nu!
Unu jia nna unu phe
t'ephe kooru iya unu!
Unu ajikwaa ya phu
ndu bu ogurennya unu;
t'ephe kooru iya unu!
- ⁸ Teke Okaribe-Kakota-Nu
keshiru mbakeshi okè-iphe ephe;
mbu teke o keshiru unwu eliphe;
b'ọ tu-bugbaaru ephe eke
okè-alì ephe a-kpa l'ehu l'ehu;
l'ege unwu Ízurelu ha;
- ⁹ ke l'okè-iphe ke Ojejoje bu ndibe iya.
Jékpọ aburu okè-iphe ophu ọ fọtaru.
- ¹⁰ L'echi-egu b'ọ cho-vuru ephe.
Mbụ l'ọo alì, aburu swanmangu,
bu ejo ọra anọduje ada iya;
b'ọ nọ-pheru ephe mgburungburu;
l'eleta ephe enya.
Enya iya nọ l'eke ephe nọ;
l'ọ bu nwandodo-enya iya.
- ¹¹ Ọ bu ege ono, ugo anọduje

ephephe l'ekfuna iya;
 l'eruphe l'eli unwu iya-a;
 mbu ege ono, oojakaje ebà iya
 pakoo unwu iya; paru ephe
 l'igburumonu ebà iya ono;

12 be Ojejoje nwenkinyi iya duru ephe;
 ophu o nwedu agwa ndu ohodo,
 yeru iya eka.

13 O doberu ephe l'eke ha l'eli
 le mgboko-a; t'ephe buru ishi;
 bya egude akpuru iphe, shi l'egu
 nua ephe nri.
 O nukwaruphu ephe man-engu,
 shi le mkpuma; bya anu ephe man,
 shi l'ali, du ekfu-ekfu.

14 O gudekwaphu man-era eswi;
 me mini-era aturu; me nwaturu,
 gbaru eba; me ebyila; me elu,
 shi l'ali Bashanu; me eghe;
 me okpobe witu zu-jia ephe ephe.
 Ephe ngukwaruphu mee uswe,
 shi l'akpuru vayinu.

15 Ole; Jeshurunu datsuleruphu
 okporokpo; bya ekwefu ikè.
 O daru okporokpo;
 duwa bogiri-bogiri.
 O tsuwaru onwiya eba;
 bya ajika Nchileke, keru iya nu.
 Yo buru Agbara-Mkpuma ono,
 dzofutaru iya nu ono; b'o jikaru.

16 Ephe eshi ege ono mee;
 yo kolahaaru agwa ndu
 ohodo ono okopho.
 Mbu l'ephe gude agwa ono,
 bukota akpamara ono;
 mee; ehu eghulaha ya eghughu.

17 Ephe awata ogwo ngweja l'anu
 agwa, e-ta budu Nchileke.
 Mbu agwa, ephe e-ta mabua.
 Agwa ono bu agwa,
 ephe dobegbaaru k'ophungu;
 mbu agwa,
 nna unu oche phe ta atsubua egvu.

18 Agbara-Mkpuma ono, zufutaru unu ono;
 be unu gbadoru.
 Mbu l'oo Nchileke ono, bu
 iya muru unu ono; be unu zaharu.

19 Ojejoje abya aphua iphe ono,
 ephe eme ono; tsolahaa ephe oyi;
 ke l'unwu iya ndu k'unwoke;
 me ndu k'unwanyi;
 be kpatsuru iya
 ehu-eghughu.

- 20 Yò sù: “Lẹ ya e-wofu ẹnya
l'ẹke ẹphe nọ;”
phuedukpoo iphe,
ẹphe e-mekochaa bọru.
Ishi iya abọru l'ẹphe bọ ọgbọ,
uzo ẹphe gberu nggọ;
bọru unwegirima,
ẹ-te evudoshijedu ike
l'iphe, ẹphe kfuru.
- 21 Ẹphe gude iphe, ẹ-ta bọdu
Nchileke mee tẹ ya wata oko okopho;
gude unwu agwa, bọ iphe-mmanu
akpatsu iya ẹhu-eghughu.
Ya e-gudekwanu mba,
ẹ-ta bọdu mba;
ye ẹphe okopho l'ẹhu;
gude ọha, eme eswe
kpatsua ẹphe ẹhu-eghughu;
- 22 kẹ l'oke ẹhu-eghughu iya;
bẹ gbanwuhuwaru ọku.
Ọku ọbu e-ke gbururu jeye;
yo kerua ime ime alì-maa.
Oo-kekota mgboko; kee iphe,
a kpataru akpata dobe iya;
bya eworu ọku tẹa l'ẹke ugwu futaru.
- 23 “Ya e-wota iphe-ẹhuka byabẹ ẹphe;
chita arwa iya byibe ẹphe l'ẹhu.
- 24 Ẹjo ẹgu a-bya;
ẹnya ekoroshihu ẹphe;
okpomọku, a-nọdu erebushi ẹphe anọ;
ejo iphe-ememe,
abya egbushia ẹphe.
Ya e-zì ejo anọ-ẹgu-egbudu
t'ọ gude ẹpyi iya byakfuta ẹphe;
zia ejo agwọ, awu l'alì;
t'ọ bya atagbushia ẹphe.
- 25 Ee-gude ogu-mbeke egbu ẹphe
pyaapyaa l'etezi;
k'ọphu bọ l'ẹphe -nọdu l'ime ọlọ;
bẹ meji te eguduru ẹphe eguru.
Unwu-okorọbya; unwu-mgboko;
unwegirima nshii;
mẹ ndu ẹwo furu l'ishi
a-bukotaru kpurupya.
- 26 Ya shi sù lẹ ya a-chikashi
ẹphe nanu nanu;
mee t'ẹ ba nyatajẹhe ẹphe anyata
lẹ mgboko.
- 27 Obenu l'ọo ejo-ọnu ndu ọhogu ẹphe;
bẹ ya ezeru; mbu; a -nonyakwaa;
ndu ọhogu ẹphe ekfua iphe,
ẹphe ẹ-ta madu ishi iya; sù:
'L'ọo ẹphebe ndu ọhogu me-kputaru;

l'ẹ tọ bukwa Ojejoje meeberu
iphemiphe obule ono! " "

- 28 Ndu Ízurelu bukwa oha,
egomunggo swehuru;
iphe te edoje ephe ẹnya lẹ phuu.
- 29 Ndege ephe, bu ndu maru iphe;
mẹ ọo-ga e-dokwaa ephe ẹnya;
ephe amakwaru ege
ọo-muru ephe l'ikpazu.
- 30 ?Nanu ege onye lanu e-shi
achi unu umadzu ugbo labu
l'ukporo madzu iri ọso.
Odo aburu; ?nanu ege umadzu ebo
e-shi mee unu umadzu ise;
t'ephe wata ọso;
a gufukwa l'onye ono,
bu Agbara-Mkpuma ephe ono
sefuwaru ephe eka;
mbu lẹ Ojejoje miwaru ephe ẹnya?
- 31 Kele mkpuma nk'ephe
ta dukwa l'ọ bu
Agbara-Mkpuma nk'ayi.
Ndu ohogu ayi makwaru-a
l'ọ ege ọ du ndono.
- 32 Vayinu nk'ephe shi lẹ
vayinu kẹ ndu Sodomu.
Yọ buru l'egu ndu Gómóra;
bẹ akpuru vayinu ephe shi.
Akpuru vayinu ephe bu nshi l'onwiya;
jokfujokfu iya aburu age.
- 33 Mee ephe bu era agwo;
buru onu-mini, shi óghù l'onu.
- 34 "Ya wowaru iphemiphe obule ono
kwakọbe; mbu nmachia ya;
dobe l'ẹke ya akwakọbeje eku iya.
- 35 Ọo yẹbedua agwatajẹ ugwo iphe;
buru yẹbedua;
bẹ okfu ugwo nọ l'ẹka.
L'oge iya bẹ okpa e-chifua ephe.
Mboku, umuruku a-muru ephe nọokwa ntse.
Aphu abyaakwa ephe atsotso."
- 36 Ojejoje a-haru ndibe iya enge.
Oo-phuru ndu ozi iya imiko;
m'ọ phulephu l'ike ta duhedu ephe;
mbu l'ẹ tọ duhedu onye wuduru nu:
ohu mẹ amadu.
- 37 Ọo-su ephe: ?Nanu agwa ephe obu;
mbu mkpuma ephe obu,
ephe agbabaje je anodu zeeru ndzu?
- 38 Mbu agwa, taru ebà anu,
ephe gbaru eja;
ngua mee ngweja ephe ono.
T'ọ gbeshinu bya eyeru unu eka!

T'o gbochitanu unu!

39 “Unu lekwa; ọ kwa yẹbedua
nwẹnkinini bụ Nchileke.
Ẹ tọ duhekwa Nchileke
odo, nonu; a gufu iya.
Ọo yẹbedua emeje t'a nwụhu anwụhu;
buru iya emeje t'a ndu ndzụ.
Ọo yẹbedua emeje tẹ iphe meka madzụ;
buru iya emeje t'ọ kpohu;
ophu ọ dudu onye adu ike
anafu iya onye ya guderu.

40 Ya paliru ẹka iya imigwe; ribua ya:
Lọ bụ ẹge ya a-nọ gbururu jeye-wa;

41 bẹ ya a-ba ogu-mbeke ya ono,
egbu nwjinwii ono ababa;
gude iya l'ẹka kpee ikpe;
gwata ndu ohogu iya ugwo
iphe, ephe meru;
mbu kfu ndu
ya du ashị ugwo.

42 Ya e-me tẹ mee madzụ
ngu-goo arwa iya agu-ngo;
mbu mee ndu e gburu egbu;
mẹ mee kẹ ndu a kpuru lẹ ndzụ.
Ogu-mbeke ya a-tsụ madzụ ọtsu ẹkfu;
mbu je akpaa l'ishi ndu bụ ishi ndu
ohogu iya ono.”

43 Unu tee ẹswa; unubẹ mbakeshi!
Unu lẹ ndibe Nchileke tee ẹswa;
kẹ l'ọo-gwata ugwo ọchi unwu iya.
Ndu ohogu ayi;
bẹ oo-melata ugwo
iphe, ephe meru;
Yọ kfu ugwo iphe, du ẹji,
ndu nk'ia meru l'alị iya.*

44 Mosisu yele Jóshuwa Nunu abya agukota egvu ono; ndu Ízurẹlu
l'ephe ha anukota iya.

45 Tọ du iya bụ; Mosisu ekfutsuleruphu ndu Ízurẹlu iphe ono l'ọ ha;

46 bya asukwaphu ephe: “Unu vukwaru okfu-a, ya kfuru ntanụ-a l'obu;
k'ophu unu e-zia iya unwu unu t'ephe zia obu l'alị; mekota iphe, bụ iphe,
e deru l'ekemu-a.

47 Tẹ okfu-a ba bukwaru unu mkpokoro okfu; kẹ l'ọ kwa ẹke ono bẹ
ndzụ unu nọ. Yọ buru iphemiphe obule ono e-me t'unu kaa nka l'alị ono,
unu ada Ẹnyimu Jódanu eje aluta t'ọ buru nk'unu ono.”

Mosisu a-nwụhu l'eli ugwu Nebo

48 Yọ buru mboku ono gedegede; bẹ Ojejoje kfuru yeru Mosisu; sụ iya:

49 “Nyihi ugwu-a; mbu Ugwu Nébo l'ugwu ugwu Abarimu-a, nọ l'alị
Móabu, chebe ifu lẹ Jérikó; phụ alị Kénanu, bụ alị, ya abya onu ndu
Ízurẹlu t'ephe nweru.

* 32:43 32:43 Róm 15:10.

⁵⁰ Ọ bụ l'eli ugwu ono, ii-nyihu ono; bẹ ịi-nọdu nwụhu; lakfu ndibe ngu lẹ maa; ẹge ono, nwunne ngu Ẹrọnu nwụhuru l'ugwu Họru; lakfube ndibe iya ono.

⁵¹ Ishi iya aburu l'unu nọ l'ifu ndu Ízurelu lẹ mini Meriba kẹ Kadéshi l'echi-egu Zinu kwefuru iya íkè; mbụ l'unu te medu t'a maru ẹge yẹbe Ojejoje dọ-be nsọ l'ẹke ndu Ízurelu nọ.

⁵² Ọo ya meru iphe, bụ ụzenya bẹ ịi-nọdu lee ẹnya l'alị ono, ya anụ ndu Ízurelu ono; ọle ẹ tịi tudu iya ọkpa."

33

Mósisu agọru ndu ikfu Ízurelu l'ephẹ ha ọnu

¹ Ọwaa bụ ọnu, onye kẹ Nchileke, bụ Mósisu gọru nụ ụnwu Ízurelu b'ọ nwuhuderu.

² Ọ sụru:

Ojejoje shi l'ugwu Sáyinayi bya.

O shi l'ụzo alị Séyi nwuaru ephẹ phoo

l'ọ bụ nchi-abọhu.

O shi l'ugwu Paranu l'echiru ephẹ

oswi kẹ zaaa.

Ndu, ephẹ l'iya yị bụ ụnukurunu ndu,

dụ nsọ; bya aparụ ọku,

l'enwu enwunwu l'ẹka-utara iya.

³ Mbụ lẹ ndiphe b'ọ yeru obu;

iphe, bụ ndu dọ nsọ nọkota iya l'ẹka.

Ephẹ adaje iya l'iku ọkpa;

baaru iya eja.

Yọ bụru iphe, o kfuru bẹ ephẹ emeje.

⁴ Mósisu tọru ekemu doberu ayi;

ọ bụru òkè-iphe kẹ ndu

awa Jékọpu l'ephẹ ha.

⁵ Ọ bụ Ojejoje bụ eze ndu

Jeshurunu teke ono,

ndu ishi ndu Ízurelu;

ephẹ lẹ ikfu ndu Ízurelu

l'ephẹ ha dzukoru ono.

⁶ "Tẹ ndzụ bụkwaru kẹ ndu ikfu Rúbẹnu!

T'ẹ b'ọ chíhukwa achihu;

ọphu ọ kakwa nwanshị!"

⁷ Ọwaa bụ iphe,

o kfuru l'ẹhu ndu ikfu Júda:

"Byiko Ojejoje; nukwaa olu ndu Júda!

Dutakwa ephẹ dukfuta ndu nk'ephẹ!

Mekwaa t'ẹka shia ephẹ ike l'ogu.

Byiko; yejenuru ephẹ ẹka t'ephẹ

lụ-gbua ndu ọhogu ephẹ!"

⁸ Ndu ikfu Lívayi b'ọ kfuru nk'ephẹ;

sụ: "Nggube Ojejoje;

menua tẹ ndu ikfu Lívayi gudeje ẹnwa,

bụ iya bụ tumimu; mẹ urimu ngu;

maru iphe, bụ uche-obu ngu!

Mbụ ndu ono, i dataru lẹ Masa;
okfu adaaru nggu l'ephe lẹ mini Meriba ono.

9 Q bu ephe bẹ kfuru kẹ nne lẹ nna
ephe; sụ l'ẹ t'ọ dukwa iphe,
ephe guberu ephe.
Ephe amia unwu,
ephe mụru amumu ọnya;
mịkwaaphu unwunne ephe ọnya.
Obenu l'ephe ziru obu l'ome okfu ngu;
nggube Ojejoje;
bya edobekwaphu ọgba-ndzụ ngu.

10 Q bu ephe e-zije ndibe Jékọpu iphe,
i sụru t'e emeje; bụru ephe e-zije ndu
Ízurelu iphe, i turu l'ekemu.
Q bu ephe e-dobejeru ngu insensu;
bụru ephe e-dobeje ngweja-ukfuru
l'anya-ngweja ngu.

11 Byiko Ojejoje;
goru onu-oma ye
l'akanya, ephe ese;
nggu anatajekwa ozi,
ephe gude ẹka ephe jee!
Nyakakwaa ephe okpu-nka;
mbụ ndu ono, wụ-lihuru etso ephe
okfu ono; mẹ ndu kpọru ephe ashị;
k'ophu ephe ta aduhedu ike
opa-li ishi apali ọdọ!"

12 Ndu ikfu Bénjaminu
b'o kfuru nk'ephe; sụ:
"Ndu Ojejoje yeru obu
a-nonyabe
Ojejoje; túsaru ẹhu;
kele Ojejoje anọduje
egbochita ephe: eswe l'enyashi.
Ndu Ojejoje yeru obu;
bẹ ọokwojeru l'azụ."

13 Ndu ikfu Jósefu b'o kfuru nk'ephe; sụ:
"T'alị ephe bukwaru alị,
Ojejoje goru onu-oma nụ.
Yo mee t'iji, shi l'imigwe dajeru ephe;
mini ime-alị amuru ephe fútufutu.

14 T'anwụ mejekwaa t'iphe,
e meberu l'alị mehu!
Yo mee t'iphe, kakọta mma
ruje ephe ẹka l'ọnwa l'ọnwa!

15 T'a nụkwa ephe iphe,
katsukpo mma,
shi l'alị ugvu ndiche ono;
yele ẹgiri iphe, shigbaa
l'unwu ugvu ojejoje ono!

16 T'e gudekwa iphe, katsua mma,
jiru mgboko-a ọọru iya onu!
T'ikfu Jósefu túbakwa onye

ono l'ènya; mbụ onye ono,
 nọ l'iru oshi ono, enwu ọku ono!
 T'iphemiphe ọbule-a
 bukotakwaru ke Jósefu;
 mbụ onye ono, bụ iya bụ ishi
 l'unwunne iya ono.

17 Ọ dū biribiri l'ọ -bụ oke-eswi,
 ụzọ waa nne iya ọswa.
 Mpo iya dū l'ọ bụ k'atsụ.
 Yọ buru iya be oo-gude adu-tsushi
 iphe bụ mbakeshi;
 mbụ jeye le ndu bu l'ẹke mgboko jeberu.
 Ọ bụ ẹge ono;
 be unukurunu ndu
 ikfu Ifuremu dū;
 bukwaruphu ẹge ono bụ ẹge
 'aguta aguta ndu ikfu Manase dū."

18 Ndu ikfu Zebulun
 b'o kfulu nk'ephe; su:
 "T'ehu tsoje unu ena unube ndu ikfu
 Zebulun; teke unu alufu alufu.
 Ehu atsojekwaphu unu ena
 unube ndu ikfu Isaka;
 teke unu nọ l'ufu unu.

19 Ephe e-ku ndiphe
 t'ephe dzukoo l'ugvu;
 nọdu l'ẹke ono gwoo ngweja l'uzo,
 vudo nhamunha.
 Yọ buru iphe-oma,
 jiru eze enyimu;
 me ẹku, domigbaaru onwiya
 l'alị eveve; be ephe e-gude buru."

20 Ndu ikfu Gadi b'o kfulu nk'ephe; su:
 "T'onu-oma buru k'onye meru t'alị
 ndu ikfu Gadi jaa ajaja.
 Ndu ikfu Gadi zekwa l'ọ bụ agu.
 Iphe bụ iphe, ephe phuru;
 be ephe ezijashije ẹka yele ishi.

21 Ọ fotaru alị, kakota mma doberu onwiya;
 ke l'ọ bụ ẹke, oke-alị ke ndu ishi
 ndu soja nọ; be ndu ishi ndu Izurelu
 edzukobeje; mee iphe vudo nhamunha
 l'ifu Ojejoje; bya edobe iphe,
 ọ suru t'e meje."

22 Ndu ikfu Danu b'o kfulu nk'ephe;
 su: "Le ikfu Danu bukwa nwa agu,
 shi le Bashanu akfu
 gadamu gadamu eje abya."

23 Ndu ikfu Nafutali b'o kfulu nk'ephe;
 su: "Le ndu Nafutali be tubaakwaru
 Ojejoje l'enya.
 Onu-oma Ojejoje
 abukwaruphu nk'iya.

Ókè-alì iya bẹ shi l'ùzo eze Ẹnyimu
Gálili; jerua l'ùzo ọhuda."

24 Ndu ikfu Ásha b'o kfurú nk'ẹphe; sù:

"T'ọnu, a goru unwu Ásha
kakotakwa k'unwegirima ọdo.
T'ẹphe túbakwa unwunne ẹphe l'ẹnya.
T'ọkpa iya dekwaru ederu lẹ manụ.

25 T'iphe, unu e-gudeje gụ-chia
nggamgbo unu bụkwaru ígwè yẹle ope.
Ọ bụ ẹge unu a-nọ-bebe;
bụ ẹge ike unu e-beru."

26 "Ẹ tọ dukwa onye dū l'ọ bụ
Nchileke kẹ Jeshurunu;
onye eswetaje ígweli bya
agbaaru unu mkpu;
l'egudeje akpabiri iya swee urukpu.

27 Ọ kwa Nchileke ono,
shi l'ede-nwede
ono bụ onye unu a-nọduje
l'ime iya zeeru ndzụ.
Oo-woru ẹka iya dẹe unu adẹe;
gude iya l'anụ unu ọkpu ike-ike jeyewaru.
Oochifuje unu ndu ọhogu unu l'ifu; sù:
'Unu tuko ẹphe gbushikota!'

28 Ọo ya bụ lẹ ndu Ízurelu e-buru l'ẹhu-agu.
Eri Jékopu atusaru ẹhu l'alì akpe yẹle mée nọ.
Iji eshi l'ígweli l'adaru ẹphe.

29 Ọnu-oma bụ kẹ unubẹ ndu Ízurelu.
?Bụ ndu ole ọdo, dū l'ọ bụ
unu; unubẹ ndu ono,
Ojejoje dzọfutaru ono?
Ọo yẹbedua bụ onye
egbochitaje unu; bya aburu
onye eyejeru unu ẹka.
Ọ kwaphụ yẹbedua bụ
ogu-mbeke,
unu gude eku onwunu.
Ndu ọhogu unu e-gude
ọtsu egvu byakfuta unu;
unu adzopyashia eke ẹphe
agwajẹ iphe adzopyashi."

34

Anwuhu Mosisu

1 Ya ndono; Mosisu eshi lẹ nsụda Móabu nyihu Ugwu Nébo, bụ iya bụ
ugwu, katsua l'eli lẹ Pishiga, nọ ghaaru Jériko ifu. Ojejoje abya ekoshikota
iya alì ono l'ọ ha; tsube lẹ Giledu jeye lẹ Danu.

2 Yo koshikota iya alì ndu Náfutali l'ọ ha; alì ndu Ífuremu; alì ndu
Manáse; alì ndu Júda je akpaa l'eze ẹnyimu ọzo ẹnyanwu-arịba; mewartu

3 alì ọzo ọhuda; mewartu mgbaku iya onanu l'ọ ha tsube lẹ nsụda Jériko,
bụ iya bụ ndu Ọha-nkfụ; je akpaa lẹ Zówa.

⁴ Tọ ụ́dụ́ iya ụ́bụ́; Ojejoje asụ́ iya: “Ọ́waa ụ́bụ́ alị́ onó, ya riburu Ébirihamu; Áyízaku; mẹ́ Jékoṗu angụ́ lẹ́ ya a-nụ́ ndu awa ẹ́phe onó. Ya hawaru ngu t'í gude ẹ́nya ngu phụ́ iya; ọ́lẹ́ ị́ tii tụ́du iya ọ́kpa.”

⁵ Tọ ụ́dụ́ iya ụ́bụ́; nwozi Ojejoje onó; mbụ́ Mósisu anwụ́hu l'ẹ́ke onó lẹ́ Móabu ẹ́ge Ojejoje kfulu iya.

⁶ Yo lia ya l'ọ́kpa ugwu Móabu; ẹ́ke nọ́ ghaaru mkpukpu Bétu-Peyọ́ ifu. Ọ́lẹ́ ẹ́ tọ́ ụ́dụ́du onye maru nhamụ́nha ẹ́ke, ili iya nọ́ jeye ntanụ́.

⁷ Mósisu nọ́ru ụ́kporo afa iche iche ugbo ishingụ́; b'ọ́ nwụ́huderu; ọ́lẹ́ ẹ́nya iya te mebua t'ọ́ phụ́a raba-raba; ọ́phu ike, nọ́ iya l'ẹ́hu ta alabua alị́.

⁸ Ndu Ízuru lu anọ́du lẹ́ nsụ́da Móabu onó raa ẹ́kwa Mósisu ụ́kporo abalị́ l'abalị́ iri. Yọ́ ụ́bụ́ru teke onó bẹ́ oge, eegude akwa Mósisu gvuru.

⁹ Ume kẹ́ mmamiphe abya eji Jóshuwa Nunu ẹ́hu; kẹ́le Mósisu byiberu iya ẹ́ka l'ishi. Ndu Ízuru lu l'emeje iphe, o kfulu; shi ẹ́ge onó mekota iphe onó, Ojejoje turu Mósisu ekemu iya onó.

¹⁰ Keshinu teke onó ta ụ́dukwa onye nkfuchiru, lufutajeru l'alị́ Ízuru lu, ụ́dụ́ l'ọ́ ụ́bụ́ Mósisu; mbụ́ onye Ojejoje maru ifu l'ifu.

¹¹ Ẹ́ tọ́ ụ́dụ́du onye, ụ́dụ́ l'ọ́ ụ́bụ́ iya l'ome iphe-ọ́phulenya; mẹ́ iphe-ọ́hubama, ụ́dugbaa biribiri, ụ́bụ́ ọ́phu Ojejoje ziru iya; yo je emeshia lẹ́ Íjiputu; mbụ́ ọ́phu meshiru Fero; mẹ́ ndu ozi iya; mẹ́ ndu alị́ iya l'ẹ́phe ha.

¹² Ẹ́ tọ́ ụ́dụ́du onye, ụ́dụ́ l'ọ́ ụ́bụ́ Mósisu l'onweru oke agburu-ẹ́hu; mẹ́ l'ome iphe, ha nshinu bya adu egwu l'ẹ́nya, ụ́bụ́ ọ́phu o meshiru l'ifu ndu Ízuru lu kpamukpamu.

Jóshuwa

Ozi, Ojejoje ezi Jóshuwa

¹ Tò dù iya bụ; nwozi Ojejoje; mbụ Mósísisu anwùhutsulephu; Ojejoje asụ Jóshuwa Nunu, shi eyeru Mósísisu ẹka:

² “Lẹ Mósísisu, bụ nwozi iya bẹ nwùhuwaru nù. Nta-a bụ t'i gbeshi; tẹ nggu lẹ ndu-a; mbụ ndu Ízurelù l'ẹphe ha kwakọbe; je adaghaa Ẹnyimu Jódanu-a; bahù l'alì ono, ya abya ẹphe anùnu ono.

³ Iphe bụ ẹke unu dzọrù ọkpa; bẹ ya a-nùkota unu; bụ iya bụ ẹge ya kweru iya Mósísisu l'ụkwa.

⁴ Alì unu e-shi l'echi-ẹgu nọ jeye l'alì ugwu Lébanonu. Yo shikwaphu l'eze ẹnyimu ono; mbụ Ẹnyimu Yufurétusu je akpaa lẹ Oke Ẹnyimu l'ụzo ẹnyanwu-arịba. Alì ndu Hetu l'ọ ha yikwa iya phụ.

⁵ Ẹ tọ dudu onye a-dù ike agbabẹru ngu l'ọgu jeye teke ịi-nọ-bebe. Ọ bụ ẹge ono, ya shi swiru Mósísisu ono bụ ẹge ya e-swikwaru ngu phụ. Ya te eleswetakwa ngu; ọphu ya 'agbadokwa ngu.

⁶ “T'ọkpoma shia ngu ike; ọphu obu 'awakwa ngu awawa; kẹ l'ọ bụ nggubedua bẹ e-du ndu-a je t'ẹphe je alùta alì ono, ya riburu nna ẹphe oche phẹ angù lẹ ya a-nù ẹphe ono.

⁷ Ọ buphu t'ọkpoma shia ngu ike; ọphu obu 'awakwa ngu awawa lẹ phuu. Tẹ ẹnya rua ngu alì t'i mekotaje ekemu ono, nwozi iya; mbụ Mósísisu nùru ngu ono. Ba ahakwa iya; melahaa iphe ọdo; k'ọphu ẹka a-buru ngu upete l'iphe, bụ ẹkemeke ọbule, ịi-jekpoo.

⁸ Tẹ Ẹkwo Ekemu-a ba alufujekwa ngu alufu l'onu. Rije iya l'oriri: eswe l'enyashi; k'ọphu ịi-zi obu l'alì l'emekota iphemiphe ọbule, e deru iya. Ọ -dù ẹge ono; ẹka aburu ngu upete; iphe aduru ngu lẹ mma.

⁹ ?Ya te kfuhaadaru ngu iya; sù tẹ ọkpoma shia ngu ike; ọphu obu 'awakwa ngu awawa. Ba atụkwa egwu; ọphu ịilakwa azụ azu. Kele yẹbe Ojejoje, bụ Nchileke ngu nọkwaa swiru ngu eswiru l'ẹkemeke ọbule, ịije.”

¹⁰ Jóshuwa abya ezia ndu ishi ndu Ízurelù; sù ẹphe:

¹¹ “Unu jee l'ọdu ndu Ízurelù; je ekfuru ẹphe t'ẹphe kwakọbe nri ẹphe, e-ri ọhuma; l'ọ wuduwaru-a abalì ẹto; ẹphe adaa Ẹnyimu Jódanu je alùta alì ono, Ojejoje bụ Nchileke unu a-nù unu; t'ọ buru nk'unu ono.”

¹² Obenu lẹ ndu ikfu Rúbẹnu; ndu ikfu Gádu; mẹ lẹ nkere-ẹbo ndu ikfu Manásẹ bẹ Jóshuwa sùru:

¹³ “T'ẹphe nyatakwa ekemu ono, Mósísisu, bụ nwozi Ojejoje tũru t'ẹphe mee ono: ‘Lẹ Ojejoje, bụ Nchileke ẹphe abyawa ome t'ẹphe tũta ume; wowaru alì ono nù ẹphe t'ọ buru nk'ẹphe.’

¹⁴ Unyomu ẹphe; unwegirima ẹphe; mẹ elu ẹphe a-nọdu l'alì ono, Mósísisu nùru ẹphe l'uzo ẹnyanwu-ahata Ẹnyimu Jódanu ono. Obenu lẹ ndu ọphu bụ mkparawa l'unu; ndu ọphu ẹ-ta atsùdu egwu; bya enweru ngwa-ọgu e-vuru unwunne ẹphe ụzo daa ẹnyimu ono; je eyeru ẹphe ẹka;

¹⁵ gbururu jeye teke Ojejoje e-me t'ẹphe tũta ume; ẹge o meru unubedua; bya emee; t'ẹphe lùtakwaphu alì ono, Ojejoje, bụ Nchileke unu a-nù ẹphe t'ọ buru nk'ẹphe ono. Teke e metsuaru; unu alashiwaru azụ je eburu l'alì nk'unu; mbụ alì ono, Mósísisu, bụ nwozi Ojejoje wẹru unu l'azụ Ẹnyimu Jódanu azụ iya ọphu; l'uzo ẹnyanwu-ahata ono.”

¹⁶ Ɛphe asu Jóshuwa: “L'iphemiphe obule, i sɔru t'ayi mee be ayi e-me. Ɛke, i sɔru t'ayi jee be ayi e-je.

¹⁷ O bu ege ono, ayi shi angabejeru Mosisu nchi l'iphemiphe obule ono; bu ege ayi a-nodu angaberu ngu iya. Olobu; te Ojejoje, bu Nchileke ngu swikwaru ngu ege o shi swiru Mosisu.

¹⁸ Iphe, bu onye kwefuru ngu ikè; jika le ya te emedu okfu ngu; m'o -ruhuru; o buru ngunu b'i ziru iya be ee-gbu egbugbu. O buphu t'okpoma shia ngu ike; ophu obu 'awakwa ngu awawa!”

2

Réhabu yele ndu ngge

¹ Ya ndono; Jóshuwa Nunu abya eshi le Shitimu zifu umadzu labu le mpya t'ephe je ngge. Yo su ephe: “Unu je elee enya l'alì ono; oswikposhia ke Jérìko.” Ephe atugbua; rua; je abahu l'ulo nwanyi okpara, aza Réhabu je aradu.

² Ama abya agbaaru eze ndu Jérìko; l'o nwekwaru ndu Ízurelu, bataru le mkpukpu-a le nchi-ejiu-a; bya ngge l'alì-a.

³ To du iya bu; Eze ndu Jérìko abya ezia ozi su t'e je asu Réhabu: “T'o dufuta unwoke ono, bataru nk'ia ono; ke l'ephe byaru ngge l'alì-a l'ò ha.”

⁴ Obenu le nwanyi ono dutaru unwoke labu ono domia; su ephe: “L'o nwekwarua unwoke byaru nu; obule ya ta amakwa eke, ephe shi.

⁵ L'o bekwaru l'urenyashi teke aa-guchi obu-edukfu mkpukpu; ndu ono atugbua. Ophu ya 'amakwa ibiyi ophu ephe shiru. L'ò -buru l'unu tugbu-keberu nta-a; choru ephe kwaseru; be unu a-gbakfukwa-a ephe l'uzo.”

⁶ (A ma l'o dutahawaru ndu ngge ono je edomia le mkpuli owúú ocha, a subetsuaru l'uko ono.)

⁷ To du iya bu; unwoke ono awufu choru ndu ngge ono kwaseru l'uzo, eeshije adafu Enyimu Jòdanu. Ephe alufulephu; e woru obu-edukfu mkpukpu ono gu-chia.

⁸ Temanu te ndu ngge ono ze-zita t'ephe kuru mgbenya; nwanyi ono abyakfuta ephe l'eli ulo ono;

⁹ bya asu ephe: “Le ya mawaru le Ojejoje nuwaru unu alì-a. Biribiri unu gudewaru ephe l'ephe ha; mbu l'ephebe ndu, bu l'alì-a be anmakota ruuruu l'eke egvu unu guderu ephe.

¹⁰ Ayi nuwaru ege Ojejoje meru Eze Enyimu Uswe; yo tabuhu ebo; unu egude okpa wu-swee ya l'unu shi Ijiputu wufuta; nukwaaphu ege unu meru ndu eze ndu Amoru; ephe aburu kpurupyata l'uzo enyanwu-ahata enyimu Jòdanu. Ndu eze obu ephe ebo bu Sihonu me Ogu.

¹¹ Ayi anule iya phu; meji aveshihu ayi. Akpajiji unu emee; ayi ta duhe ike lo-gude onwayi; ke l'ayi maru le Ojejoje, bu Nchileke unu bu Nchileke k'igwe; me ke mgboko.

¹² Nta-a bukwa t'unu gude epha Ojejoje riaru yebe Réhabu angu l'unu emeru yele ndibe iya iphe-oma; kele ya mekwaruphu unu iphe-oma. Unu koshu iya iphe-ohubama, e-me te ya maru

¹³ l'unu e-dobe-e nne iya le nna iya ndzu; me unwunne iya ndu k'unwoke; me ndu k'unwanyi; mewaru ndibe ephe l'ephe ha. Mbu l'unu e-dobe-e ephe ndzu; t'ephe ba anwushihu.”

¹⁴ Unwoke ono asu iya: “L'ephe e-gude-e ke l'i dzoru ephebedua ndzu; dzoo ndzu nkengu. L'ò -buru l'e to nwedu onye, i kfuru iphe, ephe byaru

bẹ Ojejoje -nùlèphu ẹ̀phẹ alì onò bẹ ẹ̀phẹ e-meru-a unù iphe-oma; koshi l'ẹ̀phẹ bụ o-me-g'o-kfuru."

¹⁵ Yò bya ẹ̀pyofu ẹ̀rì lẹ̀ windo; ẹ̀phẹ egude ẹ̀rì onò ẹ̀ka lùfù azù iya ọ̀phù; kẹ l'ò bụ l'ùlò, a kpùgbaberu l'ùpho-mkpuma, e gude kpù-pheta mkpùkpù onò mgburumgburu.

¹⁶ Yò sù ẹ̀phẹ: "Unu tughbukwaa je edomia onwunu l'ugvu; tẹ ndu onò, achoro unu onò ba aphu unu. Unu domishia onwunu l'ẹ̀ke onò ujiku ẹ̀to jeye tẹ ndu onò lataodu azù; tẹmanu unu atughbuwaru jeshia iphe, unu eje."

¹⁷ Unwoke onò asù iya: "Lẹ nte onò, i meru; ẹ̀phẹ eriaru ngu onò te egudekwa ẹ̀phẹ;

¹⁸ a gufu lẹ teke ẹ̀phẹ a-kwa bya; b'i wotawaru ẹ̀rì uswe onò, i libejeru ẹ̀phẹ lẹ̀ windo onò, ẹ̀phẹ shi pyofu onò libekwaphu. Qdo aburu l'ii-duta nne lẹ̀ nna ngu; unwunne ngu phẹ; mękpò iphe, bụ ndibe ngu l'ẹ̀phẹ ha dobe l'ùlò-wa.

¹⁹ O -buru l'ò nweru ẹ̀phẹ; onye, tughburu lufu esu-uzo; iphe -mee iya; bukwa iya gburu onwiya. O kwa ndu ọ̀phù nọ l'ime ulò onò gẹdegede bẹ ọ̀chì ẹ̀phẹ a-nọ ẹ̀phẹ l'ishi; m'ò -nweru ẹ̀phẹ onye iphe meru.

²⁰ O lẹ ọ -bukwanuru l'i tughburu je ekfukashia iphe, ẹ̀phẹ byaru; bẹ nte onò, i meru; ẹ̀phẹ eriaru ngu onò te egudekwa ẹ̀phẹ."

²¹ Nwanyì onò asù ẹ̀phẹ: "Gberegbede! Lẹ ya kwewaru ẹ̀ge ẹ̀phẹ kfuru." Yò bya edube ẹ̀phẹ; ẹ̀phẹ atughbua. Yò bya ewota ẹ̀rì uswuswe onò libe lẹ̀ windo onò.

²² Ẹ̀phẹ atughbua je edomishia onwẹphẹ l'ugvu onò ujiku ẹ̀to jeye ndu onò, achi ẹ̀phẹ onò achorokota ẹ̀phẹ l'uzo onò mgburumgburu; ẹ̀phẹ ta phẹ ẹ̀phẹ; wulala azù.

²³ Ya ndono; unwoke labù onò atughbua alala. Ẹ̀phẹ enyizita l'ugvu onò; daa ẹ̀nyimu onò; lakfu Jóshuwa Nunu; bya akooru iya ẹ̀ge ẹ̀phẹ jeru iya.

²⁴ Ẹ̀phẹ asù Jóshuwa: "L'alì onò l'ò ha bẹ Ojejoje nuakwaru ẹ̀phẹ. Lẹ ndu alì onò anmakotakwa ruuruu; l'ẹ̀ke ẹ̀phẹ atsù ẹ̀phẹ egvu."

3

Ndu Ízurelù awù-swe Ẹ̀nyimu Jódanu

¹ Yo be l'onma-ewa utsu; Jóshuwa yele ndu Ízurelù l'ẹ̀phẹ ha awufu lẹ̀ Shitimu; jeshia Ẹ̀nyimu Jódanu. Ẹ̀phẹ abya adọ l'ẹ̀ke onò; bẹ ẹ̀phẹ wufuderu azù ẹ̀nyimu onò azù iya ọ̀phù.

² A nòlèphù ujiku ẹ̀to; ndu ishi ndu soja abya etsophekota ọ̀du ọ̀gu ẹ̀ke ẹ̀phẹ dọru;

³ bya asù ẹ̀phẹ: "Unu -phulephu Okpoko Ogbà-ndzù Ojejoje, bụ Nchileke unu l'ẹ̀ke ndu achijeru Nchileke ẹ̀ja, bụ iya bụ ndu ikfu Lívayi pa iya; unu wù-lihukwa l'ẹ̀ke, unu nọ tsoru iya.

⁴ Ọo ya bụ ẹ̀ge unu amaru uzo, unu e-shi; keshinu ọ̀phù unu te shibudua uzo ọ̀waa. Olobu; unu bukwaru ọ̀ba yeru Okpoko Ogbà-ndzù onò iphe, ruru unu nkwo-ẹ̀ka ise. Unu be etsopyabekwa iya etsopyabe."

⁵ Tọ̀ du iya bụ; Jóshuwa asù ndu onò: "Unu mee onwunu t'unu dọ̀ nsọ; kẹ l'echile bẹ Ojejoje e-meru unu iphe-ophulenyà!"

⁶ Jóshuwa asù ndu achijeru Nchileke ẹ̀ja: "Unu pata Okpoko Ogbà-ndzù onò; sweta; vuta uzo!" Ẹ̀phẹ abya apata iya; sweta; vuta uzo.

⁷ Ojejoje asù Jóshuwa: "Ntanù bẹ ya e-me t'ì wata ode ude l'ẹ̀ke ndu Ízurelù l'ẹ̀phẹ ha nọ; k'ọ̀phù ẹ̀phẹ a-maru lẹ̀ ya swiru ngu-a ẹ̀ge onò, ya shi swiru Mósìsù onò.

⁸ Kfuru ndu ono, achijeru Nchileke eja, pa Okpoko Ogba-ndzụ ono; sụ ẹphe: “Teke ẹphe ruru lẹ nggodo Ẹnyimu Jódanu; t'ẹphe vudo l'ẹke ono!”

⁹ Jóshuwa asụ ndu Ízurelụ: “Unu bya ẹke-a bya anụa iphe, Ojejoje, bụ Nchileke unu ekfu.

¹⁰ Qwaa ẹge unu e-gude maru lẹ Nchileke, nọ ndzụ bu l'ime unu ndọ-ọ: l'ọo-chifuru unu ndu Kénanu; ndu Hetu; ndu Hevu; ndu Pérezu; ndu Gigashi; ndu Amọru; mę ndu Jebusu.

¹¹ Unu phụ lẹ Okpoko Ogba-ndzụ Ojejoje, nwe mgboko l'ọ ha bẹ e-vuru unu ụzo ruba lẹ Ẹnyimu Jódanu.

¹² Nta-a bụkwa t'unu fọta unwoke iri l'ẹbo l'ikfu ndu Ízurelụ. Onye lanụ l'ikfu lanụ.

¹³ Ndu ono, achijeru Nchileke eja, pa Okpoko Ogba-ndzụ Ojejoje ono; mbụ Ojejoje ophu, bụ iya nwe mgboko; ẹphe -yelephu ọkpa lẹ Jódanu; bẹ mini ono, atso ala l'ụzo ọhuda ono a-tabuhu ẹbo kpua rogbodongu.”

¹⁴ Tọ dụ iya bụ; ẹphe egbeshilephu t'ẹphe je adaa Ẹnyimu Jódanu; ndu achijeru Nchileke eja abya apata Okpoko Ogba-ndzụ ono sweta ẹphe; vuru ụzo.

¹⁵ Ẹnyimu Jódanu bẹ byawaru utso; ji ejiji; ẹge oojije teke aakpata iphe l'alị. Yọ buleruphu eruru, ọkpa ndu ono, achijeru Nchileke eja, pa Okpoko ono eru lẹ Ẹnyimu Jódanu;

¹⁶ mini, shi l'ụzo isheli ẹnyimu ono atso-buhu. Mini ono abya akpoko; kpua rogbodongu tugburu jeye lẹ mkpukpu Ádamu l'iku Zaretanu. Mini ophu, atso ala l'ụzo Eze Ẹnyimu Araba, bụ iya bụ Eze Ẹnyimu Únú atabuhu; ndu Ízurelụ abya awụa wufu; chee ifu lẹ Jériko azụ iya ophu.

¹⁷ Ndu ono achijeru Nchileke eja, pa Okpoko Ogba-ndzụ Ojejoje ono; aparụ iya vudo l'echi Ẹnyimu Jódanu ono, bụwa alị ọkponku ono; ndu Ízurelụ awụ-sweggee. Ẹphe evudo l'ẹke ono gbururu jeye ndu ono l'ẹphe ha awụ-swekota lẹ Ẹnyimu Jódanu ono, bụwa alị ọkponku ono.

4

Mkpuma, eegude anyata iphe, Ojejoje meru

¹ Ndu Ízurelụ eswegetsulephu Ẹnyimu Jódanu ono; Ojejoje asụ Jóshuwa:

² “Fota ụmadzu iri l'ẹbo lẹ Ízurelụ. Ii-shi l'iphe bụ ikfu, nọnu fọta onye lanụ.

³ Nggu ezia ẹphe t'ẹphe chita mkpuma iri l'ẹbo l'echi Ẹnyimu Jódanu l'ẹke ono, ndu achijeru Nchileke eja shi vudo ono gẹdegede. T'ẹphe chita mkpuma ono swee ẹnyimu ono. Ẹphe -rua ẹke, unu a-radu; ẹphe edobe iya l'ẹke ono.”

⁴ Tọ dụ iya bụ: Jóshuwa abya ekukoo unwoke iri l'ẹbo ono, ọ foru nanụ nanụ l'iphe, bụ ikfu Ízurelụ ono;

⁵ sụ ẹphe: “Unu sweta Okpoko Ogba-ndzụ Ojejoje, bụ Nchileke unu; je evudo l'echi Jódanu. T'onyenọnu l'unu ha patatsua mkpuma nanụ nanụ tukobe onwunu l'ukuvu t'ọ gbaa ikfu ndu Ízurelụ l'ẹhu l'ẹhu;

⁶ t'ọ bụru unu iphe-ọhubama. Ọo ya bụ; teke unwu unu jiru unu l'oge l'ifu: “?Bụ ngunu bẹ mkpuma ono bahunu?”

⁷ Unu asụ ẹphe lẹ teke e gude Okpoko Ogba-ndzụ Ojejoje ruba lẹ Ẹnyimu Jódanu bẹ ẹnyimu ono tabuhuru ẹbo. Mkpuma ono bụ iphe, ndu Ízurelụ e-gudeje nyata iphe ono, mụru nụ ono jeye lẹ tutu yoyo.”

⁸ Tò dù iya bụ; ndu Ízurelụ abya emee ẹge Jóshuwa ziru ẹphe; paa mkpuma iri l'ẹbo l'echi Ẹnyimu Jódanu ono. Ẹphe apaa mkpuma ono; yò gbaa ikfu iri l'ẹbo ndu Ízurelụ nanụ nanụ, bụ iya bụ ẹge Ojejoje kfurú Jóshuwa. Ẹphe apaa ya je edoo l'ẹke ẹphe nòdurú.

⁹ Jóshuwa abya edoo mkpuma iri l'ẹbo ono, a pakòru l'enyoro ẹke ono, ndu achijeru Nchileke ẹja, pa Okpoko Ogbá-ndzụ Ojejoje ono shi vudo lẹ Ẹnyimu Jódanu ono. Mkpuma ono nòphu l'ẹke ono gbururu jeye ntanụ.

¹⁰ Ndu achijeru Nchileke ẹja, pa Okpoko Ogbá-ndzụ ono evudokpelephu l'echi Ẹnyimu Jódanu ono gbururu jeye ndu Ízurelụ emekota iphe, Ojejoje sùru Jóshuwa t'e mee. Ẹphe mekotaru iya ẹge Mòsisu tũru iya Jóshuwa l'iwu t'e mee ya. Ndu Ízurelụ abya awụ-swekebe.

¹¹ Ẹphe awụ-swegelephu; ndu achijeru Nchileke ẹja aparú Okpoko Ogbá-ndzụ ono lufuta; sweta je anòdu ẹphe l'ụzo ifu. Ndu ono evudo l'ele ẹphe.

¹² Unwoke, shi l'ikfu Rúbenu; mę ndu k'ikfu Gádu; mę lẹ nkere-ẹbo ndu k'ikfu Manáse emee ẹge Mòsisu ziru ẹphe; bya akwaa onwẹphe ngwa-ọgu bya awughata l'ifu ndu Ízurelụ.

¹³ Iphe, ruru ụkporo unu madzụ ise akwaa onwẹphe ngwa-ọgu; wụ-swee Ẹnyimu Jódanu l'ifu Ojejoje jeshia ọgu lẹ swanmangu alí Jériko.

¹⁴ Mbòku ono bẹ Ojejoje meru t'ẹpha Jóshuwa dee ude l'ẹke ndu Ízurelụ nọ. Ẹphe awata ọkwaberu Jóshuwa ugvu; kwabẹ iya ugvu ono gbururu jeye mbòku, ọ nwùhuru, bụ iya bụ ẹge ẹphe shi kwabẹje Mòsisu.

¹⁵ Ya ndono; Ojejoje asụ Jóshuwa

¹⁶ t'o kfurú ndu achijeru Nchileke ẹja, pa Okpoko Ekemu ono t'ẹphe shi lẹ Ẹnyimu Jódanu ono lufuta.

¹⁷ Jóshuwa abya asụ ndu ono, achijeru Nchileke ẹja ono t'ẹphe lufuta l'enyimu ono.

¹⁸ Ndu ono, achijeru Nchileke ẹja ono aparú okpoko ono lufuta. E ruru, okpa eru ẹphe l'eli nggodo bẹ Ẹnyimu Jódanu ono tsogbaberu; byaa utso ẹge o shi byahawa.

¹⁹ Ọ bụ mbòku, ọnwá mbụ gbaru abalí iri; bẹ ndu Ízurelụ dagharu Ẹnyimu Jódanu je adọ lẹ Giligalu l'ókè-alí Jériko l'ụzo ẹnyanwu-ahata.

²⁰ Jóshuwa eworu mkpuma iri l'ẹbo ono, a pakòru lẹ Ẹnyimu Jódanu ono kùkobe lẹ Giligalu.

²¹ Yò sù ndu Ízurelụ: “O -rua l'oge-l'ifu teke unwu unu a-jí unu iphe mkpuma ono bụ;

²² unu sù ẹphe lẹ ndu Ízurelụ sweru Ẹnyimu Jódanu l'alí ọkponku;

²³ kele Ojejoje, bụ Nchileke unu mífuru unu mini lẹ Ẹnyimu Jódanu; yò kpòhu nkù; jeye unu awụ-swee. Ọ búlephu iphe ono, Ojejoje, bụ Nchileke unu meru lẹ Eze Ẹnyimu Uswe ono b'o meru lẹ Ẹnyimu Jódanu, bụ iya bụ ẹge ono, o meru; Eze Ẹnyimu Uswe atabuhu; ọgbodo-alí akpòhukota nkù jeye ayi awụ-swekota ono.

²⁴ Iphe, kparu iphe, o meru iya ẹge ono bụ k'òphu unwu eliphe a-ma lẹ yẹbe Ojejoje nweru ike; mę k'òphu unu a-nòdu atsù yẹbe Ojejoje, bụ Nchileke unu egwu.”

5

¹ Ya ndono; ndu eze, l'achí ndu Amòru l'ụzo ẹnyanwu-aríba Ẹnyimu Jódanu; mę ndu eze, l'achí ndu Kénanu l'íku eze ẹnyimu anùlephu lẹ

Ojejoje mīru mini lẹ Ẹnyimu Jódanu; yọ kpọhu nkụ; ndu Ízurẹlu l'ẹphe ha abya awụ-swee; mejì atọfu ẹphe; ike ta dūhe ẹphe k'ọje ọgbaberu ndu Ízurẹlu.

Eebu ndu Ízurẹlu útsù lẹ Gílígalu

² Yọ bụru teke ono bẹ Ojejoje sūru Jóshuwa: “T’o gude mkpuma meta mma; gude iya bushia unwu Ízurẹlu; ndu ọphu ẹ te buhadua útsù útsù!”

³ Tọ dụ iya bụ; Jóshuwa abya egude mkpuma meta mma; gude iya bushia unwu Ízurẹlu útsù l’ẹke e ku Gíbiya Haarałotu.

⁴ Ọwaa iphe, kparu iphe Jóshuwa bushiru ẹphe ugwu: Unwoke ẹphe ndu ọphu dzuru oje ọgu teke ẹphe shi Íjiputu lufuta bẹ nwụshihukotaru nù l’echi-ẹgu l’ẹphe wufutatsuaru lẹ Íjiputu.

⁵ Ndu onanu l’ẹphe ha bẹ bushikotaru útsù. Obenu lẹ ndu ọphu a mụshiru l’echi-ẹgu l’ẹphe shiwa Íjiputu lufuta te budu.

⁶ Ndu Ízurẹlu nọru ụkporo afa labụ l’echi-ẹgu jeye unwu Ízurẹlu; ndu ọphu dzuru oje ọgu teke ẹphe wufutaru lẹ Íjiputu; anwụshihukota. Mkpata iya a bụru l’ẹphe te kwedu ome iphe, Ojejoje kfuru. Ojejoje eribua ya l’ẹphe ta aphụdu ẹgiri alị ono, ya kweru nna ẹphe oche phẹ ụkwa iya ono.

⁷ Yọ bụru unwegirima ẹphe, o hefutaru dobe l’ọzori nna ẹphe bẹ Jóshuwa bushiru útsù ono. Ẹphe shi bụru ndu akpapyi; kẹ l’e te buhadua ẹphe útsù l’echi-ẹgu.

⁸ E bugetsulephu ẹphe útsù ono l’ẹphe ha; ẹphe anọdu l’ọdu ẹke ẹphe dọru; nyaa ọnya iya jeye; yọ kpọshihu ẹphe.

⁹ Ya ndono; Ojejoje asụ Jóshuwa: “Ntanụ bẹ ya fufuru unu iphere k’alị Íjiputu l’ifu!” Tọ dụ iya bụ; e woru ẹke ono gwa Gílígalu.*

¹⁰ Yọ bụru teke ono, ndu Ízurẹlu nọ lẹ Gílígalu ono bẹ ẹphe gbaru Aji Esweta; l’urẹnyashi mbọku, ọnwa ono gbaru abalị iri l’eno lẹ swanmangu alị Jéríko.

¹¹ Yo be lẹ nchi-ta-abọhu mbọku Aji Esweta ono; ẹphe eria iphe, shi l’alị ono. Ẹphe taru buredi, ẹ te kodu ekoko; mẹ l’akpe, a hụru ahụhu.

¹² Yo rua echile iya l’ẹphe ritsuaru iphe, shi l’alị ono; mana adabuhu. Mana adabuhuru ndu Ízurẹlu; ẹphe adube l’afa ono rilahaa nri, a kọtaru l’alị ndu Kénanu.

Jóshuwa yẹle onye, pa ogu-mbeke

¹³ Jóshuwa anọdulephu l’iku Jéríko; palia ẹnya; phua nwoke, mífutaru ogu-mbeke; vudo iya l’ifu. Jóshuwa abya ejekfu iya; sụ iya: “?Ị bụ ayi; t’i bụ ọhogo ayi?”

¹⁴ Yọ sụ iya: “L’ẹ to nwekwa iphe ono, i kushiru ono ọphu ya bụ. Ya bụchia onye ishi ndu sọja kẹ Ojejoje.” Jóshuwa adaa pẹe; woru ifu kpube l’alị; baaru iya ẹja; sụ iya: “?Bụ ngunu bẹ Onye nwe mu nù ziru t’i zia yẹbe nwozi iya?”

¹⁵ Onye ishi ndu sọja Ojejoje ono asụ Jóshuwa t’o yefu akpọkpa iya; l’ẹke ono, o vudo ono dukwa nsọ! Jóshuwa ekwe bya eyefu iya.

* 5:9 5:9 Iphe Gílígalu bụ bụ “eswifu”.

6

1 Ya ndono; ndu Jéríko egude okfu ẹhu ndu Ízurélu; woru obu-edukfu mkpukpu ẹphe gu-chishia dudurudungu. Tọ dọhe onye alufu alufu; tọ dọ onye abahụ abahụ.

2 Tọ dọ iya bụ; Ojejoje asụ Jóshuwa: “Phukwa lẹ ya wookwaru Jéríko; mę eze ẹphe; mę ndu soja ẹphe l'ẹphe ha, bụ ndu ike-ka-l'ogu ẹphe ye ngu l'eka.

3 Chitaje ndu soja ngu t'unu jeje je ejephee mkpukpu ono mgburumgburu ugbo lanu l'uboku. Ege ono bę unu e-je iya ujiku ishing.

4 T'umadzu ẹsaa, bụ ndu achijeru Nchileke ẹja wotagbaa ụpyoku, e meru l'upyi ebyila l'ehu l'ehu vuru ụzo; aaparu Okpoko Ogba-ndzụ ono l'etso ẹphe. Teke o beru lẹ mbọku k'ẹsaa; unu ejephee mkpukpu ono mgburumgburu ugbo ẹsaa. Teke unu a-nọdu eje; ndu achijeru Nchileke ẹja l'egbu ụpyoku ono.

5 Teke unu nuru ụpyoku ono; yọ dashia oda ike; daa ogologo; unu l'unu ha tya ụzo-ogu. Teke ono; bę upho-mkpuma mkpukpu ono a-dashị. T'onyenonu tugbulekwaphu wuba lẹ mkpukpu ono.”

6 Tọ dọ iya bụ; Jóshuwa Nunu abya ekua ndu achijeru Nchileke ẹja; sụ ẹphe t'ẹphe je apata Okpoko Ogba-ndzụ Ojejoje; tẹ ndu achijeru Nchileke ẹja umadzu ẹsaa, gude ụpyoku l'ehu l'ehu vuru ụzo.

7 Yọ bya asụ ndu Ízurélu: “Unu wu-lihu dzo-phee mkpukpu ono mgburumgburu. Tẹ ndu gude ngwa-ogu vuru ụzo; ndu ophu pa Okpoko Ogba-ndzụ Ojejoje etso ẹphe.”

8 Jóshuwa ekfuebetsua ege ono; ndu achijeru Nchileke ẹja umadzu ẹsaa ndu ophu paa ụpyoku ẹsaa evudo Ojejoje l'ifu l'egbu ụpyoku ono. Okpoko Ogba-ndzụ Ojejoje l'etso ẹphe.

9 Ndu ophu chị ngwa-ogu abya evutaru ndu onanu, achijeru Nchileke ẹja, egbu ụpyoku ono evuta ụzo. Ndu soja ophu anọje l'azụ etsoru Okpoko Ogba-ndzụ ono. Ndu k'ụpyoku l'egbu iya mgbuppyabe.

10 Jóshuwa bę sùhawaru ẹphe: “T'ẹ b'ọ dukwa onye a-tụ ụzo-ogu; ophu o dukwa onye e-chi mkpu; ophu o dukwa onye e-kfu okfu jeye mbọku, ya a-sụ t'ẹphe twaru ụzo; tẹmanu ẹphe atua ya.”

11 Ya ndono; yọ sụ ẹphe t'ẹphe pata Okpoko Ogba-ndzụ Ojejoje ono gude iya dzo-phee mkpukpu ono mgburumgburu ugbo lanu. Ẹphe -dzo-phegee ya ege ono; ẹphe awu-phuta azụ l'odu ẹphe; radu l'ẹke ono.

12 Yo be l'onma-ewa utsu echile iya; Jóshuwa egbeshi; ndu achijeru Nchileke ẹja apata Okpoko Ogba ndzụ Ojejoje ono.

13 Ndu achijeru Nchileke ẹja umadzu ẹsaa egude ụpyoku ẹsaa ono vutaru Okpoko Ogba-ndzụ Ojejoje ono ụzo l'egbu ụpyoku ono mgbuppyabe l'ẹje. Ndu ophu gude ngwa-ogu evuta ụzo. Ndu soja ophu anọje l'azụ etsoru Okpoko Ogba-ndzụ Ojejoje ono. Ndu k'ụpyoku l'egbu iya mgbuppyabe.

14 Yo be mbọku k'ẹbo; ẹphe awufuta bya adzo-phee mkpukpu ono mgburumgburu bya awu-lashia azụ l'odu ẹphe. Ono ege ẹphe meru iya jeye lẹ mbọku kẹ ishing.

15 Yo be mbọku k'ẹsaa; ẹphe awu-lihu l'onma-ewa utsu bya adzo-phee mkpukpu ono mgburumgburu ege ẹphe adzo-phejehawa. Ọle mbọku onanu bę ẹphe dzo-pheru iya ugbo ẹsaa.

16 Ẹphe adzo-phegetsule iya phu k'ugbo ẹsaa ono; ndu ono, achijeru Nchileke ẹja ono eworu ụpyoku gbua; Jóshuwa asụ ẹphe: “T'ẹphe tya ụzo-ogu; kẹle Ojejoje nwaru ẹphe mkpukpu ono!

17 Mkpukpu ono yele iphe, bu iphe no iya nu b'e doberu Ojejoje t'e mebyishia. O buphu nwanyi okpara ono; mbu Réhabu; me ndibe iya, ephe l'iya chiko nodu l'ulo iya be aa-ha; ke l'o bu iya domijeru ndu ngge phu, ephe zijeru phu.

18 Olobu; unu nodukwa iphe ono, e yeru Ojejoje l'eka t'o mebyishia ono ote-nya. Odumeka; be unu e-metakwa o-la-l'iyi; me iphe-ehuka tularu odu ogu ndu Izurelu.

19 Iphe bu mkpola-ocha; mkpola-ododo; iphe, e meru l'ope; me iphe, e meru l'igwe be dukotakwaru Ojejoje le nsu. T'a chitakwa iya doberu Ojejoje l'eke aakwakojeru iya iphe."

20 Ya ndono; e gbulephu upyoku ono; ephe e woru uzu tua. Anunu, ndu Izurelu anu oda upyoku ono; ephe l'ephe ha atua uzu-ogu; upho-mkpuma mkpukpu ono afoshihu daa gwodogongu. Onyenonu awuba l'ime mkpukpu ono je alua ya.

21 Ephe eworu iphemiphe obule, no le mkpukpu ono ye Ojejoje l'eka t'o mebyishia. Ephe egude ogu-mbeke chiko iphe, bu iphe no le mkpukpu ono gbufu: unwoke; unwanyi; unwegirima; ndu bu ogurenaya; eswi; aturu; mwaru nakfui-igara.

22 Ya ndono; Jóshuwa asu unwoke labu phu, jejeru ngge l'ali ono t'ephe bahu l'ulo nwanyi okpara ono; dufuta yele ndibe iya; bu iya bu ege ono, ephe l'iya riburu iya le nte ono.

23 Unwoke labu ono, jejeru ngge ono abya abahu l'ulo Réhabu; je edufuta yele nne iya; nna iya; unwunne iya ndu k'unwoke; me ndu abubu iya l'ephe ha. Ephe eduta ephe l'ephe ha; je edonyabe iku odu ogu ndu Izurelu; eke e to nwedu iphe eme ephe.

24 Ephe abya eye oku le mkpukpu ono; yo chiko iphe, bu iphe no iya nu dzu. Obenu l'iphe ndu ophu, bu mkpola-ocha; mkpola-ododo; iphe, e metsuaru l'ope; me ophu e metsuaru l'igwe b'e vutaru je edobe l'ulo, a kwakobejeru Ojejoje iphe.

25 Obenu le Jóshuwa dzoru nwanyi okpara ono; mbu Réhabu yele ndibe iya; me abubu iya l'ephe ha ndu; ke l'o bu iya domiru ndu Jóshuwa yejeru t'ephe je ngge le Jeriko. Nwanyi ono buphu l'ali Izurelu jeye ntanu owaa.

26 To du iya bu; Jóshuwa araaru iya ephe arara; su "L'iphe bu onye, nonyaaru jeshia okpukwa Jeriko-a buakwa onye a tutu onu l'ifu Ojejoje. "T'onye ono bukwaru okpara iya; be oo-gude to nt'o-l'ali iya.

Yo buru nwa mbuhu-ime iya; be oo-gude ye iya ogu-nggamgbo."

27 Ya ndono; Ojejoje eswiru Jóshuwa; ephe iya atuko ali ono dee fukakfuka.

7

Ejo iphe, Ekanu meru

1 Obenu le ndu Izurelu te mehedu ege a suru t'ephe mee le k'iphe ono, e yeru Ojejoje l'eka ono. Ishi iya aburu le Ekanu Kami Zimuri, bu onye onu-ulo Zera l'ikfu Juda haru gwota iphe ono. Ya ndono; ehu eghulaha Nchileke eghughu l'eke ndu Izurelu no.

² Tò dù iya bụ; Jóshuwa anọdu lẹ Jériko zia unwoke t'ephē je ngge lẹ Eyayi. Eyayi nonyabe Bétu-Avenu l'uzo ɛnyanwu-ahata Bételu. Ya ndono; unwoke ono ejeshia ngge lẹ Eyayi.

³ Ephem alata bya asụ Jóshuwa l'ọ kwa ephē okpuchi: "Lẹ ndu Ízurẹlu l'ephē ha taa awufu-gekwa je otso ndu Eyayi ọgụ. T'ọ buru unu unwoke ise; m'ọ bụ unu unwoke ɛsaa l'ukporo unwoke iri e-je aluta ẹke ono. Ba ahakwa ndu Ízurẹlu l'ephē ha t'ephē je omesweshi ẹka l'ẹke ono; lẹ ndu ono kwa-a okpuchi bẹ ephē bụ ayi."

⁴ Ya ndono; a bya ezi unu unwoke ɛsaa l'ukporo unwoke iri;* t'ephē je ọgụ lẹ Eyayi. Ephem erua; ndu Eyayi atsua ephē ọtsu ẹkfu.

⁵ Ndu Eyayi gburu ephē iphe, ruru ukporo madzụ l'umadzu iri l'ishingu. Ephem eshi l'obu-edukfu ndu Eyayi chia ndu Ízurẹlu jeye l'ẹke aagbaje mkpuma; gbushia ephē lẹ mgbazita ugwu, nọtsua l'ẹke ono. Iphe ono, meru nū ono emee ndu Ízurẹlu; obu eyoshihu ephē.

⁶ Jóshuwa alajashia uwe iya; daa kpurumu woru ifu kpube l'alì l'ifu Okpoko Ogba-ndzụ Ojejoje; zewaruru l'ẹke ono jeye l'urenyashi. Ndu bụ ọgurennya Ízurẹlu etsokwaru iya phụ; kpoo ntụ kpua onwephē l'ishi.

⁷ Jóshuwa akpọo mkpu; su: "Nggube Nnajiufu, bụ Ojejoje; ?bụ iphe, i dufutaru ndu-a lẹ Ẹnyimu Jódanu bụ t'ì bya enwuru ephē nū ndu Amọru t'e gbugee ephē. Ayi ga anọdukwaru l'azụ Ẹnyimu Jódanu azụ iya ọphu!"

⁸ Nggube Ojejoje; ?bụ ngunu bẹ ya e-kfu nta-a, ndu ọhogu ndu Ízurẹlu nuru ephē nshì-a.

⁹ Kẹle ndu Kénanu; mẹ ndu ọdo, butsua l'alì-a a-nukwa iya; bya agbaa ayi mgburumgburu; mee t'e fufu epha ayi lẹ mgboko-a. ?Bụ ngunu bẹ ii-me lẹ k'epha ngu ono, dù nsọ ono?"

¹⁰ Ojejoje asụ Jóshuwa: "Gbeshi egbeshi!" Jì iya: "?Bụ ngunu kparu iphe, ì zẹ; woru ifu kpube l'alì."

¹¹ Wo iya: "Ọ kwa ndu Ízurẹlu meru iphe, dù ẹjì. Ephem dakaakwaru ogba-ndzụ ono, yẹbe Nchileke sụru t'ephē dobe ono. Ephem hakwaru wota iphe ono, e yeru iya l'ẹka tẹ ya mebyishia ono. Ephem ziru iphura; dzua ẹjọ-ire; bya egwoo iphe ono yekobe l'ẹku nk'ephē.

¹² Ọ bụ iphe ono kparu iphe ndu Ízurẹlu ta dudu ike gbaḅeru ndu ọhogu ephē. Ephem aghakọbẹ; yẹ ọkpa l'oso; kẹ l'e dobewaru ephē t'ephē buru kpurupata. Ya tẹ eswihekwaru unu ọdo; a gụfu l'unu tukuru iphe ono, e yeru iya l'ẹka k'emebyishi ono mebyishikota.

¹³ "Tugbua; je emee ndu Ízurẹlu t'ephē dù nsọ. Sụ ephē t'ephē dobe onwephē nsọ; kwabẹru echile. Lẹ Ojejoje, bụ Nchileke kẹ Ízurẹlu sụkwaru l'iphe ono, ya sụru t'e ye iya l'ẹka kẹ emebyishi ono bẹ ephē kpamishiru. L'ephē ta adukwa ike okpofu ndu ọhogu ephē l'ifu; gbahaa l'ephē gwofuru iphe ono.

¹⁴ "Teke o -beru l'utsu; t'iphe, bụ ikfu, nonu dzua. Ikfu ọphu Ojejoje fọtaru; ephē awufuta bya edzee onwephē l'unwunna l'unwunna. Unwunna ọphu Ojejoje fọtaru; ephē awufuta bya edzee onwephē l'ufu l'ufu. Ndu ufu ọphu Ojejoje fọtaru; ephē awufuta bya edzee onwephē l'onye l'onye.

¹⁵ Onye, a phuru iphe ono, e yeru yẹbe Ojejoje l'ẹka kẹ emebeyishi ono bẹ aa-kpọ ọku; mẹ iphemiphe ọbule, o nweru enweru l'ọ ha. Ishi iya

* 7:4 7:4 Iphe ọ bụ bụ 3,000.

abùrù l'onye ọbù dakaakwaru ọgba-ndzụ Ojejoje; bya emewa akpamara l'alì Ízùrèlu."

¹⁶ Tò dù iya bụ; yò be l'onma-ẹwa ụtsu; Jóshuwa abya ekukoo ndu Ízùrèlu; ẹphe awụfuta l'ikfu l'ikfu. A bya afọta ndu ikfu Júda.

¹⁷ Ụnwunna, nọtsua l'ikfu Júda awụfuta; a bya afọta ndu ụnwunna Zera. Yò bya emee ndu ụnwunna Zera; ẹphe abya edzee onwẹphe l'ufu l'ufu. A bya afọta ndu ufu Zimuri.

¹⁸ Jóshuwa asụ ndu ufu Zimuri t'ẹphe byaa l'onye l'onye. Ẹphe abyatashia l'onye l'onye; a bya afọta Ekanu Kami Zimuri. Zimuri bụ onye ọnu-ulo Zera l'ikfu Júda.

¹⁹ Ya ndono; Jóshuwa asụ Ekanu: "Nwa mu; kwabekwa Ojejoje, bụ Nchileke Ízùrèlu ugvu. Kfuru iya iphe, i meru; ha agho-chikwaru iya ẹya agho-chi!"

²⁰ Ekanu asụ: "L'ọ kwa oswi-okfu! Lẹ ya mesweekwaru Ojejoje, bụ Nchileke kẹ ndu Ízùrèlu. Iphe, ya meru

²¹ bụ lẹ ya phuru uwe-nlọkpuru, ama mma, e meru lẹ Bábyilonu; mę ẹkpa mkpọla-ọcha labụ; mę ugvu ẹkpa mkpọla-ododo; yò gúlaha ya. Ya achita iya; je atụa nsụ l'ime ulo-ékwà iya; woru iya libe l'ẹke ono. Ọphu bụ mkpọla-ọcha bẹ ya yeru l'ọhu nsụ ono."

²² Tò dù iya bụ; Jóshuwa abya ezia ndu ozi iya; ẹphe ejeshia l'ulo-ékwà Ekanu. Ẹphe erua; yò bụruphu l'ẹke ono b'o domishiru iya l'oswiya; woru ọphu bụ mkpọla-ọcha ye l'ọhu iya.

²³ Ẹphe abya avọshia iphe ono l'ulo-ékwà ono; chitaru Jóshuwa; mę ndu Ízùrèlu l'ẹphe ha; woru iya wushi l'ifu Ojejoje l'ẹke ono.

²⁴ Ya ndono; Jóshuwa yele ndu Ízùrèlu l'ẹphe ha abya akputa Ekanu Zera; chita mkpọla-ọcha ono; uwe-nlọkpuru ono; mkpọla-ododo ono; kpụtakota unwu iya ndu k'unwoke; mę ndu k'unwanyị; bya eruta eswi iya; nkakfu-igara iya; aturu iya; chita mę l'ulo-ékwà iya; mękpo iphemiphe ọbule, o nweru enweru l'ọ ha jeshia Nsụda Akọ.[†]

²⁵ Jóshuwa asụ iya: "Bụkpo ngunu kparu iphe, i jetaru egbe iphe-ẹhuka ọwaa tị-kobe ẹphe? Ntanụ bẹ Ojejoje e-mekwanu t'iphe-ẹhuka byakfuta nggubedua."

Ya ndono; ndu Ízùrèlu awụpyabe yele ndibe iya; tị-gbushia ẹphe lẹ mkpuma; bya akpoo ẹphe oku.

²⁶ Ẹphe abya ekpoo mkpuma kua Ekanu. Mkpuma ono nọphu l'ẹke ono gbururu jeye ntanu-a. Yò buri iya bụ lẹ Ojejoje ewofu ẹphe oke ẹhu-eghughu iya ono. Ya ndono; a watawaphu oku ẹke ono Nsụda Akọ[‡] keshinu ono.

8

Aalụ-gbu ndu Eyayi

¹ Tò dù iya bụ; Ojejoje asụ Jóshuwa: "Ba atsukwa egvu; ọphu obu 'awakwa ngu awawa. Chita ndu soja l'ẹphe ha gude jekfu ndu Eyayi ọgu; kẹ lẹ yẹbe Ojejoje wowaru eze ndu Eyayi; ndu alì iya; mkpukpu iya; mę l'alì iya l'ọ ha nụ ngu.

² L'ọ kwa ẹge unu meru ndu Jérìko; mę l'onye eze ẹphe bẹ unu e-me ndu Eyayi; mę onye eze ẹphe. Obenu l'iphe ẹphe, unu kwaru l'okwata; mę elu ẹphe a-buru nk'unu. Unu je ekeeru ẹphe l'azụ mkpukpu ono."

[†] 7:24 7:24 Iphe Akọ bụ bụ "Nsụda Iphe-ẹhuka". [‡] 7:26 7:26 Iphe Akọ bụ bụ "Iphe-ẹhuka".

³ Tò dù iya bú; Jóshuwa yẹle ndu soja ndu Ízurẹ̀lù l'ẹ̀phe ha ejeshia ọ̀gu lẹ̀ Eyayi. Jóshuwa abya afọta ụ̀kporo unu ndu soja ẹ̀to l'unu ndu soja iri l'ise,* bú ndu ike-ka-l'ọ̀gu ẹ̀phe zifu; t'ẹ̀phe tųgbua l'enyashi:

⁴ sù ẹ̀phe: "Unu je ekeeru ẹ̀phe l'azụ mkpụ̀kpụ̀ ono. Unu ba anọ̀nukakwa mkpụ̀kpụ̀ ono ote-ẹ̀nya. Unu l'unu ha mụ̀kwaru ẹ̀nya; kwabẹ̀ akwabẹ̀.

⁵ Yẹ̀bedua; mẹ̀ ndu ẹ̀phe l'iya yì a-wùru je mkpụ̀kpụ̀ ono ntse. Teke ndu Eyayi byatashiaru ayi otso ọ̀gu ẹ̀ge ẹ̀phe byahawaru; ayi emee l'ayi agbalaa agbala.

⁶ Ẹ̀phe a-chì ayi jeye teke ayi e-defutabebe ẹ̀phe; k'ọ̀phu ẹ̀phe a-nọ̀duwa mkpụ̀kpụ̀ ono ote-ẹ̀nya; kẹ̀ l'ẹ̀phe a-sù: 'L'ayi gbaakwaru ẹ̀phe ọ̀so ẹ̀ge ayi agbajẹ̀.' Ọ̀o ya bú; ayi gbadẹ̀leruphu ẹ̀phe ọ̀so;

⁷ unu eshi l'ẹ̀ke unu shi nọ̀du keeru ẹ̀phe; wufuta; bya anaa mkpụ̀kpụ̀ ono; kẹ̀le Ojejoje, bú Nchileke unu e-woru-a mkpụ̀kpụ̀ ono ye unu l'ẹ̀ka.

⁸ Unu -natalephu mkpụ̀kpụ̀ ono; unu amụ̀ru ọ̀ku ye iya. Unu mekwaa ya ẹ̀ge Ojejoje sùru t'e mee ya. Unu chikokwa iphemiphe ọ̀bule-a, mu ziru unu-a mekota."

⁹ Tò dù iya bú; Jóshuwa ezi ẹ̀phe; ẹ̀phe eje ekee lẹ̀ mgbaku Bételu yẹle Eyayi; l'uzo ẹ̀nyanwu-arịba Eyayi. Jóshuwa yẹle ndu Ízurẹ̀lù akwaa l'ufu l'enyashi ono.

¹⁰ Yo be l'ọ̀nma-ẹ̀wa ụ̀tsu; Jóshuwa achikobe ndu nk'iya. Ẹ̀phe lẹ̀ ndu, bú ọ̀gurennya ndu Ízurẹ̀lù evuta ụ̀zo duru ẹ̀phe jeshia Eyayi.

¹¹ Ndu soja, ẹ̀phe l'iya yì l'ẹ̀phe ha awùru tsoru iya; ẹ̀phe awùru jerua ifu mkpụ̀kpụ̀ ono; bya adọo l'uzo isheli Eyayi. Nsụda anọ̀-buhu ẹ̀phe lẹ̀ mkpụ̀kpụ̀ ono.

¹² Jóshuwa achita unu unwoke iri l'ẹ̀bo l'ụ̀kporo unwoke iri† je edoo; ẹ̀phe ekee lẹ̀ mgbaku Bételu yẹle Eyayi; l'uzo ẹ̀nyanwu-arịba mkpụ̀kpụ̀ ono.

¹³ Tò dù iya bú; ẹ̀phe emee ndu soja ono; ẹ̀phe anọ̀dutsua kwabẹ̀ akwabẹ̀. Ndu ọ̀phu adọru l'uzo isheli mkpụ̀kpụ̀ ono; ndu ọ̀phu phọ̀duru nù eje ekee l'uzo ẹ̀nyanwu-arịba. Jóshuwa akwaa l'uzo nsụda ono l'enyashi ono.

¹⁴ Eze ndu Eyayi aphua iphe, eme nù. Yo be l'ọ̀nma-ẹ̀wa ụ̀tsu yẹle ndu Eyayi egude ọ̀so wufuta lẹ̀ mkpụ̀kpụ̀ ono; chebe ifu l'uzo nsụda Araba jekfushia ndu Ízurẹ̀lù ọ̀gu. Tò ma l'o nweru ndu keru l'azụ mkpụ̀kpụ̀ ono; kwabẹ̀ru ẹ̀phe.

¹⁵ Jóshuwa yẹle ndu Ízurẹ̀lù l'ẹ̀phe ha ahaa ẹ̀phe; ẹ̀phe achia ẹ̀phe jerua l'uzo echi-ẹ̀gu.

¹⁶ E kukoo iphe, bú unwoke, bu lẹ̀ Eyayi l'ẹ̀phe ha t'ẹ̀phe chia ẹ̀phe. Ẹ̀phe ehehu chiru Jóshuwa phẹ tųgburu. Jóshuwa phẹ egude ẹ̀ge ono defuta ẹ̀phe lẹ̀ mkpụ̀kpụ̀ ono.

¹⁷ Ẹ̀ to nwedu m'ọ̀o nwoke lanù, bu lẹ̀ Eyayi; m'ọ̀ bú mkpụ̀kpụ̀ Bételu, ẹ̀ te tsodu chia ndu Ízurẹ̀lù. Ẹ̀phe ahaa mkpụ̀kpụ̀ ono; yo gheru ọ̀nu; chiru ndu Ízurẹ̀lù kwasẹ̀ru.

¹⁸ Ya ndono; Ojejoje asù Jóshuwa t'o wolía arwa ono, o gude l'ẹ̀ka ono mabẹ̀ l'uzo Eyayi; kẹ̀le ya e-woru mkpụ̀kpụ̀ ono nù iya. Tò dù iya bú; Jóshuwa abya ewolía arwa iya ono mabẹ̀ l'uzo Eyayi.

* 8:3 8:3 Iphe ọ̀ bú bú 30,000. † 8:12 8:12 Iphe ọ̀ bú bú 5,000.

¹⁹ Ewoli, o woli arwa ono; ndu phụ, shi kee k'ogu phụ eshi l'ẹke, ẹphe nọ kfushia wuba lẹ mkpukpu ono je anaa ya teke ono teke ono; mụru ọku ye iya.

²⁰ Unwoke Eyayi ejeshia ogha ẹnya l'azụ; ẹnwuru-ọku eshiwa lẹ mkpukpu ẹphe kúlube ala l'akpamigwe. Ẹphe ta mahẹ ụzo ọphu ẹphe e-shi iya; kele ndu Ízurẹlu ono, shi agbaru ẹphe ọso agba ala echi-ẹgu ono gbe ghakọbewanu tso ẹphe ọgu.

²¹ Jóshuwa yele ndu Ízurẹlu l'ẹphe ha aphulephu lẹ ndibe ẹphe; ndu ọphu shi kee k'ogu phụ bẹ natawaru Eyayi; ọku etsuwa mkpukpu ono; ẹphe awata ogbushi unwoke Eyayi.

²² Ndu ono, shi kputsuaru ekpuru k'ogu, bụ ẹphe wubaru je anaa mkpukpu ono; mụru ọku ye iya ono awufuta tsoru Jóshuwa phẹ l'ogu ono. Ẹphe eyebuta ndu Eyayi; gbaa ẹphe mgburumgburu. Ndu Ízurẹlu atuko ẹphe l'ẹphe ha gbushikota; tọ dụ ẹphe onye wafurunu; tọ dụ onye nahuru nụ.

²³ Ọphu bụ eze ndu Eyayi bẹ ẹphe kputaru lẹ ndzụ kpụ-jeru Jóshuwa.

²⁴ Ndu Ízurẹlu egbuebelephu ndu Eyayi l'egu; mẹ l'echi-ẹgu ẹke ono, ndu Eyayi chiru ẹphe jerua ono; mbụ gudetsulephu ogu-mbeke gbushikota ẹphe l'ẹphe ha; bya awuba lẹ Eyayi je egbushikota ndu ọphu phodurunu l'ẹke ono.

²⁵ Ndu Eyayi, e gburu mbọku ono dụ ụkporo unu madzụ l'unu madzụ iri:‡ unwoke mẹ unwanyi.

²⁶ Jóshuwa te ewozitadu arwa ono, o gude l'ẹka ono gbururu jeye teke e gbugeru ndu, bu lẹ Eyayi l'ẹphe ha.

²⁷ Ndu Ízurẹlu atuko iphe, bu elu ndu mkpukpu ono kpua; tuko iphe ẹphe l'ọ ha kwaa l'okwata, bụ iya bụ ẹge Ojejoje ziru Jóshuwa.

²⁸ Tọ dụ iya bụ; Jóshuwa egude ọku tufu Eyayi; mee ya; yọ buru ikpọzu. Ẹke ono adaburu ochobo jeye ntanụ owaa.

²⁹ Jóshuwa akputa eze ndu Eyayi je aswị-gbua l'eli oshi; haa ya; yọ koru l'ẹke ono jeye l'urennyashi. Yo be l'enyanywu anyihu; yọ sụ t'e je ekofuta iya l'eli oshi ono. E kofuta iya je atogbo l'obu-edukfu mkpukpu ono. Ẹphe akpaa mkpuma kua ya l'eli ẹhu; yọ kuru l'ikpo. Yọ buru ẹge ono b'ọ kuru jeye ntanụ owaa.

Jóshuwa akpuru Ojejoje ẹnya-ngweja lẹ Ugwu Ebalu.

³⁰ Ya ndono; Jóshuwa abya akpuru Ojejoje, bụ Nchileke kẹ ndu Ízurẹlu ẹnya-ngweja lẹ Ugwu Ebalu;

³¹ mekota iya ẹge nwozi Ojejoje; mbụ Mosisu turu l'ekemu; sụ tẹ ndu Ízurẹlu meje iya, bukwanu ẹge e deru iya l'ekwo Ekemu Mosisu; sụ: "L'ẹnya-ngweja ono bụ mkpuma, kpukoru ọphu; bẹ ee-gude kpua ya; mbụ mkpuma ẹ-ta dúbua mgboro-ígwe, a kujeru iya." Yọ buru l'eli iya bẹ ẹphe gworu Ojejoje ngweja-ukfuru; mẹ ngweja-ẹhu-agu.

³² Jóshuwa anọdu l'ifu ndu Ízurẹlu l'ẹke ono deshia ekemu Mosisu ono lẹ mkpuma; mbụ ekemu ono, o shi dehawa ono.

³³ Ndu Ízurẹlu l'ẹphe ha; ndu mbyamumbya; ndu, bụ ndu Ízurẹlu yele ndu bụ ọgurennya ẹphe; ndu ishi ẹphe; mẹ ndu ikpe ẹphe akpọo l'iku Okpoko Ogba-ndzụ Ojejoje ono ẹka labụ; ghakotaru ndu pa iya nụ ifu, bụ iya bụ ndu Lívayi, bụ ndu achijeru Nchileke ẹja. Ọkpogu lanụ lẹ ndu ono doru onwẹphe l'ifu Ugwu Gerizimu; ọkpogu iya ọphu edoo onwẹphe l'ifu

‡ 8:25 8:25 Iphe ọ bụ 12,000.

Ugву Ebalu; ege ono nwozi Ojejoje; mbụ Mósísu sùrú t'èphe kpọo teke ono, ọ tũrú ekemu t'a gooru ndu Ízùrèlú ọnu ono.

³⁴ E metsua; Jóshuwa abya agụkotaru èphe ekemu ono l'ọ ha; gushikotaru èphe ọnu-oma ono; mę mburọnu ono; mbụ guleru iya phụ èphe ege ono, e deru iya l'èkwo ekemu ono.

³⁵ È t'ọ dudu m'ọo akpuru okfu lanụ, Mósísu kfuru, Jóshuwa ẹ-ta gufutaduru ndu Ízùrèlú l'ọ ha; èphe l'èphe ha anụkota iya; jeyekpo l'unwanyi; unwegirima; mę ndu mbyamumbya, èphe lę ndu Ízùrèlú bu.

9

Èregede, ndu Gíbiyọnu agbaru ndu Ízùrèlú

¹ Tọ dụ iya bụ; ndu eze, bukota l'uzo ẹnyanwu-arịba Enyimu Jódanu; ndu butua l'alị ugву; ndu ọphu butua lę nsụda nsụda l'uzo ẹnyanwu-arịba yele ndu ọphu bu l'iku Oke Enyimu je akpaa lę Lébanọnu; mbụ ndu Hetu; ndu Amọru; ndu Kénanu; ndu Pérezu; ndu Hevu yele ndu Jebusu anụkota iphe, meru nụ;

² je achikobe t'èphe je etso Jóshuwa yele ndu Ízùrèlú ọgu.

³ Ndu Gíbiyọnu anulephu iphe, Jóshuwa meru ndu Jéríko; mę ndu Eyayi;

⁴ je eworu èregede gbaa; wata ome umere l'ọ bụ ndu nweru ndu, èphe nọ-chiru ẹnya èphe; je eworu nkaraba ẹda-ukpo; mę akahụ ẹda akpọ, eeyeje męe, lakashihutsuaru alakashihu, a dzụkwatsuaru adzụkwa doo l'eli nkakfụ-igara èphe.

⁵ Èphe abya achita nkaraba akpọkpa; mę nkaraba uwe; yeshia. Buredi, èphe gude, èphe a-ta kpọshihwaru nkụ; tsushia evu.

⁶ Ya ndono; èphe ejekfushia Jóshuwa; mę ndu Ízùrèlú ndu ọphu l'ọdu èphe lę Gíligalu; je asụ èphe: "L'èphe shikwa mba, teru ẹnya bya t'unu l'èphe gbaa ndzụ."

⁷ Ndu Ízùrèlú asụ ndu Hevu ono: "Ọ -bụkwanuru l'unu bua l'iku ẹke-a; ?nanụ ege unu l'èphe e-shi gbaa ndzụ?"

⁸ Èphe asụ Jóshuwa l'èphe bụkwa ndu ozi iya. Jóshuwa asụ èphe: "Unu bụ ndu ole? ?Bụ awe bę unu shi?"

⁹ Èphe asụ iya l'èphe kwa ndu ozi iya, shi mba, teru ẹnya. L'èphe nųwaru ege Ojejoje, bụ Nchileke unu ede ude; nųkotawa ọtu-ọnu iphe, o meru lę Íjiputu;

¹⁰ mę iphe, o meru eze labụ ono, achị ndu Amọru, bu l'uzo ẹnyanwu-ahata Enyimu Jódanu ono; mbụ Sihọnu, bụ eze Hẹshibonu; mę Ọgu, bụ eze ndu Báshanu, achị mkpukpu Ashutarotu.

¹¹ "Ọo ya kparu iphe ndu, bụ ọgurenaya ayi; mę iphe, bụ ndu alị ayi l'èphe ha sụrú t'ayi kwakọta iphe, ayi e-ri l'esu-uzo; bya unu ndzuta. Ayi ekfuru unu l'ayi bụakwa ndu ozi unu. T'ayi l'unu gbannua ndzụ.

¹² Lewaru buredi, ayi gude, ayi a-ta l'uzo. Teke ayi egbeshi; b'ọ vo ọku. Ọbụ; lewaru ege ọ kpọshihuru nkụ; tsushiwa evu; dụ.

¹³ Ẹda-męe-wa shikwa bụrú k'ophungu teke ayi yeru iya męe. Ọlobu; phųwaru ege ọ lakashihuru. Uwe ayi; mę akpọkpa ayi bụ l'esu-uzo b'ọ chiko kashihukota; kę l'ẹke ayi shi teru ẹnya."

¹⁴ Ndu Ízùrèlú abya etsoru èphe ria nri ono; ọphu èphe ejehedu ọkpata Ojejoje ishi iya.

¹⁵ Ɛphe lẹ Jóshuwa abya agbaa ndzụ. Yo kwe Ɛphe ụkwa l'ẹ t'ọ dudu iphe oome Ɛphe; lẹ ndzụ a-buru-a nk'Ɛphe. Ndu ishi Ízurẹlu abya eriaru Ɛphe angu iya.

¹⁶ Ya ndono; a nọlephu ujiku ẹto, Ɛphe lẹ ndu Gíbiyọnu gbaru ndzụ ono; ndu Ízurẹlu anụa l'Ɛphe bu ndu Ɛphe l'Ɛphe bu-a obutobu l'ẹke ono.

¹⁷ Tọ dọ iya bu; ndu Ízurẹlu abya atugbua ije; jee ije abali ẹbo; yo be lẹ k'ẹto ya; Ɛphe erua Gíbiyọnu; mę Kefira; Berotu; mę Kiriya-tu-Jerimu.

¹⁸ Obenu lẹ ndu Ízurẹlu te tsodu Ɛphe ogu; kele ndu ishi Ɛphe gudewa ẹpha Ojejoje, bu Nchileke kẹ ndu Ízurẹlu riaru Ɛphe angu iya.

Ndu Ízurẹlu l'Ɛphe ha ataa ndu ishi Ɛphe uta k'iphe ono.

¹⁹ Obenu lẹ ndu ishi Ɛphe sụru Ɛphe: "L'Ɛphe gudeekwaa Ojejoje, bu Nchileke kẹ ndu Ízurẹlu riaru Ɛphe angu. Lẹ nta-a bẹ Ɛphe te edenyikwa Ɛphe ẹka.

²⁰ Iphe, ayi e-me bu l'ayi e-dobe ndu ono ndzụ; k'ophu Ojejoje te medu ayi iphe l'ayi dakaru ndzụ, ayi l'Ɛphe gbaru."

²¹ Ɛphe asụ: "T'ayi haa Ɛphe t'Ɛphe nọdu ndzụ; obule Ɛphe a-nọduje awaru ayi nkụ; ekuru ayi mini." Ndu ishi ono emee ụkwa ono, Ɛphe kweru Ɛphe ono.

²² Tọ dọ iya bu; Jóshuwa abya ekukobe ndu Gíbiyọnu; sụ Ɛphe: "Bụ ngunu kparu iphe, unu dzuru ayi ẹjo-ire; l'unu bu ayi ote-ẹnya; l'ẹke ayi l'unu bua l'iku ẹke-a?

²³ Nta-a bẹ unu buakwa ndu a turu onu. Unu a-buru ohu; l'awa nkụ; l'eku mini edobe l'ụlo Nchileke yẹbe Jóshuwa."

²⁴ Ɛphe asụ Jóshuwa: "Ayibe unwu ohu ngu b'a kotsukwaaru ẹge Ojejoje, bu Nchileke unu gude tua ekemu nụ nwozi iya, bu Mosisu; sụ t'ọ nụ unu alị-a l'ọ ha; mę t'ọ chiko ndu, bu l'alị-a gbushikotar unu. O kwa iya bẹ egwu unu guderu ayi. Yọ buru iya kparu iphe ayi meru iphe ono, ayi meru ono.

²⁵ Nta-a bẹ ayi nọkwa ngu l'ẹka. O kwa t'i mee ayi ẹge dukpelephu ngu phụ mma."

²⁶ Oo ya bu lẹ Jóshuwa adzọo Ɛphe l'ẹka ndu Ízurẹlu; Ɛphe te gbushihe Ɛphe.

²⁷ Yo woru ndu Gíbiyọnu mee ndu a-nọdu awaru oha nkụ; l'ekuru Ɛphe mini. Ɛge ono kwaphu bẹ Ɛphe a-nọdu awa nkụ; l'eku mini, ee-gudeje eme iphe l'ẹke Ojejoje a-fota t'ọ buru ẹnya-ngweja iya. Yọ buru iphe ono bẹ Ɛphe bu gbururu jeye ntanụ-a.

10

Enyanwu keru l'ekalanu

¹ Tọ dọ iya bu; Adoni-Zedeku, bu eze ndu Jerúsalemu abya anụa lẹ Jóshuwa lụwaru ndu Eyayi; mewa mkpukpu Ɛphe; yọ buru kpurupyata. Mbụ l'ọ mewaru ndu Eyayi; mę onye eze Ɛphe ẹge o meru ndu Jériko yẹle onye eze Ɛphe; nụkwaaphu lẹ ndu Gíbiyọnu jekfuru ndu Ízurẹlu; Ɛphe l'ẹke agbaa ndzụ; Ɛphe l'Ɛphe achikowa buru.

² Iphe ono akwatakpo ruu yẹle ndu alị iya l'ehu; kele Gíbiyọnu bu eze mkpukpu. O tso lẹ mkpukpu, nweru eze; ka Eyayi nshinu; unwoke Gíbiyọnu buru ndu ike dọ l'ogu.

³ Tò dù iya bú; Adoni-Zèdeku, bú eze ndu Jerúsalemu ezia t'e je ezia Hohamù, bú eze ndu Héburonu; Píramù, bú eze ndu Jamútu; Jafiya, bú eze ndu Lakishi yèlè Débi, bú eze ndu Egulònu;

⁴ sù èphè: "T'èphè bya eyeru iya èka tẹ ya je etso ndu Gíbiyònu ògu; kẹ l'ò tughuru jekfu Jóshuwa yèlè ndu Ízùrèlù; èphè l'èphè agbaa ndzù."

⁵ Ya ndono; ndu eze ise ono, achi ndu Amòru ono; mbù eze ndu Jerúsalemu; kẹ ndu Héburonu; kẹ ndu Jamútu; kẹ ndu Lakishi; mẹ kẹ ndu Egulònu abya atughabe ndu soja èphè. Èphè eruta ndu soja èphè je ekee ògu; tso ndu Gíbiyònu ògu.

⁶ Ndu Gíbiyònu ezia t'e je zia Jóshuwa l'òdu ndu Ízùrèlù lẹ Gíligalù; sù iya: "T'è b'ò gbadokwa èphebe ndu ozi iya. T'ò byakwa nta-a bya adzò èphè. T'ò byakwa bya agbaaru èphè mkpu; lẹ ndu eze ndu Amòru, but sua l'alì ugwu l'èphè ha; tùkokwaru èka l'etso èphebe ndu Gíbiyònu ògu."

⁷ Tò dù iya bú; Jóshuwa eshi lẹ Gíligalù ruta ndu soja iya l'èphè ha; je akpaa lẹ ndu òphù bú ike-ka-l'ògu; èphè ejeshia Gíbiyònu.

⁸ Ojejoje asù Jóshuwa: "Ba atsùkwa èphè egvu; kẹlẹ ya nwuwaru èphè ye ngu l'èka. È to nwekwa m'òo onye lanù l'ime èphè, agbabèru ngu nù."

⁹ Jóshuwa phẹ eshi lẹ Gíligalù jee ije ènyashi mgburumgburu; bya atù èphè l'ùkfu; fùaru èphè.

¹⁰ Ojejoje emee èphè; èphè aghahu ndu Ízùrèlù beringu l'ifu. Ndu Ízùrèlù egbua èphè iphe, dù biribiri lẹ Gíbiyònu. Ndu Ízùrèlù eruta èphè; chia èphè kwasèru ọ̀zọ, shiru jeshia Bétu-Hòronu; saa èphè ọ̀sa èkfu l'ọ̀zọ, shiru laa Azeka; mẹ Makéda.

¹¹ Ya ndono; èphè eye òkpa l'òso l'agbalaru ndu Ízùrèlù. Èphè erulephu ọ̀zọ òphù shiru Bétu-Hòronu kwasèru Azeka; Ojejoje emee; aka-mini eshi l'akpamigwe l'ada; l'atù-gbushi èphè. Ndu aka-mini ono tù-gbushiru; kakwa shinu mẹ lẹ ndu, ndu Ízùrèlù gude ògu-mbeke gbushia.

¹² Lẹ mbòku ono, Ojejoje woru ndu Amòru ye ndu Ízùrèlù l'èka ono bẹ Jóshuwa vudo ndu Ízùrèlù l'ifu: sù Ojejoje:

"Nggube ènyanwu;
kekwaru jingu lẹ
Gíbiyònu!
Nggube ọ̀nwa;
nggu ekekwaruphu ekeru
lẹ nsùda Ajalònu."

¹³ Tò dù iya bú; ènyanwu ekeru jingu l'èkalanu; ọ̀nwa akwaa l'èke o jeberu; gbururu jeye ndu Ízùrèlù agwata ndu òhògu èphè ugwo iphe, èphè meru; bú iya bú ègè e deru iya l'èkwo Jasha: L'ènyanwu keru l'èchi akpamigwe; jika ariba; iphe ruru ujiku òphù.

¹⁴ Mbòku, dù ègè ono ta dùbua; òphù ò dùbukwanua ọ̀dò; mbù mbòku, Ojejoje nùru madzù okfu. Ò kwa Ojejoje lù-chiru ndu Ízùrèlù ògu mbòku ono.

¹⁵ E metsua; Jóshuwa yèlè ndu Ízùrèlù alashia azù l'òdu ndu Ízùrèlù lẹ Gíligalù.

Egbushi ndu eze ndu Amòru; èphè ise

¹⁶ Ya ndono; ndu eze ise ono agbagbua je edomishia onwèphè l'ògba, nọ lẹ Makéda.

¹⁷ A bya ekfuaru Jóshuwa lẹ ndu eze ise ono b'a phùru l'èke èphè domishiru onwèphè l'ògba, nọ lẹ Makéda.

18 Yò sù: “T'e je apata eze mkpuma gude gù-chia ònu ògba ono; a fòta ndu, e-je anòdu l'èke ono; swiru iya.

19 Ọlòbù; unu ba ahakwa ọgù ono! Unu chikwaru ndu ọhogu unu tugburu. Unu shia ẹphe ọzọ azù; fúaru ẹphe. Unu be ekwekwa t'ẹphe gbarua mkpukpu ẹphe; lẹ Ojejoje nwuakwaru ẹphe nù unu.”

20 Tò dù iya bụ; Jóshuwa yẹle ndu Ízurẹlù azaa ẹphe azaza; k'ọphu bụ l'ọ phòduru mẹ ẹphe agvù. Obenu l'ọ nweru-a nwandu ọphu nahurunu; gbarù lashia mkpukpu ẹphe ẹke, a kpù-shiru ike.

21 E mebetsua; ndu soja ndu Ízurẹlù l'ẹphe ha awulata l'ẹhu-gudangu; lakfushia Jóshuwa l'ọdu ẹphe lẹ Makéda; ọphu o nwedu onye halibaaru ọnu l'èke ndu Ízurẹlù nọ ọdo.

22 Jóshuwa asù t'e swifu mkpuma ono l'ògba ono; kpufutaru iya ndu eze ise ono.

23 Ẹphe abya akpufuta ndu eze ise ono. Ndu eze ono bụ eze kẹ ndu Jerúsalemu; kẹ ndu Héburonu; kẹ ndu Jamútu; kẹ ndu Lakishi; ọwaa kẹ Egulonu.

24 Ẹphe akpukoo ndu eze ono; kpútaru Jóshuwa; yò kukoo unwoke Ízurẹlù; bya ekua ndu ishi ndu soja, bụ ndu ẹphe l'iya yi; sù ẹphe t'ẹphe bya agbabetsua ndu eze ono ọkpa l'ẹkpíri. Ẹphe awufuta bya agbabekota ẹphe ọkpa l'ẹkpíri.

25 Jóshuwa asù ẹphe: “Unu ba atsukwa egvù; ọphu obu 'awakwa unu awawa. Unu shihukwa ike; obu akaa unu akaka; kẹ l'ọ bụ ege ono bẹ Nchileke e-mekota iphe, bụ ndu ọhogu unu, unu eje otso ọgù.”

26 Ya ndono; Jóshuwa eworu ndu eze ono gbushia; woru odzu ẹphe kobetsua l'eli oshi ise iche iche. A paru ẹphe haa l'eli oshi ono jeye l'urenyashi.

27 Yò be lẹ gberegbede urenyashi; Jóshuwa ezia; e je ekoshia ẹphe l'eli oshi ono; chíru ye l'ime ọgba ono, ẹphe shi domishia onwẹphe ono. Ẹphe apakọo oke mkpuma, hatsua nshinu swichia ọnu ọgba ono. Mkpuma ono nọphu l'èke ono gbururu jeye ntanụ.

28 Yò búrù mbọku ono bẹ Jóshuwa lútaru Makéda; chíko ndu mkpukpu ono; mẹ onye eze ẹphe gbushikota. Ọphu ọ dudu m'ọ bụ onye lanù, wafuru nù. Ọ búlephu ẹge o meru eze ndu Jériko b'ọ meru eze kẹ ndu Makéda.

Aaluta mkpukpu mkpukpu ndu ọzọ ọhuda

29 Ya ndono; Jóshuwa yẹle ndu Ízurẹlù l'ẹphe ha eshi lẹ Makéda jekfu ndu Libina ọgù.

30 Ojejoje ewokwaruphu mkpukpu ono; mẹ onye eze ẹphe ye ndu Ízurẹlù l'ẹka. Jóshuwa achiko ndu, bu lẹ mkpukpu ono gbukota. Ọphu ọ dudu m'ọ bụ onye lanù, wafuru nù. Yò búrù ẹge o meru eze ndu Jériko b'ọ meru eze kẹ ndu Libina.

31 Tò dù iya bụ; Jóshuwa yẹle ndu Ízurẹlù kpamukpamu awufu lẹ Libina jeshia Lakishi; je ekeeru ẹphe ọgù l'èke ono; tso ẹphe ọgù.

32 Ojejoje eworu Lakishi nù ndu Ízurẹlù. Jóshuwa aluta iya lẹ mbọku k'ẹbo ya. Yò tuko iphe, bụ ndu, bu iya nù gbushia ẹge o gbushiru ndu Libina.

33 Teke ono kwaphu; Horamù, bụ eze ndu Géza abyatashia tẹ ya yeru eze kẹ ndu Lakishi ẹka; Jóshuwa alù-gbua yẹle ndu soja iya. Ọphu ọ dudu m'ọ bụ onye lanù, wafuru nù.

34 Ya ndono; Jóshuwa yẹle ndu Ízurẹlù kpamukpamu eshi lẹ Lakishi wufu jeshia Egulonu; je keeru ẹphe ọgù l'èke ono; tso ẹphe ọgù.

³⁵ Éphe anata mkpukpu ono mboku ono kwaphu; gbukota ndu, bu iya nu ege ephe gburu ndu Lakishi.

³⁶ Jóshuwa yele ndu Ízurèlu kparamkamu eshi le Egulonu je etso ndu Héburonu ogu.

³⁷ Éphe anata mkpukpu ono; gbushikota iphe, bu ndu, bu iya nu; me onye eze ephe. Ophu o dudu m'o bu onye lanu, wafuru nu. Yo buru ege ephe meru; gbugee ndu Egulonu; be ephe meru ndu Héburonu.

³⁸ Jóshuwa yele ndu Ízurèlu kparamkamu abya aghakobe; tso ndu Débi ogu.

³⁹ Éphe aluta mkpukpu ono; kputa onye eze ephe; bya anakwaaphu unwu ibiribe mkpukpu odo, notsua ya nu; tukota ephe gbushikota. Ophu o dudu m'o bu onye lanu, wafuru nu. Éphe emee Débi yele eze, achi iya nu ege ephe meru Libina; Héburonu; me eze, achi iya nu.

⁴⁰ To du iya bu; Jóshuwa alu-gbukota onu-ogo ono l'o ha jeye le ndu ali ugu; ndu uzo ohuda; uzo enyanwu-ariba okpa-ugvu; ndu uzo mgbazita ugu; me ndu eze ephe l'ephe ha. Ophu o dudu m'o bu onye lanu, wafuru nu. Iphe, bu iphe atu ume b'o gbukotaru, bu iya bu ege Ojejoje, bu Nchileke ke ndu Ízurèlu tutu ekemu t'o mee ya.

⁴¹ Jóshuwa shi le Kadéshi-Baniya lua ephe jeye le Gáza; bya eshi l'onu-ogo Goshenu lua ephe je akpaa le Gibiyonu.

⁴² Jóshuwa alutakota ndu eze ono l'ephe ha; me ali ephe l'ugbo lanu; kele Ojejoje, bu Nchileke ke ndu Ízurèlu bu iya l'aluru ephe ogu.

⁴³ Jóshuwa yele ndu Ízurèlu emetsua latashia l'odu ephe le Gligalu.

11

Aalu-gbu ndu eze ndu isheli

¹ To du iya bu; Jabinu, bu eze ndu Házo anulephu ege ndu Ízurèlu shi akpa ike; zia ozi t'e je ezia Jobabu, bu eze ndu Madonu; eze ndu Shimuronu; eze ndu Akushafu;

² ndu eze, bu l'ali ugu uzo isheli; me ndu ophu bu l'oghugu, no l'ohuda eze enyimu Kineretu yele ndu ophu butsua l'okpa ugu, notsua l'uzo enyanwu-ariba; mekwaphu ndu Nafotu Doo, no l'uzo enyanwu-ariba.

³ Yo zikwaaphu ozi t'e je ezia ndu Kénanu, bu l'uzo enyanwu-ahata; ndu ophu bu l'uzo enyanwu-ariba; ndu Amoru; ndu Hetu; ndu Pérezu; ndu Jebusu, butsua l'ali ugu; me ndu Hevu, bu l'okpa Ugu Hemonu l'ali Mizupa.

⁴ Ndu eze ono l'ephe ha eruta ndu soja ephe byatashia. Ndu soja ephe obu habekwa l'igwe l'o bu eveve mgbogidi enyimu. Éphe egudekwaphu inya; me l'ugbo-inya, du igweligwe. ⁵ Ndu eze ono l'ephe ha atugbabe ndu soja ephe ono; bya edzua l'iku mini Meromu; kee k'oje otso ndu Ízurèlu ogu.

⁶ Ojejoje asu Jóshuwa: “Ba atsukwa ephe egvu; ke l'egbe nta-a echile; be ya e-nwuru ephe nu ndu Ízurèlu t'ephe gbushia. Inya ephe be unu e-bushikota akwara azachi; kpokota ugbo-inya ephe oku.”

⁷ To du iya bu; Jóshuwa yele ndu soja iya awufuta; bya atu ephe l'ukfu le ngele Meromu; tso ephe ogu.

⁸ Ojejoje eworu ephe nu ndu Ízurèlu; ephe alu-gbua ephe; chia ephe kwaseru uzo Oke Sayidonu; me uzo Misurepotu Mayimu; chiwaruru ephe

je akpaa lẹ nsùda Mízupa, nọ l'ùzo ẹnyanwu-ahata. Ndu Ízurẹlu egbua ẹphe jeye t'ọ ẹphe m'ọ bụ onye lanụ, wafuru nụ.

⁹ Jóshuwa emee ẹphe ẹge Ojejoje sùrú t'ọ mee ẹphe. Ẹphe atụko ìnya ẹphe akwara achì bushikota; kpòkòta ugbo-ìnya ẹphe ọku.

¹⁰ Jóshuwa abya aghakọbe teke ono je anata Házọ; woru onye eze ẹphe gbua. Házọ bụ iya bụ ishi alì-eze ono l'ọ ha, tughaberu bya etso ndu Ízurẹlu ọgu ono.

¹¹ Ẹphe atụko iphe, bụ ndu bu lẹ Házọ gbua. Ẹ to nwedu iphe, atụ ume lẹ mkpukpu ono, wafuru nụ. Ẹphe emegge bya atụ ọku lẹ mkpukpu ono.

¹² Jóshuwa atụko iphe, bụ mkpukpu ono l'ọ ha; mē ndu eze, achì iya nù lùtakota; bya achìko ndu, bu iya nù gbushia, bụ iya bụ ẹge nwozi Ojejoje; mbụ Mósìsù tùrú l'ekemu.

¹³ Obenu l'ẹ to nwedu mkpukpu ono ọphu, e metaru l'ẹke, shi daburu ochobo, ndu Ízurẹlu tùrú ọku; a gufu Házọ nwēnkinyi iya, bụ Jóshuwa tùrú iya ọku.

¹⁴ Ndu Ízurẹlu akwaa iphe ndu mkpukpu l'okwata; kpukoo elu ẹphe. Ndu ọphu bụ madzù b'e gburu; ẹphe abùrú kpurupyata; to nwe m'ọ bụ onye lanụ, ẹphe haru.

¹⁵ Ọ bụ ẹge Ojejoje tùrú iya Mósìsù, bụ nwozi iya l'ekemu bụ ẹge Mósìsù tùrú iya Jóshuwa. Yọ búrú ẹge ono bẹ Jóshuwa meru iya. Ẹ to nwedu iphe, Ojejoje zirú Mósìsù m'ọ bụ nanù, Jóshuwa te medu.

¹⁶ Tọ dọ iya bụ; Jóshuwa alùtakota alì ono l'ọ ha: ndu alì ugwu; ndu ọzo ọhuda; mēwaru ọnu-ogo Góshenu l'ọ ha; ọwaa ndu kẹ nsùda, nọ l'ùzo ẹnyanwu-arìba; mē l'alì ugwu Ízurẹlu yele ọkpa-ugwu iya.

¹⁷ Ẹphe shi l'ugwu Halaku, nọru jeye lẹ Séyì lù alì ono jeye lẹ Bálu-Gádu, nọ lẹ nsùda Lébanonu l'ùzo ọhuda Ugwu Hemonu. Yọ kpua ndu eze ẹphe lẹ ndzù; gbushia.

¹⁸ Jóshuwa bẹ yele ndu eze ono luru ọgu nọ ọdu.

¹⁹ A -gufu ndu Hevu, bu lẹ Gíbiyọnu b'ẹ to nwehedu ndu ọdo, ẹphe lẹ ndu Ízurẹlu gbaru ndzù ọdo. Ndu Ízurẹlu alutatsua ndu ọphu l'ẹphe ha;

²⁰ kẹ l'ọ bụ Ojejoje l'onwiya kpọ-chiru ẹphe obu t'ẹphe byakfuta ndu Ízurẹlu ọgu; k'ọphu ẹ ta phuduru ẹphe imiko; ẹphe eshi ẹge ono chihu, bụ iya bụ iphe, Ojejoje tùrú Mósìsù l'ekemu.

²¹ Ọ kwaphu teke ono bẹ Jóshuwa jeru je egbushikota ndu Anaku, a maru l'ọ bụ ndu, gbataru agbata. Ẹphe shi lẹ Héburonu bua ẹge ono jeye lẹ Débi; Anabu yele ndu ọphu bu l'alì ugwu ndu Júda l'ọ ha; mēkwaphu ndu bu l'alì ugwu Ízurẹlu kpamukpamu. Jóshuwa egbushikota ẹphe; mebyishikota mkpukpu ẹphe l'ọ ha.

²² Ẹ to nwedu ndu Anaku, phoduru nù lẹ Ízurẹlu m'ọ bụ nanù. Ọ buphu lẹ Gáza; Gatù mē Ashudodu b'ọ nweru ndu ọphu haru wafu nù.

²³ Tọ dọ iya bụ; Jóshuwa achìko alì ono l'ọ ha lùtakota; bụ iya bụ ẹge ono, Ojejoje sùrú Mósìsù t'ọ mee ya ono. Yọ lùtatsua ya bya eworu iya nù ndu Ízurẹlu l'ikfu l'ikfu t'ọ búrú òkè-iphe ẹphe.

Yọ búrú iya bụ lẹ ndu alì ono akabẹ zua ume lẹ kẹ ọgu.

¹ Qwaa ndu eze alì ono, ndu Ízurèlù lù-gbushiru; naa alì ephe l'ùzo ɛnyanwu-ahata ɛnyimu Jòdanu azu iya ophu. Alì ono shi lè nsùda nsùda Amónu je akpaa lè Ugvu Hemonu. Ephe lukwaruphu iphe, bu alì, nò l'ùzo ɛnyanwu-ahata èke iya kè Araba. Ndu eze ophu bu:

² Sihonu, bu eze ndu Amoru. Èke o shi buru bu lè Hèshibonu. Èke o shi achì aburu Árowa, nò lè nsùda nsùda Amónu. O shi l'èke ono nò jeye l'è ɛnyimu Jáboku, bu òkè-alì ndu Amónu, bu iya bu nkere-èbo Gíledu.

³ Q chikwaruphu uzo ɛnyanwu-ahata Araba; shi l'èke ono chia jeye lè Eze ɛnyimu Kínèretu; je akpaa lè Eze ɛnyimu Araba. Q chikwaruphu jeye lè Bétu-Jeshimotu; ruwaru l'òkpa-ugvu Pishiga.

⁴ Ephe lukwaruphu alì Ogu, bu eze ndu Báshanu. Ogu tso lè ndu wafuru nù lè ndu ikfu Réfa. Q bu iya shi buru eze ndu Ashutarotu; mè kè ndu Edereyi.

⁵ Ndu, o shi achì bu ndu Ugvu Hemonu; ndu Saleka; ndu alì Báshanu kpamukpamu; je akpaa l'òkè-alì ndu Geshu; mè kè ndu Maaka. Nkere-èbo alì ndu Gíledu jeye l'òkè-alì Sihonu, bu eze ndu Hèshibonu bukota èke o shi achì.

⁶ Q bu nwozi Ojejoje; mbù Mósìsù yèlè ndu Ízurèlù lù-gburu ndu eze labù ono. Mósìsù, bu nwozi Ojejoje abya eworu alì ono nù ndu ikfu Rúbènu; ndu ikfu Gádu; mè nkere-èbo ndu ikfu Manásè.

Ndu eze ophu Jóshuwa lù-gburu

⁷ Qwaa bu ndu eze ophu, bu l'ùzo ɛnyanwu-arìba ɛnyimu Jòdanu, bu Jóshuwa yèlè ndu Ízurèlù lù-gburu ephe. Alì ndu eze ono shi lè Bálu-Gádu, nò jeye lè nsùda Lébanonu; je akpaa l'ugvu Halaku, nò jeye l'è gude ala Séyi. Jóshuwa abya eworu alì ono keeru ndu Ízurèlù l'ikfu l'ikfu t'ò buru òkè-iphe ephe.

⁸ Alì ono bu alì ugvu; mè nsùda uzo ɛnyanwu-arìba; mè Araba; mè alì, nò lè mgbazita ugvu ugvu; echì-ègu; mè uzo ohuda. Mbù l'alì ndu Hetu; kè ndu Amoru; kè ndu Kénanu; kè ndu Pérezu; kè ndu Hevu; mè kè ndu Jebusu.

⁹ Ndu Ízurèlù lù-gburu
onye eze kè ndu Jérìko;
onye eze kè ndu Eyayi,
nonyabe Bételu;

¹⁰ onye eze kè ndu Jerúsalemu;
onye eze kè ndu Hèburonu;

¹¹ onye eze kè ndu Jamútu;
onye eze kè ndu Lakishi;

¹² onye eze kè ndu Egulonu;
onye eze kè ndu Géza;

¹³ onye eze kè ndu Débi;
onye eze kè ndu Geda;

¹⁴ onye eze kè ndu Homa;
onye eze kè ndu Áradu;

¹⁵ onye eze kè ndu Libina;
onye eze kè ndu Adulámu;

¹⁶ onye eze kè ndu Makéda;
onye eze kè ndu Bételu;

¹⁷ onye eze kè ndu Tapúwa;

- onye eze kẹ ndu Hefa;
 18 onye eze ndu Afẹku;
 onye eze kẹ ndu Lasharọnu;
 19 onye eze kẹ ndu Madọnu;
 onye eze kẹ ndu Házo;
 20 onye eze kẹ ndu
 Shimurọnu Merọnu;
 onye eze kẹ ndu Akushafu;
 21 onye eze kẹ ndu Ténaku;
 onye eze kẹ ndu Megido;
 22 onye eze kẹ ndu Kedeshi;
 onye eze kẹ ndu Jókuniyamu,
 nọ lẹ Ugvu Kamẹlu;
 23 onye eze kẹ ndu Dọo,
 nọ lẹ Nafotu Dọo;
 onye eze kẹ ndu Goyimu Giligalu;
 24 mẹ onye eze kẹ ndu Tíza.
 Iphe, ẹphe tuko dọ bụ ụkporo ndu eze lẹ ndu eze iri lẹ nanu.

13

Alị ndu ọphu ee-mekochaa je alụtafua

¹ Jóshuwa akawa nka; bụwaru ọgurennya; Ojejoje asụ iya: “Lẹ nta-a b’i kawaru nka; bụwaru ọgurennya; alị ndu ọphu ee-je aluta azakwaduaru l’igwe.

² “Alị ndu ọphu phoduru nụ bụ:
 ọnu-ogo ndu Filisutayinu;
 mẹ kẹ ndu Geshu;
³ mẹ tsube lẹ Ẹnyimu Shihọ
 l’uzo ẹnyanwu-ahata
 Ịjiputu; je akpaa lẹ
 Ẹkuronu l’uzo isheli.
 Alị ono l’ọ ha b’a gụkotaru
 yeru alị Kénanu;
 bụ iya bụ alị ono, ndu
 Filisutayinu ise achị ono.
 Mkpukpu ono l’ọ ha bụ:
 Gáza; Ashudodu;
 Ashikelonu; Gatụ;
 Ẹkuronu; mẹwaru Avimu.

⁴ Dube l’uzo ọhuda;
 bẹ bụkota alị ndu Kénanu;
 mbụ e shi lẹ Meyara,
 bụ alị ndu Sayidonu
 je akpaa lẹ Afẹku,
 bụ okè-alị ndu Amọru;
⁵ mękwaphu alị ndu Gébalu;
 mẹ alị ugvu Lébanonu
 kpamukpamu l’uzo
 ẹnyanwu-ahata iya;
 byakwaphu bya eshi lẹ
 Bálu-Gádu, l’uzo ọhuda

Ugvu Hemonu je akpaa
lẹ Lebo-Hámatu.

⁶ “A bya abya l'iphe, bu ndu alí ugvu ono; mbú tsube lẹ Lébanonu jeye lẹ Misirefotu Mayimu, bu iya bu alí ndu Sayidonu kpmukpamu bẹ ya a-chífukotaru ndu Ízurelu. Iphe ii-me bu t'i keshiaru iya ndu Ízurelu t'ọ buru òkè-alí ẹphe ẹge ono, ya sùru t'i keeru iya ẹphe ono.

⁷ Ndu ii-keru alí ono bu ndu ikfu tete phẹ; mẹ nkere-ẹbo ndu ikfu Manáse t'ọ buru òkè-alí ẹphe.”

Eeke alí, nọ l'uzo ẹnyanwu-ahata Ẹnyimu Jódanu

⁸ Nkere-ẹbo ndu ikfu Manáse ophunanu; mẹ ndu ikfu kẹ Gádu bẹ nwozi Ojejoje; mbú Mósísu wẹwaru alí l'uzo ẹnyanwu-ahata Ẹnyimu Jódanu.

⁹ Òkè-alí ọbu, a wẹru ẹphe ọbu bẹ tsuberu lẹ Árowa, nọ l'onu nsuda nsuda Amónu; shia mkpukpu ono, nọ l'echi nsuda nsuda Anónu; mẹ swanmangu alí ono, nọ l'eli ugvu Médebà ono je akpaa lẹ Díbónu.

¹⁰ Iphe, bu mkpukpu Sihonu, shi buru lẹ Hëshibonu buru eze ndu Amoru tsokotakwa l'ókè-alí ono, a wẹru ndu ikfu ono. Ọ nọru ẹge ono je akpaa l'ókè-alí ndu Amónu.

¹¹ Ẹke ọdo, tso iya nọ bu alí Gíledu; alí Geshu; alí Maaka yẹle iphe, bu Ugvu Hemonu l'ọ ha; mękwaphu alí Báshanu kpmukpamu je akpaa lẹ Saleka;

¹² mbú alí Báshanu ono, shi buru alí-eze Ọgu, bu iya bu onye shi achi ndu Ashutarotu; mẹ ndu Edereyi. Ọgu tso lẹ ndu wafuru nọ l'eri Réfa. Mósísu lụ-gburu ẹphe; naa ẹphe alí ẹphe.

¹³ Obenu lẹ ndu Ízurelu ta chífudu ndu Geshu; mẹ ndu Maaka. Ẹphe haru ẹphe; ẹphe l'ẹphe eburu ẹghirigha jeye ntanụ.

¹⁴ A bya lẹ ndu ikfu Lívayi; ndu onanu b'ẹ t'ọ wẹdu alí lẹ phuu; kẹle Ojejoje sùru l'ọ bu ngwẹja-ọku, aakpojeru yẹbe Ojejoje, bu Nchileke kẹ ndu Ízurelu a-buru òkè-iphe ẹphe; ẹge ya kweru ẹphe l'ukwa.

Alí ndu ikfu Rúbẹnu

¹⁵ Ọwaa ẹge Mósísu keshiru ndu ikfu Rúbẹnu alí l'unwunna l'unwunna.

¹⁶ Alí ndu ikfu Rúbẹnu bẹ tsuberu lẹ Árowa; nọ jeye lẹ nsuda nsuda Amónu; nọkwaaphu jeye lẹ mkpukpu ono, nọ l'echi nsuda ono. Ọdo tsokwa iya phẹ bu swanmangu alí ugvu Médebà.

¹⁷ Ẹke ọdo, tsokwaa ya phẹ bu Hëshibonu; mẹ iphe bu mkpukpu, nọkota lẹ swanmangu alí ugvu ono; bu iya bu: Díbónu; Bamotu Bálu; Betu Bálu Meyónu;

¹⁸ Jahazu; Kedemotu; Mefatu;

¹⁹ Kiriyatemu; Sibuma; Zeretu Shaha l'eli ugvu, nọ lẹ nsuda;

²⁰ mękwaphu Bétu-Peyo; mẹ mgbazita ugvu Pishiga; mẹ Bétu-Jeshimotu.

²¹ Iphe, bu mkpukpu, nọkota lẹ swanmangu alí ugvu ono bẹ tsokwa iya phẹ; mẹ alí-eze ẹke, Sihonu, shi achi; mbú eze, ndu Amoru ono, shi buru lẹ Hëshibonu l'achi ono. Mósísu lụ-gburu Sihonu; lụ-gbukotakwaphu ndu ishi ndu Mídiya, bu iya bu Evi; Rekemu; Zuru; Huru; mẹ Riba. L'ẹphe ha shi nọdu Sihonu l'ẹka l'achi alí ono.

²² Bélamu Beyo, bu onye njibya tso lẹ ndu, ndu Ízurelu gburu l'ọgu.

²³ Èke òkè-alì ndu ikfu Rúbènu kparu bụ l'ìkú Ònyimu Jódanu. Ono bụ mkpukpu, a nùkotaru ndu ikfu Rúbènu l'ùnwunna l'ùnwunna t'ò bụrú òkè-alì èphe.

Alì ndu Gádu

²⁴ Owaa bụ alì, Mósìsù keshìrù ndu ikfu Gádu l'ùnwunna l'ùnwunna:

²⁵ Alì Jáza tsokotakwa iya; mè iphe, bụ mkpukpu, nòtsua l'alì Gìledu l'ò ha; mè nkere-èbo alì ndu Amònu jeye lè Arówa l'ùzo ònyanwu-ahata Rába.

²⁶ Alì ono shikwaphu lè Hèshìbonu nò jeye lè Ramatu Mízupa; mè Bétonìmu. O shikwaphu lè Mahanayìmu nò jeye l'alì Débì.

²⁷ Alì èphe ndu òphu, nò lè nsuda bụ: Bétu-Háramu; Bétu-Nimura; Súkòtu; Záfònu; mè iphe, bụ èke alì-eze Sìhònu jèberu; mbụ Sìhònu ono, shì bụrú eze ndu Hèshìbonu l'ùzo ònyanwu-ahata Ònyimu Jódanu ono; mbụ; je ephefu l'èke Eze Ònyimu Kìnèretu jèberu.

²⁸ Ono bụ alì, a nùrù ndu ikfu Gádu l'ùnwunna l'ùnwunna t'ò bụrú òkè èphe; mè iphe, bụ mkpukpu, tso iya nù.

Alì kè nkere-èbo ndu ikfu Manáse

²⁹ Mósìsù butaru alì ono wèe nkere-èbo ndu ikfu Manáse l'ùnwunna l'ùnwunna.

³⁰ Alì nk'èphe shì lè Mahanayìmu nò jeye l'alì Báshanu l'ò ha; nòkwaaphu je akpaa l'èke alì-eze Ògu, bụ eze ndu Báshanu l'òphu; owaa ùkporo mkpukpu èto, nòkwaphu lè Jayì l'alì Báshanu.

³¹ Nkere-èbo alì Gìledu tsokwa iya phù; mè Ashùtarotu; mè Edereyi, bụ iya bụ ishi mkpukpu Ògu, shì bụrú eze ndu Báshanu. Mkpukpu ono, a gùshìrù ono b'a wèrù nù nkere-èbo ùnwu Makìrù Manáse. E keshìrù iya èphe l'ìkfu l'ìkfu.

Iphe, e doberu ndu ikfu Lívayi

³² Alì ono bụ lè swanmangu alì ndu Móabu l'azụ Ònyimu Jódanu azụ iya òphu; l'ùzo ònyanwu-ahata Jèríko bè Mósìsù nò keshìya ya.

³³ Obenu l'ìkfu Lívayi bè Mósìsù ta wèdu alì; kè l'ò sùrù èphe l'ò bụ Ojejoje, bụ Nchìleke kè ndu Ízurèlù bụ òkè-iphe èphe.

14

Eke alì, nò l'ùzo ònyanwu-arìba Kénanu

¹ Owaa ège e shì keeru ndu Ízurèlù alì ndu Kénanu t'ò bụrú òkè-iphe èphe. Ndu, keshìrù iya èphe bụ Eliyéza, bụ onye achìjerù Nchìleke èja; Jóshuwa Nunu; mè ndu ishi ikfu ikfu ndu Ízurèlù.

² Alì ono bụ ènwà b'a tùshìrù; gude keeru iya ndu ikfu tete lè nkere-èbo ya phù; bụ iya bụ ège Ojejoje sùrù Mósìsù t'e mee ya phù.

³ Mósìsù wèhawaru ikfu labù òphu lè nkere-èbo ya phù alì nk'èphe l'ùzo ònyanwu-ahata Ònyimu Jódanu. Obenu l'ìkfu kè Lívayi ta dùdu òphu ò wèrù èphe ège ò wèrù ndu òphu.

⁴ Ikfu Jósefu bè dùwa ikfu labù. Ikfu labù ono bụ ndu ikfu Manáse; mè ndu ikfu Ífuremu. Ndu Lívayi b'è ta wèdu alì. Èke a nùrù èphe bùlèphù mkpukpu èke èphe e-burù ebùrù, bụ èke elu èphe a-kpajè nri.

⁵ Tò dù iya bụ; ndu Ízurèlù eworù alì ono keshìya ège Ojejoje sùrù Mósìsù t'e keshìya ya.

Aanu Kálèbu alì lè Hèburonu t'ò buru òkè-iphe nk'íya

⁶ Ya ndono; yo nweru unwoke, shi l'ikfu Júda wu-kfuta Jóshuwa lè Giligalu. Kálèbu Jefune, bu onye Kenazu asu Jóshuwa: “?Ò kwa l'ì marua iphe, Ojejoje kfuru nwozi iya, bu Mósísu l'okfu-èhu nggùbe Jóshuwa; mè kè yèbe Kálèbu lè Kadèshi-Baníya?

⁷ Iphe, ya gbaru bu ukporo afa labu teke nwozi Ojejoje; mbu Mósísu zifuru yèbe Kálèbu; ya eshi lè Kadèshi-Baníya bya ngge l'alì-a. Ya ejegee bya egude obu iya kòkotaru iya iphe, ya phuru.

⁸ Obenu l'unwunna iya; ndu ephe l'íya yì je bè lateru bya emee; mejì atòfu ndu Ízurèlu. Òlè yèbedua gudelephu obu iya l'ò ha etso ụzo Ojejoje, bu Nchileke iya.

⁹ Tò dù iya bu; Mósísu anòdu mbòku ono gèdegede kwee ya ukwa; riru angù yeru iya èya: 'L'alì ono èke, ya dzòru okpa a-buru nk'íya; buru k'unwu iya jeye lè tutu yoyo; kele yèbe Kálèbu gude obu iya l'ò ha etso Ojejoje, bu Nchileke yèbe Mósísu.'

¹⁰ “Yò buleruphu ège ono, Ojejoje kweru yèbe Kálèbu ukwa ono bu ège o meru: bya edobe yèbe Kálèbu ndzù jeye ya anò ukporo afa labu l'afa ise; keshinu teke ono, o kfuru Mósísu iphe ono; mbu teke ono, ndu Ízurèlu shi awu-phe l'echi-ègu ono. Owaa yèbe Kálèbu ntanu-a; ya nòwaru ukporo afa èno l'afa isel!

¹¹ Okpu shihukwaduru iya-a ike l'èhu ège o shihuru iya èya mbòku ono, Mósísu ziru iya ozi ono. O kwa ège ike dù-be iya mbòku ono; bu ège ò dù iya ntanu: k'ophu bu l'è t'ò nwedu m'ò -dataru kè oje ògu nta-a; ya te ejedu iya; jee lata.

¹² O kwa iya bu t'ì nù iya alì ugu-a, Ojejoje kweru iya ukwa iya mbòku ono ono. I nùru-a lè ndu Anaku bu l'èke ono teke ono; nukwaaphu lè mkpukpu ephe hatsua nshinu; e gudekota okpo-mgbinyiku uphokpuma kpukpu-phetakota mkpukpu ephe mgburumburu. Obenu lè Ojejoje a-gbaru mu-a mkpu; mu achifu ephe; nata ephe alì ono ège ono, Ojejoje kfuru iya ono.”

¹³ Tò dù iya bu; Jóshuwa abya agòoru Kálèbu Jefune onu; bya eworu Hèburonu nù iya t'ò buru òkè-iphe iya.

¹⁴ Tò dù iya bu; alì Hèburonu adube teke ono buru kè Kálèbu Jefune, bu onye Kenazu; kè l'ò gude obu iya l'ò ha tsoo Ojejoje, bu Nchileke kè ndu Ízurèlu.

¹⁵ Hèburonu b'e shi ekuje Kiriyatu Arùba. Arùba ono bu nwoke, bu iya shi katsua nshinu l'eri Anaku.

Ya ndono; e metsua; ephe atua ume ògu.

15

Alì, ndu ikfu Júda ketaru

¹ Alì, a tũru enwa; yò laaru ndu ikfu Júda l'unwunna l'unwunna bè nòru jeye l'alì ndu Èdòmu; bya anò jeye l'echi-ègu Zinu l'ishi ishi ụzo ohuda.

² Òkè-alì ephe l'ụzo ohuda shi l'ìku Eze Ènyimu Únú l'ishi ishi ụzo ohuda;

³ nò kwasèru ụzo ohuda ugu Akarabimu; bya eshi l'èke ono nò jeye l'echi-ègu Zinu; shikwaphu l'èke ono nò lufu l'ụzo ohuda Kadèshi-Baníya. O shikwaphu ège ono je atujahu Hézurònu bahù Adaru; je ago-jia bahù lè Karaka.

4 Yò bya etsube l'èke ono nọ jeye lẹ Azụmonu; bya alufuta lẹ nggele ndu Íjiputu; nọwaru je asụ-chia ishi l'eze ẹnụmu. Ono bụ ókè-alì ẹphe l'ụzo ọhuda.

5 Ókè-alì ẹphe l'ụzo ẹnyanwu-ahata bẹ tsuberu lẹ Eze Ẹnyimu Únú nọ jeye l'èke Ẹnyimu Jódanu tsọbaru lẹ Eze Ẹnyimu Únú ono.

Ókè-alì ono l'ụzo isheli shi l'èke ono

6 nọ jeye lẹ Bétu-Hogula; nọwaru jeye l'ụzo isheli Bétu-Araba jeye lẹ Mkpuma Bohanu. Bohanu ono bụ nwatibe Rúbenu.

7 Ókè-alì ono abya eshi lẹ nsụda Akọ tughua ụzo Débi; bya aswịa ya l'ụzo isheli; lufu lẹ Gíligalu, nọru chebe ifu lẹ Ugwu Áduminu; l'ụzo ọhuda nggele, nọ l'èke ono. O shikwaphu l'èke ono nọ jeye l'ụzo mini Enu Shemeshi; mbụ nọ ẹge ono je ephefu lẹ Ẹnu-Rogelu.

8 Yò shi lẹ nsụda Benu Hínọmu, nọ l'ụzo ọhuda Jebusu, bụ iya bụ Jerúsalemu; tujahu ugwu, nọ l'ụzo ẹnyanwu-arịba nsụda Hínọmu; mbụ l'ụzo isheli nsụda Réfa.

9 Ókè-alì ono eshi l'eli ugwu ono nọ jeye lẹ nwogwu Nefutowa; je ephefu lẹ mkpukpu, nọtsua l'iku ugwu Ẹfuronu; bya aswị-jia lufuta lẹ Bala, bụ iya bụ Kiriya-Jerimu.

10 Yò bya ajizia swịa ya l'ụzo-ẹnyanwu-arịba lẹ Bala; swee lashia Ugwu Séyi; shiwaru ẹke ono je anyiru ẹhu l'ụzo isheli ugwu Jerimu, bụ iya bụ ugwu Kesalọnu. Yò bya eshi l'èke ono gbazita lẹ Bétu-Shemeshi; bya aghajaa Tímína.

11 O shikwaphu l'èke ono je anyiru ẹhu l'ugwu, nọ l'ụzo isheli Ẹkuronu; bya aswịa ya lẹ Shikerọnu; je alufu ugwu Bala; tughua jerua Jabunilu. Ẹke o jeru je asube ishi bụ l'eze ẹnụmu.

12 Ókè-alì iya l'ụzo ẹnyanwu-arịba bụ lẹ mgboro mgboro Oke Ẹnyimu.

Ono bụ ẹge ókè-alì kẹ ndu ikfu Júda shiru ndono l'unwunna l'unwunna.

Alì, Kálẹbu lutaru (Ikpe 1:10-15)

13 Jóshuwa shi l'alì ndu ikfu Júda wẹe Kálẹbu Jefune alì ono. Yò bụru ẹge ono bẹ Ojejoje turu iya Jóshuwa l'ekemu. Ẹke, ọ wẹru ẹphe alì ono bụ lẹ Héburonu. Héburonu ono bụ mkpukpu Aba, bụ iya bụ nna-oché Anaku.

14 Kálẹbu abya achishia ndu ikfu Anaku ẹphe ẹto lẹ Héburonu. Ndu ono bụ unwu Sheshayi; unwu Ahimanu; mẹ unwu Talumayi. Ndu ono l'ẹphe ha tuko bụru ndu ikfu Anaku.

15 Yò shi l'èke ono jekfushia ndu Débi ọgu. Iphe, e shi ekuje ndu Débi bụ ndu Kiriya Sefa.

16 Kálẹbu abya asụ: "L'onye -dukpooru ike je etso ndu Kiriya Sefa ọgu; lụ-gbua ẹphe; bẹ ya e-ke nwatibe iya, aza Akusa!"

17 Tọ dụ iya bụ; Otuniyelu Kenazu, bụ nwunne Kálẹbu eje alụ-gbua ndu ono.

Kálẹbu eduta nwatibe iya; mbụ Akusha kee ya.

18 Yò lalẹphu kẹ Otuniyelu; Akusa asụ nji iya t'o kfulu Kálẹbu, bụ iya bụ nna iya t'o bee ya alì. Akusa eshi l'eli nkakfu-igara iya nyifuta; Kálẹbu ajị iya: "Nanụ ẹge ọ dụ?"

19 Yò sụ iya: "Tẹ ya rọnua ngu iphe. Keshinu ọphu ị nuru iya alì l'ụzo ọhuda; nufunua alì l'èke ọgba-mini nọ."

Tọ dụ iya bụ; Kálẹbu abya anụ iya alì l'ụzo ugwu ẹke ọgba-mini nọ; nùkwa iya phụ alì l'ụzo nsụda ẹke nwogwu nọ.

²⁰ Ɔwaa alì, e keshiru ndu ikfu Júda l'ùnwunna l'ùnwunna t'ò búru nke ephè ndò-ò:

²¹ Mkpúkpu, e keshitsuaru ndu ikfu Júda l'ishi ishi ụzò ọhuda lẹ mgboro ókè-alì ndu Édọmu bú: Kabuzelu; Ẹda; Jagụ;

²² Kina; Dimona; Adada;

²³ Kedeshi; Házọ; Itunanu;

²⁴ Zifu; Telemu; Beyalotu;

²⁵ Házọ Hadata; Kiriyotu Hézuronu, bú iya bú Házọ;

²⁶ Amamu; Shéma; Molada;

²⁷ Haza-Gada; Heshimonu; Bétu-Peletu;

²⁸ Haza-Shuwalu; Besheba; Biziyotiya;

²⁹ Bala; Imu; Ezemu;

³⁰ Elutoladu; Kesilu; Homa;

³¹ Zikulagu; Madumana; Sansána;

³² Lebawotu; Shilihimu; Ayinu; mẹ Rimonu. Iphe, ọ dụ bú ụkporo mkpúkpu lẹ mkpúkpu tete; ọwaa ụnwu mkpúkpu, gbaru iya mgburumgburu.

³³ Mkpúkpu ndu ọphu, a nushiru ndu ikfu Júda lẹ nsụda ụzò ẹnyanwu-arịba bú: Ẹshutawolu; Zora; Ashuna;

³⁴ Zanowa; Enu Ganimu; Tapúwa; Enamu;

³⁵ Jamutu; Adulamu; Soko; Azeka;

³⁶ Sharému; Aditemu; Gedera; mẹ Gederotemu. Iphe, ọ dụ bú mkpúkpu iri l'eno; ọwaa ụnwu mkpúkpu, gbaru iya mgburumgburu.

³⁷ Mkpúkpu ndu ọphu, nọ lẹ nsụda ẹnyanwu-arịba, a nụkwaruphu ndu ikfu Júda bú: Zenanu; Hadásha; Migudalu Gádu;

³⁸ Dileyanu; Mízupa; Jọkutelu;

³⁹ Lakishi; Bozukatu; Egulonu;

⁴⁰ Kabonu; Lahumasu; Kitulishi;

⁴¹ Gederotu; Bétu-Dagonu; Nama; mẹ Makéda. Iphe, ọ dụ bú mkpúkpu iri l'ishingu; ọwaa ụnwu mkpúkpu, gbaru iya mgburumgburu.

⁴² Mkpúkpu ndu ọphu, nọ lẹ nsụda ẹnyanwu-arịba, a nụkwaruphu ndu ikfu Júda bú: Libina; Eta; Áshanu;

⁴³ Ifuta; Ashuna; Nezibu;

⁴⁴ Keyila; Akuzibu; mẹ Marésha. Iphe, ọ dụ bú mkpúkpu tete; ọwaa ụnwu mkpúkpu, gbaru iya mgburumgburu.

⁴⁵ Ẹke ọdò bú alì Ékuronu; mẹ mbukobe mbukobe; ọwaa ụnwu mkpúkpu, gbaru iya mgburumgburu.

⁴⁶ Ọdò bú iphe bú mkpúkpu, nọ l'ụzò Ashudodu; l'ụzò ẹnyanwu-arịba alì Ékuronu yẹle eze ẹnyimu.

⁴⁷ Ọdò bú alì Ashudodu l'onwiya; mẹ mbukobe mbukobe yẹle ụnwu ibiribe mkpúkpu ọdò, nọ-pheru iya mgburumgburu. Ẹke ọdò aburu alì Gáza; mẹ mbukobe mbukobe; yẹle ụnwu ibiribe mkpúkpu, nọ-pheru iya mgburumgburu je akpaa lẹ nggele, bú ókè-alì ndu Íjiputu yẹle Oke Ẹnyimu.

⁴⁸ Mkpúkpu ndu ọphu, a nuru ndu ikfu Júda l'alì ugvu bú: Shamiru; Jatiru; Soko;

⁴⁹ Dana; Kiriyatu Sana, bú iya bú Débi;

⁵⁰ Anabu; Eshitemowa; Animu;

⁵¹ Góshenu; Holonu; mẹ Gilo. Iphe, ọ dụ bú mkpúkpu iri lẹ nanu; ọwaa ụnwu mkpúkpu, gbaru iya mgburumgburu.

⁵² Mkpukpu odo, a nushiru ndu ikfu Júda l'alì ugvu ono bu: Arabu; Duma; Éshanu;

⁵³ Janimu; Betu Tapúwa; Afeka;

⁵⁴ Humuta; Kiriyatu Aruba, bu iya bu Héburonu; me Ziyó. Iphe, o du bu mkpukpu tete; owaa unwu mkpukpu, gbaru iya mgburumgburu.

⁵⁵ Mkpukpu odo, a nushiru ndu ikfu Júda l'alì ugvu ono bu: Mawonu; Kamelu; Zifu; Juta;

⁵⁶ Jézerilu; Jokudeyamu; Zanowa;

⁵⁷ Kenu; Gíbiya; me Timina. Iphe, o du bu mkpukpu iri; owaa unwu mkpukpu, gbaru iya mgburumgburu.

⁵⁸ Mkpukpu odo, a nuru ndu ikfu Júda l'alì ugvu ono bu: Haluhulu; Bétu-Zu; Gedo;

⁵⁹ Máratu; Bétu-Anotu; me Elitekonu. Iphe, o du bu mkpukpu ishing; owaa unwu mkpukpu, gbaru iya mgburumgburu.

⁶⁰ Mkpukpu odo, a nuru ndu ikfu Júda l'alì ugvu ono bu: Kiriyatu Bala, bu iya bu Kiriyatu-Jerimu; me Rába. Iphe, o du bu mkpukpu labu; yeru unwu ibiribe mkpukpu, gbaru iya mgburumgburu.

⁶¹ Mkpukpu ndu ophu a nuru ndu ikfu Júda l'echi-egu bu: Bétu-Araba; Midinu; Sekaka;

⁶² Nibishanu; Ndu Unu; me Énu-Gedi. Iphe, o du bu mkpukpu ishing; owaa unwu mkpukpu, gbaru iya mgburumgburu.

⁶³ Ndu Júda ta dukwa ike chifu ndu Jebusu, bu ndu shi buru le Jerúsalemu. Ephe l'ephe abya ebua gbaa eghirigha jeye ntanu.

16

Alì, ndu ikfu Jósefu ketaru

¹ Alì ophu a turu enwa; yo daaru ndu ikfu Jósefu be shi l'uzo enyanwu-ahata mini Jéríko, no jeye l'iku Enyimu Jódanu; swee Jéríko; kwaseru echi-egu je akpaa l'alì ugvu Bételu.

² Yo shi le Bételu l'eke ono lufu Luzu; bya eshi l'eke ono swee Atarotu l'alì ndu Aki.

³ B'o bya eshi l'eke ono lasha uzo enyanwu-ariba l'ókè-alì ndu Jafuletu; nowaru ege ono jeye le Bétu-Horonu; shi l'eke ono no jeye le Géza; je akpawaru l'ókè eze enyimu.

⁴ Ono bu alì, ndu ikfu Manáse; me ndu ikfu Ífuremu, bu unwu Jósefu ketaru; yo buru nke ephe.

⁵ Owaa ege okè-alì ndu ikfu Ífuremu jeru iya l'unwunna l'unwunna: O shi le Atarotu Ada l'uzo enyanwu-ahata no jeye le Bétu-Horonu ophu tukoru atukoru;

⁶ shikwapu l'eke ono no je akpaa l'eze enyimu. O shikwapu le Mikumetatu ghajia shia uzo enyanwu-ariba jeshia Tanatu Sháyilo; swee eke ono tugburu Janowa l'uzo enyanwu-ahata.

⁷ Yo bya eshi le Janowa gbazita lasha Atarotu; me Naara; bya anyiru ehú le Jéríko; je ephefu Enyimu Jódanu.

⁸ Okè-alì ono eshi le Tapúwa no l'uzo enyanwu-ariba jeye le ngele Kana; je asuchia ishi l'eze enyimu. Ono bu alì, a nuru ndu Ífuremu l'unwunna l'unwunna t'o buru nk'ephe;

⁹ a gufukwa mkpukpu olemole odo, e bufuru ndu Ífuremu l'alì ke ndu Manáse.

¹⁰ Obenu l'èphe ta chífudu ndu Kénanu, bu lẹ Géza. Èphe lẹ ndu Ífuremu buru èghirigha jeye ntanụ-a; ndu Ífuremu l'edzuru èphe ozi mkpọ-nyị-nya.

17

Alì, a wèru ndu ikfu Manáse

¹ Qwaa bụ alì ọphu a wèru ndu ikfu Manáse. Manáse bụ ọkpara Jósèfu. Makíru, bụ iya bụ nna Gíledu bụ ọkpara Manáse. Makíru onó b'a wèru Gíledu; mę Báshanu; kẹ l'èphe bụ ndu ike dụ l'ọgu.

² A bya eworu alì ọdó waaru ndu ikfu Manáse ndu ọphu phọduru nụ l'unwunna l'unwunna. Unwunna onó l'iche iche bụ ndibe Abiyéza; ndibe Helekú; ndibe Asurelu; ndibe Shékemu; ndibe Hefa; mę ndibe Shemida. Ndu onó bụ unwoke, ọ mụshíru mbụ Manáse Jósèfu l'unwunna èphe l'iche iche.

³ Zelofehadu Hefa ta mụtadu nwata nwoke. Ọ bụ unwanyi kpụu b'ọ mụshíru. Epha unwanyi onó, ọ mụshíru onó bụ Mahula; Nówá; Hógula; Mílíká; mę Tíza. Zelofehadu bụ nwatibe Hefa; Hefa abụru nwatibe Gíledu; Gíledu abụru nwatibe Makíru; Makíru abụru nwatibe Manáse.

⁴ Ya ndono; unwanyi onó abya awụ-kfube onye achíjeru Nchíleke eja, bụ Eliyéza; mę Jóshuwa Nunu; mę ndu ishi; je asụ èphe: “Lẹ Ojejoje sụkwaru Mósísu t'ọ wẹe èphe alì ège a wèru unwunne èphe ndu k'unwoke.” Tọ dụ iya bụ; Jóshuwa abya emee ège Ojejoje kfuru; woru alì wẹe èphe ège a wèru unwunne èphe ndu ọphu.

⁵ Ndu ikfu Manáse b'a wèru ụzọ alì iri; a gụfukwa Gíledu; mę Báshanu, bụ ọphu nọ l'ụzọ ẹnyanwu-ahata Ẹnyimu Jódanu;

⁶ kẹ l'unwegirima unwanyi Manáse onó b'e kevuru ókè-alì ège e kevuru unwunne èphe ndu k'unwoke. Alì Gíledu b'a wèru ndu ikfu Manáse ndu ọphu.

⁷ Alì ndu Manáse shi l'ókè-alì ndu ikfu Ásha nọ je akpaa lẹ Mikumetatu l'ụzọ ẹnyanwu-ahata Shékemu. Alì onó shi l'ẹke onó kwasèru ụzọ ọhuda; keta ndu bu lẹ Enu Tapúwa yeru iya.

⁸ Tapúwa mgburungburu bụ kẹ ndu Manáse. Obenu lẹ Tapúwa gèdegède l'ókè-alì ndu Manáse bụ alì kẹ ndu Ífuremu b'ọ laru.

⁹ Alì onó eshi l'ẹke onó nọ kwasèru ụzọ ọhuda lufu lẹ nsụda nggele Kana. O nweru mkpụkpụ olemole, nọ l'ụzọ ọhuda nggele onó, bụ kẹ ndu ikfu Ífuremu. Ọle mkpụkpụ olemole onó bẹ yẹle kẹ ndu ikfu Manáse nọgbaberu. Ókè-alì ndu ikfu Manáse shi l'ẹke onó lufu l'ụzọ isheli nggele onó je etsube l'eze ẹnyimu.

¹⁰ Alì onó l'ụzọ ọhuda nggele onó bụ kẹ ndu ikfu Ífuremu; ụzọ isheli iya abụru kẹ ndu ikfu Manáse. Ókè iya kẹ ndu ikfu Manáse ruru eze ẹnyimu; bya ejerukwaaphu l'ókè-alì kẹ ndu Ásha l'ụzọ isheli iya; bya ejerukwaaphu l'alì kẹ ndu Ísaka l'ụzọ ẹnyanwu-ahata iya.

¹¹ L'ime alì kẹ ndu ikfu Ísaka; mę kẹ ndu ikfu Ásha b'ọ nweru mkpụkpụ olemole, bụ kẹ ndu ikfu Manáse, bụ iya bụ: Bétu-Shanu; Ibúlamu; mękwaphu ndu kẹ Dọo yẹle Ẹnu-Dọo; Ténaku; ọwaa Megido; mę mbukobe mbukobe, nọ-pheru iya mgburungburu. (Mkpụkpụ ọphu kwe k'eto lẹ mkpụkpụ onó, a gushíru onó bụ Nafotu.)

¹² Obenu lẹ ndu ikfu Manáse ta dudu ike chifu ndu Kénanu, bu lẹ mkpụkpụ onó; kẹle ndu Kénanu kwefuru ike l'èphe ta alufudu l'alì onó.

¹³ Qle a nɔnyaaru; ndu Ízurelu abya akapyabę ndu Kėnanu ękuku; bya eyebuta ęphe; ęphe ejelahaaru ęphe ozi mkpọ-nyi-ęnya. Obenu l'ęphe ta chífukwanu ęphe.

¹⁴ Ya ndono; yo be ujiku lanu; ndu ikfu kę Jósefu awu-kfu Jóshuwa; je asu iya: “?Nanu ege o du b'o bu nwalı lanu, a turu ęnwa węe ęphe; mę nwalı lanu odo b'a nuru ęphe; l'ęphebe ndu Nchileke goru ọnu-oma; ęphe azaa l'igwe ege-a?”

¹⁵ Jóshuwa asu ęphe: “O -buru l'unu ha l'igwe; k'ophu bu l'alı ugvu Ífuremu hanuka unu nwanshi; unu je asua ọswa l'alı ndu Pérezu; mę kę ndu Réfa yefua ya!”

¹⁶ Ndu ikfu Jósefu asu iya: “L'ugvu ono te edzukwa ęphe; odo bu lę ndu Kėnanu, bu lę nsuda nsuda, nọ l'iku eke ono bu ndu nwetsuaru ugbo-inya, e meru l'igwẹ; mbu ndu, bu lę Bėtu-Shanu; mę ndu, butsua lę mbukobe l'ęke ono; mę lę ndu ophu bu lę nsuda Jézerilu.”

¹⁷ Jóshuwa asu ndu ikfu Jósefu, bu iya bu ndu Ífuremu; mę ndu Manáse: “Unu ha l'igwe nshinu; bya eshihukwaphu ike; ę to budu okė-alı lanu nwenkinyi bę aa-wę unu.

¹⁸ Ugvu ono, bu ọswa ono a-bufukwaaphu nk'unu. Unu sua ya jeye l'ęke okė iya jeberu t'ọ bukotarun nk'unu. A makwaru-a lę ndu Kėnanu nweru ugbo-inya, e meru l'igwẹ; agburu-ęhu anodu ęphe; obenu l'unu a-du-a ike chishia ęphe l'ęke ono!”

18

Aawashifua alı ophu phoduru nu

¹ Ndu Ízurelu l'ęphe ha abya edzukoo lę Sháyilo; woru Ụlo-Ękwà Ndzuko ęphe gwube. Alı ono l'ọ ha bę ęphe lütawaru;

² ọbule ndu ikfu Ízurelu uzo ęsaa te nwedua okė-alı, ęphe hataru.

³ Tọ du iya bu; Jóshuwa asu ndu Ízurelu: “?Bu teke ngunu meru; temanu unu atugbua je aluta alı ono, Ojejoje, bu Nchileke kę nna unu oche phe nuru unu ono?”

⁴ Su ęphe: “Ngwaa! T'iphe, bu ikfu nonu fota unwoke ęto ęto t'ęphe bya tę ya zia ęphe t'ęphe je agbaphee alı ono; k'ophu ęphe e-de iya l'ękwo ęge alı ono gbaru; mę ęge ee-shi kee ya t'ọ bugbaaru okė-iphe ęphe. Teke ęphe metsuaru ęge ono t'ęphe byakfuta iya.

⁵ Unu e-ke alı ono uzo ęsaa. Ndu ikfu Júda e-buru l'alı ophu a węru ęphe l'uzo ọhuda. Ndu ikfu Jósefu eburu l'ophu a węru ęphe l'uzo isheli.

⁶ Teke unu detsuaru ęge okė-alı ęsaa ono gbaru l'ękwo; unu ewotaru iya ęya tę ya tuaru iya unu ęnwa l'ifu Ojejoje, bu Nchileke ayi.

⁷ Ndu ikfu Lívayi te etsokwa unu hata okė-alı; kę l'ęja, ęphe achijeru Nchileke bę buwa okė-iphe nk'ęphe. Ndu kę ikfu Gádu; ndu ikfu Rúbenu; mę lę nkere-ębo ndu ikfu Manáse bę hatawaru alı nk'ęphe l'uzo ęnyanwu-ahata Ęnyimu Jódanu. O bu nwozi Ojejoje; mbu Mósisu bę węru ęphe alı nk'ęphe.”

⁸ Unwoke ono awufudelephu t'ęphe je akpaa okė-alı ono; Jóshuwa anmaaru iya ęphe kungu; su ęphe: “Unu tugbua je etsophee alı ono mgburumburu; maru ęge o gbaru; dee ęge o gbaru l'ękwo. Teke unu detsuaru iya; unu ewotaru iya ęya lę Sháyilo; tę ya nodu lę Sháyilo l'ęke-a tuaru iya unu ęnwa l'ifu Ojejoje.”

⁹ Tọ du iya bu; unwoke ono awufu; je atuko alı ono jekota. ęphe etsoo alı ono lę mkpukpu lę mkpukpu; kee ya uzo ęsaa; bya edekota ęge o du

l'èkwo agwògwò. Èphe emetsua; gude iya lakfu Jóshuwa l'òdu èphe lè Sháyilo.

¹⁰ Jóshuwa abya atàru èphe ènwà l'ifu Ojejoje lè Sháyilo; nòdu l'èke ono keshiaru ndu Ízurèlu alì ono l'ikfu l'ikfu.

Alì ndu ikfu Bénjaminu

¹¹ A bya atua ènwà ono; yò daaru ndu ikfu Bénjaminu l'unwunna l'unwunna. Alì ophu, a wèru èphe nò lè mgbaku alì ndu ikfu Júda yèlè kè ndu ikfu Jósefu.

¹² L'ùzo iya k'isheli bè èke ókè-alì èphe dùberu bù lè Ènyimu Jòdanu; tughua shia nyìru èhu l'ùzo isheli Jérìko kwasèru ùzo ènyanwu-arìba; bahù l'alì ugvu; shiwaru eke ono phèfu l'èchi-ègu Bètu-Avenu.

¹³ Yo shi l'èke ono swee ùzo òhuda ugvu Luzu, bù iya bù Bètelu; bya atughua Ataròtu Ada l'eli ugvu, nò lè Bètu-Hòronu ophu nò l'ùzo nsùda.

¹⁴ Ókè-alì ono shikwaphu l'ugvu, cheberu ifu lè Bètu-Hòronu l'ùzo nsùda; swià ya l'ùzo òhuda; kwasèru ùzo ènyanwu-arìba bya alufuta lè Kiriyatu Bálu, bù iya bù Kiriyatu-Jerimu, bù mkpukpu, nò l'alì ndu ikfu Júda. Ono bù ókè-alì ndu ikfu Bénjaminu l'ùzo ènyanwu-arìba.

¹⁵ A bya l'ùzo òhuda bè alì èphe shi l'azú Kiriyatu-Jerimu l'ùzo ènyanwu-arìba; tughua lufu l'iku nwogvu Nefutowa.

¹⁶ Ókè-alì ono abya eshi l'èke ono nyìru èhu l'òkpa ugvu, nò ghaa ifu lè nsùda Hínòmu; mbù l'ùzo isheli nsùda Réfa. Yò tughua nsùda Hínòmu, nò l'ùzo òhuda ugvu Jebusu; je alufu lè Ènu-Rogèlu.

¹⁷ Yo shi l'èke ono jì-zia ùzo isheli; lufu lè Enu Shemeshi; jèwaru ège ono je alufu lè Gelilotu, nò chebe ifu l'e gude ala Áduminu; shi l'èke ono gbafu lè Mkpuma Bohanu. Bohanu ono bù nwatibe Rúbènu.

¹⁸ Yo shikwaphu l'èke ono nyìru èhu lè nsùda-nsùda ùzo isheli Bètu-Araba; bya eshia bahù lè Araba;

¹⁹ bya eshia nsùda-nsùda ùzo isheli Bètu-Hògula; shi l'èke ono bya ebufuta l'ùzo isheli èke eze Ènyimu Únú; l'èke, Ènyimu Jòdanu atsòba l'ùzo òhuda. Ono bù ókè-alì ndu ikfu Bénjaminu l'ùzo òhuda iya.

²⁰ L'ùzo ènyanwu-ahata bù Ènyimu Jòdanu bù ókè iya. Ono bù ókè èke alì ndu ikfu Bénjaminu kparu l'unwunna l'unwunna gbaa mgburumgburu.

²¹ Qwaa mkpukpu, a wèru ndu ikfu Bénjaminu l'unwunna l'unwunna: Jérìko; Bètu-Hògula; Emèku Kezizu;

²² Bètu-Araba; Zemarayimu; Bètelu;

²³ Avimu; Para; Ofura;

²⁴ Kefa; Amoni; Ofuni; mè Géba. Iphe, ò dù bù mkpukpu iri l'èbo; qwaa unwu mkpukpu, gbaru iya mgburumgburu.

²⁵ Mkpukpu òdo, a nùshiru ndu ikfu Bénjaminu bù: Gíbiyònu; Ráma; Berotu;

²⁶ Mízupa; Kefira; Moza;

²⁷ Rekemu; Ipèlu; Tarala;

²⁸ Zela; Helefu; mè lè mkpukpu ndu Jebusu, bù iya bù Jerúsalemu; Gíbiya; mè Kiriyatu. Iphe, ò dù bù mkpukpu iri l'èno; qwaa unwu mkpukpu, gbaru iya mgburumgburu.

Ono bù alì, a wèru ndu ikfu Bénjaminu l'unwunna l'unwunna.

19

Alì ndu ikfu Símiyõnu

¹ A bya atɔa ɛnwa k'ẽbo; yɔ daaaru ndu ikfu Símiyõnu l'ɔnwunna l'ɔnwunna. Òkè-alì, a wɛru ɛphe nɔ l'ime alì ndu Júda.

² Mkpɔkpɔ, tso l'ɔphu a wɛru ɛphe bu: Besheba, bu iya bu Sheba; Molada;

³ Haza-Shuwalu; Bala; Ezemu;

⁴ Elutoladu; Betulu; Homa;

⁵ Zikulagu; Bétu-Makabotu; Haza Susa;

⁶ Bétu-Lebawotu; mɛ Sharuhenu. Iphe, ɔ du bu mkpɔkpɔ iri l'eto; ɔwaa ɔnwu mkpɔkpɔ, gbaru iya mgburumburu.

⁷ Mkpɔkpɔ ɔdo, tsokwaphu l'alì ndu ikfu Símiyõnu bu: Ayinu; Rimõnu; Eta; mɛ Áshanu. Iphe, ɔ du bu mkpɔkpɔ ɛno; ɔwaa ɔnwu mkpɔkpɔ, gbaru iya mgburumburu;

⁸ mɛwaru iphe bu ɔnwu mkpɔkpɔ ɔdo, nɔ-pheru iphe, bu mkpɔkpɔ ono, a gushiru ono mgburumburu; je akpaa lɛ Belatu-Biye, bu iya bu Ráma l'ɔzo ɔhuda.

Ono bu ɛke, a wɛru ndu ikfu Símiyõnu l'ɔnwunna l'ɔnwunna t'ɔ buru òkè-alì ɛphe.

⁹ Alì kɛ ndu ikfu Símiyõnu phɛ ono b'e shi l'alì ɔphu a nɔru ndu Júda wata; kɛ l'alì a wɛru ndu ikfu Júda kariru ɛphe ɛka; ɛphe ta du ike buchia ya. Ɔ bu iya meru iphe e shi l'alì ndu Júda ono wɛɛ ndu ikfu kɛ Símiyõnu.

Alì ndu ikfu Zébulõnu

¹⁰ A bya atɔa ɛnwa k'eto; yɔ daaru ndu ikfu Zébulõnu l'ɔnwunna l'ɔnwunna. Òkè-alì nk'ɛphe kparu lɛ Sarídi.

¹¹ O shi l'ɛke ono kwasɛru ɔzo ɛnyanwu-aríba Mára; shia je anyíru ɛhu lɛ Dabeshetu; bya anɔ ɛge ono jeye lɛ nggele, nɔ l'ɔzo Jókuníyamu.

¹² Lɛ Sarídi b'ɔ swíru iya l'ɔzo ɛnyanwu-ahata; je eshia òkè-alì mkpɔkpɔ Kisolotu Tábo; shiwaru l'ɛke ono nɔ jeye lɛ Daberratu; gbafuwaru Jafiya;

¹³ bya eshi ɛke ono kwasɛru ɔzo ɛnyanwu-ahata lufu Gatu Hefa; mɛ Etu Kazinu; bya ebufuta lɛ Rimõnu; bya aji-zia jeshia Neya.

¹⁴ Yo rua ɛke ono; ghajia kwasɛru ɔzo isheli lufu Hanatõnu; je akpaa lɛ nsuda Ifuta Elu.

¹⁵ Mkpɔkpɔ ndu ɔdo, tso l'alì ndu ikfu Zébulõnu ono bu Katatu; Nahalalu; Shimurõnu; Idala; mɛ Bétulehemu. Iphe, ɔ kpakɔta du bu mkpɔkpɔ iri l'ẽbo; ɔwaa ɔnwu mkpɔkpɔ, gbaru iya mgburumburu.

¹⁶ Mkpɔkpɔ ono l'ɔ ha yɛle ɔnwu ibiribe mkpɔkpɔ ono, tso iya nɔ ono tɔko buru òkè-iphe ndu ikfu Zébulõnu l'ɔnwunna l'ɔnwunna.

Alì ndu ikfu Ísaka

¹⁷ A bya atɔa ɛnwa k'eno; yɔ daaru ndu ikfu Ísaka l'ɔnwunna l'ɔnwunna.

¹⁸ Mkpɔkpɔ, nɔ l'alì ɔphu a wɛru ɛphe bu:

Jézerilu; Kesulotu; Shúnemu;

¹⁹ Hafarayimu; Shiyõnu; Anaharatu;

²⁰ Rabiti; Kishõnu; Ebezu;

²¹ Remetu; Enu Ganimu; Enu Hadahu; mɛ Bétu-Pazɛzu.

²² Ókè-alì iya rutsuaru Tábo; Shahazuma; mē Bétu-Shēmeshi; shi l'èke ono lufu lē Ñnyimu Jódanu. Iphe, ọ kpakọta dū bụ mkpukpu iri l'ishingu; ọwaa ụnwu mkpukpu, gbaru iya mgburumgburu.

²³ Mkpukpu ono yele ụnwu mkpukpu ono l'ọ ha tuko buru kẹ ndu ikfu Ísaka l'ụnwunna l'ụnwunna.

Alì ndu ikfu Ásha

²⁴ A bya atụa ẹnwa k'ise; yọ daaru ndu ikfu Ásha l'ụnwunna l'ụnwunna.

²⁵ Mkpukpu, nọ l'alì ọphu a wẹru ẹphe bụ:

Helukatu; Hali; Bétenu; Akushafu;

²⁶ Alameleku; Ámadu; mē Mishalu. Èke a kparu ókè-alì ọbu l'ụzo ẹnyanwu-arịba bụ ugvu Kamelu; mē Shihọ Libinatu.

²⁷ Yọ bya aswĩa ya l'ụzo ẹnyanwu-ahata shia Bétu-Dagọnu; bya anyịru ẹhu l'alì ndu ikfu Zébulọnu; mē nsụda Ifuta Èlu; bya eshi l'èke ono kwaseru ụzo ọhuda jeye lē Bétu-Emeku; mē Niyelu; bya eswee Kabulu l'ụzo ẹka-ibiyita.

²⁸ Yọ tugbua ẹge ono shia Abudọnu; Rehobu; Hamọnu; Kana; jeye yọ rua eze mkpukpu ono; mbụ Sayidonu.

²⁹ Ókè-alì ono abya eshi l'èke ono lashia azụ kwaseru ụzo Ráma; bya erua Táya, bụ mkpukpu, a kpụ-phetaru upho-mkpuma iya mgburumgburu. Yọ bya eshi l'èke ono swĩa ya lē Hosa; je ephefu l'eze ẹnyimu. Mkpukpu, nọtsua l'alì ono bụ Mahalabu; Akuzibu;

³⁰ Uma; Afeku; mē Rehobu. Iphe, ọ kpakọta dū bụ ụkporo mkpukpu lē mkpukpu labụ; yeru ụnwu ibiribe mkpukpu, gbaru iya mgburumgburu.

³¹ Mkpukpu ono l'ọ ha yele ụnwu ibiribe mkpukpu ono, tso iya nụ ono l'ọ ha chiko buru ókè-iphe ndu ikfu Ásha l'ụnwunna l'ụnwunna.

Alì ndu ikfu Náfutali

³² A byakwa atụa ẹnwa k'ishingu; yọ daaru ndu ikfu Náfutali l'ụnwunna l'ụnwunna.

³³ Ókè-alì ẹphe shi lē Helefu; mē l'iku eze oshi Zananimu; swee Adami Nekebu; mē lē Jabunilu; shi l'èke ono lufu Lakumu; kwaseru ẹge ono jeye lē Ñnyimu Jódanu.

³⁴ Ókè-alì ono abya eshia ụzo ẹnyanwu-arịba lashia Azunotu-Tábo; shia ẹke ono lufuta lē Hukọku. Yọ bya anyịru ẹhu l'alì ndu ikfu Zébulọnu l'ụzo ọhuda; mē kẹ ndu Ásha l'ụzo ẹnyanwu-arịba; mē Ñnyimu Jódanu l'ụzo ẹnyanwu-ahata.

³⁵ Mkpukpu mkpukpu, nọ l'alì ndu ikfu Náfutali ndu ọphu, a kpụ-phetaru upho-mkpuma iya mgburumgburu bụ: Zidimu; Zeru; Hámatu; Rakatu; Kíneretu;

³⁶ Adama; Ráma; Házọ;

³⁷ Kedeshi; Edereyi; Ẹnu-Házọ;

³⁸ Yironu; Migudalu Èlu; Horemu; Bétu-Anatu; mē Bétu-Shēmeshi. Iphe, ọ kpakọta dū bụ mkpukpu iri lē tete; ọwaa ụnwu mkpukpu, gbaru iya mgburumgburu.

³⁹ Mkpukpu ono l'ọ ha; yeru ụnwu ibiribe mkpukpu ono, gbaru iya mgburumgburu ono l'ọ ha tuko buru ókè-alì ndu ikfu Náfutali l'ụnwunna l'ụnwunna.

Alì ndu ikfu Dánu

⁴⁰ Tò dù iya bú; a bya atụa ẹnwa k'èsa; yò daaru ndu ikfu Dánu l'unwunna l'unwunna.

⁴¹ Mkpukpu ndu ọphu, nọ l'alị ọphu a wẹru ẹphe bú:

Zora; Eshutawolu; Iru Shemeshi;

⁴² Shalubimu; Ajalonu; Itula;

⁴³ Elonu; Timína; Ékuronu;

⁴⁴ Eluteke; Gibétonu; Belatu;

⁴⁵ Jéhudu; Bene-Béraku; Gatú-Rimonu;

⁴⁶ Mejakonu; məkwapu Rakonu; yeru alị ọphu, nọ ghaa ifu lẹ Jópa.

⁴⁷ Ọlẹ ọ tsuru ndu ikfu Dánu l'ẹhu ọluta alị nk'ẹphe. Tò dù iya bú; ẹphe atụgbua je etso ndu Leshemu ọgu; lụ-gbua ẹphe; bya atụko ẹphe gbushia; naa ẹphe alị ọbu buru. Ẹphe eje eburu lẹ Leshemu; woru mkpukpu ono gwa ọchechoroche ẹphe, bú iya bú Danu.

⁴⁸ Mkpukpu ono l'ọ ha; ọwaa unwu mkpukpu, gbaru iya mgburumburu achiko bukotarú ọkè-alị ndu ikfu Dánu l'unwunna l'unwunna.

Alị Jóshuwa

⁴⁹ A tų-getsulephu ẹnwa; keshia alị ono l'oruberu iya; ndu Ízurẹlu abya eshi l'oke iya nk'ẹphe wẹe Jóshuwa Nunu alị t'ọ buru ọkè-iphe iya.

⁵⁰ Yò buleruphu ẹge Ojejoje turu ẹphe l'ekemu t'ẹphe mee ya; bẹ ẹphe meru iya. Mkpukpu ẹke ọ turu ẹka; sụ t'a nù iya bẹ ẹphe nuru iya. Mkpukpu, ẹphe nuru iya bú Timinátu Séra, nọ l'alị ugvu Ífuremu. Yò bya akpú-kwazi mkpukpu ono buru.

⁵¹ Alị ono l'ọ ha bẹ Eliyéza, bú onye achijeru Nchileke ẹja; mẹ Jóshuwa Nunu; mẹ lẹ ndu ishi ndu Ízurẹlu l'ikfu l'ikfu nọdu l'ifu Nchileke lẹ Sháyilo; l'onu ẹke eeshije abata lẹ Ụlọ-Ékwà Ndzuko túa ẹnwa gude washiaru iya ndu Ízurẹlu. Yò buru ẹge ono bẹ ẹphe keru alị ono l'ọ ha; jeye ẹphe ekegee iya.

20

Mkpukpu ishingú, bú a -gbabe a dzúru

(Ógú 35:9-34; Dít 4:41-43; 19:1-13)

¹ Tò dù iya bú; Ojejoje asụ Jóshuwa

² t'ọ kfurú ndu Ízurẹlu t'ẹphe fọta mkpukpu mkpukpu, bú a -gbabe; a dzúru, bú iya bú ẹge ono, ya shi l'onu Mósísu kfurú ẹphe ono;

³ k'ọphu bú: o -nwejeru onye gburu madzú l'ẹ b'ọ ma amama; t'ọ gbaru laa ẹke ono je ezee ndzú; shi ẹge ono nahụ ụgwó ọchi onye ono, ọ gburu ono.

⁴ “Onye ọbu -rulephu l'onu obu-edukfu mkpukpu ono; t'ọ vudokwa l'ẹke ono dooru ndu bú ọgurennya mkpukpu ono iphe, dakfutaru iya nù. Ọ bú ndu bú ọgurennya ono e-duta iya duba lẹ mkpukpu ono; wẹe ya alị t'ẹphe l'iya buru.

⁵ Ọ -buru l'ọ onye ono, eme tẹ ya gwata iya ụgwó ọchi ono chíru iya bya; tẹ ndu bú ọgurennya mkpukpu ono ba ahakwaru iya onye ono, gbaru ọso ndzú ono; kẹ l'ẹ tọ lebezidú ẹnya gbua onye ono; ọphu ọ búdu l'okfu, shi adahawaru yẹle onye ọbu.

⁶ Onye ono e-bu lẹ mkpukpu ono jeye teke oo-vudo l'ifu ọha; ẹphe ekpee ya ikpe. Yò bukwaaphu l'ẹke ono jeye teke onye achiru Nchileke ẹja teke ono a-nwuhu. Ọ bú teke ono bẹ ọo-laphu azụ l'ufu iya, bú iya bú mkpukpu ẹke o shi gbaa ọso ndzú ono.”

⁷ Tò dù iya bú; ẹ̀phẹ abya afọta Kedeshi, nọ l'alì ugwu ndu Náfutali l'alì Gálili; mẹ Shékemu, nọ l'alì ugwu ndu Ífuremu; mẹ Kiriyatu Aba, bú iya bú Hẹburonu, nọ l'alì ugwu ndu Júda.

⁸ E rua l'úzo ẹnyanwu-ahata Ẹnyimu Jódanu; mbụ swanmangu alì, nọkọta l'eli ugwu l'echi-ẹgu l'úzo ẹnyanwu-ahata Jériko; ẹ̀phẹ afọta Beza l'alì ndu ikfu Rúbẹnu; Rámọtu lẹ Gíledu l'alì ndu ikfu Gádu; mẹ Gólanu, nọ lẹ Báshanu l'alì ndu ikfu Manáse.

⁹ Mkpukpu ono l'ọ ha b'a fọtaru doberu ndu Ízurelu; mẹ ndu bú mbyamụmbya; t'onye gbujeru madzụ l'ẹ b'ọ ma amama; gbaru laa ẹke ono je ezee ndzụ; shi ẹge ono nahụ ugwo ọchi onye ono, o gburu ono; gburruru jeye teke oo-vudo l'ifu ọha t'e kpee ya ikpe.

21

Mkpukpu ndu Lívayi

¹ Ya ndono; ndu bugbaa ishi l'enya ufu ndu ikfu Lívayi abyakfutashia Eliyéza, bú onye achijeru Nchileke ẹja; mẹ Jóshuwa Nunu; mẹ ndu, bugbaa ishi l'enya ufu ndu ikfu Ízurelu l'ẹphẹ ha.

² Yọ búru lẹ Sháyilo l'alì Kénanu bẹ ẹ̀phẹ byakfutaru ẹ̀phẹ; bya asụ ẹ̀phẹ: “Lẹ Ojejoje shikwa l'ọnu Mósísu tụa ekemu sụ t'a nùtsua ẹ̀phẹ mkpukpu ẹke ẹ̀phẹ e-buru; mẹ alì ẹke elu ẹ̀phẹ a-nọduje akpa nri.”

³ Tò dù iya bú; ndu Ízurelu abya emee ya ẹge Nchileke tũru l'ekemu; bya eshi l'oke iya nk'ẹ̀phẹ ketatsua mkpukpu; nù ndu ikfu Lívayi; nùkwaphu ẹ̀phẹ ẹke elu ẹ̀phẹ a-nọduje akpa nri.

⁴ Ẹnwá kẹ mbụ, e vuru ọzo tụa adaaru ndu ufu Kohatu l'unwunna l'unwunna. Ndu Lívayi ndu ọ́phu bú ndibe Éronu, bú onye achijeru Nchileke ẹja b'a nũru mkpukpu iri l'ẹto, shi alì ndu ikfu Júda; kẹ ndu ikfu Símiyọnu; mẹ kẹ ndu ikfu Bénjaminu.

⁵ Ndu ufu Kohatu ndu ọ́phu nanù b'a wẹru mkpukpu iri, shi l'alì ndu ikfu Ífuremu; kẹ ndu ikfu Dánu; mẹ kẹ nkere-ẹbo ndu ikfu Manáse l'unwunna l'unwunna.

⁶ Ndu ufu Geshonu b'e shi l'alì ndu ikfu Ísaka; kẹ ndu ikfu Ásha; kẹ ndu ikfu Náfutali; mẹ nkere-ẹbo kẹ ndu ikfu Manáse l'alì Báshanu wẹe mkpukpu iri l'ẹto l'unwunna l'unwunna.

⁷ Ndu ufu Merari b'e shi l'alì ndu ikfu Rúbẹnu; kẹ ndu ikfu Gádu; mẹ kẹ ndu ikfu Zébulonu wẹe mkpukpu iri l'ẹbo l'unwunna l'unwunna.

⁸ Mkpukpu ono l'ọ ha; mẹ ẹke, elu akpajẹ nri; bẹ ndu Ízurelu wẹkotaru ndu ikfu Lívayi l'ẹge ono, Ojejoje shi l'ọnu Mósísu tụa l'ekemu ono.

⁹⁻¹⁰ Ọwaa mkpukpu ọ́phu e shi l'alì kẹ ndu ikfu Júda; mẹ kẹ ndu ikfu Símiyọnu wẹe unwu Éronu, shi l'unwunna Kohatu, bú ndu ikfu Lívayi. Iphe, kparu iphe, a wẹru ẹ̀phẹ alì ono bú l'ẹnwá kẹ ọdungu bú ẹ̀phẹ b'ọ daru.

¹¹ Mkpukpu ndu ọ́phu a wẹshiru ẹ̀phẹ bú: Kiriyatu Arụba, bú iya bú Hẹburonu yẹle ẹke, elu ẹ̀phẹ a-kpajẹ nri, nọ-pheru iya mgburumgburu. Hẹburonu ono nọ l'alì ugwu ndu Júda. Arụba bú nna oche Anaku.

¹² Obenu l'ọ́phu, bú ẹgu; mẹ mkpukpu, nọ-pheru ono mgburumgburu bẹ ẹ̀phẹ nũru Kálẹbu Jefune t'ọ búru ọkẹ-iphe iya.

¹³ Unwu kẹ Éronu, bú onye achijeru Nchileke ẹja b'a wẹru mkpukpu Hẹburonu t'ọ búru mkpukpu ẹke onye gburu ọchi a-gbajeru laa je anọdu. Mkpukpu ndu ọdo, tso iya bú Libina;

¹⁴ Jaturu; Eshitemowa;

¹⁵ Holonu; Débi;

¹⁶ Ayinu; Juta; me Bétu-Shemeshi yele eke elu akpaje nri, nokota iya nu. Mkpukpu tete b'a wataru l'ali ke du ikfu labu ono.

¹⁷ A bya l'ali ke ndu ikfu Bénjaminu bya awee ephe Gibiyonu; Géba;

¹⁸ Anatotu; me Alūmonu; mekwaphu eke, elu ephe a-kpaje nri, nokota iya nu. Iphe, o du bu mkpukpu eno.

¹⁹ Mkpukpu, a weshiru ndu achijeru Nchileke eja, bu iya bu unwu Eronu du iri l'eto; yeru eke elu ephe a-kpaje nri.

²⁰ Ndu ufu Kohatu, shi l'ikfu Lívayi ndu ophu phoduru nu b'a wataru mkpukpu olemole l'ali ke ndu ikfu Ifuremu nu.

²¹ Eke, a nuru ephe bu Shékemu l'ali ugwu Ifuremu. Shékemu ono tso le mkpukpu, onye gburu ochi a-gbajeru laa je anodu zeeru ndzu. Eke odo, a nuru ephe bu Géza;

²² Kibuzayimu; me le Bétu-Horonu; yeru eke elu ephe a-kpaje nri, nopheru iya mgburumgburu. Iphe, o du bu mkpukpu eno.

²³ Mkpukpu ndu ophu e shi l'ali ndu ikfu Dánu nu ephe bu Eluteke; Gibetonu;

²⁴ Ajalonu; mekwaphu Gatū-Rimonu yele eke elu ephe a-kpaje nri, nopheru iya mgburumgburu. Iphe, o du bu mkpukpu eno.

²⁵ Mkpukpu ndu ophu e shi le nkere-ebo ikfu Manase nu ephe bu: Ténaku; me Gatū-Rimonu; yeru eke elu ephe a-kpaje nri, nopheru iya mgburumgburu. Iphe, o du bu mkpukpu labu.

²⁶ Mkpukpu iri ono yele eke elu ephe a-kpaje nri ono b'a nukotaru ndu ufu Kohatu ndu ophu phoduru nu.

²⁷ A bya le ndu ufu Geshonu, bukwaphu ndu ikfu Lívayi. Mkpukpu, a nuru ephebedua bu mkpukpu ndu ophu shi le nkere-ebo ndu ikfu Manase.

Eke, a nuru ephe bu Gólanu l'ali Báshanu eke onye gburu ochi a-gbajeru laa je anodu; nukwaphu ephe Be Eshutara; yeru eke elu ephe a-kpaje nri, nopheru iya mgburumgburu. Iphe, o du bu mkpukpu labu.

²⁸ Eke ophu e shi l'ali ke ndu ikfu Ísaka nu ephe bu: Kishonu; Daberratu;

²⁹ Jamutu; mekwaphu Enu Ganimu; yeru eke elu ephe a-kpaje nri, nopheru iya mgburumgburu. Iphe, o du bu mkpukpu eno.

³⁰ Eke ophu e shi l'ali ndu ikfu Ásha nu ephe bu: Mishalu; Abudonu;

³¹ Helukatu; Rehobu; me eke elu ephe a-kpaje nri, nopheru iya mgburumgburu. Iphe, o du bu mkpukpu eno.

³² Eke ophu e shi l'ali ndu ikfu Náfutali nu ephe bu: Kedeshi, no l'ali Gálili t'o bu ru eke onye gburu ochi a-gbajeru laa je anodu. A nukwaruphu ephe Hamotu Doo; Katanu; yeru eke elu ephe a-kpaje nri, nopheru iya mgburumgburu. Iphe, o du bu mkpukpu eto.

³³ Mkpako mkpukpu, a nuru ndu ufu Geshonu chiko du iri l'eto; yeru eke elu ephe a-kpaje nri, nopheru iya mgburumgburu.

³⁴ A bya le ndu ikfu Lívayi ndu ophu phoduru nu, bu iya bu ndu ufu Merari.

E shi l'ali ke ndu ikfu Zébulonu nu ephe Jókuniyamu; Kata;

³⁵ Dimuna; mekwaphu Nahalalu; yeru eke elu ephe a-kpaje nri, nopheru iya mgburumgburu. Iphe, o du bu mkpukpu eno.

³⁶ Eke, e shi l'ali ndu ikfu Rúbenu nu ephe bu: Beza; Jahazu;

³⁷ Kedemotu; mēkwaphu Mefatu; yeru ēke elu ephe a-kpajē nri, nọ-pheru iya mgburumburu. Iphe, ọ dū bụ mkpūkpu ẹno.

³⁸ Eke, e shi l'alị kẹ ndu ikfu Gádu nū ephe bụ: Rámotu Gíledu t'ọ buru ēke onye gburu ọchi a-gbajeru laa je anọdu. A nūkwaruphu ephe Mahanayimu;

³⁹ Hēshibonu; mē Jázá; yeru ēke elu ephe a-kpajē nri, nọ-pheru iya mgburumburu. Iphe, ọ chiko dū bụ mkpūkpu ẹno.

⁴⁰ Mkpakọ mkpūkpu, a wẹru ndu ufu Merari, tso l'ikfu Lívayi dū iri l'ẹbo.

⁴¹ Mkpakọta mkpūkpu, e shi l'alị ndu Ízurelu wẹe ndu ikfu Lívayi dū ụkporo mkpūkpu labụ lẹ mkpūkpu ẹsato; yeru alị ēke, elu ephe a-kpajē nri.

⁴² Iphe, bụ mkpūkpu ono l'ọ ha l'iche iche bẹ nwekotaru alị, gbaru iya mgburumburu ēke elu a-kpajē nri.

⁴³ Tọ dū iya bụ; lẹ Ojejoje anụkota ndu Ízurelu alị ono, o riburu ndu ndiche ephe l'angu; lẹ ya a-nụ ephe ono. Ephe eje aluta alị ono buru.

⁴⁴ Ya ndono; Ojejoje emee; ephe atufu ume; túsaru ẹhu, bụ iphe, o kweru ndiche ephe ụkwa lẹ ya e-meru ephe. E tọ dūhedu ndu ọhogu ephe, dukwaduru ike ọgbaberu ephe; kẹle Ojejoje nwukotawaru ndu ọhogu ephe ono nū ephe.

⁴⁵ E to nwedu ụkwa oma ono, Ojejoje kweshiru ndu Ízurelu ono, nweru m'ọo nanu, ẹ to meduru ephe. O mekotaru iya ephe l'ọ ha.

22

Ikfu ẹto akwala l'alị nk'ephe l'uzo ẹnyanwu-ahata.

¹ Ya ndono; Jóshuwa abya ekukoo ndu ikfu Rúbenu; ndu ikfu Gádu; mē nkere-ẹbo ndu ikfu Manáse;

² sụ ephe: “Nta-a bẹ unu mekotawaru iphe, Mósísi, bụ nwozi Ojejoje tūru unu ekemu t'unu mee; bya anụkotaru yẹbe Jóshuwa okfu l'iphe, bụ iphe, ya ziru unu l'ọ ha.

³ Eshinu ime teke ono jeye ntanu-a bẹ unu ta gbadobua unwunna unu; ẹnya erua unu alị; unu ejee ozi, Ojejoje ziru unu.

⁴ Nta-a, nchị dūwa unwunna unu ndoo, bụ iphe, Ojejoje, bụ Nchileke unu kweru unu ụkwa iya; bụkwa t'unu lashiwaru l'ufu unu l'alị ono, Mósísi, bụ nwozi Ojejoje nūru unu l'azụ Ẹnyimu Jódanu azụ iya ọphu ono.

⁵ Ọlobu; unu letakwa ẹnya meje ekemu ono, Mósísi, bụ nwozi Ojejoje tūru nū unu ono, bụ iya bụ t'unu yeru Ojejoje, bụ Nchileke unu obu; tsoje uzo iya; chikoje ekemu iya l'ọ ha l'eme. Unu achiru ụkfu kwẹe ya; gudeje obu unu l'ọ ha l'ejeru iya ozi; gude ndzụ unu l'ọ ha l'abaru iya ẹja.”

⁶ Jóshuwa abya agọoru ephe ọnu; sụ ephe t'ephe lawaru. Ephe awukahu lashia l'ufu ephe.

⁷ Nkere-ẹbo ikfu Manáse bẹ Mósísi wẹhawaru alị lẹ Báshanu. Nkere-ẹbo ọphu; ephe l'unwunna ephe b'ọ wẹru alị l'azụ Ẹnyimu Jódanu azụ iya ọphu l'uzo ẹnyanwu-arịba. Jóshuwa asụ ephe t'ephe lawaru; bya agọoru ephe ọnu;

⁸ sụ ephe: “Iphe, unu vu l'ala hakwa nshinu; yeru elu; mkpọla-ọcha; mkpọla-ododo; ope; ígwè; mēwaru ẹkwa unu, zaru ntumatu. Tẹ unu l'unwunna unu kekwa iphe ono, unu kwaru l'ọkwata ono.”

⁹ Tọ dū iya bụ; ndu Rúbenu; mē ndu Gádu; ephe lẹ nkere-ẹbo ndu Manáse ahaa ndu Ízurelu lẹ Sháyilo l'alị Kénanu; wụfu lashia alị Gíledu,

bù alì nk'èphe, bù iya bù alì ono, Ojejoje tũru ekemu; sù Mósìsù t'ò buru nk'èphe ono.

¹⁰ Ya ndono; èphe ejee bya erua Gelilotu l'ìku Ñnyimu Jòdanu l'alì Kénanu; ndu ikfu Rúbènu; ndu ikfu Gádu; mē lē nkere-èbo ndu ikfu Manáse abya eworu ñnya-ngwèja, ha èjo nshinu kpua l'ìku Ñnyimu Jòdanu l'èke ono.

¹¹ Tò dù iya bù; ndu Ízurelu anùlephu l'èphe kpũru ñnya-ngwèja lē Gelilotu, bù ókè-alì Kénanu l'ìku Ñnyimu Jòdanu l'azũ iya kē ndu Ízurelu;

¹² ndu Ízurelu l'èphe ha abya edzukobe lē Sháyìlò t'èphe je etso èphe ogu.

¹³ Tò dù iya bù; ndu Ízurelu abya ezia Finehasu Eliyéza t'ò je Gíledu; je aphũ ndu ikfu Rúbènu; ndu ikfu Gádu; mē lē nkere-èbo ndu ikfu Manáse. Eliyéza phũ bù onye achijeru Nchileke aja.

¹⁴ Èphe eyeru iya ndu ishi iri. Umadzu iri ono shitsua l'ìku ndu Ízurelu iche iche. Èphe l'èphe ha bùkòta ishi l'ònu-ufu, dùgbaa iche iche lē Ízurelu.

¹⁵ Èphe erua Gíledu je jekfu ndu ikfu Rúbènu; ndu ikfu Gádu; mē lē nkere-èbo ndu ikfu Manáse bya asũ èphe:

¹⁶ “Ndibe Ojejoje l'èphe ha sũkwaru: ‘?Nanũ ege ò dù bē unu mebyiru ekemu, Nchileke tũru? Mbũ; ?bũ ngũnu kparu iphe unu gharu Ojejoje azũ je akpuaru onwunu ñnya-ngwèja; shi ege ono kwefuru iya ikè?

¹⁷ ?Iphe ono, èphebe ndu Ízurelu meru lē Peyò ono te edzudua tòò? Keshinu ono jeye nta-a bē èphe te nwefukwaa onwèphe l'iphe, dù èji ono. Ò bù iphe, dù èji ono kparu iphe iphe-èhuka-wa byakfutaru ndu Ízurelu.

¹⁸ ?Unu tòwaru nwèhu alũfu Ojejoje l'èhu tòò?

“ Unu makwaru l'unu -kwefuru Ojejoje ikè ntanũ-a; bē èhu e-ghukwa Ojejoje eghughu teke o beru echile.

¹⁹ Ò -buru l'ò dù unu l'alì nk'unu b'e merushiru emerushi; unu alakfuta ayi l'alì kē Ojejoje l'azũ iya-a; l'èke ũlò-èkwà kē Ojejoje nò t'ayi l'unu chiko buru. Unu ba kpũshiru onwunu ñnya-ngwèja, è ta bùdu ñnya-ngwèja Ojejoje, bù Nchileke ayi; shi ege ono kwefuru Ojejoje; mē ayibedua ikè.

²⁰ Teke ono, Ekanu Zera mebyiru ekemu, Ojejoje tũru lē k'iphe, dùru iya nsò ono; ?Ojejoje ta nùbeduru ndu Ízurelu l'èphe ha oke èhu-eghughu iya tòò? È tò bùkwa yèbedua nwènkinyi iya bē nwùhuru nũ l'okfu iphe ono.”

²¹ Tò dù iya bù; ndu ikfu Rúbènu; ndu ikfu Gádu; mē lē nkere-èbo ndu ikfu Manáse asũ ndu ishi ndu Ízurelu:

²² “Òkaribe, bù Nchileke; bya abũru Ojejoje! Òkaribe, bù Nchileke; bya abũru Ojejoje! Ò makòtaru iphemiphe obule. T'unubē ndu Ízurelu makwaruphu! Ò -buru l'ò t'ayi kwefuru Ojejoje ikè; m'ò bù ege ee-me t'ayi ba nũru iya okfu bē ayi gude kpua ñnya-ngwèja-a; unu be edobekwa ayi ndzũ ntanũ.

²³ Òdò bù; ò -buru l'iphe, ayi gude kpua ñnya-ngwèja k'èka ayi bù t'ayi shi ege ono lũfu Ojejoje l'èhu; wata ogba ngwèja-ukfuru; ngwèja-nri; mē lē ngwèja-èhu-agu; tē Ojejoje l'onwiya jikwaa ayi iyeregedel!”

²⁴ “Wawakwa! Iphe, kparu iphe ayi jeru okpu ñnya-ngwèja ono kwa l'ayi tsùhuru egvu; l'ayi ta madũ: ?unwu unu ta egbeshidu nũ ujiku lanũ; sù l'è to nwedũ iphe, jikoru ayi lē Ojejoje, bù Nchileke kē ndu Ízurelu?

²⁵ Ʋnwegirima unu; ?ta asūdunu lẹ Ojejoje mewaru; ókè ayi l'unu abūru lẹ Ʋnyimu Jódanu; l'ayibẹ ndu ikfu Rúbẹnu; mẹ ndu ikfu Gádu ta gbakwa lẹ Ojejoje. E shi ẹge ono; Ʋnwu unu emee; Ʋnwu nk'ayi ababuhuru Ojejoje ẹja.

²⁶ “L'ò kwa iya kparu iphe, ayi sūru: ‘T'ayi kpule-e ẹnya-ngweja. Ọlẹ ẹ tọ búkwanu ẹke ee-gwoje ngweja-ukfuru; m'ò bụ ngweja odo.’

²⁷ Iphe, ayi gbe kpua ya kwa t'ò buri iphe, a-buri ekebe ayi l'unu; mẹ ogbo ophu nọ l'ifu; l'ayi e-gudeje ngweja-ukfuru; ngweja-ẹhu-agu; mẹ lẹ ngweja odo; baaru Ojejoje ẹja l'ulo iya, du nso. T'ẹ b'ò dukwanu teke a nọnyaa; Ʋnwegirima unu asu l'Ʋnwegirima nk'ayi ta gbadu lẹ Ojejoje.

²⁸ “Ọ bụ iya meru iphe ayi sūru: ‘A makwaru ama; l'ẹphe -nọnyaaru; kfuaru ayibedua; m'ò bụ Ʋnwegirima ayi ẹge ono; t'ayi sukwanu ẹphe: T'ẹphe phukwa l'ẹnya-ngweja ophu yele kẹ Ojejoje bukwa nanu; mbu ophu nna ayi oche phe kpuru l'onwẹphe. L'ẹphe ta kpukwa iya t'ẹphe gwojeru iya Ojejoje ngweja-ukfuru; m'ò bụ ngweja odo; l'ò kwa t'ò buri iphe, a-nọda agbaru ayi l'unu ekebe.’

²⁹ “Tẹ Nchileke be ekwekwa t'ayi kwefuru Ojejoje ikẹ; ghaaru iya azu; je akpua ẹnya-ngweja-ukfuru odo; ngweja-nri; m'ò bụ ngweja odo; gbe haa ẹnya-ngweja Ojejoje, bụ Nchileke ayi ono, nọ l'ifu ulo-ẹkwà iya ono.”

³⁰ Tọ du iya bụ; Finehasu, bụ onye achijeru Nchileke ẹja; mẹ ndu ishi ndu Ízurelu, bụ ẹphe bụ ndu ishi, shitsua l'Ʋnwunna ndu Ízurelu anyebe iphe ono, ndu ikfu Rúbẹnu; ndu ikfu Gádu; mẹ ndu ikfu Manáse kfuru ono; ẹhu atso ẹphe ẹna.

³¹ Ya ndono; Finehasu Eliyéza asu ndu Rúbẹnu; ndu Gádu; mẹ ndu Manáse: “Ntanu bẹ ayi maru lẹ Ojejoje nọ swiru ayi; kẹ l'unu te mebyidu ekemu Ojejoje. Nta-a bẹ unu dzofuwaru ayibe ndu Ízurelu t'ẹ b'ò du iphe Ojejoje e-me ayi.” Eliyéza, bụ nna Finehasu bụ onye achijeru Nchileke ẹja.

³² Tọ du iya bụ; Finehasu Eliyéza, bụ onye achijeru Nchileke ẹja; mẹ ndu ishi ono eshi l'alí Giledu ẹke ẹphe lẹ ndu ikfu Rúbẹnu; mẹ ndu ikfu Gádu shi nọdu ndzuko ono lashia Kėnanu; je akọru ndu Ízurelu ẹge ẹphe jeru iya.

³³ Ẹhu atso ndu Ízurelu ntumatu; l'ẹphe nutsuaru ẹge ẹphe jeru iya. Ndu Ízurelu abya ajaa Nchileke ajaja. Ẹphe ekfubuhu kẹ oje otso ndu ikfu Rúbẹnu; mẹ ndu ikfu Gádu ogu; mbu ogu, ẹphe shi rukota ẹhu t'ẹphe je emebyishia alí ndu ikfu Rúbẹnu; mẹ kẹ ndu ikfu Gádu.

³⁴ Ndu ikfu Rúbẹnu; mẹ ndu ikfu Gádu abya eworu ẹpha gua ẹnya-ngweja ono. Iphe, ẹphe guru iya bụ: “Iphe, agbaru ayi ekebe lẹ Ojejoje bụ Nchileke.”

23

Ekpe, Jóshuwa eke anu ndu Ízurelu

¹ A nọnyakpowaru lẹ Ojejoje metsuaru; ẹhu adu ndu Ízurelu agu l'eka ndu ohogu ẹphe, gbaru ẹphe mgburumgburu; teke ono bẹ Jóshuwa kahawaru akahu; ogurenaya iya aduwa nshinu.

² Yo kua ndu Ízurelu l'ẹphe ha. O kuru ndu bụ ogurenaya ẹphe; mẹ ndu ishi ẹphe; ndu ikpe yele ndu odo, onu eru l'okfu; su ẹphe: “Nta-a bẹ ya kahawaru; ogurenaya iya ahawa nshinu.

3 Unu gudewa ɛnya unu pɛɛ iphemiphe ɔbule, Ojejoje, bɛ Nchileke unu meru iphe bɛ mbakeshi ono l'okfu ɛhu unu. Ɔ bɛ Ojejoje ono, bɛ Nchileke unu ono bɛ onye lɛ-chitaru unu ɔgu.

4 Unu nyatakwa ɛge ya gude washɛaru unu alɛ iphe bɛ mbakeshi ndu ɔphu, e ta alɛtadua l'ɔgu; mɛ alɛ ndu onanu, ya lɛtawaru ono; mbɛ alɛ ono, nɔ lɛ mgbaku ɛnyimu Jɔdanu yeɛ Oke ɛnyimu, nɔ l'ɛzo ɛnyanwu-arɛba ono.

5 Ɔ bɛ Ojejoje, bɛ Nchileke unu l'onwiya bɛ a-chifu ɛphe l'alɛ ono. Oo-nwufu ɛphe l'alɛ ono; unu anata iya ɛphe; bɛ iya bɛ ɛge Ojejoje, bɛ Nchileke unu kweru unu ɛkwa iya.

6 “Ɔ bɛɛ t'ɔkpoma shia unu ike; ɛnya erua unu alɛ t'unu meje ekemu ono, e deru lɛ ɛkwo Ekemu Mɔsisu ono. Unu ba ahakwa iya; melahaa iphe ɔdo.

7 T'ɛ b'ɔ dukwa iphe, unu l'ɛphe e-je emegba; mbɛ iphe bɛ mbakeshi ndu ɔphu bunyabe unu. Unu ba akpɔ-kujekwa agwa ɛphe; ɔphu unu 'egudejekwa ɛphe ria angɛ. Unu be ejejekwaru ɛphe ozi; ɔphu unu 'abajekwaru ɛphe eja.

8 Ɔ bɛ Ojejoje, bɛ Nchileke bɛ unu a-chɛru ɛka kwɛɛ; ɛge unu shi teke ɛ ta madu kwetata jeye nta-a.

9 “Ojejoje chɛshiru unu iphe bɛ mbakeshi, hatsɛa nshinu; shihu ike. Keshinu ono jeye ntanɛ-a ta dɛɛɛ iphe bɛ mbakeshi ono ɔphu dɛɛɛ ike gbabɛru unu.

10 Onye lanɛ l'ime unu aduje ike chɛkashia unu madzɛ ɛbo l'ɛkporo madzɛ iri; kɛɛ Ojejoje, bɛ Nchileke unu anɔɛɛ alɛru unu ɔgu ɛge o kweru unu ɛkwa iya.

11 Ɔo ya bɛ; t'ɛnya rukwaa unu alɛ t'unu yeru Ojejoje, bɛ Nchileke unu obu.

12 “Ɔlobu; ɔ -buru l'unu nɔnyaaru; ghaaru iya azɛ; unu lɛ mbakeshi ndu ɔwaa, a lɛ-phodoru-wa bya atugbabe; buru nanɛ; m'ɔ kwanu l'unu l'ɛphe wataru ɔluga nwanɛ; wata omegba iphemiphe ɔbule;

13 Unu makwaru amaru lɛ Ojejoje, bɛ Nchileke unu ta achɛfuekwaru unu iphe bɛ mbakeshi ono. Iphe, e-gbe mechia nɛ bɛ l'ɛphe a-buru igbudu tɛɛɛ unu; buru ɔnya hata unu. ɛphe a-buru ɛchachi, ee-gude ahɛ unu ahɛhɛ; buru ogvu; turu unu l'ɛnya gbururu jeye teke unu a-chɛko buru kpurupyata l'ɛgiri alɛ ono, Ojejoje, bɛ Nchileke unu nɛru unu ono.

14 “Nta-a bɛ oge nka-ezekuna nk'iya ruwaru, bɛ iphe duru ndiphe l'ɛphe ha. Unu gudewa obu unu; mɛ uche unu maru l'ɛ tɔ dɛɛ ɛgiri iphe ono, Ojejoje, bɛ Nchileke unu kwekotaru unu ɛkwa iya ono, nweru ɔphu ɛ tɔ medu. Ɔ tɛkwa ɛkwa ono l'ɔ ha mekota. ɛ tɔ dɛɛ m'ɔo nanɛ, ɔ haru.

15 Ɔlɛ ɔ kwaphu ɛge ono, iphe, bɛ iphe, dɛ mma, Ojejoje, bɛ Nchileke unu kwekotaru unu ɛkwa iya vɛkotaru ono; bɛkwaphu ɛge iphe, dɛ eji ono, Ojejoje nmaru unu ɛkwa iya ono a-vɛkota; jeye teke oo-me unu; unu aburu kpurupyata l'ɛgiri alɛ-a, ɔ nɛru unu-a;

16 m'ɔ buru l'unu dakaru ekemu, nɔ l'ogba-ndzɛ ono, unu lɛ Ojejoje gbaru ono. Ɔ -buru l'unu ɛ ejelaaharu agwa ozi; balaaharu iya eja bɛ Ojejoje a-nɛkwaru unu oke ɛhu-eghugu iya. ɛ tɔ dukwa ɛge unu a-nɛ-bebe; unu aburu kpurupyata l'ɛgiri alɛ ono, Ojejoje nɛru unu t'unu buru ono.”

¹ Ya ndono; Jóshuwa abya ekukoo ikfu ndu Ízurèlu kpmukpamu; ephe edzukoo lẹ Shékemu. Yọ bya ekukoo ndu, bụ ọgurennya; ndu ishi; ndu ikpe; mę ndu, nọsua l'ọkwa lẹ Ízurèlu; ephe edzua l'ifu Nchileke.

² Jóshuwa asụ ndu ono l'ephe ha: “Ojejoje, bụ Nchileke kẹ ndu Ízurèlu sụrụ: ‘Lẹ teke ndiche; bę nna unu oche phẹ jeye lẹ Téra, bụ nna Ébirihamu; mę Nahọ; shi buru lẹ azụ Ẹnyimu Yufurétusu azụ iya ọphu; l'abaru agwa ẹja.

³ Obenu lẹ yẹbe Ojejoje dufutaru nna unu, bụ Ébirihamu l'alị ono, nọ l'azụ ẹnyimu azụ iya ọphu ono; duta iya; yọ jephekota alị Kénanu l'ọ ha; ya abya emee ya; yọ nweru ụnwu l'igwe. Ya nuru iya Áyizaku;

⁴ Áyizaku amụta Jékọpu yẹle Iso. Ya eworu alị ugwu Séyi nụ Iso; obenu lẹ Jékọpu; yẹle ụnwu iya laru Íjiputu.

⁵ “ ‘Ya ezia Mósisi; mę Éronu; bya egude ephe mee tẹ iphe-ẹhuka dakfuta ndu Íjiputu; shi ẹge ono dufuta unu l'ẹke ono.

⁶ Teke ya shi lẹ Íjiputu dufuta nna unu phẹ bę ephe ruru eze ẹnyimu; ndu Íjiputu egudewa ugbo-inya; mę ndu agbaru iya inya l'achị ephe. Ephe achia ephe jeye lẹ Eze Ẹnyimu Uswẹ.

⁷ Obenu lẹ ndu Ízurèlu rakuru Ojejoje; yọ wota ọchi gude dokahu nna unu lẹ ndu Íjiputu. Ya mee eze ẹnyimu ono; yọ bya ekpua ephe; rigbushikota ephe. Unu egude ẹnya unu phụkota iphe meru ndu Íjiputu. E metsua; unu eburu l'echi-ẹgu nọ ntumatu.

⁸ “ ‘Ya duru unu jeye unu abata l'alị ndu Amọru, bụ ndu shi buru l'ụzo ẹnyanwu-ahata Ẹnyimu Jódanu. Ephe abya etso unu ọgu. Ya eworu ephe nụ unu; gbushia ephe; unu anaa ephe alị ephe; yọ buru nk'unu.

⁹ Teke ono, Balaku Zipo, bụ eze ndu Móabu rụkotaru ẹhu t'ọ bya etso ndu Ízurèlu ọgu ono; b'ọ ziru t'e je ekuaru iya Bélamu Beyọ t'ọ bya atua unu ọnu.

¹⁰ Obenu lẹ ya ta ngaduru Bélamu nchị. Ọọ ya kparu iphe, ọ wataru unu ọgoru ọnu; ọ -gọ-gee ya; yọ gọkwase iya. Ya eshi ẹge ono nafuta unu l'ẹka iya.

¹¹ “ ‘Tọ dụ iya bụ; unu adaa Ẹnyimu Jódanu; bya erua Jériko. Ndu Jériko etso unu ọgu, bụ iya bụ ẹge ndu Amọru; ndu Pérezu; ndu Kénanu; ndu Hetu; ndu Gigashi; ndu Hevu; mękwaphu ndu Jẹbusu tsokwaruphu unu. Obenu lẹ ya nwuru ephe nụ unu.

¹² Ya ziru evu-enyi; yọ vuta ụzo je achishiaru unu ephe; mbụ je akpaa lẹ ndu eze labụ, shi achị ndu Amọru. Alụ-gbu, unu lụ-gburu ephe te shikwa l'ogu-mbeke unu; m'ọ bụ l'akfụ unu.

¹³ Ya nuru unu alị, unu te sedu ẹza iya; nụ unu mkpukpu, unu te gudedu ẹka unu kpua. Unu eburu iya; l'eri iphe, shi lẹ mgbo vayinu, unu ẹ ta kọdu; l'eri iphe, shi l'oshi olivu, unu te eyedu.’

¹⁴ “Nta-a kwa t'unu tsuje Ojejoje egvu; unu egude ire-lanụ l'abaru iya ẹja. Unu tufashikota nte, nna unu oche phẹ shi agwajẹ l'azụ Ẹnyimu Yufurétusu azụ iya ọphu; mę ọphu ephe shi agwajẹ l'alị Íjiputu; wata ojeru Ojejoje ozi.

¹⁵ Ọle; ọ -buru l'ọ jeru Ojejoje ozi dụ unu ẹji; ọọ ya bụ; t'unu hata onye ọphu unu a-nọdu ejeru ozi ntanụ-a. Ọ -buru agwa, nna unu oche phẹ shi baaru ẹja l'azụ ẹnyimu; unu ahata iya. Ọ -buru agwa kẹ ndu Amọru,

bù ndu ọ́phu shi buru l'ẹ̀ke-a, unu bu-a; unu ahata iya. Obenu lẹ̀ yẹ̀be Jóshuwa yẹ̀le ndibe iya l'ẹ̀phe ha kwa Ojejoje bẹ̀ ẹ̀phe a-nọ́du ejeru ozi."

¹⁶ Ndu Ízuruẹ̀lu achiko zua; sù: "Tuswekwa! Tẹ̀ Nchileke be ekwekwa t'ẹ̀phe haa Ojejoje; balahaaru agwa ọ́do eja.

¹⁷ Ọ̀ bù Ojejoje, bù Nchileke gẹ̀degede, bù iya dufutaru ẹ̀phe; mẹ̀ nna ẹ̀phe oche phe lẹ̀ Íjiputu; ẹ̀ke ayi shi buru ohu. O meshikotaru iphe, dù biribiri, ẹ̀phe gude ẹ̀nya ẹ̀phe phukota. Ọ̀ bù iya gbóchikotaru ẹ̀phe l'ẹ̀ka iphe bù mbakeshi, ẹ̀phe swekotaru teke ẹ̀phe nọ́ l'ije.

¹⁸ Ọ̀ bù Ojejoje chifukotaru ẹ̀phe iphe bù mbakeshi; mbù jeye lẹ̀ ndu Amọ́ru-a, shi buru l'ali-a. Ọ̀ kwa iya bù l'ẹ̀phebedua l'onwẹ̀phe búkwaphu Ojejoje bẹ̀ ẹ̀phe a-nọ́du ejeru ozi; kẹ̀ l'ọ́o ya bù Nchileke ẹ̀phe."

¹⁹ Jóshuwa asù ẹ̀phe: "Unu ta adúkwa ike ojegheru Ojejoje ozi; kẹ̀ l'ọ́o bù Nchileke, dù nsọ́; búkwaruphu Nchileke, eko okopho. Ẹ̀ tọ́o hakwa unu kẹ̀ mmanu; mẹ̀ unu kwefuru iya ikẹ̀; mee iphe, dù eji.

²⁰ Ọ̀ -buru l'a nọ́nyaaru; unu ahaa Ojejoje balahaaru agwa eja bẹ̀ ọ́-ghakwa aghagha; wolotaru unu ntakfuru; mee unu; unu achihu; mbù l'o metsuaru unu ọ́huma ono."

²¹ Obenu lẹ̀ ndu Ízuruẹ̀lu sùru Jóshuwa: "Waawa; l'ẹ̀phe a-nọ́du-a abaru Ojejoje eja."

²² Ya ndono; Jóshuwa asù ẹ̀phe: "Unu búakwaru onwunu ndu ekebe; l'unu hataru l'unu a-nọ́du abaru Ojejoje eja."

Ẹ̀phe atúko zua gbẹ̀regbede; sù: "Iye-e; l'ẹ̀phe búwaru onwẹ̀phe ndu ekebe."

²³ Jóshuwa asù ẹ̀phe: "Nta-a búkwa t'unu túko agwa unu fọ́shikota; chíru obu unu yee l'ẹ̀ke Ojejoje, bù Nchileke kẹ̀ ndu Ízuruẹ̀lu nọ́."

²⁴ Ndu Ízuruẹ̀lu azua mgbede; sù Jóshuwa: "L'ẹ̀phe a-nọ́du abaru Ojejoje eja; l'anúru iya okfu."

²⁵ Yọ̀ búru mbọ́ku ono bẹ̀ Jóshuwa yẹ̀le ndu Ízuruẹ̀lu gbaru ndzù. Jóshuwa anọ́du lẹ̀ Shékemu l'ẹ̀ke ono tũa ekemu doberu ẹ̀phe; tũaru ẹ̀phe nsọ́, ẹ̀phe a-nọ́du etso.

²⁶ Jóshuwa abya atúko iphemiphe ọ́bule ono dekota l'ẹ̀kwo ekemu Nchileke; bya apata mkpuma, ha nshinu gvube l'ukfu achì, nọ́ l'iku ẹ̀ke, Ojejoje doberu nsọ́.

²⁷ Yọ̀ gvubetsua ya; sù ndu Ízuruẹ̀lu l'ẹ̀phe ha: "Unu phúkwa! Mkpuma-a a-nọ́du agba ayi ekebe. Iphe, bù iphe, Ojejoje kfuru ayi b'ọ́ nùkotakwaru. Ọ̀ -buru l'ẹ̀ megeeru; unu te emeheru Ojejoje ire-lanù; bẹ̀ mkpuma ono a-gbakwa unu ẹ́jo ekebe!"

Anwùhu Jóshuwa

²⁸ Ya ndono; Jóshuwa ahaa ẹ̀phe; onyenọ́nu alashia l'ẹ̀ke a wẹ̀ru iya.

²⁹ E metsulephu iphemiphe ọ́bule ono; Jóshuwa Nunu, bù nwozi Ojejoje anwùhu l'ọ́ gbatsuaru ọ́kporo afa ise l'afa iri.

³⁰ E lia ya l'ẹ̀ke a wẹ̀ru iya alì lẹ̀ Timinátu Séra l'alì ugvu ndu Ífuremu; l'uzo isheli ugvu Gaashì.

³¹ Ndu Ízuruẹ̀lu abakotaru Ojejoje eja lẹ̀ teke ono, Jóshuwa nọ́ ono; mẹ̀ teke ndu bù ọ́gurenya, kakkpuru iya nù nọ́kwadu ndzù; mbù ndu gude ẹ̀nya ẹ̀phe phũa iphemiphe ọ́bule ono, Ojejoje mekotaru ndu Ízuruẹ̀lu ono.

³² Ọ́kpú Jósefu, ndu Ízuruẹ̀lu shi lẹ̀ Íjiputu chíru; bẹ̀ ẹ̀phe liru lẹ̀ Shékemu lẹ̀ mkpawaru alì, Jékọ́pú zùru unwu Hamọ́, bù nna Shékemu ọ́kporo mkpọ́la-ọ́cha ise. Ẹ̀ke ono mekochaaru búru alì ndu ikfu Jósefu.

³³ Eliyéza Éronu anwùhu; e lia ya lẹ Gíbiya, bụ ẹke a wẹru nwatibe iya, bụ Finehasu alị l'alị ugvu ndu Ífuremu.

Ndu Ikpe

Ndu Ízurelu etso ndu Kénanu ophu phoduru nù ogu

¹ Jóshuwa anwuhutsulephu; ndu Ízurelu eje akpata Ojejoje ishi; t'ephe maru ndu ikfu ophu e-vutaru ephe ụzo je etso ndu Kénanu ogu.

² Ojejoje asụ ephe: “L'ọ bụ ndu Júda e-je. Lẹ ya wowaru alì-a ye ephe l'ẹka.”

³ Ndu Júda abya asụ ndu Símiyọnu, bụ unwunne ephe: “Unu bya t'ayi jeru ndu Kénanu, bu l'alì onọ, e keru nù ayi onọ ogu. Teke e metsuaru; ayibedua etsokwaruphu unu t'ayi je alùta ẹke ophu e keru nù unu.” Tọ dụ iya bụ; ndu ikfu Símiyọnu ekwe; tsoru ephe; ephe ejeshia.

⁴ Ya ndono; ndu Júda egbeshi jeshia ogu onọ. Ojejoje eworu ndu Kénanu; mę ndu Pérezu ye ephe l'ẹka; ephe egbua ephe ụkporo ụnu madzụ l'ụnu madzụ ise* lẹ Bezeku.

⁵ Ọ bụ l'ẹke onọ bẹ ephe phuru Adoni-Bezeku lẹ Bezeku; tso iya ogu. Ephe alụ; lùta ndu Kénanu; mę ndu Pérezu.

⁶ Adoni-Bezeku eye ọkpa l'oso; ephe achia ya gude; bushia ya ezeke-ẹka; mę ezeke-ọkpa.

⁷ Adoni-Bezeku asụ: “Ụkporo ndu eze ẹto lẹ ndu eze iri, e bushiru ezeke-ẹka; mę ezeke-ọkpa shi atụtuje ẹkpu-utara, adashì lẹ mkpuli okpokoro mu teke mu eri nri. Nta-a bẹ Nchileke akfwa mu ụgwo iphe, mu meru ephe.” Tọ dụ iya bụ; ephe akpuru iya jeshia Jerúsalemu ẹke ọ nọdu nwuhu.

Ndu Júda alùta Jerúsalemu; mę Héburonu

⁸ Ndu Júda eje ogu lẹ Jerúsalemu; lùta iya. Ephe egude ogu-mbeke gbufu mkpukpu onọ; nwuru ọku ye iya.

⁹ E metsua; ndu Júda awukwaruphu jekfushia ndu Kénanu ndu ophu bu l'alì ugvu; ndu ophu bu l'echi-egu l'uzo ọhuda; mę ndu ophu butsua l'alì ọkpa-ugvu l'uzo ẹnyanwu-arịba ogu.

Ọtuniyelu alùta mkpukpu Débi

(Jós 15:13-19)

¹⁰ Ndu Júda eje etso ndu Kénanu ophu bu lẹ Héburonu ogu; lụ-gbua ndu Sheshayi; ndu Ahimanu; mę ndu Talumayi. Iphe, e shi ekuje Héburonu bụ Kiriyatu Aba.

Ọtuniyelu alùta mkpukpu Débi

(Jós 15:13-19)

¹¹ Ephe eshi l'ẹka onọ; wuru jeshia je etso ndu bu lẹ Débi ogu. Iphe, e shi ekuje Débi bụ Kiriyatu Sefa.

¹² Ya ndono; Kálẹbu asụ: “L'onye duru ike je etso ndu Kiriyatu Sefa ogu; mekputa ephe; bẹ ya e-de ada iya, bụ Akusa t'ọ lụa.”

¹³ Tọ dụ iya bụ; nwunne Kálẹbu k'iru-alì, bụ Ọtuniyelu Kenazu; eje alụ mkpukpu onọ; lùta iya. Kálẹbu edee ya ada iya onọ; mbụ Akusa; yọ lulahaa.

¹⁴ Yo be ujiku lanu; Akusa asụ nji iya t'ọ kfuru Kálẹbu, bụ iya bụ nna iya t'ọ bee ya alì. Akusa abya enyizita l'eli nkakfu-igara, ọ nọ; Kálẹbu aji iya; sụ: “?Nanu ẹge ọ dụ?”

* 1:4 1:4 Iphe ọ bụ bụ 10,000.

¹⁵ Yò sù iya: “Tẹ ya rɔnua ngu iphe. Keshinu ọp̄hu ị n̄rụ iya alị l'ụzo ọhuda; n̄funua alị l'ẹke ọgba-mini n̄otsua.” Tọ d̄u iya b̄; Kálẹbu abya an̄u iya ọgba-mini k'elì; m̄ k'alì.

Ọgu adaru ndu Júda; m̄ ndu Bénjaminu

¹⁶ Tọ d̄u iya b̄; onye Kenu, b̄ ndu eri nna nyee Mósìsù eshi lẹ Ndu Nkf̄u, b̄ iya b̄ Jérìko; ẹphe lẹ ndu Júda aw̄futa; jeshia echi-ẹgu Júda l'ụzo ọhuda; l'ìkù Áradu; je eburu l'ẹke ono.

¹⁷ Ya ndono; ndu Júda; m̄ ndu Símiyónu, b̄ un̄wunne ẹphe at̄ugbabe je etso ndu Kénanu ọp̄hu bu lẹ Zefat̄u ọgu; l̄-gbua ẹphe; mee mkp̄kp̄u ono; yò ch̄ihu. E kulahaa mkp̄kp̄u ono H̄oma†

¹⁸ Ndu Júda l̄utakwaruphu Gáza; Ashikel̄onu; Ẹkuronu; m̄ iphe, b̄ alì, n̄otsua ya n̄.

¹⁹ Ojeje an̄odu swiru ndu Júda; ẹphe al̄ua ọgu ono; nak̄ota alì ndu ọp̄hu bu l'ugvu ugvu. Ndu ọp̄hu bu lẹ ns̄uda ns̄uda b̄ kp̄oru ẹphe l'ach̄ishi; k̄ele ndu onanu b̄ nweshiru ugbo-inya igr̄w̄e.

²⁰ Mkp̄kp̄u H̄eburonu b'e keru n̄ Kálẹbu; k̄ele Mósìsù kwehawaru iya ụkwa lẹ ya a-n̄u iya ẹya. Tọ d̄u iya b̄; Kálẹbu abya ach̄ishia un̄wu Anaku ẹto, bu l'ẹke ono.

²¹ Ọbule ndu Bénjaminu ta d̄udu ike ch̄ifu ndu Jebusu, bu lẹ Jerúsalemu. Ndu Bénjaminu; m̄ ndu Jebusu at̄uko bua ẹghirigha lẹ Jerúsalemu jerua ntan̄ ọwaa.

Ndu Ífuremu; m̄ ndu Manáse al̄uta B̄ételu

²² Tọ d̄u iya b̄; ndu onu-ulo Jós̄efu egbeshi jekfushia ndu B̄ételu ọgu. Ojeje an̄odu swiru ẹphe l'ọgu ono.

²³ Yo nweru unwoke, ẹphe zifuru t'ẹphe je ngge lẹ B̄ételu ono. Iphe, e shi eku B̄ételu b̄ Luzu.

²⁴ Ya ndono; ndu ono erudelephu; bya aph̄u nwoke, shi lẹ mkp̄kp̄u ono alufuta; ẹphe as̄u iya: “Byiko koshinu ayí ẹke ayi e-shi bah̄u lẹ mkp̄kp̄u-a; l'ayi e-mekwa ngu-a ọhuma.”

²⁵ Ya ndono; yo koshi ẹphe ụzo, eeshije abah̄u lẹ mkp̄kp̄u ono. Ẹphe etso ndu mkp̄kp̄u ono ọgu; gude ọgu-mbeke gbufu ẹphe. Onye ẹphe haru b̄ nwoke ono, koshiru ẹphe ụzo, ẹphe shiru bah̄u lẹ mkp̄kp̄u ono; m̄ ndibe iya l'ẹphe ha.

²⁶ Tọ d̄u iya b̄; nwoke ono akwaf̄u lashia l'alì ndu Hetu; n̄odu l'ẹke ono meta mkp̄kp̄u, o kuru Luzu. Yò b̄uru iphe ono b'ọ za jeye ntan̄.

Ọha, ndu Ízurel̄u ta ch̄ifudu

²⁷ Obenu lẹ ndu Manáse ta ch̄ifudu ndu B̄étu-Shanu; ndu Ténaku; ndu D̄o; ndu Ibulamu; ndu Megido; m̄ un̄wu mkp̄kp̄u ọdo, bupheru mkp̄kp̄u ndu ono mgburumgburu; k̄ele ndu Kénanu b̄ kweru ịkp̄kponyi l'alì ono.

²⁸ A n̄onyaa; ndu Ízurel̄u abya aka ndu Kénanu ẹkuku; dzulahaaru ẹphe ozi mkp̄-nyì-ẹnya. Obenu l'ẹphe ta d̄udu ike ch̄ifu-gee ndu Kénanu l'ẹke ono.

²⁹ Ndu Ífuremu ta d̄ukwaphu ike ch̄ifu-gee ndu Kénanu ọp̄hu bu lẹ Géza. Ndu Ífuremu; m̄ ndu Kénanu at̄uko bua ẹghirigha l'ẹke ono.

† 1:17 1:17 Iphe, H̄oma b̄ b̄ “Ach̄ihu”,

³⁰ Ndu kẹ Zébulonu ta dukwaphu ike chifu-gee ndu Kénanu ophu bu lẹ Kitironu; mẹ Nahalọlu. Ẹphe lẹ ndu ono abya ebua ẹghirigha. Ẹphe edzulahaaru ndu kẹ Kénanu ozi mkpọ-nyị-nya.

³¹ Ndu kẹ Ásha ta dukwaphu ike chifu-gee ndu Akọ; ndu Sayidonu; ndu Ahulabu; ndu Akuzibu; ndu Hẹluba; ndu Afiku; mẹ ndu Rehobu.

³² Ndu Ásha ẹphe lẹ ndu Kénanu, bu l'alị ono ajiko bua ẹghirigha; kẹle ndu Ásha ta chifu-gude ẹphe l'ẹke ono.

³³ Ndu Náfutali ta dukwaphu ike chifu-gee ndu Bétu-Shẹmeshi; ndu Bétu-Anatu; mẹ ndu Náfutali. Ẹphe lẹ ndu Kénanu, bu l'alị ono ajiko bua ẹghirigha. Obule ndu Betu-Shẹmeshi; mẹ ndu Betanatu jelahaaru ẹphe ozi mkpọ-nyị-nya.

³⁴ Ndu Dánu bẹ ndu Amọru nwularu azu; chiru ẹphe ye l'alị ugwu ono; jika t'ẹphe ba wu-kfuta ẹphe lẹ nsụda.

³⁵ Ndu Amọru ekebe l'ẹphe bufutaje l'ugwu Heresu; mẹ mkpukpu Ajalonu; Shalubimu. Obenu lẹ ndu eri Jósefu byaru bya awụpyabe ẹphe; ka ẹphe ẹkuku; mee ndu Amọru; ẹphe ejelahaaru ẹphe ozi mkpọ-nyị-nya.

³⁶ Okè-alị ndu Amọru shi l'ugwu Akpị bya eswee Sela tughua.

2

Ojozi Ojejoje abaru ndu Ízurelu mba

¹ Yo be ujiku lanu; ojozi-imigwe, shi l'ẹka Ojejoje eshi lẹ Giligalu byatashia Bokimu bya asu ndu Ízurelu: “Ya dufutaru unu lẹ Íjiputu; duru unu ye l'alị ono, ya riburu nna unu pẹ nte lẹ ya a-nu ẹphe ono; su: ‘Lẹ ya ta adakadu ndu ono, yele unu gbaru ono;”

² Ophu 'o dukwa ndu alị ono, unu l'ẹphe a-gba ndu. T'unu gbe tuko-chia ẹke ẹphe anọduje agwa iphe chikposhia.” Obenu l'unu dakaru iphe ono, mu kfuru unu ono. ?Nanu ẹge o du?

³ Iphe ya ekfuru unu nta-a bẹ lẹ ya ta achifuhekwaru unu ndu ono. Ẹphe a-buru unu aghamehu; unu agwa ẹphe aburu onya; hata unu.”

⁴ Ojozi-imigwe ono, shi l'ẹka Ojejoje ono ezigelephu ndu Ízurelu ozi ono; ẹphe atụa ụzu-ẹkwa.

⁵ Ya ndono; ẹphe agube ẹke ono Bokimu.* Ẹphe anọdu l'ẹke ono chiaru Ojejoje aja.

Anwuhu Jóshuwa

⁶ Jóshuwa asutsa ẹphe t'ẹphe la. Ẹphe agbakashi. Onyenonu; yọ lashia ẹke a wẹru iya alị.

⁷ Ndu Ízurelu bakotaru Ojejoje aja teke Jóshuwa nọ ndu; mękwaphu l'oge ndu bu ogurennya Ízurelu ndu ophu nnonu lẹ Jóshuwa nwuhutsuaru; mbu ndu onanu, phukotaru iphe, du biribiri, Ojejoje meshiru ndu Ízurelu ono.

⁸ Nwozi Ojejoje; mbu Jóshuwa Nunu nọru ukporo afa ise l'afa iri b'o nwuhuderu.

⁹ Ẹphe elia ya l'ẹke o kwataru ufu lẹ Timinatu Heresu, nọ l'alị ugwu Ífuremu l'uzo isheli ugwu Gaashi.

* 2:5 2:5 Iphe Bokimu bu bu “uzu-ekwa”.

¹⁰ Ya ndono; ogbo onanu anwūshihugetsua; lakfu ndiche ephe; ogbo odo evufuta, bu ndu e-ta madu Ojejoje; ephe ta ma iphe ono, Ojejoje meshiru ndu Ízurelu ono.

Ndu Ízurelu haru Nchileke; gwalahaa nte

¹¹ Tò dú iya bú; ndu Ízurelu abya emechishilaha Ojejoje enya; wata obaru Bálu éja;

¹² mbú; paru Ojejoje, bú Nchileke nna ephe oche, bú onye dufutaru ephe l'alí Íjiputu haa. Ephe etsoru iphe bú nte ndu buphe ephe mgburumburu gwalaha. Ya ndono; ephe emee iphe eghulahaa Ojejoje eghughu;

¹³ ké l'ephe paru obaru iya éja ha; balahaaru agwa Bálu mé Ashitoretu éja.

¹⁴ Tò dú iya bú; Ojejoje egude éhu-eghughu iphe ono nwuru ndu Ízurelu nú ndu o-lua-olaa; ephe alua ephe alulu. Yò nwuru ephe nú ndu ohogu ephe, bupheru ephe mgburumburu, bú ndu ephe ta dúdu íke gbabéru.

¹⁵ Yò búje iphe bú teke ndu Ízurelu jeru ogu; yò paru ephe haa; e mekputa ephe; bú iya bú ége o ribuhawaru nte lẹ ya e-me ephe. Iphe ono emee; ephe anodu l'oke iphe-ehuka.

¹⁶ Tò dú iya bú; Ojejoje emee; yò nweru ndu ikpe, bú ndu byaru bya adzofuta ephe l'eka ndu o-lua-olaa ono, shi alu ephe alulu ono.

¹⁷ Obenu l'ephe ta ngaduru ndu ikpe ono nchi; tsoleru-a l'afarushi onwephe; l'omara-alí, dúgbaa iche iche. Ephe agbado okpa ono, nna ephe oche tsoru ono; mbú nna ephe oche phé ono, mekotaru iphe, Ojejoje túru ephe l'ekemu ono.

¹⁸ Iphe bú teke Ojejoje meru tẹ ndu Ízurelu nweru onye ikpe; b'ẹ too dehajedu iya éka. Oogudeje onye ikpe ono dzofuta ndu Ízurelu l'eka ndu ohogu ephe. O bú onye ikpe ono; bẹ oogudeje dzoo ephe gbururu jeye teke onye obu a-nọ-bebe. Ojejoje emejeru ephe ége ono ké l'imiko ephe egudeje iya l'ude ephe, atsu l'eka ndu akpa ephe éhu; mé l'ehu, ephe emerushi ephe.

¹⁹ Yoo bújelephu teke onye ikpe ono nwuhuru; ephe aghakobe tsolahaa ụzo, ka ophu nna ephe tsoru éji; gwalahaa nte; balahaaru iya éja. Ephe ajika oha iphe, dú éji ephe eme; jika l'ephe ta hadu okwefuru Ojejoje ikè.

²⁰ Yò búru iya bú l'iwe ewelahaa Ojejoje l'eke ndu Ízurelu nọ; yò sú: “Keshinu ophu ndu-a dakaru ndzu ono, mu gbaru doberu nna ephe oche ono; ephe ta nuru mu okfu;

²¹ bẹ mu ta achifuduru ephe iphe bú mbakeshi ono, Jóshuwa chifuphodoru b'ọ nwuhuderu ono.

²² Mu e-gude ephe daedu ndu Ízurelu tẹ mu maeduru; ?ephe e-tsoru-a ụzo mu ége nna ephe oche tsoru; tọ bú l'ephe te etsodu.”

²³ O bú iya kparu iphe Ojejoje haru iphe bú mbakeshi ono l'ephe ha; tọ chishi ephe; ophu o mekwanu tẹ Jóshuwa mekputa ephe.

3

Mbakeshi, Ojejoje ta chishiduru ndu Ízurelu

¹ Owaa bú mbakeshi, Ojejoje haru tẹ ya gude daedu ndu Ízurelu l'ephe ha; mbú ndu ophu ta phudu ogu l'alí Kénanu.

² Iphe, kparu iya bú aburu t'o gude iya kpọ-ziaru ogbo unwu Ízurelu ndu ophu e-ta mahadu k'ogu k'ogu.

³ Qwaa bụ ndu mba obo: Ndu ishi ise, achị ndu Filisutayinu; ndu Kénanu l'ephē ha; ndu Sayidonu; mē ndu Hevu, bu l'alị Ugvu Lébanonu, shita l'ugvu Bálu-Hēmonu je akpaa lē Lebo-Hámatu.

⁴ Ojejoje haru ephē achishi t'o gude ephē data ndu Ízurelu t'o maru m'ephē e-meje iphe, o tūru ephē l'ekemu ono, o shi l'ēka Mósisi tūaru nna ephē oche ono.

⁵ Ndu Ízurelu; ephē lē ndu Kénanu; ndu Hetu; ndu Amoru; ndu Pérezu; ndu Hevu; mē lē ndu Jebusu buru eghirigha.

⁶ Ndu Ízurelu; ephē lē ndu ono alukolahaa nwanyi; shiwaphu ege ono tsoru ndu ono gwalahaa nte ephē.

Qtuniyelu adzọ ndu Ízurelu

⁷ Ndu Ízurelu emee iphe, dū Ojejoje ejī. Ephē azahaa Ojejoje, bụ Nchileke ephē; gwalahaa Bálu; mē Ashera.

⁸ Ojejoje ewelahaaru ndu Ízurelu iwe; k'ophu bụ l'o woru ephē ye l'ēka Kushanu Rishatayimu, bụ eze ndu Mesopotémiya. Ndu Ízurelu anọ eze ono l'ēka afa esato.

⁹ Teke ndu Ízurelu rakuru Ojejoje b'o meru Qtuniyelu Kenazu, bụ nwunne Kálebu kē nwata; yọ bya adzofuta ephē.

¹⁰ Tọ dū iya bụ; Ume Ojejoje abya iya l'ēhu; yọ bụru onye ikpe ndu Ízurelu; chīru ephē jeshia ogu. Ojejoje eworu Kushanu Rishatayimu, bụ eze ndu Mesopotémiya ye iya l'ēka; yọ kapyabē Kushanu Rishatayimu ekuku.

¹¹ Yọ bụru iya bụ lē nchị adū ndoo l'alị ono ukporo afa ēbo teke Qtuniyelu Kenazu nwuhuru.

Ehudu adzọ ndu Ízurelu

¹² Tọ dū iya bụ; ndu Ízurelu abyakwa bya emee iphe, dū Ojejoje ejī odo. Yo mee Egulonu, bụ eze ndu Móabu; yọ bya aka ndu Ízurelu ekuku.

¹³ Ya ndono; Egulonu eje ekua ndu Amonu; mē ndu Amaleku; ephē etso ndu Ízurelu ogu. Ephē alua ndu Ízurelu; naa ephē mkpukpu Ndu Nkfu.

¹⁴ Ya ndono; ndu Ízurelu anọ l'ēka Egulonu, bụ eze ndu Móabu afa iri l'esato.

¹⁵ Tọ dū iya bụ; ndu Ízurelu araku Ojejoje odo; yọ nū ephē onye ogbata, bụ Ehudu Gera, bụ onye ikfu Bénjaminu. Ehudu bē eme ibyita. Ya ndono; ndu Ízurelu abya ezi Ehudu; yọ gwota utu, ephē atuje anū Egulonu, bụ eze ndu Móabu t'o je anū iya.

¹⁶ Tēmanu Ehudu atugbude b'o baru ogu-mbeke, atsū nkọ ifu labu, ha ogologo l'o bụ nkwo-ēka lanu; chibe l'utakfu ēka-utara iya l'ime uwe iya gude jeshia.

¹⁷ Yo rua; bya egworu iphe ono nū Egulonu, bụ eze ndu Móabu. Egulonu bụ onye okporokpo.

¹⁸ Ehudu anuebetsua ya iphe ono; bya edufu ndu vu iphe ono, ephē tūtaru ono.

¹⁹ Ephē erua l'ēke a pyishiru ntēkpe lē Giligalu; yọ ghakōbe lashia azu lē k'eze ono. Yo rua; je asū eze: "Byiko; o nweru iphe, ya eme tē ya kfuru ngu l'edomi."

Eze ono asū ndu ozi iya: "Unu gbeshi!" Tọ dū iya bụ; ephē egbeshi; wukahū.

²⁰ Ya ndono; Ehudu abya akpìrita iya ntse l'ime mkpura ụlọ-eli, jiru oyi, bụ ẹke eze ono nọ nkinyi iya; sụ iya: "L'ọ nweru ozi, Nchileke ziru, ya eme tẹ ya zia ngu." Ya ndono; eze ono egbeshi vudo evudo.

²¹ Ehudu eyewaphu ẹka-ibiyita l'uwe iya miwaphu ogu-mbeke ono, o chiberu l'utakfu ẹka-utara iya phụ; sụ ya eze ono l'ephō.

²² Ogu-mbeke ono abagee ya l'ephō jeye l'ishi iya. Onunu ogu-mbeke ono eje ephee ya l'okpurukpu-azụ. Yọ kpọo Ehudu l'anmafuta. Akurepho iya atsushia.

²³ Ehudu agụ-chishikota ibo, nọ l'ogbodo ụlọ-eli ono; woru iya gbachishia.

²⁴ Yọ latsụ; ndu ejeru eze ozi eje aphụ lẹ mkpura ụlọ-eli ono b'a gbachishiru agbachishi; ephe arija l'ọo-bukwa l'ọ nọ lẹ mkpu ẹke ono, eji oyi ono l'ẹje ụboku.

²⁵ Ephe anọdu l'ẹke ono chee ya ẹge ono mehu maa; ophu ọ dudu. Ephe ewota igodo gbahaa ụzo ono; bya aphụ nnajiufu ephe ono; l'ẹke ọ daburu l'ogbodo-ulo ono; gbe nwuhuwanu anwuhu.

²⁶ Yọ bụru teke ono, ephe nọ l'ẹche ono bẹ Ehudu pyofuru; shia ụzo ẹke ono, a pyishiru ntẹkpe ono; gbalaa lashia Séyira.

²⁷ Yọ gbarua ẹke ono je anọdu l'alị ugwu Ífuremu; woru ụpyoku gbua. Ndu Ízurelụ awufuta; wụru tsoru iya. Yọ vutaru ephe ụzo;

²⁸ sụ ephe: "Unu tso mu; lẹ Ojejoje wookwaru ndu Móabu, bụ ndu ohogu unu ye unu l'ẹka." Tọ dụ iya bụ; ephe awuru tsoru iya. Ephe eje anọ-chishikota Ẹnyimu Jódanu, ẹke dọkota bachara bachara, bụ ẹke eeshije gude okpa dafu Móabu; ophu ephe ekwedu t'ọ nweru m'ọ bụ onye lanụ lẹ ndu Móabu ono a-dafu ẹnyimu ono azụ iya ophu.

²⁹ Ephe egbua ndu Móabu ono iphe ruru ụkporo unu madzụ l'unu madzụ ise* teke ono; mbụ ndu bukota unwoke mkparawa; bụru ndu okpehu; to nwe m'ọ bụ onye lanụ, wafuru nụ.

³⁰ Ndu Ízurelụ alụta ndu Móabu mbọku ono; ephe aburu ndu nọ ndu Ízurelụ l'ẹka. Yọ bụru iya bụ lẹ nchị adụ ndoo l'alị ono ụkporo afa ẹno.

Shamuga adzofuta ndu Ízurelụ

³¹ Onye, tsotarụ Ehudu bụ Shamuga Anatụ. Shamuga Anatụ gude mgboro, e gude eche eswi chigbushia ndu Filisutayinu unu madzụ l'ụkporo† madzụ iri. Yẹbedua bukwaphu onye ogbata ndu Ízurelụ.

4

Debóra; mę Baraku gbafutaru ndu Ízurelụ

¹ Ya ndono; Ehudu anwuhutsulephu; ndu Ízurelụ awatakwa ome iphe, dụ Ojejoje ẹji ọdo.

² Ojejoje enwuru ephe nụ Jabinu, bụ eze ndu Kénanu, shi buru lẹ Házọ l'achị. Onye ishi ndu soja Jabinu bụ Sizéra, shi buru lẹ Haroshetu Hagoyimu.

³ Yọ bụru okfu l'ọ nweru unu ugbo-inya ígwè ẹbo l'ụkporo ugbo-inya ise b'ọ gude ụkporo afa mgburumgburu kpaa ndu Ízurelụ ẹhu. Tọ dụ iya bụ; ndu Ízurelụ echiku Ojejoje t'ọ gbaaru ephe mkpu.

* 3:29 3:29 Iphe ọ bụ bụ 10,000. † 3:31 3:31 Iphe ọ bụ bụ 600.

⁴ Debóra, bụ onye nkfuchiru Nchileke; bya abụru nyee Lapidotu bụ iya shi bụru onye ikpe ndu Ízurelu l'ogege ono.

⁵ Èke o shi anọduje ekpe ikpe bụ lẹ mkpuli Nkfu Debóra, nọ lẹ mgbaku Ráma; mę Bételu l'alị ugwu Ífuremu. Yọ bụru l'èke ono bę ndu Ízurelu e gudeje okfu, adaru ephe nụ bya t'o kpeshiaru ephe.

⁶ Yo be ujiku lanu; Debóra ezia Baraku Abinowamu; yo shi lẹ Kedeshi, nọ l'alị ndu Náfutali byatashia. Yo rua; Debóra asụ iya: “Lẹ Ojejoje, bụ Nchileke kę ndu Ízurelu ziru ngu t'i je Náfutali; mę Zébulonu; chita ukporo unu unwoke l'unu unwoke ise* yeru onwongu; t'unu shia ụzo Ugwu Tábo.

⁷ Lẹ ya e-deta Sizéra, bụ onye ishi ndu soja Jabinu; yọ chita ugbo-inya; mę ndu soja iya gude bya ngu ogu lẹ Ænyimu Kishonu. Ya e-woru iya-a ye ngu l'eka.”

⁸ Baraku asụ Debóra: “Ya e-jekwa-a; m'ọ -buru l'ii-tsoru iya je. Ọ -buru l'ẹ tii tsodu iya eje; bę ya te ejekwa.”

⁹ Debóra asụ iya: “Ya e-tso ngu-a je. Ọ bụ l'ugvù, tso iya nụ ta abuhekwa nke ngu. Ishi iya aburu l'ọ kwa nwanyi bę Ojejoje e-me; yo gude Sizéra.” Ya ndono; Debóra ekwe; tsoru Baraku; ephe ejeshia Kedeshi,

¹⁰ bụ ẹke Baraku kukoru ndu Zébulonu; mę ndu Náfutali; ephe edzua. Ukporo unu madzụ l'unu ise bę tso iya je; Debóra tsokwa iya phụ.

¹¹ Ya ndono; Heba, bụ onye Kenu bę haru ndu Kenu ibe ephe l'èke ephe nọ; je eworu ụlo-ékwà iya gvube l'ukfu achị, nọ lẹ Zananimu l'iku Kedeshi ntse. Ndu Kenu bụ eri Hobabu, bụ nwunne nyee Mósisu.

¹² A bya ekfuaru Sizéra lẹ Baraku Abinowamu bę nọkwa lẹ Ugwu Tábo;

¹³ Sizéra achikotawaphu ukporo unu ugbo-inya ígwè iya ẹbo l'ukporo ugbo-inya ígwè ise; mę unwoke, yele iya nọ l'ephe ha; shi lẹ Haroshetu Hagoyimu jeshia lẹ Ænyimu Kishonu.

¹⁴ Ya ndono; Debóra asuwaphu Baraku: “Ọ bụ ntanụ bę Ojejoje e-woru Sizéra ye ngu l'eka. Ojejoje vutaakwaru ngu ụzo.” Ya ndono; Baraku yele ukporo unu ndu soja ẹbo l'ukporo ndu soja iri ono eshi lẹ Ugwu Tábo nyizita.

¹⁵ Ọ bụkwadua ogu, Baraku yele ndu soja iya etso Sizéra; Ojejoje egude ogu-mbeke; mee Sizéra; yele ugbo-inya iya; mę ndu soja iya; ephe agbahu gharaghara. Sizéra akfufuta l'ugbo-inya iya gude okpa rebe oso.

¹⁶ Baraku achia ndu soja Sizéra; mę ugbo-inya ephe ejerua Haroshetu Hagoyimu. Ephe ajiko ndu soja iya l'ephe ha gwọo ogwo ine; to nwe m'ọ bụ onye lanu, wafuru nụ.

Jeyelu egbu Sizéra

¹⁷ Ya ndono; Sizéra egude okpa gbaa gbarua ụlo-ékwà Jeyelu, bụ nyee Heba kę Kenu. Ishi iya aburu lẹ Jabinu, bụ eze ndu Házọ bę yele ndu Heba kę Kenu nọ lẹ nchị-odoo.

¹⁸ Jeyelu aphule iya phụ l'èke ọ gba abya; gbakfubeshia ya; sụ iya: “Bata abata; onye nwe mu nù! Bata abata; ba atsushi egvu!” Tọ dụ iya bụ; yọ bya abahụ zę-zita. Yọ bya eworu ẹkwa kpube iya.

¹⁹ Yọ sụ iya: “Byiko; ke mu nù mini.” Yo je ekpuhaa iphe, ooyeje mini ẹra-eswi; gbata iya chebe iya. Yọ bya eworu ẹkwa kpuchitakwa iya phụ.

²⁰ Yọ sụ nwanyi ono: “Vudo l'onu-oguzo; o -nweru onye jiru ngu: ‘?M'ọ nweru onye nọ l'èke-a?’ sụkwa iya: ‘Waawa!’ ”

* 4:6 4:6 Iphe ọ bụ bụ 10,000.

²¹ Obenu lẹ Jeyelu, bụ nyee Heba gbe wota nggu, o gude kpọbe ụlo-ékwa iya; wota ọngu; pyaa apyapya jekfushia Sizéra l'ẹke o zẹ l'eku mgbenya l'ẹke ike gvuru iya; gude ọngu ono kpọo ya nggu ono l'ishi-nchị jeye yo je anguru l'alị. Yọ nwụhu.

²² A bya ele ọnya; Baraku achiwa Sizéra l'abya. Jeyelu abya iya ndzuta; bya asụ iya t'ọ bya tẹ ya koshi iya nwoke ono, ọchocho ono. Baraku etsoru iya bahụ; phụ Sizéra; yọ daburu l'ẹke ono; gbe nwụhuwanu anwụhu; nggu ono anguru iya l'ishi-nchị.

²³ Mbọku ono bẹ Nchileke meru Jabinu, bụ eze ndu Kénanu; ishi erua ya alị l'ẹke ndu Ízurelu nọ.

²⁴ Ike ndu Ízurelu abya akapyabẹ kẹ Jabinu, bụ eze ndu Kénanu l'eje gburu jeye ẹphe akpaphua ya.

5

Egву, Debóra mẹ Baraku aguru Nchileke

¹ Ọwaa egvu, Debóra yele Baraku Abinowamu gụru mbọku ono:

² Ndu bụ ndu ishi ndu Ízurelu

vutaru ụzo ọgu.

Ndu Ízurelu awụ-lihu tsoru ẹphe.

Unu jaa Ojejoje ajaja!

³ Unu nwa iphe-wa;

unubẹ ndu eze!

Unu ngabekwa nchị;

unubẹ ndu ishi;

Mu a-guru Ojejoje egvu;

Mu a-gụ egvu;

gude jaa Ojejoje,

bụ Nchileke kẹ ndu Ízurelu ajaja!

⁴ Nngụbe Ojejoje;

teke ị gbalihuru l'alị Séyi;

dzọru lufu l'ọnu-ogo

ndu Édọmu;

bẹ mgboko tehuru kfukakfuka;

igwe erua eruru; wa mini.

⁵ Iphe bụ ugву, nọnu;

jeyekpo lẹ Ugву Sáyinayi

nmakotaru jijiiji l'ifu nggube Ojejoje;

mbụ l'ifu nggube Ojejoje,

bụ Nchileke kẹ ndu Ízurelu.

⁶ L'oge kẹ Shamuga Anatụ;

mẹ Jeyelu; b'a gwọberu

oshi ọkpobe ụzo;

ndu ije epyolahaa ntubo.

⁷ Iphe, bụ mkpukpu,

nọ lẹ Ízurelu adaburu ochobo;

jeye Debóra alufuta;

bya aburu nne ndu Ízurelu.

⁸ Teke ẹphe hataru

agwa ọphungu;

bẹ ọgu dalahaaru l'alị

Ízurelu mgburumgburu.
Tọ dọ m'ọo iphe mgbochi-ọgu;
ọ dọdu bọru arwa, a phọru
ndu Ízurelu l'ẹka k'ọgu.

9 Obu mu nọkwa l'ẹke ndu ishi
ndu Ízurelu nọ; mbụ ndu
ono, chiru obu ẹphe;
wofuta onwẹphe ono.
Unu jaa Ojejoje ajaja!

10 Unu kfukwaa ya; unubẹ ndu
agba nkakfu-igara ọcha;
nọdu l'eli ukpo, e gude
dozia nkakfu-igara;
mẹ unubẹ ndu eje l'esu-uzo.

11 Unu geedukwa olu-egvu
ndu ono, agụ egvu l'ẹke
eeke mini ono!
O bụ l'ẹke ono;
bẹ ẹphe nọ l'agụ iphe,
vudo nhamunha,
Ojejoje mekotaru;
mẹ l'iphe vudo nhamunha,
ndibe iya, bụ ndu Ízurelu mekotaru.
Tọ dọ iya bụ; ndibe Ojejoje
awuru jeshia l'obu-edukfu
mkpukpu ono.

12 “Gbeshi egbeshi; Debóra!
Gbeshi egbeshi; gụa egvu!
Gbeshi egbeshi; Baraku;
duru ndu ị lútaru l'ọgu tųgbua;
nggube nwatibe Abinowamu!”

13 Ndu ọphu phoduru nụ
awu-kfuta ndu ọnu eru l'okfu.
Ndibe Ojejoje awukfuta mu
t'ayi tso ndu ike nọ l'ọgu ọgu.

14 Ndu Ífuremu, bụ ndu
gbaru ọgvu l'alị Ugvu
Amaleku awufuta tsoru
nggube Bénjaminu;
nggu lẹ ndu nke ngu.
Ndu ishi soja, shi Makiru awufuta.
Ndu Zébulonu, bụ ẹphe
gude mgboro onye ishi soja awufuta.

15 Ndu ishi ndu Ísaka etsoru Debóra;
ẹge ono bẹ ndu kẹ Ísaka
tsokwaruphu Baraku
wuba lẹ nsudata ugvu ono.
Obenu lẹ ndu ikfu Rúbenu;
bẹ ọkpoma agba iche l'iche.

16 Ndibe Rúbenu; ?bụ ngunu

bẹ unu dọru l'ọdu-atọru* eme?
 ?Bụ t'unu nwa opu,
 ndu eche atọru aphụ ọọ?
 Ndu ikfu Rúbenu;
 bẹ ọkpoma
 agba iche l'iche.

- 17 Ndu Giledu bẹ kwaru l'azụ Ẹnyimu Jọdanu.

Unubẹ ndu Dánu;
 ?bụ ngunu
 kparu iphe, unu je
 ariřetsuaru l'ugbo-mini.
 Ndu Ásha akwaa l'iku ẹnyimu;
 l'iku ọdu ugbo-mini.

- 18 Ndu Zébulonu tufaru ndzụ;
 hata ọnwu.

Ẹge ono bẹ ndu Náfutali
 tufakwaruphu ndzụ;
 hata ọnwu;
 yọ bụru ẹphe oje ọgu ono.

- 19 Ndu eze byaru bya alua ọgu ono.

Ndu eze ndu Kénanu
 byaru bya alua ọgu lẹ
 Ténaku; mẹ lẹ mini Megido;
 ọphu ọ dudu iphe, ẹphe
 lútaru; mbụ m'ọo shishi.

- 20 Mkpọ-kpodo shi l'imigwe
 bya ọgu;
 Ephẹ shi l'ẹke ẹphe eshije
 bya etso Sizéra ọgu.

- 21 Ẹnyimu Kishonu;
 mbụ ẹnyimu ndiche ono
 abya ekpota ẹphe.
 Obu shihuru mu ike;
 tẹ mu dzọru tughua!

- 22 Igidi ọkpa inya Sizéra
 ada l'ọ bụ egbe-igwe.
 Yọo gbagbaa kẹ
 kwago-kwago.

- 23 Ojozi-imigwe Ojejoje sụru:
 “Tẹ mburonu bụru kẹ ndu
 Merọzu; kẹ l'ẹphe ta byadu
 oyataru Ojejoje ẹka l'ọgu;
 mbụ yetaru Ojejoje ẹka
 lua ndu ike dū l'ọgu.”

- 24 Tẹ Jeyelu, bụ nyee
 Heba kẹ Kenu bukwaru
 onye aa-kage ọgoru ọnu
 l'iphe bụ ụnwanyi.

* **5:16 5:16** Iphe eeku ọdu-atọru l'ẹkwo-wa ta bụlekwa ẹke aachikobeje egbu; m'ọ kwanu atọru. Iphe doru ẹnya bụ lẹ ndu Ju te edobejedu elu ẹphe l'ẹke ẹphe bu ebubu; kẹ l'ẹphe ebujekwanu mbukobe. Ọdu-atọru anọje l'ẹgu. Ẹphe agbaa ya agbagba; mee ya k'ọphu onye iphura; m'ọ bụ agu ta byadu bya apata iya. (Jón 10:1).

T'ò bụrụ iya bẹ ugwu
a-kage etsotso l'iphe,
bụ ụnwanyi, bu l'ulo-ékwa.

25 Sizéra raru ọra mini;
yọ nụ iya mini ẹra-eswi.
Yọ metaru iya manu
ẹra-eswi, e yeru l'iphe,
gbaru ndu oke amadu.

26 Ọ dzu-liru ulo-ékwa;
bya egude ẹka-utara
palia ọngu ndu ozi;
kpobe iya Sizéra l'ishi-nchi;
kpoo ya ishi yogiriyogiri.

27 Yọ bụrụ iya gwokfungu l'iku okpa;
daa; daburu l'ẹke ono.
Ọ bụ l'iku okpa iya
b'ọ gwoshihuru.
Yọ bụrụ l'ẹke ono,
ọ gwoshihuru ono
b'ọ nọdu nwuhu.

28 “Nne Sizéra eshi lẹ windo
pyofu ẹnya; nọdu l'azu
windo ono l'ara; sụ:

‘?Bụ ngunu kparu iphe,
ugbo-inya iya
ta latadu keshinu ono?
?Bụ ngunu meru iphe,
ẹ ta anudu ukporo, okpa
ugbo-inya iya eme keshinu ono?’

29 Ndu ọphu kagee ọmaru iphe
l'ụnwanyi, ejeru iya ozi azuru yeru iya.
Yẹbedua ekfukwaphu eyeru onwiya.”

30 Ẹphe asụ iya: ?Tọ bụdu
okwata; bẹ ẹphe akwa;
l'ekewaphu ọphu ẹphe lutaru.
Unwoke; bẹ ụnwu-mgboko
a-gba nanu nanu;
m'ọ bụ ẹbo ẹbo.
Sizéra eketatsua uwe,
a dzuru; dengashia ya edengashi;
ụnwanyi ono e-yeje.

31 “Tẹ ndu ohogu nggube
Ojejoje bukwaru kpurupyata.
Olobu; tẹ ndu yeru ngu obu
dukwa l'ọ bụ ẹnyanwu-ahata;
l'echi taataa teke ọ hafutaru.”

Yọ bụrụ iya bụ lẹ nchi adu ndoo l'alị ono ukporo afa ẹbo.

6

Ndu Mídiya akpa ndu Ízurelu ẹhu

1 Ndu Ízurelu abyakwa bya emee iphe, dọ ẹji l'ifu Ojejoje. Ojejoje enwuru ẹphe ye ndu Mídiya l'ẹka afa ẹsaa.

² Ndu Mídiya emee ndu Ízurelu; k'ophu bu l'ephē haru gwota lashia l'ugvu je anodu lē mgbaku mgbaku mkpuma; ndu awulaa l'ogba je eburu; ndu awulaa l'ēke a kpuru; yō buru okpo-mgbinyiku.

³ Yō buje teke ndu Ízurelu kōru okfu; ndu Mídiya; ndu Amaleku; mēwaru ndu ẓo ẹnyanwu-ahata ọdo ehehu je ala ẹphe.

⁴ Ẹphe ejeje je adọ l'alì ono; tũko iphe ẹphe meberu l'alì kpukpoo je akpaa lē Gáza. Ẹ to nwedu m'ọ bu iphe lanu, ẹphe ahajeru ndu Ízurelu t'ephē gude buru; mbu m'ọ aturu; eswi; m'ọ bu nkakfu-igara.

⁵ Ẹphe achijeru elu ẹphe; mē ẓlo-ẹkwà ẹphe l'ọ bu igube bya aphupya ndu Ízurelu. Ndu ono; ẹphe l'inya-ivu ẹphe abuje 'aguta aguta. Ẹphe abyajē bya ekpukpoo alì ono.

⁶ Ndu Mídiya emee ndu Ízurelu; ẹphe aburu ndu ẓkpa-mkpere. Ẹphe abya echiku Ojejoje t'ọ gbaaru ẹphe mkpu.

⁷ Ndu Ízurelu arakutsua Ojejoje lē kē iphe ono, ndu Mídiya eme ono;

⁸ yō zitaru ẹphe onye nkfuchiru Nchileke, bu onye sũru: "Ojejoje, bu Nchileke kē ndu Ízurelu sũru: L'ọ bu iya bu onye dufutaru unu l'alì Íjiputu; mbu l'alì ono, unu shi buru ohu ono.

⁹ Ya nafutaru unu l'eka ndu Íjiputu; mē l'eka ndu shi ewe unu ishi ẹbiriba. Ya achishia ẹphe l'alì ẹphe; woru iya nũ unu.

¹⁰ Ya kfuru sũ l'ọ bu yēbedua, bu Ojejoje bu Nchileke unu; t'unu be ejekwa ọgwa nte ndu Amoru, bu ẹke ono, unu bu ono; ophu unu eyeduru iya ọnu."

¹¹ Ya ndono; ojozi-imigwe, shi l'eka Ojejoje abyatashia bya anodu l'ukfu achi, nọ lē Ọfura. Onye nwe achi ono bu Jowashi, bu onye ikfu Abiyéza. Nwatibe iya ophu eeku Gídiyonu anodu l'ēke eetsuje witu; tē ndu Mídiya ba aphu iya.

¹² Ojozi-imigwe ono, shi l'eka Ojejoje ono abyakfutashia Gídiyonu bya asu iya: "Nggube mkparawa l'ogu; Ojejoje nọkwaa swiru ngu!"

¹³ Gídiyonu asu iya: "Nnajiufu; ọ -buru lē Ojejoje nọo; swiru ayi; ?bu ole bu kē iphe ọwaa dakfutakotaru ayi ẹge-a. ?Nanuhunu iphe-biribiri iya ono, nna ayi oche phē kōru ayi; sũ: 'L'ọ bu Ojejoje dufutaru ayi lē Íjiputu-a.' Yō be nta-a; Ojejoje agbado ayi; nwuru ayi tũ-haarũ ndu Mídiya."

¹⁴ Ya ndono; Ojejoje abya aghachi; sũ iya: "Gude ike, i nweru je anafuta ndu Ízurelu l'eka ndu Mídiya; mbu; ?tọ bũdu yēbedua ezi ngu t'i je tọo."

¹⁵ Gídiyonu asu iya: "Nnajiufu; ?nanu ẹge mu e-shi dzofuta ndu Ízurelu l'ēke ọ kwa ufu nk'ayi bē ẹnya iya katsua alala lē ndu ikfu Manáse; bya aburu mbēdua bē kage ọla alì l'ẹnya-ẓlo nk'ayi?"

¹⁶ Ojejoje asu iya: "Obenu lē mu e-swiru ngu-a; nggu egbupyakota ndu Mídiya l'ugbo lanu."

¹⁷ Gídiyonu asu iya: "Ọ -buru lē mu nọ ngu phũ l'obu; koshinu mu iphe, e-me tē mu maru l'ọ bu-a nggu bē mu lē nggu ekfu.

¹⁸ Byiko; be jeodukwa atugbu; tē mu je ewota iphe, mu gude egworu ngu eja bya edoberu ngu l'ifu."

Yō kwe iya; sũ iya: "Mu e-che ngu-a gbururu jeye t'i lata azu."

¹⁹ Ya ndono; Gídiyonu abahu l'ulo je eworu nwophoja egbu gba; shia; bya ewota iphe, e gude eme buredi, jiru efere nkwo-eka gheta buredi, e te yedu iphe, ẹkoje buredi. Yō bya agushia anu ono yē lē nkata; wũru mini iya yē l'itoshi; gwota iya gwojeru iya l'ukfu achi ono.

²⁰ Ojosi-imigwe ono, shi l'èka Nchileke ono asụ iya: “Gwota anụ ono; mę lę buredi ono dobe l'eli mkpuma-wa, nọ l'èke-a; nggu apata mini anụ ono wụa l'eli iya.” Gídiyọnu ekwe bya emee ya ęge ono, o kfuru ono.

²¹ Tọ dụ iya bụ; ojosi-imigwe ono, shi l'èka Nchileke ono abya eworu ọnnu mgboro, o gude l'èka denyi l'anụ ono; mę buredi ono. Oku agbanwuhu lę mkpuma ono kepyashia anụ; mę buredi ono. Ojosi-imigwe ono, shi l'èka Nchileke ono emihuwaphu.

²² Gídiyọnu amawaruphu l'ọ bụ ojosi-imigwe, shi l'èka Ojejoje; rashiwaphu: “Nshọo iya-e! Nnajiufu, bụ Nchileke Ọ kwa ojosi-imigwe, shi l'èka Nchileke bę ya phuru lę madzụ ęga-e!”

²³ Obenu lę Ojejoje sụru iya: “T'ęhu dukwa ngu agu! Ba atsukwa egvu; l'ę tii nwuhukwa.”

²⁴ Tọ dụ iya bụ; Gídiyọnu abya akpwaru Ojejoje ęnya-ngweja l'èke ono; gua ya: “Ojejoje bụ ęhu-agu.” Ęnya-ngweja ono bę nọphu lę mkpukpu Ọfura l'alị ndu Abiyéza gbururu jeye ntanụ ọwaa.

²⁵ L'enyashi mbọku ono kwaphu bę Ojejoje sụru iya: “Kpụta oke-eswi k'ẹbo l'eswi nna ngu; mbụ; onanu, gbaru afa ęsaa ono; je afokashia ęnya ęke nna ngu agwaję Bálụ; nggu egbutsushia itso Ashera, nọ l'azụ iya.

²⁶ Tęmanu nggu abya akpwaru Ojejoje, bụ Nchileke ngu ęnya-ngweja; mee ya t'ọ dụ mma l'eli eli ugwu-a. Nggu egbua eswi ono; chita itso Ashera ono, i gbutsushiru ono mee nkụ; gude kpọo oke-eswi ono oku t'ọ buri ngweja-ukfuru.”

²⁷ Ya ndono; Gídiyọnu achita ndu ozi iya unwoke iri; ęphe eje emee ya ęge ono, Ojejoje ziru iya ęya ono. Ọlobu l'enyashi b'ọ meru iya; kę l'ọ tsụ ndibe ęphe; mę l'unwoke mkpukpu ono egvu ememe iya l'eswe.

²⁸ Ndu mkpukpu ono alufuta l'utsu; e mebyishikotawanu ęnya-ngweja Bálụ; gbutsushiwanu itso Ashera, nọ l'azụ iya; kpọwanu oke-eswi k'ẹbo ono oku l'eli ęnya-ngweja k'ophungu ono.

²⁹ Ęphe ajilahaa: “?Bụ onye meru iphe ọwaa?” Ęphe awata ogvu ęnu iphe ono, meru nụ ono; t'ęphe maru onye meru iya nụ. A bya asụ ęphe: “L'ọ kwa Gídiyọnu Jowashi bę meru iya nụ.”

³⁰ Ya ndono; ndu mkpukpu ono abya ekua Jowashi; sụ iya: “Je edufuta nwatibe ngu. Ọo-la l'iphe, o meru; kę l'ọ fọkashiru ęnya-ngweja Bálụ; bya egbutsushia itso Ashera, nọ l'azụ iya.”

³¹ Iphe, Jowashi gbe kfuru ndu ono ripyaberu iya nụ ono bụ: “?Unu ejeru Bálụ ọdzori tọ? ?Bụ t'unu dzọo ya bę unu eme tọ? Iphe, bụ onye ejeru Bálụ ọdzori bę e-gbukwa l'utsu. Ọ -buru lę Bálụ bụ-a okpobe agwa b'ọo-gwata nụ ugwo iya teke madzụ mebyishiru ęnya-ngweja iya.”

³² Ọ bụ mbọku ono bę ęphe guberu Gídiyọnu “Jeru-Bálụ.” Iphe, Jeru-Bálụ bụ bụ “Tę Bálụ gbataru onwiya”; kęle Gídiyọnu bę nwutsushiru ęnya ęke, aagwaję Bálụ.

³³ Ya ndono; ndu Mídiya kpamukpamu; ndu Amalęku; mę ndu bu l'uzo-ęnyanwu-ahata achita ndu soja ęphe tugbabe nanụ; bya adaa Ęnyimu Jódanu azụ iya ophu; je akwaa lę nsudata ugwu Jézerilu.

³⁴ Ya ndono; Ume, shi l'èka Ojejoje abya eji Gídiyọnu ęhu; yo woru upyoku gbua gude kukokota unwu Abiyéza t'ęphe tsoru iya.

³⁵ Yọ zia ozi; yo jedzuru alị Manáse t'ęphe kwakọbe k'ogu. O zikwaruphu ozi; e je ekuaru iya ndu Ásha; ndu Zébulonu; mę ndu Náfutali; ęphe awukfuta ęphe.

³⁶ Gídiyọnu asụ Nchileke: “Teke ọ bụruphu l’ii-shi l’eka mu dzọo ndu Ízurelụ l’ẹge i kweru mu ụkwa iya;

³⁷ lenu; ya a-kube ejí aturu l’ẹke-a, eetsuje witu-a. Ọ -bụru l’iji dashiru kpua ejí aturu ono; tọ dashi l’ogbodali, nọ-pheru iya mgburumgburu; mu amaruphu l’ii-shi-a l’eka mu dzọo ndu Ízurelụ l’ẹge i kfurú.”

³⁸ Yọ bụru ẹge ono b’o meru. Yo be l’oswi ?bụ-onye-ndono; Gídiyọnu eje je apyia ejí aturu ono; mini, nọ iya nụ ejí efere nkwo-eka.

³⁹ Gídiyọnu asụ Nchileke: “Byiko; t’ehu be ejekwa ngu oghu eghughu; tẹ mu rọfua ngu iphe lanụ ọdo: Haa tẹ mu gude ejí aturu ono ọdo mafuẹduru ẹge ọo-du. K’ugbo iya-a bẹ ii-me t’ejí aturu ono kpọhukota nkụ; nggu emee t’iji dashikota l’ogbodali l’ẹke ono.”

⁴⁰ Nchileke emee ya ẹge ono l’enyashi mbọku ono. Ọ buphu ẹke ono, ejí aturu ono nọ ono bẹ iji ta dadu; ogbodo-ali, nọ-pheru iya mgburumgburu bẹ iji dashikotaru.

7

Gídiyọnu etso ndu Mídiya ọgu

¹ Yo be l’oswi ?bụ-onye-ndono; Jeru-Bálụ, bụ iya bụ Gídiyọnu yele ndu soja iya l’ephẹ ha awụ-lihu wuru je adọo l’iku nwogvu Harọdu.* Ndu kẹ Mídiya adọo lẹ nsụda, nọ l’uzo isheli ẹke Gídiyọnu phẹ dọru; lẹ mgboro Ugwu More.

² Ojejoje asụ Gídiyọnu: “Ndu soja ngu hanụkakwa mu nshinu k’oworu ndu Mídiya ye ephẹ l’eka; k’ophu ndu Ízurelụ ẹ-ta anọdudu ekfu l’ọ bụ ike k’eka ephẹ; bẹ dzọfutaru ephẹ.

³ Iphe ii-me bụ t’i je araaru iya ephẹ arara nta-a; sụ ephẹ: ‘Onye makwaru l’ehu anma iya anmanma l’ẹke ọ tsụ egvu; t’onye ọbu shikwa lẹ Ugwu Gíledu-a lashia.’ ” Ya ndono; ụkporo unu madzụ ugbo ẹbo l’unu madzụ iri l’ise† ehehu lashia. Yọ bụwaru-a ụkporo unu madzụ l’unu madzụ ise‡ bẹ phọduru nụ.

⁴ Ojejoje asụ Gídiyọnu: “Lẹ ndu ono hanụkakwadia nshinu. Chita ephẹ je lẹ mini tẹ mu fooru ngu ephẹ l’ẹke ono. Onye mu sụru l’oo-tso ngu je; e-je. Onye mu sụru l’ẹ too tsodu ngu; tee jedu.”

⁵ Tọ dụ iya bụ; Gídiyọnu abya achita ephẹ jeshia lẹ mini. L’ẹke ono bẹ Ojejoje sụru iya: “Dobe ndu ophu gude ire ngua mini ẹge ono, nkuta anguje ono iche. Nggu edobekwaphu ndu byishiru ikpere ngua iche.”

⁶ Yọ bụru ụkporo madzụ iri l’ise gude ẹka kwọta mini ono ngua; ndu ophu l’ephẹ ha gbushikotaru ikpere ngua.

⁷ Ojejoje asụ Gídiyọnu: “Ọ kwa ụkporo madzụ iri l’ise-wa, gude ẹka kwọta mini ngua-wa bẹ mu e-gude dzọo unu; woru ndu Mídiya ye ngu l’eka. Tẹ ndu ophu l’ephẹ ha lakwa.”

⁸ Ya ndono; Gídiyọnu achilashia ndu ophu; ephẹ alashia. Ụkporo madzụ iri l’ise ophu akwaa; nakọo ndu ophu nri ephẹ; mẹ l’upyoku ephẹ. Ẹke ọdu ọgu kẹ ndu Mídiya nọ; bụ l’uzo nsụda ẹke ono, ọdu ọgu kẹ Gídiyọnu phẹ nọ ono.

⁹ Yo be l’enyashi mbọku ono; Ojejoje asụ Gídiyọnu: “T’o gbeshi; je ọgu l’odu ọgu ndu Mídiya; kele ya wowaru iya ye iya l’eka.

¹⁰ Ọ -bụru l’ootso egvu; tẹ yele Pura, bụ onye ejeru iya ozi yiru je l’odu ọgu ephẹ ono.

* **7:1 7:1** Iphe ọdo, eekuje nwogvu-a bụ “Nwogvu, ẹke aatsụ egvu”. † **7:3 7:3** Iphe ọ bụ bụ 22,000. ‡ **7:3 7:3** Iphe ọ bụ bụ 1,000.

¹¹ Teke o ruru; yò ngabẹ nchi; nua iphe, ephe ekfu. O -nụ-gee ya; bẹ oo-ye iya-a okpu-ikike, oo-gude je oḡu l'odu oḡu ono." Tò dū iya bụ; yẹle Pura, bụ nwozi ayịru jerua mgboro ẹke ono, ndu soja ndu Mídiya dọru ono.

¹² Ephe erua; ndu Mídiya; ndu Amaleku; mē lẹ ndu onanu, shitsua l'uzo-nyanwu-ahata ono akwawu l'ọ bụ igube lẹ nsuda-ugwu ono. Inya-kamelu ephe aburu 'aguta aguta l'ọ bụ eveve mgbogidi enyimu.

¹³ Gídiyọnu erua; yò nweru nwoke, ezeru onya iya nrọ, ọ rọru. Onye ono suru onya iya ono: "Lẹ ya rọru nrọ; ishi buredi, e meru lẹ balí, dū mgburumgburu ewee kperekpere webeta l'odu oḡu ndu Mídiya. Ishi buredi balí ono egude ike ono, ọ gude ewe kperekpere ono nwuta ọlọ-ẹkwà, nọ l'ẹke ono tụa. Yò daa; kpọo ishi aku."

¹⁴ Onya iya ono asụ iya: "Lẹ to nwekwa iphe ọdo, nrọ ono a-buru; gbahaa ogu-mbeke Gídiyọnu Jowashi, bụ onye Ízurelu; kele Nchileke wowaru ndu Mídiya; mē l'odu oḡu ephe l'ọ ha ye iya l'ẹka."

¹⁵ Gídiyọnu anubebe nrọ ono, e zero ono; mē l'iphe, ọ bụ; baaru Nchileke ẹja. Yò latashia l'odu oḡu ke ndu Ízurelu; bya asụ ephe: "Ngwaa; unu wu-lihu; lẹ Ojejoje wookwaru odu oḡu ndu Mídiya ye unu l'ẹka."

¹⁶ Yò bya eworu ukporo madzụ iri l'ise ono, ọ fọtaru, e-je oḡu ono kee uzi ẹto; bya eworu upyoku; mē okpopya okponku, e yetsuaru itsu-oku nushia ephe;

¹⁷ sụ ephe: "Unu le ya ọnya! Ege ya meru; unu emee. Teke ya ruru onu ẹke ono, ephe dọru odu ono; ege ya meru; unu emee ege obu.

¹⁸ Teke ndu ephe l'iya yi gburu upyoku; t'unubedua nọdukwa l'ẹke unu nọ lẹ mgboro-mgboro odu oḡu ndu Mídiya ono gbua upyoku nke unu. Unu -gbutsua ya; unu araa: 'Unu bụ ke Ojejoje; buri ke Gídiyọnu!' "

¹⁹ Tò dū iya bụ; Gídiyọnu yẹle ukporo madzụ ise phụ, ọ chị phụ erua l'onu odu oḡu ke ndu Mídiya; l'echi-abalí keleruphu ẹbọ. Yò buri teke ono; bẹ ndu Mídiya, nọ lẹ nche lufuleruphu; ndu ọdo l'abata. Ephe eworu upyoku gbua; kukposhia okpopya ono, ephe gudetsua l'ẹka ono.

²⁰ Ndu okpa-oḡu ẹto ono egbuwaphu upyoku nke ephe; woru okpopya nke ephe kukposhia. Tò dū iya bụ; ephe egude ẹka-ibya wotatsua itsu-oku ono; gude ophu bụ upyoku l'ẹka-utara; rakọta: "Ayí bụ ke Ojejoje; buri ke Gídiyọnu!"

²¹ Ndu Ízurelu agbaa odu oḡu ndu Mídiya ono mgburumgburu; onyenonu evudotsua kemukemu l'ẹke o vudo. Ndu Mídiya agbahụ gharaghara; l'agba l'echi mkpu.

²² Ukporo madzụ iri l'ise ono egbuebetsulephu upyoku ono; Ojejoje emee iphe bụ onye, nọ l'odu oḡu ndu Mídiya ono; ephe egude ogu-mbeke gbushilashaa ibe ephe. Ephe alunyaa ya; gbalashia; gbaru lashia Betu-Shita, nọ l'uzo iya ke Zerera; mbụ gbakpọo gbarua ọkè Èbẹlu-Mehola. Èbẹlu-Mehola nọ lẹ mgboro Tabatu.

²³ E kukwaruphu ndu Ízurelu, shi lẹ ndu ikfu Náfutali; ndu ikfu Ásha; mē lẹ ndu ikfu Manáse l'ephe ha; ephe awufuta; chiri ndu Mídiya ono kwaseru.

²⁴ Gídiyọnu ezikwaaphu ndu ozi; ephe eje ezikota iphe, bụ ndu bu l'alí ugwu Ífuremu t'ephe wufuta je agbabua ndu Mídiya lẹ Enyimu Jódanu je akpaa lẹ Bétu-Bara.

E kua ndu Ífuremu l'ephe ha; ephe awufuta je ekee tsube lẹ Enyimu Jódanu je akpaa lẹ Betubara.

²⁵ Ẹphe guderu ndu ishi ndu Mídiya ẹbo, bụ iya bụ Orẹbu mę Zeyẹbu. Orẹbu bę ẹphe gburu lę mkpuma Orẹbu; gbua Zeyẹbu l'ẹke aadzọshije męe lę Zeyẹbu. Ẹphe achịlataru Gídiyọnu ishi Orẹbu mę Zeyẹbu l'azu Ẹnyimu Jódanu ẹke ọ nọ.

8

Gídiyọnu alụ-gbu ndu Mídiya ọphu phọduru nụ

¹ Ya ndono; ndu Ífuremu asụ Gídiyọnu: “?Bụ ngunu kparu iphe, i meru ayi ẹge-a? ?Bụ ngunu kparu iphe, ẹ-ti kudu ayi teke iije otso ndu Mídiya ọgu?” Ẹphe ekfuaru iya okfu ọnwuu-ọnwuu.

² Gídiyọnu asụ ẹphe: “?Nanụ iphe, ya meru, gbe ka nk'unu? Iphe ndu Ífuremu kpataru l'akpaa l'akpuru vayinu ẹphe ta akadu mma; mę l'iphe ndu Abiyéza wọtaru lę vayinu nk'ẹphe?

³ Nchileke meru; unu egude Orẹbu mę Zeyẹbu, bụ ndu ishi ndu Mídiya. ?Bụ ngunu bę mu meru, gbe bya aka nk'unu ono?” Ọnu, o yeru ẹphe emee; obu ejizita ẹphe.

⁴ Gídiyọnu yẹle ụkporo madzụ iri l'ise ono yẹle iya alụ ndu Mídiya ono achia ẹphe ege ono je adaa ẹnyimu Jódanu; yekwaru kpọkọkpoka, Gídiyọnu yẹle ndu soja iya ono esetsuwa l'ẹke ike gvụshiwaru ẹphe.

⁵ Ẹphe erua Súkọtu; Gídiyọnu asụ ndu mkpukpu ono: “Byiko unu nunu ndu soja mu nri; l'ẹphe adaakwa mbà adada l'ẹke ayi achị Zeba; mę Zalumuna, bụ ndu eze ndu Mídiya.”

⁶ Ndu ishi Súkọtu asụ iya: “Íikfu t'ayi nụ ndu soja ngu buredi; ?unu gudewaru Zeba yẹle Zalumuna ọo?”

⁷ Gídiyọnu asụ ẹphe: “Ọ dụ mma. Teke Ojejoje yeleru mu phụ Zeba; mę Zalumuna l'ẹka bụ ọgarama-mbo; mę mkpakpari, shi l'echi-ẹgu; bę mu e-gude lakashia anụ unu alakashi.”

⁸ Yo shi l'ẹke ono jeshia lę Penuwelu. Yo rua; bya ekfukwaaruphu ẹphe iphe ono, o kfuhawaru ndu Súkọtu ono; ndu Penuwelu ekfukwaru iya phụ ẹge ono, ndu Súkọtu kfuru iya ono.

⁹ Yọ sụ ndu Penuwelu: “Teke mu mekputaru l'ọgu ono; bę mu e-tsukposhi ụlo-eli obu-edukfu unu-a teke mu a-nọdu alata alata.”

¹⁰ Ya ndono; Zeba mę Zalumuna anọdu lę Kako; ẹphe lę ndu soja ẹphe, dụ ụkporo unu madzụ l'unu madzụ iri ẹsaa l'ụkporo madzụ iri,* bụ ndu, e gbuphodoru lę ndu soja ọphu shi l'uzo ẹnyanwu-ahata; kę l'e gburu ndu soja ono ụkporo unu madzụ ugbo iri l'ise,† bụ ndu jeru ọgu.

¹¹ Gídiyọnu eshia uzo ndu ije eshije l'uzo ẹnyanwu-ahata Noba; mę Jogbeha; je afuaru Zeba mę Zalumuna; ẹphe lę ndu soja ẹphe ono teke ẹphe tuzoru onwẹphe ẹhu.

¹² Eze ndu Mídiya ono ẹphe ẹbo, bụ iya bụ Zeba yẹle Zalumuna erebe ọso. Gídiyọnu achia ẹphe gude; zekaa ndu soja ẹphe; ẹphe agbahu mbutso-mbutso.

¹³ Ya ndono; Gídiyọnu Jowashi aladę ọgu ono; shia ụzo, shiru ugwu Heresu;

¹⁴ Yo gude nwata okoro lanụ, bụ onye Súkọtu; jilaha ya aji. Nwata ono edeshikotaru iya ẹpha ndu bụ ọgurenya; mę ndu ishi Súkọtu; deta ẹphe ụkporo madzụ ẹto l'ụmadzụ iri l'ẹsaa.

* 8:10 8:10 Iphe ọ bụ bụ 15,000. † 8:10 8:10 Iphe ọ bụ bụ 120,000.

¹⁵ Gídiyọnu abya ejekfushia ndu Súkọtu; bya asụ ẹphe: “Unu lekwa Zeba yeḽe Zalụmuna ophu unu shi ekfuru mu kulakula: ‘Mẹ mu gudewaru Zeba me Zalụmuna, kpara iphe unu a-nụ ndu soja mu, ike gvụshiru nri t'ẹphe ria.’”

¹⁶ Yọ bya eruta ndu bụ ọgurenya Súkọtu; gude ọgarama-mbo; me mkpakparị echi-ẹgu; hụa ẹphe àhùhù.

¹⁷ Yọ bya ejeshia Penuwẹlu; woru ụlo-eli obu-edukfu ẹphe tsukposhia; gbukwaaphu ndu mkpukpu ono.

¹⁸ Gídiyọnu abya aghakọbe teke ono jì Zeba me Zalụmuna: “?Bụ egbe ndu ngunu bẹ unu gbushiru l'ugvu Tábo ono?”

Ẹphe asụ iya: “L'ọ kwa unwoke, dukotalephu l'ọ bụ nggubedua. Ẹphe dukota l'ọ bụ unwu eze.”

¹⁹ Gídiyọnu asụ ẹphe: “Lẹ ndu ono bukotakwa unwunne mu pẹ. O kwa nne lanụ; bẹ muru mu l'ẹphe. Kamenu; mu ta g'egbukwa unu; ndẹge unu doberu ẹphe ndzụ!”

²⁰ Yọ sụwaphu ọkpara iya, aza Jeta: t'ọ je egbushia ẹphe. Obenu l'ọ kpọru nwata ono ọmili mma gbua ẹphe; kẹ l'ọ bụ nwata; l'atsụ egvu.

²¹ Ya ndono; Zeba me Zalụmuna asụ iya: “Gbeshinu bya egbua ayi nwẹka-ngu; kẹ l'ọ bụ ẹge nwoke beru bẹ ẹge ike iya ebejeru.” Ya ndono; Gídiyọnu ezilihuwapu; woru ẹphe gbushia; metsua bya anyashia maamaa, ẹphe nyabetsuaru inya-ivu ẹphe.

²² E megee; ndu Ízurelu asụ Gídiyọnu: “T'ọ buru onye ishi; chia ẹphe; yebedua; me nwatibe iya; me nwanwa iya; kẹ l'ọ dzọfutawaru ẹphe l'ẹka ndu Mídiya.”

²³ Gídiyọnu asụ ẹphe: “Lẹ ya ta achikwa unu; ophu nwa iya 'achikwa unu. O bụ Ojejoje bẹ a-chi unu.”

²⁴ Yọ sụ ẹphe: “Tẹ ya rọo unu iphe. T'onyenọnu nụ iya iphe-nchị, ọ kwaru l'ọkwata.” Ndu Mídiya eyeje iphe-nchị; kẹ l'ẹphe bụ ndu eri Ishimelu, eyeje iphe-nchị, e meru lẹ mkpọla-ododo.

²⁵ Ẹphe asụ iya: “Ayi e-gudekpoo obu ọtso-ena nụ ngu iya.” Ẹphe abya eworu ẹkwà ọtsoa l'ogbodali; onyenọnu ewotatsua iphe-nchị, ọ kwaru l'ọkwata doo l'ẹkwà ono.

²⁶ Ẹra iphe-nchị mkpọla-ododo ono, ọ nakọru ẹphe ono byaru ọha l'ọ bụ ẹra ẹkpa mkpọla-ododo iri l'ẹsaa; a gụfukwa iphe maamaa; me l'uwe, eke too, ndu eze ndu Mídiya eyeje; ọwaa gwọgiriigwo, ndu eze ono nyabetsuaru inya-ivu ẹphe l'ọlu.

²⁷ Gídiyọnu egude iphe-nchị ono kpụta uwe-ukuvu; gube iya agwa lẹ mkpukpu iya, bụ Ọfura. Ndu Ízurelu abya agwalahaa ya; shi iya farushilahaa onwẹphe. Yọ wọo ọnya; hata Gídiyọnu yeḽe ndibe iya.

²⁸ Tọ dọ iya bụ; ndu Ízurelu abya aka ndu Mídiya ẹkuku; ophu ndu Mídiya eselibudua ishi eseli ọdo. Yọ buru iya bụ lẹ nchị adụ ndoo l'alị ono ukporo afa ẹbo l'oge kẹ Gídiyọnu.

Anwụhu Gídiyọnu

²⁹ Jeru-Bálu, bụ iya bụ Gídiyọnu Jowashi alashia ufu; je eburu.

³⁰ Gídiyọnu mụtaru ukporo unwegirima unwoke ẹto l'umadzu iri, bukota unwegirima iya gẹdegede; kẹ l'ọ luru unwanyi l'igwe.

³¹ O nweru nwanyị ophu bụ nnufu iya, bu lẹ Shékemu. Nwanyị onanu mụtaru iya nwata nwoke lanụ, ọ guru Abímẹleku.

³² Gídiyọnu Jowashi nwuhuru teke ọ kawaru nka ọhuma. E liru iya l'ili nna iya Jowashi lẹ Ọfura Abiyéza.

³³ O bụkwadua ishi, Gídiyọnu eye lẹ nsụ; ndu Ízurẹlu aghakọbe; wata ogwa Bálu ọdo. Ẹphe ewota Bálu-Beritu dobe ọzori Nchileke ẹphe.

³⁴ Ndu Ízurẹlu ta anyatahẹ Ojejoje, bụ Nchileke ẹphe ono, dzọru ẹphe mgburumgburu egede l'ẹke ndu ọhogu ẹphe ono;

³⁵ ọphu ẹphe emebuaru ndibe Jeru-Bálu; mbụ Gídiyọnu iphe-oma gude kfa ya ugwo iphe-oma ono, o mekotaru ndu Ízurẹlu ono.

9

Eeme Abímeleku eze

¹ Tọ dụ iya bụ; Abímeleku Jeru-Bálu egbeshi jeshia k'unwunne nne iya pphẹ lẹ Shékemu; mẹ kẹ ndu nne iya l'ẹphe ha;

² sụ ẹphe: "Unu jì ndu Shékemu l'ẹphe ha: 'Bụ ole ka unu mma; l'unwu Jeru-Bálu ẹphe ụkporo madzụ ẹto l'umadzu iri chiru ẹphe; mẹ l'onye lanu chiru ẹphe?' Unu nyatakwa l'ayi bụ mee lanu."

³ Ndu nne iya ono eje eworu iphe ono kfukotaru iphe bụ unwoke ndu Shékemu; ọkpoma ẹphe anatawa iya phụ t'ẹphe tsoru Abímeleku; kẹ l'ẹphe kfuru; sụ: "O kwa nwunne ayi."

⁴ Ẹphe abya eshi l'ulo agwa Bálu-Beritu wofuta ụkporo mkpola-ocha ẹto lẹ mkpola-ocha iri nụ iya. Abímeleku egude iya je ebuta ndu bụ 'o-ga-lẹ-mkpa pphẹ; mẹ ndu mbuko-mbuko; ẹphe etsolahaa ya.

⁵ Yọ tugbua jeshia kẹ nna iya lẹ Ofura je egbushikota unwunna; mbụ unwu Jerubalu ono, dụ ụkporo madzụ ẹto l'umadzu iri ono l'eli mkpuma lanu. O buphu Jótamu, bụ onye kẹ nwata l'unwu Jeru-Bálu bẹ wafuru nụ; kẹ l'o jeru je edomia onwiya.

⁶ Ndu Shékemu; mẹ ndu Betu-Milo l'ẹphe ha azafu je edzua l'ukfu achi, nọ l'iku itso, dụ nsọ lẹ Shékemu; chia Abímeleku eze.

⁷ Jótamu anụ iphe ono, meru nụ ono; gbachiwaphu je enyihu ọnungonu Ugwu Gerizimu; raaru iya ndu ono arara; sụ: "Unubẹ ndu Shékemu; unu ngabeduduru mu phụ nchị; ẹge Nchileke agabekwaruphu unu nchị!"

⁸ O nweru teke ọbu, oshi wu-lihuru jeshia ọfota oshi ọphu a-nọdu achi ẹphe. Ẹphe asụ oshi olivu t'ọ bụru ẹphe eze!

⁹ Oshi olivu asụ ẹphe: "Bụ tẹ ya paru manụ iya ono, eegudeje akwabe ye lẹ madzụ ugwu ono haa; letalahaa oshi ndu ọphu ẹnya tọ?"

¹⁰ Ẹphe asụ oshi figu t'ọ bụru ẹphe eze!

¹¹ Oshi figu asụ ẹphe: "Bụ tẹ ya paru ẹgiri akpuru ono, ya amije, atsoje ririri ono haa; letalahaa oshi ndu ọphu ẹnya tọ?"

¹² Ẹphe asụ vayinu t'ọ bụru ẹphe eze.

¹³ Vayinu asụ ẹphe: "Bụ tẹ ya paru mée ya ono, emeje t'obu tsoo maa ye lẹ madzụ ẹna ono haa; letalahaa oshi ndu ọphu ẹnya tọ?"

¹⁴ E megee; ẹphe asụ uke t'ọ bụru ẹphe eze.

¹⁵ Uke asụ ẹphe: "O -bụru l'unu emephu tẹ ya bụru eze l'oswiya; unu wubata lẹ mkpuli iya zee ndzụ. O -dudu; t'oku shikwa lẹ yẹbe uke bya ekee iphe, bụ oshi sida, nọ l'alị ugwu Lébanonu!"

¹⁶ "O -bụru l'iphe, unu meru; bẹ unu meru l'ire-lanụ; ọ -bụru l'iphe, unu meru; bẹ unu meru l'o-ruberu-ia chia Abímeleku eze; ọ -bụru-a l'ọ bụ iphe, gbaru nụ; bẹ unu meru Jeru-Bálu ye lẹ ndibe iya; ọ -bụru iphe, gbaru iya nụ; bẹ unu meru;

¹⁷ mbụ nna mu, gude ishi iya gbaa ugbo; lua ọgu ẹhu unu; dzofuta unu l'ẹka ndu Mídiya;

18 yo be ntanụ; unu etsopyabewanu ufu iya; gbukota unwu iya ephe ukporo ẹto l'umadzu iri l'eli mkpuma lanu. Unu abya eworu Abyímeleku, bụ nwatibe nwanyi, bụ ohu, nna mu gbaru agbagba mee eze ndu Shékemu; okfu l'ọ bụ nwunne unu.

19 O -bụru l'iphe, unu meru Jeru-Bálu yele ndibe iya ntanụ be unu meru ono l'ire-lanu; mee ya l'o-ruberu-ia; te Abímeleku bụkwaru unu iphe ẹhu-ọtso-ẹna; unu abụkwaru iya phu iphe ẹhu-ọtso-ẹna!

20 Teke ẹ tọ dudu; t'ọku shikwa le Abímeleku bya ekepyashia unu; unubẹ ndu Shékemu; me ndu Betu-Milo. T'ọku shikwaphu l'unubẹ ndu Shékemu; me ndu Betu-Milo bya ekepyashia Abyímeleku!"

21 Jótamu agbalaa lashia Byiye je eburu; ke l'ọ tsu nwanna iya ono; mbụ Abímeleku egvu.

Okfu ada le Shékemu

22 Ya ndono; Abímeleku achilephu ndu Ízurẹlu afa ẹto;

23 Nchileke eworu ẹjo-maa ye le mgbaku Abímeleku yele ndu Shékemu. Ndu Shékemu ekwefulahaaru Abyímeleku ikẹ;

24 t'e shi ẹge ono gwata ugwo iphe-kpaa ono, ephe meru unwu Jeru-Bálu; ephe ukporo madzu ẹto l'umadzu iri ono; k'ọphu ugwo ọchi ephe a-tukoru nwanna ephe, bụ Abímeleku l'ishi. Yọ tu-kokwaruphu ndu Shékemu, bụ ephe yetaru iya ẹka t'ọ gbushia ephe.

25 Tọ dọ iya bụ; ndu Shékemu ezifu madzu; ephe eje ekeeru Abímeleku phe l'eli ugvu ugvu, nọgbaa l'ẹke ono. Ephe ezifu ndu ọdo; ephe eje analahaa iphe bụ onye eswenu nfu. Ama eje agbaaru Abyímeleku.

26 A nọnyaa; Galu Ebẹdu egbeshi rukoo unwunne iya; ephe ejeshia Shékemu. Ndu Shékemu anabata ephe ọhuma.

27 Ephe abya awufu; jeshia l'egu je awọo akpuru vayinu le mgbo vayinu ephe. Ephe awọebe iya; bya adzoshia ya mee; wata ogba aji l'ulo agwa ephe ono. Ephe anọdu l'ẹke ono l'eri; l'angu; l'eburu Abímeleku onu.

28 Galu Ebẹdu asụ: "Bụ onye be Abímeleku bụ? Bụ ngunu a-kpata te ayibe ndu Shékemu nọdu iya l'ẹka? Tọ bụdunua ya bụ nwatibe Jeru-Bálu? Tọ bụduna Zebulu l'etsota iya nū l'ọ bụ ishi? Unu jeeru Hamo, bụ nna Shékemu ozi! Bụ ngunu a-kpata iphe, ayi a-bya anọdu Abímeleku l'ẹka.

29 T'a sụkwanu l'ọo mu; be ndu-a nọ l'ẹka; me mu ewofuhawaru Abímeleku. Mu g'asụ Abyímeleku t'ọ ruta ndu soja iya l'ephe ha; gude bya."

30 Zebulu, bụ gọvano mkpukpu ono anulephu iphe ono, Galu Ebẹdu kfuoro ono; akpọ agbanwuhu iya oku.

31 Yo zifuwaphu ndu ozi l'edomi t'ephe jekfu Abímeleku; je asụ iya: "Lekwa-a; le Galu Ebẹdu yele ndu ufu ephe nọkwa le Shékemu. Ephe tukookwa ndu mkpukpu-wa kpalia; t'ephe tso ngu okfu.

32 Iphe, ii-me bụ t'i gbeshi l'enyashi; nggu le ndu ọphu nggu l'ephe nọ; je ekee l'egbudu.

33 O -be l'utsu; me anwu -hatalephu; unu je afuaru mkpukpu ono. Teke Galu yele ndu nk'iya byaru t'ephe bya etso ogu; mee ephe ẹge ike beru ngu."

Abyímeleku aka Galu yele ndu soja iya ẹkuku

34 Yo be l'enyashi; Abímeleku yele ndu soja iya l'ephe ha ekee onwephe uzi ẹno; kee l'iku Shékemu.

³⁵ Galu Ebèdu egbeshi je evudo l'obu-edukfu mkpukpu ono. Abímeleku yèlè ndu soja iya awụ-lihu l'èkè ẹphe shi domishia onwẹphe.

³⁶ Galu aphulephu ẹphe; sụ Zebulu: "Lenu-o! O nwekwaru ndu shikwa l'eli ugwu awụ abya!"

Zebulu asụ iya: "Ọ kwa nwonyonyo ugwu ono b'i phuru; yọ dọ ngu l'ọ bụ madzụ ono."

³⁷ Galu abya ekfukwaa ya phụ ọdọ; sụ: "Ọphu t'i lenu; l'ọ nwekwaru ndu shi l'echi alị ono awụ abya; nwekwaruphu ndu ọphu shi l'uzo ukfu achị ndu njibya l'abya."

³⁸ Zebulu asụ iya: "Nanụ ire ọbụ, i shi gude l'aji: "Bụ onye bẹ Abímeleku bụ; k'ọphu unu a-nọdu ejeru iya ozi?" Ọtọ bụdu ndu-a b'i shi ekfutoshi-wa? Gbeshinu je etso ẹphe ọgu!"

³⁹ Ya ndono; Galu egbeshi; ruta ndu Shékemu; je etso Abímeleku ọgu.

⁴⁰ Abímeleku eruta Galu phẹ; ẹphe eye ọkpa l'oso. Ndu kẹ Galu adu l'igwe; mbụ ndu ọphu e mekashiru iphe; ẹphe adaa gwogwoowoo jerua l'onu obu-edukfu mkpukpu ono.

⁴¹ Abímeleku emetsua lashia Aruma je anọdu. Zebulu achifu Galu yèlè ndu nk'ia phẹ lẹ Shékemu.

⁴² Yọ be lẹ nchi-abọhu iya; ndu Shékemu awufu jeshia l'egu. E je ekfuaru iya Abímeleku.

⁴³ Yọ bya achita ndu nk'ia kee uzi eto. Ẹphe egbeshi je ekeeru ẹphe l'egbudu. Yọ paliwaphu ẹnya; phua ndu Shékemu, shi lẹ mkpukpu ono awufuta; yọ gbeshi je afuaru ẹphe.

⁴⁴ Abímeleku yèlè ọkpa-ọgu lanu ọphu yèlè iya yi awufu-kebe lashia l'obu-edukfu mkpukpu ono. Ọkpogu ẹbo ọphu awufu je afuaru ndu Shékemu ndu ọphu nọ l'egu ono; gbua ẹphe pyaapya.

⁴⁵ Mbọku ono l'ọphu bẹ Abímeleku lọkataru ọgbu lẹ mkpukpu ono. Yọ luta iya; gbushia ndu, nọ iya nū; bya epee ya únú.

⁴⁶ Ndu nọ l'ulo-eli Shékemu anulephu iphe, Abímeleku eme; wubakota l'ime ẹke a kpuru; yọ buri ọkpo-mgbinyiku l'ulo agwa Ẹlu-beritu.

⁴⁷ Ama abya agbaaru Abímeleku lẹ ndu nọ l'ulo-eli Shékemu wukobeekwaru l'ekalanu.

⁴⁸ Abímeleku yèlè ndu nk'ia awuru jeshia l'ugwu Zalumonu. Ẹphe erua l'ẹke ono; Abímeleku egude ogbu-nkụ, ọ pa l'eka gbukwoshia nkụ; chikobe iya; chiru ye l'ukuvu. Yọ sụ ndu ono yèlè iya yi ono: "Ngwaa! Iphe, bụ iphe unu phuru, ya meru; unu mee ya nta-a nta-a!"

⁴⁹ Ya ndono; onyenonu abya awaa nkụ; vuta iya tsoru Abímeleku. Ẹphe evuru nkụ ono je edoo l'ẹke ono, a kpuru; yọ buri ọkpo-mgbinyiku ono; mụru ọku ye iya. Ọku erefu l'ulo-eli ono; dzua ya; kegbushikota ndu, nọ iya nū, ruru unu madzụ ẹbo l'ukporo madzụ iri;* unwoke l'unwanyi.

Anwuhu Abímeleku

⁵⁰ Abímeleku emetsua jeshia Tebezu; je agbaa ya mgburumburu; nata iya.

⁵¹ Obenu l'ọ nwekwanuru ọkpo-mgbinyiku ulo-eli, nọ lẹ mkpukpu ono, ndu ẹke ono, gbaru laa; je anọdu; unwoke mę unwanyi. Ẹphe alashia l'okpotsu ulo-eli ono; kpọ-budo onwẹphe l'ime ẹke ono.

⁵² Abímeleku abyatashia ọgu l'ulo-eli ono; rukwadua onu-ibo ulo-eli ono ntse t'ọ taa ya ọku.

* 9:49 9:49 Iphe ọ bụ bụ 1,000.

⁵³ Yo nweru nwanyi, paliru mkpuma uswe; haa ya ẹka. Yọ bya adaa Abímeleku l'ishi; tufua ya ọkpụ-ishi.

⁵⁴ Abímeleku ekuwaphu nwokorọbya, apajeru iya ngwa-ọgu; sụ iya: “Mita-kebe ogu-mbeke ngu gbughua mu; k'ọphu ẹ ta anọdudu ekfu l'ọ kwa onye nwanyi gburu iya.” Onye ozi iya ono ewotawaphu mma sụa ya; yọ nwuhu.

⁵⁵ Ya ndono; ndu Ízurelu aphulephu lẹ Abímeleku bẹ nwuhuru nụ; ẹphe awụkashihu; lashia.

⁵⁶ Yọ bụru iya bụ lẹ Nchileke agwata Abímeleku ugwo ẹjo iphe ono, o meru nna iya l'unwunna iya ono, o gbushiru ono; ẹphe ụkporo madzụ ẹto l'umadzụ iri.

⁵⁷ Nchileke eshikwaphu ẹge ono mee; ẹjo iphe ono, ndu Shékemu meru ono abya atukoru ẹphe l'ishi. Onu ono, Jótamu Jeru-Bálụ tụtụ ẹphe ono erekota l'ẹge ọ tụtụ iya.

10

Tola; onye ikpe ndu Ízurelu

¹ Abímeleku anwuhutsulephu; nwoke lanụ, shi l'ikfu Ísaka alufuta t'ọ dzọta ndu Ízurelu. Ẹpha nwoke ono bụ Tola, bụ nwatibe Puwa; bụru nwanwa Dodo. Ẹke o bu bụ lẹ Shamiru l'alị ugwu Ífuremu.

² Ọ chiru ndu Ízurelu ụkporo afa l'afa ẹto b'ọ nwuhuderu. Ẹke e liru iya bụ lẹ Shamiru.

Jayi; onye ikpe ndu Ízurelu

³ Tola anwuhutsua; Jayi, bụ onye Gíledu abya tsota iya; kpeeru ndu Ízurelu ikpe ụkporo afa l'afa ẹbo.

⁴ Ọ mụtaru ụkporo unwegirima unwoke l'unwoke iri. Unwegirima ono nweru nkakfu-igara l'ẹhu l'ẹhu. Ọ bụ ẹphe bụ ishi l'ụkporo mkpukpu lẹ mkpukpu iri l'alị Gíledu. Iphe, eeku mkpukpu ono l'ọ ha jeye ntanụ bụ Havotu Jayi.

⁵ Jayi anwuhu; e lia ya lẹ Kamonu.

Jẹfuta; onye ikpe ndu Ízurelu

⁶ Ya ndono; ndu Ízurelu abya emee iphe, dụ Ojejoje ẹji ọdo; balahaaru Bálụ ẹja; mẹ Ashitoretu; agwa ndu Áramu; agwa ndu Sayidonu; agwa ndu Móabu; agwa ndu Amonu; mẹ l'agwa ndu Filisutayinu. Ẹphe aparu Ojejoje haa; ẹphe ta abajeheru iya ẹja.

⁷ Ehu eghulahaa Ojejoje eghughu l'ẹke ndu Ízurelu nọ; yo nwuru ẹphe ye ndu Filisitayinu; mẹ ndu Amonu l'ẹka.

⁸ Ẹphe egwee ẹphe ogwe ujimu l'afa ono. Afa iri l'ẹsato bẹ ẹphe kpakotaru ndu Ízurelu ẹhu; mbụ ndu ọphu bu l'uzo ẹnyanwu-ahata ẹnyimu Jódanu lẹ Gíledu l'alị Amoru.

⁹ Ndu Amonu abya adaa azụ Jódanu azụ iya ọphu jeshia otso ndu Júda; ndu Bénjaminu; mẹ ndu ụlo Ífuremu ọgu. Iphe atsulahaa ndu Ízurelu l'ẹhu nshinu.

¹⁰ Tọ dụ iya bụ; ndu Ízurelu abya echiku Ojejoje; sụ iya: “L'ẹphe meswewaru ngu; kẹ l'ẹphe hawaru nggube Nchileke; je abalahaaru agwa Bálụ ẹja.”

11 Ojejoje asụ ẹphe: “Teke ono, ndu Íjiputu; ndu Amọru; ndu Amọnu; ndu Filisitayinu;

12 ndu Sayidonu; ndu Amaleku; ọwaa ndu Mawonu shi kpọtoo unu ọnu akpọtoo ono, unu rakuru mu ono; ?mu ta byadunua bya adzọfuta unu ọo.

13 Unu egbe halee mu-a; balahaaru agwa ẹja. Iphe ọ bụ bụ lẹ mu ta adzọhedu unu ọo.

14 Unu je echiku agwa, bụ ọpflu unu hataru t'ọ dzọfutaja unu teke unu nọ l'iphe-ẹhuka!”

15 Ndu Ízurelu asụ Ojejoje: “Ayi meswewaru; melephu ayi ẹge dụ ngu mma. Ọlobu; byiko; dzọfutarephu ayi kẹ ntanụ.”

16 Ya ndono; ẹphe abya afọshikota agwa ndu ọhodo ono, ẹphe dobetsuaru ono; balahaaru Ojejoje ẹja. Iphe-ẹhuka ono, ndu Ízurelu ẹje ono abya erua ya l'ẹhu; k'ọpflu bụ l'ẹ tọ dọhedu ike ọta nshi.

17 Tọ dụ iya bụ; e kua ndu Amọnu; ẹphe abya edzua k'ọgu lẹ Gíledu. Ndu kẹ Ízurelu abya edzukwaaphu k'ọgu lẹ Mizúpa.

18 Ndu ishi, achí Gíledu asụ ẹphe: “?Bụ nwoke ole e-vukpooru ọzo je etso ndu Amọnu ọgu? Onye ono a-bụ onye ishi ndu Gíledu gbaa mgburumburu.”

11

1 Jẹfuta bụ onye Gíledu. Ọ bụ mkparawa l'ọgu. Nna iya bụ Gíledu; nne iya abụru nwanyi ọkpara.

2 Unyomu Gíledu bẹ mụshiaru iya unwu. Yo be teke unwegirima ono vufutakotaru; ẹphe achifu Jẹfuta; sụ iya: “E tii ketakwa oke l'ufu ayi; kẹ l'ọ bụ nwanyi ọdo mụru ngu.”

3 Ya ndono; Jẹfuta agbafuru unwana iya ono; gbaru lashia alí Tobu je eburu. Ndu, bụ 'ogalemkpa pẹ awù-kfuta iya; ẹphe l'iya ayiru gaphelaha.

4 A nọnyaa; ndu Amọnu abya etso ndu Ízurelu ọgu.

5 Ndu bụ ọgurennya ndu Gíledu ẹje ekua Jẹfuta l'alí Tobu;

6 sụ iya: “T'ọ bya abụru ẹphe onye ishi; k'ọpflu ẹphe a-dụ ike je etso ndu Amọnu ọgu.”

7 Jẹfuta asụ ẹphe: “?Mu ta dọdunua unu ashí, kparu iphe unu chífuru mu l'ufu nna mu. ?Ngunu kparu iphe unu chọru mu bya nta-a, unu nọ l'iphe-ẹhuka-a?”

8 Ndu bụ ọgurennya Gíledu asụ: “Mgbẹ ọ buphu k'iphe ono kparu iphe, ayi chọderu ngu. Byanụ t'í tsoru ayi je alua ndu Amọnu; ẹge ị-buru onye ishi ndu Gíledu mgburumburu.”

9 Jẹfuta asụ ẹphe: “Teke unu dutaru mu lashia azụ l'ufu tẹ mu je aluaru unu ndu Amọnu; ọ -buru le Ojejoje woru ẹphe ye mu l'ẹka; ?mu a-buru-a onye ishi unu?”

10 Ndu bụ ọgurennya Gíledu ono asụ iya: “Ọ bụ Ojejoje a-buru nggu l'ẹphe onye ekebe. Ọ bulephu ẹge i kfuru bẹ ọo-dụ.”

11 Jẹfuta ekwe tsoru ẹphe; ẹphe emee ya onye ishi; mẹ onye ishi-ọgu ẹphe. Jẹfuta anọdu lẹ Mizúpa kfushia iphe ono, o kfuhawaru ono l'ifu Ojejoje.

Jefuta yele eze ndu Amonu

12 Ya ndono; Jẹfuta abya ezia ndu ozi t'ẹphe je aji eze ndu Amonu sụ iya: “Iphe ẹphe meru, meru iphe, ọ byaru bya etso alí ẹphe ọgu?”

¹³ Eze ndu Amõnu ezia ndu ono, Jẹfuta ziru ono; sù ẹphe: “Iphe, kparu iya nù bụ lẹ teke ndu Ízùrẹlù shi lẹ Íjiputu wufuta bẹ ẹphe naru mu alì mu shita lẹ nsùda nsùda Amõnu jeye lẹ Ẽnyimu Jábọku; mbụ je akpaa lẹ Ẽnyimu Jódanu. Unu nù-phu mu alì ono, unu natatsuaru mu ono azụ lẹ domangu lẹ rimangu.”

¹⁴ Jẹfuta eziphu ndu ozi iya azụ t'ẹphe je ezia eze ndu Amõnu;

¹⁵ sù iya: “Qwaa iphe, Jẹfuta ekfu. O sùru: ‘Lẹ ndu Ízùrẹlù ta natakwa alì ndu Móabu; ẹphe ta nata kẹ ndu Amõnu.

¹⁶ Iphe mechiaru nù bụ lẹ teke ndu Ízùrẹlù shi lẹ Íjiputu; bẹ ẹphe shiru echi-ẹgu lufuta Eze Ẽnyimu Uswẹ; shiwaru onanu lufu Kedeshi.

¹⁷ Ndu Ízùrẹlù anọdu lẹ Kedeshi ono zia ndu ozi t'ẹphe je ekfuru eze ndu Ẹdõmu: “T'o kweru t'ẹphe shia alì iya sweta.” Obenu l'eze ndu Ẹdõmu te yeduru ẹphe ọnu. Ẹphe abyakwaphu bya ezia eze ndu Móabu ẹge ono, ẹphe ziru eze ndu Ẹdõmu ono. Eze ndu Móabu ajikakwaphu. Ya ndono; ndu Ízùrẹlù akwaa lẹ Kedeshi.

¹⁸ Ẹphe anọnyaa; wu-lihu l'echi-ẹgu ono; shia nkúpe-nkúpe alì ndu Ẹdõmu; mẹ kẹ ndu Móabu; lufuta l'uzo ẹnyanwu-ahata alì ndu Móabu; bya adọ l'azụ Ẽnyimu Amõnu azụ iya ọphu. Ẹphe ta bahụdu l'alì ndu Móabu; kẹ l'ọ bụ Ẽnyimu Anõnu bụ ókè ẹphe lẹ ndu Móabu.

¹⁹ Tọ dọ iya bụ; ndu Ízùrẹlù abya ezia ndu ozi t'e zia Sihõnu, bụ eze ndu Amõru, l'achì ndu Hẹshibonu. Ndu Ízùrẹlù ezia ndu ozi ono t'ẹphe je ekfuru iya sù iya: “T'ayi shinua alì ngu sweta jeshia l'alì nk'ayi.”

²⁰ Sihõnu ajika tẹ ndu Ízùrẹlù be swe l'alì iya; kẹ l'ẹ tọ madu ẹge ẹphe e-me teke o kwetaru t'ẹphe je swee. Ya ndono; Sihõnu ekukoo ndu nk'ia l'ẹphe ha; ẹphe awufu je adọ lẹ Jahazu; tso ndu Ízùrẹlù ọgu.

²¹ Ya ndono; Ojejoje, bụ Nchileke kẹ ndu Ízùrẹlù enwuru Sihõnu; mẹ ndu nk'ia ye ndu Ízùrẹlù l'ẹka. Ẹphe emekputa ẹphe. Ndu Ízùrẹlù anakọta alì ndu Amõru, bu l'ẹke ono.

²² Ẹphe dúbèrè l'alì ndu Amõnu naa alì ono jeye lẹ Jábọku; mẹ tsube l'echi-ẹgu; je akpaa lẹ Jódanu.

²³ Nta-a bụ; keshinu ọphu Ojejoje, bụ Nchileke kẹ ndu Ízùrẹlù chishiwari ndu Amõru; bya eworu alì ono nù ndu nk'ia, bụ ndu Ízùrẹlù; ?buhunu ole bụ k'ọbya ọnata alì ọdo?

²⁴ ?Tọ dọ iphe agwa ngu; mbụ Kemoshu nuru ngu; bẹ ịi-kwe ẹka? Ayibedua akwẹe ẹka l'iphe Ojejoje, bụ Nchileke ayi nuru ayi.

²⁵ ?Ị ka eze ndu Móabu, bụ Balaku Zipo mma? Yẹle ndu Ízùrẹlù te sebua okfu; ọphu ẹphe l'ia alubua ọgu.

²⁶ Ndu Ízùrẹlù buru lẹ Hẹshibonu; Arówa; mẹ l'unwu mkpukpu, nọpheru iya mgburumgburu; mẹkwaphu lẹ mkpukpu, nọtsua l'iku Ẽnyimu Amõnu ụkporo afa iri l'ise phuu. ?Bụ ngunu kparu iphe, ẹ tị natadu ẹphe alì teke ono?

²⁷ Ẹ to nwekwa ẹke mu mesweru ngu. O gbechikwa buru nggubedua achọ mu okfu; kẹ l'ị byaru bya etso mu ọgu. Tẹ Ojejoje, bụ onye ikpe kpeeru ndu Ízùrẹlù; ẹphe lẹ ndu Amõnu ikpe ntanụ.' ”

²⁸ Ọbule eze ndu Amõnu ta ngadụ nchì l'ozi Jẹfuta.

²⁹ Ya ndono; ume Ojejoje abya eji Jẹfuta ẹhu. Yo je eshijaa alì ndu Giledu; mẹ alì ndu Manáse; shia Mízupa l'alì Giledu; bahù l'alì ndu Amọnu.

³⁰ Jẹfuta abya ekwee Ojejoje ụkwa; sù iya: “Ọ -bùrù l'ì woru ndu Amọnu ye mu l'ẹka;

³¹ bẹ iphe ivu-uzo, shi l'ulo mu; bya mu otu ilaa teke mu shi l'ogu ono alata a-bùrù kẹ Ojejoje. Mu e-gude iphe obu gwooru ngu ngweja-ukfuru.”

³² Tọ dù iya bụ; Jẹfuta atugbua; je etso ndu Amọnu ogu. Ya ndono; Ojejoje eworu ẹphe ye iya l'ẹka.

³³ Tsube lẹ Arówa jeye l'oge iya kẹ Minitu; rua lẹ Ébẹlu-Keramimu b'ọ gbufuru ụkporo mkpukpu. Yọ bụrù iya bụ l'ishi erua ndu Amọnu alì l'ẹke ndu Ízurẹlu nọ.

Jefuta anụ Ojejoje ada iya

³⁴ A bya ele ẹnya lẹ Jẹfuta lataru l'ufu iya lẹ Mízupa; ada iya akwua nkwa l'ete egvu abya iya ndzuta. Nwata ono bụ nwa lanụ, ọ mụtaru. A gufu nwata ono b'ẹ to nwehedu nwata ọdo, ọ mụtaru: lẹ nwoke; m'ọ bụ lẹ nwanyi.

³⁵ Jẹfuta aphule iya phụ; woru uwe iya lawaa; rashia: “Haa! Ada mu. I gbuaakwaru mu! I meekwaru t'aphụ tsọru mu; kẹ l'ụkwa, mu kweru Ojejoje bẹ mu ta ahaghedu iya emeru!”

³⁶ Ada iya ono asụ iya: “Nna; ọ -bùrù l'ì sawaru onu l'ẹke Ojejoje nọ; menua mu ẹge i kweru Ojejoje ụkwa l'ii-me mu; nta-a, Ojejoje mewaru; nggu agwata ndu ohogu ngu, bụ ndu Amọnu ugwo iphe, ẹphe meru ngu.

³⁷ Iphe, ii-meru iya bụ t'ì haaru iya ọnwà ẹbo tẹ yẹle ndu ọnyà iya phe yiri” iya je aghaphee l'ugvu ugvu; raa ẹkwa; kẹ l'ẹ to nwedù lẹ ya alụkwadua nji.”

³⁸ Nna iya ekwe; haa ya; yo je anọ ọnwà ẹbo. Ụnwu-mgbọko ibe iya etsoru iya; je anọ l'ugvu ugvu; kwaa ẹkwa; kẹ l'ẹ to nwedù l'ọ lụkwadua nji.

³⁹ Ọnwà ẹbo ono agvulephu; yọ lashia l'ufu. Nna iya ono emee ya ẹge ono, o kweru ụkwa iya ono; ophu nwoke 'achikahubua ya ọkpa. E mewa iya; yọ bụrù ome-l'alì ndu Ízurẹlu

⁴⁰ l'iphe, bụ afa, sweru esweswe bẹ ụnwu-mgbọko ndu Ízurẹlu e-jeje je egude abalì ẹno raa ẹkwa ada Jẹfuta ono, bụ onye Giledu.

12

Jefuta yele ndu Ífuremu

¹ Ya ndono; e kua unwoke ndu Ífuremu; ẹphe abya akwaa ngwa-ogu; yọ buri ẹphe ọdafi Ẹnyimu Jọdanu azụ iya ophu jeshia lẹ mkpukpu Záfónu jeshia je aji Jefuta sù iya: “?Bụ ngunu meru iphe, i je alua ndu Amọnu; t'ì ku ayi t'ayi lẹ nggu yiri? Ayi abyakwa ọtu ụlo ngu ọku t'ì nọdu l'ime iya t'ọ dzua nggu l'ia.”

² Jefuta asụ ẹphe: “?Ọ kwanu teke oke okfu shi adaru ayi lẹ ndu Amọnu bẹ mu kuru unu; ophu unu ekwedù bya adzọfuta ayi l'ẹka ndu Amọnu ono. Tọ dù iya bụ;

³ teke mu phuru l'unu ta agbagheduru mu mkpu; mu eworu ndzụ mu tufaa; hata anwuhu; yọ buri mu ọdafi Ẹnyimu Jọdanu azụ iya ophu; jekfushia ndu Amọnu ogu. Ojejoje emee; mu emekputa ẹphe. Mbụ; ophu unu gbe bya mu etso mu ogu nta-a bụhunu kẹ ngunu?”

⁴ Ya ndono; Jẹfuta abya ekukobewaphu ndu Giledu; ẹphe eje alushi ndu Ifuremu ono oḡu. Ndu Giledu emekputa ndu Ifuremu; ẹle ndu Ifuremu sūru ẹphe: “Unubẹ ndu Giledu; unu bụ ndu alala, bu lẹ mgbaku ndu Ifuremu yele ndu Manase.”

⁵ Tọ dọ iya bụ; ndu Giledu atugbua je eketsua l'ẹke eeshije adafu Ẹnyimu Jodanu azu iya ophu, bụ ọzo, shitsuaru laa alì ndu Ifuremu. Yọo buje teke onye Ifuremu, nahuru nọ ruru ẹke ono; sọ ẹphe: “Tẹ ya swetakwa;” ẹphe aji onye obu: “?Ị bụ onye Ifuremu?” Teke onye ophu sūru ẹphe: “Waawa;”

⁶ ẹphe asu iya: “Ọ dọ mma. Kuedu: ‘Shibóletu.’ ” Teke onye obu kusweru iya; kua ya “Sibóletu”; ẹphe egude iya; gbua l'ẹke ono, eeshije adafu Ẹnyimu Jodanu ono. Ndu Ifuremu, e gburu teke ono bụ ụkporo unu madzu ise l'unu madzu ise.*

⁷ Jẹfuta aburu onye ikpe ndu Ízurẹlu afa ishing. Jẹfuta, bụ onye Giledu abya anwuhu; e lia ya lẹ mkpukpu, o shi l'alì Giledu.

Ibzanu; onye ikpe ndu Ízurẹlu

⁸ Jẹfuta anwuhutsua; Ibzanu, bụ onye Bétulehemu achilahaa ndu Ízurẹlu.

⁹ Ọ mụturu ụkporo unwoke l'unwoke iri; mụta ụkporo unwanyi l'unwanyi iri. Unwu nwanyi iya ono b'o kekotaru nji l'ikfu ọdo; lushiari ẹgirima iya unwoke unwu-mgboko l'ikfu ọdo. Ibzanu chiru ndu Ízurẹlu afa esaa;

¹⁰ nwuhu; e lia ya lẹ Bétulehemu.

Elonu; onye ikpe ndu Ízurẹlu

¹¹ Ibzanu anwuhutusa; Elonu, bụ onye Zébulonu abya achia ndu Ízurẹlu afa iri.

¹² Elonu, bụ onye Zébulonu anwuhu; e lia ya lẹ Ajalonu, nọ l'alì ndu Zébulonu.

Abudonu; onye ikpe ndu Ízurẹlu

¹³ Elonu anwuhutsulephu; Abudonu Hilẹlu, bụ onye Piratonu achia ndu Ízurẹlu.

¹⁴ Ọ mụturu ụkporo unwoke labu. Unwunwa iya adu ụkporo unwoke l'unwoke iri. Unwu iya ono; mę unwunwa iya ono l'ẹphe ha nweru nkfu-igara l'ehu l'ehu. Abudonu buru onye ikpe ndu Ízurẹlu afa esato.

¹⁵ Tọ dọ iya bụ; Abudonu Hilẹlu anwuhu; e lia ya lẹ Piratonu l'alì Ifuremu l'alì uguv Amaleku.

13

Amumu Sámusinu

¹ Ya ndono; ndu Ízurẹlu abya emee ejo iphe l'enya Ojejoje. Ojejoje eworu ẹphe ye ndu Filisutayinu l'eka ụkporo afa labu.

² O nweru nwoke obu, eeku Manowa, bụ onye Zora. Manowa shi l'ikfu ndu Dánu. Ọ luru nwanyi; nyee ya ono ta atsụ ime; tọ mụtakwanu nwata.

* 12:6 12:6 Iphe o bụ bụ 42,000.

³ Ojozi-imigwe, shi l'eka Ojejoje abya ehee nyee nwanyi ono l'ifu; sụ iya: "E-tii tsudu ime; ti mụta nwata; obule l'ii-tsuta ime; mụa nwata nwoke.

⁴ Kwabekwa ęnya t'e b'i ngu mee; m'o bu iphe odo, eme l'ęnya; ophu iirikwa iphe, aasọ nsọ;

⁵ kele ii-tsuta ime; mụa nwata nwoke. T'agube be erukwa nwata ono l'ishi; ke l'oo-buru onye duru Nchileke iche shita l'epho nne iya. Oo-wata odzo ndu Izurelu l'eka ndu Filisutayinu."

⁶ To du iya bu; nwanyi ono ejekfube nji iya; je asu iya: "L'onye ke Nchileke be byakfutakwaru iya nu; l'onye obu dulephu l'o bu ojozi-imigwe, shi l'eka Nchileke; mbu l'o du egvu. Mu ta jikwa iya eka, o shi; ophu o kakwanuru mu epha iya.

⁷ Obenu l'o suru mu: 'Le mu a-tsuta ime; mụa nwata nwoke; olobu; dube nta-a te mu kwabekwa ęnya t'e b'o du teke mu a-ngu mee; ophu mu angukwa mee, eme l'ęnya; ophu mu erikwa iphe, aasọ nsọ; kele nwata ono a-bukwa onye duru Nchileke iche shita teke aa-mu iya jeye mboku, oo-nwuhu.' "

⁸ Ya ndono; Manowa abya ekfuru nu Ojejoje; su: "Byiko; Nnajiufu; mu aro t'i meeru te onye ke Nchileke ono, i ziru; yo byakfuta ayi ono byafua odo bya ezia ayi ege ayi e-me nwata ono, aa-mu ono."

⁹ Nchileke anua iphe ono, Manowa kfuru ono; ojozi-imigwe, shi l'eka Nchileke abyakfuta nwanyi ono odo l'eke o no l'egu. Obule nji iya ono; mbu Manowa be ye ya ta nodu l'eke ono.

¹⁰ Nwanyi ono ejewaphu je asu nji iya ono: "Le nwoke-wa, byakfutaru iya mboku-a byaakwaru odo!"

¹¹ Manowa egbeshi; tsoru nyee ya ono. Yo rua je aji nwoke ono: "?Bu nggu be kfujeru nu nwanyi-a?"
Yo su iya: "L'o kwa iya."

¹² Manowa asu iya: "Teke iphe ono, i kfuru ono reru; ?nanu ege ndzu nwata ono a-du? ?Bu ngunu a-bu oru iya?"

¹³ Ojozi-imigwe ono asu iya: "Te nyee ngu kwabekwa ęnya; mekota iphe, mu kfuru iya.

¹⁴ T'e b'o rikwa iphe, shi l'oshi vayinu; ophu o ngukwa mee; m'o bu iphe, eme l'ęnya; ophu o rikwa iphe, aasọ nsọ. T'o dobekwa iphemiphe, obule ono, mu turu iya ono."

¹⁵ Manowa asu ojozi-imigwe ono, shi l'eka Ojejoje ono: "Nodukwa l'eketa t'ayi je egbua nwophoja egbu; mee; wotaru ngu."

¹⁶ Ojozi-imigwe ono, shi l'eka Ojejoje ono asu iya: "Unu a-lq-gudekpokwa mu; obule mu te erikwa nri unu. Ole; o -buru ngweja-ukfuru be unu egwu; unu gwooru iya Ojejoje." Manowa ta ma l'onye ono bu ojozi-imigwe ke Ojejoje.

¹⁷ Manowa aji ojozi-imigwe ono, shi l'eka Ojejoje ono; su iya: "?Bu ngunu bu epha ngu; k'ophu ayi a-kwabę ngu ugwu teke iphe ono, i kfushiru ono reru?"

¹⁸ Yo su iya: "?Bu ngunu kparu iphe, iiji iya epha iya? Epha iya dukwa biribiri."

¹⁹ Ya ndono; Manowa abya akputa nwophoja egbu ye ngweja-nri; gwooru Ojejoje eja l'eli mkpuma. Ojejoje abya emee iphe, du biribiri; Manowa ye nyee ya anodu ege ono l'ele.

²⁰ Teke oku gbanwuhuru l'ęnya-ngweja ono; ire-oku akpuchia l'ala l'igwe be ojozi-imigwe ono, shi l'eka Ojejoje ono bahuru l'ire-oku ono; tsoru iya tugbua. Manowa ye nyee ya aphulephu iphe, meru nu; dashia; woru ifu kpuke l'ali.

²¹ Ojozi-imigwe ono, shi l'eka Ojejoje ono ta byakfutahe ephe odo; Manowa amaru l'o bu ojozi-imigwe, shi l'eka Ojejoje.

²² Manowa asu nyee ya: "Me ayi buakwa maa; m'o kwa Nchileke be ayi phuru ono!"

²³ Obenu le nyee ya suru iya: "Dege Ojejoje choru te ya gbua ayi; m'e to g'anatakwa ayi ngweja-ukfuru ono; me ngweja-nri ono; to g'ekoshi ayi iphe ono, o koshikotaru ayi ono; ophu to g'ekfukwaru ayi iphe ono, o kfushiru ayi ono."

²⁴ Ya ndono; nwanyi ono abya atsuta ime; mua nwata nwoke; gua ya Samusinu. Nwata ono abya evufuta; Ojejoje agoru onu-oma nu iya.

²⁵ Ume Ojejoje abya awata iya ome ire l'ehu teke o no le Mahane-danu, no le mgbaku Zora; me Eshutawolu.

14

Samusinu alu nwamgboko Filisutayinu

¹ Yo be ujiku lanu; Samusinu ejeshia Timina. Yo rua l'eka ono; je aphu nwamgboko ndu Filisutayinu lanu.

² Yo lashia; je asu nne iya; me nna iya: "L'o nwekwaru nwamgboko Filisutayinu, ya phuru le Timina. Unu jekwa je aluru iya eya."

³ Nne iya le nna iya ono asu iya: "To nwekpodua nwamgboko, du ngu mma l'iphe bu ndu abubu ngu; m'o kwanu l'iphe bu ndibe ayi l'eka-a. O bufutaje nwanyi Filisutayinu; mbu ndu akpapyi ono."

Samusinu asu nna iya: "To jeru aluru iya eya. L'o bu onye onanu du mu mma."

⁴ Ndu, muru iya nu ta ma l'oo Ojejoje, be iphe ono shi l'eka, bu onye achu uzo, ya e-shi furu ndu Filistayinu; ke l'oo ndu Filistayinu shi achu ndu Izurelu teke ono.

⁵ To du iya bu; Samusinu etsoru nne le nna iya jeshia Timina. Ephe erude le mgbo vayinu ndu Timina; owaa nwa agu, lufutaru nu; l'ede ekiri abyakfuta iya. ⁶ Ume Ojejoje abawa iya phu l'ehu k'igiri-igiri. Yo zu nwa agu ono; gude eka labuhu iya ebo l'o bu onye, labuhuru nweghu nshii. Obule e to kfuduru iya nne le nna iya.

⁷ Samusinu eje; ye le nwamgboko ono akoo ako; nwamgboko ono adu iya mma.

⁸ Yo be teke o jeru t'e dee ya nwamgboko obu. Yo swiba; te ya phuedu odzu agu ono. Engu egbe yewa iya nu; manu-engu anodu iya.

⁹ Yo gude eka kota manu-engu ono; mlahaa ogologo l'eje. Yo jekfube nne le nna iya; ja anu ephe; ephe amia. Obenu l'e to kfuduru ephe l'o bu l'odzu agu phu b'o hataru engu ono.

Ilu, Samusinu turu

¹⁰ To du iya bu; nna iya ejeshia t'o je aphu nwamgboko obu. Samusinu agbaaru ephe aji eswa-nwanyi, bukwanu ege onye alu nwanyi k'ophungu emeje.

¹¹ Teke ndu Filistayinu phuru Samusinu be ephe duru ukporo madzu l'umadzu iri nu iya t'ephe noduru iya l'oshi ndu onya.

¹² Samusinu asu ephe: "Te ya taru unu ilu. Onye koru iya iphe, o bu l'ime abali esaa-wa, eeme eswa-nwanyi-wa be ya a-nu ukporo uwe-nlokporu; owaa ukporo uwe l'uwe iri, dugbaa iche iche.

¹³ Teke o buru l'unu ta akatadu iya; unu anu yebedua ukporo uwe-nlokporu l'uwe iri; owaa ukporo uwe l'uwe iri, dugbaa iche iche."

Ephe asụ iya: “T’o tueduru ephe ilu obu; t’ephe nua!”

¹⁴ Yò sụ ephe:

“L’o iphe, erije iphe;

bè iphe, eeri eriri shi lufuta.

Iphe, nweru okpehu;

bè iphe atso rengerenge shi lufuta.”

A nọ abali eto; ephe ta ma iphe, ilu ono bu.

¹⁵ Yo be lè mbọku k’eno; ephe asụ nyee Sámusinu: “T’o gude ụjị jifuta iphe, ilu ono bu; odumeka bè ephe e-tsukwa iya oku; tsua ndibe nna iya. ?Bụ iphe, i kuru ephe bụ ege ee-me t’i naa ephe iphe ephe too?”

¹⁶ Tò dū iya bụ; nyee Sámusinu ono abya anọdu Sámusinu l’ifu; wata ekwa; sụ iya: “L’o kporu iya ashị! L’è to yeduru iya ru obu. Odumeka; ? nanu ege o dū b’o nmaru ndibe ayi etu; to karu iya iphe, etu ono bu!”

Sámusinu asụ iya: “Nne lè nna, muru iya nù bè ya ta koduru iya; yò buru nggubedua bè ya e-gbe kachiaru iya?”

¹⁷ Nwanyi ono arakota ekwa abali esaa ono, ephe nọ l’eswa-nwanyi ono. Yo be mbọku k’esaa ya; yo woru iya kfuaru iya; kè l’o shi keshinu ono nwupya be iya t’o kfuru iya eya. Nwanyi ono atugbua je eworu iphe, ilu ono bu kfuaru ndibe ephe.

¹⁸ T’enyawu kwaa riba lè mbọku k’esaa ono; ndu mkpukpu ono asụ Sámusinu:

“?Bụ ngunu ka manụ-engu otso ena?

?Bụ ngunu ka agụ ike?”

Sámusinu asụ ephe:

“Dege unu te gudedu ada-eswi iya kọo iphe;

mè unu ta ga amakwa iphe, ilu iya ono bu.”

¹⁹ Ya ndono; Ume Ojejoje abyawa iya phụ l’ehu k’igiri-igiri. Yo jeshia Ashikelonu je egbua ndu eke ono ukporo madzu l’umadzu iri; gwoo iphe ephe. Yò lata; chita ephe; chiru nù ndu ono, kotaru ilu ono. Yo gude ehu-eghughu lashia lè kè nna iya.

²⁰ Nyee Sámusinu ono bè bụ onya Sámusinu, duru iya l’eswa-nwanyi ono b’e duru iya nù.

15

Sámusinu atụ oku l’iphe, ndu Filisutayinu meberu l’alì

¹ A bya anowaru jeye teke eebu je witu; Sámusinu akputa nwada eghe; yò buru iya oje oji nyee ya ono. Yo rua; je asụ ogo iya ono: “Lè ya ejekwa lè mkpura nyee ya.”

Nna nyee ya ajika t’è b’o jeshi;

² sụ Sámusinu: “Ya makwarua lè nyee ngu ono bè dū ngu ashị; dua ngu iya k’inumuchacha, meru iphe, mu dutakwaduru iya phụ kee onya ngu. ?Nwunne iya kè nwata ta kadunua ya oma mma? Dutanu onye onanu l’ozori iya.”

³ Sámusinu asụ ephe: “Nta-a bè ya nweru iphe, ya agbabe okpa meshia ndu Filisutayinu ike; uta ta aduru iya eya.”

⁴ Ya ndono; yò tugbua; je anwukoo ukporo uphegu iri l’ise. Yò bya afọ ephe ebo ebo; lota ephe odzu; logbabsua. Yo meebe; bya eworu itsu-okụ lishikota iya;

⁵ muru oku yeshia ya; paru iya eka haa. Ephe egude iya wufu; je atukota oku l’egu ndu Filisutayinu: ndu ophu, e buwaru ebubu; mè ndu ophu, e te budua; mbụ dzua jeye lè mgbabu olivu ephe.

⁶ Ndu Filusutayinu aji onye meru iya nụ.

A sụ ẹphe: “L’ọ bụ Sámusinu, bụ ọgo nwoke Tímína; kẹ l’onye ọgo iya ono dutaru nyee ya dee ọnya iya.” Ya ndono; ndu Filusutayinu ekwe; hehu je egude nyee Sámusinu ono; mę nna iya tsua ẹphe ọku.

⁷ Sámusinu asụ ẹphe: “Lẹ keshinu unu meru iya ẹge ono bẹ mu ta ahadu unu; ẹbe abụ lẹ mu melataru unu!”

⁸ Yọ tsowaphu ẹphe ọgu k’ẹhuka ẹhuka; gbua ẹphe l’igwe. Yọ meebetsua; tughua je anọdu l’ogba, nọ lẹ mkpuma Etamu.

Sámusinu emekputa ndu Filisutayinu

⁹ Tọ dụ iya bụ; ndu Filisutayinu awufu je adọ lẹ Júda k’ọgu; tso ndu Lehi ọgu ọlua-ọla.

¹⁰ Ndu Júda aji ẹphe ẹge ọ dụ bẹ ẹphe byaru ẹphe ọgu?

Ẹphe asụ: “L’ẹphe byaru ogude Sámusinu t’ẹphe gwata iya ụgwọ iphe, o meru ẹphe.”

¹¹ Ya ndono; unu madzụ ẹsaa l’ụkporo madzụ iri* eshi lẹ Júda zafu jekfushia Sámusinu l’ogba mkpuma Etamu; je aji iya: “?Tì madu l’ọ bụ ndu Filisutayinu bẹ ẹphe nọ l’ẹka tọo? ?Bụ ngunu meru iphe, i meru ayi ẹge-a?”

Yọ sụ ẹphe: “Ọ kwa ụgwọ iphe, ẹphe meru iya; bẹ ẹphe melataru ẹphe.”

¹² Ẹphe asụ iya: “L’ẹphe byakwaru t’ẹphe kee ngu; kpụta je anụ ndu Filisutayinu.”

Sámusinu asụ ẹphe: “T’ẹphe riaru iya nte l’ẹphebedua l’onwẹphe te egbudu iya.”

¹³ Ẹphe asụ iya: “L’iphe ẹphe e-me nwenkinyi bụ l’ẹphe e-ke iya ẹgbu; kpuru je anụ ẹphe. L’ẹphe te egbukwa iya egbugbu.” Ẹphe egude ọkpukpu ẹbo, bụkota k’ophungu kee ya; dufuta iya lẹ mkpuma ono.

¹⁴ Yọ rudelephu Lehi, bụ iya bụ ẹke ono, ndu Filisutayinu dọru ono; ẹphe ehehu; l’atu ụzu l’abyakfuta iya. Ume Ojejoje abyawa iya phụ l’ẹhu k’igiri-igiri; ọkpukpu ono, nọ iya l’ẹka ono eribushihu l’ọ bụ eri-owu, ọku daru.

¹⁵ Yọ phuwaphu ọkpụ-agba nkakfụ-igara, dughbaa ọphungu ọphungu. Yọ detawa iya phụ; gude iya chighua unu unwoke labụ l’ụkporo unwoke iri.†

¹⁶ Sámusinu asụ:

“Ọkpụ-agba nkakfụ-igara;

bẹ ya mewaru;

ẹphe akua l’ikpo l’ikpo.

Ọkpụ-agba nkakfụ-igara;

bẹ ya gudewa

gbua unu unwoke labụ

l’ụkporo unwoke iri.”

¹⁷ Yọ kfutsua ẹge ono; woru ọkpụ-agba nkakfụ-igara ono tufaa. Ya ndono; e woru ẹke ono gua Ramatu-Lehi, bụ iya bụ “ugvu ọkpụ-agba.”

¹⁸ Ya ndono; mini agulahaa Sámusinu l’agushi iya ike. Yọ raku Ojejoje; sụ iya: “I shiwa l’ẹka yebe nwozi ngu dzọfuta ndu nkengu l’uzo, dụ biribiri. ?Bụ ẹgu mini e-gbe bya egbua ya nta-a tẹ ya dalahụ ndu akpapyi-a l’ẹka tọo?”

* 15:11 15:11 Iphe ọ bụ bụ 3,000. † 15:15 15:15 Iphe ọ bụ bụ 1,000.

¹⁹ Nchileke abya eworu eke enu nọ tụ-fua lẹ Lehi; mini awụshilaha ya. Sámusínu anguebetsua mini ono; ẹhu alazita iya; ike abya adu iya. E woru eke ono gwa “Enu Hakore”‡ Eke ono nọkwaphu lẹ Lehi jeye nta-a.

²⁰ Sámusínu aburu onye ikpe; kpeeru ndu Ịzurẹlu ikpe ụkporo afa l'oge kẹ ndu Filisutayinu.

16

Sámusínu afofu obu-edukfu ndu Gáza

¹ Yo be ujiku lanu; Sámusínu ejeshia Gáza. Yo rua; je aphụ nwanyi okpara; jekfushia ya; ẹphe azẹe.

² Ya ndono; a bya ekfuru ndu Gáza: “Lẹ Sámusínu nọkwa l'ẹke-a!” Ẹphe eje agbaa eke ono mgburumburu; keeru iya l'obu-edukfu mkpukpu ono ẹnyasi ophu. To nwe iphe, ẹphe meru l'ẹnyasi ono. Ẹphe l'ekfu: “L'ọ t'ẹphe chee; teke o beru lẹ ngguge ụtsu; ẹphe egbua ya.”

³ Yo be l'echi-abali; Sámusínu egbeshi l'ẹke o zẹ; je ebe ẹka l'ibo obu-edukfu ono; fọta yele itso labu, gude iya nu; fọta mę mgboro-ígwe, e gude gbapyabẹ iya; ye iya l'ukuvu; je enyia eli ugwu obu, nọ chebe ifu lẹ Hẹburonu.

Sámusínu yele Delayila

⁴ A nọnyawaru; Sámusínu aphua nwanyi obu, aha Delayila lẹ Nsụda Soréku; yọ dọ iya mma.

⁵ Ndu ishi ndu Filisutayinu abya ejekfu nwanyi ono; sọ iya: “T'o dee ya edede; deta iya t'ọ karu iya eke eze ike iya ono shi; mę iphe, ẹphe e-me; ka iya ẹkuku; gude iya kee.” Ẹphe asụ nwanyi ono l'ẹphe l'ẹphe ha a-nu iya unu mkpọla-ọcha ẹbo l'ụkporo mkpọla-ọcha iri l'ise l'ẹhu l'ẹhu.

⁶ Tọ dọ iya bu; Delayila abya ejekfu Sámusínu; je asụ iya: “Byiko; kanuru mu eke eze ike ngu ono shi ngu; nggu akaru mu ụzo, madzụ e-shighe; ka ngu ẹkuku; gude ngu kee.”

⁷ Sámusínu asụ iya: “L'e -gude okpukpu ẹsaa, a swikwaduru-a k'ophungu, ẹ ta kpohudua nkụ kee ya; bẹ ike iya a-gvụ; ya abya adu l'ọ bu madzụ mmanu.”

⁸ Tọ dọ iya bu; ndu ishi ndu Filisutayinu abya achẹe Delayila okpukpu ẹsaa, a swikwaduru-a k'ophungu, ẹ ta kpohudua nkụ; yo gude iya kee Sámusínu.

⁹ Yo nweru ndu Delayila domiru l'ime mkpura, nọ l'ẹke ono. Yo chia; sọ: “Sámusínu! Ndu Filisutayinu abyaakwa ngu egude!” Sámusínu eworu okpukpu ono ghabushia l'ọ bu eri-owu b'e gude ọku dabua. Yọ buru iya bu l'ẹ ta phudua eke ike iya ono shi.

¹⁰ Ya ndono; Delayila asụ Sámusínu: “I meru mu eswe; dzụaru mu ejo-ire. Ngwa-a; kanuru mu ẹge ee-shi kee ngu!”

¹¹ Sámusínu asụ iya: “E -gude eri ophungu, ẹ-ta dudu iphe, e gudejewa iya kee; kee mu; bẹ ike mu a-gvụ; mu abya adu l'ọ bu madzụ mmanu.”

¹² Tọ dọ iya bu; Delayila abya achita eri ophungu gude kee ya. Yo nweru ndu Filisutayinu, nọ l'ime mkpu kwabẹru Sámusínu. Delayila echia; sọ: “Sámusínu! Ndu Filisutayinu abyaakwa ngu egude!” Sámusínu eworu eri ono, nọ iya l'ẹka ono ghabushia l'ọ bu eri-owu.

¹³ Delayila asụ Sámusínu: “Egbe teke i shi meta mu eswe; l'adzuru mu ejo-ire. Kanuru mu ẹge ee-shi kee ngu ẹgbu.”

‡ 15:19 15:19 Iphe “Enu Hakore” bu bu “Nwogvu onye-oku.”

Yò sù iya: “Ọ -bùrú l'ì ọkàhùrú ẹgbùshì mu ukfú ẹsàa; gùdè ẹrì, è gùdè ẹkwe ẹkwa kẹpyàbè iya; byà ewotà nggà d̀z̀ù-deshia ya ike; bẹ ike a-gv̀ù mu; mu abya ad̀ù l'ọ b̀ù madz̀ù mmanu.”

14 Ya ndono; Sámusínú ekuleruphu mgbènya; Delayila abya alokahu ẹgbùshì iya ono ukfú ẹsàa; byà egudè nggà, è gùdè ẹkwe ẹkwa d̀z̀ù-deshia ya ike; byà as̀ù Sámusínú: “Ndu Filisutayínú abyaakwa ngu egudè!” Yò zìlìhù; mífú nggà ono; láfù ẹrì ono; mẹ l'iphe ẹkwa ono.

15 Delayila as̀ù iya: “?Nanù ẹgè ìi-shì sù l'ì yèrú mu obu; l'ẹkè obu ngu ta nòdù l'ẹkè mu nọ? Qwaa ẹkwe ugbo ẹto, i mewaru mu eswe; ti kwe karu mu ẹkè ike ngu ono shì.”

16 Mkp̀urumkpuru; yò kpabẹ Sámusínú okfú iphe ono; jeyè yò kfufu iya madz̀ù l'ẹhù.

17 Yò byà ekfuaru Delayila obu iya; sù iya: “L'ẹ ta adabùdua ya agubè l'ishì; kẹlè ya b̀ù onyè d̀r̀urú Nchìlèkè ìchè shìtakpòorú l'ẹphò nne iya. A -kp̀ùshìwà iya ishì; ike iya alùfù; ya abya ad̀ù l'ọ b̀ù madz̀ù mmanu.”

18 Ya ndono; Delayila amaleruphu l'ọ kfuaru iya obu iya; yefu madz̀ù t'è jè zia ndu ishì ndu Filisutayínú; sù ẹphè: “Ùnú laphutà az̀ù ọdò; l'ọ kfúwaru iya iphemiphe.” Tò d̀ù iya b̀ù; ndu ishì ndu Filisutayínú egudè okpogà ono rutashia.

19 Yò mee Sámusínú; yò nòdù iya l'ùtakfú kuru mgbènya. Yò kua nwoke lanù; yò byà akpùshia ya ukfú ẹgbùshì ẹsàa ph̀ù. Delayila emekashilahaa ya ẹhù; ike ta d̀ùhè iya.

20 Yò sù iya: “Sámusínú! Ndu Filisutayínú egudeekwa ngu!” Yò tehu; rìjà: “L'ọ tẹ ya yò onwiya ẹgè ya ayojèhawa; nyìkufu nweru onwiya.” Tò ma lẹ Ojejoje hawaru iya.

21 Ndu Filisutayínú egudewa iya ph̀ù; swòshia ya ẹnya; kp̀uru iya jeshia Gáza. Ẹphè egudè iphe, è meru l'ope t̀uà ya mkpakòbè; chee l'ùlò-mkp̀orò t'ọ kwòjèrú ẹphè iphe.

22 Yò nòdù l'ẹkè ono; ẹgbùshì ono erutalahaa ọdò; l'akp̀utsuaru iya ono.

Anwùhù Sámusínú

23 Ya ndono; ndu ishì ndu Filisutayínú abya edzukobe t'ẹphè gwooru agwà ẹphè, b̀ù Dagonù oke ẹja gùdè t̀uà ya ẹpha. Ẹphè ete ẹswà; l'ekfú: “Lẹ agwà ẹphè wòwaru onyè ohogu ẹphè; mb̀ù Sámusínú yè ẹphè l'ẹka.”

24 Ndu ono aphùlèphù Sámusínú; tulahaa agwà ẹphè ono ẹpha; l'as̀ujè: “Agwà ayì wòwaru onyè ohogu ayì yè ayì l'ẹka; mb̀ù onyè meru alì ayì; yò daburú ochobo; ts̀uà ndìbè ayì l'ọtumu.”

25 Ẹphè etenyaa ẹswà; s̀ù: “T'è dufutaru ẹphè Sámusínú t'ò meeru ẹphè iphe-ọchì.” Ya ndono; a byà edufutà Sámusínú l'ùlò-mkp̀orò; yò melahàaru ẹphè iphe-ọchì. Ẹphè emee ya; yò vudò lẹ mgbaku ítso lab̀ù, b̀ù iya gùdè ùlò ono.

26 Sámusínú as̀ù nwata okoròbya obu, kp̀ù iya l'ẹka: “Mènuà t'ẹka rua ya l'ítso ono, gùdè ùlò ono; k'òphù ya a-dakobe iya.”

27 Ùlò ono bẹ unwoke mẹ unwanyì jirú; l'ats̀ù rùkfurukfú. Iphe, b̀ù ndu ishì ndu Filisutayínú l'ẹphè hà nòkotakwaphù l'ẹkè ono. O nweru ndu ọdò, nọ l'èlì ùlò ono l'èlè iphe-ọchì ono, Sámusínú eme ono. Ndu ono d̀ù unu umadz̀ù ẹsàa l'ùkp̀orò madz̀ù irì: unwoke l'unwanyì.

28 Tò d̀ù iya b̀ù; Sámusínú abya ekfuru nù Ojejoje; s̀ù iya: “Nggube Nnajiufu, b̀ù Ojejoje; nyatakwa mu! Nggùbè Nchìlèkè; byìkò; nùfunuà mu ike ugbo lanù-wa; tẹ mu gùdè iya kfùà ndu Filisutayínú ugwo ẹnya mu-a ẹphè ẹbò.”

²⁹ Sámusínú awòwaphu ẹka l'itso labú onó, búkwanu iya gude ọlọ onó. Yó gude ẹka-útara iya nwupýabe itso onó nanú; gude ẹka-ibýita nyípyabe ọphú.

³⁰ Sámusínú asú: “Tẹ yẹle ndu Filisutayinu nwúshihukota!” Yó fúa agburu-ẹhu; gude ike iya l'ọ ha nyíbe l'itso labú onó. Ọlọ onó adaa dápýabẹ ndu ishi onó; mẹ iphe, bú ndu nọ iya nù l'ẹphe ha. Ndu, Sámusínú gbúru teke ọ nwúhuru anwúhu aka ndu, o gbúru teke ọ nọ ndzú.

³¹ Ya ndono; unwunne iya; mẹ ndu ufu iya eje apata iya; lia lẹ mgbaku Zora lẹ Ẹshutawolu l'ili Manowa, bú nna iya. Sámusínú chíru ndu Ízurẹlú ọkpóro afa.

17

Unwu ntẹkpe Mayika

¹ O nweru nwoke lanú, ẹpha iya bú Mayika, shi l'alí ugwu Ífuremu.

² Yó be mbọku onó; yó sù nne iya: “Ẹkpa mkpọla-ọcha iri lẹ nanú ngu onó, phuhujeru nù, ya nùru ẹke ìbúru onye wotaru iya nù ọnu onó kwa yẹbedua gude iya; l'ọ kwa iya wotaru iya.”

Nne iya onó asú iya: “Tẹ Ojejoje gọkwaaru ngu ọnu-ọma; nwa mu!”

³ Yó wolataru nne iya unu mkpọla-ọcha labú l'ọkpóro mkpọla-ọcha iri l'ise phú. Nne iya asú iya: “Ya doberu Ojejoje mkpọla-ọcha onó nsọ tẹ nwatibe iya kpọta ntẹkpe; gude mkpọla-ọcha onó wúa ya l'ẹhu. Nta-a be ya a-nù-phu ngu iya azú.”

⁴ Ya ndono; yó bya eworu mkpọla-ọcha onó nù nne iya onó. Nne iya onó atsee ẹka lẹ mkpọla-ọcha onó; wota iya ọkpóro mkpọla-ọcha iri je achẹe onye akpuje mkpọla-ọcha. Yó gude gude iya kpọta ntẹkpe; gude iya meta unwu ọkpata. Ẹ megee; je edobe iya l'ọlọ Mayika.

⁵ Mayika nweru ọlọ nte; bya emeta uwe-ukuvu; mewaru unwu ọkpata ọdọ dobe; bya ewota nwatibe iya lanú kẹ nwoke dobe t'ọ gwajẹ iya.

⁶ Teke onó bẹ ndu Ízurẹlú te shidu nweru eze, achí ẹphe. Onyenọnu emelephu ẹge dú iya mma.

⁷ Tọ dú iya bú; yó nweru nwokorọbya, shi Bétulehemu l'alí Júda. Ọ bú onye ọkpa-ikfú Lívayi.

⁸ Yó shi lẹ Bétulehemu jeshia ọcho ẹke ọdọ, oo-buru. Yó rua l'alí ugwu Ífuremu; bahú l'ufu Mayika.

⁹ Mayika aji iya ẹke o shi?

Yó sù iya: “Lẹ ya búkwa onye Lívayi. Lẹ ya shi lẹ Bétulehemu l'alí Júda; l'achọ ẹke ya e-buru.”

¹⁰ Mayika asú iya: “Nggu l'ia bunuru; t'ì búru iya nna; nggu agwajeru iya iphe. Yẹbedua a-nọduje anú ngu mkpọla-ọcha iri l'afa; l'akpọru ngu uwe; l'anúkwa ngu phú nrì.”

¹¹ Onye Lívayi onó ekwe; yẹle iya eburu. Nwokorọbya-a adú Mayika l'ọ bú nwa iya.

¹² Mayika emee ya onye agwajeru iya iphe; yó kwaa lẹ kẹ Mayika.

¹³ Ya ndono; Mayika asú: “Lẹ ya maru lẹ Ojejoje a-nọduje eme t'iphe dújeru iya lẹ mma; keshinu ọphú ya mewaru onye Lívayi; yó gwaru iya iphe.”

18

Ndu Danú achọ alí, a-búru nk'ẹphe

1 Teke ono bẹ ndu Ízurelụ te shidu nweru eze, achi ẹphe. Teke ono kwaphu bẹ ndu ikfu Dánu shi achọ ẹke a-buru ali; kẹ l'ẹ-to nwedụ ali, a wẹwaru ẹphe lẹ Ízurelụ t'ọ buru òkè-ìphe ẹphe.

2 Tọ dọ iya bụ; ndu ikfu Dánu abya eshi lẹ Zora mẹ Eshutawolu yefu mkpawara unwoke ise t'ẹphe je ngge l'ali ono; maru ege ọ gbaru. Umadzu ise ono nọ-chikotaru ẹnya ndu ikfu Dánu. Ndu ono asụ ẹphe: "Unu je amaru ẹge ali ono gbaru."

Ndu ono atugbua; rua ali ugwu Ífuremu; bahu lẹ kẹ Mayika; radụ.

3 Ẹphe erudelephu kẹ Mayika; nua olu nwokorọbya ono, shi l'ikfu Lívayi ono; hụbewa iya phụ ama. Ẹphe awuba l'ẹke ono; jì iya: "Ọnye du ngu bya ẹke-a? Ẹbụkwanu ngunu bẹ iime l'ẹke-a? Ẹbụ ngunu kparu iphe, ị nọ l'ẹke-a?"

4 Yọ kooru ẹphe iphe, Mayika meshikotaru iya; sụ ẹphe: "Lẹ Mayika butaru iya tẹ ya gwajeru iya iphe."

5 Ẹphe asụ iya: "Byiko; jitaeduru ẹphe Nchileke t'ẹphe maru; ije ẹphe-wa; ọo-nweru-a ishi?"

6 Onye ono, agwajẹ iphe ono asụ ẹphe: "Ụkfu ta akpọkwa unu; nji ta aji unu; lẹ Ojejoje vutaakwaru unu ụzo."

7 Unwoke ise ono atugbua; rua Layishi; bya aphụ ẹge ndu ẹke ono túsaru ẹhu l'ọ bụ ndu Sayidonu; nchị adụ ẹphe ndoo; to nwe iphe, ẹphe awa okpoma iya. Ndu ali ono ta dudu iphe ẹphe achọ achọcho. Yo mee; ẹphe abụkotaru ọva. Ẹphe bu ndu Sayidonu ote-ẹnya; to nwe ndu ẹphe l'ẹphe emegba.

8 Ẹphe emege bya alaphu azụ lẹ Zora; mẹ Eshutawolu. Ndibe ẹphe aji ẹphe ẹge ẹphe jeru iya.

9 Ẹphe asụ ẹphe: "Unu bya t'ayi je etso ẹphe ọgu; kẹ l'ayi phuru ali ọbu; yọ buru okpobe ali. Ọunu te emedu ụkporo tọ? Unu be ejekwa ome mgbugbu ọdzota ali ono.

10 Teke unu ruru ẹke ono bẹ unu a-phua ẹge ndu, bu iya nọ tuzokotaru onwẹphe ẹhu; mẹ ẹge ali ono gburu barakatangu. Nchileke wookwaru ali ono ye unu l'ẹka; mbụ ali, ẹ ta dudu iphe, aachọ iya achọcho."

11 Tọ dọ iya bụ; unu unwoke l'ụkporo unwoke iri eshi l'ikfu Dánu kwaa ngwa-ọgu; shi lẹ Zora mẹ Eshutawolu ono wufuta tugbua.

12 Ẹphe ejebe l'ụzo je adọ l'iku Kiriya-Jerimu l'ali Júda. Ọ bụ iya kparu iphe, eeku ẹke ono, bụ ụzo ẹnyanwu-ariha Kiriya-Jerimu "Mahane Dánu," bụ iya bụ "Ọdu Ọgu Dánu" gbururu jeye ntanụ ọwaa.

13 Ẹphe eshi l'ẹke ono jeshia l'ali ugwu Ífuremu; rua; wuba lẹ kẹ Mayika.

Ndu Dánu alụ-gbu ndu Layishi

14 Tọ dọ iya bụ; unwoke ise ono, jeru ngge l'ali Layishi ono asụ unwunna ẹphe ono: "Ọunu marua l'ọ nweru ụlo-wa ọphu uwe-ukuvu; unwu okpata; mẹwaru ntẹkpe, a pyiru apyipyi nọgbaa? Unu makwaru iphe unu e-me?"

15 Ẹphe aswibawaphu l'ẹke ono; je abahụ l'ụlo nwokorọbya ndu ikfu Lívayi ono lẹ kẹ Mayika; baya etua ya ndo-o.

16 Ọnu unwoke l'ụkporo unwoke iri ono, shi l'ikfu Dánu, kwaru ngwa-ọgu akwaa l'ọnu-nggamgbo.

17 Unwoke ise phụ, jeru ngge l'ali phụ abaa l'ụlo ono; je apaa ntẹkpe ono, a pyiru apyipyi ono; paa uwe-ukuvu ono; chia ọgwu ọdowaru; mẹ unwu ntẹkpe ọphu, a kpuru akpukpu. Onye agwajẹ iya nọ yele unu nwoke l'ụkporo unwoke iri phụ, kwaru ngwa-ọgu phụ; evudo l'ọnu-nggamgbo.

¹⁸ Teke ndu ono bahuru l'ulo Mayika; l'achiko ntekpe ono, a pyiru apyipyi ono; ndu ophu a kpuru akpukpu; uwe-ukuvu; mewaru ogwu odowaru; be onye ono, agwaje iphe ono jiru ephe: “?Nanu ege o du?”

¹⁹ Ephe asu iya: “Dobekwa onu ndo! Ba adukwa iphe, ii-je ekfukfu. Tso ru ayi; k'ophu ii-buru ayi nna; gwajeru ayi iphe. ?O ka ngu mma t'o buru onye lanu; be ii-nodu le nk'ia l'agwaru iya iphe; me l'igwaru ikfu ndu izurelu; me ndu ufu ephe iphe?”

²⁰ Ehu atsolahaa onye ono, agwaje iphe ena; yo wota uwe-ukuvu ono; ogwu odowaru; me le ntekpe ono, a pyiru apyipyi ono; tso ru ephe.

²¹ Ephe achiru unwegirima ephe; elu ephe; me le ngwokongwoko, ephe odo ye l'uzo ifu; yo buru ephe atugbu.

²² Ephe jemihwakwaru ohuma le ke Mayika; b'e kuru ndu obutobu Mayika; ephe ezefu je agbabua ndu Danu ono.

²³ Ephe awata ochi mkpu l'ekpu ndu Danu ono. Ndu Danu aghakobe; su Mayika: “?Bu ngunu byaru ngu, ichi eze ndu owaa l'abya?”

²⁴ Yo su ephe: “Unu gwotaru nte mu; bya eduta onye, agwajeru mu iphe. ?Bu ngunu odo be mu tokfukwadu aka? ?Nanu ege e meru be unu gbe aji mu: “?Bu ngunu byaru mu?” ”

²⁵ Ndu Danu asu iya: “T'ayi ba anuhakwa ngu okfu odo; odumeka be ndu enya enwu oku a-byakwa nggu le ndibe ngu l'ehu; a choo unu achocho.”

²⁶ Ya ndono; ndu Danu atugbua jeshia iphe, ephe eje. Mayika aphua l'ephe kariru iya aka; kwekwaduphu ghaa ifu; laphushiaazu l'ufu.

²⁷ Ephe egwota iphe ono, Mayika meshiru ono; duta onye agwajeru iya eya; yo buru ephe oje Layishi. Ephe eje afuaru ndu, e-te ledu enya ogu; ephe ta ma l'o nweru iphe abya ephe ememe; gude ogu-mbeke gbua ephe pyaapya; tufu mkpukpu ephe l'oku.

²⁸ To nwe ndu byaru ephe agbataru; kele ndu Sayidonu bukwanu ephe ote-enya; ophu o dudu iphe, ephe le ndu odo emegbaje. Eke mkpukpu ono; mbu Layishi no bu le nsuda ugwu, no l'egude ala Betu-Rehobu. Ndu Danu abya akpukwaa mkpukpu ono; buru;

²⁹ gua ya Danu, bu iya bu onye metaru ephe. Danu bu nwatibe izurelu. Iphe, mkpukpu ono shi aza bu Layishi.

³⁰ To du iya bu; ndu Danu eworu okpata ono, ephe nakoru ono dobe; mee Jonatanu Geshomu Mosisu; me l'unwegirima iya; ephe aburu ndu agwaru iya ephe jeye teke a kpuru ndu ali ono le ndzu.

³¹ Ephe edobe ntekpe Mayika ono; gwaa ya jeye l'ege ulo Nchileke no-beberu le Shayilo.

19

Nnufu onye Livayi b'e gburu

¹ L'oge teke ndu izurelu te shidu nweru eze b'o nweru nwoke Livayi, shi buru l'imime ali ugwu ifuremu. Nwoke ono nweru nwanyi Betulehemu, o dutaru dobe; yo buru nnufu iya.

² Nwanyi ono awata ome k'enyishi eji. Yo nonyaa; lufu; lashia ke nna iya le Betulehemu l'ali Juda. Yo notsua onwa eno le ke nna iya ono;

³ nji iya ejeshia t'o je ekfuru iya t'o lata. Yo kputa nkakfu-igara ebo; yele onye, ejeru iya ozi ayiru jeshia. Ephe erua; nwanyi ono eduta iya duba l'ulo nna iya. Nna nwanyi ono aphule iya phu; ehu atsao ya; yo gbaru bya iya ndzuta.

⁴ Ogo iya ono, bu iya bu nna nwamgboko ono enwupyaabe iya t'ẹ b'ọ lashi. Yo kwe; ẹphe l'ia anọ abalı ẹto; ria; ngu; l'ekukwaphu mgbenya.

⁵ Yo be mboku k'eno; ẹphe egbeshi l'oswi utsu kwakọbe k'alala; nna nwamgboko ono asu onye ogo iya ono: "Nodu ria nri; k'ophu ume adukwanu ngu. Teke e metsuaru; nggu alawaru."

⁶ Ẹphe ebo abya anodu ria; ngua. Nna nwamgboko ono asu iya: "Byiko; nodufunua enyashi-a t'ehu tsoo ngu ẹna."

⁷ Nwoke ono egbeshide tẹ ya la; ogo iya ono arọ ya; yọ nọfua enyashi mboku ono.

⁸ Yo be l'oswi utsu l'abalı k'ise ya; yo gbeshi lẹ ya alawa. Nna nwamgboko ono asu iya: "Ria iphe t'ume du ngu. Teke o beru l'eswe; nggu alashia." Ẹphe ebo abya anodu; ria nri.

⁹ Ya ndono; yo be teke nwoke ono yele nnufu iya ono; mẹ l'onye, ejeru iya ozi gbeshiru k'alala; nna nnufu iya ono asu iya: "T'o lenu; lẹ nchi jihuakwaru. Unu radu nẹ. Teke o beru l'utsu echile; unu alawaru."

¹⁰ Obenu lẹ nwoke ono b'ẹ tọ dūhedu k'aradu. Yo gbeshi; yọ buri iya alala. Yo duta nnufu iya ono; kpata nkakfu-igara ebo, e doru iphe l'azu; ẹphe atugbua; shia ọzo Jẹbusu, bu iya bu Jerusalemu.

¹¹ Jebusu anodulephu ẹphe ntse; uboku agvwa. Onye ozi ono asu nnajiufu iya ono: "Ophu t'ayi bahu lẹ Jẹbusu-wa; radu."

¹² Nnajiufu iya ono asu iya: "Wawa. L'ẹphe ta abahudu mkpukpu ndu ohodo, ẹ ta budu mkpukpu ndu Izurelu. L'ẹphe e-jeru mkpukpu Gibiya."

¹³ Yọ su iya: "T'ọ bya t'ẹphe keshia ẹhu rua Gibiya; m'ọ kwanu Ráma; radu."

¹⁴ Ya ndono; ẹphe atugbua; nchi ejikfu ẹphe l'uzo l'ẹphe eruwa Gibiya l'alı Bénjaminu.

¹⁵ Ẹphe abahu t'ẹphe radu lẹ Gibiya. Ẹphe eje anodu l'edukfu mkpukpu; to nwe onye sūru ẹphe t'ẹphe bya aradu nk'ia.

¹⁶ A bya ele ẹnya; yo nweru nwoke ogurenja, shi ozi l'egu ala l'urenyashi ono. Nwoke ono bu onye shi l'alı ugwu Ifuremu. O bu ebubu lẹ Gibiya. Ndu ẹke ono bu ndu Bénjaminu.

¹⁷ Nwoke ogurenja ono apalia ẹnya l'o ruru edukfu ono; phua onye ije ono; jẹ iya: "Bụ awe bẹ iije? Bụkwanu awe b'i shi?"

¹⁸ Yọ su nwoke ogurenja ono: "Ayi shi Bétulehemu l'alı Júda l'ala iphe, ayi jeru; l'ala l'alı ugwu Ifuremu, bukwanu iya bu ẹke mu bu ebubu. Mu jeru Bétulehemu; l'alawa l'ulo Ojejoje; to nwe onye sūru mu tẹ mu bata lẹ nk'ia.

¹⁹ Ayi gudekwa nri, nkakfu-igara ayi e-ri; gude ẹsua okponku, ẹphe aze. Ayibe unwu-ojozi ngu; mbu mbedua; nwozi ngu kẹ nwanyi; mẹ nwozi, ayi l'ia yi gudekwa nri, ayi e-ri; gude iphe ayi a-ngu. Ẹ to nwekwa iphe ayi eje arọta."

²⁰ Nwoke ogurenja ono asu ẹphe: "Unu t'ayi je nke mu. Iphe, bu mkpa unu bu mu b'ọ nọ l'eka. Unu ba aradu l'edukfu."

²¹ Ya ndono; yo duta iya; ẹphe ejeshia nk'ia. Yọ bya anu nkakfu-igara nwoke ono nri. Ẹphe akwobetsua okpa; bya eria nri; ngua iphe angungu.

²² Ẹphe anodukwadua l'eme ẹsua l'ẹke ẹhu atso ẹphe ẹna; nwoke, bu ndu iwe lẹ mkpukpu ono abya agbaa ulo ono mgburumburu; tsulahaa ẹka l'ibo; su nwoke ogurenja ono, bu iya bu onye nwe ulo ono: "T'o dufutaru ẹphe nwoke ono, byaru l'ulo iya ono t'ẹphe l'ia zẹe!"

²³ Nwoke, nwe ụlo ono ejekfu ephe l'etezi; su ephe: "Wawa; ndu mu. Unu be enwekwa egbe akirishi owaa. Unu elewanua le nwoke-wa be byaru mu ebyee. Unu be mekwa ejo akpamara owaa.

²⁴ Owaa bu nwatibe mu, nwoke ta chikahubua okpa. Owaa kwaphu nnufu nwoke ono. Mu e-dufuta ephe nu unu t'unu raa; mee ephe ege du unu mma. Ole; o -buru nwoke owaa; t'e b'o dukwa ejo akpamara, unu e-me iya."

²⁵ Obenu le ndu ono ta ngaduru iya nchi. Nwoke Liviayi ono ekwe; dufuta nnufu iya ono duru nu ephe. Ephe egude iya k'ehuka; raa ya enyashi mgburumgburu. Nchi abyadelephu abohu; ephe aparu iya haa.

²⁶ Nchi abohulephu; nwanyi ono akputa onwiya je atua l'onu ibo ulo nwoke ono, nnajiufu iya no ono; daburu l'eke ono gbururu jeye nchi abohu.

²⁷ Nnajiufu nwanyi ono etehu l'utsu; guhaa ulo te ya lufu lashia; nnufu iya ono adabuwaru l'onu-uzo ono; wushi aka l'onu ibo ono.

²⁸ Yo su iya: "T'o gbeshi t'ephe la!" To kfudu okfu. Yo kwe; pata iya tu-kobe l'eli nkakfu-igara iya; yo buru ephe alala.

²⁹ Yo rua ufu bya ewota mma kwakashia nnufu iya ono akwakash; sajashia ya le nkwo le nkwo sata iya uzo iri l'ebo; chita anu iya wojetsua l'ekemeke obule l'ali Izurelu.

³⁰ Iphe, bu onye phuru iya nu; yo su: "Egbe iya owaa b'e te mebukwaa l'ali Izurelu; mbu l'e ta phubedua egbe iphe owaa shitakpo keshinu ephe shi ali Ijiputu jeye ntanu. Unu rikwaa ya ariri! Unu achia idzu; kfuru ayi iphe ayi e-me."

20

Ndu Izurelu akwakobe k'ogu; ephe le ndu Benjaminu

¹ To du iya bu; ndu Izurelu l'ephe ha azafuta shitakpo le Danu jeye le Besheba; mbu jeyekpo l'ali Giledu. Edzudzu-oha ono azafuta l'o bu onye lanu je adgo Ojejoje l'ifu le Mizupa.

² Ndu ishi ndu ishi l'ikfu l'ikfu ndu Izurelu edzua l'edzudzu oha ndu ke Nchileke ono. Iphe, ephe du bu ukporo unu ugbo labu l'ukporo unu iri, bu ndu gude okpa; pagbaaru ogu-mbeke.

³ Nzi erua ndu Benjaminu le nchi le ndu Izurelu zafuwaru je edzua le Mizupa.

Ndu Izurelu asu: "T'a koduru ephe ege ejo akpamara owaa shiru mua."

⁴ Ya ndono; nwoke Liviayi, bu iya bu nji nwanyi ono, e gburu ono asu ephe: "Le yele nnufu iya bahuru le Gibiya l'ali Benjaminu t'ephe radu.

⁵ Yo be l'enyashi; unwoke ndu Gibiya abyatashia l'ulo, ya no; gbaa ulo ono mgburumgburu l'eme t'ephe gbua ya. Ephe egude nnufu iya k'ehuka; raa ya; ragbua ya.

⁶ Ya abya apata nnufu iya ono; kwakashia anu iya nanu nanu; keeru ndu Izurelu l'onu-ogo onu-ogo; ke l'iphe ephe meru l'ali Izurelu bu akpamara; buru utsuruku.

⁷ Nta-a; unube ndu Izurelu l'unu ha; unu kfua ege bu ememe iya."

⁸ Ndu Izurelu awu-lihu l'o bu onye lanu; su: "Le to nweddu l'ayi ha, ala l'ufu. Mbu; l'e to nweddu l'ayi ha; m'o bu onye lanu, a-la l'ulo iya.

⁹ Iphe, ayi e-me ndu Gibiya nta-a bu t'ayi tua enwa; gude tso ephe ogu.

10 L'iphe, bụ ikfu Ízurelụ l'ophu bẹ ayi e-shi lẹ ndu, dū ụkporo unwoke ise; fota unwoke iri; shi lẹ ndu unu labụ l'ụkporo iri fota ụkporo ise; shi lẹ ndu dū ụkporo unu l'unu ise fota unu labụ l'ụkporo ise. O bụ ephe a-nodu ewojeru ndu soja ayi nri; k'ophu bụ teke ndu soja ono ruru Gíbiya t'ephe gwata ndu Gíbiya k'alị Bénjaminu ụgwọ akpamara ono, ephe kparu l'alị Ízurelụ ono."

11 Unwoke Ízurelụ l'ephe ha abya edzua; mekobe onwephe l'ọ bụ onye lanụ t'ephe je afuaru mkpukpu ono.

12 Ya ndono; ndu ikfu Ízurelụ abya ezia ozi t'e je etsogbakota ikfu Bénjaminu; sụ ephe: "Ejọ akpamara owaa, e meru l'unu-a bụ ole-e?"

13 Unu dufutaru ayi ndu iwe ono; mbụ ndu Gíbiya ono t'ayi gbushia ephe; fufu ejọ akpamara ono l'alị Ízurelụ."

Obenu lẹ ndu Bénjaminu ta ngakpoduaru nchị l'iphe ono, ndu Ízurelụ ibe ephe kfuru ephe ono.

14 Ya ndono; ndu Bénjaminu azafu l'edukfu l'edukfu je edzua lẹ Gíbiya t'ephe je etso ndu Ízurelụ ogu.

15 Ephe abya eshi l'edukfu iche l'iche fota ụkporo unu madzụ eto l'unu ise, bụ ndu pakota ogu-mbeke; yeru unu madzụ l'ụkporo madzụ iri l'ise, bụ ndu e doru ọnya edodo fọo lẹ Gíbiya.

16 L'ime ndu soja ono l'ephe ha bẹ unu soja l'ụkporo soja iri ise bụ ndu e doru ọnya edodo fọo, bukota ndu, eme ibyita. Ephe bụ ndu agba mgbeka; k'ophu bụ l'ephe a-dụ gbata ekete; ephe ta agbaswe iya agbaswe.

17 Ndu Ízurelụ; ẹ tọ bukwa ndu Bénjaminu; abya edzukobe ụkporo unu unwoke ise iche iche ugbo iri, bụ ndu pakota ogu-mbeke. Ephe bụ ndu maru ọnya ogu.

Ndu Ízurelụ etso ndu Bénjaminu ogu

18 Ndu Ízurelụ awụ-lihu jeshia Bételu ọkpata Nchileke ishi t'ephe maru ndu e-vuru ụzo je etso ndu Bénjaminu ogu?

Ojejoje asụ ephe: "L'ọ bụ ndu Júda e-vu ụzo."

19 Yo be l'utsu iya; ndu Ízurelụ awụ-lihu je adọ; kwaaru Gíbiya.

20 Ndu Ízurelụ awufu t'ephe je etso ndu Bénjaminu ogu. Ya ndono; unwoke Ízurelụ eje etso ephe ogu lẹ Gíbiya.

21 Ndu Bénjaminu eshi lẹ Gíbiya wufuta bya egbua ndu Ízurelụ ụkporo unu madzụ ẹbo l'unu madzụ iri l'ise* mbọku ono.

22 Obenu lẹ ndu Ízurelụ shilerua ọkpoma ike; chikobe onwephe ọdo; je ekee ogu l'ẹke ono, ephe kehewaru iya lẹ mbọku k'ivuzọ ono.

23 Ndu Ízurelụ awufu je anodu Ojejoje l'ifu kwaa ẹkwa jeye l'urenyashi. Ephe abya ajị Ojejoje; sụ iya: "T'ephe jewaru je etso unwunne ayi ndu Bénjaminu ogu ọdo tọ?"

Ojejoje asụ ephe: "T'ephe jeru."

24 Yo be mbọku k'ẹbo; ndu Ízurelụ awufuta; byaruta ndu Bénjaminu ntse.

25 Lẹ mbọku ono kwaphu; ndu Bénjaminu eshi lẹ Gíbiya wufuta; ephe lẹ ndu kẹ Ízurelụ awogba iya. Ndu Bénjaminu egbua ndu kẹ Ízurelụ ụkporo unu madzụ ẹbo l'unu ise,† bukota ndu pa ogu-mbeke.

* 20:21 20:21 Iphe ọ bụ bụ 22,000. † 20:25 20:25 Iphe ọ bụ bụ 18,000.

²⁶ Ndu Ízurelụ l'ephē ha awụfu jeshia Bételu je anọdu l'ēke ono kwaa ẹkwa l'ifu Ojejoje; swíkota aswíswi mbọku ono jeye l'uren̄yashi. Ẹphe abya agwooru Ojejoje ngweja-ukfuru; mē ngweja-ẹhu-agu.

²⁷ Ndu Ízurelụ abya akpata Ojejoje ishi; kẹ l'ọ bụ l'ēke ono bẹ Okpoko Ogba-ndzụ Ojejoje shi nọdu teke ono;

²⁸ Finehasu Eliyéza Ẹronu aburu onye eleta iya ẹn̄ya. Ẹphe aji Ojejoje; sụ iya: “?T'ephē jewaru je etso ndu Bénjaminu, bụ un̄wunna ẹphe ọgu ọdo; t'ọ bụ t'ephē be ejeshi?”

Ojejoje asụ ẹphe: “T'ephē je; kẹ l'echile bẹ ya e-woru ẹphe ye ẹphe l'ẹka.”

Ndu Ízurelụ alụ-gbu ndu Bénjaminu

²⁹ Tọ dū iya bụ; ndu Ízurelụ abya ekee; gbaa ẹphe mgburumgburu lẹ Gíbiya.

³⁰ Yo be lẹ mbọku k'eto; ndu Ízurelụ ekpofu; jekfushia ndu Bénjaminu ọgu. Ẹphe eje ekeeru ndu Gíbiya ọgu ẹge ẹphe ekejehawa iya.

³¹ Ndu Bénjaminu awụfuta; t'ephē lẹ ndu Ízurelụ kpogba iya. Ẹphe eshi ẹge ono wụfuta-gee lẹ mkpụkpụ ẹphe. Ẹphe awata ogbu ndu Ízurelụ pyaap̄yaa ẹge ẹphe egbuje ẹphe; k'ophu bụ lẹ ndu Ízurelụ, ẹphe gburu l'egu; mē l'esu-uzo, e shi eje Bételu; mē l'esu-uzo ọphu e shi eje Gíbiya gbe dūwa ụkporo madzụ l'umadzu iri.

³² Ndu Bénjaminu anọdukwadua ekfu: “Nhụ! Ayi alụakwa ẹphe ẹge ayi luru ẹphe mbọku k'ivuzo!”

Ndu Ízurelụ asụ: “T'ayi kpólala azụ; k'ophu ẹphe a-wụfuta-ge lẹ mkpụkpụ ẹphe nọdu l'uzo.”

³³ Ya ndono; ndu Ízurelụ l'ephē ha awụfukota l'ēke ẹphe shi nọdu; kee ọgu lẹ Bály-Táma. Ndu Ízurelụ ndu ọphu shi nọdu l'ẹgbudu kee; eshi l'ēke ẹphe nọ l'uzo ẹnyanwu-ariba Gíbiya wụfuta.

³⁴ Ụkporo unu madzụ l'unu madzụ ise lẹ ndu kẹ Ízurelụ, e doro ẹn̄ya edodo fọo awụfu jeshia l'ifu ọgu je etso ndu Gíbiya ọgu. Ọgu ono eshia ike; k'ophu bụ lẹ ndu Bénjaminu ta madu l'ọ-la-l'iyi nọwa ẹphe ntse.

³⁵ Ojejoje egude ndu Ízurelụ lua ndu Bénjaminu. Ndu Ízurelụ egbua ụkporo unu madzụ ẹto l'unu madzụ ẹbo l'ụkporo madzụ iri l'ise lẹ ndu kẹ Bénjaminu mbọku ono, bụ ndu pagbaa ọgu-mbeke.

³⁶ Ndu Bénjaminu amaru l'e mekputawaru ẹphe.

Ndu kẹ Ízurelụ abya akpól̄aar̄u ndu Bénjaminu azụ; kẹ l'ephē kp̄oru obu ye; lẹ ndu onanu, ẹphe yeru t'ephē kee l'ẹgbudu kwabẹ l'iku Gíbiya ono bẹ keru-a ọhuma.

³⁷ Ndu ono, shi kee l'ẹgbudu ono ezifulephu ugbo lanu; wuba lẹ Gibeya; je egude ọgu-mbeke gbua ndu mkpụkpụ ono pyaap̄yaa.

³⁸ Ndu Ízurelụ; ẹphe lẹ ndu onanu, keru l'ẹgbudu ono chihawaru iya achichi t'ephē mee t'enwuru-ọku kp̄ufu lẹ mkpụkpụ ono.

³⁹ Teke ono; ndu Ízurelụ aghakọbe wụpyabe ẹphe.

Ndu Bénjaminu watahawaru ogbu ndu Ízurelụ; gbuwa ẹphe ụkporo madzụ l'umadzu iri; l'ekfuwaru onwephē: “Nhụ! Ayi alụakwa ndu Ízurelụ ẹge ayi luru ẹphe mbọku kẹ mbụ phụ!”

⁴⁰ A bya ele ẹn̄ya; enwuru-ọku akpuchiwa lẹ mkpụkpụ ono. Ndu Bénjaminu aghaa ẹn̄ya; phụ lẹ mkpụkpụ ẹphe akpukotawa tūtutu l'enwuru-ọku l'ala l'igwe.

⁴¹ Ndu kẹ Ízùrẹ̀lù aghakòbewaphu wù-kputa ndu Bénjaminu. Meji atọ̀fu ndu Bénjaminu; kẹ ẹ̀phẹ mawaru ẹ̀phẹ abyawa ekpolashihu.

⁴² Ẹ̀phẹ eche ọ̀kpa l'ọ̀so l'agba ala l'ùzo echi-ẹ̀gu; l'ẹke ẹ̀phẹ agbalaru ndu Ízùrẹ̀lù. Obenu l'e-tọ dudu iphe, ẹ̀phẹ gbataru iya. Ndu Ízùrẹ̀lù eshi lẹ̀ mkpukpu, nọtsua l'ìkù ẹ̀ke onọ wufuta; abya ekebuta ẹ̀phẹ; wata ẹ̀phẹ egbushi.

⁴³ Ẹ̀phẹ agbaa ndu Bénjaminu mgburumgburu; gbaa ẹ̀phẹ ọ̀bo l'ùzo ẹ̀nyanwu-ahata Gíbiya.

⁴⁴ Ndu Bénjaminu, e gburu dọ ụ̀kporo ụ̀nu madzọ ẹ̀bo l'ụ̀nu madzọ ise,[‡] bukota mkparawa l'ọ̀gu.

⁴⁵ Teke ẹ̀phẹ ghakòberu; gbaru lashia l'echi-ẹ̀gu lẹ̀ Mkpuma Rimonu bẹ ndu Ízùrẹ̀lù gburu ẹ̀phẹ ụ̀nu madzọ iri l'ẹ̀bo l'ụ̀kporo madzọ iri[§] l'ùzo. Ẹ̀phẹ achia ndu Bénjaminu gude-gude jeye lẹ̀ Gidomu; gbufua ẹ̀phẹ ụ̀nu madzọ ise.*

⁴⁶ Ndu Bénjaminu, e gburu mbọku onọ dọ ụ̀kporo ụ̀nu madzọ ẹ̀to l'ụ̀nu madzọ ẹ̀bo l'ụ̀kporo madzọ iri,[†] bukota ndu jeru ọ̀gu; buri mkparawa l'ọ̀gu.

⁴⁷ Ndu Bénjaminu, dọ ụ̀nu madzọ l'ụ̀kporo madzọ iri aghakòbe gbalaa; lashia l'echi-ẹ̀gu lẹ̀ mkpuma Rimonu; nọ l'ẹke onọ ọ̀nwa ẹ̀no.

⁴⁸ Ya ndono; ndu Ízùrẹ̀lù alaphushia azọ; l'alì ndu Bénjaminu; je atọ̀ko iphe, bụ mkpukpu, nọ l'alì onọ gbua pyaapya. Ẹ̀phẹ gburu madzọ; gbua iphe bụ elu, nọ l'ẹke onọ; gbua iphemiphe ọ̀bule, ẹ̀phẹ phuru l'ẹke onọ; tükota ọ̀ku l'iphe, bụ mkpukpu, ẹ̀phẹ jeruru.

21

Ndu Ízùrẹ̀lù daru ẹ̀hu ndu Bénjaminu

¹ Ndu Ízùrẹ̀lù nọhawaru lẹ̀ Mízupa; ribua ya: “L'ẹ to nweduru onye Ízùrẹ̀lù, e-duta nwa iya kee onye Bénjaminu.”

² Tọ dọ iya bụ; ndu Ízùrẹ̀lù azafu je akuru lẹ̀ Bételu; nọdu Nchileke l'ifu l'ẹke onọ; kwaa ẹ̀kwa jeye l'urẹnyashi.

³ Ẹ̀phẹ asu: “Nggube Ojejoje, bụ Nchileke kẹ ndu Ízùrẹ̀lù; ?bụ ngunu kparu iphe, egbe iphe ọ̀waa dakfutaru ndu Ízùrẹ̀lù. ?Bụ ngunu kparu iphe, aachọ ikfu lanu achọcho lẹ̀ Ízùrẹ̀lù ntanu.”

⁴ Yo be echile iya; ndu Ízùrẹ̀lù anmaa ẹ̀wa; woru ẹ̀nya-ngweja kpua l'ẹke onọ; bya egwoo ngweja-ukfuru; mẹ ngweja-ẹ̀hu-agu l'ẹke onọ.

⁵ Ya ndono; ndu Ízùrẹ̀lù abya aji onwẹphẹ; su: “?O nweru ikfu Ízùrẹ̀lù, ẹ-te tsodu ayi nọdu l'ifu Ojejoje l'ẹke-a?” Ishi iya aburu l'ẹ̀phẹ ribuhawaru iya l'o -nweru onye ẹ-ta abyadu t'ẹ̀phẹ nọkobe l'ifu Ojejoje lẹ̀ Mízupa bụ egbugbu bẹ ẹ̀phẹ e-gbu onye ọ̀bu.

⁶ Tọ dọ iya bụ; ndu Ízùrẹ̀lù adaa ẹ̀hu ụ̀nwunna ẹ̀phẹ onọ; mbụ ndu Bénjaminu; su: “L'ikfu lanu lẹ̀ Ízùrẹ̀lù bẹ phọduwarua mẹ ẹ̀phẹ agvu.”

⁷ “?Nanu ẹ̀ge ayi e-me lụshiaru ndu Bénjaminu ndu ophu wafuru nọ nwanayi; keshinu ayi gudewa ẹ̀pha Ojejoje ribua l'ayi te ekedu ẹ̀phẹ ụ̀nwu ayi.”

[‡] 20:44 20:44 Iphe ọ bụ bụ 18,000. [§] 20:45 20:45 Iphe ọ bụ bụ 5,000. * 20:45 20:45 Iphe ọ bụ bụ 2,000. [†] 20:46 20:46 Iphe ọ bụ bụ 25,000.

⁸ Ɛphe abya aji: “?Bụ ndu ikfu ole lẹ Ízurẹlu te tsodu ẹphe nọdu l'ifu Ojejoje lẹ Mízupa?” Ɛphe abya achọfuta lẹ ndu Jábeshi-Gíledu ta dudu; m'oo onye lanu, byaru ndzuko ono;

⁹ kẹ l'ẹphe dzuwaru onwẹphe maru l'ẹ-tọ dudu ndu Jábeshi-Gíledu m'ọ bu onye lanu nọ l'ẹke ono.

¹⁰ Tọ dọ iya bụ; ọha ono, dzuru l'ẹke ono abya afọta ụkporo unu ndu soja l'unu ndu soja iri; * zifu ẹphe t'ẹphe gude ogu-mbeke je Jábeshi-Gíledu je egbushikota iphe bụ ndu bu l'ẹke ono: nwoke; nwanyi; mę unwegirima.

¹¹ Ɛphe asu: “Owaa, iphe unu e-me teke unu ruru: Unu gbushikota iphe bụ nwoke; l'unwanyi, nwoke chikahujewaru okpa.”

¹² Ndu ẹphe phuru lẹ Jábeshi-Gíledu, nwoke ta chikahubua okpa dọ unu unwu-mgboko lanu. Ɛphe edukoo ẹphe jeshia l'odu ẹphe lẹ Sháyilo l'alí Kénanu.

¹³ Ya ndono; ndu Ízurẹlu l'ẹphe ha abya ezia t'e zia ndu Bénjaminu lẹ Mkpuma Rimonu l'ẹphe choru t'ẹphe l'ẹphe kpeshia.

¹⁴ Tọ dọ iya bụ; ndu Bénjaminu alatashia teke ono; ndu Ízurẹlu eworu unwu-mgboko ndu Jábeshi-Gíledu ono, ẹphe kpuru lẹ ndzọ ono keeru ndu Bénjaminu t'ẹphe luru. Ọbule ẹ to dzugbaduru ẹphe.

Aalutaru ndu Bénjaminu unwanyi odo

¹⁵ Ya ndono; imiko ndu Bénjaminu egude ndu ono; kẹle Ojejoje mewaru ikfu ndu Ízurẹlu; yọ gbaa ọru.

¹⁶ Tọ dọ iya bụ; ndu bụ ọgurennya ndu Ízurẹlu asu: “?Nanụ ẹge ee-me t'ọ buru l'a lukotaru ndu Bénjaminu ndu ọphu phoduru nọ nwanyi; keshinu e gbugeru unwanyi ndu Bénjaminu?”

¹⁷ Ɛphe asukwaphu onwẹphe: “Lẹ ndu Bénjaminu ọphu wafuru nọ nwefutaje akọ; tẹ mkpurophu ikfu be echihu lẹ Ízurẹlu.

¹⁸ Ọbu; ẹ tọ bukwa l'ayibedua e-gbe kegree ndu Bénjaminu unwu ayi; keshinu ayi ribuwaru iya: 'L'onye keru ndu Bénjaminu nwatibe iya l'ayi buakwa onye e buru onu.' ”

¹⁹ Ɛphe asu: “Oo-o! ?M'o nwenarua aji, ayi agbajeru Ojejoje afa l'afa lẹ Sháyilo, nọ l'uzo isheli Betelu; nọdu l'uzo ẹnyanwu-ahata ọzo, shiru Bételu laa Shékemu l'uzo ọhuda Lebona?”

²⁰ Ɛphe asu ndu Bénjaminu: “Unu tugbua; je edomishia onwunu lẹ mgbo vayinu;

²¹ kwabẹ akwabẹ. Teke unwu-mgboko Sháyilo wufutaru bya ote egvu; tẹ onyenonu shi lẹ mgbo vayinu ono je egude onye ọphu ọo-lụ; gude lashia alí Bénjaminu.

²² Teke ndu nna; m'ọ bụ unwunne ẹphe ndu k'unwoke jiru ayi; ayi asu ẹphe t'ẹphe gude okfu ẹhu ayi; meeru unu iphe-oma; haaru unu unwegirima ono; kẹ l'ayi ta dudu ike lụ-dzuaru ẹphe nwanyi teke ono, a luru ọgu ono. Tẹmanu bẹ ẹnwa te egudekwa unu; kẹ l'unu te gudedu ẹka unu kee ẹphe nwanyi.”

²³ Ndu Bénjaminu ekwe. Yo be teke unwu-mgboko ono ete egvu; onyenonu; yọ gbafta je egude nwamgboko lanu; pata iya gbachia; yọ buru nyee ya. Ɛphe alata l'alí ẹphe; bya akpukwa-zi mkpukpu ono; buru.

²⁴ Ndu Ízurẹlu awukahu l'ẹke ono teke ono; onyenonu alashia l'ikfu nk'iya; shiwaru ẹke ono lashia l'ẹke ọ hataru ókè-alí nk'iya.

* 21:10 21:10 Iphe ọ bụ bụ 12,000.

²⁵ Teke ono bẹ ndu Ízurẹlu te shidu nweru eze, achi ẹphe. Onyenonu emelephu ẹge dụ iya mma.

Rutu

Naomi yele Rutu

¹ Teke ono, ndu ikpe shi achị ndu Ízurelu ono; bẹ ẹjo-ẹgu byaru l'alị ono. Nwoke lanu, bu onye Bétulehemu l'alị Júda egbeshi yele nyee ya; me unwu iya unwoke ẹphe ẹbo; lashia Móabu.

² Ẹpha nwoke ono bu Elimeleku. Ẹpha nyee ya aburu Naomi; ke unwegirima iya unwoke ono ẹphe ẹbo aburu Mahulonon; me Kiliyonu. Ẹphe bu ndu Efuratu le Bétulehemu l'alị Júda. Ẹphe atuko gwota lashia Móabu je eburu.

³ Ẹphe ebunyaa l'ẹke ono; Elimeleku, bu iya bu nji Naomi anwuhu; haa nwanyi ono yele unwegirima unwoke ẹbo ono.

⁴ Ẹphe abya alushia nwanyi Móabu. Ẹpha onye lanu l'unwanyi ono bu Opa; onye ophu aburu Rutu. Ẹphe ebulephu l'alị ono iphe, ruru afa iri;

⁵ Mahulonon yele Kiliyonu anwushihu. Naomi agbaru ẹka; unwegirima iya ono ẹphe ẹbo ta nọhe; nji iya ta nọ.

⁶ Yọ nonyaa le Móabu; nua le Ojejoje mewaru t'iphe duru ndu nk'iya le mma; ke l'o mewaru t'ẹphe nweru nri eriri. Naomi yele unyomu unwu iya ono ẹphe ẹbo ajikobe; yọ buru ẹphe alala.

⁷ Yele unyomu unwu iya ono ẹphe ẹbo eshi l'ẹke ono, ẹphe shi buru ono gbeshi; kwaseru ọzo Júda.

⁸ Naomi asu unyomu unwu iya ono ẹphe ẹbo: "Unu lakwa azu lakfube nne unu le nk'ẹphe. Tẹ Ojejoje mekwaaru unu iphe-oma ẹge ono, unu meru ndu ophu nwuhwaru anwuhu me le mbẹdua ono.

⁹ Tẹ Ojejoje mekwaa t'unu lutsua nji ọdo l'ẹke ẹhu a-du unu agu."

Yo kfuebe ẹge ono; nmaa ẹphe akpa tsutatsua ẹphe onu. Ẹphe atuko wata ẹkwa;

¹⁰ su iya: "Wawa; l'ẹphe e-toru iya lakfube ndibe ẹphe."

¹¹ Naomi asu ẹphe: "Unu la; unwu mu. ?Bu ngunu meru iphe unu e-tso mu. ?Mu a-tsukwadu ime ọdo k'omuta ndu, a-lushi unu.

¹² Unu laa byiko unwu mu; kele mu kahwaru k'olu nji ọdo. O -bururu t'a su le mu levuru ẹnya; lua nji l'enyashi-a; ?mu a-tsuta-ghe ime; mua unwegirima unwoke.

¹³ ?Unu a-nodukpelephu gburu jeye t'ẹphe vufuta. ?Unu a-ha ọlu nji; nodu ngabekpeleruphu ẹphe ọto. Wawa; unwu mu. O kakwa mbẹdua ọburu iphe aphu; me l'unubẹdua. Ishi iya aburu le Ojejoje mewaru mu ọdughe-eme."

¹⁴ Yo kfuebe ẹge ono; ẹphe atuko wata ẹkwa ọdo. Ya ndono; Opa ekwe bya etsuta nne nji iya onu; yọ buru iya ọla azu. Obenu le Rutu swikuru nne nji iya ono; mbu Naomi.

¹⁵ Naomi asu iya: "Lekwa; nyee nwunne nji ngu alakfubeekwa ndibe ẹphe; me l'agwa ẹphe. Tsuru iya la!"

¹⁶ Rutu asu iya: "Ba asushi tẹ ya haa ngu; m'ọbu tẹ ya haa ngu etsotso. L'o kwa ẹke iije; bẹ ya e-je; buru ẹke i zeru; bẹ ya a-ze. Ndibe ngu a-bu ndibe iya; Nchileke ngu abukwaruphu Nchileke iya.

¹⁷ Ẹke i nwuhuru; bu ẹke ya a-nwuhu. Yọ buru l'ẹke ono; bẹ ee-li iya. Tẹ Nchileke nukwaa ya aphu; mbu t'ọ gwakwaa ya ọchi; m'ọ buduphu anwuhu kpuu; bu iphe, e-kekahu nggu l'iya!"

¹⁸ Naomi abya amaru le Rutu ribuwaru le ya e-tso iya; paru iya haa.

19 Tò dù iya bú; ẹ̀phẹ ẹ̀bọ atùgbua; jee gbururu jeye ẹ̀phẹ erua Bétulehemu. Teke ẹ̀phẹ larutaru Bétulehemu; bẹ mkpukpu ono gbahuru gharaghara l'okfu ẹ̀phẹ. Ùnwanyi l'ebutsua mkpu; l'ajitua; sù: “?Bù-a Naomi ndọ-ọ tọ?”

20 Yò sù ẹ̀phẹ: “Ndu mu; unu be ekujehe mu Naomi.* Unu kujechia mu ‘Mára;’† keke Ọkaribe-Kakọta-Ike meekwaru ndzù mu; yò búru olubu.

21 Kele teke mu eje ejeje; bẹ mu vu l'ishi; paru l'ẹka. Ọbule Ojejoje mewaru mu; mu agbaru ẹka lata. ?Bù kẹ ngunu; bẹ unu e-gude eku mu Naomi; l'ẹke Ojejoje nùwaru mu chikikfuu? Mbù lẹ Ọkaribe-Kakọta-Ike niyìwaru mu ẹka swọngu.”

22 Tò dù iya bú; Naomi yẹle nyee nwa iya; mbù Rutu kẹ Móabu; ayìru laruta Bétulehemu teke eebuwa balì.

2

Rutu eje àkpà l'okfu Bówazu

1 Ya ndono; yo nweru nwoke lanù, Naomi nweru, bú abubu nji iya. Nwoke ono shi l'eri Elimẹleku pẹ; bya aburu onye nweru iphe nshinu. Ẹpha iya bú Bówazu.

2 Yo be ujiku lanù; Rutu; mbù nwanyi Móabu phù asù Naomi: “Byiko tẹ ya jenu je amaru; ?m'o nweru onye ya a-tùba l'ẹnya tẹ ya kpaa mkpakwa iphe l'ukabyi iya.”

Naomi asù iya t'o jeru.

3 Yò tùgbua jeshia ẹke aakpata iphe l'alì; l'etso ẹ̀phẹ l'azù akpa mkpakwa iya. Yò buleruphu l'ẹke Bówazu ono, bú abubu Elimẹleku ono kọru b'o jeru.

4 A bya ele ẹnya; Bówazu eshiwa lẹ Bétulehemu bya. Yò bya ekele ndu ono, aakparu iya iphe ono; sù ẹ̀phẹ: “Tẹ Ojejoje swikwaru unu!” Ẹ̀phẹ asù iya: “Tẹ Ojejoje gọkwaaru ngu ọnu-ọma.”

5 Tò dù iya bú; Bówazu abya aji nwozi iya, bú onye ishi ndu akparu iya iphe l'ẹgu; sù iya: “?Bù onye alù nwamgbọko ọwaa?”

6 Onye ozi iya, bú onye ishi ndu akpa iphe l'ẹgu ono asù iya: “L'ọ kwa nwamgbọko ono, shi Móabu, tso Naomi lata ono.

7 L'ọ rọkwaru mu tẹ ya tsoru ndu ebu balì l'azù; l'akpa mkpakwa iya ọphu dashiru nù. Keshinu utsu b'o tsoru ndu ono, ebu balì ono jee ozi jeye nta-a. Ọ buphu ugbo lanù b'o jeru ja atuta ume nwanshì l'ùlo-ẹgu.”

8 Ya ndono; Bówazu asù Rutu: “Ngabe nchì nwa mu; ba dukwa mboku, ii-je mkpakwa balì l'ẹge ndu ọdo; a gufu ẹke-a. Nọpyabelekwaphu l'ẹke-a nggu l'ùnwu-mgbọko-ọ, ejeru mu ozi-a.

9 Lepyabekwa ẹnya l'ẹke, ẹ̀phẹ akpata iphe-a; nggu etsoje unwu-mgbọko-a l'azù. Mu kfuakwaru unwu-okorọbya ono t'ẹ b'ọ dukwa onye a-cho ngu okfu. Teke minì gùtajeru ngu; nggu eje anguta mini, unwoke ono kutaru ye l'ite-mini, nọ l'ẹke ono.”

10 Ya ndono; Rutu adaa; kpube ifu l'alì; sù iya: “?Nanù ẹge e meru; bẹ ya túbaru ngu l'ẹnya; kẹ t'ì nyata yẹbe onye ohodo?”

11 Bówazu asù iya: “A kọkotawaru iya iphe, i meru nne nji ngu; keshinu nji ngu nwuhuru; mẹ ẹge i haru nne ngu; haa nna ngu; haa alì ẹke, a mọru ngu; bya tẹ nggu lẹ ndu ẹ tì mahaadua buru.

* 1:20 1:20 Iphe “Naomi” bú bú “ẹna”. † 1:20 1:20 Iphe “Mára” bú bú “olubu”.

¹² Tẹ Ojejoje kfikwaa ngu ugwo iphe-oma ono, i meru ono. Tẹ Ojejoje, bu Nchileke kẹ ndu Ízuru, bu onye, i gbatataru bya ekpuru l'ehu; kfikwaa ngu ugwo iya nkfu-ngo k'oma."

¹³ Rutu asu iya: "Onye nwe mu nu; tẹ mu tubajelekwa ngu phu l'obu ege ono mu tubaru ngu iya ono; kẹ l'i gudewa olu-oma ngu mee t'obu shihu mube nwozi ngu ike; lẹ mu ba adukponu l'ọ bu eke onye lanu l'unwu-mgboko-o, ejeru ngu ozi dzuru okpa."

¹⁴ Yọ gbaa l'ori nri; Bówazu asu iya t'ọ bya anodu l'ẹke ephe nọ wota buredi tsutaje lẹ vinega taa. Tọ dụ iya bu; yọ bya anonyabe ndu ono, akpata iphe ono; Bówazu eworu balı, a huru ahuhu nu iya; yọ taa ya tajia epho; taphodo iya ataphodo.

¹⁵ L'ọ meeberu jeshia mkpakwa balı ono odo; bẹ Bówazu suru ndu ono, eburu iya balı ono; t'ẹ b'ọ dukwa onye a-baru iya mba; m'ọ -ruhuru; ọ chikolaha ndu ophu e bukoberu ebukobe.

¹⁶ "Iphe, unu e-gbe meje bu t'unu lebezije enya haru shije l'ophu unu sweru esweswe mifutatsua balı wushiru iya t'ọ tutua; ophu unu abakwaru iya mba."

¹⁷ Ya ndono; Rutu akpaa mkpakwa balı ono jeye l'urennyashi; bya echishia ya; yọ ji ashanga lanu.

¹⁸ Yo vuta iya vulata l'ufu; nne nji iya aphu ege ọ ha; mbu ophu ọ kpataru. Rutu abya ewofutafua iphe, o riphoduru eriphodo l'ẹke ono.

¹⁹ Nne nji iya ono aji iya: "Bụ awe b'i jeru mkpakwa kẹ ntanu? Bụ awe b'i jeru iya? T'ọ dukwaru onye ono, gu-vutaru ngu nu ono lẹ mma!"

Tọ dụ iya bu; Rutu akporu nne nji iya ono onye o jeru akpaa ono; sọ iya: "L'epha onye ya jeru akpa l'egu iya ntanu kwa Bówazu."

²⁰ Naomi asu nyee nwa iya ono: "Tẹ Ojejoje gokwaru onu-oma nu onye ono! Ojejoje, bu onye ta ahajedu okoshi ndu nọ ndzu me ndu nwuhwaru anwuhu lẹ ya yeru ephe obu." Yọ sọ Rutu: "Lẹ nwoke ono bẹ ayi l'iya bukwa mee lanu; mbu onye lanu lẹ ndu ogbaru oletu ayi enya."

²¹ Rutu; bu onye Móabu-wa asu iya: "L'ophu katsukpo nu kwa l'ọ suru tẹ ya byajekpelephu bya etsoru ndu eburu iya balı ono jeye teke ee-buge nk'ia."

²² Naomi asu Rutu; mbu nyee nwa iya: "O kakwaru ngu mma; nwa mu; t'i tsojeru unwu-mgboko, ejeru iya ozi; kẹ l'i -jee eke odo bẹ oo-nwekwaru ege ọ dụ; a chọo ngu okfu."

²³ Tọ dụ iya bu; Rutu etsolaha unwu-mgboko, ejeru Bówazu ozi l'akpa akpa balı jeye teke e bueberu balı; mẹ witu. Ya ndono yele nne nji iya ono achiko buru.

3

Rutu yele Bówazu l'ẹke eetsuje balı

¹ Yo bẹ ujiku lanu; nne nji iya ono; mbu Naomi; asu iya: "Nwa mu; ? tọ dudunua mma mẹ mu chotaru ngu eke i-nodu t'e leta ngu eke a-buru ngu ufu, bu eke ehu a-dụ ngu agu tọo.

² Bówazu; mbu onye ono, nggu l'unwu-mgboko, ejeru iya ozi shi nodu ono; ?ta buduna abubu ayi. L'enyashi ntanu bẹ ọo-nodu aphucha balı l'ẹke eetsuje balı ono.

³ Ghua ehu; nggu ajia manu, eshi mkpo; nggu ewota uwe ngu ophu katsua mma yee. Teke e metsuaru; nggu atugbua jeshia l'ẹke ono, eetsuje balı ono. Oke bẹ emekwa t'ọ maru l'i nọ l'ẹke ono jeye teke oo-rieberu nri; ngua iphe angungu.

⁴ Tɔnwubelephu ɛnya maru ɛke ɔ zɛ. Teke Ɔ -zɛ-zitalephu; nggu atugbua je aphu-lia ya iphe, o phu-kpuru onwiya l'ɔkpa; zɛnyabe iya. Ɔo-karu ngu-a iphe, ii-me."

⁵ Rutu asu iya: "Iphe bu iphe, i sɔru tɛ mu mee bɛ mu e-me."

⁶ Tɔ du iya bu; yɔ tugbua jeshia ɛke ono, eetsuje balɪ ono je emekota ɛge ono, nne nji iya sɔru iya t'o mee ono.

⁷ Bɔwazu eritsulephu nri; ngua iphe angungu; gude ɛhu-ɔtso-ɛna je azɛru lɛ nkɔlahu ɛke a kɔberu balɪ. Rutu atɔo nwɛhu je aphu-lia ya iphe l'ɔkpa zɛnyabe iya.

⁸ Yo rua l'echi-abalɪ; Bɔwazu elubirihu. Yɔ ghaa aghagha; phu l'o nweru nwanyi, zɛ iya l'uzo ɔkpa!

⁹ Yɔ ji: "?Bu onye?"

Rutu asu iya: "L'ɔ kwa mbedua; Rutu, bu nwozi ngu. Lupyabenu mu; byiko; kɛ l'ɔo nggubedua bu abubu ayi, gbaru t'i leta ayi ɛnya."

¹⁰ Yɔ su iya: "Tɛ Ojejoje gɔkwaaru ngu ɔnu-oma; ada mu. Iphe-oma ɔwaa kakwa ɔphu i mehawaru; kɛ l'ɛ tɪ gbatsoduru unwokoro; mɛ ɛphe nweru iphe; mɛ ɛphe te nwedu.

¹¹ Nta-a; ada mu; ba atsushi egvu. Lɛ mu e-mekotaru ngu-a iphemiphe ɔbule, i rɔru mu; kɛ l'on'yemonye ɔbule lɛ mkpukpu ayi makɔtawaru l'i bu nwanyi umere oma.

¹² Ɔ bu oswi-okfu lɛ mu l'unu bu. Obenu l'o nweru onye ɔdo, unu l'iya ka abubu, bu onye ɔ gbaru t'o leta ngu ɛnya.

¹³ Nɔdu l'ɛka-a l'ɛnyashi-a. Teke o beru l'utsu; ɔ -buɔ l'oo-meru ngu-a iphe, gbaru tɛ madzɔ meeru abubu iya; b'ɔ dukwa mma. Ɔ -dudu; kamɛnu; bɛ ya e-meru ngu iya-a. Zɛru l'ɛka-a; tɛ nchi bɔhu."

¹⁴ Ya ndono; Rutu azɛru iya l'uzo ɔkpa jeye l'utsu. Yo be l'oswi ?bu-onye-ndono; yo gbeshi l'ɛke ono. Yo gbeshide; Bɔwazu asu iya: "Tɛ b'o mɛkwa t'o nweru onye a-ma lɛ nwanyi byaru l'ɛke-a, eetsuje balɪ-a."

¹⁵ Rutu abyadɛ alufu; Bɔwazu asu iya: "T'ɔ tɔfu ɛkwà, o we; tɔsaa ya atɔsa." Yɔ bya atɔsaa ya; Bɔwazu abya egude iphe vɔta balɪ ugbo ishinguru yɛru iya l'ɛkwà ono; kekoo ya; bo iya. Yɔ tugbua; lashia.

¹⁶ Yɔ lakfushia nne nji iya; bu Naomi; yɔ ji iya: "?Nanu ɛge ɔ muru; nwa mu?" Yɔ bya akɔkotaru iya iphemiphe ɔbule ono, nwoke ono meru iya ono;

¹⁷ su iya: "L'ɔ tutaru balɪ-a l'iphe, aatuje iya ugbo ishinguru; nu mu; su mu tɛ mu ba agbashɪ ɛka lakfube nne nji mu."

¹⁸ Naomi asu iya: "Nɔdukpelephu nwandoo nwa mu; maru iphe, e-me nu; kɛle nwoke ono ta byadɔ bya anmakfuru anmakfuuru ntanu jeye teke ɔo-phi ishi iya."

4

Bɔwazu alu Rutu

¹ Ya ndono; Bɔwazu atugbua jeshia l'obu-edukfu mkpukpu ono je adugaru. A bya ele ɛnya; onye ono yɛle nwanyi ono ka abubu ono, o shi ekfuru ono eswewa; Bɔwazu ekua ya; su iya: "T'ɔ bya anɔduedu l'ɛke-a!" Yɔ tugbua je je anɔ-zita.

² Bɔwazu abya ekua ndu bu ɔgurennya mkpukpu ono umadzu iri; su ɛphe: "Unu bya anɔdu anɔdu l'ɛke-a." ɛphe ekwe bya anɔdu.

³ Yɔ su abubu ɛphe ono: "Lɛ Naomi shiakwa Mɔabu lata; yoo me t'o ree alɪ abubu ayi; mbu Elimɛleku.

⁴ Ya arija l'ò ka mma tẹ ya mee t'ì maru. Ọ -bùru l'ìi-zù iya; nggu azua ya l'ifu ndu-a, nọ l'ẹke-a; mẹ l'ifu ndu bụ ọgurennya ayi-a. Ọ -bùru l'ọo agbata bẹ ìi-gbata iya; nggu agbata ya. Teke bụ l'ẹ tii gbatadu; nggu ekfuru iya tẹ ya maru. Kẹ l'ẹ to nwedu onye ọdo, o ruberu l'agbata iya; a gufu nggubedua. Onye ọdo buwa yebedua."

Nwoke ono asụ iya: "Lẹ ya a-gbata iya."

⁵ Bówazu asụ iya: "Ì-zua Naomi yẹle Rutu, bụ nwanyi Móabu alì ono; bẹ ìi-luppyabekwaphu nyee nwoke ono, nwuhuwaru nù ono; k'ophu ọo-togbo ako; t'ẹpha onye ono, nwuhuwaru nù ono be ephuhu."

⁶ Tọ dụ iya bụ; abubu ephẹ ono asụ: "Lẹ keshinu ọ bụ ẹge ono b'ọ dụ; bẹ ya ta agbafutakwa alì ọbu; kele ya te ejedu ọtu ẹku iya ntụ. Gbafutachia ya nggubedua; kele ya te emeghekwa iya!"

⁷ L'ogege ono l'alì Ízurelù; bẹ ọobuje; madzụ eme t'ọ gbata iphe; m'ọ -bù t'ọ gbanweta iphe; bẹ ooyefuje akpokpa iya; nù onye ono. Yọ buri ẹge ono; bẹ ndu Ízurelù egudeje ekoshi l'e mebuwaru iphe ọbu.

⁸ Tọ dụ iya bụ; abubu ephẹ ono asụ Bówazu: "T'ọ zua ya." Yo kfutsua ẹge ono; bya eyefu akpokpa iya; nù Bówazu.

⁹ Teke ono phụ; Bówazu asuwaphu ndu bụ ọgurennya ono; mẹ iphe bụ ndu nọkota l'ẹke ono: "O kwa unubedua bụ ndu ekebe ntanụ lẹ Naomi rewaru iya iphemiphe ọbule, bụ kẹ Elimelẹku; mẹ kẹ Kiliyọnu; mẹ kẹ Mahulonù.

¹⁰ Ẹge ono kwaphụ; bẹ ya lupyaberu Rutu; mbụ nwanyi Móabu, nji iya; mbụ Mahulonù haru; k'ophu ee-shi ẹge ono t'e doberu iya ako; mẹ ẹge ee-shi t'iphe nji iya, nwuhuwaru anwuhu nọdu; k'ophu epha iya ta achihudu l'ufu ephẹ; mẹ lẹ mkpukpu ephẹ. Unubedua bu ndu ekebe ntanụ."

¹¹ Tọ dụ iya bụ; ndu bụ ọgurennya ono; mẹ iphe, bụ ndu nọkota l'obu-edukfu ono azua mgbede; sụ: "L'ephe bụ ndu ekebe. Tẹ Ojejoje mekwa-a nwanyi-a, alata nke ngu-a t'ọ dụ l'ọ bụ Rechelù mē Lii; ndu bụ ephẹ; bẹ ndu ikfu Ízurelù shi futa. T'eka ngu bukwaru upete l'alì Efuratu; nggu aburu onye a maru amaru lẹ Bétulehemu.

¹² Tẹ Ojejoje shikwa l'unwu, ọo-nụ nwata nwanyi-a; mee t'ufu ngu dụ l'ọ bụ ufu Pérezu, bụ nwa, Táma mụtaru Júda."

Eri Dévidi

¹³ Tọ dụ iya bụ; Bówazu eduta Rutu; yọ buri nyee ya. Yọ bya ejekfu iya; Ojejoje emee; yọ tsuta ime; mua nwata nwoke.

¹⁴ Ndu k'unwanyi ekfulahaaru Naomi; sụ iya: "T'ajaja buru kẹ Ojejoje, bụ onye meru t'ì nweru nwanwa, e-leta ngu ẹnya. Tẹ epha iya dekwaa ude l'alì Ízurelù.

¹⁵ Nyee nwa ngu ono yeru ngu obu; bya emewaru ngu iphe unwegirima unwoke ẹsaa ta ga emeduru ngu. Nta-a b'ọ mụwaru ngu nwanwa, bụ iya e-le ngu nka; mee t'ì bya etsefu lẹ nwamgboko ọdo."

¹⁶ Tọ dụ iya bụ; Naomi ekuta nwata ono dobe l'utakfu; yọ bụwaru iya rụ heru iya.

¹⁷ Unwanyi obutobu agwa nwata ono Óbedu; sụ: "L'a mụwaru Naomi nwata nwoke!" Óbedu ono bụ iya bụ nna Jesi; Jesi aburu nna Dévidi.

¹⁸ Qwaa bụ eri Pérezu:

Pérezu bụ nna Hézurọnu.

Hézurọnu aburu nna Ramu.

¹⁹ Ramu bụ nna Aminadabu.

²⁰ Aminadabu aburu nna Nášọnu.

Náshonu bụ nna Sálumonu.

²¹ Sálumonu abụru nna Bówazu.

Bówazu bụ nna Óbèdu.

²² Óbèdu abụru nna Jesi.

Jesi abụru nna Dévidi.

Sámèlù kẹ̀ m̀bù

¹ O nweru nwoke ọ̀bù, ọ̀bù onye Ráma l'ali ugwu Ífuremu. Ephá nwoke ono ọ̀bù Èlukana Jerohamu Èlihu. Elihu ono ọ̀bù nwatibe Tohu; Tohu aburú nwatibe Zufu l'ikfu ndu Ífuremu.

² Èlukana ọ̀bù luru ọ̀nwanyi labù. Onye lanù ọ̀bù Hana; onye ọ̀phù aburú Penina. Penina; ọ̀bù m̀shiru ọ̀nwegirima; obenu lẹ̀ Hana tẹ̀ nwedu ọ̀phù ọ̀mutaru.

³ Afa l'afa; ọ̀bù nwoke ono eshije lẹ̀ mkpukpu iya jeshia Sháyilo; ọ̀baru Ojejoje, ọ̀bù Ọkaribe-Kakọta-Ike ẹ́ja; mẹ́ t'ọ̀ gworu ngwẹ́ja nù iya. Ọ̀ ọ̀bù l'ẹ́ke ono ọ̀bù ọ̀nwegirima Elayi ẹ́phe ẹ́bo, ọ̀bù iya ọ̀bù Hofini; mẹ́ Finehasu anọ́duje l'achìru Ojejoje ẹ́ja.

⁴ Yoo buje; teke Èlukana gworu ẹ́ja ono; yo wota anù, gbaru nyee ya; mbù Penina yẹ̀ l'ọ̀nwu iya; ndu k'unwoke; mẹ́ ndu k'unwanyi nù ẹ́phe.

⁵ Obenu lẹ̀ Hana; ọ̀bù oobeje anù lẹ̀ nk'ia; kẹ̀ l'ọ̀ yeru iya obu nshinu; yeru lẹ̀ Ojejoje kechiru iya ẹ́pho.

⁶ Yoo buru okfu lẹ̀ Ojejoje kechiru iya ẹ́kpa-nwa meru iphe onye ọ̀ buru yẹ̀le iya anọ́duje adùka iya l'iphe; gude iya l'akpatsu iya aphù.

⁷ Yoo buru ege ono ọ̀bù anọ́duje ada afa l'afa. Iphe ọ̀bù teke Hana jeru l'eze-ulo Nchileke; nyee nji iya ono l'akpatsu iya aphù; k'ọ̀phù ọ̀bù l'ọ́oraje ẹ́kwa; jika nri.

⁸ Yoo buje aanonyaa; Èlukana, ọ̀bù nji iya ono aji iya iphe ọ́oraru, kpọ́ru iya nri: “?Bù ngunu kparu iphe aphù jiru iya obu? ?Ya ta kaduru iya ogaru mkpa karia ọ̀nwegirima nwoke iri tọ́o?”

⁹ Yo be ujiku lanù lẹ̀ Sháyilo l'ẹ́phe ritsuaru nri; ngua iphe-angungu; Hana egbeshi. Teke ono ọ̀bù Elayi, ọ̀bù onye achijeru Nchileke ẹ́ja nọ́du anodu l'oshi, nọ̀ l'ọ̀nu eze-ulo Nchileke.

¹⁰ Hana egude aphù; gude ẹ́nya-mini; kfuru nù Ojejoje.

¹¹ Yo ribua ya; sù: “Nggube Ojejoje, ọ̀bù Ọkaribe-Kakọta-Ike; ọ̀ -buru l'ii-le ẹ́nya l'aphù, byaru nwozi ngu; nyata iya; k'ọ̀phù ẹ́ tji zahadu yẹ̀be nwozi ngu; nù iya nwata nwoke; ọ̀bù ya e-wokwaru iya phù nù nggube Ojejoje; t'ọ̀ buru nke ngu jeye ẹ́ge ọ́o-nọ́-bebe. Agube ta abyadu eru iya l'ishi.”

¹² Teke ono, ookfu anù Ojejoje ono ọ̀bù Elayi phuberu iya ẹ́nya l'ọ̀nu.

¹³ Hana egude obu iya l'ekfu anù Nchileke. Onu l'eme iya ọ̀kporo; ọ̀bù l'ẹ́ ta anudu iphe, ookfu. Elayi arilahaa l'ọ̀ ọ̀bù mẹ́e b'ọ̀ nguru;

¹⁴ sù iya “?Bù teke ole ọ̀bù mẹ́e ọ́waa e-mebuhu ngu l'ẹ́nya? Panuru mẹ́e haa!”

¹⁵ Hana asù iya: “E tọ́ kwa ẹ́ge ono b'ọ̀ dù; onye nwe mu nù. Mu bukwa nwanyi, aphù jiru ọ́kpoma. Mu ta ngukwa mẹ́e; to nwe iphe ọ́do, eme l'ẹ́nya, mu nguru. L'ọ̀ kwa ẹ́ge ọ̀ dùru mu; ọ̀bù mu atọ́shiru Ojejoje.

¹⁶ Be ewotakwa mubẹ́ nwozi ngu l'ọ̀ ọ̀bù nwanyi, iphere gvuru l'ifu. Ọ̀ kwa ẹ́ge iphe ono ahutabe mu ọ́ku; mẹ́ ẹ́ge ọ́otsuta-be mu l'ẹ́hu ọ̀bù mu shi teke ono kfushitaru Nchileke ono.”

¹⁷ Elayi asù iya: “Lawaru nta-a! Tẹ̀ Nchileke kẹ̀ ndu Ízurelù mekwaaru ngu iphe, jiroru iya.”

¹⁸ Hana asù iya: “T'obu rukwaa ngu l'ẹ́ke nwozi ngu nọ́.” Ya ndono; Hana atugbua je eria nri; ifu abya atusahu iya.

19 Yo rua l'onma-ẹwa ọtsu echile iya; ẹphe egbeshi; baaru Ojejoje ẹja tugbua laphushia azu l'ufu ẹphe ẹ Ráma. Ẹlukana abya ejekfu nyee ya ono; mbu Hana; Ojejoje anyata iya.

20 A nonyaa; Hana abya atsuta ime; mu nwata nwoke; gu ya Sámèlù; ke l'ọ sùrù: "Lẹ ya rọtaru iya Ojejoje."

Hana eye Sámèlù l'ẹka Nchileke

21 Yo be teke nwoke ono; mbu Ẹlukana ye ndibe iya jeru t'ẹphe je egwooru Nchileke ẹja; mekwaphu t'o mee iphe, o kweru Nchileke ọkwa iya, bu ẹge oomeje afa-l'afa;

22 Hana akwaa l'ufu. Yo su nji iya: "Lẹ ya te ejekwa jeye teke nwata-wa wofuru ọnu l'era. Teke ono; ya ekuta iya je edobe l'ulo Ojejoje. Yo buwaruru l'ẹke ono."

23 Nji iya; mbu Ẹlukana asu iya: "Ọ kwa t'i mee ya l'ẹge ọ du ngu l'obu. Nodu jeye teke nwata e-wofu ọnu l'era. Tẹ iphe Ojejoje kfuru rekwa l'ẹge o kfuru iya." Ya ndono; nwanyi ono anodu hee nwata ono jeye teke ọ ngu-buru era.

24 Nwata ono ewofutsulephu ọnu l'era; yo kuta iya; bya akputa oke-eswi, gbaru afa ẹto; wota ntụ witu, jiru, nkwo-ẹka labu; bya egude otumu mee; duru iya jeshia l'ulo Ojejoje ẹ Sháyilo; e gudekpooru ẹ nwata ono hakwadu nwanshi.

25 Ẹphe egbutsua oke-eswi ono; duta nwata ono dujeru Elayi.

26 Hana abya asu Elayi: "Keshinu i no ndzu ẹge i no iya-a; nggube onye nwe mu nu; b'ọ kwa mu bu nwanyi phu, vudonyabeje ngu nu l'ẹke-a; l'ekfu anu Ojejoje phu.

27 Mu roru t'ọ nu mu nwata-wa; nta-a be Ojejoje mewaru mu iphe ono, mu roru iya ono.

28 Oo ya bu ẹ nta-wa be mu kutawaru iya Ojejoje. Oo-buru ke Ojejoje jeye ẹge oo-no-bebe." Ẹphe abaaru Ojejoje ẹja l'ẹke ono.

2

Ekfukfu, Hana kfuru nu Nchileke

1 To du iya bu; Hana abya ekfuru nu Ojejoje; su iya:

Mu ete eswa l'ẹke Ojejoje no.

Ike mu bu l'ẹka Ojejoje b'o shi.

Nta-a be mu asawa okfu

l'ifu ndu ohogu mu;

kele mu etewa eswa

l'i dzofutaru mu.

2 E to nwedu onye du nsọ

l'ọ bu Ojejoje; to nwe onye,

l'aturu ngu nu;

Ophu o nwedu Agbara-Mkpuma,

du l'ọ bu Nchileke ayi.

3 Unu haa ọsa nsasa;

unu ahaa ogude ọnu l'apali

onwunu eli;

kele ọ bu Ojejoje, bu

Nchileke kwa iya

nwe mmamiphe;

buru iya bu onye enyochaje

umere, madzu eme ememe.

- ⁴ Akfù ndu mkparawa
b'i nyakwoshiwaru.
Obenu lẹ ndu ike gvuru
b'i kwawaru agburu-ẹhu
l'ọbu onye kwaru
ngwa-ọgu.
- ⁵ Ndu ẹpho shi ji;
wowaru onwẹphe nù l'okfu nri.
Ndu ọphu ẹgu shi agụ;
bẹ ẹpho jiwaru.
Nwanyị, ẹ-te shidu atsụ ime;
mùtaru ụnwegirima ẹsaa.
Obenu lẹ nwanyị ọphu
mùtaru ụnwu l'igwe;
bẹ gbawa ẹka.
- ⁶ “Ọ bụ Ojejoje anafuje madzụ ndzụ;
bùru iya anuje ndzụ.
Ọ bụ iya enwujeru madzụ ye
lẹ maa; bùru iya emeje
t'e teta nọdu ndzụ.
- ⁷ Ọ bụ Ojejoje emeje tẹ madzụ
bùru onye ụkpa;
bùru iya emeje t'e nweru iphe.
Ọ bụ iya ewozitaje madzụ alị;
bùru iya ewolije madzụ eli.
- ⁸ Ookulije ndu ụkpa l'ẹja;
palia ndu ẹ-ta dudu ẹge
ọ haru ẹphe l'ikpo ntụ;
woru ẹphe dobe l'ẹke
ndu ishi nọ; ẹke aa-nọdu
akwabẹ ẹphe ugu.
Ọkpa-ulo kẹ mgboko
kwa Ojejoje nwe iya.
Ọ bụ l'eli iya b'o
gvugaberu mgboko.
- ⁹ Ọobojeru ndu duru iya lẹ nsọ ụzo.
Obenu lẹ ndu akirishi;
bẹ oomeje t'ẹphe tabuhu
onu l'ẹkpuru-ochi.
Madzụ te egudejekwa
ọkpehu pyafuta ishi.
- ¹⁰ Ndu etso Ojejoje okfu;
bẹ aa-nyakwoshi anyakwoshi
teke oo-shi l'imigwe
gude egbe-igwe bya ọgu.
Oo-kpe mgboko l'ọphu ikpe;
woru ike; m'okpehu nù
onye nke ngu ono,
a wuru manụ ono.”
- ¹¹ Tọ dụ iya bụ; Ẹlukana pẹ atugbua lashia l'ufu ẹphe lẹ Ráma.
Nwata ono; mbụ Sámèlu anọdu l'ẹka Elayi, bụ onye achijeru Nchileke
ẹja; jelahaaru Ojejoje ozi.

¹² Ùnwegirima Elayi bẹ̀ bụkọta ndu ẹjọ-madzụ; to nwe iphe ẹphe guberu Ojejoje.

¹³ Iphe, ndu achijeru Nchileke ẹja emeje bụ l'ọobuje: madzụ -bya ogwo ẹja; nwozi onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono egude ọjì, nweru ọnu ẹto bya teke anụ ono shikwadururu l'ọku;

¹⁴ woru ye l'ite ono. Iphe, ọjì ono gvutaru bụ k'onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono. Yọ bụru ẹge ono bẹ eemeje iya iphe, bụ onye Ízurẹlù, gude ngwẹja bya Sháyìlò.

¹⁵ Yọ buje ẹmanu a kpọo ẹba anụ ono, e gude gwoo ẹja ono ọku bẹ nwozi onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono abyakfutaje onye ono, egwo ẹja ono; sụ iya: “T’o wotakwa anụ ono; nụ onye achijeru Nchileke ẹja t’a húa ahuhu; l’ẹ tọo natakwa ophu e shiru eshishi; gbahaa k’onyingu.”

¹⁶ Yọ buje teke ndu ono sụru nwozi ono: “T’e vuoduru ụzo kpọo ẹba anụ ono ọku; ẹmanu yo wotawaru ẹge dū iya mma;” nwozi ono asụ: “Waawa! T’o ye iya ẹya l’ẹka nta-a; ọdumeka bẹ ya e-wotakwa iya k’ẹhuka.”

¹⁷ Iphe, ụnwu-okorọbya ono eme akwata ha nshinu l’ẹnya Ojejoje; kẹ l’ẹphe gude iphe, a nūru Ojejoje l’atụ jola-jola.

Sámèlù awata ojeru Ojejoje ozi

¹⁸ Sámèlù bụ nwata-okoro, l’ẹjeru Ojejoje ozi; l’eye uwe-nlọkpuru ọcha, ndu achijeru Nchileke ẹja eyeje.

¹⁹ Afa-l’afa ha bẹ nne iya akwajẹ uwe-nlọkpuru; chịtaru iya teke yẹle nji iya byaru ogwo ẹja, ẹphe egwoje l’afa.

²⁰ Yọo buje Ẹlukana yẹle nyee ya bya ẹge ono; Elayi agoru ọnu-oma nū ẹphe; sụ ẹphe: “Tẹ Ojejoje mekwaa tẹ nwanyi-a mụtaru ngu ụnwegirima, l’a-ọ-chi ẹnya nwata-wa, nwanyi-a rọru Ojejoje; yo metsua; kuta iya nū-phu iya azụ-a.” Teke Elayi gotsuaru ẹphe ọnu ẹge ono; ẹphe atugbua lashia.

²¹ Ojejoje abya emeeru Hana iphe-oma. Yọ bya atsuta ime; bya amutafua ụnwegirima unwoke ẹto; mẹ ụnwanyi labụ. Nwata ono; mbụ Sámèlù anọdu l’ifu Ojejoje vuta.

Elayi mẹ ụnwegirima iya

²² Nta-a bẹ Elayi kahụwaru ọkpobe akahụ. Eekfujeru iya iphemiphe ọbule, ụnwegirima iya anọduje eme ndu Ízurẹlù l’ẹphe ha; mẹ l’ẹphe anọduje ara ụnwanyi, eje ozi l’ọnu Ụlò-Ẹkwà Ndzuko.

²³ Ya ndono; yọ sụ ẹphe: “?Nanụ ẹge ọ dū bẹ unu eme ẹge-a? Nchị jiakwaru iya lẹ kẹ ẹjọ ememe-wa, unu eme-wa.

²⁴ Wawakwa; ụnwu mu. Iphe, mu anụ l’ọnu ndu kẹ Nchileke l’ẹke unu nọ ta dukwa mma.

²⁵ Ọ -būru lẹ madzụ mesweru madzụ ibe iya; Nchileke aburu iya onye-ogbo. Ọlọbụ; madzụ -meswee Ojejoje; ?bụ onye e-kfuru iya ẹya.” Ụnwegirima iya ono anyilee nchị manụ l’okfu nna ẹphe ono; kẹle Ojejoje tū-buwaru lẹ ya e-gbushi ẹphe.

²⁶ Nwata ono; mbụ Sámèlù l’evu; nọdu Ojejoje l’obu; nọdukwa iya phụ ndiphe.

Ama iphe, a-dakfuta ọnu-ulo Elayi

²⁷ Onye kẹ Nchileke abyakfuta Elayi; bya asụ iya: “Qwaa iphe, Ojejoje kfuru: “?Ya te wodunaru-a onwiya koshi ọnu-ulo nna ngu teke ono, ẹphe nọ Fero l’ẹka l’alị Íjiputu ono?

²⁸ Ọ bú yẹbedua fotarú nna ngu l'íkfu ndu Ízùrèlù l'ẹphẹ ha t'ọ búru onye a-chíjeru Nchíleke ẹja; t'ọ búru iya e-jeje l'ẹnya-ngweja mu; kọọ insensu ọku; yeje uwe-ukuvu nọdu iya l'ifu. Iphe, bú ngweja-ọku, ndu Ízùrèlù nùru iya bẹ ya nùkotakwaruphu ndu ọnu-ulo nna ngu.

²⁹ ?Bú ngunu meru iphe unu ta agubedu ngweja iya iphe; mẹ iphe ono, ya tũru ekemu; sù t'a nùje iya l'eze-ulo ẹke ya bu ebubu ono? ?Nanù ẹge ọ dù b'ì ka ọkwabe unwu ngu ugvu; ma lẹ yẹbedua; kparu iphe ọ bú iphe ndu nk'íya, bú ndu Ízùrèlù nùru iya bẹ unu afọtaje ọphu kakọta mma eri; l'ada rẹkfurekfu?"

³⁰ "Ọo ya bú lẹ Ojejoje, bú Nchíleke kẹ ndu Ízùrèlù; sùru: 'Ọ bú oswi-okfu lẹ ya sùru l'ọ bú ọnu-ulo ngu; mẹ ọnu-ulo nna ngu a-nọduje eje ozi l'ifu iya gbururu jeye lẹ gbururu.' Ọbule nta-a; bẹ yẹbe Ojejoje ekfu; sù: 'Lẹ tọo dũhedu ẹge ono! L'ọ bú ndu akwabe iya ugvu bẹ ya a-kwabẹ ugvu. Ndu ọphu akpọ iya ẹbo-ẹbo-l'afu bẹ aa-tuphu l'ọnu.

³¹ Túbekwa iya nvọ l'ọogbaakwa teke ya a-gbajifu ike ngu; gbajifu ike kẹ ndu ọnu-ulo nna ngu; k'ọphu bú l'e too nwedu onye, bú ọgurennya, a-nọkwadu l'ẹnya ufu unu.

³² Ii-gude ẹnya ngu phù l'ẹke ono, ya bu ono bẹ nọ l'iphe-ẹhuka. Iphe, dũ mma bẹ mu e-mekpokwaaru ndu Ízùrèlù. Obenu l'ẹnya-ufu unu te enwedu onye byakwadu bya a-ka nka gbururu jeye.'

³³ L'unu ha onye ọphu ya te egbudu l'ẹnya-ngweja iya a-dzùkwaru-a. Obenu l'ọo-bùru unu aphù; búru unu ẹkwa; búru unu iphe-ẹhuka. Ndu ọnu-ulo unu a-nọdu agbakwohu agbakwohu.

³⁴ Iphe, e-me l'ẹhu unwegirima ngu; ndu k'unwoke ẹphẹ ẹbo, bú iya bú Hofini yele Finehasu a-bùru ngu iphe-ọhubama. Ẹphẹ ẹbo a-nwùshihu ujiku lanù.

³⁵ Mu e-gude ẹka mu wofuta onye a-nọdu achíjeru múbẹ Nchíleke ẹja. Onye ono a-bùru onye e gude ire iya ẹka; búru onye eme uche mu; mẹ obu múbẹ Nchíleke. Mu e-me t'ọnu-ulo onye ọbu nguru anguru; yọ nọdu l'ifu onye nke mu ono, mu wùru manù l'ishi ono eje ozi gbururu jeye.

³⁶ Iphe, bú onye phọduru nù l'ẹnya-ufu e-byije ikpere bya iya ọro okpoga; mẹ nri; l'arọ iya: 'T'ọ yenu iya l'ọru, gbaru onye achíjeru Nchíleke ẹja; k'ọphu ya a-phùje iphe oye l'ọnu.'

3

Ojejoje eku Sámèlù oku

¹ Nwata ono; mbù Sámèlù anọdu Elayi l'ẹka l'ẹjeru Ojejoje ozi. Teke ono bẹ Ojejoje te shidu ekfujekwadu eyeru madzù; t'a kwata shi aphujekwadu aphù.

² Yo be l'enyashi ujiku lanù; Elayi azẹru l'ẹke ọozeje. Teke ono bẹ nka lawaru iya l'ẹnya; k'ọphu bú l'ẹ tọ kwatadu aphùkwadu ọzo ọhuma;

³ urọku eze-ulo Nchíleke ta anyihuwa teke ono. Sámèlù azẹkwanuru l'ime eze-ulo Nchíleke l'ẹke Okpoko Ogba-ndzù Ojejoje nọ.

⁴ Ojejoje abya eku Sámèlù. Yọ za iya;

⁵ bya egude ọso gbakfushia Elayi je asù iya: "‘I kuru iya oku? Ọ kwa iya ndọ-ọ!’" Elayi asù iya: "Lẹ ya te ekukwa ngu oku; jekwa je azẹru azẹe!" Yọ tũgbua je azẹ-zita ọdo.

⁶ Ojejoje abyakwa bya ekua ya ọdo: "Sámèlù!" Sámèlù egbeshikwa jekfushia Elayi; je asù iya: "‘I kuru iya oku? Ọ kwa iya ndọ-ọ.'" Elayi asù iya: "Nwa iya; ya te kukwa ngu oku; jekwa je azẹru azẹe."

⁷ Teke ono bẹ Sámèlù ta amadua Ojejoje; kẹle Ojejoje te kfiduaru yeru iya.

⁸ Ojejoje abyakwa bya ekua Sámèlù k'ugbo ẹto; Sámèlù ezilihukwa jekfushia Elayi je asu iya: "ʔI kuru iya oku? Ọ kwa iya ndo-ọ." Yọ bya erua Elayi l'ẹhu l'ọ bụ Ojejoje bẹ eku nwata ono.

⁹ Yọ sù Sámèlù: "Tugbua je azẹru azẹ. Teke o kuru ngu odo; nggu asu iya: 'Nnajiufu kfua iphe, ọ bụ; kẹle nwozi ngu ngabẹru ngu-a nchị.'" Sámèlù atugbua je azẹru l'ẹke ọ zẹhawa.

¹⁰ Ojejoje abya evudo l'ẹke ono; bya ekua ya ẹge ookujehawa iya: "Sámèlù! Sámèlù!" Sámèlù asu iya: "Kfua iphe, ọ bụ; kẹle nwozi ngu ngabẹrua nchị."

¹¹ Ojejoje abya ekfuaru Sámèlù; sù iya: "Lenu; iphe, ya abya ememe l'alì Ízurelù a-bù onye nuru iya nù; yọ gbaa ya anwirinwa lẹ nchị.

¹² Mbọku, ya e-me iphe ono bẹ ya e-me t'iphe, ya kfuru l'ẹhu ọnu-ulo Elayi mékota.

¹³ Ya kfuwaru Elayi lẹ ya abyawa tẹ ya nua ndibe iya aphụ gbururu jeye lẹ gbururu. Ishi iya aburu k'ẹjo iphe, ọ machachara l'unwu iya eme; l'ekfubyishi ẹpha Nchileke; tọ lọ ẹphe ẹka lẹ nchị.

¹⁴ Ọo ya kparu iphe ya riburu iya: 'L'ẹjo iphe, ndu ọnu-ulo Elayi metaru; bẹ ngwẹja; m'ọ bụ iphe-anunu ta asafu-ghekwa gbururu jeyewaru.' "

¹⁵ Sámèlù abya azẹru. Yo be l'utsu; yo gbeshi je aguhaa ulo Ojejoje. Ọbule ọ tsuhuru egvu; tọ dūhe ike kfuaru Elayi kẹ àphù ono, ọ phuru ono.

¹⁶ Tọ dū iya bụ; Elayi abya ekua ya: "Nwatibe mu Sámèlù." Sámèlù aza iya.

¹⁷ Elayi aji iya: "ʔBù ngunu bẹ Ojejoje kfuru ngu-a? Be edomikwaru iya ẹya edomi. O -nweru ọphu i domiru iya edomi; tẹ Ojejoje mekwaa ngu iya; mbụ; t'ọ mee ngu ọphu ka njọ."

¹⁸ Tọ dū iya bụ; Sámèlù abya achiko iphe ono, o kfuru iya ono kfishikotaru iya; to nwe m'ọ bụ nanu, o domiru iya edomi. Elayi asu iya: "Ọ bụ iya bụ Ojejoje; t'ọ mekwaa iphe, bụ iphe dū iya mma."

¹⁹ Sámèlù l'evu; Ojejoje anodu swiru iya; ọphu o nwedu okfu, Sámèlù kfuru, alajẹ kẹ mmanu.

²⁰ Iphe bụ ndu Ízurelù l'ẹphe ha; tsube lẹ Dánu jeye lẹ Besheba amakotaru lẹ Sámèlù bụ ọkpobe onye nkfuchiru, shi Ojejoje l'ẹka.

²¹ Yọo buje; a-nota nota; Ojejoje ehee lẹ Sháyilo; shi l'okfu ọnu iya koshi Sámèlù onwiya.

4

Ndu Filisutayinu aluta Okpoko Ogba-ndzu

¹ Tọ dū iya bụ; Sámèlù awata okfu l'eyeru ndu Ízurelù mgburumgburu.

Yọ buru iya bụ lẹ ndu Ízurelù awufu t'ẹphe je etso ndu Filisutayinu ọgu. Ndu Ízurelù eje akwaa ọdu ọgu lẹ Ebeníza; ndu kẹ Filisutayinu akwaa nk'ẹphe lẹ Afẹku.

² Ndu Filisutayinu abya edzua onwẹphe k'ọgu byakfutashia ndu Ízurelù t'ẹphe kpogba iya. Ọku ekeru achì l'ọgu ono; k'ọphu bụ lẹ ndu Filisutayinu mekputaru ndu Ízurelù; gbua ẹphe iphe, ruru unu umadzu iri* l'ifu ọgu ono.

* 4:2 4:2 Iphe ọ bụ bụ 4,000.

³ Ndu soja ndu Ízùrèlù alaphulephu azú l'òdu èphè; ndu bú ògurennya èphè aji: “?Bú ngunu meru iphe, Ojejoje haru tẹ ndu Filisutayinu mekputa èphè l'ògu ntanù? L'èphè e-jekwa je apata Okpoko Ògba-ndzù Ojejoje lẹ Sháyilo; k'òphu oo-tsoru èphè je adzọta èphè l'èka ndu òhogu èphè.”

⁴ Ya ndono; èphè abya ezifu madzù; èphè ejeshia Sháyilo je apata Okpoko Ògba-ndzù Ojejoje, bú Òkaribe-Kakọta-Ike; mbù onye ono, nọ l'aba-eze l'echi cherobimu ono. Ùnwegirima Elayi èphè èbo, bú iya bú Hofini; mẹ Finehasu nọkwaphu l'èke ono; èphè lẹ Okpoko Ògba-ndzù Ojejoje ono.

⁵ A pabatalephu Okpoko Ògba-ndzù Ojejoje ono l'òdu ògu ndu Ízùrèlù; ọzú aburú kẹ wọ; k'òphu bú l'alí nmahùru jiji.

⁶ Ndu Filisutayinu anùlephu ège ndu Ízùrèlù atù wọwowo; jilaha: “Iphe eme nù l'òdu ògu ndu Hìburu?”

A nọnyaa; èphè abya amaru l'ò bú Okpoko Ògba-ndzù Ojejoje; b'a pabataru l'òdu ògu ono;

⁷ tsùlahaa egvù; kfulahaa; sù: “L'ò nwekwaru agwa, bataru l'òdu ògu ndu Ízùrèlù. Nshọ ayi! Iphe, dù ège-a te mebukwaa!”

⁸ Ayi laakwaru! ?Bú onye a-dzọ ayi l'èka oke agwa ọwaa? L'ò kwa agwa ono bú iya gude iphe-ememe, dù iche iche gbushia ndu Íjiputu l'echi-ègu ono.

⁹ Unubẹ ndu Filisutayinu! Unu shihu ike l'ò bú nwoke; ọdumeka bẹ unu buakwa ohu ndu Hìburu ège ono èphè shi buru ohu unu ono. Ọo ya bú; t'unu tso èphè ògu l'ò bú unwoke!”

¹⁰ Tọ dù iya bú; ndu Filisutayinu alua ògu ono; lù-gbua ndu Ízùrèlù; k'òphu onyenọnu gbalashìru lashia l'ufu iya. Ndu e gburu egbugbu adù egvù; kẹle ndu kẹ Ízùrèlù dù ọkporo unu madzù ẹto l'iri l'ise,[†] bú ndu soja k'òkpa, larù l'ògu ono.

¹¹ Èphè narù Okpoko Ojejoje ono; gbua ùnwegirima Elayi ono èphè èbo, bú iya bú Hofini; mẹ Finehasu.

Anwùhu Elayi

¹² Mbọku ono kwaphu bẹ onye Bénjaminu gude ọso shi l'ifu ògu ono jeshia Sháyilo yẹle uwe iya, ọ lajashìru alajashì; kpota ẹja kpua onwiya l'ishi.

¹³ Teke ọ bataru; bẹ Elayi nọlephu lẹ nwaba iya ele ẹnya l'esu-ùzo; kẹ l'obu ete iya etete; lẹ kẹ Okpoko Ojejoje ono. Onye ono abata bya ekfua iphe, meru nù; ọzú-èkwa aburú yọo lẹ mkpukpu ono.

¹⁴ Elayi anua ọzú-èkwa ono; jilaha; sù: “?Bú ngunu bú kẹ wọwowo onanu?”

Nwoke ono emewaphu ẹgwegwa jekfushia Elayi,

¹⁵ bú onye nọwaru ọkporo afa ẹno l'afa iri l'ẹsato. Nka lawaru iya l'ẹnya; tọ phufuhe ọzo ọhuma.

¹⁶ Nwoke ono asù Elayi: “L'ò kwa nta-a bẹ ya shi l'ifu ògu. L'ò kwa ọso bẹ ya gude shi l'èke ono gbalaa ntanù.” Elayi aji iya: “?Nanù ège ọ mụru; nwa mu?”

¹⁷ Nwoke ono, byaru ozi ono asù iya: “Lẹ ndu Ízùrèlù bẹ gbakwaru ọso l'ifu ndu Filisutayinu; e gbua soja ndu Ízùrèlù ogbu-èkfu. Ọdo aburú l'ùnwegirima ngu èphè èbo, bú Hofini; mẹ Finehasu b'ẹ gbukwaru; nakwaaphù Okpoko Nchileke ono.”

[†] 4:10 4:10 Iphe ọ bú bú 30,000.

¹⁸ Yo kulephu Okpoko Nchileke ono; Elayi eshi l'aba ono daa laa azụ; sụ-kwoo olu; yọ bụru iya anwūhu; kẹ l'ọ bụwa nwoke ọgurenja; hakwaphu ọkporokpo. Yọ bụru ọkporo afa labu b'ọ bụru ndu Ízurèlù onye ikpe.

¹⁹ Nyee Finehasu, bu nyee-nwa iya; bẹ dū ime teke ono. Yọ gbawa iya l'ezeda. Nwanyị ono anulephu lẹ Okpoko Nchileke; b'a nataru; mē lẹ nna nji iya; mē nji iya bẹ nwuhuru nū; ime awatawa iya phụ ememe. Yọ zeda. O bu l'ime obu tsuru iya l'èhu.

²⁰ Yọ bụru teke ọotu-buwa ume bẹ unwanyị, eswi iya ime sūru iya: “T'ọ gude ẹka l'obu; l'ọ bu nwata nwoke b'ọ mūru.” Obenu l'ẹ to kfudu okfu; to ngarū ẹphe nchị.

²¹ Yọ gụa nwata ono Ikabodu; sū: “L'odu-biribiri Nchileke lufuwaru l'alì Ízurèlù.” Ishi iya bu l'a nataru Okpoko Ojejoje; nna nji iya yele nji iya anwuhufua.

²² Yọ sū: “L'odu-biribiri Nchileke bẹ lufuwaru l'alì Ízurèlù; kẹ lẹ Okpoko Ojejoje b'a natawaru.”

5

Ndu Filisutayinu ẹphe lẹ Okpoko Ogba-ndzụ Ojejoje

¹ Ndu Filisutayinu anatatsua Okpoko Nchileke; bya apafu iya lẹ Ebeníza je edobe lẹ Ashudodu.

² Ẹphe aparu iya je edobe l'ulo agwa ẹphe, bu Dagonu; dokube Dagonu l'onwiya.

³ Ndu Ashudodu abya etehu l'onmewa utsu echile iya; Dagonu ekpubewa ifu l'alì l'onu Okpoko Nchileke ono. Ẹphe apalia Dagonu; woru iya docephu azu l'ẹke ọonọjehawa.

⁴ Ẹphe abya etehu l'onmewa utsu ọphu tsotaru mboku k'ono; Dagonu ekpubewa ifu l'alì l'onu Okpoko Ojejoje ono. Ishi iya; mē ẹka iya atuko chikwoshihuwa; daburu l'ogbodo-ulo ono. Yọ bụru ugwehu iya nwenkinyi bẹ phoduru nū.

⁵ O bu iya kparu iphe ndu agwaje Dagonu lẹ Ashudodu; mē ndu abahuje l'ulo iya ta adzọjedu ọkpa l'ogbodo-alì ulo ono jeye ntan-a.

⁶ Ojejoje abya adabẹ ndu Ashudodu ẹka l'èhu; mēwaru ndu obutobu ẹphe. Yọ loru iphe-ebubu nū ẹphe; gude iya merushia ẹphe èhu.

⁷ Unwoke ndu Ashudodu abya aphụ ẹge ọomuru ẹphe; sū: “L'okpoko Nchileke kẹ ndu Ízurèlù ta anọdukwa eswiru ẹphe l'ẹke-a; kẹ l'odawa ẹphe l'agwa ẹphe, bu Dagonu ẹka l'èhu.”

⁸ Ẹphe ezia ozi; kukoo ndu ishi ndu Filisutayinu l'ẹphe ha; jilaha ẹphe: “?Bu imagha; bẹ ayi e-me Okpoko Ojejoje kẹ ndu Ízurèlù?” Ẹphe asū: “T'a pafu Okpoko Ojejoje kẹ ndu Ízurèlù je edobe lẹ Gatụ.” T'ọ dū iya bu; ẹphe apafu Okpoko Ojejoje kẹ ndu Ízurèlù ono.

⁹ Ẹphe apafutsua ya; Ojejoje adalaha mkpukpu ono ẹka l'èhu; k'ọphu ẹphe wataru ọtsu egvu. Yọ mee; iphe-ebubu awata obu ndu mkpukpu ono: nwata mē ọgurenja.

¹⁰ Tọ dū iya bu; ẹphe agulia Okpoko Ojejoje ono je edobe lẹ Ẹkuronu.

Okpoko Nchileke ono abahudelephu lẹ Ẹkuronu; ndu Ẹkuronu arashia: “Ẹphe pataakwaru Okpoko Ojejoje ndu Ízurèlù t'ọ gbushia ẹphe lẹ ndibe ẹphe.”

¹¹ Tọ dū iya bu; ẹphe abya eku-koo ndu ishi ndu Filisutayinu l'ẹphe ha; bya asū ẹphe: “Unu pafu Okpoko Ojejoje kẹ ndu Ízurèlù t'ọ laphu azu l'ẹke

o shi; ọ -dùdù bẹ oo-gbugekwa ayi lẹ ndu nk'ayi." Kẹ l'egvu mgbonwu bya eruta ndu mkpukpu ono; Nchileke l'ada ephe ẹka l'ẹhu l'ẹke ono.

¹² Ndu ophu nwuhu-phodoru nọ bẹ iphe-ebubu bulahaaru; ẹkwa, ndu mkpukpu ono ara erua imigwe.

6

Okpoko Ogba-ndzụ Nchileke alaphu azụ lẹ Ízurẹlù

¹ Okpoko Ojejoje ono anotsulephu onwa ẹsaa l'alì Filisutayinu;

² ndu Filisutayinu abya ekua ndu l'agwajeru ephe omarali; mę ndu njibya; jia ephe: "ỌBụ imagha bẹ ayi e-me kẹ Okpoko Ojejoje ono? Unu kfuru ayi ẹge ayi e-gude paphu iya azụ l'ẹke o shi."

³ Ndu ono, agwajeru ephe omarali; mę ndu njibya ono asụ ephe: "Ọ -bùrù l'unu ewola Okpoko Ojejoje kẹ ndu Ízurẹlù; unu ba agbabekwa iya ẹka ọtu wolaa. Unu keshikwaa ẹhu gworu ngweja ikpe-anmanma nọ iya. Teke ono; a gwọọ unu l'iphe eme unu; unu abyakwaphu bya amaru iphe kparu iphe ẹ to kweđu kufu unu ẹka l'ẹhu."

⁴ Ndu Filisutayinu ono bya ajì: "ỌBụ ngunu bẹ aa-nụ iya l'onodu kẹ ngweja ikpe-anmanma ọbụ?"

Ephe asụ ephe: "L'ọ bụ iphe-ebubu ise, e gude mkpọla-ododo kpua; mę okerekfu ise, e gude mkpọla-ododo kpua, bụ iya bụ ẹge ndu ishi ndu Filisutayinu hatabe l'igwe. Kẹ l'ọ bụ iphe-ememe lanu shi emekota unu lẹ ndu ishi unu.

⁵ Unu kpua iphe ono, dọ l'ọ bụ iphe-ebubu ono; mę okerekfu ono, eyi alì unu iyi ono; unu abya akwabẹ Nchileke kẹ ndu Ízurẹlù ugvu; t'a maru: ọ-otuwo ẹka l'ọda unu l'agwa unu; mę alì unu ẹka l'ẹhu.

⁶ ỌBụ ngunu kparu iphe unu kpọ-chiru obu unu ẹge ndu Íjiputu; mę Fero kpọ-chiru iya? Ọtọ bụdu teke Nchileke meshilahaaru ephe iphe ike bẹ ephe haru ndu Ízurẹlù; ephe alashia tọ?

⁷ Ọo ya bụ; unu mee ọ-gba-kperekpere ophungu. Unu akputa nne eswi labụ, he unwu; mbụ ndu ophu e te gudebudua odogoro tugbabe ẹbo. Unu woru nne eswi labụ ono tugbabe l'ọ-gba-kperekpere ono. Unu apaphu unwu eswi ono azụ l'ọdu-eswi, ẹke ephe shi.

⁸ Unu aparụ Okpoko Ojejoje ono tukobe l'ọ-gba-kperekpere ono; unu eworu iphe ono, unu gude mkpọla-ododo kpushia ono; mbụ ngweja ikpe-anmanma ono ye l'okpoko, nọ l'iku Okpoko Ojejoje ono. Teke unu metsuaru; unu ewehaa ya; t'ọ la ẹke o shi.

⁹ Ọlobu; unu lezitakwa iya ẹnya. Ọ -bùrù l'ọ tugburu; chebe ifu l'uzo ẹke o shi; l'uzo iya kẹ Bétu-Shemeshi; unu amaru l'ọ bụ Ojejoje meru t'ẹji iphe ono dakfuta ayi. Teke ẹ tọ dudu; ayi amaru l'ẹ tọ bụdu iya daru ayi ẹka; l'ọ bụlephu iphe-ẹhuka byaru."

¹⁰ Tọ dọ iya bụ; ephe emee ya ẹge ono. Ephe eworu nne eswi labụ libe l'ogba-kperekpere ono; bya eworu unwu eswi lẹ aguchia l'ọdu-eswi.

¹¹ Ephe aparụ Okpoko Ojejoje ono tukobe l'ọ-gba-kperekpere ono; parụ okpoko, a chiru okerekfu mkpọla-ododo phụ; mę iphe ono, dugbaa l'ọ bụ iphe-ebubu ono, e gudekwaphu mkpọla-ododo kpushia ono ye iya.

¹² Nne eswi labụ ono akwaseleruphu uzo Bétu-Shemeshi. Ephe atugburu uzo ono; l'egbu ọrà; eje; to nwe ẹke ephe swibaru aswiba. Ndu ishi ndu Filisutayinu l'etso ephe l'azụ l'azụ jeye l'oke ephe lẹ ndu Betu-Shemeshi.

¹³ Teke ono bẹ ndu Bétu-Shẹmeshi akpata witu l'òkpa ugwu òkpa ugwu ẹphe. Ẹphe abya apalia ẹnya; phũa Okpoko Nchileke ono; ẹhu atsọo ẹphe ntumatu l'ẹphe phũru iya.

¹⁴ O-gba-kperekpere ono erua l'ẹgu Jóshuwa kẹ Bétu-Shẹmeshi; bya evudo l'iku eze mkpuma, nọ l'ẹke ono. Ndu ono egbujashia oshi, e gude kua o-gba-kperekpere ono; bya egude nne eswi labu ono gwoo ngweja-ukfuru nọ Ojejoje.

¹⁵ Ndu Lívayi abya apazita Okpoko Ojejoje ono; mẹ okpoko ono, e yeru iphe ono, a kpushiru lẹ mkpola-ododo phũ; bya achiru iya tukobe l'eli eze mkpuma ono. Ndu Bétu-Shẹmeshi abya egwoo ngweja-ukfuru; nọ Ojejoje; gwokwaaru iya phũ ngweja.

¹⁶ Ndu ishi ndu Filisutayinu ẹphe ise aphukota iphe ono; bya alaphu azu lẹ Ẹkuronu mboku ono kwaphũ.

¹⁷ Owaa bu mkpola-ododo ono, a kpushiru; yọ dọ l'ọ bu iphe-ebubu ono; mbu ono, ndu Filisutayinu nuru Ojejoje t'ọ buru ngweja ikpe-anmanma ono. Ndu Ashudodu; ndu Gáza; ndu Ashikelonu; ndu Gatú; mẹ ndu Ẹkuronu nũsuaru nanu nanu iche l'iche.

¹⁸ Okerekfu phũ, e gude mkpola-ododo kpua phũ bẹ hatabelephu l'igwe l'ọ bu mkpukpu, ndu Filisutayinu, ndu ishi ise phũ achigbaa; mbu mkpukpu ono, a kpũ-phegbaaru mgburumgburu; mẹ mkpukpu, nọgbaa ya nũ. Eze oke mkpuma ono, ẹphe tũ-koberu Okpoko Nchileke l'egu Jóshuwa kẹ Bétu-Shẹmeshi phũ; bẹ bukwa iphe, agba ekebe jeye ntanu-a.

¹⁹ Obenu lẹ Nchileke haru chigbushia unwoke ndu Bétu-Shẹmeshi. Ụkporo madzũ ẹto l'umadzu iri bẹ nwũhuru nũ; kẹ l'ẹphe nyoru Okpoko Ogba-ndzũ Ojejoje enyonyo. Ndu Ízurelũ agwa aphũ; kẹle ndu, Nchileke chigbushiru kwata ọswa ha nshinu.

²⁰ Ndu Bétu-Shẹmeshi asũ: “?Bũ onye a-dũ ike vudo Ojejoje, bũ Nchileke, dũ nsọ l'ifu? ?Bũ onye bẹ Okpoko Nchileke ono e-shi l'ẹke-a je anọdu l'ufu iya?”

²¹ Tọ dũ iya bũ; ẹphe bya ezifu ndu ozi t'ẹphe jekfu ndu Kiriyatu-Jerimu je ezia ẹphe: “Lẹ ndu Filisutayinu palataakwaru Okpoko Ojejoje. Unu bya apata iya je edobe l'ibiyi nk'unu.”

7

¹ Tọ dũ iya bũ; unwoke ndu Kiriyatu-Jerimu eje apata Okpoko Ojejoje ono. Ẹphe aparũ iya je edobe l'ulo Abinadabu l'eli ugwu; bya edobe nwa iya, bũ Eliyéza nsọ t'ọ letaje Okpoko Ojejoje ono ẹnya.

Aadzọfuta ndu Ízurelũ l'ẹka ndu Filisutayinu

² O tewaru ẹnya; mbu ruwa ukporo afa k'ophu Okpoko Ogba-ndzũ ono shi nọduta lẹ Kiriyatu-Jerimu. Ndu Ízurelũ l'ẹphe ha atukowa gudewa ẹkwa; l'achọ Ojejoje.

³ Tọ dũ iya bũ; Sámèlũ abya ekfuru ndu Ízurelũ l'ẹphe ha; sũ: “Ọ - buru l'unu gudewa obu unu l'ọ ha alakfuta Ojejoje; unu ewoshia agwa ndu ohodo; mẹ agwa Ashera ono. Unu kporu obu unu ye l'ẹke Ojejoje nọ; t'ọ buru iya kpũ bẹ unu a-nọdu abaru ẹja; k'ophu ọo-nafuta unu l'ẹka ndu Filisutayinu.”

⁴ Ya ndono; ndu Ízurelũ ewofukota agwa Bálu; mẹ kẹ Ashitoretu, ẹphe dobegbaaru; bya abalahaaru Ojejoje nwẹnkinyi iya ẹja.

⁵ Sámèlũ asũ: “Unu dzua lẹ Mízupa unubẹ ndu Ízurelũ l'unu ha; tẹ mu kfuru nũ Ojejoje l'okfu ẹhu unu.”

⁶ L'èphe dzukotsuaru lẹ Mízupa; bẹ èphe kutaru mini wùshia l'alì l'ifu Ojejoje. Èphe aswĩa aswĩswi; nọdu l'èke ono kfushia iphe, dù èji èphe meshiru; sù: “L'èphe meswewaru Ojejoje.” Yọ bọru Sámèlù bụ onye ishi ndu Ízùrèlù lẹ Mízupa.

⁷ Ndu Filisutayĩnu anùlèphu lẹ ndu Ízùrèlù dzuru lẹ Mízupa; ndu ishi ndu Filisutayĩnu ejeshia t'èphe je etso èphe ọgu. Ndu Ízùrèlù anù l'iya phụ; egvu ndu Filisutayĩnu egude èphe.

⁸ Ndu Ízùrèlù asù Sámèlù: “Ba ahakwa ọraku Ojejoje, bụ Nchileke ayi l'okfu ẹhu ayi; k'ophu ọo-gbafuta ayi l'èka ndu Filisutayĩnu!”

⁹ Sámèlù ekwe; bya ewota nwaturu, angụkwadu ẹra gwooru Ojejoje ngweja-ukfuru. Yọ bya araku Ojejoje l'okfu ẹhu ndu Ízùrèlù; Ojejoje anụa olu iya.

¹⁰ Yọ gudekwadua ngweja-ukfuru ono l'èka l'egwo; ndu Filisutayĩnu abyakfutashia ndu Ízùrèlù ọgu. Ojejoje egude egbe-igwe gbọoru ndu Filisutayĩnu ọgbo mbọku ono; èphe atshu egvu gbaa nanu nanu.

¹¹ Ndu Ízùrèlù awufuta lẹ Mízupa; chiru èphe tughburu; l'egbutsushi èphe l'uzo jeye lẹ mkpọda Bétu-Karu.

¹² Tọ dù iya bụ; Sámèlù eworu mkpuma sùbe l'echi Mízupa; mẹ Shenu; woru ẹke ono gụa Ebeniza; * sù: “Jeye nta-a bẹ Ojejoje eyeleruphu ayi ẹka.” Iphe, Ebeniza bụ bụ “mkpuma n-yemẹka.”

¹³ Yọ bọru iya bụ lẹ ndu Ízùrèlù akapyabẹ ndu Filisutayĩnu; èphe ta byahẹ ọgu ọ-lụa-ọlaa ọdo lẹ Ízùrèlù. Ojejoje anọdulephu l'ada ndu Filisutayĩnu ẹka l'ẹhu l'ẹge Sámèlù nọta-beru ndzụ.

¹⁴ Tsube lẹ Ẹkuronu jeye lẹ Gatụ, bụkota mkpukpu, ndu Filistayĩnu shi naa ndu Ízùrèlù l'ọgu bẹ ndu Ízùrèlù byaru bya anaphutakota èphe azụ ọdo. Ndu Ízùrèlù anafutakota ndu èphe l'èphe bu obutobu l'èka ndu Filisutayĩnu. Nchị abya adu ndu Ízùrèlù; èphe lẹ ndu Amọru ndoo.

¹⁵ Sámèlù bụ iya bọru ndu Ízùrèlù ọgbo ikpe jeye l'ẹge ọ nọ-beru.

¹⁶ Afa-l'afa ha b'ọ shije lẹ Bételu jeye lẹ Giligalu; lufu lẹ Mízupa; l'edoshiru ndu Ízùrèlù okfu l'èke ono l'ọ ha.

¹⁷ Ọle qobuje; ọ -jee l'ọ jeru; yọ laphuta azụ lẹ Ráma, bụ ẹke ufu iya nọ. Yọ bọru l'èke ono bẹ ọonoduje edoshiru ndu Ízùrèlù okfu. Ọ kpuru Ojejoje ẹnya-ngweja l'èke ono.

8

Ndu Ízùrèlù achọ onye a-buru èphe eze

¹ Sámèlù akahulephu; bya agụa unwegirima iya ndu k'unwoke t'èphe bọru ndu ọgbo ikpe ndu Ízùrèlù.

² Ẹpha ọkpara iya bụ Jówèlù; otsota iya aburu Abija. Ẹke èphe shi nọdu bọru ndu ọgbo ikpe bụ Besheba.

³ Obenu l'unwu iya ono te tsodu ubeka iya. Èphe gharu ifu; wata ọcho uru l'uzo, ẹ-te vudodu nhamunha; l'eri ẹka-azụ; l'ekpe ejo ikpe.

⁴ Ndu bụ ọgurennya ndu Ízùrèlù l'èphe ha abya edzukobe; jekfushia Sámèlù lẹ Ráma.

* 7:12 7:12 Iphe Ebeniza bụ bụ “n-yemẹka”.

⁵ Èphe asù iya: “Lenu: nta-a b’i kahùwaru; ùnwu ngu te etso ùbeka ngu. Nta-a kwa t’i tǎaru ayi òka l’onye a-bùru ayi eze ège ono iphe bù mbakeshi ndu òphu nwegbaaru ono.”

⁶ Obenu l’onanù, ephe kfuru Sámèlù “t’ò nù ephe eze, a-nòdu achì ephe” ono bè dùru iya èjì. Yò wota iya ye Ojejoje l’èka.

⁷ Ojejoje asù Sámèlù: “T’ò ngabèkwaru ndu ono nchì l’iphe, bù iphe, ephe ekfuru iya. L’è tò bùkwa nggubedua bè ephe jìkaru; ò kwa yèbe Ojejoje bè ephe jìkaru tẹ ya ba abùheru ephe eze.

⁸ Ò bù ège ono bè ephe shi keshinu mbòku, ya dufutaru ephe lẹ Íjiputu meta jeye ntanù-a; k’òphu bù l’èphe gwòberu yèbe Ojejoje; balaharu agwa ndu òdo èja. Ò kwaphù ège ono bè ephe gwòberu nggubedua nta-a.

⁹ Geeruru ephe nchì l’iphe, ephe ekfu. Òlobu; nmashikwaaru ephe òkwa ike; mee t’èphe maru ège eze ono, a-nòdu achì ephe ono e-me ephe.”

¹⁰ Ya ndono; Sámèlù abya achìko iphe ono, Ojejoje kfuru ono kfuaru ndu ono, ekfu t’ò nù ephe eze, a-nòdu achì ephe ono.

¹¹ Yò sù ephe: “Òwaa iphe, eze ono, a-nòdu achì unu ono a-nòdu eme unu: Òo-chìta ùnwegirima unu; ndu k’unwoke dobe t’èphe gbajèru iya ùgbo-ìnya; mè ìnya l’onwiya gude ejèru iya ozi. Yò bùru ephe a-nòdu evuru ùgbo-ìnya ono ùzo.

¹² Ò nweru ndu òphu oo-zi t’èphe chijèru iya ùkporo unu ndu soja labù l’ùkporo iri iri; nweru ndu òphu a-nòdu achì ùkporo ndu soja labù lẹ ndu soja iri iri; nweru ndu òphu a-nòdu akòru iya òkòri; mè ndu òphu a-nòdu akpataru iya iphe o meberu l’alì; mè ndu òphu a-nòdu eme ngwa-ògu; mè ngwa, etsoje ùgbo-ìnya.

¹³ Òo-chìru ùnwegirima unu ndu k’unwanyi; ye t’èphe meje manù mbeleke; shije nri; m’ò bù gheje iphe.

¹⁴ Òo-nashìkota unu alì unu; mè mgbo vayìnu unu; mè mgbabu olivù unu òphu kakòta mma; nù ndu ozi iya.

¹⁵ Wìtu unu; mè akpùru vayìnu unu bè oo-ke ùzo iri; vuta ùzo lanù nù ndu ishi l’ozi iya; mè ùnwu-mbòyi iya.

¹⁶ Ohu unu ndu k’unwoke; mè ndu k’unwanyi; eswi unu; mè nkakfù-ìgara unu ndu òphu kagee oshìhu ike bè òo-chìtakota t’èphe jèjeru iya ozi.

¹⁷ Atùru unu; mè eghe unu bè oo-ke ùzo iri; ruta ùzo lanù iya; unubèdua l’onwunu atùko l’èjeru iya ozi.

¹⁸ Ò -rua teke ono; bè unu a-rangarahùkwaa t’a nafùta unu l’èka onye ono, unu gude èka unu fòta t’ò bùru unu eze ono; òbule Ojejoje ta angakwarù unu nchì teke ono.”

¹⁹ Obenu lẹ ndu ono dahùru Sámèlù nkìchi; sù iya: “Wawa; l’èphe chòru onye a-bùru ephe eze;

²⁰ k’òphu ephe a-dù l’ò bù iphe bù mbakeshi òdo; nweru eze, a-nòdu achì ephe; vutajèru ephe ùzo l’ògu.”

²¹ Sámèlù anùkota iphemiphe òbule ono, ndu ono kfuru ono; tùko iya l’ò ba kfuaru Ojejoje.

²² Ojejoje asù Sámèlù: “Meeru ephe iphe, ephe kfuru; nù ephe onye a-bùru ephe eze.”

Tò dù iya bù; Sámèlù asù unwoke Ízurelù: “T’onyenònu lakwa mkpùkpù èke o shì.”

¹ O nweru nwoke, bu onye ikfu Bénjaminu. Èpha nwoke obu bu Kishi Abiyèlù. Abiyèlù bu nwatibe Zerò; Zerò abùru nwatibe Bekoratu; Bekoratu abùru nwatibe Afaya onye Bénjaminu. Kishi ono bu onye nweru èku.

² Kishi mụru nwata nwoke, aza Sọlu. Sọlu bu nwokoro; matabe mma; k'ophu bu l'è to nwedù onye aatụ eyeru iya l'alì Ízùrèlù. Onye vutanukaru evuta ebeje iya l'ukuvu.

³ Yo be teke nkakfù-ìgara Kishi, bu nna Sọlu phushihuru; Kishi asụ nwatibe iya ono; mbụ Sọlu: "T'o duta nwozi lanụ tẹ yẹ l'iya je achọo nkakfù-ìgara ono."

⁴ Èphe atugbua; bya atujahù alì ugvu Ífuremu; bya atujahù alì Shalisha; èphe ta phụ iya. Èphe abya etsogburu ụzo alì ndu Shaalimu; to nwe nkakfù-ìgara ono, ophu nọ l'èke ono. Èphe atuko èke iya kẹ Bénjaminu jekota; èphe ta phụ iya.

⁵ Èphe erulephu l'alì Zufu; Sọlu ekfuaru nwozi ono yẹle iya yi ono; sụ iya: "Bya t'èphe la; odumeka bẹ nna iya a-hakwa kẹ nkakfù-ìgara; rìlahaa nk'èphe."

⁶ Nwozi ono asụ iya: "T'o lenu; l'o nwekwaru onye kẹ Nchileke, bu lẹ mkpukpu-wa. O bu onye aakwabẹ ugvu; bya eyeru l'iphemiphe obule, o kfulu erekotaje. T'ayi jeedukwa èke ono; je amaru: ?m'oo-koshi ayi ège ayi e-shi iya."

⁷ Sọlu asụ iya: "?Nanụ iphe ayi a-nụ nwoke obu; mẹ ayi -jee? Nri, nọ lẹ nwèda ayi gvụwaru; to nwe iphe, ayi a-nyako onye kẹ Nchileke ono. ? Nanụ ège ee-me t'èka ayi l'iya tughba?"

⁸ Nwozi ono abya eyeeru Sọlu onu odo; sụ iya: "Lenu; iphe, nọ mu l'èka kwa nkere-èno èkpa mkpọla-ocha lanụ. Mu e-woru iya nụ onye kẹ Nchileke ono; k'ophu ọo-karụ ayi ụzo, ayi e-shi iya."

⁹ L'odungu l'alì Ízùrèlù; shi abuje: madzụ -je ojita Nchileke iphe; yọ sụ: "Unu b'ya t'ayi jekfu onye àphù;" kẹle ndu ono, eeku je ndu nkfuchiru Nchileke nta-a ono b'e shi eku je ndu àphù teke ono.

¹⁰ Sọlu asụ nwozi iya ono l'ọ dū mma; t'ọ bya t'èphe je: Ya ndono; yọ bụru èphe oje mkpukpu ono, onye kẹ Nchileke bu ono.

¹¹ L'èphe enyikpelephu ùgvù abahù lẹ mkpukpu ono bẹ èphe l'unwu-mgboko, eje okuta mini dzudaru. Èphe ajia èphe mẹ onye àphù ono; ? onono-ọ?

¹² Unwu-mgboko ono asụ èphe: "L'ọ nọkwa-a. L'ọ nọ unu l'ụzo ifu. Unu lọbekwa alobè. O bụ-a ntanụ b'ọ byaru mkpukpu ayi; kẹle ndu ndu-ayi egwo ngweja l'èke eegwoje aja."

¹³ Unu -bebe abahù lẹ mkpukpu ono bẹ unu a-phụ iya-a; temanu yo jeshia ori nri l'eli èke eegwoje aja. Kẹle ndu ono te erikwa nri jeye teke ọo-bya bya agoru onu-oma ye l'aja ono, e gworo ono. Teke e metsuaru; temanu ndu e kuru eriaru nri. Unu tughua nta-a; l'unu a-phụ iya-a!"

¹⁴ Èphe atugbua bahù lẹ mkpukpu ono. Abahù, èphe abahù lẹ mkpukpu ono; bụwa Sámèlù l'èke ooje abyakfuta èphe; eje ala l'eli èke eegwoje aja.

¹⁵ Obenu lẹ Ojejoje koshihawaru Sámèlù iphe ono unyaphua ya; sụ:

¹⁶ "Legbe nta-a echile; bẹ mu e-zi nwoke, shi l'ikfu ndu Bénjaminu t'ọ byakfuta ngu. Teke o ruru; nggu etee ya manụ t'ọ bụru onye ishi, a-nodu achị ndu nke mu, bu Ízùrèlù. O bu iya a-nafuta èphe l'èka ndu Filisutayinù. Lẹ mu lewaru ndu nke mu enya; èkwa, èpha ara eruwa mu nchị."

¹⁷ Aphuphu, Sámèlù aphu Sòlù bẹ Ojejoje sùrù iya: “Lekwa nwoke ono, ya kfuru ngu okfu iya ono; ọọ ya a-chì ndibe ya.”

¹⁸ Tò dù iya bú; Sòlù abya ejekfu Sámèlù l'ẹke, eeshije abata lẹ mkpukpu ono; sù iya: “Byiko; kanúru mu ẹke ọlọ onye àphù ono nọ.”

¹⁹ Sámèlù asù iya: “L'ọ kwa yẹbedua bú onye àphù ono. Vuru mu ọzọ nyihu eli ẹke ono, eegwoje ẹja ono; lẹ ntanù ọwaa; bẹ nggu l'iya e-rigba nri. O -be l'utsu; mu ahaa unu t'unu la; mu akawaru ngu rù iphe, nọ ngu l'obu.

²⁰ A bya lẹ kẹ nkakfu-igara unu ono, phushihuru nù keshinu abalì ẹto ọphu sweru nù; t'obu rua unu alì; kẹ l'a phúwaru iya. ?Tò búdunua l'ẹke ì nọ; mẹ l'ọnu-ọlọ nna ngu bẹ ndu Ízùrẹlù chìru obu tųpyaa?”

²¹ Sòlù asù iya: “?Ya ta búdunua onye Bénjaminu, bú ikfu ọphu, kakọta nwanshì lẹ Ízùrẹlù. ?Tò búdunua ufu nk'ẹphe kakọta nwanshì l'ikfu Bénjaminu. ?Bú ngunu kparù iphe iikfuru mu egbe iphe ọwaa?”

²² Sámèlù abya eduta Sòlù yele nwozi iya bahù l'ogbodo-ọlọ ẹke ono, eegwoje ẹja ono; bya eworu ẹphe dobe t'ẹphe nọdu l'ishi ndu ono, e yeru t'ẹphe bya, bú ndu ruru ọkporo ọmadzu l'ọmadzu iri ono.

²³ Sámèlù abya ekfuaru onye eshi nri; sù iya: “T'o wota nù anù ono, ya nùru iya ono; mbù ọphu, ya sùru t'o dobe iche phù”

²⁴ Onye ono, eshi nri ono abya ewolia ọtakfu anù ono yele iphe, tukoru iya nù; doberu Sòlù l'ifu. Sámèlù asù: “Ọwaa iphe, e doberu ngu. Ria ya; kẹ l'e dobehawaru ngu iya rù teke ono, ya sùru: 'L'ọ nweru ndu, ya kuru ẹbyee ono.' ”

Ya ndono; Sòlù yele Sámèlù erigba nri mbọku ono.

²⁵ E metsua; ẹphe eshi l'eli ẹke ono, eegwoje ẹja ono lufuta bahùshia l'ime mkpukpu. Sámèlù yele Sòlù anọdu l'eli ọlọ iya kọọ akọ.

²⁶ Ẹphe abya etehu l'ọnmewa utsu teke nchi abọhuwa; Sámèlù ekua Sòlù l'eli ọlọ ono; sù iya: “Gbeshì tẹ ya dube ngu.” Sòlù egbeshì yele Sámèlù alufushia etezi.

²⁷ Ẹphe abyadẹ ọlufu l'ògè mkpukpu ono; Sámèlù asù Sòlù: “T'o kfuru nwozi iya ono t'ọ tųgbua; vuru ayì ọzọ. Nggbuedua angabe nwanshì; k'ọphu ya e-zì ngu ozi, Nchileke ziru.” Nwozi ono abya evuta ọzọ tųgbua.

10

¹ Ya ndono; Sámèlù ewota ekpemu manù ono wua Sòlù l'ishi; bya etsutsua ya ọnu; sù: “Ojejoje bẹ wúwaru ngu manù l'ishi t'ì búru onye ishi, a-nọdu edu ndu nk'iya, bú Ízùrẹlù. Ìi-bù onye ishi ndu kẹ Ojejoje; dzofuta ẹphe l'ẹka ndu ọhogu, gbaru ẹphe mgburumgburu. Ọwaa a-bùru iphe-ọhubama, e-koshi l'ọọ Ojejoje fọtaru ngu t'ọ búru nggu a-nọdu edu ndu ono, bú òkè-iphe kẹ yẹbe Ojejoje ono.

² Ì -halẹ mu phù; shì l'ẹke-a tųgbua ntanù-a b'ọ nweru unwoke labù, nggu l'ẹphe e-dzuda lẹ mgboro ili Rechẹlù lẹ Zeluza l'òkè-alì ndu Bénjaminu. Ẹphe a-sù ngu lẹ nkakfu-igara ono, i jeru achọcho ono b'a phuakwaru. Lẹ nna ngu ta arihekwa kẹ nkakfu-igara; o gbekwanu búru ọrìrì ẹhu ngu jìru iya ẹhu. Aji iya abùru: “?Bú ngunu bẹ ya e-me lẹ kẹ nwatibe iya-a?” ”

³ “Ọ bú l'ẹke ono bẹ ii-shiwaru lufu l'ukfu oke oshi, nọ lẹ Tábo. L'ẹke ono bẹ nggu l'unwoke ẹto, eje Betẹlù oje ọbaru Ojejoje ẹja e-dzuda. Onye lanù a-kpuru unwu-eghu ẹto; onye ọphu achìru ishi buredi ẹto; onye ọphu aparù otumu mẹe.

⁴ Ẹphe e-kele nggu ekele; chìru ishi buredi labù, ìi-nata; nù ngu.

⁵ E -megee; bẹ ii-je l'ugvu Nchileke lẹ Gíbiya l'òdu soja ndu Filisutayinu. I -rudelephu mkpukpu ono bẹ ii-phụ ndu nkfuchiru Nchileke l'ẹke ẹphe dzeberu; shi l'eli ẹke eegwoje ẹja; chiru ogumogu; mẹ nkwa; mẹ opu; mẹ une l'akụ; eje l'uzo; l'ekfuchiru Nchileke.

⁶ Ume Ojejoje e-gude ike bya ngu l'ẹhu; nggu etsoru ẹphe kfuchilahaaru Nchileke; nggu agbanwee; ghoo onye dọ ichẹ.

⁷ Iphe-ohubama-a -metsulephu; mee iphe, bụ iphe ị maru l'ọ dọ mma; kẹle Nchileke nọkwa-a swiru ngu eswiru.

⁸ “Oo ya bụ; t'i vuru mu uzo jeshia Gíligalu. Mu a-byakfuta ngu-a l'ẹke ono; bya egwoo ngweja-ukfuru; mẹ ngweja ẹhu-agu. Ọ bụ l'ii-che abali ẹsaa jeye tẹ mu byakfuta ngu bya ekoshi ngu iphe, ii-me.”

⁹ Sọlu aghachi tẹ ya haa Sámèlù tughua; Nchileke agbanwee ya obu; iphe-ohubama ono emekota mbọku ono.

¹⁰ Ẹphe erua Gíbiya; ẹphe lẹ ndu nkfuchiru Nchileke, dzeberu edzebe abya edzuda. Ume Nchileke abya iya l'ẹhu k'ike ike; ẹphe l'iya atuko kfuchilahaaru Nchileke.

¹¹ Ndu mahawaru iya nọ aphua ẹge yele ndu nkfuchiru Nchileke tuko ekfuchiru Nchileke; ẹphe ajilahaa onwẹphe; sụ: “?Bụkwa ole bẹ dakfutaru nwatibe Kishi ẹge-a? Sọlu; ?o tsofua lẹ ndu nkfuchiru Nchileke tọo?”

¹² Nwoke, bu l'ẹke ono aji: “?Bụ onye bụ nna ẹphe?” Ọ bụ l'ẹke ono; bẹ ẹtu ono shi, aanmajẹ; sụ: “Sọlu; ?o tsofua lẹ ndu nkfuchiru Nchileke tọo?”

¹³ Sọlu ekfuchitsuaru Nchileke ono; tughua jeshia l'ẹke eegwoje ẹja.

¹⁴ Nwunne nna Sọlu bya aji yele nwozi iya ono ẹke ẹphe shi jee.

Sọlu asụ: “L'ẹphe shikwa je ocho nkakfụ-igara-wa. Ẹphe achonyaa ya; bya amaru l'ẹphe ta aphudu iya; chọru Sámèlù jeshia.”

¹⁵ Nwunne nna Sọlu ono asụ iya: “?Bụkwanu ngunu bẹ Sámèlù kfuru unu?”

¹⁶ Sọlu asụ iya: “O kfuru iya ayi kfushia ya ike l'a phukotawaru nkakfụ-igara obu.” Obenu l'ẹ to kfukwanuru iya iphe phụ, Sámèlù kfuru iya lẹ k'oburu eze phụ.

Eeme Sọlu eze ndu Ízurẹlu

¹⁷ Sámèlù abya ekua ndu Ízurẹlu l'ifu Ojejoje lẹ Mízupa;

¹⁸ sụ ẹphe: “Ojejoje, bụ Nchileke kẹ ndu Ízurẹlu sụru: ‘Ya dufutaru ndu Ízurẹlu lẹ Íjiputu; nafuta unu l'ẹka ndu Íjiputu; mẹwaru l'ẹka ndu alị ndu ọdo, shi akpa unu ẹhu.’

¹⁹ Obenu lẹ nta-a bẹ unu jikaru Nchileke unu ono, adzofutaje unu l'oke iphe-ẹhuka; mẹ l'oke aphụ ono. Unu egude onu unu; sụ: ‘Waawa; l'ọ bụ t'ẹ doberu unu onye a-buru unu eze.’ Nta-a bụ; unu doo onwunu l'ikfu l'ikfu; mẹ l'ufu l'ufu wofuta l'ifu Ojejoje.”

²⁰ Sámèlù achikobetsua ikfu ndu Ízurẹlu l'ẹke lanu ono; yọ buru ikfu kẹ Bénjaminu b'a fọtaru.

²¹ Yọ bya achikobe ndu ikfu Bénjaminu ono l'ufu l'ufu l'ifu Nchileke; yọ buru ndu ufu kẹ Matiri b'a fọtaru. E megee; yọ buru Sọlu Kishi b'a fọtaru. A chọde iya; ta phufe iya.

²² Ẹphe abya eje ajitafua l'ifu Ojejoje: “?Mẹ onye obu; ọ byawaru l'ẹke ono tọo?”

Ojejoje asụ: “Ii-ye; l'ọ domiru onwiya l'ẹke ivu kuru.”

²³ Èphe egude ọsọ je akpufuta iya. Yọ bụrụ iya kakọta ndu ọpụ l'eli; k'ọpụ bụ l'onye vutanukaru evuta beru iya l'ukuvu.

²⁴ Sámèlù abya asụ ndu nọkọta l'ẹke ono: "Unu lewaru onye Ojejoje ọtaru. Ẹ to nwekwa onye dū l'ọ bụ iya lẹ ndu Ízurèlù l'èphe ha."

Ndu ono azụa ya; sụ: "Ndzụ ngu ndzụ ogologo; nggube eze!"

²⁵ Sámèlù abya ekfuaru ndu Ízurèlù ekemu, a-nọdu achi nū lẹ k'onye eze ono. Yọ bya edee ya edede l'ekwu; woru iya dobe l'ifu Ojejoje. Sámèlù emetsua; haa èphe; onyenonu alashia.

²⁶ Sọlù alashikwaaphu l'ufu iya lẹ Gíbiya. Ndu mkparawa, Nchileke yeru iya l'obu etsoru iya.

²⁷ Obenu l'ọ nweru ndu mkpaka sụrụ "?Nanụ ẹge onye ọwananu e-shi dzọfuta èphe?" Èphe akpọo ya èbo-èbo-l'afu; to nwe iphe, èphe nūru iya. Obenu lẹ Sọlù dakpèleruphu ashì.

11

Sọlù anafuta mkpukpu Jábeshi

¹ Tọ dū iya bụ; Nahashi, bụ eze ndu Amọnu atugbua je ekee ọgu; yechia Jábeshi-Gíledu. Ndu Jábeshi l'èphe ha asụ iya: "T'èphe l'iya gbanua ndzụ t'èphe nọdu iya l'ẹka."

² Eze ndu Amọnu ono; mbụ Nahashi sụrụ èphe: "Tẹmanu unu l'èphe agbaa ndzụ bulèphu mẹ ya swoshikotaru unu ẹnya ẹka-utara l'unu ha; shi ẹge ono meru iphe-iphè kpua ndu Ízurèlù l'èphe ha."

³ Ndu bụ ọgurennya ndu Jábeshi asụ iya: "T'ọ nū èphe abalì ẹsaa t'èphe ye ndu ozi t'èphe je ezikota iya l'alì Ízurèlù. Ọ -bụrụ l'ẹ to nwedụ onye a-dzọfuta èphe; èphe achiko nū wūru byakfutashia ngu."

⁴ Tọ dū iya bụ; ndu ozi ono erua Gíbiya, bụ iya bụ mkpukpu ẹke Sọlù bụ; bya ekfuaru ndu ono iphe ono. Èphe atụa ụzu-ẹkwa.

⁵ Yọ buleruphu teke ono bẹ Sọlù shi l'ẹgu chiru oke eswi l'alata. Yọ jì èphe ẹge ọ dū bẹ ụzu-ẹkwa ada ẹge ono. Èphe abya ekfuaru iya iphe ono, ndu Jábeshi kfuru ono.

⁶ Sọlù anutsua iphe ono, èphe kfuru ono; Ume Nchileke abya iya l'èhu k'èhuka k'èhuka; èhu agbanwuhu iya ọku.

⁷ Yọ kpụta oke-eswi labụ gbua; bya ebushia anụ iya ebushi; chiru nū ndu ozi t'èphe koshikota iya l'alì Ízurèlù l'ọ ha. Èphe ara iya arara; l'asuje: "Ọ kwa ẹge-a bẹ ee-me oke-eswi onye, ẹ te ekwedụ otso Sọlù yẹle Sámèlù."

Yo mee; egvụ Ojejoje abya èphe l'èhu; èphe awufutakota.

⁸ Sọlù abya agukota èphe ọgu lẹ Bezeku. Ndu kẹ Ízurèlù dū unu ụmadzu unu; l'ụkporo unu madzụ iri l'ẹsaa l'unu madzụ iri.* Ndu kẹ Júda adụ ụkporo unu madzụ ẹto l'ụmadzu iri l'ise.†

⁹ Èphe abya ezia ndu ozi ono, byaru nū phụ; sụ èphe: "Unu zia unwoke Jábeshi-Gíledu l'aa-nafuta èphe echile teke anwụ shihuleruphu ike." Èhu atsoo ndu Jábeshi ẹna lẹ ndu ozi ono jetsuaru je ezia èphe ozi ono.

¹⁰ Ndu Jábeshi abya asụ ndu Amọnu: "L'ọ -be echile bẹ ayi a-wụ-kfuta unu; t'unu mee ayi ẹge dū unu mma."

¹¹ Yo be echile iya; Sọlù eworu ndu nk'iya kee uzi ẹto. A bya erua teke eecheje nche ikperazụ l'enyashi; èphe awụba l'ọdu ndu Amọnu je egbua

* 11:8 11:8 Iphe ọ bụ bụ 300,000. † 11:8 11:8 Iphe ọ bụ bụ 30,000.

èphè pyaapyaà jeye anwù eswe eshihu ike. Ndu òphu phòduru nù; agbaa nanù nanù; k'òphu bù l'è to nwedu onye yèlè ibe iya gbaru èkalanu.

¹² Tò dù iya bù; ndu ono abya asù Sámèlù: “?Nanù ndu ono, jiru mè Sòlù a-dùà ike chĩa èphè ono? Dufutaru ayi ndu ono t'ayi gbushia.”

¹³ Sòlù asù èphè: “L'è to nwedu onye eegbu egbugbu ntanù; kẹ l'ò bù ntanù bẹ Ojejoje nafutaru ndu Ízùrèlù.”

¹⁴ Sámèlù bya asù ndu ono: “Unu bya t'ayi je Gíligalu; je emee t'aba-eze iya ono kabaaru evuru ire l'èke ono.”

¹⁵ Tò dù iya bù; èphè achìkò l'èphè ha jeshia Gíligalu je anòdu Ojejoje l'ifu chia Sòlù eze. Èphè bya egwooru Ojejoje ngwèja èhu-agu l'èke ono. Sòlù; mè ndu Ízùrèlù l'èphè ha atùkò tee èswa nshinu l'èke ono.

12

Okfu ikperazù, Sámèlù kfuru nù ndu Ízùrèlù

¹ Sámèlù abya ekfuarù ndu Ízùrèlù l'èphè ha; sù èphè: “Mu nùkotaru iphe bù iphe, unu kfuru mu l'ò ha; bya ewofutawaru unu eze, a-nòdu achì unu.

² Nta-a bẹ unu nwewaa eze, a-nòdu edu unu. Mbèdua l'onwomu kahwàrù nù; ishi abùwaru mu ishi-èwo Unwu mu unwoke bẹ unu l'èphè chìkòkwaru nòdu. Mu shì lẹ nwata duta unu jeye ntanù-a.

³ Unu lenu; òwaa mu ndò-ò. Unu gbaaru mu ekebe l'ifu Ojejoje; mè l'ifu onye ono, ò wùrù manù l'ishì ono l'òo òwaa bù iphe, dù èjì, mu yejeru èka. ?Bù eswì onye bẹ mu kpùtajeru? ?Tòo nkakfù-ìgara onye bẹ mu kpùtajeru? ?Bù onye bẹ mu kpùtajeru? ?Bù onye bẹ mu kpajeru èhu? ?Bù onye bẹ mu natajeru èka-azù; ègè ee-shì tẹ mu mee ènya l'è to nwedu iphe, mu phùrù? Ò -bùrù l'ò nweru iphe ono òphu mu yejeru èka; t'è kfua ya; mu e-mekwazia èke mu mesweru.”

⁴ Èphè asù iya: “È ti kpùtabukwaa ayi; òphu ì kpabùkwaa ayi èhu; òphu o nwèkwa onye ì natajeru iphe iya.”

⁵ Sámèlù asù èphè: “L'ò kwa Ojejoje bù onye ekebe ntanù. Onye-a, e chiru eze ntanù-a abùkwaruphu onye ekebe; l'è to nwedu iphe, unu agbabe òkpa ebo mu ibò.”

Èphè azùà; sù: “L'òo ya bù onye ekebe.”

⁶ Sámèlù asù ndu ono: “Obenu lẹ Ojejoje bẹ fòfutaru Mòsisu yèlè Érònu; bya edufutakwaphu nna unu oche phẹ Íjiputu.

⁷ Òo ya bù; unu vudokwa ègè unu vudo; tẹ mu nyataru unu l'ifu Ojejoje iphe ono, bùkòta iphe, dù mma, Ojejoje meshiru unu; mè lẹ nna unu oche phẹ ono.

⁸ “Teke Jékòpu latsàrù Íjiputu; nna unu phẹ abya araku Ojejoje t'ò gbaaru èphè mkpù; bẹ Ojejoje yeru Mòsisu yèlè Érònu, bù ndu dufutaru nna unu phẹ lẹ Íjiputu; bya emee; èphè eburu l'èke-a.

⁹ “Obenu l'èphè zaharu Ojejoje, bù Nchileke èphè; yo nwuru èphè ye l'èka Sízéra, bu onye ishi sọja ndu Házo; yekwaphu èphè l'èka ndu Filisutayinu; mè l'èka eze ndu Móabu, bù ndu tsotsuaru èphè ògu.

¹⁰ Èphè abya araku Ojejoje; sù iya: ‘L'ayi meekwaru èjo iphe; kẹ l'ayi parù Ojejoje haa; balahaaru Bálu; mè Ashitoretu eja. Òlobu; dzòfutaru ayi l'èka ndu òhogu ayi l'ayi a-baru ngu-a èja.’

11 Ojejoje abya ezia Jeru-Bálú; Baraku; Jefuta; mẹ́ Sámẹ̀lu; gude ẹ̀phe nafúta unu l'ẹ̀ka ndu ọ̀hogu unu, nọ̀-pheru unu anọ̀-pheru; unu abya eburu l'ẹ̀hu-agu.

12 “Yọ̀ be teke unu bya aphya lẹ́ Nahashi, bú eze ndu Amọ̀nu bẹ́ abyawa unu otso ọ̀gu; unu asù mọ̀: Waaawa; l'unu chọ̀ru onye a-bùru unu eze; e gudekwaru lẹ́ Ojejoje, bú Nchileke unu gbe búhawaruru eze unu.

13 Nta-a bú t'unu phẹ́ eze ọ̀bu, unu fọ́taru ọ̀bu; mbụ́ onye ono, unu sùru t'a nù unu ono. Unu phẹ́ iya lẹ́ Ojejoje nùwaru unu onye eze ọ̀bu.

14 Ọ̀ -bùru l'unu a-nọ́du atsù Ojejoje egvu; l'abaru iya ẹ́ja; l'anùru iya okfu; unu te ekwefuje ikẹ́ l'ome ekemu Ojejoje ono; mbụ́ unu l'eze ono, achí unu ono atùko l'etso Ojejoje, bú Nchileke unu; bẹ́ ọ̀o-dukwa-a mma.

15 Obenu; ọ̀ -bùru l'unu ta anọ́duru Ojejoje okfu; l'ekwefuru iya ikẹ́ l'ekemu, ọ̀ tùru bẹ́ ọ̀o-dakwa unu ẹ́ka ẹ́ge ono, ọ̀ daru iya nna unu phẹ́ ono.

16 “Nta-a bú t'unu vudo l'ẹ́ke, unu vudo; gude ẹ́nya unu phẹ́ eze iphe, Ojejoje e-me.

17 ?Tọ́ bọ́du nta-a bẹ́ aakpajẹ́ witu? Mu a-kpọ́-ku Ojejoje t'ọ́ tọ́a egbe-igwe; chia mini. Unu eshikwanu ẹ́ge ono maru ẹ́ge iphe, dọ́ ẹ́ji, unu metaru l'ifu Ojejoje habe nshinu; mbụ́ lẹ́ k'onye eze ono, unu sùru t'a nù unu ono.”

18 Tọ́ dọ́ iya ya bú; Sámẹ̀lu abya akpọ́-ku Ojejoje. Ojejoje atọ́a egbe-igwe; chia mini mbọ́ku ono. Ndu ono l'ẹ́phe ha awata ọ́tsu Ojejoje; mẹ́ Sámẹ̀lu egvu; l'atsushi iya ẹ̀phe ike.

19 Ndu ono l'ẹ́phe ha asù Sámẹ̀lu: “Kfururu nù Ojejoje, bú Nchileke ngu l'okfu ẹ́hu ndu ozi ngu t'ayi ba anwushihu; kẹ́ l'ayi byawaru bya wota k'ẹ́ t'ọ́ nù ayi eze; yekobe l'ẹ́jo iphe ọ́phu, ayi mehawaru.”

20 Sámẹ̀lu asù ẹ̀phe: “Unu ba atsushi egvu. Ọ́ bú oswi-okfu l'unu mekotaru ẹ́jo iphe ono l'ọ́ ha; ọ́ bú t'unu ba agwọ́bekwa otso Ojejoje. Unu gudechikwaa obu unu l'ọ́ ha baaru Ojejoje ẹ́ja.

21 Unu ta aghakobekwa; tsolahaa agwa, bú iphe-manù; mbụ́ l'ẹ́ to nweduru, ọ́oba; t'ọ́ bú l'oo-gbe nafúta unu; kẹ́ l'ọ́ búkọ́ta iphe-manù.

22 Ojejoje e-gude k'ẹ́pha iya ono, ha nshinu ono; haa ndu nk'ia; kẹ́ l'ọ́ bú l'ọ́ dọ́ iya mma b'ọ́ gude mee unu t'unu búru ndu nk'ia.

23 A -bya lẹ́ mbẹ́dua; t'iphe ọ́phu e-me tẹ́ mu ba anọ́du ekfu anọ́ Ojejoje l'okfu ẹ́hu unu; mbụ́ shi ẹ́ge ono meswee Ojejoje ba abyakwa. Mu e-zi unu ọ́zo, dọ́ mma; búru ọ́zo, gbaru nù.

24 Ọ́ bú l'ẹ́phu t'unu tsùje Ojejoje egvu; unu egude ire-lanù; wofuta obu unu l'abaru iya ẹ́ja. Unu nyatakwa eze iphe, o meeberu unu.

25 Ọ́le; ọ̀ -bùru l'unu kwasẹ́ru l'ome ẹ́jo iphe bẹ́ unu l'eze unu ọ́bu a-tùkokwa búru ntù-e kpofu.”

13

Sámẹ̀lu alọ́ Sọ́lu ẹ́ka lẹ́ nchị

1 Iphe Sọ́lu gbaru bú ọ́kpọ́ro afa l'afa iri teke ọ́ wataru achìchì. Yọ́ chia ndu Ízurelù afa labù;

2 bya afọ́ta ndu Ízurelù unu unwoke ẹ́saa l'ọ́kpọ́ro unwoke iri.* Unu unwoke ise b'ọ́ chítaru swibe onwiya lẹ́ Mikumashi; mẹ́ l'alì ugwu Bételu. Yọ́ bya achítà unu unwoke labù l'ọ́kpọ́ro iri swibe Jonátanu lẹ́ Gíbiya l'alì ndu Bénjaminu. Unwoke ndu ọ́phu b'ọ́ sùru onyenọ́nu t'ọ́ la.

* 13:2 13:2 Iphe ọ́ bú bú 3,000.

³ Jonátanu eje etso ndu Filisutayinu oḡu lẹ nwòdu oḡu ẹphe, nọ lẹ Gébà; yo rua ndu Filisutayinu lẹ nchị. Sọlu abya egbua ọpyoku l'alì ono l'ọ ha: "Tẹ ndu Híburu nùkwaa ya!"

⁴ Ndu Ízurelù anọ lẹ Sọlu bẹ lẹ-gbuwaru ndu Filisutayinu lẹ nwòdu-oḡu ẹphe. Nta-a bẹ ndu Ízurelù dọwa ndu Filisutayinu ashì l'ẹnya. A bya ekua ndu Ízurelù t'ẹphe jekfu Sọlu lẹ Gílìgalu.

⁵ Ndu Filisutayinu abya edzukoo t'ẹphe tso ndu Ízurelù oḡu. Ẹphe gude ọgbò-inya oḡu, du ọkpọro unu ẹto l'ọkpọro unu iri l'ise; mẹ ndu ọgbò-inya, du unu madzù iri l'ise.[†] Ndu soja mmanu adulephu l'ọ bụ eveve mgbogidi ẹnyimu. Ẹphe awù-lihu je akwabẹ k'ọḡu lẹ Mikumashi l'ọzo ẹnyanwu-ahata Bétu-Avenu. ⁶ Ndu Ízurelù abya aphua l'alì ruhuwaru aruhu; lẹ ndu nk'ẹphe b'a kariru ẹka; ẹphe eje eworu onwẹphe domishia l'ime ọgba; mẹ l'ime ẹkfukala; mẹ lẹ mkpuli oke mkpuma; mẹ l'ime iduma; mẹkpọ l'ime ogvu mini.

⁷ O nweruru ndu Híburu ono ndu ọpḡu datsọaru azù Ẹnyimu Jódanu azù iya ọpḡu bahu l'alì Gádu; mẹ l'alì Gíledu.

Sọlu anọ-kirishia lẹ Gílìgalu. Ẹhu atọko anmatsua ndu soja ọpḡu yele iya yi kpakpakpa; l'ẹke ẹphe atsù egvu.

⁸ Sọlu anọ l'ẹke ono abalì ẹsaa, bụ iya bụ oge, Sámèlù tọru; ọ bụ lẹ Sámèlù ta byakwanu Gílìgalu. Ndu kẹ Sọlu awata agbakashihu.

⁹ Ya ndono; Sọlu asù: "T'e wotaru iya ngweja-ukfuru; mẹ ngweja ẹhu-agu ono." Sọlu abya eworu ngweja-ukfuru ono gwoo.

¹⁰ Ọ kwadua egwoghe, o gwoghe ngweja-ukfuru ono; Sámèlù eruta. Sọlu egbeshi; jeshiwa iya phụ ndzuta.

¹¹ Sámèlù aji iya: "Nanụ ẹge ọ dọ?"

Sọlu asù iya: "Lẹ ya byaru bya elee ẹnya; phụ lẹ ndu ẹphe l'iya yi agbakashihuwa; nggubedua ta bya teke i sùru l'iji-bya; bya eyeru lẹ ndu Filisutayinu e-dzuwa lẹ Mikumashi;

¹² ya arija; sù: 'Nta-a bẹ ndu Filisutayinu a-byakwa bya etso iya oḡu lẹ Gílìgalu l'ẹke-a l'ẹbe ọbù lẹ ya rọwaru Ojejoje t'ọ gbaaru iya mkpu.' Ọ kwa iya meru iphe ọ kpapyabẹru iya; ya eworu ngweja-ukfuru ono gwoo."

¹³ Sámèlù asù iya: "Ọ kwa umere onye eswe b'i meru ono. Ẹ ti dobehekwa ekemu, Ojejoje, bụ Nchileke ngu tọru ngu. Ndege ọ bụ l'i doberu iya; mẹ Ojejoje ge emekwa-a tẹ aba-eze nguru anguru l'alì Ízurelù gbururu jeyewaru.

¹⁴ Obenu lẹ nta-a bẹ aba-eze ngu ta akpọhekwa ọkfu; kele Ojejoje chọ-vuakwaru nwoke lanu, nọ iya l'ọbù; tọwa iya ẹka t'ọ buru iya bụ onye a-nọdu edu ndu nk'iya. Ishi iya aburu l'e ti dobedu ekemu, Ojejoje tọru nù ngu."

¹⁵ Tọ dọ iya bụ; Sámèlù eshi lẹ Gílìgalu lashia Gíbiya l'alì ndu Bénjaminu. Sọlu abya agwa unwoke, ẹphe l'iya nọ l'ifu oḡu. Ẹphe akpakọ dọ unu ọmadzù l'ọkpọro madzù iri.

¹⁶ Sọlu yele nwatibe iya Jonátanu; mẹ ndu ẹphe l'iya yi atọko nọdu lẹ Gíbiya. Ndu Filisutayinu edobe ọdu oḡu ẹphe lẹ Mikumashi.

¹⁷ Ndu ọ-lua-ọlaa ekee onwẹphe ọzo ẹto; shi l'odu oḡu ndu Filisutayinu wufuta. Ọzo lanu shiru ọzo Ọfura l'uswe iya k'alì Shuwalu.

¹⁸ Ọzo lanu ọdo akwaseru byo Bétu-Horonu; ndu k'ẹto echebe ifu l'oke-alì ono, nọ laarụ nsụda Zeboyimu; chebe ifu l'echi-ẹgu ono.

[†] 13:5 13:5 Iphe ọ bụ bụ 6,000.

19 A bya l'alì Ízurèlù mgburumburu b'è to nwedù m'òo onye ụzu lanụ; kele ndu Filisutayinu sụrụ: "L'ò dū ège ono bẹ ndu Hiburù a-watakwa omeshirù onwèphe ogu-mbeke; m'ò bụ ara!"

20 Yò bụrù lẹ Filisutayinu bẹ ndu Ízurèlù ejeje ọba iphe, ẹphe egudeje atụ ntupya; mẹ ọgu; mẹ ogbu-nkụ; mẹ mma ẹphe.

21 Ugwo, ẹphe akfujẹ gude baa iphe eegude atụ ntupya; ogbu-nkụ; mẹ iphe, eegude achikwa eswi, atupya alì akwata ha nshinu.

22 Yò be mbọku, ọgu ono daru; to nwe ndu soja Solu mẹ Jonátanu, nweru m'ò bụ onye lanụ, gude ogu-mbeke; mẹ ọbu ara. Yò bụleruphu Solu yẹle nwatibe Jonátanu bẹ gude iya nụ.

23 Ndu Filisutayinu abya ahata ndu soja ẹphe; ẹphe awụfu je akwaa k'ọgu lẹ mgbango Mikumashi.

14

Jonátanu etso ndu Filisutayinu ọgu

1 Yò be ujiku lanụ; Jonátanu Solu asụ nwokorọbya, achirù iya ngwa-ọgu: "T'ò bya t'ẹphe je azụ iya ọphu l'òdu ọgu ndu Filisutayinu." Obenu l'è to kfiduru iya nna iya.

2 Solu anọdu l'ukfu ụtara-okumu l'iku Gíbiya lẹ Migurọnu. Ndu tso iya nù nọdu l'èke ono rukwaru unu madzù l'ukporo iri;

3 Onye tso ẹphe nọdu l'èke ono bụ Ahíja, bụ onye yeru uwe-ukuvu, bụ uwe ndu achijeru Nchileke ẹja eyeje. Ahija ono bụ nwatibe Ahitubu, bụ nwunne Ikabọdu. Onye mụrù Ahitubu bụ Finehasu, bụ nwatibe Elayi, bụ onye achijeru Ojejoje ẹja lẹ Sháyilo. To nwe onye maru lẹ Jonátanu bẹ tughuwaru nù.

4 Lẹ mgbaku ugvu ono, Jonátanu eme t'ò shia sweta je l'èke ndu Filisutayinu dọrù ono bẹ mkpuma kpuru oronmono ẹka labù. Ibe lanù bẹ eekujẹ Bozẹzu; ibiyia ọphu aburù Sene.

5 Mkpuma ono, kpuru oronmono ono bẹ nanù nọ l'ụzo isheli laaru Mikumashi. Ọphu nanù anọdu l'ụzo ọhuda laaru Géba.

6 Jonátanu abya asụ nwokorọbya ono, achirù iya ngwa-ọgu ono: "T'ò bya t'ẹphe sweta jeshia lẹ nwọdu-ọgu ndu akpapyi ono. L'ò nweru-a ẹge ọo-dù; Ojejoje aluaru ayi ọgu. Ẹ to nwekwa iphe kpọrù Ojejoje ogude dzọfuta madzù: mẹ a ha igwe; m'a ha nwanshi."

7 Onye ono, chiru iya ngwa-ọgu ono asụ iya: "Melephu iphe, nọ ngu l'obu. Iphe, ii-malephu bụ lẹ mu vudo ngu l'azụ; yò bụrù uche-obu ngu bụ uche-obu mu."

8 Jonátanu asụ iya: "Ngwanụ; bya t'ayi je. Ayi e-sweta jekfu ndu ono; mee k'ọphu ẹphe a-phụ ayi.

9 Ọ -bùrù l'ẹphe sụrù ayi t'ayi gebe t'ẹphe byakfuta ayi; ayi anọdu l'èke ayi nọ.

10 Ọ -bùkwanuru l'ẹphe sụrù t'ayi byakfuta ẹphe; ayi enyikfushia ẹphe; kẹ l'ò bụ iya e-koshi ayi lẹ Ojejoje wowaru ẹphe ye ayi l'èka."

11 Ya ndono; ẹphe ẹbọ abya emee; ndu Filisutayinu aphụ ẹphe. Ndu Filisutayinu ono asụ: "Lekpoduanu! Ndu Hiburù bẹ kabekwa shiwa l'ime ẹnu, ẹke ẹphe shi domishia onwèphe l'alufuta."

12 Unwoke ono, dọrù kwagetsuaru k'ọgu ono araaru Jonátanu yẹle onye ono, chiru iya ngwa-ọgu ono; sụ ẹphe: "Unu bya nù t'ayi koshi unu ẹge unu a-dù!"

Jonátanu asụ onye ono, chiru iya ngwa-ọgu ono: "Nyiru; tso mu; lẹ Ojejoje wowaru ẹphe ye ndu Ízurèlù l'èka."

¹³ Jonátanu egude ọkpa; gude l'ẹka l'enyi eje. Onye ono, achiru iya ngwa-ọgu ono etsopyabe iya. Jonátanu egbushi ndu Filisutayinu ndu ọphu shi ẹphe l'uzo ifu. Onye ono, achiru iya ngwa-ọgu ono etsoru iya l'egbushi ndu ọphu shi ẹphe l'uzo azu.

¹⁴ L'ọgu kẹ mbu ono bẹ Jonátanu yẹle onye ono, achijeru iya ngwa-ọgu ono gburu ọkporo madzu. Ogologo alì ẹke e tsopyaberu ndu ono gbushia bẹ hakwa l'ọbu nkere-ẹbo ẹke ee-gude eswi labu tupa atupa.

¹⁵ Akpajiji iya egudekota ndu soja ono l'ẹphe ha; mbu ndu ọphu nọ l'odu nk'ẹphe; mẹ l'egu; mbu je akpaa lẹ ndu ọphu nọ kwagebetsua k'ọgu; mẹ ndu kẹ ọ-lua-ọlaa. Alì anmahu jijiji. Yọ buru Nchileke; bẹ meru akpajiji ye ẹphe l'ẹhu.

Ndu Ízurẹlù achikashi ndu Filisutayinu

¹⁶ Ndu soja Sọlu ndu ọphu nọ lẹ nche lẹ Gíbiya l'alì Bénjaminu aphua lẹ ndu kẹ Filisutayinu; l'agba nanu nanu l'erebahu erebahu.

¹⁷ Sọlu abya asu ndu ẹphe l'iya nọ: “Unu guedu ndu soja ono t'a maru ndu ọphu ẹ-ta nọdu nu.” A bya agua ẹphe; yọ buru Jonátanu yẹle onye ono, achijeru iya ngwa-ọgu ono bẹ ta anodu.

¹⁸ Sọlu asu Ahija: “Pata Okpoko Ọgba-ndzu Ojejoje ono;” kẹle Okpoko Ọgba-ndzu Ojejoje ono nọ swiru ndu Ízurẹlù teke ono.

¹⁹ Sọlu akpukwadurua iphe l'onu ekfuru onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono; uzu, ada l'odu kẹ ndu Filisutayinu akabakporu adada. Sọlu asu onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono: “T'ọ hawa iya ru!”

²⁰ Sọlu yẹle ndu soja iya abya edzua; yọ buru ẹphe oje ọgu. Ẹphe abya aphua lẹ ndu Filisutayinu ta madu iphe, ẹphe eme; l'ẹphe gudegbaa ogu-mbeke l'egbushi onwẹphe.

²¹ Ndu Hiburu; ndu ọphu shi turu ikẹ yeru ndu kẹ Filisutayinu; tsoru ẹphe; abya atua ikẹ ituphu; wu-kfushia ndu kẹ Ízurẹlù ndu ọphu tso Sọlu; mẹ Jonátanu.

²² Ndu Ízurẹlù ọphu shi domishia onwẹphe l'alì ugvu Ífuremu anua lẹ ndu Filisutayinu agbawa ọso; wufuta chipyabe ẹphe.

²³ Ẹphe alua ọgu ono je esweta Bétu-Avenu. Ojejoje anafuta ndu Ízurẹlù mbọku ono.

Jonátanu amì manù-ẹngu

²⁴ Mbọku ono bẹ ndu Ízurẹlù jenwuru ẹhu; kẹle Sọlu guderu ẹphe; nua ẹphe nte: “L'onye wotaru nri dee l'onu temanu nchi ejihu bẹ buakwa onye a turu onu; k'ọphu yẹbe Sọlu a-gwata ndu ohogu iya ugwo iphe, ẹphe meru iya.” Yọ buru iya meru; to nwe ndu soja ono onye wotaru nri mee l'onu.

²⁵ Ndu soja ndu Ízurẹlù ono l'ẹphe ha ezehu; wuba l'oswa. Alì ono bu ẹke manù-ẹngu nọ.

²⁶ Ẹphe awuba l'oswa ono; phua ẹge manù-ẹngu ono alashi; to nwe onye meru iya ẹka; mee l'onu; kẹ l'ẹphe atsu egvu nte ono, ẹphe riru ono.

²⁷ Jonátanu te shikwanu nuhawa lẹ nna iya nuru ndu Ízurẹlù nte. Yo je eworu ishishi mgboro, o gude l'ẹka rua l'ẹbaku-ẹngu ono; bya akpaa ya ẹka; dee l'onu. Ẹnya abya ephohu iya.

²⁸ Onye lanu lẹ ndu ono asu iya: “Nna nggu guderu ayi; ayi eria nte: ‘L'onye wotaru nri dee l'onu ntanu-a bẹ buakwa onye a turu onu!’ Ọ kwa iya meru iphe mbà l'atutsua ndu-a.”

29 Jonátanu asù: “Lẹ nna mu; bẹ meekwaru t'iphe-ẹhuka dakfuta ndu aṣi-a. Lewaru ẹge ẹnya bya agusahu mu lẹ nwa manụ-ẹngu-a, mu deru ọnu-a.

30 Iphe ga akakwaru mma; ndẹge a haru ndu Ízùrẹlù; t'ẹphe haru ria iphe, ẹphe kwataru l'okwata l'ẹka ndu ohogu ẹphe ntanụ-a? Ẹphe ta ga akaduru ogbushi ndu Filisutayinu ọbu l'igwe ọtọ?”

31 Ẹgu egudeshia ndu Ízùrẹlù mbọku ono l'ẹphe shitsua lẹ Mikumashi gbua ndu Filisutayinu ẹge ono jeye lẹ Ajalonu.

32 Ẹphe abya avuppyabe iphe ono, ẹphe kwaru l'okwata ono; tsoru eggu; aturu; eswi mẹ unwu iya; gbushia l'alì l'ẹke ono; l'ata l'onyingu.

33 Yo nweru ndu jeru je asù Sọlu: “T'ọ phukwa; lẹ ndu Ízùrẹlù egbukwa anu; ata iya l'onyingu; shi ẹge ono emeswe Ojejoje.”

Sọlu asù: “Ẹ tọ buhekwa iphe, unu kfuru bẹ unu eme. Ngwaa; unu swiritaru mu eze mkpuma nta-a!”

34 Yọ sù ẹphe: “Unu tugbua je asù ndu ono t'onyenonu kpata eswi l'aturu l'ẹhu l'ẹhu; bya eworu iya gbushia l'ẹke-a; haa ọta anu, mee nọ; k'ọphu ẹphe t'emeswedu Ojejoje.” Onyenonu akpata eswi nk'iya l'enyashi ono bya egbua l'ẹke ono.

35 Sọlu abya akpuaru Ojejoje ẹnya-ngweja. Ono aburu ẹnya-ngweja ọdungu, Sọlu kpuru Ojejoje.

36 Sọlu asù: “Unu t'ayi bakfu ndu Filisutayinu l'enyashi; je akwaa iphe ẹphe l'okwata jeye lẹ nchi-abọhu; ọphu ọ dukwa ẹphe onye, ayi e-dobe ndu.”

Ẹphe asù: “O bu ẹge i kfuru iya bu ẹge ọo-du.”

Onye achijeru Nchileke ẹja asù: “T'ẹphe kpataodukwa Nchileke ishi l'ẹke-a.”

37 Sọlu abya aji Nchileke: “?Bu tẹ ya bakfuwaru ndu Filisutayinu ọgu ọtọ? ?L'o-woru ẹphe ye ndu Ízùrẹlù l'ẹka ọtọ?” Obenu lẹ Nchileke te eyeduru iya ọnu mbọku ono.

38 Sọlu abya asù ndu ishi soja ono: “Unu dzua l'ẹke-a t'ayi maeduru ẹge ayi shiru meswee ntanụ.

39 O -buru-a lẹ Ojejoje ono, adzofutaje ndu Ízùrẹlù ono nọ ndu ẹge ọ nọ iya-a; b'o -ruhuru; ọ buru ọkpara mu; mbụ Jonátanu b'o teru; b'ọ nwuhufutaje.” To nwe onye yeru iya ọnu.

40 Sọlu abya asù ndu Ízùrẹlù l'ẹphe ha: “Unu vudo l'ẹkaphu; tẹ yẹbedua yẹle ọkpara iya; mbụ Jonátanu vudo l'ẹke-a.”

Ndu ono asù iya: “O bu ẹge i kfuru iya bu ẹge ọo-du.”

41 Sọlu abya ekfuru nù Ojejoje, bu Nchileke kẹ ndu Ízùrẹlù; sù: “Yenuaru mu ọkpobe ọnu.” A bya atọ ẹnwa; yo gude Jonátanu yẹle Sọlu.

42 Sọlu asù: “Unu tueduru mu lẹ Jonátanu ẹnwa ono.” A bya atọ ya; yo gude Jonátanu.

43 Sọlu abya asù Jonátanu: “T'o kfueduru iya iphe, o meru.”

Jonátanu asù iya: “L'ọ kwa nwa manụ-ẹngu, ya gude mgboro, ya gude l'ẹka rita bẹ ya kparu l'onu. Nk'iya gvụwaru nù!”

44 Sọlu asù iya: “Tẹ Nchileke gwakwaa ya ọchi; mbụ mee ya ọphu ka njọ; m'ọ -buru l'ẹ ti nwuhudu; nggube Jonátanu.”

45 Ndu ono abya asù Sọlu: “Tusweka! ?Nanu ẹge ee-shi gbua Jonátanu, bu onye dzoru ndu Ízùrẹlù ndu ẹge-a? Kamenu; ẹ to nwekwa; m'ọ bu ẹgbushi, e-shi ya l'ishi lufu; kẹ l'ọ bu Nchileke; bẹ yetaru iya ẹka; yo mee iphe ono ntanụ.” Ndu Ízùrẹlù eshi ẹge ono nafuta Jonátanu; te gbuhe iya.

⁴⁶ Sòlù achibuhu ndu Filisutayinu; ẹ̀phe aghaa ifu; laphushia azù l'alì ẹ̀phe.

Ndu Sòlù tsogbaaru ọ̀gu

⁴⁷ Teke Sòlù wataru ọ̀chi ndu Ízùrèlù b'o tsoru ndu ọ̀hogu iya l'ẹ̀phe ha ọ̀gu: mbù ndu Móabu; ndu Amonu; ndu Édomu; ndu eze, achi ndu Zóba; mẹ́ ndu Filisutayinu. Iphe, bụ́ ndu ọ̀phu ọ́ ghachiru ifu; bẹ́ oomeje; ẹ̀phe anyia nshi.

⁴⁸ Ọ́ lùrù ọ̀gu mkparawa lù-gbua ndu Amalẹ̀ku; shi ẹ̀ge ono nafùta ndu Ízùrèlù l'ẹ̀ka ndu kwaru iphe ẹ̀phe l'ọ̀kwata.

⁴⁹ Unwegirima Sòlù lẹ́ ndu k'unwoke bụ́: Jonátanu; Ishivi; mẹ́ Malukishuwa. Ẹ́pha nwatibe iya nwanyi k'ọ̀gurennya bụ́ Merabu; ẹ́pha kẹ́ nwata abùru Mikalu.

⁵⁰ Ẹ́pha nyee ya bụ́ Ahinowamu, bụ́ nwatibe Ahimazu. Ẹ́pha onye ishi ndu soja Sòlù bu Ábùna Nẹ́ru. Nẹ́ru bụ́ nwunne nna Sòlù.

⁵¹ Nna, mụ́ru Sòlù bụ́ Kishi. Kishi yẹ́le nna Ábùna, bụ́ iya bụ́ Nẹ́ru tṹko bụ́ru unwegirima Abiyèlù.

⁵² L'oge kẹ́ Sòlù l'ọ́ ha bùlẹ́phu ọ̀gu ọ̀gu, nwùgbaarù ọ́ku bẹ́ ẹ̀phe lẹ́ ndu Filisutayinu shi anọ́duje. Yó bújẹ́ Sòlù -phua onye, bụ́ mkparawa l'ọ̀gu; yó duta iya; yeru onwiya.

15

Aalù-gbu ndu Amalẹ̀ku

¹ Tò dù iya bụ́; Sámèlù abya asù Sòlù: "Ọ́ bụ́ mbèdua bụ́ onye ono, Ojejoje ziru tẹ́ mu bya awua ngu manù l'ishì t'ì bùru eze ndu nk'íya, bụ́ Ízùrèlù ono. Nta-a bụ́ t'ì ngabe nchi; nua ozi, Ojejoje ziru t'e zia ngu.

² Ọ́waa iphe Ojejoje, bụ́ Ọ́karibe-Kakọ́ta-Ike ekfu: 'Lẹ́ ya a-nù ndu Amalẹ̀ku aphù iphe ono, ẹ̀phe meru ndu Ízùrèlù teke ono, ẹ̀phe je akwaaru ẹ̀phe l'uzo l'ẹ̀phe shi Íjiputu alufuta ono.

³ Tugbua nta-a je etso ndu Amalẹ̀ku ọ̀gu; nggu atṹko iphe, bụ́ iphe, ẹ̀phe nweru enweru mebyishia. Ba adũkwa onye ii-dobè ndzù: nwoke lẹ́ nwanyi; unwegirima mẹ́ ndu e he l'ẹ̀ka; mẹ́ eswì; atṹru; ìnya-ivu; mẹ́kpo nkakfù-ìgara.' "

⁴ Tò dù iya bụ́; Sòlù abya ekua ndu soja iya; ẹ̀phe abya edzua lẹ́ Telayimu. Yó gùa ẹ̀phe ọ̀gu: ndu ọ̀phu shi Ízùrèlù adù ọ̀kporo unu madzù l'ọ̀kporo madzù ise.* Ndu ọ̀phu shi Júda adù ọ̀kporo unu madzù ise.†

⁵ Sòlù phẹ́ atugbua jeshia mkpũkpũ ndu Amalẹ̀ku; je ekeeru ẹ̀phe lẹ́ nsuda.

⁶ Yó sù ndu Kenu: "T'ẹ̀phe lufu l'ẹ̀ke ndu Amalẹ̀ku nọ́; k'ọ̀phu ya ta achikodu ẹ̀phe lẹ́ ndu Amalẹ̀ku gbushia; kẹ́ l'unu meru ndu Ízùrèlù l'ẹ̀phe ha iphe-oma teke ono, ẹ̀phe shi lẹ́ Íjiputu alufuta ono." Ya ndono; ndu Kenu eshi lẹ́ Amalẹ̀ku wufu.

⁷ Sòlù abya eshi lẹ́ Havila tsoo ndu Amalẹ̀ku ọ̀gu jeye l'echi-ẹ̀gu Shu, nọ́ l'uzo ẹ́nyanwu-ahata alì Íjiputu.

⁸ Yó kpua Agagu, bụ́ eze ndu Amalẹ̀ku lẹ́ ndzù; gude ogu-mbeke gbugee ndu kẹ́ Agagu ono l'ẹ̀phe ha.

⁹ Obenu lẹ́ Sòlù yele ndu nk'íya doberu Agagu ndzù; mẹ́ iphe bụ́ atṹru; eswì; unwu eswì, gbashìru ẹ́ba; mẹ́ unwu atṹru ndu ọ̀phu kakọ́ta mma;

* 15:4 15:4 Iphe ọ́ bụ́ bụ́ 200,000. † 15:4 15:4 Iphe ọ́ bụ́ bụ́ 10,000.

jeyewaru l'iphemiphe obule, dù mma; ephe te mebyishi iya. Iphe ephe mebyishiru nwenkinyi abuleruphu unwu nkirika iphe; me iphe, e-ta badu uru.

Ojejoje anafu Solu okwa-eze iya

¹⁰ Tò dù iya bụ; Ojejoje abya ekfuru yeru Sámèlù; sù iya:

¹¹ “Q bụ aphụ noduru iya lẹ ya meru Solu t'ò buru eze; kẹ l'ò ghawaru yẹbe Ojejoje azụ; haa ya etsotso; too mehe iphe, ya tūru l'ekemu.” Iphe ono atsua Sámèlù l'èhu nshinu; yò rakòta ẹkwa l'enyashi ono phuu l'araku Ojejoje.

¹² Yò be l'utsu iya; Sámèlù anmaa ẹwa jeshia tẹ yẹle Solu phụ. Yò rua; a sù iya: “Lẹ Solu jeshiakwaru l'ugvu Kamèlù. Yò kpùtsua iphe, ee-gudeje anyata iya; ghazia; yò buru iya oje Gíligalu.”

¹³ Sámèlù abya ejekfu Solu; Solu asù iya: “Tẹ Ojejoje gòkwaru ọnu-oma nù ngu. Ya meekwaru iphe, Ojejoje sùru tẹ ya mee.”

¹⁴ Sámèlù asù iya: “?Qra aturu-a, ya anua bụ kẹ ngunu? ?Qra eswi-a, ya anua bụ ole-e?”

¹⁵ Solu asù iya: “Q kwa ndu soja bẹ shi lẹ Amalẹku gude iya lata. Aturu ephe; me eswi ephe ndu ophu kakòta mma b'e doberu, ee-gude gwooru Ojejoje, bụ Nchileke ngu ẹja. Ndu ophu bẹ ayi mebyishikotaru l'ephe ha.”

¹⁶ Sámèlù asù Solu: “T'ò dukwaaru ngu. Tẹ ya karu ngu iphe, Ojejoje kfuru iya l'enyashi.”

Solu asù iya: “Ngwaa; kfunuaru iya ẹya.”

¹⁷ Sámèlù asù iya: “T'a gùfuru l'i shi ha onwongu nwanshì l'ènya; ?tò bụdunua nggu b'e meru ishi l'òkpa-ikfu ndu Ízurèlù tọ. Ojejoje abya awuà ngu manù l'ishi t'ì buru eze ndu Ízurèlù?

¹⁸ Ojejoje ziru ngu ozi; sù: ‘T'ì je etso ndu ẹjò iya ono; mbù ndu Amalẹku ọgu; gbua ephe jeye teke ephe a-buru kpurupyata.’

¹⁹ ?Bù ngunu kparù iphe, ẹ ti mehedu iphe, Ojejoje kfuru? Unu agbakebe je avuppyabe iphe-okwata; shi ẹge ono mee iphe, dù ẹji l'ènya Ojejoje.”

²⁰ Solu abya asù Sámèlù: “Mu meekwaru iphe, Ojejoje kfuru; bya ejee ozi ono, Ojejoje ziru mu. Mu tükowa ndu Amalẹku l'ephe ha gbushia; bya akpua Agagu, bụ eze ephe lẹ ndzù lata.

²¹ Ndu soja eshi l'iphe ono, a kwaru okwata ono kpukoo aturu; me eswi; mbù iphe, bụ ophu kakòta mma, e doberu k'emebyi. Ephe egwota iya t'e gude gwooru Ojejoje, bụ Nchileke ngu ngweja lẹ Gíligalu.”

²² Sámèlù asù iya:

“?Ngweja-ukfuru;

me ngweja mmanu ọdo;

?i tubesu l'ò ka Ojejoje mkpa;

ma l'onuru iya okfu?

Onuru iya okfu kakwa

ogworu iya ngweja;

onu iphe lẹ nchì aka ogude anù,

gbaru ẹba gwoo ngweja.

²³ Okwefu ikè duta-be ẹji l'ò bụ ọgwo ọgvu.

Oku onwonye ekuku

aduta-be ẹji l'ò bụ ọgwa nte.

Keshinu ophu ì jikaru iphe,

Ojejoje kfuru;

bẹ Ojejoje jìkaakwaru t'ẹ b'ì bụhe eze.”

²⁴ Ya ndono; Sòlu asù Sámèlù: “Ya meekwaru iphe, dù ejì. Ya dakaawaru ekemu Ojejoje; daka okfu nkengu. Ọ kwa egvu bè ya tsùhuru; kpuchia ọnu mee uche nk'èphe.

²⁵ Nta-a bè ya arọ ngu t'ì guaru iya nvù; nggu etsoru iya laphu azù lẹ Giligalu tẹ ya je abaaru Ojejoje ẹja.”

²⁶ Obenu lẹ Sámèlù sùru iya: “Lẹ ya te etsokwa iya alaphu azù. Kẹ l'ọ jìkaru okfu Ojejoje; Ojejoje ajìkakwa iya phù t'ẹ b'ọ bùhe eze ndu Ízùrẹlù!”

²⁷ Sámèlù aghakòbẹ tẹ ya tùgbua; Sòlu ẹje awọru iya l'ọnu uwe-nlọkpuru iya; yọ labahu.

²⁸ Sámèlù asù iya: “Ntanù ọwaa bè Nchileke lafúru ngu alì-eze ndu Ízùrẹlù l'ẹka; woru iya nù onye obutobu ngu; onye ọphu ka ngu ọburu ọkpobe madzù.

²⁹ Ojejoje, bù iya bù ọdu-biribiri ndu Ízùrẹlù ta byakwa bya adzù ẹjore; ọphu ọ gbanweghedu obu iya; kẹ l'ẹ tọ bùdu madzù mmanu; k'ọphu ọo-gbanwe obu iya.”

³⁰ Sòlu asù iya: “Ya meswewaru. Ọlobu; byiko kwabẹnu iya ugvu l'ifu ndu bù ọgurennya ndu nke mu; mẹ l'ifu ndu Ízùrẹlù; tsoru iya laphu azù; k'ọphu ya a-barù Ojejoje, bù Nchileke ngu ẹja.”

³¹ Sámèlù ekwe bya etsoru Sòlu laphushia azù; Sòlu baarù Ojejoje ẹja.

³² Sámèlù abya asù: “T'a kpùtaru iya Agagu, bù eze ndu Amalẹku l'ẹke-a!”

Agagu egude ẹhu-ọtso-ẹna jekfushia ya; l'arì lẹ teke e gege egbu iya egbugbu bè eswetawaru nù.

³³ Obenu lẹ Sámèlù sùru:

“Ọ bù ẹge ono, i gude
 ogu-mbeke mee unwanyi;
 ẹphe agbaru ẹka nwa ono;
 bù ẹge nne ngu a-bùru
 onye gba ẹka nwa l'ẹke unwanyi nọ.”

Sámèlù eworu Agagu gbua; tẹ anù iya nanù nanù l'ifu Ojejoje lẹ Giligalu.

³⁴ Tọ dù iya bù; Sámèlù atùgbua lashia Ráma. Sòlu alashia l'ufu iya lẹ Gibiya.

³⁵ Ọphu Sámèlù te egudebua ẹnya iya phù Sòlu ọdo jeye mbọku, yẹbe Sámèlù nwùhuru; e guderu l'ọ tsọru aphù ẹhu Sòlu nshinu. Yo rua Ojejoje l'ẹhu lẹ ya meru tẹ Sòlu bùru eze ndu Ízùrẹlù.

16

Sámèlù echì Dévidì eze

¹ Tọ dù iya bù; Ojejoje abya asù Sámèlù; “?Bù teke ole bè ìi-tsòbebe aphù ẹhu Sòlu; l'ẹke ya gbe jìkawa t'ẹ b'ọ bùhe eze ndu Ízùrẹlù. Gbajia manù l'ùpyi ngu; tẹ ya zi ngu kẹ Jesi, bù onye Bétulehemu; lẹ ya fọtawaru onye lanù l'unwu iya ndu k'unwoke t'ọ bùru eze.”

² Sámèlù asù iya: “?Nanù ẹge ya e-shi jee? Sòlu -nù ya bè oo-gbukwa iya.”

Ojejoje asù: “Kpùta nwada eswi; nggu asù l'ọ bù Ojejoje b'ì byaru ogworu ngweja.

³ Zia Jesi t'ọ bya l'ẹke ono, eegwo ngweja ono. Ya e-koshi ngu-a iphe, ìi-me. Ọ bù onye ọphu ya kfuru ngu; bè ìi-wù manù l'ishi t'ọ bùru eze ọbu.”

4 Sámèlù abya emee iphe ono, Ojejoje kfulu ono. Yo rulephu Bétulehemu; ndu bu ogurennya mkpukpu ono atuko anma kpakpakpa le k'abyabya iya ono. Ephe ajigbaa: “?O dua le mma b'o byaru?”

5 Sámèlù asu ephe: “Iye; o kwa-a k'oma. O bu Ojejoje be ya byaru ogworu ngweja. Unu je emee onwunu t'unu du nsò; unu abya etsoru iya le ngweja ono.” Ya ndono; yo bya emee Jesi ye le unwu iya ndu k'unwoke; ephe adu nsò. Yo bya ekua ephe t'ephe bya le ngweja ono.

6 Ephe erua; Sámèlù aphua Eliyabu; ria: “L'o doru enya l'o bu onye ophu, Ojejoje fotaru t'a wua manu l'ishi obu be vudo Ojejoje l'ifu-a.”

7 Obenu le Ojejoje suru Sámèlù: “Be elekwa enya l'ege o gbaru; m'o bu ege o habe l'eli; le ya jikaakwaru iya. Ishi iya aburu l'e to budu ege madzu ele enya l'iphe bu ege Ojejoje ele iya. Madzu anoduje ele ugbugba eli ehu; obenu le Ojejoje anoduje ele enya l'ime obu.”

8 To du iya bu; Jesi abya ekua Abinadabu; bya emee t'o shi Sámèlù l'ifu swee. Sámèlù asu: “L'e t'o bukwa onye owaa be Ojejoje fotaru.”

9 Jesi abya emee te Shama sweta; Sámèlù asu: “L'e t'o bukwaphu onye owaa be Ojejoje fotaru.”

10 Jesi emee unwu iya ndu ke unwoke; ephe esaa; ephe eshikota Sámèlù l'ifu swee. Sámèlù asu: “L'e to nwedu ephe onye ophu Ojejoje fotaru.”

11 Sámèlù abya aji Jesi; su iya: “?Buwaphu mkpakò unwegirima ngu; ndu k'unwoke ndo-o?”

Jesi asu iya: “O phodufuaru onye ke nwata; ole oochekwanu aturu.”

Sámèlù asu iya: “T'o ye madzu t'e je ekua ya; ke l'ayi ta anodudu anodu jeye teke oo-ruta.”

12 Ya ndono; yo zi; e je ekua ya. Dévidi bu nwata, du ke nwa potopoto; l'ama mma; dukwaphu ugwu.

Ya ndono; Ojejoje asu Sámèlù: “Gbeshi wua ya manu l'ishi; ke l'o bu iya bu onye ophu.”

13 Sámèlù abya egude upyi ono; wua ya manu ono l'ishi l'ifu unwunne ndu ophu. Keshinu mboku ono; Ume Ojejoje abya Dévidi ehu k'ikike-ikike. Sámèlù atugbua lashia Ráma.

Dévidi akporu Sòlu une

14 Ume Ojejoje lufuwaru Sòlu l'ehu; Ojejoje abya eye ejo maa t'o kpakashije ya ehu.

15 Ndu ozi Sòlu asu iya: “?Lewaru; nta-a; be ejo maa, Nchileke ziru akpakashi ngu ehu?”

16 Te nggube onye nwe-ayi zinua ayibe ndu ozi ngu t'ayi je achoo onye maru ege akpoje une; k'ophu bu ejo maa ono, Nchileke ziru ono kparutale ngu phu; onye ono akporu ngu iya; nggu aka nwa mma.”

17 Ya ndono; Sòlu asu ndu ozi iya: “Unu choo onye maru okpo une ophu-oma; dutaru iya.”

18 Onye lanu le ndu ozi ono asu iya: “L'o nweru nwatibe Jesi ke Bétulehemu, ya phuru; ke okpo une doru enya. O shihuru ike madzu; bya aburu mkparawa l'ogu. O maru ege eekfuje okfu; l'amakwaphu mma; bya aburu onye Ojejoje swiru eswiru.”

19 Sòlu abya eyefu ndu ozi iya; t'ephe je ke Jesi je asu iya: “T'o dee ya nwatibe iya ke nwoke iya ono; mbu Dévidi, bu iya bu onye onanu, eche aturu ono.”

20 Ya ndono; Jesi abya akputa nkakfu-igara; chiru buredi tukobe iya; pata otumu mee; bya akputa nweghu ye iya; duru nwatibe iya ono; mbu Dévidi nu ephe t'ephe dujeru Sòlu.

²¹ Ya ndono; Dévidi alakfushia Sòlù je ejelahaaru iya ozi. Sòlù akwata ọswa yeru Dévidi obu. Dévidi egbe bya abụwaruru onye achijeru iya ngwa-ọgu.

²² Tọ dū iya bụ; Sòlù abya ezia t'e je ziaru iya Jesi: "T'ọ hanwàru iya Dévidi t'ọ tsoru jejeru iya ozi; kẹle umere iya dū iya mma."

²³ Yọ bụje teke ejo maa ono, Nchileke ziru ono kparutaru Sòlù l'ẹhu; Dévidi ewota une iya kpọlahaa. Sòlù agbakerehu; bya aka mma; ejo maa ono a parụ iya haa.

17

Dévidi yẹle Goliyatu

¹ Ndu Filisutayinu abya atuko ndu soja ẹphe kukobe k'ọgu. Ẹphe abya edzua lẹ Soko l'ali Júda. Yọ buri lẹ Ifesu-Damimu, nọ lẹ mgbaku Soko yẹle Azeka; bẹ ẹphe byaru bya akpọo k'ọgu.

² Sòlù yẹle ndu Ízùrèlù akpọo k'ọgu lẹ nsụda Ela; kwabèru ndu Filisutayinu.

³ Ndu Filisutayinu anọdu l'eli ugwu lanu; ndu Ízùrèlù anọdu l'eli ugwu ophu. Yọ buri nsụda ugwu labu ono bẹ nọkahuru ẹphe.

⁴ Ọ-ka-ibe l'ọgu, shi lẹ Gatụ, ẹpha iya bụ Goliyatu abya eshi l'odu kẹ ndu Filisutayinu lufuta. Ogologo iya bẹ dū nkwo-ẹka tete.

⁵ Okpu-igwè, ookpu l'ishi bẹ bụ ope b'e gude mee ya. Uwe ọgu, o yeru l'ẹhu kwaphu ope b'e gude mee ya. Uwe ono bẹ ẹra iya dū unu shẹkelu iri l'ẹbo l'ukporo iri.

⁶ O gude iphe obu, e gude ope mee kechia ọkpa; bya ewofuaru arwa e gude ope kpua tukobe l'azu.

⁷ Ara, o gude l'ẹka dulephu l'ọ bụ igwè, shihuru ike, onye akpa ẹkwa egudeje akpa ẹkwa. Igwe, e gude kpua ishi arwa ono bẹ ẹra iya ha l'ọ bụ ẹra ẹkpa ope ishing. Onye apajeru iya iphe, oogbobeje l'ẹzeru onwiya bẹ vutaru iya ọzo.

⁸ Goliyatu abya evudo; raaru ndu soja ndu Ízùrèlù arara; su ẹphe: "Bu ngunu kparu iphe unu lufutaru bya akpọo k'ọgu? Mbèdua; ?mu ta budi onye Filisutayinu tọ. Tọ unubèdua; ?unu ta budi ndu ozi Sòlù. Unu shi l'ime unu fota onye lanu t'ọ byakfuta mu!

⁹ Ọ -buri l'ọo-dū ike tso mu ọgu; gbua mu; ayi anọdu unu l'ẹka. Ọlobu; ọ -bukwanuru lẹ mbèdua mekputaru iya; woru iya gbua; unubèdua anọdu ayi l'ẹka; jelahaaru ayi ozi!"

¹⁰ Onye Filisutayinu onu asu: "Ntanu ọwaa bẹ mu etsoru ndu soja ndu Ízùrèlù ẹka l'okpoma! Unu ye onye lanu tẹ mu l'ia megba iya l'ẹka!"

¹¹ Anunu, Sòlù yẹle ndu Ízùrèlù nuru iphe, onye Filisutayinu ono kfuru; ẹhu erushihu ẹphe; egwu abya ẹphe l'ẹha.

Dévidi abya ọgba-phe ndu Ízùrèlù

¹² Dévidi bẹ bụ nwatibe onye Efuratu ono, ẹpha iya bụ Jesi, shi Bétulehemu l'ali Júda. Jesi bẹ mutaru unwoke ẹsato. Ọ bụwa ọgurennya; kawa nka teke Sòlù shi achi.

¹³ Unwegirima Jesi umadzu ẹto ndu kẹ ọgurennya bẹ tso Sòlù jee ọgu. Onye kẹ ọkpara bụ Eliyabu. Otsota iya aburu Abinadabu. Onye k'eto aburu Shama.

¹⁴ Dévidi bụ iya katsua ọbuta nwata l'ẹphe. Umadzu ẹto lẹ ndu k'ọgurennya phụ bẹ tso Sòlù.

¹⁵ Dévidi eshi eshije lẹ kẹ Sọlu eje ocheru nna iya egbu lẹ Bétulehemu. O -jetsua; yoo la-phushia azu lẹ kẹ Sọlu.

¹⁶ Ụkporo abali labu mgburumgburu bẹ onye Filisutayinu ono lufutakotaru utsu l'urenyashi bya asugabe onwiya l'ẹke ono.

¹⁷ Tọ du iya bu; Jesi asu nwatibe iya; mbu Dévidi: "T'o wota nkwo-eka akpe-a, a huru ahuhu-a; me ishi buredi iri-wa; gude oso wojeru iya unwunne iya phe l'ẹke ono, ephe dọru k'ogu ono.

¹⁸ Gudekwaphu chiizu iri; nu onye ishi ndu soja ephe. Maru me ehu -du unwunne ngu phe mma; nggu abya edowaru mu ru ege ephe du.

¹⁹ Ephe lẹ Sọlu; me ndu Ízurelu l'ephe ha bẹ chikoru nodu lẹ nsuda Ela l'ogu onye lẹ ndu Filisutayinu."

²⁰ Ya ndono; yo be l'onmewa utsu echile iya; Dévidi egbeshi paru aturu iya haru onye eche-aturu odo; bya akwakobe ivu; tugbua jeshia l'ege ono, Jesi ziru iya ono. Yo buru l'o ruru ono bẹ ndu soja ono azu egvu ogu; l'ẹje l'ifu ogu.

²¹ Ndu Ízurelu me ndu Filisutayinu abya akpo; cheeru onwephe ifu.

²² Dévidi achiko ivu ono, o gude bya ono haaru onye l'eleta ivu ndu soja enya; gude oso gbakfu unwunne iya phe l'ifu ogu gededede je ekele ephe.

²³ Ephe l'iya ekfukwadu; o-ka-ibe ndu Filisutayinu ono; mbu Goliyatu, bu onye Gatu abya eshi l'ẹke ephe kporu giriri k'ogu lufuta; bya ekfua ege ono, ookfujehawa ono; Dévidi anua iya.

²⁴ Ndu Ízurelu l'ephe ha ebu nwoke ono enya; wata otsu egvu; gbakashihu.

²⁵ Ndu Ízurelu achiko l'ekfu; su: "Unu phuru-a ege nwoke-wa anodujelephu abya? Iphe, oolufutaje bu t'o bya aturu ndu Ízurelu. Onye duru ike gbua ya bẹ eze e-vukwaru eku, ha nshinu nu. Oo-ekwaphu onye obu nwatibe iya; bya agufu ndibe nna onye obu l'akiriko ali Ízurelu."

²⁶ Dévidi aji unwoke ono, vudonyabe iya nu ono: "Bu ngunu bẹ ee-meru onye gburu nwoke Filisutayinu ono; wofu ndu Ízurelu iphe-iphere owaa l'ifu? Bu ngunu bẹ onye Filisutayinu-wa bu; mbu akpapyi nwa-mma-wa; kẹ t'o tujọ ndu soja kẹ Nchileke ophu nọ ndzu?"

²⁷ Ephe asu iya: "L'ọ iphe ono, ephe shi kfuhawa ono bẹ ee-meru onye gburu iya nu."

²⁸ Eliyabu, bu nwunne Dévidi k'ogurennya anua ege yele ndu ono ekfu; voru oku ghua ehu l'ẹke Dévidi nọ; ji iya: "I byaru ome ngunu l'ẹke-a? Mbu; bu onye bi haru unwaturu phu l'echi-egu? Ya makwaru-a l'ẹ tii kwejedu l'o nweru onye ishi kfu; makwaruphu ege obu shihuberu ngu ike; kẹ l'iphe, i byaru bu t'i bya aphu ege e gude alu ogu ono."

²⁹ Dévidi asu iya: "Bu ngunu bẹ ya meru? Bu te ya be ekfushi okfu to?"

³⁰ Yo ghachi; jilaha onye odo iphe ono. A bya ekfukwaa iphe phu, e kfuhawaru iya phu.

³¹ Ndu odo anua onu, Dévidi yeru; tugbua je edooru iya Sọlu. Sọlu ezia t'o bya.

³² Dévidi abya asu Sọlu: "T'e b'o dukwa onye obu e-te etete l'okfu ehu onye Filisutayinu-a. Nwozi nggu bẹ e-jee etso iya ogu."

³³ Sọlu asu iya: "L'ẹ ti hakwa k'oje otso onye Filisutayinu ono ogu; i bukwa du nwata; obenu lẹ yebedua buwa onye bu ogurennya, shi teke o bu okorobia luta ogu."

³⁴ Dévidi asúkwanu Sòlù: “Mubẹ nwozi nggu; bẹ kwa aturu nna iya bẹ ya shihawa cheta. Teke agù; m'ò bụ oke nkùta-òswa byaru bya apata nwaturu mu l'ẹke ẹphe dọru;

³⁵ mu etsopyabe iya; kua ya iphe; nafu iya ẹya l'onu. Teke ọ ghakọberu; chikfuru mu; mu aworu iya; kwaa ya agba; woru iya gbua.

³⁶ Nwozi nggu; bẹ gbuwaru gbua agù; gbua biye. Onye Filisutayinu-wa; mbu akpapyi nwamma-wa a-dukwaphu ẹge ono; kẹ l'ọ tujowaru ndu soja kẹ Nchileke ọphu nọ ndzu.

³⁷ Ojejoje ono, bụ onye nafutaru mu lẹ nvọ odumu; mẹ lẹ nvọ biye ono a-nafutakwa mu phụ l'ẹka onye Filisutayinu ono.”

Sòlù asù Dévidi: “Jeshia. Tẹ Ojejoje swikwaru ngu eswiru.”

³⁸ Sòlù abya achita akpawuru uwe iya kpua Dévidi; bya eworu okpu-ogu, e meru l'ope kpube iya; bya achita uwe-ogu iya yee ya.

³⁹ Dévidi abya eworu ogu-mbeke ya kepyabe l'uwe-ogu ono; bya ejeshia t'ọ gude iya jephee ejephe; kẹ l'ẹ kwoduru iya ẹhu. Yò sù Sòlù: “Lẹ ya ta adukwa ike oye iphe ọwaa l'ẹje; kẹ l'ẹ tọ kwoduru iya ẹhu.” Yo woru iya yeshikota.

⁴⁰ Yò bya ewota mgboro iya; bya afota mkpuma ise, kworu akwọkwo lẹ nggele, nọ l'ẹke ono; bya achiru iya ye lẹ nwẹkpa, nọ l'ẹda iya, ndu eche aturu egudeje. Yo gude ọrobo iya l'ẹka; jekfushia onye Filisutayinu ono.

⁴¹ Ya ndono; onye Filisutayinu ono akparu onye apajeru iya iphe, eegude egbobuta onwonye ye l'ifu; l'ẹje abyakfuta Dévidi.

⁴² Yò bya ele Dévidi ẹnya; bya aphụ l'ọ bụ nwata nshii, dū nwa potopoto; l'ama mma; bya elephee ya ẹnya.

⁴³ Yò sù Dévidi: “?Ya bụ nkùta meru iphe ịichi oshi abyakfuta iya?” Onye Filisutayinu ono egude agwa nk'ẹphe ọlaha a Dévidi onu;

⁴⁴ sù iya: “Bya tẹ ya woru anụ ngu keeru unwu anụ-egu-egbudu yele unwenu, ephe l'eli!”

⁴⁵ Dévidi asù iya: “Ọ bụ oswi-okfu l'i gude ogu-mbeke; mẹ arwa, dū iche iche l'abyakfuta mu ọgu. Obenu lẹ mbẹdua gude epha Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakota-Ike; mbu Nchileke kẹ ndu soja ndu Ízurelu, bụ iya bụ onye ono, ị tūruwaru ono.

⁴⁶ Ntanu-a bẹ Ojejoje e-me t'i daba mu l'ẹka; mu akụ-tsua ngu; buta ngu ishi. Ntanu; bẹ mu e-me t'unwu anụ-egu-egbudu yẹ l'unwenu, ephe l'eli ria odzu ndu Filisutayinu; k'ọphu mgboko mgburumgburu a-makwanuru lẹ Nchileke nọ-ọ lẹ Ízurelu.

⁴⁷ Iphe, bụ ndu-a, jiru ẹke-a a-maru l'ẹ tọ budo ogu-mbeke yele arwa; bẹ Ojejoje egudeje dzofuta madzu; kẹ l'ọgu-a bẹ bụ kẹ Ojejoje; ọo-chikotaru unu ye ayi l'ẹka.”

⁴⁸ Onye Filisutayinu ono ejenyabede l'iya phụ ntse k'ogu; Dévidi egude ọso gbarua l'ifu ọgu ono tẹ yele iya megba iya.

⁴⁹ Dévidi eyewaphu ẹka l'ekpa iya; wofuta mkpuma lanu; bya eseta ọrobo iya phụ gbaa onye Filisutayinu ono l'egedege onu-ifu. Mkpuma ono aburu iya tsururu l'egedege onu-ifu ono. Yo ngahu; daa kpube ifu l'ali.

⁵⁰ Dévidi egude mkpuma; mẹ ọrobo mekputa onye Filisutayinu ono; woru iya gbua; l'ẹ b'ọ gude m'ọ bụ ogu-mbeke l'ẹka.

⁵¹ Dévidi egude ọso je enyikobe iya; woru ẹka l'ogu-mbeke onye Filisutayinu ono; mifuta iya l'obo iya; gude iya gbubufu iya ishi.

Ndu Filisutayinu aphulephu l'ọka-ibe ẹphe ono bẹ nwuhuwaru nū; ghaa ifu; ye ọkpa l'ọso.

⁵² Ndu soja ndu Ízùrèlù; mē ndu kẹ Júda awù-lihu; l'atù ọ̀zù; chíru ndu Filisutayìnu tǔgbua. Èphè achia èphè chì-rua Gatù; mē l'èkè eeshije abahù lẹ Èkuronu. Ndu Filisutayìnu, e gbushiru adabutsuaru l'ùzo, e shi eje Sharému; mbù jeye lẹ Gatù mē Èkuronu.

⁵³ Ndu Ízùrèlù achì-gelephu ndu Filisutayìnu ono; laphutashia azù; je akwaa iphe ọ̀kwata l'ọ̀du èphè.

⁵⁴ E metsua; Dévidi apata ishi onye Filisutayìnu ono je edobe lẹ Jerúsalemu. Yò bya achìkoo ngwa-ọ̀gu onye Filisutayìnu ono dobe l'ùlò-èkwà nk'ia gèdegede.

Edu Dévidi edukfu Sọlu

⁵⁵ Ya ndono; teke Sọlu phuru Dévidi ègè oojekfu onye Filisutayìnu ono ọ̀gu b'ọ̀ jiru Ábuna, bụ iya bụ onye ishi ndu soja iya; sù iya: “?Nwata ono bụnua nwatibe onye?”

Ábuna asù iya: “Nggube eze; ègè ị nọ ndzù ègè ị nọ iya-a bẹ ya ta makwa iya.”

⁵⁶ Eze asù iya: “Kpataedu ishi nwatibe onye ọ bụ.”

⁵⁷ Alata, Dévidi alatakwadua ogbu onye Filisutayìnu ono; Ábuna eduta iya dutaru Sọlu lẹ Dévidi pakwadua ishi onye Filisutayìnu ono l'èka.

⁵⁸ Sọlu abya ajia ya: “Nwokoro; ?ì bụnua nwatibe onye?”

Dévidi asù iya: “Lẹ ya bụkwa nwatibe nwozi ngu; mbù Jesi kẹ Bétulehemu.”

18

¹ Dévidi yẹle Sọlu ekfutsulephu; obu Jonátanu yẹle kẹ Dévidi eje atùgba; yò bya eyeeru Dévidi obu ègè o yeru onwiya.

² Tsube mbọku ono bẹ Sọlu dutaru Dévidi swibe onwiya; too kwejehe t'ọ la kẹ nna iya.

³ Jonátanu yẹle Dévidi abya agbaa ndzù; kẹ l'ọ yeru Dévidi obu ègè o yeru onwiya.

⁴ Jonátanu eyefu uwe-nlọkpuru, o yeru nù Dévidi; nùkwa iya phù uwe-ọ̀gu iya; ọ̀gu-mbeke ya; akfù iya; mē akpọ, ookeje l'uwe iya.

⁵ Iphe, bụ iphe Sọlu ziru Dévidi t'ọ mee bẹ oomeje ọhuma; k'ọphu bụ l'ọ meru iya onye ishi ndu soja iya. Iphe ono adù ndu Ízùrèlù l'èphè ha mma l'obu; je akpaa lẹ ndu, ejeru Sọlu ozi.

Sọlu ejiru Dévidi ijimenya

⁶ Ndu soja edzebe wata alala lẹ Dévidi gbutsuaru onye Filisutayìnu ono; unwanyi eshi l'iphe bụ mkpukpu, nọkota l'ali Ízùrèlù wufuta; chíru nkwa; chíru une; l'azù egvù ẹhu-ọ̀tso-ẹna; l'ete iya etete gude eje eze, bụ Sọlu ndzuta.

⁷ Èphè agù egvù ono; l'ete iya etete; asùje:

“Lẹ Sọlu gburu unukurunu;

Dévidi egbukwanua
unukurunu ugbo iri.”

⁸ Ẹhu eghulahaa Sọlu eghughu; kẹ l'iphe ono, èphè ekfu ono bẹ dù iya èjì. Yò rịa; sù: “Dévidi bẹ eekfu l'ọ gburu unukurunu ugbo iri; yèbedua aburù unukurunu kpùu. ?Bù ngùnù bẹ ọ̀o-natafua ọ̀do; ta bụdu ali-eze ndu Ízùrèlù?”

⁹ Keshinu mbọku ono bẹ Sọlu jilahaaru Dévidi ijimenya.

¹⁰ Yo rua echile iya; Nchileke ezi ẹjo maa; yọ bya ẹji Sọlu l'ẹhu k'ẹji-ẹji. Yọ wata ome ọgvu ọgvu l'ime ọlo iya. Dévidi l'akporu iya une ẹge ọokpojehawaru iya ẹya. Sọlu egude arwa l'ẹka;

¹¹ l'ari tẹ ya gude iya supyabe iya l'oshi-ẹpoto. Yọ tọa Dévidi arwa ono ugbo labu; yọ zekota iya.

¹² Sọlu l'atsu Dévidi egvu; keke Ojejoje gbadowaru iya; swiwaru Dévidi eswiru.

¹³ Ya ndono; Sọlu abya edufu Dévidi l'ẹke yẹbe Sọlu nọ; woru iya mee onye ishi unu ndu soja labu l'ukporo ndu soja iri. Yọ buru Dévidi eduje ẹphe l'ẹje ọgu.

¹⁴ Iphemiphe ọbule, o yeru ẹka abujeru iya upete; keke Ojejoje be nọ swiru iya nọ.

¹⁵ Sọlu aphua ẹge iphe agaberu Dévidi; tsulahaa ya egvu.

¹⁶ Obenu l'iphe bu ndu Izurelu; me ndu Júda l'ẹphe ha yeru Dévidi obu; ke l'ọ ya be eduje ẹphe l'ẹje ọgu.

Dévidi alu nwatibe Sọlu

¹⁷ Sọlu asu Dévidi: "Qwaa Merabu, bu nwata mu k'ogurennya. O -buru l'i gude ike ngu l'ọ ha l'ẹjeru mu ozi; l'a-luru Ojejoje ọgu be mu e-ke ngu iya." Ishi iya bu le Sọlu riru: "Le ya te ebyikpodua Dévidi ẹka. T'ọ bururu ndu Filisutayinu e-do iya imo!"

¹⁸ Dévidi asu Sọlu: "Bụ onye be ya bu? Bụ ngunu be ndu ibe iya; me le ndu ikfu nna iya bukwanu l'alì Izurelu; ke te ya bya aburu ọgo eze?"

¹⁹ Yo be teke ee-ke Dévidi nwatibe Sọlu ono; mbu Merabu; e gbe wowaru iya nọ kee Adurelu, bu onye Mehola.

²⁰ Mikalu, bukwaphu nwatibe Sọlu eyeeru Dévidi obu. A bya ekfuaru iya Sọlu; ẹhu atsoo ya ntumatu.

²¹ Sọlu arija: "Le ya e-ke iya t'ọ buru onya hata iya; k'ophu ee-shi ẹge ono te ndu Filisutayinu kpaphua ya." Ya ndono; Sọlu asu Dévidi: "Qwaa kwewa k'ugbo ẹbo, ọ dafutaru l'i-buru ọgo iya."

²² Tọ du iya bu; Sọlu ezi ndu ozi iya; su ẹphe: "Unu kuchi Dévidi ekuchi; su iya: 'L'ẹhu atsokwa eze ẹna l'ẹke ọono. O kwaphu ẹge ono b'ọ dukota ndu ozi yẹbe eze mma l'ẹnya. T'ọ byanu te eze mọ ya nta-a.' "

²³ Ẹphe anọduje l'ekfuru Dévidi iphe ono. Ọbule Dévidi asujekwanu ẹphe: "Unu tubesu l'ọ du ntse ọburu ọgo eze ẹge ono? Nwogbe be ya bu; to nwe onye maru iya nọ k'ẹge ono."

²⁴ Ndu ozi Sọlu ekfutsuleru iya phu iphe, Dévidi kfuru;

²⁵ Sọlu asu: "Unu su Dévidi: 'Le Eze te elekwa ẹnya t'ọ kwaaru iya aswa ọdo l'ishi nwanji ono; a gufu utsu akpapyi ukporo ndu Filisutayinu umadzu ise; te ya shi ẹge ono melata ndu ọhogu iya ono.' " Idzu Sọlu aburu ẹge ee-shi te Dévidi dalahu ndu Filisutayinu l'ẹka.

²⁶ Ndu ozi eze abya ekfuaru Dévidi iphe ono, eze kfuru ono; yọ bya anabata iya te ya buru ọgo eze. Ya ndono oge teke e kfuburu ta agvukwa;

²⁷ Dévidi egbeshi yele ndu etsoje iya nọ je egbua ndu Filisutayinu ukporo madzu iri; chita utsu akpapyi ẹphe; bya agu-dzu ya agu-dzu chee eze; k'ophu ọo-bukwanuru ọgo eze. Sọlu abya eduta nwatibe iya ono; mbu Mikalu kee ya.

²⁸ Sọlu abya amaru le Ojejoje nọ swiru Dévidi; bya eyeru le nwatibe iya; mbu Mikalu yeru iya obu nshinu;

²⁹ bya akaba ya ru ọtsu egvu. Dévidi abuwaru iya ru ọhogu jeyewaru.

³⁰ Ndu soja ndu Filisutayinu anọduje ejekfu ndu Ízurelu ọgu njepyaabe. Yoo buje iphe bu teke ephe byaru; ndu ke Dévidi aka ephe ọnu nshi; a ma le ndu ishi ndu soja Sọlu ndu ọphu l'ephe ha. E shi ege ono; ephe Dévidi edelaha edede.

19

Sọlu eme te ya gbua Dévidi

¹ Sọlu abya ezi nwatibe iya; mbu Jonatanu me ndu ozi iya l'ephe ha t'ephe gbua Dévidi. Obenu le Jonatanu yeru Dévidi obu nshinu.

² Jonatanu eje edooru iya Dévidi; su iya: "Le nna iya; mbu Sọlu achokwa uzo, oo-shi gbua ya. Wo iya t'o kwabekwaru onwiya enya l'utsu echile. T'o chokwaa eke, no-chiru ano-chi je edomia onwiya.

³ Ya e-toru nna iya je anodu l'egu eke i no. Ya e-kfuru iya okfu ehu ngu. Iphe, ya nutaru iya l'onu be mu a-bya emee t'i maru."

⁴ Jonatanu abya ekfuaru nna iya; mbu Sọlu ke Dévidi le k'oma; su iya: "Nggube eze; be emekwa nwozi nggu Dévidi ejo iphe. E to dukwa eke o mewaru ngu eji. Iphe, o meshiru b'i ritakwaru uru nshinu.

⁵ O gude ishi ndzu iya tua ntụ teke ono, o jeru je egbua onye Filisutayinu ono. Ojejoje adzoo ndu Ízurelu l'ephe ha l'eke ha nshinu. I phukwaru iya-a; tee eswa iya. ?Bu ngunu kparu iphe ii-me onye e-to nwe du iphe, o meru iphe; mbu t'i woru Dévidi gbua l'e b'o du iphe ii-guru nu iya?"

⁶ Sọlu anu iphe, Jonatanu kfuru; bya eribua ya; su: "Kamenu; l'e to nwe du iphe eme Dévidi."

⁷ To du iya bu; Jonatanu abya ekua Dévidi; tuko iphe ono dokotaru iya. Yo metsua duta Dévidi dujeru Sọlu; ephe atuko nodu l'ege ephe shi noduhawa.

⁸ Ogu abya adakwaa odo. Dévidi agbalihukwa je etso ndu Filisutayinu ọgu; tsua ephe ọtsu ekfu; ephe agbaa nanu nanu.

⁹ Yo be ujiku lanu; Ojejoje ezi ejo maa; yo bya Sọlu l'ehu teke o no l'ime ọlo iya; paru arwa l'eka. Dévidi egudekwa nu une iya l'eka akpo.

¹⁰ Sọlu achoo te ya gude arwa ono supyaabe Dévidi l'oshi-epoto. Dévidi ezee ya; arwa ono. Yo je anguru l'oshi-epoto. Dévidi epyofu l'eniyashi ono; gbalaa.

¹¹ Sọlu abya ezi ndu ozi iya t'ephe je l'ulo Dévidi je eche iya nche; k'ophu ephe e-gbu iya l'utsu. Mikalu, bu nyee Dévidi ekfuaru iya; su: "L'o -buru l'i ti gbadu oso ishi ndzu ngu l'eniyashi-a be ee-gbukwa ngu echile."

¹² To du iya bu; Mikalu eshi le windo kuzita iya; yo gbaful gbalaa.

¹³ Mikalu ewota ntekpe nyobe l'oshi-azee; chiru ekwa phukpua ya; bya eworu pyilo, e meru l'iji egbu dobe iya l'uzo ishi.

¹⁴ Yo be teke Sọlu ziru t'e je egude Dévidi; Mikalu asu ephe: "L'ehu ta dukwa iya mma."

¹⁵ Sọlu eziphu ndu ono azu odo t'ephe je aphu Dévidi; su ephe: "Unu pata iya l'oshi-azee obu bya; k'ophu ya e-gbuwa iya ru."

¹⁶ Ndu ono abya abata; yo buru ntekpe be ze l'oshi-azee ono; me pyilo, e meru l'iji egbu, no iya l'uzo ishi.

¹⁷ Sọlu asu Mikalu: "?Nanu ege o du b'i dzuru iya egbe ejo-ire owaa; dufu onye ohogu iya t'o gbalaa?"

Mikalu asu Sọlu: "L'o sukwaru le ya e-gbu yebe Mikalu; m'o -buru le ya ta hadu iya te ya gbalaa!"

¹⁸ Dévidi anahùlèphu gbalaa ono; jekfushia Sámèlù lẹ Ráma je achìko iphe, Sòlù mekotaru iya dooru iya. Tọ dù iya bụ; yẹlẹ Sámèlù ayìrù jeshia Neyotu je anọdu.

¹⁹ Ozi abya erua Sòlù nchị lẹ Dévidi bẹ nọ lẹ Neyotu Ráma.

²⁰ Yo zia t'ẹ je egude Dévidi. Ẹphe erua bya aphua ogbo ndu nkfuchiru Nchileke l'ẹke ẹphe ekfuchiru Nchileke. Yọ buru Sámèlù bẹ vudo l'ẹke ono; nọdu l'ọ bụ onye ishi ẹphe. Ume Nchileke abya ndu ono, Sòlù ziru ozi ono l'ẹhu; ẹphe ekfuchilahaaru Nchileke.

²¹ A bya ekfuru iya Sòlù; yo zia ndu ọdo; ẹphe erua bya ekfuchikwaaruphu Nchileke. Sòlù abya ezia ndu k'ẹto; ẹphe ekfuchikwaaruphu Nchileke.

²² Tọ dù iya bụ; yọ bya atugbua jeshia Ráma l'onwiya; bya erua l'eze wẹlu ono, nọ lẹ Seku ono; bya aji; sụ: “?Bụ awe bẹ Sámèlù yẹlẹ Dévidi nọ?” Ẹphe asụ iya: “L'ẹphe nọkwa lẹ Neyotu lẹ Ráma.”

²³ Sòlù atugbua jeshia Neyotu, nọ lẹ Ráma ono; Ume Nchileke abyakwa iya phụ l'ẹhu. Yo tsoru ọzo ekfuchiru Nchileke jeye; yo rua Neyotu, nọ lẹ Ráma.

²⁴ Yọ lashia uwe iya; kfuchikwaaruphu Nchileke l'ifu Sámèlù. Yọ gbaru ọtu; daburu l'ẹke ono: eswe l'enyashi. Ọo ya kpataru iphe, ndiphe anọduje ekfu; sụ: “Sòlù; ?o tsófua lẹ ndu nkfuchiru Nchileke tọ?”

20

Jonátanu eyeru Dévidi ẹka

¹ Dévidi abya eshi lẹ Neyotu Ráma gbalaa jekfushia Jonátanu je asụ iya: “?Bụ ngunu bẹ ya meru? ?Bụ ngunu bụ iphe, dù ẹji, ya meru? ?Nanù ẹge ya shi meswee nna ngu meru iphe o gude l'achọ ishi iya?”

² Jonátanu asụ iya: “Tuswekwa! Ishi ngu ta alakwa iya. Iphe, ịi-ma bụ l'ẹ to nwedu iphe nna iya e-me t'ẹ b'o vuoduru ọzo kfuru iya ẹya: m'ọ bụ iphe ha nshinu; m'ọ bụ ọphu ha nwanshị. ?Bunua ngunu meru iphe oo-domiru iya ọwaa edomi? Ẹ tọ bukwa oswi-okfu!”

³ Dévidi abya eribua ya; sụ iya: “Lẹ nna ngu; b'o doru ẹnya ọhuma lẹ nggu l'iya dù lẹ mma. Yo kpebuwa: ‘Lẹ ya te ekfuduru Jonátanu iphe ọwaa; ọ -dudu; bẹ oo-ghu iya eghughu.’ Kamenu; ọ kwa 'avuhu avuhu; lẹ ndzụ iya egekwa egege.”

⁴ Jonátanu asụ Dévidi: “Iphe, ị sụkporu tẹ ya meeru nggu bẹ ya e-me.”

⁵ Dévidi asụ iya: “Echile kwa Aji Ọnwa Ọphungu, gbaru tẹ yẹlẹ eze nọdu yekoo ẹka lẹ nrí. Ọlobu; hanua ya tẹ ya je edomia onwiya l'ẹgu jeye l'urenyashi nwarechi.

⁶ Teke nna ngu jiru aji iya; nggu asụ iya lẹ ya rọkwaru ngu t'ị haa ya tẹ ya jee l'ufu lẹ Bétulehemu; kẹ l'ọ nweru ẹja, ndu ufu egwoje afa-l'afa teke ono.

⁷ Ọ -buru l'ọ sùru l'ọ dua mma; nggu amaru lẹ nwozi ngu a-wa-a. Ọ -bukwanuru l'ẹhu ghuru iya eghughu; nggu amaru l'ọ chiru mu ẹjo idzu.

⁸ A -bya lẹ nggubedua: Mejekwaru yẹbe nwozi ngu iphe-oma; kẹlẹ nggu l'iya nọdukwa l'ifu Ojejoje gbaa ndzụ. O -nweru iphe, dù ẹji, ya meru; gbukwaa ya l'onwongu; be edukwa iya rụ gude je ọnu nna nggu.”

⁹ Jonátanu asụ: “Tuswekwa! Ndege o nweru ẹjo idzu, ya maru, nna iya achiru ngu; ?ya tege ekfuduru ngu iya tọ.”

¹⁰ Dévidi ajiya ya; sụ: “?Nanù ẹge ya e-me maru; m'ọ -buru lẹ nna ngu yeru ngu ọnu ẹhuka ẹhuka?”

¹¹ Jonátanu asù: “T’ò bya t’èphe je l’ègu ono.” Èphe abya ayìru jeshia l’ègu ono.

¹² Jonátanu abya asù Dévidi: “Tẹ Ojejoje, bụ Nchileke kẹ ndu Ízurèlù bụkwaru iya onye ekebe; lẹ ya a-jítakwa nna iya iphe ono l’egbe nta-a echile; m’ò bụ nwarechí. Ọ -bùrù l’òochiru ngu idzu ọma; bẹ ya e-mee t’i maru.

¹³ Ọ -bụkwanuru lẹ nna iya bẹ achọ t’o merua nggu ẹhu; tẹ Ojejoje mekwaa yebe Jonátanu ọphu ka n’ọ m’o -bùrù lẹ ya te emedu t’i maru; mbụ dufu ngu t’i gbalaa l’ẹhu-agu. Tẹ Ojejoje swikwaru ngu ẹge o shi swiru nna iya.

¹⁴ Ọ -bùrù lẹ ya nọ ndzụ; byiko; koshijekwa l’i yeru iya obu; mbụ egbe n-yemobu kẹ Ojejoje; k’ọphu ya ta anwùhudu.

¹⁵ Be ewofukwa ọ-du-lẹ-maa mma ayi ono l’ẹke ndibe mu nọ. Teke Ojejoje wofutsuaru ndu ọhogu nggube Dévidi l’èphe ha

¹⁶ tẹ ẹpha Jonátanu ba alufukwa l’ọnu-ulo Dévidi. Tẹ Ojejoje jikwaa ndu ọhogu Dévidi aji iya.”

¹⁷ Jonátanu bẹ yeru Dévidi obu ẹge o yeru onwiya; yo mee Dévidi to ribudaru iya nte ọdo le yebedua, bụ Dévidi e-yekwaru iya phụ obu ẹge ono.

¹⁸ Jonátanu abya asù Dévidi: “Lẹ echile kwa Aji Onwa Ophungu. Aa-makwaa l’ẹ tị byadụ; kẹ l’oshi ngu a-daburu ophorokpo.

¹⁹ Teke o beru nwarechí l’uzo urenyashi; nggu eje anodu l’ekaphu, i domijeru onwongu teke iphe-a wataru adada phụ; kwabẹru iya l’iku mkpuma Ezèlù.

²⁰ Ya a-gba ọnu akfụ ẹto l’uzo ẹke ono; mbụ gbaa ya l’o nweru iphe, ya gọberu iya.

²¹ Teke ono; bẹ ya e-zi nwata okoro; sù iya t’ọ tugbua je achọ akfụ ono. Ọ -tugbulephu; ya asù iya t’o shia ẹke iya ọphu i nọ chọ ya. Teke ono; nggu eshi ẹke ono lufuta. Kamenu; ẹ to nwedù iphe, e-me ngu nù.

²² Teke bụkwanu lẹ ya sùru nwata okoro ono t’ọ tugbua; l’akfụ ono nọkwadu iya-a l’uzo ifu; iphe ọ bụ bụ t’i tugbua; lẹ Ojejoje sùwaru ngu t’i tugbua.

²³ A -bya abya l’iphe ọphu ayi shi kfua; nyatakwa lẹ Ojejoje bụ onye ekebe nggu l’iya gbururu jeye.”

²⁴ Ya ndono; Dévidi eworu onwiya domia l’ègu. Aji Onwa Ophungu ono abya erua; eze abya anodu tẹ ya ría nri.

²⁵ Eze anodu l’ẹke ọonoduje lẹ mgboro ọpho-mkpuma. Jonátanu anodu; ghaaru iya ifu. Ábuna anonyabe Sọlù lẹ mgberemẹku. Obenu l’oshi kẹ Dévidi te nwedù onye nọ iya nù.

²⁶ Ọphu Sọlù te nwedù iphe, o kfuru mbọku ono; kẹ l’ọ rịkwanuru: “L’o nweruphu ẹge ọ mụru Dévidi tọ dudu nsọ.* O doru ẹnya l’ẹ tọ dudu nsọ.”

²⁷ Yo be mbọku ọphu tsotarù iya nù, bụ iya bụ mbọku k’ẹbo l’onwa ophungu ono; to nwe onye nọ l’ẹke Dévidi anọje. Sọlù asù nwatibe iya; mbụ Jonátanu: “?Bụ ngunu meru iphe, nwatibe Jesi ta byadù ori nri unyaphua; t’ọ bya ntanù?”

²⁸ Jonátanu asù iya: “Lẹ Dévidi rọshikwaru iya ike tẹ ya haa ya t’o je Bétulehemu.

* **20:26 20:26** Iphe, bụ iphe nweru ike mee madzụ t’ẹ b’ọ dọ nsọ b’e deshìrù lẹ Liv 7:20, 21; 15:2, 31; 22:4-8; mẹ Dit 23:10, 11.

²⁹ O sùrù t'a haa ya tẹ ya je; lẹ ndibe ẹphe nweru ẹja, ẹphe egwo l'ibiyia nk'ẹphe. Unwunne iya phẹ asúkwanu tẹ ya bya. Yọ sù l'ọ -bùrù lẹ ya nọ mu l'ọbu; tẹ ya jenu tẹ yẹle unwunne iya phẹ phẹ. O bú iya meru iphe ẹ tọ byadú ori nri-eze."

³⁰ Ẹhu eghulaha Solu eghughu l'ẹke Jonátanu nọ. Yọ sù iya: "Nggube nwa, ẹjọ nwanyí-a; mbù nggube nwa, nwanyí-a, bú 'anúma anúma-a! ?O dú ngu lẹ ya ta madu l'í tǔrú ike yeru nwatibe Jesi; l'eme iphe-iphere ekpú nggu lẹ nne, mǔrú ngu nù tọo?"

³¹ O kwa ege nwatibe Jesi nọ-beberu ndzú lẹ mgboko-a bú ege ẹhu ngu; mẹ alí-eze ngu ta abyadú bya ekeru ekeru. Zikwaa t'ẹ je ekuaru iya ẹya nta-a; kẹ l'ọ nwùhufutaje!"

³² Jonátanu aji nna iya: "Bú ngunu bú ishi iphe, ee-gude gbua Dévidi? Bú ngunu b'ọ meru?"

³³ Solu eworu arwa túa tẹ ya nmagbua Jonátanu. Yo doo Jonátanu ẹnya lẹ nna iya kpebuwaru tẹ ya gbua Dévidi.

³⁴ Jonátanu egude oke iwe shi l'ẹke ono, ẹphe nọ l'eri nri ono kwoliwu lufu. Iphe-iphere ono, nna iya eme ekpu Dévidi ono erua ya l'ẹhu; k'ophu bú l'ẹ tó rihedu nri lẹ mbọku k'ẹbo l'onwa ophungu ono.

³⁵ Yo be l'utsu iya; Jonátanu egbeshi jekfushia Dévidi l'ẹgu l'ẹge ẹphe chíru. Yo duta nwata okoro nshí; yẹle iya ayíru.

³⁶ Yọ sù nwata ono t'ọ gbagbua je achọ akfú-wa, ya abya agbagba-wa. Nwata ono agbachia; yọ gbaa akfú ono l'úzo ifu nwata ono.

³⁷ Nwata erudelephu ẹke akfú ono daru; Jonátanu ekua ya; sù iya: "L'akfú ono darú iya l'úzo ifu!"

³⁸ Yọ rashiaru nwata ono; sù iya: "Ngwa-a! Gude ọso!" Be evudokwa evudo. Nwata ono atútuta akfú ono; byakfutashia nnajiufu iya.

³⁹ Ọbule nwata ono ta madu iphe, akọ nù; gbahalephu Jonátanu yẹle Dévidi.

⁴⁰ Ya ndono; Jonátanu achíru ngwa-ọgu iya chẹe nwata ono; sù iya: "T'ọ lawaru. Yọ chíta akfú ono chílaa."

⁴¹ Nwata ono atugbutsulephu; Dévidi eshi l'íku mkpuma ono l'úzo ọhuda bya adaa; buaru Jonátanu ifu l'alí ugbo ẹto. Ẹphe abya etsutsua onwẹphe ọnu; watakọta ẹkwa; ọbule Dévidi ka iya arara.

⁴² Jonátanu asù Dévidi: "Laa l'ẹhu-agu; kẹ l'ayi gudewa ẹpha Ojejoje ribua lẹ nggu iya a-buru ọnyà: 'Lẹ Ojejoje bẹ bú onye ekebe nggu l'iya; mbù jeye lẹ ndu o-shi-l'eri ngu rua lẹ ndu o-shi-l'eri nk'íya gbururu jeye.' " Ya ndono; Dévidi atugbutsua; Jonátanu ala phushia azú l'ufu.

21

¹ Dévidi atugbua jekfushia Ahimeleku, bú onye achijeru Nchileke ẹja lẹ Nobu. Ẹhu anmahu Ahimeleku anmanma l'ọ phuru Dévidi. Yọ jì Dévidi: "Iphe, meru iphe ọ bú yẹbedua byaru nwenkinyi iya; to nwe onye yẹ ẹya yi?"

² Dévidi asù Ahimeleku, bú onye achijeru Nchileke ẹja: "L'ọ nweru iphe, eze ziru iya, ọ sùrù iya t'ẹ b'ọ dúkwa onye ya e-me t'ọ maru iphe ophu, o ziru iya ọbu; mbù iphe ono, o ziru mu; lóo mu ẹke lẹ nchí ono. Ndu ozi iya b'ọ nweru ẹke ya sùrù tẹ yẹ l'ẹphe dzuda.

³ ?O nweru ẹge ọ ha ngu l'ẹka nta-a? Nunu iya ishi buredi ise; m'ọ bú iphe ọdo, nọ ngu nù."

⁴ Onye ono, achijeru Nchileke ono asụ Dévidi: “Lẹ buredi mmanu ta nọkwa; gbahalephu buredi ndu ọp̄hu e doberu Nchileke iche; m'ọ bụru-a l'unwokoro ono bẹ ẹp̄he l'unwanyi ta zẹdu.”

⁵ Dévidi asụ onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono ọnu: “Ezi-okfu ezi-okfu bụ l'ayi l'unwanyi te megbakwa keshinu, ayi gbeshiru ije. Mbụ l'unwoke ono edobejekwa onwẹp̄he nsọ teke ẹp̄he ẹje ip̄he mmanu ọdo; k'ọp̄hu ọ bụru kẹ ntanụ!”

⁶ Ya ndono; onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono eworu buredi ono, e doberu Nchileke iche ono nụ iya; eshinu ẹ tọ dudu buredi ọdo, nọnu; gbahaa buredi, e doberu nsọ l'ifu Ojejoje, bụ ọp̄hu e wofuru; wota ọp̄hu evo ọku dobe iche mbọku, e wofuru akahụ iya.

⁷ O nweru onye e jeru Sọlu ozi nọ l'ẹke ono mbọku ono. Yọ bụru esede b'e sederu iya l'ifu Ojejoje. Ẹpha iya bụ Dowegu. Ọ bụ onye Ẹdọmu; bụru onye ishi ndu echeru Sọlu aturu.

⁸ Dévidi aji Ahimẹleku; sụ iya: “?T'i nwedu arwa; m'ọ bụ ogu-mbeke l'ẹke-a? Kele ya te gudekwa ogu-mbeke; to nwe ngwa-ogu ọdo, ya gude; kẹ l'ozì ono, eze ziru iya ono bẹ dū ọku-ọku.”

⁹ Onye ono, achijeru Nchileke ẹja ono asụ iya: “L'ọ kwa ogu-mbeke Goliyatu kẹ Filisutayinu ono, i gburu lẹ nsụda Ẹla bẹ nọ l'ẹke-a. A phuchiru iya l'ékwa dobe l'azụ uwe-ukuvu, onye achijeru Nchileke ẹja eyeje. Ọ -bụru l'ịchoo; nggu ewota iya; eshinu ẹ tọ nwedu ogu-mbeke ọdo, nọ l'ẹke-a; gbahaa onanu.”

Dévidi asụ iya: “Lẹ to nwedu ọdo, ka onanu mma; t'ọ nụ iya ẹya rụ.”

¹⁰ Ọ bụ mbọku ono bẹ Dévidi gbafuru lakfushia Akishi, bụ eze ndu Gatụ l'ẹke ọ gbalaru Sọlu.

¹¹ Ndu ozi Akishi asụ Akishi: “?Tọ bụdunua Dévidi ọwaa bụ eze ndu alì ono tọo? ?Tọ bụdunua yẹbedua bẹ ẹp̄he agụ-kuje l'egvu: ‘Lẹ Sọlu gburu unukurunu ndu soja; Dévidi egbukwanua unukurunu ugbo iri.’ ”

¹² Okfu ono erua Dévidi l'ẹhu; yọ wata ọtsu Akishi, bụ eze ndu Gatụ egvu nshinu.

¹³ Yo lebezi ẹnya; wata ome l'ọ bụ onye ọḡvu eme l'ifu ẹp̄he l'ẹke ono. Yo gude ẹka l'akakashì ibo obu edukfu mkpukpu ono; l'alashì ọnu-mini ekpu onwiya l'ẹji-agba.

¹⁴ Akishi asụ ndu ozi iya: “Unu lenu; l'ọḡvu emekwa nwoke-wa! ?Bụ ngunu kparu ip̄he unu dutaru iya ẹya?”

¹⁵ Ụko ndu ọḡvu; ?ọ dū iya, kparu ip̄he unu dutaru iya ẹya t'ọ bya eme ẹge-a l'ifu iya. ?Ọ batafujeru iya l'ulo tọo.”

22

Sọlu egbushi ndu achijeru Nchileke ẹja

¹ Ya ndono; Dévidi eshi lẹ Gatụ gbaru lashia l'ọgba, nọ lẹ Adulamu. Unwunne iya mẹ ndibe ẹp̄he l'ẹp̄he ha anụ l'iya phụ; wufu jekfushia ya l'ẹke ono.

² Ndu bụ ndu ip̄he atsụ l'ehu; ndu ji ugwo; mẹ ndu ip̄he, eemegbaa l'alì ono atuko wu-kfu iya. Yọ bya aburu onye ishi ẹp̄he. Unwoke, wu-tsoru iya nū; bẹ dū unu madzụ.

³ Yọ bụru l'ẹke ono bẹ Dévidi shi jeshia Mízupa l'alì Móabu. Yo rua je asụ eze ndu Móabu: “?M'oo-kwe tẹ nne lẹ nna iya lakfuta iya tẹ yẹ l'ẹp̄he nọdu jeye teke ya a-maru ip̄he, Nchileke e-meru iya?”

⁴ Ya ndono; yo duru ẹp̄he haaru eze ndu Móabu; ẹp̄he ebua lẹ nk'iya l'oge ono, Dévidi shi agba l'ezeru ishi iya ono.

⁵ Onye nkfuchiru Nchileke, bu Gádu abya asụ Dévidi: “T’è b’o ñohe l’ulo, a kpushiru ike. T’o tugbua lashia alì ndu Júda.” Tò dù iya bụ; Dévidi eshi l’èke ono lufu lashia l’oswa Hèretu.

⁶ Sọlu abya anụ l’a phụwaru Dévidi mē ndu etso iya nū. Teke ono bē Sọlu nọ lē mkpuli oshì tamarisuku l’eli ugwu, nọ lē Gíbiya. Sọlu egude arwa l’èka; ndu ozi iya l’èphe ha atũko vudo; gbaa ya mgburumgburu.

⁷ Sọlu asụ èphe: “Unu gebeduduphu; unubē ndu Bénjaminu! Nwatibe Jesi; ?oo-nũkota unu alì; nū unu mgbo vayinu tọo. ?Oo-mekota unu ndu ishi, l’achì unu ndu soja labù l’ũkporo iri iri; mē ndu ishi, achì ũkporo ndu soja ugbo ise ise tọo.

⁸ ?Bù iya meru iphe unu l’unu ha chìru mu ejo idzu; to nwe onye, meru tē mu maru teke nwatibe mu; mē nwatibe Jesi gbaru ndzù. To nwe l’unu ha onye ophu kparu mu ishi; m’ò bụ kfuaru mu lē nwatibe mu; bē yewaru nwozi mu, bụ Dévidi dũbedube t’o je edomia onwiya kwabēru mu; mbu ege ọ kwagebenuru mu-a ntanụ-a.”

⁹ Tò dù iya bụ; Dowègu kē Édomu yēle ndu ozi Sọlu tũkoru vudo l’èke ono asụ: “Lē ya phũkwaru nwatibe Jesi; l’ò byakwaru kē Ahimèleku Ahitubu lē Nobu.

¹⁰ Ahimèleku eje akpataru iya ishi l’èka Ojejoje. O nwekwaruphu nri, o gworu nū iya; bya eworu ogu-mbeke Goliyatu kē Filisutayìnu phũ nũkwa iya phũ.”

¹¹ Ya ndono; eze abya ezia t’è je ekuaru iya Ahimèleku Ahitubu, bụ onye achijeru Nchileke èja; mē ndibe nna iya l’èphe ha, bụ ndu, achijeru Nchileke èja lē Nobu. Èphe atũko wũ-kfutashia eze.

¹² Sọlu asụ iya: “Gebe nchì nta-a nggùbe nwatibe Ahitubu!”

Ahimèleku asụ iya: “Qwaa ya ndọ-ọ; onye nwe mu nū.”

¹³ Sọlu asụ iya: “?Bù ngũnu meru iphe unu lē nwatibe Jesi gbaru iya ejo idzu; nggu anụ iya buredi; nū iya ogu-mbeke; bya akpataru iya ishi l’èka Nchileke; k’ophu ọ bya ekwefuru iya ikè; je akwageberu iya ège-a, ọ kwageberu iya ntanụ-a?”

¹⁴ Ahimèleku asụ eze: “?Nanũkpoo onye ọdo, e gude ire iya èka lē ndu ozi ngu l’èphe ha ège e gude ọgo ngu; mbù Dévidi, bụ iya bụ onye ishi lē ndu eche ngu nche; bya abũru onye a kakọta ọkwabe ugwu l’ufu ngu gbaa mgburumgburu?

¹⁵ ?Bù mbọku ono bē ya beberu je ọkpata Nchileke ishi l’okfu èhu iya? Wawakwa! Tē nggùbe eze ba atukobekwa nwozi ngu okfu; m’òo onye lanù lē ndibe nna iya; kēle nwozi ngu ta makwa iphe, ada nū; a gũfulephu ège mu kfuberu-wa.”

¹⁶ Eze asụ: “Ì buakwa maa; Ahimèleku; mbù nggùbedua l’ishi onwongu; mē ndibe nna ngu l’èphe ha.”

¹⁷ Eze asụ ndu l’èche iya nche, ñonyabe iya nū: “Unu gbushia ndu-a, achijeru Nchileke èja-a; kē l’èphe tũru ike yeru Dévidi. Èphe machacharua teke Dévidi agbala; èphe ta bya bya ekfuru iya èya.” Obenu lē ndu ozi eze te nwedu onye ophu o heru uhere tē ya halia èka gbua ndu achijeru Nchileke èja.

¹⁸ Eze abya asụ Dowègu kē Édomu t’o gbushia ndu ono, achijeru Nchileke èja ono. Dowègu aghakòbe gbushilahaah èphe. Iphe o gburu mbọku ono bụ ọkporo madzù èno l’umadzu ise, bụ ndu yeru uwe-ukuvu.

¹⁹ Yo gudekwaphu ogu-mbeke bahù Nobu, bu mkpũkpũ ndu achijeru Nchileke èja je egbushikota unwoke, bu iya nū; mē unwanyi; mē

unwegirima; je akpaa lẹ ndu ophi angukwadu ẹra; mękpọ eswi; nkakfẹ-igara; mę aturu.

²⁰ Obenu lẹ Abiyáta, tso lẹ ndu k'unwoke l'unwegirima Ahimẹleku Ahitubu bẹ nahuru nẹ gbakfushia Dévidi.

²¹ Yo kfuaru Dévidi lẹ Sọlu gbugeekwaru ndu achijeru Nchileke ẹja.

²² Dévidi abya asẹ Abiyáta: "Lẹ ya malẹkwaru-a mbọku ono lẹ Dowẹgu kẹ Édomu e-kfuru iya Sọlu; keshinu o nọ l'ẹke ono mbọku ono. O kwa yẹbe Dévidi b'o shi l'ẹka; mbẹ egbushi ono, e gbushiru ndibe nna ngu ono.

²³ Nọdu l'ẹke-a; ba atsushi egvu. L'onye achọ ishi ngu kwa ishi kẹ yẹbe Dévidi bẹ onye obu achọ. I -nọdu l'ẹke ya nọ; b'ẹ to nwedu iphe, e-me ngu nẹ."

23

Dévidi adzọ ndu Keyila

¹ A bya ekfuaru Dévidi: "T'o lekwa-a; lẹ ndu Filisutayinu bẹ etsookwa ndu Keyila ogu; l'akwa iphe ẹphe ọkwata l'ẹke ẹphe eetsuje balẹ."

² Dévidi abya aji Ojejoje; sẹ iya: "Bẹ tẹ ya je etso ndu Filisutayinu ono ogu tọ?"

Ojejoje asẹ iya: "T'o je etso ndu Filisutayinu ono ogu; dzofuta ndu Keyila."

³ Ndu kẹ Dévidi asẹ iya: "T'o lewaru; l'ẹphe atsu egvu l'alẹ ndu Júda l'ẹke-a. ?Nanẹ ẹge ọo-dụ mę ẹphe -je etso ndu Filisutayinu ogu lẹ Keyila!"

⁴ Dévidi abyakwa bya akpata Ojejoje ishi ọdo. Ojejoje asẹ iya: "T'o gbeshi jeshia Keyila; kẹle ya e-woru-a ndu Filisutayinu ye iya l'ẹka."

⁵ Ya ndono; Dévidi yẹle ndu etsoje iya nẹ atugbua jeshia Keyila je etso ndu Filisutayinu ogu; kpukoo elu ẹphe. Dévidi phẹ atsua ndu Filisutayinu ọtsu-ẹkfẹ bya adzofuta ndu Keyila.

⁶ Teke ono, Abiyáta Ahimẹleku gbalaru gbakfushia Dévidi lẹ Keyila ono b'o chikwa uwe-ukuvu.

⁷ E je edooru Sọlu lẹ Dévidi bẹ nọkwa lẹ Keyila. Sọlu asẹ: "Lẹ Nchileke mewaru tẹ Dévidi dalahuwaru iya l'ẹka; keshinu o je abahẹ lẹ mkpukpu, e gude upho-mkpuma kpẹ-pheta mgburumgburu; ye iya mkpukpu-igwẹ, eegudeje atuchi iya atuchi."

⁸ Sọlu abya ekukobe ndu soja iya k'ogu; t'ẹphe je Keyila je ekepheta Dévidi yẹle ndu nk'ia.

⁹ Dévidi abya amaru lẹ Sọlu agbawaru iya ẹjo idzu; sẹ Abiyáta, bẹ onye achijeru Nchileke ẹja: "T'ọ chitaru iya nẹ uwe-ukuvu ono."

¹⁰ Dévidi abya asẹ: "Nggube Ojejoje, bẹ Nchileke kẹ ndu Ízurelẹ; yẹbe nwozi ngu b'ọ ngwuru anguru lẹ nchẹ lẹ Sọlu bẹ eme t'ọ bya Keyila bya egude okfẹ ẹhu mu mebyishia mkpukpu-wa.

¹¹ Ndu Keyila; ?ẹphe a-kpata mu nẹ iya tọ? Nggube Ojejoje, bẹ Nchileke kẹ ndu Ízurelẹ; kfuru yẹbe nwozi ngu tẹ ya maru: Sọlu; ?l'ọo-bya ẹke-a ẹge ono, ya nuru ono tọ?"

Ojejoje asẹ iya: "L'ọo-byakwa."

¹² Dévidi abya ajikwaa ya ọdo: "Ndu Keyila; ?ẹphe a-kpata yẹle ndu-a, etsoje iya nẹ-a nẹ Sọlu tọ?"

Ojejoje asẹ: "Iye; l'ẹphe a-kpukwaru unu nẹ iya."

13 Ya ndono; Dévidi yèlè ndu etso iya nù, ruru unu madzù l'ùkporo madzù iri* egbeshi lufushia lè Keyila; tsoru aghaphe. A bya edooru Sòlù lè Dévidi gbafuakwaru lè Keyila; yò haa; ophu o jehedu èke ono.

Dévidi nò l'echi-ègu

14 Dévidi anò-kirishia l'ime ogba l'echi-ègu; mbù nòduwaru l'alì ugvu l'echi-ègu Zifu. Sòlù l'etsojeru l'achò-phe iya mbòku-mbòku; obenu lè Nchileke te kwedu tẹ Dévidi daba iya l'èka.

15 Yò búrù lè Dévidi nò l'alì Horeshi l'echi-ègu Zifu b'ò nùru lè Sòlù abya t'ò gbua ya.

16 Jonátanu Sòlù egbeshi jekfushia Dévidi lè Horeshi. Yò bya eyetaru iya èka; mee tẹ òkpoma shihu iya ike lè Nchileke.

17 Yò sù Dévidi: “Ba atsùshi egvu; kẹ l'èka nna iya; mbù Sòlù te erukwa iya l'èhu. Ò bụ nggu a-bùru eze ndu Ìzùrèlù; yèbedua e-kwe ngu èbo. Onanu dokpooru nna iya; mbù Sòlù ènya òhuma.”

18 Èphe èbo achìko gbaa ndzù l'ifu Ojejoje. E metsua; Dévidi anò-kirishiwaru l'alì Horeshi ono; Jonátanu alashia ufu iya.

19 Ya ndono; ndu Zifu awù-kfushia Sòlù lè Gíbiya je asù iya: “Lè Dévidi domikwaru onwiya l'alì èphe. Ò nò l'ògba, nò l'alì Horeshi; l'ugvu Hakila l'ùzo òhuda alì, daburu swanmangu.

20 Nta-a kwa t'ì bya teke òkpole ngu phù mma nggùbe eze. Ò bụ ayìbedua b'ò dùwaruru t'ayi kpùta iya ye nggùbe eze l'èka.”

21 Sòlù asù èphe: “Tẹ Ojejoje gòkwaru ònu-òma nù unu kẹ l'unu yeru mu obu.

22 Unu je akwakòbefua; unu achòfuta èke Dévidi anòduje; makwarùphu onye phùru iya nù l'èke ono; kẹle ya nùru l'ò dùnukaru èregede.

23 Òo ya bụ t'unu je elezita ènya; geta iphe, bụ èke oodomije onwiya; unu alaphuta azù bya eyeru iya okfu l'èda. Unu -byakwanù; mu l'unu ayìwaruru: ò -bùru l'ò nò l'alì ono bẹ mu a-chòkòta iya l'iphe bụ ènya-ufu, nò l'ikfu Júda mgburumgburu.”

24 Ya ndono; èphe atùgbua vuru Sòlù ùzo jeshia Zifu. Dévidi yèlè ndu etso iya nù bẹ gbe nòduwa nù l'echi-ègu Mawonu; l'ùzo òhuda alì, daburu swanmangu.

25 Sòlù mẹ ndu yèlè iya yì abya awata òcho Dévidi. A bya edooru iya Dévidi; yò tùgbua lashia l'ìku mkpuma, nò l'echi-ègu Mawonu je anòdu. Sòlù abya anà iya; chìlahaa Dévidi l'èke ono.

26 Sòlù l'èje l'azù ugvu ono azù iya ophu; Dévidi yèlè ndu nk'iya l'èje l'azù iya ophu; agba t'èphe gbalaarù Sòlù. Yo be lè Sòlù yèlè ndu soja iya eme t'èphe gbaa Dévidi phẹ mgburumgburu; gude èphe;

27 nwozi erua bya asù Sòlù: “T'ò byakwa ègwegwa! Lè ndu Filisutayìnu byaakwaru ògu ò-lùà-òlää l'alì ayì.”

28 Sòlù aghakòbelekwaphu; parù òchi Dévidi ha; yò búrù iya ojekfu ndu Filisutayìnu. Òo ya kparù iphe èphe ekuje èke ono Sela-Hamahulekòtu.†

29 Dévidi abya eshi l'èke ono tùgbua je eburu l'ògba, nò lè Ènu-Gedi.

24

Dévidi edobe Sòlù ndzù

* 23:13 23:13 Iphe ò bụ bụ 600. † 23:28 23:28 Iphe “Sela-Hamahulekòtu” bụ bụ eze “Mkpuma gboru ògu”.

1 Sòlù achífutsulephu ndu Filisutayīnu; bya alata; e dooru iya lẹ Dévidi nòkwa l'echi-ẹ̀gu Ẹ̀nu-Gedi.

2 Tò dọ iya bụ; Sòlù abya achịta ụnu ụmadzu ẹsaa l'ụkporo madzụ iri,* bụ ndu a fọtaru lẹ ndu Ízurẹlù; ẹphẹ awụfu chọru Dévidi yẹle ndu nk'ia jeshia l'uzọ iya kẹ mkpuma egbu-ọswa.

3 Sòlù erua l'ọdu-atụru l'iku esu-uzo; yo nweru ọgba, nọ l'ẹke ono. Sòlù abahụ l'ọgba ono tẹ ya jee l'uboku. A ma lẹ Dévidi; yẹle ndu nk'ia nọ l'ime ime ọgba ono.

4 Ndu kẹ Dévidi ono asụ iya: “L'ọ kwa ntanụ bụ mbọku ono, Ojejoje kfuru ngu okfu iya; sụ lẹ ya e-woru onye ọhogu ngu ye ngu l'ẹka; t'i woru iya mee ẹge dọ ngu mma-a.” Dévidi abya epyofuta; pyaa apyapya je ebyibuta onu uwe-nlọkpuru Sòlù.

5 E metsulephu; Dévidi awata ọnma onwiya ikpe kẹ l'ọ byibutaru onu uwe-nlọkpuru Sòlù.

6 Yò sụ ndu ono, etsoje iya nù ono: “Tẹ Ojejoje be ekwekwa tẹ ya mee nnajiufu iya egbe iphe-a; mbụ onye ono, Ojejoje wụru manụ l'ishi ono; m'ọ bụ kẹ tẹ ya halia ẹka denyi iya; kẹ l'ọ bụ onye Ojejoje wụru manụ l'ishi.”

7 Yò bụru okfu ono bẹ Dévidi gude sede ndu nk'ia; tọ ha ẹphẹ t'ẹphẹ tso Sòlù ọgu.

Ya ndono; Sòlù eshi l'ọgba ono lufushia; jeshia mkpa iya.

8 Dévidi emetsua bya eshi l'ọgba ono lufuta bya ekua Sòlù; sụ iya: “Onye nwe mu nù, bụ eze!” Sòlù aghaa ẹnya. Dévidi abya efozita kpube ifu l'alị; woru onwiya machia;

9 sụ Sòlù: “?Bụ ngunu kparu iphe, jinoduje angarụ ndiphe nchị, anoduje edoru ngu lẹ Dévidi l'achọ t'ọ merua ngu ẹhu?

10 Ntanụ ọwaa b'i gudewa ẹnya ngu phụ ẹge Ojejoje meru; t'i daba mu l'ẹka l'ime ọgba phụ. O nweru ndu sùru tẹ mu gbua ngu; obenu lẹ mu debeleru ngu-a ndzụ. Mu asụ lẹ mu ta byakwa bya l'ahali ẹka mu denyi nnajiufu mu; kẹ l'ọ bụ onye Ojejoje wụru manụ l'ishi t'ọ bụru eze.

11 Nna mu; lewaru onu uwe-nlọkpuru ngu ẹge mu gude iya l'ẹka! Mu byibutaru onu uwe ngu ono; mu tẹ gbu ngu egbugbu. T'ọ doo ngu ẹnya nta-a; nggu amakwaruphu lẹ mu te meswedu ngu; ọphu mu te kwefubuaru ngu ikẹ. Ẹ to nwedu iphe, dọ ẹji, mu meru ngu; ọbule jiche mu phụ t'i gbua mu.

12 Tẹ Ojejoje kpekwa ikpe ẹhu mu lẹ nggu; mbụ tẹ Ojejoje gwatakwa ngu ụgwo iphe, dọ ẹji ono, i meru mu on. Ọ bụ lẹ mu ta byadụ bya edenyi ngu ẹka.

13 Ọ dọ l'ọ bụ ẹtu ndiche, sùru: ‘L'ẹjo-ememe shi l'ẹka ẹjo-ududu.’ Ọo ya bụ lẹ mbẹdua ta byadụ bya edenyi ngu ẹka.

14 ?Bụ ngunu meru iphe eze ndu Ízurẹlù a-nọdu achị iya k'egbugbu? ? Bụ onye bẹ jichi ọbụ? ?Bụ odzu nwankuta; tọo bụ nwogu, ta gbadu ẹbà?

15 Tẹ Ojejoje kpekwa ikpe nggu l'ia; kfua onye ọphu iswi dọ mma. T'ọ lee ya ẹnya; haaru mu enge nafuta mu l'ẹka ngu.”

16 Dévidi ekfutsulephu ẹge ono; Sòlù ajị iya: “?Nwa mu, Dévidi; bụ nggubedua ekfu iphe ono?” Sòlù ebyiswee ẹkwa.

17 Yò abya asụ: “Ị kakwa mu odobe ẹka-ndo; kẹ l'i meru mu iphe-oma; obenu lẹ mbẹdua eme ngu iphe, dọ ẹji.

18 Ntanụ ọwaa b'i koshiru l'i meru mu iphe-oma; mbụ lẹ Ojejoje meru tẹ mu daba ngu l'ẹka; ti gbu mu.

* 24:2 24:2 Iphe ọ bụ bụ 3,000.

¹⁹ Madzù -phua ohogu iya; ?ohaje iya t'ò tughua kẹ mmanu tọ. Oo ya bu; tẹ Ojejoje kfkukwaa ngu ugwo iphe-oma ono, i meru mu ono ntan-a!

²⁰ Nta-a b'o dowaru mu ẹnya l'i bífutaje eze; buru nggu a-nodu achi ali ízurelu.

²¹ Gude ẹpha Ojejoje riaru mu nte nta-a; l'ẹ t'o nwedu l'i bufu awa mu ebufu; m'ò bu mee t'ẹpha mu chihu l'ufu nna mu!"

²² Tọ dọ iya bu; Dévidi abya eriaru Solu nte; Solu alashia l'ufu iya.

Dévidi yẹle ndu nk'iya awufu lap hushia azu l'ogba ono.

25

Nebalu aswaru Dévidi uswara

¹ Ya ndono; Sámèlù abya anwuhu. Ndu Ízurelu abya edzukobe; kwaa ẹkwa iya; lia ya l'ufu iya lẹ Ráma.

E meebe; Davidi atughua lashia l'echi-egu Paranu.

² O nweru nwoke Mawonu, nweru ẹku Kamèlu; buru onye nweru iphe nshinu. O nweru unu aturu ẹsaa l'ukporo aturu iri.* Eghu iya adu unu eghu labu l'ukporo eghu iri.† Yo nodu lẹ mkpukpu Kamèlu l'akpu aturu iya ono ẹji.

³ Ẹpha nwoke ono bu Nebalu; kẹ nyee ya aburu Abigelu. Nyee ya ono bu nwanyi, nweru egomunggo; l'amakwaphu mma. Obenu lẹ nji iya, bu onye Kálẹbu dọ ẹhuka; nweru ẹjo umere.

⁴ Dévidi anodu l'echi-egu nua lẹ Nebalu l'akpu aturu iya ẹji.

⁵ Yo bya ezifu umadzu iri l'unwu-okorobyia, l'etso iya nu; sọ ẹphe: "Unu jekfu Nebalu lẹ Kamèlu; je ekeleru iya ẹya.

⁶ Unu sọ iya: 'Ndzu iya ndzu ogologo. T'ehu dukwa iya agu yẹle ndibe iya; męwaru iphemiphe obule, o nweru enweru!

⁷ Ya nwaru lẹ teke aakpuje aturu ẹji bẹ ruwaru nu. Lẹ teke ẹphe lẹ ndu echeru iya aturu shi tukọ nodu l'ẹke lanu bẹ ẹphe ta kpabua ndibe ngu ono ẹhu; to nwe iphe ẹphe, phuhujeru nu teke ẹphe shi nodu lẹ Kamèlu.

⁸ I -jia ẹphe; bẹ ẹphe a-kọru ngu-a. Oo ya bu; t'obu ngu rua l'ẹke unwu-okorobyia mu-wa nọ; keshinu ophu ayi byaru l'oge aji. Byiko; nukwa ndu ozi ngu-a; mę yẹbe nwa ngu, bu Dévidi iphe, ẹka ngu rukpeleruphu.' "

⁹ Ndu ozi Dévidi ono erua; bya eworu ozi ono, Dévidi ziru ono zia Nebalu; bya angabẹ nchi l'onu, oo-ye.

¹⁰ Nebalu aji ndu ozi Dévidi ono "Bụ onye bu Dévidi? Bụ onye bu nwatibe Jesi? Ndu nta-a dukwa l'igwe shi kẹ nnajiufu ẹphe l'agbakashihu.

¹¹ Bụ kẹ ngunu bẹ ya e-wota nri iya; wota mini iya; mę anu, ya gburu ndu akpu aturu iya ẹji je anu ndu, ya ta madu ẹke ẹphe shi?"

¹² Unwu-okorobyia ono aghachi je ekfukotaru Dévidi ẹge Nebalu kfuru.

¹³ Dévidi asu ẹphe: "T'onyenonu wota ogu-mbeke ya turu!" Ẹphe achita ogu-mbeke ẹphe tua onwẹphe. Dévidi abya ewotakwaphu nk'iya turu. Ndu ophu tso Dévidi bẹ rukwaru unu madzù. Ukporo umadzu iri anodu swiru ivu ẹphe.

¹⁴ Nwokorobyia lanu lẹ ndu ozi kẹ Nebalu eje edooru nyee Nebalu; mbu Abigelu; sọ iya: "I phurua lẹ Dévidi bẹ nọ l'echi-egu zia ndu ozi iya t'ẹphe bya ekeleru iya nnajiufu; yo gbe meru iphe-iphere kpua ẹphe.

* 25:2 25:2 Iphe o bu bu 3,000. † 25:2 25:2 Iphe o bu bu 1,000.

15 Ọ bụ lẹ ndu ono mekwara ayi iphe-oma. Ẹphe ta akpabụkwaa ayi ẹhu; ọp̄hu iphe ayi 'ephuhubua teke ono, ayi l'ẹp̄he shi tuko nọdu l'echi-ẹgu ono.

16 Mbọku-mbọku: eswe l'enyashi; bẹ ẹp̄he shi bụru ụpho-mkpuma gbochiru ayi teke ono, ayi shi anonyabeje ẹp̄he l'echi aturu ayi ono.

17 Nta-a kwa t'ị riedu iya; maru iphe, ii-me; kẹ l'iphe, dū ẹji bẹ abyakwa ọda-kfuta nnajiufu ayi yele ndibe iya l'ẹp̄he ha; kẹ l'umere iya kwatakwaru dū ẹji; to nwe onye ọonujeru okfu."

18 Abigelu abya emewaphu ẹgwegwa je achita ụkporo ishi buredi iri; otumu mee labu; aturu ise, e gburu huchaa bya apama ya apama dobe; akpe, a huru yejia ogbonga ise; ụkporo ẹcha-mbeke ise, e gude akpuru vayinu ghee; me ụkporo ẹcha-mbeke iri, e gude akpuru figu ghee. Yo gwoo ya doo l'eli nkakfu-igara;

19 sū ndu ozi iya: "Unu tughua vuta ụzo; ya a-nọdu etso-o unu l'azụ." Ọ bụ l'ẹ to kfukwanuru iya nji iya; mbu Nebalu.

20 L'ọ nọ l'eli nkakfu-igara iya agbazita l'uwuru, nọ l'ugwu ono; b'ọ phuru Dévidi yele ndu ono, tso iya nū ono l'ẹke ẹp̄he agbazitakwaphu l'ab yakfuta iya. Ẹp̄he abya edzuda.

21 Yọ buri teke ono bẹ Dévidi kfuwokwaduru-a: "L'ẹ to nwedu uru, ọ baru iya mbu echeche, ya cheru nwoke-wa ẹku iya l'echi-ẹgu; mbu chee ya; k'ọp̄hu bụ l'ẹ to nwedu iphe iya ọp̄hu phuhuru nū. Yọ buri ẹjọ iphe b'ọ gude kfua ya ugwo iphe-oma, ya meru iya

22 Tẹ Nchileke mekwaa yebe Dévidi ọp̄hu ka njo; mbu t'ọ gwakwaa ya ọchi; m'ọ -rua l'utsu echile; ya edobe m'ọ bụ onye lanu, bụ nwoke ndzū lẹ nk'ia."

23 Abigelu aphulephu Dévidi; nyifutakebewaphu l'eli nkakfu-igara iya ono; bya daa l'ifu Dévidi; woru ifu kpube l'alị.

24 Nwanyị ono adaa Dévidi l'ifu; sū iya: "Onye nwe mu nū; t'ọ bụkwara yēbedua nwenkinyi iya bẹ aa-ta uta. Byiko; tẹ yebe nwozi ngu kfunuru yeru ngu; t'ị nua l'olu nwozi ngu.

25 Onye nwe mu nū; ba angakwaru mkpokoro nwoke ono, bụ Nebalu nchi; kẹ l'ọ bulephu ẹge ẹpha iya dū b'ọ dū. Qoza onye ẹswè l'ẹpha; l'emehukwaphu eswe. Obenu lẹ yebe nwozi ngu nwanyị ta phukwa ndu ozi ono, nggube nnajiufu iya yeru ono.

26 Obenu agha; nnajiufu; keshinu Ojejoje sephuwara ngu azu; t'ẹ b'ị je egbua ọchi; me t'ẹ b'ị gwata ugwo iphe, e meru ngu l'onwongu; kamenu; bẹ bụkwa ẹge Nebalu dū; bụ ẹge ndu ọhogu ngu; me iphe, bụ ndu l'achọ ẹge ẹp̄he e-shi mekata nggube nnajiufu mu a-dū.

27 T'ẹ wonuru iphe-a, mube nwozi ngu nwanyị guderu nggube nnajiufu mu nū unwu-okorọbya ono, tso ngu nū ono.

28 Byiko; guaruru nwozi ngu nwanyị nvu l'ẹke mu mesweru; kẹ l'a makahawaru lẹ Ojejoje e-me k'ọp̄hu bụ: ị -chi-gee; nwatibe ngu achi-tsota ngu gbururu jeyewaru. T'ẹ b'ọ dukwa ẹjọ iphe, aa-phu ngu l'ẹhu jeye l'ẹge ịi-nọ-beru.

29 O -ruhuduru madzū l'achi ngu kẹ egbugbu bẹ Ojejoje, bụ Nchileke ngu e-woleruphu ndzū nggube nnajiufu mu kwachia ọhu-mma l'ite ndzū. Obenu lẹ ndzū kẹ ndu ọhogu ngu phẹ bẹ aa-gbaphu ẹge-a aagbaphuje mkpuma urobo-wa.

30 Teke Ojejoje meleruphu nggube nnajiufu mu iphe dū mma ono, o kweshigbaaru ngu ụkwa iya ono; bya eworu ngu mee ishi l'alị Izurelu;

³¹ b'è tọ bọduru nnajiufu mu aphụ; obu te eku ngu ebemu l'i gburu ọchi inyigirinyi; m'ọ bụ l'i gwataru ụgwọ iphe, e meru ngu. Teke ono, Ojejoje e-meshiru nggube nnajiufu mu iphe ono, dọ mma ono; nyatakwa mube nwozi ngu nwanyi."

³² Dévidi asụ Abigelu: "T'ajaja bụru kẹ Ojejoje, bụ Nchileke kẹ Ízurèlù; mbụ onye ziru ngu t'i byakfuta iya ntanụ-a."

³³ Tẹ ọnu-oma bụkwaruphu kẹ nggubedua gbobutaru mu tẹ mu be egbu ọchi ntanụ-a; gude ẹka mu gwata ụgwọ iphe, e meru mu.

³⁴ Ọdumeka bẹ mu ribuakwaru nte: 'L'ọ -bụru-a lẹ Ojejoje, bụ Nchileke kẹ ndu Ízurèlù nọ ndzụ ẹge ọ nọ iya-a; mbụ onye ono, gbobutaru mu; mu te mhe ngu iphe ono, mu tuburu k'ememe ono; bẹ ndege ẹ tị gbaru bya iya ndzuta-a; b'ọ rua l'utsu echile; b'è tọ dukwa iphe kfu utsù, ga aphodu nù l'ufu Nebalu.' "

³⁵ Tọ dọ iya bụ; Dévidi abya anata iphe ono, o gwotaru iya ono; sụ iya: "T'ọ lawaru. Lẹ ya nwaru iphe, o kfuru bya ekwetawaa."

³⁶ Abigelu abya alakfu Nebalu je aphua l'ọ nọru l'ufu iya l'agba aji; ẹge ono, onye eze agbaje ono. Ehu atso Nebalu ẹna; kẹle mee emewaa ya l'anya. To nwe iphe, Abigelu kfuru iya jeye nchi bọhu.

³⁷ Yo rua l'utsu iya teke mee ono phohuru Nebalu l'anya; nyee ya abya atuko iphemiphe obule ono dokotaru iya; meji atofu iya; yọ kpo-beru.

³⁸ A nọlephu iphe, dọ l'ọ bụ abali iri; Ojejoje echigbua Nebalu; yọ bụru iya anwuhu.

Dévidi aluta Abigelu

³⁹ Dévidi abya anua lẹ Nebalu nwuhwaru; yọ sụ: "T'ajaja bụru kẹ Ojejoje; mbụ onye ono, gwataru ụgwọ iphe-iphere ono, mu nataru l'ẹka Nebalu ono. Ojejoje kposhiwaru nwozi iya oye ẹka l'iphe, dọ ẹji, ya g'emeta kpua onwiya. Ojejoje meru t'ejo iphe, Nebalu meru tị-koru Nebalu l'onwiya iya l'ishi."

Dévidi ezia t'e je ezia Abigelu t'ọ bya tẹ ya luru iya.

⁴⁰ Ndu ozi Dévidi ejeshia Kamelu je ezia Abigelu lẹ: "Dévidi bẹ zikwaru t'ayi bya eduta ngu t'i bụru nyee ya."

⁴¹ Abigelu egbeshi bya ebuaru iya ifu l'alị; sụ: "Ọwaa mube nwozi unu nwanyi ndo-ọ; mbụ onye a-nodu asaje ndu ozi nnajiufu mu okpa."

⁴² Abigelu ajikobewaphu bya eduta unwu-mgboko ise, ejeru iya ozi yeru onwiya; nyikota nkakfu-igara tsoru ndu ono, Dévidi ziru ozi ono; je awata ọlú Dévidi.

⁴³ Dévidi bẹ aluhawa Ahinowamu, bụ onye Jézerilu. Yele Abigelu abya achiko bụru unyomu Dévidi.

⁴⁴ Teke ono bẹ Sọlu kutawaru nwatibe iya, bụ Mikalu; mbụ nyee Dévidi kee Paliti Layishi kẹ Galimu.

26

Dévidi aha Sọlu ndzụ ọdọ

¹ Ndu Zifu atugbua jeshia Gibiya je edooru Sọlu: "Lẹ Dévidi bẹ domikwaru onwiya l'ugvu Hakila, nọ ghaa ifu l'echi-egu Jeshimonu?"

² Sọlu achita unu unwoke ẹsaa l'ukporo unwoke iri, a foru afọfo l'alị Ízurèlù; ẹphe ayiri jeshia echi-egu Zifu ọcho Dévidi.

³ Sòlù phẹ abya emee ọ́nódu l'íku ọ́zọ l'ugvu Hakila onó, nọ chee ifu lẹ Jeshimonu onó. Ọ́phu bẹ Dévidi nọ́ru l'echi-ẹ́gu. Yọ phùlẹ́phu lẹ Sòlù tsowa iya abya ẹ́ke onó;

⁴ zia ndu ngge; t'ẹ́phẹ je amaru m'ọ́ bú oswi-okfu lẹ Sòlù abya.

⁵ Ya ndono; Dévidi epyofu jeshia ẹ́ke onó, Sòlù phẹ kwaru ọ́du ọ́gu onó. Yọ rua; je aphi ẹ́ke Sòlù yẹlẹ Ábuna Nẹ́ru, bú onye ishi ndu soja zẹ. Sòlù bẹ zẹ l'ime ọ́du ọ́gu onó; ndu soja iya adọ́-phẹe ya mgburumgburu.

⁶ Dévidi abya aji Ahimeleku, bú onye Hetu; mẹ Abishayi Zeruya, bú nwunne Jóabu: “?Onye ọ́phu e-tsoru iya t'ẹ́phẹ jekfu Sòlù l'ẹ́ke onó, ẹ́phẹ nọ́ onó?”

Abishayi asú: “L'ọ́o yẹbedua l'e-tsoru iya.”

⁷ Ya ndono; Dévidi yẹlẹ Abishayi atugbua jekfu ndu soja onó l'enyashi. Ẹ́phẹ erua je aphi Sòlù l'ẹ́ke ọ́oze l'eku mgbẹ́nya l'ime ime ọ́du ọ́gu onó yẹlẹ arwa iya, o gwuberu l'alì l'ọ́zọ ishi iya. Ábuna yẹlẹ ndu soja onó aze-phẹe ya mgburumgburu.

⁸ Abishayi asú Dévidi: “Ntanu bẹ Nchileke mewaru tẹ ọ́hogu ngu daba ngu l'ẹ́ka. Hanu tẹ ya gude arwa súpýabe iya l'alì ugbo lanu; ya ta asukwa iya ẹ́ya ugbo labu.”

⁹ Dévidi egberu sù Abishayi: “Be egbukwa iya! ?Bú onye a-hali ẹ́ka byia onye Ojejoje wúru manù l'ishi t'ọ́ búru eze; tẹ ikpe ba nma iya?”

¹⁰ Yọ sù ya: “Kamenu; ọ́ kwa Ojejoje l'onwiya e-gude ẹ́ka iya chigbua ya. Ọ́-nwùhudu l'oge nka-ezekuna nk'íya; yọ laa l'ọ́gu.”

¹¹ Tẹ Ojejoje be ekwekwa tẹ ya halia ẹ́ka byia onye onó, Ojejoje wúru manù l'ishi onó. Iphe, e-me nù bú t'ì mịta arwa onó; mẹ iphe-mini onó, nọ́ iya l'ọ́zọ ishi onó t'ayi gude tugbua.”

¹² Ya ndono; Dévidi ewolia arwa onó yẹlẹ iphe-mini onó, nọ́ Sòlù l'ọ́zọ ishi onó; yọ búru ẹ́phẹ atugbu. Iphe onó emee; to nwe onye phuru iya nù; to nwe onye maru nù; ọ́phu 'onwedú onye tehuru nù. Ẹ́phẹ atuko nọ́du lẹ mgbẹ́nya; kẹlẹ Ojejoje meru tẹ ọ́kpobe mgbẹ́nya gude ẹ́phẹ.

¹³ Dévidi abya adafu azú iya ọ́phu; je evudo l'eli ugvu l'ẹ́ke teru nwẹ́nya. Ẹ́ke, nọ́-buhuru ẹ́phẹ akwata ha ọ́sa nshinu.

¹⁴ Dévidi abya ekua ndu soja onó; kua Ábuna Nẹ́ru; sù iya: “T'íizadu oku; Ábuna?”

Ábuna aza; bya asú: “?Í bú onye; nggube onye ọ́phu, l'eku eze oku?”

¹⁵ Dévidi asú Ábuna: “?Ọ́ kwa l'ì búnua nwoke? ?Nanu onye agbabẹ́ru ngu nù l'alì Ízùrẹ́lù? ?Bú ngunu meru iphe ẹ́ ti letadu onye nwe-ngu nù, bú eze ẹ́nya? Ishi iya bú l'ọ́ nweru onye byaru tẹ ya gbua onye nwe-ngu nù, bú eze.

¹⁶ Iphe onó, i meru onó ta dúkwa mma. Kamenu; iphe, ruberu unu l'unu ha; kwa anwùhu; kẹ l'unu te letadu nnajiufu unu ẹ́nya; mbú onye onó, Ojejoje wúru manù l'ishi onó. Chikaedu ẹ́nya achika. ?Nanu arwa eze; mẹ iphe-mini, o shi ndoyabe ishi iya.”

¹⁷ Sòlù amalekwaruphu l'ọ́ bú olu Dévidi. Yọ sù: “?Bú olu ngu ndono nwatibe mu Dévidi?”

Dévidi asú iya: “I-ye; eze; onye nwe mu nù; ọ́ kwa iya-a.”

¹⁸ Yọ sùkwaphu: “Bùhunu kẹ ngunu bẹ nggube onye nwe mu nù achi nwozi ngu? ?Bú ngunu bẹ ya meru? ?Nanu egbe ejo iphe ya meru?”

¹⁹ Byiko; nggube eze, bú onye nwe mu nù; ngabenuru nwozi ngu nchi nta-a. Ọ́ -bùru l'ọ́ bú Ojejoje bẹ kpaliru ngu t'ì chílahaa mu ẹ́ge onó; ọ́o ya bú t'ọ́ natakwá ngwẹ́ja-a. Teke bú l'ọ́o madzú bẹ eme iya nù; t'ẹ́phẹ

bukwaru ndu Ojejoje buru onu. Nta-a bẹ ẹphe chifuwaru mu l'alì kẹ ndibe Ojejoje; sù tẹ mu je ejelahaaru agwa ọdo ozi!

²⁰ Qlobu; tẹ mee mu be egedakwa l'alì l'ẹke teru ẹnya l'ifu Ojejoje. ?Ì marua lẹ ya ta akadù nwogu nshìi ọga mkpa. ?Nanù ẹge e meru bẹ eze ndu Ízùrelù byaru bya achilaha ya l'ọ bụ onye achì nta ọkwa l'eli ugwu."

²¹ Sọlu asù: "Ya meekwaru iphe, dù ẹji. Latanù azù; nwatibe iya Dévidi. Ya te ejehakwa ngu ome iphe mbọku ọdo; kẹ l'ì guberu ndzù yẹbe Sọlu iphe ntanù-a. Ọ kwa éswè bẹ ya meru; mbù lẹ ya mewaru ẹjo iphe, ha nshinu."

²² Dévidi asù: "Ọ kwa arwa nggùbe eze ndọ-ọ. T'unwokoro ngu onye lanù bya ewota iya.

²³ Tẹ Ojejoje kfúkwa onyenonu ugwo odobe-ẹka-ndoo ya mẹ kẹ ovudoshi ike l'iphe, onye kfurù. Ntanù bẹ Ojejoje meru; tì daba iya l'ẹka; ọbule ya ta chọkwanu tẹ ya halia ẹka byia onye ono, Ojejoje wùru manù l'ishi ono.

²⁴ T'ọ bukwaru ẹge ya guberu ndzù ngu iphe ntanù; bẹ Ojejoje a-gubekwaphu ndzù nke iya; nafuta iya l'iphe, bụ iphe-ẹhuka, byaru iya nù."

²⁵ Ya ndono; Sọlu asù Dévidi: "T'onu-oma bukwaru nke ngu; nwa iya Dévidi. Ii-me iphe, ha nshinu; mee ya mefu iya ọnya!"

Dévidi atugbua; Sọ lu alaphushia azù l'ufu iya.

27

Dévidi alakfu ndu Filisutayinu

¹ Dévidi abya arija l'ime onwiya; sù: "M'a nonyaa ujiku lanù bẹ ya e-shikwa l'ẹka Sọlu láa l'iyi. Ẹ to nwekwa iphe ọdo, ẹ ta bọdu tẹ ya gbaru lashia alì ndu Filisutayinu; k'ọphu Sọlu a-kabèru haa ya achọ-phe l'alì Ízùrelù; ya eshi ẹge ono nahù iya."

² Tò dù iya bụ; Dévidi yẹle unwoke ono, dù unu madzù l'ụkporo iri ono, bụ ndu nk'ia akwafù lakfushia Akishi Mawọku, bụ eze ndu Gatù.

³ Dévidi phẹ alakfushia Akishi je eburu lẹ Gatù. Onyenonu bẹ yẹle ndibe iya tukurù buru. Dévidi bẹ yẹle unyomu ẹphe ẹbo tuko buru; mbù Ahinowamu kẹ Jézerilu; mẹ Abigelu kẹ Kamèlu, bụ iya bụ nwanyi ono, nji iya; mbù Nebalu tufuru phù.

⁴ E dotsuaru Sọlu lẹ Dévidi gbalawaru lashia Gatù; ọphu ọ chọhedu iya ọdo.

⁵ Tò dù iya bụ; Dévidi abya asù Akishi: "Ọ -buru lẹ ya nọ ngu l'obu; wofutanu mkpukpu lanù l'alì-a nù iya tẹ ya buru. ?Nanù ẹge ọ bụ yẹbe nwozi ngu bẹ nggu l'ia a-chiko buru lẹ mkpukpu-eze l'ẹke eze bu?"

⁶ Ya ndono; Akishi eworu Zíkulagu nù iya mbọku ono. Yò buru iya meru iphe Zíkulagu bụ mkpukpu ndu eze ndu Júda jeye ntanù-a.

⁷ Dévidi ebua afa ọphu l'ọnwa ẹno l'alì ndu Filisutayinu ono.

⁸ Dévidi yẹle ndu nk'ia atugbua jeshia je etso ndu Geshu; ndu Gizi; mẹ ndu Amaleku ọgu ọ-luru-ọlaa. Ndu ono bẹ shihawa teke turu etete butaru l'alì ono; tsube lẹ Shu jeye lẹ Íjiputu.

⁹ Yọo bụje ndu ọphu Dévidi bakfuwaru l'ọgu ono; yo gbushikota ẹphe. Ẹ tọ nwedu oke l'anya, oodobeje ndzù. Yò tuko aturu ẹphe; mẹ egwu; eswì; nkakfu-igara; mẹ ìnya-ivu; jeyewaru l'uwe ẹphe gwoo. Teke e -metsuaru; yọ lakfushia Akishi.

¹⁰ Teke Akishi jiru iya: “?Bù ibyiya ole b'i jeru oḡu o-lua-qlaa obu ntanu?” Dévidi asù iya: “L'ò bù l'ùzo ḡhuda ndu Júda; m'ò bù l'ùzo ḡhuda kẹ ndu Jerahumelu; m'ò bù l'ùzo ḡhuda ndu Kenu.”

¹¹ È to nwedu oke l'anya, oodobeje ndzù kpuru bya Gatù; kẹ l'oorije: “L'èphe e-jekwa je agbaa ya ama; sù l'òo iphe, Dévidi meru ndò-ò.” Yò buru ege Dévidi shi emeje iya ndono l'oge teke o bukotarù l'alì ndu Filisutayinu.

¹² Akishi eworu Dévidi ye onwiya l'èhu; sù onwiya: “Lẹ Dévidi l'a-buwaruru nwozi iya gburu jeye; kẹ lẹ ndibe èphe, bù ndu Ízurelù bẹ kpòwaru iya ashì òkpobe akpòkpo.”

28

¹ Yo rua teke obu; ndu Filisutayinu bya achikobe ndu soja èphe t'èphe tso ndu Ízurelù oḡu. Akishi eje asù Dévidi: “T'ò dokwaa ngu ẹnya; lẹ nggu lẹ ndu nkengu e-dubekwa iya oḡu.”

² Dévidi asù iya: “Teke ono; nggu aphwaru iphe, nwozi ngu e-me.”

Akishi asù Dévidi: “Q dulephu mma; ya e-mewa ngu rù t'ì buru iya onye nche jeye teke ya a-nò-bebe.”

Sòlù yẹlẹ nwanyi, bu lẹ Ènudo

³ Sámèlù bẹ nwuhwaru nù; ndu Ízurelù l'èphe ha araa ẹkwa iya; bya elia ya lẹ Ráma. Sòlù bẹ chikowaru ndu aphù àphù; mẹ ndu nijbya rushikota l'alì ono.

⁴ Ndu Filisutayinu abya edzua l'òdu oḡu lẹ Shúnemu. Sòlù achikobe ndu kẹ Ízurelù l'èphe ha; dobe èphe l'òdu oḡu nk'èphe l'ugvu Gilobówa.

⁵ Sòlù aphulephu ndu soja ndu Filisutayinu; egvu abya iya l'èhu; mejì akfulahaa ya nkfu.

⁶ Yo jeshia ọkpata Ojejoje ishi; obu l'ẹ to nwedu onu, Ojejoje yeru iya. È to shidu lẹ nrọ zia ya ozi; to shi l'ido urimu; to shi l'onu ndu nkfuchiru iya yeeru iya onu.

⁷ Sòlù abya asù ndu ejeru iya ozi: “Unu leeru iya ẹnya nwanyi aphuje àphù; tẹ ya je akpata iya ishi.”

Èphe asù iya l'ò nweru onye lanù, bu lẹ Ènu-Dọo.

⁸ Sòlù abya eworu onwiya gbugabe; chita uwe mmanu yee. Yò be l'enyashi; yele unwoke labù ayiru jekfushia nwanyi ono. Sòlù erua bya asù iya: “T'ò kpataeduru iya maa ishi. Q bù onye ophu ya kuru èpha iya; bẹ ìi-kpò-lita.”

⁹ Nwanyi ono asù iya: “Lenu; ọ kwa ì marua iphe, Sòlù meru. Mbù lẹ ndu aphù àphù; mẹ ndu nijbya b'ò rushikotarù l'alì-a. ?Bù ngunu kparu iphe ì bya eworu ọnya kwebe lẹ ndzù iya; tẹ ya shi ege ono nwuhu?”

¹⁰ Sòlù abya egude èpha Ojejoje ribua; sù iya: “Kamenu; l'ẹ to nwedu iphe, e me iya nù; k'iphe-a.”

¹¹ Nwanyi ono abya aji iya; sù: “?Bù onye bẹ ya e-kuru ngu?”

Yò sù iya: “L'ò bù Sámèlù bẹ ìi-kuru iya.”

¹² Nwanyi ono aphulephu Sámèlù; chia mkpu; sù Sòlù: “?Nanù ege ọ dọ b'ì gbarù iya ẹregede? ?Tò budu nggu bù Sòlù!”

¹³ Sòlù asù nwanyi ono t'ẹ b'ò tsushi egvu. Jì iya iphe ọ phuru?

Nwanyi ono asù iya: “Lẹ ya phuru maa l'ẹke o shi l'alì alufuta.”

¹⁴ Sòlù aji iya: “?Nanù ege ọ gbarù?”

Nwanyi ono asù iya: “L’ò kwa nwoke ọgurennya, yeru uwe-nlọkpuru bẹ alufuta nù.”

Sọlu amalẹruphu l’ò bụ Sámèlù; fozita; woru ifu bua l’alì gude kwabẹ iya ugwu.

¹⁵ Sámèlù abya asù Sọlu: “?Bụ ngunu bẹ iikuru iya, i gude bya akpọ-lita iya ẹge-a?”

Sọlu asù iya: “L’ùboku ta òkwa mma; kele ndu Filisutayinu bẹ byaru iya ọgu; Nchileke apawaru iya haa; ọphu o shijehedu l’onu ndu nkfuchiru iya; m’ò bụ lẹ nrọ kfulu yeru iya. Ọ bụ iya meru iphe ya eku ngu t’i karù iya ọzo, ya e-shi iya.”

¹⁶ Sámèlù asù iya: “?Ichoru iya ngunu nta-a, Ojejoje ghọwaru onye okfu ngu; ghawaru ngu azu-a?”

¹⁷ Ọ bụ iphe ono, Ojejoje shi iya l’onu gbaaru ngu ama iya ono bẹ reru ẹge ono. Ojejoje bẹ nafuwaru ngu ọkwa-eze ono; wowaru iya nù onye ọdo, bụ iya bụ Dévidi.

¹⁸ Ishi iya aburu l’è ti nùduru Ojejoje okfu; jìka ogbushi ndu Amaleku; shi ẹge ono mee tẹ oke ẹhu-eghughu iya l’ẹke ẹphe nọ lufuta ìphè. Ọ bụ iya meru iphe o meru ngu iphe-a, o meru ngu-wa ntanù.

¹⁹ Ọphu ka nù bụ lẹ Ojejoje a-chiru nggu lẹ ndu Ízurèlù ye ndu Filisutayinu l’eka; mbù l’echile ọwaa bẹ nggu l’unwu ngu ndu unwoke a-lakfuta yẹbedua lẹ maa. Ọ kwaphù ẹge ono bẹ Ojejoje a-chiru ndu soja ndu Ízurèlù ye ndu Filisutayinu l’eka.”

²⁰ Akpajiji iphe ono, Sámèlù kfulu ono egude Sọlu; yọ ngabuhuwaphu teke ono daa l’alì. Ike agvù iya; kẹ l’è to nwedù iphe, shiru iya ọnu eswe l’enyashi mbọku ono.

²¹ Nwanyi ono abya aphù ẹge ẹhu anma Sọlu anmanma; sù iya: “Lenu; lẹ yẹbe nwozi ngu nwanyi bẹ nùkwaru ngu okfu; mee iphe, i ziru iya ememe. Ya tũru ndzù iya ntù; mekota iphemiphe ọbule, i sùru tẹ ya mee.

²² Byiko; gebenuru nwozi ngu nwanyi nchì; tẹ ya nù ngu nri t’i ria; k’ọphu ike a-dù ngu; t’i la.”

²³ Sọlu ajika lẹ ya te eridu nri ono. Ndu ozi iya etsoru nwanyi ono; rọlahaa ya; yọ kweta teke ono. Yọ gbeshi l’ẹke, ọ zẹ l’alì je anọ-zita l’oshi-azee.

²⁴ Nwanyi ono bẹ nweru nweswi, gbaru ẹba, nọ l’ùlọ iya. Yọ gbuwa iya phù teke ono teke ono; wota ntù witu gwọo gude ghee buredi, ẹ te eyedu iphe, ekoje buredi.

²⁵ Nwanyi ono abya akwashiaru Sọlu phẹ iphe ono; ẹphe eria. E metsua; ẹphe atugbua l’enyashi ono lashia.

29

¹ Ndu Filisutayinu abya edzua ndu soja ẹphe lẹ Afẹku. Ndu kẹ Ízurèlù eje akpọbe ọdu ọgu nk’ẹphe lẹ mgboro ẹke mini, anọduje amushi lẹ Jézerilu.

² Yọ be teke ndu ishi ndu Filisutayinu keshiru ndu soja ẹphe; ẹphe awù l’ùkporo ise ise; ndu unu labù l’ùkporo iri iri; Dévidi yẹle ndu nk’iia l’awù etso ẹphe; ẹphe lẹ Akishi.

³ Ndu ishi ndu Filisutayinu abya aji: “?Bụ ngunu bẹ ndu Híburu ọwaa eme l’ẹke-a?”

Akishi asù ẹphe: “L’ò kwa Dévidi ọphu shi bũru nwozi Sọlu, bụ eze ndu Ízurèlù? Mu l’iia buakwaru iphe, kariru afa ọphu. Ọ bụ lẹ keshinu ọphu ọ gbafutaru l’ufu Sọlu gbakfuta mu b’ẹ to nwekwa ntùpo, mu phujewaru iya l’ẹhu.”

⁴ Èhu eghulahaa ndu ishi ndu Filisutayinu ono eghughu; ephe asu iya: “T’o dumphukwa ephe azu t’ephe je anodu l’eke ono, a nuru ephe t’ephe buru ono. T’è b’o tsokwaru ephe je ogu; odumeka bè o-ghakobekwa tso ayi ogu. ?Tò kadu mma tẹ yele nnajiufu iya doshia iphe adaru ephe; mẹ lẹ t’o gbushia ayi?”

⁵ ?Tò bɔdunua Dévidi owaa; bè ephe aguje l’egvu:

“ Lẹ Sọlu gburu unukurunu;

Dévidi egbukwanua

unukurunu ugbo iri.’ ”

⁶ Ya ndono; Akishi abya ekua Dévidi; su iya: “Kamenu; l’i bulephu onye eegude ire iya eka. O du iya; t’i tsoru l’oru soja ephe. Lẹ keshinu mboku, i lakfutaru iya jeye nta-a; b’è to nwedu ntupo, ya phujeru ngu l’ehu. Obenu l’è t’i dudu ndu ishi ono mma l’ènya.

⁷ Tugbua lashia l’ehu-agu; bè ejekwa ome iphe, e-ta dudu ndu ishi ndu Filisutayinu mma.”

⁸ Dévidi aji iya: “?Buhunu ngunu bè ya meru? ?Bu ngunu b’i phuru l’ehu yèbe nwozi ngu tsube lẹ mboku ono, ya lakfutaru ngu ono jeye nta-a? ? Nanu iphe bu lẹ ya te ejedu je etso ndu ohogu nggube eze, bu onye nwe mu nu ogu?”

⁹ Akishi asu iya: “Lẹ ya marua l’i du yèbedua mma l’ènya l’obu ojozi-imigwe, shi l’eka Nchileke Obule ndu ishi ndu Filisutayinu kfuwaru su l’è tii tsodu ephe eje ogu ono.

¹⁰ Olobu; nmaa ewa l’utsu nggu lẹ ndu ono, shi ejeru nnajiufu ngu ozi ono; mbu ndu ono, nggu l’ephe tuko yiru ono t’unu tugbua mẹ iphoru dulephu gerigeri l’utsu.”

¹¹ Ya ndono; Dévidi yele ndu nk’iya egbeshi l’onma-ewa utsu laphushia azu l’ali ndu Filisutayinu; ndu Filisutayinu atugbua; yọ buru ephe oje Jézerilu.

30

Dévidi etso ndu Amaleku ogu

¹ Dévidi yele ndu nk’iya phu erulephu Zikulagu lẹ mboku k’eto; k’ophu ephe gbeshiru; ndu Amaleku ejewa ogu o-lua-olaa l’uzo ohuda; mẹ lẹ Zikulagu. Ephe alua Zikulagu; muru oku ye iya.

² Ndu Amaleku ono akpua unwanyi, nọ iya nu lẹ ndzu; mbu kpua kpua nwata l’ogurenaya. E to nwedu m’oo onye lanu, ephe gburu egbugbu; gbahaa l’ephe kpuru ephe lẹ ndzu lashia.

³ Teke Dévidi yele ndu nk’iya ono rutaru Zikulagu bè ephe bya aphu ege oku mebyishiru iya; bya eyeru l’a kpukotaru unyomu ephe; mẹ unwegirima ephe lẹ ndzu.

⁴ Dévidi yele ndu nk’iya ono akwaa ekwa ege ono jeye ike agvushia ephe.

⁵ Unyomu Dévidi ephe ebo, bu iya bu Ahinowamu ke Jézerilu; mẹ Abigelu, ophu nji iya, bu Nebalu tufuru phu; mbu onye Kamelu phu b’a kpatakwaruphu.

⁶ Iphe ono atsupa Dévidi l’ehu nshinu; ke lẹ ndu nk’iya ono wataru okfu t’a tu-gbua ya lẹ mkpuma. Ephe l’ephe ha bè ehu gbanwuhuru oku k’unwu ephe; ndu k’unwoke; lẹ ndu k’unwanyi, a kputaru. Obenu lẹ Dévidi shilee Ojejoje l’eka dua onwiya ike.

⁷ Tò dù iya bụ; Dévidi abya asụ Abiyáta Ahimeleku, bụ onye achijeru Nchileke ẹja: “T’o wotaru iya nù uwe-ukuvu!” Abiyáta achita iya chijeru iya.

⁸ Dévidi abya aji Ojejoje; sù iya: “?Tẹ ya chiwaru ndu ọ-lua-ọlaa ono ọọ? ?Ya a-gbakfu ẹphe?”

Nchileke asụ iya: “T’ọ chipyabe ẹphe; l’ẹphe a-gbakfu-a ẹphe; nashikota ẹphe iphe ono l’ọ ha.”

⁹ Dévidi yele ndu nk’iya ono dù unu l’ukporo iri. Ẹphe abya erua nggele Besọ. Yo nweru ndu ọphu haru noshia l’ẹke ono;

¹⁰ kẹ l’ukporo madzù iri l’ẹphe; bẹ ike gvushiru; ẹphe te eswehe nggele ono. Yọ bụru Dévidi; mẹ unu madzù bẹ chipyaberu ndu ono jeshia.

¹¹ Ẹphe agbata je aphua onye Íjiputu l’echi-ẹgu. Ẹphe eduta onye ono dutaru Dévidi. Ẹphe abya eworu nri nù iya; yọ ria; bya echebe iya mini; yọ ngua.

¹² Ẹphe eworu ibiribe ẹcha-mbeke, e gude akpuru oshi figu mee; mẹ ọphu e gude akpuru vayinu mee; nù iya. Yọ taa ya bya awọta onwiya; kẹ l’ọ nọwaru abali ẹto: eswe l’enyashi; tọ ngù m’ọo mini.

¹³ Dévidi aji iya: “?Bụ onye b’i tso? Tẹmanu; ?bụ awe b’i shi?”

Nwokorọbya ono asụ iya: “Lẹ ya kwa onye Íjiputu; bukwaruphu nwohu onye Amaleku. Nnajiufu iya haru iya eshinu k’abali ẹto nta-a; kẹ l’ẹhu ta dudu iya mma.

¹⁴ Ayi jeru ọgu ọ-lua-ọlaa lẹ Keretu l’uzo ọhuda; mẹ lẹ ndu bu l’ẹke iya kẹ ndu Júda; mẹ ndu Kálebu, bu l’uzo ọhuda. Ayi eye ọku lẹ Zíkulagu.”

¹⁵ Dévidi aji iya: “?Íi-dù ike duru iya je ekoshi iya ndu ọ-lua-ọlaa ono?”

Yọ sù iya: “T’o gude ẹpha Nchileke riaru iya nte l’ẹ tii gbudu iya; m’ọbu kpuru iya nù Nnajiufu iya. I riwaru iya nte ono bẹ ya e-duru ngu-a je ekoshi ngu ẹke ẹphe nọ.”

¹⁶ Yọ duta Dévidi; ẹphe erua. Ndu Amaleku ono awushiru l’ali ono; l’eri; l’angu; l’eme ẹswà k’igweligwe ọkwata ono, ẹphe kwaru l’ali ndu Filisutayinu; mẹ kẹ ndu Júda ono.

¹⁷ Dévidi phẹ eshi l’urenyashi mbọku ono gbua ẹphe jeye l’urenyashi echile iya. Tọ nwe m’ọo onye lanu, gbalaru nù; a gufu unu unwu-okorọbya lanu, nyikoberu inya-ivu; gbalashia.

¹⁸ Dévidi phẹ atuko iphe ono, ndu Amaleku gworu ono natakota jeye l’unyomu iya ẹphe ebo.

¹⁹ Ẹ to nwedù iphe ẹphe, ọphu phuhuru ephuhu; onye ukfu l’onye nta; unwokoro l’unwu-mgboko; iphe, a kwaru l’ọkwata; mẹ iphe mmanu ọdo, ẹphe gwokoru egwoko. Dévidi phẹ anaphutakota iya azu.

²⁰ David phẹ abya akpua aturu ndu Amaleku; mẹ egbu ẹphe; mẹ eswi ẹphe. Ndu kẹ Dévidi ono, kparu ẹku ono evuru uzo; sù: “Ọwaa bụ iphe, Dévidi kwataru l’ọkwata.”

²¹ Dévidi abya abyakfuta ukporo madzù iri phụ bụ ndu ono, ike gvushiru k’ọphu ẹphe ta dudu ike tsoru Dévidi phụ; mbụ ndu ono, a eswetaru lẹ nggele Besọ phụ; ẹphe awufuta t’ẹphe gba Dévidi yele ndu nk’iya ndzuta. Dévidi erua bya ekele ẹphe.

²² Ndu ẹjo madzù; mẹ ndu mkpaka lẹ ndu ono, tso Dévidi ono abya asụ: “Lẹ keshinu ẹphe te tsodu ayi; bẹ ayi te ekevukwa ẹphe l’iphe ono, ayi kwataru l’ọgu ono. Iphe, e-mechia nù bụ l’onyenonu e-duta nyee ya; mẹ unwu iya lashia.”

²³ Dévidi asù èphe: “Wawakwa; ùnwunna mu; unu be egudekwa iphe, Ojejoje nùru ayi mee ège ono. Ojejoje chewaru ayi; bya ewowaru ndu byaru ayi ògu ye ayi l'èka.

²⁴ ?Bù onye a-ngaru unu nchì l'iphe ono, unu ekfu ono? L'ò kwa iphe, onye òdù swiru ivu ketaru bè bù iphe, onye tso je ògu e-keta. Onyenõnu e-nweru òkè ènya-nhamunha.”

²⁵ Dévidi atua ya; yò buru ekemu bya aburu ome-l'alì ndu Ízurèlù shita mbòku ono jeye ntanù.

²⁶ Dévidi alarulephu Zíkulagu; yò haru iphe ono, èphe kwaru l'òkwata ono nù t'e je anù ndu ònyà iya, bù ndu ògurennya ndu Júda. Yò sù t'a sù èphe: “Òwaa bù iphe, ya anù unu l'iphe, èphe nataru ndu òhogu Ojejoje l'ògu.”

²⁷ Ò nùru iphe ono t'a nù ndu Bételu; ndu Ráma l'ùzo òhuda; ndu Jatiru;

²⁸ ndu Arówa; ndu Sifimotu; ndu Eshitemowa;

²⁹ ndu Rakalu; ndu Jerahumelu; ndu Kenu;

³⁰ ndu Homa; ndu Borashanu; ndu kè Ataku;

³¹ ndu Héburonu; ndu kè Dévidi; mē iphe, bù ndu èke ono, o gvugbaaru òkpa teke ono, o shi aghaphe aghaphe ono.

31

Anwuhu Sòlu (1 Iphe 10:1-12)

¹ Ndu Filisutayinu abya etso ndu Ízurèlù ògu; ndu Ízurèlù agbaaru èphe oso. Ndu Ízurèlù ndu òphu e gburu lè Ugvu Gilobówa aha l'igwe.

² Ndu Filisutayinu achìru Sòlu yèlè ùnwu iya tũgburu; gbakfube èphe; je egbua Jonátanu; Abinadabu; mē Malukishuwa.

³ Ògu ono eshihu ike l'èke Sòlu nò; ndu akfù agbaa Sòlu akfù; meka iya iphe nshinu.

⁴ Sòlu asù onye achìru iya ngwa-ògu: “Mita ogu-mbeke ngu nmagbua ya; a nonyaa nù; ndu akpapyi-wa abya eworu iya gbua; mee ya iphe-iphè.” Obenu l'onye ono, achìru iya ngwa-ògu ono bè egvu guderu; to kwe. To dù iya bù; Sòlu ewota ogu-mbeke nk'iya ngube l'alì; pata onwiya tũ l'eli iya.

⁵ Onye ono, achijeru Sòlu ngwa-ògu ono amaru lè Sòlu nwùhuwaru; dafua l'eli ogu-mbeke nk'iya; èphe è ya chiko nwùshihu.

⁶ Òo ya bù lè Sòlu yèlè ùnwu iya unwoke èphe èto; onye achijeru ngwa-ògu; mē ndu soja iya l'èphe ha agvù ujiku lanù ono.

⁷ Ndu Ízurèlù ndu òphu bu l'azù nsùda Jézerilu azù iya òphu; mē ndu òphu bu l'iku Ènyimu Jódanu aphùlephu lè ndu soja Ízurèlù bè gbarù ndu Filisutayinu oso; bya aphùkwaaphu lè Sòlu yèlè ùnwu iya k'unwoke nwùshihuwaru; haa mkpùkpù èphe gbalashia. Ndu Filisutayinu abya ebuchia iya.

⁸ Yò be echile iya lè ndu Filisutayinu jeru t'èphe yeshia ndu ono, e gburu l'ògu ono uwe èphe; phua odzu Sòlu yèlè ùnwu iya unwoke èphe èto lè Ugvu Gilobówa.

⁹ Èphe abya ebuta Sòlu ishi; yeshia ya ngwa-ògu iya; bya eye ndu ozi t'èphe je araa ya arara l'alì Filisutayinu mgburumgburu l'ùlo agwa èphe; mē tē ndiphe nũgbaru iya.

¹⁰ Èphe eworu ngwa-ògu iya ono dobe l'ùlo agwa Ashitoretu; bya eworu ugwehu iya kepyabe l'upho-mkpuma Bétu-Shanu.

¹¹ Ndu Jábèshi-Gíledu anùlephu iphe, ndu Filisutayínu meru Sòlu;

¹² unwoke agburu-èhu nọ lẹ mkpụkpụ ono atụko wụfu l'enyashi jeshia Betushanu. Ëphe eje apazita odzu Sòlu yèlẹ kẹ ụnwu iya l'eli ụpho-mkpuma Bétu-Shanu; pata jeshia Jábèshi je akpọshia ya ọkụ.

¹³ Ëphe abya achikobe ọkpụ òphe lia l'ukfụ oshi tamarisuku, nọ lẹ Jábèshi. Ëphe abya aswịa aswịswị abalị ẹsaa.

Sámèlù k'èbo

Dévidi anụ k'anwụhu Sọlu

¹ Sọlu anwụhutsulephu; Dévidi eshi l'ọgu ono, o gbushiru ndu Amaleku ono lata bya anọ abalı labụ lẹ Zíkulagu.

² Yo rua mbọku ophu kwe iya ẹto; a bya ele ẹnya; nwoke lanu, eshiwa l'odu ọgu Sọlu pẹ rua yele uwe iya, a gbajashiru agbajashi; ọwaa ẹja, nọ ya l'ishi. Yọ byakfuta Dévidi; bya ebyishi ikpere; gude kwabẹ iya ugvu.

³ Dévidi aji iya ẹke o shi.

Yọ sọ Dévidi: "L'ọ bụ l'odu ọgu ndu Ízurelu; bẹ ya shi gbalaa."

⁴ Dévidi aji iya: "Nanụ ẹge ọ du? T'ọ kọoduru iya."

Yọ sọ Dévidi: "Lẹ ndu Ízurelu gbakwaru ọso l'ifu ọgu. Ndu ophu daru nù; nwùshihu aha l'igwe; k'ophu bụ lẹ Sọlu yele nwatibe iya; mbụ Jonátanu; bẹ nwùhukwaru nù."

⁵ Dévidi aji nwokorọbya ono, bụ iya bya akọoru iya iphe ono; sọ iya: "Nanụ ẹge i shi maru lẹ Sọlu yele nwatibe iya; mbụ Jonátanu bẹ nwùhuru nù?"

⁶ Nwokorọbya ono abya akọoru Dévidi: "L'ọ nweru ẹge o meru; ya anọdu lẹ Ugwu Gilobówa. Sọlu l'onwiya anọdu l'ẹke ono dakobe arwa iya. Ugbo-inya yele ndu agba iya nù l'achị iya kẹ kpabẹ-kpabẹ."

⁷ Ya ndono; Sọlu abya aghaa ẹnya; phụ mu; bya araku mu. Mu aji iya iphe mu e-me.

⁸ Yọ jì mu onye mu bụ. Mu asụ iya: "Lẹ mu bụ onye Amaleku."

⁹ Yọ sọ mu: "Tẹ mu bya evudo-nyabe iya gbua ya; kẹle ya nọwa dzedzee ndzụ!"

¹⁰ "Mu ejenu je evudonyabe iya; woru iya gbua; kẹ l'ọ doru mu ẹnya l'ọ-daruwa alị b'ọ buwa iya ọnwu. Mu abya ekputa iya okpu-eze iya; gbata iya echi-ẹka iya. Yọ buri iya bẹ mu wotarù nggube onye nwe mu nù l'ẹke-a."

¹¹ Dévidi yele ndu ono, etso iya nù eye ẹka l'uwe ẹphe; gbajashia ya.

¹² Ẹphe araa ẹkwa; gua aphụ; swia ẹgu jeye l'urenyashi l'okfu ẹhu Sọlu yele nwatibe iya kẹ nwoke, bụ Jonátanu; mẹ kẹ ndu soja Ojejoje, bụ ọnu-ulo Ízurelu ono, e gude ọgu-mbeke gbugbushia ono.

¹³ Dévidi abya aji nwokorọbya ono, byaru iya odoru iphe ono; sọ iya: "Bụ awe b'i shi?"

Yọ sọ iya: "Lẹ ya bukwa nwatibe onye Amaleku, bụ mbyamụmbya."

¹⁴ Dévidi aji iya: "Bụ ngunu meru iphe ẹ tị tsudu egvu k'ọhali ẹka gbua onye Ojejoje wuru manụ l'ishi?"

¹⁵ Dévidi abya ekua onye lanu l'unwu-okorọbya iya; sọ iya: "T'ọ je egbuta nwoke ono togbo!" Yo je egbuta iya togbo; yọ nwùhu.

¹⁶ Dévidi asụ iya: "T'ochi ngu tukokwaru ngu l'ishi; kẹ l'i gudewa onu ngu gbaa onwongu ama l'ọ bụ nggu gburu onye Ojejoje wuru manụ l'ishi."

Dévidi agu aphụ Sọlu yele Jonátanu

¹⁷ Dévidi abya agua egvu-aphụ ẹhu Sọlu yele nwatibe iya; mbụ Jonátanu;

18 bya asù t'e zia ndu Júda ẹge aaguje egvu-aphù ono. Ẹpha egvu ono bụ “akfù.” Ẹke e deru iya bụ l'ẹkwo Jasha.

19 “Ùgvù ngu; nggube Ízurelù;
b'e gbuwaru tọgbò l'eli ugvu!
Unu lewaru ẹge ndu ike zetsua!

20 T'ẹ b'e kfukwa iya lẹ Gatù;
ọphu a rakwa iya arara
lẹ mbaduzo ndu Ashikelonu;
k'ọphu ẹhu ta awatadù ọtso
ndu Filisutayinu ẹna;
ndu akpapyi ono awata ọtu okokooko.

21 Unube ugvu Gilobówa;
t'iji ba adakwaru unu;
ọphu mini achikwaru unu;
ọphu alì, emehuje iphe
'abuhekwa nk'unu.
Kẹ l'ọ bụ l'eli unu
b'a nọ merua iphe,
ndu ike nọ egudeje
egbobuta onwẹphe l'ogu.
Mbù l'iphe, Sọlu egudeje
egbobuta onwiya l'ogu
ta abuhedu iphe, a nyiru manù.

22 Akfù Jonátanu te ejejekwa
gbaru ẹka; l'ẹ b'o gvuta
anù ndu ike nọ;
ọphu ogu-mbeke Sọlu ta alajekwa
l'ẹ b'o kuta mee madzù;
yo ji iya ejiji.

23 Sọlu; mẹ Jonátanu;
shì dù ugvu l'ẹnya;
buru ndu e yeru obu.
Ẹphe tųgbaru lẹ ndzù;
tųgba l'ọnwu.
Ẹphe shì ka ugo ome kọrokoro;
ka agù agburu-ẹhu.

24 Unube unwanyì Ízurelù;
unu raa ẹkwa Sọlu;
mbù onye ono, yeru unu
uwe uswe, ama mma ono;
mbù onye ono,
gude mkpọla-ododo
memashia uwe,
unu yeru l'ẹhu ememashi ono.

25 Unu lewaru ẹge
ndu ike zetsua l'ogu!
L'eli ugvu b'e gburu Jonátanu;
yọ daburu.

26 Mu agù aphù ẹhu ngu;
nwunne mu Jonátanu;
I shì bụnukaru mu
onye vù oke aswa.
Obu, i shì yeru mu;

bẹ ɖukwa biribiri.
 Ọ ɖu biribiri karia
 n-yemobu k'unwanyi.

27 Unu lewaru ẹge
 ndu ike zetsua!
 Ngwa-ọgu, eegudeje alu ọgu
 bukotawa ọ-la-l'iyi!"

2

Eechi Dévidi eze ndu Júda

1 E metsua; Dévidi ejeshia ọkpata Ojejoje ishi tẹ ya maru: "Mẹ ya a-la lẹ mkpukpu lẹ Júda je eburu?"

Ojejoje asu iya: "T'o je!"

Dévidi aji iya: "Bụ awe bẹ ya a-la?"

Ojejoje asu iya: "T'ọ la Héburonu!"

2 Dévidi atugbua lashia ẹke ono yele unyomu iya ẹphe ẹbo; mbu Ahinowamu ke Jézerilu; me Abigelu ke Kamelu, bu nwanyi ono, nji ya; mbu Nebalu tufuru ono.

3 Dévidi achitakwaphu ndu nk'iya, bu iya bu unwoke ono yele iya yi ono. Onyenonu eduta ndibe iya; ẹphe eje eburu lẹ Héburonu me l'edukfu edukfu, no-pheru iya mgburumburu.

4 Ndu Júda abyatashia Héburonu. Yo buru l'ẹke ono bẹ ẹphe no wua Dévidi manu l'ishi t'ọ buru eze, chia ndu Júda.

A bya ekfuru Dévidi l'ọ bu ndu Jábeshi-Giledu bẹ liru Solu.

5 Dévidi abya eyefu ndu ozi t'ẹphe je ezia unwoke Jábeshi-Giledu: "Tẹ Ojejoje goru onu-oma nu ẹphe k'ugvu ono, ẹphe kwaberu Solu, bu nnajiufu ẹphe; woru iya lia ono.

6 Tẹ Ojejoje mekwaa t'ẹphe maru ẹge obu-oma iya hatabe nshinu l'ẹke ẹphe no. T'o koshikwaphu ẹphe lẹ ya gbaru t'e gude ire iya ẹka l'ẹke ẹphe no! Yebedua, bu Dévidi l'onwiya e-mekwaruphu ẹphe iphe-oma; keshinu ophu ẹphe maru mee iphe owaa.

7 Oo ya bu; t'eka shihukwa ẹphe ike; ẹphe aburu ndu kwaru ẹnya; kele nnajiufu ẹphe; mbu Solu bẹ nwuhwakwaru nu; ndu onu-ulo Júda awuwa iya manu l'ishi tẹ ya buru eze ẹphe."

Eeme Ishibosheti eze ndu Ízurelu

8 Abuna Neri, bu onye ishi ndu soja Solu abya eduta nwatibe Solu, bu Ishibosheti byatashia Mahanayimu;

9 bya emee ya eze ndu Giledu; ndu Ashuru; ndu Jézerilu; ndu Ifuremu; ndu Bénjaminu; mewaru ndu Ízurelu l'ẹphe ha.

10 Iphe Ishibosheti Solu gbaru bu ukporo afa labu teke o duberu buru eze ndu Ízurelu. Iphe o chiru bu afa labu.

Obenu lẹ ndu onu-ulo Júda bu Dévidi bẹ ẹphebedua wu-tsoru.

11 Dévidi eburu lẹ Héburonu; buru eze ndu onu-ulo Júda. Iphe, o chiru bu afa esaa l'onwa ishing.

Ogu adaru ndu ke Dévidi; ẹphe lẹ ndu ke Ishibosheti

12 Ya ndono; Abuna Neri yele ndu ejeru Ishibosheti Solu ozi, shi Mahanayimu atugbua jeshia Gibiyonu.

13 Jóabu Zeruya yèlè ndu kẹ Dévidi atùgbua jekfushia ẹphe l'okpuru Gíbiyónu. Yo nweru ndu ọpẹhù ọdọ l'azụ okpuru ono azụ ọpẹhù; ndu ọpẹhù adọrọ l'azụ iya ọpẹhù.

14 Ábuna asụ Jóabu: “T'ụnwu-okorọbya-a haru gbeshi je akpasweru onwẹpẹhẹ ẹka t'ayi phụ.”

Jóabu ekweta.

15 Ẹpẹ awụ-lihu; a bya aguta ẹpẹ ụmadzu iri l'ẹbọ l'ẹke iya kẹ ndu Bénjaminu yèlè Ishibosheti Sọlu; guta ụmadzu iri l'ẹbọ l'ẹke iya kẹ Dévidi.

16 Tọ dọ iya bụ; onyenọnu abya awọrụ ibe iya l'ishi; woru ogu-mbeke nmatsua ibe ẹpẹhẹ lẹ mgbere-mẹku. Ẹpẹ adashia; nwushihukota l'ugbo lanụ. Ọ bụ iya meru iphe e gude kulahaa ẹke ono “Ẹgu Ogu-mbeke.” Ẹke ono bẹ nọ lẹ Gíbiyónu.

17 Ogu mbọku ono ekpọhụ ọku. Ndu kẹ Dévidi emekputa ndu kẹ Ábuna yèlè unwoke Ízurẹlù.

18 Ụnwegirima Zeruya ẹpẹhẹ ẹto nọkotakwa l'ẹke ono; mbụ Jóabu; mẹ Abishayi yèlè Ásahẹlù; ndu k'unwoke. Ásahẹlù bẹ eme kọrọkoro l'ọbụ mgbada.

19 Ásahẹlù achipyabe Ábuna; k'ọpẹhù bụ l'ẹ tọ ghachidụ aghachi l'ẹke ọochi iya.

20 Ábuna abya aghaa ẹnya phụ iya; jì iya: “Ásahẹlù; bụ nggu?”

Yọ asụ iya: “L'ọ kwa iya.”

21 Ábuna asụ iya: “T'ọ ghachi l'ẹka-utara iya; m'ọ bụ l'ẹka-ibyita iya; gude onye lanụ l'ụnwu-okorọbya ono nashia ya ngwa-ọgu iya!” Ọbenu lẹ Ásahẹlù te kwedu haa ya achichi.

22 Ábuna abya anmaaru Ásahẹlù ọkwa ọdọ; sụ iya: “Haa ya achichi! Ya -gbuta ngu tọ l'alị nta-a; ?ya e-shi agha palia ifu apali l'ẹke nwanne ngu; mbụ Jóabu nọ?”

23 Ọpẹhù Ásahẹlù 'ekwedu haa ya achichi. Ábuna ewotawaphu arwa iya sụ Ásahẹlù l'ẹpho; yo je alufuta iya l'okpurukpazu. Yọ daa; nwụhù l'ẹke ono. Yọ ọbụ; onye -jetaru bya ebu ẹnya l'ẹke ono, Ásahẹlù daburu ono; yo ovudo.

24 Jóabu yèlè Abishayi chipyabe Ábuna. Yọ bụrụ l'ẹnyanwu-arịba-wa bẹ ẹpẹ chiruru iya l'ugwu Ama, nọ chee ifu lẹ Giya l'ụzọ iya ọpẹhù eeshije eje echi-ẹgu Gíbiyónu.

25 Unwoke Bénjaminu atụko kfurụ Ábuna l'azụ. Ẹpẹ akpọo onwẹpẹhẹ l'ẹkalanu; vudo l'eli ugwu lanụ.

26 Ábuna abya ekua Jóabu; sụ iya: “?Bụ mma bẹ ayi e-gudewaru alụgbushi onwayi jeye? ?T'ị madụ l'oo-mekochaa bụrụ ayi apụ. ?Bụ teke ole bẹ ii-kfurụ ndu nke ngu t'ẹpẹhẹ haa ọchi ụnwunna ẹpẹhẹ?”

27 Jóabu asụ: “Keshinu Nchileke nọ-ọ ndzụ ẹge ọ nọ iya-a; ndege ẹ t'i kfurụ okfu; bẹ ndu-a ga a-chikwa ụnwunna ẹpẹhẹ ẹge ono jeye l'utsu.”

28 Tọ dọ iya bụ; Jóabu abya eworù ụpyoku gbua; ndu sọja ono akfushi; ẹpẹhẹ ta achihẹ ndu Ízurẹlù ọdọ; ọpẹhù ẹpẹhẹ 'etsohedu ẹpẹhẹ ọgu ọdọ.

29 Ábuna yèlè ndu nk'ia eshia Araba; jekota ije l'enyashi mbọku ono; bya eswée Ẹnyimu Jọdanu; jekota ije l'utsu iya lufuta lẹ Mahanayimu.

30 Jóabu abya eshi ọchi Ábuna ono lata; bya edzua ndu nk'ia. Ụmadzu iri lẹ tete abụrụ ndu achọ achọcho lẹ ndu kẹ Dévidi; a gụfukwa Ásahẹlù.

³¹ Obenu lẹ ndu kẹ Dévidi gbukwanuru ụkporo madzụ iri l'èsato lẹ ndu ikfu Bénjaminu, bụ ndu kẹ Ábuna.

³² Ẹphe apata Ásahèlù je elia l'ili nna iya lẹ Bétulehemu. Jóabu yẹlẹ ndu nk'ia atụgbua l'enyashi ono; yọ bụru lẹ nchị abọhu bẹ ẹphe jeruru Hẹburonu.

3

¹ Ogu, daru ndu onu-ulo Sọlu; mę ndu kẹ Dévidi aburu ogu, a luru ogologo. Ike kẹ Dévidi l'aka akaka eje; ike kẹ ndu onu-ulo Sọlu l'agvụ agvụgụ eje.

Unwegirima, a mụshiru Dévidi lẹ Hẹburonu (1 Iphe 3:1-4)

² Teke Dévidi bu lẹ Hẹburonu b'a mụshiru iya unwegirima unwoke. Okpara iya bụ Amunonu. Onye mụru iya nụ bụ Ahinowamu, bụ nwanyi Jézerilu.

³ Abigelu, Nebalu kẹ Kamelu shi lujee; tufuwa iya atufu amutaru iya otsota, bụ Kiliyabu. Nwatibe Talumayi, bụ eze ndu Geshu; mbụ Maaka mutaru iya Abusolomu, bụ onye k'eto.

⁴ Hagitu mutaru iya Adónija, bụ onye k'eno. Abitalu amutaru iya onye k'ise, bụ Shefatiya.

⁵ Nyee ya; mbụ Egula mutaru iya onye k'ishingu, bụ Ituremu. Ndu-a b'a mụshikotaru Dévidi teke o bu lẹ Hẹburonu.

Ábuna etso Dévidi

⁶ Yọ bụru teke ono, ogu adaru ndu onu-ulo Sọlu owaa ndu onu-ulo kẹ Dévidi ono bẹ Ábuna nọdu l'eka ulo kẹ Sọlu; vudoshia ike.

⁷ Yo nweru nwanyi obu, shi bụru nnufu Sọlu, aza Rizúpa. Nwanyi ono bụ nwatibe Aya. Yo be ujiku lanu; Ishibosheti abya ekua Ábuna; sụ iya: “?Nanu ẹge ọ dụ b'i wataru ọra nnufu nna iya?”

⁸ Iphe ono, Ishibosheti kfuru ono eghua Ábuna ntumatu; yọ sụ Ishibosheti: “?Ya gbe bya atuwaru nụ ikẹ yeru ndu Júda tọo? Keshinu kpọ byeye ntanu-a; bẹ ya shi gudeta obu iya l'ọ ha turu ikẹ yeru nna ngu, bụ Sọlu; mę ndibe iya; mę ndu ọnyà iya. Ya anọdukpelephu l'alụ ogu ẹhu unu tẹ ndu kẹ Dévidi ba aluta unu. Yọ bụru nta-a b'i bya ekobe iya okfu, larụ lẹ kẹ nwanyi-a.

⁹ Tẹ Nchileke gwakwa ya ọchi; mbụ t'ọ mekwa ya ọphu ka njo m'ọ bụru lẹ ya te meduru Dévidi iphe ono, Ojejoje riburu lẹ nte kwee ya ụkwa iya ono;

¹⁰ mbụ lẹ ya e-me t'alị-eze ono lufu onu-ulo Sọlu l'eka; mee tẹ Dévidi bụru eze ndu Ízurẹlù mę Júda; shita lẹ Dánu jeye Besheba.”

¹¹ Ophu Ishibosheti emekpodua onu ụkporo k'okfu okfu yeru Ábuna ọdo; kẹ l'ọotsu iya egvu.

¹² Tọ dụ iya bụ; Ábuna abya eyefu ndu ozi t'ẹphe jeru iya kẹ Dévidi je asụ iya: “?Bunua onye bẹ alị-a nọ l'eka? Tẹ nggu l'ia gbaa ndzụ; k'ọphu ya e-yetaru ngu ẹka chita ndu Ízurẹlù l'ẹphe ha ye l'eka iya nke ngu.”

¹³ Dévidi asụ iya: “L'ọ dua mma tẹ nggu l'ia gbaa ndzụ. Ọ bụ l'ọ nweru iphe lanu, ya ele ngu ẹnya iya l'eka: Iphe obu bụ t'ẹ b'i byakwa ẹke ya nọ; gbahaa l'i du Mikalu Sọlu dutaru iya teke ịi-nọdu abya!”

14 Dévidi abya eye ndu ozi t'èphe jekfu Ishibosheti Sòlu je asù iya: "T'ò dee ya nyee ya Mikalu, ya butaru akpapyi ùkpòro ndu Filisutayinu ise gude kwaa aswa iya ono."

15 Ya ndono; Ishibosheti ezia t'e je anata Mikalu l'èke nji iya; mbù Palutiyeḷu Layishi.

16 Nji nwanýi onò l'ara èkwa; etso iya; jeye; èphe erua Bahurimu. Ábùna asù nwoke onò: "T'ò la!" Yò tùgbua; lashia.

17 Ábùna abya ekua ndu bù ògurenýa ndu Ízurèḷu idzu; sù èphe: "Unu shiwa teke teru ɛnya seta ège unu e-shi mee Dévidi eze unu.

18 Ngwa-a; unu mee ya ɛya nta-a! Ishi iya abùru lè Ojejoje kwewaru Dévidi ùkwa; sù iya: 'L'ò bù l'èka nwozi iya, bù Dévidi; bè ya e-shi nafùta ndu nk'ia, bù ndu Ízurèḷu l'èka ndu Filisutayinu; mè l'èka ndu òhogu èphe l'èphe ha.' "

19 Ábùna abyakwaphu bya ekfuru yeru ndu Bénjaminu; b'ò bya atùgbua jeshia Héburonu je ekfuaru Dévidi iphe, bù iphe ndu Ízurèḷu; mè ndu ikfu Bénjaminu l'èphe ha abya ememe.

20 Ndu èphe lè Ábùna yì je kè Dévidi onò lè Héburonu bù ùkpòro unwoke; Dévidi eshia nri gude gbaaru èphe aji.

21 Ábùna asù Dévidi: "Onye nwe mu nù, bù eze; ò kwa tẹ ya je je ekuaru ngu ndu Ízurèḷu l'èphe ha tẹ nggu l'èphe gbaa ndzù; k'òphu ìi-bùru eze èphe ège onò, òogu ngu t'ì bùru onò." Dévidi edufu Ábùna; yò tùgbua lashia l'èhu-agu.

Jóabu egbu Ábùna

22 Yò bùleruphu teke onò bè ndu kè Dévidi; mè Jóabu shi ògu ò-luá-plaa, èphe jeru bata; vuru iphe, dù egvu, èphe kwaru l'òkwata. Obenu lè Ábùna ta nòkwanu l'ufu Dévidi lè Héburonu; kèlè Dévidi dufuwaru iya. Yò tùgbua lashia l'èhu-agu.

23 Jóabu yèlè ndu soja, yèlè iya yì abatalephu; e kfuru iya lè Ábùna Nèru bè shikwa byakfuta eze; yò dufuwa iya; yò lashia lè nchì-odoo.

24 Ya ndono; Jóabu ejekfushia eze je asù iya: "Bù ngunu b'ì meru ège onò? Bù ngunu meru iphe Ábùna byakfutaru ngu; nggu ahaa ya; yò lashia? Nta-a b'ò laakwaru!"

25 I marua onye Ábùna Nèru bù. O kwa ùgho b'ò byaru ngu aghòru; bya t'ò maru ège iije iya ala; maru iphe, bù iphe, iime ememe."

26 Jóabu ahaa Dévidi lufushia; bya ezia ndu ozi iya t'èphe gbakfu Ábùna. Èphe agbakfu Ábùna lè wèḷu Síra; kuphuta iya azù; Dévidi ta ma.

27 Ábùna alaphutalephu azù lè Héburonu; Jóabu ekuchi iya ekuchi l'iku obu-edukfu onò; l'ò nweru iphe, ya eme tẹ ya kfuru iya. Jóabu anòdu l'èke onò; nmafua ya èpho; yò nwùhu. Yo shi ège onò gwata ùgwò òchì nwunne iya phù; mbù Ásahèḷu.

28 Dévidi abya anà iya; su: "Gbururu jeye lè gbururu bè èka yèlè ndu alì-eze iya ta òkwa l'òchì Ábùna Nèru l'ifu Nchileke.

29 Tẹ òchì Ábùna tù-kokwaru Jóabu; mè ndu ònu-ùlò nna iya l'èphe ha l'ishi! T'onye èjo ònya ata ba agvùkwa agvùgvu l'ufu Jóabu; mè onye èhu-labù; mè onye gude mkpòro l'èje ije; mè onye e gburu l'ike; mè onye ùkpa."

³⁰ Yò búrú Jóabu yẹlẹ nwunne iya kẹ nwoke; mbụ Abishayi bẹ gburu Ábuna; kẹ l'ò bụ iya gburu Ásahẹlù, bụ nwunne ẹphẹ l'ògu lẹ Gibiyonu.

Eli Ábuna

³¹ Dévidi abya asụ Jóabu mẹ ndu ẹphẹ ya nọ: “Unu lawashia uwe unu; unu achita uwe-aphụ yee; raa ẹkwa Ábuna.” Eze, bụ Dévidi l'etso igbedozu onó l'azụ.

³² Ẹphẹ elia Ábuna lẹ Hẹburonu; eze akwaa ẹkwa Ábuna l'eli ili iya. Ndu onó l'ẹphẹ atụa ụzu-ẹkwa.

³³ Eze, bụ Dévidi abya agụa egvu-aphụ l'ẹhu Ábuna; sụ:

“?Bụ Ábuna b'ò gbaru
t'ò nwùhu anwùhu onye
eswe-wa tọo?

³⁴ Ẹ te kekwa ngu ẹgbu l'ẹka;
ta tų ngu mkpọrọ l'ọkpa.
Ị larú l'ike l'ò bụ onye dabaru
ndu ẹjọ madzụ l'ẹka.”

Ndu onó l'ẹphẹ ha atụko tụa ụzu-ẹkwa iya ọdó.

³⁵ Ndu onó l'ẹphẹ ha abya arọlahaa Dévidi t'ò ria nri lẹ teke ọ bụkwadu eswe. Obenu lẹ Dévidi riburu iya; sụ: “Kamenu; lẹ ya te ewotadu nri; m'ò bụ iphe ọdó kpaa l'onu tẹmanu ẹnyanwu ariba!”

³⁶ Ẹhu atsoo ndu onó l'ẹphẹ ha ẹna; ẹphẹ atube nvọ l'iphe onó, Dévidi meru onó; iphemiphe ọbule, eze Dévidi meru adụkota ẹphẹ mma.

³⁷ Ndu onó l'ẹphẹ ha; je akpaa lẹ ndu Ízurelù l'ẹphẹ ha amaru mbọku onó l'ẹka eze, bụ Dévidi ta anọdu l'egbugbu onó, e gburu Ábuna Nẹru onó.

³⁸ Eze asụ ndu ozi iya: “?Unu ta madụ l'onye nwùhuru l'alì Ízurelù ntanụ bụ oke amadụ; bụru nwatibe eze?

³⁹ Ọ bụ oswi-okfu l'a wụru mu manụ l'ishi tẹ mu bụru eze; obenu l'ike ta anọdu mu ntanụ-a; kẹ l'ụnwegirima Zẹruya bẹ nabaru mu ẹka. Tẹ Ojejoje kfkúwaa ndu ẹjọ madzụ ụgwó l'ẹge ẹjọ iphe, ẹphẹ meru habe!”

4

Eegbu Ishibosheti

¹ Ishibosheti Sọlu anulephu lẹ Ábuna bẹ nwùhuwaru nụ lẹ Hẹburonu; ike agvụ iya. Ndu Ízurelù l'ẹphẹ ha atsulahaa egvu.

² Nwatibe Sọlu onó bẹ nweru unwoke labụ, ọ yeru t'ẹphẹ bụru ishi ndu ọ-lụa-ọlaa. Onye lanụ bụ Bena; onye ọphu aburu Rekabu. Ndu onó bụ unwu Rimonu lẹ Berotu. Berotu bụ mkpukpu, a gụru yeru ndu ikfu Bénjaminu;

³ kẹle ndu Berotu gbarụ ọsọ laa Gitayimu je ebuwaruru l'ẹke onó bụru mbyambya jeye ntanụ-a.

⁴ Ya ndono; nwatibe Sọlu; mbụ Jonátanu enweru nwatibe iya kẹ nwoke, daru ngvuru l'ọkpa labụ. Yọ bụru afa ise bẹ nwata onó gbakwadurua teke ozi shi Jézerilù ruta ẹphẹ nchị lẹ Sọlu yẹlẹ Jonátanu bẹ nwùhuru nụ. Nwanyị, ehe nwata onó anulephu iphe onó; kwolihu; kuta nwata onó gbalá. Nwata onó anyifu daa; daa ngvuru. Ẹpha nwata onó bụ Mefiboshetu.

⁵ Ya ndono; unwu Rimonu; onye Berotu; mbụ Rekabu mẹ Bena atughua mbọku onó; yọ bụru ẹphẹ oje kẹ Ishibosheti. Ẹphẹ erua kẹ Ishibosheti l'echi oke-eswe teke Ishibosheti nọ l'atuta ume eswe;

⁶ bya abahù l'ime ime ọlọ iya l'ọ bụ l'ephè eje ọhata witu. Ephem anmafua ya epho l'ime ẹke ono; pyofu gbalaa.

⁷ Yọ buru teke Ishibosheti zẹ l'oshi-azẹe ya bẹ ephè bakfuru iya l'ime mkpura ẹke ọozeje l'ime ọlọ iya. Ephem anmaa ya mma; nmagbua ya; buta iya ishi. Ephem apata ishi iya ono tughua; gude iya jekota ije l'uzo nsuda Enyimu Jodanu enyashi mboku ono l'ọ ha.

⁸ Ephem apata ishi iya ono pataru Dévidi lẹ Hẹburonu; bya asụ iya: “Owaa ishi Ishibosheti, bụ nwatibe Sọlu; mbụ ohogu ngu ono, shi achọ ishi ngu ono. Ntanu-a bẹ Ojejoje gwatawaru Sọlu yele eri iya ugwo iphe ono, ephè meru nggube eze, onye nwe mu ono.”

⁹ Dévidi abya eyeeru Rekabu yele nwunne iya kẹ nwoke, bụ Bena onu; mbụ unwu Rimonu; onye Berotu onu; sụ ephè: “Kamenu; l'epha Ojejoje bụ onye, nafutaru iya l'iphe-ehuka ono;

¹⁰ kwa ẹge ọ mụru nwoke ono, byaru bya asụ iya lẹ Sọlu nwuhwaru ono; bụ ẹge ọo-muru unu. O shi ari lẹ ya byaru iya ozi ozi, dū mma; obenu lẹ ya nwutawaru iya; gbua lẹ Zikulagu. Ono aburu nggo, ya buru iya; l'ozì ono, ọ byaru iya ezizi ono.

¹¹ Unu bẹ ndu ejo iya-wa; ?nk'unu ta kaduru eji l'unu bahu ru l'ime ọlọ onye ẹ te nwedu iphe o meru; je egbua ya l'eli oshi-azẹe ya. ?Ya ta agwatadunua unu ugwo ọchi iya; mbụ wofu unu lẹ mgboko-a?”

¹² Ya ndono; Dévidi ezifu unwu-okorobyia iya; ephè eworu ephè gbushia; kwashia ephè ẹka; mẹ okpa; pakoo ugwehu ephè je ekobe l'iku okpuru, nọ lẹ Hẹburonu. Ephem apata ishi Ishibosheti je elia l'ili Ábuna lẹ Hẹburonu.

5

Eechi Dévidi eze ndu Ízurelu mgburumgburu (1 Iphe 11:1-9)

¹ Tọ dū iya bụ; ikfu ndu Ízurelu l'ephè ha abyakfuta Dévidi lẹ Hẹburonu bya sụ iya: “Ayibedua mẹ nggubedua chiko buru mee lanu mẹ anu-ẹhu lanu.

² L'oge ọhazu teke Sọlu shi buru eze ayi bẹ bụ nggubedua shi anọduje edu ndu Ízurelu l'ogu. Yọ buru nggu bẹ Ojejoje sūru l'ìi-nodu eche ndu nk'iya; mbụ ndu Ízurelu l'ọ bụ onye eche aturu. Yọ buru nggu e-mekochaa chia ephè.”

³ Tọ dū iya bụ; ndu bụ ọgurennya Ízurelu l'ephè ha abyakfuta eze, bụ Dévidi lẹ Hẹburonu; ephè l'iya agbaa ndzụ l'ifu Ojejoje; ephè awua ya manụ l'ishi t'ọ buru eze ndu Ízurelu.

⁴ Iphe Dévidi gbaru bụ ụkporo afa l'afa iri teke ọ wataru achichi. Yọ chia ụkporo afa labu.

⁵ Teké o bu lẹ Hẹburonu b'ọ chiru ndu Júda afa ẹsaa l'onwa ishing. Yọ bya akwalala lẹ Jerúsalemu; nọdu l'ẹke ono chia ndu Ízurelu l'ephè ha; mẹ ndu Júda ụkporo afa l'afa iri l'eto.

⁶ Eze, bụ Dévidi yele ndu nk'iya awuba lẹ Jerúsalemu jekfushia ndu Jebusu, bu l'ẹke ono ọgu. Ndu Jebusu ono abya asụ Dévidi: “E tịi hakwa k'obata l'ẹke-a; kẹ l'ọ kwa ndu ishi; mẹ ndu ngvuru a-chiphu ngu azu.” Ephem arija l'ẹ to nwedu lẹ Dévidi abata l'ẹke ono.

⁷ Obenu l'e metsuleru-a; Dévidi anatalẹ ephè ẹke ephè kpuru; yo shihu ike l'eli Ugwu Záyonu, mekochaarū buru Mkpukpu Dévidi.

⁸ Ọ bụ mbọku ono bẹ Dévidi sūru: “L’ọ kwa onye a-dụ ike lụa ndu Jebusu bẹ e-tsoru ọswa-mini bakfu ndu ishi; mę ndu ngwūru ono, Dévidi kpọru ashi ono.” Ọo ya bụ iphe ono, eekfuje; sụ: “Lẹ ndu ishi; mę ndu ngwūru ta byadụ bya a-bahụ l’ulo.”

⁹ Dévidi abya awata ufu l’ẹke ono, a kpūshiru ike ono; gụa ẹke ono Mkpukpu Dévidi. Ọ kpuru upho-mkpuma mkpukpu ono mgburumgburu; shi l’agbarike upho-mkpuma mkpukpu ono kpua ya bahụ abahụ.

¹⁰ Dévidi l’aka oshihu ike akaka l’ẹje; kẹle Ojejoje; mbụ Nchileke, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike nọ swiru iya.

¹¹ Ya ndono; Hiram, bụ eze ndu Táya abya eye ndu ozi iya t’ephẹ vutaru Dévidi oshi sida; bya eyekwaphu ndu kapyinta; mę ndu edoje ụlo; ẹphẹ abya akpuaru Dévidi ụlo-eze iya.

¹² Dévidi abya amaru lẹ Ojejoje mewaru tẹ ya nguru anguru l’ọbu eze ndu Ízurelu; yeru lẹ Ojejoje gudewa k’okfu ẹhu ndu nk’iya; mbụ ndu Ízurelu palia alị-eze iya imeli.

¹³ Dévidi akwafutsua lẹ Hẹburonu; bya alushia unwanyi ọdo; bya achita unwanyi ọdo doo; ẹphẹ aburu nnufu iya phẹ lẹ Jerúsalemu. Ẹphẹ abya amushifuaru iya unwu: nwoke lẹ nwanyi.

¹⁴ Ọwaa ẹpha unwegirima, a mūshiru iya lẹ Jerúsalemu: Shamuwa; Shobabu; Nétanu; Sólomonu;

¹⁵ Ibuha; Elishuwa; Nefegu; Jafiya;

¹⁶ Elishama; Eliyada; mę Elifeletu.

Dévidi emekputa ndu Filisutayinu (1 Iphe 14:8-17)

¹⁷ Ndu Filisutayinu anulephu l’a wūwaru Dévidi manụ l’ishi t’ọ buri eze ndu Ízurelu; ẹphẹ achiko l’ephẹ ha zahụ; chọru Dévidi jeshia. Dévidi anaa ya; je anọ-kirishia l’ẹke ono, a kpūshiru ike ono.

¹⁸ Ndu Filisutayinu erua je edoo onwephẹ; je akpaa lẹ nsuda Réfa.

¹⁹ Dévidi akpata Ojejoje ishi; sụ: “?Bụ tẹ ya je je etso ndu Filisutayinu ọgu tọo? ?L’oo-woru ẹphẹ ye iya l’ẹka tọo?”

Ojejoje asụ iya: “T’o je; lẹ ya e-woru-a ndu Filisutayinu ono ye iya l’ẹka.”

²⁰ Ya ndono; Dévidi ejeshia Bálu-Perazimu; je alua ẹphẹ l’ẹke ono. Yọ sụ: “L’ọ bụ ẹge ukporo-mini ekpoje-wa bụ ẹge Ojejoje shiwa l’ẹka iya kpota ndu ọhogu iya phẹ.” Ọ bụ iya kparu iphe ọ aguru ẹke ono Bálu-Perazimu.

²¹ Ndu Filisutayinu achiru ntẹkpe ẹphẹ l’ọ ha wūshi l’ẹke ono; Dévidi yele ndu nk’iya achita iya tūgbua.

²² Ndu Filisutayinu alaphutakwa azụ ọdo; bya edoo onwephẹ je akpaa lẹ nsuda Réfa.

²³ Dévidi abya akpata Ojejoje ishi. Ojejoje asụ iya: “Unu be eshikwa ẹphẹ l’ifu nhamunha; unu shichikwaa ẹphẹ l’azụ; gbaa ẹphẹ mgburumgburu l’ifu ẹke ono, oshi balusamu vudogbaa ono; tso ẹphẹ ọgu.

²⁴ Unu nulephu ọda igidi-ọkpa l’eli oshi balusamu ono; unu emekebe ẹgwegwa; kẹ l’ọ bụ teke ono bẹ Ojejoje vutaru unu ọzo t’unu je egbushia ndu soja ndu Filisutayinu.”

²⁵ Ya ndono; Dévidi emee ya ẹge ono Ojejoje ziru iya ono. Yo shi lẹ Géba gbua ndu Filisutayinu jeye lẹ Géza.

6

Eedobe Okpoko Ogba-ndzù Ojejoje lẹ kẹ Óbèdu-Édòmu
(1 Iphe 13:1-14; 15:1—16:3, 43)

¹ Dévidi abya ekua ndu a fọtaru lẹ ndu Ízùrèlù. Iphe, ẹphe dù bụ ụkporo ụnu ụmadzu ugbo ẹto l'ụnu iri l'ise.*

² Dévidi yele ndu nk'iya l'ẹphe ha atụgbua jeshia Béla l'alì Júda t'ẹphe je apalata Okpoko Ogba-ndzù Ojejoje; mbụ okpoko ono, eekuje ala l'ẹpha Ojejoje, bụ Okariba-Kakọta-Ike ono; mbụ onye ono, aba-eze iya nọ lẹ mgbaku cherobimu ono.

³ Ẹphe apafuta Okpoko Ogba-ndzù Ojejoje ono l'ulo Abinadabu tukobe l'eli ọ-gba-kperekpere ophungu. Ulo Abinadabu ono bẹ tukoru l'eli ugwu. Yọ buri Uza; mẹ Ahiyo, bụ ụnwu Abinadabu ndu k'unwoke l'anga ọ-gba-kperekpere ophungu ono.

⁴ Ẹphe angaru ọ-gba-kperekpere ono, a tukoberu Okpoko Ogba-ndzù Ojejoje ono lufuta lẹ kẹ Abinadabu l'eli ugwu ono. Ahiyo evuru Okpoko Ogba-ndzù ono ọzo.

⁵ Dévidi yele ndu Ízùrèlù l'ẹphe ha egude ike ẹphe l'ọ ha l'ete ẹswa l'ifu Ojejoje. Ẹphe agụ egwu; l'akpọ ogumogu; mẹ une; l'akụ nkwa; aphụ opu; l'ayo oja.

⁶ Ẹphe erulephu l'ẹke Nekonu eetsuje bali; Uza atufu ẹka tẹ ya wota Okpoko Ogba-ndzù Ojejoje ono; kẹ l'eswi, alokpu ọ-gba-kperekpere ono, a tukoberu iya ono kpakotaru iphe.

⁷ Ẹhu eghua Ojejoje eghughu l'ẹke Uza nọ; yọ woru iya chigbua; kẹ l'o meru iphe ẹ-ta gbadu iya l'ememe. Uza anwuhu l'ẹke ono l'iku Okpoko Ogba-ndzù Ojejoje ono.

⁸ Ẹhu eghulaha Dévidi eghughu; kẹ lẹ Ojejoje chigburu Uza. A wata oku ẹke ono Pérezu-Uza† jeye ntanụ.

⁹ Dévidi atsulaha Ojejoje egwu mbọku ono; yọ sụ: “?Nanukpoo ẹge Okpoko Ogba-ndzù Ojejoje-a e-me rua ya ẹka?”

¹⁰ Yọ mee; too vuhe Dévidi evuvu t'ọ palata Okpoko Ogba-ndzù Ojejoje ono lẹ Mkpukpu Dévidi. Yọ gbe patachia ya je edobe lẹ kẹ Óbèdu-Édòmu kẹ Gitu.

¹¹ Okpoko Ogba-ndzù Ojejoje ono anọ onwa ẹto lẹ kẹ Óbèdu-Édòmu kẹ Gitu; Ojejoje agọoru Óbèdu-Édòmu yele ndibe iya l'ẹphe ha onu.

Eevulata Okpoko Ogba-ndzù Nchileke lẹ Jerúsalemu
(1 Iphe 15:25-29)

¹² Tọ dù iya bụ; a bya edooru eze, bụ Dévidi: “Lẹ Ojejoje gudekwa kẹ Okpoko Ogba-ndzù Nchileke ono gọoru ndibe Óbèdu-Édòmu onu; mewartu iphemiphe ọbule, o nweru enweru.” Ya ndono; Dévidi eteru ẹswa je apafuta Okpoko Ogba-ndzù Ojejoje ono lẹ kẹ Óbèdu-Édòmu; palaa lẹ Mkpukpu Dévidi.

¹³ Yọ buje; ndu pa Okpoko Ogba-ndzù Ojejoje ono tua ntụ-ọkpa ishingui; Dévidi egbua oke-eswi; mẹ nweswi, gbaru ẹba gude gwooru Nchileke ngweja. ¹⁴ Dévidi anmaa ẹkwa ọcha l'ukfu; bya egude ike ya l'ọ ha l'ete egwu l'ifu Ojejoje.

¹⁵ Dévidi yele ndu Ízùrèlù l'ẹphe ha egbu ụpyoku; l'atụ wówowo apalata Okpoko Ogba-ndzù Ojejoje ono.

* 6:1 6:1 Iphe ọ bụ bụ 30,000. † 6:8 6:8 Iphe Pérezu-Uza bụ bụ l'ẹhu gbanwuhuru Nchileke oku l'ẹke Uza nọ.

¹⁶ Okpoko Ogbà-ndzù Ojejoje ono abatadelephu lẹ Mkpukpu Dévidi; nwatibe Sòlu, aza Mikalu epyofu ẹnya lẹ windo; phua eze, bụ Dévidi l'ẹke o gude egvu-akfukfu l'ete egvu l'ifu Ojejoje; kpoo ya ẹbo-ẹbo-l'afu.

¹⁷ Ẹphe abya apabata Okpoko Ogbà-ndzù Ojejoje ono; woru iya dobe l'ẹke ruberu iya nù l'ime ọlọ-ẹkwà, Dévidi kpọberu t'e dobe iya. Dévidi abya egwoo ngweja-ukfuru; mẹ ngweja ẹhu-agu l'ifu Ojejoje.

¹⁸ Dévidi egwotsulephu ngweja-ukfuru ono; mẹ k'ẹhu-agu ono; gude ẹpha Ojejoje, bụ Okaribe-Kakọta-Ike ọrụ ọnu-oma nù ndu Ízurẹlu.

¹⁹ Yọ bya ekeeru ndu ono l'ẹphe ha ishi buredi nanù nanù l'ẹhu l'ẹhu. O kekwaruphu akara, e meru l'akpuru oshi detu; mẹ akara, e meru l'akpuru vayinu; kedzuru iya ndu Ízurẹlu ono l'ẹphe ha: unwoke l'unwanyi. E metsua; ndu ono l'ẹphe ha awụkashihu lashia l'ufu ẹphe l'ẹhu l'ẹhu.

²⁰ Dévidi abya alata tẹ ya kele ndibe iya; nwatibe Sòlu; mbụ Mikalu agbafuta bya iya ndzuta; bya asụ iya: “Ẹge eze ndu Ízurẹlu shikwanu dọ ugwu kẹ ntanụ; k'ẹ t'ọ gbabẹ onwiya ọtu l'ifu unwu-mgbọko, ẹphe gbaru ohu; mbụ ẹge ono, mkpọkoro madzù emeje onwiya; kẹle iphere gvuru iya l'ifu ono.”

²¹ Dévidi asụ Mikalu: “Ọ kwa l'ifu Ojejoje bẹ ya shi nọdu ete ẹswa; mbụ Ojejoje ono, haru nna ngu; haa onye ọdo, shi l'ọnu-ọlọ nna ngu fọtachia yẹbedua tẹ ya bụru ishi ndu kẹ Ojejoje, bụ iya bụ ndu Ízurẹlu. Ya a-nọdulekwaphu ete ẹswa l'ifu Ojejoje.

²² Ya a-kabakwaaru ome onwiya onye eswe; bụru onye aakpọ ẹbo-ẹbo-l'afu l'ẹke ị nọ. Obenu l'ẹke unwu-mgbọko ohu-wa, i kfuru-wa nọ bẹ ee-gbe l'akwabẹ iya nù ugwu.”

²³ Nwatibe Sòlu ono; mbụ Mikalu ta mụtakwa nwata jeye mbọku, ọ nwụhuru.

7

Ozi, Nétanu ziru Dévidi (1 Iphe 17:1-15)

¹ Yọ be teke eze buwa l'ufu iya; Ojejoje emewa t'obu rua ya alị; tọ chíhe obu l'ẹka l'ẹke ndu ọhogu iya, nọ-pheru iya mgburumgburu;

² eze asụ onye nkfuchiru Nchileke, bụ Nétanu: “T'ọ lenu; nta-a bẹ ya bu l'ọlọ, e gude oshi sida mee; Okpoko Ogbà-ndzù Ojejoje abụru l'ọlọ-ẹkwà b'ọ nọ.”

³ Nétanu asụ iya: “Iphe, bụ iphe, nọ ngu l'obu; nggu eje emee ya; lẹ Ojejoje bẹ swikwaru ngu eswiru.”

⁴ Yọ be l'enyashi mbọku ono; Ojejoje abya ekfuru yeru Nétanu; sụ iya:

⁵ “Je ezia nwozi iya; mbụ Dévidi: ‘Lẹ Ojejoje, bụ Nchileke sụru: ?Bụ nggubedua a-kpuru iya ọlọ, ya e-buru tọo.

⁶ Keshinu mbọku ono, ya dufutaru ndu Ízurẹlu lẹ Íjiputu ono jeye ntanụ-a bẹ ya te ebubukwaa l'ọlọ. Ya egudeje ọlọ-ẹkwà iya l'ejephe ejephe.

⁷ L'iphe, bụ ẹke yẹle ndu Ízurẹlu yíwa jekota; ?o nweru teke ya sụjeru ndu ishi ikfu Ízurẹlu; mbụ ndu ono, ya sụru t'ẹphe cheje ndu nk'ia, bụ Ízurẹlu l'ọ bụ onye eche aturu ono; iphe, meru iphe ẹphe ta kpuduru iya ọlọ sida?”

⁸ “Kfuru nwozi iya; mbụ Dévidi: Ọwaa iphe yẹbe Okaribe-Kakọta-Ike; mbụ Ojejoje ekfu: ‘Ya dufutaru ngu l'ẹgu, ẹke elu atajẹ nri; t'ẹ b'i tsophehe aturu; t'ị byachia bya abụru onye a-nọdu achị ndu nk'ia, bụ Ízurẹlu.

⁹ Ya shi etsoje ngu l'èje iphe, bù èke, iije; ya achiko ndu ohogu ngu l'èphe ha gbukota l'ifu ngu. Nta-a bẹ ya e-me epha ngu t'ò ha nshinu l'ò bù kẹ ndu oke amadụ, e nwegbaaru lẹ mgboko.

¹⁰ Ya a-nụ ndu nk'iya, bù Ízurèlu alí k'èka ephe. Ya a-dzabẹ ephe l'ò bù oshi l'alí ono; k'òphu ephe e-buru l'alí k'èka ephe. Ẹ to nwedu lẹ madzụ achọ ephe okfu ọdo. Ophu o nwedu lẹ ndu ẹjo madzụ akpaa ephe ẹhu ẹge ono, ephe shi akpa iya ephe l'odungu phụ;

¹¹ mbụ ẹge e shi kpata iya ephe keshinu teke ono, ya fọtaru ndu ikpe t'èphe chije ndu nk'iya, bù Ízurèlu ono. Ya e-mekwaphu t'í tuta ume l'èke ndu ohogu ngu l'èphe ha nọ. Yẹbe Ojejoje ekfukwaru ngu phụ lẹ ya e-meru ngu ọnu-ulo nke ngu.

¹² Oge nka-ezekuna nke ngu rulephu; nggu alakfuwa nna ngu phẹ; bẹ ya e-shi l'unwu ngu fọta onye a-nọ-chi ẹnya ngu; mbụ onye e-shi ngu l'ẹhu gẹdegede. Ya e-mee alí-eze iya t'ò ngunu anguru.

¹³ Q bù onye ono a-kpuru yẹbe Nchileke ọlo; ya emee aba-eze iya t'ò nguru anguru gbururu jeye lẹ gbururu.

¹⁴ Ya a-buru nna iya; yẹbedua aburu nwatibe iya. O -mee iphe, dọ ẹji; ya egude ẹchachi ndiphe hụa ya àhùhù; mbụ chia ya ẹchachi unwu-eliphe.

¹⁵ Ẹ to nwedu lẹ ya ahaa ya oyeru obu; ẹge ono, ya haru iya oyeru Sọlu; bya egude ngu dochia ẹnya iya ono.

¹⁶ Ọnu-ulo ngu; mẹ alí-eze ngu a-nọ gbururu jeye lẹ gbururu l'ifu iya. Aba-eze ngu bẹ ee-me t'ò nguru anguru gbururu jeye lẹ gbururu.' "

¹⁷ Ya ndono; Nétanu akọkotaru Dévidi iphe ono l'ẹge e kfuru iya ẹya; mẹ ẹge ọ phukotaru iya l'ophulenya.

Dévidi ekele Nchileke ekele (1 Iphe 17:16-27)

¹⁸ Tọ dọ iya bù; eze, bù Dévidi egbeshi bahù l'ime ọlo je anọdu l'ifu Ojejoje; bya asụ:

"Nggube Nnajiufu, bù Nchileke; ?bù onye bẹ ya bù; temanu ọnu-ulo iya bụkwanu ngunu; kẹ t'í wolía ya je dobe l'èke ha l'eli ẹge-wa.

¹⁹ L'ẹnya nke ngu b'ẹ tọ baduru nwishi; nggube Nnajiufu, bù Ojejoje. I kfuwaru ẹge ọnu-ulo nwozi ngu a-dù l'uzo ifu. ?Bù ẹge ono bù ẹge iigudeje ehe madzụ; nggube Nnajiufu, bù Ojejoje?

²⁰ ""?Bù ngunu ọdo bẹ yẹbe Dévidi e-kfufuaru ngu? Ishi iya aburu lẹ nggube Nnajiufu, bù Ojejoje mahawaru ẹge yẹbe nwozi ngu gbaru.

²¹ I shiwa l'iphe i kfuru; mẹ l'ẹge obu ngu dọ; mee eze iphe, ha ẹge-a; bya emee tẹ yẹbe nwozi ngu maru iya.

²² "Ege i habekwanu nshinu nggube Ojejoje, bù Nnajiufu! Ẹ to nwedu Nchileke ọdo, nọ nù; gbahaa nggubedua; ẹge ono, ayi gude nchí ayi nua ya ono.

²³ ?Bù ndu ole ọdo a-dù l'ò bù ndu nke ngu, bù ndu Ízurèlu; mbụ mba lanù lẹ mgboko-a, nggube Nchileke jeru je agbafuta t'èphe buru ndu nke ngu; bya egude ephe mee t'a maru epha ngu; bya emee iphe, ha nshinu; dọ biribiri l'ifu ndu nke ngu, bù ndu ono, i gbafutaru l'èka ndu Íjiputu. I chikashikwaruphu iphe bù mbakeshi; ephe l'agwa ephe l'ifu ndibe ngu ono?

²⁴ I mewaru tẹ ndu nke ngu; mbụ ndu Ízurèlu nguru anguru; buru ndu nke ngu gẹdegede jeyewaru; nggube Ojejoje aburu Nchileke ephe.

²⁵ “Nggube Ojejoje, bụ Nchileke; mekwaa t'o keru; mbụ ụkwa ono, i kweru l'èhu yèbe nwozi ngu; mē l'èhu ọnu-ụlọ iya ono. T'o rekwaa l'ège i kfulu gbururu jeye lẹ tutu yoyo;

²⁶ k'ophu epha ngu a-ha nshinu gbururu jeye lẹ gbururu. Yọ bụru teke ono bẹ ndiphe a-sụ l'ọ bụ nggube Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike bẹ bụ Nchileke kẹ ndu Ịzurẹlụ; ọnu-ụlọ yèbe nwozi ngu, bụ Dévidi evudoshia ike l'ifu ngu.

²⁷ Ọ bụ nggube Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike; bya abụru Nchileke kẹ ndu Ịzurẹlụ. I koshiru yèbe nwozi ngu iphe-a; sụ: 'L'ii-meje t'eze shi l'ọnu-ụlọ.' Yọ bụru iya bẹ yèbe nwozi ngu ghabẹru ọkpa l'ekfu anụ ngu ege-a.

²⁸ 'Nggube Nnajiufu, bụ Ojejoje; ọ bụ nggu bụ Nchileke! Okfu ngu bụkota oswi-okfu; nggu abya ekweshia yèbe nwozi ngu ụkwa iphe-oma, dughaa ege-wa.

²⁹ Nta-a bụkwa t'ọ bụru iphe, dū ngu mma l'obu t'i goru ọnu-oma nū ọnu-ụlọ yèbe nwozi ngu; t'i lezita ephē ẹnya l'ije ephē; kẹ l'ọ bụ nggubedua, bụ Nnajiufu; bụru Ojejoje bẹ kfulu iya nū. T'ọnu-oma ngu ono nọdukwaru ọnu-ụlọ nwozi ngu gbururu jeye lẹ gbururu.' ”

8

Ndu Dévidi lụ-gbukotaru (1 Iphe 18:1-17)

¹ E megetsulephu; Dévidi abya alụ-gbua ndu Filisutayinu; mee ephē; ephē anọdu iya l'eka. Yọ nafu ndu Filisutayinu ono mkpukpu Metegama.

² Dévidi abya alụ-kpuwaaphu ndu Móabu. O meru ephē; ephē azeshikota azee l'alị; kpoo onwephe giriri. Yọ bya ewota eri, ha ogologo tọo ephē ugbo labu l'ephē zẹ azee ono; woru ndu k'ono gbushia. Yọ bya atọo ndu k'eto. Ndu onanu b'ọ doberu ndzụ; ephē abụru ndu ozi yèbe Dévidi; l'atụ utu anụ iya.

³ Dévidi bẹ lụ-gbukwaruphu Hadadéza Rehobu, bụ eze ndu Zóba teke Hadadéza jeru tẹ ya mee t'alị, nọ je akpaa lẹ Ẹnyimu Yufurétusu lakọta iya l'eka.

⁴ Dévidi anata iya ugbo-inya, dū unu labu l'ukporo iri;* mē ndu ugbo-inya, dū unu l'ukporo iri l'ise;† bya anatakwa iya phụ ndu soja k'okpa, dū ukporo unu madzụ labu l'unu madzụ iri.‡ Dévidi bushikotaru inya ono, anọduje akpụ ugbo-inya ono akwara azụ okpa; a gufu ukporo ise, o doberu onwiya.

⁵ Ndu Áramu, bu lẹ Damásukọsu abya t'ephē yetaru eze ndu Zóba, bụ Hadadéza ẹka; Dévidi egbua ephē ukporo unu madzụ labu l'unu madzụ iri l'ise.§

⁶ Dévidi abya emeta odu ndu soja lẹ Áramu kẹ Damásukọsu; haru ndu soja iya chita dobe iya. Ndu Áramu ono anọdu Dévidi l'eka; l'atụ akiriko anụ iya. Iphe Ojejoje anọduje eme abụru tẹ Dévidi mekputa l'iphe bụ ẹke, o jeru.

⁷ Dévidi achikoo iphe, ndu ozi Hadadéza egbobeje gude ezeru onwephe, e gude mkpola-ododo meshia chilata lẹ Jerúsalemu.

⁸ Dévidi eshi lẹ Béta; mē lẹ Berotayi, bụkota mkpukpu, nọ l'alị, Hadadéza achị vua ope, hakpọo nshinu.

* 8:4 8:4 Iphe ọ bụ bụ 1,000. † 8:4 8:4 Iphe ọ bụ bụ 7,000. ‡ 8:4 8:4 Iphe ọ bụ bụ 20,000

§ 8:5 8:5 Iphe ọ bụ bụ 22,000.

⁹ Eze ndu Hámatu, bụ Toyi anùlephu lẹ Dévidi lùkotawaru ndu soja Hadadéza;

¹⁰ ye nwatibe iya nwoke, ẹpha iya bụ Joramu t'o je ekele eze, bụ Dévidi ekele; jaa ya ajaja kẹ l'ọ lụ-gburu Hadadéza. Ishi iya abụru lẹ Hadadéza bẹ yele Toyi shi anọduje alù ọgu tekenteke. Iphe, Joramu gude bya bụ ivu, e megbaaru lẹ mkpọla-ododo; mkpọla-ọcha; mẹ l'ope.

¹¹ Eze, bụ Dévidi eworu ivu ono ye Ojejoje l'ẹka ẹge ono, o yehawaru mkpọla-ọcha; mẹ mkpọla-ododo, ọ lùtaru l'iphe bụ mbakeshi phụ, ọ lụ-bukotaru phụ;

¹² mbụ ọphu shi lẹ Édọmu; Móabu; Amọnu; Filisutayinu; ọwaa ndu Amaleku. Ọ kwaphụ ẹge ono b'o woru iphe, ọ nataru eze ndu Zóba, bụ Hadadéza Rehobu l'ọgu ye Ojejoje l'ẹka.

¹³ Dévidi abya abụru onye a maru amaru l'o shitsulephu Nsụda Alì Únú lata, bụ ẹke o gburu ụkporo ụnu madzụ labụ l'ụnu madzụ ise lẹ ndu Édọmu.

¹⁴ Yọ bya emeshia ọdu ndu soja l'alì ndu Édọmu l'ọ ha; chĩa ndu soja yekota iya. Ndu Édọmu l'ẹphe ha a abya nọdukota Dévidi l'ẹka. Ojejoje l'emeje tẹ Dévidi ka ike l'iphe, bụ ẹke, o jeru.

¹⁵ Dévidi abya abụru eze ndu Ízurelù l'ẹphe ha; l'ekperu ẹphe ikpe l'ụzo, dū mma; mẹ l'ụzo, vudo nhamunha.

¹⁶ Yọ bụru Jóabu Zeruya bẹ bụ onye ishi ndu soja. Jehoshafatu Ahiludu abụru onye edeje iphe meru nụ.

¹⁷ Zadọku Ahitubu yele Ahimeleku Abiyáta bụ ndu achijeru Nchileke ẹja; Seráya aburu o-de-ẹkwo.

¹⁸ Benáya Jehoyada bụ onye ishi ndu Keretu mẹ ndu Peletu, bụ ndu eche eze nche. Ndu k'unwoke l'unwegirima Dévidi abụru ndu ishi l'ozi eze.

9

Iphe-ọma, Dévidi meru Mefiboshetu

¹ Tọ dū iya bụ; Dévidi abya aji; sụ: “?O nwekpooru onye shi l'onu-ulo Sọlu, phọduru nū tẹ ya gude okfu-ẹhu Jonátanu meeru iphe-ọma?”

² Yo nweru nwozi ndu ọnu-ulo Sọlu, ẹpha iya bụ Ziba. Ẹphe ekua ya t'ọ bya aphụ Dévidi. Eze, bụ Dévidi aji iya: “?Bụ nggu bụ Ziba tọo?”

Ziba asụ iya: “L'ọ kwa yẹbe nwozi ngu bụ iya.”

³ Eze aji iya: “?O nwekpooru onye phọduru nū l'onu-ulo Sọlu tẹ ya meeru iya iphe-ọma, shitaru Nchileke l'ẹka?”

Ziba abya asụ eze: “L'ọ nweru nwatibe Jonátanu lanụ, nọkwadu nū, okpa labụ nwuhuru anwuhu.”

⁴ Eze aji iya: “?Bụ l'awe b'ọ nọ?”

Ziba asụ l'ọ nọkwa lẹ kẹ Makiru Amiyelù lẹ Lodeba.

⁵ Ya ndono; eze, bụ Dévidi ezia t'e je kẹ Makiru Amiyelù lẹ Lodeba je eduta iya.

⁶ Mefiboshetu Jonátanu Sọlu ono erulephu; bya adaa byishiru Dévidi ikpere; gude kwabẹ iya ugwu.

Dévidi abya eku iya: “Mefiboshetu!”

Yọ za iya; sụ iya: “L'ọ kwa yẹbe nwozi ngu ndọ-ọ.”

⁷ Dévidi asụ iya: “Ba atsukwa egvu; kele ya e-gude okfu-ẹhu nna ngu, bụ Jonátanu meeru ngu iphe-ọma. Alì nna ngu oche; mbụ Sọlu bẹ ya a-nu-phukota ngu azu. Ọdọ abụru l'ọo lẹ nk'iya bẹ ẹpho ngu a-nọdu anọ tekenteke.”

⁸ Mefiboshètu ebyishi ikpere; sù iya: “?Bù ngunu bè yèbè nwozi ngu bù kẹ t'ì nyata 'ò-ga-lẹ-mkpa,* dù l'ò bù iya?”

⁹ Eze abya ekua Ziba, bù nwozi Sòlù; sù iya: “Iphemiphe ọbule, shi buru kẹ Sòlù; je akpaa lẹ kẹ ndu ọnu-ùlọ iya gèdegede; bè ya wowaru nù nwanwa nnajiufu ngu.

¹⁰ Nggbedua; mẹ ọnwu ngu; mẹ ndu ozi ngu bè a-kojeru iya alì onọ; kọta nri; k'ophu nwanwa nnajiufu ngu e-nweru iphe-eriri. Ọ bù lẹ nwanwa nnajiufu ngu; mbù Mefiboshètu a-nọduje eri nri l'òkwa-nri yèbè Dévidi.” Teke onọ bè Ziba mọtaru unwoke iri l'ise; bya enweru ọkporo ndu ozi.

¹¹ Ziba asù eze: “Yèbè nwozi ngu e-mekotalephu iphe nggùbè eze, bù onye nwe mu nù ziru tẹ ya mee ya.”

Ya ndono; Mefiboshètu erilahaa nri lẹ kẹ Dévidi l'ò bù nwatibè eze.

¹² Mefiboshètu bè mọtaru nwata nwoke, aza Mayika. Ndibè Ziba l'èphe ha achiko bukotaru ndu ozi Mefiboshètu.

¹³ Mefiboshètu aburu ngvuru ọkpa labù. Yo buru lẹ Jerúsalemu; kẹ l'ò-nọduje eri nri l'òkwa-nri eze tekenteke e.

10

Dévidi emekputa ndu Amọnu (1 Iphe 19:1-19)

¹ A nọnyaa; eze ndu Amọnu abya anwùhu. Nwatibè iya kẹ nwoke, bù Hanunu abya abùru eze l'ọzori iya.

² Dévidi asù: “Lẹ ya e-meru Hanunu Nahashi iphe-oma; ẹge nna iya meru yèbedua.” Yò bya ezi ndu ozi t'èphe je akpọru Hanunu ifu nna iya onọ.

Ndu ozi onọ abya erua Amọnu;

³ ndu ishi ndu Amọnu asù Hanunu, bù onye nwe-èphe: “?Ìiri l'ò bù ugvu bè Dévidi akwabẹ nna ngu, meru iphe o ziru t'a bya ngu ọkporu ifu? ?Ìiri l'ẹ t'ọ bọdu ngge bè Dévidi ziru èphe t'èphe bya; k'ophu èphe a-makotaru ẹge mkpukpu-wa dù; shi ẹge onọ bya anata iya ayi?”

⁴ Tọ dù iya bù; Hanunu egude ndu onọ, Dévidi ziru ozi onọ; kpùshishia èphe ẹjì-agba èphe ibe lanù ibe lanù; bya achabushia èphe uwe-nlọkpuru èphe l'ọswara-ìkẹ; nwufu èphe t'èphe la.

⁵ A bay ekfuru iya Dévidi; yo zì t'ẹ je èphe ndzuta; kẹ l'ò bù iphe-iphere, ha nshinu b'e meru èphe. Eze ezia; sù: “T'èphe nọdu lẹ Jérìko jeye teke ẹjì-agba èphe onọ e-ruchita; tẹmanu èphe alata.”

⁶ Yò bya edoo ndu Amọnu ẹnà l'iphe èphe meru bè mewaru tẹ akpo gbanwuhu Dévidi ọku; tųgbua je ebuta ndu soja k'ọkpa ọkporo ọnu ndu soja ugbo labù l'unu ndu soja iri* lẹ ndu kẹ Siríya, bu lẹ Bétu-Réhobu; mẹ ndu kẹ Zóba. Èphe butakwaruphu eze ndu Maaka yẹlè ndu soja iya: ọnu ndu soja labù l'ọkporo ndu soja iri;† bya ebatafua ọnu ndu soja l'ọkporo ndu soja iri‡ lẹ ndu kẹ Tobu yeru onwèphe.

⁷ Anunu, Dévidi anù iya; yo zifu Jóabu yẹlè ndu soja iya l'èphe ha.

⁸ Ndu Amọnu awufuta bya akpọ giriri k'ọgu l'ifu obu-edukfu mkpukpu onọ. Ndu kẹ Áramu phù, shi lẹ Zóba; mẹ Rehobu; mẹ ndu shi l'alì Tobu; ọwaa ndu kẹ Maaka nọdu l'echi-egu.

* 9:8 9:8 L'okfu Híburu bè iphe, a kwata dee l'ẹke-a kwa nkuta. * 10:6 10:6 Iphe ọ bù bù 20,000.

† 10:6 10:6 Iphe ọ bù bù 1,000. ‡ 10:6 10:6 Iphe ọ bù bù 12,000.

⁹ Jóabu aphùlèphu l'e buru iya k'ògu ono ifu l'azú; yò fòo ndu Ízurèlù ndu òphu katsùà òma ẹnya ògu; chìrù ẹphe ye t'ẹphe kwabèrù ndu kẹ Áramu onò;

¹⁰ bya achìrù ndu òphunanu dobe t'ẹphe nòdu nwunne iya, bụ Abishayi l'ẹka kwabèrù ndu kẹ Àmònu.

¹¹ Jóabu asù: “O -buru lè ndu Áramu karilahaaru iya ẹka; unu abya eyetaru iya ẹka. Teke bụkwanu l'ò bụ ndu kẹ Àmònu bẹ karilahaaru unu ẹka; bẹ ẹphe a-bya bya eyetaru unu ẹka.

¹² T'òbu shihu unu ike; t'ayi lùà ògu ẹhu ndibe ayi l'ò bụ ndu bụ mkparawa; lùà ògu okfu ẹhu mkpukpu kẹ Nchileke. Lẹ Ojejoje e-me-e iphe, dù iya mma l'òbu.”

¹³ Tò dù iya bụ; Jóabu yèlè ndu nk'iya awù-lihu; je etso ndu Áramu ògu. Ndu Áramu eye òkpa l'òso gbalashia.

¹⁴ Ndu kẹ Àmònu aphùlèphu lè ndu Áramu agbalawaa; ẹphebedua eshi l'ẹke, Abishayi nò yè òkpa l'òso; wùba l'ime mkpukpu ẹphe. Tò dù iya bụ; Jóabu eshi l'ògu ẹphe lè ndu Àmònu onò latashia Jerúsalemu.

¹⁵ Ndu Áramu aphùlèphu lè ndu Ízurèlù me-kputawaru ẹphe; je edzukobe.

¹⁶ Hadadeza ezia ndu Áramu, nò l'azú Ẹnyimu Yufurétusu; ẹphe abyatashia. Ẹphe lè Shobaku, bụ onye ishi ndu soja Hadadéza awùrù laa Helamu.

¹⁷ A bya ekfuru iya Dévidi; yo kua ndu Ízurèlù l'ẹphe ha; ẹphe adaa Ẹnyimu Jòdanu jeshia Helamu. Ndu Áramu onò abya akpòo giriri; tso Dévidi phẹ ògu.

¹⁸ Ẹphe emekochaa gbaaru ndu Ízurèlù òso. Dévidi egbua unu ndu soja l'ùkporo ndu soja iri l'ise lè ndu k'ùgbo-inya; mẹ ùkporo unu unwoke ugbo ise, bụ ndu egudeje inya mmanu alù. Shobaku, bụ onye ishi ndu soja ẹphe b'e mekaru iphe; yò nwùhu l'ẹke onò.

¹⁹ Ndu eze onò, ẹphe lè Hadadéza shi yeko ẹka l'ògu onò aphùlèphu lè ndu Ízurèlù lù-gbuwaru ẹphe; ẹphe emee t'ẹphe lè ndu Ízurèlù nòdu lè nchì-òdoo; ẹphebedua anòdu ndu Ízurèlù l'ẹka. Ndu Áramu atsulahaa egvù; jìka oyetarù ndu Àmònu ẹka òdo.

11

Dévidi anata Uráya nyee ya

¹ Yo be l'oge mini-òdungu teke ndu eze ejeje ògu; Dévidi ezifu Jóabu yèlè ndu ozi iya; mẹ ndu Ízurèlù l'ẹphe ha; ẹphe eje agwaa ndu Àmònu maa; kee k'ògu; yechia mkpukpu Rába. Dévidi l'onwiya akwaa lè Jerúsalemu.

² Yo be l'urẹnyashi ujiku lanù; Dévidi egbeshi l'oshi-azée ya tẹ ya kpaphe akpaphe l'eli ùlò-eze iya. Yò nòdu l'ẹke onò tùfu ẹnya phùà nwanyi, aghù ẹhu. Nwanyi onò l'amashikpoo mma ike.

³ Dévidi ezifu madzù t'ò je akpata ishi onye nwanyi onò bụ. Onye onò asù iya: “L'ò kwa Betisheba; nwatibe Eliyamu. Ọ bụ nyee Uráya kẹ Hetu.”

⁴ Dévidi eye ndu ozi iya t'ẹphe je edutaru iya ẹya. Betisheba abyalèphu; Dévidi eduta iya yèlè iya azée. (Yò buru teke onò bẹ Betisheba shilèphu l'òme nsò kẹ ọsafu mmeru, eemeje teke nsò metsuaru nwanyi.) E metsua; nwanyi onò atùgbua lashia.

⁵ Nwanyi onò atstà ime; bya ezia Dévidi; sù iya: “Lẹ ya duka ime.”

⁶ Dévidi ezia Jóabu; sù iya t'o ziaru iya Uráya kẹ Hetu t'ọ lata. Jóabu abya ezia Uráya t'o je aza Dévidi oku.

⁷ Uráya erua; Dévidi aji iya aji Jóabu; mẹ ndu soja iya; mẹ ẹge ọgu ono eje ala.

⁸ Dévidi asù Uráya: "T'ọ laa l'ufu iya je atuta ume." Uráya egbeshi; tugbua. Eze egworu iphe nù t'e wolaaru iya.

⁹ Obenu lẹ Uráya kwaru l'ọnu-nggamgbo eze; yẹle ndu ozi nnajiufo iya aradu; tọ laruhe l'ufu iya.

¹⁰ A bya ekfuaru Dévidi lẹ Uráya ta lahekwa. Yọ bya aji Uráya: "Tọ budunua ẹke teru ẹnya b'i shi lata nta-a? ?Nanu ẹge ọ dọ b'ẹ ti lahedu l'ufu?"

¹¹ Uráya asù iya: "Lẹ Okpoko Ogba-ndzọ Ojejoje; ndu Ízurẹlù; ndu Júda; nnajiufo iya, bọ Jóabu; mẹ ndu ozi iya l'ẹphe ha; tókoka wushiru l'egu ọgu. ?Nanu ẹge ya e-shi lashia l'ufu je eria; ngua; yẹle nyee ya azẹ? Kamenu; ya te emekwa iya ememe!"

¹² Dévidi asù iya: "Nofufua ntanu. Teke o беру echile; ya ahaa ngu t'i laphu azu." Ya ndono; Uráya akwaa lẹ Jerúsalemu mboku ono; mẹ echile iya; tọ lahe.

¹³ Dévidi ekua ya; yọ bya; yẹle iya atuko ria; ngua; Dévidi echee ya mее nshinu. Yo be l'enyashi; Uráya egbeshi kẹ aze l'ẹke ọ zẹ unyaphua iya yẹle ndu ozi nnajiufo iya; ọphu ọ ladu l'ufu iya.

¹⁴ Yo be l'utsu; Dévidi ederu ekwo nù Uráya t'ọ nù Jóabu.

¹⁵ Iphe o deru l'ekwo ono bu: "Duru Uráya ye l'ifu ọgu l'ẹke ọphu katsua okpo oku. I -dutsuaru iya ye; unu akpo-phu azu; k'ọphu ee-gbu iya; t'ọ nwuhu."

¹⁶ Yọ buru teke Jóabu gude ndu soja iya yechia mkpukpu ono b'o duru Uráya ye l'ẹke ọ maru lẹ ndu ọhogu ẹphe, ike katsua nọ.

¹⁷ Ndu mkpukpu ono awufutalephu jekfu Jóabu phẹ ọgu; a haru ndu soja Dévidi gbushia. Uráya kẹ Hetu etsoru lẹ ndu nwuhuru nù.

¹⁸ Jóabu abya ezi ozi; kọoru Dévidi ẹge ọgu ono gude jee.

¹⁹ Jóabu asù onye ono, o ziru ono: "I -dogetsuaru eze ẹge ọgu ono jeru laa;

²⁰ ọ -buru l'iwe byaru iya l'ẹhu; yọ jilaha ngu: 'Iphe meru iphe unu gude je anonuka mkpukpu obu ntse l'ọgu ono; ?unu ta mahaadu l'ẹphe a-nodu l'eli upho-mkpuma agba akfu.

²¹ ?Bunua onye bẹ gburu Abimeleku Jerubesheti? ?Tọ budunua nwanyi, nọ l'eli upho-mkpuma gude o-ji-l'eka mkpuma tu-gbua ya lẹ Tebezu? ? Bọ ngunu meru iphe unu jeru je anonuka l'upho-mkpuma obu ntse? ? Ọ -jia ngu ẹge ono; nggu asù iya lẹ nwozi iya; mbu Uráya kẹ Hetu bẹ nwuhukwaruphu."

²² Nwozi ono atugbua jeshia. Yo rua; je atuko iphe, bọ iphe Jóabu ziru iya zikota Dévidi.

²³ Nwozi ono asù iya: "Lẹ ndu ono nabaru ayi ẹka; wu-kfuta ayi ọgu l'echi-egu. Ole ayi chi-phuru ẹphe azu jeye ayi erua l'obu-edukfu mkpukpu ẹphe.

²⁴ Ndu chi akfu anodu l'eli upho-mkpuma gude iya haru ndu ozi nggube eze tu-gbushia. Odo aburu lẹ nwozi ngu; mbu Uráya kẹ Hetu tsokwa nwuhu."

²⁵ Dévidi abya ezia nwozi ono; sù iya: "Iphe, ii-kfuru Jóabu bu: 'Lẹ ya sùru tẹ ike ba agvukwa unu; kẹ l'ọgu ta akpadu oke onye oo-gbu. T'eka

shia ya ike l'ògù onò l'èkè mkpùkpù onò nọ; jeye teke ọo-lùta iya. Je ekfuaru Jóabu ègè onò gude mee t'òbù shihu iya ike.' "

²⁶ Nyee Uráya anà lẹ nji iya nwùhuwaru; nọoru iya l'ùlò-èkwa.

²⁷ Yò nọ-getsua l'ùlò-èkwa onò ègè aanoje; Dévidi eduta iya lùlahaa. Yò mọaru iya nwata nwoke. Obenu l'iphe onò, Dévidi meru onò dọ Ojejoje èji.

12

Nétanu ekfuru Dévidi iphe, dọ èji, o meru

¹ Tọ dọ iya bọ; Ojejoje abya ezifu Nétanu t'ò je kẹ Dévidi. Nétanu erua bya asù iya: "L'ò nweru unwoke labù, bọ lẹ mkpùkpù lanù. Onye lanù nweru iphe; onye ọphù abùru onye ùkpa.

² Onye onanu, nweru iphe onò nweru atùru; nweru eswi l'ìgwè.

³ Obenu l'onye ùkpa phù te nwedu iphe, o nweru; gbaha nwada atùru, ọ zùtaru azùta. Yò chee ya jeye; yò nọdu yèlè unwegirima ibe iya l'èka vuta. Nwoke onò yè l'atùru iya onò anọduje erigba nri; l'angù mini l'òkoro lanù; k'ọphù bọ l'òohejeru nwaturu onò eheru; yò kù mgbènya. Atùru onò anọdu ọnodu nwatibe iya kẹ nwanyi.

⁴ Yò bẹ ujiku lanù; èbyee abyarù nwoke onò, nweru iphe onò. Yò jika lẹ ya t'akpùtadu atùru nk'iya onò; m'ọ bọ eswi iya onò nanù gbua; gude shiarù èbyee ya onò nri. Yò gbèchia je akpùta nwada atùru k'onye ùkpa phù gbua gude shiarù onye èbyee ya onò nri."

⁵ Dévidi avọru ọkù ghua èhù; sù Nétanu: "Kamènu; l'onye onò, meru iphe onò; bẹ ishi iya a-lakwa iya!

⁶ Ọ kfùfutaje ugwo atùru onò ugbo èno; kẹ l'ò meru iphe dọ ègè onò; imiko onye ùkpa onò ta dọ iya."

⁷ Nétanu asù Dévidi: "L'ọ kwa nggubedua bọ onye onò! Ojejoje, bọ Nchileke kẹ Ízùrèlù sùru: 'Lẹ ya wùru ngu manù l'ishi t'ì buru eze, a-nọdu achì ndu Ízùrèlù; bya anafùta ngu l'èka Sọlù.

⁸ Ya woru ùlò Sọlù, bọ nnajiufu ngu ye ngu l'èka; woru unyomu iya ye ngu l'èka. Ya woru alì-eze ndu Ízùrèlù; mẹ kẹ Júda woru ye ngu l'èka. Ọ -bùru l'iphemiphe ọbule onò bẹ ha nwanshì; bẹ ya ge eyekwafuaru ngu iya iphe.

⁹ ?Nanù ègè ọ dọ; b'ì wotaru okfù Ojejoje kpọo èbọ-èbọ-l'afù; shi ègè onò mee iphe, dọ iya èji l'ènya? I gude ogu-mbeke gbua Uráya kẹ Hetu; bya eduta nyee ya lùlahaa. Yò bọru ogu-mbeke ndu Àmọnu b'ì gude gbua ya.

¹⁰ Iphe, ìi-maru bọ l'ẹ to nwedu l'ọchì agvù l'ufu ngu gbururu jeye; kẹ l'ẹ to nwedu iphe, ì guberu iya; je anaa Uráya kẹ Hetu nyee ya lùlahaa.'

¹¹ Ojejoje, bọ Nchileke sùru: 'Lẹ ya e-shi l'ufu ngu vọfuta iphe, dọ èji kpube ngu. Ìi-nọdu ègè-a; ya achìta unyomu ngu; nù onye ufu ngu; yò raa èphe l'èchì oke-eswe.

¹² I meru nkengu lẹ mpya. Ọbule ya e-mekwanu ngu nke ngu l'èchì oke-eswe l'ifu ndu Ízùrèlù l'èphe ha.' "

¹³ Dévidi asù Nétanu: "Ya mesweekwaru Ojejoje."

Nétanu asù iya: "Lẹ Ojejoje wofuakwaru iphe, dọ èji, i meru. È tìi nwùhuhekwa.

¹⁴ Obenu lẹ keshinu bọ iphe onò, i meru onò bẹ ndu ọhogu Ojejoje shiwa kfubyia ya; bẹ nwata onò, a mọru ngu onò ta anọkwa."

¹⁵ E metsua; Nétanu atùgbua lashia l'ufu.

Anwùhu nwata ono, a mụrù Dévidi ono

Tò dù iya bụ; Ojejoje abya adaa nwata ono, nyee Uráya mụtáru Dévidi ono éka; iphe-ememe abya azụ iya.

¹⁶ Dévidi arọlahaa Nchileke l'okfu ẹhu nwata ono. Yọ wata ọswi aswịswi. Ẹnyashi mbọku-mbọku; ọ -laa l'ulo; yọ je azẹrù l'alì; l'arọ Nchileke.

¹⁷ Ndu ọp̄hu bụ ọgurenya l'ufu iya abya t'ẹphe yeta éka kpụ-lia ya l'alì ono, ọ zẹ ono; to kwe; jìka lẹ ya te etsodu ẹphe ria nri.

¹⁸ Yọ be lẹ mbọku k'ésaa; nwata ono anwùhu. Ndu ozi Dévidi awata ọtsu egvu ẹge ẹphe e-me kfuru iya lẹ nwata ono nwùhuwaru; kẹ l'ẹphe sùru: "Teke nwata ono nọkwadu ndzụ bẹ ẹphe kfuru yeru Dévidi; tọ ngaru ẹphe nchì. ?Nanụ ẹge ẹphe e-shi kfuru iya lẹ nwata ono nwùhuwaru? Oo-merukwa onwiya ẹhu."

¹⁹ Dévidi abya aphua ẹge ndu ozi iya adzụ-phere onwẹphe taphatapha; yọ rua ya l'ẹhu lẹ nwata ono nwùhuwaru. Yọ jì ẹphe: "Nwata ọbu; ?ọ nwùhuwaru tọo?"

Ẹphe asụ iya: "Iyee; l'ọ nwùhuakwaru."

²⁰ Ya ndono; Dévidi abya egbeshi l'ogbodo-alì ono, ọ zẹ ono je aghua ẹhu; jia manụ. Yọ bya agbanwee uwe iya bahụ l'ime ụlọ Ojejoje je abaaru iya ẹja. Yọ metsua ẹge ono; lashia l'ufu iya; rua; sụ t'a nụ iya nri. A nụ iya ẹya; yọ ria.

²¹ Ndu ozi iya abya ajia ya: "Nanụ ẹge ọ dù b'i meru egbe umere ọwaa? Teke nwata ono nọkwadu ndzụ b'i shi akwa ẹkwa; l'aswì aswịswi. Yọ bụ-chiaru nta-wa, ọ nwùhuru-a b'i gbeshiru ria nri!"

²² Dévidi asụ ẹphe: "Lẹ ya shi ara ẹkwa; l'aswì aswịswi teke nwata ono nọkwadua ndzụ; kẹ lẹ ya riru; sù: "Onye maru mẹ Ojejoje e-meru iya eze-iphe-oma dobe nwata ono ndzụ?"

²³ Ọlẹ nta-a l'ọ nwùhuwaru-wa; ?bụkwadu kẹ ngunu bẹ ya a-nọdu aswìru aswịswi nta-a. ?Ya a-dụ ike wophuta iya azụ ọdọ tọo? Ọ bụ yẹbedua e-mekochaa lakfube iya; obenu lẹ nwata l'onwiya ta alahẹkwanu azụ alakfuta iya ọdọ."

Aamụ Sólomọnu

²⁴ Tò dù iya bụ; Dévidi abya adua nyee ya, bụ Betisheba ike. Yọ bya alaaru iya l'ulo; yọ tsùta ime; mụaru iya nwata nwoke. Dévidi agua nwata ono Sólomọnu. Ojejoje eyeru nwata ono obu.

²⁵ Ojejoje egude kẹ obu, o yeru iya zia onye nkfuchiru iya; mbụ Nétanu t'ọ je agua ya Jedidaya.*

*Jóabu aluta Rába
(1 Iphe 20:1-3)*

²⁶ Ya ndono; Jóabu abya etso Rába Amọnu ọgu. Yọ lua luta mkpukpu, onye eze ẹphe bu.

²⁷ Jóabu abya ezifu ndu ozi iya t'e zia Dévidi: "Lẹ ya tsowaru ndu Rába ọgu; nawa ẹphe ẹke ẹphe eshije angụ mini.

²⁸ Ọo ya bụ; chikobe ndu soja, phoduru nù l'ẹphe ha bya ekepheta mkpukpu ono; nata iya; mẹ teke ya a-nata iya yẹbedua; e woru mkpukpu ono gua ya."

²⁹ Ya ndono; Dévidi abya achikobe ndu soja ono l'ẹphe ha; chiru ẹphe jeshia Rába. Yọ rua; bya abakfu ẹphe ọgu; luta iya.

* 12:25 12:25 Iphe, "Jedidaya" bụ bụ "onye Ojejoje yeru obu".

³⁰ Yo kputa eze ephe okpu-eze, o kpu l'ishi. Era okpu-eze ono ha l'òbu era talentu mkpòla-ododo. Yò búrú mkpuma, vugbaa oke aswa b'e gude dengashia ya edengashi. E wota okpu-eze ono kpube Dévidi. Dévidi akwata óswa kwaa ókwata, ha nshinu lè mkpúkpú ono. ³¹ Yò chíta ndu mkpúkpú ono dobe t'èphe gudeje sóya; ikworo; mè ogbu-nkú l'èje ozi; bya èyè ephe t'èphe yòje éja. Yò búrú ège ono b'o mekotaru mkpúkpú, nòkòta l'alì ndu Amònu. E metsua; Dévidi yèlè ndu sója iya l'èphe ha awúrú lashia azú le Jerúsalemu mu.

13

Amunonu; mè Táma

¹ Nwatibe Dévidi; mbú Abusolomu nweru nwunne iya nwanyi, aza Táma. Táma amashi mma ike. A nnyaa; nwatibe Dévidi kẹ nwoke, aza Amunonu abya eyeru Táma obu.

² Ehu abòhu Amunonu l'òkfu èhu nwanna iya ono; mbú Táma; k'òphu bú l'iphe-ememe guderu iya. Iphe, kpòru Amunonu abúrú ège oo-shi tẹ yèlè Táma zẹ; kẹlè Táma bẹ nwoke ta achikahubua ókpa.

³ Amunonu bẹ nweru ònya iya, aza Jonadabu Shimeya. Jonadadu bú nwa nwunne Dévidi; búrú onye èregede.

⁴ Yò bya aji Amunonu: “?Bú ngunu kparu iphe ọ bú nggube nwatibe eze abuje: o -rua l'ùtsu mbòku-mbòku; nggu anwùpyashihu ège-a? Kanúrú iya iphe ọbu.”

Amunonu asú iya: “Lẹ ya yeru Táma, bú nwunne Abusolomu; bú nwanna iya obu.”

⁵ Jonadabu asú iya: “Je azèru l'oshi-azèe ngu; meje l'èhu ta dudu ngu mma. Nna ngu -bya lẹ ngu phụ aji; nggu asú iya l'ìro iya t'ò haa nwanna ngu; mbú Táma t'ò bya anụ ngu nri. T'ò nòdu l'èke ilẹ iya ònya; mee nri ọbu; gude éka iya nua ngu iya.”

⁶ Amunonu ekwe je azèru l'òbu onye èhu ẹ-ta dudu mma.

Yo be teke eze byaru iya aji; Amunonu asú iya: “Byiko; tẹ nwanna iya; mbú Táma byanú bya anòdu tẹ ya le iya ònya t'ò ghee akara nù iya tẹ ya taa.”

⁷ Tò dọ iya bú; Dévidi ezia t'e je l'ufu je ezia Táma; t'ò je l'ùlo nwanna iya; mbú Amunonu je emee nri; nù iya t'ò ria.

⁸ Táma atugbua jeshia l'ùlo nwanna iya; mbú Amunonu. Yo rua; Amunonu azèwa azè. Táma abya ekpota ntụ iphe, eegudeje eme akara bya agwòkobe iya; bya eshi iya ghee akara.

⁹ Yò bya achiru akara ono ye l'efere woru nù iya. Amunonu ajika iya atata; sù iya t'ò chishia iphe, bú ndu, nò l'èke ono t'èphe gbeshi! Ephe alufukota.

¹⁰ Amunonu asú Táma: “T'ò wobata nri ọbu l'ime mkpura; yo gude éka iya nùje iya ẹya tẹ ya ria.” Ya ndono; Táma apata akara ono, o gheru ono wojeru nwanna iya; mbú Amunonu l'ime mkpura iya.

¹¹ Táma ewolilephu nri ono nù iya t'ò ria; Amunonu azupyaabe iya; sù iya: “Bya tẹ nggu l'iya zẹ; nwanna iya.”

¹² Táma asú iya: “Wawakwa; nwanna iya! Be egudekwa iya ike! E te emekwa ẹgbe iphe ono l'alì Ízurèlu! Be emekwa ẹjo akpamara ọwananu.

¹³ A -bya l'èhu nk'ia; ?bú awe bẹ ya a-nòdu wofu onwiya iphe-iphèrè iya. Tẹmanu bẹ nggubedua l'onwongu a-dùlephu l'ò bú onye tso lẹ ndu

ono, eme éswé l'alí Ízurélu ono. Byiko; kfunuru yeru eze; ẹ ẹ tọ jìkakwa t'ẹ b'ì lù iya."

¹⁴ Yo kfuá nta; kfuá imo; Amúnónu ta ngarù iya nchì. Yo gude iya k'èhuka raa; kẹ l'ọ ka iya ike.

¹⁵ E metsua; Táma abya adù Amúnónu ashì k'ẹjì. Mbu l'ashi, ọ kporu iya byaru bya aka obu, o shi yeru iya. Amúnónu asù iya: "T'ọ gbeshi; lufu!"

¹⁶ Táma ajika; sù iya: "Waawa! L'achìchi ọwaa, jìchi iya tẹ ya lufu nta-a bẹ kakwa ẹjì; karia ọphu i mewaru iya." Amúnónu ta angaru iya nchì;

¹⁷ kua onye ejeru iya ozi; sù iya: "T'ọ kpufuru iya nwaní-a l'ifu; yọ guchia ibo ono; swọ-budo iya l'etezi!"

¹⁸ Onye ozi iya ono abya enwufu Táma; guchibodo iya ye l'etezi swọbe iphe l'ibo ono. Táma bẹ yeru uwe-nlọkpuru, nweru ẹka ogologo; kẹ l'ọ bu egbe uwe ono bẹ ẹnwada eze ndu ọphu nwoke ta chikahubua ọkpa eyeje.

¹⁹ Táma ẹkpota ntù kpua onwiya l'ishi; woru uwe-nlọkpuru ono, o yeru ono gbajashia; chíru ẹka kwẹe l'ishi; raru ẹkwa lashia.

²⁰ Nwunne iya; mbù Abusolomu aphua ya bya ajia ya: "?Ọ dù lẹ nwanna ngu; mbù Amúnónu mebiyíwaru ngu? Nodu nwandoo nwunne mu. Nwanna ngu b'ọ bú; be evukwaru iphe ono l'obu." Táma eje eburu lẹ kẹ nwunne iya Abusolomu; nodu l'ọ -bù nwanyi, e bufuru ebufu.

²¹ Eze Dévidi anùlephu iphe, meru nù; ẹhu agbanwuhu iya ọku.

²² Abusolomu adahu Amúnónu nkichi; to kfujehe okfu eyeru iya; m'ọ bú k'oma; m'ọ bú k'ẹjì. Yọ kpọo Amúnónu ashì kẹ l'ọ guderu nwunne iya; mbù Táma k'èhuka raa.

Abusolomu; mẹ Amúnónu

²³ Afa labù eswetsua teke ndu akpujeru Abusolomu aturu iya ẹjì nọ lẹ Bálu-Házọ l'ókè ẹphe lẹ ndu Ífuremu. Abusolomu ezia iphe bú ẹnwu eze; ndu k'unwoke t'ẹphe dzua l'ẹke ono.

²⁴ Abusolomu ẹjekfu eze l'onwiya je asù iya: "Lẹ yẹbe nwozi ngu bẹ ndu akpuje aturu ẹjì byakwaru ozi. Ya arọ nggube eze tẹ nggu lẹ ndu ozi ngu yinuru bya."

²⁵ Eze asù iya: "Waawa; nwa iya. L'ẹphe ta achikodu bya; kẹ l'ẹphe a-bya aburu ivu-ẹra noduru ngu." Yọ rọo ya nta rọo ya imo; to kwe lẹ ya e-je. Yọ bú-chiaru ọnu b'ọ gọru nù iya.

²⁶ Abusolomu abya asù iya: "Ọ -buru l'ẹ tì byadu; byiko tẹ nwanna iya; mbù Amúnónu tsokwaru ẹphe bya!"

Eze ajì iya: "?Bù kẹ ngunu bẹ oo-gude tsoru unu je?"

²⁷ Abusolomu arọo ya; rọshia ike; yọ kweta tẹ Amúnónu yẹ l'ẹnwu eze ndu k'unwoke ndu ọphu tsoru iya je.

²⁸ Abusolomu asù ndu ozi iya: "T'ẹphe to-nwube ẹnya maru teke Amúnónu nguwaru mée; yọ gudewa iya. Ya -sù unu t'unu chitsua Amúnónu; unu chigbua ya. Unu ba atsukwa egvu. ?Tọ budu yẹbedua bẹ ziru iya unu tọo. T'obu shihu unu ike; unu bẹ etekwa etete."

²⁹ Ya ndono; ndu ozi Abusolomu emee Amúnónu ẹge e ziru ẹphe. Ẹnwu eze; ndu k'unwoke awù-lihu; onyenonu; yọ kfu-kobe inya-mulu iya; gbalaa.

³⁰ Ẹphe anọdukwaduru l'esu-uzo; ozi egbe ruwanu Dévidi nchì lẹ Abusolomu gbushikotakwaru ẹnwu eze; ndu k'unwoke l'ẹphe ha; l'ẹ to nwekwa ẹphe m'ọ bú onye lanù phoduru nù.

³¹ Eze ezilihu; ye ẹka l'uwe iya lawaa ya. Yọ bya agwoshita l'alì; zẹru. Ndu ozi iya, vudonyabe iya nù l'ẹke ono atuko uwe ẹphe lawashikwaaphu.

³² Jonadabu Shimeya, bú nwa nwunne Dévidi asú eze: “Tẹ onye nwe mu nù; ba arikwa l'unwu-eze l'èphe ha b'e gbugewaru. Ọ kwa Amūnonu kpūu bẹ nwùhuru nù. Ọ kwa iphe Abusolomu shihawa rita keshinu mbòku ono, Amūnonu guderu nwunne iya nwanyi; mbù Táma k'èhuka raa ono ndono.

³³ Tẹ nggùbe eze, bú onye nwe mu nù; ba achikwaru uche ye l'a sùru l'unwu-eze gvùru. Ọ kwa Amūnonu kpūu bẹ nwùhuru nù.”

³⁴ Abusolomu bú ọwaa yehawaruru ọkpa l'oso gbalaa-wa.

Tọ dú iya bú; nwoke, nọ lẹ nche apalia ẹnya; phù igweligwe ndu jiru ọzọ; l'èke èphe shi l'ugvu eje abya.

³⁵ Jonadabu asú eze: “Lenu; l'unwu nggùbe eze alaakwa. Ọ kwa ège yẹbe nwozi ngu kfuru iya bú ège ọ mụru.”

³⁶ Ekfuge, ookfuge l'iya phù; unwegirima eze; ndu k'unwoke ono awubata; bya atua ọzu-ekwa. Eze yẹle ndu ozi iya l'èphe ha akwaa ekwa; kwashia ya ike.

³⁷ Abusolomu agbalaa lakfushia Talumayi Amihudu; mbù eze ndu Geslu. Dévidi anọdu l'akwa ekwa nwa iya ono mbòku-mbòku.

³⁸ Abusolomu agbaru laa Geslu; je anọ afa ẹto l'èke ono.

³⁹ A nọnyaa; obu Abusolomu emelaha eze, bú Dévidi; kẹ l'o nwewaru obu lẹ k'anwùhu Amūnonu nu.

14

Abusolomu alaphuta azú lẹ Jerúsalemu

¹ Ya ndono; Jóabu Zeruya abya amaru l'obu Abusolomu bẹ emeshi eze ike.

² Yọ bya eye madzú t'ọ je Tékowa je ekuaru iya nwanyi mmamiphe l'èke ono; sù iya: T'ọ meje l'ọ bú onye nọ l'aphù. T'ọ yee uwe onye nọ l'aphù; haa oji manù mbeleke. T'ọ mejelephu l'ọ bú nwanyi, shi teke teru ẹnya nọduta l'aphù onye nwùhuru anwùhu.

³ T'ọ jekfu eze je ekuaru iya ège ono. Tọ dú iya; Jóabu abya eworu okfu ye iya l'ọnu.

⁴ Nwanyi Tékowa ono abya ejekfu eze tẹ ya kfuru yeru iya; rua bya ebyishi ikpere; kpube ifu l'alì gude kwabẹ iya ugvu; bya asú eze: “Nggùbe eze; byiko yenuru iya ẹka!”

⁵ Eze ajì iya: “?Nanù ège ọ dú?”

Yọ sù iya: “Lẹ ya bú nwanyi, maa tọfuru; mbù lẹ nji iya ta anọhedu.

⁶ Yọ buru unwegirima unwoke labù bẹ yẹbe nwozi ngu nwanyi mọtaru. Yọ be ujiku lanù; èphe ẹbo awata ọgu l'ẹgbudu; to nwe onye nọ l'èke ono; k'ọphu ee-gbo èphe. Onye lanù echitsua ibe iya; woru iya chigbua.

⁷ Ya ndono; ndibe ayi l'èphe ha awù-lihu ripyabe yẹbe nwozi ngu nwanyi; sù tẹ ya kpufutafuaru èphe onye ọphu chigburu nwunne iya kẹ nwoke phù t'èphe gbua gude gwata ugwo ọchi iya; shi ège ono nafù iya òkè, gbaru iya nù l'iphe nna iya. Èphe eme t'èphe menyia nwa akpuru icheku-ọku lanù ono, ya tọgboru ono; shi ège ono mee t'èpha nji iya; mẹ awa iya chihu.”

⁸ Eze asú nwanyi ono: “Tugbua lashia; tẹ ya bya aturu ekemu nù èphe l'okfu ẹhu ngu.”

⁹ Nwanyi Tékowa ono asú iya: “Nggùbe eze, bú onye nwe mu nù; t'iphe, dú ẹjì, a-lufuta iya nù tukokwaru iya l'ishi; mẹ l'ishi ọnu-ọlọ nna iya. Tẹ ikpe ba anmakwa eze yẹle aba-eze iya.”

¹⁰ Eze asú iya: “O -nwekpooru onye jeru ngu ekfuru; duta iya byakfuta iya; onye ọbu aparu ngu haa.”

11 Nwanyi ono asụ iya: “Byiko; tẹ nggube eze kpọ-kunua Ojejoje, bụ Nchileke ngu; k'ọphu onye ọ nọ l'ẹka; mbụ ọgwata ụgwọ ọchi ono a-ha ọgbu nwatibe iya kẹ nwoke ono.”

Eze asụ iya: “Kamenu; l'egbushu, nọ nwatibe ngu l'ishi te erifudu; m'ọo nanu.”

12 Nwanyi ono asụ iya: “Tẹ yẹbe nwozi ngu nwanyi kfununua akpuru okfu lanu yeru nggube eze, bụ onye nwe mu nu.”

Yọ sụ iya: “Kfua ya.”

13 Nwanyi ono asụ iya: “?Bụ ngunu meru iphe nggube eze pataru egbe iphe ọwaa kpube ndibe Nchileke? ?T'ọ bụdu ikpe bẹ nggube eze anma onwongu l'iphe ono, iikfu nta-a ono; kẹle nwatibe ngu phụ, a chifuru achifu phụ bẹ nggube eze te kwedu t'ọ lata.

14 Ayi l'ayi ha nwuhufutaje anwuhu. Ayi dū l'ọ bụ mini, wushihuru l'alì, ẹ-te nwehedu ẹge ee-shi kukobe iya l'iphe ọdo. Ẹ to nwekwa onye Nchileke gufuru t'ẹ b'ọ nwuhushi. Iphe, oomejechia bụ l'ọchoje ụzo, ee-shi t'onye a chifuru achifu laphuta azụ lakfuta iya.

15 Ya byawaru tẹ ya kfuaru iya nggube eze, bụ onye nwe mu nu; kẹ lẹ ndiphe mearu egwu ye iya l'ẹhu. Yẹbe nwozi ngu nwanyi arija lẹ ya e-kfuru yeru nggube eze; kẹ l'ọ nweru ẹge ọo-dụ; nggu emee iphe, nwozi ngu arọ ngu t'i mee.

16 Mbụ lẹ nggube eze a-nua okfu iya; nafuta yẹbe nwozi ngu l'ẹka nwoke ono, achọ ụzo, ọo-shi gbua yele nwa iya; nafu ayi ọkè-iphe ono, Nchileke nuru ẹphe ono.

17 Nta-a bẹ yẹbe nwozi ngu nwanyi ekfu; sụ: ‘Byiko; tẹ okfu nggube eze, bụ onye nwe mu nu mekwaa tẹ meji nmakfuru iya anmakfuru; kẹle nggube eze, bụ onye nwe mu nu dū l'ọ bụ ojozi Nchileke, amajeru iphe, dū mma mẹ iphe, dū ẹji. Tẹ Ojejoje, bụ Nchileke ngu swikwaru ngu eswiru.’”

18 Ya ndono; eze abya aji nwanyi ono; sụ iya: “Be ed omikwaru iya iphe-a, ya eme tẹ ya jia ngu-a edomi.”

Nwanyi ono asụ iya: “Jinua ya iphe ọbu; nggube eze, bụ onye nwe mu nu.”

19 Eze abya aji iya: “Ẹka Jóabu; ?ọ dū l'iphemiphe ọbule-a, iikfu-a tọo?”

Nwanyi ono asụ iya: “Nggube eze, bụ onye nwe mu nu; ?bụ onye ha kẹ t'ẹ b'ọ ye ọnu l'aji, i jiru? Ọ kwa nwozi ngu Jóabu bẹ ziru iya ije-wa; bukwaru iya phụ bẹ yeru yẹbe nwozi ngu okfu l'onu tẹ ya kfua.

20 Ọ bụ nwozi ngu, bụ Jóabu bẹ meru iphemiphe ọbule ono; k'ọphu ọo-gbanwe iphe-a, l'eme nta-wa. Nggube onye nwe mu nu bẹ manuru mmamiphe l'ọbu ojozi Nchileke; k'ọphu bụ l'i makotaru iphe, bụ iphe, eme lẹ mgboko-a.”

21 Ya ndono; eze asụ Jóabu: “Ọ dū mma. Ya e-me-e iphe ono. Tugbua je edulata nwokorọbya ono; mbụ Abusolomu.”

22 Jóabu ebyishi ikpere; kpube ifu l'alì gude kwabẹ iya ugwu; bya etua eze ẹpha. Yọ sụ: “Ntanu-a bẹ yẹbe nwozi ngu maretaru lẹ ya nọ nggube eze, bụ onye nwe mu nu l'obu; kẹ l'i meru iya iphe, ya roru ngu t'i meeru iya.”

23 Tọ dū iya bụ; Jóabu atugbua jeshia Gesu je eduphuta Abusolomu azụ lẹ Jerúsalemu.

24 Obenu l'eze sukwanuru t'ọ jelekwaphu je eburu l'ulo nk'ia; t'ẹ b'ọ gudehekwa ẹnya iya phụ iya ọdo. Ya ndono; Abusolomu eje eburu l'ulo nk'ia; too gudejehe ẹnya iya phụ eze.

Abusolomu yèlè Dévidi edoshi

²⁵ L'alì Ízùrèlù gbaa mgburumgburu b'è to nwedu nwoke ọ̀dọ, a jaberu ajaja kẹ́ mma iya l'ọ́ bụ́ Abusolomu. Tsube l'ishi jeye l'ọ̀bechere-ọ̀kpa iya; b'è to nwedu ẹ̀kẹ o nweru ntụ̀pọ.

²⁶ Ẹgbushi, nọ́ iya l'ishi shi evuje; dụ́ ogologo; dụ́ jíkufujíkfu. Yo shi akpuje iya ugbo lanù l'afa teke okpoko-ẹgbushi iya hawa nshinu ẹ́ge ono. Ọ́ -kpụ-gee ya; yo wota iya tụa; t'ọ́ maru ẹ́ge ọ̀nyita-be ẹ́ra. Ẹ́ra ẹgbushi iya shi eruje ụ̀kporo shẹ̀kelu iri* m'e -gude iphe, eze egudeje atụ́ ẹ́ra iphe tụa ya.

²⁷ Iphe a mụtaru Abusolomu; bụ́ ụ̀nwegirima unwoke ẹ̀to; mẹ́ nwata nwanyi lanù. Ẹ́pha nwata iya kẹ́ nwanyi ono bụ́ Táma. Táma ono amashi mma ike.

²⁸ Abusolomu ebua lẹ́ Jerúsalemu afa labụ́; ọ́ bụ́ l'ẹ́ to gudebua ẹ́nya iya phụ́ eze ifu.

²⁹ Abusolomu ezia tẹ́ Jóabu bya tẹ́ ya zi iya kẹ́ eze. Jóabu te kwe abyabya. Yọ́ bya ezia ya k'ugbo ẹ̀bọ; yọ́ jíkakwaphu abyabya.

³⁰ Yo kwe teke ono bya ezi ndu ozi iya; sù ẹ́phe: "Unu lenu; l'ẹ́gu, Jóabu kọ́ru balí bẹ́ nọ́-nyabe nke iya. Unu je atụa ya ọ́ku." Ndu ozi iya atụgbua je eworu ọ́ku tụa ya.

³¹ Jóabu atụgbua jekfube Abusolomu lẹ́ nk'iya; je asụ́ iya: "Nanụ́ ẹ́ge ọ́ dụ́ b'i yeru ndu ozi ngu; ẹ́phe eje atụa ọ́ku l'ẹ́gu iya?"

³² Abusolomu asụ́ Jóabu: "Lẹ́ ya ziru t'ẹ́ zia ngu t'i bya tẹ́ ya zia ngu t'i jekfu eze je aji iya: 'Iphe, meru iphe, ya shi Geshu latashia? O gege akaru iya mma lẹ́ ya nọ́-kwadu l'ẹ́ke ono.' Oo ya bụ́ t'i mee tẹ́ ya phụ́ eze. Ọ́ -buru l'ọ́ nweru iphe, dụ́ ejí, ya meru; t'ọ́ gbua ya rụ́ egbugbu."

³³ Ya ndono; Jóabu atụgbua je ekfuru eze iphe ono. Eze abya ekua Abusolomu. Yọ́ byaruta; bya ebyishi ikpere; kpuberu eze ifu l'alì. Eze abya etsutsua Abusolomu ọ́nu.

15

Ẹ́jọ́ idzu, Abusolomu achirụ́ Dévidi

¹ E metsua; Abusolomu abya edobe ugbo-inya k'onwiya; chiru inya ye iya; mẹ́ ụ̀kporo unwoke labụ́ l'unwoke iri, bụ́ ndu e-vutajeru iya ụ̀zọ.

² Yọ́ọ́ buje; o -be l'ọ́nmewa ụ̀tsu; Abusolomu egbeshi je evudo l'iku esu-uzo l'ẹ́ke eeshije abahụ́ l'obu-edukfu mkpukpu ono. O -nweru onye eje ochi eze okfu; Abusolomu ekua ya; jì iya: "Bụ́ mkpukpu awe b'i shi?" Onye ono asụ́ iya: "Lẹ́ nwozi iya shikwa l'ikfu lanù l'ikfu ndu Ízùrèlù."

³ Onye ọ́bụ́ kfutsulephu ẹ́ge ono; Abusolomu asụ́ iya: "Iphe, i kfuru dukwa mma; buru iphe, vudo nhamunha. Obenu l'ẹ́ to nwedu onye a-nọ́-chita ẹ́nya eze; nua iphe, adaru unu."

⁴ Iphe ọ́dọ, Abusolomu ekfufefua bụ́: "T'a sụ́kwaru l'a fọtaru iya tẹ́ ya buru onye ikpe l'alì-a bẹ́ ọ́o-ga abujekwaru: iphe, bụ́ onye wotaru iya okfu; m'ọ́ bụ́ onye byaru bya echia ya okfu; mẹ́ ya ekpee ya; kperu iya nù iya."

⁵ Ọ́ kwaphụ́ ẹ́ge ono bẹ́ ọ́obuje; o -nweru onye byakfutaru iya nù tẹ́ ya bua ifu l'alì; kele iya ekele; yọ́ machia ẹ́ka; nmaa ya akpa; tsuta iya ọ́nu.

⁶ Ono bụ́ ẹ́ge Abusolomu shi emeje iphe, bụ́ ndu Ízùrèlù, gude ikpe bya k'eze ndono. Yo mee; yọ́ buru yẹ́bedua bẹ́ ndu Ízùrèlù yeru obu.

* 14:26 14:26 Iphe ọ́ bụ́ kilo ẹ̀bọ.

⁷ A nòtsulephu afa ẹ̀no; Abusolomu asù eze: “Byiko; hanuà ya tẹ ya je Hẹ́buronu je emedzua ụkwa, ya kweru Ojejoje.

⁸ Ishi iya abùrù lẹ teke ono, yẹ́be nwozi ngu nọkwadu lẹ Geshu l'ali Sayiria ono bẹ ya kweru ụkwa; sù: ‘Ojejoje -mewa; ya alaphu azù lẹ Jerúsalemu bẹ ya a-barù Ojejoje ẹ́ja.’ ”

⁹ Eze asù iya: “T’o jekwaa l’ẹ́hu-agu!” Ya ndono; yọ tughua jeshia Hẹ́buronu.

¹⁰ Abusolomu abya ezifu ndu ozi lẹ mpya t’ẹ́phe jekota l’ikfu ndu Ízuru l’ẹ́phe ha; je asù ẹ́phe: “Unu -nulephu ụ́pyoku; unu echia mkpu; sù: ‘Abusolomu bụ eze lẹ Hẹ́buronu.’ ”

¹¹ Ndu ẹ́phe lẹ Abusolomu shi Jerúsalemu yiru bẹ dọ ụ́kporo unwoke iri. Ndu ono bụ ndu e ziru nzi t’ẹ́phe bya. Ẹ́phe egude obu gúru iphoro jeshia; l’ẹ́ ba ma iphe, eme nù.

¹² Abusolomu egudekwadua ngwẹ́ja ono l’eka egwo; zia t’ẹ́ je ekuaru iya Ahitofelu kẹ Gilo lẹ mkpukpu iya, bụ Gilo t’ọ́ bya. Ahitofelu ono bụ onye anọ́duje atuziru Dévidi ụ́zo. Ya ndono; ẹ́jo idzu ono, aachiru Dévidi ono abya aka nshinu; ndu awụ l’etso Abusolomu l’aka nshinu eje.

Dévidi agba ọsọ lẹ Jerúsalemu

¹³ Tọ́ dọ́ iya bụ; nwozi lanù agbaru bya asù Dévidi: “?Í marua lẹ ndu Ízuru l’ẹ́phe ha bụwa l’ẹ́ke Abusolomu nọ bẹ obu ẹ́phe nọ?”

¹⁴ Dévidi abya ekfuru yeru ndu ozi iya l’ẹ́phe ha, bụ ndu yẹ́le iya chiko nọdu lẹ Jerúsalemu; sù ẹ́phe: “Unu gbesikwa t’ayi gbalaa; ọ́dumeka b’ẹ́ to nwekwa ayi onye a-nahụ-ghe Abusolomu. Unu mekebe egwegwa t’ayi tughua; a nonyaa nù; yọ́ tọ́ ayi l’ụ́kfu bya emee ayi ẹ́jo iphe; gude ogumbeke gbugbushia ndu mkpukpu-wa.”

¹⁵ Ndu ozi eze asù iya: “L’ọ́ kwa iphe, bụ iphe nggube onye nwe mu-nù, bụ eze gheburi bẹ́ ayibe ndu ozi ngu e-me.”

¹⁶ Tọ́ dọ́ iya bụ; eze atughua; ndibe iya l’ẹ́phe ha etso iya. Eze ahaa unwanyi iri ndu ọ́phu bụ nnufu iya phẹ́ t’ẹ́phe leta ẹ́nya l’ufu.

¹⁷ Eze atughua; yẹ́le ndu tso iya nù l’ẹ́phe ha; ẹ́phe ejee ije ote-ẹ́nya; kfushi.

¹⁸ Ndu ozi iya abya awu-swekota; mbụ ndu Keretu; ndu Peletu; mẹ́ unu madzù l’ụ́kporo iri ono, shi lẹ́ Gatù tsoru iya ono. Ẹ́phe abya esweta eze; vuta ụ́zo.

¹⁹ Ya ndono; eze abya asù Itayi, bụ onye Gatù: “?Bụ ngunu meru iphe i tso ayi? Laphukwa azù lakfu eze Abusolomu; kẹ́ l’i bụ onye ọ́hodo; bya abùrù onye a kpuru lẹ́ ndzù lẹ́ nk’unu.

²⁰ ?Nanù ege ee-shi; yọ́ buri nggube onye bụ nyaphua b’i byaru; bẹ́ ya e-me t’i tsoru ayi gaphelaha ririri; lẹ́ ya ẹ́-ba ma ẹ́ke ayi cheberu ifu. Chita ndibe unu laphu azù. Tẹ́ Ojejoje koshikwa obu-imiko iya l’ẹ́ke i nọ; yọ́ koshikwaphu lẹ́ ya bụ onye eegude ire iya ẹ́ka.”

²¹ Itayi asù eze: “Kamenu; l’ọ́ kwa ẹ́ke nggube eze, bụ onye nwe mu nù nọ; bẹ́ yẹ́be nwozi ngu nọ; lẹ́ ndzù; m’ọ́ bụ l’onwu.”

²² Dévidi asù Itayi: “Ngwaa; sweta vuta ụ́zo!” Itayi, bụ onye Gatù abya esweta; mẹ́ ndu yẹ́le iya yi; mẹ́ unwegirima, tso iya nu.

²³ Ya ndono; ụ́zu-ẹ́kwa atù l’alì ono lẹ́ ndu ono wuswederu. Eze; mẹ́ ndu ono yẹ́le iya yi ono eje adaá nggele Kídironu; chebe ifu l’ụ́zo echi-ẹ́gu.

²⁴ Abiyáta abya esweta; Zadọ́ku eswetakwaphu; mẹ́ ndu Lívayi l’ẹ́phe ha, bụ ndu pa Okpoko Ogba-ndzú Ojejoje. Ẹ́phe abya apazita Okpoko Ogba-ndzú Ojejoje ono dóbe l’alì jẹ́ye teke ndu ono chikoru wufutakota lẹ́ mkpukpu ono.

²⁵ Eze asù Zadòku: “T’ò paphu Okpoko Ogbà-ndzù Ojejoje ono azù l’ime mkpukpu. O -bùrù lẹ ya nọ Ojejoje l’òbù bẹ oo-duphuta iya-a azù; mee tẹ ya phufua Okpoko Ogbà-ndzù Ojejoje; mẹ ẹke ono, ọonoduje ono ọdo.

²⁶ O -bùrù l’èhù ta atsoḍu Nchileke ẹna l’ẹke ya nọ; bɔnua ya ndọ-ọ; t’ò mee ya ẹge dọ iya mma.”

²⁷ Eze asùkwaphu Zadòku, bọ onye achijeru Nchileke ẹja: “?O kwaa l’i phujenua aphù? Laphu azù l’ime mkpukpu l’èhù-agu; nggu lẹ nwatibe ngu, bọ Ahimazu; mẹ Jonátanu, bọ nwatibe Abiyáta.

²⁸ Ya a-nọdu-a l’òkpa Ẹnyimu Jódanu ibyia ọphu eeru iya eruru l’ùzo echì-ẹgu kwabẹru ozi unu.”

²⁹ Zadòku yẹle Abiyáta apata Okpoko Ogbà-ndzù Ojejoje ono laphushia azù lẹ Jerúsalemu je anọ-kirishia l’ẹke ono.

³⁰ Dévidi atugbua kwaseru; gude ẹkwa l’enyi Ugvu Olivu. Yo kpuchia iphe l’ishi; gbarù okpa ọtu l’ẹje. Ndu etso iya nù l’ephhe ha achìko kpuchishikota iphe l’ishi; l’ara ẹkwa awù etso iya.

³¹ A bya ekfuru Dévidi: “Lẹ Ahitofelù tsokwa Abusolomu l’ẹjo idzu ono.” Ya ndono; Dévidi abya ekfuru nù Nchileke; sù iya: “Byiko Ojejoje; menua t’ùzo ono, Ahitofelù atù-ziru Abusolomu ono bọrù iphe-eswe.”

³² Dévidi enyirulephu eli eli ugvu ono, bọ ẹke aanọduje abaru Nchileke ẹja; ọwaa bọwa-a Hushayi kẹ Akù l’ẹke ọ bya iya ndzuta. Uwe Hushayi agbajashìhu agbajashìhu; yo kpota ntù kpua onwiya l’ishi.

³³ Dévidi asù iya: “I -tsoru iya; bẹ ịi-bùkwaru ivu ẹra dọrù iya.

³⁴ Laphuchia azù lẹ Jerúsalemu je asù Abusolomu: ‘L’i-bùrù nwozi yẹbe eze; ẹge ono, i shi bọrù nwozi nna iya Dévidi ono. Obenu lẹ nta-a; bẹ ịi-bùrù nwozi iya.’ I -mee ya ẹge ono; bẹ ii-yetaru iya ẹka gbanwe ẹjo idzu ono, Ahitofelù achì ono.

³⁵ Zadòku; mẹ Abiyáta, bọ ndu achijeru Nchileke ẹja bẹ nggu l’ephhe a-chìko nọdu l’ẹke ono. Iphe bọ iphe, ị nùjeru lẹ k’eze; nggu ekfuru iya ephe.

³⁶ Ẹnwu ephe ephe ẹbo; mbù Ahimazu Zadòku; mẹ Jonátanu Abiyáta bẹ ephe l’ephhe chìko nọdu l’ẹke ono. Iphe, bọ iphe ị nùtaru; nggu ezia ephe t’ephhe bya ekfuaru iya ẹya.”

³⁷ Ya ndono; yọ bọrù teke Hushayi, bọ ọnya Dévidi eruta Jerúsalemu; bẹ Abusolomu erutakwaphu.

16

Dévidi yẹle Ziba

¹ Dévidi ejeribelephu nwanshì l’eli eli ugvu ono; nwozi Mefiboshetu, aza Ziba anọduwa t’ò gba iya ndzuta. Yọ chìrù nkakfù-igara olemole, a kwakoberu; bọ iya ọkporo ishi buredi iri; ọkporo ẹcha-mbeke ise, e gude akpùru vayinu ghee; ọkporo akpùru oshi-ọmi ise; mẹ l’otumu* mée lanù.

² Eze abya aji Ziba; sù iya: “?Bù kẹ ngunu b’i vutaru iphe ọwaa?”

Ziba asù iya: “Lẹ nkakfù-igara ono bọ iphe, ndibe eze a-noje l’agbaphe. Ọphu bẹ buredi yẹle akpùru oshi-ọmi phù bọ iphe, unwoke, tso ngu nù a-nọduje ata. Mee phù bọ ndu ike gvùrù l’echi-ẹgu bẹ a-ngutaje iya nù; gude rùkota onwẹphe.”

³ Eze aji iya: “?Nanù nwanwa nnajiufu ngu?”

* 16:1 16:1 Iphe e yeru mée-wa gẹdegede bọ otumu, e gude akpọ-eghu mee.

Ziba asù iya: “L’ò nòkwa lẹ Jerúsalemu; ekfu l’ò ntanù bẹ ndu Ízurẹlù e-woru alì-eze nna iya oche nù-phu iya azù.”

4 Eze asù Ziba: “L’iphemiphe ọbule, shi búru iphe Mefiboshẹtu bẹ buakwa nke ngu.”

Ziba asù iya: “Èka iya l’alì! Byiko; tẹ ya túbajekwa ngu l’ẹnya nggube eze, bú onye nwe mu nù.”

Dévidi; mẹ Shimeyi

5 Eze, bú Dévidi erua Bahurimu; nwoke lanù, bú onye ufu Solu phẹ eshiwa l’ẹke ondo lufuta. Ẹpha onye ono bú Shimeyi Gera. Yọ phushi iphu l’ẹje abya.

6 Yọ wata ọtu Dévidi yele ndu ozi iya l’ẹphe ha mkpuma; l’ẹke ndu yele iya yì; mẹ ndu soja iya; ndu ọphu bú ndu ike-ka-l’ọgu l’ẹphe ha nọ-pheru iya mgburumgburu.

7 Shimeyi l’akporu iya iphu ono; sù iya: “Gbeshi; nggube o-gbu-ọchi ono. Gbeshi; nggube ọ-ga-lẹ-mkpa ono!”

8 Ojejoje gwatawaru ngu ugwo ọchi ndu i gbushiru l’onu-ulo Solu; mbù onye ono, i nọ-chiru ẹnya iya chilahaa ono. Ojejoje nafuwaru ngu alì-eze ono woru nù nwa ngu; mbù Abusolomu. Lewaru l’ẹjo-ududu ngu gudeshiwaru ngu; kẹ l’i bú o-gbu-ọchi!”

9 Abishayi Zeruya asù eze: “Nggube eze, bú onye nwe mu nù; ?nanù ẹge ọ dù bẹ epherephere-wa† byaru bya akọ ngu ọnu. Hanua ya tẹ ya je ebufu iya ishi.”

10 Eze asù iya: “?Bù ngunu bẹ unu l’iya ji; unubẹ unwu Zeruya? O -bùru l’ọ bú Ojejoje ziru iya t’ọ bya akọ ya ọnu; ?bù onye a-dù ike jia ya iphe, kparu iya nù.”

11 Ya ndono; Dévidi abya asù Abishayi yele ndu ozi iya l’ẹphe ha: “Unu lewaru l’ọ bú nwa, shi iya l’ẹpho bẹ achọ ishi iya. ?Bù-chia ọwananu, bú onye Bénjaminu-wa ta a-kaduru nọ? Unu parù iya haa t’ọ kọ iya ọnu, ọku iya; kẹ l’ọ bú Ojejoje ziru iya ẹya.

12 O nweruru ẹge ọo-dù; Ojejoje elee ẹnya; phù egbe iphe-ẹhuka, dakfutaru iya nù; meeru iya iphe-oma gude kfua ya ugwo ọnu-a, aakọ iya ntanù-a.”

13 Ya ndono; Dévidi yele ndu nk’iya ono akwasẹru esu-ọzo ono; Shimeyi akwasẹru iku ugwu, nọ chebe ifu ichefu. Yoo jẹ; l’akọ iya ọnu; atù iya mkpuma; l’aphuru iya ntù.

14 Eze yele ndu yele iya yiru erua ẹke ẹphe eje; ike agvushikota ẹphe; ẹphe anọdu l’ẹke ono tuta ume.

Ahitofẹlù ezi Abusolomu ẹjo ozi

15 Tọ dù iya bú; Abusolomu yele ndu ono l’ẹphe ha; mbù unwoke Ízurẹlù awuru wúbata lẹ Jerúsalemu. Ahitofẹlù etsokwaruphu ẹphe.

16 Hushayi kẹ Akù, bú ọnya Dévidi ejekfu Abusolomu jẹ asù iya: “Ndzù ngu ndzù ogologo; nggube eze! Nggube eze; ndzù ngu ndzù ogologo!”

17 Abusolomu asù Hushayi: “?Bù obu, i yeru ọnya ngu ọbu ndọ-ọ? ? Nanù ẹge ọ dù b’ẹ ti tsodu ọnya ngu ọbu?”

18 Hushayi asù Abusolomu: “Waawa; kẹ l’ọ bú onye ọphu Ojejoje; mẹ ndu-a; mẹ ndu Ízurẹlù l’ẹphe ha fọtaru bẹ ya a-bùru nk’iya. Yọ búru iya bẹ ya l’iya a-nọduwaru.

† 16:9 16:9 Lókfu Híburu bẹ iphe, a kwata dee l’ẹka-a kwa odzu nkuta.

¹⁹ Tèmanu; ?bù onye b'ò gbarù tẹ ya jejeru ozi? ?Tò bụdu nwatibe iya. ?Tò bụdu ẹge ya jeru nna ngu ozi bẹ ya e-jekwaru iya phụ nggubedua.”

²⁰ Abusolomu asụ Ahitofèlù: “Gbazikwaaru ayi ụzo; ?nanụ ẹge ayi e-je iya?”

²¹ Ahitofèlù asụ Abusolomu: “T'o jekfukota nnufu nna iya phẹ ono; mbụ ndu ono, ọ harù t'ephè leta ufu-eze ẹnya ono. Teke ono bẹ ndu Ízurelù mgburumgburu a-nụa l'i mewaru onwongu; nggu eshi nna ngu nshi l'imi. Ọdo abụru l'ẹka e-shihukwaphu ndu ono, etso ngu nụ ono ike.”

²² Ya ndono; a bya akpọberu Abusolomu ụlo-ékwa l'okpotsu ụlo obu-eze; Abusolomu etsota nnufu nna iya phẹ ono; raa ẹphe nanụ nanụ; ndu Ízurelù egudekota ẹnya ẹphe phụ iya.

²³ L'ogege ono bẹ mgbazi Ahitofèlù shi adujelephu l'obu ẹge ono, e shi ejeje okpata Ojejoje ishi ono. Yò bụru ẹge ono bẹ Dévidi yẹle Abusolomu shi ewotaje mgbazi Ahitofèlù.

17

Ahitofèlù eduswe Abusolomu ụzo

¹ Ahitofèlù abya ekua Abusolomu; sụ iya: “Tẹ ya fọta ụkporo unu unwoke; l'ụkporo unwoke iri* t'ayi je achia Dévidi ọso l'enyashi-a.

² Ya a-bakfu iya teke ike gvushiwaru iya; yò dūwa gologolo. Ya e-me t'ọ wata ọtsu egvu; k'ophu ndu ono yẹle iya yị ono l'ephè ha a-gbakashihu. Teke ono; ya eworu eze gbua.

³ Ya e-duphutakotaru ngu ndu ono azụ. Onye ono, iicho ono -nwūhuwa bẹ ndu ọphu l'ephè a-latakọta azụ. Ẹ to nwedu ndu ono, onye ọku akọ.”

⁴ Iphe ono adụ Abusolomu yẹle ndu bụ ọgurennya ndu Ízurelù l'ephè ha mma.

⁵ Abusolomu asụ: “Unu kua Hushayi kẹ Akụ t'ayi nufua iphe, oo-kfu.”

⁶ Hushayi abyakfuta l'iya phụ; Abusolomu asụ iya: “Qwaa iphe, Ahitofèlù kfuru. Ọ sūru: ?L'ayi e-me ẹge o kfuru? Teke ẹ t'ọ dudu; nggu eyee ọnu nke ngu.”

⁷ Hushayi abya asụ Abusolomu: “Ụzo ono, Ahitofèlù tų-ziru ngu k'ọgiya-a ta dūkwa mma.

⁸ I mahawaru lẹ nna ngu; mẹ ndu nk'iya l'ephè ha bụ ndu ike-ka-l'ogu. Ehu anọduje enwu ephè ọku l'obu agu, a chítaru unwu iya. A -gufukpooru ono bẹ nna ngu kwa onye k'ogu doru ẹnya; tẹmanu b'ẹ too kwekwa t'ephè l'iya nọdu l'ẹkalanu l'enyashi-a.

⁹ Nta-a ọwaa kpọ bẹ oo-gbe domiwa nụ onwiya l'ime ọgba ọdo l'ẹke ọdo. Ọ -lufuta bya etso unu ọgu ugbo lanụ; bẹ onye nūru iya nū a-sūkwa: 'Lẹ ndu etso Abusolomu gvakwaru.'

¹⁰ Je akpaa lẹ ndu ike-ka-l'ogu; mbụ ndu ono, obu shihutsuaru ike l'obu agu ono bẹ e-gude ọtsu egvu rushihu; kele ndu Ízurelù l'ephè ha marua lẹ nna ngu bẹ bụ onye ẹka karu akaka l'ogu; ndu yẹle iya yị abụ-kotaru mkparawa l'ogu.

¹¹ Onu, ya eye aburu tẹ ndu Ízurelù l'ephè ha; tsube lẹ Dánu jeye lẹ Besheba dzua byakfuta ngu. Mbụ t'ephè zahụ l'obu l'ọ bụ eveve mgbogidi ẹnimu; nggubedua l'onwongu eduru ephè jeshia ọgu ono.

¹² Teke ono; ayi etso iya ọgu l'ẹke ayi cho-vukpeleru iya phụ; ayi adapya bẹ iya ẹge ono, iji utsu anọduje adashì l'alì ono. Yẹbedua l'onwiya; mẹ ndu yẹle iya yị l'ephè ha b'ẹ ta byadụ bya a-ha ndzụ m'ọ bụ onye lanụ.

* 17:1 17:1 Iphe ọ bụ bụ 12,000.

¹³ O -nweru mkpukpu, o pyobaru; ndu Ízurèlù l'èphe ha e-gude eri je lè mkpukpu obu; je ało-tsua ya; kpua ya wuruwuru ye lè nsuda; k'ophu bụ l'è to nwedu m'ò bụ ibiribe eja, a phụ l'èke ono."

¹⁴ Abusolomu mę ndu Ízurèlù l'èphe ha azua; sụ: "L'idzu Hushayi kę Akụ bę kakwa kę Ahitofèlù mma." Ishi iya aburu lę Ojejoje chı-buwaru iya tę ya shi ege ono kpakaa egiri uzo ono, Ahitofèlù tuziru ono; k'ophu Ojejoje e-shikwanu ege ono mee t'iphe, dų ejı dakfuta Abusolomu.

Ama gbaru Dévidi; yọ gbalaa

¹⁵ Tọ dų iya bụ; Hushayi abya ekfuaru Zadoku yele Abiyáta, bụ ndu, achijeru Nchileke eja uzo ono, Ahitofèlù gbaziru Abusolomu yele ndu bụ ogurenya ndu Ízurèlù ono; mę ophu yębedua l'onwiya gbaziru ephe.

¹⁶ Yọ sụ ephe: "Unu zia ozi rua Dévidi nchı nta-a nta-a t'ę b'ọ radukwa aradu l'èke ono, eeruje Ẽnyimu Jódanu eruru l'echi-ęu ono. T'ę b'ọ dukwa iphe, e-me t'ę b'ọ dafu azu iya ophu; ọ -dudu bę aa-chokwa eze; mę ndu yele iya yi achocho."

¹⁷ Teke ono bę Jonátanu yele Ahimazu anọduje lę Ẽnu-Rogelu; kę l'èphe ta tudu ama obahu Jerúsalemu. Yọ buru nwata nwamgboko, eje ozi bę eezije t'ọ je ezia ephe ozi; ephe eje ezia ya eze, bụ Dévidi.

¹⁸ Obenu l'ọ nweru nwokorọbya lanu phuru ephe; je edooru iya Abusolomu. Ephe ębo alufu-kebe l'èke ono; jeshia l'ufu nwoke lanu lę Bahurimu. Nwoke ono nweru welu l'ogbodufu iya. Ephe enyiba l'ime welu ono.

¹⁹ Nyee nwoke ono achıta iphe kpuchia onu welu ono; bya eworu witu kpasaa l'eli iya; to nwe onye maru nı.

²⁰ Ndu ozi Abusolomu abyakfuta nwanyi ono l'ulo; bya aji iya: "Nanụ Ahimazu yele Jonátanu?"

Nwanyi ono asu ephe l'èphe daakwaru azu nggele phu tugbua.

Ephe achonyaa ephe; ephe ta aphu ephe; laphushia azu lę Jerúsalemu.

²¹ Ndu ono alatsulephu; Ahimazu yele Jonátanu eshi lę welu ono nyifuta tugbua jeshia ozi eze, bụ Dévidi ozi ono. Ephe erua bya akọoru iya egbe idzu, Ahitofèlù chire; sụ iya t'ọ tugbulekwaphu nta-a dafu azu ęnyimu ono azu iya ophu.

²² Ya ndono; Dévidi yele ndu yele iya yi atugbua je adaa Ẽnyimu Jódanu. T'ọ kwa be l'ęnya-ngge utsu b'ę to nwehedu ephe, onye phoduru nı; ephe adafukotawa azu Ẽnyimu Jódanu azu iya ophu.

²³ Ahitofèlù aphulephu l'ę tọ budu idzu nk'ıya b'e tsoru; nyikobe nkakfu-igara iya gbagbua; yọ buru iya ọla l'ufu lę mkpukpu iya. Yọ larua bya edozitsua ufu iya ege ọo-dų; je aswı-gbua onwiya. A pata iya je elia l'ili nna iya.

²⁴ Dévidi atugbua jeshia Mahanayimu; Abusolomu yele ndu Ízurèlù l'èphe ha, tso iya nı adaa Ẽnyimu Jódanu kwaseru.

²⁵ Abusolomu bę wowaru Amasa mee onye ishi ndu soja iya l'ozori Jóabu. Amasa bụ nwatibe onye Ízurèlù, ępha iya bụ Itura. Itura ono bę luru Abigelu Nahashi; bya aburu nwunne Zeruya, bụ nne Jóabu.

²⁶ Abusolomu yele ndu Ízurèlù eje adọ l'alı Giledu.

²⁷ Dévidi erutalephu Mahanayimu; Shobi Nahashi kę Rába, nọ l'alı ndu Amonu; mę Makiru Amiyelu kę Lodeba; mę Bazilayi, bụ onye Giledu, shi lę Rogelimu;

²⁸ vukoo oshi-azèe; eze efere; iphe, a kpùshiru l'èja; witu; balì; akpùru iphe, e gweru egwegwe; òphu a hùru ahùhu; azakù; mè akpanyiko;

²⁹ manù-èngu; manù, e meru l'èra-eswi; aturu; mè nri òdo, e gude èra-eswi mee, eeku je chiizu; vutaru Dévidi yèlè ndu yèlè iya yì t'èphe ri je; kè l'èphe sùru lè Dévidi pèhè bẹ ègu gùwaru; ike agvùshiwa èphe; ègu mini agùwa èphe l'èchi-ègu.

18

Anwùhu Abusolomu

¹ Tò dù iya bụ; Dévidi abya achikobe ndu ono yèlè iya yì ono; bya afọ ndu ishi soja kẹ ndu òphu dù ùnu labù l'ùkporo iri iri; bya afọ ndu ishi soja kẹ ndu òphu dù ùkporo ise ise.

² Dévidi abya eye ndu soja ono t'èphe tughua. Nkere-èto lẹ ndu soja ono bẹ bụ Jóabu bụ onye ishi èphe; nkere-èto òdo abùru Abishayi Zeruya; mbù nwunne Jóabu, bụ onye ishi èphe; nkere-èto òdo abùru Itayi onye Gatù bụ onye ishi èphe. Eze asù ndu ono: “Lẹ yèbedua l'onwomu a-lùfutakwaphu bya etsoru unu jeshia.”

³ Obenu lẹ ndu ono sùru iya: “Lẹ tii tsokwa èphe; kẹ l'ò -bùru l'ò dataru k'ogba oso bẹ ndu ono ta akpakwa ishi. Ò -bùru lẹ nkere-èbo l'ège èphe ha nwùshihu; bẹ èphe ta akpakwaphu ishi. Obenu lẹ nggubedua nwènkinyi ngu kakwa èphebedua ugbo ùkporo. Iphe gbe kakwa mma kwa t'ì nòdu lẹ mkpùkpù tùru ike yeru èphe.”

⁴ Eze asù èphe: “L'ò kwa ège unu rìtakpeleru iya phù bụ ège ya e-me iya.” Ya ndono; eze abya evudo l'iku obu-edukfu mkpùkpù ono; ndu ono l'awù l'eswe: ndu òphu dù ùkporo ise ise; mè ndu òphu dù ùnu labù l'ùkporo iri iri.

⁵ Eze anmaaru Jóabu; mè Abishayi; mè Itayi òkwa; sù èphe: “Unu gudekwa okfu èka kẹ yèbedua haa ome nwokoròbya ono; mbù Abusolomu iphe-kpangangangu.” Ndu ono l'èphe ha anùkota l'èze nmaru òkwa èhu Abusolomu ye ndu ishi ndu soja ono l'èka.

⁶ Tò dù iya bụ; ndu ono awùru je etso ndu Ízurèlù ògu. Yò bùru l'òswa Ífuremu bẹ èphe nọ lua ògu ono.

⁷ Ndu kẹ Dévidi alù-gbua ndu soja ndu Ízurèlù l'èke ono. Ndu e gburu egbugbu mbòku ono aha nshinu. Èphe dù ùkporo ùnu madzù ugbo labù l'ùnu madzù iri.*

⁸ Ògu ono aghalihi dzuru alì ono l'ò ha. Ndu òphu nwùshihuru nù l'òswa ono mbòku ono kakwa ndu òphu e gude ògu-mbeke gbushia.

⁹ Teke ono, aalù ògu ono bẹ Abusolomu yèlè ndu soja kẹ Dévidi byaru bya ahadzu. Abusolomu l'agbakwa nù ìnya-mulu iya. Ìnya-mulu ono agbaa je agbaba lẹ mkpuli eze achì. Achì ono ekota Abusolomu l'ishi; yò kòru lẹ nphakata èkali achì ono l'akù eregede. Ìnya-mulu ono agbachia.

¹⁰ Nwoke lanù aphua ya; je edooru iya Jóabu; sù iya: “T'ò lenu; lẹ ya phukwaru Abusolomu; yò kòru l'eli achì l'akù eregede.”

¹¹ Jóabu aji nwoke ono, kfuru iya iphe ono: “?Ì sù l'òo ngunu? ?L'ì gude enya ngu phù iya? ?Bù ngunu meru iphe è ti chitadù iya tógbo l'alì l'èke ono. Teke ono; ya anù ngu shèkelu mkpòla-òcha iri; mè akpò, eekebutaje l'ukfu.”

¹² Nwoke ono asù Jóabu: “M'ò ruhuru a parù shèkelu mkpòla-òcha, dù ùnu labù l'ùkporo iri nù iya; bẹ ya ta ga ahalikwa èka denyi nwatibe eze; l'èke ayì nùkwaru-a òkwa, eze nmaru ye nggu lẹ Abishayi; mè Itayi l'èka;

* 18:7 18:7 Iphe ò bụ bụ 20,000.

sù: "T'unu gudekwa okfu èka yèbe eze gbochita nwokoròbya ono; mbù Abusolomu."

¹³ Q -bùrù lẹ ya je etsebe onwiya l'ènya-mgbashì; woru Abusolomu gbua; bẹ eze ga amanà; unu ezeeru onwunu; yèbedua evuru iya."

¹⁴ Tò dù iya bù; Jóabu asù: "Ya ta anòduhekwa t'i gbu iya oge ege-a." Yò chita arwa èto l'èka je anmaa Abusolomu l'òkpoma teke ọ nòkwadu ndzù l'eli achì ono.

¹⁵ Ùnwu-okoròbya iri, bù ndu achijeru Jóabu ngwa-ogu anọ-phee Abusolomu mgburumgburu; woru iya gbugbua.

¹⁶ Ya ndono; Jóabu abya egude ọpyoku sephuta ẹphe azù. Ẹphe ahaa ọchi ndu Ízurẹlù ono; kẹle Jóabu sùwaru t'ẹphe haa k'ogu.

¹⁷ Ẹphe abya apata odzu Abusolomu chee l'eze iduma, nọ l'ọswa l'ẹke ono; kpaa ikpo mkpuma kùbe iya. Ndu Ízurẹlù etsukahù; onyenonu alashia nk'iya.

¹⁸ Teke Abusolomu nọ ndzù b'ọ pataru itso je egvube lẹ Nsùda Eze t'ọ bùrù iphe, ee-gudeje anyata iya; kẹ l'ọ sùrù: "Lẹ ya te nwedu nwata nwoke, ee-gudeje anyata iya." Yò woru itso ono gùa onwiya. E shiwaru ẹge ono l'eku iya alaru Abusolomu byeye ntanù.

Eekfuru Dévidi lẹ Abusolomu laru l'ogu

¹⁹ Ya ndono; Ahimazu Zadọku asù: "Tẹ ya gbagbua je ezia eze lẹ Ojejoje nafutaakwaru iya l'èka ndu ọhogu iya."

²⁰ Jóabu asù iya: "L'ẹ tọ kwa nggubedua b'ọ gbarù oje ozi ozi-a ntanù. Teke o beru mbọku ọdo; nggu eje. Q -bùrù kẹ ntanù b'ẹ tọ gbakwa ngu l'ẹje; kẹle nwatibe eze; bẹ nwùhukwaru nù."

²¹ Ya ndono; Jóabu ezi nwoke Kúshi ono t'ọ je akọoru eze iphe, ọ phùrù. Onye Kúshi ono abya ebuaru Jóabu ifu l'alì; gbagbua; yọ bùrù iya ejeje.

²² Ahimazu Zadọku abya ekfuaru Jóabu ọdo; sù iya: "T'ọ haaru tẹ ya gbatsoru onye Kúshi ono; ọphu e-me nù; t'ọ mee."

Jóabu asù iya: "Nwa iya; ?bù ngunu meru iphe ọ dù ngu t'i je? Ẹ to nwekwa nggo, ee-bu ngu l'ọzi ono."

²³ Yò sù Jóabu: "Lẹ ya jefutaje; m'ọ -ruhuru ngunu me."

Jóabu asù iya: "Ngwanù!" Ahimazu agbachia; shia ọzo nsùda Ẹnyimu Jódanu; gbasweta onye Kúshi phù.

²⁴ Teke ono bẹ Dévidi nọ lẹ mgbaku ẹke eeshije abata lẹ mkpukpu ono; ọwaa ọnu ẹke ọphu eeshije aalufu alufu. Onye nche enyihu eli ọpho-mkpuma, e gude kpua ọnu ẹke ono je evudo l'imeli imeli iya. Onye nche ono ejeshia ole ẹnya; phua nwoke, agbakpẹlephu ọso nwenkinyi iya.

²⁵ Onye nche ono ekua eze oku; kfuru iya ẹya. Eze asù: "Q -bùrù l'ọ yì nwenkinyi iya; bẹ bù ozi, dù mma bẹ ọobyà ezizi." Nwoke ono agbakwaphu abya.

²⁶ Ya ndono; onye nche ono atufu ẹnya phua nwoke ọdo, agbakwaphu abya. Yò kua onye nche obu-edukfu mkpukpu ono; sù iya: "Tọ lenu; l'onye ọdo agbakwa abya; yèbedua nwenkinyi!"

Eze asù: "L'ọ kwaphù ozi, dù mma b'ọ bya ezizi."

²⁷ Onye nche ono asù: "Onye k'odungu phù; bẹ ọso iya gbe dù iya l'ọ bù kẹ Ahimazu Zadọku."

Eze asù: "Q bù ọkpobe madzù b'ọ bù; bùrù ozi, dù mma bẹ ọobyaje ezizi."

²⁸ Ya ndono; Ahimazu abya ekua eze; sù iya: "L'iphe dukwa-a mma!" Yò fuzita; buaru eze ifu l'alì; sù iya: "T'ajaja bùrù kẹ Ojejoje, bù Nchileke

ngu! O wofuwaru ndu ono, paliru ẹka t'ẹphe gbua nggube eze, bu onye nwe mu nu ono."

²⁹ Eze aji iya: "'To nwedunu iphe, meru nwokorɔbya ono; mbu Abusolomu?"

Ahimazu asu iya: "Le ya phuru ejo uzu, ada nu teke ono, Jóabu eme t'o zia yẹbe nwozi nggube eze ozi-wa. O bu le ya ta makwanu ishi uzu ono."

³⁰ Eze asu iya: "Ghachi; vudo l'ẹke-a." Yo bya aghachi; vudo l'ẹke ono.

³¹ Onye Kúshi ono abyaruta bya asu: "Nggube eze, bu onye nwe mu nu; ọkpobe-ozì abya-o! Ntanu-a be Ojejoje nafutakotawaru ngu l'ẹka ndu ono, wu-lihuru tso ngu okfu ono."

³² Eze aji onye Kúshi ono: "'To nwedunu iphe, meru Abusolomu?"

Onye Kúshi ono asu iya: "'To bukwaru ege o muru nwokorɔbya ono bu ege ọo-muru iphe bu ndu ohogu eze, bu onye nwe mu nu; mekpò iphe, bu ndu wu-lihuru tso ngu okfu."

³³ Iphe ono erua eze l'ẹhu nshinu; yo tugbua jeshia l'ulo ọphu a kpuru l'eli ẹke, eeshije abata mkpukpu ono je anodu ralahaa ẹkwa. Teke oje l'abya b'o suru: "Nggube nwa mu Abusolomu; nwa mu-ee! Nwa mu Abusolomu! O gega aka mu mma l'o bu mu nwuhuru; te nggubedua nodu. Nggube nwa mu Abusolomu! Nwa mu-ee; nwa mu-ee!"

19

Jóabu abaru Dévidi mba

¹ To du iya bu; e je edooru Jóabu: "Le Eze be agukwa aphu; l'akwa ẹkwa Abusolomu."

² Ya ndono; ndu soja Dévidi anua mboku ono l'eze gbe agu aphu nwa iya ono; k'ophu bu l'emekputa ono, ẹphe mekputaru mboku ono gbe ghowaaru ẹphe aphu.

³ Ẹphe ezitatsua onwẹphe ezita mboku ono; pyobatsua le mkpukpu ege ono, ndu iphere guderu l'ẹphe gbaru ọso l'ogu ezitaje onwẹphe ezita; pyobata ono.

⁴ Eze ekpuchia onwiya iphe l'ifu chia mkpu; su: "Nggube nwa mu Abusolomu! Nwa mu Abusolomu; nwa mu-ee!"

⁵ Ya ndono; Jóabu abya ejekfu eze l'ime ulo je asu iya: "'Bu ndu nke ngu-a, dzoru ngu ndzu; dzoo unwu ngu; dzoo unyomu ngu; dzoo nnufu ngu phe b'i mechishiru ifu ntanu-a."

⁶ Yo buru ndu kporu ngu ashi b'i yeru obu; kpo-chia ndu yeru ngu obu ashi. Umere ngu ntanu-a mewaru; yo doo enya l'e to nwedu iphe, i guberu ndu ishi ndu soja ngu; me ndu ozi ngu phe. Ya phuwaru l'ehu ga atso ngu ena; ndege o bu l'oo Abusolomu no ndzu ntanu; ẹphebedua l'ẹphe ha achiko nwushihukota.

⁷ Ngwa-a; tugbukwaa jekfu ndu ozi ngu; je eyeru ẹphe okpu ike-ike. Ya gude epha Ojejoje eri angu; su; l'i -tugbudu je b'e to nwekwa m'o bu onye lanu, a-nodu swiru ngu l'enyashi-a. Yo buru ono a-bu o-ka-njo l'iphe dakfutawaru ngu nu keshinu i bu nwokorɔbya jeye nta-a."

⁸ To du iya bu; eze egbeshi pata oshi iya je anodu l'obu-edukfu mkpukpu ono. A bya akooru ndu soja ono; su ẹphe: "'T'ẹphe lekwa; l'eze nokwa l'obu-edukfu mkpukpu-wa." Ndu ono chiko l'ẹphe ha wu-kfu iya.

Dévidi alaphu azu le Jerúsalemu

Teke ono be ndu Izurelu gbakashihuwaru; onyenonu alashia nk'iya.

⁹ Ndu Ízurèlù l'èphe ha aswòlahaa uswo l'ikfu nonu; èphe ekfugbaa: "L'eze bẹ nafutaru èphe l'èka ndu ohogu èphe; bya adzofuta èphe l'èka ndu Filisutayinu. Yo be nta-a; yọ bọru okfu èka Abusolomu b'o gude gbafu l'ali-a.

¹⁰ Odo aburu lẹ Abusolomu ono, èphe wuru manù l'ishi t'ọ bọru eze èphe ono bẹ nwùhuakwaru l'ogu. Nta-a bụ; ?bụ ngunu meru iphe ẹ te eyedu onu l'ège ee-shi duphuta eze azu?"

¹¹ Eze, bụ Dévidi abya ezia ozi t'e je ezia Zadoku yele Abiyáta, bụ ndu achijeru Nchileke eja; sù èphe: "T'èphe jitaedu ndu bụ ogurennya ndu Júda: Iphe meru iphe ọ bụ èphebedua eme t'èphe kperu azu l'ège ee-shi t'eze laphuta azu l'ufu iya; l'èke iphemiphe ọbule, ndu Ízurèlù l'èphe ha ekfu ruwaru yebe eze nchì l'ufu iya?

¹² Èphe l'iya tuko bọru ndu onu-ulo lanu; mbu e -kee; e-kehe-odo. ? Nanu ege ọ du, kparu iphe ọ bụ unubedua apa k'alata eze ekalanu?

¹³ Unu asu Amasa lẹ ya sùru: 'Yele iya ta budunua mee lanu; e -kee; e-kehe-odo? Ọ bụ yebedua bẹ ya e-gude dochia enya Jóabu t'ọ bọru ishi ndu soja tsube ntanu tugburu. Tẹ Nchileke gwakwaa ya ọchi; mbu t'ọ mekwaa yebe eze ọphu ka njo; m'ọ -buri l'ẹ t'ọ dudu ege ono.' "

¹⁴ Yo kfua kfubuta ndu Júda; obu abya aburu èphe nanu. Èphe abya ezia t'eze yele ndu nk'ia l'èphe ha chiko lata.

¹⁵ Eze abya alatashia; labebe Enyimu Jodanu. Teke ono bẹ ndu Júda jewaru je anodu lẹ Giligalu t'èphe bya iya ndzuta; dughatawa iya ru Enyimu Jodanu.

¹⁶ Tọ du iya bụ; Shimeyi Gera, bụ onye Bénjaminu lẹ Bahurimu emekebe egwegwa tsoru ndu Júda; èphe ejeshia eze, bụ Dévidi ndzuta.

¹⁷ Ndu ikfu Bénjaminu, èphe l'iya yi bẹ du unu madzu labu l'ukporo madzu iri;* mẹ nwozi onu-ulo Solu; mbu Ziba yele unwu iya ndu k'unwoke, du iri l'ise; mẹ ndu ozi iya ukporo madzu. Èphe emekebe jekfushia eze lẹ Enyimu Jodanu l'èke ọ no.

¹⁸ Èphe abya aghaa Enyimu Jodanu t'èphe dulata ndibe eze; mẹ t'èphe meeru eze iphe, bụ iphe ọ choru t'e meeru iya.

Dévidi aguru Shimeyi nu

Dévidi adalephu Enyimu Jodanu; Shimeyi Gera ebyishiru iya ikpere;

¹⁹ sù iya: "Onye nwe mu nu; pakwaru haa l'èke ya mesweru ngu. Be ejekwa onyata iphe, du eji, yebe nwozi ngu meru nggube eze, bụ onye nwe mu nu mboku ono, i shi Jerúsalemu tugbua ono. Eze; byiko wofukwa iya l'obu ngu.

²⁰ Yebe nwozi ngu marua lẹ ya meru eji; olobu kwanu yebedua bụ onye ivuzọ lẹ ndu onu-ulo Jósefu l'ọ ha, byaru nggube eze, bụ onye nwe mu nu ndzuta."

²¹ Ya ndono; Abishayi Zeruya asu: "L'ọ gbaru t'e gude k'iphe-a gbua Shimeyi; kẹ l'ọ bụ iphu b'o phuru onye Ojejoje wuru manù t'ọ buri eze."

²² Dévidi asu: "?Bụ onye sùru t'unu yee onu unubẹ unwu Zeruya, meru iphe unu a-bya aburu ndu okfu iya ntanu? ?Ọ gbaru t'ọ nweru onye eegbu egbugbu l'ali Ízurèlù ntanu? ?Tọ bụ lẹ ya ta madu l'ọ bụ yebedua bụ eze ndu Ízurèlù ntanu?"

²³ Yọ bya eribuaru Shimeyi nte l'ẹ te egbudu iya.

Dévidi yele Mefiboshetu ekpeshi

* 19:17 19:17 Iphe ọ bụ bụ 1,000.

²⁴ Nwanwa Solu; mbù Mefiboshètu atùgbukwaaphu jeshia eze ndzuta. Keshinu mbòku ono, eze tùgburu ono jeye mbòku, ọ laphutaru azù l'èhu-agu b'è to letabua ẹnya l'òkpa iya; ọphu ọ kpùbua èjì-agba iya; to nwe uwe iya ọphu ọ sajuru asasa.

²⁵ Yo be teke o shi Jerúsalemu bya eze ndzuta; eze ajì iya: “Mefiboshètu; ?bù ngunu meru iphe ẹ ti tsodu iya gbalaa?”

²⁶ Yò sù: “Nggùbe eze, bù onye nwe mu nù; okfu lẹ yẹbe nwozi ngu nọ ngwùrù bẹ ya sùrù nwozi iya t'ò doziaru iya nkakfu-ìgara iya tẹ ya nọdu iya gbatsoru nggùbe eze. Obenu lẹ nwozi iya; mbù Ziba dephuru iya.

²⁷ Yò byawa bya ekfutoshia yẹbe nwozi ngu l'èke nggùbe eze, bù onye nwe mu nù nọ. Obenu lẹ nggùbe eze, bù onye nwe mu nù bẹ dù-wa l'ò bù ojosi Nchileke. Iphe, bù iphe dù ngu mma; nggu emee ya.

²⁸ Iphe, shi gbaa ndu ọnu-ùlò nna iya l'èphe ha bù t'èphe nwushihu l'ifu eze, bù onye nwe mu nù. Obenu l'ì woru yẹbe Mefiboshètu, bù nwozi ngu dobe tẹ ya tsoru lẹ ndu a-nọduje eri nri l'ùlò ngu gedegede. ?Bù ngunu ọdo bẹ ya e-gude ẹka l'arọ t'ì meeru iya ngunu ọdo?”

²⁹ Eze asù iya: “Hawaru-o. Ya sùwaru tẹ nggu lẹ Ziba kekahu alì ono!”

³⁰ Mefiboshètu asù eze: “Haa tẹ Ziba wotakota iphemiphe ọbule; keshinu e metsuaru; nggùbe eze, bù onye nwe mu nù alaruta ufu ngu l'èhu-agu.”

Dévidi ekele Bazilayi

³¹ Bazilayi kẹ Giledu bẹ shi lẹ Rogelimu bya tẹ ya tsoru eze daghaa Ẹnyimu Jódanu; vudoberu iya t'ọ lawaru.

³² Bazilayi bẹ bùwa ọgurennya; gbawa ọkporo afa ẹno. Ọ bù nwoke, nweru iphe nshinu; shi anùje eze nri teke ọ nọ lẹ Mahanayimu.

³³ Eze asù Bazilayi: “T'ò tsoru iya daa ẹnyimu-wa; t'èphe je anọdu lẹ Jerúsalemu; k'ọphu ya a-nọdu eleta iya ẹnya.”

³⁴ Bazilayi asù eze: “?Ya a-nọfua afa ole nta-a; kẹ tẹ ya tsoru nggùbe eze la Jerúsalemu?”

³⁵ Afa-a kweekwa iya ọkporo afa ẹno. ?Ya makwaduru iphe, dù mma l'ọphu, dù èjì? ?Ya makwaduru ọtso-ẹna iphe, ya eri eriri; m'ọ bù ọphu ya angù angungu? ?Ya a-dụkwadu ike ọnu olu-egvu unwoke; m'ọ k'unwanyì? ?Bù kẹ ngunu bẹ yẹbe nwozi ngu a-bya abùrù ivu-ẹra nọduru nggùbe eze, bù onye nwe mu nù?

³⁶ ?Bù kẹ ngunu bẹ nggùbe eze e-gude eje iya obu obunggo, ha ẹge-a? Yẹbe nwozi ngu búa tẹ ya dufu ngu azù Ẹnyimu Jódanu azù iya ọphu;

³⁷ nggu ahaa yẹbe nwozi ngu tẹ la; k'ọphu ya a-nọdu l'alì ẹke ya shi; nwùhu l'èke e liru nne lẹ nna iya. Ọwaa nwozi ngu, bù Kimuhamu ndọ-ọ; t'ò tsoru nggùbe eze, bù onye nwe mu nù dafù azù iya ọphu; nggu e-meeru iya iphe, dùkpele ngu phù mma.”

³⁸ Eze asù iya: “Lẹ Kimuhamu e-tsoru iya-a dafù azù iya ọphu; yò buri iphe, bù iphe dù ngu mma bẹ ya e-meru iya. Ọdo abùrù l'ò bù iphe, ì sùkpeleruphu tẹ ya meeru ngu bẹ ya e-meru ngu.”

³⁹ Ya ndono; ndu ono l'èphe ha adakọta azù Ẹnyimu Jódanu azù iya ọphu; eze abya adafùkwaaphu. Eze abya eworu ọnu tsutsua Bazilayi; gọrù ọnu-ọma nù iya. Bazilayi alashia l'ufu iya.

Ndu Ízurẹlù ekoru ndu Júda okopho

⁴⁰ Eze adatsua ẹnyimu ono jeshia Gílìgalu; Kimuhamu etsoru iya. Ndu Júda l'èphe ha; mẹ nkere-ẹbo ndu Ízurẹlù awùrù vudoberu eze.

41 Ya ndono; iphe, bu ndu Ízùrèlù l'èphe ha azahù byakfuta eze bya asù iya: “?Nanù ègè ọ dū bẹ unwunne èphe ndu Júda byaru bya eduta nggube eze lẹ mpya; mbù duta nggube eze; mẹ ndibe ngu; mẹ ndu nggu l'èphe yì l'èphe ha daa azù Ònyimu Jódanu?”

42 Ndu Júda l'èphe ha abya eyeeru ndu Ízùrèlù ọnu; sù èphe: “L'iphe, kparù iya nù bu l'èphe l'eze ka abubu. Mbù; ?nanù ègè ọ dū bẹ oogbe egbu unu eghughu? ?O nweru iphe, shi eze l'èka, èphe riru? ?To nweru iphe iya, èphe nataru t'ọ buri nk'èphe?”

43 Ya ndono; ndu kẹ Ízùrèlù asù ndu kẹ Júda: “Èka ayi dukwa l'èhu eze ugbo iri. Odo aburu l'èphe kakwa iya unu enwenwe. ?Nanuhunu ègè ọ dū bẹ unu ta gubedu èphe iphe? ?Tọ budunua èphebedua vu ọzo wata okfu ègè ee-shi t'e dulata eze?”

Obenu lẹ ndu kẹ Júda gbe kabaaru okfu ọnwuu-ọnwuu.

20

Sheba ekwefuru Dévidi ikè

1 Tọ dū iya bụ; yo nweru onye, bụ 'ọ-ga-lẹ-mkpa, nọ l'èke ono, aza Sheba Bikiri. Ọ bụ onye ikfu Bénjaminu. Yo woru ọpyoku gbua; chia mkpu; sù:

“L'èphe te nwekwa òkè

l'èhu Dévidi;

to nwekwa òkè,

gbaru èphe l'èhu nwatibe Jesi!

Unubẹ Ízùrèlù;

t'onyenọnu lakwa-o.”

2 Ndu Ízùrèlù l'èphe awufu Dévidi l'èhu je etsoru Sheba Bikiri. Obenu lẹ ndu kẹ Júda tsube lẹ Ònyimu Jódanu je akpaa lẹ Jerúsalemu wu-tsoru Dévidi.

3 Dévidi alarulephu nk'iya lẹ Jerúsalemu; bya achita nnufu iya phụ; èphe iri phụ, ọ haru t'èphe nọdu letaru iya ufu phụ; ye l'èke aa-nọ eche èphe nche. Yoo nù èphe nri; ọbule ẹ tọ lajèheduru èphe l'ulo. E dochiru èphe l'ulo; èphe anọdu l'ọ bụ unwanyi, maa tufuru jeye èphe anwushihu.

4 Ya ndono; eze abya ezia Amasa; sù iya: “T'ọ gude ujiku ẹto je ekuaru iya ndu Júda t'èphe bya t'èphe l'ia phụ. Tẹ yẹbe Amasa tsokwaru èphe bya.”

5 Amasa atugbua je anoghata teke eze tu-buru iya.

6 Dévidi bya asù Abishayi: “L'ejo iphe, Sheba Bikiri e-me èphe kakwa ophu Abusolomu meru. Chita ndu ozi yẹbe nnajiufu ngu chipyabe iya; ọdumeka bẹ ọo-bahukwa lẹ mkpukpu, a kpụ-pheru mgburumgburu; nahu gbalaa.”

7 Tọ dū iya bụ; Abishayi achitanu ndu soja Jóabu; ndu kẹ Keretu; ndu kẹ Peletu; mẹ iphe bụ ndu ophu bụ ike-ka-l'ọgu phẹ; èphe eshi lẹ Jerúsalemu tugbua jeshia ọchi Sheba Bikiri.

8 Èphe anọkwadua l'oke mkpuma, nọ lẹ Gíbiyọnu; Amasa abyakfutashia èphe. Teke ono bẹ Jóabu yeru uwe soja iya; gude akpọ, o-we-l'ukfu gude kebata ogu-mbeke, e yeru l'obo. Yo jeshia ọhata ọkpa; ogu-mbeke ono eshi l'obo iya mifu daa.

9 Jóabu abya aji Amasa: “?Èhu dū ngu-a mma; nwunne mu?” Jóabu abya eworu ẹka-utara denyi Amasa l'ẹji-agba tẹ ya tsutsua ya ọnu.

¹⁰ Ophu Amasa 'aphùdu ogu-mbeke, Jóabu kpapyi l'èka. Yo woru iya nmaa ya l'èpho; akùrèpho iya ekposhia l'alì. È to gvuhekwa iya ogu-mbeke ono ọ̀dọ; yọ̀ bụ̀waru iya phụ̀ anwùhu.

Ya ndono; Jóabu yèlè nwunne iya; mbụ̀ Abishayi achipyabe Sheba Bikiri.

¹¹ Onye lanụ̀ lè ndu soja kẹ̀ Jóabu eje evudonyabe Amasa; l'asujè: "Onye sùrù lẹ̀ Jóabu nọ̀ iya l'obu; mbụ̀ onye sùrù lẹ̀ ya bụ̀ kẹ̀ Dévidi; t'onye ọ̀bu tsonuru Jóabu!"

¹² Amasa adaburu l'echi-esu-uzo l'èke ono araswi onwiya lẹ̀ mee ya. Yoo buje; onye jetaru rua èke ono; yọ̀ kpọ̀o beru. Nwoke ono aphùlephu l'ọ̀bujè; onye jetaru rua èke ono; yọ̀ kpọ̀o beru; pata Amasa tị̀a l'ègbudu; chị́ta kpowula kpowula uwe kpuchia iya.

¹³ Yọ̀ bụ̀ru l'a pafutsuaru iya l'uzo ono bẹ̀ ndu soja ono l'èphe ha wùru tsoru Jóabu chilahaa Sheba Bikiri.

¹⁴ Sheba eswejakota iphe, bụ̀ ikfu, nọ̀ l'alì Ízùrèlù je akpaa lẹ̀ Ébèlù-Bétu-Maaka. Ndu ikfu Bikiri l'èphe ha edzua; wụ̀-tsoru iya.

¹⁵ Jóabu; mę̀ ndu soja iya l'èphe ha abya ekee ọ̀gu; yechia Ébèlù-Bétu-Maaka; kebuta Sheba l'èke ono. Èphe abya akùbè eja gude kpù-buta mkpùkpù ono; eja ono anọ̀o rua l'ùpho-mkpuma mkpùkpù ono. Èphe awata otsukposhi ùpho-mkpuma mkpùkpù ono; k'òphu oo-ze.

¹⁶ Yo nweru nwanyi, maru mmamiphe, bu lẹ̀ mkpùkpù ono. Nwanyi ono awata ochi mkpu; l'ara: "Unu ngabekwa-o! Unu ngabekwa-o! Byiko; t'e ziaru iya Jóabu t'ọ̀ bya tẹ̀ ya kfuru yeru iya."

¹⁷ Jóabu abya ejeshia ya; nwanyi ono aji iya: "Bụ̀ nggùbedua bẹ̀ bụ̀ Jóabu?"

Yo sụ̀ iya: "Iye."

Nwanyi ono asụ̀ iya: "Ngabekwa nchị̀ l'iphe, yèbè nwozi ngu kẹ̀ nwanyi abyaru ngu ekfuru."

Jóabu asụ̀ iya: "Lẹ̀ ya ngabèru-a nchị̀."

¹⁸ Nwanyi ono asụ̀: "Lẹ̀ teke ndiche b'e shi asujè: 'T'e je Ébèlù je ọ̀kpata ishi!' A -kpatawa ishi ono; e shi ègè ono doshia okfu, ada nù."

¹⁹ Ayi kwa ndu dọ̀ agu; bụ̀ru ndu e gude ire èphe èka l'alì Ízùrèlù. Nta-a bẹ̀ iime t'i mebyishia mkpùkpù, nọ̀ onodu nne l'alì Ízùrèlù. ?Nanụ̀ ègè ọ̀ dọ̀ b'i me t'i lua ndu bụ̀ ọ̀kè-iphe Ojejoje?"

²⁰ Jóabu asụ̀ iya: "Tùswekwa! E phokwa iya rụ̀ ephopho; kẹ̀ l'ọ̀o yèbedua a-lù mkpùkpù unu; m'ọ̀ bụ̀ mebyishia ya."

²¹ È tọ̀ dọ̀kwa ègè ono. Ọ̀ bụ̀ l'o nwekwanuru nwoke lanụ̀, eeku Sheba Bikiri, shi l'alì ugwu Ífuremu, bụ̀ onye kwefuru eze, bụ̀ Dévidi ikè. Unu -kpùtata nwoke ono ye iya l'èka; ya alufu lẹ̀ mkpùkpù-wa."

Nwanyi ono asụ̀ Jóabu: "Ee-shi lẹ̀ mgbodo-ùlo tị̀aru ngu ishi nwoke ono."

²² Tọ̀ dọ̀ iya bụ̀; nwanyi ono egude mmamiphe iya ono jekfu ndu mkpùkpù ono. Èphe ebuta ishi Sheba Bikiri tị̀aru Jóabu. Yo woru ụ̀pyoku gbua; ndu soja ono awufu lẹ̀ mkpùkpù ono; onyenonu alashia l'ufu iya. Jóabu alaphu azu jekfushia eze lẹ̀ Jerúsalemu.

Ndu ishi, nọ̀ Dévidi l'èka

²³ Jóabu bẹ̀ bụ̀ onye ishi soja ndu Ízùrèlù gbaa mgburumgburu. Benáya Jehoyada aburù onye ishi kẹ̀ ndu Keretu; mę̀ ndu Peletu.

²⁴ Adoniramu bụ̀ onye ishi ozi mkpọ̀-nyị-ènya. Jehoshafatu Ahiludu aburù onye edeje iphe meru nù; kwakọ̀be iya.

²⁵ Sheva bụ o-de-ekwo. Zadóku yéle Abiyáta abụru ndu achijeru Nchileke eja.

²⁶ Ira ké Jayi abụru onye achijeru Nchileke eja ké Dévidi.

21

Egbushi unwu Sọlu

¹ Yo nweru teke ẹgu mejeru l'alí Ízùrèlù afa ẹto mgburumgburu l'oge ké Dévidi. Dévidi abya akpaa Ojejoje ishi iphe ono. Ojejoje asụ: "L'iphe, kparu iya nù bụ l'ochi nọ Sọlu yéle ọnu-ulo iya l'ishi; ké l'o gbushiru ndu Gíbiyọnu."

² Ndu Gíbiyọnu ta bụdu ndu Ízùrèlù gèdegède. Ẹphe bụ ndu phọduru nù lẹ ndu Amọru. Ndu Ízùrèlù eribuaru ẹphe nte l'ẹphe e-dobe ẹphe ndzụ. Obenu lẹ Sọlu gudekwanu ẹge iphe metutaru ndu Ízùrèlù; mę ndu Júda evutabe iya ọku l'ẹhu; wudu m'o gbushigee ẹphe.

³ Dévidi aji ẹphe: "Bụ ngunu bẹ ya e-meru unu? ?Nanụ ẹge ya e-me mezita unu; k'ophu unu a-gọru ọnu-oma nù ndu ono, bụ òkè-iphe Ojejoje ono?"

⁴ Ndu Gíbiyọnu ono asụ iya: "L'ẹphe ta akpakwa ishi mkpọla-ọcha; m'o bụ mkpọla-ododo, shi Sọlu l'ẹka; m'o kwanu ọphu shi ndibe iya l'ẹka. Ẹphe ta chọ t'o nweru onye ẹphe e-gbu l'alí Ízùrèlù."

Yo ji ẹphe: "Bụ ngunu bẹ unu chọru tẹ ya meeru unu."

⁵ Ẹphe asụ eze: "Ọ kwa nwoke ono gbufuru ayi; chیارu ayi ẹjo idzu; k'ophu bụ l'okpu ayi kpohuru; to nwe ẹke ayi nweru oke l'alí Ízùrèlù lẹ phuu.

⁶ Ọo ya bụ t'e duta unwegirima iya unwoke umadzu ẹsaa dufutaru ayi t'ayi je egbushia l'ifu Ojejoje lẹ Gíbiya, bụ mkpukpu Sọlu, bụ onye ono, Ojejoje fọtaru ono."

Eze asụ ẹphe: "Lẹ ya e-duta ẹphe nù unu."

⁷ Obenu l'eze bẹ gude ké ndzụ ono, Dévidi yéle Jonátanu Sọlu nọdu l'ifu Ojejoje gbaa ono dobe Mefiboshetu ndzụ. Mefiboshetu bụ nwatibe Jonátanu; bya abụru nwanwa Sọlu.

⁸ Yọ bụru Amoni; mę Mefibosheti, bụ unwoke labụ, Rizúpa, bụ nwatibe Aya mұtaru Sọlu b'o kpuru nù ẹphe. Ọ kpụtakwaruphu unwoke ise, nwatibe Sọlu; mbụ Mikalu mұtaru nù ẹphe. Ẹpha nji nwanyi ono bụ Adurelù Bazilayi, bụ onye Mehola.

⁹ Dévidi akpuru ẹphe nù ndu Gíbiyọnu; ẹphe e je egbushia ẹphe l'eli ugwu l'ifu Ojejoje. Ẹphe ẹsaa ono alakọta l'ugbo lanu. Yọ bụru mbọku mbụ l'oge teke aawataje ọkpata iphe, e meberu l'alí b'e gbushiru ẹphe ono; mbụ l'oge teke a watalephu obu balí.

¹⁰ Ya ndono; Rizúpa, bụ nwatibe Aya eje achita uwe-aphu tusaaru onwiya l'eli mkpuma. Nwanyi ono shi l'oge teke aawataje ọkpata iphe, e meberu l'alí nọdu swiru odzu unwu iya ono jeye mini, shi l'igwe achia kpua ẹphe. Ọphu 'o kwebua tẹ nwenu, ẹphe l'eli gvu ọnu l'odzu ẹphe l'eswe; m'o bụ tẹ anụ-ẹgu-egbudu byakfuta ẹphe l'enyashi.

¹¹ A bya ekfuru Dévidi iphe nwatibe Aya; mbụ Rizúpa, shi bụru nnufu Sọlu meru;

¹² Dévidi atugbua je achita okpu Sọlu yéle ké nwatibe iya, bụ Jonátanu l'ẹke ndu Jábeshi-Gíledu wushiru iya. Ẹphe jeru lẹ mpya je achita iya l'eze edukfu Bétu-Shanu l'ẹke ndu Filisutayinu shi kobe odzu ẹphe l'ẹphe gbutsuaru ẹphe l'ugwu Gilobówa.

¹³ Dévidi achíta ọkpù Sọlù mẹ kẹ nwatibe iya; mbụ Jonátanu l'ọ ha chílata l'ẹke onó; mẹ l'ọkpù ndu ọp̄hu e gbushiru egbugbu.

¹⁴ E metsua; ẹphe eworù ọkpù Sọlù yẹlẹ kẹ nwatibe iya; mbụ Jonátanu je elia lẹ Zela l'alì ndu Bénjaminu l'ilì Kishi, bụ nna Sọlù. Ẹphe achìkọ iphe, eze sùrù t'ẹphe mee; mekọta. E metsua; Nchileke emeeru ẹphe iphe, ẹphe rọrù iya l'okfù ẹhu alì onó.

*Ọgu, ndu Ízurẹlù; ẹphe lẹ ndu Filisutayìnu lùtsuaru.
(1 Iphe 20:4-8)*

¹⁵ A nọnyakwaa ọdọ; ọgu adarù ndu Filisutayìnu; mẹ ndu Ízurẹlù. Dévidi yẹlẹ ndu sọja iya atugbua je etso ndu Filisutayìnu ọgu. A nọnyaa; ike ta dūhe Dévidi.

¹⁶ Ishibibenobu, bụ onye eri Ráfa ariá l'ọ bụ-wa tẹ ya gbua Dévidi. Nwoke onó bẹ ẹra ara, ọ gude l'ẹka ruru ẹra ụkporo shẹkelu ise. Yò tukwaruphu ọgu-mbeke ọphungu.

¹⁷ Obenu lẹ Abishayi Zeruya bẹ bya agbataru Dévidi; bya echitsua onye Filisutayìnu onó; woru iya gbua. Ya ndono; ndu sọja Dévidi eria angù: "L'ẹ tọ byadù bya etso ẹphe je ọgu ọdọ; t'ẹ ba atsonyi urọku ndu Ízurẹlù."

¹⁸ A nọtakwa; ọgu ọdọ adaru ẹphe lẹ ndu Filisutayìnu lẹ Gobu. Sibekayi, bụ onye Husha egbua Safu, bụ onye eri Ráfa.

¹⁹ Ọgu ọdọ abyakwa bya adaru ẹphe lẹ ndu Filisutayìnu lẹ Gobu. Eluhananu Jayi, bụ onye Bétulehemu egbua Goliyatu, bụ onye Gatù; mbụ onye onó, igbídigbì arwa iya ha l'ọbù k'oshi, eegudeje ekwe ẹkwa onó.

²⁰ Yò bekwaphu l'ọgu ọdọ, darù ẹphe lẹ Gatù; yò nweru nwoke lanù, halep̄hu kẹ ngakfungakfu. Yò futsua mkp̄ushi-ẹka ishingu ishingu l'ẹka iya ẹphe ẹbọ; mẹ mkp̄ushi-ọkpa ishingu ishingu l'ọkpa iya ẹphe ẹbọ; yò kpakọta dū ụkporo l'ẹno. Nwoke onó shikwaphu l'eri ndu Ráfa.

²¹ Nwoke onó abya awata ọko ndu Ízurẹlù ọnu; nwa nwunne Dévidi; mbụ Jonátanu Shimeya eworù iya gbua.

²² Ndu onó ẹphe ẹno shikota l'eri ndu Ráfa lẹ Gatù. Yò bụrù Dévidi bẹ ẹphe shikota l'ẹka nwùshihu.

22

*Egvu, Dévidi guru Ojejoje
(Egvu 18:1-50)*

¹ Dévidi guru egvu-a nù Ojejoje mbọku, ọ nafutakotaru iya l'ẹka ndu ọhogu iya l'ẹphe ha; kekeleke kẹ Sọlù.

² Ọ guru; sù:

Ọ bụ Ojejoje bụ oke mkpuma
nke mu; bụrù iya bụ
a-gbabe-a-dzùrù nke mu;
bùrù iya agbafutaje mu.

³ Ọ bụ Nchileke mu bụ

Agbara-Mkpuma, mu agbabaje
je edomia onwomu.

Ọ bụ iya egbochije mu
t'ẹ b'ọ dū iphe, e-me mu nù;
bùrù iya bụ onye egudeje
agburu-ẹhu iya dzọo mu.

Ọ bụ l'ime iya;
bẹ mu agbabaje; zeeru ndzù;

- buru iya bu onye ndzota mu.
 O bu iya adzoje mu l'eka ndu
 enya enwu oku.
- 4 O bu Ojejoje be mu arakuje;
 yo dzoo mu l'eka ndu ohogu mu.
 O gbaru t'a jaja iya ajaja.
- 5 Anwuhu shiwa ye mu
 egbirigba l'olu.
 O-la-l'iyi atsoo l'o bu
 mini bya atsokputa mu.
- 6 Ekpa-oyi ali-maa nyiru mu kpaa.
 Anwuhu eshiwa gbareru mu onya.
- 7 Mu eshi l'iphe-ehuka,
 byaru mu nu raku Ojejoje;
 mbu raku Nchileke mu.
 Yo shi l'eze-ulo iya nua olu mu;
 Mkpui, mu chiru chiku iya
 erua ya nchi.
- 8 Ya ndono; eliphe l'ophu
 etehu kfuakafuka;
 nmakota jijiji.
 Eke a tutu okpa-ali imigwe
 anmakota anmanma;
 kele Nchileke;
 be ehu eghu eghughu.
- 9 Enwuru-oku shi iya l'imi
 akpo ke tututu;
 Oku, shi iya l'onu atuko
 iphemiphe obule ekepyashi.
 Icheku-oku iphe,
 o kepyashiru achiko ekemeke
 obule ata kfuakafu.
- 10 Yo dajaa akpamigwe;
 yo buru iya alufuta.
 Ochi, gbaru ke tsukiribangu
 anodu iya le mkpui okpa.
- 11 Yo nodu l'eli Cherobimu phefu.
 Yo buru pherephere bu ebà
 o gude ephe.
- 12 Yo woru ochi gbaphua
 onwiya l'o bu mkpui;
 Urukpu, mini jiru ejiji
 anophee ya mgburumburu.
- 13 Urukpu; me icheku-oku,
 ata kfuakafu eshi
 l'o-gbu-nwii-nwii ya awushi.
- 14 Ya ndono; Ojejoje eshi
 l'akpamigwe tua egbe-igwe.
 A nua olu onye ono, bu
 Okaribe-Kakota-Nu ono.
- 15 O gbaru akfu gude chikashia
 ndu ohogu iya.
 Ebemu-igwe b'o kuru ke

mẹremu; ẹphe eze ọso.

- 16 Oke ẹnyimu ekekahu ẹbo;
k'ọphu a phutsuaru ime ime
ebo ẹnyimu l'ẹnya;
kpuhatsua ẹke, a tũru
ọkpa-alì mgboko ghebe ọnu.
Yọ buru l'ẹke Ojejoje gude
oke phẹrephere, shi iya l'imi
deeru ndu ọhogu iya ekiri.
- 17 Ojejoje eshi l'imigwe
selita mu; gufuta mu l'ime ebo.
- 18 Ọ nafutakwaru mu phu
l'ẹka ndu ọhogu mu,
shihuru ike; mẹ l'ẹka iphe,
bũ ndu mu dũ ashì;
Kẹ l'ẹphe kariru mu ẹka.
- 19 L'oge teke ono,
umuruku muru mu ono;
bẹ ẹphe je agbabua mu ifu.
Obenu lẹ Ojejoje byaru bya
aburu mu agbarike.
- 20 Ọ bũ yẹbedua kutaru mu
dobe l'ẹke gbasaru agbasa.
O yeru mu ẹka nafuta mu;
kele mu nọ iya l'obu.
- 21 Ojejoje buru mu nggo;
kele mu doberu ẹka ndoo;
iswi adu mu mma.
- 22 Kẹ l'ọ bulephu ọzo,
Ojejoje toru bẹ mu etsoje.
Ophu mu egudebua ẹjo iphe
ghaaruu Nchileke azu.
- 23 Ikpe Ojejoje bẹ mu
mubekotaru ẹnya l'ọ ha;
to bũ lẹ mu ghajeru ekemu,
ọ tũru azu.
- 24 Ẹ to dudu ẹke uta duru mu l'ẹke ọnono.
Mu sederu onwomu; to nwe
ẹjo iphe, mu yejeru ẹka.
- 25 Mu bũ onye doberu ẹka ndoo;
buru onye iswi dũ mma.
Ọ bũ iya meru iphe Ojejoje
buru mu nggo; l'ẹge
mu dutabe iya mma l'ẹnya.
- 26 Ndu yeru nggube
Ojejoje obu bẹ iyejeru obu.
Ndu dukota mma
b'i dubejeru mma.
- 27 Ndu obu guru iphoro;
b'i gujeru obu iphoro.
Ndu doberu ọzo ẹphe
nggirigonggirigo;
bẹ iudobejeru ọzo ngu nggirigonggirigo.

- 28 Ndu wozitaru onwẹ́phe aḷi;
 b'ì dzofutaje.
 Obenu l'ẹ́nya ngu anọ́duje
 l'ẹ́ke ndu eku onwẹ́phe
 ekuku nọ́ t'ì wozita ẹ́phe aḷi.
- 29 Ọ́ bụ́ nggube Ojejoje
 bụ́ urọ́ku mu.
 Nggube Ojejoje emeje
 t'iphoro duru mu l'ẹ́ke ọ́chi nọ́.
- 30 Ọ́ -bụ́ l'ìke nke ngu;
 bẹ́ mu e-gude mekputa
 igwe-ọ́ha ndu soja;
 buru ike ngu;
 bẹ́ mu e-gude
 nyia ụ́pho-mkpuma mkpukpu;
 je anaa mkpukpu ọ́bu.
- 31 Ụ́zo Nchileke bẹ́ ntụ́po ta nọ́du.
 Okfu Nchileke bụ́ ọ́kpobe okfu.
 Oogbochitaje ndu ǵbábaru
 l'ime iya t'ẹ́phe zee ndzụ́.
- 32 ?Nanufua onye ọ́do,
 bụ́ Ọ́karibe ọ́do;
 a gufu Ojejoje?
 ?Nanụ́ onye ọ́do,
 bụ́ Agbara-Mkpuma ọ́do;
 a gufu Nchileke ayi?
- 33 Ọ́ bụ́ Nchileke emeje tẹ́
 ike dụ́ mu; buru iya emeje
 tẹ́ ntụ́po ba anọ́ l'ụ́zo mu.
- 34 Ọ́ meru mu;
 mu akfụ́ gelengu gelengu
 l'ọ́bu mgbada; bya eworu
 mu tukobe l'eli ugvu.
- 35 Ọ́ ziru mu;
 mu amaru ẹ́ge aaluje ọ́gu;
 k'ọ́phu bụ́ l'ẹ́ to nwedu
 m'ọ́ -bụ́ akfụ́, e kweru l'igwe;
 mu agba l'iya-a.
- 36 Ọ́ bụ́ nggube Ojejoje
 gbochitaru mu;
 shi ẹ́ge ono dzofuta mu.
 Ọ́ bụ́ ẹ́ka, i yeru mu;
 bẹ́ paliru mu nụ́.
- 37 I mesaru ụ́zo mu t'ọ́ ha ụ́sa;
 k'ọ́phu ọ́kpa te echifudu mu.
- 38 Mu gude ọ́so chĩa
 ndu ọ́hogu mu; gwe
 e ẹ́phe ogwe-ẹ́kfu.
 Ọ́phu mu atsuladu azụ́
 jeye mu alụ́-gbua ẹ́phe.
- 39 Mu chiru ẹ́phe pyakapyaka;
 chibashitsua ẹ́phe ọ́nya;
 k'ọ́phu ẹ́phe ta dudu ike palia ishi ọ́do.

- Ephe adashĩa mu l'iku okpa.
 40 O bu ike nke ngu;
 be mu gude eje ogu.
 Ndu etso mu okfu b'i meru;
 ephe ebyishi ikpere;
 fuaru mu onu l'ali.
 41 Ndu ohogu mu b'i meru;
 ephe eye okpa l'oso tsuphu azu;
 Mu emebyishikota ndu ono,
 mu du ashị ono.
 42 Ephe chiru mkpu; to nwe
 onye gbaru ephe mkpu.
 Ephe araku Ojejoje;
 ophu o yeduru ephe onu.
 43 Mu gweru ephe ogwe uji;
 mee ephe; ephe adu l'ọ bu
 udzu-eja, nọ l'ali.
 Mu tsuru ephe otsu-ekfu;
 ephe l'obu epoto, nọ l'esu-uzo.
 44 I nafutaru mu l'eka ndu nke mu,
 abyaru mu ogu; mee mu;
 mu aburu ishi iphe bu mbakeshi;
 k'ophu bu le ndu, mu te shidu
 maru byaru bya anodu mu l'eka.
 45 Iphe bu ndu ohodo anoduje
 ebyiru mu ikpere.
 Ephe -nua l'owaa iphe,
 mu suru t'e mee ndo-o;
 ephe emee ya egwegwa.
 46 Meji atoshihu ephe;
 ephe eshi l'eke ephe shi;
 wuru yotiyoti byakfuta mu.
 47 Ojejoje nokwa ndzu!
 Unu tua ya epha.
 O bu iya bu Agbara-Mkpuma obu,
 domiru mu nu obu.
 Unu kutsee Nchileke;
 l'obu iya bu onye adzoje mu nu!
 48 O bu Nchileke agwataje
 ugwo iphe, ndu ohogu mu meru mu.
 O meru; unwu eliphe;
 ephe anodu mu l'eka.
 49 Onafutaje mu l'eka ndu
 ohogu mu.
 Oowolije mu;
 woghata ndu etso mu ogu.
 Oggbafutaje mu l'eka ndu enya enwu oku.
 50 O bu iya meru iphe
 mu e-vudo l'ifu mbakeshi;
 jaa nggube Ojejoje.
 Mu a-gu egvu gude jaa ngu.*
 51 Onye eze, i fotaru; be iimeje

* 22:50 22:50 Róm 15:9

t'ẹ́ka iya karia l'ọ́gu.
 N-yemobu ngu; b'i koshije
 onye i teru manụ: mbụ Dévidi yẹle
 ndu o-shi-l'eri iya phẹ jeye lẹ tutu yoyo.

23

Okfu ikperazụ, shi Dévidi ọnu

- ¹ Ọwaa bụ okfu ikperazụ, Dévidi:
 “Ọwaa bụ olu Dévidi Jesi;
 nwoke, Nchileke woliru eli;
 onye Nchileke kẹ Jékọpu
 teru manụ t'ọ buru eze.
 Ọ bụ iya agụjeru ndu
 Ízurẹlu egvu-ọma.
- ² Ume Ojejoje shi mu l'ọnu ekfu.
 Okfu iya degeru mu
 edegeru l'ọnu.
- ³ Nchileke kẹ Ízurẹlu kfuwaru.
 Agbara-Mkpuma kẹ ndu Ízurẹlu;
 bẹ sụru mu:
 ‘Teke madzụ achi l'ụzo,
 vudo nhamunha; gude
 ọtsu-egvu Nchileke l'achi
- ⁴ bẹ ọduje l'ọbu iphoro
 nchi-abọhu teke enyanwu
 ahata ahata; m'ọ bụ teke
 ẹnya buru igwe kọro.
 Ọduje l'ọ bụ anwu,
 emeje t'ẹswa, kpofuta l'alì
 teke mini chitsuaru.’
- ⁵ ?Tọ bụdu ẹge ono
 bẹ ndibe mu nọ;
 ẹphe lẹ Nchileke ọọ?
 Kẹ l'ọ meru; mu l'iya agbaa ndzụ,
 a-nọdu jeye lẹ tutu yoyo.
 O meru iya; yọ nguru anguru
 l'iphemiphe ọbule;
 bya emee ya t'ẹ b'ọ dọ iphe,
 e-mebyi iya nụ.
 Nchileke e-me tẹ
 ndzọfuta mu dzua oke;
 iphemiphe ọbule, agụ mu nụ
 bẹ oo-meru mu.
- ⁶ Obenu lẹ 'ọ-ga-lẹ-mkpa phẹ
 bẹ ee-tufatsua etufa l'ọbu
 onye tufaru ogvu;
 kẹ l'ẹ to gudejedu
 ẹka achita ẹphe.
- ⁷ Onye edenyi ẹka l'ogvu ono
 gudefutaje iphe igwè
 m'ọ bụ oshi arwa;
 gude kpota iya je akpọo ọku.”

*Ndu kẹ Dévidi, ike ka l'ogu
(1 Iphe 11:10-19)*

⁸ Owaa bú epha ndu soja Dévidu, bú ike-ka-l'ogu phẹ: Ishubelu onye Hakumonu. Ọ bú iya shi búru onye ishi l'umadzu ẹto phụ. Ọ bú yẹbedua egudeje arwa jekfu ọnu ndu soja labú ọgu; gbushikota ephẹ l'ugbo lanú.

⁹ Onye k'ẹbo, etsota iya nù bú Eliyéza Dodo kẹ Ahohi. Yẹbedua yìkwaphu l'umadzu ẹto phụ, bú ndu ike-ka-l'ogu phụ. O tso Dévidi mebyishia ndu Filisutayinu teke ephẹ dzukoberu k'ogu. Ndu Ízurẹlu atsulaa azú.

¹⁰ Obenu l'ọ vudoshiru ike gbua ndu Filisutayinu jeye ẹka atsushia iya ume; kúpyabetsua ya akúpyabe l'ogu-mbeke, ọ pa. Ojejoje emee ya; yọ kpaa ike, dú egvu mbọku ono. E metsua; ndu ophu awụ-phu azú; yọ búwarua t'ephẹ chíta ngwa-ogu kẹ ndu ophu larú l'ogu; bẹ ephẹ daphuru azú.

¹¹ Onye k'ẹto, etsota iya nù bú Shama Agee; onye Hararu. Ujiku lanú bẹ ndu Filisutayinu dzukojeru k'ogu lẹ Lehi. Yo nweru ẹgu ẹke, a kọru azamu l'ẹke ono. Ndu soja ndu Ízurẹlu eye ọkpa l'oso gbalashia.

¹² Obenu lẹ Shama vudoshilerua ike l'echi-ẹgu ono; tso ndu Filisutayinu ọgu; gbushia ephẹ. Ojejoje emee; ndu Ízurẹlu emekputa ephẹ ọhuma ọhuma.

¹³ Yo be teke aakpata iphe l'alí; ọmadzu ẹto l'ime ọkporo ọmadzu l'umadzu iri, búgbaa ndu ishi ọgu ono awúru wú-kfu Dévidi l'ogba, nọ lẹ Adulámu. Teke ono bẹ igweligwe ndu Filisutayinu wufutaru bya adọru lẹ nsúda Réfa.

¹⁴ Teke ono bẹ Dévidi nọ l'ime ẹke ọ kpúru; yo shihu ike. Ndu soja ndu Filisutayinu adọru lẹ Bétulehemu.

¹⁵ Mini awata ọgu Dévidi. Yọ sù: “Haa! Ndege o -nwekwanuru onye e-kutaru iya mini lẹ wẹlu, nọnyabe ọnu ẹke eeshije abahú lẹ Bétulehemu tẹ ya ngua!”

¹⁶ Unwoke ẹto ono, bú ike-ka-l'ogu phẹ ono akpata ọzo; swee ndu soja Filisutayinu l'ẹke ono, ephẹ dọru ono; je ekuta mini lẹ wẹlu ono, nọ-nyabe ẹke ono, eeshije abahú Bétulehemu ono; wotaru Dévidi. E metsua; Dévidi ta nguhe mini ono; yọ wúshiaru iya Ojejoje;

¹⁷ bya asù: “E phokwa iya rú ephopho; Ojejoje; kẹ tẹ ya ngua mini owaa. ?Tọ búdu ndzú ndu-a; bẹ ephẹ jeru je etube lẹ mgbashì ege ee-shi t'e kuta iya?” Yo mee; tọ nguhe mini ono. Ono bú iphe ike, unwoke ẹto phụ, bú ike-ka-l'ogu phụ meru ndono.

¹⁸ Ọ bú Abishayi yẹle Jóabu Zeruya bú nwunne bú onye ishi ọkporo unwoke l'unwoke iri ono, bú ndu ishi ọgu ono. Abishayi bẹ gudeje arwa iya jekfu ọkporo madzú l'umadzu iri l'ise ọgu; gbushikota ephẹ. E shiwaru ege ono; maru epha iya l'ọbu k'umadzu ẹto ophu.

¹⁹ Ọ bú yẹbedua b'a katsua ọkwabe ugwu l'ọkporo madzú l'umadzu iri ono. Yọ búru yẹbedua bú onye ishi ephẹ; l'ẹbe ọbu l'a gúru iya ye l'umadzu ẹto phụ.

²⁰ Benáya Jehoyada bú ọ-ka-ike l'ogu. Ẹke o shi bú Kabuzelu. Ọ kparú ike, dú egvu. Ọ bú yẹbedua gburu unwoke Móabu labú ono, bú ndu ike ono; búru iya jejeru je egbua agú l'ime iduma mbọku, mini suno* jiru alí ono.

* **23:20 23:20** Suno bú mini, anọduje ada l'alí mbeke l'oge winta. Ọonoduje acha ọcha; l'ayo l'ọbu ntú mini. Ọ bú l'ọ -dagee; bẹ ọobyaje bya anmaa anmanma l'alí; l'atsụ oyi k'ọtsu-gbu madzú; l'echi ẹturu.

²¹ Benáya gbukwaruphu oke mkparawa onye Íjiputu, pa arwa byakfuta iya oḡu. Iphe, yēbedua gude bakfuta iya bụ mgboro; bya anata nwoke Íjiputu ono arwa ono, o gude ono; gude nmagbua ya.

²² Ono bụ ike, Benáya Jehoyada kparụ ndono. Yēbedua b'a makwaruphu ẹpha iya ẹge a maru k'umadzu ẹto phụ, bụ ike-ka-l'ogụ phụ.

²³ A-bya l'ụkporo madzụ l'umadzu iri phụ; b'o tso l'onye a kwata akwabẹ ugwu. Ọbụ l'ẹ t'a gụkobekwa iya l'umadzu ẹto phụ. Tọ dụ iya bụ; Dévidi emee ya onye ishi lẹ ndu soja, eche iya nche.

²⁴ Ásahelu, bụ nwunne Jóabu tso l'ụkporo madzụ l'umadzu iri ono. Ndu ọdo bụ Eluhananu Dodo kẹ Bétulehemu;

²⁵ Shama kẹ Harodu; Elika kẹ Harodu;

²⁶ Helezu kẹ Paliti; Ira, bụ nwatibe Ikeshi ọphu Tékowa;

²⁷ Abiyéza kẹ Anatotu; Mebunayi kẹ Husha;

²⁸ Zalumonu k'eri Ahohi; Maharayi kẹ Netofa;

²⁹ Helebu Bena kẹ Netofa; Itayi Ribayi kẹ Gibiya l'alì ndu Bénjaminu;

³⁰ Benáya kẹ Piratonu; Hidayi kẹ ọzo ngege Gaashi;

³¹ Abiyalubonu kẹ Araba; Azumavetu kẹ Bahurimu;

³² Elyahuba kẹ Shalubonu; mę unwu Jashenu; mę Jonátanu;

³³ Shama kẹ Hararu; Ahiyamu Shararu kẹ Hararu;

³⁴ Elifeletu Ahasubayi kẹ Maaka; Eliyamu Ahitofelu kẹ Gilo;

³⁵ Hezuro kẹ Kamelu; Parayi kẹ Arabu;

³⁶ Igalu Nétanu kẹ Zóba; Bani k'ikfu Gádu;

³⁷ Zeleku, bụ onye Amonu; Naharayi kẹ Berotu, bụ onye achijeru Jóabu Zeruya ngwa-ogụ;

³⁸ Ira kẹ Itiru; Garebu kẹ Itiru kwaphụ;

³⁹ męfua Uráya, bụ onye Hetu. Iphe ẹphe tukuru dụ bụ ụkporo madzụ l'umadzu iri l'ẹsaa.

24

*Dévidi agụ ndu Ízurẹlu; mę ndu Júda oḡu
(1 Iphe 21:1-6)*

¹ Ojeoje avoru ọku ghua ẹhu l'ẹke ndu Ízurẹlu nọ; yọ kpalia Dévidi t'o mee t'iphe-ẹhuka dakfuta ẹphe; sụ iya: "T'ọ tughua je agua ndu Ízurẹlu; mę ndu Júda oḡu."

² Eze, bụ Dévidi ezia Jóabu; mę ndu ishi ndu soja, ẹphe l'iya nọ; sụ ẹphe: "Unu jekota iphe, bụ ikfu, nọ lẹ Ízurẹlu; shita lẹ Dánu je akpaa lẹ Besheba gụkota ẹphe oḡu; k'ophu ya a-maru ole, ẹphe dụ."

³ Obenu lẹ Jóabu bẹ sụru eze: "Tẹ Ojeoje, bụ Nchileke ngu mekwaa tẹ ndu ono ka l'igwe ugbo ụkporo ise mę l'ẹge ẹphe ha nta-a; nggube eze, bụ onye nwe mu nọ egude ẹnya ngu phụ iya. Ọ bụ ?bukwanu ngunu meru iphe nggube eze, bụ onye nwe mu nọ eme t'i mee egbe iphe ọwaa?"

⁴ E metsua; okfu eze adanyaia kẹ Jóabu ye kẹ ndu ishi ndu soja iya ono. Jóabu ye kẹ ndu ishi ndu soja ono eshi l'ifu eze tughua oje oḡu ono.

⁵ Ẹphe adalephu Ẹnyimu Jódanu; doshia lẹ mgboro mkpukpu Árowa; l'uzo ọhuda mkpukpu, nọ l'echi nsụda; bya eshi l'ẹke ono chebe ifu lẹ Gádu lufuwaru Jáza.

⁶ Ẹphe abya abahụ Giledu; mę l'onu-ogo Tatimu-hodushi. Ẹphe eshi l'ẹke ono bahụ lẹ Dánu-Janu; bya eswija lufu Sayidonu.

⁷ Èphè eshi ono bya echebewaru ifu lẹ a-gbabe-a-dzuru kẹ mkpukpu Táya. Èphè eshi ẹke ono jekotawaru mkpukpu, nọkota l'alì ndu Hevu yẹlẹ kẹ ndu Kénanu. Èphè abya akpọ-chia ya ishi lẹ Besheba l'ụzo ọhuda Júda.

⁸ Èphè jeru iya ọnwa tete l'ụkporo abalì bẹ èphè laphutaderu azụ lẹ Jerúsalemu.

⁹ Jóabu abya akọru eze, bụ Dévidi ụmadzu ole, ọ gútaru l'ọgu ono. Lẹ Ízurelù bẹ èphè gútaru ụkporo unu unwoke ụkporo ugbo ise,* bụ ndu soja, ike dọ l'ọgu; bya aburu ndu e-gudeghe ogu-mbeke; guta ụkporo unu unwoke ụkporo ugbo ẹto l'unu unwoke ugbo ụkporo labù l'irì† lẹ Júda.

¹⁰ Dévidi agụ-gelephu ọgu ono; mejì akfulahaa ya nkfu. Yọ sụ Ojejoje: “Ya mewaru iphe, dọ ẹjì, ha nshinu l'iphe ono, ya meru ono. Byiko Ojejoje; wofunu iphe, dọ ẹjì ono, yẹbẹ nwozi ngu meru ono; kẹ l'ọ kwa eswe bẹ yẹlẹ meru ẹge ono.”

¹¹ Tẹ Dévidi kwaa tehu lẹ nchi-abọhu iya; bẹ Ojejoje kfuwaru Gádu, bụ onye nkfuchiru Nchileke, aphujeru Dévidi àphù; sụ iya:

¹² “Je asụ Dévidi: Ọwaa iphe Ojejoje ekfu: ‘Uzi iphe ẹto; bẹ ya doberu iya; t'ọ hata ọphu ya e-me iya.’ ”

¹³ Tọ dọ iya bụ; Gádu ejekfu Dévidi je asụ iya: “?Bụ ẹjọ-ẹgu, a-nọ afa ẹto; m'ọ bụ t'ì gbaaru ndu ọhogu ngu ọsọ ọnwa ẹto; m'ọ bụ t'ẹjọ mgbonwu nọo l'alì ngu abalì ẹto? Nta-a bụkwa t'ì rịa ya arìrì; karù iya; tẹ ya maru iphe, ya e-zi onye ziru iya nù.”

¹⁴ Dévidi asụ Gádu: “Lẹ ya nọkwa l'oke iphe-ẹhuka. Obenu l'ọ kakwaru ayi mma t'ayi daba Ojejoje l'ẹka; a ma l'ayi dabaru madzù l'ẹka; kẹ l'obu-imiko kẹ Ojejoje pakwaru apaa.”

¹⁵ Ya ndono; Ojejoje abya alọru ẹjọ mgbonwu tų ndu Ízurelù shita l'utsu mbọku ono jeye mbọku, ọ tų-buru èphè. Shita lẹ Dánu jeye le Besheba bẹ èphè dọ ụkporo unu madzù ugbo ẹsato l'unu madzù ugbo iri l'ise‡ nwushihu.

¹⁶ Ojọzi-imigwe ono amachilephu ẹka tẹ ya dabẹ Jerúsalemu mebyishia ya; yọ rua Ojejoje l'ehu; mbụ ẹjọ iphe ono, dakfuru èphè ono. Yọ sụ ojọzi-imigwe ono, ẹgbushi ndu ono: “L'ọ dụwa mma! Sephu ẹka ngu azụ; parù èphè haa.” Teke ono bẹ ojọzi Ojejoje ono nọwa l'ọma ẹke Arawuna, onye Jebusu anọduje etsu balì iya.

¹⁷ Dévidi aphulephu ojọzi-imigwe ono, Nchileke gude echigbushi ndu ono ono; sụ Ojejoje: “L'ọ kwa yẹbedua mesweru; mee iphe, ẹ ta dudu mma. ?Buhunu ole bẹ unwu aturu-wa meru? T'ọ bụ-chikwaaru yẹbedua; mẹ ndu ndibe bẹ ịi-dabẹ ẹka!”

¹⁸ Yọ bụru mbọku ono bẹ Gádu byakfutaru Dévidi bya asụ iya: “T'ọ tugbua je akpọaru Ojejoje ẹnya-ngwẹja l'ẹke Arawuna kẹ Jebusu anọduje etsu balì iya.”

¹⁹ Ya ndono; Dévidi atugbua jeshia ẹge ono, Ojejoje shi l'ọnu Gádu zia ya ono.

²⁰ Arawuna atufulephu ẹnya phua eze, bụ Dévidi yẹlẹ ndu ozi iya l'ẹke èphè eje abyakfuta iya; byishi ikpere; kpube ifu l'alì; gude kwabẹ iya ugvu.

²¹ Arawuna asụ: “?Bukwa ole bẹ eze, bụ onye nwe mu nù byakfutaru nwozi iya?”

Dévidi asụ iya: “Lẹ ya byaru tẹ ya zuta iya ẹke ono, ootsuje balì ono; kpọaru Ojejoje ẹnya-ngwẹja; k'ọphu ẹjọ mgbonwu ono e-buhu.”

* 24:9 24:9 Iphe ọ bụ bụ 800,000. † 24:9 24:9 Iphe ọ bụ bụ 500,000. ‡ 24:15 24:15 Iphe ọ bụ bụ 70,000.

²² Arawuna asù Dévidi: “Tẹ nggube eze, bú onye nwe mu nù wotakpelephu iphe, dù ngu mma gude gwoo ngweja ọbu. Ọwaa eswi, ee-gude gwoo ngweja-ukfuru nù Ojejoje; mẹ bọdu, eegudeje etsu balì; mẹ odogoro, eegudeje atugbabe eswi l'ozori nkù.

²³ Nggube eze; iphemiphe ọbule ono l'ọ ha bẹ yẹbe Arawuna nùru ngu iya.” Arawuna asùkwa iya phù: “Tẹ Ojejoje, bú Nchileke ngu natakwa ngweja ngu.”

²⁴ Obenu l'eze sùru Arawuna: “Waawa; ya kfufutaje ngu ugwo iya. Ya te egudekwa iphe, ẹ to nwedu iphe, o phuru iya gwooru Ojejoje, bú Nchileke iya ngweja-ukfuru.” Ọo ya bú lẹ Dévidi azua ẹke ono, eetsuje balì ono; mẹ eswi ono; gude ukporo shẹkelu mkpọla-ọcha labù lẹ mkpọla-ọcha iri kfua ya.

²⁵ Dévidi abya akpọaru Ojejoje ẹnya-ngweja l'ẹke ono; bya egwoo ngweja-ukfuru; mẹ ngweja ẹhu-agù l'eli iya. Ojejoje anua iphe, ọ rọru iya l'okfu-alì ono; ẹjo mgbonwu ono, byaru ndu Ízurẹlu ono alaa.

Ndu Eze kẹ mbụ

Teke Dévidi bụwa ọgurennya

¹ Teke ono bẹ eze, bụ Dévidi kahuwaru; bụwaru ọkpobe onye bụ ọgurennya; k'ọphu bụ l'oyi anọduje atsu iya; m'o -ruhuru; a phụ-kpua ya ukpo.

² Tọ dụ iya bụ; ndu ozi iya abya asụ iya: "T'ephē lenuaru nggube eze, bụ onye nwe mu nụ ọnya nwamgboko, nwoke ta achikahubua ọkpa; t'ọ bya eswiru nggube eze; letaje ngu enya. Yọ zenyabejekwaphu ngu phụ; k'ọphu oo-meje t'ehu vo nggube onye nwe mu nụ ọku."

³ Ephem abya achiko alị Ízurẹlu l'ọ ha jegbaru l'ẹke ephe acho nwamgboko, ama mma. Ephem achonyaa; bya aphua Abishagu kẹ Shúnemu. Ephem eduta iya dutaru eze.

⁴ Nwamgboko ono bẹ ama ntumatu. Yọ nọdu l'eleta eze ọnya; l'ejeru iya ozi. Ọ bụ l'eze te ejekfubua ya aze.

Adónija eme t'o mee onwiya eze ndu Ízurẹlu

⁵ Ya ndono; Adónija, bụ nwatibe nwanyi ọphu, bụ Hagitu awata owoli onwiya eli; lekfu: "L'ọo ya a-buru eze." Yọ bya akwakoberu onwiya ugbo-inya; mē ndu agbaje iya nū; bya edobe ụkporo madzụ labụ l'umadzu iri t'ephē vutajeru iya ụzo.

⁶ Ọphu nna iya 'ababuaru iya mba; m'ọ bụ jia ya: Iphe, kparu iphe oome ege ono. Adónija ono amashi mma ike. Yọ buru iya tso Abusolomu l'azụ.

⁷ Adónija eje achi-koshi Jóabu Zeruya; mē Abiyáta, bụ onye achijeru Nchileke eja idzu iya; ephe etsoru iya; tūru ikè yeru iya.

⁸ Obenu lẹ Zadoku, bụ onye achijeru Nchileke eja; Benáya Jehoyada; Nétanu, bụ onye nkfuchiru Nchileke; Shimeyi; Rey; mē ndu soja Dévidi; ndu ọphu bụ ike-ka-l'ogu l'ephē ha te nwedu onye tūru ikè yeru Adónija.

⁹ Adónija eje anọdu lẹ Mkpuma Zohẹleti* lẹ mgboro Enu-Rogelu gbushia aturu; oke-eswi; mē eswi, gbagbaaru eba gude shia nri. Yo kua unwana iya l'ephē ha, bụ iya bụ unwu eze; bya ekukwaaphu unwoke ndu Júda, bụ ndu eje ozi l'ufu-eze lẹ nri ono.

¹⁰ Ọ bụ l'ẹ to kudu Nétanu, bụ onye nkfuchiru Nchileke; to ku Benáya; to ku ndu soja ndu ọphu bụ ike-ka-l'ogu phe; to ku Sólomonu, bụ nwanna iya.

Betisheba ejekfu Dévidi l'okfu ehu Adónija

¹¹ Tọ dụ iya bụ; Nétanu abya aji Betisheba, bụ nne Sólomonu; sụ iya: "Tii nūdu lẹ Adónija Hagitu bẹ bụwa eze; onye nwe mu nū; mbụ Dévidi ta ma?"

¹² Byakwaphu nta-a tẹ ya karu ngu ege ii-me dzota ishi ngu; mē kẹ nwatibe ngu Sólomonu.

¹³ Tugbulekwaphu nta-a jekfu eze, bụ Dévidi je asụ iya: 'Nggube eze, bụ onye nwe mu nū; ?Q kwa l'i riru mube nwozi ngu nte l'ọ bụ nwatibe mu Sólomonu a-buru eze nọ-tsota ngu l'aba-eze ngu? ?Nanụ ege ọ dụ b'ọ gbe bụwaru nū Adónija gbe bụwaru nū eze ọbu?'

* 1:9 1:9 Iphe, "Zohẹleti" bụ bụ "Mkpuma ejo agwọ".

¹⁴ Teke ono, ịi-nọ l'ẹke ono; kpuru okfu ono l'onu; nggu l'eze ono; be ya a-bata bya achia ngu eka l'azu."

¹⁵ To du iya bu; Betisheba abya atugbua jekfushi eze l'ime ulo-eze. Eze l'onwiya buwa okpobe nwoke ogurennya. Yo buru Abishagu ke Shunemu eleta iya enya.

¹⁶ Betisheba abya efuzita byiaru eze ikpere.

Eze aji iya: "Nanu ege o du?"

¹⁷ Betisheba asu iya: "Onye nwe mu nu; i gude epha Ojejoje, bu Nchileke ngu ribuaru yebe nwozi ngu nwanyi nte; le nwatibe ngu; mbu Solomonu a-buru eze no-tsota ngu l'aba-eze ngu.

¹⁸ Obu; lekwa le Adonija gbe buakwaru nu eze obu nta-a; le nggube eze, bu onye nwe mu nu e-ba ama.

¹⁹ O gbushiakwaru igweligwe oke-eswi, eswi, gbagbaaru eba; me aturu; bya ekuwa unwu eze l'ephe ha; kua Abiyata, bu onye achijeru Nchileke eja; me Joabu, bu onye ishi ndu soja; to ku nwatibe ngu, bu Solomonu.

²⁰ Nggube eze, bu onye nwe mu nu; nta-a be ndu Izurelu l'ephe ha nookwa l'ele ngu; t'ephe maru onye ii-su t'o nodu l'aba-eze nggube onye nwe mu nu; l'ozori ngu.

²¹ O -dudu be mboku, a -nonyaru; ti nohe be aa-watakwa ome ye le nwatibe iya Solomonu l'ephe -bu ndu meru ejo iphe."

²² Betisheba ye le eze akpukwaduru-a okfu ono l'onu; Netanu, bu onye nkfuchiru Nchileke abata.

²³ A abya ezia eze le Netanu, bu onye nkfuchiru Nchileke be byakwaru nu. Yo bata; bya ebuaru eze ifu l'ali.

²⁴ Netanu abya asu iya: "Nggube eze, bu onye nwe mu nu; ?o du li suwaru l'o bu Adonija a-buru eze, no-chia enya ngu to; mbu l'o bu iya a-nodu l'aba-eze ngu?"

²⁵ Ntanu-a b'o jewaru je egbushia oke-eswi; me eswi, gbashiru eba; me igweligwe aturu. O kuakwaru unwu eze l'ephe ha; bya ekua ndu ishi ndu soja; me Abiyata, bu onye achijeru Nchileke eja. Mbu le nta-a; be ephe nokwa l'eri; l'angu: l'ekfu; su: 'Ndzu ngu ndzu ogologo; eze, bu Adonija!'

²⁶ Ole mbedua, bu nwozi ngu; me Zadoku, bu onye achijeru Nchileke eja; me Benaya Jehoyada b'e to kukwa; ophu o kukwa nwozi ngu, bu Solomonu.

²⁷ ?Bu nggube eze, bu onye nwe mu nu be meru egbe iphe owaa; ophu i medu t'ayibe ndu ozi ngu maru l'oo owaa bu onye ophu a-nodu l'aba-eze ngu m'i chi-gelephu?"

Dévidi eme Solomonu eze

²⁸ To du iya bu; eze, bu Dévidi asu: "Kuaru mu nu Betisheba." Betisheba abya abata bya evudo iya l'ifu.

²⁹ Eze eribua nte; su: "Ojejoje -nodu-a ndzu ege o no iya-a; mbu onye ono, nafutaru iya l'iphe-ehuka iya l'o ha;

³⁰ be nte ono, ya gude epha Ojejoje, bu Nchileke ke Izurelu ribuaru ngu ono be ya e-medzu ntanu-a; mbu nte ono, ya riru; su ngu l'o bu nwatibe ngu Solomonu a-buru eze l'ozori iya; noch i enya yebe Dévidi l'aba-eze iya ono."

³¹ To du iya bu; Betisheba ebyishi ikpere; kpube ifu l'ali; gude kwabe eze ugwu; su iya: "Ndzu ngu; ndzu ogologo; nggube eze, bu onye nwe mu nu Dévidi!"

³² Eze, bu Dévidi asụ: “Kuaru mu Zadọku, bu onye achijeru Nchileke ẹja; mę Nétanu, bu onye nkfuchiru Nchileke; mę Benáya Jehoyada.” Ẹphe abyaruta l'ifu eze.

³³ Eze asụ ẹphe: “Unu lę ndu ozi yębe onye nwe-unu yiru. Tę nwatibe iya nwoke; mbụ Sólomọnu, nọdu l'eli inya-mulu yębe eze t'unu duru iya lę lę nggele Gihonu.

³⁴ Unu -rulephu ẹke ono; tę Zadọku, bu onye achijeru Nchileke ẹja; mę Nétanu, bu onye nkfuchiru Nchileke wua ya manụ l'ishi t'ọ bụru eze ndu Ízurelu. Teke ono; unu egbua ụpyoku; sụ: ‘Ndzụ ngu; ndzụ ogologo; nggube eze, bu Sólomọnu!’

³⁵ Teke unu metsuaru; unu awuru tsoru iya t'ọ bya anọdu l'aba-eze mu; bụru eze nọ-chia ẹnya mu; kę lę mu tųwaru iya ẹka t'ọ bụru iya a-buru eze ndu Ízurelu; bụru eze ndu Júda.”

³⁶ Benáya Jehoyada azua mgbede; sụ: “Ono ẹge ọ dọ-o! Tę Ojeoje, bu Nchileke kę nggube eze, bu onye nwe mu nụ kfufukwaa ẹge i kfu.

³⁷ T'ọ bụkwaru ẹge Ojeoje swiru nggube eze, bu onye nwe mu nụ bu ẹge oo-swiru Sólomọnu; bya emee t'abubu, ọ bu eze kangoo kę onye nwe mu nụ, bu eze Dévidi.”

³⁸ Zadọku, bu onye achijeru Nchileke ẹja; Nétanu, bu onye nkfuchiru Nchileke; Benáya Jehoyada; męwaru ndu Keretu mę ndu Peletu edoziaru Sólomọnu inya-mulu eze, bu Dévidi; yọ nọdu iya l'eli agba; ẹphe ejeshia Gihonu.

³⁹ Ẹphe erulephu ẹke ono; Zadọku, bu onye achijeru Nchileke ẹja eshi l'ulo-ékwa wota mpo, manụ nọ; wua Sólomọnu l'ishi. Ẹphe abya eworu ụpyoku gbua; ndu ono l'ẹphe ha atua uzu; sụ: “Ndzụ ngu ndzụ ogologo; eze, bu Sólomọnu!”

⁴⁰ Ndu ono l'ẹphe ha l'awụ etso iya. Ẹphe aphụ opu; l'atụ uzu ẹhu-ọtso-ena; k'ophu bu l'alị nmahuru jijiji.

Adónija atsụ Sólomọnu egvu

⁴¹ Adónija yele ndu ono, o kuru lę nri ono aburu l'ẹphe erigewa nri ono bę ẹphe nuru uzu, atụ nụ. Jóabu abya anua ọda ụpyoku ada nụ; ji: “? Igidi owaa, ede ẹge-a lę mkpukpu-a bu kę ngunu?”

⁴² Yọ kpukwaduru iya-a l'onu ekfu; Jonátanu Abiyáta, bu onye achijeru Nchileke ẹja aburu pherekete. Adónija asụ iya: “Bata nwoke, dọ mma. Ya marua l'ọ bu ozi, dọ mma b'i gude bya.”

⁴³ Jonátanu asụ iya: “Wawakwa. L'onye nwe-mu nụ; mbụ eze Dévidi meekwaru Sólomọnu eze.”

⁴⁴ Eze bę yeru iya Zadọku, bu onye achijeru Nchileke ẹja; Nétanu, bu onye nkfuchiru Nchileke; Benáya Jehoyada; ndu Keretu; mę ndu Peletu. Ẹphe emee Sólomọnu; yọ nọdu l'inya-mulu, eze agbaje.

⁴⁵ Yọ bụru lę Gihonu ono bę Zadọku, bu onye achijeru Nchileke ẹja; mę Nétanu, bu onye nkfuchiru Nchileke wuru iya manụ l'ishi t'ọ bụru eze. Ẹphe gbe shiakwa l'ẹke ono gude ẹhu-ọtso-ena wufuta; k'ophu bu lę mkpukpu bę tehuru kę kfukakfuka. Ọ kwa iya bu uzu ono, unu anụ ono.

⁴⁶ Ọdo aburu lę Sólomọnu gbę nọduakwa nụ l'aba-eze ọbu.

⁴⁷ Ndu ozi eze abyakwaphu okele nnajiufu ayi, bu eze Dévidi asuje: “Tę Nchileke ngu mekwaa ẹpha Sólomọnu t'ọ ka nke ngu. Yo mekwaphu t'aba-eze nk'ia ka nke ngu!” Eze l'onwiya anọdu l'oshi-azę ya; fozita baaru Nchileke ẹja;

⁴⁸ bya asụ: T'ajaja bụru kẹ Ojejoje, bụ Nchileke kẹ Ízurelu, bụ onye ono, doberu mu ndzụ; mu egude ɛnya mu labụ phụ onye nọ-chiru ɛnya mu; bụru eze ntanụ-a!

⁴⁹ Ndu ono, Adónija kuru lẹ nri ono atsulahaa egvu. Ẹphe awụ-lihu; gbakashihu.

⁵⁰ Adónija egude k'egvu, ọotsu Sólomónu; gbagbua je akwẹe ẹka lẹ mpo ɛnya-ngwẹja Ojejoje.

⁵¹ Ama abya agbaaru Sólomónu lẹ Adónija gudeekwa k'egvu nggube Sólomónu je akwẹe ẹka lẹ mpo ɛnya-ngwẹja Ojejoje; sụ: "Tẹ eze, bụ Sólomónu riaru iya nte ntanụ-a l'ẹ t'oo gudedu ogu-mbeke gbua yẹbe nwozi iya!"

⁵² Sólomónu asụ: "Ọ -bụru l'ọo-nọdu ekoshi lẹ ya bụ ọkpobe madzụ; bẹ ẹgbushi, nọ iya l'ishi ta adafudu m'ọo nanu. Ọlobu; ọ -bụru l'a phuru iphe, dū ẹji lẹ ndzụ iya b'ọ laakwaru."

⁵³ Eze, bụ Sólomónu abya eye ndu jeru je edufuta iya l'ɛnya-ngwẹja ono. Adónija abya ebyishi ikpere l'ifu l'eze, bụ Sólomónu. Sólomónu asụ iya: "Tụgbua lashia nke ngu."

2

Dévidi eke ekpe anụ Sólomónu

¹ Yo rudelephu teke Dévidi a-nwuhu; yo kee ekpe nū nwatibe iya Sólomónu; sụ iya:

² "Nta-a bẹ oge nka-ezekuna nk'iya ruwaru, bụ iphe dūru onyemonye ọbule. Shihukwa ike; nggu ekoshije l'i bụ nwoke.

³ Mejekwa iphe, Ojejoje, bụ Nchileke ngu ele ɛnya iya; mbụ t'i tsoru ụzo iya; nggu emeje iphe, ọ tōru ọkpa iya; mẹ ekemu iya; mẹ ome-l'alị iya; mẹ iphe, o kfurū; ẹge ono, e deru iya l'ẹkwo ekemu Mosisu ono; k'ophu bụ l'iphe, bụ iphe, iime ememe; mẹ ẹkemeke ọbule, i yeru ọkpa a-bujeru ngu ụpete;

⁴ k'ophu Ojejoje e-medzu iphe ono, o kweru mu ukwa iya: 'L'ọ -bụru l'unwu mu kwaburu onwẹphe ɛnya; gude obu ẹphe; mẹ ndzụ ẹphe l'ọ ha vudoshia ike l'etsotso ono, ẹphe etso iya ono; b'ẹ to nwedu l'ẹka akufu ngu l'aba-eze ndu Ízurelu.'

⁵ "Ọdo bụ; l'i maru iphe, Jóabu Zeruya meru mu. Mbụ iphe ono, o meru umadzu labụ, bụ ndu ishi ndu soja Ízurelu; mbụ Ábuna Nẹru; mẹ Amasa Jeta. O gburu ẹphe; l'ọ bụ ndu e gburu l'ogu; gude gwata ugwo ọchi, ẹphe gburu l'ogu. Yo gbe bụru mbẹdua bya evuru ọchi ẹphe; mẹ mburūnu iya.

⁶ Gude mmamiphe ngu maru iphe, ii-me iya. Ọlobu; be ekwekwa t'ọ kaa nka nwuhu anwuhu ugbooshi.

⁷ "A -bya l'unwu Bazilayi kẹ Giledu; mejekwaru ẹphe ọhuma. T'ẹphe tsokwaru lẹ ndu a-nọduje eri nri lẹ nke ngu; kẹ l'ọ bụ ẹge ẹphebedua mekwaru mu phụ ndono teke ono, mu shi agbalaru nwanna ngu, bụ Abusolomu.

⁸ "Onye ọdo bụ Shimeyi Gera kẹ Bahurimu l'alị Bénjaminu. O bụ yẹbedua kọru mu ẹjọ ọnu mbọku ono, mu jeru Mahanayimu ono. Teke ọ byakfutaru mu lẹ Jódanu; bẹ mu gude ẹpha Ojejoje ribuaru iya angụ lẹ mu te egudedu ogu-mbeke gbua ya.

⁹ Obenu; ba ahakwa iya nta-a tẹ b'i nū iya aphụ. I bụ onye maru iphe. I marua iphe, ii-me; t'ọ gude ishi-ẹwo lọkaa mee laa maa."

Anwuhu Dévidi
(1 Iphe 29:26-28)

¹⁰ Tò dù iya bụ; Dévidi abya anwuhu lakfushia nna iya p̄hẹ; e lia ya lẹ Mkpukpu Dévidi.

¹¹ Iphe, Dévidi chīru l'alī Ízurelu bụ ụkporo afa labụ. Ọ chīru afa ẹsaa lẹ Hēburonu; bya achia ụkporo afa l'afa iri l'eto lẹ Jerúsalemu.

¹² Sólomōnu abya anọdu l'aba-eze nna iya, bụ Dévidi. Alì-eze iya abya anguru anguru; shihu ike.

Egbu Adónija

¹³ Ya ndono; Adónija Hagitu abya ejekfu Betisheba, bụ nne Sólomōnu. Betisheba ajì iya: “?Bụ-a k'oma b'ì byaru?”

Adónija asụ iya: “L'ọ kwa-a k'oma;”

¹⁴ sụ iya: “L'ọ nweru iphe, ya byaru ngu ekfuru.”

Betisheba asụ iya: “T'ọ kfunua iphe ọbu.”

¹⁵ Adónija abya awata iya ekfukfu; sụ iya: “L'ì maru l'ọ bụ yēbedua b'ọ gbaru tẹ ya b̄ru eze. Ndu Ízurelu l'ephe ha aburu yēbedua bẹ ephe shi ele ẹnya l'ọ bụ iya a-b̄ru eze. Obenu l'e mekochaaru; iphe agbanwee; yọ b̄ru nwanna iya b'ọ laru l'eka; kẹ l'ọ bụ Ojejoje bẹ meru t'ọ b̄ru nk'iya.

¹⁶ Nta-a b'ọ nweru iphe lanụ, ya eme tẹ ya rọta ngu. Ba ajikakwa.”

Betisheba asụ iya: “T'ọ kfunua iphe ọbu.”

¹⁷ Adónija asụ iya: “Byiko; kfunuru eze, bụ Sólomōnu t'ọ dee ya Abishagu kẹ Shúnemu t'ọ b̄ru nyee ya. L'ẹ tọo jikakwa m'ì -kfuaru iya ẹya.”

¹⁸ Betisheba asụ iya: “L'ọ dù mma. Lẹ ya e-kfuru ya yeru eze l'okfu ẹhu ngu.”

¹⁹ Ya ndono; Betisheba atugbua jekfu Sólomōnu tẹ ya kfuaru iya okfu ẹhu Adónija. Eze egbesi je iya ndzuta; rua bya ebyishiru iya ikpere; metsua bya anọ-zita l'aba-eze iya; zi; e je apata aba-eze doberu nne iya ono; yọ nọdu iya l'eka-utara.

²⁰ Betisheba bya asụ: “O nweru iphe, ha nwanshì, ya eme tẹ ya rọo ngu. Byiko; ba ajikakwa.”

Eze asụ iya: “Rọo iphe ọbu nne mu; mu taa jikakwa.”

²¹ Betisheba asụ iya: “T'e dunuru Abishagu kẹ Shúnemu nù nwanna ngu; mbụ Adónija t'ọ b̄ru nyee ya.”

²² Eze, bụ Sólomōnu asụ nne iya: “?Bụ kẹ ngunu b'ì s̄ru t'e duru Abishagu kẹ Shúnemu nù Adónija? I ga asufuanu t'a haaru iya alì-eze-wa; keshinụ ọphu ọ bụ nwanna mu k'ogurennya; mbụ t'a haaru iya yele Abiyáta, bụ onye achijeru Nchileke eja mē Jóabu Zeruya!”

²³ Ya ndono; eze, bụ Sólomōnu egude epha Ojejoje ribua angu; sụ: “Kamenu; m'ọ -b̄ru l'ishi Adónija ta aladu l'iphe ono, o kfuru ono!

²⁴ Ojejoje bụ onye meru mu; mu anọdu l'aba-eze nna mu, bụ Dévidi; bya emee tẹ ọnu-ulo mu; b̄ru ẹke ndu eze e-shije lufuta; b̄ru iya b̄ru ẹge ono, o kweru ụkwa iya ono. Kamenu; Adónija ta awafukwa ntanụ.”

²⁵ Eze, bụ Sólomōnu ezifu Benáya Jehoyada; yo je eworu Adónija gbugbua.

Iphe meru Abáyata; mē Jóabu

²⁶ A bya lẹ kẹ Abiyáta, bụ onye achijeru Nchileke eja; eze asụ iya: “La ẹke i shi lẹ Anatotu. Iphe gbaru ngu nù b̄ru t'ì nwuhu; ọbu lẹ ya tee gbudu ngu nta-a; kẹ l'ọ b̄ru ngu pataru Okpoko Ọgba-ndzụ Nnajiufu, b̄ru

Nchileke l'oge kẹ nna mu, bụ Dévidi; nggu etsoru nna mu jekota iphe-
 ẹhuka, byakfutakotaru iya nụ."

²⁷ Ya ndono; Sólomọnu ewofu Abiyáta t'ẹ b'ọ bụhe onye achijeru
 Nchileke ẹja kẹ Ojejoje. E shi ẹge ono; okfu, Ojejoje kfujeru lẹ Sháyilo
 l'okfu ẹhu ọnu-ụlo Elayi eree.

²⁸ Jóabu anụlephu iphe, mụru nụ; gbaba l'ụlo-ékwà Ojejoje je akwée ẹka
 lẹ mpo ẹnya-ngwẹja Ojejoje; kẹle Jóabu shi etso Adónija; ọle ẹ to tsohua
 Abusolomu.

²⁹ A bya ekfuaru eze, bụ Sólomọnu lẹ Jóabu bẹ gbakwaru laa l'ụlo-ékwà
 Ojejoje; mbụ vudo-kube ẹnya-ngwẹja. Sólomọnu ezifu Benáya Jehoyada
 t'o je egbua ya.

³⁰ Benáya ejeshia l'ụlo-ékwà Ojejoje ono je asụ Jóabu: "L'eze sụkwaru
 t'i lufuta l'ẹke ono!"

Jóabu asụ iya: "Lẹ ya ta alufutadu. O bụ l'ẹke-a bẹ ya a-nwuhu."

Benáya alaphushia azụ je ekfuaru eze iphe, Jóabu kfuru.

³¹ Eze asụ iya: "T'o mee ya ẹge ya kfuru. Gbua ya; nggu elia ya; k'ophu
 bụ l'ochi ndu ono, o gbushiru l'ẹ b'ọ dụ iphe, ẹphe meru ono ta atụkoduru
 yele ndu ọnu-ụlo nna iya l'ishi.

³² Ojejoje e-mee t'ugwo ọchi ndu ono, o gbushiru ono tukoru iya l'ishi.
 Mbụ ọchi ụmadzu labụ ono, o tsoru ọgu gbushia; l'ẹ ba ama; mbụ nna mu,
 bụ Dévidi. Ndu ono, o gbushiru ono; mbụ Ábuna Nẹru, bụ onye ishi ndu
 soja Ízurelu; Amasa Jeta, bụ onye ishi ndu soja Júda. Ndu ono bẹ kakọta
 iya odobe-ẹka-ndoo; ka iya mma.

³³ T'ochi ẹphe tukokwaru Jóabu; mẹ iphe, bụ eri iya l'ishi jeye lẹ tutu
 yoyo. Obenu lẹ Dévidi; mẹ eri iya; mẹ ọnu-ụlo iya; mẹ aba-eze iya bẹ
 Ojejoje a-nụ ẹhu-agụ jeye lẹ tutu yoyo."

³⁴ Tọ dụ iya bụ; Benáya Jehoyada atugbua je eworu Jóabu gbua. E je
 elia ya l'ufu iya l'echi-egu.

³⁵ Eze abya ewota Benáya Jehoyada dochia ẹnya Jóabu t'ọ buru onye ishi
 ndu soja; bya eworu Zadọku, bụ onye achijeru Nchileke ẹja dochia ẹnya
 Abiyáta.

³⁶ Tọ dụ iya bụ; eze bya ezia; e je ekua Shimeyi. Yọ sụ iya: "T'ọ kpua ụlo
 lẹ Jerúsalemu buru." Wo iya: "T'ẹ b'ọ dukwa teke oo-shi ẹke ono lufu."

³⁷ Wo iya: "T'ọ dokwaa ya ẹnya lẹ mbọku, ọ lufuru; daa ngele Kídirọnu;
 bẹ aa-chọkwa iya achọcho; ọchi iya atụ-koru iya l'ishi."

³⁸ Shimeyi asụ eze: "L'iphe, o kfuru dụ mma. O bụ ẹge nggube eze,
 bụ onye nwe mu nụ kfuru bụ ẹge mube nwozi ngu e-me." Shimeyi abya
 eburu lẹ Jerúsalemu; bua ya ogologo.

³⁹ A bya anọ afa ẹto; ohu Shimeyi adụ ụmadzu labụ gbafu gbakfushia
 Akishi Maaka, bụ eze ndu Gatụ. A bya ekfuaru iya Shimeyi; sụ iya: "Ohu
 ngu phẹ nọkwa lẹ Gatụ."

⁴⁰ Shimeyi egbeshi bya edozia nkakfu-igara iya gbagbua; yọ buru iya
 oje Gatụ lẹ kẹ Akishi je elee ẹnya ohu iya phẹ ono. Yo je eduta ndu ohu
 iya phẹ ono lẹ Gatụ.

⁴¹ E je ekfuaru Sólomọnu lẹ Shimeyi shiakwa lẹ Jerúsalemu jee Gatụ;
 latawa azụ.

⁴² Eze abya ezia; e je ekuaru iya Shimeyi. Shimeyi erua; eze asụ iya:
 "Yaze te emedunua ngu-a t'i gude ẹpha Ojejoje ria nte; bya anmaaru ngu
 ọkwa; t'ọ dokwaa ngu ẹnya: lẹ mbọku, i shi l'ẹka-a lufu; jee ẹke ọdo; bẹ

aa-chòkwa ngu achòcho? ?Tì kfuduru iya: 'L'ò dükwa ngu-a mma; l'è to nwedù èke ii-lùfu eje?'

⁴³ ?Bùhunu ngunu meru iphe è ti mehedu iphe, i riburu Ojejoje angu l'ii-meru iya; mè ekemu ono, ya tũru nũ ngu ono?"

⁴⁴ Eze abya asùkwaphu Shimeyi: "I gude-a obu ngu maru èjo iphe, i meru nna mu, bù Dévidi. Nta-a bè Ojejoje e-wota èjo iphe ono, i meshiru ono tukobe ngu l'ishi.

⁴⁵ Obu lè yèbedua, bù eze; bè Ojejoje aa-gòru ònu-òma nũ; aba-eze Dévidi anguru anguru l'ifu Ojejoje jeye lè tutu yoyo."

⁴⁶ Eze abya ezi Benáya Jehoyada; yo je egbua Shimeyi.

Yò buru teke ono bè alì-eze ono bya anguru anguru l'èka Sólomonu.

3

Sólomonu ekfu t'a nũ iya mmamiphe

(2 Iphe 1:1-13)

¹ Sólomonu bè luru nwatibe Fero, bù eze ndu Íjiputu; shi ège ono yele iya agbaa ndzũ. Yò duta nwatibe Fero ono bya edobe lè Mkpukpu Dévidi; yò òdù l'èke ono jeye yò kpũ-ghee ufu-eze iya; mè ùlo kè Ojejoje; mè upho-mkpuma, nò-pheru Jerúsalemu mgburumgburu.

² Yò buru l'òchi-èja bè ndu Ízurelũ shi egwojeru Ojejoje èja; kè l'è ta kpudua eze-ùlo Ojejoje teke ono.

³ Sólomonu bè yeru Ojejoje obu; l'emekota iphe, bù iphe nna iya; mbù Dévidi toru okpa iya. O bùlephu l'ò shi ejeje ogwa iphe; l'akpò ìnsensu oku l'òchi-èja.

⁴ Eze, bù Sólomonu ejeshia ogwo ngweja lè Gíbiyònu, bù ishi èke aagwajè iphe. Iphe Sólomonu gworu l'èke ono karikwaru unu ngweja-ukfuru labũ l'ùkporo ngweja-ukfuru iri.

⁵ Yo be l'enyashi; Ojejoje abyakfuta Sólomonu lè nrò lè Gíbiyònu l'èke ono bya asù iya: "T'ò kfua iphe, ò chòru tẹ ya nũ iya."

⁶ Sólomonu asù iya: "I koshiwaru l'i yeru nwozi ngu Dévidi, bù nna iya obu nshinu; kè l'ò bù onye e gude ire iya èka; buru onye doberu èka ndoo; bukwaruphu onye obu guru iphoro l'ifu ngu. I yeru iya obu ono; yetaberu iya èya; k'òphu ì nũru iya nwata nwoke, a-nòdù l'aba-eze iya ntanũ-a.

⁷ "Nggùbe Ojejoje, bù Nchileke iya; nta-a b'i mewaru yèbe nwozi ngu tẹ ya buru eze l'òzori nna iya, bù Dévidi; lè yèbe nwata nshii, è-ta madu ège ya e-shi eme iphe, gbaru iya nũ.

⁸ Yèbe nwozi ngu bè nòwa yèle ndu ono, ì fòtaru ono; mbù ndu ono, dù l'igwe; buru 'aguta aguta ono.

⁹ Oo ya bù t'i nũnu yèbe nwozi ngu egomunggo, ya e-gude achì ndibe ngu; mè tẹ ya makahujeru iphe, dù mma l'iphe, dù èji. O -dudu; ?bù onye a-dù ike òchikota ndibe ngu-a, ha ège-a."

¹⁰ Iphe ono, Sólomonu kfuru ono adù Ojejoje mma.

¹¹ Yò sù Sólomonu: "Keshinu ò bù iphe ì kfuru ndono; ti kfu kè ndzũ ogologo; ti kfu t'a nũ ngu èku; ti kfu tẹ ndu òhogu ngu nwùshihu; yo gbe bù-chiaru egomunggo, ii-gude achì l'ùzo, vudo nhamunha b'i sũru t'a nũ ngu;

¹² bè ya e-meru ngu iphe ono, i kfuru ono. Ya a-nũ ngu mmamiphe; nũ ngu egomunggo; k'òphu bù l'è tò dudu onye atũru ngu nũ, dùjeru nũ; to nwe onye atũru ngu nũ, byaru bya adù nũ.

¹³ Ya a-nukwa ngu phụ iphe, ẹ ti kfudu tẹ ya nū ngu: Ya e-me t'i nweru ẹku; bya emee t'a kwabeje ngu ugwu; k'ophu bụ l'ẹ tọ dudu onye eze ọdo, a-turu ngu nū lẹ ndzụ ngu.

¹⁴ Ọ -buru l'i tsoru ụzo iya; l'eme iphe, ya tọru ọkpa iya; mę ekemu iya ẹge ono, nna ngu, bụ Dévidi meru ono; bę ya e-me t'i kaa nka."

¹⁵ Sólomọnu etehu; bya amaru l'ọbu nrọ bę ya arọ.

Yọ latashia Jerúsalemu; je evudo l'ifu Okpoko Ọgba-ndzụ Ojejoje gwoo ngweja-ukfuru; mę ngweja ẹhu-agu. Yo metsua bya agbaaru ndu ozi iya l'ephẹ ha aji.

Sólomọnu kperu ikpe, dụ ẹhuka

¹⁶ O nweru ụnwanyi ọkpara labụ, byaru bya evudo eze l'ifu.

¹⁷ Onye lanụ asụ: "Onye nwe mu nū; yele nwanyi-a bę gba mgba buru l'ulo. Ọ nọ teke ya zedaru.

¹⁸ A nọsua abalị ẹto; k'ophu ya zedaru; yẹbedua abya ezeda nk'iya. Ẹ to nwekwa onye ọdo, nọ l'ulo-a; gbahaa ẹphe ẹbo.

¹⁹ "Yo rua l'enyashi; yo woru nwatibe nk'iya zę-gbua.

²⁰ Yo be l'echi-abalị teke yẹbe nwozi ngu ekuwa mgbenya; yo gbeshi pata odzu nwatibe iya ono bya enyonyabe mu; kuta nwata nke mu je enyonyabe onwiya.

²¹ A lufuta l'utsu iya; mu egbeshi tẹ mu chebe nwata mu ẹra; yọ bụwaru nū odzu. Nchi abọhulephu ohuma; mu abya atọ nwẹhu lee nwata ono ẹnya; phua l'ẹ tọ bụdu nwata nke mu."

²² Nwanyi ophu aswọ-lihu; sụ: "Waawa! L'ọ bụ nwata ophu nọ ndzụ bụ nk'iya; ophu nwuhuru anwuhu aburu kę nwanyi ophu."

Nwanyi ophu asụ: "Waawa! Lẹ nwata ophu nwuhuru anwuhu bụ nwa nke ngu; ophu nọ ndzụ buru nwa nk'iya." Ẹphe anọdu eze l'ifu l'adzọkashi iya ẹge ono.

²³ Tọ dụ iya bụ; eze asụ: "Onye ọwaa sūru: 'L'ọo nwata ophu, nọ ndzụ bụ nk'iya; ophu nwuhuru anwuhu aburu k'onye ophu.' Onye ophu asụ: 'Waawa; l'ọbu nwa nke ngu nwuhuru anwuhu; nwa nke iya aburu ophu nọ ndzụ.' "

²⁴ Eze asụ: "T'e wotaru iya mma." A bya ewotaru iya mma ono.

²⁵ Yọ sụ t'e bua nwata ophu nọ ndzụ ẹbo; woru ibe lanụ nū onye lanụ; e woru ibe lanụ nū onye ophu.

²⁶ Nwanyi ophu nwatibe nk'iya nọ ndzụ ayekpeshihu; chia mkpu; sụ eze: "Byiko; onye nwe mu nū; kuta nwata ono, nọ ndzụ ono kee nwanyi ophu; t'ẹ b'e egbukwa iya egbugbu!"

Nwanyi ophunanu asụ: "L'ẹ to nwedu onye enwe iya nū l'ephẹ ẹbo. T'e bua ya rụ ẹbo!"

²⁷ Ya ndono; eze abya ebua okfu ono; sụ: "T'ẹ b'e egbukwa nwata ono. T'e kuru iya nū nwanyi k'odungu phụ; l'ọo ya bụ nne, mụru nwata ono."

²⁸ Ndu Ízurelú l'ephẹ ha anulephu ẹge eze gude kpee ikpe ono; tsulahaa ya egwu; kę l'ephẹ maru l'ọ bụ Nchileke bę nūru iya mmamiphe, o gude kpee ikpe ono nhamunha ẹge ono.

4

Ndu nweru ọkwa l'ọchichi Sólomọnu

¹ Ya ndono; eze, bụ Sólomọnu aburu eze ndu Ízurelú l'ephẹ ha.

² Ọwaa bụ ndu ọkwa ẹphe ha nshinu l'ọchichi iya:
Azariya Zadọku bụ onye
achijeru Nchileke ẹja.

- ³ Elihorefu yeḗ Ahíja, bú
 ụnwu Shisha bú ẹphe
 ederu eze ẹkwó.
 Jehoshafatu Ahiludu bú onye
 akwakọbeje iphe.
- ⁴ Benáya Jehoyada bú
 onye ishi ndu sọja.
 Zadọku; mẹ Abiyáta abụru
 ndu achijeru Nchileke ẹja.
- ⁵ Azariya Nétanu bú yẹbedua
 elekota ndu achị ọnu-ogo.
 Zabudu Nétanu abụru
 onye achijeru Nchileke ẹja;
 l'agbazikwaruphu eze ụzo.
- ⁶ Ahisha bú onye ishi l'ufu-eze.
 Adoniramu Abuda abụru onye
 ishi ozi mkpọ-nyị-nya.

Ndu ọ-chị-ọha; mẹ ọnu-ogo, ẹphe achịgbaa

⁷ Sólomọnu bẹ nweru govano iri l'ẹbo, achị ndu Ízurelu l'ẹphe ha. Yọ
 bụru ẹphe ewotajeru eze yeḗ ndibe iya nri, ẹphe eri. Onye lanụ ewotajeru
 iya nri l'ọnwá lanụ l'afa.

- ⁸ Owaa epha ndu ọ-chị-ọha ono:
 Nwatibe Họru bú ọ-chị-ọha
 ọnu-ogo ugvu Ífuremu.
- ⁹ Nwatibe Deka bú ọ-chị-ọha
 ndu Maakazu;
 ndu Shalubimu;
 ndu Bétu-Shẹmeshi;
 mẹ ndu Elọnu-Bétu-Hananu.
- ¹⁰ Nwatibe Heseḗ bú
 ọ-chị-ọha ndu Arụbotu.
 Soko; mẹ alị Hefa l'ọ ha
 abụkotaru nk'iya.
- ¹¹ Nwatibe Abinadabu,
 aha Tafatu alụ nwatibe
 Sólomọnu; bụru
 ọ-chị-ọha ndu Naforu-Dọo.
- ¹² Bana Ahiludu bú ọ-chị-ọha
 ndu Ténaku; ndu Megido;
 mẹ ndu Bétu-Shanu l'ẹphe ha.
 Mbụ ẹke ono, nọ-nyabe
 Zaretanu; nọdukwapu
 lẹ nsụda Jézerilu; tsube lẹ
 Betishanu je akpaa lẹ
 Ébelu-Mehola;
 je eswee Jokumeyamu ono.
- ¹³ Nwatibe Géba bú ọ-chị-ọha
 ndu Rámọtu-Gíledu.
 Ẹke Jayi Manáse shi buru
 lẹ Gíledu l'ọ ha bẹ bukota
 nk'iya; mẹ ọnu-ogo Agọbu
 l'alị Báshanu; mbụ oke

ụkporo mkpukpu ẹto ono,
 e gude ụpho-mkpuma
 kpu-phetagbaa
 mgburumburu; bya egude
 igodo ope tũ-chia ọnu-uzo iya atuchi ono.

- 14 Ahinadabu Ido bụ ọ-chị-ọha
 ndu Mahanayimu;
 15 Ahimazu aburu ọ-chị-ọha
 ndu Náfutali. Yẹbedua alu
 nwatibe Sólomọnu ọphu aha Basumatu.
 16 Bana Hushayi bụ ọ-chị-ọha
 ndu Ásha; mę ndu Alotu.
 17 Jehoshafatu Paruwa bụ
 ọ-chị-ọha ndu Ísaka;
 18 Shimeyi Ela aburu ọ-chị-ọha
 ndu Bénjaminu;

19 Géba Úri bụ ọ-chị-ọha ndu Gíledu. Ọ bụ eke ono; bę Sihonu shi, shi
 buru eze ndu Amoru; eze ndu Ogu; mę kę ndu Báshanu. Ọ bụ yẹbedua
 nwenkinyi iya shi buru govano ndu Júda.

Iphe, eewotajeru Sólomọnu l'ujiku lanu

20 Ndu Júda; mę ndu Ízurelu aha l'igwe l'ọbu eveve mgbogidi ẹnyimu.
 Ẹphe shi nweru nri-eriri; nweru iphe angungu; ẹhu atso ẹphe.

21 Sólomọnu, bụ eze achia alı ono l'ọ ha shita lę Ẹnyimu Yufurétusu je
 akpaa l'alı Filisutayinu; je akpaa l'oke ẹphe lę ndu Íjiputu. Ndu alı ono iche
 iche shi nọdu Sólomọnu l'eka; l'atụ akiriko anụ iya jeye l'oge nka-ezekuna
 nk'ia.

22 Iphe, e shi ewotajeru Sólomọnu l'uboku bụ ụkporo ẹkpa witu l'ẹkpa
 witu iri, e tsuru etsutsu; ọwaa ụkporo ẹkpa witu ẹto, a kworu akwokwo;

23 eswi iri, gbaru ẹba; ụkporo eswi, akpa l'onwiya; ụkporo aturu ise;
 męwaru ele; mgbada; anyigo; mę oku, phuru l'anya.

24 Sólomọnu achia alı, nọkota l'uzo ẹnyanwu-ariba Ẹnyimu Yufurétusu
 l'ọ ha; mękpo ndu eze, bukota l'uzo ẹnyanwu-ariba ẹnyimu ono; mbu shita
 lę Tifuza je akpaa lę Gáza. To nwe ndu obutobu iya, ọgu dajeru ẹphe l'ia.

25 Teke Sólomọnu nọ ndzụ bę ndu Júda; mę ndu Ízurelu buru lę nchị-
 odoo; tsube lę Dánu je akpaa lę Besheba. Onyenonu enweru mgbo vayinu;
 mę oshi figu nk'ia.

26 Sólomọnu shi nweru ụkporo unu ulo ise,* bụ eke oodobeje inya,
 l'akpuru iya ugbo-inya iya; bya enweru ụkporo unu madzụ iri,† bụ ndu
 agbaru iya inya.

27 Ọ bụ ndu ọ-chị-ọha ono shi ewotajeru eze, bụ Sólomọnu ye le ndu
 ọonu nri nri. Onyenonu bę ewotaje nk'ia l'onwa ọphu o ruberu iya. Ẹ to
 nweudu iphe, ẹphe shi ekweje t'ọ kọ ya ụko.

28 Ẹge ono kwaphu bę ẹphe shi ewotaje balı; mę ẹswa witu, inya-
 ọgu; mę inya mmanu ọdo ataję bya edobe l'ẹke gbaru nụ. Onyenonu
 shi ewotaje iphe, gbaru iya l'ewota.

Mmamiphe Sólomọnu

29 Nchileke nuru Sólomọnu mmamiphe; bya emee t'iphe doje iya ẹnya
 ọhuma. Ọ nukwaru iya phụ egomunggo, dọ egvu.

* 4:26 4:26 Iphe ọ bụ bụ 4,000. † 4:26 4:26 Iphe ọ bụ bụ 12,000.

³⁰ Sólomõnu bẹ mmamiphe iya kangokotaru mmamiphe kẹ ndu ụzọ ẹnyanwu-ahata l'ẹphe ha; kangokwaaphu kẹ ndu Ịjiputu l'ẹphe ha.

³¹ Mmamiphe iya bẹ kangokotaru kẹ madzụ l'ọ ha. Ọ ka kẹ Etanu, bụ onye Zera; ka kẹ Hemanu; ka kẹ Kalukolu; mę kẹ Dada, bụ unwu Maholu. Ẹpha Sólomõnu atụko iphe bụ mbakeshi, nọ-pheru iya mgburumgburu dee kfulakafuka.

³² Ẹtu ẹtu, ọ nmashiru dụ unu ẹtu ẹsaa l'ụkporo ẹtu iri;† bya agụa unu egvu labụ l'ụkporo egvu iri l'egvu ise.§

³³ Ọ maru ẹnya oshi; mbụ tsube l'oshi sida Lébanõnu je akpaa l'ẹswa isopu, efuje l'ụpho-mkpuma. Ọ kwaphu ẹge ono b'ọ maru ẹnya unwu anụ jeye lẹ ndu ọphu awụ l'ẹpho; unwu ẹnu; mę k'ema.

³⁴ Ndu eze, achi ẹke, dughbaa iche iche lẹ mgboko anụa kẹ mmamiphe Sólomõnu; yetsua ndu e-je anụta okfu mmamiphe, shi iya l'õnu.

5

Sólomõnu akwakọbe k'ọkpu eze-ulo Ojejoje

(2 Iphe 2:1-16)

¹ Hiram, bụ eze ndu Táya bẹ yẹle Dévidi shi eshi ọnya. Yọ nulephu lẹ Sólomõnu b'a wụwaru manụ l'ishi t'ọ buru eze; nọchia ẹnya nna iya, bụ Dévidi; yo zifu ndu ozi iya t'ẹphe byakfuta Sólomõnu.

² Sólomõnu l'onwiya abya eziphu Hiram ozi azụ; sụ iya:

³ Ị mawaru lẹ nna mu; mbụ Dévidi ta kpuduru Ojejoje, bụ Nchileke iya ụlo; mkpata iya buru ọgu ono, ndu ọhogu iya shi eshije l'ekemeke etso iya ono; jeye; Ojejoje emee; ndu ọhogu iya ono anọdukota iya lẹ mkpuli ọkpa.

⁴ Obenu lẹ nta-a bẹ Ojejoje, bụ Nchileke mu mewaru; nchị adụ mu ndoo l'ekemeke ọbule; to nwe onye okfu nọru mu l'iya; to nwe iphe-ẹhuka, byakfutaru mu nụ.

⁵ Ọ bụ iya bụ mkpata iphe mu arị k'ọ kpuru Ojejoje, bụ Nchileke mu ụlo; ege ono o kfurụ iya nna mu, bụ Dévidi; sụ: "L'ọ nwatibe ngu, ya e-dobe t'ọ nọ-chia ẹnya ngu l'aba-eze ngu ono a-kpuru iya ụlo ono."

⁶ Nta-a bukwa t'i zia ndu e-je egbuaru mu oshi sida Lébanõnu. Ndu ozi mu; ẹphe lẹ ndu ozi ngu e-yekota ẹka l'ozị, nọ iya nụ. Mu a-kfua ngu-a ụgwo ozi ndu nke ngu; iphe, bụ iphe ị sukpeleruphu tẹ mu kfua; kẹ l'ị marua l'ẹ to nwedu ndu maru ẹnya k'ogbu oshi l'ọbu ndu Sayidonu.

⁷ Hiram analẹphu ozi ono, Sólomõnu ziru ono; ẹhu atsọ ya ẹna nshinu. Yọ sụ: "Tajaja buru kẹ Ojejoje ntanụ-a; mbụ onye ono, nuru Dévidi nwata, maru iphe ẹge-a t'ọ buru ishi ọha, ha nshinu!"

⁸ Hiram abya ezia Sólomõnu; sụ iya:

"Ya nwaru ozi, ị ziru iya. Ya e-mekotakpoo iphe, ị sụru tẹ ya mee lẹ kẹ oshi sida; mę l'oshi payinu ono.

⁹ Ndu ozi iya e-shi lẹ Lébanõnu vua oshi ono vufuta l'õnu eze ẹnyimu. Ya e-sweshi iya esweshi gude iya kpoghata l'eze ẹnyimu; je edobe l'ẹke, ị tũrụ ẹka t'e dobe iya. Ọ bụ l'ẹke ono bẹ ee-dobe iya; unu abya evutawa iya rụ. Iphe, dụ iya mma bụ t'ị nujẹ ndibe iya nri."

¹⁰ Ya ndono; Hiram anụkota Sólomõnu oshi sida; mę oshi payinu, mkpa iya dũru iya l'ọ ha.

† 4:32 4:32 Iphe ọ bụ bụ 3,000. § 4:32 4:32 Iphe ọ bụ bụ 1,005.

¹¹ Sólomõnu l'anuje Hiram ukpõro unu ẹkpa witu labu l'unu ẹkpa witu iri t'ọ buru nri ndibe iya; yeru ukporo unu ite manu olivu labu l'unu ite iri. Manu ono bu manu, a kworu ẹka mee. Yọ buru ẹge ono be Sólomõnu anuje iya Hiram afa-l'afa.

¹² Ojejoje anulephu Sólomõnu mmamiphe ẹge ono, o kweru iya ukwa iya ono. Sólomõnu yele Hiram adu le mma; bya agbaa ndzu.

Ndu ogbo-ozì Sólomõnu (2 Iphe 2:17-18)

¹³ Eze, bu Sólomõnu abya afota ndu ogbo-ozì l'alì Ízurẹlu l'ọ ha. Ndu ogbo-ozì ono be chikoru du ukporo unu unwoke ẹto l'unu unwoke iri l'ise.*

¹⁴ Yoo zifuje ẹphe ukporo unu unwoke l'unu unwoke ise ise l'onwa t'ẹphe je Lébanonu. ẹphe -noo onwa lanu le Lébanonu; ẹphe abya anoo onwa labu l'ufu. Yọ buru Adoniram bu onye ishi ozi mkpọ-nyi-ẹnya.

¹⁵ Sólomõnu nwekwaruphu ukporo unu madzu ẹsato l'unu madzu iri l'ise,† bu ndu evuje iphe. Bya enweru ukporo unu madzu iri,‡ bu ndu anoduje agbakposhi mkpuma l'alì;

¹⁶ t'a gufukwa unu madzu ẹsato l'ukporo madzu ise,§ bu ndu ishi, eleta ẹnya l'ozì ono.

¹⁷ Eze abya atua ekemu t'ẹphe gbakposhia oke mkpuma, vu onu aswa kwatsushia ya t'e gude to ọkpa ulo ono.

¹⁸ To du iya bu; ndu l'emeru Sólomõnu nka; ndu l'emeru Hiram nka; me ndu Gébalu abya egbushia oshi kwakobe; bya agbakposhia mkpuma, ee-gude kpua ulo ono.

6

Sólomõnu akpu eze-ulo Nchileke (2 Iphe 3:1-14)

¹ Sólomõnu wataru ọkpu eze-ulo Nchileke ono l'onwa Zifu, bu iya bu onwa k'ẹbo; l'afa k'ẹno k'ọphu ọ wataru ọchi ndu Ízurẹlu; l'afa, kwe ndu Ízurẹlu unu afa l'ukporo afa ẹno;* k'ọphu ẹphe shi Íjiputu lufuta.

² Eze-ulo ono, eze, bu Sólomõnu kpuru Ojejoje ono be ogologo iya du ukporo ntụ-ọkpa ẹno le ntụ-ọkpa iri;† uswe iya adu ukporo ntụ-ọkpa le ntụ-ọkpa iri;‡ eli iya adu ukporo ntụ-ọkpa labu le ntụ-ọkpa ise.§

³ Nwulo, a kpuru; dukfube l'onu eze-ulo ono be ogologo iya du ukporo ntụ-ọkpa le ntụ-ọkpa iri; yekoberu uswe eze-ulo ono l'onwiya. Uswe ke nwulo ono du ntụ-ọkpa iri l'ise.

⁴ Eze-ulo ono be windo, o yeru l'eli iya dugbaa werere werere.

⁵ Ọ kpụ-phetaru eze-ulo ono; me ime Ẹke-du-nsọ mgburumburu. Yọ kpua ya; yekota iya mkpura; yọ nodu l'ulo ono mgburumburu.

⁶ Ulo-alì iya; be usa iya du ntụ-ọkpa ẹsaa le mkpirikpi iya; usa iya k'echilabu adu ntụ-ọkpa tete; usa iya k'eto adu ntụ-ọkpa iri le mkpirikpi iya. A kpushiru mgbejà mgburumburu l'azu eze-ulo ono. Yọ buru l'eli mgbeja ono b'a tukobegbaaru osweru; k'ọphu bu l'osweru ono te gvufudu igbo-ulo eze-ulo ono.

* **5:13 5:13** Iphe ọ bu bu 30,000. † **5:15 5:15** Iphe ọ bu bu 80,000. ‡ **5:15 5:15** Iphe ọ bu bu 70,000. § **5:16 5:16** Iphe ọ bu bu 3,300. * **6:1 6:1** Iphe ọ bu bu 488. † **6:2 6:2** Iphe ọ bu bu 90 ft. ‡ **6:2 6:2** Iphe ọ bu bu 9 ft. § **6:2 6:2** Iphe ọ bu bu 45 ft.

⁷ Teke aakpụ eze-ulo ono bẹ mkpuma, e gude kpua ya buphu ophu a nọ l'ẹke, aagbaję mkpuma washia. Ophu o nwedu teke a nujeru oda ongu; m'ọ bu oda ogbu-nkụ; ophu a nubua oda igwè, e gudeje eme k'ulo teke aakpụ iya.

⁸ Onu ẹke, eeshije abahu l'ogbodo-ulo ono k'alì bẹ nọ laaru uzo ohuda eze-ulo ono. Yo nweru ubube ulo-eli eenyiye nyiba lẹ mkpo-kfu ulo ono k'echilabu; bya eshi lẹ k'echilabu ono nyihu mkpo-kfu iya k'eto.

⁹ Sólomonu akpua eze-ulo ono kpụ-ghe. Yo gude oshi sida; mę oshi sida, a washiru awashì kụ-chia eli iya.

¹⁰ A kpushikwaruphu nwulo, dụ mkpo-kfu mkpo-kfu; yọ dụ-kfutsuaru l'eze-ulo ono mgburumgburu. Iphe, ẹphe dugbaa l'eli bụ ntụ-ọkpa ẹsaa ẹsaa lẹ mkpirikpi iya. Yọ buru oshi sida b'e gude gbakfube iya l'eze-ulo ono.

¹¹ Ojejoje abya ekfuru yeru Sólomonu; sụ iya:

¹² "A -bya lẹ k'eze-ulo-a, iikpu-wa; ọ -buru l'ii-tsoje iphe, ya toru okpa iya; l'edobe nsọ iya; edobekota ekemu iya l'ọ ha; l'eme iya ememe; bẹ ya e-shi l'ẹka ngu mee tẹ okfu ono, ya kfuru nna ngu ono; mbụ Dévidi; ree.

¹³ Mbụ lẹ ya e-buru l'ẹke ndu Ízurelu bu; ya ta aha ndu nk'ia ono, bụ ndu Ízurelu."

*Ememashi ime eze-ulo ono
(2 Iphe 3:8-14)*

¹⁴ Ya ndono; Sólomonu abya akpua eze-ulo ono kpụ-ghe ya.

¹⁵ Yo gude oshi sida, a washiru awashì kwechishia igbo-ulo ime eze-ulo ono; shita l'okpa-alì jeye l'eli iya ẹke a kụ-chiru akụ-chi. Yọ buru oshi payinu b'ọ gude kwechishia ogbodo-ulo iya.

¹⁶ Yo gude oshi sida, a washiru awashì kụ-buta ẹke dụ ukporo ntụ-okpa lẹ ntụ-okpa iri l'ime ime eze-ulo ono gude meta mkpura, bụ iya bụ Ẹke-Kakota-odu-Nsọ. E shi l'ogbodali iya kua ya oshi sida jeye l'eli iya.

¹⁷ Nwulo ophu nọ l'ifu Ẹke-Kakota-odu-Nsọ ono bẹ ogologo iya dụ ukporo ntụ-okpa ẹto.

¹⁸ Ime eze-ulo ono bẹ bụ oshi sida b'e gude kwechishikota iya; k'ophu bụ l'ẹ tọ dudu mkpuma, e gude kpua ulo ono, nweru ophu a phuru l'enya lẹ phuu. A pyishigbaa iphe, dụ l'ọbu otumu; mę okoko, jawaru ajaja l'oshi sida ono.

¹⁹ O kpuru Eke-Kakota-odu-Nsọ ono dobe l'ime ime eze-ulo ono t'ọ buru ẹke ee-dobe Okpoko Ogba-ndzụ Ojejoje.

²⁰ Eke-Kakota-odu-Nsọ l'ime ime ulo ono bẹ dụ ntụ-okpa ukporo l'iri l'ogologo iya. Uswe iya dụ ukporo ntụ-okpa lẹ ntụ-okpa iri; eli iya adu ukporo ntụ-okpa lẹ ntụ-okpa iri. Yo gude mkpola-ododo, guru egugu kwechishia ya; gudekwaphu oshi sida mee ẹnya-ngweja.

²¹ Sólomonu egude okpobe mkpola-ododo kwechishikota ime eze-ulo ono l'ọ ha; bya eswebushia gwogirigwo, e gude mkpola-ododo mee l'onu ime mkpura Ẹke-Kakota-odu-Nsọ ono; bya awua ya mkpola-ododo gude kwechia ya.

²² Eze-ulo ono l'ọ ha b'ọ kwechikotaru mkpola-ododo l'ime iya. Kwaphu ẹge ono b'ọ gude mkpola-ododo kwechia ẹnya-ngweja ono, nọ lẹ Ẹke-Kakota-odu-Nsọ ono.

²³ O gude oshi olivu meta cherobimu labu, eli iya dugbaa nkwo-ẹka iri l'ise kfube l'ẹke ono, kakota nsọ ono.

²⁴ Ẹ̀bà cherobimu ono nanù bẹ̀ dù nkwo-ẹ̀ka ẹ̀saa lẹ̀ mkpirikpi iya; nanù ọ̀phu adù nkwo-ẹ̀ka ẹ̀saa lẹ̀ mkpirikpi iya. Shita l'ishishi nku ono ọ̀waa jeye l'ọ̀phu bẹ̀ dù nkwo-ẹ̀ka iri l'ise.

²⁵ Cherobimu k'ẹ̀bo òkwapu nkwo-ẹ̀ka iri l'ise l'eli. Cherobimu ono ẹ̀phe ẹ̀bo bẹ̀ hàkòta ẹ̀nya-nhamunha; gbakòta ọ̀gbugba lanù.

²⁶ Cherobimu ono nanù dù nkwo-ẹ̀ka iri l'ise l'eli; yọ̀ búrù ẹ̀ge ono bẹ̀ ọ̀phu òkwapu.

²⁷ O gyubekotaru cherobimu ono l'ime ẹ̀ke ono, kakòta nsọ̀ l'eze-ùlo ono. Akwa-ẹ̀ka ẹ̀phe ajashikota ajashi. Akwa-ẹ̀ka kẹ̀ cherobimu lanù; bẹ̀ nọ̀ je adù-kfuru l'igbo-ùlo ibe lanù; kẹ̀ cherobimu ọ̀phu anọ̀ je adù-kfuru l'igbo-ùlo ibe iya ọ̀phu. Akwa-ẹ̀ka ẹ̀phe ono abya adù-kfutsuaru ibe iya l'echi ùlo ono.

²⁸ Yọ̀ búrù mkpọ̀la-ododo b'o kweru l'eli cherobimu ono.

²⁹ O pyishiru cherobimu; pyishia nkfù; mẹ̀ igu oshi l'eli igbo-ùlo ime ùlo, dù nsọ̀ ono; mẹ̀kpọ̀ azù iya gbaa mgburumburu.

³⁰ Ọ̀ma eze-ùlo ono b'o kwechishiru mkpọ̀la-ododo l'ime iya mẹ̀ azù iya.

³¹ L'ọ̀nu-uzọ̀ Ẹ̀ke-Kakòta-ọ̀du-Nsọ̀ b'o yeru ibo, dù nkwegba labù, e gude oshi olivu pyia. Ọ̀kpa ibo ono kẹ̀ imeli yẹ̀le kẹ̀ mgbere mèkù bẹ̀ chikoru nweru mgbere mèkù ise.

³² O pyishiru cherobimu; mẹ̀ nkfù; ọ̀waa okoko, jaru ajaja l'eli ibo labù ono, e gude oshi olivu pyia ono; bya ekwekota iya mkpọ̀la-ododo l'eli; woru mkpọ̀la-ododo ono wuà l'eli cherobimu; mẹ̀ nkfù ono.

³³ O kwaphù ẹ̀ge ono b'o meru ọ̀kpa ibo, nweru mgbere mèkù ẹ̀no, e gude oshi olivu mee; woru ye l'ọ̀nu eze-ùlo ono gèdegede.

³⁴ Yọ̀ bya egude oshi payinu pyia ibo ẹ̀bo. Ibo ono agùjeru dakobe ibe iya.

³⁵ Yọ̀ pyishikwaaphu cherobimu; mẹ̀ nkfù; ọ̀waa okoko, jaru ajaja l'eli ibo ono; bya egude mkpọ̀la-ododo kwee l'eli iphe ono, o pyishiru l'ibo ono; mbù chibetsua ya echibe.

³⁶ Yọ̀ kpata ogbodu-ufu ye l'eze-ùlo ono. Upho-mkpuma, e gude kpù-buta iya bẹ̀ aatù-kobeje oshi sida lanù l'eli mkpuma, a kwatsuru akwatsu; doo ya mkpọ̀-ku ẹ̀to.

³⁷ O bụ̀ l'ọ̀nwa Zivu l'afa, kwe Sólomọ̀nu afa ẹ̀no; k'ọ̀phu o wataru achichi b'ọ̀ tọ̀ru ọ̀kpa-ùlo eze-ùlo Nchileke ono.

³⁸ O bụ̀ l'ọ̀nwa Bulu, bụ̀ iya bụ̀ ọ̀nwa k'ẹ̀sato; l'afa, kwe iya afa iri lẹ̀ nanù; k'ọ̀phu o dũberu búrù eze b'ọ̀ kpù-chiru ùlo ono l'ọ̀ ha l'ẹ̀ge e kfuru t'akpua ya. Yọ̀ búrù afa ẹ̀saa bẹ̀ Sólomọ̀nu gude kpua ùlo ono.

7

Sólomọ̀nu akpù obu-eze iya

¹ Sólomọ̀nu gude afa iri l'ẹ̀to kpua obu-eze iya kpù-ghe.

² Obu-eze ono b'o gude oshi sida, shi lẹ̀ Ọ̀swa Lébanọ̀nu kpua. Ogologo ùlo ono dù ọ̀kpọ̀rọ̀ ntù-ọ̀kpa ẹ̀saa lẹ̀ ntù-ọ̀kpa iri; uswe iya dù ọ̀kpọ̀rọ̀ ntù-ọ̀kpa ẹ̀to lẹ̀ ntù-ọ̀kpa iri l'ise; eli iya dù ọ̀kpọ̀rọ̀ ntù-ọ̀kpa labù lẹ̀ ntù-ọ̀kpa ise. Obu-eze ono b'a kpọ̀ru itso oshi sida giriri ọ̀zọ̀ ẹ̀no; bya eworu osweru oshi sida swee l'eli itso ono.

³ Yọ̀ búrù oshi sida b'e gude kpuchia ya l'eli osweru ono, e swebegbaaru l'eli itso ono. O dù ọ̀kpọ̀rọ̀ itso labù l'itso ise. Iphe, o dù l'ọ̀kpa l'ọ̀kpa aburu iri l'ise iri l'ise.

⁴ Windo, e yeru iya b'a kpọ̀ru giriri ọ̀zọ̀ ẹ̀to. E yeshiru windo ọ̀bu; yọ̀ chegbatsua ifu.

⁵ Ibo, e yekotaru l'ulo ono; me windo, e yeshiru iya b'e meru okpa iya; yo nweru mgberemeku eno eno. Windo ono b'a kpuru giriri uzo eto; yo chegbatsua ifu.

⁶ Yo bya akputa ulo ophu eekuje Ulo Itso. Ogologo iya du ukporo ntukpa eto le ntukpa iri l'ise; uswe iya adu ukporo ntukpa labu le ntukpa ise. O nweru nwulo ophu a kpuru du-kfube l'onu eke eeshije abahu iya; bya ekpua ya iphe l'eli; yo buru itso ono gudekota iya.

⁷ Yo bya akputa Ogbodo-Ulo Aba-Eze, bu iya bu Ogbodo-Ulo Ikpe; mbu eke onoduje ekpe ikpe. Yo buru oshi sida b'e kweru iya shita l'ali iya jeye l'eli iya.

⁸ Ophu bu ulo ebubu Solomonu be no le nkulahu ufu ono, no l'uzo ulo ikpe ono. Ulo ono b'e meru; yo gbaa ugbugba lanu. O kwaphu egbe ulo lanu ono b'o kpuru nyee ya; mbu nwatibe Fero, bu eze ndu Ijiputu phu, o lutaru phu.

⁹ Ulo ono l'o ha; shita l'eke a turu okpa iya jeye l'eli iya; mekwaphu shita l'azu iya jeye l'ogbodufu ono be bu mkpuma, vu oke onu-aswa b'e gude kpua ya. Mkpuma ono b'a gbakposhiru l'o ha; bya egude soya kwochashia ya: ifu l'azu.

¹⁰ Mkpuma, e gude tua okpa ulo ono be vugbaa oke onu-aswa bya ahagbaa nshinu nshinu. O nweru ndu ophu du nkwo-eka iri l'ebo.

¹¹ E gude mkpuma, a washiru awashi, vugbaa oke onu-aswa; me osweru oshi sida doo l'eli iya.

¹² A kpuru upho-mkpuma; gude gbaa eze ogbodufu ono mgburumgburu. Uphe-mkpuma ono abujeru; a -kpua mkpo-kfu mkpuma eto; a tukobe iya osweru oshi sida lanu l'eli ege ono, e meru iya l'upho-mkpuma, e gude kpu-pheta ufu eze-ulo Nchileke phu; owaa nwulo ono, eeshije abahu l'eze-ulo Nchileke ono.

Iphe, e doru l'eze-ulo Nchileke

(2 Iphe 3:15-17; 4:1-10)

¹³ Eze, bu Solomonu abya ezia t'e je ekuaru iya Hiram l'eta.

¹⁴ Hiram bu onye Taya, o doru enya mbu iphe k'ogude ope l'eme nka. Nna iya ta ngedu; o bu le yebedua bukwaphu onye Taya, makwaruphu ogude ope l'eme nka. Nne Hiram bu onye Nafutali. Yo bya ke Solomonu bya arukota oru, a suru iya t'o ru.

Itso, e meru l'ope

(2 Iphe 3:15-17)

¹⁵ Yo bya egude ope kpua itso labu, dutsua ukporo ntukpa le ntukpa esaa l'eli; owaa ntukpa iri l'esato le mgburumgburu iya.

¹⁶ O gudekwaphu ope, a dazeru adaze kputa nchi-itso labu, aa-tu-kobe l'eli itso ono. Nchi-itso ono l'ehu l'ehu be iphe, o dukota l'eli bu ntukpa esaa esaa le mkpirikpi iya.

¹⁷ Yo bya akpata iphe, du l'o bu ugbu; owaa iphe, du l'o bu gwogirigwo yetsua le nchi-itso ono. Iphe, o dukota bu esaa esaa le nchi-itso lanu.

¹⁸ B'o bya abya teke ono bya emeshia iphe, du l'obu akpuru utara-okumu; doo ya wiriri uzi labu l'eli nchi-itso ono gude dophetsua iphe ono, a kparu akpakpa phu mgburumgburu; gude memashia ya ememashi.

¹⁹ Nchi-itso ono, a tu-koberu l'eli itso ono, a kpoberu l'onu nwulo ono, eeshije abahu l'eze-ulo Nchileke ono b'o kpuru; yo du l'obu nkashiiyi. Yo buru nkwo-eka ishingwa b'o dukota l'eli.

²⁰ O bu l'eli nchi-itso ono ephe ebo; mbu l'eke ono, e meru; yo gwogwo ono b'e doru iphe ono, du l'o bu akpuru utara-okumu ono giriri uzo labu. Ishi itso ono l'ehu l'ehu b'e doru ukporo akpuru utara-okumu iri iri gbaa mgburumburu.

²¹ B'o bya akpobe itso ono ephe ebo l'ifu nwulo ono, eeshije abahu l'ezeulo Nchileke ono. Itso ophu o kpoberu l'uzo ohuda b'o guru Jakinu. Ophu o kpoberu l'uzo isheli b'o guru Bowazu.

²² Nchi-itso ono l'o ha b'e meru; yo dutsua l'o bu nkashi-iyi. Oo ya bu l'oru k'itso agvu.

Iphe, e meru l'opu, eeyeje mini
(2 Iphe 4:2-5)

²³ To du iya bu; Hiram abya adazee ope gude kpota eze durongu mini, du mgburumburu. Igburumonu iya mgburumburu du nkwo-eka iri l'ise. Eli iya du nkwo-eka esaa le mkpirikpi iya. Mgburumburu iya adu ukporo nkwo-eka labu le nkwo-eka 'ise.

²⁴ Le mkpuli igburumonu iya b'a kpuypyaberu iphe, du l'o bu otumu iri iri l'enya ntu-okpa lanu; woru iya kpoo giriri uzi labu. E meru iya; ye l'eze durongu mini ono aragbabe aragbabe.

²⁵ Eze durongu mini ono b'a doberu l'eli oke-eswi iri l'ebo, a kpuru l'ope. Oke-eswi ono eto; gharu ifu l'uzo isheli; eto aghaa ifu l'uzo enyanwu-ariba; eto aghaa ifu l'uzo ohuda; eto aghaa ifu l'uzo enyanwu-ahata. Ephe l'ephe ha aghakota ike l'ime.

²⁶ Eze durongu mini ono be igbi iya ha l'obu nkfukfumeke. Igburumonu iya b'o meru; yo du l'obu igburumonu okoro; mbu yo dulephu l'obu okoko ojinkfu. Mini, alaje iya be e-ru iphe, du l'o bu unu ukporo ovara l'ise.

²⁷ O gudekwaphu ope meta o-gba-kperekpere iri. O-gba-kperekpere ono l'ehu l'ehu dukota ntu-okpa ishingui ishingui l'ogologo; du ntu-okpa ishingui l'uswe. Eli iya du ntu-okpa eno le mkpirikpi iya.

²⁸ Owaa ege o gude mee o-gba-kperekpere ono: O meru iya; yo nweru mgberemeku eno. Yo gude ope, du gbarara-gbarara swebushia ya eswebushi l'echi iya.

²⁹ L'eli iphe ono, o swebushiru eswebushi l'echi iya ono b'o kpuru agu; kpua oke-eswi; me cherobimu dobegbaa. Yo bya egude ongu tsua ope jeye yo du l'obu iphe, a kparu akpakpa; woru iya hebe l'eli agu ono; me oke-eswi ono; hebekwa iya phu le mkpuli iya.

³⁰ O-gba-kperekpere ono nwetsuaru okpa eno l'ehu l'ehu, e meru l'ope; bya enweru iphe, emeje te okpa iya ono wephe ewephe, bukwaphu ope b'e gude mee ya. O gude ope meta iphe, aasubeje eze efere le mgberemeku iya ephe eno; bya akpaa iphe akpakpa; gude memashia ya ememashi.

³¹ L'eli o-gba-kperekpere ono b'a kpo-furu uzo; bya eyephee ya iphe mgburumburu l'uzo ono. Eke ono, a kpo-furu iya ono be ogvuroguv iya du nkwo-eka lanu le mkpirikpi iya. Uzo ono be gbaru mgburumburu du l'o bu iphe, a doberu iya adobe le mkpuli. Onu iya ye le iphe ono, e yeru iya le mkpuli ono chiko du nkwo-eka labu le mkpirikpi iya. A pyishiru iphe, du iche iche gude gbakota eke ono, a kpofuru iya uzo ono mgburumburu. A kuru o-gba-kperekpere ono; yo nweru mgberemeku eno, e ta kudu iya mgburumburu.

³² E meru okpa iya ephe eno ye le mkpuli iphe ono, e gude kua o-gba-kperekpere ono. Iphe ono, emeje; t'okpa iya ewephe ewephe ono b'e meru; yo likfutsuaru elikfuru l'o-gba-kperekpere ono. Okpa iya nanu be du nkwo-eka labu le mkpirikpi iya.

³³ Ọkpa iya ono b'e meru; yọ dọ l'ọbu ọkpa ugbo-inya. Yọ bụru ope b'a dazeru adaze gude meta iphe ono, emeje t'ọkpa iya ewephe ewephe ono; mę igburumọnu ọkpa iya; mę nggara iya; mę iphe, aagajeru nggara supoku ye.

³⁴ Ọ-gba-kperekpere ono nwekotaru iphe, adọbeje iphe ụzo ẹno ẹno. Iphe ono bę nọkota nanu nanu lę mgberemęku iya. Iphe ono b'e meru yęle ọ-gba-kperekpere ono achiko likfugbaaru.

³⁵ L'eli ọ-gba-kperekpere ono b'e yeru iphe, dọ mgburumgburu, dọ uzi ẹto l'ime nkere-ẹno nkwo-ẹka lanu l'eli. Iphe ono, aadọbeje iphe ono; ọwaa iphe, e gude kua ọ-gba-kperekpere ono b'e meru; yo likfukotaru l'eli iya ono.

³⁶ Yọ bya apyishia cherobimu; mę agu; mę nkfu l'eli iphe ono, aadọbeje iphe ono; pyishikwaa ya phu l'eli iphe ono, e gude kua ọ-gba-kperekpere ono; mbu l'ẹke ta dudu iphe nọ-chiru iya nu; bya akpaa iphe-akpakpa l'eli iya gude memaa ya emema.

³⁷ Ono bu ẹge o meru ọ-gba-kperekpere iri ono ndono. O meru iya; yọ bụru iphe lanu; hakota ẹnya-nhamunha; gbakota ugbugba lanu.

³⁸ Yọ bya egude ope mee eze efere iri. Ophu nanu bę anatajẹ ụkporo ọvara mini ugbo iri lę nanu l'ọvara iri. Efere ono l'ẹhu l'ẹhu bę dukota nkwo-ẹka ishingū ishingū l'usa iya. Efere ono bę aa-dọbetsua nanu nanu l'ọ-gba-kperekpere ono ẹphe iri.

³⁹ Ọ kfuberu ọ-gba-kperekpere ono ise l'uzo ẹka-utara eze-ulo Nchileke ono; bya akfube ise l'uzo ẹka-ibiyita iya. Ẹke ọ dọberu eze durongu mini phu bu l'ẹka-utara eze-ulo ono; laaru ụzo ẹnyanwu-ahata l'ibiyi ya k'uzo ọhuda.

⁴⁰ Iphe ọdo, Hiramụ kpufuaru bu ite; mę eze ago; ọwaa eze efere.

*Iphe, Hiramụ kpushiru doo l'eze-ulo Nchileke
(2 Iphe 4:11-22)*

Tọ dọ iya bu; Hiramụ atuko ozi ono, oọjeru eze, bu Sólomonu l'eze-ulo Nchileke ono ru; yọ gvụ.

Ọwaa bu iphe, ọ kpushiru l'eze-ulo Nchileke ono:

⁴¹ Itso labu; ọwaa nchị-itso
labu, gwọru agwọgwọ;
b'a tu-kobetsuaru l'eli
itso labu ono;
mę iphe-akpakpa labu,
ọ kparu gude memashia
labu ono, gbaru yororo ono;

⁴² mę unu iphe ono, dukota
l'ọbu akpuru utara-okumu,
o dopheru iphe, a kparu akpakpa ono.
O doru iya giriri uzi labu
lę nchị-itso ono,
gbaru yororo ono;
mbu l'eli itso ono;

⁴³ mę ọ-gba-kperekpere iri;
ọwaa eze efere iri ono,
a dọbetsuaru iya l'eli ono;

⁴⁴ mę eze durongu mini;
mę oke-eswi iri l'ẹbo,
a dọberu eze durongu mini ono l'eli;

⁴⁵ mę ite; mę eze ago; ọwaa efere.

Iphemiphe, Hiram meshikotaru eze, bu Sólomonu l'eze-ulo Nchileke ono be bu ope, egbu nwijnwii b'o gude mekota iya.

⁴⁶ Eze be ziru t'a dazee ope ono gude kpushia iphe ono le phorokoto ali Jodanu; mbu ali Ura, no le mgbaku Sukotu; Zaretanu.

⁴⁷ Sólomonu ta tudu era iphe ono atutu; ke lo panukaru l'igwe. Era ope ono b'e ta madu ege o ha.

⁴⁸ Sólomonu mekotakwaruphu
ngwa, no l'eze-ulo Nchileke
ono, bu iya bu:

Enya-ngweja, e gude
mkpola-ododo mee;
teburu, e gude
mkpola-ododo mee,
eedobeje buredi,
du nsọ l'ifu Ojejoje;

⁴⁹ me iphe, eegvubeje uruku,
e gude okpobe
mkpola-ododo mee.
Ise b'o doberu l'eka-utara;
dobe ise ophu l'eka-ibyita l'ifu
Eke-Kakota-odu-Nso ono;
me iphe, du lo bu okoko,
e gude mkpola-ododo mee;
me uruku, e gude
mkpola-ododo mee;
me iphe, eegudeje
akpapyabe iphe,
e gude mkpola-ododo mee;

⁵⁰ me omogo; me iphe,
aswoje owuu uruku;
me eze efere; me ago,
e gude okpobe
mkpola-ododo mee;
me iphe, agujeru oku ye;
me enya okpa-ibo onu,
ada Eke-Kakota-odu-Nso
yele enya okpa-ibo eze-ulo ono l'onwiya,
e gude mkpola-ododo mee.

⁵¹ Yo buru iya bu lozi, eze, bu Sólomonu eje l'eze-ulo Nchileke agvu.
Yo bya ewobatakota iphemiphe obule ono, Dévidi, bu nna iya doberu nsọ
ono; iya egworu iya dobe l'eka eedobeje eku l'eze-ulo Nchileke ono; mbu
mkpola-ocha; me mkpola-ododo; me ivu, du iche iche.

8

Aapabata Okpoko Ogba-ndzu l'eze-ulo Nchileke (2 Iphe 5:2—6:2)

¹ To bu iya bu; Sólomonu abya ekukoo ndu bu ogurennya ndu Izurelu;
mbu ndu bu ishi l'ikfu l'ikfu; me ndu bu ishi l'enya-ufu ndu Izurelu; t'ephe
byakfuta iya le Jerúsalemu; k'ophu ephe a-pafuta Okpoko Ogba-ndzu
Ojejoje le Ugwu Záyonu, bu iya bu Mkpukpu Dévidi.

² Yo rua l'onwa Etanimu, bu iya bu onwa k'esaa teke ephe agbaje aji;
unwoke Izurelu l'ephe ha abya edzua Sólomonu l'ifu.

³ Ndu bụ ọgurennya ndu Ízurelụ l'ephē ha edzua; ndu achijeru Nchileke eja abya apata Okpoko Ọgba-ndzụ ono.

⁴ Ephemē apata Okpoko Ọgba-ndzụ Ojejoje; pata Ụlo-Ékwà Ndzuko; gwtakota iphe, e doberu nsọ l'ime iya. Yọ bụrụ ndu achijeru Nchileke eja; mē ndu Lívayi bē vutaru iya nụ.

⁵ Eze, bụ Sólomọnu; mē igweligwe ndu Ízurelụ, ephē l'iya dzuru l'ēke ono anọdụ l'ifu Okpoko Ọgba-ndzụ ono; l'egbushi aturu; mē eswi. Iphe, ephē gbushiru mbụ anụ aburu 'aguta aguta.

⁶ Ya ndono; ndu ono, achijeru Nchileke eja ono apata Okpoko Ọgba-ndzụ Ojejoje ono je edobe l'ēke dū nsụ, e metaru iya l'ime mkpura eze-ulo ono, bụ iya bụ Eke-Kakọta-odu-Nsọ; woru iya dobe lē mkpuli ébà cherobimu.

⁷ Cherobimu ono bē sakatsuaru ébà l'eli ēke ono, Okpoko Ọgba-ndzụ ono nọ ono; shi ege ono gbobuta Okpoko ono; mē oshi, eegudeje apa iya.

⁸ Oshi ono bē dū-tabe ogologo; k'ophu bụ l'eeshije lē Eke-dụ-Nsọ ono, nọ l'ifu Eke-Kakọta-odu-Nsọ ele ishishi iya ege o tsefutaru. Ọle ẹ te shijekwanu l'ēke ọdo phua ya. Ephemē nọkwa-a l'ēke ono byeye ntanụ.

⁹ Ẹ tọ nwekwa iphe, nọ lē Okpoko ono; gbahaa mkpuma labụ ono, dū balibali, Mósisi yeru iya l'ugvu Hórebu l'ēke ono, Ojejoje yele ndu Ízurelụ nọ gbaa ndzụ l'ephē shi Íjiputu lufuta ono.

Ọdu-biribiri Ojejoje (2 Iphe 5:11-14)

¹⁰ Ndu achijeru Nchileke eja eshilephu lē Eke-dụ Nsọ ono lufuta; urukpu abya eji eze-ulo Nchileke ono.

¹¹ Urukpu ono emee; k'ophu ndu achijeru Nchileke eja ta dūhedu ike jee ozi, ephē eje; kē l'ọdu-biribiri Ojejoje byaru bya eji eze-ulo Ojejoje ono.

Okfu, Sólomọnu kfuru (2 Iphe 6:3-11)

¹² Tọ dū iya bụ; Sólomọnu asụ: “Ojejoje sūru l'ọ bọ urukpu, gbahuru kē tsukiribangu bē ya e-buru.

¹³ Nta-a bē ya kpwaru ngu eze-ulo, ha nshinu, bụ ēke ii-buru jeye lē tutu yoyo.”

Okfu, Sólomọnu kfuru

¹⁴ Lē teke ono, ndu Ízurelụ dzukoberu l'ēke ono bē Sólomọnu ghachiru ephē ifu; gọoru ephē onu;

¹⁵ sụ:

“Tajaja buri kē Ojejoje, bụ Nchileke kē Ízurelụ; mbụ onye ono, gude onu iya kwee Dévidi, bụ nna mu ukwa; bya egudewa ẹka iya medzua ukwa ono. Kē l'ọ kfuru; sụ:

¹⁶ ‘Eshinu mbọku ono, ya dufutaru ndu nk'ia; mbụ ndu Ízurelụ lē Íjiputu ono b'ē to nwedu mkpukpu, ya fofutaru l'ikfu Ízurelụ l'ọ ha, bụ ēke aa-kpuru iya t'epha iya nọdukwanu l'ēke ono. Ọle ya fotarú Dévidi t'ọ chije ndu kē yēbe Nchileke, bụ ndu Ízurelụ.’

¹⁷ “Nna mu, bụ Dévidi b'ọ shikpoo vua evuvu tē ya kpuaru Ojejoje, bụ Nchileke kē ndu Ízurelụ eze-ulo.

¹⁸ Obenu lē Ojejoje sūru nna mu, bụ Dévidi: ‘Keshinu ophu i vu iya l'obu t'í kpuaru iya eze-ulo b'ọ dukwa-a mma l'ọ nọ ngu l'obu.

19 Ọbụ l'è to ọbụdu nggubedua bẹ a-kpụ ọlọ ọbụ. Onye a-kpụ iya nù bụ nwata ngu kẹ nwoke, bụ onye ọphụ shi ngu l'èhu. Ọ bụ yẹbedua a-kpuru iya eze-ọlọ ono.'

20 "Nta-a bẹ Ojejoje medzuakwaru ọkwa ono, o kweru ono; kẹle mu lufutawaru bya anọ-chia ọnya nna mu, bụ Dévidi; nọduwa l'aba-eze ndu Ízurẹlu ẹge ono, Ojejoje kweru ọkwa iya ono. Nta-a bẹ mu kpụwaru eze-ọlọ Ojejoje, bụ Nchileke kẹ Ízurẹlu ono.

21 L'eze-ọlọ ono bẹ mu metawaru ẹke Okpoko Ọgba-ndzụ nọ; mbụ okpoko ono, e yeru ọgba-ndzụ ono, Ojejoje yẹle nna ayi phẹ gbaru teke ono, o dufutaru ẹphe lẹ Íjiputu ono."

Sólomọnu ekfu anụ Ojejoje
(2 Iphe 6:12-42)

22 Tọ dụ iya bụ; Sólomọnu evudo l'ifu ọnya-ngwẹja Ojejoje; l'ifu edzudzu ọha ndu Ízurẹlu ono; chilia ẹka iya labụ imeli;

23 kfulahaa nù Ojejoje; sụ:

"Nggube Ojejoje, bụ Nchileke kẹ ndu Ízurẹlu! E to nwedu Nchileke ọdo, dụ l'ọ bụ nggubedua l'imigwe; mẹ l'eliphe; mbụ nggube onye edobeje ọgba-ndzụ, ngu lẹ ndibe ngu gbaru; l'ekoshije l'i yeru ndu ozi ngu obu; mbụ ndu ono, gude obu ẹphe l'ọ ha etso ọzo ngu ono.

24 Nggube onye ono, medzuru ọkwa, i kweru nwozi ngu ono, bụ nna mu Dévidi. I gude ọnu ngu kwee ya ọkwa; bya egude ẹka ngu medzua ya ẹge-wa ọ dụ ntanụ-a.

25 "Nggube Ojejoje, bụ Nchileke kẹ Ízurẹlu; nta-a bụ kwa t'i medzufua ọkwa ono, i kweru nwozi ngu ono, bụ nna mu Dévidi; mbụ ono, i kweru iya; sụ: 'L'è to nwedu iphe, bya e-me t'unwu iya nọ-buhu l'aba-eze ndu Ízurẹlu; m'ọ buru-a l'unwu ngu ọbụ bẹ a-kwabẹru onwẹphe ọnya; l'etso ọzo ngu; ẹge ono, nggubedua tsoru iya ono.'

26 Nta-a; Nchileke kẹ Ízurẹlu; t'okfu ono, i kfuru yeru nwozi ngu, bụ nna mu Dévidi ono rekwa.

27 "Ọlọbụ; Nchileke; ọo-bughe lẹ mgboko-a tọo. Igwe; mbụ igwe ọphụ kakọta l'eli te dzudu ngu anọdu; ọbụ-chia eze-ọlọ ọwaa, mu kpuru ọwaa e-dzu ngu.

28 Ọbụ; núnua ekfukfu, nwozi ngu ekfu anụ ngu; mẹ arọro, ọoro ngu. Nggube Ojejoje, bụ Nchileke mu; ngabenu nchị lẹ mkpu, nwozi ngu echiku ngu; mẹ ekfukfu, ọ nọ l'ifu ngu l'ekfu anụ ngu ntanụ-a.

29 Mbụ; t'ẹnya ngu rụjenua l'eze-ọlọ-wa eswe mẹ l'enyashi. Mbụ ẹke-wa i sụru l'ii-buru-wa; k'ọphụ bụ teke mube nwozi ngu gharu ifu l'eze-ọlọ-wa kfuru nù ngu; nggu angabẹru mu nchị.

30 Ngabejenuru nwozi ngu; mẹ ndibe ngu, bụ ndu Ízurẹlu nchị teke ẹphe gharu ifu l'ẹke-wa ekfu anụ ngu. Shikwa l'imigwe, bụ ẹke i bu ebubu nua ya. Teke i nuru iya; nggu aguaru ẹphe nvụ l'ẹjo iphe, ẹphe meru.

31 "Ọ -buru l'ọ nweru onye mesweru ibe iya; eele ọnya t'onye ọbụ ria nte; ọ -buru l'onye ọbụ byaru l'ẹnya-ngwẹja ngu, nọ l'eze-ọlọ-wa; ria nte ọbụ;

32 shikwa l'imigwe nua ya; nggu emee iphe, gbaru ngu nù. Kpee ndu ozi ngu ono ikpe l'onwongu. Onye ọphụ ikpe nmaru; nggu anma iya ikpe; tų-kobe iya iphe, o metaru l'ishi. Onye ọphụ iswi dų mma; nggu ahaaru iya enge; meeru iya iphe, gbaru iya nù lẹ k'ọ dobe-ẹka-ndo iya.

33 “Ọ -bụrụ lẹ ndu ọhogu mekputaru ndibe ngu, bụ ndu Ízurelụ; kẹ l'ẹphe mesweru ngu; ẹphe -bya aghaa umere lakfuta ngu; bya ekulaha ẹpha ngu; nọdu l'eze-ulo-wa kfuru nụ ngu; rọo ngu;

34 byiko; shikwa l'imigwe nua ya; nggu aguaru ndibe ngu ono, bụ ndu Ízurelụ nvụ l'ejo iphe ọbu. Nggu eduphuta ẹphe azụ l'alị ono, i nuru nna ẹphe ono.

35 “Teke ọbu l'igwe buru mini; mini -chibuhu; kẹ l'ẹphe meru ejo iphe; ẹphe -byakwanụ bya aghaa ifu l'uzo ẹke-wa kfuru nụ ngu; kulaha ẹpha ngu; bya agbakuta ejo iphe ẹphe ono azụ; kẹ l'i mewaru; ẹphe ejee iphe-ehuka;

36 shikwa l'imigwe nua ya; nggu aguaru ndu ozi ngu ono, bụ ndu Ízurelụ nvụ lẹ k'ejo iphe ono. Nggu akpozaru ẹphe ụzo, vudo nhamunha, ẹphe a-nọdu etso. Nggu emee tẹ mini chia l'alị ono, i nuru ndibe ngu t'ọ bụrụ okè-ipe ẹphe ono.

37 “Ọ -bụrụ lọo ejo-egu byaru l'alị-a; mẹ ọbu ejo iphe-ememe; m'ọ -bụ iphe, atagbu nri, a kọru l'okfu; m'ọ bụ ọphu emeje t'ọ tsua evu; m'ọ bụ igube; m'ọ bụ ntaka, atakashije iphe; m'ọ bụ l'ọo ọhogu ẹphe byaru bya ekepheta ẹphe lẹ mkpukpu, nọ l'alị ẹphe; mbụ; m'ọ -ruhuru; ọ bụrụ ejo iphe-ehuka; m'ọ bụ iphe-ememe, dū ịduagha bẹ byaru nū;

38 o -nwekpooru onye machi ẹka iya l'uzo ulo-wa kfuru nū ngu; m'ọ bụ l'ọ bụ ndibe ngu, bụ ndu Ízurelụ l'ọ ha bẹ kfuru nū ngu nū; bya arọo ngu; kẹ l'ọ bụ l'onyenonu maru ege iphe-ehuka ono atsu-be iya l'ehu;

39 shikwa l'imigwe, bụ ẹke ono, i bu ebubu nua iya. Gukwaaru ẹphe nvu; mee iphe, gharu ngu nū; nggu emeeru onyenonu l'ege iphe, o meru gharu; eshinu ọhu i maru obu onyemonye ọbule. Kẹ l'ọ bụ nggubedua kpụ bẹ maru obu unwu eliphe l'ẹphe ha;

40 k'ọphu ẹphe a-nọdu atsu ngu egvu mbọku-mbọku; jeye teke ẹphe a-nọ-bebe l'alị-a, i nuru nna ayi phe-wa.

41 “A bya l'onye ọhodo; ẹ-ta bụdu onye Ízurelụ, bụ ndibe ngu; mbụ onye, gude k'ẹpha ngu shi l'ẹke teru ẹnya ya;

42 kele ndiphe bẹ a-nua k'ẹpha ngu ono, ha nshinu ono; mẹ k'ike ngu; mẹ k'iphe, dū biribiri, ịnoduje emeebe. Teke onye ọbu byaru bya aghaa ifu l'eze-ulo-wa; kfuru nū ngu;

43 shikwa l'imigwe, bụ ẹke ono, i bu ebubu ono; nua ya; nggu emeeru onye ọhodo ono iphemiphe ọbule, o gude araku ngu; k'ọphu ndu mgboko l'ẹphe ha a-maru ẹpha ngu; shi ege ono l'atsu ngu egvu ege ndibe ngu, bụ ndu Ízurelụ atsu ngu. Ẹphe amakwaruphu l'eze-ulo-a, mu kpuru ngu-wa bẹ bụ ẹpha ngu b'e gude kpua ya.

44 “Ọ -bụrụ lẹ ndu nke ngu jeru je etso ndu ọhogu ẹphe ọgu l'ẹke bụ ẹke i ziru ẹphe; ẹphe -chebewa ifu lẹ mkpukpu-wa, i fọtaru-a; mẹ l'eze-ulo-a, mu kpuru ngu-a kfuru nū nggube Ojejoje;

45 nọdukwa l'imigwe nua ekfukfu, ẹphe kfuru nū ngu; mẹ aroro ono, ẹphe roru ngu ono; gbaaru ẹphe mkpu.

46 “Teke ọbu l'ọbu ejo iphe bẹ ẹphe meru ngu; kẹ l'ẹ to nwedu onye ẹ-te emejedu ejo iphe; ẹhu -ghulaha ẹghughu; nggu eworu ẹphe ye ndu ọhogu l'eka; k'ọphu bụ lẹ ndu ọhogu kpuru ẹphe lẹ ndzụ lashia alị ẹphe l'ẹke teru ẹnya; mẹ ọbu ẹke dū ntse;

47 ẹphe -nọdu l'alị ono, a kpuru ẹphe lẹ ndzụ laa ono; izimana ala ẹphe azụ; ẹphe anọdu l'alị ndu ono, kpuru ẹphe lẹ ndzụ ono rọo ngu: ‘L'ẹphe mewaru ejo iphe; mewa iphe, ẹ-te evudo nhamunha; mewa akpamara.’

48 Ọ -buru l'ephe nọ l'alị ndu ọhogu ephe ono, kpuru ephe lẹ ndzụ ono gude obu ephe l'ọ ha; mę ndzụ ephe l'ọ ha lakfuta ngu ọdo; ghaa ifu l'ali-wa, bụ alị, i nuru nna ephe-wa; mbụ lẹ mkpukpu-a, i ọtaru-a; mę l'eze-ulo-a, mu kpuru ngu-a;

49 shikwa l'imigwe, bụ eke ono i bu ebubu ono; nua ekfukfu, ephe kfuru nū ngu; mę aroro, ephe roro ngu ono; gbaaru ephe mkpu.

50 Guarū ndibe ngu ono, meru ngu ẹjo iphe ono nvu. Guarū ephe nvu l'emeswe ono, ephe mesweru ngu ono. Nggu emee tẹ ndu ono, lutaru ephe l'ogu ono phujeru ephe imiko;

51 kẹ l'ephe bụ ndibe ngu; bya aburu okè-iphe ngu ono, i dufutaru lẹ ịjiputu; mbụ l'ẹjo ọ-tata-kfukfu ọku ono, a-daze iphe-igwè ono.

52 "T'anya dūnu ngu l'iphe, nwozi ngu arọ ngu; mę iphe, ndibe ngu ono, bụ ndu Ịzurẹlu arọ ngu; ngabejenuru ephe nchị teke bụ teke ephe rakuru ngu;

53 kẹ l'ephe bụ ndu i wofutaru dobe iche l'iphe bụ mbakeshi, nọkota lẹ mgboko-a; t'ephe buru okè-iphe ngu; mbụ ege ono, i shi l'onu nwozi ngu, bụ Mosisu kfuwa ya teke ono, nggube Ọkaribe-Kakota-Nu, bụ Ojejoje dufutaru nna ayi phẹ lẹ ịjiputu ono."

54 Ya ndono; Sólomonu ekfugetsulephu nū Ojejoje; rokota iya iphemiphe ọbule ono; bya eshi l'anya-ngweja Ojejoje ono, o shi byishi ikpere; chilia ẹka labụ imeli ono gbeshi.

55 Yọ bya evudo; wolía olu ewoli; gọoru edzudzu ọha ndu Ịzurẹlu ono l'ephe ha ọnu; sụ:

56 "T'ajaja buru kẹ Ojejoje, bụ onye ono, meru tẹ ndu Ịzurẹlu tuta ume; ege, o kweru ụkwa iya ono. Iphe, bụ ụkwa ono, o shi l'ẹka nwozi iya, bụ Mosisu kwee ono te nwedu m'oo nanu, laru kẹ mmanu.

57 Tẹ Ojejoje, bụ Nchileke ayi swiru ayi eswiru; ege ono, o swiru nna ayi phẹ ono. T'ẹ b'ọ pakwaru ayi haa; ọphu ọ gwọbekwa ayi.

58 T'o mekwaa t'ayi kpọru obu ayi yeru iya; tsoje uzo iya l'ọ ha; meje ekemu iya; mę iphe, ọ tọru ọkpa iya t'e meje; mę ome-l'alị iya, bụ iya bụ iphe, ọ kfuru nna ayi phẹ.

59 T'ekfukfu ọwaa, mu nọ l'ifu Ojejoje kfuru nū iya-a nọdukwa nggube Ojejoje, bụ Nchileke ayi ntse: eswe l'enyashi; k'ọphu ọo-gbajeru nwozi iya; mę ndibe iya, bụ ndu Ịzurẹlu mkpu lẹ mkpa mbọku-mbọku;

60 k'ọphu ndu mgboko l'ephe ha a-ma l'ọ bụ Ojejoje bụ Nchileke; l'ẹ to nwhehede Nchileke ọdo, nọnu.

61 Unu wotakota obu unu l'ọ ha ye l'ẹke Ojejoje, bụ Nchileke nọ. Unu etsoje iphe, ọ tọru ọkpa iya; meje iphe, ekemu iya kfuru; ege-a ọ dū ntanụ-a."

Eye eze-ulo ono l'ẹka Ojejoje (2 Iphe 7:4-10)

62 Tọ dū iya bụ; eze yẹle ndu Ịzurẹlu l'ephe ha, bụ ndu yẹle iya nọ eworu ngweja gwoo l'ifu Ojejoje.

63 Anu, Sólomonu gburu gude chiru Ojejoje ẹja ẹhu-agu bẹ dū; ụkporo unu eswi labụ l'unu eswi iri l'ise; mę ụkporo unu aturu l'aturu iri l'ise. Eze yẹle ndu Ịzurẹlu l'ephe ha atugba woru eze-ulo ono ye Ojejoje l'ẹka.

64 Ọ kwaphu mbọku ono bẹ eze yeru Nchileke ogbodufu eze-ulo ono l'ẹka; nọdu iya gwoo ngweja-ukfuru; ngweja-nri; mę ngweja ẹba anu, e gude gwoo ngweja ẹhu-agu. Kẹ l'anya-ngweja ono, e gude ope mee, nọ

l'ifu Ojejoje ono hanuka nwanshi; k'oplu bu le ngweja-ukfuru ono; me ngweja-nri ono; me k'eba anu, e gude chia eja ehu-agu ono taa lakotadu iya.

⁶⁵ Ya ndono; Solomonu; me ndu Izurelu ono, ephe l'iya no l'eke ono l'ephe ha; me l'igwe oha, shi le Lebo-Hamatu; je akpaa le nggele Ijiputu atuko nodu teke ono gbaa aji ono. Ephe no l'ifu Ojejoje, bu Nchileke ayi gbaa aji ono abali esaa; bya agbakwase iya abali esaa odo; bu iya bu abali iri l'eno.

⁶⁶ Yo be le mboku k'esato iya; yo su t'ephe laa. Ephe ekele eze; gude ehu-otso-ena k'iphe-oma, Ojejoje meshiru nwozi iya, bu Devidi; me ndibe iya, bu ndu Izurelu; wukahu; onyenonu alashia nk'ia.

9

Ojejoje eyeru Solomonu onu

(2 Iphe 7:11-22)

¹ Solomonu akpu-getsua eze-ulo Nchileke; me ufu-eze; bya emekota iphemiphe obule, o tuleru k'ememe;

² Ojejoje abyakfuta iya k'ugbo ebo ege ono, o byakfutahawaru iya le Gibiyonu phu;

³ bya asu iya:

"Ya nuwaru ekfukfu, i kfuru nu iya; me iphe, i roru iya. Ya dobewaru eze-ulo-wa, i kpuru-a nsu; bya emewa iya t'o buru eke epha iya a-nodu l'ere ire jeye le gbururu. Enya iya; me obu iya a-duje l'eke ono tekenteke.

⁴ "A bya le nggubedua; o -buru l'ii-gude obu, guru iphoro; me ome iphe, vudo nhamunha l'etso iya ege ono, Devidi, bu nna ngu tsoru iya; l'eme iphe, ya toru l'ekemu; l'edobe iphe, ya toru okpa iya; me iphe, ya suru t'e meje;

⁵ be ya e-me t'aba-eze ngu le Izurelu nguru anguru gbururu jeyewaru; ege ono, ya kweru iya nna ngu, bu Devidi l'ukwa teke ono, ya suru iya: 'Le to nwedu iphe, e-me t'unwu ngu no-buhu l'aba-eze ndu Izurelu anobuhu.'

⁶ "Ole; o -buru l'a nonyaaru; nggubedua; m'o bu unwu ngu tee tsohe iya; unu t'emehe ekemu iya; me iphe, ya toru unu okpa iya; je awatachia ogwa nte; l'abaru iya eja;

⁷ be ya e-wofukwa Izurelu l'ali ono, ya nuru ephe ono; mia enya l'eze-ulo ono, ya doberu nsu t'epha iya deje udo ono. Izurelu aburu ndu, ndu odo e-gude anma l'ejo etu; bukwaruphu ndu ee-gude eme iphe ochi.

⁸ Eze-ulo-a, ha ege-a a-buru onye esweta iya nu; ishi anyia ya ekpaoyi; yoo kpo-ya ukuvu; su: 'Bu ngunu meru iphe Ojejoje meru ali-a yele eze-ulo-a ege-a?'

⁹ Teke ono; ndiphe asu: 'Mkpata iya bu l'ephe haru Ojejoje, bu Nchileke ephe; mbu onye ono, dufuturu nna ephe l'ali Ijiputu; gbe bya akporu obu ephe yeru agwa; gwalahaa ya; l'abaru iya eja. O bu iya meru iphe Ojejoje wokfuturu ephe ejo iphe-ehuka-wa.' "

Iphe odo, Solomonu meshiru

(2 Iphe 8:1-18)

¹⁰ Iphe o nataru Solomonu bu ukporo afa t'o gude kpu-chia ulo labu ono, bu iya bu eze-ulo Nchileke yele ulo-eze.

¹¹ Eze, bu Sólomõnu eshi lẹ Gálili gùta ụkporo mkpukpu nụ Hiram, bu eze ndu Táya; kẹ oshi sida; oshi payinu; mẹ mkpọla-ododo ono, ọ nùkotaru iya ono.

¹² Hiram eshi lẹ Táya bya tẹ ya bya aphụ mkpukpu ono, Sólomõnu nùshiru iya ono; tọ dọ iya mma.

¹³ Yọ jì Sólomõnu; sù iya: “?Bụ egbe mkpukpu ngunu b’i nùshiru iya ẹge-a?” Yo woru mkpukpu ono gùbe alì Kabulu.* E kulahaa ya Kabulu byeye ntanụ.

¹⁴ Iphe, Hiram nùhawaru eze bu ụkporo ẹkpa mkpọla-ododo ishingụ.

¹⁵ Ọwaa bu iphe, ndu ozi mkpọ-nyi-nya ono, eze Sólomõnu fọtaru ono rufutaru; mbụ ndu ono, ọ fọtaru t’ephẹ kpua eze-ulo Nchileke; yeru ulo nk’iya; mẹ ụpho-mkpuma Jerúsalemu; agbụranyi ụpho-mkpuma ono; kẹ mkpukpu Házọ; kẹ Megido; mẹ kẹ mkpukpu Géza.

¹⁶ Fero, bu eze ndu Íjiputu eje ọgụ lẹ Géza je alùta iya; tufu iya l’oku; bya egbushia ndu Kénanu, bu ẹphẹ bu lẹ mkpukpu ono; bya eworu iya nù nwatibe iya kẹ nwanyi ono, Sólomõnu luru ono; t’ọ bụru iphe, o gude dua ya ụlo.

¹⁷ Ya ndono; Sólomõnu abya akpukwaa Géza; kpukwakwaaphu Bétu-Horonu, nọ l’uzo ndọhali;

¹⁸ mẹ Belatu; mẹ Tadumo ono, nọ l’echi-egu alì Júda.

¹⁹ Ọ kpùshikwaruphu mkpukpu, ọokwakobeje iphe; ndu ọphu eedobeje ụgbo-inya iya; mẹ ndu ọphu ndu agbaru iya inya anọduje. Sólomõnu akpaa iphemiphe ọbule, dọ iya tẹ ya kpua lẹ Jerúsalemu; mẹ l’alì ugwu Lébanonu; mēkpọ l’alì-eze iya l’ọ ha.

²⁰ A bya lẹ ndu ọphu phoduru nụ lẹ ndu Amoru; ndu Hetu; ndu Pérezu; ndu Hevu; ndu Jebusu; mbụ ndu onanu, ẹ-ta bụdu ndu Ízurelu ono,

²¹ bu eri ndu ono, phoduru nụ l’alì ono; mbụ ndu ọphu ndu Ízurelu te gbushidu bẹ Sólomõnu meru t’ephẹ bụru ohu; l’ẹje ozi mkpọ-nyi-nya byeye ntanụ.

²² Ndu kẹ Ízurelu te nwekwa onye ọphu Sólomõnu meru ohu. Ẹphẹbedua b’o meru ndu soja iya; ndu ishi l’ozi iya; ndu ishi ndu soja iya; ndu ishi ụgbo-inya iya; mẹ ndu agbaru iya inya.

²³ Ọ bu l’ephẹ; bẹ Sólomõnu fotaruru unu madzu l’ukporo umadzu esaa l’umadzu iri, a-buru ishi l’iphe, Sólomõnu gude l’ẹka eme; l’achikobe ndu ozi ono.

²⁴ Ọ bu lẹ nwatibe Fero phụ shitsua lẹ Mkpukpu Dévidi bya eburu l’ulo ono, Sólomõnu kpuru iya ono; bẹ Sólomõnu kpuru agbụranyi ụpho-mkpuma mkpukpu ono.

²⁵ Ugbo ẹto l’afa bẹ Sólomõnu egwoje ngweja-ukfuru; mẹ ngweja ẹhu-agu l’ẹnya-ngweja ono, ọ kpuru Ojejoje ono. Ọ nọdujekwa iya phụ kpọọ insensu oku yekobe iya l’ifu Ojejoje; shi ẹge ono medzukota iphe, eemeje l’eze-ulo Nchileke.

²⁶ Eze, bu Sólomõnu kpùshikwaruphu ụgbo-mini dobe lẹ Ezeyonu-Géba, nọ-nyabe Élatu l’alì ndu Édomu l’iku Eze Ẹnyimu Uswe.

²⁷ Hiram eye ndu nk’iya, bu ndu akpoje ụgbo-mini, mahawaru eze ẹnyimu ono ọhuma; t’ephẹ tsoru ndu kẹ Sólomõnu meje k’ụgbo ono.

²⁸ Ẹphẹ egude ụgbo jee Ofi; shi l’ẹke ono wolataru Sólomõnu unu ẹkpa mkpọla-ododo l’ẹkpa mkpọla-ododo ụkporo.

* **9:13 9:13** Iphe “Kabulu” bu bu ‘ọ-ga-lẹ-mkpa.

10

*Eze-nwanyi ndu Sheba akpakfuta Sólomõnu
(2 Iphe 9:1-12)*

¹ Eze-nwanyi ndu Sheba abya anụa ẹge ẹpha Sólomõnu ede kfukakfuka; mę ẹge yẹle Ojejoje gude nọdu. Nwanyi ono egude aji, shihuru ike byatashia ya adata.

² O gude ndu ije l'igwe bya Jerúsalemu; chiru inya-ivu, vugbaa manụ, eshi kwẹkwẹkwe; bya egude igweligwe mkpọla-ododo; mę mkpuma, vugbaa oke aswa. Yo ruta bya achiko iphemiphe obule, nọ iya l'obu kfukotarua Sólomõnu.

³ Sólomõnu eyekotarua iya onu l'aji, o jiru iya l'ọ ha. E to nwedu aji, o jiru eze, kpuru iya ẹka l'anya kẹ t'ẹ b'ọ yeru iya ẹya onu.

⁴ Eze-nwanyi Sheba ono aphụ egbe mmamiphe, Sólomõnu nweru; mę ufu-eze iya;

⁵ phụ egbe nri, oorije; ọdu oshi, ndu ozi iya adugajeru anọdu; ẹge ndu ozi iya gude eje ozi; egbe uwe, ẹphe yegbaaru l'ẹhu; ndu etsujeru iya onu lẹ męe; mę ngweja-ukfuru, achije l'eze-ulo Nchileke; yọ tufu iya ẹhu.

⁶ Yọ sụ eze: "L'akọ, ya nuru l'alị iya; l'iphe i meshiru; mę kẹ mmamiphe ngu bụkotakwa oswi-okfu.

⁷ Obule ya te shikwa kweta l'akọ ono bụ oswi-okfu; jeye nta-a, ya byaru bya egude ẹnya iya phụ iya-a. Mbụ l'e te kekwa iya ẹbo kọoru iya. Mmamiphe ngu; mę iphe, i nweru bẹ kakwa ẹge a tũru onu iya.

⁸ O bụlephu lẹ ndibe ngu bẹ iphe kweru; kwekwaruphu ndu ozi ngu, bụ ndu anọduje ngu l'ifu tekenteke l'anụ okfu mmamiphe, shi l'onu!

⁹ Tajaja bũru kẹ Ojejoje, bụ Nchileke ngu, bụ onye ono, i dũ mma t'ọ dobe ngu l'aba-eze ndu Ízurelũ ono. Mkpata iya abũru lẹ Ojejoje yeru ndu Ízurelũ obu, 'agvũ agvũ; meru iphe o meru ngu eze ẹphe; k'ophu ịi-nọdu ekpe ikpe; l'eme iphe vudo nhamũnha."

¹⁰ Eze-nwanyi ono abya eworu ụkporo ẹkpa mkpọla-ododo ishingũ nũ eze; bya anụ iya manụ, dũ egvũ, eshi kwẹkwẹkwe; mę mkpuma, vugbaa oke aswa. Manụ, eze-nwanyi ndu Sheba ono nũru eze, bụ Sólomõnu bẹ hatabe nshinu; k'ophu bụ l'ẹ to nwedu manụ, a nũjeru iya habe ẹge ono.

¹¹ Ugbo-mini Hiramũ eshi Ofi vulata mkpọla-ododo; mę oshi alũmugu, dũ egvũ; mę mkpuma, vugbaa oke aswa.

¹² O bụ l'oshi alũmugu ono; bẹ eze gude meshia itso ye l'eze-ulo Nchileke; mę l'ulo ufu-eze; gudekwa iya phụ mee une; mę ogumogu, ndu egvũ egudeje agu egvũ. Oshi alũmugu, ha ẹge ono b'ẹ ta evulatabudua; ophu 'a phũbua ọdu iya ọdo jeye ntanụ.

¹³ Eze, bụ Sólomõnu anụkota eze-nwanyi ndu Sheba iphe, bụ iphe, dũ iya mma, o sũru t'ọ nũ iya; a gũfukwa ẹbyee, o sahawaru ẹka asasa kwaaru iya. E metsua; eze-nwanyi ono alashia alị ẹphe yẹle ndu ozi iya.

*Ẹku Sólomõnu
(2 Iphe 1:13-17; 9:13-28)*

¹⁴ Mkpọla-ododo, abyajeru Sólomõnu afa l'afa bẹ ẹra iya aduje unu ẹkpa mkpọla-ododo l'ụkporo ẹkpa mkpọla-ododo iri l'eto l'ẹkpa ishingũ;

¹⁵ a gũfukwa iphe, eshije l'ẹka ndu ngho; mę l'ẹka ndu agba ikike ngho; mę ophu eshije l'ẹka ndu eze ndu Arébiya; mę l'ẹka ndu gọvano alị ono.

¹⁶ Eze, bụ Sólomõnu gude mkpọla-ododo, e tsuru etsutsu meta iphe, eegudeje egbobuta onwonye, hagbaa nshinu. O metaru iya ụkporo iri.

Mkpọla-ododo, laru lẹ nanu iya aduje unu ẹkpa mkpọla-ododo lanu l'ukporo ẹkpa mkpọla-ododo iri.

¹⁷ Yo gudekwaphu mkpọla-ododo, e tsusaru etsusa meta iphe ono, eegudeje egbobuta onwonye ono ke nshii, du ukporo iri l'ise. Mkpọla-ododo, laru lẹ nanu be e-ru ẹkpa mkpọla-ododo lanu l'ugvu iya. Eke eze doberu iya bu l'ulo ono, e gude oshi, shi lẹ Qswa Lébanonu kpua ono.

¹⁸ O kwaphu ege ono be eze gude eze-enyi meta aba-eze, ha nshinu; bya ekwekota iya ọkpobe mkpọla-ododo l'eli.

¹⁹ Eke eeshije l'enyikobe aba-eze ono be nweru ntụ-ọkpa ishing. Azu iya b'e meru; yo gwoo mgburumgburu. A kpuru agu dobetsua l'ẹke aatukobeje ẹka ẹphe ẹbo.

²⁰ A kpuru agu iri l'ẹbo dobetsua l'eli ntụ-ọkpa ishing ono. A kpuru iya; yo ndotsua l'ishi ishi ntụ-ọkpa ishing ono. E to nwedu aba-eze ọdo, e mejewaru ege ono l'ali-eze ọdo.

²¹ Iphe, eze egudeje angu iphe bu mkpọla-ododo b'e gude mekota iya. Ivu, nokota l'ulo ono, e gude oshi, shi lẹ Qswa Lébanonu kpua ono bu ọkpobe mkpọla-ododo b'e gude meshia ya. E to nwedu iphe ono, m'ọo nanu ophu e meru lẹ mkpọla-ọcha; ke l'ẹ to nwedu iphe, a guberu mkpọla-ọcha l'oge ke Sólomonu.

²² Eze nweshiru ugbo-mini, eegude a gbaru iya ngho; * me ugbo-mini ke Hiram. Iphe, bu afa ẹto, sweru esweswe be ugbo-mini ono alaje; vulata mkpọla-ododo; mkpọla-ọcha; eze-enyi; adaka; me enwe.

²³ Yo buru eze, bu Sólomonu be kakota onweru ẹku; buru iya kakota ọmaru mmamiphe l'iphe, bu ndu eze ndu mgboko l'ẹphe ha.

²⁴ Ndiphe mgburumgburu l'eshije mba, du iche l'iche l'abya t'ẹphe nua okfu mmamiphe, Nchileke nuru Sólomonu.

²⁵ Afa l'afa be oobuje: onye -byade; yo guderu iya iphe; mbu iphe, e meru lẹ mkpọla-ọcha; ophu e meru lẹ mkpọla-ododo; uwe-nlọkpuru; ngwa-ogu; manu, eshi kwẹkwekwe; inya; mewaru inya-mulu. Iphe, aanuje ahaje nu nshinu.

²⁶ Sólomonu abya akuberu onwiya ugbo-inya; me ndu agbaaru iya inya. O nweru unu ugbo-inya ẹto l'ukporo inya iri;† bya enweru ukporo unu madzu l'unu madzu iri, bu ndu agbaru iya inya.‡ O nweru ndu ophu yebe eze doberu lẹ mkpukpu, eedobeje ugbo-inya; dobe ndu ophu lẹ Jerúsalemu swibe onwiya.

²⁷ Eze be meru mkpọla-ọcha; yo ji Jerúsalemu; bya emee oshi sida; yo dzuru ekemeke obule ege oshi sikamo, chikoru ali ọkpa-ugvu ẹnyanwu-ariba dzuru.

²⁸ O bu lẹ Ijiputu; me Kuwe b'e shi ejeje ọnmaru Sólomonu inya. Yo buru ndu agbaru iya ngho shi anmatajeru iya inya obu.

²⁹ Iphe, ẹphe shi egudeje azuta ugbo-inya lanu lẹ Ijiputu bu unu ẹkpa mkpọla-ọcha lanu l'ukporo ẹkpa mkpọla-ọcha iri; l'egudeje ukporo ẹkpa mkpọla-ọcha ẹsaa lẹ mkpọla-ọcha iri nmaa inya lanu. Ndu ngho eze ono shikwaphu evujejeru ndu eze ndu Hetu; me ndu eze ke ndu Áramu iphe.

11

Sólomonu agharu Nchileke azu

* **10:22 10:22** L'okfu Hibur; b'e ku iya ugbo-mini Tashishi; ke l'ọ bugbaa eze ugbo-mini, evu ngwa-aswa ndu ikeke-ngho. † **10:26 10:26** Iphe o bu bu 1,400. ‡ **10:26 10:26** Iphe o bu lẹ bu 12,000.

¹ Ya ndono; Sólomọnu abya eyeeru ụnwanyi ọhodo obu; je alúshia ụnwanyi Móabu; ụnwanyi Amọnu; ụnwanyi Édọmu; ụnwanyi Sayidonu; mę ụnwanyi Hetu; yekoberu nwatibe Fero phụ, ọoluhawa phụ.

² Ụnwanyi ono shikota l'ọha ono, Ojejoje nmaru ndu Ízurẹlu okwa; su: "T'ẹphe l'ẹphe ba alụgbakwa nwanyi; kę l'ẹphe e-mekwa t'unu kpọru obu unu yeru agwa ẹphe." Ọbule Sólomọnu gbe bya eyeshiaru ẹphe obu ike.

³ Unyomu iya dụ unu ụnwanyi l'ụkporo ụnwanyi ugbo iri l'ise.* Ndu ono l'ẹphe ha bụkota ụnwada eze. B'ọ bya enweru ụkporo ụnwanyi ugbo iri l'ise,† bụ nnufu iya phę. Ụnwanyi ono emee; obu iya alufu l'ẹke Ojejoje nọ.

⁴ Sólomọnu akahụdelphu; unyomu iya phę emee ya; yọ kpọru obu ye l'agwa. Obu iya ta nọhe l'ẹke Ojejoje, bụ Nchileke iya nọ ẹge ono, obu nna iya, bụ Dévidi shi nọdu ono.

⁵ Sólomọnu agwalahaa Ashera, bụ agwa ndu Sayidonu; mę Mólẹku, bụ ẹjo agwa ndu Amọnu.

⁶ Yọ bụru iya bụ lę Sólomọnu emee ẹjo iphe l'enya Ojejoje; k'ọphu ẹ to gudehedu obu iya l'ọ ha l'etso Ojejoje ẹge nna iya, bụ Dévidi tsoru.

⁷ L'ugvu ụzo ẹnyanwu-ahata Jerúsalemu bę Sólomọnu kpọru ẹke aagwaję Kemọshu, bụ ẹjo agwa ndu Móabu; mę Mólẹku, bụ ẹjo agwa ndu Amọnu.

⁸ Ọ kwaphu ẹge ono b'ọ kpúshiru unyomu iya phę ono, shigbaa ọhodo ono ẹke ẹphe a-nọduje akpọ ínsensu oku; gude l'agwa ẹphe.

⁹ Ẹhu eghulahaa Ojejoje eghughu l'ẹke Sólomọnu nọ; kę l'obu iya lufuwaru l'ẹke yẹbe Ojejoje, bụ Nchileke kę Ízurẹlu nọ; mbụ onye ono, byakfutaru iya ugbo labụ ono.

¹⁰ Ojejoje tuhawaru Sólomọnu ekemu; su iya t'ẹ b'ọ tsokwa agwa. Obenu l'ọ jikaru odobe iphe, Ojejoje tųru iya ekemu iya.

¹¹ Tọ dụ iya bụ; Ojejoje asụ Sólomọnu: "Keshinu ọphu i meru iphe, dụ ẹge-a; mbụ ọphu ẹ ti dobedu ọgba-ndzụ iya; mę iphe, ya tọru okpa iya; mbụ iphe ono, ya tųru ngu ekemu iya ono; bę ya a-nafu ngu alị-eze ono; woru iya ye nwozi ngu l'ẹka.

¹² Ọle ya e-gude okfu ẹka nna ngu, bụ Dévidi; haa ya anafu nta-a, i nọ ndzụ-a. Ya a-nafu iya nwatibe ngu kę nwoke l'ẹka.

¹³ Ọbule ya taa a-nafu-ọtakwa alị-eze ono l'ọ ha. Ya e-gude okfu ẹhu nwozi iya, bụ Dévidi; mę kę Jerúsalemu, bụ ẹke ono, ya fọtaru ono; woru ikfu lanụ nụ nwatibe ngu kę nwoke."

Ndu ọhogu Sólomọnu

¹⁴ Tọ dụ iya bụ; Ojejoje abya edobe Hadadu, bụ onye Édọmu t'ọ bụru onye okfu Sólomọnu. Hadadu shi l'eri eze ndu Édọmu.

¹⁵ Teke Dévidi yẹle ndu Édọmu luru ọgu; bę Jóabu, bụ onye ishi ndu soja iya jeru oli ndu, e gbushiru l'ọgu ono; je achiko unwoke Édọmu l'ẹphe ha gbushigee.

¹⁶ Jóabu bę yẹle ndu Ízurẹlu nọru ọnwaa ishingụ l'ẹke ono; ẹphe egbushikota unwoke ndu Édọmu l'ẹphe ha.

¹⁷ Ọbule Hadadu bę nweru ndu Édọmu, shi ejeru nna iya ozi, o tsoru gbalaa; lashia Íjiputu. Teke ono bę Hadadu bụkwadu nwata.

* 11:3 11:3 Iphe ọ bụ bụ 700. † 11:3 11:3 Iphe ọ bụ bụ 300.

18 Ɛphe shi lẹ Mídiya; lufuta lẹ Paranu; lẹ Paranu chíta unwoke; Ɛphe l'Ɛphe ayiru lashia Íjiputu; Ɛphe ejekfu Fero, bụ iya bụ eze ndu Íjiputu. Yọ nụ Hadadu ọlọ; nụ iya alị; bya anụ iya nri.

19 Hadadu atuba Fero l'enyia nshinu; k'ọphu bụ lẹ Fero keru iya nwunne nyee ya; mbụ nwunne eze-nwanyi ono, bụ Tapénesu.

20 Nwunne Tapénesu ono abya amutaru iya nwata nwoke, ọ gụru Genubatu. Tapénesu, bụ eze-nwanyi ehee nwata ono; hefuta iya l'ufu-eze. Genubatu yele unwu Fero achiko vua.

21 Hadadu anọdu lẹ Íjiputu nua lẹ Dévidi nwuhuwaru; Jóabu, bụ onye ishi ndu soja anwuhukwaphu; yọ sụ Fero: "T'ọ haa ya tẹ ya tughua la alị iya."

22 Fero aji iya: "Bụ ngunu bẹ ọko iya dūru ngu l'ẹke ya nọ, meru iphe jicho t'ị la alị ngu?"

Hadadu asụ iya: "T'ọ haa ya rụ tẹ ya la."

23 Nchileke abya edobefua onye ọdo, aza Rezonu Eliyada; t'ọ buru onye okfu Sólomonu. Rezonu bẹ gbafujeru lẹ kẹ nnajiufu iya, bụ Hadadéza, bụ eze ndu Zóba.

24 Ọ bụ lẹ Dévidi gbushiru ndu soja ndu Zóba bẹ Rezonu chikoberu ndu, ọ chikoberu; mee t'Ɛphe kwefuru ndu ishi, achinu ikè. Yọ buru iya bụ onye ishi Ɛphe. Ɛphe atughua jeshia Damásukosu ẹke Ɛphe chiru iya eze ndu Damásukosu.

25 L'oge kẹ Sólomonu gbaa mgburumgburu bẹ Rezonu bẹ meleruphu onwiya onye okfu ndu Ízurẹlu. Ọ bụ ẹjo-oshi, Hadadu shi nọduru ndu Ízurẹlu bẹ Rezonu tsoru. Yọ buru eze ndu Áramu; ndu Ízurẹlu adua ya ashi.

Jeróbuwamu ekwefuru Sólomonu ikè

26 Jeróbuwamu Nébatu awatakwapu okwefuru Sólomonu ikè. O shi tsoru lẹ ndu ozi Sólomonu. Jeróbuwamu bụ onye Zereda l'ikfu Ífuremu. Nne iya bụ Zeruwa, nji iya tufuru atufu.

27 Ọwaa ẹge o shi kwefuru Sólomonu ikè: Sólomonu bẹ kpuru agburanyi upho-mkpuma, e gude kpụ-pheta Mkpukpu Dévidi, bụ nna iya; bya akpụ-chishia ẹke gbaru ọru l'upho-mkpuma, e gude kpụ-pheta Mkpukpu Dévidi, bụ nna iya.

28 Jeróbuwamu shi buru nwoke, ike dū. Sólomonu abya aphua lẹ nwata okoro ono bụ onye ejeshi ozi ike; yo mee ya onye ishi ndu ọgbo ozi ọlọ Jósefu l'ọ ha.

29 Yo be ujiku lanu; Jeróbuwamu eshi Jerúsalemu jeshia iphe; yele Ahija, bụ onye nkfuchiru Nchileke, shi mkpukpu Sháyilo edzuda l'esu-uzo. Ahija yeru uwe ọphungu. Yọ buru Ɛphe ẹbo ono nọ nweke-Ɛphe lẹ mgbegu ono.

30 Ya ndono; Ahija eye ẹka l'uwe ọphungu ono, o ye ono; zijaa ya uzi iri l'ẹbo;

31 sụ Jeróbuwamu: "T'o wota mpekala uwe ono iri; kẹle Ojejeje, bụ Nchileke kẹ Ízurẹlu sūru: 'Lẹ ya abyawa ọnafu Sólomonu alị-eze ono l'ẹka; nū ngu ikfu iri.

32 Ọlẹ ya e-gude okfu ẹhu nwozi iya, bụ Dévidi; mẹ l'okfu ẹhu Jerúsalemu, bụ mkpukpu, ya fọtaru l'ikfu ndu Ízurẹlu l'ọ ha; haaru iya ikfu lanu kpụ.

33 Mkpata iya aburu l'Ɛphe haru yebedua; balahaaru Ashera, bụ agwa ndu Sayidonu eja; Kemoshu, bụ agwa ndu Móabu; mẹ Mólẹku, bụ agwa

ndu Amõnu; jika lẹ ya te etsodu ọ̀zo yẹbe Ojejoje; meje iphe, vudo nhamunha l'ẹnya iya; mẹ iphe, ya tọru ọkpa iya; mẹ ome-l'alì iya; ẹge ono, nna iya, bụ Dévidi meru ono.

³⁴ “ Ọle agha; ya taa nafu-kotakwa iya alì-eze ono l'ọ ha l'ẹka. Ya e-gude kẹ nwozi iya, bụ Dévidi, bụ onye ya fọtaru; bya aburu onye doberu iphe, ekemu iya kfuru; mẹ iphe, ya tọru ọkpa iya; haa ya t'ọ buri onye ishi jeye teke ọo-nọ-bebe.

³⁵ Obenu lẹ ya a-nafu nwatibe iya nwoke alì-eze ono; shi l'ime iya wota ikfu iri nù ngu.

³⁶ Nwatibe Dévidi bẹ ya a-nu ikfu lanu; k'ophu nwozi iya; mbu Dévidi e-nweru onye a-nodu achi lẹ Jerúsalemu, bụ mkpukpu, ya fọtaru dobe epha iya.

³⁷ Nggubedua l'onwongu bẹ mu e-me t'i buri eze ndu Ízurelu mgburumburu; chia ẹke du ngu mma.

³⁸ Ọ -buri l'iji-ngaberu iya nchi l'iphemiphe obule, ya turu ngu ekemu iya; l'etso ọ̀zo iya; l'eme iphe, vudo nhamunha l'ẹnya iya; mbu etso iphe, ya tọru ọkpa iya; mẹ ekemu iya; ẹge-a nwozi iya, bụ Dévidi meru-a; bẹ ya e-swiri ngu eswiru; mee t'alì-eze ngu nọduwaru jeyeru l'ọbu kẹ Dévidi. Ya e-woru alì Ízurelu nukota ngu;

³⁹ gude k'iphe ono, meru nù ono hua unwu Dévidi àhùhù. Ọle àhùhù ono bẹ ta anokwa gburu jeye.”

⁴⁰ Ya ndono; Sólomõnu achokashilaha ọ̀zo, ya e-shi gbua Jeróbuwamu. Jeróbuwamu agbalaa lashia Íjiputu; lakfushia Shishaku, bụ eze ndu Íjiputu. Yọ nọduwaru lẹ Íjiputu jeye Sólomõnu anwuhu.

Anwuhu Sólomõnu

(2 Iphe 9:29-31)

⁴¹ Iphe ọ̀do, meeberu nù l'oge kẹ Sólomõnu; mẹ iphemiphe obule, o meshiru; mẹ kẹ mmamiphe iya; b'e dekotaru l'ẹkwo-akọ, e deshiru iphe, Sólomõnu meru.

⁴² Sólomõnu nọru lẹ Jerúsalemu buri eze ndu Ízurelu ukporo afa labu.

⁴³ Yọ nwuhu lakfushia nna iya phe. E lia ya lẹ Mkpukpu Dévidi, bụ nna iya. Nwatibe iya, bụ Réhobuwamu aburu eze; nọ-chia ẹ nya iya.

12

Ndu Ízurelu ekwefuru Réhobuwamu ikẹ

(2 Iphe 10:1-19)

¹ Tọ du iya bụ; Réhobuwamu atugbua jeshia Shékemu; kele ndu Ízurelu l'ọ ha wuwaru jeshia ẹke ono t'ephẹ mee ya eze.

² Teke ono bẹ Jeróbuwamu Nébatu nọkwaduru lẹ Íjiputu, bụ ẹke ono, ọ gbaru laa teke ono, ọ gbalaru Sólomõnu ono. Yọ nọdu lẹ Íjiputu ono nua ya; latashia.

³ Ya ndono; e zia t'e je ekua ya. Jeróbuwamu yele ndu Ízurelu bya awu-kfu Réhobuwamu je asu iya:

⁴ “Lẹ nna ngu boru ephẹ ivu-ẹra. Nta-a bụ t'i menua t'ozì mkpọ-nyi-ẹnya ono, nna ngu shi kpabẹ ephẹ ono; mẹ ivu ono, o boru ephẹ ono ka nwa nphe. Teke ono; ephẹ ejelahaaru ngu ozì.”

⁵ Réhobuwamu asu ephẹ: “T'ephẹ laa je anọ abalì ẹto; ephẹ adaphu azu.” Ephẹ awukashihu.

6 Tọ dụ iya bụ; eze, bụ Réhobuwamu eje akpata ndu bụ ọgurennya ono, shi ejeru nna iya, bụ Sólomọnu ozi teke ọ nọ ndzụ ono ishi. Yọ jị ẹphe: “? Nanụ ẹge unu sūru tẹ ya yeeru ndu-a ọnu?”

7 Ẹphe asụ iya: “Ọ -būru l'ii-būru nwozi ndu-a ntanụ; mbụ jeeru ẹphe ozi; yeeru ẹphe ọnu ọhuma; bẹ ẹphe a-bụkwaru ndu ozi ngu gburu jeye lẹ gburu.”

8 Obenu lẹ Réhobuwamu jikaru iphe ono, ndu bụ ọgurennya kfuru iya ono; jekfushia unwu-okorọbya, ẹphe l'iya bụ ọgbo, ejeru iya ozi tẹ ya kpata ẹphe ishi.

9 Yọ jị ẹphe: “?Nanụ ẹge unubẹdua sūru tẹ ya yeeru ẹphe ọnu? ?Bụ ngunu bẹ ayi e-kfuru ndu-a, sūru tẹ ya mee t'ivu, nna iya boru ẹphe ka nwa nphe?”

10 Unwokoro ono, ẹphe l'iya bụ ọgbo ono asụ iya: “L'iphe, ii-kfuru ndu ono, sūru ngu lẹ nna ngu shi bo ẹphe ivu ẹra; l'ọo t'i mee ya t'ọ ka nphe ono bụ lẹ: mkpūshi-ẹka nshiji ngu bẹ kakwa ukfu nna ngu igbi.

11 Lẹ nna ngu boru ẹphe ivu ẹra; ọ bụ l'ii-me iya t'ọ kabaa ọnyi ẹra. Ọ bụ ẹchachi bẹ nna ngu shi egudeje echi ẹphe; obenu l'iphe nggubedua e-gude bụ akpị l'agba ẹphe.”

12 Tọ dụ iya bụ; yo be mbọku k'eto ono; Jeróbuwamu; mē ndu Ízurelu l'ẹphe ha abyakfuta Réhobuwamu ọdo; ẹge ono, o kfuru ẹphe t'ẹphe bya lẹ mbọku k'eto ono.

13 Eze agbado idzu kẹ ndu bụ ọgurennya ono; yeeru ndu ono ọnu ẹhuka ẹhuka.

14 Yo je etsoru ọnu ono, unwokoro phụ yeru iya phụ; sụ: “Lẹ nna iya boru unu ivu ẹra; ọle yẹbedua e-me t'ọ ka ọnyi ẹra. Nna iya bụ ẹchachi b'o shi echije unu. Ọle yẹbedua e-gude akpị l'agba ẹphe.”

15 Ọo ya bụ l'eze ta angaduru ndu Ízurelu nchi. Yọ būru Ojejoje meru iya t'ọ dụ ẹge ono; k'ophu iphe ono, Ojejoje shije l'ọnu Ahíja kẹ Sháyilo kfuaru Jeróbuwamu Nébatu ono e-re.

16 Ndu Ízurelu ono l'ẹphe ha abya aphụ l'eze ta angaduru ẹphe nchi; jị iya:

“?Bụ ngunu jị ẹphe lẹ Dévidi.

?Nanụ òkè, ẹphe nweru l'ẹke
nwatibe Jesi nọ.

Unubẹ ndu Ízurelu;
t'onyenọnu yekwa ọkpa
l'ẹke o yeru iya!

Nggube Dévid;
letaakwaru ọnu-ulo ngu!”

Tọ dụ iya bụ; ndu Ízurelu awụkahu; onyenọnu alashia l'ulo-ékwa iya.

17 Yọ bụwaruru ndu Ízurelu ophu bu lẹ l'edukfu l'edukfu ophu, nọ l'alị Júda bẹ Réhobuwamu chílahaaru.

18 Tọ dụ iya bụ; eze, bụ Réhobuwamu ezifu Adoniramu, bụ onye ishi ozi mkpọ-nyi-ẹnya; t'ọ jekfu ndu Ízurelu. Yo rua; ẹphe egude mkpuma tū-gbua ya l'ọha. Eze Réhobuwamu enyihukebe ụgbo-inya iya gbalaa; yọ būru iya ọla Jerúsalemu.

19 Eshinu teke ono bẹ ndu Ízurelu kwefuleruphu ọnu-ulo Dévidi ikè jeye ntanụ.

²⁰ Ndu Ízurelu anya lẹ Jeróbuwamu bẹ lawaru nù; zia t'e je ekua ya. Yo rua l'ẹke ẹphe dzuru; ẹphe emee ya eze ndu Ízurelu mgburumgburu. Yò búruruphu ndu ikfu kẹ Júda nwènkinyi bẹ kwaru ọnu-ùlo kẹ Dévidi l'ẹka.

*Ozi, Shemáya ezi Réhobuwamu
(2 Iphe 11:1-4)*

²¹ Rehóbuwamu alarulephu Jerúsalemu; chikobe ndu soja ndu ọnu-ùlo Júda; mẹ kẹ ndu ikfu Bénjaminu. Ẹphe dù ọkporo unu unwoke ugbo ọkporo l'ẹbo, bụ ndu a fọtaru; t'ẹphe je etso ndu Ízurelu ọgu; k'ọphu ẹphe a-nataphu alì-eze ono azụ woru nù Réhobuwamu Sólomọnu.

²² Obenu lẹ Nchileke byaru bya ekfuru yeru Shemáya, bụ onye kẹ Nchileke; sù iya:

²³ “T’o je kfuru Réhobuwamu Sólomọnu, bụ eze ndu Júda; ndu ọnu-ùlo Júda; mẹ kẹ Bénjaminu l'ẹphe ha; mẹwaru ndu ọphu l'ẹphe ha;

²⁴ lẹ Ojejoje sùru: ‘Unu be ejekwaru unwunna unu, bụ ndu Ízurelu ọgu. T’onyenọnu lakwa l'ufu iya; kẹ l'ọ kwa yẹbedua bẹ iphe ono shi l'ẹka.’” Ẹphe anutsua iphe ono, Ojejoje kfuru ono; wụkashihu; yọ buri ẹphe alala ẹge ono, Ojejoje kfuru ono.

Jeróbuwamu gude ope kpua unwu eswi labụ

²⁵ Tọ dù iya bụ; Jeróbuwamu abya akpua mkpukpu Shékemu l'alì ugwu Ifuremu kpushia ya ike; buru l'ẹke ono. Yò buri l'ẹke ono b'o shi je akpua mkpukpu Penuwelu.

²⁶ Jeróbuwamu abya ekfua l'ime obu iya; sù: “Alì-eze-wa bẹ e-mekochakwaa laphu ndu ọnu-ùlo Dévidi azụ l'ẹka.

²⁷ Ọ -buru lẹ ndu ono, e-jeje ọchi ẹja l'eze-ùlo Nchileke lẹ Jerúsalemu bẹ obu ẹphe a-laphukwa azụ l'ẹke nnajiufu ẹphe nù nọ; mbụ Réhobuwamu, bụ eze ndu Júda. Ẹphe eworu mu gbua; jekfushia Rehóbuwamu, bụ eze ndu Júda.”

²⁸ Ya ndono; eze ejetsua je akpata ishi; bya egude mkpọla-ododo kpua unwu eswi labụ; bya asù ẹphe: “Unubẹ ndu Ízurelu! Jerúsalemu tenukakwaru unu ẹnya. Ọwaa Nchileke unu ndọ-ọ; mbụ onye ono, dufutaru unu lẹ Íjiputu ono.”

²⁹ Yo woru nanu dobe lẹ Bételu; dobe nanu ọphu lẹ Danu.

³⁰ Iphe ono aburu iphe, dù ẹji. Ẹphe ejeje ọbaru unwu eswi ono ẹja; je akpaa l'ọphu nọ lẹ Danu.

³¹ Jeróbuwamu abya akpushia ọlo-agwa l'ẹke aagwajẹ iphe; bya eshi l'ẹke, dù iche iche fọ ndu a-nọdu achiru ẹphe ẹja l'ẹke ono; mbụ ndu ẹ-ta bụdu ndu eri Lívayi.

³² Yo wota mbọku ọnwa-ẹsato gbaru l'abalì iri l'ise dobe eswe-iphe ẹge aagbajẹ iya l'alì Júda; gwoo ngweja, dù iche iche l'ẹnya-ngweja ono. Ọ kwaphu ẹge ono b'o meru iya lẹ Bételu; l'egworu unwu eswi ono, ọ kpushiru ono ngweja. Yo metsua; bya edobekwaphu ndu a-nọdu egwo ngweja lẹ Bételu l'ẹke ono, aagwajẹ iphe, o meshiru ono.

³³ Ọnwa-ẹsato gbalephu abalì iri l'ise, bụ iya bụ mbọku ono, ọ fọtaru l'onwiya; doberu ndu Ízurelu eswe-iphe ono; yo je l'ẹnya-ngweja ono, ọ kpuru lẹ Bételu ono; nọdu iya kpọo insensu ọku.

13

Onye kẹ Nchileke, shi l'alị Júda

¹ Ya ndono; yo be ujiku lanụ lẹ Jeróbuwamu vudo l'ifu ẹnya-ngweja ono lẹ Bételu tẹ ya kpọọ insensu ọku; onye kẹ Nchileke eshi l'alị Júda gude ozi, shi Ojejoje l'ọnu ruta.

² Onye ono araa ozi ono, Ojejoje ziru ono arara kpua ẹnya-ngweja ono; sụ: "Nggube ẹnya-ngweja-wa! Ojejoje sụru: 'L'o nweru nwata nwoke, aamu l'ọnu-ulo Dévidi. Epha iya a-buru Josáya. Nwata ono e-gude ndu-wa, anọduje ngu l'eli akpọ insensu ọku-a gwoo eja. Ọkpụ madzụ bẹ aa-kpọ ọku l'eli ngu!' "

³ Mbọku ono gèdegede; onye kẹ Nchileke ono asụ: "Qwaa bụ iphe-ọhubama, Ojejoje kfuru okfu iya; sụ: 'L'ẹnya-ngweja-wa; a-gbakpọshihu; ntụ, nọ iya nụ awụshihu!' "

⁴ Eze, bụ Jeróbuwamu anụlephu iphe ono, onye kẹ Nchileke raru kpua ẹnya-ngweja ono, nọ lẹ Bételu ono; shi l'ẹnya-ngweja ono machia ẹka; sụ: "Unu gude iya!" Eka ono, ọ maburu ono alonwuhu; k'ọphu bụ l'ẹ tọ dūhedu ike sephu iya azụ.

⁵ Ẹnya-ngweja ono agbakpọshihu; ntụ, nọ iya nụ awụshihu; bụ iya bụ iphe-ọhubama ono, onye kẹ Nchileke kfu hawaru lẹ Ojejoje sụru l'oo-me ono.

⁶ Ya ndono; eze asụ onye kẹ Nchileke ono: "Rónua Ojejoje, bụ Nchileke ngu; nggu ekfuru nụ iya l'okfu ẹhu mu; k'ọphu ẹka mu a-dụ ẹge o shi dū." Onye kẹ Nchileke ono abya ekfuru nụ Ojejoje; yo mee; ẹka eze; yọ dū ẹge o shi dūhawa.

⁷ Eze asụ onye kẹ Nchileke ono: "T'o tsoru iya t'ẹphe je l'ufu; k'ọphu oo-ri nri; ya ebuwa iya ru nggo."

⁸ Onye kẹ Nchileke ono asụ eze: "Ẹ to nwedu m'o -ruhuru; l'ii-ke iphe, nọ l'ulo ngu ẹbo; nū iya ụzo lanụ; bẹ ya te etsokwa ngu. Ọphu 'onwedu lẹ ya eria nri; m'ọ bụ tsua mini ọnu l'ẹke-a;

⁹ kele Ojejoje nmaru iya ọkwa iya; sụ: "Tẹ ya be erikwa nri; ọphu ya angukwa mini; ọphu ọ bukwa ụzo, ya shiru bya bẹ ya e-shi la." "

¹⁰ Tọ dū iya bụ; yo tsoru ụzo ọdo; ẹ ta bụdu ụzo ọphu o shiru teke ọobyia Bételu lashia.

Onye nkfuchiru Nchileke, shi Bételu

¹¹ O nweru nwoke ọgurennya, bụ onye nkfuchiru Nchileke, bu lẹ Bételu. Unwu nwoke ono abya ekfukotarụ iya iphemiphe ọbule ono, onye kẹ Nchileke phụ bya emee lẹ Bételu mbọku ono. Ẹphe ekfukotarụ nna ẹphe iphe ono, o kfuru eze ono.

¹² Nna ẹphe ajị ẹphe ụzo ọphu o shiru? Ẹphe abya ekoshi iya ụzo ọphu onye kẹ Nchileke ono, shi Júda ono shiru.

¹³ Yọ sụ unwegirima iya ono: "Unu doziaru iya nkakfụ-igara nta-a!" Ẹphe edoziaru iya nkakfụ-igara ono; yo nyikobe iya;

¹⁴ gbagbua chikfuru onye kẹ Nchileke ono. Yọ je aphua iya l'ẹke ọ dugaru l'ukfu achi; jị iya: "Bụ nggubedua bụ onye kẹ Nchileke ono, shi Júda ono?"

Yọ sụ iya: "Ii-ye; l'ọ kwa yẹbedua."

¹⁵ Nwoke ono asụ iya: "T'o tsoru iya t'ẹphe je l'ufu t'o je eria nri."

¹⁶ Onye kẹ Nchileke ọphu shi Júda asụ iya: "Ya tee tsokwa ngu alaphu azụ; ya te etso ngu abahụ abahụ; ọphu ya 'erikwa nri; ya ta angụ mini l'ẹke-a;

¹⁷ kele Ojejoje tūru iya ekemu; sū tē ya be erikwa nri; ọphu ya angukwa mini l'ẹke-a. Ọdo bụ t'ẹ b'ọ bụkwa ụzo, ya shiru bya; bẹ ya e-shi la."

¹⁸ Nwoke ono asụ iya: "Lẹ yẹbedua l'onwiya bụkwaphu onye nkfuchiru ege ono, ọ bụ ono. L'ọ kwa ojozi, shi l'ẹka Ojejoje bẹ kfuru yeru iya; sū tē ya bya eduphuta ngu azụ t'ayi je l'ufu; t'i ria nri; ngua mini." 'A ma l'ọo ẹjo-ire bẹ ọodzuru iya ono.

¹⁹ Ya ndono; onye kẹ Nchileke ono etsoru iya; ẹphe eje eria nri; ngua mini l'ufu nwoke ono.

Agụ adzụ-gbu onye kẹ Nchileke, shi Júda

²⁰ Ẹphe egudekwadua nri l'ẹka eri; Ojejoje abya ekfuru yeru onye nkfuchiru k'ogurennya ono, dubataru iya nū ono.

²¹ Yọ rangarahu; sū onye kẹ Nchileke ono, shi Júda ono: "Lẹ Ojejoje suru: 'Lẹ keshinu ẹ ti medu iphe, Ojejoje kfuru ngu; ti dobe ekemu ono, Ojejoje, bụ Nchileke ngu tūru ngu ono;

²² nggu egbe lashia azụ; je eria; ngua l'ẹke ono, ya suru ngu: "T'ẹ b'ọ dukwa iphe ii-ri; ọphu ọ dukwa iphe ii-ngụ ono." Nta-a b'ẹ te elikwa odzu ngu l'ẹke e liru nna ngu pẹ!" "

²³ Yo ritsulephu nri ono; ngua mini ono; onye nkfuchiru Nchileke k'ogurennya ono eje edoziaru onye nkfuchiru Nchileke ono, o dubataru ono nkakfụ-igara iya.

²⁴ Yọ tughua; rua ezuzo yele agụ edzuda. Agụ ono adzụ-gbua ya; paru odzu iya tọgbo l'esu-uzo; nkakfụ-igara ono; mẹ agụ ono evudonyabe iya.

²⁵ Yo nweru ndu eswe nū; bya aphua odzu iya ẹge ọ daburu l'uzo; ọwaa agụ, vudonyabe iya nū; kwe bahu lẹ mkpukpu onye nkfuchiru k'ogurennya phụ; je ekfua ya.

²⁶ Onye nkfuchiru k'ogurennya phụ, bụ iya dubataru iya l'ufu iya phụ anua iphe, meru nū; sū iya: "L'ọ kwa onye kẹ Nchileke ono, te medu iphe, Ojejoje kfuru. Ojejoje eworu iya nū agụ; yọ dzụ-gbua ẹge ono, Ojejoje kfuru iya ẹya ono."

²⁷ Yọ sū unwegirima iya: "Unu doziaru iya nkakfụ-igara ono." Ẹphe abya edozia ya.

²⁸ Yo je aphụ odzu ono l'ẹke ọ daburu l'esu-uzo; nkakfụ-igara; mẹ agụ evudonyabe iya. Ọphu agụ ono 'atadụ odzu ono; tọ dzụ-gbu nkakfụ-igara ono.

²⁹ Tọ dū iya bụ; onye nkfuchiru k'ogurennya ono apata odzu onye kẹ Nchileke ono tukobe l'eli nkakfụ-igara; vulaa mkpukpu iya; k'ọphu ọ-ra ẹkwa iya; lia ya.

³⁰ Yọ buri l'ili nk'iya b'ọ liru iya. Ẹphe araa ẹkwa iya; sū: "Nwunne mu-e! Nwunne mu-e!"

³¹ Yo litsua ya; sū unwu iya: "Teke yẹbedua nwuhuru; unu likwaa ya l'ili ono, e liru onye kẹ Nchileke ono. Unu chikwaru ọkpu iya donyabe ọkpu nk'iya.

³² Mkpata iya aburu l'ozu ono, Ojejoje ziru iya; yọ bya ararụ iya kpua enya-ngweja ono, nọ lẹ Bételu; mẹ ụlo-agwa ono, nọgbaa l'ẹke aagwaje iphe l'iphe, bụ edukfu Samériya ono a-vukotakwa."

³³ Iphe ono bẹ meru nū; ọbule Jeróbuwamu ta hadu ẹjo iphe, oome. Iphe o gbe mechia bụ l'ọ fotatsuaru ndu dū iche iche, a-nọduje achiru ndiphe ẹja l'ẹke aachije ẹja. Iphe, bụ onye choru tē ya buri onye a-nọdu achiru ọha ẹja; yọ nata onye ọbu; doo ya nsọ kẹ t'ọ chije ẹja ono.

³⁴ Iphe ono abya aburu iphe, du eji l'ufu Jerobuwamu. Yo buru iya meru; ephe aburu ndu e bufuru ebufu; mee ephe; ephe aburu kpurupyata le mgboko.

14

Ozi, Ojejoje ziru Ahija t'o zia Jerobuwamu

¹ L'oge teke ono kwaphu; iphe-ememe abya egude Abija Jerobuwamu.

² Jerobuwamu asu nyee ya: "Gbeshi; mee onwongu ege e to nweduru onye a-ma li bu nyee ya. Tugbua jeshia Shaiyilo. Ii-phu onye nkfuchiru Nchileke, bu Ahija l'eke ono; mbu onye ono, kfu ru iya le ya a-buru eze ndu Izurelu ono.

³ Guderu iya ishi buredi iri; akara; me ite manu-engu. Oo-karu ngu-a iphe, e-menu l'ehu nwata-a."

⁴ Nyee Jerobuwamu abya emee ya ege ono; gbeshi; yo buru iya oje Shaiyilo le ke Ahija.

Ahija ta aphuhedu uzo ohuma; kele nka bawaru iya l'anya.

⁵ Obenu le Ojejoje kfu hawaru Ahija su iya: "Le nyee Jerobuwamu abyakwa iya okpata ishi ehu nwatibe iya, iphe eme. Owaa iphe, ii-kfuru iya; owaa iphe ii-kfuru iya."

Nyee Jerobuwamu abya abyaruta; melahaa le ya bu onye odo k'iche.

⁶ Ya ndono; Ahija anulephu igidi-okpa iya l'eke oje abya l'onu ulo; su iya: "Bata-o; nyee Jerobuwamu! Bu ngunu meru iphe iime t'a su li bu onye odo? E zikwaru mu ozi, du eji te mu zia ngu.

⁷ Lashia; je ezia Jerobuwamu le Ojejoje, bu Nchileke ke Izurelu suru: 'Le ya shiwa le ndu Izurelu wolita ngu; mee ngu ti bu onye ishi ke ndu nk'ia, bu Izurelu.

⁸ Ya eshi l'onu-ulo Dévidi pafuta ali-eze ono woru nu ngu. Obenu l'e ti dudu l'obu nwozi iya, bu Dévidi, bu onye mekotaru ekemu iya; bya egude obu iya l'o ha tsoo ya. Iphe, oomeje l'anya yebe Ojejoje aburu iphe vudo nhamunha kpui.

⁹ Ejo iphe, i meru be kakotakwa ke ndu ophu vu ngu uzo. I meshiru onwongu agwa; gude igwe kpushia unwu ntekpe; shi ege ono kpatsua yebe Ojejoje iwe; bya ewowaru iya docha edocha l'azu ngu.

¹⁰ " 'Oo ya bu le ya e-wota iphe-ehuka bya ezia l'ufu Jerobuwamu. Ya e-me t'unwegirima unwoke chihu l'ufu iya: m'o bu ohu; m'o bu amadu le Izurelu. O bu ege ono, eekpofuje ntu ono bu ege ya e-kpofu ndibe Jerobuwamu; jeye teke nk'ia a-gvu.

¹¹ Iphe, bu onye ke Jerobuwamu, nwuhuru le mkpukpu bu nkuta a-ta anu iya. Onye ophu nwuhuru l'echi-egu aburu nwenu, ephe l'eli a-vuka anu iya. Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.'

¹² "A bya le nggubedua; tugbua lashia. O bu teke i tutu okpa le mkpukpu unu ono; be nwata ono a-nwuhu.

¹³ Izurelu l'ephe ha a-ra ekwa iya; lia ya. L'iphe, bu unwu Jerobuwamu l'ephe ha buphu yebedua kpui be ee-li elili; ke l'o bu yebedua kpui bu onye Ojejoje, bu Nchileke ke Izurelu cho-vuru iphe, du mma l'ehu iya l'ufu Jerobuwamu gbaa mgburumburu.

¹⁴ "Ophu ka nu aburu le Ojejoje e-wofuta onye a-buru eze ndu Izurelu l'onwiya; mbu onye e-kpofu ndibe Jerobuwamu ntanu-a; mbu nta-a nta-a owaa.

15 Ojejoje a-da ndu Ízurelu ẹka; k'ophu ẹphe a-du l'ọ bu ẹswa, pherephere enwunga enwunga le mini. Oo-feshi ẹphe l'ẹgiri alì ono, ọ nuru nna ẹphe ono; woru ẹphe tũkashia nanu nanu l'azu Ẹnyimu Yufurėtusu. Kẹ l'ẹphe gudewa itso Ashera ono, ẹphe kpobegbaaru ono kpatsua Ojejoje iwe.

16 Oo-gude k'ẹjo iphe ono, Jeróbuwamu meru ono; gude k'ẹjo iphe ono, o meru ndu Ízurelu; ẹphe eye ẹka ono; mĩa ndu Ízurelu ẹnya."

17 Tọ du iya bu; nyee Jeróbuwamu egbeshi; yọ buru iya ọla Tíza. Ọ bukwaɖua ọkpa, ọotu l'onu ọlo iya; nwata ono anwuhu.

18 Ndu Ízurelu l'ẹphe ha araa ẹkwa iya; lia ya ẹge ono, Ojejoje shi l'onu nwozi iya, bu Ahíja, buru onye nkfuchiru Nchileke kfuɖhawa ono.

Anwuhu Jeróbuwamu

19 Iphe ọdo, meeberu nu teke Jeróbuwamu shi achi; ọgu, ọ lutsuaru; me ẹge o gude chia b'e dekotaru l'ẹkwo, e deshiru iphe meru nu l'oge ndu eze Ízurelu.

20 Jeróbuwamu be chiru ukporo afa l'afa labu. Yọ nwuhu lakfube nna iya phe. Nadabu, bu nwatibe iya aburu eze nọ-chia ẹnya iya.

Réhobuwamu bu eze ndu Júda

21 Réhobuwamu Sólomonu be bu eze le Júda. Iphe ọ gbaru bu ukporo afa labu l'afa lanu teke ọ wataru achichi. Yọ chia afa iri l'ẹsaa le Jerúsalemu, bu iya bu mkpukpu ono, Ojejoje fotaru l'ikfu Ízurelu gbaa mgburungburu t'ọ buru ẹke ọo-ngube ẹpha iya. Ẹpha nne iya bu Neema; onye Amonu.

22 Ndu Júda be meru ẹjo iphe l'ẹnya Ojejoje. Ejo iphe, ẹphe meru akpatsua Ojejoje okopho; kẹ l'ẹphe meru ẹjo iphe, ka ọphu nna ẹphe meru.

23 Ẹphe kpukwaruphu ẹke aa-gwaje iphe doberu onwẹphe; dobegbaa mkpuma, du nsọ; me itso Ashera l'ugvu, nọgbaa l'eli; me l'iphe bu oshi, nweru idzu.

24 Ẹphe nwekwaruphu unwoke, agbatsua ọkpara l'ulo agwa ẹphe l'alì ono l'ọ ha. Ọru-alì ono, ẹphe shi arushi mbu iphe bu mbakeshi ono, Ojejoje chifuru l'alì ẹphe; woru iya nu ndu Ízurelu ono be ẹphe yekotaru ẹka l'ọ ha.

Ndu Íjiputu abyaru ndu Jerúsalemu ọgu (2 Iphe 12:1-11)

25 Yo be l'afa, kwe Réhobuwamu afa ise, ọ wataru ọbu eze; Shishaku, bu eze ndu Íjiputu abya ọgu le Jerúsalemu.

26 Yọ bya evukota ẹku, nọ l'eze-ulo Nchileke; me ẹku, nọ l'ulo-eze. O vutakotaru iphemiphe ọbule; mbu chia chia iphe, eegudeje egbobuta onwonye ono, Sólomonu gude mkpola-ododo kpushia ono.

27 Eze, bu Réhobuwamu abya egude ope kpu-phukota iphe ono azu gude dochita ẹnya iya ọphu; bya eworu iya ye l'ẹka ndu ishi ndu eche onu ẹke eeshije abahu l'ufu-eze nche; t'ẹphe leta iya ẹnya.

28 Yọ buje teke eze eje l'eze-ulo Nchileke; ndu nche ono aparu iphe ono, eegudeje egbobuta onwonye ono. Teke e megeru; ẹphe ewophuta iya azu bya edobe l'ulo-nche.

Anwuhu Réhobuwamu (2 Iphe 12:15-16)

²⁹ Iphe ọdo, meeberu nū teke Réhobuwamu shi achị; mę iphemiphe ọbule, yẹbedua meru b'e dekotaru l'ẹkwo, e deshiru iphe meru nū l'oge ndu eze Júda.

³⁰ Réhobuwamu yẹle Jeróbuwamu ta lụ-bubua ọgu alụ-bu.

³¹ Réhobuwamu abya anwụhu; lakfube nna iya phẹ. E lia ya l'ẹke e liru nna iya phẹ lẹ Mkpukpu Dévidi. Epha nne iya bụ Neema, onye Amọnu. Abija, bụ nwatibe iya kę nwoke abya aburu eze nọ-chia ẹnya iya.

15

Abayija bụ eze ndu Júda

(2 Iphe 13:1—14:1)

¹ L'afa, kwe Jeróbuwamu Nébatu afa iri l'ẹsato, ọ wataru achichi; bę Abija wataru ọchi ndu Júda.

² Iphe, ọ chiru bụ afa ẹto lẹ Jerúsalemu. Epha nne iya bụ Maaka; nwatibe Abusolomu.

³ Abija bę mekotaru ejo iphe, nna iya mehawaru. E tọ kpọduru obu iya l'ọ ha yeru Ojejoje, bụ Nchileke iya ẹge ono, Dévidi, bụ nna iya oche shi kporu ye ono.

⁴ Ojejoje, bụ Nchileke iya egudele okfu ẹhu Dévidi nū iya nwata t'ọ nọ-chia ẹnya iya lẹ Jerúsalemu; bya emee tẹ Jerúsalemu vudoshia ike.

⁵ Mkpata iya aburu lẹ Dévidi meru iphe, vudo nhamunha l'ẹnya Ojejoje. E tọ habua ome iphe, Ojejoje turu iya l'ekemu l'oge nk'iya; a gụfulephu k'okfu ẹhu Uráya, bụ onye Hetu.

⁶ Réhobuwamu yẹle Jeróbuwamu anọdulephu l'ogu jeye l'oge nka kę Abayijamu.

⁷ Iphe ọdo, meeberu nū l'oge kę Abija; mę iphemiphe ọbule, yẹbedua meru b'e dekotaru l'ẹkwo, e deshiru iphe meru nū l'oge ndu eze Júda.

⁸ Abija abya anwụhu lakfushia nna iya phẹ. E lia ya lẹ Mkpukpu Dévidi. Ása, bụ nwatibe iya kę nwoke aburu eze nọ-chia ẹnya iya.

Ása bụ eze ndu Júda

(2 Iphe 15:16—16:6)

⁹ L'afa, kwe Jeróbuwamu ụkporo afa, ọ wataru ọchi ndu Ízurelu bę Ása wataru ọchi ndu Júda.

¹⁰ Iphe, ọ chiru bụ ụkporo afa labu l'afa lanu lẹ Jerúsalemu. Epha nne iya oche bụ Maaka; nwatibe Abusolomu.

¹¹ Ása bę meru iphe, dụ mma l'ẹnya Ojejoje ẹge ono, Dévidi, bụ nna iya meru.

¹² Ọ chishikotaru iphe, bụ unwoke ọkpara l'ulo agwa alị ono l'ọ ha; bya alukota iphe, bụ nte, nna iya phẹ doberu.

¹³ Ọ nafuru; nafu Maaka, bụ nne iya ọkwa eze-nwanyi, ọ bụ; kę l'ọ doberu ejo itso agwa Ashera. Ása egbukwoshia itso Ashera ono; je akpọo ya ọkụ lẹ ngele Kídironu.

¹⁴ Ọ bụ l'ẹ to woshidu ẹke ono, aagwaję iphe ono. Gbururu jeye mboku, Ása nwuhuru b'ọ kpọru obu iya l'ọ ha ye l'ẹke Ojejoje nọ.

¹⁵ Yo gwota iphe ono yẹle nna iya shi yehawa Nchileke l'ẹka ono gwoba l'eze-ulo Nchileke; mbu mkpola-ocha; mkpola-ododo; mę ngwa ọdo.

Ogu ndu Júda; mę ndu Ízurelu luru

(2 Iphe 16:1-6)

¹⁶ Gbururu jeye Ása yele Baasha anwùshihu; bẹ ẹphe ta alù-bubua ọgu alù-bu.

¹⁷ Baasha, bụ eze ndu Ízùrèlù etso ndu Júda ọgu; je akpua mkpukpu Ráma t'o shihu ike; t'ẹ b'o nwe onye e-shi kẹ Ása, bụ eze ndu Júda lufu; m'ò bụ bahù iya abahù.

¹⁸ Ása achita iphe, bụ mkpola-ocha; mę mkpola-ododo, phoduru nù l'eku, nọ l'eze-ulo Nchileke; mę ọphu, nọ l'ulo-eze; nù ndu ozi iya t'ẹphe je kẹ Benu-Hadadu Taburimonu Heziyonu, bụ eze ndu Áramu lẹ Damásukosu; je ezia ya:

¹⁹ "T'ẹphe gbaa ndzụ; buru nanu ẹge nna ẹphe shi gbaa. T'o lekwa mkpola-ocha; mę mkpola-ododo, ya anu iya. T'o je je adokaa ndzụ ono yele Baasha, bụ eze ndu Ízùrèlù gbaru ono; k'ọphu ọo-paru iya haa."

²⁰ Benu-hedadi ekweta iphe, eze, bụ Ása kfuru; bya eyefu ndu ishi ndu soja iya; ẹphe ejeshia ọgu lẹ mkpukpu, ọgbaa lẹ Ízùrèlù. Ẹphe alua luta ndu Ijonu; ndu Dánu; ndu Èbèlù-Bétu-Maaka; ndu Kínèretu; mę alì ndu Náfutali l'ọ ha.

²¹ Baasha anulephu iphe, meru nù; haa ọkpu Ráma t'o shihu ike; yọ buru iya ọla Tíza.

²² Eze, bụ Ása abya atuaru ndu Júda l'ẹphe ha ekemu t'ẹphe je evua mkpuma; mę l'oshi ono, Baasha shi gude akpu Ráma t'o shihu ike ono. Ekemu ono, ọ tũru ono te nweduru onye ọ gufuru agufu. Yọ buru iya bẹ eze, bụ Ása gude kpua Géba l'alì Bénjaminu; mę Mízupa.

Anwuhu Ása

(2 Iphe 16:11-14)

²³ Iphe odo, meeberu nù teke Ása shi achì; ike, ọ kparu; mę iphemiphe ọbulẹ, yẹbedua meru; yeru mkpukpu, ọ kpùshiru; b'ẹ dekotaru l'ekwo, e deshiru iphe meru nù l'oge ndu eze Júda. Yọ rua teke ọ bụwa ọgurennya; iphe abya emee ya l'ọkpa.

²⁴ Ása nwuhuru lakfushia nna iya phẹ; e lia ya l'ẹke e liru nna iya phẹ lẹ Mkpukpu Dévidi, bụ nna iya. Jehoshafatu, bụ nwatibe iya kẹ nwoke aburu eze nọ-chia ẹnya iya.

Nadabu bụ eze ndu Ízùrèlù

²⁵ Nadabu Jeróbuwamu wataru ọchi ndu Ízùrèlù l'afa, kwe Ása, bụ eze ndu Júda afa labù. Iphe, Nadabu chiru ndu Ízùrèlù bụ afa labù.

²⁶ O meru ẹjo iphe l'ẹnya Ojejoje; tsoo ụbeka nna iya l'ẹjo iphe; seta ndu Ízùrèlù ye l'ẹjo iphe ono.

²⁷ Baasha Ahíja k'ikfu Ísaka agbaaru Nadabu ẹjo idzu; woru iya gbua lẹ Gibétonu l'alì Filisutayinu teke ono, Nadabu yele ndu Ízùrèlù l'ẹphe ha kephetaru Gibétonu mgburumgburu ono.

²⁸ Yọ buru l'afa, kwe Ása afa ẹto, ọ wataru ọchi ndu Júda bẹ Baasha gburu Nadabu; bya aburu eze nọ-chia ẹnya iya ono.

²⁹ Baasha abuleruphu eze; gbushikota ndibe Jeróbuwamu l'ẹphe ha. Ẹ to nweduru m'ọo onye lanu, ọ haru ndzụ l'ufu Jeróbuwamu; mbụ kpochafu ẹphe ẹge ono, Ojejoje shi l'ọnu nwozi iya, bụ Ahíja kẹ Sháyilo kfua ono.*

* 15:29 15:29 1 Eze 14:10.

³⁰ Ishi iya aburu k'ejo iphe ono, Jeróbuwamu meru ono; mę ọphu ọ kpataru ndu Ízurelu; ẹphe emee; mę k'ẹhu-eghughu ono, ọ kpatsuru Ojejoje, bu Nchileke Ízurelu ono.

Anwụhu Nadabu

³¹ Iphe ọdo, meeberu nụ teke Nadabu shi achi; mę iphemiphe ọbule, yẹbedua meru b'e dekotaru l'ẹkwo, e deshiru iphe meru nụ l'oge ndu eze Ízurelu.

³² Gbururu jeye Ása yẹle Baasha anwụshihu bẹ ẹphe ta lụ-bubua ọgu alụ-bu.

Baasha bu eze ndu Ízurelu

³³ L'afa, kwe Ása afa ẹto, ọ wataru ọchi ndu Júda; bẹ Baasha Ahíja wataru ọchi ndu Ízurelu lẹ Tíza. Iphe, ọ chiru bu ụkporo afa l'afa ẹno.

³⁴ O meru iphe, dụ ẹji l'ẹnya Ojejoje; kẹ l'o tsoleruphu ụzo kẹ Jeróbuwamu l'ome ẹjo iphe ono; bya akpata ndu Ízurelu ye iya.

16

¹ Tọ dụ iya bu; Ojejoje abya ekfuaru Jéhu Hanani okfu ẹhu Baasha; sụ iya:

² “Keshinu ọphu ya shi l'ikpọzu kufuta ngu; bya emee ngu t'ị bụru onye a-nọdu edu ndibe iya, bu ndu Ízurelu; nggu egbe je etsoru ụbeka Jeróbuwamu; mee tẹ ndibe iya, bu ndu Ízurelu wata ome ẹjo iphe; shiwa l'ẹjo iphe ono, ẹphe eme ono kpatsua ya ẹhu-eghughu;

³ bẹ ya e-me tẹ Baasha yẹle ndibe iya chihu. Ọ bụ ẹge ya meru ọnu-ulo Jeróbuwamu Nébatu bẹ ya e-me ọnu-ulo iya.

⁴ Iphe, bu onye kẹ Baasha, nwụhuru lẹ mkpukpu bu nkuta a-ta iya. Onye ọphu nwụhuru l'echi-ẹgu aburu nwenu, ẹphe l'eli a-vuka anụ iya.”

Anwụhu Baasha

⁵ Iphe ọdo, meeberu nụ teke Baasha shi achi; iphe, yẹbedua meru; mę ike, ọ kparu b'e dekotaru l'ẹkwo, e deshiru iphe meru nụ l'oge ndu eze Ízurelu.

⁶ Baasha nwụhuru lakfube nna iya pẹ; e lia ya lẹ Tíza. Ela, bu nwatibe iya kẹ nwoke aburu eze nọ-chia ẹnya iya.

⁷ Okfu ono, Ojejoje shi l'ọnu onye nkfuchiru Nchileke; mbụ Jéhu Hanani kfua l'ẹhu Baasha yẹle ndibe iya ono avukota. Ishi iya aburu k'iphe, dụ ẹji, o meeberu l'ẹnya Ojejoje; shi ẹge ono kpatsua ya ẹhu-eghughu. Odo aburu l'o melahaaru l'ọ bu ndibe Jeróbuwamu; l'ẹke ọ kwa iya bẹ gbushiru ẹphe.

Ela bu eze ndu Ízurelu

⁸ L'afa, kwe Ása ụkporo afa l'afa ishingụ, ọ wataru ọchi ndu Júda bẹ Ela Baasha wataru ọchi ndu Ízurelu. Iphe, ọ chiru bu afa labụ lẹ Tíza.

⁹ Onye ozi iya, aza Zimuri, bu onye ishi nkere-ẹbo ugbo-inya iya agbaaru iya ẹjo idzu. Teke ono bẹ Ela nọ l'ulo Aruza, bu onye ishi l'ufu-eze lẹ Tíza l'angu-sweshi ifu.

¹⁰ Zimuri abakfu iya je echitsua ya; woru iya gbua. Yọ bụru l'afa, kwe Ása ụkporo afa l'afa ẹsaa; k'ọphu ọ wataru ọchi ndu Júda bẹ Zimuri gburu Ela ọbu; bya aburu eze nọ-chia ẹnya iya.

¹¹ O bukwadua anọ-zita, Zimuri anọ-zita l'aba-eze iya; b'ọ tukuru ndibe Baasha l'ephe ha gbushikota. Ndu k'unwoke te nwedu m'ọ bụ onye lanu, o gbuphodoru; jeyekpo lẹ ndu abubu ephe; mę ndu onya ephe.

¹² Yọ buru iya bụ lẹ Zimuri emee t'egbara kfua l'ufu Baasha. E shi ege ono; yọ vwa mbu okfu ono, Ojejoje shi l'onu Jėhu, bụ onye nkfuchiru iya kfua lẹ k'ėhu Baasha ono.

¹³ Mkpata iya aburu ejo iphe ono, Baasha yele nwatibe iya; mbu Ela meshiru; bya eseta ndu İzurelu ye t'ephe tsoru iya; gude 'o-ga-lę-mkpa agwa ono, ephe agwa ono; kpatsua Ojejoje, bụ Nchileke kę İzurelu iwe.

¹⁴ Iphe odo, meeberu nu teke Ela shi achi; mę iphemiphe obule, yebedua meru b'e dekotaru l'ekwo, e deshiru iphe meru nu l'oge ndu eze İzurelu.

Zimuri bu eze ndu İzurelu

¹⁵ L'afa, kwe Asa ukporo afa l'afa esaa, o wataru ochi ndu Jıda be Zimuri chiru abalı esaa lę Tıza. Teke ono be ndu soja ndu İzurelu kwaru k'ogu l'iku Gibetonu l'alı Filisutayinu.

¹⁶ Ndu soja ono, kwaru k'ogu ono abya anua lę Zimuri; be gbaru eze ejo idzu; gbe gbuwa iya egbugbu. Ephe anodu l'ėke ono mboku ono, ephe kwaru k'ogu ono; chia Omuri, bụ onye ishi ndu soja ono eze ndu İzurelu.

¹⁷ Ya ndono; Omuri yele ndu İzurelu ono yele iya kwaru k'ogu l'iku Gibetonu ono eshi l'ėke ono wufu; je eyechia Tıza.

¹⁸ Zimuri aphulephu l'aabyawa onata mkpukpu ono; bahu l'ime ulo, nọ l'ufu-eze, bụ ęke aanoduje ezeru onwonye; muru oku ye l'obu-eze ono; yo kegbua ya.

¹⁹ Ishi iya aburu ejo iphe ono, o meeberu ono. O tsoru ubeka Jerobuwamu; mee iphe, du eji l'enya Ojejoje; bya eseta ndu İzurelu t'ephe tsoru iya.

²⁰ Iphe odo, meeberu nu teke Zimuri shi achi; mę ejo idzu, o gbaru b'e dekotaru l'ekwo, e deshiru iphe meru nu l'oge ndu eze İzurelu.

Omuri bu eze ndu İzurelu

²¹ Ya ndono; ndu İzurelu ekee onwephe ebo. Ndu lanu turu ikę yeru Tibuni Ginatu t'ọ buru eze; ndu ophu aturu ikę yeru Omuri.

²² O bụ lę ndu ophu turu ikę yeru Omuri ka ndu kę Tibuni Ginatu ike. Tọ du iya bụ; Tibuni anwuhu; Omuri aburu eze.

²³ Yọ buru l'afa, kwe Asa ukporo afa l'afa iri lę nanu, o wataru ochi ndu Jıda be Omuri wataru ochi ndu İzurelu. Iphe, o chiru bụ afa iri l'ębo. L'ime afa iri l'ębo ono b'o buru lę Tıza afa ishingu chia.

²⁴ O zuru Ugu Sameriya l'eka Shema. Iphe o gude zua ya bụ ękpa mkpola-ocha labu. Yọ bya akpa mkpukpu l'ugu ono; gua ya Sameriya, bukwaphu epha Shema ono, bụ onye shihawa nweru ugu ono.

²⁵ Omuri be emee ejo iphe l'enya Ojejoje. Ejo iphe, o meru akakota kę ndu vuhawa iya uto.

²⁶ Kę l'o tsoru uto Jerobuwamu Nebatu; mee ejo iphe ono, o meru tę ndu İzurelu ye ęka; wata ogwa nte; shi ege ono kpatsua Ojejoje, bụ Nchileke kę İzurelu ehu-eghugu.

Anwuhu Omuri

²⁷ Iphe ọdo, meeberu nū teke Omuri shi achị; mę iphemiphe ọbule, yẹbedua meru; yeru ike, ọ kparu b'e dekotaru l'ẹkwo, e deshiru iphe meru nū l'oge ndu eze Ízurelụ.

²⁸ Omuri anwuhu lakfube nna iya phẹ. E lia ya lẹ Samériya. Éhabu, bụ nwatibe iya kẹ nwoke abụru eze nọ-chia ẹnya iya.

Éhabu bụ eze ndu Ízurelụ

²⁹ L'afa, kwe Ása ụkporo afa l'afa iri l'ẹsato, ọ wataru ọchi ndu Júda bẹ Éhabu Omuri wataru ọchi ndu Ízurelụ. Iphe, ọ chīru bụ ụkporo afa l'afa labụ lẹ Samériya.

³⁰ Éhabu Omuri emee ejo iphe l'ẹnya Ojejoje karia kẹ ndu ọphu vuhawa iya ụzo.

³¹ Ẹ to bụlekwa l'o meru ejo iphe ono, Jeróbuwamu Nébatu meru ono kpūu; ọ lụkwaruphu Jézebelu, bụ nwatibe Etubalu, bụ eze ndu Sayidonu; shi iya gwalahaa Bálu; balahaaru iya ẹja.

³² Yo je akpụaru* ẹnya-ngweja l'ụlo Bálu lẹ Samériya.

³³ Éhabu dobekwaruphu Ashera; bya emefua iphe ọdo gude kpatsua Ojejoje, bụ Nchileke kẹ Ízurelụ ẹhu-eghughu; karia kẹ ndu ọphu vuhawa iya ụzo.

³⁴ Ọ bụ l'oge kẹ Éhabu bẹ Hiyelu kẹ Bételu kpuru Jériko. O phuru iya ishi ọkpara iya nwoke, aza Ebiramu t'ọ tua nto-l'ali mkpukpu ono; phukwaa ya phu ishi mbuhu-ime iya kẹ nwoke, aza Segubu t'o kpua ọnu ẹke ee-shije abahụ mkpukpu ono. Yo relephu ẹge ono, Ojejoje shihawa l'ọnu Jóshuwa Nunu kfua ono.

17

Elayija ebuchi mini

¹ Ya ndono; Elayija kẹ Tishibe l'ali Giledu abya asụ Éhabu: “Ojejoje, bụ Nchileke kẹ Ízurelụ -nọdu-a ndzụ ẹge ọ nọ iya-a; mbụ onye ono, ya ejeru ozi ono; b'ẹ to nwekwa l'iji adaa; ọphu mini 'achidi l'ime afa olemole nta-a; gbahalephu lẹ ya suru t'ọ chia.”

² Ojejoje abya ekfuru nū Elayija; sụ iya:

³ “Gbeshi; shia ụzo ẹnyanwu-ahata je edomia onwongu lẹ l'iku nggele Keritu l'ụzo ẹnyanwu-ahata Jódanu.

⁴ Ọ bụ lẹ nggele ono; bẹ ji-nọdu angu mini. Kẹ nri bẹ ya kfuwaru ụnwu ọphegu t'o wotajeru ngu nri l'ẹke ono.”

⁵ Ya ndono; Elayija atughua je emee ẹge ono, Ojejoje suru iya t'o mee ono. Yọ tughua je anọdu lẹ mgboro nggele Keritu l'ụzo ẹnyanwu-ahata Jódanu.

⁶ O -be l'utsu; ụnwu ọphegu ewotaru iya nri; mę anụ. O -be l'urenyashi; yo wotakwaru iya phụ nri; mę anụ. Yọ bụru lẹ nggele ono bẹ ọonguje mini.

⁷ A nọyaa; nggele ono atahụ; kẹle mini ta chidu l'ali ono.

Elayija yele nwanyi Zárefatu

⁸ Tọ dū iya bụ; Ojejoje abya ekfuru yeru Elayija; sụ iya:

⁹ “Gbeshi; jeshia Zárefatu lẹ Sayidonu je anọdu l'ẹke ono. O nweru nwanyi, nji iya ẹ-ta nọhedu, bụ l'ẹke ono, ya kfuwaru t'ọ nuje ngu nri.”

* **16:32 16:32** Iphe “Bálu” bụ bụ “nnajiufu”. Iphe ọ bụ bụ l'ọo nnajiufu bụ ẹpha, ẹphe ekuje agwa ẹphe, bụ Bálu.

¹⁰ Ya ndono; Elayija egbeshi; yọ bọru iya oje Zárefatu. Yo rulephu obudukfu mkpukpu ono; yo nweru nwanyi, nji iya ẹ-ta nọhedu, nọ l'ẹke ono akpata nkụ. Elayija ekua ya; sụ iya: "Byiko; kuta nụ nwamini ye l'iphe wotaru iya tẹ ya ngua"

¹¹ Nwanyi ono atugbua tẹ ya je ekutaru iya mini ono; Elayija ekua ya; sụ iya: "Byiko; wotafuaru iya nụ nwa buredi."

¹² Nwanyi ono asụ iya: "Ya gudekwa ẹpha Ojejoje, bụ Nchileke, nọ ndzu l'ekfuru ngu lẹ ya te nwekwa buredi. Iphe, ya nweru kpau bụkwa nwọchi-l'eka ntu iphe, eegudeje eghe buredi, nọ l'efere; mę nwa manu, nọ l'ite-manu. Oo ya bẹ ya akpata nkụ-a tẹ ya bahu je emee ya ẹge yele nwatibe iya e-ria. Ephe -ritsua ya; ẹphe anwushihu."

¹³ Elayija asụ iya: "Ba tsushi egvu. Laa je emee ya ẹge ono, i kfuru ono. Olobu t'i vuoduru uzo ghetaru yẹbedua nwa buredi, ha nwanshi l'iphe ono; wotaru iya. Teke e metsuaru; nggu eghetawaru kẹ nggu lẹ nwatibe ngu."

¹⁴ Kẹle Ojejoje, bụ Nchileke kẹ Ízurelu sụru: 'Lẹ ntu iphe buredi ta byadu bya a-gvụ agvugvu l'efere ono; ophu ite-manu ono ta byadu a-nọ iphoro jeye mbọku, Ojejoje e-me tẹ mini chia l'alị-a.' "

¹⁵ Nwanyi ono atugbulekwaphu je emee ẹge Elayija kfuru iya. Ya ndono; nwanyi ono; ndibe iya; mę Elayija abya enweru nri, ẹphe erije mbọku-mboku.

¹⁶ Ntu iphe buredi ono ta agvubua agvugvu l'efere ono; ophu manu ta gvubua l'ite-manu ono, bụ iya bụ ẹge ono, Ojejoje shi l'ọnu Elayija kfua ya ono.

¹⁷ A nọnyaa; iphe-ememe egude nwatibe nwanyi ono, bụ iya nwe ọlo ono. Iphe-ememe ono l'aka njo eje; jeye nwata anwuhu.

¹⁸ Nwanyi ono asụ Elayija: "Nggube onye kẹ Nchileke; ?bụ ngunu bẹ ii-sụ lẹ ya meru ngu? ?I byaru t'i nyataru iya ẹjo iphe, ya meru; shi ẹge ono gbua nwatibe iya?"

¹⁹ Elayija asụ iya: "T'o kee ya nwata ngu ono!" Elayija ekuta nwata ono kuba l'ulo-eli, ẹke ọonoduje; je enyobe iya l'oshi-azẹ ya.

²⁰ Yọ bya araku Ojejoje; sụ iya: "Nggube Ojejoje, bụ Nchileke iya; ?i mefuaru t'ẹjo akpamara ọwaa dakfuta nwanyi-a, nji iya ẹ-ta nọhedu-wa, ya nọ lẹ nk'iya-a; kẹ t'i gbua nwatibe iya?"

²¹ Elayija ewota onwiya machia l'eli nwata ono ugbo ẹto; bya araku Ojejoje; sụ: "Byiko; Ojejoje, bụ Nchileke iya; menua tẹ nwata-wa laphuta azu!"

²² Ojejoje anua olu Elayija. Nwata ono awata ọtu ume; kọrohuwaphu.

²³ Elayija ekuta nwata ono; shi l'ulo-eli ono nyizita lẹ k'alị; je ekee ya nne iya; sụ iya: "Ọwaa nwa ngu; ọ nọkwa ndzu."

²⁴ Nwanyi ono asụ Elayija: "Ọ nta-a bẹ ya maru l'i bụ onye kẹ Nchileke; okfu, Ojejoje shi l'ọnu ngu kfua aburu ọkpobe-okfu."

18

Elayija yele Obedáya

¹ A nọkwaru ophu baru ishi; l'afa k'eto k'ophu ẹjo mkpọ-anwu ono byaru; Ojejoje abya ekfuru yeru Elayija; sụ iya: "Je eworu onwongu koshi Éhabu; ya e-me tẹ mini chia lẹ mgboko."

² Ya ndono; Elayija ejeshia je eworu onwiya koshi Éhabu.

Teke ono bẹ ẹjo-ẹgu ono shikpooru ọkpobe ike lẹ Samériya.

³ Éhabu abya ekua Obedáya, bú onye ishi, eletaru iya ufu-eze ғыnya. Obedáya bú onye Ojejoje dұru lẹ nsọ nshinu;

⁴ kẹle teke Jézebelu shi egbushi ndu nkfuchiru Ojejoje bẹ Obedáya chítaru ẹphe ụkporo madzụ ise je edomishia l'ogba. O doru ẹphe ụkporo madzụ labụ l'umadzu iri iri l'ogba lanụ; l'anụ ẹphe nri; mẹ mini angungu.

⁵ Éhabu asụ Obedáya: "T'ayi jegbakota alí-a l'ẹke nwogvu; mẹ nsụda nsụda nọtsua; kẹ l'o nweru ẹge ọo-dụ; ayi aphua ẹke iru-ẹswa nọ; shi ẹge ono dzọta inya ayi; mẹ inya-mulu ayi ndzụ; t'ẹku ayi ba agvụ l'ọ ha."

⁶ Ẹphe abya ekee alí ono ẹge ẹphe e-shi jegbakota iya. Éhabu eshia ẹkalanua; Obedáya eshia ẹka iya ophu.

⁷ Obedáya ejenya; yele Elayija abya edzuda. Obedáya ahụbelekwa iya phụ ama; byishi ikpere; sụ iya: "Onye nwe mu nụ, bú Elayija! ?Bụ nggu ndọ-o?"

⁸ Elayija asụ iya: "L'ọ kwa iya. Tugbua je ekfuru onye nwe-ngu nụ lẹ Elayija nọkwa l'ẹke-a."

⁹ Obedáya asụ iya: "Bụ egbe ẹjo iphe ngunu bẹ ya meru; meru iphe iime t'i nwuru yẹbe nwozi ngu ye Éhabu l'ẹka; t'o gbua?"

¹⁰ Ojejoje, bú Nchileke ngu, nọkwa ndzụ; búru onye ekebe iya l'ẹ to nwekwa mba; mẹ ali-eze, nnajiufu iya te eziada t'e je ngu achocho. Mba; m'ọ bú ali-eze ophu suru l'ẹ tị nọdu lẹ nk'ẹphe; yọ nua ẹphe nte t'ẹphe ria l'ẹphe ta phudu ngu.

¹¹ Yọ búru iya b'i byaru nta-a bya asụ tẹ ya je ekfuru onye nwe mu nụ lẹ nggube Elayija nọ l'ẹke-a.

¹² ?Ya maru ẹke Ume Ojejoje a-paru ngu je edobe teke ya haru ngu l'ẹke-a tugbua. Ya -jelephu je ekfuaru iya Éhabu; yo rua; tọ phuhe ngu bẹ oobukwa iya. Lẹ yẹbe nwozi ngu, Ojejoje shi keshinu ya bú nwokoro dұtaru lẹ nsọ.

¹³ Onye nwe mu nụ ?tị núbunua iphe, ya meru teke ono, Jézebelu shi egbushi ndu nkfuchiru Ojejoje ono; mbụ ẹge ya domiru ụkporo ndu nkfuchiru Ojejoje ise l'ogba? Ya domishiru ẹphe ụkporo madzụ labụ l'umadzu iri iri l'ogba lanụ; l'anụ ẹphe nri; mẹ mini.*

¹⁴ Yọ búru nta-a b'i bya asụ tẹ ya tugbua je ekfuru onye nwe mu nụ lẹ Elayija nọ l'ẹke-a. Oo-gbukwa iya!"

¹⁵ Elayija asụ iya: "Ojejoje, bú Okaribe-Kakọta-Ike nọdu-a ndzụ ẹge ọ nọ iya-a; mbụ onye ono, ya ejeru ozi ono; bẹ ya koshifutaje Éhabu onwiya ntanụ."

Éhabu yele Elayija edzuda

¹⁶ Ya ndono; Obedáya atugbua jekfushia Éhabu je ezia ya ẹya. Éhabu ejekfushia Elayija.

¹⁷ Éhabu aphulephu Elayija; sụ iya: "Bụ nggu ndọ-o; nggube onye ono, akpa ndu Ízurelu ẹhu-a?"

¹⁸ Elayija asụ iya: "Lẹ to bukwa yẹbedua akpa ndu Ízurelu ẹhu. Ọ buchikwaa nggubedua; nggu lẹ ndibe nna ngu phẹ; kẹ l'unu haru ome ekemu Ojejoje; tsolahaa Bálu."

¹⁹ "Ngwaa; zia t'e je ekua ndu Ízurelu l'ẹphe ha t'ẹphe byakfuta iya lẹ Ugwu Kamel. Chita unu madzụ l'ụkporo madzụ labụ l'umadzu iri ono, bú ndu nkfuchiru Bálu; mẹ unu madzụ ophu, bú ndu nkfuchiru Ashera ono; mbụ ndu ono, Jézebelu anụ nri ono t'ẹphe bya."

* 18:13 18:13 1 Eze 18:4.

Elayija yeḗ ndu nkfuchiru Bálu

²⁰ Tò dù iya bú; Éhabu abya ezia; e je ekua ndu Ízureḗlu l'èphe ha; mè ndu nkfuchiru Bálu; èphe edzua lè Ugvu Kamèlu.

²¹ Elayija abya evudo ndu Ízureḗlu ono l'èphe ha l'ifu; sù: “?Bù jeye teke ole bè obu a-bò-beru unu èbo ège-a? O -bùru l'ò bù Ojejoje bù Nchileke; unu tsonuru iya. Teke bù l'òo Bálu bù iya; unu etsonuru iya.”

Yo kfutsua ège ono; òphu èphe 'ekfuduru okfu yeru iya.

²² Elayija asù ndu ono: “L'ò bù yebedua kpúu bè phòduru nù lè ndu nkfuchiru kè Ojejoje. Obenu lè ndu nkfuchiru kè Bálu bè dù unu madzù l'ùkporo madzù labù lè madzù iri.

²³ T'a kpútaru ayi oke-eswi labù. T'èphebedua hata oke-eswi lanù; gbua; bókashia ya; doo l'eli nkù. Olobu t'èphe ba amúkwaru òku ye iya. Yebedua e-gbua oke-eswi lanù òphu; bókashia ya; doo l'eli nkù; ya ta amúkwaru òku ye iya.

²⁴ Unu akpò-ku agwa unu; tẹ yebedua kpò-ku Ojejoje. Onye òphu gude òku za oku; a maru l'ò bù iya bù Nchileke.”

Ndu ono l'èphe ha azua mgbede; sù: “L'iphe, o kfuru dù mma.”

²⁵ Elayija asù ndu nkfuchiru Bálu: “Unu vuru ụzọ hata oke-eswi lanù gbua; keshinu òphu unu ha l'igwe. Unu akpò-kua agwa unu; olobu; unù ba amúkwaru òku ye iya.”

²⁶ Èphe abya akpúta oke-eswi lanù l'oke-eswi, a nùru èphe; gbua.

Èphe eshi l'ùtsu kpò-kua Bálu jeye l'echi oke-eswe; l'asuje: “Nggùbe Bálu; zanu ayi!” Tò dù òphu, meru nù; to nwe onye yeru èphe ònu. Èphe etsoru ènya-ngweja ono, èphe meru ono l'ete iya egvu mgburumgburu.

²⁷ Yo be l'eswe; Elayija ajalahaà èphe ewena; sù èphe: “Unu kushifua ya oku ike; kè l'ò kwa agwa b'ò bù. ?A maru; ?m'ò nò l'oke oriri; ?t'ò bù l'òome iphe; ?t'ò bù l'ò jeru iphe. A maru; ?bù mgbènya bè ooku; t'unu kutee ya.”

²⁸ Èphe awata iya orashi ike; gude mma; mè arwa l'egvujashì onwèphe l'ège ome-l'ali èphe dù; jeye mee awùshilahaa èphe l'èhu.

²⁹ Èphe echia mkpu ono jeye ènyanwu abya eswee l'echi ishi; chia ya jeye teke aachije èja urenyashi; to nwe òphu meru nù; to nwe onye yeru èphe ònu; òphu o nwekwanu onye geberu èphe nchì.

Ojejoje gude òku erepya ngweja Elayija

³⁰ Tò dù iya bú; Elayija asù ndu ono l'èphe ha: “Unu kpìrita iya ntse.” Èphe akpìrita; jekfube iya. Elayija abya edozia ènya-ngweja Ojejoje, e shi nwutsushia enwutsushi;

³¹ bya apata mkpuma iri l'èbo. Mkpuma iri l'èbo ono nò-chiru ènya ikfu iri l'èbo unwu Jékòpu; mbù onye ono, Ojejoje kfujeru: “L'èpha iya a-bùru Ízureḗlu ono.”

³² Yo gude mkpuma ono kpútaru Ojejoje ènya-ngweja. Yò bya egvua nsù, ha ụsà gvuphee èke ono mgburumgburu.

³³ Yò bya edoo nkù ege ọo-dù; bya egbua oke-eswi ono bókashia; doo l'eli nkù ono; sù: “Unu je ekujishia mini l'ite-mini èno; bya awù l'eli ngweja-ukfuru-a; mè lè nkù-wa.”

³⁴ Yò sù èphe: “Unu je ekutafua ya k'ugbo èbo” Èphe eje ekutafua k'ugbo labù.

Yò sù èphe: “Unu je ekutafua k'ugbo èto.” Èphe eje ekuta iya k'ugbo èto.

³⁵ Mini ono eshi l'eli ènya-ngweja ono; bya eji nsù ono, e bupheru mgburumgburu ono ejiji.

³⁶ Oge teke eegwoje ngweja urenyashi erulephu; Elayija, bu onye nkfuchiru Ojejoje abya akpurita ntse; su: “Nggube Ojejoje, bu Nchileke ke Ebirihamu; ke Ayizaku; me ke Izurelu; menua t'a maru ntanu l'o bu nggu bu Nchileke le Izurelu; me t'a maru le ya bu nwozi ngu; me l'iphe-a, ya meru-wa be bu iphe, i sursu te ya mee.

³⁷ Zanu ya oku nggube Ojejoje; zanu ya oku; k'ophu ndu-a a-maru l'o bu nggube Ojejoje bu Nchileke; buru nggu bu onye e-me te egomunggo ephe laphutaazu.”

³⁸ Oku eshiwaphu Ojejoje l'eka bya ekepyashia ngweja ono; kee nku ono; kee mkpuma ono; kee aja, no l'ali; mbu kee kee mini ono, jiru nsu ono.

³⁹ Ndu ono l'ephe ha aphu iphe ono; dashia kpurumu kpurumu; rashia; su: “O bu Ojejoje bu Nchileke-o! O bu Ojejoje bu Nchileke!”

⁴⁰ Elayija asu ephe: “Unu nwukoo ndu nkfuchiru Balu ono. Unu be ekwekwa t'o nweru ephe onye ophu e-pyofu nu!” Ephe anwukoo ephe; Elayija achita ephe jeshia le nsuda Kishonu je eworu ephe gbushia l'eka ono.

Mini achị

⁴¹ Ya ndono; Elayija asu Ehabu: “Tugbua je eria nri; nggu angua iphe; ke l'ephe oke mini aphwakwa.”

⁴² Ehabu atugbua te ya je eria; ngua. Elayija eje enyihu eli eli Ugwu Kamelu; je efurita; kpupyabe ifu le mgbaku ikpere iya.

⁴³ Yo su nwozi iya: “Tugbua nta-a je eleedu enya l'uzo eze enyimu.”

Nwozi iya ono atugbua je elee enya; bya asu iya: “L'e to nwekwa iphe, no l'eka ono.”

Yo su iya t'o jee ya ege ono ugbo esaa.

⁴⁴ Yo be le k'esaa ya; nwozi iya ono asu iya: “Lenu; urukpu, habelephu l'obu eka madzu be shikwa l'eze enyimu ono akpu-lihu.”

Elayija asu iya: “Tugbua je ekfuru Ehabu: 'T'o dozia ugbo-inya iya gbagbua lashia. A nonyaa; oke mini anmabudo iya.' ”

⁴⁵ A notalephu nwanshi; igwe erua eruru; jihu uji; pherephere awata ephephe; oke mini awata achichi. Ehabu agbaru lashia Jererilu.

⁴⁶ Ike Ojejoje abya Elayija l'ehu; yo chita uwe iya; kee onwiya; gbagbua je evuru Ehabu uzo rua Jererilu.

19

Elayija agbaru Jézebelu oso

¹ Ehabu abya akokotaru Jézebelu iphemiphe obule, Elayija meru; me l'ege o gude ogu-mbeke gbushikota ndu nkfuchiru Balu.

² Jézebelu abya ezia t'e je ezia Elayija; su: “T'ali gwakwaa ya ochi; mbu mee ya odu-geme; m'o rua egbe nta-a echile; ya te emewa ndzu ngu t'o du l'o bu ke ndu nkfuchiru Balu ono.”

³ Elayija atsulahaa egvu; ye okpa l'oso. Yo rua Besheba l'ali Juda; woru nwozi iya haa l'eka ono.

⁴ Yehedua l'onwiya ejee ije abali ophu bahu l'echi-egu. Yo rua l'ukfu oshi junipa; bya adugaru; kfulahaa nu Nchileke t'o me te ya nwuhu. Yo su: “O dzuwaru. Byiko Ojejoje; wotanu ndzu iya; kele ya ta kadu ndiche iya phe mma.”

⁵ Yo kfutsua ege ono; bya aze-zita l'ukfu oshi ono; mgbenya atu iya.

A bya ele ɛnya; ojozi-imigwe lanu abya akpaa ya ɛka; su iya: “Gbeshi; ria nri.”

⁶ Elayija abya achikaa ɛnya; phua ishi buredi, e gheru l'ovovo-oku; me ite, mini, a suɛru iya l'uzo ishi. Yo abya eria; ngua; bya aze-zita odo.

⁷ Ojozi Ojeoje ono abya alaphuta azu k'ugbo labu; bya akpaa ya ɛka; su: “Gbeshi; ria nri; odumeka be ike a-gvukwa ngu l'ije obu.”

⁸ Yo gbeshi bya eria nri; ngua mini. Yo gude ike nri ono, o riru ono jee ije ukporo abali labu: eswe l'enyashi jeye yo jerua ugwu Horebu, bu iya bu ugwu Nchileke.

⁹ Yo rua l'eke ono; bahu l'ogba je aradu. Ojeoje abya bya ekfuru yeru iya l'eke ono; su iya: “?Bu ngunu be iime l'eke-a; Elayija?”

¹⁰ Elayija asu iya: “L'okfu ehu nggube Ojeoje; mbu Nchileke, bu Okaribe-Kakota-Ike evukwa mu ehu. Ishi iya aburu le ndu Izurelu hakotawaru ogba-ndzu ngu; bya enwutsushiwa ɛnya-ngweja ngu; gude ogu-mbeke l'egbushi ndu nkfuchiru ngu. Yo buwaru-a yebedua nkinyi iya be phoduru nu. Nta-a be ephe achowa ishi iya.”*

¹¹ Ojeoje asu: “Tugbua je evudo l'ifu Ojeoje l'eli ugwu; kele Ojeoje abya esweta.”

To du iya bu; oke pherephere, ha nshinu abya ezilahaa; agbawashi ugwu ono; l'agbakposhi eze mkpuma, nokota l'ugwu ono ke yogiriyogiri l'ifu Ojeoje ono. O bu le Ojeoje ta nodu le pherephere ono. Pherephere ono ezibuhulephu; ali awata onma jijiji; ophu Ojeoje 'anodu l'ali-onma-jijiji ono.

¹² Ali anmatsulephu jijiji; oku awata adzudzu; ophu Ojeoje 'anokwa l'oku ono. Oku ono anyihulephu; a wata odzu ndzumuka.

¹³ Elayija anua ya; bya egude uwe iya kwechia onwiya ifu; lufuta bya evudo l'onu ogba ono.

Yo nweru olu lanu, suru iya: “?Bu ngunu be iime l'eke-a; Elayija?”

¹⁴ Elayija asu iya: “Iphe ke nggube Ojeoje; mbu Nchileke, bu Okaribe-Kakota-Ike; be shihawa evu mu evuvu; ke le ndu Izurelu be hakotar ugba-ndzu ngu; nwutsushiwa ɛnya-ngweja ngu; gude ogu-mbeke l'egbushi ndu nkfuchiru ngu. Yo buwaru yebedua nkinyi iya be phoduru nu. Nta-a be ephe achowa ishi iya.”

¹⁵ Ojeoje asu iya: “Laphu azu; shia uzo ophu i shiru jeshia echi-egu Damasukosu. Teke i ruru; nggu awua Hazelu manu l'ishi t'o buru eze ndu Aramu.

¹⁶ Wu Jehu Nimishi manu l'ishi t'o buru eze ndu Izurelu; nggu awua Elayisha Shafatu ke Ebelu-Mehola manu l'ishi t'o no-chia ɛnya ngu; buru onye nkfuchiru Nchileke.

¹⁷ Onye gbalaru nu te Hazelu be egbu iya; Jehu egbua ya. Onye gbalaru nu te Jehu be egbu iya; Elayisha egbua ya.

¹⁸ Obenu le ya dobelerua unu umadzu iri l'esaa l'ukporo madzu iri l'ali Izurelu, bu ndu e-te wotabua ikpere byishiru Balu; baaru iya aja; to bu l'ephe tsujeru iya onu.”

Elayija yele Elayisha

¹⁹ To du iya bu; Elayija eshi l'eke ono lufu; je aphua Elayisha Shafatu l'eke o gude ukporo oke-eswi l'oke-eswi eno l'ako okori. Elayija ejekfushia ya; je ewota ukpo iya gbaphua ya l'ehu.

* 19:10 19:10 1 Eze 19:14; Rom 11:3.

²⁰ Eláyisha ahakọta oke-eswi ono; gbatsoru Elayija. Eláyisha asụ iya: “Tẹ ya je anmaa nne lẹ nna iya akpa;† ya abya etsoru ngu.” Elayija asụ iya: “T’o je. Olobu; nyatakwa iphe ya meru iya.”

²¹ Eláyisha aparụ iya haa laphushia azụ; je egbushikota oke-eswi iya phụ. Yò gude oshi ono, e gude gako ya ono; shia anụ iya. Yò metsua bya eworu iya keeru ndiphe; ephe ataa. Yò gbeshi teke ono tsoru Elayija; jelahaaru iya ozi.

20

Bénu-Hadadu etso ndu Samériya ọgu

¹ Bénu-Hadadu, bụ eze ndu Áramu abya achikobe ndu soja iya l’ephe ha. Yẹle ụkporo ndu eze lẹ ndu eze iri l’ebo atugbabe; ephe l’inya; me l’ugbo-inya ephe. Ephe eje ekee k’ogu; yechia Samériya; tso ephe ọgu.

² Yò zia ndu ozi t’a bahụ lẹ mkpukpu je ezia Éhabu, bụ eze ndu Ízurẹlu: “Qwaa iphe Bénu-Hadad kfuru:

³ ‘Mkpola-ocha ngu; mkpola-ododo ngu bụkotakwa nk’iya. Unyomu ngu; me ụnwegirima ngu ndu ọphu kakọta oma mma abụkwaruphu nk’iya.’ ”

⁴ Eze ndu Ízurẹlu asụ: “Nggube eze, bụ onye nwe mu nụ; ọ bụ ẹge i kfuru bụ ẹge ọo-dụ. Yẹbedua; me iphemiphe ọbule, ya nweru enweru bụkota nke ngu.”

⁵ Ndu ozi ono alaphu azụ ọdo; bya asụ: “Qwaa iphe Bénu-Hadadu ekfu. O sụru: ‘Lẹ ya zihawaru t’i chitaru iya mkpola-ocha ngu; mkpola-ododo ngu; unyomu ngu phe; ọwaa ụnwegirima ngu.’ ”

⁶ Ọle l’egbe nta-a echile; bẹ ya e-ye ndu ozi iya t’ephe bya atụa ụlo ngu; me kẹ ndu ozi ngu vulavula. Iphe bụ iphe, ẹka ephe ruru, dụ ephe mma bẹ ephe e-wota.’ ”

⁷ Eze ndu Ízurẹlu abya ekua ndu bụ ọgurennya l’alị ono l’ephe ha; sụ ephe: “?Unu lewaru ẹge nwoke-wa acho iya okfu? O ziru tẹ mu doberu iya unyomu mu; ụnwegirima mu; mkpola-ocha mu; ọwaa mkpola-ododo mu; tọ bụkwa lẹ mu jikaru.”

⁸ Ndu bụ ọgurennya ono; me ndu Ízurẹlu l’ephe ha; asụ iya: “T’ẹ b’ọ ngashiru iya nchị; ọphu o kwetakwa iphe, o kfuru.”

⁹ Tọ dụ iya bụ; Éhabu eziphu ndu ono, Bénu-Hadadu ziru ozi ono; sụ ephe: “Unu kfuru eze, bụ onye nwe mu nụ: ‘L’iphe ono, i vuru uzo sụ tẹ yẹbe nwozi ngu mee ono bẹ ya e-mekota. O bụ lẹ k’ikperazu-a bẹ ya te emeghekwa.’ ” Ndu ono, byaru ozi ono alufu; je ezia Bénu-Hadadu iphe, e ziru ephe.

¹⁰ Bénu-Hadadu abya ezia ozi ọdo t’e je ezia Éhabu; sụ: “T’alị gwakwaa ya ọchi; mbụ mee ya ọdu-geme; m’ọ -bụru lẹ ya te emedu lẹ Samériya kpukpoo ya ekpukpo.”

¹¹ Eze ndu Ízurẹlu asụ: “Unu kfuru iya l’onye kwaru onwiya ngwa-ọgu ta asajedu nsasa; gbahaa teke o mekputatsuaru l’ogu.”

¹² Yò bụru teke Bénu-Hadadu yẹle ndu eze ndu ọphu nọtsua l’ulo-ekwa ephe angụ mee b’a byaru bya ezia ya ozi ono. Yò sụ ndu soja iya: “Unu kwakọbe k’ogu.” Ephe abya akwakọberu ndu Samériya ọgu.

Éhabu alụ-gbu Bénu-Hadadu

† 19:20 19:20 L’okfu Hiburú bẹ iphe ọ kwata kfua bụ tẹ ya je etsuta nne lẹ nna iya ọnu, bụ iya bụ tẹ ya je ekfuru ephe ẹge ya eje iya.

13 Ya ndono; yo nweru onye nkfuchiru Nchileke, byakfutaru Éhabu, bu eze ndu Ízurelu bya asu iya: “Qwaa iphe Ojejoje ekfu: ‘?I phuru igweligwe ndu-a? Ya e-woru ephe ye ngu l’eka ntanu; t’ii-makwanuru l’o bu yebedua bu Ojejoje.’ ”

14 Éhabu asu iya: “?Bu onye a-lu ugu ono?”

Onye nkfuchiru Nchileke ono asu iya: “Qwaa iphe Ojejoje ekfu: ‘O bu unwu ogbo lanu le ndu soja ndu ishi obodo; be a-lu iya nu.’ ”

To du iya bu: Éhabu asu: “?Bu ndu ole a-wata ugu ono?”

Onye nkfuchiru Nchileke ono asu: “L’o bu unubedua.”

15 To du iya bu; yo bya achikobe unwu ogbo lanu le ndu soja ndu ishi mkpukpu ono. Iphe, ephe du bu ukporo madzu iri le nanu l’umadzu iri l’ebo. * E metsua; yo bya achikobe ndu Ízurelu ndu ophu kpakoru du unu madzu iri l’esaa l’ukporo umadzu iri.†

16 Yo buru l’eswe be ephe tugburu jeshia teke Bénu-Hadadu yeke ukporo ndu eze le ndu eze iri l’ebo phu, eyetaru iya eka phu nowa l’ulo-ekwa ephe ngutawa mee; k’ophu bu l’o me ephe l’anya.

17 Unwu ogbo lanu le ndu soja ndu ishi obodo phu evutaru ephe uzo.

Bénu-Hadadu be yefuhawaru ndu jeru bya agbaaru iya ama; su: “L’o nwekwaru unwoke, shi le Samériya eje abya.”

18 Benuhedadi asu ephe: “O -buru l’ephe byaru k’odoo; unu kpukoo ephe le ndzu. Teke o bu k’ogu; unu kpukwaaphu ephe le ndzu.”

19 Unwu ogbo lanu ndu soja ndu ishi obodo ono evuru uzo wufuta le mkpukpu; ndu soja ophu l’etso ephe.

20 Onyenonu egbua onye ophu o dagbaru yee ya. Ndu Áramu eye okpa l’oso; ndu Ízurelu achipyabe ephe. Bénu-Hadadu, bu eze ndu Áramu anodu l’inya; gbalaa yeke uphodu ndu agbaru iya inya.

21 Eze ndu Ízurelu atugbua je egudeshia inya ephe; me ugbo-inya ephe; gwee ndu Áramu ogwe ekfu.

22 E metsua; onye nkfuchiru Nchileke ono abyakfuta eze ndu Ízurelu ono; bya asu iya: “Jekwa je akwakobe ndu soja ngu; maru iphe, unu e-me. Ke l’oge mini odungu k’afa odo rulephu; be eze ndu Áramu a-byakwaru ngu ugu odo.”

23 Ndu ishi l’ozi eze ke ndu Áramu abya ekfuaru iya; su: “L’iphe, meru iphe ndu Ízurelu ka ephe ike kwa l’agwa ephe butsua agwa eli ugu. Ndege o bu l’eke daburu adaburu b’a luru ugu ono me ayi ga akakwa ephe ike.

24 Iphe, ii-me bu t’i wofutsua ndu eze phu l’onodu ephe; wotachia ndu ishi ndu soja dochia enya ephe.

25 Ngu achia ndu soja, ha l’obu ndu ophu e gburu egbugbu; me inya; me ugbo-inya, ha l’obu ophu tufashihuru nu; t’ayi jekfu ephe ugu l’eke, daburu adaburu. Ayi kafutaje ephe ike.” Bénu-Hadadu ekwe; bya emee iphe, ephe kfuru iya.

26 Yo rulephu l’oge mini odungu l’afa ophu tso iya nu; Bénu-Hadadu achikobe ndu Áramu ephe ejeshia Afeku; t’ephe je etso ndu Ízurelu ugu.

27 Ndu ke Ízurelu akwakobe k’ogu; wu-kfushia ephe. Ndu ke Ízurelu adoo uzi labu l’obu unwu ndokobe egbu; ghaaru ndu Áramu ifu; obenu le ndu ke Áramu chikoru mgboko-egu naa.

* 20:15 20:15 Iphe o bu bu 232. † 20:15 20:15 Iphe o bu bu 7,000.

28 Onye kẹ Nchileke abya asụ eze ndu Ízurẹlu: “Qwaa iphe Ojejoje ekfu: ‘Lẹ keshinu ọphu ndu Áramu gude ọnu ẹphe sụ lẹ Ojejoje bụ agwa, ereje ire l’eli ugu; l’ẹ too rejedu ire lẹ nsuda; bẹ ya a-chita igwe ndu-a l’ẹphe ha ye ngu l’eka; t’i makwanuru l’ọ bụ yebedua bụ Ojejoje.’ ”

29 Ẹphe adọo cheeru onwẹphe ifu abali ẹsaa. Yo be lẹ mbọku k’ẹsaa; ẹphe awọgbabe onwẹphe l’ogu ono. Ndu Ízurẹlu egbua ndu Áramu ụkporo ọnu unwoke iri l’ẹbo; l’unu unwoke iri,‡ bụ ndu soja k’ọkpa l’ujiku lanu.

30 Ndu ọphu e gbuphodoru; bẹ gbabaru lẹ Afẹku; ọpho-mkpuma mkpukpu ono ezee tugbua ụkporo ọnu madzụ ugbo ẹto; l’unu madzụ ẹsaa; l’ụkporo madzụ iri. § Bénú-Hadadu agbalaa je edomia onwiya l’ime ime ọlo, nọ lẹ mkpukpu ono.

Éhabu edobe Bénú-Hadadu ndzu

31 Ndu ozi Bénú-Hadadu abya asụ iya: “Lenu; ayi nuru lẹ ndu eze ndu Ízurẹlu bẹ aphuje imiko. T’ayi nmaru uwe-aphụ l’ukfu; rikua onwayi eri l’ishi; jekfushia eze ndu Ízurẹlu. O nweru ẹge ọo-dụ; yo dobe ngu ndzụ.”

32 Ya ndono; ẹphe abya anmaa uwe-aphụ l’ukfu; kee eri l’ishi jekfushia eze ndu Ízurẹlu je asụ iya: “Onye ozi ngu Bénú-Hadadu sụru ẹge-a: ‘Byiko hanua ya tẹ ya nọdu ndzụ.’ ”

Eze aji ẹphe: “?Q nọkwadu-a ndzụ? Q kwa nwunne iya b’ọ bụ nụ.”

33 Ndu ozi Bénú-Hadadu l’egekpelephu iphe, e-shi iya l’ọnu lufuta. Ẹphe anatakebe iya okfu l’ọnu; sụ: “Tye; mbụ nwunne ngu Bénú-Hadadu.”

Yọ sụ ẹphe: “Unu je eduta iya t’ọ bya.” Bénú-Hadadu erutalephu; Éhabu emee t’o nyihu l’ugbo-inya iya.

34 Bénú-Hadadu asụ iya: “Mkpukpu ono, nna mu nataru nna ngu ono bẹ ya a-nụ-phukota ngu azụ; nggu emee ẹke aa-noje azuru ngu aswa lẹ Damásukọsu ẹge ono, nna nk’iya meru lẹ Samériya ono.”

Éhabu asụ: “Lẹ ya e-gude k’ogba-ndzụ ono; haa ngu t’i la.” Tọ dụ iya bụ; ẹphe eworu ndzụ gbaa; Éhabu aparụ iya haa; yọ lashia.

Aanma Éhabu ikpe kẹ l’ọ haru Bénú-Hadadu

35 Yo nweru onye lanu lẹ ndu nkfuchiru Nchileke, Ojejoje sụru t’ọ sụ onye ọphu: “Byiko; t’o chia ya iphe.” Onye ono ajika iya ochi iphe ono.

36 Tọ dụ iya bụ; onye nkfuchiru Nchileke ono asụ iya: “Lenu; keshinu ọphu i jikaru ome iphe, Ojejoje kfuru; b’i -haa ya l’ẹke-a nta-a lufu; bẹ agu a-dzugbukwa ngu.” Nwoke ono eshilephu l’ẹke ono lufu; agu eworu iya dzụ-gbua.

37 Onye nkfuchiru Nchileke ono abya aphua onye ọdo; yọ sụ iya: “Byiko; chinua mu iphe.” Onye ono eworu iphe chia ya; meka iya iphe.

38 Onye nkfuchiru Nchileke ono alufu; je evudo l’iku esu-uzo; kwabẹru eze. Yo gude iphe kechia onwiya ifu; t’a ba ma l’ọ ya.

39 Eze eswedelephu; onye nkfuchiru Nchileke ono arashia; sụ iya: “Lẹ yẹbe nwozi ngu bẹ bahuru l’ifu ọgu; yo nweru nwoke, dutaru onye ọ kpataru lẹ ndzụ bya asụ iya: ‘Tẹ ya leta onye ono ẹnya. Teke ọ gbalaru; ishi iya alaa l’ugwo iya; ọdumeka ya akfua ẹkpa mkpọla-ọcha.’

40 Tọ dụ iya bụ; yẹbe nwozi ngu akwaa lẹ mee ọwaa; mee ọwaa; nwoke agbalaa.”

Eze ndu Ízurèlu asụ iya: “L’ò kwa iphe, gbaru ngu ndono. Ọ kwa nggu b’ò shi l’ònu.”

⁴¹ Ya ndono; onye nkfuchiru Nchileke ono aphụfu-kebe iphe ono, o gude kechia onwiya ifu ono; eze ndu Ízurèlu abya amaru l’ò bụ onye lanụ lẹ ndu nkfuchiru Nchileke b’ò bụ.

⁴² Yò sụ eze: “Owaa iphe Ojejoje ekfu: ‘Lẹ keshinu ophu ị haru onye ya kpèburu t’ò nwụhu; yò laa kẹ mmanu; bẹ ishi ngu a-lakwa l’ugwo ishi iya; ndu nke ngu alaa l’ugwo ndu nk’iya.’ ”

⁴³ Eze ndu Ízurèlu atụgbua lashia l’ufu-eze iya lẹ Samériya. Iphe abụru iya iwe; l’atsukwa iya phụ l’èhu.

21

Mgbo vayinu Nebotu

¹ O nweru mgbo vayinu, nọ lẹ Jézerilu l’iku ufu-eze Éhabu, bụ eze lẹ Samériya. Onye nwe iya nù bụ Nebotu kẹ Jézerilu.

² Yo be ujiku lanụ; Éhabu asụ Nebotu: “T’ò nunu iya mgbo vayinu iya-a tẹ ya mee mgbabu, ya a-kòbeje ẹkwo-ophe; keshinu ophu ọ nọ l’iku ufu iya. Ya e-gude mgbo vayinu ophu ka mma gbanweta iya; m’ò kwanụ ya egude okpoga kfaa ngu aswa iya.”

³ Nebotu asụ Éhabu: “Tẹ Ojejoje be kwekwa tẹ ya woru oke-alị nna iya phẹ nù ngu.”

⁴ Éhabu atso ru gbudagbuda; gude iwe lashia l’ufu iya; kẹle Nebotu kẹ Jézerilu bẹ sụru lẹ ya taa nùdu iya oke-alị nna iya phẹ. Yò lashia; je agbanwua ifu; jika ori nri.

⁵ Jézebèlu, bụ nyee ya abya abata; bya asụ iya: “?Bụ ngunu b’i gbanwuru ifu ẹge-a kẹ be eri nri?”

⁶ Éhabu asụ iya: “L’iphe, kparu iya nù bụ lẹ ya kfuru Nebotu kẹ Jézerilu t’ò ree ya mgbo vayinu iya tẹ ya kfaa ya aswa iya l’okpoga; ọdumeka tẹ ya nù iya mgbo vayinu ọdo l’ugwo iya; m’ò buru l’ò dū iya mma. Obenu l’ò sụru lẹ ya ta anùdu iya mgbo vayinu iya.”

⁷ Nyee ya; mbụ Jézebèlu asụ iya: “?Bukwadia nggu bụ eze ndu Ízurèlu ọtọ? Gbeshi ria nri ngu; obu atsoo ngu ẹna. Ya a-nataru ngu-a mgbo vayinu Nebotu kẹ Jézerilu.”

⁸ Ya ndono; Jézebèlu abya egude ẹpha Éhabu deshia ẹkwo; gude iphe-ọhubama, Éhabu egudeje anyachishi ẹkwo nyachishia ya; woru iya keshiaru ndu bụ ọgurennya; mę ndu nweru ẹnya, bụ ndu ẹphe lẹ Nebotu chikoru buru lẹ mkpukpu.

⁹ Iphe, o deru l’ẹkwo ono bụ:

“Unu tụa ọnu mbọku unu a-swị ẹgu. O rua mbọku ono; unu dobe Nebotu l’ọnodu, ha nshinu l’echi ọha.

¹⁰ Unu eyeru iya ndu bụ ejo madzụ ẹbo t’ẹphe nọdu iya l’ifu; gbaa ya ire l’ò kfururu Nchileke; abya ekfutoo eze. Teke ono; unu akpufu iya je atụ-gbua ya lẹ mkpuma.”

¹¹ Tọ dū iya bụ; ndu mkpukpu; mbụ ndu bụ ọgurennya; mę ndu nweru ẹnya, bu lẹ mkpukpu Nebotu phẹ emee ẹge Jézebèlu deru l’ẹkwo ono, o deru keshiaru ẹphe ono.

¹² Ẹphe abya atụ ọnu mbọku aa-swị aswịswi; woru Nebotu dobe l’ọnodu, ha nshinu l’echi ọha.

¹³ Ndu, bu 'o-ga-le-mkpa labu abata bya anodu iya l'ifu; gbalahaa ya ire; su: "Le Nebotu kfururu Nchileke; kfutoshia eze." Ya ndono; ephe akpufu iya azu mkpukpu; je atu-gbua ya le mkpuma.

¹⁴ Ephe emetsua bya ezia Jézebelu: "L'a tu-gbuakwaru Nebotu le mkpuma; l'o nwuhwakwaru."

¹⁵ Anunu, Jézebelu anu l'a tu-gbuwaru Nebotu le mkpuma; yo su Éhabu: "Tugbua je anata mgbo vayinu Nebotu ke Jézerilu phu; mbu ali ono, o jikaru le ya tee redu ngu t'i kfu ya okpoga iya ono. Gbeshi je anata iya; le Nebotu ta anohakwa; o nwuhwakwaru."

¹⁶ Éhabu anulephu le Nebotu be nwuhwaru nu; gbeshi jeshia le mgbo vayinu Nebotu ke Jézerilu ono; te ya nata iya.

Elayija ekfu iphe, e-me Éhabu

¹⁷ Ya ndono; Ojejoje abya ekfururu yeru Elayija ke Tishibe; su iya:

¹⁸ "Gbeshi; jee Samériya; jekfu Éhabu, bu eze ndu Ízurelu. Eke o no nta-a bu le mgbo vayinu Nebotu, o jeru iya anata.

¹⁹ Kfururu iya: Owaa iphe Ojejoje ekfu: 'I-gbutsuaru madzu; bya anaa ya iphe iya? Su iya: Owaa iphe Ojejoje ekfu: O bu l'eke ono, nkuta mcharu mee Nebotu ono; be nkuta a-micha mee nk'ia!'"

²⁰ Éhabu asu Elayija: "I chowaru iya bya; nggube onye ohogu iya?"

Elayija asu iya: "Iye; ya chookwaru ngu bya; ke l'i wowaru onwongu ree l'ejo iphe l'anya Ojejoje.

²¹ 'Nta-a be ya e-me t'iphe-ehuka dakfuta ngu; eri ngu be ya a-za l'ezá. Iphe, bu onye bu nwoke l'ufu Éhabu be ya e-kpofu ekpofu l'ali ndu Ízurelu: ohu; le amadu.

²² Ya e-me onu-ulo ngu l'o bu ke Jeróbuwamu Nébatu; me ke Baasha Ahíja; ke l'i kpatsuwaru iya ehu-eghughu; bya emee te ndu Ízurelu mee ejo iphe.'

²³ "A bya l'ehu Jézebelu; Ojejoje kfukwaruphu; su: 'L'oo nkuta a-ta anu Jézebelu le Jézerilu.'

²⁴ "Iphe, bu onye ke Éhabu, nwuhuru le mkpukpu bu nkuta a-ta anu iya. Onye ophu nwuhuru l'echi-egu aburu nwenu, ephe l'eli a-vuka anu iya."

²⁵ E to nweduru nwoke, dujeru l'o bu Éhabu; onye nyee ya Jézebelu nwuru ye; yo woru onwiya togboru ejo iphe l'anya Ojejoje.

²⁶ O meru akpamara; ke l'o tsoru agwa l'o bu ndu Amoru ono, Ojejoje chifuru l'ifu ndu Ízurelu ono.

Éhabu ata onwiya uta

²⁷ Ya ndono; Éhabu anutsulephu iphe ono; gbajashia uwe iya; yee uwe-aphu; swilahaa aswisi. Ooyeje uwe-aphu ono zeru azee; yee ya l'ejephe gologolo.

²⁸ Ojejoje abya ekfururu yeru Elayija ke Tishibe; su iya:

²⁹ "I phuru-a ege Éhabu byawaru bya ewozita onwiya ali l'ifu iya? Keshinu ophu o wozitaru onwiya ali l'ifu iya be ya te emehedu t'iphe-ehuka ono bya teke o no ndzu. Ya e-wota iphe-ehuka ono doberu onu-ulo iya l'oge ke nwa iya."

22

Iphe, Mikaya phuru l'ehu Éhabu
(2 Iphe 18:2-27)

¹ A nọ afa ẹto; ndu Áramu; ẹphe lẹ ndu Ízurelu ta alu ọgu.

² Yọ bọru l'afa k'ẹto ono bẹ Jehoshafatu, bọ eze ndu Júda kpakfuru Éhabu, bọ eze ndu Ízurelu.

³ Eze ndu Ízurelu aji ndu ozi iya: “?Unu marua l'ọ bọ ayibedua nwe Rámọtu-Gíledu; to nwe iphe, ayi eme; t'ayi nafuta iya l'ẹka eze ndu Áramu?”

⁴ Ya ndono; yọ jì Jehoshafatu: “?M'oo-tsoru iya je ọgu lẹ Rámọtu-Gíledu tọ?”

Jehoshafatu asu eze ndu Ízurelu: “Nggú l'iya bukwa nanu. Ndu nke iya; me ndu nke ngu aburu nanu. Inya iya; me inya nke ngu aburu nanu.”

⁵ Jehoshafatu asu iya: “T'ọ kpataodukwa ishi; maru iphe, Ojejoje e-kfu.”

⁶ Tọ dú iya bọ; eze ndu Ízurelu abya achikobe ndu nkfuchiru, ruru unu madu; jì ẹphe: “?Ya e-je ọgu lẹ Rámọtu-Gíledu; tọ tẹ ya be ejeshi?”

Ẹphe asu iya: “T'ọ je; kele Nnajiufu e-woru mkpukpu ono ye yẹbe eze l'ẹka.”

⁷ Jehoshafatu asu: “?To nwedu onye nkfuchiru Ojejoje, nọ l'ẹke-a t'ayi kpata iya ishi?”

⁸ Eze ndu Ízurelu asu iya: “L'ọ nwefukwaaru onye lanu, ayi e-shi l'ẹka iya kpata Ojejoje ishi. Ọle onye ono dú iya ashi; kẹ l'e to kfubua okfu oma l'ehu iya; gbahalephu ẹjo iya. Onye ono bọ Mikaya Imula.”

Jehoshafatu asu: “Eze; be ekfuhekwa ẹge ono ọdo.”

⁹ Tọ dú iya bọ; eze ndu Ízurelu abya ekua nwozi iya nanu; sọ iya: “T'ọ duta Mikaya Imula t'ọ bya nta-a nta-a.”

¹⁰ Ya ndono; eze ndu Ízurelu yẹle Jehoshafatu, bọ eze ndu Júda eyeshia uwe eze ẹphe; sugatsuaru l'aba-eze ẹphe l'ẹke eetsuje balì l'onu ẹke e shi abahu l'obu-edukfu Samériya; ndu nkfuchiru ono l'ẹphe ha a-nọdu ẹphe l'ifu ekfugbaa iphe, ẹphe ekfu.

¹¹ Zedekaya Kenana egude igwè meshia mpo; bya asu: “Lẹ Ojejoje, bọ Nchileke sọru: ‘Lẹ mpo-wa; bẹ ii-gude adu ndu Áramu jeye teke iikpochafu ẹphe.’ ”

¹² Olu ndu nkfuchiru ono l'ẹphe ha aburu iphe lanu: “T'ọ je ọgu lẹ Rámọtu-Gíledu; je emekputa; kele Ojejoje e-woru-a mkpukpu ono ye nggube eze l'ẹka.”

¹³ Onye ono, jeru oku Mikaya ono asu iya: “Lekwa; l'olu ndu nkfuchiru ophu bẹ wukwaru nanu; l'ekfu lẹ k'oma a-duru eze. Byiko; tẹ okfu nggu lẹ ndu ophu bukwaru nanu; mbu t'i kfukwaa okfu, dú mma.”

¹⁴ Mikaya asu: “Kamenu; ọ bukewaphu iphe, Ojejoje kfuru iya; bẹ ya e-kfu.”

¹⁵ Mikaya abyaruta; eze aji iya: “Mikaya; ?bọ t'ayi jee ọgu lẹ Rámọtu-Gíledu; tọ t'ayi be ejeshi?”

Mikaya asu iya: “Ngwaa; jenu je emekputa ẹphe. Ojejoje e-woru-a mkpukpu ono ye nggube eze l'ẹka.”

¹⁶ Eze asu iya: “?Bọ ugbo ole bẹ ya a-rọ ngu t'i gude ẹpha Ojejoje kfuaru iya ire-lanu?”

¹⁷ Mikaya asu iya: “Lẹ ya phuru ẹge ndu Ízurelu l'ẹphe ha gbakashihuru nanu nanu l'ugvu l'ọ bọ aturu, ẹ-te nwedu onye nche. Ojejoje asu: ‘Lẹ

ndu-a te nwedu onye ishi. Oo ya bu t'onyenonu lashia l'ufu iya l'ehu-agu.'

¹⁸ Eze ndu Ízurelu asụ Jehoshafatu: "Ya te kfuhaadaru ngu l'ẹ to kfudu iphe, dū mma l'ishi iya; gbahaa ẹjo iya?"

¹⁹ Mikaya ekfukwaru iphe, ookfu; sụ: "Ngwaa; ngabẹ nchị nua iphe, Ojejoje kfurū: Ya phuru Ojejoje l'ẹke ọ nọ l'aba-eze iya; ndu ojozi-imigwe agbaa ya mgburumgburu: ndu vudo iya l'ẹka-utara; ndu evudo iya l'ẹka-ibiyita.

²⁰ Ojejoje asụ ẹphe: "Bụ onye e-je ekfubuta Éhabu t'o je ọgu lẹ Rámotu-Gíledu; k'ophu ishi iya e-phuhu l'ẹke ono?"

"Onye ọwaa -lufuta; yo kfua iphe lanu; onye odo -lufuta; yo kfua odo.

²¹ E metsua; ojozi lanu alufuta bya evudo l'ifu Ojejoje; sụ: 'L'ọo yẹbedua e-je ekfubuta iya.'

²² "Ojejoje aji iya: 'Nanu ẹge ii-shi kfubuta iya?'

"Yọ sụ: 'Lẹ ya e-je aburu nwamaa ẹjo-ire je anodu l'onu ndu nkfuchiru Éhabu.'

"Ojejoje asụ iya: 'Je; l'ii-kfubuta iya-a; je emee ya ẹge ono.'

²³ "Oo ya bu; t'i maru lẹ Ojejoje yewaru ndu nkfuchiru ngu l'ẹphe ha nwamaa ẹjo-ire l'onu. Ojejoje kfuakwaru ọkpu-akpohu tukobe ngu l'ishi."

²⁴ Ya ndono; Zedekaya Kenana ẹje ebyiaru iya Mikaya l'ishi nchi; sụ iya: "Nanu ẹge Ume Ojejoje shiru lufu yẹbedua l'ehu; bya ekfurū yeru ngu?"

²⁵ Mikaya asụ: "Mboku, ị-maru bu mboku ono, ii-je edomia onwongu l'ime ime mkpura ono."

²⁶ Eze ndu Ízurelu asụ ẹphe: "Unu kputa Mikaya kpụ-kfu Amonu, bu ọ-chi-ọha mkpukpu; mē Jowashi, bu nwa eze.

²⁷ Unu asụ ẹphe l'eze: 'Unu tū-chia onye-a l'oka-mkporo; tubataje nwa nri atubata; nū iya; unu edejee ya nwa mini edee l'onu jeye; ya ejee; lata l'ehu-agu.'

²⁸ Mikaya asụ: "I -laa l'ehu-agu; nggu amaru l'ẹ tọ budo Ojejoje bẹ shi iya l'onu kfua okfu." Yọ sụ ndu nọ l'ẹke ono t'ẹphe tube nvọ l'okfu iya ono.

Éhabu ala l'ogu (2 Iphe 18:28-34)

²⁹ Ya ndono; eze ndu Ízurelu; mē Jehoshafatu, bu eze ndu Júda atugbua jeshia Rámotu-Gíledu.

³⁰ Eze ndu Ízurelu asụ Jehoshafatu: "Ya e-me onwiya t'ẹ b'a ma onye ya bu; bahu l'ogu ono. Nggubedua eyee uwe-eze ngu." Eze ndu Ízurelu abya emee onwiya t'ẹ b'a ma l'ọo ya bahu l'ogu ono.

³¹ Eze ndu Áramu bẹ kfuawaru ndu ishi ugbo-inya iya, dū ukporo madzū l'umadzu iri l'ẹbo; sụ ẹphe: "Unu ba etsokwa onye ukfu; m'ọ bu onye nta ọgu. Onye unu e-tso ọgu kpau; bu eze ndu Ízurelu."

³² Ndu ishi ugbo-inya ono aphulephu Jehoshafatu; sụ: "Ọ kwa eze ndu Ízurelu obu ndo-ọ!" Ẹphe aghazia t'ẹphe tso iya ọgu; Jehoshafatu eye mkpu l'onu.

³³ Ndu ono, agba ugbo-inya ono amaru teke ono l'ẹ tọ budo yẹbedua bu eze ndu Ízurelu; haa ya achichi.

³⁴ Yo nweru onye agbalephu akfu nk'iya; to nwe ẹke ọ kwata gobe iya agobe. Yo je adaa eze ndu Ízurelu l'ehu lẹ mgbaku ẹke ọ kwa ngwa-ogu

iya. Eze arangarahụ; sụ onye angaru iya ugbo-inya: “Kpọlaa azụ; pafu iya l’ogu-wa; kẹ l’e meruwaru iya ẹhu.”

³⁵ Ogu ono ekpohu oku mboke ono; e kepyabe eze ekepyabe l’ugbo-inya ono; ẹphe lẹ ndu Áramu l’alụ iya. Mee, shi l’ẹke ono, e mekaru iya iphe ono awụ ala l’alị ugbo-inya ono. Yo be l’uren-yashi iya; yọ nwuhu.

³⁶ Ẹnyanwu aribadelephu; e woru mkpu chia l’ẹke ndu soja nọ; sụ ẹphe: “T’onyenonu yekwa okpa l’ẹke o yeru iya!”

³⁷ Tọ dọ iya bụ; eze anwuhu; a pata iya bya elia lẹ Samériya.

³⁸ Ẹphe eje asaa ugbo-inya ono asasa l’okpuru Samériya, bụ ẹke ndu agba okpara aghuje ẹhu. Nkuta erichaa mee ya ẹge ono, Ojejoje kfuahawaru iya ono.

³⁹ Iphe ọdo, meeberu nọ teke Ẹhabu shi achị; mę iphemiphe obule, yẹbedua meru; mę k’ulo-eze, ọ kpuru gude eze-enyi memaa ya; mę kẹ mkpukpu, ọ kpushiru; yo shihugbaa ike b’e dekotaru l’ekwo, e deshiru iphe meru nọ l’oge ndu eze Ízurelu.

⁴⁰ Ya ndono; Ẹhabu anwuhu lakfushia nna iya pẹ. Ehezáya, bụ nwatibe iya kẹ nwoke aburu eze l’ozori iya.

Jehoshafatu bụ eze ndu Júda

(2 Iphe 20:31—21:1)

⁴¹ Jehoshafatu Ása wataru ọchi ndu Júda l’afa, kwe Ẹhabu afa ẹno, ọ wataru ọchi ndu Ízurelu.

⁴² Iphe Jehoshafatu gbaru bụ ukporo afa l’afa iri l’ise teke ọ wataru ọchi ndu Júda. Yọ chia ukporo afa l’afa ise lẹ Jerúsalemu. Ẹpha nne iya bụ Azuba; nwatibe Shilihi.

⁴³ Jehoshafatu bẹ tsoru ubeka nna iya, bụ Ása. Ẹ to nwedu ophu ọ haru m’o nanu. O meru iphe, kfuru nhamunha l’anya Ojejoje. Ọ bụ l’ẹ to wofudu ẹke agwajẹ iphe. Ndu Ízurelu l’ẹjeje ọchi ẹja; l’akpo insensu oku l’ẹke ono.

⁴⁴ Jehoshafatu mekwaruphu; yẹle eze ndu Ízurelu anọdu lẹ nchị-odoo.

⁴⁵ Iphe ọdo, meeberu nọ teke Jehoshafatu shi achị; ike, ọ kparu; mę ẹge o gude lụa ogu b’e dekotaru l’ekwo, e deshiru iphe meru nọ l’oge ndu eze Júda.

⁴⁶ Unwoke ndu shi nọdu l’ulo agwa l’agba okpara, bụ ndu ophu phoduru nọ teke nna iya shi buri eze b’ọ chishikotaru l’alị ono.

⁴⁷ Teke ono bẹ ndu Ẹdọmu te nwedu eze, achị ẹphe; yọ buri onye nọ-tsotaru eze bẹ achị nọ.

⁴⁸ Jehoshafatu bẹ nweru ugbo-mini Tashishi, ejeje Ofi je ovuta mkpọla-ododo. Obenu l’ugbo-mini ono kpuru lẹ Ezeyonu-Géba; to jehe.

⁴⁹ L’oge ono bẹ Ehezáya Ẹhabu sụru Jehoshafatu: “Tẹ ndu ozi iya; mę ndu ozi ngu tsojeru ugbo-mini ono.” Jehoshafatu ajika.

⁵⁰ Ya ndono; Jehoshafatu anwuhu; lakfushia nna iya pẹ. E lia ya l’ẹke e liru nna iya pẹ lẹ Mkpukpu Dévidi, bụ nna iya. Jehoram, bụ nwatibe iya kẹ nwoke aburu eze nọ-chia ẹnya iya.

Ehezaya bụ eze ndu Ízurelu

⁵¹ Ehezáya Ẹhabu wataru ọchi ndu Ízurelu l’afa, kwe Jehoshafatu afa iri l’esaa, ọ wataru ọchi ndu Júda. Ọ chiru ndu Ízurelu afa labu lẹ Samériya.

⁵² O meru ẹjo iphe l'ẹnya Ojejoje; tsoo ụbeka nna iya; mę kę nne iya; tsoo ụbeka Jeróbuwamu Nébatu; mbụ onye ono, kpataru tẹ ndu Ízurẹlu mee ẹjo iphe ono.

⁵³ Yoo shi egwojeru Bálu ẹja; l'abaru iya ẹja; shi ẹge ono kpatsua Ojejoje, bụ Nchileke kę Ízurẹlu ẹhu-eghughu ẹge ono, nna iya meru ono.

Ndu Eze k'èbo

Ehezáyá ezi t'e jeru iya l'agwa Bálu Zebòbu

¹ Ya ndono; Éhabu anwùhutsulephu; ndu Móabu awata okwefuru ndu Ízurelu ikè.

² Yò búrú teke ono; bẹ Ehezáyá shi l'ónu ọ̀lo-eli iya lẹ Samériya bya adaa; meka onwiya iphe. Yo zia ndu ozi iya; sù ẹphẹ: "T'ẹphẹ je lẹ Bálu Zebòbu, bụ agwa ndu Èkuronu; je akpata ishi t'a maru; ?ya a-kaa mma l'iphe ọwaa, mekaru iya nù-a?"

³ Ya ndono; ojozi-imigwe, shi l'ẹka Ojejoje asù Elayija kẹ Tishibe: "T'o gbeshi je je aji ndu ozi eze ndu Samériya ono: 'Bù l'ọ̀o lẹ Nchileke ta nọdu l'alí Ízurelu; meru iphe unu eje lẹ Bálu Zebòbu, bụ agwa ndu Èkuronu okpata ishi tọo?"

⁴ Ojejoje, bụ Nchileke sùrú: 'L'ẹ too shiekwa l'oshi-azẹe ono, ọ daburu ono gbeshi. Ọ bụakwa maa.' " Yo kfutsua ẹge ono; mbù Elayija; tųgbua.

⁵ Ndu ozi ono abya alakfuta eze; yọ jì ẹphẹ: "Nanù ẹge ọ dų; bẹ unu latakebewaru ẹge-a?"

⁶ Ẹphẹ asù iya: "L'o nweru nwoke, byakfutaru ẹphẹ bya asù ẹphẹ t'ẹphẹ jekfu eze ono, ziru ẹphẹ ozi ono; je asù iya: 'Ọwaa iphe Ojejoje ekfu: Ọ sùrú: ?Bù l'ọ̀o lẹ Nchileke ta nọdu l'alí Ízurelu; meru iphe iizi t'e jeru ngu okpataru ishi lẹ Bálu Zebòbu, bụ agwa ndu Èkuronu tọo? Ẹ to nwekwa l'i shi l'oshi-azẹe ono, iize ono gbeshi. I bụakwa maa.' "

⁷ Eze asù ẹphẹ: "Nwoke ono, byakfutaru unu bya ekfuaru unu iphe ono; ?nanù ẹge ọ gbaru."

⁸ Ẹphẹ asù iya: "L'o yeru uwe, e meru l'ẹji anù. Iphe, o keru l'ukfu abùru akpọ anù."

Ehezáyá asù: "Ọ kwa Elayija kẹ Tishibe."

Ehezáyá ezi t'e je egude Elayija

⁹ Eze eziwaphu onye ishi, achì ụkpọrọ ndu soja labù lẹ ndu soja iri; bya eyeru iya ndu soja iya ono t'ẹphẹ je egude Elayija. Ẹphẹ erua; onye ishi ndu soja ono ejekfu Elayija l'eli ugwu l'ẹke ọ nọ; je asù iya: "Nggùbe onye kẹ Nchileke; eze sùrú t'i nyizita!"

¹⁰ Elayija asù onye ishi ụkpọrọ ndu soja labù lẹ ndu soja iri ono: "Ọ -bùrú lẹ ya bụ onye kẹ Nchileke; tẹ ọku shikwa l'imigwe bya ekegbushia nggu l'ụkpọrọ ndu soja labù lẹ ndu soja iri ono, nggu l'ẹphẹ yì ono." Ya ndono; ọku eshiwaphu l'imigwe bya ekegbushia yẹlẹ ụkpọrọ ndu soja labù lẹ ndu soja iri ono.

¹¹ Eze abyakwa bya ezi onye ishi ụkpọrọ ndu soja labù lẹ ndu soja iri ọdọ; bya eyeru iya ndu soja iya ono t'ẹphẹ je egude Elayija. Ẹphẹ erua; onye ishi ndu soja ono asù iya: "Nggùbe onye kẹ Nchileke; eze sùrú t'i nyifuta ẹgwegwa!"

¹² Elayija asù iya: "Ọ -bùrú lẹ ya bụ onye kẹ Nchileke; tẹ ọku shikwa l'imigwe bya ekegbushia nggu l'ụkpọrọ ndu soja labù lẹ ndu soja iri ngu ono." Nchileke eshiwaphu l'imigwe ye ọku; yọ bya ekegbushikota onye ishi ono yẹlẹ ndu soja iya.

¹³ Ya ndono; eze abyakwa bya ezi onye ishi ukporo ndu soja labu le ndu soja iri odo; k'eto ya ye le ndu soja iya. Ephe erua; onye ishi ndu soja ono enyikfube Elayija l'eke o no; je ebyishiru iya ikpere; rolahaa ya; su: "Nggube onye ke Nchileke; byiko; te ndzu dzua ya ru; ye le ukporo madzu labu l'umadzu iri-wa, bu ndu ozi ngu-wa.

¹⁴ Lewaru ege oku shi l'imigwe bya ekegbushia ndu ishi ndu soja labu phu, vuhawa uzo bya; me ukporo ndu soja labu l'iri iri phu, ephe l'ephe yigbaa phu. Olobu; byiko; te ndzu dzua ya ru l'eke i no."

¹⁵ Ya ndono; ojozi Ojejoje ono asu Elayija: "T'o tsoru iya nyifuta. T'e b'o tsukwa iya egvu!" Elayija egbeshi tsoru iya nyifuta; ephe ejekfushia eze.

¹⁶ Elayija asu eze: "Le Ojejoje, bu Nchileke suru: '?Bu l'oro l'e-to nwe du Nchileke, no l'ali Izurelu, ii-kpata ishi; meru iphe i ziru ndu ozi ngu t'ephe jeru ngu okpataru ishi le Balu Zebobu, bu agwa ndu Ekuronu. Eshinu ophu i meru iya ege ono; b'e ti gbeshikwa l'oshi-aze ono, i daburu ono. I buakwa maa.'"

¹⁷ E megee; Eheza ya anwuhu ege ono, Ojejoje shi l'onu Elayija kfuwa ono. Eheza ya ta mutadu nwata nwoke. Yo buru nwunne iya; mbu Joramu be buru eze no-chia enya iya; l'afa, kwe Jehoramu Jehoshafatu afa labu, o wataru ochi ndu Juda.

¹⁸ Iphe odo, meeberu nu teke Eheza ya shi achi; me iphemiphe obule, yebedua meru b'e dekotaru l'ekwo, e deshuru iphe meru nu l'oge ndu eze Izurelu.

2

Ojejoje okuta Elayija l'imigwe

¹ Teke Ojejoje abya ogude oke oku-maa kuta Elayija lashia imigwe; be Elayija ye le Elayisha shilephu le Giligalu alufuta.

² Elayija asu Elayisha: "T'o nodukwa l'eke-a; le Ojejoje zikwaru iya te ya je Betelu."

Elayisha asu iya: "Kamenu; ya ta ahakwa ngu." Ya ndono; ephe ayiru jeshia Betelu.

³ Ndu ogbo nkfuchiru Nchileke, bu le Betelu awu-kfuta Elayisha bya asu iya: "?I marua le Ojejoje abya okuta nnajiufu ngu ntanu?"

Elayisha asu ephe: "Ya makwaru-a. Olobu; unu hakwaa k'ono."

⁴ Elayija asu Elayisha: "Nodukwa l'eke-a Elayisha; le Ojejoje zikwaru iya te ya je Jeriko."

Elayisha asu iya: "Kamenu; ya ta ahakwa ngu." Ya ndono; ephe ayiru jeshia Jeriko.

⁵ Ndu ogbo nkfuchiru Nchileke, bu le Jeriko awu-kfuta Elayisha bya asu iya: "?I marua le Ojejoje abya okuta nnajiufu ngu ntanu?"

Elayisha asu ephe: "Ya makwaru-a. Olobu; unu hakwaa k'ono."

⁶ Elayija asu Elayisha: "Nodukwa l'eke-a le Ojejoje zikwaru iya te ya je Enyimu Jodanu."

Elayisha asu: "Kamenu; ya ta ahakwa ngu." Ya ndono; ephe ebo ayiru; tugbua.

⁷ Ukporo madzu labu l'umadzu iri le ndu ogbo ndu nkfuchiru Nchileke etsoru ephe; je evudo ote-enya l'ele ephe l'eke ephe ebo vudo l'iku Enyimu Jodanu ono.

⁸ Elayija eyefu uwe-nlokpuru iya; bya apyakòbe iya apyakòbe; chia lẹ mini ono. Mini ono ekekahu ẹbo; ophu awùru laa ẹka iya ophu; ophu awùru laa ẹka iya ophu; ẹphe ẹbo abya eswée l'alì ọkponku.

⁹ Ẹphe eswetsulephu; Elayija asù Eláyisha: “Kfunuru iya iphe, ya e-meru ngu; tẹmanu e kuta iya kufu l'ẹke ì nọ.”

Eláyisha asù: “Byiko; t'ume, ha l'ọ bụ nke ngu ugbo labụ nọdu nù iya l'ẹhu.”

¹⁰ Elayija asù: “Iphe, i kfuru bụkwa iphe dọ ẹhuka. Ole agha; ọ -bùru l'ì phuru iya teke Nchileke a-nọdu ekulita iya; bẹ ọo-bụkwaru-a nke ngu; ọ -dudu b'ẹ t'ọ duka.”

¹¹ Ya ndono; ẹphe eje l'akoshi akọ. A bya ele ẹnya; ugbo-inya; mẹ inya, enwugbaa ọku abya ekekahu ẹphe. Oke ọku-maa ekulia Elayija kuba l'imigwe.

¹² Eláyisha aphua ya; chishia mkpu: “Nna iya-ee! Nna iya-ee! Ugbo-inya; mẹ ndu inya-ọgu Ízurelù!” Yọ phụ-beberu iya. Eláyisha eye ẹka l'uwe, o yeru; yo zijahu iya ẹbo.

Eláyisha awata ozi iya

¹³ Ya ndono; Eláyisha achita uwe Elayija, dafuru nù; lashia azù je evudo l'onu Ẹnyimu Jòdanu.

¹⁴ Yọ wota uwe Elayija ono, dafuru nù ono chia lẹ mini; sù: “?Nanù Ojejoje; mbù Nchileke kẹ Elayija?” Yọ chia uwe ono lẹ mini ono; mini ono ekekahu ẹbo; ophu alaa ẹka iya ophu; ophu alaa ẹka iya ophu. Eláyisha esweta.

¹⁵ Ndu ọgbo nkfuchiru Nchileke phụ, shi Jérìko, bụ iya bụ ndu phụ, shi vudo ote-ẹnya ele ẹphe phụ; aphulephu Eláyisha; sù: “Ume Nchileke ono, shi nọdu Elayija l'ẹhu ono nọkwa Eláyisha l'ẹhu!” Ẹphe awufu jeshia ya ndzuta; bya ebyishiru iya ikpere.

¹⁶ Ẹphe asù iya: “Lenu; ẹphebe ndu ozi ngu bẹ nweru ụkporo ụmadzu labù l'ụmadzu iri, agburu-ẹhu nọkota. Byiko; t'ẹphe jenu je achọo nnajiufu ngu; t'a maru: ?Ume Ojejoje pataru iya je edobe l'ugvu; t'ọ bụ lẹ nsuda.”

Eláyisha asù ẹphe: “Wawakwa; t'ẹphe be ejekwa.”

¹⁷ Ẹphe ekfunyaaru iya ẹya jeye iphere iya adù iya; yọ sù ẹphe: “Ngwa; unu zinua ya ẹphe.” Ẹphe ezifu ụkporo madzù labù l'ụmadzu iri ono. Ẹphe achọo ya abalì ẹto; ẹphe ta phụ iya.

¹⁸ Ẹphe alata; byakfuta Eláyisha l'ẹke ọ nọ lẹ Jérìko. Yọ sù ẹphe: “?Ya ta sùdunu-a unu t'unu be ejeshi?”

Iphe-ophulenya, Eláyisha meshibeveru

¹⁹ Ya ndono; unwoke mkpukpu ono abya asù Eláyisha: “Onye ishi; lekpoduaphu lẹ mkpukpu-wa bẹ nọkpoo l'ẹke, dọ mma. Ọle mini, nọ iya nù bẹ dọ ẹji; ophu alì-a 'emehujedu iphe.”

²⁰ Eláyisha asù ẹphe: “Unu je eye únú lẹ efere ophungu wotaru iya.” Ẹphe eje ewotaru iya ẹya.

²¹ Yọ tughua jeshia l'ẹke ono, mini amushi amushi ono je agharu únú ono ye iya; sù: “Qwaa iphe Ojejoje Ízurelù ekfu. Ọ sùru: ‘Lẹ ya mewaru mini-wa t'ọ dọ mma. Ẹ to nwedu l'ọ gbua onye nguru iya nù ọdo; ophu oo-mehedu t'alì-a be emehujehe iphe ọdo.’ ”

²² Mini ono abya adù mma byeye ntanù; bụ iya bụ ẹge ono, Eláyisha kfuru iya ono.

²³ Eláyisha eshi l'èke ono jeshia Bételu. L'ooje l'uzo bẹ unwokoro shi l'ime mkpukpu ono lufuta; bya atulahaaru iya uzu; sụ iya: "Gbeshi l'èke-a; nggube ishi-onma ono! Gbeshi l'èke-a; nggube ishi-onma ono!"

²⁴ Eláyisha aghakobe bya aphụ ephe; gude epha Ojejoje tua ephe onu. Ejo anụ-egu-egbudu labụ, eekuje biye; bukota nyee ya eshi l'oswa lufuta bya alabushia ukporo unwokoro labụ l'unwokoro labụ ono alabushi.

²⁵ Eláyisha eshi l'èke ono; yọ buru iya oje Ugvu Kamelu; shi èke ono lashia Samériya.

3

Ogu ndu Ízurelu; ephe lẹ ndu Móabu

¹ Jehoramu Éhabu bẹ wataru ochi ndu Ízurelu l'afa, kwe Jehoshafatu afa iri l'eshato, yebedua wataru ochi ndu Júda. Èke Jehoramu nọ chia bụ lẹ Samériya. Iphe o chiru bụ afa iri l'èbo.

² O meru ejo iphe l'ènya Ojejoje; ọlẹ ẹ to merudu iya ẹge nne iya; mę nna iya meru. O ọfuru itso ono, duru Bálu lẹ nsọ, nna iya kpọberu ono.

³ Obenu l'o yelerua ẹka l'ẹjo iphe ono, Jeróbuwamu Nébatu meru ono; mbụ ejo iphe ono, o nwuru ndu Ízurelu ye ono. Ẹ to hadu iya ememe.

⁴ Ya ndono; Mésha, bụ eze ndu Móabu bẹ ázụ aturu. Afa-l'afa ha bẹ ọokpujeru ukporo unu unwu aturu iri l'èbo l'unu aturu iri* kpẹe eze ndu Ízurelu; nukwa iya phụ ẹji, shi l'ukporo unu ebyila iri l'èbo l'unu ebyila iri.[†]

⁵ Éhabu anwuhulephu; eze ndu Móabu awata okwefuru eze ndu Ízurelu ikè.

⁶ Ya ndono; eze, bụ Jehoramu eshi lẹ Samériya je ekukoo ndu Ízurelu l'ephe ha.

⁷ Yọ bya ezia Jehoshafatu, bụ eze ndu Júda; sụ: "L'eze ndu Móabu bẹ kwefukwaru iya ikè. ?Ii-tsoru iya t'ayi je etso ndu Móabu ọgu?"

Jehoshafatu asụ iya: "Lẹ ya e-tsoru iya-a je. Yebedua bẹ dụwa l'ọ bụ nggubedua; ndu nk'ia adụwa l'ọ bụ ndu nke ngu; inya iya aduakwaphu l'ọ bụ inya nk'ia."

⁸ Jehoram aji iya: "?Nanụ ụzo, ephe e-shi eje ọgu ọbu?"

Jehoshafatu asụ iya: "L'ephe e-shi echi-egu ndu Édomu."

⁹ Ya ndono; eze ndu Ízurelu; eze ndu Júda; mę eze ndu Édomu ayiru jeshia. Ephe ejee ije mgburumgburu abalı ẹsaa; mini ephe agv; to nwehe ọphu ndu soja ephe a-ngu; to nwe ọphu elu, ephe chi a-ngu.

¹⁰ Eze ndu Ízurelu echishia; sụ ephe: "Haa! Ojejoje; ?o kuwaru ephebe ndu eze ẹto-wa t'ọ chiru ephe ye ndu Móabu l'eka ọto."

¹¹ Jehoshafatu aji iya: "?To nwedu onye nkfuchiru Ojejoje, nọ l'èke-a; k'ọphu ephe e-shi iya l'eka kpata Ojejoje ishi?"

Onye lanu lẹ ndu ozi eze ndu Ízurelu asụ: "Lẹ Eláyisha Shafatu, shi eyeru Elayija ẹka nọkwa l'èke-a."

¹² Jehoshafatu asụ: "L'onye ono bẹ okfu Ojejoje nọkwa l'ehu." Ya ndono; eze ndu Ízurelu; Jehoshafatu; mę eze ndu Édomu ejekfushia ya.

¹³ Eláyisha asụ eze ndu Ízurelu: "?O nweru iphe, nggu l'ia jigbanua? Jekfu nụ ndu nkfuchiru onanu, nne lẹ nna ngu phẹ ejekfuje ono."

* 3:4 3:4 Iphe o bụ bụ 100,000. † 3:4 3:4 Iphe o bụ lẹ mbeke bụ 100,000.

Eze ndu Ízurelụ asụ iya: “Wawakwa; kele Ojejoje kukobewaru ẹphebe ndu eze ẹto-wa tẹ ya chīru ẹphe ye ndu Móabu l'ẹka.”

¹⁴ Eláyisha asụ iya: “Keshinu ọp̄hu Ojejoje, bụ Okaribe-Kakota-Ike - nọo ndzụ ege ọ nọ iya-a; mbụ onye ya ejeru ozi; bẹ ya te g'elekwa ngu ẹnya; k'ọp̄hu ọ bụru k'ọyeru ngu ọnu; ndege ẹ tọ bụ ugwu, ya akwabe Jehoshafatu, bụ eze ndu Júda.

¹⁵ Ọlọbu; jeru je ekuaru iya onye akpoje ogumogu.” Onye ono, akpoje ogumogu ono abyatashia bya awata iya akpọkpo; ike Ojejoje abya Eláyisha l'ẹhu.

¹⁶ Eláyisha asụ: “Ojejoje sūru t'unu tūshia nsụ t'ọ tūko nsụda nsụda-wa dzuru.

¹⁷ Kele Ojejoje sūru l'unu ta aphūdu pherephere; k'ọp̄hu ọ bụru kẹ mini. Obenu lẹ mini e-jikota nsụda ono pyimu; unubedua angwa mini; eswi unu angwa; elu unu angwa.

¹⁸ Ọ bụ iphe, dū nphe l'ẹnya Ojejoje. Oo-wokwaruphu ndu Móabu ye unu l'ẹka.

¹⁹ Iphe bụ mkpukpu, a kpūshiru ike bẹ unu a-lukota; mẹ mkpukpu, nwegbaaru ẹnya. Unu egbutsushikota iphe, bụ oshi, dū mma; chiko ẹnya-ogwu mini nwuchishia; gude mkpuma tū-chishia ọkpobe alị ẹphe.”

²⁰ Yo be l'utsu echile iya; l'oge teke eegwoje ngweja utsu; mini shi l'uzo iya kẹ Édomu atsọ; bya ejikota alị ono.

²¹ Ndu Móabu abya anwa lẹ ndu eze ono abyaru ẹphe ọgu; bya achita unwoke ẹphe ndu ọp̄hu a-dū ike oje ọgu; shita lẹ ndu ha nwanshi je akpaa lẹ ndu ha nshinu; ẹphe eje akwaa l'ókè-alị ẹphe.

²² Ẹphe etehulephu l'onmewa utsu; anwu l'echi lẹ mini ono. Ndu Móabu anodu l'azụ iya ọp̄hu phụ mini ono; yoo ke ẹphe uswuswe l'ẹnya l'ọ bụ mee.

²³ Ẹphe asụ: “L'ọ kwa mee dū ege-a phụ! Ndu eze ono lūwaru ọgu; gbushia onwẹphe. Unubẹ ndu Móabu; ngwa; t'ayi je akwaa iphe ẹphe l'okwata.”

²⁴ Ndu Móabu awūba l'odu ndu Ízurelụ; ndu Ízurelụ awū-lihu; tso ẹphe ọgu jeye ẹphe eye ọkpa l'oso. Ndu Ízurelụ awubata l'alị ndu Móabu; l'egbushi ẹphe;

²⁵ mebyishikota iphe, bụ mkpukpu ẹphe l'ọ ha. Onyenonu akpaa mkpuma kua l'iphe bụ ọkpobe alị ẹphe; jeye ẹphe egude mkpuma tū-chishikota alị ono; nwuchishikota ẹnya-ogwu mini ẹphe; gbutsushikota oshi, dū mma lẹ mkpukpu ono. Ẹke ẹphe haru mkpuma, nọ iya nū; yọ nodu l'ẹke ọ nọ buphu lẹ Kiri Hareseti kpūu. Ole ndu atuje mgbeka nọ-phiekwanuru iya mgburumgburu; woru iya lūa.

²⁶ Eze ndu Móabu aphulephu l'ogu ono nabawaru iya eka; chita unu umadzu l'ukporo umadzu iri l'ise, bụ ndu chigbaa ogu-mbeke; see tẹ ya kpata ụzo jekfu eze ndu Édomu. Ọ bụ l'ẹ tọ kpatadu ụzo.

²⁷ Ya ndono; yọ kpata ọkpaa iya, bụ onye ga aburu eze nọ-chia ẹnya iya; gude gwoo eja l'eli upho-mkpuma mkpukpu ono. Iphe ono erua ndu Ízurelụ l'ẹhu; k'ọp̄hu bụ l'ẹphe tsuphuru azụ; lashia alị ẹphe.

4

Manụ nwanị, nji iya ta nọhedu

¹ O nweru nwanị, bụ onye ogbo ndu nkfuchiru Nchileke shi alụ iya. Yọ byakfuta Eláyisha bya araku iya; sụ iya: “Lẹ nwozi ngu, bụ iya bụ nji iya; bẹ nwūhuakwaru nū. O donuru ngu-a ẹnya lẹ nwozi ngu ono

shi atsu Ojeoje egvu. Ole nta-a; be onye o ji ugwo byawaru t'o nata iya unwegirima iya unwoke ephe ebo l'ugwo ono; t'ephe buru iya ohu."

² Eláyisha asu nwanyi ono: "'Bụ ngunu be ya e-meru ngu? 'Bụ ngunu b'i nweru l'ulo ngu? Karu iya eya."

Nwanyi ono asu iya: "Lẹ nwozi ngu nwanyi ta dukwa iphe, o nweru l'ulo; gbahaa nwa ite manụ lanụ."

³ Yọ sụ iya: "T'o je arokoo ndu obutobu iya phe ite, e te nwedu iphe e yeru iya. T'o rotakwa iya l'igwe."

⁴ Teke ono; nggu l'unwu ngu abahu l'ulo; swọ-chia onwunu ụzo. Unu wu-jishikota ite ono l'ọ ha; ophu jiru nụ; unu edochi iya."

⁵ Ya ndono; nwanyi ono ahaa Eláyisha; lufu; je aswo-chia onwiya; me unwegirima iya l'ulo. Unwegirima ono apataru iya ite ono; yoo wu manụ eye iya.

⁶ Ite ono ejitsulephu; yọ sụ nwatibe iya ono: "T'o patafuaru iya ite odo!" Nwata ono asu iya: "L'ẹ to nwehekwa ite odo, phoduru nụ." Tọ dụ iya bụ; manụ ono awu-buhu.

⁷ Nwanyi ono atugbua je ekfuaru iya onye ke Nchileke ono.

Yọ sụ iya: "T'o je eree manụ ono gude kfu ụgwọ obu; ophu phoduru nụ; be nggu l'unwegirima ngu e-gude buru."

Nwatibe nwanyi Shúnemu tetaru nọdu ndzu odo

⁸ Yo be ujiku lanụ; Eláyisha ejeshia Shúnemu. Yo nweru nwanyi, nweru iphe, bu l'ẹke ono. Yo kua Eláyisha lẹ nri. Yọ bujewaruru; o -swe l'ẹke ono; yọ bahu je eria nri.

⁹ Tọ dụ iya bụ; nwanyi ono asu nji iya: "Ya mawaru lẹ nwoke-wa, anoduje abya l'ẹke-wa tekenteke ege-a be bụ onye dụ nsọ ke Nchileke."

¹⁰ T'ayi meta nwulo nshii kpọ-kfube l'eli iya nk'ayi; doberu iya eya oshi-azẹ; doberu iya eya teburu; oshi-anodu; me urọku; k'ophu bụ teke o byajeru; yọ nọdu l'ẹke ono."

¹¹ Yo be ujiku lanụ; Eláyisha abya eke ono; bahu lẹ nwulo ono je azẹru.

¹² Yọ sụ nwozi iya; mbụ Geházi: "T'o je ekuaru iya nụ nwanyi Shúnemu ono." Yo je ekua ya. Yọ byatashia.

¹³ Eláyisha asu Geházi t'o sụ nwanyi ono: "'Bụ ngunu be ephe e-meru iya l'ehu-a, o mekashiru onwiya l'okfu ehu ephe-wa? 'Bụ t'ephe kfuru yeru eze; t'o bụ t'ephe kfuru yeru onye ishi ndu soja l'okfu ehu iya tọ?"

Nwanyi ono asu iya: "L'ẹ to nwekwa iphe ya achọ achọcho; lẹ yele ndibe ephe bukwa-a l'ẹke-a."

¹⁴ Eláyisha aji Geházi: "'Bụ ngunu be ee-meru nwanyi ono?"

Geházi asu: "Okpobe okfu bụ l'ẹ to mụtadu nwa; nji iya akahwa akahu."

¹⁵ Eláyisha asu t'o kua ya. Yo kua nwanyi ono; yọ bya evudo l'onu ibo.

¹⁶ Eláyisha asu iya: "Egbe nta-a afa odo; be ii-he nwata nwoke l'ẹka."

Nwanyi ono asu iya: "Waawa; onye nwe mu nụ; ba akabekwa dzuaru yebe nwozi ngu ke nwanyi ejo-ire; nggube onye ke Nchileke."

¹⁷ E metsua; nwanyi ono abya atsuta ime. Yo rulephu l'oge teke ono, Eláyisha kfuru ono l'afa ophu tso iya nụ; yọ mua nwata nwoke.

¹⁸ Yo be ujiku lanụ lẹ nwata ono vutawaru; yọ tugbua jekfushia nna iya l'egu l'ẹke yele ndu akpata iphe, o kọru l'okfu chiko nọdu.

¹⁹ Yọ rangarahu; sụ nna iya ono: "Ishi iya-o! Ishi iya-o!"

Nna iya asu nwozi iya: "T'o kuta iya kulaaru nne iya."

²⁰ Onye ozi ono abya ekuta nwata ono kulaaru nne iya. Nne iya eheru iya l'utakfu jeye yo rua l'eswe; nwata ono anwuhu.

²¹ Yo je eworu iya nyobe l'oshi-azée onye kẹ Nchileke ono; gụ-chia ụlo ono; tughua.

²² Yọ bya ekua nji iya; sụ iya: “Byiko; t’o yenuru iya nwozi lanụ; ọwaa nkakfu-igara lanụ tẹ ya gbaru je kẹ onye kẹ Nchileke; ẹge ya a-lata ẹgwegwa.”

²³ Nji iya asụ iya: “?Bụ kẹ ngunu bẹ iije nk’iya ntanụ-a; ẹge ẹ tọ bụdu l’o bụ Aji Ọnwa Ọphungu; tọ bụ mbọku ọtu-ume-a?”
Nwanyi ono asụ iya: “L’ọ dū-a mma.”

²⁴ Ya ndono; yọ dozia nkakfu-igara ono; sụ nwozi ono: “T’ọ gba iya t’ephē je; be ejekwa ọtu-ze ẹka; gbahaa lẹ ya sūru t’i tọ nwēhu.”

²⁵ Nwanyi ono agbagbua; je ejekfu onye kẹ Nchileke lẹ Ugwu Kamelu.

Yọ nọdukwaduru ote-anya; onye kẹ Nchileke ono aphua ya; sụ Geházi, bụ nwozi iya: “T’o lenu. L’ọ kwa nwanyi Shúnemu phụ ndophu.

²⁶ Gbagbua je iya ndzuta; nggu aji iya: ?mẹ ẹhu dū iya-a mma; mē nji iya; mē nwatibe iya?”

Nwanyi ono asụ iya: “L’ephē dukwa-a.”

²⁷ Yo jekfulephu onye kẹ Nchileke ono l’ugvu ono; wọru iya ẹka l’okpa. Geházi abyatashia ya enwufu; onye kẹ Nchileke ono asụ iya: “T’ọ haa ya; kẹ l’aphụ jiru iya ọkpoma; tọ bụ lẹ Ojejoje meru tẹ ya maru; to kfuru iya ẹya.”

²⁸ Nwanyi ono asụ iya: “Onye nwe mu nū! ?Ya kfunaru ngu-a okfu nwa? ?Ya ta sūdunu ngu-a t’ẹ b’i kobeshi iya obu l’eli?”

²⁹ Eláyisha asụ Geházi: “Kwakọbe onwongu; nggu ewota mgboro iya phụ gude jeshia. O -nweru onye nggu l’iya dzudaru; be ekelekwā onye ọphu ekele; ọphu ọ dukwa onye ii-kwe ekele. Teke i ruru; nggu ewota mgboro iya ono tū-kobe nwata ono l’ifu!”

³⁰ Nne nwata ono asụ: “Kamenu; ya ta ahakwa ngu!” Ya ndono; Eláyisha egbeshi; tsoru iya; ẹphē atughua.

³¹ Geházi evuru ụzo tughua je eworu mgboro ono tū-kobe nwata ono l’ifu. Nwata ono te kfu okfu; tọ tū ume. Yọ lashia azụ jekfu Eláyisha je asụ iya: “Lẹ nwata ono te tetakwa.”

³² Teke Eláyisha rutaru l’ulo ono b’ọ phuru lẹ nwata ono nwuhuwaru; nyoru l’oshi-azée ya phụ.

³³ Yọ bahụ l’ime ụlo ono swọ-chia ya. Yọ bụru yẹle nwata ono; bẹ nọ l’ulo ono; yoo kfu anụ Ojejoje.

³⁴ Yo gbeshi je azẹru nwata ono l’eli ẹhu; woru ọnu nk’iya kfube iya l’onu; woru ẹnya iya kfube iya l’anya; woru ẹka iya tū-kobe iya l’ẹka. Ọ bụ l’ọoze l’eli nwata ono; bẹ ẹhu bya awata ovo nwata ono ọku.

³⁵ Eláyisha abya egbeshi; jephee l’ulo ono; bya alaphu azụ je azẹru machia onwiya l’eli nwata ono ọdo. A nọnyaa; nwata ono abya ezee uze ugbo ẹsaa; bya amụsaa ẹnya.

³⁶ Tọ dū iya bụ; Eláyisha ekua Geházi; sụ iya: “T’o kuaru iya nwanyi Shúnemu ono.” Yo je ekua ya. Nwanyi ono erua; Eláyisha asụ iya: “T’o kuta nwatibe iya.”

³⁷ Nwanyi ono abata; bya ebyishi ikpere l’iku ọkpa Eláyisha; kuta nwa iya ono tughua.

Iphe-ophulenya ẹbo ọdo.

³⁸ E metsua; Eláyisha abya alashia Gligalu; ẹjo-ẹgu l’eme l’alị ono. Ọgbo ndu nkfuchiru Nchileke abya adọ ya l’ifu; yọ sụ nwozi iya: “T’o wota eze ite phụ gwọoru ndu ọgbo nkfuchiru Nchileke ono ine t’ephē ria.”

³⁹ Ya ndono; onye lanu atugbua bahu l'egbudu te ya kpata ekwo; bya eje aphua vayinu oswa; wokoo nebyi iya; phukobe uwe-nlokpuru iya chiru iya yejia ya eyeji. Yo rua; bya ebyia ya ebyibi chiru ye l'ite ono, e shiberu ine ono; ophu o nwedu onye maru iphe o bu.

⁴⁰ A gwo-gele iya phu; wufuta iya yeru ndu ono t'ephe ria. Ephe eridelephu ine ono; chishia mkpu; su: "Nggube onye ke Nchileke; iphe, no l'ite-wa egbukwa madzu; ephe te eriekwa."

⁴¹ Elayisha asu: "Kpotaedu echa, e tsuru etsutsu." E kpotaru iya eya. Yo kpota iya ye l'ite ono; su: "T'a wufuta iya; nu ndu ono t'ephe ria." A wufuta iya; to duhe iphe, egbu madzu, nokwadu le nri ono.

Elayisha anu ukporo madzu ise nri

⁴² Ya ndono; nwoke obu, shi le Balu-Shalisha ewotaru onye ke Nchileke ukporo ishi buredi, e gude ntụ balı, bu akpuru-iphe odungu ghee; me ishi akpe olemole, o gbutaru k'ophungu ye l'ekpa iya. Elayisha asu nwozi iya: "T'o woru iya nu ndu ono t'ephe taa."

⁴³ Nwozi iya ono asu: "Nanu ege mu e-shi doberu ukporo madzu ise iphe-a l'ifu?"

Elayisha asu iya: "T'o nu iya ephe t'ephe ria; kele Ojejoje suru l'ephe e-ri iya; riphodo iya eriphodo."

⁴⁴ Ya ndono; yo bya edoberu iya ephe l'ifu; ephe eria ya riphodo iya eriphodo ege ono, Ojejoje kfuru iya ono.

5

Aagwota Nemanu l'ehu-labu, eme iya nu

¹ Nemanu bu iya bu onye ishi ndu soja eze ndu Aramu. O bu eze madzu l'eke nnajiufu iya no; bya aburu onye aakwabę oke ugwu; ke l'o bu l'eka iya be Ojejoje shiru mee ndu Aramu; ephe emekputaje l'ogu. O bu onye soja, ike du l'ogu; o bu l'ehu-labu emekwanu iya.

² O nweru teke ndu o-lua-olaa, shi Aramu jeru ugu le Izurelu; je akpua nwamgboko lanu le ndzu; bya edobe iya; yoo jeru nyee Nemanu ozi.

³ Yo be ujiku lanu; nwamgboko ono asu nyee nnajiufu iya ono: "O du iya t'a su le nnajiufu iya jeru je aphu onye nkfuchiru Nchileke, no le Sameriya. O ge eme iya; yo ka mma l'ehu-labu ono, eme iya nu ono."

⁴ Ya ndono; Nemanu atugbua je ekfuaru eze iphe nwamgboko Izurelu ono kfuru.

⁵ Eze ndu Aramu asu iya: "T'o je. Le ya e-deru-a ekwo nu eze ndu Izurelu." To du iya bu; Nemanu atugbua jeshia. Iphe, o gude bu ekpa mkpola-ocha iri; unu ekpa mkpola-ododo iri l'ise; me ukfu-ekwa iri.

⁶ Yo rua; je eworu ekwo ono nu eze ndu Izurelu. Iphe eze deru l'ekwo ono bu: "Le ya gude ekwo-wa l'ezı nwozi iya; mbu Nemanu t'o byakfuta ngu; ti mee ya t'o ka mma l'ehu-labu, eme iya nu."

⁷ Eze ndu Izurelu agutsua ekwo ono; woru uwe iya dojashia; chia mkpu; su: "Bu iya bu Nchileke, ike ke ndzu l'onwu no l'eka, meru iphe o ziru nwoke-wa t'o bya te ya mee ya t'o ka mma l'ehu-labu, eme iya nu? O kwa okfu b'o cho iya ege-a."

⁸ Elayisha, bu onye ke Nchileke abya anua l'eze ndu Izurelu dojashiru uwe iya; zia t'e je ezia ya: "Bu ngunu meru iphe, o dojashiru uwe iya? Wo iya: T'o kfuru onye obu t'o byakfuta iya nta-a; k'ophu o-ma l'onye nkfuchiru Nchileke no le Izurelu."

9 Tò dù iya bụ; Némanu achịru ịnya iya; mę ụgbo-inya gbaa bya agbaruta ọnu-ulo Eláyisha.

10 Eláyisha ezia nwozi t'ọ je asụ iya: "T'ọ je aghua ẹhu lẹ Ẹnyimu Jódanu ụgbo ẹsaa; l'ẹhu iya a-bya-a bya adụ iya ẹge o shi dūhawa; yọ kọrohu."

11 Némanu egude ẹhu-eghughu tughua; sụ: "Lẹ ya gbe shi ari l'ọo-lufuta byakfuta iya; bya evudo kpọ-kua ẹpha Ojejoje, bụ Nchileke iya; mbụ raa ya ẹka l'ẹke ono, ẹhu-labụ eme iya ono; mee tẹ ya kọrohu.

12 ?Ọ bụ l'enyimu Abana; mę ẹnyimu Farupa, nọgbaa lẹ Damásukọsu ta kakọtadu mini, nọkota lẹ Ịzurelụ mma tọo? Ya e-jenu je aghua ẹhu ọbu l'ẹke ono kawaru mma." Yọ ghakọbe; gude iwe tughua.

13 Ndu ozi Némanu ejekfu iya je asụ iya: "Nna; ?ndẹge onye nkfuchiru Nchileke ono sụru t'i mee iphe ọdo, ka nshinu; tii g'emedu iya tọo? ? Bụ-chia t'i ghua ẹhu; ka mma; b'ẹ ti meggedu tọo?"

14 Tò dù iya bụ; Némanu atughua je egvuda lẹ Ẹnyimu Jódanu ụgbo ẹsaa ẹge ono, onye kẹ Nchileke kfuru iya ono. Akpẹhu iya abya ala azu dū l'ọ bụ kẹ nwata nshị; yọ kọrohuwaphu.

15 Ya ndono; Némanu yele ndu ozi iya l'ẹphe ha aghaa ifu jekfushia onye kẹ Nchileke ono. Yo rua; bya evudo iya l'ifu; sụ iya: "Nta-a; bẹ ya kabewa maru l'ẹ to nwedu ẹke Nchileke nọkwadu lẹ mgboko-a l'ọ ha; gbahaa lẹ Ịzurelụ. Byiko nata nụ iphe, yẹbe nwozi ngu anụ ngu."

16 Eláyisha asụ iya: "Kamenu; l'ẹpha Ojejoje, bụ onye ono, ya ejeru ozi ono; ẹ tọ dukwa iphe, ya anata ngu." Némanu arọ ya nta; rọ ya imo; yọ jịka.

17 Némanu asụ: "Ọ -buru l'ẹ tii natadu iya; byiko kponua yẹbe nwozi ngu ẹja, inya-mulu labụ a-dụ ike vuta. Kẹ lẹ yẹbe nwozi ngu ta abyahedu bya egwota ngweja-ukfuru; m'ọ bụ ngweja ọdo nụ agwa ọdo; gbahaa Ojejoje.

18 Ọlobu; tẹ Ojejoje gụkwaaru yẹbe nwozi ngu nvu l'iphe lanu-wa: Iphe ọbu bụ: ọ -buru le nnajiufu iya eje l'ulo agwa Rimonu t'ọ je abaaru iya ẹja; yọ buru iya bẹ yẹ l'iya yi; ya erua je efuzita l'ulo agwa Rimonu ono; baaru iya ẹja; tẹ Ojejoje gụkwaaru yẹbe nwozi ngu nvu."

19 Eláyisha asụ iya: "T'ọ lawaru."

Némanu atughua; jeribe nwanshi;

20 Geházi, bụ nwozi onye kẹ Nchileke, bụ Eláyisha asụ onwiya: "Nta-a bẹ nnajiufu iya haru Némanu onye Áramu kẹ mmanu; to nwe iphe, o gude bya, ọ nataru. Kamenu; ya tsofutaje iya; je aharu iphe ono nata iya."

21 Ya ndono; Geházi etsopyabe Némanu. Némanu aphua onye agba etso iya nụ; bya eshi l'ugbo-inya iya nyizita; gba iya ndzuta. Yo rua; bya asụ iya: "?Ọ dua ma?"

22 Geházi asụ iya: "L'ọ bukwa-a k'oma. L'ọ kwa nnajiufu iya bẹ ziru iya tẹ ya bya asụ ngu l'ọ bụ nta-a bẹ unwokoro labụ, bụ ndu shi l'ogbo ndu nkfuchiru shi l'alị ugwu Ịfuremu. Wo; byiko; t'i nunu ẹphe ẹkpa mkpọla-ocha; mę ukfu-ẹkwa labụ."

23 Némanu asụ iya: "T'ọ wotaru ẹkpa mkpọla-ocha labụ." Yọ rolahaa Geházi t'ọ nata iya rụ. Yo woru ẹkpa mkpọla-ocha labụ kee l'ẹkpa labụ; woru ukfu-ẹkwa labụ ye iya; bo ndu ozi iya ụmadzu labụ; ẹphe evuta iya tughua; Geházi etso ẹphe.

24 Geházi erulephu l'ugwu ono; nata ndu ozi ono iphe ono dobe l'ulo; bya edube ẹphe; ẹphe alashia.

25 Yọ bahụ l'ulo je evudo nnajiufu iya; mbụ Eláyisha l'ifu. Eláyisha aji iya:

“Geházi; ?Bụ awe b'i shi jee?”

Geházi asụ iya: “L'ẹ tọ ụkwa ẹke yẹbe nwozi ngu shi jee.”

²⁶ Eláyisha asụ iya: “?Maa ya te eshidunua l'etso ngu teke ono, nwoke ono shi l'ugbo-inya iya nyifuta byakfuta ngu ono? ?Bụ nta-a b'ọ gbaru t'a nata okpoga; nata ẹkwa; nata mgbabu olivu; nata mgbo vayinu; igweligwe aturu; eswi; mę ndu ozi: unwoke l'unwanyị?”

²⁷ Ẹhu-labụ ono, shi eme Némanu ono; bę swewaru nggu l'awa ngu phę gbururu jeye lę gbururu.” Geházi eshi Eláyisha l'ifu lufu; ẹhu-labụ edzuwaru iya nụ ẹhu. Yọ chanwehu; chalahaa phorphoro.

6

Ire ogbu-nkụ, ese eli

¹ Yo be ujiku lanụ; ogbo ndu nkfuchiru ono asụ Eláyisha: “Lenu; ẹke-a, nggu l'ephę bu-wa hanụkakwa nwanshi.

² T'ephę jenu Jódanu t'onyenonu gbuta oshi, ephę e-gude bya emeta ẹke ephę a-nọdu anọ.”

Eláyisha asụ ephę t'ephę je.

³ Onye lanụ l'ephę asụ iya: “Byiko; tsonuru ephębe ndu ozi ngu jee.”

Eláyisha asụ iya: “Lę ya e-je-a.”

⁴ Tọ dụ iya bụ; yo tsoru ephę jeshia.

Ephę erua Ẹnyimu Jódanu; wata ogbutsushi oshi.

⁵ Yo nweru onye lanụ, bụ teke o gbuta itso nk'ia; bę ire ogbu-nkụ iya kpọfuru; dalahụ lę mini. Yo chia: “Alakwaa ya; onye nwe mu nụ. Ọ kwa anguta; bę ya ngutaru iya.”

⁶ Onye kę Nchileke ono aji iya ẹke ọ dalahuru. Yo koshi iya ẹya. Eláyisha egbata oshi chee l'ẹke ono; ire ogbu-nkụ ono abya esee.

⁷ Eláyisha asụ iya: “T'ọ gụtawa iya rụ.” Nwoke ono amachia ẹka; guta iya.

Ndu soja ndu Áramu atso ishi

⁸ A nọnyaa; eze ndu Áramu abya etso ndu Ízurelu ọgu. Yo kua ndu ishi soja iya idzu; kfuaru ephę ẹke ya e-dobe ọdu ọgu iya.

⁹ Onye kę Nchileke abya ezia ozi t'e je ezia eze ndu Ízurelu; sụ iya: “T'ọ kwabękwa ẹnya. T'ę b'o shikwa ẹkaphu; lę ndu Áramu ọbẹkwaru ọdu ọgu ephę l'ẹke ono.”

¹⁰ Tọ dụ iya bụ; eze ndu Ízurelu ezia t'e je l'ẹke ono, onye kę Nchileke kfuru iya ono. Eláyisha l'agbaru eze ama tekenteke; k'ophu ọ-kwabękwanuru onwiya ẹnya; tę ndu soja iya be a-tụ phaa; wulahu l'egbe ẹke ono.

¹¹ Iphe ono atsua eze ndu Áramu l'ẹhu nshinu. Yọ bya ekua ndu ishi soja iya; sụ ephę: “T'ephę karu iya onye l'ephę, turu ike yeru eze ndu Ízurelu.”

¹² Onye lanụ lę ndu ishi ono asụ: “Nggube eze, bụ onye nwe mu nụ! Ẹ tọ ụkwa. L'ọ kwa Eláyisha, bụ onye nkfuchiru Nchileke, bu l'alí Ízurelu; bę ewotaje iphemiphe ọbule, ị nọ l'ime mkpura ngu kfua; kfuaru iya.”

¹³ Eze ndu Áramu asụ: “Unu je achọ ẹke Eláyisha ọbu nọ; k'ophu ya e-ye ndu e-je egude iya nụ.” A bya ekfuaru iya l'ọ nọ lę Dótanu.

¹⁴ Yọ bya eyefu ndu soja l'igwe; ephę l'inya; mę ugbo-inya. Ephę egude ẹnyashi je agbaa mkpukpu ono mgburumgburu.

15 Yo be l'õnma-ewa utsu; nwozi onye ke Nchileke ono etehu; lufuta; jeshia ole enya; mkporo-õha ndu soja; me inya ephe; me ugbo-inya ephe agbawa mkpukpu ono mgburumburu. Nwozi iya ono echia mkpu; su: "Onye nwe mu nu; ?bu ngunu be ephe e-me?"

16 Onye nkfuchiru Nchileke ono asu iya: "Ba atsushi egvu. Le ndu ophu no swiru ayi; kakwa ndu ophu no swiru ephe."

17 Elayisha abya ekfuru nu Nchileke; su iya: "Byiko Ojejoje; menua t'enya sahu nwozi mu-wa; k'ophu o-o-phu uzo." Ya ndono; Ojejoje abya ekpuhaa nwokoro ono enya; yo phu l'iphe, jiru ugwu ono; gbaa Elayisha mgburumburu bu inya; me ugbo-inya, enwugbaa oku.

18 Teke ndu soja Aramu ono abyakfuta Elayisha ogo b'o kfuru nu Ojejoje; su: "T'o mee te ndu-a l'ephe ha wata otsu ishi." Ojejoje emeru ishi tu ephe ege ono, Elayisha kfuru iya ono.

19 To du iya bu; Elayisha asu ephe: "L'eke-a ta bukwa uzo; to bu mkpukpu ono. Unu tsoru iya te ya je ekoshi unu onye unu achõ." Yo duru ephe jeshia Sameriya.

20 Ephe abahulephu le Sameriya; Elayisha ekfuru nu Ojejoje; su: "Nggube Ojejoje; menua te ndu-a muhaa enya; phulahaa uzo." Ya ndono; Ojejoje abya emee; ephe amuhaa enya; pha l'o bu l'echi Sameriya; be ephe no.

21 Eze ndu Izurelu aphua ephe; su Elayisha: "Nna; ?bu te ya gbushia ephe? ?Te ya gbushiwaru ephe?"

22 Elayisha asu iya: "Be egbukwa ephe. ?Bu ndu i gude ogu-mbeke ngu; me akfu ngu kputa le ndzu; be ii-gbu? Gbechia nu ephe nri; nggu anu ephe mini; k'ophu ephe e-ri; ngua; ephe alakfuwaru nnajiufu ephe."

23 To du iya bu; eze ndu Izurelu abya agbaaru ephe aji, ha nshinu. Ephe eria; ngua; be ephe lakfuderu nnajiufu ephe. Yo buru iya bu le ndu soja ndu Aramu abyaberu ogo o-lua-õlaa l'ali Izurelu.

Eje-egu byaru le Sameriya

24 E metsua; Benu-Hadadu, bu eze ndu Aramu achita ndu soja iya l'ephe ha; ephe eje ekee k'ogu; yechia Sameriya.

25 Eyechi ono, ephe yechiru Sameriya ono; be ephe yechiru iya noo odu. Iphe tso iya nu aburu ejo-egu; k'ophu bu l'e relahaaru ishi nkakfu-igara lanu ukporo mkpõla-õcha ugbo eno; relahaa nshi ndo, habe nwahabe mkpõla-õcha ise.

26 Yo be ujiku lanu; l'eze ndu Izurelu ejephe l'eli upho-mkpuma, e gude kpu-pheta mkpukpu ono mgburumburu; nwanyi lanu arashia: "Nggube eze, bu onye nwe mu nu; gbanuuru iya mkpu!"

27 Eze asu: "O -buru le Ojejoje ta gbadoru ngu mkpu; ?bu awe be ya e-shi gbaaru ngu mkpu? ?Ya e-shi l'eke eetsuje bali; t'o bu l'eke adzõshije mee?"

28 Eze abya aji iya: "?Nanu ege o du?"

Nwanyi ono asu iya: "L'o bu nwanyi-a; be suru te ya wota nwata iya; t'ephe gbua; taa anu iya ntanu. Teke o beru echile; yo wota nwata nk'ia; t'ephe gbua; taa anu iya.

29 To du iya bu; ephe eworu nwata nk'ia shia; taa anu iya. Yo be echile iya; ya su iya t'o wota nwata nk'ia t'ephe taa anu iya; yo woru iya wohaa."

30 Eze anutsulephu iphe ono, nwanyi ono koru ono; woru uwe iya lajashia. Ndu phuru eze teke ono, ooswe l'eli upho-mkpuma ono; aphu l'o yeru uwe-aphu l'ime ehu.

³¹ Yò sù: “Kamenu; m'ò -bùrù l'è te bufudu Eláyisha Shafatu ishi ntanu!”

³² Teke ono; bẹ Eláyisha yẹle ndu bụ ọgurennya mkpukpu tukurorù nọdu l'ufu iya. Eze abya ezifu onye ozi; t'ò vuru iya ọzọ je kẹ Eláyisha. Ọbụ lẹ tẹmanu onye ọphụ, e ziru ejeruta; bẹ Eláyisha kfuhawaru ndu bụ ọgurennya ono; sù ẹphẹ: “?Unu ta phudu onye mgbugbu-madzua-a ẹge o yeru onye a-bya ebuta iya ishi? Onye ozi ono rulephu; unu gụ-chia ọzọ; swọ-chia ya iphe; t'ẹ b'ọ bata. ?Tọ dọ igidi-ọkpa nnajiufu iya; bẹ ya anụ l'ẹke ọda iya l'azụ phụ.”

³³ Eláyisha akpukwadurua iphe ono l'ọnu; onye ono, e ziru ozi ono abyakfutawa iya phụ. Eze asụ: “Iphe-ẹhuka-wa kwa l'ẹka Ojejoje b'ò shi. ?Bụ kẹ ngunu; bẹ ya a-nọdu ngabẹfuaru Ojejoje ọdo?”

7

¹ Eláyisha asụ: “Unu nùkwaa iphe, Ojejoje kfuru: L'egbe nta-a echile; bẹ aa-nọdu ere ogbonga ntụ iphe, eegudeje eme buredi mkpọla-ọcha lanu; l'ere ogbonga balị labụ mkpọla-ọcha lanu l'ọnu obu-edukfu Samériya.”

² Onye ishi soja ọphụ, bụ iya kakọta ono eze ntse asụ onye kẹ Nchileke ono: “L'ẹ too nwekwa; m'ò -ruhuru; Ojejoje guhashia ọzọ ẹku k'imigwe; oo-meghe.”

Eláyisha asụ iya: “Ii-gudenua ẹnya ngu phụ iya; ọle ẹ too rudu ngu ọnu.”

Ndu soja Áramu agba ọso

³ Yo nweru unwoke ẹno, bụ ndu ẹhu-labụ, anọduje l'ọnu obu-edukfu Samériya. Ẹphẹ asụ ibe ẹphẹ: “?Bụ ngunu meru iphe ẹphẹ a-nọdu l'ẹke-a; nwùshihu?”

⁴ Ẹphẹ -sù t'ẹphẹ bahu l'ime mkpukpu; bẹ ẹphẹ a-nwùshihukwa; kẹ l'ẹjo-ẹgu emekwa l'ẹke ono. Ẹphẹ -nọdukwa nù l'ẹke-a; ẹphẹ anwùshihukwaphu. O bụ t'ẹphẹ gbe jechia l'ọdu ọgu ndu Áramu; je eworu onwephe nù ẹphẹ. Ẹphẹ -haa ẹphẹ; ẹphẹ anọdu ndzụ. Ẹphẹ -gbushia ẹphẹ; yọ bụwaru iya phụ.”

⁵ Yo be lẹ nchi-ejihu-wa; ẹphẹ egbeshi jeshia l'ọdu ọgu ndu Áramu ono. Ẹphẹ erua l'iku ọdu ọgu ono; to nwehe onye nọkwadu iya nù;

⁶ kẹle Ojejoje meru tẹ ndu soja ndu Áramu nua igidi igweligwe ugbo-inya; mẹ k'inya; mẹ kẹ ikpoto ndu soja; k'ọphụ bụ l'onyemonye ọbule sùru ibe iya: “Lenu; l'eze ndu Ízurẹlu; butaakwaru eze ndu Hetu; mẹ eze ndu Íjiputu t'ẹphẹ byakfuta ẹphẹ.”

⁷ Ya ndono; yo be l'enyashi; ẹphẹ awù-lihu gbalashia; hakọta ọlọ-ẹkwà ẹphẹ; inya ẹphẹ; mẹ nkakfù-igara ẹphẹ. Ẹphẹ ahaa ọdu ọgu ẹphẹ ono; yọ dọ ẹge ọ dọ; gbalashia.

⁸ Ndu ẹhu-labụ ono erua l'iku ọdu ọgu ono; bahu l'ọlọ-ẹkwà lanu; je eria; ngua; vua mkpọla-ọcha; mkpọla-ododo; mẹ ẹkwa je eworu domishia. Ẹphẹ alaphuta azụ; bya abahù l'ime ọlọ-ẹkwà ọdo; vua iphe, nọ iya nù; je edomikwaaphu.

⁹ Tọ dọ iya bụ; onyenọnu; yọ sù ibe iya: “Ayi te emekwa ọhuma. Ntanu-a kwa eswe-aji b'ọ bụ; ọle ayi gbe nọ-kirishia. Ayi -kwaa l'ẹka jeye l'utsu; bẹ aa-nùkwaa ayi aphụ. Unu t'ayi jelekwapu nta-a; je ekfuaru iya ndibe eze.”

¹⁰ Ya ndono; ẹphẹ atugbua je ekua ndu echeje nche l'obu-edukfu kfuru iya ẹphẹ; sù ẹphẹ: “L'ẹphẹ jekwaru l'ọdu ọgu ndu Áramu; to nwe m'ọo onye lanu, nọ iya nù; to nwe onye ẹphẹ nùru ụkporo iya. Yọ bụrù inya;

mẹ nkakfụ-igara; b'e litsuaru l'ẹke ono; ụlọ-ékwa ẹphe adulephu ẹge ọ dū.”

¹¹ Ndu nche ono araa iphe ono, ndu ono kfuru ono arara; e je ekfua ya l'ufu-eze.

¹² Eze egbeshi l'enyashi ono; sū ndu ozi iya: “Iphe ono, ndu Áramu meru ono; bẹ ya a-karu unu nta-a. Ẹphe maru l'ẹgu eme ayi. Ọ bụ iya meru; ẹphe awufu l'odu ọgu ẹphe ono; je edomishia onwẹphe l'ẹgu. Iphe ẹphe ari aburu l'ayi -wufutalephu; t'ẹphe kpukoo ayi lẹ ndzụ; wubata lẹ mkpukpu ayi.”

¹³ Onye lanu lẹ ndu ozi eze ono asụ: “T'ẹphe fota madzụ; zi t'ẹphe gude inya ise, phoduru lẹ mkpukpu-wa je amaru ẹge iphe dū. E -gude ẹphe; bẹ onodu ẹphe dukwataa l'ọ bụ kẹ ndu Ízurelu ono, a haru l'ẹke-a ono. Mbụ l'ẹphe a-dulee l'ọ bụ igweligwe ndu Ízurelu ono, nwushihwaru nū ono. Ọo ya bụ t'ayi zi ẹphe t'ẹphe je amaru iphe, meru nū.”

¹⁴ Ya ndono; ẹphe abya achita ugbo-inya labu; mẹ inya. Eze abya ezia t'a choru ndu soja ndu Áramu jeshia; bya asụ ẹphe: “T'ẹphe je egude ẹnya ẹphe phụ iphe, meru nū.”

¹⁵ Ẹphe achọo ẹphe jeye lẹ Ẹnyimu Jódanu; phua l'uwe; mẹ ivu, ndu Áramu tufashiru l'uzo; l'ẹke ọso ono tūru ẹphe l'ukfu. Ya ndono; ndu ono, jeru ozi ono alaphushia azu je ekfuaru iya eze.

¹⁶ Tọ dū iya bụ; ẹphe atugbua je egwoo iphe l'odu ọgu ndu Áramu ono. E megee; ree ogbonga ntụ iphe, eegudeje eme buredi mkpola-ọcha lanu; bya eree ogbonga balị labu mkpola-ọcha lanu, bụ iya bụ ẹge ono, Ojejoje kfuru ono.

Aadzọ-gbu onye ishi ozi eze l'okpa

¹⁷ Eze ndu Ízurelu eye onye ishi soja, bụ iya kagee ya ọno ntse; t'o leta ẹnya l'obu-edukfu mkpukpu ono. Yọ buru l'ẹke ono; b'a dzọ-gburu iya l'okpa; bụ iya bụ ẹge ono, onye kẹ Nchileke kfuhawaru iya teke ono, eze jeru l'ufu iya ono.

¹⁸ Ishi iya aburu lẹ teke ono, onye kẹ Nchileke kfuru eze: “L'egbe nta-a echile; bẹ ee-re ogbonga ntụ iphe, eegudeje eme buredi mkpola-ọcha lanu; bya eree ogbonga balị labu mkpola-ọcha lanu l'onu edukfu Samériya;”

¹⁹ bẹ onye ishi soja ono, kakota ọno eze ntse ono sūru: “L'ẹ too mekwa; m'o -ruhuru; Ojejoje guhashia uzo eku k'imigwe.” Eláyisha asụ iya: “L'oo-gude ẹnya iya phụ iya; ọle too rudu iya onu.”

²⁰ Yọ buru ẹge ono; b'o meru; mbụ lẹ ndiphe dzọ-gburu iya l'okpa l'obu-edukfu mkpukpu ono.

8

Aanu-phu nwanyi Shúnemu alị iya azu

¹ O nweru teke Eláyisha kfuru nwanyi ono, o mejeru nwatibe iya, nwuhuru anwuhu; yo teta nodu ndzụ ono; sū iya: “T'o gbeshi; duta ndibe iya t'ẹphe lufu je anodu l'ẹke dū ẹphe mma; kẹle Ojejoje tūwaru ẹjo-ẹgu ye l'alị-a afa ẹsaa.”

² Tọ dū iya bụ; nwanyi ono egbeshi je emee iphe ono, onye kẹ Nchileke kfuru ono; duta ndibe iya; ẹphe alufu; je anọo afa ẹsaa lẹ Filisutayinu.

³ Afa ẹsaa ono agvulephu; nwanyi ono eshi Filisutayinu lata. Yọ bya ejekfube eze; je arọo ya t'a nū-phu iya ụlọ iya; mẹ alị iya azu.

⁴ Teke ono; bẹ eze ekfu eyeru Geházi, bụ nwozi onye kẹ Nchileke; asuje: "T'o kfukotanuru iya iphe, bụ iphe-ophulenia Eláyisha l'ọ ha?"

⁵ Geházi anọdu l'akọru eze ẹge Eláyisha shiriu mee t'onye nwuhuru anwuhu teta nọdu ndzụ ọdo; a bya ele ọnya; nwanyi ono, Eláyisha meru nwa iya; yo teta ono abata bya arọlahaa eze t'a nụ-phu iya ọlo iya yele aji iya azụ.

Geházi asụ: "Nggube eze, bụ onye nwe mu nụ! Ọ kwa nwanyi ọbu ndo-ọ; yele nwa iya ono, Eláyisha mejeru; yo teta nọdu ndzụ ono."

⁶ Eze abya aji nwanyi ono k'iphe ono; yọ kọkotaru iya ẹya.

Eze abya eduru nwozi lanu yeru iya; sụ iya: "Woru iphe, bụ kẹ nwanyi-wa nụ-phukota iya azụ l'ọ ha. Nukota iya iphe, bụ iphe shi l'ali iya lufuta; tsube mbọku, ọ lufuru l'ali-a jeye nta-a."

Hazelu egbu Benuhadadu

⁷ Ya ndono; Eláyisha ejee Damásukosu. Teke ono; bẹ iphe-ememe guderu Bénu-Hadadu, bụ eze ndu Áramu. A bya ekfuaru iya l'onye kẹ Nchileke bẹ byaru nụ.

⁸ Eze asụ Hazelu: "T'o wota iphe, ọo-nụ onye kẹ Nchileke ono gude; yo shi iya l'eka kpataedu Ojejoje ishi; maru: '?Mẹ ya a-kaa mma l'iphe ono, eme iya nụ ono?' "

⁹ Tọ dụ iya bụ; Hazelu abya egwoo iphe, dughbaa iche iche, kakọta mma lẹ Damásukosu dojia eli ukporo inya-ivu labu gude jekfushia Eláyisha. Yo rua; bya evudo iya l'ifu; sụ: "Nwatibe ngu, bụ Bénu-Hadadu; mbu eze ndu Áramu; bẹ ziru iya tẹ ya bya ajita ngu; ?mẹ ya a-ka-a mma l'iphe-wa, eme iya nụ-wa?"

¹⁰ Eláyisha asụ iya: "Je je ekfuru iya l'ọo-ka-a mma; ọle Ojejoje koshikwanuru iya l'ọ nwuhufutaje."

¹¹ Eláyisha adabẹ Hazelu ọnya ẹge ono jeye iphere egude Hazelu. Onye kẹ Nchileke ono arata ẹkwa.

¹² Hazelu aji iya: "Onye nwe mu nụ; ?bụ ngunu bẹ jiraru?"

Eláyisha asụ iya: "L'ishi ẹkwa iya bụ lẹ ya mawaru iphe, dụ ejị, ii-me ndu Ízurelu. Ii-yekota oku l'iphe bụ ẹke, ẹphe kpuru; yo shihu ike. Unwokoro ẹphe; bẹ ii-gude ogu-mbeke gbushia; tya unwegirima ẹphe ọtu pyaapya. Unyomu ẹphe; ndu ophu dụ ime bẹ ii-gvufushi epho."

¹³ Hazelu asụ iya: "?Yẹbe nwozi ngu, ẹ-to nwedu iphe ya bụ; * ?bụ onye nuru iya ike ophu ya e-gude mee iphe, ha nshinu ẹge ono?"

Eláyisha asụ iya: "Lẹ Ojejoje koshiwaru iya l'ii-mekochaa buru eze ndu Áramu."

¹⁴ Tọ dụ iya bụ; Hazelu ahaa Eláyisha lakfushia nnajiufu iya, bụ Bénu-Hadadu. Bénu-Hadadu aji iya: "?Bụ ngunu; bẹ Eláyisha kfuru?" Hazelu asụ iya: "L'ọ sụkwaru l'ii-ka-a mma."

¹⁵ Yo rua echile iya; Hazelu ewota ukpo tsee lẹ mini; mini angugua ya angugu; yo wota iya phukputa Bénu-Hadadu ifu; yọ nwuhu. Hazelu aburu eze nọ-chia ọnya iya.

Jehoram, bụ eze ndu Júda (2 Iphe 21:1-20)

¹⁶ L'afa, kwe Joram Éhabu afa ise, ọ wataru ọchi ndu Ízurelu; bẹ Jehoram Jehoshafatu wataru ọchi ndu Júda. Onye shi buru eze ndu Júda teke ono bụ Jehoshafatu.

* **8:13 8:13** Iphe e deru l'ẹke-a l'okfu Hiburu bụ "nkuta."

¹⁷ Iphe Jehoramu gbaru bu ụkporo afa l'afa iri l'ẹbo teke ọ bya aburu eze. Ọ chiri afa ẹsato le Jerúsalemu.

¹⁸ O tsoru ụbeka ndu eze ndu Ízurẹlu; mee ẹge ndibe Éhabu meru; ke l'ọ luru nwatibe Éhabu. Yo mee iphe, du ẹji l'ẹnya Ojejoje.

¹⁹ Ọle Ojejoje gude okfu ẹka nwozi iya, bu Dévidi; ophu 'ovudu iya evuvu t'o mebyishia ndu Júda; ke l'ọ kwehawaru Dévidi ụkwa l'unwu iya; me awa iya; be ọchichi ta alufudu l'ẹka gbururu jeye le gbururu.

²⁰ L'oge ke Jehoramu; be ndu Édomu kwefuru ndu Júda ikè; bya afotaruru onwephe onye a-buru ephe eze.

²¹ Tọ du iya bu; Jehoramu achita ugbo-inya iya l'ọ ha jeshia Zayi. Ndu Édomu abya ekephee ye ndu ishi ugbo-inya ono mgburumgburu. Yo be l'enyashi; yo gbeshi bakfu ndu Édomu ọgu. Ndu soja iya agbakashihu gbalashia.

²² Ya ndono; ndu Édomu kwefuru ndu Júda ikè jeye ntanu. Teke ono kwaphu; be ndu Libina kwefukwaruphu ikè.

²³ Iphe odo, meeberu nu teke Jehoramu shi achi; me iphemiphe obule, yebedua meru b'e dekotaru l'ekwo, e deshuru iphe meru nu l'oge ndu eze Júda.

²⁴ Tọ du iya bu; Jehoramu anwuhu lakfubeshia nna iya phe; e lia ya l'ẹke e liru nna iya phe le Mkpukpu Dévidi. Nwatibe iya ke nwoke; mbu Ehezaya abya aburu eze no-chia ẹnya iya.

Ehezaya, bu eze ndu Júda (2 Iphe 22:1-6)

²⁵ Ọ bu l'afa, kwe Joramu Éhabu afa iri l'ẹbo, ọ wataru ọchi ndu Ízurẹlu; be Ehezaya Jehoramu wataru ọchi ndu Júda.

²⁶ Iphe Ehezaya gbaru bu ụkporo afa l'afa labu teke ọ wataru achichi. Yọ chia afa lanu le Jerúsalemu. Epha nne iya bu Atalaya, bu nwanwa Omuri, bu eze ndu Ízurẹlu.

²⁷ O tsoru ụbeka ndibe Éhabu; mee iphe, du ẹji l'ẹnya Ojejoje ẹge ndibe Éhabu meru; ke l'ọ bu ọgo ndu ufu Éhabu.

²⁸ Ehezaya be ye Joramu Éhabu tugburu jeshia otso Hazelu, bu eze ndu Áramu ọgu le Rámotu-Gíledu. Ndu Áramu emeka Joramu iphe.

²⁹ Tọ du iya bu; eze, bu Joramu alashia Jézerilu t'o je anọdu nyaa iphe ono, ndu Áramu mekaru iya le Ráma teke ono, o tsoru Hazelu, bu eze ndu Áramu ọgu ono.

Ehezaya Jehoramu, bu eze ndu Júda ejeshia Jézerilu oji Joramu Éhabu k'iphe ono, e mekaru iya ono.

9

Jéhu bu eze ndu Ízurẹlu

¹ Yo be ujiku lanu; onye nkfuchiru Nchileke; mbu Eláyisha ekua onye lanu l'ogbo ndu nkfuchiru; sụ iya: "Kwakobe; wota ekpemu manụ-wa je Rámotu-Gíledu.

² Teke i ruru; nggu elee ẹnya Jéhu Jehoshafatu Nimishi. Kuchi iya ekuchi; duta iya t'unu bahu l'ime ọlo.

³ Teke ono; nggu ewota ekpemu manụ ono; woru manụ ono tee ya l'ishi; sụ: Ọwaa iphe Ojejoje ekfu: 'Ya awu ngu manụ l'ishi t'i buru eze ndu

Ízurèlu.' Teke e metsuaru; nggu agùhaa ọ̀lo gbalaa; gude ọ̀so gbalaa. Ba akpòkwa ọ̀kfu!"

⁴ Nwokorọ̀bya ono, bụ onye nkfuchiru ono atụgbua jeshia Rámọ̀tu-Gíledu.

⁵ Yo rua; ndu ishi ndu soja anọduwa lẹ ndzuko. Yọ sụ ẹphe: "Onye ishi ndu soja; ya nwekwaru ozi, ya e-zia ngu."

Jéhu aji iya: "Bụ onye ole l'ẹke-a bẹ iikfuru?"

Yọ sụ iya: "L'ọ bụ nggubedua; onye ishi ndu soja."

⁶ Jéhu egbeshi; ẹphe abahụ l'ime ọ̀lo. Onye nkfuchiru ono eworu manụ ono tee ya l'ishi; sụ iya: "Lẹ Ojejoje, bụ Nchileke kẹ ndu Ízurèlu sùru: 'Lẹ ya awụ ngu manụ l'ishi t'ị bụru eze, achi ndibe kẹ Ojejoje; mbụ ndu Ízurèlu."

⁷ Ndu ọ̀nu-ọ̀lo Éhabu, bụ nnajiufu ngu; bẹ ịi-dzọ pyaapyaa; k'ophu ya e-shi ẹge ono gwata ụgwọ ọchi ndu ozi iya ono, bụ ndu nkfuchiru; mẹ k'iphe bụ ndu ozi Ojejoje, bụ ndu Jézebelu gbushikotaru.

⁸ Ndibe Éhabu l'ẹphe ha a-bụru kpurupyata. Iphe, bụ nwata nwoke l'ọ̀nu-ọ̀lo Éhabu l'alị Ízurèlu; bẹ ya e-domi: m'ọ bụ ohu; m'ọ bụ amadụ.

⁹ Ya e-me ufu Éhabu t'ọ dū l'ọ bụ ufu Jeróbuwamu Nébatu; mękwaphu t'ọ dū l'ọ bụ ufu Baasha Ahija.

¹⁰ Jézebelu; bẹ bụ nkuta a-ta anụ iya l'ẹgu, nọ lẹ Jézerilu. Ẹ to nwedu onye e-li iya elili.' " Yo kfutsua ẹge ono; gùhaa ọ̀lo; gbalaa.

¹¹ Jéhu abya ejekfu ndu ishi ndu soja ophunanu; onye lanụ aji iya: "Bụ-a k'oma? Bụ ngunu; bẹ onye ọgvu ono chọru ngu bya?"

Jéhu asụ: "Ọ kwa l'unu mahawaru onye ọbu bya amaru ẹge ookfufe okfu."

¹² Ẹphe asụ iya: "L'ọo ẹjo-ire! Kfuwaruru ẹphe iphe ọbu nta-a."

Jéhu asụ ẹphe: "Iphe, o kfuru iya bụ lẹ Ojejoje sùru lẹ ya wụwaru yẹbe Jéhu manụ l'ishi; tẹ ya bụru eze ndu Ízurèlu."

¹³ Ẹphe emewaphu ẹgwegwa je achita uwe ẹphe; wùshi l'alị t'ọ dzọbe ọkpa. Ẹphe abya egbua ọpyoku; sụ: "Jéhu bụ eze!"

Jéhu egbu Joram

¹⁴ Ya ndono; Jéhu Jehoshafatu Nimishi eje achiaru Joram ẹjo idzu. Teke ono; bẹ Joram yele ndu Ízurèlu l'ẹphe ha shi adzọ tẹ Hazèlu, bụ eze ndu Áramu ba ana ẹphe Rámọ̀tu-Gíledu.

¹⁵ Ọbu l'eze, bụ Joram laru Jézerilu oje ọnya ẹke ono, ndu Áramu mekaru iya iphe teke ono, ẹphe lẹ Hazèlu, bụ eze ndu Áramu shi alụ ọgu ono. Ya ndono; Jéhu asụ: "Ọ -bụru l'ọ bụ obu unu ndono; t'ẹ b'ọ dukwa onye e-shi lẹ mkpukpu-wa pyofu je Jézerilu odo iphe-a."

¹⁶ Jéhu enyihu ụgbọ-inya gbaru jeshia Jézerilu; kẹ l'ọ bụ ẹke ono; bẹ Joram zẹ. Ehezáya, bụ eze ndu Júda bẹ jeru iya ajiji.

¹⁷ Onye nche, vudo l'ọ̀lo eli, nọ lẹ Jézerilu aphua Jéhu; mẹ ndu l'awụ etso iya nù; l'ẹke ẹphe dzeberu abya; chishia mkpu; sụ: "L'ọ nwekwaru ndu ya phuru, awụ abya nù."

Joram asụ: "T'a chọta onye agba inya; zia ya t'ọ je ẹphe ndzuta je aji ẹphe: 'M'ọ bụ-a k'oma?' "

¹⁸ Onye agbajẹ inya agba Jéhu ndzuta; sụ iya: "L'eze sùru: "Bụ-a k'oma?" "

Jéhu aji iya: "Unu gude k'oma eme ngunu? Unu tso iya azụ!"

Onye nche ono asụ eze: “L’onye e ziru jekfuakwaru ẹphe; ọle ẹ tọo latakwa nụ azụ.”

¹⁹ Eze abya ezi onye ọdo, agbaję inya t’o jekfuedu ẹphe. Yo rua; bya asụ ẹphe: “L’eze sụru: ‘?Bụ-a k’oma?’”

Jéhu asụ iya: “?Unu gude k’oma eme ngunu? Unu tso iya azụ!”

²⁰ Onye nche ono asụ eze: “L’o jekfuakwaru ẹphe; ọle ẹ tọo latakwa nụ azụ. Ẹge onye ọbu gude agba; b’ọ ụkwa l’ọbu Jéhu Nimishi. Ọogbakwa iya k’ẹhuka k’ẹhuka.”

²¹ Joramu asụ: “T’o doziaru iya ụgbo-inya iya.” E doziaru iya ẹya. Joramu, bụ eze ndu Ízurẹlu yẹle Ehezáya, bụ eze ndu Júda agbagbua jekfushia Jéhu. Onyenọnu anọdutsua l’ụgbo-inya nk’iya. Ẹke ẹphe gbakfuru iya bụ ẹke, shi bujeru alị Nebotu kẹ Jézerilu.

²² Joramu aphulephu Jéhu; jị iya: “Jéhu; ?bụ-a k’oma?”

Jéhu asụ iya: “?Nanụ ẹge k’oma e-shi ụ; l’ẹke ụru-alị; mę mgborogwu ono, shi nne ngu, bụ Jézebelu l’ẹka ono haphụ ẹge o shi hahawa?”

²³ Joramu agbaphushia azụ; l’echi mkpu l’araru Ehezáya: “Ehezáyá; l’ọ kwa ọgu-o!”

²⁴ Jéhu egude ike iya l’ọ ha seta akfụ iya gbaa Joramu lẹ mgbaku ukuvu; yo je atụ-fua ya mejí. Yọ dawaphụ dakoru l’eli ụgbo-inya iya ono.

²⁵ Jéhu ekfuaru onye ishi ụgbo-inya iya, aza Bidika: “T’ọ pata iya je etufaa l’alị Nebotu kẹ Jézerilu phụ. Nyatakwa lẹ teke phụ, nggu l’iya chikoję shi gude ụgbo-inya agbatso nna iya; mbụ Éhabu; bę Ojejoję kfuru okfụ ẹhu iya; sụ:

²⁶ ‘Unyaphua; bę ya phuru mee Nebotu; mę mee k’unwu iya. Ono iphe Ojejoję ekfu ndono. Ya mefutaję ngu t’i kfua ụgwo alị-a. Ono iphe Ojejoję ekfu ndono.’ Unu pata iya je etufaa l’alị ono; ẹge ono, Ojejoję kfuru iya ono.”

Eegbu Ehezáya

²⁷ Ehezáya, bụ eze ndu Júda aphua iphe, meru nụ; gbagbua; tsoru ụzo, shiru ọnu edukfu Betihaganu. Jéhu achipyabe iya; sụ: “Unu gbagbufua yẹbedua!” Ẹphe agbata iya akfụ l’uzo, sweru laa Guru lẹ mgboro Ibulamu. Yọ gbaru laa Megido; je anwụhu l’ẹke ono.

²⁸ Ndu ozi iya egude ụgbo-inya pata iya jeshia Jerúsalemu je elia l’ili iya l’ẹke e liru nna iya phẹ lẹ Mkpukpu Dévidi.

²⁹ Yọ bụru l’afa, kwe Joramu Éhabu afa iri lẹ nanụ, ọ wataru ọchi ndu Ízurẹlu; bę Ehezáya wataru ọchi ndu Júda.

Eegbu Jézebelu

³⁰ Ya ndono; Jéhu atugbua jeshia Jézerilu. Jézebelu anulephu l’ọ byaru; tee mkpọ-nya; memaa ẹgbushi iya; je eworu ẹnya pyofu lẹ windo.

³¹ Jéhu abya abyaruta l’obu-edukfu; Jézebelu aji iya: “Nggube Zimuri-a; *?bụ-a k’oma; mbụ nggube onye-wa, gburu nnajiufu ngu-a?”

³² Jéhu apalia ẹnya l’uzo windo ono; sụ: “?Bụ onye ole bụ onye nk’iya? ?Bụ onye ole-e?” Ụmadzu labụ; m’ọ bụ ụmadzu ẹto, bụ ndu a haru ahaha eshi lẹ windo lee ya ẹnya.

* **9:31 9:31** Zimuri bę gburu eze Ela; gbua ndibe iya bya aburu eze; nọchia ẹnya iya. Iphe ọ chiru bụ abalị ẹsaa nwenkinyi. Gụa ya lẹ 1 Eze 16:8-20.

³³ Jéhu asụ ẹphe: “Unu shi l'ẹke ono tufu Jézebelu!” Ẹphe atufu iya; mee ya akfukashihu kpua l'upho-mkpuma; mē inya, nọgbaa l'ẹke ono. Jéhu egude inya ono dzoo ya pyakapyaka.

³⁴ Jéhu abahụ l'ime ụlo je eribua ya; sụ: “T'ẹphe pata nwanyi ono, vu onu ono; je elia; kẹ l'ọ bụ ada eze!”

³⁵ Ẹphe alufulephu t'ẹphe je elia ya; iphe, ẹphe phuru nwēnkinyi aburu okpokoro ishi iya; mē ọkpa iya; ọwaa ẹka iya.

³⁶ Ẹphe alaphu azụ je ekfuaru iya Jéhu. Yọ sụ: “L'ọ ya bụ iphe ono, Ojejoje shi l'onu nwozi iya; mbụ Elayija kẹ Tishibe kfua; sụ: ‘L'ọ bụ l'egu, nọ lẹ Jézerilu; bẹ nkuta a-ta anụ Jézebelu.’

³⁷ Jézebelu bẹ odzu iya a-dụ l'ọ bụ nshị, a nyikaru nanụ nanụ l'alị Jézerilu; k'ophu bụ l'ẹ to nwedu onye a-hube iya ama; sụ: ‘L'ọ kwa Jézebelu ndo-ọ.’ ”

10

Egbushi ndibe Éhabu

¹ Ụnwegirima Éhabu dụ ụkporo madzụ ẹto l'umadzu iri lẹ Samériya. Jéhu abya edee ẹkwo keshiaru ndu achị nụ lẹ mkpukpu ono; keeru iya ndu bụ ọgurennya; mē ndu bụ ẹphe hefutaru ụnwegirima Éhabu ono. L'ẹkwo ono b'ọ deru; sụ:

² “Keshinu ọphu ụnwegirima nnajiufu unu tukurọ nọdu; yeru l'unu nweru ụgbo-inya; nweru inya; nweru ngwa-ogu; bya enweru mkpukpu, a kpushiru ike; bẹ bụkwa ẹkwo-wa -bebelephu eru unu ẹka;

³ unu afọta onye katsua mma; mbụ onye ọ gbaru t'unu fọta l'ụnwu nnajiufu unu ono; mee ya eze; t'unu lụa ọgu l'okfu onu-ulo nnajiufu unu.”

⁴ Egvu abya ẹphe l'ehu; ẹphe asụ: “T'e lewaru; ndu eze labụ phụ ta dudu ike vudo iya l'ifu. ?Nanụ ẹge ẹphebedua e-shi kpofu iya l'ifu?”

⁵ Tọ dụ iya bụ; onye bụ iya bụ ishi l'ufu-eze; onye gọvano mkpukpu ono; ndu bụ ọgurennya; mē ndu bụ ẹphe hefutaru ụnwu Éhabu; ezia ozi t'e je ezia Jéhu; sụ iya: “L'ẹphe bụ ndu ozi iya. L'ọ bụ iphe, ọ sụru t'ẹphe mee; bẹ ẹphe e-me. L'ẹ to nwekwa onye ẹphe eme eze. Melekwaphu iphe, bụ obu ngu.”

⁶ Jéhu abya edeeru ẹphe ẹkwo k'ugbo ẹbo; sụ ẹphe: “Ọ -buru l'unu kfụ yẹbedua l'azụ; l'anuru iya okfu; ọo ya bụ; t'unu bushikota ụnwu nnajiufu unu ishi l'ẹphe ha; chitaru iya lẹ Jézerilu l'egbe nta-a echile.”

Ụnwu Éhabu ono, bụ iya bụ ụkporo madzụ ẹto l'umadzu iri ono; bẹ bụ ẹphe lẹ ndu oke amadụ lẹ mkpukpu ono shi bugbaaru. Yọ buru ndu ono zụfutatsuaru ẹphe.

⁷ Ẹkwo ono erulephu ndu ono ẹka; ẹphe achita ụnwu eze ono; gbushikota l'ẹphe ha; mbụ ụkporo madzụ ẹto l'umadzu iri ono. Ẹphe edoo ishi ẹphe lẹ nkata; vulaaru Jéhu lẹ Jézerilu.

⁸ Onye ozi abya ezia Jéhu l'e vulataakwaru iya ishi ụnwu Éhabu obu.

Jéhu asụ: “T'ọ kube ẹphe l'ikpo labụ l'ifu obu-edukfu mkpukpu t'ẹphe nọdu l'ẹke ono jeye l'utsu.”

⁹ Yo be l'utsu; Jéhu alufu; je evudo l'ẹke onyemonye obule a-phụ iya; sụ ẹphe: “Eka unu ta dukwa l'iphe ọwaa. Ọ kwa yẹbedua bẹ gbaru nnajiufu iya, bụ Joram ejo idzu; woru iya gbua. Ọlobu; ?bụ onye gbushiru ndu ọwananu?

¹⁰ Oo ya bu t'unu maru l'ẹ to nwekwa iphe, Ojejoje kfuru lẹ k'ufu Éhabu, ẹ-te redu nù. Ojejoje; bẹ mewaru iphe, o shi l'ọnu nwozi iya; mbụ Elayija kfua."*

¹¹ Jéhu egbushikota iphe bu ndibe Éhabu, ndu ọphu phọduru nù lẹ Jézerilu. O gbukotaru ndu, shi bụru ishi l'oge kẹ Éhabu; ndu ọnyà iya; mẹ iphe bu ndu shi achijeru iya ẹja. Ẹ to nwedu m'ọo onye lanù, ọ haru; t'ọ wafu l'ephẹ.†

Jéhu egbushi ndu abubu Ehezáya

¹² Ya ndono; Jéhu abya egbeshi jeshia Samériya. Yo jetabelephu rua ẹke ndu eche aturu anọduje ebushi aturu ẹji;

¹³ yele ndibe Ehezáya, shi bụru eze ndu Júda edzuda. Yọ jì ephẹ: "ʔUnu bu ndu ole?"

Ephẹ asụ iya: "L'ephẹ bukwa ndibe Ehezáya. Iphe, ephẹ abya aburu t'ephẹ bya ajia unwegirima Ehezáya; mẹ nne-eze."

¹⁴ Jéhu asụ: "Unu kpukoo ephẹ lẹ ndzụ." Ephẹ abya akpukoo ephẹ; metsua chita ephẹ je akube l'iduma, nọ l'ẹke ono, ndu eche aturu anọduje ebushi aturu ẹji ono. Ndu ephẹ gburu dū ukporo madzụ labụ l'umadzu ẹbo. Ẹ to nwedu ephẹ onye wafuru nù.

Egbushi ndibe Éhabu ọphu phọduru nù

¹⁵ Jéhu egbeshi l'ẹke ono; je aphụ Jehonadabu Rekabu l'ẹke ooje abyakfuta iya. Jéhu ekele iya; bya ajì iya: "ʔỊ tũru-a ikè yeru iya ẹge yẹbedua tũru yeru ngu?"

Jehonadabu asụ iya lẹ ya tũkwarua ikè yeru iya.

Jéhu asụ iya: "O -bũru ẹge ono b'ọ dũ; kwenu iya l'ẹka." Yọ machiaru iya ẹka; Jéhu eselita iya dubata iya l'ugbo-inya iya.

¹⁶ Jéhu asụ iya: "Tsoru iya; k'ọphu jì-phụ ẹge iphe kẹ Ojejoje evube iya ọku l'ehu." Ya ndono; yọ pata iya l'ugbo-inya ono tũgbua.

¹⁷ Ephẹ erulephu Samériya; Jéhu atũko iphe bu ndibe Éhabu ndu ọphu, phọduru nù l'ẹke ono gbushikota. Yo dzọo ephẹ l'ephẹ ha pyaapya ẹge ono, Ojejoje shi l'ọnu Elayija kfua ono.

Egbushi ndu abaru Bálu ẹja

¹⁸ Jéhu abya ekua ndu Ízurelu l'ephẹ ha; sù ephẹ: "Éhabu bẹ baru Bálu ẹja; ọle ọ bapeteru iya ẹya. Yẹbe Jéhu a-baru Bálu ẹja baruaru iya ẹya abaru.

¹⁹ Ngwa; nwa kua ndu nkfuchiru Bálu l'ephẹ ha; iphe bu ndu ọru Bálu; mẹ ndu achijeru iya ẹja. T'ẹ b'o nwekwa onye a-gbala nù; kẹle ya abya ogworu Bálu ẹja, ha nshinu. Onye gbalaru nù; ta anọdukwa ndzụ."

Iphe ono aburu ẹregede, Jéhu gude eme tẹ ya gbushikota iphe, bu ndu abaru Bálu ẹja.

²⁰ Jéhu asụ ephẹ: "Unu tũa ndzuko; t'a kwabẹ Bálu ugvu." Ephẹ abya araa kẹ ndzuko ono arara.

²¹ Jéhu abya achikota alì Ízurelu l'ọ ha zikota ozi; iphe bu ndu abaru Bálu ẹja l'ephẹ ha abyakọta; to nwe m'ọo onye lanù, ẹ ta abyadunu. Ephẹ awụ-jia eze ọlọ Bálu ono; jì iya pyimu; shita l'ishi iya ọphu je akpaa l'ishi iya ọphu.

²² Jéhu ekfuaru onye eleta ọlọ, eedobeje uwe; sù iya: "T'ọ chitaru ndu ono l'ephẹ ha uwe-nlọkpuru t'ephẹ yee!" Yọ bya achitaru iya ephẹ.

* 10:10 10:10 1 Eze 21:17-21. † 10:11 10:11 Gọa Hos 1:4.

²³ Tò dù iya bụ; Jéhu yèlè Jehonadabu Rekabu abahụ l'ùlò Bálu ono. Jéhu asụ ndu ono, abaru Bálu ẹja ono: “Unu lewaru; phụ l'ẹ to nwedụ onye kẹ Ojejoje tso unu nọdu l'ẹke-a; gbahaa ndu abaru Bálu ẹja nwenkinyi ẹphe.”

²⁴ Ya ndono; ẹphe abahụ jeshia ogwo ẹja; mẹ ngweja-ukfuru.

Jéhu bẹ wowaru ukporo madzụ ẹno ye t'ẹphe kwabẹ l'etezi; bya asụ ẹphe: “O nweru onye, haru m'ọo onye lanụ lẹ ndu-a, ya eye unu l'ẹka-a; yọ gbalaa; bẹ ee-gude ishi nk'iya kfuà ugwo iya.”

²⁵ Egwoje, Jéhu egwoje ngweja-ukfuru ono; yọ sụ ndu nche; mẹ ndu ishi: “Unu bahụ je egbushikota ẹphe! T'ẹ b'ọ dukwa onye ọphụ unu e-kwe t'ọ gbalaa.” Tò dù iya bụ; ẹphe egude ogu-mbeke gbugbushikota ẹphe. Ndu nche ono; mẹ ndu ishi ono etufashia odzu ẹphe l'etezi; bya awụba l'ime ime ụlò Bálu ono.

²⁶ Ẹphe apashia oshi ẹke, aagwajẹ Bálu; kpọo ya ọku;

²⁷ bya etsukposhia oshi Bálu; tsukposhia ụlò iya. Yọ bụrụ nshị; bẹ eeeje anyinyi l'ẹke ono jeye ntanụ.

²⁸ Yọ bụrụ iya bụ lẹ Jéhu emebia k'ọbaru Bálu ẹja l'alị Ízurẹlu.

²⁹ Ọ bụ lẹ Jéhu te esefudu ẹka l'ẹjo iphe ono, Jeróbuwamu Nébatu kpataru tẹ ndu Ízurẹlu mee ono. Mbụ ẹja ono, ẹphe baru unwu-eswi phụ, e gude mkpọla-ododo kpua dobe lẹ Bételu; mẹ lẹ Dánu phụ.

³⁰ Ojejoje asụ Jéhu: “Keshinu i meru iphe, dù mma; mee iphe, vudo nhamunha l'ẹnya iya; bya emee ndibe Éhabu iphe, nọ iya l'obu t'e mee ẹphe; bẹ awa ngu a-nọ l'aba-eze ndu Ízurẹlu jeye l'ogbo k'eno.”

³¹ Ọ bụ lẹ Jéhu te gudedu obu iya l'ọ ha dobe iphe, ekemu Ojejoje, bụ Nchileke kẹ Ízurẹlu kfuru. Ẹ tọ hadu ẹjo iphe Jeróbuwamu ono; mbụ ẹjo iphe ono, ọ kpataru; ndu Ízurẹlu emee ono.

Anwụhu Jéhu

³² Teke ono; bẹ Ojejoje wataru ọhabota oke alị ndu Ízurẹlu. Hazẹlu alụ-gbukota mkpukpu lẹ mkpukpu ndu Ízurẹlu;

³³ tsube l'uzo ẹnyanwu-ahata Enyimu Jódanu; l'alị Gíledu l'ọ ha; mẹ alị ndu Gádu; kẹ ndu Rúbenu; mẹ kẹ ndu Manáse shita lẹ Árowa lẹ nsụda nsụda Amónu; je akpaa lẹ Gíledu; mẹ Báshanu.

³⁴ Iphe ọdo, meeberu nụ teke Jéhu shi achi; iphemiphe ọbule, yẹbedua meru; mẹ ike, ọ kparu; b'ẹ dekotaru l'ẹkwo, e deshiru iphe meru nụ l'oge ndu eze Ízurẹlu.

³⁵ Tò dù iya bụ; Jéhu anwụhu lakfushia nna iya phẹ; e lia ya lẹ Samériya. Jehowahazu, bụ nwatibe iya kẹ nwoke abụrụ eze nọ-chia ẹnya iya.

³⁶ Iphe, Jéhu chiru ndu Ízurẹlu lẹ Samériya; bụ ukporo afa l'afa ẹsato.

11

Atalaya, bụ eze-nwanyi ndu Júda yèlè Jowashi (2 Iphe 22:10—23:15)

¹ Atalaya, bụ nne Ehezáya aphulephu lẹ nwatibe iya; bẹ nwụhuwaru nụ; gbeshi je emee ndibe eze l'ẹphe ome-l'iwe.

² Jehosheba, bụ ada eze Joramu; bụrụ nwunne Ehezáya kẹ nwanyi eduta Jowashi dufu l'ẹke ndibe eze ono, eeme t'e gbushia ono nọ. Yo duta yèlè onye ehe iya nù; je edomia lẹ mkpura; shi ẹge ono wohaarụ iya Atalaya; k'ọphụ bụ l'ẹ tọ gbuhedu iya.

³ E domiru Jowashi yele onye ehe iya nù l'eze-ùlo Nchileke afa ishingù l'oge ono, Atalaya achị ono.

Ekwefuru Atalaya ikè
(2 Iphe 23:1-15)

⁴ Yo rua l'afa k'èsa; Jehoyada abya ezia t'e je ekua ndu ishi, achigbaa ùkporo ndu soja ùkporo ise ise, shi l'alì Karu; mē ndu nche t'e duru ephe byakfuta iya l'eze-ùlo Nchileke. Ephe l'iya agbaa ndzu; yo mee; ephe eribuaru iya nte l'ùlo Ojejoje ono. Yò abya ekoshi ephe Jowashi, bụ nwatibe eze ono.

⁵ Yò bya atuaru ephe ekemu; sù: "Qwaa iphe, unu e-me ndò-ò: Unu kee onwunu ùzo èto unubè ndu ono, echeje nche mbòku òtu-ume ono. T'ùzo lanù je anòdu lè nche l'ufu-eze;

⁶ ùzo lanù anòdu lè nche l'ònu-ùzo Suu; ùzo lanù òphu a-nòdu l'ònu-ùzo, nò l'azu ndu nche ono. Ono bụ ège unu e-shi chee ùlo ono; k'òphu è te enwutsudu iya.

⁷ Ùzo labù l'unu, bụ ndu è-te chejedu nche mbòku òtu-ume a-nòduje lè nche l'eze-ùlo Nchileke; gbòchita eze.

⁸ Unu gudegbaa ngwa-ògu unu l'èka gbaa eze, bụ Jowashi mgburumgburu. Iphe, bụ onye shitaru èke unu nò; unu gbua onye òbu. Unu swijeru eze eswiru l'èjeje; mē l'alala."

⁹ Ndu ishi, achigbaa ùkporo ndu soja ise ise ono emee ège ono Jehoyada, bụ onye achijeru Nchileke èja k'furu ephe ono. Onyenonun eje eduta ndu nk'iya, bụ ndu nche kè mbòku òtu-ume; mē ndu òphu chigewaru nù l'alawa alala; ephe abyakfutashia Jehoyada, bụ onye achijeru Nchileke èja.

¹⁰ Onye ono, achijeru Nchileke ono achita arwa; mē iphe ono, eegudeje gbobuta onwonye ono, shi buri kè Dévidi, e doberu l'eze-ùlo Nchileke ono woru nù ndu ishi, achigbaa ùkporo ndu soja ise ise ono.

¹¹ Ndu nche ono apagbaaru ngwa-ògu l'èhu l'èhu vudo; gbaa eze mgburumgburu tsube l'ùzo òhuda eze-ùlo ono jeye l'ùzo isheli iya; mbu jeye l'ènya-ngwèja Ojejoje; mē eze-ùlo ono.

¹² Jehoyada abya edufuta nwatibe eze ono; bya eworu okpu-eze kpube iya; woru èkwo, ekemu Nchileke nù iya. Ephe awua ya manù l'ishi; chia ya eze. Ndu ono akuaru iya èka; zua ya; sù: "Ndzù ngu ndzù ogologo; nggube eze!"

¹³ Atalaya anulephu ùzu, ndu nche; mē ndu òha atù l'eze-ùlo Ojejoje; tugbua jekfushia ephe l'èke ono.

¹⁴ Yò bya elee ènya; phù ège eze ono vudo l'iku itso, bụ iya bụ ège ome-l'alì k'furu; phukwaaphu lè ndu ishi ndu soja; mē ndu egbuje upyoku vudonyabe iya; mē ège ndu alì ono l'ephe ha chikoru etegbaa eswa; l'egbu upyoku. Yò gbajashia uwe iya; chia mkpu; sù: "Èjo iphe eme-o! Èjo iphe eme-o!"

¹⁵ Ya ndono; Jehoyada, bụ onye achijeru Nchileke èja abya atuaru ndu ishi ùkporo ndu soja ise ise ono ekemu; sù ephe: "Unu kpufuta nwanyi ono l'èke ono, ndu nche nò ono. Unu egude ogu-mbeke gbua iphe, bụ onye tso iya nù." Kè l'onye ono, achijeru Nchileke èja ono sùru: "T'e b'e gbukwa iya l'eze-ùlo Nchileke."

¹⁶ Tò dù iya bụ; ephe egude iya; kpù-rua ònu èke ìnya eshije abahù l'ufu-eze; woru iya gbua l'èke ono.

Jehoyada edozi alì Júda
(2 Iphe 23:16-21)

¹⁷ Jehoyada abya emee t'eze; me ndu Júda; ephe le Ojejoje gbaa ndzu. Nduzú ono, ephe gbaru ono aburu l'ephe a-buru ndu e gude ire ephe eka l'eka ibe ephe no; me l'eka Ojejoje no.

¹⁸ Ndu ali ono l'ephe ha ejeshia l'eze-ulo Balu je enwutsushia ya; tuko enya-ngweja Balu; me iphe bu ntেকে iya tsua yogiriyogiri. Ephe egbua Matanu, bu onye achijeru Balu eja l'ifu enya-ngweja Balu.

Jehoyada, bu onye achijeru Nchileke eja abya eye ndu nche; ephe echelaha eze-ulo Nchileke.

¹⁹ Yo duta ndu ishi ukporo ndu soja ise ise ono, shi Karu; me ndu nche; me ndu ali ono l'ephe ha; ephe eshi l'eze ulo Nchileke dufuta onye eze ono; duba iya l'ufu-eze. Eke ephe shiru bu l'onu-nggamgbo eke ndu nche anoduje. Eze eje anodu l'aba-eze iya; wata ochi ndu Júda.

²⁰ Ehu atsolahaa ndu ali ono l'ephe ha ena. Nchi abya adu ephe ono ndoo; ke l'e gudewa ugu-mbeke gbua Atalaya l'ufu-eze.

²¹ Iphe Jowashi gbaru bu afa esaa teke o wataru achichi.

12

Jowashi bu eze ndu Júda (2 Iphe 24:1-16)

¹ L'afa, kwe Jéhu afa esaa k'ophu o bu eze ndu Izurelu; be Jowashi wataru achichi le Jerúsalemu. Yo chia ukporo afa labu le Jerúsalemu. Epha nne iya bu Zibaya; onye Besheba.

² Jowashi be mekotaru iphe, vudo nhamunha l'enya Ojejoje l'oge nk'ia; kele Jehoyada, bu onye achijeru Nchileke eja shi akpo-ziru iya uzo.

³ Obenu l'eka aagbaye eja b'e te ewofudu; ndu ali ono l'ejeje ogwo eja; l'akpo insensu oku l'eli eke ono.

⁴ Jowashi abya ekfuru yeru ndu achijeru Nchileke eja; su ephe: "Unu natakota iphe, bu okpoga, du nsu, eewobataje l'eze-ulo Nchileke; mbu okpoga, aatutaje l'utu; okpoga, e ketaru onyenonu t'o kfuje; me okpoga, madzu gude obu iya bya anu l'eze-ulo Nchileke.

⁵ Te ndu achijeru Nchileke eja l'onye l'onye natakota okpoga ono l'eka onye edobeje okpoga t'e gude iya mekwaa iphe, bu eke mebyihuru nu l'ulo Ojejoje."

⁶ Ole ndu ono, achijeru Nchileke eja ono ta watadu omekwa eze-ulo Nchileke ono jeye l'afa, kwe Jowashi ukporo afa l'afa eto; k'ophu o wataru achichi.

⁷ Eze, bu Jowashi abya ekua Jehoyada, bu onye achijeru Nchileke eja; me ndu achijeru Nchileke eja odo ji ephe: "Bu ngunu meru iphe unu te emekwadu iphe ono, mebyishihuru l'eze-ulo Nchileke ono? Unu ba anatahekwa ndu edobeje okpoga okpoga odo. Unu wotachia okpoga ophu no unu l'eka nu t'e gude mekwaa eze-ulo ono."

⁸ Ndu ono, achijeru Nchileke eja ono ekweta l'ephe ta anatahedu okpoga odo; yeru l'ephe te emekwadu eze-ulo Nchileke ono l'onwephe.

⁹ Jehoyada, bu onye achijeru Nchileke eja apata okpoko; swofua ya uzo l'okfuchi iya; je eworu iya dobe l'enya-ngweja Ojejoje l'uzo eka-utara teke aabata l'eze-ulo Nchileke ono. Ndu achijeru Nchileke eja ndu ophu eche eke, eeshi abata l'eze-ulo Nchileke l'ewotaje okpoga, e wobataru l'eze-ulo ye l'okpoko ono.

¹⁰ Yoo buje; okpoga ono -halephu nshinu l'okpoko ono; onye ederu eze ekwo; me onye ishi ndu achijeru Nchileke eja abya agua ya; chiru ye l'ekpa; kechia.

¹¹ Ẹphe gùtsua okpoga ono l'ẹ̀ge ọ ha; ẹphe eworu iya nù ndu bụ ishi eleta ẹnya l'ozì eze-ùlo ono. Yò bụru l'okpoga ono bẹ ẹphe eshije l'akfua ndu eje ozi l'eze-ùlo Nchileke ono ụgwo: mbụ ndu kapyinta; ndu akpụ ụlo ọbụ akpụkpụ;

¹² Ndu edo ụlo; mē ndu akukposhi mkpuma. Yò bụru l'okpoga ono bẹ ẹphe eshije zùta oshi; mē mkpuma, a gbakposhiru agbakposhi, e gude emekwa eze-ùlo Nchileke ono. Yò bụru iya b'e gude mekota l'iphemiphe ọbule, eemekwa emekwa l'eze-ùlo ono.

¹³ Ẹ tọ duka okpoga ono ọpụ e gude mee efere mkpola-ọcha; mē iphe, apaje ọwúu urọkụ; mē ọchi, eeyeje mini; mē ụpyoku; mēwaru iphe ọdo, e gude mkpola-ododo; mē mkpola-ọcha mee dobe l'eze-ùlo Nchileke ono.

¹⁴ Ọ bụlephu ndu eje ozi l'eze-ùlo ono bẹ a nuru iya t'ẹphe gude mekwaa eze-ùlo ono.

¹⁵ Ẹ ta sùbua ndu a nuru okpoga ono t'ẹphe bya edoo ẹge ẹphe shiru kpaphushia ya; kẹ l'ẹphe bụ ndu gude ire-lanụ eje ozi ono.

¹⁶ Okpoga, shi lẹ ngweja ndu ikpe-nmaru; mē kẹ ngweja ndu iphe, dū ẹjì b'e te wobatadu l'eze-ùlo Nchileke. Ndu nwe iya nù bụ ndu achijeru Nchileke ẹja.

¹⁷ Yò bụru teke ono bẹ Hazelu, bụ eze ndu Áramu jeru je etso ndu Gatụ ọgụ; lùta iya. Yò ghakọbe jeshia ọgụ lẹ Jerúsalemu.

¹⁸ Jowashi, bụ eze ndu Júda egwota iphemiphe ọbule, nna iya phẹ, bụ Jehoshafatu; Jehoramu; mē Ehezáya, bụ ndu shi bụru eze ndu Júda doberu Ojejoje iche; mē ọpụ yẹbedua doberu Ojejoje iche; mē mkpola-ododo, a phuru l'ẹke eedobeje ẹkụ l'eze-ùlo Nchileke; mē l'ufu-eze; gwolaaru Hazelu, bụ eze ndu Áramu. Yo chita ndu sọja iya; shi lẹ Jerúsalemu lufu-shia.

Anwụhu Jowashi

¹⁹ Iphe ọdo, meeberu nù teke Jowashi shi achị; mē iphemiphe ọbule, yẹbedua meru b'e dekotaru l'ẹkwo, e deshuru iphe meru nù l'oge ndu eze Júda.

²⁰ Ndu ozi Jowashi achiaru iya ẹjọ idzu; woru iya gbua l'ùlo, nọ lẹ Bétumilo l'uzo, shiru jee Sila.

²¹ Ndu ozi iya ọpụ gburu iya nù ọpụ bụ Jozaka Shimeyatu; mē Jehozabadi Shoma. Tọ dū iya bụ; Jowashi anwụhu; e lia ya l'ẹke e liru nna iya phẹ lẹ Mkpukpu Dévidi. Nwatibe iya, bụ Amazaya abya aburu eze nọ-chia ẹnnya iya.

13

Jehowahazu bụ eze ndu Ízurẹlu

¹ L'afa, kwe Jowashi Ehezáya ụkporo afa l'afa ẹto, ọ wataru ọchi ndu Júda bẹ Jehowahazu Jéhu wataru ọchi ndu Ízurẹlu lẹ Samériya. Iphe, ọ chiru bụ afa iri l'ẹsaa.

² O meru iphe, dū ẹjì l'ẹnnya Ojejoje. O tsoru ụbeka, Jeróbuwamu Nébatu; mbụ iphe ono, o meru ndu Ízurẹlu; ẹphe e-mee ono. Ẹ tọ habua ome iphe, dū ẹjì.

³ Tọ dū iya bụ; Ojejoje atukoshi ndu Ízurẹlu ẹhu-eghughu iya; chiru ẹphe ye l'ẹka Hazelu, bụ eze ndu Áramu; mē l'ẹka nwatibe iya, bụ Bénu-Hadadu.

⁴ Jehowahazu abya ekfuru nū Ojejoje; Ojejoje angaaru iya nchị; kẹ l'ọ phuru ẹge eze ndu Áramu gude akpa ndu Ízurẹlu ẹhu.

⁵ Ojejoje abya anū ndu Ízurẹlu onye dzọru ẹphe; ẹphe anahū ndu Áramu. Ndu Ízurẹlu abya eburu lẹ nchị-odoo ẹge ẹphe shihawa buru.

⁶ Obenu l'ẹphe ta hadu ẹka l'ẹjo iphe ono, ndibe Jeróbuwamu meru ono; mbū iphe ono, o meru ndu Ízurẹlu; ẹphe emee ono. Iphe ono l'ọ ha b'ọ yekotaru ẹka. Yọ buri ẹge itso Ashera nọ lẹ Samériya nọ b'ọ nọ.

⁷ Ẹ to nwedu ndu soja Jehowahazu phoduru nū; gbahaa ụkporo ndu soja labū lẹ ndu soja iri, bụ ndu agbajẹ inya; mẹ ụgbo-inya iri; mẹ ụkporo unu ndu soja l'ise,* bụ ndu soja k'ọkpa; kẹ l'eze ndu Áramu bẹ gbugeru ndu ophu; mbū dzọo ẹphe pyaapya l'ọ bụ ẹja.

Anwūhu Jehowahazu

⁸ Iphe ọdo, meeberu nū teke Jehowahazu shi achị; mẹ iphemiphe ọbule, yẹbedua meru; mẹ ike, ọ kparu b'e dekotaru l'ẹkwo, e deshuru iphe meru nū l'oge ndu eze Ízurẹlu.

⁹ Jehowahazu anwūhu lakfushia nna iya phẹ; e lia ya lẹ Samériya. Jehowashi, bụ nwatibe iya nwoke aburu eze nọ-chia ẹnya iya.

Jehowashi bụ eze ndu Ízurẹlu

¹⁰ L'afa, kwe Jowashi ụkporo afa l'afa iri l'ẹsaa, ọ wataru ọchi ndu Júda bẹ Jehowashi Jehowahazu wataru ọchi ndu Ízurẹlu. Iphe, ọ chiri bụ afa iri l'ishingu lẹ Samériya.

¹¹ O meru iphe, dū ẹji l'ẹnya Ojejoje. Ẹ tọ habua ome ẹjo iphe ono, Jeróbuwamu Nébatu meru; mbū iphe ono, o meru ndu Ízurẹlu; ẹphe e-mee ono. Ẹ tọo habua ẹjo iphe ono.

Anwūhu Jehowashi

¹² Iphe ọdo, meeberu nū teke Jehowashi shi achị; mẹ iphemiphe ọbule yẹbedua meru; yeru ike, o gude tso Amazáya, bụ eze ndu Júda ọgu; b'e dekotaru l'ẹkwo, e deshuru iphe meru nū l'oge ndu eze Ízurẹlu.

¹³ Jehowashi anwūhu lakfushia nna iya phẹ; e lia ya l'ẹke e liru ndu eze ndu Ízurẹlu lẹ Samériya. Jeróbuwamu, bụ nwatibe iya abya anọdu l'ọkwa-eze ono.

Anwūhu Eláyisha

¹⁴ Yọ buri teke ono bẹ iphe-ememe, bụ iya mekochaaru gbua Eláyisha guderu iya. Jehowashi, bụ eze ndu Ízurẹlu ejeshia ya aji. Yo rua bya aralahaa ẹkwa l'ifu iya; sụ: "Nna iya-ee! Nna iya-ee! Nngbẹ ụgbo-inya; bya aburu ọ-gba-inya-ọgu ndu Ízurẹlu!"

¹⁵ Eláyisha asụ iya: "T'ọ wota uta; yo seta akfụ." Jehowashi abya ewota iya.

¹⁶ Eláyisha asụ eze ndu Ízurẹlu ono: "Gude ẹka ngu seta akfụ ono!" Yọ bya eseta iya. Eláyisha abya atụ-kobe eze ono ẹka l'ẹka nk'ia;

¹⁷ sụ iya: "Guhaa windo ophu nọru laa ụzo ẹnyanwu-ahata!" Yọ guhaa ya. Eláyisha asụ iya: "Gbua akfụ ono!" Yọ gbua ya. Eláyisha asụ iya: "Ono bụ akfụ Ojejoje, e-gude mekputa ndono! Ono bụ akfụ, ii-gude lụ-gbua ndu Áramu; kẹ l'ii-mekputa ẹphe lẹ Afẹku; ẹphe aburu kpurupyata."

* 13:7 13:7 Iphe ọ bụ bụ 10,000.

¹⁸ Eláyisha asúkwa iya phụ: “Wota akfụ ono!” Yo wota iya. Yọ sụ eze ndu Ízurelụ ono: “Sua ya l'alì!” Yọ sua ya ugbo ẹto; haa ya.

¹⁹ Ẹhu eghulahaa onye kẹ Nchileke ono eghughu l'ẹke ọ nọ. Yọ sụ: “I gege asụ iya ugbo ise; m'ọ -bụ ugbo ishingụ; k'ophu i gege alụ-gbukwanu ndu Áramu jeye ẹphe abụ-geeru kpurupyata. Ọle nta-a bụ ugbo ẹto kpụu bẹ ii-mekputa ẹphe.”

²⁰ Tọ dụ iya bụ; Eláyisha anwụhu; e lia ya.

Ndu ọ-lua-ọlaa, shi Móabu eshi awubatajẹ l'alì Ízurelụ lẹ mini ọdungu.

²¹ Yo bẹ ujiku lanụ; yo nweru ndu eli odzu. Ẹphe aphụlephu ndu ọ-lua-ọlaa ono; paru odzu nwoke ono chee l'ìlì Eláyisha; gbalashia. Odzu nwoke ono eje edeniyi l'ọkpu Eláyisha; teta; bya evudo l'ọkpa iya ẹphe ebo.

Ọgu ndu Ízurelụ; mę ndu Áramu

²² L'oge kẹ Jehowahazu bẹ Hazelụ, bụ eze ndu Áramu kpakọtaru ndu Ízurelụ ẹhu.

²³ Ọle Ojejoje anọduje emeru ndu Ízurelụ eze-iphe-oma; l'aphuru ẹphe imiko; too kweje t'ọ nweru iphe e-me ẹphe. Iphe, kparu iya nụ aburu ndzụ ono yele Ẹbirihamu; Áyizaku; mę Jékọpu gbaru ono. Jeye ntanụ-a b'ẹ tọ bụdu uche iya tẹ ya mebyishia ẹphe; m'ọ bụ tẹ ya chifu ẹphe l'ifu iya.

²⁴ Hazelụ, bụ eze ndu Áramu anwuhulephu; nwatibe iya; mbụ Bénu-Hadadu aburu eze; nọ-chia ẹnya iya.

²⁵ Yọ bụru teke ono bẹ Jehowashi Jehowahazu natakọtaru iya mkpukpu ono, Hazelụ shi nata nna iya; mbụ Jehowahazu l'ọgu ono. Jehowashi emekputa iya ugbo ẹto; shi ẹge ono naphutakota mkpukpu ndu Ízurelụ azụ.

14

Amazáya bụ eze ndu Júda (2 Iphe 25:1-24)

¹ L'afa, kwe Jehowashi Jehowahazu afa labụ, ọ wataru ọchi ndu Ízurelụ bẹ Amazáya Jowashi wataru ọchi ndu Júda.

² Iphe ọ gbaru bụ ụkporo afa l'afa ise teke ọ wataru achichi. Yọ chia ụkporo afa l'afa tete lẹ Jerúsalemu. Ẹpha nne iya bụ Jehowadinu; onye Jerúsalemu.

³ Amazáya bẹ meru iphe, vudo nhamunha l'ẹnya Ojejoje. Ọ bụ l'ẹ to merudu iya l'ọ bụ ochechoroche iya, bụ Dévidi. O tsoleruphu ụbeka nna iya, bụ Jowashi.

⁴ Obenu l'ẹ to woshidu ẹke ono, aagwajẹ iphe ono. Ndu Júda eshi anọduje l'ẹke ono egwo ẹja; l'akpọ ínsensu ọku.

⁵ Ẹka eshihulephu Amazáya ike l'ọchichi; yo gbushia ndu ozi iya ono, bụ ẹphe gburu nna iya teke ọ bụ eze ono.

⁶ Ọ bụ l'ẹ to gbudu unwegirima ndu mgbugbu-madzụ ono; kẹ l'ọ tsoru iphe ono, e deru l'ẹkwo ekemu Mósísi l'ẹke ono, Ojejoje tũru ekemu; sụ: “Ndu mụru nwa b'ẹ te egbudu l'ugwo iphe, unwu ẹphe metaru; ophu 'e gbukwanu unwegirima l'ugwo iphe, ndu, mụru ẹphe metaru; onyenonu bẹ a-la l'iphe, o metaru.”

⁷ Ọ bụ Amazáya bẹ gburu ndu Édọmu unu madzụ ugbo ụkporo l'ise lẹ Nsụda Alì Únú; bya aluta mkpukpu Sela l'ọgu; woru iya gua Jọkutelu. Yọ bụru ẹpha ono bẹ ọoza jeye ntanụ-a.

⁸ Tò dù iya bụ; Amazáya abya ezia ozi t'e je ezia eze ndu Ízurelu; mbụ Jehowashi Jehowahazu Jéhu: "T'ò bya t'ayi kpogba iya."

⁹ Jehowashi, bụ eze ndu Ízurelu eziphu Amazáya, bụ eze Júda ozi azụ; sụ iya: "Oshi uke, nọ l'alí ugwu Lébanonu ziru oshi sida ugwu Lébanonu; sụ iya: "Tẹ nwatibe iya byanụ bya alua ada iya." Ya ndono; anụ-egu-egbudu alí ugwu Lébanonu eswedelephu; dzoo uke ono pyaapya.

¹⁰ I mekputawaru ndu Édomu; gbe gudewa iya rụ l'eku onwongu. Ophu t'epho jì ngu l'ophu i meru; nggu ejibe onwongu ejibe. ?Bụ ngunu meru iphe ìchoru onwongu okfu; nggu lẹ ndu Júda ishi-ephuhu?"

¹¹ O bụ lẹ Amazáya ta angaduru iya nchị. Tò dù iya bụ; Jehowashi, bụ eze ndu Ízurelu achita ndu soja iya jeshia yele Amazáya eje akpogba iya lẹ Bétu-Shemeshi Júda.

¹² Ndu Ízurelu alu-gbua ndu Júda; onyenonu eye okpa l'oso; gbalashia; lashia l'ufu ephe iche iche.

¹³ Jehowashi, bụ eze ndu Ízurelu akpua Amazáya Jowashi Ehezáya, bụ eze ndu Júda lẹ ndzụ lẹ Bétu-Shemeshi. Yo jeshia Jerúsalemu je enwutsushia upho-mkpuma Jerúsalemu; shita lẹ Onu-Úzo ndu Ífuremu je erua lẹ Onu-Úzo Aguga; nwutsushia eke ogologo iya ruru unu ntụ-okpa.

¹⁴ O chitakotaru mkpola-ododo; mę mkpola-ocha; męwaru ivu, nọkota l'eze-ulo Nchileke; mę ophu nọ l'ẹke eedobeje ẹku l'ulo-eze. O nweru ndu ophu e guderu l'ogu, o chiru laa Samériya; t'a bya agbata ephe agbata.

Anwuhu Jehowashi

¹⁵ Iphe odo, meeberu nụ teke Jehowashi shi achị; mę iphemiphe obule, yebedua meru; yeru ike, o kparu; mę ege yele Amazáya, bụ eze ndu Júda gude lua ogu; b'e dekotaru l'ekwo, e deshiru iphe meru nụ l'oge ndu eze Ízurelu.

¹⁶ Tò dù iya bụ; Jehowashi anwuhu lakfushia nna iya phẹ; e lia ya l'ẹke eeliye ndu eze lẹ Samériya. Nwatibe iya; mbụ Jeróbuwamu abya aburu eze nọ-chia ọnya iya.

Anwuhu Amazáya

¹⁷ Amazáya Jowashi, bụ eze ndu Ízurelu bę nọru afa iri l'ise lẹ Jehowashi Jehowahazu, bụ eze ndu Ízurelu nwuhutsuaru.

¹⁸ Iphe odo, meeberu nụ teke Amazáya shi achị b'e dekotaru l'ekwo, e deshiru iphe meru nụ l'oge ndu eze Júda.

¹⁹ Lẹ Jerúsalemu b'a nọ chiaru Amazáya ẹjo idzu. Yọ gbalaa lashia Lakishi. Ephe eye ndu jekfuru iya nụ lẹ Lakishi l'ẹke ono; je eworu iya gbua.

²⁰ Ephe egude ịnya palata iya bya elia lẹ Jerúsalemu l'ẹke e liru nna iya phẹ lẹ Mkpukpu Dévidi.

²¹ Ndu Júda l'ephe ha ewota Azariya, bụ onye nọwaru afa iri l'ishingu mee ya eze l'ozori nna iya, bụ Amazáya.

²² O bụ Azariya bę kpukwa-ziru mkpukpu Élatu; woru iya nụ-phu ndu Júda azụ lẹ Amazáya nwuhutsuaru lakfushia nna iya phẹ.

Jeróbuwamu k'ebó bụ eze ndu Ízurelu

²³ L'afa, kwe Amazáya Jowashi afa iri l'ise, o wataru ọchi ndu Júda bę Jeróbuwamu Jehowashi wataru ọchi ndu Ízurelu. Iphe, o chiru bụ ukporo afa labụ l'afa lanụ lẹ Samériya.

²⁴ O meru ẹjo iphe l'ẹnya Ojejoje. Ẹ tọ hadu ome ẹjo iphe ono, Jeróbuwamu Nébatu meru tẹ ndu Ízurelú mee ono.

²⁵ Oo ya b'e shi l'ẹka; a nataphukota ókè-alí ndu Ízurelú azú; shita lẹ Lebo-Hámatsu jeye lẹ Eze Ẽnyimu Araba. O shi ẹge ono vua; mbú iphe ono, Ojejoje, bú Nchileke kẹ ndu Ízurelú shi l'ọnu nwozi iya, bú Jona Amitayi kfua; mbú onye nkfuchiru Nchileke ono, shi Gatu Hefa ono.

²⁶ Ojejoje bẹ phúwaru ẹge iphe-ẹhuka, ndu Ízurelú hatabe nshinu; tsube lẹ ndu ọphu bú ọhú je akpaa lẹ ndu ọphu bú amadụ: to nwe onye a-gbaru ẹphe mkpu.

²⁷ O bú lẹ keshinu Ojejoje te kfudu lẹ ya e-me t'ẹpha ndu Ízurelú chíhu lẹ mgboko-a b'o shi l'ẹka Jeróbuwamu Jehowashi dzọfuta ẹphe.

²⁸ Iphe ọdo, meeberu nù teke Jeróbuwamu shi achí; mẹ iphemiphe ọbule, yẹbedua meru: ike, ọ kparu; ọgu, ọ lútsuaru; yeru ẹge o shi nataphu Damásukọsu; mẹ Hámatsu azú l'ẹka ndu Júda; woru nù ndu Ízurelú b'e dekotaru l'ẹkwo, e deshíru iphe meru nù l'oge ndu eze Ízurelú.

²⁹ Tọ dọ iya bú; Jeróbuwamu anwùhu lakfushia nna iya phẹ, bú iya bú ndu eze ndu Ízurelú. Zekaráya, bú nwatibe iya kẹ nwoke abùru eze nọ-chia ẹnya iya.

15

Azariya bú eze ndu Júda (2 Iphe 26:1-5)

¹ L'afa, kwe Jeróbuwamu ọkporo afa l'afa ẹsaa, ọ wataru ọchi ndu Ízurelú bẹ Azariya Amazaya wataru ọchi ndu Júda.

² Iphe ọ gbaru bú afa iri l'ishingu teke ọ wataru achíchi. Yọ chia ọkporo afa labú l'afa iri l'ẹbo lẹ Jerúsalemu. Ẹpha nne iya bú Jekolaya; onye Jerúsalemu.

³ Azariya bẹ meru iphe, vudo nhamunha l'ẹnya Ojejoje ẹge nna iya; mbú Amazaya meru.

⁴ Obenu l'ẹ to wofudu ẹke aagwajẹ iphe; ndu Júda l'ẹjeje ogba ẹja l'ẹke ono; l'akpọ insensu ọku.

Ehu-labú eme Azariya (2 Iphe 26:16-23)

⁵ Ojejoje abya alọru ẹhu-labú tọ eze ono; yọ taa ya jeye teke ọ nwùhuru. Ehu-labú ono emee; yọ shi buru iche. Jótamu, bú nwatibe iya abùru ishi l'ufu-eze; mekochaa wata ọchi ndu alí ono l'ozori iya.

⁶ Iphe ọdo, meeberu nù teke Azariya shi achí; mẹ iphemiphe ọbule, yẹbedua meru b'e dekotaru l'ẹkwo, e deshíru iphe meru nù l'oge ndu eze Júda.

⁷ Ya ndono; Azariya anwùhu lakfushia nna iya phẹ; e lia ya l'ẹke e líru nna iya phẹ lẹ Mkpukpu Dévidi. Jótamu, bú nwatibe iya kẹ nwoke abùru eze nọ-chia ẹnya iya.

Zekaraya bú eze ndu Ízurelú

⁸ L'afa, kwe Azariya ọkporo afa l'afa iri l'ẹsato, ọ wataru ọbu eze ndu Júda bẹ Zekaraya Jeróbuwamu wataru ọbu eze ndu Ízurelú. Iphe, ọ chíru bú ọnwá ishingú lẹ Samériya.

⁹ Zekaráya bẹ meru iphe, dù ẹjì l'ẹnya Ojejoje l'ọ bụ nna iya phẹ. Ẹ tọ habúa ome ẹjo iphe ono, Jeróbuwamu Nébatu meru ono; mbụ iphe ono, o meru ndu Ízurẹlu; ẹphe emee ono.

¹⁰ Tọ dù iya bụ; Shalumu Jábeshi agbaaru Zekaráya ẹjo idzu; nọdu l'ifu ndu Ízurẹlu gbua ya; bya abụru eze nọ-chia ẹnya iya.

¹¹ Iphe ọdo, meeberu nù teke Zekaráya shi achì b'e dekotaru l'ẹkwo, e deshiru iphe meru nù l'oge ndu eze Ízurẹlu.

¹² Tọ dù iya bụ; iphe ono, Ojejoje kfuru Jéhu ono avúa; mbụ iphe ono, o kfuru iya; sù: "L'ọ bụ unwu iya phẹ a-nọdu anọ l'aba-eze ndu Ízurẹlu chĩa jeye l'ọgbo k'eno."

Shalumu bụ eze ndu Ízurẹlu

¹³ Shalumu Jábeshi wataru achìchi l'afa, kwe Uzáyá ụkporo afa l'afa iri lẹ tete, ọ wataru ọchi ndu Júda. Iphe, ọ chọru bụ ọnwá lanụ lẹ Samériya.

¹⁴ Menahemu Gadi eshi lẹ Tíza jeshia Samériya. Yọ nọdu lẹ Samériya l'ẹke ono tso Shalumu Jábeshi ọgu; gbua ya; bụru eze nọ-chia ẹnya iya.

¹⁵ Iphe ọdo, meeberu nù teke Shalumu chọru; mẹ ẹjo idzu, ọ gbaru b'e dekotaru l'ẹkwo, e deshiru iphe meru nù l'oge ndu eze Ízurẹlu.

¹⁶ Teke ono bẹ Menahemu shi lẹ Tíza tso ndu Tífúza ọgu; woru ẹphe lụ; mbụ lụ lụ ndu bunyabe ẹphe; bufushia iphe, bụ unwanyi, dù ime ẹpho; kẹ l'ẹphẹ jikaru iya.

Menahemu bụ eze ndu Ízurẹlu

¹⁷ L'afa, kwe Azariya ụkporo afa l'afa iri lẹ tete, ọ wataru ọchi ndu Júda; bẹ Menahemu Gadi wataru ọchi ndu Ízurẹlu. Iphe, ọ chọru bụ afa iri lẹ Samériya.

¹⁸ Menahemu bẹ meru ẹjo iphe l'ẹnya Ojejoje. L'oge ọchichi iya l'ọ ha b'ẹ to wofubua ẹka l'iphe, dù ẹjì ono, Jeróbuwamu Nébatu meru ono; mbụ ono, o meru; ndu Ízurẹlu emee ono.

¹⁹ Eze ndu Asiriya; mbụ Pulu achọru ndu soja bya ọgu ọ-luru-ọlaa lẹ Ízurẹlu. Menahemu anụ iya ụkporo unu ẹkpa mkpọla-ọcha labụ l'ụkporo ẹkpa iri; t'ọ yetaru iya ẹka; tẹ ẹka shia ya ike l'ọchichi.

²⁰ Yọ bụru lẹ Ízurẹlu bẹ Menahemu shi nafuta okpoga ono. Yọ bụru ndu nweru iphe l'alì ono b'ọ naru ụkporo mkpọla-ọcha labụ lẹ mkpọla-ọcha iri iri l'onye l'onye; nù eze ndu Asiriya. Eze ndu Asiriya ono atugbua laphushia azụ; tọ nọduhe l'alì ono.

²¹ Iphe ọdo, meeberu nù teke Menahemu shi achì; mẹ iphemiphe ọbule, yẹbedua meru b'e dekotaru l'ẹkwo, e deshiru iphe meru nù l'oge ndu eze Ízurẹlu.

²² Menahemu anwuhu lakfushia nna iya phẹ. Nwatibe iya; mbụ Pekahaya abụru eze; nọ-chia ẹnya iya.

Pekahaya bụ eze ndu Ízurẹlu

²³ L'afa, kwe Azariya ụkporo afa labụ l'afa iri, ọ wataru ọchi ndu Júda bẹ Pekahaya Menahemu wataru ọchi ndu Ízurẹlu. Iphe, ọ chọru bụ afa labụ lẹ Samériya.

²⁴ Pekahaya bẹ meru ẹjo iphe l'ẹnya Ojejoje. Ẹ tọ habúa ome ẹjo iphe ono, Jeróbuwamu Nébatu meru ono; mbụ iphe ono, o meru ndu Ízurẹlu; ẹphe emee ono.

²⁵ Onye ishi ndu soja Pekahaya, aza Peka Remaliya agbaaru iya ejo idzu; gbata ukporo madzu labu l'umadzu iri le Giledu; ephe etsoru iya je etso Pekahaya ogu l'eke a kpuru; yo shihu ike l'ufu-eze le Sameriya. Ephe egbua ya; gbukwaaphu Agobu; me Ariye yeru iya. Yo buru iya bu le Peka egbua Pekahaya; bya aburu eze; no-chia enya iya.

²⁶ Iphe odo, meeberu nu teke Pekahaya shi achi; me iphemiphe obule, yebedua meru b'e dekotaru l'ekwo, e deshiru iphe meru nu l'oge ndu eze Izurelu.

Peka bu eze ndu Izurelu

²⁷ L'afa, kwe Azariya ukporo afa labu l'afa iri l'ebo, o wataru ochi ndu Juda be Peka Remaliya wataru ochi ndu Izurelu. Iphe, o chiru bu ukporo afa le Sameriya.

²⁸ Peka meru ejo iphe l'enya Ojejoje. E to habua ome ejo iphe ono, Jerobuwamu Nebatu meru; mbu ono, o meru ndu Izurelu; ephe emee ono.

²⁹ Teke Peka bu eze ndu Izurelu be Tigulatu-Pilesa, bu eze ndu Asiriya nataru mkpukpu Ijonu; nata Ebelu-Betu-Maaka; nata Janowa; nata Kedeshi; nata Hazo. O natakwaruphu ali Giledu; me ali Galili, bu iya bu ali ndu Nafutali l'o ha; kpua ndu eke ono le ndzu lashia Asiriya.

³⁰ Yo be l'afa, kwe Jotamu Uzaya ukporo afa, o wataru obu eze ndu Juda; Hosaya Ela agbaaru Peka Remaliya ejo idzu; woru iya gbua; buru eze no-chia enya iya.

³¹ Iphe odo, meeberu nu teke Peka shi achi; me iphemiphe obule, yebedua meru b'e dekotaru l'ekwo, e deshiru iphe meru nu l'oge ndu eze Izurelu.

Jotamu bu eze ndu Juda (2 Iphe 27:1-9)

³² L'afa, kwe Peka Remaliya afa labu, o wataru ochi ndu Izurelu be Jotamu Uzaya wataru ochi ndu Juda.

³³ Iphe o gbaru bu ukporo afa l'afa ise teke o wataru achichi. Yo chia afa iri l'ishingu le Jerusalemu. Epha nne iya bu Jerusha; nwatibe Zadoku.

³⁴ Jotamu be meru iphe, vudo nhamunha l'enya Ojejoje ege ono nna iya; mbu Uzaya meru ono.

³⁵ Obenu l'e to wofudu eke aagwaje iphe. Ndu ono l'agba eja; l'akpo insensu oku l'eke ono. Jotamu bu iya kpukwaru onu -uzo imeli l'eze-ulo Nchileke.

³⁶ Iphe odo, meeberu nu teke Jotamu shi achi; me iphemiphe obule, yebedua meru b'e dekotaru l'ekwo, e deshiru iphe meru nu l'oge ndu eze Juda.

³⁷ Yo buru teke ono be Ojejoje wataru ozi Rezinu, bu eze ndu Aramu; me Peka Remaliya t'ephe jeje otso ndu Juda ogu.

³⁸ Jotamu anwuhu; lakfushia nna iya phe; e lia ya l'eke e liru nna iya phe le Mkpukpu Devidi, bu ochechoroche iya. Nwatibe iya; mbu Ehazu abya aburu eze no-chia enya iya.

¹ L'afa, kwe Peka Remaliya afa iri l'èsa, ọ wataru achichi bẹ Éhazu Jótamu wataru ọchi ndu Júda.

² Iphe Éhazu gbaru bụ ukporo afa teke ọ wataru achichi. Yọ chia afa iri l'ishingu lẹ Jerúsalemu. Ẹ to medu iphe, vudo nhamunha l'ènya Ojejoje, bụ Nchileke iya ẹge ono ochechoroche iya; mbụ Dévidi meru ono.

³ O tsoru ubeka ndu eze ndu Ízurelu. Ọ kpọru nwatibe iya kẹ nwoke ọku gude gwoo eja; bụ iya bụ ejo akpamara ono, iphe bụ mbakeshi ono, Ojejoje chishiru ndu Ízurelu ono shi anọduje eme.

⁴ O gworu ngweja; kpọo ínsensu ọku l'alị ugwu; mẹ l'iphe, bụ oshi, nweru idzu.

⁵ Tọ dụ iya bụ; Rezinu, bụ eze ndu Áramu; mẹ Peka Remaliya, bụ eze ndu Ízurelu ejeshia ọgu lẹ Jerúsalemu; je eyechia Éhazu. Ọ bụ l'ephe ta dudu ike lụ-gbua ya.

⁶ Yọ bụru teke ono bẹ Rezinu, bụ eze ndu Áramu lụta-phuru Élatu azụ; nụ ndu Áramu. Yọ chishia ndu Júda lẹ Élatu; ndu Áramu abya ebuchia ya jeye ntanụ-a.

Éhazu eje aro l'eka ndu Asiriya (2 Iphe 28:16-21)

⁷ Ya ndono; Éhazu abya ezia t'e je ezia Tigulatu-Pilesa, bụ eze ndu Asiriya: "Lẹ ya bụ nwozi iya; bụru nwatibe iya." Wo iya: "Tọ byanụ bya anafuta iya l'eka eze ndu Áramu; mẹ l'eka eze ndu Ízurelu, bụ ndu byaru iya ọgu."

⁸ Éhazu abya achikoo mkpọla-ọcha; mẹ mkpọla-ododo, nọ l'eze-ulo Nchileke; mẹ ọphu nọ l'ulo ọku l'ufu-eze nụ t'e eje anụru iya eze ndu Asiriya.

⁹ Eze ndu Asiriya abya ekweta iphe, Éhazu rọru iya; chita ndu soja iya; ẹphe awuru jeshia Damásukọsu je aluta iya; kpukoo ndu bu l'ẹke ono lẹ ndzụ lashia Kíru; woru Rezinu gbua.

¹⁰ Ya ndono; eze, bụ Éhazu atugbua jeshia Damasukosu tẹ ya je aphụ Tigulatu-pilesa, bụ eze ndu Asiriya. Yọ rua; je aphụ ẹnya-ngweja lẹ Damásukọsu; bya eseta iya; dekota ugbugba iya; mẹ ẹge, ee-gude kpua ya; nụ t'e wolaaru Uráya, bụ onye achijeru Nchileke eja.

¹¹ Ya ndono; Uráya, bụ onye achijeru Nchileke eja ono akpua ẹnya-ngweja ọphu dulephu ẹge ono, Éhazu shi Damásukọsu nụ t'e wotaru iya ono. Tẹ Éhazu kwaa; shi Damásukọsu lata bẹ Uráya gbe kpụ-ghewa nụ ẹnya-ngweja ono.

¹² Eze eshi Damásukọsu lata bya aphụ ẹnya-ngweja ono; jeruta iya ntse; bya egwoo ya ngweja.

¹³ O gworu ngweja-ukfuru; gwoo ngweja-nri; mẹ ngweja-mee; bya epee mee anụ, o gburu k'ẹja ẹhu-agụ l'ẹnya-ngweja ono.

¹⁴ Ẹnya-ngweja ono, e gude ope mee, shi nọdu l'ifu Ojejoje ono b'ọ pafutaru l'ifu ulo ono; mbụ ono, nọ lẹ mgbaku ẹnya-ngweja ono, a kpuru k'ophungu yele eze-ulo Nchileke; je eworu iya dobe l'uzo isheli ẹnya-ngweja ono, ọ kpuru ono.

¹⁵ Ya ndono; eze, bụ Éhazu abya aturu ekemu nụ Uráya, bụ onye achijeru Nchileke eja; sụ iya: "Ọ bụ l'eli ẹnya-ngweja-wa, a kpuru k'ophungu-a bẹ ii-gwoje ngweja-ukfuru l'utsu; gwoo ya ngweja nri l'urenyashi. Ọ bụ l'ẹke-a bẹ ii-gwoje ngweja-ukfuru; mẹ ngweja-nri, shi

eze l'èka; gwoo ya ngweja-ukfuru, shi ndu alì-a l'èka; mē ngweja nri ephe; mē ngweja-mē ephe. Ọ kwaphu ẹge ono bẹ ii-pheje mee anụ, ngweja-ukfuru; mē mee anụ, e gude gwoo ngweja ọdo. Ọ bụ l'enyà-ngweja ono, e meru l'ope ono bẹ ya e-jeje ọkpata ishi iphe."

¹⁶ Uráya, bụ onye ono, achíjeru Nchileke ẹja ono emekota iphe ono, eze Éhazu kfuru iya ono.

¹⁷ Eze, bụ Éhazu akpọkashia iphe ono, e swebegbaaru lẹ mgberemẹku o-gba-kperekpere phụ; pashia eze efere, shi nọdugbaa l'eli iya. Ọ pafukwaruphu eze durongu mini phụ, e doberu l'eli oke-eswi phụ, a kpuru l'ope phụ; mbụ ono, shi nọdu iya lẹ mkpuli ono; woru iya tų-kobe l'ọkpa-mkpuma.

¹⁸ O gude tẹ ya mee iphe, a-dụ eze ndu Asiriya mma l'obu pafu ẹke oshi-eze atụkojeru; bya agụ-chia ẹke ndu eze Júda eshije abahụ l'eze-ulo Nchileke.

Éhazu arọ n-yemẹka l'èka ndu Asiriya (2 Iphe 28:16-21)

¹⁹ Iphe ọdo, meeberu nụ teke Éhazu shi achí; mē iphemiphe ọbule, yēbedua meru b'e dekotaru l'èkwọ, e deshíru iphe meru nụ l'oge ndu eze Júda.

²⁰ Ya ndono; Éhazu anwụhu lakfushia nna iya phẹ; e lia ya l'ẹke e líru nna iya phẹ lẹ Mkpukpu Dévidi. Nwatibe iya kẹ nwoke; mbụ Hezekáya abya bụru eze; nọ-chia ẹnya iya.

17

Hosáya bụ eze ndu Ízurẹlu

¹ L'afa, kwe Éhazu afa iri l'ẹbo, ọ wataru ọchi ndu Júda bẹ Hosáya Ela wataru ọchi ndu Ízurẹlu. Iphe, ọ chíru bụ afa tete lẹ Samériya.

² Hosáya meru ẹjo iphe l'enyà Ojejoje. Ọ bụlephu l'ẹjo iphe, o meru te rudu l'ọ bụ kẹ ndu vuhawa iya ụzo bụru eze l'alí Ízurẹlu.

³ Shalumanesa, bụ eze ndu Asiriya eje etso Hosáya ọgu; mekputa iya. Hosáya awata iya ojeru ozi; wata ọtu akíriko l'anụ iya.

⁴ A nọnyaa; Hosáya ezi t'e je ezia So, bụ eze ndu Íjiputu t'ọ bya eyetaru iya ẹka; k'ọphu ya ta nọdu atụkwadu akíriko anụ eze ndu Asiriya ẹge o shi atuje iya afa-l'afa ha. Eze ndu Asiriya abya amarụ l'ọ bụ idzu, Hosáya achí ndono; gude iya tuchia.

⁵ Eze ndu Asiriya achíta ndu soja iya; ephe awubata l'alí Ízurẹlu; vụa ya kpatakputa. Ephe eje eyechia Samériya afa ẹto.

⁶ Yọ bụru l'afa, kwe Hosáya afa tete k'ọphu ọ dọberu bụru eze; bẹ eze ndu Asiriya nataru Samériya; kpua ndu Ízurẹlu lẹ ndzụ; lashia Asiriya. Yo rua; je edobe ephe; ephe eburu lẹ Hala; mē l'ụzo Ẹnyimu Habọ lẹ Gozanu; chíta ndu ọphu ọ chítaru; ephe eje ebua lẹ mkpukpu lẹ mkpukpu, nọ l'alí Mídiya.

Ẹjo iphe, ndu Ízurẹlu; mē ndu Júda meeberu

⁷ Iphe, meru iphe, ọ mụru ndu Ízurẹlu ẹge ono bụ l'ephe mesweru Ojejoje, bụ Nchileke ephe; mbụ onye ono, dufutaru ephe lẹ Íjiputu l'èka Fero, bụ eze ndu Íjiputu ono. Ephe abalahaaru agwa ẹja;

⁸ bya emelaha l'ọ bụ mbakeshi ono, Ojejoje chishiru ephebe ndu Ízurẹlu ono; mbụ melaha iphe ono, ndu eze ndu Ízurẹlu wobataru l'alì ono.

⁹ Ndu Ízurẹlu anọduje eme Ojejoje, bụ Nchileke ephe iphe, ẹ-te vudo nhamunha l'edomi. Lẹ mkpukpu lẹ mkpukpu; bẹ ephe kpushiru eke aagwajẹ iphe dobegbaaru onwẹphe. Ephe kpushiru iya lẹ mkpukpu, hagbaa nwanshì; kpushia ya lẹ mkpukpu, a kpuru; yo shihugbaa ike.

¹⁰ Ephe dobegbaaru agwa; kpobekota itso Ashera l'iphe, bụ eze ugwu l'alì ono; mẹ iphe, bụ oshì, nweru idzu.

¹¹ O bụ ẹge iphe bụ mbakeshi shi anọduje akpọ insensu ọku l'eli ẹke, aagwajẹ iphe tẹmanu bẹ Nchileke chifuderu ephe l'alì ono; bẹ ndu Ízurẹlu watakwaruphu akpokpo. Ephe gudewa ẹjo iphe ono kpatsua Ojejoje ẹhu-eghughu.

¹² Ephe awata ọbaru agwa ẹja; e guderu lẹ Ojejoje sụru ephe t'ephe ba abakwa.

¹³ Ojejoje shiwa l'ọnu ndu nkfuchiru iya l'ephe ha; mẹ ndu àphù lọ ndu Ízurẹlu; mẹ ndu Júda ẹka lẹ nchì; sụ ephe: “Unu haa ẹjo iphe. Unu meje ekemu iya. Unu emeje iphe, ya tọru ọkpa iya; mbụ ekemu ono, ya tọru; nù nna unu phe; bya eshì l'ẹka ndu ozi iya phe, bụ ndu nkfuchiru; nù unu ono.”

¹⁴ Obenu l'ephe ta angadu nchì. Ephe ekwefu ikè l'ọbu nna ephe, jikaru kẹ Ojejoje, bụ Nchileke ephe.

¹⁵ Ephe jikaru ome iphe, ọ tọru ọkpa iya; jika ndzụ ono yele nna ephe gbaru ono; kwefu ikè l'iphe, ọ nmaru ephe ọkwa iya. Ephe abalahaaru unwu agwa, bụ 'o-ga-lẹ-mkpa ẹja; jeye teke ephebedua l'onwẹphe bya abufuuru 'o-ga-lẹ-mkpa. Ephe tsofu ụbeka iphe bụ mbakeshi ono, bupheru ephe mgburumgburu; bụ iya bụ ndu ono, Ojejoje sụru t'ephe be etsokwa ụbeka ephe ono.

¹⁶ Iphe, bụ ekemu, Ojejoje, bụ Nchileke ephe tukotaru ephe l'ọ ha bẹ ephe jikakotaru. Ephe kpuru agwa labụ, dū l'ọ bụ oke-eswi doberu onwẹphe; dobekwaphu itso Ashera; balahaaru mkpọ-kpodo; mẹ Bálụ ẹja.

¹⁷ Ephe kporu unwu ephe ndu k'unwoke; mẹ ndu k'unwanyị ọku; gude gwoo ẹja. Ephe shì ejeje lẹ njibya; l'eme amamanshi. Ephe woru onwẹphe togboru ẹjo iphe l'anya Ojejoje; shì ẹge ono kpatsua ya ẹhu-eghughu.

¹⁸ Ẹhu ghutaberu Ojejoje l'ẹke ndu Ízurẹlu nọ; k'ophu bụ l'ọ chifuru ephe l'ifu iya. Ndu ọ haru nwenkinyi bụ ndu ọkpa-ikfu kẹ Júda.

¹⁹ Obenu lẹ ndu kẹ Júda te dobekwaphu ekemu Ojejoje, bụ Nchileke ephe. Ephe eye ẹka l'ome iphe ono, ndu Ízurẹlu wobataru ono.

²⁰ Ojejoje ajikakota iphe bụ o-shi-l'eri Ízurẹlu; nua ephe aphu bya enwuru ephe nù ndu kwaru ephe l'ọkwata jeye yọ chifukota ephe t'ẹ b'ọ phujehe ephe.

²¹ Teke Ojejoje bufuru Ízurẹlu l'ọnu-ulo Dévidi bẹ ephe meru Jeróbuwamu Nébatu eze ephe. Jeróbuwamu emee ndu Ízurẹlu; ephe ahaa otso Ojejoje; bya emee; ephe emee iphe, dū ẹjì, ha nshinu.

²² Ndu Ízurẹlu yekotaru ẹka l'iphe, bụ ẹjo iphe ono, Jeróbuwamu meru ono. Ephe te esefubua ya ẹka;

²³ jeye teke Ojejoje chifuru ephe l'ifu iya ẹge ono, o shihawa l'ọnu ndu ozi iya, bụ ndu nkfuchiru kfua ono. A kpua ndu Ízurẹlu l'alì ephe; lashia Asiriya byeye ntanu.

²⁴ Eze ndu Asiriya eje achita madzu le Babylonu; Kuta; Ava; Hamatu; me le Sefavemu je edobe epehe t'ephe buchishia iphe, bu mkpukpu Sameriya l'ozori ndu Izurelu. Epehe anaa ali Sameriya; buchikota mkpukpu iya.

²⁵ Teke ndu ono wataru obu l'eke ono be epehe te shidu abaru Ojejoje eja. Ya ndono; Ojejoje eye agu; yo je aharu epehe tagbushia.

²⁶ E kfuaru iya eze ndu Asiriya: "Le ndu, o chitaru dobe t'ephe butsuaru le mkpukpu Sameriya ta makwa nsọ Nchileke ali ono. L'o yeekwaru agu; yo wata epehe atagbushi; ke l'ephe ta madu nsọ Nchileke ali ono."

²⁷ To du iya bu; eze ndu Asiriya atua ekemu; su: "T'e duta onye lanu le ndu ono, achijeru Nchileke eja, unu kputaru l'eke ono; t'o je eburu eburu l'eke ono; zia epehe nsọ Nchileke ali ono."

²⁸ Ya ndono; onye lanu le ndu ono, achijeru Nchileke eja, epehe shi le Sameriya kpata ejeshia je eburu le Betelu; zilahaa epehe ege epehe e-shije abaru Ojejoje eja.

²⁹ Obenu l'iphe, bu ndu ophu nonu metatsuaru agwa ali epehe swibe onwephe le mkpukpu eke epehe bugbaa; woru iya dobetsua le nwulo-agwa, ndu Sameriya kpashiru l'eke epehe agwaje iphe.

³⁰ Ndu ophu shi Babylonu metaru agwa Sukotu Benotu; ndu ophu shi Kuta emeta agwa Negalu. Ndu ophu shi Hamatu metaru agwa Ashima;

³¹ ndu ophu shi Ava emeta agwa Nibuhazu ye Tataku. Ndu ophu shi Sefavemu akpoje unwu epehe oku gude gwooru agwa nk'ephe eja, bu iya bu Adurameleku ye Anameleku.

³² Epehe abajekwarua Ojejoje eja. Obenu l'ephe fotaru ndu nk'ephe t'ephe gwajeru epehe iphe le nwulo-agwa, nogbaa l'eke agwaje iphe.

³³ Epehe shia abaru Ojejoje eja. Obenu l'ephe abajekwaruphu agwa epehe eja l'uzo ndu ali epehe agwa iya.

³⁴ Yo buru ege epehe shi emejehawa be epehe eme byeye ntanu owaa. Epehe ta abaduru Ojejoje eja; ophu epehe 'emedu iphe, o toru okpa iya; me ome-l'ali iya; ophu epehe 'emedu ekemu iya; me ekemu ono, o toru nu o-shi-l'eri Jekopu; mbu onye ono, o guberu Izurelu ono.

³⁵ Teke Ojejoje ye ndu Izurelu gbaru ndzu b'o suru epehe: "T'e b'o dukwa agwa odo, unu a-baru eja; m'o bu byiaru iya ifu l'ali; m'o bu jeeru iya ozi; m'o bu gwooru iya ngweja.

³⁶ O bu Ojejoje, bu iya gude ike iya, ha nshinu; me agburu-ehu iya dufuta unu le Ijiputu be unu a-bajeru eja. O bu iya be unu e-byijeru ifu l'ali; buru iya be unu e-gwojeru eja nu.

³⁷ Unu kwabekwa enya meje iphe, ya toru okpa iya; unu emeje ome-l'ali iya; iphe, ya suru t'e meje; me ekemu ono, ya deru doberu unu ono jeye le gburruru. Unu ba abajekwaru agwa eja.

³⁸ Unu ba azahakwa ndzu ono, unu l'iya gbaru ono; ophu unu 'abajekwaru agwa eja.

³⁹ O bu Ojejoje, bu Nchileke unu be unu a-baje-chiaru eja. O bu iya bu onye a-nafuta unu l'eka ndu ohogu unu l'ephe ha."

⁴⁰ O bu l'ephe ta angaduru iya nchi; l'emelee ege epehe shi emejehawa.

⁴¹ Ya ndono; iphe bu mbakeshi ono l'abaru Ojejoje eja; l'abakwaruphu agwa nk'ephe eja. Unwu epehe; je akpaa l'unwunwa epehe aburu ege nna epehe meru be ephebedua eme byeye ntanu.

18

*Hezekáya bụ eze ndu Júda
(2 Iphe 29:1-2)*

¹ L'afa, kwe Hosáya Ela afa ẹto, ọ wataru ọchi ndu Ízurelu bẹ Hezekáya Ẹhazu wataru ọchi ndu Júda.

² Iphe ọ gbaru bụ ụkporo afa l'afa ise teke ọ wataru achichi. Yọ chia ụkporo afa l'afa tete lẹ Jerúsalemu. Ẹpha nne iya bụ Abí; nwatibe Zekaráya.

³ Hezekáya bẹ meru iphe, vudo nhamunha l'enya Ojejoje ẹge ono, ochechoroche iya; mbụ Dévidi meru ono.

⁴ O wofuru ẹke aagwaje iphe; kúpyashia mkpuma, ẹphe doberu nsọ; bya egbutsushia itso Ashera. O tsupyashikwaruphu agwọ phụ, Mósísu gudeje ope mee phụ; keje jeye l'oge teke ono bẹ ndu Ízurelu shi akpojekwadu insensu ọku anụ iya. Iphe e shi ekuje agwọ ono bụ Nehushutanu.

⁵ Hezekáya bẹ dakoberu Ojejoje, bụ Nchileke kẹ Ízurelu. Ẹ tọ nwedu onye eze ọdo, ụkwadu l'ọ bụ yẹbedua l'iphe, bụ ndu eze ndu Júda l'ẹphe ha; mbụ je akpaa lẹ ndu ọphu vù iya ụzọ chia; mę ndu ọphu tsotarụ iya nù.

⁶ Kẹ l'ọ haru onwiya ẹka l'ẹke Ojejoje nọ. E to tsonyabua Ojejoje tsobuhu iya. O dobekotarụ ekemu ono, Ojejoje tųru nù Mósísu ono.

⁷ Ojejoje eswiru iya ọkpobe eswiru; k'ọphu bụ l'iphemiphe ọbule, o yeru ẹka l'abụjeru iya ụpete. O kwefuru eze ndu Asiriya ikẹ; ọphu 'o jebuduaru iya ozi.

⁸ Ọ lụ-gburu ndu Filisutayinu; shita lẹ mkpukpu, ha nwanshị je akpaa lẹ mkpukpu ẹphe, a kpuru; yo shihu ike; mbụ je akpaa lẹ Gáza yẹle mkpukpu, gbapheru iya mgburumburu.

⁹ L'afa, kwe Hezekáya afa ẹno, k'ọphu ọ dọberu bụru eze ndu Júda, bụ iya bụ afa, kwe Hosáya Ela afa ẹsaa, ọ wataru ọchi ndu Ízurelu bẹ Shalumanesa, bụ eze ndu Asiriya jeru ọgu lẹ Samériya je eyechia ya.

¹⁰ A nọlephu afa ẹto; ndu Asiriya anaa mkpukpu ono. Ọ bụ l'afa, kwe Hezekáya afa ishingụ b'a nataru Samériya; bụ iya bụ afa, kwe Hosáya afa tete, ọ wataru ọbu eze ndu Ízurelu.

¹¹ Eze ndu Asiriya achita ndu Ízurelu lashia Asiriya; je edobe ẹphe lẹ Hala; mę l'ụzọ Ẹnyimu Habọ lẹ Gozanu; mę lẹ mkpukpu lẹ mkpukpu, nọ lẹ Mídiya.

¹² Mkpata iya aburu lẹ ndu Ízurelu jikaru ome iphe, Ojejoje, bụ Nchileke ẹphe sụru t'ẹphe mee; dakaa ndzụ, ẹphe lẹ Nchileke gbaru. Iphe, bụ iphe Mósísu, bụ nwozi Ojejoje kfukotarụ ẹphe; bẹ ẹphe ta angadu nchi; ẹphe te me iya.

*Senákeribu eye ndu Jerúsalemu egvu
(2 Iphe 32:1-19; Azá 36:1-22)*

¹³ Yọ rua l'afa, kwe eze, bụ Hezekáya afa iri l'ẹno k'ọphu ọ wataru achichi; Senákeribu, bụ eze ndu Asiriya abyarụ ndu Júda ọgu; bya atụko mkpukpu edono l'ọ ha; ndu ọphu a kpuru; yo shihutsua ike lụta.

¹⁴ Ya ndono; Hezekáya, bụ eze ndu Júda abya ezia ozi t'e je ezia eze ndu Asiriya l'ẹke ọ nọ lẹ Lakishi; sụ iya: "Lẹ ya chọwaru iya okfu. T'ọ selala ẹka azụ. L'iphe, bụ iphe ọ sụkpooru tẹ ya kfu; bẹ ya a-kfu iya-a."

Eze ndu Asiriya asụ Hezekáya, bụ eze ndu Júda t'ò kfula ya ụkporo ẹkpa mkpọla-ọcha iri l'ise l'ẹkpa mkpọla-ododo ụkporo l'iri.

¹⁵ Ya ndono; Hezekáya achitakota iphe, bụ mkpọla-ọcha, nọkota l'eze-ulo Nchileke; mę l'ulo ẹku ufu-eze vuta je anụ eze ndu Asiriya ono.

¹⁶ Hezekáya kweshikwaruphu mkpọla-ododo, o kweru l'ibo; mę ọpflu o kweru l'ọkpa ibo eze-ulo Nchileke; woru nụ eze ndu Asiriya ono.

¹⁷ Ya ndono; eze ndu Asiriya abya eshi lę Lakishi zifu igweligwe ndu soja; bya eyeru ẹphe ndu ishi soja ẹto; t'ẹphe jeru eze, bụ Hezekáya ọgu lę Jerúsalemu. Ẹphe erua Jerúsalemu; bya evudo l'iku mgbodzu okpuru ụzo eli, nọ l'uzo, eeshije eje ẹke aasa uwe.

¹⁸ Ẹphe ezia t'e je ekuaru ẹphe eze. Yọ bụru Ẹliyakimu Hilikaya, bụ onye ishi l'ufu-eze; mę Shebuna, bụ o-de-ẹkwo; mę Jowa Ásafu, bụ onye akwakọbeje iphe bę lufutaru nụ; byakfuta ẹphe.

¹⁹ Onye ishi ndu soja ono abya asụ ẹphe: "Unu je ekfuru Hezekáya; sụ iya: Qwaa iphe, Onyibe, bụ eze ndu Asiriya kfuru ndọ-ọ. Ọ sụru: ?Bụ kę ngunu b'i gude adzuga ẹge ono?"

²⁰ Ịsụje l'i maru ẹregede k'ọgu; mę ike, e gude alu ọgu. Obenu l'ọ bukota mkpokoro okfu bę iikfu. ?Bụ onye b'i dakoberu gude l'ekwefuru yębe eze ndu Asiriya ikẹ?

²¹ Nta-a b'i jeru je adakobe ndu Ịjiputu; mbụ Ịjiputu ono, bụ mkpọ-aseniyimu, bụ: onye dakoberu iya nụ; yo yejashia ya ẹka; meka iya iphe. Ọ kwa ẹge ono bę Fero, bụ eze ndu Ịjiputu emeje iphe bụ ndu dakoberu iya nụ.

²² Ị sụkwanu iya l'ọ bụ Ojejoje, bụ Nchileke unu bę unu dakoberu; ? tọ bụduna Ojejoje ọpflu bę Hezekáya wofuru ẹke aagwaję iya; mebyishia ęnya-ngweja iya; bya asụ ndu Júda mę ndu Jerúsalemu: 'T'ẹphe byaję ọchi ẹja l'ęnya-ngweja-a, nọ lę Jerúsalemu-a.'

²³ "Byakwaphu nta-a tę nggu lę nnajiufu iya, bụ eze ndu Asiriya chia idzu. Ya a-kpuru unu inya ise kpęe ngu; m'ọ bụru l'ii-dụ ike ye ndu a-nọdu agba iya nụ.

²⁴ Ọ -bụru ndu Ịjiputu b'i dakoberu t'ẹphe nụ unu ụgbo-inya; mę ndu agba iya nụ; ?nanụ ẹge ị riru l'ii-dụ ike gbaberu; m'o-ruhuru; ọ bụru onye ishi ndu soja ọpflu ęnya iya katsua alala; lę ndu ishi soja nnajiufu iya.

²⁵ Odo bụ: ?i tubesu lę ya gba ẹka byaru ngu ọgu-a, ya byaru bya emebyishia ya-wa. Ọ kwa Ojejoje gędegede bę ziru iya tę ya je je emebyishia alı-wa."

²⁶ Tọ dụ iya bụ; Ẹliyakimu Hilikaya yęle Shebuna; mę Jowa asụ onye ishi ndu soja ono: "Byiko; gude Áramu kfuru yeru ẹphebe ndu ozi ngu; l'ẹphe anụ iya-a. Be egudekwa okfu Híburu kfuru yeru ẹphe; kęle ndu nọ l'eli upho-mkpuma phụ a-nọdukwa anụ iya."

²⁷ Onye ishi ndu soja ono asụ ẹphe: "?Unu arı l'ọ bụ unubędua; unu lę nnajiufu unu nwęnkinyi; bę nnajiufu iya ziru iya ozi-wa; tę ya bya ezia? Ọ kwa unu lę ndu phụ, nọ l'eli upho-mkpuma phụ; mbụ ndu ono, unu l'ẹphe e-mekochaa ria nshı unu l'onu; bya angua mamini, unu nyiru; bę ya ekfuru."

²⁸ Onye ishi ndu soja ono akfu-lihu vudo evudo; gude okfu Híburu rashia ya ike; sụ: "Unu nųkwaa iphe, o kfuru; mbụ Onyibe, bụ eze ndu Asiriya!

²⁹ Eze sụru: 'Unu be ekwekwa tę Hezekáya duphua unu ụzo. Ẹ tọo dzo-ghekwa unu!

30 Unu be ekwekwa tẹ Hezekáya deta unu t'unu dakobe Ojejoje; l'ẹke ookfuru unu lẹ Ojejoje a-dzọta-a unu; lẹ mkpukpu-a ta alakwa l'ẹka eze ndu Asiriya.'

31 "Unu ba angakwaru Hezekáya nchi; kẹ l'eze ndu Asiriya sukwaru: 'T'unu wufuta wu-kfuta iya t'unu l'iya doshia; k'ophu onyenonu l'unu ha e-ri iphe, shi lẹ vayinu iya; ria akpuru, shi lẹ figu iya; ngua mini, o kutaru lẹ welu iya;

32 jeye teke ya a-bya akpuu unu; lashia ali, du l'o bu nk'unu ono; mbu ali, witu no; mee ophungu anodu iya. Ali, nri no; mgbo vayinu anodu iya. Oshi olivu no iya; bya aburu ali manu-engu. Unu hata ndzu; unu ba ahatakwa anwuhu.'

"Unu ba angakwaru Hezekáya nchi; l'ẹke ooduphu unu eduphu; l'ekfuru unu lẹ Ojejoje l'a-dzọta-a unu.

33 ?O nwejeru iphe bu mbakeshi ono ophu agwa ali ephe dzotajewaru l'ẹka eze ndu Asiriya?

34 ?Bu awe be agwa ndu Hamatu yele kẹ ndu Apadu no? Agwa ndu Sefavemu; kẹ ndu Hena; me kẹ ndu Iva; ?o no l'awe? ?Ephe duru-a ike dzofuta ndu Samériya l'ẹka yebe eze ndu Asiriya?

35 ?Bu ole l'iphe bu agwa iphe bu mbakeshi ono be duru ike dzota ndu ali iya l'ẹka yebe eze ndu Asiriya? ?Buchia Ojejoje e-gbe du ike dzoo ndu Jerusalemu l'ẹka iya?"

36 Ndu Júda ono, ookfu eyeru ono adaa ash; to nwe ephe onye kfuru okfu; kẹ l'eze, bu Hezekáya turu ekemu; su: "Tẹ b'o dukwa onye e-yeru iya onu."

37 To du iya bu; Eliyakimu Hilikaya, bu onye ishi l'ufu-eze; me Shebuna, bu o-de-ekwo; me Jowa Ásafu, bu onye nkwakobe atugbua jekfu Hezekáya. Ephe erua; je alajashia uwe ephe; kooru iya iphe, onye ishi ndu soja ono kfuru.

19

Eekfu l'aa-dzota Jerúsalemu (Azá 37:1-37)

1 Hezekáya anulephu iphe ono; woru uwe iya lajashia; chita uwe-aphu yee; yo buru iya oje l'eze-ulo Nchileke.

2 Yo bya ezia Eliyakimu, bu onye ishi l'ufu-eze; me Shebuna, bu o-de-ekwo; me ndu bu ishi lẹ ndu achijeru Nchileke eja; t'ephe jekfu onye nkfuchiru Nchileke, bu Azáya Emozu. Ephe atuko l'ephe ha yee uwe-aphu jeshia.

3 Ephe erua; je asu iya: "Qwaa iphe Hezekáya kfuru. O suru: 'Lẹ ntanu qwaa bukwa mboku oke iphe-ehuka; buru mboku, aahù ayi àhùhù; bya aburu mboku iphe-iphere. Ayi dukwa l'o bu nwanyi ime eme; to du ike nyia mgbu; mua nwa iya.

4 ?Onye maru; Ojejoje, bu Nchileke ngu -nuru iphe ono, Rabushake kfuru ono; mbu onye ono, nnajiufu iya, bu eze ndu Asiriya yeru t'o bya ekfutoshia Nchileke ono, no ndzu ono; k'ophu bu lẹ Ojejoje a-baru iya mba l'okfu ono, yebe Ojejoje, bu Nchileke ngu nuru ono. Bunu iya bu t'i kfuru nu Nchileke l'okfu ehu ndu ophu wafuru nu.' "

5 To du iya bu; ndu ono, eze, bu Hezekáya ziru ono abya byakfuta Azáya.

⁶ Azáya asụ ẹphe: “Unu kfuru ọga unu lẹ Ojejoje sụru: ‘T’ẹ b’ọ tsụkwa egvu lẹ k’iphe ono, ọ nūru ono; mbụ okfu ono, ndu ozi eze ndu Asiriya gude bya ekfutoshia yẹbe Ojejoje ono.

⁷ Ngabekwa nchị; l’o nweru ume, ya e-ye iya l’ehu; k’ophu bụ: ọ -nụ kekfukekfu; yọ gbalaa; lashia alị iya. L’alị iya ono bẹ ya e-me t’ẹ gude ogu-mbeke gbua ya.’ ”

⁸ Rabushake abya anụ l’eze ndu Asiriya lufuwaru lẹ Lakishi; tsu-phu azụ jekfushia eze ono l’ẹke o jeru ndu Libina ọgu.

⁹ Ya ndono; Senákeribu, bụ eze ndu Asiriya abya anata ozi lẹ Tirihaka, bụ eze ndu Itiyópiya abyarụ iya ọgu; zifu ndu ozi iya t’ẹphe je kẹ Hezekáya:

¹⁰ “Iphe, unu e-kfuru Hezekáya, bụ eze ndu Júda bụ: ‘T’ẹ b’o kwekwa tẹ Nchileke iya, bụ onye ono, ọ dakoberu ono duphua ya; l’ẹke ookfu lẹ Jerúsalemu taa ladu l’ẹka yẹbe eze ndu Asiriya.’

¹¹ Ọphu doru ọnya bụ l’i nūhawaru iphe ndu eze ndu Asiriya mehawaru ndu alị ọdo; mbụ l’o kpochafuru ẹphe. ?Buchia nggubedua bẹ ee-gbe nafuta tọo?

¹² Iphe bụ mbakeshi ono, nna iya oche ẹphe laru l’iyi ono; ?o nweru agwa ẹphe ono ọphu nafutaru ẹphe tọo? Mbụ agwa ndu Gozanu; kẹ ndu Háranu; kẹ ndu Rezefu; mẹ kẹ ndu Ídenu, bụ ndu shi nọdu lẹ Telasa.

¹³ ?Bụ awe bẹ eze ndu Hámatu nọ nta-a; mẹ eze ndu Apadu; eze ndu Sefavemu; eze ndu Hena; mẹ eze ndu Iva?”

Hezekáya ekfu anụ Ojejoje

¹⁴ Tọ dọ iya bụ; Hezekáya nata ẹkwo ono l’ẹka ndu ozi ono bya eworu iya gụa. Yọ bya abahụ l’eze-ulo Nchileke je atọsaa ẹkwo ono l’ifu Ojejoje.

¹⁵ Hezekáya abya ekfuru nụ Ojejoje; sụ iya: “Nggube Ojejoje, bụ Nchileke kẹ ndu Ízurelu, bụ onye dugaru l’aba-eze iya l’echi cherobimu. Ọ bụ nggu nkinyi ngu bụ Nchileke, nwekota alị-eze, nọ lẹ mgboko mgburumgburu. Ọ bụ nggu meru igwe; mee eliphe.

¹⁶ Ngabenu nchị nggube Ojejoje; nua iphe, ya ekfu. Sanụ ọnya phududuphu. Ngabekpoduaphu nchị; nua ozi ono, Senákeribu ziru t’ẹ gude bya ekfutoshia nggube Nchileke, nọ ndzụ ono.

¹⁷ “Nggube Ojejoje; ọ kwa oswi-okfu lẹ ndu eze ndu Asiriya mebyishiwaru iphe bụ mbakeshi; mebyishia alị ẹphe.

¹⁸ Ẹphe chiwaru agwa ndu ono ye l’oku; kepyashia ya; kẹ l’agwa ẹphe ọbụ ta budu chi; gbahaa nkụ; mẹ mkpuma, bụ iphe, madzụ gude ẹka mee.

¹⁹ Nta-a; nggube Ojejoje, bụ Nchileke ayi; dzofuta nụ ayi l’ẹka eze ndu Asiriya; k’ophu alị-eze, nọkota lẹ mgboko l’ọ ha a-maru l’ọ bụ nggubedua kpu; mbụ nggube Ojejoje bẹ bụ Nchileke.”

Àphù Azáya l’ẹge Senákeribu e-gude daa

²⁰ Tọ dọ iya bụ; Azáya Emozu abya ezia Hezekáya; sụ iya: “Qwaa iphe Ojejoje, bụ Nchileke kẹ ndu Ízurelu kfuru: Ya nūwaru iphe, i kfuru nụ iya l’okfu ẹhu Senákeribu, bụ eze ndu Asiriya.

²¹ Qwaa iphe, Ojejoje kfuru l’okfu ẹhu Senákeribu:

“Ụnwegirima Záyonu

aja ngu ewena;

to nwe iphe ẹphe guberu ngu.

Ụnwegirima Jerúsalemu

anọdu l’e-kwe l’ishi l’ishi

l'èke ògbà ọsò ndụ.

- 22 ?Bụ onye bụ onye ono,
 i shi agba okfu ọgba egbe;
 l'ekfubyishi ono.
 ?Bụ onye b'i shi atụ ụzu ekpu;
 l'èke iiku onwongu.
 Ọ kwa Onye dū nsọ kẹ ịzurelu!

- 23 I ziru ndu ozi ngu;
 ẹphe abya egude ọnu nmaa
 Nnajiufu phulaphula.
 I sūru l'i gudewa ụgbo-inya
 ọgu ngu, zaru ntumatu
 naa naa jeye l'ugvu ugvu.
 L'èke ono b'i sūru l'i
 gbutsushiru oshi sida iya
 ndu ọphu katsua l'eli;
 gbutsushia oshi payinu iya
 ndu ọphu kakota ugvu l'anya.
 B'i bya ejerua èke ọ katsua
 ọburu ẹkfukala;
 mē èke ọ katsua ọburu ọswa, dū mma.

- 24 Ya tūwaru wēlu l'alì
 ndu ọhodo; ngua ya mini;
 bya egudewa ọbechere-ọkpa
 iya dzọọ iphe, bụ nggele,
 nọ l'alì ịjiputu; yọ tashihu."

- 25 ?Ọ dū l'è tị nūhadua lẹ ya
 mehawaru iphe ọwaa
 ẹge ọo-dū teke teru etete.
 Ọ bụ l'oge ndiche;
 bẹ ya chīru idzu iya dobe.
 Yọ buri nta-a;
 bẹ ya meru iya t'o ree;
 mbụ mee;
 nggu eworu mkpukpu,
 a kpuru; yọ shihugbaa ike mebyishia;
 yọ buri ikpo mkpuma.

- 26 Yọ buri iya bụ l'ike agvū
 ndu bu iya nū;
 Ya emee ẹphe;
 ẹphe emehu ririri;
 kpoo beru.
 Ẹphe abya adū l'ọ bụ iphe,
 a kuru l'okfu; mbụ; l'ọ bụ iphe,
 ruru iru k'ophungu;
 dū l'ọ bụ ẹswa, furu l'okpotsu
 ụlo, anwū chigbushiru
 l'è ba adū ẹge o vutaberu l'eli.

- 27 Obenu lẹ nggubedua;
 bẹ ya magheru amaghe.
 Ya maru teke ịdugaru adugaru;
 maru teke ịilufu alufu;
 maru teke ịibata abata;

bya maru ẹge iitsutaberu iya ẹka l'ọkpoma.

- 28 Keshinu ọ bụ yẹbe Nchileke;
bẹ iitsuru ẹka l'ọkpoma;
l'ekfuru iya gbaphugbaphu;
bẹ ya e-gude ịkọkoro iya
dzụpyabe ngu imi;
woru mkpụrumpku igwe
ye ngu l'ọnu l'ọbu inya.
Ya e-mee ngu t'i shia ọphu
i shi laphu azụ l'ẹke i shi.

- 29 Nggube Hezekaya;
owaa iphe, a-buru ngu
iphe-ọhubama:
"Afa-a bẹ ii-ri iphe, daru ẹda.
Afa ọdo; nggu eria ọphu shi l'ono.
O -rua l'afa k'eto ya;
nggu akoo okfu; kpata iya;
nggu agbaa mgbo vayinu;
ria iphe, shi iya nụ.

- 30 Nwa ndu, a-phodu nụ
lẹ Júda; a-gba akwara l'ime alị;
mịa nebyi l'elikoro.

- 31 Mkpata iya aburu l'o nwerua
nwa ndu a-wafu nụ lẹ Jerúsalemu;
nweru nwa ndu ọphu e-shi
lẹ Ugwu Záyonu wafu."

Ọ bụ Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike e-gude ẹge ọ ru-beru iya l'ẹhu mee
t'ọ dū ẹge ono.

- 32 Owaa iphe, Ojejoje kfuru
l'ẹhu eze ndu Asiriya:
"Ẹ tọ hadu kẹ
bata lẹ mkpukpu-a;
ọphu 'ọ gbadu m'oo
akfu lanu l'ẹke-a.
Ẹ too gudedu iphe,
eegbobutaje onwonye bya iya ifu.
Ọphu 'ọ gvudu iya ose-ogu.

- 33 Ọ bụ ọzo, o shi bya;
bẹ oo-shi laa.
Ẹ tọ batadu mkpukpu owaa lẹ phuu."

Ono kwa iphe, Ojejoje kfuru ndono.

- 34 "Ya e-gude okfu k'ẹpha iya;
mẹ okfu ẹhu Dévidi,
bụ nwozi iya gbochita
mkpukpu-a; dzọo ya."

35 Ya ndono; yo be l'enyashi iya; ojozi Ojejoje atugbulekwaphu jeshia
l'odu soja ndu Asiriya; je egbua ẹphe ukporo unu ndu soja ugbo iri l'ẹbo;
l'ukporo ndu soja iri.* A lufuta l'utsu; odzu azeshiwa rekperekpe.

36 Ya ndono; Senákeribu, bụ eze ndu Asiriya atugbua; ye ifu l'ẹke o yeru
iya; laphushia azụ lẹ Nínive je anodu.

* 19:35 19:35 Iphe ọ bụ 185,000.

³⁷ Yo be ujiku lanu; l'ọ gwa nte iya, bu Nisuroku; unwu iya; mbu Adurameleku; me Sharéza egude ogu-mbeke gbugbua ya; gbalaa lashia Araratu. Esahadonu, bu nwatibe iya abya aburu eze nọ-chia enya iya.

20

Iphe-ememe guderu Hezekáya

(Azá 38:1-8, 21-22; 2 Iphe 32:24-26)

¹ Yọ buru teke ono be iphe-ememe guderu Hezekáya; k'ophu bu l'ọ byawa anwuhu. Onye nkfuchiru Nchileke, bu Azáya Emọzu abya ejekfu iya; je asu iya: "Qwaa iphe Ojejoje ekfu: Dozia ufu ngu; ke l'ibyaakwa anwuhu; e ti kakwa mma."

² Ya ndono; Hezekáya abya aghaa ifu l'utsu-epoto; kfuru nu Ojejoje; su iya:

³ "Nggube Ojejoje; nyatanu ege ya bu-be onye gude ire-lanu; l'obu iya l'ọ ha tsoo uzo ngu; me ege ya meberu iphe, du mma l'enya ngu." Hezekáya araa ekwa; kpọo kfulakfula.

⁴ Temanu te Azáya sweta l'echi-ogbodufu ono; Ojejoje abya ekfuru yeru iya; su iya:

⁵ "T'ọ lapu azu je ekfuru Hezekáya, bu onye ishi, achi ndu ke yebe Ojejoje le Ojejoje, bu Nchileke ke nna ngu, bu Dévidi be suru ege-a: Ya nuwaru ekfukfu, i kfuru nu iya; phuwa enya-mini, shi ngu l'enya. Ya e-me ngu t'i korohu. Abali eto nta-a be ii-je l'eze-ulo Nchileke.

⁶ Ya e-yekwaru ngu afa iri l'ise le ndzu ngu. Odo bu le ya a-nafuta ngu; nafuta mkpukpu-wa l'eka eze ndu Asiriya. Ya e-gude okfu epha ke yebe Ojejoje; me ke Dévidi ono, bu nwozi iya ono gbochita mkpukpu-wa."

⁷ Ya ndono; Azáya asu: "Unu wota iphe figu, e gweru egwegwe." Ephe wota iya ghaa Hezekáya l'iphe-etsetse ono, fokashiru iya l'ehu ono; yọ korohuwaphu.

⁸ Hezekáya aji Azáya; su: "'Bu ngunu bu iphe-ophubama, e-koshi le Ojejoje e-me-a te ya korohu; jee l'eze-ulo Nchileke le mboku k'eto?"

⁹ Azáya asu: "Qwaa bu iphe-ophubama, Ojejoje e-koshi ngu; t'i gude maru le Ojejoje e-me-e iphe ono, o kfuru ono. ?Bu te nwonyonyo gude ntụ-ọkpa iri jeru laa l'ifu; to t'ọ gude ntụ-ọkpa iri laa azu?"

¹⁰ Hezekáya asu: "L'ọ dukwa nphe te nwonyonyo gude ntụ-ọkpa iri jeru laa ifu; male t'ọ gude ntụ-ọkpa iri laa azu."

¹¹ Ya ndono; onye nkfuchiru Nchileke, bu Azáya abya akpo-ku Ojejoje; Ojejoje emee nwonyonyo, shi jeruwa ntọ-kpa iri l'ulo-eli Ehazu; t'ọ tsu-phu azu jerua ntụ-ọkpa iri.

Ndu e ziru ozi, shi Bábyilonu

¹² Yọ buru teke ono; be Merodaku-baladanu Baladanu, bu eze ndu Bábyilonu deshira ekwo; nu t'e je anu Hezekáya; yeru iphe, o nuru iya k'iphe-ememe, eme iya nu.

¹³ Hezekáya anabata ndu ono, e ziru ozi ono; bya ekoshikota ephe ulo-eku iya l'ọ ha; mbu koshi koshi ephe mkpola-ocha; mkpola-ododo; manụ, eshi mkpo; manụ, du mma; bya ekoshi ephe ulo ngwa-ogu iya; me iphe, bukota eku iya. E to nwedu iphe, nọ l'ufu-eze iya; me iphe, nọ l'alị-eze iya l'ọ ha, Hezekáya te koshidu ndu ono.

¹⁴ Ya ndono; Azáya, bu onye nkfuchiru Nchileke abya ejekfu eze, bu Hezekáya; je aji iya: “?Bụ awe bẹ ndu ono shi bya? ?Bụ ngunu bẹ ẹphe kfuru?”

Hezekáya asụ iya: “L’ẹphe shikwa ẹke teru ẹnya bya. Ẹphe shikwa Bábyilonu.”

¹⁵ Onye nkfuchiru Nchileke ono aji iya iphe ẹphe phueberu l’ufu-eze iya.

Hezekáya asụ iya: “L’ẹphe phukotaru iphe, nọ l’ulo-eze iya. L’ẹ to nwekwa ẹku, ya nweru enweru, ya te koshidu ẹphe.”

¹⁶ Ya ndono; Azáya abya asụ Hezekáya: “T’ọ nua okfu, shi Ojejoje l’onu.”

¹⁷ Ọ sụru: “L’uboku abyaphụ teke iphemiphe ọbule, nọ l’ufu-eze iya; mę iphe ono, nna iya phę setaru dobe; yọ nọo byeye nta-a ono a-buru iphe, ee-vuta lashia Bábyilonu. Ẹ tọ nwedụ m’ọ ọphu e-wudu nụ. Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

¹⁸ Ụnwegirima ndu ọphu shi ngu l’ẹpho gędegede bę aa-haru kpua lę ndzụ; ẹphe eje aburu ndu, a haruahaha; nọdu l’ufu-eze ndu Bábyilonu.”

¹⁹ Hezekáya asụ: “L’okfu ono, ị sụru lę Ojejoje kfuru ono dukwa mma.” Iphe, meru iphe Hezekáya kfuru ẹge ono bụ l’ọ riru lę nchị a-dụa ndoo; l’ẹ to nwedụ iphe eme nụ nta-a, ya nọkwadu ndzụ-a.

Anwuhu Hezekáya

(2 Iphe 32:32-33)

²⁰ Iphe ọdo, meeberu nụ teke Hezekáya shi achị; yeru ike, ọ kparu; mę ẹge o shiru tua okpuru; bya egvua ụwara ẹke mini e-shi atsobata lę mkpukpu ono b’e dekotaru l’ẹkwo, e deshuru iphe meru nụ l’oge ndu eze Júda.

²¹ Hezekáya anwuhu lakfushia nna iya phę. Nwatibe iya, bụ Manáse abya aburu eze nọ-chia ẹnya iya.

21

Manáse bụ eze ndu Júda

(2 Iphe 33:1-20)

¹ Iphe Manáse gbaru bụ afa iri l’ẹbo teke ọ wataru achichi. Yọ chia ụkporo afa labụ l’afa iri l’ise lę Jerúsalemu. Ẹpha nne iya bụ Hefuziba.

² Manáse bę meru ejo iphe l’ẹnya Ojejoje; o meru akpamara l’ọ bụ ndu mbakeshi ono, Ojejoje chishiru l’alị ẹphe; nụ ndu Ízurelu ono.

³ Ẹke ono, aagwaję iphe, nna iya; mbụ Hezekáya mebyishiru ono b’ọ kpukwa-ziru; bya akpuaru Bálu ẹnya-ngweja; kpọbe itso Ashera ẹge ono, Ẹhabu kpoberu; teke ono, o shi buru eze ndu Ízurelu ono. O shi ebyijeru mkpọ-kpodo, nọgbaa l’igwe ikpere; l’abakwaru iya phụ ẹja.

⁴ Ọ kpushiru ẹnya-ngweja agwa l’ime eze-ulo Nchileke, bụ ẹke ono, Ojejoje sụru: “Ọ bụ lę Jerúsalemu bę ya e-dobe ẹpha iya.”*

⁵ L’echi-ogbodufu labụ eze-ulo Nchileke ono b’ọ kpushiru ẹnya-ngweja ẹke aabyaję ọgwa mkpọ-kpodo.

⁶ Ọ kpọru nwatibe iya kę nwoke ọku gude gwoo ẹja. Ọ tọru nshị; gwọo ọgvu. O jeru ọkpata ishi l’ẹka ndu aphụ àphụ; mę ndu njibya. O meru iphe, dụ ẹji nshinu l’ifu Ojejoje; shi ẹge ono kpatsua Nchileke ẹhughu.

* **21:4 21:4** Iphe ọ bụ bụ l’ọo Nchileke nwęnkinyi iya bę aa-nọdu abaru ẹja l’ẹke ono.

⁷ Yò pyia ntèkpe Ashera je edobe l'eze-ùlo Nchileke, bụ ẹke Ojejoje sùru Dévidi; mę nwatibe iya, bụ Sólomonu: "L'eze-ùlo-wa; mę lę Jerúsalemu, bụ mkpukpu, ya fọtaru l'ikfu ndu Ízurelu l'ọ ha; bę ya e-dobe ẹpha iya gbururu jeye lę gbururu.

⁸ Ọ -bùru l'ẹphe e-leta ẹnya; l'eme iphe, bụ iphe ya tũru ẹphe l'ekemu; l'eme ekemu ono, Mósíu, bụ nwozi iya tũru nũ ẹphe ono; b'ę to nwedu lę ya emee t'ẹphe shi l'alì ono, ya nũru nna ẹphe ono hata ọkpá lufu alufu."

⁹ Obenu lę ndu Ízurelu ta ngadu nchị. Manásę dusweru ẹphe ụzo; k'ophu bụ l'ẹphe meru iphe, dũ ẹji, ka ọphu ndu mbakeshi ono, Ojejoje mebyishiru; ndu Ízurelu egude ẹnya ẹphe phua ya ono meru.

¹⁰ Ojejoje abya eshi l'ọnu ndu ozi iya, bụ ndu ekfuchiru iya nũ; sũ:

¹¹ "Lę keshinu ọphu Manásę, bụ eze ndu Júda mewaru iphe, dũ ẹji; bya arụwa ụruburuku, ka ọphu ndu Amọru, bụ ndu vu iya ụzo ruru; bya emekwaaphu tę ndu Júda ye ẹka l'ogwa nte iya; shi ẹge ono mee iphe, dũ ẹji;

¹² bę Ojejoje, bụ Nchileke kę Ízurelu sũru: Lę ya e-wota iphe, dũ ẹji bya edoberu ndu Jerúsalemu; mę ndu Júda; mbũ ụdu iya ọphu bụ onye nũru iya nũ; ẹhu agbangahu iya agbangahu.

¹³ Ya e-wota iphe, ya meru ndu Samériya; mę iphe, ya meru ndibe Éhabu mee ndu Jerúsalemu. Ya e-fufu ndu Jerúsalemu ẹge ono, onye asa efere efuchaje iya kpube iya ifu alì ono.

¹⁴ Ndibe iya ono ndu ọphu wafuru nũ; bę ya e-ye ndu ọhogu ẹphe l'ẹka; t'a lua ẹphe alulu; kwaa iphe ẹphe l'okwata.

¹⁵ Mkpata iya abũru l'ẹphe meru iphe, dũ ẹji l'ẹnya yębe Ojejoje; shi keshinu mboku, nna ẹphe shi lę Íjiputu lufuta kpatsua ya iwe byeye ntanũ."

¹⁶ A gufu ono; Manásę gbushiru ndu ẹ-te nwedu iphe, ẹphe meru; k'ophu bụ lę mee ẹphe jiru Jerúsalemu; tsube l'ishi iya ọwaa rua ishi iya ọphu; yeru ẹjo iphe ono, o duru ndu Júda ye; ẹphe eshi ẹge ono mee iphe, dũ ẹji l'ẹnya Ojejoje ono.

Anwũhu Manásę (2 Iphe 33:18-20)

¹⁷ Iphe ọdo, meeberu nũ teke Manásę shi achi; mę iphemiphe obule, yębedua meru; yeru ẹjo iphe, o meshiru b'e dekotaru l'ẹkwo, e deshiru iphe meru nũ l'oge ndu eze Júda.

¹⁸ Ya ndono; Manásę anwũhu; lakfushia nna iya phę; e lia ya lę mgbabu ufu-eze; lę mgbabu Uza. Tọ dũ iya bũ; nwatibe iya; mbũ Amọnu abũru eze nọ-chia ẹnya iya.

Emọnu bũ eze ndu Júda (2 Iphe 33:21-25)

¹⁹ Iphe Amọnu gbaru bũ ụkporo afa l'afa labũ teke ọ wataru achichi. Yọ chia afa labũ lę Jerúsalemu. ẹpha nne iya bũ Meshulemetu; nwatibe Haruzu. Nne iya ono bũ onye Jotuba.

²⁰ Emọnu bę meru ẹjo iphe l'ẹnya Ojejoje l'ọ bũ nna iya, bũ Manásę.

²¹ O tsoru ụbeka nna iya; baaru agwa, nna iya baru ẹja; l'ebyriru iya ikpere.

²² Ọ haru Ojejoje, bũ Nchileke kę nna iya phę; jika otso ụzo kę Ojejoje.

²³ Ndu ozi Amọnu agbaaru iya ẹjo idzu; je egbua ya l'ùlo-eze iya.

²⁴ Ndu alí ono egbushikota ndu ono, gharu eze, bú Amõnu ẹjo idzu ono. Ẹphe emetsua; bya eworu nwatibe iya, bú Josáya mee eze l'ọzori iya.

²⁵ Iphe ọdo, meeberu nù teke Amõnu shi achi; mẹ iphemiphe ọbule, yẹbedua meru b'e dekotaru l'ẹkwo, e deshiru iphe meru nù l'oge ndu eze Júda.

²⁶ Ẹka e líru iya bú l'ílí iya lẹ mgbabu Uza. Tọ dú iya bú; nwatibe iya, bú Josáya abùru eze nọ-chia ẹnya iya.

22

Josáya bú eze ndu Júda (2 Iphe 34:1-2)

¹ Iphe Josáya gharu bú afa ẹsato teke ọ wataru achíchi. Yọ chia ọkporo afa l'afa iri lẹ nanù lẹ Jerúsalemu. Ẹpha nne iya bú Jedida; nwatibe Adaya. Nne iya ono bú onye Bozukatu.

² Josáya meru iphe, vudo nhamunha l'ẹnya Ojejoje. O tsoru ọbeka ochechoroche iya, bú Dévidi; to nwe ẹke, ọ hasweru ọkpa.

A phuru ẹkwo ekemu (2 Iphe 34:1-2)

³ Yo be l'afa, kwe eze Josáya afa iri l'ẹsato k'ọphu ọ wataru achíchi; yo zi Shefanu Azalaya, bú o-de-ẹkwo; búru nwanwa Meshulamu t'o jee l'eze-ọlo Nchileke. Yo zia ya; sù:

⁴ “Jekfu Hilikaya, bú onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja; t'ọ gukota okpoga, e wobataru l'eze-ọlo Nchileke; mbù okpoga, ndu, eche nche l'ọnu eze-ọlo Nchileke nataru ndu madzù.

⁵ T'e woru okpoga ono nù ndu eleta ẹnya l'ozi eze-ọlo Nchileke ono; t'ẹphe gude iya kfuà ndu ono, emekwa eze-ọlo Nchileke ono ọgwo;

⁶ mbù ndu kapyinta; ndu akpù ọlo; mẹ ndu edo ọlo. Ẹphe egudekwa iya phù zua oshi; mẹ mkpuma, a gbakpọshíru agbakpọshi, ee-gude kpụkwaa eze-ọlo ono.

⁷ E tọ gbakwa t'a kpaa ẹphe ishi ege ẹphe gude kpaphua okpoga ono; kẹ l'ẹphe bú ndu e gude ire ẹphe ẹka.”

⁸ Hilikaya, bú onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja asù Shefanu, bú o-de-ẹkwo: “Lẹ ya phụkwaru ẹkwo ekemu l'eze-ọlo Nchileke.” Yọ bya eworu ẹkwo ekemu ono nù Shefanu; yọ gụa.

⁹ Shefanu, bú o-de-ẹkwo alaphu azù je asù eze: “Ndu ozi ngu wotaakwaru okpoga ọbù, nọ l'eze-ọlo Nchileke nù ndu eleta ẹnya l'ozi ono, e je l'ọlo Ojejoje ono.”

¹⁰ Shefanu, bú o-de-ẹkwo; asụkwaphu eze: “L'o nwekwaru ẹkwo, Hilikaya, bú onye achijeru Nchileke ẹja nùru iya;” bya anọdu eze l'ifu gụa ya.

¹¹ Eze anùà iphe ono, ọ gụfutaru l'ẹkwo ekemu ono; woru uwe iya lajashia.

¹² Yọ bya ekua Hilikaya, bú onye achijeru Nchileke ẹja; kua Ahikamu Shefanu; Akùbo Mikaya; Shefanu, bú o-de-ẹkwo; mẹ Asáya, bú nwozi eze; sù ẹphe:

¹³ Unu je akpata Ojejoje ishi l'okfu ẹhu iya; mẹ l'okfu ẹhu ndu-a; mẹ l'okfu ẹhu ndu Júda l'ẹphe ha kẹ iphe-a, a gụfutaru l'ẹkwo-a, a phuru-a. Kẹ l'oke ẹhu-eghughu Ojejoje bẹ hakwa nshinu nọdu swiru ayi; kẹle nna ayi phẹ ta ngabedu nchì l'iphe, nọ l'ẹkwo-wa; ọphu ẹphe 'emedu iphe, e deru ayi l'ẹkwo ekemu-wa.

¹⁴ Ya ndono; Hilikaya, bu onye achijeru Nchileke eja; me Ahikamu; Akubo; Shefanu; me Asaya ejeshia okpata Huluda, bu nwanyi, bu onye nkfuchiru Nchileke ishi. Nwanyi ono bu le Jerusalemu le Oghe-egu ke Ebo. Onye shi alu iya nu bu Shalumu Tikuva Hahasu; buru onye eleta uwe ndu achijeru Nchileke eja enya.

¹⁵ Nwanyi ono asu ephe: "Le Ojejoje, bu Nchileke ke ndu Izurelu suru: Unu je ezia onye ziru unu t'unu bya;

¹⁶ Owaa iphe Ojejoje ekfu: Le ya a-byaakwa owotaru Jerusalemu; me ndu bu iya nu ejo iphe-ehuka ege ono, e deru iya l'ekwo ekemu ono, eze ndu Juda guru ono.

¹⁷ Mkpata iya aburu l'ekeshinu ophu ephe lufuwaru iya l'ehu; l'akpo insensu oku anu agwa odo; yo buru iphe, ephe gude eka mee be ephe gude akpatsu iya ehueghughu; be oke ehueghughu iya a-nodulephu ata kfu kfu l'o bu oku l'ehu Jerusalemu; ophu 'e gbotadu iya egbobuta.

¹⁸ A bya l'ishi eze ndu Juda lonwiya, bu onye ziru unu t'unu bya ajita l'eka Ojejoje; unu kfuru iya le Ojejoje, bu Nchileke ke Izurelu be suru ege-a: Le k'okfu ono, o nuru ono;

¹⁹ be keshinu ophu o taru onwiya uta; bya ewozita onwongu ali l'ifu Ojejoje l'o nuleruphu iphe, ya kfuru le ke Jerusalemu me ndu bu iya nu; l'ephe a-buru kpurupata; buru ndu a turu onu; yo gude iphe ono lajashia uwe iya; raa ekwa l'ifu iya; be ya nwaru iphe, o kfuru nu iya. Ono bu iphe Ojejoje kfuru ndono.

²⁰ Iphe, e-gbe meenu bu le ya e-duta iya dukfu nna iya phe; e lia ya le chiriru-werere. Ejo iphe-ehuka ono, ya e-me t'o dakfu ndu mkpukpu-wa ono ta adakfudu iya."

Ephe alashia je akooru eze ege nwanyi ono kfuru.

23

Josaya agbakwazi ndzu onye le Ojejoje (2 Iphe 34:3-7, 29-33)

¹ To du iya bu; eze, bu Josaya abya ezi t'e je ekuaru iya ndu bu ogurenya ndu Juda; me ndu ke Jerusalemu.

² Eze yele unwoke ndu Juda ono; me ndu Jerusalemu; ndu achijeru Nchileke eja; ndu nkfuchiru Nchileke; me ndu Juda l'ephe ha: ndu ukfu le ndu nta eje edzua l'eze-ulo Nchileke. Yo woru ekwo ogba-ndzu ono, a phuru l'eze-ulo Nchileke ono guru ye ephe le nchi.

³ Eze abya evudo le mgboro itso eze-ulo ono; gbakwazi ndzu ono l'ifu Ojejoje: le ya a-nodu etso Ojejoje; gude obu iya l'o ha; me ndzu iya l'o ha eme ekemu iya; me iphe, o suru t'e meje; me iphe, o toru okpa iya; shi ege ono l'eme iphe, ekwo ogba-ndzu ono kfuru. Ndu ono l'ephe ha ekweta l'ogba-ndzu ono.

Josaya edokwazi iphe

⁴ Ya ndono; eze abya ezi Hilikaya, bu onye ishi ndu achijeru Nchileke eja; me ndu achijeru Nchileke eja ophu etsota iya nu; me ndu eche onu eze-ulo Nchileke nche t'ephe je achishikota ivu, eegudeje abaru Balu eja; me ke Ashera; me ke mkpo-kpodo l'eze-ulo ono. Eze eje akpo ivu ono oku l'egu Kidironu l'azu Jerusalemu; kpota ntụ iya ghaa le Betelu.

⁵ Yo chishikota ndu ono, ndu eze ndu Juda yeru t'ephe kpoje insensu oku l'eke ono, aagwaje iphe, nogbaa le Juda ono; me ophu no-pheru

Jerúsalemu mgburumgburu; mbụ ndu ono, akpoje ínsensu oku nù Bálù; mē ẹnyanwu; mē ọnwá; mē iphe bụ mkpọ-kpodo, nọnu ono.

⁶ Ọ fofuru agwa Ashera l'eze-ulo Nchileke; je akpoo ya oku lẹ nggele Kídironu l'azụ Jerúsalemu; gwee ya; yọ buru ntụ. Yo kpota ntụ iya ono je awushia l'ikiri-kpoo.

⁷ Ọ nwutsuhiru ụlo unwoke, agba okpara l'iku eze-ulo Nchileke butua; nwutsuhia ụlo ụnwanyi, anọduje akpa uwe, eewebeje Ashera.

⁸ Yọ bya achita iphe, bụ ndu achijeru Nchileke eja lẹ mkpukpu, nọgbaa l'alí Júda; bya emerushia eke aagwaje iphe; mbụ eke ono, ndu ono shi akpoje ínsensu oku; tsube lẹ Géba jeye lẹ Besheba. Yo mebyishia eke aagwaje iphe l'onu-uzo Jóshuwa, bụ gọvano; l'eka-ibiyita edukfu mkpukpu ono.

⁹ Ndu ono, egwojeru agwa eja ono te shikwa etsoje egwo eja l'anya-ngweja kẹ Ojejoje lẹ Jerúsalemu; obenu l'ephē shi etsoje ụnwunna ephē l'ata buredi, e-te ekodu ekoko.

¹⁰ Josáya tūruru Tofetu, bụ eke aagwaje iphe lẹ nsuda ụnwu Hínomu; k'ophu bụ l'ẹ to nweđu onye ewotajekwadu nwatibe iya kẹ nwoke; m'ọ bụ kẹ nwanyi gwoo eja nù Mólèku.

¹¹ Iphe, bụ inya, ndu eze ndu Júda nuru ẹnyanwu, gvutsuaru l'onu eze-ulo Nchileke; b'ọ chishiru; bya amuru oku ye l'iphe, bụ ugbo-inya, e shi dobekwaruphu ẹnyanwu; oku ekekota iya. Eke ephē shi nọdu bụ l'echi eke ono, nọ lẹ mgboro ụlo ono, nwozi ono, aza Nétanu-Melèku bu.

¹² Ọ nwutsushiru ẹnya-ngweja ono, ndu eze ndu Júda kpuru l'ulo-eli Éhazu; nwutsushia ẹnya-ngweja ono, Manáse kpuru l'echi ogbodufu labu ono, nọ l'eze-ulo Nchileke. Ọ chifuru iya l'ẹke ono; je akua ya pyaapaa; chita je enwuru ye lẹ nggele Kídironu.

¹³ Eze aturukota eke ono, aagwaje iphe l'uzo ẹnyanwu-ahata Jerúsalemu; l'eka-utara Ugwu Uru-alí; mbụ eke ono, Sólomoni kpútaru Ashitoretu, bụ ejo agwa ndu Sayidonu; kpútaru Kemoshu, bụ ejo agwa ndu Móabu; kpútaru Mólèku, bụ ejo agwa ndu Amónu.

¹⁴ Josáya kụ-kwoshikotaru ntekpe, nọ l'ẹke ono; gbutsua Ashera; woru okpu ndu nwuhuru anwuhu kúbe l'ẹke ono.

¹⁵ Ọ chikporu ẹnya-ngweja Bételu l'ẹke ono, Jeróbuwamu Nébatu kpoberu; gude iya mee tẹ ndu Ízurelu ye eka l'iphe, dú eji ono. Ọ turu oku l'anya-ngwaje ono; tükwaaphu oku l'agwa Ashera; bya egwee ya; yọ buru ntụ.

¹⁶ Ya ndono; Josáya abya achikaa ẹnya phua ili, nọgbaa l'ugvu ono. Yo zi; e je avoshiaru iya okpu, nọ l'ili ono; yọ kpoo ya oku l'eli ẹnya-ngweja ono; merua ya. Yo shi ege ono vaa; mbụ iphe ono, Ojejoje shi l'onu onye nkfuchiru iya kfuá ono.*

¹⁷ Josáya abya aji: “?Bụ ngunu bẹ ya ele ẹnya, a kpuru egaphu?”

Ndu mkpukpu ono asụ iya: “L'ọ kwa ili eke e liru onye kẹ Nchileke phụ, shije Júda bya ekfua kẹ iphe-a, i meru ẹnya-ngweja Bételu-wa.”

¹⁸ Yọ sụ ephē: “Unu hakwaa ya; t'ẹ b'ọ dukwa onye e-me eka l'okpu iya.” Ephē aparu okpu ono haa; hakwaaphu k'onye nkfuchiru Nchileke phụ shi Samériya phụ.†

¹⁹ Ọ bụ ege ono, Josáya mebyishiru eke ono, aagwaje iphe, nọkota lẹ Bételu ono bükwaphu ege o mebyishiru iphe, bụ eke aagwaje iphe lẹ

* 23:16 23:16 1 Eze 13:1-2. † 23:18 23:18 1 Eze 13:11-32.

Samériya, bu ọp̄hu ụp̄hodu ndu eze ndu Ízurẹlu kp̄shiru; shi ẹge ono kpatsua Ojejoje ẹhu-eghughu.

²⁰ Ọ tuko iphe bu ndu agwajẹ iphe l'ẹke ono, aagwajẹ iphe ono gbugee l'eli ẹn̄ya-ngwẹja ono; bya etsua okpu ndiphe oku l'eli ẹn̄ya-ngwẹja ono. Yo metsua; laphushia azu lẹ Jerúsalemu.

A wataru ọgba Aji Esweta ọdo

(2 Iphe 35:1-19)

²¹ Tọ du iya bu; eze, bu Josáya abya asu ndu Júda l'ẹp̄he ha: “T'ẹp̄he gbaaru Ojejoje, bu Nchileke ẹp̄he Aji Esweta ẹge ono, e deru iya lẹ Ekwo Ọgba-Ndzụ ono.”

²² Ẹ tọ nwedụ Aji Esweta ọp̄hu a gbajewaru ẹge a gbaru ono. Ẹ ta gbaɓɓa ya ẹge ono l'oge ndu ikpe. T'a gba iya ẹge ono l'oge ndu eze kẹ Ízurẹlu; m'ọ bu l'oge ndu eze kẹ Júda.

²³ Ọlobu l'afa, kwe Josáya afa iri l'ẹsato, yọ wataru aburu eze b'a gbaru Ojejoje Aji Esweta ono lẹ Jerúsalemu.

Iphe Josáya meshiru

²⁴ Iphe ọdo, Josáya meru bu l'ọ ch̄shikotaru ndu aphụ àphù; mẹ ndu njibya; ch̄ko iphe bu agwa; mẹ ẹjo akpamara, nọkota lẹ Jerúsalemu; mẹ l'ali ndu Júda l'ọ ha wofukota. Iphemiphe ọbule ono b'ọ mekotaru tẹ ya gude medzua iphe, e deru l'ekwo ekemu ono, Hilikaya, bu onye achijeru Nchileke ẹja phuru l'eze-ulo Nchileke ono.

²⁵ Ẹ tọ nwedụ eze ọdo, du l'ọbu Josáya lẹ ndu vu iya uzo chia; mẹ ndu ọp̄hu, etso iya l'azu, bu onye gudeje obu iya l'ọ ha; mẹ ndzụ iya l'ọ ha; mẹ ike iya l'ọ ha ziberu Ojejoje; ẹge ono ọ nọ l'ekwo ekemu Mosisu.

²⁶ Obenu l'oke ẹhu-eghughu Ojejoje, ata kfukfukfu, ọ dab̄eru ndu Júda ono bẹ ta ejizitaduru ejizita. Yọ buru iphe, kparu iya nū bu iphemiphe ọbule ono, Manáse meeberu gude kpatsua ya ẹhu-eghughu.

²⁷ Obenu lẹ ya meru iphe, Ojejoje k̄furu; sụ: “Mu e-wofufua ndu Júda l'ẹke, mu nọ ẹge ono, mu wofuru ndu Ízurẹlu; mu ajika Jerúsalemu, bu mkpukpu ono, mu fotar̄u; mẹ eze-ulo ono, mu s̄uru l'ọ bu ẹke ẹpha mu a-nodu ere ire ono.”

Anwuhu Josáya

(2 Iphe 34:3-7, 29-33)

²⁸ Iphe ọdo, meeberu nū teke Josáya shi achị; mẹ iphemiphe ọbule, yẹbedua meru b'e dekotaru l'ekwo, e deshiru iphe meru nū l'oge ndu eze Júda.

²⁹ Obenu l'oge kẹ Josáya bẹ Fero Neko, bu iya bu eze ndu Íjiputu ch̄i ndu soja iya jeshia Ẽnyimu Yufurétusu tẹ ya yetaru eze ndu Asiriya ẹka l'ogu. Eze, bu Josáya achita ndu soja nk'iya jekfushia ya ogu. Fero-neko aphụ l'iya phu; woru iya gbua lẹ Megido.

³⁰ Ndu ozi iya shi lẹ Megido gude ugbo-inya palata odzu iya lẹ Jerúsalemu; bya elia ya l'ili nk'iya. Ndu Júda ewofuta nwatibe Josáya kẹ nwoke, aza Jehowahazu; tee ya manū l'ishi t'ọ buru eze nọ-chia ẹn̄ya nna iya.

Jehowahazu bu eze ndu Júda

(2 Iphe 36:2-4)

³¹ Iphe Jehowahazu gbaru bu ụkporo afa l'afa ẹto teke ọ wataru achichi. Yọ chia ọnwá ẹto lẹ Jerúsalemu. Ẹpha nne iya bu Hamutalu; nwatibe Jeremáya kẹ Libina.

³² Jehowahazu bẹ meru ẹjọ iphe l'ẹnya Ojejoje ẹge nna iya oche ẹphe meru.

³³ Fero Neko tuchiru iya lẹ mkpọro lẹ mkpụkpụ Ribúla l'alí Hámatu; k'ophu bu l'ẹ tọ nọduhedu lẹ Jerúsalemu achi. Fero-neko bya atụ-buaru ndu Júda t'ẹphe kfuá ụkporo ẹkpa mkpọla-ọcha ugbo ise; mẹ ẹkpa mkpọla-ododo.

³⁴ Fero Neko eworu Ẹliyakimu Josáya mee eze l'ọzori nna iya, bu Josáya. Yọ gbanwee ẹpha Ẹliyakimu; yọ zalahaa Jehoyakimu. Ya ndono; yọ dufu Jehowahazu je edobe lẹ Íjiputu; yọ nọdu l'ẹke ono nwụhu.

³⁵ Jehoyakimu kfuá Fero Neko mkpọla-ọcha; mẹ mkpọla-ododo ono, ọ tų-buru ndu Júda. O keru utu nųtsua ndu Júda l'ẹge ike beru onyemonye; shi ẹge ono gbata mkpọla-ọcha; mẹ mkpọla-ododo ono.

Jehoyakimu bu eze ndu Júda

(2 Iphe 36:5-8)

³⁶ Iphe Jehoyakimu gbaru bu ụkporo afa l'afa ise teke ọ wataru achichi. Yọ chia afa iri lẹ nanu lẹ Jerúsalemu. Ẹpha nne iya bu Zébida; nwatibe Pedaya kẹ Ruma.

³⁷ Jehoyakimu meru ẹjọ iphe l'ẹnya Ojejoje ẹge nna iya oche ẹphe meru.

24

¹ Ọ bu l'oge kẹ Jehoyakimu; bẹ Nebukadineza, bu eze ndu Bábyilonu byaru ọgu lẹ Júda. Jehoyakimu anọ ya l'ẹka afa ẹto; bya aghachi; kwefulahaaru iya ikẹ.

² Ojejoje abya eshi lẹ Bábyilonu; Áramu; Móabu; mẹ Amọnu zifu ndu ọ-lua-ọlaa; ẹphe abyarụ Jehoyakimu ọgu; t'ẹphe bya emebyishia Júda ẹge ono, Ojejoje shi l'ọnu ndu ozi iya, bu ndu nkfuchiru iya kfuá ono.

³ Iphe, doru ẹnya aburu l'iphe ono, mekotaru l'ẹhu ndu Júda ono bẹ bu Ojejoje sụru t'ọ mee; t'ọ shi ẹge ono wofu ẹphe l'ẹke ya nọ l'okfu ẹjọ iphe Manáse; mẹwaru iphemiphe ọbule ọdo, o meshiru;

⁴ mẹkwaphu kẹ ndu ono, ẹ-te nwedu iphe, ẹphe meru, o gbushiru; ọchi ẹphe atukoru Jerúsalemu l'ishi; ọphu Ojejoje 'ekwedu lẹ ya aguru ẹphe nvu.

⁵ Iphe ọdo, meeberu nų teke Jehoyakimu shi achi; mẹ iphemiphe ọbule, yẹbedua meru b'e dekotaru l'ẹkwo, e deshiru iphe meru nų l'oge ndu eze Júda.

⁶ Tọ du ya bu; Jehoyakimu anwụhu lakfushia nna iya pẹ. Nwatibe iya, bu Jehoyakinu abya aburu eze nọ-chia ẹnya iya.

⁷ Eze ndu Íjiputu te eshibudua l'alí iya lufuta ọdo; kẹ l'eze ndu Bábyilonu bẹ naru iya alí iya mgburumgburu; shita lẹ nggele Íjiputu je akpaa lẹ Ẹnyimu Yufurétusu.

Jehoyakinu bu eze ndu Júda

(2 Iphe 36:9-10)

⁸ Jehoyakinu bẹ gbawaru afa iri l'ẹsato teke ọ wataru ọbu eze. Iphe, ọ chiri bu ọnwá ẹto lẹ Jerúsalemu. Ẹpha nne iya bu Nehushita; nwatibe Elunatanu kẹ Jerúsalemu.

⁹ Jehoyakinu meru ẹjọ iphe l'ẹnya Ojejoje ẹge nna iya meru.

¹⁰ Yò bụrụ teke ono; bẹ ndu soja Nebukadineza, bụ eze ndu Bábyilónu wụrụ bya bya eyechia Jerúsalemu.

¹¹ Nebukadineza l'onwiya abyakfuta ndu nk'ia lẹ Jerúsalemu teke ono, ẹphe yechiru iya ono.

¹² Tò dū iya bụ; Jehoyakinu, bụ eze ndu Júda; mę nne iya; ndu ozi iya; ndu, bụ amadụ lẹ ndu ozi iya; mę ndu ishi l'ozi iya atụko l'ẹphe ha woru onwẹphe nū eze ndu Bábyilónu.

Yò bụrụ l'afa, kwe eze ndu Bábyilónu afa ẹsato k'ọphu, ọ wataru achichi b'ọ kpuru Jehoyakinu lẹ ndzụ.

¹³ Yò vua mbụ iphe ono, Ojejoje kfuahawaru l'iphe, bụ ẹku, nọ l'eze-ulo Nchileke; mę l'ulo-eze; yeru iphe, bụ ivu ono, Sólomónu, shi bụrụ eze ndu Ízurẹlu gude mkpọla-ododo mekota; doo l'eze-ulo Nchileke ono bẹ ee-gwo. Yò bụrụ iphe ono bẹ Nebukadineza byaru bya emedzua.

¹⁴ Ọ kpuru ndu Jerúsalemu l'ẹphe ha lẹ ndzụ lashia Bábyilónu. Ọ kpuru ndu ishi; kpua ndu soja; kpua ndu ọphu bụ ike-ka-l'ọgu phez; kpua ndu eme nka; kpua ndu uzu. Iphe, ẹphe dū bụ unu madzụ ugbo ụkpọro l'ise teke ọ kpuru ẹphe. Ndu ọ haru nwẹnkinini bụ ndu katsua ọburu ndu ụkpa l'alì ono.

¹⁵ Nebukadineza eshi lẹ Jerúsalemu kpua Jehoyakinu lẹ ndzụ laa alì Bábyilónu. Ọ kpuru nne Jehoyakinu; kpua unyomu iya; kpua ndu ishi l'ozi iya; kpua ndu ike nọ l'alì ono.

¹⁶ Eze ndu Bábyilónu akputa unu ndu soja iri l'ẹsaa l'ụkpọro ndu soja iri,* bụ ndu ike nọ; bụrụ ndu maru ẹnya ọgu; bya akpua unu madzụ labụ l'ụkpọro madzụ iri,† bụ ndu nka; mę ndu uzu.

¹⁷ Yò wota Mataníya, bụ nwunne nna Jehoyakinu mee eze l'ọzori Jehoyakinu; gbanwee ẹpha iya gube iya Zedekaya.

Zedekaya bụ eze ndu Júda

(2 Iphe 36:11-12; Jer 52:1-3)

¹⁸ Zedekaya bẹ nọwaru ụkpọro afa l'afa lanụ teke ọ wataru achichi. Iphe, ọ chiri bụ afa iri lẹ nanụ lẹ Jerúsalemu. Ẹpha nne iya bụ Hamutalu; nwatibe Jeremáya. Ẹke nne iya ono shi bụ Libina.

¹⁹ Zedekaya bẹ meru ẹjo iphe l'ẹnya Ojejoje l'ọ bụ Jehoyakimu.

²⁰ Yò bụrụ ẹhu-eghughu Ojejoje bẹ meru iphe iphe ono meru ndu Jerúsalemu; mę l'ẹhu ndu Júda jeye teke ọ chifuru ẹphe l'ifu iya.

E metsua; Zedekaya abya ekwefuru eze ndu Bábyilónu ikẹ.

25

Adada Jerúsalemu

(2 Iphe 36:13-21; Jer 39:1-10; 52:3-11)

¹ Ya ndono; yo be l'afa, kwe Zedekaya afa tete; k'ọphu ọ wataru achichi; l'abalì k'iri l'ónwa iri; eze ndu Bábyilónu, bụ Nebukadineza achita ndu soja iya l'igwe; ẹphe abyatashia Jerúsalemu. Ẹphe eje akwaa k'ọgu l'azu mkpukpu ono; nọdu l'ẹke ono gvua ya ose-ọgu mgburumgburu.

² Ẹphe eyechia mkpukpu ono jeye l'afa, kwe eze, bụ Zedekaya afa iri lẹ nanụ.

³ Yò rua l'abalì kẹ tete l'ónwa k'eno; ẹjo-egu, nọ lẹ mkpukpu ono bya aka njọ; k'ọphu ndu bu iya nū te nwehedu nrì, ẹphe e-ri.

* **24:16 24:16** Iphe ọ bụ bụ 7,000. † **24:16 24:16** Iphe ọ bụ bụ 1,000.

⁴ E woru upho-mkpuma mkpukpu ono tsufua; yo be l'enyashi; ndu soja mkpukpu ono l'ephe ha etsukahụ gbalaa. Eke ephe shirụ gbalaa bụ l'onu-uzo ophu, nọ lẹ mgbaku upho-mkpuma labụ ono, nọ lẹ mgboro mgbabu eze ono. Eke ephe shirụ aburụ ụzo Araba. Teke ono kwa teke ndu soja Bábyilonu kephewaduru mkpukpu ono mgburumgburu.

⁵ Ndu soja Bábyilonu achipyabe eze, bụ Zedekaya je egude iya l'alị daburu swanmangu lẹ Jériko. Ndu soja iya ebuhaa ya tsukashihu.

⁶ Ephe egude eze; kpụ-kfụ eze ndu Bábyilonu lẹ Ribúla, bụ eke a nọ nmaa ya ikpe.

⁷ Ephe anọdu eze Zedekaya l'ifu gbushia unwegirima iya; bya aswoshia ya akpuru-enya; gude ope tụa ya mkpakọbe; kpuru iya lashia Bábyilonu.

Eemebyishi Jerúsalemu; mę eze-ulo Nchileke
(Jer 52:12-23)

⁸ Yo rua abalị k'esaa l'ime onwa k'ise; l'afa, kwe Nebukadineza afa iri lẹ tete, ọ wataru ọchi ndu Bábyilonu; Nebuzaradanu, bụ onye ishi ndu soja-eze Nebukadineza; buru nwozi eze ndu Bábyilonu ono ejeshia Jerúsalemu.

⁹ Yo rua je atụa ọku l'eze-ulo Nchileke; tụa ọku l'ufu-eze; tụa ọku l'iphe, bụ ụlo, nọ lẹ Jerúsalemu. Iphe, bụ ụlo, aga mkpa l'ẹke ono b'ọ tụtotarụ ọku.

¹⁰ Ndu soja, nọ onye ishi ndu soja-eze ono l'eka eje etsukposhia upho-mkpuma, e gude kpụ-pheta Jerúsalemu mgburumgburu.

¹¹ Nebuzaradanu, bụ onye ishi ndu soja-eze ono eruta iphe, bụ ndu phoduru lẹ mkpukpu ono lashia Bábyilonu; mbụ igwe ọha ono; yeru ndu ophu gbaru ọso laa k'eze ndu Bábyilonu.

¹² Ndu ophu onye ishi ndu soja ono haru bụ ndu ophu kakọta ọbu ndu ukpa l'alị ono; t'ephe jeje ozi lẹ mgbo vayinu; mę l'okfu.

¹³ Itso ope, nọ l'eze-ulo Nchileke; ọ-gba-kperekpere; eze durongu mini, e gude ope kpua, nọ iya nụ bę ndu Bábyilonu kupyashiru; vuta ope ono lashia Bábyilonu.

¹⁴ Ephe vukwaruphu ite; eze ago; iphe, apaję òwúú urọku; efere; iphe bụ iphe, a kpuru l'ope, eegudeje eje ozi l'eze-ulo Nchileke;

¹⁵ iphe, aakpoje insensu ọku; ochi; iphemiphe ọbule, e meru lẹ mkpọla-ododo; mę lẹ mkpọla-ọcha bę onye ishi ndu soja ono vukotarụ.

¹⁶ Ope, laru l'itso labụ ono; eze durongu mini ono; mę l'ọ-gba-kperekpere ono, Sólomonu meshiru dobe l'eze-ulo Nchileke ono bę ẹra iya, kariru ege aa-tụ onu iya.

¹⁷ Itso ono bę eli iya dugbaa ntọkpa ukporo l'esaa esaa. Yọ buru ope b'e gude wua l'ishi iya. Iphe ishi itso ono dū bụ ntụ-okpa ẹno ẹno lẹ mkpirikpi iya; bya enwegbaaru iphe, a kparu akpakpa; mę ophu a kpuru l'ope, dugbaa l'ọ bụ utara-okumu, nọ-pheru iya mgburumgburu, e gude memashia ya ememashi. Itso k'ẹbo; yẹle iphe, a kparu ye iya bę bụ iphe lanu yẹle ophu.

Aakpụ ndu Júda lę ndzụ ala Bábyilonu
(Jer 52:24-27)

¹⁸ Ya ndono; onye ishi ndu soja-eze ono abya akpua Seráya, bụ onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja lę ndzụ; kputa Zefanaya, bụ onye, etsota Seréya; mę umadzu ẹto, echeje nche l'onu eze-ulo Nchileke.

¹⁹ Lẹ mkpukpu ono b'ọ kputaru onye ishi ndu soja; mę umadzu ise, anọduje edoziru eze ụzo, bụ ndu ophu a phuru lẹ mkpukpu ono; kputa

onye ederu onye ishi ndu soja ẹkwo, bu iya bu onye anaje ndu ali ono l'oru soja; me ukporo umadzu eto, bu unwoke ali ono, a phuru le mkpukpu ono.

²⁰ Nebuzaradanu, bu onye ishi ndu soja-eze akputa ephe kpu-jeru eze ndu Babylonu le Ribula.

²¹ Yo buru le Ribula l'ali Hamatu be eze ndu Babylonu no gbushia ephe. Yo buru ege ono b'e shi kpu ndu Juda le ndzu laa ali odo.

*Gedaliya bu o-chi-pha ndu, a haru le Juda
(Jer 40:1—41:15)*

²² Nebukadineza, bu eze ndu Babylonu abya afota Gedaliya Ahikamu Shefanu to buru o-chi-pha ndu ophu phoduru nu l'ali Juda.

²³ Ndu ishi ndu soja; me ndu nk'ephe anua l'o bu Gedaliya be Nebukadineza meru govano ndu Juda; wuru wu-kfuta Gedaliya le Mizupa. Epha ndu ono bu: Ishimelu Netenaya; Johananu Kareya; Seraya Tanihmeti, bu onye Netofa; me Jezaniya, shi Maaka; ephe le ndu nk'ephe.

²⁴ Gedaliya eribuaru ephe le ndu nk'ephe ono nte; gude mee t'obu shihu ephe ike; su ephe: "Unu ba tsukwa ndu ishi ndu Babylonu egvu. O -buru l'unu no l'ali ono l'jeru eze ndu Babylonu ozi; be iphe a-dupooru unu le mma."

²⁵ Yo rua l'onwa k'esaa l'afa ono; Ishimelu Netenaya Elishama, shi l'ufu ndu eze; achita umadzu iri jeshia ugu le Mizupa je egbua Gedaliya; ndu Juda; me ndu Babylonu, ephe l'ia no le Mizupa.

²⁶ To du iya bu; ndu Juda l'ephe ha; ndu ukfu le ndu nta; je akpaa le ndu ishi ndu soja ephe; egude k'otsu-egvu ndu Babylonu gbaru lashia jiputu.

*Aatufuta Jehoyakinu le-mkporo
(Jer 40:7-9; 41:1-3)*

²⁷ L'afa, kwe Jehoyakinu, bu eze ndu Juda ukporo afa l'afa iri l'esaa, a kpuru iya le ndzu be Evilu-Merodaku byaru bya aburu eze; wata ochi ndu Babylonu. Yo tufu Jehoyakinu, bu eze ndu Juda le mkporo l'onwa iri l'ebo no l'ukporo abali l'abali esaa.

²⁸ O kfu okfu oma nu Jehoyakinu; bya edobe iya l'onodu, kakota ke ndu eze odo, a kpuru ephe l'ia ndzu laa ali Babylonu.

²⁹ Jehoyakinu eyefu uwe mkporo iya; bya etsoru rilahaa nri l'ufu-eze jeye l'ege o no-beru.

³⁰ Mboku-mboku be eze nuru iya okpoga, oo-gudeje eme mkpa iya jeye l'ege o no-beru.

Iphe e meru l'oge ndu Eze kẹ mbu

*Ndu a mụru tsube l'ogbo Ádamu rua l'ogbo Ébirihamu
(Mbu 5:1-32; 10:1-32; 11:10-26)*

¹ Ádamu bụ nna Sẹtu; Seti abụru nna Ēnoshi.

² Ēnoshi bụ nna Kénanu; Kénanu abụru nna Mahálalẹlu. Mahálalẹlu bụ nna Jeredi;

³ Jeredi abụru nna Ínọku. Ínọku bụ nna Metúsela; Metúsela abụru nna Lémẹku.

⁴ Lémẹku bụ nna Nówa. Ụnwu Nówa bụ Shemu; Hamu; mẹ Jafẹtu.

⁵ Ụnwu Jefẹtu bụ Goma; Mágogu; Madayi; Javanu; Tubalu; Mésheku; mẹ Tirasu.

⁶ Ụnwu Goma bụ Ashukenazu; Difatu; mẹ Togama.

⁷ Ụnwu Javanu bụ Elisha; Tashishi; Kítimu; mẹ Ródu.

⁸ Ụnwu Hamu bụ Kúshi; Íjiputu; Putu; mẹ Kénanu.

⁹ Ụnwu Kúshi bụ Séba; Havila; Sabúta; Ráma; mẹ Sabuteka. Ụnwu Réma abụru Sheba; mẹ Dedanu.

¹⁰ Kúshi bụ nna Nimurọdu. Nimurọdu bụ onye soja ivuzọ, ike kakọta lẹ mgboko.

¹¹ Íjiputu bụ nna ndu Ludu; ndu Anamu; ndu Lehabu; ndu Nafutuhu;

¹² ndu Paturosu; ndu Kafuto; mẹ ndu Kasuluhi. Ndu Kasuluhi bụ ẹphe metaru ndu Filisutayinu.

¹³ Kénanu bụ nna Sayịdonu. Sayịdonu bụ iya bụ ọkpara iya. Kénanu bụkwaphu nna ndu Hetu;

¹⁴ ndu Jebusu; ndu Amọru; ndu Gigashi;

¹⁵ ndu Hevu; ndu Aka; ndu Sinu;

¹⁶ ndu Avadu; ndu Zéma; mẹ ndu Hámatu.

¹⁷ Ụnwu Shemu bụ Élamu; Ashuru; Afakusadu; Ludu; Áramu; Uzu; Hulu; Geta; mẹ Mésheku.

¹⁸ Afakusadu bụ nna Shela; Shela abụru nna Iba.

¹⁹ Iba mụtaru unwoke labu. Ẹpha onye lanu bụ Pélegu.* Ishi iya aburu l'a mụru iya l'ògè teke mgboko kekashiru ekekashi. Ẹpha nwunne iya kẹ nwoke bụ Jọkutanu.

²⁰ Jọkutanu bụ nna Alumodadu; Shẹlefu; Hazamaveti; Jera;

²¹ Hadoramu; Uzalú; Dikila;

²² Obalu; Abimẹlu; Sheba;

²³ Ofi; Havila; mẹfua Jobabu. Ẹphe l'ẹphe ha bụkota unwu Jọkutanu.

²⁴ Shemu bụ nna Afakusadu; Afakusadu aburu nna Shela.

²⁵ Shela bụ nna Iba; Iba abụru nna Pélegu. Pélegu bụ nna Rewu;

²⁶ Rewu abụru nna Sérugu. Sérugu bụ nna Nahọ; Nahọ abụru nna Téra.

²⁷ Téra bụ nna Ébiramu, bụ iya bụ Ébirihamu.

*Eri Ishimẹlu
(Mbu 25:12-16)*

²⁸ Ụnwu Ébirihamu bụ Áyizaku mẹ Ishimẹlu.

* **1:19 1:19** Iphe, “Pélegu” bụ bụ “ekekashi”.

²⁹ Qwaa bu eri ephe ndo-o: Nebayotu bu okpara Ishimelu. Ndu ophu bu Keda; Adubelu; Mibusamu;

³⁰ Mishima; Duma; Masa; Hadadu; Tima;

³¹ Jeturu; Nafishi; me Kidema. Ephe l'ephe ha bukota unwu Ishimelu.

³² Ketura, bu nnufu Ebirhamu mutaru iya Zimuranu; Jokushanu; Medanu; Midiya; Ishibaku; me Shuwa. Unwu Jokushanu bu Sheba; me Dedanu.

³³ Unwu Midiya bu Ifa; Iferu; Hanoku; Abida; me Eludaa. Ndu ono l'epha ha bukota unwu Ketura.

Eri Iso

(Mbụ 36:1-19)

³⁴ Ebirhamu bu nna Ayizaku. Unwu Ayizaku bu Iso; me Izurelu.

³⁵ Unwu Iso bu Elifazu; Ruwelu; Jewushi; Jellamu; me Kora.

³⁶ Unwu Elifazu bu Temanu; Omaru; Zefo; Getamu; Kenazu; Timina; me Amaleku.

³⁷ Unwu Ruwelu bu Nahatu; Zera; Shama; me Miza.

Ndu odungu, buru l'ali Edomu

(Mbụ 36:1-19)

³⁸ Unwu Seyi bu Lotanu; Shobalu; Zebiyonu; Ana; Dishonu; Iza; me Dishanu.

³⁹ Unwu Lotanu bu Hori me Homamu. Timina bu nwunne Lotanu ke nwanyi.

⁴⁰ Unwu Shobalu bu Aliyanu; Manahatu; Ebalu; Shefi; me Onamu. Unwu Zebiyonu bu Aya; me Ana.

⁴¹ Nwa, Ana mutaru bu Dishonu.

Unwu ke Dishonu bu Hamuranu; Eshubanu; Ituranu; me Keranu.

⁴² Unwu Iza bu Bilihanu; Zavanu; me Jakanu. Unwu Dishanu bu Uzu; me Aranu.

Ndu eze ndu Edomu

(Mbụ 36:31-43)

⁴³ Qwaa bu ndu eze, chi-oduru ndu Edomu temanu be ndu Izurelu nwederu eze: Bela Beyo. Epha mkpukpu iya bu Dinuhaba.

⁴⁴ Teke Bela nwuhuru be Jobabu Zera ke Bozura buru eze; no-chia enya iya.

⁴⁵ Teke Jobabu nwuhuru be Hushamu ke Temanu buru eze; no-chia enya iya.

⁴⁶ Teke Hushamu nwuhuru be Hadadu Bedadu buru eze; no-chia enya iya. O bu iya be mekputaru ndu Midiya l'ali Moabu. Epha mkpukpu iya bu Aviti.

⁴⁷ Teke Hadadu nwuhuru; Samula ke Measureka aburu eze; no-chia enya iya.

⁴⁸ Teke Samula nwuhuru; be Shawulu ke Rehobotu, no le mgboro Enyimu Yufuretusuru buru eze; no-chia enya iya.

⁴⁹ Teke Shawulu nwuhuru be Balu-Hananu Akubo buru eze; no-chia enya iya.

⁵⁰ Teke Balu-Hananu nwuhuru be Hadadu buru eze; no-chia enya iya. Epha mkpukpu iya bu Payi. Nyea ya bu Mehetabelu; bu nwatibe Maturedi. Maturedi bu nwanwa† Mezahabu.

⁵¹ Hadadu abya anwuhu.

† 1:50 1:50 Mehetabelu bu nwanwa iya ke nwanyi.

Ndu ọwaa bụ ndu ishi ndu Édọmu: Tímína; Aliya; Jetetu;

⁵² Oholibama; Ela; Pinonu;

⁵³ Kenazu; Témanu; Mibuza;

⁵⁴ Magudelu; me Iramu. Ndu ono shi bujeru ndu ishi ndu Édọmu.

2

Eri Ízurelu

¹ Ọwaa unwu Ízurelu ndọ-ọ: Rúbenu; Símiyonu; Lívayi; Júda; Ísaka; Zébulonu;

² Dánu; Jósefu; Bénjaminu; Náfutali; Gádu; me Ásha.

³ Unwu Júda bụ: Eru; Onanu; me Shela. Onye o shi l'eka iya mụta umadzu eno ono bụ nwanyi Kénanu, bụ nwatibe Shuwa. Ole Ira, bụ ọkpára iya be meru ejo-iphe l'enya Ojejoje. Ojejoje eworu iya gbua.

⁴ Táma, bụ nyee-nwa Júda abya amụtakwaru iya phụ Pérezu me Zera. Iphe, unwu Júda tuko dụ bụ ise.

⁵ Unwu Pérezu bụ Hézuronu; me Hamulu.

⁶ Unwu Zera bụ Zímuri; Etanu; Hemanu; Kalukolu; me Dara. Iphe, ephe dukota bụ ise.

⁷ Nwatibe Kami bụ Ekanu. O bụ iya wolataru ndu Ízurelu iphe-otsu-l'anụ; ke l'ọ dakaru iphe, e kfuru sụ t'e b'ọ dukwa onye e-wota iphe, e doberu Nchileke iché.*

⁸ Nwatibe Etanu bụ Azaríya.

⁹ Unwu, a mụtaru Hézuronu bụ Jeramelu; Ramu; me Kelubayi.

¹⁰ Ramu bụ nna Amínadabu; Amínadabu aburu nna Náshonu, bụ iya bụ onye ishi ndu Júda.

¹¹ Náshonu bụ nna Saluma; Saluma aburu nna Bówazu.

¹² Bówazu bụ nna Óbedu; Óbedu aburu nna Jesi.

¹³ Ndu ọwaa bụ unwu Jesi: Eliyabu bụ ọkpára iya; Abinadabu aburu otsota; Shimeya bụ onye ke eto;

¹⁴ Netanelu bụ onye k'eno; Radayi aburu onye k'ise.

¹⁵ Ozemu bụ onye k'ishingu; Dévidi aburu onye k'esaa.

¹⁶ Unwunne ephe ndu k'unwanyi bụ: Zeruya; me Abigelu.

Unwu Zeruya bụ: Abishayi; Jóabu; me Ásahelu; ephe eto ono.

¹⁷ Abigelu bụ nne Amasa. Nna Amasa bụ Jeta, shi l'eri Ishimelu.

Eri Hezuronu

¹⁸ Kálebu Hézuronu be shi l'eka nyee ya, bụ Azuba mụta Jeriyotu. Nwanyi ono mụtakwaru iya phụ Jeshá; Shobabu; me Adonu.

¹⁹ Azuba anwuhulephu; Kálebu eje alua Efuratu; yọ mụtaru iya Huru.

²⁰ Huru bụ nna Úri; Uri aburu nna Bezalelu.

²¹ E megee; Hézuronu eje alua nwatibe Makiru. Makiru bukwanu nna Giledu. Hezuronu luru nwanyi ono teke yebe Hezuronu gharu ukporo afa eto. Nwanyi ono amutaru iya Segubu.

²² Segubu bụ nna Jayi; onye ukporo mkpukpu le mkpukpu eto l'alí Giledu shi ndu l'eka.

²³ Ole ndu Geshuru; me ndu Eramu nataru mkpukpu le mkpukpu ono, shi ndu Jayi l'eka ono; natakwa iya phụ Kenatu; me unwu mkpukpu mkpukpu, gbapheru iya mgburumburu. Mkpukpu ono dukota ukporo

* 2:7 2:7 Jós 7:1-26.

mkpukpu eto. Ndu ono l'ephe ha bukota ndu awa Makiru, bu iya bu nna Giledu.

²⁴ Hézuronu, bu nna Kálebu anwuhutsulephu; Kálebu alupyaabe Efuratu, bu nyee nna iya. Efuratu amutaru iya Ashuru. Ashuru amuta Tékowa.

Eri Jeramelu Hézuronu

²⁵ Ndu owaa bu unwu Jeramelu, bu okpara Hézuronu: Ramu bu okpara iya; me Buna; Orenu; Ozemu; me Ahija.

²⁶ Jeramelu be lukwaruphu nwanyi odo, epha iya bu Atara. Yebedua bu nne Onamu.

²⁷ Unwu Ramu, bu okpara Jeramelu bu: Mahazu; Jaminu; me Eka.

²⁸ Unwu Onamu bu Shamayi; me Jada. Unwu Shemayi aburu Nadabu; me Abishuru.

²⁹ Epha nyee Abishuru bu Abihelu. O mutaru iya Ahubanu; me Molidu.

³⁰ Unwu Nadabu bu: Seledu; me Apemu. Seledu nwuhuru; to dobe akọ.

³¹ Nwatibe Apemu bu Ishi. Ishi bu nna Sheshanu; Sheshanu aburu nna Ahulayi.

³² Unwu Jada; mbu nwunne Shemayi ke nwoke bu Jeta; me Jonatanu. Jeta nwuhuru; to dobe akọ.

³³ Unwu Jonatanu bu Peletu; me Zaza. Ndu ono bu ndu eri Jeramelu.

³⁴ Sheshanu ta mutadu unwoke. O bu unwanyi b'ọ mshiru kpuu. O nweru onye Ijiputu, bu ohu iya, aza Jaha.

³⁵ Sheshanu eduta nwatibe iya kee Jaha, bu ohu iya. Yo mutaru iya Atayi.

³⁶ Atayi bu nna Nétanu; Nétanu aburu nna Zabadu.

³⁷ Zabadu bu nna Efulalu; Efulalu aburu nna Obedu.

³⁸ Obedu bu nna Jéhu; Jéhu aburu nna Azariya.

³⁹ Azariya bu nna Helezu; Helezu aburu nna Eleyasa.

⁴⁰ Eleyasa bu nna Sisumayi; Sisumayi aburu nna Shalumu.

⁴¹ Shalumu bu nna Jekamiya; Jekamiya aburu nna Elishama.

Eri Kelebu

⁴² Ndu owaa bu unwu Kálebu, bu nwunne Jeramelu ke nwoke: Mésha bu okpara iya. Mésha ono bu nna Zifu. Nwatibe Kelebu odo bu Marésha. Marésha bu nna Héburonu.

⁴³ Unwu Héburonu bu: Kora; Tapúwa; Rekemu; me Shéma.

⁴⁴ Shéma bu nna Rahamu. Rahamu aburu nna Jokamu. Rekemu bu nna Shemayi.

⁴⁵ Nwatibe Shemayi bu Mawonu. Mawonu aburu nna Bétu-Zu.

⁴⁶ Ifa, bu nnufu Kálebu mutaru iya Háranu; Moza; me Gazezu. Háranu bu nna Gazezu.

⁴⁷ Unwu Jahudayi bu: Regemu; Jótamu; Geshanu; Peletu; Ifa; me Shaafu.

⁴⁸ Maaka, bu nnufu Kálebu be mutaru iya Shebe; me Tirihana.

⁴⁹ O kwa iya phu mutaru Shaafu, bu onye metaru Madumana; Sheva bu iya metaru Makubina; me Gibeya.

Nwata nwanyi, Kálebu mutaru bu Akusa.

⁵⁰ Owaa bu ndu eri Kelebu: Efuratu bu nyee Kálebu. Huru aburu okpara Efuratu. Unwu Huru bu: Shobalu, bu onye metaru Kiriyatu-Jerimu;

⁵¹ me Saluma, bu iya metaru Bétulehemu; me Harifu, bu onye metaru Bétu-Geda.

⁵² Qwaa bu ndu eri Shobalu, bu onye metaru Kiriyatu-Jerimu: O bu iya metaru Harowe, bu nkere-ebo ndu Menuhotu.

⁵³ Ndu qwaa bu ndu enya-ufu Kiriyatu-Jerimu: ndu Jeta; ndu Putu; ndu Shumatu; me ndu Mishura. O bu l'eka ndu ono; be ndu Zora; me ndu Eshutawolu; shi futa.

⁵⁴ Ndu qwaa bu ndu eri Saluma: ndu Betulehemu; ndu Netofa; ndu Atarotu-Betu-Joabu; nkere-ebo ndu Manahatu; me ndu Zora.

⁵⁵ Ndu enya-ufu ophu bu ndu o-de-ekwo, bu le Jebezu bu: ndu Tiratu; ndu Shimeya; me ndu Suka. Ndu ono bu ndu Kenu, shi l'eri Hamatu, bu nna ndu onu-ulo Rekabu.

3

Eri Dévidi

(2 Sám 3:2-5)

¹ Qwaa bu unwu Dévidi; ndu ophu a mushiru iya le Héburonu:

Amunonu bu okpara.

Nwanyi, muru iya nu

bu Ahinowamu ke Jézerilu.

Danelu bu otsota.

Nwanyi, muru iya nu

bu Abigelu ke Kamelu.

² Abusolomu bu onye k'eto.

Nwanyi, muru iya nu

bu Maaka. Maaka bu

nwatibe Talumayi,

bu eze ndu Geshu.

Adónija bu onye k'eno.

Nne, muru iya nu bu Hagitu.

³ Shefatíya bu onye k'ise.

Nne, muru iya nu bu Abitalu.

Ituremu bu onye k'ishingu.

Nne, muru iya nu bu

nwanyi ophu eeku Egula.

⁴ Umadzu ishingwa b'a mutaru Dévidi le Héburonu, bu eke o nodu chia afa esaa l'onwa ishingwa.

Le Jerúsalemu b'o chiru ukporo afa l'afa iri 'eto.

⁵ Qwaa bu ndu a mushiru iya le Jerúsalemu: Shimeya; Shobabu; Nétanu; me Sólomonu. Nwanyi, mushiru iya umadzu eno ono bu Betusheba, bu nwatibe Amiyelu.

⁶ Unwu iya odo bu Ibuha; Elishama; Elifeletu;

⁷ Noga; Nefegu; Jafiya;

⁸ Elishama; Eliyada; me Elifeletu; ephe tete.

⁹ Ndu ono l'ephe ha bukota unwu Dévidi ke unwoke; t'a gufukwa unwoke, o shi l'eka nnufu iya phe mushia. Táma bu nwunne ephe ke nwanyi.

Eri Sólomonu

¹⁰ Réhobuwamu bu nwatibe Sólomonu; Abayíja aburu nwatibe Réhobuwamu. Ása bu nwatibe Abíja; Jehoshafatu aburu nwatibe Ása.

¹¹ Joramu bu nwatibe Jehoshafatu; Ehezáya aburu nwatibe Joramu. Jowashi bu nwatibe Ehezáya;

¹² Amazáya aburu nwatibe Jowashi. Azaríya bu nwatibe Amazáya; Jótamu aburu nwatibe Azaríya.

¹³ Éhazu bu nwatibe Jótamu; Hezekáya aburu nwatibe Éhazu. Manáse bu nwatibe Hezekáya;

¹⁴ Amonu aburu nwatibe Manáse; Josáya aburu nwatibe Emonu.

¹⁵ Qwaa bu unwu Josáya ndo-ọ: Johananu bu okpara iya; Jehoyakimu aburu otsota; Zedekaya aburu otsota, tsotaru okpara; Shalumu aburu onye k'eno.

¹⁶ Ndu qwaa bu ndu eri Jehoyakimu: Jekonaya bu nwatibe Jehoyakimu; Zedekaya aburu nwatibe Jekonaya.

Eri Jekonaya

¹⁷ Qwaa bu ndu eri Jekonaya onanu, a kpuru le ndzu ono: Sheyalutiyelu;

¹⁸ Malukiram; Pedaya; Shenaza; Jekamaya; Hoshama; me Nedabaya.

¹⁹ Unwu Pedaya bu Zerúbabelu; me Shimeyi. Unwu Zerúbabelu bu Meshulamu; me Hananiya. Shelomitu bu nwunne ephe ke nwanyi.

²⁰ O mutakwaruphu Hashuba; Ohelu; Berekaya; Hasadaya; me Jushabu-Hesedu; ephe ise.

²¹ Qwaa bu ndu eri Hananiya: Pelatiya; Jeshaya; unwu Refaya; unwu Ananu; unwu Obedáya; me unwu Shekaniya.

²² Qwaa bu ndu eri Shekaniya: Shemáya me unwu iya, bu Hatushi; Igalu; Bariya; Neyaraya; Shafatu. Ephe tuko du ishing.

²³ Unwu Neyaraya bu: Eliyowenayi; Hezekáya; me Azurikamu. Ephe tuko du eto.

²⁴ Unwu Eliyowenayi bu: Hodaviya; Eliyashibu; Pelaya; Akubu; Johananu; Delaya; me Anani. Ephe tuko du esaa.

4

Ndu ikfu Júda

¹ Unwu Júda bu: Pérezu; Hézuronu; Kami; Huru; me Shobalu.

² Shobalu bu nna Reyaya. Reyaya aburu nna Jahatu. Jahatu aburu nna Ahumayi; me Lahadu. Ndu ono bu ndu unwunna Zora.

³ Qwaa bu unwu Etamu ndu ke unwoke: Jézerilu; Ishima; me Idubashi. Ephe nwunne ephe ke nwanyi bu Hazeleluponi.

⁴ Penuwelu bu nna Gedo. Iza aburu nna Husha. Ndu qwaa bu unwu Huru. Huru l'onwiya bu okpara Efuratu, bu nna Bétulehemu.

⁵ Ashuru, bu nna Tékowa. O luru unwanyi labu, ephe ephe bu Hela; me Naara.

⁶ Naara be mutaru iya Ahuzamu; Héfa; Timeni; me Haahashutari. Ndu onanu bu unwu ke Naara.

⁷ Unwu ke Hela bu Zeret; Zoha; me Etinanu.

⁸ Kozu bu nna Anubu; me Zobiba; bya abukwaruphu nnajiufu ndu enyafu Ahahelu, bu nwatibe Harumu.

⁹ Jebezu b'a ka okwabe ugwu mele unwunne iya unwoke odo. Nne iya be guru iya Jebezu; su: "Le ya jeru iphe-ehuka gude mua ya."

¹⁰ Jebezu kpokuru Nchileke ke ndu Izurelu; su iya: "Byiko; gonuru onu-oma nu iya; menu-a te oke-alj iya ka usa. Te nggube Nchileke gude eka ngu heje iya; wofuru iya ejo-iphe; k'ophu e to merudu iya ehu!" Nchileke emeeru iya iphe ono, o roru iya ono.

¹¹ Kelubu, bu nwunne Shuha; buru nna Mehuru. Mehuru aburu nna Eshutonu.

¹² Eshutonu bu nna Bétu-Ráfa; Paseya; me Tehina. Tehina bu iya metaru ndu Iru-Nehashi. Ndu ono; ephe le ndibe ephe bu ephe bu ndu Rika.

¹³ Unwu Kenazu bu Otuniyelu; me Seráya. Unwu ke Otuniyelu aburu Hatatu; me Meyonotayi.

¹⁴ Meyonotayi ono bu nna Ofura. Seráya bu nna Jóabu, bu nna ndu Ge-Harashimu. Mkpukpu ono aza Ge-Harashimu;* ke le ndu bu iya nu bu ndu eme nka.

¹⁵ Unwu Kálebu Jefune bu: Iru; Ela; me Naamu. Nwatibe ke Ela bu Kenazu.

¹⁶ Unwu Jehalelelu bu: Zifu; Zifa; Tiriya; me Ásarélu.

¹⁷ Unwu Ezura bu Jeta; Meredu; Ifa; me Jalónu. Nyee Meredu be muru Miriyamu; Shémayi; Ishuba, bu nna Eshitemowa.

¹⁸ Nwanyi odo, Meredu luru l'ikfu Júda mutaru iya Jeredu, bu iya metaru ndu Gedo. O mutakwaruphu Heba, bu iya metaru ndu Soko; bya amukwaaphu Jekutiyele, bu iya metaru ndu Zanowa. Ndu ono bukota unwu Bitiya, bu nwatibe Fero, o luru mbu Meredu.

¹⁹ Hodiya be luru nwunne Nahamu. O bu Hodiya be mutaru onye metaru ndu Keyila; muta onye metaru ndu Gami; muta onye metaru ndu Eshitemowa ke Maaka.

²⁰ Unwu Shimónu bu Amunonu; Rina; Benu-Hananu; me Tilónu.

Unwu Ishi bu: Zohetu; me Benu-Zohetu.

²¹ Qwaa bu unwu Shela Júda: Iru bu nna Lika; me Laada, bu iya metaru ndu Marésha; bya abukwaru iya phu metaru ndu enya-ufu ono, akpaje ekwa-ocha le Betu-Ashubayi;

²² me Jokimu; me unwoke Koziba; Jowashi; me Sarafu; onye ono shi achi l'alí Móabu; mbu onye ono, megeeru laa Jashubi-lehemu ono. (Iphe ono bu iphe meru nu l'oge ndiche).

²³ O bu ephe bu ndu o-kpu-ite, shi bujeru le Netayimu; me Gedira. Ephe bu l'êke ono; l'aruru eze ephe oru.

Ndu ikfu Símiyónu

²⁴ Unwu Símiyónu bu: Nemuwelu; Jaminu; Jaribu; Zera; me Shawulu.

²⁵ Shalumu bu nwatibe Shawulu; Mibusamu aburu nwatibe Shalumu; Mishima aburu nwatibe Mibusamu.

²⁶ Nwatibe ke Mishima bu Hamuwelu; Zakuru aburu nwatibe Hamuwelu; Shimeyi aburu nwatibe Zakuru.

²⁷ Shimeyi mutaru unwoke iri l'ishingu; waa unwanyi ishing. O bu l'unwunne iya ndu k'unwoke ta mutadu unwu l'igwe; k'ophu bu le ndu enya-ufu ephe ta jadu ajaja ege ndu Júda jaru.

²⁸ Mkpukpu eke ephe shi butsuaru bu Besheba; Molada; Haza-Shuwalu;

²⁹ Biliha; Ezeu; Toladu;

³⁰ Betuwelu; Homa; Zikulagu;

³¹ Bétu-Makabotu; Hazaru-Susimu; Bétu-Biri; me Sharemu. O bu le mkpukpu ono be ephe shi bukotaru jeye teke Dévidi shi buru eze.

³² Edukfu ndu ophu bupheru ephe mgburumburu bu: Etamu; Ayinu; Rimónu; Tokenu; me Áshanu. Edukfu ise b'o dukota;

³³ yeru unwu edukfu, no-pheru obodo ono mgburumburu je akpaa le Bálu. Ono bu eke ephe shi bugbaaru. O newekwaruphu ekwo, ephe deshiru ege e shi mushia ephe.

³⁴ Meshobabu; Jamuleku; Josha bu nwatibe Amazáya;

* **4:14 4:14** Iphe "Ge-Harashimu" bu bu "nsuda ndu eme nka."

³⁵ mę Jówęlu. Jėhu bų nwatibe Joshibiya. Joshibiya abųru nwatibe Seráya; Seráya abųru nwatibe Asiyęlu.

³⁶ Eliyowenayi; Jaakoba; Jeshohaya; Asáya; Adiyęlu; Jesimęlu; Benáya;

³⁷ mę Ziza Shifi. Shifi bų nwatibe Alonu; Alonu abųru nwatibe Jedaya; Jedaya abųru nwatibe Shimiri; Shimiri abųru nwatibe Shemáya.

³⁸ Ndu ono, a gushiru ęge ono bųgbaa ishi l'ęnya-ufu ęphe; l'onu-ulo nna ęphe byatsuaru bya evua evuvu; ha nshinu.

³⁹ ęphe buru je akpaa l'onu ęke eeshije abahų Gedo; bua jeye l'ųzo ęnyanwu-ahata nsųda ono l'ęke ęphe achọ nri, elu ęphe a-nodu eri.

⁴⁰ Yọ buru l'ęke ono bę ęphe chọ-vuru okpobe nri; mę nri, dụ mma, elu ęphe a-nodu eri. Alį ọbu ha ųsa nshinu; bya ejia oyi; okfu ta ada iya. Ndu shi buru l'ęke ono bų ndu eri Hamu.

⁴¹ Ndu-a, e deshiru ępha ęphe-wa byaru teke Hezekáya shi buru eze ndu Júda bya emebyishia ųlo-ékwa ndu eri Hamu ono; chigbushia ndu Meyunimu, ęphe phųru l'ęke ono; mee ęphe; ęphe abųru kpurupyata, bų iya bų ęge ęphe dụ jeye ntanų; bya ebuchia ęke, ęphe shi buru; kęle nri nọru elu ęphe l'ęke ono.

⁴² ųphodu l'ime ęphe, bų iya bų ndu eri Símiyọnu atųgbua jeshia lę Ugvu Séyi. Iphe, ęphe dụ bų ųnu unwoke l'ųkporo unwoke ise. Ndu bų ishi ęphe bų: Pelatiya; Neyaraya; Refaya; mę Uziyęlu. ęphe bų ųnwu Ishi.

⁴³ ęphe egbushia ndu phoduru nų lę ndu Amaleku ono, gbaru ọso ono; buru l'ęke ono jeye ntanų.

5

Ndu ikfu Rúbenu

¹ Ọ bų Rúbenu bų ọkpara Ízurelu. Obenu l'o jeru je araa nyee nna iya; shi ęge ono nafu onwiya ọnodu k'ọkpara ono, ọ bų ono. E woru ọkpara ono nų ųnwu Jósefu, bųkwaphu nwatibe Ízurelu. Ọ bų iya meru iphe ę te dedu l'ọo Rúbenu bų ọkpara l'ękwo, e deshiru ęge e shi mųa ęphe.

² E guderu l'ọo Júda mekocharu bya akakọta ike l'unwunne iya l'ęphe ha; yọ buru l'eri iya bę onye ishi shiru lųfuta; obenu l'ọnodu ọkpara bų Jósefu b'ọ laru.

³ Ọwaa ndu bų ųnwu Rúbenu, bų ọkpara Ízurelu: Hanọku; Palu; Hézurọnu; mę Kami.

⁴ Ọwaa bų awa Jówęlu: Jówęlu bų nna Shemáya; Shemáya abųru nna Gogu; Gogu abųru nna Shimeyi.

⁵ Shimeyi bų nna Mayika; Mayika abųru nna Reyaya; Reyaya abųru nna Bálu;

⁶ Bálu abųru nna Bera. Bera bę Tiligatu-Pilesa, bų eze ndu Asiriya kpųru lę ndzų. Yọ bųkwaru iya phų shi buru ishi l'ikfu Rúbenu.

⁷ Ọwaa bų ndu abųbu ęphe; l'ęnya-ufu l'ęnya-ufu ęphe; mę lę ęge e shi dee ępha ęphe l'ękwo, e deshiru ęge e shi mųa ęphe. Onye ishi ęphe bų Jeyęlu; Zekaráya;

⁸ mę Béla Azazu. Azazu bų nwatibe Shéma; Shéma abųru nwatibe Jówęlu. ęke ęphe bu bų lę Árowa. ęphe e shi l'ęke ono bua je akpaa lę Nebo; mę lę Bálu Meyọnu;

⁹ bukwaaphu je akpaa l'ųzo ęnyanwu-ahata; bua jeye l'ęke eeshije abahų l'ęchi-ęgu; l'azų ęnyimu Yufurétusu azų iya ọwaa. Ishi iya abųru l'elu ęphe zųshiru kabaa l'igwe l'alį Gíledu.

¹⁰ Teke Sọlu shi achị bẹ ikfu Rúbẹnu tsoru ndu Héga ọgu; lụ-gbua ephe; je ebuchia ụlọ-ékwà ndu Héga ono l'alị, nọkota l'ụzo ọnyanwu-ahata alị Giledu gbaa mgburumgburu.

Ndu ikfu Gádu

¹¹ Unwu Gádu bẹ buru cheeru unwu Rúbẹnu ifu l'alị Báshanu; bua jeye lẹ Sáleka.

¹² Jówèlu bụ onye ishi ephe. Shafamu abụru otsota. Ndu ọdo bụ Jánayi; mę Shafatu lẹ ndu bu l'alị Báshanu.

¹³ Ndu bụ abụbu ephe l'anya-ufu l'anya-ufu ephe bụ: Màyikelu; Meshulamu; Sheba; Jorayi; Jakanu; Ziya; mę Iba; ephe ẹsaa.

¹⁴ Ọwaa bụ ndu eri Abihelu Huri: Huri bụ nwatibe Jarowa; Jarowa abụru nwatibe Giledu; Giledu abụru nwatibe Màyikelu; Màyikelu abụru nwatibe Jeshishayi; Jeshishayi abụru nwatibe Jahudo; Jahudo abụru nwatibe Buzu.

¹⁵ Ahi Abudiyèlu Guni bẹ shi bụru onye ishi l'anya-ufu nna iya.

¹⁶ Ephe bu l'alị Giledu; mę l'alị Báshanu; mę lẹ mkpukpu mkpukpu, nọ iya nụ; bya enwekotaru alị ẹke elu ephe akpaję nri l'alị Sheronu je akpaa l'ẹke o jeberu.

¹⁷ Ndu ono l'ephe ha b'e dekotaru ẹpha ephe l'ekwo, e deshiru l'ẹge e shi mụa ephe. Teke e deru iya bụ l'oge teke Jótamu shi bụru eze ndu Júda, bụkwaphu oge teke Jeróbuwamu shi bụru eze ndu Ízurèlu.

¹⁸ Ndu ikfu Rúbẹnu; mę ndu ikfu Gádu; mę nkere-ẹbo ndu ikfu Manáse bẹ nweru ndu mkparawa l'ọgu; mbụ ndu bụ ephe apaję iphe, eegudeje egbobuta onwonye; mę ọgu-mbeke; bya abụru ndu agba akfụ. Ephe bụ ndu kẹ ọgu doru ọnya ọhuma. Ephe dụ ụkporo unu ndu soja ugbo ise l'unu iri lẹ nanụ; l'ụkporo ugbo iri l'ẹsato;* bụkotaru ndu soja.

¹⁹ Ephe tsoru ndu Héga ọgu; ndu Jeturu; ndu Nafishi; mę ndu Nodabu.

²⁰ Nchileke eyetaru ephe ẹka; ephe emekputa ndu Héga; mę ndu ephe lẹ ndu Héga ụkoru ẹka nanụ; kẹ l'ephe rakuru Nchileke l'ọgu ono; bya akporu obu yeru iya; yo meeru ephe iphe, ephe sụru t'o meeru ephe.

²¹ Ephe erukoo elu ndu Héga. Inya-kamelu, ephe kpukoru dụ ụkporo unu ishingụ l'unu ise.† Aturu, ephe kpukoru dụ ụkporo unu ugbo ụkporo l'iri lẹ nanụ l'unu ise.‡ Nkakfu-igara, ephe kpukoru dụ unu ise.§ Madzụ, ephe kpuru lẹ ndzụ dụ ụkporo unu ugbo iri l'ẹbo l'unu iri.*

²² Ndu ọgu ono riru ha nshinu; kẹ l'ọ bụ Nchileke bẹ ọgu ono shi l'ẹka. Ndu Rúbẹnu eje ebuchia ẹke ono jeye teke a kpuru ephe lẹ ndzụ laa alị ọdo.

Nkere-ẹbo ndu ikfu Manáse

²³ Nkere-ẹbo ndu ikfu Manáse dụ l'igwe. Yọ bụru ephe bu l'alị ono. Ephe buru shita l'alị Báshanu jeye lẹ Bálu-Hẹmonu; mę l'ugvu Seniru; mbụ Ugvu Hẹmonu.

²⁴ Ọwaa bụ ndu ishi l'anya-ufu nna ephe: Ifa; Íshi; Eliyèlu; Azuriyèlu; Jeremáya; Hodaviya; mę Jahudiyèlu. Ndu ono bụ ọ-ka-ike l'ọgu; ndu a maru amaru; bya abụgbaaru ishi l'anya-ufu nna ephe.

²⁵ Ọbule ephe te koshidu l'ọ gbaru tẹ Nchileke kẹ nna ephe gude ire ephe ẹka. Ephe abalahaaru agwa ndu alị ọdo ẹja; mbụ ndu alị ono, Nchileke mebyishiru ephe l'ifu ono.

* 5:18 5:18 Iphe ọ bụ bụ 44,760. † 5:21 5:21 Iphe ọ bụ bụ 50,000. ‡ 5:21 5:21 Iphe ọ bụ bụ 250,000. § 5:21 5:21 Iphe ọ bụ bụ 2,000. * 5:21 5:21 Iphe ọ bụ bụ 100,000.

26 Tò dù iya bụ; Nchileke kẹ Ízurẹlu abya akpalia Pulu, bụ eze ndu Asiriya, bụ iya bụ Tiligatu-Pilesa; yo je akpua ndu ikfu Rúbenu; ndu ikfu Gádu; mę nkere-ẹbo ndu ikfu Manáse lẹ ndzụ; lashia Hala; Habọ; Hara; mę l'enyimu Gozanu. Ẹphe akwaa l'ẹke ono jeye ntanụ.

6

Ndu ikfu Lívayi

1 Ụnwu Lívayi ndu k'unwoke bụ Geshonu; Kohatu; mę Merari.

2 Ụnwu Kohatu ndu kẹ unwoke bụ Amuramu; Izaha; Hẹburonu; mę Uzẹlu.

3 Ụnwu Amuramu bụ Ẹronu; Mósisi; mę Miriyamu.

Ụnwu Ẹronu ndu k'unwoke bụ Nadabu; Abihu; Eliyéza; mę Itama.

4 Eliyéza bụ nna Finehasu; Finehasu aburu nna Abishuwa;

5 Abishuwa aburu nna Buki; Buki aburu nna Uzi;

6 Uzi aburu nna Zerahiya; Zerahiya aburu nna Merayotu;

7 Merayotu aburu nna Amariya; Amariya aburu nna Ahitubu;

8 Ahitubu aburu nna Zadọku; Zadọku aburu nna Ahimazu;

9 Ahimazu aburu nna Azariya; Azariya aburu nna Johananu;

10 Johananu aburu nna Azariya. O bụ iya shi achijeru Nchileke ẹja l'eze-ulo ono, Sólomonu kpuru Nchileke lẹ Jerúsalemu ono.

11 Azariya bụ nna Amariya; Amariya aburu nna Ahitubu;

12 Ahitubu aburu nna Zédoku; Zédoku aburu nna Shalumu;

13 Shalumu aburu nna Hilikaya; Hilikaya aburu nna Azariya;

14 Azariya aburu nna Seráya; Seráya aburu nna Jehozadaku.

15 Jehozadaku b'a kpuru lẹ ndzụ laa alí ọdo teke ono, Ojejoje shi l'ẹka Nebukadineza kpukoo ndu Júda; mę ndu Jerúsalemu lẹ ndzụ laa alí ọdo.

16 Ụnwu Lívayi ndu k'unwoke bụ Geshonu; Kohatu; mę Merari.

17 Ọwaa bụ ẹpha ụnwu Geshonu: Libina; mę Shimeyi.

18 Ụnwu Kohatu bụ: Amuramu; Izaha; Hẹburonu; mę Uziyẹlu.

19 Ụnwu Merari bụ Mahuli; mę Mushi.

Ọwaa bụ ndibe Lívayi l'anya-ufu l'anya-ufu ẹphe:

20 Ọwaa bụ ndu eri Geshomu: Libini bụ nwatibe Geshonu. Jahatu aburu nwatibe Libini. Zima aburu nwatibe Jahatu.

21 Jowa bụ nwatibe Zima. Ido aburu nwatibe Jowa. Zera aburu nwatibe Ido. Jeyaterayi aburu nwatibe Zera.

22 Ọwaa ndu eri Kohatu: Amínadabu bụ nwatibe Kohatu; Kora aburu nwatibe Amínadabu; Asiru aburu nwatibe Kora;

23 Ẹlukena aburu nwatibe Asiru; Ẹbasafu aburu nwatibe Ẹlukana; Asiri aburu nwatibe Ẹbyasafu;

24 Tahatu aburu nwatibe Asiru; Uriyẹlu aburu nwatibe Tahatu; Uzáya aburu nwatibe Ụriyẹlu; Shọlu aburu nwatibe Uzáya.

25 Ọwaa ndu eri Ẹlukana: Amasayi; mę Ahimotu.

26 Ẹlukana bụ nwatibe Ahimotu; Zofayi aburu nwatibe Ẹlukana; Nehatu aburu nwatibe Zofayi;

27 Eliyabu aburu nwatibe Nehatu; Jerohamu aburu nwatibe Eliyabu. Ẹlukana aburu nwatibe Jerohamu; Sámẹlu aburu nwatibe Ẹlukana.

28 Ọwaa bụ ụnwu Sámẹlu: Jówẹlu bụ ọkpara iya. Abíja aburu otsota.

²⁹ Qwaa ndu eri Merari; Mahuli bu nwatibe Merari; Libini aburu nwatibe Mahuli; Shimeyi aburu nwatibe Libini; Uza aburu nwatibe Shimeyi;

³⁰ Shimeya aburu nwatibe Uza; Hagiya aburu nwatibe Shimeya; Asaya aburu nwatibe Hagiya.

Ndu egvu l'eze-ulo Nchileke

³¹ Qwaa bu unwoke, Dévidi doberu t'ephe buru ndu ishi egvu l'ulo Ojejoje l'e dobetsuaru Okpoko Ogba-ndzu Nchileke l'eke ono.

³² Ozi ephe bu ogu egvu l'ifu ulo-ékwà Nchileke, bu iya bu Ulo-Ékwà Ndzuko ono. O bu l'eke ono be ephe shi anoduje jeye Sólomonu abya akpua eze-ulo Nchileke le Jerúsalemu. Ephe eje ozi ephe l'ege o gbaru.

³³ Qwaa bu unwoke obu, shi buru ogbo-egvu obu; me unwu ephe k'unwoke:

Le ndu eri Kohatu b'e nweru ndu qwaa: Himanu; onye ishi egvu. Himanu bu nwatibe Jowelu; Jowelu aburu nwatibe Samelu.

³⁴ Samelu bu nwatibe Elukana; Elukena aburu nwatibe Jerohamu; Jerohamu aburu nwatibe Eliyelu; Eliyelu aburu nwatibe Towa.

³⁵ Towa bu nwatibe Zufu; Zufu aburu nwatibe Elukana; Elukena aburu nwatibe Mahatu; Mahatu aburu nwatibe Amasayi.

³⁶ Amasayi bu nwatibe Elukena; Elukana aburu nwatibe Jowelu; Jowelu aburu nwatibe Azariya; Azariya aburu nwatibe Zefanaya;

³⁷ Zefanaya aburu nwatibe Tahatu; Tahatu aburu nwatibe Asiru; Asiru aburu nwatibe Ebasafu; Ebasafu aburu nwatibe Kora;

³⁸ Kora aburu nwatibe Izaha. Izaha bu nwatibe Kohatu; Kohatu aburu nwatibe Livayi; Livayi aburu nwatibe Izurelu.

³⁹ Asafu bu nwunne onye ufu Himanu. O bu yebedua bu agbarike Himanu. Asafu bu nwatibe Berekaya; Berekaya aburu nwatibe Shimeya.

⁴⁰ Shimeya bu nwatibe Mayikelu; Mayikelu aburu nwatibe Baseya; Baseya aburu nwatibe Malukija.

⁴¹ Malukija bu nwatibe Etuni; Etuni aburu nwatibe Zera; Zera aburu nwatibe Adaya.

⁴² Adaya bu nwatibe Etanu; Etanu aburu nwatibe Zima; Zima aburu nwatibe Shimeyi.

⁴³ Shimeyi bu nwatibe Jahatu; Jahatu aburu nwatibe Geshonu; Geshonu aburu nwatibe Livayi.

⁴⁴ Onye odo, tso l'otu Hemanu bu Etanu, shi l'eri Merari. Yebedua anodujekwaphu eyeru Hemanu aka. Etanu bu nwatibe Kishi; Kishi aburu nwatibe Abudi; Abudi aburu nwatibe Maluku.

⁴⁵ Maluki bu nwatibe Hashabiya; Hashabaya aburu nwatibe Amazaya; Amazaya aburu nwatibe Hilikaya.

⁴⁶ Hilikaya bu nwatibe Amuzi; Amuzi aburu nwatibe Bani; Bani bu nwatibe Shemeru.

⁴⁷ Shemeru bu nwatibe Mahuli; Mahuli aburu nwatibe Mushi; Mushi bu nwatibe Merari; Merari aburu nwatibe Livayi.

⁴⁸ Unwunna ephe, bu ndu eri Livayi b'e yeru t'ephe jeje ozi, du iche iche le mkpu mkpu eze-ulo Nchileke.

Unwu Eronu

⁴⁹ A bya le Eronu yele unwu iya; o bu ephe egwoje eja l'enya-ngweja-ukfuru; me l'enya eke aakpoje insensu oku. O bu ephebedua b'o no l'eka

mbụ Ẹke-Kakọta-ọdu-Nsọ. Yọ bụrụ ẹphe ekpuchiye ndu Ízurelụ iphe, dū ẹji ẹphe l'ẹke Nchileke nọ; bụ iya bụ ẹge Mósísis, bụ nwozi Nchileke tūrū iya l'ekemu.

⁵⁰ Qwaa bụ ndu eri Ẹronu: Eliyéza bụ nwatibe Ẹronu; Finehasu abụrụ nwatibe Eliyéza; Abishuwa abụrụ nwatibe Finehasu.

⁵¹ Buki bụ nwatibe Abishuwa; Uzi abụrụ nwatibe Buki; Zerahiya abụrụ nwatibe Uzi.

⁵² Merayotu bụ nwatibe Zerahiya; Amariya abụrụ nwatibe Merayotu; Ahitubu abụrụ nwatibe Amariya.

⁵³ Zadọku bụ nwatibe Ahitubu; Ahimazu abụrụ nwatibe Zadọku.

⁵⁴ Qwaa bụ ẹke ẹphe bu ebubu; mbụ oke alí, a wẹrụ ẹphe t'ẹphe buru. Ẹke ono bụ ndu eri Ẹronu; mbụ ndu eri Kohatu b'a wẹrụ iya; ẹphe eburu; kẹ l'ọo ẹphe; bẹ ẹnwa mbụ daru.

⁵⁵ A nūru ẹphe Héburonu, nọ l'alí Júda; mẹ alí ẹke elu akpajẹ nri, gbaru iya mgburumgburu.

⁵⁶ Obenu lẹ ndegu mkpukpu ono; mẹ l'unwu edukfu edukfu ọdo, nọkota iya nū b'a nūru Kálẹbu Jefune.

⁵⁷ Ndu eri Ẹronu b'a nūshiru mkpukpu ozeru-ndzụ. Mkpukpu ozeru-ndzụ, a nūru ẹphe obu bụ Héburonu; Libina; Jatiru; mẹ Eshitemowa yẹle alí ẹke elu akpajẹ nri, nọkota lẹ mkpukpu ono.

⁵⁸ Ẹke ọdo bụ mkpukpu Hilenu yẹle alí ẹke elu akpajẹ nri, nọkota lẹ mkpukpu ono; mẹ mkpukpu Débi yẹle alí ẹke elu akpajẹ nri, nọkota lẹ mkpukpu ono;

⁵⁹ mẹ mkpukpu Áshanu yẹle alí ẹke elu akpajẹ nri, nọkota lẹ mkpukpu ono; mẹ mkpukpu Bétu-Shemeshi yẹle alí ẹke elu akpajẹ nri, nọkota lẹ mkpukpu ono.

⁶⁰ E shi l'alí kẹ ndu ikfu Bénjaminu woru mkpukpu Géba; Alemetu; mẹ Anatotu yẹle alí ẹke elu akpajẹ nri, nọkota iya nū nū ndu ikfu Lívayi. Mkpukpu, a nūru ndu eri Kohatu l'ẹnya-ufu ẹnya-ufu dukota iri l'eto.

⁶¹ A bya atua ẹnwa shi lẹ mkpukpu kẹ nkere-ẹbo ẹnya-ufu ndu ikfu Manáse keta mkpukpu iri nū ndu phoduru nū l'eri Kohatu.

⁶² E shi lẹ mkpukpu ikfu Ísaka; ikfu Ásha; Náfutali; mẹ l'ikfu Manáse, bụ ndu ophu bu l'alí Báshanu keta mkpukpu iri l'eto nū eri Geshonu; l'ẹnya-ufu ẹnya-ufu.

⁶³ E shi l'alí ndu ikfu Rúbenu; ndu ikfu Gádu; mẹ lẹ ndu ikfu Zébulonu keta mkpukpu iri l'ẹbo nū ndu eri Merari; l'ẹnya-ufu ẹnya-ufu.

⁶⁴ Tọ dū iya bụ; ndu Ízurelụ achiru mkpukpu ono l'ọ ha nū ndu eri Lívayi yẹle alí ẹke elu akpajẹ nri, nọkota iya nū.

⁶⁵ Ndu Ízurelụ tükwaruphu ẹnwa shi lẹ mkpukpu kẹ ndu ikfu Júda; ndu ikfu Símiyonu; mẹ ndu ikfu Bénjaminu woru mkpukpu ono nū ẹphe, bụ iya bụ iphe bụ mkpukpu ono, a gushiru ono.

⁶⁶ Uphodu lẹ ndu ẹnya-ufu Kohatu b'e shi l'ikfu Ífuremu nū mkpukpu ẹke ẹphe butua.

⁶⁷ A nūru ẹphe mkpukpu ozeru-ndzụ l'alí ugvu ugvu Ífuremu, bụ iya bụ Shékemu; Géza;

⁶⁸ Jokumeyamu; Bétu-Horonu;

⁶⁹ Ajalonu; Gatú-Rimonu yẹle alí ẹke elu akpajẹ nri, nọkota iya nū.

⁷⁰ Ẹnya-ufu, phọduru nū lẹ ndu eri Kohatu b'e shi lẹ nkere-ẹbo ikfu Manáse nū mkpukpu Ana; mẹ Bilemu yẹlẹ alị ẹke elu akpajẹ nri, nọkota iya nū.

⁷¹ Ndu k'eri Geshonu b'e shikwaphu lẹ nkere-ẹbo alị ikfu Manáse nū mkpukpu Gólanu, nọ l'alị Báshanu; mẹ Ashutarotu yẹlẹ alị ẹke elu akpajẹ nri, nọkota iya nū.

⁷² E shi l'alị ndu ikfu Ísaka nū ẹphe mkpukpu Kedeshi; Daberatu;

⁷³ Rámotu; mẹ Anemu yẹlẹ alị ẹke elu akpajẹ nri, nọkota iya nū.

⁷⁴ E shi l'alị ndu ikfu Ásha nū ẹphe mkpukpu Mashalu; Abudonu;

⁷⁵ mẹ Hukoku; Rehobu yẹlẹ alị ẹke elu akpajẹ nri, nọkota iya nū.

⁷⁶ E shi l'alị ndu ikfu Náfutali nū ẹphe mkpukpu Kedeshi l'alị Gálili; Hamonu; mẹ Kiriyatayimu yẹlẹ alị ẹke elu akpajẹ nri, nọkota iya nū.

⁷⁷ Ndu phọduru nū lẹ ndu eri Merari b'e shi l'alị ikfu Zébulonu keta mkpukpu Rimonu; mẹ Tábo yẹlẹ alị ẹke elu akpajẹ nri, nọkota iya nū woru nū.

⁷⁸ E shi l'alị ndu ikfu Rúbenu, nọ m'e swee Ẹnyimu Jódanu l'azụ iya ọphu l'uzo enyanwu-ahata mkpukpu Jériko nū ẹphe Beza, nọ l'echi-egu; mẹ alị ẹke, elu akpajẹ nri, nọnyabe iya nū; mẹ mkpukpu Jahuza; mẹ ẹke, elu akpajẹ nri, nọnyabe iya nū; mẹ

⁷⁹ Kedemotu; mẹ Mefatu yẹlẹ alị ẹke elu akpajẹ nri, nọkota iya nū.

⁸⁰ Eshi l'alị ndu ikfu Gádu nū ẹphe mkpukpu Rámotu l'alị Gíledu; Mahanayimu;

⁸¹ Héshibonu; Jáza yẹlẹ alị ẹke elu akpajẹ nri, nọkota iya nū.

7

Ndu ikfu Ísaka

¹ Ẹnwu Ísaka bụ: Tola; Puwa; Jashubu; Shimuronu; ẹphe ẹno.

² Ẹnwu kẹ Tola bụ: Uzi; Refaya; Jeriyelu; Jahumayi; Ibusamu; mẹ Shemelu. Ẹphe bụkota ndu ishi l'ẹnya-ufu nna ẹphe, bụ Tola. Ẹphe bụkota ọ-ka-ike l'ọgu l'ogbo nk'ẹphe. L'oge kẹ Dévidi; bẹ ẹphe shi dū ụkporo ọnu ugbo labụ l'ọnu madzụ ugbo iri l'ishingu l'ụkporo iri.*

³ Nwatibe kẹ Uzi bụ Izurahiya. Unwegirima unwoke Izurahiya bụ: Máyikelu; Obedáya; Jówelu; mẹ Ishiya. L'ẹphe hakọta ẹphe ise tuko bụkotaru ndu ishi l'ẹhu l'ẹhu.

⁴ Ẹphe lụshiru unwanyi l'igwe; mụshikwaaphu ọnwu l'igwe. L'eri nk'ẹphe l'ẹnya-ufu nna ẹphe b'e nweru ụkporo ọnu unwoke ẹno l'ọnu unwoke iri, bụgbaa ndu dzuwaru oje ọgu.

⁵ Ndu ikfu Ísaka l'ẹphe ha; mbụ ndu ẹnya-ufu ẹphe mẹ ndu abubu ẹphe, bụ ọ-ka-ike l'ọgu dū ụkporo ọnu ugbo iri; l'ọnu madzụ ugbo iri 'esaa l'ụkporo iri;† mbụ ẹge e deru iya l'ẹkwu, e deshuru ẹge e shi mua ẹphe.

Ndu ikfu Bénjaminu

⁶ Ẹnwu Bénjaminu bụ: Béla; Beka; mẹ Jedyelu; ẹphe ẹto.

⁷ Ẹnwu kẹ Béla bụ: Ezubonu; Uzi; Uziyelu; Jerimotu; mẹ Iri; ẹphe ise. Ẹphe tuko bụkotaru ndu ishi l'ẹnya-ufu ẹphe; bya abụkotaru ọ-ka-ike l'ọgu. L'ẹkwu, e deshuru ẹge e shi mua ẹphe; bẹ ẹphe dū ụkporo ọnu ugbo labụ; l'ọnu ugbo iri l'ise; l'ụkporo l'iri l'ẹno.‡

* 7:2 7:2 Iphe ọ bụ bụ 22,600. † 7:5 7:5 Iphe ọ bụ bụ 87,000. ‡ 7:7 7:7 Iphe ọ bụ bụ 22,034.

⁸ Ụnwu kẹ Beka bụ: Zemira; mẹ Jowashi; mẹ Eliyéza; mẹ Eliyowenayi; mẹ Omuri; mẹ Jeremotu; mẹ Abayíja; mẹ Anatotu; mẹ Alemetu. Ẹphe l'ẹphe ha tuko bụkotaru ụnwu Beka.

⁹ L'ẹkwo, e deru ẹge e shi mua ẹphe; bẹ ẹphe dị ụkporo ụnu ugbo labụ; l'ụnu iri l'ụkporo iri.[§] Ẹphe bụkota ndu ishi l'enyà-ufu ẹphe; bya abụkotaru ọ-ka-ike l'ogu.

¹⁰ Nwa Jediyelu bụ Bilihanu. Ụnwu kẹ Bilihanu bụ: Jewushi; Bénjaminu; Ehudu; Kenana; Zetanu; Tashishi; mẹ Ahishaha.

¹¹ Ụnwu Jediyelu ono l'ẹphe ha bụkota ndu ishi l'enyà-ufu ẹphe; bya abụru ọ-ka-ike l'ogu. Ndu dzuwaru oje ọgu l'ime ẹphe; bẹ dị ụkporo ụnu ugbo labụ l'ụnu ẹto.*

¹² Shupimu mẹ Hupimu bẹ bụ ụnwu Iri; Hushimu abụru nwatibe Aha.

Ndu ikfu Náfutali

¹³ Ụnwu Náfutali bụ Jazielu; mẹ Guni; Jeza; mẹ Shalumu. Ẹphe bụ eri Biliha.

Ndu ikfu Manáse

¹⁴ Ụnwu kẹ Manáse bụ: Asurelu, onye ọphu nwanyi Áramu, bụ nnufu iya; mụtaru iya; mẹ Makiru, bụ nna Gíledu.

¹⁵ Makiru bẹ luru Hupimu yele Shupimu nwanyi. Ẹpha nwunne Makiru kẹ nwanyi bụ Maaka. Ẹpha onye k'ẹbo bụ Zelofehadu. Zelofehadu bẹ bụ ụnwanyi nwenkinyi b'ọ mụshiru.

¹⁶ Nyee Makiru ono, ẹpha iya bụ Maaka ono bẹ mụtaru nwata nwoke; bya agwa ya Pereshi. Ẹpha nwunne Pereshi bụ Shereshi. Ụnwu Pereshi aburu Ulamu waa Rekemu.

¹⁷ Nwatibe kẹ Ulamu bụ Bedanu. Ndu ono bụ ndu eri Gíledu. Gíledu bụ nwatibe Makiru; Makiru aburu nwatibe Manáse.

¹⁸ Nwunne iya kẹ nwanyi, bụ Hamoleketu bẹ mụtaru Ishodu; Abiyéza; mẹ Mahula.

¹⁹ Ụnwu kẹ Shemida bụ Ahiyanu; Shékemu; Likih; mẹ Aniyamu.

Ndu ikfu Ífuremu

²⁰ Ífuremu bụ nna Shutela; Shutela aburu nna Beredu; Beredu aburu nna Tahatu; Tahatu aburu nna Eliyada; Eleyada aburu nna Tahatu;

²¹ Tahatu aburu nna Zabadu; Zabadu aburu nna Shutela. Eza waa Eladu bẹ jeru ozita eswi lẹ mkpukpu Gatụ; ndu a mụru l'ẹke ono egude ẹphe gbua.

²² Nna ẹphe; mbụ Ífuremu araa ẹkwa ẹphe nshinu; ụnwunna iya bya adu ya ike.

²³ Ífuremu abya alaaru nyee ya l'ulo; yọ tsuta ime mua nwata nwoke. Iphe ọ gụru iya bụ Beriya; kẹ l'iphe, dị ẹji meru lẹ nk'ia.

²⁴ Ífuremu bẹ mụtaru nwata nwanyi, aza Sheera. Yọ bụru iya kpuru mkpukpu Bétu-Horonu, nọ l'uzo nsuda yele k'isheli; bya akpua mkpukpu Uzen-Sheera.

²⁵ Onye nwoke ọdo, Ífuremu mụtaru bụ Refa. Refa bụ nna Reshefu; Reshefu aburu nna Tela; Tela aburu nna Tahanu;

²⁶ Tahanu aburu nna Ladanu; Ladanu aburu nna Amihudu; Amihudu aburu nna Elishama;

²⁷ Elishama aburu nna Nunu; Nunu aburu nna Jóshuwa.

²⁸ Alì, bụ nk'èphe; mbụ ẹke ẹphe bu ebubu bụ: Bételu; mę mkpukpu, nọkota iya nụ; je akpaa lẹ Naaranu, l'uzo ẹnyanwu-ahata; mę Géza, nọ l'uzo ẹnyanwu-ariya ẹle mkpukpu, nọkota iya nụ; męwaru Shékemu; mę mkpukpu, nọkota iya nụ; waa Aya; mę mkpukpu, nọkota iya nụ.

²⁹ Ndu buru laa ókè-alì ụnwu Manáse bụ: mkpukpu Bétu-Shanu; Ténaku; Megido; Dọo; mę iphe, bụ mkpukpu nọkota iya nụ.

Mkpukpu ono l'ọ ha bụ ndu eri Jósẹfu Ízurelu bukota iya.

Ndu ikfu Ásha

³⁰ Ụnwu nwoke Ásha bụ: Imuna; Ishiva; Ishivi; mę Beríya. Nwunne ẹphe kę nwanyi bụ Séra.

³¹ Ụnwu Beríya bụ Heba; mę Malukiyelu, bụ nna Biruzayitu.

³² Heba bụ nna Jafuleti; Shoma; mę Hotamu. Nwunne ẹphe kę nwanyi bụ Shuwa.

³³ Ụnwu Jafuleti kę nwoke bụ: Pasaku; Bimuhalu; mę Ashuvatu. Ono ndu bụ ụnwu Jafuleti.

³⁴ Ụnwu Shéma bụ: Ahi; Rohuga; Huba; mę Áramu.

³⁵ Ụnwu nwoke kę Helẹmu bụ: Zofa; Imuna; Sheléshi; mę Amalu.

³⁶ Ụnwu Zofa bụ: Suwa; Hanéfa; Shuwalu; Beri; Imura;

³⁷ Beza; Hodu; Shama; Shilusha; Ituranu; mę Bera.

³⁸ Ụnwu Jeta bụ: Jefune; Pisupa; mę Ara.

³⁹ Ụnwu Ula kę nwoke abụru: Ara; Haniyelu; mę Riziya.

⁴⁰ Ndu ono l'ẹphe ha bukota ndu eri Ásha. Ẹphe bukota ndu ishi l'ẹnya-ufu ẹphe; bukotaruru ndu a foru afofo; bya aburu ọ-ka-ike l'ogu; bukotaruru ndu ishi ndu bụ ishi. L'ekwo, e deru ege e shi mụa ẹphe; bę ẹphe kpakọ dọ ụkporo ụnu ugbo ẹto l'unu ise,[†] bụ ndu dzuwaru oje ogu.

8

Ndu ikfu Bénjaminu

¹ Ụnwu Bénjaminu bụ Béla, bụ ọkpara iya. Ashibelu bụ otsota. Ahara bụ onye k'eto.

² Nohahu bụ onye k'eno; Ráfa aburu onye k'ise.

³ Ụnwu Béla bụ: Adaru; Gera; Abihudu;

⁴ Abishuwa; Námanu; Ahowa;

⁵ Gera; Shefufanu; mę Huramu.

⁶ Ụnwu Éhudu bukota ndu ishi l'ẹnya-ufu ndu shi buru lẹ Géba. Ọle a chiru ẹphe; ẹphe alashia Manahatu.

⁷ Ẹpha ẹphe bụ Nẹmanu; Ahíja; Gera, bụ onye chị ẹphe laa Manahatu. Gera bụ nna Uza; mę Ahihudu.

⁸ Shahrarayimu bę mұtaru ụnwu lẹ Móabu l'ọ chifutsuaru unyomu iya; mbụ Hushimu ẹle Bara.

⁹ Nwanyi ọdo, ọ luru, aza Hodeshu bę mұtaru iya: Jobabu; Zibiya; Mésba; mę Malukamu;

¹⁰ Jewuzu; Sakiya; mę Miruma. Ndu ono bukota ụnwu iya; bya abukotaruru ndu ishi l'ẹnya-ufu ẹphe.

¹¹ O shikwaphu l'eka Hushimu mұta Abitubu ẹle Elupalu.

¹² Ụnwu Elupalu bụ: Iba; Mishamu; mę Shemedi, bụ onye metaru mkpukpu Ono; mę Lodu; męwaru mkpukpu lẹ mkpukpu, gbaru iya mgburumgburu.

[†] 7:40 7:40 Iphe ọ bụ bụ 26,000.

¹³ Beríya; me Shéma bu ndu ishi l'anya-ufu ndu bu le mkpukpu Ajalonu. Yò buru ephe chifuru ndu shi buru le Gatù.

¹⁴ Ünwu ke Beríya bu: Ahiyo; Shashaku; Jeremotu;

¹⁵ Zebadaya; Áradu; Eda;

¹⁶ Máyikelu; Ishupa; me Joha.

¹⁷ Ünwu Elupalu bu: Zebadaya; Meshulamu; Hiziki; Heba;

¹⁸ Ishimerayi; Iziliya; me Jobabu.

¹⁹ Ünwu Shimeyi bu: Jakimu; Zikiri; Zabudi;

²⁰ Eliyenayi; Ziletayi; Eliyelu;

²¹ Adaya; Beraya; me Shimuratu.

²² Ünwu ke Shashaku bu: Ishupanu; Iba; Eliyelu;

²³ Abudonu; Zikiri; Hananu;

²⁴ Hananiya; Élamu; Antotayiya;

²⁵ Ifudeya; me Penuwelu.

²⁶ Ünwu ke Jerohamu bu: Shamusherayi; Shehariya; Atalaya;

²⁷ Jareshiya; Elayiya; me Zikiri.

²⁸ Ndu ono bukota ndu ishi l'anya-ufu nna ephe; ege e deru iya l'ekwo, e deshuru ege e shi mua ephe. Eke ephe shi buru bu le Jerúsalemu.

²⁹ Nna Gibiyonu bu le Gibiyonu b'o shi buru. Epha nyee iya bu Maaka.

³⁰ Okpara iya bu Abudonu. Ndu ophu tsota iya nu bu: Zuru; Kishi; Bálu; Nadabu;

³¹ Gedò; Ahiyo; Zeka;

³² me Mikulotu. Mikulotu bu nna Shimeya. Ephebedua be bunyabe ndu abubu ephe le Jerúsalemu.

³³ Neri bu nna Kishi; Kishi aburu nna Sòlu; Sòlu aburu nna Jonátanu; Malukishuwa; Abinadabu; me Eshibalu.

³⁴ Nwatibe Jonátanu bu Meribu-Bálu, bu iya bu nna Mayika.

³⁵ Ünwu ke Mayika bu: Pitonu; Melèku; Taréya; me Éhazu.

³⁶ Éhazu bu nna Jehowada; Jehowada aburu nna Alemetu; Azumavetu; me Zimuri. Zimuri bu nna Moza;

³⁷ Moza aburu nna Bineya; Bineya aburu nna Ráfa; Ráfa aburu nna Eleyasa; Eleyasa aburu nna Ázelu.

³⁸ Ázelu mutaru ünwu ishingù. Epha ephe bu Azurikamu; Bokeru; Ishimelu; Sheyariya; Obedáya; me Hananu. Ndu ono l'ephe ha bukota ünwu Ázelu.

³⁹ Owaa bu ünwu nwunne iya nwoke Eshèku: Ulamu bu okpara iya; Jewushi bu otsota; Elifèletu aburu onye k'eto.

⁴⁰ Ünwu Ulamu bukota ndu o-ka-ike l'ogu; buru ndu maru ogba akfu. Ephe mushiru ünwu l'igwe; mushikwaaphu ünwu nwanwa l'igwe. Iphe ephe kpakòru du bu ukporo iche iche ugbo esaa l'umadzu iri.* Ndu ono l'ephe ha bukota ndu ikfu Bénjaminu.

9

*Ndu a kpuru le ndzu,
daphuru azu le Jerúsalemu*

(Awu 9:1; Ézu 2:70; Neh 7:73; 11:3)

* 8:40 8:40 Iphe o bu bu 150.

¹ Ndu Ízurelu l'èphe ha; b'e dekotaru èpha èphe l'èkwo, e deshiru ège e shiru mua èphe. E dekotaru iya l'èkwo ndu eze ndu Ízurelu.

Ndu Júda b'a kpuru le ndzu laa Bábyilonu. Ishi iya aburu l'èphe mesweru Nchileke.

² Ndu, vuru uzo bya ebuphu azu l'alì ono, bu nk'èphe ono bu uphodu le ndu Ízurelu; ndu achijeru Nchileke eja; ndu eri Lívayi; me ndu l'èje ozi l'eze-ulo Nchileke.

³ Owaa bu ndu shi l'ikfu Júda; ndu ikfu Bénjaminu; ndu ikfu Ífuremu; me ndu ikfu Manáse, bu le Jerúsalemu:

⁴ Utayi, bu nwatibe Amihudu; Amihudu aburu nwatibe Omuri. Omuri bu nwatibe Imiri; Imiri aburu nwatibe Bani. Bani shi l'eri Pérezu; Pérezu aburu nwatibe Júda.

⁵ Ndu ufu Sháyilo tsokwaphu le ndu, lataru nu; yekoberu Asáya, bu okpara ye le unwu iya.

⁶ Ndu ufu ke Zera latakwaruphu; yekoberu Jewelu. Ndu, shi l'eri Júda du unu madzu; l'ukporo ugbo iri l'eno; l'umadzu iri.*

⁷ Ndu ophu, shi l'eri Bénjaminu, lataru nu bu:

Salu Meshulamu;
Meshulumu Hodaviya;
owaa Hodaviya Hasenuwa.

⁸ Ibuneya bu nwatibe Jerohamu;

Ela aburu nwatibe Uzi;
Uzi aburu nwatibe Mikiri.
Meshulamu bu
nwatibe Shefatíya;
Shefatíya aburu nwatibe Réwelu;
Ruwélú aburu nwatibe Ibunija.

⁹ Ndu ikfu Bénjaminu, lataru nu du unu madzu ugbo labu; l'ukporo ugbo esaa; l'umadzu iri l'ishingu.† Èphe l'èphe ha bugbaa ishi l'ènya-ufu nk'èphe.

¹⁰ Ndu, achijeru Nchileke eja, lataru nu bu: Jedaya; Jehoyaribu; me Jakinu;

¹¹ wafua Azaríya, bu nwatibe Hilikaya. Hilikaya bu nwatibe Meshulamu; Meshulumu aburu nwatibe Zédoku. Zédoku bu nwatibe Merayotu; Merayotu aburu nwatibe Ahitubu, bu onye ishi eze-ulo Nchileke.

¹² Onye odo bu Adaya, bu nwatibe Jerohamu. Jerohamu bu nwatibe Pasho; Pasho aburu nwatibe Malukíja. Masayi, bu nwatibe Adiyelu; Adiyelu aburu nwatibe Jahuzera. Jahuzera bu nwatibe Meshulamu; Meshulamu aburu

* 9:6 9:6 Iphe o bu bu 690. † 9:9 9:9 Iphe o bu bu 956.

nwatibe Meshilemitu;
Meshilemitu aburu nwatibe Imá.

¹³ Ndu ono, achijeru Nchileke ono, bugbaaru ishi l'ènya-ufu ephe ono du unu èno; l'ukporo madzù ugbo èsato.† Ephe bu ndu ike nò l'òje ozi, nò l'èze-ùlo Nchileke.

¹⁴ Ndu kè ikfu Lívayi ndu ophu lateru nù bu: Shemáya, bu nwatibe Hashubu. Hashubu bu nwatibe Azurikamu; Azurikamu aburu nwatibe Hashabaya kè Merari.

¹⁵ Ndu odo, latakwaruphu
lè ndu ikfu kè Lívayi bu:
Bakubaka; Hereshi; Galalu;
mè Mataniya, bu nwatibe Mayika.
Mayika bu nwatibe Zikiri;

Zikiri aburu nwatibe Ásafu.

¹⁶ Obedáya bu nwatibe Shemáya;
Shemáya aburu nwatibe Galalu.
Galalu bu nwatibe Jedutunu;
Berekaya aburu nwatibe Ása;
Ása aburu nwatibe Èlukana,
shi buru lè Netofa.

¹⁷ A bya lè ndu nche eze-ùlo
Nchileke;
yò buru Shalumu;
Akubu; Talumonu;
Ahimanu; mēwaru unwunne ephe.
Shalumu bu onye ishi ephe.

¹⁸ Èke ephe eche bu onu-oguzo Eze, nò laaru uzo enyanwu-ahata. Ephe eche iya-a byeye ntanù. O bu ephe shi eche èke eeshije abahù l'òdu ikfu ndu Lívayi.

¹⁹ Shalumu bu nwatibe Kore; Kore aburu nwatibe Èbasafu; Èbyasafu aburu nwatibe Kora. Shalumu yèlè unwunna iya, bu iya bu ndu enya-ufu ephe bu unwu Kora b'ò shi l'èka; mbù oche èke eeshije abahù l'ùlo-èkwà Ojejoje. Ono kwaphu ège nna ephe shi eche èke eeshije abahù l'òdu kè Ojejoje.

²⁰ L'oge ohazu bu Finehasu Eliyéza shi buru onye ishi ephe; Ojejoje eshi swiru iya.

²¹ Zekaráya, bu nwatibe Meshelemáya shikwaphu eche onu èke, eeshije abahù lè Ùlo-Èkwà Ndzuko.

²² Ndu á fòtaru t'èphe cheje nche l'onu èke ono, eeshije abahù ono du ukporo madzù iri l'umadzu iri l'èbo.‡ E dekotaru epha ephe l'èkwò, e deshuru ège e shi mụa ephe l'ikfu l'íkfu; lè mkpukpu lè mkpukpu ephe. O bu Dévidi yèlè Sámèlu, bu onye aphuje àphù bè yeru ephe ozi ono l'èka; kè l'ephe bu ndu, gbarù t'è gude ire ephe èke.

²³ Yò buru ephe l'unwu ephe b'ò nò l'èka t'èphe cheje èke eeshije abahù l'ùlo Ojejoje, bu iya bu ùlo-èkwà.

²⁴ Ndu nche ono anòdukotaje lè mgberemèku èno k'èze-ùlo ono. Ephe anòduje l'uzo enyanwu-ahata; nòdu l'uzo enyanwu-arìba; nòdu l'uzo isheli; mè l'uzo ohuda.

²⁵ Ndibe ephe eshije l'ime obodo bya ephe ocheede nche, ephe anòje abalí èsaa. Yò buru ège ono bè ephe emeje iya tekenteke kpò.

† 9:13 9:13 Iphe o bu bu 1,760. § 9:22 9:22 Iphe o bu bu 212.

²⁶ Ụmadzu ẹno, shi l'ikfu Lívayi, bụ ndu ishi nche ono bẹ anọdujelephu l'ozi ẹphe mkpụrumpkuru. Ọ bụ ẹphe echeje mkpura; mę ụlo, aakwakọbe ẹku l'ụlo Ojejoje.

²⁷ Ẹphe anọ-pheje eze-ulo Nchileke ono mgburumgburu; radu aradu; ke l'oo ẹphebedua anọduje eche ẹke ono nche. Yo buri ẹphe aguhaje ulo ono iphe bu utsu mboku-mboku.

²⁸ O nweru ẹphe ndu ophu eleta ẹnya l'iphe, eegudeje eje ozi l'eze-ulo Nchileke. Ọ bụ ẹphebedua aguje iya ogu teke a chibatara iya; mę teke a chifuru iya achifu.

²⁹ O nweru ndu ophu a tukwaruphu ẹka t'ẹphe buri ndu ishi, eleta ngwa, no l'eze-ulo ono ẹnya; mę l'iphe, dukota nsọ; mę ntu akpe; mę vayinu; manu; insensu; mę manu, eshi mkpo.

³⁰ O nweru ndu achijeru Nchileke ẹja ono, ozi ẹphe bu t'ẹphe gwakọbeje manu, eshi mkpo.

³¹ Onye Lívayi, aza Matitiya; mbu okpara Shalumu, bu onye eri Kora bẹ ozi nk'ia bu oghe iphe bu buredi, eghe eghege l'efere.

³² Ọ kwaphu ege ono b'o nweru unwunna ẹphe, bu onye eri Kohatu, o no l'eka mbu ome buredi, eedobeje l'ifu Nchileke, bu iya bu buredi mboku otu-ume.

³³ O nwekwaruphu ndu ogbo egvu. Ẹphe bugbaa ndu ishi l'ẹnya-ufu ẹphe l'ikfu Lívayi. Ẹke ẹphe bu ebubu bu l'eze-ulo Nchileke. Ẹ to wedu ozi odo, a guru ẹphe ye; ke l'ẹphe anọduje l'ozi: eswe l'enyashi.

³⁴ Ndu ono l'ẹphe ha bukota ndu ishi l'ẹnya-ufu ndu Lívayi; l'ẹge e deru iya l'ekwo, e deshira ege e shi mua ẹphe. Ẹphe bugbaa ndu ishi, bu lẹ Jerúsalemu.

Eri Sọlu

(1 Iphe 8:29-38)

³⁵ Jeyelu, bu nna Gíbiyonu shi buru lẹ Gíbiyonu. Ẹpha nyee iya bu Maaka.

³⁶ Okpara iya bu Abudonu; ndu ophu etsota iya nu aburu Zuru; Kishi; Balu; Neru; Nadabu;

³⁷ Gedo; Ahiyo; Zekaraya; mę Mikulotu.

³⁸ Mikulotu bu nna Shimeyamu. Ẹphebedua bẹ bunyabekwaphu unwunna ẹphe lẹ Jerúsalemu.

³⁹ Neru bu nna Kishi; Kishi aburu nna Sọlu; Sọlu aburu nna Jonatanu; Malukishuwa; Abinadabu; mę Eshibalu.

⁴⁰ Nwatibe Jonatanu bu Meribu-Balu; Meribu-Balu aburu nna Mayika.

⁴¹ Unwu Mayika bu: Pitonu; Melaku; Taraya; mę Ehazi.

⁴² Ehazi bu nna Jara; Jara aburu nna Alemetu; Azumavetu; mę Zimuri. Zimuri bu nna Moza;

⁴³ Moza aburu nna Bineya. Bineya bu nna Refaya; Refaya aburu nna Eleyasa; Eleyasa aburu nna Azelu.

⁴⁴ Azelu bẹ mutaru unwoke ishingwu. Ẹpha ẹphe bu Azurikamu; Bokeru; Ishimelu; Sheyariya; Obedaya; mę Hananu. Ndu ono bukota unwu Azelu.

¹ Tò dù iya bù; ndu Filisutayinu awata otso ndu Ízurelu ogu; ndu Ízurelu agbaaru ephe oso. E gbushia igweligwe ndu Ízurelu lẹ Ugwu Gilobówa.

² Ndu Filisutayinu ono etsopyabe Sọlu yeke unwu iya k'ehuka k'ehuka. Ephe egbua Jonátanu; mē Abinadabu yeke Malukishuwa, bù unwu Sọlu.

³ Ogu ono ekpohu oku l'ẹke iya kẹ Sọlu; ndu agba akfụ aphụ iya; gude akfụ merua ya ẹhu.

⁴ Ya ndono; Sọlu asụ onye achiru iya ngwa-ogu: “Mita ogu-mbeke ngu nmagbua ya; a nonyaa nù; ndu akpapyi-wa abya emeru iphe-iphere kpua ya.”

Obenu l'onye ono, achiru iya ngwa-ogu ono bẹ egwu guderu; to kwe. Tò dù iya bù; Sọlu ewota ogu-mbeke nk'ia ngube l'alì; pata onwiya tụa l'eli iya.

⁵ Onye ono, achijeru iya ngwa-ogu ono aphulephu lẹ Sọlu nwuhuwaru; dakwaaphu; nmaa onwiya l'eli ogu-mbeke nk'ia; nwuhufua.

⁶ Tò dù iya bù lẹ Sọlu yeke unwu iya ephe ẹto; mē ndibe iya atuko l'ephe ha kpolahu.

⁷ Teke ndu Ízurelu ndu ophu bu lẹ nsụda phuru lẹ ndu soja ephe gbalashikotawaru; Sọlu yeke unwu iya anwushihuwa; ephe ahaa mkpukpu ephe gbalashia; ndu Filisutayinu abya akwachia ya; buru.

⁸ Yo be echile iya; lẹ ndu Filisutayinu byaru t'ephe yeshia ndu ono, e gburu l'ogu ono iphe, ephe yetsuaru l'ehu; ephe aphua odzu Sọlu yeke unwu iya ẹge o dabugbaaru lẹ Ugwu Gilobówa.

⁹ Ephe eyeshia Sọlu iphe, o yeru l'ehu; bya ebuta iya ishi; chikoo ngwa-ogu iya; bya eye ndu ozi t'ephe jegbaru alì Filisutayinu je arakashia ya; k'ophu agwa ephe; mē ndu nk'ephe a-nukota iya.

¹⁰ Ephe eworu ngwa-ogu Sọlu je edobe l'ulo agwa ephe; woru ishi iya kobe l'ulo agwa, bù Dagonu.

¹¹ Ndu Jábeshi-Gíledu anulephu iphe ono, ndu Filisutayinu meru Sọlu ono;

¹² iphe bù unwoke ephe ndu ophu bù mkparawa ezelihi je apata odzu Sọlu yeke k'unwu iya palata Jábeshi. Ephe eje elia ephe l'ukfu eze oshi, nọ lẹ Jábeshi; bya aswĩa aswĩswi abalì ẹsaa.

¹³ Sọlu bẹ nwuhuru nù; okfu l'o mesweru Ojejoje. Ẹ to medu iphe, Ojejoje kfurú; yekobefuaru l'o jeru okpata ishi lẹ k'onye aphụ àphù;

¹⁴ tọ kpatadụ Ojejoje ishi. Tò dù iya bù; Ojejoje eworu iya gbua; woru alì-eze ono ye Dévidi Jesi l'ẹka.

11

Dévidi bù eze ndu Ízurelu mgburumgburu (2 Sám 5:1-10)

¹ Tò dù iya bù; ndu Ízurelu l'ephe ha atuko wu-kfuta Dévidi lẹ Héburonu bya asụ iya: “Nngu l'ephe tuko buru mee lanu; mē anụ-ẹhu lanu.

² L'oge ohazu; mbụ mē teke Sọlu shi buru eze; mē nggubedua shi edujeru ndu Ízurelu l'ẹje ẹjeje; l'ala alala l'ogu. Tẹmanu bẹ Ojejoje, bù Nchileke ngu sukwaru ngu l'ọ nggu bù onye a-nodu eche ndibe iya, bù ndu Ízurelu l'ọ bù onye eche aturu; mbụ l'iji-buru ishi ndibe iya, bù ndu Ízurelu.”

³ Iphe, bù ndu bù ogurennya Ízurelu l'ephe ha awukfu eze, bù Dévidi lẹ Héburonu; ephe l'ia agbaa ndzụ l'ifu Ojejoje; ephe awua Dévidi manụ t'ọ buru eze ndu Ízurelu; ẹge ono, Ojejoje shi l'onu Sámẹlu kfua ya ono.

⁴ Dévidi yele ndu Ízurèlu l'èphe ha awùru jeshia ogu lè Jerúsalemu, bụ iya bụ Jebusu. Ndu Jébusu bụ èphe bu l'èke ono.

⁵ Ndu Jébusu asụ Dévidi: “Ọ -bùru l'ì bụ nwoke; bataèdu lè mkpụkpu-a.” Obenu lè Dévidi metsuleru-a lùta èke a kpùshiru ike, nọ lè Ugwu Záyọnu, bụ iya mekocharu bụru Mkpụkpu Dévidi.

⁶ Dévidi bè kfuhawaru sù l'onye bụ iya vuru ụzo gbua onye Jebusu bè a-bùru ishi; bụkwaruphu onye ishi ndu soja. Tọ dọ iya bụ; Jóabu Zeruya evuru ụzo tughua madzụ; bya aburu onye ishi ono.

⁷ Dévidi abya akwata ufu l'èke ono, a kpùshiru ike ono. E kulahaa ya Mkpụkpu Dévidi.

⁸ Yo gude upho-mkpuma kpụ-phee mkpụkpu ono mgburumgburu. Yo shi l'agbarike upho-mkpuma mkpụkpu ono kpua ya jeye l'upho-mkpuma ono gèdegede. Yo bụwaruru Jóabu; bè dozifuaru èke phoduru nù lè mkpụkpu ono.

⁹ Dévidi l'aka ike eje; kẹle Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike nọdu swiru iya.

Ndu a maru amaru lè ndu soja Dévidi

(2 Sám 23:8-39)

¹⁰ Ọwaa ndu bụ ishi ndu ọphu bụ ike-ka-l'ogu phè lè ndu soja Dévidi: mbụ ndu èphe lè ndu Ízurèlu l'èphe ha tũru ikè yeru Dévidi l'ọchichi iya. Ọ bụ èphe yetaru èka t'e mee ya eze; ège ono, Ojejoje kfuru ndu Ízurèlu l'ọo-dụ ono.

¹¹ Ọwaa epha ndu ọphu bụ ike-ka-l'ogu lè ndu soja Dévidi: Jeshobimu, bụ onye Hakumonu shi bũru onye ishi kè ndu ishi ọphu èphe èto. O nweru teke o gude arwa iya gbua ụkporo madzụ iche iche ugbo iri l'ise* l'ugbo lanu ono.

¹² Onye ọphu etsota iya nù bụ Eliyéza Dodo; kè Ahohi. Yèbedua tsokwapu l'eze ndu ishi èto phụ, bụ ike-ka-l'ogu phụ.

¹³ O tso Dévidi nọdu lè Pasu-Daminu teke ndu Filisutayinu dzukoberu l'èke ono k'ogu. O nweru ègu, a kọru balị; yọ bũru l'èke ono bè ndu kè Ízurèlu tsuberu ye ọkpa l'oso; gbalaaru ndu Filisutayinu.

¹⁴ Yèbedua yele Dévidi evudoshia ike l'ègu ono; lùta iya; gbushia ndu Filisutayinu. Ojejoje adzọfuta èphe; mee; èphe emekputa ndu ọphu nshinu.

¹⁵ Ụmadzu èto l'ime ụkporo umadzu l'umadzu iri ono, bugbaa eze ndu ishi ọgu ono abyakfuta Dévidi lè mkpuma, nọ l'ogba mkpụkpu Adulamu. Teke ono; bè ikpoto ndu Filisutayinu dọru lè nsụda Réfa.

¹⁶ Teke ono bè Dévidi nọ l'ime èke ọ kpuru; yo shihu ike. Ndu soja ndu Filisutayinu adọru lè Bétulehemu.

¹⁷ Mini awata ogu Dévidi. Yọ sù: “Ndege o -nweru onye e-je ekutaru iya mini lè wèlu ono, nọ l'èke eeshije abahụ lè Bétulehemu ono tẹ ya ngua!”

¹⁸ Ya ndono; unwoke èto ono, bụ ike-ka-l'ogu phè ono; akpakata ụzo l'èke ndu soja ndu Filisutayinu nọ; je ekuta mini lè wèlu ono, nọ l'èke eeshije abahụ lè Bétulehemu ono; wojeshiaru Dévidi. Ọ bụ lè Dévidi te kwedu ngua mini ono; yo woru iya wùshiaru Ojejoje;

¹⁹ sù: “Tẹ Nchileke iya; be kwekwa tẹ ya mee egbe iphe ọwaa. ?Nanụ ège ya e-shi bya angua mini-wa, dũwa l'ọ bụ mee ndu-a, woru ndzụ èphe tsebe l'ọnu ógù; ège ee-shi t'èphe kuta iya-a?” E mekochaa; Dévidi ta

* 11:11 11:11 Iphe ọ bụ bụ 300.

nguhe mini ono. Ono aburu ike, ephe kparu; mbu unwoke eto ono, bu ike-ka-l'ogu phe ono.

²⁰ L'ime ukporo unwoke l'unwoke iri ono, bu ndu ishi ugu ono bu Abishayi, bu nwunne Jóabu be bu onye ishi ephe. Abishayi be gudeje arwa iya jekfu ukporo umadzu iri l'ise ugu; gbukota ephe; e shiwaru ege ono; ephe iya edelahaa ude l'o bu k'umadzu eto ophu.

²¹ O bu yebedua b'a katsua okwabe ugu l'ime ukporo umadzu l'umadzu iri ono. Yo buru yebedua bu onye ishi ephe; ole e ta gukwanuru iya ye l'umadzu eto phu.

²² Benáya Jehoyada bu o-ka-ike l'ogu. Eke o shi bu Kabuzelu. O kparu ike, du egvu. O bu yebedua gburu unwoke Móabu labu ono, bu ndu ike ono; buru iya jejeru je egbu agụ l'ime iduma mboku, mini suno jiru ali ono.

²³ Benáya gbujekwaruphu eze nwoke Ijiputu, du ntụ-okpa esaa le mkpirikpi iya l'ogologo. Ara, nwoke Ijiputu ono pa l'eka be ha l'o bu oshi, ndu ekwe ekwa egudeje ekwe ekwa. Obenu le yebedua gude mgboro je anyichata nwoke Ijiputu ono arwa ono; gude nmagbua ya.

²⁴ Ono ike, Benáya Jehoyada kparu ndono. E shiwaru ege ono; maru ephe iya l'o bu k'umadzu eto phu, bu ndu ike-ka l'ogu phu.

²⁵ O bu onye aakwabe ugu l'ime ukporo madzu l'umadzu iri phu; ole e ta gukwanuru iya ye l'umadzu eto phu. Ya ndono; Dévidi emee ya onye ishi le ndu soja, eche iya nche.

²⁶ Ephe ndu ishi ugu ono bu: Ásahelu, bu nwunne Jóabu; Eluhananu Dodo ke Bétulehemu;

²⁷ Shamotu, bu onye Haroru; Helezu, bu onye Pelonu;

²⁸ Ira Ikeshi ke Tékowa; Abiyéza ke Anatotu;

²⁹ Sibekayi ke Husha; Ilayi ke Ahohi;

³⁰ Maharayi, bu onye Netofa; Heledu Bena ke Netofa;

³¹ Itayi Ribayi ke Gíbiya, no l'ali ndu Bénjaminu; Benáya, bu onye Piratonu;

³² Hurayi, shi le nsuda nsuda ugu Gaashí; Abiyelu ke Araba;

³³ Azumavetu, bu onye Baharumu; Eliyahuba ke Shalubonu;

³⁴ waa unwu Hashemu ke Gizonu; me Jonatanu Shage ke Hararu;

³⁵ Ahiyamu Saka ke Hararu; Elifalu Uru;

³⁶ Hefa ke Mechera; Ahíja, bu onye Pelonu;

³⁷ Hezuro, bu onye Kamelu; me Narayi Ezubayi;

³⁸ Jówelu, bu nwunne Nétanu; me Mibuha Hagiri;

³⁹ Zeleku, bu onye Amonu; Naharayi ke Beerotu, bu onye achijeru Jóabu Zeruya ngwa-ogu;

⁴⁰ Ira, bu onye Jatiru; Garebu ke Jatiru;

⁴¹ Uráya, bu onye Hetu; Zabadu Ahulayi;

⁴² me Adina Shiza, bu onye ikfu Rúbenu. Oo ya bu onye ishi ndu ke Rúbenu; bya aburu onye ishi ndu ukporo soja l'iri, ephe l'iya tuko nodu.

⁴³ Mefua Hananu Maaka; Joshafatu, bu onye Mitanu;

⁴⁴ Uziya ke Ashitera; Shama ye le Jeyelu, bu unwu Hotamu, bu onye Arówa;

⁴⁵ Jedyelu Shimiri; me Joha, bu nwunne iya. Ephe bu ndu Tizu.

⁴⁶ Mefua Eliyelu, bu onye Mahava; Jeribayi ye le Joshaviya, bu unwu Elunamu; Ituma ke Móabu;

⁴⁷ Eliyelu; Obedu; me Jasiyela, bu onye Mezoba.

12

Ndu soja, shi l'ikfu Bénjaminu

¹ Qwaa ndu byakfutaru Dévidi lẹ Zíkulagu teke ono, ẹ to shidu eje ẹge sọru iya nù ono. Onye kparụ iya nù abụru Sọlu Kishi. Ndu ono tso lẹ ndu soja, yetaru iya ẹka l'ogu.

² Ẹphe chị ụta; bya amaru ẹge eegudeje ẹka-utara mẹ ẹka-ibiyita l'agba akfu; m'ọ bu tụa mkpuma. Ẹphe bu ndu abubu Sọlu; ndu ikfu Bénjaminu.

³ Onye ishi ẹphe bu Ahiyeza; onye ọdo bu Jowashi. Ẹphe ẹbo bu ụnwu Shéma kẹ Gíbiya. Ndu ọdo fua bu Jezeyelu; mẹ Pẹletu, bu ụnwu Azumavetu; ọwaa Béraku; mẹ Jéhu kẹ Anatotu.

⁴ Ishimaya, bu onye Gíbiyonu tsokwa iya phụ. O bu onye ike, tso lẹ ndu soja ụkporo l'iri phụ. Yẹbedua bu onye ishi ẹphe. Ndu ọphu bu Jeremáya; Jazelu; Johananu; Jozabadu, bu onye Gedera;

⁵ mẹ Eluzayi; Jerimotu; Beyaliya; Shemariya; mẹ Shefatiya kẹ Harufu.

⁶ Ndu ọdo bu Ẹlukana; Ishaya; Azarelu; Joweza; mẹ Jashobeyamu, bu onye Kora;

⁷ mẹ Jowela; Zebadaya, bu ụnwu Jerohamu kẹ Gẹdo.

Ndu soja, shi l'ikfu Gádu

⁸ Lẹ ikfu kẹ Gádu; b'ọ nweru ndu ọphu bufuru onwẹphe jekfu Dévidi l'ẹke a kpushiru ike l'echi-egu. Ndu ono bu ọ-ka-ike l'ogu; bụru ndu soja, k'ogu dora ẹnya; bụru ndu aduje ike parụ iphe, eegudeje egbobuta onwonye l'og u; mẹ ara. Ẹphe gbarụ igiri-igiri l'ọ bu agu; l'agbashi ọso ike l'ọ bu mgbada, nọ l'ugwu.

⁹ Onye ishi ẹphe bu Eza. Onye k'ẹbo bu Obedáya. Onye k'eto aburu Eliyabu.

¹⁰ Onye k'eno bu Mishumana. Onye k'ise aburu Jeremáya.

¹¹ Onye k'ishingu bu Atayi. Onye k'esaa aburu Eliyelu.

¹² Onye k'esato bu Johananu. Onye kẹ tete aburu Ẹluzabadu.

¹³ Onye k'iri bu Jeremáya. Onye k'iri lẹ nanu aburu Makubanayi.

¹⁴ Ndu k'ikfu Gádu ono bukota ndu ishi soja l'ehu l'ehu. Onye ọphu ẹnya iya katsua alala l'ẹphe bu onye ọphu achị ndu soja ụkporo ise; onye ọphu kakota ike l'ẹphe aburu onye achị unu ndu soja labu l'ụkporo iri.

¹⁵ O bu ẹphe dajeru Ẹnyimu Jódanu l'ónwa kẹ mbu teke ọ byajeru utso tsófuta l'onu iya; je achikashia iphe, bu ndu bu lẹ nsuda nsuda je akpaa lẹ l'uzo ẹnyanwu-ahata; mẹ l'uzo ẹnyanwu-ariba.

Ndu soja, shi l'ikfu Bénjaminu; mẹ l'ikfu Júda

¹⁶ O nwekwaruphu ndu ọphu shi l'ikfu Bénjaminu; mẹ l'ikfu Júda jekfu Dévidi l'ẹke ono, a kpushiru ike ono.

¹⁷ Dévidi alufu; je ẹphe ndzuta; su ẹphe: “O -buri l'ogo k'odoo be unu gude byakfuta iya; t'unu yeru iya ẹka; be obu yele unu a-tugbakwa-a buri nanu. Teke o bu l'iphe, unu byaru bu t'unu seru iya ye l'eka ndu ohogu iya; l'e ba bu l'eka iya du l'iphe, du eji be bukwa te Nchileke kẹ nna ẹphe oche phe lee ya ẹnya; kpree unu ikpe.”

¹⁸ To du iya bu; ume Nchileke abya Amasayi, bu onye ishi kẹ ndu soja ụkporo l'iri phụ l'ehu; yọ su:

“Ẹphe kwa nke ngu; Dévidi!

Ẹphe tukuraru ikẹ yeru ngu;

nggube nwatibe Jesi!

T'ọ dukwaru ngu lẹ mma!

T'ọ dukwaru ngu lẹ mma!

T'ò ɖukwaru ndu,
kɖu ngu l'azɔ mma;
kɛlɛ Nchileke ngu e-yeru ngu ɛka."

Tò ɖu iya bɔ; Dévidi anata ɛphe; bya emee ɛphe ndu ishi ndu ɔ-lua-ɔlaa ya.

Ndu soja, shi l'ikfu Manáse

¹⁹ O nwekwaruphu ndu shi l'ikfu Manáse, bukafulu tsoru Dévidi lɛ teke ono yɛlɛ ndu Filisutayinu tugbaberu ɛka l'ejekfu Sɔlu oɖu ono. Ɔlɛ Dévidi metsuaru; to yetaheduru ndu Filisutayinu ɛka; kɛlɛ ndu ishi ɛphe chiru idzu; chifu iya t'ɛ b'o tsohe ɛphe. Ɛphe asɔ l'ishi ɛphe e-je; kɛlɛ Dévidi e-bukafu tsoru nnajiufu iya, bɔ Sɔlu.

²⁰ Yò buru teke Dévidi eje Zíkulagu bɛ ndu ikfu Manáse ono wu-kfutaru iya; mbɔ Aduna; Jozabadu; Jediyelu; Máyikelu; Jozabadu; Elihu; mɛ Ziletayi. Ndu ono bɔ ndu ishi, achí unu ndu soja labɔ l'ɔkporo iri iri l'ehu l'ehu l'ikfu Manáse.

²¹ Ɛphe eyetaru Dévidi ɛka l'ɛke ndu ɔ-lua-ɔlaa nɔ. Ɛphebedua bɔ ndu soja ɔphu, bɔ ndu ike-ka-l'ogu.

²² Mbɔku-mbɔku; ndiphe l'awu abya t'ɛphe yetaru Dévidi ɛka; jeye ɛphe aghɔo eze ndu soja, ɖu l'ɔ bɔ ndu soja Nchileke.

Ndu soja Dévidi lɛ Héburonu

²³ Ɔwaa ɔnu-ogu ndu kwaru onwɛphe ngwa-ogu; byakfuta Dévidi lɛ Héburonu t'ɛphe nafu Sɔlu ɔkwa-eze iya nɔ Dévidi; bɔ iya bɔ ɛge Ojejoje kɖu l'oo-ɖu.

²⁴ Ndu k'ikfu Júda; mbɔ ndu pa iphe, e gude egbobuta onwonye; mɛ arwa bɛ ɖu unu iri l'ɛsaa;* bukotaru ndu kwaru ngwa-ogu.

²⁵ Ndu k'ikfu Símiyonu ɖu unu ndu soja iri l'ɛsaa l'ɔkporo iri l'ise;† bukotaru ndu soja ɔphu bɔ ndu ike-ka-l'ogu.

²⁶ Ndu k'ikfu Lívayi ɖu unu iri lɛ nanɔ l'ɔkporo madzɔ iri;‡

²⁷ yekoberu Jehoyada, bɔ onye ishi ɔnu-ɔlɔ Éronu. Ndu ɛphe l'iya yi ɖu unu tete l'ɔkporo ise.§

²⁸ O nwekwaruphu nwata-okoro, aza Zadoku. Ɔ bɔ ɔ-ka-ike l'ogu. Ndu ishi ndu soja, shi l'ɔnu-ɔlɔ nna iya ɖu ɔkporo l'ɛbo.

²⁹ Ndu k'ikfu Bénjaminu, bɔ iya bɔ ndu abubu Sɔlu ɖu unu ɛsaa l'ɔkporo umadzu iri.* Ndu ɔphu ka l'igwe l'ime ɛphe tukwadururu ike yeru Sɔlu jeye teke ono.

³⁰ Ndu k'ikfu Ífuremu bɛ ɖu ɔkporo unu ugbo labɔ; l'unu iri l'ɛbo;† bukotaru ɔ-ka-ike l'ogu. Ɛphe bɔtsukwaaphu ndu a maru ɛpha ɛphe l'ɛnya-ufu nna ɛphe.

³¹ Lɛ nkere-ɛbo ikfu Manáse bɛ ɛphe ɖu ɔkporo unu ugbo labɔ l'unu ise.‡ Ndu ono bɔ ndu e wofutaru ɛpha ɛphe t'ɛphe bya etsoru chia Dévidi eze.

³² Ndu k'ikfu Ísaka bukota ndu k'oge doru ɛnya; buru ndu makotaru iphe, gbarɔ tɛ ndu Ízurelu mee. Ɛphe ɖu ɔkporo iri,§ bukotaru ndu ishi. Ndu abubu ɛphe anɔdu ɛphe lɛ mkpuli.

³³ Ndu k'ikfu Zébulonu ɖu ɔkporo unu ugbo ishingɔ; l'unu umadzu ise,*

* **12:24 12:24** Iphe ɔ bɔ bɔ 6,800. † **12:25 12:25** Iphe ɔ bɔ bɔ 7,100. ‡ **12:26 12:26** Iphe ɔ bɔ bɔ 4,600. § **12:27 12:27** Iphe ɔ bɔ bɔ 3,700. * **12:29 12:29** Iphe ɔ bɔ bɔ 3,000. † **12:30 12:30** Iphe ɔ bɔ bɔ 20,800. ‡ **12:31 12:31** Iphe ɔ bɔ bɔ 18,000. § **12:32 12:32** Iphe ɔ bɔ bɔ 200.

* **12:33 12:33** Iphe ɔ bɔ bɔ 50,000.

bukotaru ndu maru k'ogu nshinu. Ephem nweru ngwa-ogu, du iche iche; bya egude obu lanu bya t'ephe yeru Dévidi aka.

³⁴ Ndu k'ikfu Náfutali du unu labu l'ukporo iri;† bukotaru ndu ishi ndu soja. Ndu tso ephe; be du ukporo unu ugbo eno l'unu madzu iri l'ebo l'ukporo iri;‡ buru ndu patsua iphe, e gude egbobuta onwonye; mekwaphu ara.

³⁵ Ndu k'ikfu Danu du ukporo unu ugbo eto l'unu iri le nanu l'ukporo iri;§ bukotaru ndu k'ogu doru enya.

³⁶ Ndu k'ikfu Asha du unu ukporo ise;* bukotaru ndu maru k'ogu nshinu; buru ndu kwakoberu k'ogu.

³⁷ Ndu k'ikfu Rubenu; me ndu k'ikfu Gadu; me nkere-ebo ndu ikfu Manase, bu iya bu ndu k'ono, bu l'azu enyimuazu iya ophu ono be du ukporo unu ugbo iri l'ise;† buru ndu nweru ngwa-ogu, du iche iche.

³⁸ Ndu soja ono l'ephe ha kwakotaru ngwa-ogu l'ehu l'ehu. Ephem gudekota obu ephe l'o ha byakfuta Dévidi le Heburonu t'ephe mee ya eze ndu Izurelu kparamukpamu. O kwaphu ege ono be obu ndu Izurelu ndu ophu bukota nanu t'e mee Dévidi eze.

³⁹ Ndu ono be ephe le Dévidi noru abali eto l'eke ono. Ephem anodu l'eri; l'angu; kele ndibe ephe tukoru ephe iphe-eriri.

⁴⁰ O kwaphu ege ono be ndu obutobu ephe; je akpaa le ndu shi l'ikfu Isaka; ndu ikfu Zebulun; me l'ikfu Náfutali kebegbaaru nri l'eli nkakfu-igara; eli inya-ivu; eli inya-mulu; mekpole eli oke-eswi vutaru ephe. Nri abya etsubo etsubo; mbu ntụ akpe; echa-figu; akpuru yayinu, a miru amimi; mee; manu; me eswi; me aturu; ke l'ehu-otso-ena jiru Izurelu ejiji.

13

Okpoko Ogba-ndzu le ke Obedu-Edomu

¹ To du iya bu; Dévidi abya ejekfu ndu ishi, achi unu ndu soja labu l'ukporo iri iri idzu; me ndu ishi ophu, achi ukporo ndu soja ise ise.

² Dévidi abya ekfuru ndu Izurelu l'ephe ha; su ephe: “O -buru l'o du unu mma; -buru uche-obu Ojejoje, bu Nchileke ephe; t'ephe zikwaa ozi t'o rukota unwunne ephe l'ephe ha nchi l'ali Izurelu; zikwaa ya phu ndu achijeru Nchileke aja; me ndu Livayi, buru le mkpukpu eke eeche elu; t'ephe bya t'ephe l'ephe yiru;

³ je apalata Okpoko Ogba-ndzu Ojejoje ephe ono; ke l'ephe ta kpadu ishi iya l'oge ke Solu.”

⁴ Ndu ono l'ephe ha ekweta t'e mee ya ege ono; ke l'o du ephe mma t'e mee ya ege ono.

⁵ To du iya bu; Dévidi abya ekua ndu Izurelu l'ephe ha; tsube le Enyimu Shihu le Ijiputu jeye le Lebo-Hamatu; t'ephe je apafuta Okpoko Ogba-ndzu Ojejoje ono le Kiriyatu-Jerimu.

⁶ Dévidi ye le ndu Izurelu l'ephe ha azaru jeshia Bala, bu iya bu Kiriyatu-Jerimu le Juda t'ephe je apata Okpoko Ogba-ndzu Nchileke ono; mbu okpoko ono, a guru epha Ojejoje; mbu onye ono, aba-eze iya no le mgbaku cherobimu ono.

† 12:34 12:34 Iphe o bu bu 1,000. ‡ 12:34 12:34 Iphe o bu bu 37,000. § 12:35 12:35 Iphe o bu bu 28,600. * 12:36 12:36 Iphe o bu bu 40,000. † 12:37 12:37 Iphe o bu bu 120,000.

⁷ Ɛphe abya apafuta Okpoko Ogbá-ndzú Ojejoje ono l'ulo Abinadabu parú tukobe l'elí ogbá kperekpere ophungu; Uza yele Ahiyo angata o-gba-kperekpere ono.

⁸ Dévidi yele ndu Ízurelu l'ephe ha egude ike ephe l'o ha l'ete eswa l'ifu Nchileke. Ɛphe egude ogumogu; gude une; gude nkwa; gude ogele; me upyoku l'agú egvu.

⁹ Ɛphe erulephu eke eetsuje balí le Kidonu; Uza atufu eka te ya wota Okpoko Ogbá-ndzú Ojejoje ono; ke l'eswi, alokpú o-gba-kperekpere, a tukoberu iya be kpakotaru iphe.

¹⁰ Ɛhu agbanwuhu Ojejoje oku l'eke Uza no; yo woru iya chigbua; ke l'o tufuru eka denyi le Okpoko Ogbá-ndzú ono. Yo ndu Nchileke l'ifu l'eke ono nwuhu.

¹¹ Ɛhu adalephu Dévidi koo; kele Ojejoje wekoshiru Uza iwe. A gube eke ono Pérezu Uza byeye ntanu.

¹² Egvu Ojejoje egude Dévidi mboku ono; yo su; “?Nanu ege ya e-shi pata Okpoko Ogbá-ndzú Ojejoje bya edobe le nk'ia?”

¹³ Yo mee; Dévidi ta paruhe Okpoko Ogbá-ndzú ono Mkpukpu Dévidi. Iphe, o mechiaru bu l'o pataru iya je edobe le ke Óbedu-Édomu, bu onye Gatú.

¹⁴ Okpoko Ogbá-ndzú Nchileke ono anoo le ke Óbedu-Édomu phe onwa eto. Ojejoje agooru ndibe Óbedu-Édomu onu; mewaru iphemiphe obule, o nweru enweru.

14

Ndibe Dévidi

¹ To du iya bu; Hiramú, bu eze ndu Táya abya eye ndu ozi iya t'ephe jekfu Dévidi. Yo nu ephe oshi sida; yeru ephe ndu akpuje ulo; me ndu kapyinta t'ephe je akpuaru Dévidi ulo.

² Dévidi abya amaru le Ojejoje be mewaru t'o nguru anguru l'abubu, o bu eze ndu Ízurelu; yefuaru l'alí-eze iya b'e gudewa okfu ehu ndu nk'ia ono, bu Ízurelu palia imeli.

³ To du iya bu; Dévidi abya alushifua unwanyi l'igwe le Jerúsalemu; bya amushifua unwu: unwoke l'unwanyi.

⁴ Owaa bu epha unwegirima, a mushiru iya le Jerúsalemu: Shamuwa; Shobabu; Nétanu; Sólomonu;

⁵ Ibuha; Elishuwa; Elipeletu;

⁶ Noga; Nefegu; Jafiya;

⁷ Elishama; Beliyada; me Elifeletu.

Dévidi alu-gbu ndu Filisutayinu

(2 Sam 15:11-16)

⁸ Ndu Filisutayinu anulephu l'a wuwaru Dévidi manú l'ishi t'o buru eze ndu Ízurelu l'ephe ha; ephe l'ephe ha awufu jeshia ya achochó. Dévidi anu l'ia phu; jeshia ephe ndzuta.

⁹ Teke ono be ndu Filisutayinu byawaru ogu o-lua-qlaa le nsuda Réfa; gwowaa tutua.

¹⁰ Dévidi abya aji Nchileke; su iya: “?Te ya jewaru je etso ndu Filisutayinu ogu too? ?Ii-woru-a ephe ye iya l'eka?”

Ojejoje asu iya: “To jeru; le ya e-woru-a ephe ye iya l'eka.”

¹¹ Tò dù iya bú; Dévidi mē ndu nk'íya ejeshia Bálu-Perazimu; je alù-gbua ẹ̀phe l'ẹ̀ke onó. Yò sù; “L'ò bú ẹ̀ge ukporo-mini ekpoje-wa bú ẹ̀ge Nchileke shiwa l'ẹ̀ka iya kpota ndu ọ̀hogu iya.” Ọ bú iya meru iphe, a guberu ẹ̀ke onó Bálu-Perazimu.

¹² Ndu Filisutayinu achiru agwa ẹ̀phe haa l'ẹ̀ke onó; Dévidi atọ́a ekemu t'a kpọ́o ya ọ̀ku.

¹³ E metsua; ndu Filisutayinu abyakwa ọ̀gu ọ-lù-a-ọ́laa; gwoo tọtua lẹ́ nsuda onó ọ̀dó.

¹⁴ Dévidi abyakwa ọ̀kpata Nchileke ishi ọ̀dó; Nchileke asù iya t'ẹ́ b'ò shikwa ẹ̀phe l'ífu; t'ò shichia ẹ̀phe l'azù; gbaa ẹ̀phe mgburumgburu; shi l'ífu ẹ̀ke onó, oshi balusamu vudotsua onó tso ẹ̀phe ọ̀gu.

¹⁵ Sù ẹ̀phe: “Teke unu nùleruphu igidi ọ̀kpa l'eli oshi balusamu onó; unu etsopyabe je ọ̀gu; kẹ́ l'ọ́ Nchileke bẹ́ vutawaru unu ọ̀zọ́ t'unu je egbushia ndu soja ndu Filisutayinu.”

¹⁶ Ya ndono; yò bùleruphu ẹ̀ge Nchileke ziru iya Dévidi b'ò meru iya. Yò shilephu lẹ́ Gẹ́ba gbushia ndu soja ndu Filisutayinu jeye lẹ́ Gẹ́za.

¹⁷ Ẹ́pha Dévidi atúko mgboko l'ọ́ ha dee kfùkàkfuka. Ojejoje emee mba lẹ́ mba ha; ẹ̀phe atsùkọ́ta iya egvu.

15

Okpoko Ọgba-ndzù Nchileke ala Jerúsalemu

¹ Dévidi akpùshitsuaru onwiya ọ̀lọ́ lẹ́ Mkpùkpù Dévidi; bya edozia ẹ̀ke Okpoko Ọgba-ndzù Ojejoje a-nọ́; bya akpọ́beru iya ọ̀lọ́-ẹ̀kwà.

² Tò dù iya bú; Dévidi asù: “L'ẹ́ tò dùdù onye ọ̀dó, a-parù Okpoko Ọgba-ndzù Ojejoje; gbahaa ndu Lívayi; kẹ́ l'ọ́ bú ẹ̀phe; bẹ́ Ojejoje fọtaru t'ẹ̀phe pajẹ́ iya; mẹ́ t'ẹ̀phe jejeru iya ozi gbururu jeyewaru.”

³ Dévidi abya ekukoo ndu Ízurẹ́lù l'ẹ̀phe ha lẹ́ Jerúsalemu; t'ẹ̀phe je apata Okpoko Ọgba-ndzù Ojejoje onó bya edobe l'ẹ̀ke onó, ọ́ kwakọ́beru iya onó.

⁴ Yo kua ndu eri Ẹ́rọ́nu; mẹ́ ndu Lívayi.

⁵ Ndu eri Kohatu, o kuru dù ukporo madzù ishingù. Yò búru Yuriyẹ́lù bú onye ishi ẹ̀phe.

⁶ Ndu eri Merari dù ukporo madzù iri lẹ́ nanù. Yò búru Asáyà bú onye ishi ẹ̀phe.

⁷ Ndu eri Geshonu dù ukporo madzù ishingù l'umadzù iri. Yò búru Jówẹ́lù bú onye ishi ẹ̀phe.

⁸ Ndu eri Elizafanu dù ukporo madzù iri. Yò búru Shemáyà bú onye ishi ẹ̀phe.

⁹ Ndu eri Hẹ́buronu dù ukporo madzù ẹ́no. Yò búru Eliyẹ́lù bú onye ishi ẹ̀phe.

¹⁰ Ndu eri Uzẹ́lù dù ukporo ise l'umadzù iri l'ẹ́bo. Yò búru Amínadabu bú onye ishi ẹ̀phe.

¹¹ Tò dù iya bú; Dévidi abya ekua Zadọ́ku yeḗ Abiyáta, bú ndu achijeru Nchileke ẹ́ja; mẹ́ Úriyẹ́lù; Asáyà; Jówẹ́lù; Shemáyà; Eliyẹ́lù; mẹ́ Amínadabu, bú ndu Lívayi;

¹² Sù ẹ̀phe: “Ọ́ bú unubẹ́dua bú ndu ishi l'ẹ́nya-ufu nna unu l'íkfu Lívayi. Unu je edobe onwunu nsọ́; unu l'unwunna unu pẹ́; k'ọ́phu unu a-pata Okpoko Ọgba-ndzù Ojejoje, bú Nchileke kẹ́ Ízurẹ́lù bya edobe l'ẹ̀ke ya kwakọ́beru iya.

¹³ O bu okfu l'e to budu unubedua pataru iya l'odungu phu meru iphe Ojejoje, bu Nchileke gude tukoshi ephe ehu-eghughu phu; ke l'ephe ta jitadu iya; mee ya l'uzo, e doberu iya."

¹⁴ To du iya bu; ndu ono, achijeru Nchileke eja; me ndu Lívayi ono abya edobe onwephe nsò; k'ophu ephe e-je apata Okpoko Ogba-ndzu Ojejoje, bu Nchileke ke Ízurelu ndu.

¹⁵ Ndu Lívayi ono abya atukobetsua oshi, e gude apa Okpoko Ogba-ndzu ono l'ukuvu gude paru iya, bu iya bu ege Mósísu turu iya l'ekemu; mbu ege Ojejoje kfuru iya.

¹⁶ Dévidi asukwaphu ndu ishi ndu Lívayi t'ephe tua unwunna ephe eka t'ephe buru ndu a-nodu agu egvu; mbu gude ngwa-egvu, bu une; ogumogu; ogele; me ehu-otso-ena gushia egvu ike.

¹⁷ To du iya bu; ndu Lívayi abya agua Hemanu Jówelú; me Ásafu Berekaya, bu onye lanu l'unwunna iya; me Etanu Kushaya ke Merari.

¹⁸ Unwunna ephe odo, ephe fotaru yeru ephe bu Zekaráya; Jaziyelu; Shemiramotu; Jehiyelu; Uni; Eliyabu; Benáya; Maseya; Matitiya; Elifelehu; Mikuneya; Óbedu-Édomu me Jeyelu, bu ndu nche onu oguzo.

¹⁹ Ndu ophu agu egvu agugu; bu iya bu Hemanu; Ásafu; me Etanu be anoduje aku ogele, e meru l'ope.

²⁰ Zekaráya; Aziyelu; Shemiramotu; Jehiyelu; Uni; Eliyabu; Maseya; me Benáya aburu ephedua a-nodu akpo ogumogu t'o dajé gengugengu.

²¹ Matitiya; Elifelehu; Mikuneya; Óbedu-Édomu; Jeyelu; me Azaziya aburu ndu a-noduje akpo une.

²² Kenaniya, bu onye ishi-egvu ndu Lívayi bu iya a-nodu eduzi k'egvu ono; ke l'o doru iya enya.

²³ Berekaya yele Elukana a-buru ndu nche onu eke Okpoko Ogba-ndzu ono no.

²⁴ Shebaniya; Joshafatu; Netanelu; Amasayi; Zekaráya; Benáya; me Eliyéza, bu ephe bu ndu achijeru Nchileke eja a-nodu l'ifu Okpoko Ogba-ndzu Ojejoje ono l'egbu upyoku. Óbedu-Édomu waa Jehiya a-bukwaruphu ndu nche onu eke Okpoko Ogba-ndzu ono no.

Aapalata Okpoko Ogba-ndzu Ojejoje ono (2 Sám 6:12-22)

²⁵ To du iya bu; Dévidi; me ndu bu ogurennya ndu Ízurelu; me ndu ishi unu ndu soja labu l'ukporo iri iri egude ehu-otso-ena jeshia opata Okpoko Ogba-ndzu Ojejoje ono le ke Óbedu-Édomu.

²⁶ Ephe egbua oke-eswi esaa waa ebyila esaa; kele Nchileke yetawaru ndu Lívayi ono, pa Okpoko Ogba-ndzu ono eka.

²⁷ Dévidi eyee akpawuru uwe ocha; me ndu Lívayi ono, apa Okpoko Ogba-ndzu ono; me ndu egvu; me Kenaniya, bu onye ishi-egvu ono. Dévidi ewekwaruphu ekwa ocha.

²⁸ Ya ndono; ndu Ízurelu l'ephe ha evulia Okpoko Ogba-ndzu Ojejoje ono; l'atu wowowo gude upyi ebyila; gude upyoku; gude nkwa; gude ogumogu; me une l'azu egvu.

²⁹ Okpoko Ogba-ndzu Ojejoje erudelephu Mkpukpu Dévidi; nwada Solu, eeku Mikalu epyofu enya le windo; phua eze, bu Dévidi l'eke oote egvu; l'eme eswa; to gubehe iya iphe l'ime obu iya.

16

¹ Tò dù iya bụ; ẹphe apabata Okpoko Ogbá-ndzú Ojejoje ono; bya edobe iya l'ime ụlò-ékwa ono, Dévidi kpọberu t'e dobe iya ono. Ẹphe abya egwoo ngweja-ukfuru; mę ngweja ẹhu-agu l'ifu Nchileke.

² Dévidi egwotsulephu ngweja-ukfuru; mę k'ẹhu-agu ono; bya egude ẹpha Ojejoje gọoru ndu Ízurẹlu ọnu.

³ Yọ bya ekeeru ndu ono ishi buredi nanu nanu l'ẹhu l'ẹhu; mę okpurukpu anu; mę akara, e meru l'akpuru vayinu; kedzuru iya ndu Ízurẹlu l'ẹphe ha: unwoke l'unwanyi.

⁴ Yọ bya aharu ndu Lívayi fota t'ẹphe jeje ozi l'ifu Okpoko Ogbá-ndzú Ojejoje ono; mbu t'ẹphe roje Nchileke iphe; tuje iya ẹpha; jajẹ Ojejoje, bu Nchileke kẹ Ízurẹlu ajaja.

⁵ Ásafu bu ishi; Zekaraya aburu otsota. Ndu ọdo bu: Jeyelu; Shemiramotu; Jehiyelu; Matitiya; Eliyabu; Benaya; Óbẹdu-Édomu; mę Jeyelu. Ẹphebedua a-nọduje akpọ une; mę ogumogu. Ásafu akọ ogele.

⁶ Benaya yele Jazelu, bu ndu achijeru Nchileke ẹja a-nọduje egbu upyoku tekenteke l'ifu Okpoko Ogbá-ndzú Ojejoje ono.

Egvu-ekele

(*Egvu 105:1-15; 96:1-13; 106:1, 47-48*)

⁷ Mbọku ono bẹ Dévidi vuru ụzo kfuaru Ásafu; mę ndu egvu iya t'ẹphe gua egvu ekele nọ Ojejoje.

⁸ Unu kele Ojejoje ekele;
unu kpọ-kua ẹpha iya!
Unu mee t'iphe bu
mbakeshi madzuru iphe,
o mekotaru!

⁹ Unu guku iya l'egvu;
unu gua egvu gude tua ya ẹpha!
Unu kfukashia iphe bu
iphe, dụ biribiri, ọonoduje eme!

¹⁰ Unu gude ẹpha iya ono,
dụ nsọ ono kua onwunu ekuku!
T'obu ndu achọ Ojejoje
teje ẹswa!

¹¹ Unu wojeru ẹnya dabẹ lẹ
Ojejoje; mę l'ọkphehu iya!
Unu achọje ifu iya tekenteke!

¹² Unu nyatakwa iphe,
dụ biribiri, o meshiru;
iphe-ophulanya,
o meshikotaru;
mę ikpe, o kpekotaru.

¹³ Unubẹ ndu eri Ébirihamu,
bụ nwozi iya;
unubẹ unwu Jékọpu,
bụ ndu o gude ẹka iya fota!

¹⁴ O kwa iya bu Ojejoje
bya aburu Nchileke ayi;
Ikpe iya tuko
mgboko vọo kfurukfuru.

- 15 Ọgba-ndzụ iya bẹ ọonyataje
jeye lẹ tutu mimimi.
Ukwe iphe, o kweru bẹ anọje
shita l'ọgbo sweru ọgbo.
- 16 Ndzụ yẹle Ébirihamu gbarụ;
mẹ angụ ono, o riburu Áyizaku
- 17 b'o meru; yọ bụru ekemu l'ẹhu Jékọpu;
Ndu Ízurelu b'o meru;
yọ bụru ọgba-ndzụ,
a-nọ gbururu jeye;
- 18 sụ ẹphe: “Ọ bụ unu;
bẹ ya a-nụ alị Kénanu
t'ọ bụru òkè-iphe, unu ketaru.”
- 19 Teke ẹphe shi habe ahabe;
mbụ teke ẹphe shi bụru
kpakọru-chita;
bụru ndu nlamunla l'alị ono;
- 20 ẹphe shi eshije l'ọha ọwaa;
lufu l'ophu;
shi eshije l'alị-eze ọwaa;
lufu l'alị-eze ọphu;
- 21 ọphu ọ dudu onye
o kweru t'ọ kpaa ẹphe ẹhu.
Yọ bụru okfu ẹhu ẹphe;
bẹ oogudeje baarụ ndu eze mba;
- 22 sụ ẹphe:
“Unu be edenyikwa
ndu nk'iya, e teru manụ ẹka;
ọphu ọ dukwa iphe,
unu e-me ndu ekfuchiru iya!”
- 23 Unu gua egvu nụ Ojejoje;
unubẹ eliphe l'ophu!
Unu rajẹ iya arara
mbọku-mbọku l'ọodzoje madzụ!
- 24 Unu tųaru ndu ọhodo ọnu
ẹge ọ dụ-be biribiri;
unu ekfuaru ndiphe l'ophu
iphe, dụ biribiri, oomeje.
- 25 Ishi iya abụru lẹ
Ojejoje parụ ẹka;
bụru onye gbaru
t'a jajẹ iya oke ajaja.
Ọ gbakwaruphu t'a tsuje iya egvu,
kariru kẹ agwa.
- 26 Kẹ l'agwa ndiphe l'ophu;
bẹ bụkota ntekpe.
Obenu l'ọo Ojejoje;
bẹ meru igwe.
- 27 Akpabiri yẹle
o-gbu-nwii-nwii; bẹ nọ iya l'ifu.
Ike waa ẹhu-otso-ena
tụko ẹke o bu dzuru.

- 28 Unube ikfu l'ikfu,
nọ lẹ mgboko-a;
unu kwabe Ojejoje ugvu!
Unu kfu ege oogbube
nwjinwii yele ege
okpehu iya habe nshinu!
- 29 Unu kwabe Ojejoje ugvu,
gbaru epha iya.
Unu wotaru iya iphe.
Unu yee odu nsọ l'ọ bu uwe;
baaru Ojejoje eja.
- 30 Unube unwu eliphe l'unu ha;
unu nmahukwa iya kpakpakpa l'ifu.
Mgboko b'e mewaru;
yo nguru anguru.
E-to nwedu iphe,
ha ke enwubata iya.
- 31 Tẹ imigwe l'ophu tee eswa;
ehu atsọ eliphe l'ophu ena.
T'ephe karu iphe bu mbakeshi
l'oo Ojejoje bu eze.
- 32 T'eze enyimu tua oke eyii;
me iphe, bu iphe, no iya nu.
T'egu, eke e meberu iphe
tee eswa yele iphemiphe obule, no iya nu.
- 33 Ono teke iphe, bu oshi,
no l'oswa a-gu egvu
ehu-otso-ena l'ifu Ojejoje.
Ishi iya aburu l'oobyawa
okpe unwu eliphe ikpe.
- 34 Unu kele Ojejoje ekele;
ke l'ọ bu onye oma!
N-yemobu iya anoje
gbururu jeye le gbururu.
- 35 Unu raku iya; su iya:
"Nafutanu ayi;
nggube Nchileke,
bu Onye ndzofuta ayi!
Rukobenu ayi;
dzofuta ayi l'eka ndu ohodo;
k'ophu ayi e-gude epha ngu
ono, du nsọ ono kele ngu ekele;
gude ajaja, ayi aja ngu
kua onwayi ekuku."
- 36 Tẹ ajaja buru ke Ojejoje,
bu Nchileke ke Izurelu;
gbururu jeye le gbururu.

Ndu Izurelu l'ephe ha atuko zukota mgbede; su: "Ono kwa ege o du.
Tẹ ajaja buru ke Ojejoje."

³⁷ Tọ dọ iya bụ; Dévidi abya ahaa Ásafu mę ndu egvu iya l'ifu Okpoko Ogba-ndzụ Ojejoje ono; t'ephe jeje ozi l'ẹke ono tekenteke; mbụ ẹge a chọru t'e meje iya mbọku-mbọku.

³⁸ Ọ hakwaruphu Óbẹdu-Édọmu waa ndu ọru iya, dọ ụkporo ẹto l'umadzu ẹsato. Óbẹdu-Édọmu Jedutunu yẹle Hosa bẹ eche ọnu ẹka ono nche.

³⁹ Dévidi hakwaruphu Zadọku, bụ onye achijeru Nchileke ẹja; waa unwunna iya, bụkwaphu ndu achijeru Nchileke ẹja t'ephe nọdu l'ọnu m̀kpù Ojejoje, nọ l'ẹke aagwaję iphe lẹ Gbiyọnu ono.

⁴⁰ Ozi ephe bụ t'ephe gwojeru Ojejoje ngweja-ukfuru l'enyanya-ngweja-ukfuru: eswe l'enyashi; mbụ tekenteke; ẹge ono, e deru iya l'ẹkwo ekemu, Ojejoje turu nụ ndu Ízurelu ono.

⁴¹ Ndu a guru yeru ephe bụ Hemanu; Jedutunu; męwaru ndu a fọtaru; kua ephe l'epha t'ephe kejeje Ojejoje ekele kę n-yemobu iya ono, anọje gbururu jewaru ono.

⁴² Hemanu yẹle Jedutunu bụ ephe anọduje egbu ụpyoku; l'akụ ogele; męwaru ngwa-egvu ọdo, e gude agụ egvu, dọ nsọ. Ụnwu Jedutunu bụ ẹphebdua anọduje eche ọnu-uzo.

⁴³ Tọ dọ iya bụ; ndu Ízurelu l'ephe ha awụkashihu; onyenọnu alashia l'ufu iya. Dévidi alashia l'ufu tẹ ya je agọru ọnu-oma nụ ndibe iya.

17

Ozi, Nétanu ezi Dévidi (2 Sám 7:1-17)

¹ Ya ndono; yọ be teke Dévidi buwa ebubu lẹ nk'iya; yọ sụ Nétanu, bụ onye nkfuchiru Nchileke: "T'o lenu; lẹ yẹbe Dévidi bu l'ulo, e gude oshi sida kpua; Okpoko Ogba-ndzụ Ojejoje aburu l'ulo-ẹkwà b'ọ nọ."

² Nétanu asụ Dévidi: "Iphe, bụ iphe, nọkpele ngu phụ l'obu k'ememe; mee ya; kele Nchileke nọkwa-a swiru ngu eswiru."

³ Yọ be l'enyashi; Ojejoje abya ekfuru yeru Nétanu; sụ iya:

⁴ "Je ezia nwozi iya; mbụ Dévidi lẹ yẹbe Ojejoje sụru: Lẹ tọ bụdu yẹbedua a-kpuru iya ulo, ya e-buru.

⁵ Lẹ keshinu mbọku ono, ya dufutaru ndu Ízurelu lẹ Íjiputu ono jeye ntanụ; bẹ ya te bubua l'ulo. Ẹge ọ dọ bụ: ya -shi l'ulo-ẹkwà ọwaa; ya abahụ l'ulo-ẹkwà ọdo; ya -shi lẹ m̀kpù ọwaa; ya abahụ lẹ m̀kpù ọdo.

⁶ L'iphe bụ ẹke ono yẹle ndu Ízurelu tuko jekota ono; ọo nweru teke ya sụjeru m'ọo onye lanụ lẹ ndu ishi ephe ono, bụ ndu ono, ya sụru t'ephe cheje ndibe iya l'ọ bụ onye eche aturu ono: "Bụ ngunu meru iphe, unu ta kpuduru iya ulo, e meru l'oshi sida?" "

⁷ "Kfuru nwozi iya; mbụ Dévidi lẹ yẹbe Okaribe-Kakọta-Ike, bụ Ojejoje sụru agha: Ya dufutaru ngu l'egu, ẹke elu akpaję nri; l'echi aturu; t'i bya aburu onye achị ndu nk'iya, bụ Ízurelu.

⁸ Ya shihawa switaru ngu eswiru l'iphe bụ ẹke, iije; bya atuko ndu ọhogu ngu l'ephe ha lụ-gbua l'ifu ngu. Ya e-me epha ngu t'ọ ha nshinu l'ọ bụ epha ndu bụ ake amadi, nọgbaa lẹ mgboko-a.

⁹ Ya a-nu ndibe iya, bụ ndu Ízurelu alị k'eka ephe. Ya a-dzabę ephe l'obu oshi l'alị ono; k'ophu ephe e-buru l'alị k'eka ephe; ophu ndu akirishi 'akpahędu ephe ẹhu ẹge e shi akpa iya ephe l'odungu phụ;

¹⁰ mbụ ẹge e shi akpa iya ẹphe keshinu teke ono, ya ƒotarú ndu ikpe t'ẹphe chíje ndíbe iya, bú ndu Ízurẹlú ono. Iphe bú ndu ọhogu ngu l'ẹphe ha bẹ ya a-kapyabẹkota ike.

“ Iphe ọdo, ya ekfuru ngu bú lẹ Ojejoje a-kpuru ngu ọlọ.

¹¹ Teke oge nka-ezekuna nke ngu ruleruphu; nggu alakfubewa nna ngu pẹ; bẹ ya e-shi l'unwu ngu wofuta onye a-nọ-chi ẹnya ngu. Ya e-mee tẹ alí-eze iya nguru anguru.

¹² Ọ bú onye ono bẹ a-kpuru iya ọlọ ono; ya emee tẹ eri iya búru eze jeye lẹ tutu yoyo.

¹³ Ya a-búru nna iya; yẹbedua abúru nwatibe iya. Ẹ to nwekwa lẹ ya ewofu n-yemobu ọma iya l'ẹke ọnono; ẹge ya wofuru iya l'ẹke onye ono, vu ngu ọzo ono nọ.

¹⁴ Ya e-dobe iya t'ọ búru onye ishi l'ọlọ iya; mẹ l'alí-eze iya jeye lẹ tutu yoyo. Ono kwaphụ ẹge eri iya a-búru eze gbururu jeye lẹ gbururu.”

¹⁵ Ya ndono; Nétanu ekfukotarú Dévidi iphe ono ẹge e koshiru iya ẹya l'aphù.

Dévidi ekfu anụ Nchileke

(2 Sám 7:18-29)

¹⁶ Tọ dú iya bú; eze, bú Dévidi egbeshi bahù l'ime ọlọ je anọdu l'ifu Ojejoje; sù: “Nggube Ojejoje, bú Nchileke; ?bú onye bẹ ya bú; tẹmanu ọnu-ọlọ iya bẹ gunu kẹ t'í wota iya kfube l'ẹke ha l'elí ẹge-a?

¹⁷ L'ẹnya nke ngu b'ọ ha ngu nwanshí; nggube Nchileke. I kfuwaru okfu ẹhu ọnu-ọlọ nwozi ngu ẹge ọo-dú l'ọzo ifu. I wotawaru iya mee l'ọ bú onye, bú iya b'a katsúa ọpa-lí elí l'ẹke ndíphe nọ; nggube Ojejoje, bú Nchileke?

¹⁸ “?Bú ngunu ọdo bẹ yẹbe Dévidi e-kfubakwaduaru ngu l'egbe ugvu ọwaa, í kwaberu yẹbe nwozi ngu-a? Í makotarú ẹge nwozi ngu gbaru.

¹⁹ Nggube Ojejoje; i gudewa okfu ẹhu nwozi ngu; mẹ ẹge ọ dú ngu l'obu; meshia eze iphe, hagbaa ẹge-a; bya emee tẹ ya makotarú eze iphe ọwaa.

²⁰ “Ẹ tọ dúdu onye dú l'ọ bú nggu; nggube Ojejoje; ọphu ọ dúdu Nchileke ọdo, nọnu; gbahaa nggubedua ẹge ono, ayi gudewa nchí ayi nua ono.

²¹ ?Nanụkpoo ndu ọdo, dú l'ọ bú ndu nke ngu, bú ndu Ízurẹlú; mbụ oha lanù lẹ mgboko-a, nggube Nchileke jeru je agbafuta t'ẹphe búru ndu nke ngu; bya egude ẹphe mee t'a maru ẹpha ngu amaru; bya emee iphe, dagbaaru kpaa; dú biribiri l'ifu ndu nke ngu ono, bú ndu í gbafutarú lẹ Íjiputu; chikashia iphe bú mbakeshi l'ifu ndíbe ngu ono.

²² I meru tẹ ndu nke ngu, bú ndu Ízurẹlú búru ndu nke ngu gẹdegede gbururu jeyewaru; nggube Ojejoje abúwaru Nchileke ẹphe.

²³ “Nggube Ojejoje; mekwaa t'ọ keru; mbụ ụkwa ono, i kweru yẹbe nwozi ngu yẹle ọnu-ọlọ iya ono gbururu jeye lẹ gbururu. Mekwaa l'ẹge i kfuru.

²⁴ T'ọ kekwaru; k'ọphu ẹpha ngu a-pa ẹka apaa gbururu jeye lẹ gbururu. Ọ bú teke ono bẹ aa-sù lẹ nggube Ojejoje, bú Ọkaribe-Kakọta-Ike; mbụ Nchileke kẹ Ízurẹlú bẹ bú Nchileke kẹ ndu Ízurẹlú l'oswiya! Tẹmanu bẹ ọnu-ọlọ yẹbe nwozi ngu, bú Dévidi a-ngụkwaruphu anguru l'ifu ngu.

²⁵ “Ọ bú okfu lẹ nggube Nchileke iya bẹ koshiru yẹbe nwozi ngu l'ii-meru iya ọnu-ọlọ iya bẹ meru; ọnu adu nwozi ngu k'ọnodu l'ekfu anụ ngu.

²⁶ Nggube Ojejoje; ọo nggu bẹ bú Nchileke ọbu! I kweshiwaru yẹbe nwozi ngu ụkwa iphe-ọma, dọgba ẹge-a.

²⁷ Nta-a bukwa t'ò dù ngu mma t'ì gòru ònu-òma nù ònu-ùlo nwozi ngu; k'òphu bù l'òo-nòdu kwaseru l'ifu ngu. Ishi iya abùru l'òo nggùbe Ojejoje bè gòru ònu-òma nù iya; òo-bùru ònu-ùlo, a gòru ònu-òma nù gbùruru jeye lẹ gbùruru."

18

Ọgu, Dévidi lụgbaaru; mekputa (2 Sám 18:1-18)

¹ E metsua; Dévidi abya alụ-gbua ndu Filisutayinu; mee ẹphe; ẹphe anọdu iya l'ẹka. Yọ nata ndu Filisutayinu Gatụ yẹle ụnwu edukfu edukfu, nọkota iya nù.

² Dévidi lụ-gbukwaruphu ndu Móabu; mee ẹphe; ẹphe ejelahaaru iya ozi; atụkwaphu akirikò anụ iya.

³ Dévidi abya alụ-gbukwaaphu Hadadéza, bù eze ndu Zóba; je akpaa lẹ Hámatu; teke Hadadeza jeru tẹ ya mee tẹ alì, nọ je akpaa lẹ Ẹnyimu Yufurétusu lakọta iya l'ẹka.

⁴ Dévidi anata iya unu ugbo-inya labù l'ụkporo iri;* mẹ ndu agbajẹ inya-ọgu, dù unu iri l'ẹsaa l'ụkporo madzù iri;† bya anatakwa iya phù ndu soja k'òkpa, dù ụkporo unu ugbo labù l'unu ụmadzù iri.‡ Dévidi egbubushikota inya ono, alọkpufe ugbo-inya ono akwara azụ achì; haa ụkporo ise nwenkinyi.

⁵ Yò be teke ndu Áramu kẹ Damásukọsu byaru t'ẹphe yetaru eze ndu Zóba, bù Hadadéza ẹka; Dévidi egbua ẹphe unu ụkporo labù l'iri l'ise.§

⁶ Dévidi abya emeta ọdu ndu soja lẹ Áramu kẹ Damásukọsu chiru ndu soja dobe iya. Ndu Siríya ono anọdu iya l'ẹka; l'atụ akirikò anụ iya. Ojejoje l'emeje tẹ Dévidi mekputa l'iphe bù ẹke o jeru.

⁷ Dévidi achìko iphe ndu ọni Hadadéza egudeje egbobuta onwẹphe, e gude mkpọla-ododo meshia chílata lẹ Jerúsalemu.

⁸ Dévidi eshikwaphu lẹ Tibuhatu; mẹ lẹ Kunu, bukota mkpukpu, nọ l'alì, Hadadéza achì; vukọo ope, ha nshinu. Yò bùru iya bè Sólomọnu gude tuta eze mini ope; mẹ itso; mẹwaru iphe, o gude ope meshia.

⁹ Tọ dù iya bù; Towu, bù eze ndu Hámatu anulephu lẹ Dévidi bè lụ-gbuwaru ndu soja Hadadéza, bù eze ndu Zóba;

¹⁰ bya eyefu nwatibe iya kẹ nwoke, bù Hadoramu t'ò je ekele eze, bù Dévidi ekele; jaa ya ajaja; kẹ l'ọ lụ-gburu Hadadéza l'ọgu ono. Ishi iya bù lẹ Hadadéza bè yẹle Towu shi anọduje l'ọgu tekenteke. Hadoramu egwota ivu, dù iche iche, e meru lẹ mkpọla-ododo; mẹ lẹ mkpọla-ọcha; mẹ ope gude nù Dévidi.

¹¹ Eze, bù Dévidi eworu ivu ono doberu Ojejoje nsọ ẹge ono, o dobehawaru mkpọla-ọcha yẹle mkpọla-ododo, ọ natagbaaru ndu ọhodo ono; mbù ndu Édomu; ndu Móabu; ndu Amọnu; ndu Filisutayinu; mẹ ndu Amalẹku.

¹² Abishayi Zeruya gburu ndu Édomu ụkporo unu madzù ugbo labù l'unu ụmadzù ise* lẹ Nsụda Alì Únú.

* **18:4 18:4** Iphe ọ bù bù 1,000. † **18:4 18:4** Iphe ọ bù bù 7,000. ‡ **18:4 18:4** Iphe ọ bù bù 20,000.

§ **18:5 18:5** Iphe ọ bù bù 22,000. * **18:12 18:12** Iphe ọ bù bù 18,000.

¹³ Yò bya edobe ọdu ndu soja lẹ Édọmu; chíta ndu soja ye iya. Ndu Édọmu l'ẹphe ha anọdukota Dévidi l'ẹka. Ojejoje l'emeje Dévidi t'ọ lụgbua iphe bụ ndu ọ daru ẹphe l'iya.

¹⁴ Tọ dọ iya bụ; Dévidi abụru eze ndu Ízurẹlu l'ẹphe ha; l'ekperu ndu nk'iya ono l'ẹphe ha ikpe l'ụzo, dọ mma; mę l'ụzo, vudo nhamunha.

¹⁵ Jóabu Zeruya bụ onye ishi ndu soja. Jehoshafatu Ahiludu abụru onye edeje iphe, meru nụ.

¹⁶ Zadọku Ahitubu yele Ahímeleku Abiyáta bụ ndu achijeru Nchileke ẹja. Shavisha abụru o-de-ẹkwo.

¹⁷ Benáya Jehoyada bụ onye ishi ndu Keretu; mę ndu Peletu. Ndu k'unwoke l'unwegirima Dévidi abụru ndu ishi l'ozi eze.

19

Ọgu, Dévidi yele ndu Amọnu luru

(2 Sám 10:1-19)

¹ A nọnyaa; Nahashi, bụ eze ndu Amọnu abya anwụhu. Nwatibe iya kę nwoke abụru eze; nọ-chia ẹnya iya.

² Dévidi asụ lẹ ya e-meru Hanunu, bụ nwatibe Nahashi ọhuma; kęle nna iya meru yebedua ọhuma. Tọ dọ iya bụ; Dévidi abya eye ndu ozi t'ẹphe je akpọru Hanunu ifu nna iya ono.

Ndu ozi Dévidi ono abya erua Hanunu l'alị Amọnu t'ẹphe kpọru iya ifu ono;

³ ndu, bụ ishi ndu Amọnu asụ Hanunu: “?Iiri l'ọo ugwu bę Dévidi akwabę nna ngu ono, kparu iphe o ziru t'a bya akpọru ngu ifu kę nna ngu? M'ọ kwa ngge bę ndu ozi iya ono byaru; k'ọphu bụ; ẹphe -getagelephu ẹge mkpukpu-wa dọ; ẹphe abya alụ-gbua ya; wota.”

⁴ Tọ dọ iya bụ; Hanunu egude ndu ono, Dévidi ziru ozi ono; kpushia ẹphe ẹji-agba; bya eshi ẹphe l'ọswara-íkẹ chabushia uwe-nlọkpuru ẹphe; nwufu ẹphe t'ẹphe la;

⁵ ẹphe atugbua. Yo nweru ndu jeru je ekfuaru Dévidi ẹge e meru ndu ono; yo zia t'a gba ẹphe ndzuta; kę l'e meru ẹphe iphe-iphere, ha nshinu. Eze ezia sụ ẹphe: “T'ẹphe nọdu lẹ Jériko jeye teke ẹji-agba ẹphe e-rudzu; tẹmanu ẹphe alatade.”

⁶ Ndu Amọnu abya amalẹruphu l'ẹphe meru umere unwegirima l'ẹke Dévidi nọ; Hanunu mę ndu Amọnu ewota unu mkpọla-ọcha ugbo labụ l'ụkporo iri gude je ebuta ugbo-inya; mę ndu agbaję inya lẹ Mesopotémiya; mę l'alị ndu Áramu-Maaka; mę lẹ Zóba.

⁷ Ẹphe eje ebuta ugbo-inya, dọ ụkporo unu ugbo ẹno; * butafua eze ndu Maaka yele ndu soja iya. Ẹphe abya adọru l'iku Médebà. Ndu kę Amọnu eshigbaa lẹ mkpukpu ẹphe dzukobe k'ọgu ono.

⁸ Anunu, Dévidi nuru iya; yo yefu Jóabu yele ndu soja iya l'ẹphe ha.

⁹ Ndu Amọnu awufuta bya akpọ giriri k'ọgu l'ifu ẹke eeshije abahụ lẹ mkpukpu ono. Ndu eze phụ, byaru nụ phụ anọdu l'ime ẹgu.

¹⁰ Jóabu aphulephu lẹ ndu ọhogu iya kpọru iya giriri: ifu mę l'azụ k'ọgu; yọ fọkoo ndu Ízurẹlu ndu ọphu katsukpo ọkwa ẹnya l'ọgu; chiru ẹphe ye t'ẹphe nọdu kwabęru ndu kę Áramu ono.

¹¹ Yọ chiru ndu ọphu yeru nwunne iya; mbụ Abishayi t'ẹphe nọdu kwabęru ndu kę Amọnu.

* 19:7 19:7 Iphe ọ bụ bụ 32,000.

¹² Jóabu asụ: “O -bụrụ lẹ ndu Áramu karilahaaru iya ẹka; nggu abya eyetaru iya ẹka. Teke ọ bụ l'ọo ndu Amọnu bẹ karideru ngu ẹka; ya abya eyetaru ngu ẹka.

¹³ T'obu shihukwa ngu ike; t'ephẹ lụa ya ọgu mkparawa; l'ọ kwa ọgu ẹhu ndibe ẹphe; bụkwaruphu ọgu ẹhu mkpukpu kẹ Nchileke. Ojejoje e-mee iphe, dū iya mma l'enyà nk'iya.”

¹⁴ Tọ dū iya bụ; Jóabu yele ndu nk'iya awụfu jekfushia ndu Áramu ọgu; ndu Áramu ọbu eye ọkpa l'oso.

¹⁵ Ndu kẹ Amọnu aphulephu lẹ ndu Áramu gbalaru; yehukwaphu ọkpa l'oso ẹphebedua; gbalaaru Abishayi, bụ nwunne Jóabu. Ẹphe agbaru gbaba l'ime mkpukpu ẹphe. Jóabu alaphushia azụ lẹ Jerúsalemu.

¹⁶ Ndu Áramu aphulephu lẹ ndu Ízurelu lụ-gbuwaru ẹphe; zia; e je achitakota ndu Áramu ndu ọphu nọ l'azụ Ẹnyimu Yufurétusu. Yọ bụrụ Shofaku, bụ onye ishi ndu soja Hadadéza bụ onye ishi ẹphe.

¹⁷ Dévidi anulephu iphe meru nū; bya achikobe ndu Ízurelu l'ẹphe ha; ẹphe adaa Ẹnyimu Jódanu jekfushia ẹphe ọgu. Dévidi abya akpọo ndu soja iya ono giriri t'ephẹ tso ndu Áramu ọgu ọbu; yọ swọru.

¹⁸ Ndu Siríya ono agbaaru ndu Ízurelu oso. Dévidi egbua ẹphe ọnu unwoke iri l'esaa l'ukporo madzụ iri,[†] lẹ ndu k'ugbo-inya; waa ndu soja k'okpa, dū ukporo ọnu ise.[‡] Shofaku, bụ onye ishi ndu soja ẹphe b'e gbukwaruphu.

¹⁹ Tọ dū iya bụ; ndu kẹ Hadadéza abya aphụ lẹ ndu Ízurelu mekputawaru ẹphe; ẹphe ejekfushia Dévidi; ẹphe l'iya ekpeshia. Ẹphe abya anọdu Dévidi l'ẹka. Ọphu ndu Áramu 'ejebahedua oyeru ndu Amọnu ẹka ọdo.

20

Jóabu aluta mkpukpu Rába (2 Sám 12:26-31)

¹ Yo be l'oge mini-odungu teke ndu eze ejeje ọgu; Jóabu achita ndu soja iya; ẹphe eje agwaa ndu Amọnu maa. Dévidi l'onwiya bẹ kwaru lẹ Jerúsalemu. Jóabu phẹ eje ekee k'ọgu; yechia Ráma; mee ẹphe ọduge-eme.

² Dévidi ekputa eze ẹphe okpu-eze, o kpu. Ẹra okpu-eze ono bẹ ha l'ọ bụ ẹra talentu mkpọla-ododo. Yọ bụrụ mkpuma, vugbaa oke aswa b'e gude dengashia ya. E woru okpu-eze ono kpube Dévidi l'ishi. Dévidi akwaa mkpukpu ono l'okwata; zaa ya azaza.

³ Yo rukoo ndu mkpukpu ono dobe t'ephẹ gude soya, e gude ekwo oshi jelahaaru iya ozi; mẹ ọgù, e meru l'ígwè; mẹ ogbu-nkụ. Yọ bụrụ ẹge ono bẹ Dévidi mekotaru mkpukpu ndu Amọnu l'ephẹ ha. E metsua; Dévidi yele ndu soja iya l'ephẹ ha alaphushia azụ le Jerúsalemu.

Ndu ishi ndu Filisutayinu ala l'ogu (2 Sám 21:15-22)

⁴ E metsua; ọgu adaru ẹphe lẹ ndu Filisutayinu lẹ Géza. Yọ bụrụ teke ono bẹ Sibekayi; onye Husha gburu Sipayi, bụ onye lanụ l'eri ndu mkparawa. A kakputa ndu Filisutayinu ono l'enyà.

[†] 19:18 19:18 Iphe ọ bụ bụ 7,000. [‡] 19:18 19:18 Iphe ọ bụ bụ 40,000.

⁵ L'ogu ọdo, daru ephe le ndu Filisutayinu; Eluhananu Jayi egbua Lahumi, bu nwunne Goliyatu, bu onye Gatụ; mbu onye ono, igbidigbi arwa, o gude du l'ọ bu oshi, onye ekweje ekwa egudeje ekwe ekwa ono.

⁶ Ogu ọdo abya adaaru ephe le ndu Gatụ. L'ogu onanu b'o nweru nwoke lanu, ha nshinu. O furu mkpushi-eka ishingui ishingui l'eka iya ephe ebo; waa mkpushi-okpa ishingui ishingui l'okpa iya ephe ebo, bu iya bu ukporo l'eno. Nwoke ono bukwaphu onye eri ndu mkparawa.

⁷ Nwoke ono awatalephu oko ndu Izurelu onu; nwa nwunne Dévidi, aza Jonatanu Shimeya eworu iya gbua.

⁸ Ndu ono bukota eri ndu mkparawa le mkpukpu Gatụ. Dévidi ye ndu ozi iya egbushikota ephe.

21

Dévidi agu ndu Izurelu ogu (2 Sam 24:1-25)

¹ To du iya bu; Setanu egbeshi te ya mebata ndu Izurelu; bya akpalia Dévidi t'o gu ndu Izurelu ogu.

² Dévidi asu Jóabu me ndu ishi ndu soja: "Unu je agwa ndu Izurelu ogu; tsube le Besheba je akpaa le Danu. Teke unu gutsuaru iya; unu abya akaru iya; k'ophu ya a-maru ege ephe ha."

³ Jóabu asu iya: "Te Ojeoje mekwaa te ndibe iya ka l'igwe ugbo ukporo ise; karia ege ephe ha nta-a. Nggube eze, bu onye nwe mu nu; ?ndu-a ta budunua ndu ozi ngu? ?Nanu ege e meru be onye nwe mu nu acho t'o mee ege-a? ?Bu ngunu meru iphe o bu yebedua be gbe l'emeta iphe, ikpe a-nma ndu Izurelu?"

⁴ Okfu eze adagbunua ke Jóabu. Jóabu alufu je atuko Izurelu l'ọ ha jegbakota; bya alaphutaazu le Jerusalemu.

⁵ Jóabu abya akporu Dévidi ege ndu ono, o guru ogu ono hakota. Ndu ke Izurelu l'ephe ha du ukporo unu unwoke ugbo ishingui l'unwoke iri l'esaa l'unu iri,* bu ndu aduje ike paa ogu-mbeke. Ndu ke Juda du ukporo unu unwoke ugbo labu l'unwoke iri l'esato l'unu iri l'ise,† bukwaphu ndu aduje ike paa ogu-mbeke.

⁶ Obule e to gukobekwa ndu ikfu Liviayi; me ndu ikfu Benjaminu; ke l'iphe ono, eze kfuru ono ta dudu iya mma.

⁷ Iphe ono, o suru t'e mee ono aburu iphe, du Nchileke eji; yo gude iya nua ndu Izurelu apfu.

⁸ Dévidi abya asu Nchileke: "Le ya mewaru iphe, du eji, ha nshinu shita l'iphe-a, ya meru-wa. Ole ya arọ ngu t'i wofunu iphe, du eji ono, nwozi ngu meru ono; ke l'ọ bu eswe be ye iya meru."

⁹ Ojeoje ekfuru yeru Gadu, bu onye aphujeru Dévidi aphu; su iya:

¹⁰ "To je asu Dévidi le Ojeoje suru: 'Le ya kporu iya uzo iphe eto. T'o hata ophu ya e-me iya.'"

¹¹ Gadu abya ejekfu Dévidi je asu iya: "Qwaa iphe, Ojeoje ekfu: 'T'o hata nanu.'

¹² ?O hataru ejo-egu, a-no afa eto? ?Too te ndu ohogu iya phe gude onwa eto; mee ephe umuruku; gude ogu-mbeke gbushia ephe? ?T'o hataru ogu-mbeke ke Ojeoje abali eto, bu iya bu oge ejo mgbonwu a-bya l'ali-a; ojozi

* 21:5 21:5 Iphe o bu bu 1,100,000. † 21:5 21:5 Iphe o bu bu 470,000.

Ojejoje atũko alĩ Ízuruļu l'ò ha mebyishia? Nta-a; bukwa t'ò kpebua iphe, ya e-je ekfuaru onye ziru iya nũ. ' "

¹³ Dévidi asũ Gádu: "Ò kwa oke iphe-ehuka byakfutaru iya ege-a. Tẹ ya dabachikwaa l'ẹka Ojejoje; kẹ l'obu-imiko iya parũ ẹka. Tẹ ya ba adabakwa l'ẹka madzũ."

¹⁴ Tò dũ iya bũ; Ojejoje alọru mgbonwu nũ ndu Ízuruļu. Ndu nwũshihuru nũ dũ ụkporo ụnu madzũ ugbo ẹsato l'ụnu iri l'ise.‡

¹⁵ Ojejoje ezia ojozi ono t'ò je emebyishia Jerúsalemu. Ojozi ono awatalephu ome iphe e ziru iya; yò rua Ojejoje l'obu; yò sũ ojozi ono: "L'ò dzuwaru! Sephu ẹka ngu azũ." Teke ono bẹ ojozi Ojejoje ono nọwa l'ẹke Ọnanu, bũ onye Jebusu anọduje etsu balĩ iya.

¹⁶ Dévidi abya apalia ẹnya; phũ ojozi Ojejoje ono l'ẹke oovudo lẹ mgbaku igwe yele alĩ; mífuta ogu-mbeke mabẹ lẹ Jerúsalemu. Teke ono bẹ Dévidi yele ndu bũ ọgurennya tũko yegbaa uwe-aphũ; ẹphe adashĩa kpube ifu l'alĩ.

¹⁷ Dévidi asũ Nchileke: "L'ò kwa yẹbedua bẹ tũru ekemu t'a gua ndu-a ogu. Mbũ l'òo yẹbedua bẹ meru iphe, dũ ẹji. Ya mewaru iphe, ẹ-ta dũdu mma. ?Ụnwu aturu-wa mehunuru ole? Byiko; Ojejoje, bũ Nchileke iya; iphe, ya aro ngu bũ; t'ò bũru yẹbedua yele ụnwunna iya; bẹ ịi-dabẹ ẹka l'ẹhu. Be ekweshinu tẹ mkpakehu-wa nọduru ndibe ngu."

¹⁸ Tò dũ iya bũ; ojozi Ojejoje ono asũ Gádu t'ò je ekfuru Dévidi t'ò je emeeru Ojejoje ẹnya-ngweja l'ẹke ono, Ọnanu, bũ onye Jebusu etsuje balĩ ono.

¹⁹ Tò dũ iya bũ; Dévidi atugbua jeshia ege ono, Gádu gude ẹpha Ojejoje kfuaru iya ẹya ono.

²⁰ Teke ono bẹ Ọnanu etsu witu. Yò ghakobe bya aphũ ojozi ono; unwegirima iya; ẹphe ẹno, ẹphe l'iya tũko nọdu l'ẹke ono eworu onwẹphe domishia.

²¹ Dévidi abya ejekfushia Ọnanu. Ọnanu elee ẹnya; bya aphũ Dévidi l'ẹke oojẹ abya; shi l'ẹke ọono l'etsu witu ono lufuta; je ebuaru iya ifu l'alĩ.

²² Dévidi asũ Ọnanu: "Nũnu iya alĩ-a, bũ ẹke iitsuje witu tẹ ya meeru Ojejoje ẹnya-ngweja; k'ophu mkpakehu ono e-buhu l'ẹke ndu-a nọ. Ree ya ẹya tẹ ya kfu-dzua ngu ụgwo iya."

²³ Ọnanu asũ Dévidi: "T'ò wota iya rũ. Tẹ yẹbe eze, bũ onye nwe mu nũ melekwapu iphe, dũ iya mma. Ya a-nũ eswi, ee-gude gwoo ngweja-ukfuru; bya anũ iphe, eegudeje etsu witu; nũ witu t'e gude gwoo ngweja nri. Iphe ono l'ò ha bẹ ya a-nũkota."

²⁴ Eze, bũ Dévidi asũ Ọnanu: "Wawakwa. Ya a-kfu-dzu ngu ụgwo iya akfu-dzu. Ya te ewotakwa iphe, bũ iphe ngu nũ Ojejoje; ya te 'ewota iphe, ẹ-te nwezu iphe, o phuru iya gwoo ngweja-ukfuru."

²⁵ Tò dũ iya bũ; Dévidi akfua Ọnanu ụnu shẹkelu mkpọla-ododo l'ụkporo shẹkelu iri t'ò bũru ụgwo alĩ ono.

²⁶ Dévidi abya akpuaru Ojejoje ẹnya-ngweja l'ẹke ono; bya eworu ngweja-ukfuru; mẹ ngweja ẹhu-agu gwoo; bya akpoku Ojejoje; Ojejoje eshi l'imigwe gude oku bya aza iya oku l'ẹnya-ngweja-ukfuru ono.

²⁷ Tò dũ iya bũ; Ojejoje asũ ojozi ono; yò mị-phu ogu-mbeke ono azũ l'obo iya.

²⁸ Teke Dévidi phuru lẹ Ojejoje bẹ zaru iya oku l'ẹke ono, Ọnanu, bũ onye Jebusu etsuje witu ono; b'ò bya anọdu l'ẹke ono gwoshia ngweja.

‡ 21:14 21:14 Iphe ọ bũ bũ 70,000.

²⁹ Ishi iya aburu lẹ teke ono bẹ ọlọ-mkpù Ojejoje phụ, Mósísu meru l'echi-ẹgu phụ yẹlẹ ẹnya-ngweja-ukfuru phụ bẹ nọkota-wa l'ẹke eegwoje ẹja lẹ Gíbiyọnu.

³⁰ Ọlẹ Dévidi ta kwadụ tẹ ya jeodu njita l'ifu Nchileke l'ẹke ono; kẹ l'ọotsu ogu-mbeke ojosi Ojejoje ono egvu.

22

¹ Tọ dọ iya bụ; Dévidi asụ: “Ọ bụ l'ẹke-a bẹ ọlọ Ojejoje, bụ Nchileke a-nọdu; bụru iya a-buru ẹnya ẹke ndu Ízurẹlú a-nọduje gwoo ngweja-ukfuru.”

Aakwakọbe k'ọkpụ eze-ọlọ Nchileke

² Tọ dọ iya bụ; Dévidi atụa ekemu t'a chikobe ndu bụ mbyamubya, nọ l'alí Ízurẹlú. Yọ bya eshi l'ẹphe fọta ndu l'a-nọdu akupyashí mkpuma, ee-gude kpua ọlọ Nchileke ono.

³ Ọ nukwaruphu mkpurukpu-ígwe l'igwe t'e gude kpushia nturu, aa-kupyabetsua l'ibo ọnu-oguzo; mẹ ọphu ee-gude jìgbabetsua iphe ajìgbabe; bya anụkwaphu ope, karíru kẹ t'e je ọtu ẹge ẹra iya ha.

⁴ Yọ bya anụ oshí sida, bụ 'aguta aguta; kẹle ndu Sayídonu; mẹ ndu Táya bẹ vulataru Dévidi oshí sida, ha uru.

⁵ Dévidi asụ: “Lẹ nwatibe iya; mbụ Sólomọnu bụkwadu nwata nshì, ẹ-te nwedu iphe, ọ mawaru. Ọlọ ọbu, aa-kpuru Ojejoje ọbu a-kwata ọswa ha nshinu; k'ọphu bụ l'ọtu ọnu iya; mẹ l'ọdu-biribiri iya e-de kfukakfuka l'eliphe mgburumgburu. Ọo ya bụ lẹ ya a-kwakọbe iphe ee-gude kpua ya.” Tọ dọ iya bụ; Dévidi atụko iphe ee-gude kpua ọlọ ono kwakọbe; mbụ kwakọbe k'etsutsu iya b'ọ nwuhuderu.

Iphe, Dévidi kfuru nwatibe iya Sólomọnu

⁶ Tọ dọ iya bụ; yọ kua nwatibe iya, bụ Sólomọnu; tọaru iya ekemu; sù iya t'ọ kpọaru Ojejoje, bụ Nchileke kẹ ndu Ízurẹlú ọlọ.

⁷ Dévidi asụ Sólomọnu: “Nwa mu; o shi bụru obu iya tẹ ya kpọaru ẹpha Ojejoje, bụ Nchileke iya ọlọ.

⁸ Obenu lẹ Ojejoje byaru bya ekfuru yeru iya; sù iya: ‘Lẹ ya lụwaru ọgu; gbuwa madzù nshinu. Sù tẹ ya ba akpukwaru iya ọlọ; kẹle ya gbuwaru madzù nshinu lẹ mgboko-a l'ẹnya yẹbẹ Nchileke.

⁹ Ọlẹ tẹ ya phukwa l'aa-mutaru iya nwata nwoke. Nwata ọbu a-bu onye ẹhu-agu. Oo-me tẹ nchì dọ iya ndoo l'ẹke ndu ọhogu iya nọkota mgburumgburu. Ẹpha iya a-buru Sólomọnu*; l'oge nk'iya; bẹ ya e-me tẹ nchì dọ ndu Ízurẹlú ndoo l'ẹkemeke ọbule; ẹkemeke ọbule a-dakọtaru ẹphe jìl.

¹⁰ L'ọo yẹbedua bẹ a-kpuru iya ọlọ. Ọo-buru nwatibe iya; yẹbedua aburu nna iya. Ya e-me tẹ abubu, ọ bụ eze lẹ Ízurẹlú bụru 'echihu echihu gbúruru jeye.’

¹¹ “Nwa mu; tẹ Ojejoje swikwaru ngu eswiru; k'ọphu jì-kpù ọlọ Ojejoje, bụ Nchileke ngu ono kpukota; ẹge ono, o kfuru iya l'ẹhu ngu ono.

¹² Ọ bụ tẹ Ojejoje nù ngu ọriri; mee tẹ iphe dojee ngu ẹnya; k'ọphu bụ lẹ teke ọ nùru ngu ike t'ì chía ndu Ízurẹlú; bẹ jì-buru onye a-nọduje eme ekemu Ojejoje, bụ Nchileke ngu ono.

* 22:9 22:9 Iphe, “Sólomọnu” bụ bụ “nchì-ọdu-ndoo”.

13 Teke ono bu; o -buru l'i tuberu ɛnya ome iphe, o tɔru okpa iya; me ome-l'ali ono, Ojejoje kɔru Mosisu te ndu Izurelu meje ono; be ɔzo ngu a-buru upete. Shihukpelekwphu ike; nggu eshihu obu ike. Ba atsukwa egvu; ophu ike 'agvukwa ngu.

14 "Ya jenwukwaru ehu ege ya e-shi dobe iphe, ee-gude kpua ulo Ojejoje ono. Ya doberu mkpola-ododo, du ukporo unu talentu ugbo iri l'ebo l'unu iri; bya edobe mkpola-ocha, du ukporo unu talentu ukporo ugbo ishinguru l'uzo ise; kwatakpo dobe ope; me mkpurukpu-igwe, kariru ege aa-tu era iya atutu. Ya dobekwaruphu oshi; me mkpuma. Nggubedua nweru ike; nggu eyekwafua ya iphe.

15 Ndu ozi b'i nweru; nweru k'etsubo. I nweru ndu akupyashi mkpuma; nweru ndu edoje eja ulo; nweru ndu kapyinta; mewaru ndu eme nka l'uzo, du iche iche;

16 ndu emeje nka le mkpola-ododo no iya; me ndu ke mkpola-ocha; me ndu ke ope; me ndu ke mkpurukpu-igwe. Ephe bu 'aguta aguta. Gbeshi wata oru ono. Te Ojejoje swikwaru ngu eswiru."

17 Devidi abya ekfukwaruphu ndu ishi ndu Izurelu l'ephe ha t'ephe yetaru nwatibe iya; mbu Solomonu eka; su ephe:

18 "Ojejoje, bu Nchileke unu; ?to nodunua swiru unu to? ?To medunua te nchi du unu ndoo l'ekemeke to? O mewaru te ndu bu l'ali-a lakota iya l'eka; bya anatakotawa ali-a ye Ojejoje l'eka; me l'eka ndu nk'iya.

19 Nta-a bukwa t'unu gude ndzu unu; me obu unu cho Ojejoje, bu Nchileke unu. Unu wu-lihu kpuaru Ojejoje, bu Nchileke Eke-du-Nso; k'ophu aa-pata Okpoko Ogba-ndzu Ojejoje; me ivu, du nso, bu ke Nchileke bya edobe l'ulo ono, aa-kpuru Ojejoje ono."

23

Unwunna ndu Livayi

1 Teke Devidi karu nka; lilihuwa alilihu; b'o meru nwatibe iya; mbu Solomonu eze ndu Izurelu.

2 Yo bya ekukobekwaphu ndu ishi ndu Izurelu l'ephe ha; me ndu achijeru Nchileke eja; me ndu Livayi.

3 Ndu Livayi ndu ophu nowaru shita l'ukporo afa l'afa iri kwaseru b'a gukotaru ogu. Iphe ndu k'unwoke kpakoru du aburu ukporo unu ugbo eno l'unu iri l'ise.*

4 Devidi asu: "L'ukporo unu unwoke ugbo eto l'ime ndu ono† a-nodu eleta ɛnya l'ozu, eeje l'ulo Ojejoje ono. Unu unwoke iri l'ise‡ aburu ndu ishi; me ndu ikpe.

5 Unu unwoke iri§ aburu ndu nche onu-oguzo; unu unwoke iri odo* a-nodu aja Ojejoje ajaja; gude ngwa-egvu, ya metaru l'aja iya."

6 Devidi abya ekee ephe l'ɛnya-ufu ɛnya-ufu l'ege unwu Livayi ha: bu iya bu Geshonu; Kohatu; me Merari.

7 Ndu ke Geshonu bu: Ladanu; me Shimeyi.

8 Unwu Ladanu bu: Jehiyelu, bu okpara; Zetamu; me Jowelu; ephe eto.

9 Unwu ke Shimeyi bu: Shelomitu; Haziyele; me Haranu; ephe eto. Ephe bukota ndu ishi l'ɛnya-ufu Ladanu.

10 Ndu ke Shimeyi bu: Jahatu; Zina; Jeyushi; me Beriya; ephe eno.

* 23:3 23:3 Iphe o bu bu 38,000. † 23:4 23:4 Iphe o bu bu 24,000. ‡ 23:4 23:4 Iphe o bu bu 6,000. § 23:5 23:5 Iphe o bu bu 4,000. * 23:5 23:5 Iphe o bu bu 4,000.

11 Jahatu bu ọkpara; Ziza aburu otsota. Jeyushi me Beriya ta mutadu unwoke l'igwe; a gua ephe l'o bu ndu enya-ufu lanu.

12 Ndu ke Kohatu aburu: Amuramu; Izuha; Heburo nu; me Uzelu; ephe eno.

13 Unwu ke Amuramu bu: Eronu; me Mosisu. Eronu b'e doberu iche; yebedu ya ele unwu iya t'ephe buru ndu e-wojeru iphe, kakota odu nsọ dobe nsọ; kpọje insensu oku l'ifu Ojejoje gbururu jeye le gburu. Yo buru ephe a-nodu ejeru Ojejoje ozi; gude epha iya ago onu-oma gbururu jeyewaru.

14 Mosisu, bu onye ke Nchileke b'a guru unwu iya yeru ndu ke Liviayi.

15 Unwu Mosisu bu: Geshomu; me Eliyeza.

16 Unwu ke Geshomu bu: Shebuwelu, bu okpara.

17 Unwu ke Eliyeza bu: Rehabiya, bu okpara. Eliyeza ta mutahedu nwata nwoke odo; ole Rehabiya mushikwanuru unwoke l'igwe.

18 Unwu ke Izuha bu: Shelomitu, bu okpara.

19 Unwu ke Heburo nu bu: Jeriya, bu okpara. Amariya aburu otsota. Jazelu bu onye k'eto; Jakameyamu aburu onye k'eno.

20 Unwu ke Uzelu bu: Mayika, bu okpara; Ishiya aburu otsota.

21 Unwu ke Merari bu: Mahuli; me Mushi. Unwu ke Mahuli bu: Eliyeza; Kishi.

22 Eliyeza nwuhuru; to muta unwegirima unwoke. O bulephu unwanyị kpọu b'o mushiru. Yo buru unwu Kishi, bu ndu ephe l'ephe bu be lukotar u ephe.

23 Unwu ke Mushi bu: Mahuli; Eda; me Jeremotu; ephe eto.

24 Ndu ono bukota ndu eri Liviayi l'enya-ufu l'enya-ufu. Ephe bukota ndu ishi l'enya-ufu nna ephe; ege e deru epha ephe l'ekwo; bya agwa ephe odu l'ehu l'ehu; mbu ndu ophu nowaru shita l'ukporo afa kwaseru; bya aburu ndu eje ozi l'ulo Ojejoje ono.

25 Kele Devidi kfu hawaru; su: "Le Ojejoje, bu Nchileke ke Izurelu; mewaru te nchi du ndibe iya ndoo; byakwa bya ebuwaru eburu le Jerusalemu ege-a, oobu iya-a jeyewaru.

26 E to gbahedu te ndu Liviayi vupheje ulo-mkpui; me iphe, e gude eje ozi l'ime iya."

27 Yo buru okfu ikperazu, Devidi kfu ru be meru iphe a guru ndu Liviayi odu tsube le ndu no-swewaru ukporo afa kwaseru.

Ozi, noru ndu Liviayi l'ulo Ojejoje

28 Ozi, noru ndu Liviayi bu t'ephe yetajeru unwu Eronu eka l'ozi, eee l'ulo Ojejoje; mbu l'ogbodufu eze-ulo ono; me le mkpuli mkpuli iya; me omecha iphemiphe obule, du nsọ emecha; mewaru ozi odo, eee l'ulo Nchileke ono.

29 Ozi odo, noru ephe bu ke buredi ono, eedobeje l'ifu Nchileke; me ke ntu akpe, eegudeje egwo ngweja nri; me k'echa-mbeke, e-te kodu ekoko; me k'oghe iphe egheghe; me k'iphe bu iphe, a gworu agwogwo; mewaru otu iphe atutu; t'a maru ole, o du; me ege o ha.

30 Iphe bu utsu, sweru esweswe be ephe e-vudoje l'ekere Ojejoje ekele; aja iya ajaja. O -be l'urenyashi; ephe emekwaa ya phu ege ono;

31 me iphe bu teke e gworu ngweja-ukfuru ke mboku otu-ume; me Aji Onwa Ophungu; me k'ogba aji, a tutu teke aagbaje iya. Ephe a-noduje eje ozi l'ifu Ojejoje tekenteke ege a tuburu t'ephe jeje iya.

³² Oo ya bu l'oo ephe b'o no l'eka; mbu ozi, eeje le Ulo-Ekwá Ndzuko; me ke Eke-du-Nso ono; mbu t'ephe ndu l'eka unwunna ephe, bu unwu Erönu jee ozi, no l'ulo Ojejoje ono.

24

Ogbo ndu achijeru Nchileke eja

¹ Owaa ege egude kee unwu Erönu: Unwu Erönu bu: Nadabu; Abihu; Eliyéza; me Itama.

² Nadabu ye Abihu be vu nna ephe uzo nwuhu; ophu ephe 'amutadu unwu. To du iya bu; Eliyéza ye Itama ejelaha ozi ndu achijeru Nchileke eja.

³ Zadoku, bu onye eri Eliyéza ye Ahimeleku, bu onye eri Itama be yetaru Dévidi eka kee ephe ege ephe a-nodugbaa l'eye ozi ephe.

⁴ Ndu eri ke Eliyéza be ka onwe ndu bu ishi me le ndu eri ke Itama. Ege ephe gude keshia ya bu: L'eri ke Eliyéza b'e ketaru madzu iri l'ishingu, bugbaa ndu ishi l'enya-ufu l'enya-ufu; bya eketa umadzu esato, bugbaa ndu ishi l'enya-ufu l'enya-ufu l'eri ke Itama.

⁵ A turu enwa gude kee ephe; ephe ahako enya-nhamunha; ke l'oo ege e nweru ndu ishi oru le Eke-du-Nso; me ndu ishi oru Nchileke l'eri Eliyéza; bu ege e nweru iya l'eri ke Itama.

⁶ O bu Shemaya Netanelu, bu o-de-ekwo, buru onye Lívayi be deshuru ephe ephe l'ifu eze; me l'ifu ndu ishi bu: Zadoku, bu onye achijeru Nchileke eja; Ahimeleku Abiyata; ndu ishi enya-ufu ndu achijeru Nchileke eja; me ndu Lívayi. E vuru uzo fota enya-ufu lanu l'eri Eliyéza; bya afota enya-ufu lanu l'eri Itama.

⁷ A turu enwa k'odungu; yo daaru Jehoyaribu; tua k'ebo; yo daaru Jedaya;

⁸ k'eto daru Harimu; k'eno adaaru Seyorimu.

⁹ K'ise daru Malukija; k'ishingu adaaru Mijiaminu.

¹⁰ K'esaa daru Hakozi; k'esato adaaru Abija.

¹¹ Ke tete daru Jeshuwa; k'iri adaaru Shekaniya.

¹² K'iri le nanu daru Eliyashibu; k'iri l'ebo adaaru Jakimu.

¹³ K'iri l'eto daru Hupa; k'iri l'eno adaaru Jeshebeyabu.

¹⁴ K'iri l'ise daru Biliga; k'iri l'ishingu adaaru Ima.

¹⁵ K'iri l'esaa daru Heziya; k'iri l'esato adaaru Hapizezu.

¹⁶ K'iri le tete daru Petahiya; k'ukporo adaaru Jehezikelu.

¹⁷ K'ukporo le nanu daru Jakinu; k'ukporo l'ebo adaaru Gamulu.

¹⁸ K'ukporo l'eto daru Delaya; k'ukporo l'eno adaaru Maaziya.

¹⁹ Ono bu ege e keru ephe t'ephe jeje ozi teke ephe bahu l'ulo Ojejoje; ege ono, ochechoroche ephe; mbu Erönu turu ephe eka iya, bu iya bu ege Ojejoje, bu Nchileke ke Izurelu turu iya ya l'ekemu.

²⁰ A bya le ndu eri Lívayi; owaa ndu ophu phoduru nu ndo-o:

L'ufu ke Amuramu b'a fotaru Shubayelu. L'ufu ke Shubayelu b'a fotaru Jehideya.

²¹ L'ufu ke Rehabiya b'a fotaru Ishiya, bu okpara.

²² L'ufu ke Izuha b'a fotaru Shelomotu. L'ufu ke Shelomotu b'a fotaru Jahatu.

²³ L'ufu ke Héburonu bu Jeriya bu okpara; Amariya bu otsota; Jazelu bu onye k'eto; Jekameyamu aburu onye k'eno.

²⁴ L'ufu kẹ Uzẹlu bụ Mayịka. L'ufu kẹ Mayịka abụru Shamiru.

²⁵ Nwunne Mayịka kẹ nwoke bụ Ishiya. Onye shi l'ufu kẹ Ishiya bụ Zekaráya.

²⁶ L'ufu kẹ Merari bụ: Mahuli; Mushi; mę Beno Jaziya.

²⁷ L'ufu kẹ Merari bę ndu shi l'ụnwu Jaziya bụ: Beno; Shohamu; Zaku; mę Ibiri.

²⁸ L'ufu Mahuli bụ Eliyéza. Eliyéza ta mụtadu unwoke.

²⁹ A bya l'ufu kẹ Kishi bụ nwatibe Kishi, bụ Jerahumẹlu.

³⁰ L'ufu kẹ Mushi bụ: Mahuli; Eda; mę Jerimotu.

Ndu ono bụkota ndu eri Lívayi l'ęnya-ufu l'ęnya-ufu.

³¹ Ẹphebedua bę tųkwaruphu ẹnwa; ẹga phụ, ụnwunna ẹphe ndu eri Ẹronu tųru phụ. Ẹphe nọ l'ifu eze, bụ Dévidi; mę l'ifu Zadọku; mę Ahimeleku; mę l'ifu ndu ishi ęnya-ufu ndu achįjeru Nchileke ẹja; mę kẹ ndu Lívayi tųa ẹnwa ono. O bụ ẹge e meru ęnya-ufu ụnwunna ẹphe k'ọgurenya bụ ẹge e meru ndu ọphu bụ nwa ta.

25

Ndu egvu

¹ Dévidi yele ndu ishi soja eshi l'ụnwu Ásafu; Hemanu; mę Jedutunu ọfota ndu e-gudeje ogumogu; mę une; mę ogele l'ekfuchiru Nchileke. Ọwaa ẹpha ndu eje ozi ono:

² L'ụnwu kẹ Ásafu bụ: Zaku; Jósefu; Netanáya; mę Ásharela. O bụ Ásafu l'onwiya bụ onye ishi ẹphe. Yọ bụru eze bę ẹphe nọ l'ẹka ekfuchiru Nchileke.

³ Ndu ọphu shi l'ụnwu Jedutunu bụ: Gedaliya; Zeri; Jeshaya; Shimeyi; Hashabaya; mę Matitiya; ẹphe ishingụ. O bụ nna ẹphe Jedutunu bę ẹphe nọ l'ẹka; l'egudeje unę l'agụ egvu ekele; mę egvu ajaja; shi ẹge ono l'ekfuchiru Ojejoje.

⁴ Ndu ọphu shi l'ụnwu Hemanu bụ: Bukiya; Mataníya; Uziyẹlu; Shebuwẹlu; Jerimotu; Hananiya; Hanani; Eliyáta; Gidaliti; Romamiti-Eza; Jshubekasha; Maloti; Hotiya; mę Mahaziyotu.

⁵ Ndu ono l'ẹphe ha bụkota ụnwu Hemanu; onye aphųjeru eze àphų. O bụ shita l'ụkwa, Nchileke kweru iya b'o shi mụshia ẹphe; k'ọphu oo-shi ẹge ono bụru onye ike dų. Nchileke bę nųru Hemanu ụnwęgirima nwoke iri l'eno; waa ụnwęgirima ụnwanyi ẹto.

⁶ Ẹphe shi nọdukota nna ẹphe l'ẹka t'o koshije ẹphe egvu, ẹphe a-nọduje agụ l'ulo Ojejoje. Ẹphe egudeje ogele; unę; mę ogumogu l'agụ egvu l'ulo Nchileke. Ásafu; Jedutunu; mę Hemanu bę shi nọdukota eze l'ẹka l'eme iphe, ọ sųru t'ẹphe meje.

⁷ Iphe, ẹphe dųkota; mbụ ndu agųje egvu ono bụ ụkporo madų iri l'eno l'umadzu ẹsato.* Ẹphe bụkota ndu e ziru k'egvu ono ezizi; bya abụru ndu k'egvu, aaguru Ojejoje doru ęnya.

⁸ Ẹphe l'ẹphe ha: nwata l'ọgurenya; o-zi-iphe; mę ndu ọphu eezi ezizi tųru ẹnwa l'ẹhu l'ẹhu gude kee ozi.

⁹ Ẹnwa k'odungu; b'a tųru Ásafu; yọ daaru Jósefu.

K'ẹbo bę darų Gedaliya. Yẹbedua mę ụnwunna iya; waa ụnwu iya; ẹphe iri l'ẹbo.

¹⁰ K'ẹto darų Zaku; yele ụnwu iya; mę ụnwunna iya phe; ẹphe iri l'ẹbo.

* 25:7 25:7 Iphe ọ bụ bụ 288.

- 11 K'eno daru Iziri yele unwu iya; me unwunna iya; ephe iri l'ebo.
 12 K'ise daru Netenaya yele unwu iya; me unwunna iya; ephe iri l'ebo.
 13 K'ishingu daru Bukiya yele unwu iya; me unwunna iya; ephe iri l'ebo.
 14 K'esaa daru Jesharela yele unwu iya; me unwunna iya; ephe iri l'ebo.
 15 K'esato daru Jeshaya yele unwu iya; me unwunna iya; ephe iri l'ebo.
 16 Ke tete daru Mataniya yele unwu iya; me unwunna iya; ephe iri l'ebo.
 17 K'iri daru Shimeyi yele unwu iya; me unwunna iya; ephe iri l'ebo.
 18 K'iri le nanu daru Azarelu yele unwu iya; me unwunna iya; ephe iri l'ebo.
 19 K'iri l'ebo daru Hashabiya yele unwu iya; me unwunna iya; ephe iri l'ebo.
 20 K'iri l'eto daru Shubayelu yele unwu iya; me unwunna iya; ephe iri l'ebo.
 21 K'iri l'eno daru Matitiya yele unwu iya; me unwunna iya; ephe iri l'ebo.
 22 Kiri l'ise daru Jeremotu yele unwu iya; me unwunna iya; ephe iri l'ebo.
 23 K'iri l'ishingu daru Hananiya yele unwu iya; me unwunna iya; ephe iri l'ebo.
 24 K'iri l'esaa daru Joshubekasha yele unwu iya; me unwunna iya; ephe iri l'ebo.
 25 K'iri l'esato daru Hanani yele unwu iya; me unwunna iya; ephe iri l'ebo.
 26 K'iri le tete daru Maloti yele unwu iya; me unwunna iya; ephe iri l'ebo.
 27 K'ukporo daru Eliyata yele unwu iya; me unwunna iya; ephe iri l'ebo.
 28 K'ukporo le nanu daru Hotiya yele unwu iya; me unwunna iya; ephe iri l'ebo.
 29 K'ukporo l'ebo daru Gidaliti yele unwu iya; me unwunna iya; ephe iri l'ebo.
 30 K'ukporo l'eto daru Mahaziyotu yele unwu iya; me unwunna iya; ephe iri l'ebo.
 31 K'ukporo l'eno daru Romamiti-eza yele unwu iya; me unwunna iya; ephe iri l'ebo.

26

Ndu nche onu-uzo eze-ulo Ojejoje

- 1 Qwaa ege e gude keshia ndu eche onu-uzo nche ndo-fo:
 Ndu shi l'ufu Kora bu: Meshelamiya Kore; onye eri Asafu.
 2 Meshelamiya be mushiru unwoke: Zekaraya bu okpara; Jedyelu aburu otsota; Zebadaya aburu onye k'eto; Jatuniyelu aburu onye k'eno.
 3 Elamu bu onye k'ise; Jehohananu aburu onye k'ishingu; Eliyowenayi aburu onye k'esaa.
 4 Obedu-Edomu mushikwaruphu unwoke: Shemaya bu okpara; Jehoz-abadu aburu otsota. Jowa bu onye k'eto; Saka aburu onye k'eno; Netanelu bu onye k'ise;
 5 Amiyelu aburu onye k'ishingu. Isaka bu onye k'esaa; Peyuletayi aburu onye k'esato; kele Nchileke goru Obedu-Edomu onu.
 6 Nwatibe Obedu-Edomu; mbu Shemaya mushikwaruphu unwoke, bugbaa ndu ishi l'enya-ufu nna ephe; ke l'ephe bukota ndu tsuru le nwoke.

⁷ Ụnwegirima ke Shemáya bụ: Ọtuni; Refayelu; Óbedu; me Eluzabadu. Ụnwunna ephe, bụ Elihu; me Semakiya bụkwaphu ndu tsuru le nwoke.

⁸ Ndu ono l'ephe ha bụkota ndu eri Óbedu-Édomu. Ephe l'unwu ephe bụkota ndu tsuru le nwoke; nweru ike k'oje ozi ono. Ephe du ụkporo eto l'umadzu labu; mbu ndu eri Óbedu-Édomu ono.

⁹ Meshelamiya nweru unwu; nwekwaruphu unwunna, tsugbaaru le nwoke; ephe iri l'esato.

¹⁰ Hosa, bu onye eri Merari be mushiru unwu. Shimiri bu okpara. E to budi yebedua bu okpara gedegede; ole nna iya wotaru iya mee okpara.

¹¹ Hilikaya bu otsota; Tabalaya bu onye k'eto; Zekaraya aburu onye k'eno. Unwu Hosa l'ephe ha; me unwunna iya be kpakoru du iri l'eto.

¹² Ndu nche ono b'e keshigbaaru l'ege ndu ishi ephe du. Ephe nwegbaaru ozi, ephe eje l'ulo Ojejoje ege ono, unwunna ephe nweru ono.

¹³ Ephe atua enwa l'enya-ufu l'enya-ufu gude keshia onu-uzo ono; nwata l'ogurennya.

¹⁴ Enwa, a turu le k'onu-uzo ophu no laaru uzo enyanwu-ahata be daru Shelamiya. A bya atuaru nwatibe iya, bu Zekaraya enwa; yo daaru iya; mbu k'onu-uzo ophu no l'uzo isheli. Zekaraya bu onye agbarike, nweru egomunggo.

¹⁵ Óbedu-Édomu be nk'ia daru l'onu-oguzo ndu ohuda. Yo buru unwu iya be enwa k'ulo, aakwakobeje iphe daru.

¹⁶ Shupimu yele Hosa be enwa k'onu-oguzo ophu no l'uzo enyanwu-ariba be daru yele oguzo Shaleketu, no l'uzo eli eli. Ndu nche owaa; me ndu nche ophu echegba ifu.

¹⁷ L'onu-oguzo k'uzo enyanwu-ahata be ndu Liviayi aduje ishinguru l'eboku. L'uzo isheli be ephe aduje eno l'eboku; l'aduje eno l'uzo ohuda l'eboku; l'aduje ebo ebo ulo, aakwakobeje iphe.

¹⁸ A bya l'ogbodufu ono ibi ya ophu no chee ifu l'uzo enyanwu-ariba be aaduje eno l'uzo; bya adu ebo l'eboku ogbodufu ono gedegede.

¹⁹ Ono bu ege e kekashiru ndu nche onu-oguzo ono ndono; mbu ndu eri Kora waa Merari.

Ulo eku k'ulo Nchileke

²⁰ O bu ndu Liviayi ibe ephe; be ulo eku k'ulo Nchileke no l'eka; me l'ulo eku k'eka aakwakobeje iphe, e doberu nsọ. Onye bu ishi ephe bu Ahia.

²¹ A bya le ndu ufu Ladanu; mbu ndu eri Geshonu ono ndu ophu shi l'eri Ladanu; ndu ophu bugbaa ishi l'enya-ufu Ladanu ke Geshonu be bu: Jehiyeli.

²² Jehiyeli bu nna Zetamu. Nwunne Zetamu aburu Jowelu. O bu ephe; be eku k'ulo Ojejoje no l'eka.

²³ A bya le ndu ufu ke Amuramu; ke Izuha; ke Hebunonu; me ke Uziyelu be bu.

²⁴ Shebuwelu bu onye ishi eku ono. Shebuwelu bu onye eri Geshonu Mosisu.

²⁵ A bya l'unwunna iya le ndu ufu ke Eliyeza: Eliyeza bu nna Rehabiya; Rehabiya aburu nna Jeshaya. Jeshaya bu nna Joramu; Joramu aburu nna Zikiri; Zikiri aburu nna Shelomitu.

²⁶ Yo buru Shelomitu yele unwunna iya b'ọ no l'eka; mbu eke ono, aakwakobeje iphe, e doberu nsọ ono; mbu iphe ono, eze, bu Devidi; me ndu ishi enya-ufu nna ephe; me ndu ishi unu ndu soja labu l'ukporo iri; ndu ishi ndu soja ukporo ise; me ndu ishi ndu soja odo-waru doberu nsọ ono.

²⁷ Iphe, ephe gwotaru l'ogu be ephe haru dobe nsọ t'e gude dozia ụlo Ojejoje ono.

²⁸ Iphe bu iphe, Sámelụ, bu onye aphuje àphù doberu nsọ; ophu Sọlu Kishi doberu nsọ; ophu Ábuna Neri doberu nsọ; me ophu Jóabu Zeruya doberu nsọ bu Shelomitu yele unwunna iya be eletakota iya enya.

Ndu e yeru l'ishi

²⁹ E shi l'ufu Izuha tua Kenaníya yele unwu iya eka t'ephe buru ndu a-nodu eje ozi, e-ta abudu l'eze-ulo Nchileke. A turu ephe eka t'ephe buru ndu ishi; me ndu ogbo ikpe ke Ízurelu.

³⁰ E shi l'ufu Héburonu fofuta Hashabaya; ye l'unwunna iya t'ephe buru ndu eleta ndu Ízurelu l'uzo enyanwu-ariba Enyimu Jódanu le k'iphe bu ozi, e jeru Ojejoje; me ozi, eejeru eze. Ephe du unu unwoke eno l'ukporo ise; * bukotaru ndu tsuru le nwoke.

³¹ O bu Jeraya bu onye ishi l'ufu Héburonu, bu iya bu ege e deru iya l'ekwo, e deshíru ege e shi ma ephe l'enya-ufu ephe. L'afa, kwe Dévidi ukporo afa labu, o wataru obu eze b'e nyocharu ekwo bya achofuta l'o nweru ndu eri ono, bu ndu tsuru le nwoke, bu le Jáza le Giledu.

³² Eze, bu Dévidi afota Jeraya yele unwunna iya t'ephe buru ndu eleta ndu ikfu Rúbenu; ndu ikfu Gádu; me nkere-ebo ndu ikfu Manáse l'onodu iphe, eeme l'uzo ke Nchileke; me iphe, eeme l'okfu ehu eze. Ephe du unu unwoke ishingụ l'ukporo iri l'ise; bukotaru ndu tsugbaaru le nwoke; butsukwaaruphu ndu ishi l'enya-ufu nna ephe.

27

Ndu soja l'ogbo l'ogbo

¹ Owaa bu epha ndu Ízurelu, butsua ishi l'enya-ufu l'enya-ufu; me ndu butsua ishi unu ndu soja labu l'ukporo iri iri; me ndu butsua ishi ndu soja ukporo ise ise; me ndu butsua ndu ishi, ejeru eze ozi l'iphe, laru l'ibiyi ya ophu e ketaru ephe ye. Yoo buje; ndu ophu eje; ndu ophu ala l'onwa l'onwa jeye afa asugba ishi. Ndu ophu nonu butsua ukporo unu ugbo eto eto.*

² Onye ishi ndu soja k'ivuzo; mbu ndu k'onwa odungu bu Jashobeyamu Zabudiyelu. Ndu e keru yeru iya du ukporo unu ugbo eto.†

³ Jashobeyamu shi l'eri Pérezu. Yo buru iya bu onye ishi ndu ishi soja l'onwa k'ivuzo.

⁴ Onye ishi ndu soja l'onwa k'ebo bu Dodayi, bu onye eri Ahohi. Mikulotu tsokwaphu buru ishi. Ndu nk'ia du ukporo unu ugbo eto.‡

⁵ Onye ishi ndu soja k'eto; mbu l'onwa k'eto bu Benáya Jehoyada, bu onye achijeru Nchileke eja. Ndu nk'ia du ukporo unu ugbo eto.§

⁶ Benáya tso le ndu soja ukporo l'iri phu; buru iya bu onye ishi ndu soja ukporo l'iri ono. Nwatibe iya; mbu Amizabadu bu ishi le ndu soja, e keru yeru iya.

⁷ Onye ishi ndu soja k'eno; mbu l'onwa k'eno bu Ásahelu; nwunne Jóabu. Nwatibe iya; mbu Zebadaya be mekocharu buru onye ishi l'ozori iya. Ndu nk'ia du ukporo unu ugbo eto.*

* 26:30 26:30 Iphe o bu bu 1,700. * 27:1 27:1 Iphe o bu bu 24,000. † 27:2 27:2 Iphe o bu bu 24,000. ‡ 27:4 27:4 Iphe o bu bu 24,000. § 27:5 27:5 Iphe o bu bu 24,000. * 27:7 27:7 Iphe o bu bu 24,000.

⁸ Onye ishi ndu soja k'ise; mbụ l'ónwa k'ise bụ Shamuhutu, bu onye eri Izura. Ndu nk'íya dū ụkporo ụnu ugbo ẹto.[†]

⁹ Onye ishi ndu soja k'ishingu; mbụ l'ónwa k'ishingu bụ Ira Ikeshi, bu onye eri Tékowa. Ndu nk'íya dū ụkporo ụnu ugbo ẹto.[‡]

¹⁰ Onye ishi ndu soja k'ẹsaa; mbụ l'ónwa k'ẹsaa bụ Helezu, bu onye eri Pelonu l'ikfu Ífuremu. Ndu nk'íya dū ụkporo ụnu ugbo ẹto.[§]

¹¹ Onye ishi ndu soja k'ẹsato; mbụ l'ónwa k'ẹsato bụ Sibekayi, bu onye eri Husha lẹ Zera. Ndu nk'íya dū ụkporo ụnu ugbo ẹto.*

¹² Onye ishi ndu soja kẹ tete; mbụ l'ónwa kẹ tete bụ Abiyéza kẹ Anatotu; onye ikfu Bénjaminu. Ndu nk'íya dū ụkporo ụnu ugbo ẹto.[†]

¹³ Onye ishi ndu soja k'iri; mbụ l'ónwa k'iri bụ Maharayi kẹ Netofa, shi l'eri Zera. Ndu nk'íya dū ụkporo ụnu ugbo ẹto.[‡]

¹⁴ Onye ishi ndu soja k'iri 'ẹ nanu; mbụ l'ónwa k'iri lẹ nanu bụ Benáya kẹ Piratonu; onye ikfu Ífuremu. Ndu nk'íya dū ụkporo ụnu ugbo ẹto.[§]

¹⁵ Onye ishi ndu soja k'iri l'ẹbo; mbụ l'ónwa k'iri l'ẹbo bụ Heludayi kẹ Netofa, shi l'ẹnya-ufu Otuniyelu. Ndu nk'íya dū ụkporo ụnu ugbo ẹto.*

Ndu bugbaa ishi l'ikfu ikfu ndu Ízurẹlu

¹⁶ Qwaa bụ ndu bugbaa ishi l'ikfu ikfu ndu Ízurẹlu:

Onye bụ ishi l'ikfu Rúbenu bụ Eliyéza Zikiri.

Onye bụ ishi l'ikfu Símiyónu bụ Shefatíya Maaka.

¹⁷ Onye bụ ishi l'ikfu Lívayi bụ Hashabaya Kemuwẹlu.

Onye bụ ishi l'ẹnya-ufu Éronu aburu Zadọku.

¹⁸ Onye bụ ishi l'ikfu Júda bụ Elihu; nwunne Dévidi.

Onye bụ ishi l'ikfu Ísaka aburu Omuri Máyikelu.

¹⁹ Onye bụ ishi l'ikfu Zébulónu bụ Ishumaya Obedáya.

Onye bụ ishi l'ikfu Náfutali aburu Jeremotu Azuríyelu.

²⁰ Onye bụ ishi l'ikfu Ífuremu bụ Hosáya Azaziya.

Onye bụ ishi lẹ nkere-ẹbo ikfu Manáse aburu Jówẹlu Pedaya.

²¹ Onye bụ ishi kẹ nkere-ẹbo ndu ikfu Manáse ophu, bu l'alị Gíledu bụ Ido Zekaráya.

Onye bụ ishi l'ikfu Bénjaminu aburu Jasiyẹlu Ábuna.

²² Onye bụ ishi l'ikfu Dánu bụ Azarẹlu Jerohamu.

Ono ndu bụtsua ishi l'ikfu ikfu ndu Ízurẹlu.

²³ Dévidi bẹ ta gudu ndu ophu nọwaru ụkporo afa; mée ndu ophu ẹ-ta nọ-rudua ẹge ono; kẹle Ojejoje bẹ kweru ụkwa lẹ ya e-me tẹ ndu Ízurẹlu hatabe l'igwe l'ọ bụ mkpọ-kpodo, nọ l'igwe.

²⁴ Jóabu Zeruya bẹ wataru ogu ogu ono; tọ gụ-ge iya. Yọ bụru kẹ ogu ono, a guru ono bẹ Ojejoje gude tukoshi ndu Ízurẹlu oke ẹhu-eghughu iya. Ogu ono b'ẹ te dekwa l'ẹkwo, e deshíru iphe, e meru nụ l'oge kẹ Dévidi.

Ndu ishi lẹ kẹ eze

²⁵ Onye bụ ishi l'ulo-ẹku eze, akwakọbeje ẹku eze bụ Azumavetu Adiyẹlu. Onye bụ ishi ụlo, aakwakọbeje ẹku k'alị ono aburu Jonátanu

[†] 27:8 27:8 Iphe ọ bụ bụ 24,000. [‡] 27:9 27:9 Iphe ọ bụ bụ 24,000. [§] 27:10 27:10 Iphe ọ bụ bụ 24,000. * 27:11 27:11 Iphe ọ bụ bụ 24,000. [†] 27:12 27:12 Iphe ọ bụ bụ 24,000. [‡] 27:13 27:13 Iphe ọ bụ bụ 24,000. [§] 27:14 27:14 Iphe ọ bụ bụ 24,000. * 27:15 27:15 Iphe ọ bụ bụ 24,000.

Uzáya; mbụ ụlọ ọkụ, nọtsua ịe mkpukpu ịe mkpukpu; edukfu l'edukfu; me l'ulo-eli ulo-eli.

²⁶ Onye ishi ndu eje ozi ọgu, bụ iya bụ ndu akọ okfu bụ Ezuri Kelubu.

²⁷ Onye bụ ishi mgbo vayinu bụ Shimeyi kẹ Ráma.

Onye bụ ishi, k'omefuta mee ịe mgbo vayinu; me k'ẹke aakwakọbeje iya bụ Zabudi kẹ Shifamu.

²⁸ Onye iphe k'oshi olivu; me oshi sikamo okpa ugwu l'ụzo ọnyanwu-ariya, nọ l'ẹka bụ Bálu-Hananu kẹ Geda.

Onye bụ ishi, l'ẹke eedobeje manụ aburu Jowashi.

²⁹ Onye ishi, eleta elu, akpa nri ịe Sharónu bụ Shiturayi kẹ Sharónu.

Onye bụ ishi, eleta ọkụ ọphu nọ ịe nsụda nsụda aburu Shafatu Adulayi.

³⁰ Onye bụ ishi, eleta inya-ivu bụ Obilu k'eri Ishimelu.

Onye bụ ishi, eleta nkakfu-igara aburu Jehudéya kẹ Meronotu.

³¹ Onye bụ ishi, eleta eghu; me aturu bụ Jazizi kẹ Héga.

Ndu ono l'ephe ha bụkota ndu eleta iphe Dévidi ọnya.

³² Nwunne nna Dévidi, bụ Jonátanu bẹ bụ agbarike iya. Ọ bụ onye ọnya ruru alị; bya aburu o-de-ekwo. Ọ bụ yele Jehiyelu Hakumonu eletaje unwegirima eze ọnya.

³³ Ahitofelu bụ yebedua shi anọduje agbaziru eze ụzo. Hushayi kẹ Aki bụ ẹgiri ọnya eze.

³⁴ Jehoyada Benáya yele Abiyáta bụ ephe nọchiru ọnya Ahitofelu ẹka.

Jọabu bụ iya bụ onye ishi ndu soja eze.

28

Okwa, Dévidi nmaru l'ẹge ee-gude kpua eze-ulo Ojejoje

¹ Dévidi abya ekua ndu ishi Ízurelu ndzuko ịe Jerúsalemu. O kuru ndu bụ ishi l'ikfu l'ikfu; kua ndu bụ ishi ndu soja l'ogbo l'ogbo ẹge ephe ha l'ejeru eze ozi; ndu ishi unu ndu soja labu l'ukporo iri iri; ndu ishi ndu ukporo soja ise ise; ndu eleta iphe eze yele k'unwegirima iya; ndu ishi eleta ọkụ eze yele k'unwegirima iya; ndu bụ ishi l'ufu-eze; ndu bụ eze madzụ; me ndu ọphu bụ ike-ka-l'ogu.

² Tọ dū iya bụ; eze, bụ Dévidi abya egbeshi; vudo evudo; su ephe: “Unwunna iya! Ndu nk'iya! Unu ngaburu iya nchị-o! Ya shi vuru iya l'obu tẹ ya kpua ụlọ ẹke Okpoko Ogba-ndzụ Ojejoje a-noduje; mbụ okpa-oshi, Nchileke a-tukobe okpa. Ya shi kwakọbewa k'okpu ụlọ ono.

³ Obenu ịe Nchileke suru iya l'ẹ tọ bụdu yebedua a-kpuru iya ụlọ ono; kẹ ịe ya lụwaru ọgu; gbuwa madzụ l'igwe.

⁴ Ojejoje, bụ Nchileke kẹ Ízurelu fotaleru iya-a l'onu-ulo nna iya l'ọha tẹ ya bụru eze ndu Ízurelu gbururu jeye. Ọ bụ iya fotaruru ikfu Júda t'ọ bụru ishi; bya eshi l'ikfu kẹ Júda ono fota onu-ulo nna iya. A bya l'unwunna iya; yọ bụru yebedua bẹ dū iya mma t'o mee ya eze ndu Ízurelu l'ephe ha.

⁵ Ọ nūru iya unwu l'igwe. Yọ bụru l'unwu iya ono b'o shi fota Sólomonu t'ọ nọdu l'aba-eze k'alị-eze Ojejoje; chia ndu Ízurelu.

⁶ “Ojejoje asụ mu: ‘L'ọ kwa nwatibe mu Sólomonu a-kpuru iya ụlọ; me ogbodufu iya; kẹle ya fọtawaru iya t'ọ bụru nwa iya; yebedua aburu nna iya.

⁷ Ya e-me tẹ alị-eze iya nguru anguru jeye ịe tutu yoyo; m'ọ -būru-a l'oo-meje ekemu iya; me iphe ya, tọru okpa iya ẹge ono, oome iya nta-a ono.’

8 “Iphe, ya ekfuru unu l'ifu ndu Ízurelú l'ephe ha, bụ iya bụ edzudzu oha ke Ojejoje; temanu be ya ekfukwa iya phụ te Ojejoje nua ya; bụ t'unu zia enya l'alí; meje iphe, Ojejoje turu l'ekemu; k'ophu unu e-nweru alí oma-wa; unu ahaaru iya unwegirima unu, bụ ndu ophu etso unu l'azú t'ò buri okè-iphe ephe gbururu jeye le tututu le mimimi.

9 “Nggubedua, bụ nwa mu Sólomonu; makwaru Nchileke ke nna ngu. Nggú egude obu ngu l'ò ha; me uche ngu l'ejeru iya ozi; ke l'oo Ojejoje enyochaje obu; iphe, madzú ríru l'oriri l'edokotaje iya enya. Í -choo ya; be ii-phụ iya. Oje; o -buri l'í gwoberu iya be oo-jikakwa ngu jeye le tututu le mimimi.

10 Kwabelekwaphu enya nta-a; keke Ojejoje fotawaru ngu t'í kpáru iya ulo, a-buri eke-du-nsó. Shihulekwaphu ike jee ozi ono.”

11 Tò dú iya bụ; Dévidi eworu nwonyonyo ulo, aa-kpú dú-kfube l'onu eze-ulo ono woru nù nwatibe iya; mbú Sólomonu; nukwa iya phụ nwonyonyo ege ulo ono a-dú: nwonyonyo mkpú eke aa-kwakobeje iphe l'ulo ono; me ime ulo k'eli eli iya; me ulo k'ime iya; me k'eke aa-noduje kfua ugwo iphe, dú ejí;

12 bya eworu ege nwonyonyo ogbodufu ulo Ojejoje ono a-dú nù iya; me ke mkpú, aa-gha iya mgburumgburu; bya anụ iya k'ulo eku k'eze-ulo Nchileke; me ulo eku, bụ eke aa-kwakobeje iphe, e doberu nsó. Iphemiphe obule ono b'ò nuru l'ège o dú iya l'uche t'a kpua ya.

13 Yò bya ekfua ege ee-gude keshia ndu achijeru Nchileke eja; me ndu Lívayi; bya ekfua k'ozí, eejekota l'ulo Ojejoje; me k'ivu, ee-gude eje ozi l'ulo Ojejoje ono.

14 Yò bya ekoshi era mkpola-ododo, e-dzu ome iphe eeme le mkpola-ododo; bya ekoshi era mkpola-ocha, e-dzu ome iphe, eeme le mkpola-ocha; mbú ophu ee-gude eje ozi, dú iche iche.

15 Yò bya ekoshi era mkpola-ododo, ee-gude kpushia iphe, aatukobeje uroku, e meshiru le mkpola-ododo; me ke uroku l'onwiya; mbú ege era iphe, aatukobeje uroku ono, a-hagbaa l'ehu l'ehu; me ke uroku, a-nò iya nù; bya ekoshi era mkpola-ocha, ee-gude kpushia iphe, aatukobeje uroku, e meru le mkpola-ocha; me ke uroku l'onwiya; mbú ege e-gvukwaruphu iphe, aatukobeje uroku ono l'ehu l'ehu.

16 Yò bya ekoshi era mkpola-ododo, ee-gude kpushia teburu, eedobejeru Nchileke buredi; me era mkpola-ocha, ee-gude mee teburu mkpola-ocha.

17 O koshikwaruphu ege era mkpola-ododo, guru egugu, e-gude mee oji; me ophu ee-gude mee eze efere; me okoro; bya ekoshitsua era mkpola-ododo, e-gude meshia gbangugbangu mkpola-ododo l'ehu l'ehu; koshi era mkpola-ocha ophu e-dzu omeshi gbangugbangu mkpola-ocha.

18 B'ò bya ekoshi era mkpola-ododo, a huru l'oku, e-dzu ome enya-ngweja insensu; bya ekoshikwaphu nwonyonyo ugbo-inya, ee-me le mkpola-ododo doberu cherobimu ono, gbasaru ebà iya agbasaa gude gbobuta Okpoko Ogba-ndzú Ojejoje ono.

19 “Iphe ono l'ò ha be Dévidi suru l'oo Ojejoje deshíru nù iya; bya emee t'ò doo ya enya ege oo-gbakota le nwonyonyo iya.”

20 Dévidi abya ekfukwaaruphu nwatibe iya; mbú Sólomonu; sù: “Shihukpelekwaphu ike; nggu egude eka l'obu jee ozi ono. Ba atsukwa egvu; ophu mejí 'atofukwa ngu; keke Ojejoje, bụ Nchileke; mbú Nchileke nk'ia be swikwaru ngu eswiru. E tò byadu bya agharifu l'eke í nò; ophu o gbadoo ngu jeye teke zidi, nò l'eze-ulo Nchileke ono a-gvú.

21 Ogbo ndu achijeru Nchileke eja; me ke ndu Lívayi be nwa anono le k'iphe bụ ozi, eeeje ejeje l'ulo Nchileke ono. Ndu nggu l'ephe a-gbaru mgba

jee ozi ono bu ndu l'eme ona l'oru, du iche iche, bu ndu ozi ono, ehe uhare. O kwaphu ege ono be ndu bu ishi; me ndu izurelu kpmukpamu a-nodu l'emekota iphe, bu iphe i suru t'ephe meje."

29

Iphe, a nuru t'e gude kpua eze-ulo Nchileke

¹ Eze, bu Dévidi abya ekfuru edzudzu oha ono l'ephe ha; su: "Le Sólomonu; mbu nwatibe iya ono, Nchileke fotaru ono be bukwadu nwata, e-ta dudu iphe, o maru; ozi ono aburu ozi, hanuka l'uru; ke l'eze-ulo ono ta budu madzu be aakpuru iya; o bu Ojejoje, bu Nchileke be aakpuru iya.

² Ya dobewaru iphe, ee-gude mee k'eze-ulo Nchileke iya ono ege ike beru iya. Ya doberu mkpola-ododo, ee-gude mee iphe, eeme le mkpola-ododo; dobe mkpola-ocha, ee-gude mee iphe, eeme le mkpola-ocha; dobe ope, ee-gude mee iphe, eeme l'ope; dobe mkpurukpu-igwe, ee-gude mee iphe, eeme le mkpurukpu-igwe; me oshi, ee-gude mee iphe, eeme l'oshi. Ono kwaphu ege ya kuberu mkpuma onikusu me mkpuma, ee-do edodo; me mkpuma, egbugbaa ngerengere; mewaru mkpuma, du iche iche, vugba oke aswa; me mkpuma mabulu.

³ Ya anukwaphu mkpola-ododo; me mkpola-ocha ke eka iya gedegede; mbu l'anu iya anughata ophu ka ophu mu shi kwakobehawa t'e gude kpua ulo nsu ono; kele k'ulo Nchileke iya ono be ha iya nshinu l'obu.

⁴ Ya a-nu unu talentu mkpola-ododo esaa l'ukporo iri, bu mkpola-ododo, shi l'alí Ofi. Ya anukwaphu unu talentu mkpola-ocha iri 'esaa l'ukporo iri, bu ophu a huru; yo gbuchafu egbuchafu, ee-gude wukota l'eli upho-mkpuma ulo ono.

⁵ Mkpola-ododo ono be ee-gude mee iphe, eeme le mkpola-ododo; gude mkpola-ocha mee iphe, eeme le mkpola-ocha; me iphemiphe obule, ndu eme nka emekota. Nta-e; ?bu onye be oovu evuvu t'o woru onwiya ye l'oeru Ojejoje ozi ntanu?"

⁶ Ya ndono; ndu ishi l'enya-ufu l'enya-ufu; me ndu bu ishi l'ikfu l'ikfu; me ndu ishi unu ndu soja labu l'ukporo iri iri; me ndu ishi ndu soja ukporo ise ise; mekpoto ndu ishi l'ozi eze abya anu iphe l'ege onye chiru obu iya.

⁷ Iphe, ephe nuru t'e gude mee ke ulo Nchileke ono bu: mkpola-ododo, du unu talentu iri l'ebu l'ukporo iri; ukporo unu dariku l'unu ise; mkpola-ocha, du ukporo unu talentu l'unu ise; ope, du ukporo unu talentu ugbo labu l'unu ise; me mkpurukpu-igwe, du ukporo unu talentu ugbo iri l'ebu l'unu iri.

⁸ Iphe, bu onye nweru mkpuma, vugbaa oke aswa be nuru iya t'e dobe l'ulo eku eze-ulo Nchileke ono. Yo buru Jehiyelu ke Geshonu be leta iya enya.

⁹ Ndu izurelu etekota eswa; kele ndu ono b'o vuru evuvu t'ephe nu iphe ono; mbu l'ephe chiru obu ephe nu Ojejoje iphe ono. Eze, bu Dévidi etekwaphu eswa nshinu.

Dévidi ekfu anu Nchileke

¹⁰ To du iya bu; Dévidi awata oja Ojejoje ajaja l'ifu edzudzu oha ono; su: "T'ajaja buru nke ngu; nggube Ojejoje, bu Nchileke ke nna ayi izurelu jeye le tutu yoyo.

¹¹ Nggube Ojejoje; be paru apaa. Ike; me uguv; me odu-biribiri aburu nke ngu. Iphemiphe obule, no l'igwe; me ophu no l'eliphe bukota nke ngu. O bu nggu bu eze; nggube Ojejoje; buru nggu bu ishi iphemiphe obule.

¹² Eku ye! ọkwabe ugwu bu nggu b'o shikota l'eka. O bu nggu bu ishi iphemiphe ọbule; buru nggu be ike ye! ọkpehu nọ l'eka. Ome madzụ t'ọ buru oke madzụ; buru onye ike nọ bu nggu b'o nọ l'eka.

¹³ Nta-a be ephe ekele ngu ekele; nggube Nchileke. Ephe aja ephe ngu ono, du biribiri ono ajaja.

¹⁴ "Ọlobu; ?bu onye be ya bu; ọto ngunu be ndu nk'ia bu; ke t'ephe du ike chia obu nua iphe ege-a? O bu nggu be iphemiphe ọbule shi l'eka; yọ buru iphe ono, shi ngu l'eka ono be ephe wotaru bya anu ngu.

¹⁵ L'ifu ngu be ephe bu ndu mbyamumbya; buru ndu ije; ege ono, nna ephe shi buru iya ono. Ndzụ, ephe nọ l'eliphe-a be agba phuruphuru l'ọ nwonyonyo; ke l'e ọto ọdu jeyewaru.

¹⁶ Nggube Ojejoje, bu Nchileke; igweligwe iphe ọwaa, ephe wofutaru t'e gude kpuaru ngu ulo-wa, bu k'epha ngu, du nsọ-wa be bukwa l'eka ngu b'o shi bya. L'ephe ha bukota nggu nwe iya.

¹⁷ Nchileke mu; mu maru l'ileleje obu; yọ buru obu, guru iphoro be aduje ngu mma. O bu obu, guru iphoro be ya gude nukota ngu iphe-a l'ọ ha ege ya chiru obu iya. Nta-a be ya phurwaru ndu nk'ia, bu ndu ophu nọ l'eka-a ege ephe chiru obu ephe; gude ehu-otso-ena nu ngu iphe-a.

¹⁸ Byiko Ojejoje, bu Nchileke ke nna ayi phe, bu Ebirihamu; me Ayizaku; me Izurelu; mekwaa te eghe oriri ono ọdu ndibe ngu l'obu gbururu jeye le gbururu; nggu emee te obu ephe ọdu l'eka i nọ.

¹⁹ Mee te nwatibe mu; mbu Sólomonu gude obu iya l'ọ ha meje ekemu ngu; me iphe, i suru t'e meje; me iphe, i toru ọkpa iya; mbu t'ọ mekotaje iphemiphe ọbule ono l'ọ ha; yọ kpua eze-ulo ono, ya dobewaru iphe, ee-gide kpua ya ono."

²⁰ Ya ndono; Dévidi abya asu edzudzu ọha ono: "Unu jaa Ojejoje, bu Nchileke unu ajaja." Edzudzu-ọha ono atuko jaa Ojejoje, bu Nchileke ke nna ephe ajaja. Ephe abya efokota ishi l'ali; baaru Ojejoje aja; bya efozitaru eze ishi.

Eeme Sólomonu eze

²¹ Yo be echile iya; ephe egwooru Ojejoje aja; gwokwaaru iya phurugweja-ukfuru. Ephe gburu unu oke-eswi labu l'ukporo iri; gbua unu ebyila labu l'ukporo iri; me unu aturu labu l'ukporo iri ye! ngweja-mee, etsojgbaa ya nu. Ephe egwoo ngweja, du l'igwe l'okfu ehu ndu Izurelu.

²² Ephe egude oke ehu-otso-ena ria; ngua l'ifu Ojejoje mboku ono.

Ephe abya emee Sólomonu Dévidi eze k'ugbo labu. Ephe awua ya manu l'ifu Ojejoje t'ọ buru onye ishi; Zadoku aburu onye achijeru Nchileke aja.

²³ Tọ du iya bu; Sólomonu abya anodu l'aba-eze Ojejoje; buru eze l'ozori nna iya, bu Dévidi. Iphe l'ejeru iya le werewere; ndu Izurelu l'ephe ha l'anuru iya okfu.

²⁴ Iphe bu ndu ishi; me ndu soja ndu ophu bu ike-ka-l'ogu phe; me unwu Dévidi l'ephe ha atuko eka kua eze, bu Sólomonu.

²⁵ Ojejoje emee Sólomonu; yọ buru oke amadu l'enya ndu Izurelu kpamukpamu; bya eworu ọdu-biriri k'onye eze ye iya l'ehu; mbu udu iya ophu e-ta dudu onye eze, vu iya ọzo, nwejeru iya nu.

Anwuhu Dévidi

(1 Eze 2:10-12)

²⁶ Ono bu ege Dévidi Jesi shi buru eze ndu Izurelu.

²⁷ O chiru ndu Izurelu ukporo afa labu. Afa esaa b'ọ chiru le Héburonu; chia ukporo afa l'afa iri l'eto le Jerúsalemu.

²⁸ O nwụhuru teke o kahụwaru okpobe akahụ. O karu nka l'èhu otso ẹna; bụru onye nweru ẹku; ria ugvu. Nwatibe iya; mbụ Sólomọnu abya aburu eze nọ-chia ẹnya iya.

²⁹ Iphemiphe obule, eze, bụ Dévidi mekotaru; shita l'ishi jeye lẹ ngvucha b'e dekotaru l'ekwo, ẹphe deshuru iphe, meru nụ; mbụ Sámẹlu, bụ onye aphuje àphù; mẹ Nétanu, bụ onye nkfuchiru Nchileke; mẹ Gádu, bụ onye aphuje àphù.

³⁰ E dekotaru ẹge o shi chia ọchichi; mẹ ẹge o gude kpaa ike; mẹ iphe, dakfutakotaru iya nụ; mẹ ọphu dakfutaru ndu Ízurẹlu; mẹ iphe, dakfutaru alị-eze ono l'ọ ha.

Iphe e meru l'oge ndu Eze k'ēbo

Sólomōnu aṛo mmamiphe

(1 Eze 3:1-15)

¹ Tò dù iya bụ; Sólomōnu Dévidi abya akpọo onwiya l'ọ bụ abara l'ali-eze iya. Ojejoje, bụ Nchileke iya eswiru iya ọkpobe eswiru; bya emee ya; yọ bụru oke amadụ.

² Sólomōnu abya ekfuru yeru ndu Ízurēlu l'ephe ha. Ndu o kfuru yeru bụ ndu ishi, achigbaa ndu soja, dù unu labụ l'ụkporo iri iri; ndu ishi, achigbaa ndu soja, dù ụkporo ise ise; ndu ikpe; mē iphe, bụ ndu ishi ndu Ízurēlu l'ephe ha; mbụ ndu bụtsua ishi l'ēnya-ufu ephe.

³ Sólomōnu yēle ndu Ízurēlu l'ephe ha atugbua jeshia l'ēke aagwajē iphe lē Gíbiyōnu; kē l'ọo l'ēke ono bē Ụlọ-Ēkwà Ndzuko Nchileke nọ; mbụ ono, Mósí, bụ nwozi Ojejoje meru l'echi-egu ono.

⁴ Dévidi bē pafutawaru Okpoko Ogha-ndzụ Ojejoje lē Kiriya-tu-Jerimu bya edobe l'ēke o metaru iya; kē l'ọ kpoberu iya ụlọ-ēkwà lē Jerúsalemu.

⁵ Ọbule enya-ngweja, Bezalelu gude ope mee bē nọ lē Gíbiyōnu l'ifu ụlọ-mkpụ Ojejoje. Bezalelu bụ nwatibe Ụrị; Uri aburu nwatibe Huru. Sólomōnu yēle edzudzu ọha ono achọlahaa Ojejoje l'ēke ono.

⁶ Sólomōnu abya enyihu enya-ngweja, e meru l'ope; mbụ l'ifu Ụlọ-Ēkwà Ndzuko ono; nọdu l'ifu Ojejoje l'ēke ono gwoo unu ngweja-ukfuru labụ l'ụkporo iri.

⁷ Yọ rua l'enyashi; Ojejoje abyakfuta Sólomōnu bya asụ iya: “T'ọ kfuru ya iphe bụ iphe, ọ chọru tē ya nụ iya.”

⁸ Sólomōnu asụ Nchileke: “I koshiwaru l'i yeru Dévidi, bụ nna iya obu nshinu; bya emewa tē ya bụru eze l'ozori iya.”

⁹ Byiko Ojejoje, bụ Nchileke; tē ụkwa ono, i kweru nna iya; mbụ Dévidi medzukwaa; kē l'i mewaru tē ya bụru eze mkporo-ọha, ha l'ọ bụ eja, nọ l'ali-a.

¹⁰ Nnana iya mmamiphe; nggu emee tē ya kwaa enya; k'ophu ya a-dụ ike chĩa ndu-a; kē l'ē tọ dudu onye a-dụ ike achikota ndu nke ngu-a, ha nshinu ege-a.”

¹¹ Nchileke asụ Sólomōnu: “Keshinu ọphu ọ bụ iphe ono bē agu ngu egu l'obu; tị sụ t'a nụ ngu ẹku; m'ọ bụ iphe-enweru; m'ọ bụ t'a kwabeje ngu ugwu; tị sụ t'e mee tē ndu ịdu ashị nwụshihu; tị sụ t'a nụ ngu ndzụ ogologo; gbahaa t'a nụ ngu ọphu vu ngu ụzo; mee t'iphe doje ngu enya; k'ophu ii-gude iya l'achị ndu nk'ia-a, ya meru t'i bụru eze ephe-wa;

¹² bē ya a-nụ ngu mmamiphe ono; mee t'i kwaa enya. Ya a-nụkwa ngu ọphu ẹku; nụ ngu iphe-enweru; mē ọkwabe-ugwu, e-ta dudu onye eze, nwejeru iya nū lē ndu ọphu vu ngu ụzo; ọphu ọ dukwanu onye eze, bya bya enwe iya nū lē ndu ọphu etso ngu etsotso.”

¹³ Tò dù ya bụ; Sólomōnu eshi l'ēke ono, aagwajē eja lē Gíbiyōnu ono nyizita; mbụ l'ifu Ụlọ-Ēkwà Ndzuko ono; yọ bụru iya ọla Jerúsalemu. Yọ bụru eze; wata ọchi ndu Ízurēlu.

Ẹku Sólomōnu

(1 Eze 10:26-29; 2 Iphe 9:13-28)

14 Sólomõnu akuberu onwiya ugbo-inya; me ndu agbaru iya iya. O nweru unu ugbo-inya eto l'ukporo iri; me ukporo unu madzu l'unu iri, bu ndu agbaje iya nu. Ndu ono be eze haru dobe le mkpukpu, eedobeje ugbo-inya; bya enweru ndu ophu o doberu le Jerúsalemu swibe onwiya.

15 Eze be meru te mkpola-ocha; me mkpola-ododo kuru l'o bu mkpuma le Jerúsalemu; bya emee oshi sida; yo tuko ekemeke obule dzuru ege oshi sikamo, atukoje ali okpa-ugvu, no l'uzo enyanwu-ariba dzuru.

16 O bu l'ali Ijiputu ye le ali Kuwe b'e shi eshije nmataru Sólomõnu inya. Yo buru ndu agbaru eze ngho shi ejeje Kuwe je anmashia ya.

17 Aswa, ephe shi akfuje gude zua ugbo-inya le Ijiputu bu unu shekelu mkpola-ocha le shekelu mkpola-ocha iri. Inya be ephe shi egudeje ukporo shekelu mkpola-ocha esaa le shekelu iri nmata. Ephe shikwaphu shi evufuje iya je erishitsua ndu eze ndu Hetu; me ke ndu Áramu.

2

Nkwakọ k'okpu eze-ulo Nchileke ono (1 Eze 5:1-18)

1 Sólomõnu abya ekpebua le ya a-kpuru epha Ojejoje eze-ulo Nchileke; ya a-kpukwaaruphu onwiya ulo-eze.

2 Yo bya aguta ukporo unu unwoke esato l'unu iri 'ise* t'ephe buru ndu a-nodu evu iphe; guta ukporo unu unwoke ugbo iri† t'ephe buru ndu a-nodu awashi mkpuma l'ugvu ugvu ali ono; bya aguta unu unwoke tete‡ t'ephe buru ndu a-nodu eleta ephe enya l'ozì ono.

3 Sólomõnu abya ezia Hiram, bu eze ndu Táya; su iya: "T'o bukwaru ege ono, o meru nna iya; mbu Dévidi; nu iya oshi sida t'o kpua ulo ebubu iya ono bu ege oo-meru yebedua.

4 Nta-a be ya abya okpuru Ojejoje, bu Nchileke iya ulo; doberu iya eya nsò t'o buru eke aa-kpoje insensu, eshi kwèkwèkwè oku l'ifu iya; mekwaphu t'e dobeje iya buredi, eedobeje l'ifu Nchileke tekenteke; bya aburu eke ee-gwoje ngweja-ukfuru utsu l'urenyashi; mboku otu-ume; me le Aji Onwa Ophungu; me l'ogbaru Ojejoje, bu Nchileke aji, l'ege a tugbaaru iya l'oge iya. Iphe ono b'e doberu t'o buru ome-l'ali, a-duru ndu Ízurelu gbururu jeyewaru.

5 Ulo ono, ya abya akpukpu ono a-hakwa nshinu; kele Nchileke ayi be kangokotaru iphe bu agwa ndu odo l'o ha.

6 Obenu; ?bu onye be dzuru k'okpuru iya eze-ulo Nchileke? Keshinu ophu imigwe; me imigwe ophu kakota l'eli te dzudu iya anodu; ?bu onye be ya bu ke te ya kpuaru iya ulo? O bulephu t'a kpua eke aa-kpoje insensu oku l'ifu iya.

7 Nta-a bukwa t'i yeru iya onye emeje nka le mkpola-ododo; me le mkpola-ocha; me l'ope; me le mkpurukpu-igwè; bya aburu onye maru ege eegudeje owúú uswuswe; me owúú ododo l'eme nka; me ophu eke urukpu-urukpu. Onye obu a-bukwaruphu onye opyi iphe apyipyi doru enya. Ye le ndu nk'ia, bu ndu eme nka, nna iya Dévidi doberu a-tuko l'eje ozi le Jerúsalemu; me le Júda.

8 Nukwa iya phu oshi sida; oshi payinu; me l'oshi alugumu, shi l'ugvu ugvu Lébanonu; kele ya maru le ndu nke ngu be owaa oshi l'ugvu ugvu

* 2:2 2:2 Iphe o bu bu 70,000. † 2:2 2:2 Iphe o bu bu 80,000. ‡ 2:2 2:2 Iphe o bu bu 3,600.

Lébanonu doru ɛnya. Ndu nk'iya bɛ ɛphe lɛ ndu nke ngu a-tuko l'eje ozi ono;

⁹ k'ophu ɛphe a-kwakoberu iya oshi ono k'etsubo iya; kɛ l'ulo obu, ya abya akpukpu ophu a-hakwa nshinu; du biribiri.

¹⁰ Ndu nke ngu ono, egbu oshi ono bɛ ya a-nu witu, e gweru egwegwe, jiru ukporo unu ɛkpa ugbo labu l'unu ɛkpa iri. Ya a-nu ɛphe balɪ, jiru ukporo unu ɛkpa labu l'unu ɛkpa iri; bya anu ɛphe ite mee, du ukporo unu labu l'unu iri; bya anu ɛphe ite manɪ, du ukporo unu labu l'unu iri."

¹¹ To du iya bu; Hiram, bu eze ndu Taya abya edee ekwo gude yeeru Solomonu onu; su: "O bu okfu lɛ Ojeje yeru ndibe iya obu kparu iphe o meru t'i bu ru eze ɛphe."

¹² Hiram ekfukwaaphu; su: "Tajaja bu ru kɛ Ojeje, bu Nchileke kɛ ndu Izurelu; onye meru igwe; mee eliphe; mbu onye ono, nru eze, bu Dévidi nwa, maru iphe; kwaa ɛnya; bya aburu onye iphe edoje ɛnya; t'o bu ru onye a-kpuru Ojeje eze-ulo; kpuru onwiya ufu-eze.

¹³ Nta-a bɛ ya eziwa Huramu-Abi t'o bya. Huramu-Abi bu nwoke, maru nka; bu ru onye iphe, edoje ɛnya.

¹⁴ O bu nwatibe nwanyi ikfu Danu. Nna iya bu onye Taya. O maru ege e shi eme nka lɛ mkpola-ododo; mkpola-ocha; ope; mkpurukpu-igwe; mkpuma; mɛ l'oshi. O makwaruphu ege eegudeje owuu uswe; owuu, eke urukpu-urukpu; mɛ owuu ododo; mɛ okpobe ekwa-ocha l'eme nka. O maru ege aapiye iphe-apyi, du iche iche. Iphe bu erengete, a suru t'o mee bɛ oomekotaje. Yɛle ndu nke ngu, bu ndu l'eme nka; mɛ ndu eme nka ono, nnajiufu iya, bu Dévidi, bu iya bu nna ngu doberu a-tuko jee ozi ono.

¹⁵ Nta-a bukwa tɛ nggube onye nwe mu nu nwaru ndu ozi ngu witu; balɪ; manɪ; mɛ mee ono, i kfuru okfu iya ono.

¹⁶ Teke ono; ɛphe eje awataru ngu oshi, i chokpooru l'ugvu ugvu Lébanonu; sweshia ya esweshi kpoghaa ya eze enyimu; je edobe iya lɛ Jopa, bu eke o-nodu; nggu evuta iya lasha Jérusalemu."

Aawata okpu eze-ulo Nchileke (1 Eze 6:1-38)

¹⁷ To du iya bu; Solomonu abya agua ndu mbyamumbya, bu l'alɪ Izurelu ogu; ege ono, nna iya; mbu Dévidi guru ɛphe ono. Mkpako iphe, ɛphe du aburu ukporo unu ugbo iri lɛ tete; l'unu unwoke ɛno.^S

¹⁸ Yo woru ukporo unu ugbo esato l'unu iri l'ise* dobe t'ɛphe bu ru ndu evu iphe, eevu evuvu; dobe ukporo unu ugbo iri† t'ɛphe bu ru ndu l'awa mkpuma l'alɪ ugvu ono; bya edobe unu tete‡ t'ɛphe bu ru ndu ishi, l'eleta ɛnya l'ozɪ ono; k'ophu ɛphe a-nodu eme tɛ ndu ono jee ozi ɛphe.

3

Solomonu akpu eze-ulo Nchileke ono (1 Eze 6:1-36)

¹ To du iya bu; Solomonu awata okpu eze-ulo Nchileke ono lɛ Jérusalemu l'ugvu Moriya, bu eke ono, Ojeje byakfutajeru nna iya; mbu Dévidi ono; mbu l'echi eke Onanu kɛ Jebusu shi etsuje balɪ, bu iya bu eke ono, Dévidi doberu t'a kpa ya ono.

^S 2:17 2:17 Iphe o bu bu 153,600. * 2:18 2:18 Iphe o bu bu 70,000. † 2:18 2:18 Iphe o bu bu 80,000. ‡ 2:18 2:18 Iphe o bu bu 3,600.

² Ọ bụ l'abalị k'ẹbo l'onwa k'ẹbo l'afa k'eno, ọ wataru achichi b'ọ wataru iya akpukpu.

³ Qwaa ege Sólomonu gude tua ọkpa-ulo ono, aakpuru Nchileke ono l'uzo, e shi atuje iphe l'oge ndiche. Ogologo iya du ụkporo ntu-ọkpa eno l'iri; uswe iya adu ụkporo ntu-ọkpa ụkporo l'iri.

⁴ Nwulo, a kpuru; yọ du-kfuru l'onu eze-ulo ono du ụkporo ntu-ọkpa l'iri l'ogologo. Ogologo iya; be yele uswe ulo ono l'onwiya halephu enyanhamunha. Eli nwulo ono du ntu-ọkpa ụkporo tete. L'ime iya be bu ọkpobe mkpola-ododo b'o kwekotaru iya.

⁵ Phorokoto ulo ono b'o gbakotaru oshi payinu; kwekota iya mkpola-ododo, guru egugu; bya egude nkfu; me gwogirigwo mengashia ya emengashi.

⁶ O gude mkpuma, vugbaa oke aswa memaa ulo ono emema. Mkpola-ododo, o yeru l'ulo ono be bu mkpola-ododo, shi l'ali Pavayimu.

⁷ Ọ wukotaru mkpola-ododo l'ulo ono l'o ha. O wukotaru iya l'itso; me l'onu ulo ono; me l'oshi-epoto ulo ono; mekpọ l'ibo iya; bya apyishia cherobimu l'eli oshi-epoto ono.

⁸ Yọ bya akputa mkpura Eke-Kakota-odu-Nso. Ogologo ulo ono yele uswe iya; b'o kpuru; yọ hako enyanhamunha. O kpuru ogologo iya; yọ du ụkporo ntu-ọkpa l'iri; uswe iya adu ụkporo ntu-ọkpa l'iri. Yọ kwekota iya mkpola-ododo, guru egugu, du unu talentu l'ụkporo iri.

⁹ Ntu mkpola-ododo, e gude mee k'ulo ono be era iya du shkelu ụkporo labu l'iri. O wukotakwaruphu mkpola-ododo l'ulo k'eli iya.

¹⁰ Lẹ mkpura Eke-Kakota-odu-Nso ono b'o kpuru cherobimu labu akpukpu dobe; wukota iya mkpola-ododo.

¹¹ Eba cherobimu ono ephe ebo kpakoru du nkwo-eka ụkporo. Eba lanu; be du nkwo-eka ise l'ogologo; no je asukfuru l'oshi-epoto ulo ono; nanu ophu du nkwo-eka ise; no je asukfuru le nku cherobimu ophu.

¹² Eba cherobimu ono ophu; du nkwo-eka ise l'ogologo; no je asukfuru l'oshi-epoto ulo ono; nanu ophu; du nkwo-eka ise; no je asukfuru le nku okundungu phu.

¹³ Cherobimu ono be gbasatsuaru eba iya agbasa; yọ du nkwo-eka ụkporo. Ephe evudo chebegbaa ifu le mkpura ono gededede.

¹⁴ Yo gude owuu, eke urukpu-urukpu; owuu uswe; owuu ododo; me ọkpobe ekwa ocha kwee ekwa-mgbochi; bya eseshia cherobimu l'eli iya.

Itso, e meru l'ope (1 Eze 7:15-22)

¹⁵ L'onu ulo ono b'o meru itso labu gvube. O dutsua ntu-ọkpa ụkporo labu l'iri l'ebo l'eli; bya emeta ishi itso, du ntu-ọkpa esaa esaa le mkpirikpi iya tukobegbaa l'eli iya iche iche.

¹⁶ O kparu iphe, du l'o bu gwogirigwo gangashia l'eli itso ono; bya akpua iphe, du l'o bu akpuru utara-okumu, du ụkporo ise swobetsua le gwogirigwo ono.

¹⁷ Yọ bya egvube itso ono ephe ebo l'ifu eze-ulo ono. Nanu b'o gvuberu l'uzo ohuda ulo ono; gvube ophu l'uzo isheli. Ophu o gvuberu l'uzo ohuda b'o gvuberu Jakinu; gube ophu no l'uzo isheli Bowazu.

4

Eememashi eze-ulo Nchileke (1 Eze 7:23-51)

¹ Tò dú iya bú; yò bya egude ope meta ɛnya-ngweja, dú ụkporo ntụ-ọkpa lẹ ntụ-ọkpa iri l'ogologo; ụsa iya dú ụkporo ntụ-ọkpa lẹ ntụ-ọkpa iri; eli iya adụ ntụ-ọkpa iri l'ise.

Iphe, e meru l'opu, eeyeje mini

(1 Eze 7:23-26)

² Yò bya adazeze ope adaze; gude meta eze ɛnyimu, gbaru mgburumburu. Igbiri-ọnu iya; dú nkwo-ẹka iri; dú nkwo-ẹka ise l'eli. Mgburumburu iya bẹ kpakọru dú nkwo-ẹka ụkporo l'iri.

³ Lẹ mkpuli igburu-ọnu iya ono b'a kpụyaberu iphe, dú l'ọ bú oke-eswi dophee ya mgburumburu. Ọduje iri l'ɛnya nkwo-ẹka lanụ. Oke-eswi ono b'a kporu giriri uzi labụ; e mee ya yẹle eze ɛnyimu mini ono atụko ragbabe.

⁴ Iphe ono, eeyeje mini ono b'a ọọberu l'eli oke-eswi iri l'ẹbo. Ẹto bẹ nọ chebe ifu l'uzo isheli. Ẹto ọdo cheberu ifu l'uzo ɛnyanwu-ariba; ẹto ọphu echebe ifu l'uzo ọhuda; ẹto ọphu echebe ifu l'uzo ɛnyanwu-ahata; ẹphe atụko ghakọta ikẹ ye l'ime.

⁵ Iphe ono, eeyeje mini ono bẹ igbidigbi iya ha l'ọ bú ukfukfumu-eka. Igburuma-ọnu iya b'e meru; yò dú l'ọ bú ọnu okoro; mbụ l'e meru iya; yò dú l'ọ bú okfukfulike. Mini, alajẹ iya nụ bẹ e-ru iphe, dú l'ọ bú unu galonu mini ẹsaa l'ụkporo galonu iri.*

⁶ O mekwaruphu eze gbangugbangu iri, e gudeje asa iphe. Ise b'ọ suberu l'uzo ọhuda; sube ise l'uzo isheli. O bú l'eze gbangugbangu ono; bẹ ẹphe asajẹ iphe, e gude eme kẹ ngweja-ukfuru. Iphe phụ, eeyeje mini phụ aburu ẹke ndu achijeru Nchileke ẹja egudje asacha onwephẹ.

⁷ Yò bya egude mkpọla-ododo meta iphe, aatukobeje urọku ụzo iri dobe l'eze-ulo ono. Yò buru ẹge a sụru t'e mee ya b'ọ meru iya. O doberu ise l'uzo ọhuda; dobe ise l'uzo isheli.

⁸ Yò mekwaaphu teburu iri dobe l'eze-ulo ono. Ise b'ọ doberu l'uzo ọhuda; dobe ise l'uzo isheli; b'ọ bya egudekwaphu mkpọla-ododo mee ụkporo gbangugbangu ise.

⁹ Yò bya emeta ogbodufu kẹ ndu achijeru Nchileke ẹja; mẹ eze ogbodufu; mẹ ibo, ee-yegbaa l'ogbodufu ono. Yò kwekota ope lẹ ibo ono.

¹⁰ Yò pata eze ɛnyimu mini phụ sube l'uzo ọhuda; mbụ l'uzo ɛnyanwu-ahata ụzo ọhuda ụlo ono.

¹¹ Iphe ọdo, Hiramụ mefuaru bú ite; mẹ eze ago; mẹ eze gbangugbangu.

Iphe, Hiramụ kpushiru dobe l'eze-ulo Ojeje

(1 Eze 7:40-51)

Tò dú iya bú; Hiramụ arụkota iphe bú ọru, ọoruru eze, bú Sólomonu l'eze-ulo Nchileke ono; yò gvụ:

¹² O kpuru itso labụ; mẹ nchị itso labụ, gwotsuaru agwogwo, ọ tukobetsuaru l'eli itso ono; mẹ iphe-akpakpa, dú ụzo labụ, ọ kparụ gude memashia nchị itso labụ ono, gwotsuaru agwogwo ono;

¹³ mẹ iphe ono, dú l'ọ bú akpuru ụtara-okumu, dú unu, o dopheeru iphe akpakpa ono mgburumburu. O doru iya giriri ụzo labụ lẹ nchị itso ono gude memashia ya ememashi;

¹⁴ mẹ ọ-gba-kperekpere yẹle eze gbangugbangu, a dobegbaaru l'eli iya;

¹⁵ mẹ eze ɛnyimu mini yẹle oke-eswi iri l'ẹbo, a suberu eze ɛnyimu mini ono l'eli;

¹⁶ mẹ ite; mẹ eze ago; mẹ oji; mẹwaru unwu ivu ọdo, gbaru nụ.

* 4:5 4:5 Iphe ọ bú bú 17,500.

Iphe, bu iphe, Huramu-Abyi meshikotaru eze, bu Sólomõnu lẹ k'eze-ulo Nchileke ono bu ope, egbugbaa ngerengere b'o gude mekota iya.

¹⁷ Yò buri l'alì úra, nọ lẹ phorokoto alì, nọ lẹ mgbaku Súkòtu yẹle Zereda lẹ nsùda Jódanu bẹ eze nọ yotakota ivu ono l'ọ ha.

¹⁸ Sólomõnu bẹ meshiru iphe ono l'igwe; k'ophu bu l'era ope, laru iya nu b'ẹ ta dudu onye maru iya nu.

¹⁹ Sólomõnu abya emeshikota iphe, nọkota l'eze-ulo Nchileke ono; bu iya bu: ẹnya-ngweja, e gude mkpọla-ododo mee; mẹ teburu, aatukobeje buredi, du nsọ l'ifu Nchileke;

²⁰ mẹ iphe, aatukobeje urọku, e meru l'okpobe mkpọla-ododo yẹle urọku, a tukobegbaaru iya t'o nwuje l'ifu Ẹke-Kakọta-odu-Nsọ; ẹge ono, a suru t'ọ du ono;

²¹ mẹ iphe, du l'ọ bu okfukfulike; mẹ urọku; mẹ iphe, e gudeje akpapyata iphe. Ẹ mekotaru iya l'okpobe mkpọla-ododo;

²² mẹ iphe, apajẹ òwúú urọku; mẹ eze gbangugbangu; mẹ ago; mẹ iphe, aagujeru ọku ye. E gudekota okpobe mkpọla-ododo mekota iya; mekpọ mgbo eze-ulo ono, bu iya bu mgbo k'ime mkpura Ẹke-Kakọta-odu-Nsọ; mẹ mgbo k'eze-ulo ono l'onwiya.

5

¹ Ya ndono; ọru Sólomõnu l'eze-ulo Nchileke ono agvulephu; yọ chishia iphe, Dévidi, bu nna iya doberu iche bya edobe l'ulo ono; mbu mkpọla-ọcha; mkpọla-ododo; mewaru agwa ọdo l'ọ ha. Iphe ono b'o dobekotaru l'ẹke aakwakobeje ẹku l'ulo Nchileke ono.

Aapabata Okpoko Ogba-ndzu l'eze-ulo Nchileke (1 Eze 8:1-9)

² Tọ du iya bu; Sólomõnu abya ekukoo ndu bu ọgurennya ndu Ízurelu lẹ Jerúsalemu; mẹ ndu bugbaa ishi l'ikfu l'ikfu; mẹ ndu bugbaa ishi l'ẹnya-ufu ẹphe lẹ Ízurelu; t'ẹphe shi lẹ Mkpukpu Dévidi, bu iya bu Záyonu pafuta Okpoko Ogba-ndzu Ojejoje ono.

³ Yo rua l'oge aji, ẹphe agbajẹ l'onwa k'esaa; unwoke Ízurelu l'ẹphe ha abya edzua l'ifu eze.

⁴ Ndu bu ọgurennya lẹ Ízurelu edzulephu; ndu Lívayi apalia Okpoko Ogba-ndzu ono.

⁵ Ẹphe apata Okpoko Ogba-ndzu ono; bya afọta Ụlo-Ẹkwà Ndzuko; gwotakota iphe, bu ivu, du nsọ, nọ iya nu. Yọ buri ndu achijeru Nchileke ẹja mẹ ndu Lívayi vutaru iya.

⁶ Eze, bu Sólomõnu yẹle edzudzu ọha ndu Ízurelu l'ẹphe ha, dzuru l'ẹke ono atuko nọdu l'ifu Okpoko Ogba-ndzu ono l'egbushi aturu; mẹ eswi. Anu, ẹphe gburu b'ẹ ta tụtọtadu onu iya; ta aguta iya aguta.

⁷ Ya ndono; ndu achijeru Nchileke ẹja apata Okpoko Ogba-ndzu Ojejoje ono bya edobe l'oru ẹke, e metaru iya l'ime mkpura eze-ulo ono, bu iya bu Ẹke-Kakọta-odu-Nsọ. Ẹphe doberu iya lẹ mkpuli ẹbà cherobimu phu.

⁸ Cherobimu ono bẹ gbasaru ẹbà agbasa l'oru ẹke ono, e doberu Okpoko Ogba-ndzu ono; shi ẹge ono kpuchita Okpoko Ogba-ndzu ono yẹle mgboro, eegudeje apa iya.

⁹ Mgboro Okpoko Ogba-ndzu ono bẹ du ogologo k'ophu bu l'eeshije l'onu Ẹke-du-Nsọ ono l'ele ishishi iya ẹke o tsefutaru. Ole ẹ te shijekwanu l'azu ulo ono phu iya. Ẹphe nọkwa-a l'ẹke ono jeye ntanu.

¹⁰ Ẹ tọ dudu iphe, nọ l'ime Okpoko Ogba-ndzụ ono; gbahaa mkpuma labụ, dū balibali, Mósísis yeru l'ime iya l'ugvu Hórebu; mbụ l'ẹke ono, Ojejoje yele ndu Ízurẹlu gbarụ ndzụ teke ono, ẹphe shi l'alí Íjiputu lufuta ono.

Odu-biribiri Ojejoje

(1 Eze 7:40-51)

¹¹ Tọ dū iya bụ; ndu achijeru Nchileke ẹja abya eshi lẹ mkpura Ẹke-dụ-Nsọ ono lufuta. Ndu ono, achijeru Nchileke ẹja, bụ ndu ophu nọ l'ẹke ono; bẹ dobehawaru onwẹphe nsọ l'ẹphe hakọta; ophu ẹphe 'akpadu ishi k'ogbo ophu ẹphe tsotsua.

¹² Ásafu; mẹ Hemanu; mẹ Jedutunu; mẹ unwu ẹphe; mẹ ndu abubu ẹphe; mbụ ogbo egvu ono, shi l'eri Lívayi l'ẹphe ha ono abya evudo l'iku ẹnya-ngweja ẹke iya k'enyawu-ahata. Ẹphe eyekota uwe, e meru l'okpobe ẹkwa ọcha; chíru ogele; mẹ une; mẹ ogumogu l'akú egvu. Ndu achijeru Nchileke ẹja adu ụkporo ụmadzu ishingụ atuko tsoru ẹphe l'egbu upyoku.

¹³ Oda upyoku ono; yeke olu egvu ndu egvu ono atuko l'awukotalephu nanu. Ẹphe egude egvu ono l'aja Ojejoje ajaja; l'ekere iya ekele. Ẹphe egude upyoku; gude ogele; mewartu ngwa-egvu odo l'agu egvu ono. Olu ẹphe atuko l'aha gengugengu l'ẹke ẹphe aja Ojejoje ajaja l'asuje:

“Ọ bụ onye oma;

n-yemobu iya a-nọje

gbururu jeye lẹ gbururu.”

Tọ dū iya bụ; urukpu abya eji eze-ulo Nchileke ono;

¹⁴ k'ophu bụ lẹ ndu ono, achijeru Nchileke ẹja ono ta dūhedu ike oje ozi ẹphe; kẹ l'odu-biribiri Ojejoje byaru bya eji ulo Nchileke ono.

6

Okfu, Sólomọnu kfuru

(1 Eze 8:12-21)

¹ Tọ dū iya bụ; Sólomọnu asụ: “Lẹ Ojejoje bẹ sūru l'ọo l'urukpu, gbaru ọchi bẹ ya e-buru.

² Ya kpwaru ngu eze-ulo, dū egvu; ẹke ii-buru gbururu jeye lẹ gbururu.”

³ Ndu Ízurẹlu ono, dzukoru nū ono evudo l'ẹke ono; Sólomọnu aghachiru ẹphe ifu; bya agooru ẹphe onu;

⁴ sụ: “T'ajaja buru kẹ Ojejoje, bụ Nchileke kẹ ndu Ízurẹlu; mbụ onye ono, gudewa ẹke iya medzua ụkwa ono, o kweru nna iya, bụ Dévidi ono; mbụ ụkwa ono, o gude onu iya kwe iya lẹ teke ono, ọ sūru:

⁵ ‘Lẹ keshinu mbọku ono, ya dufutaru ndu nk'ia lẹ Íjiputu b'ẹ tọ dudu edukfu, nọ l'ikfu Ízurẹlu kpamukpamu, ya fọtaru t'ọ buru ẹke aa-kpuru iya tẹ ẹpha iya nọdukwanu l'ẹke ono; ophu ọ dudu onye ya fọtaru t'ọ buru onye ishi ndibe iya, bụ ndu Ízurẹlu.

⁶ Ọle nta-a bẹ ya fọtawaru Jerúsalemu t'ọ buru ẹke ẹpha iya a-nodu; bya afota Dévidi t'ọ chíje ndibe iya, bụ ndu Ízurẹlu.’

⁷ “Nna iya; mbụ Dévidi b'ọ shi nọdu l'obu t'ọ kpwaru Ojejoje, bụ Nchileke kẹ Ízurẹlu ulo.

⁸ Obenu lẹ Ojejoje bẹ sūru nna iya; mbụ Dévidi: ‘Keshinu ophu i shi vuru iya l'obu t'í kpwaru iya eze-ulo b'ọ dukwaa mma l'ọ shi nọdu ngu l'obu.

⁹ Obenu l'ẹ tọ bọdu nggubedua a-kpọ ọlọ ono. Onye a-kpọ iya nọ bọ nwatibe ngu kẹ nwoke, bọ mee ngu gẹdegede. Ọ bọ onye onanu a-kpọru iya eze-ọlọ ono.'

¹⁰ "Nta-a bẹ Ojejoje medzuwaru ọkwa ono, o kweru ono; kẹle ya lufutawaru bya anọ-chia ẹnya nna iya; mbọ Dévidi; nọduwa l'aba-eze ndu Ízurẹlu ẹge ono, Ojejoje kweru ọkwa iya ono; ya abyawa bya akpọ eze-ọlọ Ojejoje, bọ Nchileke kẹ Ízurẹlu ono.

¹¹ Yọ bọru l'ẹke ono bẹ ya doberu Okpoko Ọgba-ndzọ; mbọ okpoko ono, e yeru ọgba-ndzọ ono, Ojejoje yẹle ndu Ízurẹlu gbaru ono."

Sólomọnu ekfu anọ Nchileke

(1 Eze 8:22-53)

¹² Tọ dọ iya bọ; Sólomọnu evudo l'ifu ẹnya-ngweja Ojejoje l'ifu edzudzu ọha ndu Ízurẹlu ono; chilia ẹka iya ẹphe ẹbo imeli.

¹³ Sólomọnu gudewa ope meta eli ẹke, eevudoje, ogologo iya dọ ntọ-ọkpa ẹsaa lẹ mkpirikpi iya; ọsaa iya adọ ntọ-ọkpa ẹsaa lẹ mkpirikpi iya; eli iya adọ ntọ-ọkpa ẹno lẹ mkpirikpi iya. Ẹke o doberu iya abọru l'echi ogbodufu ono. Yọ kfu-koru l'eli iya; gbushi ikpere l'ifu edzudzu ọha Ízurẹlu ono; bya achí-lia ẹka imeli;

¹⁴ kfulahaa; sọ: "Nggube Ojejoje, bọ Nchileke kẹ Ízurẹlu; ẹ tọ dọdu Nchileke ọdọ, nọnu, dọ l'ọ bọ nggubedua l'imigwe mẹ l'eliphe; mbọ nggube onye edobeje ndzọ, nggu lẹ ndu ozi ngu gbaru; l'ekoshije l'i yeru ndu ozi ngu obu; mbọ ndu, gude obu ẹphe l'ọ ha l'etso ọzo ngu.

¹⁵ Nggube onye ono, medzuru ọkwa, i kweru nwozi ngu ono, bọ nna iya Dévidi. I gude ọnu ngu kwee ya ọkwa; bya egude ẹka ngu medzua ya; ẹge-a, ọ dọ ntan-a.

¹⁶ "Nggube Ojejoje, bọ Nchileke kẹ ndu Ízurẹlu; nta-a bọkwa t'i medzufua ọkwa ono, i kweru nwozi ngu ono, bọ iya bọ nna iya; mbọ Dévidi; mbọ ọkwa ono, i kweru iya; sọ: 'L'ẹ tọ dọdu iphe, e-me tẹ ọnwu iya nọ-buhu l'aba-eze ndu Ízurẹlu; m'ọ -bọru-a l'ẹphe a-kwabẹ ẹnya; me ekemu iya; ẹge ono, nggubedua meru ono.'

¹⁷ Byiko; Ojejoje, bọ Nchileke kẹ ndu Ízurẹlu; tẹ ọkwa ono, i kweru nwozi ngu; mbọ Dévidi ono vọtakwa.

¹⁸ "O bọ; Nchileke yẹle madzọ mmanu; ?ẹphe e-bukotagherua lẹ mgboko-a? Igwe; mbọ igwe ọphu kakọta l'eli te dzudu ngu ebubu; ?bọ-chia ọlọ ọwaa, ya kpọru-a e-dzọ ngu ebubu?

¹⁹ Nggube Ojejoje, bọ Nchileke; ngabẹnu nchí l'ekfukfu, nwozi ngu ekfu anọ ngu; mẹ arọro, ọoro ngu. Nwọru mkpọ ono, nwozi ngu echí l'echiku ngu ono; waa ekfukfu ono, ọ nọ l'ifu ngu l'ekfu anọ ngu ono.

²⁰ Tẹ ẹnya ngu nọdujenu l'ọlọ-wa: eswe l'enyashi; mbọ l'ẹke-a, i sọru l'ii-me tẹ ẹpha ngu nọdu-wa; k'ọphu ii-nuje ekfukfu, nwozi ngu gharu ifu l'ẹke-a l'ekfu anọ ngu-wa.

²¹ Nujenu arọro, nwozi ngu; mẹ ọphu ndibe ngu, bọ ndu Ízurẹlu arọ ngu teke ẹphe cheberu ifu l'ẹke-a l'ekfu anọ ngu. Shikwa l'imigwe, bọ ẹke i bu ebubu nọ ya. Nọ ya; nggu agwọru ẹphe nvọ l'iphe, dọ ẹji ẹphe.

²² "Ọ -bọru l'ọ nweru onye mesweru ibe iya; a sọ iya t'ọ gwaa ẹnwa; yọ bya l'ifu ẹnya-ngweja ngu l'ọlọ-wa bya agwọ ẹnwa obu;

²³ shikwa l'imigwe nọ ya; nggu emee iphe, gbaru ngu nọ. Kpee ndu ozi ngu ono ikpe l'onwongu. Onye ọphu ikpe nmaru; nggu anma iya ikpe;

tukobe iya iphe, o meru l'ishi. Onye ophu iswi du mma; nggu ahaaru iya enge; meeru iya iphe, gbaru iya nu; ke lo bu onye doberu aka ndoo.

²⁴ “O -buru le ndu ohogu lu-gburu ndu nke ngu, bu ndu izurelu l'ogu; okfu l'ephe mesweru ngu; o -buru l'ephe bya aghaa umere lakfuta ngu; bya ekulahaa epha ngu; nodu l'ulo-wa kfuru nu ngu; roo ngu;

²⁵ shikwa l'imigwe nua iya; nggu aguaru ndibe ngu ono, bu ndu izurelu nu l'iphe, du eji ono, ephe meru ono. Nggu eduphuta ephe azu l'ali ono, i nuru ephe le nna ephe ono.

²⁶ “O -bu l'a kpo-chiru igweli; mini ajika achichi; okfu l'ephe meru ngu iphe, du eji; o -buru l'ephe gharu ifu l'eke-a; kfuru nu ngu; kulahaa epha ngu; bya agbakuta iphe, du eji ephe ono azu; ke li mewaru t'ephe jee iphe-ehuka;

²⁷ shikwa l'imigwe nua iya; guaru ndu ozi ngu, bu iya bu ndibe ngu ono, bu ndu izurelu ono nu l'iphe, du eji obu. Nggu ezia ephe uzo ophu vudo nhamunha, ephe a-nodu etso. Nggu emee te mini chia l'ali ngu ono, bu ali, i nuru ndibe ngu to buru okè-iphe ephe ono.

²⁸ “O -buru l'oo ejo-egu byaru l'ali-a; mo bu ejo o-me-l'ehu; mo bu iphe, emebiyishije nri, a koru l'okfu; mo bu ophu emeje to tsua evu; mo bu igube; mo bu ntaka, atakashije iphe be byaru nu; mo bu l'oo ohogu ephe; be byaru bya ekepheta ephe le mkpukpu, no l'ali ephe; mbu mo -ruhuru; o -buru egbe iphe-ehuka, du idagha; mo bu iphe-ememe, du idagha be byaru nu;

²⁹ o -nwekpooru onye machiru aka l'uzo ulo-wa kfuru nu ngu; mo bu l'oo ndibe ngu, bu ndu izurelu l'ephe ha be kfuru nu ngu; bya aroo ngu; ke lo onyenonu maru ege oomeberu iya; me ege ootsu-beru iya l'ehu;

³⁰ shikwa l'imigwe, bu eke ono, i bu ebubu ono nua ya. Guarua ephe nu; nggu emeeru onyenonu l'ege iphe, oome gbaru; keshinu i maru obu onyemonye obule; ke lo nggubedua nwenkinyi ngu be maru obu unwu eliphe l'ephe ha;

³¹ k'ophu ephe a-nodu atsu ngu egvu; letso uzo ngu mboku-mboku jeye ege ephe a-no-bebe l'ali ono, i nuru nna ayi phe ono.

³² “A bya l'onye bu onye mba odo; mbu onye ta budu onye izurelu, bu ndibe ngu; mbu onye shi l'eke teru enya gude k'epha ngu ono, paru aka apaa ono bya; me k'ike ngu ono; me k'iphe ono, du biribiri, iimegbaa ono; teke onye ono byaru bya aghaa ifu l'ulo-wa kfuru nu ngu;

³³ shikwa l'imigwe, bu eke ono, i bu ebubu ono nua ya; nggu emeeru onye mba odo ono iphemiphe obule, o rakuru ngu ti meeru iya; k'ophu ndu mgboko l'ephe ha a-maru epha ngu; shi ege ono tsulahaa ngu egvu ege ndibe ngu, bu ndu izurelu atsu ngu; mbu ephe a-makwaruphu l'ulo-wa, ya kpuru-wa be vu epha ngu.

³⁴ “O -buru le ndibe ngu jeru je etso ndu ohogu ephe ugu l'iphe bu eke, i ziru ephe; ephe -ghawa ifu le mkpukpu-wa, i fotaru-a; me l'ulo-o, ya kpuru ngu-wa;

³⁵ shikwa l'imigwe nua ekfukfu, ephe kfuru nu ngu; me l'aroro, ephe roro ngu; gbaaru ephe odzori.

³⁶ “Teke o bu l'oo iphe, du eji be ephe meru ngu; ke le to dudu onye e-te emejedu iphe, du eji; ehua wata ngu oghu eghughu l'eke ephe no; nggu eworu ephe ye ohogu l'eka; k'ophu bu l'aakpu ephe le ndzu laa ali, teru enya; mo bu eke du ntse;

³⁷ ephe -nodu l'ali ono, a kpuru ephe le ndzu laa ono; egomunggo alaa ephe azu; izimana ala ephe azu; ephe anodu l'ali ndu ono, kpuru ephe le

ndzu ono ɾo ngu; sɿ: 'L'ephe mewaru iphe, dɿ eji; bya emewa iphe, ɛ-te vudodu nhamunha; mewa akpamara;'

³⁸ ɔ -buru l'ephe nɔ l'alɿ ono, a kpuru ephe lɛ ndzu laa ono; gude obu ephe l'ɔ ha; mɛ ndzu ephe l'ɔ ha lakfuta ngu ɔdo; bya aghaa ifu l'alɿ-a, bɿ alɿ, ɿ nɿru nna ephe-a; mbɿ lɛ mkpɔkpɿ-wa, ɿ fɔtaru; mɛ l'ɔlo-wa, ya kpuru ngu-a; kfuru nɿ ngu;

³⁹ shikwa l'imigwe l'ɛke ono, i bu ebubu ono nɿa ekfukfu, ephe kfuru nɿ ngu; mɛ l'arɔro ono, ephe ɾɔru ngu ono; nggu agbaaru ephe ɔdzori. Nggu aguaru ndibe ngu ono, mesweru ngu nɿ ono nvɿ.

⁴⁰ "Byiko Nchileke iya; tɛ ɛnya ngu nɔduje ɾɿ l'ekfukfu, a nɔ l'ɛke-a l'ekfu anɿ ngu; nggu angabɛjekwa iya phɿ nchi.

⁴¹ "Nta-a bɔkwa t'i gbeshi nggube Ojejoje, bɿ Nchileke; jeshia l'ɔkpoku ngu.

"Gbeshi nggu lɛ
Okpoko Ogb-a-ndzu ngu ono,
ekoshi l'ɿ bɿ onye ike ono.
Nggube Ojejoje,
bɿ Nchileke;
tɛ ndu nke ngu, achijeru Nchileke ɛja;
bɔkwaru ndu ee-ye
ndzɔfuta ɛge eeyeje uwe-a.
Tɛ ndu bɿ ndu nke ngu
tekwa ɛswa l'iphe, dɿ mma,
iimeru ephe.

⁴² Byiko Ojejoje, bɿ Nchileke;
be ewofukwa ifu l'ɛke onye nke ngu ono,
i teru manɿ ono nɔ.
Nyatakwa obu ono, i yeru
Dɛvidi, bɿ nwozi ngu ono."

7

Eeye Nchileke eze-ɔlo ono l'ɛka

(1 Eze 8:62-66)

¹ Sɔlomɔnu ekfutsulephu nɿ Nchileke; ɔku eshi l'imigwe bya ekekota ngweja-ukfuru; mɛ ngweja ndu ɔphu l'ɔ ha. ɔdu-biribiri Ojejoje abya eji ɔlo ono.

² Ndu achijeru Nchileke ɛja ta dɿ ike bahɿ l'eze-ɔlo Ojejoje ono; kɛ l'ɔdu-biribiri Ojejoje ono jiru iya ejiji.

³ Ndu Ízurelu aphɔlephu ɔku ono teke ɔ bya; bya aphɿ ɔdu-biribiri Ojejoje ono, nɔ l'eli ɔlo ono; dashia; kpubetsua ifu l'alɿ l'eli ɛke e gude mkpɿma kpulɿa akpuli; ephe abalahaaru Ojejoje ɛja; l'ekelɛ iya ekelɛ; sɿ: "O bɿ onye ɔma;
n-yemobu iya anɔje
gbururu jeye lɛ gbururu."

Eeye eze-ɔlo ono l'ɛka Ojejoje

(1 Eze 8:62-66)

⁴ Tɔ dɿ iya bɿ; eze yeɛ ndu Ízurelu l'ephe ha atɔko gwoo ngweja l'ifu Ojejoje.

⁵ Anɿ, eze Sɔlomɔnu gburu egbugbu gude gwoo ngweja ono bɛ dɿ; ɔkporo ɔnu eswi ugbo labɿ l'ɔnu iri 'ise,* mɛ atɔru, dɿ ɔnu ɔkporo iri

* 7:5 7:5 Iphe ɔ bɿ bɿ 22,000.

l'ise.[†] Eze yele ndu Ízurelu l'ephe ha eworu eze-ulo Nchileke ono ye iya l'eka.

⁶ Ndu achijeru Nchileke eja atuko vudogbaa l'eke ephe evudoje. Ono kwaphu ege ndu ke Lívayi vudogbaa; gude ngwa-egvu Ojejoje; mbu ngwa-egvu ono, eze, bu Dévidi meshiru dobe t'e gude guje egvu ekele nu Ojejoje, bu iya bu ngwa-egvu ono, o shi egudeje l'agu egvu ekele; asuje: "Lé nyemobu iya anoje gbururu jeye le gbururu." Ndu ono, achijeru Nchileke eja ono anodu ghaaru ndu Lívayi ifu; l'egbu upyoku; ndu Ízurelu l'ephe ha atuko vudo evudo.

⁷ Sólomonu edobe echí ogbodufu ono, no l'onu eze-ulo Ojejoje ono nsó. Yó buru l'eke ono b'ó no gwoo ngweja-ukfuru; me èbà anu, e gude gwoo ngweja ehu-agu; ke l'enyangweja phu, e gude ope mee phu be ngweja-ukfuru ono; me ngweja nri; me k'èbà anu ta lakotadu.

⁸ Tó du iya bu; Sólomonu me iphe bu ndu Ízurelu, ephe l'iya no l'eke ono; agbaa aji ono ujiku esaa; mekpó igweligwe edzudzu oha ono, shi l'onu eke eeshije bahu le Lebo-Hámatu; je akpaa le nggele Íjiputu ono.

⁹ Yo be mboku k'esato; ephe enwee ndzuko, du iche. Ishi iya aburu l'ephe meru ke odobe enyangweja ono nsó ujiku esaa; gbaa aji iya ujiku esaa.

¹⁰ Yo be mboku, onwa esaa gbaru l'ukporo abali l'abali eto; yo su ndu ono t'ephe lakotawaru l'ufu. Ephe egude ehu-otso-ena lashia; k'iphe-oma, Nchileke meru Dévidi; me Sólomonu; me ndibe iya, bu ndu Ízurelu.

Ojejoje eyeru Sólomonu onu (1 Eze 9:1-9)

¹¹ Le Sólomonu kpu-getsuaru eze-ulo Nchileke ono; me ufu-eze iya; mbu tuko iphemiphe obule, o tuberu k'ememe l'eze-ulo Nchileke ono; me l'ufu-eze iya mekota;

¹² be Ojejoje byakfutaru iya l'enyashi bya asu iya: "Le ya nuwaru ekfukfu, i kfuru nu iya; bya afotawa eke-a t'o buru ulo, aa-noduje l'egworu iya ngweja.

¹³ "O -buru le ya swo-chiru igweli te mini ba chi; m'o bu le ya zifuru igube t'o bya atuko iphe, no l'ali mebyishia; m'o bu le ya zifuru ejo ome-l'ehu bya atuaru ndibe iya;

¹⁴ o -buru le ndibe iya ono, bu ndu eeku l'alaru epha iya ono be wozitaru onwephe ali; kfuru nu iya; choo ifu iya; bya agbanwee; haa ejo iphe, ephe eme be ya e-shikwaa l'imigwe nua ekfukfu, ephe ekfu anu iya; guaru ephe nu l'iphe, du eji ephe; mee t'ali ephe mehuje iphe.

¹⁵ Nta-a be enya iya; me nchi iya a-noduje l'ekfukfu, eekfu anu iya l'ek-a.

¹⁶ Ya fotawaru ulo-wa; bya edobewa iya nsó; mewa iya t'o buru eke epha ya a-no gbururu jeyewaru. Enya iya; me obu iya a-noduje l'eka tekenteke.

¹⁷ "A bya le nggubedua; o -buru l'i tsoru uzo iya ege nna ngu Dévidi tsoru iya; l'eme iphemiphe obule, ya turu ngu l'ekemu; mbu meje iphe, ya toro okpa iya; me l'ome-l'ali iya;

¹⁸ be ya e-me te onodu ngu nguru anguru l'aba-eze ono; ege ono yele nna ngu; mbu Dévidi gbaru iya le ndzu teke ono, ya suru iya: 'Le to nwedu iphe, e-me t'e b'i nwejeru onye a-nodu achi ndu Ízurelu.'

[†] 7:5 7:5 Iphe o bu bu 120,000.

¹⁹ “Ole; ọ -buru l'unu gbakutaru azu; gwọbe ome iphe, ya tọru unu ọkpa iya; mę ekemü, ya tıru unu; je agwalahaa agwa ọdo; l'abaru ẹphe ẹja;

²⁰ be ya a-vukwa ndu Ízurelu l'ógbaragba vufu l'alì ono, ya nuru ẹphe ono; ya amia ẹnya l'ulo-wa, ya doberu onwiya nsọ-a. Ya e-me iya t'ọ buru iphe, ndiphe e-gude l'anma l'ẹjo ẹtu; mę iphe, ee-gude l'eme iphe ọchi.

²¹ Ulo-wa gvuru ege-a be a-buru: onye swetaru nu; yọ kpoo beru; su: ‘?Bụ ngunu meru iphe Ojejoje meru egbe iphe ọwaa l'alì-a mę l'ulo-wa?’

²² Ndiphe a-su: ‘L'ọ okfu l'ẹphe haru Ojejoje, bụ Nchileke kę nna ẹphe; mbụ onye ono, dufutaru ẹphe l'alì Íjiputu ono; ẹphe anmalahụ l'agwa ọdo; gwalahaa ya; l'abaru iya ẹja. Ọo ya kparu iphe Ojejoje wokfutaru ẹphe egbe iphe, dọ ẹji-a.’ ”

8

Iphe ọdo, Sólomonu meshiru

(1 Eze 9:10-28)

¹ Ya ndono; ụkporo afa agvudelephu, bụ oge, ọ nataru Sólomonu t'o gude kpua eze-ulo Nchileke ono; mę l'ulo nk'ia;

² yọ tuko mkpukpu, Hiram nuru iya kpukwashia; bya achiru ndu Ízurelu ye t'ẹphe je ebugbaaru iya.

³ Sólomonu abya ejee ọgu lẹ Hámatu-Zóba; je aluta iya.

⁴ Yọ kpua mkpukpu Tadumo l'echi-egu; bya akpushia mkpukpu, aakwakọbeje iphe lẹ Hámatu.

⁵ Yọ bya akpukwaa mkpukpu Bétu-Horonu k'eli; mę k'alì; kpua ya; yọ shihugbaa ike. Yo gude upho-mkpuma* kpụ-phekota iya mgburumgburu; bya eye iya onu-oguzo; mę mgboro-ígwe, eegude aswo-chi iya aswo-chi;

⁶ bya akpua mkpukpu Belatu; kpushia mkpukpu, ọokwakobeje iphe; mę mkpukpu ẹke ugbo-inya iya anọje; mę mkpukpu ẹke ndu agbaru iya inya e-buru. Sólomonu atukokpo iphemiphe ọbule ono, ọ chọru akpukpu ono kpushia lẹ Jerúsalemu; mę l'ugvu ugvu Lébanonu; mękpọ ẹke nọ l'alì, ọochi l'ọ ha.

⁷ Ndu bụ ndu phoduru nụ lẹ ndu Hetu; ndu Amoru; ndu Pérezu; ndu Hevu; ndu Jebusu; mbụ ndu ono, ẹ-ta bụdu ndu Ízurelu ono;

⁸ mbụ eri ndu ono, phoduru nụ l'alì ono; bụ ndu ọphu ndu Ízurelu te gbushidu; be Sólomonu doberu t'ẹphe buru iya ohu; l'ejeru iya ozi mkpọnyi-ẹnya. Yọ buru ẹge ẹphe bụ iya ndono jeye ntanụ.

⁹ Obenu lẹ ndu Ízurelu ta dudu onye ọphu Sólomonu meru ohu l'ozi iya. Ẹphebedua b'ọ meru ndu soja iya; mę ndu ishi ndu soja iya; mę ndu ishi ugbo-inya iya; mę ndu agbaru iya inya.

¹⁰ Ọ bụ ẹphe bụ ndu ishi l'ozi Sólomonu. Ẹphe dọ ụkporo madzụ iri l'ẹbo l'umadzu iri l'achi-zi ndu l'ozi ono.

¹¹ Sólomonu abya eshi lẹ Mkpukpu Dévidi dufuta nwada Fero, ọolu bya edobe l'ulo ono, ọ kpuru iya ono; kele Sólomonu be suru lẹ nyee ya te ebudu l'ulo Dévidi, bụ eze ndu Ízurelu. Ishi iya aburu l'iphe, bụ ẹke Okpokọ Ọgba-ndzụ ono bahugbaaru be dukota nsọ.

¹² Sólomonu abya egwooru Ojejoje ngweja-ukfuru l'eli ẹnya-ngweja ono, ọ kpuru l'ifu ulo ono.

* **8:5 8:5** Upbo kę ndu Ikwo; be aagbaję agbagba; kę l'o metashijee ọ bụ upho-oshi. Upbo ọphu e deru lẹ Bayiburu-a; b'e gudeje mkpuma kpua; k'ọphu oo-shihu ike; tę ndu ọhogu; be eshi iya bata; byaru ndu mkpukpu ono ọgu.

¹³ Ngweja ono; be oogwoje ege o gbaru t'e gwoo ya l'uboku; mbu ege ekemu Mosisu kfuru t'e gwoje iya mboku otu-ume; me le Aji Onwa Ophungu; me l'uzo aji eto, aagbaje afa l'afa: bu iya bu Aji Buredi, e te kodu ekoko; me Aji Idzu; me Aji Mkpui.

¹⁴ O tsoru ege ono, nna iya; mbu Devidi toru okpa iya gude foy ogbo ndu achijeru Nchileke aja dobe ephe l'ozu, ephe a-nodu eje; me ogbo ke ndu Livayi t'ephe duje l'egvu ajaja; me t'ephe yejeru ndu achijeru Nchileke aja aka l'ozu ege o gbaru l'uboku uboku. Yo bya agbaa ogbo ndu nche dobegbaa l'onu-oguzo l'onu-oguzo t'ephe cheje nche; ke l'oy ege ono be Devidi, bu onye ke Nchileke turu iya l'ekemu.

¹⁵ Ophu o dudu iphe, eze turu ekemu iya doberu ndu achijeru Nchileke aja; me ndu Livayi t'ephe meje, nweru ophu ephe haru ememe; je akpaa le k'eke aakwakobeje eku.

¹⁶ Iphe, bu iphe, Solomonu tuberu k'ememe le k'eze-ulo Ojejoje ono agvu; tsube le teke a toru nto-l'ali iya jeye teke a kpu-geru iya. Yo buru iya bu l'aakpu-gee eze-ulo Nchileke ono.

¹⁷ To du iya bu; Solomonu abya atugbua jeshia Ezeyonu-Geba; me Elatu ophu no l'ali Edomu l'iku eze enyimu.

¹⁸ Hiram eye ndu nk'ia, bu ndu mahawaru eze enyimu ono; ephe apatatsuaru Solomonu ugbo-mini. Ephe le ndu ke Solomonu atuko kporu ugbo ono jeshia Ofi; bya eshi l'eke ono vulata mkpola-ododo, du unu eka l'ukporo labu l'iri bya akuberu eze Solomonu.

9

Eze-nwanyi ndu Sheba akpakfuta Solomonu

(1 Eze 10:1-13)

¹ To du iya bu; eze-nwanyi ndu Sheba abya anya ege epha Solomonu ede kufakfuka; byatashia Jerusalemu te ya gude aji, shihuru ike data iya. O chi madzu l'igwe; chiru inya-ivu, vu manu, eshigbaa kwekwekwe; igweligwe mkpola-ododo; me mkpuma, vugbaa oke aswa. Yo byakfuta Solomonu bya atuko iphemiphe obule, no iya l'obu kpkotaru iya.

² Solomonu asakota iya aji, o jikotaru iya. E to dudu aji, o jiru Solomonu, kporu iya l'asasa m'oy nanu.

³ Eze-nwanyi ndu Sheba ono aphutsua ege mmamiphe, Solomonu habate; egbe ulo, o kporu;

⁴ egbe nri, oorije; egbe oshi, ndu ozi iya anoduje anodu; ege ndu ozi iya gude l'eye ozi; egbe uwe, ephe eyeje l'ehu; ndu edejeru iya onu le mee; egbe uwe, ephe eyeje l'ehu; mkpo ngweja-ukfuru, oogwoje l'ulo Ojejoje; kpo beru.

⁵ Yo su eze: "Akoy, ya no l'ali ephe nua k'iphe, i meshiru; me ke mmamiphe ngu be bukota oswi-okfu.

⁶ Ya te shikwa kweta l'akoy ono be bu oswi-okfu; jeye nta-a, ya byaru bya egude enya iya phukotawa iya-a. Iphe, e kfuru iya le mmamiphe ngu te gbe kekwa ebo; ke l'i kariru akoy, ya nuru okpobe akari.

⁷ O bulephu le ndu nke ngu be iphe kwenukaru! Iphe kwekwaru ndu, l'ejeru ngu ozi; mbu ndu ono, anoye l'ifu ngu tekenteke l'anu okfu mmamiphe ngu.

⁸ T'ajaja bukwaru ke Ojejoje, bu Nchileke ngu; bu onye ono, bu l'i du iya mma meru; yo dobe ngu l'aba-eze iya t'i buru eze l'okfu aka Ojejoje, bu Nchileke ngu. O bu okfu le Nchileke ngu yeru ndu izurelu obu; bya

abukwaruphu obu iya t'ephe shihu ike gbururu jeyewaru meru iphe o meru ngu eze ephe; k'opu ii-me t'ephe buru ndu doberu eka ndo; l'ekpe ikpe, mma."

⁹ To du iya bu; eze-nwanyi ono abya eworu eka mkpola-ododo, du ukporo eka ishingụ nū eze; bya anu iya igweligwe manu, eshi kwekwekwe; me mkpuma, vugbaa oke aswa. Manu ono, eze-nwanyi ndu Sheba nuru eze Solomonu ono ta dudu udu iya ophu dujeru ege ono.

¹⁰ Odo aburu le ndu ke Hiram; me ndu ke Solomonu, bu ndu ono, evutaje mkpola-ododo l'ali Ofi ono be evutajekwaphu oshi alugumu; me mkpuma, vugbaa oke aswa.

¹¹ O bu oshi alugumu ono be eze gude meta eke aadzoje eka l'eniyi eze-ulo Nchileke ono; me ulo-eze; gudekwa iya phu mee une; me ogumogu, ndu egvu egudeje agu egvu. Udu oshi alugumu, du ege ono be e ta aphubua l'ali Juda.

¹² Eze Solomonu anukota eze-nwanyi ndu Sheba ono iphe bu iphe, o suru t'o nu iya; nua ya; karia ophu yebedua nuru eze lonwiya. To du iya bu; eze-nwanyi aghakobe ye ndu, ejeru iya ozi; yo buru ephe ala ali ephe.

Ekusolomonu (1 Eze 10:14-25)

¹³ Mkpola-ododo, abyajeru Solomonu afa l'afa be era iya aduje unu eka mkpola-ododo l'ukporo eka iri l'eto le eka ishingụ;

¹⁴ a gufukwa iphe, eshije l'eka ndu ngho; me l'eka ndu l'agbaru eze ngho. Ndu eze ndu Arebiya; me ndu govano ali ono evutajekwaruphu Solomonu mkpola-ododo; me mkpola-ocha.

¹⁵ Eze Solomonu be metaru ukporo iphe iri, haje nshinu, eegudeje egbochi onwonye. Yo buru mkpola-ododo, a kusaru akusa b'o gude mee ya. Mkpola-ododo, alaje le nanu iya aduje unu shekelu labu l'ukporo iri iri.

¹⁶ O gudekwaphu mkpola-ododo, a kusaru akusa meta iphe ono, eegudeje egbochita onwonye ono ke nshi, du ukporo iri l'ise. Mkpola-ododo, alaje le nanu iya aduje ukporo shekelu mkpola-ododo iri l'ise ise. Eke eze doberu iya bu l'ulo ono, e gude oshi, shi l'oswa ugvu ugvu Lebanonu kpua ono.

¹⁷ Ono kwaphu ege eze gude eze-enyi meta aba-eze, ha nshinu; bya ekwekota iya okpobe mkpola-ododo l'eli.

¹⁸ Aba-eze ono be nweru eke aadzoje eka uzo ishingụ; waa eka-oshi, e meru le mkpola-ododo ye iya t'a tukobeje eka. E meru iya eke aatukobeje eka uzo ebo; kpua agu labu gvu-betsua l'iphe ono, aatukobeje eka ono ephe ebo.

¹⁹ A kpuru agu iri l'ebo gvube l'eli eke ono, aadzoje eka, du ishingụ ono. Nanu vudo l'ishi lanu; ophu evudo l'ishi iya ophu. E gvubekota iya ege ono l'eke ono, aadzoje eka ono l'ehu l'ehu. E to nwedu ali-eze odo, e mejeru ege ono odo.

²⁰ Iphe bu iphe, eze Solomonu egudeje angu iphe be bu mkpola-ododo b'e gude mekota iya. Iphe, bu ngwa, nokota l'ulo ono, e gude oshi, shi l'oswa ugvu ugvu Lebanonu kpua ono bu okpobe mkpola-ododo b'e gude mekota iya. E to nwedu ophu e gude mkpola-ocha mee; ke le mkpola-ocha ta dudu iphe, a guberu iya l'oge ke Solomonu.

²¹ Eze nwegbaaru ugbo-mini, ephe le ndu ozi Hiram ayije eje Tashishi. Yo buru ugbo lanu l'afa eto be ugbo-mini Tashishi ono alaje; vulata mkpola-ododo; mkpola-ocha; eze-enyi; adaka; me enwe.

²² Yò bụru eze Sólomọnu kakọta onweru ẹku; bụru iya kakọta ọma mmamiphe l'iphe, bụ ndu eze ndu mgboko kpmukpamu.

²³ Ndu eze ndu mgboko l'ephe ha l'abyaję l'ifu Sólomọnu t'ephe nua okfu mmamiphe, Nchileke yeru iya l'obu.

²⁴ Afa l'afa abuje; onye -byatashia; yo gude iphe bya anụ iya; mbụ iphe, e meru lę mkpọla-ọcha; ọphu e meru lę mkpọla-ododo; uwe-nlọkpuru; ngwa-ọgu; manụ, eshi kwẹkwekwe; ịnya; mę ịnya-mulu. Iphe, aanuje iya bę akarije ẹka akari.

²⁵ Sólomọnu bę nweru ẹke, dū unu iri,* bụ ẹke oodobeje ịnya iya; mę ugbo-ịnya iya; bya enweru ụkpọro unu madzū l'unu iri,† bụ ndu agbaru iya ịnya. O nweru ndu ọphu o doberu lę mkpukpu, eedobeje ugbo-ịnya; nweru ndu ọphu o swiberu onwiya lę Jerúsalemu.

²⁶ Yò bụru iya shi bụru ishi iphe, bụ ndu eze; tsube lę Ẽnyimu Yufurétusu jeye l'alị Filisutayinu; je akpawaru l'ókè-alị onye lę ndu Ịjiputu.

²⁷ Eze meru mkpọla-ọcha; yò kuru l'ọ bụ mkpuma lę Jerúsalemu; bya emee tę oshi sida dzuru ẹkemeke ọbule l'ọ bụ oshi sikamo, tukuru alị ọkpa-ugvu, nọ l'uzo ẹnyanwu-arịba dzuru.

²⁸ E shi eshije lę Ịjiputu męwaru alị ndu ọdo l'anmataru Sólomọnu ịnya.

Anwuhu Sólomọnu

(1 Eze 11:41-43)

²⁹ Iphemiphe ọbule ọdo, Sólomọnu mekotaru; shitakpoo l'ishi je akpaa lę ngvucha iya; b'e dekotaru l'ẹkwo-akọ, Nétanu, bụ onye nkfuchiru Nchileke; bya edee ya l'ẹkwo nkfuchiru Ahija, bụ onye Sháyilo; mę l'ẹkwo àphù Ido, bụ onye aphuje àphù; mbụ àphù, o phuru lę k'ẹhu Jeróbuwamu, bụ nwatibe Nébatu.

³⁰ Sólomọnu bę nọru lę Jerúsalemu chia ndu Ízurẹlu ụkpọro afa labụ.

³¹ Tọ dū iya bụ; yò nwuhu lakfushia nna iya phę. E lia ya lę Mkpukpu Dévidi, bụ nna iya. Nwatibe iya kę nwoke; mbụ Réhobuwamu aburu eze l'ozori iya.

10

Ndu Ízurẹlu ekwefuru Réhobuwamu ikè

(1 Eze 12:1-20)

¹ Tọ dū iya bụ; Réhobuwamu atugbua jeshia Shékemu; kele ndu Ízurẹlu l'ephe ha wụwaru jeshia l'ẹke ono t'ephe mee ya eze.

² Teke ono bę Jeróbuwamu Nébatu nọkwadu lę Ịjiputu, bụ ẹke o gbaru laa teke ọgbaru eze Sólomọnu ọso. Yò nua kę Réhobuwamu ono; shi lę Ịjiputu latashia.

³ A bya ezia t'e je ekua Jeróbuwamu. Jeróbuwamu yele ndu Ízurẹlu l'ephe ha abya awuru wụ-kfu Réhobuwamu; je asụ iya:

⁴ “Nna ngu boru ephe ivu-ẹra. Nta-a bukwa t'i mee t'ozì mkpọ-nyi-ẹnya ono, nna ngu shi kpabę ephe ono; mę ivu-ẹra ono, o boru ephe ono kabaa ọla alị; k'ọphu ephe a-nọdu ejeleru ngu-a ozi.”

⁵ Réhobuwamu asụ ephe: “T'ephe lata azụ l'abalị ẹto.” Tọ dū iya bụ; ephe awụkashihu.

* 9:25 9:25 Iphe o bụ bụ 4,000. † 9:25 9:25 Iphe o bụ bụ 12,000.

⁶ Eze, bu Réhobuwamu ejeshia okpata ndu bu ogurennya ishi; mbu ndu ono, shi ejeru nna iya; mbu Sólomonu ozi teke o nọ ndzụ. Yọ bya aji ephe: “?Nanu ege unu sūru tẹ ya yeeru ndu-a ọnu?”

⁷ Ephe asu iya: “Ọ -būru l'ii-nweru obu-oma l'eke ndu-a nọ; l'emeru ephe ohuma; l'ekfuru ephe okfu oma; be ephe a-bukwaru ndu ozi ngu gbururu jeyewaru.”

⁸ Obenu le Réhobuwamu be jikaru ọnu ono, ndu bu ogurennya ono yeru iya. Yo jekfushia unwu-okorọbya, bu ndu ogbo iya idzu. Ndu ono bu ndu l'ejeru iya ozi.

⁹ Yọ ji ephe: “?Nanu ege unubedua yeru ọnu? ?Bu ngunu be ya e-kfuru ndu-wa, sūru tẹ ya mee tẹ ivu, nna iya boru ephe ka ọla ali-a?”

¹⁰ Unwokoro ono, bugbaa unwu ogbo iya ono asu iya: “Iphe, ii-kfuru ndu ono, sūru ngu le nna ngu boru ephe ivu-era; l'ọo t'i mee ya t'ọ ka nphe ono bu: le mkpūshi-ẹka-utso ngu be ka igbi karia ukfu nna ngu.*

¹¹ Le keshinu ọphu nna ngu boru ephe ivu-era be ii-me t'ọ kaba ọnyi era. Keshinu ọphu o bu echachi be nna ngu shi echije ephe; be kwa akpi be ii-gude l'agba ephe.”

¹² Ya ndono; yo be le mboku k'eto ono; Jeróbuwamu ye le ndu Ízurelu l'ephe ha abyakfutashia Réhobuwamu ọdo, bu iya bu ege o kfuru ephe t'ephe bya le mboku k'eto ono.

¹³ Eze Réhobuwamu ajika ọnu ono, ndu k'ogurennya yeru iya l'o jekfuru ephe idzu ono; kfulahaaru ndu Ízurelu okfu ehuka ehuka.

¹⁴ Yo gude ọnu, unwokoro ọphu yeru iya; su ephe: “Le nna iya boru unu ivu-era; ọle yebedua e-me t'ọ kabaa ọnyi era. Nna iya bu echachi b'o shi echije unu; ọle yebedua bu akpi be ya e-gude l'agba unu.”

¹⁵ Ọphu eze, Réhobuwamu angaduru ndu Ízurelu nchi. Yọ bukwanuru Nchileke b'o shi l'eka; dụ ege ono; k'ọphu iphe ono, o shi l'ọnu Ahíja ke Sháyilo kfuaru Jeróbuwamu Nébatu ono a-vukota.

¹⁶ Ndu Ízurelu l'ephe aphulephu l'eze ta angaduru ephe nchi; bya asu iya:

“?Bu ngunu jiko ephe le Dévidi.

?Nanu okè, ephe nweru
l'eke nwatibe Jesi nọ.

Unube ndu Ízurelu;
t'onyenonu yekwa okpa
l'eke o yeru iya!
Nngube Dévid;
letaakwaru ọnu-ulo ngu!”

Tọ dụ iya bu; ndu Ízurelu awukashihu; onyenonu alashia l'ulo-ékwa iya.

¹⁷ Yọ buwarua ndu Ízurelu ọphu bu le mkpukpu mkpukpu, nọ l'ali Júda be Réhobuwamu būru eze ephe.

¹⁸ Eze Réhobuwamu abya ezifu Adoniramu, bu onye ishi ozi mkpọ-nyienya t'ọ jekfu ndu Ízurelu. Yo rua; ndu Ízurelu egude mkpuma tugbua ya. Eze Réhobuwamu emee egwegwa; nyikobe ugbo-inya iya gbalaa; yọ būru iya ọla Jerúsalemu.

* **10:10 10:10** Iphe ẹtụ-a bu bu le nna iya e-gbe būru iphe ahata l'eke yebedua nọ.

¹⁹ Keshinu teke ono bẹ ndu Ízurelụ kwefuleruphu ndu ọnu-ụlọ Dévidi ikẹ byeye ntanụ.

11

Ozi, Shemáya ziru Réhobuwamu

(1 Eze 12:21-24)

¹ Réhobuwamu alarulephu Jerúsalemu; bya achikobe ndu ọnu-ụlọ Júda; mę ndu kẹ Bénjaminu; ọnu ọnu unwoke ugbo ọnu l'ọnu ụkporo labụ l'ọnu iri, bụ ndu soja, a ọrụ afofo; t'ephẹ je etso ndu Ízurelụ ọgu; k'ophu ephẹ a-nataphu alị-eze ono azụ nụ Réhobuwamu.

² Obenu lẹ Ojejoje byaru bya ekfuru yeru Shemáya, bụ onye kẹ Nchileke; sụ iya:

³ “T'ọ je ekfuru Réhobuwamu Sólomọnu, bụ eze ndu Júda; mę iphe bụ ndu Ízurelụ l'ephẹ ha, bụ ndu ọphụ bu lẹ Júda mę lẹ Bénjaminu;

⁴ lẹ Ojejoje sụru agha: ‘T'ephẹ be ejekwa otso ọnwunna unu phẹ ọgu. T'onyenọnu lakwa l'ufu iya je anọdu; kẹ l'ọ kwa yebedua bẹ iphe ono shi l'ẹka.’ ” Tọ dụ iya bụ; ephẹ anụ iphe, Ojejoje kfuru; laphu azụ. Ephẹ te jehe otso Jeróbuwamu ọgu.

Réhobuwamu akpụ Júda; t'ọ shihu ike

⁵ Réhobuwamu bụ lẹ Jerúsalemu b'ọ buru; shi l'ẹke ono kpụshia mkpụkpụ, nọ l'alị Júda; yo shihu ike; k'ophu oo-gbochi ephẹ l'ọgu.

⁶ Mkpụkpụ ono, ọ kpụshirụ ono bụ Bétulehemu; Etamu; Tékowa;

⁷ Bétu-Zu; Soko; Adulámu;

⁸ Gatụ; Marésha; Zifu;

⁹ Adorayimu; Lakishi; Azeka;

¹⁰ Zora; Ajalọnu; mę Héburonu. Mkpụkpụ ono bụkota mkpụkpụ, a kpụshirụ ike l'alị Júda; mę l'alị Bénjaminu.

¹¹ O mekwaruphu ẹke, eedomije onwonye; yo shihugbaa ike; bya achita ndu ishi ndu soja yetsua ya. Yọ bya emeta ụlọ ẹka aakwakọbeje nri; mę manụ; mę mę yetsua ya.

¹² O yekotarụ iphe, eegudeje egbochi onwonye l'ọgu; mę arwa l'iphe bụ mkpụkpụ, nọnu; bya emee mkpụkpụ ono; yo shihugbaa ike ọkpobe eshihụ. Júda; mę Bénjaminu abụwaruru iya b'ọ nọ l'ẹka.

Ndu achijeru Nchileke ẹja; mę ndu Lívayi larụ Júda

¹³ Ya ndono; ndu achijeru Nchileke ẹja; mę ndu Lívayi, nọkota l'alị Ízurelụ abya aturu ikẹ yeru iya.

¹⁴ Ndu Lívayi aparụ alị ẹke elu ephẹ ataję nri; mę alị ephẹ haa; lashia Júda; mę Jerúsalemu; kẹ lẹ Jeróbuwamu yẹle ọnwu iya te kwehedu t'ephẹ chijeru Nchileke ẹja.

¹⁵ Jeróbuwamu egude ẹka iya fọta ndu e-gwoje ẹja l'ẹke aagwaję iphe; mę ndu e-gwoje ẹja nụ mkpị yẹle oke-eswi, ọ kpụshirụ dobe.

¹⁶ Iphe, bụ ndu doberu obu ephẹ t'ephẹ chọo ụzo kẹ Ojejoje, bụ Nchileke kẹ Ízurelụ eshi l'iphe bụ ikfu, nọnu lẹ Ízurelụ wufu tsoru ndu Lívayi jeshia Jerúsalemu; t'ephẹ gwooru Ojejoje ngwẹja; mbụ Nchileke kẹ nna ephẹ.

¹⁷ Ephẹ emee alị-eze ndu Júda; yọ ka oshihu ike; ephẹ aturu ikẹ yeru Réhobuwamu Sólomọnu afa ẹto. Ephẹ l'etsokota ụzo, Dévidi; mę Sólomọnu tọrụ l'ime afa ẹto ono.

Ndibe Réhobuwamu

¹⁸ Réhobuwamu be luru Mahalatu, bu nwatibe Jerimotu. Jerimotu bu nwatibe Dévidi ke nwoke. Jerimotu ono luru Abihelu, bu nwatibe Eliyabu. Eliyabu bu nwatibe Jesi ke nwoke.

¹⁹ Mahalatu mutaru Réhobuwamu unwegirima unwoke eto: Jewushi; Shemariya; me Zahamu.

²⁰ Réhobuwamu abya alua Maaka, bu nwatibe Abusolomu. Maaka mutaru iya Abija; Atayi; Ziza; me Shelomitu.

²¹ Réhobuwamu bu Maaka, bu nwatibe Abusolomu b'o katsua oyeru obu l'iphe, bu unyomu iya l'ephe ha; mbu jeyewaru l'unwanyi ndu ophu bu nnufu iya phe. O luru unwanyi iri l'esato; bya enweru ukporo unwanyi eto, bu ndu ophu bu nnufu iya phe. O mutaru ukporo unwoke l'unwoke esato; bya amuta ukporo unwanyi eto.

²² Yo buru Abija, bu nwatibe ke Maaka b'o turu eka t'o buru onye ishi l'eke unwunna iya phe no; ke l'oo ya be oome te ya mee eze.

²³ O meru l'o bu onye maru iphe; bya edokaa unwu iya; ephe edzuru ali Juda; me ke Benjaminu; mbu le mkpukpu ono, a kpuru; yo shihugbaa ike ono; l'anuje ephe nri k'etsutsu iya; bya alushigbaaru ephe unwanyi l'igwe.

12

Shishaku abyaruru Jerúsalemu ogu (1 Eze 14:25-28)

¹ Eka abya eshihulephu Réhobuwamu ike l'ochichi iya; ye le ndu Ízurelu l'ephe ha agwobe ekemu Ojejoje.

² Yo rua l'afa, kwe Réhobuwamu afa ise, k'ophu o duberu buru eze; Shishaku, bu eze ndu Íjiputu abyatashia ogu le Jerúsalemu; kele ndu Ízurelu te evudoshihedu ike l'eke Ojejoje no.

³ O chi unu ugbo-inya eto; * me ndu agbaje inya, du unu umadzu ugbo ukporo l'esaa l'unu iri† bya ogu ono. Ndu ye le iya shi Íjiputu yiru bya ogu ono bu 'aguta aguta ndu Libiya; ndu Sukimu; me ndu Itiyópiya.

⁴ Yo nakota iphe, bu mkpukpu, a kpushiru ike le Juda; mbu jee jee jeruta Jerúsalemu.

⁵ To du iya bu; Shemaya, bu onye nkfuchiru Nchileke abyakfuta Réhobuwamu; ye le ndu ishi ndu Juda l'eke ephe dzuru le Jerúsalemu; ke l'ephe agbaru Shishaku oso. Yo su ephe: "Owaa iphe, Ojejoje ekfu: 'Unu pawaru iya haa; o bu iya meru iphe, yebedua paru unu haaru Shishaku.'

⁶ Ya ndono; ndu ishi ndu Ízurelu ono; waa eze abya ewozita onwephe ali; su: "Ojejoje be iswi dukwa mma."

⁷ Ojejoje aphulephu l'izimana lawaru ephe azu; byakwa bya ekfuru yeru Shemaya; su iya: "Keshinu izimana lawaru ephe azu be ya te emebyishedu ephe; ya e-mechia t'a anafuta ephe. Ya te eshihedu Shishaku l'eka tukoshi Jerúsalemu oke ehu-eghughu iya.

⁸ Obenu l'ephe a-nodu Shishaku l'eka; k'ophu ephe a-maru iphe, du iche l'ojeru yebedua ozi; l'ojeru ndu eze ndu ali odo ozi."

⁹ Ya ndono; Shishaku, bu eze ndu Íjiputu abyatashia ogu le Jerúsalemu; bya evukoo eku, no l'ulo Ojejoje; me eku, no l'ufu-eze. Yo vua iphemiphe

* 12:3 12:3 Iphe o bu bu 1,200. † 12:3 12:3 Iphe o bu bu 60,000.

obule; mbụ chĩa chĩa iphe ono, eegudeje egbochita onwonye ono, Sólomónu gude mkpọla-ododo kpushia ono.

¹⁰ Tò dū iya bụ; eze, bụ Réhobuwamu abya egude ope kpushia iphe ono, eegudeje egbochita onwonye ono ọdọ gude dochia ọnya iya ọpụ; woru iya ye ndu ishi ndu eche ọnu ẹke eeshije abahụ l'ufu-eze nche l'ẹka; t'ẹphe letaje iya ọnya.

¹¹ Yò bụje teke eze eje l'ụlo Ojejoje; ndu nche ono aparụ iphe ono, eegudeje egbochita onwonye ono tsoru iya. Teke e metsuaru; ẹphe ewolata iya azụ bya edobe l'ụlo-nche.

¹² O bụ teke ono, izimana laru Réhobuwamu azụ ono bẹ ẹhu-eghughu Ojejoje ono lufuru l'ẹke ọ nọ; k'ọpụ bụ l'ẹ to mehedu iya t'ọ bụru kpurupata; ọnodu abyakwaphu bya adu mma lẹ Júda.

Anwụhu Réhobuwamu

¹³ Eze, bụ Réhobuwamu akpọ onwiya l'ọ bụ abara lẹ Jerúsalemu; wata achichi. Iphe ọ gbaru bụ ụkporo afa ẹbo l'afa lanu teke ọ wataru achichi. Yò chĩa afa iri l'ẹsaa lẹ Jerúsalemu, bụ iya bụ mkpukpu ono, Ojejoje fọtaru l'ikfu Ízuru l'ẹ buru ono. Ẹpha nne iya bụ Neema; onye Amọnu.

¹⁴ O meru iphe, dū ẹjị; kẹ l'ẹ to wotadu obu iya zibe l'ọcho Ojejoje.

Anwụhu Réhobuwamu

(1 Eze 14:29-31)

¹⁵ Iphe, Réhobuwamu mekotaru; shita l'ishi jeye l'alị b'e dekotaru l'ẹkwo Shemáya, bụ onye nkfuchiru Nchileke; mẹ l'ẹkwo Ido, bụ onye aphụje àphụ. Réhobuwamu yele Jeróbuwamu ta lụ-bubua ọgu alubu.

¹⁶ Réhobuwamu abya anwụhu lakfushia nna iya ẹphe. E lia ya lẹ Mkpukpu Dévidi. Abija, bụ nwatibe iya kẹ nwoke abya abụru eze l'ọzori iya.

13

Abayija bụ eze ndu Júda

(1 Eze 15:1-8)

¹ L'afa, kwe eze Jeróbuwamu afa iri l'ẹsato, k'ọpụ ọ wataru ọchi ndu Ízuru lẹ bẹ eze Abija wataru ọchi ndu Júda.

² O chiru afa ẹto lẹ Jerúsalemu. Ẹpha nne iya bụ Mikaya; nwatibe Yuriyelu kẹ Gibiya.

Abija yele Jeróbuwamu shi anọduje alu ọgu.

³ Abija abya atugbua jeshia ọgu ono; chĩa ndu soja, dū unu unu ugbo labu l'ukporo unu iri,* bukota ndu ike dū l'ọgu; bụru ndu soja, a fọru afọfo. Jeróbuwamu achĩa ndu nk'iya, dū unu ndu soja ugbo unu ise,† bukwaphu ndu a fọru afọfo; ẹphe eje akwabẹru Abayija k'ọgu ono.

⁴ Tò dū iya bụ; Abija eje akfụ-koru lẹ Ugwu Zemarayimu; l'alị ugwu ugwu Ífuremu; kfushilaha; sụ: “Nggube Jeróbuwamu; mẹ ndu Ízuru l'unu ha; unu ngabẹ nchị-o!

⁵ ?Unu ta madu lẹ Ojejoje, bụ Nchileke kẹ ndu Ízuru lẹ gudewa ọgba-ndzụ, ẹ-te nweedu l'ọ chihuru echihu woru ọbu eze ndu Ízuru lẹ nū Dévidi yele ndu eri iya.

* 13:3 13:3 Iphe ọ bụ bụ 400,000. † 13:3 13:3 Iphe ọ bụ bụ 800,000.

6 Yò bụrụ iya bẹ Jeróbuwamu Nébatu, bụ nwozi Sólomoni Dévidi gbalihuru bya ekwefuru nnajiufo iya ikè.

7 Ùphodu ndu, bụ 'o-ga-lẹ-mkpa phẹ: mbụ ndu bụ o-la-l'iyi phẹ eje eswiphee ya mgburumgburu; kwefuru Réhobuwamu Sólomoni ikè; teke Réhobuwamu bụkwaduru nwata nshji; to nwe iphe, o mawaru; k'ophu o-o-dụ ike kpofu ephẹ l'ifu.

8 "Nta-a bụ iphe, unu tüberu bụ t'unu tso alì-eze Ojejoje ogu; mbụ alì-eze ono, nọ l'eka unwu Dévidi ono. Unubèdua dụ l'igwe; tẹmanu unu l'unwu oke-eswi mkpọla-ododo ono, Jeróbuwamu meshiru t'ọ bụrụ agwa unu ono atuko nọdu.

9 Olobu; ?tọ bụduna-a unu bẹ chishiru ndu achijeru Nchileke eja-a; mbụ ndu eri Èronu; mę ndu Lívayi; unu egude eka unu dobe ndu egworu unu eja ege ono, ndu ohodo emeje ono? Iphe, bụ onye gude oke-eswi yele ebyila esaa bya tẹ ya swaa onwiya eja bẹ abujewaru nụ onye egworu agwa ono, e-ta adudu iphe, o bụ ono ngweja.

10 "Obenu l'ayibedua bụ Ojejoje bụ Nchileke nk'ayi; ayi ta hakwaa ya. Ayi nweru ndu achijeru Nchileke eja, bụ ndu eri Èronu. Yò bụrụ ephẹ l'jeru Ojejoje ozi; ndu Lívayi anodu l'eyetaru ephẹ eka.

11 Iphe bụ utsal; mę uręnyashi, sweru esweswe bẹ ephẹ egwojeru Ojejoje ngweja-ukfuru; kpoo insensu, eshi kwękwękwe oku; bya edoo buredi, eedobeje l'ifu Nchileke l'eli teburu ono, e memaru emema ono. L'uręnyashi bẹ ephẹ eyeje oku l'uroku ono, a tukobeje l'iphe, e meru lę mkpọla-ododo, aatukobeje uroku ono. Ishi iya aburu l'ayibedua eme iphe, Ojejoje, bụ Nchileke ayi choru. Obenu l'unubèdua bẹ pawaru Ojejoje haa.

12 Nchileke bẹ swiru ayi eswiru. Oo ya bụ onye ishi ayi. Ndu achijeru iya eja bẹ chiwa upyoku l'abya ogbu opu-ogu l'ishi unu. Unubę unwu Ízurelu; unu be etsokwa Ojejoje ogu; mbụ Nchileke kę nna unu phẹ; kę l'ę tọo lakwaru unu."

13 Jeróbuwamu bẹ yefuhawaru ndu soja iya; ephẹ esweta ndu Júda je ekeeru ephẹ l'azụ; Jeróbuwamu phẹ anodu ndu Júda l'ifu.

14 Ndu Júda abya aghaa enya; phụ lę ndu ohogu ono shi ephẹ l'uzo ifu; shi ephẹ l'uzo azụ. Ephẹ araku Ojejoje; ndu achijeru Nchileke eja eworu upyoku gbua.

15 Tọ dụ iya bụ; ndu Júda echia mkpu ogu. Ephẹ echilephu mkpu ogu ono; Nchileke efefu Jeróbuwamu; mę ndu Ízurelu l'ephẹ ha l'ifu Abíja yele ndu Júda.

16 Ndu Ízurelu agbaaru ndu Júda oso; Nchileke eworu ephẹ ye ndu Júda l'eka.

17 Abíja yele ndu nk'iya emekputa ephẹ; gbua ephẹ pyaapya; k'ophu bụ lę ndu ephẹ gburu egbugbu lę ndu soja kę ndu Ízurelu bẹ dụ unu ugbo unu ukporo ishingụ l'unu ukporo labu l'iri.†

18 Tọ dụ iya bụ; a bya akapyabę ndu Ízurelu lę teke ono. Ndu Júda emekputa ephẹ; kę l'ephẹ dakoberu Ojejoje, bụ Nchileke kę nna ephẹ.

19 Abíja achipyabe Jeróbuwamu; je anaa ya Bételu; mę edukfu edukfu, nọkota iya nụ; yeru Jeshana; mę edukfu edukfu, nọkota iya nụ; yeru Efuronu; mę edukfu edukfu, nọkota iya nụ.

20 Jeróbuwamu ta dýhe ike nwetabaa ike odo l'oge kę Abíja. Ojejoje echigbua ya; yọ nwụhu.

† 13:17 13:17 Iphe o bụ bụ 500,000.

²¹ Obenu lẹ Abíja bya akabaa oshihu ike. Ọ luru ụnwanyi iri l'eno; mụta ụkpọrọ ụnwegirima unwoke ẹbo; l'ụnwanyi iri l'ishingu.

²² Iphe ọdo, Abíja mekotaru: iphe, o meru; mę okfu, o kfuru b'e dekotaru l'ẹkwo akọ onye nkfuchiru Nchileke, bụ Ido.

14

¹ Tọ dọ iya bụ; Abíja anwụhu lakfushia nna iya phẹ. E lia ya lẹ Mkpukpu Dévidi. Esa, bụ nwatibe iya kẹ nwoke aburu eze nọ-chia ẹnaya iya. L'oge kẹ Ása bẹ alị ono nọru afa iri lẹ nchị-odoo.

Ása bụ eze ndu Júda

² Ása bẹ meru iphe, dọ mma; mę iphe, vudo nhamunha l'ẹnaya Ojejoje, bụ Nchileke iya.

³ O woshiru ẹnaya ẹke eegwojeru agwa ndu ọhodo ẹja; woshia ẹke ono, aagwaję iphe ono; bya akupiyashia mkpuma ono, e doberu nsọ ono; gbutsushikwaaphu itso Ashera.

⁴ Yọ bya atuaru ndu Júda ekemu sụ t'ephe chọo Ojejoje; mbụ Nchileke kẹ nna ẹphe; mę t'ephe meje ekemu iya mę iphe, ọ sụru tẹ eemeje.

⁵ O wofukwaruphu ẹke aagwaję iphe, nọkota lẹ mkpukpu ndu Júda; mę l'ẹnaya ẹke aakpoje insensu ọku, nọ iya nụ. Alị-eze ono anọo lẹ nchị-odoo teke ọochi.

⁶ Ọ kpushiru mkpukpu, a kpụ-phẹgbaaru mgburumgburu l'alị Júda; kẹ l'alị ono nọ lẹ nchị-odoo. L'iphe, bụ afa ono l'ọ ha bẹ ọgu ta dakfutadu iya; kele Ojejoje meru tẹ nchị dọ iya ndoo.

⁷ Yọ bya asụ ndu Júda: “Unu t'ephe kpua mkpukpu-a; t'ọ shihu ike; t'ephe gude ụpho-mkpuma kpụ-pheta iya mgburumgburu; kpushia ya ụlo-eli; yekota iya onu-oguzo; mę mgboro-ígwè, ee-gudeje agbachi iya agbachi. Alị-wa bẹ bụkwadu nk'ephe; kẹ l'ephe chọru Ojejoje, bụ Nchileke ẹphe; ẹphe achọ ya ẹge ono; yọ mewaa to nwe ẹke ọgu shiru dakfuta ẹphe keshinu ono.” Ẹphe akpua ya; yọ gaaru ẹphe.

⁸ Esa bẹ nweru ndu soja, shi l'ikfu Júda, dọ ụkpọrọ unu unwoke ugbo iri l'ẹsaa l'unu iri,* bụ ndu gudetsua eze iphe, eegudeje l'egbochita onwonye; mę arwa. O nweru ndu soja, shi l'ikfu Bénjaminu, dọ ụkpọrọ unu unwoke ugbo ụkpọrọ ụzo iri l'ise.† Ẹphebedua apaję iphe, eegudeje egbochita onwonye kẹ nshị; mę akfụ. Ẹphe l'ephe ha bụkota ndu ike-ka-l'ọgu.

Ása mekputaru Zera

⁹ Ya ndono; onye Itiyópiya, eeku Zera abya achita unukurunu ndu soja byakfuta ndu Júda ọgu; chiru ugbo-inya, dọ ụkpọrọ ugbo iri l'ise;‡ ẹphe awụa wuruta Marésha.

¹⁰ Ása phẹ eje Zera phẹ ndzuta k'ọgu ono. Ẹphe abya akpọo k'ọgu ono lẹ nsụda Zefata lẹ Marésha.

¹¹ Ása abya akpọ-ku Ojejoje, bụ Nchileke iya; sụ iya: “Byiko Ojejoje; ẹ tọ duhekwa onye ọdo, dọ l'ọ bụ nggubedua, bụ onye e-yetaru onye ike ta nọdụ ẹka tẹ yẹle onye ike nọ lua ọgu. Yetanuru ẹphe ẹka; nggube Ojejoje, bụ Nchileke ẹphe; kẹ l'ọo nggu bẹ ẹphe dakoberu; yọ bụru ẹpha ngu bẹ ẹphe gude l'abakfube igweligwe ndu-a ọgu. Nggube Ojejoje; ọ bụ nggu bụ Nchileke ẹphe; be kwekwa tẹ madzụ ka ngu ike.”

* 14:8 14:8 Iphe ọ bụ bụ 300,000. † 14:8 14:8 Iphe ọ bụ bụ 280,000. ‡ 14:9 14:9 Iphe ọ bụ bụ 300.

¹² Tò dù iya bú; Ojejoje abya emekputa ndu Itiyópiya ono l'ifu Ása yéle ndu Júda. Ndu Itiyópiya ono eye ókpa l'oso.

¹³ Ása mē ndu yéle iya yì achia éphe jeye lē Géra. E gbushia ndu Itiyópiya ono jeye ophu ó dúdu onye e gbuphodoru. E gwee éphe arakabya l'ifu Ojejoje yéle ndu soja iya. Ndu Júda egwoo iphe éphe ophu, dù egwu.

¹⁴ Éphe emebyishikota edukfu edukfu, nò-pheru Géra mgburumburu; kē lē Ojejoje meru; egvu abya éphe l'ehu. Éphe akwaa iphe ndu ono l'ókwaata; kē l'iphe ee-gwota egwota ha nshinu.

¹⁵ Éphe akwatsushikwaaphu ụlò-ékwa ndu eche aturu; kpukoo aturu éphe l'igwe; mē ñnya-ivu éphe. Éphe emetsua; latasha Jerúsalemu.

15

Iphe, Ása doziru edozi

¹ Tò dù iya bú; Ume Nchileke abya Azariya Odèdu l'ehu.

² Yò lufu jekfushia Ása je asụ iya: “Nggube Esa; unube ndu Júda; mē ndu Bénjaminu l'unu ha; unu ngabèru iya nchì. Ojejoje a-tukwaru ikè yeru unu; m'ò -buru l'unu turu ikè yeru iya. Unu -chọ ya bē unu a-chọ-vu iya. Óle unu -haa ya; yò haa unu.

³ O tewaru ẹnya teke ndu Ízùrelù baberu ókpobe Nchileke ẹja; tewa ẹnya, éphe nweberu ndu achijeru Nchileke ẹja, e-zì éphe iphe; tewa ẹnya, éphe nweberu ekemu, achì éphe.

⁴ Óle iphe bú teke éphe nò l'iphe-ehuka; éphe -ghakobe lakfuta Ojejoje, bú Nchileke kē Ízùrelù; mbù chọ ya; b'ò yetajeru éphe ẹka.

⁵ Teke ono b'è to nwedu onye shi adu-je ike oje ẹge dù iya mma; t'iphe be eme iya; kē l'iphe, bú ndu bu l'alì ono nòlephu l'aghamèhu.

⁶ Mba -lufuta; yò jee etso mba ophu ọgu; mkpukpu eje etso mkpukpu ibe iya ọgu; kē lē Nchileke gude iphe-ehuka, dù ìche ìche chibe éphe ọnu l'alì.

⁷ Ólobu; unubèdua; unu shihukpelekwaphu ike. T'ike ba agvukwa unu; kē l'ozì, unu jeru bē ee-bua unu nggo iya.”

⁸ Ása anùtsulephu okfu ono, Azariya Odèdu zirú ono; obu eshihu iya ike. Yò bya ewofukota ẹjọ agwa, nò l'alì Júda; mē l'alì Bénjaminu l'ọ ha; mē ndu ophu nò lē mkpukpu ono, ọ lùtakotaru l'ugvu ugvu alì Ífuremu ono. Yò bya emekwazi ẹnya-ngwèja Ojejoje, nò l'ọnu ụlò Ojejoje ono.

⁹ Tò dù iya bú; yò chikobe ndu Júda; mē ndu Bénjaminu l'éphe ha; mē ndu ophu shi l'ikfu Ífuremu; mē ndu k'ikfu Manáse; mē ndu k'ikfu Símiyónu; mbù ndu ono, éphe l'iya bu ono; kē l'igweligwe éphe bē bukfuru lē Ízùrelù; wù-kfuta Ása l'éphe phuru lē Ojejoje, bú Nchileke iya bē swiru iya nù.

¹⁰ Éphe edzua lē Jerúsalemu l'ónwa k'èto l'afa, kwe Ása afa iri l'ise, ọ wataru ọbù eze.

¹¹ Éphe egwooru Ojejoje ẹja mbọku ono. Yò búru anù, éphe kwaru l'ókwaata bē éphe gude gwoo ngwèja ono: unu eswì l'úkporo iri l'ise;* mē unu aturu iri l'ésaa l'úkporo iri.†

¹² Éphe agbaa ndzụ sù l'ephe e-gude obu éphe l'ọ ha; mē ndzụ éphe l'ọ ha chọ Ojejoje, bú iya bú Nchileke kē nna éphe;

* 15:11 15:11 Iphe ọ bú bú 700. † 15:11 15:11 Iphe ọ bú bú 7,000.

¹³ l'onye ta achọdu Ojejoje, bu Nchileke kẹ ndu Ízurẹlu bẹ ee-gbu egbugbu: nwata; l'ogurennya; nwoke lẹ nwanyi.

¹⁴ Ẹphe egude oke olu tụa ụzu; gude ụpyoku; mẹ opu ribuaru Ojejoje nte.

¹⁵ Ndu Júda l'ẹphe ha etee ẹswa kẹ nte ono, ẹphe riru ono; kẹ l'ẹphe gude obu ẹphe l'ọ ha ria ya. Ẹphe akwata ọswa chọo Nchileke ọkpobe achọcho; chọ-vu iya. Ojejoje abya emee; nchị adu ẹphe ndoo ẹka ẹbo-ẹbo.

¹⁶ Eze, bu Ása anafu nne iya, bu Maaka okwa kẹ obu nne eze; kẹ l'ọ doberu ẹjo agwa, bu Ashera. Esa egbutsushia itso Ashera ono; nyakwoshia ya ibiribe ibiribe; woru iya je akpoo oku lẹ nggele Kídironu.

¹⁷ Ọ bu oswi-okfu l'ẹ to wofugedu ẹke, aagwajẹ ẹja lẹ Ízurẹlu; obenu lẹ Ása bẹ obu guru iphoro l'ẹke Ojejoje nọ jeye l'ẹge ọo-nọ-beru.

¹⁸ Yo wota iphe, nna iya doberu nsọ; mẹ iphe, yebedua doberu nsọ bya edobe l'eze-ulo Nchileke; mbu mkpọla-ọcha; mkpọla-ododo; mẹ iphe ndu ọdo.

¹⁹ Ophu ọgu ta dabua ọdo jeye l'afa, kwe Ása ụkporo afa l'afa iri 'ise; k'ophu ọ wataru achichi i.

16

Basha etso ndu Júda ọgu (1 Eze 15:17-22)

¹ Yo be l'afa, kwe Ása ụkporo afa l'afa iri l'ishingu; k'ophu ọ dọberu buru eze; Baasha, bu eze ndu Ízurẹlu abya etso ndu Júda ọgu. Yo je akpua mkpukpu Ráma; yo shihu ike; k'ophu bu l'ẹ to kwedu t'ọ nweru onye e-shi l'ẹke iya kẹ Ása, bu eze ndu Júda lufu alufu; m'ọ kwanu bahu abahu.

² Tọ dụ iya bu; Ása ewota mkpọla-ọcha; mẹ mkpọla-ododo, shi l'ẹku, nọ l'eze-ulo Nchileke; mẹ ophu, nọ l'ufu-eze wojeru eze ndu Áramu, bu iya bu Benu-Hadadu lẹ Damásukosu; bya asu iya:

³ “Tẹ nggu l'iya tugbanu buru nanu; ege ono, nna iya yele nna ngu shi tugba ono. Lekwa mkpọla-ọcha yele mkpọla-ododo, ya wotaru ngu. Tugbukwaa je emebia atugba ono, nggu lẹ Baasha, bu eze ndu Ízurẹlu tugbaru ono; k'ophu ọo-paru iya haa.”

⁴ Tọ dụ iya bu; Benu-Hadadu anata iphe ono, eze, bu Ása kfuru ono. Yo zifu ndu ishi ndu soja iya; ẹphe ejeshia ọgu lẹ mkpukpu, nọgbaa l'alí Ízurẹlu. Ẹphe aluta ndu Ijonu; luta ndu Dánu; luta ndu Ébelu-Memu; mewartu iphe, bu mkpukpu ẹke aakwakọbeje iphe l'alí Náfutali l'ọ ha.

⁵ Baasha anulephu iphe, meru nu; paru okpu mkpukpu Ráma t'ọ shihu ike haa; gwọbe ozi, o gude l'ẹka.

⁶ Ba ndono; eze, bu Ása achita ndu Júda l'ẹphe ha; ẹphe eje evua mkpuma yele oshi ono, Baasha shi gude l'akpu Ráma t'ọ shihu ike ono. Yọ buru iya bẹ Esa gude kpua Géba; mẹ Mízupa; yo shihu ike.

⁷ Yọ buru teke ono bẹ Hanani, bu onye aphuje àphù byakfutaru Ása, bu eze ndu Júda bya asu iya: “Keshinu ophu i dakoberu eze ndu Sayiria; tị dakobe Ojejoje, bu Nchileke ngu; bẹ ndu soja eze ndu Sayiria ono gbafuakwaru ngu l'ẹka.

⁸ Ndu Itiyópiya; mẹ ndu Líbiya; ?tọ budunua ẹphe chị ikpoto ndu soja; chiru igweligwe ugbo-inya; mẹ ndu agba iya nu byaru ngu ọgu. Ọbu; ?tọ budunua l'ị dakoberu Ojejoje meru; yo woru ẹphe ye unu l'ẹka.

⁹ Ẹnya Ojejoje bukwa o-jedzuru-uwa. Qonoduje l'achọ ndu woru obu ẹphe l'ọ ha yeru iya t'ọ mee t'ẹphe kabaa oshihu ike. I mewaru umere onye eswe. Ọo ya bụ lẹ tsube nta-a kwaseru bẹ ọgu a-nọdu etso ngu."

¹⁰ Tọ dọ iya bụ; Ása avọru ọku ghua ẹhu l'ẹke onye ono, aphuje àphù ono nọ; gude iya tị-chia l'ọka mkporo; k'iphe ono, o kfuru ono. Yo nweru ndu ono ndu ọphu Esa wataru ọkpa ẹhu lẹ teke ono.

Anwuhu Ása

(1 Eze 15:23-24)

¹¹ Iphe, Ása mekotaru; shita l'ishi jeye lẹ ngvucha b'e dekotaru l'ẹkwo ndu eze ndu Júda; mę kę ndu Ízurẹlu.

¹² Yọ buru l'afa, kwe Ása ụkporo afa l'afa iri lẹ tete, k'ọphu ọ dọberu buru eze; bẹ iphe-ememe melahaaru iya l'ọkpa. Iphe-ememe ono abya aka njo. Mbukponu teke ono, iphe ono eme iya ono b'ẹ tọ chọkwa Ojejoje. Yọ buru ndu l'eme ọguv b'ọ chọ-chiaru t'ẹphe yeru iya ẹka.

¹³ Tọ dọ iya bụ; Ása abya anwuhu lakfushia nna iya phẹ. Yọ buru l'afa, kwe iya ụkporo afa labu l'afa lanu, k'ọphu, ọ wataru ọbu eze b'ọ nwuhuru.

¹⁴ Ẹphe elia ya l'ili, ọ turu doberu onwiya lẹ Mkpukpu Dévidi. Ẹphe eye iya l'igbe-odzu, a wuru manu, dọ iche iche, eshigbaa kwẹkwẹkwẹ. Ẹphe akpọbe ọku, enwu phophopho gude kwabẹ iya ugwu.

17

Teke Jehoshafatu bụ eze ndu Júda

¹ Tọ dọ iya bụ; Jehoshafatu Esa, bụ nwatibe iya kę nwoke aburu eze l'ọzori iya. Yọ bya emee onwiya; ike akabaa ya adọdu kẹ tẹ ya tso ndu Ízurẹlu ọgu.

² Yo dokashia ndu soja lẹ mkpukpu, a kpuru; yo shihugbaa ike l'alị Júda; bya edobe ọdu ọgu l'alị Júda; mę lẹ mkpukpu mkpukpu ndu Ífuremu, nna iya, bụ Ása natakọtaru l'ọgu.

³ Ojejoje eswikipeleruphu Jehoshafatu eswiru; kẹ lẹ teke ọ wataru ọbu eze b'ọ tsoru ọzo, ochechoroche iya, bụ Dévidi. Ẹ to tsodu ọzo Bálu.

⁴ Ọ bụ Nchileke kẹ nna iya b'ọ tsoru; l'eme ekemu iya; ọphu o tsodu ẹka ndu Ízurẹlu.

⁵ Ọ bụ iya kparu iphe Ojejoje meru tẹ alị-eze ono nguru anguru l'ẹka Jehoshafatu. Ndu Júda l'ẹphe ha l'abyajẹ iya onu iphe; yọ bya enweru iphe nshinu; buru onye aakwabẹ ugwu.

⁶ O wofutaru obu iya dobe l'ẹke Ojejoje nọ. Ọdo aburu l'ọ wofuru ẹke aagwajẹ nte; mę itso Ashera l'alị Júda.

⁷ Yo be l'afa, kwe iya afa ẹto, k'ọphu ọ dọberu buru eze; yo zia ndu ishi ọru iya, bụ Benuhayilu; Obedaya; Zekaraya; Netanelu; mę Mikaya; t'ẹphe je ọzi iphe lẹ mkpukpu, nọkota l'alị Júda.

⁸ Ndu Lívayi, o yeru ẹphe bụ Shemaya; Netanaya; Zebadaya; Ásahelu; Shemiramotu; Jehonatanu; Adónija; Tobayija; mę Tobu-Adónija. Ndu ọphu bụ ndu achijeru Nchileke ẹja bụ Elishama; waa Jehoram.

⁹ Ẹphe ezikota iphe l'alị Júda; gude ẹkwo-ekemu Ojejoje ezi iya. Ẹphe ejekota mkpukpu, nọkota l'alị Júda ezi ẹphe iphe.

¹⁰ Iphe, bụ ndu eze ndu alị, bupheru ndu Júda mgburumgburu l'ẹphe ha awata ọtsu Ojejoje egvu; k'ọphu bụ l'ẹphe te etsodu Jehoshafatu ọgu.

¹¹ Ndu Filisutayinu aharu wotatsuaru Jehoshafatu iphe; gude mkpola-ocha turu utu nu iya. Ndu Arabu kpataru iya ebyila, du unu iri le tete l'ukporo ise; me mkpi, du unu iri le tete l'ukporo ise.*

¹² Jehoshafatu l'aka ike akaka l'eje; bya akpushia eke edomije onwonye; kpushia mkpukpu eke aakwakobeje iphe l'alì Júda;

¹³ bya enweru eke okwakobeje iphe le mkpukpu, du iche iche, nogbaa l'alì Júda. O nwekwaruphu ndu soja, bu ndu ike-ka-l'ogu le Jerúsalemu.

¹⁴ Qwaa ege e shi doo ephe l'enya-ufu l'enya-ufu: L'ikfu Júda be onye bu onye ishi ndu soja, dugbaa unu labu l'ukporo iri iri† be bu Aduna. Ndu soja, oochi du ukporo unu ndu soja ugbo ukporo l'iri l'esaa l'unu iri.‡

¹⁵ Onye etsota iya nu bu onye ishi ndu soja, bu Jehohananu. Ndu soja, yebedua achi du unu ugbo unu l'ukporo unu ugbo ukporo iri l'ise.§

¹⁶ Onye ophu tsotarua iya nu aburu Amasaya Zikiri. Yebedua be wofutaru onwiyà k'ojeru Ojeje ozi. Ndu soja, oochi du unu ugbo unu l'ukporo unu ise,* bukota ndu ike-ka-l'ogu.

¹⁷ L'ikfu ke Benjaminu bu Eliyada, bu onye ike du l'ogu. Ndu soja, yebedua achi du unu ugbo unu l'ukporo unu ise,† bu ndu pagbaa uta; me iphe, eegudeje egbochita onwonye.

¹⁸ Onye etsota iya nu bu Jehozabadu. Ndu soja, yebedua achi du unu ugbo unu l'ukporo unu labu l'unu iri.‡

¹⁹ Ndu ono bu ndu ejeru eze ozi; a gufukwa ndu ophu eze doberu le mkpukpu, o kpuru; yo shihugbaa ike l'alì Júda l'ò ha.

18

Mikaya ekfu le Éhabu a-la l'ogu

(1 Eze 22:1-28)

¹ Teke ono be Jehoshafatu nwewaru iphe nshinu; buru onye aakwabe ugwu. Ye le Éhabu agbaa ndzu l'ephe a-nodu alugba nwanyi.

² Yo be ujiku lanu; Jehoshafatu ejeshia Samériya oji Éhabu. Éhabu egbushiaru ye le ndu ye le iya yi aturu l'igwe; me eswi; bya akwaru iya ye t'o je etso ndu Rámotu Gíledu ogu.

³ Éhabu, bu eze ndu Ízurelu asu Jehoshafatu, bu eze ndu Júda: “?Ii-tsoru iya je ogu le Rámotu-Gíledu t’o?”

Jehoshafatu asu iya: “Nggu l'iya bu nanu; ndu nke ngu me ndu nk'ia aburu nanu. Nggu l'ephe a-tuko eka lua ogu ono.”

⁴ Obenu le Jehoshafatu kfukwaru eze ndu Ízurelu ono; su iya: “T'o vukwaru uzo kpata Ojeje ishi; maru iphe oo-kfu.”

⁵ Tò du iya bu; eze ndu Ízurelu abya achikobe ndu nkfuchiru, du unu madzu bya ajia ephe; su: “?Bu t'ephe je etso ndu Rámotu-Gíledu ogu; t’o te ya be jeshi?”

Ephe asu iya: “Tugbua jeshia; le Nchileke e-woru-a mkpukpu ono ye eze l'eka.”

⁶ Jehoshafatu abya ajia; su: “?To nwehedu onye nkfuchiru Ojeje odo, n’ò eke-a t'ephe jita fuedu iya?”

* **17:11 17:11** Iphe o bu bu 7,700. † **17:14 17:14** Iphe o bu bu 1,000. ‡ **17:14 17:14** Iphe o bu bu 300,000. § **17:15 17:15** Iphe o bu le mbeke bu 280,000. * **17:16 17:16** Iphe o bu bu 200,000. † **17:17 17:17** Iphe o bu bu 200,000. ‡ **17:18 17:18** Iphe o bu bu 180,000.

⁷ Eze ndu Ízurelu asụ Jehoshafatu: “O nwefukwaaru onye lanụ, ephe e-shi l'ẹka iya kpata Ojejoje ishi ọbu. Ọle onye ọbu ụkwa iya ashị; kẹ l'ẹ to okfujedu okfu ọma l'ẹhu iya; gbahalephu ẹjo iya. Onye ọbu bụ Mikaya Imula.”

Jehoshafatu asụ Eze t'ẹ b'o kfushi ẹge ono.

⁸ Tọ dụ iya bụ; eze ndu Ízurelu abya ekua nwozi iya lanụ; sụ iya: “T'o je eduta Mikaya Imula t'ọ bya nta-a nta-a.”

⁹ Ya ndono; eze ndu Ízurelu yele Jehoshafatu, bụ eze ndu Júda ewotsuaru uwe-eze ephe yee; sụgatsuaru l'aba-eze ephe l'ẹke eetsuje balị l'ọnu obu-edukfu Samériya; ndu nkfuchiru ono l'ephe ha anọdu ephe l'ifu l'ekfugbaa iphe, ephe ekfu.

¹⁰ Zedekaya Kenana bẹ metaru ụpyi ígwè l'asuje: “Ojejoje bẹ sụru agha: ‘Ọ bụ l'ụpyi-a; bẹ ì-sụ ndu Áramu jeye teke ephe a-lakọta l'iyi.’ ”

¹¹ Olu ndu nkfuchiru ono l'ephe ha aburu iphe lanụ: “T'o je ọgu lẹ Rámọtu-Gíledu; je emekputa; kẹle Ojejoje e-woru-a mkpukpu ono ye nggube eze l'ẹka.”

¹² Tọ dụ iya bụ; nwozi ono, jeru oku Mikaya ono asụ iya: “Lenu; ndu nkfuchiru ọphu; bẹ okfu ephe ụkwa nanụ. Ephe tịkokwa ekfu l'eze emekputa. Tẹ okfu nggu l'ephe ụkwaru nanụ; kfukwaaru iya okfu, dụ mma.”

¹³ Mikaya asụ iya: “Kamenu; l'ọ kwa iphe, Nchileke kfuru iya; bẹ ya e-kfu.”

¹⁴ Mikáya abya ejerua k'eze; eze asụ iya: “Mikáya; ?Bụ t'ephe je ọgu lẹ Rámọtu-Gíledu; tọ tẹ ya be ejeshi?”

Mikáya asụ: “Ngwaa; jenu je alụ-gbua; kẹ l'ee-woru-a ephe ye ngu l'ẹka.”

¹⁵ Eze abya asụ iya: “?Bụ ugbo ole bẹ ya a-rọkpo ngu t'i gude epha Ojejoje ribuaru iya angu l'ẹ tọ dudu iphe ọdo, ii-kfuru iya; gbahalephu oswi-okfu?”

¹⁶ Mikaya ekfulahaa; sụ: “Ya phuru ẹge ndu Ízurelu l'ephe ha gbaru nanụ nanụ l'ugvu l'ọ bụ aturu, ẹ-te enwedu onye nche. Ojejoje asụ: ‘Lẹ ndu-wa te nwedu onye eleta ephe ọnya. T'onyenọnu lakwaa l'ufu iya l'ẹhu-agu.’ ”

¹⁷ Eze ndu Ízurelu asụ Jehoshafatu: “?Ya te ekfuduru ngu l'ẹ tọ byadu bya ekfu iphe, dụ mma l'ishi iya; gbahalephu ẹjo iya?”

¹⁸ Mikaya ekfukpelekwaphu iphe, ookfu; sụ: “Ngwaa; ngabẹ nchị nua iphe, Ojejoje kfuru: Ya phuru Ojejoje l'ẹke ọono l'aba-eze iya; ndu soja imigwe evudogbaa ya l'ẹka-utara; mẹ l'ẹka-ibiyita.

¹⁹ Ojejoje asụ ephe: “?Bụ onye bẹ e-deta Éhabu, bụ eze ndu Ízurelu t'o jeshia ọgu lẹ Rámọtu-Gíledu; k'ọphu oo-je adaphuhu?”

“Onye ọwaa -lufuta; yo kfua iphe lanụ; onye ọphu -lufuta; yo kfua iphe ọdo.

²⁰ E metsua; ume lanụ alufuta bya evudo Ojejoje l'ifu; sụ: ‘Ọo yẹbedua bẹ e-je edeta iya t'ọ je.’

“Ojejoje asụ iya: ‘?Nanụ ẹge ii-me iya?’

²¹ “Yọ sụ: ‘Lẹ ya e-je aburu nwa maa ntuphu-ire nọdu l'ọnu ndu nkfuchiru iya l'ephe ha.’

“Ojejoje asụ iya: ‘Ii-deta iya-a; tugbua je.’

²² “Ọo ya bụ lẹ Ojejoje yeekwaru nwa maa ntuphu-ire l'ọnu ndu nkfuchiru ngu-a. Ojejoje kfuaakwaru l'iphe, dụ ẹji a-dakfuta ngu nụ.”

²³ Zedekaya Kenana akpɔrita; weeru iya Mikaya l'ishi-nchi; sɔ iya: “? Nanu ɛge Ume Ojejoje shi lufu iya l'ehu je ekfuru yeru nggubedua?”

²⁴ Mikaya asɔ iya: “Lɛ mbɔku, ɔo-sa ngu l'ɛnya bɔ mbɔku ono, ii-je edomia onwongu l'ime ime mkpura ono!”

²⁵ Eze ndu Ízurelu abya asɔ: “T'a kpɔta Mikaya kpɔ-jeru Amɔnu, bɔ ɔ-chi-ɔha mkpɔkpu; waa Jowashi, bɔ nwatibe eze.

²⁶ Unu sɔ ɛphe l'eze suru: ‘T'a tuchia onye-wa l'oka-mkpɔro. T'ɛ b'ɔ dukwa iphe ɔdo, unu a-nɔje iya; gbahaa buredi; mɛ mini jeye teke ya e-je ɔgu ono; lata l'ehu-agu.’”

²⁷ Mikaya asɔ: “I -lata l'ehu-agu; nggu amaru l'ɛ tɔ bɔdu Ojejoje bɛ shi iya l'ɔnu kfua okfu.” Yɔ bya asɔ: “Unu tɔbekwa nɔ l'okfu iya ono l'unu ha.”

Éhabu ala l'ogu

(1 Eze 22:29-35)

²⁸ Tɔ dɔ iya bɔ; eze ndu Ízurelu yɛle Jehoshafatu, bɔ eze ndu Júda atɔgbua jeshia ɔgu lɛ Rámɔtu-Gíledu ɔgu.

²⁹ Eze ndu Ízurelu asɔ Jehoshafatu: “Lɛ ya e-me onwiya t'ɛ ba ama onye ya bɔ; bahɔ l'ogu ono. Nggubedua e-ye akpawuru uwe-eze ngu.” Tɔ dɔ iya bɔ; eze ndu Ízurelu abya emee onwiya t'ɛ ba ma l'ɔ bɔ iya; ɛphe ejeshia ɔgu ono.

³⁰ Eze ndu Áramu kfuhawaru ndu ishi ugbo-inya iya: “T'ɛ b'ɔ dukwa onye ɔdo, ɛphe e-tso ɔgu ɔdo: a gufu eze ndu Ízurelu nwenkinyi iya.”

³¹ Ndu ishi ugbo-inya ono aphɔlephu Jehoshafatu; sɔ: “L'ɔ kwa eze ndu Ízurelu ndono!” ɛphe aghazia t'ɛphe tso iya ɔgu. Obenu lɛ Jehoshafatu chiru mkpu; Ojejoje agbaaru iya mkpu. Nchileke emee ɛphe; ɛphe ahaa ya.

³² Ndu ishi ugbo-inya ono abya amaru l'ɛ tɔ bɔdu eze ndu Ízurelu; ghazikwaa ɔdo; haa ya achichi.

³³ Yo nweru onye ɔphu, agbalɛphu akfɔ nk'ia l'iphe bɔ ɛke ɔ phuru; woru iya gbaa eze ndu Ízurelu lɛ mgbaku ɛke ngwa-ogu, ɔ kwaru onwiya dzekfuru edzekfu. Eze arashiaru onye angaru iya ugbo-inya; sɔ iya: “Ghazia; pafɔ iya l'ogu-a; kɛ l'e meruakwaru iya ɛhu ɔkpobe emeru.”

³⁴ ɔgu ono ekpohu ɔku mbɔku ono. Eze ndu Ízurelu adakobe ugbo-inya ono adakobe; ɛphe lɛ ndu Áramu alɔa ɔgu ono jeye l'urenyashi. ɛnyanwu aribadelephu; yɔ nwuhu.

19

Mba, onye nkfuchiru Nchileke barɔ Jehoshafatu

¹ Tɔ dɔ iya bɔ; Jehoshafatu, bɔ eze ndu Júda abya alaa nk'ia lɛ Jerúsalemu lɛ chiriri-werere.

² Jéhu Hanani, bɔ onye aphɔje àphɔ alɔfu jeshia ya ndzuta. Yɔ sɔ Jehoshafatu: “?O gbaru kɛ t'i yetaru onye iphe, dɔ ɛji ɛka? ?O gbaru t'i yeru ndu kpɔru Ojejoje ashɔ obu? Keshinu ɔphu i meru ɛge ono; bɛ oke ɛhu-eghugu, shi l'ɛke Ojejoje nɔ dakfutaakwaru ngu.

³ ɔbu l'ɔ nwekwarua iphe, dɔ mma, harɔ nɔdu ngu l'ehu; kɛ l'i wofukotaru itso Ashera, nɔkota l'alɔ-a; bya eworu obu ngu dobe l'ɔcho Ojejoje.”

Iphe, Jehoshafatu meziru emezi

⁴ Jehoshafatu bẹ buru lẹ Jerúsalemu; yo shi ẹke ono jetsua ọp̄hu ndu nk'iya; mbụ ndu bu tsube lẹ Besheba jeye l'ugvu ugvu alì Ífuremu; je emee ẹphe; ẹphe abur̄u ndu kẹ Ojejoje, bụ Nchileke kẹ nna ẹphe ọdo.

⁵ Yo dokota ndu ogbo ikpe lẹ mkpukpu, a kpukotar̄u; yo shihu ike l'alì Júda; dobegbaa ẹphe lẹ mkpukpu lẹ mkpukpu.

⁶ Yò sù ndu ogbo ikpe ono: “Unu kwabẹkwa ẹn̄ya l'iphe, unu eme; kẹ l'ẹ tọ bụkwa madzụ bẹ unu ekperu ikpe; l'onye unu ekperu iya kwa Ojejoje, bụ onye ono, anọduje swiru unu l'ikpe, unu ekpe ono.

⁷ Nta-a bụkwa t'unu tsù Ojejoje egvu; unu akwabẹ ẹn̄ya l'iphe, unu eme; kẹle Ojejoje, bụ Nchileke ayi bẹ ẹka iya ta dukwa l'ẹjo ikpe; to ole madzụ ẹn̄ya l'ifu; tọ na ẹka-azụ.”

⁸ Lẹ Jerúsalemu bẹ Jehoshafatu hakwaruphu dobe ndu Lívayi; ndu achijeru Nchileke ẹja; m̄e ndu ishi l'ẹn̄ya-ufu ẹn̄ya-ufu t'ẹphe kpeje ikpe Ojejoje; m̄e t'ẹphe doshije okfu. Yò buru lẹ Jerúsalemu bẹ ẹphe bu.

⁹ Yo kfushiaru iya ẹphe ike; sù: “Unu gudeje ọtsu Ojejoje egvu; m̄e ovudoshi ike l'iphe unu kfuru; gude obu unu l'ọha l'eme iya.

¹⁰ Iphe, bụ okfu, ụnwunna unu phẹ shi lẹ mkpukpu, ẹphe bu wotaru unu t'unu doo; m'ọ bụ okfu l'e gburu ọchi; ọdo okfu, laru l'ekemu; m'ọ bụ l'ọo k'iphe, e kfuru; m'ọ k'iphe, a tọru ọkpa iya; m'ọ bụ kẹ ome-l'alì; unu lọje-e ẹphe ẹka lẹ nchì k'ọp̄hu ẹphe tẹ emetadu iphe, ikpe a-nma ẹphe l'ifu Ojejoje. Ọdumeka bẹ oke ẹhu-eghughu Ojejoje a-dakfutakwa unu l'ụnwunna unu ono. Ono bụ ẹge unu e-me iya ndono; tẹ ikpe ba anma unu.

¹¹ “Ọo Amariya, bụ onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja a-buru onye ishi unu l'iphe, eeme ala lẹ kẹ Ojejoje. Zebadaya Ishimelu, bụ ọ-chì-ọha ikfu Júda a-buru onye ishi l'iphe, eeme ala lẹ k'eze. Ndu Lívayi a-buru ndu ishi unu. Tẹ obu shihukwa unu ike l'iphemiphe ọbule, unu eme. Tẹ Ojejoje swikwaru ndu eme iphe, vudo nhamunha.”

20

Jehoshafatu alụ-gbu ndu Móabu; m̄e ndu Amōnu

¹ E metsua; ndu Móabu; ndu Amōnu; m̄e ụphodu lẹ ndu Meyuni abya etso Jehoshafatu ọgu.

² Yo nweru ndu bya ekfuaru Jehoshafatu: “Lẹ ndu awụ abyakwuta iya ọgu hakwa nshinu. L'ẹphe shikwa Édọmu l'azụ eze ẹn̄yimu azụ iya ọp̄hu. L'ẹphe nọkwa lẹ Hazazọnu Táma, bụ iya bụ Ẹnu-Gedi.”

³ Egwu abya Jehoshafatu l'ẹhu; yo kfua ya kepyaa ya akụ; lẹ ya a-chọ ifu Ojejoje. Yò raa ya arara t'a swịa aswịswi l'alì Júda gbaa mgburumgburu.

⁴ Ndu Júda l'ẹphe ha abya edzua t'ẹphe ọọ Ojejoje t'ọ yeru ẹphe ẹka. Ẹphe shi l'iphe, bụ edukfu Júda bya t'ẹphe ọọ Ojejoje.

⁵ Tọ dụ iya bụ; Jehoshafatu abya evudo edzudzu ọha ndu Júda ono l'ifu; m̄e ndu Jerúsalemu ono, dzuru l'ifu ogbodufu ọphungu eze-ulo Nchileke ono;

⁶ sù: “Nggube Ojejoje, bụ Nchileke kẹ nna ayi phẹ! ?Tọ budu nggu bụ Nchileke l'imigwe? ?Tọ budu nggu bụ ishi alì-eze, nọ l'iphe bụ mbakeshi tọ? Ike; m̄e ọkp̄ehu bụ l'ẹka ngu b'ọ nọkota; k'ọp̄hu bụ l'ẹ to nwedu onye, ha kẹ tẹ ya kpofu ngu l'ifu.

⁷ Nggube Nchileke ayi! ?Tò bɔdunua nggubedua bɛ chifuru ndu shi buru l'alì-a lɛ ndibe ngu; mbɔ ndu Ízurelu bataru; bya eworu alì-a nɔ ndu eri Ébirihamu, bɔ ɔnya ngu t'ò buru nk'ɛphe gbururu jeye lɛ tutu yoyo.

⁸ Ɛphe buwa iya ebubu; nɔduwa iya; kpɔaru ngu ɔlo-nso, bɔ ɛke ii-buru; bya ekfua; sɔ:

⁹ 'L'ò -buru l'iphe-ɛhuka dakfutaru ɛphe; m'ò -ruhuru; ɔ -buru ɔgu; m'ò bɔ l'ìi-nɔ ɛphe aphɔ; m'ò bɔ ɛjo iphe-ememe; m'ò bɔ ɛjo-ɛgu byaru; bɛ ɛphe e-vudo ngu l'ifu l'ifu ɔlo-a, vu ɛpha ngu-a; raku ngu; k'iphe-ɛhuka, byaru ɛphe; l'ìi-nɔa olu ɛphe; dzoo ɛphe.'

¹⁰ "Lewaru unwoke ndu Amɔnu; ndu kɛ Móabu; mɛ ndu kɛ ugvu ugvu alì Séyi; mbɔ ndu ono, ɛ ti kweɔ tɛ ndu Ízurelu lɔta l'alì ɛphe teke ono, ɛphe shi lɛ Íjiputu lɔfuta ono. Ndu Ízurelu agbangoo ɛphe; haa ɛphe emebyishi.

¹¹ Lewaru l'oo iphe, ɛphe gude akfɔ ɛphe ɔgwo iya bɔ l'ɛphe abya ɛphe achifu l'iphe, ɛphe nwe enwenwe; mbɔ l'alì-a, ì nɔru ɛphe t'ò buru òkè-ɛphe ɛphe-wa.

¹² Nggube Nchileke ayi; gwanɔ ɛphe ɔchi. Ishi iya aburu; l'ayi ta adɔkwa ike ojekfu mkporo-ɔha-a, eze gidigidi l'abyaru ayi ɔgu ɛge-a. Ayi ta makwa iphe, ayi e-me. Ɔ kwa nggu; bɛ ayi chɔru ɛnya dzeeru."

¹³ Ndu Júda l'ɛphe ha; ɛphe l'unyomu ɛphe; mɛ unwegirima ɛphe; mɛ ndu ɔphu hagbaa nwanshì abya atɔko vudo Ojejoje l'ifu.

¹⁴ Ya ndono; Ume Ojejoje abya Jazɛlu l'ɛhu l'edzudzu ɔha ono. Jazɛlu bɔ nwatibe Zekaráya; Zekaráya aburu nwatibe Benáya; Benáya aburu nwatibe Jeyɛlu; Jeyɛlu aburu nwatibe Mataníya. Jazɛlu ono bɔ onye Lívayi; buru onye eri Ásafu.

¹⁵ Yò sɔ: "Unu ngabɛ nchi; unubɛ ndu Júda; mɛ ndu bu lɛ Jerúsalemu; mɛ eze, bɔ Jehoshafatu. Ɔwaa bɔ iphe, Ojejoje ekfu: 'Unu ba atsushi egvu; ɔphu ike agvɔkwa unu l'okfu igweligwe ndu-a; kɛ l'ɔgu ono ta bɔkwa unu a-lɔ iya; ɔo Nchileke a-luru iya unu.

¹⁶ Unu gbeshi echile jekfu ɛphe ɔgu. Ɛphe e-shi uzo iya k'ugvu Zizu abya; ɛke unu a-phɔ ɛphe bɔ l'ishishi nsɔda k'uzo echi-ɛgu Jeruɛlu.

¹⁷ Unubɛdua l'onwunu te ejekwaru ɔlu ɔgu. Teke unu dozitsuaru onwunu; unu vudo nwandoo; phɔ ɛge Ojejoje e-shi dzɔfuta unubɛ ndu Júda; mɛ ndu Jerúsalemu. Unu ba atsushi egvu; ɔphu obu 'echifukwa unu echifu. Teke o beru echile; unu jekfu ɛphe; Ojejoje e-swiru-a unu eswiru.' "

¹⁸ Tò ðu iya bɔ; Jehoshafatu abya ebyishi ikpere; woru ifu kpube l'alì. Ndu Júda l'ɛphe ha; mɛ ndu bu lɛ Jerúsalemu atɔko l'ɛphe ha ebyishikota ikpere; kpube l'ifu l'alì; balahaaru Ojejoje ɛja.

¹⁹ Ndu Lívayi, bɔ ndu ɔphu shi l'eri Kohatu; mɛ ndu ɔphu shi l'eri Kora awɔ-lihu l'atɔ uzu gude l'aja Ojejoje, bɔ Nchileke kɛ Ízurelu ajaja.

²⁰ Yo be l'ɔnmewa ɔtsu; ɛphe agbalihu jeshia echi-ɛgu Tékowa. L'ɛphe eje bɛ Jehoshafatu vudo evudo; sɔ: "Unu nɔkwa iphe, ya ekfu; unubɛ ndu Júda; mɛ ndu bu lɛ Jerúsalemu! Unu kweta kɛ Ojejoje, bɔ Nchileke unu; k'ɔphu unu a-nguru anguru. Unu ekweta iphe, ndu nkfuchiru iya ekfu; k'ɔphu iphe a-nɔdu ajahuru unu."

²¹ Jehoshafatu ejekfutsua ndu madzɔ idzu; bya atɔa ɛka lɛ ndu a-guru Ojejoje egvu; mbɔ ndu a-nɔdu aja iya ajaja; yee uwe, ðu nsò vutaru ndu soja ono ɔzo; l'asujɛ:

"Unu kele Ojejoje ekele;

kele n-yemobu iya anoje jeye le tutu yoyo."

²² Epehe awatalephu ozu egvu; l'aja Ojejoje ajaja; Ojejoje eworu ndu soja dobe t'ephe keeru epehe; shi ege ono tso ndu Amonu; ndu Moabu; me ndu ugvu ugvu ali Seyi ono ogu, bu iya bu ndu ono, byakfutaru ndu Juda ogu ono. E mekputa epehe.

²³ Ndu Amonu; me ndu Moabu ezelihi wuppyabe ndu k'ugvu ugvu ali Seyi; mee epehe; epehe aburu kpurupyata. Epehe egbushigelephu ndu k'ugvu ugvu ali Seyi ono; gbushilaha onwephe.

²⁴ Ndu Juda abya erua l'eke eeshije lee enya l'echi-egu; epehe abya elee enya l'uzo eke igweligwe ndu ono kuru. Iphe, epehe phuru aburu odzu, dabugbaaru l'ali; ophu o dudu m'oo onye lanu, nahuru nu.

²⁵ To du iya bu; Jehoshafatu yele ndu nk'ia awuru jeshia ogwo iphe ndu ono; je asu-vu igweligwe eswi; me iphe, bu 'aguta aguta k'ekwa; me iphe, vugba oke aswa; mbu iphe, kariru k'ophu epehe e-gwotakota iya. Okwata ono be hatabe nshinu; k'ophu epehe gworu iya ujiku eto.

²⁶ Yo be le mboku ophu kwe iya eno; epehe edzukota le nsuda Beraka; nodu l'eke ono jaa Ojejoje ajaja. Oo ya meru; epehe ekulaha eke ono nsuda Beraka jeye ntanu.

²⁷ To du iya bu; ndu Juda l'ephe ha; me ndu Jerusalemu atuko latashia Jerusalemu. Yo buru Jehoshafatu bu onye ishi epehe. Epehe egude ehu-otso-ena awu ala; kele Ojejoje be mewaru t'ephe turu okookooko kpua ndu ohogu epehe.

²⁸ Epehe awubata le Jerusalemu; l'akpo une; l'akpo ogumogu; l'egbu upyoku gude abahu l'ulo Ojejoje.

²⁹ Iphe, bu ndu eze ali odo l'ephe ha atsulahaa Ojejoje egvu; teke epehe nuluruphu le Ojejoje tsoru ndu ohogu ndu Izurelu ogu.

³⁰ To du iya bu l'ali-eze Jehoshafatu daa jii; kele Nchileke iya be meru t'o ngua mini kobe okoro l'ekemeke.

Mkpo-chi ishi ochichi Jehoshafatu

(1 Eze 22:41-50)

³¹ Ya ndono; Jehoshafatu aburu eze ndu Juda. Iphe o gbaru bu ukporo afa l'afa iri l'ise teke o wataru achichi. Yo chia ukporo afa l'afa ise le Jerusalemu. Epha nne iya bu Azuba Shilihi.

³² O tsoru ubeka nna iya, bu Asa; to nwe eke o hasweru okpa. O meru iphe, vudo nhamunha l'enya Ojejoje.

³³ Obu l'e to wofudu eke aagwaje iphe; ophu ndu Juda 'edobedu obu epehe l'eke Nchileke ke nna epehe no.

³⁴ Iphe odo, Jehoshafatu mekotaru; shita l'ishi jeye le ngvucha b'e dekotaru l'ekwo iphe, meru nu l'oge Jihu Hanani; mbu ophu e deru l'ekwo ndu eze ndu Izurelu.

³⁵ E metsua; Jehoshafatu, bu eze ndu Juda yehe Ehezaya, bu eze ndu Izurelu atugba; mbu onye ono, meru ejo iphe ono.

³⁶ Yehe iya be tugbaru kpushia ugbo-mini, a-nodu eje Tashishi. Yo buru le Ezeyonu-Geba be epehe nodu kpushia ugbo-mini ono.

³⁷ To du iya bu; Eliyeza Dodavahu ke Marésa abya ekfuru yeru Jehoshafatu; su iya: "Keshinu ophu nggu le Ehezaya tugbaberu be Ojejoje a-tuko iphe, i mekotaru mebyishikota." Ugbo ono ekpukota; to jehe Tashishi ono.

21

*Jehoramu bu eze ndu Júda**(2 Eze 8:17-24)*

¹ Tò dù iya bú; Jehoshafatu abya anwùhu lakfushia nna iya phẹ. E lia ya l'ẹke e liru nna iya phẹ lẹ Mkpukpu Dévidi. Jehoramu, bú nwatibe iya kẹ nwoke aburu eze l'ọzori iya.

² Jehoramu bẹ nweru unwunne iya ndu kẹ unwoke, bukwapu unwu Jehoshafatu. Epha unwunne iya ono bú: Azaríya; Jehiyelu; Zekaráya; Azaríya; Máyikelu; mẹ Shefatíya. Ephe l'ephẹ ha bukota unwu Jehoshafatu, bú eze ndu Júda.

³ Nna ephẹ; bẹ nuru ephẹ igweligwe mkpola-ocha; mkpola-ododo; mẹ iphe, vugbaa oke aswa; bya anukota ephẹ mkpukpu, a kpugbaaru; yo shihu ike l'alí Júda. Yo woru alí-eze ono nù Jehoramu; kẹ l'ọo ya bú okpara iya.

⁴ Teke Jehoramu bya aburu eze; chilahaa alí-eze nna iya; mbu teke ọ kporu l'ọ bú abara; b'ọ gude ogu-mbeke tuko unwunne iya gbushikota l'ephẹ ha; hakwaruphu ndu ishi ndu Ízurelu gbushia.

⁵ Jehoramu bẹ nwaru ukporo afa l'afa iri l'ẹbo teke ọ wataru obu eze. Iphe, ọ chiru aburu afa esato lẹ Jerúsalemu.

⁶ O tsoru ubeka ndu eze ndu Ízurelu; mee ege ndibe Éhabu meru; kẹ l'ọ luru nwatibe Éhabu. O meru iphe dù ẹjì l'ẹnya Ojejoje.

⁷ Obu lẹ Ojejoje gude kẹ ndzụ, yẹlẹ Dévidi gbaru haa onu-ulo Dévidi; to mebyishi iya; kẹ l'ọ kweru iya ukwa l'unwu iya; mẹ awa iya ta byadu bya achì-buhu achìchi gbururu jeyẹ lẹ gbururu.

⁸ L'oge kẹ Jehoramu bẹ ndu Édomu kwefuru ikẹ l'ephẹ ta anoduhedu lẹ mkpuli ọchichi ndu Júda. Ephem edobe eze nk'ephẹ, bú onye a-buru ephẹ ishi.

⁹ Tò dù iya bú; Jehoramu achita ndu ishi ndu soja iya; mẹ ugbo-inya iya l'ọ ha gbakfushia ndu Édomu. Ndu Édomu abya agbaa yẹlẹ ndu ishi ugbo-inya iya ono mgburumgburu. Yo be l'enyashi; Jehoramu phẹ ezeliu je egbushia ndu Édomu ono.

¹⁰ Yọ buru ege ndu Édomu kwefuru ikẹ l'ọchichi ndu Júda ndono jeyẹ ntanu. Teke ono kwaphu bẹ ndu Libina kwefuru ọchichi ndu Júda ikẹ; kẹlẹ Jehoramu gwoberu Ojejoje, bú Nchileke kẹ nna iya phẹ.

¹¹ Ọ kwaphu ege ono bẹ Jehoramu mekotaru ẹke, aagwajẹ iphe l'ugvu ugvu alí Júda. Yo mee tẹ ndu bu lẹ Jerúsalemu melahaa ghelegheleghele; duswekwaaphu ndu Júda ọzo.

Ozi, Elayija ziru Jehoramu

¹² Tò dù iya bú; ẹkwo, shi Elayija, bú onye nkfuchiru Nchileke l'ẹka abya erua Jehoramu ẹka. Ẹkwo ono sùru:

“Ọwaa iphe, Ojejoje, bú Nchileke kẹ nna ngu Dévidi kfuru: ‘Keshinu ophu ẹ tii tsodu ubeka nna ngu, bú Jehoshafatu; tii tso kẹ Ása, bú eze ndu Júda;

¹³ yọ bú-chiaru ubeka ndu eze ndu Ízurelu b'i tsoru; bya emee tẹ ndu Júda; mẹ ndu Jerúsalemu melahaa ghelegheleghele; ege ono, ndibe Éhabu meru ono; bya egbushikwaaphu unwunne ngu, bú ndibe nna ngu phẹ; mbu ndu ono, ka ngu mma ono;

¹⁴ bukwa t'i lekwa-a le Ojejoje e-gude oke mkpamehu daa ndibe unu eka; me unwegirima unu; me unyomu unu; me eku unu l'o ha.

¹⁵ Nggubedua l'onwongu be ejo ome-l'ehu a-dakfuta; mbu ejo o-me-l'ehu, a-nodu eme ngu l'epho. Ehu ono e-mee ngu jeye teke akuru-epho ngu a-wufuta.' ”

Anwuhu Jehoramu

¹⁶ Ya ndono; Ojejoje abya akpalia ndu Filisutayinu; me ndu Arabu, bu iya bu ndu ono, bunyabe ndu Itiyopiya ono; Jehoramu adu ephe ashi.

¹⁷ Ephe abya ogu l'ali Juda; zebata l'ali ono; vukota iphemiphe obule, ephe phuru l'ufu-eze; kpukoo unwu iya unwoke; me unyomu iya; k'ophu bu l'e to dudu nwatibe iya ke nwoke, a haru; gbahaa Ehezaya, bu onye ophu katsukpo oburu nwata l'unwu iya ndu k'unwoke.

¹⁸ Iphemiphe ono emetsulephu; Ojejoje abya aloru o-me-l'ehu, bu 'agwota agwota ye Jehoramu l'epho.

¹⁹ Afa labu eswelephu k'ophu ome-l'ehu ono byaru iya; akuru-epho awufuta iya. Yo taa kpokpokpo nwuhu. Ophu ndibe ephe 'akpobedu oku gude kwabe iya ugvu; ege a kpoberu nna iya phe.

²⁰ Iphe Jehoramu gbaru bu ukporo afa l'afa iri l'ebo teke o wataru achichi. Yo chia afa esato le Jerusalemu. O nwuhuru; to du onye yoru oshi iya. E liru ya le Mkpukpu Dévidi; ole e te lidu iya l'ili ndu eze.

22

Ehezaya bu eze ndu Juda

(2 Eze 8:25-29; 9:21-28)

¹ To du iya bu; ndu Jerusalemu emee Ehezaya, bu iya kagee obuta nwata l'unwu Jehoramu eze l'ozori nna iya; kele ndu o-lua-olaa yele ndu Arabu, yi wubata l'odu ogu ono tukowa unwu nwoke ono ndu ophu buwa ogurenya; gbushikota. To du iya bu; Ehezaya Jehoramu awata ochi ndu Juda.

² Iphe Ehezaya gbaru bu ukporo afa l'afa labu teke o wataru achichi. Yo chia afa lanu le Jerusalemu. Epha nne iya bu Atalaya; nwanwa Omuri.

³ O tsokwaruphu ubeka ndibe Ehabu; kele nne iya be kpọ-ziru iya uzo t'o mee ejo iphe.

⁴ O meru ejo iphe l'enya Ojejoje; ege ono, ndibe Ehabu meru ono; ke l'ephe kpo-zilahaaru iya uzo; le nna iya nwuhutsuaru; shi ege ono loru iya ye t'o laa l'iyi.

⁵ O tsoru uzo, ephe kpọ-ziru iya; je etsoru Joramu Ehabu, bu eze ndu Izurelu; ephe eje etso Hazelu, bu eze ndu Aramu ogu le Ramotu-Giledu. Ndu Aramu ono emerua Joramu ehu.

⁶ Yo latashia Jézerilu t'o nodu nyaa iphe ono, ndu Aramu mekaru iya le Rama teke ono, ephe tsoru Hazelu, bu eze ndu Aramu ogu ono.

Ehezaya Jehoramu, bu eze ndu Juda ejeshia oji Joramu Ehabu le Jézerilu k'iphe ono, e mekaru iya ono.

Jéhu egbu Ehezaya

⁷ Yo buru Nchileke b'o shi l'eka te Ehezaya je oji Joramu; k'ophu oo-shi ege ono daa. Ehezaya abya erua eke ono yele Jehoramu eje etsokfuru Jéhu Nimishi; mbu onye ono, Ojejoje wuru manu t'o gbushigee ndibe Ehabu ono.

⁸ Yò b́uru teke J́ehu agwa ndibe Éhabu ọchi; b'ọ ph́uru ndu ishi ndu Júda; mę ụnwu nwunne Ehezáya, b́u ndu ejeru Ehezáya ozi; t́uko ẹphe gbushikota.

⁹ Yò wata ọchokashi Ehezáya. E je gude iya l'ẹke o domiru onwiya lẹ Samériya; kṕuru iya kṕu-jeru J́ehu. E woru iya gbua. E liru iya elili; kẹ l'ẹphe suru l'ọ b́u nwatibe Jehoshafatu, b́u onye ono, gude obu iya l'ọ ha chọo Ojejoje ono. To nwehe onye ọdo, shi l'ụlo Ehezáya, a-dụ ike b́uru ishi l'alị-eze ono.

Atalaya yele Jowashi (2 Eze 11:1-3)

¹⁰ Ya ndono; Atalaya, b́u nne Ehezáya aph́ulephu lẹ nwatibe iya nwùhuwaru; yò gbalihu je at́uko ndibe ndu eze, shi l'ọnu-ụlo Júda gbushikota l'ẹphe ha.

¹¹ Ọbu lẹ Jehosheba, b́u nwatibe eze Joramu kẹ nwanyi zitaru Jowashi Ehezáya l'ụnwu eze ono, eeme t'e gbushigee ono; je edomia yele onye ehe iya nù je l'ime ụlo l'ime mkpura. Ọ b́u ẹge ono bẹ Jehosheba, b́u nwatibe eze Joramu kẹ nwanyi; mbụ nyee Jehoyada, achijeru Nchileke ẹja shi domia Jowashi l'ẹka Atalaya; to gbu iya; kẹle Jehosheba b́u nwunne Ehezáya kẹ nwanyi.

¹² E domiru iya; ẹphe l'iya anọo l'eze-ụlo Nchileke afa ishingụ; Atalaya l'achị l'alị ono.

23

E kwefuru Atalaya ikẹ (2 Eze 11:4-16)

¹ Yo be l'afa k'ẹsaa; Jehoyada abya akaa obu. Yele ndu ishi, achigbaa ụkporo ndu soja ise ise eworu ndzụ gbaa; mę Azariya Jerohamu; Ishimelu Jehohananu; Azariya Óbẹdu; Maaseya Adaya; mę Elishafatu Zikiri.

² Ẹphe at́uko alị Júda jegbaru; je ekukota ndu Lívayi, bu lẹ mkpukpu, nọkota l'alị Júda l'ọ ha; kua ndu ishi l'ẹnya-ufu ẹnya-ufu ndu Ízurẹlu. Ẹphe edzua lẹ Jerúsalemu.

³ Eze waa edzudzu ọha ono l'ẹphe ha anọdu l'eze-ụlo Nchileke ono gbaa ndzụ.

Jehoyada abya asụ ẹphe: “Unu lekwa nwatibe eze! Ọo ya a-nọdu achị; ẹge ono, Ojejoje kfuru iya l'ẹhu ụnwu Dévidi ono.

⁴ Ọwaa iphe, unu e-me ndọ-ọ: Unubẹ ndu achijeru Nchileke ẹja; mę ndu Lívayi ono, anje lẹ nche mbọku ọtu-ume ono; tẹ nkere-ẹto unu cheje ọnu-oguzo nche;

⁵ nkere-ẹto ọdo eche ufu-eze; nkere-ẹto ọdo eche Onu-oguzo Ọkpa-ụlo. Ndu ọphu l'ẹphe ha a-nọdu l'echi ogbodufu eze-ụlo Nchileke.

⁶ T'ẹ b'ọ dukwa onye e-je ọbahu l'eze-ụlo Nchileke; gbahalephu ndu achijeru Nchileke ẹja; mę ndu Lívayi, b́u ndu eje ozi. Ọ b́u ẹphe b́u ndu abahụje iya nù nwenkinyi; kẹ l'ẹphe dụ nsọ. Obenu lẹ ndu ọphu a-kwabẹje ẹnya l'iphe, Ojejoje suru t'a kwabẹ ẹnya.

⁷ Ndu Lívayi a-nọ-phae eze mgburumgburu. Onyenọnu; yò paru ngwa-ọgu iya l'ẹka. Iphe, b́u onye bahuru l'eze-ụlo ono bẹ ee-gbu egbugbu. Iphe b́u ẹke eze eje; unu eswiru iya eswiru.”

⁸ Ndu Lívayi ono; mę ndu Júda l'ẹphe ha at́uko iphe, b́u iphe ono, Jehoyada, b́u onye achijeru Nchileke ẹja suru t'ẹphe mee ono mee. Onyenọnu achịta ndu nk'ia; mbụ ndu nọ lẹ nche lẹ mbọku ọtu-ume;

24

*Jowashi bu eze ndu Júda
(2 Eze 12:1-16)*

¹ Iphe Jowashi gbaru bu afa esaa teke o wataru achichi. Yo chia ukporo afa labu le Jerúsalemu. Epha nne iya bu Zibiya; onye Besheba.

² Jowashi be mekotaru iphe, vudo nhamunha l'enya Ojejoje l'oge ke Jehoyada, bu onye achijeru Nchileke eja.

³ Jehoyada be luru Jowashi unwany labu; yo mushia unwoke; me unwany.

⁴ A nonyaa; Jowashi ekpebua le ya e-dobe eze-ulo Nchileke l'onodu, gbaru iya nu.

⁵ Yo bya ekukobe ndu achijeru Nchileke eja; me ndu Lívayi; su ephe: "Unu tuko iphe, bu mkpukpu, no l'alí Júda jegba; je anaa ndu Ízurèlu okpoga, ee-gudeje emekwa eze-ulo Nchileke afa l'afa. Unu nakwaa ya egwegwa." Oke ndu Lívayi on te emedu iya egwegwa.

⁶ To du iya bu; eze ekua Jehoyada, bu onye ishi ndu achijeru Nchileke eja; su iya: "Buhunu ngunu meru iphe e ti sudu ndu Lívayi t'ephe wolata okpoga akiriko ono, shi l'alí Júda; me Jerúsalemu ono; mbu ono, Mosisu, bu nwozi Ojejoje; tuburu te edzudzu oha ndu Ízurèlu kfuje t'e gude mee k'ulo-ekwa ono, e doberu ekemu Ojejoje ono?"

⁷ Unwegirima Atalaya, bu iya bu nwanyi okpoma-nshi ono be wubatawaru l'eze-ulo Nchileke; gudewa iphe, e doberu nsò l'eze-ulo Nchileke ono gwaa Bálu.

⁸ To du iya bu; eze abya asu t'e meta okpoko dobe l'azu onu eze-ulo Nchileke.

⁹ A bya araa ya arara l'alí ndu Júda; me le Jerúsalemu; t'e wolataru Ojejoje okpoga akiriko ono, Mosisu, bu nwozi Nchileke keru nu ndu Ízurèlu l'echi-egu ono.

¹⁰ Ndu ishi; me ndu Júda l'ephe ha egude ehu-otso-ena wolata okpoga akiriko ono. Ephe ewojeru iya chee l'okpoko ono; jeye ephe ewolatakota iya; yo gv.

¹¹ Yoo buje; teke ndu Lívayi pataru okpoko ono pajeru ndu ishi oru eze; ephe -phua l'okpoga be hawa iya nshinu; onye ederu eze ekwo yele nwozi onye achijeru Nchileke eja abya efuo okpoko ono onu; pata iya papuazu l'eke onojoe. Yo buru ege ono be ephe emeje iya mboku-mboku; shi ege ono naa okpoga ono naa ke etsutsu iya.

¹² Eze yele Jehoyada eworu okpoga ono nu ndu ozi ono, eeje ozi l'eze-ulo Nchileke ono. Ephe egude iya buta ndu akpuje ulo; me ndu kapyinta t'ephe mezia eze-ulo Nchileke ono t'o du l'onodu iya. O kwaphu ege ono; be ephe gude iya buta ndu gude mkpurukpu-igwe; me ope; l'aru oru t'ephe mekwaa eze-ulo Nchileke ono.

¹³ Ndu eje ozi ono eyeru iya ehu. Oru ulo ono enwuhu oku; eje l'ifu l'ifu. Ephe abya akpukwaa eze-ulo Nchileke ono; yo du ege o shi duhawa; mbu mee ya; yo shihu ike.

¹⁴ Ephe emebetsua ulo ono; bya ewota okpoga ophu phoduru nu; nu eze yele Jehoyada. Yo buru iya b'e gude meshia iphe, e doberu l'eze-ulo Nchileke ono; mbu iphe, e gude eje ozi; iphe, e gude eme ke ngweja-ukfuru; gbangugbangu; iphe, e meru le mkpola-ododo; me ke mkpola-ocha. Ephe egwoo ngweja-ukfuru l'eze-ulo Nchileke ono jeye l'oge ke Jehoyada.

Anwuhu Jehoyada

¹⁵ Jehoyada bẹ karu nka; rua l'oge nka-ezekuna nk'ia. O nwuhuru l'ogbatsuaru ukporo afa ishinguru l'afa iri.

¹⁶ E liru iya l'ẹke e liru ndu eze lẹ Mkpukpu Dévidi; kẹ iphe, dọ mma, o meru Nchileke lẹ Ízuru; mẹ l'eze-ulo Nchileke.

Okpoma-nshi Jowashi

¹⁷ Lẹ Jehoyada nwuhutsuaru bẹ ndu ishi ndu Júda byaru okele eze; eze angaberu ephe nchi.

¹⁸ Ephe aparẹ eze-ulo Ojeoje, bụ Nchileke kẹ nna ephe haa; gwalahaa Ashera; mẹ agwa ọdo. Nchileke atukoshi ndu Júda; mẹ ndu Jerúsalemu ẹhu-eghughu iya; kẹ l'ikpe nmaru ephe.

¹⁹ Ojeoje abya ezifu ndu nkfuchiru iya t'ephe duphuta ephe azu. Ndu nkfuchiru ono ekfua eli kfua ali; ephe ta angaru ephe nchi.

²⁰ Tọ dọ iya bụ; Ume Nchileke abya Zekaraya Jehoyada, bụ onye achijeru Nchileke ẹja l'ẹhu. Yọ bya evudo ndu ono l'ifu; sụ ephe: "Ọwaa iphe, Nchileke ekfu. O suru: 'Bụ ngunu meru iphe unu adaka ekemu Nchileke; shi ẹge ono l'emelala onwunu azu? Keshinu unu gbadoru Ojeoje; bẹ Ojeoje gbadookwaru unubedua.'"

²¹ Obenu l'ephe gbawaru iya ẹjo idzu; eze anụ ephe ikike t'ephe tugbua ya lẹ mkpuma. Ephe eworu iya tugbua l'ogbodufu eze-ulo Nchileke.

²² Ophu eze Jowashi 'anyatadu iphe-oma, Jehoyada, bụ nna Zekaraya meru iya; woru nwatibe iya kẹ nwoke gbua. Zekaraya anwuhude; sụ: "Tẹ Ojeoje lekwa ẹnya l'iphe-a, ephe meru-a; gwata ephe ugwo iya!"

²³ Afa ono agvudelephu; ndu soja ndu Áramu abya etso Jowashi ọgu. Ephe ezebata l'ali Júda; mẹ lẹ Jerúsalemu bya atuko ndu ishi ndu Júda l'ephe ha gbushikota; gwoo iphe, ephe kwaru l'okwata vulaaru eze ephe lẹ Damásukosu.

²⁴ Ndu soja ndu Áramu ono bụ-a ndu habe nwahabe bẹ ephe chi bya ọgu ono. Obenu lẹ Ojeoje yeru ephe igweligwe ndu soja ndu Júda l'ẹka; kẹ l'ephe haru Ojeoje, bụ Nchileke kẹ nna ephe. Yọ buri ẹge ono bẹ ephe shi nua Jowashi aphụ.

²⁵ Ndu Áramu ono atugbutsulephu; kẹ l'ephe meruwaru Jowashi ẹhu; ndu ozi iya agbaaru iya ẹjo idzu; woru iya gbua l'oshi-azẹ ya; lẹ k'egbugbu ono, o gburu nwatibe Jehoyada ono, bụ onye achijeru Nchileke ẹja. Jowashi anwuhu; ephe elia ya lẹ Mkpukpu Dévidi. Ọle ephe te elidu iya l'ili ndu eze.

²⁶ Ndu gbaru iya ẹjo idzu ono bụ: Zabadu Shimeyatu, bụ nwanyi Amonu; mẹ Jehozabadu Shimiritu, bụ nwanyi Móabu.

²⁷ A bya l'ako ẹhu unwegirima iya; mẹ igweligwe ozi, Ojeoje zieberu l'ishi iya; mẹ ẹge o gude mezia eze-ulo Nchileke t'ọ dọ ẹge o shi dọ; b'e dekotaru l'ekwo, akọwa iphe, e deru l'ekwo ndu eze. Tọ dọ iya bụ; Amazaya, bụ nwatibe iya kẹ nwoke aburu eze nọ-chia ẹnya iya.

25

Amazaya bụ eze ndu Júda

(2 Eze 14:1-6)

¹ Iphe Amazaya gbaru bụ ukporo afa l'afa ise teke o wataru achichi. Yọ chia ukporo afa l'afa tete lẹ Jerúsalemu. Epha nne iya bụ Jehowadinu; onye Jerúsalemu.

² Amazáya bẹ meru iphe, vudo nhamunha l'enya Ojejoje. Ọle ẹ to gudekotadu obu iya mee ya.

³ Ọkpa eshihulephu Amazáya ike l'ochichi; yo gbushia ndu ozi iya ono, bu ẹphe gburu nna iya teke o shi buru eze ono.

⁴ Ọbu l'ẹ to gbudu unwegirima ndu ono. O meru iphe ono, e deru l'ekemu; mbu l'ekwo Mosisu; l'ẹke ono, Ojejoje turu ekemu; su: "T'ẹ b'e egbujekwa ndu bu nna l'ugwo iphe, unwu ẹphe metaru; ọphu e gbujekwa unwu l'ugwo iphe, nna ẹphe metaru. Onyenonu a-lajẹ l'ugwo iphe, ọ kpataru."

⁵ Amazáya abya ekukobe ndu Júda; doo ẹphe l'enya-ufu l'enya-ufu ndu bu nna l'ikfu Júda; mẹ lẹ ndu ikfu kẹ Bénéminu; t'ẹphe nọdu l'eka ndu ishi, achigbaa unu ndu soja labu l'ukporo iri iri; mẹ l'eka ndu ishi, achigbaa ndu soja ukporo ise ise. Ndu ọ gutaru bẹ bu ndu nọwaru shita l'ukporo afa kwaseru. Yọ bya achofuta l'iphe, ẹphe du bu unu ugbo unu l'unu ukporo iri l'esaa l'unu iri. Ndu ono bukota ndu a foru afọfo; mbu ndu dzuwaru oje ọgu; buru ndu a-du ike paru ara; mẹ iphe, eegudeje egbochita onwonye.

⁶ Ọ kfuwaruphu ukporo talentu mkpola-ocha ise gude buta ndu soja ndu Ízurelu, du ukporo unu unwoke ugbo iri l'ẹbo l'unu iri, bu ndu ike-ka-l'ogu.

⁷ Ọle onye kẹ Nchileke bẹ byakfutaru iya nọ bya asu iya: "Nggube eze; tẹ nggu lẹ ndu soja ndu Ízurelu ba ayikwa jee ọgu ono; kẹle Ojejoje te eswikwaru ndu Ízurelu; to swiru ndu Ífuremu.

⁸ I-jee bẹ Nchileke a-kwatsukwa ngu l'ifu ndu ọhogu ngu; m'o -ruhuru; ike ọgu du ngu idagha; kẹ l'ọo Nchileke bu onye nweru ike, oo-gude yetaru ngu ẹka; nwekwaruphu ike, oo-gudeje kwatsua ngu."

⁹ Amazáya asu onye kẹ Nchileke ono: "Bụ ngunu bẹ ẹphe e-mekwanu lẹ k'ukporo talentu mkpola-ocha ise, ya kfu ndu soja ndu Ízurelu phẹ?"

Onye kẹ Nchileke ono asu iya: "Lẹ Nchileke a-du-a ike nọ iya ọphu ka onanu nshinu."

¹⁰ Tọ du iya bu; Amazáya achifuta ndu soja ono, shi lẹ Ífuremu byakfuta iya ono; su ẹphe t'ẹphe la. Yọ tsua ẹphe l'ẹhu nshinu l'ẹke ndu Júda nọ; ẹphe avoru kfuurufuru lashia.

¹¹ Obu abya eshihu Amazáya ike. Yo duta ndu nk'ia; yọ buru ẹphe oje lẹ Nsuda Alí Únú; rua je egbushia ndu Séyi; unu unwoke ukporo l'ise.*

¹² Unwoke ndu Júda ono akpukwaaphu unu unwoke ukporo l'ise† lẹ ndu; chita ẹphe je edobe l'eli eze mkpuma; shi l'ẹke ono nwutsuhia ẹphe; ẹphe abya adashia; gwee onwẹphe yogiriyogiri.

¹³ Ọle ndu soja ono, Amazáya chiphuru azu t'ẹphe be etsoshi jee ọgu ono wubaru lẹ mkpukpu ndu Júda; tso ẹphe ọgu ọ-lua-ọlaa; mbu lua ẹphe tsube lẹ Samériya jeye lẹ Bétu-Horonu; gbua unu umadzu esaa l'ukporo madu iri‡ lẹ ndu Júda ono; bya akwaa iphe ẹphe l'okwata l'ẹke ọ ha nshinu.

¹⁴ Lẹ Amazáya shi ogbushi ndu Édọmu ala b'ọ chitaru unwu agwa ndu Séyi. Yọ bya edobe unwu agwa ono; yọ buru nk'ia. Yọ balahaaru iya ẹja; gwolahaaru iya ngweja.

* 25:11 25:11 Iphe ọ bu bu 10,000. † 25:12 25:12 Iphe ọ bu bu 10,000. ‡ 25:13 25:13 Iphe ọ bu bu 3,000.

15 Tò dù iya bú; ẹ̀hù eghulahaà Ojejoje eghughu l'ẹ̀ke Amazya nọ; yò zia onye nkfuchiru; t'ò jekfù Amazáya je asù iya: “?Bù ngunu meru yò unwu ọkpata, ẹ-ta dùdù ike nafùta ndu nk'íya l'ẹ̀ka ngu b'ì gwalahaaru?”

16 Onye nkfuchiru onò akpukwaduru-a okfù onò l'ònu ekfù; eze ajipyabe iya; sù iya: “?Bunua nggu b'a fọtaru t'ì búru onye a-nòduje akpọziru eze ọzọ? Dobe-nuphu ọnu ndoo! Ọ -dùdù b'ì laakwaru.”

Tò dù iya bú; onye nkfuchiru onò anọ-kirishia; nọnyaa bya asù iya: “Ya makwarua lẹ Nchileke chipyawaru iya t'ò mee t'ì laa l'íyì; kẹ l'ì meru iphe, dù ẹge onò; jìka ọngabe nchì l'ọzọ, ya akpọ-ziru ngu.”

Ogu, daru ndu Júda waa ndu Ízùrẹ̀lu (2 Eze 14:8-14)

17 Tò dù iya bú; Amazáya, bú eze ndu Júda yẹ̀le ndu akpọ-zijeru iya uzo abya achia idzu. Yò zia t'e je ezia eze ndu Ízùrẹ̀lu, bú Jehowashi: “T'ò bya t'ẹ̀phe kpogba iya.” Jehowashi bú nwatibe Jehowahazu; Jehowahazu abùru nwatibe Jéhu.

18 Jehowashi, bú eze ndu Ízùrẹ̀lu abya eziphu Amazáya, bú eze ndu Júda ozi; sù iya: “L'oshi uke, nọ l'ugvu ugvu Lébanonu bẹ ziru oshi sida, nọkwaphu l'ugvu ugvu Lébanonu: ‘T'ò kenua nwatibe iya kẹ nwoke nwada iya t'ò lua.’ Anu ẹgu, bu l'ugvu ugvu Lébanonu onò eswedelephe; dzọo uke onò pyaapya.”

19 Iphe, iikfunu bú t'a phukwa l'ì mekputawaru ndu Édomu. Nggu egude iya l'etse etsetse; l'eku onwongu ekuku. Ophu t'ì nọdu nwandoo. ?Tì hadu ocho okfù, e-ri ngu ishi; ria ishi ndu Júda.”

20 Obenu lẹ Amazáya ta ngadù nchì; kẹ l'ọo Nchileke b'ọ shi l'ẹ̀ka; k'ọphu oo-woru ẹ̀phe ye ndu ọhogu ẹ̀phe l'ẹ̀ka; okfù l'ẹ̀phe gwalahaaru agwa ndu Édomu.

21 Tò dù iya bú; Jehowashi, bú eze ndu Ízùrẹ̀lu achita ndu soja iya jeshia; ẹ̀phe l'eze ndu Júda; mbù Amazáya abya akpogbabe iya lẹ Bétu-Shemeshi Júda.

22 Ndu Ízùrẹ̀lu emekputa ndu Júda; ẹ̀phe agbalashia; onyenonu agbalaa lashia nk'íya.

23 Jehowashi, bú eze ndu Ízùrẹ̀lu egude eze ndu Júda, bú Amazáya lẹ Bétu-Shemeshi. Amazáya bú nwatibe Jowashi; Jowashi abùru nwatibe Ehezáya. Jehowashi akputa iya rua Jérusalemu; rua enwutsushia uphompuma Jérusalemu; tsube l'ònu-oguzo ndu Ífuremu jeye l'ònu-oguzo mgboro mkpukpu onò. Ẹ̀ke o nwutsuru bẹ ogologo iya ruru unu ntụ-ọkpa.

24 Yò chitakota mkpọla-ododo; mẹ mkpọla-ọcha; mẹ iphe, bú iphe, ọ phuru l'eze-ọ̀lo Nchileke, bú ndu ọphu nọ l'ẹ̀ka Óbẹ̀du-Édomu. Ọ chitakwaruphu iphe, bú ẹ̀ku, nọ l'ufu-eze; chita chita ndu e guderu egude; lashia Samériya.

25 Eze ndu Júda; mbù Amazáya Jowashi nọru afa iri l'ise l'eze ndu Ízùrẹ̀lu; mbù Jehowashi Jehowahazu nwuhutsuaru.

26 Iphe ọ̀do, Amazáya mekotaru; tsube l'ishi jeye lẹ ngvucha b'e dekotaru l'ẹ̀kwo ndu eze ndu Júda; mẹ kẹ ndu Ízùrẹ̀lu.

27 Tsube teke Amazáya haru otso Ojejoje b'a nọ lẹ Jérusalemu l'achiru iya ejo idzu; yọ gbalaa lashia Lakishi. E ye ndu ọchọru iya jeshia Lakishi je eworu iya gbua l'ẹ̀ke onò.

²⁸ E gude ñnya palata odzu iya; bya eworu iya lia l'êke e liru nna iya phe lẹ Mkpukpu Dévidi.

26

Uzáya bụ eze ndu Júda

(2 Eze 14:21-22; 15:1-7)

¹ Tò dù iya bụ; ndu Júda l'ephe ha eduta Uzáyá, nọwaru afa iri l'ishingu; mee ya eze l'ozori nna iya, bụ Amazáyá.

² O bụ iya kpukwaru mkpukpu Élatu woru iya nụ-phu ndu Júda azụ; lẹ Amazáyá nwuhutsuaru.

³ Iphe Uzáyá gbaru bụ afa iri l'ishingu teke o wataru achichi. Yò chia ukporo afa labụ l'afa iri l'èbo lẹ Jerúsalemu. Epha nne iya bụ Jekolaya; onye Jerúsalemu.

⁴ Uzáyá meru iphe, vudo nhamunha l'ènya Ojeoje; ege ono, nna iya; mbụ Amazáyá meru ono.

⁵ O chọru uzo kẹ Nchileke teke Zekaráyá nọkwadu ndzụ. Yò bụru Zekaráyá ono bẹ kpọ-ziru iya uzo t'ọ tsuje Nchileke egvu. Jeye l'ège o nọ-beru l'achọ uzo kẹ Ojeoje; bẹ Nchileke meru ẹka iya; yò bụru upete.

⁶ Uziya bẹ jeru je etso ndu Filisutayinu ogu; je enwutsushia uphompkuma Gatụ; mkpukpu Jabuné; mẹ kẹ mkpukpu Asurẹlu. Yò bya akpúshia mkpukpu l'alị, nọ lẹ Asurẹlu; mẹwaru l'èke ọdọ l'alị Filisutayinu.

⁷ Nchileke eyetaru iya ẹka l'ogu ephe lẹ ndu Filisutayinu; k'ephe lẹ ndu Arabu ono, bu l'alị Guru-balu ono; mẹ k'ephe lẹ ndu Meyunimu.

⁸ Ndu Amọnu atulahaa utu l'anụ Uzáyá. Epha iya angakọta je akpaa l'ókè-alị ndu Íjiputu; kẹ l'ọ bya aburu onye atsu egvu nshinu.

⁹ Uzáyá kpúshikwaruphu ụlo-eli lẹ Jerúsalemu lẹ Onu-Uzo Mgboro; mẹ lẹ Onu-Uzo Nsuda; mẹ lẹ nkujinkuji ono; kpua ya; yò shihugbaa ike.

¹⁰ O kpúshikwaruphu ụlo-eli l'echi-egu; tų-shia iduma mini l'igwe; kẹ l'ọ nweru elu nshinu l'alị okpa-ugvu uzo ẹnyanwu-arịba; mẹ ẹke alị daburu adaburu. O nweru ndu akọru iya okfụ; nweru ndu eletaru iya mgbo vayinu iya ẹnya l'alị ugvu ugvu; mẹ l'alị-otsu iya; kẹ l'ènya nọ iya l'iphe eemebe l'alị.

¹¹ Uzáyá nweru ndu soja, e ziru k'ogu okpobe ezizi. Ephe anọduje l'odzeru l'odzeru eje ogu; l'ège a guru ephe t'ephe nọduje. Ndu guru ephe bụ Jeyelu, bụ o-de-ekwo; waa Maaseya, bụ onye ishi. Yò bụru onye lanu lẹ ndu ishi soja eze; mbụ Hananaya bẹ kpọ-ziru ephe ege aa-gụ iya.

¹² Iphe, ndu ishi l'ènya-ufu, achị ndu soja ono dù bụ unu ishingulu ukporo iri.*

¹³ Ndu soja, ephe achị adu unu unwoke ugbo unu unu ukporo ugbo iri l'esato; l'unu ẹto l'ukporo unwoke iri l'ise.† Ephe bụ ndu gude okpehu l'alụ ogu alụ-chiru eze l'èke ndu ohogu iya nọ.

¹⁴ Uzáyá anukota ndu soja ono iphe, eegudeje egbochita onwonye; mẹ arwa; mẹ okpu-igwè; mẹ uwe-igwè; mẹ akfụ; mẹ mkpuma, eegudeje agba urobo.

¹⁵ Lẹ Jerúsalemu; b'ọ meshiru injinu, agba akfụ; l'atụ mkpuma, ha nshinu; dobegbaa l'eli ụlo-eli; mẹ l'eli nggọ-ji nggọ-ji upho-mkpuma mkpukpu. Ndu meru iya nụ bụ ndu eme nka. Epha Uzáyá angakọta ekemeke obule; keke Nchileke yetaru iya ẹka l'uzo, dù biribiri jeye; yò bụru onye atsu egvu.

* 26:12 26:12 Iphe o bụ bụ 2,600. † 26:13 26:13 Iphe o bụ bụ 307,500.

*Ehu-labụ eme Uziya**(2 Eze 15:5-7)*

¹⁶ Teke ono, Uziya bya aburu onye ike ono; b'o kulahaaru onwiya ekuku; kuru onwiya ye l'ọ-la-l'iyi. Ẹ to vudoshihedu ike l'ẹke Ojejoje, bụ Nchileke iya nọ; kẹ l'ọ bahuru l'eze-ulo Nchileke tẹ ya kpoo insensu oku l'enyangweja insensu.

¹⁷ Onye achijeru Nchileke ẹja; mbụ Azariya yele ukporo madzụ ẹno odo, achijeru Nchileke ẹja, bukota ndu ike etsopyabe Uzaya bahu l'eze-ulo ono.

¹⁸ Ẹphe anochia ya uzo; sụ iya: "Uzaya; ẹ tọ bụdu nggu b'ọ gbaru t'i kpoo Ojejoje insensu oku. Ndu ọ gbaru bụ ndu achijeru Nchileke ẹja, bụ ẹphe bụ ndu eri Ẹronu; mbụ ndu ono, e doberu nsọ t'ẹphe kpoo insensu oku ono. Shi lẹ Eke-dụ-Nsọ ono; lufuta; kẹ l'i mewaru iphe, ẹ-ta dudu mma; tẹmanu b'i nafuwaru onwongu ugwu, shi l'eka Ojejoje, bụ Nchileke."

¹⁹ Iwe abya Uzaya l'ẹhu. Teke ono b'o gudewa iphe, eegudeje akpoo insensu oku l'eka tẹ ya kpoo ya oku. Ẹhu awata l'iya phụ oghu eghughu l'ẹke ono, ndu achijeru Nchileke ẹja nọ ono; ẹhu-labụ emifuta iya l'egedege ifu; l'ifu ndu ono, achijeru Nchileke ẹja ono; lẹ mgboro ẹnya-ngweja insensu l'ulo Ojejoje ono.

²⁰ Azariya, bụ onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja ono; mẹ ndu ono, achijeru Nchileke ẹja ono l'ẹphe ha abya elee ya ẹnya; ẹhu-labụ egbe tūwa iya nū l'egedege ifu. Ẹphe enwufukebewa iya phụ l'ẹke ono. Yẹbedua l'onwiya alufu-kebewaphu; keke Ojejoje byiwaru iya ẹka.

²¹ Ẹhu-labụ ono meru eze Uzaya jeye mboku ọ nwuhuru. Yo vuru ẹhu-labụ ono buru l'ulo iche. E bufu iya l'eze-ulo Nchileke. Yọ buru Jótamu, bụ nwatibe iya kẹ nwoke bẹ buru onye ishi lẹ k'eze; chilahaa ndu alị ono.

²² Iphe odo, Uzaya mekotaru; tsube l'ishi jeye lẹ ngvucha bẹ bụ onye nkfuchiru Nchileke; bụ Azaya Emoza bẹ deshuru iya nū.

²³ Uzaya nwuhuru lakfushia nna iya phẹ. E lia ya l'ẹke e liru nna iya phẹ; mbụ l'egu, nonyabe ẹke eelije ndu eze; kẹ l'ẹphe suru l'ọ bụ onye ẹhu-labụ. Jótamu, bụ nwatibe iya kẹ nwoke aburu eze l'ozori iya.

27*Jótamu bụ eze ndu Júda**(2 Eze 15:32-38)*

¹ Iphe Jótamu gbaru bụ ukporo afa l'afa ise teke ọ wataru achichi. Yọ chia afa iri l'ishingu lẹ Jerúsalemu. Ẹpha nne iya bụ Jerusha; nwatibe Zadoku.

² Jótamu meru iphe, vudo nhamunha l'enyà Ojejoje; ẹge ono, nna iya; mbụ Uzaya meru ono. Olee tọ bahukwanu l'eze-ulo Nchileke je ome ẹge nna iya meru. A -gufukwaru ono; ndu Júda kwakwaruru l'uru-alì, ẹphe aru.

³ Ọ kpukwaziru Onu-oguzo Imeli, nọ l'eze-ulo Nchileke; rukwaaphu ọru nshinu l'upho-mkpuma Ofelu.

⁴ Ọ kwaphụ ẹge ono b'ọ kpushiru mkpukpu l'ugwu ugwu alì ndu Júda; bya akpushia ẹke eedomije onwonye; mẹ ulo-eli l'ẹke ọswa nọgbaa.

⁵ Jótamu bẹ tsoru eze ndu Amonu ọgu; mekputa iya. L'afa ono bẹ ndu Amonu nuru iya ukporo talentu mkpola-ocha ise; mẹ ogbonga witu, dū ukporo unu l'unu ise; mẹ ogbonga balì, dū ukporo unu l'unu ise. Ẹphe nukwaru iya phụ ọphu ha ẹge ono odo l'afa k'ẹbo ya; mẹ l'afa k'eto ya.

⁶ Jótamu abya aka oshihu ike; kẹ l'ọ bya evudoshia ike l'ụzo kẹ Ojejoje, bụ Nchileke iya.

⁷ Iphe ọdo, Jótamu mekotaru; mę ọgu, ọ lụkotaru; mę iphe ọdo, o meeberu l'ọ ha; b'e dekotaru l'ẹkwo ndu eze ndu Ízurẹlu; mę kẹ ndu Júda.

⁸ Iphe ọ gbaru bụ ụkporo afa l'afa ise teke ọ wataru achichi. Yọ chia afa iri l'ishingu lẹ Jerúsalemu.

⁹ Jótamu anwụhu lakfushia nna iya phẹ; e lia ya lẹ Mkpụkpụ Dévidi. Éhazu, bụ nwatibe iya kẹ nwoke abụru eze l'ọzori iya.

28

Éhazu bụ eze ndu Júda (2 Eze 16:1-4)

¹ Iphe Éhazu gbaru bụ ụkporo afa teke ọ wataru achichi. Yọ chia afa iri l'ishingu lẹ Jerúsalemu. Ẹ to medu iphe, vudo nhamunha l'enyà Ojejoje ege ochechoroche iya; mbụ Dévidi meru.

² O tsoru ụbeka ndu eze ndu Ízurẹlu; kpụshiaru Bálu ntẹkpe.

³ O kporu insensu ọku lẹ nsuda Benu Hínọmu; kpọo nwatibe iya kẹ nwoke ọku gude gwoo ẹja; mbụ yekota ẹka l'akpamara ono, ọha ono, Ojejoje chifuru l'ifu ndu Ízurẹlu ono shi emeje.

⁴ O gworu ẹja; kpọo insensu ọku l'ẹke eegwoje ẹja; mę l'ugvu ugvu; mę iphe, bụ oshi, nweru idzu.

⁵ Tọ dụ iya bụ; Ojejoje, bụ Nchileke iya eworu iya ye l'ẹka eze ndu Áramu. Ndu Áramu emekputa iya; kpua igweligwe ndu nk'ia lẹ ndzụ; kpuru ẹphe laa Damásukọsu. E wokwaru iya phụ ye l'ẹka eze ndu Ízurẹlu, bụ onye gbushiru ndu kẹ Éhazu; nua ẹphe nshị.

⁶ Peka Remaliya bẹ gburu ụkporo unu unwoke ugbo iri l'ise* l'alị Júda ujiku lanụ; mbụ ndu bụkota soja, ike dụ. Ishi iya abụru l'ẹphe gwọberu Ojejoje, bụ Nchileke kẹ nna ẹphe.

⁷ Zikiri, bụ onye soja, shi l'ikfu ífuremu bẹ gburu Maaseya, bụ nwatibe eze; mę Azurikamu, bụ onye ishi l'ufu-eze; gbukwaaphu Ẹlukana, bụ onye etsota eze l'ọkwa.

⁸ Ndu Ízurẹlu akpua unu madzụ ugbo unu l'unu ụkporo madzụ ise† lẹ ndzụ lẹ ndu Júda ono, bụ ndu abubu ẹphe ono. Ẹphe kpuru unwanyị; kpua unwu ẹphe ndu k'unwoke; mę ndu k'unwanyị; bya akwaa iphe ẹphe l'ọkwata kẹ ẹji ẹji vuru lashia Samériya.

⁹ Ọbu l'ọ nweru onye nkfuchiru Ojejoje, aza Odédu, bu lẹ Samériya. Yọ tughba; je agba ndu soja ono ndzuta l'ẹphe shi ọgu ala Samériya; je asụ ẹphe: “Unu lenu; Ojejoje, bụ Nchileke nna unu phẹ; bẹ gude k'ẹhu-eghughu, egbu iya nụ l'ẹke ndu Júda nọ; woru ẹphe ye unu l'ẹka. Obenu l'unu gudewa ẹhu-iwẹ ọphu ruru imigwe gbushia ẹphe.

¹⁰ Iphe unu tüberu nta-a bụ t'unu dobe ndu Júda; mę ndu Jerúsalemu ono; unwoke l'unwanyị ẹphe t'ẹphe bụru ohu unu. Obenu; unubédua; ? to nwedu iphe dụ ẹji, unu mejeru megude Ojejoje, bụ Nchileke unu tọo?

¹¹ Unu ngabẹru iya nchị nta-a. Unu duphu ndu abubu unu ono, unu kpuru lẹ ndzụ ono azụ; kẹ l'oke ẹhu-eghughu Ojejoje bẹ dakfutaakwaru unu.”

* 28:6 28:6 Iphe ọ bu bụ 120,000. † 28:8 28:8 Iphe ọ bu bụ 200,000.

¹² Tò dù iya bụ; Azaríya Jehohananu; Berekaya Meshilemotu; Jehizekáya Shalumu; mę Amasa Hadulayi, bụ iya bụ ndu ishi ndu Ífuremu eje etso ndu soja ono, shi ọgu ala ono okfu;

¹³ sụ ẹphe: “Unu be edubatakwa ndu ono, unu kpuru lę ndzụ ono ẹke-a; kę l'iphe, unu tũberu bụ t'unu menyafua ejo iphe; mę iphe, ikpe a-nma ayi l'ẹke Ojejoje nọ yekoberu ọphu, ayi mewaru ememe. Ikpe, nmaru ayi bę hatabekwa nshinu; k'ọphu oke ẹhu-eghughu Ojejoje tukookwaru ndu Ízurẹlu l'ishi.”

¹⁴ Tò dù iya bụ; ndu soja ono anọdu l'ifu ndu ishi; mę l'edzudzu ọha ono haa ndu ono, ẹphe kpuru lę ndzụ ono; mę iphe ono, ẹphe kwaru l'ọkwata ono.

¹⁵ Unwoke phụ, a guru ẹpha ẹphe phụ abya achita ndu ono, a kpuru lę ndzụ ono; bya eye ẹka l'iphe ono, a kwaru l'ọkwata ono; chita uwe yeshia ndu ọphu gba ọtu l'ẹphe ha. Ẹphe anụ ẹphe iphe oye l'ẹhu; mę akpọkpa; mę nri; mę iphe angungu; bya edebetsua ẹphe manụ l'ẹke ọnya, nọ ẹphe l'ẹhu. E gude nkakfu-igara pata ndu ọphu ike gvushiru; duru ẹphe dulaaru ndu abubu ẹphe lę Jériko, bụ iya bụ Mkpukpu nkfu. Ẹphe emetsua; latashia Samériya.

Éhazu eje aro l'ẹka ndu Asiriya (2 Eze 16:7-9)

¹⁶ Yọ bũru teke ono; bę eze, bụ Éhazu ziru tę eze ndu Asiriya bya eyetaru iya ẹka.

¹⁷ Ishi iya abũru lę ndu Édomu byaru bya etso ndu Júda ọgu ọdo; kpua ndu ọphu ẹphe kpuru lę ndzụ.

¹⁸ Ndu Filisutayinu abya ọgu ọ-lua-ọlaa lę mkpukpu, nọgbaa l'alị ọkpa-ugvu, nọ l'uzo ẹnyanwu-ariba; mę lę ndu ọhuda Júda. Ẹphe anaa Bētu-Shemeshi; Ajalonu; Gederotu; mę Soko yele edukfu edukfu, nọkota iya nų; bya anakwaaphu Tímina yele edukfu edukfu, nọ iya nų; mę Gimuzo yele edukfu edukfu, nọ iya nų. Ẹphe alaa ẹgu l'ẹke ono, ẹphe naru ono je eburu.

¹⁹ Ojejoje egude k'iphe, Éhazu, bụ eze ndu Ízurẹlu meru; wozita ndu Júda alị; kele Éhazu meru; uru-alị abya aka nshinu l'alị Júda; ọphu Ojejoje egudehedu ire iya ẹka.

²⁰ Ya ndono; Tiligatu-Pilesa, bụ eze ndu Asiriya abyakfuta iya. Iphe o mechiuuru abũru l'ọ byaru bya echia ya onu l'alị.

²¹ Éhazu eshi l'eze-ulo Nchileke; mę l'ufu-eze; mę l'ulo ndu ishi gwokoo iphe nų eze ndu Asiriya ono. Obenu l'iphe ono te nwedu ẹka, o yeru iya.

Ejo iphe, Éhazu meru

²² L'oge teke ono, eze Éhazu nọ l'iphe-ẹhuka ono b'ọ kabaa ọburu onye Ojejoje ẹ-te egudedu ire iya ẹka.

²³ O gworu ẹja nų agwa ndu Damásukosu, bụ iya bụ ndu ono, mekputaru iya nų ono. Yọ sụ lę ya e-gwo ẹja nų agwa ndu Áramu t'ẹphe yetaru iya ẹka; keshinu ọphu ẹphe yetaru ndu eze ndu Áramu ono ẹka. Obenu l'ọ ya mekocharu kpata adada iya; mę l'adada kę ndu Ízurẹlu l'ẹphe ha.

²⁴ Éhazu abya achikobe ngwa, nọ l'eze-ulo Nchileke; gbua yọgiriyoigiri; bya agu-chishia ibo eze-ulo Nchileke ono; bya achiko ẹnya-ngweja doo l'ẹkemeke ọbule lę Jerúsalemu.

²⁵ L'iphe bu mkpukpu, nokota l'ali Júda b'o metakotaru eke aagwaje nte; shi ege ono kpatsua Ojejoje, bu Nchileke ke nna iya phe iwe.

*Anwuhu Éhazu
(2 Eze 16:19-20)*

²⁶ Iphe odo, mekotaru nu teke o bu eze; me eka uzo ophu o tsokotaru; shita l'ishi jeye le ngvucha b'e dekotaru l'ekwo ndu eze ndu Júda; me ke ndu Ízurelu.

²⁷ To du iya bu; Éhazu anwuhu lakfushia nna iya phe. Ephe elia ya le Jerúsalemu. Ole e te lidu iya l'eke eelije ndu eze ndu Ízurelu. Hezekáya, bu nwatibe iya ke nwoke aburu eze l'ozori iya.

29

*Hezekáya bu eze ndu Júda
(2 Eze 18:1-3)*

¹ Hezekáya wataru achichi l'o gbawaru ukporo afa l'afa ise. O chiru ukporo afa l'afa tete le Jerúsalemu. Epha nne iya bu Abija; nwatibe Zekaráya.

² Hezekáya meru iphe, vudo nhamunha l'enya Ojejoje; ege oche-choroche iya, bu Dévidi meru.

Hezekáya asacha eze-ulo Nchileke

³ Lonwa k'odungu; l'afa k'odungu, Hezekáya wataru achichi; b'o guhashiru ibo eze-ulo Nchileke; mekwashia ya emekwa.

⁴ Yo bya edubata ndu achijeru Nchileke eja; me ndu Lívayi; kukobe ephe l'edukfu, no l'uzo enyanwu-ahata;

⁵ bya asu ephe: “Unube ndu Lívayi; unu ngaberu iya nchi! Unu dobe onwunu nsọ nta-a; unu edobe ulo Ojejoje, bu Nchileke ke nna unu phe nsọ. Unu wofukota iphe atso oyi, no le Eke-du-Nsọ ono.

⁶ Ishi iya aburu le nna ayi phe b'e t'e shidu gude ire ephe eka. Ephe meru ejo iphe l'enya Ojejoje, bu Nchileke ayi. Ephe paru iya haa; wofu ifu l'eke Ojejoje bu ebubu; bya agbakutaru iya azu.

⁷ Ephe gu-chishiru ibo nwulo, no dukfuru l'onu eze-ulo Nchileke; menyishia oku l'uroku, no iya nu. Ephe akpo-buhu insensu oku; gwobuhuru Nchileke ke Ízurelu ngweja-ukfuru le Eke-du-Nsọ.

⁸ Yo buru iya meru iphe oke ehu-eghughu Ojejoje dakfutaru ndu Júda; me ndu Jerúsalemu. Iphe, o meru ephe emee; onyemonye obule akpo beru; wata qtsu egvu. Ephe aburu ndu aagburu onu-mini; ege unu gudewa enya unu ele nta-a.

⁹ O bu iya meru iphe e gude ogu-mbeke gbushia nna ayi phe; buru iya kparu iphe a kpuru unwu ayi ndu k'unwoke; me ndu k'unwany; me unyomu ayi phe le ndzu.

¹⁰ “Iphe, no iya l'obu nta-a bu te yele Ojejoje gbaa ndzu; mbu Nchileke ke Ízurelu; k'ophu ehu-eghughu iya ono, ata kfukfukfu ono a-lufu l'eke ephe no.

¹¹ Unwu iya-a; unu ba apakwa ozi unu eka lanu nta-a; kele Ojejoje be fotar unu t'unu vudo l'ifu iya; l'jeru iya ozi; mbu t'unu buru iya ndu ozi; me ndu anoduje akporu iya insensu oku.”

¹² To du iya bu; ndu Lívayi ono abya ajikobe k'ozu ono.

Ndu eri Kohatu, tso iya nu bu:

Mahatu Amasayi yele Jówelu Azariya.

Ndu eri Merari, tso iya nū

abūru Kishi Abudi yeḽe

Azariya Jehalelelu.

Ndu eri Geshōnu, tso iya nū

bū Jowa Zima yeḽe Íḽenu Jowa.

¹³ Ndu eri Elizafanu, tso iya nū

bū Shimiri yeḽe Jeyēlu.

Ndu eri Ásafu, tso iya nū

abūru Zekaráya yeḽe Mataniya.

¹⁴ Ndu eri Hemanu, tso iya nū

bū Jehiyēlu yeḽe Shimeyi.

Ndu eri Jedutunu, tso iya nū

abūru Shemáya yeḽe Uziyēlu.

¹⁵ Ephe abya achikobe unwunna ephe; bya emee onwephe; ephe adū nsō; bē ephe bya abahū je emechaa eze-ulo Nchileke ēge ono, eze tū-buru iya ephe ono; mbū ēge ono, okfu Ojejoje kfurū iya ono.

¹⁶ Ndu achijeru Nchileke ēja abya abahū l'ime ime eze-ulo Nchileke ono; je emechaa ya emecha. Iphemiphe, ephe phūru, aasō nsō l'eze-ulo Nchileke ono; bē ephe chifutakotaru l'ogbodufu eze-ulo ono. Ndu Lívayi eye ēka vuta iya vufu; je awūshi lē nggele Kídirōnu.

¹⁷ Eze-ulo ono bē ephe wataru emecha lē mbōku mbū l'ōnwa kē mbū. Yo be lē mbōku k'ēsato l'ōnwa ono; ephe emetabe iya rua lē nwūlo ono, nō dukfuru eze-ulo Nchileke ono. Ephe egude abalī ēsato mechaa eze-ulo Nchileke ono l'onwiya. Yō būru l'abalī iri l'ishingu l'ōnwa kē mbū ono bē ephe megeru iya.

Eeyephu eze-ulo Nchileke azū l'ēka Nchileke

¹⁸ Tō dū iya bū; ephe ejekfushia eze, bū Hezekáya je asū iya: “L'ephe mechaakwaru eze-ulo Nchileke ono l'ō ha; mē enya-ngweja-ukfuru; mē iphe, bū iphe, anōje iya nū; mē teburu ono, eedobeje buredi, eedobeje l'ifu Nchileke ono yeḽe iphe, anōje iya nū.

Eeye Nchileke eze-ulo ono l'ēka

¹⁹ “Iphe, bū ngwa ono, eze Éhazu woshiru l'eze-ulo teke ono, ō bū eze ono; mbū teke ono, ē te gudeḽu ire iya ēka ono b'e dobephuru azū; ephe emechakotawa iya emecha. Ō nōkota-a l'ifu enya-ngweja Ojejoje.”

²⁰ Ya ndono; yo be l'ōnmewa utsu; eze, bū Hezekáya egbeshi je ekukota ndu ishi mkpūkpu ono; ephe ejeshia l'ulo Ojejoje ono.

²¹ Ephe akpūru oke-eswi ēsaa; ebyila ēsaa; unwu atūru ēsaa; mē mkpi ēsaa, ephe e-gude gwoo ngweja iphe, dū ēji l'okfu ēka alī-eze ono; mē l'okfu ēka ūlo ono, dū nsō ono; mē l'okfu ēka ndu Júda. Eze asū ndu achijeru Nchileke ēja, bū ndu eri Érōnu t'ephe gwoo ngweja ono l'enya-ngweja Ojejoje.

²² Tō dū iya bū; ephe egbua oke-eswi ono; ndu achijeru Nchileke ēja anata mee ya; phee l'enya-ngweja ono. Ephe egbukwaaphu ebyila ono; phee mee ya l'enya-ngweja ono; bya egbua unwu atūru phū; phee mee ya l'enya-ngweja ono.

²³ Mkpi ono, e gude egwo ngweja iphe ēji ono b'a kpūtakotaru je anū eze yeḽe edzudzu ōha ono; ephe ebyibegbaa ya ēka.

²⁴ Ndu achijeru Nchileke ẹja egbushia mkpi ono; gude mee ya gwoo ngweja iphe, ɖu ẹji l'ẹnya-ngweja ono; gude kfuwa ugwo iphe, ɖu ẹji, ndu Ízurẹlu l'ẹpha ha meru; kẹ l'eze bẹ tũru ekemu sũ t'e gwoo ngweja-ukfuru; mẹ ngweja iphe, ɖu ẹji ono l'okfu ẹhu Ízurẹlu l'ẹphe ha.

²⁵ Yò bya achiru ndu Lívayi ye l'eze-ulo Nchileke; nũ ẹphe ogele; mẹ une; mẹ ogumogu; ẹge ono, ẹphe tũru l'ekemu; mbũ Dévidi yele Gádu, bũ onye aphujeru eze àphũ; mẹ Nétanu, bũ onye nkfuchiru Nchileke. Ekemu ono bẹ bũ ekemu, Ojejoje shi l'ẹka ndu nkfuchiru iya tua.

²⁶ Ndu Lívayi evudo gudegbaa ngwa-egvu Dévidi ono; ndu achijeru Nchileke ẹja egudegbaa ọpọyọkọ ẹphe.

²⁷ Ya ndono; Hezekáya atua ekemu sũ t'e gwoo ngweja-ukfuru l'ẹnya-ngweja ono. A watalephu ogwo ngweja-ukfuru ono; wata ọgu egvu l'anũ Ojejoje; l'egbu ọpọyọkọ eye iya; l'akũ ngwa-egvu Dévidi, bũ eze ndu Ízurẹlu.

²⁸ Edzudzu-ọha ono l'ẹpha ha abaaru Ojejoje ẹja; ndu egvu l'agũ; ndu ọpọyọkọ l'egbu. E mee ya ẹge ono jeye e gwojee ngweja-ukfuru ono.

²⁹ E gwotsulephi ngweja ono; eze; mẹ iphe, bũ ndu yele iya nọ l'ẹke ono atũko l'ẹphe ha fozita; baaru Ojejoje ẹja.

³⁰ Eze, bũ Hezekáya yele ndu ishi iya abya ekfuaru ndu Lívayi t'ẹphe gua egvu ajaja nũ Ojejoje; mbũ t'ẹphe gua ya l'uzo Dévidi yele Ásafu, bũ onye aphuje àphũ gũru iya. Ya ndono; ẹphe egude ẹhu-otso-ẹna gua egvu ajaja ono; bya efozita baaru Ojejoje ẹja.

³¹ Hezekáya asũ: “Nta-a bẹ unu dobewaru onwunu Ojejoje iche. Unu gude ngweja; mẹ ngweja-ẹkele bya l'eze-ulo Nchileke.” Tò ɖu iya bũ; edzudzu ọha ono egwota ngweja; mẹ ngweja-ẹkele ono. Iphe, bũ ndu oovu evuvu l'obu ewotagbaa iphe, ee-gude gwoo ngweja-ukfuru.

³² Anũ, edzudzu ọha ono nũru t'e gude gwoo ngweja-ukfuru ono bẹ ɖu ọkpọro oke-eswi ẹto l'oke-eswi iri; ọkpọro ebyila ise; mẹ ọkpọro unwu aturu iri. Anũ ono l'ọ ha bẹ bũkota ọphu ee-gude gwooru Ojejoje ngweja-ukfuru.

³³ Anũ, e doberu nsọ k'ogwo ngweja ono ɖu unu oke-eswi l'oke-eswi ọkpọro iri; waa unu aturu ẹsaa l'ọkpọro iri.

³⁴ Ọle ndu achijeru Nchileke ẹja hanũka nwanshĩ; k'ọphu bũ l'ẹphe ta ɖuɖu ike swashĩkota akpọ, ee-gude gwoo ngweja-ukfuru ono. Yò bũru unwunna ẹphe, bũ ndu Lívayi bẹ yetaru ẹphe ẹka tẹ ndu ọdo, bũ ndu achijeru Nchileke ẹja dobefua onwẹphe nsọ; ẹphe eyetaru ẹphe ẹka ono jeye ozi ono agvũ; kẹle ndu Lívayi b'ọ ka oru l'ẹhu t'ẹphe dobe onwẹphe nsọ; ama lẹ ndu achijeru Nchileke ẹja.

³⁵ Anũ, e gude eme kẹ ngweja-ukfuru ono bẹ ha l'igwe; mẹkwaphu ẹba anũ, e gude egwo ngweja ẹhu-agu; mẹ ngweja-mẹe, etsoje ngweja-ukfuru ono.

Tò ɖu iya bũ; ozi, eee l'eze-ulo Nchileke abya ala azũ l'onodu iya.

³⁶ Hezekáya yele ndu ono l'ẹphe ha etekota ẹsua k'iphe, Ojejoje meru ndu nk'ia; kẹ l'iphe ono b'e mekotaru ẹgwegwa ẹgwegwa.

30

Aakwakọbe kẹ Aji Esweta

¹ Hezekáya abya ezikota iphe, bũ ndu Ízurẹlu mẹ ndu Júda ozi; dekwaruphu ẹkwo nũ ndu Ífuremu; mẹ ndu Manáse t'ẹphe byakọta l'ulo

Ojejoje lẹ Jerúsalemu; k'ophu ẹphe a-gbaru Ojejoje, bụ Nchileke kẹ Ízurélu Aji Esweta.

² Eze yele ndu ishi; mę edzudzu ọha ono, nọ lẹ Jerúsalemu ono abya achipyaa ya l'ọo l'ọnwa k'ẹbo bẹ ẹphe a-gba Aji Esweta ono.

³ Ẹphe ta agbadu iya teke aagbajẹ iya; kẹle ndu doberu onwẹphe nsọ lẹ ndu achijeru Nchileke eja ta hadu nshinu; ọdo abụru lẹ ndu Ízurélu te eshidu dzukowaa lẹ Jerúsalemu.

⁴ Iphe ono, ẹphe chítaru idzu iya ono adu eze yele edzudzu ọha ono mma l'obu.

⁵ Ẹphe akabua l'aa-ra iya arara l'alí Ízurélu gbaa mgburumgburu; tsube lẹ Besheba jeye lẹ Danu tẹ ndu Ízurélu wuru bya Jerúsalemu bya agbaaru Ojejoje, bụ Nchileke kẹ Ízurélu Aji Esweta ono; kẹ l'ẹphe ta habua l'igwe gbaa aji ono l'ẹge e deru iya l'ẹkwo.

⁶ Eze abya atua ekemu tẹ ndu ọkpa-ẹgwa gude ẹkwo, eze yele ndu ishi iya deru jekota alí Ízurélu; mę l'alí Júda. Iphe, e deru l'ẹkwo ono sụru:

“Unubẹ ndu Ízurélu; unu laphuta azu lakfuta Ojejoje, bụ Nchileke kẹ Ẹbirihamu; kẹ Áyizaku; mę kẹ Ízurélu; k'ophu ọo-ghachiru unu ifu ọdo; mbu unubẹ nwa ndu ọphu wafuru nu l'ẹka ndu eze ndu Asiriya.

⁷ Unu ba adukwa l'ọ bụ nna unu pẹ; mę unwunna unu pẹ, bụ ndu ono, Ojejoje, bụ Nchileke kẹ nna ẹphe te shidu gude ire ẹphe ẹke ono; k'ophu bụ lẹ Ojejoje meru ẹphe; ẹphe aburu kpurupyata ẹge-a unu phuru-wa.

⁸ Unu be ekwefukwa ikẹ l'ọ bụ nna unu pẹ. Iphe, unu e-mechia bụ t'unu woru onwunu nu Ojejoje. Unu bya l'ulo iya ono, du nsọ ono; mbu l'ulo ono, o mewaru t'ọ du nsọ jeye lẹ tutu yoyo ono. Unu abajeru Ojejoje, bụ Nchileke unu eja; k'ophu ẹhu-eghughu iya ono, ata kfukfuku ono a-lufu unu l'ehu.

⁹ Ọ -buru l'unu lakfutaru Ojejoje ọdo; bẹ ndu kpuru unwunna unu; mę unwegirima unu pẹ lẹ ndu a-phuru ẹphe imiko; haa ẹphe; ẹphe alaphuta azu l'alí-a; kẹ lẹ Ojejoje, bụ Nchileke unu bụ onye emeje eze-iphẹ-oma; buri onye aphuje imiko. Ẹ to nwedu l'ọ ghaaru unu azu; teke unu lakfutaru iya.”

¹⁰ Ndu ọkpa-ẹgwa ono atuko iphe, bụ mkpukpu ndu ikfu Ífuremu; kẹ ndu k'ikfu Manáse; mę kẹ ndu ikfu Zébulonu jegbaru. Obenu l'ọo ọchi bẹ aachi ẹphe; l'aja ẹphe ewena.

¹¹ Ole o nwelerua ndu ikfu Ásha; ikfu Manáse; mę ikfu kẹ Zébulonu, bụ ndu kweru nu; wozita onwẹphe alí; byatashia Jerúsalemu.

¹² Ọ kwaphu ẹge ono bẹ ẹka Ojejoje nọ l'ehu ndu Júda; yo mee k'ophu obu ẹphe bụ nanu; ẹphe l'eme iphe, Ojejoje kfuru ẹge eze yele ndu ishi sụru t'ẹphe mee.

Aagba Aji Esweta ono

¹³ Ya ndono; a dukpoo l'igwe mbu ndu byaru bya edzua lẹ Jerúsalemu t'ẹphe gbaa Aji Buredi, ẹ te kodu ekoko l'ọnwa k'ẹbo.

¹⁴ Ẹphe atuko ẹnya ẹke e shi egwoje eja lẹ Jerúsalemu wofukota; woshikwaaphu iphe, bụ ẹnya-ngweja insensu je enwuru ye l'ọkpa-ugvu Kídironu.

¹⁵ Yo rua l'abalí iri l'eno l'ọnwa k'ẹbo ono; ẹphe egbua nwaturu Aji Esweta ono. Iphere egude ndu ono, achijeru Nchileke eja ono; mę ndu Lívayi. Ẹphe eje emechashia onwẹphe; gude anu, ee-gwo ngweja-ukfuru byatashia l'eze-ulo Nchileke ono.

¹⁶ Ephe eje anòdukota l'ònodu, ephe anòduje; ege ono, o kfuru iya; mbu ekemu Mósísisu, bu onye ke Nchileke ono. Ndu ono, achijeru Nchileke eja ono ephee mee ono, ephe nataru l'eka ndu Lívayi ono.

¹⁷ Ephe du l'igwe; mbu ndu no l'igwe-oha ono e-te emechadu onwephe emecha. Yo buru iya meru; ndu Lívayi egbuaru ndu ono, mmeru no l'ehu ono nwaturu Aji Esweta nk'ephe; k'ophu ephe e-me iya t'o duru Ojejoje nsq.

¹⁸ Ndu ophu ka l'igwe le ndu shi l'ikfu Ífuremu; ikfu Manáse; ikfu Ísaka; me ke Zébulonu te emechadu onwephe emecha; ole ephe rikwanuru iphe Aji Esweta ono. Eriri, ephe riru iya ta kwa ege ono b'e deru iya l'ekwo. Ole Hezekáya kfkwanuru nu Ojejoje l'okfu ehu ephe; su: "Té Ojejoje, bu onye ono, du mma ono gvaru

¹⁹ iphe, bu onye, gude obu iya l'o ha acho Ojejoje, bu Nchileke ke nna iya phe nvu; e guderu l'onye obu te emechadu onwiya ege ekemu k'ulo, du nsq ono kfuru."

²⁰ To du iya bu; Ojejoje anua ekfukfu ono, Hezekáya kfuru nu iya ono; to mebyishihe ndu ono.

²¹ Ndu Ízurelu, bu ndu ophu no le Jerualemu egude ehu-otso-ena gbaa Aji Buredi, e te kodu ekoko abali esaa. Ndu Lívayi me ndu achijeru Nchileke eja l'anoduje l'aguru Ojejoje egvu mboku-mboku; ephe egudeje ngwa-egvu, ada oda l'aguru Ojejoje egvu ono.

²² Ndu Lívayi koshiru l'o doru ephe enya; mbu ozi, ephe ejeru Ojejoje. Hezekáya ekfua okfu gude dua ephe ike. L'ime abali esaa ono be ephe rikotaru iphe, gbaru ephe le ngweja ehu-agu; bya ekele Ojejoje, bu Nchileke ke nna ephe ekele.

²³ Edzudzu-oha ono l'ephe ha ekweta l'ephe a-gbafua aji ono ujiku esaa odo. To du iya bu; ephe egude ehu-otso-ena gbaa aji ono abali esaa odo.

²⁴ Hezekáya, bu eze ndu Júda anu edzudzu oha ono unu oke-eswi labu l'ukporo eswi iri;* me unu aturu iri l'esaa l'ukporo aturu iri.† Ndu ishi anu edzudzu oha ono unu oke-eswi labu l'ukporo iri;‡ me unu aturu ugbo ukporo l'ise§ t'ephe gbushia gude gbaa aji ono. Ndu achijeru Nchileke eja adu l'igwe kweta mecha onwephe emechaa.

²⁵ Iphe, bu edzudzu oha ndu Júda l'ephe ha etekota eswa. Ndu achijeru Nchileke eja; ndu Lívayi; igwe-oha ndu shi Ízurelu bya ndzuko ono; ndu mbyamumbya, shi l'ali Ízurelu bya; mewaru ndu ophu bu ebubu l'ali Júda atuko l'ephe ha tee eswa.

²⁶ Ehu akwata tsoo ndu Jerúsalemu ena k'iche; kele tsube l'oge ke Sólomonu Dévidi, bu eze ndu Ízurelu b'e ta gbaa aji, du ege ono le Jerúsalemu.

²⁷ Ndu achijeru Nchileke eja; me ndu Lívayi awu-lihu goru onu-oma nu ndu ono; Nchileke anua olu ephe; ekfukfu, ephe ekfu anu Nchileke erua imigwe, l'eke ono, du nsq, o bu ebubu ono.

31

¹ E metsulephu iphemiphe obule ono; ndu Ízurelu, no l'eke ono l'ephe ha awu-lihu bahu le mkpukpu ndu Júda; je atuko mkpuma, e dobegbaaru nsq kupyashia; gbutsushia itso Ashera; nwutsushia eke aagwaje iphe; me

* 30:24 30:24 Iphe o bu bu 1,000. † 30:24 30:24 Iphe o bu bu 7,000. ‡ 30:24 30:24 Iphe o bu bu 1,000. § 30:24 30:24 Iphe o bu bu 10,000.

iphe, bu ɛnya-ngweja, nɔ l'alɪ Júda l'ɔ ha; kɛ Bénjaminu; kɛ Ífuremu; mɛ kɛ Manásɛ. Ɛphe emee ya ɛge ono jeye ɛphe emebyishikota iphemiphe ɔbule ono. E metsua; ndu Ízurelu l'ɛphe ha alashigbaa mkpukpu ɛphe; onyenonu alashia lɛ nk'ia.

Iphe, a nuru t'e gude baaru Ojejoje ɛja

² Hezekáya abya agbaa ndu achijeru Nchileke ɛja; mɛ ndu Lívayi l'ogbo l'ogbo. Yo kee ozi; nɔ iphe, bu ɔgbo, nonu; mbu ozi, gbaru ndu achijeru Nchileke ɛja; mɛ ophu, gbaru ndu Lívayi. Ozi ɛphe bu ogwo ngweja-ukfuru; mɛ ngweja ɛhu-agu; mɛ onodu l'onu ɔdu kɛ Ojejoje; l'ɛje ozi; l'ekle iya ekle; gude egvu l'aja iya ajaja.

³ Eze abya eshi l'iphe, o nweru enweru hata elu iya nɔ t'e gude gwoo ngweja-ukfuru l'utsu mɛ l'urenashi; mɛ kɛ mboku ɔtu-ume; mɛ kɛ Aji Onwa Ɔphungu; mɛwaru k'ogba aji, e dobegbaaru l'oge iya; mbu ɛge ono, e deru iya l'ekemu Ojejoje ono.

⁴ Yɔ bya atɔa ekemu tɛ ndu bu lɛ Jerúsalemu woru oke iphe, ruberu ndu achijeru Nchileke ɛja; mɛ ndu Lívayi nɔ ɛphe; k'ɔphu ɛphe e-yeru ɛhu l'ome ekemu Ojejoje.

⁵ Ekemu ono, eze tɔru ono abya edzuru ɛkemeke; teke ono teke ono; ndu Ízurelu anɔlahaa akpuru iphe ɔdungu ɛphe: mbu witu; mɛ; manɔ olivu; manɔ-ɛngu; mɛkpo iphemiphe ɔbule, shi l'ɛgu. Ɛphe evubatakwaphu ɔkɛ lanɔ l'uzo iri, shi l'iphemiphe ɔbule, ɛphe nweru; yo tsubo etsubo.

⁶ Ndu Ízurelu; mɛ ndu Júda, bukota lɛ mkpukpu, nɔgbaa lɛ Júda ewotakwaphu oke lanɔ l'uzo iri, shi l'eswi; mɛ aturu; mɛ l'eghu ɛphe bya anɔ. Ɛphe anukwaphu oke lanɔ l'uzo iri, shi l'iphe, du nsɔ, e doberu Ojejoje, bu Nchileke ɛphe nsɔ. Ɛphe akɔya ya l'ikpo l'ikpo.

⁷ Ɛphe wataru iya l'onwa k'eto; megee ya l'onwa k'esaa.

⁸ Hezekáya yɛle ndu ishi abya aphɔ ɛge iphe ono kɔtsuaru l'ikpo; jaa Ojejoje ajaja; bya aɔɔoru ndibe iya; mbu ndu Ízurelu onu.

⁹ Hezekáya abya ajilahaa ndu achijeru Nchileke ɛja; mɛ ndu Lívayi ɛge ee-me iphe ono, kɔtsuaru l'ikpo ono.

¹⁰ Azariya, bu onye ishi ndu achijeru Nchileke ɛja; onye onu-ulo Zadoku abya eyee onu; sɔ: “Lɛ keshinu teke ɛphe wataru ovubata iphe ono l'eze-ulo Nchileke; bɛ ɛphe wataru oriji ɛpho; ɔphu aphɔduje aphɔdu ahakwaduru nshinu; kɛle Ojejoje gɔwaru onu-oma nɔ ndibe iya. Ɔo ya meru iphe eze iya ɔphu, ha ɛge-a tsufukwadururu etsufu.”

¹¹ Hezekáya abya ezi ɛphe t'ɛphe dozia mkpura, aakwakɔbeje iphe l'eze-ulo Nchileke. Ɛphe edozia ya.

¹² Ɛphe evutakota iphemiphe ɔbule ono, a nuru t'e gude baaru Ojejoje ɛja ono bya edobe l'ime mkpura ono; mɛkpo ɔzo lanɔ l'uzo iri phɔ; mɛ iphe ono, e doberu nsɔ ono. Ɛphe ta padu ozi ɛphe ɛka lanɔ. Yɔ buru Konanaya, bu onye Lívayi bɛ bu onye ishi, eleta ɛphe ɛnya. Onye etsota iya nɔ aburu nwunne iya, bu Shimeyi.

¹³ Eze, bu Hezekáya; mɛ onye ishi ulo Ojejoje, bu Azariya abya afɔta ndu a-nɔdu Konanaya yɛle nwunne iya, bu Shimeyi l'ɛka; l'eleta iphe ono ɛnya. Ndu ɛphe fɔtaru bu: Jehiyelu; Azaziya; Nahatu; Ásahelu; Jerimɔtu; Jozabadu; Eliyelu; Isumakiya; Mahatu; mɛ Benáya.

¹⁴ Yɔ buru Kore, bu nwatibe onye Lívayi, bu Imuna; mbu onye nche onu-ɔguzo ɔzo ɛnyanwu-ahata; bɛ iphe, a nuru Nchileke l'ɛge onye chiru obu iya nɔ l'ɛka. Iphe, a nuru Ojejoje; mɛ iphe, katsukpo ɔdu nsɔ bu iya anɔduje ekeshi iya.

¹⁵ Ndu yeru ẹhu l'oyeru iya ẹka lẹ mkpukpu ẹke ndu achijeru Nchileke ẹja bu bu: Ídenu; Minyaminu; Jeshuwa; Shemáya; mẹ Amariya; mẹ Shekaniya. Ẹphe yetaru ẹka l'okeru ndu achijeru Nchileke ẹja ibe ẹphe iphe, gbaru ẹphe. Ẹphe keru iya l'ogbo l'ogbo. Yọ buru ẹge a nuru ọgurennya b'a nuru nwata.

¹⁶ Ndu odo, ẹphe kevutsuaru bu unwoke, nowaru tsube l'afa ẹto kwaseru, bu ndu ẹpha ẹphe nọ l'ekwo, e deshiru ẹge e shi mua ẹphe; kevutsuaru iphe bu ndu abahuje l'eze-ulo Nchileke l'ẹje ozi mbọku-mbọku. E keru iya ẹphe l'ogbo l'ogbo l'ẹge ozi, ẹphe ẹje gbaru.

¹⁷ Ẹphe abya ekeru gba ndu achijeru Nchileke ẹja, e deru ẹpha ẹphe l'anya-ufu ẹphe ẹge e shiru mua ẹphe; mẹ ndu Lívayi, nowaru tsube l'ukporo afa kwaseru. E keru ẹphe iphe ono l'ogbo l'ogbo l'ẹge ozi ẹphe gbaru.

¹⁸ E deshikotaru ẹpha unwegirima ẹphe ndu kẹ nshji; mẹ unyomu ẹphe; mẹ unwu ẹphe k'unwoke; mẹ unwu ẹphe k'unwanyi lẹ mkpukpu ono kpamukpamu l'ekwo, e deshiru ẹge e shiru mụshia ẹphe; kẹ l'ẹphe gbaru t'e gude ire ẹphe ẹka l'odobe onwẹphe nsọ.

¹⁹ A bya lẹ ndu achijeru Nchileke ẹja, bu ndu k'eri Ẹronu; mbu ndu ono, bu l'egu, nọ-pheru mkpukpu ẹphe mgburumgburu ono; ẹphebedua b'a gutaru unwoke lẹ mkpukpu lẹ mkpukpu tẹ ẹphe keeru unwoke ndu k'eri Ẹronu ono iphe nk'ẹphe; mękpọ ndu e deru ẹpha ẹphe l'ekwo, e deshiru ẹge e shiru mụshia ndu Lívayi.

²⁰ Iphe ono bẹ bu iphe, Hezekáya meru l'alì ndu Júda gbaa mgburumgburu. O meru iphe, dú mma; mẹ iphe, vudo nhamunha; bya aburu onye e gude ire iya ẹka l'ẹke Ojejoje, bu Nchileke nọ.

²¹ Iphemiphe ọbule, o yeru ẹka l'ozi, nọ l'eze-ulo Nchileke; mẹ l'ome ekemu; mẹ l'ome iphe, a suru t'e meje; mbu l'ọcho Nchileke iya; b'o gudekota obu iya l'ọ ha mee. E shi ẹge ono; iphemiphe ọbule aburu iya ọpete.

32

Senákeribu abyaru Jerúsalemu ọgu

(2 Eze 18:13-37; 19:14-19, 35-37; Azá 36:1-22; 37:8-38)

¹ Hezekáya ejebetsua ẹgiri ozi ono, o jeru ono; eze ndu Asiriya, bu Senákeribu achita ndu soja iya; ẹphe abya ọgu l'alì Júda; bya ekephetagbaa mkpukpu, a kpuru; yọ shihugbaa ike. Iphe ọori aburu tẹ ya lútaru iya onwiya.

² Hezekáya aphyẹphu l'iphe Senákeribu gbaru ẹnya iya bya bu t'ọ lua ọgu lẹ Jerúsalemu;

³ jekfushia ndu ishi ọru iya; mẹ ndu soja iya idzu. Ẹphe achita l'ẹphe e-je enwuchishia ẹnya-mini, nọ l'azụ mkpukpu ono t'ọ gbabuhu mini. Ẹphe eyetaru iya ẹka.

⁴ A dú l'igwe dzua; je enwuchishia ẹnya-mini ono l'ọ ha; mẹ nggele, atsobata l'alì ono. Ẹphe asu l'ẹphe ta ahadu tẹ ndu eze ndu Asiriya phụ mini, e-dzuru ẹphe; mẹ ẹphe byalephu.

⁵ Hezekáya abya efube ifu kpukwatsua ẹke daru adada l'upho-mkpuma mkpukpu ono; bya akpushia ọlo-eli ọlo-eli l'eli upho-mkpuma ono. L'azụ upho-mkpuma ono; b'ọ kpuru upho-mkpuma odo. Yọ bya emee agbarike k'upho-mkpuma Mkpukpu Dévidi; yọ kabaa oshihu ike. Yọ kpushikwaaphu ngwa-ọgu l'igwe; mẹ iphe, eegudeje egbochita onwonye.

⁶ Yò bya edobe ndu soja, a-bùrù ishi ndu Ízurelù; bya ekua ephe; ephe abyakfuta iya l'edukfu, nò l'íku obu-edukfu mkpukpu ono. Yo kfuaru ephe okfu, e-me tẹ obu shihu ephe ike sù:

⁷ “T’òkpoma shikwaa unu ike; òphu obu 'awakwa unu awawa. Unu ba atşukwa egvu; òphu mejì 'atofukwa unu lẹ k'eze ndu Asiriya yẹle igwe ndu soja ono, tso iya nù ono; l'onye òphu tso ayibedua kakwa onye òphu tso iya nù.

⁸ Iphe, o nweru bù ngwa-ògu kẹ madzù; obenu l'ayibedua nweru Ojejoje, bù Nchileke ayi, bù onye e-yetaru ayi ẹka; lù-chiaru ayi ògu.” Iphe ono, Hezekáya, bù eze ndu Júda kfuru ono emee; obu eshihu ndu Júda ike.

Senákeribu ekfutoshi Jerúsalemu

⁹ A nonyaa; eze ndu Asiriya, bù Senákeribu; mbù onye ono, chí ndu soja iya yechia Lakishi ono abya ezi ndu ozi iya t'ephe je Jerúsalemu je ezia Hezekáya, bù eze ndu Júda; mẹ ndu Júda, bu lẹ Jerúsalemu; sù:

¹⁰ “Qwaa iphe, Senákeribu, bù eze ndu Asiriya kfuru. Ọ sùrù: ?Bù ngunu bẹ unu chiru ukfu kwẹ, meru; unu anoshia lẹ Jerúsalemu l'ẹke e kephetaru unu ekepheta?

¹¹ ?Unu marua l'ọo eduphu bẹ Hezekáya eduphu unu l'ẹke ọosuje unu lẹ Ojejoje, bù Nchileke unu a-nafùta unu l'ẹka eze ndu Asiriya? Iphe, oome bù tẹ ẹgu nri; mẹ ẹgu mini gbushia unu.

¹² ?Tọ bụdu Hezekáya ono bẹ wofuru ẹke aagwajeru iya iphe; mebyishia ẹnya-ngweja iya; bya asù ndu Júda; mẹ ndu Jerúsalemu l'ọo ẹnya-ngweja lanù bẹ ephe a-bajeru eja; búrù iya bẹ ephe a-kpojeru ínsensu ọkù?

¹³ “?Unu ta madù iphe yẹle nna iya oche phẹ meru ndu alì ọdo? Agwa ndu alì ọdo ono; ?ọo-dùja ike nafùta iya alì ephe l'ẹka?

¹⁴ A bya l'iphe bù mbakeshi ono, nna iya phẹ meru; ephe abùrù kpurupyata ono; ?nanù agwa òphu, dùrù ike nafùta iya ndu nk'iya l'ẹka. ?Nanù ẹge Nchileke nk'unu e-shi dù ike nafùta iya unu l'ẹka.

¹⁵ Ọphu tẹ unu ba ahashì Hezekáya t'ọ ghò-gbua unu; dephushia unu ẹge ono, oodephushi unu ono. Unu be ekwekwa nk'iya; kẹ l'ẹ tọ dukwa agwa ọha; m'ọ bù k'alì-eze, òjewaru ike nafùta iya ndibe iya l'ẹka; m'ọ bù l'ẹka nna iya phẹ. ?Nanù ẹge ọ bù Nchileke unu e-gbe nafùta-chia unu l'ẹka iya?”

E gburu Senákeribu

¹⁶ Ndu ozi Senákeribu ono l'ekfubyishikwaphu Ojejoje, bù Nchileke; mẹ nwozi Ojejoje, bù Hezekáya.

¹⁷ Eze Senákeribu edekwaaphu ẹkwo gude l'ekfubyishi Ojejoje, bù Nchileke kẹ Ízurelù; sù: “L'ọo ẹge ono, agwa ndu alì ọdo ta dùdu ike nafùta iya ndu nk'iya l'ẹka phù; bù ẹge Nchileke kẹ Hezekáya ta adùkwaphu ike nafùta iya ndu nk'iya l'ẹka.”

¹⁸ Ndu ozi Senákeribu ono egude okfu-alì ndu Júda chiru mkpu kpua ndu Jerúsalemu ono, nò l'eli upho-mkpuma mkpukpu ono; t'ephe shi ẹge ono mee t'ephe tsùhu egvu; k'òphu ephe e-shi ẹge ono nata mkpukpu ono.

¹⁹ Ephe ekfulahaaru Nchileke kẹ Jerúsalemu sùkusuku; yo gbe dù l'ọ bù agwa ndiphe, bù iphe, madzù gude ẹka iya mee.

²⁰ Eze Hezekáya; mẹ onye nkfuchiru, bù Azáya Emožu abya ekfuru nù Nchileke; raku iya lẹ k'iphe ono; yo rua l'imigwe.

²¹ Ojejoje ezia ojozi iya; yo je echigbushia iphe, bù ndu soja, ike dù l'ògu; ndu ishi ndu soja; mẹ ndu ishi ọdo, nò l'ọdu ọgu eze ndu Asiriya ono. Eze

ndu Asiriya egude iphere laphushia azụ l'alị iya. Yo rua; je abahụ lẹ nwụlo agwa iya; ụnwegirima iya ndu k'unwoke, nọ ẹke ono; egude mma gbuta iya taa.

²² Ojejoje eshi ẹge ono dzoṣuta Hezekáya yele ndu lẹ Jerúsalemu l'ẹka Senákeribu, bụ eze ndu Asiriya; mēwaru l'ẹka ndu ọdo. Yo mee; to nwehe ndu byaru ẹphe ọkpa ẹhu ọdo.

²³ A dū l'igwe vuta iphe bya anụ Ojejoje lẹ Jerúsalemu; mē iphe, eregbaa ire, ẹphe nuru Hezekáya, bụ eze ndu Júda. Tsube lẹ teke ono kwasẹru bẹ iphe bụ mbakeshi byaru bya edobe iya l'ọnodu, ha nshinu.

Iphe-ememe guderu Hezekáya

(2 Eze 20:1-3, 12-19; Azá 38:1-3; 39:1-8)

²⁴ Yọ buri teke ono bẹ iphe-ememe byaru bya egude Hezekáya; k'ophu bụ l'ọ nwa l'onu-onwu. Yo kfuru nū Ojejoje; yọ za iya; bya emeru iphe-ophulenyā nū iya.

²⁵ Hezekáya awata otse etsetse l'ime obu iya; ophu ọ dudu iphe, o meru lẹ k'iphe-oma ono, ọ nataru ono. Ya ndono; oke ẹhu-eghughu Ojejoje adakfuta iya; dakfuta ndu Júda; dakfuta ndu Jerúsalemu.

²⁶ Hezekáya yele ndu Jerúsalemu abya akwaa izimana kẹ etsetse ono. Ojejoje ahaa ẹphe ọtu-koshi oke ẹhu-eghughu iya l'oge kẹ Hezekáya.

Iphe, Hezekáya nweru

²⁷ Hezekáya nweru iphe nshinu; bukwaruphu onye aakwabẹ ugvu nshinu. O metaru onwiya mkpura ẹke ọkwakobeje mkpola-ocha; mē mkpola-ododo; mē mkpuma, vugbaa oke aswa; mē manụ, eshi mkpọ; mē iphe, eegudeje egbochita onwonye; mēwaru iphe ọdo, vugbaa oke aswa.

²⁸ Ọ kpukwaruphu ụlo ẹke oodobeje witu; ẹke oodobeje mē; mē manụ; bya enweru ọdu-eswi ẹke eswi, anọje l'udu iya udu iya; mē ọdu-aturu.

²⁹ Ọ kpushiru onwiya mkpukpu mkpukpu; nweru aturu l'igwè; mē egwu; mē eswi; keke Nchileke nuru iya ẹku, dū egwu.

³⁰ Ọo Hezekáya bẹ mechiru ẹke mini Gihonu eshiye l'uzo imeli atsofu; bya eshi l'uzo alị iya bufuaru iya uzo l'uzo ẹnyanwu-ariba Mkpukpu Dévidi. Iphe, bụ iphe Hezekáya kuberu ẹka abujeri iya upete.

³¹ Yo be teke ndu ishi, achị Bábyilonu yeru ndu madzụ t'ẹphe bya amaru ẹge k'iphe-ophulenyā, Ojejoje meru l'alị ono dū; Nchileke ahaa ya t'ọ data iya; maru iphe, nọ iya l'obu.

Anwuhu Hezekáya

(2 Eze 20:20-21)

³² Iphe ọdo, Hezekáya mekotaru; mē ẹge o gude koshi lẹ Nchileke duru iya lẹ nsọ; b'e dekotaru l'aphụ onye nkfuchiru, bụ Azáya Emọzu; mē l'ekwo ndu eze ndu Júda; mē kẹ ndu Ízurelu.

³³ Tọ dū iya bụ; Hezekáya anwuhu lakfushia nna iya pẹ. E lia ya l'ugwu ẹke ili ndu eri Dévidi nọ. Ndu Júda kpamukpamu mē ndu Jerúsalemu akwabẹ iya ugvu teke ọ nwuhuru. Manáse, bụ nwatibe iya kẹ nwoke aburu eze l'ọzori iya.

33

Manáse bụ eze ndu Júda

(2 Eze 21:1-9, 17, 18)

¹ Iphe, Manáse gbaru bụ afa iri l'ẹbo teke ọ wataru achichi. Yọ chia ụkporo afa labụ l'afa iri l'ise lẹ Jerúsalemu.

² O meru iphe, du eji l'anya Ojejoje. O meru akpamara ono, iphe bu mbakeshi ono, Ojejoje chifuru l'ifu ndu Izurelu shi anoduje eme ono.

³ Eke ono, aagwaje iphe, nna iya; mbu Hezekaya mebyishiru ono b'o kpukwaru; bya edobetsuaru Balu enya-ngweja; kpobetsua itso Ashera; bya abaaru unwu iphe, nqgbaa l'igwe eja; jeeru iya ozi.

⁴ Yo kpushia enya-ngweja l'eze-ulo Nchileke, no le Jerusalemu, bu iya bu eke ono, Ojejoje suru: "O bu le Jerusalemu be epha iya a-no gbururu jeye le gbururu."

⁵ L'echi ogbodufu labu, no l'eze-ulo Nchileke ono b'o kpushiru enya-ngweja unwu iphe, nqgbaa l'igwe.

⁶ O kpuru unwegirima iya unwoke oku gude gwoo eja le nsuda nwatibe Hinomu. O gworu agwugwo; gwoo ogvu; mee mgbashi; l'ejeje okpata ishi l'eka ndu aphu aphu; me l'eka ndu nijbya. Ejo iphe, o meru be ha nshinu l'anya Ojejoje; shi ege ono kpatsua ya ehu-eghughu.

⁷ O pyiru ntekpe dobe l'eze-ulo Nchileke; mbu l'eke ono, Nchileke kfuru Devidi yele nwatibe iya, bu Solomonu; su: "O bu l'ulo-wa; me le Jerusalemu, bu mkpukpu ono, ya fotaru l'ikfu ndu Izurelu l'ephe ha ono be ya e-me te t'epha iya nodu gbururu jeye le gbururu."

⁸ Ophu ya ta abyadu l'eme te ndu Izurelu shi l'ali ono, ya turu nna ephe eka ono hata okpa lufu alufu odo; m'o -buru-a l'ephe a-nwube enya l'emekota iphe, ya turu ephe l'ekemu ono, ya shi l'eka Mosisu nu ephe ono; me iphe, ya toru okpa iya; me l'ome-l'ali iya."

⁹ O bu le Manase dusweru ndu Juda; me ndu Jerusalemu; ephe emee iphe, du eji, ka ophu ndu oha ono, Ojejoje mebyishiru l'ifu ndu Izurelu ono mekotaru.

Izimana ala Manase azu

¹⁰ Ojejoje ekfuru yeru Manase yele ndu nk'iya; ophu ephe 'angadu nchi.

¹¹ To du iya bu; Ojejoje achita ndu ishi ndu soja eze ndu Asiriya; ephe abakfuta ephe. Ephe egude ikokoro kota Manase l'imi; tua ya egbirigba, e meru l'ope kpuru lashia Babylonu.

¹² Iphe ono atsude l'ia phu l'ehu; yo cholahaa ege ya e-shi tuba Ojejoje, bu Nchileke iya l'anya; yo kwata bya ewozita onwiya ali l'ifu Nchileke ke nna iya phe.

¹³ Yo kfuru nu Nchileke; iphe ono, o roru ono erua Ojejoje l'ehu; yo nua iphe, o roru iya; duphuta iya azu le Jerusalemu; yo bya anodu l'ali-eze iya. Manase abya amaru teke ono l'oo Ojejoje bu Nchileke.

¹⁴ E metsua; yo kpu-kwazi upho Mkpukpu Devidi ophu no teke aalufuta afuta; mbu l'uzo enyanwu-ariba ogvu-mini Gihonu le nsuda; kpua ya jeye le Onu-oguzo Ema; bya akpu-phe ugvu Ofelu mgburumgburu. O kpukwaru iya phu; yo kabaa l'eli. Yo bya edokaa ndu ishi ndu soja l'iphe, bu mkpukpu, a kpuru; yo shihukota ike l'ali Juda.

¹⁵ Yo wofukota ogvu, e jetaru ejeta; bya ewofu ntekpe phu l'eze-ulo Nchileke; bya emebyishia enya-ngweja, o kpushiru l'ugvu eke eze-ulo Nchileke no; me le Jerusalemu ono. Yo vuta iya tufaa l'azu mkpukpu.

¹⁶ Yo bya edozia enya-ngweja Ojejoje; bya egwoo ngweja ehu-agu; me ngweja-ekele l'eli iya. Yo kfuaru ndu Juda t'ephe bageru Ojejoje, bu Nchileke ke Izurelu eja.

¹⁷ Ole; ndu Juda ta hakwanu ogwo ngweja l'eke, aagwaje iphe. Ole o kwanu Ojejoje, bu Nchileke ephe kpuu be ephe anoduje egwo iya anu.

*Anwūhu Manáse**(2 Eze 21:17-18)*

¹⁸ Iphe ọdo, Manáse mekotaru; me ekfukfu, o kfuru nū Nchileke; me iphe, ndu aphū àphū gude ẹpha Ojejoje, bụ Nchileke kẹ Ízurẹlu kfuru nū iya; b'e dekotaru l'ẹkwo akọ ndu eze ndu Ízurẹlu.

¹⁹ Ekfukfu, o kfuru nū Nchileke; me ẹge Nchileke shiru nabata iya; mekwaphu ẹjo iphe, o meshiru; je akpaa lẹ ndzụ be gude ire iya ẹka, nọ iya l'ẹhu; mekpọ ẹke ọ kpushiru, aagwajẹ iphe; me ẹke o doberu itso Ashera; me ntekpe; b'o wozitaderu onwiya alị; b'e dekotaru l'ẹkwo akọ onye aphuje àphū, bụ Hozayi.

²⁰ Tọ dū iya bụ; Manáse anwūhu lakfushia nna iya phẹ. Ẹphe elia ya l'ulo iya. Amọnu, bụ nwatibe iya kẹ nwoke aburu eze l'ozori iya.

*Amọnu bụ eze ndu Júda**(2 Eze 21:19-26)*

²¹ Iphe, Amọnu gbaru bụ ụkporo afa l'afa labụ teke ọ wataru achichi. Yọ chia afa labụ lẹ Jerúsalemu.

²² O meru ẹjo iphe l'ẹnya Ojejoje l'ọ bụ nna iya; mbụ Manáse. Iphe, bụ ntekpe Manáse, bụ nna iya doberu b'o gworu ngweja nū; baaru iya ẹja.

²³ Ẹ to wozitadu onwiya alị l'ifu Ojejoje ẹge nna iya; mbụ Manáse wozitaru onwiya. Amọnu bụlephu ikpe b'o mekoru kpua onwiya.

²⁴ Ndu ozi iya agbaaru iya ẹjo idzu; woru iya gbua l'ufu iya.

²⁵ Obenu lẹ ndu Júda bẹ gbushikotaru ndu ono, tso gbaaru eze, bụ Amọnu ẹjo idzu ono. Ndu Júda eworu Josáya, bụ nwatibe iya kẹ nwoke mee eze l'ozori iya.

34*Josáya bụ eze ndu Júda**(2 Eze 22:1-2)*

¹ Iphe, Josáya gbaru bụ afa ẹsato teke ọ wataru achichi. Yọ chia ụkporo afa l'afa iri lẹ nanu lẹ Jerúsalemu.

² O meru iphe, vudo nhamunha l'ẹnya Ojejoje. O tsoru ụbeka ochechoroche iya, bụ Dévidi; tọ dū ophu ọ haru.

³ L'afa, kwe iya afa ẹsato; k'ophu ọ wataru achichi b'ọ wataru ọcho uzo kẹ Ojejoje, bụ Nchileke k'ọchechoroche iya, bụ Dévidi. Teke ono b'ọ bukjaduru nwata nshii. Yo be l'afa k'iri l'ẹbo ya; yọ wata ophashi urukutu, nọ lẹ Júda; me Jerúsalemu; mbụ woshilaha ẹke aagwajẹ iphe, nọgbaa ya nū; me itso Ashera; me ntekpe, a pyiru apyipyi; me ophu a kpuru akpukpu.

⁴ Yo zia t'e tsukposhia ẹnya-ngweja Bálu. Yo nwutsushia ẹnya-ngweja insensu, nọ l'ẹke ono. Itso Ashera; me ntekpe, a pyiru apyipyi; me ophu a kpuru akpukpu b'o gwekotaru; yọ buru udzu; yọ woru iya je ephakaa l'ili ndu shi agwajẹ iya nū.

⁵ Ndu achijeru agwa ono ẹja b'ọ kpokotaru okpu ẹphe oku l'eli ẹnya-ngweja ẹphe ono. Yọ saa alị Júda; me Jerúsalemu asasa.

⁶ Tsube lẹ mkpukpu mkpukpu ndu Manáse; kẹ ndu Ífuremu; me kẹ ndu Símiyonu; je akpaa lẹ kẹ ndu Náfutali; me l'ẹke nọ-pheru iya mgburumgburu, e meru; yọ buru kpurupyata;

⁷ b'o nwutsushikotaru ɛnya-ngweja ɛphe; gwee itso Ashera; mɛ ntɛkpe, nɔ iya nɔ; yɔ bɔru udzu. O tɔko ɛnya-ngweja insɛnsu, nɔkota l'alɔ ɪzuru ndu nwutsushikota. Yo metsua; laphushia azu lɛ Jerusalemu.

A phuru ɛkwo ekemu
(2 Eze 22:3-20)

⁸ Yo be l'afa, kwe Josaya afa iri l'esato, o wataru achichi; teke ono b'o woshiwaru iphe, du eji l'alɔ ono; yo zi Shefanu Azalaya; mɛ Maseya, bu o-chi-oha mkpukpu ono; mɛ Jowa Jowahazu, bu onye akwakobeje iphe, meru nɔ; t'ɛphe je emekwaa eze-ulo Nchileke, bu Nchileke iya.

⁹ ɛphe abya ejekfu Hilikaya, bu onye ishi ndu achijeru Nchileke eja je eworu okpoga, e wobataru l'eze-ulo Nchileke nɔ iya; mbu okpoga ono, ndu Liviayi, bu ndu eche nche l'onu-ulo nataru ndu Manase; ndu Ifuremu; mɛ ndu Benjaminu l'ɛphe ha; mɛ lɛ ndu Jerusalemu.

¹⁰ ɛphe eworu okpoga ono ye l'eka ndu ishi ɔru ono, aaru l'eze-ulo Nchileke ono. ɛphebedua eworu iya nɔ ndu aru ɔru l'eze-ulo Nchileke ono t'ɛphe gude kpukwaa ya; mezia ya emezi.

¹¹ ɛphe ewokwaruphu okpoga nɔ ndu kapyinta; mɛ ndu akpu ulo ono t'ɛphe gude zuta mkpuma, a washiru awashi; oshi-uko; mɛ l'osweru, eswebeje l'ulo; kele ndu ophu shi nɔdu iya nɔ be ndu eze, shi achɔ Juida haru; yɔ lakota l'iyi.

¹² Unwoke ono be yeru ehu ruu ɔru ono. Ndu e doberu l'ishi t'ɛphe leta ɛnya l'ɛge e gude eje ozi ono be bu Jahatu; mɛ Obedaya. Ndu ono bu ndu Liviayi, shi l'eri Merari. Ndu odo bu Zekaraya; mɛ Meshulamu, bu ndu eri Kohatu. Ndu Liviayi ono, bu ndu ophu emeje nka l'oku ngwa-egwu

¹³ be bu ndu ishi ke ndu ophu evu iphe, e gude eme k'ulo ono. Yɔ bɔru ɛphe eleta ndu ɔru ono l'oru, du l'iche l'iche. Ndu Liviayi ono be haru bɔru ndu o-de-ekwo; ndu ishi ɔru; mɛ ndu nche onu-oguzo.

¹⁴ Yɔ bɔru teke ɛphe ewofuta okpoga ono, e wobataru l'eze-ulo Nchileke ono be Hilikaya, bu onye achijeru Nchileke eja phuru ɛkwo ekemu ono, Ojeje shi l'eka Mosisu nɔ ono.

¹⁵ Hilikaya ekfuaru Shefanu, bu o-de-ekwo; su: "Lɛ ya phukwaru ɛkwo ekemu-a l'eze-ulo Nchileke." Yɔ bya eworu ɛkwo ekemu ono nɔ Shefanu.

¹⁶ Shefanu egude ɛkwo ono jekfu eze; bya asu iya "L'iphemiphe obule, e yeru ndu ozi ngu l'eka t'ɛphe mee be ɛphe emekwa-a.

¹⁷ ɛphe wotaakwaru okpoga, nɔ l'eze-ulo Nchileke ye l'eka ndu ishi ɔru; mɛ ndu ophu aru ɔru obu."

¹⁸ Shefanu, bu o-de-ekwo abya ekfuaru eze teke ono; su iya: "Lɛ Hilikaya, bu onye achijeru Nchileke eja be nwekwaru ɛkwo, o nuru iya." Shefanu abya anodu l'ifu eze guu ya.

¹⁹ Eze anulephu iphe, o gufutaru l'ekwo ekemu ono; woru uwe iya lajashia.

²⁰ Eze asu Hilikaya; mɛ Ahikamu, bu nwatibe Shefanu; mɛ Abudonu Mayika; mɛ Shefanu, bu o-de-ekwo; mɛ Asaya, bu nwozi eze; su ɛphe:

²¹ "Unu je akpataru iya Ojeje ishi; kpataru iya ndu phoduru nɔ lɛ ɪzuru; mɛ lɛ Juida; k'iphe ono, e deru l'ekwo, a phuru ono. Oke ehu-eghugu, Ojeje a-tukoshi ɛphe; be hakwa nshinu; kele nna ɛphe phe te emedu iphe, Ojeje kfu; ɛphe te me iphe, e deru l'ekwo-a."

²² To du iya bu; Hilikaya; mɛ ndu ono, eze ziru ozi ono ejeshia ke nwanyi, bu onye nkfuchiru Nchileke, bu Huluda. Huluda bu nyee Shalumu Tokuhatu, nwatibe Hasura. Shalumu be eletaje uwe ndu achijeru Nchileke

ėja ɛnya. Ẹke Huluda bu bu l'obu-egu Jerúsalemu. Ẹphe abya ekfuaru iya k'iphe ono.

²³ Yò sù ẹphe: “Owaa iphe, Ojejoje, bu Nchileke kẹ Ízurelu ekfu: Unu je ezia onye ziru unu;

²⁴ lẹ Ojejoje sùru: ‘Lẹ ya abya owokfuta Jerúsalemu; mẹ ndu bu iya nù ẹjo iphe-ẹhuka; me iphe, bu mburọnu ono, e deshiru l'ẹkwo ono, a gùru l'ifu eze ndu Júda ono.

²⁵ Ishi iya aburu l'ẹphe gwọberu iya; kpọlahaa insensu oku l'anụ agwa odo; gude iphe, ẹphe emetsua l'akpatsu iya ẹhu-eghughu. Oo ya bu lẹ ya a-byabẹ ẹphe oke ẹhu-eghughu iya; ọphu t'ọ nwedu l'a byanyia ya abyani.

²⁶ Iphe, unu e-kfuru eze ndu Júda ono, ziru unu t'unu bya ajita l'ẹka Ojejoje ono; bu l'ọ owaa iphe, Ojejoje, bu Nchileke kẹ Ízurelu kfuru lẹ k'iphe ono, ọ nuru ono:

²⁷ Keshinu ọphu iphe ono ruru ngu l'obu; nggu ewozita onwongu alị l'ifu yẹbe Nchileke teke ono, i nuru iphe, ya kfuru, l'oo-dakfuta mkpukpu-a; mẹ ndu bu iya nù; mbụ keshinu ọphu i gude k'iphe ono wozita onwongu alị l'ifu iya; bya alawashia uwe ngu; raa ẹkwa l'ifu iya; bẹ ya nwaru iphe, i kfuru. Ono bu iphe, Ojejoje kfuru ndono.

²⁸ Ya e-me; t'i lakfu nna ngu pẹ; e lia ngu l'ẹhu-agu. Ẹnya ngu ta abyadu bya aphụ ẹjo iphe-ẹhuka ono, ya e-wokfuta mkpukpu-a; mẹ ndu bu iya nù ono.”

Ya ndono; ẹphe alaa bya akọoru eze ẹge nwanyi ono kfuru.

Josáya agbakwazi ndzụ onye lẹ Ojejoje

(2 Eze 23:1-20)

²⁹ Tọ dọ iya bu; eze abya ezia; e je ekukota ndu bu ọgurennya ndu Júda l'ẹphe ha; mẹ ndu kẹ Jerúsalemu.

³⁰ Eze yele unwoke ndu Júda ono l'ẹphe ha; mẹ ndu bu lẹ Jerúsalemu; mẹ ndu achijeru Nchileke ẹja; mẹ ndu Lívayi; mẹkpo ndu ono l'ẹphe ha; ndu ukfu mẹ ndu nta; atụko wuru jeshia l'ulo Ojejoje. Yọ guru ẹkwo ọgba-ndzụ ono, a phuru l'eze-ulo Nchileke ono ye ẹphe lẹ nchị.

³¹ Eze abya evudo lẹ mgboro itso iya; gbaa ndzụ l'ifu Ojejoje lẹ ya a-nodu etso Ojejoje; mẹ lẹ ya e-gude obu iya l'ọ ha; mẹ ndzụ iya l'ọ ha eme ekemu iya, ọ sùru t'ẹ meje; mẹ iphe, ọ toru ọkpa iya; shi ẹge ono eme iphe, ọgba-ndzụ ono, e deru l'ẹkwo ono kfuru.

³² Yo mee tẹ iphe, bu ndu Jerúsalemu; mẹ ndu Bénjaminu kweta iphe ono, o kfuru ono. Ndu Jerúsalemu emee iphe, ọgba-ndzụ Nchileke ono kfuru; mbụ Nchileke kẹ nna ẹphe.

³³ Josáya ewofukota ẹjo agwa, nọ l'alị kẹ ndu Ízurelu. Yo mee t'iphe, bu ndu nọkota lẹ Ízurelu bájeru Ojejoje, bu Nchileke ẹphe ẹja. Ẹphe ta habụa otso ụzo Ojejoje, bu Nchileke kẹ nna ẹphe jeye l'oge nka-ezekuna nk'íya.

35

Josáya agba Aji Esweta

(2 Eze 23:21-23)

¹ Ya ndono; Josáya abya agbaaru Ojejoje Aji Esweta lẹ Jerúsalemu. E gbua nwaturu Aji Esweta ono l'onwa mbụ gbaru l'abalị iri l'eno.

² Yọ bya edobetsua ndu achijeru Nchileke ẹja l'ozi, gbaru ẹphe; bya adua ẹphe ike; sù ẹphe t'ẹphe leta ɛnya l'ozi, nọ l'ulo Ojejoje.

³ Yò bya ekfuru yeru ndu Lívayi, bú ndu ezije ndu Ízurelu kpmukpamu iphe; bya abúru ndu dú nsò l'èke Ojejoje nọ; sù ephe: “Unu woru okpoko ono, dú nsò ono dobe l'ùlo ono, Sólomọnu Dévidi, bú eze ndu Ízurelu kpuru ono. T'è b'a pahẹkwa iya l'ukuvu ọdo. Unu jeeru Ojejoje, bú Nchileke unu ozi nta-a yẹle ndibe iya, bú ndu Ízurelu.

⁴ Unu kwakọbe onwunu l'ènya-ufu l'ènya-ufu ẹge unu dú l'ogbo l'ogbo, bú iya bú ẹge ono, Dévidi; onye ono, shi búru eze ndu Ízurelu yẹle nwatibe iya; mbú Sólomọnu deru edede doberu unu ono.

⁵ “Unu vudo lẹ Ẹke-dụ-Nsọ ono; l'ogbo l'ogbo ẹge ọ dú l'ènya-ufu l'ènya-ufu ndu Ízurelu mmanu. Unu egude ndu Lívayi tughashia onwunu l'iphe, bú ogbo ophu nọnu.

⁶ Unu egbua nwaturu Aji Esweta ono; mee onwunu t'unu dú nsọ; kwakọbe nwaturu ono; k'ophu ụnwunna unu phẹ a-nọdu eme iya ẹge Ojejoje shi l'ẹka Mósísis tya ekemu iya.”

⁷ Ndu Ízurelu mmanu, nọ l'èke ono bẹ Josáya nuru aturu; mẹ egbu, kpakọru dú ụkporo unu ugbo ẹto l'unu iri l'ise,* ephe gude mee kẹ ngweja Aji Esweta ono. Ọ nukwaruphu ephe unu eswi ẹsaa l'ụkporo eswi iri.† Ẹlu ono l'ọ ha shikota eze l'ẹka.

⁸ Ọ kwaphu ẹge ono bẹ ndu ishi ọru Josáya woru iphe, shi ephe l'obu nù ndu Ízurelu ono; ndu achijeru Nchileke ẹja; mẹ ndu Lívayi. Hilikaya; Zekaráya; mẹ Jehiyẹlu, bú ndu ishi ọlo Nchileke abya eworu unu aturu ishingu l'ụkporo iri;‡ mẹ ụkporo eswi iri l'ise§ nù ndu achijeru Nchileke ẹja t'ephe gude gwoo ngweja Aji Esweta ono.

⁹ Konanaya; Shemáya; mẹ Netanẹlu, bú ụnwunna iya; mẹ Hashabaya; Jeyẹlu; mẹ Jozabadu; bú ndu ishi ndu Lívayi bẹ nuru ndu Lívayi aturu; mẹ egbu, dú unu iri l'ẹbo l'ụkporo iri;* nukwaphu ephe unu eswi l'ụkporo eswi ise;† t'ephe gude gwoo ngweja Aji Esweta ono.

¹⁰ A kwakọsua kẹ Aji Esweta ono; ndu achijeru Nchileke ẹja eje evudo l'ọnodu ephe; ndu Lívayi anọdu ẹge e keshiru ephe; mbú ẹge ono, eze sùru t'ephe nọo ono.

¹¹ Ẹphe egbushia ụnwu aturu Aji Esweta ono. Ndu achijeru Nchileke ẹja anata mee ya phee; ndu Lívayi aphushia anụ ono akpọ.

¹² Ẹphe eworu anụ, e gude eme kẹ ngweja-ukfuru ono dobe iche; k'ophu ephe e-keshiru iya ndu Ízurelu l'ènya-ufu l'ènya-ufu; t'ephe gude ẹka ephe gwooru iya Ojejoje; ẹge ono, e deru iya l'ẹkwo Mósísis ono. Yọ bukwaruphu ẹge ono bẹ ephe meru eswi ono.

¹³ Unwu aturu Aji Esweta ono; bẹ ephe hùrù áhùhù; ẹge ome-l'alì iya dú. Ẹphe gude ite-ọku; mẹ nwrite nshì; mẹ ite-ophe shia ngweja ọdo, dú nsọ eshishi; bya emekebe ẹgwegwa pajeru iya ndu Ízurelu mmanu ono l'ephe ha.

¹⁴ Ẹphe emetsua; bya akwakọbe nk'ephe; mẹ kẹ ndu achijeru Nchileke ẹja; kẹle ndu achijeru Nchileke ẹja, bú ndu eri Ẹrọnu bẹ fuberu ifu l'ogwo ngweja-ukfuru; mẹ ẹbà anụ ono jeye ọchi agbaa. Ọo ya meru; ndu Lívayi akwakọbe nk'ephe; kwakọbekwaphu ophu ndu achijeru Nchileke ẹja, bú ndu eri Ẹrọnu riru.

* 35:7 35:7 Iphe ọ bú bú 30,000. † 35:7 35:7 Iphe ọ bú bú 3,000. ‡ 35:8 35:8 Iphe ọ bú bú 2,600. § 35:8 35:8 Iphe ọ bú bú 300. * 35:9 35:9 Iphe ọ bú bú 5,000. † 35:9 35:9 Iphe ọ bú bú 500.

¹⁵ Ndu ogbo-egvu; mbụ ndu eri Ásafu anọdu l'ọnodu ephe, bụ iya bụ ọnodu, Dévidi; Ásafu; Hemanu; mę Jedutunu, bụ onye aphujeru eze àphù doberu ephe. Ndu nche anọdutsua l'onu-oguzo onu-oguzo; ophu o dudu onye haru ozi nk'iya; kę l'unwunna ephe, bụ ndu Lívayi l'eshiru ephe ite.

¹⁶ Tọ dụ iya bụ; e jekota ozi, e jeru Ojejoje mbọku ono gude gbaa Aji Esweta ono; gude iya gwoo ngweja-ukfuru ono l'ęnya-ngweja Ojejoje ęge ono, eze, bụ Josáya sụru t'e meje iya ono.

¹⁷ Ndu Ízurelu, bụ ndu ophu nọ anọno l'ęke ono teke ono bę gbaru Aji Esweta ono; bya agbaa Aji Buredi, ę tę kodu ekoko abalị ęsaa.

¹⁸ Egbe Aji Esweta ono b'ę ta gbabua l'alị Ízurelu keshinu oge k'onye nkfuchiru Nchileke, bụ Sámelu. Ophu o dudu onye eze ndu Ízurelu, gbajeru Aji Esweta ophu dụ l'ọ bụ ono, Josáya gbaru ono; mbụ yele ndu achijeru Nchileke ęja; ndu Lívayi; mę ndu Júda l'ephe ha; ndu Ízurelu, nọ l'ęke ono; mę ndu Jerúsalemu.

¹⁹ Aji Esweta ono b'a gbaru l'afa, kwe Josáya afa iri l'ęsato; k'ophu o wataru achichi.

*Anwuhu Josáya
(2 Eze 23:28-30)*

²⁰ E metsua iphemiphe obule ono; Josáya abya edozitsua eze-ulo Nchileke; yọ dụ mma; Neko, bụ eze ndu Íjiputu egbeshi jeshia ọgu lę Kakemishi, nọ lę mgboro Ęnyimu Yufurétusu; Josáya ejeshia tę ya wọta iya ọgu.

²¹ Ọle Neko yeru ndu, je ezia Josáya sụ iya: “Bụ ngunu adaru nggu l'iya; nggube eze ndu Júda? Ę tọ bukwa nggu bę ya byakfutaru ọgu ntanụ. Ndu ya byakfutaru ọgu bukwa ndu onu-ulo ono, ephe l'iya alu ọgu ono. Nchileke bę ziru iya tę ya mekebe egwegwa. Ba kfu-chikwa Nchileke ụzo; l'ọ swikwaru iya eswiru; o -dudu bę oo-mekwa t'ị laa l'iyi.”

²² Ọle Josáya te kwedu haa ya; bya emee onwiya; t'ę b'a hube iya ama; tę yele iya lua ọgu ono. Yọ jịka lę ya ta angadu nchị l'okfu Neko, bụ iya bụ okfu, shi l'onu Nchileke; yọ tugbule-a jekfushia ya ọgu lę phorokoto alị Megido.

²³ Ya ndono; ndu akfụ agbanua eze, bụ Josáya akfụ. Yọ sụ ndu ọru iya: “Unu pafu iya; kę l'e meruakwaru iya ęhu okpobe emeru.”

²⁴ Ndu ozi iya ono apata iya pafu l'ugbo-inya iya; paru iya ye l'ugbo-inya iya k'ębo palata Jerúsalemu. Yọ nwuhu; e lia ya l'ęke e liru nna iya pphę. Ndu Júda l'ephe ha; mę ndu Jerúsalemu araa ękwa iya.

²⁵ Jeremáya agua egvu-aphu ęhu Josáya. Unwoke l'unwanyi, agu egvu l'anọduje agu egvu ęhu Josáya ono teke ephe jeru ękwa. Yọ buri ęge ono b'ọ dụ jeye ntanụ. Ephe emee ya; yọ buri ome-l'alị ndu Ízurelu; a bya e dee ya edede l'egvu-aphu.

²⁶ Iphe ọdo, Josáya mekotaru; mę ęge o gude mee iphe-oma l'uzo, o dụ l'ekemu Ojejoje;

²⁷ męwaru iphe, o meeberu; tsube l'ishi jeye lę ngvucha b'e dekotaru l'ękwo ndu eze ndu Ízurelu; mę kę ndu Júda.

36

*Jehowahazu bụ eze ndu Júda
(2 Eze 23:30-35)*

¹ Tò dù iya bụ; ndu alị ono ewofuta Jehowahazu Josáya kẹ nwoke; mee ya eze lẹ Jerúsalemu l'òzori nna iya.

² Iphe Jehowahazu gbaru bụ ụkporo afa l'afa ẹto teke ọ wataru achichi. Yọ chĩa ọnwá ẹto lẹ Jerúsalemu.

³ Eze ndu Íjiputu akwatsua ya l'ọchichi lẹ Jerúsalemu; bya asụ tẹ ndu Júda tụa ụkporo talentu mkpọla-ọcha ise; waa talentu mkpọla-ododo.

⁴ Eze ndu Íjiputu ono emee Ẹliyakimu, bụ nwunne Jehowahazu kẹ nwoke; yọ bụru eze ndu Júda; mę Jerúsalemu; bya agbanwee ẹpha iya; gube iya Jehoyakimu. Obenu lẹ Neko kputaru nwunne Ẹliyakimu ono; mbụ Jehowahazu lashia Íjiputu.

Jehoyakimu bụ eze ndu Júda (2 Eze 23:36—24:7)

⁵ Iphe Jehoyakimu gbaru bụ ụkporo afa l'afa ise teke ọ wataru achichi. Yọ chĩa afa iri lẹ nanụ lẹ Jerúsalemu. O meru ẹjọ iphe l'ẹnya Ojejoje, bụ Nchileke iya.

⁶ Nebukadineza, bụ eze ndu Bábyilonu abya etso iya ọgu; tụa ya ẹgbirigba ope; kpuru lashia Bábyilonu.

⁷ Nebukadineza bẹ hakwaruphu iphe, nọ l'eze-ulo Nchileke vuta lashia Bábyilonu je edobe l'ulo agwa iya lẹ Bábyilonu l'ẹke ono.

⁸ Iphe ọdo, meru nụ l'oge kẹ Jehoyakimu; mę akpamara, o mekotaru; mę iphe, dù ẹji, e gudetsuaru iya l'ẹka ẹke oome iya; iphe ono l'ọ ha b'e dekotaru l'ẹkwo ndu eze ndu Ízurelu; mę ke ndu Júda. Jehoyakimu, bụ nwatibe iya kẹ nwoke abya aburu eze l'òzori iya.

Jehoyakinu bụ eze ndu Júda (2 Eze 24:8-17)

⁹ Iphe Jehoyakinu gbaru bụ afa iri l'ẹsato teke ọ wataru achichi. Yọ chĩa ọnwá ẹto l'abalị iri lẹ Jerúsalemu. O meru ẹjọ iphe l'ẹnya Ojejoje.

¹⁰ Yo rua l'oge mini ọdungu l'afa ono; eze, bụ Nebukadineza ezia t'e je akputa iya gude bya Bábyilonu. A kputaru iya; gwoo iphe, eregba ire, shi l'eze-ulo Nchileke gude tso iya. Nebukadineza eworu nwunne nna Jehoyakinu ono, bụ Zedekaya mee eze ndu Júda; mę kẹ Jerúsalemu.

Zedekaya bụ eze ndu Júda (2 Eze 24:18-20; Jer 52:1-3a)

¹¹ Iphe Zedekaya gbaru bụ ụkporo afa l'afa lanụ teke ọ wataru achichi. Yọ chĩa afa iri lẹ nanụ lẹ Jerúsalemu.

¹² O meru ẹjọ iphe l'ẹnya Ojejoje, bụ Nchileke iya; ọphu 'o wozitadu onwiya alị l'ifu Jeremáya, bụ onye nkfuchiru Ojejoje.

Jerúsalemu ada (2 Eze 25:1-21; Jer 52:3b-11)

¹³ Zedekaya ekwefukwaruphu eze, bụ Nebukadineza ikẹ, bụ iya bụ onye ono, meru; yo gude ẹpha Nchileke ria angụ ono. Yo je ekerebe; kpọ-chia obu; lẹ ya te tsodu ụzo kẹ Ojejoje, bụ Nchileke kẹ Ízurelu.

¹⁴ Ọdo aburu lẹ ndu bụ ishi ndu achijeru Nchileke ẹja; mę ndu Júda l'ẹphe ha bẹ ghelegheleghele nk'ẹphe karu ẹji. Ẹphe yeru ẹka l'akpamara ono iphe bụ mbakeshi anọduje eme ono; bya emerushia eze-ulo Nchileke, bụ ẹke ono, o doberu nsọ lẹ Jerúsalemu ono.

Jerúsalemu daru

¹⁵ Ojejoje, bu Nchileke ke nna ephe l'eshije l'onu ndu ozi iya l'ekfuru ephe okfu; o -kfutsua; yo kfukwazi; kele imiko ndibe iya; waa eke ono, o bu ebubu ono aduje iya.

¹⁶ Obenu l'ogo ewena be ephe anoduje aja ndu ozi Nchileke ono; l'akpo okfu iya ebo-ebo-l'afu; l'achi ndu nkfuchiru iya ochi. Ephe emee ya ege ono jeye teke oke ehu-eghughu Ojejoje gbanwuhuru oku l'eke ndibe iya no; to kwehe emekota.

¹⁷ Ojejoje ewota eze ndu Babylonu dobe t'o tso ephe ogu. Yo gude ogu-mbeke gbugbushia unwu-okorobya ephe l'ulo-nso. Ophu o dudu onye ophu o haru le ndu k'unwu-okorobya; l'unwu-mgboko ephe; ndu k'unwoke; me ndu ophu kahwaru nu. Nchileke atuko ephe l'ephe ha yekota Nebukadineza l'eka.

¹⁸ Yo gwoo iphe, bu iphe, no l'eze-ulo Nchileke lashia Babylonu; ndu ophu ha nshinu; me ndu ophu ha nwanshi. Yo vutakwaphu eku, no l'eze-ulo Nchileke; me eku ke eze; waa ke ndu ishi oru iya.

¹⁹ Ephe atua oku l'eze-ulo Nchileke; nwutsushia upho-mkpuma, e gude kpu-pheta Jerusalemu. Ephe atukota oku l'iphe bu ufu-eze, no iya nu. Ephe atuko iphe, ere ire, no l'eke ono mebyishikota.

²⁰ Yo chita nwa ndu ophu wafuru nu lashia Babylonu; mbu ndu ophu wafuru nu, e t'e gudedu ogu-mbeke gbua; ephe ejelahaaru iya ozi; l'ejeru unwu iya ozi jeye teke ali-eze ndu Peshiya bya akwatsua ke Babylonu.

²¹ Ali ono be tutaru ume; teke ono, o daburu ochobo ono. Yo tua ume ukporo afa eto l'afa iri. Yo shi ege ono vukota; mbu okfu, Ojejoje shi l'onu Jeremaya kfu.

Sayırosu eme te ndu a kpuru le ndzu laphuta azu

(Ézu 1:1-4)

²² Yo be l'afa mbu, Sayirosu wataru ochi ndu Peshiya; l'ege ee-shi t'okfu ono, Ojejoje shi l'onu Jeremaya kfu ono ree; Ojejoje akpalia Sayirosu; yo raa ya arara l'ali-eze iya mgburumburu; bya edee ya edede l'ekwo; su:

²³ "Qwaa iphe, Sayirosu, bu eze ndu Peshiya ekfu. O suru:

"Le Ojejoje, bu Nchileke k'imigwe; be nuwaru iya iphe, bu ali-eze, no le mgboko-a; bya atuwa eka te ya kpuru iya ulo le Jerusalemu l'ali Juda. Te iphe, bu onye ke Nchileke, no l'eka-a; tugbua lashia eke ono; le Ojejoje, bu Nchileke swikwaru iya-a."

Ėzura

*Sáyirosu atų ekemu tų ndu Ju, a kpųru lų ndų lata
(2 Iphe 36:22-23)*

¹ L'afa, Sáyirosu dųberu buru eze ndu Peshiya; bų Ojejoje kpaliru iya obu; yo zia ozi; raa ya arara l'iphe, bų ęke ọochi l'ọ ha; bya edekwaaphu ozi ono edede l'ękwo; keshia. Iphe ono abųru ęge ee-shi tų okfu ono, Ojejoje shije l'ọnu Jeremáya kfua ono; vųa.

² Owaa bų iphe, Sáyirosu, bų eze ndu Peshiya kfuru. Ọ sųru:

“ ‘Ojejoje, bų Nchileke kų imigwe bų mewaru tų iphe bų mbakeshi, nọ lų mgboko-wa nọdu yębe eze l'ęka; bya asųwa tų ya je akpųaru iya eze-ųlo Nchileke lų Jerųsalemu lų Júda.

³ Tų iphe, bų onye kų Nchileke, unu l'iya bu l'ęke-a tųgbukwaa lashia Jerųsalemu Júda je akpųkwazi eze-ųlo Ojejoje, bų Nchileke kų ndu Ízurųlu; mbų Nchileke ono, nọ lų Jerųsalemu ono. Tų Nchileke unu swikwaru unu ọkpobe eswiru.

⁴ T'e yekwaru ndu ono, ala nų ono ęka. Tų ndu, ęphe bugbaa l'ibyiya nk'ęphe gude mkpọla-ọcha; mų mkpọla-ododo yetaru ęphe ęka. T'a nųkwa ęphe ngwa ọdo, dų iche l'iche; mų elu; mųwaru iphe ọdo l'ęge onye chųru obu iya t'ęphe gude je akpųa eze-ųlo Nchileke lų Jerųsalemu.’

⁵ Tọ dų iya bų; ndu bųgbaa ishi l'unwunna lų ndu ikfu Júda; ndu ikfu Bénjaminu; ndu achijeru Nchileke ęja; ndu Lívayi; mųwaru iphe bų onye Nchileke kpaliru obu iya awų-lihu jeshia ọkpu eze-ųlo Nchileke ono lų Jerųsalemu.

⁶ Ndu obutobu ęphe egwoo mkpọla-ododo; mų mkpọla-ọcha nų ęphe; gude iya yetaru ęphe ęka; bya anų ęphe iphe ọdo, dų iche l'iche; iphe-edobe; mųwaru iphe, vųgbaa oke aswa; t'a gųfukwa iphe ọdo, shi ęphe l'obu, ęphe tųgbaarų obu ęphe nų ęphe.

⁷ Eze, bų Sáyirosu achífuta iphe, bų iphe, Nebukadineza shi l'eze-ųlo Nchileke lų Jerųsalemu gwoo je edoo l'ųlo agwa iya.

⁸ Yọ bųru Mituredatu, bų onye eche okpoga; bų Sáyirosu, bų eze ndu Peshiya shi l'ęka iya gwofuta iphe ono. Mituredatu agųa ya ọgu nanų nanų; nų Shelushubeza, bų onye ishi kų ndu Júda.

⁹ Owaa ęge iphe ono ha ndọ-ọ:

Efere, e meru lų
mkpọla-ododo dų
ųkporo efere l'efere iri.
Efere, e meru lų
mkpọla-ọcha dų
unu efere labų
l'ųkporo efere iri.
Iphe, eegudeje akpọ
ínsensu ọku, e meru lų
mkpọla-ọcha dų ųkporo lų tete.

¹⁰ Ochi, e meru lų
mkpọla-ododo dų ųkporo l'iri.
Ochi, e gude mkpọla-ọcha mee

l'uzo, dū iche iche dū ūnu ochi l'ochi iri.

Ūnwu iphe odo, dūtsua

iche iche dū ūnu l'ūkporo iri.

¹¹ Iphe, e meru lē mkpola-ododo; mē ophu e meru lē mkpola-ocha; bē dukota ūnu iri l'eto l'ūkporo iri. Iphe ono l'o ha bū iphe, Sheshubaza gwolataru teke ono, ndu ono, a kpuru lē ndzū laa alī Bābyilonu ono laru Jerúsalemu.

2

Ndu lataru nū lē ndu ono, a kpuru lē ndzū ono

¹ Owaa bū ndu Ízurēlu, shi Bābyilonu lata; mbū ndu ono, Nebukadineza, bū eze ndu Bābyilonu kpūjeru lē ndzū laa Bābyilonu ono. Onyenonu laru mkpūkpu ēke, o shi. O nweru ndu laru Jerúsalemu; nweru ndu laru Júda.

² Ndu du ephe lata bū Zerúbabelu; Jeshuwa; Nehemáya; Seráya; Relaya; mē Mòdekáyi; Bilishanu; Mízupa; Biguvayi; Rehumu; mē Bena.

Owaa bū ndu Ízurēlu ono, lataru nū ono:

³ Ndibe Paroshi dū
ūnu madzū ise l'ūkporo
madzū esato;
l'umadzu iri l'ēbo.

⁴ Ndibe Shefatíya dū
ūkporo madzū ugbo iri
l'esato; l'umadzu iri l'ēbo.

⁵ Ndibe Ara dū ūnu madzū
l'ūkporo iri l'esato;
l'umadzu iri l'ise.

⁶ Ndibe Pahatu-Móabu,
bū iya bū ndu eri Jeshuwa
yēle Jóabu bē dū
ūnu madzū esaa;
l'umadzu iri l'ēbo.

⁷ Ndibe Élamu dū
ūnu madzū eto;
l'ūkporo madzū labū;
l'umadzu iri l'eno.

⁸ Ndibe Zatu adū
ūnu madzū labū
l'ūkporo madzū esaa;
l'umadzu ise.

⁹ Ndibe Zakayi dū
ūnu madzū l'ūkporo
madzū iri l'esato.

¹⁰ Ndibe Bani adū
ūnu madzū l'ūkporo madzū
iri l'ēbo; l'umadzu labū.

¹¹ Ndibe Bebayi dū ūnu
madzū l'ūkporo madzū
iri lē nanū; l'onye lanū.

¹² Ndibe Azugadu dū
ūnu madzū eto;
l'umadzu labū.

¹³ Ndibe Adonikamu dū

- unu madzų l'ųkporo madzų
iri l'ęto; l'ųmadzu ishingų.
- 14 Ndibe Biguvayi dų
unu madzų ise l'ųkporo
madzų ębo;
l'ųmadzu iri l'ise.
- 15 Ndibe Adinu dų
unu madzų l'ųkporo
madzų ębo; l'ųmadzu iri l'ęno.
- 16 Ndibe Ateya, bų iya bų
ndu shi l'eri Hezekáya dų
ųkporo madzų ęno;
l'ųmadzu iri l'ęsato.
- 17 Ndibe Bezayi dų
ųkporo madzų iri l'ishingų;
l'ųmadzu ęto.
- 18 Ndibe Jora dų
ųkporo madzų ise;
l'ųmadzu iri l'ębo.
- 19 Ndibe Hashumu dų
ųkporo madzų iri lę nanų;
l'ųmadzu ęto.
- 20 Ndibe Gibaru dų
ųkporo madzų ęno; l'ųmadzu iri l'ise.
- 21 Unwoke, shi lę Bętulehemu;
bę dų ųkporo madzų ishingų;
l'ųmadzu ęto.
- 22 Ndu kę Netofa dų
ųkporo madzų ębo;
l'ųmadzu iri l'ishingų.
- 23 Ndu kę Anatọtu dų
ųkporo madzų ise;
l'ųmadzu ęsato.
- 24 Ndu kę Azųmavetu;
bę dų ųkporo madzų ębo;
l'ųmadzu labų.
- 25 Ndu kę Kiriyaťu-Jerimu;
Kefira; mę Berotu; bę dų
unu madzų l'ųkporo madzų
iri l'ęsaa; l'ųmadzu ęto.
- 26 Ndu kę Ráma yeľe Gęba dų
unu madzų l'ųkporo madzų iri
lę nanų; l'ųmadzu ęto.
- 27 Ndu kę Mikumashi dų
ųkporo madzų ishingų; l'ųmadzu labų.
- 28 Ndu kę Bętelu; mę Eyayi dų
ųkporo madzų iri lę nanų; l'ųmadzu ęto.
- 29 Ndu kę Nébo dų ųkporo madzų ębo;
l'ųmadzu iri l'ębo.
- 30 Ndu kę Magubishi dų
ųkporo madzų ęsaa;
l'ųmadzu iri l'ishingų.
- 31 Ndu kę Élamu ophunanu;
dų unu madzų ęto

- l'ukporo madzų ębo;
l'umadzu iri l'ęno.
- 32 Ndu kę Harimu dų ukporo
madzų iri l'ishingu.
- 33 Ndu kę Lodu;
ndu kę Hadidi;
mę ndu kę Ono dų ųnu madzų
l'ukporo madzų
iri l'ishingu; l'umadzu ise.
- 34 Ndu kę Jėriko dų
ukporo madzų iri l'ęsaa;
l'umadzu ise.
- 35 Ndu kę Senaa dų
ųnu madzų tete
l'ukporo madzų; l'umadzu iri.
- 36 A bya lę ndu, achijeru Nchileke ęja;
ndu lataru nų lę ndu onanu bų:
Ndibe Jedaya, bų iya bų ndu
shi l'onu-ųlo ndibe Jeshuwa
dų ųnu madzų labų
l'ukporo madzų ęsato; l'umadzu iri l'ęto.
- 37 Ndibe Ima dų ųnu madzų labų
l'ukporo madzų iri l'ębo;
l'umadzu iri l'ębo.
- 38 Ndibe Pashų dų ųnu madzų ęto
l'ukporo madzų labų;
l'umadzu ęsaa.
- 39 Ndibe Harimu dų ųnu madzų ębo
l'ukporo madzų iri; l'umadzu iri l'ęsaa.
- 40 A bya lę ndu Lįvayi;
ndu lataru nų lę ndu onanu bų:
Ndibe Jeshuwa;
mę ndu eri Kadimiyęlu,
bų iya bų ndu shi l'eri Hodaviya.
Iphe ęphe kpakųru dų bų
ukporo madzų ęto; l'umadzu iri l'ęno.
- 41 A bya lę ndu l'aguje egvu;
ndu lataru nų lę ndu onanu bų:
Ndibe Asafu, dų
ukporo madzų ishingų; l'umadzu ęsato.
- 42 A bya lę ndu echeje nche
l'ęze-ųlo Nchileke;
ndu lataru nų lę ndu onanu bų:
Ndibe Shalumu;
ndibe Ateya;
ndibe Talumųnu;
ndibe Akubu;
ndibe Hatita;
mę ndibe Shobayi.
Iphe ęphe kpakųru dų bų
ukporo madzų ise;
l'umadzu iri lę tete.
- 43 A bya lę ndu ozi l'ęze-ųlo
Nchileke; ndu lataru nų

- le ndu onanu bu:
 Ndibe Ziha;
 ndibe Hasufa;
 ndibe Tabayotu;
- 44 ndibe Kiroso;
 ndibe Siyáha;
 ndibe Padonu;
- 45 ndibe Lebana;
 ndibe Hagaba;
 ndibe Akubu;
- 46 ndibe Hagabu;
 ndibe Shalumayi;
 ndibe Hananu;
- 47 ndibe Gidelu;
 ndibe Gaharu;
 ndibe Reyaya;
- 48 ndibe Rezinu;
 ndibe Nekoda;
 ndibe Gázamu;
- 49 ndibe Uza;
 ndibe Paseya;
 ndibe Besayi;
- 50 ndibe Asuna;
 ndibe Meyunimu;
 ndibe Nefusimu;
- 51 ndibe Bakubuku;
 ndibe Hakufa;
 ndibe Hahu;
- 52 ndibe Bazilutu;
 ndibe Mehida;
 ndibe Hasha;
- 53 ndibe Bakosu;
 ndibe Sizéra;
 ndibe Téma;
- 54 ndibe Neziya;
 me ndibe Hatifa.
- 55 A bya l'eri ndu-ozí Sólomonu;
 ndu onanu ndu ophu
 shi l'ogu lata bu:
 Ndibe Sotayi;
 ndibe Hasoferá;
 ndibe Peruda;
- 56 ndibe Jala;
 ndibe Dakonu;
 ndibe Gidelu;
- 57 ndibe Shefatíya;
 ndibe Hatílu;
 ndibe Pokeretu-Hazebeyimu;
 me ndibe Ami.
- 58 Ndu ozi l'eze-ulo Nchileke
 ndu ophu lataru nu;
 mbu eri ndu-ozí Sólomonu du
 ukporo madzu iri le tete;
 l'umadzu iri l'êbo.

⁵⁹ Ndu ono bū ndu ophu shi Tėlu-Mela; Tėlu-Hasha; Kerubu; Adanu; mę lę Ima lata. Ŗbule ęphebedua ta amahędu ikfu, ęphe shi. ęphe ta mahe ũnwunna ęphe; k'ophu ee-shi ęge ono maru: ?mę ęphe bū ndu Ėzurėlu; t'ęphe ta būdu?

⁶⁰ Ndu eri Delaya; ndu eri Tobiya; mę ndu eri Nekoda dų; ũnu madzų l'ųkporo madzų iri l'ębo; l'ųmadzų iri l'ębo.

⁶¹ A bya l'eri ndu achijeru Nchileke ęja; mbų ndu eri Hobaya; ndu eri Hakožu; mę ndu eri Bazilayi. Bazilayi bę lųru nwanyi l'ufu ndibe Bazilayi kę Giledu; zalahaa ępha ndu nyee ya.

⁶² Ndu ono bę chųru ępha ęphe l'ękwo, e deshiru ęge e gude mųshia ęphe; ta phų ępha ęphe l'ękwo ono. Tų dų iya bū; e wofu ęphe l'ųnodu ndu achijeru Nchileke ęja; dobe ęphe l'ų bū ndu, aasų nsų.

⁶³ Gųvano asų t'ęphe be etsojeshi l'eri nri, kakųta ųdu nsų jeye teke o nweru onye achijeru Nchileke ęja, e-gude Urimu; mę Tumimu kpata ishi l'ęka Ojejoje.

⁶⁴ Ndu ono l'ęphe ha tųkoru dų ųkporo ũnu madzų ise l'ųnu madzų ise; l'ųkporo madzų iri l'ęsato;

⁶⁵ a gufukwa iya ndu k'unwoke; mę ndu k'unwanyi, ejeru ęphe ozi. Ndu onanu dų ũnu madzų iri l'ęsato l'ųkporo madzų ishingų; l'ųmadzų iri l'ęsaa. ęphe nwekwaruphu ųkporo madzų ugbo iri, bū unwoke l'unwanyi, agųjeru ęphe egvu.

⁶⁶ Ėnya ęphe dų ũnu Ėnya l'ųkporo Ėnya iri l'ishingų; l'Ėnya iri l'ishingų. ęphe nweru ųkporo Ėnya-mulu iri l'ębo; l'Ėnya-mulu ise.

⁶⁷ ęphe nweru ũnu Ėnya-ivu l'ųkporo Ėnya-ivu iri l'ise; bya enweru ũnu Ėnya-ivu iri l'ishingų l'ųkporo Ėnya-ivu iri l'ishingų.

⁶⁸ Teke ęphe rutaru l'ęke eze-ųlo Nchileke shi ųdu lę Jerųsalemu bę ndu bųtsua ishi l'ikfu l'ikfu ono haru nų iphe l'ęge onye chųru obu iya t'e gude kpų-phu eze-ųlo Nchileke ono azų l'ęke ono.

⁶⁹ ęphe meru ęge ike ęphe beru; woru ękpa mkpųla-ododo, dų ũnu l'ųkporo iri l'iri; nų t'e dobe l'ųlo ęku, ee-gudeje eje ozi ono; bya anų ękpa mkpųla-ęcha, dų ũnu ishingų l'ųkporo ise. ęphe nųkwaruphu uwe ndu achijeru Nchileke, dų ųkporo ise.

⁷⁰ Ndu achijeru Nchileke ęja; ndu Lívayi; uphodu ndu Júda; ndu agųje egvu; ndu nche; mę ndu-ozı l'eze-ųlo Nchileke alatsųa lę mkpųkpų ęke ęphe shi; je eburu. Ndu Ėzurėlu l'ęphe ha ebutsuaru lę mkpųkpų ęke ęphe shi.

3

Aakpųkwa ęnya-ngweja Nchileke

¹ Yo rua l'ųnwa k'ęsaa; ndu Ėzurėlu l'ęphe ha egude obu lanų bya edzua lę Jerųsalemu. Teke ono bę ndu Ėzurėlu bukotawaa lę mkpųkpų ęke ęphe shitsua.

² Tų dų iya bū; Jeshuwa Jozadaku; ndu ęphe l'iya achijeru Nchileke ęja; Zerųbabelu Shelutiųlu; mę ndu otu iya awų-lihu; wata ųkpukwa ęnya-ngweja Nchileke kę Ėzurėlu; k'ophu ęphe e-gwo ngweja-ukfuru l'eli iya; bū iya bū ęge e deru iya l'ękwo ekemu Mųsisu, bū onye kę Nchileke.

³ Ŗ bū oswi-okfu l'ęphe atsų ndu ono, bupheru ęphe mgburumburu ono egvu; obenu l'ęphe wolerua ęnya-ngweja ono kpųbe l'eli ęke ono, a tųhawaru ntų-l'alı iya ono; gwolahaaru Ojejoje ngweja-ukfuru l'eli iya mbųku-mbųku: ųtsu l'ųręnyashi.

⁴ Ephe anòdukwapu l'êke ono gbaa Aji Mkpù. Ephe gbaru aji ono ege e deru iya l'êkwo; bya egwoo ngweja-ukfuru, eegwoje mbòku-mbòku l'aji ono. Ngweja ono bẹ ephe gworu ugbo ole, nsò iya sùru t'ẹ gwoje iya l'ùboku.

⁵ Ephe emetsua; bya egwoo ngweja-ukfuru, eegwoje tekenteke; mẹ ngweja, eegwoje lẹ Aji Onwa Ophungu; mẹwaru ngweja odo, eegwoje l'aji, e dobegbaaru Ojejoje iche. Ephe nùkotakwaruphu Ojejoje iphe, a nùru iya l'ọ ha; mbù iphe, ndu ono chìru obu ephe nù iya.

⁶ Dùbẹ l'abalì mbù l'onwa k'ẹsaa ono bẹ ephe wataru ogwo ngweja-ukfuru anù Ojejoje. Obenu l'ẹ ta tọdua ntọ-l'alì eze-ùlo Nchileke teke ono.

Aakpù-kwazi eze-ùlo Nchileke

⁷ Ephe eworu okpoga nù ndu akpù ùlo; mẹ ndu kapyìnta. Woru nri; iphe-angungu; mẹ manù nù ndu Sayìdonu; mẹ ndu Táya; k'ophu ephe e-shi l'ugvu ugvu Lébanonu vufutaru ephe oshi sida l'eze ẹnymu; shi ẹke ono vuruaru iya ephe Jópa, bụ iya bụ ẹge Sáyirosu, bụ eze ndu Peshiya sùru t'ephe vua ya.

⁸ Yo rua l'onwa k'ẹbo l'afa, kwe afa labù k'ophu ephe shitsua Bábyilonu lata; ephe awata ọkpù eze-ùlo Nchileke ono. Zerúbabelu Shelutiyèlu; mẹ Jeshuwa Jozadaku ephe lẹ ndu achijeru Nchileke ẹja; mẹ ndu Lívayi yẹle ndu ono, l'ephe ha, shi l'ẹke a kpùru ephe lẹ ndzù laa lata Jerúsalemu ono abya achìko l'ephe ha wata ọru ono. Ephe afọta ndu Lívayi, gbatsàru ọkpọro afa tughua t'ephe bụru ndu eleta ọru ono, aarù l'eze-ùlo Ojejoje ono ẹnya.

⁹ Tọ dù iya bụ; Jeshuwa yẹle ụnwu iya; mẹ ndu abùbu ephe; ephe lẹ Kadumiyèlu; mẹ ụnwu iya; ndu onanu bụ ndu ufu Hodaviya atughba ẹka; bụru ndu ishi kpù-kwazi eze-ùlo Nchileke ono. Ndu ufu Henadadu yetakwaruphu ephe ẹka l'oleta ẹnya l'ozì ono. Ndu ono l'ephe ha bụkota ndu Lívayi.

¹⁰ Teke ndu ono, akpù ùlo ono tọ-geleruphu ntọ-l'alì eze-ùlo Nchileke ono; bẹ ndu achijeru Nchileke ẹja yeru uwe ephe; gudegbaa ụpyoku l'ẹka. Ndu Lívayi, shi l'ufu Ásafu egudegbaa nkwa lufuta; ephe ajalaaaa Ojejoje ajaja ẹge Dévidi, bụ eze ndu Ízurèlu ziru ephe.

¹¹ Egvu l'ada; ephe atùko l'ekwe iya ekwekwe l'aja Ojejoje ajaja; l'ekelè iya ekele; asuje:

“Ojejoje dù mma.

Obu, o yeru ndu Ízurèlu
abùru ojejoje.”

Ndu ono l'ephe ha atụa ụzu; jaa Ojejoje ajaja; kẹ l'a tọru ntọ-l'alì eze-ùlo Nchileke ono.

¹² Ole igweligwe ndu achijeru Nchileke ẹja; mẹ ndu Lívayi; mẹ ndu, bụtsua ishi l'ikfu ephe; mbù ndu ono bụwa ọgurennya, phùhawaru eze-ùlo kẹ mbù phù bẹ raru ẹkwa rashia ya ike ẹke ephe phùru ẹge a tọru ntọ-l'alì ùlo ono. Igweligwe ndu ọphu egude ẹhu-ọtso-ẹna l'echi mkpu l'echishi iya ike;

¹³ k'ophu bụ lẹ ndiphe ta madu iphe dù iche lẹ mkpu k'ẹhu-ọtso-ẹna; mẹ ụzu-ẹkwa ono, ndu k'ọgurennya atụ ono. Mkpu ono dashikpooru ike; k'ophu bụ lẹ ndu nọ ụzenya nùkotaru iya.

4

Ndu akpōshi; t'ē b'a akpu eze-ulo Nchileke

¹ Ya ndono; ndu ohogu ndu Júda; mē kē ndu Bėnjaminu anuā lē ndu ono, e shi kpua lē ndzū ono; gbe akpūkwažiwa nū eze-ulo Ojejoje, bŭ Nchileke kē Ízurēlu;

² ēphe ejekfu Zerúbabelu; mē ndu bŭtsua ishi l'ikfu l'ikfu ono; je asŭ ēphe: "T'ayi tsoru unu yeta ēka kpua eze-ulo ono; kē l'ayibedua abajėkwaru-a Nchileke eja l'o bŭ unubėdua. Ayi shiru gwota eja anŭ iya dŭberu l'oge kē Esahadōnu, bŭ eze ndu Asiriya; mbŭ onye ono, duru ayi la ēke-a ono."

³ Obenu lē Zerúbabelu; Jeshuwa; mē ndu odo, bŭtsua ishi l'ikfu l'ikfu lē Ízurēlu suru ēphe l'ē tō dŭdu iphe, ēphe l'ēphe jigba lē k'okpu ūlo anŭ Nchileke ēphe. L'o bŭ ēphebedua gėdegede; a-kpŭ ūlo ono; nŭ Ojejoje, bŭ Nchileke kē Ízurēlu, bŭ iphe Sáyirosu, bŭ eze ndu Peshiya ziru ēphe kepyia ya akŭ.

⁴ Tō dŭ iya bŭ; ndu alı ono emee; ēhu ejishihu ndu Júda oyi; mee; ēphe awata otsu egvu okpu ūlo ono.

⁵ Ėphe eje ebukoo ndu mgbazi t'ēphe bya akpōshia ozi ono. Yō bŭru kē mkpaka ono; bē ēphe nō; tsube l'oge teke Sáyirosu, bŭ eze ndu Peshiya; je akpaa l'oge teke Dariyōsu, bŭru eze ndu Peshiya.

⁶ Yo be teke Kuzakusėsu wataru achichi; ndu ohogu ono edee ēkwo kfushia iphe, ēphe sŭru lē ndu Júda; mē ndu Jerúsalemu meru.

⁷ Yo be l'oge kē Atakusakusesu, bŭ eze ndu Peshiya; Bishilamu; Mituredatu; mē Tabilu edee ēkwo nŭ iya. Ėkwo ono b'e gude okfu ndu Áramu dee; bya eworu iya gbanwee; dee l'okfu odo.

⁸ Rehumu, bŭ nnajiōha; mē Shimushayi, bŭ o-de-ėkwo ndu alı ono abya edee ēkwo; nŭ eze Atakusakusesu. L'ėkwo ono; bē ēphe nōdu kfurushia ndu Jerúsalemu. Iphe ēphe deru l'ėkwo ono bŭ:

⁹ Ėkwo-wa shi l'ėka Rehumu, bŭ nnajiōha; mē Shimushayi, bŭ o-de-ėkwo. Ndu odo, ēphe l'ēphe tso l'ede iya bŭ ndu otu ēphe ndu ophu; mbŭ ndu ikpe; ndu gōvano; ndu ishi, achı ndu Peshiya; ndu ishi, achı ndu Ereku; ndu ishi, achı ndu Bábýlōnu; ndu ishi, achı ndu Susa, bŭ iya bŭ ndu Élamu;

¹⁰ Mėwaru iphe, bŭ ndu mbakeshi ono, Asunaparu chışshiru; ēphe eje ebugbaaru lē mkpŭkpŭ mkpŭkpŭ Samériya; mē l'ėke odo, nōtsua l'azŭ Ėnyimu Yufurėtusu ono. Asunaparu bŭ onye ha nshinu; bŭru onye aakwabē ugvu.

¹¹ Qwaa bŭ iphe, ēphe deru l'ėkwo ono, ēphe deru nŭ Atakusakusesu ono:

Ėkwo-a; bē ayi ede anŭ nggŭbe eze Atakusakusesu.

Ndu ede iya nŭ; bŭ ndu ozi ngu; mbŭ ayıbe ndu ono, bu l'azŭ Ėnyimu Yufurėtusu ono:

¹² Tē nggŭbe eze makwaru lē ndu Ju ono, bŭ ndu shi ngu l'ėka lakfuta ayi ono; bē rutaakwaru Jerúsalemu. Ėphe akpūkwažiakwa mkpŭkpŭ ono, bŭlephu ndu kwefuru ikē; mē ndu ejo iya ono; bē jiru iya nŭ. Ėphe akpūkwažiakwa igbo-ulo ono odo; l'emekwakwaphu ntō-l'alı epoto iya.

¹³ Iphe odo bŭ tē nggŭbe eze makwaru l'ēphe -kpŭwa upho-mkpuma ono; kpŭ-chia; bya akpua mkpŭkpŭ ono kpŭ-chia ya; b'ē tō nwehekwa

akiriko; m'ò bų ųtu òdo, ęphe atųbaa; shi ęge ono mee tę okpoga, abataję eze l'ęka rųhu.

¹⁴ Keshinu ò bų l'ufu-eze; bę ępho ayi nò; bę ayi ta anòdu-ghekwa t'o nweru onye a-nyiru ętsù kpua ngu. Yò bųru iya meru iphe ayi ezi ozi-a t'i maru;

¹⁵ k'òphu aa-tųko ękwo, e deshiru iphe, meru l'oge kę nna ngu pųe nyochakota. E -nyochaa ękwo ono; bę ji-phų lę Jerųsalemu bų mkpųkpų, ekwefuje ikę; buru mkpųkpų emeje tę ndu òdo kwefuru eze ikę. ęphe bų ndu ewotaje iphe-ęhuka tųaru ndu, bų eze; mę iphe, bų ndu eletagbaa ęnya l'ònu-ogo, dų iche iche. Ono bų ęge ęphe dų ęshikpoo l'oge ndiche. Ò bų iya meru iphe e mebyishiru mkpųkpų ono.

¹⁶ Ayi eme tę nggube eze maru l'a -rų-ghee mkpųkpų ono; bya akpų-chia ųpho-mkpuma iya b'ę tò dųdu iphe e-shikwadu l'azų ęnyimu Yufurėtusu eru ngu ęka òdo.

¹⁷ Eze abya eziphu ozi azų; sų:

“Ya ekele Rehumu, bų nnajiòha; l'ekele Shimushayi, bų o-de-ękwo; mę ndibe ęphe ono, bu lę Samériya; mę ndu òphu bu l'ęke òdo, dų iche iche l'azų ęnyimu Yufurėtusu azų iya òphu.

¹⁸ “Ękwo ono, unu nųru ayi ono b'a gųwaru; bya akòwaru mu iphe o kfurų.

¹⁹ Ya tųakwaru ekemu; a bya enyochaa; phų lę mkpųkpų ono; mbų Jerųsalemu ekwefujeru ndu eze ikę keshinu kę ndiche; ęphe anòdujekwaphu eme tę ndu òdo be emeshi iphe ndu eze kfurų.

²⁰ Jerųsalemu shiwa nweru ndu eze, agburu-ęhu nò, shi achitsua ęke dų iche l'iche l'azų ęnyimu Yufurėtusu. E shi anòduje atų akiriko; mę ųtu òdo, dų iche l'anų ęphe.

²¹ Òo ya bų; t'unu tųa ekemu ęgwegwa tę ndu ono wofu ęka l'òru ono, ęphe arų ono. T'ęphe ba akpųhekwa mkpųkpų ono òdo jeye teke ya a-sų t'ęphe wata iya akpųkpų.

²² Unu mekwaa iphe ono, ya kfurų ono nta-a òwaa. Unu ba atųkwa iya kę ųchakuru-nwarechi; k'òphu ę to mebyiduru eze iphe.”

²³ Tò dų iya bų; a gųtsulephu iphe ono, eze nnajiòha, bų Atakusakusesu deru ono; nnajiòha, bų Rehumu; Shimushayi, bų o-de-ękwo; mę ndu otu ęphe ndu òphu l'ęphe ha emekebewaphu ęgwegwa jekfushia ndu Ju ono lę Jerųsalemu; je eyebuta ęphe t'ęphe haa ozi ono.

²⁴ Ya ndono; ozi ono, e gude l'ęka eje l'ųlo Nchileke lę Jerųsalemu ono; ekegaru ęge ono; nòo afa labų l'oge kę Dariyòsu, bų eze ndu Peshiya.

5

Aakpuphu eze-ųlo Nchileke azų lę Jerųsalemu

¹ Ya ndono; Hagayi; mę Zekarąya, bų onye ufu Ido egude ępha Nchileke kę ndu Ízurelu, bų onye achį ęphe wata okfuchiru Nchileke l'ęke ndu Ju nò; mbų ndu Ju, bu lę Júda; mę Jerųsalemu.

² Tò dų iya bų; Zerųbabelu Shelutiyęlu yęle Jeshuwa Jozadaku awata okpukwa eze-ųlo Nchileke ono, nò lę Jerųsalemu ono. Ndu nkfuchiru Nchileke ono; ęphe ębo eswiru ęphe; l'eyetaru ęphe ęka.

³ Yò bųru teke ono; bę Tatenayi, bų gòvano ndu azų ęnyimu Yufurėtusu; mę Shéta-Bozenayi yęle ndu otu ęphe wų-tsoru ęphe bya aji ęphe onye ziru ęphe t'ęphe mee k'eze-ųlo Nchileke-a; kpua ųpho-mkpuma-wa?

⁴ ęphe ajįkwaaphu ępha ndu akpų ųlo ono.

⁵ Obenu lę Nchileke nwuberu ndu bų ęgurenja ndu Ju ono ęnya; k'ophu bų lę ndu ono ta kposhidu ęphe ozi ono; jeye teke ozi e-ru Dariyęsu nchi; yębedua emekwanua t'ękwo rua ęphe ęka.

⁶ Owaa bų iphe, e deru l'ękwo ono, Tatenayi, bų gęvano ndu azų ęnyimu Yufurętusu deru nų eze, bų Dariyęsu. Ndu ęphe l'iya deru iya bų Shęta-Bozenayi; mę ndu otu ęphe, bų iya bų ndu ishi, achi ndu azų ęnyimu Yufurętusu.

⁷ Ekwo ono, ęphe deru ono bę ęphe deru; sų:

L'ękwo-a; bę ayi ede anų nggube eze, bų Dariyęsu.

Ayi ekele ngu ekele-o!

⁸ Owaa bų tę nggube eze nnajięha maru l'ayi jeru l'alį Jůda l'ęke ono, aakpų-kwazi eze-ųlo Nchileke ono, bų onye ha nshinu ono. Iphe ayi phųru bų lę ndu ono gude mkpuma, haję nshinu l'akpų ųlo ono. ęphe dobetsuaru oshi l'ųpho-mkpuma ono; mbų zia obu l'alį l'ęje ozi ębu; yoo jekpokwaa werewere.

⁹ Ayi jįru ndu bų ęgurenja ndu Jůda ono onye nųru ęphe ikike t'ęphe kpųa eze-ųlo ono; ęge ę do hawaa.

¹⁰ Ayi jįtakwaruphu ęphe ępha ęphe; deshia ya edeshi; nų ngu; k'ophu jį-maru ndu bų ishi ozi ono.

¹¹ Iphe, ęphe kfuru ayi bų l'ęphe bų ndu ozi kę Nchileke ono, bų iya nwe igwe; nweru eliphe ono. L'ęphe akpųkwazi eze-ųlo ono, onye eze ndu įzureųlu kpųjeru teke teru ęnya gvube ono.

¹² Yę bųru l'ęo lę nna ęphe kpatsuru Nchileke, bu l'imigwe iwe meru iphe o woru ęphe ye Nebukadineza, bų eze ndu Bąbylęnu l'ęka; mbų onye Kalůdiya ono, bų iya mebyishiru ųlo-a; bya achįta ndu alį-a lashia Bąbylęnu ono.

¹³ Yo be l'afa k'ędungu, eze Sąyįrosu wataru ęchi ndu Bąbylęnu; yę tua ekemu t'a kpųkwazi ųlo Nchileke ono.

¹⁴ Iphe, e meru lę mkpęla-ododo; mę ophu e meru lę mkpęla-ęcha dobe l'ųlo Nchileke, bų iya bų ono, Nebukadineza gwtajeru l'eze-ųlo ono, nę lę Jerųsalemu je edobe l'eze-ųlo agwa ndu Bąbylęnu ono; bę eze, bų Sąyįrosu l'onwiya jeru je egwota l'eze-ųlo agwa ndu Bąbylęnu. Eze, bų Sąyįrosu egworu iphe ono ye l'ęka onye l'aza Sheshubaza; o meru gęvano;

¹⁵ bya asų iya t'o gwota iphe ono gwolala azų l'eze-ųlo ono, nę lę Jerųsalemu ono. ędo abųru t'a kpųa ųlo Nchileke ono t'ę ęlata azų l'ęge ę duhawa.

¹⁶ Tę dų iya bų; Sheshubaza abya atęo ntę-l'alį eze-ųlo Nchileke ono, nę lę Jerųsalemu ono. Keshinu ono; byeye nta-a; b'e shi kpųta iya; t'a kpų-chiwa iya.

¹⁷ "Nta-a; ę -bųru l'ęo dų nggube eze mma t'a kpųkwazi eze-ųlo Nchileke ono, nę lę Jerųsalemu ono; hanųa t'e lee ęnya l'ųlo ęke aakwakębeje iphe ndu eze lę Bąbylęnu; maru: ?m'ę bųa ezi-okfu l'eze, bų Sąyįrosu tųru ekemu t'a kpų-kwazi eze-ųlo-ę, nę lę Jerųsalemu-a. Teke e metsuaru; tę nggube eze mekwaa t'ayi maru iphe, į chįtaru lę k'įphe ono."

6

A chę-vuru ekemu, eze, bų Sąyįrosu tųru

¹ Tę dų iya bų; eze, bų Dariyęsu abya atųa ekemu; sų t'a vękashia ęke a kųberu ękwo, e deshiru iphe, meru l'alį Bąbylęnu l'ęge ęhazu.

² A bya awata ęvokashi ękwo ono; jeye yę bųru lę ękubatana, bų ishi obodo Mįdiya; b'a vęfutaru ękwo-agwęgwę ębu.

Iphe, e deru l'ekwo ono bu:

³ L'afa mbu k'ophu eze, bu Sáyirosu wataru achichi; b'o turu ekemu su t'a kpu-kwazi ulo Nchileke ono, no le Jerúsalemu ono: T'a kpu-kwazi ulo ono, bu eke aanoduje egwo ngweja ono. Iphe, eli iya a-du bu ukporo ntụ-òkpa eno le ntụ-òkpa iri; usa iya adu ukporo ntụ-òkpa eno le ntụ-òkpa iri. Ntọ-l'alí iya be e-me t'o shihu ike;

⁴ k'ophu bu: a -kpobeje iya mkpuma, ha okporokpo uzi eto; a gbafe iya oshi lanu. Iphe, bu iphe oo-phu t'e gude kpua ya bu ulo-eku ndu eze a-kfu iya.

⁵ Iphe odo aburu l'iphemiphe obule ono, e gude mkpola-ododo; me mkpola-ocha mee, Nebukadineza gwotaru l'eze-ulo ono, no le Jerúsalemu je edobe le Bábyilonu ono; be ee-gwota gwolalaazu le Jerúsalemu; dobehpuazu l'eke, o shi nodutsua l'eze-ulo Nchileke ono.

⁶ Oo ya bu; te nggube Tatenayi, bu govano nduazu Enyimu Yufurétusu; Shéta-Bozenayi; me ndu otu unu, notsua l'eze okwa l'eke ono; unu bukwaru uba yeru eke ono.

⁷ Unu hakwaa te govano ndu Ju; me ndu bu ogurennya ndu Ju kpu-kwazi eze-ulo Nchileke ono; t'o du ege o duhawa. Unu be ejekwa osela ozi onoazu.

⁸ Nta-a be mu a-tu ekemu; su t'unu kfu-dzukota ndu ono ugwo, ephe gude eme e'ulo ono egwegwa. Eke ee-shi kfu ya bu l'akiriko, ndu bu l'azu Enyimu Yufurétusu turu ye l'ulo eku ndu eze; k'ophu e to dudu iphe a-kposhi ozi ono akposhi.

⁹ Iphe bu iphe, mkpa iya duru ndu achijeru Nchileke eja, ephe e-gude l'egworu Nchileke k'imigwe eja l'uboku l'uboku; unu nujekwa iya ephe. Unu nuje ephe oke-eswi; ebyila; me aturu, ephe e-gude egwo ngweja-ukfuru. Unu anujekwaphu ephe witu; unu; mee; me manu. Unu ba ahakwa iya ephe anunu;

¹⁰ k'ophu ephe ee-gwo eja, du mma nu Nchileke k'imigwe; kfuru nu iya t'o duru eze yele unwu iya le mma.

¹¹ Iphe odo aburu le ya atu ekemu; l'onye gbanweru ekemu ono be aafota itso lanu l'itso, gude ulo iya; tsebe onye obu. Ulo iya ono a-gho ikpozu.

¹² Te Nchileke ono, bu iya fotaru eke ono t'o buru eke oo-buru eburu ono kwatsutakwa iphe, bu onye eze; m'o bu mba, a-cho t'ephe gbanwee ekemu-wa; m'o bu t'ephe mebyia ulo Nchileke-wa, no le Jerúsalemu-a. O bu mbèdua, bu Dariyosu; be turu ekemu-a. Unu dokwa-a enya le mini; mee iphe, ekemu-a kfuru.

Eye Nchileke eze-ulo Nchileke ono eka

¹³ Yo buru iya bu le Tatenayi, bu govano nduazu Enyimu Yufurétusu; Shéta-Bozenayi; me ndu otu ephe abya edoo enya le mini; mekota iphe ono, eze, bu Dariyosu turu ephe l'ekemu ono.

¹⁴ Ndu bu ogurennya ndu Ju ono akpuru ulo ono tugburu; onye nkfuchiru Nchileke, bu Hagayi yele Zekaraya, bu onye ufu Ido egude okfu Nchileke l'adu ephe ike. Ephe akpua ulo ono kpu-gee. Yo buru ege Nchileke ke Izurelu suru t'ephe kpua ya; be ephe kpuru iya; buru ege Sáyirosu; Dariyosu; me Atakusakusesu, bu ndu eze ndu Peshiya turu ephe l'ekemu be ephe tsoru.

¹⁵ Ephe akpua ulo ono kpu-chia ya l'abali k'eto l'ime onwa Ada; l'afa, kwe eze Dariyosu afa ishing, o wataru achichi.

¹⁶ Tò dù iya bù; ndu Ízurèlu; mbù ndu achijeru Nchileke eja; ndu Lívayi; mē ēge ēphe ha; mbù ndu ono, e shi kpua lē ndzū ono achikota l'ēphe ha gude ēhu-otso-ena woru ɔlo Nchileke ono ye Nchileke l'ēka.

¹⁷ Ėphe gude ɔkporo oke-eswi ise; ɔkporo ebyila iri; mē unu aturu gwoo ngweja, ēphe gude; woru ɔlo ono; ye Nchileke l'ēka. Ėphe gudekwaphu mkpi iri l'ēbo; gwoo ngweja-iphe, dù ēji; l'okfu ēhu ndu Ízurèlu l'ēphe ha. Mkpi iri l'ēbo ono nò-chiru ɛnya ikfu iri l'ēbo ndu Ízurèlu.

¹⁸ Ėphe abya ekeeru ndu ono, achijeru Nchileke eja ono; mē ndu kē Lívayi ēge ēphe a-nòdu eje ozi l'eze-ɔlo Nchileke lē Jerúsalemu; bù iya bù ēge e deru iya l'ēkwo Mòsisu.

Aji Esweta

¹⁹ Yo be l'abalì iri l'eno l'onwa kē mbù; ndu ono, e shi kpua lē ndzū ono abya agbaa Aji Esweta.

²⁰ Ndu achijeru Nchileke eja; mē ndu Lívayi b'a sachakotaru asacha; ēphe l'ēphe ha aburu ndu ē-ta sòdu nsò. Ndu Lívayi egbua aturu Aji Esweta l'okfu ēhu ndu ono, e shi kpua lē ndzū ono; mē l'okfu ēhu unwunna ēphe ono, bù ndu achijeru Nchileke eja ono; mē l'okfu ēhu onwēphe.

²¹ Tò dù iya bù; ndu Ízurèlu ono, e shi kpua lē ndzū, lataru nù ono agbaa aji ono; ēphe lē ndu ono, woru onwēphe dobe ichē t'ēphe be etso l'uru-alì ono, ndu ē-ta madu Nchileke l'alì ono arūebe ono; shi ēge ono abaru Ojeoje, bù Nchileke kē Ízurèlu eja.

²² O kwaphu ēge ono; bē ēphe gude ēhu-otso-ena gbaa Aji Buredi, ē te kodu ekoko abalì esaa; kēle Ojeoje meru t'ēhu tsoje ēphe ɛna; bya emee t'eze ndu Asiriya wota obu iya ziaru ēphe; k'ophu bù l'o meru t'ēka kabaa ēphe oshihu ike l'okpu ɔlo Nchileke ono, bù Nchileke kē ndu Ízurèlu ono.

7

Ezura alata azu lē Jerúsalemu

¹ Tò dù iya bù; a bya anòo gbururu jeye teke eze, bù Atakusakusesu wataru ɔchi ndu Peshiya. Yo nweru nwoke lanù, ēpha iya bù Ėzura. Ėzura bù nwatibe Seráya; Seráya aburu nwatibe Azariya. Azariya bù nwatibe Hilikaya;

² Hilikaya aburu nwatibe Shalumu. Shalumu bù nwatibe Zadoku; Zadoku aburu nwatibe Ahitubu.

³ Ahitubu bù nwatibe Amariya; Amariya aburu nwatibe Azariya. Azariya bù nwatibe Merayotu;

⁴ Merayotu aburu nwatibe Zerahiya. Zerahiya bù nwatibe Uzi; Uzi aburu nwatibe Buki.

⁵ Buki bù nwatibe Abishuwa; Abishuwa aburu nwatibe Finehasu. Finehasu bù nwatibe Eliyéza; Eliyéza aburu nwatibe Ėronu. Ėronu bù onye ishi ndu achijeru Nchileke eja.

⁶ Ėzura ono abya eshi Bábyilonu lata. Ezura bù o-de-ekwo, maru ekemu Mòsisu ye iya l'ɛnya-nvò; mbù ekemu ono, Ojeoje, bù Nchileke kē Ízurèlu tũru ono. Eze emekotaru iya iphemiphe ɔbule, o kfuru iya t'o meeru iya; kē l'ēka Ojeoje, bù Nchileke; bē nò l'ēke Ėzura nò.

⁷ Uphodu lē ndu Ízurèlu; ndu achijeru Nchileke eja; ndu Lívayi; ndu egvu; ndu nche; mē ndu ozi l'eze-ɔlo Nchileke atugbabe jeshia Jerúsalemu l'afa, kwe eze Atakusakusesu afa esaa; k'ophu ɔ wataru achichi.

⁸ Ēzura bẹ ruru Jerúsalemu l'ónwa k'ise, l'afa kwe eze afa ẹsaa; k'ophu ọ wataru achichi.

⁹ O gbeshiru lẹ Bábyilonu l'ónwa kẹ mbụ nọ l'abalị kẹ mbụ; rua Jerúsalemu l'ónwa ise nọ l'abalị kẹ mbụ; kẹle Nchileke gude iphe-oma swibe iya.

¹⁰ Ishi iya aburu lẹ Ēzura wotawaru obu iya ye tẹ ya mụta ekemu Ojejoje; meje iphe, o kfuru; mẹ tẹ ya zije iphe, Ojejoje tọru ọkpa iya; mẹ iphe, bụ nsọ iya l'alị Ízurẹlu.

Ekwo, eze Atakusakusesu deru nụ Ēzura

¹¹ Ọwaa bụ iphe, e deru l'ekwo, eze Atakusakusesu nuru Ēzura, bụ onye achijeru Nchileke ẹja; bụru o-de-ekwo, o doru ẹnya; mbụ iphe, Ojejoje tọru ekemu; mẹ iphe, ọ tọru ndu Ízurẹlu ọkpa iya:

¹² “Ekwo-wa; bẹ shi l'eka yẹbe eze Atakusakusesu, bụ eze kẹ ndu eze. Onye, ya ede iya anụ bụ Ēzura, bụ onye achijeru Nchileke ẹja; bụru onye ezije ekemu Nchileke k'imigwe.

“Ya ekele ngu ekele.

¹³ “Ya atụ ekemu; sụ l'iphe, bụ onye Ízurẹlu, nọ l'alị ẹke, yẹbe eze achị; ndu ọphu, achijeru Nchileke ẹja; mẹ ndu Lívayi, bụ onye chọru oje Jerúsalemu; t'onye ọbu tsokwaru ngu jeshia.

¹⁴ Yẹbedua, bụ eze; mẹ ụmadzu ẹsaa, agbazijeru iya ụzo l'ezi unu t'unu je amaru ẹge iphe dū lẹ Júda; mẹ lẹ Jerúsalemu; unu amaru ẹge eemebe ekemu Nchileke unu ono, bụ iya bụ ekemu ono, e yeru unu l'eka ono.

¹⁵ Iphe odo, unu e-mefua bụ t'unu chita mkpọla-ọcha; mẹ mkpọla-ododo ono, yẹbe eze; mẹ ndu ono, agbaziru iya ụzo, chiru obu ẹphe; nū Nchileke kẹ Ízurẹlu ono, bu lẹ Jerúsalemu ono.

¹⁶ Unu achitafua mkpọla-ọcha; mẹ mkpọla-ododo, unu a-nata lẹ Bábyilonu l'ọ ha yekobe iya; mēfua iphe ndu Ízurẹlu; mẹ ndu achijeru Nchileke ẹja a-nū l'ẹge onye chiru obu iya t'e gude mee k'ulo Nchileke ẹphe ọbu lẹ Jerúsalemu.

¹⁷ “Unu dòkwáá ẹnya edodo; gude okpoga ono zuta oke-eswi; ebyila; mẹ aturu, unu e-gude achị ẹja yele ngweja nri; mẹ ngweja-mee, l'etsojekwa iya phụ. Unu a-chị ẹja ono l'ẹnya-ngweja l'ulo Nchileke unu lẹ Jerúsalemu.

¹⁸ A bya lẹ mkpọla-ọcha; mẹ mkpọla-ododo ophu phoduru nū; tẹ nggubedua; nggu lẹ ndu Ju ndu ophu; gude iya mee iphe, dū unu mma l'ẹge ọ bụ uche-obu Nchileke unu.

¹⁹ Iphe, bụ iphe, a nuru unu t'unu gude jeje ozi l'ulo Nchileke; bẹ unu a-chishikota dobe l'ifu Nchileke lẹ Jerúsalemu.

²⁰ O -nweru iphe odo, dū mkpa, a chọru, t'e gude eme k'ulo Nchileke unu; ọ -būru iphe, unu nūfutaje; unu eshi l'ulo-ẹku eze wota iya; nū.

²¹ “Nta-a bẹ yẹbedua, bụ eze Atakusakusesu atụ ekemu anụ iphe, bụ ndu, akwakọbeje okpoga l'azụ Ẹnyimu Yufurétusu; sụ: Iphe, bụ iphe Ēzura, bụ onye achijeru Nchileke ẹja; mbụ onye ezije ekemu Nchileke k'imigwe sụjeru t'unu nū iya; unu phukwaa l'a nuru iya ẹya;

²² mbụ je akpaa l'ekpa mkpọla-ọcha, ruru ụkporo ise; mẹ ogbonga witu, ruru ụkporo ise; mẹ ipoti mee, ruru ụkporo ise; jeyewaru l'ụkporo ashanga manụ ise; mẹ únú, l'e-dzu nū.

²³ Iphe, bū iphe, Nchileke k'imigwe tūru l'ekemu t'e mee lę kę eze-ulo iya; t'e zikwaa obu l'alį mee ya; k'ophu oke ęhu-eghughu iya ta abyadu bya adakfu yębe eze; mę l'unwu iya.

²⁴ Ephe emekwaaphu t'unu maru l'a tųwaru ekemu buchia t'e b'ọ dųhe akiriko; m'ọ bū utu odo, unu a-nodu ana ndu achijeru Nchileke ęja; ndu Lıvayi; ndu egvu; ndu nche l'onu-oguzo; ndu ozi eze-ulo Nchileke; męwaru iphe, bū ndu odo, ejewaru ozi l'ulo Nchileke.

²⁵ "Tę nggubedua, bū Ėzura gude mmamiphe ono, Nchileke ngu nųru ngu ono fota ndu ikpe; mę ndu ishi t'ęphe letaje ndu ono, bu l'azu ęnyimu Yufurėtusu ono ęnya; mbų iphe, bū ndu maru ekemu Nchileke ngu. Ndu ophu bū ndu, ę ta madu iya nų; unu ezia ya ęphe t'ęphe maru iya.

²⁶ Iphe bū onye jıkaru ome iphe, ekemu Nchileke ngu kfuru; mę iphe, ekemu eze kfuru; t'e kpekwa a onye obu ikpe ęgwegwa. Ọ -bųru nkfugbu; a kfų-gbua ya; teke bū l'ọ ebufu; e bufu iya l'alį ono. Ọ -bųru k'ogwota iphe iya; e gwota iya; ọ -dudu; a tųa ya mkporo."

Ėzura aja Nchileke ajaja

²⁷ Ezura abya etua Nchileke ępha; sų: T'ajaja bųru kę Ojejoje; mbų Nchileke kę nna ayi oche pę; onye meru t'ębe iphe ọwaa nodu eze l'obu kę t'o mee t'eze-ulo Nchileke ono, nọ lę Jerúsalemu ono bųru ęke, dų ugvu.

²⁸ Ọ bū Nchileke meru t'ęnya eze; ęnya ndu agbazijeru eze ọzo; mę kę ndu, onu eru l'okfu lę ndu ọru eze rua ęke ya nọ. Obu shihuru iya ike; kęle Nchileke nųru iya ọkpų-ikike; ya adų ike chıta ndu, bųtsua ishi lę ızurelu; ęphe etsoru iya lata Jerúsalemu.

8

Ndu ęphe lę Ezura yi lata

¹ Ọwaa ndu bųgbaa ishi l'ęnya-ufu nna ęphe; mę ękwo, ekoshi ęge e shiru mųshia ęphe; mbų ndu ono, ęphe l'iya shı Bábyılónu yi ru lata teke ono, Atakusakusesu bū eze ono:

² Onye ishi ndibe Finehasu bū Geshomu.

Onye ishi ndibe Itama

abųru Dánelu.

Onye ishi ndibe Dévidi bū

Hatushi,

³ bū nwatibe Shekaniya.

Onye ishi ndibe Paroshi bū

Zekaráya.

Ukpoto unwoke ęsaa

l'unwoke iri bę ęphe l'iya yi,

bųkwanu ndu e deru l'ękwo,

e deshiru ęge e shiru

mųshia ęphe.

⁴ Onye ishi ndibe

Pahatu-Móabu bū

Eliyowenayi Zerahiya.

Ukpoto unwoke iri

bę ęphe l'iya yi.

⁵ Onye ishi ndibe Zatu bū

Shekaniya Jazelu.

- Ụkporo unwoke iri l'ise
 bẹ ẹphe l'iya yị.
 6 Onye ishi ndibe Adinu bụ
 Ebedu Jonátanu.
 Ụkporo unwoke labụ
 l'unwoke iri;
 bẹ ẹphe l'iya yị.
 7 Onye ishi ndibe Élamu bụ
 Jeshaya Ataliya.
 Ụkporo unwoke ẹto
 l'unwoke iri;
 bẹ ẹphe l'iya yị.
 8 Onye ishi ndibe Shefatiya
 bụ Zebadáya Máyikelu.
 Ụkporo unwoke ẹno;
 bẹ ẹphe l'iya yị.
 9 Onye ishi ndibe Jóabu bụ
 Obedáya Jehiyelu.
 Ụkporo unwoke iri;
 l'unwoke iri l'ẹsato;
 bẹ ẹphe l'iya yị.
 10 Onye ishi ndibe Bani bụ
 Shelomitu Josifaya.
 Ụkporo unwoke ẹsato;
 bẹ ẹphe l'iya yị.
 11 Onye ishi ndibe Bebayi bụ
 Zekaráya Bebayi.
 Ụkporo unwoke;
 l'unwoke ẹsato;
 bẹ ẹphe l'iya yị.
 12 Onye ishi ndibe Azugadu bụ
 Johananu Hakatanu.
 Ụkporo unwoke ise
 l'unwoke iri;
 bẹ ẹphe l'iya yị.
 13 Ndibe Adonikamu bụ
 ẹphebedua byakperu azụ.
 Ẹpha ẹphe bụ Elifeletu;
 Jewelu; mẹ Shemáya.
 Ụkporo unwoke ẹto;
 bẹ ẹphe l'ẹphe yị.
 14 Ndu ishi kẹ ndibe
 Biguvayi bụ Utayi;
 mẹ Zaku.
 Ụkporo unwoke ẹto;
 l'unwoke iri;
 bẹ ẹphe l'ẹphe yị.

Ezura achọ ndu, a-nọdu eje ozi l'eze-ulo Nchileke

15 Mu abya achikobe ẹphe l'enyimu ono, atso ala Ahava ono. Ayi abya
 akpobe ulo-ekwa ayi l'ẹke ono; nọ ya abali ẹto. Mu abya elee ndu ono
 ẹnya l'ẹphe ha; mẹ ndu achijeru Nchileke ẹja; tọ dụ onye Lívayi, nọ l'ẹke
 ono m'ọo onye lanu.

16 Tò dù iya bù; mu abya ezia t'e je ekuaru mu Eliyéza; Ariyèlu; Shemáya; Elunatanu; Jaribu; Elunatanu; Nétanu; Zekaráya; mę Meshu-lamu, bù ndu ishi. Mu ekukwaaphu Joyaribu; mę Elunatanu, bù ndu iphe edoje ęnya.

17 Yò bùru Ído, bù onye ishi lę Kasifiya; bę mu ziru ęphe t'ęphe jekfu. Mu abya ezia ęphe iphe, ęphe ee-kfuru Ido; mę ndu otu iya; mbù ndu ono, eje ozi l'eze-ulo, nọ lę Kasifiya ono; t'ęphe ye ndu a-byakfuta ayi l'oje ozi l'eze-ulo Nchileke ayi.

18 Yò bùru okfu l'ęnya Nchileke nọ l'ęke, ayi nọ meru iphe ęphe dutaru ayi onye iphe edoje ęnya, aza Sherabiya. Sherabya bù onye Lívayi, shi l'ufu Mahuli. Mahuli bù nwatibe Lívayi; Lívayi abùru nwatibe Ízuręlu. Ünwu Sherabiya; mę unwunne iya, ęphe l'iya yì dù unwoke iri l'ęsato.

19 Ndu odo, ęphe yefuaru ayi bù Hashabaya; mę Jeshaya, bù ndu ufu Merari. Unwunne ęphe; mę ünwu-unwunne ęphe k'unwoke, ęphe l'ęphe yì dù ụkporo.

20 Ęphe dutafukwaaruphu ụkporo madzù iri lę nanù odo t'ęphe yeta ęka l'ozi eze-ulo Nchileke ono. Ndu ono bù ndu Dévidi yełe ndu ishi l'ozi iya fọtahawaruru t'ęphe yetajeru ndu Lívayi ęka. Ndu ono l'ęphe ha b'e deshikotaru ępha ęphe l'ękwo l'ęphe ha.

Ndu Ízuręlu aswì aswìswi; ekfu anù Nchileke

21 Tò dù iya bù; mu abya araa ya arara; sù t'ayi nọdu lę Ęnyimu Ahava l'ęke ono swìja aswìswi; k'ophu ayi e-shi ęge ono wozita onwayi alì l'ifu Nchileke ayi; t'o duru ayi l'ünwegirima ayi; mę ngwa ayi durua ayi l'ęhu-agu.

22 Ishi iya abùru l'ọ duru mu iphere ọro eze t'o yeru ayi ndu soja; mę ndu ìnya-ogu t'ęphe dube ayi l'ogvu ndu ọhogu l'uzo; l'ęke ayi kfuhaakwaru eze: "Lę Nchileke ayi anọdu eleta-a iphe, bù onye woru onwiya ye iya l'ęka ęnya. Ọle iphe, bù onye jìkaru iya nù b'o koshije ike iya; mę oke ęhu-eghughu iya."

23 Tò dù iya bù; ayi aswìja awswìswi; kfuru nù Nchileke ayi t'o leta ayi ęnya. O mekwaru ayi iphe, ayi kfuru iya.

Iphe, a nùru t'e gude mee iphe l'eze-ulo Nchileke

24 Ya ndono; mu abya ewota ụmadzu iri l'ębo ophu, bù ndu ishi lę ndu ono, achijeru Nchileke ęja ono, dobe iche. Ndu ono bù Sherabiya; Hashabaya; męwaru ndibe ęphe ụmadzu iri odo.

25 Mu abya atụkota ęra mkpọla-ọcha; mkpọla-ododo; męwaru iphemiphe ọbule, eze; mę ndu anọduje atụ-ziru eze ụzo; ndu o meru ishi; mę iphe, bù iphe, ndu Ízuręlu, nọ l'ęke ono nùru t'e gude eje ozi l'eze-ulo Nchileke ono.

26 Mu atụa ęra iphe ono; gworu iya ye ęphe l'ęka. Iphe, mkpọla-ọcha dù bù unu talęntu l'ụkporo talęntu iri l'ębo lę talęntu iri. Ngwa, e meru lę mkpọla-ọcha dù ụkporo talęntu ise. Mkpọla-ododo adù ụkporo talęntu ise.

27 Ophu bù efere, e meru lę mkpọla-ododo dù unu dariku labù l'ụkporo dariku iri; mę ngwa labù, e meru l'ọkpoberu ope, eke ododo; vuru ọnu aswa l'ọ bù mkpọla-ododo.

28 Mu asù ęphe: "Unu dukwaru Nchileke nsọ. O kwaphù ęge ono bę iphe-a l'ọ ha tükokwaphu dù. Ophu bę mkpọla-ọcha; mę mkpọla-ododo bù iphe, unu chìru obu unu l'ọ ha nù Ojejoje, bù Nchileke kę nna unu phę.

²⁹ Unu letakwa iya ɛnya ɔhuma jeye teke unu a-tụ ɛra iya l'ifu ndu ishi ndu achijeru Nchileke ɛja; ndu ishi ndu Lívayi; mɛ ndu bụ ishi l'iphe, bụ ɛnya-ufu ndu Ízuru. O bụ l'ime ụlo Nchileke lẹ Jerúsalemu bẹ unu a-nodu tua ɛra iphe ono; nụ iya ɛphe.”

³⁰ Tọ dụ iya bụ; ndu achijeru Nchileke ɛja achịta mkpọla-ọcha ono; mkpọla-ododo ono; mɛ iphemiphe ɔbule ono, a tųwaru ɛra iya atụtụ; k'ophu ɛphe e-gude iya jeshia l'eze-ulo Nchileke lẹ Jerúsalemu.

Aala Jerúsalemu

³¹ Tọ dụ iya bụ; yọ rua l'ónwa k'òdungu gbaru abalị iri l'ẹbo; ayi eshi lẹ Ẹnyimu Ahava jeshia Jerúsalemu. Ẹnya Nchileke anodu l'ẹke ayi nọ; to nwe ndu ɔhogu tsoru ayi ọgu l'ųzo; to nwe ndu abalị-d'egvu jeru ayi ọnochị ųzo.

³² Ayi erua Jerúsalemu; bya egude abalị ẹto; tuta ume.

³³ Yo be lẹ mbọku k'eno; ayi anodu l'eze-ulo Nchileke; tua ɛra mkpọla-ọcha; mkpọla-ododo; mɛ iphemiphe ɔbule ọdo, dụ nsọ ye Meremọtu Uráya, bụ onye achijeru Nchileke ɛja l'ẹka. Ndu tso iya nụ bụ Eliyéza Finehasu; Jozabadu Jeshuwa; mɛ Nówadiya Binuyi, tųko buru ndu Lívayi.

³⁴ Iphe ono l'ọ ha b'a guru ọgu; tua ɛra iya atụtụ. Ẹra iphe ono l'ọ ha b'e deshikotaru l'ekwo teke ono.

³⁵ Ndu ono, e shi kpua lẹ ndzụ, lataru nụ ono abya egwoo ngweja-ukfuru nụ Nchileke kẹ Ízuru. Ẹphe gburu oke-eswi iri l'ẹbo l'ehu ndu Ízuru mgburumgburu; gbua ųkporo ebyila ẹno l'ebyila iri l'ishingu; mɛ ųkporo ųnwu aturu ẹto l'aturu iri l'ẹsaa; mɛ egwu iri l'ẹbo, e gude gwoo ngweja iphe, dụ ẹji. Iphe ono l'ọ ha b'e meru; yọ bukotaru ngweja-ukfuru; e gwooru iya Ojejoje.

³⁶ Ҳphodu lẹ ndu ono, l'ataru nụ ono egude ẹkwo ono, eze deru ono je ekeshiaru ndu ọvano; mɛ ndu ishi, achị ndu azụ Ẹnyimu Yufurétusu. Ndu ono abya eyeru ndu Ju ono ẹka; yetakwaphu ẹka l'eze-ulo Nchileke ono.

9

Ndu Júda; mɛ ndu ɔhodo lẹ k'plugba nwanyi

¹ Iphemiphe ɔbule ono emegetsulephu; ndu ishi abyakfutashia mu bya asụ mu: “Lẹ ndu Ízuru jeye lẹ ndu achijeru Nchileke ɛja; mɛ ndu Lívayi jikakwaru odobe onwẹphe iche l'ẹke ndu alị-a nọ; ɛphe ẹtsoru eyetsua ẹka l'akpamara ono, ndu alị-a anọduje eme ono; mbụ ndu Kénanu; ndu Hetu; ndu Pérezu; ndu Jebusu; ndu Amonu; ndu Móabu; ndu Íjiputu; mɛ ndu Amoru.

² Ẹphe watawaru ɔlugba nwanyi ɛphe lẹ ndu alị-a; k'ophu bụ l'ẹphebedua, bụ ndu mba ono, dụ nsọ ono bẹ wotawaru onwẹphe gwakọbe; ɛphe lẹ ndu alị-a. Yọ buru ndu ishi; mɛ ndu achị achịchị bẹ ẹka ɛphe kangoru l'ome ẹjo-iphe ono.”

³ Teke mu nuru iphe ono; bẹ mu lakashiru uwe mu; lakashia uwe-nlọkpuru mu; feshia onwomu ẹgbushi; mɛ ẹji-agba; bya anọ-zita anọ-zita; l'ẹke ẹhu jihuru mu oyi.

⁴ Tọ dụ iya bụ; ndibe ayi ndu ọphu iphe ono ruru l'ehu azaa l'igwe bya agbaa mu mgburumgburu; kẹle Nchileke kẹ ndu Ízuru nmahawaru ayi ọkwa t'ayi sefu ẹka l'ẹke ndu ɔhodo nọ. Mu adugaru l'ẹke ono; nọ gbururu jeye teke eegwoje ɛja urẹnyashi l'ẹke ẹhu jihuru mu oyi.

⁵ Yo rulephu teke ono, eegwoje eja urenyashi ono; mu eshi l'onodu onye aphu byaru ono, mu shi nodu ono gbeshi; mu l'uwe mu phu; me uwe-nlokpuru mu phu, mu lakashiru alakashiphu. Mu abya adaa; byishi ikpere; chiliaru Ojejoje, bu Nchileke mu eka mu labu l'imeli;

⁶ bya ekfuru nu iya; su: Nggube Nchileke mu; iphere dukwa mu ege mu e-eme palia ifu lee ngu enya; nggube Nchileke mu; ke l'ejo-iphe, ayi eme be kawa ayi l'eli; ikpe, nmaru ayi eruwa imigwe.

⁷ Tsube l'oge ke nna ayi oche phe rua ntanu be iphe, du eji, ayi meru hawa nshinu. Yo buru iphe du eji ono, ayi meshiru ono kparu iphe e woru ayibedua; ndu eze ayi phe; me ndu achijeru Nchileke eja ayi phe ye ndu eze ndu ali-a l'eka; ephe emekputaje ayi l'ogu; l'akpu ayi le ndzu; l'eme ayi omele-iwe; l'eme ayi iphe-iphere ege ono, ephe eme iya ayi jeye ntanu-a.

⁸ Ole ke nta-a be nggube Ojejoje, bu Nchileke ayi phuwaru ayi imiko; ke li mewaru; ayi enweru nwa ndu ophu, wafuru nu; bya emee t'ayi vudoshia ike l'eka-a, duru ngu le nsq-wa. Nggube Nchileke ayi be mewaru t'ayi ba abuhe ohu; me te meji nmakfuru ayi nwa anmakfuru.

⁹ Ayi shi buru ohu. Obenu le nggube Nchileke ta ahadu ayi t'ayi bugbuwaru iya ru. I koshiru obu-imiko ngu l'eka ayi no l'ifu ndu eze ndu Peshiya. I nuru ayi ndzu ophungu; shi ege ono mee t'ayi ruaru nggube Nchileke ayi eze-ulo ngu; kpu-kwazikota eke o dakposhihuru adakposhihu.

¹⁰ Nggube Nchileke ayi; ? bu ngunu be ayi e-kfu nta-a; l'eka ayi dakakotawaru iphe, bu ekemu,

¹¹ i shi l'eka ndu ozi ngu, bu ndu nkfuchiru ngu; tua; su: L'ali ono, ayi eje ebubu ono be ndu, bu iya nu gudeekwa uru-ali merushia emerushi. Ephe gudewa, akpamara, ephe eme merushia ali ono l'o ha.

¹² A nmaru ayi okwa; t'ayi l'ephe ba alugbakwa nwanyi; ophu ayi l'ephe 'agbakwa ndzu k'ehu-agu. I kfuru ayi t'ayi l'ephe ba dukwa le mma gbururu jeye le gbururu; k'opu ayi e-bu l'ali ono; shihu ike; ria iphe-oma, no iya nu; mee t'o buru okè, ruru unwu ayi phe jeye le gbururu.

¹³ Iphe, ayi eya meru bu l'ejo-iphe ono, ayi meshiru ono; me l'ikpe ono, nmaru ayi ono b'o shi. Ole iphe du eji, ayi meshiru be kakwanu nshinu ma le ahuhù, nggube Nchileke ayi hùru ayi; byakwaru bya enweru ndu ophu i meru t'ephe wafu l'ime ayi.

¹⁴ ?Bunua ngunu e-me t'ayi dakabaa ekemu ngu odo; ke t'ayi le ndu ono, eme akpamara ono je olugba nwanyi odo? Obu; ehu-eghughu ngu; ?oo-kwekwadua t'o nweru ayi onye a-wafu nu; t'ayi ba achihu.

¹⁵ Nggube Ojejoje, bu Nchileke ke ndu Izurelu; i bu onye doberu eka ndoo. Obenu li halerua ayi t'ayi buru nwa ndu ophu wafuru nu ntanu. Ayi akoshiru ngu iphe, du eji ayi meshiru; ke l'ayi te gbe gbadu ke t'ayi bya evudo ngu l'ifu.

10

Ndu Ju akoshiru Nchileke ejo iphe ephe

¹ Teke Ėzura no l'ekfu anu Nchileke; l'akoshiru iya ejo iphe, ephe meshiru; l'ara ekwa; l'echigbushi onwiya l'ifu eze-ulo Nchileke ono; be ndu Izurelu; unwoke; unwany; me unwegirima wufutaru bya agbaa ya mgburumburu; wata ora ekwa; l'arashi iya ike.

² Shekaniya Jehiyelu, bu onye ufu ndibe Elamu abya ekfuru yeru Ėzura; su iya: "L'ephe mesweekwaru Nchileke; ke l'ephe jewaru je alushia

unwanyi ɔhodo; mbu unwanyi ndu ali-a. Obenu le nta-a be bulekwarua ndu Izurelu egwa.

³ Oo ya bu; t'ayi le Nchileke ayi gbaa ndzu; t'ayi chishikota unwanyi ono, ayi lushiru ono; chishikwaaphu unwegirima ephe. O bu iphe ono, nggube onye ishi suru t'ayi mee ono; be ayi e-me; mbu iphe ono, nggubedua; nggu le ndu ophunanu, atsu ekemu Nchileke ayi egvu phu suru t'ayi mee phu. O bu iphe, bu iphe ekemu ke Nchileke kfurur; be ayi e-me.

⁴ Nggube Ēzura; o kwa nggu be iphe-a no l'eka. T'obu shihukwa ngu ike; l'o kwa eke i no be ayi no.

⁵ To du iya bu; Ēzura egbeshi; bya emee te ndu ishi ndu achijeru Nchileke eja; ndu Liviayi; me ndu Izurelu l'ephe ha ribua ya l'ephe e-me iphe ono ege e kfurur iya. Ephe atuko l'ephe ha ribua ya le nte.

⁶ Ya ndono; Ēzura eshi l'ifu eze-ulo Nchileke ono tugbua; yo buru iya oje le ke Jehohananu Eliyashibu. Yo rua eke ono; jika ori nri; jika ongu mini; kele mgbamuche k'ejo iphe ono, ndu ono, e shi kpua le ndzu meshiru ono be jiru iya ehu.

⁷ A bya etsoru iphe, bu Juda; me Jerusalemu raa ya arara te ndu ono, e shi kpua le ndzu ono l'ephe ha dzua le Jerusalemu.

⁸ L'iphe bu onye e ta abyadu nu l'ime abali eto-wa be ee-gwo iphe iya; chifu onye obu l'ogbo ndu ono, a kpuru le ndzu ono. O bu ege ono; be ndu ishi; me ndu bu ogurennya chiru iya.

⁹ To du iya bu l'unwoke ndu Juda; me ndu ke Benjaminu l'ephe ha abya edzua le Jerusalemu l'ime abali eto ono. Mboku ono bu mboku onwa ke tete gbaru ukporo abali. Ndu ono l'ephe ha anodu l'eke obu, no l'ifu eze-ulo Nchileke; ehu l'anma ephe anmanma k'iphe ono; yekwaru eze mini, achi nu.

¹⁰ Ēzura, bu onye achijeru Nchileke eja egbeshi; su ephe: "Unu gudewa k'unwanyi ɔhodo, unu lushiru meswee; shi ege ono mee te ikpe ka onma ndu Izurelu.

¹¹ Oo ya bu; unu chiko ejo iphe ono, unu meru ono kfushiaru Ojeoje, bu Nchileke ke nna ayi phe; unu awata ome iphe, du iya mma. Unu sefu eka unu l'eke ndu ali-a no; me l'eke unwanyi ɔhodo, unu lushiru no."

¹² Ndu ono l'ephe ha azua ya azuzu; su: "Oo iphe meru nu b'i kfurur-o! Yo buru iphe ono, i kfurur ono be ayi e-me-o!

¹³ Obenu l'ayi ghataru l'igwe l'eke-a; yeru l'o bu udzu-mini. Ayi te evudoghekwa ege-a l'echi eke-a! Odo aburu l'iphe-a ta budu iphe, eemekota l'ujiku lanu; m'o bu ujiku labu; ke l'ayi haswewaru okpa nshinu l'iphe-a.

¹⁴ Te ndu ishi ayi phe nodu le Jerusalemu l'eke-a no-chita enya igwe oha. Te ndu ndu-ayi ndu ophu luru unwanyi ɔhodo shije le mkpukpu ephe bya mboku, a suru t'ephe bya. T'ephe le ndu, bu ogurennya; me ndu ogbo ikpe mkpukpu ephe yijeru bya t'e yee ya onu. Ayi -mee ya ege ono be Nchileke e-wofua oke ehu-eghughu iya ono, enwu l'o bu oku ono l'eke ayi no."

¹⁵ Yo bu leruphu Jonatanu Asahelu ye le Jazeya Tikuva bu ndu jikaru iphe ono, e kfurur ono. Meshulamu ye le Shabetayi adeeru ephe ukfu.

¹⁶ Ndu ono, e shi kpua le ndzu, laru nu phe emee iphe ono, e kfurur ono. Ēzura, bu onye achijeru Nchileke eja afo unwoke, bu ndu, butsua ishi l'enya-ufu nna ephe; deshia epha ephe l'ekwo. Yo be mboku ke mbu l'onwa k'iri; ephe awata oye onu l'okfu ono.

¹⁷ Yo be l'õnwa kẹ mbụ gbaru abalị kẹ mbụ; ẹphe ekfubuwa okfu ẹhu ndu ono, luru ụnwanyi ọhodo ono; sefu iya ẹka.

Unwoke, luru ụnwanyi ọhodo

¹⁸ A bya lẹ ndu achijeru Nchileke ẹja; ọwaa bụ ndu luru ụnwanyi ọhodo: Ndu ufu Jeshuwa Jozadaku yẹle unwanne iya pẹ, luru ụnwanyi ọhodo bụ: Masiya; Eliyẹza; Jaribu; mẹ Gedaliya.

¹⁹ Ndu ono l'ẹphe ha ribukotaru l'ẹphe a-chịshikota unyomu ẹphe ono. Onyenonu l'ime ẹphe eshi l'igwe-aturu iya kpụta ebyila lanu nụ t'e gude gwoo ngweja-ugwo.

²⁰ Ndu ufu Ima, luru ụnwanyi ọhodo bụ: Hanani; mẹ Zabadaya.

²¹ Ndu ufu Harimu, luru ụnwanyi ọhodo bụ: Maseyiya; Elayija; Shemaya; Jehelu; mẹ Uzaya.

²² Ndu ufu Pasho, luru ụnwanyi ọhodo bụ: Eliyowenayi; Masiya; Ishumelu; Netanelu; Jozabadu; mẹ Elasa.

²³ A bya lẹ ndu Lívayi; ndu, luru ụnwanyi ọhodo bụ: Jozabadu; Shimeyi; mẹ Kelaya, bukwa iya phụ bụ Kelita. Ndu ọdo bụ Petahiya; Júda; mẹ Eliyẹza.

²⁴ A bya lẹ ndu egvu bẹ bụ Eliyashibu bụ onye, luru nwanayi ọhodo.

Lẹ ndu nche onu-uzo eze-ulo Nchileke bụ Shalumu; Telemu; mẹ Úri bụ ndu luru ụnwanyi ọhodo.

²⁵ A bya lẹ ndu Ízurẹlu ọdo:

Ndu ufu Paroshi, luru ụnwanyi ọhodo bụ: Ramaya; Iziya; Malukija; Mijaminu; Eliyẹza; Malukija; mẹ Benaya.

²⁶ Ndu ufu Elamu, luru ụnwanyi ọhodo bụ: Mataniya; Zekaraya; Jehiyelu; Abudi; Jeremaya; mẹ Elayija.

²⁷ Ndu ufu Zatu, luru ụnwanyi ọhodo bụ: Eliyowenayi; Eliyashibu; Mataniya; Jeremotu; Zabadu; mẹ Azayiza.

²⁸ Ndu ufu Bebayi, luru ụnwanyi ọhodo bụ: Jehohananu; Hananaya; Zabayi; mẹ Atulayi.

²⁹ Ndu ufu Bani, luru ụnwanyi ọhodo bụ: Meshulamu; Máluku; Adaya; Jashubu; Sheyalu; mẹ Jeremotu.

³⁰ Ndu ufu Pahatu-Móabu, luru ụnwanyi ọhodo bụ: Aduna; Kelalu; Benaya; Masiya; Mataniya; Bezalelu; Binuyi; mẹ Manase.

³¹ Ndu ufu Harimu, luru ụnwanyi ọhodo bụ: Eliyẹza; Ishaya; Malukija; Shemaya; Shimiyonu;

³² Bénjaminu; Máluku; mẹ Shemariya.

³³ Ndu ufu Hashumu, luru ụnwanyi ọhodo bụ: Matenayi; Matata; Zabadu; Elifeletu; Jeremayi; Manase; mẹ Shimeyi.

³⁴ Ndu ufu Bani, luru ụnwanyi ọhodo bụ: Madayi; Amuramu; Uwelu;

³⁵ Benaya; Bedeya; Keluhi;

³⁶ Vanaya; Meremotu; Eliyashibu;

³⁷ Mataniya; Matenayi; mẹ Jesu.

³⁸ Ndu ufu Binuyi, luru ụnwanyi ọhodo bụ: Shimeyi;

³⁹ Shelemiya; Nétanu; Adaya;

⁴⁰ Makunadebayi; Shashayi; Sharayi;

⁴¹ Azarelu; Shelemiya; Shemariya;

⁴² Shalumu; Amariya; mẹ Jósefu.

⁴³ Ndu ufu Nebo, luru ụnwanyi ọhodo bụ: Jeyelu; Matitiya; Zabadu; Zebayina; Jadayi; Jówelu; mẹ Benaya.

⁴⁴ Ndu ono l'ephe ha bẹ lụkotaru ụnwanyi ọhodo. Ọle ephe chishikotaru ephe; chishia chishia mę ụnwegirima, ụnwanyi ono mụtatsuaru ephe.

Nehemáya

Nehemáya ekfu anụ Nchileke

¹ Qwaa bụ akọ ẹhu Nehemáya Hakalaya.

L'ónwa Kisilevu* l'afa k'ukporo; lẹ mu nọ lẹ Súsa, bụ ishi obodo;

² bẹ Hanani, bụ onye ufu ayi; yeru unwoke ọdo; tukuror shi Júda bya. Mu abya ajja ẹphe ajị ndu Ju ono, wafuru nụ ono; mbụ ndu ono, shi l'alị ono, a kpuru ẹphe lẹ ndzụ; laphuta azụ ono. Mu jikwaruphu ẹphe ajị Jerúsalemu.

³ Ẹphe asụ mu: “Lẹ ndu ono, e shi kpua lẹ ndzụ; ẹphe emetsua laphuta azụ l'alị Júda ono; bẹ ọnodu ẹphe dukwa ẹji nshinu; mbụ l'ọnodu ẹphe; bẹ iphere iya dukwa. Upho-mkpuma Jerúsalemu l'ọ ha; zekwa l'alị. Ọku etskotawa ẹke, eeshije abata iya.”

⁴ Lẹ mu nṭsuaru iphe ono; bẹ mu dugaru adugaru; raa ẹkwa.

Mu nọru abalị olemole; gua aphụ; swia aswisi l'ekfu anụ Nchileke k'imigwe.

⁵ Iphe, mu kfuru bụ: “Nggube Ojejoje, bụ Nchileke k'imigwe; mbụ Nchileke ono, paru ẹka; bya adu egvu ono; onye edobeje ọgba-ndzụ iya l'ẹhu ndu yeru iya obu; l'emeje iphe, o kfuru; l'ekoshije ẹphe lẹ ya yeru ẹphe obu.

⁶ Ngabenu nchị; nggu efube ifu l'ekfukfu, mube nwozi ngu ekfu anụ ngu; mbụ ekfukfu, mu anọduje l'ifu ngu ekfu: eswe l'enyashi; l'ishi ndu ozi ngu, bụ ndu Ízurẹlu. Nta-a; bẹ mu ekfufuta ẹjo iphe, ayibe ndu Ízurẹlu mekotaru ngu; mbụ ẹjo iphe, mbẹdua; mẹ ndu ufu nna mu phe; meru ngu.

⁷ Ayi mewaru ngu ẹjo iphe, ha nshinu; haa ekemu ono, i turu ono; haa otso ọkpa, i tọru; haa ome-l'alị, i doberu, bụ iya bụ iphe, i turu nụ nwozi ngu, bụ Mosisu t'e meje.

⁸ Nyatakwa okfu, i kfuru nwozi ngu, bụ Mosisu; sụ iya: 'L'ọ -buru l'e t'e egudedu ire ẹphe ẹka; bẹ ii-tukwa ẹphe nanu nanu l'iphe bụ mbakeshi.

⁹ Ọle ọ -buru l'ẹphe ghakoberu lakfuta ngu; dobe ekemu ngu; l'eme iya ememe; m'ọ -ruhuru; ẹke a chiru ẹphe laa buru l'ọha ẹke, igwe jeberu; bẹ ii-shi l'ẹke ọbu rukobe ẹphe; duphuta ẹphe azụ l'ẹke ono, i fotaruru t'ọ buru ẹke aa-nọduje akpọ-ku ẹpha ngu ono.”

¹⁰ “Ọ kwa ndu ozi ngu; bẹ ẹphe bụ; buru ndibe ngu; mbụ ndu i gude eze ike ngu; mẹ ọkpehu ngu gbafuta.

¹¹ Nggube Nnajiufu; ngabenu nchị l'ekfukfu, nwozi ngu ekfu anụ ngu; mẹ l'ekfukfu, ndu ozi ngu ekfukwaphu anụ ngu; mbụ ndu ono, ọduje mma t'ẹphe l'atsụ ngu egvu ono. Byiko; menua t'iphe jeeru mube nwozi ngu ọhuma ntanụ-a; mbụ t'i mee; tẹ imiko mu dụ nwoke-a, bụ eze-wa.”

Teke ono; bẹ bụ mu shi buru onye agbajeru eze mpe.

2

Aaha Nehemáya t'ọ jee Jerúsalemu

* **1:1 1:1** Ọnwa Kisilevu, bụ ọnwa tete l'oge ndu Hibururu, nọ lẹ nkere-ẹbo ọnwa iri lẹ nanu; mẹ l'ónwa ekereshimeshi.

¹ Yo be l'ónwa Nisanu l'afa, kwe Atakusakusesu ukporo afa; k'ophu o dūberu būru eze; a pata mēe bya edoberu iya. Mu apata mēe ono gbalahaaru iya. Ophu eze 'aphūbukwanua mu l'ēke mu tanwūberu ifu.

² Ya ndono; eze aji mu iphe, meru iphe mu doberu ifu ege ono; l'ēbe abū l'iphe eme mu? Sū l'ē to nwedu iphe odo; gbahaa l'obu ta atsōdu mu ɛna.

Egvu erua mu l'ēhu teke ono.

³ Mu abya asū eze: “Ndzū eze; ndzū ogologo gbururu jeyewaru. ?Bū ngūnu kparu iphe ifu ta adūdu mu dzūdudzu; lē mūbe onye mkpūkpu mu dakpōshihuru adakpōshihu; ōku etsukotawa edukfu ayi; mbū ēke ono, e liru nna mu oche phē ono?”

⁴ Tō dū iya bū; eze aji mu: “?Bū ngūnu b'ō dū mu tē ya meeru mu?”

Mu abya ekfuru nū Nchileke k'imigwe. Mu emetsua nū Nchileke;

⁵ bya asū eze: “O -būru l'ō dū nggūbe eze mma; mbū; ō -būru lē mūbe nwozi ngu nō ngu l'obu; hanūa mu tē mu je alī Jūda; lē mkpūkpu ono, e liru nna mu oche phē ono; je akpūkwaa ya.”

⁶ L'eze-nwanyi nonyabe eze; bē eze jiru mu; su: “?Nanu ege mu a-nō-bebe l'ije mu ōbu? ?Bū teke ole bē mu a-lata?” Mu abya atūaru eze ōnu teke mu a-alata; yō sū mu tē mu je.

⁷ Mu asūkwa iya phū: “O -būru l'ō dū nggūbe eze mma; denuru ēkwo nū mu tē mu je anū ndu gōvano azū ɛnyimu Yufurētusu; k'ophu ēphe a-ha mu tē mu sweta jeshia Jūda.

⁸ Nggu edekwaaphu ēkwo ophu mu a-nū Ásafu, bū onye eleta ōswa eze ɛnya; t'ō nū mu oshi, mu e-gude rya ōnu-ōguzo a-gbabe-a-dzūru l'iku eze-ūlo Nchileke; mē oshi, mu e-gude kpū-kwazi upho-mkpuma mkpūkpu ono; mē ophu mu e-gude mee ūlo ophu mu e-buru.” Eze emekotaru mu iphemiphe ōbule, mu rōru iya; kē l'ēka-ōma kē Nchileke mu; bē nō swiru mu nū.

Nehemáya agbaphe upho-mkpuma Jerúsalemu

⁹ Mu erua; bya eworu ēkwo ono, eze deru ono keeru ndu gōvano azū ɛnyimu Yufurētusu. Eze bē duru ndu ishi ndu soja; mē ndu inya-ōgu yeru mu; tē mu l'ēphe yiru.

¹⁰ Teke Sambálatu, bū onye Hōronu; mē Tobaya, bū onye ishi l'alī Amōnu nūleruphu l'ō nweru onye byaru ōcho ege ee-shi t'iphe dūru ndu Ízurēlu lē mma; yō dūa ēphe ejī dūshia ya ēphe ike.

¹¹ Ya ndono; mu abya abata lē Jerúsalemu; nōo ya abalī ɛto.

¹² Yo be l'enyashi; mu agbalihu; mu l'unwoke olemole; tūgbua. Ophu ō dūdū onye mu kfuwaru iphe, Nchileke mu yeru mu l'obu tē mu meeru Jerúsalemu. Ophu ō dūkwaphu anū ōdo, mu gude ōdo; gbahaa nkakfū-igara-wa, mu agba agbagba-wa.

¹³ O bū l'echi-abalī bē mu gude tūgbua. Eke mu shiru bū Ōnu-ōguzo Nsūda lūfuta lē Welū Nkūta-ōswa; shia ono lūfuta lē Ōnu-ōguzo Ikpōzu. Mu ejekpelephu l'agbaphe upho-mkpuma Jerúsalemu ono, e tsukposhiru etsukposhi ono yēle edukfu iya ono, ōku tsukotaru ono.

¹⁴ Mu abya eshi l'ēke ono tūgbua shia ūzo Ōnu-ōguzo ɛnya-nwogvu; waa Okpuru Eze. Ōle nkakfū-igara, mu agba agbagba te nwedu ēke oo-shi sweta.

¹⁵ Tō dū iya bū; mu egude ɛnyashi ono tūgbua kwasēru ūzo nsūda; l'agbaphe upho-mkpuma ono. Mu agbaphegee ya; bya alaphuta azū; shia Ōnu-ōguzo Nsūda bahū l'ime mkpūkpu.

16 Ophu ndu ishi te nwedu onye maru ẹke mu jeru; tọ dọ onye maru iphe, mu meru. Ishi iya aburu lẹ jeyekpo teke ono; b'ẹ t'ọ dudu iphe, mu kfuwaru ndu Júda; ndu achijeru Nchileke ẹja; ndu a maru ẹpha ẹphe; ndu ishi; męwaru ndu ọdo, bu ndu e-mekochaa eje ozi ono.

17 Tọ dọ iya bu; mu asu ẹphe: "Unu phuwaru egbe iphe-ẹhuka, ayi nọ l'ime iya; mbu ẹge Jerúsalemu gude dakpọshihu; ọku etsukota edukfu iya. Unu byakwa t'ayi kpukwaa upho-mkpuma Jerúsalemu; k'ophu ayi e-mefu onwayi iphere l'ifu."

18 Mu abya ekfukwaaruphu ẹphe ẹge ẹka-oma kẹ Nchileke mu gude dube mu l'ehu; mę k'iphe, eze kfukotaruru mu. Ẹphe asu: "Ngwaa; t'ayi wata iya akpukpu." Ẹphe akwakọbelahaa k'oru ono.

19 Sambálatu, bu onye Hōronu yele Tobaya, bu onye ishi l'alí Amōnu; mę Geshemu, bu onye Arabu anulephu iphe ono, ayi chiru idzu k'ememe ono; ẹphe achilahaa ayi ọchi; jalahaa ayi ewena; su: "Bụ ngunu bę ayi eme ẹge ono? Bụ ikẹ bę ayi ekwefuru eze tọ?"

20 Mu abya eyeeru ẹphe onu; su ẹphe: "Lẹ Nchileke k'imigwe e-me-e t'oru ayi gaa werewere. Ayibe ndu ozi iya a-wata ọkpu-kwazi upho-mkpuma ono; ọbu l'unubedua te enwekwa ọkẹ lẹ Jerúsalemu; to nwe iphe e-rube unu ẹka; to nwe iphe ee-gude anyata unu."

3

Ndu akpukwa upho-mkpuma Jerúsalemu

1 Ya ndono; Eliyashibu, bu onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja; mę ndu ọdo, bu ndu achijeru Nchileke ẹja egbeshi je akpukwaa Onu-oguzo Aturu. Ẹphe akpu-gee ya; bya eyeshia ya ibo. Ẹphe kpuru upho-mkpuma iya; yọ lufuta lẹ Ụlo-eli Ụkporo-ise; mę lẹ Ụlo-eli Hananelu. Ẹphe emeebe bya eworu iya ye Nchileke l'eka.

2 Ndu kpuru tsota Eliyashibu bu unwoke Jéríko.

Onye kpuru tsota ẹphe aburu Zaku Imiri.

3 Unwu Hasena bu ẹphe kpuru Onu-oguzo Ema. O bu ẹphe gbaru oshi l'eli iya; yeshia ya ibo; akpobe; mę mgboro-igwẹ.

4 Onye kpuru tsota ẹphe bu Meremotu Uráya Hakozu.

Meshulamu Berekaya Meshezabelu bu iya kpọ-tsotaruru Meremotu.

Zédokhu Bena akpu-tsota Meshulamu.

5 Ndu Tékowa kpuru ẹke etsota iya nu. Ole ndu ophu a maru ẹpha ẹphe lẹ mkpukpu ono te kwedu ye ẹka l'ozí, ndu ishi-oru suru t'ẹphe jee.

6 Joyada Paseya; mę Meshulamu Besodeya bu ẹphebedua kpukwaru Akahụ Onu-oguzo. Ẹphe gbaru oshi l'eli iya; yeshia ya ibo; akpobe; mę mgboro-igwẹ.

7 Ndu kpuru tsota ẹphe bu Melataya, bu onye Gíbiyonu; Jadonu, bu onye Meronotu; unwoke Gíbiyonu; mę unwoke Mízupa. Ẹke ono bukota ẹke ndu gọvano azu Ẹnyimu Yufurétusu achi.

8 Onye kpuru tsota ẹphe bu Uziyelu Hahaya. Uziyelu tso lẹ ndu uzu mkpola-ododo.

Onye kpuru tsota iya nu aburu Hananiya. Hananaya tso lẹ ndu emeje manụ-mbeleke, eshi mkpọ. Ẹphe kpuru upho-mkpuma ono jeye lẹ Obosara Upho-mkpuma.

9 Refaya Huru bę kpọ-tsotaruru ẹphe. Refaya bu onye ishi, l'achi nkere-ẹbo lanu lẹ Jerúsalemu.

¹⁰ Onye kpụ-tsotaru ẹphe bụ Jedaya Harumafu. Ẹke ọ kpụkwaziru bụ nhamunha iku ufu iya.

Hatushi Hashabuneya akpukwaa ẹke tsotaru iya nụ.

¹¹ Malukíja Harimu; mę Hashubu Pahatu-Móabu bę kpukwaru ụpho-mkpuma ono ibyiya ọdo; bya akpua Ụlo-eli Ọku-Ụzu.

¹² Onye kpukwaru ẹke tsotaru iya nụ bụ Shalumu Haloheshi. Ọ bụ onye ishi, l'achị nkere-ẹbo lanụ lę Jerúsalemu. Yọ bụru ụnwu iya: ndu k'ụnwanyi yetaru ẹka kpua ya.

¹³ Hanunu yele ndu bu lę Zanowa bụ ẹphe kpukwaru Ọnu-oguzo Nsuda. Ẹphe kpuru iya; yeshia ya ibo; akpọbe; mę mgboro-igwè. Ẹphe kpukwaruphu ụpho-mkpuma ono ẹke dụ unu nkwo-ẹka labụ l'ụkporo nkwo-eka iri; kpua ya jeye lę Ọnu-oguzo Ikpozụ.

¹⁴ Onye kpuru Ọnu-oguzo Ikpozụ bụ Malukíja Rekabu, bụ onye l'achị Betu-Hakeremu. Ọ kpuru iya yeshia ya ibo; akpọbe; mę mgboro-igwè.

¹⁵ Shalumu Kolu-Hoze, bụ onye ishi, l'achị Mízupa bụ iya kpukwaru Ọnu-oguzo Nwogvu. Ọ kpuru iya; kpua ya iphe; bya eyeshia ya ibo; akpọbe; mę mgboro-igwè. Ọ kpukwakwaruphu ụpho-mkpuma Okpuru Sayilówamu l'iku Mgbabu Eze; kpua ya lufuta l'ubube ụlo-eli, eeshije lę Mkpukpu Dévidi nyizita enyizita.

¹⁶ Onye kpuru tsota iya nụ bụ Nehemáya Azubuku, onye bụ onye ishi, l'achị nkere-ẹbo Bétu-Zu. Ọ kpuru ụpho-mkpuma ono je akpaa l'ifu ili Dévidi; kpua ya jeye l'okpuru ono, e gude ẹka tua ono; mę l'ulo ẹke ndu soja bu.

¹⁷ Ndu kpuru tsota Nehemáya bụ ndu Lívayi. Onye ẹphe nọ l'ẹka kpua ya bụ Rehumu Bani.

Onye kpuru tsota Rehumu bụ Hashabaya, bụ onye ishi, achị nkere-ẹbo Keyila. Hashabaya ono bę bụ nkere-ẹbo ẹke ọochi b'ọ kpụ-chitaru ụpho-mkpuma ono.

¹⁸ Onye tsotaru iya nụ bụ Bavayi Henadadu, bụ onye achị nkere-ẹbo Keyila lanụ ọphu yele ụnwunna iya.

¹⁹ Onye kpuru tsota iya nụ bụ Eza Jeshuwa. Ọ kpukwaru ibyiya ọphu nọ l'ifu ẹke eeshije enyiba l'ulo, eedobeje ngwa-ogu; mbụ lę nkulahu ngwọ-ji ụpho-mkpuma ono. Eza l'onwiya bę bụ onye ishi, achị Mízupa.

²⁰ Onye tsotaru iya nụ bụ Baruku Zakayi. O gude ẹge oovu iya l'ehu kpukwaa ya. O shi lę ngwọ-ji ụpho-mkpuma ono kpua ya jeye l'onu nggamgbo Eliyashibu, bụ onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja.

²¹ Meremotu Uráya Hakozu bę kpuru tsota Zabayi. O shi l'onu nggamgbo Eliyashibu kpua ya jeye l'ẹke ufu Eliyashibu jeberu.

²² Ndu ọdo, kpuru tsota iya nụ bụ ndu l'achijeru Nchileke ẹja, shi lę mkpukpu, nọ-pheru Jerúsalemu mgburumburu.

²³ Ndu ọdo, kpuru tsota ẹphe bụ Bénjaminu mę Hashubu. Ẹke ẹphe kpukwaru bụ onu-nggamgbo ẹphe.

Onye kpuru tsota ẹphe bụ Azaríya Maseya Ananiya. Ẹke ẹphebedua kpukwaru bụ ẹke, nọ l'onu-nggamgbo ẹphe.

²⁴ Binuyi Henadadu bę kpuru tsota Azaríya. Yẹbedua kpuru shita l'ufu Azaríya jeye l'iku ngwọ-ji ụpho-mkpuma ono.

²⁵ Palalu Uzayi bę kpukwaru ẹke nọ l'ifu ngwọ-ji ụpho-mkpuma ono; yele ụlo-ephekerephe ono, sefutaru ishi l'ufu-eze l'ẹka iya ọphu nọ l'uzo imeli mkpukpu ono lę mgboro echi ẹke ndu nche anọje.

Onye kpuru tsota iya nụ bụ Pedaya Paroshi.

²⁶ Ndu eje ozi l'eze-ulo Nchileke, bu ndu bu l'ugvu Ofelu abya akpukwaa nk'ephe lufuta l'ifu Onu-oguzo Mini, no l'uzo enyanwu-ahata yele ulo-ephekerephe ono, sefuru esefu ono.

²⁷ Ndu kpuru tsota ephe; bu unwoke ndu Tekowa. Ephe kpukwaru ifu oke ulo-ephekerephe ono, sefuru esefu ono; kpua ya je asube uphompuma Ofelu.

²⁸ Ndu l'achijeru Nchileke eja be kpotaruru okpu upho-mkpuma ono le Onu-oguzo Inya kwaseru: onyenonu akpua onu-nggamgbo iya.

²⁹ Onye kpuru tsota ephe; bu Zedoku Ima. Yebedua kpukwaru onu-nggamgbo iya.

Onye ophu kpuru tsota iya nu aburu Shemaya Shekaniya. Yebedua bu onye nche Onu-oguzo Enyanwu-awawa.

³⁰ Ndu odo, kpuru tsota iya nu bu Hananaya Shelemiya yele Hanunu, bu onye k'ishingu l'unwu Zalafu.

Meshulamu Berekaya kpuru tsota ephe; eke o kpukwaru aburu iku ulo iya.

³¹ Onye ophu kpuru tsota iya nu bu Malukija. Malukija tso le ndu uzu mkpola-ododo. O kpukwaru upho-mkpuma ono jeye l'ulo ndu ozi l'eze-ulo Nchileke; me ke ndu ngho l'ifu Onu-oguzo Ndzuko; bya akpukwaa ya phu jeye le nwulo, no l'eli ngwo-ji upho-mkpuma ono.

³² Ndu uzu mkpola-ododo; me ndu ngho be kpukwaru mgbaku nwulo ono, no l'eli nkulahu ngwo-ji upho-mkpuma ono; ephe akpua ya jeye le Onu-oguzo Aturu.

4

Ndu akposhi-oru ono akposhi

¹ Ya ndono; Sambalatu anulephu l'ayi akpukwawa upho-mkpuma ono; ehu agbangu iya; yo voru oku ghua ehu wata oja ndu Ju ewena.

² Yo nodu l'ifu ndu otu iya; me l'ifu ndu soja Sameriya kfulahaa; su: “? Bu ngunu be ndu Ju-wa, uvo ta nodu-a etu onwephe? ?Ephe ari l'ephe e-gude ujiku lanu kpukwaa upho-mkpuma ono; nodu iya gwoo ngweja mboku ono to? ?Ephe a-du ike mee te mkpuma ono dubaa mma odo; mbu mkpuma ono, ephe voshiru le mkpokpo upho-mkpuma ono, oku mebyishiru emebyishi ono to?”

³ Tobaya, bu onye Amonu, nonyabe iya nu asu: “Upho-mkpuma obu, ephe akpu obu; ?o nweru ishi? Iphe bu; agu-ulo -gbakobe iya; yo dakposhihu!”

⁴ Mu abya ekfuru nu Nchileke; su iya: “Byiko Nchileke ayi; ngabenuru ayi nchi; ke l'e to dudu iphe, a guberu ayi. Menua te ewena-a, ephe aja ayi-a tukoru ephe l'ishi. Ngu emee t'a luta ephe l'ogu lashia ali odo.

⁵ Ba agukwaru ephe nvu l'ege ephe gude katoshia ndu ono, akpukwa upho-mkpuma ono; shi iya kpatsua ngu iwe ono.”

⁶ Ya ndono; ayi abya akpua upho-mkpuma ono jeye yo rua nkere-ebo l'ege eli iya shi hahawa; ke le ndu ono fuberu ifu jee ozi ono.

⁷ Sambalatu; Tobaya; ndu Arabu; ndu Amonu; me ndu Ashudodu anulephu le ndu akpukwa upho-mkpuma Jerusalemu ono akpu l'iya-a l'eje; yeru l'eke uzo notsua ya be ephe emechishitsua; ehu agbanwushihu ephe oku.

⁸ Ephe abya achia idzu t'ephe bya ugu le Jerusalemu; kuru utsu kpua ya.

⁹ Tò dù iya bụ; ayi abya ekfuru nù Nchileke ayi; woru ndu nche ye t'èphè cheje mkpukpu ono nche: eswe l'enyashi; t'e gude nò-chia èphè ụzọ abyabya.

¹⁰ Yò bụru teke ono bẹ ndu Júda wataru okfu; sụ: "L'ike gvàkwáru ndu l'èje ozi ọbụ; yefuaru lẹ mkpókpo ụpho-mkpuma ọphu ghataru aghata; k'ọphu bụ l'èphè ta adùhedu ike ọkpukwa ụpho-mkpuma ọbụ."

¹¹ Ndu ọhogu ayi l'ekfukwaphu l'ayi bya amaru; mbụ l'ayi bya aphụ èphè; bẹ èphè nọwa ayi l'echi; gbushia ayi; kẹ ọru ono ebuhu.

¹² Ugbo olemole bẹ ndu Ju, bunyabe èphè byawaru ayi okfuru l'iphe bụ èke ayi shiru bẹ ndu ọhogu ayi ono e-tsokwaruphu ayi bya.

¹³ Tò dù iya bụ; mu abya eye ndu nche l'azụ ụpho-mkpuma ono; t'èphè cheje nche l'èke a kpụ-beru ụpho-mkpuma ono ubele. Mu abya agbaa ndu nche ono l'ikfu l'ikfu; èphè apagbaaru ogu-mbeke; mę arwa; mę akfụ.

¹⁴ Mu aphutsua ege iphe dụ; bya ekfuaru ndu a maru epha èphè; ndu ishi; męwaru ndu ọdọ; sụ èphè: "Unu ba atsukwa ndu-a egvu! Unu nyatakwa Nnajiufu ono, bụ onye paru ẹka apaa; bya aburu onye dụ egvu ono; gude iya lụa ọgu ẹhu ndibe unu; unyomu unu; unwu unu; mę ndu ufu unu."

¹⁵ Teke ndu ọhogu ayi nuru l'ejo idzu ono, èphè chiru ayi ono be ayi mawaru; mbụ lẹ Nchileke mebyiwaru iya; ayi l'ayi ha alaphu azụ lẹ akpulahaa ụpho-mkpuma ono ọdọ. Onyenọnu emelaha ẹka iya nk'iya l'ọru ono.

¹⁶ Tsube mbọku ono kwaseru bẹ bụwaa nkere-ẹbo l'unwoke, ejeru mu ozi jelahaaru ozi ono; nkere-ẹbo ọphu anọdu lẹ nche; paru arwa; iphe, eegudeje egbobuta onwonye; akfụ; mę uwe-ọgu. Ndu ishi evudoshia ndu Júda ono l'èphè ha ike l'azụ;

¹⁷ èphè akpụ ụpho-mkpuma ono. Ndu ọphu evu iphe, eegude eje ozi ono egude ẹka lanụ l'èje ozi ono; gude ẹka ọphu paru ngwa-ọgu.

¹⁸ Ndu ọphu akpụ ụpho-mkpuma ono l'ẹhu l'ẹhu etugbaaru ogu-mbeke èphè l'ukfu. Onye kẹ ụpyoku evudonyabe mu.

¹⁹ Mu abya ekfuru yeru ndu ono, a maru epha èphè ono; ndu ishi; męwaru ndu ọdowaru; sụ èphè: "L'ozì-a hakwa nshinu; gbasaa agbasaa; shì ege ono mee; ayi anọdugbaa onwayi ote-ènya l'ụpho-mkpuma-wa.

²⁰ Iphe, bụ èke unu nuru ọda ụpyoku ono; unu awuru byakfuta ayi l'èke ono. Nchileke ayi a-luchiru-a ayi ọgu!"

²¹ Ono ẹge ayi shì rụa ọru ono: nkere-ẹbo apajẹ arwa l'ẹka tsube lẹ nchi-abọhu jeye teke mkpọ-kpodo a-fushi l'urenyashi

²² Iphe ọdọ, mu kfukwaruphu ndu ono teke ono bụ: "T'onyenọnu yẹle onye ejeru iya ozi nọdujekwa lẹ Jerúsalemu l'enyashi; k'ọphu èphè a-buru ayi ndu nche l'enyashi; teke o beru l'eswe; èphè ejee ozi."

²³ Lẹ ayi ha: mbèdua; unwunne mu phẹ; ndu ozi mu phẹ; mę ndu nche mu l'èphè ha te nwedu onye eyefuje iphe, o yeru l'ẹhu eyefu. Onyenọnu apajẹru ngwa-ọgu iya; m'ò -ruhuru; ọ bụru mini bẹ onye ọbụ eje ekuta.

5

Nehemáya eyeru ndu ukpa ẹka

¹ Ya ndono; unwoke ndu Ju mę unyomu èphè awata ochi mkpu iphe, ndu Júda ibe èphè eme èphè.

² O nweru ndu ọphu sụru: L'èphè l'unwegirima ha igwe. Ọo ya bụ t'a hanụa èphè t'èphè kpata nri ria nọdu ndzụ.

³ O nwekwaruphu ndu ophu sùru: “L’èphe yeru alì èphe l’itumo; jeye lè mgbo vayinu èphe; mè ùlò èphè ège ee-shi t’èphe phua nri ria teke phù egu shi eme phù.”

⁴ O nwekwaruru ndu ophu sùru: “L’èphe jiwaru jia ugwo nù eze; gude tua ùtù alì èphe; mè ùtù mgbo vayinu èphe.

⁵ A makwaru-a l’èphe lè ndu Ju ibe èphe bù ndu lanù. O bù ège unwegirima èphe ama mma; bè unwegirima nk’ayi amakwaphu. Obenu l’unwegirima ayi b’e dobewaru l’ònodu ndu bù ohu. Uphodu unwegirima ayi ndu kè unwanyi nwekwaru ndu ophu gbe bụwaru nù ohu nta-a; ayi ta ma ège ayi e-me gbafuta èphe; kè l’alì ayi; mè mgbo vayinu ayi bụkotawa kè ndu òdo.”

⁶ Teke mu nùru mkpu ono, èphe echi ono yèlè iphe ono, èphe ekfushi ono; èhu agbanwuhu mu òku.

⁷ Mu abya ariebe iphe ono l’ime onwomu; bobe iya ndu a maru èpha èphe; mè ndu ishi. Mu asù èphe: “?Nanù ège unu e-shi ana ndu Júda ibe unu o-mùru-nwa?” Mu abya ekua ndzuko, ha shinu t’a chia ège ee-shi meshia èphe ike.

⁸ Mu asù èphe: “Ayi sewaru jeye teke ayi gbafutaru unwunne ayi, bù ndu Júda, e shi reshia ndu òhodo. Nta-a bè unu byaru bya ereshilahaa unwunne unu ono òdo tẹ ayi zụ-phulahaa èphe azụ.” Mu ekfuebe ège ono; èphe adaa shikongu; èphe ta amahè iphe, èphe e-kfu.

⁹ Mu asùkwaphu èphe: “L’iphe, unu eme ta dükwa mma. ?Tò gbadu t’unu tsua Nchileke ayi egvu; k’ophu ndu òhodo, bù ndu òhogu ayi ẹ ta watadu ayi oja ewena?”

¹⁰ Mbèdua; unwunne mu phè; mè ndu ozi mu phè ejejekwaa ndibe ayi ugwo okpoga mè ugwo nri. Olobu; tẹ kè o-mùru-nwa lakwaa!

¹¹ Unu nù-phukota èphe alì èphe azù ntanù-a; mè mgbo vayinu èphe; mgbo olivu èphe; mè ùlò èphè. Unu eworu o-mùru-nwa, unu nataru èphe l’okpoga; lè nri; lè mée; mè lè manù nù-phukota èphe azù.”

¹² Èphe atùko sù: “L’èphe a-nù-phukota iphe ono azù. Ẹ tọ dudu iphe, èphe a-sùba t’a nù èphe òdo. O bulèphu ege mu sùru t’èphe mee bè èphe e-me.”

Mu abya ekua ndu achijeru Nchileke eja; sù ndu ono, a maru èpha èphe ono; mè ndu ishi t’èphe nọdu èphe l’ifu ria nte; l’èphe emee iphe ono, èphe kweru ukwa iya ono.

¹³ Mu abya ajia uwe mu kpaphungu; sù: “T’ò bụkwaru ège ono bè Nchileke a-jifu iphe, bù onye ẹ-te medu iphe-a, o kweru ukwa-a; mbụ jifu iya l’ùlò iya; mè l’iphe, onye obu nweru enweru. T’ò bụkwaru ège ono bù ège aa-jifu onye ono; gbaḅè iya ẹka ọtu!”

Ndu ono l’èphe ha atùko zua mgbede; sù t’ò dükwa ège ono; metsua bya ajaa Ojejoje ajaja. Ndu ono emee iphe ono, èphe kweru ukwa iya ono.

Nehemáya ta bụdu o-maru-onwiya

¹⁴ Tsube lè teke e meru mu gòvano ndu Júda; mbụ l’afa, kwe Atakusakusesu ukporo afa jeye l’afa, kwe iya ukporo afa l’afa iri l’èbo, o wataru obu eze; l’ime afa iri l’èbo ono; bè mbèdua; mè unwunna mu ta dudu onye ophu rijeru nri, gbaru gòvano.

¹⁵ Obenu lè ndu gòvano ophu vu mu uzo chia bè shi bo ndu Júda ivu-èra: shi ana èphe nri; mè mée; yeru shèkelu mkpòla-òcha ukporo labù, èphe shi atuje l’uboku. O kwaphù ège ono bè ndu shi ejeru èphe ozi shi akpa ndu Ju èhu. Ọlè mbèdua gude ọtsu egvu Nchileke; mu te me ège ono.

¹⁶ Mu gbe yechiaru ẹhu lẹ k'ọkpu upho-mkpuma ono; ọphu ọ dudu alẹ, ayi zuru m'ọo nanu. Ndu ozi mu l'ẹphe ha achikotaleruphu ẹka wu l'ọzi ono.

¹⁷ Odo aburu l'ukporo ndu Júda ẹsaa l'umadzu iri; me ndu bu ndu ishi be shi abyaje ori nri lẹ nke mu; yeru ndu eshije iphe, bu mbakeshi, nọpberu ayi mgburumburu byakfuta ayi.

¹⁸ Mbọku-mbọku be eegbuje oke-eswi lanu; waa aturu ishing, ẹhu du mma; me oku; gude shiaru mu nri. Iphe bu abali iri, sweru esweswe be eevutajeru mu me, du iche iche; vuta iya k'etsutsu iya. A makwaru-a l'iphemiphe obule ono nokota; obu lẹ mu ta asubukwaa t'a nu mu oke-nri, ruberu govano. Ishi iya aburu lẹ ivu-ẹra ndu Júda vu be hawa nshinu.

¹⁹ Mu abya ekfuru nu Nchileke; su iya t'ọ nyatakwa mu ru lẹ k'iphemiphe obule ono, mu mekotaru ndu-wa ono.

6

Ejo idzu, aachiru Nehemáya

¹ To du iya bu; Sambálatu; Tobaya; Geshemu, bu onye Arabu; me ndu ohogu ayi odo abya anu lẹ mu kpọ-ghewaru upho-mkpuma ono; l'ẹ to dudu ẹke ghekwaduru iya onu; a gufu lẹ teke ono be mu te yeshidua ibo l'onu-oguzo iya;

² Sambálatu ye Geshemu ezia tẹ mu bya tẹ mu l'ẹphe nwee ndzuko lẹ mkpukpu lanu l'obosara alẹ Ono. Obenu l'iphe, ẹphe chiru idzu iya bu t'ẹphe merua mu ẹhu.

³ Ya ndono; mu ezifu ndu ozi t'ẹphe je ezia ẹphe: "L'ọzi, mu gude l'ẹka hakwa l'uru. Lẹ mu ta abyaghekwa. ?Nanu ẹge mu e-shi paru ozi ono haa; lẹ mu eje ẹphe ọza oku?"

⁴ Ugbo ẹno be ẹphe ziru mu ozi lanu ono. Yo buru onu ono, mu yehawaru ẹphe ono be mu yekotaru ẹphe.

⁵ Yo be lẹ k'ugbo ise ya; Sambálatu eye nwozi iya t'ọ gude ẹkwo, o deru; ghebe iya onu; nu iya t'ọ wotaru mu.

⁶ L'ime ẹkwo ono b'ọ deru; su:

"Iphe ada nu l'iphe bu mbakeshi bu lẹ nggu lẹ ndu Ju be achidzu t'unu kwefu ikẹ. Geshemu agbakwa ama l'ọ bu oswi-okfu. Yo buru iya meru iphe unu akpukwa upho-mkpuma ono. Iphe odo, e kfuru ye iya bu l'ọ mbedua eme tẹ mu buru eze ẹphe.

⁷ Odo aburu lẹ mu gbe fotawa ndu nkfuchiru t'ẹphe je araa ya arara lẹ Jerúsalemu l'ọ buwa mu bu eze ndu Júda. Wo; ?o doru mu-a ẹnya l'okfu ono e-rukwa eze nchi. L'ọ kakwa mma tẹ bya tẹ ayi chi-zia ya achi-zi."

⁸ Mu eziphu iya ozi azu; su iya: "L'iphe ono, ookfu ono ta dukwa ọphu bu oswi-okfu; l'ọ kwa iphe ọ ritaru l'obu iya be ookfu."

⁹ Iphe ono bu iphe, ẹphe eme te ayi tsuhu egvu; ke l'ẹphe riru l'ayi a-paru ozi ono haa; ayi te ejefuhe iya l'ishi. Ole mu roru Nchileke; su iya: "Byiko; menua te ẹka shihu mu ike."

¹⁰ Yo be teke mu jeru l'ulo Shemáya Delaya Mehetabelu, bu onye e bufuru ebufu; yo su tẹ mu l'iya dzuda l'eze-ulo Nchileke; l'ime ime eze-ulo ono; tẹ ayi gu-chishia ibo eze-ulo ono agu-chishi; l'ọ nweru ndu a-bya mu egbugbu; l'ọ l'enyashi be ẹphe a-bya.

¹¹ Mu aija; su: "?Bu onye du l'ọ bu mbedua a-bya agbalahaa oso? Mbụ: ?bu onye du l'ọ bu mbedua a-gbaru lashia l'eze-ulo Nchileke tẹ mu dzota ndzu mu to? Lẹ mu te ejekwa."

¹² Yò buri teke ono b'ò byaru bya edoo mu ɛnya l'è t'ò budi Nchileke bè ziru iya nù; l'ò Tobaya yèlè Sambálatu kfuru iya ugwo t'ò kfua iphe, a-tsuru mu nù.

¹³ Ɛphe kfuru iya ugwo t'ò yee mu egvu; k'ophu mu e-me iphe, ọ sùrú tẹ mu mee; shi ẹge ono mee iphe, dọ ẹjì; t'ẹphe nweru iphe, ẹphe agbabe ọkpa gube mu ẹjọ ẹpha; mee mu iphe-iphere.

¹⁴ Mu abya ekfuru nù Nchileke; sù iya: “Nggube Nchileke mu; ba azahakwa iphe, Tobaya yèlè Sambálatu meru mu. Ọ kwaphù ẹge ono b'è tìjì zahadu nwanyi nkfuchiru ono; mbù Nówadiya; mẹ ndu nkfuchiru ọdọ, shi eme t'ẹphe yee mu egvu.”

A kpù-gheru upho-mkpuma ono

¹⁵ Ya ndono; iphe, a kpùru upho-mkpuma ono bu ụkporo abalì labù l'abalì iri l'èbo. Mbọku, a kpù-gheru iya bu l'ụkporo abalì l'abalì ise l'ọnwa Elulu.

¹⁶ Teke ndu ọhogu ayi l'ẹphe ha; mẹ iphe bu mbakeshi, bupheru ayi mgburumgburu nùru iya; bè ẹphe pẹhuru onwẹphe l'ɛnya; kẹ l'ọ bya edoo ẹphe ɛnya l'ọzi ono bu Nchileke ayi yeru ayi ẹka; ayi ejefu iya l'ishi.

¹⁷ L'ogege ono bè ndu a maru ẹpha ẹphe l'alì Júda; ẹphe lẹ Tobaya shi anọduje edegba ẹkwo.

¹⁸ Ishi iya aburu l'igweligwe ndu Júda bè riru nte turu íkè yeru iya; kẹ l'ọ bu ọgo Shekaniya Ara. Nwatibe iya kẹ nwoke ọphu aza Jehohananu alukwaphu nwatibe Meshulamu Berekaya.

¹⁹ Ɛphe anọdujekwaphu ekfuru mu iphe, dọ mma, Tobaya l'emebe. Teke o -nweru iphe mbẹdwa kfuru; ẹphe atututa iya je edooru iya. Tobaya l'edetajeru mu ẹkwo tẹ ya gude yee mu egvu.

7

¹ A kpù-getsulephu upho-mkpuma ono; mu abya eyeshekota iya ibo; bya afọ ndu nche ọnu-ọguzo; ndu egvu; mẹ ndu Lívayi.

² Mu abya ewota Hanani, bu nwunne mu mee ya ishi lẹ Jerúsalemu. Hananaya bè mu yeru ọlọ ngwa-ọgu l'ẹka. Ishi iya aburu lẹ Hananiya bu onye e gude ire iya ẹka; bya aburu onye atsù Nchileke egvu karia igweligwe ndu ọdọ.

³ Iphe, mu kfuru ẹphe bu: “T'ẹ b'ò dukwa ọnu-ọguzo, eeshi abata Jerúsalemu ọphu aa-guhaje aguha jeye teke ɛnyanwu hawaru ọhuma. Teke ndu nche nọkwadu lẹ nche; t'a guchishijee ibo iya aguchishi; swọbetsua ya akpọbe. Unu shi lẹ ndu, bu lẹ Jerúsalemu fọta ndu nche; t'ẹphe nọduje l'ẹke, dọ k'ọche nche; ndu ọphu anọduje lẹ nche l'ifu ọlọ ẹphe.”

Ndu, a kpùru lẹ ndzù alata

(Ézu 2:1-70)

⁴ Jerúsalemu bu eze mkpukpu, ha nshinu. Ọ bu lẹ ndu bu iya nù ta badu nwishi; ta watawaa ọkpu-kwazi ọlọ ono.

⁵ Tọ dọ iya bu; Nchileke mu eye mu iya l'obu tẹ mu ku-kọo ndu a maru ẹpha ẹphe; ndu ishi; mẹwaru ndu ọdọ; t'è deshia ẹpha ẹphe l'eri ẹphe l'eri ẹphe. Mu abya aphua ẹkwo, e deshiru ẹpha ndu vuru ọzo, shi l'ẹke a kpùru ẹphe lẹ ndzù lata; mbù ẹkwo, e deshiru ẹpha ẹphe l'eri ẹphe l'eri ẹphe. Iphe, mu phuru, e deru l'ẹkwo ono bu:

⁶ Ọwaa ndu Ízurelú ono, shi lẹ Bábyilonu lata ono; mbù ndu ono, a kpùjeru lẹ ndzù laa alì ọdọ; mbù ndu Nebukadineza, bu eze ndu

Bábyilonu kpukojeru laa Bábyilonu. Ephe latatsuaru Jerúsalemu; me Júda. Onyenonu alatsua mkpukpu eke o shi.

⁷ Ndu ephe tso lata bu Zerúbabelu; Jeshuwa; Nehemáya; Azariya; Ramáya; Nahamani; Mòdekáyi; Bilishanu; Misuperetu; Biguvayi; Náhumu; me Bena.

Owaa ege ndu Ízurelu ono ha ndo-o:

⁸ Ndibe Paroshi du

unu madzu ise

l'ukporo madzu esato

l'umadzu iri l'ebo.

⁹ Ndibe Shefatiya du

ukporo madzu iri l'esato

l'umadzu iri l'ebo.

¹⁰ Ndibe Ara du

unu madzu

l'ukporo madzu iri l'ebo;

l'umadzu iri l'ebo.

¹¹ Ndibe Pahatu-Móabu,

bu iya bu ndu shi l'eri

Jeshuwa yele Jóabu du

unu madzu esaa;

l'umadzu iri l'esato.

¹² Ndibe Élamu du

unu madzu eto;

l'ukporo madzu labu;

l'umadzu iri l'eno.

¹³ Ndibe Zatu du

unu madzu labu;

l'ukporo madzu labu;

l'umadzu ise.

¹⁴ Ndibe Zakayi du

unu madzu;

l'ukporo madzu iri;

le madzu esato.

¹⁵ Ndibe Binuyi du

unu umadzu;

l'ukporo madzu iri l'ebo;

l'umadzu esato.

¹⁶ Ndibe Bebayi du

unu madzu;

l'ukporo madzu iri le nanu;

l'umadzu esato.

¹⁷ Ndibe Azugadu du

unu madzu ise;

l'ukporo madzu

iri l'ishingu; l'umadzu labu.

¹⁸ Ndibe Adonikamu du

unu madzu;

l'ukporo madzu iri l'eto;

l'umadzu esaa.

¹⁹ Ndibe Biguvayi du

unu madzu ise;

l'ukporo madzu eto;

- l'umadzu esaa.
20 Ndibe Adinu dụ
 unu madzụ;
 l'ukporo madzụ iri l'ẹbo;
 l'umadzu iri l'ise.
21 Ndibe Ateya, bụ iya bụ
 ndu eri Hezekáya dụ
 ukporo madzụ ẹno;
 l'umadzu iri l'eshato.
22 Ndibe Hashumu dụ
 ukporo madzụ iri l'ishingu;
 l'umadzu esato.
23 Ndibe Bezayi dụ
 ukporo madzụ iri l'ishingu;
 l'umadzu ẹno.
24 Ndibe Harifu dụ
 ukporo madzụ ise;
 l'umadzu iri l'ẹbo.
25 Ndibe Gíbiyọnu dụ
 ukporo madzụ ẹno;
 l'umadzu iri l'ise.
26 Unwoke, shi Bétulehemu;
 mẹ Netofa dụ
 ukporo madzụ tete;
 l'umadzu esato.
27 Ndu kẹ Anatọtụ dụ
 ukporo madzụ ishingụ;
 l'umadzu esato.
28 Ndu kẹ Bétu-Azumavetu dụ
 ukporo madzụ labụ l'umadzu labụ.
29 Ndu kẹ Kiriyatu-Jerimu;
 Kefira; mẹ Berotu dụ
 unu madzụ;
 l'ukporo madzụ iri l'esaa;
 l'umadzu ẹto.
30 Ndu kẹ Ráma; mẹ Géba dụ
 unu madzụ;
 l'ukporo madzụ iri lẹ nanụ l'onye lanụ.
31 Ndu kẹ Mikumashi dụ
 ukporo madzụ ishingụ;
 l'umadzu labụ.
32 Ndu kẹ Bételu; mẹ Eyayi dụ
 ukporo madzụ iri lẹ nanụ l'umadzu ẹto.
33 Ndu kẹ Nébo ophunanu dụ
 ukporo madzụ labụ;
 l'umadzu iri l'ẹbo.
34 Ndu kẹ Élamu ophunanu dụ
 unu madzụ ẹto;
 l'ukporo madzụ labụ;
 l'umadzu iri l'ẹno.
35 Ndu kẹ Harimu dụ
 ukporo madzụ iri l'ishingu.
36 Ndu kẹ Jéríko dụ
 ukporo madzụ iri l'esaa;

l'umadzu ise.

37 Ndu ké Lodu; Hadidi;
mę Ono dų unu madzu;
l'ukporo madzų iri l'ishingu l'onye lanų.

38 Ndu ké Senaa dų
unu madzų tete;
l'ukporo madzų iri l'ishingu l'umadzu iri.

39 A bya lę ndu achijeru Nchileke eja:
Ndibe Jedaya,
bų iya bų ndu shi
l'onu-ulo Jeshuwa dų
unu madzų labų;
l'ukporo esato l'umadzu iri l'eto.

40 Ndibe Ima dų
unu madzų labų;
l'ukporo madzų iri l'ebo;
l'umadzu iri l'ebo.

41 Ndibe Pasho dų;
unu madzų eto;
l'ukporo labų l'umadzu esaa.

42 Ndibe Harimu dų
unu madzų labų;
l'ukporo madzų iri l'umadzu iri l'esaa.

43 A bya lę ndu Lıvayi:
Ndu ufu Jeshuwa;
mę Kadimiyelu, bų iya bų
ndu shi l'eri Hodaviya dų
ukporo madzų eto; l'umadzu iri l'eno.

44 A bya lę ndu egvu:
Ndibe Asafu dų
ukporo madzų esaa l'umadzu esato.

45 A bya lę ndu nche
onu-oguzo:
Ndibe Shalumu;
ndibe Ateya;
ndibe Talumonu;
ndibe Akubu;
ndibe Hatita;
mę ndibe Shobayi;
bę tukoru dų
ukporo madzų ishingų;
l'umadzu iri l'esato.

46 Ndu ozi l'eze-ulo Nchileke bų:
Ndibe Ziha;
ndibe Hasufa;
ndibe Tabawotu;

47 ndibe Kiroso;
ndibe Siya;
ndibe Padonu;

48 ndibe Lebana;
ndibe Hagaba;
ndibe Shalumayi;

49 ndibe Hananu;
ndibe Shalumayi;

- ndibe Gaharu;
 50 ndibe Reyaya;
 ndibe Rezinu;
 ndibe Nekoda;
 51 ndibe Gázamu;
 ndibe Uza;
 ndibe Paseya;
 52 ndibe Besayi;
 ndibe Meyunimu;
 ndibe Nefisimu;
 53 ndibe Bakubuku;
 ndibe Hakufa;
 ndibe Hahuru;
 54 ndibe Bazulutu;
 ndibe Mehida;
 ndibe Hasha;
 55 ndibe Bakosu;
 ndibe Sizéra;
 ndibe Téma;
 56 ndibe Neziya;
 mę ndibe Hatifa.
 57 A bya lę ndibe ndu ozi Sólomonu.
 Ephebedua bu:
 ndibe Sotayi;
 ndibe Soferetu;
 ndibe Perida;
 58 ndibe Jala;
 ndibe Dakonu;
 ndibe Gidelu;
 59 ndibe Shefatíya;
 ndibe Hatilu;
 ndibe Pokeretu-Hazebeyimu;
 mę ndibe Amonu.
 60 Ndu ozi l'eze-ulo Nchileke l'ephe ha;
 yeru unwu ndu ozi Sólomonu du
 ukporo madzu iri lę tete;
 l'umadzu iri l'ębo.
 61 Ndu owaa bu ndu ophu shi lę Telu-mela; Telu-Hasha; Kerubu; Adonu;
 mę Ima la. O bu lę ndu onanu l'ephe ha ta dudu ike koshi onu-ulo, ephe
 shi; mę ndu ufu onye ephe bu; k'ophu ee-shi ęge ono maru l'ephe bua
 ndu ızurelu.
 62 Ndu ufu Delaya; ndu ufu Tobíya; mę ndu ufu Nekoda du unu madzu
 l'ukporo madzu iri l'ębo l'umadzu labu.
 63 A bya lę ndu ufu ndu achijeru Nchileke ęja: ndu ufu Hobaya; ndu ufu
 Hakozu; mę ndu ufu Bazilayi. Bazilayi luru nwatibe Bazilayi kę Giledu;
 eekujewa iya ru ala l'ępha nna nyee ya ono.
 64 Ndu ono b'a choru ępha ephe l'ękwo, e deru ęge e gude mushia ndu
 ufu ephe; ta phu iya. E woshia ephe t'ephe ba buhe ndu achijeru Nchileke
 ęja; bya eworu ephe dobe l'ọ bu ndu mmeru nọ l'ęhu.
 65 Govano asu t'ephe be etsojeshi ria nri, kakota ọdu nsọ jeye teke ee-
 nwe onye achijeru Nchileke ęja, e-gude Urimu; mę Tumimu kpata ishi.
 66 A -gukota ndu ono l'ephe ha; bę ephe du ukporo unu madzu ise l'unu
 madzu ise l'ukporo madzu iri l'ęsato;

⁶⁷ a gufukwa ndu ozi ephe ndu k'unwoke; me ndu k'unwanyi. Ndu onanu du unu madzu iri l'esato l'ukporo madzu ishingungu l'umadzu iri l'esaa. Ephe nwekwaruphu ukporo umadzu iri l'ebo l'umadzu ise: unwoke l'unwanyi, bu ndu egvu;

⁶⁸ bya enweru unu inya l'ukporo inya iri l'ishingu l'inya iri l'ishingu. Ephe nweru ukporo inya-mulu iri l'ebo l'inya-mulu ise.

⁶⁹ Inya-kamelu ephe du unu l'ukporo l'iri l'ise; bya enweru nkakfu-igara, du unu iri l'ishingu l'ukporo iri l'ishingu.

⁷⁰ O nweru ndu bu ishi l'onu-ufu nna ephe, nuru iphe t'e gude yeta eka jee ozi ono. Govano be yeru unu mkpola-ododo l'ukporo mkpola-ododo iri l'ulo-eku; ukporo efere labu l'efere iri; me uwe ndu achijeru Nchileke eja, du unu uwe l'ukporo uwe ishingungu l'uwe l'iri.

⁷¹ Ndu bugbaa ishi l'onu-ufu nna ephe haru woru mkpola-ododo, du ukporo unu ugbo labu l'unu iri; nu t'e dobe l'ulo-eku, ee-gudeje jee ozi ono; bya anu mkpola-ocha, du ukporo unu ugbo iri l'eto l'unu iri l'ise.

⁷² Mkpako iphe, ndu odo nuru du mkpola-ododo, du ukporo unu ugbo labu l'unu iri; me mkpola-ocha, du ukporo unu ugbo iri l'ebo l'unu iri; me uwe ndu achijeru Nchileke eja, du ukporo eto l'esaa.

⁷³ To du iya bu; ndu achijeru Nchileke eja; ndu Lívayi; ndu nche onu-oguzo; ndu egvu; ndu ozi l'eze-ulo Nchileke; mewaru ndu odo; yeru ndu Izurelu l'ephe ha ebukotaru le mkpukpu le mkpukpu ephe.

8

Ézura aguru ndu ono ekwo ekemu Nchileke

¹ Yo rua l'onwa k'esaa teke ndu Izurelu bukotawa le mkpukpu le mkpukpu ephe; ephe l'ephe ha abya edzua l'edukfu, no l'ifu Onu-oguzo Mini. Ephe asu Ezura, bu o-de-ekwo t'o wofuta ekwo ekemu Mosisu, bu iya bu ekemu ono, Ojejoje turu nu ndu Izurelu ono.

² Yo be l'abali k'odungu l'onwa k'esaa; Ezura, bu onye achijeru Nchileke eja; ewofuta ekwo ekemu ono l'ifu edzudu-pha l'eke unwoke; me unwanyi; me ndu mawaru iphe ekfu.

³ Yo nodu l'edukfu ono, no l'ifu Onu-oguzo Mini ono gua ekwo ekemu ono l'eke unwoke me unwanyi; me ndu ophu mawaru iphe ekfu dzuru. O wataru iya agugu l'onma-ewa utsu; gua ya ege ono jeye l'echi oke-eswe. Edzudzu-pha ono angabe nchi ohuma l'iphe, ekwo ekemu ono ekfu.

⁴ Ezura, bu o-de-ekwo evudo l'eli eke e gude oshi gbáá ke mboku ono. Ndu vudo iya l'eka-utara bu Matitiya; Shéma; Anaya; Uráya; Hilikaya; me Maseya. Ndu ophu vudo iya l'eka-ibyita aburu Pedaya; Mishelu; Malukija; Hashumu; Hashubadana; Zekaraya; me Meshulamu.

⁵ Ezura abya ekpuhaa ekwo ono; ephe aphukota iya; ke l'eke oovudo b'o kakota ndu ono l'eli. Teke o kpuharu iya be ephe tuku wu-lihu vudo evudo.

⁶ Ezura ajaa Ojejoje ajaja; mbu Nchileke ono, paru eka apaa ono.

Ndu ono achilikota eka ephe; zua su: "Ono kwa ege o du-o! Ono kwa ege o du-o!" Ephe efuzita kpubekota ifu l'ali; baaru Ojejoje eja.

⁷ Ndu Lívayi, bu iya bu Jeshuwa; Bani; Sherebiya; Jaminu; Akubu; Shabetayi; Hodiya; Maseya; Kelita; Azariya; Jozabadu; Hananu; me Pelaya eyeta eka; mee te ekemu ono doo ndu ono enya l'ephe vudokwaduru l'eke ono.

⁸ Ɛphe agua iphe, nɔ l'ekwo ekemu Nchileke ono; bya akɔwashia ya; mee iphe ono, a guru ono; yo dokota ɛnya.

⁹ Gɔvano Nehemáya; mɛ Ɛzura, bɔ onye achijeru Nchileke ɛja; bɔru o-de-ekwo; mɛ ndu Lívayi, bɔ ndu ezi ndu ono ekemu ono abya ekfuru nɔ ndu ono; sɔ ɛphe: “Lɛ ntanɔ-a bɔkwa mbɔku, dɔru Ojejoje, bɔ Nchileke unu nsɔ. Unu ba agɔkwa aphɔ; ɔphu unu 'arakwa ɛkwa.” Ishi iya abɔru lɛ ndu ono l'ɛphe ha wataru ɛkwa l'ɛphe nɔru iphe, ekemu ono kfuru.

¹⁰ Nehemáya asɔ ɛphe: “T'ɛphe lawaru je eria ɔkpobe nri; ɛphe angua mee, l'atɔ ɣengerenge; ɛphe ahatakwaphu je anɔ ndu ɔphu ɛ-te enwedɔ ɔphu ɛphe e-ri. Ntanɔ-a dɔkwaru Nnajiufu nsɔ. Unu ba agushi aphɔ; kɛ l'ɔ kwa ɛhu-ɔtso-ɛna ɔphu shi Nchileke l'ɛka bɔ ike unu.”

¹¹ Ndu Lívayi egboo ndu ono; sɔ ɛphe: “T'ɛphe nɔdu ndoo; ɛphe ahaa ɔgu aphɔ; kɛ lɛ ntanɔ bɔkwa mbɔku, dɔ nsɔ.”

¹² Ndu Ízuru l'ɛphe ha awɔkashihu lashia je eria; ngua; wojetsuaru ndu ɔdo nri; mbɔ gude ɛhu-ɔtso-ɛna gbaa aji ono; kɛ l'okfu ono, a guru ɛphe ono bɛ dɔru ɛphe ɛnya.

Aji Ada-Ɛkwa

¹³ Yo be lɛ mbɔku k'ɛbo ya; ndu ishi, shigbaa l'ɔnu-ufu ɔnu-ufu ndu Ízuru; ndu achijeru Nchileke; mɛ ndu Lívayi awɔru bya ado-phee Ɛzura, bɔ o-de-ekwo mgburumgburu t'ɛphe mɔa iphe, ekemu ono kfuru.

¹⁴ Ɛphe aphɔ l'e deru l'ekwo ono lɛ Ojejoje shi l'ɛka Mósísu tɔa ekemu sɔ; lɛ ndu Ízuru bɛ e-bujeru l'ime mɔpɔ teke aagba aji k'ɔnwa ɛsaa ono.

¹⁵ Ɔdo abɔru t'ɛphe raa ya arara; mee t'a nɔ-dzuru iya lɛ mɔpɔkpu ɛphe gbaa mgburumgburu; mɛ Jérúsalemu; sɔ: “T'ɛphe tugbua je l'ugvu je egbukoo ɛkali-oshi olivu; ɛkali-oshi payínu; kɛ mɔturu; ɛkwo igu; mɛwaru oshi ɔdo, nweru ɛkwo; t'e gude tɔshia mɔpɔ, bɔ iya bɔ ɛge e deru iya l'ekwo ekemu ono.”

¹⁶ Tɔ dɔ iya bɔ; ɛphe atugbua je egbukoo ɛkali-oshi ono bya atɔshiaru onwɛphe mɔpɔ. Onyenɔnu; yɔ tɔa nk'iya l'eli ɔlo iya; l'ogbodufu iya; l'ogbodufu ɔlo Nchileke; edukfu ono, nɔnyabe Ɔnu-ɔguzo Mini ono; mɛ ɔphu nɔnyabe Ɔnu-ɔguzo Ífuremu.

¹⁷ Igwe-ɔha ono, bɔ ndu shi l'ɛke a kpɔru ɛphe lɛ ndzɔ lata ono bɛ atɔshikota mɔpɔ ono buru. Ndu Ízuru ta agbabɔa Aji Mɔpɔ ɛge ono; shita l'oge kɛ Jóshuwa Nunu jeye mbɔku ono. Ɛhu tɔkpooru ɛphe ɛna nshinu.

¹⁸ Mbɔku-mbɔku; shita lɛ mbɔku kɛ mbɔ, a wataru ɔgba aji ono jeye lɛ mbɔku kɛ ikpazɔ iya bɛ Ɛzura nɔdukotaru gua ɛkwo ekemu Nchileke ono. Ɛphe gbaru aji ono abalɔ ɛsaa; yo be lɛ mbɔku k'ɛsato iya; ɛphe enwee ndzuko, bɔ iya bɔ ɛge ekemu kfuru iya.

9

Ndu Ízuru ekfushi ɛjo iphe, ɛphe meshiru

¹ Ɔnwa ono agbalephu ɔkporo abalɔ l'abalɔ ɛno; ndu Ízuru edzua; wata ɔswi aswíswi. Ɛphe eyeshia uwe-aphɔ; kpotsuaru ɛja kpua onwɛphe l'ishi.

² Ndu ɔphu bɔ ndu Ízuru ekewafɔ onwɛphe l'ɛke ndu mbyamɔmbya nɔ. Ɛphe evudo kfushikota ɛjo iphe, ɛphe meshiru; mɛ lɛ k'ɛjo ɔkpoma, nna ɛphe.

³ Éphe evudo l'êke éphe vudo; gebe nchi; a guaru éphe iphe, e deru l'êkwo ekemu Ojejoje, bu Nchileke éphe ono awa êto. Éphe egude awa êto odo kfushia êjo iphe, éphe meshiru; bya abaaru Ojejoje, bu Nchileke éphe éja.

⁴ Jeshuwa; Bani; Kadimêlu; Shebaniya; Buni; Sherabiya; Bani; mē Kenanii éphebedua evudo l'ubube ụlo-eli, e metaru ndu Lívayi l'ara êkwa echiku Ojejoje, bu Nchileke éphe.

⁵ Ndu Lívayi ono, bu iya bu Jeshuwa; Kadimêlu; Bani; Hashabuneya; Sherabiya; Hodiya; Shebaniya; mē Petahiya asu éphe:

“Unu wu-lihu; jaa Ojejoje,
bu Nchileke unu ajaja;
mbu Nchileke ono,
nọ shita l'ojejoje rua l'ojejoje ono.”
“T'a jakwaa Nchileke ono,
du biribiri ono ajaja;
mbu Nchileke ono,
karia ajaja, aaja iya;
karia ekele, ekele iya ono.”

Ndu Ízurêlu ekfushi êjo iphe, éphe meru

⁶ Ezura abya ekfuru nu Nchileke; su iya:
“O bu nggubedua nkinyi ngu bu Ojejoje.

O bu nggu keru igwe;
kee igwe ophu ka igwe l'eli;
mē iphe bu iphe nọ iya nu.
O bu nggu keru ali;
mē iphe bu iphe, nọ iya nu;
buru nggu keru eze enyimu;
mē iphe bu iphe, nọ iya nu.
O bu nggu meru iphemiphe obule;
yo ndu ndzu.
Iphemiphe obule, nọ l'imigwe
abakotaru ngu éja.

⁷ “O bu nggube Ojejoje bu
Nchileke ono, fotaru
Ébiramu; dufuta iya lē
Úru l'ali Kalúdiya
bya agu-kwazi iya épha;
yo ghoo Ébirihamu.

⁸ I phuru l'ọ bu onye e gude
ire iya éka l'êke i nọ;
nggu l'iya eworu ndzu gbaa.
Nggu ekwee ya ukwa
l'ii-nukota yele awa iya
ali ndu Kénanu;
kē ndu Hetu;
kē ndu Amoru;
kē ndu Pérezu;
kē ndu Jebusu;
mē kē ndu Gigashi.
Ukwa ono, i kweru ono;
b'i medzukotaru;
kē l'i bu onye

doberu ẹka ndoo.

- 9 I phuru iphe-ẹhuka,
 nna ayi phe jeru le Ịjiputu;
 nukwaaphu ẹkwa, ẹphe raru
 l'iku Eze Ẹnyimu Uswe.
- 10 I meshiru iphe-ophulenyia;
 me iphe-ophubama,
 dugbaa biribiri
 kpua Fero;
 me ndu ishi oru iya;
 mekpoo ndu alị iya l'ẹphe ha;
 ke l'i maru ege ndu Ịjiputu
 gude ke ekuku,
 ẹphe eku onwẹphe;
 gwaa ndibe ngu maa.
 I meru; a maru ẹpha ngu;
 mbu maru iya ege ono jeye ntanu.
- 11 I meru eze ẹnyimu;
 yo kekahu ẹbo l'ifu ẹphe;
 k'ophu bu l'ẹphe jeru ije
 l'alị okponku swee
 eze ẹnyimu ono.
 Obenu le ndu achi ẹphe oso;
 b'i turu mgbaheka;
 ẹphe aburu gvudugungu
 l'ime mini ono
 l'o bu mkpuma, a wushiru
 l'ime eze mini, ha nshinu.
- 12 O -be l'eswe;
 nggu egude urukpu,
 kpuru rogbodyongu dua ẹphe.
 Teke o -beru l'enyashi;
 nggu egude oku,
 kpuru rogbodyongu l'edu ẹphe;
 t'o bu iphoro,
 a-nodu ekoshi ẹphe uto.
- 13 I nyizitaru le Ugwu Sayinayi;
 nodu l'imigwe kfuru nu ẹphe.
 I nuru ẹphe ome-l'alị,
 kfuru nhamunha;
 me ekemu, bu okpobe iya;
 me iphe, i toru okpa iya,
 bu iphe, du mma.
- 14 I meru; ẹphe amaru mboku,
 i doberu t'o bu mboku
 otu-ume ngu, du nsọ.
 I shi l'eka nwozi ngu,
 bu Mosisu kfuru ẹphe
 ekemu, ẹphe a-nodu etso.
- 15 Teke ẹgu guru ẹphe;
 b'i nuru ẹphe nri,
 shi l'imigwe;
 bya ekee ẹphe mini,

shi l'eze mkpuma t'ephe ngua;
teke mini guru ephe.
I suru ephe t'ephe tugbua
je anata ali ono,
i riburu nte l'ii-nu ephe ono.

16 Obule nna ayi phe ono;
be palilahaaru onwephe eli;
kwefu ikè; jika ome iphe,
i suru t'e meje.

17 Ephe jikaru ome iphe,
i suru t'ephe mee;
zahashikota iphe ono, du
biribiri, i meshiru ephe l'ifu ono.
Ephe ekwefuru ngu ikè;
ngee ngu eka l'ishi;
fota onye ishi, e-duphu
ephe azu le Ijiputu,
bu eke ono, ephe shi buru ohu ono.
Obenu l'i bu Nchileke, aguje nvu;
onye emeje eze-iphe-oma;
onye obu-imiko;
onye e ta budu onye obu-oku;
onye n-yemobu iya nyiberu anyibe,
bu iya meru; ti ha ephe;

18 mbu je akpaa le teke
ephe kpuru onwephe nweswi; su:
'L'o owaa bu Nchileke ephe,
bu onye dufutaru ephe le Ijiputu;'
me teke ono,
ephe kfubyishiru ngu k'ejo iya ono.

19 Obenu l'i gude k'eze
obu-imiko ngu ono;
ti ha ephe l'echi-egu.
Urukpu ono, kpuru
rogbodongu ono ta ha ephe.
Ooduje ephe l'eswe.
Oku ono, kpuru rogobodongu
ono ta nyihubua anyihu.
Obujeru ephe iphoru l'enyashi.

20 I nuru ephe Ume oma ngu ono
t'o kpọ-zijeru ephe uzo.
E ti jikadu ephe onu Mana
ono, shi ngu l'eka ono.
I nuru ephe mini t'ephe ngua
gude gboo egu mini.

21 Ukpoto afa ebo
b'i heru ephe l'echi-egu;
to nwe iphe, uko iya dujeru ephe.
Uwe ephe ta akahubua akahu;
ophu okpa te kobua ephe ekoko.

22 I meru; ephe aluta ali-eze,
du ichi l'iche;
luta mbakeshi, du iche iche;

bya eworu alì ndu ono
 keshiaru ephe t'ò buru ókè-alì ephe.
 Ephe nataru alì Hèshibonu,
 bù alì-eze Sihonu;
 mē alì Báshanu,
 bù alì-eze Ogu.

23 I meru t'unwu ephe ha igwe
 l'ò bù mkpò-kpodo, nò l'igwe.

Nngu edua ephe
 dubata l'alì ono, ì sùru nna ephe
 t'ephe bahù je anata ono.

24 O bù unwu ephe bahuru
 je anata alì ono.
 Ì lù-gburu ephe ndu alì ono,
 bù iya bù ndu Kénanu.

I meru tē ndu Kénanu;
 ndu eze ephe;
 mē ndu alì ono l'ephe ha
 lakòta ephe l'èka;
 k'òphu ephe e-me ephe ège dù ephe mma.

25 Ephe lùtakotaru mkpukpu,
 e gudetsua upho-mkpuma,
 shihugbaaru ike kpù-phee
 mgburumgburu;
 mē alì-òtsu;
 natakòta ulo ngwa,
 dughbaa iche iche;
 dukota mma; jì ejiji.
 Ephe nakwaruphu wèlu,
 a tɔwaru atùtu;
 mē mgbo vayinu;
 mē kē olivu;
 mē oshi-òmi, dù iche iche.
 Ephe eria; rijishia ephe;
 dashia okporokpo.
 Egiri iphe ono,
 ì nukotaru ephe ono;
 bē ephe riru;
 yò tsò ephe ɛna.

26 Obenu l'ephe
 kwefuru ngu ikè;
 nwufu ekemu ngu dobe l'agùga.
 Ephe gbushiru ndu
 nkfuchiru ngu,
 bù ndu loru ephe
 èka lē nchì ège ee-shi tē
 ephe ghaa ifu l'èke ì nò.
 Ephe kfubyishiru ephe ngu èjì èjì.

27 O bù iya meru; nggu eworu
 ephe ye ndu ohogu ephe l'èka,
 bù ndu kpòberu ephe ishi l'òku.
 O bù teke ono, ephe nò
 l'iphe-èhuka ono;

bẹ ẹphe rakuru ngu.
 Nngu eshi l'imigwe
 nua ẹkwa ẹphe;
 bya egude obu-imiko ngu
 ono, ha nshinu ono;
 nẹ ẹphe ndu mgbafuta,
 bu ndu nafutaru ẹphe l'ẹka
 ndu ọhogu ẹphe ono.

28 Nchị adulephu ẹphe ndoo;
 ẹphe awatakwa ome
 ẹjọ iphe l'ifu ngu ọdo.
 Nngu ewokwaru ẹphe ye l'ẹka
 ndu ọhogu ẹphe ọdo.
 Ẹphe abyakwa bya araku ngu ọdo;
 nngu eshi l'imigwe
 nua ẹkwa ẹphe.
 Ugbo olemole b'i gudewa
 obu-imiko ngu;
 nafuta ẹphe.

29 I loru ẹphe ẹka lẹ nchị;
 ẹge ee-shi t'ẹphe lata azu; meje ekemu ngu.
 O bu okfu l'ẹphe wataleru-a
 ọpa-li onwẹphe eli;
 jika ome iphe, i kfulu.
 Ẹphe meru ẹjọ iphe
 gude mebyia ome-l'ali ngu;
 mbu ome-l'ali ngu ono, bu:
 madzu -mee ya;
 yọ nọdu ndzu ono.
 Ẹphe gude l'ẹphe bu 'anu-g'anu;
 gbakutaru ngu azu;
 kwefuru ngu ikè; jika ngu
 ọngaberu nchị.

30 I taru ẹphe nshi afa olemole.
 I gude Ume ngu
 shi l'onu ndu nkfuchiru ngu
 lọo ẹphe ẹka lẹ nchị.
 O bu l'ẹphe te yeduru ngu onu.
 Yọ buru iya meru;
 nngu eworu ẹphe ye
 ndu ali ọdo,
 ẹphe l'ẹphe bu obutobu l'ẹka.

31 Obenu l'i gude
 k'obu-imiko ngu ono,
 paru apaa ono;
 jika t'ẹphe ba achihu;
 jikakwaphu
 l'ẹ tji buhadu ẹphe ẹka;
 kẹ l'i bu Nchileke,
 emeje eze-iphe-oma;
 buru onye aphuje imiko.

32 Oo ya bu; nggube Nchileke ayi;
 mbu nggube Nchileke,

ha nshinu; b̄uru Ȑkaribe;
 bya ab̄uru onye d̄u egvu;
 onye edobeje nd̄u, Ȑ gbaru;
 Ȑphu n-yemobu iya
 'agv̄ujedu agv̄ugvu.
 Byiko t̄e iphe-ehuka-wa,
 ayi eje-wa; ba d̄ukwa ngu
 r̄uswa-r̄uswa l'̄enya;
 b̄u iya b̄u iphe-ehuka-wa,
 dakfutaru ayi-a; dakfuta
 ndu eze ayi;
 ndu ishi ayi;
 ndu achijeru Nchileke eja;
 m̄e ndu nk̄fuch̄iru Nchileke ayi;
 mb̄u iphe-ehuka ono,
 dakfutaru nna ayi ph̄e;
 m̄e ndibe ngu l'̄ephe ha;
 shita l'oge k̄e
 ndu eze ndu Asiriya jeye ntan̄u-a.

33 Iphe ono, dakfutakotaru ayi
 ono b̄e iswi d̄ukotakwa ngu mma.
 I meru iphe, k̄furu ak̄furu.
 Obenu l'ayibedua meru eji.

34 Ndu eze ayi; ndu ishi ayi;
 ndu achijeru ayi Nchileke eja;
 m̄e nna ayi ph̄e te medu ekemu ngu.
 Ȑphu eph̄e 'angadu nch̄i l'iphe,
 i s̄uru t'e mee; m̄e l'̄eka,
 i l̄oru eph̄e l̄e nch̄i;

35 je akpaa l̄e teke eph̄e n̄o
 l'al̄i-eze eph̄e l'eri egiiri iphe ono,
 i n̄ukotaru eph̄e l'eze al̄i ono;
 mb̄u al̄i-Ȑtsu ono, i n̄uru eph̄e ono;
 eph̄e ta abaduru eja;
 Ȑphu eph̄e aghak̄obedu;
 haa ejo-ȕzo, eph̄e etso.

36 Lewaru ege ayi b̄u ohu
 ntan̄u l'al̄i ono, i n̄uru
 nna ayi oche ph̄e ono;
 mb̄u al̄i ono, i n̄uru eph̄e
 t'ephe ria iphe, shi iya n̄u;
 ria iphe-ȕma ono,
 n̄o iya n̄u ono.
 Lewaru ege ayi b̄u ohu ntan̄u.

37 Ȑ kwa ndu eze ono,
 i doberu t'ephe ch̄ia ayi ono; b̄e iphe,
 shi l'al̄i ono alakotaru.
 Ishi iya ab̄uru ejo iphe,
 ayi meshiru.
 Ephe gude ayibedua;
 gude eku ayi
 l'eme iphe, d̄u eph̄e mma.
 Ayi n̄okwa l'oke iphe-ehuka!

Ndu byaru ẹka l'ẹkwo ọgba-ndzụ

³⁸ “Ọ kwa iphe ono meru iphe ayi abya ọgba ndzụ-a, ẹ-te etengadu etenga-wa. Ee-dekwa iya phụ edede l'ẹkwo tẹ ndu ishi ayi; ndu Lívayi; mę ndu agbajeru ayi Nchileke ẹja; mee ya iphe-ọhubama.”

10

¹ Ndu yeru ẹka l'ẹkwo ọgba-ndzụ ono bụ: Gọvano Nehemáya Hakalaya; mę Zedekaya. Ndu ọdo, yeru ẹka l'ẹkwo ọgba-ndzụ ono bụ:

² Seráya; Azaríya; Jeremáya;

³ Pashọ; Amariya; Malukíja;

⁴ Hatushi; Shebaniya; Máluku;

⁵ Harimu; Meremotu; Obedáya;

⁶ Dánẹlu; Ginetonu; Baruku;

⁷ Meshulamu; Abíja; Mijiaminu;

⁸ Maaziya; Biligayi; mę Shemáya. Ndu ono bụkota ndu achijeru Nchileke ẹja.

⁹ Ndu Lívayi, yeru ẹka l'ẹkwo ọgba-ndzụ ono bụ: Jeshuwa Azanaya; Binuyi, bụ onye eri Henadađu; Kadumẹlu;

¹⁰ mę unwunna ẹphe, bụ Shebaniya; Hodiya; Kelita; Pelaya; Hananu;

¹¹ Mayíka; Rehobu; Hashabaya;

¹² Zaku; Sherabiya; Shebaniya;

¹³ Hodiya; Bani; mę Beninu.

¹⁴ Ndu ishi ndu Ízurelu, yeru ẹka l'ẹkwo ọgba-ndzụ ono bụ: Paroshi; Pahatu-Móabu; Élamu; Zatu; Bani;

¹⁵ Buni; Azugadu; Bebayi;

¹⁶ Adóníja; Biguvayi; Adinu;

¹⁷ Ateya; Hezekáya; Azuru;

¹⁸ Hodiya; Hashumu; Bezayi;

¹⁹ Harifu; Anatotu; Nebayi;

²⁰ Magupiyashi; Meshulamu; Heziya;

²¹ Meshezabẹlu; Zédoku; Jaduwa;

²² Pelatiya; Hananu; Anaya;

²³ Hosáya; Hananaya; Hashubu;

²⁴ Haloheshi; Piliha; Shobẹku;

²⁵ Rehumu; Hashabuna; Maseya;

²⁶ Ahíja; Hananu; Ananu;

²⁷ Máluku; Harimu; mę Bena.

Ndzụ, a gbaru

²⁸ Ndu Ízurelu ọdo, phoduru nụ; mę ndu achijeru Nchileke ẹja; ndu Lívayi; ndu nche ọnu-ọguzo eze-ulo Nchileke; ndu egvu; ndu ozi l'eze-ulo Nchileke; iphe, bụ ndu kewafuru onwẹphe l'ẹke ndu alị ọdo nọ l'okfu ekemu Nchileke; unyomu ẹphe; mę iphe, bụ unwu ẹphe ndu ọphu iphe dowaru ẹnya;

²⁹ atuko l'ẹphe ha tsoru ndu unwunna ẹphe; mę ndu a maru ẹpha ẹphe aguru ẹnwa kpua onwẹphe; ria nte l'ẹphe a-nodu eme ekemu Nchileke; mbụ ekemu ono, Nchileke shi l'ẹka Mósísu, bụ nwozi iya tua ono; l'ẹphe a-nodu eme iphe, Ofejoje, bụ Nnajiufu sụru t'e meje; meje ome-l'alị iya; mę iphe, ọ toru ọkpa iya.

³⁰ “Ayi riburu l'ayi lẹ ndu alị ọdo ta alụgbahedua nwanayi ọdo.

31 “Ọ -buru lẹ ndu alí ọdo vubataru ngwa-aswa ẹphe; mẹ nri bya erere mbọku ọtu-ume bẹ ayi ta azọdu ẹphe aswa mbọku ọtu-ume; m’ọ bụ mbọku ọdo, ọdu nsọ. Ayi a-koje alí ayi afa ishingú; o -rua l’afa k’ẹsaa; ayi ahaa ya t’ọ tuta ume; hakwaaphu iphe, bụ ụgwó, e ji ayi t’ọ laa.

32 “Iphe ọdo, ayi kwetaru l’ayi a-nọdu eme bụ l’afa l’afa ha bẹ ayi e-wotaje nkere-eto mkpọla-ọcha bya anụ t’e gude eje ozi, nọ l’ulo Nchileke ayi.

33 Mbụ t’e gudeje iya zuta iphe, e gude eme buredi, eedobejeru Nchileke nsọ; gude iya zuta iphe, e gude egwo ngweja-nri; kẹ ngweja-ukfuru, bụ ọphu eegwoje tekenteke; kẹ ngweja mbọku ọtu-ume; kẹ Aji Onwa Ọphungu; kẹ aji ọdo, bụ aji, a tų-buru atų-bu; kẹ ngweja ọdo, ọdu nsọ; kẹ ngweja-iphe, ọdu ẹji ndu Ízurelu; kẹ ngweja Ụgwó Ejo iphe ndu Ízurelu meshiru; mẹwaru iphe bụ ozi, eje ejeje l’ulo Nchileke ayi.

34 “Ayibe ndu achijeru Nchileke ẹja; ndu Lívayi; mẹ ndu Ízurelu mmanu bẹ tuakwaru ẹnwa gude kee ẹge ee-shije akpa nkụ ọlo Nchileke ayi afa l’afa. E keru ọkpa nkụ ọbu l’ẹnwa-ufu l’ẹnwa-ufu; tubukwaaphu teke aakpataje iya; mbụ nkụ, e gude akpọ ngweja ọku l’eli ẹnwa-ngweja Ojeoje, bụ Nchileke ayi ẹge ono, e deru iya l’ekemu ono.

35 “Iphe ọdungu, ayi kpataru l’iphe, ayi meberu l’alí yele akpuru ọdungu oshi-ọmi ayi mịtaru bẹ ayi e-wobataje l’ulo Ojeoje afa l’afa.

36 “Ọ kwaphu ẹge ono bẹ ayi e-kutaje nwata, buru ayi ọkpara; kputa anụ, vuru uzọ waa nne iya ọsua l’eswi ayi; aturu ayi; mẹ egbu ayi; gude je l’ulo Nchileke ayi; je anụ ndu achijeru Nchileke ẹja, bụ ndu eje ozi l’ulo Nchileke ayi ono; ẹge ono, e deru iya l’ekemu ono.

37 “Ayi e-wotajekwaphu iphe ivuzọ, a kpataru l’okfu ayi, e gweru egwegwe yeje iphe ọdo, gharu tẹ ayi nụ Nchileke; ọdu l’ọ bụ akpuru ọdungu, oshi-ọmi ayi mịtaru; mẹ mẹe ọphungu ayi; mẹ manụ; je anụ ndu achijeru Nchileke ẹja t’e dobegbaa l’ulo, aakwakọbeje iphe l’ulo Nchileke. Ayi e-wota ọkè lanụ l’uzo iri l’iphe, ayi metaru l’alí nụ ndu Lívayi; kẹ l’ọo ndu Lívayi bẹ anakọje ọkè lanụ l’uzo iri lẹ mkpukpu lẹ mkpukpu ẹke aakọbeje iphe l’alí.

38 Onye achijeru Nchileke ẹja, shi l’eri Éronu a-nọduje swiru ndu Lívayi ono teke ẹphe a-nadu anakọ ọzo lanụ l’uzo iri ono. Ndu Lívayi ono e-shi l’ọkè lanụ l’uzo iri ono, ẹphe nakọru ono wofuta ọkè lanụ l’uzo iri je edobe l’ulo-ẹku eze-ulo Nchileke ayi.

39 Ndu Ízurelu; mẹ ndu Lívayi bẹ a-tuje nri; mẹe ọphungu; mẹ manụ wobata l’ulo-ẹku eze-ulo Nchileke; mẹ ẹke ndu achijeru Nchileke ẹja, l’ẹje ozi teke ono anọduje; mẹ ẹke ndu nche ọnu-oguzo; mẹ ndu egvu anọje. “Ayi ta ahahedu ọlo Nchileke ayi ọdo.”

11

Ndu a-bya eburu lẹ Jerúsalemu

1 Teke ono bụ ndu ishi ndu Ízurelu bu lẹ Jerúsalemu. Ndu Ízurelu ọphu abya atua ẹnwa gude fọta ndu a-bya eburu lẹ Jerúsalemu, bụ mkpukpu ono, ọdu nsọ ono. Ẹphe eshije l’umadzu iri fọta onye lanụ t’ọ bya eburu lẹ Jerúsalemu; ẹphe ahaa tete ọphu t’ẹphe buru lẹ mkpukpu ẹphe.

2 Ndu kweru nụ; wofuta onwẹphe l’ẹphe e-buru lẹ Jerúsalemu bẹ ndu Ízurelu jaru ajaja.

3 Ndu ọwaa bụ ndu ishi mkpukpu, bụ ndu ọphu bu lẹ Jerúsalemu. Obenu lẹ ndu Ízurelu; ndu achijeru Nchileke ẹja; ndu Lívayi; ndu eje

ozi l'eze-ulo Nchileke; me ndibe ndu ejeru Sólomõnu ozi be onyenõnu bu l'alì k'eka iya le mkpukpu ephe le Júda.

⁴ Uphodu ndu Júda; me ndu Bénjaminu hakwaruphu buru le Jerúsalemu.

Ndu Júda, bu le Jerúsalemu bu: Ataya. Ataya bu nwatibe Uzaya; Uzaya aburu nwatibe Zekaraya; Zekaraya aburu nwatibe Amariya; Amaraya aburu nwatibe Shefatia; Shefatia aburu nwatibe Mahálalelu, bu onye shi l'eri Pérezu.

⁵ Onye odo bu Maseya. Maseya bu nwatibe Baruku; Baruku aburu nwatibe Kolu-hoze; Kolu-hoze aburu nwatibe Hazaya; Hazaya aburu nwatibe Adaya; Adaya aburu nwatibe Joyaribu; Joyaribu aburu nwatibe Zekaraya, bu onye shi l'eri Sháyilo.

⁶ Ndu ufu Pérezu, bu le Jerúsalemu be kpakoru du unu madzu; l'ukporo madzu eto l'umadzu esato; bukotaru mkparawa.

⁷ Ndu Bénjaminu, bu le Jerúsalemu bu: Salu. Salu bu nwatibe Meshulamu; Meshulamu aburu nwatibe Jowedu; Jowedu aburu nwatibe Pedaya; Pedaya aburu nwatibe Kolaya; Kolaya aburu nwatibe Maseya; Maseya aburu nwatibe Itiyelu; Itiyelu aburu nwatibe Jeshaya.

⁸ A bya eyeru iya unwunna Salu phe, bu iya bu Gabayi; me Salayi.

Iphe ephe kpakoru du bu unu madzu labu l'ukporo madzu ishingu l'umadzu esato.

⁹ Onye bu onye ishi ephe bu Jówelu Zikiri. Júda Hasenuwa aburu onye etsota onye ishi le mkpukpu ono.

¹⁰ Ndu achijeru Nchileke eja, bu le Jerúsalemu bu: Jedaya Joyaribu; Jakinu;

¹¹ me Seraya Hilikaya. Hilikaya bu nwatibe Meshulamu; Meshulamu aburu nwatibe Zédoku. Zédoku bu nwatibe Merayotu. Merayotu aburu nwatibe Ahitubu, bu onye ishi l'ulo Nchileke.

¹² E -yeru iya unwunna ephe, bu ndu eje ozi l'eze-ulo Nchileke be iphe, ephe kpakoru du bu unu madzu labu l'ukporo umadzu l'umadzu labu.

Onye odo bu Adaya Jerohamu. Jehoram bu nwatibe Pelalaya; Pelalaya aburu nwatibe Amuzi. Amuzi bu nwatibe Zekaraya; Zekaraya aburu nwatibe Pasho; Pasho aburu nwatibe Malukija.

¹³ E -yeru iya unwunna iya, bukota ndu ishi l'onu-ufu ephe; be iphe, ephe kpakoru du bu ukporo madzu iri l'ebo l'umadzu ebo.

Onye odo bu Amashayi Azarelu. Azarelu bu nwatibe Ahuzayi; Ahuzayi aburu nwatibe Meshilemotu; Meshilemotu aburu nwatibe Imá.

¹⁴ E -yeru iya unwunna iya, bukota ike-ka-l'ogu phe be iphe, ephe kpakoru du bu ukporo madzu ishingu l'umadzu esato. Onye ishi ephe bu Zabudiyelu Hagedolimu.

¹⁵ Ndu Lívayi, bu le Jerúsalemu bu: Shemaya Hashubu. Hashubu bu nwatibe Azurikamu; Azurikamu aburu nwatibe Hashabaya; Hashabaya aburu nwatibe Buni.

¹⁶ Ndu odo bu: Shabetayi yele Jozabadu, bu ndu ishi ndu Lívayi, bu ndu eleta enya l'ozi, eeje l'azu ulo Nchileke.

¹⁷ Onye odo bu: Mataniya Mayika. Mayika bu nwatibe Zabudi; Zabudi aburu nwatibe Asafu, bu onye ishi egvu-ekete; me ke okfu anu Nchileke.

Bakubukaya bu onye k'ebò l'unwunna Mataniya.

Onye odo bu Abuda Shamuwa. Shamuwa bu nwatibe Galalu; Galalu aburu nwatibe Jedutunu.

¹⁸ Ndu Lívayi, bu le mkpukpu ono, du nso ono be kpakoru du ukporo madzu iche iche ugbo iri l'eno l'umadzu eno.

¹⁹ Ndu nche ọnu-uzo eze-ulo Nchileke bu: Akubu; Talumonu; me unwunna ephe, bu ndu nche ọnu eze-ulo Nchileke. Iphe, ephe du bu ukporo madzu iché iché ugbo esato l'umadzu iri l'ebo.

²⁰ Ndu phoduru nu le ndu Izurelu odo; ndu achijeru Nchileke aja; me ndu Lívayi bukota le mkpukpu mkpukpu, nogbaa l'alí Júda. Onyenonu bugbaa l'ókè-alí nk'ia.

²¹ Ndu ejeje ozi l'eze-ulo Nchileke be buru l'ugvu Ofelu le Jerúsalemu. Yo buru Zihá ye le Gishipa bu ndu ishi ndu ono, eje ozi l'eze-ulo ono.

²² Ndu bu ndu ishi ndu Lívayi ono, bu le Jerúsalemu bu: Uzi Bani. Bani bu nwatibe Hashabaya; Hashabaya aburu nwatibe Mataniya; Mataniya aburu nwatibe Mayika, bu onye shi l'eri Ásafu. Ndu eri Ásafu bu ephe bu ndu ishi egvu l'eze-ulo Nchileke.

²³ Ndu k'egvu ono be eze turu ekemu swiberu. Yo buru ekemu k'eze ono bu iya ekoshije ephe iphe ephe a-nodu eme mboku-mboku.

²⁴ Onye no-chiru enya ndu Izurelu l'ifu eze bu Petahiya Meshezabelu, shi l'eri Zera Júda.

Ndu Izurelu, bu l'ime ime obodo

²⁵ A bya l'ime obodo l'eke ephe akoje iphe; unwu Júda be haru buru le Kiriya-tu-aba; me unwu edukfu edukfu, nokota iya nu. Ephe hakwaruphu buru le Dibonu; me edukfu edukfu, nokota iya nu; me Jakabezelu; me edukfu edukfu, nokota iya nu.

²⁶ Ephe buru le Jeshuwa; Molada; Betu-Peletu;

²⁷ Haza-shuwalu; Besheba ye le edukfu edukfu, nokota iya nu;

²⁸ me le Zikulagu; me Mekona ye le edukfu edukfu, nokota iya nu;

²⁹ me le Enu-Rimonu; Zora; Jamutu;

³⁰ Zanowa; me Adulamu ye le edukfu edukfu, nokota iya nu; me le Lakishi ye le ali, nokota iya nu; me le Azeka ye le edukfu edukfu, nokota iya nu. Oo ya bu l'ephe buru shita le Besheba jeye le nsuda Hinomu.

³¹ Ndu Benjaminu be shi le Geba bua kwaseru. Ephe buru le Mikumashi; Ayija; me Betelu ye le edukfu edukfu, nokota iya nu;

³² me le Anatotu; Nobu; Ananiya;

³³ Hazo; Rama; Gitayimu;

³⁴ Hadidi; Zeboyimu; Nebalatu;

³⁵ Lodu; me Ono ye le Nsuda Ndu Eme Nka.

³⁶ Uphodu ndu Lívayi, ephe le ndu ikfu Júda shi buru b'e keru yeru ndu ikfu Benjaminu.

12

Ndu achijeru Nchileke aja; me ndu Lívayi

¹ Owaa bu ndu achijeru Nchileke aja; me ndu Lívayi, ephe le Zerubabelu Sheyalutiyelu; me Jeshuwa yi; shi l'eke a kpuru ephe le ndzu laa ndo-o: Seraya; Jeremaya; Ezura;

² Amariya; Maluku; Hatushi;

³ Shekaniya; Rehumu; Meremotu;

⁴ Ido; Ginetoyi; Abija;

⁵ Mijiaminu; Madiya; Biliga;

⁶ Shemaya; Joyaribu; Jedaya;

⁷ Salu; Amọku; Hilikaya; mẹ Jedaya. Ndu ono shi bụkotaru ndu ishi ndu achijeru Nchileke ẹja; bụgbakwaaruphu ishi l'ụnwunna ẹphe l'oge kẹ Jeshuwa.

⁸ Ndu kẹ Lívayi bụ: Jeshuwa; Binuyi; Kadimiyelu; Sherabiya; Júda; mẹ Mataniya. O bụ Mataniya yẹle ụnwunna iya bẹ bụ ndu kẹ egvu-eketele nọ l'ẹka.

⁹ Ụnwunna ẹphe; mbụ Bakubukaya yẹle Uni bẹ gbakọberu ọgbo-egvu, ekwejeru ẹphe egvu ono.

Eri Jeshuwa, bụ onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja

¹⁰ Jeshuwa bụ nna Joyakimu; Joyakimu abụru nna Eliyashibu. Eliyashibu bụ nna Joyada;

¹¹ Joyada abụru nna Jonátanu; Jonátanu abụru nna Jaduwa.

Ndu bụ ishi l'ọnu-ulo ndu achijeru Nchileke ẹja

¹² L'oge kẹ Joyakimu; ọwaa ndu shi bụgbaaru ishi l'ọnu-ulo ndu achijeru Nchileke ẹja:

Onye ishi kẹ ọnu-ulo

Seráya bụ Meraya; onye ishi kẹ ọnu-ulo

Jeremáya abụru Hananiya.

¹³ Onye ishi kẹ ọnu-ulo

Ézura bụ Meshulamu; onye ishi kẹ ọnu-ulo

Ámariya abụru Jehohananu.

¹⁴ Onye ishi kẹ ọnu-ulo

Máluku bụ Jonátanu; onye ishi kẹ ọnu-ulo

Shebaniya abụru Jósefu.

¹⁵ Onye ishi kẹ ọnu-ulo

Harimu bụ Aduna; onye ishi kẹ ọnu-ulo

Merayotu abụru Helukayi.

¹⁶ Onye ishi kẹ ọnu-ulo

Ido bụ Zekaráya; onye ishi kẹ ọnu-ulo

Ginetonu abụru Meshulamu.

¹⁷ Onye ishi kẹ ọnu-ulo

Abíja bụ Zíkiri; onye ishi kẹ ọnu-ulo

Miniyaminu yẹle

Mowadiya abụru Pilitayi.

¹⁸ Onye ishi kẹ ọnu-ulo

Biliga bụ Shamuwa; onye ishi kẹ ọnu-ulo

Shemáya abụru Jehonatanu.

¹⁹ Onye ishi kẹ ọnu-ulo

Joyaribu bụ Matenayi;

onye ishi kẹ ọnu-ulo Jedaya abụru Uzi.

²⁰ Onye ishi kẹ ọnu-ulo

Salayi bụ Kalayi; onye ishi kẹ ọnu-ulo

Amọku abụru Ẹba.

²¹ Onye ishi kẹ ọnu-ulo

Hilikaya bụ Hashabaya;

onye ishi kẹ ọnu-ulo Jedaya abụru Netanelu.

Eedeshi ẹpha ndu achijeru Nchileke ẹja; mẹ kẹ ndu Lívayi

²² L'oge kẹ Eliyashibu; kẹ Joyada; kẹ Johananu; kẹ Jaduwa b'e dekotaru ẹpha ndu ishi ndu Lívayi; mẹ kẹ ndu ishi ndu achijeru Nchileke ẹja l'ẹkwo. Ẹpha ono b'e deru teke Dariyosu bụ eze, l'achi Peshiya.

²³ Ẫnwu Lívayi, bụ ndu ishi l'onu-ulo nna ephe b'e dekotaru ephe ephe l'ekwo, e deshíru iphe meru nù l'oge kẹ Johananu Eliyashibu.

Eekeshi ozi l'eze-ulo Nchileke

²⁴ Ndu bụ ishi ndu Lívayi bụ: Hashabaya; Sherabiya; mę Jeshuwa Kadimiyelu. Ẫnwunna ephe egude egvu-ajaja yele egvu-ekele l'ekweru ephe egvu, bụ iya bụ ege Dévidi, bụ onye kẹ Nchileke tọru ephe okpa iya.

²⁵ Mataniya; Bakubukaya; Obedaya; Meshulamu; Talumonu; mę Akubu bę bụ ndu nche l'onu eze-ulo Nchileke.

²⁶ Ndu ono bę jeru ozi l'oge kẹ Joyakimu Jeshuwa Jozadaku; mę l'oge kẹ Nehemáya, bụ gọvano; mękwaphu l'oge kẹ Ẽzura, bụ onye achijeru Nchileke eja bya aburu o-de-ekwo.

Eeye Nchileke upho-mkpuma Jerúsalemu l'eka

²⁷ Yo be teke ee-woru upho-mkpuma Jerúsalemu ono ye Nchileke l'eka; a choru ndu Lívayi jekota iphe, bụ eke, ephe bu; t'ephe byakota Jerúsalemu bya egude ehu-otso-ena; mę egvu-ekele; kua ogele; kpoo une; mę ibekwe; gude woru upho-mkpuma ono ye Nchileke l'eka.

²⁸ Ndu Lívayi, bụ ndu ogbo-egvu ono eshi l'iphe bụ ali, nọ-pheru Jerúsalemu mgburumburu; mę edukfu notsua lę Netofa dzukota.

²⁹ Ndu ophu shi lę Bétu-Giligalu; mę l'uzo Géba; mę Azumavetu edzua; kele ndu ogbo-egvu ono bę metaru mkpukpu buphee Jerúsalemu mgburumburu.

³⁰ Ndu achijeru Nchileke eja; mę ndu Lívayi edoo onwephe nsọ; bya edokwaaphu ndu Ízurelu nsọ; bye edoo onu-oguzo Jerúsalemu yele upho-mkpuma ono nsọ.

³¹ Teke ono bę mu bya eduta ndu ishi ndu Júda; ephe enyihu eli upho-mkpuma ono. Mu abya agbaa uzi ndu egvu ebo, hagbaa nshinu, bụ ndu a-nodu agu egvu-ekele.

Uzi lanu egzebe; shia eli upho-mkpuma ono uzo eka-utara lufuta lę Onu-oguzo Ikpözu.

³² Ndu tso ephe l'azu aburu Hoshaya; nkere-ebo ndu ishi ndu Júda;

³³ Azariya; Ẽzura; Meshulamu;

³⁴ Júda; Bénjaminu; Shemaya; Jeremaya;

³⁵ mę ndu odo, shi l'eri ndu achijeru Nchileke eja, chigbaa upyoku; mękwaphu Zekaraya Jonatanu. Jonatanu bụ nwatibe Shemaya; Shemaya aburu nwatibe Mataniya. Mataniya bụ nwatibe Mikaya; Mikaya aburu nwatibe Zakuru. Zakuru bụ nwatibe Ásafu;

³⁶ yele Ẫnwunna iya, bụ Shemaya; Azarelu; Milalayi; Milalayi; Mayi; Netanelu; Júda; mę Hanani. Ephebedua bę gude uduru ngwa-egvu, Dévidi, bụ onye kẹ Nchileke suru t'e gudeje. Yọ buru Ẽzura, bụ o-de-ekwo bę vutaru ephe uzo.

³⁷ Ephe erulephu Onu-oguzo Mini; shia l'ephe eshi l'ubube ulo-eli, eeshije enyiba lę Mkpukpu Dévidi; mbu l'eli mkpokobe eke, laru l'upho-mkpuma ono; ephe eshia l'eli eli mgboro ulo Dévidi; lufuta lę Onu-oguzo Mini, nọ l'uzo enyanwu-ahata.

³⁸ Ndu egvu k'ebo awuru shia uzo eka-ibyita. Mbędua; mę nkere-ebo ndu Ízurelu letso ephe l'azu; awua l'eli upho-mkpuma ono; shi l'ulo-eli Oku-uzo lufuta lę Obosara Upo-mkpuma.

³⁹ Ayi eshi l'eka ono wuru je eswee Onu-oguzo Ífuremu; swee Akahu Onu-oguzo; swee Onu-oguzo Ẽma; swee Ulo-eli Hananelu; swee Ulo-eli

Úkporo-ise; shi éke ono lufuta lẹ Ọnu-oguzo Aturu. Yọ buri lẹ Ọnu-oguzo Nche bẹ ẹphe jebeberu.

⁴⁰ Ndu ogbo-egvu labi ono, aguje egvu-ekete ono abya edoo onwẹphe l'ulo Nchileke. Mbẹdua; mẹ nkere-ẹbo ndu ishi ono abyakwaphu bya edoo onwayi.

⁴¹ Ndu achijeru Nchileke ẹja, bi iya bi Eliyakimu; Maseya; Miniyaminu; Mikaya; Eliyowenayi; Zekaráya; mẹ Hananaya abyakwaphu bya edoo onwẹphe; gudetua upyoku.

⁴² Ndu ọdo, tso ẹphe bi: Maseya; Shemáya; Eliyéza; Uzi; Jehohananu; Malukija; Élamu; mẹ Eza. Ndu egvu ono awata ọgu egvu; onye bi onye ishi egvu ẹphe aburi Jezurahiya.

⁴³ Mboku ono bẹ ẹphe gworu ngweja, ha nshinu. Ehu atso ẹphe ẹna; kẹ lẹ Nchileke meru t'ehu tsoo ẹphe ẹna nshinu. Unwanyi; mẹ unwegirima atuko tee ẹswa. Uzu ehu-otso-ẹna, ada lẹ Jerúsalemu b'e gbe ọdutsuaru l'ẹke, teru ẹnya l'anu.

Iphe, a nuri t'e gude abaru Nchileke ẹja l'ulo iya

⁴⁴ Ọ bi mboku ono b'a ọtaru ndu e-letaje ẹnya l'ulo, eedobeje iphe; mbu letaje ẹnya l'iphe, a turu atutu; mẹ akpuri iphe ọdungu; mẹ okẹ lanu l'uzo iri. Ndu ono e-shije l'iphe bi okfu, a kọru lẹ mkpukpu ono mgburumburu wobata iphe bya edobe l'ulo-ẹku ono, eedobeje iphe ono ẹge ekemu suru t'e mejeru iya ndu achijeru Nchileke ẹja; mẹ ndu Lívayi; kẹle ndu Júda bẹ ehu atso ẹna l'ẹke ndu achijeru Nchileke ẹja; mẹ ndu Lívayi ono, ẹje ozi ono nọ.

⁴⁵ Ẹphe ẹje ozi Nchileke ẹphe; l'ẹje ozi k'osafu mmeru; ẹge ono, ndu egvu; mẹ ndu nche ọnu-oguzo ejekwaphu ozi, ruberu ẹphe; l'uzo ono, Dévidi; mẹ nwa iya, bi Sólomonu suru t'e meje iya ono.

⁴⁶ Ishi iya aburi lẹ teke Dévidi; mẹ Ásafu nọ ndzu; mbu l'oge ndiche b'e shi nweru ndu ishi ndu egvu; nweru egvu, e gude aja Nchileke ajaja; mẹ egvu, e gude ekele iya ekele.

⁴⁷ L'oge kẹ Zerúbabelu yẹle Nehemáya bẹ ndu Ízurelu l'ẹphe ha ewotaje iphe, ruberu ndu egvu; mẹ ndu echeje nche ọnu-oguzo nẹ ẹphe mboku-mboku. Ọ kwaphu ẹge ono bẹ ẹphe edobeje iphe nsọ nẹ ndu Lívayi; ndu Lívayi edobe iphe nsọ nẹ ndu ufu Éronu.

13

Eebufu ndu ọhodo l'ẹke ndu Ízurelu nọ

¹ Mboku ono b'a guru ndu Ízurelu iphe, e deru l'ekwo Mosisu; ẹphe anukota iya. A bya agua gu-vu ẹke, e deru t'ẹ b'ọ dukwa onye Amonu; m'ọ bi onye Móabu, ee-kwe t'ọ bata l'ẹke ndu kẹ Nchileke dzuru.

² Ishi iya aburi l'ẹphe te gudedu nri; ẹphe te gude mini bya ndu Ízurelu ndzuta. Ẹphe egbe butachia Bélamu; t'ọ bya atua ẹphe ọnu. Ọ bi lẹ Nchileke ayi; gharu ọnu ono ighafu; yọ ghọ ọnu-ọma.

³ Ndu Ízurelu anulephu iphe, ekemu ono kfuru; bufukota ndu ọhodo l'ẹke ndu Ízurelu nọ.

Nehemáya edozi iphe

⁴ Tẹmanu iphe ono emee bẹ Eliyashibu, bi onye achijeru Nchileke ẹja; mbu onye a ọtaru t'ọ buri onye ishi ẹke eedobeje iphe l'eze-ulo Nchileke; bẹ yẹle Tobaya du lẹ mma nshinu.

⁵ Eze ime-ulo ono, e shi edobeje ngweja-nri; insensu; ngwa, e gude eje ozi l'eze-ulo Nchileke; me okè lanu l'uzo iri ke witu; ke mee; ke manu, aasuje t'e wotaru ndu Lívayi; me ndu egvu; me ndu nche Onu-oguzo; mbu ime-ulo ono, e shi edobeje iphe, a turu utu nu ndu achijeru Nchileke eja ono be Eliyashibu nuru Tobaya.

⁶ Teke ono, iphe ono eme ono be mu ta nodu le Jerúsalemu; ke l'afa, kwe Atakusakusesu ukporo afa l'afa iri l'ebo, o wataru obu eze ndu Bábyilonu; be mu jeru k'eze. A nota nwanshi; mu aruo eze t'o haa mu te mu la.

⁷ Mu abya alaruta Jerúsalemu bya aphu iphe, du eji ono, Eliyashibu meru l'okfu ehu Tobaya ono; mbu anunu ono, o nuru iya mkpura l'eze-ulo Nchileke ono.

⁸ Iphe ono eghushikpoo mu eghughu ike; mu achitakota ngwa ulo, bu ke Tobaya, no le mkpura ono; tufashia l'etezi.

⁹ Mu abya atua iwu; a bya emeshia ime-ulo ono emeshi; mu abya egwotakota ngwa, eegudeje eje ozi l'ulo Nchileke bya edobephu azu l'eke ono; me ngweja-nri; me insensu.

¹⁰ Yo byakwaphu bya edoo mu enya l'e taa nujehedu ndu Lívayi iphe, ruberu ephe. Yo mee k'ophu bu le ndu Lívayi; me ndu egvu, l'eje ozi l'eze-ulo Nchileke ono be gbakashihuru nu; onyenonu alashia je akolahaa okfu iya.

¹¹ To du iya bu; mu abaaru ndu ishi mba; su ephe: “?Bu ngunu meru; a paru eze-ulo Nchileke gbado ege-a?” Mu abya achikobe ndu Lívayi; me ndu ono, aguje egvu ono dobephu azu l'onodu ephe.

¹² Yo buru teke ono be ndu Júda l'ephe ha wobatalahaaru okè lanu l'uzo iri, shi l'akpuru iphe ephe kpataru; me mee; me manu l'ulo-eku.

¹³ Ndu mu turu eka t'ephe buru ndu ishi ulo ono, eedobeje iphe ono bu: Shelemíya, bu onye achijeru Nchileke eja; me Zédoku, bu o-de-ekwo; me onye Lívayi, aza Pedaya. Onye mu fotaru swibe ephe t'o yejeru ephe eka bu Hananu Zakuru Mataniya; kele ndu ono b'a guru le ndu e gude ire ephe eka. Ozi ephe aburu t'ephe kejeeru unwunna ephe iphe.

¹⁴ Nggube Nchileke mu; nyatakwa mu le k'iphe-wa. Be efuchafukwa iphe, du mma, mu mekotaru l'okfu eze-ulo nggube Nchileke mu me l'okfu ozi ono, eje l'eke ono.

¹⁵ O bu teke ono be mu phuru ndu no le Júda l'adzoshi mee l'akpuru vayinu mboku otu-ume; gude inya-ivu evubatagbaa akpuru oshi; me mee; akpuru yayinu; akpuru figu; me ngwa odo, du iche iche. Ephe evu iya ala Jerúsalemu l'otu-ume. Mu aloo ephe eka le nchi t'ephe be erejehe nri mboku ono.

¹⁶ Ndu Táya, bu ndu bukwaphu le Jerúsalemu evubataje ema; me ngwa-aswa odo, du iche iche l'ere ndu Júda le Jerúsalemu mboku otu-ume.

¹⁷ To du ya bu; mu abaaru ndu a maru epha ephe le Júda mba; su ephe: “?Ejo iphe-a, unu eme-a bu ngunu; mbu ke t'unu emerushi mboku otu-ume emerushi?”

¹⁸ ?To budu egbe iphe ono be nna unu phe meru, meru iphe, Nchileke ayi meru te ejo iphe-ehuka-a dakfuta ayi; dakfutakwaphu mkpukpu-a? Unu abyakwa nta-a bya awata emerushi mboku otu-ume; shi ege ono eme te oke ehu-eghughu Nchileke kabaa odakfu ndu Izurelu.”

¹⁹ Yo be l'uřennyashi mboku nchi-ta-abohu iya a-buru mboku otu-ume; mu atua ekemu su t'a gbachishikota onu-uzo Jerúsalemu; sukwaphu t'e b'a guhakwa iya aguha jeye teke mboku otu-ume ono a-gvu. Mu abya

aharu ndu ozi mu dokatsua l'ònu-ùzo ono t'ẹ b'ọ dushi ngwa, ee-vubataje mboku ọtu-ume ono.

²⁰ Iphe ono emee; ndu ngho; mẹ ndu ere ngwa-aswa, dụ iche iche aharu radu l'azụ Jerúsalemu ugbo lanu; m'ọ bụ ugbo ẹbo.

²¹ Mu abya alooru ẹphe ẹka lẹ nchi; sù ẹphe: “?Bụ ngunu meru; unu araduje l'azụ upho-mkpuma ono? Unu -mee ya ọdo bẹ mu a-dakwa unu ẹka.” Tsube teke ono kwaseru bẹ ẹphe byabuhuru mboku ọtu-ume.

²² Mu asụ ndu Lívayi t'ẹphe sachaa onwẹphe asacha je anọdu cheje nche l'ònu-oguzo ono; k'ọphu ee-dobe mboku ọtu-ume ono nsọ.

Nyatakwa mu phụ k'iphe ono; nggube Nchileke mu; guderu n-yemobu ngu ono, ha nshinu ono phuaru mu imiko.

²³ Ọ bụ teke ono; bẹ mu phukwaruphu ndu Ju, lushiru unwanyi Ashudodu; unwanyi Amonu; mẹ unwanyi Móabu.

²⁴ Nkere-ẹbo l'unwegirima ẹphe l'anukota okfu ndu Ashudodu; m'ọ bụ okfu ndu ibyiya nk'ẹphe. Ẹphe ta ma okfu ndu Júda.

²⁵ Mu abaaru ẹphe mba; tụa ẹphe ọnu; nweru ndu ọphu mu chiru iphe; feshia ẹphe ẹgbushi l'ishi. Mu asụ ẹphe t'ẹphe gude ẹpha Nchileke ria nte l'ẹphe lẹ ndu ọhodo ta alugbahedu nwanyi ọdo.

²⁶ ?Tọ bụdunua k'unwanyi, dụ ege ono bẹ Sólomonu, bụ eze ndu Ízurelu gude mee iphe, dụ ẹji tọo? L'iphe bụ mbakeshi b'ẹ t'ọ dukwa eze ọdo, dụ l'ọ bụ yebedua. Ọ bụ onye Nchileke iya yeru obu; Nchileke emee ya t'ọ bụru eze ndu Ízurelu l'ẹphe ha. Obenu l'ọo unwanyi ọhodo bẹ kparu iya ome iphe, dụ ẹji.

²⁷ ?Ọ dụ mma tẹ ayi gude nchi ayi nua l'unu eme iphe, dụ ẹji, ha ege-a; mbụ l'unu lushiru unwanyi ọhodo; shi ege ono bụru ndu mesweru Nchileke ayi tọo?

²⁸ Onye lanu l'unwu Joyada Eliyashibu, bụ onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja bẹ bụ ọgo Sambálatu, bụ onye Hōronu. Mu achifu iya t'ọ shi l'ẹke mu nọ lufu.

²⁹ Nyatakwa ẹphe; nggube Nchileke mu; kẹ l'ẹphe meruwaru okwa ndu achijeru Nchileke ẹja; bya emerua ọgba-ndzụ, nggu lẹ ndu achijeru Nchileke ẹja; mẹ ndu Lívayi gbaru.

³⁰ Tọ dụ iya bụ; mu asafukota ẹphe mmeru, ẹphe chitaru l'ẹhu ndu alị ọdo; bya ekeeru ẹphe ozi, gbaru ndu achijeru Nchileke ẹja; mẹ ndu Lívayi. Onyenonu ejelahaa ozi, gbaru iya nụ.

³¹ Mu emekwaaphu t'ẹ vutaje nkụ l'oge iya; yele akpuru iphe ọdungu. Nggube Nchileke mu; nyatakwa mu rụ lẹ k'oma.

Êsuta

Eze-nwanyi, bu Vashiti ekwefu ikè

¹ Ọwaa bu iphe, meru nù teke Kuzakusèşu shi buru eze, achi ụkporo ọnu-ogo ishingu l'ọnu-ogo ẹsaa; shita lẹ Indiya jeye lẹ Itiyópiya.

² Teke ono bẹ eze, bu Kuzakusèşu shi buru eze lẹ Súsa, bu ishi obodo ono.

³ Yo be l'afa, kwe afa ẹto, ọ bahu l'ọchichi; yọ gbaaru ndu bu ishi l'alì-eze iya aji; mẹ ndu ozi iya l'ẹphe ha. Ndu ishi ndu soja ndu Peshiya yẹle kẹ ndu Midiya; mẹ ndu nweru ẹnya; mẹ ndu ishi obodo, ọochi l'ẹphe ha b'ọ kukotaru l'aji ono.

⁴ Aji ono b'ọ gbaru ụkporo abali tete mgburumburu. Yo gude oge ono koshi ẹge ya nweberu iphe; ẹge ya habe nshinu; mẹ ẹge ya dọ-bekwaphu biribiri.

⁵ A gbatsulephu aji onanu; eze ekua ndu bu lẹ Súsa, bu ishi alì-eze iya bya agbaaru ẹphe aji abali ẹsaa k'iche. Onyemonye ọbule b'ọ kuru l'aji ono. O kuru ndu ha nshinu; kua ndu ha nwanshi. Ẹke ẹphe nọdu gbaa aji ono bu lẹ mgbabu, nọ l'ufu-eze.

⁶ Iphe, e gude dozia ẹke ọbu bu ẹkwa ọcha; mẹ ọphu eke urukpu-urukpu. E gude ọwúú ọcha; mẹ k'urukpu-urukpu nmakọta l'ishishi ẹkwa ono. Ọwúú ono b'e liberu l'echi mkpọla-ọcha, e meru l'itso, e meru l'ọ gbu nwijnwi mkpuma, a kpobegbaaru l'ẹke ono. E gude mkpuma, ere ire, dutsua iche iche chia ọgbodo-alì iya; bya eworu aba ndu eze, e meru lẹ mkpọla-ododo yele mkpọla-ọcha doo ya.

⁷ Okoro, e gude gbaa mẹe mbọku ono bu ọphu e meru lẹ mkpọla-ododo. Okoro mẹe, nọ l'ẹke ono mbọku ono gbakọtaru iche iche; mẹe eze gataru ahakpọo nshinu.

⁸ Onyemonye ọbule lẹ ndu ẹbyee ono b'a haru t'ọ ngua ẹge dọ iya ma; kẹ l'eze kfuru ndu agba mẹe t'ẹphe gbẹje onyemonye ọbule ẹge ọ chọru.

⁹ Eze-nwanyi, bu Vashiti gbakwaruphu unwanyi aji l'ufu-eze, bu Kuzakusèşu.

¹⁰ Yo be mbọku kẹ ẹsaa teke eze, bu Kuzakusèşu nguwaru mẹe; ẹhu atso iya ẹna; yo zi ọmadzu ẹsaa, a hashiru ahaha, ejeru iya ozi; mbu Mehumanu; Bizuta; Harubona; Biguta; Abaguta; Zetaru; mẹ Karukas;

¹¹ t'ẹphe je ekuaru iya eze-nwanyi, bu Vashiti t'ọ kpuru okpu eze-nwanyi iya bya ekoshi ndu ishi; mẹ onyemonye ọbule, nọ l'ẹke ono ẹge ọoma-be mma; kẹ l'ọ dọ ugwu l'ẹnya.

¹² Ya ndono; ndu ozi ono eje ezia ozi, eze ziru; eze-nwanyi, bu Vashiti ajika ejeje. Eze avọru ọku ghua ẹhu.

¹³ Keshinu ọ bu ome-l'alì t'eze kpatajeodu ishi l'ẹka ndu maru k'ekemu-alì; mẹ k'ikpe; tẹmanu yo mede iphe, ọ tọberu k'ememe; bẹ eze chi-koshiru ndu mmamiphe, bu ndu maru iphe, gbaru kẹ ememe;

¹⁴ bya aburu ndu katsua ya ọnodu ntse l'idzu. Ndu ọ chi-koshiru idzu ono bu Kashena; Shéta; Adumata; Tashishi; Meresu; Masena; mẹ Memukanu. Ọmadzu ẹsaa ono, shi l'alì Peshiya; mẹ alì Midiya ono bu ndu katsua ọnodu eze ntse; bya aburu ẹphe katsua nshinu lẹ ndu ejeru eze ozi l'alì ono mgburumburu.

¹⁵ Eze aji ephe: “?Bụ ngunu be ekemu suru t'e mee eze-nwanyi, bu Vashiti; keshinu o jikaru ome iphe yebe eze Kuzakusesu ziru ndu ozi iya t'ephe je ezia ya.”

¹⁶ Memukanu anodu l'ifu eze; me l'ifu ndu ishi ophu; su: “Leze-nwanyi, bu Vashiti ta bulekwa-a eze b'o ngeru eka l'ishi nwenkinyi; o ngekwaru iya phu ndu ishi; mekpoo iphe bu ndu bu l'iphe bu edukfu l'edukfu, nokota l'ali-eze Kuzakusesu.”

¹⁷ Ishi iya aburu l'iphe ono, eze-nwanyi, bu Vashiti meru ono be unwanyi ndu ophu a-nukota l'ephe ha. Teke ono; to nwehedu onye agubekwadu nji iya iphe; ephe ekfulahaa; su: ‘O kwa l'eze-nwanyi, bu Vashiti be eze, bu Kuzakusesu ziru t'e dutaru iya; yo jika ejeje.’

¹⁸ Mbụ; le nchi -bya ejihu ntanu-a be unyomu ndu ishi ndu Peshiya; me ke ndu Midiya ndu nuru iya nu a-wata ogba nji ephe okfu. Ephe ta akwabehedu nji ephe ugwu; ehu awata oghu unwoke eghughu l'eke unyomu ephe no.

¹⁹ Oo ya bu; o -buru l'oo-kwe eze ememe bukwa t'o tua ekemu t'eze-nwanyi, bu Vashiti ba abyahekwa eze l'ifu odo. T'eze woru okwa eze-nwanyi; nu nwanyi odo, ka iya mma. T'e wokwaruphu ekemu ono dee l'ekwo ekemu ndu Peshiya; me ndu Midiya, bu ekemu, e ta gbanwejedu agbanwe.

²⁰ Ekemu ono, ii-tu ono -ngakotalephu ali-eze ngu l'oha; mbu ali-eze ophu du egwu; unwanyi awata okwabe nji ephe ugwu; tsube le ndu ophu kakota nshinu je akpaa le ndu ophu kakota nwanshi.”

²¹ Onu ono, Memukanu yeru ono adu eze mma yele ndu ishi ophu. Eze emee ya ege o kfulu.

²² Eze ezia; e jekota l'iphe bu onu-ogo, oochi; gude okfu-ali ndu nonu kfulu ephe le yebe eze suru t'o bukwaru nwoke a-bu ishi l'ufu iya.

2

Eeme Êsuta eze-nwanyi

¹ Yo be teke obu; l'obu jidatatsuaru eze, bu Kuzakusesu; yo wata ori ke Vashiti: k'iphe ono, o meru ono; me ekemu ono, a turu l'okfu eka iya ono.

² To du iya bu; ndu ejeru eze ozi abya asu iya: “T'e jenu je achoo unwu-mgboko, ama mma, unwoke ta chikahubua okpa dutaru nggube eze.

³ Te nggube eze shi l'iphe bu edukfu, nonu foto ndu e-je achikobe unwu-mgboko ono, ama mma ono bya edobe le k'eze, no le Susa bu ishi mkpuku ali-eze iya. T'e duru ephe ye Hegayi l'eka; mbu onye ono, a haruahaha, bu iya eletaje unwanyi eze enya ono. Te Hegayi mee ephe iphe o maru, oo-me ephe t'ephe ma mma.

⁴ Teke e metsuaru; nwamgboko, katsua eze mma l'unwu-mgboko ono l'ephe ha; t'onye onanu buru eze-nwanyi no-chia enya Vashiti.” Idzu ono adu eze mma; yo nabata iya.

⁵ Le Susa, bu ishi obodo b'o nweru onye Juda, shi l'ikfu Benjaminu bu iya nu. Epha nwoke obu bu Modekaya Jeyi. O bu nwanwa Shimeyi; buru nwanwanwaranwa Kishi.

⁶ Kishi ono tso le ndu Nebukadineza kpuru le ndzu le Jerusalemu teke ono, o kpuru Jehoyakinu, bu eze ndu Juda lashia Babyilonu ono.

⁷ Modekaya be yele Hadasa bu. Hadasa bu nwa nwunne nna iya. Yo buru Modekaya mefutaru iya; kele nne iya yele nna iya toru iya nwogbee. Epha odo, eekuje Hadasa bu Êsuta. Êsuta bu nwamgboko ama mma; du

ugvu l'ėnya. Lė nne lė nna iya nwuhutsuaru; bė Mėdekáyá wotaru iya l'ọ bụ nwa, ọ mụru l'ephō iya.

⁸ Ya ndono; e jetsua je araa ekemu ono, eze tūru ono araa arara; a chīta ụnwu-mgbọko l'igwe byatashia Súsá, bụ ishi obodo; bya eduru ẹphe nū Hégayi t'o letaje ẹphe ẹnya. E dutakwaruphu Ėsuta bya anụ Hégayi, bụ iya bẹ ụnwanyi ufu-eze nọ l'ẹka t'o leta iya ẹnya.

⁹ Nwamgbọko ono; mbụ Ėsuta adụ Hégayi mma l'obu. Teke onophu; yo je achiko iphe, eegudeje achọ mma; mē nri, gbaru iche nū Ėsuta; bya eduta iya je edobe l'ụlo, kakọta mma l'ụlo ụnwanyi eze ono; bya eduta ụnwu-mgbọko ẹsaa l'ufu-eze; nū iya t'ephē yetajeru iya ẹka.

¹⁰ Ėsuta te nwedu teke ọ kọru ẹke o shi; m'ọ bụ ẹke a mụru iya; kele Mėdekáyá sūru iya t'ẹ b'o kfukwa.

¹¹ Iphe bụ mbọku-mbọku bẹ Mėdekáyá anọduje ejephe l'iku ogbodufu ụnwanyi eze ono t'ọ maru ẹge Ėsuta dū; mē ẹge oome eme.

¹² Ụnwu-mgbọko ono; temanu ẹphe ejee l'ifu eze, bụ Kuzakusẹsu; bẹ ẹphe anọ-ruodu onwa iri l'ẹbo medzua iphe, a gushiru l'ụnwanyi e-gudeje memaa onwẹphe emema. Onwa ishingū bẹ ẹphe e-gude manū mēeru memaa onwẹphe. Onwa ishingū ophu bẹ ẹphe e-gude manū mbeleke; mē iphe eegude etecha onwonye techaa onwẹphe.

¹³ Nwamgbọko ọ gbaru oje l'ufu-eze bụ iphe, bụ iphe ọ sūru l'ọ dū iya tẹ ya gude je l'ufu-eze; bẹ aanuje iya l'ụlo ụnwanyi eze.

¹⁴ Onye obu -jee l'urenyashi; o -be l'utsu echile iya; yọ lufuta; jeshia ẹke ọdo, bụkwaphu ụlo ụnwanyi eze. Onye eleta ụlo onanu ẹnya bụ onye ejeru eze ozi, aza Shashugazu, bụkwaphu onye a haru ahaha. Ọ bụ yẹbedua bẹ nnufu eze phẹ nọ l'ẹka. Nwamgbọko ophu jewaru k'eze te ejejehekwa ọdo; a gufukwa l'eze l'onwiya kuru iya t'ọ bya.

¹⁵ Yọ bya erua teke ọ gbaru Ėsuta. Ėsuta bụ iya bụ nwamgbọko ono, Mėdekáyá hefutaru ono; mbụ nwa nwunne nna iya, bụ Abihelu. Yẹbedua te nwedu iphe, ọ sūru t'a nū iya; gbahaa iphe, Hégayi sūru t'o gude. Hégayi bụ onye ono, ejeru eze ozi, a haru ahaha; yoo letaru eze ụnwanyi iya ẹnya ono. Ėsuta atụbakota iphe bụ ndu phuru iya nū l'obu l'ẹge o gude amabe mma.

¹⁶ Teke e dutaru Ėsuta byakfuta eze, bụ Kuzakusẹsu l'ufu-eze bụ l'onwa k'iri; bụ iya bụ l'onwa Tebeti l'afa k'ẹsaa, ọ wataru achichi.

¹⁷ Yọ buri Ėsuta bẹ eze kakọta oyeru obu l'iphe, bụ ụnwu-mgbọko ono l'ephē ha. Eze akwabẹru iya ugvu; woru okpu-eze kpube iya; mee ya; yọ buri eze-nwanyi nọ-chia ẹnya Vashiti.

¹⁸ Eze abya agbaaru ndu ishi, achị achichi; mē ndu ozi iya aji. Onye aagbaru aji ono aburu Ėsuta. Yọ tụa ekemu t'a tụa ume l'iphe bụ ọnu-ogo ẹke ọochi; bya ekeshiaru ndu ono iphe, gbaru onye eze.

Mėdekáyá agbaru eze ama

¹⁹ Teke e kukoru ụnwu-mgbọko ono k'ugbo ẹbo ya; bẹ Mėdekáyá nọwa l'oke ọkwa* l'ufu eze.

²⁰ Teke ono bẹ Ėsuta t'e kfuduru ọha, ẹke o shi; m'ọ bụ ẹke a mụru iya; kẹ lẹ Mėdekáyá sūhawaru iya t'ẹ b'o kfukwa. Ėsuta l'anụkwaruphu

* **2:19 2:19** Iphe e deru l'okfu Híburu l'ẹka-a bụ lẹ Mėdekáyá dugaru l'ọnu-nggambo eze. Ọ bụ l'iphe ọ kwata buri bụ lẹ Mėdekáyá nọ l'oke ọkwa l'ufu eze.

Mòdekáya okfu ěge o shi anųjehawaru iya ěya teke ono, o shi gude iya ono.

²¹ Teke ono, Mòdekáya nò l'ònu-nggamgbo eze ono bę iphe wataru oghu Bįgutana; mę Tereshi eghughu; ěphe awata ọchi idzu ěge ěphe e-shi gbua eze Kuzakusęsu. Ndu ono ěphe ębo bų ndu ozi eze, eche ọnu-nggamgbo eze nche.

²² Mòdekáya anųa idzu ono; bya eje akọoru iya eze-nwanyi, bų iya bų Ėsuta. Ėsuta atųgbua je akọoru iya eze; sų iya l'ọo Mòdekáya kfuru iya ěya.

²³ A bya enyoo okfu ono; phų l'ọ bų oswi-okfu; bya achįta ųmadzu labų ono je aswį-gbushia. A bya anọdu l'ifu eze dee iphe ono edede l'ẹkwo, e deshiru iphe meru nų l'alį-eze iya.

3

Ėjo idzu, Hémanu achįru ndu Júda

¹ E mebetsua; eze, bų Kuzakusęsu abya apalia ọkwa Hémanu; wolia ya; yọ bya akakọta iphe bų ndu ishi ọdo. Hémanu bų nwatibe Hamedata, shi l'eri Agagu.

² Eze abya atųa ekemu t'iphe bų ndu ozi l'ònu-nggamgbo eze l'ęphe ha byishije ikpere; kwabę Hémanu ugvu. Obenu lę Mòdekáya jįkaru iya obyishiru ikpere; jįka ọkwaberu iya ugvu.

³ Ndu ozi l'ònu-nggamgbo eze aįi Mòdekáya iphe, meru iphe ọodaka ekemu, eze tųru.

⁴ Mbọku-mbọku; ěphe ekfuru iya Mòdekáya. Obenu l'ę too yejeduru ěphe ọnu. ěphe eworu iya je edooru Hémanu t'a maru; ?ęphe a-ha Mòdekáya t'o meje ěge oome; kę l'o kfuwaru ěphe lę ya bų onye Júda.

⁵ Teke Hémanu maru lę Mòdekáya te ebyijeduru iya ikpere; tọ kwabę iya ugvu; bę ęhu gbanwuhuru iya ọku.

⁶ L'ọ nųtsuaru lę Mòdekáya bų eri ndu Júda; b'ọ chį-buru l'ę tọ bųkwa Mòdekáya bę ya e-gbu nwenkinyi. Hémanu achọlahaa ěge ya e-shi mee t'ọkpų ěphe kpọhu; mbų ndu Júda, bų ndu kę Mòdekáya l'ęphe ha l'alį-eze Kuzakusęsu.

⁷ Yo be l'afa, kwe eze Kuzakusęsu afa iri l'ębo, ọ wataru achįchi; l'ọnwa k'ọdungu; bų iya bų ọnwa Nisanu; a tųa ęnwa "puru" l'ifu Hémanu; shi ěge ono fọta ọnwa, ěphe e-me iphe ono; mę mbọku, ěphe e-me iya. ěphe atųa ęnwa ono; yọ daaru ọnwa k'iri l'ębo, bų iya bų ọnwa Ada.

⁸ Hémanu asų eze Kuzakusęsu: "L'ọ nweru ndu, jiru ẹkemeke ọbule l'iphe, bų mkpukpu, nọkota l'alį-eze ngu l'ọ ha. Ome-l'alį nk'ęphe dų iche l'iphe, bų ome-l'alį kę ndu ọdo; ọphu ěphe 'emejedu ekemu, eze tųru. A -haa ěphe; b'ę to nwekwa mkpa, ěphe agaru eze.

⁹ Ọ -bųru l'ọ bų uche-obu eze bę ya ekfukwa t'a tųa ekemu t'e gbushikota ndu ono. Ya a-kfų ųkpọro unu ẹkpa mkpọla-ọcha ųkpọro l'ęsaa l'unu ẹkpa mkpọla-ọcha ise ye l'ẹke eedobejeru eze okpoga; t'e gude iya kfųa ndu e-gbushi ěphe ųgwo."

¹⁰ Tọ dų iya bų; eze abya agbata echi-mkpushi-ẹka iya gbęe Hémanu Hamedata; onye eri Agagu; bųru ọhogu ndu Júda.

¹¹ Eze asų iya: "Lę ndu-a; mę okpoga-wa bųkwa nke ngu; je emee ěphe ęge dų ngu mma."

¹² Yo be l'ọnwa kę mbų gbaru abalı iri l'ęto; e kukoo ndu, ederu eze ẹkwo. ěphe abya achįko iphemiphe ọbule, Hémanu sųru t'ęphe dee; dee l'ẹkwo nųkota ndu nọ-chiru ęnya eze; mę ndu gọvano l'ọnu-ogo l'ọnu-ogo;

nukwa iya phų ndu ishi ndu ọdo l'ephē ha. Ėkwo ono b'e deru l'okfu-alı ndu nọkota l'alı-eze Kusakusęsu l'ọ ha. Yọ buru epha eze, bų Kusakusęsu b'e gude dee ẹkwo ono; bya egude echı mkpųshi-ẹka iya mee ya iphe-ọhubama.

¹³ E zia ndu ọkpa-ẹgwa t'ephē gude ẹkwo ono je ekedzuru iphe bų mkpųkpu, nọkota l'alı-eze Kusakusęsu l'ọ ha; mbų ẹkwo ono, e deru ekemu, a tųru t'e gbugee ndu Jůda; mee tẹ ọkpų ephē kpọhu l'akpųru ẹnyanwu lanų: ẹgırıma mẹ ọgurenya; unwanyı mẹ unwegırıma angų ẹra. Teke ee-me iya l'ọnwa k'ırı l'ebo, bų iya bų ọnwa Ada gbalephu abalı ırı l'eto. Ekemu ono sųkwaruphu: teke e gbutsuaru ephē; t'a kwaa iphe ephē l'ọkwata.

¹⁴ Iphe ono, e deru edede ono bẹ a-buru ekemu; a raa ya arara l'iphe bų ọnu-ogo, nọnu k'ọphu onyenọnu aa-kwabẹ akwabẹ.

¹⁵ Eze asų t'e je ekeshia ẹkwo ono. Ndu ọkpa-ẹgwa ono atųgbua; jeshia ya ekeke. E vuoduru ọzo zia ekemu ono lẹ Sůsa, bų ishi obodo. Eze yẹle Hẹmanu anọdu l'angų mẹe. Obenu l'obu wafųru ndu Sůsa l'ephē nųtsuaru ozi ono.

4

Mọdekáyá ekfuru Ėsuta t'ọ yeru ephē ẹka

¹ Mọdekáyá amaleruphu iphe, meru nų; ye ẹka l'uwe iya; zijaa ya ẹbo; bya achıta uwe-aphų ye; kpota ntų kpua onwiya; gbafų l'echı mkpųkpu; l'akwa ẹkwa.

² Yo jerulephu ọnu-nggamgbo ufu-eze; vudo; kẹ l'ẹ tọ dọdu onye yeru uwe-aphų, eekweje t'ọ bahų.

³ L'iphe bų ọnu-ogo ẹke, a nųru ẹkwo ono, e deru ekemu, eze tųru ono bẹ ndu Jůda, bų iya nų baru l'aphų; l'akwa ẹkwa; l'aswı aswıswı. Ephē adų l'igwe; mbų ndu ọphu yeru uwe-aphų; gwọru lẹ ntų.

⁴ Teke unwu-mgbọko; mẹ unwoke, a haru ahaha, ejeru Ėsuta ozi byaru bya akọoru iya kẹ Mọdekáyá; b'ọ ruru iya l'ẹhu. Yọ chıru uwe nų t'a chıjeru Mọdekáyá t'ọ yee; t'ẹ b'ọ yehe uwe-aphų. E gude uwe rua; yọ jıka iya.

⁵ Ėsuta abya ekua Hataku, bų nwozi eze; mbų onye e yeru t'ọ jejeru yẹbe Ėsuta ozi; zia ya t'ọ je amaru iphe, atsų Mọdekáyá l'ẹhu; mẹ iphe, kpataru iya nų.

⁶ Hataku ejekfu Mọdekáyá l'edukfu mkpųkpu ono l'ọnu-nggamgbo eze.

⁷ Mọdekáyá abya eworu iphemiphe ọbule, meru nų kọotarı iya; kọkwaaru iya phų lẹ Hẹmanu kweru ọkwa okpoga ọo-kfų l'ẹke eedobeje okpoga eze; m'ọ -buru l'eze kwetaru t'e gbushia ndu Jůda.

⁸ Yọ bya ewota ẹkwo ozi ono, e deru ekemu ono, eze tųru sų t'e gbushia ndu Jůda ono; mbų ẹkwo ono, e keshidzuru lẹ Sůsa ono; nų Hataku t'ọ koshi Ėsuta; gude kọoru iya ya t'ọ doo ya ẹnya. Yo zikwaaphu t'e zia Ėsuta t'ọ jekfu eze je arọ ya t'ọ phųaru ndu Jůda imiko.

⁹ Hataku atųgbua je achıko iphe, Mọdekáyá kfuru iya dokotarı Ėsuta.

¹⁰ Ėsuta eziphu iya azų t'ọ je ekfuru Mọdekáyá:

¹¹ "L'iphe bų ndu ozi eze; je akpaa lẹ iphe bų ndu bu l'ọnu-ogo, nọkota l'alı-eze iya l'ọ ha; maru l'ẹ tọ dọdu nwoke; m'ọ bų nwanyı, byaru bya abahų jekfushia eze l'ogbodufu iya; gbahaa l'eze kuru iya. Onye meru ẹge ono bųkwa iphe, ekemu kfuru bų t'e gbua onye ọbu egbugbu; gbahaa l'ọ bų

uche eze t'onye obu nōdu ndzū; yō machiaru onye obu mgboro mkpola-ododo iya phū. Eze nōkwāru ūkporo abalī l'abalī iri; ẹ to kudu mu tẹ mu bya."

¹² A bya ezia Mōdekāya ozi, Ėsuta ziru;

¹³ yo ziphu ozi azū t'o je asū iya: "T'ẹ b'ọ rīkwa lẹ keshinu ophu o nō l'ufu-eze bẹ bụ iya bụ onye Júda lanū, a-nahū nū t'ẹ b'e gbu iya;

¹⁴ kẹ l'ọ -būru l'ī nō-kirishiru nta-a; ti ye onu; bẹ ee-shikwa l'ūzo odo dzofuta ndu Júda. Ole nggubedua; nggu lẹ ndibe nna ngu phẹ a-būkwanuru kpurupyata. O bụ; ?bū onye maru; m'ọ bụ t'i yeta ẹka l'iphe, e me ntanū-a; bụ iya kparu iphe e meru t'i nōdu l'okwa-a l'ufu-eze?"

¹⁵ Ėsuta eziphukwa ozi azū t'e je ezia Mōdekāya; sū iya:

¹⁶ "Tūgbua je ekukoo ndu Júda, bu lẹ Súsā l'ephē ha; unu aswīa aswīswi; kfurū nū Nchileke l'okfu ẹhu mu. Unu nōo abalī ẹto: eswe l'enyashi. Unu be erikwa nri; ophu unu 'etsukwa onu l'okoro. Yēbedua; yele unwu-mgboko, ejeru iya ozi e-mekwaphu ẹge ono. Teke e metsuaru bẹ ya e-jekfu eze. A makwaru-a l'ekemu sūru l'ẹ tō dūdū mma. Ole ya e-je; ọ -būru l'ọo anwūhu; ya anwūhu."

¹⁷ Mōdekāya atūgbua je emekota iphe, Ėsuta ziru iya t'o mee.

5

Iphe, Ėsuta arọ eze

¹ Yo be lẹ mboku k'eto; Ėsuta ewota uwe eze-nwanyi iya yee; tūgbua je evudo l'imime ogbodufu-eze l'ifu obu-eze. Eze anōdu l'aba-eze iya l'ẹke ono; ghaa ifu l'ogbodufu ono.

² Yo nōdu l'ẹke ono; phū eze-nwanyi, bụ Ėsuta l'ẹke o vudo l'ogbodufu. Yō tūbalekwa iya phū l'enya. Yo wota mgboro mkpola-ododo, ọ pa l'eka machiaru Ėsuta; Ėsuta abyakfutashia ya bya edenyi ẹka lẹ mgboro ono.

³ Eze aji iya: "Eze-nwanyi; ?būkwa ole? ?Bū ngunu b'ọ dū ngu t'eze meeru ngu? Ẹ to nwekwa m'ọ -ruhuru; ị sū tẹ ya kee alī-eze iya ẹbo; nū ngu nanū; ya te emeduru ngu iya."

⁴ Ėsuta asū iya: "Ọ -būru l'ọ dū eze mma; tẹ nggube eze; nggu lẹ Hémanu yīnuru byaru iya lẹ nri ntanū-a; t'unu bya ntanū bya eria nri, ya shiru nggube eze."

⁵ Eze ekwe; zia ozi sū t'onye ya phūru nta-a būkwaru Hémanu; k'ophu ẹphe l'iya a-yī je aza Ėsuta oku. Tō dū iya bụ; eze yele Hémanu atūgbua jeshia kẹ Ėsuta lẹ nri ono, o kuru ẹphe ono.

⁶ Ẹphe angunyaa mee; eze ajikwa Ėsuta odo; sū iya: "??Bū ngunu b'ọ dū ngu tẹ ya meeru ngu? Iphe bụ iphe ị sūru tẹ ya meeru ngu bẹ ya e-me; m'ọ -ruhuduru; ọ būru tẹ ya kee alī-eze iya ẹbo nū ngu nanū."

⁷ Ėsuta asū iya: "Qwaa bụ mkpa iya; būru iphe, ya arọ ngu:

⁸ Ọ -būru lẹ ya nō nggube eze l'obu; būru l'ọ dū ngu t'i meeru iya iphe, ya arọ ngu; būnu tẹ nggube eze; nggu lẹ Hémanu byaru iya lẹ nri echile. Teke unu byaru echile; ya eyee onu l'aji ono, nggube eze jīru iya ono."

Hémanu achī idzu ishi Mōdekāya

⁹ Hémanu egude ẹhu-otso-ena; l'ete ẹswa l'ala mboku ono. Yō phūlephu Mōdekāya l'onu-nggamgbo eze; bya aphūkwaaphu l'ẹ to gbeshidu egbeshi; gude koshi l'okwabe iya ugvu; ẹhu eghulahaa Hémanu eghughu l'ẹke Mōdekāya nō.

¹⁰ Hémanu ekeshilephu ęhu; byibe ęka l'ękpoma lashia. Yo rua ufu je ezia; t'e je ekukoo ndu ęnyà iya phe; mę nyee ya, bų Zęreshi.

¹¹ Ėphe erua; yo kulahaa onwiya l'ęge ya nweberu iphe; ęge ya mųshi-betaru unwu l'igwe; mę ęge eze gude kwabetaru iya ugvu; bya emee ya; t'ę bųru iya katsųa nshinu l'iphe bų ndu, eze meru ishi; mę ndu ejeru eze ozi.

¹² Yę sų: "L'ę kwa yębedua nwenkinyi iya bę eze-nwanyi, bų Ėsuta kuru tę ya tsoru eze byaru iya lę nri. O kukwaru iya tę ya tsoru eze byaru iya lę nri echile.

¹³ Obenu l'iphe ono l'ę ha te emejedu t'ęhu tsęo ya ęna; keshinu ęobuje; ya -swetade; ya aphų onye Júda phų, bų Mędekáya l'ęnu-nggamgbo eze."

¹⁴ Nyee ya ono; mbų Zęreshi yęle ndu ęnyà iya l'ęphe ha asų iya: "Zia t'e je arųtaru ngu osweru. Aa-rų iya t'eli iya dų ųkporo nkwo-ęka labų lę nkwo-ęka iri. Teke o beru echile l'ųtsu; nggu eje kfuru eze t'a kpųta Mędekáya je akfų-gbua l'osweru ono; k'ęphu ii-gude ęhu-ętso-ęna tsoru eze; unu ejeshia ęke e kuru unu lę nri."

Idzu ono adų Hémanu mma nshinu; yę tųgbua je ezia t'a rųta osweru ębu, aasų-ębuję madų ębu dobe.

6

Eze akwabę Mędekáya ugvu

¹ Yo be l'ęnyashi mbęku ono; mgbenya te kwehe roru eze. Yo zia t'e je ewotaru iya ękwo akę iphe, e deru iphe, eme nų l'alį-eze iya. E je ewota iya; bya aguaru iya.

² L'ękwo ono b'a gufutaru lę Mędekáya gbaru ama lę Bigutana; yęle Tereshi, bų unwoke labų, ono a haru ahaha; shi echeru eze nche l'ęnu-nggamgbo eze ono; chįjeru idzu t'ęphe gbua eze Kuzakusęsu.

³ Eze aji: "M'o nweru ugvu, a kwabęjwaru Mędekáya; t'e shi iya maru ępha iya k'iphe ono, o meru ono?"

Ndu ozi eze asų: "L'ę tę dųkwa iphe, e mejewaru iya."

⁴ Eze aji: "Bų onye nę l'ęgbodufu eze phų?"

Yę bųru teke ono bę Hémanu abatalephu l'ęgbodufu, nę l'azų ufu-eze; tę ya kfuaru eze t'a kfų-gbua Mędekáya l'osweru ono, ę kwakęberu, aa-kfų-gbu iya ono.

⁵ Ndu ozi iya asų iya: "L'ę kwa Hémanu nę l'ęgbodufu eze."

Eze asų t'e kua ya t'ę bata.

⁶ Hémanu abatalephu; eze aji ya: "Bųkpo ngųnu bę ee-meru onye ę dų eze t'ę kwabę ugvu?"

Hémanu arią teke ono bų l'ę tę dųdu onye ędo, eze a-nędu ari t'a kwabę ugvu; gbahaa yębedua.

⁷ Hémanu asų eze: "Iphe, ee-meru onye ę dų eze t'ę kwabę ugvu;

⁸ bų t'a chįta uwe, eze yejewaru; a kpųta įnya, eze gbajęwaru; mbų įnya ęphu e kpuberu okpu-eze.

⁹ T'a chįta uwe ono; kpųta įnya ono nų onye lanų lę ndu ishi, a katsųa ęmaru ępha ęphe l'alį-eze ngu-a; yee onye ono, ę dų eze t'ę kwabę ugvu ono. T'onye ono nędu l'eli įnya ono t'e gude iya jephekota l'ędukfu edukfu alį-wa; raaru iya ęha arara: 'L'ęwaa iphe, ee-mejeru onye ę dų eze t'ę kwabę ugvu!'"

¹⁰ Eze asų Hėmanu: “Ngwa-a! Je achįta uwe ono; mę įnya ono; wota ęge ono, i kfushiru ono meeru Modekįya, bų onye Jůda, anųje l’onu-nggamgbo eze. T’ę b’ọ dukwa iphe ono, i kfushiru ono m’ọo nanų, ii-mephodo!”

¹¹ Ya ndono; Hėmanu abya achįta uwe ono; kpųta įnya ono. Yo woru uwe ono yee Modekįya; bya edoberu iya įnya ono; yo nyikobe iya. Yo duru iya; yo je angų-phekota l’edukfu edukfu alį ono; l’ara iya arara: “L’ọwaa bų iphe, ee-mejeru onye ọ dų eze t’ọ kwabę ugvu!”

¹² E metsua; Modekįya alaphu azų l’onu-nggamgbo eze. Hėmanu emekewaphu; řigobe iya; gųru aphų; vuru ęka l’ishi lashia nk’iya.

¹³ Yọ lashia je achįko iphe, meru nų kọkotaru nyee ya; mbų Zęreshi; mę ndu iya ọnyą l’ęphe ha. Ndu akpọ-zijeru iya ųzo; mę nyee ya ono; mbų Zęreshi asų iya: “Keshinu Modekįya; bų onye Ju; yọ bųru l’ęka iya bę iphe eme ngu nų shi b’ę ti mekputaphekwa iya. Nke ngu gvųakwaru.”

¹⁴ Ęphe akpųkwadurua okfu ono l’onu; ndu ozi eze bya ekua ya. Ęphe egude ọso duta iya; ęphe ejeshia lę nri ono, Ėsuta kwakọberu ono.

7

Aakfu-gbu Hėmanu

¹ Tọ dų iya bų; eze yele Hėmanu ejeshia lę nri lę k’eze-nwanyi, bų Ėsuta.

² Ęphe awatalephu ọngu męe lę mbọku k’ębo ono; eze ajįa ọdo; sų: “Eze-nwanyi, bų Ėsuta; ?bų ngunu bų mkpa ngu ọbu? Kfua ya tę ya gbooru ngu iya. ?Bų ngunu bų iphe ọbu, ọ dų ngu tę ya meeru ngu ọbu; m’o - ruhuru; ọ bųru tę ya kee alį-eze iya ębo; nų ngu.”

³ Eze-nwanyi, bų Ėsuta asų iya: “Nggube eze; ọ -bųru lę ya baru ngu l’obu; bya adų ngu mma; byiko hanųa tę ya ọdu ndzų; nggu ahakwaaphų ndu nk’iya t’ęphe ọdu ndzų. Ọ kwa iya bų iphe, ọ dų iya t’i meeru iya;

⁴ kele yele ndu nk’iya b’e rewaru t’e gbushikota l’ęphe ha. Mbų l’e rewaru ęphe t’ęphe bųru kpurupyata; chįhu. Ndege ọ -bų l’erere, e reru ęphe bu t’ęphe bųru ohu; mę ya adakwaaru ashį; kę l’egbe iphe-ęhuka ono ta bųduru iphe, ogude pakfuta eze bya iya okfuchi nchį.”

⁵ Eze Kuzakuseşu ajį eze-nwanyi, bų Ėsuta; sų iya: “?Bų onye b’ọ bų? Nanų nwoke, ha k’ome egbe iphe ono?”

⁶ Ėsuta asų: “L’ọ kwa Hėmanu-a. L’ọ kwa iya bų ọhogu ayi; l’etso ayi l’ęhenu!”

Hėmanu awata ọtsu egvu l’ifu eze yele eze-nwanyi.

⁷ Eze egude ęhu-ęghughu gbeshi; paru męe ono haa; jeshia lę mgbabu iya. Hėmanu aphųlephu l’eze bę ribuwaru iya l’ime obu iya l’oo-me iya iphe, ọ tųberu; kwakpe azų tę ya řo eze-nwanyi, bų Ėsuta t’a hakpọo ya nų tę ya ọdu ndzų.

⁸ Yọ bųleruphu teke Hėmanu daru l’ifu eze-nwanyi; l’arọ iya l’ęke ono, ọ nọ dakobe oshi ono bę eze shilephu lę mgbabu iya phų bųru phęrekete; bya echia mkpu; sų: “?O gbe emefua nų t’o gude eze-nwanyi k’ęhuka raa l’ufu iya tọo?”

Ekfukfu, eze ekfukwadua iya-a; e gudewaphu Hėmanu kechia ya ifu.

⁹ Habona; onye lanų lę ndu ozi eze asų: “O nwekwaru osweru, aakfu-gbuje madzų, dų ųkporo nkwo-ęka ębo lę nkwo-ęka iri l’eli, Hėmanu meru dobe l’ufu iya. Onye o meru iya doberu bų Modekįya; mbų onye

gbajeru ama ejo idzu phụ, a chijeru nggube eze phụ; shi ege ono dzọo ndzụ ngu.”

Eze asụ: “Unu je akfụ-gbua ya l'osweru ono!”

¹⁰ Ya ndono; e je eworu Hémanu kfụ-gbua l'osweru ono, o meru doberu Mòdekáya ono. E metsua; obu ejizita eze.

8

Ekemu, eze tũru l'ẹhu ndu Júda

¹ Mbọku ono kwaphu bẹ eze, bụ Kuzakusesu woru ụlo Hémanu, bụ onye ọhogu ndu Júda nụ eze-nwanyi, bụ Êsuta. Mòdekáya abya awata ọbyakfuta eze ntse; kele Êsuta kọru eze ege ẹphe l'iya bụ-tabe.

² Eze abya agbata echí-mkpushi-ẹka iya, ọ nataru Hémanu; nù Mòdekáya. Êsuta abya abya ewota ụlo Hémanu ye Mòdekáya l'ẹka.

³ Êsuta adaa gwọshihu eze l'ọkpa; gude ẹkwa l'arọ iya t'ọ chikanua ẹjo idzu ono, Hémanu, bụ onye eri Agagu chĩru l'ẹhu ndu Júda ono.

⁴ Eze eworu mgboro mkpọla-ododo iya machiaru Êsuta; yo gbeshi bya evudo iya l'ifu;

⁵ sụ: “Ọ -bũru l'ọ dũ nggube eze mma; mbụ; ọ -bũru lẹ ya nọ nggube eze l'obu; ọ -bũru l'jiru l'ọo iphe, vudo nhamunha; yẹbedua adũ ngu mma l'ẹnya; t'eze tũnua ekemu dee ya edede; t'e kee ya ekeke l'iphe bụ edukfu, nọkota l'ali-eze ngu mgburumburu t'ẹ b'ọ dũkwa onye e-me iphe ono, Hémanu Hamedata, bụ onye eri Agagu deru t'e mee tẹ ndu Júda l'ẹphe ha bũru kpurupyata ono.

⁶ ?Nanụ ege ya e-shi taa nshi; nọdu ele iphe-ẹhuka, adakfuta ndibe iya. ?Nanụ ege ya e-shi nọdu l'ele ndu nwe iya nù; ẹke eeme t'ẹphe chihu?”

⁷ Eze Kuzakusesu asụ eze-nwanyi, bụ Êsuta yele Mòdekáya, bụ onye Júda: “Ya wowaru ụlo Hémanu nù Êsuta; Hémanu ọbu b'a kfụ-gbuwaru. Ishi iya abũru l'ọ shi eme tẹ ya gbushigee ndu Júda.

⁸ Nta-a bụ t'unu gude ẹpha eze tũa ekemu ọdo l'okfu ẹhu ndu Júda. Unu dee ya edede ege ọo-dũ unu mma l'obu; unu ewota echí-mkpushi-ẹka eze mee ya iphe-ọhubama; kẹ l'ọ tọ dũdu iphe, e deru wota echí-mkpushi-ẹka eze mee ya iphe-ọhubama, o nweru onye bya agbanwe iya agbanwe.”

⁹ Mbọku ono gẹdegede b'e yeru madzũ; e je ekukota ndu edejeru eze ẹkwo. Mbọku ono bẹ ọnwa k'eto, bụ iya bụ ọnwa Sivanu gbaru ụkporo abalí l'abalí ẹto. E dekota ekemu Mòdekáya ono l'ekwo keeru ndu Júda; keeru iya ndu nọ-chiru ẹnya eze; ndu ọvono; mẹ ndu ishi, nọgbaa l'ụkporo ọnu-ogo ishingụ l'ọnu-ogo ẹsaa ono, nọ l'ali-eze Kuzakusesu tsube lẹ Indiya rua Itiyópiya. Ekemu ono l'ọ ha b'e dekotaru l'okfu-ali ẹphe; nù ndu nọkota l'ali-eze ono. Ndu Júda b'e dekwaruphu nk'ẹphe l'okfu-ali ẹphe; nù ẹphe.

¹⁰ Ọ bụ l'ẹpha eze Kuzakusesu bẹ Mòdekáya gude dee ẹkwo ono; bya eworu echí-mkpushi-ẹka eze mee ya iphe-ọhubama; nù ndu agbajẹ inya oso, bụ inya, a zũru l'ọzi eze; t'ẹphe je ekee ẹkwo ono.

¹¹ Ekemu ono, eze tũru ono; anụ ndu Júda, bụ lẹ mkpukpu nọnu ike; t'ẹphe dzukobeje kwakọbe onwẹphe; k'ọphu ẹphe e-gbupya iphe, bụ ọha; m'ọ bụ ọnu-ogo, byaru ẹphe ọgu; bya ogbushi unyomu ẹphe; mẹ ụnwegirima ẹphe; mẹ t'ẹphe kwaa iphe ẹphe ọkwata.

¹² Mbòku, e yeru tẹ ndu Júda mee iphe ono l'iphe bu ọnu-ogo, nọ l'ali-eze Kuzakusẹsu; bu mbòku, ọnwa k'iri l'ẹbo; mbụ ọnwa Ada gbaru abali iri l'eto.

¹³ Ekemu ono b'e ziru t'e dee ya edede keshikota l'iphe, bu ọnu-ogo, nọnu; bya atọya ya; yọ bọru ekemu t'e mee ya tẹ ndu nọnu nùkota; k'ọphu ndu Júda a-kwakòbekwanu onwẹphe k'omelata ndu ọhogu ẹphe mbòku ono.

¹⁴ Eze atọya ekemu tẹ ndu ejeje oke ẹkwo eze; mẹ ndu agbaẹ inya oso, bu inya, a zuru l'ozì eze; tųgbua teke ono teke ono je ezikashia ozi ono. Ẹphe atųgbua je ezikashia ya. E zikwaru iya phẹ lẹ Súsa, bu ishi ali-eze Kuzakusẹsu.

¹⁵ Mòdekáya eshi l'ifu eze lufuta; yewa nọ uwe eze, eke urukpu-urukpu; mẹ ọphu acha ọcha; kpuru okpu-eze, e gude mkpọla-ododo mee. O yekwaruphu uwe kpowula kpowula, eke mee-mee, e gude ọkpobe òwúú ọcha kpaa. Ndu bu lẹ Súsa atųshia ọzu; telahaa ẹswa.

¹⁶ Yọ bọru ndu Júda oge ẹhu-ọtso-ẹna; bọru ẹphe ọngara; teke a kabẹ akwabẹ ẹphe ugvu.

¹⁷ Iphe, bu ọnu-ogo; mẹ mkpukpu ẹke, a nataru ekemu ono, eze tųru ono; bẹ ndu Júda, bu iya nọ tekotaru ẹswa; ẹhu atsoo ẹphe ẹna. Mbòku ono abọru ẹphe eswe aji; mẹ eswe ẹhu-ọtso-ẹna. Ndu ọhodo adọ l'igwe bya aghọo ndu Júda; kẹ l'ẹphe tsuhuru ndu Júda egvu.

9

Ndu Júda alų-gbu ndu ọhogu ẹphe

¹ Ọnwa k'iri l'ẹbo, bu iya bu ọnwa Ada agbalephu abali iri l'eto; bu iya bu mbòku, ee-me iphe ono, eze tųru l'ekemu ono. Mbòku ono bu mbòku, ndu ọhogu ndu Júda shi ari l'ẹphe a-aphųyabe ẹphe. Obenu l'o mekocharu ghaa ighafu; ndu Júda akapyabẹ ndu ono, ẹphe dọ ashị ono ẹka.

² Ndu Júda edzukogbaa lẹ mkpukpu ẹphe l'iphe, bu ọnu-ogo ẹke, eze Kuzakusẹsu achi; t'ẹphe tso ndu ono, achi ishi ẹphe ono ọgu. Obenu l'ẹ to dọdu onye dọru ike kpọfu ẹphe l'ifu; kẹle ndu ono l'ẹphe ha atsukota ẹphe egvu.

³ Iphe bu ndu bu ishi l'ọnu-ogo ono l'ọ ha; ndu nọ-chiru ẹnya eze; ndu govano; mẹ ndu ozi eze; eyetakotaru ndu Júda ẹka; kẹ l'ẹphe atsụ Mòdekáya egvu.

⁴ Mòdekáya abya aghọo eze madzọ l'ufu-eze. Ẹpha iya edekota ude l'iphe, bu ọnu-ogo ono l'ọ ha. Yọo ka oshihu ike akaka l'ẹje.

⁵ Ndu Júda egude ogu-mbeke gbushikota ndu ọhogu ẹphe l'ẹphe ha; mee ẹphe t'ẹphe bọru kpurupyata. Ndu ọphu dọ ẹphe ashị bẹ ẹphe meleruphu ẹge dọ ẹphe mma.

⁶ Lẹ Súsa, bu ishi ali-eze ono bẹ ndu Júda gburu ọnu madzọ l'ukporo madzọ ise.

⁷ Ẹphe gbukwaruphu Pashandata; Dalųfonu; Asųpata;

⁸ Porata; Adalaya; Aridata;

⁹ Pamashuta; Arisayi; Aridayi; mẹ Vayizata.

¹⁰ Ọmadzọ iri ono bẹ bu ọnuwú Hémanu Hamedata, bu onye ọhogu ndu Júda. O bu l'ẹ to nwedu iphe ẹphe denyiru ẹka; kẹ ọkwa iya l'ọkwata.

¹¹ Mbòku ono gẹdegede b'e dooru eze ọmadzọ ole, e gburu lẹ Súsa, bu ishi ali-eze ono.

¹² Eze asų eze-nwanyi, bu Ėsuta: "Lẹ ndu Júda gbuakwaru ọnu ọmadzọ l'ukporo ọmadzọ ise; gbua gbua ọnuwú Hémanu ẹphe iri lẹ Súsa, bu ishi

ali-eze iya. ?Bū onye maru iphe, ephe meru l'onu-ogo ndu ophu? ?O nwefuaru iphe odo, ya e-meru ngu? Kfu iya ekfukfu te ya me iya ememe."

¹³ Ėsuta asu iya: "O -buru l'o du nggube eze mma; byiko nunu ndu Júda, no le Súsa ike t'ephe gbafe okpa l'ekemu eze turu; wota iphe ephe meru ntanu mefua echile gude gbochita onwephe. Odo aburu t'i haa t'a chita odzu unwu Hémanu ephe iri; je ekoo l'osweru phu l'edzudzu oha."

¹⁴ Eze emee ege Ėsuta kfuru; bya atua ekemu le Súsa; a chita odzu unwu Hémanu ephe iri je ekoo l'osweru.

¹⁵ Ndu Júda, no le Súsa edzukoo odo l'onwa Ada gbaru abali iri l'eno; gbua ukporo unwoke ugbo iri l'ise le Súsa. O bu l'e to nwedu iphe ephe denyiru eka; ke okwa iya l'okwata.

¹⁶ Ndu Júda, phoduru nu, bu ndu ophu bu l'iphe bu onu-ogo ali-eze Kuzakusesu edzokokwaaphu t'ephe dzoo ishi onwephe; shi ege ono tuta nwa umé l'eke ndu ohogu ephe no. Iphe ephe gburu bu ukporo unu madzu tete l'unu madzu esaa l'ukporo madzu iri. O bu l'e to nwedu iphe ephe denyiru eka; ke okwa iya l'okwata.

¹⁷ Mboku, iphe ono meru bu l'onwa Ada gbaru abali iri l'eto. Yo be le mboku k'iri l'eno; ephe atua ume; mee ya eswe-aji; me eswe ehu-otso-ena.

¹⁸ Ndu Júda ndu ke Súsa edzukoo l'onwa Ada gbaru abali iri l'eto; me abali k'iri l'eno. Yo be l'abali k'iri l'ise; ephe atua ume; mee ya eswe aji; me l'eswe ehu-otso-ena.

¹⁹ Oo ya meru iphe, ndu Júda, bu l'ime obodo wotaru mboku, onwa Ada gbaru abali iri l'eno; dobe eswe-aji; eswe ehu-otso-ena; me mboku, onyenonu eshije nri je anu ibe iya.

Aji Purimu

²⁰ Mdekaya achiko iphemiphe obule ono, meru nu ono dekota l'ekwo. Yo bya edee ekwo keshiaru iphe, bu ndu Júda, bu l'iphe, bu onu-ogo ali-eze Kuzakusesu. E deru iya ndu bu ote-anya; deeru iya ndu bu ntse-ntse;

²¹ su ephe t'ephe wota mboku, onwa Ada gbaru abali iri l'eno; me k'iri l'ise t'o buru ephe eswe-aji afa l'afa.

²² Ishi aji ono aburu l'oo mboku ono be ndu Júda kabe kparu nku hube ogu l'eke ndu ohogu ephe no; buru onwa, aphu ephe ghuru ephe ehu-otso-ena; ekwa ephe aghuru ephe aji. Yo deeru ephe ekwo t'ephe dobe eswe mboku ono eswe aji; eswe ehu-otso-ena; mboku, ephe e-shije nri je anu ibe ephe; me mboku, ephe e-mejeru ndu e-te nwedu ege o haru ephe iphe-oma.

²³ To du iya bu; ndu Júda ekweta iphe, Mdekaya deru ephe l'ekwo; wata ogba aji, ono, ephe wataru ono.

²⁴ Kele Hémanu Hamedata ke Agagu, bu onye ohogu ndu Júda l'ephe ha be chijeru idzu ege oo-shi mee te ndu Júda chihu; bya atua enwa "puru"; gude maru mboku, ee-gwe ephe rakaraka t'ephe buru kpurupyata.

²⁵ Obenu le teke ejo idzu ono ruru eze le nchi; b'o turu ekemu dee ya l'ekwo t'e wota iphe ono, Hémanu chiru ke ome ndu Júda ono; mee Hémanu l'onwiya. E vuta odzu ye l'unwu iya je ekobe l'osweru.

²⁶ O bu iya meru iphe e kuru mboku ono "Purimu". Eke akpuru-okfu ono shi bu le enwa, a turu mboku ono bu enwa "purimu." Yo buru shita l'iphe ono, Mdekaya deru l'ekwo ono; me l'iphe, ephe phukotaru, meru ephe;

²⁷ bę ndu Júda meru iya; yọ bųru ome-l'ali, ńoduru ęphe; k'ophu ęphebedua; ndu eri ęphe; mę ndu lakfutaru ęphe e-dobeje abalı ębo ono iče; ęge e deru iya l'ękwo nų ęphe; l'eme iya teke a sųru t'ęphe meje iya.

²⁸ Iphe bų ęgbo ńonu; iphe, bų ufu, ńonu; iphe, bų ęnu-ogo, ńonu; mę edukfu, ńonu a-nyataję mbọku Purimu. Tę Aji Purimu ono bųkwaru ękpu sweru ękpu l'ęke ndu Ju ńo.

²⁹ Tọ dų iya bų; eze-nwanyi, bų Ėsuta; nwatibe Abihelu yele Mọdekáya, bų onye Júda abya edee ękwo k'ębo, meru tę kę Aji Purimu kabaa oshihu ike.

³⁰ Ęphe edee ękwo nų iphe bų ndu Júda, ńo l'ųkporo ęnu-ogo ishingų l'ęnu-ogo ęsaa ali-eze Kuzakuseų. L'ękwo ono bę ęphe kfurų ęphe ezi-okfu; mę t'ęphe ba achihe obu l'ęka;

³¹ t'ęphe dobeje eswe purimu l'ęgę iya, bų iphe, Mọdekáya kę Júda; mę eze-nwanyi, bų Ėsuta tųru ęphe l'ekemu; t'ọ bųru ęphe l'awa ęphe ęgę ọswi aswįswi; mę k'ęgu aphų.

³² Ekemu, Ėsuta tųru lę kę Purimu abya akabaa oshihu ike; e woru iya dee l'ękwo.

10

Ike Mọdekáya aka nshinu eje ejeje

¹ Eze Kuzakuseų abya atųa ekemu tę iphe, bų ndu l'ali-eze iya; mbų je akpaa lę ndu bunyabe eze ęnyimu tųje akiriko nų iya.

² Iphe, bų iphe o meru gude koshi ike iya; mę ęge o meru tę Mọdekáya bųru onye ha nshinu; b'ę dekotaru l'ękwo, e deshuru iphe meru nų lę Peshiya; mę Mídiya.

³ Mọdekáya; onye Júda bų iya ńo-tsotaru eze Kuzakuseų; bųru eze madų l'ęnya ndu Júda; igweligwe ndu Júda, bų ųnwunna iya edobe iya l'ęnodu ha nshinu. Iphe ooyeje ęka abųru l'iphe, a-dųru ndu Júda ibe iya lę mma; mę iphe, e-me t'ęhu dų ęphe agu.

Jobu

Akọ ẹhu Jobu

¹ O nweru nwoke lanu, bu onye Uzu, ẹpha iya bu Jobu. Jobu bu nwoke, uta ẹ ta dudu le ndzu iya; buru onye obu guru iphoro. O bu onye anọduje atsu Nchileke egvu; l'eshije ẹge ono sefu ẹka l'ome iphe du ẹji.

² Iphe, o mutaru bu unwegirima unwoke ẹsaa; ọwaa unwanyi ẹto.

³ Aturu iya du unu aturu iri l'ẹsaa l'ukporo aturu iri. Inya-kamelu iya du unu ẹsaa l'ukporo iri. Eswi iya, a turu njigba ẹbo ẹbo du unu njigba eswi l'ukporo njigba eswi ise. Nne nkakfu-igara iya du unu nkakfu-igara l'ukporo nkakfu-igara ise. Ndu ejeru iya ozi adu l'igwe nshinu. O bulephu l'oo ya shi buru o-ka-ibe l'iphe bu madzu, a muru amumu l'uzo ẹnyanwu-ahata kpamukpamu.

⁴ Unwu iya ndu k'unwoke anọduje aha ome eswe-iphe aha l'ufu ẹphe iche l'iche. Teke ẹphe eme eswi-iphe ono; ẹphe ezia unwunne ẹphe ndu k'unwanyi ẹphe ẹto; t'ẹphe byaru ẹphe l'eswe-iphe ono.

⁵ Yo buje; eswe-iphe ono gvulephu; Jobu ekukoo ẹphe; mee ẹphe; t'ẹphe du nso. Nchi nodukwadia abohu echile iya; yo gbeshi gwoo ngweja-ukfuru l'ehu unwu iya ono l'ehu l'ehu; ke l'oorije; su: "Ya maru; unwu iya te meedu nu iphe, du ẹji. A maru; ẹphe te gudeedu nu obu ẹphe kufuju Nchileke." Yo buru ẹge ono be Jobu shi emeje iya tekenteke.

Nchileke aha Sétanu t'ọ data Jobu

⁶ Ya ndono; yo be ujiku lanu; unwu Nchileke abya t'ẹphe koshi onwẹphe l'ifu Ojejoje. Sétanu etsoru ẹphe bya.

⁷ Ojejoje aji Sétanu ẹke ooshi bya.

Sétanu asu iya: "Le ya tsokwaru mgboko l'agha ngvudangvu. Ya -jee ifu; ya ejee azu."

⁸ Ojejoje aji Sétanu: "Enya; ?o ruru iya l'ẹke Jobu, bu nwozi iya no? Mbụ le Jobu bu nwoke, uta ẹ ta dudu le ndzu iya; buru onye obu guru iphoro. O bu onye anọduje atsu Nchileke egvu; l'eshije ẹge ono sefu ẹka l'iphe du ẹji."

⁹ Sétanu asu Nchileke: "?I kfu ọo? Jobu; ?ootsu ngu egvu ke mmanu?"

¹⁰ ?To budu nggu bu ike, Jobu ye le ndibe iya; me iphe, bu iphe o nweru enweru gude buru. I mewaru t'iphe, bu iphe ẹka iya ruru buru iya upete; k'ophu bu l'eku iya tukoru ẹkemeke obule dzuru.

¹¹ Meduduphu t'eka ngu rua l'iphemiphe obule ono, o nweru ono; nggu aphu l'oo-nodu ngu l'ifu tua ngu onu."

¹² Ojejoje asu Sétanu: "L'ọ du mma! L'iphemiphe obule, Jobu nweru nowa ngu l'eka; o buphu te ẹka ngu be ru iya l'ehu."

Ya ndono; Sétanu ekwe tugbua.

¹³ Yo be ujiku lanu mboku, unwu Jobu: ndu k'unwoke; me ndu k'unwanyi dzukoru l'ulo okpara nna ẹphe l'eme eswe iphe;

¹⁴ nwozi agbabata bya asu Jobu: "L'oke-eswi ngu, eegudeje eje ozi-egu b'e gude l'akoru ngu iphe; nkakfu-igara ngu adokwaruphu l'iku ẹke ono l'akpa nri;

¹⁵ ndu Seba abya afuaru ẹphe; chiko ẹphe ruta; bya egbushikota ndu ejeru ngu ozi. Yo buru yebedua nwenkinyi iya be nahuru nu; ya asu te ya bya ekfuaru ngu ẹge o du."

¹⁶ Onye onanu akpukwadurua okfu ono l'onu ekfu; onye odo aghabata bya asu: "L'oku Nchileke shilephu l'igwe daa bya achiko aturu ngu ono dzu-gbushia; kegbushikota ndu ozi ngu l'ephe ha; yo buru yebedua nwenkinyi iya bu onye wafuru nu; ya asu te ya bya ekfuaru ngu ege o du."

¹⁷ Onye onanu akpukwaduru-a nk'ia l'onu ekfu; onye odo ezibata bya asu: "Le ndu Kaludiya buru ndu ogbo o-lua-olaa uzo eto; ephe abya erutakota inya-ivu ngu l'o ha; bya egude mma gbugbushikota ndu ejeru ngu ozi. Yo buru yebedua nwenkinyi iya be nahuru nu; ya asu te ya bya ekfuaru ngu ege o du."

¹⁸ Onye k'onanu egudekwadua nk'ia ekfu; onye odo ekwobata bya asu Jobu: "L'unwu ngu l'ephe ha be dokwaru l'agba aji; l'angu mee le k'okpara nne ephe;

¹⁹ a bya ele enya; ejo oke pherephere, du egvu eshilephu l'echi-egu bya enwutsua ulo ono; nggube ulo nggu adaa tuko unwegirima ono l'ephe ha tu-gbushikota. Yo buru yebedua nwenkinyi iya be wafuru nu; ya asu te ya bya ekfuaru ngu ege o du."

²⁰ Jobu akfu-lihu woru uwe ke yebe Jobu ziaa ebo; kpushia ishi iya; bya adaa kpube ifu l'ali; baaru Nchileke eja;

²¹ su:

"O bu otu be ya gba shi nne iya l'ephe;

otu be ya a-gba; laa.

Ojejoje bu onye nuru nu;

Ojejoje bu onye nataru nu.

Tajaja buru ke Ojejoje."

²² Iphemiphe obule ono mekotaru Jobu; obu l'e to yedu eka l'iphe, du eji; ophu o sɔbua le Nchileke meru eji.

2

Sétanu adata Jobu k'ugbo ebo

¹ Ya ndono; yo be mboku odo; unwu Nchileke abyakwa t'ephe koshi onwephe l'ifu Ojejoje. Sétanu etsokwaruphu ephe bya l'ifu Ojejoje.

² Ojejoje aji Sétanu eke ooshi bya.

Sétanu asu iya: "Le ya tsolekwarupu mgboko agha ngvudangvu. Ya -jee ifu; ya ejee azu."

³ Ojejoje aji Sétanu: "Enya; ?o ruru ngu l'eke Jobu, bu nwozi iya no?" Su iya: "Mbụ l'e t'o dukwa onye du l'o bu Jobu le mgboko-a gbaa mgburumburu. O bu nwoke, obu guru iphoru; onye uta e ta dudu le ndzu iya; buru onye atsu yebe Nchileke egvu; shi ege ono too kweje ome iphe, du eji. Jobu gudelekwa onwiya ege o gude iya; e guderu le nggube Sétanu kpaliu yebe Nchileke te ya menwua Jobu ehu l'e b'o du iphe o meru."

⁴ Sétanu asu Nchileke: "Te eku lakwaaru ndzu. ?Ti madu le madzu eswekota enya l'iphemiphe obule, o nweru enweru ege ee-me te ndzu dzua ya?

⁵ Olobu; meduduphu t'eka ngu rua ya l'anu-ehu me l'okpu; nggu aphu l'oo-nodu ngu l'ifu tua ngu onu."

⁶ Ojejoje asu Sétanu: "O du mma! Jobu nowa ngu l'eka. Olobu; dobekwa iya ndzu!"

⁷ To du iya bu; Sétanu alufu l'ifu Nchileke tugbua; je achita ejo ebyi wua Jobu l'ehu. Yo shi iya l'ishi tsee ya ege ono jeye l'okpa.

⁸ Jobu atugbua je agwọo l'ikpo ntụ; wota mkpokpo mbeji gude l'akọ iya.

⁹ Ya ndono yele iphe ono alunyaa ya; nyee ya asu iya: “?I gudekwadua onwongu ege i gude iya. ?Tji tudu Nchileke onu; nwuhu?”

¹⁰ Jobu asu iya: “I gbe ekfukwa l'ọ bu nwanyi, eme eswe. ?Bulephu iphe-oma be ayi a-nodu anata l'eka Nchileke; haa ya iphe-ehuka l'eka to?”

Iphemiphe obule ono mekotaru Jobu l'ọ ha; obule ẹ to gudebua onu iya kfua ẹjo okfu.

Ndu ọnyà Jobu

¹¹ Ya ndono; yo be teke umadzu ẹto, ẹphe ẹ Jobu eshi ọnyà nuru iphe, dakfutaru Jobu; ẹphe eshigbaa l'ẹke, ẹphe bu wu-lihu; byatashia ya ajiji. Ndu ono, byaru nū ono bu: Elifazu, bu onye Tẹmanu; Bilidadu, bu onye Shuha; me Zofa, bu onye Nema. Ẹphe ẹto ono turu onu mboku, ẹphe e-dzu l'ẹke ono; k'ophu ẹphe a-yoru iya oshi; dua ya ike.

¹² Ẹphe anodukwaduru ụzenya phu iya; ẹphe ta hubehe iya ama. Ẹphe atuko wa ẹkwa; woru uwe ẹphe lajashia; bya avotatsua ẹja kpukposhi onwephe l'ishi.

¹³ Ya ndono; ẹphe abya agwo-zita l'ogbodali l'ẹke ono; ẹphe l'iya anọo l'ẹke ono abali ẹsaa: eswe l'enyashi. Ophu ọ dudu onye ophu duru ike kfuru okfu nū Jobu; ke l'ẹphe phuru l'iphe-ehuka, ooje kwata ọsua kpoo ẹka.

3

Okfu, shi Jobu l'onu

¹ E mekochaa; Jobu awata okfu okfu; bya awata oburu mboku, a muru yẹbe Jobu onu.

² Yọ sù:

³ “Tẹ mboku, a muru yẹbe Jobu;
me enyashi mboku, a sùru:
'L'ọ kwa nwata nwoke
b'a tsutaru ime iya;'
bukwaru iyi.

⁴ Tẹ mboku ono
gbahukwa ochi!
Tẹ Nchileke, bu l'igwe
zahakwaa mboku ono.
T'iphoro ba adukwa mboku ono.

⁵ Tẹ mboku ono
gbahukwa tsabalangu!
T'ọ bukwaru urukpu
e-kpuppyabe iya!
Tẹ mboku ono gbahukwa tsabalangu!

⁶ Tẹ ikpikpirikpi ochi nakwaa
enyashi mboku ono.
T'ẹ b'a gukwaru mboku ono
ye l'eswe, nọ l'afa;
ophu a gukwaru iya ye l'eswe, nọ l'onwa!

⁷ T'enyashi mboku ono
bukwaru mboku,
gba ẹka nwa!
T'ẹ b'ọ dukwa okokooko
k'ẹhu-otso-ena,

- aa-nụ mbọku ono!
- 8 Tẹ ndu atuje ụboku onu
tụkwaa mbọku ono onu;
mbụ ndu maru ege ephe
ee-shi kpa-tsua ẹjo agyi.
- 9 Tẹ mkpọ-kpodo nchi-abọhu iya
gbahukwa ọchi.
T'ọ lekwa ẹnya ẹ
nchi abyawa abọhu;
teke e metsuaru
t'ọ bụru iya ẹ mmanu;
ọphu ọ phukwa
gẹrigeri nchi-abọhu aphuphu ẹ phuu;
- 10 ẹ l'ẹ to swọ-chidu nne mu ẹpho
t'ẹ b'a mu mu mbọku ono;
k'ọphu mu a-dalahu l'egbe iphe-ẹhuka ọwaa.
- 11 ?Bunua ngunu meru iphe,
mu ta nwuhudu nne mu l'ẹpho;
mbụ; nwuhu teke mu daru l'alị?
- 12 ?Bunua ngunu meru iphe
nne mu heru mu hefuta?
- ?Bụ ngunu meru iphe o cheru mu ẹra iya;
- 13 ẹle nta-a ẹ mu ga azẹruru nwandoo;
nọdu ẹ mgbẹnya;
l'atuta ume nwa nggujungguji;
- 14 mu ẹ ndu eze; mẹ ndu ishi,
bụ ndu kpushitsuaru onwẹphe ụlo;
yọ dabutsuaru ochobo nta-a.
- 15 Mbụ; mu ẹ ndu a-chị nụ,
bụ ndu shi nwegbaaru mkpola-ododo;
dojishia mkpola-ọcha edoji l'ụlo ẹphe.
- 16 Ọdo aburu;
?bụ ngunu kparu iphe,
ẹ te l'idu mu l'ọ bụ nwata-une;
mbụ l'ọ bụ nwata, ẹ te kpuhadu ẹnya;
k'ọphu iphoru?
- 17 L'ẹke ono; ẹ ndu iwe
a-kpabuhu madzụ ẹhu;
a haa ndu ike gvuru
t'ẹphe tuta ume.
- 18 L'ẹke ono; ẹ ndu mkpọro
tso ẹ ndu nọ iya nụ atuta ume.
Ephe ta anuhedu olu ndu
anọduje achị ẹphe l'ọ bụ ohu.
- 19 Ndu ha nwanshị nọ l'ẹke ono;
ndu ha nshinu anọdu iya;
ọphu ohu 'anohedu nnajiufu iya l'ẹka.
- 20 ?Nanụ ege ọ dụ;
ẹ iphoru nọru ndu ejegbu
onwẹphe l'iphe-ẹhuka;
?l'aahajẹ ndu aphụ byaru
t'ẹphe nọdu ndzụ;
- 21 mbụ ndu anwuhu agụ;

- to kwe abyabya;
mbu ndu achọ anwuhu
l'ọ bu ẹku, e domiru edomi;
22 mbu ndu eteje ẹswa;
mee ẹmirima teke
e yeru ẹphe l'ime ili.
23 ?Bu ngunu kparu iphe
aa-ha onye ẹ ta madu ẹke,
ooshi eshishi t'ọ ndu ndzu;
mbu onye
Nchileke yebudowaru;
yọ kwaa l'ọ bu onye
nọ l'ime mgbabu;
24 kẹ l'aphu buwa mu nri;
ude, mu atsu aduwa l'ọ bu
ẹke mini atsoshi.
25 Iphe, mu shi kagee ọsuta
egvu bu iphe, megeeru byaru mu;
iphe ono, ẹhu anmajẹ mu
anmanma l'ẹke ọ nọ ono
emekochaa mee mu.
26 Mu ta amabua iphe bu ẹhu-agu;
mu ta ma iphe bu
onodu nggujungguji;
mu ta ma iphe bu ọtuta ume.
Ọ bulephu iphe-ẹhuka."

4

Onu, Elifazu eye

- 1 Tọ du iya bu; Elifazu,
bu onye Tẹmanu abya
eyee onu; sụ:
2 "A -sukwanu tẹ ya yee onu;
?to ghudu ngu nū eghughu.
Ọbu; ?bu ẹge iphe aduje
ndọ-ọ;
madzu edobe onu ndoo.
3 Lewaru; nggube onye
zikotaru ndu odo iphe;
ndu ike gvuru
b'i gbọ-likotaru.
4 Ndu ukfu duru
b'i kfuru okfu nū;
okfu ngu ono agbọ-lia ẹphe.
Ikpere ngwọrinaka b'i meru; yọ kfuru.
5 Nta-a bẹ iphe-ẹhuka byaru nggubedua;
tii mahe ọzo, ii-shi iya.
Ọ zuru ngu lẹ gbirimu;
meji atofu ngu.
6 Egvu ono, iitsu Nchileke ono;
?tọ budunua ya ga bu agbarike ngu;
uta ono, ẹ-ta lẹ ndzu ngu ono;
aburu ẹke ii-ga achiru ẹnya ye.

⁷ Rìnua ya ariri; ?nanụ onye
iswi dū mma, lajeru l'iyi.
?I phujeru l'onye doberu
eka ndoo chihuru nū lẹ mgboko?

⁸ Iphe, mu phūwaru gbe
bū-chikwaaru lẹ ndu akọ
ejo iphe l'ọ bū okfu;
l'akụ ejo iphe akuku;
būkwa iya phū bẹ ephe akpatajẹ.

⁹ Nchileke -zua ume;
ephe aburu kpurupyata.
Ehu-eghughu iya
-swọ-lihu; ephe aburu iyi.

¹⁰ Oobujekwa agụ degee ekiri;
yo mee enari.
Obenu l'oke agụ
bẹ aaswoje eze.

¹¹ O -nwedu iphe agụ e-ri;
egu egbua ya;
unwu iya agbakashihu.

¹² A byaru bya atakpeeru mu okfu;
mu anụ-sweta iya anụ-sweta.

¹³ Mu anọdu l'arọ ejo nro
l'enyashi teke ono,
ndiphe adajewa
nda-mgbenya ono;

¹⁴ Mu awata ọtsu egvu;
ehu anmalahaa mu anmanma;
k'ophu bū l'okpu,
nọ mu l'ehu nmahuru mu jijiji.

¹⁵ Yo nweru maa,
byaru bya alọ swaa;
shia mu l'ifu sweta.
Ehu anwule mu phū kpaa.

¹⁶ Yọ bya anmagaru;
ọle mu ta adukwanu
ike kọo ege ọ gbaru.
Ọ bụlephu l'ọ nweru
iphe, vudo mu l'ifu.
Eke ono adalephu shikongu.
Yo nweru olu, jiru mu; sụ:

¹⁷ ?O nweru ege ee-menua
tẹ madzū mmanu bya aka
Nchileke odobe-eka-ndoo?
?O nweru ege ọo-dunua
tẹ madzū bya aduebe mma
l'ifu onye keru iya nụ?

¹⁸ Ọ -buru lẹ Nchileke te
gudedu ire ndu ejeru iya ozi eka;
l'abajeru ojozi-imigwe iya
nibà l'iphe, ephe mesweru;

¹⁹ ?buchia madzū, bu l'ulo eja,
bū eja b'e gude tụa okpa iya;

adzo-gbu iya aka ntse
male ɔdzo-gbu erukfuru.

20 Tsube l'utsu jeye l'urenyashi;
b'e gwewaru madzu ogwe uri;
t'o nwe onye enya iya e-ru iya;
yo buru kpurupyata.

21 O -buru l'agbabufuru eri,
gude ndzu ephe;
?ephe ta anwuhudu
l'ephe e-be enwe egomunggo.' "

5

1 "Jobu; kunua oku nta-a;
t'a maru; ?m'o nweru onye a-za ngu nu.
?Nanu unwu-imigwe ono
onye ophu ii-gbaru dakobe?

2 Iwe-'agvu-l'obu egbujekwa onye eswe;
enya-kfurukfuru l'ewofuje
onye mmamiphe pehuru.

3 Mbɛdua gudekwa enya mu
phu eke onye eswe agbabɛ ogvu.
T'a bya ele enya;
be mu tɔwaru ufu iya onu.

4 Unwu iya akwata l'awa awawa;
aatsuje ephe utsuruku l'ulo-ikpe;
to nwe onye agbataru ephe.

5 O bu ndu egu agu erije iphe,
o kpataru l'egu iya;
ephe egwoje gwoo ophu no l'iku ogvu.
Ndu ehu achi oku
avuje eku iya avuvu;

6 ke l'iphe-otsu-l'ehu
te shijedu l'aja;
ophu iphe-ehuka
'eshijedu l'ime ali mifuta.

7 Obenu le madzu b'a muru ye
l'iphe-ehuka ege ono, abuje: ekoroku gbaa;
oku iya ephekashihu ono.

8 Ndege o -bu l'oo mu bu nggubedua;
iphe, mu ga e-me bu
te mu raku Nchileke;
wota ege o duru mu kɔkotaru iya.

9 Nchileke emeje iphe-biribiri,
e ta adujedu ike otu onu iya;
mbu iphe, du egvu, 'aguta aguta.

10 Oomeje te mini chia
le mgboko.
Yo mee te mini ono tsoo
tso-rutsua l'egu.

11 Oomelije ndu laru ali;
l'edutaje ndu agu aphu
dobe l'eke e ta dudu iphe, eme ephe.

- 12 Idzu ndu ẹregede bẹ oomeje; yo chikashihu;
k'ophu bụ l'ẹ t'ọ dudu iphe,
ẹphe emefuje ọnya.
- 13 Ndu maru iphe;
bẹ oogudeje ẹregede,
ẹphe agba nmata l'ọnya.
Ege ono bẹ ọochikashije
mmamiphe ndu ntuphu-ire.
- 14 Nchi ejikfuje ẹphe
l'echi oke-eswe; ẹphe
atsọ-kpulahaa atsọ-kpu
l'echi oke-eswe l'ọ bụ onye eje l'ochi.
- 15 Ndu ẹ ta dudu ege
ọ haru ẹphe;
bẹ ọodzofutaje.
Ọodzofutaje ẹphe l'ẹka ndu ike.
- 16 Ọo ya bụ lẹ ndu ụkpa
ele ẹnya l'ee-mekochaa dzofuta ẹphe.
Teke ono; onu aburu iya
shikpiriki dundu;
kẹ l'uzo iya ta kfiduru akfuru.
- 17 Onu-oma bụ k'onye
Nchileke ahụje ahụhù.
Oo ya bụ; ba akpokwa ẹka,
Ọkaribe-Kakota-Ike
alọ ngu lẹ nchi ẹbo-ẹbo-l'afu.
- 18 Oomekaje madzu iphe;
ọbule oomeje t'ọ shi kfu.
Ọ bụ ẹchachi b'ọ bụ;
ọbule ẹka iya emeje t'a ka mma.
- 19 Iphe-ehuka a-byaru ngu mbyapyabẹ;
yo dzokota ngu;
m'ọ -ruhuru; ọ ha ihagha.
- 20 Teke ẹjo-egu byaru;
bẹ ọo-gbafuta ngu t'egu be egbu ngu.
L'ògè ọgu;
bẹ oo-me t'ẹ b'i la l'ọgu.
- 21 Ẹ too kwedu t'ẹjo okfu rua ngu l'ehu;
ophu iitsudu egvu ọ-la-l'iyi.
- 22 Ọ -buru iyi byaru; buru
ẹjo-egu byaru; bulee ọchi
bẹ ji-nodu achi iya;
ophu iitsudu anụ-egu-egbudu egvu;
- 23 kele nggu lẹ mkpuma,
nọ l'egu a-gba ndzu;
anụ, bu l'egbudu aburu ọnya ngu.
- 24 Ii-ma l'ẹ to nwedu iphe,
eme ufu ngu; iphe, bụ iphe,
i nweru enweru;
bẹ ji-gu ọgu;
tọ dụ ophu aachọ achọcho.
- 25 Ii-ma l'unwu ngu dụ l'igwe;

awa ngu a-zaa l'ò bụ ẹswa, furu l'alì.

26 Ìi-la l'oge nka-ezekuna nke ngu;
nggu adu l'ò bụ akpe,
e gburu l'ògè iya.

27 Ayi leekwaru iphe-a ẹnya;
phụ l'ò bụ oswi-okfu.
Nukwaa iphe mu ekfu;
gude iya meru iphe!"

6

Ọnu, Jobu eye

1 Tò dù iya bụ; Jobu abya eyee ọnu; sù:

2 "Ọ dù iya t'e wota áphù,
nọ iya l'obu tụa átùtù;
phụ ẹge ọonyi-be ẹra.
Mbụ t'a achiko iphe-ẹhuka iya
chiru ye l'iphe,
eegudeje átù ẹra iphe.

3 Ọ kafutaje ẹja,
nọ l'eze ẹnyimu ọnyi ẹra.
Yọ bụru iya meru iphe
olu mu ada njiji-ọnwu njiji-ọnwu.

4 Kẹle akfu
Ọkaribe-Kakota-Ike
ngutsuaru mu anguru l'ẹhu.
Ọku, ọohu mu alo mu ẹka lẹ meji.
Iphe Nchileke gude eye mu
egvu kperu mkpẹe lanu.

5 Nkaku-igara-ọswa;
?ooraje ọra teke ọota nri.
Tọo eswi; ?oogbuje ọra
mẹ nri, oori nọdukwadu?

6 ?Eerije nri, ẹ-te nwedu
utso l'ẹ be eye iya únú.
Ẹke ono, achaje ụcha l'ẹkwa-ọku ono;
?o nweru ẹge ọotsoje tọo.

7 Mu te edenyijedu iya ẹka;
kẹle egbe nri ono
anọduje ahụ mu ẹgbo.

8 Ọ g'a dukwanu mu mma;
m'ọ -buru lẹ Nchileke
a-nu iphe mu ekfu;
meeru mu iphe, mu ele ẹnya iya.

9 Mbụ lẹ Nchileke a-tu obu; gwee mu uji;
mbụ sefu mu ẹka;
tẹ mu chihu lẹ mgboko-a.

10 Yo nwekwanuru nwiphe
a-nodu adu mu ike;
ẹhu akabẹ tsọo mu ẹna
l'ẹhu-uphu ọwaa,
ta adazitadu mu adazita-wa;
kẹle mu ta jikakwa ome

iphe onye ono, dụ nsọ ono kfuru.

- 11 ?Nanukwadu uvo, nọ mu nụ
k'ole ọnya ngunu?
?Bukwanu ole bụ kẹ ọta nshi;
l'ẹ b'ọ dụ iphe aanọ ndzụ anọ-kfuru?
- 12 Ike, nọ mu nụ;
?ọ bụ kẹ mkpuma ọọ?
Tọ anụ-ehu mu;
?ọ bụ ope ọọ?
- 13 ?Mu nwekwaduru uvo, mu
e-gude agbaru onwomu
mkpu nta-a ike, mu shi nweru gvụwaru-a.
- 14 Onye ọzo chihuru gbakwaru
tẹ ndu ọnyà iya gbaaru iya
mkpu; m'ọ -ruhuru;
ọ bụru l'ẹ tọ tsuhedu
Okaribe-Kakota-Ike egvu.
- 15 Obenu l'unwunne mu pẹ
bụ ndu ẹregede l'ọ bụ eyii.
Ephe dụ l'ọ bụ utso nggele,
gudeje ọso l'awụ.
- 16 Teke mini jiru ejiji;
nmukoo anmuko;
yọ bụru lẹ mini suno,
adazeshihu nụ; b'ọ shi.
- 17 O -rua l'ọnanwu; yọ tashihu.
Okpomoku -byalephu;
mini ono agwụ l'ogba iya.
- 18 Mu duakwa l'ọ bụ onye ije, ẹkwo-nji jiru;
yo phua ọzo l'ẹke ọcho mini.
Yo je abaa l'ali,
anwụ-chigburu-inya;
laa l'iyi.
- 19 Ndu ije, shi Tema achọ mini;
ndu ije, shi Sheba achiru ọnya dobe l'uzo.
- 20 Ephe riru l'ephe a-phụ mini l'ẹke ono.
Ephe erua; t'ọ duhe l'ẹge ephe riru iya.
- 21 Ọ bụ ẹge ono b'ọ dụ mu l'ẹke unu nọ.
Unu phuru ẹge ọ byaru mu;
wata ọtsu egvu.
- 22 ?O nweru iphe mu rojeru unu?
?O nweru onye mu sọjeru
t'ọ wota iphe o nweru
je anuru mu nggalazu?
- 23 ?O nweru onye mu sọjeru
t'ọ bya agbafuta mu
l'ẹka ndu ohogu mu;
m'ọ bụ l'ẹka ndu ẹjo madzụ.
- 24 Unu koshinu mu ẹke mu hasweru ọkpa;
tẹ mu dobe ọnu ndo.
- 25 Ọ bụ oswi-okfu l'ire-lanu ahuje ọku;.
Ọbu; ?bukpoo ngunu;
bẹ unu a-sụ l'unu gude ẹka

ekfu iphe-wa, unu ekfu-wa.

- 26 ?Bụ kele mu ta mahèdu
 ẹge mu e-me iya; meru iphe
 unu a-rị l'okfu mu bụ mkpòkoro okfu.
- 27 Ọ bụ ndu dū l'ọ bụ unu
 atùje ẹnwa t'ẹ je eree nwogbe,
 ẹ-te nwedu nna;
 mbụ gude obutobu ẹphe kpaa ẹku.
- 28 Unu palinua ẹnya apali
 lee mu nta-a.
 ?Mu a-kabẹ nọdu unu l'ifu
 adzuru unu ẹjo-ire tọo?
- 29 Unu ھے. Unu ba ebohenu
 mu ibo inyigirinyi.
 L'ọ kwa ẹpha mu;
 bẹ unu emebyishi emebyishi.
- 30 ?Mu a-dzuru unu ẹjo-ire tọo.
 ?Ọ bụ lẹ mu ta kabèdu maru
 iphe, dū iche l'ire-lanụ yẹle ẹjo-ire tọo?"

7

- 1 "Tọ bụdu ọru-ike; bẹ madzụ byaru lẹ mgboko-a.
 Ndzụ iya; ?tọ dudu l'ọ bụ
 ndzụ onye e buru ozi.
- 2 Ọ dū l'ọ bụ ohu, bụ iphe
 ọonoduje ele ẹnya iya bụ nwagu urẹnyashi;
 mbụ l'ọ bụ onye e buru ozi,
 bụ iphe, ọonoduje eche bụ
 ụgwo-ọru iya.
- 3 Ọ bụ ẹge ono b'ọ dū mu.
 Iphe, bụ ọnwà,
 sweru esweswe abụkotajeru mu 'ọ-ga-lẹ-mkpa.
 Ẹnyashi, mụtàru amuta;
 mu aghakọta gburugburu.
- 4 Mu -laa l'ulo; mu anọdu lẹ
 mgbamuche kẹ wo:
 ?Bụ teke ole bẹ nchi
 a-bọhu.
 Ẹnyashi -nọdu;
 yọ kpụ onwiya gologolo.
 Mbèdua l'agha gburugburu
 jeye teke nchi a-bọhu.
- 5 Ẹhu mu l'ọ ha bụkota
 ẹhonwu mẹ inyi bẹ jiru iya nụ.
 Akpo-ẹhu mu l'ọ ha
 kejashihukotaru mu
 ekejashihu; bụru ọnya.
- 6 Ndzụ mu gbe kakwa ngga,
 e gude ekwe ẹkwa ọso;
 ndzụ mu ekwo swaraswara
 l'ẹ b'ọ dū iphe, mu levuru ẹnya iya.
- 7 Byiko Nchileke;
 nyatakwa lẹ ndzụ mu

- ta dudu iphe odo, o bu; gbaha udzu-onu.
 E to gbe budu l'ehu
 a-tsokwadu mu ena odo
 le ndzu mu owaa.
- 8 Onye phuru mu nta-a
 ta aphukwa mu odo;
 ii-cho mu;
 obule e ti phuhedu mu.
- 9 O bu ege ono,
 urukpu asakahuje ono;
 bu ege onye, e kpochiru l'ili
 ta alatahedu azu odo.
- 10 E to latahedu azu l'ulo iya;
 ophu ufu iya 'amahedu iya odo.
- 11 O bu iya kparu iphe
 mu te edobedu onu ndoo.
 Mu a-nodu ata kpukpurukpu
 l'ekfushi ege ehu du mu;
 chiko ege meji aphu-tabe mu
 uphu kfushia.
- 12 Unu eche mu nche;
 ?mu bu eze enyimu;
 ?te mu bu ejo anu, bu l'eze enyimu?
- 13 Mu shi ari l'oshi-azee mu
 e-me t'ehu du mu agu;
 mbu l'aba-anuma mu
 e-me te nggumaphu mu ka nwanshi;.
- 14 Obenu l'i gudele-e ejo nro;
 gude aphu; gude nkopyabe l'eye mu egvu;
- 15 k'ophu bu le mu gbe hata
 l'e yeru mu eri l'ekpiri;
 hata anwuhu;
 male egbe ndzu owaa,
 mu no nta-a.
- 16 Ndzu ta guhekwa mu agugu;
 ike k'onodu ndzu agvwa mu.
 Hakpele mu phuahaha;
 le ndzu, mu no ta duhedu
 iphe, o garu mu!
- 17 ?Bu ngunu be madzu bu
 ke t'i gbe mee ya t'o ha nshinu?
 ?Bu ngunu be madzu bu;
 ke t'i rivuje iya l'oriri;
- 18 mbu ke t'i nyochaje iya l'utsu mboku-mboku;
 l'ahu iya ama tekenteke?
- 19 ?Tii kabekpodua wofu mu
 enya; mo bu t'i haedu mu
 te mu kebe lee ophu bu onu-mini?
- 20 O -buru le mu meru iphe du eji;
 ?bu ngunu be mu meru nggubedua;
 bu onye eche madzu nche?
 ?Nanu ege o du b'o bu mu
 b'i bya aphube enya?

?Mu buwa iphe-ehuka nɔduru ngu tɔo?

- 21 ?Nanu ege o du b'e tii
gukpoduaru mu nvu l'eke mu mesweru ngu;
mbu paru haa l'iphe, du eji
obu, mu eme obu;
ke l'e ta anohakwa ophu,
baru ishi; e kpochia mu.
Ii-chɔ mu nta chɔ mu imo; tii phuhe mu.”

8

Onu, Bilidadu eye

- 1 Tɔ du iya bu; Bilidadu ke Shuha abya eyeeru Jobu onu; su iya:
2 “?Bu teke ole b'ii-kfu ege-a kfubebe?
3 Ikpe Nchileke;
?oogbeje nggo tɔo?
Mbu; Okaribe-Kakota-Ike;
?oomeje t'iphe vudo
nhamunha gbe nggo tɔo?
4 Oo-bukwa-a iphe, du eji,
unwu ngu meru iya
b'o gwataru ephe ugwo iya.
5 Obenu l'i -gbakfuta Nchileke;
bya arɔ
Okaribe-Kakota-Ike;
6 O -buru-a l'i duebe mma; buru onye ire-lanu
be oo-gbeshia nta-a;
gbaaru ngu mkpu;
mee t'i laphu azu l'okwa,
i shi nɔdu.
7 L'odungu; be oo-du l'i ha nwanshi;
obenu l'o -rua l'ikperazu;
be ii-bu oke amadu.
8 Jinua ndu bu ogurennya
t'ephe kooru ngu iphe,
shi amujeru ndiche ephe.
9 Ayibedua ke unyaphua;
?bu ngunu be ayi maru.
O kwaphu ege ono
be ndzu ayi du ke nwa
tsokengu le mgboko-a.
10 Ndu ono e-zi ngu-a iphe;
kfuru okfu ye ngu le nchi.
Gekwaaru ephe nchi.
11 Eji; ?oovuje ogologo l'eke
e-ta budu uda.
Ekwo okpuru;
?onoje l'eke mini ta nɔdu.
12 Oobuje; mini -gvulephu;
yo vuru iphe bu egbudu,
no l'eke ono uzo nwushihu.
13 O bu ege ono be ootsa-kfuje
ndu zaharu Nchileke.

- Ọ bụ ẹge ono bẹ iphe, ndu
 ẹ-ta madu Nchileke ele ẹnya iya
 abụjeru ẹphe kẹ mmanu.
- 14 Iphe, ọ dakoberu aduje l'ọ bụ eri.
 Iphe, ọ kpọru obu yeru adu
 gẹphere-gẹphere l'ọ bụ ugbu mkpakiri.
- 15 Teke ọ dakoberu
 ugbu mkpakiri ono; yọ daa.
 Ọ-gbakwa ya ẹka;
 to nweđu ọphu eme nụ.
- 16 Ọ dū l'ọ bụ iphe, a kuru
 l'anwu; l'agba iya mini.
 Yo rushia iru ọphungu ji mgbabu ono;
- 17 gbakushia akwara l'ikpo
 mkpuma; l'ẹke ọcho ẹke, dū ekfu-ekfu.
- 18 E -fefu iya l'ẹke ono, o futaru ono;
 ẹke ono ajika iya; sū lẹ ya ta aphubukwa ya.
- 19 Yọ bụwaru iya phu; ewu
 ọdo abya efuchia l'ẹke ono.
- 20 Nchileke ta ajikajekwa onye
 ẹ-ta dudu iphe, o meru;
 ọphu ọ bujekwanu agbarike
 ndu eme iphe, dū ẹji.
- 21 Oo-mekocha mee;
 ọnu aburu ngu ọnu-ọchi.
 Yọ buri okoo bụ ịi-nodu atụ.
- 22 Iphere e-mekochaa buri kẹ
 ndu ọhogu ngu;
 ufu ndu eme akirishi achihu."

9

Onu, Jobu eye

- 1 Tọ dū iya bụ; Jobu abya eyee ọnu sū:
 2 "Mu makwarua l'iphe iikfu bụ oswi-okfu.
 Ọbu; ?nanu ẹge
 madzu mmanu e-me buri
 onye doberu ẹka ndoo
 l'ẹke Nchileke nọ.
- 3 Onye ọ dū tẹ yele Nchileke
 tua ya bẹ ọo-jikwa
 unukurunu aji;
 ọphu ọ zaghedu m'ọo nanu.
- 4 Nchileke bụ mmamiphe kpu;
 buri iya bụ agburu-ẹhu kpu.
 ?Bụ onye kwefujeru iya ike;
 e mekochaa;
 yọ duri iya lẹ mma?
- 5 Oonwuribeje ugvu; ugvu ta
 ama l'o nwuruberu iya.
 Oogudeje ẹhu-eghughu;
 kpọo ya ishi-akụ.
- 6 Mgboko bẹ ọonma-woje

- anmawo; nmaa itso,
e gude gvube iya yikayika.
- 7 Q otujeru ɛnyanwu ekemu;
ɛnyanwu echibuhu;
bɔru iya ebuchije
mkpɔ-kpodo;
yɔ haa echichi.
- 8 Q bɔ yɛbedua nwenkinyi iya
sɔsarɔ akpamigwe;
bɔru iya bɔ onye ejeje ije
l'eli akpara-mini,
atɔ l'echi eze ɛnyimu.
- 9 Q bɔ iya meru mkpɔ-kpodo,
bɔ Beya; mɛ Oriyɔnu;
mɛ Puleyadesu;
mɛwaru oke mkpɔ-kpodo,
nɔtsua l'uzo ɔhuda.
- 10 Oomeje iphe, dɔ biribiri,
ɛ-te nwedu ɛtu;
mɛ iphe-ɔphulɛnya,
ɛ ta agutadu agɔta.
- 11 Qobyaje bya esweta mu;
mu ta aphɔ iya.
Yɔ byakwa bya eshia iku,
ɛke mu nɔ; mu ta ama.
- 12 Q -nata madzɔ iphe;
?bɔ onye a-sɔ iya t'ɛ b'o meshi?
?Bɔ onye ha k'ɔji iya
iphe oome?
- 13 ɛhu -wata oghu Nchileke
eghughu b'ɛ t'o mejekwa agha ɛnya;
k'ɔphu bɔ lɛ ndu sɔja
Rɛhabu byishiru iya ikpere.
- 14 ?Nanɔ ɛge mu e-shi asa iya okfu?
?Mu nweru ɔnu, mu e-gude
tɛ mu l'iya wata ntutu-ɛgo?
- 15 Q bɔ oswi-okfu l'ɛ tɔ dɔdu
iphe, mu kpataru;
ole mu te ejekwanu iya ɔgba okfu.
Mu a-nɔdunuphu arɔ
onye ono, bɔ onye ikpe mu ono
t'ɔ phɔaru mu imiko.
- 16 Mu -kua ya oku; yɔ bya;
bɛ mu ta rɔkwa l'oo-yeru mu ɔnu.
- 17 Q bɔ oke phɛrɛphɛrɛ;
bɛ oo-gude bya egwee mu rakaraka;
mee t'ɔnya, tɔkoru mu ɛhu dzuru ka nshinu;
l'ɛ b'ɔ dɔ iphe, mu kpataru.
- 18 O gude iphe-ɔtsu-l'ɛhu l'atsɔpya mu;
to kwe tɛ mu tɔfu ume.
- 19 Q -bɔru k'okpehu;
bɔnu yɛbedua bɔ ike kpɔ.
Q -bɔru k'ikpe;

- ?bụ onye e-kukwanu iya ikpe?
- 20 O -buru l'ẹ t'ọ dudu iphe mu
meru bẹ ọnu mu
kpataakwaru kpube mu.
O -bururu nū l'iswi dū mu mma;
bẹ ọnu mu a-nma lẹ mu iya-a.
- 21 A makwaru-a l'ẹ t'ọ dudu
iphe, mu kpataru;
ọle mu ta akpahedu ishi;
mbụ lẹ ndzụ gbe dūwa mu nū ashị.
- 22 Mbụ l'ọ chiko buru iphe lanu.
O bụ iya kparu iphe mu sūru:
'Lẹ Nchileke emebyije ndu
ẹ-ta dudu iphe, ẹphe meru;
mẹ ndu bụ ndu ikpe nmaru.'
- 23 Mgbonwu -gbakwoshilaha
ndu ẹ-ta dudu iphe, ẹphe
meru; meji atofulahaa ẹphe;
bule-ẹ ọchi; bẹ Nchileke anọduje achị.
- 24 Mgboko-a -laa ndu
akirishi l'ẹka;
yo kwechishia ndu ikpe ẹnya.
O bụ; ọ -budu iya;
?buhunu onye e-me iya.
- 25 ?Mu a-nọ-bekwadu ino-be agha.
O bụ; ?mu gbe ele ẹnya
l'ọ nweru mboku,
ẹhu a-tsọ mu nwēnaa.
- 26 Ndzụ, mu agba
swacha-swacha l'ọ bụ ụgbo,
maru ọgba ọso.
Ozi phaaphaa l'ọ bụ ivu
abya ọdzuta nwọku.
- 27 Mu -sụ tẹ mu haa ọgu aphụ;
bẹ ifu a-gbanwe mu;
mu awata ọmu ọnu-ọchi.
- 28 Obenu l'iphe-ehuka, mu eje;
bẹ mu atsukwadu-a egvu;
kẹle mu maru l'ẹ tii kwedu
l'ẹ tọ dudu iphe, mu kpataru.
- 29 Keshinu ikpe nmawaru mu;
?buhunu ole bẹ mu
alịkashiru onwomu?
- 30 Ẹ to nwekwa mẹ mu gude
ncha saa onwomu;
dū l'ọ bụ eberugo;
bya egude ncha kwọ ẹka;
yọ ma mma;
- 31 bẹ ji-patalẹkwa mu-a chee
l'iduma, echi buruburu;
k'ophu bụ l'uwe, mu yeru l'ẹhu;
bẹ mu a-dū ashị.
- 32 Nchileke ta bụdunu madzụ

ege-a, mu bu-a;
 me mu agbakwanua ya
 okfu; me mu l'ia
 edogbabekwanu iya l'ulo ikpe.

33 Ophu o dukwanu
 onye ogbo, nonu,
 ge egude ayi aka;
 gbokahu ayi;

34 mbu onye a-nafu Nchileke
 echachi ono, o nuberu mu l'ehu ono;
 k'ophu o-o-ha mu oye egvu.

35 Teke ono; mu ekfukwanua
 ege onu ha mu;
 mu ta atsuhe iya egvu.
 Obenu l'ege o du nta-a;
 be ike ta aduhedu mu k'ekfukfu iya."

10

1 "Onodu ndzu atsuwa mu l'ehu.
 Oo ya bu te mu bya
 ekfushikota eke, ootsu mu l'ehu; mbu
 kfushikota ege o ghu mu.

2 Mu a-su Nchileke:
 Te b'o nmashinu mu ikpe!
 T'o gushinuaru mu iphe, mu meru obu!

3 ?Too iphe, du ngu mma;
 nggube Nchileke bu t'i nua mu aphu;
 mbu t'i mebyia iphe,
 i gude aka ngu mee;
 idzu, ndu ejo iphe egbe
 buheru ngu-a onu-ochi.

4 Enya ngu;
 ?o bu enya madzu too.
 T'o bu ege madzu
 ele enya l'iphe b'i leje iya.

5 ?Bu ege nka ke madzu beru;
 be nke ngu beru.
 ?To bu ege iikata-be nka;
 be madzu akatabe,

6 mekwanuru iphe, bulephu
 eke onmaru mu;
 be iinoduje avo;
 l'achokashi eke mu mesweru.

7 Obenu l'i makwaru-a
 l'ikpe ta nmadu mu;
 ophu o dudu onye a-du ike
 nafuta mu l'eka ngu.

8 ?To budunua nggubedua
 gude aka ngu moo mu;
 bya emee mu.
 ?Ii-bya aghakobe nta-a;
 woru mu mebyishia too?

9 Nyatakwa l'i kpuru mu l'o bu ura.

- ?Ii-bya nta-a bya avokposhia
mu tẹ mu buru ẹja ọdo ọọ?
- 10 Ọ bu nggu metaru umuda,
e gude yee ime mu;
nggu abya emekwaaphu
tẹ mu nọdu l'ẹpho nne mu kpua.
- 11 Nggu abya eworu anu-ẹhu
yee mu oye uwe;
bya egude okpu
yele umi-okpu dzekfua mu.
- 12 Ọ bu nggu nuru mu ndzu;
bya eyeru mu obu.
Yọ buru ẹge i gude ehe mu
meru iphe ndzu dzuru mu.
- 13 Obenu l'o nweru iphe i shi
domiaru mu edomi;
mbu le mu marua l'ọ bu iphe,
i rikohawaru mu ariko:
- 14 le mu -mee, iphe du ẹji;
be ii-tubekpele iya phu nvọ;
le ti leswetadu ẹke mu mesweru.
- 15 Ọ -buru l'ikpe nmaru mu;
t'aphu bukwaru nke mu!
Ikpe -laaru mu; be mu
ta apalighekwa ifu apali;
ke l'iphere buwa nke mu;
iphe-ẹhuka, mu eje abyawa mu ori ishi.
- 16 Mu -je ome le mu paliru ishi;
nggu achilahaa nta mu
l'ọ bu agu.
Nggu egude ike ngu ono,
du biribiri ono fuaru mu.
- 17 Ikpobataje ndu ophungu,
a-nodu agba mu ekebe.
Mu egbe aka ngu ru
oghu eghughu l'enya l'eje ejeje.
Ndu soja ngu akpoje
iche iche abya mu otso ogu.
- 18 ?Bunua ngunu meru iphe,
i haru t'a mua mu?
Ọ du mu t'a su le mu
nwuhuru nne mu l'ẹpho.
- 19 Ọ g'aka mu mma;
ndege o buru le mu ta nobua le phu;
m'o kwanu le mu shi l'ẹpho
tua uswe lashia l'ili.
- 20 ?Mu a-nọ-bekwadu ino-be agha?
Kufunu mu ẹka t'ẹhu kabe
tsọo mu nwēnaa;
- 21 temanu mu alade ẹke ono,
bu; a -lawa iya;
ta alatahedu ọdo ono;
mbu l'alị ono, nọdu ẹbeyingu;

- ghaa tsukiribangu ono;
 22 eke enyashi iya bu abali-ishi;
 iphe, no iya nu aburu ekpuru-ochi;
 me nwononyo,
 gbakotaru tsabalangu;
 bya aburu eke du gharagharaghara.”

11

Onu, Zofa eye

- 1 To du iya bu; Zofa, bu onye Nema abya eyee onu; su:
 2 “?Aa-ha oye onu l'iphe
 owaa, i kfushiru-wa too?
 ?Iikfushi iphe-a l'oo
 t'a haaru ngu enge too?
 3 Bebebe ono, iikfu ono;
 ?oo-me te madzu dobe onu
 ndoo too.
 I -jagee ndiphe ewena ono,
 iija ono; ?t'e b'o du onye
 a-gboru ngu chaa too?
 4 I suru Nchileke l'iphe,
 i kwetaru te nwedu ntupo;
 bya asukwaphu l'i bu
 onye du-geru nu l'enya Nchileke.
 5 Oje; o dukwanu mu t'a su le
 Nchileke e-ye onu l'onwiya;
 mbu kpuhaa onu gbakushi ngu iya;
 6 mbu kpuhaa mmamiphe gheberu ngu onu;
 ke l'okpuberu mmamiphe
 enweje ifu labu.
 Iphe, ii-maru; Jobu;
 bu le Nchileke gbe
 tu-zetakwa nu eka l'ahuhu,
 oohu ngu; ma l'ege iphe,
 du eji, i meru ha.
 7 ?Ii-dughe ike maru ege
 Nchileke habe ogvu?
 ?Ii-du ike voo vofuta ege
 Okaribe-Kakota-Ike beru?
 8 O kakwa akpamigwe l'eli;
 ?nanu ege ii-me iya.
 O kakwa ali-maa ogvu;
 ?bu ngunu be ii-du ike maru.
 9 O kakwa mgboko-a ogologo;
 kwaphu eze enyimu usa.
 10 Nchileke -bya nta-a;
 bya akputa ngu tu-chia;
 kpuru ngu jeshia ulo ikpe;
 ?bu onye a-kpo-shighe iya?
 11 Nchileke makotakwaru-a ndu ejire.
 Teke o phuru iphe, du eji;
 ?too tubejedu iya nvoo too?

- ¹² Iphe, ọ bụ bụ l'ọ ka ntse ọzufuta
nkakfu-igara-ọswa
t'ọ wata ome l'ọ bụ madzụ;
karia ome onye eswe
t'ọ nweru egomunggo.
- ¹³ Obenu l'i -wowaru obu ngu
tụ-pyo l'ẹke Nchileke nọ;
machiaru iya ẹka ngu ẹphe ẹbo;
- ¹⁴ bya esefukota ẹka l'iphe,
bụ iphe, ụ ẹji, iimeje;
tii kweje t'ọ nweru iphe,
ụ ẹji, a-nọ l'ufu ngu;
- ¹⁵ ono teke ịi-pali ifu apali;
iphere ta aduhe ngu.
Ọo ya bụ; nggu evudo kemukemu;
tịi tsuhe egvụ.
- ¹⁶ Ono teke ịi-tuko
iphe-ehuka ngu l'ọ ha zahakota.
Yọ ụ ngu l'ọ bụ ẹge ono,
utso abyatsuje; yọ laa ono.
- ¹⁷ Ndzụ ngu abya egbufu;
ka echi oke-eswe onwu enwunwu.
Ọchi abya asahuru ngu l'ọ bụ nchi-abọhu.
- ¹⁸ Ii-buru ịe domangu rimangu;
kẹ l'ọ nweru iphe iile ẹnya iya.
Nngu anọdu tufu ume l'ẹhu-gudangu.
- ¹⁹ Ịi-la l'ulo; tọ ụ onye a-bya ngu oye egvụ.
A ụ l'igwe byalahaa t'i yeru ẹphe ẹka.
- ²⁰ Obenu ịe ndu ẹjọ iphe;
bẹ ụzọ ẹphe e-mekochaa chihu;
ẹphe ta aphụ ụzọ, ẹphe
e-shi nahụ.
Iphe, ẹphe a-nọdu ele
ẹnya iya nwẹnkinyi aburu anwuhu.”

12

Ọnu, Jobu eyeru Zofa

- ¹ Tọ ụ iya bụ; Jobu abya eyeeru iya ọnu sụ:
- ² “E t'a tudu iya atutu;
l'oo unubedua bụ
o-kfua-ọ-gvụ.
Ị -nwuhu; mmamiphe etsoru ngu.
- ³ Ọlobu; mẹ mu nwekwarua
egomunggo l'ọ bụ unubedua.
?O nweru ẹge ọdo,
unu bya aka mu ọdo tọo?
?Bụ onye bụ onye
ẹ ta madu iphe ono,
iikfushi ono l'ọ ha?
- ⁴ Nta-a; bẹ mu bụwa iphe,
ndu ọnyà mu gude agba mgha-ọnu;
mbụ mube onye shi

- akpọ-kuje Nchileke;
yọ za mu.
Mu bụwa iphe-ọchi;
lẹ mube onye doberu ẹka ndoo;
uta ta nọ mu l'ẹhu.
- 5 Ndu iphe duru lẹ mma
ta amajedu iphe, bu lẹ
madzu nọ l'iphe-ẹhuka.
Ephe asuje l'ọo ndu
eturu loru b'a muru
iphe-ẹhuka yeru.
- 6 Obenu l'ufu ndu abali-d'egvu
te nwedu onye akpa ephe ẹhu.
Ndu akpatsu Nchileke iwe
te gbe dudu iphe,
eme ephe;
mbu ndu ono, gude ogvu
ephe l'ede ono.
- 7 Obenu; ọ -buru l'unu achọ tẹ
iphe doo unu ẹnya;
unu je ajita unwu-anu-egu;
m'ọ bu unwenu.
- 8 Teke ẹ tọ dudu;
unu kfuru eliphe
t'o zia unu iphe.
Ọ -dudu; unu ahaa t'ema,
nọ lẹ mini zia unu iphe.
- 9 ?Bu onye ole l'iphe ono,
mu gushiru ono ta madu
l'ọo Ojejoje gude ẹka iya
mee iphe-a, meru nu-a?
- 10 Ọ bu Nchileke be
ndzu iphemiphe obule,
o keru ekeke nọ l'ẹka;
buru iya gude ume,
onyemonye obule atụ.
- 11 ?Tọ budu ẹge ono,
nchi egeje iphe, ọ nuru egege ono;
bu ẹge ire edejeodu onu l'iphe, oo-ri.
- 12 ?Tọ budunua l'ẹka ndu bu ogurenaya;
be eeshije muta iphe;
buru onye karu nka
be iphe edoje ẹnya.
- 13 Ọ bu Nchileke nwe
mmamiphe; me ike.
Idzu yele iphe odo ẹnya
abukwaruphu nk'iya.
- 14 Iphe, bu iphe,
o nwutsuru enwutsu
ta dukwa onye a-du ike
kpụ-kwaa ya;
ophu ọ dukwa onye
a-du ike tũhàà onye ọ tũru mkpọro.

- 15 Ọ bụ Nchileke bụ:
o -gbochia tẹ mini ba achi;
ejo mkpọ-anwu abya.
Teke ọ tūharu ugbo;
yọ bụru utso.
- 16 Ọ bụ Nchileke bẹ ike;
mẹ mmamiphe nọ l'ẹka;
bukwaru iya phụ b'ọ nọ
l'ẹka; mbụ onye ụgho;
mẹ onye ọghoru iya.
- 17 Ndu akpọ-ziru ndu ọdo ụzo; bẹ ọotuje too;*
mee ndu ikpe t'ephẹ bụru ndu eswe.
- 18 Oomeje ndu eze t'ephẹ shi
l'ọkwa-eze ephẹ; bya aburu ohu.
- 19 Ndu, achijeru Nchileke ẹja;
bẹ ọochifuje ọkpa l'alị; wofu ephẹ.
Ndu, bụ ndu vudowa nụ;
bẹ onwutsuje.
- 20 Ndu e gude ire ephẹ ẹka;
bẹ oomeje t'ephẹ ba mahe iphe, ephẹ e-kfu.
Ndu, bụ ọgurennya;
bẹ ọonafuje egomunggo
t'iphe be edohe ephẹ ẹnya.
- 21 Ndu, bụ ndu, a maru
ephẹ ephẹ; bẹ ọonmaje phulaphula.
Ndu, bụ ndu ike nọ l'ẹka;
bẹ oomeje; ike agvụ ephẹ.
- 22 Ookoshije iphe,
dụ ogvu ogvu, nọ l'ọchi;
l'emeje iphe, gbaru tsūbalangu;
t'ọ bụru iphoru.
- 23 Ọ bụ iya emeje tẹ mba bụru eze mba;
bụru iya echikaje iya.
Ọ bụ iya emeje tẹ mba zua azuzu;
bụru iya achikashije iya.
- 24 Ọonafuje ndu ishi
kẹ mgboko-a egomunggo;
nwuru ephẹ ye
t'ephẹ wata ọgha-phe ebedere-badara.
- 25 Oomeje t'ephẹ etsutso etsutso;
l'akpọ galagala l'ọ bụ onye mọe guderu."

13

- 1 "Mbẹdua gudeekwa ẹnya mu
phukota iphe ono l'ọ ha;
bya egudewa nchị mu nua ya;
yo doo mu ẹnya.
- 2 Iphe, unu maru;
bẹ mbẹdua makwaru-a.
Ẹ to nwekwa ẹke
ẹnya mu laru l'ẹke unu nọ.

* 12:17 12:17 Iphe ẹka-a kwata ekfu bụ lẹ Nchileke agbabeje ephẹ ọtu; ephẹ awata okpe ejo ikpe.

- 3 Obenu l'ọ dụ mu t'a sụ lẹ mu
e-kfuru nū
Ọkaribe-Ọakọta-Ike.
Tẹ mu lẹ Nchileke l'onwiya tụa ya.
- 4 Obenu l'unubedua gude
ntuphu-ire egbugbo mu.
Unu bukota mkpokoro
ndu njiya l'unu ha!
- 5 Ọ dụ mu t'a sụ l'unu a-tuko
l'unu ha dobe ọnu ndo;
kẹ l'ọ bụ ono g'e-koshi
l'unu bụ ndu, maru iphe.
- 6 Unu ngabewaru nchi
tẹ mu yee ọnu!
Unu ngabẹ nchi;
nụ iphe, mu ekfu!
- 7 ?Bụ ngunu meru iphe unu adzụ ẹjo-ire;
sụ l'ọo Nchileke bẹ unu ekfuchitaru.
?Bụ Nchileke;
bẹ unu e-gude ẹregede l'ekfuchitaru ọtọ.
- 8 ?Unu eme t'unu gbataru Nchileke ọtọ.
?Bụ unu a-gbaru iya ọdzori ọtọ.
- 9 Nchileke -je unu enyochaa;
?unu adua ike mee ya eswe
ẹge madzụ emeje ibe iya.
- 10 Ẹ to nwekwa ẹge ee-me tẹ
Nchileke ba abaru unu mba;
mẹ unu wata ọkpa oke lẹ mpya.
- 11 Ọdu-biribiri iya;
?te egudedu unu ọtọ.
?Egvu iya ta akaduru unu oru l'ẹhu.
- 12 Iphe ono, unu ekfushi ono
tuko buru ẹtu, laru lẹ ntụ.
Iphe, unu edo t'unu gude
dofu onwunu aburu iphe laru l'ẹpoto.
- 13 Unu daa ashị; tẹ mu kfua;
ọphu, e-me nū; t'ọ mee!
- 14 ?Bụ ngunu meru iphe mu
e-gude ndzụ mu tụa ntụ?
- 15 Ẹ tọ nwekwa m'ọ -ruhuru;
oogbu mu egbugbu;
bẹ mu a-chilekwarua ẹnya dobe l'ẹke ọnono.
Mu e-vudokwa iya phị l'ifu kpefu.
- 16 Ọ bụ iphe ono e-mekochaa dzọo mu;
kẹ l'ẹ tọ dudu onye,
ẹ-ta atsudu Nchileke egvu,
a-dụ ike kpofu iya l'ifu.
- 17 Unu kpaa iphe lẹ nchi;
nụ iphe-a, mu ekfu-a!
Tẹ iphe-a, mu ekfu-a
bamikwaa unu abami lẹ nchi!
- 18 Lẹ nta-a, mu chikobewaru

- iphe, mu e-kfu-a; bẹ mu
marua l'ikpe a-laru mu.
- 19 ?O nweru onye a-bya a-sụ
l'ọo iphe, mu meru ndọ-ọ?
Ọ -dụ ege ono; mu adaa ashi; nwụhu.
- 20 Nggube Nchileke;
iphe mu aro ngu t'i meeru
mu dū ụzo iphe labụ;
k'ophu mu a-haa
odomi onwomu edomi l'ẹke jino!
- 21 Sefu mu ẹka l'ẹhu;
nggu ahaa mu oyephe egvu
ono, iye mu ono.
- 22 Ọ bụ teke ono bụ;
i -kua mu; mu aza ngu.
Teke ẹ-tọ dudu;
nggu ahaa tẹ mbẹdua
-kfujee ekfukfu;
nggu eyejeeru mu iya onu.
- 23 Ejo iphe mu ono;
?bụ ole b'ọ dū.
?Bụ ugbo ole bẹ mu
mekpooru ejọ iphe ono.
Koshinu mu ẹke mu chọru okfu;
mẹ ẹke mu mesweru.
- 24 ?Nanụ ege ọ dū; bẹ iidomi
onwongu edomi l'ẹke mu nọ;
l'ele mu l'ẹ mu bụ ohogu ngu.
- 25 ?Bụ mkpẹkwo,
pherephere alonga alonga;
bẹ jinu aphụ.
?Bụ ẹswa okponku-a;
bẹ jichi oso tọo.
- 26 Kẹ l'iphe, i deshuru lẹ mu
meru bukota iphe,
eru mu l'anụ;
shi ege ono vuta ejọ iphe,
mu meshuru teke mu bụ
nwokoro byabẹ mu l'ishi.
- 27 I chiiwaru mu okpa ye lẹ mkpọro;
l'enyo t'i maru ege mu haru okpa ha iya;
bya emee mu
iphe-ohubama l'ichirukfu;
k'ophu ji-majeru ẹke mu dzọru okpa.
- 28 Ọo ya kparu iphe madzụ
eyokashihuje l'ọ bụ iphe rehuru erehu;
mbụ rubashihu l'ọ bụ uwe, nra riru."

14

- 1 "Iphe, bụ madzụ,
nwanyi mụru;
bẹ ndzụ iya dū-a tsọ-kengu.
Ọ buluphu iphe-ehuka bụ

iphe, jiru iya nū.

- 2 Oojashije egwegwa l'ọ bụ igu oshi;
nwukwaaphu kpaa teke ono teke ono.
Yọ buru ẹge nwonyonyo
ẹ ta akpojedu ukfu bụ ẹge
ẹ tọ dudu ẹge ọono-beje.
- 3 ?Bụ egbe onye ono;
bẹ ii-woru ẹnya rube.
?Bụ egbe onye ono;
bẹ ii-kpụta bya iya okpe ikpe l'ifu ngu.
- 4 ?Bụ onye a-dụ-ghe ike shi
l'iphe ẹ ta dūebedu mma
wofuta iphe, dūebe mma.
Ẹ to nwekwa.
- 5 Keshinu ọphu a guwaru ẹge
madzụ a-nọ-bebe ọgu doberu iya;
tụ-buwaru iya ọnwa ole,
ọo-nọ lẹ mgboko-a;
bya ekoshiwa iya ẹge ẹ tọ nọghatadu;
- 6 wofunu ẹnya l'ẹke madzụ nọ;
haa ya t'ọ tūsarū ẹhu;
jeye teke oo-jeghee oke-ozī iya
l'ọ bụ onye e buru ozi.
- 7 Oshi, gvuru l'alī nwekwaru
iphe, oole ẹnya iya;
mbū l'e -gbutsua ya;
yo futa ọdo l'ukfu iya.
Ono, o futaru ono anyaa.
- 8 Ọ bụ oswi-okfu l'ógbaragba iya a-kashihu;
ukfu iya anọdu l'alī nwuhu;
- 9 obenu l'ọ -nūlephu nshishi mini;
yọ dzuta ọdo;
bya erua iru ọphungu l'ọ bụ
iphe, a kuru akuku.
- 10 Obenu lẹ madzụ -nwuhuwa; e lia ya.
Ọ -tū-buwa ume;
bẹ nk'iya gvūwaru.
- 11 Ọ bụ ẹge mini atahuje l'enyimu;
alī akpōshihu nkū;
- 12 bụ ẹge madzụ azeje;
too gbeshihe ọdo.
Ẹ too tehuhedu ọdo;
ọphu o nwedu ẹge e meru iya;
o gbe etetakwadu.
- 13 Ọ dū mu t'a sū l'ii-wotale
mu phū je edomia l'ime ili;
kpuchia mu iphe l'ẹke ono
jeye teke ẹhu-eghughu ngu a-dazita.
O dū mu t'a sū l'i tuburu
l'oo ẹge aa-nọ-bebe ndọ;
tẹmanu nggu anyata mu.
- 14 Madzụ -nwuhutsua;

- ?o-o-ndu ndzu odo to.
 L'iphe, bu oge
 iphe-ehuka-a, mu no-a;
 be mu e-eche jeye teke
 aa-tofuta mu.
- 15 Teke ono bu: i -kua mu oku;
 mu aza ngu.
 Teke ono be mube
 onye ono, i gude eka ngu
 kee ono a-dulaha ngu mma l'anya.
- 16 Teke ono; be ii-wata ogu ije mu ogu;
 nggu elebuhu enya l'iphe, du eji, mu meru;
- 17 nggu eworu iya kechia ekechi;
 ruru iphe kpube iya.
- 18 Obenu l'o bu ege
 ugvu anoduje eribashihu; l'avokposhihu;
 mbu ege eenwufuje mkpuma
 l'eke okporu;
- 19 mbu ege ono, mini
 ekwobashije mkpuma;
 mbu ege ono, ukporo-mini evuje eja ono
 bu ege imebyishije iphe,
 madzu ele enya iya.
- 20 Iikapyabeje madzu ekuku;
 ke onye ophu agvu.
 Iimeje te ifu iya gbanwee; yo buru iya alala.
- 21 O -buru l'aakwabe
 unwu iya ugvu;
 b'e t'o mahedu.
 O -buru l'akpu ephe ifu l'ali;
 b'e t'o puhedu iya.
- 22 Iphe, eru iya l'ehu bu iphe,
 ahụ iya oku l'ehu nk'ia.
 Yo buru aphu k'onwiya;
 be oogu nkinyi iya."

15

Onu k'ebo, Elifazu eye

- 1 To du iya bu; Elifazu, bu onye Tëmanu abya eyee onu; su:
- 2 "Onye maru iphe;
 ?ookfuje okfu, e te nwedu ishi;
 m'o bu gude okfu,
 e-ta gadu mkpa eme t'o dzoo onwiya?
- 3 ?Bu mkpokoro-okfu;
 be onye maru iphe
 egudeje eye onu l'okfu to;
 ?mbu l'ekfu okfu,
 e ta dudu m'oo nanu,
 baru uru?
- 4 Obenu l'i woleruphu k'otsu
 Nchileke egvu fua l'ali;
 l'akposhikwapu t'e be

eekfujehe anụ Nchileke.

5 Ọ bụ ẹjọ ụdudu ngu ezi ngu iphe, ii-kfu;
yọ bụrụ ẹregede b'i gude ekfu iya.

6 Ọ kwa ọnu ngu anma ngu ikpe;
ẹ tọ kwa nke mu;
bụrụ ọnu ngu agba ngu ekebe.

7 ?Bụ nggu bụ onye ọdungu,
e vuru ụzo mụa.
?Ọ dụ ngu l'i vu ugvu ugvu
ụzo nọdu lẹ mgboko.

8 ?I nujewaru idzu,
Nchileke chiri tọo?
?T'iiri l'ọo nggu nwẹnkinyi; bẹ maru iphe?

9 ?Bụ ngunu b'i maru, ayịbedua ta madu?
?Bụ ngunu bụ iphe,
edoje ngu ẹnya, ẹ te edojedu ayịbedua?

10 Ndu bụ ọgurenja;
mẹ ndu ishi-ẹwo bẹ ayi
l'ephẹ nọkwa l'ẹke-a;
mbụ ndu, bụ nna ngu phẹ ọgurenja.

11 Ike ono, Nchileke adu ngu ono;
?ọ ha ngu nwanshi l'ẹnya tọo;
mbụ okfu ono, e ruberu
ehu erube l'ekfuru ngu ono.

12 ?Nanụ ẹge ọ dụ;
bẹ ọkpoma ada ngu kitikiti.
?Nanụ ẹge ọ dụ;
bẹ iivo ẹnya ẹge ono;

13 kẹ t'i woru ehu-eghughu ngu
atu-koshi Nchileke;
egbe okfu ọwaa eshi ngu l'ọnu awushi.

14 ?Bụ ngunu bẹ madzu bụ
kẹ t'ọ ọdube mma?
Madzu ono, nwanyi mụru ono;
?ngunu b'ọ bụ kẹ t'ọ bụrụ
onye doberu ẹka ndoo?

15 Ọ -bụrụ lẹ Nchileke
te gudedu ire unwu ojozi nk'iya ẹka;
imigwe l'onwiya ta ọdube iya mma l'ẹnya;

16 ?buchia madzu, anọduje eme
ali-pata-chigbua;
l'angu iphe, dụ ẹji ọngu mini
e-gbe dụ iya mma l'ẹnya.

17 Ngabẹ nchi; tẹ mu mee
t'iphe doo ngu ẹnya;
tẹ mu kọoru ngu iphe,
mu gudewaa ẹnya mu phua;

18 mbụ iphe, ndu maru iphe kfuru;
tọgbo iya ẹba;
ọphu ọ dudu iphe,
ndiche ephẹ kfuru,
nweru ọphu ephẹ domiru edomi.

- 19 Ọ bụ ndiche ẹphe ono
gẹdegede b'a nuru alị-a;
ọphu ọ dudu ndu
mbyamubya, swejeru l'ẹke ẹphe nọ.
- 20 Ejo madzụ anọduje atsụ ude
jeye teke ọo-nọ-bebe;
mbụ taa chichichi gbururu jeye.
- 21 Iphe, ejiji iya nchị bụ iphe, eye egvu.
Teke ọ dū l'iphe duwaru iya lẹ mma;
ono teke ndu abali-d'egvu
abyajẹ bya afuaru iya.
- 22 Ẹ too kwejekwa lẹ ya e-shi
l'ẹkpuru-ochi wafu.
Ọ bụ l'ogu-mbeke
bẹ oo-mekocha laa.
- 23 Ọonoduje aghaphe;
maru lẹ ya bụ nri udele.
Ọ manarua lẹ mboku,
nchi e-jikfu iya bẹ tuwaru iya l'ukfu.
- 24 Iphe-ehuka; mẹ aphụ bụ
iphe anọduje eye iya egvu.
Ọ kapyabẹ iya ẹka l'ọ bụ
onye eze, rụkotawaru ẹhu k'ogu.
- 25 Iphe, kparu iya nū
aburu l'ootsuru Nchileke ẹka l'iri ise.
Ege ono b'ọ nyaru
Ọkaribe-Kakota-Ike ndu.
- 26 Oogudeje igbidigbi iphe,
shihuru ike,
eegudeje ezeru ọgu;
bya t'ẹphe kwagba iya.
- 27 A makwaru-a l'ọ daru ọkporokpo
jeye l'ifu; bya eyee anụ l'ukfu;
- 28 obenu l'ẹke, o mekocharu buru
bụ lẹ mkpukpu, ẹgbara kfuru;
l'okorobo ụlo, ẹ ta dudu
onye bu iya nū; l'ụlo, bụwa mkpokpo-ozulo.
- 29 Ẹ to nwedu iphe,
oo-nwekwadu.
Iphe o nweru enweru
a-buru iya ẹka-ola-azụ;
ọphu iphe, o setaru eseta
'ejgbaheduru alị ono.
- 30 Ẹ tọo wafudu l'ẹkpuru-ochi ono.
Ọ bụ ire-oku a-nganwushi iru iya.
Yọ buru Nchileke
a-phụ iya ọnu phukashia ya.
- 31 T'ẹ b'o zihe onwiya okfu
je akporu obu ye
l'iphe ẹ-ta gadu mkpa;
kẹ l'ẹ tọ dudu iphe, oo-rita iya.
- 32 Ugwo iphe o meru bẹ
aa-kfu-dzu iya akfu-dzu;

tẹmanu oge nk'iya erua;
 ọphu ẹkali iya 'enwedu l'o rua iru.

33 Ọo-dụ l'ọ bụ vayinu,
 e chikoshiru akpuru iya
 l'okurutu; mbụ l'ọ bụ
 oshi olivu, tsutsuaru igu;
 yọ nahụ iya rishihu.

34 Iphe, bụ ndu ẹ-ta atsudu
 Nchileke egvu
 a-gba ẹka nwa.
 Yọ bụru ọku e-tsufu
 ụlo ndu yeru obu l'ona
 ẹka-azụ.

35 Egbe ndu ono achije idzu;
 mee iphe, dū ẹji.
 Ó bụ ẹregede bụ iphe
 ejije ẹphe ọkpoma ejiji.”

16

Onu, Jobu eyeru Elifazu

1 Tọ dū iya bụ; Jobu abya eyee ọnu; sụ:

2 “Mu anụjehaakwa egbe
 okfu-a, unu ekfu-a.
 Ọ kwa ọchi;
 bẹ unu byaru mu achichi.

3 ?Bụ teke ole
 bẹ unu a-ha okfu ẹge-a?
 ?Bụ ngunu kparu iphe
 unu ekfu ẹge-a?

4 Ndege ọ bụ mbedua bụ unu;
 m'ọ kwaa ẹge-a, unu ekfu-a;
 bẹ mu ga anọdu ekfu.
 Mu ga anọdukwa-a
 agbaru unu okfu ọgba egbe;
 l'azuru unu ukwe.

5 Ọle mu g'akabejekwaa
 gude ọnu mu adu unu ike;
 ọshi, mu g'anodu ayoru
 unu g'emekwa-a t'ehu gwa unu phengu.

6 Obenu; mu -kfua okfu; iphe,
 eme mu nū emele mū-a.
 Mu -dobe ọnu ndoo;
 too gbe aka mma.

7 Nggube Nchileke;
 I mewaru mu; ike agvụ mu.
 I kpụwaru mu ishi;
 gbabẹ mu ẹka ọtu l'ufu mu.

8 I mewaru mu; mu agbajoshihu.
 Ono aburu iphe ekebe
 lẹ mu meruphu ejo iphe.
 Agvugvu-a, mu gvuru-a
 agbakwaphu ekebe ekpu mu.

- ⁹ Nchileke gudewa
 ẹhu-eghughu lakashia mu alakashi.
 Mu duwa iya ashi;
 yoo taru mu ikirize.
 Onye ohogu mu eme iya
 t'ọ vọ mu ẹnya avọvo.
- ¹⁰ Ndiphe aphuje mu;
 mu etee ẹphe ukfu;
 ẹphe echi mu ẹka
 l'ishi-nchi; l'eme mu
 iphe-iphere.
 Ẹphe kpakọru mu akpoko;
 l'etso mu okfu.
- ¹¹ Nchileke nwuwaru mu nọ ndu ẹjo madzọ.
 O wowaru mu ye ndu ẹjo
 iya ono l'ẹka.
- ¹² Mu shikwa-a buru l'ẹhu-agu.
 Yọ bya apyita mu l'ẹkpiri;
 gwee mu egwegwe.
 Oodo mu edodo tẹ ya meka mu iphe.
- ¹³ Ndu agbaru iya akfu
 nọ-pheru mu mgburumburu;
 l'agbafushi mu meji;
 chishia mu ọtso-ile wushi l'alj.
 Imiko mu ta du iya.
- ¹⁴ Ooyele mu phu ọru
 n-yepyabe.
 Qonoduje ezipyabe mu
 l'ọ bu onye soja.
- ¹⁵ Mu dzuwaru uwe-aphu
 kpube onwomu;
 woru ifu kpube l'ẹja.
- ¹⁶ Mu rawaru ẹkwa;
 ẹnya achaa mu too;
 ẹnya gbakotawaru mu ọchi.
- ¹⁷ Obenu l'ẹka mu ta dubua l'iphe-kpaa.
 Ekfukfu, mu ekfufe anu
 Nchileke buhuru ẹsa.
- ¹⁸ Nggube alj;
 be ekpuchikwa mee mu iphe!
 Tẹ mkpu, mu echi
 ba abukwa k'iphoro!
- ¹⁹ Mbụ lẹ nta-a;
 bẹ onye ekebe mu nọkwa l'imigwe.
 Onye ọphu ekfu
 eyeru mu nọ anọdu oreke-imeli.
- ²⁰ Ndu ọnyà mu pẹ
 egbe achị mu ọchi.
 Ọle onye mu ara ẹkwa
 araku bu Nchileke.
- ²¹ ?To nwedu onye a-rọru mu Nchileke;
 ẹge ono, madzọ aroje l'ẹhu
 madzọ ibe iya ono.

- 22 Ọ bụa nwafa olemole nta-a;
mu ejeshia ẹke, bụ:
mu -jewa iya; mu ta alatahẹdu ọdo.”

17

- 1 “Ume ta nọhekwa mu.
Nke mu gụakwaru.
Mu nọokwa l'echе mbọku, ee-ye mu l'ili.
- 2 Ọ bụlephu ndu azuru mu
ukwe bụ ndu nọ-pheru mu mgburumgburu.
Eke ẹnya mu anọje bụlephu
l'ejo oshi ono, ẹphe nọru mu ono.
- 3 Nchileke; byiko;
yenu onwongu l'itumo
l'okfu ẹka mu ẹge ono, iicho ono;
kẹ l'ẹ tọ dudu onye ọdo,
a-naghe mu mkpalẹka ọdo;
gbahaa nggubedua.
- 4 I mechishiwaru ẹphe
ẹkpa egomunggo;
tọ duhe iphe, edojekwadu ẹphe ẹnya.
Be ekwekwa t'ẹphe mekputa mu.
- 5 Onye jikaru ndu ọnyà iya
l'okfu iphe oo-rita iya;
bẹ unwu iya e-mekochaa tsua ishi.
- 6 Nchileke mewaru mu;
mu aburu iphe, ndiphe
gude agho ugho okfu;
iphe bụ onye phuru mu nụ;
yọ gbua mu onu-mini l'ifu.
- 7 Mu guwaru aphu l'elewa-a gẹgege;
mbu l'ọ bụwa-a nwonyonyo mu;
bụ iphe phoduru nụ.
- 8 Ndu, obu guru iphoro
b'o teru ukfu.
Ndu iswi du mma aswoliu;
tso ndu ẹ-te emedu ele Nchileke.
- 9 Ọle ege ọ du ege ọ du;
bẹ ndu doberu ẹka ndoo
a-bukpelekwaphu ndu ẹphe bụ.
Ndu doberu ẹka ndoo
a-nodu aka ike akaka eje.
- 10 Obenu; unu l'unu ha; u
nu byanu ọdo.
E to nwekwa l'unu ha
m'ọ bụ onye lanu, nweru egomunggo.
- 11 Nke mu gụakwaru.
Iphe iphe ọbule, mu shi rịa
k'ememe te nwehekwa.
Ege ono kwaphu;
bẹ iphe, bụ iphe shi gụa mu
k'ememe bụwa kẹ mmanu.
- 12 Ndu-a wowaru ẹnyasi kua eswe;

woru 'ochi' kua 'iphoro.'

- 13 Ọ -buru lẹ mkpakọ ufu mu bụ alị-maa;
 ọ -buru l'ẹke mu a-togbo
 iphe-azẹe mu bụ l'ẹke gbaru tsabalangu;
 14 ọ -buru lẹ mu sụru ili l'ọo ya bụ nna mu;
 bya ekua ẹhonwu nne mu;
 ọ dudu buru nwunne mu nwanyi:
 15 ?buhunu awe ọdo;
 bẹ mu elekwadu ẹnya iya.
 ?Bụ onye a-sụbaa mu l'ọo
 iphe, mu a-nọdu ele ẹnya iya ndọ-ọ.
 16 ?Oo-tsoru mu
 nwuda l'alị-maa ọto.
 Mu l'iya; ?ayi a-chịko buru ẹja ọto."

18

Onu k'ẹbo, Bilidadu eye

- 1 Ọ dọ iya bụ; Bilidadu kẹ Shuha abya ekfuru yeru Jobu; sụ iya:
 2 ""Bụ teke ole; bẹ ii-kfu ẹge-a kfubebe.
 T'egomunggo rua ngu alị;
 t'ayi e-ye ọnu l'iphe-a.
 3 ?Nanụ ẹge ọ dọ;
 bẹ iile ayi l'ayi bụ eswi.
 ?Nanụ ẹge ọ dọ;
 bẹ iile ayi l'ayi bụ ndu eswe.
 4 Nggube onye iphe ghutaru eghughu;
 nggu eworu onwongu labushia alabushi;
 ?bụ t'a haaru ngu mgboko
 nwenkinyi ngu ọto.
 Ọto ?t'e je afọshia mkpuma l'ẹke ọonotsua ọto.
 5 Uroku ndu eme ẹjo iphe;
 bẹ aa-phụ-nyị;
 6 Ụlo iya a-buru ọchi;
 urọku iya, nọnyabe iya nọ anyịhu ọku.
 7 Ọkpa ono, o shi adzoje
 girimu-girimu ono;
 bẹ ee-me;
 yọ dọ iya tsugo-tsugo.
 Yọ buru idzu, ọ chīru
 e-nwutsu iya.
 8 O jeru je eye ọkpa l'ugbu,
 e domiru l'uzo; yọ nma iya.
 9 Ọnya nmaru iya l'ichirukfu;
 izekwe atụ-pyabe iya.
 10 E libewaru iya ọnya l'alị;
 kpọberu iya ọnya l'uzo,
 o shije.
 11 Ọonoduje atụ egvu l'iphe,
 bụ ẹke, o shi.
 12 Egu mewaru iya; ike ta dūhe iya.
 Ụmuruku nọwa kwabẹru iya teke ọo-da.
 13 Iphe-ememe swawaru iya akpọ l'ẹhu;

- anwūhu a-vū iya avūvu.
- 14 Aa-kpūta iya kpūfu l'ulo iya
eke okpa ruru iya alì;
kpūru iya je edobe l'ẹke,
ọo-nọdu nwūa ẹjo ọnwu.
- 15 Iphe, bụ iphe, nọ l'ulo iya;
bẹ ẹka kufuru iya;
e woru oku nshì-egbe
kpukposhi l'ulo iya.
- 16 Ọo-nwū kpaa jeye l'ógbaragba iya;
kpoo nkū jeye l'ẹkali iya.
- 17 Aa-zaha iya lẹ mgboko;
epha iya ephuhu l'alì iya.
- 18 Aa-chifu iya l'ẹke iphoro nọ;
chīru ye l'ẹkpuru-ochi;
yọ chīhu lẹ mgboko.
- 19 Ẹ to dobedu akọ;
to nwe nwa, ọ mụtaru.
Egbara a-kfū l'ufu iya.
- 20 Ọnodu iya teru ndu
ẹnyanwu-ariba ukfu;
nyia ndu shi l'uzo
ẹnyanwu-ahata ishi ẹdzu.
- 21 Iyee! Ọ bụ ẹge ono;
bẹ ọoduje l'ufu ẹjo madzū;
bụkwaruphu ẹge ono;
bẹ ọoduje l'ufu onye ẹ-ta madu Nchileke."

19

Ọnu, Jobu eyeru Bilidadu

- 1 Tọ dū iya bụ; Jobu abya asụ:
- 2 "Nanū teke unu a-ha mu okpa ẹhu?
?Bụ teke ole;
bẹ unu e-gwebuhu mu
ujimu ọwaa, unu gude
onu l'egwe mu-a?
- 3 Ugbo olemole;
bẹ unu kọwaru mu ọnu;
ọphu iphere adūdu unu
l'ẹke unu abya mu l'ifu k'ẹhuka k'ẹhuka.
- 4 Ọ -buru oswi-okfu lẹ mu shisweru ọzo;
emeswe ọbu bunu mu b'ọ dūru.
- 5 Ọ -buru l'unu ari l'unu ka mu;
bya egude iphe-ẹhuka,
byaru mu nū etso mu okfu;
- 6 unu makwaru l'ọ kwa
Nchileke meru mu ẹji,
yẹbedua gbaru mu ọnya; mu eje adaa ya.
- 7 Mu echi mkpu l'ọ buakwa
emegbu b'e emegbu mu;
to nwe onye eyeru mu ọnu.
Mu echi mkpu t'a gbaaru mu mkpu;

- tọ dọ onye a-haru mu enge.
- 8 Nchileke nọ-chiwaru mu ọzọ
tẹ mu bẹ esweta;
gude ẹkpuru-ọchi gbachia mu ọzọ.
- 9 Ọ nafuru mu ugwu,
e shi akwabẹje mu;
bya ekputa mu okpu-eze, mu shi kpuru.
- 10 Ẹ to nwedu ọzọ, ẹ-to shidu
l'alawashi mu alawashi jeye teke mu a-gvu.
Iphe, mu ele ẹnya iya;
bẹ oofefuje l'ọ bụ ọgvu oshi.
- 11 Ẹhu nwuhwaru
Nchileke ọku l'ẹke mu nọ.
Ọ gwaru mu yeru ndu ọhogu iya.
- 12 Ndu soja iya awu
kpọtikpoti abyakfuta mu.
Ẹphe kewaru onwẹphe;
gbaa ufu mu mgburumgburu.
- 13 O bufuwaru mu l'ẹke,
unwunne mu ndu ọphu nọ;
bya emee tẹ ndu mu l'ẹphe
shi dọ lẹ mma bukahu.
- 14 Ndu abubu mu
zefukotawaru mu l'ẹhu.
Ndu ọnyà mu phẹ
azahakotawa mu nọ.
- 15 Ndu, shi abyajeru mu ẹbyee zahashiwaru mu.
Unwanyi, shi ejeru mu ozi
elewa mu nọ lẹ mu -laru alala.
Mu dọwa ẹphe lẹ mu -bụ onye mba ọdo.
- 16 Mu -kua onye ejeru mu ozi oku; tọo zadu mu;
l'ẹke mu gudekwa ọnu mu l'arọ iya aroro.
- 17 Udzu ọnu mu gbe eshi nyee mu nshi.
Unwunne mu phẹ;
bẹ mu gbe dukotawa nọ oyi l'ẹphe ha.
- 18 Jeye l'unwegirima nshii
anọduje akpọ mu ẹbo-ẹbo l'afu.
Ẹphe -phua mu;
ẹphe achi mu ọchi.
- 19 Ndu mu l'ẹphe shi buri
'a -phu mini; 'e me ẹkfu;
bẹ mu dukotawanu ashị.
Ndu mu yeru obu
nọwanu t'ọ tsuru mu.
- 20 Nta-a bẹ mu bụwa-a akpọ l'ọkpu.
Ọ bụwa-a ẹnirù kpau
bụ eze, phoduru mu l'ọnu.
- 21 Unubẹ ndu ọnyà mu;
tẹ imiko mu duru unu;
tẹ imiko mu duru unu;
kẹ l'ọ kwa Nchileke daru mu ẹka l'ẹhu.
- 22 ?Nanuhunu ẹge ọ dọ;
bẹ unu gbe achikwa mu phu

- ege Nchileke achi mu.
 ?Ehu ophu unu akpa mu te edzudua unu to.
 23 O du mu t'a su l'iphe-a, mu
 ekfu-a be eede edede;
 mbu t'a su l'e deru iya edede l'ekwo dobe.
 24 O du mu t'a su l'e gude
 igwe dee ya l'eli mkpuma;
 mbu kaa ya akaka l'eze
 mkpuma t'o ndu jeye le gbururu.
 25 Ole mu marua le
 Onye Ndzofuta mu no-o;
 l'e -rua l'ikperazu;
 be oo-vudo-o le mgboko-a; gbaaru mu odzori.
 26 Kele teke e mebyishitsuaru akpo-ehu mu-a;
 be mu e-gudele-e ehu mu phu Nchileke.
 27 O bu mbedua gedegede
 e-gude enya mu phu iya;
 e to budu onye odo.
 Ogushi mu ege ike te teke ono bya.
 28 Unu a-gberu; ji:
 'Nanu ege unu shi achi mu;
 l'eke o kwa mbedua;
 be iphe eme mu nu shi l'eka.'
 29 Unu tsunuaphu ogu-mbeke ono egvu;
 unubedua l'onwunu;
 l'o kwa iya; be Nchileke
 egudeje ekoshi
 ehu-eghughu iya;
 k'ophu unu a-ma l'i kpe no-o."

20

Onu, Zofa eye

- 1 To du iya bu; Zofa, bu onye Nema abya eyee onu; su:
 2 "Iphe ono, iikfu ono
 agbakwa mu ehu gharaghara;
 mu ta adu ike ndu
 te mu be eyeru ngu onu.
 3 Iphe ono, iikfu ono;
 be iphere iya gbe du mu.
 Yo buru ege mu mataberu;
 be mu eme te mu yee onu.
 4 Ti madu le tsube l'oge ndiche;
 mbu keshinu e meru madzu
 dobe le mgboko-a;
 5 be ehu-otso-ena ke onye,
 bu ejo madzu emejelephu tsq-kengu;
 mbu l'onye e -ta madu
 Nchileke te etejedu eswa
 noo ophu, baru ishi.
 6 Onye obu tsee k'ophu ootsu l'igwe;
 ishi iya l'akpa l'urukpu;
 7 bu ege nshi, o nyiru

- ereshihuje; bu ege yebedua
e-rekashihu; phuhu.
Ndu shi aphuje iya nu
awata oji ege o jeru iya.
- 8 Q bu ege nro ephukahuje
bu ege oo-phukahu;
ta aphuhe iya odo;
yo mee phuchangu l'o bu
aphu, a phuru l'enyashi.
- 9 Ndu, shi aphuje iya nu;
aphu-buhu iya;
ndibe iya taa aphuhe iya.
- 10 Yo buru unwu iya
e-mekochaa kfu ndu
ukpa ugwo iphe,
o nakoru ephe.
Ephe egude aka ephe
kfu-phukota eku ono azu.
- 11 Ike ono, o shi nweru l'okorobyia ono
etsoru iya baa l'aja.
- 12 Ejo iphe atsotabeje iya ena;
k'opfu bu l'ookpujeru
ejo iphe l'onu;
gude ire domia ya.
- 13 E to oduedu ike haa ejo iphe t'o swee.
Ookpujeru iya akpuru l'onu.
- 14 Obenu le nri, o riru
nwa iya l'epho shihu uka;
ghoo era ejo agwo kwaa ya l'ehu.
- 15 Q bu teke ono;
be oo-gboshikota eku ono,
o shi ele woo woo ono.
Nchileke e-me t'o
gboshikota iya l'oha.
- 16 Onu-mini agwo;
be oo-mi amimi.
Yo buru era ejo agwo;
be e-gbu iya nu.
- 17 E to odudu ndzu;
phu nggele manu olivu;
to phu enyimu ono,
manu-engu;
me era-eswi atso gborogboro ono.
- 18 Iphe ono,
o seru akanya iya ono;
be oo-nu-phukota azu;
e too ridu iya l'onu.
Uru, o ritaru l'aswa,
o zuru ta byadu bya atso iya ena.
- 19 Mkpata iya aburu l'o
kparu ndu ukpa eh;
mee ephe; ephe aburu ukpa-mkpere;
bya egude ike nakota

- ndiphe ụlo, ẹ tọ kpụdu.
- 20 Ẹpho ta abyadụ bya
 ẹji iya l'enyà-nkomunko iya ono;
 ọphu ẹku iya ono 'adzọkwanu iya.
- 21 Iphe o nweru b'o rifuru lẹ pyaapyaa;
 Ẹku iya ono ta dụkwa ẹke ọo-nọ-bebe.
- 22 Ọ bụ teke ẹku iya
 jiru ejiji bẹ iphe-ẹhuka
 a-tụ iya l'ụkfu.
 Yọ baa lẹ hii-tòò.
- 23 Ọ bụ teke ẹpho jideru iya;
 bẹ Nchileke a-tụko oke
 ẹhu-eghughu iya byabẹ iya l'ishi;
 tsua ya pyaapyaa.
- 24 Ọ -vuta ọso tẹ ya
 gbalaaru mgbọ-ígwè;
 akfụ, e gude ope mee akuta iya tụa.
- 25 O -je tẹ ya mífuta arwa ono
 l'okpurukpazu iya;
 onunu iya, acha too eje anguru iya lẹ meji.
 Teke ono; egvu eria ya l'ẹhu.
- 26 Iphe, bụ iphe o dzutaru edzuta
 a-buru iya kpurupyata.
 Ọku, ẹ-ta bụdu madzụ
 yeru iya abya ekepyashia ya;
 tsukota iphe, phọduru l'ụlo iya.
- 27 Ẹjo iphe, o mekotaru;
 bẹ akpamigwe e-kpuha tụa ya too.
 Alị egbeshi gbaa ya ekebe.
- 28 Iphe, bụ iphe o nweru enweru l'ụlo iya;
 bẹ utso a-bya ekpukota mbọku,
 Nchileke a-tụ-koshi iya
 oke ẹhu-eghughu iya.
- 29 Ono bụ nggo,
 Nchileke ebuje ndu ẹjo madzụ.
 Yọ buru iya bụ òkè,
 ruberu ẹphe l'ẹke Nchileke nọ."

21

Ọnu, Jobu eyeru Zofa

- 1 Jobu abya eyee ọnu; sụ:
- 2 "Unu ngabekwa nchị
 ọhuma l'iphe-a,
 mu ekfu-a; t'ọ buru ike, unu adụ mu.
- 3 Unu takpẹlephu nshi;
 haa tẹ mu kfugee;
 unu achịwa mu rụ ọchi ọbu.
- 4 Aphụ, mu agụ;
 ?bụ madzụ bẹ mu aguru iya tọo.
 ?Nanụ ẹke,
 mu e-gude ata nshi.
- 5 Unu lee mu ẹnya;

unu aphụ lẹ biribiri mu e-gude unu;
unu akpọo beru.

⁶ Ọobuje; mu -rita iphe,
meru mu nū; egvu erua mu l'ẹhu;
ẹhu anmahu mu kpakpakpa.

⁷ ?Bụ ngunu meru iphe
ndu ẹjo madzū anọje ndzū;
kaa nka; bya enweru ike, dū egvu.

⁸ Ẹphe akajẹ nka;
phụ unwu ẹphe;
ẹphe evufuta;
bya ebugbaaru shihu ike;
gbaa ẹphe mgburungburu;
Ẹphe egude ẹnya ẹphe
phụ unwu
nwanwanwaranwa ẹphe.

⁹ Nchileke ahaje ẹphe;
too denyi ẹphe ẹka;
to nwe iphe ọwaru-obu,
adakfutaje ẹphe l'ufu.

¹⁰ Oke-eswi ẹphe te
eyebujedu ime eyebu;
ọphu nyee-eswi ẹphe
'atsū-bujedu ime atsū-bu;
tọ dū ọphu ẹpheje nwa iya.

¹¹ Ụnwegirima ẹphe
edzebeje l'ọ bụ aturu;
l'ebu nggada atugbu.

¹² Ẹphe egude ogumogu;
gude une; gude egvu;
l'eme ẹmirima;
l'aphụ opu eye iya.

¹³ Ẹphe enweje eku;
bua l'ẹhu-gudangu;
kaa nka; laa lẹ nggu iya nk'ẹphe.

¹⁴ Obenu l'ẹphe asuje
Nchileke t'ọ haa ẹphe;
l'ẹphe ta akpadu iya ishi.

¹⁵ Ẹphe asụ:
'?Bụ onye b'ọ bụ;
mbụ Ọkaribe-Kakọta-Ike
kẹ t'ẹphe l'ẹjeru iya ozi.
'?Bụ ngunu bẹ ẹphe
e-rita l'okfu anụ iya.'

¹⁶ Ẹphe arije l'ẹku,
ẹphe kparu bụ
ẹphebedua b'ọ shi l'ẹka.
Ono bụ ẹke e shi;
mu ta ayi l'idzu ndu ẹjo iya ono.

¹⁷ Ọlobu; ?bụ ugbo ole
b'a phunyiwaru urọku ndu ẹjo iya ono.
'?Bụ ugbo ole
bẹ iphe-ẹhuka dakfutawaru ẹphe,

bukwanu iphe-ehuka,
ekoshi ehu-eghughu
Nchileke l'eke ephe nọ.

- 18 ?Bụ ugbo ole
b'a phuru ephe;
ephe etsufu l'ọ bụ eswa,
nọ l'eke pherephere ephe.
?Bụ ugbo ole
b'a phuru ephe;
ephe ekpofu l'ọ bụ
eswa witu, pherephere kpotaru.
- 19 Unu asuje le Nchileke
ewotaje àhùhù, ọ ga àhù
madzụ doberu unwu iya.
T'o wotajenu àhùhù ọbu
hùà onye, meru iya nù;
k'ọphu onye ọbu a-maru
l'ọ bụ iphe, ya meru;
bẹ ya ala ụla iya.
- 20 T'onye ono gude
onu iya taa ẹja l'igbo,
ọ nyiru nshi.
Yọ ngua
oke ehu-eghughu
Ọkaribe-Kakọta-Ike ongu mini.
- 21 Ishi iya aburu;
onye nwuhuru anwuhu;
?okpakwadu ishi
unwegirima iya ndu ọphu ọ haru.
- 22 ?O nweru onye e-zighe
Nchileke mmamiphe;
l'eke ọ bụ iya gbé ekpeje
ndu k'eze iya ono ikpe.
- 23 O nweru ndu anwuhuje
teke ẹ-to nwedu iphe
ephe achọ achọcho;
- 24 mbụ teke ehu dzuru ephe oke;
okpu eshihu ephe ike.
- 25 Yo nweru ndu ọphu
anọduje taa kpokpokpo; nwuhu;
to nwe m'ọ bụ ujiku lanu,
ehu tsojeru ephe ẹna.
- 26 Ephe ẹbo bụ l'ẹja;
bẹ ephe tuko ala;
yọ buru ẹge ehonwu
taru onye ọphu;
bẹ ọo-ta onye ọphu.
- 27 Iphe, unu ari;
bẹ mu makotakwaru-a;
mbụ ẹjo idzu ono,
unu achiru mu ono.
- 28 Unu ajije; sụ:
'?Bụ awe bẹ ụlo oke

- amadu ono nɔhununu;
mbu ɔlo ono, ndu ejo
madzu shi buru ono?’
- 29 ?Unu ta jibua ndu nɔ l'uzo ije aji.
?Unu ta tobua nwɛhu
gbua igo l'ako ephe.
- 30 L'ejo madzu abuje:
umuruku -bya amuru iya;
a nafuta iya;
oke ehu-eghughu ke
Nchileke -bya abya;
a dzɔ ya.
- 31 ?Bu onye e-vudo-ghe
ejo madzu l'ifu, kfuru iya iphe oome?
?Bu onye a-kfu-ghe iya
ugwo iphe, o meru?
- 32 Aapataje iya je elia;
wata oche ili iya nche.
- 33 Eja ali anɔduje echeru odzu iya echeru;
ndiphe l'awu etso iya;
ndu, byaru ekwa iya aka nkɔ.
- 34 Mbu ?nanu ege unu
e-me gude mkpokoro okfu-a,
unu ekfu-a dua mu ike.
E to nwehekwa iphe,
phoduru unu l'onu; gbahaa ejo-ire.”

22

Onu k'eto, Elifazu eyeru Jobu

- 1 To du iya bu; Elifazu, bu onye Tɛmanu abya eyee onu; su:
- 2 “?O nweru mkpa,
madzu agaru Nchileke toɔ;
Jeyekpo l'onye maru iphe;
?o garu Nchileke mkpa ngunu.
- 3 ?O nweru uru,
Okaribe-Kakota-Ike erita
ke l'i bu onye doberu eka ndoo?
?Bu ngunu be oo-rita
ke l'i bu onye, uta e-ta duduru?
- 4 ?Bu ke l'i bu onye,
atsuje iya egvu b'o
gude abaru ngu mba.
?Bu iya b'o gude l'eku
ngu ikpe iya toɔ.
- 5 E to bukwa iya!
Ejo iphe ngu haakwa nshinu;
buwaru 'aguta aguta.
- 6 I yebutaru ndu ukpa;
ephe eyeshia uwe,
ephe yeru l'ehu;
gude yeru ngu l'itumo
ugwo, ephe ji ngu.

- 7 Onye ike gvuru;
b'ẹ ti chebedu mini.
Onye ẹgu agụ;
b'ị jikaru l'ẹ tị nūdu nri;
- 8 ọle ị bukwa eze madzụ, nweru alị;
buru l'alị ono; bya aburu
onye aakwabẹ ugvu.
- 9 Ụnwanyi, maa tufuru;
b'ị gbabẹru ẹka; chifu;
mee ndu a ọturu ogbe;
ike agvụ ẹphe.
- 10 Ọ bụ iphe ono kparu
iphe, a gbaru ọnya
swiphee ngu mgburumburu.
Iphe ọtu-l'ụkfu abya azụ ngu gbirimu.
- 11 Ọ bụ iphe ono kparu
iphe mgboko gbakotaru ngu ọchi;
tọ duhedu iphe, ịphujekwadu.
Utso abya ekpua ngu.
- 12 Nchileke nọ
l'ephekerephe imigwe;
nọdu l'ẹke ono
l'aphukota mkpọ-kpodo
ndu ọphu ha nshinu,
nọdu oreke-imeli.
- 13 I -nọdu; nggu asụ:
Nchileke; ?o maru ngunu.
?O shighe l'ẹke ono,
urukpu domiru iya ono l'ekpe ikpe ọtọ?
- 14 Mbụ l'oke urukpu
tsopyaberu iya;
k'ọphu bụ l'ẹ t'oo
phujedu ayi teke oojephe
lẹ mkpakụ igwe yee alị.
- 15 ?Bụ ẹjo ụzo ono,
ndu ẹjo madzụ tsohawaru ono
b'i me t'i tsoo ọtọ.
- 16 Ndu ono b'a
kpokwofuru akpokwofu;
ẹphe alaa teke ẹ-ta gbadu ẹphe.
Ụkporo-mini abya
ekpoo ẹphe l'ógbaragba.
- 17 Ẹphe asụ Nchileke:
'Tọ gbeshi l'ẹke ono!
?Bụ ngunu bẹ
Ọkaribe-Kakota-Ike
a-dụ ike mee ẹphe?'
- 18 Obenu lẹ Nchileke
vulekwarua iphe,
dụ mma vujishia ụlo ẹphe.
Ọ bụ lẹ mu te
etsojekwanu l'idzu ndu ẹjo madzụ.
- 19 Ndu doberu ẹka ndoo abuje;

- ẹphe -phua iyi, eyi ndu ẹjo madzu;
 ẹhu atsolahaa ẹphe ẹna.
 Ndu ọphu iswi du mma
 anọduje achi ẹphe ọchi; su:
 20 'Ndu ọhogu ayi be
 aa-kabe mewa;
 ẹphe aburu kpurupyata.
 Ẹku ẹphe l'ọ ha be ọku dzuakwaru.'
 21 Woru onwongu ye
 Nchileke l'eka;
 k'ọphu ẹhu a-du ngu agu;
 ẹku aburu nke ngu.
 22 Ngabeje nchi l'okfu, shi iya l'onu;
 nggu ahaa okfu iya ono
 t'ọ nọdu ngu l'oriri.
 23 L'i -laphutawa azu lakfuta
 Okaribe-Kakota-Ike;
 be oo-dobephu ngu azu l'onodu ngu.
 O -buru l'i tukoru
 ẹjo iphe, nọ le nke ngu woshia;
 24 bya eworu
 mkpola-ododo ngu l'ọ ha lia l'ẹja;
 woru mkpola-ododo Ofi
 ngu je achiru ye l'ogba
 t'ọ buru mkpuma, nọ le mini;
 25 be Okaribe-Kakota-Ike
 a-buru mkpola-ododo ngu;
 bya aburu ẹgiri
 mkpola-ocha, i nweru.
 26 O bu teke ono;
 be Okaribe-Kakota-Ike
 a-gulahaa ngu agugu;
 nggu apalilaha ifu apali l'ẹke Nchileke nọ.
 27 Teke ono be ii-kfujeru
 nu Nchileke;
 yo ngaru ngu nchi.
 Nggubedua e-meeru iya
 iphe, i kweru iya ukwa iya.
 28 Iphe, bu iphe, i tuberu
 k'ememe; e mee ya ẹge i tuberu iya.
 Uzo abya aguhaaruru ngu;
 29 kele Nchileke ewozitaje
 onye apali onwiya eli;
 palia onye wozitaru onwiya ali.
 30 Nchileke adzoje ndu iswi du mma.
 Oo-nafuta ngu;
 m'ọ -buru l'ẹ to dudu
 iphe, i gude ẹka ngu kpata."

23

Onu k'eto, Jobu eyeru Elifazu.

- ¹ To du iya bu; Jobu abya eyee onu; su:

- 2 “Mbụ jeyekwa ntanụ ọwaa;
bẹ mu agukwa aphụ l'agushi iya ike;
lẹ Nchileke te mekwa mu ẹge eemeje madzụ.
- 3 Ndege mu maru ẹke mu
a-chọ-vu Nchileke;
ndege mu maru ẹge mu
e-me jerua ẹke o bu;
- 4 mẹ mu evudo iya l'ifu;
kfuaru iya ẹge obu du mu;
mbụ mẹ mu l'iya atụa ya
jeye teke mu e-kfu ẹge ọnu ha mu.
- 5 Ọ bu teke ono bẹ mu
g'a-ma iphe, ọ g'e-kfu;
maru ọnu, ọ g'e-yeru mu.
- 6 Nchileke; ?oo-gude
ọkpehu iya bya mu l'ẹhu tọo?
Wawakwa; ọ bu nchị
b'ọ g'e-geberu mu.
- 7 Ọ bu l'ẹke ono; bẹ mubẹ
onye doberu ẹka ndoo
g'a-nọdu kọoru Nchileke
iphe, atsu mu l'ẹhu;
mẹ onye ikpe mu
ebua ikpe mu;
sụ tẹ mụ la;
l'ikpe ta nmadu mu
gburu jeye lẹ gbururu.
- 8 Obenu; l'ọbuje;
mu -chọ ya shia ụzo
enyanwu-ahata;
tọo nọdu iya.
Mu -chọ ya shia ụzo
enyanwu-ariba;
mu ta aphudu iya.
- 9 Ọ -nọdu mu l'ụzo isheli
l'ẹje ozi iya;
bẹ mu ta aphudu iya.
Ọ -nọdu l'ụzo ọhuda;
mgbẹ mu ta aphudu iya.
- 10 Obenu lẹ yẹbedua
makotaru ẹke mu dzọru ọkpa.
Ọo ya bụ lẹ teke
ọ datagetsuaru mu;
mu abya achafu dū l'ọ bụ mkpọla-ododo.
- 11 Ọ kwa ẹke o yeru ọkpa;
bẹ mu eyeje nke mu;
buru ụzo, ọ tọru mu;
bẹ me etsoje.
Mu ta ahabukwaa ya shilahaa ụzo ọdo.
- 12 Mu ta ahabukwaa iphe o kfu;
wata ome iphe ọdo.
Okfu, shi iya l'ọnu;
bẹ mu akajekwa ọgube iphe

male nri, mu erije mboku-mboku.

- 13 Obenu le yebedua bu
 'enwuribe enwuribe.
 ?Bu onye a-du ike
 kposhia ya ome iphe
 o tuseru k'ememe.
 O bu iphe, du iya mma;
 be oomeje.
- 14 O bu iphe, o tu-buru;
 be oo-me l'ehu mu.
 Idzu, du ege ono;
 b'o chiwaru kwakobe.
- 15 O bu iya meru iphe oobuje:
 mu -nodu iya l'ifu;
 egvu eria mu eh.
 Mu -ritalephu iphe ono;
 mu atsulahaa ya egvu.
- 16 Nchileke mewaru te meji tofu mu.
 Okaribe-Kakota-Ike
 mewaru egvu ye mu l'ehu.
- 17 O bu Nchileke bu onye
 meru t'ochi gbaa mu l'ifu;
 ole e to nakwa nu mu ire.

24

Umere ndu ejo madzu

- 1 “?Bu ngunu meru iphe,
 Okaribe-Kakota-Ike
 te eyejedu mboku,
 oo-kpe ikpe.
 ?Bu ngunu meru iphe,
 ndu maru iya nu
 anoduje ele enya mboku ono;
 yo buru ke mmanu.
- 2 Ekpe, e gude kpaa okè-alì;
 be madzu afufuje foribe;
 l'ezikoje aturu ndiphe; wata echeche.
- 3 Nwa-nwogbe; be ephe
 achifuje nkakfu-igara iya;
 naa nwanì, maa tufuru
 oke-eswi iya l'itumo.
- 4 Ndu ukpa; be ephe te
 ekwejedu t'ephe swee l'uzo.
 Ephe emeje ephe t'ephe
 je edomishia onwephe.
- 5 O bu ege
 nkakfu-igara-oswa
 etsojeru echi-egu aghaphe;
 bu ege ndu ukpa anoduje aghaphe;
 l'achò iphe, ephe e-ri.
- 6 Nri ephe bu iphe,
 ephe kpataru l'akpaa;

mbụ l'egu ndu ejo iya ono.

- 7 O -bee l'enyashi;
 ephe agbashiaru otu; zeru;
 ke l'ephe te nwedu uwe,
 ephe e-ye;
 ephe te enwe ophu ephe
 e-ye gude gbochita oyi.
- 8 Igwe -wata ochi mini;
 mini, shi l'ugvu ono anma ephe.
 Yo buru le mgbaku eze mkpuma;
 be ephe ejeje je eswii;
 ke l'ephe te nwedu ulo.
- 9 Nwata, nna iya toru nwogbe;
 be aanataje nne iya teke ongu era;
 woru iya ye l'itumo.
- 10 Ephe agbajeru otu
 tsoru l'aghaphe;
 okfu l'ephe te nwedu uwe.
 Ephe evuje akpe,
 e gbutaru l'okfu;
 egu l'eme ephe.
- 11 Ephe anoduje l'ome manụ olivu;
 l'aku mee vayinu;
 ekpiri l'akpo ephe nku; ephe te ede iya ire.
- 12 Ude, ndu anwuhu anwuhu atsụ;
 be ngashiru mkpukpu.
 Ege ono;
 be ndu e mekaru iphe
 echikwaphu mkpu;
 l'achọ onye e-yeru ephe eka;
 ophu Nchileke 'eyedu onu
 l'araku, ephe araku iya.
- 13 O nweru ndu ophu jikaru iphoro ono.
 Ephe ta madu uzo iya;
 ephe te shi ibyiya ophu ooshi.
- 14 Oboje; ochi gbalaphu;
 mgbughu-madzu awata
 ogbushi ndu ukpa;
 me ndu e-ta dudu ege o haru ephe.
 O -rua l'enyashi;
 yo ghọ onye iphura.
- 15 Iphe onye eri ogori
 anoduje ele enya iya bu te nchi jihu;
 k'ophu e-to dudu onye a-phu iya nu!
 Yo woru iphe phuchia ifu.
- 16 O bu l'enyashi;
 be ndu iphura ejeje je etsukaa ulo.
 O -be l'eswe;
 ephe aguchia onwephe uzo;
 ke l'iphoro du ephe ashị.
- 17 Ephe l'ephe ha; be bu
 ochi, gbaru dududu
 bu nchi-abohu nk'ephe.

Yò buru iphe oye-egvu ono,
 anọje l'ochi ono;
 bẹ ẹphe l'ẹphe anọduje eshi ọnyà.

18 Obenu l'ẹphe bụ
 uphu tukoru l'eli mini.

Oke-alì ẹphe b'a tųwaru ọnu;
 k'ọphu bụ l'ẹ tọ dudu
 onye agba ọkpa l'ẹke
 ẹphe kọru okfu.

19 Ọ bụ ẹge ono,
 okpomọku;
 mẹ ẹjo mkpọ-anwu
 emeje tẹ aka-mini ngazehu ono;
 bụ ẹge ili anọduje aluko ndu ẹjo madzụ.

20 Aazahajẹ ẹphe jeye lẹ
 nne, paru ẹpho-ime ẹphe.
 Aagbakwoshije ẹphe l'ọ bụ
 oshi; ẹhonwu egude ẹphe gbaa aji.

21 Ụnwanyi, ẹ-ta atsudu ime;
 mẹ ndu ọphu ẹ-te nwedu nwa;
 bẹ ẹphe egudeje akpa nri.
 Ndu ọphu nji ẹphe ẹ-ta
 nọhedu bẹ ẹphe ta aphujeduru imiko.

22 Obenu lẹ Nchileke
 egudeje ike iya lọ-phua
 ndu nweru ike alọ-phu.
 Oduje l'ẹphe vudowa;
 obenu l'ẹphe ta amajẹdu ishi ndzụ ẹphe.

23 Nchileke ahajẹ ẹphe
 t'ẹphe tųsaru ẹhu.
 Obenu l'ẹnya iya
 anọjekwaphu l'iphe,
 ẹphe eme tekenteke.

24 Ndu ẹjo madzụ abajẹ gburugburu;
 laa gburugburu.
 Aarujẹ ẹphe ọru-ẹwu;
 ẹphe anwushihu;
 l'ọ bụ akpe, e gburu egbugbu.

25 Ọ -buru l'iphe mu ekfu
 ta bụdu oswi-okfu;
 nggu ekoshinu mu ẹge e shiru t'ọ bụ iya."

25

Ọnu k'eto, Bilidadu eye

¹ Tọ dọ iya bụ; Bilidadu kẹ Shuha abya eyee ọnu; sụ iya:

² "L'ọ bụ Nchileke bụ ishi;
 buru iya bẹ ndiphe
 mgburumgburu a-tsujẹ egvu.
 Oomeje tẹ nchị dọ ndoo l'imigwe.

³ ?Bu onye a-dụ ike guta ndu soja iya l'ọgu.
 ?Tọ bụ onye bẹ iphoro
 iya te enwujeduru?

- 4 ?Nanụ ege madzụ e-me
buru onye doberu ẹka ndoo
l'ẹke, Nchileke nọ.
?Nanụ ege madzụ
mmanu e-me buru onye duebe mma.
5 O -buru l'onwa te echishidu ike;
mkpọ-kpodo te ekeshi ike l'anya iya;
6 ?bu-chia ayibe madzụ,
bụ ẹhonwu; bẹ oo-gbe gube-chia iphe."

26

Onu k'eto, Jobu eyeru Bilidadu

- 1 Tọ dū iya bụ; Jobu abya eyee onu; sụ Bilidadu:
2 "Lewaru egbe mkpu,
i gbaru onye ẹ-te nwedu ụvo, nọ iya nù!
Lewaru egbe adzọdzo,
i dzọo onye ẹka tsushiru ume.
3 Lewaru ege i shi
akpọ-ziru onye
mmamiphe pehuru ụzo;
bya emee t'anya saa ya ọkpobe asasa.
4 ?Bu onye yetaru ngu ẹka
l'iphemiphe ọbule ono,
i kfushiru ono?
?Bu onye b'i shi l'onu iya kfushia iya?
5 Ndu nwuhuru anwuhu;
bẹ ejekwa ntakfuru;
mbụ ndu maa, bu lẹ
mkpuli mini;
mẹ ndu ọphu bu l'ime mini.
6 Alị-maa dabukwaru
ebedere-badara l'ifu Nchileke.
Abádọnu, bụ iya bụ
Nwa-Emebyi adaburu iya abadoro l'ifu.
7 Akpamigwe ọphu nọ
l'uzo isheli bụ iya gbaru iya ógodo;
tọ dū iphe o tukoberu l'eli iya.
O meru mgboko;
to nwe iphe o koberu iya.
8 O gude urukpu kechishia mini;
ọphu ẹra mini ono
'emejedu urukpu ono t'ọ gbafuhu.
9 O bụ iya egudeje urukpu
domia aba-eze iya;
wota urukpu nk'ia
phụ-kputa iya l'eli.
10 O nweru ógé,
ọ gbaru l'eli eze ẹnyimu.
Ógé ono abụru iphe,
o gude kpaaru iphoro yele ọchi ókè.
11 Ọbuje; ọ -baa mba;

itso, gude igwe anmahu jijiji.

- 12 Ọ bụ ike iya b'o gude
mee eze enyimu; yo deru guu.
Yọ bụru mmamiphe iya
b'o gude gbua ejo-anụ-mini ono;
mbụ Réhabu pyaapyya.
- 13 Ọ bụ ume, ọ tụturu;
bẹ meru akpamigwe;
yọ nwua too.
Yọ bụru ẹka iya
b'o gude nmafua
ẹjo agwọ ono,
awụ swarışwari ono ẹpho.
- 14 Iphemiphe ọbule ono
butsua ọtsota ọnu l'iphe,
Nchileke emeje.
Ọbule ọda iya ta dudu ẹke oojebeje.
Ọlobu; ike iya ono,
adaje l'ọ bụ egbe-igwe ono;
?bụ onye bẹ oo-doghe ẹnya?"

27

- 1 Jobu ekfuru iphe, ookfu tųgburu; sụ:
- 2 Eshinu Nchileke nọ
ndzụ ẹge ọono iya-a;
mbụ onye ono, jikaru
lẹ ya ta ahaduru iya enge ono; mbụ
Okaribe-Kakọta-Ike,
bụ iya meru tẹ ndzụ bụru mu agee-wa;
- 3 mbụ lẹ keshinu ophu
Nchileke kwekwadurua
tẹ mu atụ ume;
- 4 bẹ to nwekwa lẹ mu
egude ọnu mu ọwaa kfua ẹjo okfu;
m'ọ bụ gude ire mu gbaa ẹregede.
- 5 Tẹ njo gbakwa ẹgbudu.
Jeyekpo l'oge
nka-ezekuna nke mu;
b'ẹ to nwekwa ẹge ọo-dụ
tẹ mu kweta l'iphe,
unu ekfu bẹ unu ekfu l'oruberu iya;
ophu mu 'ekwetakwa
l'ọ nweru ẹke o teru mu l'iphe ọwaa.
- 6 Mu evudokwaphu l'ẹke
mu vudo;
lẹ mu bụ onye
doberu ẹka ndoo;
ophu obu mu 'anmakwa mu ikpe
jeye ẹge mu a-nọbebe.
- 7 Iphe mu ekfu aburu t'ọ
dụkwa ndu ọhogu mu
ẹge ọ dụ ndu ẹjo madzụ.
Yọ dųkwaphu ndu nọru mu

- l'ẹjo oshi ege ọ dọ ndu
ẹ te dobedu ẹka ndoo.
- 8 Mbù; ?bù ngunu bẹ
onye ẹ-ta madu Nchileke
elekwađu ẹnya iya; teke Nchileke
natatsuaru iya ndzù iya.
- 9 Iphe-ẹhuka -byaru egbe
onye ono; Nchileke;
?oo-ngaru iya nchì.
- 10 Ọkaribe-Kakọta-Ike;
?oo-đuje onye ọbu mma l'ẹnya tọo;
?t'ọ gbe akpọ-kuje
Nchileke tekenteke.
- 11 Unu gebe tẹ mu koshi
unu ege ike habe Nchileke;
mbù kojaaru unu ọzo kẹ
Ọkaribe-Kakọta-Ike akoja.
- 12 Unu ọhukotawaru iphe ono l'onwunu.
?Nanu ege ọ dọ;
bẹ unu ekfuhunu okfu,
ẹ te nwedu ishi ege-a?
- 13 Ọwaa bù obunggo,
Nchileke ebuje ndu ẹjo madzù;
mbù òkẹ, gbaru onye ẹjo obu
l'ẹke Ọkaribe-Kakọta-Ike nọ:
- 14 Ụnwu iya a-za l'igwe;
obenu l'ẹphe a-lakọta l'ogu.
Awa iya ta aphudu iphe oye-l'ọnu.
- 15 Ndu ọphu wafuru nù;
bù mgbonwu e-gbuge ẹphe;
ọphu unyomu ẹphe,
ẹphe haru l'ulo-maa
ta aradu ẹkwa ẹphe.
- 16 E nweruru ike;
yọ kpaa okpoga;
kua ya l'ikpo;
bya akpọshia uwe kùbe;
yọ kuru ikpo l'ọ bù ẹja-ura.
- 17 Obenu l'uwe bù ndu
doberu ẹka-ndo e-mekochaa yee ya.
Yọ buri ndu ẹ te medu
ẹjo iphe e-mekochaa
kee okpoga iya ono.
- 18 Ụlo, ọ kpuru dobe dule-ẹ
l'ọ bù ugbu mkpakiri;
mbù l'ọ dulelephu l'ọ bù ọlo-nche.
- 19 Ọozeje azẹe onye nweru iphe.
Ọbu l'ẹ tọo zẹhekwanu iya ọdo.
Ọ -bya amuha ẹnya;
b'ẹ tọ duledu iphe ono ọo-ọhukwadu.
- 20 Ọtsu egvu egude iya
l'ọ bù onye utso labudoru.
Oke ọhẹphẹphẹ abya

apaa ya l'enyashi.

- ²¹ Pherephere, shi l'uzo
 enyanwu-ahata a-pata iya pamihu;
 a phụ-buhu iya.
 Oo-bya l'ufu iya bya apata iya;
 gbaa ya mgbukuma.
- ²² E to gbe aphuduru iya imiko;
 l'ẹke ọ l'ikashi t'ọ gbalaaru iya.
- ²³ Teke e megeeru;
 pherephere ono akua ẹka; tee ẹswa;
 ke l'ọ chiwaru onye ono l'ufu iya.

28

- ¹ Eke eegvutaje
 mkpola-ocha egvuta nọ.
 Eke aanuje iya anunu anodukwaphu.
- ² O bu l'ali; be eeshije gvuta igwe;
 buru le mkpuma;
 be eeshije dazeta ope.
- ³ Ndu egvuta iphe l'ali;
 egvuje gvurua eke,
 gbaru ochi l'ime ime ali.
 Ephe egvuje gvurua eke,
 kakota ogvu l'ime ime ali ono;
 achọ mkpuma igwe.
- ⁴ Ephe shi l'ẹke
 madzu bu ebubu l'eli ali;
 gvua ali ono jeye l'ẹke
 madzu ta tubua okpa;
 ndu l'ẹke ono,
 e-ta dudu onye bu iya nu ono atu eregede.
- ⁵ Yo buru ali ono, aakotaje nri ono
 b'e jeruru je egvukashia;
 yo relahaa phuraphura l'ọ bu oku.
- ⁶ Mkpuma, nọ l'ẹke ono bu safaya.
 Udzu iya aburu nshi mkpola-ododo.
- ⁷ E to nwedu nwenu,
 eri anu, phejewaru; shia uzo eke ono;
 ophu udele amadu iya uzo.
- ⁸ Anegu-egbudu -kua
 onwiya ege oo-ku onwiya;
 okpa iya ta atudu iya;
 ophu agu ejedu iya okpa nri.
- ⁹ Yo buru madzu gude
 eka iya gvukposhia
 agbagbaa mkpuma ono;
 gvuta ugu l'onwiya kpube ifu.
- ¹⁰ Oswo-fushije uzo le mkpuma ono;
 gude enya phukota eke
 onono mbu iphe, vutsua oke onu aswa.
- ¹¹ Okpaje ugbo gude gbochia nggele;
 t'e b'ọ tshe atsotso.

Yo je ewoshikota iphe,
e shi domia edomi bya
atogbo iya ebedere-badara.

12 Obenu; ?bụ awe bẹ
aa-phukwanu mmamiphe.
?Bụ awe bẹ
iphe-odo-nya bu.

13 E to nwekwa onye maru
uzo, e shi achọ-vu mmamiphe;
to nwe eke oono
lẹ mgboko owaa, madzụ bu-wa.

14 Ebo mini sụru lẹ ya ta
madu eke, mmamiphe nọ.
Eze Enyimu asụ l'ẹ tọ
nọkwa lẹ nk'ia.

15 Mkpọla-ododo, kakọta
oma mma b'ẹ te
egudeghekwa zuta iya;
ophu aatukwanu aswa
iya eyeru mkpọla-ocha.

16 E te egudeghekwa
mkpọla-ododo Ofi zuta iya;
te egude mkpuma onikusu;
m'ọ bụ sáfàya zuta iya.

17 Mkpọla-ododo; m'ọ bụ
mkpuma-égirí ta atuduru iya.
Ophu e gudedu iya
agbanweta unwu iphe,
e memaru emema,
e gude okpobe
mkpọla-ododo meshia.

18 E te jeduru okfu kẹ
mkpuma koralu;
mẹ jásupà;
kẹ l'aswa mmamiphe
kakwa aswa mkpuma rubi nshinu.

19 E te ewotadu
mmamiphe tūru yeru
mkpuma tópazù, shi l'alì Itiyópiya.
Ophu e gudeghedu
mkpọla-ododo, dū-geru mma zua iya.

20 “?Buhunu awe;
bẹ mmamiphe shi?
?Bụ awe;
bẹ iphe-odo-nya bu?

21 E domiru iya iphe, bụ
madzụ nwigbaleke-oma;
domiaru iya jeyekpo lẹ nwenu, ephe l'eli.

22 Abádọnu, bụ iya bụ
Nwa-Emebiyi yele Onwu atuko ekfu;
l'ephebedua bukwa
tafutafu iya bẹ ephe anụ.

- 23 Ọ buphu Nchileke;
 bẹ maru ọzo iya.
 Ọ bụ yẹbedua kpụu;
 bẹ maru ẹke o bu;
- 24 kẹ l'ọ bụ iya;
 bẹ ẹn्या eruje l'ẹke mgboko jeberu;
 bụru iya aphukotaje
 iphemiphe obule, nọ lẹ mkpuli igwe.
- 25 Ọ bụ teke o meru ike
 nū pherephere;
 bya atụa mini atutu dobe;
- 26 b'ọ tūru ekemu dobe;
 l'oo ẹge-a bẹ igwe
 e-gudeje achi mini;
 bya atọoru egbe-igwe ọzo.
- 27 Ọ bụ teke ono b'o leri
 mmamiphe ẹn्या;
 bya emee ya;
 yọ nguru anguru;
 bya adata iya;
- 28 bya asu madzụ:
 'L'ọ kwa ọtsu
 Nnajiufu egvu bụ mmamiphe;
 osefu ẹka l'iphe dū ẹji
 aburu iphe-odo-ẹn्या.' "

29

Jobu ekfu okfu-ẹhu iya

- 1 Jobu ekfuru iphe, ookfu tūgburu; sụ:
- 2 "Ọ dū mu t'a sụ l'oge
 teke ono a-laphuta azụ;
 mbụ teke ono,
 Nchileke shi eletaje mu ẹn्या ono;
- 3 mbụ teke ono,
 urọku iya shi anọduje
 enwu mu l'uzo ishi.
 Yọ buri iphoro iya;
 bẹ mu shi egudeje swee ẹke ọchi gbaru.
- 4 Ọ bụ teke ono; bẹ ẹka
 mu shi buri ọpete.
 Ọ bụ teke ono;
 bẹ ọnyà mu lẹ Nchileke
 shi buri ọnu-oma;
 a gọoru iya ndibe mu.
- 5 Teke ono;
 bẹ Okaribe-Kakota-Ike shi nonyabe mu.
 Unwegirima mu
 eswiphee mu mgburumgburu.
- 6 Teke ono; bẹ iphe,
 bụ elu, mu doberu edobe shi azụ azụ.
 Oshi olivu mu l'eyeru mu
 nebyi jeye lẹ ndu ọphu nọ l'alị okponku.

- 7 Teke mu shi ejeje
l'obu-edukfu mkpukpu;
tsoru ndu bu ogurennya
nodu l'obu-edukfu.
- 8 Unwu-okorobya -phua mu;
ephe akpolaa azu;
ndu bu ogurennya
awu-lihu vudoru mu evudo.
- 9 Ndu ophu bu ishi
le mkpukpu adaa ashị.
- 10 Onu akpuru ndu,
a maru epha ephe l'uga;
ire anyaru ephe l'akpo.
- 11 Iphe, bu onye nuru eke
mu ekfu okfu;
shi atuje onu mu k'oma.
Ege ono be ndu phuru
mu nu; shi ajaje mu ajaja.
- 12 Ishi iya aburu le mu shi
adzoje ndu ukpa,
raru bya t'a gbaaru ephe mkpu;
jeye l'unwu-ogbe,
e te nwedu onye a-gbaru ephe mkpu.
- 13 Ndu, no l'oke mkpa;
me unwanyi, nji ephe
ta nohedu shi ajaje mu ajaja;
kele mu shi buru ephe
o-kwo-le-mkpa.
- 14 Mu shi emeje iphe mu eme
t'o daburu adaburu;
t'e b'e emegbu nwoke;
t'e megbu nwanyi.
- 15 Mu shi buru enya,
ndu ishi gude aphu uzo;
buru okpa, ndu ngvuru gude eje ije.
- 16 Mu shi du l'o bu nna
l'eke ndu ukpa no;
shi agbajeru onye
mu ta madu odzori.
- 17 Mu shi anafuje ndu
ejo madzu ike ephe;
nafuta ndu ephe guderu
t'ephe nweru onwephe.
- 18 Mu shi arije le mu a-ka nka;
nodu l'ulo mu;
laa l'oge nka-ezekuna
nke mu l'ehu-gudangu.
- 19 L'ogbaragba mu a-no
je agee onu le mini;
iji l'adatsua l'ekali, mu.
- 20 Ugwu, aakwabẹ mu
a-nodu adu
ophungu ophungu mboku-mboku;

- ike mu l'adụkwaphu
 ọphungu ọphungu l'eje.
- 21 Ndi phe eshi egebeje
 nchị t'ephe nua iphe mu ekfu.
 Ẹphe shi adaje ashi;
 ngabẹ nchị teke mu adụ ẹphe ọdu.
- 22 O shi abuje;
 mu -yewa ọnu;
 ẹ to nwehedu onye
 ekfukwadu okfu ọdo.
 Okfu mu ekfu shi
 eguje ẹphe egugu lẹ nchị.
- 23 Ẹphe shi akwabẹjeru mu
 l'ọ bụ ndu kwabẹru
 mini t'ọ chịa.
 Ẹphe shi anabatajẹ okfu mu
 l'ọ bụ mini ọdungu.
- 24 Mu -mua ọnu-ọchi; o bu atuzita ẹphe.
 Ẹphe -lee mu ẹnya l'ifu;
 ẹphe agbakerehu.
- 25 O bụ mu shi anọduje
 ekoshi ẹphe ụzo;
 l'edu ẹphe l'ọ bụ eze,
 edu ndu soja iya;
 l'adụ ẹphe ike ẹge
 aaduje ndu aphụ byaru."

30

Iphe-ẹhuka Jobu kẹ nta-a

- 1 "Obenu lẹ nta-a;
 bẹ ẹphe achiwa mu ọchi;
 mbụ ụnwegirima,
 mu heru l'eka;
 mbụ ndu nna ẹphe bụ
 ndu, mu t'aga ekwedu
 t'ẹphe tsoru nkuta,
 e cheru mu aturu.
- 2 Ike ta dūhedu ẹphe;
 ọphu a-bukwanu l'ẹphe a-baru mu uru.
 Mbụ l'ụvọ gbe gvushi ẹphe.
- 3 Ụkpa-mkpere;
 mẹ ẹgu meru ẹphe;
 ẹphe agbaa ẹji l'ẹnya.
 O meru ẹphe;
 ẹphe anọduje agha
 ngvudangvu lẹ
 mgbegu l'enyashi;
 l'egvu ọnu l'alị okponku;
 l'ẹke ẹphe aka ẹka ịkarikari.
- 4 Ẹphe etsojeru egbudu
 l'akpakọ mkpekwo,
 atso ụnú-únú l'ata.
 Yọ bụru iwobe;

bẹ ẹphe avukoje l'eri.

- 5 Ndu-a bu ndu
e bufuru ebufu
t'ẹphe ba anọshi
l'ẹke madzu ibe ẹphe nọ;
l'aturu ẹphe ọzu
l'ẹphẹ -bu ndu iphura.
- 6 E yebutaru ẹphe;
ẹphe alatsua ẹ
mkpoworo nggele,
mini tashihutsuaru atashihu je eburu;
mẹ ẹ mgbaku eze mkpuma
l'ime ime ooba ime alẹ.
- 7 Ẹphe anọduje l'ime ẹgbudu
l'ẹke ono l'ara ngarongarongaro;
kwonwua l'ẹgbudu ẹke ono.
- 8 Ẹphe bu ndu mmanu,
ẹ-te nwedu iphe, ẹphe bu;
ndu e bufuru ebufu ẹ mkpukpu.
- 9 O bu ndu du ẹge ono;
bẹ unwu ẹphe gbe bya
egudewa mu nu agu egvu.
Mu abya abuwaru nu iphe, ẹphe
gude agho ugho-okfu.
- 10 Mu du ẹphe oyi;
ẹphe agbaru mu nkusa;
ofhu ọotsudu ẹphe l'ẹhu
onodu mu l'ifu gbua onu-mini.
- 11 Ishi iya aburu ẹ
Nchileke mewaru;
enwu agvu mu l'ẹhu;
yewa mu ọru;
to duhe iphe,
ẹphe asojekwadu nsọ
onodu mu l'ifu mee.
- 12 Ẹphe anọduje abya ọgu l'ẹke mu nọ.
Ẹphe kweshiru ọnya
dobe te mu bya eye okpa;
bya agbaa ose-ọgu
gude yebuta mu.
- 13 Ẹphe egudeje iphe
to-chishia mu ọzo;
l'ese t'ẹphe wofu mu;
to du onye agboru ẹphe chaa.
- 14 Ẹphe shiru l'owere bata;
ẹphe azaa l'awuppyabe mu.
- 15 Egvu gudewaru mu;
ugvu, e shi akwabeje mu
ephukashihuwa l'ọ bu pherephere.
Iphe, mu shi nweru
emishihuwa l'ọ bu urukpu.
- 16 Nta-a bẹ iphe-ehuka
kewaru mu kepyaa.

Nke mu gvụakwaru.

- 17 O -rua l'enyashi;
 ọkpụ, nọ mu l'ẹhu
 amikota mu a.
 Ẹhuka iya ta
 anonyajedua zee ẹka.
- 18 Nchileke gudewa ike iya,
 dū egvu zū mu l'ẹkpiri.
 O ọtaru mu l'olu uwe mu;
 kepyia mu ẹkpiri.
- 19 O patawaru mu tūa l'ẹpoto;
 mu abụwaru-a ẹja;
 mē ntū.
- 20 Mu ara l'araku nggube
 Nchileke; tii yeerū mu ọnu;
 mu -gbeshi vudo evudo;
 nggu achale mu-a ẹnya achacha.
- 21 I byaru bya aghachiru mu ifu;
 l'anū mu chikikfuu.
 I gudewa ike ngu l'ọ ha byia mu ẹka.
- 22 I paliru mu oreke-imeli;
 woru mu tūaru pherephere.
 Ịpanga mu apanga l'ọ bụ
 onye oke pherephere apa.
- 23 Mu mawaru l'ị kpūwa mu ala maa.
 I kpūwa mu ala ẹke ono,
 e doberu iphe bụ ndu nọ ndzū ono.
- 24 Ẹ tọ dudu onye aphuje
 onye ike gvuru;
 jeshia ya otso ọgu;
 l'ẹke oochi mkpu
 t'a gbaaru iya mkpu.
- 25 ?Mu te shidunua arajeru
 onye iphe-ehuka byaru ẹkwa.
 ?Mu te shidunua aguje
 aphū onye ụkpa.
- 26 Obenu ẹ mu leru ẹnya iphe-oma;
 yọ buri ẹjo iya bẹ mu phuru.
 Mu elee ẹnya iphoro;
 yọ buri ọchi bẹ byaru nū.
- 27 Iphe, anọduje atapyashi
 mu ime ẹhu te kwedu muahaha;
 mboku-mboku kpọ
 abujelephu iphe-ehuka.
- 28 Mu tsowaru ghaphee;
 bya anwakputa;
 tọ bụ l'ọo anwū chiru mu;
 mu anwakputa.
 Mu nọwa l'edzudzu ọha
 l'echi mkpu t'a gbaaru mu mkpu.
- 29 Olu mu adawa l'ọ bụ olu nkuta-ọswa;
 l'adakwaphu l'ọ bụ kẹ enyi-nwenu.
- 30 Akpọ, nọ mu l'ẹhu

jihuwaru kpalungu;
 l'aswashihu aswashihu.
 Nta-a bẹ ẹhu erekotale mu phụ ọku.

- 31 Ogumogu, mu shi
 akpoje bụwa mu nụ aphụ.
 Opu, mu shi aphuje
 egbe adawa nụ l'ọ bụ ụzu-ẹkwa."

31

- 1 "Mu kpebuhawaru iya l'ime obu mu
 lẹ mu ta byadụ bya ele nwamgbọko ẹnya;
 2 kele Nchileke, bu
 Ọkaribe-Kakota-Ike
 ahuje onye eme ẹge ono àhùhù.
 3 ?Tọ bụdu kpurupyata;
 bẹ Nchileke doberu ndu ẹjo madzụ;
 ụmuruku aburu kẹ ndu eme ẹji.
 4 ?O nweru iphe, mu eme,
 Nchileke ta amadụ.
 T'o nweru ẹke, mu yeru
 okpa, ẹ tọ madụ.
 5 Ọ -buru lẹ mu jejewaru
 je eye ẹka l'iphe,
 ẹ ta bụdu ire-lanụ;
 ọ dudu buru lẹ mu
 jejewaru je eye okpa l'ẹjo-ire;
 6 tẹ Nchileke l'onwiya
 gudewaru ọkpobe iphe,
 oogudeje atụ iphe;
 tua mu.
 Yọ phụ l'ẹ to nwedu ẹke mu yesweru ẹka.
 7 Ọ -buru lẹ mu ngejewaru
 Nchileke ẹka l'ishi; shiswee ụzo;
 ọ dudu buru lẹ mu
 kwejewaru t'e nwuru
 mu ye l'ome ẹjo iphe;
 m'ọ bụ lẹ mu yejewaru ẹka l'iphe, dụ ẹji;
 8 ọo ya bụ; t'ọ bụkwaru
 ndu ọdo e-ri iphe mu kpataru l'okfu mu;
 ndu ọphu mu kọru
 akọko, nọkwadu l'ali
 aburu efeshi bẹ ee-feshi iya.
 9 Ọ -buru l'o nweru nwanyi,
 kpojewaru mu mgbenya;
 ọ -buru lẹ mu jejewaru je
 egeporu l'onu ụzo nyee nwoke ibe mu;
 10 ọo ya bụ; tẹ nyee mu
 bụkwaru onye e-mekochaa
 ejeru nwoke ọdo ozi;
 l'a-laru iya l'ulo.
 11 Ke l'oo iphe, dụ ẹge ono
 bụ iphe, bụ; mu -mee ya;
 yọ bụru mu iphe-iphere;

buru iphe ee-kpee mu ikpe iya.

- 12 **Q** bu egbe iphe ono
 abujeru Abadonu; mbu oku
 ali-maa dzu-gbua mu;
 mbu dzu dzu iphe,
 mu kpataru l'okfu mu.
- 13 **Q** -buru l'o -nweru ndu ozi mu;
 onye ophu byajeru nu
 bya asu mu l'o nweru
 eke mu meru iya eji;
 mu te eyeru iya onu ege, gbaru nu;
- 14 **?bu** ngunu be mu
 e-kfuru Nchileke teke
 oo-gbakushi mu iya?
?Bu ngunu; be mu e-kfu
 m'a su te mu bya akoo iphe meru nu.
- 15 **?To** budu Nchileke,
 motaru mbedua ye
 nne mu l'epho;
 be motakwaruphu
 ephebedua ye nne ephe l'epho.
?To budu onye lanu ono
 tuko ayi kpua l'epho nne ayi?
- 16 **Q** -buru l'onye ukpa
 rojeru mu iphe;
 mu ta nu iya eya;
 o dudu buru le mu
 mejewaru nwanyi,
 nji iya e ta nohedu;
 enya-mini eshia ya enya;
- 17 **Q** dudu buru le mu
 rijeru nri nkinyi;
 zahaa nwa-nwogbe;
- 18 **obenu** le keshinu ophu
 mu bu nwata;
 be mu shilephu heta
 unwu ogbe ege nna eheje unwu iya.
Q kwaphu ege ono;
 be mu shi keshinu ophu
 a muru mu l'ehe
 unwanyi, nji ephe e-ta nohedu.
- 19 **Q** -buru le mu phujeru
 onye e-ta mahedu ege
 oo-me onwiya l'eke o gba otu;
 o dudu buru onye e-ta
 dudu ege o haru iya,
 e-te nwedu iphe oye l'ehu;
- 20 **mu** ta che iya
 iphe oye l'ehu;
 shi ege ono mee t'o gude
 obu iya tua mu epha
 le mu gude eji aturu mu
 meta ukpo gude gbochita ya oyi.

- 21 Ọ -bụru l'ọ nweru iphe,
mu halijewaru ẹka mee
onye nna iya ẹ-ta nọhedu;
okfu ẹ mu bụ onye
ọnu eru l'okfu l'ulo-ikpe;
- 22 te ẹka kwafukwa mu;
t'ẹka shikwaa inwo rifu mu erifu;
- 23 keke mu atsu Nchileke egvu
t'e b'ọ me mu akaduru.
Odu-biribiri iya egudeje mu;
k'ophu mu ta adujedu
ike mee egbe iphe ono.
- 24 Ọ -bụru ẹ mu chijeru
ukfu kwẹe l'okpoga;
ọ dudu bụru ẹ mu
kpọjeru obu ye ẹ mkpọla-ododo;
- 25 ọ -bụru ẹ mu gudejewa
k'eze iphe, mu nweru
kua onwomu ekuku;
mbụ ẹku, mu gude ẹka mu kpata;
- 26 ọ -bụru ẹ mu gudejewa
ke o-gbu-nwii-nwii
enyanwu baaru iya ẹja;
ọ dudu gude ke mma
onwa baaru iya ẹja;
- 27 ọ dudu bụru ẹ mu
gudejewa obu mu;
m'ọ bu ẹka mu baaru iya ẹja l'edomi;
- 28 t'a gukwaaru mu iya l'ejo iphe;
gude iya kpee mu ikpe;
ke l'iphe ọ bụ;
bụ ẹ mu ta bụhedu onye
egude ire iya ẹka l'ẹke
Nchileke ophu bu l'imigwe nọ.
- 29 Ọ -bụru ẹ mu tejewaru ẹswa
ke l'onye ohogu mu eje iphe-ẹhuka;
ọ dudu bụru ẹ mu
gudejewa k'iphe-ẹhuka,
byaru iya nụ tua okokooko;
- 30 mu te gudebukwaa ọnu
sụ t'iphe mee onye ohogu mu;
l'udu ke mburonu.
- 31 Ndu shi ejeru mu ozi maru
l'ẹ to nwedu onye
byajeru nke mu,
ẹ te rijidu ẹpho.
- 32 Ẹ to dubudua onye
shi eshishi, radujeru ẹ gbororo;
keke mu shi eghebeje
ulo mu ọnu;
te ndu ije bata bya aradu.
- 33 Mu te mebua iphe,
dụ ẹji; kpamia ya ẹge

ndu ọdo akpamije;
m'ọ bụ woru n'ọ domia l'ime obu mu.

- 34 Mu te egudebua ọtsu
egvu iphe ndiphe e-kfu;
teke ẹphe n'uru iphe,
mu meru; kpurube ọnu;
m'ọ bụ je eworu
onwomu domia l'ime ọlo.
- 35 Ha! Ndege mu
nwekwanuru onye
e-ye ọnu l'iphe-a,
mu ekfu-a!
Mu dookwaru edori
ẹhu mu; byia ẹka l'ẹkwo.
Tẹ Ọkaribe-Kakọta-Ike
yewaru mu ru ọnu.
Onye ono, ebo mu
ibo ono ewota ibo ono,
oobo mu ono dee edede l'ẹkwo dobe;
- 36 mę mu ewojeleru iya phu
dee l'ukuvu;
mbu kpuru iya l'ọ bụ onye
kpu okpu-eze;
- 37 mę mu eshikwanu ishi lanu
dooru iya edo ẹhu mu nanu nanu;
mę mu abyalephu bya
evudo iya l'ifu l'ọ bụ nwatibe eze.
- 38 Ọ -buru l'alị mu
echi mkpu ekpu mu;
mgbawali, nọ iya nọ l'ara ẹkwa;
- 39 ọ -buru lę mu jikaru
lę mu ta akfudu ndu jeru mu ozi ugwo;
ẹphe aguru aphu lashia;
- 40 t'ọ bukwaru ẹgbara
a-kfu l'alị ono l'ozori witu;
eswa mmanu efushia ya ozori balị."
Ọ gvụ Jobu l'ọnu.

32

Onu, Elihu eye

¹ Tọ dọ iya bụ; ụmadzu ẹto ono ahaa ntutego ono, ẹphe lę Jobu atụ ono;
kẹ lę Jobu te kwetadu l'ọ nweru iphe ya meru ẹji.

² Ya ndono; Elihu avoru oku ghua ẹhu l'ẹke Jobu nọ; kẹle Jobu pataru
onwiyia kogabe l'ọ bụ yẹbe Jobu bụ onye doberu ẹka ndoo; l'ę tọ bụdu
Nchileke. Elihu ono bụ nwatibe Barakelu, bụ onye Buzu; onye eri Ramu.

³ Elihu avokwaruphu oku ghua ẹhu l'ẹke ndu ọnyà Jobu ono nọ; ẹphe
ẹto; okfu l'ẹphe ta dudu ike gbanwee Jobu okfu; gbe anmakwa iya ru ikpe.

⁴ Iphe, kparu iphe, Elihu daru ashị keshinu ono bụ l'ọo yẹbedua bụ
nwata l'ẹke ndu ọphu nọ.

⁵ Yọ bya aphu l'umadzu ẹto ọphu ta mahedu iphe, ẹphe e-kfu; yo
ghulahaa ya eghughu.

⁶ Tọ dọ iya bụ;

- Elihu Barakelu, bu onye Buzu asu ephe:
"Mbèdua kwa nwata;
unubèdua aburu oḡurennya.
O kwa iya kparu iphe,
mu shi atsu egvu;
l'atsokwaphu unu enya
okfuru unu nwège ya mataberu.
- 7 Mu shi ari te ndu bu oḡurennya kfua;
ndu ophu kawaru nka
ezia ayi mmamiphe.
- 8 Obenu l'o bu ume,
no madzu l'ehu;
mbu ume
Okaribe-Kakota-Ike;
be emeje te madzu maru mmamiphe.
- 9 Mmamiphe ta bukwa l'oḡurennya;
ophu iphe-odo-enya 'abukwa l'oka nka.
- 10 Oo ya be mu ekfu;
su t'unu ngabeduduru
mu phu nchi;
te mu kfua nwège mu maru.
- 11 Mu shikpelekwaphu daa ashì;
unu l'ekfu nk'unu.
Mu shi ngabekpelephu
nchi l'èke unu achokashi iphe, unu e-kfu.
- 12 Mu ngabekpooru unu nchi
ohuma ohuma;
ophu o dudu l'unu ha,
onye duru ike gbanwee Jobu okfu;
to du unu onye duru ike saa ya okfu.
- 13 Unu ba asukwa l'unu maru mmamiphe;
le Nchileke nwekwaru
onu, oo-yeru Jobu;
l'e to kwa madzu b'o no l'eka.
- 14 Jobu te kfukwaru yeru mu;
ophu mu 'eyekwanu onu ege unu yeru.
- 15 Nta-a be ike gvwaru ephe;
ephe ta mahè iphe odo, ephe e-kfu.
- 16 ?Mu a-da ashì;
ke l'ephe ta mahèdu iphe,
ephe e-kfu to;
mbu nta-a, ephe nmangotsuaru;
ephe ta mahè onu odo, ephe e-ye-a.
- 17 Mbèdua nwekwaru
nwonu, mu e-ye.
Mu e-kfukwaphu
nwège mu maru.
- 18 Ishi iya aburu l'iphe,
mu e-kfu jiru mu onu;
okpoma te kwe te mu dobe onu ndoo.
- 19 L'ime onwomu;
be mu dulephu l'o bu

mee, a gbaru ye
l'ekpemu swọ-chia
aswọ-chi.
Mu -dobe ọnu ndoo;
bẹ mu a-gbahụkwá
l'ọ bú otumu ọphungu,
e yeru mee.

20 Mu e-kfu okfu t'ẹhu gwa mu phengu.
Mu e-kpuha ọnu;
yee ọnu.

21 Ẹ tọ dudu onye mu agba eyeru;
ọphu ọ dudu onye mu
aja ajaja-ntsudekfu;

22 kele ndege ọja madzu
ajaja-ntsudekfu kwọru mu ẹhu;
mẹ onye ono, meru mu
ono ewofu mu ru l'ipheregede."

33

1 "Nta-a; Jobu;
ngaberi mu nchi;
nggu atonwube nchi
l'iphemiphe obule,
mu ekfu!

2 Mu abyawa te mu
kpuhaa ọnu; kfu okfu.
Iphe mu e-kfu jikwaru mu ọnu.

3 Obu gukwaru mu iphoro
l'okfu, mu abya ekfukfu.
Iphe, mu abya ekfukfu aburu ezi-okfu.

4 Ọ kwa Ume Nchileke;
bẹ metaru mu nu;
buru Ume
Okaribe-Kakota-Ike;
bẹ mu gude ndu ndzu.

5 Yeeru mu ọnu;
m'ọ -buru l'ii-du ike.
Rukota ẹhu te mu le nggu kpogba iya.

6 Ọ kwa ege i du;
bẹ mbedua du l'ifu Nchileke;
buru ege e gude eja kee ngu;
b'e gudekwaphu eja kee mbedua.

7 Ọo ya bu t'ẹ b'i
tsushi mu egvu;
kẹ l'ẹ to nwedu iphe,
mu eme ngu.

8 I kfuru iya; mu anwa ya;
teke i sụru:

9 'L'i duebe mma;
l'ẹ tọ dudu iphe, du eji, i mejeru.

10 Le Nchileke anoduje avocha ngu;
k'ophu oo-bobe ngu ibo;

- gbe gukobewa ngu nu
 lẹ ndu ọhogu iya.
- 11 L'ọ yewaru ngu
 mkpọro l'ọkpa;
 l'ele t'ọ maru ege ịha ọkpa.'
- 12 Ọle; mu eme t'ị maru
 l'iswi ta dukwa ngu mma;
 kele Nchileke bẹ kakwa madzụ nshinu.
- 13 ?Bụ ngunu kparu iphe, ịita-tso iya okfu
 sụ l'ẹ too yejedu ọnu
 lẹ mkpu, ịichi l'echiku iya?
- 14 Kele Nchileke abuje;
 o -kfua okfu;
 yo kfukwazi iya ọdo; kfukwazi iya ọdo.
 Ọbule ẹ to dojedu madzụ ẹnya.
- 15 Ooshije lẹ nrọ;
 mẹ l'aphù kfua okfu
 l'enyashi teke mgbenya
 tsushiru madzụ;
 ẹphe azeshiwa azẹe.
- 16 Ọ bụ teke ono;
 bẹ ookfufe okfu ye ẹphe lẹ nchị;
 nmaaru ẹphe ọkwa,
 e-ye ẹphe egvụ;
- 17 t'ẹ shi ege ono tẹ madzụ
 haa ome ẹji;
 mẹ tẹ madzụ be ekushi onwiya ekuku;
- 18 t'ẹ shi ege ono dzofuta
 iya t'ẹ b'ọ dalahụ l'iduma;
 dzokwaa ya phụ l'ẹka anwuhu.
- 19 Nchileke ahajeru gude
 iphe-ememe hụa madzụ àhùhù;
 paru iya chee l'ulo;
 l'amipyashi iya ọkpu;
- 20 k'ophu bụ lẹ nri a-bya adu iya ashị.
 Nri, katsua ọtso ẹna ahulaha ya ẹgbo.
- 21 Yọ laa ẹhu; bụru ọkpu.
 Ọkpu iya, e te shi
 aphujedu abya epheshia.
- 22 Yọo kpọ gẹgege akpọ l'ala l'iduma.
 Ndzụ iya akpọ l'alakfu
 ndu ejeru anwuhu ozi.
- 23 Ndege o nweru
 onye k'eto, nọ lẹ
 mkpakụ madzụ lẹ Nchileke;
 mbụ onye lanụ l'ukporo
 unwu-ojozi Nchileke,
 a-byanụ bya ekfuaru
 madzụ iphe, gbaru iya l'ememe;
- 24 t'ọ meeru iya
 eze-iphe-oma; sụ:
 'T'a dzọo ya ru
 t'ẹ b'ọ dalahụ l'iduma;

lẹ ya phuwaru onye
e-gude gbata iya.'

- 25 Teke ono bẹ
oo-gbuchafu;
bya adu l'ọ bụ nwata nshii.
Yọ laphu azu;
bya adu l'ọ bụ nwokorọbya.
- 26 Ọ bụ teke ono bụ:
madzu -kfuru nụ Nchileke;
yọ nua ya.
Teke ono;
yọ phụ ifu Nchileke;
ẹhu atsọo ya ẹna.
Nchileke abya edophu
iya azu l'onodu iya;
bụ iya bụ onodu onye doberu ẹka ndoo.
- 27 Ọ bụ teke ono;
bẹ oo-vudo
l'edzudzu ọha kfua ya hoo-haa:
'Lẹ ya mesweekwaru;
ye ẹka l'iphe,
ẹ te vudodu nhamunha;
ọbule Nchileke guwaru iya nvu.
- 28 Ọ dzọwaru iya ndzu;
tẹ ya ba adalahu l'iduma.
Nta-a bẹ ya a-nọ ndzu phụ iphoru.'
- 29 Ono iphe, Nchileke
emejeru madzu ndono.
O -metsua;
yo mee ya ọdo;
- 30 ẹge ee-shi t'ọ dzọo ya
ndzu t'ẹ b'ọ dalahu l'iduma;
k'ọphu ndzu e-dzu iya.
- 31 Jobu; dakwaa ashị;
ngaberu mu nchị.
Nọdukwa nwandoo;
tẹ mu kfu iphe, mu ekfu.
- 32 Ọ -buru l'ọ nweru ọnu,
ii-ye; nggu eyee ya;
kfua iphe, dụ ngu
k'ekfukfu;
kẹ l'ọ dụ mu t'a sụ l'e kpefuru ngu.
- 33 Teke ẹ tọ dudu;
ngabekwaru mu nchị.
Nọdu kwa nwandoo;
tẹ mu zia ngu mmamiphe!"

34

- ¹ Elihu asukwaphu:
2 "Unubẹ ndu mmamiphe;
unu ngabekwaru mu nchị.
Unu ngabekwaru mu nchị;
unubẹ ndu guru ẹkwo;

- 3 kẹ l'ọ bụ ẹge ire edeje ọnu lẹ nri;
bụ ẹge nchị egeje nchị l'okfu;
maru ọphu bụ ọkpobe iya.
- 4 Ọ kwa ayibedua
b'ọ nọ l'ẹka;
t'ayi lee ẹnya l'okfu ọwaa;
maru ẹge ọola;
shi iya mụta iphe,
dụ mma.
- 5 Jobu sūru lẹ ya doberu ẹka ndoo;
ọphu Nchileke 'ekwedu iya ọharu enge.
- 6 Ẹ to nwedu ẹke ya mesweru;
e gbe sū lẹ ya adzū ejire.
Ẹ tọ dū ẹke ikpe iya nmaru iya;
ọbule akfū, ọogba iya yeekwaru iya ọru.
- 7 ?Unu phujewaru onye dū l'ọ bụ Jobu;
mbū onye angū
ejo-ọnu l'ọ bụ mini.
- 8 Ndu ẹphe l'iya anọduje
achị idzi bụ ndu ejọ madzū;
būru ndu akirishi bẹ ẹphe l'iya ayi;
- 9 kẹle ọosuje l'ẹ tọ dūdu
iphe, madzū erita l'ome
iphe, dū Nchileke mma.
- 10 Unu ngabekwaru mu nchị;
unubẹ ndu nweru egomunggo.
Tuswekwa!
Ẹ to nwekwa lẹ
Nchileke emee ejọ iphe!
Ọkaribe-Kakọta-Ike
te emeghekwa iphe,
ẹ te vudodu nhamūnha!
- 11 Ọ kwa ụgwọ iphe,
onye meru bẹ ọokfufe iya.
Oowolatajeru onye
l'ẹge umere iya dū.
- 12 Ire-lanū bụ lẹ Nchileke
te emejekwa ejọ iphe;
mbū kẹ tẹ
Ọkaribe-Kakọta-Ike nmaa
madzū ikpe inyigirinyi.
- 13 ?Bū onye meru
Nchileke t'ọ būru ishi kẹ mgboko-a.
?Bū onye sūru iya t'ọ
letaje eliphe gbāa
mgburumgburu ẹnya.
- 14 Ọ -būru l'ọ chīru iya l'obu;
lẹ ya a-nafū madzū ume iya;
- 15 būnu iya bụ lẹ madzū
kpoogba a-gwū;
laphukota azū l'ẹja.
- 16 Ọ -būru l'iphe edoje ngu ẹnya;
ngabekwa nchị;

nua iphe-a, mu ekfu-a.

- 17 Onye ikpe,
vudo nhamunha du ashị;
?nanu ege oo-shi buru ishi; l'achi.
Onye ono,
doberu-eka-ndo;
bya aburu iya bu
Okaribe-Kakota-Ike ono;
?nanu ege ii-shi nma iya ikpe.
- 18 ?To budu Nchileke bu
onye asuje ndu eze
l'e to dudu iphe,
ephe bu!
Yo su ndu nweru enya
l'ephe bu ndu ejo madzu?
- 19 E to kpadu okè
l'èke ndu eze no;
ophu oowotajedu
iphe gbaru onye ukpa
nu oke amadu;
kele ndu ono ephe ebo
bu iya gude eka iya kee ephe.
- 20 Ephe agbajihuje
agbajihu l'echi-abali.
Nchileke alo-woje
ndiphe alo-wo;
ephe anwushihu.
Ndu oke amadu;
be oowofuje;
to nwe madzu nwigbaleke-oma,
oogbe ele enya t'o yetaru iya eka.
- 21 Enya Nchileke
anojekwa l'uzo, madzu eshi.
Oophukotaje eke ephe aha okpa l'eshi.
- 22 E to dudu ege ochi
gbaru; to du eke,
gbaru tsukiribangu;
bu eke ndu ejo madzu
e-domighe onwephe.
- 23 Nchileke te eyekwaa
oge teke ndiphe
a-bya iya ifu t'o kpee ephe ikpe.
- 24 E too jejeodudu okpata ishi;
temanu yo wofu ndu
ishi; chita ndu odo
dochishia enya ephe.
- 25 O bu okfu l'o makotaru
iphe, ephe eme
meru iphe oonwutsuje
ephe l'enyashi;
gwee ephe rakaraka.
- 26 Onoduje l'edzudzu oha
l'èke onyemonye obule a-phu ephe;

- hùà ẹ̀p̄he àhùhù k'ip̄he, dù ẹ̀jì, ẹ̀p̄he eme;
 27 ok̄fu l'ẹ̀p̄he haru otso Nchileke;
 ọ̀phu ọ̀ dùdù ip̄he,
 ọ̀ sùru t'ẹ̀ mee,
 nweru ọ̀phu ẹ̀p̄he emeje.
- 28 Ẹ̀p̄he emeje ndu ùkp̄a;
 mkpu, ẹ̀p̄he erua Nchileke nchì;
 k'ọ̀phu bụ̀ lẹ̀ Nchileke
 anụ̀je ẹ̀kwa, ndu ẹ̀-ta
 dùdù ẹ̀ge ọ̀ haru ẹ̀p̄he.
- 29 Ọ̀lobu; ọ̀ -sùkwanu lẹ̀
 ya te eyedu ọ̀nu;
 ?bụ̀ onye a-nma iya ikpe.
 O -domia ifu iya;
 ?bụ̀ onye a-dù ike phụ̀ iya.
 Ọ̀ bụ̀ iya nwe madzù;
 mẹ̀ ip̄he bụ̀ mbakeshi.
- 30 Oomeje t'onye te emedu
 ele Nchileke ba anọ̀shi l'ọ̀chichi;
 k'ọ̀phu ẹ̀ tọ̀ watadu
 ọ̀gbaru madzù onya.
- 31 Ọ̀ -buru lẹ̀ madzù sùru
 Nchileke l'o tewaru iya;
 lẹ̀ ya te emehedu ẹ̀jì ọ̀do;
- 32 t'o koshinu iya ẹ̀ke
 o teru iya;
 k'ọ̀phu ya te emehedu iya ọ̀do.
- 33 ?Ìrì lẹ̀ Nchileke e-gbe
 bya ebua ngu nggo
 k'ẹ̀jì, i meru;
 l'ẹ̀ke ụ̀ta ip̄he ẹ̀jì ngu ta ladù ngu azù.
 Ọ̀ kwa nggubedua
 e-kfu ip̄he ìrì;
 ẹ̀ tọ̀ kwa mbẹ̀dua.
 Ọ̀o ya bụ̀; kfunua ip̄he,
 ì maru.
- 34 Ndu ip̄he edoje ẹ̀nya;
 mẹ̀ ndu mmamip̄he
 a-sùkwa:
- 35 L'ip̄he Jobu ekfu kwa
 ok̄fu onye egomunggo swehuru;
 mbù l'ip̄he ookfu te nwedu ishi.
- 36 Ọ̀ dù mu t'a sù lẹ̀ Jobu;
 bẹ̀ aa-data darua ya l'ishi;
 kẹ̀ l'ok̄fu iya ada l'ọ̀ bụ̀
 ok̄fu ẹ̀jo madzù.
- 37 O meru ip̄he, dù ẹ̀jì;
 bya etsubekwa l'ẹ̀ke ono
 l'ekwefuru Nchileke ìkẹ̀.
 Ayì l'ìya -nọ̀du;
 yọ̀o kù ẹ̀ka l'aja ayì ewena;
 l'ekfu ẹ̀jo ok̄fu l'ekpu Nchileke."

35

- ¹ Elihu asụ:
² “Jobu; ?i tubesu l'ọ bu
 ngu odobe-eka-ndoo;
 l'ẹke iisuje l'i ka
 Nchileke odo odomu?
³ Obenu l'ijije; sụ:
 ‘?Bụ ngunu bu uru iya?’
 ‘?Nanụ uru, iirita
 ọ l'i haru ome ẹji?’
⁴ Tẹ ya yeeru ngu ọnu;
 nggu ọ ndu ọnyà ngu phẹ.
⁵ Palikpoduaphu ẹnya
 lee l'akpamigwe;
 nggu aphụ urukpu ono,
 nọ ngu oreke-imeli ono.
⁶ I -mee iphe, dū ẹji;
 ?i mebataru Nchileke l'awe?
 Ejo iphe, i meshiru;
 m'ọ -ha ịha agha;
 ?ọo-kpọshi iya ngunu?
⁷ Ọ -bụru l'i doberu eka ndoo;
 ?o gbe nweru ẹge iishi
 gude iya l'eyetaru
 Nchileke eka?
 Mbu; ?o nweru iphe
 oogbe anata ngu l'eka.
⁸ Ejo iphe, iime kwa
 madzụ ibe ngu bẹ iimebeta;
 bukwaruphu ẹphe;
 bẹ odobe-eka-ndoo ngu agaru mkpa.
⁹ Ọbuje; a -kpanụka
 ndiphe ehu;
 ẹphe eye mkpu l'ọnu.
 Ẹphe echije
 ‘Ọjileka tọgbo;’
 t'a bya anafu ẹphe
 l'eka ndu ike.
¹⁰ Ọle ẹ tọ dudu onye araje
 araku Nchileke,
 bu onye keru iya nū;
 mbu onye emeje
 t'ayi mua ọnu-ochi
 l'oge iphe-ehuka;
¹¹ onye ka ayi ozi iphe
 karia ẹge ọozije unwu-anu-egu;
 bya emee ayi;
 ayi aka nwenu, ephe l'eli ọmaru iphe.
¹² Ẹ too yejeduru madzụ
 ọnu teke oochi mkpu.
 Mkpata iya aburu ọ ndu
 ẹjo madzụ kunukaru onwẹphe ekuku.
¹³ Ishi iya bụlephu ọ

Nchileke te eyejedu ọnu
teke eechi mkpu iphòró.
Ọkaribe-Kakọta-Ike
te eyejedu ọnu l'egbe iphe ono.

- 14 ?Nanụ ẹge oo-gbechia
ngaaru ngu nchi;
nggube onye sūru
l'ẹ t'i phudu iya lẹ phuu;
mbu nggube onye sūru
l'ikpe ngu nọ iya l'ifu;
l'ii-nọdu-a angaru iya?
- 15 Nngu asukwaphu
l'iphe-eghughu Nchileke
ta dudu iphe, oomeje;
ophu ọokpajedu ẹjo madzụ ishi.
- 16 Ọo ya bu l'iphe
nggube Jobu ekfu bu mkpokoro okfu.
Okfu nọ ngu l'ọnu;
ọle iphe iikfu te nwedu ishi."

36

- 1 Elihu asu Jobu
- 2 "Taa nshi nwanshiji;
tẹ mu koshi ngu
l'o nwetsukwaru-a
iphe ọdo, mu e-kfu;
gude gbataru Nchileke.
- 3 Ẹke mmamiphe mu
shi tekwaru ẹnya.
Mu e-koshi ngu
l'onye ono, keru mu nū
ono bu onye vudo nhamunha.
- 4 Iphe ii-tube nvọ bu
l'okfu mu ta budu ejire.
L'onye ke mmamiphe
katsua odota ẹnya;
be nggu l'iya nokwa l'ẹke-a nta-a.
- 5 Nchileke hakwa nshinu;
obenu l'ẹ to nwedu onye
ọokpoje ẹbo-ẹbo l'afu.
Ọ ha nshinu; bya aburu
onye iphemiphe ọbule edoje ẹnya.
- 6 Ndu ẹjo iya b'ẹ too dobejedu ndzụ.
Obenu lẹ ndu aakpa ẹhu;
be ọonuje iphe,
gbaru ẹphe.
- 7 Ẹnya ta alufujedu iya
l'ẹke ndu doberu ẹka ndoo nọ.
Oomeje; ẹphe lẹ ndu eze
atuko buru eze;
bya emee t'aakwabeje
ẹphe ugvu gbururu jeye lẹ gbururu.

- ⁸ Obenu; l'a -tua madzū mkpakọbe;
 ọkpukpu iphe-ẹhuka ono,
 a tūru iya ono ekee ya;
 kee ya dūngu
- ⁹ bẹ Nchileke ekoshije
 onye ọbu l'o shiwa l'ekuku,
 ooku onwiya;
 yeswee ẹka.
- ¹⁰ Oomeje t'ẹphe ngabẹ nchị
 l'uzo, ọokpo-ziru ẹphe;
 mẹ t'ẹphe taa onwẹphe uta
 iphe, dū ẹji, ẹphe eme.
- ¹¹ Ẹphe -mee iphe, o kfuru;
 jelahaaru iya ozi;
 bẹ nwoje ọphu phoduru
 lẹ ndzū ẹphe teke ono
 a-buru ẹphe ọpete;
 ẹphe anodulephu l'agó.
- ¹² Obenu l'ẹphe -jika
 l'ẹphe te yeduru iya ọnu;
 bẹ ẹphe a-laa l'ọgu;
 nwūshihu l'ẹphe be enwe egomunggo.
- ¹³ Ndu Nchileke ẹ ta nọdu
 l'obu evujeru iwe l'ọkpoma;
 k'ọphu bu;
 l'o -kee ẹphe m'ọo egbu;
 bẹ ẹphe ta arakujekwa iya
 t'ọ gbaaru ẹphe mkpu.
- ¹⁴ Ẹphe agbakwohuje agbakwohu;
 tsoru unwoke ọkpara,
 a ọru lẹ nte laa l'ite lanu.
- ¹⁵ Obenu lẹ ndu eje
 iphe-ẹhuka bẹ ọonafutaje.
 Oogudeje iphe-ẹhuka
 ono mee t'ẹnya doo ẹphe.
- ¹⁶ Iphe oome kwa tẹ ya
 defuta ngu l'iphe-ẹhuka;
 dobe ngu l'ẹke ịi-tūsaru ẹhu;
 nū ngu nri, aduje ngu mma.
- ¹⁷ Obenu lẹ nta-a;
 bẹ ikpe, e kperu ngu
 kwa ikpe, gharu ẹjo madzū.
 O kwa iswi-ọdu-mma
 yeke ikpe, dū mma;
 bẹ guderu ngu nū.
- ¹⁸ Kwabekwa ẹnya t'ẹ b'ọ
 dū onye e-gude ẹku deru ngu ye.
 Be ekwekwa tẹ oke
 ẹka-azū kpuchia ngu ifu.
- ¹⁹ Ẹku ngu ono;
 ?oo-me t'iphe-ẹhuka ngu laa tọo.
 ?Tii-gude ike nahu iya.
- ²⁰ Ba akpọtakwa iya l'ẹnwa;

- mbụ enyashi ono,
aakputaje ndiphe kpufu l'ufu ephe ono.
- 21 Kwabekwa enya t'e b'i ye eka l'ejo iphe;
bụ ophu, dū l'ọ ka ngu ntse;
ma l'oje iphe-ehuka.
- 22 Nchileke b'a chiliru eka lẹ k'ike iya.
?Bụ onye bụ o-zì-iphe, aa-turu yeru iya?
- 23 ?Bụ onye kpọ-zijewaru Nchileke ụzo;
m'ọ kwanu koshi iya l'ọ
kwa eke o meru eji ndọ-ọ.
- 24 Nyatakwa kutsee
Nchileke k'oru iya ono,
ndiphe guwaru l'egvu
gude kele iya ono.
- 25 Ndiphe mgburumgburu phūwaru iya.
Aanodu ụzenya ele iya ole-enya.
- 26 Mmamiphe ayi te rukwa
l'ege Nchileke habe.
To nwe onye a-dū ike kọta
ege ogurennya iya beru.
- 27 Omikobeje mini l'urukpu;
yọ chia latsua lẹ nggele.
- 28 Igwe -vua nwa
tsutsutsu; yọ chia uduruku
wushiru unwu eliphe.
- 29 ?O nweru onye maru
ege Nchileke eshije keshia urukpu.
?Bụ onye maru ege
ooshije l'okpoku iya l'atụ
egbe-igwe kẹ tarara tarara.
- 30 Phūwaru ege o woru
ebemu-igwe doo onwiya
mgburumgburu;
k'ophu bụ l'ooruje l'ẹbo eze enyimu.
- 31 Ọ bụ ege ono bẹ ooshije
l'eleta ndiphe enya;
l'anụ ephe nri;
l'anụ iya k'etsutsu iya.
- 32 Oochijeru egbe-igwe l'eka;
yọ buru eke ọ gọberu iya;
bẹ ọtuje iya.
- 33 Ọ bụ edede bẹ oodeje;
gude gbaa ama lẹ mini, abya achichi.
Eswi, eche echeche
emejekwaphu t'a maru
lẹ mini abyawa achichi."

37

- 1 "Ọ kwa iphe ono meru
iphe obu anma mu anmanma;
mbụ l'obu akfụ mu nkfụ.
- 2 Unu ngabeduduphu!

- Unu ngabeduduphu nchi;
 nua olu Nchileke!
 Unu nɔduduaphu ekiri, oode!
- ³ Ọoloje ebemu-igwe;
 yo dzuru mkpuli igwe;
 shi ẹke ono dzuru mgboko l'ophu.
- ⁴ Ebemu ono kugee;
 olu iya edelaha edede.
 Olu iya anɔduje
 agba l'ọ bu egbe-igwe.
 Ẹ to nwedu iphe oodomije edomi.
- ⁵ Ọ bulephu l'ẹge olu
 Nchileke edetabeje igidi aduje egvu.
 Oomeje iphe,
 kariru ẹge oo-do madzọ ẹnya.
- ⁶ Ọosuje aka-mini t'ọ
 daa lẹ mgboko.
 Yọ sukwapu
 mini t'ọ chĩa chĩ-shia ike.
- ⁷ Oomeje tẹ madzọ jebuhu ozi;
 k'ophu onyemonye
 ọbule a-maru ẹge ozi
 kẹ yẹbe Nchileke habe nshinu.
- ⁸ Ụnwu anumanu anɔduje
 ekpu ekpukpu;
 domishia onwẹphe l'ime ẹnụ ẹphe.
- ⁹ Oke phẹrephere eshije
 l'uzo ọhali;
 ẹge ono bẹ oyi eshije l'uzo isheli.
- ¹⁰ Ọ bu ume, Nchileke turu
 emetaje aka-mini.
 Yọ buru ume iya ono
 emeje tẹ mini,
 saru petengu bya anmaa anmanma.
- ¹¹ Oomeje urukpu;
 yọ ngu-guhu angu-guhu;
 yo shi l'urukpu ono
 l'eku ebemu kẹ mọremu mọremu.
- ¹² Ọobuje; o -zia ẹphe;
 ẹphe alọwashihu dzuru
 mgboko mgburumgburu;
 ẹphe l'agbaphe iya;
 l'ẹjelephu ozi ẹge o ziru ẹphe.
- ¹³ Nchileke achị-jeru ndiphe mini
 t'o gude iya hua ẹphe àhùhù;
 m'ọ bu t'o gude iya koshi
 lẹ ya yeru ẹphe obu.
- ¹⁴ Ngabeduduphu nchi; Jobu!
 Nɔduedu anɔdu;
 gbua igo l'iphe,
 du biribiri Nchileke emebe!
- ¹⁵ Ọ! maru ẹge Nchileke
 egudeje atụ-zì urukpu l'akpamigwe?

?I maru ege oomeje ebemu t'o kua?

16 ?I maru iphe urukpu
adqjeru l'eli iya
l'awunga awunga l'akpamigwe?
Ono kwa ozi, du egvu,
o jeru; mbu onye ono,
tukoru iphemiphe obule makotaru ono;

17 Teke pherephere,
shi uzo ohuda ephe;
ali ederu gbee;
be uwe, i yeru l'ehu
anoduje ekpo ngu okpomoku.

18 ?Ii-du-ghe ike mee
akpamigwe t'o gbasaa agbasaa;
kpoo gbengu l'o bu onyo,
a wuru awuwu?

19 Kanuru ayi iphe,
ayi e-kfuru Nchileke.
E to dukwa iphe ayi maru, ayi e-kfu;
ke l'e to dudu ophu ayi maru.

20 ?Mu a-du ike kpofu
Nchileke l'ifu to.
?Bu onye e-wota onwiya
je agbaa mgbukuma.

21 ?O nweru onye e-wota
anya iya je aphube l'anwu,
echi echichi;
teke pherephere sacharu
akpamigwe; yo doo risangu.

22 Nchileke shi l'uzo isheli;
gude mkpola-ododo
kwaa onwiya ebirisa l'abya.
O gude ike, eye egwu;
du biribiri l'abya.

23 Okaribe-Kakota-Ike bu iya ka;
ophu ayi adudu ike
abya iya ntse.
Ikpe iya bu ikpe,
vudo nhamunha;
odobe-eka-ndoo nk'iya edzua edzudzu;
k'ophu bu l'e to kpadu madzu eh.

24 O bu iya meru iphe,
madzu atsu iya egvu.
Ndu bu
o-maru-omachata; b'e to gubedu iphe."

38

Ojejoje eyeru Jobu onu

1 Ya ndono; a nonyalephu oke pherephere awata ephephe. Ojejoje eshi
l'oke pherephere ono wata oyeru Jobu onu; su iya:

2 "Bu ngunu b'i maru
ke t'i bya awata oye onu

l'iphe ẹ te dodu ngu ẹnya?

³ Rukotakwa ẹhu ẹge nwoke arukotaje;
te mu bya ajia ngu aji!
Yejekwaaru mu iya ọnu!

⁴ ?Bu awe b'i nọ teke mu
toru ntọ-l'ali mgboko?
Karu mu iya; m'ọ buru l'ọ doru ngu ẹnya!

⁵ ?Bu onye chi-buru ẹge ọo-ha?
?Bu onye gude ọdo tụa
ẹge ọsa iya a-ha?

⁶ ?Bu le ngunu
b'a kpobetsuaru okpa iya?
?Bu onye gvuberu itso,
bu iya gude mgboko;

⁷ teke ono, e metsuaru;
mkpọ-kpodo nchi-abọhu awata ọgu egvu;
unwu ojozi-imigwe
atulahaa okokooko ono.

⁸ ?Bu onye meru t'ọ nweru
iphe a-nọ-buhu mini
yele ali teke ono,
mini lufutaru l'odungu ono?

⁹ Ọ kwa mube Nchileke
be wotaru urukpu
yee mini ono l'ọ bu uwe;
bya ewota ọchi, gbaru tsubalangu
phu-kpua ya l'ọ bu ẹkwa;

¹⁰ bya akpaaru iya
oke ẹke oo-jebebe;
gude igwe gbaa ya upho
mgburumburu;
kpọ-chia ya;
yeshia ya ibo.

¹¹ Mu asu mini t'ọ lekwa
ẹke eyii-mini e-jebebeje;
t'ẹ b'ọ swejekwa ẹke ono.

¹² Jobu; ?i sujewaru anwu
l'ọo teke ọo-hata ndọ-ọ?
?T'i sujewaru
ọ-nmewa-utsu
l'ọo ẹke ọo-nodu ndọ-ọ?

¹³ ?i sujewaru
ọ-nmewa-utsu
t'ọ je azugude mgboko
jia ya kpaphukpaphu
jishia ya ndu eme ẹji?

¹⁴ Mgboko l'ophu;
be kpuru rogbodongu
l'ọ bu ọra, e gude eme iphe-ọhubama.
E dengashia ya l'ọ bu uwe.

¹⁵ Ẹ te kwejedu t'iphoro
nwaru ndu ẹjo madzu;
aanashije ẹphe ike,

ephe gude eme enari.

- 16 ?I jejewaru eke
eze enyimu amụ amumu;
?t'i jejewaru ije
l'ebo eze enyimu?
- 17 ?E koshijewaru ngu
onu-uzo ali-maa;
?t'i phujewaru onu-uzo
nwonyonyo anwuhu?
- 18 ?I ri-vujewaru ege
mgboko-a habe nshinu?
O -buru l'i maru iya;
ngwanu kfuru mu iya!
- 19 ?Bu awe be eeshije eje
l'ufu eke iphoro bu?
?Bu awe bu ufu ke ochi?
- 20 ?Ii-du ike dua ephe
t'ephe laa eke ephe shitsua?
?I maru uzo, eeshije ala ufu ephe?
- 21 Mu marua l'i makotaru
iphe ono l'o ha;
keshinu a muha-oduru
ngu ru; b'e kederu iphe ono l'o ha.
I kawanuru nka
kalihu akalihu!
- 22 ?I bahujewaru l'ulo eke
aakubeje aka-mini;
t'i phujewaru ulo ophu
aakubeje mini suno,
- 23 bu iphe, mu doberu
kwaberu oge iphe-ehuka;
me oge ugu.
- 24 ?Nanu uzo eke,
anwu eshije hata;
m'o bu eke pherephere
uzo enyanwu-ahata
eshije tsogbaru mgboko?
- 25 ?Bu onye waru oswa
eke eze mini eshije teke ochi;
bya atooru egbe-igwe uzo, ooshije;
- 26 gude iya agba mini
l'eke madzu te budu ebubu;
mbu l'echi-egu,
e ta dudu onye bu iya nu;
- 27 gude iya mee t'ali,
daburu ochobo,
e ta dudu iphe, no iya nu
nguta mini wata ofu ewu.
- 28 Mini ono, igwe achije ono;
?o nweru nna too?
Too iji ono, adaje nu ono;
?bu onye bu nna iya?
- 29 ?Bu onye bu nne, muru

- mini ono ejije oyi, nmua anmunmu ono?
 Iji ono, eshije l'imigwe
 adashi ono;
 ?bu onye tsuru ime iya;
- 30 mbu iji ono, bu iya
 emeje te mini nmaa l'o bu mkpuma;
 mekwaaphu t'ebo mini nmaa kpungu?
- 31 ?Ii-du-ghe ike kekoo
 mkpo-kpodo, Puleyadesu?
 ?T'ji-du ike toshia
 mkpo-kpodo Orayonu
 t'o nodu nanu nanu?
- 32 ?Ii-du ike mee iphe,
 bu mkpo-kpodo,
 nonu t'oo fuje l'oge iya?
 ?T'ji-du ike dua
 mkpo-kpodo Beya yele unwu iya?
- 33 ?I maru ekemu,
 a turu doberu iphe, notsua l'imigwe?
 ?Ii-du ike mee te ekemu
 ono, achigbaa iphe, no
 l'imigwe ono wata ochi
 iphe ophu, no le mgboko?
- 34 ?Ii-du-ghe ike raa ora
 t'o rua eke urukpu no;
 k'ophu oo-me te
 mini wata ngu anmanma?
- 35 ?Bu nggu atujeru
 egbe-igwe eke, oo-shi;
 o-jede; yo su ngu le ya ejeekwa.
- 36 ?Bu onye anuje madzu egomunggo;
 l'emeje te iphe doo ya enya?
- 37 ?Bu onye be mmamiphe
 iya ha ke t'o du ike gua urukpu ogo?
 ?Bu onye a-wushi-ghe
 ite-mini, sutsuaru l'imigwe
- 38 teke evevee jiru ali;
 uda anmaa anmanma.
- 39 ?Bu nggu akpatajeru nyee agu nri;
 mbu kpata kpata ophu
 e-ji unwu iya epho;
- 40 teke ephe no l'oka ephe;
 m'o bu teke ephe kpuru l'ekfukala ephe.
- 41 ?Bu onye anuje ophegu nri, oorije;
 teke unwu iya araru yebe
 Nchileke ekwa nri;
 tsoru; l'aghaphe achu nri ono."

39

- 1 "Iimaje teke eghu-oswa,
 bu l'ugvu amu nwa iya.
 ?Iphujewaru teke
 nne ele amu nwa iya.

- 2 ?I maru ɔnwa ole
 ɔɔpaje ɛpho-ime iya.
 ?Iimaje teke
 ɔomu nwa iya gɛdegede.
- 3 Ɔɔbuje; ɔ -bya amụ nwa iya;
 yo gbezita egbezita.
 Ɔ -mụ-gee ya;
 ɛhu agwa ya pherengu.
- 4 Ʋnwu iya ono anɔdu
 l'ime egbudu l'ɛke ono vua; kaa.
 Teke ono; ɛphe aparu
 nne ɛphe ono haa;
 gbakashihu;
 ɛphe ta alaphutahɛdu azu ɔdo.
- 5 ?Bu onye haru
 nkakfu-igara-ɔswa ɛka;
 yoo kpaphe;
 to du iphe, eme iya nu.
 ?Bu onye toshiru iya eri,
 e liberu iya; haa ya;
 yo wata akpaphe.
- 6 Ɔ bu yɛbe Nchileke;
 be nuru iya echi-egu ɔkponku
 t'ɔ buru ufu iya;
 bya ahaa alɔ ono,
 bulephu unu-unu ono
 t'ɔ buru ɛke, oo-buru eburu.
- 7 Wɔwowo, anɔduje ada le
 mkpukpu aduje iya ɛji;
 ɔphu ookwejedu t'ɔ
 nweru onye a-tuziru iya ɛke, oo-shi.
- 8 Ɔonoduje l'ugvu l'akpa nri;
 l'aghaphe acho
 nwiru-egbudu, ɔo-taa.
- 9 Atsu; ?oo-kwe-e;
 jelahaaru ngu ozi.
 ?Oo-kwe-e radu l'ɛke iyejeru anu nri.
- 10 ?Ii-du-ghe ike tua ya eri
 kputa t'ɔ jeeru ngu ozi ɛgu;
 ?Ii-gudeghe iya t'ɔ kooru
 ngu ɔkori le nsuda.
- 11 ?Ii-chi-gheru ukfu
 kwee ke l'o shihuru ike.
 ?Ii-ha-ghe ozi ngu l'ɛke
 o shihuru ike;
 t'ɔ jeeru ngu.
- 12 ?Ii-kwe t'ɔ vuta witu ngu;
 je edoberu ngu l'ɛke, eetsuje witu.
- 13 Enyi-nwenu anɔduje aji
 ebà iya kpakpakpa;
 gude iya l'eku onwiya.
 Ɔle ɛ ti tudu ebà iya
 eyeru ebà torotoro.

- 14 Enyi-nwenu atuje ẹkwa haa l'eli evevee;
yọ nọdu l'ẹke ono vọ onwiya.
- 15 Enyi-nwenu l'onwiya ta
kpa ishi; ẹ wo;
?ta dzọ-du iya nọ ọkpa;
dzọpyaa ya; m'ọ bụ:
?unwu anumanu ta
adzọpyashidu iya nọ.
- 16 Unwu iya ẹ ọonoduje
eme l'ẹphẹ ta bụdu unwu iya;
ọphu ọ kpadu ishi l'akanya,
o seru a-buru iya ẹ mmanu.
- 17 Ishi iya aburu ẹ Nchileke
ta nọdu iya mmamiphe;
tọ nọ iya egomunggo.
- 18 Obenu l'ọ -wowaru ẹbà
iya gbasaa; wata ọgba ọso;
yọ gbasweta inya;
mẹ onye agba iya nọ.
- 19 ?Bụ nggu anuje inya ike.
?Bụ nggu gbaru iya nza l'olu;
yọ dọ ẹ nwa yikayika.
- 20 ?Bụ nggu emeje inya
t'ọ kfu wugowugo l'ọ bụ igube;
ọ -zua ume;
ndiphe atsuhu egvu?
- 21 Oogudeje ẹhu-otso-ena
l'adzọ garamu garamu;
l'eme enari eje l'ifu ọgu.
- 22 Inya ta madu iphe bụ ọtsu egvu;
tọ laje azu l'ifu ọgu.
- 23 Arwa; mẹ akfu,
ndu l'agba iya nọ chi
anọduje egbu ngerengere;
dọru iya ẹ mgberemẹku.
- 24 Nkọroshi k'ọgu ono ejije iya ẹhu;
yọ buru ẹ t'ọ lee alị
l'ẹke ọokfu atugbu;
ọphu ọodujedu ike vudo
l'ẹkalanu teke e gburu ọpyoku k'ọgu.
- 25 E -gbua ọpyoku k'ọgu; yọ kọ geru-geru.
Ọonodujeru l'ẹke teru enya
kọ-vu egburu ọgu;
nua olu ndu ishi soja;
mẹ mkpu-ọgu, ada nọ.
- 26 Mbu; ?bụ nggu ziru ivu
ẹge oo-shije gbasaa ẹbà iya l'ephe
ala ọzo ọhuda.
- 27 ?Bụ nggu ezije ugo t'ọ
phee oreke-imeli;
je anọdu kpaa ẹkfuna iya
l'ẹke dọ ẹringe-ẹringe.

- 28 Ẹke oobu bu l'eli-eli
mkpuma, nọ l'ephekerephe.
Yọ buru ẹke ono bu ufu iya.
- 29 O bu l'ẹke ono;
be ọonoduje edo iphe oo-ri.
O -nọdujeru ọzenya; phua ya.
- 30 Unwu iya anoje l'angu mee.
Yọ buru l'ẹke odzu nọ;
be yebedua anoje."

40

- 1 Ojejoje asukwaphu Jobu:
- 2 "Nggube ophu aturu
Okaribe-Kakota-Ike okfu;
?bu nggu a-karu iya iphe, oo-me?
Nggube ophu ebo
Nchileke ibo;
yenuaru iya onu nta-a!"
- 3 To du iya bu; Jobu abya eyeeru Ojejoje onu; su iya:
- 4 "M'e to dukwa iphe, ya bu.
?Nanu ege ya e-shi
agba ngu okfu?
Ya wookwaru ẹka kpuchia l'onu.
- 5 Ophu ya kfuru edzuwa;
ya te ekfuhekwa odo."
- 6 Ya ndono; Ojejoje abya anodu l'ime oke pherephere ono kfuru nu Jobu;
su iya:
- 7 Rukota ẹhu ege nwoke arukotaje;
te ya jia ngu aji.
Ya -jia ngu aji;
nggu eyeeru iya ẹya onu.
- 8 ?Ii-su le yebe Nchileke te
ekpejedu ikpe, du mma to.
- ?Iime t'i nma iya ikpe;
k'ophu ikpe a-laru nggubedua to.
- 9 Ike ngu;
?o ha l'o bu ke Nchileke.
Olu ngu; ?oo-deghe
igidi l'o bu nk'iya.
- 10 Ngwaa; gudenu
o-gbu-nwii-nwii
gude odu-biribiri
kwaa onwongu ngwa!
Nggu ewota ugwu;
wota onweru ẹnya yee
onwongu l'o bu uwe!
- 11 Vua ovuma gude koshi
ege iphe eghutabe ngu eghughu!
Lemua iphe bu ndu eku
onwephe ekuku;
lo-tsuta ephe;
- 12 Lenua iphe bu ndu eku

- onwèphe ekuku;
mee èphe t'èphe ɔ̀o!
Tùko iphe bù ndu eme
iphe, dù èji dzò-byashia
l'iphe bù èke èphe nò!
- 13 Chikobe èphe lia l'èkalanu;
nggu egude èkwa-odzu
kechishia èphe ifu l'ili.
- 14 Ono teke ya e-kweta l'òo
nggùbe Jobu b'ò laru.
- 15 Lenua oke anù ono;
mbù Enyi-mini.
Ò bù yèbedua keru iya;
bùkwaru iya phù keru nggùbe Jobu.
Enyi-mini ata èwu l'ò bù eswi.
- 16 Ò bù; lewaru egbe ike, nò iya l'ukfu;
nggu elewaru egbe ike,
nò iya l'akwara èpho!
- 17 Òdzu iya akfujèru l'òbu oshi sida.
Áji, nòtsua ya l'utakfu
kparu onwiya akpakpa.
- 18 Òkpu iya bù mkpùrukpu ope b'ò bù.
Oshi-òkpa iya abùru mgbòro-ìgwè.
- 19 Ò bù iya katsua nshinu
l'iphe bù iphe,
Nchileke keru ekeke.
Obenu lè yèbe Nchileke kalè iya-a ike.
- 20 Òonoduje l'eli ugwu l'ata nri;
unwu anù ndu òphu anòdu
l'iku èke ono l'egvu egvu.
- 21 Òozeje lè mkpuli oshi lotusu;
rù-mia onwiya l'ime èswa, nò l'ùda èke ono.
- 22 Oshi lotusu ono egudeje agu iya domia ya;
èkali-oshi wilo anò-phae ya mgburumburu.
- 23 È tòò tsùdu egvu eyii-mini;
m'ò -ruhuru;
Enyimu Jòdanu byaa utso
dù-kfuru iya l'ònu.
- 24 ?Bù onye a-dù ike gude enyi-òswa.
È ta anmatajèkwa iya l'ònya;
ta swòfu-ghe iya imi?

41

- 1 “?Ii-gudeghe ìkokoro hata èjo agiyi ono;
?m'ò bù kee ya eri l'ire.
- 2 ?Ii-yeghe iya eri l'imi l'opyia al'opyi;
m'ò bù gude ìkokoro
dzùgbabe iya agba.
- 3 ?Òo-rò ngu aròro t'ì haa ya tòò.
?Oo-gude-ghe olu-odoo kfuru yeru ngu.
- 4 ?Oo-kwe tẹ nggu l'ia
gbaa ndzù;

t'ò b̄uru ohu ngu jeye lẹ gbururu t̄o.

5 ?Ìi-dù ike mekoshije iya
ege eemekoshije unwenu-a;
?m'ò b̄u haaru iya
unwegirima ngu ndu
k'unwanyi t'ephe l'iya gvuje egvu.

6 Ndu agba ngho;
?ephe e-kweghe ngu iya onu t̄o.
Ìi-dù ike mee ya;
k'ophu ndu oke aswa e-re iya lẹ mgbuka?

7 ?Ìi-dù ike gbubushia igwe
ibiribe ibiribe tsu-jia ya l'akpo ehu;
m'ò b̄u gude ikekee su-fua ya ishi.

8 I-byia ya eka mmanu;
b'ẹ t̄i t̄uhekwa iya ama odo;
kẹ l'ìi-nyata-a ege o m̄uru nggu l'iya.

9 Onye ari lẹ ya e-mekputa
ejo agiyi kwa ejo-ire bẹ odozu;
kẹ l'ò b̄ukwadia t'anya
nggu l'iya chegba; ike agvu ngu.

10 Keshinu ẹ t̄o dudu madzu
nwigbaleke-oma, a-du-ghe
ike kpalia ejo agiyi ono;
?bu-chia yẹbe Nchileke,
bẹ madzu a-kpalighe?

11 ?B̄u onye a-su lẹ ya ji iya ugwo;
tẹ ya bya akfua ya eya;
kẹ l'iphemiphe obule,
nọ lẹ mgboko b̄ukota nk'iya.

12 Ya ta adakwa ashi tẹ ya ba
aturu ngu onu okpa ejo agiyi ono:
ege o nwetaberu okpehu;
mẹ ege o du-tabe ugvu l'anya.

13 ?B̄u onye a-du ike phua ya akpo.
?B̄u onye a-du ike paru
odogoro je iya l'ifu;
lẹ ya eje iya eya eyeye?

14 ?B̄u onye a-tu kparara
je iya onyaha onu.
Eze, nọ iya l'onu eyekwa egvu.

15 Iphe, kporu iya giriri l'azu
b̄u iphe,
e gude eze nze-ogu.
Iphe ono bẹ dzegbaberu onu;
shihugbaa ike;

16 swia nyichingu;
k'ophu b̄u lẹ
pherephere te eshigedu
lẹ mgbaku iya bahu iya l'ehu.

17 O rakutsuaru arakuru;
tugba buru nanu;
k'ophu b̄u l'ẹ taa t̄uwadu iya ebo.

- 18 Qobuje; o -zee uze;
 ẹkoroku aghakahu.
 Enya iya du l'ọ bu ẹke
 enyanwu keru paa l'uzo nchi-abọhu.
- 19 Oku, shi iya l'onu anọduje
 enwu ke phophopho.
 Ekoroku, shi iya nu l'agba kpirikpiri.
- 20 Enwuru-oku eshije iya l'imi l'akpo tututu
 l'ọ bu ite, e shiberu;
 chiru ophuruphu tsube iya.
- 21 Ume, ootu rua l'icheku-oku,
 oku ta nodu;
 yo gbanwuhu oku.
 O kwaphu ege ono;
 be oku eshije iya l'onu enwu phophopho.
- 22 Agburu-ehu, no iya l'olu
 emeje te meji tofu iphe bu
 onye phuru iya nu.
- 23 Igbidigbi anu, no iya l'ehu
 nyatsuaru l'eli ibe iya;
 k'ophu bu l'e to dudu
 onye a-du ike nyafu-ghee ya.
- 24 Okpoma iya kporu gbengu l'ọ bu mkpuma;
 shihu ike l'ọ bu o-ji-l'eka mkpuma.
- 25 O -gbeshi egbeshi; ndu, bu
 o-ka-ike phe atsuhu egvu;
 gude ehuanmanma gbalala azu.
- 26 E -gbua ya mma;
 b'e to dudu iphe, oome iya;
 ophu o dudu iphe, arwa;
 m'o bu akfu;
 o dudu buru ikekee emeje iya.
- 27 Onya-jishije igwe l'ọ bu owa;
 nya-kwoshia ope l'ọ bu oshi,
 riru avurukpa.
- 28 Akfu te emejekwa iya t'ọ gbaa oso.
 Mkpuma adujele iya-a
 l'e-wotaru udzu phee ya l'ehu.
- 29 E -chia ya mgboro;
 yo gbe du iya l'e chiru iya owa.
 A-tua ya arwa; yo chi l'iya-a ochi.
- 30 Ekiri, no iya l'epho
 atsu nko l'ọ bu onu mbeji.
 O -wua awuwu l'epoto;
 yo du l'ọ bu ẹke e swiru igwe,
 e gude etsu witu.
- 31 O -ruba l'ebo mini;
 yo phuhu uphu l'ọ bu ite,
 e shiberu l'oku.
 Teke o rubaru l'eze enyimu;
 yo tsulahaa kfutukfutu
 l'ọ bu manu, e shiberu l'oku.
- 32 Eke, o shiru be mini ebukahuje ebo;

l'acha kẹ pemu-pemu.
 Mini ẹke, o shiru
 abukotajeru ọp̄hu kwaseru.

33 Ẹ to dudu iphe, nọ le
 mgboko-a yele iya ha.
 Ọ bụ iphe, e keru,
 ẹ ta atsujedu egvu.

34 Ẹ to nwedu ẹge iphe
 e-kube onwiya
 t'ọ gube iya iphe.
 Ọ bụ iya bụ eze
 l'iphe bụ iphe, eku onwiya ekuku.”

42

1 To dū iya bụ; Jobu abya
 eyeeru Ojejoje ọnu; sū iya:

2 “Ojejoje; ya makwaru-a
 l'ọ bụ nggu bụ ike,
 kakota-ike ọdo;
 l'ẹ to dudu iphe,
 i tūberu k'ememe,
 nweru onye a-agbashị-ghe iya nū.

3 I jiru mu iphe, meru iphe mu
 jeru je ẹye ọnu l'iphe ẹ te dodu mu ẹnya.

Ọ kwa oswi-okfu;
 mu yeekwaru ọnu l'iphe,
 ẹ te dodu mu ẹnya;
 mbụ iphe, dū-tabe biribiri;
 k'ophu bụ l'ẹ to nwedu
 l'oo doo mu ẹnya.

4 I sūkwaru mu phụ tẹ mu
 ngabẹ nchị; t'i jia mu aji.
 Teke i jitsuaru mu aji;
 tẹ mu yeeru ngu iya ọnu.

5 Ọ kwa nchị bẹ mu shi
 egudeje anụ ọtu-ọnu ngu.
 Obenu lẹ nta-a; bẹ mu
 gudewa ẹnya mu phụ ngu.

6 Nta-a bẹ mu duakwa onwomu ashị.
 Izimana laakwaru mu azụ;
 ọwaa ẹka mu; ọwaa ikpere mu l'alị.”

Okpochi okfu obu ishi

7 To dū iya bụ; Ojejoje ekfutsuaru Jobu iphe ono; bya asụ Elifazu, bụ onye Témanu: “L'iphe eghukwa yẹbe Nchileke eghughu; kẹle nggu l'ònyà ngu phe; ẹphe ẹbo te kfuduru mu iphe, gbaru nū ẹge nwozi mu, bụ Jobu kfuru.

8 Iphe, unu e-me nta-a bụ t'unu kp̄ta oke-eswi ẹsaa yele ebyila ẹsaa jekfu nwozi mu, bụ Jobu t'e gude iya gwoo ngweja-ukfuru nū mu l'okfu ẹhu unu. Jobu e-kfuru nū mu l'okfu ẹhu unu; mu anụ ya; mu te emehe unu iphe, mu riru lẹ mu ga eme unu k'eswe ono, unu meru ono; kẹ l'unu te kfudu okfu mu ẹge gbaru nū; ẹge nwozi mu, bụ Jobu kfuru.”

⁹ Tọ dọ iya bụ; Elifazu, bụ onye Témanu yele Bilidadu kẹ Shuha; mę Zofa, bụ onye Nema egbeshi je emee iphe ono, Ojejoje sùru t'ẹphe mee ono. Jobu abya ekfuru nù Ojejoje l'okfu ẹhu ẹphe; Ojejoje anata iphe, o kfulu nù iya.

¹⁰ Ya ndono; Jobu ekfutsulephu nù Nchileke l'okfu ẹhu ọnyà iya pẹ ono; ẹphe ẹto; Ojejoje abya emee ya; yọ byakwa bya enweru ẹku ọdo. Yo mee; iphemiphe ọbule, o shi nweru abya aha ẹge o shi ha ugbo ẹbo.

¹¹ Unwunne iya; ndu k'unwoke; mę ndu k'unwanyị; mękpọ onyemonye ọbule, shi mahawaru iya nù abyalahaa nk'iya ọdo; ẹphe l'iya erilahaa nri. Ẹphe akpọlahaaru iya ifu iya; dọlahaa ya ike k'iphe-ẹhuka ono l'ọ ha, Ojejoje pakfutaru iya ono. Onye, byatashia; yọ guderu iya okpoga; gudekwaru iya phị echị mkpọla-ododo.

¹² Ojejoje abya agooru Jobu ọnu; iphe abya akaru iya lẹ mma l'ikperazụ; karia ẹge o shi dọru iya l'ọdungu. Aturu, o mekocharu nweru dọ ụkpọrọ ọnu aturu l'ọnu aturu iri l'ise. Inya-kamẹlu iya adu ọnu iri l'ise. Eswi iya, a turu njigba ẹbo ẹbo adu ọnu njigba eswi ẹbo l'ụkpọrọ njigba eswi iri. Nkafu-igara iya adu ọnu nkafu-igara labu l'ụkpọrọ iri. ¹³ Ọ byaru bya amuta unwoke ẹsaa; waa unwanyị ẹto.

¹⁴ Onye ọphu bụ ada iya b'ọ guru Jemima. Onye ọphu etsota iya nù b'ọ guru Kezaya; bya agwa onye k'eto Kerenu-Hapuku.

¹⁵ L'alị ono gbaa mgburumgburu te nwedu unwanyị ọdo, makpuru unwu Jobu ono lẹ mma. Nna ẹphe; mbu Jobu ekevuru ẹphe iphe, o nweru teke o keru unwu iya ndu k'unwoke iphe.

¹⁶ Lẹ Jobu jetsuaru iphe-ẹhuka ono b'ọ ọfuaru ụkpọrọ afa iche iche ugbo ẹsaa b'ọ nwuhuderu. Ọ nọ ndu gude ẹnya iya phị unwu iya; mę unwanwa iya; mę unwu nwanwanwa iya.

¹⁷ E metsua; Jobu akaa nka; laa l'oge nka-ezekuna nk'iya.

Egvu-Qma

1

- 1 Onu-oma bu k'onye ye
 ndu akirishi e-ta achidu idzu lanu;
 too tsoje l'idzu ndu ejo iya ono;
 to du iphe ye ndu e-ta
 gubedu Nchileke iphe jigba;
- 2 mbu onye bulephu ekemu
 Ojejoje aduje iya mma;
 buru iya anoduje iya l'oriri: eswe l'enyashi.
- 3 Onye ono du l'o bu oshi,
 e yeru l'iku ngele.
 Onoduje ami nebyi l'oge iya;
 ophu ekwo iya
 'aku-gbehujedu aku-gbehu.
 Iphe bu iphe o yeru eka abujeru iya upete.
- 4 Obenu l'e t'o budu ege ono
 be odujeru ndu akirishi.
 Ephebedua du l'o bu eswa witu,
 pherephere ephekashije.
- 5 Oo ya bu le ndu akirishi be
 ikpe a-nma l'ifu Nchileke;
 ophu o dobedu ndu eme
 ejo iphe l'eke ndu doberu eka ndoo no.
- 6 Kele Ojejoje anoduje eduzi
 ndu doberu eka ndoo uzo.
 Obenu l'uzo ke ndu akirishi e-me;
 ephe aburu kpurupyata.

2

- 1 ?Bu ngunu meru iphe
 iphe bu mbakeshi achi
 ejo idzu ke okwefuru Ojejoje ikè?
 ?Bu ngunu meru iphe ndiphe
 achi idzu iphoro?
- 2 Ndu eze, achi mgboko
 ajikobe onwephe k'ogu;
 ndu ishi l'edzokobe;
 t'ephe tso Ojejoje ogu;
 tsokwaphu onye ono,
 o fotaruru t'o buru eze ono ogu.
- 3 Ephe suru: "Unu t'ayi
 lo-bushia mkpa ono,
 ephe gude tugbabe ayi ono!
 Unu t'ayi ghabushia egbirigba ono,
 ephe gude kee ayi ono."
- 4 O bu ochi be onye ono,
 no l'aba-eze l'imigwe ono achi ephe;
 mbu l'oo ochi; be ozi Nnajiufu.

- ⁵ Oo-gude iphe-eghughu
baaru epha mba;
gude oke ehu-eghughu yee ephe egvu.
- ⁶ Nchileke asu ephe le
ya fofutawaru eze;
dobe iche le Ugву Záyonu,
bu ugву ono, ya doberu nsó ono.
- ⁷ Onye ono, o fotarú ono asu
le: "Ekemu Ojejoje;
be ya a-ra tororo;
kele Ojejoje suru iya:
'L'oo ya bu Nwatibe iya ke nwoke.
Dube ntanu;
be ya buakwa Nna iya.
- ⁸ Ya e-woru iphe bu mbakeshi
nu iya t'o bu ru okè-iphe iya;
woru mgboko
mgburumburu nu iya
t'o bu ru iya iphe-enweru;
m'o -bu ru le ya ro ru iya eya.
- ⁹ Yo bu ru eka-ike;
be mu e-gude achi ephe;
gude iya kua ephe
yogiriyogiri l'o bu ite-ura.' "
- ¹⁰ Oo ya bu; unube ndu eze;
unu kwakwaa enya!
Unube ndu ishi ke mgboko-a;
unu ngabekwa nchi l'okwa
ono, aanmaru unu ono!
- ¹¹ Unu gude otsu egvu;
me ehu-anmanma ejeru Ojejoje ozi!
- ¹² Unu tsuta Nwa iya nwoke
onu l'okpa; e menyaa;
ehu awata iya oghu
eghughu; yo mee;
unu aburu kpurupyata le mbaduzo;
ke l'o kwa nwiphe, e-ta badu ishi;
akpatsuje iya iwe.
Onu-oma bu ke ndu gbakfuru
iya nu t'ephe zeeru ndzu.

3

Egву-oma, Dévidi deru teke oogbalaru nwa iya, bu Abusolomu

- ¹ Nngube Ojejoje;
ndu ohogu mu zakwaru l'igwe!
Ndu, wu-lihuru etso mu
okfu aburu 'aguta aguta.
- ² Ndu, ekfu le Nchileke
ta adzofutadu mu hakwa l'igwe.
- ³ Obenu l'o bu nggubedua,
bu Ojejoje bu onye egbobutaje mu nu.
O bu nggu bu onye emeje
t'a kwabe mu ugву;

- bұru nggu emesaje mu ifu.
 4 Mu woliru olu mu raku Ojejoje.
 Yo shi l'ugvu ono,
 o doberu nsq ono zaa mu.
 5 Mu azejeru azee kua mgbenya; tehu;
 ke l'o bu Ojejoje gude ndzu mu.
 6 Igweligwe ndu ono,
 kwagebetsuaru; no-pee mu
 mgburumgburu ono;
 be mu ta atsudu egvu.
 7 Nggube Ojejoje;
 byiko kwolihuru dzoo mu;
 kwoliu dzofuta mu;
 nggube Nchileke mu!
 Hua ndu ohogu mu ahuhuhu;
 k'ophu ike ta anohedu ephe.
 8 O bu nggube Ojejoje adzofutaje madzu.
 Gonuaru ndu nke ngu onu.

4

Egву-qma, Dévidi deru nu onye ishi egvu; t'a kpuru une ye iya

- 1 Zanu mu teke mu kuru ngu;
 nggube Nchileke mu,
 bu onye doberu eka ndoo.
 I gbaru mu mkpu teke
 iphe-ehuka byaru mu.
 Byiko; phunuaru mu imiko;
 nggu angaberu mu ru nchi
 l'ekfukfu, mu ekfu anu ngu!
 2 ?Bu teke ole; be unube unwu
 eliphe a-ha ogude ugvu,
 a kwaberu mu eme iphe-iphoro?
 ?Bu teke ole; be unu
 e-yeberu obu
 l'iphe e-te nwedu ishi;
 mbu woru onwunu haaru
 iphe e-ta budu okpobe iphe?
 3 Unu makwaru le Ojejoje
 fotawaru ndu ophu
 yeru iya obu doberu onwiya.
 Mu -kua Ojejoje;
 be ozajekwa mu.
 4 Unu be ekwekwa
 t'ehu-eghughu nwuru unu ye l'iphe du eji.
 Unu -zeru aze;
 unu to nwehu ria ya ariri; daa ashii.
 5 Te ngweja, unu egwo anu
 Nchileke bujekwaru
 ngweja, du iya mma.
 Unu adakobeje Ojejoje.
 6 Ephe du l'igwe; mbu ndu
 asuje: "Nggube Ojejoje;
 mebanuaru ayi iphe-qma;

mūnuaru ayi ọnu-ọchi!"

- ⁷ Obenu l'ẹhu-otso-ena ọphu
i yeru mu l'obu kakwa nk'ẹphe
teke iphe ẹphe meberu l'alì mehuru ọhuma.
- ⁸ Mu egudeje ẹhu-otso-ena laa l'ulo;
kua mgbenya l'ẹhu-agu;
kẹ l'ọ bụ nggube Ojejoje nwẹnkinyi ngu;
bụ onye emeje tẹ mu buru
lẹ domangu rimangu.

5

Egву-oma, Dévidi deru nū onye ishi egvu; t'a phuru opu ye iya

- ¹ Nggube Ojejoje;
ngabenu nchì nua olu mu;
ude, mu atsu erua ngu nchì!
- ² Nggube Nchileke mu,
bụ Eze mu; ngabenu nchì; nua mkpu,
mu echì echiku ngu;
kẹ l'ọ bụ nggu bẹ mu ekfu anụ.
- ³ Nggube Ojejoje;
utsu mbọku-mbọku;
bẹ jinuje olu mu.
Utsu mbọku-mbọku;
bẹ mu ewojeru mkpa mu
dooru ngu giriri l'ifu;
daa ngabenu ngu.
- ⁴ Nchileke; ẹ tị bụdu onye
iphe dū ẹjì aduje mma.
Ọphu iikwejedu tẹ ndu eme
ẹjọ iphe nọdu l'ẹke jino.
- ⁵ Ndu eku onwẹphe ege ẹphe
ẹ-ta hadu te evudoghewka ngu l'ifu.
Iphe bụ ndu eme iphe ẹ-ta
adudu mma dukwa ngu ashì.
- ⁶ Ndu ntumatu bẹ iimeje t'ẹphe buru kpurupyata.
Ndu mgbugbu-madzu;
mẹ ndu ejire; bẹ nggube
Ojejoje akpofu akpofu.
- ⁷ Obenu lẹ mbẹdua e-shi lẹ
n-yomobu ngu l'ẹke mu nū;
abya l'ulo ngu.
Mu e-gudeje ọtsu egvu;
ghaa ifu l'eze-ulo ngu, dū nsọ;
baaru ngu ẹja.
- ⁸ Nggube Ojejoje;
keshinu ọphu ị bụ onye doberu ẹka ndoo;
duzinua mu ọzo;
l'ogvu ndu ọhogu mu.
Menua t'ọ doo mu ẹnya;
mbụ ọzo, iicho tẹ mu shia.
- ⁹ Ẹ tọ dudu okfu, shi ẹphe
l'ọnu m'ọo nanu, e gude ẹka.
Iphe jiru ẹphe obu bụ mkpaka.

Ephe egudeje onu ephe aja madzu ajaja;
obenu l'iphe no ephe l'obu
anoduje eshi l'obu ili, gheru onu.

- 10 Nggube Nchileke;
menua t'ejo iphe ephe
meshiru tukoru ephe l'ishi;
te idzu, ephe chiru nma ephe l'o bu onya.
Chifukota ephe Nchileke;
ke l'iphe ephe meshiru ghatawaru aghata;
shi iya kwa iya phu
l'ekwefuru ngu ikè!
- 11 Ote te ehu-otso-ena bukwaru
ke ndu agbabaje ngu l'ime; zeeru ndzu.
T'egvu ehu-otso-ena buru
nk'ephe jeye le tutu yoyo.
Gbochita ephe Nchileke;
k'ophu iphe bu ndu yeru
epha ngu obu e-te eswa.
- 12 O bu nggube Ojejoje
agojeru onu-oma nu ndu doberu eka ndoo.
ligudeje ke l'ephe no ngu
l'obu gbochita ephe.

6

Egву-oma, Dévidi deru nu onye ishi egvu; t'e gude olu, ede edede gua ya;
t'a kporu une ye iya

- 1 Nggube Ojejoje;
be egudekwa ehu-eghughu baaru mu mba;
ophu i gudekwa
oke ehu-eghughu ngu hua mu ahuhù!
- 2 Nggube Ojejoje;
phuaru mu ru imiko;
ke l'ike gvwaru mu.
Nggube Ojejoje;
menua te mu ka mma;
ke l'ehu mu l'o ha
anmakotakwa mu kwekwekwe.
- 3 Meji atofukwa mu atofu.
Nggube Ojejoje;
?bu teke ngunu meru;
temanu nggu agbaaru mu mkpu?
- 4 Laphuta azu; Ojejoje;
bya bya adzo mu!
Gude ke n-yemobu ngu ono,
bu 'onwe agvugvu ono dzoo mu!
- 5 Ke l'onye nwuhuru nu
ta anyatahekwa ngu.
?Bu onye a-nodu l'ali-maa l'ekele ngu ekele.
- 6 Mu tsuakwaru ude jeye ike agvu mu.
Mu -laa l'ulo
mboku-mboku;
mu akwaa ekwa jeye nchi abohu;
ophu 'onweddu mboku,

a nojeru tẹ ẹnya-mini mu
ba tso l'iphe mu echebeje ishi.

7 Aphụ, byaru mu nụ mewaru;
mu akwaa ẹkwa kwata ẹnya-ishi.
O mewaru; ẹnya ekoshia mu ekoshi.
Yọ buru iphe ndu ọhogu mu kpataru mu.

8 Unu gbeshi mu l'ifu;
unubẹ ndu ẹjọ iya ono;
kẹlẹ Ojejoje nūwaru ẹkwa mu akwa.

9 Ojejoje nūwaru aroro, mu roru iya.
O nūwaru ekfukfu, mu ekfu anụ iya.

10 Ndu ọhogu mu l'ephe ha;
bẹ ee-kpu ifu lẹ ntụ;
meji atọshihu ephe.
Ephe a-ghakọbe;
gude iphere laphushia azụ.

7

Egву-aphụ, Dévidi guru nụ Ojejoje lẹ k'iphe Kúshi, bụ o-shi-l'eri
Bénjaminu kfuru

1 Nggube Ojejoje,
bụ Nchileke mu;
ọ kwa l'ime ngu bẹ mu gbabataru;
tẹ mu zeeru ndzụ.
Dzọnua mu;
l'ẹka iphe bụ ndu achị mu nụ;
byiko nafuta mu rụ!

2 Odumeka bẹ ephe e-gudekwa
mu l'ọ bụ agụ; labushia nanụ nanụ;
l'ẹ b'ọ nwe onye ọdo,
mu nweru a-gbaru mu mkpu.

3 Nggube Ojejoje,
bụ Nchileke mu;
a gufukwa l'ọ nweru
iphe dụ ẹji, mu mejeru;

4 mbụ l'ọ nweru m'ọ bụ
onye okfu e-ta duduru mu l'iya,
mu mejeru iphe dụ ẹji.
Odudu buru lẹ mu natajeru
ndu ọhogu mu iphe k'ẹhuka;
l'ẹ b'ọ dụ iphe kparu iya nụ;

5 ọo ya bụ; tẹ ndu ọhogu mu,
achị mu nụ gude mu;
dzọo mu pyakapyaka;
Ephe ewowaruru ugву ono,
aakwabẹ mu ono gwọo lẹ ntụ.

6 Nggube Ojejoje;
gude nụ ẹhu-eghughu kwolihu!
Gbeshi nụ; nọ-chia ephe ọzo;
mbụ ndu ọhogu ono,
gude ẹhu-eghughu achị mu ono.
Kwolihuru Ojejoje;
kẹ l'ọ kwa nggubedua turu ekemu;

sù tẹ ndiphe kpeje ikpe, dù maa.

⁷ Chikobenu mkporo-oha ono,
dzukoberu nù ono;
t'ephе gbaa ngu mgburumgburu;
nggu anodu l'aba-eze ngu l'ephekerephe.

⁸ O bù nggube Ojejoje
e-kpe ndu ono ikpe.
Kpee ya; kperu yeru mu;
kele mu bù onye doberu eka ndoo;
to nwe eke uta dù mu l'èhu.

⁹ Nggube Nchileke,
bù onye doberu eka ndoo;
nggube onye enyochaje
ime obu madzù;
mẹ oriri iya;
byiko menua t'ọ kfushi;
mbù iwe-iwe ono,
ndu akirishi eme ono!
Mee tẹ ndu doberu eka ndoo
nguru anguru!

¹⁰ Nchileke bù iya
egbochitaje mu nù.
O bù iya adzofutaje ndu obu guru iphoro.

¹¹ Nchileke bù onye ekpeje ikpe, dù maa;
bùru onye ekoshije ndu
ejo madzù
oke ehu-eghughu iya mboku-mboku.

¹² O -bùru lẹ madzù ta atadu
onwiya uta iphe dù eji iya;
bẹ ọo-bakwa nkogo iya
tee ya nkọ; kwee uta iya;
ye iya akfù gọberu ndu ono.

¹³ O kwakọkwaru ejo
ngwa-ọgu iya dobe;
bya edozikotawa akfù iya, enwu ọku.

¹⁴ Lewaru ege ejo iphe jiru ndu akirishi obu.
Ejo iphe ono, jiru ephe obu
ono aburu eregede.
Iphe e-shi l'eregede ono
lufuta aburu ntuphu-ire.

¹⁵ Ephe turu iduma;
tumia ya atumi.
Obenu l'ọ bù ephe
e-mekochaa dalahù l'iduma ono.

¹⁶ Eregede, ephe agba
e-mekochakwaa bya
atukoru ephe l'ishi.
Iphe-kpaa, ephe meshiru
ndu ọdo a-laphukwaru ephe azu.

¹⁷ Mbèdua a-nọdulephu ekele Ojejoje ekele;
kẹ l'ọ bù onye doberu eka ndoo.
Mu agua egvu;
gude tua onye ono,

bụ Ọkaribe-Kakọta-Nụ ono ẹpha.

8

Egву-qma, Dévidi deru nụ onye ishi egvu; t'e gudeje ngwa-egvu gítitu gua ya

¹ Nngube Ojejoje,

bụ Nnajiufu ayi;
 ẹge ẹpha ngu dụ-bekwanu
 ugvu lẹ mgboko gbaa mgburumgburu;
 meru ọdu-biribiri ngu;
 yọ ghaa imigwe.

² I mewaru ụnwegirima nshji;

mẹ ndu angu ẹra;
 ẹphe awata ngu ọja ajaja;
 l'ogvu ndu ohogu ngu;
 shi ẹge ono mee tẹ ndu
 ohogu ngu;
 mẹ ndu eme t'ẹphe gwata
 ngu ụgwo daa shikongu.

³ Teke mu leri ẹnya l'igwe;

phụ iphe i gude
 mkpushi-ẹka ngu meshia;
 mbụ ọnwа;
 mẹ mkpọ-kpodo,
 bukota iphe i meshiru dobe;

⁴ mu ajilahaa; sụ: "Bụ ngunu

bẹ madzụ bụ; kẹ t'i rivu iya l'oriri?
 ?Bụ ngunu bẹ madzụ mmanu bụ;
 kẹ t'ii iya ẹnya?"

⁵ I meru iya; iphe ụnwu

imigwe gude ka iya ta aha l'ọ bụ ịnyi-nvọ.
 I kpuberu iya ọdu-biribiri
 l'ọ bụ okpu; bya akwabẹ
 iya ugvu, ha nshinu.

⁶ I nuru iya ike t'ọ letaje

iphemiphe ọbule i keru ekeke ẹnya;
 bya emekwaaphu tẹ
 iphemiphe ọbule nọdukota iya l'ẹka;

⁷ mbụ l'i meru tẹ aturu;

mẹ egwu; mẹ eswi;
 mẹ iphemiphe ọbule,
 bụ anụ-ẹgụ-ẹgbudu l'ẹphe ha;

⁸ mẹ ụnwu ẹnu, ephe l'eli;

mẹ ẹma, bu lẹ mini;
 mēkpo iphemiphe ọbule,
 bu lẹ mini l'ẹphe ha
 nọdukota iya l'ẹka.

⁹ Nngube Ojejoje,

bụ Nnajiufu ayi;
 ẹge ẹpha ngu dụ-bekwanu
 ugvu lẹ mgboko-a l'ọ ha.

9

Egву-qma, Dévidi deru nù onye ishi egvu. T'e gude olu egvu “Èkwa Nwa”
gua ya

- 1 Nggube Ojejoje;
mu e-gude obu mu l'ò ha ekele ngu ekele.
Mu a-nòdu ekfukashi kẹ
iphe dù biribiri, iimeshibebe.
- 2 Èhu a-nòdu atso mu ena;
mu egude ngu ete eswa.
Mu a-gù egvu gude
jaa ep̄ha ngu ajaja; nggube
Òkaribe-Kakòta-Nù!
- 3 Ndu ohogu mu tsuphuwaru azu!
Ep̄he kpakotawaru iphe dashia;
tugbushia onwep̄he l'ifu ngu!
- 4 Kẹ l'ikpe, i kperu
b'i kperu ohuma;
hawaru mu enge.
I nòwa l'aba-eze ngu
kpee ikpe, dù maa.
- 5 Ip̄he bù mbakeshi b'i bawaru mba;
bya emewa ndu akirishi;
ep̄he aburu kpurupyata.
I mewaru tẹ ep̄ha ep̄he
chihu gbururu jeye lẹ gbururu.
- 6 Ndu ohogu mu; bẹ nk'ep̄he gv̄aru.
Ufu ep̄he a-bukotarù
okpu-ufu gbururu jeye lẹ gbururu.
Mkpukpu ep̄he b'i v̄uwaru l'ògbaragba;
k'ophu bù l'ẹ to nwedu onye
ephotajekwadu iya nù.
- 7 Ojejoje a-buru eze jeye tutu yoyo.
O mewaru aba-eze iya ono;
yò nguru anguru;
k'ophu ọo-nòdu iya kpee ikpe.
- 8 Oo-kpe ndu mgboko ikpe ohuma.
Ikpe iya adabujeru adaburu.
- 9 Ojejoje bù a -gbaba;
e zeeru ndzù kẹ ndu aakpa eh̄u;
ndu ip̄he-eh̄uka byaru
agbabajẹ iya ph̄u l'ẹka je edomia onwep̄he.
- 10 Ip̄he bù ndu maru ngu nù
bù nggu bẹ ep̄he adakobeje;
kẹle nggube Ojejoje ta
ahabukwaa ndu agbakfuta ngu nù.
- 11 Unu gua egvu gude jaa
Ojejoje ono,
bù lẹ Záyonu ono ajaja.
Unu raaru ip̄he bù
mbakeshi iphemip̄he obule ono,
o meshiru ono.
- 12 Kẹ l'onye ono,
agwatajẹ ugwo ọchi ono

- bẹ nyatakwarua ẹphe.
 Ndu iphe-ẹhuka byaru -chia mkpu;
 b'ẹ tọo dahujekwa ẹphe nkichi.
- 13 Nggube Ojejoje;
 phunuaru mu imiko!
 Lewaru ẹge ndu ohogu mu akpabe mu ẹhu!
 Nafutanu mu l'ẹka anwuhu ono;
- 14 k'ophu mu anodu l'ẹke eeshije
 abahu Zayonu jaa ngu ajaja;
 tee ẹswa l'i dzofutaru mu.
- 15 Iphe bu mbakeshi
 dalahuakwaru l'iduma,
 ẹphe turu l'onwẹphe.
 Ẹphe nmakwaruphu l'onya, ẹphe gbaru.
- 16 Iphe e gude maru Ojejoje
 bu kẹ ikpe, du mma, ookpeje.
 Obenu lẹ ndu akirishi;
 bẹ iphe du ẹji, ẹphe eme
 abuje onya hata ẹphe.
- 17 Ndu eme ẹjo iphe a-lakota maa;
 mbu l'iphe bu mbakeshi,
 zaharu Nchileke aa-lakota ali-maa.
- 18 Obenu lẹ ndu, no lẹ mkpa
 b'ẹ ta zahadu jeye lẹ tutu yoyo;
 ophu iphe ndu ukpa ele ẹnya
 lẹ Ojejoje e-meru ẹphe
 ta abyadu bya abu kẹ mmanu.
- 19 Zilihu nggube Ojejoje!
 Tẹ b'o bubukwaa madzu
 e-gbe ka ngu ike!
 Tẹ kpee iphe bu mbakeshi ikpe l'ifu ngu!
- 20 Nggube Ojejoje; yenua ẹphe egvu!
 Tẹ iphe bu mbakeshi ono
 maru l'o bu madzu mmanu bẹ ẹphe bu.

10

- 1 Nggube Ojejoje;
 ?bu ngunu kparu iphe i je akfuru gegerege?
 ?Bu ngunu kparu iphe
 i woharu onwongu l'oge iphe-ẹhuka-a?
- 2 Ndu akirishi egudeje ekuku
 l'achi nta ndu ukpa.
 Tẹ ẹjo idzu, ẹphe chiru
 doberu ndu odo
 bukwaru onya; nma ẹphe!
- 3 Iphe ndu akirishi egudeje asa
 nsasa bu iphe du ẹji, l'agu ẹphe.
 Ẹphe anoduje aja ndu iphe
 ẹ-te edzujedu edzudzu ajaja;
 gbe l'ekfubyishi Nchileke.
- 4 Ẹphe egudeje oku onwẹphe
 jika ocho Nchileke.
 Ẹphe ta arivujedu

Nchileke l'oriri lẹ phuu.

- 5 Iphemiphe obule, ephe eme
abujeru ephe upete.
Ephe akakputaje ndu
ohogu ephe l'enya.
Ephe ta aphujedu ikpe ono,
Ojejoje e-mekochaa kpee ephe ono.
- 6 Iphe ephe arije bu l'ephe
buwa 'enwuribe enwuribe;
l'e t'o nwedu l'ephe ejee iphe-ehuka.
- 7 Iphe ejije ephe onu bu iphu;
me ugho; me ohashi enu
ejo iphe ephe e-me madzu.
Iphe ephe akpuje l'onu bu
eregede; me ejo iphe.
- 8 Ephe anoduje l'iku mkpukpu;
domishia onwephe;
kwaaru ndu e-ta adudu iphe
ephe meru; l'egbushi ephe.
- 9 O bu ege agu edomije
onwiya l'egbushi
unwu-anu; bu ege ephe
edomije onwephe kwaberu ndu ukpa.
Ephe hatalaphu ephe;
ephe akpuru ephe lashia.
- 10 Ndu ephe hataru;
be ephe egweje rakaraka;
jeye nk'ephe agvu.
Ephe egudeje k'ehuka
kua ndu ukpa pyaapyaa.
- 11 Ephe arije lẹ Nchileke
zahawaru iphe ephe meru;
l'o ghawaru ephe azu;
l'e t'oo puhedu eji ono, ephe eme ono.
- 12 Nggube Ojejoje;
gbeshikpoduaphu egbeshi!
Nggube Nchileke;
palikpoduaphu eka ngu apali!
Ba azahakwa ndu ono, aakpa ehuno!
- 13 ?Bu ngunu meru iphe ndu
iwe anoduje ekfubyishi Nchileke?
?Nanu ege o du be ephe
anoduje ari l'e to nwedu
iphe Nchileke emeghe ephe?
- 14 Obekwanu l'i phukotaje iphemiphe obule.
Iphuje ndu eje iphe-ehuka; me ndu, agu aphu.
E tii hajekwa ephe.
Ndu ukpa bu nggu;
be ephe turu ume tukobe.
Ndu nna ephe ta anohedu
aburu nggu agbajeru ephe mkpu.
- 15 Nyakwonua ndu iwe eka;
me ndu eme ejo iphe.

Vokwaa ẹjo iphe ẹphe
meshiru l'ọ ha.
Ba ahakwa m'ọo nanu.

16 Ojejoje bu Eze jeye
le tutu yoyo.

Ndu ọhodo a-chihu l'alẹ Ojejoje.

17 Nggube Ojejoje;
iphe ndu du agu roru ngu b'i nuwaru.
O bu nggu aduje ẹphe ike;
buru nggu anuje ẹkwa, ẹphe ara.

18 Haaru ndu nna ẹphe ẹ-ta
nọhedu enge;
me ndu aakpa ẹhu;
k'ophu ndiphe a-hakwanu
ẹphe okpa ẹhu.

11

Egву, Dévidi deru nu onye ishi egву

1 O bu l'eka Ojejoje;
be mu domiru onwomu.
?Bu ngunu kparu iphe
unu suru te mu phehu l'ọ bu nwenu
je edomia onwomu l'ẹke ugву nọ?

2 Lekpoduanu!
Le ndu akirishi setaakwaru
uta ẹphe; me akfu ẹphe
goberu iya ndu obu guru iphoro.

3 Keshinu e mebyishiwaru ekemu,*
bu iya gude mkpukpu;
?buhunu ngunu b'a suru
te onye doberu ẹka ndoo mee?

4 Ojejoje nokwa l'eze-ulo iya, du nsọ.
O bu l'imigwe; be aba-eze iya nọ.
Yo nodu l'ẹke ono; ẹnya
iya anodu le mgboko-a;
tuko ndiphe l'ẹphe ha l'enyocha.

5 Ojejoje enyochajekwa ndu
obu guru iphoro;
me ndu akirishi.
Obenu le ndu, bu iphe-kpaa
aduje ẹphe mma
adujekwanu iya ashị.

6 Ndu akirishi; be oo-mekochaa
kpukposhi icheku-oku;
me oku nshị-egbe
l'ọ bu igwe achị mini.
Yo buru ẹjo pherephere,
ekpo oku a-buru okè-iphe ẹphe.

7 Ojejoje bu onye
doboru ẹka ndoo.
Ndu eme iphe vudo

* 11:3 11:3 Iphe e kfu okfu iya l'eka-a bu ekemu; ome-l'alẹ; me govumenti, gude mkpukpu.

nhamunha aduje iya mma.
Ndu obu guru iphoro;
be e-mekochaa phu ifu iya.

12

Egву-qma, Dévidi deru nu onye ishi egvu; t'e gude olu, ede edede gu ya

- 1 Nggube Ojejoje;
bya aghaa mkpu
le ndibe ngu gvukwaru!
E to nwehekwa eke
onye ire-lanu nokwadu!
- 2 Onyemonye adzuru ibe iya ejo-ire.
Ephe egudeje ajaja-njagbu
eduphushi ibe ephe.
- 3 Nggube Ojejoje;
menua t'ire nyaru ephe l'akpo;
mbu ndu ono, anoduje
aja ibe ephe ajaja-njagbu;
me ndu ono, anoduje
atu onu onwephe ege ephe e-ta hadu ono.
- 4 Mbu ndu ono, asuje l'oo
iphe du ephe mma;
be ephe ekfuje;
le to nweddu onye
a-gbo-bugheru okfu ye ephe l'onu.
?Bu onye a-tukwanuru
ephe iphe ephe e-kfu?
- 5 Obenu le Ojejoje byaru
bya eyeeru ephe onu; su:
"L'o ruakwaru teke ya
a-byakfuta unu;
kele ndu ukpa;
be unu kpatashiwaru ehu;
ndu, no le mkpa aguwaru unu aphu.
Nta-a b'o ruwaru teke
ya a-dzo ephe ege ephe ele enya iya."
- 6 Iphe Ojejoje kfuru bu okpobe okfu.
Okfu iya ono du l'o bu
okpobe mkpola-ocha,
a huru l'oku-uzu ugbo esaa
t'o gbuchafu egbuchafu.
- 7 O bu nggube Ojejoje;
be eche ayi;
buru nggu anoduje eletaje
ayi mkpurumkpuru
te eka ndu akirishi be ru ayi l'ehu.
- 8 Ndu akirishi chikowa
ekemeke obule tua;
iphe ndiphe gharu ifu abwaru ejo iphe.

13

Egву, Dévidi deru nu onye ishi egvu

- ¹ Nggube Ojejoje;
 ?bụ jeye teke ole;
 b'ii-zahabeta mu ege-a,
 ii-zaharu mu-a?
 ?ii-zahawa mu ru jeye le tutu yoyo to?
 ?Bụ jeye teke ole;
 be ii-ghaberu mu azu?
- ² ?Bụ jeye teke ole;
 be mu a-takpoo nshi tabebe?
 ?Bụ jeye teke ole be
 nggumaphu a-lufu mu
 l'okpoma: eswe l'enyashi?
 ?Bụ jeye teke ole;
 be ndu ohogu a-tu-bebe
 okokooko kpua mu?
- ³ Lenua mu enya; nggube
 Ojejoje, bu Nchileke mu; yeeru mu onu!
 Menua te mu phu uzo;
 e menyaa; mu nwuhu!
- ⁴ Ndu ohogu mu a-sukwa
 l'ephe mekputawaru mu;
 ndu mu du ashi etee eswa le mu daru.
- ⁵ Obenu l'o bu n-yemobu ngu;
 be mu atu ume atukobe.
 Mu ete eswa; kele mu maru l'ii-dzofuta mu.
- ⁶ Mu a-gu egvu nu Ojejoje;
 ke l'o menukaru mu
 iphe-qma.

14

Egву, Dévidi deru nu onye ishi egvu

- ¹ Ndu eswe anoduje ari le Nchileke ta anodu.
 Ephe mebyishiwaru
 onwephe; mewaa iphe
 Nchileke kpuru ashi.
 E to dudu m'oo onye lanu, eme iphe du mma.
- ² Ojejoje shi l'imigwe l'ele
 ndiphe enya le mgboko-a;
 te ya maru;
 ?o nweru onye maru iphe?
 Mbu t'o maru;
 ?o nweru onye achọ yebe Nchileke?
- ³ Obenu l'ephe l'ephe ha
 tukowaru haa uzo; jephuhu.
 Ephe l'ephe ha tukowa mebyishihu.
 E to dudu m'oo onye lanu,
 eme iphe du mma.*
- ⁴ Ndu ono, anoduje eme
 ejo iphe ono; ?ephe te
 nwedu egomunggo to.
 Mbu; ndu ono, anoduje eri
 ndibe mu l'o bu onye eri nri ono;

* 14:3 14:3 Egву 53:1-6; Róm 3:10-12.

?ephе te ekfujedu anu Ojejoje to.

- ⁵ Qle e -megee;
be egvu e-gude ephe;
kele Nchileke nokwaa;
swiru ndu doberu eka ndoo.
- ⁶ Qobuje; ndu ukpa -chi-gee
idzu; unube ndu akirishi akposhia ya.
Obenu l'o bu l'ime Ojejoje;
be ephe agbabaje;
zeeru ndzu.
- ⁷ Haa! A sukwanu l'e shi le
Zayonu bya adzofuta ndu Izurelu!
Jekopu e-tekwa eswa;
ehu atsuo ndu Izurelu ena;
me Ojejoje dobephu ndu
nk'ia azu l'onodu ephe.

15

Egву-qma, Dévidi deru

- ¹ Ngube Ojejoje;
?bu onye e-buru l'ulo-ekwa ngu?
?Bukwanu onye du idagha
e-buru l'ugvu ngu, du nsu?
- ² Q bu onye e-te nwedu eke
aata iya uta;
onye bulephu iphe
vudo nhamunha;
b'o meje;
mbu onye ire-lanu;
- ³ onye e-te ekfujeduru
ibe iya okfu-azu;
too meje ibe iya iphe du eji;
ophu ookfubyishidu ibe iya ekfubyishi.
- ⁴ Onye akpoje ndu,
du Nchileke eji ashi.
Obenu le ndu atsui
Nchileke egvu;
be okwabeje ugву;
onye abuje;
o -ribua le ya e-me iphe;
yo mee ya; m'o -ruhuru;
o buru l'oo-tabuta iya anu.
- ⁵ Onye bu; o -jee madzu ugwo;
too ledu enya o-muru-nwa;
ophu onadu eka-azu
t'e gude kpaphua onye
e-te nwedu iphe o meru.
Onye eme ege ono;
b'e to nwedu l'e nwuribe iya
enwuribe gbururu jeyewaru.

16

Egву-qma, Dévidi deru

- ¹ Gbochita mu nggube Nchileke;
kele mu ghabawaru ngu l'eka te mu zeeru ndzu.
- ² Mu suru Ojejoje l'oo ya bu Nnajiufu nke mu.
Iphe bu iphe du mma,
mu nweru bu Ojejoje b'o shi l'eka.
- ³ A bya le ndu duru Nchileke nsọ, bu l'ali-a;
oo ephe bu ndu du ugву;
buru ephe kagee mu oduta mma l'obu.
- ⁴ Ndu, suru l'o bu iphe aagwa
agwagwa bu Nchileke ephe;
be iphe-ehuka ephe
a-nodukwa aka nshinu eje ejeje.
Mee anu, shi mu l'eka
te erudu agwa ephe ono l'onu.
T'o nwe le mu egude
onu mu owaa kpо-ku agwa ephe obu.
- ⁵ O bu Ojejoje bu okе-iphe mu;
bya aburu iya buwa mu mkpako-litoli;
mbu l'oo nggube Ojejoje;
be iphe mu a-buru no l'eka.
- ⁶ Iphe e ketaru mu dukpoo
mma nshinu;
mbu l'okе-iphe nke mu du okpobe mma.
- ⁷ Mu a-noduje etu Ojejoje epa;
mbu onye akpo-zijeru mu uzo.
Qobujeru; o -be l'enyashi;
obu mu ezilahaa mu iphe.
- ⁸ Mu anodujelephu ari ke Ojejoje tekenteke.
Tekenteke b'o no mu
l'eka-utara;
k'oplu e te enwubatadu mu enwubata.
- ⁹ O bu iphe ono meru iphe ehu
anoduje atso mu ena.
Mu ete eswa l'ime obu;
ke l'e t'o nwedu iphe emebata mu nu.
- ¹⁰ Ishi iya aburu le mu mawaru
l'e tji hadu mu l'ali-maa;
l'e tji hadu onye nke ngu,
du nsọ t'o rehu erehu.
- ¹¹ Obenu l'i koshichiaru mu
uzo ndzu.
L'ifu ngu, mu anoduje
tekenteke emeje t'ehu atso mu ena.
Anono, mu anoduje
l'eka-utara ngu e-me t'ehu
tsoo mu ena jeye le tutu yoyo.

17

Ekfufu, Dévidi kfuru nu Nchileke

- ¹ Nggube Ojejoje; ngabe nchi!
Nuru olu, mube onye doberu eka ndoo!

Gebe nchị nua mkpu,
mu echiku ngu!
Gebe nchị nua ekfukfu, mu ekfu anụ ngu;
kẹ l'ẹ t'ọ bụdu ẹjo-ire;
bẹ mu adzuru ngu.

² Byiko; byaru bya ahaaru mu enge!
Byaru bya elee ya ẹnya;
maru onye iswi dụ mma!

³ Ọ -buru l'i nyocharu mu obu;
lelee mu l'enyashi;
mbụ; ọ -buru l'i -bya
egbua mu igo ọkpobe egbugbu;
b'ẹ to nwekwa iphe dụ ẹji,
ị phụ mu l'ehu;
kele mu kfuwaru iya kepyia ya akụ;
l'ẹ tọ dudu ẹjo okfu,
e-shi mu l'onu lufuta.

⁴ A -bya l'iphe ndiphe emeshi;
bẹ mu mekwaruphu iphe i kfuwu;
buru ụba yeru ndu akirishi.

⁵ Ọ bụ ọkpa, ị toru;
bẹ mu etso;
ophu o nwekwanu
teke ọkpa chifujewaru mu.

⁶ Iphe mu gude ekfu anụ ngu
Nchileke kwaa l'iigebejeru mu nchị.
Gebenu nchị; nua olu mu!

⁷ Byiko; menua tẹ mu phụ
n-yemobu ngu ono,
dụ biribiri ono;
nggube onye egudeje
ike ngu dzofuta ndu
gbabaru ngu l'eka t'ephe zeeru ndzụ; tẹ ndu
ohogu ephe be egbu ephe.

⁸ Dobe nụ mu lẹ mù bụ
nwandodo-ẹnya ngu;
t'ẹnya ngu nọdu l'ẹke mu nọ.
Gudenu ẹbà ngu kpuchita mu;

⁹ t'eka ndu ẹjo iya ono;
be eru mu l'ehu;
mbụ ndu ohogu ono, tupheru mu
mgburumgburu;
l'eme t'ephe gbua mu ono.

¹⁰ Imiko madzụ ta adujedu ephe;
ephe ekfu iphe ka onu ephe.

¹¹ Nta-a abuje; iphe bụ ẹke,
mu shiru; ephe etsoru mu;
gbaphee mu mgburumgburu;
kwabẹ t'ephe nwutsua mu.

¹² Ephe dụ l'ọ bụ agụ,
egu guderu;
yọ kwaberu anụ, oo-gbu;
mbụ l'ọ bụ ẹjo agụ,

nmakpuru anmakpuru
kwabèru iphe e-shita iya ifu.

- 13 Gbeshinu nggùbe Ojejoje;
fuaru ephe; mekputa ephe;
nggu egude ogu-mbeke ngu
dzòfuta mu l'èka ndu akirishi ono!
- 14 Gudenu ike nke ngu dzòo
mu l'èka ndu ono;
mbù l'èka ndu ono,
bù iphe kè mgboko-a bù mkpa ephe ono;
mbù ndu ono, ì nùru èku;
nù iya ephe k'anyinyi;
k'òphu ùnwu ephe;
mè ùnwunwa ephe e-nwe;
nwee k'etsutsu iya.
- 15 Obenu lè mbèdua e-gude
kèlè mu doberu èka ndoo phù ngu ifu.
Mu -tehulephu;
bè èhu a-tsò mu èna;
kèlè mu a-phù ège ì gbaru.

18

Egву, Dévidi, bù nwozi Ojejoje deru nù onye ishi egву
Egву-wa b'ò gùru gude keke Ojejoje mbòku, Ojejoje nafùtaru iya l'èka ndu
òhogu iya l'ephe ha; o swikposhia kè Sòlu

- 1 Mu yeru ngu obu Ojejoje.
Ò bù nggu bù ike mu.
- 2 Ò bù nggu bù agbara mkpuma mu;
bùru nggu bù
a-gbabe-a-dzùru nke mu;
bùkwaru ngu phù anafùtaje mu.
Ò bù nggu bù oke mkpuma,
mu agbabaje je edomia onwomu.
Ò bù nggu egbochitaje mu
t'è b'ò dù iphe e-me mu nù;
bùru nggu egbochitaje mu;
bùru nggu egudeje ike ngu dzòo mu.
Ò bù nggu bù ùlo, shihuru ike,
mu agbabaje; zeeru ndzù.
- 3 Ò bù Ojejoje, bù onye gbaru
t'aaaje iya ajaja bè mu arakuje;
yò bya adzòfuta mu l'èka ndu òhogu mu.
- 4 Ònwu yewaru mu eri l'èkpiri.
Ò-la-l'iyi atso-kputawa mu l'ò bù utso.
- 5 Alì-maa yewaru mu eri l'èkpiri.
Anwùhu agbabèwa ònya kwabèru mu.
- 6 Teke mu eje iphe-èhuka;
bè mu rakuru Ojejoje.
Mu rakuru Nchileke mu t'ò gbaaru mu mkpu.
Yo shi l'eze-ùlo iya nùà olu mu.
Mkpu, mu chiru chiku iya ruru iya lè nchi.
- 7 Tò dù iya bù; iphe bù
mgboko etehu kfùkakfuka;

nmakōta jijiji.
 Iphe bụ ọkpa ugву etekota kpakpakpa;
 kele Nchileke;
 be ẹhu eghu eghughu.

8 Ẹnwuru-ọku eshi iya l'imi l'akpo ke tututu.
 Ọku, shi iya l'onu l'enwu phophopho.
 Icheku-ọku, shi iya nū
 atalephu kfukfukfu.

9 Yọ dojaa akpamigwe
 parakatangu; gbazita.
 Urukpu, gbahuru ke
 tsūbalangu anodu iya le mkpuli ọkpa.

10 Yọ nodu l'eli cherobimu; phefu.
 Yọ buru l'eshi pherephere b'o degeru l'ephe.

11 Yọ gude ẹkpuru-ochi kpuchia onwiya;
 mbu l'urukpu, mini jiru ejiji
 no-pheru iya mgburumburu.

12 Urukpu; me aka-mini;
 me icheku-ọku, ata kfukfukfu
 eshi l'o-gbu-nwi-nwi ya awushi.

13 Ya ndono;
 Ojeje anodu l'imigwe gbaa egbe-igwe;
 a nua olu onye ono,
 bu Ọkaribe-Kakota-Nu ono;
 bya aphua aka-mini;
 me icheku-ọku, ata kfukfukfu.

14 O gbaru akfu iya;
 gude chikashia ndu ohogu iya.
 Yo kua ebemu-igwe, ekua ke meremu;
 ephe eze oso; gbalashia.

15 Ngube Ojeje azua ume;
 baaru ndu ohogu ngu mba.
 Eze Enyimu ekekahu ebo;
 a phukota akpakparama ali iya;
 ntọ-l'ali mgboko adaburu ebedere-badara.

16 Ojeje shi l'imigwe tufu ẹka
 zu mu gbirimu; gufuta mu l'ebo mini.

17 O dzofutakwaru mu phu
 l'eka oke ohogu mu;
 me l'eka iphe bu ndu mu du
 ashi, kariru mu ẹka.

18 Ephe tsoru mu okfu teke ono,
 umuruku muru mu ono.
 Obenu l'ọo Ojeje buru mu agbarike.

19 O dufutaru mu; dobe mu
 l'eke ẹhu a-du mu agu.
 O yeru mu ẹka dzofuta mu l'ogu;
 kele mu no iya l'obu.

20 Ojeje buru mu nggo;
 kele mu bu onye doberu ẹka ndoo;
 O buru mu nggo;
 ke l'e to nwedu eke, mu yesweru ẹka.

21 Ke l'o bulephu uto,

- Ojejoje toru; be mu etso.
Mu ta aghabuaru Nchileke azu.
- 22 Ekemu Ojejoje;
be mu elezitaje enya l'o ha;
mu ta ajikabua ome iphe o suru t'e mee.
- 23 E to nwedu eke uta no mu l'ehu l'ifu iya.
Mu sefukotaru eka mu l'iphe du eji.
- 24 Ojejoje buru mu nggo;
kele mu bu onye doberu eka ndoo.
O buru mu nggo;
ke l'e to nwedu eke,
mu yesweru eka l'eke onono.
- 25 Ndu yeru ngu obu;
be iikoshije l'i yeru ephe obu.
Ndu uta e-ta duduru;
b'e tii mejedu iphe aa-ta
nggube Ojejoje uta.
- 26 Ndu obu ephe guru iphoro;
be iidobejeru obu iphoro.
Obenu le ndu ugho;
be jinuje aphu.
- 27 Ndu wozitaru onwephe ali; be iidzofutaje.
Obenu le ndu eku onwephe
ege ephe e-ta hadu;
be iiwozitaje ali.
- 28 O bu nggube Ojejoje eyejeru
mu oku l'uroku mu.
Iimeje te iphoro noduru mu l'eke ochi gbaru.
- 29 O bu l'ike nke ngu;
be mu e-gude mekputa
igwe-oha ndu soja;
buru ike nke ngu;
be mu e-gude nyia upho-mkpuma mkpukpu;
je anaa mkpukpu obu.
- 30 Nnajiufu; uzo ngu du-kota mma.
Okfu ngu te nwedu ntupo.
Oogbobutaje ndu gbabaru
l'ime ngu je anodu ezeru ndzu.
- 31 ?Bu onye ole odo bu
Nchileke, nonu; a gufu Ojejoje?
?Bu onye ole odo bu
Eze Oke Mkpuma;
gbahaa Nchileke ayi?
- 32 O bu Nchileke emeje te ike du mu;
buru iya emeje t'uzo mu;
be enwe ntupo.
- 33 Oomeje; mu akfu
bugengu-bugengu l'o bu mgbada.
Mbui l'oomeje te mu
vudoshia ike l'eli ugву.
- 34 Oozuje mu; mu amaru ege aaluje ogu;
k'ophu bu m'o -ruhuru;
o buru akfu igwe;

- mu adulee ike gbaa ya.
- 35 O bu nggube Ojejoje
egbochitaje mu;
shi ege ono adzo mu.
Yo buru ike ngu;
be igudeje gudesia mu.
Eka, iyeru mu emeje;
te mu buru eze madzu.
- 36 Imeje uzo mu t'o ha usa; te okpa be echifu mu.
- 37 Mu chiru ndu ohogu mu; gude.
Mu ta tsuladu azu; jeye
ephe aburu kpurupyata.
- 38 Mu gweru ephe rakaraka;
k'ophu bu l'ephe te egbeshihedu odo.
Ephe adashia;
wushiru mu l'iku okpa.
- 39 O bu ike ngu;
be mu gude je ugu.
Nggue mee ndu ohogu mu;
t'ishi rua ephe ali l'ifu mu.
- 40 Ndu ohogu mu b'i meru;
ephe eche okpa l'oso; gbaphu azu.
Ndu, mu du ashi b'i meru; mu egbushikota.
- 41 Ephe chiru mkpu;
to nwe onye gbaru ephe mkpu.
Ephe araku Ojejoje;
t'o yeru ephe onu.
- 42 Mu gweru ephe ogwe ujimu;
mee ephe t'ephe du l'o bu udzu-eja,
pherephere ephekashi.
Mu wushiru ephe l'o bu epoto l'esu-uzo.
- 43 I nafutaru mu l'eka ndu etso mu ugu;
bya mee mu;
mu aburu ishi iphe bu mbakeshi;
k'ophu bu le ndu, mu te
shidu maru;
byaru bya anodu mu l'eka.
- 44 Ephe -nua l'owaa iphe mu suru t'e mee;
ephe eeme ya egwegwa.
Iphe bu ndu, shi eshishi efozikotajeru mu.
- 45 Meji atofukota iphe bu ndu
ono, shi eshishi ono;
ephe eshi l'eke ephe nogbaa l'ezeru ndzu;
furu kwekwekwe byakfuta mu.
- 46 Ojejoje nokwa ndzu;
te ajaja buru ke oke mkpuma mu ono!
T'e kutsee Nchileke, bu onye adzofutaje mu nu!
- 47 O bu Nchileke ejeje ogwata
ugwo iphe ndu ohogu mu meru mu.
O meru unwu eliphe;
ephe anodu mu l'eka.
- 48 Onafutaje mu l'eka ndu ohogu mu;
mbu woliamu eli;

woghaa ndu ohogu mu.
Qonafutaje mu l'eka ndu iphe-kpaa.

- 49 Qo ya meru iphe mu e-vudo
l'edzudzu iphe, bu
mbakeshi jaa Ojejoje ajaja.
Mu e-gude egvu jaa ya.
- 50 Onye o fotar u t'o bu ru eze;
be oomeje t'o lu-gbua l'ogu.
N-yemobu iya be onoduje
ekoshi onye o wuru manu l'ishi; mbu Dévidi;
mekpo iphe bu eri iya jeye le tutu yoyo.

19

Egву-qma, Dévidi deru nu onye ishi egvu

- 1 Igwe l'o ha be atu onu
odu-biribiri Nchileke.
Akpmigwe ekoshi
ege oometabe nka.
- 2 Iphe bu mboku, mutaru
amuta anoduje atu onu iya.
Iphe bu enyashi, sweru
esweswe eme t'a kabaa ya amaru.
- 3 E taa nudu ephe olu;
taa nu iphe ephe ekfu.
- 4 Obenu l'olu ephe tuko eliphe ngaa.
Ozi, ephe ezi atuko mgboko dzuru.
O bu Nchileke meru ulo
doberu enyanwu l'imigwe.
- 5 Enyanwu eshije l'ulo iya
kpufuta l'o bu nwoke,
luru nwanyi k'ophungu.
Ehu anoduje atso iya l'o bu
mkparawa, eje oma oso.
- 6 Qowafutaje l'akpmigwe ishi lanu;
yo jee jeye l'ishi iya ophu.
To nwe iphe a-su le ya
no l'eke okpomoku iya te erudu iya ehu.
- 7 Ekemu Ojejoje dukota mma;
oomeje te obu shihu madzu ike.
Nsọ, Ojejoje doberu
ta angajedu anganga.
Oomeje te onye mmamiphe pehuru maru iphe.
- 8 Iphe Ojejoje toru okpa iya kfu ru akfu ru.
Oomeje t'obu atso madzu ena.
Ekemu Ojejoje; be ekworu ta anodu.
Oomeje t'enya rua madzu ali.
- 9 O du mma t'a tsuje Ojejoje egvu;
ke l'oo-dugburu ege ono tugburu.
Iphe Ojejoje turu l'iwu;
be ta atungadu atunga.
Qonguru anguru.
- 10 O ka mkpola-ododo ore ire;
mbu okpobe

mkpola-ododo;
ka manụ-engu otso ẹna;
mbu manụ-engu,
shi l'ẹbaku-engu.

- 11 Onoduje alo mube
nwozi ngu ẹka le nchi.
Obunggo bu ke onye eme iphe o kfuru.
- 12 Olobu; ?bu onye amaje teke ya eme ẹji?
Byiko; safukwa mu ẹjo iphe,
mu meru l'amaga ama.
- 13 Yetaru mube nwozi ngu ẹka;
te mu ba akwabẹ ẹnya mee ẹjo iphe.
Be ekwekwa t'ẹjo iphe kpua mu le ndzu;
k'ophu uta e-ta dudurumu;
a haaru mu enge; l'ẹka mu ta dudu le njo.
- 14 Te okfu, shi mu l'onu;
me iphe mu ari l'obu mu
dujekwa ngu mma;
ke l'o bu nggu bu oke mkpuma mu;
buru nggu bu onye agbafutaje mu nu.

20

Egву-qma, Dévidi deru nu onye ishi egvu

- 1 Te Ojejoje zakwaa ngu oku
teke iphe-ehuka byaru ngu!
Te Nchileke ke Jekopu
byiko gbochitajekwa ngu!
- 2 T'o shikwa l'ulo iya,
du nsọ bya agbaaru ngu mkpu!
T'o shikwa le Zayonu
bya bya eyetaru ngu ẹka!
- 3 T'o nyatakwa iphemiphe obule,
i sweru ẹnya nu iya!
T'o natakwa ngweja-ukfuru,
i gworu nu iya!
- 4 T'o nukwa ngu iphe bu uche ngu!
Yo mekwaaphu t'iphe
i tuberu buru upete!
- 5 Ayi a-tu uzu;
ehu atsọ ayi ẹna teke ayi
nuleruphu l'i mekputawaru.
Ayi achiliaru Nchileke ayi ẹkwa-ophubama.
Te Ojejoje mekwaaru ngu
iphe bu iphe i roru iya!
- 6 Nta-a; be mu mawaru le
Ojejoje dzofutawaru onye nk'iya,
a wuru manụ l'ishi.
Ooshije l'imigwe ono,
du nsọ ono za iya oku.
O bu ike iya;
be oogudeje mee te ẹka
onye eze ono kangoo.

- ⁷ O nweru ndu achijeru
 ukfu kwēe l'ugbo-inya.
 Nweru ndu ophu
 akpojeru obu ye l'inya-ogu ephe.
 Obenu l'ayibedua bu epha
 Ojejoje, bu Nchileke ayi be ayi dakoberu.
- ⁸ Ephe e-vukota iphe dashia.
 Obenu l'ayibedua e-gbeshi; vudoshia ike.
- ⁹ Nggube Ojejoje;
 menua te aka onye eze ayi kangoo!
 Nggu anujee olu ayi teke ayi rakuru ngu!

21

Egvu-oma, Dévidi deru nu onye ishi egvu

- ¹ Agburu-ehu nggube Ojejoje;
 be mewaru te ehū atso eze ena;
 ke l'agburu-ehu ngu ha nshinu.
 Lewaru egbe eswa, oote l'i meru;
 yo lu-gbua l'ogu!
- ² I meru iya iphe no iya l'obu;
 ophu o nwedu iphe
 o gude onu su t'i meru iya,
 e ti meduru iya.
- ³ I gude iphe-oma, nyiberu
 anyibe bya iya ndzuta;
 bya eworu okpu-eze,
 e gude okpobe
 mkpola-ododo mee kpube iya.
- ⁴ O roru ngu ndzu;
 nggu anu iya eya;
 mee te ndzu iya buru ojejoje.
- ⁵ Emekputa ono, i meru;
 yo mekputa ono;
 meru; aakwabe iya ugvu, ha nshinu.
 I meru iya; yo du biribiri;
 l'egbu nwijnwii.
- ⁶ Mbū l'i gowaru iya onu ojejoje;
 mekwaaphu t'ehu tsoje iya ena;
 ke l'i no swiru iya.
- ⁷ Keshinu ophu eze dakoberu Ojejoje;
 Okaribe-Kakota-Nu
 eyeru iya obu;
 be te enwubatakwa iya enwubata.
- ⁸ Eka ngu a-kparua ndu ohogu ngu l'ephe ha.
 Ndu i du ashi; be ii-gude ike ngu zua kfu.
- ⁹ Teke ii-me t'a phu ngu;
 be ii-hu ephe l'oku, enwu phophopho.
 Ojejoje a-tu-koshi ephe oke ehū-eghughu iya;
 gude oku dzupyashikota ephe.
- ¹⁰ Ii-me te okpu ephe kpohu l'iphe;
 kpohu le maa; mee t'awa
 ephe chihu le mgboko.
- ¹¹ O -buru l'ephe chiru ngu ejo idzu;

m'ọ -bụ rịaru ngu ejo ọriri;
b'ẹ to nwedu ọphu ere nụ.

¹² Kẹ l'ii-me t'ẹphe ye ọkpa l'ọso;
m'i setalephu akfụ ngu t'i gbaa ẹphe.

¹³ Nggube Ojejoje;
t'a jaa ngu ajaja;
kẹ l'agburu-ẹhu ngu paru ẹka.
Ayibedua a-nọdu agu egvu;
l'etu ngu ẹpha l'ike ha ngu nshinu.

22

Egву-Qma, Dévidi deru nụ onye ishi egvu; t'e gude olu egvu “Ele Nchi-abọhu” gụa ya

¹ Nchileke mu! Nchileke mu!
?Bụ ngunu meru iphe
i haru mu nkinyi mu?
?Bụ ngunu meru iphe
i haru mu adzọfuta
je anọdu mu ote-ẹnya.
Nggube eje anọdu l'ẹke ude,
mu atsu te erudu ngu nchi.

² Nggube Nchileke mu;
eswe l'enyashi bẹ mu
anọduje araku ngu;
tiji yeru mu ọnu.
?Obekwanu lẹ mu te
edobedu ọnu ndoo.

³ Obenu l'i bụ Nchileke,
dụ nsọ ẹge i bụ iya;
mbụ onye eze ndu Ízurẹlu
anọduje aja ajaja.

⁴ Ọ bụ nggu;
bẹ nna ayi phẹ dakoberu.
Ẹphe dakoberu ngu;
nggu adzọfuta ẹphe.

⁵ Ẹphe rakuru ngu;
nggu adzọo ẹphe.
Ẹphe adakobe ngu;
t'i kpu ẹphe ifu lẹ ntụ.

⁶ Obenu lẹ mbẹdua
bụ mbashiride;
mu ta bụdu madzụ.
Mu bụ onye ụnwu
eliphe emeje iphe-iphere;
onye te nwedu iphe madzụ gụberu iya.

⁷ Iphe bụ onye phuru mu nụ
anọduje achị mu ọchi.
Ẹphe anọduje azuru mu ukwe;
l'aja mu ewena; su:

⁸ “Mgbẹ ọ suru l'ọo Ojejoje;
bẹ ya dakoberu;
tẹ Ojejoje ọbu dzọfutanu iya!
T'ọ dzọfutanu iya;

- keshinu o sūru lẹ ya nọ Ojejoje l'obu."
- ⁹ Obenu l'ọo nggu kufutaru mu
l'ẹpho nne mu;
būru nggu meru;
mu adakobe ngu;
keshinu teke mu angukwaduru ẹra.
- ¹⁰ A mūru mu; kuru mu ye ngu l'ẹka.
Dubekpooru teke mu nọ
l'ẹpho nne mu b'i bụhawa Nchileke mu.
- ¹¹ Ba nọdukwa mu ote-ẹnya;
kẹ l'iphe-ẹhuka nọkwa mu ntse;
ọphu o nwedu onye a-gbaru mu mkpu.
- ¹² Ndu ọhogu nọ-pheru mu
mgburumburu l'ọ bụ
igwe oke-eswi.
Ẹphe gbaru mu mgburumburu
l'ọ bụ oke-eswi ndu Báshanu, eme ẹnu.
- ¹³ Ephe sagbaaru ọnu;
l'ederu mu ekiri;
l'ọ bụ agụ, ejekfu anụ,
oo-gbu; taa.
- ¹⁴ Nke mu gvụakwaru l'ọ bụ
mini, a wushiru awūshi.
Iphe bụ ọkpu, nọ mu l'ẹhu
sweshihuakwaru.
Nta-a; bẹ meji tọfuakwaru mu.
- ¹⁵ Ike gvụawaru mu;
uvo ta dūhe mu.
Ire nyawaru mu l'akpo.
I tọgbowaru mu l'ẹja tẹ mu nwūhu.
- ¹⁶ Nkuta nọ-phewaru mu mgburumburu.
Ndu iwe gbaru mu mgburumburu;
kpọ-fushia mu ẹka l'ọkpa.
- ¹⁷ Nta-a; bẹ nggara agūwa mu ọgu.
Ndiphe achiru ẹnya
dzebe l'ele mu phophopho.
- ¹⁸ Uwe mu; bẹ ẹphe keru onwẹphe;
ọphube iphe mu eyeje l'ime ẹhu;
bẹ ẹphe tūru ẹnwa
t'ẹphe maru onye ọo-laru.*
- ¹⁹ Byiko; nggube Ojejoje;
ba anọdukwa mu ote ẹnya!
Nggube mkpakọ ike mu;
bya nta-a bya agbaaru mu mkpu!
- ²⁰ Dzọfuta ndzụ mu t'ẹ be gude
ogu-mbeke gbua mu!
Dzọfutaru mkpakọ iphe ono,
mu nweru ono,
bụ iya bụ ndzụ mu;
tẹ nkuta ba ata mu!
- ²¹ Byiko; dzọfuta mu l'ọnu agụ;

* 22:18 22:18 Mát 27:35; Mak 15:24; mẹ Jọn 19:24.

- mẹ lẹ mgbaku mpo atsụ.
Keshinu i zawaru mu oku;
22 bẹ mu a-ra epha ngu arara
t'unwunna mu phe nukota iya.
Mu a-nodu l'edzudzu oha jaa ngu ajaja.
23 Unube ndu atsụ Ojejoje egvu;
unu jaa ya ajaja!
Iphe bu l'unu ha buru ndu eri Jékọpu;
unu kwabeje iya ugву!
Unube ndu ikfu Ízurẹlu l'unu ha;
unu bajeru iya eja!
24 Kẹ l'onye iphe-ẹhuka byaru;
b'ẹ to legbujedu l'ẹnya;
to gbadojedu iya;
ophu o ghajeduru iya azu;
onujechia olu,
o gude chiku iya.
25 Mu a-nodu l'edzudzu oha
jaa ngu ajaja kẹ iphe i meru.
Mu a-nodu ndu atsụ ngu egvu l'ifu;
mekota iphemiphe obule,
mu riburu lẹ mu e-me.
26 Ndu ukpa bẹ e-riji ẹpho.
Ndu achọ Ojejoje a-ja iya ajaja.
"Tẹ ndzụ unu bukwaru ojejoje."
27 Unwu eliphe l'ẹphe ha
e-mekochaa nyata iphe meru nẹ;
ghakọbe lakfuta Ojejoje.
Mbụ l'iphe bu ikfu,
nọ l'iphe bu mbakeshi
e-mekochaa bya ebyiaru iya ikpere l'alị.
28 Kẹ l'iphe bu alị-eze ndiphe
l'ọ ha bukota kẹ Ojejoje;
buru iya achikota iphe bu mbakeshi.
29 Iphe bu ndu nweru iphe
lẹ mgboko-a e-mekochaa baaru iya phụ eja.
Iphe bu madzụ
nwigbaleke-oma, bu ndu
e-mekochaa nwuhu anwuhu
e-byishiru iya ikpere.
30 Ogbo, nọ l'ifu e-jeru iya ozi.
Ogbo, a-bya nẹ; bẹ aa-kọru kẹ Nnajiufu.
31 Aa-raru iya ndu ẹ ta mụdua amumu:
lẹ Nnajiufu bu onye doberu ẹka ndoo.
Oo yẹbedua tuko iphe ono l'ọ ha mekota.

23

Egву-qma, Dévidi deru

- 1 Ojejoje bu iya eche mu;
l'ọ bu onye eche aturu.
E t'o nwedu iphe
uko iya bya aduru mu.

- ² Oomeje tẹ mu zẹ-zita;
tuta ume l'ẹke iru ẹwu nọ.
Oodujeru mu je l'iku mini,
ẹ ta chidu oku nshinu.
- ³ Oomeje t'obu rua mu ali.
Yo buru ọzo kẹ
odobe-ẹka-ndoo;
bẹ oodujeru mu shia l'ògvù ẹpha iya.
- ⁴ Ẹ t'o nwedu; m'o -ruhuru;
ọ buru lẹ nsuda, gbaru
tsukiribangu; bẹ mu eshi;
b'ẹ to nwedu iphe mu atsu egvu iya;
kẹ l'i nọ swiru mu eswiru.
Mgboro ngu;
mẹ oshi-mpaleka ngu
anọduje adu mu ike.
- ⁵ Iigwoshijeru mu nri
l'ifu ndu mu du ashi.
Iiteje mu manu l'ishi.
Okoro mu; bẹ iimeje;
yo ji ejiji;
l'awushihu awushihu.
- ⁶ Ọ bulephu k'oma;
mẹ n-yemobu Ojejoje
a-nodu etso mu
jeye teke mu a-nọ-bebe.
Mu eburu l'ulo Ojejoje
jeye lẹ tutu yoyo.

24

Egву-qma, Dévidi deru

- ¹ Mgboko; mẹ iphe, bu iphe,
nọ iya nu bu kẹ Ojejoje;
mbu mgboko;
mewaru ndu, bu iya nu;
- ² kẹ l'ọ bu l'eli eze ẹnyimu;
b'ọ toru okpa iya;
bya emekwaa ya phu
t'o shihu ike l'eli ẹnyimu ime-ali.
- ³ ?Bu onye a-du ike nyihu ugву Ojejoje?
?Bu onye a-du ike vudo
l'ẹke o doberu nsọ?
- ⁴ Ọ bu onye doberu ẹka ndoo;
obu agwa ya iphoro;
onye ẹ-te woduru obu
ziberu iphe ẹ ta budu ire-lanu;
too gudeje ugho agu ẹnwa.
- ⁵ Onye ono;
bẹ Ojejoje a-goru onu.
Nchileke ono, bu onye
adzoje iya nu ono
ahaaru iya enge.
- ⁶ Ọ bu ẹge ono; bẹ ẹphe aduje;

- mbu oḡbo ophu l'achọ ngu nụ;
mbu ndu achọ t'ephe phụ
ifu nggube Nchileke ke Jékọpu.
- 7 Unu guhaa oḡu-nggamgbo ono t'o gheru onu!
Unu guhashia ibo ndiche ono;
k'ophu eze ono,
dụ biribiri ono a-bata.
- 8 ?Bụ onye бү eze ono,
dụ biribiri ono?
O бү Ojejoje ono,
bu onye ha nshinu;
nweru agburu-ehu;
mbu Ojejoje ono,
bụ onye ejeje oḡu lụ-gbua.
- 9 Unu guhaa oḡu-nggamgbo ono t'o gheru onu!
Unu guhashia ibo ndiche ono;
k'ophu eze ono,
dụ biribiri ono a-bata.
- 10 ?Bụ onye бү eze ono,
dụ biribiri ono?
O бү Ojejoje,
bү Qkaribe-Kakota-Ike.
O бү iya бү eze ono, дү biribiri ono.

25

Egву, Dévidi deru

- 1 O бү nggube Ojejoje;
be mu gude obu mu ekfu anụ;
2 buru nggube Nchileke mu;
be mu dakoberu.
Be kwekwa t'e kpua mu ifu le ntụ.
Ophu i kwekwa te ndu
ohogu mu turu okoo kpua mu.
- 3 E tii kwekwa t'e kpua ya ifu le ntụ;
mbu onye enya iya no l'eke i no.
O бү; mekwaa t'ifu kpua ephe le ntụ;
mbu ndu ekwefuru ngu ikè.
- 4 Byiko; Ojejoje;
koshi nү mu uto ngu;
menua t'uto ngu doo mu enya!
- 5 Dunua mu te mu meje okpobe okfu ngu;
nggu ezia mu iphe l'onwongu;
ke l'o бү nggu бү Nchileke, adzoje mu nү;
buru l'eke i no;
be enya mu anoje: eswe l'enyashi.
- 6 Nggube Ojejoje;
nyatakwa obu-imiko ngu;
me n-yemobu ngu;
bү ophu shi ngu l'ede-nwede.
- 7 Ba anyatakwa iphe дү eji,
mu meshiru l'okorobyа;
ophu i nyatakwa ikè,
mu shi kwefuru ngu.

Gude kẹ l'i yeru mu obu nyata mu;
 kẹ l'i dū mma;
 nggube Ojejoje.

- 8 Ojejoje dū mma;
 būru onye obu guru iphoro.
 Ọ bụ iya meru iphe
 ọonoduje akpọ-ziru
 ndu ẹjo iya ono ụzo kẹ yẹbe Ojejoje.
- 9 Ndu wozitaru onwẹphe alị
 l'ifu Nchileke;
 bẹ ọonoduje edu t'ẹphe mee iphe dū mma;
 Ọonodujekwaphu ezi ẹphe ụzo iya.
- 10 Ndu eme iphe nọ l'ogba-ndzū Ojejoje;
 l'eme iphe ọ sūru t'e meje;
 bẹ Ojejoje ekoshije lẹ ya yeru obu;
 būru o-me-g'o-kfuru.
- 11 Iphe dū ẹji, mu meshiru ha nshinu;
 ọlobu; Ojejoje;
 gudenu okfu k'ẹpha ngu gūaru mu nvụ.
- 12 ?Bụ onye bụ onye atsu Ojejoje egvu?
 Ọ bụ onye ono;
 bẹ ọo-kpọ-ziru ụzo,
 gbaru iya l'eshishi.
- 13 Onye ono bẹ iphe a-nọdu aduru lẹ mma;
 yọ būru eri iya e-nweru alị ono.
- 14 Ndu Ojejoje kpọru obu yeru
 bụ ndu atsu iya egvu.
 Yọ būru ndu ono;
 bẹ oomeje t'ẹphe maru ndzū,
 ẹphe l'iya gbaru.
- 15 Ọ bụ ẹke Ojejoje nọ;
 bẹ mu edobeje ẹnya;
 kẹ l'ọ bụ iya nwenkinyi iya
 bu onye a-dū ike hafuta mu l'onya.
- 16 Ghanuaru mu ifu;
 nggu aphuaru mu imiko;
 kẹle mu nọ nkinyi;
 iphe aduru mu ẹhuka.
- 17 Iphe byaru mu nū hakwa l'igwe.
 Dzonua mu l'iphe-ẹhuka, mu eje!
- 18 Lenua ẹnya l'egbe
 iphe-ẹhuka, byaru mu nū
 yẹle ẹjo ọnodu, mu nọ;
 gūaru mu nvụ l'iphe dū ẹji mu l'ọ ha!
- 19 Lewaru ẹge ndu ọhogu mu habe igwe!
 Nggu aphuwaru ẹge mu dutabe ẹphe ashị!
- 20 Chejenu mu nche;
 nggu adzọo mu;
 t'e b'e kpu mu ifu lẹ ntụ;
 kẹ l'ọ bụ l'ime ngu;
 bẹ mu nọ;
 ezeru ndzū.

21 Tẹ iphe a-nọdu adzọ mu nọ
 bọru kele mu bọ onye,
 ọta ẹ-ta dọduru;
 onye obu guru iphoro;
 ke l'ọ bọ l'ẹke i nọ;
 be ẹnya mu nọ.

22 Nggube Nchileke;
 gbafutanu ndu Ịzuru
 l'iphe-ẹhuka ẹphe l'ọ ha!

26

Egву, Dévidi deru

1 Haaru mu enge
 nggube Ojejoje;
 ke l'ẹ to nwedu ẹke ọta dọru mu.
 O bọ nggu;
 be mu dakoberu Ojejoje;
 ọphu o nwedu teke obu bojeru mu ẹbo.

2 Nggube Ojejoje; daa mu;
 nggu enyochaa mu enyocha!
 Gbunua mu igo l'obu;
 me l'egomunggo.

3 Ke l'ọ bọ obu, i yeru mu
 anọduje akpọ-ziru mu ọzo;
 mu eme iphe i kfuru.

4 Mu le ndu ẹregede
 ta ayikwa ayiyi;
 ọphu mu le ndu
 o-kfuru-iche-eme-iche 'achigbakwa idzu.

5 Ndzuko ndu ẹjo madzọ;
 be mu akpọ-yiru ukuvu;
 ọphu mu le ndu akirishi 'anogbajekwa.

6 Mu akwoje ẹka
 je ejephee ẹnya-ngweja
 nggube Ojejoje mgburumgburu;
 gude koshi l'ekworo ta nọdu le ndzọ mu.

7 Mu ekfukwaaphu k'iphe dọ biribiri,
 jinoduje emeshi;
 raa ya arara; kele ngu ekele.

8 Eze-ulo ngu; be mu yeru obu;
 mbu ẹke ọdu-biribiri ngu nọ.

9 Ba asakobekwa mu le ndu ẹjo iya ono ọ-sa-nkfọ;
 ọphu i dobekwa mu le
 ndu egbu ọchi l'oshi lanu.

10 Ndu bulephu ẹjo iphe;
 be ẹphe maru ememe;
 bọru ọna ẹka-azọ bọ iphe doru ẹphe ẹnya.

11 Obenu le mbedua;
 b'ẹ to nwedu ẹke ọta dọru mu.
 Oo ya bọ; phunuaru mu imiko;
 nggu agbafuta mu!

12 Mu e-vudo l'ẹke ọkpa ruru mu alị;

nòdu l'edzudzu òha jaa Ojejoje ajaja.

27

Egву, Dévidi deru

¹ Qo bú Ojejoje bú iphoro,
duru mu nù; bya aburu
onye adzoje mu nù;
?Bú onye; bẹ mu a-nòdu atsukwa nù egvu.
Q bú Ojejoje bú
ùlo-ozeru-ndzù mu.
?Buhunu onye; bẹ mu
a-nòdu atsu egvu òdo.

² Teke ndu ẹjo iya ono;
mbù ndu òhogu mu;
mẹ ndu mu dù ashì zaru
gidigidi bya t'ẹphe vù anù mu avuvu;
bẹ ẹphe a-kpakota iphe
dagbushia onwẹphe.

³ Q -bùru lẹ ndu soja nọ-pheru
mu mgburumgburu;
bẹ obu te etedu mu etete.
Mbù; ọ -bùru lẹ ndu òhogu
mu wù-lihuru tso mu ọgu;
bẹ mu a-dakobele Nchileke.

⁴ Q bú iphe lanù kpùu;
bẹ mu arọ Ojejoje;
bùru iphe ono; bẹ mu achọ.
Iphe obu bú tẹ mu nòdu
l'ùlo Ojejoje gbururu jeye
ẹge mu a-nọ-bebe lẹ mgboko-a;
tẹ mu nòdukpelephu egbu
igo l'ọ-dù-ugvu kẹ Ojejoje;
nòdukwaphu l'eze-ùlo
Nchileke kpatajẹ iya ishi iphe.

⁵ Kẹle mbọku, iphe-ẹhuka
byaru mu; bẹ oo-dobe mu l'ẹke ọ nọ;
domia mu l'ime ùlo-ékwà iya;
woru mu tukobe l'eli mkpuma, ha l'eli.

⁶ Qo ya bú; mu emekputa ndu
òhogu, nọ-pheru mu mgburumgburu.
Mu anọdu l'ùlo-ékwà Nchileke;
tua okokooko gude gwaa Ojejoje;
gude egvu; gude nkwa;
tua ya ẹpha.

⁷ Nggube Ojejoje; núnua olu
mu teke mu rakuru ngu!
Phunuaru mu imiko;
za mu rù oku!

⁸ Iphe obu mu kfuru mu;
bù tẹ mu chọ ifu ngu.
Yọ bùru ifu nggube Ojejoje;
bẹ mu achọ-a.

⁹ Ba aghakwaru mu azù;

ophu i gudekwa
 ẹhu-eghughu ngu nwufu mube nwozi ngu;
 ke l'ọ bu nggu bu onye
 shi keshinu yetataru mu ẹka.
 Byiko; ba ajikakwa mu;
 ophu i leswetakwa mu;
 nggube Nchileke,
 bu onye adzoje mu nu!

- 10 Ọ -buru le nne mu; me nna mu jikawaru mu;
 be Ojejoje e-leta mu-a ẹnya.
- 11 Byiko kpoziaru mu ọzo ngu; nggube Ojejoje!
 Dunua mu shia ọzo,
 vudo nhamunha l'ogvu ndu akpa mu ẹhu.
- 12 Ba ahakwa mu te ndu
 ohogu mu mee mu ege, du ẹphe mma;
 kele ndu ẹjo-ekebe
 wu-lihuru ebo mu ibo;
 l'ahashi ẹnu ishi mu.
- 13 Obenu l'iphe mu chiru ukfu kwẹ
 bu le mu a-nodu ndzu;
 phu iphe du mma,
 shi Ojejoje l'ẹka.
- 14 Nodu ngaberu Ojejoje!
 T'obu shia ngu ike;
 ẹka eshia ngu ike;
 nggu angaberu Ojejoje.

28

Egву, Dévidi deru

- 1 Ọ bu nggube Ojejoje, bu
 oke mkpuma nke mu;
 be mu araku.
 Ba dahukwa mu nkichi;
 ke l'i nodu nggujingguji;
 be mu le ndu, a tuwaru ẹja a-dukokwa.
- 2 Nwaru mkpu, mu echiku ngu;
 ege-a mu chiliru ẹka;
 mabe l'uzo
 Eke-Kakota-odu-Nso nke ngu-a.
- 3 Ba tukokwa mu le ndu
 akirishi kpata kpufu;
 mbu ndu anoduje eme iphe du ẹji;
 ndu okfu ẹphe anoduje
 atsọ ẹna le nchi;
 obenu l'obu ẹphe bu okpoma-nshi.
- 4 Kfua ẹphe ugwo iphe ẹphe meru;
 me ugwo iphe du ẹji,
 ẹphe shi anoduje eme.
 Kfua ẹphe ugwo iphe ẹphe
 gude ẹka ẹphe meta.
 Nggu emee ẹphe ege gbaru ẹphe.
- 5 Keshinu ẹ to nwedu iphe
 ẹphe guberu ozi,

Ojejoje jeru;
mbu iphe Ojejoje gude
eka iya mee l'onwiya;
be oo-gude eka iya gwaa ephe maa;
qphu o byadu bya
abyakobe ephe abyakobe odo.

6 Unu tua Ojejoje epha;
ke l'o nuaru mkpu,
mu chikuru iya su t'o phuru mu imiko.

7 O bu Ojejoje bu ike mu;
buru iya bu onye
egbochitaje mu nu.
O bu iya be mu dakoberu;
yoo yeru mu eka.
Mu egudeje obu mu ete eswa.

Mu a-gu egvu gude kele iya.

8 O bu Ojejoje bu ike ke ndu nk'iya;
buru ulo-ozeru-ndzu onye o teru manu.

9 Dzofutanu ndibe ngu;
gonuru onu-qma nu ndu,
bu okè-iphe ngu!
Chejenu ephe l'o bu onye
eche aturu;
nggu ehee ephe jeye le tutu yoyo!

29

Egву-qma, Dévidi deru

1 Unube unwu imigwe;
unu kwabe Ojejoje ugву!
Unu kfua ege ike iya habe!

2 Unu kwabe Ojejoje ugву, gbaru epha iya!
Unu baaru Ojejoje eja;
mbu onye ono,
du nsò bya adu biribiri ono.

3 Olu Ojejoje tukoru
eze enyimu ngashia angashi.
O bu Nchileke ono,
du biribiri ono atu
egbe-igwe.
Ojejoje atu egbe-igwe
l'eli eze enyimu.

4 Ojejoje be olu iya adakwa ike-ike ike-ike;
mbu le Ojejoje be olu iya ada ke kpaa kpaa.

5 Olu Ojejoje agbawashije oshi sida;
Ojejoje agbawashije oshi sida,
nogbaa l'ugву ugву Lébanonu viriviri.

6 Oomeje ugву ugву Lébanonu;
t'o nmahu jijiji l'o bu
nweswi, ebu nggada;
l'emejekwaphu Ugву Siriyonu;
yo tehu kfuakfuka l'o bu
nwa atsù, akfu nkfu.

- 7 Olu Ojejoje echije taa l'ọ bụ ebemu-igwe.
 8 Olu Ojejoje emeje tẹ echi-egu nmahu jijiji.
 Ojejoje emeje tẹ echi-egu
 Kedeshi nmahu jijiji.
 9 Olu Ojejoje anmaje achi yikayika.
 Oomeje t'oswa laa ekwo;
 daburu karaphongu.
 Iphe bụ onye, nọ l'eze-ulo iya e-bu mkpu;
 sụ: "Nchileke dukwa biribiri."
 10 Ojejoje nọ l'aba-eze iya
 dzopyabe utso l'okpa.
 Oo-buru eze gbururu
 jeye lẹ gbururu.
 11 Ojejoje emeje tẹ ike dụ ndibe iya.
 Yọ goru onu ehu-agu nụ ndibe iya.

30

Egву-qma, Dévidi deru

A guru iya gude woru eze-ulo Nchileke ye Nchileke l'eka

- 1 Mu a-nọdu ekutse nggube Ojejoje;
 kẹ l'i sefutaru mu l'iduma;
 ti kwe tẹ ndu ohogu mu zuru mu ukwe.
 2 Nggube Ojejoje, bụ Nchileke mu;
 mu rakuru ngu t'i yeru mu eka;
 Nggу emee; mu akorohu.
 3 Nggube Ojejoje;
 ọ bụ nggu lofutaru mu l'ali-maa,
 I meru mu; t'ẹ ba tų mu eja.
 4 Unu gua egву gude tua
 Ojejoje epha;
 unubẹ ndu nk'iya, dų nsọ!
 Unu kele iya ekele; l'epha iya dų nsọ!
 5 Kẹ l'ẹ to dojedu iphe l'okpoma.
 Obu-qma iya anọje jeye ege madzų a-nọ-bebe.
 Ekwa bu-a l'enyashi;
 bẹ aa-kwa iya kpų;
 o -be l'utsu; ehu-otso-ena adalaha.
 6 Teke mu nọ l'ẹke ehu dų mu agu; bẹ mu sųru:
 "L'ẹ to nwedu iphe bya
 enwubata mu enwubata."
 7 Nggube Ojejoje;
 teke ayi shi eshi onya;
 b'i meru tẹ mu buru
 'enwuribe enwuribe l'ọ bų ugву.
 Obenu lẹ teke i gharu mu azų;
 bẹ meji tofuru mu.
 8 Ọ bų nggube Ojejoje;
 bẹ mu rakuru;
 buru nggube Nnajiufu;
 bẹ mu roru t'i phuru mu imiko.
 9 Mu sųru: "Bų uru ngunu;
 bẹ ii-rita teke mu nwuhuru?
 Mbų; ?nanų uru, ii-rita iya; mẹ a tų mu eja.

?Bụ ẹja, nọ l'alị a-wata ngu ajaja tọo.

?Bụ iya a-ra iya arara l'ị бү o-me-g'o-kfuru.

10 Nggube Ojejoje;

nụaru olu mu;

phụaru mu rụ imiko!

Nggube Ojejoje;

yeru mu ru ẹka!"

11 Ẹkwa, mu raru

b'ị gbanweru; mee ya;

yọ бүru mu ote ẹswa.

I yefuru mu uwe-aphụ,

mu yeru; woru;

ẹhu-otso-ena ye mu l'ọ бү uwe.

12 Iphe ono бүlephu ẹge ee-me

t'obu mu gụlahaa egvu

gude etu ngu ẹpha;

t'ẹ b'ọ nọhe nwanggijinggiji.

Nggube Ojejoje,

бү Nchileke mu;

ọ бү nggu;

bẹ mu a-nọdu

ekele ekele jeye lẹ tutu yoyo.

31

Egву-qma, Dévidi deru нү onye ishi egvu

1 Ọ бү nggube Ojejoje;

bẹ mu nọ l'ẹka ezeru ndzụ.

Be kwekwa t'ẹ kpua mu ifu lẹ

ntụ gbururu jeye gbururu.

Gude kẹ l'ị бү onye,

doberu ẹka ndoo nafuta mu.

2 Ngabẹnuru mu nchị.

Bya ẹgwegwa bya agbafuta mu.

Bүru mu agbara-mkpuma,

mu a-gbabajẹ zeeru ndzụ;

mbү a-gbabe-a-dzүru,

a-dzọfuta mu нү.

3 Keshinu ọ бү nggu бү

agbara-mkpuma mu;

bүru a-gbabe-a-dzүru nke mu;

dunua mu l'onwongu;

kpọziaru mu ụzo;

l'өгvu ẹpha ngu.

4 Hafuta mu l'onya ono,

a gbaru mu ono;

kẹ l'ọ бү nggu бү

a -gbabe-e-zee-ndzү mu.

5 Mu yeru ngu ume mu l'ẹka.

Gbafutanu mu;

nggube Ojejoje,

бү Nchileke,

бү o-me-g'o-kfuru.

6 Ndu akpọjeru obu yeru

ola l'iyi ono; mbu agwa;
 adujekwa mu ashi.
 Onye mbedua dakoberu bu Ojejoje.

7 Mu ete eswa; ehu l'atso
 mu ena l'i yeru mu obu;
 ke l'i phuwari iphe-ehuka, mu jeru;
 maru iphe-otsu-l'anu mu;

8 Ophu i woduru mu ye
 l'eka ndu ohogu mu;
 nggu egbe kutachia mu
 dobe l'eke okpa ruru mu ali.

9 Byiko nggube Ojejoje;
 phunuaru mu imiko;
 kele mu nokwa l'oke mkpamehu.
 Mu ratawaru ekwa;
 l'aphuwaa ragaraga.
 O mekwaruphu;
 ike agvushikotawa mu.

10 Aphu gbuakwaru mu.
 Mu tsutawaru ude; kahu l'okpehu.
 Ike gvukotawaru mu;
 kele mu menukawaru ejo iphe.
 Okpu, no mu l'ehua erishi mu avurukpa.

11 Ndu ohogu mu l'ephe ha mewaru mu;
 ndu obutobu mu akpolahaa mu ebo-ebo-l'afu.
 Ndu mu l'ephe shi eshi
 onya atsukotawa mu egvu;
 k'ophu bu le ndu phuru mu l'uzo
 anoduje agbaru mu oso.

12 Ephe zahawaru mu ege
 aazahaje onye nwuhuru anwuhu.
 Mu duwa l'o bu ite,
 tukposhihuru atukposhihu.

13 Kele mu nuwaru ejo idzu,
 ephe du l'igwe achiru mu.
 Nta-a ta dudu eke mu no;
 te mu ba anodu atsui egvu.
 Ephe anoduje achiru mu ejo idzu.
 Iphe ephe tuberu aburu
 t'ephe wofu ndzu mu.

14 Obenu l'o bu nggu;
 be mu dakoberu nggube Ojejoje.
 Mu ekfu: "L'o bu nggu bu Nchileke mu!"

15 Ege mu a-no-bebe le
 mgboko-a bu nggu b'o no l'eka.
 Nafutanu mu l'eka ndu ohogu mu;
 me l'eka ndu, achi mu nu.

16 Lenua mube nwozi ngu enya-oma!
 Guderu n-yemobu ngu dzofuta mu!

17 Nggube Ojejoje;
 be ekwekwa t'e kpua mu ifu le ntui;
 ke l'o bu nggu be mu rakuru.
 O bu ndu akirishi ono;

- bẹ ee-kpuchia ifu lẹ ntụ;
t'ọnu bụrụ ẹphe kpurumu l'alị-maa.
- 18 T'ọnu ono, ẹphe gude adzụ ejire ono;
bụrụ ẹphe kpurumu;
kẹ l'ẹphe gude oku
onwẹphe iphe ẹphe,
ẹ ta hadu l'ọbu iya;
mẹ ọkpo madzụ ẹbo-ẹbo-l'afu;
l'ekfubyishi ndu doberu ẹka ndoo.
- 19 Haa! I dụnukakwaru mma
adunuka; mbụ mma ono,
ị kwakọberu ndu atsụ ngu egvu ono.
Yọ bụrụ l'ifu unwu eliphe bẹ ịi-nọdu;
meeru ẹphe k'oma;
mbụ ndu gbatataru ngu l'ime; zeeru ndzụ.
- 20 Iidutaje ẹphe domia l'iku ẹke, ị nọ;
t'ẹjo idzu unwu eliphe achi;
be eru ẹphe l'ẹhu.
Yọ bụrụ l'ulo ngu;
bẹ iidobeje ẹphe;
t'ẹ ẹjo-okfu be eru ẹphe l'ẹhu.
- 21 T'e tua Ojejoje ẹpha;
kẹ l'o koshiru mu
n-yemobu iya, dụ biribiri
teke ndu ọhogu mu
yechiru mu ẹge ono,
eeyechije mkpukpu ono.
- 22 Mu echia mkpu; sụ:
"A laa mu-o!"
Nggụ anya mkpu ono;
bya agbaaru mu mkpu.
- 23 Unu yeru Ojejoje obu;
unubẹ ndu nsọ kẹ Ojejoje l'unu ha;
kẹle ndu Ojejoje eletaje
ẹnya; kwa ndu bụ
o-me-g'o-kfuru phẹ.
Obenu lẹ ndu eku onwẹphe
ẹge ẹphe ẹ-ta hadu;
bẹ ọokfujẹ ugwo kfurua ya ẹphe l'ishi.
- 24 Unu shihukwa ike;
unu egude ẹka l'ọkpoma;
unubẹ ndu echeru Ojejoje!

32

Évù, Dévidi raru

- 1 Ọnu-oma bụ k'onye Nchileke
guru nvụ l'emeswe,
o mesweru iya;
mbụ onye Ojejoje safuru
iphe dụ ẹji, o meru.
- 2 Ọnu-oma bụ kẹ onye Ojejoje
ta agụkoduru iphe dụ ẹji,
o meru;

mbu onye e-te nwedu
eregede, nọ iya l'ehu.

³ Teke mu te kfudu iphe mu meru;
be okpu, nọ mu l'ehu
tsu-gwoshihukotaru mu atsu-gwoshihu.
Ishi iya aburu ke ude,
mu anoduje atsu
mboku-mboku.

⁴ Eswe l'enyashi
mboku-mboku;
be inoduje ebyi mu eka l'ehu.
Nngu eshi ege ono michata
nwoke, nọ mu l'ehu l'ọ bu
onye uguru guderu.

⁵ Tọ du iya bu; mu abya emee
t'i maru iphe du eji, mu meshiru.
E to nwedu iphe du eji,
mu meru ophu mu domiru ngu edomi.
Mu asu le mu a-koshikotaru
Nchileke ejeswe,
mu jesweru.
Nngu abya aguaru mu nvu
l'iphe du eji, mu meshiru.

⁶ Oo ya bu; te iphe bu ndu
eme iphe du nggube
Nchileke mma kfuje nu ngu
teke ephe nọ le mkpa;
k'ophu bu teke iphe-ehuka
ono a-bya l'ọ bu utso;
too rudu ephe l'ehu.

⁷ O bu nggu bu eke mu edomije onwomu.
Yo buru nggu anoduje eleta mu
t'iphe-ehuka ba dakfuta mu;
nggu egude egvu, e gude
atu okokooko gude gbaa mu mgburumgburu.

⁸ I suru l'ji-nodu atu-ziru mu eka;
l'ezikwa mu phu uzo, mu a-nodu eshi.
Ii-nodu akpo-ziru mu uzo;
l'eletakwa mu phu enya.

⁹ Wo mu te mu ba adukwa
l'ọ bu inya; m'ọ bu
inya-mulu; ke l'ephe te
nwedu egomunggo.
Iphe eegudeje ago ephe bu ajaba;
me odogoro.
Teke e tui medu iya ege ono;
tji gokotadu iya.

¹⁰ Ndu akirishi; be anoduje
eje iphe-ehuka,
du l'igwe!
Obenu l'onye dakoberu
Ojejoje be n-yemobu iya
anopheje mgburumgburu.

- 11 T'ehu tsɔo unu ɛna k'iphe
 Ojejoje anɔduje emeshi;
 unu etekwaaphu ɛswa;
 unubɛ ndu doberu ɛka ndoo!
 Unu agwa egvu ɛhu-ɛna;
 unubɛ ndu obu guru iphoro!

33

- 1 Unu gua egvu ɛhu-ɛna
 nɔ Ojejoje; unubɛ ndu
 doberu ɛka ndoo!
 Tɛ ndu obu guru iphoro jaa ya ajaja.
- 2 Unu kpɔo une
 gude keke Ojejoje ekeke!
 Unu gude ogumogu guru
 iya egvu, atso ɛna!
- 3 Unu guaru iya egvu ophungu!
 Unu kumataru iya ɛya akumata;
 unu atɔaru iya uzu ɛhu-ɛna!
- 4 Kɛ l'okfu Ojejoje vudo nhamunha.
 O bu o-me-g'o-kfuru
 l'iphe bu iphe oome ememe.
- 5 Iphe aduje Ojejoje mma bu ikpe, du mma;
 mɛ odobe-ɛka-ndoo.
 N-yemobu Ojejoje jiru
 mgboko tsubo etsubo.
- 6 O bu okfu, shi Ojejoje l'ɔnu
 b'o gude mee igwe;
 buru ume, o tɔru atutu
 b'o gude mee iphe bu iphe, nɔ iya nɔ.
- 7 Yɔ bya awukobe mini,
 nɔ l'enyimu ye l'ekalanu.
 Eze ɛnyimu b'o kparu oge ɛke oo-jebetsua.
- 8 Tɛ mgboko l'ophu tsuje Ojejoje egvu.
 Tɛ iphe bu ndu nɔ lɛ
 mgboko kwabejekwa iya ugvu;
- 9 kɛ l'o kfuru okfu; mgboko abya adu.
 Yɔ tua ekemu;
 iphemiphe obule abya adu.
- 10 O bu Ojejoje emeje tɛ idzu,
 iphe bu mbakeshi chiru buru iphe mmanu;
 buru iya akposhije iphe
 ndiphe tɔberu k'ememe.
- 11 Obenu l'idzu ophu Ojejoje
 chiru akfujeru gbururu jeye lɛ gbururu.
 Iphe o tɔberu k'ememe;
 bɛ oomeje;
 yo shi l'ogbo sweru ogbo.
- 12 Onu-oma bu kɛ mba,
 bu Ojejoje bu Nchileke ɛphe;
 bu iya bu ndu, o fɔtaru;
 ɛphe aburu okɛ-iphe iya.

- 13 Ojejoje anɔduje l'imigwe lee
 ɛnya lɛ mgboko-a
 phɔ ɔnwu eliphe l'ɛphe ha.
- 14 Onoduje l'ɛke,
 o bu l'imigwe phukota ndu,
 bu lɛ mgboko l'ɛphe ha.
- 15 O bu yɛbedua meru ɔriri nɔ ɛphe.
 Iphe bu iphe ɛphe eme
 ememe edokotaje iya ɛnya.
- 16 Iphe meru iphe onye eze
 emekputaje l'ɔgu ta bukwa
 okfu lɛ ndu soja iya ha igwe.
 Ophu mkparawa
 'egudejekwa ike k'ɛka iya nahɔ.
- 17 Inya-ɔgu bu iphe-mmanu;
 ɛ tɔo dzɔfutadu madzɔ l'ɛgu ɔgu;
 ophu 'onwedu ɛge ike iya
 hatabe, ɔo-dzɔ-ghe ndzɔ.
- 18 Obenu l'ɛnya Ojejoje nɔkwa
 l'ɛhu ndu atsɔ iya egvu;
 mbɔ ndu ono,
 dakoberu n-yemobu iya;
- 19 kɛ l'ɔo-nafuta ɛphe l'ɛka anwɔhu;
 dobe ɛphe ndzɔ teke
 ɛjo-ɛgu byaru.
- 20 Ayi nɔ ngaberu Ojejoje;
 kɛ l'ɔo ya bu onye agbaru ayi mkpu;
 buru iya egbochitaje ayi.
- 21 Oomeje t'ɛhu tsɔo ayi ɛna;
 kɛ l'ɔ bu l'ɛpha iya,
 dɔ nsɔ bɛ ayi dakoberu.
- 22 Nggube Ojejoje;
 byiko koshinu l'i yeru ayi obu;
 kɛ l'ɔ bu nggu bɛ ayi dakoberu.

34

Egву, Dévidi deru teke ɔ wataru ome l'ɔ bu onye ɔgву l'ifu Abímeleku;
 Abímeleku achifu iya

- 1 Mu a-nɔdu ekutse Ojejoje tekenteke.
 Tekenteke bɛ mu a-nɔdu aja iya ajaja.
- 2 O bu Ojejoje; bɛ mu gude eku onwomu.
 Tɛ ndu aakpa ɛhu nɔa ya;
 k'ɔphu ɛhu a-tsɔ ɛphe ɛna.
- 3 Bya tɛ ayi chiko tɔa ɔnu ɛge
 Ojejoje habe nshinu;
 bya t'ayi chiko kutsee ya.
- 4 Mu rakuru Ojejoje;
 yɔ za mu; bya emee;
 mu atsɔ-buhu egvu.
- 5 Ndu ele ɛnya iya amɔje
 ɔnu-ɔchi;
 ophu o nwedu l'iphere emee ɛphe.

- 6 Mube onye eta dudu ege
o haru mu chiru mkpu;
Ojejoje azaa mu;
bya adzofutakota mu
l'iphe-ehuka, mu eje l'o ha.
- 7 Ojozi-imigwe Ojejoje
ano-pheje ndu atsu
Ojejoje egvu mgburumgburu.
Onoduje adzo ephe tekenteke.
- 8 Unu dataduduphu Ojejoje;
unu aphu l'o du mma.
Onu-oma b'a goru nu ndu
gbabaru iya l'eka je ezeeru ndzu.
- 9 Unu tsuje Ojejoje egvu;
unube ndu nsu Ojejoje;
kele ndu atsu iya egvu
ta dukwa iphe uko iya adujeru ephe.
- 10 Unwu agu; be mkpa akpaje;
egu l'eme ephe.
Obenu le ndu achu
Ojejoje;
be uko iphe-oma ta akodu.
- 11 Unu byaduduphu;
unube unwegirima.
Unu bya angabe nchi;
te mu zia unu iphe o bu;
mbu otsu Ojejoje egvu.
- 12 ?Nanu onye ndzu atso ena;
yo du iya to kaa nka;
mboku-mboku aburu iya k'oma.
- 13 T'onye ono wofukwa onu
l'ejo iphe; yo haa ejo-ire.
- 14 Gbakutaru iphe du eji azu;
watachia ome iphe du mma.
Kebe ehuchojee iphe e-me te nchi du ndoo;
ba atu-gbekwa iya eka.
- 15 Ojejoje be enya iya
anijekwa l'eke ndu doberu eka ndoo no.
Qongabejekwa nchi teke
ephe ara araku iya.
- 16 Obenu le ndu eme iphe du eji;
b'e too lejedu enya oma;
k'opu epha ephe a-chihu le mgboko.
- 17 Ndu doberu eka ndoo abuje;
ephe -raku Ojejoje;
yo za ephe;
bya anafuta ephe
l'iphe-ehuka, ephe eje l'o ha.
- 18 Ojejoje anonyabeje ndu uzo chiru.
Odzofutaje ndu eta
amahedu ege ephe e-me iya.
- 19 Iphe-ehuka onye doberu eka
ndoo aduje l'igwe;

- obenu lẹ Ojejoje
 anafutakotaje iya l'iphe-ehuka ono l'ọ ha.
 20 Okpu, nọ iya l'ẹhu bẹ ooletaje ẹnya.
 Ẹ tọ dudu okpu, nọ iya l'ẹhu m'ọ nanu,
 a bya l'akukwo akukwo.*
 21 Obenu l'ẹjo madzụ bu
 ẹjo iphe iya ono e-gbu iya.
 Ndu kpọru ndu doberu
 eka ndoo ashị; bẹ aa-nma ikpe.
 22 Ojejoje adzọjekwa ndu ejeru iya ozi.
 E to nwedu m'ọo onye lanu,
 gbabaru l'ime iya je ozeru
 ndzụ, a bya anma ikpe.

35

Egву, Dévidi deru

- 1 Nggube Ojejoje;
 tso ndu etso mu okfu okfu!
 Tsokwaphu ndu etso mu ọgu ọgu!
 2 Gwota nu ngwa-ọgu ngu;
 mẹ iphe eegudeje egbochita
 onwonye l'ọgu;
 gude bya agbaaru mu mkpu!
 3 Palia arwa ngu; mẹ akfụ ngu
 gude kfu-chia ndu achị mu nu ọzo!
 Kfunuru mu l'ji-dzọfuta mu!
 4 T'iphere bukwaru kẹ ndu
 achọ ọzo, ephe e-shi gbua mu.
 T'a chiphukwa ephe azu;
 mbu ndu achiru mu ẹjo idzu.
 Tẹ iphe jikwa ephe ẹnya.
 5 T'ephe dukwa l'ọ bu ẹswa witu,
 pherephere zikashiru
 teke ojozi-imigwe Ojejoje
 a-nodu achị-phu ephe achị-phu.
 6 T'uzo ephe gbakwaa
 tsubalangu; chikotakwaphu ẹturu
 teke ojozi-imigwe Ojejoje
 a-nodu achị ephe
 agada-eru-alị.
 7 Keshinu ephe gbaru mu ọnya;
 l'ẹ b'ọ dū iphe mu meru ephe;
 bya atua iduma doberu mu;
 l'ẹ b'ọ dū iphe mu meru;
 8 tẹ ọ-la-l'iyi tukwaa ephe l'ukfu.
 Tẹ ọnya, ephe gbaru hatakwa ephe;
 ephe adalahu l'iduma, ephe
 turu; buru kpurupyata.
 9 Teke ono; bẹ mu e-tee ẹswa l'ime Ojejoje.
 Ehu atsoo mu ẹna
 k'adzọfuta, ọ dzọfutaru mu.

* 34:20 34:20 Jọn 19:36.

- 10 Mu e-gude obu mu l'ọ ha; sụ:
 ?Bụ onye dụ l'ọ bụ nggube Ojejoje.
 Ọ bụ nggu adzọfutaje
 ndu ụkpa l'ẹka ndu ka ẹphe;
 nafuta ndu ụkpa;
 mē ndu ẹ te nwedu ege
 ọ haru ẹphe l'ẹka ndu ana nfu.
- 11 Ndu ẹjo ekebe wu-lihuru l'ẹbo mu ibo.
 Ẹphe akpakọ iphe mu ta
 madu teke o meru bobe mu.
- 12 Ẹphe gude iphe dụ ẹji
 kfuа mu ụgwo iphe-oma;
 shi ẹge ono mee;
 ike agvu mu.
- 13 Obenu ị teke ẹhu duru ẹphe ẹji;
 be mu yeru uwe-aphu;
 wozita onwomu ali;
 swia aswiswi; kfuа nụ Ojejoje.
- 14 Mu raru ẹkwa; gwa aphu ẹhu ẹphe;
 l'ephē bụ unwunne mu;
 m'ọ bụ onya mu.
 Mu anọduje dee ẹka l'agba
 l'ọ bụ onye ara ẹkwa nne iya.
- 15 Obenu ị teke iphe-ẹhuka byaru mu;
 be ẹphe gbaru mu mgburumgburu
 l'aja mu ewena; mbụ ndu mu ta madu;
 gude ẹjo okfu asa mu ọsa ẹkfu.
- 16 Ndu ono, ẹ ta madu Ojejoje ono
 anodu aja mu ewena;
 l'atagbaaru mu ikireze.
- 17 Nggube Ojejoje;
 ?bụ teke ole be ii-chi-bebe
 ẹnya yeru ayi ẹge-a?
 Dzonua mu; a nonyaa;
 ẹphe emee mu;
 mu aburu o-la-l'iyi!
 Dzofutaru mkpakọ iphe ono,
 mu nweru ono, bụ iya bụ
 ndzụ mu l'ẹka ẹjo agu phẹ ono!
- 18 Ọ bụ l'edzudzu ọha;
 be mu a-nodu kele ngu ekele;
 mu a-nodu l'edzudzu ọha jaa ngu ajaja.
- 19 Be ekwekwa te ndu ohogu mu
 zuru mu ukwe;
 mbụ ndu ono, mu dụ ashị;
 l'ẹ b'ọ dụ iphe mu meru ẹphe ono.
 Ọphu i kwekwa te ndu ono,
 mu dụ ashị l'ẹ ba dụ iphe
 mu meru ẹphe ono vọoru mu eze.
- 20 Kẹ l'ephē te ekfujedu okfu nchị-odu-ndoo.
 Iphe ẹphe evutachijee l'ishi
 bụ okobe ndu, dụ agu l'ali-a okfu.
- 21 Ẹphe ghecharu ọnu eghecha l'ẹbo mu ibo:

- l'azụ mgbede l'ephe gude
 ẹńya ephe phua mu teke mu eme iya!
- 22 Obenu lẹ nggube Ojejoje
 phuwaru-a iphe ono l'ọ ha.
 Byiko; b'e leswetakwa mu;
 ophu i nọdukwa mu ote-ẹńya!
- 23 Tehu etehu. Zilihu bya adzọo mu!
 Gbaaru mu ođzori;
 nggube Nnajiufu,
 bu Nchileke mu!
- 24 Gude odobe-eka-ndoo ngu
 haaru mu enge;
 nggube Ojejoje,
 bu Nchileke mu!
 Be ekwekwa t'ephe zuaru mu ukwe!
- 25 Be ekwekwa t'ephe rja l'obu ephe; sụ:
 "Ha! Lẹ nta-a; be ephe
 cho-vuwaru iphe ephe acho!"
 M'ọ bu t'ephe sụ: "Nta-a be
 ephe menwuwaru iya ehu!"
- 26 Tiphere bukwaru ke ndu
 azuru mu ukwe l'iphe, byaru mu nu;
 ephe akpọo беру.
 Te iphere; me ewena jikwa ephe ifu;
 mbu ndu ono, eku onwephe
 iphe ephe e-ta ahadu l'ọ bu iya ono!
- 27 Te ndu ele ẹńya t'a haaru mu
 enge gua egvu ehu-atso-ena tee eswa!
 T'iphe ephe a-kpujeru l'onu bukwaru:
 "T'a tua onu Ojejoje l'ọ ha nshinu;
 mbu Ojejoje ono,
 oduje mma me nwozi iya
 buru l'ehu-agu ono."
- 28 Oo ya bu; mu egude onu mu
 kfuа k'odobe-eka-ndoo nke ngu.
 Yo bukwaruphu ege ono;
 be mu a-nodu etu ngu epha mboku-mboku.

36

Egву, Dévidi, bu nwozi Ojejoje deru nu onye ishi egvu

- 1 O bu ejo iphe anoduje ekfu
 okfu l'obu ndu ejo iya ono.
 Ephe jikaru Nchileke;
 ephe ta atsụ iya egvu lẹ phuu.
- 2 Ke l'onoduje aja onwiya ajaja-njagbu;
 mbu jatabe onwiya;
 k'ophu bu l'e too phujedu
 iphe du eji, oome;
 k'ophu o-o-kpo iya ashị.
- 3 Iphe, eshije iya onu
 bulephu ejo okfu; me ugho.
 E too mejedu l'ọ bu onye maru iphe;
 too me iphe du mma.

- ⁴ Ozeje azee rikobe iphe du eji, ya e-me.
 O bulephu ejo uzo;
 be ootsochitaje;
 to du iphe du eji, ojikaje ememe.
- ⁵ Nggube Ojejoje; n-yemobu ngu
 chikowa igwe l'o ha gvua kfurukfuru.
 O-me-g'o-kfuru, i bu eruwa akpamigwe.
- ⁶ Odobe-eka-ndoo nke ngu
 akpa origodo l'o bu eze ugву.
 Ikpe nke ngu aha ogву l'o
 bu ebo eze enyimu ime-ali.
 Nggube Ojejoje; o bu nggu
 doberu madzu; dobe anu, bu l'egbudu.
- ⁷ Lewaru ege n-yemobu ngu
 bu-be iphe vu oke aswa!
 O bu iya meru iphe ndiphe
 gbabaru l'agu ngu je anodu ezeru ndzu.
- ⁸ Ephe anoduje l'ulo ngu eri gwoogwoo.
 Iimeje t'ephe ngua mini
 l'enyimu ehu-otso-ena nke ngu.
- ⁹ Ke l'o bu l'eka ngu be ndzu futaru.
 Yo buru l'eke iphoro
 nke ngu no;
 be ayi a-nodu phu iphoro.
- ¹⁰ Byiko yekpelekwaruphu
 ndu maru ngu nu obu ege i yeru iya ephe.
 Nggu edobekpelekwapu
 eka ndoo ege
 i doberu iya l'ehu ndu obu guru iphoro.
- ¹¹ Be ekwekwa te ndu eku
 onwephe ekuku dzoo mu okpa.
 Ophu i kwekwa te ndu akirishi
 gude eka ephe nwufu mu.
- ¹² Phuaru ege e nwutsushiru
 ndu ejo iya ono;
 ephe adabutsuaru;
 ophu ephe e-gbeshihedu odo.

37

Egву, Dévidi deru

- ¹ Ba aphujekwaru ndu
 eme ejo iphe enya-uphu;
 ophu i kojekwaru ndu
 e te dobedu eka ndoo okopho.
- ² Ke l'e ta aa-nokwa ophu baru ishi;
 ephe anwua kpaa l'o bu ewu;
 kposhihu nku l'o bu iru oshi.
- ³ Dakobe Ojejoje; meje iphe du mma!
 Buru l'ali ono buru
 o-me-g'o-kfuru!
- ⁴ Te ehu-otso-ena ngu buru le Ojejoje;
 k'ophu oo-nu ngu iphe,
 agu ngu nu.

- ⁵ Woru iphe, bu iphe, iime
ememe ye Ojejoje l'eka.
Dakobe iya; oo-meru ngu iya-a.
- ⁶ Oo-me te odobe-eka-ndoo
ngu nwua l'o bu iphoro;
mbu le Ojejoje a-haru ngu enge;
mee te iswi-odu-mma ngu
gbua nwjinwii l'o bu
echi-oke-eswe.
- ⁷ Taa nshi; nggu achiru ukfu kwee Ojejoje.
Ba aphukwa enya-uphu
teke iphe duru ndu ejo iya ono le mma;
mbu teke ejo idzu,
ndu akirishi chiru eje l'ege ephe chiru iya.
- ⁸ Ba avujekwa ovuma;
ophu ehu eghujekwa ngu eghughu!
Ba aphujekwa enya-uphu;
ke l'oodubajekwa madzu l'ome ejo iphe;
- ⁹ kele ndu ejo iya ono;
be ee-me t'ephe chihu
Obenu le ndu chiru enya
pyoo le Ojejoje bu ephe
e-nweru mgboko.
- ¹⁰ E ta anohedu ophu baru ishi;
e mee te ndu akirishi gv.
I -choo ephe; tji phu ephe.
- ¹¹ O bu ndu du agu e-nweru mgboko-a.
Ephe enweru ehu-agu;
nweru iya k'etsutsu iya.
- ¹² Ndu ejo iya ono a-noduje
achiru ndu doberu eka ndoo ejo idzu;
l'ataru ephe ikireze iphe ephe e-me ephe.
- ¹³ Obenu l'oo ochi be Ojejoje
anoduje achi ephe;
ke l'o maru le teke
ee-mebyishi ephe; duwa ntse.
- ¹⁴ Ndu akirishi mitaru
ogu-mbeke ephe;
t'ephe gbushia ndu ifu du npho;
bya esee akfu ephe t'ephe
gbatsushia ndu ukpa;
me ndu e-to dudu ege
o haru ephe.
- ¹⁵ Obenu l'o bu ogu-mbeke
ephe ono ee-mekochaa ria ephe ishi;
e woru akfu ephe ono nyakwoshia.
- ¹⁶ Nwiphe e-ta badu ishi,
onye doberu eka ndoo nweru;
be kakwa mma;
ma l'eku, ndu ejo iya ono,
du l'igwe kparu kube.
- ¹⁷ Kele ndu akirishi;
be aa-nafu iphe ephe gude eze igidi.

- Obenu l'ọo Ojejoje
bụ agbarike ndu doberu-eka-ndo.
- 18 Ọ bụ Ojejoje maru ẹge ndu
uta ẹ-ta dudururu a-nọ-bebe.
Obenu l'òkè, gbaru ẹphe
a-buru nk'ẹphe gbururu jeye.
- 19 Iphe-ehuka -bya;
bẹ ifu te ekpuduru ẹphe
lẹ ntụ.
Ejo-egu -bya;
ẹphe enweru nri;
nweru k'etsutsu iya.
- 20 Obenu lẹ ndu akirishi
a-buru kpurupyata.
Ndu ohogu Ojejoje
a-du l'ọ bụ iphe,
e meberu l'ali, vuru; ji ejiji;
a bya ele ẹnya;
yo kpofu l'ọ bụ
enwuru-ọku.
- 21 Ndu ẹjo iya ono abuje;
ẹphe -jita ugwo; ẹphe eria ya.
Obenu lẹ ndu doberu
eka ndoo bụ o-me-l'uko.
- 22 Ọ bụ ndu Ojejoje ọru
onu-oma nụ e-nweru mgboko-a.
Obenu lẹ ndu ọ turu onu
a-chihu.
- 23 Onye eme iphe, du Ojejoje mma
bụ iya akpo-zijeru onye ono ẹge
oo-gude aha okpa.
Yo mee onye ono t'o vudo vudoshia ike.
- 24 Uku -dukpo ya nụ;
b'ẹ too darudu ali;
kele Ojejoje a-wota iya.
- 25 Mu shikwa buru nwata;
nta-a bẹ mu buwa ogurenya.
Ọ bụ lẹ mu ta aphubua eke
Ojejoje gbadoru onye doberu eka ndoo;
m'ọ bụ eke unwu iya arọ nri.
- 26 Onye doberu eka ndoo
abuje o-me-l'uko;
l'ẹje ndu ọdo ugwo.
Unwu iya aburu iya onu-oma.
- 27 Gbakutaru ẹjo iphe azu;
wata ome iphe du mma;
ẹge ii-buru l'ali-a jeye lẹ tutu yoyo.
- 28 Iphe du Ojejoje mma bụ
t'e ekpeje ikpe, du mma.
E too gbadojekwa ndu yeru iya obu.
Okwa-chije ẹphe jeye lẹ tutu yoyo.
Obenu lẹ ndu akirishi;
bẹ oomeje t'awa ẹphe chihu.

- 29 O bu ndu doberu eka ndoo
e-mekochaa nweru ali-a;
buru iya jeye le tutu yoyo.
- 30 Okfu, eshije onye doberu
eka ndoo onu bu mmamiphe.
Iphe eshije iya onu aburu iphe, du mma.
- 31 Iphe anoje iya l'obu
tekeneteke bu ekemu Nchileke.
E to dakajedu iya adaka.
- 32 Ndu ejo iya ono ejeje
je akwaaru ndu doberu eka ndoo;
l'achọ ege ee-shi t'ishi ephe phuhu.
- 33 Obenu le Ojejoje
te ekwejedu t'ephe daba ephe l'eka.
Ophu o nwedu l'a nma
ndu doberu eka ndoo ikpe;
m'a kpuru ephe bya
l'ulo-ikpe.
- 34 Nodu ngaberu Ojejoje!
Tsoje uzo iya!
Oo ya a-pali ngu ifu;
mee ngu t'i nweru ali-a.
li-gude enya ngu
phu teke ee-me
te ndu akirishi chihu.
- 35 Mu phujewaru ejo madzu, obu taru mini.
Yoo vu l'o bu oshi,
no l'eke ehuru du iya mma.
- 36 Obenu l'e ta nodu ophu baru ishi; to nohe.
Mu achọ ya nta; chọ ya imo;
mu ta aphuhe iya.
- 37 Lenua ndu uta e-ta nodu l'ehu enya;
nggu egbua ndu obu guru iphoro igo;
nggu aphu le ndu eme te
nchi du ndoo e-dobe akọ.
- 38 Obenu le ndu eme iphe du eji;
be ee-me t'ephe buru kpurupyata.
Iphe bu unwu ndu akirishi
l'ephe ha; a-chihukwa.
- 39 O bu Ojejoje adzofutaje
ndu doberu eka ndoo.
O bu iya abujeru ephe
agbarike teke ephe eje iphe-ehuka.
- 40 Mbụ le Ojejoje eyejeru
ephe eka nafuta ephe.
Onafutaje ephe l'eka
ndu akirishi; shi ege ono
dzofuta ephe;
ke l'ephe ghabaru l'ime iya je ezeeru ndzu.

38

Egву-qma, Dévidi guru gude nyataru Ojejoje iphe

¹ Nggu be Ojejoje; be egudekwa

- օvuma baaru mu mba;
 օphu i gudekwa
 oke օhu-eghughu
 hua mu ahuhuh!
- 2 Kę l'akfų ngu baakwaru mu l'օhu kę tųu.
 I meruwaru mu օhu.
- 3 օhu-eghughu ngu mewaru;
 օhu ta adųjehe mu npho.
 Էjo iphe, mu meshiru;
 emewa; օkpu, nօ mu l'օhu
 amıkota mu wօngu-wօngu.
- 4 Kę l'օjo iphe, mu meshiru
 ripyabeekwaru mu.
 Qonyitabewa mu օra;
 k'օphu bu lę mu ta
 dųhedu ike evuvu iya.
- 5 Qnya, aba mu nu
 rehuwaru erehu; l'eshi nshi.
 Ishi iya abųru eswe, mu meru.
- 6 Mu kpօ-kfuwaru-a
 akpօ-kfuru; dęe օka l'agba.
 Mkpųrumkpuru;
 bę mu agųkota aphų.
- 7 Okpųrukpu-azų tųkokwa
 eshi mu nwaranwara.
 Է t'o nwehekwa օke օhu
 dų mu npho; m'օo nanų.
- 8 Դvo ta dųhekwa mu;
 ike agvųwa mu.
 Obu te gvuhekwaru mu egvuru;
 k'օphu bu l'օ buwaa ude bę mu atsų.
- 9 Nggube Ojejoje; iphe bu iphe
 agu mu nu b'i makօtaru.
 Ude, mu atsų bę ta buhedu k'edomi.
- 10 Obu akfų mu
 gbudungu-gbudungu;
 օphu ike adųhedu mu.
 Mu te egbe aphųhedu ųzo l'ęnya.
- 11 Ndu օnyà mu phez;
 me ndu օyi mu phez ezewaru mu ezeru.
 Ishi iya abųru iphe-օhuka ono,
 dakfutaru mu nu ono.
 Ndu obutobu mu phez
 jewaru je evudo ote-ęnya.
- 12 Ndu achօ ishi mu
 gbashiwaru mu օnya.
 Ndu eme t'օphe
 meka mu iphe anօdu l'idzu
 օge mu e-shi laa.
 օ bulephu idzu օge օphe
 e-shi dzua օjo-ire bę օphe
 anօje: eswe l'ęnyashi.
- 13 Mbędua dųkwa l'օ bu օnye

ada nkichi, e-ta dudu iphe onuje;
 dukwaphu l'ọ bu onye te ekfudu okfu,
 e te nwedu okfu, eshije iya onu.

- 14 Mu dulephu l'ọ bu onye
 eekfu okfu eyeru;
 ophu o yedu onu;
 ke l'e to dudu iphe eekfu, o nuru.
- 15 Nggube Ojejoje;
 mu noduwa ngaberu ngu.
 O bu nggube Nnajiufu,
 bu Nchileke mu, a-za mu
 oku, mu eku ngu.
- 16 Mu ekfu; su: "Be ekwekwa
 t'ephe zuaru mu ukwe;
 m'o bu t'ephe kulahaa
 onwephe ege ephe e-ta
 hadu teke okpa chiswahuru mu."
- 17 Ishi iya aburu le mu angawa nganga k'adada.
 Ehu ahwa mu oku.
- 18 Mu ekfushiwa iphe du eji, mu meru.
 Ejo iphe mu meshiru atsuwa mu l'ehu.
- 19 Ndu ohogu mu dukwa l'igwe; shihu ike.
 Ndu kporu mu ashi
 l'e b'o du iphe mu meru ephe
 ahakwaphu l'igwe.
- 20 Ndu egudeje ejo iphe
 kfuwa ugwo iphe-oma,
 e meru ephe
 anoduje ekfuru mu
 ejo-okfu;
 kele mu anoduje eme iphe du mma.
- 21 Ba ahakwa mu; nggube Ojejoje!
 Nggube Nchileke mu;
 ba anodukwa mu ote-nya!
- 22 Mee egwegwa bya agbaaru mu mkpu;
 nggube Ojejoje, bu onye ndzofuta mu!

39

Egву-oma, Dévidi deru nu onye ishi egvu, bu Jedutunu

- 1 Mu suru le mu a-kwachafuru onwomu nya;
 te mu be egude onu mu kfuta iphe du eji.
 Mu a-tuje onu mu eri teke
 mu le ndu akirishi no.
- 2 Teke mu daru ashi;
 t'e b'o du iphe mu e-je
 ekfukfu; m'o -ruhuru;
 o buru iphe du mma;
 teke ono;
 be iphe-ehuka mu
 gbe bya aka nshinu.
- 3 A nonyaa;
 obu agbahahulehaa mu agbahahu.

Mu arinyale iya phụ;
to kwehe;
mu asanua onu wata okfu okfu; sụ:

- 4 “Nggube Ojejoje;
menua tẹ mu maru ẹge mu a-nọ-bebe.
Koshi nụ mu oge
nka-ezekuna nke mu;
mbụ ẹge ọo-habe; mu achiri ọwa wushi.

- 5 I meru ndzụ mu;
yọ gbaa sụ-kworongu.
Ẹge mu kataberu nka
te nwekwa iphe ọ bụ
l'ẹke ị nọ.
Ndzụ madzụ dulekwaphu l'ọ bụ uphere-ону.

- 6 Madzụ bụ nwonyonyo mmanu b'ọ bụ.
Gbirigbiri ono, aanọduje
ada ono bụlephu t'ọ bụru.
Ọokpaje ẹku dobe;
tọ ma onye e-ri ya nụ.

- 7 Nta-a Ojejoje;
?bukpo ngunu; bẹ mu ele ẹnya iya?
Ọ bụ nggu; bẹ mu dakoberu.

- 8 Nafuta mu l'emeswe ono,
mu mesweru ngu ono!
Be ekwekwa tẹ ndu
eme eswe kweeru mu une!

- 9 Mu shi kpọo ẹka l'agba
nọ-kirishia;
kẹ l'ọ bụ nggu;
bẹ iphe ono, amụkotaru mu nụ ono shi l'ẹka.

- 10 Ba ahùhe nụ mu àhùhù-a, ìhù mu-a;
kẹ l'ike agvụakwa mu l'iphe iime mu.

- 11 Ìbajeru madzụ mba;
hụa ya àhùhù kẹ iphe dụ ejì, oome;
Ìitakashije iphe dụ mma
onye ono nweru l'ọ bụ
ẹka-mkpu.
Onyemonye ọbule;
bẹ ndzụ iya dulephu l'ọ bụ uphere-ону.

- 12 Nụnua ekfukfu, mu ekfu
anụ ngu nggube Ojejoje!
Ngabenu nchị lẹ mkpu,
mu echiku ngu!
Ba adahụkwa mu nkichi
l'ẹkwa, mu ara araku ngu;
kẹle mu bụ onye ije
lakfuta ngu;
l'ọ bụ ndiche ayi phẹ.

- 13 Byiko ha mu rụ;
k'ophu mu a-kabẹ nweru nwa ẹhu-otso-ena
m'ọo ujiku lanụ;
tẹmanu mu anwuhude.”

40

Egву-qma, Dévidi deru nù onye ishi egvu

- 1 Mu takwaru nshi ngaberu Ojejoje;
gbururu jeye yò ngabe nchì; nàa olu mu.
- 2 Yò bya anwufuta mu lẹ nsù, anyị ishi ẹdzu;
mbù kufuta mu l'ẹpoto ura, mu nọ;
bya eworu mu kfube l'eli
agburanyi mkpuma;
mee mu; mu evudoshia ike.
- 3 Yò bya eworu egvu
ophungu ye mu l'onu.
Mu egude egvu ono wata
oja Nchileke ayi ajaja.
Aa-dù l'igwe phụ iphe meru nù;
wata ọtsu egvu.
Ephe alaphuta azụ bya adakobe Ojejoje.
- 4 Onu-qma bụ k'onye,
bụ Ojejoje b'ọ dakoberu;
onye ẹ te eledu ndu, eku
onwephe ekuku ẹnà l'ifu;
too tso ndu chiru ukfu
kwẹ l'iphe ẹ-ta dudu iphe ọ bụ.
- 5 Nggube Ojejoje,
bụ Nchileke mu;
iphe dū biribiri, i meshiru;
mẹ iphe ìichi idzu k'omeru ayi;
bẹ hakwa l'igwe.
Ophu ọ dudu onye a-dū ike
gushi-geeru ngu iya.
Ọ -bùrù l'ọo tẹ mu gụa ya nanù nanù;
bẹ ọo-ga abukwa
'aguta aguta.
- 6 Iphe agụ ngu nù ta bukwa
t'a gwajẹ ngu agwagwa;
m'ọ bụ t'e gwotaru ngu ngweja.
Obenu l'ị hawaru mu ẹnu nchì.
Ngweja-ukfuru;
mẹ ngweja-iphe dū ẹjì
ta dudu ophu jiru ngu ẹpho.
- 7 Ya ndono; mu asụ:
"Owaa mu Nchileke!
Mu byawaru tẹ mu mee
ege e deru kẹ nke mu lẹ Ẹkwo Ekemu.
- 8 Nggube Nchileke mu;
iphe dū mu mma bụ tẹ mu
mee iphe bụ uche-obu ngu.
Ekemu ngu anọjele mu phụ l'obu tekenteke."*
- 9 Mu gudewa onu mu kfua
k'odobe-eka-ndoo ngu l'edzudzu ọha.
Nggube Ojejoje;
ị mawaru lẹ mu te dobedu onu ndoo.
- 10 Mu ta asumijedu

* 40:8 40:6-8 Hіб 10:5-7.

odobe-eka-ndoo ngu
 l'obu mu.
 Mu ekfukashije l'i bu
 o-me-g'o-kfuru;
 buru onye ndzofuta;
 ophu mu 'ahadu okfuru
 oha l'ophu ege i yetaberu madzu obu;
 buru onye ire-lanu.

11 Nggube Ojejoje;
 byiko ba ahakwa mu ophuru imiko.
 T'o bukwaru n-yemobu
 yeke ire-lanu ngu a-nodu
 eche mu mkpulumkpuru!

12 Iphe-ehuka, bu 'o-nwe-aguta
 gbaakwaru mu mgburumburu;
 ejo iphe mu meshiru
 anochiwa mu uzo;
 k'ophu bu le mu ta aphuhedu uzo.
 O ka egbushi, no mu l'ishi l'igwe.
 Nta-a; be mu ta mahakwa ege mu e-me iya.

13 Nggube Ojejoje;
 t'o bunuru uche ngu t'i dzoo mu!
 Bya nu nta-a; bya eyeru mu eka!

14 Te iphere bukwaru ke ndu achọ ishi mu;
 mbu t'ekwo-nji jikwaa ephe.
 Kpua ephe ifu l'ali; chilala ephe azu;
 mbu ndu ari t'e b'o duru mu le mma;
 kpua ephe ifu l'ali;
 chilala ephe azu.

15 Te iphere bukwaru ke ndu
 azuru mu ukwe;
 t'ehu dakwaa ephe koo.

16 T'iphe bu ndu achọ ngu nu;
 bukwaru ndu ehu a-noduje atso ena;
 ephe anodu ngu l'eka tee eswa.
 Te iphe ephe a-kpuru l'onu;
 mbu ndu o du t'a su l'i
 dzofutaru ephe buru:
 "Ojejoje du egvu!"

17 Obenu le mbedua bu onye ukpa;
 bukwaruphu onye aka eka ikarikari.
 Obenu le Nnajiufu arile-e oriri ehu mu;
 mbu l'o bu nggube
 Nchileke mu bu onye
 eyejeru mu eka;
 buru onye adzoje mu nu.
 Nggube Nchileke nke mu;
 ba akpokwa ukfu!

41

Egву-qma, Dévidi deru nu onye ishi egvu

1 Onu-qma bu k'onye
 eyejeru ndu ukpa eka;

- kele Ojejoje a-dzofuta iya
teke ooje iphe-ehuka.
- ² Ojejoje a-kwachi iya;
dobe iya ndzu.
Yọ buru onye a goru
onu-oma nū lẹ mgboko.
Ojejoje te enwuduru iya eye;
tẹ ndu ohogu iya mee ya
ege dū ephe mma.
- ³ Ojejoje a-gbaru iya mkpu
teke ome-l'ehu turu iya ye l'ulo;
mee t'ọ gbakerehu l'iphe bu ehū-otsu-ume iya.
- ⁴ Mu asụ: "Nggube Ojejoje;
phunuaru mu imiko!
Menua mu tẹ mu korohu l'iphe eme mu nū;
kele mu mewaru ngu eji!"
- ⁵ Ndu ohogu mu anọduje
ekfuru mu ejo okfu; sụ:
"Bū teke ole; be mu a-nwūhu;
t'a zahaa mu lẹ mgboko-a?"
- ⁶ Madzū -bya mu ajiji;
yoo kfuru mu iphe, ẹ te shidu iya l'obu.
Iphe ọ byaru; aburu t'ọ bya
anuta iphe dū eji l'ehū mu.
Ọ -lufulephu;
yọ wata edori ehū mu.
- ⁷ Iphe bū ndu, mu dū ashị
anọduje adzū-phe
taphatapha l'ekfubyishi mu.
Ọ bulephu iphe, bū iya
katsukpo eji;
be aduje ephe t'o mee mu.
- ⁸ Ephe asụ: "Tuswekwa!
L'ọ kwa 'o-nwe-agwota byaru mu.
L'ọ tu-ruakwaru mu azụ alị;
k'ophu bū lẹ mu te
egbeshihakwa egbeshi ọdo."
- ⁹ Mbū jeyekpo l'onye ophu
mu ẹya eshi okpobe onya;
buru onye mu dakoberu;
mbū onye mu l'iya
gba mgba ria nri mu;
be gbeshiru nū;
cholahaa ege ee-shi t'ọ tsuru mu.*
- ¹⁰ Olobu; nggube Ojejoje;
phunuaru mu imiko!
Meeru tẹ mu gbakerehu;
k'ophu mu a-kfū ephe
ugwo iphe-a, ephe eme
mu-wa.
- ¹¹ Mu marua lẹ mu nọ ngu l'obu;
kẹ l'ẹ ti kwedu tẹ ndu

* 41:9 41:9 Jọn 13:18.

qhogu mu mekputa mu.

- ¹² Keshinu ophu uta e-ta dudu mu l'ehu;
 be ji-pali mu-a;
 dobe onwongu l'ifu;
 te mu nodu gbururu jeye le tutu yoyo.
- ¹³ T'e tua Ojejoje epha;
 mbu Nchileke ke ndu Izurulu;
 gbururu jeye le tutu yoyo.
 Ono kwa ege o du.
 Ono kwa ege o du.

42

Evu, a raru nu onye ishi egvu te Unwu Kora gua

- ¹ O bu ege nne ele anoduje atu hengu hengu;
 l'achog ngele eke o-o-gu mini;
 be mu atu hengu hengu
 l'achog nggube Nchileke.
- ² Obu Nchileke; du mu;
 mbu Nchileke ophu no ndzu.
 ?Bu teke ole; be mu e-vudo iya l'ifu?
- ³ Enya-mini mu buwa nri mu: eswe l'enyashi;
 ke l'e to dudu teke ndiphe ta ajijedu mu:
 "Ba awe; be Nchileke mu no?"
- ⁴ Nta-a, mu tuko iphe no mu l'obu ekfushi-a;
 be mu nyataru ege mu shi edureru ndu oha;
 ayi atuko azu eje l'ulo Nchileke;
 azu egvu ehu-otso-ena;
 l'ekete Nchileke ekele;
 mbu ndu oha, byaru ogha aji ono.
- ⁵ ?Bu ngunu meru iphe ehu daru mu koo.
 ?Bu ngunu meru iphe
 okpoma akfu mu nkfu.
 Mu a-nodu ele Nchileke enya l'eka;
 kele mu e-mekochaa jaa ya ajaja;
 mbu onye bu iya bu onye adzofutaje mu nu;
- ⁶ buru Nchileke mu.
 Ehu chihukwaru mu echihu.
 Oo ya meru iphe mu nodu
 l'alij Jodanu nyata ngu;
 mbu l'alij Hemonu le Ugву Miza.
- ⁷ Ebo mini akporu ebo mini ibe iya gerugeru.
 Enari ngu; me uphere ngu
 tsowaru l'o bu mini bya ekpua mu.
- ⁸ L'eswe be Ojejoje ekoshije mu n-yemobu iya.
 O -be l'enyashi;
 mu akpuru egvu iya l'onu;
 l'ekfukfu, mu ekfuge anu
 Nchileke, gude ndzu mu.
- ⁹ Mu suru Nchileke,
 bu agbara-mkpuma mu:
 "Bu ngunu kparu iphe
 i zaharu mu?"

?Bụ ngunu kparu iphe ndu
 ọhogu mu akpa mu ẹhu;
 yọ bụleruphu aphụ; bẹ mu agụ”

- 10 Ndu achi mu nụ anọduje ezi mu okfu; su:
 “?Nanuhunu Nchileke mu ọbu?”

Iphe ono, ẹphe anọduje
 ekfu ono tukurawa okpu,
 nọ mu l'ẹhu amipyashi amipyashi.

- 11 ?Bụ ngunu meru iphe ẹhu daru mu kọo?

?Bụ ngunu meru iphe
 okpoma akfu mu nkfu?
 Mu a-nọdu ele Nchileke ẹnya l'ẹka;
 kele mu e-mekochaa jaa ya ajaja;
 mbụ onye bụ iya bụ onye
 adzofutaje mu nụ;
 bụru Nchileke mu.

43

- 1 Hanwaru mu enge;
 nggube Nchileke;
 nggu agbaaru mu ọdzori.
 Nafuta nụ mu l'ẹka ndu ono,
 ẹ ta madu ngu nụ ono!
 Gbafuta mu l'ẹka ndu ugho; mẹ ndu akirishi.

- 2 Keshinu ọ bụ nggube
 Nchileke bụ ike mu;
 ?nanu ẹge ọ dū;
 b'ị gwọberu mu?
 ?Bụ ngunu kparu iphe
 ndu ọhogu mu akpa mu ẹhu;
 mu eje ogbe-ogbe.

- 3 Menua t'ọ bụru iphoru ngu
 yele ire-lanu ngu a-nọdu edu mu.
 Yọ dua mu durua mu
 ugву ngu ono, dū nsọ ono;
 mbụ t'ẹphe durua mu ẹke
 i bu gededede.

- 4 Teke ono; bẹ mu a-byaruta
 ẹnya-ngweja
 nggube Nchileke;
 mbụ Nchileke ono,
 bụ ẹhu-otso-ena mu;
 bụru onye ono, mu ete ẹswa iya ono.
 Mu a-kpọ une gude jaa ngu
 ajaja nggube Nchileke,
 bụ Nchileke mu.

- 5 ?Bụ ngunu meru iphe ẹhu daru mu kọo.
 ?Bụ ngunu meru iphe
 okpoma akfu mu nkfu?
 Mu a-nọdu ele Nchileke ẹnya l'ẹka;
 kele mu e-mekochaa jaa ya ajaja;
 mbụ onye ono, bụ iya
 adzofutaje mu nụ;

buru iya bu Nchileke mu.

44

Èvù, a raru nù onye ishi egvu tẹ Ụnwu Kora gwa

¹ Nggube Nchileke;

ayi gudewa nchị ayi nua;
nna ayi oche phẹ akọwaru
ayi iphe i meshiru
l'oge nk'ephẹ; teke ndiche.

² Ephe kọru ayi l'ọo

nggubedua gude ike ngu
chishia iphe bu mbakeshi l'alị ephẹ;
bya eworu ndu nke ngu dzaa l'alị ono.
Ohamoha ono b'i mebyishiru;
bya emee nna ayi oche
phẹ;
ephẹ ajàa ajàjà.

³ E tọ bụdu ngwa-ọgu;

bẹ ndu nke ngu gude lụta alị ono;
tọ bu l'ike k'ọkpu-ẹka ephẹ.
Ọ bu l'ike nke ngu yele
ọkpu-ẹka nke ngu;
mẹ eswiru ono, i swiru
ephẹ ono;
bẹ ephẹ gude lụta iya;
kẹ l'i yeru ephẹ obu.

⁴ Ọ bu nggu bu eze mu;

buru Nchileke mu.
Ọ bu nggu emeje t'ụnwu
Jékọpu lụ-gbua l'ọgu.

⁵ Ọ bu nggu; bẹ ayi anọje l'ẹka;

chị-phu ndu ọhogu ayi azụ.
Yọ buru epha ngu;
bẹ ayi egudeje dzọo ndu
ọhogu ayi pyakapyaka.

⁶ Mu ta achiduru ụkfu kwẹe l'akfụ, mu chị;

ọphu ọgu-mbeke mu 'adzọdu mu.

⁷ Obenu l'i meru t'ayi lụ-gbua ndu ọhogu ayi.

Ndu ayi dụ ashị b'i kpuru ifu lẹ ntụ.

⁸ Ọ bu Nchileke; bẹ ayi egudeje

asa nsasa mbọku-mbọku;
buru nggube Nchileke;
bẹ ayi a-nọdu aja ajaja
gbururu jeye lẹ tutu yoyo.

⁹ Obenu lẹ nta-a;

b'i jikawaru ayi;
bya ekpuwa ayi ifu lẹ ntụ.
Ophu i tsojehedu ndu soja ayi eje ọgu.

¹⁰ I haru ndu ọhogu ayi;

ephẹ achị-phu ayi azụ;
ndu ayi dụ ẹji l'anya abya
atụko ẹku ayi gwoo tụtua.

- 11 I chi-waru ayi haa l'ò bụ aturu,
e doberu k'egbugbu;
tufashiwa ayi l'iphe bụ mbakeshi.
- 12 I reshiwaru ndibe ngu torotoro;
l'è b'ò dū uru, i ritaru l'ishi ephe.
- 13 I mewaru ayi; ndu obutobu
ayi l'azuru ayi ukwe;
l'achi ayi ochi;
l'aja ayi ewena.
- 14 I mewaru ayi; iphe bụ
mbakeshi egude ayi anma ejo etu.
Ndiphe -phua ayi;
a kpọ-yiaru ayi ukuvu.
- 15 Mboku-mboku;
bè aanoduje eme mu
iphe-iphere.
E mewaru mu ifu kpube mu lè ntụ;
- 16 kele ndu ohogu mu;
mè ndu eme t'ephe melata
ugwo-iphe e meru ephe
anoduje azuru mu ukwe;
l'ekfubyishikwa mu phu.
- 17 Iphe-a l'ò ha mekotaru ayi;
e guderu l'ayi ta zahabua ngu;
tò bụ l'ayi dakajeru ndzụ, ayi lè nggu gbaru.
- 18 Obu ayi ta lufubua l'èke ijino;
ophu o bụdu l'ayi dakajeru ekemu ngu.
- 19 Obenu l'i gweru ayi rakaraka
wushiru nkuta-qsua.
I gudewa oke ekpuru-ochi kpuchia ayi.
- 20 Ndege o bụ l'ayi zaharu Nchileke ayi;
wata obaru agwa ndu alì odo eja;
- 21 ?Nchileke ta ga amadunua to;
keshinu o makotaru iphe madzụ arì l'obu?
- 22 O bụ l'okfu ehu ngu;
b'è to nwedu mboku, anwuhu
ta anodujedu achi ayi.
Aanoduje eme ayi l'ò bụ aturu,
a chitaru eje egbugbu.*
- 23 Nnajiufu; ehu nù etehu!
?Bụ ngunu kparu iphe iiku mgbenya?
Tehu etehu; ba ajikashi nù ayi tugbuwararu!
- 24 ?Bụ ngunu meru iphe
è ti yeheduru ayi onu?
?Bụ ngunu meru iphe
ì zaharu iphe-ehuka, ayi eje;
mè ehu, aakpa ayi?
- 25 E mewaru ayi; ayi adaa; nmaa epho l'alì;
mbu l'ishi ruakwaru ayi alì.
- 26 Gbeshi nù yeru ayi eka!
Gude kè n-yemobu ngu gbafuta ayi!

* 44:22 44:22 Róm 8:36.

45

Èvù, a raru nù onye ishi egvu tẹ Ụnwu Kora gụa. T'e gude olu egvu
 “Okfukfulike” gụa ya egvu ẹswa-nwanyi

- 1 Okfu ọma jiru mu ọnu;
 tẹ mu kfuru yeru eze.
 Ire mu ụkwa l'ọ bụ
 mkpishi-ekwo onye maru ode ẹkwo.
- 2 Ọ nweru onye ka ngu ọma mma.
 Okfu, shi ngu l'ọnu bụ iphe-ọma;
 kẹle Nchileke gowaru ngu ọnu, a-nọ ojejoje.
- 3 Nggube O-gbua-o-turu-ugo;
 wota ugu-mbeke ngu kee l'ukfu!
 Wota ọdu-biribiri yele
 o-gbu-nwji-nwji yee l'ọ bụ uwe!
- 4 Nọdu l'ugbo-inya ngu;
 nggu egude ọ-du-ugvu ngu
 gbaa wugowugo
 lụaru ire-lanụ ọgu;
 mę owozita onwonye aļ;
 mę odobe-eka-ndoo.
 Gude ike ngu mee iphe ụ biribiri.
- 5 Tẹ akfụ ngu ono, atsu nkọ ono
 mejelephu kẹ tsu lẹ
 meji ndu ọhogu nggube eze.
 Tẹ iphe bụ mbakeshi
 dajekwaa ngu kpurumu l'ifu.
- 6 Nggube Nchileke;
 ọ bụ ege i bụ eze nta-a;
 bụ ege i-buru iya gbururu jeye lẹ tutu yoyo.
 Ọ bụ ikpe, ụ mma;
 b'i gude achi.
- 7 Odobe-eka-ndoo aduje ngu mma;
 akirishi adukwa nù ngu ashị.
 Ọo ya meru iphe Nchileke, bụ Nchileke ngu
 shi lẹ manụ ẹhu-otso-ena,
 ọ wuru ngu l'ishi
 mee t'i kakota ndu ọgbo ngu.
- 8 Uwe-eze ngu l'ọ ha;
 tukoru eshi męeru męeru;
 l'eshi alowe;
 l'eshikwaphu kashia kashia.
 Une, a nọ l'ufu-eze akpọ;
 emeje t'ẹhu tsoo ngu ẹna;
 mbụ ufu-eze, e gude
 ọdu-enyi memaa emema.
- 9 Ụnwanyi ibe ngu,
 aakwabẹ ugву;
 hakwaru buri ụnwada eze.
 Ọ bụ l'eka-utara ngu;
 bẹ eze-nwanyi vudo.
 Iphe o yeru l'ẹhu b'e gude

- օkpobe mkpօla-ododo,
 shi Ofi.
 10 Ngabekwa nchի nggube
 ada-eze!
 Byiko; rիkwaa iphe-a,
 mu abya ekfukfu-a arիrի!
 Zahakօtakwa ndibe unu;
 mե ndu nna ngu phե!
 11 Lե mma, iima meekwaru;
 nggu agu eze agugu.
 Keshinu օ bս iya bս
 onye nwe-ngu nս;
 kwabejekwa iya ugvu!
 12 Ndu Tաya a-byakwa ngu
 օnya-ko iphe;
 ndu nweru iphe awataru
 ngu omeru օhuma;
 ege ee-shi t'ephе nօdu ngu l'obu.
 13 Ada-eze bե nօ
 l'o-gbu-nwիi-nwիi iya;
 e duba iya l'ulo.
 Uwe iya b'e gude օwսւ
 mkpօla-ododo kwee.
 14 E yeru iya uwe,
 a kwamaru akwama;
 duru l'ejekfu eze;
 unwu-mgbօko ibe iya etsoru iya.
 Ephebedua bե eedukwaphu edujeru eze.
 15 Ehu atso ephe օna; ephe ete օswa;
 l'օke eedu ephe abahս
 l'obu-eze.
 16 Nggube eze; օ bս unwu ngu
 a-nօdu l'օzori nna ngu օche phե.
 օ bս ephe; bե ii-me t'ephе
 bսru ishi lե mgboko mgburumgburu.
 17 Mu e-me t'ե ba azahashի
 epha ngu azaha tsube l'օgbo rua l'օgbo.
 օ ya bս l'iphe bս mbakeshi
 a-nօdu ekele ngu ekele
 gbururu jeye gbururu.

46

Egву, e deru nս onye ishi egvu tե Unwu Kora gude olu unwu-mgbօko gua ya

- 1 օ bս Nchileke bե bս onye
 ayi nօ l'օka ezeru ndս;
 bսru iya bս ike ayi.
 Ooswijeru ayi eswiru
 l'eyeru ayi օka teke
 ayi eje iphe-օhuka.
 2 K'օphu bս l'ayi ta atsսdu egvu;
 m'o -ruhuru;
 mgboko dakashիhu;

- ugvu adalashihu l'eze ɛnyimu;
- ³ mini, nɔ l'eze ɛnyimu byalahaa kulakula;
k'ophu bu l'ugvu ugvu
wataru ɔnma jijiji; be ayi ta
atsudu egvu le phuu.
- ⁴ O nweru ɛnyimu ophu nɔnu.
Mini, shi iya nu emeje
t'ehu tso mkpukpu ke Nchileke ɛna;
mbu eke du nso,
Okaribe-Kakota-Nu bu.
- ⁵ Nchileke nokwa le mkpukpu ono;
k'ophu bu l'e t'o dudu iphe eme iya nu.
Nchi -bya abohu;
be Nchileke agbawaru iya mkpu.
- ⁶ Iphe bu mbakeshi etsu aka l'okpoma.
Nchileke ewolia olu;
raaru ephe ora;
ali-eze ephe adakashihu;
mgboko l'onwiya erushihu.
- ⁷ Ojejeje, bu
Okaribe-Kakota-Ike;
be nokwa swiru ayi.
O kwa Nchileke ke Jekopu
bu a-gbabe-a-dzuru nk'ayi.
- ⁸ Byanu bya aphu iphe Ojejeje meru.
Byanu bya aphu ege o meru mgboko;
yo buru kpurupyata!
- ⁹ Oomeje te ndiphe haa olu ogu.
Oogba-jishije akfu; mebyishia arwa;
kpokota ugbo-inya oku.
- ¹⁰ O sɔru: "Unu nodu nwandoo;
maru l'o bu yebedua bu Nchileke.
Iphe bu mbakeshi a-tu onu
yebe Nchileke le mgboko
gbaa mgburumburu le ya ha nshinu."
- ¹¹ Ojejeje, bu
Okaribe-Kakota-Ike be nokwa swiru ayi.
O kwa Nchileke ke Jekopu
bu a-gbabe-a-dzuru nk'ayi.

47

Egву, e deru nu onye ishi egvu te Unwu Kora gua

- ¹ Unu kua aka; unube ndiphe!
Unu gude ehu-otso-ena
chiaru Nchileke
mgbe-egvu!
- ² Ishi iya aburu le Ojejeje, bu
Okaribe-Kakota-Nu du biribiri;
buru iya bu eze le mgboko mgburumburu.
- ³ O wotawaru iphe bu
mbakeshi ye ayi l'eka.
- ⁴ O bu yebedua fotaru ayi ali, ayi bu;

- mbu ali ono, Jekopu, bu
onye Nchileke yeru obu
egudeje eku onwiya ono.
- 5 Nchileke ejewa l'aba-eze iya.
Echiwaru iya mkpu
ehu-otso-ena;
l'egburu iya upyoku.
- 6 Unu gua egvu gude kele
Nchileke ekele!
Unu guaru iya egvu ekele!
Unu gua egvu gude
kele eze ayi!
Unu guaru iya egvu ekele!
- 7 Ke l'o bu Nchileke bu eze
le mgboko gbaa mgburumgburu.
Unu raa evu gude jaa ya ajaja!
- 8 O bu Nchileke bu eze iphe bu mbakeshi.
O no l'aba-eze iya, du nsq.
- 9 Ndu nweru enya le mgboko
dzukobekwaru l'o bu
ndibe Nchileke ke Ebirihamu;
kele ndu eze, achi
mgboko-a
bukwa Nchileke nwe ephe.
O kwa Nchileke;
be kangokotaru nu.

48

Egву-Qma, Unwu Kora guru

- 1 Ojejoje ha nshinu.
T'a jakwaa ya phu ajaja, gbaru iya nu
le mkpukpu ke Nchileke ayi;
mbu ugву ono, du nsq ono.
- 2 Mkpukpu ono ama ntumatu l'eli ugву ono;
buru iya bu ehu-otso-ena
ndiphe mgburumgburu.
Ugву Zayonu no l'uzo
isheli Jerusalemu,
bu mkpukpu eze,
ha nshinu.
- 3 Nchileke nowa
l'ulo ozeru-ndzu iya.
O mewaru t'a maru l'qo yebedua
bu a-gbabe-a-dzuru.
- 4 Ndu eze chikoberu ndu soja
ephe wuru bya t'ephe bya
etso mkpukpu ono oqu.
- 5 Ephe abyaruta bya ebu iya ifu;
tsuhu egvu; gbalashia.
- 6 Ephe tsuru egvu nshinu l'eke ono.
Ehu ahua ephe oku l'o bu nwanyi, ime eme.
- 7 I mebyishiru ephe ege pherephere,

shi l'uzo ẹnyanwu-ahata
emebyishije ụgbo-mini Tashishi.

- ⁸ Ọ bụ iphe ayi nuru; ọ́ ẹ́ ayi
phuru ẹ́ mkpukpu Ojejoje,
bụ Okaribe-Kakota-Ike;
bụ iya bụ mkpukpu Nchileke ayi;
bẹ́ Nchileke mewaru t'ọ́ nguru anguru
gburu jeye ẹ́ gbururu.
- ⁹ Ayi anọ́duje l'ime eze-ulo nggube Nchileke
l'ari k'obu ono, i yeru ayi ono.
- ¹⁰ Nggube Nchileke;
ọ́ bụ ege epha ngu ngaru
ekemeke obule;
bụ ege aajaberu ngu ajaja
ẹ́ mgboko gbaa mgburumburu.
Ọ́ bụ ikpe, dụ́ mma;
b'i gude achi.
- ¹¹ Ehu atso Ugву Záyonu ẹná;
l'atsokwaphu ndu Júda;
kẹ́ l'ikpeje ikpe nhamunha.
- ¹² Unu jephreedu Záyonu.
Unu tsophee ya mgburumburu;
gua ulo-eli, o nweru ogu!
- ¹³ Unu anyatakwa kẹ́ upho-mkpuma,
e gude kpụ-pheta iya mgburumburu!
Unu egbukwaaphu igo
l'ulo ozeru-ndzụ́, nọ́gbaa ya nụ;
k'ophu unu a-koru iya
ogbo ophu nọ́ l'ifu.
- ¹⁴ Ishi iya aburu l'oo
Nchileke a-buru Nchileke
ayi gburu jeye ẹ́ gbururu;
buru iya a-nodu edu ayi jeye ẹ́ tutu yoyo.

49

Egву-oma, e deru nụ́ onye ishi egву tẹ́ Ụ́nwu Kora gua

- ¹ Unube ndiphe;
unu nukwaa iphe-a.
Unu ngabekwa nchi;
unube ndu bu ẹ́ mgboko-a.
- ² Tẹ́ ndu ha nshinu gebekwa nchi;
ndu ha nwanshi egebe.
Tẹ́ ndu nweru iphe gebekwa nchi;
ndu ukpa egebe.
- ³ Okfu, shi mu l'onu a-buru
okfu onye maru iphe;
iphe mu ritaru l'obu emee t'iphe doo ẹńya.
- ⁴ Mu e-woru nchi gebe l'etu,
gude iya; kpoo une
shi iya koshia iphe etu ono bu.
- ⁵ ?Bunua ngunu e-me tẹ́ mu
tsua egву teke iphe-ehuka byaru;
mbu teke ndu, mu dụ́ ashị

- nọ-pheru mu mgburumgburu;
⁶ mbụ ndu achijeru obu ye
 l'eku, ephe kpataru;
 gude akanya, ephe setaru l'eku onwephe.
- ⁷ E tọ dukwa madzụ
 nwigbaleke-qma, a-du ike gbafuta ibe iya;
 tọ du onye a-du ike kfu
 Nchileke aswa ishi onwiya.
- ⁸ Ishi iya aburu l'iphe aakfufe
 gude gbata ndzụ hanukakwa l'uru.
 E tọ dukwa iphe madzụ,
 kfu, dzuru iya n;
- ⁹ mbụ ugwo, oo-kfu ndu
 ndzụ gbururu jeye;
 tọ nwuhu anwuhu.
- ¹⁰ Onyemonye phunuaru-a
 le ndu mmamiphe anwuhuje;
 ndu eswe;
 me 'o-nwe-egomunggo phe
 anwuhujekwaphu;
 haaru ndu odo eku ephe.
- ¹¹ O bu ili ephe a-buru ephe
 ulo gburu jeye.
 Eke ono; be ephe a-n
 jeye le nwanwanwaranwa;
 e guderu l'ephe shi
 nwetsuaru ali, ephe gushiru onwephe.
- ¹² Obenu l'eku, madzụ nweru
 ta akposhjekwa iya anwuhu.
 O bu-a ege anu egu-egbudu
 anwuhuje bu ege oo-mekochaa nwuhu.
- ¹³ Phuaru ege oda-kfufe ndu,
 suru onwephe eka nahu;
 me ege omujeru ndu awu etso ephe;
 mbu ndu iphe ephe anoduje ekfu aduje mma.
- ¹⁴ Ephe e-mekochaa nwushihu l'o bu aturu.
 Yo buru ndu doberu eka
 ndoo a-buru ishi l'achi
 ephe; m'o -be l'utsu.
 Ephe ereshihu;
 m'e -shilephu l'egiri ufu ephe ono
 paru ephe eje oye nsu.
- ¹⁵ Obenu le mbedua;
 be Nchileke a-dzota
 te mu ba abahu l'ali-maa;
 ke l'oo-mekochaa duta mu donyabe onwiya.
- ¹⁶ Te b'o tsujekwa ngu l'ehu
 m'o -buru le madzụ nonyaaru;
 bya enwee iphe;
 k'ophu ndiphe wataru iya
 okwabe ugu nshinu;
- ¹⁷ ke l'e to nwedu iphe oo-gude
 ala maa teke oo-nwuhu;

ophu ugvu iya obu
'etsokwa iya ala l'ili.

18 Q bu oswi-okfu le teke o no ndzu;
b'o shi gua onwiya le ndu
a goru onu-qma nu;
ndiphe eshi ajaja iya ajaja;
l'o bu onye aka atu atutu.

19 Obenu l'o -nwuhulephu;
yo lakfushia ndiche iya phe l'ali-maa;
eke e too phudu iphoro jeye le tutu yoyo.

20 Onye nweru eku; t'o ma iphe;
bu-a ege anu-egu-egbudu anwuhuje-a
bu oo-mekochaa nwuhu.

50

Egvu-qma, Asafu deru

1 Q kwa Okaribe-Kakota-Ike,
bu Nchileke; mbu Ojejoje be ekfu nu.
Ooku ndiphe mgburumburu;
tsube l'uzo enyanwu-ahata;
rua l'uzo enyanwu-ariba.

2 Nchileke no le Zayonu
lenwu l'o bu oku;
mbu Zayonu ono, ama ntumatu ono.

3 Nchileke ayi abyaakwa.
Obule e too dakwa ashi.
Oku, ata chichichi no iya l'uzo ifu.
Oke pherephere an-phee
ya mgburumburu.

4 Ooku igwe; l'eku ali;
t'ephe bya aburu ndu ekebe;
phu ege ya gude ekpe ndu nk'iya iya ikpe.

5 "Unu chikoberu mu ndu,
bu ndu nke mu l'ephe ha;
mbu ndu mu l'ephe gude
ngweja gbaa ndzu."

6 Imigwe l'o ha anoduje atu onu
ege Nchileke bu-be onye doberu-eka-ndoo;
kele Nchileke lonwiya bu onye ikpe.

7 "Ndu mu; unu ngabe nchi;
te mu kfuru yeru unu.
Te mu gbaa unube ndu izurelu ekebe.
Q kwa mube Nchileke bu Nchileke unu.

8 E to bukwa ke ngweja,
unu egwoje anu mu;
m'o bu ke ngweja-ukfuru,
unu egwojeru mu;
be mu abaru unu mbà iya;
kele ndu onanu;
be unu emeje ege gbaru nu.

9 Mkpa eswi, no l'oka unu ta dukwa mu;
ophu mkpa egbu unu,

- kuru l'odu-eghu unu 'adukwa mu;
 10 kẹ l'iphe bu anu, nọ l'oswa bu nke mu.
 Eswi, nọkota l'unukurunu
 ugvu aburu nke mu.
- 11 Iphe bu nwenu, ephe l'eli;
 be mu makotaru l'ọ ha.
 Iphe bu anu-egu-egbudu
 l'ọ ha abukotaru nke mu.
- 12 Ọ -buru l'egu agu mu;
 be mu ta abyakwa unu ọrota nri;
 kẹ l'ọo mbedua nwekota
 mgboko-a l'ọ ha
 yele iphe nọ iya nu.
- 13 ?Unu tubesu le mu ataje anu eswi.
 ?Te unu tubesu le mu anguje mee eghu.
- 14 Ngweja, unu e-gwojeru nu
 mu kwa t'unu keleje mu ekele.
 Unu meje iphe unu
 riburu l'unu e-meru mube
 Okaribe-Kakota-Nu.
- 15 Unu -kua mu oku l'oge
 iphe-ehuka;
 be mu a-dzofuta unu;
 unu akwabẹ mu ugvu."
- 16 Obenu l'ejo madzu; be Nchileke suru:
 "Nanu ege ọ du;
 be igudeje onu ngu agu
 ekemu mu ọgu egvu;
 gude onu ngu ephota
 ọgba-ndzu mu ephota?
- 17 I jikaru te mu ba aloshi ngu eka le nchi;
 nwuru okfu mu l'ọ ha ye l'azu.
- 18 I -phua onye iphura;
 nggu eje etsoru iya.
 I -phua onye eri ogori;
 nggu l'iya eshilahaa onya.
- 19 Iphe eshije unu onu bulephu ejo-okfu;
 ugho akwoweru ngu ehu.
- 20 Inoduje l'ekfubyishi
 unwunne ngu phe ekfubyishi.
 Yo buru unwunne ngu,
 nggu l'iya shi l'epho lanu;
 be inoduje ekfuru okfu-azu.
- 21 Iphemiphe ono;
 b'i mekotaru;
 mu adakota ashi;
 nggu aria l'ọo ege i du;
 be mu du.
 Ole mu a-bakwanuru ngu mba;
 tua ngu iya too l'ifu."
- 22 Unu ngabe nchi l'iphe-a,
 mu abya ekfukfu-wa;
 unube ndu zaharu mube Nchileke!

Odumeka; be mu a-lakwa unu v̄iriviri;
t'ò d̄u onye abya unu adzòta.

- 23 Q bu onye gude ekele mee
ngweja iya bu onye akwabẹ mu ugву.
Yò b̄uru onye doberu ẹka ndoo
be mu e-koshi l'òo m̄ube
Nchileke adzòje madz̄u.

51

Egву-qma, Dévidi deru n̄u onye ishi egву
Teke o deru iya bu teke onye nkfuchiru Nchileke, bu Nétanu byats̄uaru
nk'iya bya ekfuaru iya l'ò meru ẹji lẹ yẹle Betisheba z̄eru

- 1 Nggube Ojejeje, i bu onye obu-qma.

È tii gbanwejedu agbanwe.
Byiko; ph̄uaru mu imiko.
Gude n̄u k'eze obu-imiko ngu
fuchafu iphe d̄u ẹji mu!

- 2 Safukotanu iphe d̄u ẹji mu l'ò ha;
nggu efufukota mu
ejo iphe, mu meshiru ngu.

- 3 Kẹle mu maru ẹge mu
ngetaberu ngu okpa l'ishi;
ophu mu azahaj̄edu ejo iphe mu azaha.

- 4 Q bu nggubedua gedegede;
be mu mesweru.
Mu mewaru iphe i s̄uru l'ò d̄u ẹji.
Qo ya bu l'iswi d̄u ngu
mma l'ikpe, i kperu mu;
uta ta d̄u ngu l'ikpe,
i nmaru mu.*

- 5 Mu shiru teke a m̄uru mu
butaru onye eme ẹji.
Mb̄u lẹ mu shiru teke nne
mu ts̄utaru ime mu butaru ejo madz̄u.

- 6 Iphe iile ẹn̄ya iya lẹ ndz̄u
madz̄u bu ire-lan̄u.
Zinua mu mmamiphe ngu.

- 7 Gudenu isopu saa mu;
tẹ mu चाह̄u denḡu!
Saa mu tẹ mu ka eberugo ocha ucha!

- 8 Menua t'ehu ts̄oo mu ẹn̄a;
mu etee ẹswa;
k'ophu mub̄e onye ono,
i tsuru pyaapyaa ono e-te ẹswa.

- 9 Lesweta n̄u ejo iphe, mu meshiru;
nggu efufukota iphe d̄u ẹji,
mu meru l'ò ha!

- 10 Nggube Nchileke; menua tẹ
obu ḡua mu iphoro;
nggu an̄u mu ume ophungu;
k'ophu mu a-n̄odu an̄uru ngu okfu!

* 51:4 51:4 Róm 3:4.

- 11 Ba achifukwa mu l'ifu ngu;
 ophu i nafukwa mu
 Ume-dụ-Nsọ ngu!
- 12 Menua tẹ ẹhu-otso-ena mu laphuta azu odo;
 mbu ẹhu-otso-ena ono,
 shi l'adzofuta ono,
 i dzofutaru mu ono.
 Ngg emee tẹ ome
 uche-obu ngu heje mu uhere;
 k'ophu mu e-shihu ike.
- 13 Teke ono; mu aduje ike
 l'akpo-ziru ndu emeswe
 ngu nu uto nke ngu;
 ndu eme ejo iphe aghakobe lakfuta ngu.
- 14 Dzofutanu mu l'ikpe ochi, mu gburu;
 nggube Nchileke;
 ke l'o bu nggu bu Nchileke,
 adzofutaje mu nu.
 Teke ono; mu araa ya arara
 l'i bu onye doberu eka ndoo.
- 15 Nggube Nnajiufu; kpuhaa mu onu;
 k'ophu mu a-jaa ngu ajaja.
- 16 Ndege o bu l'oo ngweja;
 be ile enya iya; me mu
 egwokwaaru ngu iya.
 Obenu le ngweja te
 emejekwa t'ehu tso ngu ena;
 m'o -ruhuru; o bu ru ngweja-ukfuru.
- 17 Ngweja ophu Nchileke
 anataje bu aphu oji madzu
 obu
 ke iphe o meru.
 Onye aphu jiru obu
 k'iphe du eji, o meru;
 bya ataa onwiya uta;
 be nggube Nchileke
 ta akpokwa ebo-ebo l'afu.
- 18 Phunuaru Zayonu imiko;
 mee ya t'o jaa ajaja.
 Kpuna upho-mkpuma Jerusalemu.
- 19 Teke ono; eegwolaaharu
 ngu ngweja, gbaru nu;
 ngweja-ukfuru atsolahaa ngu ena;
 a wataru ngu ogbushiru
 oke-eswi l'enya-ngweja ngu.

52

Evu, Dévidi raru nu onye ishi egvu. Teke o raru evu ono bu teke Doweğu, onye Edomu byaru bya agbaaru Solu ama; le Dévidi no le ke Ahimeleku

- 1 ?Bu ngunu meru iphe iigudeje
 ejo iphe, iime l'asa nsasa;
 nggube oke madzu?

- ?T'i madu lẹ n-yemobu
Nchileke a-nọ jeye lẹ gbururu?
- 2 Iphe shi ngu l'onu bụlephu ọkpụ-akpọhu.
Ire ngu l'atsulephu nko
l'ọ bụ ákwò, a baru ababa.
Iphe iime ememe l'ọ ha abụkotaru ụgho.
- 3 I ka oyeru ẹjo iphe obu;
malẹ iphe dụ mma;
Ejire aka ngu mma;
mẹ l'ire-lanụ.
- 4 Iphe i yeru obu bụ okfubyishi madzụ;
nggube onye ono,
adzụ-gbu onwongu l'ẹjo-ire ono!
- 5 Nchileke e-mebyishikwa ngu;
mee ngu t'i bụru kpurupyata
gbururu jeyewaru.
Oo-wofu ngu; mee ngu t'ẹ b'i buhe l'ufu ngu.
Yo fefu ngu l'ọ bụ ẹswa; l'alị ndu nọ ndzụ.
- 6 Ndu doberu ẹka ndoo -phua ya;
ẹphe atshu egvu;
chia ya ọchi; sụ:
- 7 "Unu lenu; ọwaa bụ onye
jikaru lẹ ya te emedu
Nchileke agbaru-ike iya.
Ọ chiru ụkfu kwẹe l'ẹku iya;
shi l'omebata ndu odo l'eko tsulatsula."
- 8 Obenu lẹ mbẹdua dụ l'ọ bụ oshi olivu;
nọ l'ime eze-ulo Nchileke; aja rikarika.
Mu chiwaru ụkfu kwẹe
lẹ n-yemobu Nchileke jeye lẹ tutu yoyo.
- 9 Mu a-nọdu ekele ngu ekele
gbururu jeye lẹ gbururu
kẹ iphe i meru.
Mu a-nọdukpelephu ele ngu ẹnya l'ẹka;
kẹ l'ẹpha ngu dụ mma.
Mu anọdukwapu l'ifu
ndibe ngu tua ngu ẹpha.

53

Évù, Dévidi raru nụ onye ishi egvu. T'e gude olu-aphụ gụa ya

- 1 Onye eswe anọduje ari lẹ Nchileke ta nọdu.
Ephe mebyishiwari onwẹphe.
Iphe ẹphe eme aburu akpamara.
E to nwedụ m'ọo onye lanụ,
eme iphe dụ mma.
- 2 Nchileke nọ l'imigwe l'ele
ndiphe ẹnya lẹ mgboko-a.
Oole tẹ ya maru;
?o nweru onye maru iphe;
?o nweru onye achọ Nchileke?
- 3 Ẹphe l'ẹphe ha jephuhwaru.
Ẹphe l'ẹphe ha eyifuwa.
E to nwedụ ẹphe; onye eme iphe dụ mma;

mbukwa m'oo onye lanu.*

4 ?Ephie te nwedu egomunggo too.

Ephie anoduje avu ndu
ke Nchileke avuvu l'o bu ndu avu nri;
ophu ephie 'ekfudu anu Nchileke ono;
?ephe te nwedu egomunggo too.

5 O bu l'eke ono; b'e jeberu;
egvu egude ephie k'aji;
l'eke e to nwedu iphe otso egvu no iya nu.
Nchileke a-tukashi okpu
ndu tsoru ndibe iya ogo nanu nanu;
bya ekpua ephie ifu l'ali;
kele o jikawaru ephie.

6 O du mu t'e shi le Zayonu;
bya adzofuta ndu Izurelu.
Jekopu e-te eswa;
ehu atsoo Izurelu ena
teke Nchileke e-me te ndibe
iya, a kpuru le ndzu lata.

54

Evu, Dévidi raru nu onye ishi egvu. T'a kporu une ye iya
Teke o raru evu ono bu le ndu Zifu jeru je asu Solu le Dévidi domikwaru
onwiya l'ali ephie

1 Gudenu ike ngu dzofuta mu; nggube Nchileke;
nggu egude okpehu ngu haaru mu enge!

2 Nunua ekfukfu, mu ekfu anu
ngu; nggube Nchileke.
Ngabenu nchi; nua iphe shi mu onu.

3 Kele ndu shi eshishi wuru bya mu otso ogo;
ndu ejo okpoma l'acho t'ephe wofu mu;
mbu ndu e ta adudu iphe
ephe guberu Nchileke.

4 Obenu l'o bu Nchileke bu
onye eyejeru mu aka.
O bu Nnajiufu; bu iya gude ndzu mu.

5 Te Nchileke mekwaa te ejo
iphe ndu ohogu mu meru
mu laphuru ephie azu!
Te Nchileke mekwaa t'ephe
buru kpurupyata;
shi ege ono koshi le ya bu
o-me-g'o-kfuru.

6 Mu e-gude ehu-otso-ena
gwotaru ngu ngweja.
Mu abya etua ngu epha;
nggube Ojejoje;
ke l'i du mma.

7 O bu nggu dzofutaru mu
l'iphe bu iphe-ehuka,

* 53:3 53:3 Egву 14:1-3; Róm 3:10-12.

byakfutaru mu nụ.
 Mu egudewa ęnya mu phụ
 l'e mekputawaru ndu ọhogu mu phẹ.

55

Évù, Dévidi raru nụ onye ishi egvu. T'a kpọru unu ye iya

¹ Nggube Nchileke;

nụaru ekfukfu, mu ekfu anụ ngu.
 Ba adahụkwa mu nkichi
 l'arọro, mu arọ ngu.

² Ngabẹru mu nchi;

za mu oku, mu eku ngu.
 Mgbamuche ejije mu ẹhu.
 Yoo meje; meji te egvuru mu egvuru;

³ teke mu nuru iphe ndu ọhogu mu ekfu;

mẹ ẹge ndu akirishi anọduje ele mu.
 Iphe ẹphe edzubejeru mu bụ ishi-ephuhu.
 Ẹphe eshije l'iwe; gude ọnu
 ẹphe l'egwe mu egwegwe.

⁴ Obu awa mu awawa;

anwuhu l'eyekwa mu phụ
 egvu l'eyeshi mu iya ike.

⁵ Mu atsu egvu l'atsushi iya ike;

ẹhu l'anma mu anmanma.
 Ẹhu anyikwa mu ẹkpa-oyi.

⁶ Mu asụ l'ọ dū mu t'a sụ lẹ mu

furu ẹbà l'ọ bụ ndo;
 mẹ mu ephehu je achọo ẹke
 mu a-nọdu tuta ume;

⁷ mbụ mẹ mu ephelephu phemihu

je eburu l'echi-ẹgu;

⁸ mẹ mu abahụ-kebe l'ẹke mu a-nọdu zee ndzụ;

l'oke pherephere; mẹ l'eyii-mini.

⁹ Byiko Nnajiufu;

mebyishinua idzu ndu akirishi ono.
 Menua t'ẹphe ba amahẹ
 iphe ẹphe ekfu ekfukfu;
 kẹle iphe mu phuru lẹ
 mkpukpu ono bụ iphe-kpaa; mẹ nseku.

¹⁰ Ẹphe anọduje awụ-phe lẹ

mkpukpu ono: eswe l'enyashi.
 Ẹjo iphe; mẹ iphe-ẹhuka
 atuko ẹkemeke ọbule
 dzuru lẹ mkpukpu ono.

¹¹ Ẹjo iphe nọduwa l'ẹke ono fua eru;

ọphu mkpamehu; mẹ ugho
 'agwudu iya agwugvu.

¹² Ndege ọ -bụ l'ọo ọhogu mu

eme mu iphe-iphere;
 mẹ mu atagbukwaa ya lẹ nshi.
 Ọdumeka buru l'ọo onye
 mu dū ashi; bẹ l'eku onwiya
 o-ji-l'ẹka-togbo l'ẹke mu nọ;

mẹ mu edomikwaaru iya onwomu.

- 13 Obenu l'ọ bụ nggubedua,
bụ onye ebo-ọ mu;
onye mu l'iya ayị ayiyi;
bya aburu egiri ọnya mu;
- 14 mbụ onye mu l'iya nọkpoo lẹ ndzu;
buru onye mu l'iya achikoje
yiru eje l'eze-ulo Nchileke.
- 15 Mbukwa tẹ ọnwu tu
ndu ọhogu mu ọtu l'ukfu.
T'e likwaa ephe lẹ ndzu;
kẹ l'ẹjo iphe nmaru ephe gidigidi l'ehu.
- 16 Obenu lẹ mbedua bụ
Nchileke; bẹ mu araku;
kele mu maru lẹ Ojejoje
e-mekochaa bya adzofuta mu.
- 17 Utsu; eswe; l'enyashi;
bụ ẹkwa-aphu; bẹ mu adabujeru.
Mu marua l'oo-mekochaa nua olu mu.
- 18 Ọo-gbafuta mu-a l'ẹka ndu
l'etso mu ọgu;
t'ẹ b'ọ dū iphe e-me mu nū;
mbụ m'o -ruhuru;
ephe ha l'igwe ihagha mbụ ndu etso mu okfu.
- 19 Nchileke, bụ onye shi
l'ede-nwede nọtuta
l'aba-eze iya a-nua olu mu;
bya anua ephe chikikfuu;
kẹ l'ephe jikaru agbanwe;
ephe ta atsū Nchileke egvu lẹ phuu.
- 20 Onye mu l'iya ayị ayiyi
gbe tsowaru nū ndu ọnyà iya ọgu;
shi ẹge ono dakaa ndzū, ephe l'iya gbaru.
- 21 Okfu, shi iya l'ọnu kworu
akwokwo l'ọ bụ manū
nshi-lanū;
obule iphe jiru iya obu bụ iwe.
Okfu iya atū atutu l'ọ bụ elaku;
obule ọotsu nkọ l'ọ bụ
ogu-mbeke, a baru tee ya nkọ.
- 22 Haaru Ojejoje iphe bụ iphe atsū ngu l'ehu.
Oo-gudeshia ngu-a ike;
kẹ l'ẹ t'o nwedu l'ọ haa ndu
doberu ẹka ndoo t'ephe daa.
- 23 Obenu l'ọo nggube Nchileke
e-duru ndu ẹjo iya ono duba l'ime ili;
ẹke ephe a-nodu rekashihu.
Ndu egbu ọchi;
mẹ ndu ntuphu-ire; b'ẹ tii
kwedu t'ephe kaa nka lẹ mgboko-a.
Obenu lẹ mbedua bụ nggu bẹ mu dakoberu.

56

Egву-qma, Dévidi deru nù onye ishi egvu; t'e gude olu-egvu "Ndo Beru lẹ Achi, nọ ote-nya" gù ya

Teke o deru iya bụ teke ndu Filísutiya guderu iya lẹ Gatụ

¹ Nggube Nchileke;

phuaru mu rụ imiko;

lẹ ndiphe achikwa mu kẹ kpabẹ-kpabẹ.

Mboku-mboku, mụtaru amuta;

bẹ ndu ohogu mu akabaje mu rụ okpa ẹhu.

² Mboku-mboku, mụtaru amuta;

bẹ ndu ohogu mu anọduje achi nta mu.

Ephe dụ l'igwe; mbụ ndu achọ ishi mu.

³ Teke mu atsu egvu bụ nggu bẹ mu dakoberu.

⁴ Q bụ Nchileke ono,

mu anọduje aja okfu iya ajaja ono;

bẹ mu dakoberu.

Mu ta atsudu egvu.

?Bụ ngunu bẹ madzụ mmanu e-me mu.

⁵ Tekenteke; bẹ ephe ewojeru

okfu mu ghaa igharafu.

Iphe ephe anọduje ari abuleruphu

ege ephe e-shi mebata mu.

⁶ Ephe edzukobeje;

domishia onwephe;

l'ege eke mu dzoru okpa;

k'oplu ephe e-me mu iphe.

⁷ Nggube Nchileke;

bẹ ekwekwa t'ephe nahu.

Gudenu oke ẹhu-eghughu

ngu chitsushia ndu ono l'ephe ha.

⁸ I mawaru ege iphe ono

atsu-be mu l'ehu.

I mawaru ege ootsu-be mu l'ehu.

?I deshiwaru iphe ono l'ekwo ngu?

⁹ Mu -rakule ngu phu;

bẹ ndu ohogu mu a-gha ifu; laphu azu.

Ophu doru mu ẹnya

bụ lẹ Nchileke nọ l'eka iya nke mu.

¹⁰ Q bụ Nchileke ono,

mu anọduje aja okfu iya ajaja ono;

mbụ Ojeoje ono,

mu anọduje aja okfu iya ajaja ono;

¹¹ Q bụ Nchileke ono; bẹ mu dakoberu.

Mu ta atsudu egvu.

?Bụ ngunu bẹ madzụ mmanu e-me mu?

¹² Nggube Nchileke;

iphe mu riburu lẹ mu e-meru ngu

bukwa mu b'ọ tukuru l'ishi.

Mu a-bya egworu

ngweja-ekele nù ngu.

¹³ Ishi iya aburu l'i nafutawaru mu l'eka onwu;

mekwaaphu tẹ mu ba akpakota iphe daa;

k'ophu mu a-dzọ ije l'ifu
Nchileke l'ẹke iphoro nọru ndu nọ ndzụ.

57

Egву-qma, Dévidi deru nọ onye ishi egvu; ishi egvu iya bụ “Be emekwa tẹ ya laa l'iyi”

Teke o deru iya bụ teke ọ nahuru Sọlu gbalaa; je anọdu l'ime ọgba

- 1 Nggube Nchileke;
phuaru mu ru imiko!
Byiko; phuaru mu ru imiko;
kẹ l'ọ bụ l'ẹka ngu;
bẹ mu nọ l'ezeru ndzụ.
Mu a-nọdu lẹ mkpuli ẹbà ngu;
zee ndzụ; gbururu jeye
teke iphe-ẹhuka-a, byaru mu nọ-a a-gvụ.
- 2 Mu araku Nchileke; mbụ
Qkaribe-Kakota-Nụ;
mbụ Nchileke, atukoje
iphe bụ iphe bụ mkpa mu meeru mu.
- 3 Oo-shi l'imigwe zia t'a bya adzofuta mu;
bya emeru iphe-iphere
kpua ndu ono, achi mu kpabekpabe ono.
Nchileke e-koshi lẹ ya yeru mu obu;
buru o-me-g'o-kfuru.
- 4 Mu nọ l'echi agụ;
mu zekwa l'echi ejo anụ;
ndu ézè ẹphe dū l'ọ bụ arwa; mę akfụ;
ire ẹphe atsụ nkọ l'ọ bụ ogu-mbeke.
- 5 Koshinu ndiphe ẹge ị hatebe;
mbụ l'ị nọ-ghataru
akpamigwe anoghata;
tẹ ndiphe kpmukpamu
phua ẹge ị dū-be biribiri.
- 6 Ndu ohogu mu geru ugbu
kwaberu mu l'uzo;
ẹhu adaa mu kọo.
Ephẹ eje ebua nsụ l'uzo, mu eshije.
Ọbụ l'e mekocharu;
ephẹ adaba lẹ nsụ ono l'onwephẹ.
- 7 Nggube Nchileke;
obu shihukpokwaaru mu ike;
obu shihukpokwaaru mu ike;
k'ophu bụ lẹ mu a-nọdu
agụ egvu etu ngu ẹpha.
- 8 Obu mu; tehu mụru ẹnya.
Nggube ogumogu mu;
mẹ ụbo mu; unu tehu mụru ẹnya.
Mbẹdua e-gudekwa egvu
gu-tee nchi-abọhu lẹ mgbenya.
- 9 Mu a-nọdu l'ifu ndiphe;
kele ngu ekele nggube Nnajiufu;
mu anodukwaphu l'ifu
iphe bụ mbakeshi

gua egvu gude tua ngu epha.

- ¹⁰ Ishi iya aburu le
n-yemobu ngu hatabe;
k'ophu bu l'o ruru rua imigwe.
Ire-lanu ngu edzuru akpamigwe.
- ¹¹ T'e mee epha ngu t'o dee ude;
derua eke igwe jeberu;
odu-biribiri ngu erua eke mgboko jeberu.

58

Egву-qma, Dévidi deru nu onye ishi egvu; ishi egvu iya bu “Be emekwa te ya laa l'iyi”

- ¹ Unube ndu ogbo ikpe;
?o nwekpooru teke okfu,
du mma eshije unu l'onu lufuta?
?To budu ejo ikpe;
be unu ekpeje unwu eliphe.
- ² Wawakwa! Iphe anje unu
l'oriri bulephu ege unu e-shi mee ejo iphe.
O bu iphe-kpaa; be unu wolataru ndiphe.
- ³ Ndu akirishi eshije teke ephe
no l'epho nne ephe butaru o-kweru-ike.
Ephe eshije l'epho oshiswe uzo;
ejo-ire eshi ephe le dedede.
- ⁴ Era, ephe ataje du l'o bu era ejo agwo.
Ephe swo-chishiru nchi;
l'ada nkichi l'o bu oghu;
- ⁵ mbu oghu, e ta anujedu opu,
onye raru iya eka l'ifu egbu;
gude ekfuru iya okfu;
m'o -ruhuru; o gbua
opu ophu igbu-agma.
- ⁶ Kpaa ephe eze, no ephe l'onu; nggube Nchileke!
Nggube Ojejeje; swoshinua
epyi, no agu ono l'onu!
- ⁷ T'ephe wufukwa l'o bu mini, atso atsotso.
Teke ephe setaru uta ephe k'agbagba;
mekwaa te akfu ephe kweru dungu.
- ⁸ T'ephe du l'o bu eji,
gbazehuru agbazehu.
T'ephe be egudekwa enya
ephe phua enyanwu
l'o bu nwata, nwuhuru nne iya l'epho.
- ⁹ K'ophu bu; l'eswa, e shiberu
ite -bya emeta oku;
ngaa ite ono;
be Nchileke gudewa
oke ehu-eghughu iya
wofukebe ite ono l'o bu oke pherephere;
m'o -ruhuru;
iphe e shiberu l'ite ono
dukwa du onyingu-onyingu;

m'ọ bụ l'ọobyawa eghehu.

- 10 Ndu doberu ẹka ndoo;
bẹ ẹhu a-nọdu atso ẹna;
mẹ ẹphe -phulephu ẹ
Nchileke akfụwa ndu
ejo iya ono ugwo ejo iphe, ẹphe meru;
m'e gbudelephu ndu ejo iya ono pyaapya.

- 11 Teke ono bẹ ndiphe
e-kfulahaa; su:

"L'ọ kwa oswi-okfu ẹ ndu
doboru ẹka ndoo;
bẹ obunggo nọru!
Mbụ l'ọ kwa ire-lanụ
l'ọ nweru Nchileke, ekpeje eliphe-a ikpe!"

59

Egву-qma, Dévidi deru nụ onye ishi egvu; ishi egvu iya bụ "Be emekwa tẹ ya laa l'iyi"

Teke ọ guru iya bụ teke Sọlu yeru ndu madzụ t'ẹphe je ngge l'ulo, ọ nọ; shi ẹge ono gbua ya

- 1 Nafutanu mu l'ẹka ndu
ohogu mu;
nggube Nchileke mu!
Dzọnua mu l'ẹka ndu
wụ-lihuru wụpyabe mu!
- 2 Nafutanu mu l'ẹka ndu ejo madzụ;
nggu adzọo mu l'ẹka ndu mgbugbu-madzụ!
- 3 Nggube Ojejoje;
lewaru ẹge ẹphe domishiru onwẹphe;
kwabẹ t'ẹphe mee mu iphe.
Ndu oke-apitipa wụ-lihuru
l'achiru mu ejo idzu;
ẹ mu ba achọ ẹphe okfu;
l'ẹ b'ọ dọ ejo iphe, mu meru.
- 4 Ẹphe jikoberu onwẹphe t'ẹphe tso mu ọgu;
l'ẹ b'ọ dọ iphe mu meru ẹphe.
Gbeshinu; bya agbaaru mu mkpu!
Lewaru ẹnya;
phụ ẹge ọnodu mu dọ!
- 5 Nggube Ojejoje;
nggube Nchileke,
bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike;
nggube Nchileke kẹ ndu Ízurelu;
gbeshinu je ahua iphe bụ mbakeshi ahùhù!
Ba adukwa ẹphe onye
ii-phuru imiko;
mbụ ndu akirishi ono,
akwabẹje ẹnya eme iphe
a-tsuru ibe ẹphe ono!
- 6 Ọobuje; ẹphe -lata l'urenyashi;
ẹphe epyophelahaa l'ọ bụ nkuta;
tsoru mkpukpu l'aghaphe.
- 7 Nụwaru egbe iphe shi ẹphe l'ọnu.

Ire ephe du l'ò bu
 ogu-mbeke;
 ephe etubesu l'è tò dudu
 onye nuru iphe ephe ekfu.

⁸ Obenu l'ò bu ochi;
 be nggube Ojejoje achije ephe.
 O bu ochi; be ichije iphe
 bu mbakeshi ono l'ephe ha.

⁹ Nggube Nchileke;
 o bu nggu bu ike mu.
 Mu chiru enya dobe l'èke i nò.
 O bu nggubedua bu
 a-gbabe-a-dzuru.

¹⁰ Nchileke, bu onye yeru mu
 obu e-vutaru mu ọzo.
 Nchileke e-kwee tẹ mu
 gude enya mu phu
 lẹ ndu achị mu nu;
 be ishi kpuru l'alị.

¹¹ Be egbukwa ephe egbugbu;
 nggube Ojejoje,
 bu onye egbochitaje ayi;
 odumeka be ndibe ayi a-zahakwa iya.
 Gbe gudechia ike ngu;
 mee l'ephe jelehaa mbalogo-mbalogo;
 nggu eshi ege ono lọ-tsuta ephe!

¹² Tẹ ekuku ono, ephe anọduje
 eku onwephe ono bukwaru onya nmata ephe.
 Iphe shi ephe l'onu
 abukotaje ẹjo okfu;
 buru ẹjo iphe.
 Okfu l'ephe egudeje onu ephe adzu ejiru;
 gude iya atụ ibe ephe onu;

¹³ gudenu oke ehu-eghughu
 ngu kee ephe l'ò bu oku!
 Kee ephe oku ono jeye teke ephe a-gvu;
 Teke ono; ndiphe agbaa
 mgburumburu; maru l'ò
 bu Nchileke bu Eze,
 achị ndu ịzurẹlu;
 maru l'ò bu eze l'ekemeke obule lẹ mgboko.

¹⁴ Obuje; ephe -lata l'urenyashi;
 ephe etsoru mkpukpu;
 pyophelaha l'ò bu nkuta.

¹⁵ Ephe anọduje awuphe;
 achọ ẹke ephe e-ri nri.
 O -buru l'ephe te rijidu ephe;
 ephe abalahaa korokoro.

¹⁶ Obenu lẹ mbẹdua a-gu
 egvu gude tụa onu ege ike ngu habe nshinu.
 Utsu mboku-mboku; be mu
 a-nodu agu egvu;
 gude ekoshi ege

n-yemobu ngu habe nshinu;
 kẹ l'ọ bụ nggubedua
 bụ a-gbabe-a-dzuru nke mu;
 bụru l'ime ngu; bẹ mu
 agbabajẹ; zeeru ndzu
 teke mu nọ l'iphe-ẹhuka.

- 17 Nggube ike, nọ mu nụ;
 mu a-gu egvu gude keke ngu.
 O bụ nggube Nchileke;
 bụ a-gbabe-a-dzuru nke mu;
 mbụ Nchileke, bụ onye yeru mu obu.

60

Egvu-oma, Dévidi deru nụ onye ishi egvu; t'e gude olu egvu “Okfukfulike
 Ọgba-ndzu” gua ya

Teke o deru iya bụ teke ẹphe lẹ ndu Áramu Naharayimu; mẹ ndu Áramu
 Zoba luru ọgu; mbụ teke ono, Jóabu laru bya etso ndu Édomu ọgu; gbua
 unu soja ụkporo l'iri lẹ Nsụda Alì Únú

- 1 Nggube Nchileke;
 i jikawaru ayi; wowaru
 ayi chikashia nanu nanu.
 I shi avuru ayi ovuma.
 Ole nta-a; bẹ ayi aro ngu; su:
 t'i naphutaru ayi azu odo.
- 2 O bụ nggu meru mgboko;
 yo nmaa jijiji; bya emee ya;
 yo gbawashihu.
 Mekwazinu ẹke o gbatsuaru ọru;
 kẹ l'onga anganga.

- 3 I hawaru ndibe ngu;
 ẹphe ejee iphe-ẹhuka;
 bya echée ayi mée;
 ayi angua ya l'akpo galagala.

- 4 I paliwaru ẹkwa-ọhubama
 ngu doberu ndu atsụ ngu egvu;
 k'ophu ẹphe a-phụ iya;
 dzukobe l'ẹkwà-ọhubama ono;
 shi iya zeeru akfụ ono.

- 5 Gudenu ẹka-utara ngu dzofuta ayi!
 Nunua ekfukfu, ayi ekfu anu ngu;
 k'ophu ee-shi ẹge ono dzọo ndu i yeru obu.

- 6 Nchileke nọ l'ulo iya, dụ nsọ; kfua; su:
 “Ya a-nodu atu okokooko;
 l'eke alì ndu Shékemu;
 bya ewota Nsụda Sùkọtu keshia.

- 7 Giledu bụ nk'iya;
 Manáse aburu nk'iya.
 Ifuremu bụ okpu, ya kpu l'ishi.
 Júda bụ mgboro-eze,
 ya apajẹ l'ẹka.

- 8 Móabu bụ ochi, ya akwoje okpa;

Édому aburu eke ya
eyeshije akpokpa iya dobe.
Filisutiya be ya tɔwaru okokooko kpua.”

- 9 ?Bụ onye e-du mu duba le
mkpukpu ono, a kpuru
kpushia ya ike ono?
?Bụ onye e-duru mu duba le Édому?
10 O kwa nggube Nchileke bụ onye obu.
Obenu l'i gbe jika ayi;
ophu i tsojehedu ndu soja ayi l'eje ogu.
11 Yeru ayi eka byiko;
t'ayi mekputa ndu ohogu ayi;
ke l'eka ophu ndiphe eye bụ iphe-iphoro.
12 Obenu l'ayi -nɔduwa
Nchileke l'eka; be ayi
e-mekputa ndu ohogu ayi l'o bụ mkparawa.
Yọ buru Nchileke a-dzo
ndu ohogu ayi pyaapyaa.

61

Egву, Dévidi deru nɔ onye ishi egву; t'a kpɔru une ye iya

- 1 Nunua mkpu, mu echi;
nggube Nchileke!
Ngabenu nchi l'ekfukfu,
mu ekfu anu ngu!
2 Mu nɔ l'eke mgboko jeberu; l'echiku ngu;
kele meji atofu mu atofu.
Dunuru mu je edobe l'oke mkpuma, ka mu l'eli!
3 Kele mu ghabawaru l'ime ngu;
domia onwomu.
O kwaphu nggubedua bụ
ulo-mgbochi, mu nyihuru;
nahụ ndu ohogu mu.
4 Ogukwa mu egu
te mu buru le nke ngu jeye le tutu yoyo;
mbu te mu nodujewaru le
mkpuli eba ngu; zeeru ndzu.
5 Kele nggube Nchileke
nɔwaru iphe mu riburu;
le mu e-meru ngu.
I mewaru te mu tsoru ndu
akwabẹ epha ngu ugvu;
keta iphe-qma, imejeru ephe.
6 Menua t'eze kaa nka;
t'o kaa nka;
shi l'ogbo sweru ogbo!
7 Te aba-eze iya nodunu
Nchileke l'ifu gbururu jeye!
Te iphe ii-gude eche iya
nche bukwaru n-yemobu ngu;
me ike ono, iivudoshije l'iphe i kfuru ono.
8 Oo ya bu ege mu agua egву;

gude jaa ngu ajaja gbururu jeye;
mekotaje iphe bu iphe mu
riburu k'ememe
mboku-mboku.

62

Egву-qma, Dévidi deru nu onye ishi egvu, bu Jedutunu

- ¹ O bu Nchileke nwenkinyi;
be mu nodu; ngaberu;
ke l'oo ya bu onye
a-dzofuta mu nu.
- ² O bu Nchileke nwenkinyi iya
bu agbara-mkpuma mu;
buru iya adzofe mu;
bukwaru iya phu bu
a-gbabe-a-dzuru nke mu.
?Bu onye ha k'onwubata mu enwubata?
- ³ Unu l'unu ha;
?bu teke ole be unu
e-tsuberu madzu kputukputu;
?mbu onye ike ta nohedu;
yo buwarua egugoru b'o gugoru.
- ⁴ Iphe unu eshibeje ite iya
bu ege unu e-shi nwufu
eze madzu l'okwa iya.
Ejo-ire bu iphe aduje unu mma.
Unu egudeje onu unu
l'agoru ibe unu onu.
Obenu l'ime obu unu;
be unu egudeje atu ephe onu.
- ⁵ O bu Nchileke nwenkinyi iya be mu no l'eka;
ke l'oo ya bu onye mu ele enya l'eka.
- ⁶ O bu Nchileke nwenkinyi iya
bu agbara-mkpuma nke mu;
buru iya adzofutaje mu;
bukwaru iya phu bu
a-gbabe-a-dzuru nke mu.
?Bu onye ha ke onwubata mu enwubata.
- ⁷ L'aa-dzofuta mu;
me l'aa-kwabé mu ugву
bu Nchileke b'o no l'eka.
O bu Nchileke bu
agbara-mkpuma nke mu;
bukwaru iya phu;
be mu no l'eka ezeru ndzu.
- ⁸ Unu dakobe iya tekenteke;
unube unwu eliphe!
Unu gheberu iya obu unu onu.
L'o kwa Nchileke bu onye
ayi no l'ime iya ezeru ndzu.
- ⁹ Ndu ophu bu ohu du l'o bu udzu, shi l'onu.
Ndu ophu bu amadu aburu iphe-eswe.
Teke a toru ephe ebo l'iphe aatoje madzu;

iphe ephe tuko buru bu
iphe-iphoro; uphere-onu.

- 10 Unu ba akpokwaru obu ye
l'ogude ugbo l'ana ndu odo iphe;
ophu unu 'ewokwaru enya tupyoo l'iphura!
O nwekwaruru ege oo-du;
eku unu abya aka nshinu;
ole; unu ba kpokwaru obu yeru iya!
- 11 Nchileke kfuakwaru iphe-a ugbo lanu;
mbedua anuwa iya ugbo labu;
l'oo nggube Nchileke bu onye nwe ike.
- 12 Odo aburu l'oo nggube
Nnajiufu be n-yemobu no l'eka.
O bu nggube Nchileke
e-bu onyemonye nggo l'ege ozi iya du.

63

Egву-qma, Dévidi deru teke o no l'echi-egu Júda

- 1 Nggube Nchileke;
o bu nggu bu Nchileke mu!
Obu ngu egbu mu
egbugbu: eswe l'enyashi.
Ekpiri ngu akpo mu nku.
Obu ngu meekwaru;
ike agvu mu l'o bu onye no l'echi-egu;
mbu l'o bu onye no l'ali
okponku, mini ta nodu.
- 2 Mu ta madu ege mu e-me
phua ike ngu;
me odu-biribiri ngu;
ege mu shi aphuje iya l'ulo ngu, du nsu.
- 3 Mu e-gude onu mu jaa ngu ajaja;
kele n-yemobu ngu ka ndzu mma.
- 4 Mu a-nodu ekele ngu ekele
jeye teke mu a-no-bebe.
Yo buru epha ngu;
be mu e-gudeje chilia
eka imeli ekfu anu ngu.
- 5 Obu mu; be epho e-ji l'o bu
onye riru nri, e gude eba anu;
me umi-okpu shia.
Mu e-gude onu gua egvu
ehu-otso-ena, gude tua ngu epha.
- 6 Obujeru; mu -zeru azee;
mu anyata ngu;
oriri ngu anodu mu l'obu enyashi ophu.
- 7 Mu no le mkpuli ebà ngu
agu egvu ehu-otso-ena;
ke l'o bu nggu bu onye eyejeru mu eka.
- 8 Mu anoje ngu ntse tekenteke.
Yo buru ike ngu;
bi gudeje kwakobe mu.
- 9 Ege ephe ha; mbu ndu achu

ishi mu a-lakota l'iyi;
a chiru ephe ye l'ime ali.

- 10 Ee-ghushi ephe l'ogu;
ephe aburu nri, a kparu
wushiru nkuta-owsa.
- 11 Obenu le Nchileke e-me
t'ehu tsoo eze ena.
Iphe bu ndu egudeje ephe
Nchileke ekwe ukwa a-ja iya ajaja.
Ole ndu ntuphu-ire phe;
be onu a-buru kpurukudungu.

64

Egву-qma, Dévidi deru nu onye ishi egvu

- 1 Nggube Nchileke;
nunua mkpu, mu echi echiku ngu!
Mu atsu kwa ndu ohogu mu egvu.
Gbochitanu mu l'eka ephe.
- 2 Dominua mu t'ejo idzu,
ndu ejo madzu achiru mu;
be eru mu l'ehu.
Domianua mu l'ejo uzu ono,
ndu ejo madzu atu ono.
- 3 Ephe abaje ire ephe o ba mma;
gude onu l'agba okfu o gba akfu.
- 4 Ephe anoduje; kwaberu onye
e-ta dudu iphe o meru.
Onye ono -bya amaru;
be akfu buwaru iya l'ehu kfuu.
E to dudu iphe ephe atsu egvu.
- 5 Ephe anoduje eyeru onwephe okpu-ikike
t'ephe keshia ehul'ome ejo iphe.
Ephe asuje l'ephe e-je
agbashia onya ephe l'edomi.
Ephe asu: "Bukwanu onye a-phu ephe?"
- 6 Qobuje teke ephe chieberu
ejo idzu ono; ephe asu:
"L'idzu, ephe chiru nta-a;
be dukpoo mma nshinu!"
Uche madzu; me obu iya
bulephu eregede kpuu.
- 7 Obenu le Nchileke a-gba ephe akfu.
Ephe -bya amaru;
be ephe zeshiwa l'ali.
- 8 Ephe e-gude onu ephe
kfutaru onwephe okpu-akpohu.
Iphe bu ndu phuru ephe,
e-kwe l'ishi; su:
Hoo! Ege oo-du ephe!
- 9 Ndiphe kpoo-gbaa
a-wata otsu egvu.
Ephe arakashilaha iphe
Nchileke meru arakash;

rilahaa k'iphe ono, meru nū ono aṛiri.

- 10 T'ēhu tsojekwa ndu doberu
ēka ndoo ɛna l'ime Ojejoje!
T'ēphe ghabakwa l'ime iya
je edomia onwēphe!
T'iphe bu ndu obu gūru
iphoro jakwaa ya ajaja!

65

Egву-qma, Dévidi deru nū onye ishi egvu

- 1 Nggube Nchileke;
o du mma t'ayi nōdu lē
Záyōnu jaa ngu ajaja!
Ayi e-medzuketaru ngu
iphe ayi riburu l'ayi e-meru ngu.
- 2 Nggube onye, anūje ekfukfu, ayi ekfu anū ngu;
o bu nggu bē madzu
kpoo-gbaa; a-wūru wū-kfuta.
- 3 Teke iphe du ēji ayi shi kpapyabē ayi;
bē iiguleru-a ayi nvū.
- 4 Onu-qma bu kē ndu, i fōtaru;
tē nggu l'ēphe buru l'ogbodufu ngu.
Iphe du mma, nō l'ēke
i bu; ejije ayi ēpho;
mbū iphe du mma,
nō l'eze-ūlo ngu ono,
du nsō ono.
- 5 Nggube Nchileke;
o bu nggu adzoje ayi.
iigudeje iphe du biribiri,
ekoshi l'i bu onye doberu
ēka ndoo zaa ayi oku.
Ndu bu l'ēke igwe jeberu;
alī ejebe; mē ndu, bu lē
mghoro eze ɛnyimu,
kakōta ote-ɛnya; bē bu nggu;
bē ɛphe chīru ūkfu kwē;
- 6 mbū nggube onye bu ike ngu; b'i gude
gvubetsua ugву l'ēke ɛphe gvutsuaru.
I keru onwongu
agburu-ēhu ēge eekeje
akpō-buleti l'ukfu.
- 7 Iimeje tē ekiri eyii-mini
eze ɛnyimu tū-buhu;
l'emeje tē oke phērephere,
tso iya nū kfūshi.
Utsu, etsu l'iphe bu mbakeshi;
bē iimeje t'o tsubuhu.
- 8 Ndu bu ote-ɛnya;
anōduje anma kwēkwēkwē;
mē ɛphe nua k'iphe,
du biribiri, iimetsua.
Iphe iimeshi emeshi;

bẹ ndiphe lẹ mgboko
gbaa mgburumgburu
gude ẹhu-ọtso-ena aguru ngu egvu.

- 9 Iigbaje mini lẹ mgboko-a
teke i byaru iya agbaphe;
shi ẹge ono mee ya;
yọ buru alì-ọsa.
Enyimu nke ngu b'i meru
tẹ mini ji ejiji.
I meru t'iphe, ndiphe meberu l'alì mehu;
kẹ l'ọ bụ ẹge ono;
b'i meru iya t'ọ dọ.
- 10 I chiru mini;
yọ dọru adọru l'enyo-ro.
Nngu abya ayọo tẹshiteshi
gude mee igbo; t'ọ dọ ruharuha;
shi ẹge ono goro onu-oma nọ iya;
mee iphe e meberu iya;
t'ọ vua evuvu.
- 11 I wotaru o-me-l'uko nke ngu
ye l'iphe e meberu emebe.
Iphe bụ eke, i shiru;
b'ẹ ta achọjedu nri achọcho.
- 12 Egbudu abya efuchia
echi-egu;
ẹhu awata ọtso iphe,
bụ ugvu ugvu ẹna.
- 13 Egu ẹke eecheje iphe-edobe;
bẹ aturu kuru l'ata nri.
A bya lẹ nsuda nsuda;
iphe jiru iya nọ aburu iphe a kọberu akọbe.
Iphemiphe obule ono
chikoru atụ ọzu;
l'agu egvu ẹhu-ọtso-ena.

66

Egvo-oma, e deru nọ onye ishi egvu

- 1 Unubẹ ndiphe l'unu ha;
unu tọaru Nchileke ọzu ẹhu-ọtso-ena!
- 2 Unu gua egvu gude tushi iya ẹpha!
Unu tushi iya ẹpha; jaa ya ajaja!
- 3 Unu sọ Nchileke:
"L'iphe bụ iphe ọonoduje
eme dukwa biribiri!
Ike Nchileke hatabe nshinu;
k'ophu bụ lẹ ndu ohogu iya
adaje iya pẹ l'ifu;
l'ẹke ẹphe atụ iya egvu.
- 4 Iphe bụ ndiphe adaje iya
pẹ l'ifu; baaru iya ẹja;
gua egvu nọ iya.
Mbụ l'ẹphe aguje egvu gude jaa ya ajaja."
- 5 Unu bya aphụ ozi, Nchileke jeru!

- Nchileke dukwa biribiri
l'iphe oomeru unwu eliphe.
- 6 O meru enyimu; yò buru ali, kpohuru nkù.
Epe egude okpa wu-swee ya.
Ehu atso ayi ena l'èke ono; kè iphe o meru.
- 7 O gude ike nk'ia buru eze gbururu jeye.
Enya iya aphukotaje iphe bu mbakeshi!
Oo ya bu t'è b'ò dukwa ndu
ono, kwefuru ikè ono,
e-je iya otso ogu!
- 8 Unu tua Nchileke ayi epha; unube ndiphe!
T'a nuna ajaja, unu aja iya!
- 9 O bu iya doberu ayi ndzu;
bya emee t'è eturu be échi ayi.
- 10 Ishi iya aburu lè ngube
Nchileke dataru ayi;
bya emee ayi; ayi adu mma
l'ò bu mkpola-ocha, a huru l'oku.
- 11 I dutaru ayi ye l'onya;
bya eworu oke ivu tukobe
ayi l'okpurukpu-azu.
- 12 I meru t'unwu eliphe wee ayi ishi kperekpere.
Ayi jeru iphe anwu chiru ayi;
mini anmaa ayi.
Obenu l'i metsuaru;
duta ayi dobe l'èke ayi tusaru ehu.
- 13 Mu e-gude ngweja-ukfuru bya l'ulo ngu;
mekotaru ngu iphe mu
riburu lè mu e-meru ngu.
- 14 Mu e-me iphe mu gude onu
mu kfua lè mu e-meru ngu;
teke mu shi eje iphe-ehuka.
- 15 Mu a-kputa ebyila, eba no;
gude gwooru ngu
ngweja-ukfuru.
Mu e-gbushiru ngu
oke-eswi; gbushiaru eghe.
- 16 Iphe bu unube ndu atsu Nchileke egvu;
unu byakpoduaphu bya angabe nchi;
tè mu kporu unu iphe o meru lè ndzu mu.
- 17 Mu rakuru iya t'ò gbaaru mu mkpu;
bya egude onu mu gua egvu; jaa ya ajaja.
- 18 Ndege o -buru l'o nweru
ejo iphe, mu meru;
woru iya domia l'obu mu;
mè Nnajiufu ta ga
angabekwa nchi; nua olu mu.
- 19 Obenu l'ò ngaberu nchi;
nua olu mu teke mu kfuru nu iya.
- 20 T'ajaja bukwaru kè Nchileke;
mbu onye è ta ajikadu ekfukfu,
mu kfuru nu iya;

ophu o budu l'o jikajeru le
ya te eyeheduru mu obu.

67

Egву-qma, e deru onye ishi egvu; t'a kpõru une ye iya

- 1 Të Nchileke menuaru ayi
eze-iphe-qma.
Yõ gõoru ayi õnu;
mũaru ayi õnu-õchi;
- 2 k'ophu ndiphe a-maru uto ngu;
më k'ophu iphe bu
mbakeshi a-makwaphu l'õo
nggu adzõje madzũ.
- 3 Të ndiphe keleje
nggũbe Nchileke ekele!
T'iphe bu madzũ
kpoo-gbaa jajë ngu ajaja!
- 4 T'ëhu tsonua iphe bu
mbakeshi ëna; t'ëphe gua
egvu ëhu-õtso-ëna; kele
ndiphe mgburumburu;
bë iikpeje ikpe,
vudo nhamunha.
Yõ buru nggu anõduje
akpõ-ziru iphe bu mbakeshi uto.
- 5 Të ndiphe keleje
nggũbe Nchileke ekele!
T'iphe bu madzũ kpoo-gbaa jajë ngu ajaja;
- 6 k'ophu iphe a kõberu l'alì
e-mehukwanu emehu;
Nnajiufu, bu Nchileke ayi agõoru ayi õnu.
- 7 Nchileke a-gõru ayi
õnu-qma;
k'ophu ndiphe jeye l'ëke
mgboko jeberu a-nõdu abaru iya ëja!

68

Egву-qma, Dévidi deru nu onye ishi egvu

- 1 Të Nchileke zilihu; të ndu
ohogu iya gbaa nanu nanu!
Të ndu o du ashì shikwa
iya l'ifu gbakashihu!
- 2 T'õ bukwaru ëge phërephere
ephekashije enwuru-õku;
bu ëge ii-phekashi ëphe nanu nanu.
Mbũ t'õ buru ëge umu,
a ngaberu l'õku angazehuje;
bu ëge ndu akirishi
a-lakõta l'iyi l'ifu Nchileke.
- 3 Obenu le ndu doberu
ëka ndoo a-nõdu ete eswa;
ëhu atsõo ëphe ëna l'ifu Nchileke.
Ephe e-gude ëhu-õtso-ëna

l'ete ęswa eteshi iya ike.

⁴ Unu gua egvu nų Nchileke.
Unu gua egvu gude kele iya ekele!
Unu kutseje onye ono,
nọ l'ugbo-inya iya agba
l'urukpu ono ekutse.
Epha iya bų Ojejoje.
Unu nọdukwa iya l'ifu tee ęswa.

⁵ Nchileke nọ l'ufu iya, dų nso;
mbų onye bų iya bų nna;
ndu nna ęphe ę-ta nọhedu;
bųru onye agbajeru ụnwanyi,
maa tufuru ọdzori.

⁶ Nchileke emeje tẹ ndu nọ
nkinyi nweru ẹke a-bųru ęphe ufu.
Oomeje tẹ ndu a tųru mkpọro
nweru onwẹphe
l'ẹhu-ọtso-ẹna.
Obenu lẹ ndu kwefuru iya
íkẹ bų l'alị, anwų chinwuru
echinwu; bẹ ęphe ebuje.

⁷ Nggube Nchileke;
teke i duru ndu nke ngu;
je eswee alị, daburu swanmangu;
⁸ bẹ alị nmaru jijiji; igwe achia ọbaru-ugbo
l'ifu nggube Nchileke.

Ugву Sáyınayi anmakọta jijiji l'ifu Nchileke;
mbų nggube Nchileke kẹ Ízurelu.

⁹ Nggube Nchileke;
i meru tẹ mini chia nshinu;
gude iya mee tẹ alị ngu
shihu ike teke ike gvųru iya;

¹⁰ ndibe ngu alaa l'alị ono je eburu.
Nggube Nchileke eshi l'eze
iphe i nweshiru; nų ndu ụkpa
iphe mkpa iya dųru ęphe.

¹¹ Ọ bų Ojejoje tųru ekemu ọbu;
a dų l'igwe raa ya arara; sų:

¹² “Ndu eze; mẹ ndu soja ęphe; bẹ gbaru igbafu.
Epha gbaru igbafu!”
Unwanyi akųru l'ufu;
l'eke iphe a kwaru l'ọkwata.

¹³ Ndu k'unwoke azeru
l'odu-atųru, dų l'ọ bų ẹbà
ndo, a wųru mkpọla-ọcha;
bya egude mkpọla-ododo;
mee ẹbà iya ono;
yo gbu nwјinwii.

¹⁴ Teke Ọkaribe-Kakọta-Ike
chikashiru ndu eze l'alị ono;
b'ọ dulephu l'ọ bų aka-mini,
dashiru lẹ Ugву Zalųmonu.

- 15 Ugву кє Nchileke b'ò bụ;
mbụ Ugву Báshanu.
Ò bụ ugву, nwegbaaru njakata njakata.
- 16 Unube eze ugву, nwegbaaru njakata;
?bụ ngunu kparu iphe unu
ejiru ugву Nchileke ijimènya;
mbụ ugву ono,
Ojejoje, bụ Nchileke fòtaru
lẹ ya e-buru; chĩa ndu
nk'ia gbururu jeye lẹ gbururu ono.
- 17 Ugbo-inya кє Nchileke;
bukwa unukurunu.
Nnajiufu shi lẹ Sáyinayi
gude ugbo-inya iya ono,
bụ unukurunu ono bya ẹke o doberu nsọ.
- 18 Teke o gbeshiru lashia l'imigwe;
b'ò chítaru igweligwe ndu
o lútaru l'ogu; kpuaru onwiya.
Ndiphe; mbụ jeyekpo lẹ
ndu shi kwefuru ngu íkè;
nushiru iya iphe k'ewoma;*
Ojejoje, bụ Nchileke e-bu l'ẹke ono.
- 19 T'ajaja buru кє Nnajiufu;
mbụ Nchileke ophu bụ onye ndzofuta ayi;
onye evutaje ivu ẹhu ayi mbọku-mbọku.
- 20 Nchileke ayi bụ Nchileke, adzoje ndzụ.
Yò buru l'eka Ojejoje,
bụ Nnajiufu ono; bẹ eeshije nahụ anwuhu.
- 21 Nchileke e-gwe ndu ohogu iya ishi rakaraka;
mbụ kpua ẹphe akpọ l'ishi;
mbụ ndu emekwadu ẹjo iphe.
- 22 Nnajiufu suru: "Lẹ ya e-je Báshanu;
je eduta ndu ohogu unu.
Ya abaa l'ime ebo
eze ẹnйimu; je eduta ẹphe;
- 23 k'ophu unu e-gbu ẹphe pyaapyaa;
nkuta unu ekee any ẹphe
ẹge dụ ẹphe mma."
- 24 Nggube Nchileke;
onyemonye obule phụwaru
ẹge ndibe ngu dzeberu awụ
ala; mbụ ẹge ndibe
nggube Nchileke, bụ eze mu
dzeberu awụ ala l'ulo ono, dụ nsọ ono.
- 25 Ndu aguru ẹphe egву vu ụzo.
Ndu кє nkwa etsoru ẹphe.
Ndu ophu bụ
unwu-mgboko bụ ọsa bẹ ẹphe ayo.
- 26 Unu jaa Nchileke ajaja l'edzudzu oha!
Unu jaa Ojejoje ajaja l'ẹke
ndu ízurelu dzuru edzudzu!

* 68:18 68:18 Éfe 4:8.

- 27 Ndu edu ephe bu ndu ikfu
Bénjaminu, bu ndu ikfu ke nwata.
Ndu ishi k'ikfu Júda;
ndu ishi k'ikfu Zébulonu;
me ndu ikfu ke Náfutali
awu gidigidi etso ephe.
- 28 Nggube Nchileke;
rukotanu ehu!
Koshinu ike ngu Nchileke!
Mbú ike ono, i gudehawa
mee ire l'okfu ehu ayi ono.
- 29 Ndu eze e-gude k'eze-ulo ngu,
no le Jerúsalemu
bya emeeru ngu iphe-oma.
- 30 Baaru ejo agiyi ono, no l'ei ono mbà:
mbú mba ono, achi ndiphe
l'o bu oke-eswi, eme enari,
achi nwa-eswi ono;
jeye teke onyemonye obule
e-wozita onwiya ali;
gudelehaa mkpola-ocha wotaru ngu.
Chikashia ndu ono,
egu ugu anoduje agu l'o bu egu nri ono!
- 31 Ndu an-chi enya ndu
Ijiputu a-bya;
ndu Itiyópiya abya
achi-lia eka kfu n Nchileke.
- 32 Unu gua egvu nu Nchileke;
unube ali-eze unwu eliphe l'unu ha!
Unu gua egvu gude tua Nnajiufu epha!
- 33 Unu guaru iya onye ono,
anoduje l'ugbo-inya iya
agba l'urukpu ndiche ono,
no l'ephekerephe ono;
mbú onye ono, olu iya adaje
l'obu egbe-igwe ono.
- 34 Unu raa ya arara;
mbú ege ike Nchileke habe nshinu;
mbú onye odu-biribiri iya
tukoru Izurelu sweta;
onye bu akpamigwe
ekoshije ege ike iya ha.
- 35 Nggube Nchileke;
i du biribiri l'ulo ngu, du nsó.
O bu nggube Nchileke
ke ndu Izurelu anuje ndibe
ngu ike me agburu-ehu.
Tajaja buru ke Nchileke!

69

Egву, Dévidi deru nu onye ishi egvu; t'e gude olu egvu “Okfukfulike” gua ya

- 1 Dzoo mu nggube Nchileke;
kele mini wowaru mu l'ekpiri.
- 2 Mu alawa rerireri l'ime epoto;
eke e to dudu iphe okobe nvo, no iya nu.
Mu daruwaru ohu-ali;
utso eriwa mu eriri.
- 3 Mu chiwaru mkpu;
ike agvu mu;
ekpiri agowa mu agogo.
Mu lenyawaru enya elewaa inyoki-inyoki;
l'eke mu ele enya Nchileke mu.
- 4 Ndu mu du ash l'e b'o du
iphe mu meru ephe
kakwa egbushi, no mu l'ishi.
Ndu ohogu mu adu l'igwe;
mbu ndu iphe ephe shiberu ite iya;
bu ege ee-shi te mu ba abohe;
l'e b'o du iphe mu meru ephe.
Ephe ekebutaje mu;
te mu kfu ugwo iphe mu te ezitadu.
- 5 Nggube Nchileke;
i mawaru ege mu emebe eswe:
E t'o dudu eke mu mesweru,
e-ta adabuduru ngu eba l'ifu.
- 6 Nggube Nchileke,
bu Okaribe-Kakota-Ike;
be ekwekwa t'e gude okfu
ehu mu mee ndu chiru
ukfu kwee ngu iphe-iphere!
Ophu i kwekwa t'e gude
okfu ehu mu mechia ndu achu ngu nu ifu;
nggube Nchileke
ke izurelu!
- 7 Ke l'o bu okfu ehu ngu;
b'e gude ekfuru mu kulakula;
iphere eji mu ifu.
- 8 Ndibe ayi dobewaru mu
l'o bu onye byaru abyabya.
Unwunne mu phe egbe
gube-wa mu nu onye ohodo;
- 9 ke l'obu, mu yeru ulo ngu
evukwa mu oku l'ehu.
Iphe bu iphe-iphere, e meru
kpua ngu aburu mu vutaru onwu iya.
- 10 Teke mu raru ekwa;
swia aswisi;
igboma egude iya jaa mu ewena.
- 11 Mu -yee uwe-aphu;
ephe egude mu tulahaa ntukfu.
- 12 Mu bu-wa iphe ndu
dzukoberu l'obu-edukfu gude akhu onu;
buru iphe ndu mee eme
l'enya gude agu egvu.

- 13 Qlobu nggube Ojejoje;
 be mu a-nodu ekfu anu.
 Gudenu n-yemobu ngu
 nua olu mu teke du ngu mma;
 nggube Nchileke;
 nggu adzoo mu ege
 i kwehawaru mu ukwa iya.
- 14 Lofutani mu l'epoto ono;
 be ekwekwa t'o ria mu!
 Nafutani mu l'eka ndu mu du ash;,
 gufuta mu l'echi ebo ono!
- 15 Be ekwekwa t'utso ria mu.
 Be ekwekwa t'ebo ono ria mu;
 ophu i kwekwa t'e kpochia mu eja le ndzu!
- 16 Zanu mu oku;
 nggube Ojejoje;
 kele n-yemobu ngu du mma.
 Gudenu k'obu-imiko ngu; ghaaru mu ifu.
- 17 Ba aghakwaru mube onye ejeru ngu ozi azu.
 Zanu mu oku egwegwa;
 kele mu nokwa l'iphe-ehuka.
- 18 Kpiritanu ntse bya adzoo mu!
 Gbafuta mu ru me l'ogvu
 ndu mu l'ephe no l'okfu!
- 19 I mawaru ege ephe chi-beru mu ochi;
 bya amakwaruphu ege ephe
 meberu mu iphe-iphere.
 Ndu bu ohogu mu bi makotanuru-a.
- 20 E meekwaru mu
 iphe-iphere; k'opfu ehu
 anyihuwa mu nko.
 Nta-a b'o mewaru mu;
 ike agvu mu.
 Mu lewaru enya onye
 imiko mu a-du; to nwe.
 Mu abya elee enya onye
 a-du mu ike; to nwe.
- 21 Nri, ephe doberu mu;
 be ephe yeru mu nshi;
 bya edoberu mu mee,
 shihuru uka te mu nguru ye iya.*
- 22 Te nri, ephe doberu k'eriri;
 ghokwaa onya-ekobe; hata ephe;
 anu, ephe gburu k'ogwa
 Nchileke aburu onya; nmata ephe.
- 23 Te enya kpukwaa ephe ishi.
 Te ekwebe nyajikwaa ephe ebo;
 gbururu jeyewaru.†
- 24 Tukoshinu ephe
 ehu-eghughu ngu;
 nggu egude oke

* 69:21 69:21 Mat 27:48; Mak 15:36; Luk 23:36; Jon 19:28-29. † 69:23 69:22-23 Rom 11:9, 10.

- 25 ẹhu-eghughu ngu kee ẹphe l'ọ bụ ọku!
 Tẹ ufu ẹphe bụkwaru ochobo;
 ọphu ọ dukwa onye e-bu l'ulo ẹphe.
- 26 Kele ndu ẹphe akpa ẹhu;
 bụ ndu i chiwaru ẹchachi;
 bụru ndu i meshiru iphe ike;
 bẹ ẹphe anọduje ekfubyishi ekfubyishi.
- 27 Dokoberu ẹphe ẹjo iphe,
 ẹphe meshiru edokobe.
 Ọphu i kwekwa t'ẹphe
 keta oke l'odobe-eka-ndoo nke ngu.
- 28 Te fufukwa ẹpha ẹphe l'ekwo,
 e deru ẹpha ndu nọ ndzụ.
 Ọphu i dekwa ẹpha ẹphe
 l'ẹke e deru ẹpha ndu doberu ẹka ndoo.
- 29 Ẹhu ahụakwa mu ọku;
 ụzo echiwa mu.
 Nggube Nchileke;
 tẹ ndzọta nke ngu kwakọbenu mu.
- 30 Teke ono; mu agwa egvu
 gude jaa Nchileke ajaja;
 gude egvu-ekede mee
 ẹpha iya t'o dee ude.
- 31 Onanu a-kakwa Nchileke ọtso ẹna;
 karia l'a kputaru iya eswi;
 mbu oke-eswi,
 mpo iya hagbaa ke
 gbagara-gbagara;
 ụpyi-ọkpa iya epheshitsua ya epheshi.
- 32 Ndu, aakpa ẹhu -phule iya phụ;
 ẹhu atsoo ẹphe ẹna.
 Ndu achọ Nchileke; bẹ ọo-dụ ike!
- 33 Ojejoje anuje olu ndu,
 ẹ te nwedu ẹge ọ haru ẹphe;
 ọphu ọ gbakutajedu ndu
 nk'iya, a turu mkpọro azu.
- 34 Tẹ ndu bu l'imigwe yeke ndu
 bu le mgboko jaa ya ajaja!
 T'enyimu yeke iphe bu l'ime iya
 tükokwaphu jaaa ya ajaja;
- 35 kele Nchileke a-dzofuta Záyonu;
 kpukwa-zikota mkpukpu, nọ le Júda.
 Ndiphe a-la iya je eburu;
 mee ya; yọ buri iphe ẹphe.
- 36 Ụnwu ndu ejeru iya ozi
 e-me iya;
 yọ buri okè-iphe ẹphe.
 Iphe bụ ndu yeru ẹpha iya obu
 e-buru l'alị ono.

70

Egву, Dévidi deru nọ onye ishi egvu gude nyataru Ojejoje iphe

¹ Dzọnua mu;

nggube Nchileke.
 Byanụ ẹgwegwa;
 bya eyeru mu ẹka;
 nggube Ojejoje!

² T'e mekwaru iphe-iphere;
 kpua ndu acho ishi mu;
 mekwaaphu t'ephе ghahụ beringu.
 T'eka gwokwaa ndu
 achi mu nụ ẹji; mbụ ndu,
 iphe byaru mu nụ atso ẹna.

³ T'e mekwaru iphe-iphere
 kpua ndu azuru mu ukwe;
 t'ehu daa ephе koo.

⁴ T'iphe bụ ndu acho ngu nụ;
 bukwaru ndu ehu a-tso ẹna;
 ephе anodu ngu l'eka ete eswa.
 Tẹ ndu ehu atso ẹna l'ị
 dzofutaru ephе kfujekwa
 tekenteke; su:

"T'a tua onu Nchileke l'ọ ha nshinu-o!"

⁵ Obenu ịe mbedua bụ onye ukpa;
 l'aka ẹka ikarikari.
 Byanụ ẹgwegwa;
 nggube Nchileke.
 O bụ nggu bụ onye eyejeru
 mu ẹka; buru nggu;
 be adzoje mu nụ.
 Nggube Ojejoje;
 ba akpokwa ukfu abyabya!

71

¹ Nggube Ojejoje; o bụ nggu;
 be mu no l'eka l'ezeru ndzu.
 Be ekwekwa t'iphere mee mu!

² Eshinu ị bụ onye
 doberu ẹka ndoo;
 nafutanu mu!
 Yeru mu ẹka te mu nahu!
 Ngaberu mu nchi;
 dzofuta mu!

³ Bunuru mu agbara-mkpuma,
 mu a-gbabaje;
 domia onwomu!
 Tɔnua ekemu t'a dzoo mu;
 ke l'ọ bụ nggu bụ
 agbara-mkpuma mu;
 buru nggu bụ
 a-gbabe-a-dzuru nke mu.

⁴ Nggube Nchileke mu;
 gbafuta mu ru; l'eka ndu akirishi;
 mbụ l'eka ndu e te dobedu ẹka ndoo;
 me ndu iwe.

⁵ Ke l'ọ bụ nggube Nnajiufu, bụ Ojejoje;
 be mu chiru ẹnya ziara.

- Keshinu mu bu nwata;
bu nggu; be mu dakoberu.
- 6 Keshinu ophu a muru mu;
bu nggu be bu agbarike mu.
Mu a-nodulephu etu ngu epha
gbururu jeye le gburu;
ke l'o bu nggu kufutaru mu l'epho nne mu.
- 7 A duwa l'igwe gude mu anma etu oma.
Obenu l'oo l'eka ngu;
bu eke, shihuru ike,
mu anoduje; ezeru ndzu.
- 8 Eswe l'enyashi;
be mu anoduje etu ngu epha;
l'atu onu ege i du-be biribiri.
- 9 Byiko; ba ajikakwa mu nta-a,
mu buwa ogurennya-a.
Be eleswetakwa mu nta-a,
ike gvwaru mu-a.
- 10 Kele ndu ohogu mu
ekfukwaru mu ejo okfu.
Ndu domishiru onwephe;
kwabe t'ephe mee mu iphe
anokobeje achi idzu ehu mu.
- 11 Ephe asuje: "Le Nchileke jikawaru mu.
T'a chia mu gude;
ke l'e to dukwa onye abya mu agbataru."
- 12 Ba anodukwa mu ote-nya; nggube Nchileke.
Nggube Nchileke nke mu;
bya egwegwa bya eyeru mu eka!
- 13 T'iphe bu ndu ebo mu ibo
bukwaru ndu iphere e-me t'ephe chihu.
Te ndu ono, eme t'ephe
wofu mu ono bukwaru ndu
aa-chi ochi; jaa ewena.
- 14 Obenu le mbedua bulephu
l'eke ino; be nya mu a-no.
Mu a-nodu aka ngu oja ajaja l'eje.
- 15 Mu e-gude onu mu ekfu iya mkpulumkpuru
l'ekfushi iya ike
l'i doberu eka ndoo;
me l'o bu nggu adzoje madzu.
Odobe-eka-ndoo ngu;
me ndzota nke ngu ono hatabe nshinu
k'opfu bu le mu ta
atukota-ghedu onu iya.
- 16 Mu e-gude ike ke
nggube Nnajiufu, bu Ojejoje
je araa ya arara l'o bu
nggubedua nwenkinyi ngu;
bu onye doberu eka ndoo.
- 17 I shikpooru keshinu mu
bu nwata zita mu iphe;
nggube Nchileke.

Iphe dṽ biribiri, iimeje;
bḗ mu shilephu teke ono
tṽta ɔnu iya jeye nta-a.

- 18 Nta-a, mu bṽwa ɔgurenya,
ḗwo kpuru mu ishi-a;
ba aghakwaru mu azṽ;
nggṽbe Nchileke jeye teke
mu akṽeberu ɔgbo ɔphu
abyanṽ ḗge ike ngu habe nshinu;
mbṽ kṽoru iya iphe bṽ
ndu ee-mekochaa mṽa
ḗge ike ngu habe nshinu.

- 19 Odobe-ḗka-ndoo ngu
ruru akpamigwe;
nggṽbe Nchileke;
mbṽ nggṽbe onye ono,
meshiru iphe paru ḗka ono.
?Bṽ onye atṽru ngu;
nggṽbe Nchileke?

- 20 E gudekwaru l'i
mewaru mu;
mu ejee iphe-ḗhuka;
ɔnu akpṽa mu ṽphu;
ɔbule mu marua
l'i-me mu-a tḗ mu
gbufu bya adṽ mma ɔdo;
mbṽ kufuta mu l'ime ili; woru mu melia.

- 21 Ii-me t'a ka mu ɔkwabe ugву.
Q kwaphṽ ḗge ono;
bḗ ii-dṽ mu ike ɔdo.

- 22 Nggṽbe Nchileke mu;
mu a-kpṽ une gude jaa
ngu ajaja l'i bṽ onye
evudoshije ike l'iphe i kfuru.
Mu e-gude ogele gṽa egву;
jaa ngu ajaja;
nggṽbe Onye dṽ Nsṽ kḗ Ízureḗlu.

- 23 Mu a-tṽ uzu ḗhu-ɔtso-ḗna;
gṽa egву gude jaa ngu ajaja;
mbṽ mṽbe onye i gbafṽtaru.

- 24 Eswe mḗ ḗnyashi;
bḗ mu a-nṽdu e-kfushi
iphe i meshiru gude koshi
l'i doberu ḗka ndoo;
kḗle ndu shi achṽ mu nṽ;
b'e mewaru iphere kpua;
mekwaaphu t'ḗphe ghahṽ beringu.

72

Egву, Sólomṽnu deru

- 1 Nggṽbe Nchileke;
menua tḗ eze kpeje ikpe ḗge
nggṽbedua ekpe!

- Menua tẹ nwatibe eze
dobe-eka-ndoo ẹge
nggubedua doberu;
- 2 K'ophu oo-kpeje ndibe ngu ikpe, dụ mma;
gbaaru ndu aakpa ẹhu ọdzori.
- 3 Tẹ ugву ugву ndu k'eze iya
mee t'ẹhu dụ ndiphe agu.
Ugву ugву ndu kẹ nshii
emee t'ẹphe gude umere
ẹphe koshi l'ẹphe bu ndu doberu ẹka ndoo.
- 4 Ndu aakpa ẹhu;
be eze a-gbaru ọdzori;
dzoo unwegirima ndu
ẹ ta dudu ẹge ọ haru ẹphe;
dzopyashia ndu ono,
akpa ẹphe ẹhu ono ishi.
- 5 Ẹphe a-nodu abaru ngu ẹja
gbururu jeye teke ẹnyanwu;
mẹ onwa a-nobebe;
mbu tsube l'ogbo sweru ogbo.
- 6 Ọo-du l'ọ bu mini, achi l'ẹke, a suru asusu;
mbu l'ọ bu ẹke igwe
ayoru alẹ teshiteshi mini.
- 7 Teke ono, ọo-nodu achi ono;
be ndu doberu ẹka ndoo
a-jà ajà.
Ẹhu-agu achiko ekemeke jegbaru;
jeye teke onwa ta anohedu.
- 8 Ọo-buru eze chia ndiphe
tsube l'eze ẹnyimu rua
eze ẹnyimu; mbu tsube lẹ
Enyimu Yufurétusu jeye
l'ẹke mgboko jeberu.
- 9 Ndu bu l'echi-egu a-bya
ebiyaru iya ikpere l'alẹ;
ndu ohogu iya achichiaru
iya onu achichi l'ẹja.
- 10 Ndu eze ndu Tashishi;
mẹ ndu bugbaa l'ikfuli
a-nodu atu utu anu iya.
Ndu eze ndu Sheba yele
kẹ ndu Seba e-wotaje iphe bya anu iya.
- 11 Iphe bu ndu bu ndu eze
l'ẹphe ha e-byishiru iya ikpere.
Iphe bu mbakeshi e-jeru iya ozi.
- 12 Kẹle ndu ẹ ta dudu ẹge
ọ haru ẹphe -rakua ya;
be ọo-dzofuta ẹphe;
mbu ndu iphe-ehuka byaru;
to nwe onye a-gbaru ẹphe mkpu.
- 13 Ọo-phuru ndu ike ta anodu;
mẹ ndu ẹ ta dudu
ẹge ọ haru ẹphe imiko;

bya adzọo ndu ẹ ta dudu
ẹge ọ haru ẹphe ndzụ.

- 14 Ọo-nafuta ẹphe l'eka
ndu akpa ẹphe ẹhu;
mẹ l'eka ndu ẹnya enwu ọku;
kele ndzụ ẹphe dọ iya mkpa nshinu.

- 15 Tẹ ndzụ eze bukwaru ndzụ ogologo.

T'a nujekwa iya
mkpola-ododo ndu Sheba!
Tẹ ndiphe kfujekwaru nọ
Nchileke l'okfu ẹhu iya;
ẹphe agojekwaru iya phụ
ọnu mbọku-mbọku.

- 16 T'iphe a kuru akuku tukwaa
uda; tua nggodo l'ali-a.
Tẹ iphe a kọberu l'eli ugvu
mehukwa l'ọ bụ iphe
e meberu lẹ Lébanonu!
Tẹ ndu mkpukpu ono
zukwaa l'ọ bụ ẹswa l'igu!

- 17 T'ẹpha eze nọdukwa ojejoje;
udu iya edzuru ẹkemeke
l'ọ bụ ẹnyanwu, nọ l'igwe.
Ee-shi l'eka iya gọoru
iphe bụ mbakeshi ọnu;
ndiphe l'ẹphe ha ekua
ya onye a gọru ọnu.

- 18 T'ajaja buri ke
Ojejoje, bụ Nchileke;
mbụ Nchileke ke ndu Ízurelu;
mbụ onye bwa iya phụ nwẹnkinyi;
bẹ emeje iphe dọ biribiri.

- 19 T'ajaja bukwaruphu ke
ẹpha iya ono, dọ biribiri
ono jeye lẹ tutu yoyo!
Tẹ biribiri iya chikokwa
mgboko dzuru!
Ono kwa ẹge ọ dọ.
Ono kwa ẹge ọ dọ!

- 20 Ono kwa ishi ẹke Dévidi Jesi
kfubeberu nọ Nchileke.

73

Egву-qma, Ásafu deru

- 1 Ọkpobe okfu bụ lẹ
Nchileke duru ndu Ízurelu
lẹ mma; mbụ ndu,
obu ẹphe guru iphoro.

- 2 Obenu lẹ mbẹdua
phọdukpooru nwa gengu;
mẹ ọkpa echifu mu;
mbụ l'ọ phọdukpowarua nwanshi;

- me mu ta aduhe
ike vudo l'iphe mu vudo.
- 3 Kele mu wataru ojiru ndu
etu onwephe oke epha
ijimenya teke mu phuru
le ndu akirishi;
be iphe duru le mma.
- 4 E to dudu iphe atsu ephe l'ehu.
Ephe shihuru ike;
ehu adu ephe mma.
- 5 Iphe ta atsu du ephe l'ehu ege ootsu ndu odo;
ishi, akuje ndu odo ta aku ephe.
- 6 Yo buru iya meru;
ekuku, ephe eku onwephe
aburu ephe iphe-olu.
Iphe-kpaa aburu uwe,
ephe eye l'ehu.
- 7 Iphe eshije ephe l'obu
nwenkinyi bu ejo iphe.
Ejo idzu, ephe anoduje achi
aburu 'onwe nwunne.
- 8 Ephe anoduje achi madzu ochi;
l'anma onye obu kulakula.
Ephe egudeje ekuku,
ephe eku onwephe l'eyeshi madzu egvu
iphe ephe e-me iya.
- 9 Ephe anoduje ekfubyishi
Nchileke, bu l'imigwe;
l'aharu ndiphe kpaakpaa.
- 10 Oo ya meru iphe ndu nke
mu ghakoberu tsoru ephe;
kwetakota iphemiphe obule, ephe ekfu.
- 11 Ephe asuje: “?Nanu ege
Nchileke e-shi maru?
Okaribe-Kakota-Nu;
?o maru ngunu?”
- 12 Owaa ege ndu akirishi du:
E to dudu iphe eruje ephe l'ehu;
o bu l'eku anodujekwanu abyaru ephe.
- 13 Mbedula, haru obu mu t'o gua iphoro-a;
?o bu l'oo eswe b'o bu mu to.
Too ege ono, mu sefuru
eka l'iphe du eji ono:
?o buwa mu ke mmanu to.
- 14 Iphe bu eswe, mutaru amuta;
be inoduje anu mu aphu;
nggube Nchileke.
E to nwedu mboku,
mu noghajeru;
t'iphe-ehuka be dakfuta mu.
- 15 Mu -su le mu e-dokwa;
yo du l'o bu mgbamu;
mu agba iya unwu Nchileke.

- 16 Qobuje teke mu jeru ome
t'iphe ono doo mu ɛnya;
yo gbe buru mu iphe-ɛhuka;
- 17 gbururu jeye mu abya abahu
l'ulo nsɔ kɛ Nchileke.
Q bu teke ono b'o doru mu ɛnya;
mbu iphe e-mekochaa mɔaru ɛphe;
- 18 iiwojeru ɛphe dobe l'ɛke echi ɛturu;
gbahaa ɛphe ɛka; ɛphe abya adashia;
buru kpurupyata.
- 19 E ta anɔdu ɔphu baru nwishi;
ɛphe aburu kpurupyata;
kpofu l'o bu ɛswa.
- 20 Eɛphe aduje l'o bu nro;
o -be l'utsu; a zahaa ya.
Q kwaphu ɛge ono;
be ɛphe achihuje l'ifu
nggube Ojejoje teke i gbalihuru.
- 21 Teke ono, mu shi agu aphu,
iwe jiru obu mu ono;
- 22 be mu shi buru onye eswe;
to nwe iphe mu maru.
Mu eshikwa du ngu
l'o bu anu-egu-egbudu!
- 23 Obenu le mu anoje ngu ntse tekenteke;
nggu egude ɛka-utara ngu sekputa mu.
- 24 Iishije l'ike, idu mu l'eduzi mu uzo;
k'ophu bu l'e megee;
be ii-nabata mu l'odu-biribiri ngu.
- 25 ?Bu onye be mu nweru l'imigwe,
abudu nggubedua?
E to dukwa iphe no le
mgboko-a, egu iya agu mu;
gbahaa nggubedua.
- 26 Ike agvuje anu-ehu mu;
gvu obu mu.
Obenu l'o bu Nchileke bu
onye emeje te mu shihu ike;
buru iya bu okè-iphe mu
gbururu jeye le tutu yoyo.
- 27 Ndu no ngu ote-ɛnya a-la l'iyi;
ndu e ti gudedu ire ɛphe
ɛka; be ii-me t'ɛphe buru kpurupyata.
- 28 Obenu le mbɛdua b'o du te
mu nɔdu Nchileke ntse.
Mbɛdua wowaru Nnajiufu,
bu Ojejoje;
mee a-gbabe-a-dzuru nke mu.
Oo ya bu le mu a-kokota
iphe du mma, iime l'ehu mu.

74

Évù, Ásafu raru

¹ Nggube Nchileke;

?bù ngunu kparu iphe
ì zaharu ayi k'ojeje ege-a?

?Bù ngunu kparu iphe
ì wotaru ẹhu-eghughu ngu
kpukpobe ndu nke ngu ege-a?

² Nyatakwa igwe ọha ono,
ì kfüru aswa ishi ẹphe l'ede-nwede ono;
mbù ọkpa-ikfu ono,
ì gbataru l'itumo; mee ẹphe;
ẹphe aburu nke ngu ono.
Nyatakwa Ugву Záyonu ono,
ì bu ebubu ono.

³ Jeduduphu je aphù ẹge
e mebyishiru iya;
mbù ege ndu ọhogu
meru ọlo ngu ono, dù nsọ ono.

⁴ Ndu ọhogu ngu byawaru
bya anọdu l'ọlo-ndzuko ngu l'atù ọzu;
sù l'ẹphe mekputawaru.
Ephe achiko iphe-ọhubama doo ya.

⁵ Ephe eme l'ọ bù onye pa
ogbu-nkù tsoru ẹke ọswa nọ tugburu;
l'egbutsushi iphe bù oshi, ọ phuru.

⁶ Iphe bù iphe a pyiru apyipyi;
bẹ ẹphe gude ogbu-nkù;
gude ọngu mebyishikota
l'ọ ha.

⁷ Ọlo ngu, dù nsọ bẹ ẹphe
muru ọku ye; yo tsua ya; yọ buru ntù.
Eke ono, ì fọtaru t'ọ buru
ẹke ii-buru eburu ono;
bẹ ẹphe farushiru afarushi.

⁸ Ephe ekfu l'ime obu ẹphe; sù:
"L'ẹphe e-mebyishikota iya
l'ọ ha kpmukpamu!"
Ephe etsukota ọku l'iphe bù ẹke,
e shi anọduje abaru Nchileke ẹja.

⁹ E tò duhedu iphe-ọhubama,
dù biribiri, eemejekwaduru ayi;
ọphu ọ duhedu ndu
nkfuchiru Nchileke,
phodukwaduru nù;
ọphu ọ dudu ayi onye,
maru teke egbe iphe ọwaa emebebe.

¹⁰ ?Bù teke ole; bẹ ndu ọhogu
ngu e-ngeberu ngu ẹka l'ishi;
nggube Nchileke?
?Ephe e-gudewaru epha ngu
l'emebyishi ege-a gbururu jeye ọọ?

¹¹ ?Bù ngunu kparu iphe ì tị

byadu bya ebyia ephe eka?
 Chifuta nu eka l'utakfu
 bya emebyishia ephe.

- 12 Obenu l'o bu nggube
 Nchileke bu eze nke mu,
 shi le ede-nwede.
 O bu nggu wobataru
 ndzofuta le mgboko-a.
- 13 O bu nggubedua gude ike
 ngu kewaa eze enyimu ebo.
 Ejo-anu, butsua le mini
 bi gwepyashiru ishi ephe etsupyashi.
- 14 O bu nggubedua
 dzopyashiru ejo agiyi ishi;
 woru iya nu unwu anu,
 bu l'echi-egu t'o buru iya nri.
- 15 O bu nggu gbafushiru
 ogba me nggele;
 mini eshi iya wata atsotso.
 I meru enyimu, atsotsua
 atsotso; yo tashihu.
- 16 O bu nggu nwe eswe;
 nweru enyashi;
 buru nggu doberu enyanwu;
 me onwa; ephe ekeru jimujimu.
- 17 O bu nggu tubuhawaru
 eke a-buru oke mgboko;
 buru nggu doberu okochi; dobe winta.
- 18 Nggube Ojejoje;
 nyatakwa ege ndu ohogu
 ngu ekfutaberu ngu kulakula;
 mbu ege ndu eswe gude
 epha ngu afa kutukutu.
- 19 Be ewokwaru ndu nke ngu,
 ike e-ta nodu ye l'eka ejo anu-egu-egbudu.
 Ba azahakwa ndibe ngu,
 bu ndu aakpa ehu
 t'ephe noduwaru ege ono gbururu jeye.
- 20 Nyatakwa ndzu, ayi le nggu gbaru;
 ke l'eemekwa madzu
 omeliwe l'iphe bu eke, gbaru ochi l'al-a.
- 21 Be ekwekwa te ndu ono,
 aakpa ehu ono gude iphere tsuphu azu.
 Te ndu ukpa; me ndu,
 e ta dudu ege o haru ephe jaa epha ngu ajaja!
- 22 Gbalihunu nggube Nchileke;
 kfuchiaru onwongu.
 Nyatakwa ege ndu eme
 eswe eshije l'utsu nma ngu
 kulakula jeye enyashi.
- 23 Ba azahakwa hanyihanyi,
 ndu i du ashi aba;
 mbu wowowo,

ndu ọhogu ngu anọduje atụ ekpu ngu.

75

Egву-qma, Ásafu deru nụ onye ishi egvu; ishi egvu iya bụ “Be ekwekwa tẹ ya laa l’iyi”

- ¹ Ayi ekele ngu ekele;
nggube Nchileke.
Ayi ekele ngu ekele.
Ndu eku ẹpha ngu atụ ọnu
iphe dụ biribiri, iimeje.
- ² Ọ bụ nggube Nchileke bẹ sụru:
“L’i dobewaru teke ii-kpe ikpe;
kpee ikpe, dụ mma.
- ³ Teke mgboko; mę iphe bụ ndu
bu iya nụ anma jijiji;
bụ nggubedua egudeje
itso iya ẹka gudeshia ya ike.
- ⁴ Ndu eku onwẹphe ekuku
b’i sụru t’ẹphe haa oku onwẹphe.
Ndu akirishi b’i sụru
t’ẹphe haa ọnyaru onwẹphe ndụ.
- ⁵ Unu hajee ọnyaru Nchileke ndụ.
Unu ahaa ọsa kpaakpaa.”
- ⁶ Egbeshi madzụ te shidu l’uzo ẹnyanwu-ahata;
to shi l’uzo ẹnyanwu-ariba;
ọphu o shikwanu l’uzo echi-egu.
- ⁷ Ọ bụ Nchileke bụ onye ekpeje ikpe;
bụru iya anmajẹ madzụ ikpe;
bụru iya ekpefufe ndu ọdo.
- ⁸ Ọ bụ Ojejoje; bẹ okoro nọ l’ẹka.
Iphe jiru okoro ono aburu mee, etsu ụphu.
E to nwedu iphe ẹ te eyedu iya;
gude mee ya t’o shihu ike.
Yọ buje; ọ nọnyaa;
yọ gbashia ya.
Iphe bụ ndu akirishi lẹ
mgboko-a angua ya jeye teke
ẹphe a-ngụ ngua ọhu iya.
- ⁹ Obenu lẹ mbẹdua a-nọdu
ete ẹswa gbururu jeye.
Mu a-nọdulephu agụ egvu
l’aja Nchileke kẹ Jékọpu.
- ¹⁰ Ndu akirishi;
bẹ mu a-nafu ike ono,
ẹphe nweru ono;
mee tẹ ike kẹ ndu doberu
ẹka ndoo ka.

76

Egву-qma, Ásafu deru nụ onye ishi egvu; t’a kporu une ye iya

- ¹ A maru Nchileke amaru lẹ Júda.
Epha iya ede ude lẹ Ízurelu.

- ² Ẹke ọlo iya nọ bụ lẹ Salemu.
Ẹke o bu ebubu aburu lẹ Ugву Záyọnu.
- ³ Ọ bụ l'ẹke ono b'ọ nyajishiru
akfụ, enwu ọku, ndu ọhogu iya agba;
nyakwoshia ogu-mbeke
ẹphe; mẹ iphe ẹphe
egbobeje gude zeeru onwẹphe;
mẹ iphe bụ iphe ẹphe egudeje alụ ọgu.
- ⁴ I du biribiri; du ugву
l'iishi l'ugву ugву, ẹke i
mekputaru ndu ọhogu ngu alata!
- ⁵ Ndu ọphu bụ mkparawa
l'ime ẹphe b'e gworu iphe ẹphe tutua atutu.
Ẹphe nwushihuru;
tọ du ẹphe m'ọo onye lanu,
ike du k'ome ukporo.
- ⁶ Nggube Nchileke kẹ Jékopu;
ọ bukwadua mbà b'i baru ẹphe;
inya ẹphe; mẹ ndu agba iya nụ
l'ẹphe ha adashia.
- ⁷ Ọ bụ nggu nwẹnkinini ngu
b'ọ gbaru t'a tsuje egву.
?Bụ onye a-du ike vudo ngu l'ifu;
mẹ ẹhu wata ngu oghu eghughu?
- ⁸⁻⁹ Nggube Nchileke;
teke i shi l'imigwe t'i kpee ikpe;
dzoфuta ndu aakpa ẹhu lẹ mgboko;
b'i nọ l'imigwe ono bua ikpe;
alị atshu ngu egву daa shikongu.
- ¹⁰ Eeshije l'oke ẹhu-eghughu
ndiphe jaa ngu ajaja;
kele ndu ọphu oke
ẹhu-eghughu ngu ono haru;
a-rukụ ngu ẹka.
- ¹¹ Ọ -buru l'unu riburu
Ojejoje, bụ Nchileke unu
l'owaa iphe unu e-meru iya;
unu mekwaa iphe ono,
unu kweru ukwa iya.
T'iphe bụ ndu, bunyabe
unu byakwa bya emeeru onye lanu ono,
gbaru t'a tsuje iya egву ono iphe-oma.
- ¹² Oomeje t'obu rua ndu ishi, achi nụ alị.
Ndu, bụ eze lẹ mgboko-a l'atsụ iya egву.

77

Egву-oma, Ásafu deru nụ onye ishi egву, bụ Jedutunu

- ¹ Mu rakuru Nchileke
t'ọ gbaaru mu mkpu.
Mu araku Nchileke
t'ọ nua olu mu.
Yọ nua ya.
- ² Teke mu nọ l'iphe-ẹhuka;

bẹ mu chọru Nnajiufu.
 Ẹnyashi mgburumgburu;
 bẹ mu chilikotaru ẹka;
 ekfu anụ Nchileke.
 Ọphu ọkpoma egvuduru mu egvuru.

3 Ọobuje; mu rita
 nggube Nchileke;
 mu azua ume.

Mu gbawaru
 mgbamuche; ike agvụ mu.

4 I meru; mgbenya agbalaa mu l'ẹnya.
 Iphe ono tsuta-beru mu l'ẹhu;
 k'ọphu bụ l'ọ kpọru mu okfu.

5 Mu bya egude egomunggo;
 lee ẹnya lẹ teke ndiche;
 mbụ teke ọhazu.

6 Mu abya anyata egbe egvu,
 mu shi anọduje agụ l'ẹnyashi.
 Mu bya awata ọori
 ege iphe shi dụ teke ono.
 A nọnyaa; mu ajia onwomu; sụ:

7 "Nnajiufu; ọo-jikawaru ayi
 jeye lẹ gbururu ọo.
 ?To nwedu teke
 ọo-nọnyaa; ghakwaduaru ayi ẹnya ọdo ọo?

8 N-yemobu iya ono,
 ẹ ta gvujedu agvugvu ono;
 ?too ruhedu ayi ẹka ọdo ọo?
 ?O bụ l'ẹ too mehedu iphe ono,
 o kweru ayi ụkwa iya ono ọo?

9 Nchileke; ọ zahawaru
 obu-imiko iya ono ọo?
 ?O gudewa ẹhu-eghughu
 zahaa obu-imiko iya ono ọo?"

10 Ya ndono; mu asụ: "L'ọphu,
 kakwa mu otsu l'ẹhu;
 bụ lẹ Ọkaribe-Kakota-Nụ;
 bẹ ike ta dūhedu."

11 Mu ta azahadụ
 iphe-kpangangu, Ojejoje shi emeje.
 Mu a-nyatakota iphe
 biribiri, o shi emeje.

12 Mu a-nọdu rịa ọriri
 kẹ iphe ono, i mekotaru ono;
 mbụ eze iphe ono, i shi emeshije ono.

13 Nggube Nchileke;
 uzo ngu dụ nsọ!
 ?Nanụ agwa, aa-turu yeru Nchileke ayi?

14 Ọ bụ nggu bụ Nchileke,
 emeje iphe-ophulenya.
 Iimeje tẹ ndiphe phua
 ege ike ngu habe.

15 I gude ike ngu gbafuta ndibe ngu;

mbụ unwu Jékọpu;
mẹ unwu Jósefu.

- 16 Mini phuru
nggube Nchileke;
tsua egvu;
ebo mini awata onma jijiji.
- 17 Igwe ruru eruru chia mini;
igwe agbalahaa agbagba;
ebemu-igwe ekulahaa ikufu.
- 18 A nuru oda egbe-igwe,
i tu l'echi oke pherephere.
Ebemu, iiku ke
meremu meremu aburu
iphoro, e gude aphụ ụzo le mgboko.
Alị atsulahaa egvu; wata onma jijiji.
- 19 I toru ụzo ngu l'echi eze enyimu.
I shijaru eze echi-enyimu,
ha nshinu sweta;
ophu o nwedụ eke a phuru apata-okpa ngu.
- 20 I shi l'eka Mosisu yeke Eronu
dua ndibe ngu l'ọ bụ onye edu aturu.

78

Évù, Ásafu raru

- 1 Ndu mu; unu ngabe nchi;
te mu zia unu iphe!
Unu ngabe nchi;
nua okfu, shi mu l'onu!
- 2 Mu e-gude etu etu
voshiaru unu iphe,
e shi keshinu ndiche
domiaru unu edomi.
- 3 Iphe ono bu iphe ayi nuhawaru;
buru iphe ayi mahawaru;
mbu iphe nna ayi oche phe
shi akojehawaru ayi.
- 4 Ayi te edomikwaru iya
unwu ayi iphe biribiri;
me iphe-ophulanya,
Ojejeje mekotaru;
jeye l'iphe ndu ophu e gude jaa ya ajaja.
Ayi a-koru iya ndu ogbo
ophu nokwadu l'ifu.
- 5 O doberu unwu Jékọpu nsọ,
ephe e-tsoje;
bya atua ekemu dobe;
yo nguru anguru l'alị Izurelu;
bya asu ndiche ayi phe
t'ephe zikwaa ya unwegirima ephe;
- 6 k'ophu ogbo ophu abya nu
a-maru iya;
mbu ndu ophu e te gbe amudua.
Ephebedua egudekwa

iya phụ zia ụnwu nk'ephе.

7 E shi ege ono; ephе akporu
obu yeru Nchileke;
k'ophu ephе ta azahadu iphe o meshiru;
ephе edobedzua ekemu iya l'ọ ha.

8 Ephе taa aduhedu l'ọ bu
nna ephе oche phe,
shi buru ndu ejo okpoma;
buru ndu, kwefuru Nchileke ikè;
mbu ogbo, ẹ ta adudu teke
ephе wozitajeru onwephе
ali l'ẹke Nchileke nọ;
t'e gude ire ephе ẹka l'ẹke Nchileke nọ.

9 A makwaru-a l'unwoke
Ifuremu gude akfu kwaa
onwephе ngwa-ogu.
Obenu l'ogu daleruphu;
ephе eye okpa l'oso; gbalashia.

10 Ephе dakaru ndzu, ephе le
Nchileke gbaru;
jika ome iphe o turu ephе l'ekemu.

11 Ephе zaharu iphe Nchileke meshiru;
mbu iphe du biribiri,
o meshiru koshi ephе.

12 O meshiru iphe du biribiri
l'ifu nna ephе oche l'egu
Zowanu le Ijiputu.

13 Eze Enyimu b'o meru;
yo bokahu ebo.
Yo dua ephе;
ephе awu-sweta.
Yo bya emee mini;
yo kpa nmororo l'ọ bu upho-mkpuma.

14 Iphe o gude dua ephе l'eswe bu urukpu;
bya egude iphoro oku dua
ephе l'enyashi mboku-mboku.

15 Agbara-mkpuma b'ọ
gbajahuru ebo l'echi-egu;
mini eshi iya nwufuta
l'enwu dukuduku l'ọ bu eze enyimu.

16 Yo buru eke mkpuma
gbaru oru b'o meru;
mini atsoshihu; tsolahaa l'ọ bu nggele.

17 Obenu l'ephе emelee iphe du
eji l'ẹke Nchileke nọ.
Ephе nọlee l'echi-egu ono;
kwefuleru-a
Okaribe-Kakota-Nu ikè.

18 Ephе lebezikpooru enya
wata odata Nchileke;
mbu kebekpelephu l'ọ
nu-futaje ephе iphe aguebe ephе.

19 Ephе kfuru Nchileke ejo okfu: su:

- “?Bụ kẹ nri, Nchileke a-dụ ike
nụ ẹphe l'echi-ẹgu tọo?
- 20 Teke ọ kuru iphe lẹ
mkpuma ono; bẹ mini,
shi iya nù tsolahaaru l'ọ bụ nggele.
Olobu; ?oo-nụ-ghe ẹphe nri tọo?
L'oo dụ ike nù ẹphe anụ, ẹphe a-ta tọo?”
- 21 Ojejoje anule iya phụ;
vọru ọku ghua ẹhu;
gude ọku ẹhu-eghughu iya
kpọberu ndibe Jékọpu;
bya eworu ẹhu-eghughu
iya byiberu ndu Ízurelu;
- 22 kẹ l'ẹphe te kwetadu kẹ Nchileke;
ọphu ẹphe 'ekwetakwaphu
l'ọo-dụ ike dzọfuta ẹphe.
- 23 Obenu l'ọ kfuru akpamigwe iphe oo-me;
bya agụhashia ụzo imigwe;
- 24 bya achiaru ndu Ízurelu
mana ono l'ọ bụ mini.
Yọ buru akpuru iphe
shi l'igwe b'ọ nuru ẹphe ẹge ono.
- 25 Madzụ eria nri, unwu ojozi-imigwe erije.
Ọ nuru ẹphe nri;
ẹphe eria ẹge ọ guru ẹphe.
- 26 Phẹrephere, eshije l'uzo
ẹnyanwu-ahata, bụ yẹbedua
tuharu iya ụzo imigwe.
Yọ wata ephephe.
Ege ono kwaphu b'ọ gude
ike iya nwufuta ọphu eshije
l'uzo ọhuda.
Yọ wata ephephe.
- 27 Anụ, aata atata b'ọ chiru
ẹphe l'ọ bụ mini;
yoo tsu gbigbigbi l'ọ bụ udzu, nọ l'ali.
Unwenu, ẹphe l'eli b'ọ nwuru nù ẹphe;
yọ ghakashihuru ẹphe l'ọ
bụ ẹja, kuru l'iku ẹnyimu.
- 28 O meru ẹphe; ẹphe
ephebatsua l'ọdu ẹphe.
O shi anọduje ephephe
l'ulo-ékwa ẹphe mgburumburu.
- 29 Ẹphe eria nri jeye ẹpho eji ẹphe;
kẹ l'ọ nuru ẹphe iphe agụ ẹphe.
- 30 Ọle t'ẹphe kwaa rigee nri ono,
mbụ l'ẹphe kpukwadu iya l'onu;
- 31 Nchileke atụ-koshilahaa ẹphe
oke ẹhu-eghughu iya.
Yo woru ndu ọphu ike ka l'ẹphe gbushia;
tuko iphe bụ ndu
k'okorọbya ndu Ízurelu mebyishia.

- 32 E metsua; ephe emelee iphe ephe eme.
Yo meshitsua iphe-ophulanya ono;
ephe te ekwekwa ke Nchileke.
- 33 Oo ya meru iphe oogbaje
ndzu ephe kwoo;
gude iphe-ehuka wofu ndzu ephe.
- 34 Yoo buje teke Nchileke
haru ephe gbushia;
ndu ophu phoduru nu acholahaa ya.
Ephe ataa onwephe uta
iphe ephe meru;
kfulahaa l'anu iya.
- 35 Teke ono; ephe anyata
l'oo Nchileke bu
agbara-mkpuma ephe;
nyatakwaphu l'oo Nchileke ono,
bu Okaribe-Kakota-Nu ono
bu onye gbafutaru ephe.
- 36 Ole o bu ajaja eli-onu;
be ephe ajaje Nchileke;
mbu l'ire-lanu ta anojedu
ephe l'onu le phuu.
- 37 Obu ephe ta anojedu l'eke o no;
ophu ephe edobejedu ndzu, ephe l'iya gbaru.
- 38 Obenu le Nchileke
anodujele-e l'aphuru ephe imiko.
Oogujeru ephe nvu k'iphe
du eji, ephe meshiru
ophu o mejedu t'ephe buru kpurupyata.
Tekenteke be onoduje ata nshi;
too meje ephe iphe ege o ghutaberu iya.
- 39 Oonyataje l'ephe bu madzu mmanu;
l'ephe du l'o bu pherephere,
abuje: o -pheswewa;
too phelatahedu azu.
- 40 Ugbo olemole; be ephe
kwefuru iya ike teke ephe no l'echi-egu;
kpatsua ya iwe l'al, ono,
daburu swanmangu ono.
- 41 Tekenteke; be ephe shi
anoduje adata Nchileke adata.
Ephe shi anoduje akpatsu
onye du nsok ke ndu Izurelu ehu-eghughu.
- 42 Ephe ta anyatahedu ike iya ono;
mbu ike ono, o gude
gbafuta ephe l'eka ndu ono,
shi emegbu ephe emegbu ono;
- 43 bu iya bu mboku, o meru;
a phu iphe du biribiri,
o meshiru le Ijiputu;
me iphe du egvu, o meshiru l'egu Zowanu.
- 44 Iphe bu enyimu ephe b'o meru;

- yọ ghọkota mee;
to nwehe mini, ẹphe phuru k'angungu.
- 45 Q chiru ijiji ye;
yọ bya anụa ẹphe chikikfuu;
bya achiru mbara ye;
yo mebyishia alị ẹphe.
- 46 Iphe ẹphe kuru l'alị
b'ọ chiru ọvú ye;
yo je atapyashia ya;
bya achiru igube yeru ndu
ọphu mịru amimi;
yọ tapyaa ya.
- 47 Oshi sikamo ẹphe;
b'o gude aka-mini tųpyashia;
bya egude iji mebyishia
akpuru vayinu ẹphe.
- 48 Eswi ẹphe b'o gude ẹjo
aka-mini tųgbushikota;
bya egude egbe-igwe
tugbushikota elu ẹphe l'ọ ha.
- 49 Q chikoru oke ẹhu-eghughu
iya l'ọ ha byabẹ ẹphe;
chịta ẹjo
unwu ojozi-imigwe ye
t'ọ je anụa ẹphe aphụ.
- 50 E tọ tuzedu ẹka
l'ẹhu-eghughu iya;
ọphu o dobedu ẹphe ndzụ.
O woru ẹphe haaru
ẹjo iphe-ememe ono
t'ọ meghee ẹphe emeghe.
- 51 Iphe bụ ndu, bụ ọkpara
lẹ Íjiputu b'o gbukotaru l'ẹpha ha;
mbụ iphe bụ nwa ọdungu ẹphe l'alị Hamu.
- 52 Obenu lẹ ndibe iya b'ọ tọru
nwehu ruta ẹge eerutaje aturu;
bya echee ẹphe chիրu
lẹ werere gude swee
echi-egu ono.
- 53 O duru ẹphe domangu lẹ
rimangu t'ẹphe ba atsụ egvu.
Obenu lẹ ndu ọhogu iya;
bẹ eze ẹnyimu rigbushikotaru.
- 54 Yo shi ẹge ono;
dua ẹphe durua ẹke,
bụ ókè-alị iya, dụ nsọ;
mbụ durua ẹphe l'ugvu ono,
o gude ike k'ẹka iya luta ono.
- 55 Q chishiru ẹphe iphe bụ
mbakeshi, nọ-chiru ẹphe ụzo;
bya eworu alị ẹphe keeru
ndu Ízurelu t'ọ bụru òkè-iphe ẹphe.

Ọ chiru ndu ikfu Ízurelu ye
t'ẹphe buchishia alí ẹphe ono.

- 56 Ọle e megeeru;
ẹphe abya adata Nchileke;
kwefulerua
Ọkaribe-Kakota-Nụ ikè;
mekota iphe bụ iphe ọ sụru t'ẹphe be eme.
- 57 Ọ bụ ẹjo ọkpa, nna ẹphe
tsoru bẹ ẹphe tsochitaru;
bụkotaru ndu ẹ te gudedu ire ẹphe ẹka.
Onye dakoberu ẹphe dụ l'ọ
bụ onye dakoberu okpete.
- 58 Ẹphe gude ẹke ẹphe agwaje
iphe ẹphe doru l'ẹkemeke;
kpatsua Nchileke iwe;
yo kolahaaru ntẹkpe,
ẹphe pyishiru okopho.
- 59 Teke Nchileke phuru iya;
bẹ ẹhu ghuru iya eghughu nshinu.
Yó gude k'ono jịka-ghee
ndu Ízurelu teteretengu.
- 60 Ọ gwọberu ọlo-ékwa iya
ono, nọ lẹ Sháyilo ono;
mbụ ọlo-ékwa ono,
ọ kpọberu; bua l'ẹke, madzụ bu ono.
- 61 Ọ haru ndu ọhogu; ẹphe evuta
Okpoko Ọgba-ndzụ iya;
mbụ Okpoko Ọgba-ndzụ,
bụ iya ekoshije
ẹge ike iya habe nshinu;
bụkwaruphu iphe ekoshije
ẹge ọ dụ-be biribiri
b'ọ paru haaru ndu ọhogu iya.
- 62 Ọ paru ndibe iya haa;
e gbushia ẹphe;
kele ndu nk'iya ono meru;
ẹhu eghulaha ya eghughu.
- 63 Unwu-okorọbya ẹphe
b'e gbugeru l'ọgu.
Unwu-mgboko ẹphe akwashia;
tọ dụ onye a-lụ ẹphe.
- 64 Ndu achijeru ẹphe ẹja;
b'e gbushiru;
ọphu unyomu ẹphe 'aradụ m'ọo ẹkwa ẹphe.
- 65 A -nonyaa; Nnajiufu ezilihu
l'ọ bụ onye shi eku mgbenya;
mbụ kwolihi l'ọ bụ onye
nguru mee t'ọ phohuwa iya l'anya;
- 66 bya achia ndu ọhogu iya ichifu;
mee ẹphe iphe-iphere,
bụ 'azaha azaha.
- 67 Eri Jófẹfu l'ọ ha b'ọ jìkakotaru;

- tọ fọta ndu ikfu Ífuremu.
 68 Obenu l'ọ fọtaru ndu ikfu Júda;
 bụ iya bụ Ugvu Záyonu
 ono, o yeru obu ono.
 69 Yọ bya eworu ọlo iya,
 dụ nsọ kpua;
 yọ ha l'ọ bụ eze ugvu;
 mbụ kpua ya;
 yọ dụ l'ọ bụ alị, o meru;
 yọ buru iphe a-nọ jeye lẹ tutu yoyo.
 70 Ọ fọtaru nwozi iya, bụ Dévidi;
 dufuta iya l'ẹke ọ nọ
 l'odu-aturu.
 71 O dufutaru iya l'ẹke ooché aturu
 t'ọ bya eleta ndibe iya,
 bụ iya bụ ụnwu Jékọpu ẹnaya;
 mbụ t'ọ kpọ-zijeru ụnwu Ízurelu,
 bụ òkè-iphe iya ụzo.
 72 Dévidi gudekpelephu obu,
 guru iphoro leta ẹphe ẹnaya;
 gude ọkpobe mmamiphe chikota ẹphe.

79

Egvu-qma, Ásafu deru

- 1 Nggube Nchileke;
 phụwaru lẹ ndu ohodo
 nwubataakwaru l'alị-a,
 bụ òkè-iphe ngu-wa.
 Ẹphe farushiakwaru
 eze-ọlo ngu ono, dụ nsọ ono;
 bya emewaa Jerúsalemu;
 yọ buru ikpọzu.
 2 Odzu ndu ejeru ngu ozi;
 bẹ ẹphe ọgbogbaaru
 ụnwenu, ẹphe l'eli t'ọ ria;
 mbụ l'odzu ndu nsọ ngu;
 bẹ ẹphe wowaru tųaru
 anụ-ẹgu-ẹgbudu t'ẹphe ria.
 3 Jerúsalemu mgburumgburu;
 bẹ ẹphe wųaru mee madzụ l'ọ bụ mini.
 Ẹ to nwehekwa onye,
 phoduru nụ, e-li ndu ono,
 e gbushiru ono.
 4 Ndu obutobu ayi phe;
 me ndu bupheru ayi mgburumgburu
 tųkowa azųru ayi ukwe; l'achi ayi ọchi.
 5 ?Bụ teke ole bẹ ẹhu
 e-ghubebe ngu eghughu;
 nggube Ojejoje?
 Ẹhu; ?oo-ghuwa ngu rụ jeyewaru tọo.
 ?Bụ teke ole bẹ oke
 ẹhu-eghughu ngu

e-nwubebe l'ọ bụ ọku jeye?

- ⁶ Wonuru ẹhu-eghughu
ngu tukoshi ndu ọhodo ono,
ẹ ta madu ngu nụ ono!
Tukoshikwa iya phụ alị-eze ono,
ẹ-te ekujedu ẹpha ngu ono;
- ⁷ ọ ẹphẹ gbuwaru ndu eri Jékoṣu pyaapyaa;
bya emebyishiwa ufu iya.
- ⁸ Be emekwa t'ayi nwua ọnwu
iphe dū ẹji,
nna ayi ọche phẹ meru!
Phunuaru ayi imiko ẹgwegwa;
ọ ẹ l'ayi ta mahedu ọzo ayi e-shi iya.
- ⁹ Yeru ayi ẹka
nggube Nchileke,
bụ onye ndzofuta ayi;
k'ọphu ee-shi ẹge ono
kwabẹ ẹpha ngu ugwu.
Guderu k'ẹpha ngu nafuta ayi;
nggu aguaru ayi nvu
l'iphe dū ẹji ayi meshiru.
- ¹⁰ ?Bụ ngunu meru iphe
iphe bụ mbakeshi aji ẹke Nchileke ayi nọ?
Nodunu ayi l'ifu mee t'iphe
bụ mbakeshi maru
l'ị gwataru ugwo ọchi mee
ndu ono, ejeru ngu ozi,
ẹphe gbushiru ono.
- ¹¹ Tẹ ude, ndu nọ l'ọka mkporo
atsụ runua ngu l'ẹhu!
Gudenu agburu-ẹhu ngu
mee tẹ ndu e kperu
nkfugbu nweru onwẹphe.
- ¹² Kfua ndu obutobu ayi phẹ
ugwo iphe dū ẹji,
ẹphe meru ngu ugbo ẹsaa;
mbu iphe-iphẹ, ẹphe
mekotaru kpua
nggube Ojejoje;
- ¹³ k'ọphu ayibe ndibe ngu;
mbu ayibe aturu ono,
iiche nche ono etua ngu ẹpha
jeye ẹ tutu yoyo;
mbu l'ayi e-tu ngu ẹpha
shita l'ogbo sweru ogbo.

80

Egvo-oma, Ásafu deru nụ onye ishi egvu; t'e gude olu egvu "Okfukfulike
Ogba-ndzụ" gụa ya

- ¹⁻² Ngabenu ayi nchị;
nggube onye eche Ízurelu
l'ọ bụ onye eche aturu;

buru onye anọduje achi
 ndibe Jósefu l'ọ bu onye
 chi igwe aturu l'eye nri.
 Tẹ nggube onye ono,
 sọgaru lẹ cherobimu ono
 chinua l'ọ bu anwu l'ifu
 ndu ikfu Ifuremu;
 me ke ndu Bénjaminu yeke ke ndu Manáse!
 Byiko rukotanu ike ngu bya adzofuta ayi!

³ Dobephunu ayi azu l'onodu ayi;
 nggube Nchileke!
 Mụnuaru ayi onu-ochi;
 k'ophu aa-dzofuta ayi.

⁴ Nggube Ojejeje;
 nggube Nchileke,
 bu Okaribe-Kakota-Ike;
 ?bukpo teke ole; be ehu
 e-ghuberu ngu eghughu;
 ke t'e b'i nuje ekfukfu,
 ndibe ngu ekfu anu ngu?

⁵ Nta-a b'i mewaru ephe;
 enya-mini aburu ephe nri;
 mee ephe; ephe angua enya-mini,
 jiru njaka-onu.

⁶ I mewaru; ndu obutobu ayi;
 ephe aja ayi ewena;
 mee ndu ohogu ayi l'achi ayi ochi.

⁷ Dobephunu ayi azu l'onodu ayi;
 nggube Nchileke,
 bu Okaribe-Kakota-Ike!
 Mụnuaru ayi onu-ochi;
 k'ophu aa-dzofuta ayi.

⁸ O bu nggu shi le Ijiputu
 gbuta vayinu wolata;
 bya achiko ndu ohodo
 chishia l'ali ephe; woru iya dzabe.

⁹ O bu nggu gude eka ngu
 gbuchashia eke i dzaberu iya.
 Yo bya agbaa ogharagba,
 chikoru ali ono l'ọ ha jegbaru.

¹⁰ Yo jaa ajaja jachikota iphe bu ugvu;
 mbu l'ekali iya halephu l'eli
 l'ọ bu eze oshi sida.

¹¹ Ekfukala iya jeruru eze enyimu.
 Ogharagba iya atuko
 ekemeke obule dzuru;
 mbu jeye le
 Enyimu Yufurétusu.

¹² ?Nanu ege o du;
 b'i fokashiru mgbabu iya;
 k'ophu iphe bu onye esweta nu
 ejeje je awo akpuru iya ege o du iya?

- 13 Ezi-ọswa, shi l'egbudu
awukfuta iya bya atakwoshia ya.
Ụnwu anumanu aburu iya;
bẹ ẹphe gude azu onwẹphe.
- 14 Latanu azu lakfuta ayi;
nggube Nchileke,
bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike!
Shinu l'imigwe lee ẹnya
phukpoduaphu iphe amụ nụ.
Byiko letanu vayinu ngu-a ẹnya;
- 15 mbụ vayinu, bụ nggubedua
gude ẹka ngu dzabẹ iya;
mbụ nwata nwoke,
bụ nggubedua gude ẹka ngu zua ya zufuta.
- 16 Vayinu ngu ono; b'e gbutsuakwaru.
Oku dzukotaakwaru iya.
Mba, i baru ndibe ngu
meekwaru t'ẹphe laa l'iyi.
- 17 Kwakobenu nwoke ono,
bụ nggubedua gude ẹka ngu fọta iya ono;
mbụ onye ono,
bụ nggubedua gude ẹka
ngu zufuta iya ono.
- 18 Oo ya bụ k'ophu ayi ta aghaduru ngu azu.
Menua tẹ ndzụ buru nk'ayi;
ege ayi a-wata oku ẹpha ngu ọdo.
- 19 Dobephunu ayi azu l'onodu ayi;
nggube Nchileke,
bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike!
Munuaru ayi onu-ọchi;
k'ophu aa-dzofuta ayi.

81

Egву, Ásafu deru nụ onye ishi egvu; t'e gude ngwa-egvu gítitu gua ya

- 1 Unu gua egvu ẹhu-otso-ena nụ Nchileke;
onye bụ iya bụ ike ayi!
Unu gude ẹhu-otso-ena
tua uzu l'ifu Nchileke kẹ Jékọpu!
- 2 Unu watanu ọgu egvu;
unu eye iya nkwa!
Unu kpọoru iya ogumogu; mẹ une!
- 3 Unu gbua ụpyoku;
m'ọ Onwa Ophungu fulephu!
Unu gbukwaa ya phụ;
m'onwa dzulephu edzudzu;
- 4 I'iphe ono bukwa ome-l'alị,
a turu doberu ndu Ízurelu;
mbụ l'ọo iphe Nchileke kẹ Jékọpu
tọru ọkpa iya; sụ t'e tsoje.
- 5 O bụ ekemu, ọ turu;
yo shihu ike;
bya asụ tẹ Jófẹfu meje

- teke ono, o tsoru ndu Íjiputu oгу ono;
mbù l'èke ono, mu nùru
okfu ẹ te dodu mu ẹnya ono.
- 6 Okfu ono sùru: "Oo yẹbedua
pafuru ẹphe oke ivu, shi nọdu ẹphe l'ishi;
bya ezia ẹphe nkata ivu ono,
ẹphe shi vuru ono.
- 7 Teke unu nọ l'iphe-ẹhuka;
bẹ unu kuru iya oku.
Ya anọdu l'urukpu;
gude egbe-igwe za unu oku;
bya adzọfuta unu.
Ya gude mini Meriba data unu.
- 8 Unubẹ ndibe iya;
unu ngabekpoduaphu;
tẹ ya lọo unu ẹka lẹ nchị!
- Unubẹ ndu Ízurelu;
unu ngabekpodaru iya phụ nchị!
- 9 T'ẹ b'ọ dukwa iphe ọdo,
unu e-dobe; l'agwa
agwagwa l'èke unu nọ;
ọphu ọ dukwa iphe ọdo,
unu a-bajẹru ẹja.
- 10 Ishi iya buru l'oo yẹbedua bụ
Ojejoje; buru Nchileke unu.
Oo yẹbedua bụ onye
dufutaru unu lẹ Íjiputu.
Unu kpuhaa ọnu unu ekpuhaa;
tẹ ya nua unu nri.
- 11 Obenu lẹ ndibe iya
ta angaduru iya nchị;
mbù lẹ Ízurelu te ekwedu nọdu iya l'ẹka.
- 12 Tọ dụ iya bụ; ya eworu ẹphe
haaru ẹjo ọkpoma ẹphe;
t'ẹphe tsowaruru iphe ẹphe rịtaru l'obu ẹphe.
- 13 Ndege ndibe yẹbe Nchileke
a-ngabẹru iya nchị;
ọ -buru lẹ ndu Ízurelu e-tso ọzo, ya tọru ẹphe;
- 14 m'ẹ tọ ga atsukwa iya l'ẹhu
mbù omekputa ndu ọhogu ẹphe.
Ya ga egude ike iya chịa
ndu ẹphe dụ ashị ọkpụ-akpọhu.
- 15 Ndu Ojejoje dụ ashị
wozifutaje onwẹphe alị l'ifu iya;
ya ahụa ẹphe ahùhù jeye lẹ tutu yoyo.
- 16 Obenu l'unubedua;
bẹ ya e-gude ọkpobe witu nua nri;
gude manụ-ẹngu,
shi l'agbara-mkpuma nụ-jia unu ẹpho."

- ¹ Nchileke batawaru lẹ
ndzuko ndu ikpe;
nọdu l'ẹke ono;
tẹ ya kpee ẹphe ikpe.
- ² Ọ sọru ẹphe: “?Bụ teke ole;
bẹ unu a-ha okpe ẹjo ikpe;
haa okpe l'eyeru ndu akirishi?
- ³ Unu hanuaru ndu ụkpa;
mẹ ndu a toru ogbe enge.
Unu ekpeje ikpe, dū mma l'ẹhu ndu ụkpa;
mẹ ndu, aakpa ẹhu.
- ⁴ Unu gbafuta ẹphe l'ẹka ndu akirishi!”
- ⁵ Ẹ to nwedu iphe ẹphe maru;
tọ dū iphe edoje ẹphe ẹnya.
Ẹphe anọduje adakpu
adaku l'ẹkpuru-ọchi.
Ẹke a tūru ọkpa-alị
mgboko l'ọ ha tūkookwaru anga anganga.
- ⁶ Mu sọru: “L'unu butukwa chi l'ẹhu l'ẹhu;
unu l'unu ha bụkota unwu
Ọkaribe-Kakota-Nu.
- ⁷ Obenu l'unu e-mekochaa
nwuhu ẹge madzū
mmakanu anwuhuje.
Unu e-mekochaa dashia ẹge
ndu ishi ọdo adashije.”
- ⁸ Gbalihu nggube Nchileke;
kpee mgboko ikpe;
kẹ l'iphe bụ mbakeshi
bụkota ọkẹ-iphe ngu.

83

Egву-qma, Ásafu deru

- ¹ Nggube Nchileke;
ba dahukwa nkichi.
Ba anodushinu nwangijingiji;
nggube Nchileke;
ba dashinu rigbidingu.
- ² ?I phuwaru ẹge ndu
ohogu ngu aphu temutemu;
mẹ ẹge ndu i dū ashi
etsuru ngu ẹka l'ọkpoma.
- ³ Ẹphe gude ẹregede
l'achi idzu ndibe ngu;
mbu l'achi iphe ẹphe
e-me ndu nọ ngu l'obu.
- ⁴ Ẹphe sọru t'ẹphe bya
t'ẹphe lua ọha ono;
t'ẹphe mee t'ẹ b'ọ dūhe
onye a-nyatakwadu ẹpha Ízurelu ọdo.
- ⁵ Idzu bụ ẹphe nanu
t'ẹphe mee ngu ẹjo iphe.

- ⁶ Ndu ono bu ndu Édọmu;
 ndu Ishimelu;
 ndu Héga; ndu Móabu;
⁷ ndu Gibalu; ndu Amonu;
 me ndu Amaleku.
 Ndu Filisutiya yikwa iya phu;
 ndu Táya ayiru iya.
⁸ Ndu Asiriya byawaru bya etsoru ephe
 t'ephe buru agbaru-ike ndibe Lótu.
⁹ Menua ephe iphe i meru Mídiya.
 Mee ephe ege i meru Sizéra
 yele Jabinu l'iku Enyimu Kishonu;
¹⁰ mbu ndu ono, i meru;
 ephe aburu kpurupyata le Enu-Dọo;
 mee ephe; ephe aburu ozu wushiru l'ali ono.
¹¹ Menua ndu oke amadu ephe
 iphe i meru Orebu;
 me Zebu;
 nggu emekwaaphu ndu
 ishi ephe iphe i meru Zeba;
 me Zalumuna;
¹² mbu ndu ono, sujeru:
 "T'ephe luta ali Nchileke nweru ono."
¹³ Nggube Nchileke mu;
 menua ephe t'ephe du l'o bu uphuku;
 mbu t'ephe du l'o bu eswa ereshe,
 pherephere zikashiru.
¹⁴ T'o buru ege oku anoduje
 adzu phophopho l'oswa;
 m'o bu ege oku adaja taphutaphu l'ugvu
¹⁵ buru ege i-da phukaphuka
 l'o bu oke pherephere chia ephe oso;
 nggu egudekwaphu
 oke pherephere ngu ono yee ephe egvu.
¹⁶ Menua t'iphere ji ephe ifu;
 k'ophu ndiphe a-wata ocho
 uzo, ephe e-shi maru epha nggube Ojejoje.
¹⁷ T'e meje ephe iphe-iphere;
 meru otsu egvu ye ephe l'ehu tekenteke.
 T'ephe tsokwaa iphere laa maa.
¹⁸ Ephe amakwanuru l'o bu
 nggube onye ono, epha
 bu Ojejoje ono
 bu Okaribe-Kakota-Nu
 le mgboko mgburumburu.

84

Egву-oma, e deru nu onye ishi egvu t'unwu Kora gua; t'e gude ngwo egvu gititu gua ya

¹ Iphe eke i bu amakwanu;
 nggube Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike.

² Qogushi mu egu ike; meji l'atofu mu atofu;

- te mu n̄odu l'eze-ulo Nchileke.
 Obu mu; m̄e ̄ehu mu l'̄o ha
 ara l'araku Nchileke ono, n̄o ndz̄u ono.
- 3 Q̄kpaleboku nwetsuaru ̄eke
 oobugbaa l'eze-ulo ngu ono;
 ̄esa enwekwaruphu ̄eke
 ̄okpaje ̄ekfuna; n̄odu z̄ushia ̄unwu.
 ̄Eke ono b̄u l'iku
 ̄enya-ngweja
 nggube Ojejoje,
 b̄u Q̄karibe-Kak̄ota-Ike;
 mb̄u nggube Eze mu, b̄u Nchileke mu.
- 4 Onu-qma b̄u ndu bu ebubu l'eze-ulo ngu;
 k̄e l'̄ephe an̄oduje etu ngu ̄epha tekenteke.
- 5 Onu-qma b̄u k̄e ndu b̄u nggu
 b̄u agbaru-ike ̄ephe;
 mb̄u ndu b̄u ̄ege ̄ephe e-me
 jerua Ugву Z̄aȳonu b̄u iphe
 uche iya echije ̄ephe ̄ehu.
- 6 Q̄obuje; teke ̄ephe esweta
 l̄e ns̄uda ns̄uda Baka;
 ȳo d̄u ̄ephe l'̄o b̄u ̄eke mini aw̄u;
 d̄ukwaphu ̄ephe l'̄o b̄u ̄eke
 mini udzu-mini chishiru ike;
 ̄ekemeke ab̄uru okpuru.
- 7 ̄Ephe an̄oduje aka oshihu ike l'eje;
 gbururu jeye teke ̄ephe
 e-jekfu Nchileke l̄e
 Ugву Z̄aȳonu.
- 8 Nggube Ojejoje;
 nggube Nchileke,
 b̄u Q̄karibe-Kak̄ota-Ike;
 n̄unua iphe mu ̄ekfu an̄u ngu!
 Ngab̄eru mu nchi;
 nggube Nchileke k̄e J̄ek̄opu!
- 9 Q̄ b̄u nggu b̄u onye ono,
 egbochitaje ayi ono
 nggube Nchileke!
 Lenua onye ono, ī w̄uru
 man̄u l'ishi ono ̄enya t'̄o baa ngu l'obu.
- 10 Onye n̄oru ujiku lan̄u
 l'eze-ulo ngu kakwa
 onye n̄oru ̄unu afa lab̄u
 l'ukporo afa iri l'̄eke ̄odo mma.
 Q̄ kakwa mu mma t̄e mu
 buru onye nche l'onu-̄ozo
 ̄ulo Nchileke; karia l̄e mu
 bu l'̄ulo ̄ejo madz̄u;
- 11 k̄e Ojejoje, b̄u Nchileke
 d̄u l'̄o b̄u ̄enyanwu;
 buru onye egbochitaje ayi.
 Q̄ b̄u Ojejoje emejeru
 ndiphe eze-iphe-qma;

l'emeje t'a kwabẹ madzụ ugву.
 Ẹ tọ dudu iphe dụ mma,
 o kejeru ẹka ngву l'ẹ tọ
 ndu iya ndu uta ẹ-ta ndu lẹ ndzụ ẹphe.

- ¹² Nggube Ojejoje,
 bu Ọkaribe-Kakota-Ike;
 onu-oma bu k'onye bu nggu b'ọ dakoberu.

85

Egву-oma, e deru nụ onye ishi egву t'ụnwu Kora gụa

- ¹ I koshiru l'alị ngu nọ ngu l'obu
 nggube Ojejoje;
 bya emee t'iphe duru
 ndibe Jékọpu lẹ mma ọdo.
- ² Ejo iphe ndibe ngu meshiru;
 b'ị gụkotaru ẹphe nvu;
 bya eworu iphe kpube
 l'iphe dụ ẹji, ẹphe meshiru l'ọ ha.
- ³ I chikowaru oke
 ẹhu-eghughu ngu l'ọ ha gwọbe;
 pakotaru ẹhu-eghughu ono,
 ata kfukfukfu ono haa.
- ⁴ Dophunu ayi azu l'onodu ayi;
 nggube Nchileke,
 bu onye ndzofuta ayi;
 nggu achiru iphe bu
 iphe egву ngu nụ l'ẹke ayi nọ wushi!
- ⁵ Iphe ayi meru; ?l'oo-ghuwa
 ngu ru eghughu gbururu jeye tọ.
 Mbụ; ?ii-hawaru
 ẹhu-eghughu ngu ono
 t'ọ shi l'ogbo sweru ogbo.
- ⁶ ?T'ii mehedu t'ayi jakerehu ọdo tọ;
 k'ophu ẹhu a-nodu atsoshi
 ndibe ngu ẹna l'ẹke i nọ?
- ⁷ Koshinu ayi ẹge i yeberu ayi obu;
 nggube Ojejoje.
 Dzofutanu ayi.
- ⁸ Mu a-ngabẹ nchi nua iphe
 Nchileke, bu Ojejoje ekfu.
 L'ọ kweru ukwa lẹ ya e-me
 t'ẹhu dụ ndibe iya agu;
 mbụ ndu, duru iya lẹ nsọ.
 Obenu l'iphe ẹphe a-kwabẹ
 ẹnya bu t'ẹphe ba alaphuhe
 azu l'ome eswe ọdo.
- ⁹ Iphe doru ẹnya bu lẹ
 ndu atsụ Ojejoje egву;
 bẹ ọobyakwa adzofuta;
 k'ophu o-gbu-nwii-nwii ya
 a-bya l'alị ayi ọdo.
- ¹⁰ N-yemobu yele ire-lanu
 a-gba onwẹphe ndzuta.

Odobe-eka-ndoo yele
nchi-odu-ndoo anmaa onwephe akpa.

- 11 Ire-lanu e-shi l'ali mifutatsua.
Odobe-eka-ndoo eshi l'imeli
pyofu enya l'ele mgboko.
- 12 Ojejoje bu iphe du mma;
be o-nuduje anu madzu;
bya emee t'iphe ayi meberu
l'ali ayi mehu emehu.
- 13 Odobe-eka-ndoo e-vutajeru iya uzo;
je akpaziaru iya eke,
o-nodu aha okpa eshi.

86

Dévidi ekfu anu Nchileke

- 1 Ngabenu nchi;
nggube Ojejoje; za mu oku;
kele mu bu onye ukpa,
e te nwedu ege o haru iya.
- 2 Letanu mu enya;
kele mu yeru ngu obu.
O bu nggu bu Nchileke mu;
dzofutanu mube nwozi ngu,
dakoberu ngu nu.
- 3 Phunuaru mu imiko;
nggube Nnajiufu;
ke l'o bu nggu;
be mu anoduje
akpo-ku mkpurumkpuru.
- 4 Menua t'ehu tsoo mube nwozi ngu ena;
ke l'o bu nggube Nnajiufu;
be obu mu kpmukpamu akpo-ku.
- 5 Nggube Nnajiufu;
i bu onye oma; bya aburu
onye agujeru madzu nvu.
Iphe bu ndu arakuje ngu nu;
be iyejeru obu nshinu.
- 6 Ngabe nchi; nuaru iphe
mu ekfu anu ngu;
nggube Ojejoje!
Ngabenu nchi;
nu mkpu, mu echiku ngu
t'i meeru mu eze-iphe-oma!
- 7 Teke iphe atsu mu l'ehu;
be mu akpo-kuje ngu;
kele mu maru l'ii-nu-a olu mu.
- 8 A -bya l'iphe bu agwa;
be t'o nwedu ophu du
l'o bu nggube Nnajiufu;
ophu o dudu iphe ephe eme,
aa-turu yeru ophu iime.
- 9 Iphe bu mbakeshi ono,
bu nggu gude eka ngu

mee ephe ono
e-mekochaa bya abaaru
nggube Nnajiufu eja;
jaa ngu ajaja.

- 10 Onanu aburu ke l'i ha nshinu;
l'anoduje eme iphe,
du biribiri.
O bu nggubedua
nwenkinyi ngu bu
Nchileke.

- 11 Nggube Ojejoje;
kpọ-ziaru mu uto ngu;
k'ophu mu a-nodu etso
uto ire-lanu ngu ono.
Menua t'oriri mu buru nanu l'eke i no;
k'ophu mu a-nodu atsụ epha ngu egvu.

- 12 Mu e-gude obu mu l'o ha
kele ngu ekele;
nggube Nnajiufu,
bu Nchileke mu.
Mu a-nodu aja ngu ajaja jeye le tutu yoyo;

- 13 ke l'i yenukaru mu obu eyenuka;
bya anafutawa ndzu mu l'ali maa.

- 14 Nggube Nchileke;
ndu eku onwephe ekuku
wu-lihuakwaru bya etso mu okfu.
Ndu e ta phujeduru madzu
imiko edzukobe l'achi nta ishi mu;
mbu ndu ono, e te nwedu
iphe ephe guberu nggube Nchileke ono.

- 15 Obenu le nggube Nnajiufu,
bu Nchileke aphujeru madzu imiko;
l'emejeru madzu
eze-iphe-qma.
Ehu te eghujedu ngu
eghughu egwegwa.
N-yemobu ngu;
be iyeje yee ya k'etsutu iya.
I bukwaphu
o-me-g'o-kfuru.

- 16 Ghanuaru mu ifu;
phu mu ru imiko!
Menua te ike nodu mube
nwozi ngu l'ehu!
Dzonua mube nwatibe,
nwanyi ono,
ejeru ngu ozi ono!

- 17 Koshinu mu iphe-ohubama,
e-me te mu maru l'i du
mma; k'ophu bu;
ndu ohogu mu -phu ya;
iphere egude ephe;
kele nggube Ojejoje

gbawaru mu mkpu bya aduа mu obu.

87

Egву-qma, unwu Kora guru

¹ Ojejoje tuwaru okpa-alì
ùlo iya l'eli ugву, dù nsọ.

² Ojejoje yeru Záyonu obu;
karia ege o yeru iphe
bùkpo eke odo,
unwu Jékopu bu.

³ Nggube eze mkpukpu ke Nchileke;
e kfukashitsua k'iphe biribiri ngu:

⁴ “Ndu Réhabu; me ndu Bábyilonu;
be mu guakwaru ye le ndu maru mu nu.
Ndu Filisutiya; ndu Táya;
me ndu Kúshi;
be mu gukobekwaru iya phụ.
Ndu ono l'ephhe ha;
be aa-gukotaru ye le ndu a mụru le Záyonu.”

⁵ Aa-nodu ekfu ke Záyonu; sụ:
“L'onye owaa yele onye ophu;
b'a mukwaru le Záyonu.
O bu Okaribe-Kakota-Nu
l'onwiya e-me iya t'ọ nguru anguru.”

⁶ Ojejoje e-de l'ekwo, o deru epha endiphe; sụ:
“L'onye owaa b'a mụru le Záyonu.”

⁷ Ndu agu egву; me ndu ete iya
etete a-tuko gua egву; sụ:
“O bu le Záyonu; be mini ndzu
shi l'atsofutaru ephel!”

88

Egву-qma; évù, Hemanu, bu o-shi-l'eri Zera raru nu onye ishi egву te
Unwu Kora gua. T'e gude olu-aphu gua ya

¹ Nggube Ojejoje,
bu Nchileke, adzoje mu nu;
mu anoduje ngu l'ifu;
eswe l'enyashi;
l'akwa ekwa onwomu.

² Te ekfukfu, mu ekfu anu ngu ruaru eke i no.
Ngabenu nchi l'ekwa,
mu akwa;

³ kele ndzu mu l'ọ ha;
be iphe-ehuka jiru iya;
oge onwu mu atwa kperere-kperere.

⁴ A guwaru mu le ndu
aabyawa okpochi eja.
Mu duwa l'ọ bu nwoke,
ike gvuru.

⁵ E wowaru mu nwuhaaru ndu nwuhuru anwuhu.
Mu duwa l'ọ bu onye
e gburu togbo l'ime ili;

mbu l'ọ bu ndu ono,
 ẹ tii nyatahedu ono;
 mbu ndu ono, unu l'ephе bukahuru;
 ọphu iletahedu ephe ẹnya ono.

6 I chewaru mu l'ili, katsukpo ogvu;
 buru iya kakota ogba ọchi.

7 I wowaru oke ehu-eghughu ngu byabẹ mu.
 I gudewa akpara-mini
 nke ngu nwuru mu ye l'ime mini.

8 I natawaru mu ndu mu l'ephе
 shi eshi okpobe ọnyà.
 I mewaru; ephe anọduje
 ebu ubara eyeru mu.
 I gubudowaru mu l'ẹke
 mu ta alufuta-ghehedu.

9 Mu jewaru iphe-ehuka jeye
 ẹnya agbahu mu ọchi.
 Mboku-mboku;
 be mu anọduje eku
 nggube Ojejoje.
 Lekwa ẹka mu ebo-ẹbo ẹge
 mu chiliru ngu iya.

10 ?Iimeje iphe du biribiri
 koshi ndu nwuhuwaru anwuhu ọọ?
 Ndu nwuhuru anwuhu;
 ?ephе e-gbeshi jaa ngu ajaja ọọ?

11 ?Aanọduje l'ime ili atọ onu
 ege i yeberu madzọ obu ọọ?
 ?T'aanọduje l'ẹke eegwe
 madzọ urrekfu kfua l'i bu
 o-me-g'o-kfuru?

12 ?Bu l'ẹke gbaru ọchi;
 be aanọduje amaru iphe du biribiri, iimeebe?
 T'aanọduje l'alẹ ẹke ẹ ta nyatajedu
 onye laru iya nu;
 kfua ege i buta-be onye
 doberu ẹka ndoo?

13 Obenu le mu araku
 nggube Ojejoje
 t'i bya agbaaru mu mkpu.
 Iphe bu utsu, sweru esweswe;
 be mu ekfukotaje anu ngu.

14 ?Bu ngunu kparu iphe
 i jikaru mu
 nggube Ojejoje?
 ?Bu ngunu kparu iphe
 i sweru mu ẹnya tengu?

15 Eshinu mu bu nwata;
 b'e shi kpata mu ehu;
 k'ophu mu nowaa
 dze dze ndzọ.
 I kpawaru mu ehu;
 ike agvwa mu;

mu ta amahę ųzo,
mu e-shi iya.

16 Oke ęhu-ęghughu ngu
dzuwaru mu ęhu.

I yetawaru mu egvu;
k'ophu bu ęę mu buwa
iphe mmanu.

17 Mboku-mboku;
bę ęphe ekephetaje mu
l'ọ bu onye utso ribudoru.
Ephe rikputawaru mu erikputa.

18 I nafuwaru mu ndu mu
l'ęphe shi ayi;
mę ndu yeru mu obu.
Nta-a buwa ękpuru-ọchi
bu ęgiri ọnya mu.

89

Évù, Etanu, bu o-shi-l'eri Zera raru

1 Mu a-gu egvu gude kfua ęę
n-yemobu Ojejoje habe.
Mu a-gu iya jeye ęę tutu yoyo.
Mu e-gude ọnu mu kfua
t'ogbo, nonu maru l'i bu
o-me-g'o-kfuru.

2 Mu a-ra iya arara;
ęę n-yemobu ngu a-ọ jeye ęę tutu yoyo.
Ọ bu ęę-a akpamigwe nguru anguru-a
bu ęę iphe i kfuru angujeru.

3 I suru l'onye i ọtaru;
bę nggu l'iya gbawaru ndzu;
l'i riru Dévidi, bu nwozi ngu angu; su:

4 "Lii-me awa iya t'ę b'ọ chihu
achihu jeye ęę tutu yoyo;
nggu emee aba-eze iya
t'ọ nguru anguru tsube
l'ogbo sweru ogbo."

5 Imigwe l'ọ ha atu ọnu
ęę i du-be biribiri
nggube Ojejoje.
Ookoshikwaphu l'i bu
onye evudoshije ike l'ęę
ndzuko ngu ọ.

6 Mbų; ?bų onye ęę ndu,
bu l'imigwe bę aa-turu yeru Ojejoje.
?Bu onye ęę ndu ọ l'imigwe;
bę aa-turu yeru Ojejoje?

7 Ęę ndu du nso k'imigwe
dzukoru bę aatsujekwa Nchileke egvu.
Ọ kakota ndu ọ-pheru iya
mgburumgburu ọdu egvu.

8 Nggube Ojejoje;
nggube Nchileke,

- bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike;
 ?bụ onye dị l'ọ bụ nggubedua.
 I ha nshinu;
 nggube Ojejoje.
 Ege ono bẹ ovudoshi ike
 l'iphe i vudo nọ-pheru ngu mgburumburu.
- 9 Oke eyii eze enyimu bụ nggu b'ọ nọ l'eka.
 Ejo akpara-mini bụ nggu atụzịtaje iya.
- 10 Réhabu b'i gudewaru;
 yọ daburu l'ọ bụ onye
 e gburu egbugbu.
 I gudewa ike ngu chịa
 ndu ọhogu ngu;
 ẹphe agbaa nanu nanu.
- 11 Igwe l'ophu bụ nke ngu.
 Eliphe l'ophu aburu nke ngu.
 O bụ nggubedua turu ọkpa
 mgboko l'ọ ha;
 yele iphe bụ iphe nọ iya nu.
- 12 Uzo isheli; l'uzo ọhuda bụ
 nggubedua meru iya dobe.
 Ugву Tábo yele
 Ugву Hemonu anọduje
 agụ egву ẹhu-otso-ena
 teke ẹphe nuru ẹpha ngu.
- 13 Oshi-eka ngu bụ agburehu kpau.
 Eka ngu shihuru ike;
 eka-utara ngu aka.
- 14 Odobe-eka-ndoo yele ikpe,
 vudo nhamunha b'e gude
 tọo ntọ-l'alị aba-eze ngu.
 I kpajeru n-yemobu;
 mẹ ovudoshi ike l'iphe
 i kfuru ye;
 yo vutaru ngu uzo l'iphe bụ iphe iime ememe.
- 15 Onu-oma bụ kẹ ndu,
 mụtawaru t'ẹphe kpọ-kuje ngu;
 mbu ndu bụ iphoro,
 shi l'eke nggube Ojejoje nọ;
 bẹ ẹphe egudeje eje.
- 16 Ẹphe egudeje ẹpha ngu ete
 ẹswa mkpurumkpuru.
 Ẹphe anọduje akpọ-ku ngu
 l'i bụ onye doberu ẹka ndoo.
- 17 Kẹ l'ọ bụ nggu bụ ike,
 dụ biribiri, ẹphe nweru.
 O bụ okfu l'ayi nọ ngu l'obu
 meru iphe iimeje tẹ ike ayi kangoo.
- 18 Nggube Ojejoje; ọ bụ nggu;
 bẹ nuru ayi onye mgbochita.
 O bụ onye nsọ kẹ ndu
 Ízurelu; bẹ eze ayi shi l'eka.
- 19 O nweru teke i gude àphù

zia ndu nke ngu ozi;
 sụ: "L'i mewaru tẹ
 agburu-ẹhu kalẹru onye soja lanu."
 Nngu abyawa l'ẹke ndibe
 ngu nọ; bya afọta onye lanu;
 mee ya t'ọ buru onye
 ndiphe a-nọdu akwabẹ ugву.

20 L'i phụwaru nwozi ngu,
 bu Dévidi.

L'i wowaru manu ngu,
 dụ nsọ wua ya l'ishi.

21 Sụ l'ọ bu ẹka ngu;
 bẹ ii-gude mee ya;
 yọ nguru anguru;
 mbụ l'ọ kwa nggube Nchileke
 emeje tẹ ike ka iya adudu.

22 Ẹ to nwedu ndu ọhogu iya,
 a-dụ ike kebuta iya t'ọ tujeru ẹphe utu;
 ophu ndu akirishi 'ahadu iya.

23 Ndu achi iya nụ;
 bẹ ii-nọdu iya l'ifu dzopyashia;
 chitsushikota ndu ọ dụ ashi.

24 N-yemobu ngu yele ovudoshi ike
 l'iphe i kfuru; bẹ e-swijeru iya.
 Yọ buru ẹpha ngu;
 bẹ oo-gude ike iya kangoo.

25 Ali-ezi iya; bẹ ii-me tọ jaa ajaja;
 mbụ t'ọ shi lẹ eze ẹnyimu;
 saa jeye lẹ Ẹnyimu Yufuretus.

26 Oo-nọduje araku ngu; sụ:
 "L'ọ nggu bu nna iya;
 buru Nchileke iya;
 bukwaruphu
 agbara-mkpuma, adzofutaje iya nụ."

27 Nggubedua l'onwongu
 e-me iya; t'ọ buru ọkpara ngu;
 mbụ t'ọ buru iya a-katsua
 l'iphe bu ndu eze, nọ lẹ mgboko-a.

28 N-yemobu ngu l'ẹke, ọono a-buru ojejoje.
 Ọgba-ndzụ nggu l'iya ta
 byadu bya aminga aminga.

29 Awa iya bẹ ii-me;
 t'ẹphe ba achihu achihu
 gbururu jeye lẹ gbururu.
 Ali-eze iya bu ẹge igwe
 a-nọ-bebe bu ọo-nọ-bebe.

30 "Q -buru l'unwu iya
 jikaru ome ekemu ngu;
 jika otso iphe i turu ọkpa iya;

31 ọ -buru l'ẹphe dakaru ome-l'ali,
 i turu doberu ẹphe;
 jika ome iphe i suru t'ẹphe meje;

32 bẹ ii-gude mgboro-igwè

- hùà ẹphe àhùhù;
mbù gude ẹchachi hùà ẹphe
k'iphe dù ẹjì, ẹphe eme.
- 33 Ọlẹ tii hakwanu ẹphe oyeru obu;
ọphu ịi-hadu ovudoshi ike,
l'iphe ị kfuru l'ii-me.
- 34 L'ẹ ndzù, nggu l'ẹphe gbaru b'ẹ tii mebyidu;
ọphu ịgba-nwedu iphe
shiwa ngu l'ọnu lufuta.
- 35 L'ị gudewa kẹ l'ị dù nsọ
ria angu ugbo lanu sefu ẹka;
l'ẹ to nwedu l'ị dzuaru Dévidi ẹjo-ire;
- 36 l'awa iya a-nọ gbururu jeye gbururu;
l'ọ bụ ege ẹnyanwu a-nọ-bebe;
bụ ẹge alì-eze iya a-nọ-bebe.
- 37 L'ii-me iya t'ọ nọ gbururu
jeye lẹ gbururu l'ọ bụ ọnwa,
bụ iphe agba ekebe
l'akpamigwe l'ị bụ
o-me-g'ọ-kfuru."
- 38 Obenu l'onye ono,
ị wuru manụ l'ishi ono;
b'ị jikawaru; gbado iya.
Ehu egwuwa ngu
eghughu l'ẹke ọono.
- 39 I jikawaru ndzù,
nggu lẹ nwozi ngu gbaru;
wotawa okpu-eze iya gwọo l'alì.
- 40 Upho-mkpuma iya l'ọ ha;
b'ị tsukposhikotawaru;
tsuwaa ọlọ-mgbochi iya yọgiri-yogiri.
- 41 Ndu l'eswe esweswe
gwowaru iphe ya tutu-a.
Ndu obutobu iya bụ-wa iya;
bẹ ẹphe egudeje eme iphe ọchi.
- 42 I mewaru tẹ ndu ọhogu iya mekputa iya.
I mewaru t'ẹhu tsọ ndu ọhogu iya ẹna.
- 43 I mewaru; ọgu-mbeke ya;
yọ swikobe aswikobe;
bya emee t'ọo dọjehe ike
vudoshia ike l'ifu ọgu.
- 44 I meru; ugву, o nweru arushihu;
mewa aba-eze iya;
yọ gwọo l'alì.
- 45 I meru iya;
yọ kahù lẹ nwokoro;
bya emeru iphere
kpua ya l'ọ bụ
uwe-nlọkpuru.
- 46 Nggube Ojejoje;
?bù teke ole;
bẹ ọo-dù ẹge-a dù-bebe.

- ?Ii-domiwaru onwongu jeyewaru tọo?
 ?Bụ teke ole;
 bẹ ẹhu-eghughu ngu e-nwu
 l'ọ bụ ọku nwubebe?
- 47 Byiko; nyatakwa ẹge
 ndzụ mu dụ-be mkpirikpi;
 kele madzụ, i meru, bụ iphe mmakanụ.
- 48 ?Bụ onye a-nọ ndzụ
 t'ẹ b'ọ nwùhuhe anwùhu?
 ?Bụ onye a-dụ ike dzọo
 onwiya; t'ẹ b'ọ laa maa.
- 49 Nggube Nnajiufu;
 ?bụ awe b'i dobehunuru
 eze n-yemobu obu ngu ono;
 mbụ n-yemobu ono,
 i gude kẹ l'i bụ
 o-me-g'o-kfuru ribuaru
 Dévidi l'angu ono?
- 50 Nnajiufu; nyatakwa ẹge
 e metabewaru nwozi ngu iphe-iphere;
 mẹ ẹge mu tatabewaru nshi
 l'ọchi, ndiphe achị mu;
- 51 mbụ ewena, ndu ọhogu
 nggube Ojejoje anọduje aja onye ono,
 i wuru manụ l'ishi ono
 ewena l'ekemeke ọbule,
 ọ turu ọkpa iya.
- 52 T'ajaja buru kẹ Ojejoje jeye lẹ tutu yoyo!
 Ono kwa ẹge ọ dụ;
 buru ẹge ono b'ọ dụ.

90

Ekfukfu, Mósisu onye kẹ Nchileke kfuru nụ Nchileke

- 1 Nggube Ojejoje;
 keshinu k'ede-nwede;
 bụ nggu bẹ ayi nọhawa l'ẹka.
- 2 Tẹmanu tẹ ugву ugву nọdu;
 mbụ tẹmanu t'i mee eliphe; mẹ mgboko;
 b'i bụha Nchileke;
 buru Nchileke ono;
 bẹ ịi-bụ jeye lẹ tutu yoyo.
- 3 Iimeje tẹ madzụ ghọo ẹja.
 Ịisuje ayi t'ayi nwùhu;
 ghọo ẹja ọdo.
- 4 Kẹ l'unu afa labụ l'ụkporo afa iri dule ngu-a
 l'ọ bụ ujiku lanụ;
 mbụ l'ọ bụ nwa-njibu-nya l'enyashi lanụ.
- 5 Iigudeje anwùhu kpofu madzụ
 l'ọ bụ onye kpofuru ẹswa;
 kele madzụ dụ l'ọ bụ iru ẹwu.
- 6 L'utsu; bẹ ọonoduje aja pulapula.
 O -be l'urenyashi;
 yọ kpọo nkụ; kùlashihu.

- 7 Oke ẹhu-eghughu ngu
adẗuwa ayi l'ọ bụ ọku;
Ẹhu-eghughu ngu mewaru ayi;
meji atọshihu ayi.
- 8 Ẹjo iphe ayi meshiru;
b'i doru ayi giriri l'ifu.
Ẹjo iphe ayi meru l'edomi;
b'i mewaru t'ọ daburu ngu ẹba l'ifu.
- 9 Ndẗu ayi mgburumgburu
bulephu oke ẹhu-eghughu ngu ejije iya.
Ndẗu ayi l'ọ ha abụjelephu ude ude.
- 10 Iphe ayi anọ-beje bụ ụkporo afa ẹto l'afa iri.
Ọ -bụru onye karu nka;
yọ nọo ụkporo afa ẹno.
Obenu l'iphe ejije iya nụ;
abụkotaje iphe-ẹhuka; mẹ aphụ.
Ophu o nwedu ẹge aanọ-beje;
yọ bụru iya ayi.
- 11 ?Bụ onye maru ẹge
ẹhu-eghughu ngu shihuberu ike.
?Bụ onye b'o doru ẹnya;
mbụ ẹge oke ẹhu-eghughu ngu habe nshinu;
k'ophu ọo-nọdu atsụ ngu egvu?
- 12 Menua tẹ ayi maru ọnu-ọgu
uboku ayi lẹ mgboko;
k'ophu ayi e-shi iya maru iphe.
- 13 Nggube Ojejoje;
tushihuru ọkpoma.
Egbe iphe ọwaa;
?bụ teke ole b'ọ nọ-behunu?
Phunuaru ayibe ndu ozi ngu imiko!
- 14 Tẹ n-yemobu ngu jijenu ayi ẹpho l'utsu;
k'ophu ayi a-nọduje agụ egvu;
l'ete ẹswa teke ayi nọkwadua ndẗu.
- 15 Menua t'ẹhu-otso-ẹna ayi
yele iphe-ẹhuka phụ,
i meru; ayi ejee phụ hakọ.
Menua tẹ afa ẹhu-otso-ẹna ayi
yele afa olemole phụ, ayi taru
chichichi phụ; dūgbalephu.
- 16 Menua tẹ ayibe ndu ozi ngu;
phụ iphe iimeshi;
nggu emee t'unwu ayi;
phụ ẹge ike ngu dū-be biribiri.
- 17 Menua t'ayi tūba ngu l'obu;
nggube Nnajiufu,
bụ Nchileke ayi.
Menua t'iphe bụ iphe
ayi byiberu ẹka bụru ayi upete.
Iyee! Mee tẹ iphe bụ iphe
ayi byiberu ẹka nweru ishi.

91

- 1 Onye nọ lẹ mkpuli
 Ọkaribe-Kakọta-Nụ
 a-nodu l'agu
 Ọkaribe-Kakọta-Ike tuta ume.
- 2 Mu e-kfuru Ojejoje: "L'ọo ya
 bụ ẹke mu nọ l'ezeru ndzụ;
 bụru iya bụ
 a-gbabe-a-dzuru nke mu.
 Ọ bụ yẹbedua bụ Nchileke, mu dakoberu."
- 3 Ọ kwa iya a-dzofuta ngu;
 t'ẹ b'ị nma l'onya, ndu achi
 nta ngu gbaберu ngu.
 Ọ kwa iya phụ a-dzofuta
 ngu l'ejo iphe-ememe, dzuru ẹkemeke.
- 4 Ọ bụ ẹbà iya bẹ oo-gude kpuchita ngu;
 bụru lẹ mkpuli nku iya;
 bẹ ịi-gbabe; zeeru ndzụ.
 Oo-gude kele ya bụ
 o-me-g'ọ-kfuru gbochita ngu;
 t'ẹ b'ọ dụ iphe e-me ngu nụ.
- 5 Ejo iphe anọduje eye madzụ
 egvu l'enyashi b'ẹ tịi tsuhedu egvu;
 tịi tsụ iya iphe-kpaa,
 anọduje eme l'eswe.
- 6 Ejo iphe-ememe, anọduje
 aphụ kojokojo l'echi-abali
 ta dudu ophu iitsukwadu egvu;
 mbụ jeyekpo lẹ ndu ophu
 anọduje egbushi madzụ l'echi oke-eswe.
- 7 Ụnu ụmadzụ labụ l'ụkporo
 madzụ ugbo iri a-dashị l'iku
 ẹke iino; unukurunu
 anwushihu ngu l'uzo
 ẹka-utara.
 Ọlẹ ẹ t'ọ dudu ophu uphere iya e-ru ngu l'ẹhu.
- 8 Ndu akirishi;
 bẹ ịi-gudeje enya ngu ele
 l'ẹke aahụ ẹphe àhùhù.
- 9 Keshinu ophu ị nọwa
 Ọkaribe-Kakọta-Nụ l'ẹka;
 mbụ Ojejoje ophu bụ
 a -gbabe; a dzuru nke mu
- 10 b'ẹ tọ dukwa iphe eme ngu nụ;
 ophu ọ dudu iphe a-bya
 t'ọ bya akpakaaru ngu ufu;
- 11 kele Ojejoje e-zi unwu
 ojozi-imigwe iya t'ẹphe
 l'ẹche ngu nche;
 l'iphe bụ ẹke, iishi.
- 12 Ẹphe e-ghobe ẹka;
 wota ngu t'ukfu ba dụ ngu.*

* 91:12 91:12 Mát 4:6.

- 13 Agụ; mē ogһu;
 bē ʔi-dzopyabeje l'okpa;
 mbụ gude okpa dzo-gbua
 oke agụ; mē ẹjo-agwọ.
- 14 Ojejoje sụrụ: "L'iphe bụ
 onye yeru iya obu;
 bē ya a-nodu anafutaje.
 Ya a-nodu egbochita iya
 t'ẹ b'ọ dū iphe e-me iya nū;
 kẹ l'ọ guberu ẹpha yẹbe Ojejoje iphe.
- 15 Teke onye ono kuru iya;
 bē ya a-za iya.
 O -nodu l'iphe-ẹhuka;
 bē ya e-swiru iya eswiru.
 Ya a-nafuta iya; kwabẹ iya ugву.
- 16 Ya e-me t'ọ kaa nka lilihu alilihu;
 gude koshi iya lẹ ya adzoje madzụ."

92

Egву-qma mboku ọtu-ume

- 1 O dū mma t'a jaje Ojejoje ajaja;
 t'ẹ gudeje egву tua nggube
 Okaribe-Kakota-Nụ ẹpha;
- 2 mbụ t'ẹ gbeshije l'utsu;
 raaru iya ndiphe arara l'i yeru ẹphe obu.
 Teke o beru l'enyashi;
 e kfuaru ẹphe l'i bụ
 o-me-g'o-kfuru.
- 3 Oo-nodu ada l'egву l'ọ bụ
 une, e gude udo iri kpaa;
 mē ogele, ada gengugengu;
- 4 kẹle nggube Ojejoje
 gudewa iphe dū mma;
 mee t'ẹhu tsoje mu ẹna.
 Mu aguje egву
 ẹhu-otso-ena
 k'iphemiphe obule,
 i gude ẹka ngu emee.
- 5 Nggube Ojejoje; lewaru ẹge
 iphe iimeshi habe nshinu.
 Ẹge ono; bẹ oriri ngu
 dukwaphu ogву.
- 6 Onye ẹ te nwedu
 egomunggo ta madu
 ẹge o dū;
 ophu oo-dokwa nū onye eswe ẹnya;
- 7 A makwarua lẹ ndu akirishi
 anoduje arishi l'ọ bụ ẹta;
 iphe bụ iphe ndu eme ẹji
 byiru ẹka; yọ buru upete.
 Obule ẹphe emekochaa
 buru kpurupyata gbururu jeye.
- 8 Obenu lẹ nggube Ojejoje

- a-nodu ede ude jeye le tutu yoyo.
⁹ Ndu ohogu ngu; nggube Ojejoje;
 ndu ohogu ngu a-buru kpurupyata.
 Achikashia ndu akirishi
 l'ephe ha; ephe agbaa nanu nanu.
¹⁰ Obenu l'i mewaru
 t'agburu-ehu mu du l'o bu k'atsa.
 Nggubya eworu manu,
 eshi kwekwekwe wua mu l'ishi.
¹¹ Mu gudewa enya mu
 phu le ndu ohogu mu phe
 b'e mekputawaru.
 Mu gudewa nchi mu nua
 le ndu noru mu l'ejo oshi; b'a vuwaru l'ogvu.
¹² Ndu doberu aka ndoo
 a-nodu aja ajaja l'o bu nkfu.
 Ephe a-nodu evu l'o bu
 oshi sida k'ugvu ugvu Lebanonu,
¹³ e yeru l'ime ulo ke Ojejoje.
 Ephe a-nodu l'ogbodufu
 Nchileke ayi aja rikarika.
¹⁴ Ephe -kahukpoonu
 m'oo akahu; be ephe
 a-nodu amile-e nebyi.
 Ephe adule-e
 nongini-nongini; shihu ike;
¹⁵ k'oplu ephe e-shi ege ono
 koshi le Ojejoje bu onye doberu aka ndoo;
 buru Agbara-Mkpuma nke mu;
 to nwe iphe e te vudodu
 nhamunha, ooyeje aka.

93

- ¹ Oo Ojejoje bu eze.
 O yeru odu-biribiri oye uwe;
 bya egude agburehu kwaa
 onwiya okwa ngwa.
 Mgboko b'o meru kfube;
 yo nguru anguru.
 E to nwedu l'oo-nonyaa
 bya afu-woo afu-wo.
² Aba-eze ngu nguhawaruru
 anguru tsube l'ede-nwede;
 nggubedua eshiru l'ojejoje.
³ Nggube Ojejoje;
 iphe bu eze enyimu gbeshiakwaru.
 Iphe bu eze enyimu
 enwuakwa ke dukuduku.
 Iphe bu eze enyimu edeekwa ekiri.
⁴ Obenu le Ojejoje,
 bu l'igwe ha nshinu;
 k'oplu bu l'olu iya
 adaghataje mgbeka,

eze ẹnyimu anọduje echi;
 ọkpẹhu iya aka k'oke
 eyii eze ẹnyimu nshinu.

- ⁵ Nggube Ojejoje;
 iphe i turu ọkpa iya; sù
 t'e meje b'ẹ ta amingadu aminga.
 Iphe meru ọlo ngu;
 yọ dọ ugvu bọ l'ọ dọ nsọ;
 yọ bọru ẹge ono;
 bẹ ọo-dọ jeye lẹ tutu yoyo.

94

- ¹ Nggube Ojejoje,
 bọ Nchileke,
 agwatajẹ ugwo iphe!
 Nggube Nchileke,
 a gwatajẹ ugwo iphe;
 nwunua phoo l'ọ bọ ọku.
- ² Gbalihunu nggube onye
 ekpeje mgboko ikpe;
 kfuа ndu eku onwẹphe
 ekuku ugwo iphe ruberu ẹphe.
- ³ Nggube Ojejoje;
 ?bọ teke ole bẹ ndu
 akirishi a-ha ọtu
 okokooko-o, ẹphe atọ-a?
- ⁴ Ndu eme ẹjo iphe anọduje
 atọ ọnu onwẹphe ẹge ẹphe ẹ ta ahadu.
 Ẹphe ekfunukaje okporokpo okfu;
 l'asaphe oke nsasa.
- ⁵ Ndibe nggube Ojejoje;
 bẹ ẹphe egweje ogwe uri.
 Ndu ono, bọ ọkẹ-iphe ngu ono;
 bẹ ẹphe anọduje akpapyashị ishi.
- ⁶ Ẹphe egbushijẹ unwanyi, maa tufuru;
 mẹ unwegirima,
 a tọru ogbee;
 l'egbushikwaphu ndu mbyamụmbya.
- ⁷ Ẹphe -nọdu; ẹphe asụ:
 "Lẹ Ojejoje ta dukwa iphe ọophuje;
 lẹ Nchileke kẹ Jékpọu ta
 dukwa iphe ọokpaje ishi iya."
- ⁸ T'ọwaa dokwaa unu ẹnya;
 unubẹ ndu ono,
 egomunggo swehuru l'ẹke, madzọ nọ ono;
 mbụ unubẹ ndu ono, eme eswe ono;
 ?bọ teke ole bẹ unu
 a-makpọoru iphe.
- ⁹ Onye ono, bọ iya
 kfuberu madzọ nchị ono;
 ?oda nkichi tọ.
 Tọo onye ono, bọ iya
 moberu madzọ ẹnya ono;

?tọo phudu uto tọo.

- 10 Tọo onye ono, bu iya
ahùje iphe bu mbakeshi ahùhù ono;
?tọo hùdu unubedua tọo?
Mbù; onye ono, bu iya
anọduje ezi madzù mmamiphe ono;
?bù yèbedua te gbe madu iphe tọo.
- 11 Ojejoje makotaru iphe madzù ari.
Ọ maru l'oriri ephe bukota mkpokoro oriri.
- 12 Onu-oma bu k'onye
nggube Ojejoje ahùje ahùhù;
mbù onye igudeje ekemu ngu ezi iphe.
- 13 Onye ono be iinuje ike,
oo-gude tagbua iphe-ehuka le nshi;
jeye teke ee-gwu nsu te ndu akirishi nwulahu.
- 14 Kele Ojejoje ta ahadu ndu nk'iya.
E tọo gbadodu ndu,
bu okè-iphe iya.
- 15 Kele ndu ikpe a-wata okpe
ikpe, du maa.
Yọ buleruphu ndu obu
guru iphoro bu ndu
a-du ike tsokota ikpe ono.
- 16 ?Bù onye e-gbeshi je aluaru mu ndu akirishi?
?Bù onye e-vudo l'ekiya
nke mu; je aluaru mu ndu ejo iya ono?
- 17 Ndege Ojejoje ta gbaru mu mkpu;
m'a ga azahawa mu ru teke teru etete.
- 18 Teke mu chiru mkpu le mu adaakwa;
be nggube Ojejoje gude ke
l'i yeru mu obu wota mu.
- 19 Teke mu wataru ori oke oriri;
b'i duru mu ike; mee;
ehu atsolahaa mu ena.
- 20 ?Ii-kwe te nggu le ndu ishi,
e te emedu iphe vudo nhamunha
emegba iphe tọo;
mbù ndu ono, egudeje
ekemu l'emegbu ndu
ephe achi emegbu ono?
- 21 Ephe edzukobeje;
chia idzu ege ephe e-shi
kpapyaa ndu doberu eka ndoo ishi.
Ephe ekpee kpee onye
e ta dudu iphe o meru nkfugbu.
- 22 Obenu l'o bu Ojejoje bu
egbochitaje mu nu.
Oo Nchileke bu
Agbara-mkpuma ono,
mu agbabaje;
je edomia onwomu ono.
- 23 Oo ya a-kfu ephe ugwo

iphe dū ejī, ephe eme;
 mee t'ephe buru kpurupyata
 k'ejo iphe ono, ephe eme ono.
 Oo Ojejoje, bu Nchileke
 ayi e-me t'ephe buru kpurupyata.

95

- 1 Unu bya t'ayi gua egvu
 ehu-otso-ena gude jaa Ojejoje!
 Unu t'ayi tua uzu
 ehu-otso-ena gude kwabe iya ugву;
 mbu onye ono,
 bu Agbara-Mkpuma,
 adzofutaje ayi ono!
- 2 Unu t'ayi gude egvu ekele bya l'ifu iya!
 Unu t'ayi gude egvu-qma meeru iya uzere!
- 3 Ke l'o bu Ojejoje, bu Nchileke;
 buru onye eze, kakota iphe bu
 omarali, no mgboko-a nshinu.
- 4 O bu yebedua be mgboko
 mgburumgburu no l'eka.
 Iphe bu oke ugву aburu iya nwe iya.
- 5 Eze Enyimu bu nk'ia;
 ke l'o bu iya meru iya.
 Yo buru iya gude aka iya
 meta ogbodo-alj okponku.
- 6 Unu bya t'ayi fozita;
 baaru iya aja;
 t'ayi byishiru Ojejoje ono ikpere,
 bu iya meru ayi ono;
- 7 ke l'o bu iya bu Nchileke ayi.
 Ayibedua aburu ndu oochе
 l'o bu onye eche aturu;
 mbu unwu aturu, no iya l'eka.
 Oo ya bu; teke unu nuru
 olu iya ntanu owaa;
- 8 unu ba anmakwa okpoma
 kpu-gbungu ege unu
 nmaru iya le Meriba;
 me ege unu nmaru iya
 le Masa l'echi-egu;
- 9 mbu eke ono, ndiche unu phe
 noru hua Nchileke ama
 bya adatakwa iya phu;
 l'ephe gudetsua enya ephe phu iphe ya meru.
- 10 Ukpоро afa ebo mgburumgburu;
 be ogbo ono kpatsukotarу iya iwe.
 Ya asu l'egomunggo
 sweshihuru ephe;
 ophu ephe 'ekwedu oshi
 uzo, ya koshiru ephe.
- 11 To du iya bu; ya egude
 ehu-eghughu ribua ya:

"L'ephe ta abahudu l'eke ya nọ; tuta ume."*

96

- 1 Unu guaru Ojejoje egvu ophungu.
Tẹ ndiphe kpoo-gbaa
guaru Ojejoje egvu.
- 2 Unu guaru Ojejoje egvu;
jaa ya ajaja!
Unu raje iya arara
mboku-mboku l'o bu
Ojejoje bu onye adzoje madzu!
- 3 Unu kfukashiaru iphe bu
mbakeshi k'iphe du biribiri, oomeebe.
Unu ekfuaru ndiphe k'iphe
du biribiri, oomeje.
- 4 Kele Ojejoje ha nshinu;
o gbakporu t'a jaje iya ajaja.
T'a tsujekwa iya phu egvu;
ke l'o kakota iphe bu agwa l'o ha.
- 5 Agwa iphe bu mbakeshi
bukota iphe e gude eka mee.
Obenu l'o bu Ojejoje gude eka iya mee igwe.
- 6 Ugwu; me o-gbu-nwii-nwii; be no iya l'uzo ifu.
Ike; me odu-biribiri aburu
iphe jiru ulo iya, du nsọ.
- 7 Unube ikfu, nogbaa le
mgboko;
unu kwabe Ojejoje ugву.
Unu kfua ege o du-be
biribiri; me ege ike iya habe nshinu.
- 8 Unu tua onu ege Ojejoje
du-be biribiri; ke l'o gbaru iya.
Unu gude iphe bya anu iya l'ogbodufu iya.
- 9 Unu yee uwe, du nsọ;
du biribiri gude baaru Ojejoje eja.
T'ehu nmaje unu anmanma
l'ifu iya; unube ndiphe l'unu ha.
- 10 Unu kfuru iphe bu mbakeshi
l'oo Ojejoje bu eze.
Mgboko b'e meru;
yo shihu ike;
k'ophu bu l'e to o fọ-wodu afo-wo.
Yo buru Ojejoje
e-kpe ndiphe ikpe,
vudo nhamunha.
- 11 Tẹ akpamigwe l'o ha
tee eswa;
ehu atsọo ndiphe ena.
T'eze enyimu;
me iphemiphe obule,
no iya nu tukokwa zee igidi.

* 95:11 95:11 Hib 3:7-11; 4:3-11.

- 12 Tẹ ẹgu ẹke, e meberu iphe;
mẹ iphemiphe ọbule,
nọ iya nù tee ẹswa.
Teke ono; iphe bụ oshi,
nọ l'ọswa agwa egvu; tee ẹswa.
- 13 Ẹphe a-guru Ojejoje egvu
kẹ l'ọobyawa okpe ndu eliphe ikpe.
Oo-gude odobe-ẹka-ndoo
kpee mgboko
mgburumgburu ikpe;
bya egude ire-lanụ kpee ndiphe ikpe.

97

- 1 Ọ kwa Ojejoje bụ eze;
t'ẹhu tsọo ndiphe ẹna.
Tẹ ndu bugbaa l'ikfuli
eze ẹnyimu tee ẹswa!
- 2 Urukpu; mẹ ẹkpuru-ọchi
nọ-pheru iya mgburumgburu.
Ọ bụ odobe-ẹka-ndoo;
mẹ ikpe, dū maa
b'o gude nọdu l'aba-eze iya; l'achi.
- 3 Ọku evutajeru iya ọzo;
je ekegbushikota ndu
ọhogu iya l'ekemeke ọbule.
- 4 Ebemu, ọ loru bẹ iphoro,
iya ngashikotaru mgboko.
Iphe bụ onye -phuru iya nù;
ẹphe anmahu jijiji.
- 5 Ugву dazehuru l'ọ bụ ọmu l'ifu Ojejoje;
mbụ l'ifu Nnajiufu, bụ iya
nwe mgboko gbaa mgburumgburu.
- 6 Akpamigwe l'ọ ha atụ ọnu iya
l'ọ bụ onye doberu ẹka ndoo.
Ndiphe l'ẹphe ha l'elewaa ẹge
biribiri iya habe nshinu.
- 7 Iphe bụ ndu, abaru iphe
a pyiru apyipyi ẹja;
mbụ ndu gude nte asa nsasa;
b'e mekotaru iphe-iphere.
Unubẹ nte l'unu ha;
unu baaru Nchileke ẹja!
- 8 Ndu Záyonu nuru ẹge
nggube Ojejoje egudeje
ekpe ikpe; telahaa ẹswa.
Ndu kẹ Júda b'o meru t'ẹhu tsọo ẹna.
- 9 Kẹ l'ọ bu nggube Ojejoje
bụ Ọkaribe-Kakota-Nu
lẹ mgboko
gbaa mgburumgburu.
Ẹ woliru ngu;
nggu akakota iphe bụ agwa,
nọ lẹ mgboko-a l'ọ ha nshinu.

- 10 Tẹ ndu yeru Ojejoje obu
kpokwaa ẹjo iphe-ashi;
kẹ l'ọ kwa ndu yeru iya
obu bẹ ooletaje ẹnya.
Yọ buru ẹphe;
bẹ ọonafutaje l'ẹka ndu iwe.
- 11 Iphoro b'e meru t'ọ duru
ndu doberu ẹka ndoo.
Ndu obu guru iphoro
b'e meru tẹ ẹhu-otso-ena buru nk'ẹphe.
- 12 Unu nọdu Ojejoje l'ẹka tee ẹswa;
unubẹ ndu doberu ẹka ndoo.
Unu tua ya ẹpha; l'ẹpha iya dọ nsọ.

98

Egву-qma

- 1 Unu guaru Ojejoje egву ọphungu;
kẹ l'ọ meru iphe dọ biribiri.
Ọ bụ ike iya;
mẹ ẹka iya ono,
dọ nsọ ono b'ọ gude mekputa.
- 2 Ojejoje mewaru t'a maru
l'oodzofutaje madzọ;
bya emee tẹ iphe bụ
mbakeshi maru l'ọ bụ
onye doberu ẹka ndoo.
- 3 Ọ nyataru obu, o yeru,
ndu ọnu-ulo Ízurelu;
mẹ kẹ l'ooomeje iphe o kfuru l'ẹke ẹphe nọ.
Mgboko gba
mgburumburu
phụ-dzuwaru ẹge Nchileke
ayí egudeje adzọ madzọ.
- 4 Unu tua ọzu ẹhu-otso-ena
gude kwabẹ Ojejoje ugву;
unubẹ ndiphe l'unu ha.
Unu gua egву-qma;
gushia ya ike; gude jaa Ojejoje!
- 5 Unu gude une gua
egву-qma;
jaa Ojejoje ajaja.
Unu egudekwaphu une;
mẹ egву-ekwekwe jaa ya.
- 6 Unu gude opu; gude ọpyoku
tua ọzu ẹhu-otso-ena;
gude kwabẹ Ojejoje,
bụ eze ugву.
- 7 T'eze ẹnyimu; mẹ iphemiphe ọbule,
nọ iya nọ tükokwa zee igidi.
Tẹ mgboko l'ophu;
mẹ iphemiphe ọbule,
bụ iya nọ tua ọzu.
- 8 Tẹ iphe bụ ẹnyimu, nọnu kua ẹka.

Iphe bu ugву, nonu agva
egву ekoshi l'ehu atso ephe ena.

- ⁹ T'ephe tuko nodu l'ifu Ojejoje gua egву;
ke l'obyawa okpe mgboko ikpe.
Ndu mgboko l'ephe ha;
be oo-kpe ikpe, du maa;
hakwaaruphu ndiphe l'ephe ha
enge, vudo nhamunha.

99

- ¹ O kwa Ojejoje bu eze;
te ndiphe nmahukwa jijiji.
O no l'aba-eze iya l'eli cherobimu.
Te mgboko mgburumgburu
nmahukwa kpakpakpa.
- ² Ojejoje hakwa nshinu;
mbu onye ono, bu le Zayonu ono.
E woliru iya; yo ka
iphe bu mbakeshi nshinu.
- ³ T'ephe jaa epa ngu,
ha nshinu ajaja;
mbu epa ngu ono,
ndiphe atso egву ono.
O du nso.
- ⁴ Eze obu ha nshinu.
Iphe aduje iya mma bu ikpe,
vudo nhamunha.
Ome iphe t'o vudo
nhamunha b'i meru;
yo nguru anguru.
L'ehu unwu Jekopu b'i
meru iphe vudo nhamunha;
buru iphe du mma.
- ⁵ Unu mejee te Ojejoje,
bu Nchileke ayi dee ude.
Unu nodu iya l'iku okpa; baaru iya eja.
O du nso.
- ⁶ Mosisu me Eronu shi
tsoru le ndu achijeru Nchileke eja.
Samelu eshi tsoru le ndu shi
akpo-kuje epa iya.
O shi abuje; ephe -kpo-ku
epa Ojejoje; yo za ephe.
- ⁷ O shi anoduje l'urukpu,
kpuru rogbodyongu kfuru yeru ephe.
Ephe eshi edobeje ekemu iya;
l'eme iphe o toru ephe okpa iya.
- ⁸ Nggube Ojejoje,
bu Nchileke ayi;
i shi azaje ephe teke ephe kpo-kuru ngu.
I shi ahije ndu Izurelu
ahuhuhuteke ephe shisweru uzo ngu.
Obenu l'i shi buru ephe Nchileke,

agujeru onye meru eji nvu.

- ⁹ Unu mejee tẹ Ojejoje,
bụ Nchileke ayi dee ude.
Unu nọdu l'ugvu iya,
dụ nsọ; baaru iya eja;
kele Ojejoje, бү Nchileke ayi dụ nsọ.

100

Egву-qma, e gude ekele Ojejoje ekele

- ¹ Unu tua uzu ehu-otso-ena;
gude kwabẹ Ojejoje ugву;
unubẹ unwu eliphe l'unu ha.
- ² Unu gude ehu-otso-ena;
jeeru Ojejoje ozi.
Unu gude egvu
ehu-otso-ena bya iya l'ifu.
- ³ Unu makwaru l'o kwa
Ojejoje бү Nchileke.
O бү iya keru ayi;
ayi aburu nk'iya.
Ayi бү ndibe iya;
mbu aturu, ooch nche.
- ⁴ Unu gude egvu-ekel
bahu l'onu-nggamgbo iya.
Unu egude egvu-ajaja
jerua ogbodufu iya.
Unu kele iya ekele;
jaa ya ajaja;
- ⁵ kele Ojejoje бү onye oma.
Obu, o yeru madzu abuje ojejoje.
Qobujeru o-me-g'o-kfuru
tsube l'ogbo sweru ogbo.

101

Egву-qma, Dévidi deru

- ¹ Mu a-gu egvu ke n-yemobu ngu
yele ikpe ngu, vudo nhamunha.
Mu a-gu egvu gude jaaa
ngu ajaja; nggube Ojejoje.
- ² Ndzu mu; be mu a-to nwehu
mee t'e b'o du eka uta a-du iya.
?Bu teke ole be ji-kpakfuta mu?
Mu e-gude obu, uta e ta dudu
buru le nke mu.
- ³ E to dudu iphe du eji,
mu ekwe t'o shita mu ifu.
Umere ndu e te etsodu
okpobe okfu ono du mu ashị;
ophu 'o nwedu iphe mu l'ephe emegba.
- ⁴ Ndu uzo ephe gberu nggo;
be mu edobeje ote-nya.
E t'o dudu iphe mu l'ejo iphe gba.
- ⁵ Ndu anoduje ekfuru ibe ephe okfu-azu;

bẹ mu e-me t'ẹphe yifu.
 Ndu etu onwẹphe iphe igwe charu;
 mẹ ndu eku onwẹphe ekuku;
 bẹ mu ta atakwaru nshi.

6 Ndu, bụ o-me-g'o-kfuru

l'alị-a;
 bẹ mu a-nọdu eleta ẹnya;
 k'ophu mu l'ẹphe
 e-buwaruru jeye.
 Onye ụta ẹ ta dudu l'iphe
 oome e-mekochaa l'ejeru mu ozi.

7 Ẹ tọ dudu ndu ẹregede;

m'ọo onye lanu, mu ekwe
 t'o buru lẹ nke mu.
 Ophu o dukwa ndu ntumatu
 m'ọo onye lanu, mu ekwe
 t'o vudo mu l'ifu.

8 Ụtsu mbọku-mbọku;

bẹ mu e-meje t'iphe bụ
 ndu akirishi, nọ l'alị-a gvụ.
 Mu a-tuko iphe bụ ndu ẹjọ iphe
 bufu lẹ mkpukpu kẹ Ojejoje.

102

Ekfukfu, onye eje iphe-ẹhuka ekfu anụ Nchileke

Okfu, o kfuru teke ike agvụ iya agvugvu; guru aphụ, nọ iya l'obu nọ Ojejoje

1 Nnua ekfukfu, mu ekfu

anụ ngu nggube Ojejoje;
 tẹ mkpu, mu echi runua ngu nchị.

2 Ba aghakwaru mu azu

teke mu nọ l'iphe-ẹhuka-a.
 Ngabekwa nchi;
 za mu oku ẹgwegwa
 teke mu kuru ngu;

3 kẹle ndzụ mu ephukahuwa

l'ọ bụ ẹnwuru-ọku.
 Ẹhu mu l'ọ ha enwukota
 mu phuraphura l'ọ bụ icheku-ọku.

4 E mewaru mu;

mu akpọo nkụ l'ọ bu ẹswa.
 O mewaru; ẹkpiri nri echihu mu.

5 Oke ude, mu anọduje

atsụ mewaru; mu agvụ.
 O bụwa okpu wushiru.

6 Mu dụ l'ọ bụ udele l'echi-egu;

mbụ l'ọ bụ mgbashi,
 beru l'ẹke ẹgbara kfuru.

7 Mu -zeru; muru ẹnya;

bẹ mu aduje l'ọ bụ nwenu,
 beru nkinyi iya l'eli okpotsu-ulo.

8 Ndu ohogu mu anọduje aja

mu ewena mkpurumkpuru.
 Mu bụwa iphe ndu mu dụ

- ashị gude akọ ọnu.
 9 Ọ bụ ntụ bẹ mu erije;
 yọ buru mu nri.
 Mu ewojeru ọnya-mini
 gwakọbe l'iphe mu angụ angungu.
- 10 Iphe kparu iya nụ aburu
 l'ehu gbanwuhuru ngu oku;
 kẹ l'i paliru mu imeli imeli; buhaa mu ẹka.
- 11 Ndzu mu dụwa l'ọ bụ
 nwa onyonyo urenyashi.
 Mu nwukotawaru kpaa l'ọ bụ ẹswa.
- 12 Obenu lẹ nggube Ojejoje
 a-nọ l'aba-eze ngu gbururu jeye lẹ gbururu;
 ọphu 'o nwedu l'a azaha
 ngu azaha tsube l'ogbo sweru l'ogbo.
- 13 Ii-gbeshikwa-a ọuaru Záyonu imiko;
 kẹ l'ọ ruwaru teke ọo-tuba ngu l'obu;
 mbụ l'oge teke ono, a ọtaru
 afota dobe ono ruwaru;
- 14 kẹle mkpuma iya dụ
 ndu ejeru ngu ozi mkpa.
 Oobuje; o -kpo udzu tui;
 imiko iya adu ẹphe nshinu.
- 15 Iphe bụ mbakeshi a-nodu
 atsụ nggube Ojejoje egvu.
 Iphe bụ ndu eze, nọkota lẹ
 mgboko l'ẹphe ha a-nodu
 akwabẹ ọdu-biribiri ngu ugvu;
- 16 kẹle Ojejoje e-gude ẹka iya
 kpukwazi Záyonu;
 gude ọdu-biribiri iya lufuta.
- 17 Ọo-nụ ekfukfu, ndu ẹ ta
 dudu ẹge ọ haru ẹphe ekfu anụ iya;
 ọphu oolephudu aroro,
 ẹphe arọ iya l'ẹnya.
- 18 T'e dee ọwaa l'ekwo doberu
 ogbo ọphu abya nụ;
 k'ọphu ndu ọphu, ẹ te
 egbe atsutadua ime ẹphe
 e-tu Ojejoje ẹpha.
- 19 Lẹ Ojejoje shikwa l'eze-ulo
 iya l'ephekerephe;
 o shi l'imigwe gbua igo lẹ mgboko;
- 20 tẹ ya nua ude, ndu mkporo atsụ;
 shi ẹge ono tufu ndu
 e kperu nkfugbu.
- 21 Ọo ya bụ t'a raa kẹ
 Ojejoje arara lẹ Záyonu;
 jaa ya ajaja lẹ Jerúsalemu
- 22 teke iphe bụ mbakeshi;
 mẹ alị-eze ndiphe l'ọ ha
 e-dzukobe t'ẹphe baaru Ojejoje ẹja.

- 23 Nchileke nafuwaru mu ike l'okorɔbya;
 o nafuwaru mu ndzɔ l'ike.
- 24 Tɔ dɔ iya bɔ; mu asɔ:
 Nggube Nchileke mu;
 be ewofushinu nɔ mu;
 l'ɛ b'ɔ dɔ ɛge mu nɔ-bewaru;
 lɛ nggubedua a-nɔkwa
 tsube l'ogbo sweru ogbo.
- 25 Lɛ mbulembu kpɔ bɔ
 nggubedua tɔru ntɔ-l'alɪ mgboko l'ɔ ha.
 Yɔ bukwaru ngu phɔ;
 bɛ gude ɛka ngu mee igwe.
- 26 Iphe ono l'ɔ ha e-mekochaa laa l'iyi.
 Obenu lɛ nggubedua l'a-dɔ ɛge ɪ dɔ.
 L'ɛphe ha e-mekochaa
 kashihu l'ɔ bɔ uwe.
 Yɔ buru ɛge-a aagbanweje uwe-wa;
 bɛ ii-mekochaa gbanwee ɛphe;
 nk'ɛphe agvɔ.
- 27 Obenu lɛ nggubedua
 bulephu onye ɪ bɔ b'ɪ bɔ;
 nɔduwa ɛge ɪi-nɔ jeye lɛ tutu yoyo.
- 28 Unwegirima, ndu ejeru
 ngu ozi l'e-buru l'ɛke ɪino;
 awa ɛphe nguru anguru l'ifu ngu.

103

Egву, Dévidi deru

- 1 Tɛ mbɛdua jaa Ojejoje ajaja.
 Tɛ iphe bɔ iphe nɔ mu l'ɛhu;
 jaa onye ono, ɛpha iya dɔ nsɔ ono ajaja.
- 2 Tɛ mbɛdua jaa Ojejoje ajaja;
 k'ɔphu ɛ t'ɔ dɔdu uru,
 eeritaje iya l'ɛka m'ɔo nanɔ, mu a-zaha:
- 3 Oogujeru mu nvɔ l'ɛjo iphe mu meru l'ɔ ha;
 l'emeje tɛ mu ka mma l'iphe
 bɔ iphe eme mu nɔ.
- 4 Oogbafutaje mu; shi ɛge ono dobe mu ndzɔ.
 Oogudeje n-yemobu iya;
 mɛ obu-imiko iya gbaa mu mgburumburu.
- 5 Oogudeje iphe dɔ mma
 nɔ-jia mu ɛpho;
 l'emeje tɛ mu laa azɔ
 lɛ nwɛpa l'ɔ bɔ ugo.
- 6 Ojejoje ekpeje eyeru ndu l'aakpa ɛhu;
 l'emeje tɛ iphe gbaru ɛphe rube ɛphe.
- 7 O meru tɛ Mosisu maru iphe
 bɔ uche-obu yebe Ojejoje;
 bya emee tɛ ndu Ízurelu
 maru iphemiphe ɔbule, oome.
- 8 Ojejoje bɔ onye aphɔje imiko;

bya aburu onye emeje

eze-iphe-oma.

Ehu te eghujedu iya

eghughu egwegwa.

Ooyejeru madzu obu yeru

iya eya k'etsutsu iya.

9 E too bajedu mbà tekenteke;
ophu ovujedu ovuma jeyawaru.

10 E too mejedu eyeru ayi
l'ege ejo iphe ayi meru ha;
ophu okfujedu ayi ugwo
iphe du eji, ayi emebe;

11 ke l'o bu ege igwe no-bebe
ali oreke-imeli bu ege o habe nshinu;
mbu n-yemobu, o yeru ndu atsu iya egvu.

12 Yo buru ege uzo
enyanwu-ahata teberu enya
l'uzo enyanwu-ariba;
bu ege eke o wofuru emeswe,
ayi mesweru iya je edobe
teberu enya l'eke ayi no.

13 O bu ege nna aphujeru unwu iya imiko;
bu ege Ojejoje aphujeru
ndu atsu iya egvu imiko;

14 ke l'o bu iya maru ege e gude mee ayi.
Qonyataje l'o bu eja mmanu be ayi bu.

15 Madzu be ndzu iya du l'o bu eswa.
Qonoduje evu rikarika
l'o bu okoko, no l'egu.

16 Pherephere -pheshile iya phu nwanshi;
yo phukashihu; eke o shi nodu
ta anyatahedu iya odo.

17 Obenu le ndu atsu Ojejoje egvu;
be Ojejoje eyejeru obu
tsube l'ede-nwede rua ede-nwede.

Odobe-eka-ndoo ya
adujekwaruphu ndu ophu
jeye le nwanwanwaranwa;

18 mbu le ndu ophu edobeje ogba-ndzu iya;
nyata dobe ekemu, o turu doberu ephe.

19 Ojejoje mewaru t'aba-eze iya
nguru anguru l'imigwe.
Abubu, o bu eze b'o bu rua ekemeke.

20 Unube unwu ojozi-imigwe
ke Ojejoje; unu jaa ya ajaja;
mbu unube ndu ike du;
bya aburu ndu eme okfu iya.

21 Unu jaa Ojejoje ajaja;
unube unwu imigwe l'unu ha;
mbu unube ndu ozi iya,
eme iphe bu uche obu iya.

22 Unu jaa Ojejoje ajaja;
unube iphe o meru ememe

dobe l'ẹke ọ bu eze.
Tẹ mbẹdua jakwaa Ojejoje ajaja.

104

- 1 Tẹ mbẹdua jaa Ojejoje ajaja.
Nggube Ojejoje,
bu Nchileke mu;
i ha nshinu.
I gude ugву yele
odu-biribiri nmaa
onwongu l'ọ bu onye nmaru ẹkwa.
- 2 Iphoro b'i yeru l'ọ bu onye yeru uwe.
Imigwe l'ọ ha bu
nggubedua phushiru iya l'ọ bu ọlo-ẹkwà;
- 3 bya eworu uko ọlo ngu gbaa l'eli mini.
I meru urukpu; yọ buru ugbo-inya ngu;
Nngu atukojeru pherephere l'ẹbà ephe.
- 4 I meru pherephere;
yọ buru nwozi ngu;
bya emee ọ-ta-chichichi ọku;
yọ buru onye, iizije ozi.
- 5 Ọ bu nggu tọru ntọ-l'alị mgboko l'ọ ha;
k'ophu bu l'ẹ to nwedu l'e
nwungaa ya enwunga jeye lẹ tutu yoyo.
- 6 I woru eze ẹnйimu yee
mgboko l'ọ bu uwe;
k'ophu bu lẹ mini
kpukotaru iphe bu ugву ekpukpu.
- 7 Obenu l'ọo mbà b'i baru mini;
yọ gbaa mgbalanu.
Ọ nuleruphu ọra, i nọ
l'imigwe raa; gbalaa.
- 8 Yo shi l'iphe bu ugву ono;
kekashia lẹ nsuda lẹ nsuda;
tsokwaseru l'oswa ẹke,
i tọru iya t'o shije.
- 9 I kpawaru iya oke ẹke ẹ tọ tso-swetajedu;
k'ophu bu l'ẹ t'o nwedu l'o
rimia mgboko erimi ọdo.
- 10 I mewaru tẹ mini shije
l'ogba gbaa geregere
kwaseru ọkpa-ugву.
Ootsojeru tųgbua mgbaku mgbaku ugву.
- 11 Yọ buru iya echebeje unwu anu,
bu l'egbudu mini angungu l'ephe ha.
Ọ kwa iya phu bẹ
nkakfu-igara-oswa egudeje
gboo onwiya ẹgu mini.
- 12 Unwenu, ephe l'eli anọduje
l'iku mini ono kpaa ekfunu.
Ephe ebepheje l'ẹkali-oshi ono l'agu egву.
- 13 Ọonoduje l'ẹke, o bu l'achiru

iphe bu ugву ono mini.
Mgboko l'ọ ha бe iphe oome du mma.

- 14 Ewu b'o meru; yoo fushije;
k'ophu elu a-taje nri;
bya emee iphe-akoko dobe
te madzu kọjee; kọbe iphe l'alі;
- 15 gude iya kuta meе, madzu
a-nguje t'ehu tso iya ena;
bya emeta manu, emeje te
ifu mu madzu amumu;
me nri, madzu erije ndu ndzu.
- 16 Oshi Ojejeje бe oogbaje mini ohuma;
mbu oshi sida ophu no
l'ugву ugву Lébanonu,
bu oshi ophu o yeru l'onwiya.
- 17 Yo buru l'eli eke ono;
be nwenu akpaje ekfuna.
Oku-eswi-uda eworu oshi
payinu mee ufu iya.
- 18 Iphe butsua l'iphe bu
oke-ugву ono bu
eghu-oswa.
Ndu ophu, bu ogba
mkpuma aburu eke
nchi-ogba anoduje ezeru ndzu.
- 19 O meru onwa dobe t'e gude iya guje oge.
Ophu, bu enyanwu amaru teke ya a-riba.
- 20 Oobuje; teke i meru te ochi gbaa;
yo buru iya bu le nchi ejihu.
Iphe bu anu, bu l'oswa eshi
l'eke o no wufuta jeshia ocho iphe oo-ri.
- 21 Agu anoduje ede ekiri; l'achọ nri, oo-ri;
mbu nri, shi Nchileke l'eka.
- 22 Enyanwu -halephu;
ephe anyigobe; lashia;
je eworu onwephe
domishia l'ogba ephe.
- 23 Madzu egbeshi teke ono jeshia l'egu.
Yo ndu l'egu jee ozi jeye l'urenyashi.
- 24 Nggube Ojejeje;
ozi, iijekota bukwa 'aguta aguta.
Iphemiphe obule ono
bukota mmamiphe nke ngu
b'i gude mekota iya;
mbu le mgboko l'ọ ha;
be iphe jiru iya nu bukota
iphe nggubedua gude eka ngu mee.
- 25 Eze Enyimu ha nshinu;
bya aha usa.
Yo buru l'ime iya;
be unwu anu, bu 'aguta aguta bu;
mbu iphe no ndzu;
ndu ophu ha nshinu;

- mẹ ndu ophu ha nwanshi.
 26 O bu l'eli mini ono;
 be ugbo-mini ono eshije.
 Bukwaru iya phu;
 be ejo agiyi ono, bu nggu
 gude eka ngu mee ya;
 yo nodu iya ebu nggada.
 27 Iphemiphe obule ono;
 bu nggu be ephe chiko ele enya l'eka
 ti nuje ephe nri l'oge iya.
 28 Teke i nuru iya ephe;
 ephe achikobe iya l'onwephe.
 Teke i musaru eka;
 iphe du mma enwushihu;
 ephe egude iya rijia ephe.
 29 Teke i gharu epheazu;
 ephe atsulahaa egvu.
 I-nata ephe ume, ephe atu;
 ephe anwushihu; buru eja ali.
 30 Teke i kuru Ume ngu ye iya l'ehu;
 yo buru iphe e meru k'ophungu.
 limeje mgboko l'onwiya
 to du ophungu ophungu.
 31 Te odu-biribiri Ojejoje
 dukwa ege o du jeye tutu yoyo.
 Te ozi, Ojejoje gude eka iya jee
 mekwa te ehu tsoko ya ena;
 32 mbu onye abuje;
 o-lee mgboko enya;
 yo nmahu kpakpakpa.
 Teke o byaru eka l'eli ugву;
 ugву obu akpuhu tututu.
 33 Mu a-noduje agu egvu anu
 Ojejoje le ndzu mu mgburumburu.
 Mu a-noduje agu egvu aja
 Nchileke mu ajaja jeye teke mu a-no-bebe.
 34 Te ke nk'ia-a, mu ari-a tsokwaa ya ena;
 ke l'iphe Ojejoje eme emeje t'ehu tsoko mu ena.
 35 Te ndu ejo iya chihu le
 mgboko gbaa mgburumburu;
 ophu ndu akirishi
 anohakwa anono ophu.
 Te mbedua jakwaa Ojejoje ajaja.
 Tajaja buru ke Ojejoje.

105

- 1 Unu kele Ojejoje ekele;
 unu akpo-kua epha iya.
 Unu mee t'iphe bu
 mbakeshi maru iphe o meshiru.
 2 Unu guku iya l'egvu.
 Unu gua egvu
 gude jaa ya ajaja.

- Unu kfukashia k'iphe
bụ iphe dū biribiri, ọonoduje eme.
- 3 Unu gude ẹpha iya,
dū nsọ ngaa ụnga.
T'iphe bụ ndu achọ
Ojejoje tee ẹswa.
- 4 Unu wojeru ẹnya dabẹ lẹ
Ojejoje yẹlẹ agburu-ẹhu iya!
Unu achoje ifu iya
mkpụrumkpuru!
- 5 Unu nyatakwa iphe biribiri;
mẹ iphe-ophulenia,
o meshiru;
yeru ikpe, o kpeshiru;
- 6 unubẹ eri nwozi iya,
bụ Ébirihamu;
unubẹ ụnwu Jékọpu,
bụ ndu o gude ẹka iya fọta.
- 7 Ọ kwa iya bụ Ojejoje;
bụru Nchileke ayi.
Ikpe iya chiko mgboko
vọo kfurukfuru.
- 8 Ndzu ono, o gharu ono;
bẹ oodobeje jeye lẹ tutu yoyo.
Iphe o kweru ukwa iya;
bẹ oomeje shi l'ogbo sweru ogbo.
- 9 Ndzu ono yẹlẹ Ébirihamu
gharu ono; mẹ angụ ono,
o rifuru Áyizaku ono
- 10 b'o meru; yọ bụru ekemu l'ẹhu Jékọpu;
bụru ogba-ndzu, a-duru
ndu Ízuru lẹ jeye lẹ tutu yoyo.
- 11 Ọ sụru ẹphe: "L'oo ẹphe;
bẹ ya a-nụ alị Kénanu
t'ọ bụru okè-iphe ẹphe ketaru."
- 12 ?Ephe shi dū ole teke ono.
Ephe shi habe ahabe;
b́ya aburu ndu
mbyamụmbya l'alị ono.
- 13 Ephe shi etsojeru iphe bụ
mbakeshi aghaphe.
Ephe -shi l'alị-eze ọwaa;
ẹphe akfufu lashia alị-eze ọdo.
- 14 Ophu ọ dudu onye
o kweru t'ọ kpaa ẹphe ẹhu.
O bụ okfu ẹhu ẹphe;
b'o shi egudeje baaru ndu eze mba;
- 15 sụ ẹphe t'ẹphe be
edenyikwa ndibe iya ono,
ya fọtaru afọta ono ẹka;
t'ẹ b'ọ duka iphe ẹphe

- e-me ndu ekfuchiru iya nụ.
- 16 O mebyishikotaru iphe
bụ nri, ephe nweru enweru;
shi ege ono mee t'ejo-egu bya l'eliphe.
- 17 Yọ bya eye nwoke lanụ
t'o vuru ephe ụzo.
Nwoke ono bụ Jófesụ;
mbụ onye ono,
e reru l'ọ bụ ohu ono.
- 18 Ephe tūru iya mkporo l'okpa;
fubashia ya ọnya l'okpa;
bya eworu ajaba igwè tūa ya l'olu;
- 19 gbururu jeye teke okfu iya vuru.
Okfu, Ojejoje kfuru emee
t'a maru l'ọ bụ onye
ire-lanụ.
- 20 Ya ndono; eze ezia t'e je atọfu iya.
Onye bụ ishi ọha atọfu iya; yo nweru onwiya.
- 21 Yo woru iya mee onye ishi l'ufu iya;
t'o letajeru iya ọnya l'eku iya l'ọ ha;
- 22 sụ iya t'ọ hùje ndu ishi
àhùhù teke dụ iya mma.
Yo zije ndu bụ ọgurennya
l'alị-eze iya mmamiphe.
- 23 Tọ dụ iya bụ; ndu Ízurẹlu alashia Íjiputu.
Ndibe Jékọpu ejenu je
aburu ndu, laru alala l'alị Hamu.
- 24 Ojejoje abya emee ndibe iya;
ephe azùa azùzù; ha l'igwe;
shi ege ono kapyabẹ ndu ọhogu ephe.
- 25 Yọ bya emee ndu Íjiputu;
ephe abya akpọo ndu Ízurẹlu ashị;
chilahaaru ephe ejo idzu.
- 26 Yọ bya ezi nwozi;
mbụ Mósí; mẹ Éronu,
bụ onye ọ fọtaru;
- 27 ephe eje emeshia
iphe-ophulenya nk'ia l'ẹke ephe nọ;
bya ekoshigbaa ephe iphe
dụ biribiri kẹ Ojejoje lẹ Hamu.
- 28 O meru t'ochi je gbaa l'alị
ono mgburumgburu;
kẹle ndu Íjiputu kwefuru okfu Nchileke ikè.
- 29 Yọ bya emee mini, nọ l'alị ephe;
yọ ghọkota mee.
Ẹma, nọ iya nụ anwushihukota.
- 30 Mbara abya eji alị ephe;
mbụ bya akwọtsua nkwo;
bahutsua l'ẹke ndu ishi ephe azeje.
- 31 Ọ bụa okfu b'o kfuru;
ijiji etsulahaa gbighigbi;

- mkpürúmkpu abya atúko alì ono tụa.
- 32 Yo wota mini, ọọga anọdu
achíru ẹphe l'alì ono mee;
yọ ghọọ aka-mini; mẹ egbe-igwe;
- 33 tųpyashia vayinu ẹphe;
mẹ oshi figu ẹphe;
mebyishikota iphe bụ oshi, nọ l'alì ono l'ọ ha.
- 34 Yo gbesikwa ọdo bya
ekfua okfu; igube awata ephephe.
Ogu, etsu gbigbigbi aburu 'aguta aguta;
- 35 bya atúko iphe bụ iphe nọ
ndzụ, nweru ẹkwo l'alì ẹphe tagbua;
mbụ tuko iphe ẹphe
meberu l'alì l'ọ ha tapyashia.
- 36 Yọ bya teke ono bya atúko
iphe bụ ụnwu ẹphe; ndu ọphu,
bụ ẹphe ime-ọdungu l'alì ono gwepyyaa;
mbụ tuko ụnwu ẹphe ndu
ọphu, bụ ọkpara gbugee.
- 37 Yọ bya edufuta ndu Ízurelu;
kpota mkpọla-ọcha
yẹle mkpọla-ododo kpojia ẹphe ẹka.
T'ọ nwe ụnwu kẹ ndu
Ízurelu; m'ọo onye lanụ,
a choru achọcho.
- 38 Ẹhu atsọo ndu Íjiputu
ntumatu lẹ ndu Ízurelu tųgbutsuaru;
kẹ l'ẹphe shiwa atsụ ndu Ízurelu ono egvu.
- 39 Yọ bya egesaarú ẹphe
urukpu gude kpuchita ẹphe;
bya edoberu ẹphe ọku
t'ẹphe gude phụ iphoro l'enyashi.
- 40 Ẹphe sụru t'a nụ ẹphe nri;
Ojejoje abya achíru ọkwà nụ ẹphe;
gude nri, shi l'igwe nụ-jia ẹphe ẹpho.
- 41 Yo kpuhaa oke mkpuma;
mini eshi iya tsọshihu;
l'atsọ l'ọ bụ nggele l'echi-egu ono;
- 42 kẹ l'ọ nyataru ụkwa iphe dụ nsọ,
o kweru nwozi iya, bụ Ẹbirihamu.
- 43 Yo dufuta ndibe iya;
ẹhu atsọo ẹphe ẹna;
mbụ ndu ono, ọ fọtaru ono.
- 44 Yo woru alì ndu ọhodo woru nụ ẹphe.
Yọ bụru ẹke ndu ọdo
riru aphụ iya; bẹ ẹphe wotaru;
yọ bụru ọke-iphe ẹphe;
- 45 k'ọphu ẹphe a-wata ome
ome-l'alì Ojejoje;
dobelahaa ekemu, shi iya l'ẹka.
T'ajaja bụru kẹ Ojejoje.

106

- ¹ T'ajaja buru kẹ Ojejoje.
Unu keke Ojejoje ekele;
kẹ l'ọ bụ onye, ụ́ mma;
kẹ́le n-yemobu nk'ia
anọ́je jeye l'ojejoje.
- ² ?Bụ onye a-ụ́ ike
tụ́a ọ́nu ege iphe
Ojejoje eme habe nshinu?
Tọ́o; ?nanụ́ onye a-ụ́ ike
tukota Ojejoje epha iphe oomeebe.
- ³ Ọ́nu-ọ́ma bụ́ kẹ́ ndu eme
iphe vudo nhamunha;
mbụ́ ndu ono,
anọ́duje eme iphe ụ́
mma tekenteke ono.
- ⁴ Nggube Ojejoje;
nyatakwa mu teke ị́-wata
okoshi lẹ́ ndibe ngu nọ́ ngu l'obu.
Gbakwaaru mu mkpu
teke ị́-bya epha adzofuta;
- ⁵ k'ophu mu a-phụ́ k'oma,
i doberu ndu ị́ fotarụ́;
tsokwaru phụ́ mba ono,
bụ́ nke ngu ono tee ešwa;
mbụ́ tsoru ndu ono,
bụ́ ọ́kẹ́-iphe ngu ono jaa ngu ajaja.
- ⁶ Ayi meekwaru iphe ụ́ eji
ege nna ayi oche phẹ́ meru.
Ayi mewaru iphe ụ́ eji;
mee iphe e ta dudu mma.
- ⁷ Teke nna ayi oche phẹ́
shi nọ́du lẹ́ ị́jiputu
bẹ́ iphe ụ́ biribiri,
i meshiru te shidu doo epha eña;
ophu ọ́ dudu ikpoto
iphe-oma ngu,
ono nweru ophu epha nyataru.
Epha kwefuru ngu ị́kẹ́
lẹ́ Eze Enyimu Uswe.
- ⁸ Obenu l'ọ́ gude k'okfu epha iya; dzofuta epha;
k'ophu aa-maru l'okpehu iya ha nshinu.
- ⁹ Ọ́ baru Eze Enyimu Uswe mba;
mini, nọ́ iya nụ́ atashihi.
Yo dua epha swee echi mini
l'ọ́ bụ́ onye eswe l'echi-egu.
- ¹⁰ Ọ́ dzofutaru epha l'ẹ́ka ndu ohogu epha;
gbafuta epha l'ẹ́ka ndu epha ụ́ aši.
- ¹¹ Mini rigbushikotaru ndu ohogu epha;
tọ́ ụ́ m'ọ́o bụ́ onye lanụ́, waru nụ́.
- ¹² Ọ́ bụ́ teke ono; bẹ́ epha
kwetaru l'iphe o kweru ukwa
ememe bẹ́ oomeje.

Ephe abya agua egvu gude jaa ya ajaja.

- 13 Iphe ono b'ẹ ta nọdu ọpһu baru ishi;
ephe azahaa iphe ono,
o meru ono;
ọpһu ephe ejebua ya ọkpata ishi.
- 14 Ephe erua l'echi-egu ono;
wata ome iphe egu iya agu ephe.
Yọ buru l'alі ono,
daburu swanmangu ono;
bẹ ephe dataru Nchileke.
- 15 Yọ nunu ephe iphe ephe sұru t'a nū ephe;
nұtsua ya ephe; bya evuru
ejo iphe-ememe byabẹ ephe.
- 16 L'odu ndu ́zurelu;
l'echi-egu ono;
b'o nweru ndu wataru
ogvuru Ḿsisu yele Erону
enya-kfurukfuru;
mbu ndu ono, Ojejoje
fотaru dobe iche ono.
- 17 Ya ndono; alі ekejahu ẹbo
lee Detanu;
bya atuko Ebiramu yele
ndu tso iya nū lia le ndzu.
- 18 Oku enwulihu;
dzukota ndu etsoje ephe.
Oku ono atuko ndu akirishi ono dzukota.
- 19 Ephe erua l'ugvu H́rebu;
je egude mkpola-ododo
kpua nweswi dobe;
balahaaru iya eja l'ọ bu nte.
- 20 Ephe egude odu-biribiri ke Nchileke
gbanweta iphe a kpuru;
yọ dū l'ọ bu eswi, atajẹ ewu.
- 21 Ephe azahaa Nchileke ono,
dzofutaru ephe ono;
mbu onye ono, meru
iphe ha nshinu l'alі ́jiputu;
- 22 bya emee iphe dū biribiri l'alі Hamu;
bya emekwaaphu iphe dū
egvu le Eze Enyimu Uswe ono.
- 23 Tọ dū iya bu; Nchileke asu
le ya e-mebyishi ephe.
Obenu le Ḿsisu, bu onye ọ fотaru;
jeru je akfu-chia uwara,
o shi abya; t'ẹ b'o gude
oke ehu-eghughu iya
mebyishikota ephe l'ephe ha.
- 24 E metsua; to nwehe iphe
ephe guberu egiri alі ono.
Ephe te kwe le Nchileke
e-mekwadu iphe o kweru ukwa iya.

- 25 Ephe anqshia l'ulo-ékwa ephe;
wata oгу aphu; jika ome
iphe Ojejoje suru t'ephe mee.
- 26 To du iya bu; yo ribua le ya
e-me t'ephe nwushihu l'echi-egu ono;
- 27 temanu ya abya eruta
unwu ephe je eye ndu ohogu ephe l'eka.
Ephe achikashia ephe;
ephe agbaa nanu nanu;
dzuru ekemeke obule.
- 28 Ephe egbeshi je eworu
onwephe go le Balu-Peyo;
bya awata ori iphe e gude
gwaaru agwa, e ta nodu ndzu.
- 29 Ephe emee;
Ojejoje avulahaa ovuma
kejo iphe, ephe eme.
Mgbonwu adakfutanu ephe.
- 30 Ole Finehasu gbeshiru bya egboo oгу ono;
shi ege ono mee te
mgbonwu ono kfushi.
- 31 A guaru iya eya
l'odobe-eka-ndoo, e-shi l'ehu iya
sweru eri iya tsube l'ogbo sweru ogbo.
- 32 L'ephe ruru le mini Meriba;
be ephe kpatsuru Ojejoje iwe.
Mosisu eshi ephe l'eka
kpata kpube onwiya.
- 33 O bu okfu l'ephe kwefuru
Ume Nchileke ikè meru iphe
Mosisu kfuru iphe e to ga ekfudu.
- 34 Ephe ajika l'ephe ta
alu-gbudu ndu ono,
ephe jekfuru l'ali ono;
ege Ojejoje turu ephe ekemu;
su t'ephe lua ephe.
- 35 Iphe ephe mechiaru bu
l'ephe le ndu ono bya
alu-gbalahaa nwanyi.
Ephe l'ephe abya agbaa
eghirigha; ephe awata ome ome-l'ali ndu ono.
- 36 Ephe awata obaru agwa ndu ono eja.
Iphe ono emekochaa buru onya; nma ephe.
- 37 Ephe egude unwu ephe
ndu k'unwoke le ndu ke unwanyi;
wata ogwa ejo maa.
- 38 Ephe awata ogbushi unwu
ephe, e ta dudu iphe ephe meru;
gude l'agwa nte ndu Kènanu.
Ephe egude mee unwu
ephe ono merushia ali ono;
- 39 bya eshikwaphu ege ono

- merushia onwephe;
shi ege ono du l'ọ bu
nwanyi e te gudedu ire iya
eka l'eke Nchileke ọ.
- 40 Ọo ya meru iphe ehu
ghulaharu Ojejoje eghughu
l'eke ndibe iya ọ;
yo kpọ-yilahaaru ndu ono,
bu okè-iphe iya ono ukuvu.
- 41 Yo chiru ephe ye l'eka ndu ohodo.
Ndu ephe du ashi aburu eze; chilahaa ephe.
- 42 Ndu ohogu ephe akpalahaa ephe ehu.
Ndibe Nchileke abya anodu ephe l'eka.
- 43 Ugbo olemole; b'ọ dzofutaru ephe.
O bu l'eke uche adujee ephe
bu ege ephe e-shi kwefuru Ojejoje ikè.
Ephe eshi ege ono kwaa
l'ejo iphe ephe; nodu iya yifu.
- 44 Ole oobuje; iphe-ehuka
-byakfuta ephe; ephe -raku Nchileke;
yo rua ya l'ehu egwegwa;
yo nua olu ephe.
- 45 Yo gude okfu ehu ephe
nyata ogba-ndzu iya;
gude ke l'o yeru ephe obu selaa eka azu;
- 46 mee t'iphe bu ndu kpuru
ephe le ndzu phuru ephe imiko.
- 47 Nggube Ojejoje,
bu Nchileke ayi;
dzofutanu ayi.
Shinu l'iphe bu mbakeshi
ono chilata ayi ọdo;
k'ophu ayi e-tu ngu epha;
nggube onye ono, du nsọ ono.
- 48 T'ajaja buru ke Ojejoje;
bu Nchileke ke ndu Izurulu
gbururu jeye le gbururu.
Tonyemonye obule sukwa: "Ono ege o du!"
T'ajaja buru ke Ojejoje!

107

- 1 Unu kele Ojejoje ekele;
ke l'ọ bu onye, du mma.
N-yemobu nk'ia anọje jeye le tutu yoyo.
- 2 Te ndu Ojejoje gbafutaru kfua ya;
mbu ndu o gbataru l'eka ndu ephe du ashi;
- 3 ndu ono, o shi l'iphe bu
mbakeshi chikobe ono;
mbu ndu ono, o jeru l'uzo
enyanwu-ahata; jee l'uzo enyanwu-ariba;
jee l'uzo isheli; jee l'uzo
ohuda je erukobe ono.

- 4 O nweru ndu ophu bu
 l'echi-egu be ephe tsoru l'aghaphe;
 mbu l'ali, daburu
 swanmangu, e ta dudu iphe no iya nu.
 Ophu ephe amadu uzo,
 ephe e-shi jerua mkpukpu, ephe e-buru.
- 5 Egu guru ephe; mini agua ephe.
 Ephe anodu l'eke ono
 leswee enya le ndzu.
- 6 To du iya bu; ephe araku
 Ojejoje teke ono, ephe no l'iphe-ehuka ono;
 yo bya anafuta ephe.
- 7 Yo bya edua ephe shia uzo,
 vudo nhamunha;
 durua ephe mkpukpu eke, ephe e-buru.
- 8 T'ephe kele Ojejoje ekele
 l'o yenukaru ephe obu;
 me ke l'onoduje emeru
 unwu eliphe iphe du biribiri;
- 9 ke l'onye mini agu;
 be onuje mini t'o ngua.
 Yo gude iphe du mma
 nu-jia onye, egu agu ephe.
- 10 O nweru ndu ophu shi nodu
 l'eke gbaru ochi; uzo echishihu ephe:
 buru ndu, no le mkporo;
 l'eye iphe-ehuka l'eke e gude
 mkpa kee ephe egbu.
- 11 Ishi iya aburu l'ephe kwefuru ikè;
 jika ome okfu Nchileke.
 Ephe eworu egiri idzu,
 Okaribe-Kakota-Nu chiru ephe fua l'ali.
- 12 To du iya bu;
 yo paru ephe haa;
 ephe ejelahaa ozi mkponwehu.
 Ephe ejee ya jeye;
 ephe ebahuje ebahu daa.
 To du onye, gbaru ephe mkpu.
- 13 To du iya bu; ephe araku
 Ojejoje teke ono, ephe no l'iphe-ehuka ono.
 Yo bya anafuta ephe.
- 14 Yo bya edufuta ephe l'eke ono,
 agba ochi, uzo chishihuru ephe ono;
 bya agbabushia mkpa ono,
 e shi gude kee ephe egbu ono.
- 15 T'ephe kele Ojejoje ekele
 l'o yenukaru ephe obu;
 me ke l'onoduje emeru
 ndiphe iphe du biribiri;
- 16 ke l'onnyakashije
 ogu-nggamgbo, a kparu l'igwe;
 bya egbubushia
 mgboro-igwe,

- e gude gbachishia ụzo.
- 17 O nweru ndu ọp̄hu wataru ome eswe.
Mkpata iya aburu l'ep̄he
kwefuru Nchileke ikè.
E menwuwa ep̄he ẹhu;
okfu l'ep̄he meru ip̄he d̄u ẹji.
- 18 Yọ kp̄oo ep̄he nri;
k'ọp̄hu b̄u l'ọ ph̄oduwaru-a
nwinyi-nv̄o; m̄e ep̄he anw̄ushihu.
- 19 Tọ d̄u iya b̄u; ep̄he araku
Ojejoje teke ono, ep̄he n̄o l'ip̄he-ẹhuka ono.
Yọ bya anaf̄uta ep̄he.
- 20 Yọ buru okfu b'o k̄furu
nw̄enkin̄yi;
ẹhu ak̄okota ep̄he mma;
sh̄i ẹge ono dobe ep̄he ndz̄u.
- 21 T'ep̄he kele Ojejoje ekele
l'ọ yenukaru ep̄he obu;
m̄e k̄e l'oonoduje emeru
un̄wu elip̄he ip̄he d̄u biribiri;
- 22 T'ep̄he gwoo ngweja-ek̄ele n̄u iya.
Ep̄he aḡua eḡvu ekele
gude mee t'a maru ẹge ip̄he oome habe.
- 23 O nweru ndu ọp̄hu gude
uḡbo-mini tsoru
eze ẹnyimu; l'aḡba ngh̄o.
- 24 Ndu onanu ph̄uru ozi, Ojejoje jeru;
ep̄he ph̄uru ozi, d̄u biribiri,
o jeru l'echi ebo mini;
- 25 k̄e l'ọ b̄u-a okfu b'o k̄furu l'onu;
oke ph̄ereph̄ere awata ep̄hephe.
Yo sh̄i ẹge ono mee;
oke eyii awata at̄utu.
- 26 Uḡbo-mini ep̄he eph̄elihuje
oreke-imeli;
yọ bya bya ats̄ua ọtsu l'echi ebo.
Oke ip̄he-ẹhuka ono,
ep̄he eje ono emee;
obu azash̄ihukota ep̄he.
- 27 Ep̄he angalahaa anganga;
l'ak̄p̄o garigari l'ọ b̄u ndu m̄ee guderu.
Mm̄amip̄he ep̄he l'ọ ha
aburu ep̄he ọ-la-l'iyi.
- 28 Ya ndono; ep̄he araku
Ojejoje teke ono, ep̄he n̄o
l'ip̄he-ẹhuka ono;
yọ bya anaf̄uta ep̄he.
- 29 O meru oke eyii mini ono; yọ dazita.
Yọ bya abaaru oke ph̄ereph̄ere mba;
yọ daa sh̄ikongu.
- 30 Ẹhu at̄solahaa ep̄he ẹna l'ọ dazitaru ono.
Yo dua ep̄he j̄eye ep̄he

- ejerua odu ugbo-mini l'ẹke ẹphe eje.
 31 T'ẹphe kele Ojejoje ekele
 l'o yenukaru ẹphe obu;
 me ke l'oonoduje emeru
 unwu eliphe iphe du biribiri;
 32 T'ẹphe kutsee ya ekutsee l'edzudzu pha.
 Ẹphe etua ya ẹpha l'ẹke
 ndu bu ogurennya doru.
 33 Ẹnyimu b'o meru;
 yo ghoo echi-egu;
 bya emee nggele;
 yo buru ali, okponku.
 34 O meru ali, bu ali-otsu;
 yo buru kpakiri kpakiri
 ali-unu;
 kele ndu shi buru iya nu
 menukaru ẹjo iphe.
 35 Echi-egu b'o meru;
 yo buru okpuru, mini jiru ejiji;
 bya emee ali okponku;
 yo ghoo ishi nggele.
 36 Yo buru ẹke du ẹge ono;
 b'o dutaru ndu egu agu
 je edobe t'ẹphe buru.
 Ẹphe anodu l'ẹke ono;
 buru mkpukpu nk'ẹphe.
 37 Ẹphe abya akoo okfu;
 bya akushia akpuru vayinu l'ẹke ono;
 yo mia iphe du egvu.
 38 O goru ẹphe onu-qma;
 ẹphe abya azua zu-jia egu;
 ophu o kwedu te elu ẹphe laa ali.
 39 Ole e mekocharu;
 Ojejoje egude mkpamehu;
 me iphe-ehuka ye aphu lo-zita ẹphe.
 Ẹphe awata ola ali.
 40 Onye ono, ewodaje ndu
 a maru ẹpha ẹphe ali ono;
 emee ẹphe;
 ẹphe aghaphelaha l'ali,
 daburu swanmangu,
 e ta dudu uzo, no iya nu.
 41 Obekwanu le ndu e-ta dudu
 ẹge o haru ẹphe;
 b'o setaru l'eka;
 sefuta l'iphe-ehuka, ẹphe eje.
 Yo bya emee; ndibe ẹphe;
 ẹphe azushilaha l'o bu aturu.
 42 Ndu obu ẹphe guru iphoro abuje;
 ẹphe -phua iphe ono;
 ẹphe etee eswa.
 Obenu le ndu eme iphe e-te
 vudodu nhamunha abuje;

ephe -phua ya; yọ kpọo ephe okfu.

- 43 Tẹ ndu maru iphe wokwaru
iphe-a kwakọbe l'ime obu ephe.
Ephe arije k'ẹge n-yemobu
Ojejoje hatabe nshinu!

108

Egvo-qma, Dévidi deru

- 1 Nggybe Nchileke;
obu shihukwaru mu ike;
k'ophu bu lẹ mu e-gude
obu mu l'ọ ha gwa egvu; kuaru ngu nkwa.
- 2 Unu tehu muru ẹnya;
unube ogumogu; me ubo;
kele mbedua e-gudekwa
egvu gu-tee nchi-abohu lẹ mgbenya.
- 3 Mu a-nodu l'ifu iphe bu
mbakeshi jaa ngu ajaja; nggybe Ojejoje.
Mu anodukwaphu
ledzudzu oha guaru ngu egvu;
- 4 kele n-yemobu ngu ha nshinu.
O tuko imigwe l'ọ ha kakota l'eli.
Abubu, i bu o-me-g'o-kfuru
atuko akpamigwe dzuru.
- 5 Koshinu ndiphe ege i hatebe nshinu;
mbu l'i no-ghataru
akpamigwe anoghata;
te ndiphe mgburumgburu
phu ege i du-be biribiri.
- 6 Gudenu agburu-ehu ngu
dzofuta ayi.
Nggua aza ayi oku;
k'ophu ee-shi ege ono dzoo ndu i yeru obu.
- 7 Nchileke nowa l'ulo iya,
du nsọ kfua okfu; su:
“Le ya a-tu okokooko
gude kee alı ndu Shékemu;
bya ewota nsuda Sükotu washja.
- 8 Giledu bu nk'iya;
Manase aburu nk'iya
Ifuremu bu okpu, ya kpu l'ishi.
Juda aburu mgboro-eze,
ya apaje l'eka.
- 9 Móabu bu efere, ya akwoje okpa;
Edomu aburu eke ya
eyeshije akpokpa iya dobe.
Ndu Filisutiya;
be ya a-turu okokooko kpua.”
- 10 ?Bu onye e-duru mu
je edobe le mkpukpu ono,
a kpuru kpushia ya ike ono?

?Bụ onye e-duru mu duba lẹ Édọmu?

11 Q kwa nggube Nchileke bụ onye ọbu.

Obenu l'ị jikawaru ayi.

Ọphu iitsojehedu ndu soja ayi l'eje ọgu.

12 Yenuru ayi ẹka; t'ayi

mekputa ndu ọhogu ayi;

kẹ l'ẹka ọphu ndiphe

eyetaru madzụ kwa iphe mmanu b'ọ bụ.

13 Obenu lẹ Nchileke -nọduwa

l'ẹke iya nk'ayi;

bẹ ayi e-mekputa-a ndu ọhogu ayi.

Yọ dzọo ndu ọhogu ayi ono pyakapyaka.

109

Egву-ọ ma, Dévidi deru nụ onye ishi egvu

1 Nggube Nchileke,

bụ onye mu anọduje aja ajaja;

byiko; ba adahụkwa mu nkịchi;

2 kẹle ndu akirishi;

mẹ ndu ẹregede gbabẹwaru mu ẹjo okfu;

l'atụ ntumatu ekpu mu.

3 Ẹphe gudewa okfu ndumashi

gbaa mu mgburumgburu.

Ẹphe abya etso mu okfu;

l'ẹ b'ọ dụ iphe mu meru ẹphe.

4 Teke mu mekoshiru ẹphe l'ọ

bụ ndu ọnyà mu;

ẹphebedua ebolahaa mu ibo.

Obenu lẹ mbẹdua bụ

onye anọduje ekfu anụ

Nchileke; l'ekfushi iya ike.

5 Ẹphe egudeje ẹjo iphe

kfua mu ugwo iphe-oma, mu meru ẹphe.

Mbẹdua wotaru ẹphe l'ọ bụ ndu ọnyà mu.

Ẹphebedua egude ashị,

ẹphe kpọru mu l'akfụ mu ugwo iya.

6 Yenu ẹjo madzụ t'ọ je ekechia ya ụzo.

Zinua onye a-nọdu agba iya

ire t'ọ je evudo iya l'ifu gbaa ya ekebe.

7 Teke e kperu iya ikpe;

t'ọ nmakwa iya.

Tẹ Nchileke gụkwaru ekfukfu,

ookfu anụ iya ye l'iphe dụ ẹji, o meru.

8 Tẹ ndzụ iya gbakwaa kwoo.

T'onye ọdo nọ-chikwaa

enya iya l'oje ozi, o shi eje.*

9 T'ọ tọkwaa unwu iya ogbe;

haa nyee ya l'ulo-maa.

10 T'unwegirima iya

* 109:8 109:8 Ndu 1:20.

- kwakwaa l'esu-uzo;
l'arọ arọ.
T'a chifukwa ephe
l'okpu-ufu eke ephe bu!
- 11 Tẹ ndu o ji ugwo byakwa
bya egwoo iphe o nweru l'ọ ha.
Tẹ ndu ẹ ta madu eke
ephe shi tükokwa akanya,
o seru esese gwota.
- 12 Tẹ b'ọ dukwa onye
e-meru iya iphe-oma.
Ophu ọ dukwa onye
a-phuru unwegirima,
ọ tọru ogbe imiko.
- 13 T'awa iya chihukwa.
T'ephe bukwaru ndu,
a zaharu azaha l'ogbo ophu abya nọ.
- 14 Tẹ Ojejoje ba azahakwa
ejo iphe, nna iya oche phe meshiru.
Ophu o fufukwa iphe dụ ẹji,
nne iya meru efufu lẹ phuu.
- 15 T'ejo iphe, ephe meshiru
nọdukwa Ojejoje l'ifu tekenteke;
k'ophu oo-me t'ephe chihu
lẹ mgboko; t'ẹ ba
anyatahe ephe anyata ophu;
- 16 ke l'ẹ tọ rijedu ke
t'ọ meeru madzọ iphe-oma.
Iphe ooshibejechia ite iya
bụ ẹge oo-me t'e wofu ndu ukpa;
ndu ẹ-ta dudu ẹge ọ haru ephe;
mẹ ndu obu tọfuru atọfu.
- 17 Keshinu iphe aduje iya mma
bụ oburu madzọ onu;
tẹ yebedua bukwaru onye a turu onu.
Keshinu ogoru madzọ onu aduje iya ẹji;
t'ẹ b'ọ dukwa onye a-goru iya onu.
- 18 Keshinu ọ bụ ẹge oye uwe
dụ iya ntse bụ ẹge oburu madzọ onu dụ iya;
tẹ mburonu ono tsokwaru
iya phụ l'ọ bụ mini tsoba iya l'epho;
mbụ tsọ l'ọ bụ manụ tsoba iya l'okpu.
- 19 T'a phukpukwaa ya ẹya l'ọ
bụ onye a phukpuru ukpo.
E kee ya ẹya l'ọ bụ onye
e keru akpọ l'ukfu jeye lẹ gbururu.
- 20 T'iphe ono, mu gushiru ono
bukwaru ugwo,
Ojejoje a-kfu ndu ono,
anọduje ebo mu ibo ono;
mbụ ndu ono, anọduje
ekfuru mu ejo-okfu ono.
- 21 Obenu nggube Ojejoje,

- bụ Nnajiufu mu;
 gudenu k'okfu ẹpha ngu meeru mu ọhuma.
 Gudenu ẹ n-yemobu ngu ono,
 dụnukaru mma ono nafuta mu;
- 22 ẹle mu bụ onye ụkpa;
 bya aburu onye ẹ ta dudu ẹge ọ haru mu.
 E mewaru mu iphe ruru mu ẹ mejị.
- 23 Mu nọkwa inyoki-inyoki
 l'ọ bụ nwonyonyo urẹnyashi;
 a nmakofuwaru mu l'ọ bụ
 onye anmakofu igube.
- 24 Ikpere mu ta dūhedu ọphu
 shihuru ike l'ẹke ẹgu eme mu.
 Mu lawaru ẹhu bụwarua ọkpu.
- 25 Nta-a bẹ ndu ebo mu ibo;
 nọ l'ezi mu okfu.
 Ẹphe -phua mu;
 ẹphe ekwe l'ishi;
 sụ mu họo.
- 26 Yenuru mu ẹka nggube
 Ojejoje, bụ Nchileke mu.
 Gudenu ẹ n-yemobu ngu;
 dzọo mu.
- 27 Menua t'ẹphe maru
 l'ọo nggu b'ọ shi l'ẹka;
 mbụ t'ẹphe maru l'ọo nggube Ojejoje;
 bẹ meru iya nụ l'onwongu.
- 28 Ẹphe a-nọdukwaru eburu mu ọnu;
 obenu ẹ nggubedua a-nọdu agọru mu ọnu.
 Ẹphe -tso mu ọgu;
 bẹ ee-mee ẹphe iphe-iphere.
 Obenu ẹ mube nwozi ngu
 bulephu ẹswa bẹ mu a-nọdu ete.
- 29 Ndu anọduje ebo mu ibo;
 bẹ ee-ye iphere l'ọ bụ onye yeru uwe.
 A phukpua ẹphe iphere
 l'ọ bụ onye a phukpuru ukpo.
- 30 Mu e-gude ọnu mu kutsee
 Ojejoje ọkpobe ekutse;
 mbụ nọdu l'edzudzu ọha jaa ya ajaja;
- 31 ẹ l'ooovudoje onye ẹ-ta dudu
 ẹge ọ haru iya l'azụ;[†]
 dzọo ya l'ẹka ndu ekpe iya nkfugbu.

110

Egву-qma, Dévidi deru

- 1 Nchileke sụru Nnajiufu mu:
 "Nọdu iya l'ẹka-utara;
 jeye teke ya e-me ndu ọhogu ngu
 t'ẹphe buri iphe

[†] 109:31 109:31 Iphe a kwata dee l'ẹke-a bụ l'ooovudoje onye ẹ-ta dudu ẹge ọ haru iya l'ẹka-utara.

- ii-dzopyabe l'okpa."*
- 2 Ojejoje a-nọ lẹ Záyọnu;
nụ ngu mgboro,
ekoshi ege ike ngu habe nshinu.
Qo-sụ ngu: "T'ị buru Eze
chịa ndu ohogu ngu!"
- 3 Ndu soja ngu; bẹ ọo-nọdu
ehe uhere oje ọgu teke ọgu daru.
Ọ bụ ege iyi nchi-abọhu
anọduje ada;
bụ ege unwu-okorọbya ngu
a-wụ-kfuta ngu l'ugvu ono, dụ nsọ ono.
- 4 Ojejoje ribuwaru iya;
ọphu ọogba-nwehedu iphe o kfuru.
Ọ suru: "L'ii-buru onye
achijeru Nchileke eja jeye lẹ tutu yoyo
ege Melikizedeku bụ iya."†
- 5 Nnajiufu nọ nggube Ojejoje l'ẹka-utara.
Ndu eze bẹ ọo-gwe
rakaraka mbọku,
iphe e-ghu iya eghughu.
- 6 Oo-kpe iphe bụ mbakeshi ikpe;
kụa odzu madzụ l'ikpo;
bya achiko ndu achi
mgboko l'ephẹ ha gwee ogwe ujimu.
- 7 Ọ bụ lẹ nggele,
nọ l'iku esu-uzo;
bẹ ọo-ngụ mini;
shi iya;
mee ya t'ọ palia ishi.

111

- 1 T'ajaja buru kẹ Ojejoje.
Mu e-gude obu mu l'ọ ha kutsee Ojejoje.
Mu e-kutse iya l'ẹke ndu
obu gụru iphoro nọ;
kutsee ya l'ẹke ephẹ nọ ndzukoru.
- 2 Iphe bụ iphe Ojejoje eme;
bẹ paru apaa.
Iphe bụ ndu ọ dụ mma
anọduje ari iya arii.
- 3 Iphe bụ iphe Ojejoje eme;
bẹ dụ ugvu; dụ biribiri.
Odobe-ẹka-ndoo nk'iya
anoje jeye lẹ tutu yoyo.
- 4 O mewaru t'a nyata iphe dụ biribiri, oome.
Ojejoje emejeru madzụ
eze-iphe-oma; l'aphuru madzụ imiko.
- 5 Ndu atsụ iya egvu;
bẹ ọonoduje anụ nri.

* **110:1 110:1** Mát 22:44; 26:64; Mak 12:36; 14:63; 16:19; Luk 20:42-43; 22:69; Ndu 2:34; 1 Kór 15:25; Efe 1:20; Kól 3:1; Híb 1:3, 13; 10:12-13; 12:2. † **110:4 110:4** Híb 5:6, 10; 6:20; 7:11, 15, 21.

- Ogba-ndzụ iya;
 bẹ ọonyataje jeye lẹ tutu yoyo.
- 6 O koshiwaru ndibe iya ẹge ike iya habe;
 kẹ l'ọ nataru ndu ọhodo
 alị ẹphe woru nụ ẹphe.
- 7 Iphe bụ iphe o gude ẹka iya
 eme bụ ire-lanụ;
 buru iphe vudo nhamunha.
 Ekemu iya l'ọ ha te nwejedu ntupo.
- 8 Ekemu ono a-nọ gbururu jeye lẹ gbururu.
 E gude obu, guru iphoro;
 mee ire-lanụ l'etso iya.
- 9 Ndu nk'iya b'ọ gbafutaru;
 bya atụa ekemu;
 sụ tẹ ogba-ndzụ iya buru ojejoje.
 Ẹpha iya dụ nsọ; dụ egvu.
- 10 O kwa ọtsu Ojejoje egvu;
 bụ ẹke mmamiphe adubeje.
 Iphe bụ ndu etso ekemu iya;
 bẹ iphe edoje ẹnya.
 T'e tua ya ẹpha jeye lẹ gbururu.

112

- 1 T'ajaja buru kẹ Ojejoje.
 Ọnu-oma bụ k'onye
 atsu Ojejoje egvu;
 onye ekemu iya anọduje atso ẹna nshinu.
- 2 Ụnwu iya a-buru ndu ike dụ l'alị ono.
 Ọnu-oma bụ k'unwegirima
 ndu obu guru iphoro.
- 3 Iphe-enweru; me ẹku a-buru nk'iya;
 odobe-ẹka-ndoo nk'iya aburu ojejoje.
- 4 Jeyekpo l'ẹke ọchi gbaru;
 bẹ iphoro a-hataje l'ọ bụ ẹnyanwu
 l'ẹhu onye obu iya guru iphoro;
 mbụ onye emeje
 eze-iphe-oma;
 l'aphuru madzụ obu-imiko;
 bukwaruphu onye doberu
 ẹka ndoo l'ifu Nchileke.
- 5 O bulephu k'oma a-nodu etso onye
 bụ o-me-l'uko, ejeje madzụ ugwo;
 swee ya ẹnya; mbụ onye
 iphe bụ iphe oome;
 bẹ oomeje; k'ophu aa-haru iya enge.
- 6 Onye ono te nwekwa l'ọ daa.
 Onye doberu ẹka ndoo;
 bẹ aa-nodujelephu anya jeye lẹ gbururu.
- 7 E -zia ya ẹjo nzi;
 b'ẹ t'ọ gbe atsuđu egvu.
 Obu eshihuje iya ike;
 kẹ l'onye ọ dakoberu bụ Ojejoje.
- 8 Obu eshihuje iya ike;

ophu o tsudu egvu;
jeye teke oo-gude enya iya
phu l'e mekputawaru ndu ohogu iya.

- 9 Oojáje eka ajája nù ndu e-ta
dudu ege o haru ephe iphe.
Odobe-eka-ndoo nk'iya
a-no je asuru asuru.
Ee-me t'o nweru ike; nweru ugву.

- 10 Ejo madzu -phua ya;
ehu awata iya oghu eghughu.
Yo gude iphe-eghughu;
taa ikirize; laa ehu; wufu.
Iphe agu iya nu; ta byakwa bya eru iya eka.

113

- 1 T'ajaja buru ke Ojejoje.
Unube ndu ejeru Ojejoje ozi;
unu jaa Ojejoje ajaja.
- 2 T'a jaa Ojejoje ajaja;
tsube nta-a jeye le tutu yoyo.
- 3 T'a jaa Ojejoje ajaja;
tsube l'eke enyanwu ahataje
jeye l'eke odaje.
- 4 E woliru Ojejoje;
yo kakota iphe bu mbakeshi;
odu-biribiri iya
ano-ngokota imigwe l'o ha.
- 5 Bu onye be aatu eyeru
Ojejoje, bu Nchileke ayi;
mbu onye no l'aba-eze iya l'imigwe:
- 6 mbu onye enya eruje ali;
t'o phu iphe eme l'igwe;
me ophu eme le mgboko?
- 7 Okwo-lijе onye ukpa
l'eke o gworu l'aja;
palia onye e ta dudu ege
o haru iya l'ikpozu eke o daburu.
- 8 Yo bya eworu ephe dobe;
ephe le ndu oke amadu
abya aha enya-nhamunha;
mbu ndu ishi ndu ali iya.
- 9 Nwanyi, e-ta atsudu ime;
be okwabeje ugву l'ufu nji iya;
mee ya; yo buru nwanyi,
ehu du agu, mushiru unwu l'igwe.
T'ajaja buru ke Ojejoje.

114

- 1 Teke ndu Izurelu shi le Ijiputu lufuta;
mbu teke ono, ndu eri Jekopu
shi l'ali ndu oha-ntsù lufuta ono;
- 2 be ndu Jüda byaru bya aburu
ndu, duru Nchileke le nsò.

- Ndu Ízurelu abya aburu
ndu o nwe enwenwe.
³ Oke enyimu phuru iya;
ye okpa l'oso;
Enyimu Jòdanu aghachia lashia azu.
⁴ Eze ugву akfutsua
kitimukitimu l'ò bu ebyila.
Ugву ke nshì l'akfutsua
kitikiti l'ò bu nwaturu.
⁵ Nggube oke enyimu;
?ì gbaru ngunu.
Nggube Jòdanu;
?bu ole bu k'ola azu.
⁶ Unube oke ugву;
?bu ngunu meru iphe
unu akfutsua l'ò bu ebyila.
Unube ugву nshì;
?buhunu ole;
be unu akfutsua l'ò bu nwaturu.
⁷ Nmakwaa jijiji l'ifu Nnajiufu;
nggube eliphe;
mbu l'ifu Nchileke ke Jékopu,
⁸ bu onye adazeje mkpuma;
yò buru okpuru;
bya eworu alì-ekfu mee;
yò buru ogba-mini.

115

- ¹ È tò bukwa ayi;
be aa-kwabe ugву,
gbaru nggube Ojeoje.
È tò bukwa ayi.
Ò kwa nggubedua nwènkinyi;
be gbaru t'a kwabeje ngu ugву.
Ono ke l'i yenukaru ayi obu;
bya aburu o-me-g'o-kfuru.
² ?Bu ngunu meru iphe ndu
ohodo aji; sù:
“?Nanù Nchileke ayi?”
³ Nchileke ayi nonu l'imigwe.
Yò buru iphe dù iya mma;
be oomeje.
⁴ Obenu l'agwa ephe bu
mkpola-ocha ye
mkpola-ododo;
mbu iphe, bu madzu
gude aka mee ya.
⁵ Ephe nweru onu;
ephe te ekfu okfu;
nweru enya;
ephe ta aphù ụzo.
⁶ Ephe nweru nchi;
ephe ta anù iya iphe;

nweru imi; ephe te egude
iya l'akpo egburu iphe.

7 Ephe nweru eka;
ephe egude iya ewota iphe;
nweru okpa; ephe te eje ije;
ephe te ekfu okfu.

8 Ndu agwa iya nu;
me ndu dakoberu iya nu
a-du ege agwa ono du.

9 Unube ndibe Izurelu;
unu dakobe Ojeje;
ke l'o bu iya eyejeru
unu eka bya aburu iya
egbochitaje unu.

10 Unube ndibe Eronu;
unu dakobe Ojeje;
ke l'o bu iya eyejeru
unu eka bya aburu iya
egbochitaje unu.

11 Unube ndu atsu Ojeje egvu;
unu dakobe Ojeje;
ke l'o bu iya eyejeru
unu eka bya aburu iya
egbochitaje unu.

12 Ojeje anyataje ayi;
o-o-goru ayi onu-oma.
O-o-goru onu-oma nu
ndu onu-ulo Izurelu;
goru onu-oma nu ndu
onu-ulo Eronu.

13 O-o-goru onu-oma nu
ndu atsu Ojeje egvu;
ndu ukfu; le ndu nta.

14 Te Ojeje mekwaa t'unu
jaá ajaja ka l'igwe;
unubedua l'onwunu;
me l'unwegirima unu.

15 Te Ojeje gokwaaru
unu onu; mbu onye ono,
bu iya meru igwe;
mee mgboko ono.

16 Imigwe l'o ha bukota
ke Ojeje.
Obenu le mgboko b'o
wowaru nu madzu.

17 E to bukwa ndu
nwuhuru anwuhu ajaje Ojeje ajaja;
mbu ndu lawaru ali ono,
bu e -rua ya; a daa ashì ono.

18 O kwa ayibedua a-nodu
ekutse Ojeje.

Ayi a-nòdu ekutse iya
nta-a;
kutsewa iya rù jeyewaru.
T'ajaja bùru kẹ Ojejoje.

116

- 1 Mu yeru Ojejoje obu;
kẹ l'ò nùwaru olu mu.
Ò nùru mkpu, mu chikuru iya;
sù t'ò meeru mu
eze-iphe-oma.
- 2 Keshinu ò ngabèru mu nchì;
bẹ mu a-nòdujelephu
akpo-ku iya jeye ẹge mu
a-nò-bebe.
- 3 Anwùhu shiwa ye mu eri l'ẹkpìrì.
Ẹkpa-oyi alì-maa
eshiwa anwù mu ẹhu kpaa.
Iphe-ẹhuka; mẹ aphù
shiwa nọ-pheru mu
mgburumgburu.
- 4 Tọ dọ iya bọ; mu bya
araku Ojejoje; sù iya:
“Nggube Ojejoje; dzonua mu!”
- 5 Ojejoje bọ onye emeje
eze-iphe-oma;
bùru onye doberu ẹka ndoo.
Nchileke ayi bukwa
onye aphuje imiko.
- 6 Ndu ẹ te nwedu ẹge
ẹphe maru iya bukwa
Ojejoje anòduje eleta ẹphe ẹnya.
Teke mu shi nòdu
l'oke mkpa bọ iya dzofutaru mu.
- 7 Tẹ obu runua mu alì;
kẹle Ojejoje eletakpoo mu ẹnya.
- 8 Nggube Ojejoje nafutawaru
mu l'ẹka anwùhu.
I fuchawaru mu ẹnya-mini;
bya egbochita mu
tẹ mu ba akpakota iphe daa;
- 9 k'ophu mu a-nòdu ejephe
ẹge dọ mu mma l'ifu
Ojejoje l'alì ndu, nọ ndọ.
- 10 Mu wolekwarua onwomu
ye Nchileke l'ẹka;
jeyekpo mẹ teke mu
sùru l'ishi ruakwaru mu alì.
- 11 Mu gude k'iphe byaru mu nù; sù:
“Lẹ ndiphe mgburumgburu
bukota ndu ntuphu-ire.”
- 12 ?Nanọ ẹge mu e-shi kfua
Ojejoje ọgwo iphe,

- o mekotaru mu l'ọ ha?
 13 Mu e-wota ngweja-mee;
 bya anu Ojejoje;
 gude kua ya epha
 ke adzodzо, o dzoru mu.
 14 Iphe, bu iphe mu riburu
 le mu e-meru Ojejoje;
 be mu a-nodu l'ifu ndibe iya
 l'ephe ha meeru iya.
 15 Ojejoje be anwuhu ndu
 duru iya nsо erujekwa l'ehu nshinu;
 16 Nggube Ojejoje;
 mu bukwa okpobe nwozi ngu.
 Mu bukwa nwozi ngu;
 bya aburu nwatibe,
 nwanyi ono, ejeru ngu ozi ono.
 I tofuwaru mu l'egbu ono,
 anwuhu shi kee mu ono.
 17 Mu e-gworu ngu ngweja-ekеle;
 mu abyakwaphu bya
 akpo-kua epha nggube Ojejoje.
 18 Iphe, bu iphe mu riburu;
 le mu e-meru Ojejoje;
 be mu a-nodu l'ifu ndibe iya
 l'ephe ha meeru iya.
 19 Eke, mu a-nodu mee ya;
 bu l'okpoku eze-ulo Nchileke
 l'ifu unube ndu Jerusalemu.
 T'ajaja buru ke Ojejoje.

117

- 1 Unu jaa Ojejoje ajaja;
 unube mbakeshi.
 Unu kutsee ya;
 unube ndiphe l'unu ha;
 2 ke l'o yeru ayi obu
 yenuka iya eyenuka.
 Odo aburu le Ojejoje
 bu o-me-g'o-kfuru
 ege o bu iya jeye le tutu yoyo.
 T'ajaja buru ke Ojejoje.

118

- 1 Unu kele Ojejoje ekele
 l'o bu onye, du mma;
 kele n-yemobu iya
 anoje jeye le tutu yoyo.
 2 Te ndu Izurelu tuko su:
 "Le n-yemobu iya anoje jeye le tutu yoyo."
 3 Te ndibe Eronu tukokwaphu; su:
 "Le n-yemobu iya anoje jeye le tutu yoyo."
 4 Te ndu atsụ Ojejoje egvu sukwapu:
 "Le n-yemobu iya anoje jeye le tutu yoyo"

- ⁵ Teke mu eje iphe-ẹhuka;
 be mu rakuru Ojejoje.
 Yọ za mu oku bya emee mu;
 mu enweru onwomu.
- ⁶ Ojejoje nọwa swiru mu eswiru;
 mu te gbe atsudu egvu.
 ?Bụkwanu ngunu;
 be madzu mmanu eme mu?
- ⁷ Ojejoje nọwa swiru mu eswiru;
 ọo yẹbedua agbajeru mu mkpu.
 Mu e-mekochaa gude ẹnya mu;
 phua l'e mekputaru ndu mu du ashi.
- ⁸ Onodu l'ime Ojejoje domia
 onwonye kakwa mma;
 me l'oda-kobe madzu.
- ⁹ Onodu l'ime Ojejoje domia
 onwonye kakwa mma;
 me l'oda-kobe ndu ishi.
- ¹⁰ Iphe bu mbakeshi
 gbaru mu mgburumgburu;
 ọle mu gude ẹpha Ojejoje
 mekputakota ẹphe l'ẹphe ha.
- ¹¹ Ẹphe nọ-pheru mu
 mgburumgburu
 ẹka ebo-ebo;
 ọle mu gude ẹpha
 Ojejoje mekputakotaru ẹphe l'ẹphe ha.
- ¹² Ẹphe ripyaberu mu l'ọ bu ẹngu;
 ọle ẹphe meleruphu ẹgwegwa;
 nwushihu l'ọ bu ogvu okponku,
 oku dzupayashiru.
 Yọ buru ẹpha Ojejoje;
 be mu gude mekputakota ẹphe l'ẹphe ha.
- ¹³ E nwuru mu daphungu;
 nwuphu mu azu;
 mu abya adaa.
 Obenu le Ojejoje yeru mu ẹka.
- ¹⁴ O bu Ojejoje bu ike mu;
 buru onye mu agu-ku l'egvu.
 O bu iya bu onye adzofutaje mu nu.
- ¹⁵ Ụzu ẹhu-otso-ena
 yele okokooko,
 ndu mekputaru emekputa atu
 ada l'ufu ndu doberu ẹka ndoo.
 Ẹphe tuko ekfu; su:
 "Le agburu-ẹhu ke Ojejoje;
 meekwaru iphe ha nshinu.
- ¹⁶ Ojejoje koshiakwuru agburu-ẹhu iya.
 Agburu-ẹhu iya ono
 meekwaru iphe ha nshinu."
- ¹⁷ Mu ta anwuhukwa.
 Mu a-nodu chia ndzu
 raa iphe Ojejoje meru mu

arara t'a nṣkota iya.

18 Ojejoje hṣwaru mu àhṣhṣ

hṣhia mu ike.

Ọlẹ ẹ to kwedu tẹ mu nwṣhu.

19 Guhanuaru mu ọnu-oguzo

eze-ṣlo Nchileke;

tẹ mu shi iya baṣu

jẹ etua Ojejoje ẹpha.

20 Ọwaa bṣ ọnu-nggamgbo Ojejoje.

Ono bṣ ẹke ndu doberu ẹka ndoo eshije abahṣ.

21 Mu e-kele ngu ekele;

kẹ l'i zaru mu oku.

Ọ bṣwa nggu;

bṣ onye adzofutaje mu nṣ.

22 Mkpuma ono, ndu akpṣ ṣlo jṣkaru ono;

bẹ mekochaarṣ bya abṣru itso, gude ṣlo.

23 Ono abṣru iphe Ojejoje meru.

Ọ dṣ ayi biribiri l'ẹnya.

24 Ntanṣ bṣ mbokṣ,

Ojejoje meru.

Unu t'ẹhu tsọo ayi ẹna;

tẹ ayi tee ẹswa.

25 Nggube Ojejoje;

dzofutanu ayi!

Nggube Ojejoje;

menua t'iphemiphe ọbule,

ayi eme bṣru ayi Ẹpete.

26 Onye a gṣru ọnu-oma nṣ;

b'ọ bṣ;

mbṣ onye ono, gude ẹpha Ojejoje l'abya ono.

Ayi nṣ l'ṣlo Ojejoje agoru ngu ọnu-oma.

27 Ọ kwa Ojejoje bṣ Nchileke.

O meekwaru tẹ iphoro iya nwuaru ayi.

Unu tṣa anṣ, unṣ gude

abya ogworu Ojejoje ngweja eri;

kpṣta bya l'iku mpo,

a maberu l'ẹnya-ngweja iya.

28 Ọ bṣ nggu bṣ Nchileke mu;

mu a-nṣdu ekele ngu ekele.

Ọ bṣ nggu bṣ Nchileke mu;

mu a-nṣdu ekutse ngu.

29 Unu kele Ojejoje ekele

l'ọ bṣ onye, dṣ mma;

kẹle n-yemobu iya anṣje jeye lẹ tutu yoyo.

119

1 Ọnu-oma bṣ kẹ ndu ẹ-te

emejedu iphe aa-ta ẹphe Ẹta;

ndu etsolephu ekemu, Ojejoje tṣru.

2 Ọnu-oma bṣ kẹ ndu

etso iphe ọ tṣru l'ekemu;

bya egude obu ẹphe

l'ọ ha achṣ iya l'achṣhi iya ike.

- ³ Ndu, dū ēge ono;
 te eyejedu ēka l'iphe dū ēji.
 Ō būlephu ūzo, Ōjejoje
 tōru bē ēphe anōduje etso.
- ⁴ I kawaru ayi iphe i sūru
 t'e meje merua l'ishi.
- ⁵ Ō dū mu t'asū lē mu
 evudoshije ike l'ome iphe
 ono, i tūru ekemu; sū
 t'e emeje ono;
- ⁶ k'ophu ē to nwedu
 iphe-iphēre iya bya eme mu;
 kēle mu lezitaru ēnya
 l'iphēmiphe ōbule i sūru t'e meje.
- ⁷ Mu e-gude obu, gūru iphoro jaa ngu ajaja;
 keshinu ōphu mu amū
 ikpe ngu ono, vudo
 nhamūnha ono amūmu.
- ⁸ Mu a-nōdu etso iphe
 i tōru ōkpa iya sū t'e tsoje.
 Byiko ba agbadokwa mu.
- ⁹ ?Nanūkpoō ēge nwokorōbya
 e-shi mee ndzū iya t'ē b'o nwe ntūpo?
 Ō bū l'ome iphe e deru l'okfu ngu.
- ¹⁰ Mu gude obu mu l'ō ha achō ngu.
 Be ekwekwa tē mu dakaā ekemu ngu.
- ¹¹ Okfu ngu bē mu domiwaru l'ime obu mu;
 k'ophu mu te emedu iphe dū ēji kpua ngu.
- ¹² T'ajaja būru nke ngu nggūbe Ōjejoje.
 Byiko; zinua mu ekemu
 ngu t'o doo mu ēnya.
- ¹³ Ekemu ngu l'ō ha; bē mu vukwa l'ishi;
 gude ōnu mu l'asa iya.
- ¹⁴ Ehu anōduje atso mu ēna
 teke mu eme iphe i tūru l'ekemu
 ēge ono, ōotsoje onye
 kparu ēku nshinu ono.
- ¹⁵ Mu atōje nwēhu l'arī
 iphe i sūru t'e mee arīri.
 Mu adabēkwaphu ēnya
 l'ūzo, i tōru t'e shije.
- ¹⁶ Ekemu, i tūru tē emeje dū mu mma;
 ōphu 'onwedu lē mu azahaa okfu ngu.
- ¹⁷ Menuaru mubē nwozi ngu iphe dū mma;
 k'ophu mu e-shi ēge ono
 nōdu ndzū meje okfu ngu.
- ¹⁸ Menua tē ēnya mu kpuhaa;
 k'ophu mu a-phūje iphe
 dū biribiri, nō l'ekemu ngu.
- ¹⁹ Mu būkwa onye laru alala lē mgboko-a.
 Ba adūkwa iphe bū iphe
 i sūru t'e meje ōphu

- ii-domiru mu edomi.
 20 Qogushi mu egu ike
 te mu majeru iphe bu
 ekemu ngu tekenteke.
- 21 Ndu etu onwephe oke epha;
 buru ndu a turu onu;
 be iibajeru mba;
 mbu ndu ono, ahaje iphe
 i suru t'e meje ono; l'eme iphe odo.
- 22 Menua t'e b'a ajahe mu ewena;
 l'adzo mu okpa l'ishi;
 ke l'o kwa iphe bu iphe,
 i turu l'ekemu ngu;
 be mu anoduje eme.
- 23 A makwaru-a le ndu ishi
 edzukobeje achiru mu ego idzu.
 Obenu l'iphe mube nwozi ngu
 anoduje ari bu ege mu e-me
 mee iphe bu iphe i turu
 l'ekemu ngu; su t'e meje.
- 24 Onoduje atso mu ena ome
 iphe i turu l'ekemu ngu.
 O bu iya anoduje akpo-ziru
 mu uzo iphe mu e-me.
- 25 E mewaru mu; ishi erua mu
 ali okpobe eruru.
 Gudenu ke okfu ono,
 shi ngu l'onu ono;
 mee te ndzu dzua mu.
- 26 Mu wotaru ege uzo mu du dooru ngu;
 nggu angaberu mu nchi.
 Zinua mu iphe i toru okpa iya; su t'e tsoje.
- 27 Menua t'o doo mu enya;
 mbu ekemu, i turu t'e meje;
 k'ophu mu a-to nwehu;
 ria k'iphe du biribiri, iimeshi.
- 28 Mu guwaru aphu jeye
 t'o nwehe uvo, no mu nu.
 Byiko menua t'ike du mu
 ege ono, i kfuru ono.
- 29 Be ekwekwa te mu ye okpa l'uzo eregede.
 Menuaru mu eze-iphe-oma;
 zia mu ekemu ngu.
- 30 Mu hatawaru ome ire-lanu;
 wowaru ekemu ngu dobe
 onwomu l'okpoma.
- 31 Iphe mu anoduje eme
 l'emeshi iya ike bu iphe
 nggube Ojejoje turu l'ekemu.
 Be ekwekwa t'e mee mu iphe-iphere.
- 32 Uzo, mu a-nodu etso bu uzo
 k'ome iphe i suru t'e meje;
 ke l'ii-me te iphe ka mu odo enya.

- 33 Nggube Ojejoje;
zinua mu ege mu e-shije
eme iphe i toru okpa iya; su t'e tsoje;
k'ophu mu a-nodu eme iya jeye l'ikperazu.
- 34 Menua t'iphe dojee mu enya;
k'ophu mu ee-dobeje ekemu ngu ono;
gude obu mu l'o ha l'eme iya ememe.
- 35 Koshi mu uzo, mu e-shije eme
iphe i suru t'e meje;
ke l'o bu iya bu iphe
atsoje mu ena ememe.
- 36 Swi-zia obu mu;
t'e b'o gha ifu l'uzo rita-rita;
t'o ghachia ifu l'ome iphe
i turu l'ekemu.
- 37 Mee te mu be eworu enya
chabe l'iphe-mmanu.
Gudenu ke okfu ono,
shi ngu l'onu ono;
mee te ndzu dzua mu.
- 38 Menuaru mu iphe i kweru
ukwa l'ii-meru mube nwozi ngu;
k'ophu aa-wata ngu otsu egvu.
- 39 Wofunuru mu iphe-iphere ono,
mu atsui egvu iya ono;
ke l'ekemu ngu du mma.
- 40 Iphe i suru t'e meje agu mu agugu ememe.
Gudenu ke odobe-eka-ndoo nke ngu;
mee te ndzu dzua mu.
- 41 Koshinu mu n-yemobu ngu nggube Ojejoje.
Dzofutani mu; ke l'o bu
iphe i kweru ukwa l'ii-meru mu.
- 42 Oo ya bu ege mu amaru
iphe mu a-saru ndu aja mu ewena;
ke l'o bu okfu ngu be mu dakoberu.
- 43 Ba anafukwa mu ire-lanu,
no mu l'onu;
ke l'o bu l'ekemu ngu;
be mu chiru enya dobe.
- 44 O bu iphe ekemu ngu kfu;ru;
be mu a-nodu eme jeye le tutu yoyo.
- 45 Mu a-tusakpooru ehu;
l'eje ege ehu du mu;
ke l'oo iphe i suru t'e mee;
be mu anoduje eme.
- 46 Mu e-vudo l'ifu ndu eze
kfua ke ekemu ngu;
iphere ta adu mu.
- 47 Iphe aduje mu mma bu ome
iphe i suru t'e meje;
kele mu yeru iya obu.
- 48 Mu achilije eka mu ebo ebo
nabata ekemu ngu;

- ke l'ọ dụ mu mma nshinu.
 Mu atoje nwehu l'ari
 iphe i sụru t'e mee ariri.
- 49 Nyatakwa iphe i kfuru mube nwozi ngu;
 ke l'i mewaru; mu elelahaa ẹnya iphe.
- 50 Iphe aduje mu ike teke mu
 eje iphe-ehuka bu ukwa,
 i kweru mu l'ii-dobe mu ndzu.
- 51 Ndu eku onwephe; anoduje achi mu ochi.
 Oke ẹ too mejedu mu te mu
 haa ome iphe ekemu ngu kfuru.
- 52 Nggube Ojejoje; obuje;
 mu -nyata ekemu ngu ono,
 shiru teke ndiche ono;
 yo mee te obu shihu mu ike.
- 53 Iphe eghuje mu eghughu;
 olobu bu ndu akirishi akpaje iya;
 mbu ndu ono, jikaru odobe ekemu ngu ono.
- 54 Iphe i toru okpa iya; su t'e
 tsoje abujeru ishi egvu mu
 l'iphe bu ulo, eke mu
 dobewaru ishi l'ije mu-a.
- 55 L'enyashi; be mu anyataje
 epha; nggube Ojejoje.
 Yo mee mu te mu dobe ekemu ngu.
- 56 O buwa ura, raru mu nu;
 te mu meje iphe i sụru t'e mee.
- 57 O bu nggu bu okè-iphe mu; nggube Ojejoje.
 Mu kwewaru ngu ukwa
 le mu a-nodu eme okfu ngu.
- 58 Mu gudewa obu mu l'ọ ha choo ifu ngu.
 Menuaru mu eze-iphe-oma,
 bu iphe i kweru ukwa iya.
- 59 Mu lewaru uzo mu ẹnya
 l'uswe; lee ya l'ogologo;
 bya eshiwa iya lufuta;
 wata ome iphe i turu l'ekemu.
- 60 Mu e-me egwegwa;
 mu ta akpodu ukfu ome ekemu ngu.
- 61 E to nwedu m'o -ruhuru;
 ndu akirishi kee mu egbu;
 mu ta azaha ekemu ngu azaha.
- 62 Obuje; o -be l'echi-abali;
 mu egbeshi kele ngu ekele
 k'ekemu ngu ono, vudo nhamunha ono.
- 63 Iphe bu ndu atsu ngu egvu;
 be mu l'ephe eshikota onya l'ephe ha;
 mbu ndu ono, tukoru iphe
 i sụru t'e meje l'ọ ha l'eme ono.
- 64 Mgboko gbaa mgburumburu;
 be nggube Ojejoje yekotaru obu.
 Byiko; zinua mu iphe ono,

ị tọru ọkpa iya; sụ t'e tsoje ono.

- 65 Nggube Ojejoje;
i mewaru mube nwozi ngu iphe-oma,
bụ iya bụ ẹge ono, i kfulu ono.
- 66 Zinua mu mmamiphe;
nggu ezia mu ẹge eeshije
ekpe ikpe nhamunha;
kẹle mu kwewaru ome iphe ekemu ngu kfulu.
- 67 Tẹmanu nggu alode mu ẹka
lẹ nchị bẹ mu phuhawaru ụzo.
Obenu lẹ nta-a; bẹ mu
kwewaru ome okfu ngu.
- 68 I dụ mma; l'emejekwaphu iphe dụ mma.
Zinua mu ome iphe ị tọru
ọkpa iya; sụ t'e tsoje.
- 69 A makwaru-a lẹ ndu eku
onwephe anọduje adzushi
ejo-ire ekpu mu.
Obenu lẹ mu gudelephu
obu mu l'ọ ha emekota iphe ị sụru t'e meje.
- 70 Ndu ono bẹ imiko madzụ ta adujedu.
Obenu lẹ mbẹdua bẹ
ọduje mma ome iphe ekemu ngu kfulu.
- 71 O dukwa mma; mbụ ẹka ono,
a loru mu lẹ nchị ono;
k'ophu mu a-muta otso
iphe ị tọru ọkpa iya.
- 72 Ekemu, shi ngu l'onu;
bẹ mu kakwa ọgube iphe
mẹ l'unubuku mkpola-ocha;
mẹ mkpola-ododo.
- 73 O bụ ẹka ngu b'i gude kpua mu;
mee mu ẹge mu a-gba.
Menum t'iphe doje mu ẹnya;
k'ophu mu a-muta iphe bụ
ekemu ngu; meje iya.
- 74 Tẹ ndu atsụ ngu egvu
tekwaaswa mẹ ephe phua mu;
kẹ l'iphe mu chiru ẹnya
tukobe bụ okfu nke ngu.
- 75 Nggube Ojejoje;
mu makwaru-a l'ikpe ngu vudo nhamunha.
I gudewa kẹ l'ị
bụ o-me-g'o-kfulu lẹ mu ẹka lẹ nchi.
- 76 Tẹ n-yemobu ngu bunuru
iphe a-nọduje adụ mube nwozi ngu ike;
keshinu ọ bụ iphe i kweru mu ukwa iya.
- 77 Phunuaru mu imiko;
k'ophu mu a-nodu ndzụ;
kẹ l'iphe aduje mu mma bụ ekemu nke ngu.
- 78 T'e menuru iphere kpua ndu
eku onwephe ekuku;

ke l'ephe mesweru mu;
 l'e b'ọ dụ iphe mu meru ephe.
 Obenu lẹ mbeḁua
 anọdujelephu l'arị k'ekemu ngu ariri.

79 Tẹ ndu atsu ngu egvu
 byakfutajekwa mu;
 mbụ ndu, iphe i turu
 l'ekemu doru enya.

80 Tẹ b'ọ dukwa eke uta
 a-dụ mu l'ehu lẹ k'ekemu ngu;
 k'ophu ẹ tẹ shidu ege ono
 mee mu iphe-iphere.

81 Ike agvụakwa mu l'ẹke mu
 eche t'i dzofuta mu.
 Obenu l'ẹke obu mu nọ bụ l'okfu ngu.

82 Mu lenyaakwaru enya;
 mu ta amahẹ iphe mu ele;
 l'ẹke mu ele enya teke ii-me
 iphe i kweru ukwa iya.

Mu ajije; sụ: “?Bụ teke ole bẹ
 ii-dụ mu ike obu?”

83 A makwaru-a lẹ mu dụ l'ọ bụ akpo,
 a miberu l'enwuru-ọku;
 mbụ akpo, eeyeje mẹe.
 Obenu lẹ mu ta azahajekwa
 iphe i tọru okpa iya sụ t'e tsoje.

84 ?Bụ teke ole; bẹ mube nwozi
 ngu a-tabebe nshi?
 ?Bụ teke ole; bẹ ii-hù ndu
 akpa mu ehu ahuhù?

85 Ndu, eku onwephe ekuku
 egvuje nsụ doberu mu tẹ mu dalahụ;
 mbụ iphe ono, i turu ekemu
 t'ẹ b'e emejeshi ono.

86 Iphe, bụ iphe, i sụru t'e meje;
 bẹ dabukwaru adaburu.
 Yenuru mu ẹka;
 ke lẹ ndu mgboko akpa mu
 ehu l'ẹ b'ọ dụ iphe mu meru ephe.

87 O phoduaru-a nwanshi;
 mẹ ephe emee tẹ mu chihu le mgboko-a.
 Obenu lẹ mu ta hakwanu
 ome iphe i sụru t'e meje.

88 Gudenu ke n-yemobu ngu;
 mee tẹ ndzụ dzua mu;
 k'ophu mu e-meje ekemu ono,
 i gude onu ngu tụa ono.

89 Okfu nggube Ojejoje
 l'a-nọ jeye lẹ tutu yoyo.
 Ẹ tọ mịngadu amịnga l'imigwe.

90 Iinoduje buru
 o-me-g'o-kfuru;
 tsube l'ogbo sweru ogbo.

- I meru mgboko dobe;
yọ dọ ẹge i doberu iya.
- 91 Iphe bụ iphe i kfuru l'ọ ha;
bẹ dukota ẹge i kfuru iya jeye ntanụ-a;
kẹ l'iphemiphe ọbule l'ẹjeru ngu ozi.
- 92 Ndege ekemu ngu te shiru
l'ọdungu dọ mu mma;
mẹ mu alakwa l'iyi teke ono,
mu shi eje iphe-ẹhuka ono.
- 93 Ẹ to nwedu lẹ mu azahaa
ome iphe ị sụru t'e meje;
kẹ l'ọ bụ iya b'i gude dobe mu ndzụ.
- 94 Dzonua mu; kẹ lẹ mu bụ nke ngu;
bya akpakowa iphe ị sụru
t'e meje l'ọ ha makotaru.
- 95 Ndu akirishi kwagebewaru
akwagebe t'ephe mebyishia mu.
Ole mu a-tuko iphe ị turu
l'ekemu kwakobe l'ime obu mu;
l'ari iya ariri.
- 96 Iphe bụ iphe a sụru l'ọ
dụ-geru mma;
bẹ mu phukwaru l'ọ
nwetsuaru ẹke ọ phoduru.
Obenu l'ekemu ngu te
nwedu ẹke ọ ghoduru iya.
- 97 Ekemu ngu bẹ mu yekwaru obu nshinu.
Mu evujeru iya l'obu mkpụrumkpuru.
- 98 Ekemu ngu emeje tẹ mu ka
ndu ohogu mu omaru iphe;
kẹ l'ooswijeru mu eswiru mkpụrumkpuru.
- 99 Ẹnya gbe kakwa mu oru l'iphe;
malẹ ndu ezi mu iphe;
kẹle kẹ ekemu ngu anọduje
mu l'obu tekenteke.
- 100 Mu ka ndu bụ ọgurennya omaru iphe;
kẹle mu anọduje eme ekemu ngu.
- 101 Mu wofukotaru ẹka l'iphe bụ iphe dọ ejị;
k'ophu mu e-meje okfu ngu.
- 102 Mu ta gbadobukwaa
ekemu ngu; kẹ l'ọ bụ
nggubedua l'onwongu
ziru mu iya.
- 103 Ege okfu atso-bekwanu mu ẹna!
Ọ kakwa mu manụ-ẹngu ọtso ẹna.
- 104 Uru, mu eritaje l'ome
ekemu ngu bụ l'oomeje tẹ mu kwaa ẹnya.
Ọo ya meru iphe ugho dọ
mu ashị; m'ọ -ruhuru;
ọ dọ idagha.
- 105 Okfu ngu bụ urọku, mu gude
aphụ ẹke mu a-dzo okpa;

bya aburu iphoro, noru mu l'uzo.

- 106 Mu riwaru angu; kpebua ya l'obu mu;
le mu a-nodu eme iphe ekemu ngu ono,
vudo nhamunha ono kfuru.
- 107 Mu jenukawaru iphe-ehuka.
Gudenu ke okfu ono,
shi ngu l'onu ono; mee
te ndzu dzua mu; nggube Ojejoje.
- 108 Nggube Ojejoje;
natanu ajaja-wa, mu gude
obu mu aja ngu-wa.
Ngg ezikwaa mu phu ege ekemu ngu gbaru.
- 109 A makwaru-a le mu
achijeru ndzu mu l'eka tekenteke;
obenu le t'o nwedu le mu
azahaa ekemu ngu.
- 110 Ndu akirishi gbaaru mu onya.
Obenu le mu te eshibua
l'ekemu ngu yeswee okpa.
- 111 Ekemu ngu bu okè-iphe mu jeye le tutu yoyo.
O bu iya emeje te ehu atso mu ena.
- 112 Iphe mu kpeburu l'obu mu
bu te mu meje iphe ekemu ngu kfuru
jeye teke mu a-no-bebe.
- 113 Ephe aduje mu ashi;
mbu ndu, anoduje abo obu ebo.
Obenu l'ekemu ngu; be mu yekwaru obu.
- 114 O bu nggu bu eke mu
edomije onwomu;
bya aburu ulo ndzu mu.
O bu l'okfu ngu;
be ayi chiru ukfu kwee.
- 115 Unu pakwaru mu haa;
unube ndu iphe du eji;
k'ophu mu a-nodu eme
ekemu ke Nchileke mu.
- 116 Gudeshia mu ike ege
i kweru mu ukwa iya;
k'ophu mu a-nodu ndzu.
Be ekwekwa te iphe ono,
mu ele enya iya ono buru mu ke mmanu.
- 117 Gudeshinua mu ike;
k'ophu aa-dzofuta mu.
Tekenteke kpò;
be mu a-nodu akwabe
ekemu ngu ono ugvu.
- 118 Ijikaje ndu, haru ekemu ngu;
wata ome iphe odo;
ke l'eregede, ephe agba
te enweduru ephe ishi.
- 119 Iphe bu ndu akirishi,
no le mgboko; be iikpofuje l'o bu ntụ.

- Qo ya meru iphe mu yeru ẹhu l'ekemu ngu.
 120 Ẹhu amakọta mu jijiji l'ẹke mu atsụ ngu egvu.
 Mu atsụkwaphu ekemu ngu egvu.
- 121 Mu mewaru iphe gbaru nù;
 bụru iphe vudo nhamụnha.
 Byiko; ba apakwaru mu
 haaru ndu akpa mu ẹhu.
- 122 Byiko; kwenua nwozi ngu
 ụkwa l'ii-nọdu eleta mu ẹnya.
 Be ekwekwa tẹ ndu eku
 onwẹphe ekeku kpaa mu ẹhu.
- 123 Mu lenyaakwaru ẹnya;
 mu ta amahẹ iphe mu ele;
 l'ẹke mu ele ẹnya t'i bya adzọfuta mu;
 bụ iya bụ iphe nggube
 onye doberu ẹka ndoo
 kweru mu ụkwa iya.
- 124 Menuru yeru mubẹ nwozi
 ngu l'ẹge n-yemobu ngu dụ;
 nggu ezia mu iphe i tọru
 ọkpa iya sụ t'e tsoje.
- 125 Mbedua bụ nwozi ngu;
 byiko menua t'iphe dojee mu ẹnya;
 k'ophu iphe i tūru l'ekemu e-do mu ẹnya.
- 126 Nggube Ojejoje;
 ọ gbaakwaru teke ii-me ire;
 ke l'ekemu, i tūru b'ẹ tee tsohekwa.
- 127 Ọ bụ okfu lẹ mu yeru ekemu ngu obu
 karia ẹge mu yeru iya
 ọkpobe mkpola-ododo;
- 128 bụru okfu lẹ mu kwetaru
 l'ekemu ngu ono vudo nhamụnha;
 meru iphe iphe bụ ụgho dụ mu ashị.
- 129 Iphe i tūru l'ekemu dụ biribiri;
 Ọ bụ iya meru iphe mu
 gude obu mu l'ọ ha
 l'etso iya l'ọ ruberu iya.
- 130 Teke a kowaru iphe okfu
 ngu bụ b'ọ nujẹ iphoro;
 l'emeje tẹ ndu eswe maru iphe.
- 131 Mu ghecharu ọnu l'atụ hēnguhengu;
 l'ẹke ọogu mu tẹ mu meje
 iphe i tūru l'ekemu ngu.
- 132 Lenua ẹnya l'ẹke mu nọ;
 meeru mu eze-iphe-oma;
 bụ iya bụ ẹge iimejeru
 ndu yeru ngu obu.
- 133 Gude nù okfu ngu duzije mu ụzo;
 k'ophu iphe dụ ẹji ta
 abyadụ bya aburu eze lẹ ndzụ mu.
- 134 Gbafuta mu l'eka ndu l'akpa mu ẹhu;
 k'ophu mu a-nọdu edobe ekemu ngu.
- 135 Mụaru mube nwozi ngu ọnu-ọchi;

- nggu ezia mu iphe nọ l'ekemu ngu.
- 136 Ẹnya-mini awushi mu l'anya;
kele ndiphe te etsodu ekemu ngu.
- 137 I bu onye doberu ẹka ndoo nggube Ojejoje;
ikpe ngu vudo nhamunha.
- 138 Iphe i tushiru l'ekemu dobe
vudokota nhamunha;
bukotaru ire-lanu.
- 139 Obu, mu yeru ngu rimiwaru mu ishi;
kele ndu ohogu mu ta
gubedu okfu ngu iphe.
- 140 Ukwа, i kweshiru b'a
towaru nwehu datakota.
Mube nwozi ngu b'o du mma ntumatu.
- 141 A marua le mu bu iphe-mmanu;
t'o du iphe a guberu mu.
Obenu le mu ta azahadu
ome iphe ekemu ngu kfu ru.
- 142 Odobe-eka-ndoo nke ngu;
be a-no jeye le tutu yoyo;
ekemu ngu aburu ire-lanu.
- 143 Iphe-ehuka byawaru mu; aphu abyaru mu.
Obenu l'ekemu ngu ehele mu-a uhare.
- 144 Iphe i turu l'ekemu dobe;
be vudo nhamunha jeye le tutu yoyo.
Menua t'iphe doje mu enya;
k'ophu mu a-nodu ndzu.
- 145 Mu gude obu mu l'o ha
l'eku ngu; zanu mu oku nggube Ojejoje;
k'ophu mu a-nodu eme
iphe i turu l'ekemu.
- 146 O bu nggubedua be mu
eku; dzonua mu;
k'ophu mu a-nodu eme iphe i turu l'ekemu.
- 147 Mu egbeshije temanu nchi abohu;
wata ochi mkpu t'e yeru mu ẹka;
eke enya mu no aburu l'okfu ngu.
- 148 Ẹnya ebuje mu sasarasangu
enyashi mgburumburu;
k'ophu mu a-to nwehu
ria oriri l'ukwa i kweshiru.
- 149 Gudenu ke n-yemobu ngu nua olu mu.
Gudenu ke ikpe ngu,
vudo nhamunha;
mee te ndzu dzua mu; nggube Ojejoje.
- 150 Ndu anoduje achi ejo idzu nọokwa ntse.
Obenu l'ephe te emejedu
iphe ekemu ngu kfu ru.
- 151 Iinokwa ntse;
nggube Ojejoje;
ekemu ngu l'o ha tukokwa buru ire-lanu.
- 152 Teke, tehakpowaru etete;

- be mu shi l'ekemu ngu maru
 l'i turu iya dobe to no jeye le tutu yoyo.
- 153 Lenua enya l'iphe-ehuka, mu eje; dzoo mu;
 kele mu ta gbadobukwaa ekemu ngu ono.
- 154 Hanuuru mu enge; gbafuta mu;
 Gudenu ke ukwa,
 bu nggubedua kweru iya;
 mee te ndzu dzua mu.
- 155 Ndzofuta no ndu akirishi uzanya;
 ke l'ephe te esejedu ege
 ephe e-me maru iphe
 i toru okpa iya su t'e tsoje.
- 156 Obu-imiko nke ngu;
 nggube Ojejoje paru apaa.
 Gudenu ke ikpe ngu,
 vudo nhamunha; mee te ndzu dzua mu.
- 157 Ndu, bu ndu ohogu mu,
 l'akpa mu ehuhakwa l'igwe.
 Ole e to nwedu ege oo-du;
 te mu gbe bya agbado ekemu ngu.
- 158 Ndu e -te gudedu ire ephe
 aka be agbaruje mu meji
 teke mu phuru ephe;
 ke l'ephe te emejedu iphe okfu ngu kfu.
- 159 Phuwuru ege mu yeberu
 obu l'eme iphe i turu l'ekemu.
 Gudenu ke n-yemobu ngu;
 mee te ndzu dzua mu; nggube Ojejoje.
- 160 Okfu ngu l'o ha bu
 okpobe okfu;
 ikpe ngu ono,
 vudo nhamunha ono aburu ojejoje.
- 161 Ndu ishi anoduje akpa mu ehuh;
 le b'o du iphe mu meru ephe.
 Obenu l'okfu ngu anodje
 anma mu ehuanmanma.
- 162 Okfu ngu emeje t'ehutso mu
 l'o bu onye lutaru iphe ha nshinu l'ogu
- 163 Ugho du mu ash;
 mu akpo-yijeru iya ukuvu.
 Obenu l'ophu bu ekemu ngu;
 be mu yekwanuru obu.
- 164 Ugbo esaa l'uboku;
 be mu ajaje ngu ajaja
 k'ikpe ono, iikpeje nhamunha ono.
- 165 Ndu yeru obu l'ekemu ngu;
 be ehuh aduje agu nshinu;
 t'o bu l'o nweru iphe bya
 a-buru ukfu kpo ephe.
- 166 Mu no ngaberu nggube Ojejoje
 t'i bya adzofuta mu.
 O bu iphe bu ekemu ngu;
 be mu anoduje etso.

- 167 Mu emeje iphe i t̄uru l'ekemu;
kele mu yeru iya obu yeshia ya ike.
- 168 Mu an̄duje eme iphe b̄u
iphe i t̄uru l'ekemu;
ke l'iphemiphe obule,
mu eme b'i makotar̄u.
- 169 T̄e mkpu, mu ech̄i runua ngu nch̄i;
nggube Ojejoje.
M̄enua t̄e iphe doje mu
̄enya, b̄u iya b̄u iphe
i kweru ukwa iya.
- 170 Byiko t̄e ar̄oro, mu ar̄o ngu runua ngu nch̄i.
Nafutanu mu ̄ege ono,
i kweru ukwa iya ono.
- 171 Mu a-n̄duje aja ngu ajaja tekenteke;
ke l'i ziru mu iphe i t̄oru
okpa iya; s̄u t'e tsoje.
- 172 Mu e-gude ̄onu mu gua okfu ngu l'egvu;
ke l'ekemu ngu l'̄o ha
vudokota nham̄unha.
- 173 Kwagebejenu akwagebe; oyeru mu ̄eka;
kele mu hataru otso ekemu ngu.
- 174 Iphe agu mu n̄u b̄u t'i
dz̄ofuta mu;
nggube Ojejoje.
Ekemu ngu an̄duje ehe mu uh̄ere.
- 175 Han̄ua mu t̄e mu n̄odu ndz̄u;
k'ophu mu a-j̄aje ngu ajaja.
M̄enua t̄e ekemu ngu ono
gudeshia ndz̄u mu.
- 176 Mu kpaphuhuwaru l'̄o b̄u
at̄uru, tufahuru etufahu.
Byiko; ch̄onua m̄ube nwozi ngu;
kele mu ta agbadokwa ekemu ngu ono.

120

Egву, aaguje teke eeje Jerúsalemu

- 1 Mu rakuru Ojejoje
teke mu n̄o l'iphe-̄huka;
ȳo n̄ua olu mu.
- 2 Nggube Ojejoje;
dz̄ofutanu mu l'̄eka ndu ntuphu-ire;
m̄e l'̄eka ndu ̄ereged̄e.
- 3 Unube ndu ̄ereged̄e;
?b̄u nḡunu b̄e unu ar̄i
l̄e Ojejoje e-me unu.
Mb̄u; ?b̄u nḡunu;
b̄e unu ar̄i l'̄oo iphe
oo-gude byakfuta unu.
- 4 Oo-zi ndu soja; ̄ephe egude
akf̄u, t̄up̄yishiru ̄onu
bya ah̄ua unu ah̄uh̄u.

Ephe e-me unu;
unu adaburu l'eke ono,
l'ata kfukfukfu l'ọ bu icheku-ọku.

- ⁵ Nshobukwaa mu;
kele mu bu l'alị Mésheku.
Nshobukwaa mu;
kele mu bu l'ulo-ékwa ndu Kéda.
⁶ O tewaru ẹnya teke mu
le ndu kpọru ẹhu-agu ashị shi butaru.
⁷ Obenu le mbẹdua bu onye
anọduje achọ ụzo ẹhu-agu.
Ọ -bujе teke mu ekfuru
ephe okfu bebebe;
ephe eme t'ephe tso mu ọgu.

121

Egву, aagujе teke eeje Jerúsalemu

- ¹ Mu paliru ẹnya;
lee l'ugvu ugву ono;
bya aji:
“Bụ awe be ee-shi gbaaru mu mkpu?”
² Ọ bu Ojejoje, bu iya meru igwe;
mee mgboko a-gbaru mu mkpu.
³ E too kwekwa t'eturu chia ngu.
Onye ono, eche ngu nche ono;
be mgbenya te erokwa.
⁴ Onye ono, eche ndu Ízurelu nche ono
te enwekwa le mgbenya abya iya l'ẹnya;
k'ophu ọ buru k'ekuru iya.
⁵ Ọ bu Ojejoje eche ngu nche;
buru iya bu agu, kpuchitaru ngu nụ.
⁶ E to nwedu iphe anwu eme ngu l'eswe;
to nwe iphe onwa eme ngu l'enyashi.
⁷ Ojejoje e-me t'e b'ọ du iphe
e-me ngu nụ;
buru iya a-nọdu eche ndzụ ngu.
⁸ Ojejoje a-nọdu edu ngu l'ejeje;
l'edu ngu l'alala;
tsube nta-a jeye le tutu yoyo.

122

Egву, aagujе teke eeje Jerúsalemu; onye deru iya nụ bu Dévidi

- ¹ Ehu tsọru mu ẹna
teke ephe sụru mu:
“T'ayi je l'eze-ulo Nchileke!”
² Nta-a be ayi vudowa
l'obu-edukfu nggube Jerúsalemu.
³ Jerúsalemu bu mkpukpu,
a kpuru; yọ tugba onwiya atugba.
⁴ Ọ bu l'eke ono; be iphe bu
ikfu anọduje awu ala;
eje oja Ojejoje ajaja;

- mbụ ndu ikfu kẹ Ojejoje;
bụ iya бү iphe i turu
l'ekemu doberu ndu Ízurelu.
- 5 Q бү l'ẹke ono;
bẹ aba-eze, aanọ ekpe ikpe nọ;
mbụ aba-eze, shi l'ulo Dévidi.
- 6 Unu kfuru nụ Nchileke
tẹ nchị dụ Jerúsalemu ndoo:
“Ndu yeru ngu obu; t'iphemiphe obule;
bukwaru ndu yeru ngu obu akputo l'oborotu.
- 7 Tẹ nchị dukwa ndu ụlo ngu ndoo;
ẹhu-agu aburu kẹ ndu mkpukpu unu.”
- 8 Mu gude okfu ẹhu unwunne mu;
mẹ lẹ ndu ọnyà mu phẹ l'ekfu; sụ:
“Tẹ nchị dukwa nggube
Jerúsalemu ndoo!”
- 9 Mu gude okfu ẹhu
eze-ulo Nchileke,
bụ Nchileke ayi achọ
tẹ iphemiphe obule
buru akputa yẹle oborotu lẹ Jerúsalemu.

123

Egву, aagujе teke eeje Jerúsalemu

- 1 Mu paliru ẹnya mu lee
l'ẹke i nọ;
mbụ l'ẹke i nọ nggube
onye ono, nọ l'aba-eze ngu l'imigwe ono.
- 2 Q бү ẹge ono nwoke,
bү ohu anọduje ele nnajiufu iya ẹnya l'ẹka;
mbү ẹge ono nwanyi,
bү ohu anọduje ele nwanyi,
nwe iya nү ẹnya l'ẹka ono;
bү ẹge ayibedua a-nọdu ele Ojejoje,
bү Nchileke ayi ẹnya l'ẹka
jeye teke ọo-phuru ayi imiko.
- 3 Phuaruru ayi imiko;
nggube Ojejoje.
Phuaruru ayi imiko.
L'ayi tataakwaru nshi
l'iphe ndu ọdo anọduje ekfu
l'ẹ to nwedu iphe ayi бү.
- 4 Ayi tataakwaru nshi
kẹ ọchi, ndu eku onwẹphe
ekuku anọduje achị ayi;
mẹ k'ẹge ndu etu
onwẹphe oke ẹpha
anọduje ekfu l'ẹ t'o nwedu iphe ayi бү.

124

Egву, aagujе teke eeje Jerúsalemu; onye deru iya nү бү Dévidi

- 1 Tẹ ndu Ízurelu tuko kfua ya; sụ:

- Lẹ ndẹge Ojejoje ta nọ swiru ayi;
² ndẹge Ojejoje ẹ tọ nọ
 swiru ayi teke ono,
 ndiphe tsoru ayi ọgu ono;
³ mbụ teke ono, ẹhu nwuhuru
 ẹphe ọku l'ẹke ayi nọ ono;
 mẹ ẹphe elekwaa ayi lẹ ndzụ.
⁴ Ẹphe ge erikwa ayi l'ọ bụ utso;
 mbụ bụru ọchoku-mini tsọta ayi tųgbua;
⁵ mbụ bụru ukporo-mini
 kpota ayi;
 ayi eje abụru ọ-la-l'iyi.
⁶ T'ajaja bụru kẹ Ojejoje,
 bụ onye ono, ẹ te kwedu
 t'ẹphe gude eze
 takashia ayi atakashị ono.
⁷ Anahụ, ayi nahuru ẹphe
 dụwa l'ọ bụ nwenu,
 nahuru onye agba ọnya ẹnu.
 Ọnya ọbu swewaru iphòró;
 ayi anahụ gbalashia.
⁸ Ọ bụ Ojejoje, bụ iya meru
 igwe; mee mgboko;
 bẹ eeshije l'ẹka agbaru ayi mkpu.

125

Egву, aagujẹ teke eje Jerúsalemu

- ¹ Ndu dakoberu Ojejoje
 dụ l'ọ bụ Ugву Záyonu,
 bụ 'enwubata enwubata.
 Ọ bụ ugву, a-nọ jeye
 lẹ tutu yoyo.
² Ọ bụ ẹge-a, ugву nọ-pheru Jerúsalemu
 mgburumgburu-wa;
 bụ ege Ojejoje a-nọ-pheje
 ndibe iya;
 tsube nta-a gbururu jeyewaru.
³ Ndu akirishi ta abugbukwaru ishi l'alị ono;
 mbụ alị ono, e ketaru nụ
 ndu doberu ẹka ndoo ono.
 Ọdumeka bẹ ndu ono,
 doberu ẹka ndoo ono
 e-yekwa ẹka l'ome iphe dụ ẹji.
⁴ Nggube Ojejoje;
 menuaru ndu ọma ọhuma;
 mbụ ndu ono, obu gụru iphoro ono.
⁵ Ọ bụ l'iphe bụ ndu eshi ụzo,
 ẹ-te vudodu nhamunha
 bẹ Ojejoje a-tụko ẹphe lẹ
 ndu eme iphe dụ ẹji l'alị-a wofukota.
 Tẹ ẹhu-agu bukwaru kẹ Ízurelu.

126

Egву, aagujе teke eeje Jerúsalemu

- ¹ Teke Ojejoje dulataru ndu ono,
a kpuru lẹ ndzụ ono azụ lẹ Záyọnu
b'ọ dұru ayi l'ọ bụ nrọ.
- ² Ayi mұru ọnu-ọchi;
gua egvu ẹhu-ọtso-ena.
Ndu ọhodo ekfulahaa; sụ:
“Lẹ Ojejoje meekwaru ẹphe iphe ha nshinu.”
- ³ Ojejoje meekwaru ayi iphe ha nshinu.
Yọ bұru iya meru;
ẹhu atso ayi ena.
- ⁴ Nggube Ojejoje;
menua t'iphe dұru ayi lẹ mma
ege ono, nggele atsoje
atsotso bya agbaa mini l'alị ọkponku ono;
- ⁵ k'ophu ndu gude ẹnya-mini
mebe iphe l'alị e-gude egvu
ẹhu-ọtso-ena kpata iya akpata.
- ⁶ Mbụ l'onye ono, gude
ẹnya-mini mebe iphe l'alị;
a-gude egvu ẹhu-ọtso-ena
vuru iphe ọ kpataru l'okfu iya lata.

127

Egву, aagujе teke eeje Jerúsalemu; onye deru iya nụ bụ Sólomọnu

- ¹ Ọ -bұru lẹ Ojejoje
ta kpұdu ulo l'onwiya;
kwa aphụ bẹ ndu akpụ iya nụ eri.
Ọ -bұru lẹ Ojejoje
te chedu mkpukpu;
kwa aphụ bẹ ndu eche iya nụ eri.
- ² Ọ kwa kẹ mmanu;
bẹ iitehuje lẹ nchi-abọhu;
bya alasweta alasweta;
ẹke iise akanya nri, ii-ri;
kele ndu Ojejoje yeru obu
abuje: ẹphe zekwadurua lẹ mgbenya;
yo wotawaru ẹphe iphe ẹphe e-ri.
- ³ Ụnwegirima bụ ọkè-iphe shi Ojejoje l'ẹka;
Ọtsu ime abұru obunggo, shi Ojejoje l'ẹka.
- ⁴ Ụnwegirima, a mұru
l'okorọbya adụ l'ọ bụ akfụ,
nọ l'ẹka mkparawa.
- ⁵ Ọnu-oma bụ k'onye chị iya chị-jia ẹkpa iya.
Iphere te emedu iya teke
yele ndu ọhogu iya
aswọ uswo l'obu-edukfu mkpukpu.

128

Egву, aagujе teke eeje Jerúsalemu

- ¹ Ọnu-oma bụ k'iphe

- bụ ndu atsu Ojejoje egvu;
mbụ ndu bụ ụzo iya;
bẹ ephe etso.
- ² Onye ono a-nọdu ndzụ;
ria iphe o setaru l'akanya;
ẹhu-ọtso-ena; mẹ k'oma aburu nk'iya.
- ³ Nyee ngu a-nọdu lẹ nke ngu;
dụ l'ọ bụ oshi vayinu, amị amimi.
Ụnwu ngu adụ l'ọ bụ
ẹkali-oshi olivu;
nọ-phae ngu mgburumburu.
- ⁴ Ono bụ ẹge onye a gору
onu-qma nụ a-dụ;
mbụ onye atsu Ojejoje egvu.
- ⁵ Tẹ Ojejoje shikwa lẹ Záyonu
goru onu-qma nụ ngu;
nggu anọdu phụ ẹge ụba
Jerúsalemu a-habe jeye
l'oge nka-ezekuna nke ngu.
- ⁶ Ịi-nọ ndzụ; phụ unwu
nwanwanwaranwa ngu.
T'ẹhu-agu bukwaru kẹ ndu Ízurelu.

129

Egву, aaguje teke eeje Jerúsalemu

- ¹ Tẹ ndu Ízurelu tuko kfua ya; sụ:
Lẹ ephe shi mu okpa ẹhu
teke mu bụ nwata.
- ² Keshinu teke mu bụ nwata;
bẹ ephe shi mu okpa ẹhu;
obenu l'ephe te mekputadu mu.
- ³ Ẹphe gudewa ẹchachi chia mu;
kpachaa mu akpacha.
Ọnya, ephe chishiru
ye mu l'okpurukpu-azu
dụ l'ọ bụ ẹke a waru ọswa.
- ⁴ Obenu lẹ Ojejoje bụ
onye doberu ẹka ndoo.
Ọ tọwaru mu l'ẹgbu,
ndu akirishi shi kee mu;
mu enwewaru onwomu.
- ⁵ T'iphe bụ ndu Záyonu
dụ ashi
bukwaru ndu e-gude iphere laphu azụ.
- ⁶ T'ephe dukwa l'ọ bụ ẹwu,
furu l'eli ẹswulo, abuje:
Ọ -bya bya evuta;
anwu ewowaru iya chigbua.
- ⁷ Ẹwu ono ahatabeje nwanshi;
k'ophu bụ l'onye jeru iya
egbuta abuje; o -gbua nta gbua imo;
too gbutadu ophu e-ji iya ogbogbo-eka;
k'ophu ọ bụru ophu e-dzu ọchileka.

8 Ophu ndu esweta esweta 'asujekwa nū ẹphe:
 "Tẹ Ojejoje gọkwaaru unu ọnu;
 l'ẹphe gude ẹpha Ojejoje l'agọru ẹphe ọnu."

130

Egvo, aaguje teke eeje Jerúsalemu

1 Mu nọ l'echi ebo iphe-ẹhuka raku ngu;
 nggube Ojejoje.

2 Byiko Nnajiufu;
 nūnua olu mu.
 Ngabẹnuru mu nchi
 lẹ mkpu, mu echi anụ ngu.

3 Ndege nggube Ojejoje;
 akwakọbeje ẹjo iphe
 onyemọnye ọbule eme;
 Nnajiufu; ?bụ onye a-dụ ike vudo ngu l'ifu?

4 Obenu l'iguje nvu.
 Yọ buru iphe ono
 meru iphe aatsụ ngu egvo.

5 Mu nọwa ngabẹru Ojejoje.
 Mu nọwa l'ele ẹnya iya.
 Yọ buru l'okfu iya;
 bẹ mu daru ngabẹru.

6 Mu nọwa ele ẹnya Nnajiufu
 karia ẹge onye nche
 anọduje eche tẹ nchi
 bọhu-kebe;
 mbụ lẹ mu ka ole ẹnya
 Ojejoje mẹ l'ẹge ndu nche
 anọduje elebe ẹnya
 nchi-abọhu.

7 Byiko Ízurelu;
 t'ẹnya unu nọdulwa l'ẹke Ojejoje nọ;
 kẹ l'ọ bụ iya bụ onye eyeje
 obu yenuka iya eyenuka;
 buru iya agbafutaje madzụ
 l'iphe dụ ẹji iya l'ọ ha.

8 O bụ yẹbedua l'onwiya
 a-gbafutakota ndu Ízurelu
 l'iphe dụ ẹji, ẹphe meshiru l'ọ ha.

131

Egvo, aaguje teke eeje Jerúsalemu; onye deru iya nū bụ Dévidi

1 Nggube Ojejoje;
 mu te ekukwa onwomu ekuku;
 ọphu mu 'egvujekwaaru
 madzụ ẹnya kfurukfuru.
 Mu ta ayọjekwa ọshi
 l'iphe ẹka mu ẹ-te rudu;
 ọphu mu ejejekwa okobe
 ẹka l'iphe ka mu nū.

2 Iphe doru mu ẹnya bụ

lẹ mu dobekpeleruphu
onwomu nwandoo.
O bụ ẹge nwata,
a mifuru onu l'era anoje
nwandoo l'ẹhu nne iya
bụ ẹge mbẹdua nọkpelephu nwandoo.

- ³ Byiko; unubẹ ndu Ízurẹlu;
tẹ ẹnya unu nọdunu l'ẹke Ojejoje nọ;
tsube nta-a jeye lẹ tutu yoyo.

132

Egву, aagujẹ teke eeje Jerúsalemu

- ¹ Nggube Ojejoje;
nyatanu Dévidi;
nggu anyata iphe-ẹhuka,
o jeberu.
- ² O guru ẹnwa;
ria nte l'ifu Ojejoje;
mbụ ribua l'ifu Okaribe kẹ Jékọpu:
- ³ “Lẹ ya ta atụdu ọkpa l'ulo iya;
ishi te eru iya l'oshi;
- ⁴ ya te ekwe tẹ mgbenya bya iya l'ẹnya;
mbụ t'ẹnya mee ya
gadzugadzu kẹ mgbenya;
- ⁵ jeye ya aphua ẹke a-buru kẹ Ojejoje;
mbụ ẹke Okaribe kẹ Jékọpu e-buru.”
- ⁶ Ayi nwaru l'ọ nọ lẹ Efuratu;
tugbua je aphua ya lẹ
mgbegu Kiriya Jerimu.
- ⁷ Ayi asu: “Unu t'ayi jenu
l'ulo-ẹkwà Nchileke.
Unu t'ayi jenu je anọdu iya
l'ọkpa; baaru iya ẹja.
- ⁸ Gbeshinu; nggube Ojejoje;
bya l'ogbodufu ngu;
nggu lẹ Okpoko
Ogba-ndzụ ngu ono,
ekoshi ẹge ike ngu habe ono.
- ⁹ Tẹ ndu achijeru ngu ẹja
yenua odobe-ẹka-ndoo l'ọ bụ uwe.
Ndu yeru ngu obu agua
egvu ẹhu-ọtso-ẹna.”
- ¹⁰ Gudenu okfu ẹhu Dévidi,
bụ nwozi ngu
nyata onye ono,
ị wuru manụ l'ishi gude mee ya;
yọ buru eze ono.
- ¹¹ Ojejoje riburu Dévidi angu;
mbụ angu, ẹ ta amingadu amingadu;
to nwe l'ọo-nonyaa;
to vuhedu ire.
O sụru iya: “L'onye lanụ lẹ

awa ngu bẹ ya e-me t'ọ
nọdu l'aba-eze ngu.

- 12 Ọ -buru l'unwu ngu doberu
ndzụ, ẹphe l'iya gbaru;
l'eme iphe ya turu l'ekemu;
ọo ya bụ; l'unwu ẹphe
a-nọwaru l'aba-eze ngu
gbururu jeyewaru."
- 13 Ojejoje gudewa ẹka iya fọta Záyọnu;
kẹ l'ẹke ono dọ iya mma
tẹ ya buru iya eburu;
kẹ l'ọ sọru:
- 14 "Ọ bụ ẹke-a; bẹ ya e-me ufu
iya jeye lẹ tutu yoyo;
buru l'ẹke-a bẹ ya e-dobe aba-eze iya;
kẹ l'ọ bu ẹge ọ dọ iya mma ndono.
- 15 Ya a-gọru ọnu nọ iya t'ọ
nweru iphe nweru k'etsubo iya.
Ndibe iya ndu ndu k'ụkpa;
bẹ ya a-nọdu anụ-ji ẹpho.
- 16 Ndibe iya, achijeru Nchileke ẹja;
bẹ ya e-ye ndzọfuta l'ọ bụ onye yeru uwe.
Ndibe iya, yeru Ojejoje obu
a-gụ egvu ẹhu-otso-ena.
- 17 Yọ buru ẹke ono; bẹ ya
e-shi l'ọnu-ulo Dévidi;
nọ onye lanụ ike;
muru ọku ye l'uroku onye
ya wuru manụ l'ishi gude chia ya eze.
- 18 Ya e-me t'iphere gude ndu ọhogu iya.
Obenu lẹ yẹbedua; bẹ ya
e-kpube okpu-eze, acha pemu-pemu."

133

Egву, aaguje teke eeje Jerúsalemu; onye deru iya nọ bụ Dévidi

- 1 Lewaru ẹge ọ dọ-be mma;
bya adụ ugву;
tẹ unwunna bukobe;
tugbabe buru nanụ.
- 2 Ọ dulephu l'ọ bụ
okpobe manụ, eshi mkpọ,
a wuru Ẹronu l'ishi;
yo shi iya l'ishi tsọfuta iya l'ẹji-agba;
gbaa ya gorogoro tsọfuta l'olu uwe iya.
- 3 Ọ dukwaphu l'ọ bụ ẹke iji
Ugву Hemonu ada lẹ
Ugву Záyọnu.
Ọ bụ l'ẹke ndu dọ ẹge ono;
bẹ Ojejoje agojeru ọnu nk'iya nọ;
mbụ ọnu ọphu bụ ndzụ gbururu jeye.

134

Egву, aagujе teke eeje Jerúsalemu

- 1 Unu jaa Ojejoje ajaja;
unubẹ ndu ozi Ojejoje l'unu ha;
unubẹ ndu anọduje ejeru
Ojejoje ozi l'ulo iya l'enyashi.
- 2 Unu palia ẹka unu imeli
l'ulo, dụ nsọ ke Ojejoje; kele iya ekele!
- 3 Tẹ Ojejoje, bụ onye meru
igwe mee mgboko
shikwa lẹ Záyonu gọoru ngu ọnu.

135

- 1 Unu jaa Ojejoje ajaja.
Unu tua Ojejoje ẹpha.
Unu jaa ya ajaja;
unubẹ ndu ejeru Ojejoje ozi;
- 2 mbụ unubẹ ndu eje ozi l'ulo Ojejoje;
mẹ l'oma ufu Nchileke ayi.
- 3 Unu tua Ojejoje ẹpha;
kele Ojejoje dụ mma.
Unu gua egву gude jaa ya ajaja; ke l'ọ bụ
iphe gbaru nụ ndono;
- 4 kele Ojejoje fotawaru Jékọpu t'ọ bụru nk'ia;
mbụ l'ọ hatawaru Ízurelu t'ọ
bụru ndu yẹbedua gẹdegede nwe.
- 5 O doru mu ẹnya lẹ
Ojejoje ha nshinu;
mbụ lẹ Nnajiufu ayi kakọta iphe, bụ agwa.
- 6 Ọ bụ iphe dụ Ojejoje mma;
bẹ oomeje l'imigwe;
mẹ lẹ mgboko.
Yọ bụru iphe dụ iya mma;
bẹ oomeje l'eze ẹnйimu; mẹ l'ebo, nọ iya nụ.
- 7 Ọ bụ iya emeje tẹ urukpu shi
l'ẹke mgboko beru dube eruru.
Oomeje t'egbe-igwe gbaa teke ọ chі mini;
l'emeje tẹ phẹrephere shi
l'ulo ẹke ọ tu-chiru iya wata ephephe.
- 8 Iphe bụ ọkpara lẹ Íjiputu b'o chigbushiru;
mbụ iphe bụ ọkpara lẹ madzụ; mẹ l'elu.
- 9 O gude iphe-ophulenya;
mẹ iphe-ohubama,
dugbaa biribiri mekoshi unubẹ ndu Íjiputu.
Yọ bụru iphe o gude
hụa Fero yele ndu ozi iya àhùhù.
- 10 Mbakeshi, dụ l'igwe b'o chitsushiru;
bya egbushikwaaphu ndu
eze, shihugbaaru ike.
- 11 O gburu Sihonu, bụ eze ndu Amoru;
bya egbua Ogu, bụ eze ndu Báshanu;

bya egbushikota eze ndu Kénanu l'èphe ha.

- 12 Yo woru alì èphe washìaru
ndu nk'iya, bù Ízurelu;
t'ò buru òkè-iphe èphe.
- 13 Èpha nggùbe Ojejoje
anoje jeye lè gbururu.
Ophu a byadù bya azaha
ngu azaha dube l'ogbo sweru ogbo;
- 14 kele Ojejoje a-haru ndibe iya enge;
gude ège ono dùa ndu ejeru iya ozi obu.
- 15 Agwa ndu òhodo butsua
mkpòla-ododo yele mkpòla-òcha;
bù iphe madzù gude èka mee.
- 16 O nweru ònu;
òle è too kfudu okfu;
nweru ènya;
òphu ò phùdu ụzo.
- 17 O nweru nchi;
òphu 'onudu iya iphe.
To nwe ume ndzù, nò iya l'èhu.
- 18 Ndu eme iya nù;
a-dù ège ò dù;
mèwaru iphe bù ndu dakoberu iya nù.
- 19 Unubè ndibe Ízurelu;
unu jaa Ojejoje ajaja.
Unubè ndibe Èronu;
unu jaa Ojejoje ajaja.
- 20 Unubè ndibe Lívayi;
unu jaa Ojejoje ajaja.
Unubè ndu atsù Ojejoje egvu;
unu jaa Ojejoje jajaja.
- 21 T'e shikwa lè Záyonu
jaa Ojejoje jajaja;
mbù onye ono, bu lè Jerúsalemu ono.
Unu jaa Ojejoje ajaja.

136

- 1 Unu kele Ojejoje ekele;
kè l'ò bù onye, dù mma.
N-yemobu iya anoje jeye lè tutu yoyo.
- 2 Unu kele Ojejoje òphu
kakòta iphe, bù agwa.
N-yemobu iya anoje jeye lè tutu yoyo.
- 3 Unu kele Nnajiufu, bù iya
bù ishi kè ndu, bù nnajiufu.
N-yemobu iya anoje jeye lè tutu yoyo.
- 4 Onye, bù yèbedua nwenkinyi iya
emeje iphe-òphulenyà, ha nshinu.
N-yemobu iya anoje jeye lè tutu yoyo.
- 5 Onye, bù mmamiphe iya b'o gude mee eligwe.
N-yemobu iya anoje jeye lè tutu yoyo.

- 6 Mbụ onye, woru mgboko-a
l'ọ ha phushia l'eli mini.
N-yemobu iya anọje jeye lẹ tutu yoyo.
- 7 Onye, bụ iya meshiru
eze iphoro-a, dutsua biribiri-a.
N-yemobu iya anọje jeye lẹ tutu yoyo.
- 8 Onye, bụ iya meru ẹnyanwu t'ọ chije l'eswe.
N-yemobu iya anọje jeye lẹ tutu yoyo.
- 9 Onye, bụ iya meru ọnwа;
me mkpọ-kpodo t'ọ chije l'enyashi.
N-yemobu iya anọje jeye lẹ tutu yoyo.
- 10 Unu kele onye chighbushiru
iphe, bụ iphe waru nne iya ọswa lẹ Íjiputu.
N-yemobu iya anọje jeye lẹ tutu yoyo.
- 11 Onye, shi lẹ Íjiputu dufuta unwu Ízurelu.
N-yemobu iya anọje jeye lẹ tutu yoyo.
- 12 Yọ bụru l'agburu-ẹhu iya
b'ọ gude dufuta ẹphe.
N-yemobu iya anọje jeye lẹ tutu yoyo.
- 13 Unu kele onye, bụ iya
kekahuru Eze Ẽnyimu Uswe ẹbo.
N-yemobu iya anọje jeye lẹ tutu yoyo.
- 14 Onye, duru ndu Ízurelu; ẹphe eswee ya.
N-yemobu iya anọje jeye lẹ tutu yoyo.
- 15 Yọ kpota Fero yele ndu
soja iya l'ẹphe ha kporu ye
lẹ Eze Ẽnyimu Uswe ono.
N-yemobu iya anọje jeye lẹ tutu yoyo.
- 16 Unu kele onye, bụ iya
duru ndibe iya ije l'echi-egu.
N-yemobu iya anọje jeye lẹ tutu yoyo.
- 17 Onye, chighbushiru ndu eze, nweru ike.
N-yemobu iya anọje jeye lẹ tutu yoyo.
- 18 Onye, gbushikwaruphu
ndu eze, a maru ẹpha ẹphe.
N-yemobu iya anọje jeye lẹ tutu yoyo.
- 19 O gburu Sihonu, bụ eze ndu Amoru.
N-yemobu iya anọje jeye lẹ tutu yoyo.
- 20 Yọ bya egbua Ogu, bụ eze ndu Báshanu.
N-yemobu iya anọje jeye lẹ tutu yoyo.
- 21 O woru alí ẹphe nụ onye
odo t'ọ bụru òkè-iphe iya.
N-yemobu iya anọje jeye lẹ tutu yoyo.
- 22 O bụ nwozi iya; mbụ Ízurelu b'ọ nuru iya.
N-yemobu iya anọje jeye lẹ tutu yoyo.
- 23 Onye, bụ iya nyataru ayibe
ndu ẹ ta dudu iphe ayi bụ.
N-yemobu iya anọje jeye lẹ tutu yoyo.
- 24 O nafutaru ayi l'eka ndu achí ayi.
N-yemobu iya anọje jeye lẹ tutu yoyo.
- 25 Yọ bụkwaru iya phụ

azukota iphemiphe obule, nо ndzụ.
N-yemobu iya anoje jeye lẹ tutu yoyo.

- 26 Unu kele Nchileke k'imigwe ekele.
N-yemobu iya anoje jeye lẹ tutu yoyo.

137

- 1 O bu l'iku enyimu Bábyilonu
bẹ ayi byaru bya adọru;
raa ekwa; l'ayi nyataru Záyonu.
- 2 Ayi eworu une ayi kobe-gbaa
l'ekali-oshi wilo l'ẹke ono;
- 3 kẹ l'ayi ruru ẹke ono;
ndu, kpuru ayi lẹ ndzụ asụ
t'ayi guaru ephe egvu.
Ndu ono, eme ayi
ome-l'iwe ono asụ t'ayi
guaru ephe egvu emerema.
Ephe asụ t'ayi chọo egvu
ndu Záyonu nanụ guaru ephe!
- 4 O bu; ?nanụ ẹge ayi e-shi
wota egvu, e gude ekutse Ojejoje
gulahaa l'alị ndu ohodo.
- 5 O -buru lẹ mu zaharu nggube Jerúsalemu;
tẹ ẹka-utara mu nwuhukwa mu.
- 6 T'ire nyakwaru mu l'akpo;
m'o -buru lẹ mu ta nyatadu ngu;
mbụ; m'o -buru l'ẹ tọ bụdu
nggube Jerúsalemu;
bẹ mu meru mkpukpu,
emeje t'ẹhu kagee mu otso ẹna.
- 7 Nggube Ojejoje;
nyatakwa iphe ndu Édọmu
meru mboku, ndu ohogu nataru Jerúsalemu.
Ephe turu uzu; sụ t'e tsukposhia ya.
T'e tsukposhia ya;
tsurua ẹke a turu okpa-ulo iya.
- 8 Unubẹ ndu Bábyilonu;
iphe nọru unu kwa o-la-l'iyi.
Ehu-otso-ena bu k'onye
a-kfu unu ugwo iphe-a, unu meru ayi-wa;
- 9 mbụ onye a-nata unu
unwegirima unu, angu ẹra
tupyashia lẹ mkpuma.

138

Egву, Dévidi deru

- 1 Nggube Ojejoje;
mu e-gude obu mu l'ọ ha jaa ngu ajaja.
Mu a-nodu l'ifu agwa gua
egvu gude jaa ngu ajaja.
- 2 Mu e-byishi ikpere l'uzo

eze-ulo ngu, du nsq;
 baaru ngu eja.
 Mu a-ja epha ngu ajaja;
 ke l'i bu onye n-yemobu;
 buru o-me-g'o-kfuru;
 ke l'i meru epha ngu
 yeke okfu ngu; yo kakota
 iphemiphe obule l'eli.

³ Teke mu rakuru ngu;
 b'i zaru mu.

I meru; ike adu mu;
 bya emee mu; mu anyalaha ndu.

⁴ Iphe bu eze unwu eliphe
 l'ephe ha a-ja ngu ajaja; nggube Ojejoje;
 me epe -nu okfu, shi ngu onu.

⁵ T'ephe gude uzo ke Ojejoje
 gua l'egvu; ke l'odu-biribiri iya ha nshinu.

⁶ A makwaru-a le Ojejoje no oreke-imeli;
 obenu l'enya iya anokotaje
 l'eke ndu enya epe laru ali no.
 Ndu eku onwephe ekuku;
 be onoduje ote-enya maru.

⁷ E to nwedu m'o -ruhuru;
 iphe-ehuka gbaa mu mgburumgburu;
 iidobejele mu-a ndzu;
 t'e b'o du iphe e-me mu nu.
 Igudeje ike ngu nwulala epe azu;
 mbu ndu gude iwe l'achi mu.
 Yo buru ike ngu ono;
 be igudeje dzofuta mu.

⁸ Nchileke, a-chiko iphe bu
 mkpa mu meeru mu.
 Nggube Ojejoje;
 n-yemobu ngu anoje jeye le tutu yoyo.
 Byiko; ba ahakwa ozi ono,
 i gude l'eka ono.

139

Egvu-qma, Dévidi deru nu onye ishi egvu

¹ Nggube Ojejoje;
 i vovaru mu okpoma;
 maru ege mu gbaru.

² I maru teke mu nodu anodu;
 maru teke mu gbeshiru egbeshi.
 Inoduje ote-enya maru iphe mu ari l'obu mu.

³ I maru teke mu gbeshiru l'eye iphe;
 maru teke mu ze azee.
 Iphe bu uzo mu l'o ha
 dokotaru ngu enya.

⁴ Oboje; okfu -bya eshi mu l'onu lufuta;
 b'i makotawaru iphe mu
 abya ekfufu;
 nggube Ojejoje.

- 5 I nọ-pheru mu
mgburumgburu: ifu l'azụ.
I wowaru ẹka ngu byabẹ mu l'ishi.
- 6 Amama ono, i maru mu ono
dukwa mu biribiri;
ọ bụlephu l'ẹ to dodu mu ẹnya.
- 7 ?Bụ awe bẹ mu a-nọdu,
bụ ẹke Ụme ngu ta nọdu?
?Bụ awe bẹ mu a-gbaru laa,
bụ ẹke ẹ tị phudu mu?
- 8 Mu -pheru lashia l'imigwe;
b'i nọwa l'ẹke ono.
Mu -tugbua; je agbaa
oshi-azẹe mu l'alì-maa zẹru; b'i nọkwa iya phụ.
- 9 Mu -phehu pheru phesweta
uzo ẹnyanwu-ahata tugbua;
m'ọ -bụ pheru pherua ẹke
enyonu tso-beru gburu;
- 10 l'ẹke ono bẹ i-nọdulekwa edu mu;
gude ike ngu l'eyetaru mu ẹka.
- 11 Mu -sụ lẹ mu marua l'ochi e-domi mu;
l'iphoro a-buru-a ẹnyashi;
nọ-pee mu anọ-phe;
- 12 bẹ ii-koshile-e l'ochi ono
ta bụdu ochi l'ẹke i nọ.
Enyashi ono a-nọdu
echile-e swachaswacha l'ọ bụ echi eswe;
kele nggubedua bẹ ochi
dule-ẹ l'ọ bụ iphoro.
- 13 Kẹ l'iphemiphe obule,
nọ mu l'ime ẹhu bụ nggu meru iya;
buru nggu dzekfuru mu
teke mu nọ nne mu l'ẹpho.
- 14 Mu aja ngu ajaja;
kẹ l'i meru mu l'uzo,
dụ egvo bya adụ biribiri.
Iphe doru mu ẹnya ọhuma
bụ l'ozì ngu dụ biribiri.
- 15 Okpu, nọ mu l'ẹhu l'ọ ha
ta dudu ọphu e domiru ngu
edomi teke ono, eeme mu l'edomi ono.
Teke a nọ l'ẹke miru emimi
dzekfua mu; mu aburu nanu;
- 16 b'i gudehawa ẹnya ngu phụ
ugwehu mu ọphu ẹ tii
dzekfudua ẹge ọo-dụ.
Tsuberu lẹ mbọku k'odungu;
b'a tubuhawaru ru ujiku ole,
mu a-nọ lẹ mgboko-a;
mbụ dehawa iya ru l'ekwo ngu.
- 17 Oriri ngu dukwa mma; nggube Nchileke.
A -chikobe iya achikobe; b'ọ hakwa nshinu.
- 18 Ọ -buru tẹ mu wata iya agugu;

b'ò kakwa eja, nò l'alì l'igwe.
Mu -kua mgbenya; tehu;
bè mu lè nggu nòkwaa ège ayi nò.

- 19 Nggube Nchileke;
ò dù mu t'a sù l'ì chiko ndu akirishi gbushia.
Unu paru mu haa;
unubè ndu ono, ogbu òchi
anòduje agù l'ò bù onye mini agù ono.
- 20 Ndu ono anòduje ekfubyishi
èpha ngu ekfubyishi;
chìta onwèphe koga-beru
ngu k'ome iphe dù èji.
- 21 Iphe bù ndu nggube Ojejoje dù ashi;
bè òkwaa mu phù ashi.
Iphe bù ndu etso ngu okfu;
bè mu a-nòdu akpò-yiru ukuvu.
- 22 Èphe adùje mu ashi òshia mu iya ike;
mbù lè mu agùkobeje èphe lè ndu òhogu mu.
- 23 Vòchanua mu òkpoma;
nggube Nchileke;
maru iphe nò mu l'obu.
Datanu mu;
maru ège òriri mu gbaru.
- 24 Lenua mu ènya maru;
?m'o nweru èke ùzo
kpò-swehuru mu.
Ò -bùru l'ò nweru;
t'ì dulata mu azù l'ùzo kè ndzù ojejoje.

140

Egву-qma, Dévidi deru nù onye ishi egvu

- 1 Nafutunu mu l'èka ndu
akirishi; nggube Ojejoje.
Letanu mu ènya;
tè mu ba daba l'èka ndu
anòduje eme madzù iphe kpangangangu;
- 2 mbù ndu, bùlephu èjo iphe;
bè èphe anòduje l'òriri iya.
Ò bù ògu bè anòduje
l'akpali mbòku-mbòku.
- 3 Èphe emeje ire èphe;
yò tsù nkò l'ò bù ire agwò.
Okfu, shi èphe l'ònu
egbu egbugbu l'ò bù era ogiji.
- 4 Gudeshinua mu ike;
nggube Ojejoje;
tè mu ba adalahu l'èka ndu akirishi.
Gbochitanu mu l'èka ndu
anòduje eme madzù
iphe-kpangangangu;
mbù ndu achò ùzo, èphe
e-shi chikota mu òkpà.
- 5 Ndu eku onwèphe ekuku

gbawaru mu ɔnya.
 Ephe gebetsuaru ugбу; kwaberu mu;
 gbashia ɔnya; dooru mu l'uzo.

- ⁶ Iphe mu ekfujeru;
 nggube Ojejoje bu l'oo
 nggu bu Nchileke mu.
 Nggube Ojejoje; genua nchi
 le mkpu ono, mu echiku ngu ono.
- ⁷ Nggube Ojejoje, bu Nnajiufu mu;
 nggube onye ike, adzofutaje mu nu;
 nggube onye egbochitaje mu teke oгу daru;
- ⁸ Nggube Ojejoje;
 be emekwaru ndu akirishi
 iphe ono, agu ephe ono.
 Be ekwekwa t'idzu ree l'ege ephe achi iya.
 Odumeka; be ephe
 a-watakwa ohu dulingu.
- ⁹ Tiphe a-dakfuta ndu ono,
 gharu mu mgburumgburu ono
 bukwaru iphe-ehuka,
 ephe gude ire ephe kpataru onwephe.
- ¹⁰ Te icheku-oku, ata
 kfukfukfu kpukwaa ephe ishi.
 T'a chikwaru ephe ye l'oku, enwu phophopho;
 mbu l'ime nsu, ephe ta alufutadu alufuta.
- ¹¹ Te iphe ndu ejo-okfu eme;
 be ekekwaru ekeru l'ali-a.
 Te iphe du eji chikwaa nta
 ndu ono, anoduje eme madzu
 iphe-kpangangangu ono.
- ¹² Mu makwaru-a le Ojejoje
 ahajeru ndu ukpa enge;
 l'emejekwaphu te ikpe laaru
 ndu e-te nwedu ege o haru iya.
- ¹³ Te mu rakwaa ya arara;
 ndu doberu eka ndoo
 a-jakwa ngu ajaja;
 ndu obu ephe guru iphoro eburu le nke ngu.

141

Egву-qma, Dévidi deru

- ¹ Nggube Ojejoje;
 mu araku ngu.
 Gbanuaru mu mkpu egwegwa.
 Nunua olu mu teke mu rakuru ngu.
- ² Te ekfukfu, mu ekfu anu ngu
 shikwa ngu mkpo l'o bu insensu.
 Te eka, mu chiliru imeli l'ekfu anu ngu
 dukwa ngu l'o bu anu,
 e gburu gude egworu ngu
 ngweja l'uzo-urenyashi.
- ³ Yetanuru mu eka;
 nggube Ojejoje;

- tẹ mu dobe ọnu ndoo.
 Menua tẹ mu daa ashị.
- ⁴ Be ekwekwa t'egu ome
 ẹjo iphe wata mu agugu;
 ọphu mu 'etsokwaru ndu
 akirishi wata ome ẹjo iphe.
 Be ekwekwa tẹ mu tsoru
 ẹphe ria iphe ẹphe kwakọberu.
- ⁵ T'onye doberu ẹka ndoo chia mu rụ iphe.
 Ọo-dụ mu rụ l'ọ bụ
 iphe-oma; yo meeru mu iya.
 T'ọ baaru mu rụ mba.
 Ono e-gberu dụ mu l'ọ bụ
 manụ, eshi mkpọ bẹ ọowu mu l'ishi.
 Ọo-nọduru atsọ mu ntumatu.
 Obenu lẹ mu a-nọdujelephu ekfu anụ ngu;
 sụ t'i mee t'ẹjo idzu ndu akirishi ba avụ.
- ⁶ Ndu ishi ẹphe; bẹ ee-shi
 l'onungonu ẹke ẹphe nọ nwutsushia.
 Teke ono; ndu akirishi
 amaru l'iphe mu kfuru bụ oswi-okfu.
- ⁷ Ẹphe asụ: "L'ọ bụ ẹge eegvukposhije alị;
 kọo ọkọri-a bụ ẹge a tųkashiru ọkpụ
 ayi nanụ nanụ l'ikiri-kpọo."
- ⁸ Obenu lẹ mbẹdua bụ l'ẹke
 ị nọ bẹ mu doberu ẹnya;
 nggube Ojejoje, bụ Nnajiufu mu.
 Ọ bụ l'ime ngu; bẹ mu gbabaru
 tẹ mu nọdu zeeru ndzụ.
 Byiko; bẹ enwukwaru mu haaru ọnwu.
- ⁹ Menua tẹ mu ba adalahụ
 l'onya, ẹphe gbaru mu;
 mbụ l'igbudu, ndu akirishi
 gbaru doberu mu.
- ¹⁰ Tẹ ndu akirishi nmakwaa
 l'ugbu, ẹphe geberu.
 Tẹ mbẹdua sweta;
 t'ẹ b'ọ dụ iphe e-me mu nụ.

142

Évù, Dévidi raru teke ọ nọ l'ogba ekfu anụ Nchileke

- ¹ Mu chiru mkpu chishia ya ike chiku Ojejoje.
 Mu chikuru Ojejoje;
 t'ọ phọaru mu imiko.
- ² Mu wotaru mkpu, mu echi wųshiru iya;
 wota iphe-ẹhuka, mu l'ọ ha tọgboru iya.
- ³ Teke ike agvųwa mu agvųgvu;
 bẹ nggubedua bọru mu ọzo.
 Ndiphe gbashileru mu phų
 ọnya l'ọzo t'ọ nma mu.
- ⁴ Lewa mu rụ ẹnya l'azu;
 nggu aphų l'ẹ t'ọ dudu onye akpa mu ishi.
 Mu te nwedu ẹke bụ:

mu -gbaba iya; mu anọdu iya zee ndzụ;
kẹ l'ẹ tọ dudu onye akpa mu ishi.

⁵ Yọ buru nggube Ojejoje bẹ mu chikuru; sụ:

“Ọ bụ l'ime ngu; bẹ mu
anọduje ezeru ndzụ;
buru nggu bụ òkè-iphe mu l'alị ndu nọ ndzụ.”

⁶ Ngabenu nchị; nua mkpu, mu echi;

kẹ l'ọ nweru iphe atsụ mu l'ẹhu.

Byiko; nafutanu mu l'ẹka ndu achị mu nụ;

kẹ l'ephe ka mu ike.

⁷ Gbafutanu mu lẹ mkporo-a,

mu nọ-wa; k'ophu mu a-ja ngu ajaja;

ndu doberu ẹka ndoo

anọ-phee mu mgburumgburu;

kẹ l'i yeru mu ẹnya nshinu.

143

Egву-qma, Dévidi deru

¹ Nggube Ojejoje;

nunua ekfukfu, mu ekfu anụ ngu.

Ngabenu nchị; nua mkpu,

mu echi; phuaru mu imiko.

Keshinu i bụ onye

doberu ẹka ndoo;

buru o-me-g'ọ-kfuru;

zanua mu oku!

² Byiko; be ekpekwa mube nwozi ngu ikpe;

kele ẹ tọ dudu madzụ,

nọ ndzụ, doberu ẹka ndoo l'ifu ngu.

³ Onye ohogu mu chiru mu gude mu tụa l'alị;

bya emee mu; mu anọdu

l'ẹke gbakotaru ochi;

l'ọ bụ ndu nwuhuru

anwuhu teke ndiche.

⁴ Ọ bụ iya meru iphe ike

wataru mu agvugvu;

obu awata mu oku akuku.

⁵ Mu nyataru ẹge o shi aduje teke ndiche.

Mu abya anọdu;

rilahaa iphe i mekotaru ayi l'ọ ha;

bya elefua ẹnya l'iphemiphe obule,

i gude ẹka ngu mee.

⁶ Mu achiliaru ngu ẹka mu labụ l'imeli.

Obu ngu emelahaa mu

ẹge ono, ẹgu mini anọduje

agụ alị-ọkponku ono.

⁷ Zanua mu oku egwegwa; nggube Ojejoje;

l'ike gvakwaru mu.

Be edomikwa onwongu l'ẹke mu nọ.

Odumeka; bẹ mu lẹ ndu,

a tųwaru eja a-bukwaru nanu.

⁸ Tẹ nchi-abọhu bọtaru mu

okfu, a-nọdu akọru mu kẹ n-yemobu ngu;

- kẹ l'ọ bụ nggu bẹ mu dakoberu.
Byiko; koshinu mu ụzo,
mu e-shi;
kẹ l'ọ bụ ẹke i nọ bẹ obu mu nọ.
9 Nafutanu mu l'eka ndu
ohogu mu phe; nggube Ojejoje;
kẹ l'ọ bụ l'ime ngu; bẹ mu domiru onwomu.
10 Zinua mu iphe bụ uche-obu ngu tẹ mu meje;
kẹ l'ọ bụ nggu bụ Nchileke mu.
Menua tẹ Ume ngu,
bụ Ume oma duru mu shia
ụzo, vudo nhamunha.
11 Gudenu k'epha ngu; nggube Ojejoje;
mee tẹ ndzụ dzua mu.
Gudenu odobe-eka-ndoo
nke ngu nafuta mu
l'iphe-ehuka-wa, mu eje-wa.
12 Gudenu kẹ n-yemobu ngu;
mee tẹ ire kpuru ndu ohogu mu l'uga.
Nggу atuko iphe bụ ndu
achi mu nụ l'ephe ha mee
t'ephe buru kpurupata;
kele mu bụ onye ejeru ngu ozi.

144

Egву, Dévidi deru

- 1 T'a jaa Ojejoje, bụ
Agbara-Mkpuma mu ajaja.
Oo yebedua anoduje ezi mu
t'eka shihu mu ike l'ogu.
2 O yeru mu obu; bya aburu
iya bụ a-gbabe-a-dzuru
nke mu.
O bụ iya bụ ụlo-mgbochi mu;
bya aburu iya bụ onye adzofutaje mu nụ;
mbụ onye egbobutaje mu nụ;
onye mu agbabaje l'ime iya; zeeru ndzụ;
bya aburu onye emeje
unwu eliphe t'ephe nọdu mu l'eka.
3 Nggube Ojejoje;
?bụ ngunu bẹ madzụ bụ;
kẹ t'i rivuje iya l'oriri.
?Bu ngunu bẹ madzụ mmanu bụ;
kẹ t'i letaje iya enya?
4 Madzụ dulephu l'ọ bụ udzu onu.
Ndzụ iya adu l'ọ bụ agu oshi, abuje;
o -nọ nwanshii;
a phụ-buhu iya.
5 Nggube Ojejoje;
chijanua igwe tarara;
shi l'eke ono nyizita;
k'ophu iphe, bụ ugву, nonu
a-wata okpo enwuru-oku.

- 6 Tɔnua egbe-igwe gude
chikashia ndu ɔhogu ngu;
nggu egude akfɔ ngu gbagbushia ephe.
- 7 Shinu l'ephekerephe eke ono,
i nɔ ono machia eka; dzɔfuta mu!
Nafuta mu l'echi eze mini ono.
Nafuta mu l'eka ndu ɔhodo,
- 8 ezi-okfu e-te shijedu ɔnu;
ndu, amaje l'iphe ephe eme bu ugho;
ephe anɔdu l'ime iya ria nte ye iya.
- 9 Mu a-guru ngu egvu ɔphungu;
nggube Nchileke.
Yɔ buru ogele, a kparu l'udo iri;
be mu a-kɔ gude guaru ngu egvu ono;
- 10 mbu nggube onye emeje
t'eze lua ɔgu lu-gbua;
mbu onye anafutaje nwozi
iya, bu Dévidi t'e b'e egude
ogu-mbeke gbua ya.
- 11 Byiko dzɔfutanu mu!
Nafutanu mu l'eka ndu ɔhodo,
ezi-okfu e-te shijedu ɔnu;
ndu, amaje l'iphe ephe eme bu ugho;
ephe anɔdu l'ime iya ria nte ye iya.
- 12 Mee t'unwegirima ayi ndu
ke unwoke; teke ephe bu
unwu-okorɔbya;
t'ephe vua; shihu ike; l'ɔ bu oshi,
e letaru enya ɔkpobe eleta.
Ngg emee unwegirima ayi
ndu ke unwanyị;
t'ephe du l'ɔ bu ufu-eze,
a kpuru; yɔo ma mma;
e gude iya mee ufu-eze.
- 13 Mekwaaphu te nri,
dutsua iche iche ji ɔba ayi.
Ngg emekwaaphu t'aturu ayi
zua azuzu nshinu;
k'ɔphu oo-gudeje unubuku
aturu ka nshinu afa l'afa l'egu iya.
- 14 Mekwaaphu t'eswi ayi shihu ike;
l'e evu evuvu.
Te ke omebyishi mkpukpu ayi;
ba aduhekwa ɔdo.
To duhe mbu ke ɔkpɔ ayi
le ndzu laa mkpukpu ɔdo.
ɔphu ɔ duhe iphe e-me
t'a raa ejo ekwa
l'ogborogbo uzo ndu ndu-ayi ɔdo.
- 15 ɔnu-oma bu ke ndu bu
ege ono b'ɔ du l'ufu ephe.
ɔnu-oma bu ke ndu
Nchileke ephe bu Ojejoje.

145

Egву-ekеле, Dévidi deru

- 1 Mu a-nòdu ekutse nggùbe
Nchileke mu, bù eze.
Mu a-nòdu aja ngu ajaja jeye lẹ tutu yoyo.
- 2 Mu a-nòdu aja ngu ajaja mbòku-mbòku;
l'ekutse ẹpha ngu jeye lẹ tutu yoyo.
- 3 Ojejoje ha nshinu;
bùru iya gbaru t'a kagee ya oja ajaja.
Ege nshinu iya habe;
ta dũkwa onye a-dũ ike amakòtaru iya.
- 4 Iphe bù ọgbo, nọnu a-nòduje
atũru ọgbo ọphu etso iya nũ
ọnu iphemiphe ọbule, iime.
Epe a-nòdu akọru epe
iphe dũgbaa biribiri, iinoduje eme.
- 5 Epe a-nòdu atũ ọnu ege
iigbutabe nwĩinwii;
mẹ ege ọkwabe ugву ngu habe nshinu.
Mbèdua a-nòdu nwa nggujungguji;
rĩa ege iphe iime dũ-bebe biribiri.
- 6 Epe a-nòdu atũ ọnu ege ike
ngu dubebe l'ọzi, dũ egву, iije.
Iphe, iime, dũ egву; bẹ mu a-ra arara.
- 7 Epe l'ẹpe ha ekfukashia
ege ọdu ngu habe nshinu.
Epe egude ẹhu-ọtso-ẹna
gũa odobe-ẹka-ndoo ngu l'egву.
- 8 Ojejoje bù onye emeje
eze-iphe-ọma; bya abũru onye
aphũjeru madzũ imiko.
Ehu te eghujedu iya eghu ẹgwegwa;
ọle n-yemobu iya bẹ ooyeje yee k'etsutsu iya.
- 9 Ojejoje mũberu onyemonye ọbule ẹnya.
Iphemiphe ọbule, o keru
ekeke bẹ ọophujeru imiko.
- 10 Iphemiphe ọbule, i keru
ekeke a-nòdu aja ngu ajaja; nggùbe Ojejoje.
Ndu yeru ngu obu a-nòdu ekutse ngu ekutse.
- 11 Epe a-tũ ọnu ege eke i bù
eze dũ-bebe biribiri;
bya atũa ọnu ege
agburu-ẹhu ngu habebe nshinu;
- 12 k'ọphu onyemonye ọbule
a-makòtaru iphe ha nshinu, iimeje;
makwaruphu ege eke,
i bù eze dũ-be akpabiri.
- 13 Ii-bũru eze jeye lẹ tutu yoyo;
bya achĩa tsube l'ọgbo sweru ọgbo.
Iphe bù iphe Ojejoje kweru
ukwa; bẹ oomeje.
Ọ kwaphu ege ono;
b'o yeru iphemiphe ọbule,

- o keru ekeke obu.
- 14 Iphe bu ndu daru iko;
be Ojejoje abujeru agbarike;
l'apaliye ndu e wozitaru ali.
- 15 Onyemonye obule achikoje ele ngu enya l'eka;
nggubedua l'anujekwanu ephe nri l'oge iya.
- 16 Imusaje aka ngu;
mee t'epho ji iphemiphe obule, no ndzu.
- 17 Ojejoje bu onye doberu aka
ndoo l'iphemiphe obule oome;
bukwaruphu onye yeru
iphemiphe obule, o keru ekeke obu.
- 18 Ojejoje anoduje iphe bu
ndu rakuru iya nu ntse;
mbu ndu gude ire-lanu raku iya.
- 19 Ndu atsu iya egvu;
be oomejeru iphe agu ephe.
Onuje mkpu, ephe echi;
je adzofuta ephe.
- 20 Onyemonye obule,
yeru Ojejoje obu;
be onoduje eche nche.
Obenu le ndu akirishi;
be oo-me t'ephe buru kpurupyata.
- 21 Mu a-noduje aja Ojejoje ajaja tekenteke.
Te iphemiphe obule,
o keru dobe le mgboko
jajekwa epha iya ono,
du nsu ono jeye le tutu yoyo.

146

- 1 Te mu jakwaa Ojejoje ajaja.
Byiko; te mu jakwaa Ojejoje ajaja.
- 2 Mu a-nodu aja Ojejoje ajaja
jeye teke mu a-no-bebe.
Mu a-nodu agu egvu,
mu gude aja Nchileke mu
ajaja gbururu jeyewaru.
- 3 Ba akpokwaru obu yeru ndu ishi;
mbu madzu mmanu,
e-ta adudu ike adzota madzu.
- 4 Teke ephe nwuhuru;
ephe alaazu je aburu aja.
O bu mboku ono gedegede;
be iphe, bu iphe, ephe chiru
k'ememe atukoje gv.
- 5 Onu-oma bu k'onye,
bu Nchileke ke Jekopu eyejeru iya aka;
mbu onye, bu l'eka Ojejoje,
bu Nchileke iya no;
be ochijeru enya dobe;
- 6 mbu Nchileke ono, bu onye
meru igwe mee ali;

bya emee eze ẹnyimu;
mẹ iphemiphe ọbule nọ iya nù;
bya aburu onye evudoshije ike
l'ire-lanù jeye lẹ tutu yoyo.

⁷ Ndu aakpa ẹhu bẹ ọohajeru enge;
l'anuje ndu ẹgu agụ nri.
Ojejoje emeje tẹ ndu a tūru
mkpọro nweru onwẹphe.

⁸ Ojejoje emeje tẹ ndu atsù ishì wata ọphu ụzo.
Ọokuliye ndu e wozitaru alì;
l'eyejeru ndu doberu ẹka ndoo obu.

⁹ Ojejoje bụ iya anọduje eche
ndu, laru alala nche;
l'eche ụnwegirima, a tọru ogbe;
yele ụnwanyi, nji ẹphe ta nọhedu.
Obenu lẹ ndu akirishi bẹ ọogbachije ụzo.

¹⁰ Ojejoje a-buru eze jeye lẹ tutu yoyo;
mbụ lẹ Nchileke kẹ nggube
Záyọnu a-buru eze chia
tsube l'ogbo sweru ogbo.
Unu jaa Ojejoje ajaja.

147

¹ Unu jaa Ojejoje ajaja.

Ọ dū mma t'a guje egvu
gude jaa Nchileke ajaja.
Ọ bụ iphe ẹhu-ọtso-ena;

buru iphe ruberu iya nù t'aajaje ya ajaja!

² Ọ bụ Ojejoje gude ẹka iya akpụ Jerúsalemu.
Ọochikobewa ndu Ízurẹlu,
a kpuru lẹ ndzụ l'achilata azụ.

³ Oomeje tẹ ndu obu tọfuru
atọfu shihu ike;
l'asajẹ ẹphe ọnya l'ẹke
e mekaru ẹphe iphe.

⁴ Ọ bụ iya aguje mkpọ-kpodo ọgu;
maru ole, ọo-dụ.
Tẹmanu; yọ bya agụkota
iya ẹpha l'ẹhu l'ẹhu.

⁵ Ojejoje nk'ayi ha nshinu;
ike iya aburu ike, nyiberu ayibe.
Iphe-odo-ẹnya nk'iya ta
dudu onye atụ-ghe ọnu ẹge ọ habe nshinu.

⁶ Ọ bụ Ojejoje gude ndzụ ndu
wozitaru onwẹphe alì.
Obenu lẹ ndu akirishi;
bẹ ọochitaje tịa l'alì.

⁷ Unu gva egvu gude keke Ojejoje ekele.
Unu gudenu une kuaru
Nchileke ayi nkwa.

⁸ Ọo ya gude urukpu kwechia
akpamigwe l'ọ ha.
Ọochijeru eliphe mini;

l'emeje t'ęswa fushia l'eli ugву.

- 9 Q bu iya anuје elu nri;
buru iya anuје unwu
ophegu nri m'о -raa ora iya.
- 10 E to budu agburu-ehu,
no l'inya emeje t'ehu tsо Ojejoje ęna;
ophu o budu apata-okpa
madzu emeje t'ehu tsо iya ęna.
- 11 Ndu emeje t'ehu tsо Ojejoje
ęna kwa ndu, atsu iya egву;
mbu ndu, bu eke ęnya ephe
anoje bu le n-yemobu ke Nchileke.
- 12 Nggube Jerúsalemu; kutsenua Ojejoje.
Janua Nchileke ngu ajaja; nggube Záyonu;
- 13 ke l'oo Ojejoje bu onye
emeje t'iphe igudeje tu-chia
onu-nggamgbo ngu shihu ike;
buru iya agojeru unwu ngu onu.
- 14 Oomeje te nchi du ndo
l'oke-ali ngu l'oha;
l'egudeje okpobe witu azu-ji ngu ephe.
- 15 Oo iphe o suru t'o mee
l'eliphe be emeje nu.
Okfu iya abuje;
o -kpukwaduru iya-a l'onu ekfu;
yo tuko mgboko l'o ha ngakota.
- 16 Q bu onye ewoјeru mini suno
phushia l'o bu onye phushiru ukpo;
bya eworu iji phekaa;
yo dzuru ekemeke obule
l'o bu onye wushiru ntụ.
- 17 Ookpotaje aka-mini ghaa l'o
bu onye gharu eja.
?Bu onye a-du ike ndu
t'oyi aka-mini ono tsua ya?
- 18 Ole obuje; o -kfua okfu;
aka-mini ono adazehu.
Oomeje te pherephere wata ephephe.
Pherephere -phedelephu;
aka-mini adazehu wata otso atso.
- 19 Okfu iya b'o kpuhawaru koshi Jekopu;
mbu l'ikpe, o kperu ye
iphe o toru okpa iya;
su t'e tsoje b'o kpuhawaru koshi Izurelu.
- 20 E to dudu ohodo,
o mejewaru ege ono.
Ndu onanu ta madu ke
ekemu, o tuhawaru dobe.
Unu jaa Ojejoje ajaja.

Unu shi l'imigwe jaa Ojejoje ajaja.

Unu nọdu l'ẹke kagee l'eli jaa ya ajaja.

² Unubẹ unwu ojozi iya l'unu ha;

unu jaa ya ajaja.

T'iphe bụ ndu soja imigwe; jaa ya ajaja.

³ Unu jaa ya ajaja;

unubẹ ẹnyanwu; mẹ ọnwa.

Unu jaa ya ajaja;

unubẹ mkpọ-kpodo, egbu zamuzamu.

⁴ Unu jaa ya ajaja;

unubẹ akpamigwe;

mẹkpọ unubẹ mini,

nọ-ngoru akpamigwe anọ-ngo.

⁵ Unu tuko l'unu ha jaa Ojejoje ajaja;

kẹ l'ọ bụ iya sūru t'unu nọdu;

meru iphe unu nọ.

⁶ Ọo yẹbedua dobetsuaru unu l'ẹke unu a-nọdu.

Yọ buru ẹke ono,

o dobetsuaru unu t'unu
nọdu ono; bẹ unu nọtsua.

Yọ buru ẹke ono; bẹ unu

a-nọ jeye lẹ tutu yoyo.

Iphe ono, ọ toru ọkpa iya ono

te nwedu l'o chihuru echihu.

⁷ Unu nọdunu lẹ mgboko

jaa Ojejoje ajaja;

unubẹ iphe dutsua biribiri,

o meshiru dobe l'eze ẹnyimu;

mẹ ọphu nọtsua lẹ mini ime-alị.

⁸ Unu jakwaaphu Ojejoje ajaja;

unubẹ egbe-igwe; mẹ aka-mini;

mẹ urukpu; mẹ oke pherephere,

emeje iphe o kfurū.

⁹ Unubẹ oke ugву;

mẹ ugву kẹ nshji;

iphe bụ oshi-omi;

mẹ iphe bụ oshi sida;

unu jakwaa ya phụ ajaja.

¹⁰ Tẹ anụ-egu-egbudu:

iphe bụ elu; unwehu;

mẹ unwenu, ephe l'eli;

unu tuko jaa ya ajaja.

¹¹ Unubẹ ndu eze kẹ eliphe ọwaa;

unubẹ iphe bụ mbakeshi;

unubẹ ndu ishi;

mẹ iphe bụ ndu achị mgboko l'ọ ha;

¹² unubẹ unwu-okorọbya;

unubẹ unwu-mgboko;

unubẹ ndu bụ ọgurenya;

mẹ unwegirima;

unu jajekwaa ya phụ ajaja.

¹³ Unu tuko l'unu ha jaa Ojejoje ajaja;

kẹ l'ọ bụ ẹpha iya

nwenkinyi bu epha, kakota nu.
 Odu-biribiri iya swetaru
 mgboko mgburumburu
 bya esweta imigwe.

- 14 O meru te onye ike du
 lufutaru ndu nk'ia.
 Onye ono be ndu Izurelu,
 bu ndu yeru iya obu anoduje aja ajaja;
 mbu ndu ono, no iya l'obu ono.
 T'ajaja buru ke Nchileke.

149

- 1 Unu jaa Ojejoje ajaja.
 Unu gua egvu ophungu nu Ojejoje.
 Unu gua egvu gude jaa ya
 ajaja l'eke ndu nk'ia dzuru.
- 2 Te ndu Izurelu tee eswa l'eke
 onye meru epehe no.
 Te ehu tsoo ndu Zayonu
 ena l'eke onye eze epehe ono no.
- 3 T'ephe tee egvu gude jaa ya.
 Epehe egude nkwa; me une gua egvu nu iya;
- 4 kele Ojejoje be ndibe iya no l'obu.
 Ndu wozitaru onwephe ali;
 be oogudeje k'oma bua nggo.
- 5 Te ndibe Nchileke tee eswa
 l'egbe ugву owaa,
 a kwaberu epehe-a.
 Epehe agujekwaphu egvu
 ehu-otso-ena teke epehe
 ze azee l'ugboshi epehe.
- 6 Te oja Nchileke ajaja buru
 iphe epehe a-kpujeru l'onu.
 T'ephe pataje ugu-mbeke,
 atsụ nkọ ifu labu l'eka;
- 7 gude iya je agwata ndu
 ohodo ugwo iphe epehe meru epehe;
 gudekwa iya phu nua unwu eliphe aphu.
- 8 T'ephe kekwa ndu eze epehe egbu;
 mbu tua ndu nweru enya mkporo;
- 9 shi ege ono medzua iphe
 onye ikpe deru l'ekwo; su:
 t'ephe mee ndu ohogu epehe ono.
 Ono bu iphe o gude kwabe
 ndu nk'ia ono ugву.
 Unu jaa Ojejoje ajaja.

150

- 1 Unu jaa Ojejoje ajaja.
 Unu nodu l'ulo Nchileke,
 du nsọ jaa ya ajaja.
 Unu jaa ya ajaja k'ike,

o gude meshikota iphe nọkota l'imigwe.

² Unu jaa ya ajaja k'eze iphe,
o mekotaru.

Unu jaa ya ajaja;
kẹle nshinu ọphu yẹbedua
dụ nyịberu anyịbe.

³ Unu gbua ụpyoku gude jaa ya ajaja.
Unu egude une; gude
ogumogu jaa ya ajaja.

⁴ Unu kua nkwa; tee egvu gude jaa ya ajaja.
Unu kpọo ụbo; phua opu gude jaa ya ajaja.

⁵ Unu kua eze ogele
gude jaa ya ajaja.
Unu kua ogele,
ada gengugengu gude jaa ya ajaja.

⁶ Tẹ iphemiphe ọbule, bụ iphe
atụ ume jaa Ojejoje ajaja.
Unu jaa Ojejoje ajaja.

Ẹtu

Uru, nọ l'etu

¹ Ẹtu, ọ nmashiru; mbụ Sólomọnu Dévidi, bụ eze ndu Ízurẹlu. Iphe meru iphe o gude nmashia ẹtu ono bụ:

² k'ophu madzụ e-gude iya
maru iphe; shi iya ụje ike
lọ-gude onwiya;
k'ophu okfu, ụ ogvu
e-doje iya ẹnya;

³ mẹ k'ophu madzụ e-nweru
egomunggo;
zije obu l'ali eme iphe;
bụru onye doberu ẹka ndoo;
l'eme iphe vudo nhamunha;

⁴ k'ophu ndu ẹ-te nwedu
egomunggo e-nwe iya;
unwu-okorobyia akwaa ẹnya;
ẹnya erua ẹphe ali.

⁵ Tẹ ndu maru iphe
ngabẹ nchị mutafua
iphe yekwaru l'ophu ẹphe mahawaru;
ndu elerutaje ẹnya l'iphe akabaa ya elereta;

⁶ k'ophu ẹtu; akali-okfu;
okfu ndu nweru mmamiphe;
mẹ l'ilu e-doje ẹphe ẹnya.

⁷ Ọ kwa ọtsu Ojejoje egvu
bụ ẹke mmamiphe ụberu.
Obenu lẹ ndu eswe ta ụdu
iphe ẹphe agubeje mmamiphe;
tọ ụ iphe ẹphe guberu àhùhù.

Okwa, aanmaru

unwu-okorobyia

⁸ Nwa mu; ngabejekwa nchị
teke nna ngu akpọ-ziru ngu ụzo;
ophu ijikajekwa iphe nne ngu ezi ngu;

⁹ kẹ l'okfu ẹphe ono a-buru okpu;
mee ishi ngu t'ọ ụ ugvu;
bụkwaruphu iyagba-olu,
e-mee ngu; nggu aburu ẹgiri.

¹⁰ Nwa mu; teke ndu eme
ejo iphe eme t'ẹphe deta
ngu; be ekwekwa.

¹¹ Ẹphe -sụ ngu t'i bya etsoru
ẹphe; t'unu je ekee l'ụzo; gbua madzụ;
mbụ t'unu je akwabẹru ndu
ẹ-ta ụdu iphe ẹphe meru l'ụzo;

¹² t'unu lee ẹphe lẹ ndzụ ẹge ili, eleje odzu;
mbụ lee ẹphe wọo l'ọ bụ

- ndu wulahuru l'iduma;
 13 ẹphe -sù ngu l'unu e-gwo
 igweligwe iphe, vu oke aswa;
 gude iphe unu kwaru
 l'okwata dojia ọlo unu;
 14 ẹphe -sù ngu: "T'ì tìrù ẹka
 yeru ẹphe; ẹge nggu l'ẹphe
 a-gbaru mgbà l'okpoga ẹphe nataru;"
 15 nwa mu; be tsokwa ẹphe!
 Be yekwa okpa l'uzo, ẹphe esh;
 16 kẹ l'ọ kwa ome ẹjo iphe;
 bẹ ẹphe anọduje agba perepere iya;
 to nwe iphe ẹphe guberu ogbu madzù.
 17 L'agwọ madzù, phùru l'ẹnya ta atajekwa iya.
 18 Ndu-wa kwa onwẹphe;
 bẹ ẹphe kwabẹru t'ẹphe gbua;
 ọ kwa onwẹphe bẹ ẹphe
 kwaru l'uzo ẹge ono.
 19 Ọ kwa ẹge ono; bẹ ọo-duru
 ndu gude ẹnya-ọku l'achọ uru.
 Uru, e ritaru ẹge ono
 egbujekwa onye ritaru iya nù.

Onye 'ama iphe yee iphe emee

- 20 Mmamiphe tsoru
 mgbadamgba l'echi mkpu.
 Ọ nọ l'echi edukfu l'echi mkpu.
 21 Oovudo l'ishi ọzo l'echi mkpu;
 nọdu l'obu-edukfu mkpukpu l'araru
 iya ndu ọha arara; sù:
 22 "Bù teke ole; bẹ unubẹ ndu
 ẹ-te nwedu egomunggo
 a-ha ome eswe?
 ?Bù teke ole; bẹ ọchi ndu ọdo ọchi
 a-tsọ-buhu ndu achi iya nù ẹna;
 mmamiphe adu-buhu ndu eme eswe ashì.
 23 Unu ngabẹ nchì lẹ mba,
 mu abaru unu; k'ọphu mu
 e-koshi unu uche mu;
 mee t'unu maru iphe nọ mu l'obu.
 24 Obenu lẹ keshinu mu kuru
 unu oku;
 unu ajika azaza;
 to nwe unu onye yeru mu ọnu
 teke mu machiru unu ẹka;
 25 wota iphe mu akpo-ziru unu baa l'alì;
 unu te kwe ọnata mba, mu abaru unu;
 26 bẹ mu e-mekochakwaa chĩa
 unu ọchi teke ọmuruku
 a-muru unu.
 Mu a-ja unu ewena teke
 unu a-nọdu eje ntakfuru;
 27 mbù teke oke ndakfu a-pata unu

l'ọ bụ oke pherephere;
mbụ teke ọtu-gbirimu
nmaderu unu swokoswoko l'ọ bụ ọku-maa;
mbụ teke ono, ọtsuruku
a-tsụ unu ono.

- 28 Teke ono; bẹ unu e-ku mu; mu ta aza unu.
Unu e-le ọnya mu; unu ta aphụ mu.
- 29 Lẹ keshinu ọphu mmamiphe dọ ẹphe ashị;
ẹphe ta hata ọtsu Ojejoje egvu;
- 30 keshinu ẹphe te ekwedu tẹ
mu kpọ-ziaru ẹphe ọzo;
woru mba, mu abaru ẹphe wụa l'alị;
- 31 bẹ ẹphe e-mekochakwaa ria
uru ejo ọzo, ẹphe etso; rijia ya ẹpho;
- 32 kẹ l'ọ bụ ọzo, ndu e-te
nwedu egomunggo
shisweru;
bụ iya e-gbu ẹphe.
Yọ bụru ọnya ndu eme eswe,
jiru onwẹphe e-me;
ẹphe aburu ndu ọ-la-l'iyi.
- 33 Obenu l'onye ngaberu
yẹbe mmamiphe nchị;
ta dudu iphe eme iya nụ.
Ehu a-dụ iya agu;
ọphu ọ byadụ bya atsu egvu iphe-ẹhuka."

2

Uru, nọ lẹ Mmamiphe

- 1 Nwa mu; haa okfu,
shì mu l'onu;
mẹ iphe mu ezi ngu ezizi;
t'ọ gaaru ngu mkpa.
- 2 Wota nchị ngu pyoo l'ẹke mmamiphe nọ;
nggu ewota obu ngu zia l'omuta iphe.
- 3 Rọjee rọ-shia ike;
tẹ iphe doo ngu ọnya;
obu erua ngu alị.
- 4 Lee ọnya iya l'ọ bụ
onye ele ọnya mkpola-ọcha;
nggu achọ ya l'ọ bụ
onye achọ ẹku, e domiru edomi.
- 5 Ono bụ teke iphe bụ
ọtsu Ojejoje egvu
e-do ngu ọnya;
nggu amakwaruphu Nchileke.
- 6 Kẹ l'ọ bụ Ojejoje anuje mmamiphe;
bụru iya emeje t'iphe doo
madzụ ọnya; onye ọbu akwaa ọnya.
- 7 Ndu obu guru iphoro;
b'ọ kwakoberu mmamiphe;
l'egbochitaje ndu

- uta ẹ-ta dudu lẹ ndzụ ẹphe.
- ⁸ Ndu doberu ẹka ndoo;
bẹ ọonoduje echekwa;
ọphu oowofujedu ẹnya
l'ẹke ndu o gude ire ẹphe ẹka.
- ⁹ Ọ bụ mmamiphe e-me t'i
maru iphe bụ odobe ẹka ndoo;
maru iphe bụ ikpe, dū maa;
maru iphe bụ ire-lanụ;
mẹ ọzo, dū mma.
- ¹⁰ Ishi iya aburu lẹ mmamiphe
a-ba ngu l'obu;
l'iphe odo madzụ ẹnya
atsolahaa ngu ẹna.
- ¹¹ Okfu, vudo nhamunha;
mẹ iphe-odo-ẹnya aburu
iya a-nọdu eche ngu ẹhu.
- ¹² Mmamiphe bụ iya a-dzọ
ngu l'ọkpà ndu ẹjo iya ono;
dzọo ngu l'ọkpà ndu ntumatu.
- ¹³ Mbụ ndu ahaje ọzo,
vudo nhamunha;
shilahaa ọzo, gbaru ọchi;
- ¹⁴ ndu, bụ ẹjo iphe aduje ẹphe mma;
ugho aburu ẹphe iphe ọtso ẹna.
- ¹⁵ Ẹphebedua l'onwẹphe
bụ ndu ẹregede.
Iphemiphe ọbule,
ẹphe eme aburu ẹregede.
- ¹⁶ Ọ bụ mmamiphe a-dzọ
ngu l'ẹka nwanyi, eri ogori;
mbụ l'ẹka nwanyi, pheru akoru;
bya egude ire mọremere l'edeta madzụ.
- ¹⁷ Mbụ nwanyi, gbafutaru lẹ kẹ nwoke,
kuru iya akuku; wowaru ndzụ;
ẹphe gbaru l'ifu Nchileke fua l'alị.
- ¹⁸ Ụlo egbe nwanyi ono kwa alufu-anwuhu;
ọzo iya aburu ọzo, e shi ala maa.
- ¹⁹ Ẹ to nwedu onye kparu l'ulo
nwanyi ono, latajeru nụ.
To nwe onye jejeru iya nụ,
phuru ọkpa, o gude lata.
- ²⁰ Ọo ya bụ; t'i tsoru ọkpà ndu eme ọhuma.
T'ọ buru uzo ndu, doberu
ẹka ndoo etso; bẹ ịi-nọdu etso.
- ²¹ Kẹ l'ọ kwa ndu obu guru iphoro e-bu l'alị-a;
buru ndu uta ẹ-ta dudu lẹ
ndzụ ẹphe e-bu iya.
- ²² Obenu lẹ ndu ẹjo iya ono;
bẹ ee-me t'ẹphe chihu l'alị-a;
fefu ndu, ẹ te gudedu ire ẹphe ẹka efefu.

3

Idzu, aachì-koshi Ẹnwu-okorọbya

- 1 Nwa mu; ba azahakwa
iphe mu ezi ngu.
Wotakwa iphe ono,
mu ezi ngu ono ye l'obu;
- 2 kẹ l'ọ kwa iya e-me t'ì kaa nka;
mekwaaphu t'ẹhu ẹu ngu agu.
- 3 Be ekwekwa tẹ n-yemobu
yele ire-lanu nahu ngu.
Tụ-kpua ya l'olu l'ọ bu iphe-olu;
nggu edee ya edede l'obu ngu;
- 4 k'ophu ịi-tuba Nchileke l'obu;
tuba madzu l'obu;
ẹpha oma aburu nke ngu.
- 5 Gude obu ngu l'ọ ha dakobe Ojejoje;
Ba achikwaru ukfu kwee
le mmamiphe k'eka ngu.
- 6 Tẹ Ojejoje vutajekwaru ngu
uzo l'iphe bu iphe iime ememe;
kẹ l'oo-me uzo ngu t'ọ kfouru gbororo.
- 7 Ba abukwa nwa
ọ-maru-omachata.
Tsu-jechia Ojejoje egvu;
nggu aghaaruu ẹjo iphe azu.
- 8 Ono bu iphe e-me t'ẹhu
duje ngu npho;
mekwaaphu tẹ okpu shihu ngu ike.
- 9 Gude ẹku ngu kwabẹ Ojejoje ugvu.
Nggu egude iphe odungu,
i kpataru l'iphe i meberu l'alì;
kwabẹ iya ugvu.
- 10 Teke ono; oba ngu eji ejiji;
mẹẹ ophungu eji mbenu ngu.
- 11 Nwa mu; ba agwọkwa
àhùhù, Ojejoje àhù ngu le ntụ;
ophu ike 'agwukwa ngu le mba, ọ baru ngu;
- 12 kẹ l'ọ kwa ndu Ojejoje yeru obu;
bẹ ọobajeru mba;
ẹge ono, nna abajeru
nwatibe iya ophu o yeru obu ono.
- 13 Onu-oma kwa k'onye choru
mmamiphe; cho-vu iya;
mbu onye iphe edoje ẹnya.
- 14 Ishi iya aburu le mmamiphe
kakwa mkpola-ocha.
Ọ kwaphu ẹge ono;
bẹ uru, nọ le mmamiphe
ka kẹ mkpola-ododo.
- 15 Ọ ka mkpuma, vu oke aswa irè.
Ẹ to nwekwa iphe agu ngu enweru,
nweru ophu ka mmamiphe.

- 16 Iphe nọ iya l'ẹka-utara
bụ nka;
ọphu nọ iya l'ẹka-ibyita aburu
ẹku; me ụgvù.
- 17 Iphe nọ l'uzo iya bụ
ẹhu-otso-ena;
buru ẹhu-agu jiru esu-uzo iya.
- 18 Ndu rukururu iya ẹka;
be ndzu edzuje;
ndu gbakuru iya nọ aburu ndu a goru onu.
- 19 O bụ mmamiphe;
be Ojejoje gude too
ntọ-l'alì mgboko;
gude iphe-odo-anya mee igwe.
- 20 O bụ mmamiphe iya;
b'o gude mee te mini
enyimu wata atsotso;
me te iji, shi l'urukpu ghọo
mini; wata achichi.
- 21 Nwa mu; gudeshekwa ọkpobe
mmamiphe ike;
nggu amakwaruphu ẹge
ii-shije l'eye onu l'okfu.
Be ekwekwa t'ọ nahu ngu.
- 22 O bụ iya a-buru ngu ndzu;
buru ákà, ii-nya l'olu gude
l'emema onwongu;
- 23 k'ọphu ụzo ngu a-buru ngu chiri-ile-werere;
ukfu ta adu ngu; nji ta aji ngu.
- 24 Teke ije aze; tji tsudu egvu;
mgbanya ngu aburu l'ẹhu-gudangu.
- 25 E tji tsudu egvu iphe-kpaa;
tji tsu egvu teke ndu ẹjo iya
ono e-kpolashihu;
- 26 ke l'ọo Ojejoje a-buru mgbaru-ike ngu;
buru iya a-nodu edu ngu
t'e b'i nma l'onya.
- 27 Ba anafujekwa madzu
iphe du mma, gbaru iya nu;
m'ọ -buru l'ọo nggu b'ọ nọ l'ẹka ememe.
- 28 Ba asujekwa madzu ibe ngu
t'ọ bya echile bya iya anata;
l'ẹke iphe obu nokwa ngu-a l'ẹka teke ono.
- 29 Ba achijekwa idzu iphe
a-tsuru ibe ngu;
mbu onye nggu l'iya tusaru onwunu ẹhu.
- 30 Be ekobejekwa madzu okfu iphoro;
l'ẹbe adu iphe o meru.
- 31 Be ekojekwaru onye eme
iphe-kpaa okopho;
ọphu i yekwa okpa l'ẹke
o yeru;

- 32 kẹ l'onye eme
mkpako-mkpako
adujekwa Ojejoje ashì.
Obenu l'onye obu guru iphoro;
bẹ Ojejoje atujeru obu yeru.
- 33 Ẹlo ndu akirishi;
bẹ Ojejoje tuakwaru ọnu.
Obenu l'ufu ndu doberu ẹka ndoo;
bẹ ọgojeru ọnu.
- 34 Ndu aja ndu ọdo ewena;
bẹ Ojejoje ajalatajekwa.
Obenu lẹ ndu dọ agu;
b'o mejeru eze-iphe-oma.*
- 35 Ndu maru iphe b'a kwabẹje ugvu;
obenu l'ọo iphere abujeru kẹ ndu eeswe.

4

Mmamiphe ka

- 1 Ẹnwu mu; unu ngaberu mu
nchì l'ọ bụ nna.
Unu kpaa iphe lẹ nchì;
k'ọphu unu e-shì iya mụta iphe.
- 2 Iphe mu ezi unu kwa ọkpobe iphe.
Unu ba agbakwa iya mgbukuma.
- 3 Teke mu shi buru
nwokorọbya; buru lẹ kẹ nna mu;
mbụ teke mu bukwa dua nwata;
buru nne mu nwa lanu;
- 4 bẹ nna mu ziru mu iphe; sù:
“Tẹ mu kweshikwaa ẹka ike l'okfu iya.
Mu emeje iphe o kfulu;
k'ọphu ndzù e-dzu mu.
- 5 Tẹ mu nwekwaru mmamiphe;
iphe edojee mu ẹnya.
Tẹ mu ba azahakwa okfu iya;
ọphu mu 'ewokwaru okfu iya dobe l'aguga.
- 6 Tẹ mu ba ahakwa mmamiphe;
kẹ l'oo-leta mu ẹnya.
Tẹ mu yeru iya obu
ẹge ọo-nọdu eche mu nche.
- 7 Ọ bụ mmamiphe ka.
Ọo ya bụ t'ì chọo mmamiphe;
nggu achọo egomunggo;
m'ọ -ruhuru oo-phu ngu ngunu.
- 8 Kutsee ya; ọo-pali ngu eli.
Nmaa ya akpa; ọo-kwabẹ ngu ugvu!
- 9 Oo-kpube ngu okpu, e-me t'ì dọ ugvu;
mbụ kpube ngu okpu-eze, ama mma.”
- 10 Ngabekwa nchì; nwa mu;
t'iphe mu ekfulu ngu-a

* 3:34 3:34 Jém 4:6; 1 Pyit 5:5.

- ga ngu ẹnu nchi;
k'ọphu ịi-ka nka.
- 11 Ọ kwa ọzo mmamiphe;
bẹ mu ezi ngu;
bụru ọzo, vudo nhamunha;
bẹ mu edu ngu eshi-a;
- 12 k'ọphu bụ; teke ịi-nọdu eje;
t'ẹ b'ọ dū iphe anọ-chi ngu ọzo.
Ọ -būru oso bẹ ịigba;
tẹ bẹ ụkfu ba adū ngu.
- 13 Gudeshia okfu ono ẹka ike;
be ekwekwa t'ọ nahū ngu;
lepyabe iya ẹnya;
kẹ l'ọ kwa iya bụ ndzū ngu.
- 14 Be ejekwa oye okpa l'uzo ndu akirishi;
ọphu i shikwa ọzo ndu ẹjo iya ono.
- 15 Bujekwaru ụba yeru iya;
be ejejekwa iya eshishi lẹ phuu;
gbangojekwaa ya;
shia ọzo ọdo; je iphe iije.
- 16 Ndu ẹjo iya ono te
ekujekwa mgbenya;
l'ephe ẹ-be eme iphe ephe tūberu.
Ọphu ephe 'edobedu ishi-mgbenya;
a gūfu l'ephe meru t'ụkfu kpọ madzū.
- 17 Nri ephe bụ akirishi;
mee, ephe anguje aburu ome iphe-kpaa.
- 18 Ụzo, ndu doberu ẹka ndoo
aduje l'ọ bụ iphoro
nchi-abọhu, anọduje asa
petengu jeye yọ bọhu-ghee.
- 19 Obenu l'uzo ndu akirishi
agbaje tsubalangu;
k'ọphu bụ l'ephe ta
amajedu ẹke ụkfu a-dū ephe.
- 20 Nwa mu; ngabekwa nchi
l'iphe-a, mu ekfuru ngu-a.
Gebekwa nchi ọhuma l'okfu mu-a.
- 21 Be ekwekwa t'anya ngu lufu iya.
T'ọ nọdukwa ngu l'obu;
- 22 kẹ lẹ ndu nuru okfu ono
e-gude iya nọdu ndzū;
ẹhu-npho aburu nk'ephe.
- 23 T'obu rukwaa ngu alị l'oriri;
kẹ l'ọ bụ iya bụ eke ndzū shi.
- 24 Be ekwekwa t'o nweru okfu,
gberu nggo, e-shi ngu l'ọnu.
T'iphe ẹ-ta bụdu ire-lanū;
be eshikwa ngu l'ọnu.
- 25 TUBE ẹnya ngu l'uzo ifu;
ba ahakwa ẹke i chiberu ifu;
wata ọghada aghada.

- 26 Gbujeodu igo l'uzo,
i shi ẹmanu nggu eyedu iya ọkpa;
k'ọphu ọkpa te echifudu ngu.
- 27 Ba ahakwa ọkpobe ọzo;
swia ya l'eka-utara;
m'ọ -bù l'eka-ibyita;
sefutakwa ọkpa l'ẹjo iphe.

5

Ọnma ọkwa ori ogori

- 1 Nwa mu; gebe nchị lẹ mmamiphe mu;
nggu eworu nchị dobe
l'okfu, gbaru akpi,
mu ekfu anụ ngu;
- 2 k'ọphu ịi-majeru oye ọnu l'okfu.
Okfu, shi ngu l'ọnu ekoshi l'ị maru iphe;
- 3 kẹ l'okfu, shi nwanyi,
eri ogori ọnu aduje l'ọ bù manụ-ẹngu;
l'akwọ ẹriteri l'ọ bù manụ ọrazu.
- 4 Obenu l'ikperazu iya;
b'ọ tsoje age;
buru ogu-mbeke, atsu nko ifu labu.
- 5 Onye, tsoru iya nù laakwaru;
anwuhu aburu ishi iya.
- 6 Ẹ tọo kpajedu ishi iphe e-me ẹ ndzụ dzua.
Ndzụ iya agbakọtaje
nggirigonggirigo;
ọ bù l'ẹ t'ọ majedu.
- 7 Nwa mu; mejekwa iphe mu ekfu.
Ba ahakwa iphe mu ekfuru ngu;
wata ome iphe ọdo.
- 8 Bujekwaru ọba yeru egbe nwanyi ono.
Be ejenyabejekwa ọnu-ulo iya ntse;
- 9 a nọnyaa; i woru ugwu,
gharu ngu nù; nù ndu ọdo;
woru ndzụ ngu tọaru onye
imiko madzụ ta adujedu.
- 10 Teke ono;
ndu o-shi-awe o-shi-awe
abya aphuppyabe ngu;
akanya, i seru aburu ndu ọdo e-ri iya.
- 11 L'ikperazu; ndzụ ngu aburu ude kpau.
I -kahulephu; ọvo ta nọhe ngu.
- 12 Teke ono bẹ ịi-sù: "Nanụ
ege ọ dū; b'ọ shi abuje;
a -lọ mu ẹka lẹ nchị;
mu ta agube iya iphe.
A -baru mu mba;
yo ghu mu eghughu?
- 13 Mu jikaru ome iphe ndu ezi mu iphe kfuru;
woru nchị mu swọ-chia l'ẹke ẹphe nọ.

- 14 Nta-a bẹ mu eyifuwa
eyifuwa l'edzudzu ọha.”
- 15 Wofu ẹn्या lẹ nwanyi onye ọdo.
Tẹ nwanyi, i kuru àkuku
dukwa ngu l'ọ bụ wẹlu,
i turu l'onwongu.
- 16 ?Nanụ ẹge ii-shi woru
onwongu haaru unwanyi esu-uzo;
wota iphe shi ngu l'ẹhu
ghaa l'edukfu ọha?
- 17 Wota onwongu doberu
nyee nke ngu nkinyi iya;
tẹ yele ndu ọdo ba agbakwa ngu mgba.
- 18 Tẹ nyee ngu bukwaru
onu-oma.
Tẹ nwamgboko, i gude
kpoo ekfu bukwaru ngu ẹhu-otso-ena.
- 19 T'ọ dukwa ngu l'ọ bụ
ada ele l'obu, i yeru iya;
du ngu
l'ọ bụ umoro-enyimu lẹ mma.
Tẹ ẹra iya mejekwa t'ẹhu
tso ngu ẹna; obu, o yeru
ngu atsujekwa ngu atsutsu.
- 20 Nwa mu; ?nanụ ẹge ọ du
b'ọ bụ nwanyi onye ọdo,
a-nodu agba ngu igiri;
kẹ tẹ nggu l'iya je
anmakube onwunu?
- 21 Kẹ l'iphe, madzu eme;
bẹ Ojejoje chi l'ẹka;
l'enyocho l'iphemiphe
obule, madzu eme ememe.
- 22 Iphe ẹjo madzu eme;
bẹ ahataje iya l'ọ bụ ọnya;
buru ugbu kepyia ya.
- 23 Iphe e-ghu iya nū aburu
àhùhù, ẹ ta ahùdu iya.
Yọ buru ririri ono, oome ono;
bụ iphe e-me iya;
yo phuhu.

6

Okwa, aanmaru onye eswe

- 1 Nwa mu; ọ -buru l'i naru
madzu ibe ngu mkpalẹka;
wowaru onwongu yeru
madzu l'itumo l'ugwo,
onye ọdo ji iya;
- 2 ọ -buru l'iphe ono,
i kfuru ono bwa ọnya;
hata ngu;

- okfu ono, shi ngu ọnu ono
 aburu ọgbu kofa ngu;
- 3 Ọwaa iphe ii-me; nwa mu;
 gude gbata onwongu;
 keshinu i dalahuwaru obutobu ngu l'ẹka:
 Jelekwapu je agwotohuru iya;
 roo ya jeye teke ii-ro-buta iya.
- 4 Be ekukwa mgbenya;
 ọphu i kwekwa te mgbenya roru ngu;
- 5 l'ẹ ba bu l'i dzofuru onwongu
 l'ọ bu mgbada nyikufuru onye achi nta l'ẹka.
 Mbụ l'ọ bu nwenu, nmaru l'etse;
 nọ nyaa; shi iya nahu.
- 6 Jeduduphu ẹke unwehu nọ;
 nggube onye ẹniruru!
 Gbua igo l'iphe ẹphe eme;
 gude iya maru iphe.
- 7 Unwehu te nwedu onye ishi;
 to nwe onye eleta iya nu; l'ẹke ọono eje ozi;
 te nwe onye achi iya nu.
- 8 Obenu l'ọobuje; o -rua
 l'onanwu; yọ kpaa nri dobe.
- 9 ?Bu teke ole; be ii-ze ẹge ono
 ze-bebe; nggube onye ẹniruru?
 ?Bu teke ole be ii-tehu le mgbenya?
- 10 Iisuje l'ọ kwa t'i kua
 mgbenya nwanshi;
 mbu-a t'i dobe nwishi l'oshi; tuta ume;
- 11 jeye teke ejeka a-bya azu
 ngu gbirimu l'ọ bu ndu ana nfu;
 ukpa-mkpere afuaru ngu l'ọ bu abali-d'egvu.
- 12 Mkpokoro madzu;
 mbu ejo madzu
 bulephu uru-onu;
 be oogudeje aghaphe.
- 13 Ọoji-bujeru madzu ẹnya;
 yo gude okpa l'eme
 iphe-ọhubama;
 gude ẹka l'eduphu ibe iya.
- 14 Oogudeje ẹregede l'agba
 iphe a-tsuru madu.
 Iphe ọonoje aburu okpata okfu;
- 15 Ọ bu iya kparu iphe
 iphe-ẹhuka a-tu iya l'ukfu;
 iphe a-byaru iya nu anyaa ya kpoo;
 k'ọphu bu l'ẹ-to natadu ogvu.
- 16 O nweru uzi iphe ishing, du Ojejoje ashi;
 mbu uto iphe esaa bu iya akpamara.
- 17 Iphe ono bu:
 o-ka-onwonye-mma-l'ẹnya;
 ntuphu-ire; ogbu onye
 ẹ-ta dudu iphe o meru;

- 18 ọriri ẹjo iphe;
 ọgba perepere ome iphe ẹjẹ;
 19 obobe madzọ ibo;
 mẹ onye egudeje okfu
 kpakaa ufu madzọ.

Okwa k'ori ogori

- 20 Nwa mu; tsojekwa ọzo,
 nna ngu kpọ-ziru ngu;
 ọphu i hajekwa ome iphe
 nne ngu ezi ngu.
 21 Kee ya kpukpurukpu l'obu;
 nggu atukua ya onwongu l'olu;
 22 kẹ l'i -je ije;
 bu iya a-nọdu edu ngu.
 I -ku mgbenya;
 bu iya a-nọdu eche ngu nche.
 I -muru ẹnaya;
 yoo kfu anu ngu.
 23 Kẹ l'uzo-wa, a kpọ-ziru
 ngu-a kwa urọku;
 iphe eezi ngu aburu iphoro.
 Mba, aabaru; gude l'alọo ngu ẹka lẹ nchi
 aburu ọzo ndzọ.
 24 Ọ bu iya e-nwufuje ngu t'ẹ b'i dalahu
 nwanyi, eri ogori l'ẹka;
 buru iya e-mẹ tẹ nwanyi,
 bu o-dephua-ikoro;
 be egude ire-machamacha deta ngu.
 25 Tẹ mma, ọoma;
 be emekwa t'ọ wata ngu agugu.
 Ọphu i kwekwa t'ọ gude ẹnaya derita ngu!
 26 Nwanyi okpara emeje nwoke;
 tọ dufe iphe ọo-bu.
 Nwanyi, eri ogori aburu
 ishi ndzọ ngu bẹ ọonoduje achi nta iya.
 27 ?O nwekpooru madzọ
 nwigbaleke-oma, a-vota
 oku wushi l'okpoma
 tẹ oku obu be eke uwe iya?
 28 Mbụ; ?o nweru onye e-je ije l'eli icheku-oku;
 tẹ oku bẹ eke iya okpa.
 29 Ọ bu ẹge ono b'ọ du onye
 yele nyee onye ọdo aze.
 Ẹ to nwekwa onye denyiru
 nyee madzọ ẹka a-la kẹ mmanu!
 30 Onye zitaru iphe ria;
 l'ẹke ẹgu agu iya;
 b'ẹ ta akwatajekwa gube okpobe iphura;
 31 Obekwanu l'e -gude iya;
 bẹ ọo-kfu ugwo iphe ono,
 o zitaru ono ugbo ẹsaa;
 m'o -ruhuru; o refu iphe

- o nweru kfuà ụgwo iya.
³² Nwoke, eri ogori te nwekwa egomunggo;
 kẹ l'ọ kwa onwiya b'ọ
 mebyishi emebyishi.
³³ Uru, oo-rita iya bụ l'ee-tsu iya iphe;
 meru iphere ye iya l'ifu;
 ọphu iphere iya ta abyadu
 bya agvu iya agvugvu l'ẹhu.
³⁴ Kẹ l'ọ bụ okopho-nwanyi
 akpalije nwoke ẹhu-eghughu.
 Ẹ tọ phujekwaru onye
 rarụ nyee ya imiko;
 m'ọ -bya iya ome iphe.
³⁵ Ẹ t'ọ dudu iphe e gude
 bya iya aroro, ọo-nata;
 m'ọ -ruhuru; ọ ha ihagha.

7

Ọkwa, aanmaru ndu etso nwanyi ọkpara

- ¹ Nwa mu; nukwaa iphe mu ekfuru ngu!
 T'iphe-a, mu akpo-ziru ngu
 ụzo iya-a nọdujekwa ngu l'obu!
² Mejekwa iphe-a, mu ezi
 ngu-a;
 k'ọphu ndzụ e-dzu ngu.
 T'ọ buru ege iiletaje
 nwandodo-nya ngu ẹnya;
 bụ ege ii-letaje iphe, mu ezi ngu-a.
³ Gbaru iya agbaru ẹ
 mkpushi-eka ngu l'ọ ha;
 nggu edee ya edede l'ime obu ngu!
⁴ Kfuru mmamiphe l'ọo ya bụ
 nwunne ngu kẹ nwanyi;
 nggu ekua iphe-odo-nya: "Ẹgiri ọnya ngu!"
⁵ Ọ bụ iya e-dufuta ngu l'ẹka
 nwanyi, eri ogori;
 tẹ nwanyi, eme k'enyishi ẹji;
 be egude ire machamacha deta ngu.
⁶ Ujiku lanu; bẹ mu shi l'onu
 windo mu pyofu ẹnya;
⁷ phua ẹke ndu, ẹ te amadu iphe dọru.
 Mu elee ẹnya ẹ ndu
 ọgbo-lanu ono;
 yo nweru onye lanu ọphu,
 egomunggo swehuru.
⁸ Yẹbedua echebe ifu l'ụzo iya kẹ nwanyi ono;
 mbụ l'ulo ẹke nwanyi ono,
 eri ogori ono bu;
⁹ l'ụzo gberegbede urenyashi;
 mbụ l'ụzo nchi ejihu; teke ọchi ekpuwa ẹhu.
¹⁰ Ya ndono; nwanyi ọbu
 alufuta byakfutashia ya.

- Nwanyi ono kwaru ngwa
l'ọ bụ nwanyi ọkpara;
bùru onye ẹregede.
- 11 Ọ bụ nwanyi, eme zuwozuwozuwo;
bùru nwanyi, ẹ te ekwejedu t'ọnu rua ya l'ẹhu.
Ọphu ọkpa ẹgvujeduru iya egvuru l'ufu.
- 12 I -phua ya l'esu-uzo nta-a;
i -bya aphụ iya ọdo; bụwunu l'edukfu.
Oonoje lẹ nkucha;
l'achọ onye ọo-bùru yẹle iya.
- 13 Ya ndono; yo duta
nwata-okoro ono; nmaa ya akpa;
bya ekiriberi iya ifu; sụ iya:
- 14 "L'ọ nweru ngweja, ya jeru
egwogwo.
Anụ, ya jeru egwogwo nọkwa l'ufu;
l'ọ kwa ntanụ; bẹ ya
medzuru iphe ya kweru ukwa iya.
- 15 Ọ kwa iya; bẹ ya lufutaru bya ngu ndzuta.
Nngu ndọ-ọ.
- 16 Oshi-azẹe ya; bẹ ya tọwaru
ẹkwa, e dengashiru
edengashi, shi ́jiputu.
- 17 Oshi-azẹe mu; bẹ ya gbakwaru mọeru;
gbaa ya alowesu;
mẹ sinamọnu;
k'ọphu ọo-nọdu eshi kwẹkwekwe.
- 18 Bya t'ayi je emee k'enyishi jeye l'utsu.
Bya t'ayi je azẹe t'ẹhu tsọo ayi ẹna.
- 19 "Nji mu ta nọkwa;
o jekwaruru ẹke, teru ẹnya.
- 20 Okpoga, o gude l'ije ono hakwa l'uru.
Ọ kwaru teke ọnwa dzuru bẹ ọo-lata."
- 21 Yo gude ire-ọma deta iya;
gude ire mọchemechẹ kpughaa ya.
- 22 Teke ono teke ono;
yọ dọ-kpuru tsoru iya;
l'ọ bụ inya, aakpọ eje egbugbu;
mbụ l'ọ bụ ele, eje ọdalahu l'ọnya;
- 23 jeye teke akfụ bụru iya gungu lẹ meji;
l'ọ bụ nwenu, kfulahuru l'ọnya;
tọ ma l'ọ bụwa iya anwuhu.
- 24 Nta-a; nwa mu; ngabẹru mu nchị!
Gekwa nchị; nua iphe mu ekfuru ngu.
- 25 Be ewokwaru obu ngu dobe
l'ẹke nwanyi ono nọ.
Ọphu i phukwa ọzo; tsoru iya;
- 26 kẹ lẹ ndu nwanyi ono mewaru;
ẹphe adaa hakwa nshinu.
Ndu, o gbuwaru egbugbu aka nkụ.
- 27 Ụlo iya bụ ọzo, e shi ala maa.

Ẹzo ono tẹgburu nanu jeye l'ẹke anwuhu bu.

8

Mmamiphe eku ngu oku

- 1 ʔTo budu oku be mmamiphe eku ẹge ono?
ʔTo budu mkpu;
be iphe-odo-ẹnya echi ono?
- 2 O no l'ẹke tukogbaaru atukoru l'iku ọzo;
o vudo le mkpokahu-ọzo.
- 3 O vudo l'obu-edukfu.
O no l'onu-nggamgbo
l'echi mkpu; su:
- 4 “O kwa unube ndiphe be ya eku.
Unube unwu;
o kwa unu be ya echiru mkpu-a.
- 5 T'iphe dojee unu ẹnya;
unube ndu ẹ-te nwedu egomunggo!
Unu akwaa ẹnya;
unube ndu eswe!
- 6 Unu ngabe nchi;
ke l'o nweru iphe ya abya ekfukfu, du mkpa.
Ya kpuhawaru onu te
ya kfuwa iphe vudo nhamunha.
- 7 Iphe eshije iya l'onu
bu ire-lanu.
Ejo-ire oshi iya l'onu bu ebyi.
- 8 Iphe bu okfu, shi iya l'onu kfuru akfuru.
E to dudu okfu,
gberu nggo; m'o bu okfu,
du ghadaghadaghada,
eshije iya onu.
- 9 Okfu iya kfuru akfuru
le nchi ndu iphe edoje ẹnya;
daburu ifu le nchi ndu maru iphe.
- 10 Hakwaa mkpola-ocha;
nata iphe ya ezi ngu.
Nggu ahaa mkpola-ododo; hata mmamiphe;
- 11 kele mmamiphe kakwa
mkpuma, vu oke aswa.
E to dukwa iphe agu
ngu nu ophu i-turu yeru mmamiphe.

Mmamiphe ekfu okfu

- 12 “Mube mmamiphe;
mu l'iphe-odo-ẹnya bu l'ekalanu.
Mu maru iphe; ẹnya erua mu ali.
- 13 Iphe bu l'aatsu Ojejoje egvu
kwa okpo iphe du eji ashị.
Oku onwonye;
otu onwonye oke ẹpha;
iphe du eji;
me l'uru-onu aduje mu ashị.

- 14 Idzu oma; mẹ mmamiphe bu nke mu.
Iphe-odo-anya; mẹ ike
abukwaphuru nke mu.
- 15 Ọ bu mmamiphe;
bẹ ndu eze gude achi;
buru iya; bẹ ndu ishi gude
l'atụ ekemu, vudo nhamunha.
- 16 Ọ bu mu; bẹ ndu ishi gude achi; buru mu;
bẹ ndu ha nshinu gude achi mgboko.
- 17 Ndu yeru mu obu;
bẹ mu eyejeru.
Ndu achoshi mu ike
achọ-vuje mu.
- 18 Ẹku; mẹ ùgvù bu mu b'ọ nọ l'ẹka.
Iphe-enweru ophu a-nọ jeyewaru;
mẹ ụba bukwa mu phụ b'ọ nọ l'ẹka.
- 19 Uru, nọ mu l'ime kakwa
okpobe mkpola-odod.
Iphe shi mu l'ẹka aka
okpobe mkpola-ocha.
- 20 Ụzo, mu eshije bu ụzo
odobe-ẹka-ndoo;
buru ụzo ikpe,
vudo nhamunha bẹ mu etsoje.
- 21 Ndu yeru mu obu; bẹ mu
emeje t'ephe nweru iphe;
l'emejekwaphu t'ẹku ji ụlo-ẹku ephe.
- 22 Ọ bu mubẹ mmamiphe;
bẹ Ojejoje vutsukpoo ụzo mee;
buru mu bu ozi,
o vutsukpoo ụzo jee l'oge ndiche.
- 23 A fọtahawaru mu ru teke ẹ ta madu;
mbụ lẹ mbulembu temanu mgboko adube.
- 24 Temanu eze ọnyimu anodu; bẹ mu nọhawa.
Mu nọhawa; bẹ nwogvu byaderu.
- 25 Temanu e mee eze ugvu,
dobegbaa l'onodu iya;
mbụ temanu e mee
unwu ugvu nshị;
bẹ mu nọhawaa.
- 26 Temanu Ojejoje emee mgboko;
mẹ abasarama iya;
mbụ temanu e mee udzudzu kẹ mgboko.
- 27 Mu nọ teke o meru igwe;
nọdu teke o meru akpamigwe;
yo fozita kephetakota eze ọnyimu.
- 28 Ya nọ teke o meru; urukpu anodu l'igwe;
nọdu teke o meshiru ẹke
mini eshije amushi l'eze ọnyimu.
- 29 Ya nọ teke ọ kparu
eze ọnyimu okè ẹke
oo-jebebeje;
k'ophu bu l'ẹ tọ

- wu-swetadu òkè iya;
nọdu teke ọ tọru ntọ-l'alì mgboko.
- 30 Teke ono bu mu bu
o-me-nka, swiru iya nu.
Mu shi emeje;
ẹhu l'atsọ iya ẹna
mbọku-mbọku.
Mu shi anọduje iya l'ifu
l'eme ẹmirima tekenteke.
- 31 Mgboko, o meru emeje;
ẹhu atsọ mu.
Ndiphe mgburumgburu aduje mu mma.
- 32 Ọo ya bu; unwu mu;
unu ngaberu mu nchi;
Ọnu-ọma bu k'onye etso mu nu.
- 33 Unu ngabe nchi;
nua iphe mu ezi unu;
k'ọphu unu a-maru iphe!
Unu be efukwa iya le ntụ!
- 34 Ọnu-ọma bu k'onye
angabejeru mu nchi;
mbu onye anọduje
l'onu-uzo mu l'eche nche mbọku-mbọku;
- 35 ke l'onye choru mu nu;
cho-vu mu; be bukwa ndzu b'ọ cho-vuru.
Ege ono be ụgvù Ojejoje
a-nọdu etsokwa iya phu.
- 36 Obenu l'onye jikaru mu nu
bukwa onwiya be oomebetaru.
Iphe bu onye mu du ashì
bukwa onwu b'ọ cho."

9

Mmamiphe; l'ome eswe

- 1 Mmamiphe gbeshiru je akpuà ulo;
bya eworu itso ẹsaa gvua ya.
- 2 Yo gbushia anu; shia dobe;
bya akua mee;
shia ite dobe.
- 3 Yo bya ezi unwu-mgboko,
ejeru iya ozi t'ẹphe je
evudogbaa l'ẹke,
katsua l'eli le mkpukpu ono;
raa ya arara; su:
- 4 "T'iphe bu ndu egomunggo swehuru bya."
Ndu eswe b'ọ suru:
- 5 "Unu bya eria nri, ya shiru;
unu angua mee, ya kuru dobe.
- 6 Unu haa ome eswe;
te ndzu dzua unu!
T'iphe dojenua unu ẹnya!

- 7 Onye, abaru onye ọru-ọnu
nàbà
bùkwa iphere b'oo jetaru onwiya.
Onye alọkwanu ẹjọ madzù
ẹka lẹ nchị abụru ọswo b'ọ chọ.
- 8 Ba ahujekwa onye ọru-ọnu ọgbo;
ọdumeka bẹ ii-dùkwa iya ashì.
Bachiaru onye maru iphe mba;
nggu aphụ l'oo-yeru ngu obu.
- 9 Lọo onye maru iphe ẹka lẹ nchị;
nggu aphụ l'oo-kabaaru ọmaru iphe;
Kuziaru onye doberu ẹka ndoo iphe;
yọ kabaaru ọmaru iphe.
- 10 Ọ kwa ọtsu Ojejoje egvu
bụ ẹke mmamiphe dọberu.
Ọmaru Onye ọno,
dù Nsọ ọno abụru iya bụ iphe-odo-ẹnya.
- 11 Kẹ l'ọ bụ yẹbe mmamiphe
e-me t'ị kaa nka;
nọribabee lẹ mgboko-a.
- 12 Onye maru iphe;
bẹ mmamiphe ebuje nggo.
Onye ọru-ọnu abụru iya
nwẹnkinini iya e-rì iphe tso iya nù."
- 13 Nwanyi, eme eswe;
bẹ olu iya anọduje ada
eli eli.
Ẹ ta hùdu iya àhùhù;
to nwe iphe ọ maru.
- 14 Ọ dọgajeru l'ifu ibo iya.
Ẹke, kakọta l'eli lẹ
mkpukpu abụru ẹke,
o jeje je asọgabe onwiya;
- 15 l'eku iphe bụ ndu eswe esweswe,
ejeru iphe ẹphe eje:
- 16 "T'iphe bụ onye eswe bata ẹke-a!"
Ndu ọphu egomunggo
swehuru bẹ ọosuje:
- 17 "Lẹ mini, e zitaru ezita adujekwaa mma;
nri, e riru lẹ mpya
abụru iya kakọta ọtso ẹna!"
- 18 Obenu l'ẹphe ta madu
lẹ ndu, nọ l'ulo iya bụwa ndu maa.
Ndu, byaru iya ẹbyee anọduwa l'alì-maa.

10

Ẹtu, Sólomọnu nmashiru

- 1 Ọwaa ẹtu, Sólomọnu nmashiru:
Nwata, maru iphe;
emeje t'ẹhu tsọ nna iya ẹna.
Obenu lẹ nwata, eme eswe;
abujeru aphụ tsọ nne iya.

- 2 Ẹku, a kparu l'uzo,
 ẹ-ta dudu mma; ta agajekwa mkpa.
 Obenu l'odobe-eka-ndo
 adzofutaje madzu l'onwu.
- 3 Ojejoje ta ahajekwa onye
 doberu ẹka ndoo t'egu mee ya.
 Obenu l'ejo madzu;
 b'ẹ too kwejedu t'iphe
 agb iya nu rube iya ẹka.
- 4 Ẹnyiri atujekwa madzu ukpa.
 Obenu l'akanya emeje madzu t'o bahu.
- 5 Onye kpataru iphe o koru
 kwakobe l'oge bu onye
 nweru egomunggo.
 Obenu l'onye bu mgbenya;
 be ookuje teke aakpata iphe
 akpata bu iphe-iphene b'o bu.
- 6 Onye doberu ẹka ndoo;
 bu onu-oma etsoje iya.
 Obenu l'ejo madzu edomije
 ejo iphe no iya l'obu.
- 7 Qobuje; a -nyata onye
 doberu ẹka ndoo;
 ehu atsoo madzu ena.
 Obenu l'ejo madzu; be aazahaje.
- 8 Onye maru iphe l'obu iya
 emeje iphe a suru t'o mee.
 Obenu l'onye ekfu yayaya alaje l'iyi.
- 9 Onye ntupo ta nodu l'ehu
 anoje ndzu iya le domangu rimangu.
 Obenu l'onye ntuphu-ire;
 be ee-mekochaa kparu.
- 10 Onye aji-buru madzu enya;
 kwa iphe-ehuka b'o
 kwakoberu onye obu.
 Obenu l'onye atu mba iya too;
 kwa nchi-odu-ndoo b'o cho.
- 11 Onu onye doberu ẹka ndoo
 bu nggele mini ndzu.
 Obenu l'ejo madzu edomije
 ejo iphe no iya l'obu edomi.
- 12 Ndumashi akpataje okfu.
 Obenu le n-yemobu
 ekpuchije ejo iphe iphe.
- 13 Mmamiphe bu l'onu
 onye iphe edoje enya
 b'a cho-vuje iya.
 Obenu l'onye eswe;
 be echachi anoduje eche echeche.
- 14 Ndu maru iphe akwakobeje
 iphe ephe maru akwakobe.
 Obenu l'onu onye eswe
 bu iphe-ehuka b'o noduje eku oku.

- 15 Ẹku bu ike, onye nweru.
 Ẹkpa abụkwanuru iya egbuje onye ụkpa.
- 16 Ẹgwo ozi, onye
 doberu ẹka ndoo bu ndzu.
 Obenu l'ẹjo iphe emeje
 tẹ madzu kabaaru ome ẹji.
- 17 Onye angabeje nchi teke
 a kpo-ziru iya ụzo bukwā
 ụzo ndzu bẹ ootso.
 Obenu l'onye a baru mba;
 yọ jika iya kwa ụzo bẹ oophu.
- 18 Onye madzu du ashị;
 yo me t'ẹ b'a ma kwa onye ẹjo-ire b'ọ bu.
 Onye ntumatu aburu onye eswe.
- 19 Okfu -paa l'igwe;
 ẹjo iphe abata iya.
 Obenu l'onye kwaru
 ẹnya atajẹ ire iya ẹra.
- 20 Ire onye doberu ẹka ndoo
 du l'ọ bu okpobe
 mkpola-ọcha.
 Obenu l'oriri ẹjo madzu
 ta kwatajekwa aga mkpa.
- 21 Okfu onye doberu ẹka ndoo
 azuje igweligwe madzu.
 Obenu lẹ ndu eswe eyifuje;
 okfu l'ẹphe te nwe egomunggo.
- 22 Onu-oma, shi Ojejoje l'ẹka
 emeje tẹ madzu nweru iphe;
 ọphu 'onwedu iphe-ẹhuka, ooyekobeje iya.
- 23 Iphe aduje onye eswe mma bu ome ẹjo iphe.
 Obenu l'oo mmamiphe
 bu iphe aduje onye iphe doru ẹnya mma.
- 24 Ọ kwa iphe ẹjo-madzu atsu
 egvu bu iphe emekochajẹ byaru iya.
 Obenu l'ọ kwanu iphe agu
 onye doberu ẹka ndoo e-meru iya.
- 25 Ọ bu ẹge oke pherephere epheje; pheswee
 bu ẹge ndu ẹjo madzu aphu-sweje.
 Obenu l'onye doberu ẹka ndoo
 e-vudoshi ike gbururu jeye.
- 26 Ọ bu ẹge mee, shihuru ụka anwuje onu;
 mbu ẹge ẹnwuru-oku ahuje
 oku l'ẹnya bu ẹge onye
 ẹnyruru aduje onye ezi iya ozi.
- 27 Ọtsu Ojejoje egvu emeje tẹ madzu kaa nka.
 Obenu lẹ ndu ẹjo madzu
 agbajihuje agbajihu.
- 28 Iphe onye doberu ẹka ndoo
 anọduje ele ẹnya iya bu ẹhu-otso-ẹna.
 Obenu l'iphe ẹjo madzu
 ele ẹnya iya ta gajeduru iya.

- 29 Oshi ọzo kẹ Ojejoje bu
agbabe-a-dzuru kẹ ndu doberu ẹka ndoo.
Obenu lẹ ndu ẹjo madzọ b'ọ bujeru iyi.
- 30 Ndu doberu ẹka ndoo;
b'ẹ ta agwafu-ghekwa agwafu.
Obenu lẹ ndu ẹjo madzọ tee bukwa l'alẹ ono.
- 31 Onu onye doberu ẹka ndoo
bu iphe eshije iya nẹ bu mmamiphe.
Obenu l'onye te kfujedu
ire-lanẹ;
bẹ ee-mekochaa bufu ebufu.
- 32 Onye doberu ẹka ndoo
maru iphe bu: o -kfua ya;
yo kẹru nhamunha.
Obenu l'iphe eshije
ẹjo madzọ onu bu ẹjo okfu.

11

- 1 Oye ẹregede l'igwe,
eegude atẹ iphe kwa
akpamara l'ẹke Ojejoje nọ.
Obenu l'ogude ọkpobe iphe,
eegude atẹ iphe tẹ ya aduje iya mma.
- 2 Ekuku -vuta ọzo; iphere etso iya.
Obenu l'odu-agu -vuta ọzo;
mmamiphe etso iya.
- 3 Iphe anọduje edu ndu
obu gẹru iphoro bu ire-lanẹ.
Obenu l'iphe egbuje ndu
ẹ te gudedu ire ẹphe ẹka
bu ntuphu-ire.
- 4 Mbọku, Nchileke e-koshi
ẹhu-eghughu iya;
bẹ ẹku, madzọ kpataru
te eyekwaru onye obu ẹka.
Obenu l'iphe adzofutaje
madzọ l'ọnwu
kwa odobe-ẹka-ndoo.
- 5 Iphe abọjeru onye ọta
ẹ-ta dudu lẹ ndzọ iya ọzo
kwa odobe-ẹka-ndoo.
Obenu l'ẹjo madzọ bu
ẹjo iphe iya ono emeje t'ọ daa.
- 6 Iphe adzoje ndu ire-lanẹ bu
odobe-ẹka-ndoo.
Obenu lẹ ndu ẹ te gudedu
ire ẹphe ẹka bu ẹjo iphe ẹphe
ahataje ẹphe l'ọnya.
- 7 Ejo madzọ -nwuhu;
iphe oole ẹnya iya anashihu iya.
Iphe o shi gbaa ego
lẹ ya e-gude ike iya mee
aburu kẹ mmanu.

- 8 Onye doberu ẹka ndoo;
bẹ aadzọfuje l'iphe-ẹhuka;
iphe-ẹhuka ọbu alaaru ẹjo madzụ.
- 9 Onye ẹ-te emedu ele Nchileke;
bụ iphe shi iya l'ọnu;
bẹ oogudeje emebyishi
ibe iya.
Obenu l'onye doberu ẹka ndoo
bụ mmamiphe bẹ adzoje iya nù.
- 10 Iphe oma -gbaaru onye
doberu ẹka ndoo;
ndu bu lẹ mkpukpu ono etee ẹswa.
Ẹjo madzụ -nwùhu;
ndiphe etee ẹswa.
- 11 Ọnu, onye obu gụru iphoro
goru akwọ-lije mkpukpu.
Obenu l'ọnu, ẹjo-madzụ
emebyije iya emebyi.
- 12 Onye ẹ-te nwedu egomunggo
akpoje ibe iya
ebo-ẹbo-l'afù.
Obenu l'onye nweru egomunggo
atajẹ ire iya ẹra.
- 13 Onye sùruku-sùku
ekfukashije iphe e domiru edomi.
Obenu l'onye e gude
ire iya ẹka edomije iphe dọ kẹ edomi.
- 14 Ọha, ẹ-te nwedu onye
akpo-ziru ẹphe ọzo adajẹkwa.
Obenu lẹ mkpukpu,
aadù l'igwe akpo-ziru ọzo b'a dzoje.
- 15 Onye naru onye ẹ tọ madù
mkpalẹka bukwa okfu;
bẹ ookotaru onwiya.
Obenu l'onye ẹ-ta nadù madzù mkpalẹka;
bẹ nchị a-dù ndo.
- 16 Ọkpobe nwanyi;
bẹ nweru ùgvù.
Ẹku abùru kẹ ẹjo nwoke.
- 17 Onye, aphùru madzù imiko bụ onwiya;
bẹ oomeru ọhuma.
Obenu l'ẹjo madzù bụ
iphe-ẹhuka bẹ ọokpataru onwiya.
- 18 Ẹku, ẹjo madzù akpa
bù iyi b'ọ bụru iya.
Obenu l'onye doberu ẹka ndoo;
bẹ obunggo iya anọje jeye.
- 19 Onye odomu edotaje iya ndzù.
Obenu l'onye achị nta
ẹjo iphe bụ ọnwu iya b'ọ chọ.
- 20 Ndu ẹjo ọkpoma aduje
Ojejoje ẹkpanashi.
Obenu lẹ ndu ọta,

- ẹ-ta nọdu l'ẹhu aduje iya mma.
- 21 Maru amaru lẹ ndu
ejo-madzu b'ẹ ta hadu kẹ manu.
Obenu lẹ ndu doberu ẹka
ndoo ta dudu iphe e-me ẹphe.
- 22 Nwanyi, ama mma;
t'ọ ma oye ọnu l'okfu
dụ l'ọ bụ echì
mkpọla-ododo, eeyeru ezi l'ọnu-imi.
- 23 Iphe agu onye doberu ẹka
ndoo bụ l'ọma bẹ ọosubeje ishi.
Obenu l'iphe ẹjo madzu
ele ẹnya iya bụ l'ẹke
ọosubeje ishi bụ
l'oke ẹhu-eghughu,
Nchileke a-byabẹ iya.
- 24 Onye asa ẹka asasa anọduje aba ababa eje.
Obenu l'onye ụkparaswi
emekochajee bụru onye ụkpa.
- 25 O-me-l'uko abajẹ ụba;
onye emeje t'ẹhu gua ibe iya egugu;
bẹ ee-mekwaphu t'ẹhu gua yẹbedua egugu.
- 26 Onye domiru nri;
t'ọ gude kpọ-lia aswa iya;
bẹ ndiphe ebujeru ọnu.
Obenu l'onye reru nk'iya
l'ògè iya bẹ aajajẹ ajaja.
- 27 Onye achọ t'iphe dụ mma;
bẹ ọma etsoje.
Obenu l'onye achọ ẹji;
bẹ ẹji etsoje.
- 28 Onye kpọru obu yeru ẹku a-dakwa.
Obenu l'onye doberu ẹka ndoo;
a-nọdu aja pulapula l'ọ bụ
mkpẹkwo onyingu.
- 29 Onye, akparu ndibe iya okfu;
te nwekwa iphe oo-keta.
Onye eswe aburu iya
e-mekochaa jeeru onye maru iphe ozi.
- 30 Nebyi, onye doberu ẹka ndoo amije;
bụ oshi, anụ ndzu.
Onye aduje ike kfuta madzu
aburu onye maru iphe b'ọ bụ.
- 31 Ọ -buru lẹ ndu doberu ẹka
ndoo bẹ eebuje nggo lẹ mgboko-a;
bunu iya bụ lẹ ndu ẹ-te
emedu ele Nchileke;
mẹ ndu ẹjo iya ono
aa-natakwaphu ụgwọ iya nk'ẹphe.

- kwa mmamiphe b'ọ nataru.
Obenu l'onye jikaru mba,
a baru iya; kwa onye éswè b'ọ bú.
- 2 Ọkpobe madzú atúbaja Ojejoje l'obu.
Obenu l'onye ẹregede;
bẹ ọnmaje ikpe.
- 3 Madzú t'e gudeghekwa
ẹjo iphe buru.
Obenu l'onye doberu ẹka
ndoo b'ẹ ta vù-ghekwa l'ogvu.
- 4 Ọkpobe nwanyi búkwa ùgvù nji iya.
Obenu l'ẹjo nwanyi dúkwa
l'ọ bú okpu, tsuru ume nọdu nji l'ẹhu.
- 5 Idzu, ndu doberu ẹka ndoo abuje k'ọma.
Obenu lẹ ntuzi-ẹka ndu
ẹjo iya ono abúkotaje ugho.
- 6 Okfu, shi ẹjo madzú l'ọnu
abuje ọnya nma onye, ookfuru iya.
Obenu l'ọnu onye obu iya
gùru iphoro adzọje madzú.
- 7 Ndu ẹjo iya ono;
bẹ ee-mekochaa kwatsushia; ẹphe achihu.
Obenu l'ọnu-ùlo onye
doberu ẹka ndoo a-kfuru gídimu.
- 8 Ọ bú ẹge madzú mataberu iphe;
bú ẹge aajatabeje iya.
Obenu lẹ ndu obu ẹ-ta
gùdu iphoro bẹ aakpọfu akpọfu.
- 9 Ọ kakwa mma l'ì bú onye
ẹ-ta gùbedu iphe;
nggu ese ẹge ii-shi buru;
mẹ l'ì guberu onwongu iphe
l'ẹ b'ọ dú ẹge ọ haru ngu.
- 10 Onye doberu ẹka ndoo
akwabejeru elu iya ẹnya.
Obenu l'imiko, ẹjo madzú
aphuje bú ẹjo-obu.
- 11 Onye akọ alì iya enweje nri;
nwee ya k'etsutsu.
Obenu l'edegiri;
bú onye eswe b'ọ bú.
- 12 Ẹjo madzú bú iphe
a nataru lẹ nfù bẹ ẹnya iya anọje.
Obenu l'onye doberu ẹka
ndoo anọduje aja pulapula.
- 13 Ẹjo madzú bú ẹjo okfu,
shi iya l'ọnu abuje ọnya; hata iya.
Obenu l'onye doberu ẹka
ndoo anahuje iphe-ẹhuka.
- 14 Ọ kwa madzú egudeje
ọnu kfutaru onwiya iphe-ọma.
Ono kwaphu ẹge ooshije

- l'iphe oogude ẹka iya eme;
metaru onwiya obunngo.
- 15 Iphe bụ iphe onye eswe eme
adukotaje iya mma l'anya nk'iya.
Obenu l'onye maru iphe
egeje nchi teke a kpọ-ziru iya ọzo.
- 16 A -kpatsua onye eswe iwe;
yo mewaphu t'a maru teke ono.
Obenu l'onye nweru egomunggo
eleswetaje iphe-phere,
e meru iya.
- 17 Onye gude ire-lanụ
l'agba ekebe;
be okfu iya ayikoje ayiko.
Obenu l'ejo ekebe abujeru ụgho.
- 18 Okfu, ẹ ta aridu ariri kfua;
aruje kfuu l'ọ bụ ogu-mbeke.
Obenu l'okfu onye
maru iphe edokwaje iphe edokwa.
- 19 Ire-lanụ anọje jeye l'ojejoje.
Obenu l'ejo-ire te nwedu ẹge ọono-beje.
- 20 Iphe ejije ndu ejo idzu okpoma bụ ụgho.
Obenu le ndu idzu-oma;
be ehu-otso-ena bụ nk'ephe.
- 21 Ejo iphe te emejekwa onye
doberu ẹka ndoo.
Obenu l'iphe-ehuka
bụ ke ndu ejo iya ono.
- 22 Onye ejo-ire aduje Ojejoje ashị.
Obenu le ndu emeje iphe,
ephe kfuru aduje iya mma.
- 23 Onye nweru egomunggo
ta arakashijekwa iphe ọ maru arakashị.
Obenu le ndu eswe
anọduje avoshi mkpokoro okfu.
- 24 Onye gude ẹka iya esebashi;
e-mekochaa buri ishi.
Obenu l'onye enyiru
e-mekochaa buri ohu.
- 25 Ochi obu l'eka emeje
te ike gvụ madzụ.
Obenu l'okfu-oma emeje;
ehu atso iya ena.
- 26 Okpobe madzụ eduzije ọnyà iya ọzo.
Obenu l'ejo-madzụ
eduphuje madzụ ọzo.
- 27 Onye enyiru ta adujedu ike
onu onwiya nri.
Obenu l'onye akanya;
be iphe o nweru abuje iphe vu oke aswa.
- 28 Odobe-eka-ndoo bụ ọzo ndzụ;
oshiswe ọzo aburu onwu.

13

- 1 Nwa, maru iphe anuje iphe
nna iya ekfuru iya.
Obenu l'epherephere;
ta angajedu nchi le mba, aabarun iya.
- 2 Madzu egudeje onu kfutaru
onwiya iphe-oma.
Obenu l'onye e te gudedu ire iya eka;
bu k'ehuka bu iphe anoduje agu iya.
- 3 Onye afo okfu, ookfu afofo
bu ndzu iya b'o che nche.
Obenu l'o-kfu-le-njakonu;
e-mekochaa laa l'iyi.
- 4 Onye enyiru; be ekpiri anje;
obu l'e to dudu iphe eru iya eka.
Obenu l'onye akanya;
be iphe agu iya nu eruje eka.
- 5 Onye doberu eka ndoo;
be ejo-ire aduje eji.
Obenu l'ejo madzu bu
iphe-iphere;
buru iphe aakpofu akpofu.
- 6 Onye uta e-ta dudu l'ehu iya;
bu odobe-eka-ndoo
anoduje eche iya nche.
Obenu l'ejo madzu;
bu ejo iphe iya ono enwutsuje iya.
- 7 O nweru onye anoduje eme
l'o bu eze madzu;
a ma l'e to nwehu ege o ha iya.
Nweru onye anoduje eme
l'o bu onye ukpa;
a ma l'o nweru iphe; nweshia ya ike.
- 8 Madzu egudeje eku,
o kpataru gbata ndzu iya.
Obenu l'onye ukpa;
ta dudu iphe eyeje iya egvu.
- 9 Onye doberu eka ndoo
du l'o bu iphoru;
ji eke o no.
Obenu l'ejo madzu;
du l'o bu uruku, bu:
o -nonyaa; yo nyihu.
- 10 Oku onwonye ekuku;
bu uswo b'o kpataje.
Obenu le mmamiphe;
bu ndu, kweru t'a kpọ-ziaru ephe uto.
- 11 Okpoga, e gude ugho dzuta
anoduje ala azu azu.
Obenu l'onye gude eka iya;
to nwehu kpaa okpoga emeje iya;
yo ka nshinu akaka eje.
- 12 Iphe madzu leri enya iya;

kpefu iya alì ọbu l'ẹka.

24 Onye ẹ-ta ahùdù nwatibe iya ahùhù;
kwa ashì bẹ nwata ọbu dù iya.
Obenu l'onye yeru nwatibe iya
obu ezije obu l'alì l'ahù iya.

25 Onye doberu ẹka ndoo erijije ẹpho.
Obenu l'ẹjo madzù bẹ ẹgu emeje.

14

1 Nwanyi, maru iphe
ajikobeje ọlọ iya ajikobe.
Obenu lẹ nwanyi ọphu bụ
onye eswe egudeje ẹka iya
l'akpaka ọlọ iya akpaka.

2 Onye obu gụru iphoro
anọduje atọ Ojejoje egvu.
Obenu l'onye ọzo iya
dù nggòdogo-nggòdogo
ta dudu iphe ọogubeje Ojejoje.

3 Onye eswe ekfutaje iphe
ochi-ẹchachi kpube onwiya.
Obenu l'ọnu ndu maru iphe
anọduje eche ẹphe.

4 Eswi, e gudeje akọ iphe
'anọdu; ọko nri adu.
Obenu l'eswi -jeshia ozi ike; nri atọ ẹgu.

5 Onye ekebe, e gude
ire iya ẹka; ta adzujekwa ẹjo-ire.
Obenu l'onye ẹjo ekebe;
bù ẹjo-ire anọduje afùshi iya l'ọnu.

6 Onye ọru-ọnu ahoje
mmamiphe; tọ phù iya.
Obenu l'onye nweru
egomunggo;
bẹ ọmaru iphe aduje ntse.

7 Bujekwaru ọba yeru onye eswe;
kẹ l'ẹ tọ dudu iphe ii-shi iya l'ẹka amuta.

8 Iphe ekoshije l'onye nweru
egomunggo maru iphe bụ
l'uzo iya edoje iya ẹnya.
Obenu l'iphe ekoshije l'onye eswe
ta madu iphe bụ l'ọo ọgho;
bẹ oogudje eme iphe.

9 Onye eswe egudeje ẹjo iphe atọ mgbonu.
Obenu l'onye obu gụru iphoro
anọje Ojejoje l'obu.

10 Onyenọnu amajeru iphe atọ iya l'ẹhu;
To nwe onye yele ibe iya
gba l'ẹhu-otso-ena ya.

11 Ufu ẹjo madzù;
bẹ ee-chikpo.
Obenu l'ọlọ onye doberu ẹka

- ndoo a-nọdu ájá ájaájá eje.
- 12 O nweru ọzo, abuje;
madzọ eshi iya;
yo dọ iya l'ọ bụ okpobe ọzo.
Obenu l'ẹke ọ sọberu ishi bụ anwụhu.
- 13 Iwe tso ọchi;
nggumaphu etsoru
ẹhu-ọtso-ẹna.
- 14 Ndu ẹ te gudedu ire ẹphe ẹka
a-nata ụgwo iphe ẹphe meru.
E bua ndu eme ọhuma
nggo iphe ẹphe meru.
- 15 Onye mapeteru iphe
ekwetaje iphemiphe ọbule.
Obenu l'onye nweru egomunggo
arije-odu ọriri; maru ẹke oo-ye okpa.
- 16 Onye maru iphe atshu ẹje Ojejoje
egvu haa ome ẹjo iphe.
Obenu l'onye eswe ẹmeje lọkaralokara
tubesu l'ọo iphe gbarunu;
bẹ ya eme.
- 17 Onye okpoma-ọku ẹmeje eswe-eswe;
ophu bụ onye ẹnya ruru alị atajị nshi.
- 18 Ome-eswe edujeru madzọ ye l'ome-ririri.
Obenu l'onye obu ruru alị
ekpujeru mmamiphe l'ọ bụ okpu-eze.
- 19 Ndu ẹjo iya ono e-byiru
ndu ophu eme ọhuma ikpere;
Ndu akirishi abya aro
l'onu-uzo ndu doberu ẹka ndoo.
- 20 Ufu onye ẹjo-ẹka teru ẹnya;
mbụ tee ya jeye lẹ ndu obutobu iya.
Obenu l'oke amadụ enweje ndu ọnyà l'igwe.
- 21 Onye ẹ-ta gubedu obutobu iya iphe;
kwa ẹjo madzọ b'ọ bụ.
Obenu l'onu-oma bụ
k'onye, ẹmejeru ndu ụkpa iphe-oma.
- 22 Ndu anọduje t'ọ tsuru ibe ẹphe;
?tọ bụdu ẹji, ẹphe eme iya tọ?
Obenu lẹ ndu anọduje t'ọ
duru madzọ lẹ mma;
bẹ eeyejeru obu;
l'emeru ẹphe ire-lanu.
- 23 Iphe bụ akanya, madzọ ese; bẹ uru anọjekwa.
Obenu l'onye bụlephu onu
b'ọ phoduru iya; bẹ ụkpa kwa nk'ia.
- 24 Ẹku bụ nggo, eebu ẹje onye maru iphe.
Obenu l'onye eswe
bulephu eswe iya ono;
b'ẹ gudeje maru iya.
- 25 Onye gude ire-lanu
l'agba ekebe adzokwa ndzọ.
Obenu l'onye gude ụgho

- l'agba ekebe bụ
o-deru-oye; b'ọ bụ.
- 26 Onye atsu Ojejoje egvu;
bụ onye dakoberu
agbūru-anyị.
Ẹke ono abūru unwu iya
a-gbabẹ-a-dzuru.
- 27 Otsu Ojejoje egvu;
bụ ishi nggele, ndzū shi atsōshi.
Ọ bụ iya emeje tẹ madzū
ba adalahu l'onya, anwūhu gbaru.
- 28 Ọ bụ gidigidi bụ ugvu eze.
Obenu l'onye ishi ẹ-te nwedū madzū;
bẹ yifuakwaru nū.
- 29 Ọ kwa ọta-nshi emeje tẹ
iphe doo madzū ẹnya.
Obenu l'onye ọkpoma-ọku
eme tẹ ndiphe maru ẹge eswe iya hatabe.
- 30 Obu-odoo emeje t'ẹhu dū madzū npho.
Obenu l'ijimẹnya atsuje ọkpū ume.
- 31 Onye akpa onye ukpa ẹhu;
būkwa Nchileke, meru iya nū;
b'o me iphe-iphere.
Obenu l'onye emeru onye,
ẹ-tọ dudu ẹge ọ haru iya ọhuma;
kwa Nchileke b'ọ kwabẹ ugvu.
- 32 Iphe alo-tsuje ẹjo madzū;
bū ẹjo iphe oome.
Obenu l'onye doberu ẹka ndoo
nweru ẹke ọo-nọdu;
zeeru ndzū;
m'o -ruhuru ọ nwūhu anwūhu.
- 33 Mmamiphe anọje l'obu ndu
iphe doru ẹnya.
Obenu lẹ ndu eswe ta madū kẹ mmamiphe.
- 34 Odobe-ẹka-ndoo emelije mba emeli.
Obenu l'ẹjo iphe bụ iphe-iphere
nọduru iphe, bụ ọha, nọnu.
- 35 Nwozi, maru iphe;
bẹ eze enweje ifu-oma
l'ẹke ọ nọ.
Obenu lẹ nwozi,
emechishi eze ifu;
b'ọ tū-koshije ẹhu-eghughu iya.

15

- 1 Olu-odoo eselaje nseku azū.
Obenu l'okfu ẹhuka
akpalije ọvuma.
- 2 Ire onye maru iphe
ekoshije mmamiphe.
Obenu l'onye eswe
bū okfu eswe anọje iya l'onu.

- 3 Ẹnya Ojejoje dzuru ẹkemeke ọbule:
l'ẹke ndu ẹjo iya; mẹ kẹ ndu ọma.
- 4 Gberuma ẹji obu oyì;
ghẹghegheghele eye ọku l'obu.
- 5 Ọ bụ onye eswe anyijeru ẹtsù
kpua l'uzo, nna iya akpọ-ziru iya.
Obenu l'onye
egomunggo
ruru alì; angabeje nchì l'iphe eezi iya.
- 6 Ụlo onye doberu ẹka ndoo; bẹ ẹku ejije ejiji.
Obenu l'ẹjo madzù;
bù iyi abyajẹ ẹku iya ndzuta.
- 7 Onye maru mmamiphe
anọduje araka iya araka
t'o dzuru onyemonye ọbule.
Obenu l'onye eswe;
bẹ ọkpoma iya ta dudu ẹge ono.
- 8 Ẹja, ẹjo madzù egwo;
kwa akpamara l'ẹnya Ojejoje.
Obenu l'ekfukfu, onye obu
guru iphoro ekfu anù iya abajẹ iya l'obu.
- 9 Ụzo, ndu ẹjo madzù eshi
abujẹ akpamara l'ifu Ojejoje.
Obenu lẹ ndu ese t'ẹphe
dobe ẹka ndoo b'o yejeru obu.
- 10 Ọ kwa chikikfuu bụ k'onye
haru ọkpobe ụzo ono.
Ọnwu aburu k'onye
ọ dọ ashì teke aahù iya àhùhù.
- 11 Alì-maa; mẹ ọ-la-l'iyi
dabukotaru ẹba l'ifu Ojejoje.
?Bụ-chia obu madzù
te gheduru iya ọnu l'ifu tọo?
- 12 Onye uru-ọnu avojeru ọku
ghua ẹhu teke a baru iya mba.
Ọphu o kwejedu kpanyabẹ
ndu maru iphe ẹhu.
- 13 Ẹhu-otso-ena emeje
t'ifu tusahuru madzù atusahuru.
Obenu l'aphu akpatajẹ ike agvugvu.
- 14 Onye obu ruru alì anọduje achọ mmamiphe.
Obenu l'onye eswe bulephu
ririri b'ọ nọduje ekfu.
- 15 Onye, aakpa ẹhu;
bẹ ndzù iya abukotaje
iphe ọtsu-l'ẹhu.
Obenu l'onye ọkpoma tusahuru atusahuru
bẹ tekenteke abujeru iya aji.
- 16 Ọ ka mma lẹ madzù
nwepeteru iphe enwepete;
l'atsù Ojejoje egvu;
mẹ l'ẹku, o nweru; dzuru mgboko;

iphe-ẹhuka eswiru iya.

- 17 Ọ ka mma l'ọo mkpekwọ;
bùwaphu nri, nọnu;
e gude n-yemobu l'ata iya;
ma l'e gburu ọkpalkupo;
gude ntafashì-ifu l'ata iya.
- 18 Onye obu-ọku akpalije okfu akpali.
Obenu l'onye, ataru
okfu òshì
anọduje abyanyi ọswo abyanyi.
- 19 Iphe onye ẹnyiru yeru ẹka
aduje l'e gude ogvu
tu-chishia ya atụ-chishi.
Obenu lẹ kẹ onye
obu gụru iphoro
aduje werewere.
- 20 Nwata, maru iphe emeje
t'ẹhu tso nna iya ẹna.
Obenu l'onye eswe;
bẹ nne iya aduje ashì.
- 21 Ome eswe atsoje onye
ẹ-te nwedu egomunggo ẹna.
Obenu l'onye nweru egomunggo
emeje iphe iya; yọ kfulu nhamunha.
- 22 Onye ẹ-te nwedu onye
atuziru iya ọzo;
te nwekwa iphe oomekotajedu.
Obenu l'a -dù l'igwe chĩa idzu;
e mekota iphe a tọberu.
- 23 Madzụ -yee ọnu l'okfu yechata iya;
bẹ ẹhu atsoje iya ẹna.
Ọnu, e yeru l'o ruberu iya aburu iphe ugvu.
- 24 Onye maru iphe echibeje ifu
l'ọzo ọphu edu ala lẹ ndzụ;
onye eswe echebe nk'iya
l'ọzo ọphu edu ala l'ọku alì-maa.
- 25 Onye eku onwiya ekuku;
bẹ Ojejoje enwutsuje.
Obenu lẹ nwanyi, nji iya
ẹ-ta nọhedu b'ọ dzọtajeru alì iya.
- 26 Ọriri, ẹjo madzụ arì bu
akpamara l'ẹke Ojejoje nọ.
Obenu l'ọriri kẹ ndu ọma aduje iya mma.
- 27 Onye ẹkpiri erilatajeru
ulo iya iphe-ẹhuka.
Obenu l'onye kporu
eka-azụ ashì;
bẹ ndzụ e-dzu.
- 28 Onye doberu ẹka ndoo
arì-jeodu iphe oo-kfu arìri.
Obenu l'ẹjo madzụ;
bu ẹjo okfu eshije iya l'ọnu.
- 29 Ndu ẹjo madzụ;

- bẹ Ojejoje anọje ote-ẹnya.
 Ọ bụ l'oonuje iphe ndu
 doberu ẹka ndoo ekfu anụ iya.
- 30 Ifu-ọchi emeje t'ehu tso madzụ ẹna;
 nzi oma l'eshije madzụ uri jeye l'ọkpu.
- 31 Onye ngaberi nchi lẹ mba,
 anụ ndzụ, a baru iya;
 bẹ yele ndu maru iphe
 e-mekochaa nọdu l'ọkpoku lanụ.
- 32 Onye ẹ-te nwedu iphe
 ọ guberu àhùhù, aahù iya;
 bụ ashị b'ọ dū onwiya.
 Obenu l'onye a hù àhùhù;
 yọ nua ya bụ onye nweru egomunggo.
- 33 Ọtsu Ojejoje egvu ezije
 madzụ mmamiphe;
 ọdo aburu l'i -wozita
 onwongu alị; ugvu etso iya.

16

- 1 Madzụ arije iphe oo-me.
 Obenu l'ọ bụ Ojejoje ekfufe
 ọphu e-mekochaa mee nū.
- 2 Uche onye 'adụ iya njo.
 Obenu l'ọ bụ Ojejoje maru
 iphe bụ uche onye.
- 3 Woru iphe bụ iphe iime
 ememe; ye Ojejoje l'ẹka;
 nggu aphụ l'iphe bụ iphe
 bụ idzu ngu a-nọdu eme
 l'ẹge ị tūberu iya.
- 4 Iphe, bụ iphe, Ojejoje meru;
 b'ọ meru dobe t'ọ gaa mkpa nk'iya;
 Ndu ẹjo iya ono b'ọ meru doberu mbọku,
 a-ta ẹphe aphuphu.
- 5 Iphe, bụ onye eku onwiya
 ekuku bẹ kwa akpamara l'ifu Ojejoje.
 Iphe ịi-hube ama;
 aburu l'ẹ taa hadu ẹphe t'ẹphe laa ẹwoma.
- 6 Onye wozitaru onwiya alị
 l'ẹke Ojejoje nọ;
 l'ekfu ire-lanụ;
 b'ọ kfujeru ugwo iphe ẹji iya.
 Yọ buru ọtsu Ojejoje egvu
 emeje madzụ t'ọ sefu ẹka l'ẹjo iphe.
- 7 Iphe madzụ eme -dụwa Ojejoje mma;
 bẹ oomeje mee tẹ yele
 ndu ọhogu iya dū lẹ mma.
- 8 Nwẹku, e doberu ẹka ndoo kpaa kakwa mma;
 ma l'ẹku, a kparu l'uzo, ẹ ta dudu mma.
- 9 Iphe madzụ e-me b'ọ rije ariri dobe.
 Obenu l'ọ bụ Ojejoje

- ekoshije iya ẹge ọo-hata ọkpa iya.
- 10 Okfu onye eze aduje l'ọ bu
okfu, shi Nchileke l'onu;
ọphu 'ookpeswejedu ikpe ekpeswe.
- 11 Iphe eegude atụ ẹra iphe,
dụ ege gbaru t'ọ dụ
bụ Ojejoje b'o shi l'ẹka.
Iphe bụ ẹra iphe nọ l'ẹkpa;
aburu iya b'o shi l'ẹka.
- 12 Ọ kwa akpamara ẹ ndu eze meru ẹjo iphe;
kẹ l'ọ bụ l'odobẹ-ẹka-ndo;
bẹ onye eze egudeje mee tẹ
aba-eze iya nguru anguru.
- 13 Ire-lanụ atsoje ndu eze ẹna.
Ẹphe te gude onye ezi-okfu egvu egvu.
- 14 Ẹhu -ghua eze eghughu;
ishi madzụ abaa ya.
Obenu l'ọ bụ onye maru
iphe abyanyije iya.
- 15 Ifu -tushihu onye eze;
ndzụ edzua madzụ.
I -laa onye eze l'obu;
b'ọ dụ l'ọ bụ eruru mini ọdungu.
- 16 Madzụ ọmaru mmamiphe
kakwa mma; mẹ l'onweru okpoga.
Iphe-odo-ẹnya aka mma;
ma ẹ mkpọla-ọcha.
- 17 Ụzo, ndu obu guru iphoro eshije
bụ ụzo, buru ụba yeru iphe dụ ẹji.
Onye afọ ẹke ooye ọkpa iya afọfo;
bụ ndzụ iya bẹ oochẹ nche.
- 18 Madzụ -watawa oku onwiya ekuku;
ọ-la-l'iyi etso iya.
Madzụ -bụwaru
ọ-ka-onwiya-mma-l'ẹnya;
adada etso iya.
- 19 Ọ ka mma l'i bụ onye
wozitaru onwongu alị;
nggu ẹ ndu ụkpa l'ayị;
mẹ l'i tsoru ndu gude
oke-ẹpha
l'ẹke iphe ẹphe nataru ẹ nfụ.
- 20 Onye anata ntuzi-ẹka;
bẹ iphe adujeru ẹ mma
onu-oma aburu k'onye
tukoberu Ojejoje ishi.
- 21 Onye iphe doru ẹnya bụ iya;
bụ ẹ madzụ bẹ obu ruru alị.
Onye olu-odoo aburu iya
a-dụ ike ozi ndu ọdo iphe.
- 22 Mmamiphe bụ iya bụ ishi
nggele mini ndzụ l'ẹhu ndu nweru iya nụ.
Obenu l'onye eswe;

- bẹ eswe iya ono abujeru
iphe eegude àhù iya àhùhù.
- 23 Onye maru iphe aguje okfu,
shi iya l'onu oḡu.
Okfu, shi iya l'onu
abukwanuru iphe eegude amuta iphe.
- 24 Okfu-oma dū l'ọ bụ
manu-ḡngu.
Ooguje ẹhu egugu;
mee t'ẹhu dū madzū npho.
- 25 O nweru ọzo, abuje;
madzū eshi iya;
yọ dū iya l'ọ bụ okpobe ọzo.
Obenu lẹ mkpọ-chi ishi ọzo ono bụ anwuhu.
- 26 Ọ bụ iphe agụ nwozi;
bụ iya emeje; yọ kabaaru oje ozi.
Yọ buru ẹgu, agụ iya nū
anọduje eyeshiru iya oku.
- 27 Ẹjo madzū eshibeje ite ẹjo iphe.
Ege ono bẹ okfu, shi iya
l'onu anọduje ereku l'ọ bụ ivovo-oku.
- 28 Onye ẹlukfu anọduje akpa okfu;
onye ntumatu l'ebukahuje ndu
ẹphe l'iya shi dū lẹ mma.
- 29 Onye eme onwu-ḡnwuu
anọduje ezi ibe iya ẹjo nzizi;
l'edu iya eshi ọzo, ẹ-ta dudu mma.
- 30 Onye aji-buru ibe iya ẹnya
aburu ẹregede bẹ ọogba;
onye ophu kpuruberu ọnu
aburu ẹjo iphe b'ọ tūberu k'ememe.
- 31 Ishi-ewo bụ ụgụvù, dū egvu.
Ọ bụ onye doberu ẹka ndoo b'o ruje ẹka.
- 32 Onye ẹ-ta bụdu onye
obu-oku
kakwa mma; ma l'onye bụ mkparawa.
Onye akpadeje onwiya teke
iphe egbu iya egbughu
aka mma mẹ l'onye ophu
a-lu;
luta mkpukpu ophu.
- 33 Ọ bụ madzū aguje ẹnwa.
Obenu l'ọ bụ Ojejoje ekfuje onye ọo-laru.

17

- 1 Ọ kakwa mma l'ọ bụ
nwẹcha okponku bẹ madzū nweru;
l'ata iya l'ẹhu-gudangu;
mẹ l'ufu ẹke aagba aji;
uswo l'ada iya.
- 2 Onye ozi, maru iphe bụ iya
e-mekochaa buru onye ishi nwata,

emechishi nna iya ifu.
 Ẹge ono bẹ nwozi ono e-tso
 keta iphe nnajiufu iya ono;
 l'ò -tsò buru Ẹnwu iya.

³ Mkpòla-òcha bụ ite b'e
 gudeje nù ya áńńù.
 Mkpòla-ododo abùru
 òku-ùzu;
 bẹ eegudeje data iya;
 maru m'ò ɖa mma.
 Obenu l'obu madzù bụ
 Ojejoje adataje iya.

⁴ Onye eme iphe ɖu ẹjì
 angabeje nchì l'ẹjọ ọnu.
 Ẹge ono bẹ onye ẹjire
 angabeje nchì l'okfu,
 erekuta madzù anù.

⁵ Onye, achì onye Ẹkpa ọchi;
 kwa Nchileke, keru iya nù;
 b'o me iphe-iphere.
 Onye, ete ẹswa lẹ ndakfu
 dakfuru madzù te nwedu
 iphe e-me t'onye ọbu laa kẹ manù.

⁶ Ẹnwu nwanwa bụ Ẹgvù,
 madzù gude aka nka.
 Nne lẹ nna abùru iphe
 Ẹnwegirima gude ẹku onwẹphe.

⁷ Onye eswe te ekfukwa okfu, nweru ishi.
 Ọ kwaphù ẹge ono;
 b'ẹ tọ gbadu tẹ onye ishi dzuje ẹjọ-ire.

⁸ Ẹka-azù erejeru onye,
 anù iya nù l'ọ bụ ọgvu;
 k'ọphu bụ l'ọ nọduje
 agbaru iya Ẹpha-ẹka.

⁹ Onye aguje nvù l'ẹke e
 mesweru iya;
 bẹ yẹle ndu ọdo aduje lẹ mma.
 Obenu l'onye ta azahajedu
 iphe e meru iya anọduje
 achika ndu ọnyà iya achika.

¹⁰ A -baaru onye nweru egomunggo mba;
 b'ọ kajeḡwa iya oru l'ẹhu;
 karia Ẹkporo-ọnu ẹchachi ise,
 e chiru onye eswe.

¹¹ Onye eme ẹjì eshibeje l'ọo nk'ia e-me.
 Obenu l'ọ bụ nwozi,
 ẹ-ta phujederu madzù imiko
 e-mekochaa hù ya àhùhù.

¹² Ọ kakwa mma lẹ nne agù,
 a naru Ẹnwu iya fùru ngu l'ùzo;
 mẹ l'i jekfuru onye eswe
 l'ẹke ọono l'eme eswe.

- 13 Onye, gude ẹjo iphe kfuà
 ùgwò iphe-oma, e meru iya
 bẹ ẹjo iphe ta abyakwa bya
 alufu alufu lẹ nk'ia.
- 14 Ọwata uswo dù l'ọ bụ ọswoha mini.
 Ọo ya bụ t'ì haa nko;
 tẹ okfu ba ada.
- 15 Okpefu onye iswi ta dudu mma;
 mẹ ọnma onye iswi dù mma ikpe;
 tùkokwa bũru akpamara l'ifu Ojejoje.
- 16 ?Bù uru ngunu; bẹ okpoga
 barù l'ẹka onye eswe;
 l'ẹ-ba abù lẹ mkpa kẹ
 egomunggo dù iya.
- 17 Ndu eshi onya ekoshije
 l'ẹphe yeru onwẹphe obu tekenteke.
 Obenu lẹ nwunne bulephu l'ògvù iphe-ẹhuka.
- 18 Onye egomunggo swehuru
 ewojeru onwiya ye l'itumo;
 gude naa madzù mkpalẹka.
- 19 Onye uswo kwa ẹjo iphe
 b'ò yeru obu;
 onye apali onwiya apali
 abũru eyifu bẹ ọocho ọzo iya.
- 20 Onye ọkpoma iya ọọru agogo;
 bẹ iphe iya anọduje ala azù azù.
 Iphe-ẹhuka abũru kẹ onye ntuphu-ire.
- 21 Ọkpara-rigbarigba;
 bù aphù tsaru nna iya;
 ẹhu-ọtso-ena ta bù kẹ nna,
 nwatibe iya eme eswe.
- 22 Ẹhu-ọtso-ena kwa ọkpobe ọgvu.
 Obenu lẹ meji-atofu
 anọduje amì madzù ọkpù
 wongu-wongu.
- 23 Ẹjo madzù anatajẹ ẹka-azù;
 k'ophu oo-kpe ẹjo ikpe.
- 24 Onye egomunggo ruru alì;
 bẹ amajeru iphe.
 Obenu l'onye eswe;
 bẹ ẹnya te egvujeduru egvuru.
- 25 Ọkpara-rigbarigba;
 bù ọbyaru byaru nna iya;
 bũru nggumaphu nọduru nne, mũru iya nù.
- 26 Ẹ tọ dukwa mma oreta onye
 ẹ-ta dudu iphe o meru nre.
 Tọ dù mma ochi ndu
 oke amadù iphe l'ẹphe meru iphe, dù mma.
- 27 Onye nweru egomunggo
 ekfuje okfu zee ọnu.
 Onye eme agu abũru onye, iphe doru ẹnya.
- 28 Ọobuje onye eswe -daa ashì;

e tubesu l'ọ maru iphe.
Teke bụ l'ọ taru ire iya ẹra;
e tubesu l'ọ bụ onye iphe doru ẹnya.

18

- 1 Onye akpa nkinyi;
bụ onwiya b'ọ maru.
Ire-lanụ atajẹ iya ẹra lẹ nchị.
- 2 Onye eswe ta akpajẹdu ishi
mẹ iphe eekfu;
?o doru iya-a ẹnya.
Iphe, ọ bụ bụ:
o-kfu-nk'iya anụ-nk'iya.
- 3 Ejo iphe -vutawa ọzo;
ndumashi etso iya.
Iphere -byawa;
uzu etsoru iya.
- 4 Okfu, shi madzụ l'onu aduje l'ọ bụ èbò
ẹke mmamiphe futaru;
buru nggele, atso atsotso.
- 5 E to dukwa mma;
tẹ ikpe laarụ onye ophu meru ẹji;
gbe nma iya onye ophu doberu ẹka ndoo.
- 6 Ọ kwa iphe onye eswe kfutaru
l'onu iya bẹ yẹle iya emeje;
buru onu iya;
bẹ oogudje kfuta ẹchachi.
- 7 Onu onye eswe bụ iya emebyije iya;
buru onu iya ono abujeru ọnya; nma iya.
- 8 Okfu-azụ anodujekwa atso ntumatu.
Ooshije madzụ uri jeye l'ime ẹpho.
- 9 Onye, ẹ-te yeduru ẹhu l'ozì,
ooje;
bẹ yẹle onye emebyishi
iphe emebyishi kwa nwunne.
- 10 Ẹpha Ojejoje bụ
okpo-mgbinyiku ulo-eli;
ẹke ndu doberu ẹka ndoo agbabajẹ;
je ezeeru ndzụ edzua;
- 11 Ẹku onye nweru iphe aduje
iya l'ọ bụ agbarike iya.
Oduje iya l'ọ bụ eze
upho-mkpuma, o gude egbochita onwiya.
- 12 Madzụ -bụwaru
ọ-ka-onwiya-mma-l'ẹnya;
adada iya etso iya.
Obenu lẹ madzụ wozita
onwiya alị; ugvu etso iya.
- 13 Onye ẹ-ta nɔdua iphe eekfu; je eye iya onu
b'ọ bụ iya ririri; buru iya iphe-iphere.
- 14 Ọ bụ obu onye esedeje ndzụ iya
teke iphe eme iya.

- Obenu l'obu -kofuwa madzù;
bẹ nk'iya gv̄akwaru.
- 15 Onye nweru egomunngo
bù iya bẹ iphe eeje akajẹ odo ẹn̄ya;
bùru iya akajẹ ogebe nchì
t'iphe kabaa ya rù odo ẹn̄ya.
- 16 Iphe-oma asajeru onye eme iya nù ọzọ;
l'ifu ndu oke madzù.
- 17 Ọobuje onye lanù -doo;
ẹba atsùkfuru;
gbururu jeye onye k'ẹbo abya eyee ọnu.
- 18 A -gwa ẹn̄wa l'iphe ada okfu; okfu alaa;
e shi ẹge ono gboo ndu ese alakahù.
- 19 Ọro-buta nwunne ngu,
i mesweru kakwa ẹhuka;
mẹ l'oluta mkpukpu,
gude mgbodo gbabuta
onwiya mgburumgburu.
- 20 Ọ bụ okfu, shi madzù l'ọnu;
bẹ oogudeje kfutaru onwiya
iphe e-ji iya ẹpho;
bùru iphe shi iya l'ọnu;
bẹ oogudeje kpajia okfuru.
- 21 Ndzù l'ọnwu kwa l'ọnu b'o shi.
Ọo ya bụ l'onyenọnu
a-kwakọbe nata iphe,
o kfutaru l'ọnu iya.
- 22 Onye chọ-vuru nwanyi,
ọo-lù;
chọ-vukwaru iphe dù mma.
Onye ono atubaje Ojejoje l'obu.
- 23 Onye ukpa anọduje arọ aroro;
Obenu l'onye nweru iphe egudeje olu-ike.
- 24 Onye igwe-ọnyà awakwa ọgu.
Obenu l'o nwekwaru ọnyà,
akajẹ ọno ntse;
karia nwunne.

19

- 1 Ọ kakwa mma ọ bụ
onye ukpa, uta ẹ-ta dudu l'ẹhu iya;
mẹ l'onye eswe,
ẹ te gudedu ire iya ẹka.
- 2 Ẹ tọ dukwa mma lẹ madzù;
b'o vu evuvu;
mbù iphe ẹ tọ madù ishi iya.
Onye kọrokorọ-meremere
eshiswekwa ọzọ.
- 3 Eswe, madzù eme emebyijeru iya iphe.
Teke ono; yọ ghakọbe; bobe iya Ojejoje.
- 4 Ẹku ezetaje igwe ọnyà;
obenu l'ukpa anọduje
achika ndu ọnyà achika.

- 5 Onye ẹjọ ekebe ta alakwa kẹ manu;
 ọphu onye ẹjọ-ire ta byakwa bya anahụ.
- 6 Aaḍuje l'igwe achọ t'onye
 eme ụkò meeru ẹphe ụkò.
 Ẹge ono bẹ onyemonye
 ọbule abujeru ọnyà onye asa ẹka.
- 7 Onye ụkpa aḍuje ndu yẹle iya bụ ashị.
 ?Buchia ndu yẹle iya eshì
 ọnyà ta anọdu agbaru iya ọso.
 Ọonoduje agbatso ẹphe;
 to nwe onye agharu iya ẹnya.
- 8 Ọ bụ onye maru iphe eyejeru onwiya obu;
 buru onye ẹnya eru alì;
 b'ọ ɖujeru lẹ mma.
- 9 Onye ẹjọ ekebe ta alakwa kẹ manu.
 Ẹge ono bẹ onye ẹjọ-ire
 a-buru ọ-la-l'iyi.
- 10 Ẹ tọ gbakwa t'onye eswe rije ugwu;
 k'ọphu ọ buru t'ohu buru
 onye ishi ụnwu eze.
- 11 Ọ kwa iphe-odo-ẹnya emeje
 tẹ madzụ ba abụ onye
 obu-ọku;
 buru iya ugwu teke e meru iya ẹji.
- 12 Iwe eze aḍjekwa l'ọ bụ ẹke agụ ede ekiri.
 Obenu lẹ madzụ -bawa iya
 l'obu bẹ ọoduje l'ọ bụ ẹke iji dashiru.
- 13 Ọkpara-rigbarigba; bụ usu; sụ nna iya;
 nwanyi okfu-ọnu aḍ l'ọ bụ
 nwa tẹyiteyi mini tekenteke.
- 14 Ụlọ; mẹ ẹku nwoke;
 bụ ụnwu iya enweje iya.
 Obenu l'okpoberu nwanyi;
 bụ Ojejoje anuje iya.
- 15 Ẹnyiru atujeru madzụ ye lẹ mgbenya;
 buru onye nọ kẹ manụ azeje ẹgu.
- 16 Onye eme iphe ekemu kfuru
 kwa ndzụ iya b'ọ che.
 Obenu l'onye aalọ ẹka lẹ nchị;
 to nwe iphe ọ guberu iya
 achokwaru onwiya
 ishi-ephuhu.
- 17 Onye asa ẹka l'anụ ndu ụkpa
 iphe kwa Ojejoje bẹ ooje ụgwọ.
 Ọ bụ Ojejoje e-bu iya nggo.
- 18 Hùje nwatibe ngu àhùhù teke ịi-hùta iya.
 Ole ba ahùkwa iya kẹ ahù-gbu.
- 19 Onye ọkpoma-ọku;
 bẹ ọkpoma-ọku iya
 e-butajekwa;
 kẹ l'ì -dzọo ya l'owaa;
 bẹ ịi-dzọje nụ iya phụ l'odo.

- 20 Ngabeje nchì teke
aakpọ-ziru ngu ọ̀zo;
nggu angabeje nchì l'iphe, eezi ngu;
k'ọ́phu ii-mékochara búru onye maru iphe.
- 21 Iphe, nọ́ madzú l'obu
k'ememe ahajẹ́ l'igwe.
Obenu lẹ́ kẹ́ Ojejoje mefutaje.
- 22 Iphe eele madzú ẹńya l'ẹ́ka
bú ọ́wozita onwonye alì.
Ọ́ kakwa mma lẹ́ madzú
bú onye ọ́kpa; mẹ́ l'ọ́ búru onye ẹ́jo-ire.
- 23 Ọ́tsu Ojejoje egvu emejekwa tẹ́ madzú kaa nka.
Teke ono; obu erua onye ọ́bu alì;
iphe-ẹ́huka eburu ọ́ba yeru iya.
- 24 Onye ẹńyíru;
bẹ́ ẹ́ka iya akwajẹ́ l'efere;
tọ́o dúhe ike palía ya ye l'ọ́nu.
- 25 I -chia onye ọ́ru-ọ́nu iphe;
onye ẹ́-ta mafúdu iphe
egude iya mụ́ta iphe.
Onye iphe doru ẹńya abujẹ́:
ì -baaru iya mba;
yo gude iya kabaa ọ́mụ́ta iphe.
- 26 Onye etsuje nna iya iphe; chífu nne iya
búkwa iphe-iphere;
búru iphe-ọ́chì.
- 27 Nwa mu; ì -haa ọ́ngabe nchì
l'iphe eezi ngu;
bẹ́ ii-phukwa ọ́zo lẹ́ k'iphe ọ́do-ẹńya.
- 28 Ẹ́jo ekebe anmajẹ́ ewotaje ikpe,
vudo nhamúnha nmaa swọ́koswoko.
Ọ́nu ẹ́jo madzú abúru ẹ́jo
iphe bẹ́ ọ́onoduje eri ori nri.
- 29 Ndu ọ́ru-ọ́nu; b'e kpewaru
ikpe ẹ́phe; dobe edobe;
ẹ́chachi anọ́duwa l'ẹ́che ndu eme eswe.

20

- 1 Onye anguruma
bú iphe-iphere b'ọ́ bú;
búru onye ọ́swo.
Onye ngúru mẹ́;
nguta iya k'ome l'ẹńya ta makwa iphe.
- 2 Iwe eze adujekwa l'ọ́ bú ẹ́ke agú ede ekiri;
k'onye ọ́phu, kpatsuru iya
iwe ọ́bu agvúakwanua.
- 3 Onye agbaru okfu ọ́so;
kwa ọ́gvù b'ọ́ kwabẹ́ onwiya.
Ọ́ bú onye eswe
akwagebeje akwagebe ọ́swo.
- 4 Onye ẹńyíru ta akọ́jedu okfu
teke ibe iya akọ́.

- O -rua teke aakpata iphe akpata;
yo lelaha taphungu.
- ⁵ Iphe madzū ariebe hakwa ogvu l'ọ bụ ebo.
O kwa onye iphe doru ẹnya atsūtaje iya.
- ⁶ Ndiphe aduje l'igwe ajishi ire l'ephe eme ọhuma.
Ọlobu; ?bụ onye b'a maru, e gude ire iya ẹka.
- ⁷ Onye doberu ẹka ndoo;
bẹ ụta ta adujedu l'iphe,
bụ iphe, oome ememe.
O -nọtsua laa; ọnu-oma aburu k'unwu iya.
- ⁸ Onye eze -nọdu l'aba-eze iya l'ekpe ikpe;
b'o gudeje ẹnya yofu
ezi-okfu l'ejo-ire.
- ⁹ ?Bụ onye a-sū lẹ ya mewaru;
obu agwa ya iphoro;
tọ duhe ẹjo iphe, nọ iya l'ẹhu?
- ¹⁰ Ogude iphe, ẹ-ta bụdu
ọkpobe iya tua ẹra iphe;
mẹ ogude iphe, ẹ-ta bụdu
ọkpobe iya mata iphe amata
tụkokwa buri akpamara l'ifu Ojejoje.
- ¹¹ O bụ umere nwata atuje ọnu iya;
?m'ọ bụ ọkpobe nwata;
?tọ mkpọkoro nwata.
- ¹² Nchị, anụ iphe yele ẹnya, aphụ ụzo
bụ Ojejoje tuko iya mekota.
- ¹³ Be ekunukajekwa mgbenya.
Odumeka bẹ ii-bukwa ukpa-mkpere.
Mujeru ẹnya; ege ii-nweru
nri nweru iya k'etsutsu iya.
- ¹⁴ Onye azụ iphe asuje l'iphe
ya azụ renukaru ire.
Obenu l'ọ -lufulephu;
yo gude iphe obu,
ọ zuru obu kulahaa onwiya.
- ¹⁵ Mkpola-ododo nọ;
mkpuma oke aswa akuru.
Obenu; l'ọnu, ekfu okfu,
ekoshi mmamiphe dukwa uko.
- ¹⁶ Madzū -naa
o-shi-awe-o-shi-awe mkpalẹka;
natakwa iya uwe eli ẹhu iya.
Gude iya t'ọ ye iphe l'itumo;
m'ọ -buru onye mba ọdo
b'ọ naru mkpalẹka obu.
- ¹⁷ Nri, a kpataru l'ugho atsoje ẹna teke eeri iya.
Obenu; l'e -megee;
bẹ ọnu abujeru onye riru iya nū ẹja ẹja.
- ¹⁸ I -chị idzu iphe ii-me; kpajeeedu ishi.
O -buru l'ị bya oje ogu;
kpataje-odu ishi t'e koshi ngu ege ii-me iya.
- ¹⁹ Kfuru mu; be ekfuru onye ọdo;

- ta bukwa k'onye ntumatu.
 Oo ya bu t'i bukwaru uba yeru ekfurekfu.
- 20 Onye kọru nna iya;
 m'ọ bu nne iya ọnu
 be aa-phu-nyi urọku iya l'echi-abali-ishì.
- 21 Ẹku, e te tsudu ephuru kpata
 ta abujekwaru onye kparu iya nu
 iphe-oma l'ikperazu iya.
- 22 Ba asukwa: "L'ii-kfu madzu
 ugwo ejo iphe, o meru ngu."
 Hakwaa te Ojejoje gbaaru ngu odzori.
- 23 Ogude iphe, e-ta budu
 okpobe iya tua era iphe;
 me ogude iphe, e-ta budu
 okpobe iya mata iphe amata
 tukokwa buru akpamara l'ifu Ojejoje
- 24 Keshinu ophu o bu Ojejoje
 atọjeru madzu uzo;
 ?nanu ege madzu e-me makotaru
 iphe amubebe l'ehu iya.
- 25 O kwa ogbaru onwonye onya;
 mbu madzu ogude ovovoshi
 kwe Ojejoje ukwa iphe;
 l'e b'o ri iya ariri;
 k'ophu e to wodu iya.
- 26 Onye eze, maru iphe afoje
 mkpukpu iya l'o bu onye afọ ereshi;
 bya egude iphe eegudeje
 etsu witu foshia ya ndu k'ejo iya ono.
- 27 Obu madzu bu iya bu urọku Ojejoje,
 oogudeje atu ehu madzu yoriyori.
- 28 Onye eze, yeru ndu oochi obu;
 bya aburu onye ephe gude
 ire iya eka; te nwedu iphe,
 iphe-ehuka, byaru iya nu eme iya.
 Yo buru n-yemobu emeje;
 te ochichi iya ba anga anganga.
- 29 O bu ugwu; bu ike ke
 unwu-okorobya.
 Ishi-ewo aburu mma ke ndu bu ogurennya.
- 30 Eka, e chiru madzu;
 chifu iya onya be eegudeje gota iya;
 t'o sefu eka l'ejo iphe;
 buru echachi be eegudeje
 dozia madzu ime ehu.

21

- 1 O bu ege Ojejoje anoduje
 atuzi eke nggele a-tsọ laa;
 bu ege onoduje atuzi okpoma onye eze.
- 2 Uche onye 'adu iya njo.
 Obenu l'o bu Ojejoje maru

iphe bụ uche onye.

³ Iphe dū mma; daburu adaburu;
bẹ Ojejoje kakwa anata;
mẹ lẹ ngweja.

⁴ Ọ-ka-onwonye-mma-l'ẹnya;
mẹ ẹza, ndu ẹjo madzū ese
tụkokwa bụru iphe dū ẹji l'ifu Nchileke.

⁵ Iphe onye, nweru ọriri ziru
obu alì rịa; mee;
abujekwaru iya uru.
Ẹge onokwaphụ;
bẹ ọchi iphe ọku; mee atuje madzū ụkpa.

⁶ Ẹku, a dzutaru l'ẹjo-ire
ephukashihujekwa l'ọ bụ udzu ite.
Ẹge onokwaphụ b'ọ bụ ọnya,
egbu madzū l'ophoku.

⁷ Ọ bụ ẹhuka ẹhuka kẹ ndu ẹjo iya ono;
bụ iya bụ iphe e-kpofu ẹphe ekpofu;
kẹ l'ẹphe jikaru ome iphe nhamunha.

⁸ Ndu ẹjo iya ono; te mejekwa iphe nhamunha.
Obenu l'iphe onye eme ọhuma;
bẹ iphe oome adukotaje nhamunha.

⁹ Ọ kakwa mma l'i bu l'azu-utsulo;
mẹ lẹ nggu lẹ nwanyi okfu-ọnu bu.

¹⁰ Onye eme iphe dū ẹji;
bẹ ome iphe dū ẹji evuje evuvu;
Ọphu imiko madzū ibe iya 'adudu iya.

¹¹ A -hũa onye ọru-ọnu àhùhù;
'o-nwe-egomunggo egude iya kwaa ẹnya;
A -kpọ-ziaru onye maru iphe ọzo;
yọ kabaa amama.

¹² Onye doberu ẹka ndoo
atufuje ẹnya ele iphe amụ
l'ulo ndu eme iphe dū ẹji;
Mbụ; kpurupyata, ndu ẹjo iya ono l'ẹphe ha.

¹³ Onye tsuchiru nchị t'ẹ b'ọ nù
mkpu onye ụkpa echi;
bẹ e-chinua nk'iya ujiku lanu;
ọphu odudu onye anụ iya nù.

¹⁴ Iphe-oma, e meru l'edomi
adanyijekwa ẹhu-eghughu.
Ẹka-azu, a rẹru madzū
l'uwe iya abyanyije oke ẹhu-eghughu.

¹⁵ E -kpee ikpe, dū maa;
bẹ ndu doberu ẹka ndoo etejekwa ẹswa.
Obenu lẹ ndu ẹjo iya ono; bẹ ẹhu adaje kọo.

¹⁶ Onye lufuru l'okpa egomunggo;
be tsokwaa lẹ ndu maa.

¹⁷ O-ri-l'ago abujeru onye ụkpa.
Ẹge ono bẹ onye yeru mее;
mẹ o-ri-l'ọnu obu;
te enwejedu iphe.

- 18 Ndu iphe dū ẹjì l'alajẹ l'ọchi
 ndu doberu ẹka ndoo.
 Ẹge ono bẹ ndu ẹ te gudedu
 ire ẹphe ẹka ala lẹ kẹ ndu obu gūru iphoro.
- 19 Ọ kakwa mma t'ì kwata je eburu l'echi-ẹgu
 mẹ l'ọlu nwanyi, nweru ẹjo ọkpoma;
 bya aswọnuka ọswo.
- 20 Ụlo onye maru iphe;
 bẹ nri, eeri eriri l'udu iya l'udu iya;
 mẹ manụ akujeru akuru.
 Obenu l'onye eswe erigbuje iphe o nweru.
- 21 Onye achi nta
 odobe-ẹka-ndoo
 yele nta n-yemobu achitaje ndzụ.
 Onye ono; bẹ aa-nọdu
 akwabẹ ugvu; ẹku aburu nk'iya.
- 22 Onye maru iphe;
 bẹ etsogheje mkpukpu
 ndu ndaji-nggara ọgu;
 nwukposhia
 ọkpọ-mgbinyiku ọpho-mkpuma
 mkpukpu ẹphe, ẹphe keru ike yeru.
- 23 Onye eche ọnu iya nche; buri onye ata ire iya ẹra
 bẹ ezejeru iphe-emeka.
- 24 Onye eku onwiya ekuku;
 buri
 ọ-ka-onwiya-mma-l'ẹnya;
 bẹ bu uru-ọnu bu ẹpha iya.
 Onye ono bu ọyangga kpau.
- 25 Onye ẹnyiru bu ẹkpiri egbuje iya;
 kẹ l'ọ chiru ẹka wushi;
 jika o je ozi.
- 26 Eswe l'enyashi;
 bẹ ọonoduje agu iya
 tẹ ya nweru ọwaa;
 nweru ọwaa.
 Obenu l'onye doberu ẹka
 ndoo te elejedu ẹnya l'iphe ọonu madzụ.
- 27 Ngweja, ẹjo madzụ achi;
 bu akpamara l'ifu Nchileke;
 ọphu ọ buri k'onye gude
 ẹjo oriri bya iya egwogwo.
- 28 Onye ẹjo ekebe;
 bẹ ọnu a-buri kpurukudungu.
 Obenu l'onye egejeodu nchi;
 temanu yo yede ọnu;
 bẹ okfu, o kfuru a-nọ jeyewaru.
- 29 Ẹjo madzụ emeje t'a sù.
 Obenu l'onye obu gūru iphoro
 arije iphe oome ariri.
- 30 Ẹ to nwedu mmamiphe;
 m'ọ bu iphe-odo-ẹnya;
 m'ọ kwanu idzu,

ee-gudeghe mebata Ojejoje.

- ³¹ Iphe e meru ìnya kwabẹ̀ru bụ ọ́gu.
Obenu l'ọ́ bụ́ Ojejoje emeje t'e mēkputa l'ọ́gu.

22

- ¹ Ọkpobe ẹ́pha kakwa oke ẹ́ku.
Ugvu aka mkpọ́la-ọ́cha;
mẹ́ mkpọ́la-ododo.
- ² ?Bụ́ ngunu jikoru onye
nweru iphe; mē onye ụ́kpa.
Ọ́ bụ́ Ojejoje keru ẹ́phe ẹ́bo.
- ³ Onye nweru egomunggo
aphuje iphe-emeka;
zeeru iya.
Obenu l'onye egomunggo
swehuru ejeje
dupudukpuu
je adalahụ́ l'iphe-ẹ́huka.
- ⁴ Obunggo, etsoje onye dū agu;
l'atsū́ Ojejoje egvu bụ́
iphe-enweru; ugvu; mē nka.
- ⁵ Iphe nọ́ l'uzo ẹ́jo madzū́ bụ́
ógvú; mē ọ́nyà.
Obenu l'onye eche ndzū́ iya
nche ebujeru ụ́ba yeru iphe ono.
- ⁶ Zufuta nwata l'uzo, oo-shi;
o -vufutalephu; ọ́to hadu iya.
- ⁷ Onye ụ́kpa bụ́ ohu onye nweru iphe.
Onye ji ụ́gwọ́ abụ́ru ohu, onye ooji ụ́gwọ́.
- ⁸ Onye wotaru ẹ́jo ikpe dzabẹ́
l'ọ́ bụ́ oshi kwa iphe-ẹ́huka;
bẹ́ ọ́o-wọ́ta;
egvu, aatsū́ iya alaa.
- ⁹ Ọ́nu-ọ́ma bụ́ k'onye bụ́
o-me-l'uko;
kẹ́le ookejeru ndu ụ́kpa nri iya.
- ¹⁰ A -chifu onye ụ́ru-ọ́nu;
okfu alaa;
uswo; mē ọ́ko-ọ́nu agvū́.
- ¹¹ Ọ́ bụ́ onye obu gúru iphoró;
okfu iya adū́ belebele; e-shitaghe eze ọ́nya.
- ¹² Ojejoje arubeje ẹ́nya lẹ́ mmamiphe.
Obenu l'okfu onye ẹ́ te gudedu
ire iya ẹ́ka;
bẹ́ oomeje t'ẹ́ b'ọ́ dū́ iphe ọ́o-bū́.
- ¹³ Onye ẹ́nyiru asuje:
"L'agū́ nọ́kwa l'etezi.
Lẹ́ ya -lufu;
bẹ́ ọ́o-tagbukwa iya l'esu-uzo."
- ¹⁴ Ọ́nu nwanyi, eri ogori kwa iduma b'ọ́ bụ́;
Onye, a-dalahụ́ iya nū́;
kwa onye kpatsuru Ojejoje iwe.

- 15 Umere unwegirima;
 bu umere unwegirima.
 Obenu l'oo echachi,
 be eegudeje huzita iya.
- 16 Onye adzo ndu ukpa okpa l'ishi;
 k'ophu ya a-ka onweru
 iphe; me onye, bu ndu
 nweru iphe; be onuje iphe;
 e-mekochakwa bu onye ukpa.

*Ukporo akpuru okfu l'iri,
 shi l'onu ndu maru iphe*

- 17 Ngabe nchi; nua okfu onye maru iphe;
 nggu ezia obu l'iphe mu ezi ngu.
- 18 Ke l'oo-duru ngu le mma;
 m'i woru iya ye l'okpoma;
 chiru iya l'eka tekenteke;
- 19 k'ophu obu ngu a-no l'eke Ojejoje no;
 Mu meekwaru t'o doo ngu
 enya ntanu; nggubedua l'onwongu.
- 20 Mu deekwaru ukporo etu
 l'etu iri doberu ngu.
 Etu ono bu etu, a-nodu alo
 ngu eka le nchi;
 l'ezi ngu mmamiphe.
- 21 O bu etu, a-nodu ezi ngu
 iphe bu ire-lanu;
 buru etu, ii-dakobe;
 k'ophu ii-maru iphe ii-nodu
 edoru onye ziru ngu nu.
- 22 Be egudekwa ke le madzu
 bu onye ukpa; naa ya iphe o nweru.
 Ophu iimejekwa t'enya
 nyihu onye e te nwedu
 ege o haru iya l'ulo-ikpe;
- 23 kele Ojejoje
 e-mekochakwa-a
 gbaaru ephe odzori;
 nalata ndu ono ugwo iphe ono,
 ephe naru ephe ono.
- 24 Te nggu l'onye obu-oku;
 be eshikwa onya;
 ophu nggu l'onye
 ehu-onwu 'ejekwa ayiyi;
- 25 e menyaa; yo chia ngu umere iya ono;
 nggu eshi ege ono baa l'enu, e ti tudu.
- 26 Ba anajekwa madzu mkpaleka;
 ophu inodukwaru madzu l'itumo;
- 27 ke l'i -nwedu iphe ii-gude kfu ya;
 be aa-pakwa paa paa
 oshi-azee ngu.
- 28 Ba afofukwa ekpe,
 e gude kpaa oke-ali l'oge ndiche.

- 29 Ẹ́ Ẹ́ phuru onye ọru iya doru ẹnya ọhuma.
 Ọ́ bú onye ono bú onye
 e-jegheru ndu eze ozi.
 Ẹ́ too jegheduru ndu ẹ́ ta
 madu ẹ́pha ẹ́phe ozi.

23

- 1 Nggu l'oke amadụ l'eri nri;
 ọt́kwaa ẹ́hu; maru egbe onye ọ́bu.
- 2 Nggu akpade onwongu;
 m'ọ́ -búru l'í bú onye
 oke-ẹ́pho.
- 3 T'ẹ́hu-anmanma nri ọ́bu;
 be egudekwa ngu;
 kẹ́ l'ọ́ kwa nri,
 e gude eme t'a hata ngu l'ọ́nya.
- 4 Be esegbushikwa onwongu l'akanya.
 Kwakwaa ẹ́nya;
 nggu ejetaje ghaa ẹ́nya;
- 5 kẹ́ l'ẹ́ku abujekwa:
 a -bya aji ẹ́nya;
 b'ọ́ búwa phuchangu;
 fua ẹ́bà l'ọ́ bú ugo; phekashihi.
- 6 Onye ụ́kparaswi -kua ngu lẹ́ nri; be ejekwa;
 ọ́phu nri, o shiru 'agujekwa ngu;
- 7 kẹ́ l'egbe onye ono;
 bẹ́ iphe ọ́orije bú l'í byaru iya erigbu.
 Ọ́o-nọ́du ekfukwaru ngu-a t'í rifua;
 obenu lẹ́ nri, ooseru ngu te shidu iya l'obu.
- 8 Nwa iya ọ́phu bahuru ngu l'ọ́nu;
 bẹ́ ị́-gbókwa.
 Ẹ́pha, i turu iya aburu ngu kẹ́ mmanu.
- 9 Be ekfujekwa okfu yeru onye eswe;
 kẹ́ l'oo-wotakwa okfu mmamiphe ono,
 i kfuru iya ono wúa lẹ́ ntụ.
- 10 Ba afofukwa ẹ́kpè, e gude
 kpaa oke-alí l'oge ndiche;
 ọ́phu ị́-bajekwa l'alí ndu a tọ́ru ogbe;
- 11 kẹ́le Ojejoje, bú ike kpụu
 a-byakwaru ẹ́phe ọ́dzori.
 Ọ́o-gbakwaru ẹ́phe ọ́dzori;
 gbagude ngu.
- 12 Yejekwaru ẹ́hu l'iphe eezi ngu;
 nggu angabeje nchí l'okfu, ezi mmamiphe.
- 13 Ba apajekwa nwata
 miní-ishi-oba.
 Chije iya iphe; l'ẹ́-tọ́ nwuhukwa.
- 14 I -gude ẹ́chachi húa ya àhùhù;
 nggu adzọ́o ya ndzụ.
- 15 Nwa mu; iphe e-me t'ẹ́hu tsọ́o mu ẹ́na;
 kwa l'í bú onye maru iphe.
- 16 Mbú l'obu a-nọ́du atso mu ẹ́na;

- m'ọ -bùru l'okfu, shi ngu
l'ọnu adabujeru adaburu.
- 17 Be ejijekwaru ndu ẹjo madzọ ijimẹnya.
Tẹ iphe ii-mejechia bọru
t'ị tsuje Ojejoje egvu.
- 18 Ono iphe e-me t'uzo ifu ngu dọru ngu lẹ mma;
ọphu iphe ono, iile ẹnya iya
ono 'aladọ kẹ mmanu.
- 19 Ngabẹ nchị nwa mu; maru iphe;
tẹ obu ngu nọdujekwa l'egbe ndzọ, iibu.
- 20 Be etsokwa ndu anguruma;
ọphu i sokwa ndu ẹkpiri anu;
- 21 kẹle ndu anguruma;
mẹ ndu ẹkpiri akpajekwa ụkpa.
Onye azẹ-phe ngwọrinaka
aburu nkaraba ẹkwa;
bẹ oo-mekochaa wee.
- 22 Nujekwaru nna, mọru ngu nọ okfu;
ọphu jikpojekwa nne ngu ẹbo-ẹbo-l'afu;
okfu l'ọ kahụwaru.
- 23 Zuta ire-lanu;
nggu azuta mmamiphe!
Be erekwa iya erere!
Buru onye hùrù onwiya àhùhù;
nggu enweru egomunggo.
- 24 Nna onye doberu-ẹka ndoo;
bẹ ẹhu atsoje ẹna nshinu.
Nwa, maru iphe;
aburu ugvu nọ nna iya.
- 25 Mejekwa t'ẹhu tso nna lẹ nne ngu ẹna.
Nggụ emee tẹ nne,
mọru ngu nọ
teje ẹswa l'okfu-ẹhu ngu!
- 26 Nwa mu; tẹ obu ngu nọdu l'ẹke mu nọ.
Enya erua ngu alị l'umere mu;
- 27 kẹle nwanyi okpara bukwa iduma.
Nwanyi, eme ẹji aburu
wẹlu, dọ kpagungu.
- 28 O bọ ẹge abalị-d'egvu anọduje l'egbudu;
kwabẹru madzọ; bọ ẹge ọ nọduje.
Iphe ọ nọ l'ozo iya aburu
t'ọ rata unwoke ndu achị
nwanyi t'ẹphe ka l'igwe.
- 29 ?Bọ onye bọ onye a tọru ọnu?
?Bọ onye bẹ aphụ jiru okpoma?
?Bọ onye bọ onye nseku?
?Bọ onye bọ onye edo?
?Bọ onye bọ onye ụkparehu?
?Bọ onye bẹ ẹnya eke mee mee?
- 30 O bọ ndu t'ẹ b'ọ phodu l'ite;
ndu etsojeru l'achọ mée,
a gwaru agwagwa.
- 31 Wofu ẹnya lẹ mée teke ọotsu vaa vaa;

- l'atsutsu atsutsu l'okoro;
mẹ teke o deru ederu.
- ³² E -megee; bẹ ọotajekwa l'ọ bụ agwọ;
ẹhuka iya adu l'ọ bụ ẹra ogiji.
- ³³ Teke ono; nggu awata ọphu
iphe ẹ tii phujehadua;
wata ọri iphe gbachiru ẹnya.
- ³⁴ Teke ono; yọ dū ngu l'ọ bụ
onye zẹ l'echi eze ẹnyimu;
mbu l'ọ bụ onye degeru
l'iphe e gvuberu l'eli
ugbo-mini.
- ³⁵ Nggu awata ọra:
"L'e tsuru ngu iphe!
O bụ l'ẹphe te mekakwa mu iphe.
Ẹphe tsuru ngu iphe;
o bụ l'ẹ to rudu ngu l'ehu.
?Bụ teke ole bẹ ii-tehu;
je ọcho mee ọdo."

24

- ¹ Be ejikwaru ndu ẹjo madzụ ijimẹnya;
ọphu nggu l'ẹphe 'ayikwa.
- ² Kẹ l'iphe anọje ẹphe l'obu
bụ iphe kpangangangu.
Iphe eshije ẹphe l'onu aburu
ẹge ee-shi kpata okfu.
- ³ O bụ mmamiphe;
bẹ eegudeje akpu ọlo;
buru iphe-odo-ẹnya;
bẹ eegudeje mee ya;
yo shihu ike.
- ⁴ O bụ iphe-odo-ẹnya;
bẹ eegudeje gude ngwa-ọlo, ere ire;
l'ama mma dojia ime ọlo.
- ⁵ Onye maru iphe kakwa onye ike nọ ike.
Onye ẹnya ruru alị aka onye agburu-ẹhu.
- ⁶ Onye eje ọgu; bẹ mkpa onye nzizi dukwaru.
Onye ọ dū t'ọ mekputa l'ọgu;
achọ igweligwe ndu
a-nodu akpọ-ziru iya ọzo.
- ⁷ Mmamiphe kwa ẹka 'eru onye eswe.
O -nodu l'ẹke ọha dzuru l'obu-edukfu;
b'ẹ to kfudu okfu.
- ⁸ Onye nọ l'ẹjo idzu;
bụ iphe aa-nodu eku iya bụ o-me-njọ.
- ⁹ Idzu, onye eswe chitaru
abujekwanuru iphe dū ẹji;
ọphu onye uru-onu
'adujedu madzụ mma.
- ¹⁰ Ẹka -kufu ngu l'oge
iphe-ehuka;
bukwa iphe ọ bụ;

bù l'ì rùhuru arùhu.

11 Dzoṣutakwa ndu a kpù eje egbugbu;
nggu alólata ndu akpò
galagala ala èke ee-gbu éphe azù.

12 Í -sù l'è tò gbasadùru ngu;
onye ono, enyoje obu
madzù ono;
?o nweru iphe è tò madu.
Onye ono, bù iya eche
ndzù ngu ono;
?iiri l'è tò madu iphe iime tò.
Ọ-kfùnu onyemonye
òbule ụgwò l'ège iphe onye meru dù?

13 Rije manù-engu; nwa mu;
kè l'ò dù mma.
Mbù lè manù-engu,
e metaru l'èbaku-engu
a-tsò ngu ẹna l'onu.

14 Makwarùphù l'ò bù
ẹge ono bè mmamiphe
dù mma lè ndzù ngu;
Í -chọ-vu iya;
bè ụzọ ifu ngu a-dùru ngu lè mma;
ọphù iphe ono, iile
ẹnya iya ono 'arùhudu.

15 Be ejekwa je akwaa ngge
l'ò bù ẹjọ madzù t'ì je
egwò iphe l'ùlò onye
doberu ẹka ndoo;
ọphù iijekwa ọgu
ọ-lua-ọlaa lè nk'iya!

16 Ishi iya aburu l'onye
doberu ẹka ndoo -daa;
m'ò daru ugbo ole;
bè oo-gbeshikwa.
Obenu l'ẹjọ madzù;
bè ndakfù a-dakfuta.

17 Be etekwa ẹswa l'onye
ọhogu ngu daru;
ọphù ẹhu atsojekwa ngu
ẹna l'ùkfù kpọru onye ọhogu ngu;

18 k'ọphù è to ghudu Ojejoje eghughu;
yọ haa ya ome iphe ọ ga eme iya.

19 T'iphe ndu ẹjọ iya ono eme;
bè emejekwa t'ẹhu wata ngu
ọphù àphùphù;
ọphù ejijekwaru ndu
ẹjọ madzù ijimẹnya.

20 Kè l'ẹjọ madzù;
te nwedu iphe oo-le ẹnya iya.
Ọku a-nyihuru iya;
yọ wùshi ọwa.

21 Nwa mu; tsujekwa Ojejoje egvu;

- nggu atsujekwaphu onye eze egvu.
Be etsokwa ndu ekwefuru ẹphe ikè;
22 kẹle Ojejoje yẹle onye eze
ono bẹ e-mekwa tẹ
kpurupyata tẹ ngu
ọtu-l'ukfu;
?Bụ onye maru egbe
odachi, ẹphe e-gude dakfu ngu.
23 Ndu ọwaa bụkwaphu okfu onye mmamiphe:
Ole madzụ ẹnya l'ifu
l'ekpe ikpe ta dukwa mma.
24 Mbu l'onye suru onye
ikpe nmaru l'ọo ya bẹ iswi dọ mma
bẹ ndiphe e-gudekwa nmaa ẹjo ẹtu;
iphe bụ mbakeshi avuaru iya pyii.
25 Obenu lẹ ndu ikpe;
nma iya onye ọ nmaru;
bẹ iphe a-duru lẹ mma;
Ndu ono bẹ aa-goru
onu-oma, ha nshinu nọ.
26 Onye yeru onu l'okfu ẹge
gbaru nọ ekoshi lẹ ya bụ ọkpobe ọnya ngu.
27 Vuru ọzo jeodu ozi,
nọru ngu nọ l'ali;
temanu nggu ejee ozi,
nọru ngu l'egu;
temanu nggu awata ọkpu ọlo ngu.
28 Ba agbakwaru madzụ ibe ngu ẹjo ekebe;
ọphu i gudekwa onu ngu dughua madzụ.
29 Ba asukwa l'ii-melata
madzụ iphe o meru ngu;
gude kfu madzụ ugwo iphe o meru.
30 Mu swejeru ẹke onye ẹnyiru kọru okfu;
je aghajaa ẹke onye
ẹ-te nwedu egomunggo kọru vayinu.
31 Iphe furu l'ẹke ono aburu ọgarama-mbo.
Eke ono abukotaru ẹgbudu.
Mkpuma, e gude
gbaa ya upho; adakashihuhwa.
32 Mu abya awata ọri iphe ono, mu phuru ono;
bya egude iya mụta iphe.
33 L'ọ kwa: mgbenya -rota ngu;
nggu asu l'ọo t'i ekutota iya nwanshi.
Nggu achiru ẹka ye
l'utakfu; l'ọo t'i tuta ume.
34 I -bya ele ẹnya; ukpa afuaru ngu l'ọ bụ onye
onye abali-d'egvu byaru nk'ia;
ukpa atụ ngu gbirimu l'ọ bụ onye
onye iphura, chi ngwa-ogu byakfutaru.

- 1 Ndu ọwaa; kwaphu ẹtu ẹtu ọdo,
Sólomọnu nmashiru.
Ndu deru iya l'ẹkwo bụ ndibe Hezekáya,
bụ eze ndu Júda.
- 2 Odomi iphe edomi abujeru Nchileke ugvu.
Obenu l'ọvo iphe avọvo
bụ ugvu kẹ ndu eze.
- 3 Ọ bụ ẹge igwe habe l'eli;
alì adù-be ogvu;
bù ẹge obu onye eze
bù-be iphe ẹ taa vọ-rudu avọ-ru.
- 4 Kweshia ẹgba, gbaru lẹ mkpọla-ọcha;
onye uzu enweru iphe
oo-gude kpua
mkpọla-ọcha, ama mma.
- 5 Rushia ndu ẹjo iya ono l'ẹhu
eze; nggu aphu; aba-eze iya
egude odobe-ẹka-ndoo nguru anguru.
- 6 Ba anọdukwa l'ifu onye eze atụ-li onwongu!
Ophu i jekwa asugaru l'ẹke
ndu oke amadụ nọ!
- 7 Ọ kakwa mma t'ọ buri
yẹbedua e-gbe sù ngu:
“Gbeshi; bya anọdu l'ẹke ọwaa, ka mma;”
mẹ l'i gbe je anọdu l'ẹke dọ mma;
a sù ngu t'i lufuta je anọdu
l'ẹke ẹ-ta dudu mma;
nggu emewaphu onwongu
iphe-iphere l'ifu oke amadụ ono.
- 8 Ba agbakebejekwa ọso;
je ogbaru madzụ ẹkwo;
kẹ l'ọ -buri l'e mekochaaru;
okfu ono nmaa ngu
bẹ ọo-ghakọbekwa;
mee ngu iphe-iphere.
- 9 Teke nggu lẹ madzụ ibe ngu atụ ntutego;
be ewokwaru iphe madzụ
kfuru ngu l'edomi kfua.
- 10 Ọdumeka bẹ onye
nuru iya nù
e-mekwa ngu iphe-iphere;
Ophu ẹjo ẹpha, ii-vuta
ta byadụ bya alufu ngu alufu l'ẹhu.
- 11 Okfu, e kfuru l'ẹge ọ gbaru
dù l'ọ bụ ororo
mkpọla-ododo,
a gakoberu mkpọla-ọcha.
- 12 Mba, onye maru iphe abaru
onye angabeje nchì l'okfu, eekfuru iya
dukwa l'ọ bụ iphe-nchì,
e gude mkpọla-ododo mee;
m'ọ bụ iphe ọdo, e gude
okpobe mkpọla-ododo mee.

- 13 Ọ bụ ẹge aka-mini eguje ẹhu
egugu l'oge okpomoku
bụ ẹge nwozi, e gude
ire iya ẹka eguje ndu ezi
iya ozi ẹhu egugu.
Mbụ l'oomeje; obu egua
ndu nwe iya nù egugu.
- 14 Onye asa nsasa iphe-oma,
ẹ to medu bẹ dukwa l'ọ bụ
igwe, ruru eruru;
bya ephee pherephere;
tọ chihe mini.
- 15 Ọ kwa ọta nshi; bẹ e-gude
mee onye achi nù;
yo mee iphe ẹ to shidu kwe lẹ ya e-me.
Mbụ l'ọo ire-oma;
b'e gude tapyaa okpu.
- 16 Ị -phua manụ-engu;
ritakwa iya l'oge-ephō ngu;
I -rinuka iya; bẹ ịi-gbokwa iya.
- 17 Jetaje kẹ madzụ l'o-ruberu.
L'ị -gbalaha ya oshitoshi;
bẹ ịi-byakwa bya adu iya ashị.
- 18 Ọ bụ ẹge mgboro;
m'ọ bụ ogu-mbeke;
m'ọ bụ akfụ, atsu nkọ
ahuje oku; bụ ẹge nwoke,
agba madzụ ibe iya ejo ekebe aduje.
- 19 Ọtu-kobe onye ẹ-te medu
ire-lanụ ishi teke iphe atsu madzụ l'ẹhu;
dukwa l'ọ bụ onye eme t'ọ
taa iphe l'eze; iphe eme iya;
m'ọ bụ onye eme t'ọ gude
okpa, nwuhuru iya anwuhu jee ije.
- 20 Ọgu egvu anụ onye aphu
jiru okpoma;
dulekwaphu l'ọ bụ onye
yefuru uwe iya teke oyi atsu iya;
m'ọ bụ onye eteru ose l'ẹke ọnya nọ iya.
- 21 Ẹgu -agu onye ohogu ngu;
nukwa iya nri t'ọ ria.
Teke mini agu iya;
kekwa ya mini t'ọ ngua;
- 22 lẹ teke iime ẹge ono;
bẹ bụ iphere bẹ iimeta ekpu iya.
Iphe ono ahua ya oku l'ẹhu.
Odo aburu lẹ Ojejoje e-bu ngu-a nggo.
- 23 Ọ bụ ẹge pherephere,
shi uto ugvu egudeje mini bya;
bụ ẹge okfu-azu akpataje odzu ifu.
- 24 Ọ kakwa mma l'i bu l'azu-utsulo;
mẹ lẹ nggu lẹ nwanyi
okfu-onu bu.

- 25 Ọ̀ bụ ẹ́ge mini, guru egugu
aduje onye ẹkpiri akpọ nkụ
bụ ẹ́ge ozi-oma, shi ẹ́ke, teru ẹnya aduje.
- 26 Onye doberu ẹka ndoo
-woru onwiya haaru ẹjo madzụ;
dukwa l'ọ bụ ogba,
a sworu aswoswo;
mbụ l'ọ bụ nwogvu,
a farushiru afarushi.
- 27 Ẹ tọ dudu mma o rinuka manụ-engu.
Ọ kwaphụ ẹge ono;
b'ẹ t'ọ dudu mma madzụ
o gude ẹka eme t'a kwabẹ iya ugvu.
- 28 Onye, e-ta adujedu ike okpa-de onwiya
dukwa l'ọ bụ mkpukpu,
e nwukposhiru upho-mkpuma iya;
yo gheru onu.

26

- 1 Ọ bụ ẹ́ge aka-mini, daru l'oge
onanwu ta agadu mkpa;
mbụ ẹ́ge mini, chiru teke
aakpa nji ta agadu mkpa;
bụ ẹ́ge okwabe onye eswe
ugvu ta gbakwaphu.
- 2 Onu, e buru onye e-ta
dudu iphe o meru
dukwa l'ọ bụ onye aatụ nwenu,
ephe ephephe iphe:
ọ -tua; yọ tų-swee ya.
- 3 Ẹchachi bẹ eegudeje agọ inya;
mkpa bẹ eegudeje agọ nkakfụ-igara;
ndu eswe aburu mgboro;
bẹ eechije ephe l'okpurukpu-azụ.
- 4 Be eyekwaru onye eswe onu
lẹ mkpokoro okfu, ookfu.
Odumeka; bẹ nggu l'iya
a-tukokwa bya aburu ndu eswe.
- 5 Yekwaaru onye eswe onu
lẹ mkpokoro okfu, o kfu.
Odumeka; bẹ oo-tubesukwa
lẹ ya maru iphe.
- 6 Onye ezi onye eswe ozi
dukwa l'ọ bụ onye ebu onwiya achi;
l'anụ onwiya nshi.
- 7 Ọ bụ ẹ́ge okpa, akụ onye
ngvuru lakpalakpa ta dudu mkpa, ooga;
bụ ẹ́ge ẹtu onye eswe anma ta gadu mkpa.
- 8 Ugvu, a kwaberu onye eswe
dukwa l'ọ bụ mkpuma urobo,
meru mbu-l'eka-uta.
- 9 Ẹka onye eswe anma ẹtu
dukwa l'ọ bụ ẹ́ke onye

mee atsu akpa onwiya ógvú l'ẹka.

- 10 Onye butaru onye eswe;
m'ọ bú o-shi-awe-o-shi-awe
t'ọ jeeru iya ozi
dúkwa l'ọ bú onye agba akfú
gude iya l'emekakota madzú iphe.
- 11 Ọ bú ẹge nkúta alajẹ azú
bya eria ẹnwa, ọ nwaru;
bú ẹge onye eswe abuje;
o -mee mkpokoro iphe;
yọ la iya azú.
- 12 Mbu; ?I phuru nwa
o-maru-omachata?
Onye ono bẹ onye eswe kakwa mma.
- 13 Onye ẹnyiru sùru l'agú nọ lẹ woroworo;
l'ẹjo agú tsoru iphe bú ọzo adzọ-phe.
- 14 Ọ bú ẹge ibo anọduje
aswọ-phe l'iphe e gude gbaa ya
bú ẹge onye ẹnyiru anọduje
aghaswashì l'oshi-azẹe ya.
- 15 Onye, ẹnyiru tsuru uwomini
abuje o -tsuta utara l'ophe;
yọ kpọo ya agufuta ye l'onu.
- 16 Onye ẹnyiru arije lẹ iya ka
umadzu ẹsaa, maru oye onu l'okfu
omaru iphe.
- 17 Onye esweta esweta;
je eye onu l'okfu, ẹ tọ madú ishi iya;
dú l'ọ bú onye jeru je
awọru nkúta lẹ nchi.
- 18 Onye eduswe ibe iya ọzo;
sú l'ọ bú okfu bẹ ya ezi iya
- 19 dúkwa l'ọ bú itsọku;
mẹ ejọ akfú, onye ogvu
gude eme mbẹreshi.
- 20 Nkú -anọdu l'oku;
ọku anyihu.
Ntumatu -laa; uswo alaa.
- 21 Ọ bú ẹge icheku emeje oku;
yọ gbanwuhu;
m'ọ bú ẹge nkú emeje oku; yọ nwulihu;
bú ẹge onye okfu akpalije okfu.
- 22 Okfu-azú atsojekwa ntumatu;
mbú l'ọtukoje ẹhu vọ kfurukfuru.
- 23 Ọ bú ẹge ẹremete okfu
azẹ-mije okpoma nshi;
bú ẹge eegudeje nshì
mkpọla-ọcha kpọ-mia ite-ura.
- 24 Onye madzú dú ashì
egudeje okfu-onu zẹ-chia onwiya.
Obenu l'ime obu iya;
bú ẹregede nọ iya;

- 25 m'o -ruhuduru okfu iya atso ịtsagha.
Be eyekwaru iya ọnu;
kẹ l'uruburuku, nọ iya
l'okpoma rukwaru ẹsaa.
- 26 Ashi, madzụ dū iya;
bẹ oogudeje ụgho domia.
Obenu l'iphe dū ejì, oome;
bẹ ee-mekocha-a tūa too l'edzudzu ọha.
- 27 Onye egwu iduma;
bū iya e-mekochaa dalahū iya.
Onye eswi mkpuma;
bẹ mkpuma ọno e-welata
azū bya eswipyabẹ.
- 28 Onye ẹjo-ire akpoje ndu,
oomeka iphe l'ẹhu ashì.
Ọ kwaphū ẹge ọno;
bẹ ajaja eli-ọnu emebyije iphe.

27

- 1 Ba asakwa nsasa l'owaa iphe ii-me echile;
kẹ l'ẹ tị madu iphe ụboku
a-buru.
- 2 Haa t'onye ọdo jaa ngu ajaja;
be gudejeshi ọnu ngu;
jaa onwongu.
Haaru iya onye ọdo;
t'ẹ b'ọ bushi nggubedua l'onwongu.
- 3 Mkpuma anyikwa ẹra;
ẹja aburu oke-ivu.
Obenu l'onye eswe
-kpatsua ngu iwe;
b'ọ kakwa iphe labu ọno ọnyi ẹra.
- 4 Iphe-eghughu emejekwa
iphe-ọnikiri;
ovuma akabaaru ejì nk'iya.
Obenu l'ijimẹnya kakọta ẹphe ẹbo ejì.
- 5 Mba, a baru madzụ jakatangu kakwa mma;
mẹ l'i yeru madzụ obu l'edomi.
- 6 Iphe ọnya ngu mekaru ngu kakwa mma;
mẹ l'akpa ụgho,
onye ọhogu ngu nmaru ngu.
- 7 Ọ bū onye ẹpho jiru;
bẹ manu-ẹngu aduje ejì.
Obenu l'onye ẹgu agu;
bẹ iphe atso ile anọdujeru atso iya ẹna.
- 8 Nwoke, bū o-jeta-ọgharu-ufu
dukwa l'ọ bū nwenu,
phephuhuru l'ẹkfuna iya.
- 9 Ọ bū ẹge manu senti yele manu,
eshi kwẹkwekwe emeje t'obu atso ẹna;
bū ẹge ụzo, onye ọnya ngu kpọ-ziru ngu
emeje t'ẹhu kpọ-vohu ngu.
- 10 Ba ahakwa ọnya ngu;

ọphu iihakwa ọnya nna ngu;
 ọphu ị gbakwaru laa kẹ
 nwunne ngu teke ọmuruku mọru ngu;
 kẹ l'obutobu, nọ ngu ntse
 kakwa mma;
 mẹ lẹ nwunne ngu, nọ ngu ote-ẹnya.

- 11 Maru iphe; nwa mu;
 nggu emee t'obu tsoje mu ẹna;
 k'ọphu mu a-maru iphe
 mu a-nọdu ekfujeru ndu ta
 dudu iphe ẹphe guberu mu.
- 12 Onye nweru egomunggo
 abuje ọ -phua iphe-emeka; yo zee ya.
 Obenu l'oma-ego adukpuje je ekulahu iya;
- 13 Madzọ -sụ lẹ ya a-noduru
 o-shi-awe-o-shi-awe l'itumo;
 natakwia iya uwe iya.
 Gude yẹbedua t'ọ nọdu lẹ
 mkpaleka m'ọ buru onye
 mba ọdo b'ọ nọduru l'itumo ọbu.
- 14 Madzọ lufuta lẹ nchi-abọhu;
 gọlaharu obutobu iya ọnu;
 l'ara iya gbagbagba;
 bẹ ọo-dukwa l'ọ bu iphu b'ọ phu iya.
- 15 Nwanyi okfu-ọnu dukwa
 l'ọ bu tẹyiteyi mini mbọku mini achi.
- 16 Ahuta iya dukwa l'ọ bu
 onwula pherephere azu t'ẹ b'ọ phehe;
 m'ọ bu ogude ẹka lẹ-gude
 manu, awushi awushi.
- 17 Ọ bu ẹge e gudeje igwè;
 l'aba igwè t'ọ tsu nkọ;
 bukwaphu madzọ agbọ-lije madzọ ibe iya.
- 18 Onye kuru oshi-figu erijenu akpuru, ọ mītaru.
 Ẹge ono bẹ onye letaru nnajiufu iya ẹnya;
 bẹ ọokwabeje ugvu.
- 19 Ọ bu ẹge madzọ eleje ẹnya
 lẹ mini;
 phu nwonyonyo iya;
 bu ẹge okpoma onye
 ekoshije ẹge onye gbaru.
- 20 Ọ bu ẹge epho te jijedu ọnwu; too ji alì-maa;
 bu ẹge iphe agubebe madzọ;
 te dzujedu iya edzudzu.
- 21 Mkpọla-ọcha bu l'ite-igwe
 b'e egheje iya; gude data iya.
 Mkpọla-ododo aburu
 l'oku-uzu b'e egheje iya; gude data iya.
 Obenu lẹ madzọ bu ajaja,
 aaja iya b'e gudeje maru ẹge ọ gbaru.
- 22 Ẹ to nwekwa m'ì tsuru onye eswe l'otumu;
 mbu; m'ì gude ọdzú tsua ya otsu ose;
 ii-gbe tsufu iya ririri l'ẹhu.

- 23 Majẹkwaru ẹge aturu ngu eje iya.
Nngu akwabẹjekwaru eswi ngu ẹnya.
- 24 Kẹ l'iphe-enweru ta
aanojekwa jeyewaru;
oṣhu onye lanu 'ekpujekwa
okpu-eze tsube l'ogbo sweru ogbo.
- 25 E -gṣufu ẹwu; kẹ oṣhungu eruchita.
E -je l'eli ugvu; e gbua ẹwu oṣhungu.
- 26 Unwu aturu ngu bu iya
e-webe ngu iphe.
Eghu bu iya be ii-nodu ere gude azu ali.
- 27 Ii-nweru ẹra-eghu, ii-gude
azu nngu le ndibe ngu;
me unwegirima unwanyi,
i gude egude.

28

- 1 Ejo madzu anoduje agba oso;
l'e bo du onye achi iya nu.
Obenu l'onye doberu aka ndoo;
be obu eshihuje ike l'o bu agu.
- 2 Mba -watawa okwefu ike;
ephe awata ogba-nweshi
ndu ishi ephe aka aka.
Obenu l'onye, maru iphe;
nweru egomunggo buru ishi;
obu egvuru ndu oochi egvuru.
- 3 Onye ishi, akpa ndu ukpa ehu;
dukwa l'o bu mini, chikoru
iphe e meberu l'ali kpota.
- 4 Ndu jikaru ome iphe a turu
l'ekemu;
kwa ndu ejio iya ono;
be ephe l'ephe bu ike.
Obenu le ndu eme iphe
a turu l'ekemu bu ndu eme
iphe du eji be ephe enwufu.
- 5 Ndu eme iphe du eji iphe
vudo nhamunha te edojedu ẹnya.
O bu ndu maru Ojejoje;
b'o dokotaru ẹnya ohuma.
- 6 Onye ukpa, eme ire-lanu; kakwa mma
me l'onye nweru iphe;
l'aru urukutu.
- 7 Nwa, emeje iphe a turu
l'ekemu bukwala onye,
maru iphe.
Obenu l'onye yele ndu ekpiri ayi;
bu iphe-iphere b'o me ekpu nna iya.
- 8 Onye gude o-muru-nwa l'akpa eku
kwa onye aphuru ndu ukpa imiko;
be okpa eku obu edoberu.
- 9 Onye jikaru le ya te medu ekemu

- bẹ ekfukfu, ookfu anu
Nchileke abujeru Nchileke akpamara.
- 10 Onye du onye, obu guru
iphoro; shilaha a ẹjọ ọzọ;
kwa onye obu a-nma l'onye, ọ gbaru.
Obenu l'onye ẹ-te emedu
iphe aata iya uta; e-keta okè l'iphe-oma.
- 11 Onye nweru iphe; etubesuje lẹ ya maru iphe.
Obenu l'onye ukpa,
egomunggo ruru alị a-vofuta iya-a.
- 12 Onye doberu ẹka ndoo
-bahụ l'ochichi;
ẹhu atsolahaa ndiphe.
Ejo madzu -bahukwanu iya;
ndiphe acholaha a ẹke ẹphe e-domi onwẹphe.
- 13 Onye akpami ẹjọ iphe,
o meru akpami;
b'ẹ t'ọ dujekwaru lẹ mma.
Obenu l'onye koshiru iphe
o meru; haa ya ememe;
bẹ aaphujeru imiko.
- 14 Onu-oma bu k'onye atsu Ojejoje egvu.
Obenu l'onye kpo-chiru
okpoma e-je iphe-ehuka.
- 15 O bu ẹge agu, ede ekiri;
m'ọ bu biye, abọ erumu du;
bu ẹge onye gude akirishi achị ndu ukpa du.
- 16 Onye ishi, gude ike achị;
bẹ te nwedu egomunggo.
Obenu l'onye ẹku, eegude
ugho akpa du ashị bẹ a-ka nka.
- 17 Onye gburu ochi;
ochi ono gude iya;
bẹ a-nodu aghalephu
kpata phungu jeye teke ọo-nwuhu.
T'ẹ b'ọ dukwa onye a-gbaru iya mkpu.
- 18 Onye eme iphe, uta ta duduru iya;
ta dukwa iphe eme iya nu.
Obenu l'onye aru urukutu;
a-kpo-buhukwa; daa.
- 19 Onye eseshi akanya ike;
e-nwe nri; nwee ya k'etsutsu.
Obenu l'onye adabujeru
l'omẹphe iphe ẹ-ta agadu mkpa;
bẹ a-buru ukpa-mkpere.
- 20 Onu-oma, tso onye ire-lanu ahajẹ nshinu.
Obenu l'onye achị ẹku l'ike;
te erighakwaru iya.
- 21 Obo madzu ẹbo ta dukwa mma.
Obenu lẹ madzu
emeswejelekwaa l'okfu nri.
- 22 Onye ukparaswi bu iya;
bẹ onweru iphe ka agugu;

ọp̄hu ọomadu l'ọkpa ụkpa eche iya echeche.

- 23 Onye, baru onye
mesweru nū
m̀bà; bẹ onye ono, a baru
m̀bà ono e-mekochaa maru
l'ọ ka iya ome ọhuma;
mẹ l'onye ọp̄hu b̄ulephu
ajaja eli-ọnu b'ọ jaje iya.
- 24 Onye ezitaje iphe nna iya;
m'ọ b̄u kẹ nne iya; s̄u:
“L'ẹ t̄o b̄udu ome ẹjī”
bẹ yẹle onye mmebyi b̄ukwa iphe lan̄u.
- 25 Onye nchamenya akpalije okfu.
Obenu l'onye dakoberu
Ojejoje; bẹ ọo-d̄uru lẹ mma.
- 26 Onye ch̄iru ụkfu kw̄ee
onwiya b̄u onye eswe b'ọ b̄u.
Obenu l'onye gude
mmamiphe eme iphe ta
d̄udu iphe eme iya n̄u.
- 27 Onye anuje onye ụkpa iphe;
bẹ ụko taa k̄odu.
Obenu l'onye aph̄uje ndu ụkpa
woru ẹn̄ya lopyia;
bẹ aa-d̄u l'igwe k̄oo ọnu.
- 28 Ẹj̄o madz̄u baa l'ochichi;
ndiphe edomishilahaa onw̄ephe.
Obekwanu lẹ ndu ẹj̄o iya
ono -kpolashihu;
ndu doberu ẹka ndoo aka l'igwe.

29

- 1 Onye aabaru m̀bà tekenteke;
yo mele-e iphe oome;
bẹ ọtu-gbirimu a-t̄u;
ọp̄hu a byad̄u aghata iya aghata
- 2 Ndu doberu ẹka ndoo -bata l'ochichi;
ndiphe etelahaa es̄wa.
Onye ẹj̄o iya ono -bata l'ochichi;
ndiphe ats̄ulahaa ude.
- 3 Onye yeru mmamiphe obu
emeje t'ẹhu at̄s̄o nna iya ẹn̄a.
Obenu l'onye eme
k'unwanyi ọkpara;
bẹ erigbuje iphe iya.
- 4 Ọ b̄u ikpe, d̄u maa;
bẹ eze egudeje mee mkp̄ukpu, ọ ch̄i;
yo keru ekeru.
Obenu l'onye ẹn̄ya
ori wuruwuru n̄o egudeje
ẹka-az̄u kpakash̄a ya.
- 5 Onye aja madz̄u ibe iya ajaja eli-ọnu
b̄u ụgbu, e-kota iya l'ọkpa; bẹ ooge.

- ⁶ Ẹjo madzù; bẹ ẹjo iphe oome
anmajẹ l'ọ bụ ọnya.
Obenu l'onye doberu ẹka ndoo
anọduje agụ egvù; ẹhu l'atsọ iya.
- ⁷ Onye doberu ẹka ndoo ezije
obu l'alì;
l'ekpe ndu ụkpa ikpe nhamunha.
Obenu l'ẹjo madzù ta bụdu iphe oome;
b'ọ kpa ishi iya.
- ⁸ Ọ kwa ndu, bụ
o-gude-ọnu-akpa-nko bụ
ndu emeje tẹ okfù l'ada lẹ mkpukpu.
Obenu lẹ ndu, maru iphe;
abyanyije iphe-eghughu.
- ⁹ Onye nweru egomunggo
-kpuru onye eswe je ọlọ-ikpe;
bẹ iphe onye eswe ọbu
awataje ememe bụ:
ọchi-phe mkpọkoro ọchi;
mẹ ọba-phe korokoro;
ọphu 'oo-kwedu tẹ nchị dọ ndoo.
- ¹⁰ Ndu mgbugbu-madzù;
bẹ onye eme iphe vudo
nhamunha adujekwa ẹjì.
Ẹphe awata ọcho ẹge ẹphe e-shi wofu iya.
- ¹¹ Onye eswe avù-geje ọvuma l'ẹge o ghu iya.
Obenu l'onye maru iphe
akpadeje onwiya.
- ¹² Ọ -buru l'onye achì achìchì
angajẹ nchì l'iphe bụ ẹjo-ire;
bẹ iphe bụ ndu ejeru iya
ozi abukotalephu ndu ẹjo iya.
- ¹³ Onye ụkpa; mẹ onye akpa
madzù ẹhu nweru iphe, ẹphe gba mgba.
Iphe ọbu bụ l'ọ bụ Ojejoje
asajẹ ẹphe ẹnya.
- ¹⁴ Onye eze -gude ire-lanù
l'ekpe ndu ụkpa ikpe;
bẹ aba-eze iya a-nguru
anguru gbururu jeye.
- ¹⁵ Ọ bụ ẹchachi b'e gudeje
hùà nwata;
yọ maru iphe.
Obenu lẹ nwata, a haru ẹhu;
emechije nne iya ifu.
- ¹⁶ Ndu ẹjo iya ono aka nshinu eje;
ẹjo iphe l'akakwaphu nshinu eje.
Obenu lẹ ndu ọphu doberu
ẹka ndoo e-gude ẹnya
phù teke ẹphe a-nọdu ada.
- ¹⁷ Hùà nwa ngu àhùhù;
ẹge nchì adù ngu ndo;
mẹ k'ọphu oo-me t'obu tsọ ngu ẹna.

- 18 Ẹke ẹ te nwedu onye àphù;
bẹ onyenonnu emeje ẹge dọ iya mma.
Obenu l'onu-oma bu
k'onye eme iphe a tọru l'ekemu.
- 19 Ẹ tọ bulekwa-a okfu-onu;
b'e gude ezi ohu iphe nwẹnkinyi;
kẹ l'iphe i kfuru iya e-do iya-a ẹnya;
obenu l'ẹ too yeduru ngu onu.
- 20 ?I phuru onye awọ okfu kpokongu?
Onye ono bẹ onye eswe
a-kakwa oburu madzọ.
- 21 Nwoke -shi lẹ nwata
l'aswaru nwozi iya aswaru;
bẹ nwata obu e-mekochaa naa ya ufu iya.
- 22 Onye ovuma akpalije okfu;
onye okpoma-okfu l'eme
tẹ ẹjo iphe ka l'igwe.
- 23 Madzọ -watawa oku
onwonye ekuku;
a maru l'adada iya ruwaru.
Obenu l'onye eme agu;
bẹ ugvu etsoje.
- 24 Onye gbaru l'ogbo iphura;
bẹ kwa onwiya dọ iya ashị;
kẹ l'aanuje onye obu nte;
t'ẹ b'ọ dọ teke ọo-gba ama.
- 25 Onye atsu madzọ egvu;
kwa onya b'ọ gbaru onwiya.
Obenu l'onye, bu Ojejoje
b'ọ chiru ukfu kwẹe
te nwekwa iphe eme iya nọ.
- 26 Aaduje igweligwe acho
t'onye ishi meeru ẹphe
iphe-oma.
Obenu l'ọ bu Ojejoje bu
onye ekpeje ikpe, dọ mma.
- 27 Onye ẹ te emedu iphe vudo nhamunha;
aduje onye doberu ẹka ndoo ashị.
Ege ono bẹ onye obu guru iphoro
aduje ẹjo madzọ.

30

- 1 Owaa bu onu-okfu Aguru Jake kẹ Masa.
Nwoke ono kfuru iya Itiyelu.
O kfuru iya Itiyelu; kfuaru iya Ukalu; sọ:
- 2 “O bu iya katsukpo obuta idigagalogo
l'iphe bu madzọ;
lẹ ya te nwekpodua
egomunggo madzọ lẹ phuu.
- 3 Lẹ ya ta mọdu mmamiphe;
ya ta ma onye nsọ ono amama ophu.
- 4 ?Bu onye nyibajewaru imigwe; nyizita?

?Bù onye gbajewaru
 okoroko; kuta pherephere?
 ?Bù onye gudejewa uwe
 iya kechia mini, nọ iya nù?
 ?Bù onye meru tẹ mgboko
 jebebetsua ẹke o jebeberu?
 ?Epha onye ono bù ngunu?
 ?Bù ngunu bù epha nwa iya?
 Kanuru mu iya m'ì maru iya.

⁵ Okfu Nchileke l'ọ ha ta adakwa ẹda.

Oobuje mgbaru-ike iphe bù
 ndu gbabaru l'ime iya;
 k'ophu ndzù e-dzu ẹphe.

⁶ Be eyekwakwa iphe l'okfu iya;
 ọdumeka bẹ ọo-bakwaru ngu mba;
 gube ngu onye ẹjo-ire.

⁷ Iphe labù bẹ mu arọ ngu;
 nggube Ojejoje;
 ba ajikakwa mu omeru iphe
 temanu mu anwuhude.

⁸ Mee tẹ mu be ejejeshi
 oye ẹka l'iphe-mmanu.
 Be emekwa tẹ mu kpaà ụkpa;
 ophu i mekwa tẹ nweru iphe.
 Nujele mu phù ophu
 e-dzuru mu nù.

⁹ Ọdumeka; bẹ mu
 e-nwenukakwaru iphe;
 shi ẹge ono jika ngu;
 kfulahaa; sù:

'?Bù onye bù Ojejoje obu';
 m'ọ bù mu akpalahaa ụkpa; yo zia mu oshi;
 shi ẹge ono mebyia epha
 nggube Nchileke mu.

¹⁰ Ba atujekawaru nwozi
 yele nnajiufu iya mgba;
 Ọdumeka bẹ oo-bukwaru
 ngu onu, e-re nù.

¹¹ O nwekwaru ndu anọdije akọ nna ẹphe onu;
 ophu ẹphe emedu nne ẹphe ọhuma.

¹² Mbu ndu arije l'ẹphe dụ-geru;
 obu l'ẹjo adudu, ẹphe dụ
 ta alufukwa ẹphe l'ẹhu.

¹³ Mbu ndu anọduje eku
 onwephe ekuku;
 l'ele kọrobangu.

¹⁴ Eze, nọ ẹphe l'onu
 bù ugu-mbeke; mẹ nkogo,
 ẹphe gude t'ẹphe tuko
 ndu ụkpa, nọ lẹ mgboko
 gbushikota;
 mbu mee tẹ ndu ẹ tọ
 dudu ẹge ọharu ẹphe
 chihu lẹ mgboko.

15 Eto-mini mutaru
 unwu-mgboko labu;
 Iphe ephe anoduje
 araru iya aburu:
 'Nu mu! Nu mu!'

O nweru uzi iphe eto,
 ephe te ejijedu ejiji;
 mbu uzi iphe eno,
 e-ta subua: 'L'o dzuwaru!'

16 Iphe ono bu: ili; ekpa-nwa nwanyi,
 e-ta atsudu ime; yeke ali;
 ke l'ali t'angunyabudua min
 i su le ya ta anguhedu.
 Owaa oku, enwu enwunwu.
 Oku te nwedu l'oo-nonyaa;
 su: 'L'o dzuwaru!'

17 Onye egwu nna iya enya;
 t'oo ngaru nne iya nchi l'iphe o ziru iya;
 be egbe-nwoku e-shi le
 nsuda ugwu bya aswota iya enya.
 Yo buru udele e-ri iya.

18 O nweru uzi iphe eto,
 du mu biribiri nshinu;
 mbu uzi iphe eno, e-te edodu mu enya:

19 Uzo ugo l'akpamigwe;
 uzo agwo l'eli mkpuma;
 me uzo ugbo-mini l'eze enyimu;
 yeke uzo nwoke yeke nwanyi.

20 Owaa ege nwanyi okpara emeje:
 Oorije; fuchaa onu.
 O me; yo su:

'L'e to dukwa iphe du eji ya meru.'

21 O nweru uzi iphe eto,
 mgboko anmaje jijiji;
 mbu uzi iphe eno kpuru mgboko aka:

22 Iphe ono bu:
 ohu, ghoru onye eze;
 onye eswe, dafutaru nu bya enweru iphe;

23 nwanyi, du madzu ashi,
 mekochaaru; lua nji;
 odo bu nwamgboko,
 e gude egude; yo kpafu
 nnufu, gude iya nu.

24 O nweru iphe eno haje,
 nwanshu le mgboko;
 Obenu l'ephe manwuru iphe ehu:

25 Ndada bu iphe agburu-ehu
 ta nodu, e meru dobe le mgboko.
 Obenu l'o pakoje nri
 l'onanwu dobe, o e-ri l'udzu-mini.

26 Ewalu bu unwu anu,
 uvo e-ta nodu, e meru dobe le mgboko.
 Obenu l'o kpakahule eze mkpuma buru.

- 27 Igube te nwedu ézè;
 ọbule ọonodujele ephe l'ogbo l'ogbo.
- 28 Ngwere; bẹ ee-gude ẹka anwuta.
 Obenu l'ọo-nọjele-e l'ufu-eze.
- 29 O nweru uzi iphe ẹto,
 ahaje ọkpa ije ọhuma;
 Mbụ uzi iphe ẹno,
 ahaje ọkpa ije k'ugvu ugvu.
- 30 Iphe ono bụ agụ.
 Agụ bụ iya bụ anụ,
 kakọta ike l'iphe bụ anụ.
 Ẹ tọ dudu iphe ọ gbaru ọso;
- 31 Ọdo bụ oke-ọku, adzọ
 kfungangangu kfungangangu;
 mẹ mkpi;
 yẹle onye eze, ndu soja iya
 dọ-pheru mgburumgburu.
- 32 Ọ -buri l'i shi mewaa
 l'ọ bụ onye eswe;
 shi atụ-lije onwongu atụ-li;
 m'ọ bụ l'ọ nweru idzu iphe dọ ẹji, i chīwaru;
 kpuchikwaa ẹka l'ifu l'iphere iya!
- 33 Kẹ l'ọ bụ ẹge ono, bụ:
 e -gude mini ẹra-eswi;
 e meta iya manụ-buredu,
 eeku Bọta, abuje;
 a -swikpoo imi aswikpo;
 yọ wufuta mee;
 bụ ẹge bukwapu;
 a -kpalia iphe-eghughu; okfu ada."

31

Ọnu-okfu eze, bụ Limelu

- 1 Ọwaa bụ okfu mmamiphe
 eze, bụ Limelu.
 Okfu ọwaa bụ okfu
 mmamiphe, nne iya ziru iya:
- 2 "Byiko nwa mu.
 Nggube nwa ọphu,
 shi mu l'ẹpho;
 nwa, mu kwetaru l'ukwa iphe.
- 3 Be ezikwa ike ngu
 l'ome kẹ nwanyi!
 Be ewokwaru onwongu
 haaru ndu ono,
 emebyije ndu eze ono.
- 4 Byiko Limelu; ẹ tọ bukwa kẹ ndu eze.
 Ongu mẹe ta gbakwa ndu eze.
 Ẹ tọ gbakwa tẹ mẹe,
 eme l'anya guje ndu ishi.
- 5 E -menyaa; ephe ngua mẹe;
 zahaa iphe ekemu kfur;

- nafu ndu eemegbu
emegbu ikpe, du maa, gbaru ephe.
- 6 Nu ndu ala l'iyi mee, eme l'enya;
nggu anu ndu aphu byaru mee;
- 7 t'ephe ngua; zahaa ege o duru ephe.
Mbu; t'ephe ba anyatahe
iphe-ehuka, byaru ephe.
- 8 Dzoje odzo ehu ndu ono,
e-ta dujedu ike odzo odzo
ehu ephe ono
Dzojeeru unwu-ogbe iphe gbaru ephe.
- 9 Kfuje iphe gbaru ngu l'ekfukfu;
nggu ekpeje ikpe nhamunha.
Gbajeru ndu ukpa yele ndu
e to nwedu ege o ha ephe odzori."

Nwanyi umere oma

- 10 Nwanyi, bu okpobe nwanyi;
?bu onye a-cho-vughe iya?
Egbe nwanyi ono kakwa
mkpuma, vu oke aswa ire.
- 11 Nji iya egudeje ire iya eka;
ophu o dudu okpobe
iphe ako iya uko.
- 12 Iphe-oma be
oo-walatajeru nji iya.
E too wolatadu iphe-emeka;
jeye l'oge nka-ezekuna nk'iya.
- 13 Ofoje eji aturu yele owu;
fota ndu ophu du mma;
gude ekwe ekwa; yo he iya uhere.
- 14 Egbe nwanyi ono du
l'o bu ugbo-mini ndu agba ikike ngho;
ke l'oojeje eke teru enya
je akpata nri.
- 15 Ootehuje le gerigeri nchi-abohu;
mee nri; doberu ndibe iya;
bya ekeeru unwu-mgboko,
ephe l'iya bu oru.
- 16 Ooleje enya okpobe ali; zu; za;
bya egude okpoga,
o jetaje ko mgbo vayinu.
- 17 O -noje ozi iya ke kerere le phururu;
Eka eshihuje iya ike l'ozi.
- 18 Ngho, oogba;
be oogbaje iya rita iya uru;
Ophu iphe-oku iya
anyihudu enyashi mgburumburu.
- 19 Oo gudeje eka iya gbaa owuu;
gude eka iya kwee ekwa l'onwiya.
- 20 O saje eka l'emere ndu
ukpa me ndu e to dudu
ege o ha ephe iphe-oma;

- 21 Teke oyi atsushi ike;
b'ẹ tọ kpajedu ishi;
kele ndibe iya b'ọ
dzushiwaru uwe oyi.
- 22 Oogudeje ẹka iya
kwee ẹkwa, ootoje l'iphe-azẹe ya.
Uwe iya bu ọkpobe ẹkwa
ọcha yele k'uswuswe.
- 23 Nji iya be aakwabeje ugvu
k'iche l'obu-edukfu l'ẹke
ndu bu ọgurennya mkpukpu dzuru.
- 24 Oogudeje ẹka iya kwee uwe ọcha;
dobe l'ere.
Ọ bu iya be ndu agba ngho
azutaje iphe oke-l'ukfu.
- 25 Ọkpehu yele ọdu ugvu;
be tsoru iya ẹhu;
Oo-mekochaa mumua
onu-ochi l'uzo ifu.
- 26 Oogudeje mmamiphe ekfu okfu;
ẹge ono b'ọ buje;
ọ -kpọ-ziru madzọ uzo;
yọ buleruphu ọkpobe
iphe b'o zije onye ọbu.
- 27 Ndibe iya be ooswijeru
eswiru; eleta ẹphe ẹnya;
Ọphu ẹnyiru anodu iya.
- 28 Unwu iya awu-lihujẹ;
kua ya onye a goru onu-oma.
Nji iya l'ekukwa iya phu
ẹge ono; l'aja iya ajaja.
- 29 "Le mgboko ọwaa;
gbaa mgburumburu;
be unwanyi, eme iphe,
du mma; du ugvu jikwaru ejiji.
Ọ bu l'ọo nggubedua kakota iya ẹphe!"
- 30 Ọdu ugvu l'ẹnya
eduswejekwa madzọ;
oma-mma aburu
iphe ẹ-ta kpojedu ukfu.
Obenu le nwanyi,
atsọ Ojejoje egvu;
be gbaru t'a jaa ya ajaja.
- 31 Bua ya obunggo, gbaru iya nu;
Mbọ t'ozì, o gude ẹka iya ẹje mekwaa
t'e tua ya ẹpha l'obu-edukfu.

O-zi-iphe

¹ Ọwaa bụ olu O-zi-iphe; mbụ nwatibe Dévidi, bụ eze lẹ Jerúsalemu.

² “Iphemiphe ọbule bụ ori aphụ! Iphemiphe ọbule bụ ori aphụ!” Ono iphe O-zi-iphe ekfu.

³ ?Bụ ngunu bụ uru, madzụ erita l'iphe bụ akanya, oose lẹ mkpuli ẹnyanwu-a?

⁴ Ọgbo ọwaa -lufuta; yo tsee; laa. Ọgbo ọdo etso iya. Obenu lẹ mgboko anọdujelephu ẹge ọ nọ.

⁵ Ọobuje; ẹnyanwu -hata; yo chia; nyihu. Yo gude ọso laphu azụ l'ẹke o shije hata.

⁶ Pherephere epheje laa ọhuda. Yo pheru laa isheli. Yo phee mgburumgburu mgburumgburu; laphu azụ l'ẹke o shi.

⁷ Iphe bụ nggele, nonu atsoje tsoa l'eze ẹnyimu. Obenu l'ẹnyimu te ejijedu ejiji. Yo buru ẹke nggele shi tsofu; bẹ ọotsolataje azụ.

⁸ Ẹ to nwedụ iphe ẹ-ta akpatajedu ike agvugvu; k'ophu bụ lẹ madzụ ta atụ-ghedu onu iya. Ẹnya te elenyajekwaa iphe; sụ lẹ ya te elehedu; ọphu nchị 'anunyajekwaa iphe; sụ lẹ ya ta anuhedu.

⁹ Iphe nọhawa nụ; bukwa iya phụ e-mekochaa nọdu. Yo buru iphe ono, e mejehawa nụ ono; bẹ ee-me ọdo. Ẹ to nwekwa iphe bụ iphe ọphungu lẹ mkpuli ẹnyanwu-wa.

¹⁰ ?O nweru iphe nonu, madzụ e-gbe sụ: “Lenu! L'iphe ọwaa kwa iphe ọphungu.” O gbe nọduhaakwaru; bẹ ọgbo nk'ayi byaderu.

¹¹ Ndu ọphu nọhawaru nụ; b'ẹ t'a anyatajehakwa. Ndu ọphu abyanu; bẹ ọgbo ọphu, tso iya nụ; ta anyatakwa iya phụ.

Mmamiphe bụ iphe-mmanu

¹² Mbẹdua, bụ o-zi-iphe-a shikwa buru lẹ Jerúsalemu; buru eze ndu ịzurelu.

¹³ Mu eworu obu mu zia; tẹ mu mụa iphe gude mmamiphe; chọfuta iphemiphe ọbule, eme lẹ mkpuli igwe-wa. Ọ bụlephu nsegbu-akanya; bẹ Nchileke meru doberu unwu eliphe t'ephe seje.

¹⁴ Mu lewaru ẹnya l'iphemiphe ọbule, eme lẹ mkpuli ẹnyanwu-wa; phụ l'ephe l'ephe ha bụ ori aphụ. Ọ dū l'ọ bụ onye achị pherephere ọso.

¹⁵ Iphe gheru nggo b'ẹ te emeghekwa t'ọ k'furu nhamunha; ọphu 'a gụ-ghedu iphe ẹ-ta nọdu nū l'ogu.

¹⁶ Mu byawaru bya ariā ọriri l'onwomu; sụ lẹ mu mawaru mmamiphe nshinu; maswetakota iphe bụ ndu vuhawa mu ọzo buru eze lẹ Jerúsalemu. Ẹ to nwedụ ẹge mmamiphe; mẹ ọkwenya jeru iya, mu ta mahadua.

¹⁷ Mu abya efube ifu; gvulaha ẹnu mmamiphe; t'ọ doo mu ẹnya; mbụ tẹ mu maru iphe dū iche l'ogvu-ememe yele ome-eswe. Iphe mu mụtaru aburu l'iphemiphe ọbule ono dū l'ọ bụ ọchi pherephere ọso.

¹⁸ Ishi iya aburu l'iphe oke-mmamiphe ewotaje bụ oke-nggumaphu. Yo buru ẹge madzụ aka ọma iphe l'ẹje; bụ ẹge aphụ a-nọdu aka iya atsotso.

¹ Mu abya arĩa l'ime obu mu; sụ: “Tẹ mu daędu ome t'ẹhu tsọo mu ẹnà; maęduru ẹge ọ dọ-tabe mma.” Obenu lẹ mu megeeru bya amaru l'ọ bụkwaphu ori aphụ.

² Ọchi ọchi; bẹ mu phụkwaruphu l'ọ bụ ome-eswe. Mu abya elee ẹnà l'ẹhu-ọto-ẹnà; ji: “?Nanụ uru, madzụ erita iya?”

³ Mu abya esede t'ọ doo mu ẹnà; mbụ iphe a-karu madzụ lẹ mma; lẹ nwa teke ophu ọ nọkwadua lẹ mkpuli igwe ọwaa. Mu abya eye ẹka lẹ męe; k'ophu mu a-ma iphe ọ bụ; mbụ ome-eswe; teke mbędua l'onwomu ta bụdu onye eswe.

⁴ Mu abya eye ẹka l'oke akanya; kpushiaru onwomu ọlo; gbashĩa mgbo vayinu.

⁵ Mu agbashĩa mgbabu; kpushia ẹke aanọduje atụta ume ye iya; dzashĩa oshi-omi, dọ iche l'iche ye iya.

⁶ Mu abya atushia okpuru, ee-gudeje agba mini l'oshi, mu yeshiru.

⁷ Mu abya agbashĩa ohu ndu k'unwoke; mę ndu k'unwanyị; yeru ohu ndu ophu a mụshiru mu l'ufu. Mu nweshiru eswi; nweru elu; karia iphe bụ ndu ophu vuhawa mu ọzo bụru eze lẹ Jerúsalemu.

⁸ Mu abya akpaa mkpọla-ọcha; kpaa mkpọla-ododo; męwaru ẹku, shi l'ẹka ndu eze; mę l'ẹka ndu ọhodo. Mu abya afọo ọgbo-egvu ndu k'unwoke; mę ndu k'unwanyị; byakwaphu bya eworu ụnwanyị emeje t'ẹhu tsọ unwoke ẹnà dophee onwomu mgburumgburu.

⁹ Ya abya akakọta iphe bụ ndu eze, vuhawaru mu ọzo chĩa Jerúsalemu l'ephẹ ha; gudekwaru mmamiphe mu ẹge mu gude iya.

¹⁰ Ẹ to nwedụ iphe ẹnà mu phujeru; yọ gwa mu agụgu nahujeru mu nụ. To nwekwanu iphe mu maru, e-me t'ẹhu tsọo mu ẹnà, mu hajeru ememe. Yọ bụru iya bụ uru, mu ritaru l'akanya, mu ese.

¹¹ Mu abya atọo nwẹhu gbua igo l'iphemiphe ọbule ono, mu meru ono; yeru ophu mu gude ẹka mu seta; mękpọ iphemiphe ọbule, mu seru akanya iya; bya aphụ l'iphemiphe ọbule ono tuko bụru ori aphụ; dọ l'ọ bụ onye achị phẹrephere ọso; l'ẹ tọ dọdu uru, madzụ ritaru lẹ mkpuli ẹnyanwu-wa.

Mmamiphe; mę ome-eswe bụ ori aphụ

¹² Ya ndono; mu abya ezia obu l'alị; rilahaa kę mmamiphe; ọgvu-ememe mę ome-eswe. ?Bụ ngunu ọdo; bẹ onye eze ọphungu e-me, ẹ-ta bụdu iphe eze ọdo mehawaru?

¹³ Mu abya aphụ lẹ mmamiphe ka ome-eswe mma; ẹge ono, iphoro ka ọchi mma ono.

¹⁴ Onye maru mmamiphe bụ ẹnà b'ọ gude aphụ ọzo; onye eswe eru mgboko oru-ishi. Mu abya aphụ l'ephẹ ẹbo ono tuko bụru ọdo l'ọdu-oshi lanu: l'ọ bụ iphe meru onye ophu emeje onye ophu.

¹⁵ Mu abya arĩa l'obu mu; sụ: “L'ọ bụ iphe meru onye eswe e-me mu. ?Nahunu uru, mu ritaru lẹ mu bụ maru mmamiphe?” Mu abya arĩa ya l'ọkpoma mu; sụ: “L'iphemiphe ọbule ono tųokwa bụru ori aphụ.”

¹⁶ L'ọ bụ ẹge a zaharu onye maru iphe bụ ẹge aa-zaha onye eswe; l'ẹ tọ dọdu ẹge aa-no-be; a zahaa ẹphẹ ẹbo. Yọ bụru ẹge ọnwu gburu onye eswe; bẹ oo-gbu onye mmamiphe.

Akanya bụ ori aphụ

¹⁷ O bụ iya meru iphe ndzụ dọ mu ashi; kę l'iphemiphe ọbule, eeme lẹ mkpuli ẹnyanwu-wa tuko akpatsu mu aphụ. Iphe ono tuko bụru ori aphụ; bụru ọchi phẹrephere ọso.

¹⁸ Iphe bụ akanya, mu seru lẹ mkpuli ẹnyanwu-wa dukotakwa mu ashi; ke l'ọ bụ onye ọphu e-tsota mu nù; bẹ mu e-mekochaa haaru iphemiphe ọbule ono;

¹⁹ l'ẹ b'ọ dū onye maru: onye ọbu; ?oo-bụ onye maru iphe; t'oo bụ onye eswe. Obenu l'ọ bụ onye ono, e-tsota mu nù ono; bẹ e-nwekotaru iphemiphe ọbule ono, mu doru ẹnya edodo see ẹza iya lẹ mgboko-a ono. Onanu kwaphụ ori aphụ.

²⁰ Mu abya atalahaa onwomu ụta; sụ: ?Bụ ngunu meru iphe mu ese akanya lẹ phu lẹ mkpuli ẹnyanwu-wa?

²¹ Lẹ madzụ egudeje mmamiphe; gude ọkwenya; mẹ nka see akanya. E -megee; yọ buru onye ẹ-te eridu aphụ iya b'ọ se iya edoberu. Onanu kwaphụ bụ ori aphụ; buru ẹjo iphe ha nshinu.

²² Mbụ; ?bukpo ngunu; bẹ madzụ erita l'akanya; mẹ photophoto, ọoku; l'erigbu onwiya l'aphụ ozi, ooje lẹ mkpuli ẹnyanwu-wa.

²³ Kẹ l'oge, madzụ nọ ndzụ; b'ọ nọkota l'iphe-ehuka; ozi, ooje aburu ozi aphụ; mbukponu mẹ l'enyashi; bẹ egomunggo ta nọdu iya l'ekalanu. Onanu kwaphụ ori aphụ.

²⁴ Ẹ tọ dudu iphe ka lẹ madzụ eri; l'angu ẹge dū iya mma l'iphe o setaru l'akanya. Ono; bẹ mu lekwaruphu ẹnya; phu l'ọ shi Nchileke l'eka;

²⁵ kẹle ndege ẹ tọ buru Nchileke; ?bụ onye g'a-phuje iphe oo-ri. Témanu; ?bụ onye; bẹ ẹhu g'anọdu atso ẹna?

²⁶ Onye eme iphe dū Nchileke mma; bẹ ọonuje mmamiphe; nū iya iphe-odo-ẹnya; nū iya ẹhu-otso-ẹna. Obenu l'onye, bụ ẹjo madzụ b'ọ lojeru ifu ye l'okpa ẹku doberu ndu eme iphe dū Nchileke mma. Onanu abukwaruphu ori aphụ; buru ọchi pherephere ọso.

3

Ipthemiphe ọbule nweru ògè

¹ Ithemiphe ọbule nweru ògè;
mbụ l'iphe bụ iphe,
eeme ememe lẹ mkpuli
igwe ọwaa nweru ògè:

² Ògè ọmu madzụ nọ;
ògè anwuhu anọdu.
Ògè omebe iphe l'alị nọ;
ògè ọkpata iphe anọdu.

³ Ògè egbugbu nọ;
ògè ome t'a koro anọdu.
Ògè ọkukposhi iphe akukposhi nọ;
ògè ọkpụ iphe akpukpu anọdu.

⁴ Ògè ọra ẹkwa nọ;
ògè ọchi anọdu.
Ògè ọgu aphụ nọ;
ògè ote egvu anọdu.

⁵ Ògè otufashi mkpuma nọ;
ògè ọtutukobe mkpuma anọdu.
Ògè ọnmata akpa nọ;
ògè ba anma akpa anọdu.

⁶ Ògè ọcho iphe achocho nọ;

ògè oswe ɛnya l'iphe anɔdu.

Ògè ɔkwakobe iphe nɔ;

ògè otufashi iphe anɔdu.

⁷ Ògè ɔlakashi iphe alakashi nɔ;
ògè ɔgbakwa iya agbakwa anɔdu.

Ògè ɔnodu nggijinggiji nɔ;

ògè oye okfu okfu anɔdu.

⁸ Ògè oye obu nɔ;
ògè ɔdu ashì anɔdu.

Ògè ɔgu nɔ;

ògè ɛhu-agu anɔdu.

⁹ ?Bu ngunu bu uru, onye akanya erita l'akanya, oose?

¹⁰ Mu phukwaru ivu, Nchileke boru unwu eliphe.

¹¹ Lɛ Nchileke doru ɛnya ndo; mee iphemiphe ɔbule dobetsua l'ògè iya. Yɔ bya emee madzɔ t'ooritaje ojeje. Obenu lɛ madzɔ ta dudu ike ɔmaeberu iphe Nchileke meru; tsube l'ishi jeye l'ɛke o jeberu.

¹² Mu amaru l'ɛ tɔ dudu iphe ɔdo, katsuaru madzɔ mma ɔdo, ɛ-ta bɔdu t'ɛhu tsɔje iya ɛna; yɔ meje iphe du mma teke ɔ nɔ ndzɔ.

¹³ T'onyenɔnu rije ege ɔ gu iya; yɔ nguje ege ɔ gu iya; akanya, oose edzuaru iya. ɔ bu onanu bu iphe-oma, shi Nchileke l'ɛka.

¹⁴ Iphe doru mu ɛnya bu l'iphemiphe ɔbule, Nchileke meru; a-nɔ jeye lɛ tutu yoyo. ɛ tɔ dudu iphe ee-yekwa iya eyekwa; tɔ du ɔphu ee-wofu iya ewofu. Iphe meru iphe Nchileke meru iya ege ono bu k'ɔphu madzɔ e-gude iya atsɔ yɛbe Nchileke egvu.

¹⁵ Iphe bu iphe ɔnonu shihaakwa nɔdu. Iphe bu iphe a-nɔdu nɔ nɔhaakwa. Yɔ bɔru Nchileke emeje t'a nyata iphe shi nɔduhawanu.

Ejo iphe jiru mgboko

¹⁶ Ma abya aphua iphe ɔdo lɛ mkpuli ɛnyanwu-wa: L'ɛke gbaru t'e kpee ikpe, du maa bu akirishi b'a phuru iya. ɛke a g'aa-nɔdu eme iphe vudo nhamunha bu ejɔ iphe b'a nɔ iya eme.

¹⁷ Mu arja; sɔ: "Lɛ Nchileke e-kpee ndu doberu ɛka ndoo; lɛ ndu akirishi ikpe; kɛ l'iphemiphe ɔbule nweru ògè nk'ia; iphemiphe ɔbule, eeme ememe enweru teke eemeje iya."

¹⁸ Mu abya arja ɔdo; sɔ: "Lɛ Nchileke adatajekwa madzɔ adata; gude koshi ɛphe l'ɛphe l'anɔ-ɛgu-ɛgbudu bu iphe lanɔ."

¹⁹ ɔ bu ege ɔ du madzɔ b'ɔ du anɔ-ɛgu-ɛgbudu. ɔ bu iphe lanɔ tuko ɛphe ebo swiru; kɛ l'ɔ bu ege ɔnwu egbu madzɔ; bɛ oogbu anɔ-ɛgu-ɛgbudu. Yɔ bɔru ege ɔphu atɔ ume; bɛ ɔphu atɔ. Madzɔ te gbe kadu anɔ-ɛgu-ɛgbudu mma. Iphemiphe ɔbule tuko bɔru ori aphɔ.

²⁰ ɛphe l'ɛphe ha tuko ala l'ɛkalanu. ɛphe l'ɛphe ha tukurɔ shi l'ɛja. Yɔ bɔru l'ɛja; bɛ ɛphe chiko ala.

²¹ ?Bu onye maru mɛ ume madzɔ; ?ɔolaje l'eli l'oswiya; k'anɔ-ɛgu-ɛgbudu ala l'alɔ.

²² Ya ndono; mu eleebe ɛnya l'iphe ono; phɔ l'ɛ to nwedu iphe ɔdo, karu madzɔ mma ɔdo; gbahaa t'ɛhu tsɔje iya ɛna l'akanya, oose; kɛ l'ɔ bu iya bu òkè-iphe iya. Ishi iya aburu; ?bu onye ha k'odulata iya azɔ; t'ɔ phɔ iphe e-me nɔ teke o gbeshitsuaru.

4

¹ Mu abyakwaphu bya elee ɛnya; phũ ɛhu, unwu-eliphe akpa ibe ɛphe lɛ mkpuli ɛnyanwu-wa. Mu abya aphũ ɛnya-mini ndu aakpa ɛhu; to nwe onye a-sũ ɛphe gberuma. Yɔ buru ndu ono, akpa ɛphe ɛhu ono; bɛ ike nɔ l'ɛka. Obenu l'ɛphebedua te nwedu onye a-sũ ɛphe gberuma.

² Mu asũ lɛ ndu ophu onwu gbuwaru; bũ iya bũ ndu ophu nwuhuwaru anwuhũ; bɛ ɛhu kakwa ɔtso ɛna; mɛ lɛ ndu ophu nɔkwadu ndzũ.

³ Obenu l'ime umadzu ɛbo ono; bɛ onye ophu nk'iya ka mma bũ onye ophu ɛ-ta amũdua amũmu; mbũ onye ono, ɛ-ta phũdua ɛjo iphe eemebe lɛ mkpuli ɛnyanwu-wa.

⁴ Ya ndono; mu aphũ l'iphe bũ akanya, madzũ ese; mɛ iphemiphe ɔbule, madzũ dzutaru edzuta tũkoru shi l'okopho, madzũ ekoru ibe iya. Onanu abũkwaruphu ori aphũ; buru ɔchi phɛrɛphɛ ɔso.

⁵ Onye eswe achijeru ɛka ye l'ifu ɔtakfu; taa nvɔ-ɛka iya.

⁶ Obenu l'ɔ kakwa mma l'e nweru iphe jiru ogbogbo-ɛka lanũ; ɛhu adu madzũ agu; mɛ l'a kwaru l'ose akanya; t'ɛka labũ ji, bũ ɔchi phɛrɛphɛ ɔso.

⁷ Mu abyakwa bya aphũ l'iphemiphe ɔbule lɛ mkpuli igwe ɔwaa bũ ori aphũ:

⁸ O nweru nwoke ophu, bũ onye nkinyi: ɛ to nwedu nwata nwoke; to nwe nwunne kɛ nwoke. Obenu l'ɛ to senyajedua akanya t'ike gvũ iya; ophu iphe o setaru 'edzujedu iya edzudzu. Ophu o nwebudua mbũku, ɔ jijeru onwiya: “?Bũ onye; bɛ ya eriru aphũ ɔwaa? ?Bũna ngunu meru iphe ya anashĩ onwiya ɛhu-ɔtso-ɛna ɛge-a?” Onanu kwaphũ ori aphũ; buru nsegbu-akanya.

⁹ Ọdu ɛbo kakwa mma; mɛ l'ɔdu nkinyi; kɛ l'umadzu labũ a-kakwa onye lanũ oseta iphe.

¹⁰ Kɛ l'onye lanũ -daa; ibe iya a-palia ya; ɔlobu; nshɔo onye nkinyi; kɛle teke ɔ daru b'ɛ to nwedu onye a-pali iya nũ.

¹¹ Ọdo bũ l'umadzu labũ -zɛru l'oshi; bɛ ɛhu a-ka ɛphe ovo ɔku. Obenu l'onye lanũ -zɛru nkinyi iya; ?nanũ ɛge ɛhu e-shi evɔ iya ɔku?

¹² Ọ -buru onye lanũ; bɛ ee-mekputaghekwa iya. Obenu l'a -du ɛbo; b'ɛ te emekputaghekwa iya; kɛ l'ɔkpukpu, a jigbaru ɛto swia; bɛ agbabu iya dukwa ɛhuka.

¹³ Nwokorɔbya, ɛ-te nwedu iphe; maru iphe kakwa mma; mɛ l'ogurennya, bũ eze; to nwe egomunggo; buru o-kfu-nk'iya; anũ nk'iya;

¹⁴ m'o -ruhuru nwokorɔbya ɔbu shi l'ɔka-mkpɔro; m'ɔ bũ l'ufu ndu ukpa bya aburu eze.

¹⁵ Mu elee ɛnya; phũ l'iphe bũ madzũ lɛ mkpuli ɛnyanwu-wa hehuwaru tsoru nwokorɔbya ono, onye eme tɛ ya nɔdu l'ɔzori nwoke ɔgurennya ono.

¹⁶ Ndu wũ-lihuru tsoru iya bũkwa 'agũta aguta. Obenu l'ogbo ophu e-mekochaa bya nũ te ekwedũ l'o nweru iphe nwokorɔbya ono meru, du mma. Onanu abũkwaruphu ori aphũ; buru ɔchi phɛrɛphɛ ɔso.

5

Tsujɛ Nchileke ɛgvu

¹ T'ɛnya rukwa ngu alĩ teke i je l'eze-ũlo Nchileke. Ọ kakwa mma t'i je angabɛ nchi; mɛ l'o je ogwo ɛja onye eswe; kɛle ndu eswe ta amadzũ teke ɛphe eme ɛji.

² T'ire ba atsɔnukakwa ngu nko; ophu iimenukakwa ɛgwegwa okfu okfu l'ifu Nchileke; kɛle Nchileke bũkwa l'imigwe; nggũbedua anɔdu lɛ mgboko-a. Ọo ya bũ; t'ĩ gujekwa okfu ngu ɔgu.

³ Ọ bụ ẹge aaroje nro teke aari oriri nshinu bụ ẹge mkpokoro okfu ahaje nshinu l'igweligwe okfu.

⁴ Teke i kweru Nchileke ukwa; be edokwa iya l'ulori ememe; kele ndu eme eswe ta adujekwa Nchileke mma. Mekwaa iphe i kweru ukwa iya.

⁵ Ọ kakwa mma l'ẹ tii kwedu ukwa ilile; me l'i kweeberu iya; ti mehe iya.

⁶ Be ekwekwa t'onu ngu duba ngu l'iphe du eji. Ophu i sukwa onye eje ozi l'eze-ulo Nchileke l'ukwa, i kweru bukwa onu garu ngu uga; ke l'iphe ono nwekwaru ike ghua Nchileke eghughu; yo mebyishia iphe i mekotahawaru.

⁷ Nro -ghata l'igwe; mkpokoro okfu azaa azaza. Ọo ya bụ t'i gbe tsujekwa Nchileke egvu.

Ẹku bụ iphe-mmanu

⁸ I -nodu le mkpukpu; phua l'unwu ogbee; be aakpa ehu; t'e ekpe ikpe, du maa; t'e meru madzu iphe gbaru t'e meeru ephe; t'e b'o dukwa ngu biribiri; ke l'onye, ha nshinu; be onye odo, ka nshinu anodujekwa muberu enya. Obenu l'o nwejekwaphu ndu odo akakotaje ephe ebo ono nshinu.

⁹ Iphe e meberu l'ali; be uru iya bukwa k'onnyemone obule. Ọ kwaphu ege ono; be eze l'onwiya eritajekwaphu uru l'iphe egwotaru l'egu.

¹⁰ Onye yeru okpoga obu; b'e to nwekwa egbe okpoga, oo-kpata, e-dzuru iya nu. Ege ono kwaphu b'o du onye yeru eku obu: uru, o ritaru iya te edzujekwa iya. Ono bukwaphu ori aphu.

¹¹ Ọobuje eku abya; ndu e-ri iya nu abyakwaphu. ?Bu uru ngunu b'o buru onye nwe iya nu e-ta buleduaphu t'o le iya l'enya?

¹² Onye akanya; be mgbenya iya e-gujekwa egugu; m'o -riru nshinu; m'o -riru nwanshi. Obenu l'oke eku akpokewa onye nwe iya nu mgbenya.

¹³ O nweru akpamara, mu phuru le mkpuli enyanwu-wa: L'eku; be onye nwe iya nu kparu dobe; yo buru iphe agbuswashi iya ehu.

¹⁴ Obenu l'a nnyaaaru; eku ono l'o ha alakota l'iyi; k'ophu bu l'e to nwe du ophu o haru nwatibe iya.

¹⁵ L'o kwa ege o gba eka; shi l'epho nne iya; bu ege oo-gba iya la. E to nwe du iphe shi l'akanya ono, oo-gude ala.

¹⁶ Owaa bukwaphu ejo akpamara: Mbụ l'o bu ege o du bya; bu ege oo-du ala. ?Bu uru ngunu b'o ritaru l'akanya, o seru doberu pherephere?

¹⁷ Ndzu iya b'o nokotaru l'ishirishi; nodu l'iphe-ehuka takota kpokpokpo; l'iwe.

¹⁸ Yo bya edoo mu enya l'o du mma te madzu rijee; yo ngua ege du iya; tusaru ehu l'akanya, oose le mkpuli enyanwu-wa le nwoke ophu Nchileke nuru iya; ke l'o bu ono bu okè-iphe iya.

¹⁹ Odo aburu l'iphe bu onye, Nchileke nuru eku; me iphe-enweru; bya anu iya ike, oo-gude ria ya; mbu onye duru ike nata okè ophu o keru nu iya; t'ehu tsujekwa onye ono ena l'akanya oose; l'ono kwa iphe-oma, shi Nchileke l'eka.

²⁰ Ege onye ono ta adukwa teke onoduje k'ori ege o duru iya; kele Nchileke emeje t'ehu tso iya ena tekenteke; ophu uzo 'adujedu iya k'ori oriri.

6

¹ O nwekwaruphu ejo iphe odo, mu phuru le mkpuli enyanwu-wa. Iphe ono aburu iphe anyi-gbu madzu anyi-gbu:

² Lẹ Nchileke emeje tẹ madzụ nweru ẹku; mẹ iphe-enweru ọdo; bya emekwaa ya phụ t'ọ buru onye, aakwabẹ ugwu; k'ophu bụ l'ẹ to nwedu iphe agụ iya nū, akọ iya ụko. Obenu lẹ Nchileke te ekwejedu t'ọ ria ya; yọ bụ-chiaru onye ọhodo e-ri iya. Ono bụkwaphu ori aphụ; buru akpamara.

³ O -buru lẹ madzụ mụshiru unwu; mụta ẹphe ụkpọro ise; bya akaa nka lilihu alilihu; to ri ẹku ono, o seru akanya iya ono; te li iya ọkpobe elili; bẹ mbẹdua sụkwaru lẹ nwa, nọ nne iya l'ẹpho nwụhu kakwa iya mma.

⁴ Egbe nwata ono; bẹ ije, ọ byaru bụkwa ori aphụ; kẹ l'ọ laru l'abalị ishi. Nwata ono; bẹ ẹpha iya phuhuru l'ẹkpuru-ọchi.

⁵ A makwaru-a lẹ nwata ono ta phudu ẹnyanwu; to nwe iphe ọ maru. Obenu l'ọ ka nwoke phụ onweru ẹhu-agu;

⁶ m'ọ -ruhuru nwoke ono kaa nka nọ-sweta unu afa ise; to ri ẹku, o setaru; kẹ l'ọo ẹkalanu; bẹ ẹphe chiko ala.

⁷ Iphe bụ akanya, madzụ ese esese bụkwa ọnu b'e seru iya. Obenu l'ọnu te erinyajedua; sụ l'ọ jiwaru iya.

⁸ ?Bụ ngunu; bẹ onye maru iphe gude ka onye eswe? ?Bụ ngunu; bẹ onye ụkpa erita l'ọ maru ojibe onwiya ejibe l'ifu madzụ?

⁹ Iphe madzụ gudewa l'ẹka kakwa mma; mẹ l'ophu agụ iya agugu enweru. Ono bụkwaphu ori aphụ; buru ọchi pherephere ọso.

¹⁰ Iphe bụ iphe nọnu nwehaakwaru ẹpha; iphe madzụ bụ b'a mahaakwaru l'ọo iphe ono; bẹ ọo-buru. Madzụ; ?l'oo-je ọbaru onye ka iya nū mbà tọo.

¹¹ Okfu -paa l'igwe; mkpọkoro iya aka nshinu. ?Nanụ uru, madzụ ritaru l'egbe iphe ono?

¹² Ndzụ madzụ dū mkpirikpi; to nwe iphe ọ bụ. Oophuhuje l'ọ bụ nwonyonyo ?O nweru onye maru iphe e-menu mẹ madzụ nwuhutsua?

7

Mmamiphe

¹ Ẹpha ọma kakwa ọkpobe manụ-mbeleke; mbọku, madzụ nwuhuru aka mbọku, a mụru iya amumu mma.

² Oje l'ulo-ẹkwa kakwa mma mẹ l'oje l'aji; kẹ l'anwuhu bụ iphe nọru madzụ kpaa gboo. Tẹ ndu ọphu nọ ndzụ nyatajẹkwa l'ọ bụ ẹge ono b'ọ dū.

³ Aphụ kakwa mma; karia ọchi ọchi; kẹ l'eeshije l'oswinwu ifu; mee t'obu tusahụ madzụ atusahụ.

⁴ Ẹke obu onye maru iphe anọje bụ l'ulo-ẹkwa; obenu l'ẹke obu onye eswe anọje bụ l'ẹke eeri iphe.

⁵ Ọngabe nchị lẹ mba, onye maru iphe aba kakwa mma; mẹ l'ongabe nchị l'egwu, ndu eswe agụ.

⁶ O kwa ẹge nkụ-ogwu anọduje agba kpingu kpingu kpingu l'oku, eeshiberu ite bụ ẹge ọchi, onye eswe achị aduje. Ono bụkwaphu ori aphụ.

⁷ Onye maru iphe l'eme madzụ mmegbu buakwa onye eswe; yọ buru ẹge ono; bẹ ẹka-azụ emebyije obu madzụ.

⁸ Teke e megewaru iphe emege kakwa mma; mẹ lẹ teke aawata iya awata.

Ọta nshi aka mma; mẹ l'oku onwonye ekuku.

⁹ Ba abụkwa onye obu-ọku; kẹ l'ọ kwa onye eswe edoje okfu l'ọkpoma.

¹⁰ Ba asụkwa: "Bunua ngunu meru iphe oge ndiche ka mma; karia nta-a?" Ishi iya aburu l'egbe aji ono bụ aji eswe.

¹¹ O kwa ẹge ẹku, shi lẹ nna sweeru nwa dọ; bẹ mmamiphe dọkwaphu. Mmamiphe egbochitaje onye nweru iya nọ

¹² ẹge okpoga egbochitaje onye nweru iya nọ. Obekwanu l'ẹke mmamiphe gude ka bụ l'onye nweru iya nọ akajẹ nka.

¹³ Lewaru ẹn्या l'oru Nchileke: ?Bụ onye a-dụ ike mee iphe Nchileke meru; yo gbee nggọ t'ọ bya evudo nhamunha?

¹⁴ Uboku -duru ngu lẹ mma; tejekwa ẹswa; uboku -dọkwannuru ngu lẹ njo; nyatakwa l'ọ bụ Nchileke, meru uboku oma; kwaphu iya meru ẹjo uboku. Oo ya bụ l'ẹ to nwedu onye maru iphe a-muru iya nọ l'uzo ifu.

¹⁵ Lẹ mkpokoro ndzụ-wa, mu nọ-wa; bẹ mu tọkookwa iphe-a ẹphe ẹbo phukota: Mu phukwaru onye doberu ẹka ndoo; yọ laa l'odobe-ẹka-ndoo ya; bya aphukwaaphu ẹjo madzụ; yoo ka nka; l'eme ẹjo iphe l'ẹje.

¹⁶ Be edobenukakwa ẹka ndoo; ọphu i manukakwa iphe. Ono kwa oye onwongu ọru

¹⁷ Ba abunukakwa ẹjo madzụ; ọphu i bukwa onye eswe. ?Bụ ole bụ k'ogbu onwongu l'oge ngu ẹbe eru.

¹⁸ Ọphu ka mma bụ t'i gudeshia ọphu iigude ike; ọphu i hakwa ọphu; kẹ l'onye atsụ Nchileke egvu; bẹ iphe oome ekejekwaru iya.

¹⁹ Mmamiphe emejekwa onye maru iya nọ t'ọ ka umadzu iri, achi mkpukpu ike.

²⁰ Ẹ to dukwa madzụ nwigbaleke-oma, nọ lẹ mgboko-a, a-sụ lẹ ya doberu ẹka ndoo; lẹ ya te mebua iphe dọ ẹji.

²¹ Ba angabẹbejekwa nchị l'iphe bụ iphe ndiphe ekfu; odumeka; bẹ ii-mekochakwaa nua l'ẹke nwozi ngu ekfuru ngu ẹjo okfu;

²² kẹle nggubedua l'onwongu makwaru-a l'i kfuwaru ndu ọdo ẹjo-okfu ugbo olemole.

²³ Iphemiphe ọbule-a; bẹ mu gudewa mmamiphe lelee; ribua lẹ mu a-maru iphe. Obenu lẹ mu jeru iya okobe ẹka; ike ta dọ mu.

²⁴ Mu amaru l'iphe ono, bụ mmamiphe ono nọru ote-ẹn्या; bya adu ogvu ogvu; k'ọphu bụ l'ẹ to nwedu onye adu ike achọ-vu iya.

²⁵ Mu abya efuberu mmamiphe ifu; bya eyeru ẹhu l'ome tẹ mu maru: Mu a-cho-vu mmamiphe; mẹ ẹge iphe shi ẹje lẹ mgboko-a; ọdo aburu tẹ mu maru ẹge ome akirishi; mẹ ome ririri; dọ-tabẹ eswe.

²⁶ Mu aphua iphe ka anwuhu ọtso ile; mbu nwanyi, obu iya bụ ọnya; buru ugbu, eegude ahata ndiphe. Eka iya dọ l'obu mkpakobe, oogudeje atuko onye, ọoburu yele iya. O bụ onye eme iphe dọ Nchileke mma a-nahụ-ghe egbe nwanyi ono. Obenu l'onye iphe dọ ẹji; bẹ ọohataje l'onya iya.

²⁷ O-zi-iphe sụru: "Ngabeduduphu! Ọwaa bụ iphe mu phuwaru: Mu ewotaje iphe lanu yekobe l'odo; chiko ẹphe tugbabe; ẹge ee-me tẹ mu maru ẹge iphemiphe ọbule ẹje ẹje.

²⁸ Yọ buru teke ono, mu achọ iya; tọ dọ iphe mu phuru ono; bẹ mu phuru ndu dọ unu labu l'ukporo iri; yọ buru nwoke lanu bụ iya onye obu guru iphoro. Ẹ to dudu m'ọo nwanyi lanu, mu phuru, bụ onye obu guru iphoro l'ime ẹphe.

²⁹ Iphe mu cho-vuru nwenkinyi aburu lẹ Nchileke meru madzụ t'ọ buru onye obu guru iphoro. Obenu lẹ madzụ wataru ọcho ẹjo ọzo."

8

1 ?Bụ onye sūru lẹ ya bụ onye maru iphe? ?Bụ onye bụ onye iphe doru ẹn̄ya? Ọ kwa mmamiphe emeje t'ifu busahu madzū ebusahū; yō mekwaaphu t'ifu ba swīnwushi madzū aswīnwu.

Mejekwa iphe onye eze kfuru

2 Mejekwa iphe eze sūru t'e mee. Iphe kparu, iphe mu ekfu iya ẹge ono kwa l'i riburu l'ifu Nchileke l'ii-me iya.

3 T'e b'o vujekwa ngu ẹhu ọlufu l'ifu eze; ọphu i vudojekwa l'iphe dū ẹji; kẹ l'ọ bụkwa iphe dū iya mma; bẹ oo-me ngu.

4 Keshinu ọ bụ eze bụ o -kfugee-ọ-gvu; ?bụ onye ha k'ọji ya iphe oome.

5 Iphe bụ onye, eme iphe eze kfuru be mkpa taa kpakwa; nji taa ji iya. Yọ buri onye maru iphe; bẹ maru teke oo-me iphe o kfuru; mẹ ẹge oo-gude mee ya.

6 A makwarua l'iphe-ẹhuka, madzū ẹje; ka iya ẹkuku. Ọ bụ l'iphemiphe ọbule nwekwaru ọgẹ; bya enweru ẹge eegudeje eme iya.

7 Keshinu ọphu madzū ta madu iphe e-me echile; ?bụkwanu onye; a-sū iya l'ọo iphe e-mekochaa mee ndọ-ọ.

8 Ẹ tọ dudu onye a-dū ike lọ-gudeghee pherephere, bụkwa nū ẹge ẹ-tọ dudu onye a-dū ike gudeghee ndzū iya mboku, anwūhu byaru. Ọ bụ ẹge ẹ-to nwedu onye aagufuje t'e b'o tso je ọgu teke ọgu daru; bụ ẹge ẹ-to nwedu l'ome iphe dū ẹji ahaa ndu eme iya nū.

Ẹjo madzū; l'onye, doberu ẹka ndoo

9 Iphe ono l'ọ ha; bẹ mu phukotaru teke mu woru egomunggo zia l'iphe bụ iphe eme lẹ mkpuli ẹn̄yanwu-wa. Mbū l'o nweru teke ndu ishi anọduje emegbu ndu nọ ẹphe l'ẹka emegbu.

10 Mu abya aphua ẹke eeli ndu akirishi; mbū ndu ono, shi anọduje agba evuze evuze l'eze-ulo Nchileke; aajakposhi ẹphe l'ime mkpukpu ono, ẹphe shi nọdu eme ẹjo iphe ono. Ono bụkwaphu ori aphū.

11 Ọriri ẹjo iphe jiru ndiphe obu; okfu l'ẹ ta ahụjedū ẹphe àhùhù ọphu ẹphe mehawaru.

12 Ẹ to nwekwa mẹ ẹjo madzū; ?o meru ẹjo iphe ugbo ukporo ise; bya akaa nka yeru iya; iphe mu maru bụ l'onye atsū Nchileke egvu; l'akwabe iya ugvu; bẹ ọo-karu lẹ mma.

13 Obenu lẹ ndu akirishi b'ẹ to nwedu iphe ẹphe byiberu ẹka ekeru nū. Ẹphe ta aka nka; okfu l'ẹphe ta atsūdu Nchileke egvu.

14 O nweru aphū ọdo, eeri iphe lẹ mgboko: Iphe ọbu bụ lẹ ndu doberu ẹka ndoo anatajẹ ugwo, a ga akfu ndu ẹjo madzū; ndu ẹjo madzū anata iphe gbaru ndu doberu ẹka ndoo. Ono; bẹ mu sūkwaruphu l'ọ bụ ori aphū.

15 Ọ bụ iya; bẹ mu sūru l'ọ ka mma t'ẹhu tsoje madzū ẹn̄a; kẹ l'ẹ to nwedu iphe ọdo, karu madzū mma ọdo lẹ mkpuli ẹn̄yanwu-wa, ẹ-ta bụdu t'o rije ẹge ọ guru iya; ngua ẹge ọ guru; ẹhu atsoje ya ẹn̄a. Ọo ya bụ; ẹhu-otso-ẹn̄a aburu nk'iya l'akanya, oose lẹ ndzū-a, Nchileke nūru iya lẹ mkpuli ẹn̄yanwu-wa.

16 Teke mu woru egomunggo zia l'ẹge ee-me tẹ mu maru iphe bụ mmamiphe; mẹ t'o doo mu ẹn̄ya; mbū iphe bụ akanya, madzū ese lẹ mgboko-a; mbū ẹza ono madzū seru eswe; l'ẹn̄yashi; mgbenya arūhu iya ono;

17 bẹ mu bya aphua iphemiphe ọbule, Nchileke meru; maru l'ẹ too nwedu onye iphe eme lẹ mkpuli ẹn̄yanwu-wa edoebe ẹn̄ya. Ọ bụ oswi-okfu lẹ madzū e-me nta; mee imo t'iphe doo ya ẹn̄ya; obenu l'ẹ too dodu

iya ɛnya. Mbù l'onye mmamiphe -sù lẹ ya maru iya; b'ẹ to dokwa iya ɛnya ọkpobe edodo.

9

¹ Mu abya awata ọri iphe ono l'ọ ha; bya aphù lẹ ndu doberu ẹka ndoo; me ndu maru iphe; me iphemiphe ọbule, ẹphe eme bu Nchileke b'ọ nọkota l'ẹka. Obenu l'ẹ to nwedu onye maru ọphu e doberu iya: ?bù n-yemobu; t'ọ bu mkpọmashi.

² Ẹphe l'ẹphe ha bu iphe lanu amukota l'ẹhu ẹphe; bu iya bu ndu doberu ẹka ndoo; me ndu akirishi. O bu ẹge o du l'ẹhu onye eme ọhuma; b'ọ du l'ẹhu onye eme ẹji; buru ẹge o du l'ẹhu ndu edo nsọ; b'ọ du l'ẹhu ndu ẹ-te edodu nsọ; buru ẹge o du l'ẹhu ndu erije nte; b'ọ du l'ẹhu atsù egvu ori nte.

³ Owaa bu iphe du ẹji l'iphe bu iphe tuko amù lẹ mkpuli ẹnyanwu-wa: Iphe ọphu bu l'ọo iphe lanu tuko amù l'ẹhu onyemonye ọbule. Ọphu ka ẹji aburu l'ọo ẹjo iphe; me ọgvu-ememe ejije madzù obu teke ẹphe nọ ndzù; e -megee; ẹphe alaa maa.

⁴ L'iphe bu onye nọ ndzù nwekwaruphu iphe oole ɛnya iya; keke nkuta, nọ ndzù kakwa agu, nwuhuru anwuhu mma.

⁵ Ishi iya aburu lẹ ndu ọphu nọ ndzù marua l'ẹphe e-mekochaa nwuhu. Obenu lẹ ndu nwuhuru anwuhu te nwedu ọphu ẹphe makwaduru; ọphu 'onwedù obunggo, ẹphe nwekwaduru; anyata b'ẹ te gbe anyatahedu ẹphe ọdo.

⁶ N-yemobu ẹphe; ndumashi ẹphe; me okopho ẹphe bukotawa o-garu l'azu. E to nwedù l'ẹphe eyekwadua ọnu l'iphe bu iphe eme lẹ mkpuli ẹnyanwu-wa ọdo.

⁷ Oo ya bu t'i je eria nri ngu l'ẹhu-otso-ena. Nggu egude ungara ngua mee ngu; ke l'ọ kwa nta-a; be iphe iime du Nchileke mma.

⁸ Yejekwa uwe ọcha; ọphu ihajekwa oji manù, eshi mkpọ l'ishi.

⁹ Tẹ nggu lẹ nyee ngu, bu nwanyi ono, i yeru obu ono shimajekwa eshima l'iphe bu ẹge unu a-nọ-bebe ndzù lẹ mkpọkoro ndzù-wa Nchileke nuru unu lẹ mkpuli ẹnyanwu-wa. O kwa ẹhu-otso-ena ono bu okè-iphe ngu lẹ ndzù-a me l'akanya ono, i segbu onwongu lẹ mkpuli ẹnyanwu-wa.

¹⁰ Iphe bu iphe ẹka ruberu ngu; nggu egude ike ngu l'ọ ha mee ya; ke l'ili, ẹke jila; be ozi; idzu ẹge ee-me iphe; okwa-ɛnya; me mmamiphe ta nọkwa.

¹¹ Mu abya aphukwaaphu iphe ọdo lẹ mkpuli ẹnyanwu-wa: L'ẹ to budo onye ka ọso agbataje ọso; to bu onye ike ka; be emekputaje nu l'ogu. E to bukwa onye ka mmamiphe; akaje onweru nri. To bu onye, ka ọmaru iphe; akaje onweru iphe; ọphu o budo onye, ka ọmaru ẹkwo; be iphe akaje agaru. Ẹphe l'ẹphe ha eketaje okè l'iphe-oma; me l'iphe-ẹhuka.

¹² Odo bu l'ẹ too nwedu onye amaje oge nk'iya. O bu ẹge ono, eegudeje ẹjo ugbu hata ẹma; gude ọnya hata nwenu ono; bu ẹge ẹjo-uboku adakfutaje ndiphe bu ọphu awoje ẹphe kpachingu teke ẹphe te eledu ɛnya iya.

Mmamiphe kakwa ome eswe mma

¹³ Mu abya anodukwaphu lẹ mkpuli ẹnyanwu-wa; phù iphe mmamiphe meru; yọ du mu biribiri.

¹⁴ L'ọ nweru mkpukpu, ha nwanshi, ndu bu iya nu ta hadu nshinu. Eze, agburu-ẹhu nọ abya afuaru mkpukpu ono; gude ndu ọgu yechia ya.

¹⁵ Yo nweru nwoke lanu, bu lẹ mkpukpu ono. Nwoke ono bu onye ukpa; obu l'ọ bu onye maru iphe; buru iya mekochaarù gude mmamiphe iya

dzofuta mkpukpu ono. Obenu l'ẹ to nwebua onye nyataru nwoke ono, bu onye ukpa ono.

¹⁶ O bu iya meru iphe mu suru: "Lẹ mmamiphe ka agburu-ẹhu mma." Obenu l'onye ukpa b'ẹ ta gubedu mmamiphe iya iphe; okfu iya ta du onye eye iya onu.

¹⁷ Okfu onye maru iphe toru nwehu kfu kakwa mma ọngabe nchi; me ẹ gbagbagba, o ra mbu onye ishi, achi ndu eswe ara.

¹⁸ Mmamiphe kakwa ngwa-ogu mma; obenu l'onye lanu eme ẹji emebyishikwa iphe du mma nshinu.

10

¹ Ijiji, nwuhuru anwuhu, dalahuru ẹ manu-mbeleke emeje iya; yo shi ẹjo nshi. O kwaphu ẹge ono; be umere onye eswe; m'o -ruhuru o ha nwanshi ihagha akangoje mmamiphe; me ugwu madzu.

² Uche onye maru iphe anoduje edu iya eye l'iphe vudo nhamunha. Obenu l'uche onye eswe anoduje edu iya eye l'iphe du ẹji.

³ E to nwedu m'o -ruhuru; o buru l'echi-esu-uzo; be onye eswe ẹje; be ookoshije ẹ ya te nwedu egomunggo. Yo gude umere iya koshi onyemonye obule ẹ ya bu idiga-akpashi.

⁴ O-buru l'ẹhu ghulahaaru onye ishi, achi nu eghughu l'ẹke i no; ba aswikwa uswi; haa iphe iime; tugbua. Dakwaa ash; ke l'obu-odoo emejekwa t'onye e mesweru lee pashia.

⁵ O nweru ẹjo iphe mu phuru ẹ mkpuli ẹnyanwu-wa. Iphe ono aburu emeswe ndu, bu ishi anoduje emesweshi.

⁶ L'eewotaje onye eswe dobe l'eze okwa; wota onye ophu nweru iphe dobe l'okwa, ha nwanshi.

⁷ Mu phuakwaru ẹke ndu, bu ohu agba inya; unwu eze egude okpa l'ẹje l'o bu ohu.

⁸ O kwa onye turu nsu adalahuje iya; buru onye pyoru ẹpoto ulo; be agwo ataje.

⁹ O kwa onye akukposhi mkpuma b'o gbaje; buru onye awa nku ezejeru mgbabata iya.

¹⁰ O -buru l'ogbu-nku ta atsudu nko; onye awa iya nu ta ba iya ababa; k'ike b'e gudeje awa iya nku. Obenu l'o bu mmamiphe emeje t'iphe madzu eme nweru ishi.

¹¹ Ogwu, madzu agwo t'agwo ba ata iya; te erekwa; m'o -buru l'agwo taoduru iya jederu l'ogwu.

¹² Okfu, shi onye maru iphe l'onu ewotajeru iya ugwu. Obenu l'onye eswe egudeje onu iya kfuta iphe egbu iya nu.

¹³ Onye eswe egudeje iphe e-te nwedu ishi wata okfu iya. Iphe oogudeje kpochia ya ishi aburu kpurupyata.

¹⁴ Okfu onye eswe abuje ogodo-orikoro. E to nwedu onye maru iphe e-me echile; bu onye, a-du ike kfuru iya iphe e-mekochaa mua ya l'azu.

¹⁵ Akanya, onye eswe ese b'o sejeru ike-agvugvu nu onwiya; to mahe uzo ufu.

¹⁶ Nshoo ali ophu bu nwata nshiji bu eze ẹphe; ndu ishi ẹphe aburu ndu, bu ori gwoogwoo eteje ẹphe le mgbenya.

¹⁷ Onu-oma bu ke nggube ali ophu eze ngu shi l'oke ufu; ndu ishi ẹphe aburu ndu erije nri l'oge iya; k'ophu ike a-du ẹphe; e-to budu t'o gv l'ite.

¹⁸ O kwa onye ẹnyiru; be ulo iya ezeje; buru onye chiru ẹka ye l'ifu utakfu; be ulo iya eshije eshishi.

¹⁹ Iphe eemeje l'oge eswe-iphe bu ote eswa. Iphe mee emejekwanu bu t'ehu tso madzu ena. Obekwanu l'o bu okpoga gude iphemiphe obule.

²⁰ Be ephukwa onye eze iphu; m'o -ruhuru; o buru l'i riru iya ariri. Ophu be ephukwa onye nweru iphe iphu; m'o -ruhuru; i nodu l'ime ulo ngu; kele nwenu, epe l'eli; me ophu nweru ebà e-jekwa je edoo.

11

Umere onye, kwaru enya

¹ Chita nri ngu ye le mini; a -nolephu ujiku olemole; yo laphutaru ngu azu.

² Hata iphe ngu keeru umadzu esaa; mbu keeru iya umadzu esato; ke le ti madu egbe iphe-ehuka e-mekochaa bya le mgboko.

³ Igwe -rua ji ali; kwaphu eliphe; be oo-chiru mini. Oshi, ada adada; m'o -daru laa l'uzo ohuda; m'o daru laa l'uzo isheli; kwaphu eke o daru; be oo-daburu.

⁴ Onye ele ege pherephere ephe te emebekwa iphe l'ali. Onye elekwanu igwe enya l'ifu ta akpatakwa iphe l'okfu iya.

⁵ O bu ege e ti madu uzo, pherephere eshije; ti ma ege nwata eshije emo nne iya l'epho; bu ege oru Nchileke te edoobe ngu enya; mbu Nchileke, bu iya meru iphemiphe obule.

⁶ Kwa iphe iku akuku l'utsu; ba achikwaru eka ye l'utakfu l'urenyashi; ke le ti madu ophu e-mekochaa mee ohuma; ?bu owaa; t'o bu ophu; t'o bu l'ephe ebo e-mekochaa mee ohuma.

⁷ Iphoro dukwa mma; yo dujekwaphu madzu mma t'o phu enyanwu.

⁸ O -buru le madzu karu nka; lilihu alilihu; t'ehu tsojekwa onye ono ena-a. Olobu; t'o nyatakwa le nchi e-jihuru iya; teke ono a-nokwaphu ulori ege ono. Iphe bu iphe a-byanu bukotakwa ori aphu.

Nyatakwa onye meru ngu nu nta-a, i bu nwokorobya

⁹ T'ehu tsokwaa ngu ena; nggube nwokorobya; nta-a, i bukwadua nwata. T'ehu tsojekwa ngu ena teke ehu nwata nokwadu ngu-a. Tsojekwa iphe obu ngu akoru ngu; me iphe enya ngu phuru. Olobu; t'o dokwa ngu enya l'iphemiphe obule ono; be Nchileke e-mekochakwa jia ngu aji iya.

¹⁰ Oo ya bu; haa oku welengu; tuko iphe bu iphe aghaswashu ngu ehu gwobe; ke l'evuvuta uke tukokwa buru ori aphu.

12

¹ Nyatakwa onye, keru ngu nu; teke i nokwadu l'okorobya; mbu temanu ejo uboku ono abya; mbu afa ono, i-wata okfu: L'iphe ono l'o ha ta dukwa ophu atsokwadu ngu ena.

² Teke ono; be enyanwu; iphoro; onwa; me mkpo-kpodo e-jikputa ngu l'enya; mgboko aguphohu ngu l'enya l'o bu teke igwe chigeru mini.

³ Teke ono; be ndu eche ufu a-nmahu kpakpakpa; ndu bu mkparawa ekpulahaa ekpukpu. Ndu akwo nri akwo-buhu iya; ke l'ephe ta hadu l'igwe. Ndu eshije le windo pyofu enya awata ophu inyoki-inyoki.

⁴ Teke aa-gu-chishi onoguzo mkpukpu. Iphe eegwe egwegwe adalaha ngu eringe-eringe; mbu teke bu: nwenu -raa ora; nggu akfu-lihu. Obu l'olu egvu ephe a-nodu ada ote-enya ote-enya.

⁵ Teke ono; be madzu a-nodu atsu egvu onyihu eli ugvu; l'atsukwaphu egvu oswe l'esu-uzo; mbu teke oshi alumundu atsu igu; igube l'akpuwa onwiya akpukpu; to nwehe iphe egi iya agukwadu iya. Ono teke madzu a-la eke oo-no jeyewaru; ndu ekwa arawa iya ru le mgbadamgba ogologo.

⁶ Nyatakwa onye meru ngu nụ; temanu a gbabua ụdo ono, e gude mkpọla-ọcha swia ono; mbụ teke ẹ ta tukupdua okwa mkpọla-ododo ono; ite ta tukupohuwa le nwogvu; ta nyakwoshiwa igwe, eegudeje eseta mini le welu.

⁷ O bu teke ono; be eja a-laru l'ali, bu eke o shi; ume ndzu alakfushia Nchileke, bu onye nuru iya nu.

⁸ "Iphemiphe obule tuko buru ori aphu! Ono iphe O-zi-iphe ekfu. Iphemiphe obule tuko buru ori aphu!"

Mkpochi-ishi iya

⁹ E to bulekwa l'onye ziru iphe-a bu onye maru iphe; obenu l'o meru ndu odo; ephe amaru iphe. O riru oriri; voshia iphe avoshi; bya anmashia etu doo giriri.

¹⁰ O-zi-iphe toru nwelu fọ okfu afofo; fota okfu, gbaru l'ekfukfu; k'ophu bu l'iphe o deru bu iphe gbaru nu; buru oswi-okfu.

¹¹ Okfu onye maru iphe dukwa l'o bu mgboro, unwu-eswi egudeje eche eswi. Yo buru ege nturu, akpojeru gungugungu bu ege etu, Onye Eche Aturu nmaru angjeru.

¹² Oo ya bu; nwa mu; sefukwa eka l'iphe e-ta budu iphe-a; mu ezi-a.

Ode ekwo te nwekwa agvugvu; ogunuka ekwo l'achi ike.

¹³ Nta-a b'e gudewa nchi nukota iya l'o ha. Mkpochi-ishi iya aburu: Tsuje Nchileke egvu; nggu emeje iphe o suru t'i mee! Ke l'o bu iya bu iphe gbaru madzu l'ememe.

¹⁴ Ke l'iphemiphe obule, madzu eme; be Nchileke e-kpe iya ikpe; mbu jeye l'iphe bu iphe madzu meru l'edomi; ophu, du mma; me ophu, du eji.

Egву Sólomõnu

¹ Egву, kakõta mma l'iphe bụ egву. Ọ bụ egву Sólomõnu.

Kẹ nwanyi asụ:

² Nggube nwoke ono;
nmanya mu akpa;
nggu etsuta mu onu;
kẹle n-yemobu ngu
kakwa mee otso ẹna.

³ Mkpọ, manụ, ị jiru
l'atso ẹna nshinu.
Epha ngu l'eshi mkpọ
l'ọ bụ manụ senti,
a wufuru awufu.
Ọ bụ iya meru iphe
unwu-mgboko yeru ngu obu.

⁴ Duta mu; t'ayi tugbu-kebe!
Teze dubata mu l'òbù iya;
ẹke ayi a-nodu t'ehu tsoo ayi ẹna;
ayi etee ẹswa l'ẹke ị nọ;
jaa n-yemobu ngu karia
ẹge aajaje mee.
Ọ gbaruphu t'unwu-mgboko
yeru ngu obu!

⁵ Unube unwanyi Jerúsalemu!
A makwaru-a lẹ mu eji uji;
obekwanu lẹ mu ama mma;
lẹ mu jiru jita l'ọ bụ
ulo-ékwa ndu Kéda;
obenu lẹ mu amakwanu
l'ọ bụ ẹkwa, e geru l'ulo Sólomõnu.

⁶ Unu be elekwa mu phoriphori;
okfu l'anwu chiru mu;
mu ejikputa ejikputa!
L'ọ kwa unwunne mu;
ndu k'unwoke;
bẹ ẹhu ghuru eghughu l'ẹke mu nọ.
Ephe enwuru mu yee;
tẹ mu letaje mgbo vayinu.
To nwe teke ụzo,
dujeru mu k'oleta onwomu ẹnya.

⁷ Nggube nwoke ono;
kanuru mu ẹke
iicheje aturu ngu;
mẹ ẹke ephe atutaje ume l'eswe;
k'ophu mu ta awatadu ogha-phe l'ọ bụ
nwanyi okpara l'odu-aturu ndu odo.

Kẹ nwoke asụ:

⁸ Ọ -buru l'ẹ ti madu ẹke obu; nwanyi-mbeke;
bukwa t'ị tugbua tsochita

owere aturu ono
je echee unwu egwu
l'iku ulo unwu-eswi ndu ono, eche aturu ono.

9 Iphe mu atụ ngu eyeru; nwanyi-mbeke;
bụ ada-inya, akpuje ugbo-inya Fero.

10 Iphe-nchị ngu meru
ishi-nchị ngu; yọ dọ ùgvù.
Iyagba, i doru l'olu kweru ngu ekwekwe.

11 Ayi e-metaru ngu iyagba
mkpola-ododo,
a kpuppyabetsuaru
mkpola-ocha.

Kẹ nwanyi asụ:

12 Teke eze shi dugaru l'oshi iya;
bẹ mkpọ manụ nadi mu ngashiru angashi.

13 Nwoke ono dọ mu l'ọ bụ
ekpa meeru, eshi mkpọ,
mu tị-koberu lẹ mkpakụ ẹra.

14 Nwoke ono dükwa mu
l'ọ bụ ofoko igu oshi Hena,
eshije kwẹkwekwe,
shi lẹ mgbabu ndu Ẹnu-Gedi.

Kẹ nwoke asụ:

15 I dọ ùgvù; nwanyi mbeke!
Iye! I dọ ùgvù! Ẹnya ngu dọ l'ọ bụ kẹ ndo.

Kẹ nwanyi asụ:

16 Lewaru ẹge i dọ ùgvù;
nggube nwoke ono!
Iye! I dọ k'ekfukfu!
Ẹke ayi azeje azeje dọ gekfungu.

Kẹ nwoke asụ:

17 Osweru, ayi gude kpọo uko ayi bụ oshi sida.
Oshi, ayi gude sweshia ya
esweshi bụ oshi payinu.

2

1 Mu dọ l'ọ bụ igu oshi,
nwuru kfiu lẹ nsuda Sharónu;
mbụ l'ọ bụ okfukfulike,
notsua lẹ nsuda ugwu.

2 Ọ bụ ẹge ono, ọobuje
okfukfulike yele ogvu nonyabe;
yọ kakota ogvu mma ono;
bụ ẹge onye ono, nọ mu
l'obu ono akakotaje
mma l'ẹke unwu-mgboko ọdo nọ.

Kẹ nwanyi asụ:

3 Ọ bụ ẹge ono, oshi-ọmi lanu
akangoje iphe bụ oshi, nọ l'oswa ono
bụ ẹge nwoke ono

- amì-ngoje unwu-okorõbya odo.
 Oduje mu mma tẹ mu
 nodu l'agu iya;
 yeru l'akpuru iya anoduje atso mu ena.
- 4 O dutaru mu jeshia l'ẹke aagba aji.
 Ẹkwa-ohubama, o yeru mu aburu n-yemobu.
- 5 Gude akpuru vayinu,
 a miru amimi mee tẹ ike du mu.
 Nngu egude udara mee
 tẹ mu shihu ike;
 kẹ l'obu ngu dushi mu ike.
- 6 Ẹka-ibiyita iya b'o yeru mu l'ishi;
 bya egude ẹka-utara iya rukota mu.
- 7 Unube unwanyi Jerusalemu;
 unu kwee mu ukwa
 l'unu ta akpatsudu
 n-yemobu jeye teke oo-bya;
 kẹle n-yemobu bẹ bukwa
 ẹge eedo umoro;
 mẹ mgbada bẹ eedo iya.
- 8 Ngabeduduphu!
 O kwa olu nwoke ono;
 bẹ mu anu ẹge ono!
 Lenu! Oogude nwoso;
 swewa eze ugvu ugvu;
 mẹ unwu ugvu ugvu l'agbakfuta mu.
- 9 Nwoke ono dukwa l'o bu
 umoro; mbu l'o bu nwele.
 Oovudokwa l'azu oshi-epoto ayi;
 pyofu enya lẹ windo l'enyo sworingu.
- 10 Nwoke ono sukwaru mu:
 "Tẹ mu gbeshi mube onye no iya l'obu;
 tẹ mube onye egiri iya; tsoru iya!"
- 11 Kẹle oge winta sweetwaru;
 mini achì-buhuwa.
- 12 Oshi atsukwa igu lẹ mgboko.
 Oge egvu ruakwaru;
 kparakobe araakwaa.
- 13 Oshi figu wataakwaru amimi.
 Mkpọ igu oshi vayinu
 emee ekemeke obule;
 yo shi kwẹkwekwe.
 Gbeshi; nggube onye mu yeru obu!
 Onya mu; gbeshi t'ayi je!"
- Kẹ nwoke asu:*
- 14 Nggube nwa ndo mu, no lẹ
 mgbaku ikelegvu mkpuma;
 domia onwungu l'ogvu eli ugvu;
 Byiko menua tẹ mu phu ngu ifu;
 kfururu okfu yeru mu;
 kẹ l'okfu ngu atsoje mu ena;
 atatifu ngu l'ama ntumatu.

- 15 Nwúkooru ayi uphègu ono;
mbù unwu uphègu ono,
emebyishi vayínu ono;
kéle vayínu ayi atsuakwa igu.

Kẹ nwanyi asu:

- 16 Nwoke ono bù nke mu;
mbèdua abùru nk'íya;
mbù onye ono,
eche atùru iya l'èke
okfukfulike tsuru etsuru ono;
17 gbururu jeye lẹ gberegbede urényashi
teke nwonyonyo ta nòhedu.
Nggube nwoke ono; byiko;
kfúkwaabugengu-bugengu lakfuta mu
ège ono, umoro; mẹ ele
akfúje l'ugvu, dù
nkwògodo-nkwògodo ono.

3

- 1 Ènyashi ophu;
bẹ mu azeje l'oshi-azee mu;
ngaberu onye mu yeru obu.
Mu achọ ya nta;
chọ ya imo; mu ta phụ iya.
2 Nta-a bẹ mu e-gbeshi tuko
mkpukpu lẹ mkpukpu;
mẹ l'edukfu l'edukfu jephekota;
chọ onye ono, mu yeru obu ono.
Mu atuko eke ono tsoo;
chọ ya; mu ta phụ iya.
3 Mu lẹ ndu nche enyashi
edzuda l'èke ephe etsophe oma-mkpukpu.
Mu ajị ephe:
“?Unu phụ-swetaru mu
onye ono, mu yeru obu?”
4 Mu eswetatsulephu ephe;
owaa buwa onye ono,
mu yeru obu ono.
Mu azụ iya gbirimu; swechia ya.
Mu t'ekwe haa ya t'ọ tughua.
Mu akpua ya jeye teke mu
kpurufaru iya ọlo nne mu,
bụ iya bụ ọlo nwanyi,
muru mu nọ gèdegede.
5 Unubẹ unwanyi Jerúsalemu;
unu kwee mu ukwa
l'unu ta akpatsudu
n-yemobu rua teke ọo-bya l'onwiya;
kéle n-yemobu bukwa
ège eedoje umoro;
mẹ ele-a bẹ eedoje iya.
6 ?Bu onye dù ège ono, shi l'echi-egu,
dù l'ọ bụ enwuru-ọku ono;

mbù onye a gbaru m̃eru; gbaa ya ìnsensu
yeru ntù,
eshi kwèkwèkwè,
ndu agba nghò ere.

⁷ Lenu-o! O kwa iphe Sólomõnu zè;
b'a pa ège onò abya!
Ndu tso iya nù dù ùkporo ndu soja èto,
a gùtaru l'iphe bù ndu bù
ndu ike-ka-l'ògu lè Ízurèlu.

⁸ Èphe l'èphe ha tukota ogu-mbeke;
bùru ndu, k'ògu doru ènya.
Èphe tukota ogu-mbeke l'ukfu;
rukota èhu kè ùkutuku,
a-kù l'ènyashi.

⁹ Eze Sólomõnu metaru
onwiya iphe eegudeje apa eze.
Oshi, o gude mee ya bù
oshi, shi l'ugvu ugву Lébanõnu.

¹⁰ Itso iya bù mkpòla-òcha;
b'o gude mee ya.
Oshi èhu iya èke
aadakobeje adakobe;
b'e gude mkpòla-ododo wù.
Oshi, aanòduje anòdu,
nò iya nù b'e kwèkotaru
èkwa, eke ùrobu-ùrobu.
Ìmime iya b'e
geshikwaruphu èkwa,
amakòta mma,
bù èkwa, ùnwanyi
Jerúsalemu kpashìru;
gude koshi l'èphe yeru Sólomõnu obu.

¹¹ Unu wufuta;
unubè ùnwanyi Záyonu;
bya achia ènya l'èke eze
Sólomõnu kpu okpu-eze iya,
bù okpu-eze ono, nne iya kpuberu iya
mbòku ono, o lùru nwanyì,
bù mbòku ono, èhu tsòru iya ètu ono!

4

Kè nwoke asù:

¹ I dù ugву nggùbe nwanyi mbeke!
Owaa iphe ìima amama!
Ènya ngu, i gude ùlari-ifu kpuchia;
dùlephu l'ò bù kè ndo.
Ègbushì ngu dùlephu l'ò bù èji egву, dzeberu;
shi l'eli ugву Gíledu
awù-zita.

² Eze ngu achalèphu l'ò bù ìgwè atùru,
e byishìru èji k'ophungu; saa ya asasa;
yo shi l'èke a sacharu iya l'awufuta;
chigbaaru ùnwu èbo èbo.

Ẹ to nwedu m'ọo nanu, yi nkinyi iya.

3 Ụgbo-ọnu ngu tuko nwua kfuu l'ọ bu ọwúú uswe.

Ọnu ngu ama ntumatu;
du ugву.

Ishi-agbagba-nchi ngu,
i gude ulari-ifu kpuchia
duplephu l'ọ bu
utara-okumu,
e gbujahuru ẹbo.

4 Olu ngu degeru l'ọ bu ulo-eli

Dévidi ẹke eedobeje
ngwa-ogu.

Ọ bu l'upho-mkpuma iya b'e
koru iphe eegudeje
egbochita onwonye l'ogu,
du unu ẹbo l'ukporo iri,
bu ndu mkparawa egudeje
iya egbochita onwephe l'ogu.

5 Ẹra ngu ephe ẹbo du l'ọ bu unwu umoro labu;

mbu l'ọ bu unwu umoro, a muru ejima,
bulephu l'ẹke okfukfulike nọ;
be ephe akpaje nri.

6 Mu e-je anodu l'ugву meeru;

me l'ugву insensu;
jeye le gberegbede;
teke nwonyonyo ta nọhedu.

7 I bu nwodu-geru nggube nwanyi mbeke.

Ẹ to nwedu ẹke ọ phoduru ngu m'ọo nanu.

8 Nwamgboko mu;

tsoru mu t'ayi shi le Lébanonu lufuta;
tsoru mu t'ayi shi le Lébanonu lufuta;
haa onungonu ugву Amana;
nggu ahaa onungonu ugву Seniru;
me ke Hemonu nyizita.
Shi l'iduma-agu nyizita;
nggu eshi l'ugву ẹke
oduma edomije onwiya nyizita.

9 I riakwaru mu obu;

nwunne mu;
mbu nggube nwamgboko mu.
I gudeekwa enya,
i leri mu ugbo lanu;
me iphe-olu ngu tota mu meji.

10 Lewaru iphe n-yemobu ngu

atsọ atsotso; nwunne mu;
mbu nggube nwamgboko mu.
N-yemobu ngu kakwa mee otso ena.
Ege ono be mkpo manụ senti ngu
kakotakwaphu iphe odo odo, oshi mkpo.

11 Nggube nwamgboko mu;

okfu, shi ngu l'onu atsọ ena
l'ọ bu manụ-engu, shi l'ebaku-engu.
Iphe shi ngu l'ire bu mini

era-eswi; mę manụ-ęngu.

Uwe ngu eshikota
kwękwękwe l'ọ bụ
ugvu ugvu Lébanõnu.

- 12 Nwunne mu; mbụ nggube nwamgbọko mu;
ị dulephu l'ọ bụ mgbabu,

a tų-chiru atų-chi;
dụ l'ọ bụ nwogvu,
a gu-chiru agų-chi;
mbụ l'ọ bụ ọgba, a dachiru adachi.

- 13 Ọ bụ ụtara-okumu,
a mishi akpuru dụ mma bụ
iphe jiru mgbabu ngu.
Oshi hena; mę nadu
jikwaruphu mgbabu ngu ejiji;

- 14 mę nadu; safarõnu;
kalamõsu yele sinamõnu;
mę l'iphe bụ insensu, dụ iche iche;
męwaru męeru; alosu;
męwaru iphe bụ oshi,
eegudeje eme iphe eshi mkpọ.

- 15 Ị bụ ọgba-mini, nọ lę mgbabu;
buru welu mini, anụ ndzụ; buru nggele,
shi l'ugvu ugvu Lébanõnu atsọshi atsọshi.

Kę nwanyi asụ:

- 16 Wata ephephe; nggube
pherephere, shi l'uzo isheli!
Nngu abya; nggube
pherephere ọphu shi l'uzo ọhuda!
Bya bya epheshi iphe mu
kuru lę mgbabu mu;
tę mkpọ iya ngashia mgboko!
Tę nwoke ono bata lę mgbabu iya;
bya awọta akpuru iphe a kuru iya;
ọphu katsua mma; ria.

5

Kę nwoke asụ:

- 1 Nwunne mu; mbụ
nggube nwamgboko mu.
Mu bataakwaru lę mgbabu mu.
Mu chikookwaru męeru mu;
yele unwu oshi ọdo,
eshighaa kwękwękwe.
Mu riakwaru ẹbaku-ęngu mu
yele manụ-ęngu mu;
nguwa męe mu;
mę mini era-eswi mu.
Ndu ọnyà mu; unu ria;
unu angua
jeye teke n-yemobu a-wata unu ome l'ęnya!

Kę nwanyi asụ:

- 2 Mu eku mgbenya; obu mu amuru enya.
 Ngabeduduphu!
 O kwa nwoke ono aku eka l'ibo.
 Yo su mu:
 "Nwanyị mbeke; nwunne mu:
 Guhaaru mu ụzo;
 guhaaru mu ụzo nggube ndo;
 nggube onye nk'ia, ẹ te nwedu ẹkworo!
 Kẹ l'ishi bukotawa iya iji.
 Egbushi, nọ iya l'ishi;
 be iji enyashi dajikwaru adaji."
- 3 Mu yefuakwaru uwe mu.
 ?Bu te mu yee ya odo too?
 Mu gudeekwa mini kwoo onwomu okpa.
 ?Bu te mu bya adzoo ya l'alị odo too?
- 4 Nwoke ono epyo eka le mgbaku ibo;
 ehu ayeshihu mu l'eke o nọ.
- 5 Mu ezilihu te mu guhaaru iya ulo.
 Eka mu anguguhu le manụ meeru;
 mkpushi-eka mu l'o ha amukota forifori;
 l'iphe e gude aguha ibo.
- 6 Mu abya aguhaaru nwoke ono ulo;
 a ma l'e t'o nokedu iya; l'o tugbuwaru.
 Atugbu iya ono emee; meji atofu mu.
 Mu achoo ya nta;
 choo ya imo; mu ta phụ iya.
 Mu ekua ya nta;
 kua ya imo; to za.
- 7 Ndu nche aphua mu teke
 ephe tso l'ejephe le mkpukpu.
 Ephe egude mu;
 chia mu iphe; chifu mu onya;
 bya eyeta mu uwe eli-ehụ mu;
 mbu ndu nche ono,
 eché onu-uzo mkpukpu ono.
- 8 Unube unwanyi Jerúsalemu;
 mu kfuru unu ege-a:
 Teke unu phuru nwoke ono;
 ?bu ngunu be unu e-kfuru iya.
 Unu kfuru iya-a l'obu iya
 egbu mu egbugbu!
- Unwanyi Jerúsalemu asu:*
- 9 Nwanyi mbeke;
 kanuru ayi ege a -phụ mini;
 e -me ekfu ngu ono gude ka ndu odo mma!
 ?Nanu ege a -phụ mini;
 e -me ekfu ngu ono gude ka ndu odo mma
 kparu iphe iizi ayi ege ono?

Kẹ nwanyi asu:

- 10 Nwoke ono! Oocha ucha; nwua zji.
 E -dzua gidimu gadamu;
 b'o sefujelephu iche.

- 11 Ishi iya dũ l'ò bũ òkpobe mkpòla-ododo;
 ẹgbushi ya atũko wũzita l'ò bũ nza ìnya;
 kpee nũu l'ò bũ òphegu.
- 12 Ẹnya iya dũ l'ò bũ kẹ ndo,
 beru l'iku nggele,
 e gude mini ẹra-eswi saa;
 woru gvube l'ò bũ ọjaja.
- 13 Ishi agbagba-nchì iya ephe
 ẹbo dũ ùgvù l'ò bũ igbo,
 a dzashiru iphe eshi kwẹkwẹkwe.
 Okfu, shi iya l'õnu adũ mma
 l'ò bũ okfukfulike, alashì mẹeru mini.
- 14 Oshi-eka iya dũ l'ò bũ
 mgboro mkpòla-ododo,
 e gude kirisòlàyitù mee.
 Ẹhu iya kwọru bũrukutu
 l'ò bũ ọdu-enyi, e fucharu efucha;
 bya egude sáfayà memaa ya emema.
- 15 Ọkpa iya kfouru kẹ
 gborokoto l'ò bũ itso,
 e gude mkpuma ẹgiri mee;
 ọphu a tũ-koberu lẹ ntọ-l'ali, bũ mkpòla-ododo b'e gude tọo ya.
 L'ugbugba ẹhu iya b'ọ kfouru gbororo l'ò bũ
 oshi sida ugvu ugvu Lébanõnu.
- 16 Olu okfu iya atsoje l'ò bũ manũ-engu.
 Ọ bũlephu l'ò ma mma l'amashi iya ike.
 Unube unwanyi Jerúsalemu;
 onye ono bũ onye nọ mu l'obu;
 bũru ọnya mu.

6

Unwanyi Jerúsalemu asu:

- 1 Nwanyi mbeke;
 ?Bu awe bẹ 'a -phũ-mini;
 'e -me ẹkfu ngu jeru;
 ?Bũ awe b'ọ cheberu ifu;
 k'ọphu ayi achọ-ede ngu iya?

Kẹ nwanyi asu:

- 2 Nwoke ono jeru lẹ mgbabu iya;
 mbũ l'ẹke ọ dzashiru iphe eshi mkpọ.
 O jeru oche atũru iya lẹ mgbabu ono;
 ẹge oomekokwaphu okfukfulike.
- 3 Mu bũ kẹ nwoke ono;
 nwoke ono abũru nke mu.
 Oochekwa atũru iya l'ẹke okfukfulike nọ.

Kẹ nwoke asu:

- 4 Nwanyi mbeke; ìima mma l'ò bũ mkpũkpũ Tíza;
 dũ ùgvù l'ò bũ Jerúsalemu.
 Ìidzo girimu gadamu l'ò bũ
 ndu soja, pa ẹkwa-ọgu ẹphe.

- ⁵ Wofu ẹnya ngu l'ẹke mu nọ;
 ẹke l'ọ́ọlo mu ẹka lẹ mejì.
 Ẹgbushi ngu dulephu l'ọ́ bụ ẹjì egbu, dzeberu;
 shì l'elì ugwu Giledu
 awu-zita.
- ⁶ Eze achale ngu phu
 pemu-pemu l'ọ́ bụ ikpoto aturu,
 shì l'ẹke a ghuru iya ẹhu wufuta.
 Ẹphe l'ẹphe ha achigbaa unwu ẹbo ẹbo;
 to nwe ẹphe m'ọ́o nanu, gba ẹka.
- ⁷ Ishi agbagba nchì ngu,
 i gude ulari-ifu kpuchia
 dulephu l'ọ́ bụ
 utara-okumu, e gbujahuru ẹbo.
- ⁸ Unyomu eze a-dukwaru ukporo ẹto;
 nnufu iya phe adu ukporo ẹno;
 ndu k'unwu-mgboko aburu 'aguta aguta.
- ⁹ Obenu l'ọ́ bụ nggube nwa ndo mu;
 bụ onye du-geru nu.
 I du iche; buru onye tɔbaru nne iya l'ẹnya;
 buru onye e-te nwedu
 ẹkworo l'ẹnya nne iya;
 Unwu-mgboko phuru iya;
 kua ya onye a goru onu-oma.
 Unyomu eze; mē ndu ophu
 bụ nnufu iya phe aphua ya; jaa ya ajaja.
- ¹⁰ ?Bu onye, bụ onye ono,
 du l'ọ́ bụ iphoro
 nchi-abo hu ono?
 ?Bu onye egbu
 pemu-pemu l'ọ́ bụ onwa;
 chaa too l'ọ́ bụ enyanwu;
 mbu du biribiri l'ọ́ bụ ndu
 soja, chi ẹkwa-ohubama?
- ¹¹ Mu jeru lẹ mgbabu,
 a dzashiru oshi, amije
 akpuru tẹ mu gbaphee iphe
 efushitsua k'ophungu;
 tẹ mu maru mē oshi vayinu;
 ?o meshiwaru mgbirigba;
 makwaruphu mē
 utara-okumu; ?ootsuwa igu.
- ¹² Tẹ mu kwaa maru;
 be mu gbe noduwanu l'ugbo-inya ono,
 ndibe mu gudeje dulataru
 mu nwamgboko mu ono.

Ndu ọnya

- ¹³ Latanu azu! Latanu azu;
 nggube nwanyi Shulemu!
 Latanu azu! Latanu azu t'ayi chia ngu ẹnya!
 ?Bu ngunu meru iphe unu
 a-nodu ele nwanyi Shulemu kpakpakpa;
 l'ọ́ bụ onye, ele ẹke ndu

Mahanemu ete egvu?

7

- 1 Nggube ada-eze;
iphe akpokpa, i yeru l'òkpa kwekwanuru ngu.
Ụtakfu ngu dulephu l'ò bụ
mgbubu, onye maru ome nka meru.
- 2 Mkpótubo ngu gbaleruphu
nwamgburumburu l'ò bụ ọba,
mẹe vayinu e-ta agvujedu agvugvu.
Epho ngu adu l'ò bụ igberi, a kuberu akube;
gude okfukfulike dophee
ya mgburumburu.
- 3 Era ngu du l'ò bụ unwu umoro labu;
mbu l'ò bụ unwu umoro,
a muru ejima.
- 4 Olu ngu du l'ò bụ ulo-eli,
e gude odu-enyi kpua.
Enya ngu ephe ebo l'egbu pamupamu
l'ò bụ enyimu-mini ndu Heshibonu;
mbu onanu, nonyabe onu-uzo Baturabimu.
Okpu-imi ngu degeru edegeru l'ò bụ ulo-eli Lebanonu,
bu ophu gharu ifu le Damasukosu.
- 5 Ishi ngu meru ngu; nggu ama l'ò bụ ugvu Kamelu.
Egbushi, no ngu l'ishi eke urubu-urubu.
O kposhiru eze iphe ooje;
l'eke o no l'ele ege e shiru kee ya.
- 6 I malephu mma; nggube nwanyi mbeke;
umere ngu akaru mma!
- 7 L'ugbugba ngu b'i gvuru l'ò bụ agbaragba;
era ngu adugbaa l'ò bụ ofoko njikpa.
- 8 Mu asu: "Le mu e-nyi agbaragba ono;
je enwota iya ekfu."
T'era ngu dukwa mu l'ò bụ ofoko vayinu;
ume, itu eshije mu
kwekwekwe l'ò bụ nkfu-ali;
- 9 onu, iitsuta mu atsoge mu l'ò
bu mee, a ku-gheru aku-ghe.

Kẹ nwanyi asu:

- T'ò bukwaru onye ono,
mu yeru obu ono angu mee ono;
k'ophu oo-shi iya l'ugbonu;
shi iya l'eze l'atsogeregere!
- 10 Mu bu ke onye ono,
mu yeru obu ono;
l'agukwa iya phu agugu.
- 11 Bya; nggube 'a -phu-mini;
'e -me-ekfu mu; t'ayi je l'egu;
je aradu aradu l'ime mkpukpu!
- 12 T'ayi nmaa ewa jeodu le mgbo vayinu
je amaru me oshi vayinu;
o ruwaru iru;

t'ayi maru mę igu iya;
 ?o sakahuwaru.
 Mękwaphu t'ayi maru mę oshi
 utara-okumu; ?ootsuwa igu nk'iya.
 O bu l'ęke ono;
 bę mu e-koshi ngu lę mu yeru ngu obu.

13 Oshi mandureku eshikwa mkpõ.

Mu doberu akpuru oshi,
 du iche iche l'õnu-ulo ayi.
 Mu doberu ngu k'ophungu;
 doberu ngu akahụ iya
 l'asa iya l'asa iya;
 nggube 'a -phụ-mini;
 'e -me-ękfu mu.

8

1 O du mu t'a sụ l'i bu nwunne mu nwoke;
 ngua nne mu ęra;
 mę mu etsutaje ngu õnu;
 mę ayi phų l'esu-uzo;
 to nwe onye a-sụ mu sụu.

2 Mu e-duta ngu dubata l'ulo nne mu,
 bu iya bu onye ziru mu iphe;
 chebe ngu akuru-akụ męe,
 mu kutaru l'oshi
 utara-okumu mu.

3 O du mu t'a sụ l'o cheberu
 mu ęka-ibyita iya l'ishi;
 gude ęka-utara iya rukota mu.

4 Unubę unwanyi Jerúsalemu;
 unu kwee mu ukwa
 l'unu ta akpatsudu
 n-yemobu rua teke ọo-bya l'onwiya.

Ndiphe asu:

5 ?Bu onye bu onye ono,
 dakoberu a -phụ mini;
 e -me ękfu iya;
 shi l'echi-ęgu abya ęge ono?

Kę nwanyi asu:

O kwa lę mkpuli udara b'i zę;
 mu abya akpalia ngu.
 O bu l'ęke ono; bę nne ngu tsutaru ime ngu;
 buru l'ęke ono; bę ime taru iya; yọ mụa ngu.

6 Mee mu iphe-ohubama dobe onwongu l'obu;
 buru echi-ohubama,
 iigba l'ęka;
 kele n-yemobu shihukwaru ike l'o bu anwuhu.
 Okopho iya aburu 'arọ-buta arọ-buta l'obu ili.
 Oonwuje l'o bu ovovo-oku;
 mbu l'o bu oke ire-oku.

7 Ochi-oku mini ta
 azu-nyighekwa n-yemobu;
 ophu ęnyimu e-kpotaghekwa iya.

Ọ -bùru lẹ madzù gude iphe bù iphe o nweru
tẹ ya zùta n-yemobu;
bùkwa ewena bẹ oo-metaru onwiya.

Unwunne kẹ nwanyi asụ:

⁸ Ayi nwekwaru nwunne
nwanyi, ẹra ta nọkpoduanu l'ọkpoma.
?Bù ngunu bẹ ayi e-meru nwunne ayi ono
mbọku, nwoke a-jì aji iya?

⁹ Ndege ọ bù oshi-ẹpotọ;
mẹ ayi akwaa ya
mkpọla-ọcha nkwatankwa l'ẹhu.
Ndege ọ bù ibo; mẹ ayi
egude oshi sida kụ-chia ya.

Kẹ nwanyi asụ:

¹⁰ Mu shihuru ike l'ọ bù
upho-mkpuma.
Era mu vudokwa
gamugamu l'ọ bù ọlo-eli.
Onye ono makwarua
lẹ mu -nonyabe iya;
bẹ ẹhu a-dụ iya agu.

¹¹ Sólomõnu nweru mgbo
vayinu lẹ Bálu Hamõnu;
bya eworu iya ono ye
ndu a-nọdu akfù iya ugwo l'ẹka.
Iphe ndu ono e-wotajeru iya
l'onye l'onye l'ozori
akpuru vayinu ono
bù ẹkpa mkpọla-ọcha iri iri.

¹² Obenu lẹ mgbo vayinu nke
mu bù mbẹdua nwe iya.
Yọ bùru ẹge dụ mu mma;
bẹ mu a-nọdu eme iya.
Ẹkpa mkpọla-ọcha iri l'iphe
e retaru lẹ vayinu;
bù nggube Sólomõnu
e-nweru iya.
Ẹkpa mkpọla-ọcha labu
aburu kẹ ndu eletaje akpuru vayinu ono ẹnya.

Kẹ nwoke asụ:

¹³ Nggube onye ọphu, bu lẹ mgbabu ono;
ọnya mu phe ngabekwaru ngu nchị
t'ẹphe nua olu ngu.
Tẹ mu nuedukwa olu ngu!

Kẹ nwanyi asụ:

¹⁴ Nggube; 'a -phụ mini;
'e -me ẹkfu mu;
kfukwaa sangu-sangu
byakfuta mu ẹge ono,
umoro; mẹ nwele akfuje
l'ugvu, a kushiru iphe eshi mkpọ ono!

Azáya

¹ Owaa bú àphù, Azáya Emọzu phuru l'ehu ndu Júda; mę l'ehu ndu Jerúsalemu. Teke ọ phuru àphù ono bú teke Uzáya; Jótamu; Éhazu; mę Hezekáya shi bútsuaru eze; l'achị ndu Júda.

Nchileke abaru ndibe iya mba

² Tę nggube igwe nua ya; nggube alị anụkwaa ya phụ; kele Ojejoje kfuakwaru okfu. Ọ sụru: “L'unwegirima, ya heru hefuta; gbe bya aghawanu aghagha; kwefuru iya ikè.

³ Eswi amajękwa onye nwe iya nụ. Nkakfụ-igara amaru iphe onye nwe iya nụ eyejeru iya nri. Obenu lę ndu Ízuręlu ta dudu ọphu ẹphe maru; mbụ lę ndibe iya bę iphe te dojedu ęnya.”

⁴ Tụswekwa. Unu bukwa ẹjo mba. Ẹra ẹjo iphe unu emeshi anyiakwa unu anyinyi. Unu bú ndu ẹjo eri; ndu merushiwaru onwẹphe emerushi. Ẹphe gbadowaru Ojejoje; to nwehe iphe ẹphe gubekwaduru Onye nsọ kę Ízuręlu. Ẹphe gbe ghawaru iya nụ azụ.

⁵ ?Bụ ngunu bú kę t'a nọdu akụ unu pyaapyaa? ?Bụ ole bú kę t'unu hugabe; kwefuru Nchileke ikè? Ishi bukotaakwa unu ọnya ọnya; mejị l'atofuwa unu atofu.

⁶ Tsube l'ọbechere-ọkpa unu jeye l'ishi unu ta dudu ẹke dụ unu npho. Iphe jiru unu ẹhu bú uswiru ẹchachi; ọnya ọnya; mę ọnya, ndu ọphu awụgbaa unu mee. Ẹ to nwedu ọphu a kwọcharu unu akwọcha; to nwe ọphu e kechiru unu ẹkechi; to nwe ọphu e deberu unu ọgvu.

⁷ Alị unu bụwa ochobo. Mkpukpu unu bę ọku tsufuwaru. Okfu, unu kọru akọko bę unu nọwa l'ele ndu ọhodo; ẹphe abya eripyaa ya. Ọ dabuwaru ochobo l'ọ bú ẹke ndu ọhodo luru alulu.

⁸ Jerúsalemu b'a hawaru; yọ daburu nkinyi l'ọ bú ụlo-egu, a turu lę mgbo vayinu; mbụ l'ọ bú ụlo-egu, a turu l'egu ẹke a kuru akpuru-ele. Ọ dụwa l'ọ bú mkpukpu, ndu ọhogu yechiru eyechi.

⁹ Ndege Ojejoje, bú Ọkaribe-Kakọta-Ike te meru t'ọ nweru ayi ndu ọphu a-wafu nụ; mę ayi ge agvulephu l'ọ bú ndu Sódomu; mbụ chihulephu l'ọ bú ndu Gómóra.

¹⁰ Unu nua iphe Ojejoje ekfu; unubę ndu ishi Sódomu! Unu ngabę nchị l'ekemu, Nchileke ayi turu; unubę ndu Gómóra!

¹¹ Ọ sụru: “L'igweligwe ngweja ono, unu egwojeru iya ono; ?bụ ngunu b'ọ bú iya. Ebyila ono, unu egudeje gwooru iya ngweja-ukfuru ono yele anụ ono, ẹba rachitsuaru ẹhu ono bę tūhuwaru iya nụ. Mee eswi; mee aturu; mę k'eghu ta dụjekwa iya mma.

¹² Abyabya, unu abyaję l'ifu mu; ?bụ onye asuje t'unu gude iphe ono bya? Mbụ; ?bụ onye ezije unu t'unu bya adzọtoshiaru mu ogbodufu?

¹³ Unu ba abyajęhekwaru iya ọchiru ẹja iphóró ono, unu abyaję achichi ono. Insensu ono, unu akpọjeru iya ọku ono anọdujekwa ahụ iya egbo. Aji Onwa Ophungu unu; aji mbọku ọtu-ume unu; mę ndzuko ono unu eyeje ono bę ya ta akpaghedu ume iya; shita l'ẹjo iphe unu anọduje eme lę ndzuko ono.

¹⁴ Aji Onwa Ophungu, unu agbaje; mę eswe-iphe unu agbajękpo agbagba bę dukotawa mu ashi. Ọ bukotawa mu ivu. Ike ẹphe gvụwaru mu.

¹⁵ Unu -chilia éka unu l'ekfu anu mu; be mu e-wofu enya l'èke unu nọ. E to nwekwa me unu kfuru nu mu ikfu agha; mu te eyekwaru unu onu. Ishi iya aburu l'ochi nọ unu l'ishi.

¹⁶ Unu ghua éhu; mee onwunu t'unu gbufu! Unu haa mu omechishi enya! Unu esefu éka l'ome éjo iphe!

¹⁷ Unu mufua ome iphe du mma! Unu achoje ọzo ikpe, du maa! Unu hụe ndu aakpa ndu ọdo éhu àhùhù! Unu hajeru ndu a toru ogbe enge! Unu adzoje ọdzo éhu unwanyi, maa tufuru!”

¹⁸ Ojejoje suru: “Unu bya te idzu unu l'iya buru nanu! E to nwedu; me iphe du éji, unu, meshiru du-tabé éji l'èke nyarinyari; be oo-mekochaa gbulahaa pemu-pemu l'ọ bu eberugo. E to nwedu; m'ọ du-taberu éji l'ekewa l'ọ bu uswe; be oo-mekochaa chaa l'ọ bu ọwúú.

¹⁹ Ọ -buru l'ọ bu uche obu unu t'unu wata ome iphe mu suru t'unu mee; be unu e-mekochaa ria iphe katsua mma, shi l'alì.

²⁰ Ọle; ọ -buru l'unu jikaru; kwefu ikè be ọ bu ugu-mbeke be ee-gude vua unu nyaa. Ojejoje kfuakwaru l'onu iya.”

Jerúsalemu bu mkpukpu, eme iphe du éji

²¹ Lekpodudunu ége mkpukpu ono, e shi gude éka ono bya abuwaru nu nwanyi okpara! Mkpukpu, bu ikpe, du nhamunha be e shi ekpekotaje iya; mbu mkpukpu, odobe-éka-ndoo shi buru eburu. Nta-a be buwanu ndu mgburuma jiru iya.

²² Mkpola-ocha ngu ghokotawaru nshi-mkpola. Egiri mee, e shi aku l'ime ngu b'e gudewa mini ghanwushikota aghanwushi.

²³ Ndu ishi ngu bukota ndu kwefuru Ojejoje ikè; buru ndu tso ogbo iphura. Ephe yeru enya l'ori éka-azu. Ọ bu t'a nu ephe be enya akaje ephe. Ndu a toru ogbe be ephe ta agbajedu ọdzori éhu ephe; ephe ta anga nchi l'okfu éhu nwanyi, maa tufuru.

²⁴ Ọ bu iya kparu iphe Nnajiufu; mbu Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike, bu iya bu Okaribe ké ịzurelu kfuru; su: “Nhụ; te mu bya emee koshi ndu ohogu te mu kebe tufu ume. Te mu bya emelata ndu ohogu mu iphe ephe meru mu.

²⁵ Mu a-ghachi éka mee unu iphe. Mu abya anyashia unu unu nshi-mkpola ono, nọ unu l'ehu ono; bya aji-shikota unu inyì, nọ unu l'ehu.

²⁶ Mu e-me t'unu nweru okpobe ndu ikpe ége ono unu shi nweru iya ono. Mu e-mekwaphu t'unu nweru ndu maru iphe a-kpo-zijeru unu ọzo ége ono unu shi nweru iya l'odungu ono. Ee-mekochaa eku ngu mkpukpu, doberu éka ndoo; kukwaa ngu phu mkpukpu, e gude ire iya éka.”

²⁷ Mkpukpu ono, nọ le Ugwu Záyonu ono bu ikpe, du mma; be ee-gude dzọ ya. Yọ buru odobe-éka-ndoo; be ee-gude gbata ndu kwaru izimana.

²⁸ Obenu le ndu kwefuru Ojejoje ikè; me ndu eme iphe du éji be aa-chiko lakota l'iyi. Ndu haru otso Ojejoje aburu kpurupyata.

²⁹ Achi ono, unu doberu nsọ ono; be iphere iya e-mekochakwaa mee unu; keshinu ọ bu iya be unu yeru enya. Mgbabu ngweja ono, unu hataru ono; be e-mekochakwaa buru unu iphe-iphere;

³⁰ ké l'unu e-mekochaa du l'ọ bu achi, laru ekwo; mbu l'unu a-du l'ọ bu mgbabu, e ta gbadu mini.

³¹ Ndaji-nggara a-bya adu tsugo-tsugo. Ozi, ephe jeru abukotaru ekoroku; ephe achiko kekota oku; ophu ọ dudu onye e-gbonyi oku obu.

2

*Èhu-agu, a-nọ jeye lẹ
tutu yoyo*

(May 4:1-5)

¹ Ọwaa àphù, Azáya Emọzu phuru l'okfu èhu ndu Júda; mẹ ndu Jerúsalemu.

² O -rua l'oge ikperazu;
bẹ ee-me t'ugvu ono,
a tukoberu eze-ulo Nchileke ono shihu ike;
mee ya t'ọ buru eze l'iphe bụ ugvu nonu.
Mbụ ee-me iya t'ọ kakota ugvu nonu l'eli.
Iphe bụ mbakeshi a-wata ọwu abya iya.

³ Ndiphe a-bya ekfulahaa; sụ:
“Unu bya t'ayi je l'eli ugvu Ojejoje.
Unu t'ayi je l'ulo Nchileke kẹ Jékọpu;
k'ọphu ọo-kpọ-ziru ayi ọzo iya;
ẹge ayi a-wata otso ọzo,
ọ tọru;
kẹ l'ọ bụ lẹ Ugvu Záyonu;
bẹ ekemu e-shi bya;
buru lẹ Jerúsalemu;
bẹ okfu Ojejoje e-shi bya.”

⁴ Ọo ya e-kpe okfu, nọru mba lẹ mba;
kpeshiaru igwe ọha okfu, nọru ẹphe.
Ẹphe akpukwa-zi
ogu-mbeke ẹphe;
yọ ghọo ọgu.
Ẹphe akpukwa-zi arwa ẹphe;
yọ ghọo nwa mma,
e gude akọcha iphe.
Mba ta pahẹdu
ogu-mbeke ejekfu mba
odo ọgu.

Ẹphe ta amùhe ẹge e shi alọ ọgu odo.

⁵ Unubẹ ọnu-ulo Jékọpu; unu bya t'ayi tsoru iphoro ono, Ojejoje muberu ayi ono.

Mbọku kẹ Ojejoje

⁶ I jikawaru ndibe ngu ono, bụ ọnu-ulo Jékọpu; kẹ l'iphe jiru ẹphe èhu bụ ome amamanshi, bụ iphe ẹphe mọtaru l'ẹka ndu ọzọ ẹnyanwu-ahata. Ẹge ono bẹ ẹphe agba ẹja l'ọ bụ ndu Filisutayinu. Ẹphe lẹ ndu mba odo atugbabe ẹka l'eme iphe lanu.

⁷ Iphe jiru alị ẹphe bụ mkpọla-ọcha yẹle mkpọla-ododo. Ẹku ẹphe te nwedu agvugvu. Iphe jiru alị ẹphe bụ inya; ugbo-inya ẹphe te nwedu agvugvu.

⁸ Iphe jiru alị ẹphe bụ agwa. Yọ buru iya bẹ ẹphe abaru ẹja; mbụ iphe ono, bụ ẹphe gude ẹka ẹphe meshia ya ono. Mbụ; iphe bụ ẹphe, gudekpoo ẹka ẹphe meshia ya.

⁹ Ọ bụ iya kparu iphe a-lọ-tsuta madzụ alị. Madzụ bẹ ee-me t'ọ la alị. Ba agukwaru ẹphe nvu!

¹⁰ Bahụ l'ime ikelegvu! Je je edomia onwongu l'ime alị; l'ẹke iitsu Ojejoje egvu; ẹge ono bẹ biribiri iya eye ngu egvu!

¹¹ O-te-aja-onwiya; bẹ ee-me t'ɛnya iya laa. E mee ndu eku onwɛpɛhe t'ɛpɛhe bɔru kpurupyata. Ọ bɔ Ojejoje kpɔu; bɔ onye ee-kutse ekutse mbɔku ono;

¹² kẹ l'ọ nweru ujiku lanu, Ojejoje, bɔ Ọkaribe-Kakɔta-Ike doberu iphe bɔ ndu eku onwɛpɛhe ekuku; mẹ ndu, anya ndu; mbɔ mbɔku, ọ doberu ndu, atɔ-li onwɛpɛhe atɔ-li. Mbɔku ono bẹ aa-lɔ-tsuta ɛphe.

¹³ Mbɔku ono b'ɛ doberu oshi sida, nɔkota l'ugvu ugvu Lébanonu; mbɔ ndu ọphu hatsua l'eli; l'etse origodo; mẹ l'iphe bɔ achi, nɔkota l'alɔ Bášanu;

¹⁴ dobekwaru iya phu iphe bɔ eze ugvu, akpakɔta origodo; mẹ iphe bɔ nwugvu hatsua eli.

¹⁵ Mbɔku ono kwaphu bẹ e doberu, iphe bɔ ɔlo-eli, hatsua l'eli; mẹ mgbodo, a kpɔshiru ike;

¹⁶ mẹ ɔgbo-mini ndu Tashishi l'ọ ha; mẹ iphemiphe ọbule, e memaru emema.

¹⁷ Onye etu onwiya ɛpha bẹ ee-mekochaa mee t'ɛnya iya laa. E mee ndu etse etsetse t'ɛpɛhe bɔru kpurupyata. Ọ bɔ Ojejoje nwɛnkinyi iya; bɔ onye ee-kutse ekutse mbɔku ono;

¹⁸ Iphe bɔ nte a-chiɔhu.

¹⁹ Madɔ a-nɔdu agbatsua ala l'ogba mkpuma; ndu a-nɔdu awɔbatsua l'ɛnu l'ime alɔ; ɛke ɛphe atɔ Ojejoje egvu; ɛge ono bẹ biribiri iya e-ye ɛphe egvu teke oo-gbeshi nmawoo mgboko anmawo.

²⁰ Mbɔku ono bẹ madɔ a-chiɔta ntɛkpe ono, ɛphe gude mkpɔla-ɔcha meshia mẹ ọphu ɛphe meshiru lẹ mkpɔla-ododo l'agwaphe ghakaru ɔnwu anu, eeku molu mẹ ngvu.

²¹ ɛphe a-gbatsuaru laa l'ɛke ikelegvu yetsuaru ɔwa; mẹ l'ime ogba, nɔtsua l'eli ugvu l'ɛke ɛphe atɔ Ojejoje egvu; ɛge ono bẹ biribiri iya e-ye ɛphe egvu teke oo-gbeshi nmawo mgboko anmawo.

²² Hajekwaa ọtu-kobe madɔ ishi; kẹ l'ọ bɔwaphu ume, ọotu; bɔ iphe ọ tɔkfɔ ɛka. ?Bɔ ngunu ọdo; bẹ madɔ dafuru ọgu iya?

3

Ikpe, duru ndu Jerúsalemu; mẹ ndu Júda

¹ Lekwa! Nnajiufu, bɔ Ojejoje; mbɔ Ọkaribe-Kakɔta-Ike abyaakwa ọnafu ndu Jerúsalemu; mẹ ndu Júda ɛke iphe eshije eru ɛphe ɛka; mẹ agbarike ɛphe. Ọobyawa ɛphe ọnafu ɛke ɛphe eshije eri nri; mẹ ɛke ɛphe eshije angɔ mini.

² Ọo-nafukwaphu ɛphe ndu ike nọ l'ɛphe; nafu ɛphe ndu soja; ndu ikpe; ndu nkfuchiru Nchileke; ndu àphù; ndu bɔ ọgurenja;

³ ndu ishi soja; ndu nweru ọkwa; ndu mgbazi; ndu maru ome nka; mẹ ndu agvugwoo.

⁴ Mu e-me t'ọ bɔru ɔnwegirima unwokoro a-bɔru ndu ishi ɛphe. Yọ bɔru ɔnwegirima nshi a-nɔdu achi ɛphe.

⁵ Ndu madɔ awata ọkpa ibe ɛphe ɛhu. Onyenonu yọ daru yele ibe iya. Obutobu yele obutobu l'alaji. Ọgbo-egirima awata ọcho ndu bɔ ọgurenja okfu. Ọ-nọ-l'omu awata ọcho ogenyi okfu.

⁶ Madɔ e-gudeje nwanna iya; mbɔ onye yele iya shi l'ufu lanu; sɔ iya: "Ọo nggu a-buru ɛphe ishi; keshinu ọphu ọ bɔ nggubedua nweru uwe o-ye-l'ɛhu. Ọ bɔ nggu maru ɛge ii-me ɛke-a, mebyishihuru ɛge-a."

⁷ Obenu l'onye ono a-rashia mbòku ono; sù: “Mu te meghekwa iya! È tò òkwa nri, nò mu l'ùlo; tò dù uwe, oye l'èhu mu nweru. Unu be emekwa mu onye ishi unu-o!”

⁸ Iphe kparu iya nù bụ lẹ Jerúsalemu etenga etenga. Júda l'ada adada. Iphe kparu iya bụ l'òlu èphe yèlè iphe èphe eme emesweshi Ojejoje. Èphe gudewa ège ono merushia ya ifu.

⁹ Ège èphe doberu ifu bụ iphe agbakpòdua èphe ekebe. Èphe gbe egudeje iphe dù èji, èphe eme azúnga nzúnga l'ò bụ ndu Sódumu. Ophu èphe te gbe mejèdu iya k'edomi. Nshòo èphe! Íshi iya abùru l'èphe mewartè tẹ ndakfu dakfu èphe.

¹⁰ Kfuru onye doberu èka ndoo l'òo-dùru iya lẹ mma; kẹ l'èphe e-ri akpùru, umere òma èphe mītaru.

¹¹ Nshòbukwaa ndu eme èjo iphe! Iphe a-dùkwaru èphe èji. Aa-kfù èphe úgwò iphe èphe gude èka èphe kpata.

¹² Ndibe mu; bẹ ogbo-ègirima akpa èhu. Yò búrú ùnwanyì bụ ishi èphe. Ndu mu! Ò kwa ndu edu unu eduphu unu. Èphe du unu; je eshilahaa èke ta bụdu úzo.

Ikpe, Ojejoje e-kpe ndibe iya

¹³ Ojejoje nòwa l'èke ò nò l'ùlo ikpe. Ò kwakòbewaru tẹ ya kpee ndiphe ikpe.

¹⁴ Ojejoje watawaru okpe ndu bụ ògurennya ikpe; mē ndu ishi ndu nk'íya; sù: “Ò kwa unu lùru mgbo vayínu mu alùlu. Iphe unu nakòkotaru ndu ùkpa bẹ nòkotakwadua lẹ nk'unu.

¹⁵ ?Bù ngunu bụ kẹ t'unu egwe ndibe mu rakaraka? Mbù; ?bù ngunu bụ kẹ t'unu efu ndu ùkpa ifu l'alì. Ò bụ iphe Nnajiufu, bụ Ojejoje, bụ Òkaribe-Kakòta-Ike ekfu ndono.”

Òkwa, a nmaru ùnwanyì

Jerúsalemu

¹⁶ Ojejoje sùru: “L'unwanyì, bu lẹ Ugwu Záyonu; bẹ ekunuka onwèphe ekuku. Qobuje èphe èje l'úzo; èphe l'ese olu jìjìjì; l'ekurube ènya ekurube; l'èje segelengu segelengu; òjaga òkpa èphe l'ada jẹgengu jẹgengu.

¹⁷ Qo bụ iya meru iphe nnajiufu e-me t'ònya abakòta ùnwanyì, bu lẹ Záyonu l'ishì; t'ishì चाहु èphe nmanmanma.”

¹⁸ Mbòku ono bẹ Ojejoje a-natakòta èphe òjaga òkpa èphe; o-ke-l'ishì èphe; iphe-olu èphe;

¹⁹ iphe-nchì èphe; echi-èka èphe; ùlari-ifu èphe;

²⁰ ùlari-ishì èphe; òjaga òkpa èphe; ùkpoto, èphe ewe l'ukfu; akpamu manù mbeleke èphe; ògvu èphe;

²¹ echi mkpùshì-èka èphe; echi imi èphe;

²² kpowula-kpowula uwe èphe; ùkpo èphe; èkwà achìchì èphe; nwèkpa òlòkpù-l'èka èphe;

²³ onyo èphe; uwe òcha èphe; èkwà oke l'ishì èphe; mē l'èkwà-ukuvu èphe.

²⁴ O -be kẹ t'èphe eshi mkpò; bẹ èphe a-nòdu eshi nshi. O be kẹ t'èphe wee udugbeze l'ukfu; bẹ èphe a-nòdu eke onwèphe eri. O be kẹ t'èphe memaa ègbushì èphe emema; bẹ èphe a-bù ndu ishi-nkwòcha. O be kẹ t'èphe yee uwe, ama mma; bẹ èphe e-ye uwe-aphù. O be kẹ t'èphe ama mma; bẹ èphe e-gbe bùru iphe-iphè.

²⁵ Unwoke unu bụ ògu-mbeke bẹ ee-gude gbushikota èphe. Ndu soja unu bụ l'ògu bẹ èphe a-lakòta.

²⁶ Ndu Jerúsalemu a-kpọ mkpu; gụa aphụ. Mbụ lẹ Jerúsalemu a-dụ l'ọ bụ nwanyi gba ẹka; gwọshita l'alị.

4

¹ O -rua teke ono bẹ ụnwanyi ẹsaa a-wụ-kfutaje nwoke lanu; sụ iya: "Byiko nafu nụ ayi iphere ọwaa. Haarụ t'ayi nùje onwayi nri; ayi anmajeru onwayi ẹkwa. Ọ bụ t'ị halephu t'ayi zaje ẹpha ngu."

Eedophu Jerúsalemu azu l'ọnodu iya

² O -rua teke ono bẹ onye ono, bụ ẹkali Ojejoje a-bụ nwoma-mma; bụru ọdu-biribiri. Iphe alị ono metaru bẹ ndu ono, wafurunu l'alị ịzurẹlu ono e-gude eku onwephe; bụru iya bẹ ẹphe e-gude dụ ugwu.

³ Ndu ono, a haru lẹ Ugwu Záyọnu; mbụ ndu ono, kwaru lẹ Jerúsalemu bẹ aa-nọdu eku ndu dụ nsọ, bụ iya bụ ndu ono, e deru ẹpha ẹphe l'ẹphe nọ ndzụ lẹ Jerúsalemu.

⁴ Nnajiufu e-nwefukota urukutu, nọkota ụnwanyi Záyọnu l'ẹhu; bya egude ume nk'iya nwefukota ndu Jerúsalemu mee ọchi, nọ ẹphe l'ẹhu; mbụ ume ono, o gude ekpe ikpe; mę ume, enwu enwunwu.

⁵ Teke ono; bẹ Ojejoje a-bya lẹ Záyọnu l'ọ ha; mę l'ẹhu ndu ono, edzukobeje l'ẹke ono; bya emeta urukpu, akpọ tututu doberu ẹphe l'eswe; mụta ọku, enwu phophopho doberu ẹphe l'enyashi; kele mkpukpu ono l'ọ ha bẹ ee-gude ọdu-biribiri Ojejoje kpuchia.

⁶ Ọo-buru mkpu, e-me ẹphe agu t'okpomọku be ekpojeshi ẹphe l'eswe; bukwaruphu ẹke ẹphe a-gbabaje tẹ ndzụ dzua ẹphe yeke ẹke ẹphe e-domije onwephe mę igwe ẹphe oke pherephere; mę teke ọochi mini.

5

Egvu mgbo vayinu

¹ Mu a-guru egvu;
nụ onye mu yeru obu.
Mu e-gude mgbo vayinu iya gụa ya.
Onye mu yeru obu;
bẹ gbaru mgbo vayinu l'alị,
emehu iphe l'iku ugwu.

² Ọ tų-zewaru iya atuze;
hashiwa iya mkpuma;
bya afota akpuru vayinu
ndu ọphu kakọta mma kua ya.
Ọ kpuru ulo-nche lẹ mgbabu ono;
bya egvua ẹke aanọduje
apyifuta mę lẹ vayinu ọbu.
Yọ nọdu ele t'ọ mishiia nebyi, dụ mee.
Yọ bụru nebyi, dụ ẹji b'ọ mishiiru.

³ Nta-a; unubẹ ndu bu lẹ Jerúsalemu; mę unwoke ndu Júda; unu kpe-eduru mu lẹ mgbo vayinu mu okfu-a:

⁴ ?Bu ngunu; bẹ mu g'emefuaru mgbo vayinu mu-a, mu te mehaaduru iya? Mu gbe ele ẹnya tẹ vayinu, nọ iya nù mishiia akpuru dụ mma; ?bụ ngunu kpahunuru iphe o gbe mishiia akpuru, dụ ẹji.

⁵ "Nta-a; tẹ mu bya akaru unu iphe mu e-me mgbo vayinu mu ono. Mu a-fokashi iphe e gude ghabuta iya; k'ọphu ee-mebyishi iya. Mu e-nwukposhi mgbodo, a kpuru iya mgburumgburu; a bya dzọpyashia ya.

⁶ Mu e-mele iya phu t'o yifu; k'ophu bu ẹ ta byadu akocha iya akocha; t'a bya bya akpa iya ẹja. Iphe ze l'ẹke ono; bu mkpakpari me ogarama-mbo. Mu e-me igwe t'ẹ b'ọ chiru iya mini."

⁷ Ọ kwa onu-ulo Ịzuru bu
mgbo vayinu ono, Ojejoje,
bu Ọkaribe-Kakota-Ike gbaru ono.
Yo buru ndu Juida bu
iphe ono, du iya mma,
o kuru iya ono.
O leri ẹnya t'e mee iphe du mma;
iphe o phuru aburu ogbu ọchi.
O leri ẹnya t'e meje iphe gbaru nu;
iphe o phuru aburu
uzu-ekwa.

Nsho Ịzuru

⁸ Nsho ndu alokoje ulo doberu onwephe; me ndu anaphe ali eyekwa l'ali epe; jeye to duhe eke aphudunu; unu eburu l'egu nkinyi.

⁹ Ojejoje, bu Ọkaribe-Kakota-Ike kfuakwaru iya; mu anua ya eke o suru: "Igwe igwe ulo be chihufutaje. Mbụ eze ulo, hatsua nshinu ama ntumatu; be e-mekochaa buru ulo, e te budu ebubu.

¹⁰ Eke e gude eswi iri, a jigbaberu ebo ebo koo ujiku lanu bu nwa mee vayinu, e-ji ipoti eto; be aa-pyita iya. Onye kuru iphe jiru eka-jahotu bu iphe jiru ashanga; owaa efere-utara; be aa-wota iya."

¹¹ Nsho ndu egbeshije le ngguge-utsu je adaburu l'ongu mee; mbu ndu anguje mee jeye l'echi-abali gbururu jeye ẹnya l'ẹke epe kfuakfu.

¹² Egbe ndu ono anoduje akpo une; l'aku ogele l'ẹke epe eri iphe. Epe aku nkwa; l'aphu opu; swiphee onwephe mee l'ẹke epe eri iphe obu. Obenu l'ẹ to nwedu iphe Ojejoje meru, epe guberu iphe; to du eka-oru iya, epe ekuje iphe.

¹³ Ọ bu iya e-me iphe aa-kpu ndu mu le ndzu; ke l'ẹpe te nwedu egomunggo. Ndibe epe, bu ogenyi bu egu e-gbushi epe. Epe adu l'igwe; mbu ndu ekpiri a-kposhiu nku.

¹⁴ Ọo ya bu l'ali-maa be egu kabawa agugu. O ghewaru onu phaa; l'eleko ndibe epe, bu ndu nweru ẹnya me igwe igwe ndibe epe eme ungara; me ndu emirima a-wuba iya.

¹⁵ Ọo ya bu aa-lo-tsuta madzu ali; mbu le ndu mgboko be ee-me epe aze kpee; ege ono be ee-mekwaphu ndu anya ndu epe aze kpee.

¹⁶ Ojejoje, bu Ọkaribe-Kakota-Ike be ee-gude k'ikpe nhamunha, ookpeje atu-li iya atu-li. Nchileke, du nsọ egudeje odobe-eka-ndoo koshi le ya du nsọ.

¹⁷ Teke ono; be aturu a-nodu akpa nri l'o bu egu eke echeje iya. Ndu shi eshishi atutulahaa iphe l'ẹke ndu nweru iphe awushije iphe.

¹⁸ Nsho ndu egudeje eri ugho alokpu iphe du eji; mbu ndu anoduje akpu iphe du eji okpu eswi.

¹⁹ Epe asuje: "Tẹ Nchileke menua iphe oo-me obu egwegwa t'ayi phu iya! T'iphe obu, onye nsọ ke ndu Ịzuru tuberu k'ememe rutaedunu obu t'ayi maru iya!"

²⁰ Nsho ndu ewojuer ejo iphe kua iphe-oma; woru iphe-oma kua iphe du eji; mbu ndu ewojuer ọchi dochia ẹnya iphoro; woru iphoro dochia ẹnya ọchi. Ndu ewojuer iphe atso ile dochia ẹnya iphe atso ẹna; woru iphe atso ẹna dochia ẹnya iphe atso ile.

²¹ Nsho ndu amaje iphe l'anya nk'ephe; mbu ndu bu nwa o-maru-omachata l'anya nk'ephe.

²² Nsho ndu bu engu mee; mbu ndu a chiliru eka l'ogha mee;

²³ mbu ndu erije eka-azu; kpefu onye ikpe nmaru; gbe nmaa onye iswi du mma ikpe.

²⁴ O bu ege ire-oku ekpoje urevu ubamu; mbu o bu ege eswa okponku emeje pyatangu l'oku bu ege ogbaragba ephe e-reshihu; igu ephe etsua dudu l'o bu ivovoma; ke l'ephe jikaru ekemu Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike; to du iphe ephe guberu okfu onye nsq ke ndu Izurelu.

²⁵ Oo ya meru iphe ndibe Ojejoje egbu yebe Ojejoje eghughu. O haliwaru eka chitsushia ephe. Ugwu anmalahaa jijiji; odzu ephe akutsuaru l'esu-uzo l'o bu eke a wushiru ozu. Obenu l'iphe ono te emedu t'obu tuzita Nchileke. Yo dabelee ephe eka ege o daberu iya.

²⁶ O paliru mbakeshi, notsua eke teru enya iphe-ohubama iya koshi. Yo gude okpuru-oswa kuko, ndu notsua l'eke mgboko jeberu. Ephe l'agba ntumatu; gude mkputumu oso lanu byatashia.

²⁷ To du ephe onye ike oso gvuru; to du onye kpakotaru iphe; to du onye mgbanya roru; to du onye kuru mgbanya; to du onye akpo-buleti, o we l'ukfu gbū-woru agbu-wo; to du onye eri akpokpa iya gbabuhuru.

²⁸ Akfu ephe tupyishiru onu gungu gungu. Uta ephe agobetsua onu. Igidi okpa inya ephe ebunwutaje oku l'o bu mkpuma igwe. Okpa ugbo-inya ephe ezitsua l'o bu oku maa.

²⁹ Mkpu, ephe echi du l'o bu ekiri agu.

Ephe ede ekiri l'o bu nwa agu;

gude mba, ephe aba;

pata anu, ephe gburu tugbua;

to nwe onye e-je iya anata.

³⁰ Mboku ono -rulephu; be ephe a-nodu edeji l'o bu ekiri eze enyimu. Onye -paliru enya lee l'ali ono; be iphe oo-phu bu ekpuru-ochi; me iphe-ehuka. Iphoro be urukpu e-kpuchita ekpuchita.

6

Nchileke eku Azáya

¹ L'afa eze, bu Uzaya nwuhuru; be mu phuru nnajiufu l'eke o no l'abeze, ha l'eli; du kpogorongu. Onu uwe-mgbalanu, o yeru, ekpo wulawula; be jiru eze-ulo iya pyimu.

² Ndu no iya l'eli iya; bu unwu ojozi-imigwe, bu serafu, nwetsuaru eba ishingui ishingui l'ehu l'ehu. Ephe gude eba ebo ebo kpuchitsua ifu; bya egude eba ebo ebo; kpuchitsua okpa; bya egude eba ebo ebo l'ephe ephephe.

³ Ephe ekfutsua l'anu ibe ephe; asuje:

"Nsq; nsq; nsq, bu Ojejoje,

bu Okaribe-Kakota-Ike!

Mgboko mgburumgburu;

be biribiri iya jiru ejiji!"

⁴ Ephe -kfuleruphu okfu ono; oshi ibo; me okpa-ibo eze-ulo Nchileke l'o ha anmakota jijiji. Enwuru-oku ejilephu ulo ono tungu!

⁵ Mu echia: "Nsho mu-a! Ephuhu mu! Kele mu phuru eze; mbu Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike l'eke mu bukwa onye uru-onu; temanu mu le ndu uru-onu eburu eburu!"

⁶ Ya ndono; Sérafu lanu ephekfuta mu. Iphe o gude l'eka; bu ichechoku, eke jajaja. Yo gude akpa kpata oku ono l'enya-ngweja Nchileke.

⁷ Yo woru ichechoku ono daa mu l'onu; bya asu mu: "Oku-a, a daru ngu l'onu-a; b'e gude swafu ngu iphe du eji, i meru. Iphe du eji, i mekotaru lo ha; b'a kfuwaru ugwo iya."

⁸ Mu bya anua olu Nnajiufu l'eke ookfu; su: "?Bu onye; be ya e-zi? ?Bu onye e-je ru ayi?"

Mu asu iya: "Qwa-a mu ndo-o! Zi nu mu!"

⁹ Yo su mu: "Ngwaa; tugbua; je ezia ndu-a; su ephe: 'Unu a-nu nta; nua imo; to nwe iphe e-do unu enya. Unu elee nta; lee imo; to du iphe unu a-phu.'

¹⁰ Mee ndu-a; te obu nmaa ephe kpugbungu. Mee te nchi chishihu ephe; nggu emee t'enya kpuchishihu ephe. O -dudu; be ephe e-gudekwa enya ephe phu; gude nchi ephe nua; obu ephe emee to doo ephe enya; k'ophu ephe a-ghakobe lakfuta mube Nchileke; te mu mee; t'ephe korohu."

¹¹ To du iya bu; mu aji iya: "Byiko Ojejoje; ?bu teke ole; be oo-no-bebe?"

Yo su mu: "Oo-dulephu ege ono jeye mkpukpu ono aburu kpurupyata; mbu to duhe onye ebu iya nu; ulo achiko buru okorobo ulo, e-ta dudu onye bu iya nu. Ali ono adaburu ochobo.

¹² Mbu l'oo-du ege ono jeye teke Ojejoje e-dufu onyenonu; yo lasha eke teru enya. Teke ono; b'aa-wufukota l'ali-a; yo daburu ochobo.

¹³ A makwaru-a l'uzo lanu l'uzo iri le ndu ali ono a-phodu-a. Obekwanu l'ephe a-bukotaru iyi. O bu ege e gbufuje achi; m'o bu akpurata; ukfu iya akwaa l'ali; bu ege oo-mechaa nweru nwa ndu a-phodu nu le ndu a-duru mube Ojejoje nsq."

7

Ozi, Azáya ezi eze, bu Éhazu

¹ O bu teke Éhazu Jótamu Uzaya shi buru eze ndu Júda; be Rezinu, bu eze ndu Áramu; me Peka Remaliya, bu eze ndu Ízurelu wu-lihuru byaru Jerúsalemu ogu. O bu l'ephe te mekputadu ephe.

² A bya ekfuru ndu ulo Dévidi le ndu Áramu be ephe le ndu Ífuremu tugbabekwaru nanu. Okfu ono emee; obu awata onma Éhazu ye le ndu nk'ia anmanma lo bu oshi, pherephere enwunga l'oswa.

³ To du iya bu; Ojejoje abya asu Azaya: "Te nggu le nwa ngu, bu Shiya Jashubu yiru lufu jekfu Éhazu le mgbodzu Okpuru-uzo-Imeli; mbu onanu, no l'uzo, e shi eje egu Osa-iphe ono.

⁴ Unu je asu iya to kwabekpelekwaphu enya; yo nodukpelekwaphu nwanggiingiji; ophu o tsukwa egvu. Ophu o kwekwa te meji tofu iya l'okfu nwishishi-nku labu ono, anyihu anyihu ono; mbu hanyihanyi ono, Rezinu ye le ndu Áramu; me nwatibe Remaliya aba ono.

⁵ Ndu Áramu ye le ndu Ífuremu; me nwatibe Remaliya be gbaru ikumu t'ephe bya alua ngu. Ephe suru:

⁶ 'Unu t'ayi je etso ndu Júda ogu; mbu luta ephe yeru onwayi. Ayi eworu nwatibe Tabilu mee eze l'eke ono.'

⁷ Qwaa iphe Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike kfuru: 'Ejo ikumu ono ta byadu e-keru ekeru! E to byadu bya e-nweru ishi.

⁸ Mkpata iya aburu l'ishi mkpukpu ndu Áramu bu Damásukosu; onye bu ishi ndu Damásukosu bu Rezinu; l'ime ukporo afa eto l'afa ise be egwe ndu Ifuremu ogwe ujimu; k'ophu bu l'ephe te dzuhedu obu mba eka ephe.

⁹ Ishi mkpukpu ndu Ifuremu bu Samériya; onye bu ishi ndu Samériya aburu nwatibe Remaliya. O -buru l'unu te evudodu kemukemu l'ekwekwe unu be unu te evudoghekwa.' "

Abyabya Imanelu ekoshi

¹⁰ Ojejoje byakwa bya ekfuru Éhazu odo; su iya:

¹¹ "Roo mube Ojejoje, bu Nchileke ngu t'o koshi ngu iphe-ohubama; m'o ruhuduru o -buru nwitumiriku l'o bu ali-maa; m'o b'o -noo oreke-imeli l'o bu igwe."

¹² Éhazu asu: "Mu ta arokwa. Mu te ejekwa odata Ojejoje."

¹³ To du iya bu; Azaya asu: "Unu nukwaa ya nta-a; unube ndu ulo Dévidi! ?To dzuduua l'unu agha madzu ehu gburugburu. Unu e-jekwaphu ogha Nchileke gburugburu nk'ia too?"

¹⁴ O bu iya meru iphe o bu Nnajiufu l'onwiya e-me iphe-ohubama koshi unu. Lekwa le nwamgboko tsutaakwaru ime. Oo-mu nwata nwoke. Iphe aa-gu iya bu 'Imanuwelu,' bu iya bu 'Nchileke no swiru ayi.'

¹⁵ Oo-wata ori manụ, e meru l'era-eswi ye le manụ-engu; m'o maruphu ofo iphe du eji; hata iphe du mma.

¹⁶ Obenu le teke nwata ono a-kwawa enya k'ofu iphe du eji; hata iphe du mma; be ali ndu eze labu ono, iitsu egvu ono a-bukotawa ochobo.

¹⁷ Ojejoje e-wolataru nggu le ndibe unu; me ndu onu-ulo nna ngu oge okè iphe-ehuka, e-te nwedu oyeru iya keshinu ndu Ifuremu ephe le ndu Júda bokahuru. Onye oo-gude bya ogo bu eze ndu Asiriya."

¹⁸ O -rua teke ono be Ojejoje a-rakuta ijiji, shi l'ohu enyimu Ijiputu; me l'engu, shi l'ali ndu Asiriya;

¹⁹ ephe a-bya akuru le kpokoro kpokoro mkpaworo ono; me l'eke mkpuma yetsuaru uwa; me l'egbudu, ogvu no; me iduma mini.

²⁰ O -rua teke ono; be Nnajiufu e-gude agube, o ngutaru l'azu Enyimu Yufurutusu; mbu agube, o ngutaru eze ndu Asiriya; gude kpua unu ishi; kpua unu eji okpa; me eji agba unu.

²¹ O -rua teke ono be madzu a-kutaje nweswi ye le egbu labu dobe.

²² Mini-era, a-nodu alashi iya k'ophu bu l'oo-me t'onye ono nweru manụ, ha nshinu, 'oo-noduje eri. Iphe bu ndu phoduru l'ali ono a-nodu eri manụ, e meru l'era-eswi ye le manụ-engu.

²³ O -rua teke ono be iphe bu eke e shi akpataje unu vayinu labu l'ukporo iri, aswa iya e-ru ekpa-ego ise bu egbara; me uke a-kfu iya.

²⁴ Iphe ndiphe e-gudeje abahu l'eke ono bu uta me akfu; ke l'ali ono l'o ha bu ogarama-mbo; me uke a-nata iya.

²⁵ A -bya le k'ugvu ugwu ono, bu eke e shi egudeje ogo akotsuje akoko ono; madzu ta byadu bya atu iya okpa odo; ke l'ogaramambo ye le uke, e-ji iya nu be a-nodu eye egvu. Eke ono a-gho eke aachijeru aturu; me eswi ye t'o je okpa nri.

¹ Tò dù iya bụ; Ojejoje asụ mu: “Tẹ mu wota ẹkwo, ha ụsà a gwọrụ agwọgwo; wota mkpishi ẹkwo mmanu dee ya iphe-a: ‘Maha Shalalu Hashi Bazu,’ bụ iya bụ O-me-korokoro l’okwata o-zi-pharamu l’iphe onye ọdo.

² E je ekua onye achijeru Nchileke ẹja, bụ Uráya yẹle Zekaráya Jeberekaya, bụ ndu e gude ire ẹphe ẹka t’ẹphe bụru ndu ekebe.”

³ Ya ndono; mu lẹ nyee mu abya azee; yọ tsuta ime; mua nwata nwoke. Ojejoje asụ mu: “Tẹ gụa nwata ono ‘Maha Shalalu Hashi Bazu;’

⁴ kele teke ọo-dụ ike vufuta k’ọ maru oku ‘Nne lẹ Nna’, mụru iya nù; bẹ eze ndu Asiriya byawaru bya akwaa ẹku ndu Damásukọsu; mę kę ndu Samériya l’okwata.”

⁵ Ojejoje abyakwa bya ekfuru mu ọdo; sụ:

⁶ “Keshinu ophu ndu-a gbe jika mini ono, tọru nwehu atso ono; mbụ mini Sháyilowa; bya etelahaaru eze Rezinu yẹle nwatibe Remaliya ẹsua

⁷ bẹ Ojejoje abyawa ome t’eze utso, shi lẹ ẹnyimu Yufurétusu bya ekpua ẹphe. Utso ono bụ eze ndu Asiriya yẹle biribiri iya l’ọ ha. Utso ono e-tsokota ọswara ẹnyimu ono l’ọ ha; mbụ kpukota kpua kpua mgbogidi iya.

⁸ Yọ byakọta jeye l’alí Júda kpukota iya ekpukpu; tsọru tugbua; mbụ ọo-nọdu awọ l’ekpiri. Ẹbà iya ono, ọ sọsaru asụsa ono a-chíko uswe alí ngu kpukota; nggube Imanelu!”

⁹ Unu chia mkpu ọgu; unubẹ mbakeshi! T’a chikashikwaa unu achikashi. Unu ngabekwa nchị; unubẹ ndu bu ote-ẹnya! Unu jikobekwa k’ọgu; ọbu l’aa-chikashikwanu unu achikashi.

¹⁰ Unu chia idzu ẹge unu e-me iya! Obenu l’idzu unu a-buru arakata atsu. Unu kfua ẹge unu e-me iya! Obenu l’ẹ too kekpodurunu; kele Nchileke swiru ayi!

Tsujẹ Nchileke egvu

¹¹ Ojejoje gude ẹka iya ono, shihuru ike ono byibe mu; bya ekfuru yeru me; lọoru mu ẹka lẹ nchị sụ mu tẹ mu be etsokwa ọkpa ndu-a. Ọ sụru mu:

¹² “T’ẹ b’ọ buebekwa iphe ndu-a sụru l’ọ bụ ọgba ikumu bẹ unu e-kuebeje ikumu! Iphe ẹphe atsu egvu; t’unu ba tsúkwa iya egvu; ophu o mejekwa t’ẹhu anma unu kpakpakpa!

¹³ Iphe unu e-me bụ t’unu gube Ojejoje, bụ Okaribe-Kakọta-Ike iphe; koshi l’ọ bụ iya phụ bụ onye dù nsọ ọbu. T’ọ bụru iya bụ onye unu a-nọduje atsu egvu; bụru iya bụ onye unu a-nọdu anmajeru kpakpakpa.

¹⁴ Ọo ya a-buru ẹke, e doberu nsọ. A -bya lẹ k’ulo labụ kẹ Ízurelu; ọo-bu mkpuma, a-nọdu adụ madzụ ụkfu; bụkwaruphu ikelegvu, ẹphe e-vukotaje daa iko. A -byakwanụ l’ẹhu kẹ ndu Jerúsalemu; ọo-bu ọnya yẹle igbudu, a gbaru ẹphe.

¹⁵ Ẹphe a-dụ l’igwe; mbụ ndu ophu ụkfu a-dụ; ẹphe a-da; tsupyashia onwẹphe; a haa ẹphe l’onya; kpukoo ẹphe.”

¹⁶ Ozi-a, mu ezi-a bẹ ii-woru keko ekeko; nggu abya akwakọberu ndu etso mu nù ekemu ono.

¹⁷ Mu a-nọdu ngabeduru Ojejoje; mbụ onye ono, wofuru ifu iya l’ẹke ndibe Jékọpu nọ. Ọ bụ iya bẹ mu a-nọdu ele ẹnya iya.

¹⁸ Mu ndọ-ọ nọ l’ẹke-a; mu l’unwegirima ono, Ojejoje nuru mu ono. Ayi bụ iphe-ama; bya aburu iphe-ohubama, nọduru ndu Ízurelu; mbụ iphe shi l’ẹka Ojejoje, bụ Okaribe-Kakọta-Ike, bu lẹ Ugwu Záyonu.

¹⁹ Ndiphe -sujẹ ngu t’i je ọkpata ishi lẹ kẹ ndu aphụ àphù; m’ọ bụ l’ẹka ndu njibya; mbụ ndu bụ okpuru-ọswa; bẹ ẹphe aphuje; l’avụ ẹvu nshi; ?

tọ bụ-chidua Nchileke b'ọ gbaru tẹ madzụ jeje njiṭa. ?Nanụ ẹge e meru b'ọ gbe bụru maa b'e jejeru ndu nọ ndzụ njiṭa?

²⁰ TUBE nvọ l'ekemu yeḗle iphe mu karu t'e meje. O -bụru l'ẹphe te ekfudu ala l'okfu ono; ọo ya bụ l'ẹphe ta phudu iphoro nchi-abọhu.

Oge iphe-ẹhuka

²¹ Ẹphe e-gude ntakfuru; mẹ ẹgu aghaphe l'alị ono. Mbà -tùdelephu ẹphe; ẹhu agbahụ ẹphe totoroto. Teke ono; ẹphe apalia ẹnya; wata ophu onye eze ẹphe; mẹ Nchileke ẹphe iphu.

²² Ẹphe a-byakwa apazita ifu l'alị lee mgboko. Iphe ẹphe a-phụ nwẹnkinyi bụ ntakfuru yeḗle ẹkpuru-ọchi; mẹ l'iphe eko ẹruru a-nọdu eye ẹphe egvu. Aa-bya enwuru ẹphe yee l'ẹke gbakọtaru tsùbalangu.

9

¹ Obenu l'e -megee bẹ ẹphe ta achìhedu obu l'ẹka; mbụ ndu ono, shi eje iphe-ẹhuka ono. Teke ndiche b'ọ kparu alị ndu Zébulọnu yeḗle alị ndu Náfutali ẹhu. Obenu l'oge-l'ifu; bẹ ọo-kwabẹ ndu bu l'uzo eze ẹnyimu ùgvù; mbụ ndu bu l'azu Ẹnyimu Jódanu azụ iya ophu, bụ iya bụ alị Gálili, bụ ẹke ono, ndu ọhodo bụ ono.

A mụru ayi nwata

² Ndu ono, nọ l'ẹkpuru-ọchi ono
phụakwaru iphoro,
ha nshinu.

Ndu ophu bu l'alị ono,
gbaru tsùbalangu ono;
bẹ iphoro nwuakwaru phoo.

³ Ọha ono b'i mewaru;
yọ ka nshinu;
bya emee; ẹhu aka ẹphe ọtso ẹna.
Ẹphe a-nọdu ngu l'ifu ete
ẹswa l'ọ bụ ndu eme ẹswa
iphe ẹphe kpataru l'okfu ẹphe;
mbụ ndu eme ẹswa l'ẹke
ẹphe eke iphe ẹphe lùtaru l'ọgu.

⁴ L'ọ bụ-a ẹge i meru teke
i mekputaru ndu Mídiya
teke ndiche phụ
bụ ẹge i chikashiru ivu ẹra,
shi nyipyabe ndibe ngu;
bya anyakashia
mgboro-ígwè,
e shi swebe ẹphe l'ukuvu;
yeḗle oshi, ndu akpa ẹphe
ẹhu shi gude akpa ẹphe ẹhu.

⁵ Akpọkpa ndu soja,
e gude lua ọgu l'ọ ha,
jeye l'iiphe, bụ uwe,
a gwo-swiru lẹ mee;
bụ ọku; bẹ aa-kpọkota iya.
Ọo-buru nkụ,
eeye l'ọku.

⁶ Mkpata iya bụ l'a mụru ayi nwata.

A mụrụ ayi nwata nwoke.
 O bụ iya a-bụ onye ishi, achị nụ.
 Iphe aa-nọdu eku iya bụ
 “Onye mkpozi-uzo,
 du biribiri”;
 “Nchileke, bụ
 Ọkaribe-Kakọta-Ike”;
 “Nna, bụ Ojejoje”; mē le
 “Onye ishi, emeje tē nchị dū ndo”.

⁷ Ọchichi iya;
 mē nchị-odu-ndo,
 e-tso iya nū
 a-nọdu aka nshinu akaka l'eje;
 ọphu ọ byadū agvū agvūgvu.
 Ọo-nọdu l'aba-eze Dévidi,
 bụ ochechoroche iya bụrū eze.
 Oo-gude ọkpobe ikpe;
 mē odobe-ẹka-ndoo mee
 ya t'ọ nguru anguru;
 jeye lē gbururu.
 Ojejoje, bụ
 Ọkaribe-Kakọta-Ike e-gude
 ẹge oovutabe iya l'obu; mee ya.

Ehu-eghughu Ojejoje l'ẹke ndu Ízurelu nọ

⁸ Nnajiufu ziwaru iphe ya e-me eri Jékọpụ. Iphe ono e-me ndu Ízurelu;
⁹ k'ọphu bụ lē ndu Ízurelu l'ọ ha a-makọtaru iya; mbụ ndu Ífuremu;
 mē ndu bukota lē mkpukpu Samériya; mbụ ndu egudeje ekuku, nọ ẹphe
 l'obu; mē ndu anya ndu; sụ:

¹⁰ “Ulo ono, e gude ẹja kpua ono bē dakposhihuakwaru nū. Obenu l'ayi
 a-pyicha mkpuma apyicha gude kpụ-kwazilaha ya. Oshi figu ono b'e
 gbutsushiwaru. Obenu l'ayi e-woru oshi sida dzakwazi l'ozori iya.”

¹¹ Obenu lē Ojejoje yewaru ndu ọhogu Rezinu ọkpụ-ike-ike t'ẹphe je
 etsoo ẹphe ọgu; mbụ l'ọ tūwaru ndu ọhogu ẹphe nanū nanū.

¹² Ndu Áramu shiwa l'uzo ẹnyanwu-ahata; ndu Filisutayinu eshi l'uzo
 ẹnyanwu-ari̇ba byawa bya eghechaa ọnu; lee ndu Ízurelu wọ. Obenu
 l'iphe ono te emedu t'obu tū-zita Nchileke. Yọ dabẹlee ẹphe ẹka ẹge ọ
 dabẹrū iya.

¹³ Obenu lē ndu Ízurelu ta lakfutadu onye ono, chiru ẹphe iphe ono;
 ọphu ẹphe akpadu ishi Ojejoje ono, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike ono.

¹⁴ Ọo ya bụ lē Ojejoje e-bu ndu Ízurelu ishi; bua ẹphe ọkpa; saa ẹphe
 ọ-sa-ẹkfu; nmaa ẹphe ẹka swọkoswoko l'akpuru ẹnyanwu lanū.

¹⁵ Yọ bụrū ndu bụ ọgurennya yele ndu nweru ẹnya bụ ẹphe bụ ishi
 ọbụ. O bụ ndu nkfuchiru Nchileke, bụ ndu ezi iphe ta bụdu ire-lanū bụ
 mgbọdzu.

¹⁶ Ndu edu ndu Ízurelu eduswe ẹphe ọzo. Mbụ ndu ọbụ, eedu ọbụ b'e
 duphuwaru.

¹⁷ Ọo ya bụ lē Nnajiufu bē ẹhu ta atsodu ena l'ẹke unwu-okorọbya ali
 ono nọ. Ẹ tọo phuduru ndu a tọru ogbe imiko; tọ phuru iya unwanyị, maa
 tufuru; kē l'ẹ tọ nwedu ẹphe onye eme ele Nchileke. Ẹphe l'ẹphe ha tuko
 bụrū ndu ẹjo iya ono; l'ekfu ẹjo okfu. Obenu l'iphe ono te emedu t'obu
 tū-zita Nchileke. Yọ dabẹlee ẹphe ẹka ẹge ọ dabẹrū iya.

¹⁸ Ejo iphe ephe eme enwu l'ò bú òku. Qodzuje ogarama-mbo; l'adzú uke; tũko ẹkfukala, nò l'oswa gvua kfurukfuru; k'ophu bú l'ire-òku iya ejije enwuru-òku iya ala imeli imeli.

¹⁹ Oke ẹhu-eghughu Ojejoje, bú Okaribe-Kakota-Ike bẹ a-nganwu ali ono anganwu. Ndu ono a-bũru nkũ, aa-nòdu eye l'òku. Ophu ọ dudu onye aphujeru nwunne iya imiko.

²⁰ Ephe e-gbu l'uzo ẹka-utara ria; obule ẹgu a-nòdu agule-ẹ ephe. Ephe anata madzũ iphe l'eka-ibiyita; too dzukwaphu ephe. Onyemonye obule a-wata ọta nwatibe iya.

²¹ Mbũ lẹ ndu Manáse a-wata ọta anũ ndu Ífuremu; ndu Ífuremu ata kẹ ndu Manáse. Ephe a-bya atugbabe; tso ndu Júda ọgu. Obenu l'iphe onó te emedu t'obu tũ-zita Nchileke. Yò dabẹlee ephe ẹka ẹge ọ dabẹru iya.

10

¹ Nshọo unubẹ ndu bũlephu ekemu, ẹ-te vudodu nhamunha bẹ unu anọduje atũ; mbũ unubẹ ndu asũje t'e dee ẹkwo; tũa ekemu, a-hũ madzũ òku l'ẹhu.

² Unu anajẹ ndu ukpa iphe gbaru ephe. Unwanyi, maa tũfuru; bẹ unu gũberu nri unu; l'ana ndu a tũru ogbe iphe ephe l'ike.

³ ?Bũ ngũn bẹ unu e-me mbòku, ee-nyo unu; mbũ mbòku, utionsuku e-shi ẹke teruru ẹnya bya atsua unu? Bũ onye bẹ unu a-gbakfu t'ọ dzọo unu? ?Bũ awe bẹ unu a-ha ẹku unu?

⁴ Ẹ tọ dukwa iphe aphodu nũ; gbahaa t'unu lẹ ndu a kpũru lẹ ndzũ kpẹe mkpẹ-nanũ. Ọ dudu bũru l'unu tso lẹ ndu e gbushirũ egbushi. Obenu l'iphe onó te emedu t'obu tũ-zita Nchileke. Yò dabẹlee unu ẹka ẹge ọ dabẹru iya.

Ikpe, Nchileke kperu ndu Asiriya

⁵ "Nshọo nggũbe Asiriya; mbũ nggũbe ọha ono, bú nggu bú mgboro-igwè, mu egudeje ekoshi iphe-eghughu mu. Mbũ ọ bú l'ẹka ngu bẹ mgboro oke iphe-eghughu mu ono nọ gẹdegede.

⁶ Mu e-zi Asiriya t'ọ je afũaru mbakeshi, ta madu mũbe Nchileke. Mbũ; mu e-kfuru iya t'ọ je afũaru ọha, eme mu iphe-eghughu; t'ephe gwoo iphe ephe; mbũ lua ephe alũlu. Ephe adzọo ephe fũtufutu l'ọ bú onye adzọ epoto l'esu-uzo."

⁷ Obenu l'ẹ tọ bũdu iphe ono bú iphe ọori; tọ bú iya bú iphe nọ iya l'obu. Iphe bú uche iya abũru omebyishi iphe; mẹ t'ọ mee t'iphe a-wafũ nũ l'iphe bú mbakeshi habe ahabe.

⁸ Ọ -nọdu yo otu onwiya; sũ: "Ọ kwa lẹ ndu ishi soja mu bũkota eze eze?

⁹ Mkpũkpũ Kaluno ?tọ bũdu ẹge mkpũkpũ Kakemishi dũ b'ọ dũ. ?Tọ bũdu ẹge mkpũkpũ Hámatu dũ bú ẹge mkpũkpũ Apadu dũ. Mbũ; ?tọ bũdu ẹge Samériya dũ bẹ Damásukosu dũ.

¹⁰ Keshinu ophu mu gudetsuaru ali-eze ndu agwatsua nte; mbũ ali-eze ophu nte ephe ka kẹ Jerúsalemu yẹle Samériya nshinu;

¹¹ ?buchia Jerúsalemu yẹle nte, nọtsua ya nũ bẹ mu te gbe anũdu aphũ ẹge ono, mu nũru ndu Samériya yẹle iphe ephe agwatsua agwagwa ono?"

¹² Nnajiufu -megetsulephu ozi iphe oome lẹ Ugwu Záyonu yẹle Jerúsalemu; bẹ oo-kfu sũ: "Mu a-hũ eze ndu Asiriya ahũhũ; k'ẹnya, o lebeziruru eku onwiya ekuku l'ime obu; bya anya ndu.

¹³ "Kẹ l'ọ sũru: 'Ọ bú l'ike k'ẹka mu; mẹ mmamiphe mu; bẹ mu gude mee ya; kẹ l'iphe doru mu ẹnya. Oke-ali iphe, bú mbakeshi; bẹ mu kpachishiru;

bya akwaa iphe ephe l'okwata. Ndu eze ephe; be mu dzoru odzo ekfu; kele mu bu mkparawa.

¹⁴ Q bu ege ono, aatufuje eka chita ekfuna nwenu ono bu ege mu tufuru eka chitsushia eku iphe, bu mbakeshi. Yo buru ege ono, aachikoje ekwanwenu, a gbagharu agbagharu bu ege mu chikoberu iphe bu mba, nonu. Ophu o dudu m'oo onye lanu, meru ukporo; to du onye gheliru onu egheli; mee pyingu.' "

¹⁵ Obenu le Ojeoje suru: "O nweru ege ogbu-nku e-shi bya aka onye gude iya awa nku? To o mma, eegude ekwo oshi; ?oo-wata otu-li onwiya le ya ka onye gude iya nu. Mgboro-igwe; ?l'oo-du ike palia onye apalije iya nu. Odo bu; mgboro-oshi; ?oo-nonyaa bya akpukwaa onwiya te b'o buhe oshi."

¹⁶ Oo ya bu le Nnajiufu; mbu Ojeoje, bu Okaribe-Kakota-Ike apakfutaru ndu soja iya ono, gbaru mkparawa ono o-me-l'ehu, anodu ami ephe mini. Oo-kparu oku ye ephe l'ehu; yo nwua tugburu.

¹⁷ Iphoro ndu Izurelu ono a-buru oku; mbu l'onye nsq ke ndu Izurelu ono a-buru oku, enwu enwunwu. Yo buru ujiku lanu be oo-nwu phophopho kekota ogvu, notsua ya; me uke, no iya nu.

¹⁸ Biribiri ono, oswa iya du ono ye le ali ephe ono, emehuje iphe ono be oo-mekochaa mebyishikota l'o ha. O bulephu ege ono, onye ejo iphe-ememe guderu agwuje ono bu ege oo-gvu;

¹⁹ K'ophu bu l'oshi, a-phodu nu l'oswa iya ono a-duwaa nanu nanu; k'ophu bu le nwata nshii e-dekota ophu phoduru nu l'ekwo.

²⁰ L'oge teke ono be nwa ndu phoduru nu le ndu Izurelu; mbu nwa ndu ophu wafuru nu l'onu-ulo Jekpu ta atukobehedu ndu ono ishi; mbu ndu ono, dzoru ephe nyaapya ono. Onye ephe a-kpo-chiaru obu yeru bu Ojeoje; mbu Onye nsq ke ndu Izurelu.

²¹ Nwandu ono, phoduru nu ono e-mekochaa lata; mbu le nwa ndu a-phodu l'onu-ulo Jekpu e-mekochaa lata lakfuta Okaribe-Kakota-Ike ono, bu Nchileke.

²² A makwaru-a l'unube ndu Izurelu ha l'o bu eja, no l'iku enyimu. Obenu le nwa ndu e-mekochaa lata ta abakwa ishi. A kwakwaru o-la-l'iyi doberu ephe. Yo bukwaru iphe gbaru nu.

²³ Yo buru Nnajiufu; mbu Ojeoje, bu Okaribe-Kakota-Ike nweke-ia e-gude eka iya mebyishia mkpukpu ono kpamu, bu ege e kfuhawaru l'ee-me iya.

Apfu, Ojeoje a-nu ndu Asiriya

²⁴ Oo ya bu; owaa iphe Nnajiufu, bu Ojeoje, bu Okaribe-Kakota-Ike kfu: "Unube unwu mu, bu ndu bu le Ugwu Zayonu; unu ba atsukwa ndu Asiriya egvu; mbu ndu ono, anoduje eswi unu mgboro-igwe ono; mbu ndu apalijeru unu mgboro ege ono ndu Ijiputu shi apalijeru iya unu ono.

²⁵ O bua nwanshii unu eghubuhu mu eghubuhu. Mu eworu oke iphe-eghu mu ziberu ephebedua woru ephe gbushia."

²⁶ Ojeoje, bu Okaribe-Kakota-Ike e-gude echachi chia ephe ege ono, o chiru ndu Midiya le mkpuma Orebu ono. Mgboro iya be oo-palikwapu maa le mini ege ono, o meru iya l'ali ndu Ijiputu ono.

²⁷ Mboku ono be ee-zi unu ivu ehu ephe te b'o nyibehe unu l'ukuvu. A bya anyafu iya unu odogoro ono, ephe nyaberu unu l'olu ono. Odogoro ono, a nyaberu unu ono a-nyakwashihu ke l'unu dawaru eruteru.

Ndu Asiriya abya oḡu

²⁸ Ndu oḡogu ono bahūwaru mkpukpu Ayatu; tūa uswe je eshia mkpukpu Migurōnu. Yō būru ẹke ẹphe jeru je akūbe iphe ẹphe bū lẹ Mikumashi.

²⁹ Ẹphe awū nphakata ugvu; l'ekfushi; sū: “Ẹka ayi a-radu bū lẹ mkpukpu Géba.” Ndu Ráma awata ọnma kpakpakpa. Ndu Gíbiya, bū ẹka Sọlu shi būru eche ọkpa l'oso.

³⁰ Unu chia mkpu; unubẹ ndu Galimu! Unu ngabẹkpoduduphu nchi; unubẹ ndu Layisha! Ka; unubẹ ndu Anatotu!

³¹ Ndu Madumena; bẹ chewaru ọkpa l'oso. Ndu Gebimu ekpuwa ekpukpu.

³² Yō būru mbọku ono bẹ ndu oḡogu e -jeta je akpōshiru lẹ mkpukpu Nobu. Ẹphe a-kfukfube ẹka l'agbaru Ugvu Záyōnu ọla; bū iya bū Jerúsalemu.

³³ Lenu; Nnajiufu; mbū Ojejoje, bū Ọkaribe-Kakọta-Ike e-gude agburu-ẹhu, ha nshinu kwashia ẹkali-oshi ono. Ndu ophu tsefutsuaru etsufu bẹ ee-gbutsushi egbutsushi. Ndu ophu hatsua l'eli bẹ ee-nwutsushi enwutsushi.

³⁴ Oo-gude ogbu-nkū sūkashia ẹkfukala eze ọswa ono. Ọo ya bū; ọswa ọswa ono, nọ l'ugvu Lébanonu ono adaa l'ifu onye ono, bū Ọkaribe-Kakọta-Ike ono.

11

Ekali Jesi

¹ Nwíru e-shi l'ukfu oshi ono; mbū Jesi ruta. Yō būru l'ọḡbaragba iya bẹ ẹkali e-shi nyita.

² Ume kẹ Ojejoje a-nọdu iya l'ẹhu;
mbū Ume kẹ mmamiphe;
mẹ iphe-odo-ẹnya;
Ume, akpọ-zije ọzo;
Ume, anuje ike;
Ume, emeje t'iphe doo ẹnya;
bya aburu Ume, emeje t'a tsu Ojejoje egvu.

³ Iphe aduje iya mma aburu
t'a nujeru Ojejoje okfu.
Ẹ tọ būdu iphe o gude
ẹnya phua bẹ oo-gude ekpe ikpe.
Ophu ọ būdu iphe ọ nuru
lẹ nchi;
bẹ oo-gudeje kpe-bua iphe.

⁴ Oo-gude odobe-ẹka-ndoo
kpée ndu ẹ-ta dudu ẹge ọ haru ẹphe ikpe.
Yō būru ọkpobe ikpe;
bẹ oo-gudeje bua ikpe ndu ọkpa lẹ mgboko.
Mgboko bẹ oo-gude ọnu iya,
bū mgboro chitsushia.
Yō būru uphere-ọnu iya;
bẹ oo-gude gbushia ndu ẹjo iya ono.

⁵ Odobe-ẹka-ndoo a-buru akpọ-buleti iya.
Madzū ogude ẹka l'iphe
o kfuru aburu akpọ-buleti iya.

⁶ Oo-me ẹjo nkuta-ọswa

yẹle ụnwu aturu akpalahaa ẹghirigha.
 Oduma yẹle ẹghu adolahaa l'ẹkalanu.
 Ụnwu eswi; ụnwu agụ;
 mẹwaru ụnwu anụ,
 gbaru ẹbà akpalahaa ẹghirigha.
 Yọ buru ụnwegirima nshii
 a-nọdu eche ẹphe.

7 Nneswi yẹle nkuta-ọswa
 a-nọdu akpa nri ẹghirigha.
 Ụnwu ẹphe a-tuko l'adọ l'ẹkalanu.
 Agụ awata ọta ẹwu l'ọ bụ eswi.

8 Nwata, angukwadia ẹra
 a-nọduje l'ọnu ẹnu óghù l'egvu egvu.
 Nwata, a mifuwaru ọnu l'ẹra
 e-wojeru ẹka ye l'enu ogiji.

9 Iphe ono l'ọ ha; ta dudu ọphu
 e-meka madzụ iphe;
 k'ọphu ọ buru k'ogbu
 madzụ l'ugvu,
 mu dobetsuaru nsọ l'ọ ha;
 kẹ l'ọ bụ ẹge ono mini ejije ẹnyimu ono
 bụ ẹge mgboko l'ọ ha
 a-makotaru Ojejoje.

Ndu a kpuru lẹ ndzụ alata

10 Oge teke ono; bẹ ógbaragba Jesi ono a-buru ẹkwa-ọhubama kẹ ndu mgboko. Yọ buru iya bẹ mbakeshi, nonu a-nọduje agba agbakfu; ọkpoku iya a-dụ biribiri l'ẹnya.

11 L'ọ -rua mbọku ono; bẹ Nnajiufu e-gude ike iya k'ugbo ẹbo dufuta nwandibe iya ndu ọphu a-phodu nụ lẹ Asiriya; Íjiputu; Paturọsu; mẹ ndu ọphu e-shi lẹ Itiyópiya; Élamu; Shína; Hámatu; jeye lẹ ndu ọphu e-shitsua l'íkfuli eze ẹnyimu.

12 Ẹkwa-ọhubama; bẹ ọo-paliru mbakeshi; gude koshi lẹ ya abyawa ọchilatakota ndu Ízurẹlu ono, e shi chikashia achikashi ono. Ya abya erulatakwapu ndu Júda ono, a tũkashiru l'ẹkemeke ọbule lẹ mgboko ono.

13 Ẹnya-kfurukfuru ndu Ífuremu a-la. Ndu ọhogu ndu Júda bẹ ee-me ẹphe achihu. Mbụ lẹ ndu Ífuremu ta dũhedu ndu Júda ẹnya-kfurukfuru; ọphu ndu Júda ta dũheru ndu Ífuremu ẹhuka.

14 Ẹphe a-tugba ziru phaa je agbakushi iya ndu Filisutayinu l'uzo ẹnyanwu-arịba. Ẹphe atugbabe je akwaa ndu uzo ẹnyanwu-ahata ọkwata. Ẹphe a-zụ ndu Édọmu yẹle ndu Móabu gbirimu. Ndu kẹ Amọnu abya anọdu ẹphe l'ẹka.

15 Ojejoje e-me tẹ nkũlahu eze ẹnyimu Íjiputu tahu. Oo-gude pherephere, akpọ iphe nkụ; phее ẹka lẹ Ẹnyimu Yufurétusu. Oo-me iya; yọ ta-bushihu uzi ẹsaa; k'ọphu madzụ a-dzoje girimu gadamu swee lufu azụ iya ọphu.

16 Nwandibe iya ndu ọphu phoduru nụ, e-shi l'alì ndu Asiriya alata; bẹ aa-kparu oje mbeke, a-daburu kẹ phorokotongu; ẹge ono, a kparu iya ndu Ízurẹlu teke ono, ẹphe shi Íjiputu alata ono.

12

Egvu ekele

- ¹ Mboku ono bẹ ịi-sụ:
 “Mu e-kele ngu ekele
 nggube Ojejoje;
 kele mu shi egbu ngu eghughu l'anya.
 Obenu lẹ nta-a b'ọ
 ghubuhuwaru ngu.
 Nta-a b'ị dụwa mu ike.
- ² Lenu; ọ kwa Nchileke
 bụ onye ndzofuta mu.
 Ọ bụ iya bẹ mu chiru ukfu kwẹe;
 mu ta atsu egvu;
 kele l'ọ bụ Ojejoje,
 bụ Nchileke bụ agburu-ẹhu mu;
 bụru iya bụ olu egvu mu.
 Ọ kwa iya bụ onye dzoru mu nụ.
- ³ Ọ kwa ẹhu-ena;
 bẹ ịi-gude nguta mini
 lẹ welu ndzofuta ono.”
- ⁴ Mboku ono bẹ ịi-wata okfu; sụ:
 “Unu kele Ojejoje ekele;
 unu kpoku ẹpha iya!
 Unu mee t'iphe bụ
 mbakeshi maru iphe o meshiru!
 Raa ya arara l'ẹpha iya ha nshinu!
- ⁵ Guaruru Ojejoje egvu ekele;
 kẹ l'iphe o meshiru dọ biribiri.
 Unu mekwaphu tẹ mgboko
 gbaa mgburumgburu maru
 iphe ono, o mekotaru ono!
- ⁶ Unubẹ ọha, bu lẹ Ugvu Záyonu;
 unu tụa ụzu ẹhu-ena;
 kẹ l'onye ono, unu l'iya
 nọ ono
 hakwa nshinu;
 mbụ onye nsọ kẹ ndu Ízurẹlu.”

13

Okfu ẹhu ndu Bábyilonu

- ¹ Qwaa bụ nzi ẹhu ndu Bábyilonu, Nchileke ziru. Onye o ziru iya bụ Azáya Emoza:
- ² Palia ẹkwa-ọhubama l'eli ugvu, daburu swanmangu. Nggu anọdu l'ẹka ono chọru ẹphe mkpu. Pheeru ẹphe ẹka t'ẹphe shia ọnu-ụzo bahu l'ẹka ndu a maru ẹpha ẹphe nọ.
- ³ Mbẹdua, bụ Ojejoje tųwaru ndibe mu ekemu, bụ ndu mu doru nsọ; bya achikobewaa ndu soja mu t'ẹphe je ekoshi l'ẹhu egbu mu egbu; mbụ ndu ẹhu anọduje atso ẹna lẹ mu ha nshinu.
- ⁴ Gebeduduphu nchị l'uzu, aatu l'eli ugvu. Ọ bụ ẹruteru madzụ atụ iya. Gebeduduphu nchị lẹ wówowo, ikpoto ọha atụ. Ọ dọ l'ọ bụ mbakeshi nọ lẹ ndzuko. Ọ kwa Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike l'agbazi ndu a-luru iya ọgu.

⁵ Ndu ono shi alí éke teru etete; ephe shi l'èke igwe jeberu. Yò búru Ojejoje yéle ndu bú ngwa-ògu, o gude ekoshi l'èhu egghu iya egghughu bẹ eme t'ò bya emebyishikota ndu alí ono l'ò ha.

⁶ Unu wata ochi ololokilo; kẹ l'eswe Ojejoje dúwa ntse! Mbòku ono a-búru eswe ala iphe l'iyi. Èka onye oo-shi bú Òkaribe-Kakòta-Ike.

⁷ Òo ya kparu iphe èka a-akúda onyemonye òbule. Obu eyofu onyemonye òbule.

⁸ Egvu e-rikota ephe èhu; èhu a-nòdu ahụ ephe òku; mbụ èhu a-phùhu ephe temu temu; ephe a-nòdu ata kpukpukpu l'ò bú nwanyi, ime eme. Onyemonye òbule a-nòdu ele ibe iya hangohango. Ephe agbanwụa ifu èhuka èhuka.

⁹ Lenu; eswe Ojejoje eruakwa. Òo-búru eswe onwuu; bukwaruphu mbòku oke èhu-egghughu. Ò bú mbòku, ee-me tẹ mgboko l'ò ha daburu ochobo. Aa-chìko ndu eme iphe dú èji, nọ iya nù gbushikota.

¹⁰ Mbòku ono bẹ mkpọ-kpodo, nọ l'igwe l'ò ha te ekedu ekeke. Ënyanwu, ahata ahata a-gbahù òchi. Òphu onwa te e-chi.

¹¹ Ojejoje suru lẹ ya a-nù mgboko aphụ iphe dú èji iya. Mu anụa ndu akirishi aphụ iphe dú èji, ephe eme. Mu emee tẹ etsetse, ndu eku onwẹphe etse buhu; bya emee tẹ ekuku, ndu èjo òkpoma eku onwẹphe jizita.

¹² Mu e-me tẹ madzú dú ùko lẹ mgboko ka òkpobe mkpọla-ododo. Mbụ t'ò ka mkpọla-ododo òphu shi l'alí Ofi òdu nta.

¹³ Ya e-me t'igwe nmahù jijiji. Mgboko a-fọ-wo afọ-wo; fọribe l'èke o shi gvuru. Yò búru iphe a-kpa iya nù bú oke èhu-egghughu ono, bú òphu a-nòdu egghu yébe Ojejoje, bú Òkaribe-Kakòta-Ike l'eswe oke èhu-egghughu iya ono.

¹⁴ Yò búru ège ele, aachì ọso agbajẹ-a; m'ò bú atùru, ẹ te enwedu onye nche agbakashihuje-a bẹ onyemonye a-nòdu agba agbakfu ndu ephe l'ephe bú. Mbụ l'onyemonye a-zẹ l'ọso agba ala èka a mụru iya.

¹⁵ Onyemonye òbule a phukpooru bẹ aa-nmafua ephe. Mbụ onye èka kfulbekpooru bẹ ee-gude ogu-mbeke gbugbua.

¹⁶ Aa-nòdu ephe l'ifu; bua unwegirima ephe nanù nanù. Ùlo ephe bẹ aa-lù alùlu; gude unyomu ephe k'èhuka farushia.

¹⁷ Lenu; ọ kwa ndu Mídiya bẹ mu a-kpali t'ephe jekfu ephe ọgu. Mbụ ndu ta akpajèdu ishi mkpọla-òcha; ephe te eyeru mkpọla-ododo ẹnya.

¹⁸ Akfù ephe a-gbatsushi unwu-okorọbya ephe agbatsushi. Òphu ephe aphùduru unwegirima imiko. Ephe -gude ẹnya phua unwegirima nshì; ephe ta aphùduru ephe imiko.

¹⁹ Bábyilonu bú ọ-ká-mma l'iphe bú alí-eze. Ò bú iya bẹ ndu alí ono gude eku onwẹphe. Òle Nchileke e-mekochaa mebyishia ya ège e mebyishiru Sódomu mẹ Gómóra.

²⁰ È ta abyahèdu bya eburu iya gbururu jeye lẹ gbururu. Òphu madzú abyadù ebu l'ime iya ọdo l'iphe bú ọgbo sweru esweswe. Òphu ndu Arabù 'a-byadù bya akpobe iya ùlo-èkwà; òphu ndu eche atùru 'a-byahèdu bya adọ ya atùru ephe.

²¹ Ò bú anù-egu-egbudu e-buru l'èke ono. Yò búru ùlo nkùta-ọswa; mgbashì-ujiku akpashia ya èkfuna. Enyi-nwènu e-buru iya; egghu-ọswa anòdu iya l'ebu nggada.

²² Ùlo-eli ùlo eli-ephe; mẹ ufu ufu-eze ephe; bẹ a-chì-atabu; mẹ nkùta-ọswa a-bya akwaa ufu; buru; l'azunga. Òge teke ee-me Bábyilonu iphe òwakwa ntse; mbụ l'è tọo nòhedu anọno; yò mụa.

14

¹ Ojejoje a-phuru Jékpou imiko k'ophu bu l'oo-mekocha fota Ízurelu odo; mee t'ephe buru l'alí ephe odo. Ndu laru alala ayikwaru iya phu. Ephe l'onu-ulo Jékpou atugbabe.

² Iphe bu mbakeshi e-duta ephe dulata l'alí ephebe ndu Ízurelu gedegede. Ndu Ízurelu ono a-buru ndu e-nweru mbakeshi; mee ephe; ephe aburu ephe ohu: unwoke l'unwanyi l'alí ophu Ojejoje nuru ephe. Ndu shi kpua ephe le ndzu be ephe a-gha aghagha kpukokwaaphu le ndzu; ephe abya aburu ishi ndu ono, shi akpa ephe ehu ono.

Adada eze ndu Bábyilonu

³ Ojejoje e-me te nggumaphu unu buhu; mekwaaphu te ntsumu-egvu unu gvu; mekwaaphu te k'ozí mkpo-nyi-nya, e dzuru unu laa.

⁴ O bu teke ono be unu a-wata oturu eze ndu Bábyilonu mgbonu; su: "Onye-a, shi akpaje madzu ehu ege-a; gbe hawa iya nu akpakpa! Ehu gbe ghubuhuwa iya nu eghughu!"

⁵ Ojejoje gbajishwaru mgboro-igwè ndu akirishi ono; mbu l'o nya-kwoshwaru mgboro, ephe gude achí achíchi;

⁶ bu ndu shi egudeje iphe-eghughu echitsushi madzu; mbu ndu te chibujedu madzu iphe echibu; ndu gude iwe l'achitsua mbakeshi; ophu ephe emebujedu madzu iphe emebu.

⁷ Iphe bu alí ono atufuwa ume nta; bya azekotawa guu. Ephe abya aku-swe egvu.

⁸ Mbu l'oshi payinu; mekpó oshi sida, notsua l'ugvu ugvu Lébanonu chikokota eme eswa iphe tsakfuru ngu nu. Ephe atuko l'ekfu; su: 'Nta-a, e mewaru; ishi erua ngu alí-a be onye egbutsushije oshi ta abyahedunu ayi egbutsushi.'

⁹ "Alí-maa kwagebewaru akwagebe t'o bya ngu ndzuta teke i lashiru. O kalitsuwaru maa ndu lawaru maa te nggu l'ephe jia; mbu maa iphe bukpó ndu ono, shi buru ishi le mgboko-a; ndu ono b'o meru t'ephe gbeshitsua egbeshi l'aba-eze ephe; mbu ndu shi butsuaru eze, achitsua mbakeshi.

¹⁰ L'ephe ha e-ye onu; mbu ephe a-su ngu: "Nggubedua bya aruhukwaphu l'o bu ayibedua; mbu; i gbe bya aduhukwaphu l'o bu ayi?"

¹¹ Ugvu ono, e shi akwabeje ngu ye e egvu ono, e shi egudeje une l'akpo l'etso ngu ono buwa iphe e nwwaru ye l'alí-maa. Nta-a buakwa ehonwu bu oshi-azee ngu; mbashiride erikputawa ngu."

¹² Lekpodudunu ege i shi l'igwe daa l'alí; nggube mkpo-kpodo nchi-abohu; mbu nggube nwatibe onma-ewa-utsu! E chifuwaru ngu; nggu abya adaa le mgboko; mbu nggube onye shi zu-tsushia mbakeshi!

¹³ I kfuru l'ime obu ngu; su: "Ii-nyiba l'imigwe. Nggu apali aba-eze ngu; t'o kakota mkpo-kpodo Nchileke l'eli. Nggu eje asugaru l'eli ugvu-ndzuko ono, no l'uzo isheli ono.

¹⁴ Mu e-nyiswetakota urukpu; mee onwomu te mu du l'o bu Okaribe-Kakota-Nu."

¹⁵ Obenu l'a lotawaru ngu chee l'ili; mbu i nowa l'ohu nsu ono.

¹⁶ Iphe bu ndu phuru ngu nu a-nodu ele ngu phoripho; wata ori ori ehú ngu; su: "Tó budunua nwoke-a bu onye ono, nmaworu mgboko anmawo; akpabiri iya atuko iphe bu alí-eze l'o ha gudekota ono?"

¹⁷ Tó budunua ya bu onye ono, meru mgboko; yo du l'o bu echi-egu ono; mbu onye ono, tukoru iphe bu mkpukpu mee; yo chikashihu; ophu o

dudu ndu mgboko, o kpuru le ndzu, nweru ophu o kweru t'ephe laa l'ufu ephe ono?"

¹⁸ Iphe bu ndu eze, shi achị mbakeshi be zekota rekpererekpe; mbu onyenonu zekotawa l'ime ili nk'ia.

¹⁹ Obenu le nggubedua b'a pafuwaru l'ili ngu; tufaa ngu l'o bu ekaliooshi. A chikowaru odzu ndu e gburu egbugbu tupyabe ngu; mbu ndu e gude ogu-mbeke supyashia asupyashi; ndu wuru laa le mkpuma ophu no l'ali-maa. Mbu o bu ege odzu, a dzoru lulalula aduje bu ege i du.

²⁰ E te lidu odzu ngu ege e liru ke ndu ophu; ke l'i mebyishiwaru ali ngu; bya egbushia ndibe ngu. Awa ndu eme-akirishi b'e te phohedu odo.

²¹ Dozia eke aa-nodu gbushia unwu ephe k'iphe du eji, nna ephe oche meshiru; t'ephe be tetabua eteta; k'ophu ephe e-nweru mgboko; gude mkpukpu mkpukpu ephe buchishia mgboko kpamu.

Nchileke emebyishi Bábyilonu

²² Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike kfuwaru; su: "Mu e-gbeshi; tso Bábyilonu ogu; mee t'epha Bábyilonu chihu yeke ndibe iya, wafuru nu; jeyekpo l'awa iya; me ndu awa iya.

²³ Mu e-me ali ono; yo buru uda eke mgbashi-ujiku e-buru. Mu e-me ephe; ephe aburu kpurupyata; mbu zaa ephe oza eza." Ono iphe Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike ekfu ndono.

Nchileke emebyishi Asiriya

²⁴ Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike ribuwaru nte iya: "Hoo haa l'o bu ege mu chi-buru iya l'oo-du bu ege oo-du. Yo buru ege, mu riru iya be oo-du.

²⁵ Mu e-fupyashi ndu Asiriya ono, no l'ali mu ono efupyashi. Ndu ophu no l'eli ugu mu; be mu a-dzo lulalula. Odogoro ephe nyaberu ndibe mu; be a-nyafu ephe. A bya ezia ephe ivu ehu ephe, ephe nyiberu ephe l'ukuvu."

²⁶ Ono kwa ege mu, chi-buru iya l'oo-duru ndu mgboko. Ono kwa eka, mu a-dabe iphe bu mbakeshi;

²⁷ ke l'o bu Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike tu-buru l'o bu ege oo-du ndono. Ophu o dukwanu onye a-gbanweghe iphe o kforu. O machiakwaru eka iya; ophu o dukwanu onye e-selaghe eka ono azu.

Nchileke emebyishi Filisutiya

²⁸ O kwa l'afa eze ono, aza Ehazu nwuhuru b'e ziru ozi-a. Ozi ono suru agha:

²⁹ Unu be etekwa eswa; unube ndu Filisutiya; le mgboro, e chiru unu b'a gbajiru; ke l'iphe agwo ono a-mu bu ogiji. Unwu, oo-muta aburu ikputu, akfu nkfu.

³⁰ Teke ono be onye katsukpo okpa ukpa l'iphe bu ndu ukpa a-phu nri eriri. Ndu e to dudu ege o haru ephe ta dudu iphe e-me ephe. Obenu l'ogbaragba ngu be mu e-gude egu gbushia. Mbu mu e-gbushi ndibe ngu, ndu ophu wafuru nu.

³¹ Chia mkpu nggube onu-uzo! Taa uzu-ekwa unube mkpukpu! Unube ndu Filisutiya l'unu ha; unu rushihu; ke l'enwuru-oku shiakwa l'uzo isheli akpo tututu abya. Ophu o dudu onye anodu eje nkinyi iya le ndu soja ephe.

³² ?Bu ngunu be aa-sakporu ndu ozi ono, shi mbakeshi ono? Iphe aa-saru ephe bu le Ojejoje meekwaru Zayonu; yo keru. Yo buru l'ime iya be ndibe iya, aakpa ehu a-gbaba je zee ndzu.

15

Nchileke emebyishi Móabu

¹ Owaa àphù, a phùru ndu Móabu:

Mkpukpu Aru, nọ l'alì ndu Móabu bụwa kpurupyata. Ọ kwa l'enyashi b'e mebyishiru iya. Mkpukpu Kíru, nọkwaphu l'alì ndu Móabu bẹ bụkwaphu kpurupyata. Ọ kwaphù l'enyashi b'e gude mebyishia ya!

² Ndu Dìbònu wùru jeshia l'ùlo agwa ẹphe; mbụ ẹke ẹphe meru; yọ ha l'eli oje ọra ẹkwa. Mbụ lẹ ndu Móabu aturu ndu Nébo yele ndu Médebà ụzu-ẹkwa. Onyemonye ọbule kpùshiru ishi. A byakwaphu akpùshia ẹj-agba.

³ Ẹphe eyekota uwe-aphù l'awù lẹ woroworo. Ndu nọ, l'ogbodo ụlo-eli; me ndu kuru l'edukfu tuko ara ẹkwa; l'eweswi onwẹphe l'alì.

⁴ Ndu Hẹshibonu mẹ ndu Eleyale chiko echi mkpu; k'ophu ndu nọ lẹ mkpukpu Jehazu anụ olu ẹphe. Ọ bụ iya kparu iphe ndu soja ndu Móabu chishiaru mkpu; ọle meji tọfuwaru ẹphe.

⁵ Obu mu ararụ Móabu ẹkwa; kẹ l'unwu iya, gbafuru agbafu gbatsuaru laa mkpukpu Zówa; ndu ahara gbaru laa mkpukpu Ẹgulatu-Shelishiya. O nwetsuaru ndu ophu gbarutsuaru mkpukpu Luhiti. Ẹphe l'akwa ntumatu l'ẹje atugbu. Teke ẹphe ẹje ala mkpukpu Horonemu bẹ ẹphe nọ l'uzo raa ẹkwa iyi ono, laru ono.

⁶ Mini, nọ lẹ nggele Nimirimu tashihuru; ẹgbudu agbanwushihu. Ẹgbudu agvụ; ophu ọ dudu iphe nọ l'onyingu, phoduru iya nụ.

⁷ Ya ndono ẹku, ẹphe kparu; dobe bẹ ẹphe vuru je eswe nggele oshi wilo;

⁸ Ojileka togbo, ẹphe echi je angashia Móabu mgburumgburu. Ụzu-ẹkwa, ẹphe atụ rutsuaru mkpukpu Ẹgulayimu. Ẹge ono; bẹ ẹkwa-aphù, ẹphe ara jekotaru mkpukpu Byiye Ẹlimu.

⁹ Mini mkpukpu Dìbònu bẹ bụkota mee jiru iya ejiji; obenu lẹ mu e-mefukpooru mkpukpu Dìbònu ọbu ọka njo. Mbụ lẹ mu a-chiru agu ye t'ọ tagbushia ndu shi Móabu agba ọso ndzụ; mbụ tagbushikwaaphu ndu ophu phoduru l'alì ono.

16

¹ Ndu Móabu chitaru unwu aturu t'ọ buri iphe-oku; je akpeshia onye eze, achi ndu alì-a. Ẹphe shi lẹ Sela chiru iya je eswee echi-egu jeshia lẹ Ugwu Záyonu je achee ya ẹya.

² Ọ kwa ẹge unwenu, a chikashiru l'ẹkfuna iya anọduje ephephe; bụ ẹge unwanyi Móabu agbaphe lẹ Ẹnyimu Amónu, ẹke eeshije rufu azu iya ophu.

³ Ẹphe asụ: “Unu kpozinaru ayi ụzo! Unu kfunuaru ayi iphe e-me nù! Unu menua t'agu unu nọdu ayi l'ẹhu ẹge ono, agu oshi aduje teke onwa eche ono. Unu dominua ayibe ndu agha ngvudangvu. Unu ba atukwa ayibe ndu agba ọso ndzụ too.

⁴ Unu kwenu t'ayibe ndu ono, a chiru ọso, shi l'alì Móabu ono lakfuta unu. Unu kpuchinua ayi t'onye mgbugbu-madzụ ono be egbushi ayi.

“Onye mkpamehu ono ta anọhekwa; onye mmebyi ono agvụ; onye ono, anọduje eme madzụ kpakpawowo ono a-chihu.

⁵ Ọ bụ teke ono bẹ Nchileke e-koshi n-yemobu iya; woru onye ono, evudoshije ike l'iphe o kforu ono; mbụ onye ono, shi l'onu-ulo Dévidi ono ye t'ọ buri eze; mbụ onye bụ: o -kpee ikpe; yọ buri ikpe, dū maa bẹ ọo-nodu ekpe. Iphe larù l'odobe ẹka ndoo b'ẹ t'ọ padu ẹka lanu.”

⁶ Ayi nūwaru ẹge ndu Móabu ekutabe onwephe ekuku. Ayi nūkwaruphu ẹge ẹphe anyatabe ndu; b̄uru ọ-ka-onwephe-mma-l'ẹnya; l'eme madz̄u iphe-iphere. Obenu lẹ nsasa, ẹphe asa b̄ukwa iphe iphoro.

⁷ Ọo ya b̄u tẹ ndu Móabu kwaa ẹkwa. T'onymonye ọbule kwaa ẹkwa Móabu kwashi iya ike. Unu kwashia ẹkwa ike; ts̄o aph̄u ẹhu ndu Kíru-Har̄setu. Unu gua aph̄u iya; kẹ l'e tsuwaru iya pyaapya.

⁸ Ẹgu mkp̄kp̄u H̄eshibonu bẹ iphe a k̄oru iya nw̄ukotawaru kpaa. Oshi vayinu, a k̄oru lẹ mkp̄kp̄u Sibuma nw̄ukwaruphu kpaa. Ndu ach̄itsua mbakeshi bẹ dz̄owaru ọkpobe oshi vayinu, n̄o iya n̄u pyaapya; mb̄u vayinu, shi ajajẹ jarutsua mkp̄kp̄u Jáza; mb̄u jaa tsowaruru ọzo ech̄i-egu. Ẹkali iya jakash̄itsuaru rua eze ẹnyimu.

⁹ Ya ndono; mb̄edua arakwaphu ẹkwa ẹge ono, ndu Jáza ara ono. Mu arakwaphu ẹkwa oshi vayinu ndu Sibuma. Unubẹ ndu H̄eshibonu; unubẹ ndu Eleyale; mu gudeekwa ẹnya-mini agh̄u unu ẹhu; kẹ l'ẹswa, unu eeteje teke iphe unu, meberu l'al̄i chash̄iru; yẹ ọphu unu eteje teke unu akpata iphe unu meberu l'al̄i bẹ buhuwaru n̄u.

¹⁰ Ẹhu-otso-ẹna; m̄ẹ ote ẹswa b'a naf̄uwaru ẹgu ono, a k̄oru oshi-omi ono. Too nwehedu onye agujekwadu egvu; ọphu a t̄ujehedu okokooko lẹ mgbo vayinu; ọphu ọ d̄uhedu onye an̄odujekwadu l'ẹke aan̄oduje ak̄u iya m̄ẹ l'ak̄u m̄ẹ. Kẹle mu buchiwaru okokooko ono, e shi an̄oduje l'ẹke ono at̄u ono.

¹¹ Mu akwa ẹkwa ẹhu ndu Móabu; mb̄u l'okpoma az̄u mu ọzu l'ọ b̄u onye akp̄o ogumogu. Ime obu mu l'anw̄u hemuhemu l'okfu ẹhu ndu Kíru-Har̄setu.

¹² Ndu Móabu -n̄odu l'ẹke ẹphe agwajẹ iphe; b̄ulephu ike bẹ ẹphe eme t'ọ ka ẹphe agvugvu. Mb̄u teke ono, ẹphe eje l'agwa ẹphe je iya agwagwa b̄u kẹ mmanu bẹ ẹphe eme.

¹³ Ono b̄u iphe Ojejoje kfuhawaru l'okfu-ẹhu ndu Móabu.

¹⁴ Obenu lẹ nta-a; bẹ Ojejoje s̄uru: "L'ọ kwa afa ẹto b'ọ ph̄oduru; mb̄u l'a guakwaru ndu Móabu afa l'ọ b̄u onye, e buru ozi. Afa ẹto b'ọ ph̄oduru ọgv̄u ono, al̄i ndu Móabu d̄u ono; m̄ẹ igwe ọha ono, bu iya n̄u ono ab̄ukotaru ndu ẹ ta ḡubedu iphe. Nwa ndu a-ph̄odu n̄u a-ha nwanshi; ọvo taa n̄o ẹphe."

17

Okfu-ẹhu ndu Damásuk̄osu;

m̄ẹ kẹ ndu Ízur̄elu

¹ Ọwaa b̄u iphe Ojejoje kfuru l'ẹhu ndu Damásuk̄osu: "Unu leduduphu; lẹ Damásuk̄osu e-mekochakwa b̄u-buhuru mkp̄kp̄u. Oo-mekochaa b̄uru b̄u ikp̄ozu.

² Iphe b̄u ndu, butsua l'iphe b̄u mkp̄kp̄u, n̄o iya n̄u e-mekocha-a gbakash̄ihu. Ȳo gh̄oshia ẹke at̄uru ȳele eḡhu a-n̄odu ad̄oje ọdu; t̄o d̄u onye eye ẹphe egvu.

³ Ẹke ono, b̄u a-gbabe-a-dz̄uru l'al̄i Ífuremu ono emekochaa phuhu. Ọphu ndu Damásuk̄osu enwehedu eze, ach̄i ẹphe. Ọ b̄u ẹge ee-me ndu Ízur̄elu iphe-iphere b̄ukwaphu ẹge ee-me ndu Áramu. Ono iphe Ojejoje, b̄u Ọkaribe-Kak̄ota-Ike ekfu ndono."

⁴ "O -rua teke ono bẹ ugvu, Jék̄opu a-r̄ushihu. Ọkporokpo ono, ọ daru ono aw̄ufu.

⁵ Ízurelu a-dù l'ò bù ege-a onye akpata iphe l'èke a kòru akpe anòduje egbushi akpe, vudo evudo, gude éka iya awòshi iya awòshi. Yò dùlephu l'ò bù onye akpa mkpakwa ojiko iphe mìshiru lẹ nsuda Réfa.

⁶ Obenu lẹ mkpakwa iya a-phòdu iya-a. Oo-dukwapu l'èke e chikoshiru akpuru oshi-olivu; yò phòduwa nwèbo; m'ò bù èto l'èkali iya òphu nò l'ònungonu iya; phòdukwapu èno; m'ò bù ise l'èkali iya, mìshiru ike. Ò bù iphe Ojejoje, bù Nchileke kẹ ndu Ízurelu kfuru ndono."

⁷ O -rua mbòku ono bẹ madzù a-gharu onye meru iya nù ifu. Mbù ẹnya ẹphe a-bya anòdukota l'èke onye nsò kẹ ndu Ízurelu nọ.

⁸ Ẹphe ta aghahèdu ẹnya-ngweja nte ẹphe ifu; mbù iphe bù ẹphe gude éka ẹphe mee. Ẹphe ta gùbehe itso Ashera iphe yẹle ẹnya-ngweja insensu, bù iphe ẹphe gude éka ẹphe mee iphe.

⁹ O -rua mbòku ono bẹ mkpukpu ẹphe, a kpùshiru ike, ẹphe gude okfu ndu Ízurelu kwafu a-dù l'ò bù òkpù-ufu, èkfukala phù-chiru; ẹgbudu erichia ya. Èkemeke òbule a-chìko daburu ochobo.

¹⁰ Ishi iya bù l'unu zahawaru Nchileke, bù iya dzòru unu ono. Unu ta nyata onye ono, bù Agbara-Mkpuma; bya abùru onye meru unu; unu eshihu ike ono. Oo ya kparu iphe ẹ to nwèdu m'ò -ruhuru; unu kua akpuru oshi, bù iya kakòta mma; m'ò bù dzashia oshi vayinu, unu dzetaru lẹ mkpukpu òdo;

¹¹ mbù m'ò -ruhuru; unu mee t'ò wata evuvu mbòku, unu kuru iya; o be l'utsu iya; yò wata òtsu igu; iphe a kpataru iya ta dukwa iphe òo-bù l'oge iphe-ememe; mẹ l'oge ẹhu-òhu-oku, ẹ-ta aladu alala.

Aalu ndu mbakeshi

¹² Iphe bù mbakeshi tuko ede ekiri; l'ede ekiri l'ò bù eze-ẹnyim. Ndiphe l'ede ekiri; l'ò bù òchoku eze mini!

¹³ Iphe bù mbakeshi ede ekiri l'ò bù utso eze mini. Ò bù lẹ teke Nchileke baru ẹphe mba; bẹ ẹphe a-gba òso; gbatehu agbatehu. Ee-ruta ẹphe ege phèrèphèrè erutaje ẹswa, nọ l'ugvu; mbù ẹge ono, udzudzu òku-maa agbajẹ teke òku-maa adzù ono.

¹⁴ O -be l'urẹnyashi; iphe eye egvu abùru phèrèkete. Nchi -bya abòhu; bẹ ẹphe wufuwarunu. Ò bù ẹge ò dù ndu ono, alù ayi alùlu ono ndono; mbù ò bù ẹge òo-tsakfu ndu ono, egwo iphe ayi ono.

18

Okfu-ẹhu ndu Kúshi

¹ Nshọ nggùbe alì ono, aanù ẹphuphu iphe ephetsua l'iku ẹnyimu Kúshi ono;

² mbù unubẹ ndu ezije ndu ozi unu; ẹphe egude ugbo-èjì daghaa mini tugbua. Mbù unubẹ ndu ozi òkpa-egwa; unu jekfunu ndu ono, hatsua l'eli, akpò-ẹhu akwòtsua muru ono! Unu jekfu ndu ono, aatsù egvu l'èke nọ nte mẹ l'èke teru ẹnya; mbù òha-ntsù, eme ẹhuka; mbù mbakeshi ono, eze ẹnyimu nọ-buhutsuaru ono!

³ Unubẹ unwu eliphe; mbù unubẹ ndu bu lẹ mgboko-a; unu lenu! E -wolilephu iphe-òhubama imeli l'eli ugvu bẹ unu a-phù iya-a. E -gbulephu upyoku bẹ unu a-nù iya-a.

⁴ Owaa iphe Ojejoje kfuru mu: "Lẹ ya a-nòdukpelephu nggujungguji; nòdu l'èke ya bu; tufu ẹnya ele ege swèrisweri okpomoku aduje lẹ jaajaa eswe; m'ò bù ẹge ono, urukpu, adaje ijì l'oge ònanwu ono;

⁵ ké l'ège-a; a -bya oru l'o-kpa-ji; teke igu iphe rishihukotawaru; iphe ono, shi buru okoko ono abūwaru nebyi iphe chawaru k'awōta. O bu teke ono bē e-gude nwa mma, eegudeje akwacha oshi gbushikota oshi ono; mbu gbutsushikota iya; chifu ekali iya, jaru ajaja;

⁶ O bu teke ono; bē aa-tuko ephe; haaru unwenu, eri anu ibe ephe, butsua l'ugvu; mbu paru ephe haaru ejo anu egbudu. Ephe egude ephe kpaa nri l'okochi; gude ephe gbaa aji l'oge winta."

⁷ O bu teke ono bē aa-wata ogwotaru Ojejoje, bu Okaribe-Kakōta-Ike iphe. Yō buru ndu a-nōdu ewotaru iya iphe obu bu ndu ono, hatsua l'eli; l'akwotsua murumuru ono; mbu ndu ono, aatsū egvu l'ēke dū ntse mē l'ēka teru enya ono; ndu oha-ntsū, eme ehuka; mbu oha, enyimu nō-buhutsuaru. Iphe-oma obu bē ee-gwotakota bya lē Ugvu Záyōnu, bu iya bu ēke aanōduje akpoku Ojejoje, bu Okaribe-Kakōta-Ike.

19

Àphù ehū ndu Íjiputu

¹ Qwaa àphù, a phuru l'ehū ndu Íjiputu:

Unu lenu! Ojejoje nōkwa l'urukpu, agba warawara l'agba abya Íjiputu. Agwa ndu Íjiputu l'anma kpakpakpa l'ifu iya. Meji e-rushihu ndu Íjiputu.

² "Mu a-kpali ndu Íjiputu t'ephe tsoje ndu Íjiputu ibe ephe okfu; k'ophu unwunne a-nōdu etso unwunne ephe ogu. Obutobu etso obutobu iya ogu. Mkpukpu etso mkpukpu ibe iya ogu. Alì-eze etso alì-eze ibe iya ogu.

³ Meji a-tofu ndu Íjiputu. Ephe -chitsua idzu iphe ephe e-me; mu emee ya; yō t'ō buru arakatatsū. Ephe e-jē nte njita; jē l'aji t'ephe kpata maa ishi. Ephe e-jē lē ntuswa; jekwaphu ndu gbaru ogo maa njita.

⁴ Mu e-nwuru ndu Íjiputu nū onye a-nōdu ewe ephe ishi ebiriba. Onye a-nōdu achi ephe bu eze, enya eke oku." O bu iphe o kfurū; mbu Nnajiufu, bu Ojejoje, bu Okaribe-Kakōta-Ike ndono.

⁵ Enyimu Náyilu a-tashihu. Nggele, tsogbaaru laa ya atashihu; kpōshihukota nkū.

⁶ Mini, awutsua l'oswara iya a-nōdu eshi rongu. Nggele, nōtsua lē Íjiputu a-nōdu ala alala eje jeye yō tahū kpamu. Aswara; mē eji eji achiko nwushihukota;

⁷ mekwaphu ewu mē oshi, fushiru l'iku Enyimu Náyilu; mbu l'onu-enyimu ono. Iphe a kōru akoko l'iku Enyimu Náyilu ono a-dukota kpangu kpangu kpangu; phēkashihu; ta aphūhe iya.

⁸ Ndu egbu ema a-tsū ude; gua itsoritso. Iphe bukpo ndu atuje ikokoro lē Enyimu Náyilu; mē ndu atuje ntofu lē mini a-chiko a-lakota kparakpara.

⁹ Ndu egudeje owu ocha akpa iphe; ta amahēdu iphe ephe e-me ememe. Ndu ekwe okpobe ekwa ocha bē ūzo e-chihu.

¹⁰ Ndu bu ephe gude alì ndu Íjiputu bē e-gwe rakaraka. Iphe bukpo ndu e buje ozi bē aphū a-bya.

¹¹ Ndu bu ishi lē mkpukpu Zowanu bukota ndu eswe. Ndu maru iphe bu ndu anōduje akpō-ziru Fero ūzo l'akpō-zijeru iya ūzo onye eswe. ?Nanū ege unu e-shi sū Fero: "Mbēdua yikwa lē ndibe ngu ndu ophu maru iphe. Mu aburu nwa eze ndu ndiche."

¹² Mbu; ?bu awe bē ndibe unu ndu maru iphe nō nta-a? T'ephe koshinu unu iphe Ojejoje, bu Okaribe-Kakōta-Ike chī-buwaru l'iya e-me ndu Íjiputu.

¹³ Ndu bu ishi le Zowanu bukotawa ndu eswe. Ndu bu ishi le Mémufisu b'e mekotawaru iphuruphuru-nya nu. Ndu, bu itso, gude ɔlo le ndibe ephe be dusweshiwaru ndu Íjiputu ɔzo.

¹⁴ Ojejoje wowaru ume, achije ɛnyanji chiru ye ephe l'ehu. Ephe mewaru; ndu Íjiputu atsokota bebebe l'iphemiphe obule, ephe ememe; mbu ege ono, onye nguru mee anoduje atso bebebe l'eke o gboshiru egbo ono;

¹⁵ k'ophu bu l'e to dudu iphe ndu Íjiputu a-dukwadu ike ememe. Ndu ophu bu ndu ishi; me ndu okpa; te nweɔdu onye a-dukwadu ike oyeru ephe eka. Oke amadu phe; me ndu k'unwu ogbee te eyegheduru ephe eka.

Ndu Íjiputu a-baru Ojejoje eja

¹⁶ Mboku ono; be ndu Íjiputu a-du l'o bu unwanyi. Ephe anmahukota ruuruu; l'eke ephe atsu egvu; ke eka Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike haliru.

¹⁷ Ali ndu Júda aburu iphe ee-gudeje eye ndu Íjiputu egvu. Onye -nuru eke e kuru epha ndu Júda be egvu a-bya l'ehu; l'okfu iphe Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike arukoru ephe.

¹⁸ Mboku ono be mkpukpu ise l'ali ndu Íjiputu a-wata okfu okfu-ali ndu Kénanu. Ephe eria nte l'ephe a-nodu Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike l'eka. Mkpukpu ono be nanu a-nodu aza "Mkpukpu o-la-l'iyi."

¹⁹ Mboku ono be ee-meta ɛnya-ngweja Ojejoje l'echi ali ndu Íjiputu. L'aakpu iphe ee-gude anyata Ojejoje akpukpu dobe l'ókè-ali iya.

²⁰ Oo-buru iphe-ohubama me iphe-ekebe, noduru Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike l'ali ndu Íjiputu. Teke ephe chiru mkpu; raku Ojejoje l'okfu ndu akpa ephe ehuru be oo-yefua onye a-dzo ephe; mbu onye a-gbataru ephe. Onye ono a-bya adzofu ephe.

²¹ To du ya bu; Ojejoje e-me te ndu Íjiputu maru iya. O bu mboku ono be ephe a-mareta Ojejoje amareta. Ephe e-gude anu ye le nri gude bya agwaa Ojejoje. Ephe erifu nte l'owaa iphe ephe e-meru Ojejoje ndo-o; ephe emeeru iya eja.

²² Ojejoje e-gude iphe-ememe; jekfube ndu Íjiputu. Teke e metsuaru; yo byakwaphu bya emee ephe; t'ephe korohu. Ephe a-lakfuta Ojejoje; yo ngaberu ephe nchi l'aroro, ephe arɔ iya; mee t'ephe korohu.

²³ Mboku ono be oje-mbeke e-shi Íjiputu jerua Asiriya. Ndu Asiriya ejelaha Íjiputu. Ndu Íjiputu ejelaha Asiriya. Ndu Íjiputu ephe le ndu Asiriya atugbabe balaharu Ojejoje eja.

²⁴ Le mboku ono be bu ndu Ízurelu a-buru ndu k'eto me a gua Íjiputu ye le Asiriya, bu ndu a-buru iphe-oma le mgboko.

²⁵ Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike a-goru ephe onu; su: "T'onu-oma buru ke Íjiputu, bu ndibe mu ye le Asiriya, bu ndu mu gude eka mu mee; me ndu Ízurelu, bu ndu bu oke mu."

20

Àphù ehuru ndu Íjiputu; me ndu Kúshi

¹ L'afa eze ndu Asiriya; mbu Sagonu ziru onye ishi soja iya t'o jeru ndu Asurelu ogu; luta iya;

² bẹ Ojejoje gude Azáya Emọzu kfua okfu. Iphe o kfuru aburu: “Yefu uwe-aphu ono, i yeru ono; nggu eyefu akpokpa ono, i yeru ono!” Yo yefu iya; gbaru ehu otu; gbaru okpa otu l'aghaphe.

³ To du iya bu; Ojejoje asu: “O bu ege ono, nwozi mu, bu Azáya gba ehu otu; gbaru okpa otu ghaphee afa eto ono; yo buru iphe-ohubama ye le iphe du biribiri, e meru ndu Ijiputu ye le ndu Kushi ono;

⁴ bu ege eze ndu Asiriya a-kpu ndu Ijiputu ye le ndu Kushi le ndzu; yeshia ephe uwe; gbafe ephe okpa otu kpuru ephe lashia; nwata me ogurennya; ike e-ghekotaru ephe onu t'o buru iphe ee-gude mee ndu Ijiputu iphe-iphere.

⁵ Ndu tukoberu ndu Kushi ishi; bya egude ndu Ijiputu eku onwephe be egvu e-gude; iphere aburu nk'ephe.

⁶ Mboku ono be ndu bu l'iku eze enyimu-a a-su: ‘Unu phududuphu iphe meru ndu ono, ayi shi tukobe ishi ono; mbu ndu ono, ayi shi gbaru obu yeru l'oo ephe a-gbaaru ayi mkpu; dzoo ayi l'eka eze ndu Asiriya! ?Nta-a; nanu ege ayi e-shi nahu?’”

21

Àphù ehu ndu Bábyilonu

¹ Qwaa àphù, a phuru k'echi-egu ono, nọ l'uzo eze enyimu ono:

O bu ege oku-maa anma nswoko shi l'echi-egu uzo ohuda bu ege oo-shi l'echi-egu ono, eye egvu tu unu gbirimu.

² E shiwa l'aphu; koshi mu iphe anyi ishi edzu. Mu phuru nwoderu-oye; yoo dumphushi madzu; phua onye mgbugbu-madzu; yoo gbushi madzu.

Unube ndu Elamu; unu je alua ogu! Unube ndu Midiya; unu kephe ndu ohogu unu ekephe! L'ude ono, ephe meru; ndiphe tsua ono l'o ha be Nchileke mewaru; o buwa kperengu.

³ Iphe-a emee; ehu aghashihu mu. Ehu aphukota mu uphu l'o bu nwanyi, ime eme. Iphe mu nuru meru; mu atsolahaa bebebe. Mu kpuru beru le mu nuru iya.

⁴ Meji akfulahaa mu gbudungu gbudungu. Egvu, mu atsụ emee; ehu anmalaha mu anmanma. Nchi-ejiu, mu shi akpo enwa iya-a abwarunu iphe anyi mu ishi edzu.

⁵ L'aphu ono b'a kwashiru nri; bya atusaa ukpo; ndu ebyee anoo ya. Ephe anodu iya; l'eri; l'angu. A nonyaa; a buru: “Unu wu-lihu; unube ndu ishi soja; unu tua manu l'iphe unu gude ezeru ogu!”

⁶ Qwaa iphe Nnajiufu kfuru mu: “Duru onye nche ye t'o che nche! T'onye ono dojekwa iphe o phuru!

⁷ Teke o phujeru ndu agba inya; gbatsua ya agbagba; me ndu agba nkakfu-igara; me ndu agba inya-ivu; t'o rukota ehu; mbu t'o rukota ehu ohuma.”

⁸ To du iya bu; onye nche ono echia mkpu; su: “Onye nwe mu nu; mboku-mboku be mu a-noduje l'ulo-eli nche-a. Mbu l'enashi mboku-mboku be mu anoduje nche l'eka, a suru te mu nodu.

⁹ Lekpoduaphu; a du l'igwe awu abya. Ephe notsua l'inya, a gbaru njigba ebo ebo. Yo su le ndu Babylonu daakwaru! Babylonu daakwaru! Ege ono; be iphe bu agwa mkpukpu ono l'o ha; mbu iya bu nchi ephe dakashihuwaru nanu nanu l'alj.”

¹⁰ Unubẹ ndu Ízurelu, bu ndu nke mu, e tsuwaru unu l'ọ bu onye etsu witu. Obenu l'iphe mu ekfuru unu bukwa iphe mu nuru l'onu Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike; mbu l'onu Nchileke ke ndu Ízurelu.

Okfu ẹhu ndu Ẹdọmu

¹¹ Ọwaa aphu, aaphuru ndu Duma.

O nwekwaru onye no l'alị Séyi eku mu oku; su: "Onye nche; ?nanu ege abali beru? Onye nche; ?nanu ege abali beru?"

¹² Onye nche ono asu mu: "Nchi abohuakwa; obule enyashi a-byakwa odo. O -buru l'unu akpata ishi; unu kpata ishi. Unu emee lata azu odo."

Àphù ẹhu ndu Arabu

¹³ Ọwaa ozi, Nchileke ziru l'ẹhu ndu Arébiya.

Unubẹ ndu ije, shi l'alị ndu Dedanu; unu je akuru l'oswa ndu Arébiya.

¹⁴ Unu kutakwa mini, unu a-nu ndu mini agu; unubẹ ndu ophu bu l'alị Téma! Unu wotakwa nri bya anu ndu agba oso odu!

¹⁵ Ndu ono be bu ndu agbalaru ogu-mbeke; mbu ndu, a gbalaru mma, a mifutaru amifuta; ephe agbalaru akfu, e kweru ekwekwe; mbu ephe agbalaa l'ẹke odu nwuru oku.

¹⁶ Ọwaa iphe Nnajiufu kfuru mu ndo-o: "A guakwaru ndu Kéda afa odu l'ọ bu onye e buru ozi ebubu. O phoduru afa lanu nta-a; iphe bu ugvu ono, ndu Kéda shi nweru ono agvu.

¹⁷ Nwa ndu a-phodu nu le ndu agbaje akfu; mbu ndu ike du le ndu Kéda ta abahedu ishi. O kwa Ojejoje kfuru iya; mbu Nchileke ke ndu Ízurelu."

22

Ozi ẹhu ndu Jerúsalemu

¹ Ọwaa bu àphù, a phuru Nsuda Ophulanya ono:

?Bu ngunu eme ngu nta-a, meru iphe ndibe ngu chiko wufu wuba l'okpotsu ulo;

² mbu nggube mkpukpu ono, bu utsu adaje iya; buru mkpukpu, agba gharagharaghara; okokoko anaru iya.

Ndibe ngu, e gburu egbugbu ta bukwa ogu-mbeke b'e gude gbushia ephe. Ophu o budu odu gbushiru ephe.

³ Ndu ishi ngu l'ephe ha chikowa ye okpa l'oso gbalashia. A kpuru ephe le ndzu; ophu e gudedu akfu. Iphe bu unubẹ ndu e guderu b'a tugbaberu tukota mkporo; mbu unubẹ ndu bu: unu gbaa l'unu gbaru; e gudelee unu.

⁴ Oo ya be mu suru: Unu wofu mu enya. Mbu ege-a; unu haa mu te mu raa ekwa raghee ya araghe. Unu be erikwapu l'unu eje mu odu ike le ndibe mu, e gbushikotaru;

⁵ kele Nnajiufu, bu Ojejoje; mbu Okaribe-Kakota-Ike; be dobekwaru eswe mboku ogba gharaghara; me odzo iphe pyaapya; me ntsumu-egvu le Nsuda Àphù. Eswe mboku ono; be eenwukposhi upho-mkpuma; ege ono; b'a nodu araku eze ugvu.

⁶ Ndu Élamu byakwa bya achita ekpa akfu ephe jeshia odu; bya achita ndu gude ugbo-inya aluru ephe odu; me ndu gude inya eje odu gude jeshia. Ndu Kuru bya ekpuhaa iphe-mgbochita ephe ghebe onu.

⁷ Nsuda unu ophu katsua mma bu iphe jiru iya nu bu ugbo-inya. E woru ndu gude inya eje odu yetsua l'obu-edukfu mkpukpu t'ephe chee mkpukpu ono nche.

8 Iphe gbobutaru alí Júda b'e wofukotawaru iya.

Yo be mbòku ono; unu lelaaha ɛnya ngwa-ogu ono, kuru l'ufu-eze, e meru l'oshi sida, shi l'oswa, nò l'ugvu Lébanonu.

9 Unu phɔwaru lè Mkpukpu Dévidi gbaru ọrú igweligwe. Unu ekua mini, nò l'uzo ọhali sushia.

10 Unu bya agua ọlò, nòtsua lè Jerúsalemu ọgu; bya ahara ẹphe nwukposhia gude mee agbarike upho-mkpuma Jerúsalemu.

11 Unu abya atua okpuru lè mgbaku upho-mkpuma labu ọbu; tẹ mini, shi l'akahụ okpuru onò wubata iya; dọrú. Ọphu unu aghadu ɛnya onye, bụ iya tūru okpuru ono; mbụ l'unu ta kpado ishi onye ono, bụ iya chiru idzu ẹge ọo-dụ teke, tehakpowaruru ɛnya ono.

12 Tọ dū iya bụ; o be mbòku ono; Nnajiufu; mbụ Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakota-Ike abya ekua unu sù t'unu bya araa ẹkwa gwa aphụ; t'unu kpushia ishi; chita uwe-aphu yee.

13 Obenu l'ọbu; lewaru ɛnya! Ehu atsole-ẹ unu! Unu atụ okokooko; egbushi eswi; egbushi aturu; l'ebyipyashi anụ; l'angu mee! Unu -gbeshi unu asụ: "Unu t'ayi ria; ngwa; echile; ayi anwushihuwaru."

14 Obenu lè Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakota-Ike mewaru; mu amaru iphe ọwaa; mbụ mu egudekpoo nchị mu nwa ya l'ẹke ọ sụrú: "L'iphe dū ẹji, unu eme-a b'ẹ ta byadu bya enwefu unu gbururu jeye teke unu a-nọ-bebe. Ono iphe Nnajiufu, bụ Ojejoje; buri Ọkaribe-Kakota-Ike ekfu ndono."

Aalọ Shebuna ẹka lẹ nchị

15 Ọwaa iphe Nnajiufu, bụ Ojejoje; buri Ọkaribe-Kakota-Ike kfurú. Ọ sụrú ẹge-a: "Tugbua je aji nwozi ono; mbụ Shebuna, bụ iya bẹ eswiye ufu-eze ono:

16 ?Bụ ngunu bẹ iime l'ẹke-a. Tẹmanu; ?bụ onye haru ngu t'ị bya atua ili, ee-li ngu; mbụ t'ị hakposhi ili ngu l'edegerede; atubashi ẹke ịi-nọduje tuta ume l'ime ikelegvu.

17 Maru amaru; lè Ojejoje abyaakwa ngu t'ọ zuta ngu tufaa; mbụ nggube onye ono, bụ ndaji-nggara ono.

18 Oo-we ngu kperekpere l'ọ bụ bọlu weba ngu l'eze mkpukpu. Yọ buri ẹke ono; bẹ ịi-nodu nwuhu. Yọ bukwaruphu l'ẹke ono bẹ ẹgiri ugbo-inya ngu ono a-kwashị; mbụ nggube onye ono, bụ iphe e gude achị ọlò nnajiufu ngu ọchi ono!

19 Ojejoje a-nafu ngu ọkwa ngu; chifu ngu l'ẹka ị nọ eje ozi.

20 "O -be mbòku ono bẹ mu e-ku onye ejeru mu ozi; mbụ Eliyakimu Hilikaya.

21 Mu achita kpowula kpowula uwe ngu woru yee ya; chita eriri-ẹka ngu webe iya mgburumgburu; woru ike, ị shi nweru nū iya. Ọ bụ iya a-buru nna ndu bu ndu Jerúsalemu; mē ndu ọnu-ọlò Júda.

22 Yọ buri iya bẹ mu e-ye igodo ọnu-ọlò Dévidi l'ẹka; ọ -guhaa ọzo ghebe onu; b'ẹ too nwedu madzú nwigbaleke-oma byaru bya agu-chi iya nū. Teke ọ gu-chikwanuru ọzo; b'ẹ tọ dudu onye byaru byaru bya aguha iya nū.

23 Mu e-me iya t'ọ nguru anguru l'ọ bụ nggu, a kpoberu kpọ-mia ya akpọ-mi. Ee-gude okfu ẹhu iya akwabẹ ndibe nna iya ugwu.

24 "Iphe bụ ivu ehu ndibe nna iya bẹ a-nokota iya l'ishi; mbụ ivu ẹhu ndu awa nna iya phe; mē kẹ ndu abubu ẹphe. Iphe bụ iphe ọlò ndu ọphu ɛnya k'ọla alí; mbụ okoro; mē itoshi bụ iya b'ọ nokota l'ẹka."

²⁵ Ojejeje, bu Ọkaribe-Kakọta-Ike sūru: “Lẹ mbọku ono bẹ nggu ono, e shi kpobe kpọ-mia akpọ-mi ono a-kpofu; daa. Ivu ono, e shi bo iya aburu gwo. Ono bu olu Ojejeje.”

23

Ozi ẹhu ndu Táya

¹ Ọwaa ozi, e zituru ndu Táya:

Unu rashia ẹkwa ike; unubẹ ugbo-mini Tashishi; kele mkpukpu Táya b'e mebyishiwari. Nta-a ta dūhedu ọlo, nọ iya nū. Ọphu ọ dūhedu ọdu ugbo-mini, nọ iya nū. Ẹke e shiru bya emee t'ẹphe maru bu l'alì Sáyipurọsu.

² Unu dakwaa ashị; unubẹ ndu ikfuli; mẹ unubẹ ndu Sayidonu, agba ikike ngho; mbu unubẹ ndu, ndu akpa lẹ mini mewaru unu aburu ubabanyi.

³ Iphe akuje akuku, shi lẹ mkpukpu Shihọ b'e shije l'eze mini, nọsuanu vutaru unu; jeye l'ọphu a kọtaru l'iku Ẽnyimu Náyìlu. Unu eshi ẹge ono buru ẹke mbakeshi azukota aswa.

⁴ T'iphere dūru nggube mkpukpu Sayidonu; mbu nggubedua, onye bu agburanyi eze ẹnyimu; kẹ l'eze ẹnyimu kfuwaru sū l'ime te mebukwaa ya; ọphu ya 'amubua nwa. Ya te ehẹfutabukwaa nwata nwoke; ọphu ya 'ehẹfutabukwaa nwata nwanyi.

⁵ Teke iphe murunu ruleruphu Ịjiputu bẹ aphu e-ri ẹphe ẹhu l'iphe ono, meru lẹ Táya.

⁶ Unu dafu Tashishi! Unu raa ẹkwa rashia ya ike; unubẹ ndu ikfuli!

⁷ ?Bu mkpukpu-a bẹ unu shi anọduje atụ okokooko-a? Mbu akahu mkpukpu ndiche ono; mbu mkpukpu ono, ndu shi iya nū lageeru ote-ẹnya je eburu ono.

⁸ ?Bu onye kebekpo chiaru Táya ẹjo idzu ọwaa? Mbu mkpukpu ono, ekpubeje ndu ọdo okpu-eze ono; mkpukpu, ndu agba oke ngho l'ime iya bukota ndu ishi ndu ishi; mbu mkpukpu, ndu agba iya ngho bukota ndu a kwabẹ ugvu lẹ mgboko kpamu.

⁹ Ọ kwa Ojejeje, bu Ọkaribe-Kakọta-Ike bẹ chiru idzu ẹge ya e-me iya. Iphe kparu iphe ọ chiru idzu ono bu t'o mee t'ekuku ẹphe eku onwẹphe l'iphe biribiri, ẹphe meru buru kperengu; mẹ t'o mee ogenyi ẹphe iphe-iphere.

¹⁰ Unu gbasaa ẹka kọo alì unu l'ọ bu ẹke utso Ẽnyimu Náyìlu byaru; unubẹ ndu Tashishi! Kẹ l'ẹ to nwehedu onye anọ-chikwadu unu ọzo ọdo.

¹¹ Ojejeje maburu eze ẹnyimu ẹka; bya emee t'alì-eze, nọnu nmakọta jijiji. Ọ tūwaru ekemu sū l'ọ bu iphe ee-me ndu Kėnanu ndo-ọ; mbu t'a chiko iphe bukpo ẹke e meru; yọ buru ọkpọ-mgbinyiku, nọ iya nū mebyishikota.

¹² Ọ kfuru; sū: “Unu ba atūhekwa okokooko ọdo; unubẹ ndu Sayidonu; mbu unubẹ ndu ọphu e gweru ujimu nta-a! Unu wu-lihu; wufu azu iya ọphu jeshia Sáyipurọsu; obe; unu -jerukpoonu ẹke ono; bẹ unu te egbe aphukpokwanu ẹke unu a-nọdu tuta umẹ.”

¹³ Unu leduduphu alì ndu Bábyilonu; mbu ndu ono, ẹ-ta dudu iphe ẹphe bu nta-a ono! Ndu Asiriya mewaru iya; yọ buru ẹke unwu anu, shi l'echi-egu abyaye bya adoru. Ẹphe tsoru iya ọgu; bya eworu ọlo, a kpọ-shitsuaru ike, nọ iya nū kúkposhia; mee ya; yọ daburu ochobo.

¹⁴ Unu raa ẹkwa rashia ya ike; ugbo-mini Tashishi; kẹ l'ẹke ono, shi buru agbarike unu ono bẹ buwa kpurupata.

¹⁵ O -rua teke ono bẹ aa-zaha mkpukpu Táya nọ ukporo afa ẹto l'afa iri, bu iya bu iphe eze anọje l'okwa eze iya. Ukporo afa ẹto l'afa iri ono swetsua bẹ ọo-muru ndu Táya l'ọ bu egvu ono, ndu agba okpara aguje ono, suru:

¹⁶ “Gude ogumogu jephee
mkpukpu mgburumburu;
nggube nwanyi okpara,
a zaharu azaha!
Kpoo ogumogu obu ohuma;
nggu agua egvu l'igwe;
k'ophu aa-nyata ngu odo.”

¹⁷ Ukporo afa ẹto l'afa iri ono -swetsua bẹ Ojejoje a-kpakfuta ndu Táya. Ephe alaphu azu l'iphe ono, riwaru ephe ishi ono; bu iya bu ogba okpara. Yo buru ndu ephe l'iya a-nodu eme iya bu ali-eze ali-eze, nokota l'eliphe.

¹⁸ Obenu l'iphe oo-rita; me ugwo, aa-kfu iya a-bukotaru iphe ee-doberu Ojejoje. E to dobedu iya l'oba; ophu o dudu eke oochikobe iya. Uru, gbaru iya nu a-nodu alaru ndu bu l'ifu Ojejoje, ephe e-gude akpa nri; gude iya l'anma uwe; mbu nweru iya k'etsutsu.

24

Ikpe ehu ndiphe l'ophu

¹ Lenu! Ojejoje abyakwa ome mgboko te egbara kfu ya; mbu mee ya t'ọ daburu ochobo. Oo-mebyishi ifu iya; chikashia ndu bu iya nu.

² Yo buru ege e meru onye bẹ ee-me onye! Ege e meru ndu agwaje iphe bu ege ee-me madzu mmanu. Ege e meru ohi bẹ ee-me onye gbaru iya nu. Ege e meru nwanyi, nwe ọlo bẹ ee-me nwamgboko, ejeru iya ozi. Ege e meru onye ere erere bu ege ee-me onye azu azuzu. Ege e meru onye ji ugwo bẹ ee-me onye jeru iya eya ejeje. Ege e meru onye ji ugwo ejiji bẹ ee-me onye jeru ugwo ejeje.

³ Mgboko bẹ ee-me t'ọ dabukotakporu iphoro; mbu mebyishikotakpoo ya l'ọ ha. Ọ kwa Ojejoje kfuru okfu-a.

⁴ Elikoro kparamu agbanwushihu; nwua kpaa. Mgboko l'ọ ha ayo-kahu; nwua kpaa. Iphe bu ndu aanu epha ephe le mgboko atakirihu atakirihu.

⁵ Ọ kwa ndu nọ le mgboko farushiru mgboko; ke l'ephe jikaru ome iphe ekemu kfuru; mbu a dakaru iphe a turu le ekemu; bya emebyia ogbandzu, a gbaru to nọ gbururu jeye le gbururu.

⁶ Ọ bu iya kparu iphe mgboko yele onu, a turu iya eme; buru iya meru iphe ndu bu iya nu vu onwu iya; buru iya kparu iphe ndu bu le mgboko gude gvube agvube. Nwa ndu phoduru ta bahe ishi.

⁷ Mee ophungu atashihu. Oshi vayinu anwukota kpaa. Iphe bu ndu eme rigbarigba atsulaha ude.

⁸ Oda nkwa ono, ephe aku ono, atso ntumatu ono buwa kperengu. Gwogwogwo, ndu eri iphe ada bẹ buwa kengu. Ogumogu ono, shi atso etu ono aburu kperengu.

⁹ Nta-a bẹ ephe ta agujehedu egvu-mee teke ephe angu mee. Mee, eme l'anya gbe atsowa nu ephe ile l'onu.

¹⁰ Mkpukpu o-la-l'iyi ono dabuwaru ochobo. Ulo onyemanye b'a guchishitsuaru agu-chishi t'e b'ọ du onye a-bahu iya nu.

¹¹ Ephe wushiru l'esu-uzo l'echi mkpu t'a nu ephe mee. Ehu-otso-ena buwa tsutokongu; to nwe eke e tekwađu eswa le mgboko.

¹² Mkpukpu ono abụwaru-a iphe a haru; yọ daburu iphoro. E woru ogu-nggamgbo, e yeru iya chikashia.

¹³ O bụ ẹge ono bẹ ọo-dụ lẹ mgboko l'iphe bụ mbakeshi l'ọ bụ oshi olivu b'a nmaru yikayika; m'ọ bụkwanu ẹge aakpaje mkpakwa akpuru vayinu teke a wọebetsuaru vayinu.

¹⁴ Ẹphe e-mekochaa tua uzu; mbụ tua okokooko. Ẹphe eshiru l'uzo ẹnyanwu-arịba kfuta ẹge Ojejoje habe nshinu.

¹⁵ Ọo ya bụ; tẹ ndu ụzo ẹnyanwu-ahata jaa Ojejoje ajaja; mbụ tẹ ndu eze ẹnyimu gbapheru mgburumgburu tu-lia ẹpha Ojejoje, bụ Nchileke Ízurelu atu-li!

¹⁶ Ayi nṣuaru olu egvu, shiftsua l'ẹke mgboko jebetsuaru, a gụ; sụ: "T'a jaa onye ọno, doberu ẹka ndoo ono ajaja!"

Obenu lẹ mbedua sụkwanuru: "Mu wufuakwaru! Mu wufuakwaru! Nsho mu nsho! Ndu oderu-oye edeekwaru madzụ eye! Ẹphe gudeekwa edede deru madzụ ye!"

¹⁷ Iphe n-yemegvu; mę iduma yẹle ọnya bẹ kwabẹru unu akwabẹru; unubẹ ndu mgboko!

¹⁸ Onye nṣuru ukporo iphe eye-egvu -jeshia agbala bẹ e-je adalahu lẹ iduma. Onye -nyifutakwanuru l'iduma igbudu bẹ e-je adalahu l'ọnya. Uzo-mini, nṣua l'igwe ghekotawaru ọnu; ntọ-l'alị mgboko l'anmakota jijiji.

¹⁹ Mgboko chikpohuwaru. Mbụ lẹ mgboko kpakashihuaru akpakashihu. Mgboko bẹ etengewa etenga.

²⁰ Mbụ lẹ mgboko anga anganga l'ọ bụ onye mee guderu. Qotu kwakakwaka l'ọ bụ ọlo pherephere byaru. Mbụ l'iphe dọ ẹjị, o meshiru bẹ ikpe iya nmaru iya nmashia ya ike; k'ophu bụ l'ẹ too gbeshighedu egbeshi ọdo.

²¹ O -rua mboku ono bẹ Ojejoje a-hù ndu ojozi-imigwe, mesweshirunu àhùhù l'imigwe; hùkwaaphu ndu eze, nọ lẹ mgboko àhùhù.

²² Ee-rukobe ẹphe l'ẹkalanu l'ọ bụ ndu mkporo, nọ l'ọka mkporo. Aa-tuchishi ẹphe l'ulo-mkporo. A -nọ mgbamugbamụ a bya àhùà ẹphe àhùhù.

²³ Ono bụ teke iphere a-dụ ọnwa; anwụ echibuhu; kele Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakota-Ike a-buru eze lẹ Ugwu Záyonu mękwaphu lẹ Jerúsalemu. Ndu bụ ọgurenja mkpukpu a-phụ ọdu-biribiri iya.

25

Egvu, eegude etu Ojejoje ẹpha

¹ Ngube Ojejoje;
 ọ bụ nggu bụ Nchileke mu.
 Mu a-nodu atu-li ngu atu-li;
 l'eku ẹpha ngu gude aja ngu ajaja.
 Kẹ l'i mewaru iphe dọ biribiri.
 Ívudoshi ike l'iphe,
 ị chiru idzu iya teke ndiche;

² kẹ l'i mewaru mkpukpu ono; yọ bụru ikpọzu;
 mbụ mee mkpukpu,
 a kpụ-pheru upho-mkpuma mgburumgburu;
 yọ daburu ochobo.
 Ẹke ndu ohodo kpuru;
 yọ bụru okpo-mgbinyiku;
 b'i mewaru; yọ bụru ochobo;

ophu a byadụ bya
akpụ-kwazi iya ọdo jeye lẹ gbururu.

³ Ọ bụ iya a-kpata iphe ndu
nweru agburu-ehu a-nọdu akwabẹ ngu ugwu.
Iphe, bụ mbakeshi ono,
mkpukpu nọsua ya nụ;
bụkota ndu akirishi ono
awata ọkwabe ugwu.

⁴ Keshinu keshinu;
bụ nggu shi bataru
a-gbabe-a-dzuru kẹ ndu ụkpa;
bụru nggu bụ
a-gbabe-a-dzuru kẹ ndu
o ribudoru.
Ọ bụ nggu bụ ụlo,
egbobutaje ndu oke pherephere apa;
bụru nggu bụ àgù onye okpomoku ekpo;
kẹ l'uphere ndu akirishi aduje
l'ọ bụ ẹke oke pherephere,
eme t'ọ nwutsua ụpho-mkpuma.

⁵ Mbụ l'ọ dulephu l'ọ bụ
okpomoku alị eveve.
Ọ bụ nggu emeje
tẹ ndu ọhodo, ada gvugwu da bẹdengu.
Ọ bụ ẹge agu, shi l'urukpu
abyanyije okpomoku;
bụ ẹge aabyanyije egwu ndu akirishi agu.

Aji, Ojejoje a-gbaru ndibe iya

⁶ Ọ bụ l'eli ugwu-a bẹ Ojejoje, bụ Okaribe-Kakọta-Ike e-gude okpobe nri
gbaaru iphe bụ madzụ eswe-iphe; gaaru iphe mee ndiche; mbụ shiaru
ephe anụ, katsukpo mē mee katsukpo mma.

⁷ Ọ bụ l'eli ugwu-a bẹ ọo-nọdu mebyishia phulaphula iphe ono, e gude
phụ-kputatsua iphe bụ madzụ; mbụ ẹkwa, e gude phụ-chia iphe bụ
mbakeshi ono.

⁸ Ọo-me onwu ta nọhe gbururu jeye lẹ gbururu. Mbụ lẹ Nnajiufu, bụ
Nchileke e-fucha onyemonye ọbule ẹnya-mini l'anya. Iphe-iphere ono, e
shi eme ndibe iya ono bẹ ọo-me t'ọ gvukota lẹ mgboko mgburumburu. Ọ
kwa iphe Ojejoje kfuru ndono.

⁹ Ọ -rua mboku ono bẹ ephe a-sụ: “Lenu! Ọ bụkpokwa Nchileke ayi ndo-
o. Ayi tukoberu iya ishi; yọ dzọo ayi. Ọ bụ Ojejoje ndo-ọ; ayi tukoberu iya
ishi. T'ẹhu tsọo ayi! T'ayi teje ẹswa l'ọ dzọru ayi.”

Aphụ, a-nụ ndu Móabu

¹⁰ Ojejoje e-gbochita ugwu-a. Obenu lẹ ndu Móabu bẹ aa-dzọ lūlalula
l'ibe ephe ẹge ono, aadzọje ẹswa pyakapyaka l'ikpozū ono.

¹¹ Ephe a-susa ẹka labụ l'ọ bụ onye egwu mini susaru ẹka t'ọ gvua mini.
Obenu lẹ Ojejoje e-me-e t'ekuku, ephe eku onwephe bụru tsutokongu.

¹² Ọo-byatsuta ụpho-mkpuma ono, unu kpuru ono; yọ bụru okpo-
mgbinyiku; l'akpọ origodo ono; mbụ mee ya; yọ zeshihu yele ẹja aburu
nanu.

26

Egvu Ajaja

- 1 O -rua mbòku ono; bẹ egvu, aa-gu l'alì ndu Júda bụ:
Ayi nweru mkpukpu, shihuru ike.
Nchileke bẹ gude ndzota
tụ-phée ya mgburumgburu
l'ọ bụ upho-mkpuma.
- 2 Unu guhaa onu-oguzo
mkpukpu ono ghebe iya onu.
Unu ghebe iya onu;
k'ophu iphe bụ ndu, doberu ẹka ndoo;
mẹ ndu eegude ire ẹphe ẹka a-wụba.
- 3 Ii-kebe iya l'oma;
mbụ onye ono, obu iya nọ l'ẹke ị nọ;
kẹ l'ọ tukoberu ngu ishi ono.
- 4 Unu chiru ukfu kwẹe Ojejoje jeyewaru;
kẹle Ojejoje, bụ Nchileke
bụ iya bụ Agbara-Mkpuma
ono, a-nọ jeyewaru ono.
- 5 Ndu atụ-li onwẹphe atụ-li; b'ọ lọ-tsutaru;
mebyishia mkpukpu,
eku onwiya ekuku;
mbụ; mee ya; yọ zeshia l'alì;
yẹle ẹja atụko nanụ.
- 6 Ndu e shi akpa ẹhu;
mẹ ndu, ẹ-te nwedu ẹge
ọ haru ẹphe
egude ọkpa adzọ iya lùlalula.
- 7 Ụzọ, ndu doberu ẹka ndoo
eshi ayịkoje ayịko.
Yọ bụru nggube onye ono,
obu guru iphoro ono;
bẹ meru t'uzo ndu ono,
doboru ẹka ndoo ono kwọo akwọkwo.
- 8 Nggube Ojejoje;
ayi emekpelekwaphu iphe ekemu ngu kfuru;
shi ẹge ono ekoshi l'ọo nggu;
bẹ ayi chiru ukfu kwẹe.
Iphe, anọduje ehe ayi uhere;
bụ t'ayi mee t'ẹpha ngu dee ude.
- 9 Obu ngu aduje mu l'enyashi;
o -be l'utsu; yọ dū mu
t'a sū lẹ mu phuru ngu.
Ọ bụ teke ị kperu mgboko ikpe;
bẹ ndu ndiphe a-muta
iphe, bụ odobe-ẹka-ndoo.
- 10 Ndu ẹjo iya ono abujeru;
e -mekpooru nū ẹphe
eze-iphe-oma;
ẹphe te gbe amutadu odobe ẹka ndoo.
Ẹphe -nọdukpoonu l'alì
ndu obu guru iphoro;
ẹphe emele-e iphe ẹ-te

vudodu nhamunha.

Ephe ta akpadu ishi lẹ Ojejoje ha nshinu.

11 Nggube Ojejoje; i haliwaru eka.

O bu; me ephe te gbe phukwa iya.

T'ephe phunu ege okfu-ehu

ndibe ngu evube ngu oku l'ehu;

t'iphere gude ephe.

Te oku, i kwakoberu

kekwa ndu ohogu ngu!

12 Nggube Ojejoje; o bu nggu
e-me te nchi du ayi ndo.

Iphemiphe obule, ayi duru ike mee;

kwa nggu be meru iya ayi.

13 Nggube Ojejoje,

bu Nchileke ayi.

Ndu odo shikwa

chihawa ayi;

obenu l'oo nggubedua kpau;

be ayi abaru eja.

14 Ndu ono nwushihuakwaru; ephe ta anphekwa.

Ephe bukotaakwa maa;

ephe ta alufutahe odo.

I hiru ephe ahuru;

mee ephe; ephe eyifu;

bya emee t'e b'a anyatajehe ephe anyata ophu.

15 I mewaru ndu ndu ali ayi;

ayi aka l'igwe;

nggube Ojejoje.

I mewaru ndu ali ayi;

ayi aka l'igwe.

Nggu eshi ege ono mee;

ugvu aburu nke ngu;

nggube onye metsuaru

oke-ali;

yo kpiribekota akpiribe.

16 Nggube Ojejoje;

o kwa nggu;

be ephe gbakfutaru teke

iphe tsuru ephe l'ehu.

Teke ihu ephe ahuru;

be ephe rakuru ngu.

17 O bu ege nwanyi, ime eme;

anoduje aghada;

l'echi mkpu;

bu ege ayi shi du;

nodu ngu l'ifu; nggube Ojejoje.

18 Ayi shi du ime; l'aswipposhi

onwayi l'eke oome ayi ehuka.

E mekochaa; yo du l'ayi muru iphoro;

ke l'ayi ta dudu ike dzoo ndiphe;

ophu ayi 'anudu ephe ndzu.

19 Ndibe ngu, bu ndu

nwụshihuwaru nụ
 e-mekochaa;
 teta; nọdukota ndzụ ọdo.
 Unubẹ ndu nọkotawa l'ili;
 a-wụ-lihu;
 gude ẹhu-otso-ena kpoo gerugeru.
 li-gude iyi nchi-abọhu guhaa ụzo;
 mgboko erufuta ndibe unu;
 ndu ọphu shi nwụhuhawa anwụhu.

Aa-dzọ ndu Ízurẹlu

²⁰ Ndu mu; unu tughua wuba l'ulo unu je agu-chia onwunu ulo! Unu domia onwunu nwanshi; jeye teke iphe egbu iya egbughu nshinu e-ghubu iya;

²¹ ke l'agha; unu lekwa-a! Ojejoje shiakwa eke, o bu eje alufuta; t'o bya ahua ndu mgboko ahuhu k'iphe du eji, ephe mekotaru. Mgboko l'ophu e-rufutakota ndu e gburu, no iya nu; mbu e to dudu ndu e gbushiru, no iya nu, oo-domi edomi.

27

¹ O -rua mboku ono; be Ojejoje e-gude ogu-mbeke, eye egvu; ha nshinu; shihu ike hua ejo agiyi ono ahuhu; mbu olo-swaagwo ono; ejo agiyi ono, agwokishije onwiya agwokishi ono; mbu l'ejo anu, bu l'eze enyimu be oo-gbushi.

² O -rua mboku ono; be Ojejoje a-su: "T'unu gua egvu mgbo vayinu ono, emehu vayinu ntumatu ono.

³ O kwa mube Ojejoje eleta iya enya. Mu agba iya mini mkpurumkpuru. Mu eche iya nche: eswe l'enyashi; t'e b'o du onye e-mebyi iya nu.

⁴ Ehu te egbukwa mu egbughu. O -ruhuduru; e woru ogaramambo yeke uke dochia mu uto; mu adzole-e iya okpa sweta me a nodu l'ifu ogu; chiru ephe ye l'oku t'oku kee.

⁵ Odumeka; t'ephe gbakfutale mu-a bya anodu te ndzu dzua ephe; t'ephe byale-e te mu l'ephe chishia; t'okfu ba noheru mu l'ephe."

⁶ Uzo ifu, abyanu be eri Jekopu e-mekochaa gbafe ogvu. Mbu le ndu Izurulu e-mekochaa dzushia; bya atsushia igu; mia mijia mgboko.

⁷ Iphe Ojejoje chiru iya; ?o ha l'o bu ophu o chiru ndu chiru iya iphe? ?E gbukporu iya nu ege e gburu ndu gburu iya nu?

⁸ Iphe o gude baaru ephe mbu bu l'o haru; e tso ephe ogu; kpua ephe le ndzu. Yo buru ejo pherephere, shi l'uzo enyanwu-ahata b'o gude bya eruta ephe.

⁹ O kwa ege-a be ee-gude nwefu Jekopu iphe du eji iya; yo buru iya bu l'iphe du eji, e nwefuru iya enweru ishi: M'o buru ogwepyashia mkpuma enya agwa iya l'o bu gweru ndzu. Itso Ashera m'o bu enya-ngweja insensu ta adudu ophu egvukwaduru nu.

¹⁰ Kele mkpukpu, a kpushiru; yo buru okpo-mgbinyiku be dabuwaru ochobo. Yo buru mbukobe, a kwafuru akwafu; mbu eke a haru; yo du l'o bu echi-egu. O bu eke ono be aanoduje eche eswi; buru eke ono be ephe adoje odu; l'atacha mkpekwo l'ekali-oshi.

¹¹ Teke ekali iya ono kposhuru nku; e gbushia ya. Unwanyi awaa ya nku; vuta je eshia ite; kele ndu-a bu ndu te nwedu egomunggo. Yo buru iya meru iphe imiko ephe ta dudu Onye meru ephe; ophu onwedu obu-imiko, o nwekwaduru l'eke ephe no.

12 O -rua mbòku ono bẹ Ojejoje e-shilephu l'ònu Ẹnyimu Yufurétusu tụtua ndibe iya l'ò bụ onye atụtụ akpuru iphe l'èswa iya jeye lẹ nggele Íjiputu. Mbụ l'unubẹ ndu Ízurelu bẹ aa-nòdu atụtụ nanụ nanụ.

13 Mbòku ono bẹ ee-gbu oke ụpyoku. Ndu ono, nọ l'alì Asiriya ala l'iyi ono; mę ndu ọphu a kpuru lẹ ndzụ laa Íjiputu a-chìko a-byakọta bya abaaru Ojejoje ẹja l'ugvu ono, dụ nsọ, nọ lẹ Jerúsalemu ono.

28

Aanmaru ndu Ífuremu ọkwa

1 Nshọ Samériya, bụ okpu-eze ndu, bụ ẹngu-mẹe lẹ Ífuremu gude eku onwẹphe ono! Nshọ ẹgiri okoko ono, anwawa anwanwa ono; mbụ okoko ono, ama iphe dụ biribiri ono, a bya atukobe l'ishi nsụda alì, emehu iphe ndu męe yewaru ngwẹjì!

2 Lenu; Nnajiufu nwekwaru onye agburu-ẹhu nọ; yo shihu ike. Ọ bụ ẹge aka-mini atuje; mbụ ẹge oke pherephere epheje mebyishia iphe; mbụ ẹge oke mini achije; byaa utso; bụ ẹge ọo-pali ephe tụa gbaa.

3 Okpu-eze, ndu bụ ẹngu-mẹe lẹ Ífuremu gude eku onwẹphe ono bẹ ee-gude ọkpa dzọo pyakapyaka.

4 Okoko ono, anwawa anwanwa ono; mbụ okoko ono, ama iphe dụ biribiri ono, a bya atukobe l'ishi nsụda alì, emehu iphe bẹ a-dulephu l'ò bụ akpuru oshi figu ọdungu, bẹ bụ madzụ -phua ya ẹka ọ nọdu erukwadu iya-a bụwa t'ọ wata iya eriri.

5 O -rua mbòku ono bẹ Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike a-buru okpu-eze, egbu nwịnwii; bya aburu okpu, e-me tẹ nwa ndibe iya ọphu a kpụ-phodoru lẹ ndzụ dụ ugvu l'ènya.

6 Ọ bụ Nchileke bụ onye a-nọdu eyeru onye ikpe ẹka t'ọ kpee ikpe, dụ maa. Yo yeru ndu aluru mkpukpu ọgu ọkpu-ikike t'ephe nwuphu ndu ohogu ephe azu.

Ndu nkfuchiru Nchileke, ngunukaru męe

7 Ndu ọwaa akpọkwaphu kakaka męe; mbụ ephe nguwaru męe, shihuru ike l'ada ẹbebeji. Ndu a chijeru Nchileke ẹja mę lẹ ndu nkfuchiru Nchileke nguwaru męe, shihuru ike l'akpo kulakula. Ephe nguwaru męe mehu ririri. Mbụ l'ephe nguwaru męe, shihuru ike l'ada ẹbebeji. Ọbuje ephe aphụ àphù; ephe l'akpo kakaka. Ephe -ekfu okfu; ephe ekfusweshi iya ekfusweshi.

8 Iphe bụ teburu l'ò ha bẹ ephe gbọkotaru ẹgbo l'eli iya; k'ọphu bụ l'ẹ tọ dudu ẹke, ta dudu oyi oyi.

9 Iphe eshije ephe l'ònu bụ: “?Bụ onye bẹ oome t'iphe oozi doo ẹnya? ?Bụ ụnwegirima, a mífuru ọnu l'ẹra tọo; mbụ ndu bụ-wokwadu-a b'a nafuru ephe ẹra;

10 kẹ l'ò kwa e -kfua; e kfuwata; a -tọgboru iya ephe ẹge-a; a tọgboru iya ephe ẹge-a; nwanshì l'ibiyia ọwaa; nwanshì l'ibiyia ọphu.”

11 Ọ kwa okfu ndu ọhodo yẹle okfu ndu ọha-ntsụ bẹ Nchileke e-gude kfuru yeru ndu-a:

12 mbụ ndu ono, ọ sụru: “Eke-a bụ ẹke ẹhu a-dụ unu agu; tẹ ndu ike gvuru nọdukwa iya tuta ume.” Obenu l'ephe ta ngaduru iya nchì.

13 Ọo ya bụ l'iphe Ojejoje ekfuru ephe a-buru e -kfua; e kfuwata; a -tọgboru iya ephe ẹge-a; a tọgboru iya ephe ẹge-a; nwanshì l'ibiyia ọwaa; nwanshì l'ibiyia ọphu; k'ọphu ephe a-nma l'ọnya; daa; merushia onwẹphe ẹhu.

Mkpuma, gude Ugwu Záyonu

¹⁴ Oo ya bu; t'unu nua iphe Ojejoje ekfuru unube ndu mgbonu; mbu unube ndu ishi Jerúsalemu!

¹⁵ Unu anoduje ekfu: "L'unu l'anwuhu gbaakwaru ndzu; unu l'alí-maa abúwaru ikè. Unu asu le teke ejo uboku ono a-bya b'e to nwedú iphe oome unu; kè l'ò bu ejire bu a-gbabe-a-dzuru nk'unu; ugho aburu iphe unu egudeje kwachita onwunu."

¹⁶ Owaa iphe Nnajiufu, bu Ojejoje ekfu: O sùru: "T'e lekwa; le ya atogbookwa mkpuma le Ugwu Záyonu; mkpuma, a datawaru; mkpuma itso-ulo, vu oke aswa, e gude too ntò-l'alí ulo; yo shihu dúngu. Onye tukoberu iya ishi ta byadu bya akwa izimana.

¹⁷ Ya e-me te ikpe, du maa buru eri, eegude atò okpa ulo ono. Odobe-eka-ndoo aburu iphe eegude eme t'o vudo nhamunha."

Ejo-ire ono, unu gude ezeru ishi unu ono be aka-mini a-za azaza. Ukporo mini ekpota eke ono, unu edomije onwunu ono.

¹⁸ Ndzu unu l'anwuhu gbaru b'e mebiyaru. Ege ono be ike ono, unu l'alí-maa bu ono arushihu. Teke o-chi-gbaagbaa ono, kposwederu be oochitsushi unu.

¹⁹ Teke o byaleruphu be oo-ruta unu tugbua; Iphe bu utsu mkpurumkpuru: eswe l'enyashi be oo-nodu ekposweje. Mbu le nwozi-a doru enya bulephu egwu a-nodu atsije iya;

²⁰ Oshi-azee hanuka nwanshi; k'ophu bu l'e to dzudu te madzu machia onwiya amachi. Ukpo apanuka gewengu k'ophu-kpu onwonye.

²¹ Ojejoje e-zilihu ege o zilihuhawaru l'eli ugwu Perazimu. Ehu e-ghulaha ya eghughu ege o ghuru iya le nsuda Gibiyonu. Oo-je ozi, oojeje; mbu ozi, e ta phudu etu iya; mbu oo-ru iphe ooruje; mbu iphe te nwedú nwunne, oomeje.

²² Nta-a bu t'unu hakwaa mu oja ewena; odumeka be ee-mekwa te mkpa, a tutu unu ka oshihu ike. O kwa Nnajiufu; mbu Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike be kfuru mu su mu l'a tu-buwaru l'ee-mebyishi ali-a kparamu.

Mmamiphe Nchileke

²³ Unu ngabe nchi nua olu mu! Unu gebekpoduduphu nu iphe mu ekfu!

²⁴ Teke onye ako okfu ako eke oo-mebe iphe; ?oonoduje ako okori ege ono l'eye too. ?Bulephu ohakposhi ali yele araze iya bu iphe oda-bujeru l'eme too?

²⁵ ?O kwa oobuje onye ako iphe rakagee igbo; yo ghaa ya akpuru dilu; ghaa ya akpuru kominu; ghaa witu l'eke eemebeje iya; ghaa bali l'eke aakoje iya; bya aghaa supelutu l'egu nk'ia.

²⁶ O bu Nchileke iya anoduje ekoshi iya iphe oo-me; bukwaru iya phu anoduje akpo-ziru iya uzo, bu: o -mee ya; yo buru okpobe iya.

²⁷ E tee gudejedu mgboro-igwe, eegude etsu bali; l'echi akpuru dilu. Ophu eegudejedu o-gba-kperekpere, adzoshije-iphe ewe l'eli kominu. Akpuru dilu bu oshi be eegudeje etsu iya. Kominu aburu mgboro be eegudeje etsu iya.

²⁸ Witu kwa etsutsu be eetsuje iya; k'ophu ee-gude iya meta buredi. Eetsuje iya; ishi erua ya ali; o bu l'e te egwejekwa nu iya rakaraka.

²⁹ Iphe miphe obule ono bukota Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike emeje iya. Iphe otubeje k'ememe du biribiri; mmamiphe iya be kporu eka.

¹ Nshoŋ nggube Ariyelu; Ariyelu; mbu mkpukpu ono, Dévidi shi buru ono! Unu agujeru afa ye l'afa. Unu agbaa aji, unu agbaje mgburumburu duko ishi.

² Obenu le Ariyelu be mu e-me t'o je iphe-ehuka. Oo-ra ekwa; gua aphu. Oo-dule mu phu l'o bu eke aakpoje ngweja oku l'anya-ngweja.

³ Mu e-keru ngu ogu; kephee ngu mgburumburu; kpua mgbodo gude kepheta ngu mgburumburu.

⁴ Aa-lo-tsuta ngu ali; k'ophu bu l'ali be ji-nodu l'akabashi. Okfu ngu eshi l'ime eja atsu rumurumu. Mbu l'ji-nodu l'ali ekfu l'o bu ndu maa. O bu l'ali; be ji-ze; olu ngu obu ada nwa eringe-eringe.

⁵ Ndu ohogu ngu, ha igweligwe be ee-me ephe adu l'o bu udzudzu; a bya emee igweligwe ndu akirishi ephe etsuhu dududu l'o bu eswa. Teke ono teke ono; mbu e -je eekfu

⁶ be Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike e-me pherekete. Oo-gude egbeigwe; me ali onma jijiji l'abya; ekemeke obule a-nodu ada gvugvugvu; me oke pherephere; mbu oke pherephere ye mini eghirigha; oku, a-nodu enwu phophopho l'ekepyashi iphemiphe obule.

⁷ O bu teke ono; be iphe bu mbakeshi, etso Ariyelu ogu a-wufuta; kukposhilahaa eke, a kpuu; yo buru okpo-mgbinyiku; bya ekephee mkpukpu ono mgburumburu. Iphemiphe e-melephu pyitokongu l'o bu nro enyashi.

⁸ Oo-du l'o bu onye egu agu; yo roo nro l'eri nri. Yo bya etehu; egu, agu iya nu l'agukwa iya phu. Oo-du l'o bu onye mini agu; yo roo nro l'angu mini. Yo tehu; ekpiri l'akpokwa iya phu nku; keke mini obu agule iya-a ege oogu iya. Ono bu oo-du igwe iphe bu mbakeshi ono, etso Ugwu Zayonu ogu ono.

Iphe, e-me ndu e-ta angaduru

Nchileke nchi

⁹ T'o tufukwa unu ehu; du unu biribiri! Unu kpukwaa ishi; haa ophu uzo! Te mee, unu ta ngudu gudekwa unu! Unu awata okpo kakaka l'unu ba ngu mee, eme enya.

¹⁰ Ojejoje meekwaru t'oke mgbenya tsu unu. O kwechiwaru unu enya; unube ndu nkfuchiru Nchileke; kpuchiwa unu ishi; unube ndu aphu apu;*

¹¹ ke l'aphu, a phukota ta dudu iphe o bu unu. O du-a unu l'o bu okfu, e kfuru dee ya l'ekwo woru kechia. Teke i wokwanuru ekwo obu nu onye maru ogu ekwo; su iya byiko t'o nata gua; iphe oo-kfu bu le ya ta agughekwa iya; l'e kechikwaru iya ekechi.

¹² M'o bukwanu l'i woru ekwo obu nu onye ta madu ege oogu iya; su iya: "T'o nata ekwo-o; gua." Iphe oo-kfu ngu bu: "Le ya ta makwa ege aaguje ekwo."

¹³ Nnajiufu suru: "Ndu-a bulephu eli-onu be ephe no mu ntse. Yo buru onu be ephe gude akwabe mu ugu; obu ephe anodutsuaru ote-nya. Iphe ephe gude abaru mu eja bu ekemu, madzu tushiru.

¹⁴ Oo ya bu; l'o bu ugbo lanu be mu e-mefua iphe e-te ndu-a ukfu; du ephe biribiri. Ya -mee ya; ya emebaa ya odo. Mmamiphe ndu maru iphe be a-la l'iyi. Enya, ndu kwaru enya kwaru emikashihu."

O chiru enya tu-pyoo l'uzo ifu

* 29:10 29:10 Dit 29:4; Róm 11:8.

¹⁵ Nshoọ unube ndu ono, ejeje je ewohaaru Ojejoje idzu, unu achi l'ẹke du omi; ndu anọduje l'ochi l'eme iphe ẹphe eme l'ari: “?Bunua onye phuru unu? ?Bu onye a-ma?”

¹⁶ Unu ewojuer iphe kpoo ishi aku; yo gbe du l'o-kpu-ite ye ẹra, o gude akpu iya hako. ?O nweru teke iphe e gude ẹka mee a-nonyaa bya asu onye meru iya nu: “L'ẹ to bukwa iya meru iya.” To ọ ite; ?oo-su-ghe onye kpuru iya nu: “L'ẹ to dudu iphe o maru?”

¹⁷ E to dukwa ẹge aa-no-bebe; ọswa, no l'ugvu ugvu Lébanonu agho alí emehuje iphe. Alí emehuje iphe agho ọswa.

¹⁸ O -be mboku ono be ndu ada nkichi a-nutsua okfu, e deru l'ekwo ono. Ndu atsú ishí a-phú ọzo l'ochi, gbaru tsabalangu

¹⁹ Ndu du agu be ẹhu a-tso ẹna l'ẹke Ojejoje no; ndu ta dudu ẹge o ha ẹphe a-nodu l'ime onye nsọ ke ndu Ízurelu eme ẹswa.

²⁰ Ndu akirishi a-chihu; ndu ajaje madzu ewena ephushihu; ndu ẹnya ome iphe du eji aduje be ee-gbugbushi;

²¹ Mbú ndu egudeje onu mee t'ikpe nmaa madzu; mee t'o koru onye agbaru madzu ekebe l'ulo-ikpe; gude ẹjo ekebe nafu onye iswi du mma ikpe, gege aluru iya.

²² Oo ya bu ẹge-a; ọwaa iphe o kfuru onu-ulo Jékopu ndo-o; mbú Ojejoje ono, bu iya dzoru Ébirihamu ono. O suru agha: “Iphere ta a-byahedu bya eme eri Jékopu odo; ophu ifu abyadu agba ẹphe ochi odo.

²³ Teke ẹphe phuru unwegirima, yebe Nchileke a-nu ẹphe; be ẹpha iya a-duru ẹphe le nsọ. Ẹphe amaru l'onye nsọ ke Jékopu be dupu nsọ. Biribiri Nchileke ke ndu Ízurelu egude ẹphe.

²⁴ Ndu ẹ te egvuduru egvuru l'iphe ke Nchileke a-bya aburu ndu ẹnya doru. Ndu nggumaphu ekweta iphe e kfuru; wata iya ememe.”

30

Ogba-ndzu iphoro

¹ Ojejoje suru: “Nshoọ unube ndu ono, bu ekweletekwe ono; mbú ndu anọduje eme iphe ta budu idzu mu; ndu ẹphe l'ibe ẹphe achije idzu oburu nanu; obule ẹ to bukwa obu mu; ndu eme iphe du eji, iphe ẹphe emeje abujeru inmatonyi;

² Ndu wufuru lashia Íjiputu l'ẹ be ekfuru mu iya; ndu, bu Fero be ẹphe ele ẹnya t'ọ gbaaru ẹphe mkpu; gbobudo ẹphe t'ẹ b'ọ du iphe e-me ẹphe; ndu gbaru ndu Íjiputu l'ẹka te ndzu dzua ẹphe.

³ Obenu l'egbochi, Fero a-nodu egbochi unu be iphere iya e-mekochaa du unu; mbú l'agu ndu Íjiputu ono e-mekochaa tee unu ntú l'ifu.

⁴ A makwaru-a le ndu-a be ndu ishi ẹphe nowa le mkpukpu Zowanu; mbú le ndu ẹphe ziru ozi byarutawaru mkpukpu Hanesu.

⁵ Obenu l'onjemonye obule be ee-mekota t'ẹphe buru ndu iphere guderu. Iphe kparu iya bu ke ndu ono buru ẹphe o-no-l'omu ono; ndu ta gbajeduru ẹphe mkpu; ophu to du mkpa, ẹphe agaru ẹphe. O bulephu iphe-iphere ye ẹphe ọta ọta be ẹphe a-buru ẹphe.”

⁶ Ọwaa ozi, Nchileke ziru k'anegu-egbudu, no l'uzo ohuda: “Ndu ono, e ziru ozi ono wuru je eswee alí iphe-ẹhuka ye ẹnenwu-ẹhu; alí, oke agu ye ẹnen nne agu bu; ikputu ye ẹgiji eburu iya. Ẹphe evuru ẹku ẹphe l'eli nkakfu-igara; bya egude inya-ivu vua iphe ẹphe nweru, ere ire ntumatu vujeru mbakeshi ono, ta gaduru ẹphe mkpa ono;

⁷ mbụ evujeru ndu Íjiputu, ẹka ẹphe eyeje ta gajẹdu mkpa lẹ phuu. Ọ bụ iya kparu iphe ya kuru ndu Íjiputu ‘Eze ẹjo agiyi Ọ-nọ-l’ọomu’.”

Ndu kwefuru ikẹ

⁸ “Jekwa je edeeru ẹphe iphe-a, mube Ojejoje ekfu-a edede l'ekwekwerekwe. Nggw edekwaa ya phụ l'ẹkwo-agwogwo; k'ọphu bukwanu; o -rua l'uzo-ifu; yọ buru iphe-ekebe, a-nọ jeye lẹ gbururu.

⁹ Lẹ ndu-a bukwa ndu kwefuru ikẹ; bya aburu unwu ẹregede; mbụ unwegirima, ẹ to hedu ihẹ ọngabe nchị l'ọkwa, Ojejoje anmaru ẹphe.

¹⁰ Ẹphe asuje ndu aphụ àphù: ‘Unu ba aphuhekwa àphù ọdọ!’ Ẹphe abya asụ ndu nkfuchiru Nchileke: ‘Unu ba phujehekwaru ayi àphù iphe gbaru ayi l'ememe! Unu kfujeru ayi iphe atso ẹna anunu! Unu ghọ-chijeru ayi àphù aghọ-chi!

¹¹ Unu haaru ayi ọzo! Unu gbeshiru ayi l'uzo! Unu ba abyahe bya ekfupheru ayi k'onye nsọ ndu Ízuru! ’ ”

¹² Ọo ya bụ l'ẹge-a; ọwaa kwanu iphe o kfuru; mbụ onye nsọ ndu Ízuru: “Keshinu unu jikaru onu ozi, mu ziru unu; bya asụ l'ọ bụ ọkpa-phe madzụ ẹhu bẹ unu e-shihu ike iya; bya aburu ẹregede bẹ unu mehuru emehu iya;

¹³ bẹ ẹjo iphe ono a-buru unu ọpho-mkpuma, ha gagorongu; gbaru ọru; l'ada adada; e ji ekfua b'ọ dawaru teke ono teke ono.

¹⁴ Ọo-kukposhihu l'ọ bụ ite-ura; gude ike ghakashia ya nanu nanu; k'ọphu bụ l'ẹ ta byadu bya aphukpo m'ọ bụ ibiribe iya e-dzu k'ọ guta oku l'ekfu; m'ọ bụ t'ẹ gude kwota mini lẹ nsukutu.”

¹⁵ Ọwaa iphe Nnajiufu, bụ Nchileke, bya aburu onye nsọ kẹ ndu Ízuru ekfu. “Unu daa onwunu uta; nọdu nwandoo; lakfuta mu. Unu bya akporu akporu l'ẹke mu nọ; aa-dzota-a unu. Unu -dalephu gbẹe bya atụ-kobe mu ishi; ike anodu unu. Obenu l'ẹ tọ dudu iphe ono, nweru ọphu unu meru.

¹⁶ Iphe unu gbe kfuchia bụ: ‘Waawa; l'unu e-gude inya gbalashia.’ Yọ buru iphe ono meru iphe unu a-gbalashi. Unu asukwaphu: ‘Ayi a-nodu l'inya ọkpa-egwa gbalashia.’ Ọo ya bụ lẹ ndu a-achi unu a-bukwaruphu ndu ọkpa-egwa.

¹⁷ Unu ọmadzu labu l'ukporo madzụ iri l'ime unu e-tsuje yaa; gbakashihu teke unu phuru onye lanu lẹ ndu ọhogu unu. Unu gudewa ẹnya unu phụ ọmadzụ ise lẹ ndu ọhogu unu ono; teke a dọ ise yee unu egvu; unu agbaa kpoo ishi-aku l'ọ bụ mgboro ẹkwa-ghubama, e tuberu l'eli ugvu; mbụ l'ọ bụ ntebalahu ẹkwa, akụ pepepe l'eli ugvu.”

¹⁸ Obenu l'ọo-nodulekwaa agụ Ojejoje t'ọ meeru unu eze-iphe-oma. Oo-gbeshile-e phuaru unu imiko; kele Ojejoje bụ Nchileke, ekpeje ikpe, dọ maa. Onu-oma bụ k'iphe bụ ndu chiru ẹnya dobe l'ẹka ọono.

Iphe-oma, Nchileke e-meru ndibe iya

¹⁹ Unube ndu Záyonu; mbụ unube ndu bu lẹ Jerúsalemu; unu a-kwata-a gheruma. Oo-mekwaru unu eze-iphe-oma; mę unu raa ẹkwa raku iya! Ọ bụlephu anunu, ọo-nu iya; yọ za unu oku.

²⁰ Ọ -buru lẹ Nnajiufu e-me t'unu jee ntakfuru; bya emee t'unu jee iphe-ẹhuka; ẹ to domiheduru unu ndu o-zi-iphe; unu e-gude ẹnya unu degedede phụ ẹphe.

²¹ ?Unu shiru ẹka-utara-o; unu shiru ẹka-ibiyita-o; iphe nchị unu a-nodulephu anu l'azu unu a-buru: “Ọ kwa ọzo ndọ-ọ! Unu tsochita iya!”

²² Ọ bụ teke ono bẹ unu a-turu ogvu unu ono, e kfubekotaru mkpola-ocha ono. Unu aturukwaphu ntẹkpe unu ono, a wukotaru mkpola-ododo

ono. Unu a-tu-tehutsua ephe atu-tehu l'ò bú mgbá ephe-únwanyi bya asu ephe: "Unu gbeshi ayi l'ifu!"

²³ O bú teke ono bẹ Nchileke a-wata ochiru unu mini; l'anmapyabe iphe unu meberu l'alì. Nri, aakota l'alì emehulaha emehu; bya ahakwaphu nshinu. Ono teke eswi unu a-wata okpa nri l'èke túsaru èhu.

²⁴ Eswi unu; mekpò nkakfu-igara unu, ophu ejeru unu ozi egu a-nòdu ata okpobe nri; e gude mgbòro-ìgwè, fòkashiru afòkashi; mẹ shòvelu akpakaru iya ephe.

²⁵ Mbòku ono, ee-gbu madzù pyaapyaa ono -rulephu; mbù mbòku ono, ulo-eli a-dashì ono; bẹ mini a-wata atsòtso l'ugvu, ha l'eli; wata atsòtso l'iphe bú ugvu ugvu nshì, nòtsua nù ha l'eli a-nòdukwaphu atso atsòtso.

²⁶ Iphoro k'ònwá a-wata ocha l'ò bú k'ènyanwu; anwu aka ochishi ike ugbo esaa; karia ege oochi nta-a; mbù l'òo-nòdu echi l'ò bú anwu, chiru ujiku esaa m'a chikobe iya achikobe; teke Ojejoje e-kfubetsua iphe l'èke o mekaru ndibe iya iphe; mee t'ònya, o yeshiru ephe kpòshihu.

Aphù, aa-nù ndu Asiriya

²⁷ Unu lenu; Ojejoje shiakwa l'èke teru enya abya. Iphe-eghughu iya enwu taphutaphu l'ò bú oku; ege ono b'ò okpo tututu l'ò bú enwuru-oku. Iphe jiru iya onu bú oke iwe. Ire iya aburu oku, enwu phophopho.

²⁸ Ume, ootu dú l'ò bú utso, byaru ugbo lanù bya awò madzù l'èkpiri. Iphe bú mbakeshi b'ò yoru ayoyo lẹ nkata o-la-l'iyi. Yò bya eworu iyagba-ìnya yeshia oha nonu l'agba t'ò dophua ephe.

²⁹ Unu agulahaa egvu ege aaguje l'ènyashi mbòku, unu agba aji, dú nsò. Èhu a-nòdu atsòshikota unu ena l'ò bú ndu aphù opu eje l'ugvu Ojejoje; mbù l'èje lẹ Agbara-Mkpuma kẹ ndu Ìzurèlu.

³⁰ Ojejoje e-me tẹ madzù nù ege olu iya dú biribiri; mekwaphu t'ephe phù okpehu iya l'èke o nyizita l'alì l'èke èhu-eghughu iya damudamu; oo-gudekwaphu oku, enwu phophopho. O-chìkwaphu eze mini; gba oke agbagba; tụa oke aka-mini.

³¹ Olu Ojejoje a-chìkashi ndu Asiriya nanù nanù. Oo-gude mgbòro-eze iya chitsushi ephe.

³² O bú ege Ojejoje chiru ephe mgbòro ono, o gude anù ephe kpaakfuu ono bẹ ege ndibe iya a-nò lẹ nkwa; mẹ ogumogu. O bú Ojejoje l'onwiya a-lùshi ephe ogu; chia ephe gbaagbaa.

³³ Ishi iya aburu l'èke oku taphutaphu b'e shihawaa dobeta. Onye e dobeturu iya bú eze ndu Asiriya. Nsùkutu, aakpoje oku, nò iya nù b'e mewaru; yò dú ogvu; ha usa. Ume, Ojejoje tushiru iya a-phù-nwu o-tata-kfufu oku, a-kpa nkù yee; bya emee ya; yò gbanwuhu oku nwulahaa phophopho l'ò bú oku nshì-egbe.

31

Nshòo ndu kpòru obu yeru Ìjiputu

¹ Nshòo unubẹ ndu ono, agbajẹ ala Ìjiputu t'a gbaaru unu mkpu; ndu, dakoberu ìnya; bya atukobe ugbo-ìnya ishi l'okfu ephe ha igweligwe; mẹ oke okpehu nò ndu soja ephe, bú ndu egudeje ìnya eje ogu; ophu ephe ta kpa ishi Onye nsò kẹ ndu Ìzurèlu ono; mbù ophu ephe ta gbakfudu Ojejoje t'ò gbaru ephe mkpu.

² Obenu le yèbedua bukwa onye maru iphe. Oowotajeru madzù ntakfuru; ophu ookfujedu okfu laa azu l'iphe o kfuru. Oo-gbeshi je ogu

l'ufu ndu eme iphe dụ eji; mękpọ ndu anọduje eyeru ndu emesweshi iphe adudubarụba.

³ Obenu lẹ ndu íjiputu bụ madzụ bẹ ẹphe bụ; ẹphe ta bụdu Nchileke. Inya ẹphe; bẹ bụ anụ-ẹhu; ẹ tọ bụdu maa. Ojejoje -sechia ẹka bẹ ụkfu a-kpọ-ọ onye agba mkpu. Onye, a gbaru mkpu a-daa. Ẹphe labụ achịko kpọlahu ugbo lanụ.

⁴ Ojejoje asụ mu: “L'ọ bụ ẹge agụ edeje ekiri; mbụ ẹge ono, oke agụ edeje ekiri teke o gburu anụ; m'ọ -ruhuru e kukokota ndu eche aturu t'ẹphe raaru iya ọra; bẹ mkpu, ẹphe echi te yekwa iya egvu. Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike e-nyizita bya alụ ọgu l'eli Ugvu Záyọnu; mękpọ l'edegerede ugvu ono.

⁵ Ọ bụ ẹge nwenu anọduje ebephe l'ẹkfunia iya, bụ ẹge Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike e-gbochita Jerúsalemu. Oo-kpuchita iya; nafuta iya. Oo-dobe iya ndzụ; dzọfuta iya.”

⁶ Unubẹ ndu Ízurẹlụ; unu latanụ azụ lakfuta onye ono, unu kwefuru ike ono;

⁷ kẹ l'ọ -rua mbọku ono bẹ onyemonye ọbule l'unu ha e-mekochakwaa jika nte mkpọla-ọcha ono yẹle kẹ mkpọla-ododo ono, unu gude ẹka iphe dụ eji unu mee ono.

⁸ “Ndu Asiriya bẹ ee-gude ogu-mbeke, ẹ ta bụdu kẹ madzụ gbushikota. Ọ bụ ogu-mbeke ọphu ẹ ta bụdu kẹ madzụ mmanu bẹ ee-gude gbushia ẹphe. Ogu-mbeke ono bụ iya a-chị ẹphe ọso; chita unwu-okorọbya ẹphe ye l'ozị mkpọ-nyị-enya.

⁹ Agbarike ẹphe a-da; l'ẹke ọtsu egvu. Ndu ishi ndu soja ẹphe -phulephu ẹge ọgu ọbụ eje ala; bẹ ẹphe a-paru ẹkwa-ọhubama ẹphe tufashia; gbalashia.” Ọ bụ iphe Ojejoje kfuru ndono; mbụ onye ono, ọku iya nọ lẹ Ugvu Záyọnu; bya akpọbe ọ-tata-kfukfu ọku lẹ Jerúsalemu ono.

32

Onye eze, doberu ẹka ndoo

¹ Unu lenu; o nweru eze, abyanụ a-buru eze, doberu ẹka ndoo. Ndu ishi iya a-buru ndu ekpe ikpe, dụ maa.

² Onyemonye ọbule a-dụ l'ọ bụ ẹke, aanọduje ezeru phẹrephere; bukwaruphu ẹke, aanọduje oke phẹrephere mini; dukwaphu l'ọ bụ nggele, atso l'alị, mini ta nọdu; dukwaphu l'ọ bụ nwonyonyo oke ikelegvu, nọ lẹ kpọkpokirikpo alị.

³ Ono teke ẹ tee kpuchihedu ndu aphụ ụzo ẹnya. Ẹge ono bẹ ndu anụ iphe lẹ nchị awata ọnga nchị.

⁴ Ndu iphe aduje oku-ọku bẹ iphe e-do-o ẹnya. Ndu atsụ ntsụ ekfulahaa gbororo; kfulahaa iphe doru ẹnya.

⁵ Ẹ te kuhedu onye eswe onye a maru ẹpha iya ọdo; ọphu 'akwabehedu mkpọkoro madzụ oke ugvu;

⁶ kẹ l'onye eswe ekfuje mkpọkoro-okfu. Egomunggo iya bulephu iphe dụ eji bẹ ọonoduje ari. Iphe ọonoduje eme bụ umere onye ta gubedu Nchileke iphe. Ẹge ono b'ọ zisweshije kẹ Ojejoje eziswe. Ndu ẹgu agụ bẹ ọhaje; ẹphe adaburu iphoro. Ẹ to kejedu ndu mini agụ mini.

⁷ Umere mkpọkoro madzụ bulephu akirishi b'ọ buje. Ọ chije ẹjo idzu o gudeje ọgba ire gbushia ndu ụkpa; mbụkpọ m'ọ -ruhuduru iswi dụ ndu ono ẹ to nwedu ẹge ha ẹphe ono mma l'iphe ẹphe ekfu.

⁸ Ọ bụ ọkpobe madzụ achije ọkpobe idzu. Yọ buru ọhuma, oomeje; bẹ oogudeje vudoshia ike.

Unwanyi Jerúsalemu

⁹ Unubẹ unwanyi ono, nọ túsaru ẹhu ono; unu gbeshi ngaberu mu nchi! Unubẹ unwanyi ono, ari l'ẹ tọ dudu iphe abya unu ememe ono; unu nududuaphu iphe mu abya ekfukfu!

¹⁰ A -nolephu afa nọ-buta ọdo nwanshi bẹ unubẹ ndu ono, ari l'ẹ tọ dudu iphe abya bya unu ememe ono a-wata ọnma jijiji. Vayinu ta dūhedu nebyi, ọo-mita. Ẹ tọ dūhedu iphe aawọta l'oshi-omi lẹ phuruphuru.

¹¹ T'ẹhu nmakwaa unu anmanma; unubẹ unwanyi, nọ túsaru ẹhu! T'ẹhu nmakwaa unu kpakpakpa; unubẹ unwanyi ono, ari l'ẹ tọ dudu iphe abya unu ememe ono! Unu tófukwa ẹkwa unu; chita uwe-aphu gbakua onwunu l'ukfu!

¹² Unu kuru ẹka l'olu,* kwaa ẹkwa iphe meru ẹke unu kọru ókfù; mẹ mgbo vayinu unu;

¹³ mẹ kẹ alì ndu ibe mu, iphe furu iya nù bụ ọgarama-mbo; mẹ uke. Iye-e! Unu raa ẹkwa iphe bụ ọlọ, aanọduje eme eswi-iphe; mẹ mkpukpu-a, aanọduje ada gvugvu aji-a!

¹⁴ Kẹ l'ufu-eze ono; bẹ ee-mekochaa kwafu; mkpukpu ono, aatụ okokooko ono adaburu iphoro. Ugwu Ofẹlu yẹle ọlọ-eli nche, nọ iya nù adaburu ochobo gbururu jeye lẹ gbururu; buri ẹke dū nkakfu-igara-ọswa mma yẹle ẹka eechẹ eghu mẹ aturu;

¹⁵ gbururu jeye teke Nchileke e-zitaru ayi ume iya. Teke ono echi-egu abulahaaru alì, emehu iphe; ẹke emehuje iphe abya ezee dū l'ọ bụ ikpuka.

¹⁶ Aa-wata okpe ikpe, dū maa l'echi-egu; odobe ẹka ndoo abya eburu l'ẹke emehuje iphe.

¹⁷ Nebyi, odobe-eka-ndoo a-mì bụ lẹ nchi a-dū ndo. Iphe e-koshi l'e doberu ẹka ndoo aburu l'ekemeke ọbule e-kuru jii; meje anmakfuru onyemonye ọbule anmakfuru jeye lẹ gbururu.

¹⁸ Ẹge ono bẹ ndibe mu e-buru l'ufu ẹka ẹphe butsua nchi adu ẹphe ndo; tọ dū iphe byaru bya eme ẹphe; l'ẹke ẹphe a-nọdu tọ dū iphe adu akwakwa; ẹphe l'atuta ume

¹⁹ Mbù l'igwe a-tù aka-mini gude tųpyashia eze ọswa ono; tųpyashia mkpukpu ono l'ọ ha;

²⁰ Ọnu-ọma bụ k'unubẹ ndu akụ iphe unu l'iku nggele; mbù unubẹ ndu haru eswi unu yẹle nkakfu-igara unu; yọ túsaru ẹhu.

33

¹ Nshọo nggube onye mgbugbu-madzu; l'ẹbe abụ l'ọ nweru onye gburu nggubedua! Nshọo nggube o-deru-oye; l'ẹbe abụ l'ọ nweru onye deru nggubedua ye! Ọ kwa teke i haleruphu ogbushi madzu; e gbua nggubedua. Teke i haleruphu oderu madzu ye; e deru nggubedua ye.

² Nggube Ojejoje; menuaru ayi eze-iphe-oma! Ayi aphakwa ishi ngu. Bujenuru ike ayi l'utsu mboku-mboku. Nggū adzoje ayi teke ayi eje ntakfuru.

³ Ọobuje; olu ngu -dalephu l'ọ bụ egbe-igwe; madzu agbalashia. Teke i zilihuru ezilihu; iphe bụ mbakeshi agbakashihu.

⁴ Aa-kwa ẹphe ọkwata; lua ẹphe ẹge ọvu aluje mkpekwo; mbù tųpyaa ẹphe l'ọ bụ igube.

* **32:12 32:12** Iphe e deru l'ẹke-a l'okfu Hiburu bụ t'e tsua ẹka l'okpoma, bukwanu iphe ọ bụ bụ t'a kwaa ẹkwa iphe meru nù; m'ọ kwanu ẹge ono, aachitaje ẹka kwee l'ukuvu teke iphe dū ejì meru ono.

⁵ Ojejoje bẹ koshiru lẹ ya paru ẹka; buru l'ime igwe. Oo-me tẹ ikpe, du maa; mẹ odobe-ẹka-ndoo ji lẹ Ugwu Záyọnu.

⁶ Ọ bụ iya bụ onye e-me t'unu ngunu anguru l'ogbo nk'unu. Yọ dzọta unu ọkpobe adzọta; mee unu t'unu maru iphe; kwaa ẹnya. Ọtsu Ojejoje egvu aburu ẹku gbaaru unu.

⁷ Lewaru; ndibe ephe, ọkphehu nọ echitsukwa mkpegbe-ogu lẹ woroworo. Ndu ephe ziru t'e mee tẹ nchị du ndoo akwa ntumatu.

⁸ Eze uzo b'a hakotawaru eshishi; ndu ije te nwehedu uzo ono ọphu ephe eshijekwadu. Ọ dakawaru ndzu, ephe gbaru. Ọphu ọ dūhedu iphe a guberu ndu ekebe. Ọphu ọ dūhedu onye aakwabejekwadu ugwu.

⁹ Alị a-gu aphụ gvụ. Lébanonu b'e meru iphe-iphere. Sharónu dūlephu l'ọ bụ echì-ẹgu. Báshanu yẹle ugwu Kamelú ala ẹkwo kparakpara.

Okwa, Ojejoje anmaru ndu ohogu iya

¹⁰ Ojejoje sūru: "L'ọ bụ nta-a; bẹ ya e-gbeshi egbeshi! Ọ bụ nta-a; bẹ mu e-koshi lẹ mu ha nshinu!

¹¹ Unu dū ime eswa; yọ bụru ẹgwoma iphe bẹ unu a-mụ. Ume, unu atụ bụ iya bụ ọku, e-ke unu.

¹² Qdo bụ lẹ ndu ono a-vokposhihu l'ọ bụ layimu, ọku keru; mbụ l'ọ bụ ogvu b'e gbushiru kùbe; nwuru ọku ye iya.

¹³ Unubẹ ndu bu ote-ẹnya; unu nùkwa iphe mu meru! Unubẹ ndu ọphu bu ntse; unu makwaru l'agburu-ẹhu nọ mu!"

¹⁴ Ndu eme iphe dū ẹji, bu lẹ Záyọnu bẹ egvu gudeekwaru. Ndu ta dūdu iphe ephe guberu Nchileke bẹ ẹhu anmanma gudeekwaru; sū: "Bụ onye ole l'ayi ha bẹ yẹle ọku, enwu enwunwu e-buru? Bụ onye ole l'ayi ha bẹ yẹle ọku, adzū gburuu jeye e-buru?"

¹⁵ Ọ kwa onye emeje iphe vudo ntumu; l'ekfu iphe daburu adaburu; onye ajika onata uru, shi l'iphe a nataru l'ike; bukwaruphu onye esefuje ẹka l'ona ẹka-azū; onye ta angabejedu nchị teke aachì idzu ogbu ọchi; ọphu ookpuhajedu ẹnya phụ iphe bụ iphe dū ẹji.

¹⁶ Ọ bụ egbe onye ono a-nọdu l'edegerede. Ẹke a-buru iya a-ghabe-adzuru bụ lẹ mkpuma, nọ l'eli eli ugwu. Ẹke ono bẹ aa-nọdu anụ iya nri. Ọphu ọo-byadū bya achọ mini achọcho.

Uzo ifu a-du mma

¹⁷ Nggubedua e-gude ẹnya ngu phụ ẹge onye eze ono dū ugvu l'ẹnya; bya amaa ẹnya l'alì ono, lichiru ogologo ono.

¹⁸ Ii-gude ọriri ngu jekota l'iphe bụ iphe shi eye ngu egvu. Nggū asū: "Bunua awe bẹ onye ono, shi edeje ẹkwo ono nòhunū? Onye ọphu e shi atuje akiriko; nū; ?buhunu awe; b'ọ nọ? Mbū; ?bū awe bẹ onye ọphu shi agū ọlo-mgbochi ọgu nọnua?"

¹⁹ Ẹ tị phūhedu ndu ono, shi ete aja onwẹphe ono ọdo; mbū ndu ono, okfu ephe dū mgbalumgbalu; mbū ndu ekfu okfu ọhodo, te dodu ẹnya.

²⁰ Ledudunu ẹnya lẹ Záyọnu; mbū mkpukpu ono, ayi anọduje agba aji ono! Ii-gudewaru ẹnya ngu phụ Jerúsalemu; mbū mkpukpu ono, bụ: e-buru iya; nchị adū ndoo ono; bya adū l'ọ bụ ọlo-ẹkwà, e-ta dūdu onye a-dū ife aforibe iya aforibe; ọphu madzū nwigbaleke-oma afọ-lighedu itso iya ake l'ì. Ọphu a gbadudu eri iya agbabu.

²¹ L'ẹke ono bẹ Ojejoje a-buru Onyibe nk'ayi. Ẹke ono a-du l'ọ bụ ẹke ẹnymu gburu barakata; nggele asa pete. Ọphu ọ dūdu unwu ụgbo-mini, e gude eku akpọ eshi iya nū. Ọphu kfutukfutu-ẹnymu eshidu iya.

²² Kẹ l'ọ bụ Ojejoje bụ onye ikpe nk'ayi. Mbụ l'ọ bụ Ojejoje aturu ayi ekemu; bụru Ojejoje bụ onye eze ayi. Ọ bụ ya bụ onye a-dzọ ayi ndzụ.

²³ Eri, e shi kee nggube ugbo tshihuakwaru. Oshi, e gvuberu l'ugbo ono te keheduru ekeru. Ophu ẹkwa-ugbo ngu egasahedu egesa. Ọo ya bụ l'aa-luta iphe ha nshinu kee; mbụ lẹ ndu ngvuru a-lutatsua iphe.

²⁴ Ophu ọ dudu onye bu lẹ Záyọnu a-sụ: "Iphe emekwa mu." Ẹge ono bẹ aa-gukotaru ndu bu l'ẹke ono nvụ l'iphe dū ẹji, ẹphe mekotaru.

34

Aphụ, aa-nụ ndu ọhogu Nchileke

¹ Unu kpírítà ntse; unubẹ mbakeshi nonu; unu bya anụkpoduduphu! Unu gebekpoduduphu nchị; unubẹ ọha nonu! Tẹ mgboko mẹ iphemiphe ọbule nọkota iya nụkwa iya! Tẹ elikoro mẹ iphemiphe ọbule, shi iya nụkwaphu!

² Ojejoje bẹ avụkwaru mbakeshi nonu ọvuma. Oke ẹhu-eghughu iya b'ọ nyibekwaru ndu soja ẹphe l'ọ ha. Oo-me ẹphe aburu kpuru pyata. Oo-nwuru ẹphe ye t'ẹ gbushia.

³ Ndu nk'ẹphe, e gbushiru egbushi bẹ ee-tufashi etufashi. Odzu ẹphe awata oshi rongu; mee ẹphe atụko iphe bụ ugvu tsonгаа.

⁴ Mkpo-kpodo, nọ l'igwe l'ọ ha bẹ e-phukashihu; akpamigwe agwọ l'ọ bụ ẹkwo. Ọ bụ ẹge ẹkwo vayinu, nwuru kpaa adashije l'oshi vayinu; mbụ ẹge akpuru oshi figu, nọ l'oshi figu gbanwushihu adashije bụ ẹge mkpo-kpodo a-dashị.

⁵ Ogu-mbeke ya b'a nọwa l'imigwe baa ẹge ọo-dụ. Lenu; ọolawa yele ẹhu ndu Ẹdọmu; mbụ ndu ono, bụ ndu mu dobewaru mu e-gbushi.

⁶ Ogu-mbeke Ojejoje bẹ mee ngu-goru angu-go. Ẹba nyakotaru iya gidigidi. Mee unwu-aturu yele mee egbu; mẹ ẹba, nọ l'akpùrù-ose ebyila nọtsua ya. Ojejoje abya ọgba ẹja lẹ mkpukpu Bọzura; iphe ee-gbu egbugbu lẹ Ẹdọmu ha nshinu.

⁷ Atsu bẹ aa-chiko ẹphe l'iya gbushikota; mekpọ unwu oke-eswi; mẹ ndu ọphu bụ ọkpulukpo. Alị ẹphe e-deru lẹ mee; e gude ẹba iphe gwọo ivovoma ọgwo ẹja.

⁸ Kele Ojejoje nweru eswe ọgwata ugwo; bya enweru afa, ọkfu ugwo iphe dū ẹji onye meru; t'ọ shi ẹge ono gbaaru ndu bu lẹ Záyọnu ọdzori.

⁹ Iphe, bụ nggele ndu Ẹdọmu a-ghokota korota; ivovoma, nọ iya aghọo ọku nshi-egbe. Alị ono l'ọ ha aghọo korota l'enwu phophopho.

¹⁰ Ọku iya ta anyihudu anyihu; eswe l'enyashi; ẹnwuru-ọku iya a-kpuchi jeye lẹ gbururu. Yọ buri ochobo daburu ẹge ono shi l'ọgbo sweru ọgbo. Ẹ tọ dudu onye byaru bya eshi ẹke ono ọdọ.

¹¹ Ụkpo-ngwere; mẹ ebyi a-na alị nnakota; mbụ l'ọo mgbashị-ujiku mẹ ọphegu bụ iphe e-bu l'ẹke ono. Nchileke e-me Ẹdọmu; yọ daburu kẹ mmanu.

¹² Ndu oke amadu ẹphe ta duhedu ẹke ẹphe enwekwaduru, bụ ẹke alị-eze. Ndu ishi iya l'ẹphe ha a-chihukota.

¹³ Mkpakparị a-kfụ l'oke ọlọ, nọtsua ya nụ. Ẹgbara; mẹ uke aphua l'ulo iya, a kpushiru ike. Iphe e-buru iya nū aburu nkuta-ọswa; mẹ mgbashị-ujiku.

¹⁴ Unwu anụ, bu l'echi-egu ẹphe l'a-chi-atabu a-chiko nodu akpa ẹghirigha l'ẹke ono. Eghu-ọswa a-nọdu araku ibe iya l'ọra. Yọ buri l'ẹke ono bẹ mgbashị-ujiku a-chotaru onwẹphe ẹke ẹphe a-nọdu tuta ume.

¹⁵ Mgbashi-ujiku a-nòdu l'èke ono kpaa èkfuna; tushia èkwa; kpua ya; bya ehee ya hetsee. Udele abya azajia èke ono nanu nanu.

¹⁶ Unu jenu elee enya l'ekwo okfu Ojejoje; unu gua iphe ndu owaa, e deru iya: Unwu iphe ono ta dukwa m'o bu nanu, e ta anodu l'èke ono. Ophu o dukwa ophu a-su l'okee ya; m'o bu nyee ya ta nodu iya; ke l'o kwa mbedua, bu Ojejoje gudekpoo onu mu tua ekemu l'o bu ege ono be oo-du. Yo buru Ume mu a-nodu erukobe ephe l'ekalanu.

¹⁷ O bu iya keshiru ephe ali. O bu iya gude eka iya tokota iya iphe keshiaru iya ephe. Ephe e-buru iya gbururu jeye le gbururu. Mbù ephe e-buwaruru l'eka ono shi l'ogbo sweru ogbo.

35

Ehu-otso-ena ndu a dzotaru

¹ Echi-egu; me kpokpokirikpo ali, no iya nu;

be ehu a-tsò ena.

Echi-egu a-wata ote eswa;

mehulahaa iphe e meberu iya;

l'o bu eke igu oshi jashiru.

² Mbù; l'oo-jashi l'igwe.

Ehu atsò ya ena

tsoshikpoo ya ike;

l'oorua okwe kpua ya.

E mee ya t'o du biribiri

l'o bu ugwu ugwu Lébanonu;

du biribiri l'o bu

Ugwu Kamelu yele Nsuda Sharonu.

Ephe egude enya ephe

phua odu-biribiri ke Ojejoje;

mbù akpabiri ke Nchileke ayi.

³ Unu menua t'eka unu,

tsuru mee shihu ike.

Unu emee t'okpa unu,

anma kwèkwèkwè nguru anguru.

⁴ Unu kfuru ndu obu ete etete:

"T'obu shihu ephe ike;

ephe ahaa otsu egvu;

le Nchileke a-bya-a

ogwata ugwo iphe e meru ephe.

Oo-bya t'o ya dzoo unubedua."

⁵ Teke ono; ndu atsù ishi aphulahaa uzo.

Ndu nkichi anulahaa iphe.

⁶ Teke ono; be ndu ngvuru

a-wata odzo garamu garamu l'o bu ele.

Ire atushihu ndu e-te ekfudu okfu;

ephe awata okpo gerugeru.

Mini eshi l'echi-egu

gbafuhu; wushilahaa.

Nggele eshi l'oghegu tsolahaa atsotso.

⁷ Eja eveve, enwu phuraphura a-buru okpuru.

Ali, mini tahuru

agbafushihu; butsuaru eke amu amumu.

Eke ono, nkuta-oswa shi adoje ono;

be bu eswa e-fushi iya;

aji efushia ya;
aswara amishia ya.

⁸ A-bya atọo ya eze ọzo;
kulahaa ya ọzo, dọ nsọ.
Ndu aasọ nsọ te eshidu iya.
Ndu a-nọdu eshi iya nọ
nwẹnkinyi
a-buleruphu ndu eshije iya nọ;
ọphu ndu eme eswe
'eshiswetadu ọzo ono.

⁹ Agụ ta anọdu iya;
ọphu ọ dudu anọ ọdo,
eri anọ, byaru bya eshita ẹke ono.
E taa phudu ẹphe l'ẹke ono.
Ọ bụlephu ndu a dzọtaru
bụ ndu a-nọdu eshi iya nọ.

¹⁰ Ndu ono, Ojejoje gbataru ono a-lata;
ẹphe aguru egvu lata Záyonu.
Ẹphe e-kpuru ẹhu-ọtso-ẹna gbururu jeye
l'ọ bụ onye kpu okpu eze.
Ote ẹswa; mę ẹhu-ọtso-ẹna
atuko ẹphe ẹhu naru.
Nggumaphu yele ude agbalashia.

36

Senákeribu eye ndu

Jerúsalemu egvu

(2 Eze 18:13-27; 2 Iphe 32:1-19)

¹ Tọ dọ iya bụ; o rua l'afa kwe eze, bụ Hezekáya afa iri l'ẹno k'ọphu
ọ wataru achichi bę Senákeribu, bụ eze ndu Asiriya byaru ọgu l'alí ndu
Júda; bya achiko mkpukpu ẹphe l'ọ ha, bụ mkpukpu, a kpushiru ike lua
luta.

² Ya ndono; eze ndu Asiriya ono abya eshi lę mkpukpu Lakishi zia onye
ishi ndu soja iya; yeru iya ndu soja, dọ igweligwe; bya asụ iya t'ẹphe jekfu
eze, bụ Hezekáya lę Jerúsalemu. Onye ishi ndu soja ono ejerua bya je
evudo l'iku mgbodzu okpuru ọzo eli, nọ l'ọzo ono, l'eshije eje l'ẹke aasaję
uwe.

³ Yọ nọdu l'ẹke ono; Ẹliyakimu Hilikaya, bụ onye ishi l'ufu-eze; mę
Shebuna, bụ o-de-ẹkwọ; mę lę Jowa Ásafu, bụ onye nkwakọbe awu-kfuta
iya.

⁴ Onye ishi ndu soja ono abya asụ ẹphe: "Unu je ekfuru Hezekáya ẹge-
wa: Qwaa iphe okaribe, bụ eze ndu Asiriya kfuru: Ọ sụru agha: ?Bụ kę
ngunu b'i gude adzuga ẹge ono?

⁵ Ịsụje l'i nweru ẹregede k'ogu; mę ike, e gude alu ọgu; obenu l'ọ
bukota mkpokoro okfu bę iikfu. ?Bụ onye b'i dakoberu gude ekwefuru
yẹbe eze ndu Asiriya ikẹ?

⁶ Lenu nta-a; ọ kwa ndu Ịjiputu b'i dakoberu; mbụ Ịjiputu ono, bụ mkpo-
asenyimu, abaję onye dakoberu iya nọ l'ẹka rutungu; ye iya ọru. Ọ kwa
ẹge ono bę Fero, bụ eze ndu Ịjiputu emeje iphe bukpo ndu dakoberu iya
nọ.

7 Teke i sùkwanuru iya l'ò kwa Ojejoje, bụ Nchileke unu bẹ unu dakoberu; ?tò bụdunua Ojejoje ọbu bụ ọphu Hezekáya wofuru ẹke aagwajẹ iya; mebyishia ẹnya-ngweja iya; bya asụ ndu Júda mẹ ndu Jerúsalemu: "T'ẹphe byajẹ ọchi ẹja l'ifu ẹnya-ngweja-a?"

8 "Byakwaphụ nta-a tẹ nggu lẹ nnajiufu mu, bụ eze ndu Asiriya chizia idzu. Mu a-kpuru unu inya ise kpẹe ngu; m'ò -bùru l'ii-dụ ike ye iya ndu a-nọdu agba iya nù.

9 Ọdumeka; ?nanụ ẹge i riru l'ii-dụ ike m'ò -ruhuduru ọ bụru onye ishi ndu soja, ẹnya iya katsua alala lẹ ndu ishi ndu soja nnajiufu mu; bẹ ịi-kpofu l'ifu m'ò -ruhuduru i dakobe Ịjiputu t'a chẹ ngu ụgbo-inya; nù ngu ndu agbaje inya-ọgu.

10 Ọdo bụ; ?i tubesu lẹ mu byaru otso alị-a ọgu tẹ mu lụnwua ya lẹ Ojejoje ẹ-ba bụ ike mu? Ọ kwa Ojejoje gẹdegede ziru mu tẹ mu dzọru je l'alị-a mebyishia ya."

11 Tò dụ iya bụ; Ẹliyakimu yẹle Shebuna; mẹ Jowa abya asụ onye ishi ndu soja ono ẹge-a: "Byiko gude okfu ndu Áramu kfujeru ayibe ndu ozi ngu okfu; kẹ l'oodoje-wa ayi ẹnya. Ba egudekwa okfu ndu Júda kfuru yeru ayi; kẹle ndu nọ l'eli ụpho-mkpuma a-nọdukwa anụ iya."

12 Onye ishi ndu soja ono abya asụ ẹphe: "Bụ unu lẹ nnajiufu unu nwenkinyi b'ò dụ unu lẹ nnajiufu mu ziru mu tẹ mu bya ezia ozi-wa? Ọ kwa unu lẹ ndu ono, nọ l'eli ụpho-mkpuma ono; mbụ ndu unu l'ẹphe e-mekochaa ria nshị unu l'onu; ngua mamini, unu nyiru; bẹ mu ekfuru iya."

13 Onye ishi ndu soja ono abya evudo gude okfu ndu Júda rashia ya ike; sụ: "Unu nùkwaa iphe o kfuru; mbụ ikelekfu eze ono; mbụ eze ndu Asiriya!"

14 Ọwaa iphe onye eze ono kfuru: Unu be ekwekwa tẹ Hezekáya dephua unu. Ẹ tọo dzọ-ghekwa unu!

15 Unu be ekwekwa tẹ Hezekáya deta unu t'unu dakobe Ojejoje l'ẹke ookfuru unu: 'Lẹ Ojejoje a-dzọta-a unu. Lẹ mkpụkpu-a ta alakwa l'ẹka eze ndu Asiriya.'

16 "Unu ba angakwaru Hezekáya nchị; kẹ l'eze ndu Asiriya sùkwaru ẹge-wa: 'Unu wufuta wu-kfuta iya tẹ yẹle unu doshia; k'ọphu onyenonu l'unu ha e-ri iphe shi lẹ vayinu iya; ria akpuru, shi l'oshi figu iya; ngua mini, nọ lẹ welu iya;

17 jeye teke ya a-bya eduta unu; lashia alị, dụ l'ò bụ nk'unu ono; mbụ alị, witu nọ; mẹe ọphungu anọdu iya; alị, nri nọ; mgbo vayinu anọdukwa iya phụ.

18 " 'Unu be ekwekwa tẹ Hezekáya dephua unu; teke ọo-sụ unu lẹ Ojejoje a-dzọ-ọ unu. ?O nwejeru mbakeshi ọphu agwa alị ẹphe dzọtajewaru l'ẹke eze ndu Asiriya?

19 ?Bụ awe bẹ agwa ndu Hámatu yẹle kẹ ndu Apadu nọ? Agwa ndu Sefavemu; ?ọ nọ l'awe? ?Epehe dũru-a ike dzọfuta ndu Samériya l'ẹka yẹbe eze ndu Asiriya tọo?

20 ?Bụ agwa ole l'ime agwa ndu alị ono bẹ dũru ike dzọta ndu alị iya l'ẹka iya? ?Bụ Ojejoje gbe a-dụ-ghe ike dzọo ndu Jerúsalemu l'ẹka iya?" "

21 Ndu Júda ono, ookfu eyeru ono nọdulephu nwandoo; ọphu o nwedu okfu, ẹphe kfuru yeru iya; kẹ l'eze, bụ Hezekáya tũru ekemu; sụ: "T'ẹ b'ò nwekwa onye e-yeru iya ọnu."

22 Tò dù iya bụ; Ëliyakimu Hilikaya, bụ onye ishi l'ufu-eze; mę Shebuna, bụ o-de-ekwo; mę Jowa Ásafu, bụ onye nkwakọbe atụgbua jekfu Hezekáya. Ẹphe alawashia uwe ẹphe; bya akọoru iya iphe onye ishi ndu soja ono kfuru.

37

Aa-dzofuta Jerúsalemu (2 Eze 19:1-13)

1 Onye eze ono mbụ Hezekáya anulephu iphemiphe ọbule ono; bya alaa uwe iya tarara; bya achita uwe-aphụ yee; yọ bụru iya oje l'eze-ulo Nchileke.

2 Yọ bya ezia Ëliyakimu, bụ onye ishi l'ufu-eze yele Shebuna, bụ o-de-ekwo; mę ndu ọpụ ka ọburu ọgurennya le ndu achijeru Nchileke eja; ẹphe ha eyekota uwe-aphụ jekfushia onye nkfuchiru Nchileke ono, bụ Azáya Emožu.

3 Ẹphe eje asụ iya: “Owaa iphe Hezekáya kfuru; ọ sụru: Ntanụ bụ eswe iphe-ehuka; mę eswe ọbaru madzụ mba; bya aburu eswe, ome madzụ iphe-iphere. Mbụ ọo-dulephu l'ọ bụ unwu, yeru ishi tọ duche ume nne ẹphe e-gude mua ẹphe.”

4 O nweru ẹge ọo-dụ Ojejoje, bụ Nchileke ngu anwa iphe eze onye ishi ndu soja ono kfuru, bụ onye nnajiufu iya, bụ eze ndu Asiriya yeru t'ọ bya ekfurushia Nchileke; mbụ l'ọo-baru iya mbà l'okfu ono, Ojejoje, bụ Nchileke ngu nuru ono. Ọo ya bụ t'i kfuru nụ Nchileke l'okfu ẹhu nwa ndu ọpụ wafuru nụ.”

5 Yo be teke ndu ono, shi l'ẹke Hezekáya ono byakfutaru Azáya;

6 Azáya asụ ẹphe: “Unu je asụ nnajiufu unu ẹge-a: ‘Owaa iphe Ojejoje ekfu: T'ẹ b'i watakwa ọtsu egvu l'iphe ono, i nuru ono; mbụ ekfurushi ono, ndu ozi eze ndu Asiriya kfurushiru ya ono.”

7 Lekwaa; le ya e-me t'ọ wata ọtsu egvu; k'ọpụ bụ: ọ -nwa nwa kekfukekfu; yọ gbaru lashia alị iya. Ya e-me t'e gude ogu-mbeke gbua ya l'alị iya gẹdegede.’ ”

8 Yo be teke eze onye ishi ndu soja ndu Asiriya ono nuru l'eze ndu Asiriya ta nọhedu le mkpukpu Lakishi; yọ lashia azụ je aphua l'eze alushiwa mkpukpu Libina ọgu.

9 Ya ndono; a bya ezia Senákeribu le Tirihaka, bụ onye Kúshi; mbụ eze ndu Íjiputu be yele ndibe iya adzọkwa abya iya ọlushi ọgu. Yọ nwa ya bya ezia ndu ozi sụ t'e je ezia Hezekáya sụ iya-a:

10 “Iphe unu e-kfuru Hezekáya; mbụ eze ndu Júda ndo-ọ; unu sụ iya-a: Unu sụ iya t'ẹ b'ọ kwekwa t'agwa, i tukoberu ishi dephua ngu; l'ọ sụru ngu l'ẹ tọ dudu iphe e-me tẹ Jerúsalemu laa eze ndu Asiriya l'ẹka.

11 ?Ọ kwa l'i nuru-a ẹge eze ndu Asiriya emeje ndu mkpukpu ọdo; mbụ l'ọ gbugeje ẹphe l'ẹphe ha. Nggubedua; ?l'i-wa-a?

12 Iphe bụ mbakeshi ono, ochechoroche mu pẹ gbushikotaruru ono; agwa ẹphe ono; ?ọ dzọfutaru ẹphe tọ? Mbụ agwa ndu Gozanu; mę kę ndu Háranu; mę kę ndu Rezefu yele kę ndu Ídenu, bụ ndu shi nọdu le Telasa.

13 ?Bụ awe be eze ndu Hámatu nọ nta; mę eze ndu Apadu; mę eze ndu Sefavemu; mę le kę ndu Hena yele kę ndu Iva?”

Hezekáya ekfu anụ Nchileke

¹⁴ Tò dù iya bụ; Hezekáya abya anata ndu ono, e ziru ono ẹkwò; bya eworu iya gùà. Gùebetsua ya bàhù l'eze-ùlò Nchileke je eworu iya sùsaa l'ifu Ojejoje.

¹⁵ Hezekáya abya agùrù nù Ojejoje; sù iya:

¹⁶ “Nggube Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakòta-Ike; nggube Nchileke kẹ ndu Ízurẹ̀lù; onye aba-eze iya nọ l'eli cherobimu. Ọ bụ ngu nwenkinyi bụ Nchileke, nwekota alì-eze ndu mgboko mgburumgburu. Ọ bụ nggu meru igwe mee mgboko.

¹⁷ Ngabẹ nchị nggube Ojejoje, nukpoduduphu. Kpuha ẹnya ngu ẹphe labù phukpoduduphu. Gebekpoduduphu nchị nùà okfu, Senákeribu ziru t'a bya egude kfurushia nggube Nchileke, nọ ndzù.

¹⁸ “Nggube Ojejoje; ọ bụkwa oswi-okfu l'eze ndu Asiriya gbushikotawaru ndu-a; mebyishikota alì ẹphe;

¹⁹ bya achikotawaru agwa ẹphe yekota l'oku; kẹ l'ẹphe ta bụdu ọkpobe iphe. Ọ bụ nkù; mẹ mkpuma, madzù gude ẹka mecha bẹ ẹphe bụ.

²⁰ Nta-a; nggube Ojejoje, bụ Nchileke ayi dzooru ayi l'ẹka iya; k'ophu iphe bụkpo ndu alì-eze l'ọ ha, nokota lẹ mgboko a-maru l'ọ bụ nggu nwenkinyi; nggube Ojejoje bẹ bụ Nchileke.”

Adada Senákeribu

²¹ Tò dù iya bụ; Azáya Emọzu abya ezia ozi t'e je ezia Hezekáya; sù iya: “Owaa iphe Ojejoje; mbù Nchileke kẹ ndu Ízurẹ̀lù ekfu ndọ-ọ. Ọ sùrù: Keshinu i kfuru mu okfu Senákeribu, eze ndu Asiriya;

²² ọwaa iphe mube Ojejoje kfuru l'okfu ẹhu Senákeribu: Ụnwegirima Záyonu achì unu ọchi; tò dù iphe ẹphe guberu ngu. Ụnwegirima Jerúsalemu ekwe l'ishi l'ishi l'ẹke ịgba oso ndzù.

²³ ?Bunaa onye shi ekfuru mu ririri-a; mbù; onye shi ekfurushi mu-a? ?Bù onye b'i ba okfu; mbù; bụ onye b'i keru ẹnya? Ọ kwa mube onye nsọ kẹ ndu Ízurẹ̀lù!

²⁴ I ziru ndu ozi ngu; ẹphe abya ekfuaru mu ririri. Nggu abya asukwaphu l'i chíwa igweligwe ugbo-inya ọgu ngu je anọdu l'ọnungonu eze ugvu. Mbù l'i nyiruaru ọnungonu ugvu Lébanonu. Oshi sida ndu ophu katsua ogologo b'i gbutsushiwaru; jeyekpo l'oshi payinu iya ndu ophu katsua mma; bya ejeruwa ẹke ọ katsua l'eli; mẹ l'ẹke ọswa iya katsua ọdu mma.

²⁵ Mbù l'i tushiwaru wẹlù l'alì ndu ọdo; bya angua ya mini; l'i dzokotarù okpa l'iphe bụ mini, nọtsua lẹ nggele, nọ l'alì ndu Íjiputu; ẹphe atashihukota.

²⁶ “Mbù; ?tìi nùbudua ya: L'ọ bụru teke teru ẹnya bẹ mu kfuru l'ọ bụ ege ono bẹ ọo-dù; mbù l'ọ bụru lẹ teke ndiche bẹ mu chíru idzu iya. Yò bẹ nta-a; mu abya emee ya ememe; mbù mee; nggu eworu mkpukpu, a kpushiru ike mebyishia; yọ bụru ikpo mkpuma.

²⁷ Ndu bu iya nù, bụ ndu ike ta nọdu; b'i mewaru; ẹphe ta mahe ụzo eshishi iya. Mbù l'i mewaru; ẹphe ta mahe iphe ẹphe eme ememe. Ẹphe abya adù l'ọ bụ iphe a kuru l'okfu; l'ọ bụ iphe ruru iru ophungu; mbù dù l'ọ bụ ẹwu, furu l'eli ikfulo, anwù chigbushiruru l'ẹ b'o viribe eviribe.

²⁸ “Obenu lẹ nggubedua bẹ yẹbe Nchileke maru maghee ngu amaghe. Ya maru teke ịdugaru adugaru; maru teke ịlufu alufu; bya amaru teke ịbata abata. Ya maru ẹge iitsutaberu iya ẹka l'okpoma.

²⁹ Keshinu i gbe adajiru mu ndaji; mbù; k'ophu ẹjo iphe i kfuru mu ruwaru mu lẹ nchị bẹ mu a-bya eworu ịkokoro dzube ngu l'imi; woru

mkpürukpu-ígwè ye ngu onu l'ò bú ìnya. Mu e-mee ngu t'i shikwapphu ụzọ ọphu i shiru teke i bya lata azụ.

30 “A -bya lẹ nggubedua; Hezekáya; ọwaa iphe a-buru ngu iphe-ọhubama: Afa-a bú iphe, daru ẹda bẹ ìi-nọdu eri. Afa, tso iya nù bụkwaphu iphe shi l'iphe daru ẹda ono; bẹ a-bù nri ngu. O -be l'afa k'eto ya; kọkwaa okfu; kpata iphe i kọru iya. Gbaa mgbo vayinu; ria akpuru, e-shi iya nù.

31 Mbù ẹge-a; nwa ndu, a-phodu nù lẹ ndu Júda ono bẹ agbabe ọgvu l'ime alị; bya amishia nebyi l'elikoro;

32 kẹ l'oo-nweru nwa ndu a-phodu nù lẹ Jerúsalemu. Ndu, wafuru l'ogu a-phodu lẹ Ugwu Záyonu. Yò búru Ojejoje, bú Ọkaribe-Kakọta-Ike e-gude ẹge ọ phụ-be iya l'ẹhu mee ya.

33 “Ọo ya bú; ọwaa iphe Ojejoje ekfu l'ẹhu eze ndu Asiriya. Ọ sụru: ‘Lẹ ya taa bahukwa lẹ mkpukpu-a; ya taa gba m'ọo akfụ lanù l'ẹke-a. Ẹ too gudekwa iphe mgbochita abya iya l'ifu. Ọphu ndu soja iya 'akpadu iya ose-ogu.

34 Oo-shikwa ọphu o shi lashia. Ọ -bùru mkpukpu ọwaa b'ẹ too yekwa ishi eyeye lẹ phuu. Ọ bú iphe mụbe Ojejoje kfuru ndono.

35 Sụa; mu a-gbaru mkpukpu-a ọdzori dzọo ya l'okfu ẹpha mu; mẹ okfu ẹpha Dévidi, bú nwozi mu!’ ”

36 Tọ dú iya bú; ojozi-imigwe, shi l'ẹka Ojejoje atugbulephu jeshia l'odu soja ndu Asiriya; je egbushia ụkporo unu ndu soja ugbo ụkporo l'eto l'unu ẹbo l'ụkporo iri. Ya ndono; e tehushia l'utsu; odzu azẹwa rẹkperekpe.

37 Tọ dú iya bú; Senákeribu, bú eze ndu Asiriya afọkashia ụlo-ékwà iya; yọ búru iya alala. Yọ lashia Nínive je anọdu.

38 Yò be ujiku lanu; yọ nọdu l'agwa nte iya, aza Nịsuroku; unwu iya, ẹpha ẹphe bú Adurameleku; yẹ Sharéza eje egude ogu-mbeke gbuta iya tua. Ẹphe egbuebe iya gbaru lashia alị Araratu. Ya ndono; nwatibe iya; mbù Ẹsahadonu abya aburu eze l'ọzori iya.

38

Hezekáya bẹ iphe eme

(2 Eze 20:1-11)

1 Teke ọbu bẹ iphe-ememe gudejeru Hezekáya; k'ọphu ọ phoduru nwagengu m'ọ nwuhu. Onye nkfuchiru Nchileke, eeku Azáya Emọzu ejekfube iya je asụ iya: “Ọwaa iphe Ojejoje ekfu: Jikobekwa ufu ngu; kẹ l'ịbyaakwa anwuhu; i tii kakwa mma l'iphe ono, eme ngu nù ono.”

2 Ya ndono; Hezekáya abya aghachi ifu l'oshi-ẹpoto iya; bya ekfuru nù Ojejoje; sụ iya:

3 “Nggube Ojejoje; nyatakwa lẹ mu gude ire-lanù jeeru ngu ozi; búru onye obu guru iphoro l'ẹke i nọ; bẹ mu bya emekwaaphu iphe dú maa l'ifu ngu.” Hezekáya arashikpoo ẹkwa ike.

4 Tọ dú iya bú; Ojejoje abya ekfuru yeru Azáya; sụ iya:

5 “Je ekfuru Hezekáya ẹge-a: Ọwaa iphe o kfuru; mbù Ojejoje, bú Nchileke kẹ nna ngu Dévidi: Mu nọakwaru iphe i kfuru mu; bya aphụwa ẹnya-mini ngu. Mu e-me t'ị nọfua afa iri l'ise.

6 Odo bú lẹ mu a-dzọ ngu dzọo mkpukpu-a l'ẹka eze ndu Asiriya. Mu a-gbataru mkpukpu-a.

7 “Ọwaa iphe-ọhubama, mụbe Ojejoje e-me koshi ngu ndọ-ọ; t'i gude maru lẹ mu e-me iphe mu kweru ụkwa ememe.

⁸ ?I phuru nwonyonyo ono, nọ l'iphe ono, e meru, eegudeje enyikobe ọlọ Éhazu ono? Ya e-tsula nwonyonyo ono azụ ntụ-ọkpa iri."

Nwonyonyo ono atsula azụ ntụ-ọkpa iri l'ẹge o shi ha ogologo.

⁹ Ọwaa bụ iphe Hezekáya deru; mbụ eze ndu Júda l'iphe-ememe ono metsuaru iya; yọ kọrohu.

¹⁰ Mu sụkwaru: "Bụ nta-a,
 ọ bụkwadu mu-a l'ikoro-a;
 bẹ mu egbe gbakwofu;
 mbụ e gbe nyakwota mu anyakwota?"

¹¹ Mu abya asụkwaphu;
 mẹ mu te gega aphuheduna
 Ojejoje ọdo l'alị ndu nọ ndzụ.
 Mbụ mẹ mu ta g'aphuhedu madzụ ọdo;
 mbụ ndu bu lẹ mgboko-a;
 bẹ mu l'ephẹ t'aga anọhedu.

¹² E kpufuru ndzụ mu;
 l'ọ bụ onye kpufuru ọlọ ụnwu-eswi;
 mbụ phufu ndzụ mu ẹge
 onye akpa iphe aphufuje
 iphe ọ kpaghewaru.
 Ọ gbabufuwaru ndzụ mu
 ẹge onye ekwe ẹkwa
 agbabufuje eri l'iphe
 o gude ekwe ẹkwa teke
 ọ kpaghewaru ẹkwa.
 Mbụ shita l'eswe jeye
 l'enyashi b'o meje;
 mu l'ala maa alala.

¹³ Mu akpokotaje mkpu jeye nchi abọhu.
 Ọ tapyashije ọkpu, nọ mu l'ẹhu l'ọ bụ agu.
 Mbụ tsube l'eswe jeye enyashi;
 b'o meje; mu anwụhu anwụhu.

¹⁴ Mu arakotaje l'ọ bụ
 mgbashị-ujiku; zụkota l'ọ
 bụ okpuru-iyakoko;
 mbụ zụkota l'ọ bụ kpirihoho.
 Mu lewaru ẹnya l'igwe;
 ẹnya atsuwa mu ụbo.
 Mu asụ: Byiko Nnajiufu;
 gbanuaru mu mkpu
 l'iphe-ẹhuka-a, mu eje-a!

¹⁵ Ọ bụ; ?bụ ngunu bẹ mu
 e-kfu?
 Kẹ l'ọ kfuwaru mu l'ọ bụ
 yẹbedua pakfutaru mu iphe ọwaa.
 Mu a-wata ome odo
 jeye teke mu a-nọ-bebe;
 kẹ iphe-ọnikiri-a, mu eje.

¹⁶ Nggube Nnajiufu;
 ọ kwa egbe iphe-a;
 bẹ madzụ gude buru.
 Yọ bụkwaru iya phụ;
 bẹ mu gude nọdu ndzụ nta-a.

- Byiko; menua tẹ mu kọrohu;
menua tẹ ndzụ dzua mu!
- 17 Ọ bụ-a oswi-okfu;
l'ọ bụ t'ọ duru mu lẹ mma;
bẹ mu gude jee egbe iphe-ọnikiri ono.
Ishi iya aburu l'i yeru mu obu;
bya atuko iphe ẹji mu
l'ọ ha ruru ye l'azu
bya anafuta mu l'ali maa.
- 18 Mẹ ndu nọwa l'ali-maa;
te etukwa ngu ẹpha.
Ophu ndu nwuhuwaru
anwuhu 'agukwa egvu gude aja ngu ajaja.
Ophu ndu e kpochiwaru;
'elehekwa ẹnya ire-lanu ngu.
- 19 Ọ kwa ndu, nọ ndzụ;
bụ ndu a-jaghe ngu ajaja
ẹge mu aja ngu iya ntanu-a.
Iphe, bụ ogbo ophu nọnu
ekfujeru ogbo ophu tso
ẹphe l'i bụ onye
evudoshije ike l'iphe i kfuru.
- 20 Ojejoje e-me-e tẹ kọrohu.
Mu e-gude ngwa-egvu;
gua egvu gude jaa ya
ajaja l'eze-ulo Nchileke
jeye mboku nka-ezekuna nke mu.
- 21 Azáya kfuwaru sụ t'e meta akpuru oshi figu tsua etsutsu debetsua
Hezekáya l'iphe-etsetse ono, tsekashiru iya ono; t'ọ kposhihu iya.
- 22 Hezekáya bya ajia; sụ: “?Bukpo ngunu bụ iphe e-me nọ tẹ mu maru
lẹ mu e-mekocha-a bahu l'eze-ulo Nchileke ọdo?”

39

Ndu ozi, shi Bábyilonu

1 Ọ bụru teke ono bẹ Merodaku Baladanu, bụ eze ndu Bábyilonu ederu
ekwo nọ t'a bya anụ Hezekáya; bya eyekwaru iya ya phụ iphe t'e gude bya
iya ajiji; kẹ l'ọ nuru l'iphe shi eme iya; yọ kawa mma.

2 Hezekáya gudekpoo ẹhu-otso-ena nata ndu ono, e ziru ozi ono; bya
ekoshi ẹphe iphe nọkota l'ulo-ẹku iya; mbụ koshi ẹphe mkpola-ocha yele
mkpola-ododo; mēkpo ẹgiri iphe eshi mkpọ yele manụ, dū mma; mē
ngwa-ogu iya l'ọ ha; mēkpo iphemiphe ọbule, bụ ẹku, nọ l'ulo-ẹku iya.
Mbụ l'ẹ tọ dudu iphe nọ l'ufu iya; m'ọ bụ iphe nọ l'ali-eze iya l'ọ ha,
Hezekáya te koshidu ndu ono.

3 Tọ dū iya bụ; Azáya, onye nkfuchiru Nchileke bya ejekfu eze, bụ
Hezekáya bya aji iya: “?Bụ ngunu bẹ ndu ono kfuru? ?Bụ awe bẹ ẹphe
shi bya nke ngu?”

Hezekáya asụ iya: “Ha! Ẹphe shikwa ẹke teru ẹnya. Ọ bukwaru
Bábyilonu bẹ ẹphe shi bya mu ajiji.”

4 Azáya aji iya: “?Bụ ngunu bẹ ẹphe phuru lẹ nke ngu?”

Hezekáya asụ iya: “Ẹphe chikokwa iphemiphe ọbule, nọ lẹ nke mu
phukota. Ẹ to nwedu iphe mu nweru enweru ophu mu te koshidu ẹphe.”

⁵ Tò dù iya bụ; Azáya abya asụ Hezekáya t'ò nwa iphe shi Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakota-Ike l'ònu.

⁶ Ọ sụrụ: “Ò nwekwaru teke ee-mekochaa chiko iphemiphe ọbule, nọ lẹ nke ngu; mę iphemiphe ọbule ono, nna ngu oche phezeta dobe, nọ jeye nta-a ono vwa lashia Bábyilonu. Ẹ tọ dudu m'ọo nanu ee-wophodo. Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

⁷ Ẹge ono bę aa-haru unwu ngu ndu kę unwoke; mbụ ndu a mụtaru ngu bę ee-ruta tugbua; ephe eje aburu ndu a haru akpuruaku nọdu lẹ k'eze ndu Bábyilonu.”

⁸ Hezekáya asụ iya: “Iphe ono, Ojejoje kfuru, i byaru bya ekfua ono dukwa mma.” Iphe o gude kfua ẹge ono bụ l'ọ riru: “Lẹ mkpa ta akpadu; nji ta aji teke mu nọkwadua ndzu.”

40

Aadu ndu kę Nchileke ike

¹ Unu dunua ndibe mu ike!

Unu dua ephe ike!

Ono iphe Nchileke unu ekfu ndono.

² Unu kfuaru ndu Jerúsalemu okfu belebele.

Unu emee t'ephe maru

l'oziki-ike ono, ephe eje ono;

bę gwuaru nu.

L'a gwuaru ephe nvu

l'iphe du ẹji, ephe meshiru.

L'ewere, ephe nataru l'eka

Ojejoje

hakwa l'ọ bụ iphe du ẹji, ephe meru;

mbụ l'ọ ha l'ọ bụ iya ugbo labu.

³ O nweru onye echikpu; sụ:

“Unu waaru Ojejoje ọzo l'echi-egu.

T'a chikwaaru Nchileke eze ọzo l'echi-egu.*

⁴ Ẹke, du nsuda nsuda;

e nwuchikota iya enwuchi.

Iphe bụ eze ugu;

mę ugu nshii;

a kpọ-zekota iya.

Ẹke, du nsukutu-nsukutu;

a razee ya t'ọ yiko ayiko.

Ẹke du

nkwoğodo-nkwoğodo;

e mee ya t'ọ daburu pongu;

⁵ k'ophu ee-kpuha ọdu-biribiri Ojejoje t'a phụ iya.

Iphe bụ madzu a-phụ iya;

kele Ojejoje gudewaa onu iya kfua ya.”

⁶ O nweru olu, sụrụ:

“Tę mu chia mkpu!”

Mu aji iya:

“Bụ mkpu ngunu;

bę mu e-chi?”

Yọ sụ mu: “Tę mu sụ l'iphe,

bụ madzu dukota l'ọ bụ egbudu.

* 40:3 40:3 Mát 3:3.

L'ò bụ ẹge ono, ẹgbudu
amajẹ ono bụ ẹge madzụ
amajẹ.

Ọduje l'ò bụ igu oshi, nọ l'ẹgu.

⁷ Ẹgbudu -nwua kpaa; igu iya erishihu
teke Ojejoje tushiru ẹphe ume.
Ishi iya bụlephu lẹ madzụ bụ ẹgbudu.

⁸ Mbụ l'ẹgbudu -nwuje kpaa;
igu iya erishihu.
Obenu l'okfu Nchileke ayi
a-nọ gbururu jeye.”†

⁹ Je evudo l'eli eze ugwu;
nggube Záyonu, byaru
ozi-oma.
Nggube Jerúsalemu,
byaru ozi-oma;
wolía olu chia mkpu!
Wolía olu; ba atsukwa egwu!
Kfuru mkpukpu, notsua
lẹ Júda-a:

“Nchileke unu ndọ-ọ!”

¹⁰ Unu lekwa! Nnajiufu,
bụ Ojejoje gudekwa ike l'abya.
Ọ bụ ike iya; bẹ oo-gude chia.
Unu lekwa! Obunggo; nọkwa iya l'ẹka;
okfu ugwo etsoru iya.

¹¹ Ndu awụ etso iya nụ;
bẹ ọonoduje eche l'ò bụ onye eche aturu.
Ọ nọdu achikobeje unwu
aturu ono heru l'ẹka;
mbụ ọo-nmakube ẹphe l'okpoma iya.
Ẹge ono bẹ ọo-nọdu atoje
nwẹhu edu ndu ọphu he nwa.

¹² ?Bụ onye dujewaru ike gbaa
ẹka okophoro gude tụa
mini, nọ lẹ mgboko atùtù;
m'ò bụ gude nkwo-ẹka tọ akpamigwe l'ò ha?
?Bụ onye dujewaru ike
kpokoo udzu, nọ lẹ mgboko lẹ nkata;
m'ò bụkwanu pata eze ugwu
tụa l'iphe aatùje ẹra iphe;

¹³ ?Bụ onye tujeru Ojejoje iphe oo-me?
?Bụ onye kpọ-zijeru iya ọzo;
sụ iya l'owaa bụ iphe oo-me?

¹⁴ ?Bụ onye bẹ Ojejoje
jejekporu okpata ishi iphe?
?Bụ onye zijeru iya ọzo
ọphu bụ okpobe iya?
?Bụ onye b'ò bụ;
mbụ onye ziru iya iphe ọ maru;
mbụ bụ onye koshiru iya
ọzo, oo-shi t'iphe doo ya ẹnya?

† 40:8 40:6-8 1 Pyit 1:24-25.

- 15 Ishi iya búlephu l'iphe bú mbakeshi gbaa
 mgburumgburu halephu
 l'ò bú mini, tadaru l'efere.
 Iphe a guberu ephe bú-a
 udzu, nò l'iphe aadaje iphe.
 Eke, bú ikfuli; bẹ ọotuje
 l'ò bú onye atụ udzu.
- 16 Mbu l'oswa, nò l'ugvu ugvu
 Lébanonu te dzukwa
 oburu nkú oye l'oku.
 Ophu anụ, nọkota iya nù
 'edzkwaphu t'e gbushia ya
 gude gwooru Ojejoje
 ngweja-ukfuru.
- 17 Iphe bú mbakeshi ta dudu
 iphe ephe bú l'ifu iya.
 A guberu ephe iphe
 mmanu; mbu l'iphoro
 ka ephe nshinu.
- 18 ?Bú onye bẹ unu a-tukporu Nchileke yeru?
 ?Bú egbe ntẹkpe ngunu
 bẹ unu a-sù lẹ yele iya bú iphe lanu?
- 19 L'a -bya l'iphe a kpuru akpukpu;
 onanu bú onye eme nka kpuru iya.
 Yò buru onye akpu uzu,
 akpuje mkpola-ododo
 wuru iya mkpola-ododo;
 bya emetaru iya
 gwogirigwo mkpola-ocha.
- 20 Onye, akpakpo ukpa;
 k'ophu ẹ tọ dudu ike anụ
 Nchileke egbe iphe ono;
 ejeje afota oshi, te eridu
 avurukpa; je achọo onye emenwu nka ẹhu;
 yò bya apyiaru iya ntẹkpe,
 ta byadu afọfu afọfu gvuberu iya.
- 21 ?Unu ta mahaadua tọo.
 ?Unu ta anubudua ya?
 ?Te kfubuaru iya unu
 shitakpoo lẹ mbu tọo?
 ?To dodua unu ẹnya ẹge
 e gude tọo ntọ-l'alị mgboko tọo?
- 22 L'ò nò l'aba-eze iya l'ephekerephe;
 noghata eliphe mgburumgburu.
 Ndu, nò iya nù ahakotajele
 iya phu l'ò bú unwu ogu.
 Eligwe b'ò gbasaru l'ò bú nchanwu;
 bya eworu iya gesaa l'ò bú
 ulo-ékwa t'e buru l'ime iya.
- 23 Ndu bú ishi bẹ oomeje
 ẹ tọ dudu iphe ephe abụ.
 Yò bya emee ndu achi
 mgboko-a ephe aburu iphe-mmanu.

24 Oobuje; aanodukwadua akú iya;
 aanodukwadua adza iya;
 ɔonodukwadua agbabe akwara;
 yò phua ya ɔnu; yò nwua kpaa;
 oke pherephere abya eruta iya l'òbu ɛswa.

25 Onye nsò ono jiru; sù:
 "Bù onye bè unu a-tùru iya yeru?
 ?Bù onye bè unu ekfu lẹ yẹle iya ha?"

26 Palinua ɛnya lekota igwe.
 ?Bù onye meshiru
 iphemiphe ɔbule ndu-wa?
 Mbù onye ono, meru
 igweligwe mkpò-kpodo avòshia;
 bya ekutsua ɛphe ɛpha l'èhu l'èhu.
 Yò buru ike, ha nshinu,
 o nweru; mɛ agburu-èhu, ha nshinu,
 o nweru b'ò gude mee
 tọ dù mkpò-kpodo ono;
 m'òo nanù ephuhujenu.

27 Unubẹ ndibe Jékòpu;
 ?nanù ɛge ọ dù bè unu ekfu egbe okfu ɔwaa?
 Unubẹ ndibe Ízurẹlu;
 ?bù ngunu kparu iphe
 unu agù aphù?
 Kẹ l'unu ekfu lẹ Ojejoje
 ta aphujedu iphe-èhuka, unu eje;
 tọọ kpa ishi tẹ ya meeru
 unu iphe gbaru unu.

28 ?Unu ta mahaadua tọọ?
 ?Unu ta anubua
 lẹ Ojejoje bù Nchileke,
 a-nọ jeye lẹ tutu yoyo?
 Yò buru iya meru
 mgboko jeye l'èke o jebekotaru.
 Ike ta agvudu iya;
 ọphu ụvo agvudu iya;
 ọphu ọ dudu onye
 amakota-gheru ɛge
 iphe doberu iya ɛnya.

29 Oomeje; tẹ ike dù onye mejì tọfuru;
 bya emee t'ụvo dù onye
 ụvo ta nọdu.

30 Ụnwu ọgbo lanù ono;
 bè ike agvùjekwa;
 ndu kẹ ụnwu okorobyia
 evukota iphe daa;

31 obenu lẹ ndu chiru ẹka
 kwẹe lẹ Ojejoje;
 bè ike a-nọdu aka akaka l'eje.
 Ẹphe a-gba ẹbà l'ọ bù ugo.
 Ẹphe a-gba ọso;
 ike ta agvù ẹphe.
 Ẹphe ejee ije;

nkwo ta atsu ephe ume.

41

Onye a-nodu eyeru Ízurèlu éka

- 1 "Unubè ndu bunyabe
eze enyimu;
unu nòdukwa
ngguingguji l'ifu mu!
Tè iphe bù mbakeshi
rùkotakwa èhu!
T'èphe kpìritakwa
bya ekfua!
Mbù t'ayi l'èphe je
edzuda l'ùlo-ikpe!
- 2 ?Bù onye jeru je
akpalia onye doberu
éka ndoo l'ùzo
ènyanwu-ahata;
mbù onye abùjeru;
ò -halia okpa; yo mekputa.
Mbù lè Ojejoje ewojeru
mbakeshi ye iya l'èka;
bya akapyabetsua ndu eze éka.
O gudeje ogu-mbeke mee ephe;
ephe adu l'ò bù éja;
gude akfù gbakashia ephe;
ephe ephekashihu l'ò bù eswa,
pherephere ephe.
- 3 O chije ephe oso; ejeru l'ifu l'ifu.
Ophu ò dùdu iphe eme iya nù.
Mbù eshitsua ùzo,
okpa iya ta túbua.
- 4 ?Bù onye meru iphemiphe
òbule ono; mee ya meghaa.
Mbù shitakpoo lè
mbùlembu; b'ò bùje;
ògbo owaa swegee;
yo kua ògbo òdo;
ephe abya eswee.
O kwa mbèdua, bù
Ojejoje bè meru iya nù;
mbù mube onye ivuzò;
bùru onye ikperazu!"
- 5 Ndu bunyabe eze enyimu
phùwaru iya; egvu egude ephe.
Ndu bu l'èka mgboko
jebekotaru anmakòta anmanma.
Ephe awùrita abya l'ifu.
- 6 Onyenonnu l'agbaru ibe iya mkpu.
Ephe l'ekfuru ibe ephe:
"Obù kakwa ngu akaka!"
- 7 Ndu eme nka
l'adùkpelephu ndu

akpu-uzu mkpola-ododo ike.

Ege ono be onye ophu

egudeje ongu eme iphe;

yo kwọ tenengu

ekfukwaruphu onye

ophu edzekfuje iya edzekfu;

O -nọdu; yo sụ onye

ophu agbaje iya oku

gude dzekefua ya:

“O duakwa mma!”

Yo bya egude nturu

kpopyabe ntekepe ono

l'iphe t'e b'o kpo-buhu daa.

⁸ A -bya le nggubedua bu

Ízurẹlu, bu nwozi mu;

mbu nggube Jekopu;

onye mu gude eka mu fota;

mbu nggube eri Ebirhamu, bu onya mu;

⁹ mu jekporuru l'eke mgboko

jeheberu je eduta ngu.

Mbu; o bu ru le mkporo

mgboko l'eke kakotatsua

ote enya be mu jeru je ekua ngu.

Mu suru ngu:

I buakwa nwozi mu.

Mu fotawaru ngu;

ophu mu enwufuhekwa ngu.

¹⁰ Oo ya bu; ba atsukwa egvu;

kele mu nokwa-a swiru ngu.

Te meji ba atofukwa ngu;

ke l'o kwa mu bu Nchileke ngu.

Mu e-me t'ike nodu ngu;

mu a-gbaru ngu mkpu.

Mu e-gude eka-utara mu

ono, mu egudeje mee

iphe nhamunha he ngu.

¹¹ Iphe bu ndu etsuru ngu

eka l'okpoma;

be iphe-iphere e-gude;

“Iyi; me kpurupyata aburu

ke ndu aturu ngu okfu.

¹² Mbu; l'ji-chọ ndu ohogu ngu; tịi phụ ephe.

Ndu etso ngu ogu ta

dudu iphe ephe a-bu le phuu.

¹³ Ishi iya aburu l'oo mbedua

bu Ojejoje; bya aburu Nchileke ngu;

onye sekpu ngu l'eka-utara ngu;

sụ ngu t'e b'i tsukwa egvu;

le mu a-gbakwaru ngu-a mkpu.

¹⁴ Ba atsukwa egvu; nggube

oru-ishi, bu Jekopu;

mbu nggube nwiphe bu Ízurẹlu;

kẹ l'ọ bụ mbèdua gedegede
a-gbaru ngu mkpu."

Ono bụ iphe Ojejoje kfuru ndono; mbụ onye ono, dzọru ngu ndzụ ono; bya aburu Onye nsọ kẹ ndu Ízurelu.

15 "Lenu; ya e-me ngu t'ì bụru
iphe, e gude etsu witu;
mbụ iphe bụ k'ophungu; l'atsụ nkọ;
bya enweru ézé.
Iphe bụ ugvu bẹ ii-tsu tọlitoli;
gwee ya egwegwe;
mbụ mee ya; yọ bụru ntụ.

16 Ìi-phushi ephe;
pherephere abya ephekata ephe.
Mbụ atakawuka
pherephere ephekashia ephe.
Obenu lẹ nggubedua
a-nọdu ete ẹswa l'ì nọ Ojejoje l'ẹka.
Ege ono b'ọ bụkwaphu
Onye nsọ kẹ ndu Ízurelu ono;
bẹ ii-gude kua onwongu.

17 Ndu ukpa mẹ ndu ẹ tọ
nwedu ege ọ ha ephe achọ mini angungu.
Ophu ephe aphudu iya.
Ire kpokotaru ephe nkụ
l'ẹke mini agụ ephe.
Obenu lẹ mbèdua,
bụ Ojejoje a-za-a ephe oku.
Mbụ lẹ mbèdua, bụ
Nchileke kẹ ndu Ízurelu ta ahadu ephe.

18 Mu e-me t'enyimu gbafuhu
l'eli chafuchafu ugvu;
nwogvu anọdutsua
lẹ nsuda, nọtsua l'ẹke ono.
Mu emee tẹ echi-egu
butsuaru okpuru;
kpokpokirikpo alì aburu
eke anọdu amụ amumu.

19 Iphe mu e-ye l'echi-egu bụ oshi sida;
yẹle oshi akeshiya;
mẹkpo oshi mịtulu yẹle oshi olivu.
Mbụ mu e-woru oshi payinu;
dzaa lẹ kpokpokirikpo alì
yẹle oshi fìru yẹle
oshi sipuresu bẹ mu
a-chìkọ dzakọta iya;

20 k'ophu ndu madzụ a-phụ; bya amaru;
gbua ya igo; yo doo ephe ẹnya
l'ọ bụ Ojejoje gude ike iya mee iphe-a;
mbụ l'ọ bụ Onye nsọ ndu
Ízurelu bẹ meru iya dobe."

21 Ojejoje sụkwaru:
"T'unu byanụ bya echia okfu."

- Eze ndibe Jékoṗu sūru:
 “T’unu byanū atukahu iya.
 22 Unu je achita agwa unu
 t’ephe bya ekfuaru ayi
 iphe e-me nū.
 Ephe ekfuaru ayi iphe mehawaru nū;
 k’ophu ayi e-gbu iya igo
 maru iphe oo-mekochaa būru.
 O dudu; unu ekfuwaruru
 ayi iphe e-mekochaa mee.
 23 Unu karu ayi iphe e-me l’ifu;
 k’ophu ayi a-maru l’unu
 bū agwa, ere ire.
 Unu menua iphe;
 m’o bū iphe dū mma;
 m’o bū iphe dū ejī;
 k’ophu ehu a-nmahu
 ayi anmanma; egvu egude ayi.
 24 Obenu l’iphe-iphoro gbe kanū unu.
 Ege onō bē iphe unu eme ta
 dukpodua ophu bukpo iphe l’ilile.
 Onye hataru unu bē meru ahuma.
 25 Mu jewaru je akpalia onye
 shi l’uzo isheli; yō byawa.
 Oo-nodu l’uzo
 enyanwu-ahata kpō-kua epha mu.
 Onye onō a-tsū ndu ishi l’otumu;
 mbū dzōo ephe ege o-kpū-ite adzōje ụra.
 26 ?Bunua onye ole kfuru iphe-a
 l’odungu odungu rụ;
 k’ophu ayi a-maru iya?
 ?Bū onye phuhawaru
 iya l’o bū àphù k’ophu
 ayi a-sù:
 ‘L’o kwa iya ire-lanū?’
 E tō dukwa madzū
 nwigbaleke-oma,
 kfujeru iya nū;
 tō dū onye phujekpooru iya nū l’àphù;
 ophu o dudu onye, nujeru
 onu-mini okfu unu.
 27 O bū mbēdua vuru ụzo sū Záyonu:
 ‘T’o lekwa ephe ndo!’
 Mbū; o bū mu yeru onye
 jeru je ezia Jerúsalemu
 ozi-oma onō.
 28 Mu leri enya; ophu o dudu m’o onye lanū;
 mbū e tō dudu m’onye lanū
 l’ephe a-kpō-zigheru mu ụzo.
 Ophu o dukwaphu onye
 azajē mu mē mu jia ephe aji.
 29 Lenu; ephe chikowa
 bukotarū iphe-mmanu!

Iphe ephe eme
 bukwaruphu iphe-mmanu.
 Mbù l'agwa ephe ono
 bukota pherephere;
 buru iphe-iphoro."

42

Onye ozi Ojejoje

¹ Ojejoje sùru:

"L'owaa nwozi mu,
 bù onye mu eye adudu;
 mbù onye mu fọtaru;
 bya aburu onye bù
 ehu-ọtso-ena mu.
 Mu wowaru ume mu yeya l'ehu.
 Oo-koshi iphe bù mbakeshi
 iphe bù ikpe, dù maa.

² Ẹ too jedu ọra ọra;
 ọphu oojekwa ochi mkpu.
 Ọphu o jekwa iya arara
 lẹ woroworo.

³ Mbù l'ekperema,
 e yeru ọru; b'ẹ t'ọ nyajidu;
 ọphu ọophunyikwa
 owu iphe-ọku, enwu ọeswereswe.
 Oo-gude ire-lanụ koshi
 iphe bù ikpe, dù maa.

⁴ Ike ta agvukwa iya;
 ọphu ehu 'ejihukwa iya oyi
 jeye teke ikpe, dù maa a-bya
 anguru anguru lẹ mgboko.
 Yọ buru l'ekemu iya
 bẹ ndu bunyabe eze ọnyimu
 a-nọdu a-tụ ume atu-kobe."

⁵ Ọwaa iphe Nchileke, bù Ojejoje ekfu; mbù onye ono, bù iya meru eligwe
 l'ọ ha bya eworu iya ọsa; onye bù iya meru mgboko l'ọ ha; mēkpowaru
 iphemiphe ọbule, nọ iya nù; bya anụ ndu bu iya nù ume, ephe atụ; bya
 eworu ndzụ; nù ndu ejephe l'ime iya.

⁶ "Ọ kwa mube Ojejoje
 eku ngu l'ogbodo iya.
 Mu e-sekputa ngu l'eka.
 Mu e-me t'i nọdu;
 buru onye, mu lẹ ndu
 mgboko e-gude gbaa ndzụ.
 Nggu abukwaruphu ndohodo iphoro.

⁷ Nggu emee t'anya sahu ndu atsụ ishi;
 bya emee t'a tufu ndu a turu mkporo;
 mbù mee ndu nọ
 l'ekpuru-ochi lẹ mkporo t'ephe lufutakota.

⁸ Ọ kwa mbedua bù Ojejoje.
 Yọ buru epha mu ndono gēdegēde!
 Mu te ewokwaru ugwu,
 a kwabẹ mu nù onye ọdo;

ophu mu te me te wota
ajaja, e gega anodu aja mu
jalahaa ntèkpe, bu iphe
e gude éka pyishia.

- 9 Lekwa-a; akahụ iphe a sùru
l'oo-me meekwaru.
Mu l'ekfuwa k'ophungu.
Mbụ lẹ mu ekfujedukwaru
iya phu unu tẹmanu yọ wata ememe.”

Egvu, e gude aja Ojejoje ajaja

- 10 Unu guaru Ojejoje egvu ophungu!
Unu shikpelephu l'èke
mgboko jeberu jaa ya ajaja;
unubẹ ndu akpa lẹ mini;
mẹ iphe bu iphe bu lẹ mini!
Iphe bu alị, nonyabe
eze ẹnimu; mẹ iphe bu
ndu bu iya nụ; unu jaa ya ajaja!
- 11 Tẹ echi-egu; mẹ ndu
butsua ya nụ kpoo gerugeru!
Tẹ mkpukpu,
ndu Kéda butsua tee ẹswa!
Tẹ ndu Sela gua egvu
ẹhu-otso-ena!
T'ẹphe nodu lẹ onungonu
ugvu kpoo orube!
- 12 T'ẹphe kwabekwa
Ojejoje ugvu!
Ẹphe nọduje l'alị,
nonyabe eze ẹnimu jashia ya ike!
- 13 Ojejoje a-dzọ
garamugaramu lufuta
ẹge ndaji-nggara adzọje.
Oo-me t'o vu iya evuvu
ẹge ọgu evuje sọja.
Ọo-raa mkpu ọgu;
chia mkpegbe-ọgu
mekputa ndu ohogu iya.
- 14 Nchileke sùru ẹge-a:
“Mu shiwa teke teru ẹnya nọduta ndo.
Mu nọkpolephu
nggujinguji; kpade onwomu.
Obenu lẹ nta-a;
bẹ mu a-wata ochi mkpu;
l'azu pyakfungu;
l'atụ hekfuhekfu l'ọ bu nwanyi, ime eme.
- 15 Mu e-me tẹ iphe bu ugvu,
nọtsua nụ buru
kpokpokirikpo alị.
Mu abya emee t'iphe
nọ ndzụ, fushiru iya nụ
kposhihu nkụ.
Mu emetsua nggele

t'ò ghòshia alì òkponku.
Mu abya emee t'òkpuru tashìhukota.

- 16 Mu e-duru ndu atsu
ishì shia ụzo, ẹphe ta mabua.
O bụ owere, ẹphe te
eshibudua bẹ mu e-duru ẹphe shia.
Mu e-me tẹ ẹke gbaru ẹphe ọchi l'ifu
gusahu bụru ẹphe iphoro;
bya emee ụzo,
dụ kwọgoro-kwọgoro
t'ò kwọ kwọkwọ.

Iphemiphe ọbule-a;
bẹ e-mekota; mu ta ahadu ome ẹphe.

- 17 Obenu lẹ ndu tukoberu
ntẹkpe, a pyitsuaru apyipyi ishi;
mbụ ndu bụ iphe
a kpushiru akpukpu;
bẹ ẹphe asuje l'ò bụ nchi ẹphe;
ndu ono bẹ ee-me
iphe-iphere; nwulaa ẹphe azụ."

Ndu Ízurelu atso ishi;

l'ada nkichi

- 18 "Unubẹ ndu nkichi;
unu nua iphe lẹ nchì!
Unubẹ ndu ishi;
unu palia ẹnya phukpoduduaphu!

- 19 ?Bụ onye bụ onye ishi ọbu,
ẹ ta bụdu nwozi mu?
?Bụ onye ada nkichi
l'ò bụ onye ono, mu ziru ozi ono?
?Bụ onye atsu ishi
l'ò bụ onye e yeru mu l'eka?
Mbụ; ?bụ onye atsu ishi
l'ò bụ nwozi Ojejoje.

- 20 I phuru igweligwe iphe;
ọphu ịingadu nchì.
Nchì gheru ngu ọnu;
ọphu ọ dudu iphe ịnuje."

- 21 Ojejoje bụ onye doberu
eka ndoo.
O bụ iya kparu iphe ọ nuru
ẹphe ekemu, ere ire;
bya adukwaphu biribiri.

- 22 Obenu lẹ ndu-wa bụ
ndu a luru alulu;
vua iphe ẹphe.
Ephem l'ephem ha nọkotawa l'iduma;
mẹ ndu ọphu a tushiru
mkpọro; domishia.
Ephem bụwa ndu a lutaru aluta;
ọphu ọ dudu onye agbaru ẹphe mkpu.
Ephem bụwa ndu a nwukoru anwuko.
Ọphu ọ dudu onye asụ:

“Unu dulata ephe azu!”

23 ?Bụ onye ole l'unu ha
a-ngabę nchị l'okfu-a;
m'ọ bụ nọdukpelephu
nwandoo nua iphe l'oge, abya nụ?

24 ?Bụ onye haru ndibe Jékọpu
haa t'a kwaa ephe l'okwata;
mbụ nwuru ndu Ízurelu nụ
t'ephe buru ndu e meru
o-me-l'iwe?
?Tọ bụdu Ojejoje tọ;
mbụ onye ono, ayi mesweru ono;
kẹ l'ephe te kwedu otso ụzo iya;
ọphu ephe ekwedu ome ekemu iya.

25 Ya ndono; yo woru oke
iphe-eghughu iya byabę ephe;
mee t'ejo ọgu dakfuta ephe.
O gude ọku tų-butu ephe mgburumburu;
ọphu ephe amadule-ę iphe eme nụ.
Yọ kee ephe l'ọ bụ ọku;
ọ bụ l'ę tọ dudu iphe ephe shi iya mụta.

43

Ukwa; l'aa-dzo ndu Ízurelu

1 Obenu lę nta-a;
owaa iphe Ojejoje ekfu;
mbụ onye ono,
bụ iya meru nggube Jékọpu;
buru iya moru
nggube Ízurelu.

O sụru:

“Ba atsushi egvu;
kẹle mu gbafutawaru ngu.
Mu kuru ngu oku;
kukpoo ngu ępha ngu;
mbụ l'i bụ nke mu.

2 Teke iisweta lę mini;
bę mu nọ-ọ swiru ngu.
Teke ọ bụ ęnyimu;
bę iime t'i rusweta;
b'ę t'ọ rikpudu ngu.
I -je ije l'eli oku;
b'ę t'ọ hudu ngu;
ọphu ire oku 'ekedu ngu;

3 kẹ l'ọ bụ mbedua bụ Ojejoje, bụ Nchileke ngu;
bya aburu Onye nsọ kẹ ndu Ízurelu;
bya aburu onye ndzofuta ngu.

O bụ ndu Íjiputu;
bę mu gude achị ngu ęja.
Mu gude ndu Kúshi;
mę ndu Seba gbata ngu.

4 Keshinu i dų mu mkpa;

bya aburu onye aakwabę ugwu l'ęnya mu;
mbu lę keshinu mu yeru ngu obu
bę mu e-gude ndiphe gbanweta ngu;
bya eworu mbakeshi nų l'ųgwo ndzų ngu.

5 Ba atşukwa egvu;
kele mu nọkwa-a swiru ngu eswiru.

Mu e-shi l'ųzo
ęnyanwu-ahata dulataru ngu ųnwu ngu;
bya ejekwaphu l'ųzo
ęnyanwu-arięa je
edulataru ngu ndibe ngu.

6 Mu a-sų ishi-eli: 'T'ọ haa ęphe!'

Mu asų ọhuda: 'T'e b'ọ
lọ-dekwa ęphe!'
T'e shi l'ęke, teru ęnya
dulataru mu ųnwegirima mu;
ndu ke unwoke!
E shi l'ęke mgboko jeberu
dulataru mu ndu k'ųnwanyi!

7 Iphe bu ndu zaru ępha laaru mu;
ndu mu keru t'e gude kwabę mu ugwu;
ndu mu gude ęka mu moo;
mee ęphe dobe: t'e dulata ęphe."

8 T'e dufutanu ndu ono,
nweru ęnya; l'atsų ishi ono;
mbu ndu ono, nweru nchi;
l'ada nkichi ono.

9 T'e kua iphe bu mbakeshi t'ęphe bya edzua;
ndiphe edzukwaaphu.

?Bu onye ole l'ęphe kfuru
iphe ono, eme nų ono.

?Bu onye kfuru ọphu
mehawaru nų?

T'ęphe jenu je ekua ndu ekebe;
t'ęphe bya ekoshi lę nk'ęphe bu ire-lanų;
k'ọphu ndu ọdo a-nukwanu iya;
bya agbaaru ęphe ekebe.

10 Ọwaa iphe Ojejoje ekfu.

Ọ sųru:

"L'ọ kwa unu bu ndu ekebe mu;
buru unu bu ndu mu ọtaru
t'unu buru ndu ozi mu;
k'ọphu unu a-maru mu;
bya ekwetakwaphu nke mu.
Yo dokwaaphu unu ęnya
l'ọ bu mu bu onye ọbu.
Ę to nwehekwa Nchileke ọdo, nọnu;
a gųfu mbędua;
ọphu ọ dukwa Nchileke
ọdo, a-nọnu; gbahaa mbędua.

11 Mbędua; mbu mbędua
gedegede bu Ojejoje;
a gųfu mbędua;
b'ę tọ dųhedu onye ndzọta ọdo, nọnu.

12 Mu koshiwaru iya ekoshi;
 bya adzọta iya dobe;
 bya ara iya arara l'ọ bụ
 mbẹdua bụ Nchileke;
 l'ẹ tọ bụdu agwa ndu ọhodo ono,
 unu dobetsuaru ono.
 Mbụ ọ bụ unu bụ ndu ekebe mu.”
 Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

13 “Keshinu ndiche;
 bẹ mu shikpooru bataru Nchileke;
 ọphu ọ dudu onye adu ike
 anata mu iphe mu gude.
 Mu -mewa iphe;
 ?bụ onye a-ghazighe iya?”

Ndu Ízurẹlu alaphu azu l'ọnodu ẹphe

14 Ọwaa iphe Ojejoje ekfu;
 mbụ onye ono, gbafutaru
 unu ono, bụ onye nsọ kẹ Ízurẹlu.
 Ọ sụru:

“L'ọ bụ l'okfu ẹhu unu;
 bẹ mu e-gude zia t'ẹ je Bábyilonu;
 je anyakashia obu-edukfu Bábyilonu
 l'ugbo-mini ono,
 ẹphe gudetsua eku onwẹphe ono.

15 Ọ kwa mbẹdua bụ Ojejoje ono;
 mbụ onye nsọ nke unu ono.
 Mbụ onye ono, bụ iya bụ
 iphe metaru unubẹ ndu Ízurẹlu;
 bya aburu iya bụ eze unu.”

16 Ọwaa, iphe Ojejoje ekfu;
 mbụ onye ono, ọru ọzo l'eze ẹnyimu;
 bya atọgbo gbororo;
 yọ ghajaa eze mini ono.

17 Mbụ onye ono,
 chifutaru ugbo-inya;
 mẹ inya-ogu;
 bya achita ndu soja;
 mẹ ndu, maru ẹnya ọgu; l'ekalanu.
 Epehe azeshia l'ẹke ẹphe
 ta byadu bya egbeshikwadu egbeshi ọdo;
 ẹphe anyishihu;
 mbụ phụ-nyishia ẹphe l'ọ bụ iphe-ọku.

18 “Unu zahashia akahụ iphe;
 t'ẹ b'ọ bushi iphe mehawaru nụ;
 bẹ obu unu a-kwa!

19 ?Unu phunu lẹ mu emewa iphe ọphungu!
 Mbụ l'ọ fushiwa. ?Unu te eledu iya tọo?
 Mu a-tọokwa ọzo l'echi-egu;
 ẹnyimu a-nọkashia l'alị,
 daburu swanmangu.

20 Anụ-egu-egbudu a-kwabẹ mu ugwu; nkuta-ọswa;
 mẹ enyi-nwenu ajaa mu ajaja;

kele mu meru; mini anọdu l'echi-egu;
 ẹnyimụ anọkashitsua l'alị,
 daburu swanmangu;
 k'ophu ndibe mu;
 mbụ ndu ono, mu fọtaru ono;
 a-phụje mini; ngụa.

- 21 Ẹphe ajajẹ iya ajaja; raa ya arara
 mbụ ndu ono, mu gude ẹka
 mu kpụa doberu onwomu ono.”

Ẹjo iphe ndu Ízurelu

- 22 “Obenu ẹ nggube Jékpọpu
 te kwedu araku mu.
 Nggube Ízurelu asụ l'ike mu;
 bẹ gvụwaru ngu nụ.
- 23 Ẹ tị kpọtadu aturu gude
 gwooru mu ngweja-ukfuru;
 ophu i gbáduru mu ẹja
 gude kwabẹ mu ugwu;
 ophu ọ bụdu ẹ mu
 bojeru ngu ivu ẹra k'ogba ngweja-nri;
 m'ọ bụ mu akpanụkawa
 ngu ẹhu ínsensu, asuje t'i nụ mu.
- 24 Ẹ ti zútaduru mu kalamọsu, eshi mkpọ;
 ophu i gudedu ẹba iphe
 gbaaru mu ẹja gude mee t'ẹhu tsọ mu ẹna.
 Iphe i gbe mee bụ l'i meleru
 mu phụ iphe dụ
 ẹji jeye yoo nyiwa mu ẹra.
 Mbụ l'i metawaru mu
 iphe dụ ẹji; k'ophu ike gvụwaru mu.
- 25 Ọ bụ mbẹdua gedegede;
 mbụ l'oo mbẹdua bụ
 onye enwefuje ngu iphe dụ ẹji
 ngu l'okfu ẹhu nke mu.
 Ophu mu anyatabụaru ngu iphe dụ ẹji.
- 26 Nyatanuru mu iphe mehawaru nụ;
 t'ayi tūkahu okfu.
 Doedu t'a maru:
 ?iswi; ọ dụ ngu mma?
- 27 Ochechoroche ngu phe
 meru iphe dụ ẹji.
 Ndu ishi ngu kwefuru mu íkè.
- 28 Ọ bụ iya woshiru ndu ishi ụlo-nsọ mu;
 t'ẹphe ha abụhe iya;
 bya emee Jékpọpu;
 yọ bụru kpurupyata;
 ndu Ízurelu abụru
 iphe-ọchi.”

- 1 “Obenu l'agha;
 ngabẹ nchị nta-a;
 nggube Jékọpu, bụ nwozi mu;
 mbụ nggube Ízurelu ono,
 mu gude ẹka mu fọta ono.”
- 2 Ọwaa iphe Ojejoje ekfu;
 mbụ onye ono, meru ngu;
 bụrụ iya moru ngu l'ẹpho;
 bya abụrụ iya bụ onye
 a-gbaru ngu mkpu:
 Ba atsukwa egvụ;
 nggube Jékọpu, bụ nwozi mu;
 mbụ nggube Jeshurunu,
 bụ onye bụ mu fọtaru ngu.
- 3 Mu a-gba mini l'alị, ẹgu mini agu.
 Mu emee; nggele anọdukota l'alị,
 kpọhuru nkụ ono.
 Mu e-woru Ume mu
 ye unwu ngu l'ẹhu.
 Mu abya ekebe awa ngu k'oma.
- 4 Ẹphe a-wụ-lishihu l'ọ bụ
 ẹgbudu, fushiru l'iku mini;
 mbụ zee l'ọ bụ oshi wilo,
 nọ l'iku nggele, atso atsotso.
- 5 “O nweru onye a-sụ:
 'Mu bụkwa kẹ Ojejoje;'
 nweru onye eku ẹpha iya laaru Jékọpu;
 nwekwaruphu onye edee
 l'oshi ẹka iya: 'Lẹ ya bụkwa kẹ Ojejoje';
 ẹpha iya abụrụ Ízurelu.”
- 6 Ọwaa iphe Ojejoje ekfu:
 mbụ onye ono, bụ eze ndu Ízurelu;
 bya abụrụ onye gbafutaru ẹphe ono;
 mbụ Ojejoje,
 bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike:
 “O kwa mbẹdua bụ onye k'odungu;
 bụrụ onye k'ikperazu.
 Ẹ tọ dūhekwa Nchileke ọdo,
 nọnu; a gụfu mbẹdua.
- 7 ?O nweru onye aa-tụ yeru mu?
 T'onye ọbu kfunua;
 mbụ t'onye ono menua ya; tẹ mu maru.
 T'onye ọbu dzeegheduru
 mu iphe mekotahakporu nụ
 keshinu ndu ndiche.
 T'onye ọbu kfuedu
 iphe e-mekochaa mee nụ;
 mbụ ẹge-a; t'ọ kọnua
 iphe abya ememe.
- 8 T'ẹhu ba anmakwa unu anmanma;
 ọphu unu 'atsukwa egvụ!
 ?Mu te kfuhaadaru iya unu

keshinu teke teru etete;
mbù kfua ya; raa ya arara?
O kwa unu bù ndu ekebe mu.
?O nweru Nchileke odo, nonu,
a gufu mbèdua? Wawaa!
?O nweru ikelegvumu agwa odo, nonu,
mu ta amadu.”

Ndu eme ke ntekpe

⁹ Iphe bù ndu eme ke ntekpe l'ephe ha bukota ndu mmanu. Ege ono be iphe ono, ephe suru l'o bù ephe okpobe iphe ono bukwaphu iphe éswè. Ndu agbaru ephe odzori bù ishi be ephe atsù. E to nwedù iphe ephe maru; k'ophu iphere e-je ephe adudu.

¹⁰ ?Bù onye pyítarù ogwu; bya akpua ntekpe, bukota iphe ta dudu iphe ephe agaru iya mkpa iya?

¹¹ Lekwa; iphe bù ndu etso iya nù; be e-mekochaa bùru ndu iphere e-me. Ndu ono, akpuje iya nù ono bùru madzù mmanu be ephe bù. T'ephe byanù bya edzukobe; keeduru okpa; t'ephe phù l'ee-ye ephe oke egvu meru iphere nù l'ephe ha.

¹² O bù onye uzu ewotaje anma hùbe l'oku icheku. Yò bya egude ongu tsua ya gude kpùta ntekpe. Yò bùru okpu éka iya b'o gudeje eme iya. O -menyaa ya; egù agulahaa ya; ike agvù iya. Teke e tò ngùdu minì bù: aa-nonyaa; éhu atsua ya ume.

¹³ Ndu kapyinta bù eri be ephe egudeje ato. Yò bya egude iphe aakaje iphe kaa ya ége oo-me iya; bya egude nkò pyia ya. Yò bya egude komupasu tò ya ége oo-gba. Yò mee ya; yò dulephu l'o bù nwoke; mbù dukpo biribiri ége nwoke aduje. Yò woru iya je egvube l'ulo nte.

¹⁴ Mbù ége-a; yò gbutsua oshi sida; m'o bù sipuresù; m'o bukwanu achi, o haru yèle oshi odo, nòtsua l'oswa achiko vua. Ophu bù l'o dzaru oshi payinu; igwe achia mini mee ya; yò vua.

¹⁵ Oshi ophu e mephodoru iphe abujewaruru nkù. Yò haru hataje iya gude nyaa oku. Yò gude iya mekwaa oku; ghee buredi. Tèmanu Yò gbatakwa iya phù gude pyita ogwu balahaaru éja. Mbù pyia ntekpe dalahaaru iya pee.

¹⁶ Yò bya ekee nkù obu ébo chita ye l'oku; shia ya iphe. Yò bya ahua ya anù taa; tajia epho. Yò gudekwa iya phù nyaa oku; yò sù: “Mhm! Nta-a be éhu evuwa mu oku. Mu phùwaru oku nyaru.”

¹⁷ Yò bya achita ophu phodurunu gude pyita ogwu; mbù mee ya ntekpe; dalahaaru iya pee; l'abaru iya éja. Yò bya agulahaa anù iya; sù iya: “Dzoo mu; o kwa nggu bù Nchileke mu.”

¹⁸ E to nwekwa iphe ephe maru. Iphe te edodu ephe énya; ke l'e kwechiru ephe énya; k'ophu ephe ta aphudu uzo. Ege ono b'e mechiru ephe egomunggo; t'e b'o dù iphe e-doje ephe énya.

¹⁹ Ophu o dudu onye ophu asuje t'ia riedu oriri. Mbù ophu o dudu onye ophu maru iphe; mbù iphe doru énya ke t'o sù: “Nta-a bù iphe-a, mu hataru ye l'oku-a; bya egude icheku iya ghee buredi-a; bya egude iya hua anù taa; ?bù ophu phodurunu be mu e-gude mee iphe dù éji? mbù ?Bù kpukpurungu oshi be mu a-wata odaru pee?”

²⁰ O kwa ntu be oori. Mbù; o bù mkpòkoro egomunggo iya dephuru iya. Mbù; e tò budù l'oo-dù-ghe ike adzò onwiya. Ophu oosudu: “?O kwa l'iphe-a, ya gude l'éka-utara-a ta dudu iphe o bù?”

Onye oke; l'onye ndzota

²¹ “Nyatakwa iphe ndu-wa;

byiko Jékòpu; mbù nggùbe Ízurelu;
 kẹ l'ò kwa nggu bụ nwozi mu.
 Ọ kwa mu meru ngu nwozi mu.

Nggùbe Ízurelu; mu ta azahakwa ngu!

- 22 Mu mewaru emeswe,
 i mesweru mu asakahù l'ò bụ urukpu.
 Mu abya emee iphe dū ẹjì,
 i meru mu emishihu l'ò bụ ịjì ụtụ.

Lakfutanu mu;
 kẹle mu dzòwaru ngu ndzụ."

- 23 Nggùbe igwe;
 gua egvu ẹhu-òtso-ẹna;
 kẹ l'ò kwa Ojejoje meru iphe-a!
 Chishia mkpu ike nggùbe
 eliphe nọ lẹ mkpuli igwe!
 Unu byiswe egvu;
 unubẹ eze ugvu, nòtsuanu;
 mẹ unubẹ ọswa, nòtsua nù;
 mẹ iphe bụ oshì, nọ iya nù!
 Kẹle Ojejoje dzòwaru Jékòpu!
 O gudewa Ízurelu koshi ọdu-biribiri iya.

- 24 Ọwaa iphe Ojejoje ekfu;
 mbù onye ono, gbafutaru ngu ono,
 bụkwaru iya phụ, bụ onye
 kpuru ngu l'ẹpho.

- Ọ sụru: "L'ò kwa iya bụ Ojejoje;
 onye bụ iya meru iphemiphe ọbule.
 Yọ bụru mu tọsaru eligwe
 nwẹnkinyi mu;
 yọ daburu phorokotongu;
 bya abụkwaruphu mu
 tọsaru mgboko nwẹka-mu.

- 25 Ọ kwa mu emeje t'iphe ndu
 ekfuchiru Nchileke l'ugho kfuru
 haa ome ẹge ẹphe kfuru mee ẹge ọdo;
 mbù mu eme ndu aphụ àphụ eswe.

Mu ekfujekwaphu
 mmamiphe ndu maru iphe ifu;
 mee ya; yọ bụru iphe ẹswè.

- 26 Okfu, onye ejeru mu ozi
 kfuru bẹ mu emeje;
 yọ dū ẹge o kfuru iya;
 ẹge ono bẹ teke ndu mu
 ezije ozi kfukwaruphu iphe;
 mu emee ya ẹge ẹphe kfuru iya;
 mbù ndu sụru kẹ Jerúsalemu;
 sù l'ee-mekochakwa buru iya eburu ọdo;
 bya asụkwaphu kẹ
 mkpukpu, nòtsua lẹ Júda;
 sù l'ee-mekochaa kpua ya; mbù l'ẹke
 ọ dakpòshihukotaru;
 bẹ e-mekochaa mekwazikota.

- 27 Ọo mu sọru ebo: ‘Tashihu!
Mu e-me tẹ mini, nọtsua
l’enyimu ngu tashihukota.’
- 28 Ọo mu kfuru okfu kẹ
Sáyĩrosu; sụ:
ọ bụ onye echeru mu aturu mu.
Oo-mekota iphe dụ mu t’o mee.
Oo-kfu kẹ Jerúsalemu; sụ:
T’a kpụ-kwazi iya.
Ọo-byakwaphu ekfua
k’eze-ulo Nchileke;
sụ t’a tọkota ntọ-l’alị iya.”

45

- 1 Ọwaa iphe Ojejoje ekfuru
onye ono, ọ fọtaru t’ọ bụru
eze; mbụ Sáyĩrosu,
onye ọ lọtaru l’eka-utara
gude mekputakota iphe,
bụ mbakeshi, nọnu, byaru iya l’ifu;
bya egude nashikota iphe,
bụ ndu ndu eze ngwa-ọgu ẹphe;
guhashia ọzo gheberu iya ọnu;
k’ophu ẹ taa gụ-chihedu iya agụ-chi.
- 2 Mu e-vuru ngu ọzo
je arakashia ugwu ugwu;
nyakashia ọgu nggamgbo,
e meru l’ope; bya
egbukashia mgboro-igwè,
e gude tị-chia ọzo.
- 3 Mu a-nụ ngu ẹku, nọ l’ochi;
mbụ iphe-enweru,
e domiru l’ẹke dụ lẹ nso.
Onanu e-me t’i maru lẹ
mu bụ Ojejoje, bụ
Nchileke kẹ ndu Ízurelu;
onye ekuje ngu ẹpha ngu gẹdegede.
- 4 Ọ kwa onye mu eme ele bụ
Jékọpu ono, bụ nwozi mu ono;
mbụ Ízurelu ono, bụ onye mu
fọtaru nwẹka-mu ono.
Yọ bụru iya kparu iphe
mu kuru ngu ẹpha;
woru ogenyi mee ngu
l’ẹbe abụ l’i maru onye mu bụ.
- 5 “Ọ kwa mbẹdua bụ Ojejoje;
ophu ọ dọhekwa onye ọdo, nọnu.
A -gufu mbẹdua ta dọhekwa
Nchileke ọdo, nọnu.
Ọ bụ mbẹdua e-me tẹ ike
nọdu ngu; e gudekwaru
l’ẹ tị madu onye mu bụ;

- 6 k'ophu bụ shita l'ẹke
 ẹnyanwu ahataje jeye l'ẹke ọdaje
 b'a makwanuru
 l'ẹ tọ dūhedu onye ọdo,
 nọnu, ta bụdu mbẹdua.
 Ọ kwa mbẹdua bụ Ojejoje;
 ọphu ọ dūhekwa onye ọdo, nọnu.
- 7 Ọ kwa mbẹdua emeje
 t'iphoro nọdu; mekwaphu; ọchi anọdu.
 Ọ kwa mbẹdua emeje
 t'e nweru iphe;
 bukwaruphu mu emeje t'utsuruku tsua.
 Ọ kwa mbẹdua, bụ Ojejoje
 emekotaje iphemiphe
 ọbule-a.
- 8 Nggube imigwe;
 chia odobe-ẹka-ndoo ọchi mini;
 t'urukpu wufu iya awufu!
 Tẹ mgboko kpuhaa ọnu;
 tẹ ndzofuta kfufuta;
 k'ophu yele
 odobe-ẹka-ndoo
 a-chiko evu ugbo lanu.
 Ọ kwa mbẹdua,
 bụ Ojejoje meru iya dobe."
- 9 Nshọo onye etso onye
 meru iya nū uswo;
 mbụ onye ẹ te nwedu
 iphe ọdo, ọobu;
 gbahaa ite, a kpuru l'ura.
 Ura; ?ọojije ọ-kpụ-ite iphe ọokpu?
 Iphe i meru; ?ọo-nonyaa; sụ
 ngu l'i mekwaru iya; ya te nwe ẹka?
- 10 Nshọo nggube onye asuje nna
 iya: "Bụ ngunu bẹ kparu iphe
 ọ mụru ngu ẹge-a?"
 M'ọ bụ onye asuje nne iya:
 "Bụ ngunu b'i mụru mu
 ẹge-a?"
- 11 Ọwaa iphe Ojejoje ekfu
 ndo-ọ;
 mbụ onye nsọ kẹ ndu Ízurelu;
 mbụ iphe metaru Ízurelu.
 Ọ sụru agha: "Buhunu ole
 bụ kẹ t'unu wata mu ọji
 njikponu lẹ k'unwegirima mu?
 Tọo ?unu a-nọdu aturu
 mu ekemu ẹge mu e-me
 iphe mu gude ẹka mu mee?
- 12 Ọ kwa mbẹdua meru
 mgboko gēdegede;
 bya emee madzụ dobe iya.
 Ọ kwa ẹka mu;

bẹ mu gude ɬosaa igwe;
 bya edokakota iya
 mkpọ-kpodo l'ọ ha.

- 13 Ọ kwa mbedua meru ɬe
 Sáyírosu gbesi egbeshi
 gude koshi lẹ mu bu
 onye doberu ẹka ndoo.
 Mu e-mekota ọzo iya
 t'ọ du nhamunha.
 Ọo ya a-kpu-kwazi
 mkpukpu mu ono
 mee ɬe ndibe mu,
 a kpuru lẹ ndzu nweru onwephe.
 Ọphu oomekwa iya
 t'a kfu ya ọgwọ;
 m'ọ bu t'e bua ya nggo."

Ono iphe Ojejoje, bu Ọkaribe-Kakota-Ike ekfu.

- 14 Ọwaa iphe Ojejoje ekfu:

"Iphe e metaru l'alí Íjiputu;
 mękpo ngwa-aswa,
 shi lẹ Kúshi; jeyekpo lẹ
 gagorongu-gagorongu ndu
 ono, shitsua alí Seba ono;
 ephe a-lakfuta ngu;
 bukotaru nke ngu.
 Ephe e-libe shi ngu azu abya;
 awu kpọtikpoti awu-kfuta ngu.
 Ephe a-bya adashia ngu pee l'ifu; l'arọ ngu; su:
 'Nchileke nophu swiru ngu l'oswiya.
 Ọ bu Nchileke ono nwenkinyi iya bẹ nonu;
 Ẹ ɬo duhekwa Nchileke ọdo, nonu gufu iya.' "

- 15 Ọ bukpo oswi-okfu l'i bu
 Nchileke, anọduje edomi
 onwiya edomi;
 mbu nggube Nchileke,
 bu onye dzoru ndu Ízurelu.

- 16 Iphe bu ndu emeshi
 ntẹkpe bẹ iphere e-me.
 Mbu l'ephe a-chiko mehu beringu.

- 17 Obenu lẹ ndu Ízurelu bẹ Ojejoje a-dzo.
 Mbu l'adzodo,
 ọo-dzo ephe a-buru
 gbururu jeye lẹ gbururu.
 Ọphu iphere abyadu bya eme unu;
 ọphu unu abyadu bya eme
 beringu gburu jeye lẹ tutu yoyo.

- 18 Kele Ojejoje; mbu onye ono,
 bu iya meru igwe ono; suru:
 L'ọ kwa iya bu Nchileke;
 onye bu iya kpuru mgboko; me iya.
 Ọ bu iya meberu mgboko;
 ọphu o medu iya t'ọ daburu iphoro.
 Ọ kpọtaru iya t'e buru iya eburu.

Ọ sọru: “Ọ kwa mbẹdua bụ Ojejoje;
ọphu ọ dọhekwa Ojejoje ọdo, nọnu.

19 Iphe mu kfuru bẹ mu te kfukwa l'ezita.

Mu te jekwa ọnodu
l'ẹkalanu l'ali, ọchi agba kfu ya.
Ọphu mu asụkwa eri
Jékọpu ẹphe t'ẹphe chọo mu kẹ mmanu.

Mube Ojejoje ekfuje
ire-lanu; mu ekfuje iphe gbaru nū.”

20 Unu dzukobe wuru bya!

Unu nọkobe l'ẹkalanu;
unubẹ ndu ono, shi l'iphe
bụ mbakeshi wafu ono!
Ọ bụ ndu ta madu iphe bẹ ẹphe bụ;
mbụ ndu apajẹ ntẹkpe,
a pyiru l'oshi l'aghaphe;
mbụ ndu anọduje ekfu anụ
iphe ta adzọjedu madzụ ndzụ.

21 Unu kfunaa ege ọ dọ;

mbụ t'unu byanu echia okfu unu.
T'ẹphe nọkobe chọaru iya idzu.
?Bụ onye bụ onye
kfu hawaru iphe-a teke teru ẹnya?
?Bụ onye meru t'a maru iya
teke tehakpowaru etete?
?Tọ budunua mbẹdua,
bụ Ojejoje?
Odo bụ l'ẹ to nwekwa
Nchileke ọdo, nọnu;
a gufu mbẹdua.
Ọ bụ mbẹdua bụ Nchileke, doberu ẹka ndoo;
bya aburu mbẹdua bụ onye ndzọta.
Ẹ to nwehekwa onye ọdo;
m'a -gufu mbẹdua.

22 Ghanuaru mu ifu; phụ l'aa-dzọ unu ndzụ

unubẹ ndu mgboko jeye l'ẹke o jeberu;
kẹ l'ọo mbẹdua bụ Nchileke;
ọphu ọ dọhekwa onye ọdo.

23 Mu gudewa onwomu ria angụ.

Mu gudewa ọnu mu kfu
okfu onye doberu ẹka ndoo;
mbụ okfu ẹ-ta aladu azụ.
Mu kfuru sụ l'iphe bụ
madzụ e-gbushiru mu ikpere.
Yọ buru mbẹdua;
bẹ madzụ e-mekochaa gude erije angụ.*

24 “Ẹphe a-nọdu ekfu okfu mu; sụ:

‘L'ọ buphu Ojejoje nwẹnkinini iya;
bẹ odobe-ẹka ndoo;
mẹ ike nọ l'eka.’
Iphe bụ ndu ono phulihuru

* 45:23 45:23 Róm 14:11.

tso iya okfu ono
 bẹ a-bya awufuta;
 e mee ẹphe iphe-iphere.

- 25 Obenu l'iphe bụ eri ndu
 Ízurelu a-nọdu l'ẹka Ojejoje
 bụru ndu doberu ẹka ndoo;
 bya egude Ojejoje eku onwẹphe."

46

Agwa ndu Bábyilonu

- 1 Belu fowaru;
 Nébo bẹ fuwaru kpokongu.
 Mbụ lẹ ntekpe ẹphe ono
 bụwa anụ, evu-iphe
 yele eswi evuje iya.
 Mbụ l'iphe o vu anyị
 iya ntumatu;
 ẹge ono b'ọ bụru nwanụ,
 ike gvuru, evu iya ivu era.
- 2 Agwa ọbu l'ẹphe ha fuwaru kpokongu;
 mbụ chiko futsuaru ọọ.
 Ọphu ẹphe 'adudu ike
 dzọ onwẹphe.
 Ọ bụ ẹge ono; bẹ ẹphe nọ;
 e vuru ẹphe laa alị ọdo.
- 3 "Unu ngabeduduru
 mu phụ nchi;
 unubẹ ọnu-ulo Jékpọ;
 mbụ l'ẹge unu ha phọdu
 l'ọnu-ulo Ízurelu;
 mbụ unubẹ ndu ono,
 mu shi keshinu a tsutaru
 ime unu hata ono;
 mbụ mu ehekpelephu
 unu keshinu a mụru unu.
- 4 Mbụkpọ jeye unu akahụ;
 mbụ jeye ẹwo efua unu l'ishi;
 bẹ mu bụkpelekwaphu onye mu bụ;
 mu bụkpelephu onye gude unu.
 Ọ bụ mbẹdua meru unu;
 bụru mu a-nọdu apa unu mini ishi-ọba.
 Mu e-duta unu gude; dzọo unu ndzụ.
- 5 ?Bụ onye bẹ unu a-turu mu yeru?
 ?Bụ onye bẹ unu a-sụ lẹ mu l'iya ha?
 ?Bụ onye bẹ unu a-sụ
 l'ọ kwa onye dụ ẹge-a
 b'ọ dụ t'a turu yeru mu?
- 6 O nweru ndu evushije
 mkpọla-ododo l'ẹkpa ẹphe.
 Ẹphe achikoo mkpọla-ọcha
 tụa l'iphe aatuje iphe.
 Ẹphe eje ebuta onye ụzu

mkpòla-ododo t'ò bya
egude iya kpùtaru èphe ntèkpe.
A -kpùebetsua ya;
èphe awata òbaru iya èja.

7 Èphe apata iya dèe l'ukuvu paru.
Èphe eje eworu iya gvube l'òru iya.
Yò bùru èke ono, e gvuberu
iya ono bè oo-gvuru.
Òphu ò bùdu l'oo-gbe
gbeshighe l'èke ono;
a -kpò-ku iya; b'è tò zadù.
To nwe iphe adzò iya
l'iphe-èhuka iya.

8 Unubè ndu ono,
emeje iphe Nchileke
sùru t'è b'è meshi ono;
unu nyatakwa iphe-a.
T'ò nòdukwa unu l'obu!
T'ò nòdukwa unu l'òkpoma!

9 Unu nyatakwa iphe
mehawaru nù l'oge ohazu.
Ò kwa mbèdua bù Nchileke;
è tò dùhekwa onye òdo.
Ò kwa mbèdua bù Nchileke;
è tò dùhekwa onye òdo,
dù l'ò bù mu nònu.

10 Mu eshije l'òdungu;
mee t'a maru
iphe a-bùru ikperazù iphe.
Mu shi l'ede-nwede mee
t'a maru iphe e-mekochaa mee.
Iphe mu tuburu e-me;
Yò bùru iphe mu vu l'obu e-me.

11 Mu jeru l'ùzo ènyanwu-ahata
je ekua nwènu, erije anù;
bya ejemihu èke teru ènya
je ekua onye e-me iphe mu tuburu.
Iphe mu kfuru bè mu e-me!
Iphe mu rìru arìrì;
bè mu e-mekwa.

12 Unu ngabèru mu nchì;
unubè ndu òkpoma ono!
Mbù unubè ndu ono,
nòru odobe-èka-ndoo
ote-ènya ono.

13 Teke mu a-dzò unu
adùakwa ntse.
È to tehekwa ènya nshinu
teke mu a-dzò unu.
È ta anòhedu anòno; yo rua.
Mbù lè mu a-dzò ndu bu
lè Ùgvu Záyonu;
woru akpabiri mu nù ndu Ízurelu."

47

Adada Bábyilónu

- 1 “Nggube Bábyilónu;
nyizitakwa bya anọdu l'alì!
Shi l'aba-eze ngu nyizita
bya anọdu l'alì nggube Bábyilónu!
Kẹ l'ẹ to nwedu
l'ekukwadua ngu nwiru-alì;
mẹ onye dọ pelepele ọdọ.
- 2 Wota o-ji-l'ẹka mkpuma gude gwee nri;
nggu aphufu ulari-ifu ngu!
Yefu uwe ngu; gbaru ọkpa ọtu;
je erughakota nggele!
- 3 Ịi-gbaru ọtu; ẹ te kpuchidu iphere ngu.
Mu e-melata; ọphu
ọ dukwa onye mu a-ha.”
- 4 Mbụ l'onye mgbafula ayi ono;
bẹ epha iya bụ Ojejoje.
Ọ yẹbedua bụ
Ọkaribe-Kakota-Ike;
bya aburu Onye nsọ kẹ ndu Ízurẹlu.
- 5 Dalekwaphu ashì!
Je anọdu l'ẹke gbakotaru ọchi;
nggube nwada ndu Bábyilónu.
Kẹle nta-a b'e te ekuhedu
ngu eze nwanyi, nwetsuaru alì-eze.
- 6 Ndibe mu meru;
iphe eghulaha mu eghughu.
Mu eworu ndu ono,
bụ oke mu ono meru.
Mu nwuru ephẹ nụ ngu;
tịi phuduru ephẹ imiko.
I boru ephẹ ivu ẹra jeye
lẹ ndibe ephẹ, kahuru akahụ.
- 7 I kfuru sụ l'ịi-bụwaru
eze-nwanyi jeye lẹ gbururu.
Ọphu ị rị-vukpodua
iphemiphe ọbule-a;
m'ọ bụ t'egomunggo
gbarua ngu l'ẹge
o-mekocha dọ ephẹ l'ikperazụ.
- 8 Ọo ya bụ; ngabekpoduaphu nchị;
nggube ọ-nọdu-tusaru-ẹhu ono;
mbụ nggube ọphu arije
l'ẹ tọ dudu iphe eme ngu nụ;
mbụ ị sụje onwongu
l'ọ bụ nggu nwenkinyi nọ;
l'ẹ tọ dūhedu onye ọdọ;
a -gufu nggubedua;
l'ị tị byadu abụ nwanyi,
nji iya nwuhuru;
ọphu ume nwa emedu ngu.

- 9 Iphe labu-wa a-furu ngu
 le beregedengu;
 mbu l'ujiku lanu;
 be unwu ngu a-nwushihu;
 nji ngu anwuhu.
 Iphe labu ono a-bya bya
 emee t'ishi rua ngu ali.
 E ti metakwa iya l'agwogwoo.
- 10 “Ke l'i duwa onwongu mma
 l'anya l'iphe du eji, iime;
 nggu ekfua su l'e to dudunu
 onye phuru ngu nu.
 Yo buru mmamiphe ngu
 yele iphe i mutaru be dephuru ngu nu;
 mee ngu; nggu asu l'o bu
 nggubedua nwenkinyi ngu no;
 l'e to duhedu onye odo a gufu ngu.
- 11 Obenu le ndakfu a-dakfu ngu-a;
 to nwe iphe i gude adzo onwongu.
 Mbu l'ukpuruku, e-kpu
 ngu nu b'e ti kodu l'ako.
 Utsuruku, atsu ngu le
 bereggedengu b'e ti phudu l'uzo.
- 12 Mekpelekwaphu amamanshi ege iime iya!
 Nggu agbashikpelephu
 ogbo maa ege igba iya,
 bu iphe i shiru le nwata meta;
 m'o -buru l'o nweru-a uru,
 i rita iya;
 mbu; m'o -buru le nke ngu e-meghe-e.
- 13 Ishi iphe i kpatakotaru bu iphe o gbe
 mee ngu bu ike agvugvu.
 Ngwanu; te ndu ono,
 edzejeru ngu mkpokpo-odo;
 maru iphe e-me nu ono;
 mbu ndu ono, eleje enya
 le mkpokpo-odo;
 kashia iphe e-me
 l'onwa l'onwa ono lufutanu
 bya adzo ngu l'iphe
 abyaru ngu amuru!
- 14 Ephe du l'o bu eswa akpe,
 kpohuru nku.
 Oku a-dzukota ephe.
 Mbu ephe ta adzo-ghedu onwephe;
 t'oku ono be nwu
 phuraphura kefu ephe.
 To nwedu icheku,
 e gude anya oku a-no l'eke ono;
 ophu o dudu oku,
 aa-nodu le mgboro iya nyaa.
- 15 O buakwaphu iphe
 ephe a-du ike meeru ngu ndono;
 mbu ndu-a, unu l'ephe

shi teke i bú nwata seta
akanya-a; zúta aswa-a.
Éphe ha e-shiswekotalephu úzo;
óphu ó dúdu mé onye lanú,
byaru bya adú íke dzóo ngu.”

48

Ízurelu; bú 'anuganu

- 1 “Unu ngabé nchị l'okfu-a;
unubé onu-ulo Jékọpu;
mbụ unubé ndu ono,
eekulaje Ízurelu ono;
mbụ unubé eri Júda;
mbụ unubé ndu egudeje
épha Ojejoje eri nte;
l'akpọ-kuje Nchileke
ké ndu Ízurelu;
ọbu l'ẹ tọ dukwa ọphu
unu eme l'ire-lanú;
m'ọ bú l'odobe-ẹka-ndo;
- 2 mbụ unubé ndu ono,
kuru onwunu ndu shi
lẹ mkpukpu, dụ nsọ ono;
bya adakobe Nchileke ké ndu Ízurelu,
bụ Ojejoje,
bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike,
bụ épha iya.
- 3 Ọ búru teke teruru ẹnya bẹ
mu kfuru iphe mewaru nụ.
Mu gudekpoo onu mu
kfua ya; raa ya arara;
a makotaru;
a bya ele ẹnya;
mu emewaphu; yo emekota.
- 4 Kẹle mu mahawaru ẹge
i bú okwe-ikpokponyi;
mbụ ẹge i kweberu
ike b'i shihuleruphu
ike l'ọ bú ígwè;
mbụ l'ishì kpọru ngu
nkụ l'ọ bú ígwè.
- 5 Yọ búru iphe ono meru iphe
mu kfuhawaru ngu
iphe-a teke teruru ẹnya.
Tẹmanu yo mede;
bẹ mu vuhawaru úzo
raaru ngu iya arara;
k'ọphu ẹ tịi sụkwanu l'ọ bú
nte ngu meru iphe ono;
l'ọ bú nwọgvu ono,
i pyịru apyipyi ono;
m'ọ bú nwọgvu ngu

ophu i gude igwe kpua;
bẹ meru iya nụ.

6 I nùkotawaru iphemiphe ọbule-a.

Lekotawa iya ru ẹn्या!

Tii kwetadu iya?

Nta-a bẹ mu abya ọwata
ngu okoshi iphe ọphungu,
bụ iphe e domiru edomi,
ẹ tii madu.

7 Iphe ono bụkwa-a nta-a;

b'e meru iya;

e te mehaakwa iya teke teru ẹn्या.

Mbụ l'i tii nùbudua ya

'abụdu ntanụ-a.

Ọo ya bụ l'i tii sụ-ghedu

l'i matsuhawaru iya.

8 I tii nùbudua ya;

ophu ñimahaakwa ya;

mbụ keshinu ndiche

teke e te medua tẹ

nchị gụ-phongu ngu.

Kẹle mu maru l'i bụ

ọkpobe onye ẹregede;

mbụ; e shirue teke a muru

ngu kuta ngu o-kweru-ike.

9 Ọ kwa l'okfu ẹpha; mu meru

iphe mu eselakwadu ẹka azụ

l'oke ẹhu-eghughu mu.

Yọ bụru ẹge ee-me t'a jaje

mu ajaja meru iphe mu ta

nùbeheduru ngu oke ẹhu-eghughu mu;

k'ophu mu te emedu ngu t'i chihu.

10 Tii ledu; lẹ mu nùakwaru ngu anùnu;

ọle ẹ tọ bụkwa l'ọ bụ

mkpọla-ọcha.

Mu abyakwaphu bya ahụ

ngu l'ọku-uzu kẹ iphe-ẹhuka.

11 Ọ kwa l'okfu ẹhu mu;

mbụ l'okfu ẹhu nke mu;

bẹ mu gude eme iya.

?Nanụ ẹge mu e-gbe haa

t'e mebyia ẹpha mu?

Mu te ewokwaru ugwu,

gbaru mu nụ onye ọdo.

Ízurelu enweru onwiya

12 "Ngabeduduru mu phu nchị nggube Jékọpu;

mbụ nggube Ízurelu, bụ mu kuru iya:

Ọ kwa mbẹdua b'ọ bụ.

Ọ kwa mu bụ onye k'ọdungu;

bya aburu onye ikperazu.

13 Ọ kwa mbẹdua gude ẹka mu

tọo ntọ-l'alị mgboko-a.

Yò buru ẹka-utara mu;
 bẹ mu gude ɬosakota igwe.
 Mu -kua ẹphe; ẹphe awu-lihu byatashia.

14 Unu chiko byakota l'unu ha bya egebe nchi.

?Nanu nte ophu a-du ike
 kfushiaru unu iphe-a:
 mbu l'onye ono,
 mube Ojejoje fotaru ono
 e-meghe Babylonu iphe
 mu a-ri k'ome iya;
 mbu l'oo-du-ghe ike mee
 ndu Chalidiya ẹge o du iya te ya mee ẹphe.

15 O kwa mu; o kwa mbedua;

bẹ kfuru okfu ono.

O kwa mbedua;

bẹ kuru iya nu.

O bu mbedua;

bẹ dufutaru iya nu;

oo-me iphe o byaru

ememe t'o kfuru.

16 Unu bya anodu mu ntse;

gebe nchi l'iphe-a:

Keshinu keshinu;

bẹ mu te kfubudua okfu l'ezita.

Lẹ mbulembu bẹ mu no l'ẹke oome."

Nta-a bẹ Nnajiufu, bu Ojejoje ye ẹ Ume nk'iya ziwaru mu te mu bya.

17 Owaa iphe Ojejoje ekfu;

mbu onye mgbafuta ngu ono,

bu onye nsu ndu Izurelu.

O suru: "O kwa mu bu Ojejoje,

bu Nchileke ngu;

onye bu iya ezije ngu iphe,

a-duru ngu le mma;

onye bu iya akpo-zijeru

ngu uzo, ji-nodu eshi.

18 Dege o buru l'i geberu nchi

mee iphe mu suru t'e meje;

ehu-agu gege anodulephu

atsoru ngu l'o bu enyimu.

Odobe-eka-ndoo ngu

a-nodu atu biibii l'o bu

eyi eze enyimu.

19 Eri ngu gege aza igweligwe l'o bu eja.

Unwegirima ngu aburu

'aguta aguta l'o bu akpuru esusa.

Epha ẹphe ta byadu bya achihu achihu;

ophu ẹphe abyadu bya

aburu kpurupyata l'ifu mu."

20 Unu kwafu le Babylonu!

Unu gbalakwaaru ndu Babylonu!

Unu kpo geru geru;

kfua ya t'a nukota iya!

Unu zia nzi t'o rukota ẹke

- mgboko jebetsuaru!
 Iphe unu e-kfu bu le
 Ojejoje dzowaru nwozi iya ono, bu Jékòpu.
 21 Egu mini ta gudu ephe teke
 o duru ephe swee echi-egu;
 mbu o meru; mini eshi
 l'ikelegvu atsoshiru ephe.
 O kùkporu ikelegvu;
 mini awata awushi.
 22 "Ndu eme iphe du eji;
 be ehu ta dujekwa agu."
 Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

49

Onye ozi Ojejoje

- 1 Unu geberu mu nchi unube
 ndu bunyabe eze enyimu!
 Unu nukpoduduphu
 iphe-a unube mbakeshi,
 butsua l'eke teru etete!
 Ojejoje kuru mu ru
 temanu a mua mu.
 O buru teke mu nokwadua
 l'epho nne mu b'o kuru mu epha.
 2 O meru onu mu;
 yo tsu nko l'o bu
 ogu-mbeke, a baru ababa;
 bya domia mu le mkpuli eka iya.
 O meru mu; mu adu l'o
 bu akfu, a raru arara;
 bya eworu mu ru-mia
 l'iphe ooyeje akfu iya.
 3 Yo su mu: "I bukwa nwozi
 mu nggube Izurelu.
 Onye bu nggu be mu e-gude
 koshi ege mu du biribiri."
 4 Obenu le mu sukwanuru:
 "Mu seekwaru eza o-la-l'iyi.
 Mu aswi-gbushileruphu
 onwomu k'iphoro l'iphe
 bu iphe-mmanu.
 Obenu; l'iphe gbaru mu bu
 l'eka Ojejoje b'o no.
 Ege ono b'o bu Nchileke
 e-bu mu nggo."
 5 Yo be nta-a Ojejoje asu;
 mbu onye ono, moru mu
 l'ime epho te mu buru nwozi iya;
 dulataru iya unwu Jékòpu azu;
 chikobe unwu Izurelu chitaru iya.
 Kele mu bu onye aakwabẹ
 ugvu l'enya Ojejoje;

ẹge ono b'ọ bụ Nchileke
mu bụ ike nke mu.

⁶ Ojejoje asụ:

“Ẹ tọ bụlekwa t'ị bụru nwozi mu;
dulataru mu ndu ikfu Jékọpu azụ ọdo;
nggu edulataru mu ndu kẹ Ízurẹlu;
mbụ nwa ndu ọphu mu doberu.
Mu e-mekwa ngu phụ t'ị
bụru iphoro l'ẹke ndu
ẹ ta bụdu ndu Ju nọ;
k'ọphu ii-me tẹ ndzọta
mu rua ẹke mgboko jeberu.”

⁷ Ọwaa iphe Ojejoje ekfu;
mbụ onye ono, bụ onye
mgbafuta; bya aburu onye
nsọ kẹ ndu Ízurẹlu.
Ookfu iya anụ onye ono,
mbakeshi akpofu akpofu
l'akpọ-yiru iya ukuvu ono;
mbụ onye ono, bụ nwozi ndu ishi.
Ọ sụru iya:

“Lẹ ndu eze e-mekochaa; phụ ngu;
wụ-lihu.
Ndu bụ ishi a-phụ ngu; daaru ngu pẹe.”
Onye e-me iya bụ Ojejoje;
onye ono, emeje ire-lanụ;
mbụ Onye nsọ ndu Ízurẹlu,
bụ onye ọtatu ngu.

Eewophuta Ízurẹlu azụ

l'ọnodu iya

⁸ Ojejoje sụru:

“L'oge kẹ ọme iphe-oma -rulephu;
ya emeeru ngu iphe-oma.
Oge kẹ ndzọta -ruta;
ya adzofuta ngu.
Ya a-kwakọbe ngu;
mee t'ị bụru iphe mu lẹ
madzụ e-gude gbaa ndzụ;
gude mee alị ono t'ọ lata
azụ l'ọnodu iya;
mee t'unu bya ebua l'alị unu ono,
daburu ochobo nta-a ono.

⁹ Mbụ t'ị sụ ndu ono,
a kpuru lẹ ndzụ ono:

“T'ẹphe lufuta;'
nggu asụkwaphu ndu nọ l'ọchi:
“T'ẹphe nweru onwẹphe.”
Ephe adụ l'ọ bụ
unwu-aturu, akpa nri
l'iku esu-uzo;
phutsua nri l'ugvu,
dutsua chafu chafu.

- 10 Ègu ta abyadu bya agu ephe;
 òphu ègu mini 'abyadu bya agu ephe;
 òphu okpomòku,
 shi l'echi-ègu;
 mē òphu shi l'anwu te ekpodu ephe.
 Ò bú onye imiko ephe dū;
 a-nòdu edu ephe.
 Òo-nòdu edu ephe
 l'iku ogba-mini.
- 11 Mu e-me t'ugvu ugvu mu bukotaru uzo.
 Ège ono bē aa-kpa eze uzo; yò hatsua l'eli.
- 12 Lenu! Ephe e-shitsukwa èke teru enya;
 ndu shi l'uzo isheli; ndu eshi
 l'uzo enyanwu-ariba;
 ndu eshitsua uzo Sinu."
- 13 T'igweli tee eswa;
 èhu atsòo mgboko ena.
 Ònube ugvu; unu byiswee egvu!
 Kéle Òjejoje dūwaru ndibe iya ike.
 Òo-phuru ndibe iya ono,
 shi eje iphe-èhuka ono imiko.
- 14 Obenu lē Záyonu suru:
 "Òjejoje ta aritajehekwa mu.
 Nnajiufu mu zahawaru mu."
- 15 Nne; ?òozahaje nwa, angu iya era l'òkpoma;
 ké t'è b'ò phuru nwa,
 bú iya paru èphò ime iya imiko?
 Ò nwekwaru ège òo-dū;
 yò zahaa ya;
 òbule mbèdua ta azahadu ngu!
- 16 Lenu; mu deekwaru epa
 ngu l'òbechere-èka mu;
 òphu mu azahajèdu
 ùpho-mkpuma ngu ono azaha.
- 17 Ùnwu ngu gudewa oso alata.
 Ndu ono, bú ephe meru
 ngu t'ì chihu ono alufuakwa.
- 18 Palikpoduduphu apali;
 chikaa enya achika!
 Ùnwu ngu l'ephe ha
 dzukoru; l'awukfuta ngu.
 Òjejoje suru:
 K'òphu ya nòo;
 bē ii-mekochaa kwaa ephe okwa ngwa.
 Mbù ii-gude ephe kwaa
 onwongu l'ò bú
 nwamgbòko, abya òla nji.
- 19 "A makwaru-a l'e
 mebyishiru ngu; nggu adaburu ochobo;
 egbara akfua ngu.
 Òbule tsube nta-a;
 bē ì tji dzuhedu ndibe ngu ebubu.
 Ndu ono, shi akpapyaa

ngu ishi a-nòdu ngu ote-nya.

- 20 Ùnwegirima ono,
a mụshiru ngu teke ono,
 jino l'aphụ ono
e-mekochakwaa kfu ya;
nggu egude nchị ngu nua ya;
'L'ẹke-a hanụkakwa ayi nwanshị ebubu;
 chofunuaru ayi alị ẹke ayi e-buru!'

- 21 Teke ono; bẹ ii-kfu l'ime obu ngu; sụ:
 ?Bụ onye mụshiru mu
igweligwe ùnwegirima ọwaa?
Obenu l'unwu mu;
bẹ kpolashihuwaru nụ;
 mụ agbaru ẹka.
Mu aburu onye a kpuru lẹ ndzụ;
laa alị ndu ọdo;
?Bukwanu onye zushiru mu ndu ọwaa;
l'ẹke ọ kwa mbedua nkinyi
 mu bẹ phodurunu.
Ndu ọwaa; ?bụ awe bẹ ẹphe shikwanu?"

- 22 Ọwaa iphe Nnajiufu, bụ Ojejoje ekfu:
"Lenu; mu e-pheru mbakeshi, nọsuanu ẹka.
Mu a-paliru ọha, nọsuanu
 ekwa-ohubama mu.
Ephe e-gude ẹka ẹphe
kulataru ngu ùnwegirima ngu:
 ndu k'unwoke;
kwọru ndu k'unwanyị l'ukuvu
 kwọataru ngu.

- 23 Ndu eze a-buru nna, ehe ngu nụ.
Ndu eze-nwanyị aburu nne, ehe ngu nụ.
Ephe a-nòdu ebyiru ngu ikpere;
 l'eburu ngu ifu l'alị.
Ephe e-gude ire mịchaa udzu,
 nọ ngu l'ọkpa amịcha.
Ọ bụ teke ono;
bẹ ii-ma l'ọ bụ-a mu bụ Ojejoje;
lẹ ndu atụ ume atụ-kobe mu;
 b'e te yedu ẹnya mbo."

- 24 ?Onye a-nataghekwanu ndu
soja iphe ẹphe lutaru l'ogu tọo?
Tọo ?aanafu-ghe ndu akirishi
ndu ẹphe kpataru lẹ ndzụ?

- 25 Obenu lẹ Ojejoje sụrụ:
"Ee! Ndu a kpuru lẹ ndzụ;
 bẹ aa-naphuta azụ!
Iphe ndu iwe kwaru
l'okwata bẹ aa-natakwapụ ẹphe.
Ndu etso ngu ọgu bẹ ya
 e-tso ọgu.
Ya abya adzọo unwu ngu.

- 26 Ndu akpa ngu ẹhu;
bẹ ya e-me t'ẹphe taa anụ onwẹphe;

ẹphe a-ngu mee onwẹphe jeye
 yo melahaa ẹphe l'ẹnya l'ọ bụ mẹe.
 Ọ bụ teke ono; ẹẹ ndiphe
 mgburumburu a-ma l'ọ bụ yẹbe Ojejoje
 bụ onye adzoje ngu nụ.
 Ọ bụ iya bụ onye agbataje ngu nụ;
 bụru iya bụ Ọkaribe kẹ Jékọpu."

50

¹ Ojejoje sụru:

"Nanụ ẹkwo, ya deru nụ
 nne unu gude chifu iya?
 Ndu ya nji ụgwo;
 ?bụ onye ole ẹ ya woru unu ree?
 Ọ kwa iphe dū ẹji unu;
 kparu iphe mu gude woru unu ree.
 Ọ bụ iphe dū ẹji,
 unu eme meru iphe a chifuru nne unu.

² Lẹ ya byaru; ?bụ ngunu
 meru iphe ẹ to nwedu onye nọ l'ẹke ono?
 Teke ya kuru oku;

?bụ ngunu meru iphe
 ẹ to dudu onye zarụ nụ?
 ?Bụ ẹka iya hanuka
 mkpụrukpu k'ọ gbata unu ọọ?
 ?Tọ l'ọo ike ta nọdu iya k'ọdzo unu ọọ?
 Ọ kwa mbà mmanu ẹ ya a-ba;
 mini atahụ l'eze ẹnyimu.

Ya ewojeru ẹnyimu mee;
 yọ bụru echị-egu.
 Egu mini eworu ẹma,
 nọ iya nụ gbushia;
 yo reshihu; kẹle mini ta nọhedu iya.

³ Ọ bụ mu meru tẹ
 akpamigwe gbakọta ọchi;
 jihu kpalungu.
 Mu abya emee t'uwe-aphu
 bụru iphe o kpuchije onwiya."

Onye ozi Ojejoje erube ishi

⁴ Nnajiufu, bụ Ojejoje nwaru
 mu ire ndu maru ẹkwo
 tẹ mu maru okfu,
 mu e-gudeje agboli onye ike gvuru.
 Ooteje mu l'utsu mbọku-mbọku;
 bya akpalia nchị mu;
 yọ nulahaa iphe abya ememe.

⁵ Nnajiufu, bụ Ojejoje mewaru
 nchị agu-phohu mu;
 ọphu mu ekwefujeduru iya ikè;
 ọphu mu aladu azụ azụ.

⁶ Mu woru okpurukpu-azu mu
 doberu ndu ọphu chiru mu iphe;
 bya eworu agba doberu

ndu feshiru mu ẹji-agba;
 ọphu mu ewohadu ifu mu
 t'ẹ b'a aja mu ewena;
 ta gbụ mu ọnu-mini.*

7 Keshinu Nnajiufu,
 bụ Ojejoje agbajeru mu
 mkpu; bẹ iphere ta byadụ bya eme mu.
 Yọ bụru iya kparu iphe mu
 shihuru ike l'ọ bụ mkpuma;
 yọ dokwa mu phu ẹnya
 l'iphere te emedu mu.

8 Onye aharu mu enge nọ mu ntse.
 ?Bụ onye e-kobeghe mu okfu?
 T'ayi kpogba nū iya!
 ?Nanū onye ọbu, ekfu l'ọ
 nweru iphe mu meru?
 T'onye ọbu lufutanu alufuta!

9 K'ọphu ọ bụ Nnajiufu,
 bụ Ojejoje bụ onye
 agbajeru mu mkpu;
 ?Bụ onye e-kpegbughe mu?
 Ndu ọbu a-chịko kashihu
 l'ọ bụ uwe; yọ bụru nra e-rikota ẹphe.

10 ?Bụ onye l'unu ha atsu Ojejoje egvu;
 l'eme iphe nwozi iya kfuru?
 Mbụ onye eje ije ọchi;
 t'ọ phuje iphoro;
 t'onye ono tukobe ẹpha Ojejoje ishi;
 dakobe Nchileke iya!

11 Obenu lẹ nta-a;
 iphe bụ ege unu ha aphụ-nwu ọku;
 mbụ unubẹ ndu mutatsuaru
 ọku l'itsu-ọku unu parụ;
 unu jenu; unu gude iphoro ọku unu je ije!
 Unu gude itsu-ọku,
 unu mutaru ọku; yọ nwu enwunwu je!
 Owaa iphe unu a-nata l'ẹka mu ndo-ọ:
 Ọ bụlephu ntakwuru; bẹ unu a-nọdu eje!

51

Aadụ Záyonu ike

- 1 "Unu ngabẹru mu nchi;
 unubẹ ndu eme t'unu bụru
 ndu doberu ẹka ndoo;
 mbụ unubẹ ndu achọ Ojejoje.
 T'ẹnya unu nọdukwa
 l'ikelegvu ono, bụ ẹka
 a kụkpotaruru unu ono;
 mbụ l'ẹke ono, e gvutaru unu ono!
- 2 Unu nyatakwa nna unu oche, bụ Ẹbirihamu!
 Unu anyata Séra, bụ iya parụ ẹpho-ime unu!

* 50:6 50:6 Mát 26:67; Mak 14:65.

Teke mu kuru iya b'o shi dü nanu.
Obenu le mu goru iya onu;
mee ya; yo bya adu l'igwe.

- ³ Ojejoje a-du Záyonu ike;
bya aphuaru iya imiko l'iyi, yiru iya.
Ali iya ono, shi buwaru
echi-egu ono;

be oo-me t'o du l'o bu Idenu.
Kpokpokirikpo ali iya ono
agho; buru mgbabu Ojejoje.
O bu teke ono be oo-wata ote eswa;
ehu atsolahaa ya;
yo kelelahaa ekele;
gulahaa egvu.

- ⁴ Ndibe mu; unu ngabekwaru mu nchi!
Oha mu; unu nukwaa iphe mu ekfu!
Mu a-turu unu ekemu;
mbu l'ikpe nhamunha ono,
mu ekpeje ono a-bukwaru
iphoro duru iphe bu mbakeshi.

- ⁵ Mu a-dzo unu egwegwa.
Adzodzozo unu nokwa ntse.
O bu mbedua e-kpe iphe
bu mbakeshi ikpe.
Ndu bunyabe eze enyimu
ele enya mu.
Ephe chiru enya dobe
l'ele te mu bya adzozo ephe.

- ⁶ Unu palia enya; lee l'imeli!
Unu elee enya le
mgboko-a!
Igwe e-mekochaa
phukashihu l'o bu
enwuru-oku;
mgboko akahu l'o bu uwe.
Ndu bu iya nu anwushihu l'o bu ijiji.
Obenu l'adzodzozo, mu a-dzo
ephe a-no gburu jeye le gbururu.
Mu ta bu-buhudu onye
edobe aka ndoo abu-buhu.

- ⁷ Unu nukpoduduphu iphe
mu ekfu; unube ndu maru vudo nhamunha;
mbu unube ndu ekemu mu no l'obu!
Unu ba tsujekwa egvu
l'onu, madzu ako unu;
ophu o dujekwa unu
biribiri teke eeme unu iphe-iphere;

- ⁸ ke l'o bu mkpu a-ta ephe l'o bu uwe;
nra eria ephe l'o bu ukpo.
Obenu le mu a-buru onye
doberu aka ndoo
gbururu jeye le gbururu.
Mu anodu adzokota madzu

l'iphe bụ ọgbo sweru esweswe.”

9 Tehu etehu!

Tehu yee ike l'ọ bụ uwe;
nggube agburu-ẹhu Ojejoje!
Tehu ẹge i shi tehu l'ohazu;
mbụ l'ọ bụ ẹge i shi tehu
l'ogbo, swetsuarunu teke ndiche.
?Tọ bụdunua nggu bụ
onye buru Réhabu kpurukpuru;
mbụ sụru ẹjo anụ ono
iphe yo phe ya l'azụ iya ọphu?

10 ?Tọ bụdunua nggu bụ onye

ono, meru eze ẹnyimu;
yọ tahu;
mbụ mee; mini, nọ l'ẹbo atashihu;
mbụ nggube onye meru
uzo adaburu pongu l'ime eze ẹnyimu
k'ọphu ndu ono,
a dzowaru ndzụ onó wụ-swetaru?

11 Ọo ya bụ ẹge ndu ono,

a dzowaru ono a-lata.
Ephe a-nọdu azụ egwu abahụ Záyonu.
Ote-ẹswa aburu okpu,
ephe e-kpu gbururu jeye.
Ehu-otso-ena; me ẹswa e-ji ephe ẹhu;
aphụ yele ude a-gba mgbalanụ.

12 “Ọ kwa mbedua;

mbụ mbedua gèdegede
bụ onye bụ okpu-ikike unu.
?Bukwanu ngunu bụ
kẹ t'unu atsu madzụ mmanu egwu;
mbụ unwu madzụ,
bụ iphe ephe bụ bụ ẹswa;

13 kẹ t'unu zahaa Ojejoje, bụ onye meru unu;

mbụ onye bụ sụsaru igwe;
bya aburu iya tọru ntọ-l'alị mgboko;
mbụ kẹ tẹ ntsumu-egwu
ripyabe unu tekenteke ẹge ono;
l'okfu ẹhu, egwu onye
akpa unu ẹhu damudamu;
mbụ onye bụ iphe
o fuberu ifu bụ t'ọ gbushia unu?
Kẹ l'ẹge-a ẹhu,
egwu onye akpa unu ẹhu
damudamu ta dudu iphe ome unu;

14 Ndu ono, a tūru mkpọro ono;

bẹ a-tufu egwegwa
t'ephe nweru onwephe;
k'ọphu ephe ta nwushihudu
l'oka-mkpọro; ọphu egwu nri; te me ephe.

15 Kẹ l'ọ kwa mbedua bụ Ojejoje;

bya aburu Nchileke unu;
mube onye akpalije mini
l'eze ẹnyimu; akpara iya

atua daa oke oda.

Ojejoje, bu

Okaribe-Kakota-Ike bu epha mu.

- 16 Mu wowaru okfu mu ye unu l'onu;
bya egude obehere-eka mu kpuchia unu.
Mbụ mube onye ono,
bụ mu dobekotaru igwe l'oru iya;
bya aburu mu tokotaru
nto-l'alị mgboko;
temanu yọ buru mu
suru ndu Záyonu:
'Unu buakwa ndibe mu.' "

Aanmaru ndu Jerúsalemu okwa

- 17 Tehu! Tehu etehu!
Tehu; gbeshi nggube Jerúsalemu;
mbụ nggube onye ono,
shi l'eka Ojejoje nata okoro
oke iphe-eghughu iya ngua;
mbụ nggube onye ngufuru
ipoti iphe ono, emeje
madzụ akpọ kulakula;
mbụ ngua ngua urukutu iya.
- 18 Unwegirima iya ono l'epha ha,
bụ yebedua, mụshiru ephe
ono ta dudu m'ọo onye lanu,
akpọ-ziru iya ụzo.
To nwe unwegirima ono;
m'ọ bu onye lanu esekputajiya l'eka.
- 19 Ndakfu-a dakfuwaru
ngu ugbo labu-a;
?bụ onye a-sụ ngu gberuma;
eyifu; kpurupyata;
ejo egu; mę ọgu a-furu ngu;
mbụ; ?bukpo onye a-suje ngu ka?
- 20 Unwu ngu be meji tofukotawaru;
ephe awushiru l'iku esu-uzo
l'ọ bu ele, daru l'onya.
O bu oke ehu-eghughu
Ojejoje be phuppyaberu ephe;
mba, qobaru ephe angawa ephe ehu.
- 21 Oo ya bu ege-a;
nukpoduduphu iphe-a
nggube onye ono,
eemekaru iphe;
mbụ nggube onye e meru;
nggu akpọ karikari l'e ba
bụ l'ọ bu męe b'i nguru;
- 22 Owaa iphe Nnajiufu, bu Ojejoje ekfu;
mbụ Nchileke ngu,
bụ onye ono, agbajeru
ndibe iya odzori ono.
O sụru: "Tii phudu;
mu nafuakwaru unu

okoro ono meru;
unu akpọ galagala ono l'ẹka.
Ipoti oke ẹhu-eghughu mu ono;
bẹ unu ta anguhedu ọdo.

- 23 Mu a-paru iya pẹe ndu ono,
anu unu aphụ ono;
mbụ ndu ono, sụru unu:
'T'ii daburu; kpube ifu l'alị;
t'ẹphe bya enyia ngu
gòdógòdó!
Nggụ eworu
okpurukpu-azụ ngu mee alị;
t'ọ bụru woroworo, madzụ eshi."

52

- 1 Tehu! Tehu etehu; nggube Záyonu!
Yee ike l'ọ bụ uwe!
Yee uwe, e-me; t'ị dū biribiri l'enya.
Nggube Jerúsalemu,
bụ mkpukpu ono, dū nsọ ono.
Ndu akpapyi; ẹphe lẹ ndu, aasọ nsọ
ta abatakwa l'ime ngu ọdo.

- 2 Jishia udzudzu, nọ ngu nụ!
Gbeshi; nọdu anọdu;
nggube Jerúsalemu!
Tufu ẹgbirigba, a tūru ngu l'olu;
nggube ada Záyonu ono,
a kpuru lẹ ndzụ ono!

- 3 Qwaa iphe Ojejoje ekfu: "L'e shi ree unu erere; ọphu a natadu aswa ishi unu. Ọo ya bụ l'e tee gudekwanu okpoga agbata unu."

- 4 Ishi iya aburu l'ọo iphe Nnajiufu, bụ Ojejoje ekfu ndọ-ọ: "L'ọdungu; bẹ ndibe mu shi laa Íjiputu je eburu. Tẹmanu yọ bụ-worua bẹ ndu Asiriya shi akpa ẹphe ẹhu."

- 5 Qwaa iphe Ojejoje ajikwanu ndọ-ọ: "Buhunu ngunu dū ẹge-a. Nta-a b'a kpukoru ndibe mu l'e b'ọ dū iphe ẹphe meru. Tẹmanu ndu ishi ẹphe egude ẹphe eme iphe-ọchi." Ọ bụ iphe Ojejoje ekfu ndono. "Iphe bụ mkpürumkpuru bẹ ẹphe ekfubyishi ẹpha mu tekenteke.

- 6 Ọo ya bụ lẹ ndibe mu a-maru ẹpha mu. Mbụ l'o be mbọku ono bẹ ẹphe a-maru l'ọ bụ mbẹdua kfuhawaru iya!" Iye. Ọ bụ mbẹdua gẹdegede.

- 7 Ọ kwanu iphe ùgvù;
o shi l'eli ugvu ugvu;
phụ onye gude ozi-oma abya;
mbụ onye ezi ozi nchị ọdu ndoo;
onye, ozi ọ byaru ezizi dū mma;
onye byaru ozi kẹ ndzọta; l'asuje Záyonu:
"L'ọ kwa Nchileke ngu bụ ishi!"

- 8 Gebeduduphu!
Ndu nche ngu atukwa uzu.
Ephe tuko atụ okokooko
kẹ l'ẹphe e-gude ẹnya ẹphe
phụ Ojejoje teke ọo-nọdu alata lẹ Záyonu.

- 9 Unu byiswekota egvu

ẹhu-otso-ena ugbo lanu
unube mkpokpo iphe no le Jerusalemu;
kele Ojejoje duwaru ndibe iya ike.

O dzowaru Jerusalemu.

- 10 Ojejoje a-rukota ẹhu;
gude ike iya, du nsọ dzoo ndibe iya;
iphe bu mgboko a-phukota iya.

- 11 Unu gbeshi!

Unu gbeshi!
Unu wufu l'eke ono!
Unu be ebyikwa ẹka l'iphe aasọ nsọ!
Unu sefukwa iya ẹka!
Unu mekwaa onwunu
emekwa;

unube ndu ono,
mbu unube ndu ono,
evuje ngwokongwoko
eze-ulo Nchileke!

- 12 Obenu l'unu ta alakwa le
gburugburu;
ophu unu 'agbakwa phuphupu ala;
kele Ojejoje e-vutaru unu ọzo.
Mbu l'ọ bu Nchileke ke ndu
Izurẹlu a-buru onye e-kperu unu azu.

Iphe, nọru Nwozi ono

- 13 "Lekwa; nwozi mu e-mekwa
umere onye maru iphe.
Aa-pali iya eli; gu-lia ya
oreke-imeli; shi ẹge ono palia ya ifu nshinu.

- 14 O bu ẹge o gbaru ugbugba meru;
ekpa-oyi anyia ndu,
du l'igwe, phuru iya nu.
E ta phubua onye gbaru ẹge ono;
mbu l'e to dukpodua
l'ọ bu madzu le phuu.

- 15 O kwaphu ẹge ono;
be ọo-du igweligwe
mbakeshi biribiri.
Ndu eze be ọo-kpo okfu;
ke l'ephẹ a-phu iphe
e te kfuduru ephẹ.
Ege ono be iphe ephẹ ta
nubudua le nchi e-do ephẹ ẹnya."*

53

- 1 ?Bu onye kwetaru ozi, ayi ziru.
?Bu onye b'e meru t'ọ maru
l'ẹka Ojejoje du iya?

- 2 Ke l'ọ no iya l'ifu vua
l'ọ bu oshi, ruru iru;
mbu l'ọ bu ogharagba oshi,

* 52:15 52:15 Róm 15:21.

gbafutaru l'alì ọkponku.

È tọo madu mma;

tọ dọ ugwu l'anya.

Ugbugba iya te egbe

agudu madzọ ẹgu k'iche.

3 Ndiphe kpọru iya ẹbo-ẹbo-l'afu; jika iya.

Ọ bụ nwoke, aphụ tsọru;

iphe-ẹhuka akwọwaru iya ẹhu;

ọobuje; ndiphe -phua ya;

ẹphe aghaa ifu l'ibiyi ọdo.

A kpọru iya ẹbo-ẹbo-l'afu;

tọ dọ iphe ayi guberu iya.

4 Obenu l'ọ bụ iya;

bẹ vutaru ẹhu-otsu-ume ayi;

bya evuta aphụ ga atsọru ayi.

Ayi gbẹ rịa l'ọo Nchileke àhù iya àhùhù;

l'ọo ya chitsuru iya;

l'anụ iya aphụ.

5 E yeru iya ọru l'ẹhu;

okfu l'ayi mesweru.

E chiru iya pyaapyaa;

k'iphe dọ ẹjì, ayi meshiru.

Ọ bụ aphụ, a nuru iya;

mekochaaru mee t'ẹhu dọ ayi agu.

Yọ bụru ọnya ẹchachi,

e chiru iya b'e gude mee tẹ ayi ka mma.

6 Ayi l'ayi ha kpaphuhuru

akpaphuhu l'ọ bụ aturu, phuru ọzo.

Onyenonu chebewaru ifu l'ẹke, dọ iya mma.

Ọ bụ lẹ Ojejoje wowaru ẹjo iphe,

ayi meru l'ọ ha tọ-kobe iya l'ishi.

7 "A kparu iya ẹhu;

mee ya kpakpawowo;

ọ bụ l'ẹ to kfudu okfu.

A kputaru iya l'ọ bụ

onye kpọ nwaturu eje egbugbu.

Yọ daa ashì l'ọ bụ aturu,

nọ l'ifu ndu akpọ iya ẹjì;

to kfu m'ọo okfu lanu.

8 A kparu iya ẹhu;

kpee ya nkfugbu;

kputa iya t'e je egbua.

To nwe onye kparu ishi iya;

kẹ l'e meru iya;

yọ chíhu l'alì ndu nọ ndzọ?

Yọ bụru emeswe, ndu nke

mu mesweru b'e gude chia ya iphe.

9 E doberu iya l'ili ẹke,

eelije ndu meru ẹjo iphe.

Yọ nwuhu; e lia ya l'ili oke amadu.

Ọ bụ l'ẹ to mebukwanua iphe-kpaa;

ọphu ọ dzubua ẹjo-ire."

10 "Obekwanu l'ọ bụ uche-obu

Ojejoje t'e merua ya ẹhu;
mee ya t'o jee iphe-ẹhuka ono.

Ojejoje abya eworu
ndzụ iya mee ngweja onye ikpe nmaru.
Oo-ka nka; phụ unwu nwanwa iya.
Yọ buru l'eka iya;
bẹ ee-shi l'eme uche-obu
Ojejoje l'emesi iya ike.

- ¹¹ Teke o jetsuaru iphe-ẹhuka ono;
bẹ oo-phụ iphoro kẹ ndzụ;
yo ji iya ẹpho.

Onye ono, doberu ẹka ndoo,
l'ejeru mu ozi ono
e-gude k'iphe ono,
o maru ono mee ndu,
dụ l'igwe t'ẹphe buru ndu
doboru ẹka ndoo;
Yẹbedua evutakwanu
iphe dụ ẹji, ẹphe meshiru.

- ¹² Oo ya bụ lẹ mu e-kevu iya
l'oke, gbaru ndu oke amadụ.
Yọ buru yeke ndu
ike ka l'ogu l'e-ke iphe
a kwaru l'okwata;
kẹ l'ọ togboru ndzụ iya jeye l'anwuhu.
A guru iya yeru ndu ẹjo
madzụ; kẹ l'ọ vutaru
iphe dụ ẹji ndu dụ l'igwe;
rochiaru ndu iphe dụ ẹji aro."

54

Obu, Ojejoje yeru Jerúsalemu

- ¹ Gwa egvu; nggube nwanyi,
ẹ-ta atsudu ime!
Mbụ nggube onye ẹ-ta mụbua nwa.
Byiswe egvu;
tua okokoko;
nggube onye ono, ime nwa te mebua;
kẹ l'unwegirima nwanyi,
a kpọru ẹbo-ẹbo l'afu a-kakwa l'igwe
karia kẹ nwanyi, nji iya nọ.
O bụ iphe Ojejoje ekfu ndono.
- ² Fọkaribe ụlo-ẹkwà ngu!
Nngu egesaa ẹkwa, e geberu
l'onu ụlo-ẹkwà ngu egesa!
Ba alọlakwa iya azu!
Nngu emee t'eri iya ka ogologo!
Mekwaa akpọbe iya; t'ọ kpọo abara!
- ³ Kẹ l'ii-jaa laa l'eka-utara;
jaa laa l'eka-ibiyita.
Unwu ngu phẹ a-natakota
iphe bụ mbakeshi alị ẹphe;
buchishikota mkpukpu ẹphe ono,

dabugbaaru ochobo ono.

- ⁴ Ba atsukwa egvu;
 l'iphe-iphere te emekwa ngu.
 Ba atsukwa egvu;
 l'ee-kfu ngu ifu lẹ ntụ;
 kẹ l'ẹ te emekwa ngu
 iphe-iphere.
 Ii-mekocha zahaa iphere ono,
 meru ngu teke ị bụ nwamgboko ono;
 ophu ịi-nyatadu ẹhu,
 a kparụ ngu
 l'ọ bụ onye nji iya nwuhuru;

- ⁵ kẹ l'ọ bụ onye ono,
 meru ngu nụ ono bụ nji ngu.
 Ojejoje, bụ
 Okaribe-Kakota-Ike bụ ẹpha iya.
 Ọ kwa Onye nsọ kẹ ndu
 Ízurelu ono bụ onye dzọru ngu nụ.
 Iphe eekuje iya bụ Nchileke
 kẹ mgboko gbaa mgburumburu.

- ⁶ Kẹle Ojejoje ono e-kulata ngu azụ;
 l'ị -bụ nwanyi, aalụ alụlu,
 a kpọ mgbereke;
 obu ta dụ iya mma;
 mbụ nwanyi, a luru lẹ nwata;
 nji iya aghaaru iya azụ.
 Ọ bụ iphe Nchileke ngu kfuru ndono.

- ⁷ “Ya harụ ngu kpọ nwukfu;
 obule ya a-phuru ngu-a imiko,
 ha nshinu dulata ngu azụ.

- ⁸ Ya gude iwe ghaaru ngu azụ;
 kẹ nwa teke ono.
 Obenụ lẹ ya e-yeru ngu obu
 gbururu jeye lẹ gbururu
 gude phuaru ngu imiko.”

Ono iphe Ojejoje, bụ onye dzọru ngu nụ; kfuru ndono.

- ⁹ “Iphe owaa gbe dukwa l'ọ bụ oge kẹ Nówa,
 bụ teke ya riburu iya l'utso,
 dụ l'ọ bụ k'oge Nówa ta
 abyahedu lẹ mgboko odo.
 Nta-a bẹ ya ribuwaru l'ẹ tịi
 ghuhedu mu eghughu l'anya odo;
 ophu ya ta 'abaheduru ngu mba odo.

- ¹⁰ Ẹ to nwedu mẹ iphe bụ ugvu,
 nmahukotaru jijiji;
 a foshikota unwu ugvu
 l'ẹke ọ nọtsua;
 obu, ya yeru ngu
 ta angadu anganga;
 ophu ndzụ ẹhu-agu ono,
 nggu l'iya gbaru ono
 te enwedu l'ọ chikahu.”

Ono iphe Ojejoje ono, aphujeru ngu imiko; kfuru ndono.

- 11 “Nggube mkpukpu,
 eje iphe-ehuka;
 tọ dọ onye agbaru ngu mkpu;
 tọ dọ onye adu ngu ike;
 ya e-gude ngorongoro
 mkpuma kpụ-kwazi ngu;
 gude mkpuma sáfàya tọ ntọ-l'alị ngu.
- 12 Ya e-gude mkpuma rubi
 kpua eli upho-mkpuma ngu;
 gude mgbubu, egbu ngerengere
 mee ogu-nggamgbo ngu;
 gude mkpuma, vugbaa oke
 aswa kpua upho-mkpuma ngu l'ọ ha.
- 13 Unwegirima ngu l'ephē ha;
 bu yēbe Ojejoje e-zi ephē iphe.
 Ege ono bẹ ii-buru lẹ nchị odoo.
- 14 Ee-shi l'uzo k'odobe ẹka ndoo;
 mee t'i nguru anguru.
 Ẹ to nwedu onye a-nodu
 akpagbu ngu akpagbu;
 iphe k'otsu egvu ta abya.
 Iphe kẹ kpaa a-nodu ngu ote-anya;
 ọphu ọbyahedu ngu ntse ọdo.
- 15 O -nweru onye chọru ngu
 okfu; b'ẹ tọ bụdu yēbedua b'o shi l'ẹka.
 Onye chọru ngu okfu
 e-mekochaa daa.
- 16 Tii phudu; ọ kwa yēbedua
 meru onye uzu, afajẹ eko
 jeye yo nwuta ọku.
 Yo gude iya kputa
 ngwa-ogu, dulephu mma k'ogu.
 Ege ono b'ọ bụkwaphu
 yēbedua meru onye
 mmebyi t'o mebyishia iphe.
- 17 Iphe, bu ngwa-ogu,
 e gude abyaru ngu ogu te eredu.
 Ege ono bẹ ire a-nma iya l'akpo;
 mbu iphe bu onye aturu ngu okfu.
 Ọ bu ono bu ọkẹ, ndu ozi kẹ
 yēbe Ojejoje ahata.
 Ọ kwaphu ege ono b'ọ bu ọdzori;
 ya agbaru iya ephē.”
 Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

55

Eku ndu mini agu

- 1 “Unu gebekwa!
 T'iphe bu onye mini agu
 byakwa bya anguta mini!
 T'onye ẹ-te nwedu okpoga
 byakwa bya azuta nri; ria!

T'ò byakwa bya agata m̐e;
 zùta mini ẹra eswi,
 ẹ te gudedu okpoga azù;
 to nwe ụgwo, aakfù.

² ?Bù ngunu kparu iphe
 unu akpaphu okpoga
 l'iphe ẹ-ta b̐du nri;
 l'ese ẹza iphe te ejidu epho?
 Tẹ nchì rua unu alì l'iphe ya ekfu;
 k'ophu unu e-ri ọkpobe nri.

³ Unu ngabẹ nchì; kp̐rita iya ntse!
 Unu ngbabe nchì l'iphe ya ekfu;
 k'ophu ndzù e-dzu unu.
 Unu l'iya a-gba ndzù,
 a-bù 'agvù agvù;
 Ya agooru unu ọnu-oma;
 bù ụkwa, ya kweru Dévidi.

⁴ Lekwa; ya meekwaru iya
 ishi; mee ya onye a-n̐du
 eleta iphe bù mbakeshi;
 b̐ru onye a-n̐du
 agbaru iya ekebe l'ẹke ẹphe n̐.

⁵ Lekwa; iphe bù mbakeshi
 ndu, ẹ t̐i madu;
 ẹphe ta ma ngu; b̐ ii-ku oku;
 ẹphe egude ọso l'agba abya;
 k̐ l'ọo y̐bedua bù Ojejoje;
 mbù onye nsọ k̐ Ízurelu;
 k̐ l'ọ mewaru ngu; nggu adù biribiri."

⁶ Lee ẹnya Ojejoje teke ii-phù iya!
 Raku iya teke ọ n̐kwadu ntse!

⁷ T'onye, bù ẹjo madzù;
 hakwaa ụzo, ootso.
 Onye eme ẹjì ahaa ẹjo ọriri iya.
 T'onye ono lakfutachia Ojejoje;
 phù l'ọo-phùru iya-a imiko;
 mbù t'ọ lakfuta Nchileke;
 phù l'ọo guru iya nvù;
 gua ya k̐ etsutsu iya.

⁸ "Ọriri nke mu ta b̐kwa nke ngu;
 umere mu ta bù umere unu."
 Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

⁹ "Ọ kwa ẹge igwe n̐-beru
 ote-ẹnya l'alì;
 bù ẹge ụzo mu n̐-beru
 ote-ẹnya l'ụzo nke ngu.
 Ọ kwaphu ẹge ono;
 b̐ ọriri mu n̐-be ote-ẹnya l'ọriri nke ngu.

¹⁰ Ọ kwa ẹge mini;
 y̐le aka-mini eshije l'igwe achi;
 t̐o la azù l'ẹke, o shi;
 'ab̐du l'ọ ruru alì;

mee iphe, e meberu emebe
t'o fushia; mītaru ndu ako iphe; iphe;
ndu eri eriri enweru iphe ephe eriri;

- 11 bu ege okfu,
shi mu l'onu du.
E to o gbakwa eka
alaphutaru mu azu.
Oo-mefutaje iphe mu tūberu;
mekota iya ege mu sūru t'o mee ya.
- 12 Unu e-gude ehu-otso-ena
wufu; e dufu unu le
domangu rimangu.
Iphe bu ugvu l'ugvu ha
a-wata ogu egvu l'ifu unu.
Iphe bu oshi, no l'egu akuru unu eka;
- 13 oshi payinu a-wata efufu
l'ozori ogarama-mbo;
o shi mitulu awata efufu
l'ozori ogvu uke.
Onanu aburu iphe Ojejoje
e-gude dee ude;
ke l'oo-buru iphe-ohubama, a-no gbururu jeye;
ophu a byadu bya emebiyi iya emebiyi."

56

Aa-dzo ndu mba odo

¹ Qwaa bu iphe Ojejoje ekfu: "Unu kpeje ikpe, du maa; unu emeje iphe du mma; kele teke mu a-dzo madzu duakwa ntse; ege ono be teke mu a-dzo madzu eruakwa.

² Onye a goru onu-oma nu bu onye eme iphe-a; mbu onye gudeshe iya ike; onye doberu mboku otu-ume nsq; to daka iya; bya esefukota eka l'iphe bu iphe du eji."

³ T'e b'o dukwa onye laru alala, yeru onwiya le Ojejoje, a-su le Ojejoje a-gufu iya le ndibe iya.

Ophu o dukwa onye a haru ahaha, a-su le ya bu oshi, kpohuru nku nodu;

⁴ kele Ojejoje sūru ege-a: "Ndu aharu ahaha, edobeje mboku otu-ume iya nsq; mbu ndu ophu ahataje ome iphe du iya mma; ephe l'emeje iphe ye le ephe gbaru ndzu iya ege ephe gbaru iya

⁵ be bu ephe; be mu a-nu iphe-nyata l'ime eze-ulo mu gba mgburumg-buru. Mu agukwaphu ephe epha, a-ka l'a mushiru unwegirima. Mu a-gu ephe epha, a-no gbururu jeye le gbururu; mbu epha, te ephuhudu."

⁶ A bya le ndu laru alala; bu ndu yeru onwephe le Ojejoje; shi ege ono l'ejeru iya ozi; bya eyeru epha Ojejoje obu; l'abaru iya eja. Iphe bu ndu, edobeje mboku otu-ume nsq; ophu ephe 'adakadu iya ye le ndu emeje iphe ye le ephe gbaru ndzu iya ege ephe gbaru iya

⁷ bu ephe; be mu e-duru je l'eli ugvu mu ono, du nsq ono. Mu emee t'ehu tqo ephe ena l'ulo eke, aanoduje akpoku mu. Ngweja-ukfuru ephe; me ngweja odo, ephe a-gbaru mu; be aa-natakota l'enya-ngweja mu; ke l'iphe ee-ku ulo mu bu ulo, mbakeshi a-noduje akpoku mu.

⁸ Nnajiufu, bu Ojejoje kfuwaru su-a; mbu onye ono, achilata ndu Ízurelu ono, a kpuru le ndzu ono: "Mu a-chilatafua ndu odo yeru ephe; a gufukwaru ndu ophu mu chilatawaru."

Aanma ndu akirishi ikpe

⁹ Unu bya; unu be iphe bukpo anu, bu l'egbudu! Unu bya avua iphe avuvu; unube anu, bu l'oswa l'o ha!

¹⁰ Ndu nche ndu Ízurelu bu ndu ishi be ephe bu. Ephe l'ephe ha be egomunggo swehuru. Ephe l'ephe ha bu nkuta, e te medu enari; to gbo ogbo. Ephe azeshije le mgbenya; l'aro nro.

¹¹ Ephe bu nkuta, oke ekpiri; ndu ephe te ejijedu ejiji. Ephe bu ndu iphe te edojedu enya, eche aturu. Ephe l'ephe ha chiko ghaa ifu l'uzo k'eka ephe. Ephe l'ephe tuko achọ uru k'eka ephe.

¹² Ephe achikoje su: "Unu bya t'ayi je agata mee! T'ayi ngua mee, shihuru ike; ngua ya t'o gude ayi. Echile a-dukwa-a l'o bu ntanu. Mbu l'ogo-gbe kabakwaanu mma."

57

Aanma ndu Ízurelu ikpe

¹ Onye doberu eka ndoo abuje; o -nwuhu; to dudu onye oor l'ehu. Ndu obu-imiko b'e rutawaru tugbua; to du onye oodo enya; kele ndu doberu eka ndoo b'e dufuwaru t'a dzoo ephe ndzu l'ejo iphe abyanu.

² Iphe bu onye eme iphe vudo nhamunha abuje; o -nwuhu; yo zeru nwandoo; tuta ume.

³ Obenu l'unubedua; unu byakpoduanu; unube unwu ndu agba eja mshiru-wa. Unube eri ndu eri ogori yeke ndu agba okpara ono!

⁴ ?Bu onye be unu aja ewena? ?Bu onye be unu avoru eze; l'eburu iregege? ?Unu ta budunua unwu ndu ono, bu o-kwefuru-ike ono; mbu eri ndu ejire ono.

⁵ Unube ndu anmaje ehu ketekete ogwa iphe le mkpuli achi; me iphe bu oshi, nweru idzu. Unube ndu ejeje le nsuda nsuda je anodu egbushi unwu unu gude agwa iphe le mkpawara mkpuma!

⁶ Yo buru agwa unu, no le mkpoworo bu okere unu. O bu ephe; mbu agwa ono bu iphe dabaru unu. Ee! Eke o bu ephe; be unu tushiru mee; bya anua ephe nri. ?I -nodu eme iphemiphe obule ono; nggu asu le mu e-le pashia to?

⁷ L'eke i jeru je eworu oshi-azee ngu gbaa l'eli ugwu, l'akpo origodo. Yo buru eke ono be i nyihuru je anodu agba eja.

⁸ A-bata-aghachi ulo ngu b'i dobetsuaruru ogwu ngu; dobe dobe l'onu-mburu uzo. I ghawaru muazu; bya ewowaru oshi-azee ngu togbo jahengu; mbu nyihu iya je alasa ya alasa. Nggu l'ephe gbaru ndzu; mbu ndu ono, i yeru oshi-azee ephe obu ono. I je anodu ele iya enya l'eke o gba otu.

⁹ I gude manu olivu; me mbeleke jee le nte Moloku. I bya ezia ndu n-chiru enya ngu; ephe ejeshia eke teru enya; mbu; i jekporu jeru ali-maa l'onwiya.

¹⁰ Ike duwa ebo gvu ngu; l'eke iijephe l'achọ agwa odo. Enya te ru ngu; t'i maru l'o bu aphu b'iiri. Inoduje ari l'o bu agwa ono bu iya a-nu ngu ike; yo buru iya bu ke te ike ba agvuje ngu agvugvu ono.

¹¹ "??Bu onye b'i shi atsu egvu; mbu onye i tsuhuru egvu wataru mu odzuru ejire; ke t'e b'i nyata mu; k'ophu e kfuru tii je mu ori-vu l'ego. ?Bu ke le mu shi keshinu ono data ashi meru iphe e ti tsudu mu egvu?"

¹² Mu e-me-e t'a maru ege i bu-be onye doberu eka ndoo yele iphe imeebe. Obu l'e to nwekwa l'ephe eyeru ngu eka.

¹³ Teke i chiru mkpu t'a gbaaru ngu mkpu; te ogvu, unu gwoshiru dobe dzonua unu! O kwa pherephere a-pata iya pafu; mbu l'o bu-a udzu onu a-pata iya tugbua. Obenu l'onye gbatataru l'ime mu; be ali-a a-buru okè-iphè iya; ugu mu ono, du nsò ono aburu nk'ia."

Aadu ndu taru onwephe uta ike

¹⁴ Ee-mekochaa; sù: "Unu mekwazi iya; unu mekwazi iya. Unu mekwazi oje ono! Unu woshia iphe nò-chiru ndibe mu ụzo."

¹⁵ Ké l'onye ono, bu eze iya; buru okangga ono; mbu onye ono, nò ndzu tutu yoyo ono; onye epha iya bu nsò sùru ege-a: "Mu bukwa l'èke, bu oreke-imeli; buru èke du nsò. O kwaphu l'èke ono b'o bu; mbu onye tawaru onwiya uta iphe du eji, o meru; bya ewozita onwiya ali; te mu mee t'obu la-zita iya alazita; mu emekwaaphu t'obu la-zita onye tawaru onwiya uta iphe du eji, o meru.

¹⁶ Yele ndibe iya, bu iya nuru ephè ta anokwa l'okfu gbururu jeyewaru; to bu l'èhu-eghughu iya a-nòduwaruru tugburu; odumeka be ndiphe agvukwa; mbu ndiphe, bu yebedua turu ume ndzu ye ephè l'èhu.

¹⁷ Èhu, ghuru mu damudamu l'ome iphe du eji, alòje iya kfilikfili. Mu egude èhu-eghughu hua ya àhùhù; wofu enya. Yo lebezi enya emele-e iphe ome.

¹⁸ "Mù phukwaru-a iphe oomeje. Obenu le mu e-mele-e t'o korohu. Mu e-du iya mee ya te mejì nmakfuru iya.

¹⁹ Mu a-du ndu ono, agu aphu le Ízurèlu ike ono. Nchi-odu-ndoo be ndu nò ote-enya me ndu nò ntse nwekwaru; odo bu le mu e-me t'ephe korohu." O bu iphe Ojejoje kfuru ndono.

²⁰ "Obenu le ndu akirishi du-a l'o bu eyi eze enyimu, atù-bujedu atù-bu; mbu ophu akpara-mini iya anòduje atsushi ururu; me epoto.

²¹ È to nwekwa le ndu akirishi eburu l'èhu-agu." O bu iphe Nchileke mu kfuru ndono.

58

Okpobe aswiswi

¹ "Chia mkpu iya! Ba agokwa olu agogo! Ralihi iya aralihi t'o daa l'o bu upyoku; kfuru ndibe mu l'ephe kwefuru mu ikè; kfukwaruphu onu-ulo Jèkòpu iphe du eji, ephè meru.

² Ephè egbe akpaje ishi mu mbòku-mbòku; mbu yo gbe du ephè t'ephe maru ụzo mu; l'ephe -gbe buru mba, anòduje eme iphe du nhamunha; ta ome iphe Nchileke ephè sùru t'ephe meje. Ephè aji ege emeje iphe nhamunha; l'òdu ephè t'a sù le mube Nchileke kpìritaru ephè ntse.

³ Ephè -nòdu; ephè asù: "Bunua ngunu kparu iphe ayi aswi aswiswi ekfu anu Nchileke; Nchileke ta phu iya? ?Bu ngunu kparu iphe ayi jiberu onwayi ejibe; Nchileke t'egbe ma?"

"Obenu le mbòku ono, unu aswi egu; l'ekfu anu mu; gbe buru iphe du unu mma be unu anòduje eme. O bu ege ono be unu eshije erita ndu ejeru unu ozi uru.

⁴ Aswiswi, unu aswi bukwa mba; me nseku be unu egudeje kpochia ya ishi. Odo bu ogude iwe l'etsu ibe unu pyaapya. È to kwa egbe aswiswi onanu be unu a-nòdu aswi; l'ari le mu aa-nòdu l'imigwe; nua olu unu.

⁵ È to bukwa egbe aswiswi onanu be mu fotaru; mbu aswiswi ophu bulephu le madzu wotaru ujiku lanu kpo onwiya egu. Onye obu -nòdu;

yọ kúda ishi l'ọ bú ẹwu, anwụ chiru. Onyenonụ; yọ gude uwe-aphụ zẹrụ lẹ ntụ. ?Bụ iya b'ji-nọdu ekfu l'jiswiru Nchileke aswịswi l'eswe, mbọku dū Ojejoje mma tọo?

⁶ “Waaawa; egbe aswịswi ọphụ dū mu mma bú: t'unu tọfu ẹgbirigba, unu tūru ndu unu eme liwē. Unu abya atoshikwaaphu odogoro, ndu unu akpa ẹhu; haa ẹphe t'ẹphe nweru onwẹphe. Unu atuko odogoro ono nyakwoshia anyakwoshi.

⁷ Iphe ọdofua bú t'unu l'onye ẹgu agụ gbajeru lẹ nri ngu! Unu achojeeru ndu ukpa, ẹ te nwedu ẹke ẹphe e-buru ụlo t'ẹphe buru. Unu -phuje onye gba ọtu; unu ewebe iya iphe! Ọphụ unu ewofukwa ifu l'ẹke onye abubu ngu nọ.

⁸ Ọ bú teke ono iphoro e-nwuru phoo l'ọ bú iphoro nchi-abọhu; ephekorohu ngu abya l'e -liziru ẹnya ekfu. Teke ono bẹ odobe-ẹka-ndoo ngu e-vutaru ngu ụzo; nggu etso iya etsotso. Biribiri kẹ Ojejoje aburu iphe a-nọdu etso ngu azụ; l'echi ngu ẹhu.

⁹ Ọ bú iya bú; i -kpọ-ku mube Ojejoje; mu aza ngu. I -raa mkpu; mu asu ngu: Mu nọ-o.

“Ọ -buru l'jitoshia ndu ono, i yeru odogoro mkpamehu; bya ahaa ome iphe amaru ngu ejo ẹka; hakwaphu okfu ejo-okfu.

¹⁰ Ọ -buru l'ị wataru ọnu ndu ẹgu agụ nri; wata omeru ndu aakpa ẹhu mkpa ẹphe; bẹ iphoro e-nwuru ngu phoo l'ẹke ọchi gbaru; ẹnashi adu ngu l'ọ bú echi-oke-eswe.

¹¹ Ojejoje awata ngu oche ẹhu tekenteke; gude iphe-oma meeru ngu mkpa ngu; mekwaphu t'okpu shihu ngu ike l'ẹhu. Nggu abya adu l'ọ bú mgbabu, a gbaru mini ọhuma; l'ọ bú ọgba, ta amụ-buhujedu amumu.

¹² Ndihe ngu akpukwazi okpu-ufu ono; l'akpu-li akahụ ntọ-l'alj ụlo ono, shi lẹ ndiche ono. E tulahaa ngu: 'Ọ-kpukwaa-mgbodo'; mē 'Ọ-dozia-ulo-mbaduzo',

Obunggo kẹ mbọku ọtu-ume

¹³ “I -sefukpowaa okpa ngu t'ẹ b'i daka mbọku ọtu-ume yele ome ẹge 'ọ dū ngu l'eswe ono, duru mu lẹ nsọ ono; i -ku-kpowaa mbọku ọtu-ume eswe oma; bya ekua eswe ono, duru mube Ojejoje nsọ ono eswe, aakwabẹ ugwu. Ọ -buru l'ị doberu iya ichẹ; ọphụ tị da ụba ẹka ngu; ọphụ iimedu ẹge o heru ngu; ọphụ iikfudu okfu ndigiri.

¹⁴ Ọ bú teke ono bẹ ẹhu a-wata ngu ọtso ẹn l'ẹhu mube Ojejoje; ẹge ono bẹ mu e-me t'ọ buru ephekerephe bẹ ji-nọdu agba; nggu eketa ókè-iphe nna ngu; mbụ Jékpọ.” Ono kwa iphe Ojejoje kfuru.

59

¹ Lenu! Ojejoje ta dukwa nyegenyege ẹge ono; kẹ t'ẹ b'ọ ọdzo-ghe madzu. Ọphụ o nwekwa nchị ike; kẹ t'ẹ b'ọ nụ iphe.

² Ọ kwa iphe dū ẹji unu meru; unu lẹ Nchileke abọ. Ọ kwaphu iphe dū ẹji unu kparu iphe o wofuru ifu l'ẹke unu nọ; k'ọphụ ẹ-tọo nudu olu unu;

³ kẹ l'ẹka unu bẹ mee ọchi ngu-guhukotaru. Mbụ lẹ mkpushi-ẹka unu rụkotawaru iphe dū ẹji. Ogboromonu unu bú ejo-ire nọ iya; ẹge ono bẹ unu anọduje ekfushi ụduruku.

⁴ Ẹ to nwedu m'ọ bú onye agbajeru ibe iya ẹkwo l'iswi-ọ-dụ-mma. To nwe onye emeje iphe l'iswi ọdu mma. Iphe ẹphe adabujeru bú ọdzo iphoro; l'adzu-phe ejo-ire. Iphe ẹphe anọduje lẹ tamoshita iya bú iphe a-buru iphe-ẹhuka; mbu; iphe bulephu iphe dū ẹji b'ọ mụtaje.

⁵ Idzu, ephe aduje l'ò bú ẹkwa ogiji; dú l'ò bú ugbu mkpakiri. Í -taa ya; yò gbuá ngu. Ọ -tùkpohu atùkpohu; ogiji eshi iya wufuta.

⁶ Idzu, ephe ta agadu mkpa ege ẹkwa, e kweru l'ugbu mkpakiri ta agadu. Ophu ephe egudekotagheđu iphe ephe eme zechighe onwẹphe. Iphemiphe obule, ephe eme búkọta iphe dú ejí. Iphe e gude maru ephe bú ọmẹ ẹhuka.

⁷ Iphe ephe atuje okpa mgbirigba; bú ọmẹ ejọ iphe. Ege ọno; bẹ ephe agbajẹ perepere ogbu onye ẹ-ta dúdú iphe o meru. Ọriri ephe abúkọtaje ejọ ọriri. Ụzọ ọmẹ iphe t'ọ búru kpurupyata; mẹ mmebyi bú ụzọ, ephe etso.

⁸ Ụzọ kẹ nchị ọdu ndoo; bẹ ephe ta madu; mbụ ụzọ nk'ephe b'ẹ to nwedu ọmẹ iphe nhamunha nọ iya nù. Ephe chikowaru ụzọ ephe; yọ gọo agogo. Ophu ọ dúdú onye eshi iya nù, byaru bya ama iphe bú nchị ọdu ndoo.

Ndu Ízurẹlú akọshi iphe ephe meru

⁹ Ọ bú iya meru iphe ndu Ízurẹlú ekfutsua l'ọ kwa okfu iphe dú ejí-a kpamu meru iphe Nchileke te kebejehedu ayi k'oma; búru iya kparu iphe Nchileke ta nujehedu ndu meru ayi iphe aphụ. T'a ma l'ọ bú iya kparu iphe ayi nọ l'ẹkpuru-ọchí l'ẹke ayi gega anọdukwaá l'iphoro. Mbụ ẹ ta madu l'ọ bú iya meru iphe ayi eruphe ije oru l'ishi.

¹⁰ Ọ bú ẹge ndu ishi anọduje aduda ẹka l'oshi-ẹpoto; bú ẹge ayibedua anọduje aduda. Ayi etsutsoje l'ọ bú ndu ẹ-te nwedu enya. Ayi anọduje eje mkpogbo-mkpogbo l'echi oke-eswe l'ọ bú l'echi-abali. Ẹke ndu nweru agburẹhu nọ bẹ ayi aduje l'ọ bú ndu nwuhuru anwuhu.

¹¹ Ayi anọduje agbọ l'ọ bú nkuta-ọswa; l'atsụ ọnu rumurumu l'ọ bú mgbashí. Ayi eleje tẹ Nchileke dzọo ayi l'ẹhu, aakpa ayi; mẹ iphe dú ejí, eme ayi; yọ nọdu ayi ote-anya.

¹² Ishi iya aburu l'ẹke, ayi mesweshiru ngu ha nshinu. Yọ búru ejọ iphe ọno, ayi meshiru ngu ọno agba ayi ekebe. Ejọ iphe ayi bẹ ayi l'iya puchiwaru. Ejọ iphe ayi bẹ ayi makotaru-a:

¹³ mbụ; okwefuru Ojejoje íkẹ; ghaaru iya azụ; mẹ l'okpata mkpamẹhu; mẹ mpako; mẹ ejọ-ire, kwowaru ayi ẹhu.

¹⁴ Ọo ya kparu iphe ẹ te ekpehedu ikpe, dú maa. Odobe-ẹka-ndoo nọru ote-anya. Ire-lanụ daruru; kpọo ishi-akụ l'echi esu-ụzọ. To nwe ẹke, oo-shi bata; mbụ iphe vudo nhamunha.

¹⁵ Ire-lanụ ta nọhedu. Onye agbaru iphe dú ejí ọso; yọ ghọo anụ-eriri.

Ojejoje agbafuta ndibe iya

Ya ndono; Ojejoje abya elebe iya ẹnya; yọ dú iya ejí; kẹ l'ikpe, dú mma ta nọhedu.

¹⁶ Yọ phụ l'ẹ tọ dúdú onye a-gbaru unu mkpu. Yọ nyia ya ẹhu kpaa l'ẹ to nwedu m'ọ bú onye gbaa mkpu, nọnu. Tọ dú iya bú; yọ bya egude odobe-ẹka-ndoo sedeshia ephe ike.

¹⁷ Ya ndono; yọ bya eworu odobe-ẹka-ndoo chibe l'ọ bú onye chiberu ekwekwerekwe-ígwe-ọgu l'ifu okpoma; bya ekpuru ndzọta l'ọ bú okpu-ígwe; byakwaphu bya eyee ogwata ugwo-iphe l'ọ bú uwe; bya eworu iphe ovu evuvu gbaphua onwiya l'ọ bú ẹkwa-ígwe.

¹⁸ Ọ bú ẹge iphe ephe meru dú; bú ẹge ọo-kfú ephe ugwo. Ndu ohogu iya; bẹ ọo-túkushi ẹhu-eghughu iya; bya agwata ndu okfu iya ugwo iphe, ephe meru iya; kfua ndu butsua l'ikfuli iphe gbaru ephe.

¹⁹ Ọo ya bú; ege madzụ atsulaha epha Ojejoje egvu jeye l'uzo ẹnyanwu-ariba. Ephe eshikwaphu l'uzo ẹnyanwu-ahata akwabẹ ọdu-biribiri iya

ugvu; kẹ l'ọ-o-tụ kperere bya l'ọ bụ utso; yọ bụru ume Ojejoje a-nọdu enwu iya eje.

²⁰ “Onye a-gbafuta ayi a-bya lẹ Ugvu Záyonu; mbụ byakfuta ndu eri Jékọpu, bụ ndu tawaru onwẹphe ụta iphe dū ẹji, ẹphe meru.” Ọ bụ iphe Ojejoje kfuru ndono.

²¹ Ojejoje sụru ẹge-a: “A -bya lẹ kẹ yẹbe Ojejoje; ọwaa ọgba-ndzụ yẹle ẹphe: Ume iya, bụ ọphu nọ ngu l'ẹhu yẹle okfu iya, ya yeru ngu l'ọnu b'ẹ tii byadụ bya aha ekfu; ọphu unwu ngu abyadụ bya aha iya ekfukfu; mbụ shita nta-a jeye lẹ gbururu.” Ono iphe Ojejoje kfuru.

60

Záyonu a-dụ biribiri

- ¹ Gbeshi; gbua nwjịnwi;
kẹ l'iphoro nke ngu ruwaru!
Mbụ lẹ biribiri Ojejoje
gbeshiwaru nọdu ngu l'ẹhu!
- ² Ledudunu;
ochi a-gbaakwa lẹ mgboko.
Ege ono bẹ oke
ẹkpuru-ochi
a-gbamikota ndu nọ lẹ mgboko.
Obenu lẹ nggubedua;
bẹ iphoro Ojejoje a-ngashi ẹhu.
Ege ono;
bẹ o-gbu-nwii-nwii ya
e-he ngu l'ẹhu.
- ³ Ndu ọhodo a-wuru bya l'iphoro ngu.
Ege ono bẹ ndu eze a-wuru
bya anọdukwaphu l'iphoro
nchi-abọhu ngu ono.
- ⁴ Paliduduphu ẹnya
lephee mgburumgburu;
nggu aphụ ege ẹphe
dzukoberu l'awụ-kfuta ngu;
mbụ; unwu ngu unwoke
e-shi ẹke teru ẹnya alata.
Ege ono bẹ ẹphe e-hetsuaru unwu ngu
ndu k'unwanyị ngu l'ẹka ekulataru ngu.
- ⁵ Ọ bụ teke ono;
bẹ ii-phụ iya;
bya egbuchafu egbuchafu.
Ọkpoma awata ngu ome
tupyongu tupyongu;
ẹhu evulaha ngu gidigidi
l'ẹke ẹswa riri ngu ẹhu.
Eeshi l'eze ẹnịmu vutaru ngu ẹku.
Ọ bụ nggu bẹ ẹku
mbakeshi a-wụ-kfuta.
- ⁶ Ikpoto inya-ivu a-chịko alị ngu naru.
Mbụ unwu ọphoja
inya-ivu, shitsua Mídiya yele Efa;
jeyekpo l'iphe bụ ndu ọphu

shitsua Sheba a-byakōta.
 Ẹphe eguderu ngu
 mkpōla-ododo; mē insensu.
 Ẹphe a-nōdu ara iya arara
 t'e tu Ojejoje ẹpha.

7 Elu ndu Kéda l'ọ ha;
 bẹ ee-rulataru ngu;
 ebyila ndu Nebayōtu l'ejeeru ngu ozi.
 A nata ẹphe gude gwaa mu l'ẹnya-ngweja mu.
 Mu eworu eze-ọlo mu mee t'ọ dū biribiri.

8 ?Bụ ndu ole bẹ awụ-phe l'ọ bụ urukpu;
 mbu; l'ọ bụ ndo awụ
 gbigbigbi ẹphe ala l'ẹkfuna iya.

9 Ishi iya aburu lẹ ndu
 iku ẹnyimu bụ mu; bẹ ẹphe echeru.
 Ugbō-mini Tashishi liberu vuru ẹphe ọzo;
 l'achilata unwu ngu, shi ẹke teru ẹnya.
 O vukwaphu mkpōla-ọcha;
 mē mkpōla-ododo ẹphe; l'alata;
 k'ọphu ọo-buru ugwu,
 aakwabẹ Ojejoje, bụ Nchileke ngu;
 mbụ onye ono, bụ onye nsọ kẹ Ízurelu,
 bụ iya meru ngu; nggu adu biribiri.

10 Ọ bụ ndu shi eshishi
 a-kpukwa-zì ọpho-mkpuma ngu ono.
 Yọ bụru ndu eze ẹphe
 a-nōdu ejeru ngu ozi.
 A makwarua lẹ mu
 gude ọvuma chitsua ngu.
 Obenu lẹ mu e-mekocha-a
 gude n-yemobu phuaru ngu imiko.

11 Ọnu-ọzo nggube mkpukpu
 ono a-nōdu eghekotajeru.
 Ẹ ta byadu bya agu-chije
 iya agu-chi: eswe l'enyashi;
 k'ọphu unwoke e-shitsua
 mbakeshi evubataru ngu ẹku.
 Yọ bụru ndu eze
 ẹphe a-chijeru ẹphe abya;

12 kẹ l'iphe bụ mba;
 m'ọ bụ ali-eze,
 a-jika l'ẹphe te ejeduru
 ngu ozi a-buru kpurupyata;
 mbu; ndu ọphu bẹ
 ee-me ẹphe achihu.

13 Biribiri ali Lébanonu a-byaru ngu:
 mbụ l'oshi payinu; oshi firu;
 mē oshi sayipuresu,
 bukota oshi, nọ iya nū;
 bẹ ee-gude mee tẹ ẹke,
 dūru mu nsọ maa mma.
 Ẹge ono bẹ mu
 e-mekwaphu tẹ ẹke

mu adzoje okpa du biribiri.

- 14 Unwegirima ndu ono,
akpa ngu ehu ono
e-mekochaa bya achichiaru ngu onu l'ali.
Iphe bu ndu ono,
e-ta gubedu ngu iphe ono
e-mekochaa bya adaaru ngu pee l'iku okpa.
Ephe e-mekochaa kulahaa
ngu "Mkpukpu Ojejoje;"

"Zayonu k'onye nso ndu Izurelu."

- 15 "A makwaru-a l'a jikaru ngu;
nggu adu ashi;
ophu o dudu onye eshije ngu nu.
Obenu le mu e-mekocha
mee ngu mkpukpu,
iphe bu ogbo sweru esweswe
e-gude eku onwephe;
gude iya ete eswa
gbururu jeye le gbururu.

- 16 Ii-mi eku iphe bu mbakeshi;
me ke ndu eze.
Nggu amaru l'oo mu,
bu Ojejoje, bu Okaribe ke Jekopu,
buru onye adzoje ngu nu;
bya aburu onye agbataje ngu nu;
bu Okaribe ke Jekopu.

- 17 Mu a-nu ngu mkpola-ododo l'ozori ope;
nu ngu mkpola-ocha l'ozori igwe.
Mu a-nu ngu ope l'ozori nku;
nu ngu igwe l'ozori mkpuma.
Nchi-odu-ndo;
be mu e-me t'o buru iya
a-nodu achi ngu;
Odobe-eka-ndoo aburu onye ishi ngu.

- 18 E to nwedu onye anukwadu
k'iphe-kpaa l'ali ngu odo;
ta anuhe k'o-la-l'iyi;
m'o bu kpurupyata l'ali ngu
gbaa mgburumgburu.
Iphe ii-nodu eku upho-mkpuma

ngu bu 'Ndzota';
obu-edukfu mkpukpu ngu aburu 'Ajaja.'

- 19 E to buhedu enyanwu;
be a-buru ngu iphoro l'eswe;
ophu onwa echiheduru ngu
swachaswacha l'enyasi;
ke l'o bu Ojejoje a-buru
iphoro ngu jeye le gbururu.
Yo buru Nchileke ngu ono
a-buru odu-biribiri nke ngu.

- 20 Enyanwu ta aribaheduru
ngu ariba;
ophu onwa aribaheduru

ngu ari̯ba; kẹ́ l'ọ́ bụ́ Ojejoje
a-bụ́ru iphoro ngu jeye lẹ́ gbururu;
nggu agụ́-buhu aphụ́.

- 21 Ọ́ bụ́ teke ono;
bẹ́ ndibe ngu a-bụ́kotaru
ndu doberu ẹ́ka ndoo.
Ẹ́phe abya enweru alí
ono jeye lẹ́ tutu yoyo.
Ọ́ kwa ẹ́phebedua bụ́
iru oshí ono, mu dzabẹ́ru
ono; mbụ́ ozi, mu gude ẹ́ka mu jee;
t'e gude phụ́ ẹ́ge mu dụ́-be biribiri.

- 22 Ufu unu ọ́phu katsua ọ́la alí
a-zụ́; ghọ́ unwunna.
Ẹ́ge ono bẹ́ ọ́phu katsua
nwanshí a-ghọ́ eze mba.
Ọ́ kwa mbẹ́dua bụ́ Ojejoje.
Iphemiphe ọ́bule-a;
bẹ́ mu e-mekwa ẹ́gwegwa
teke oge ememe iya ruleruphu."

61

Afa, Ojejoje e-koshi ifu-oma

- 1 Ume Nnajiufu, bụ́ Nchileke nọ́ mu l'ẹ́hu;
kẹ́le Ojejoje wụ́ru mu manụ́;
tẹ́ mu je ezia ndu aakpa ẹ́hu ozi-oma;
mu eje adụ́a ndu meji tọ́furu ike;
mu je ezia ndu a kpụ́ru lẹ́ ndzụ́;
l'ẹ́phe e-nweru onwẹ́phe;
mu ezikwaaphu ndu nọ́
lẹ́ mkpọ́ro l'aa-ha ẹ́phe.
- 2 Ọ́ ziru mu tẹ́ mu bya
araa ya arara l'afa,
Ojejoje e-meru ndu nk'íya
eze-iphe-oma ruwaru;
yẹ́le eswe mbọ́ku, Nchileke
ayi a-gbarụ́ ndibe iya
ọ́dzori; dụ́a ndu aphụ́ byaru l'ẹ́phe ha ike.
- 3 Ọ́ ziru mu tẹ́ mu bya etsua
ẹ́phe ẹ́ka l'obu, bụ́ ndu
aphụ́ tsaru lẹ́ Záyonu.
Mu eworu okpu,
ama mma kpúbe ẹ́phe
l'ọ́zori ntụ́, ẹ́phe shí kpua onwẹ́phe.
Mu awụ́a ẹ́phe manụ́
ẹ́hu-ọ́tso-ẹ́na l'ọ́zori nggumaphu;
mu eyee ẹ́phe uwe
egvu-oma l'ọ́zori obu-anmafụ́
Iphe aa-nọ́du eku ẹ́phe
bụ́ achí k'odobẹ́-ẹ́ka-ndo.
Ẹ́phe a-bụ́ oshí,
Ojejoje gude ẹ́ka iya dzabẹ́;
ẹ́phe abụ́ru ndu dụ́ biribiri;

shi ẹge ono koshi ẹge
Nchileke dube ugvu.

4 Ẹphe a-kpukwakota ọkpụ-ufu ono,
shigbaa lẹ ndiche ono;
bya achiko ẹke ono,
egbara kfuru ono mekwazikota.
Iphe bu mkpukpu ono,
shiwa keshinu ẹnya ẹ te rudu
dakposhihu adakposhi ono;
be ẹphe e-mekwazikota.

5 Ọ bu ndu shi eshishi a-nodu
echeru ngu egbu me aturu ngu.
Ndu mba odo aburu
ndu a-nodu ejeru ngu
ozi ẹgu yele ozi mgbo vayinu ngu.

6 Iphe aa-nodu eku unu
bu "ndu achijeru Ojejoje ẹja."
Iphe aa-gube unu aburu
"ndu ejeru Nchileke ayi ozi."
Ọ bu eku mbakeshi;
be unu a-nodu eri.
Mbụ yọ buru iphe
enweru-enweru ẹphe;
be unu e-gude eku onwunu.

7 Ndibe mu a-nata òkè-iphe lẹ
ntukwase l'eka ẹphe l'ozori
iphe-iphere, a ga eme ẹphe.
Ẹphe a-nodu ete ẹswa l'òkè,
ẹphe hataru; l'ozori, ifu,
ge ekpu ẹphe lẹ ntụ.
Ege ono be ẹhu-otso-ena
a-buru nk'ẹphe gbururu jeye lẹ gbururu.

8 "Kele mbedua, bu Ojejoje.
Iphe aduje mu mma aburu ikpe, du maa.
Iphura; me ẹjo iphe du mu ashị.
Mu e-gude ire-lanu bua ẹphe nggo;
mu l'ẹphe agbaa ndzu tutu yoyo.

9 Eri ẹphe aburu ndu a maru
amaru l'iphe bu mbakeshi.
Ege ono be ọha a-maru awa ẹphe.
Iphe bu onye phuru
ẹphe a-majeleruphu
l'ẹphe bu ndu Ojejoje keberu k'oma."

10 Ẹhu atso mu ẹna nshinu
l'iphe Ojejoje meru.
Mbụ l'ẹhu atso ẹna l'ime
Nchileke mu;
ke l'o yewaru mu ndzofuta l'o bu uwe;
bya egude odobe-eka-ndoo
kwa mu yegelengu l'o bu
onye yeru kpowula-kpowula uwe;
l'o bu onye kpu iphe e gude
mamaa memakota l'abya ọlu nwanyi;
mbu; l'o bu onye, aabya ọla nji;

gude iphe-nchị; iphe-olu;
mẹ mgbaleka iya kwaa onwiya.

- 11 Kẹ l'ọ bụ ẹge alị emeje t'iphe fushia;
mẹ ẹge mgbabu emeje t'iphe
a kuru iya kpfushia;
bẹ bụ ẹge Nnajiufu,
bụ Ojejoje e-me tẹ
odobe-eka-ndoo;
mẹ ajaja wufuta l'iphe bụ mbakeshi.

62

Epha ọphungu ndu Záyonu

- 1 Ọ kwa l'okfu ẹhu Záyonu;
bẹ mu e-gude; mu ta adahudu nkichi.
Mu e-gude okfu ẹhu Jerúsalemu;
mu ta anokirishihedu;
gbururu jeye teke
odobe-eka-ndoo ya
achafuta t'a phụ iya l'ọ
bụ ẹke nchi bọhuru;
mbụ ndzofuta iya enwua
phoo l'ọ bụ itsu-oku, eke phophopho.
- 2 Iphe bụ mbakeshi a-phụ
odobe-eka-ndoo ngu;
ndu eze ẹphe aphụ
o-gbu-nwii-nwii ngu;
a bya agwa ngu epha
ọphungu, bụ Ojejoje e-gude
onu iya gwa ngu iya.
- 3 Ii-nodu Ojejoje l'eka;
buru okpu-eze, du ugwu, o gude.
Ii-du l'ọ bụ okpu-eze,
no Nchileke l'eka.
- 4 Ẹphe te ekuhedu ngu
“onye a gbagharu agbagharu.”
Ophu eekuhedu alị ngu
“Alị, ẹgbara kfuru.”
Iphe aa-gu ngu bụ
“Otsomahu Nchileke.”
Iphe ee-kulahaa alị ngu bụ:
“Nwanyị ọphungu;”
kele Ojejoje e-gude ngu eme ẹswa.
Alị ngu adu l'ọ bụ nwanyị,
a luru k'ọphungu.
- 5 Ọ bụ ẹge ono, nwokorọbya
aluje nwata mgboko ono
bụ ẹge unwu ngu a-luru
nggube Záyonu.
Yọ buru ẹge ẹhu atsoje
onye eme ẹswa-nwanyị,
ọ luru k'ọphungu;
bụ ẹge Nchileke ngu
a-nodu eme ẹswa ngu.

6 Mu wowaru ndu nche
 yetsua t'e che nche
 l'upho-mkpuma nggube Jerúsalemu.
 Ophu ephe abyadu bya
 edobe onu ndoo: eswe l'enyashi.
 Unube ndu akpo-ku
 Ojejoje; unu ba tutakwa ume!

7 Ophu unu ekwekwa t'o
 tufu ume jeye teke oo-me
 Jerúsalemu t'o vudo;
 mee ya t'o buru iphe
 mgboko l'o ha e-gude
 aja Nchileke ajaja.

8 Ojejoje ribuwaru angu iya; su
 "L'e to nwehedu le ya eworu
 iphe i koru l'okfu nu ndu
 ohogu ngu t'ephe ria odo;
 ophu 'onwehedu le ndu
 mbyamumbya angua mee
 ophungu ono, i seru akanya
 iya ono odo.

9 O bu ndu riru aphu iya;
 kpata ya e-ri iya; jaa Ojejoje ajaja iya.
 Ege ono b'o bu ndu awo
 akpuru vayinu a-ngu mee
 ya l'ogbodufu mu ono, du nsq."

10 Unu shia ya;
 unu shia onu eke e shije
 abahu mkpukpu ono!
 Unu meeru ndu ono uzo!
 Unu kpaa; unu kpaa eze oje ono!
 Unu kpashia mkpuma, no iya nu!
 T'e woliaru iphe bu mbakeshi
 ekwa-ohubama ono!

11 Lenu; Ojejoje raakwaru
 iya arara jeye l'eke mgboko
 jeberu; su: "Unu su ndu Zayonu
 t'ephe phukwa l'onye ndzota
 ephe abyaakwa!
 O gudekwa iphe oo-gude
 akfu ugwo;
 mbu l'o gudeekwa
 iphe oo-gude ebu nggo."

12 Iphe ee-ku ephe bu:
 "Ndu nsq Nchileke."
 Aa-nodu ekukwaphu ephe:
 "Ndu Ojejoje gbataru."
 Nggubedua be ee-ku:
 "Nwanchota," me "Mkpukpu,
 e taa kwafuhedu akwafu."

63

Mboku, Ojejoje a-gwata ugwo

1 “?Bụ onye ndọ-ọ, shi l'alì Êdọmu abya phụ; mbụ onye ono, yeru uwe, eke meemee, shi l'ẹ Bọzura eje abya ono? Mbụ; ?bụ onye ndọ-ọ yeru kpowula kpowula uwe l'ehe k'fukakfuka l'abya ono; mbụ onye ono, gude oke agburu-ẹhu iya adzọ girimu gadamụ l'abya ono?”

“O kwa mbẹdua. Mu gude odobe-ẹka-ndoo ekfu iphe mu ekfu. Ẹge ono bẹ ike nọkwa mu phụ tẹ mu dzọta ndiphe.”

2 “?Bukwanu ngunu kparu iphe uwe ngu eke meemee; mbụ eke l'ọ bụ k'onye adzọshije mee l'ẹke aadzọshije mee l'akpuru iphe emeje mee?”

3 “O kwa mu dzọshiru mee ono nwenkinyi mu. To nweđu m'oo onye lanụ l'ẹ mbakeshi meeduru mu iya. Mu gude iphe-eghughu dzọshia ya; mbụ gude oke ẹhu-eghughu dzọ ya pyaapya. Mee ẹphe ak'fukakota l'uwe mu. Tọ dụ iya bụ; mu etechishikota uwe mu.

4 Ishi iya aburu l'eswe, mu a-gwata ugwo iphe bẹ nọhawa mu l'obu. Ẹge ono bẹ afa, mu a-gbata ndibe mu ruru.

5 Mu leru ẹnaya; ọphu ọ dudu onye gbaru mu mkpu. Mbụ; o teru mu ukfu l'ẹ tọ dudu onye bụ agbarike mu. Tọ dụ iya bụ; mu egude ẹka mu l'aru onwomu; mekputa. Yọ buru oke ẹhu-eghughu mu; bẹ cheru mu nụ.

6 Mu gude iphe-eghughu dzọ mbakeshi pyaapya; gude oke ẹhu-eghughu mee ẹphe atsohu bẹbebe; mee ẹphe adashia.”

Ajaja yele okfu anụ Nchileke

7 Mu e-kfu k'obu, Ojejoje yeru ndibe iya.

Mbụ iphe o meshiru,
bụ iphe aa-nodu ajajẹ iya ajaja;

mbụ iphemiphe ọbule,

Ojejoje meshiru ayi;

mbụ igweligwe iphe

dụ mma, o meshiru ndu

onu-ulo Ízurelu;

kẹ l'ọophu imiko ntumatu.

Ẹge ono bẹ o yenukaru obu eyenuka.

8 Yọ sụ: “L'ẹphe bụ ndibe mu; mbụ unwu mu, ẹ ta adzọjeduru mu ẹjo-ire.” Yọ buru iya kparu iphe ọ dzọfutaru ẹphe.

9 Iphe bụ ntakfuru, ẹphe jekotaru bẹ tsuru yẹbedua l'ẹhu. Yọ buru ojozi-imigwe, shi l'ẹke ọ nọ jeru je adzọfuta ẹphe. Yọ buru obu, o yeru ẹphe yele imiko, ọophuru ẹphe meru iphe o meliru ẹphe; hekotaru ẹphe l'ẹ teke ndiche ono.

10 Obenu l'ẹphe kwefuleru-a ikè; mee Ume-dụ-Nsọ iya iphe aphụ. Tọ dụ iya bụ; yọ ghakọbe bya aburu ọhogu ẹphe; tso ẹphe ọgu; yẹbedua l'onwiya.

11 Tọ dụ iya bụ; ẹphe abya anyata teke ndiche; mbụ oge kẹ Mósísu yele ndu nk'ia. Yọ rịa; sụ: “?Bụ awe b'ọ nọhunụ; mbụ onye ono, du ndu Ízurelu; Mósísu aburu onye chị ẹphe l'ọ bụ onye chị aturu; je eswe eze ẹnyimụ ono; mbụ ?bụ awe bẹ onye ono, yeru Ume-dụ-Nsọ iya; ẹphe l'ia ayiru ono nọ.

12 Onye ono, gude ike iya, dụ biribiri nọdu Mósísu l'ẹka-utara; onye ono, meru eze mini ekee ẹbo l'ifu ẹphe; k'ọphu aa-maru ẹpha iya jeye l'ẹ gburruru ono;

13 mbụ onye ono, duru ẹphe; ẹphe esweshia ebo ebo mini; gbaa kwagongu kwagongu l'ọ bụ inya agba l'echi-ẹgu; ọphu ukfu 'adudu ẹphe;

14 mbụ wụkpelephu l'ọ bụ eswi awụ eje l'ẹke gburu barakata. Ume Ojejoje emee; ẹphe atuta ume. Ọ bụ ẹge ono b'i gude dua ndibe ngu; k'ophu ii-me t'ẹpha ngu bụru iphe dū biribiri."

15 Ojejoje; shinu l'imigwe; l'aba-eze ngu ono, ha eli, dū nsọ; bya adu biribiri ono tufu ẹnya lee l'ẹke, ayi nọ. ?Nanuhunu obu ophu i yeru ono obru. ?Okpehu ngu ono jehunuru iya ije agha? Agu ono, iimejeru ayi; me imiko ono, i phujeru ayi ono ta dūhekwa.

16 Obenu l'ọ kwa nggu bụ nna ayi. A makwarua lẹ Ẹbirihamu ta madu ayi. Ophu Ịzurelu amadu ndu ayi bụ. M'ọ kwa nggu; nggube Ojejoje bụ nna ayi. Onye mgbafuta ayi bẹ ẹpha ngu shiru lẹ ndiche butaru.

17 Nggube Ojejoje; ?bụ ngunu meru iphe i haru ayi; ayi eshi l'uzo ngu gharu tugbua. I meru ayi enwee nggudunggu; k'ophu bụ l'ayi ta tsudu ngu egvu? Latanụ azụ mē l'ogvu ndu ozi ngu; mbụ ikfu ono, bụ òkè-iphe ngu ono!

18 Ndibe ngu te budu l'alì nsọ ngu ono ophu baru nwishi; ndu ohogu ngu abya achifu ẹphe; dzọo ẹke ono, duru ngu lẹ nsọ ono pyakapyaka.

19 Obenu l'ayi bukpelekwaphu nke ngu keshinu ndiche. Obenu l'ọ gbe dū l'i tị chibudua ayi; mbụ ayi gbe dū l'ọ bụ ndu e te kudu ala l'ẹpha ngu.

64

1 Ọ dū t'a sū t'i dzọ-fua igwe nyizita! T'eze ugvu nmaa jijiji l'ifu ngu!

2 Mbụ ẹge ono ọku adzūje urementu; mbụ ẹge ono, ọku emeje tẹ mini phuhu uphu ono; nyizitanu bya emee tẹ ndu ohogu ngu maru ẹpha ngu! Byanū bya emee tẹ mbakeshi nmahu jijiji l'ifu ngu;

3 kele teke ono, i meru iphe teru ukfu ono, bụ iphe ayi ta madu l'ii-me ono bẹ i nyizitaru. Eze ugvu anmaa jijiji l'ifu ngu.

4 Keshinu ndiche ta dukwa onye nujewaru nū. Ophu o nwedu onye ọ bahunwaru lẹ nchị. Ophu enya aphubudua Nchileke ọdo, nonu nū, ẹ ta budu nggubedua, bụ Nchileke, emejeru ndu ele iya ẹnya l'ẹka iphe ẹphe ele ẹnya iya.

5 Iigbajeru ndu egudeje ẹhu-otso-ena eme iphe nhamunha mkpu. Mbụ ndu nyataru ụzo ngu. Ọlobu teke ayi meru iphe dū ẹji tugburu bẹ ẹhu ghulahaaru ngu eghughu. ?Nanū ẹge ee-shi dzokwadua ayi?

6 Ayi ha dukotawa l'ọ bụ iphe aasọ nsọ. Ẹge ono bẹ odobe-eka-ndoo ayi dukota l'ọ bụ nkaraba ẹkwa, dū oyi-oyi. Ayi ha gbanwushihwaru l'ọ bụ mkpekwo. Ejo iphe ayi ephekata ayi l'ọ bụ pherephere.

7 Ẹ to nwedu onye akpoku ẹpha ngu. Ophu ọ dūhedu onye akunyabeje ngu ẹhu; ke l'i woharu ayi ifu; bya emee ayi alalaha kparakpara l'iphe dū ẹji, ayi emeshi.

8 Obenu le nggube Ojejoje; i bulekwā nna ayi. Ayibedua bukwa ura; nggubedua aburu ọ-kpu-ite. Ayibedua chiko buru iphe i gude ẹka ngu mee.

9 T'iphe be ghunukakwa ngu eghughu byiko Ojejoje. Ba agukokwaru ayi iphe dū ẹji ayi jeye lẹ gbururu! Iphe ayi arọ bụ ti ghaaruru ayi ẹnya byiko; ke l'ayi chikokwa buru ndibe ngu!

10 Mkpukpu ngu ndu ophu, dutsua nsọ chikokwa buru echi-egu. Zayonu buwa echi-egu; ẹgbara akfūwa lẹ Jerúsalemu.

11 Eze-ulo ngu ono, ndu nsọ; dū biribiri, ayi shi nweru ono, bụ ẹke nna ayi oche phe shi anoduje aja ngu ajaja ono b'a tuakwaru ọku; Iphe bukpo ẹke ono, ayi yeru obu ono l'ọ ha bukotawa iyi.

¹² Ege o dú ege-a nggube Ojejoje; nyinua nchị manụ? Ba adakwa ashị; nua ayi aphụ.

65

Ikpe yele ndzota

¹ “Mu koshiru onwomu ndu e-ta akpadu ishi mu. Ndu ta achodu mu nù bẹ mu shi emeje t'ephẹ phụ mu. Yò buru mba ono, te shidu akpo-kuje epha mu ono bẹ mu sụru: ‘L'ò kwa mu ndo-ò! L'ò kwa mu ndo-ò!’

² Mboku-mboku bẹ mu egbobejeru ephẹ eka t'ephẹ byakfuta mu; ephẹ te kwejee. Mbụ ndu ono, eshi ụzo ta dudu mma ono; mbụ bụlephu iphe ephẹ ritaru bẹ ephẹ anoduje ese eza ememe;

³ mbụ ndu anodukotaje l'ifu mu mkpurumkpuru eme mu iphe eghughu; ndu ejeje je anodu lẹ mgbabu l'agwa iphe; kpokobe isheja; mee ya enyanguweja insensu oku;

⁴ ndu ejeje je anodu l'ẹke eelije odzu; radu aradu l'ẹke ono; mukota enya l'enyashi; l'eme kẹ mma l'edomi; ndu anoduje ata anụ ezi; iphe anoje l'ite ephẹ, bụ mini anụ, aaso nsọ;

⁵ ndu anoduje ekfu sụ: ‘Kpìrìbẹ akpìrìbẹ! Ba abyakwa mu ntse; kẹ l'ẹge mu dọ-bebe nsọ b'ẹ t'ò gbakwa t'ì bya mu ntse!’ Ege ndu ono bụ enwuru, ekpo ala mu l'ìmi. Ephẹ bụ oku, eke mkpurumkpuru.

⁶ “Lekwa. E dekwaru iya edede dobe mu l'ifu sụ: Mu ta anokirishikwa nwandoo. Mu a-kfukwa ugwo kfụ-dzua akfụ-dzu. Mu a-kfụ iya ephẹ nwuru iya enwuru ye ephẹ l'ẹka;

⁷ mbụ kfua ephẹ ugwo iphe dọ ejì ephẹ mẹ kẹ nna ephẹ oche phe.” O bụ iphe Ojejoje kfuru ndono. “Yò buru iphe kparu iya nù bụ l'ephẹ jeru je anodu l'eli ugwu agba eja; je anodutsua l'eli nwugwu ekfurushi mu. O bụ iphe ono kparu iphe mu a-kfụ ephẹ ugwo iphe ephẹ mejehawaru nwuru iya enwuru ye ephẹ l'ẹka.”

⁸ Qwaa iphe Ojejoje ekfu: “L'ò kwa ege ono, oobujeru: mée - nòdukwadua l'ofoko akpuru vayinu; a sụ t'ẹ b'ẹ mebyishikwa iya; lẹ nwiphe dọ mma hakwaru nòdukwadu iya ono; bụ ege ya e-me kẹ ndu ejeru iya ozi. Ya te egbushikwa ephẹ.

⁹ Ya e-me t'awa Jékpu phodu; mẹ lẹ ndu kẹ Júda, bụ ndu e-nwetsuaru eze ugwu iya ono. Mbụ l'ò bụ ndu ono, ya fotaru ono; bẹ ọo-buru okè-iphe ephẹ. O bụ ẹke ono; bẹ ndu ono, ejeru iya ozi ono e-buru.

¹⁰ Nsuda Sharónu a-buru ẹke elu ephẹ a-nodu akpa nri. Ege nsuda Akoro a-buru odu-eswi duru ndibe iya, bụ ndu achọ iya nù.

¹¹ “Obenu l'unubedua, ghawaru mube Ojejoje azu; bya azahaa eze ugwu mu, dọ nsọ; mbụ nggube onye meru nri doberu Iphe-ekweru; bya agbajia mée l'okoro sùberu O-kpu-l'ùwa;

¹² mu e-me t'ò buru mma bẹ unu a-la. Unu l'unu ha e-furitakota efurita t'ẹ gbushia unu; kẹle mu kuru unu oku; unu ta za mu. Mu ekfuru nù unu; ophu unu egebeduru mu nchị. Unu ndu mu l'ifu mee iphe dọ ejì. Yò buru iphe dọ mu ejì bẹ unu hataru l'ememe.”

¹³ Ọo ya bụ; qwaa iphe Nnajiufu, bụ Ojejoje ekfu: “Lẹ ndu ejeru iya ozi e-rikwa nri; unubedua aswja egu. Ndu ejeru iya ozi angua iphe-angungu; ekpìrì akpòhu unubedua nkụ. Ndu ejeru iya ozi e-tekwa eswa; unubedua aburu ndu iphere e-me.

¹⁴ Ndu ejeru iya ozi a-gụ egvu; egvu, shi l'eswa, jiru ephẹ obu. Obenu l'unubedua a-ra ekwa-aphụ; chia mkpu l'ẹke mejì tófushiri unu.

¹⁵ Epha unu a-buru iphe ndu ya fotarú e-gudeje akò ọnu. Ọ bú Nnajiufu, bú Ojejoje e-mekochaa gbushia unu. Obenu lẹ ndu ejeru iya ozi; bẹ ọo-gu epha ọdo.

¹⁶ Onye agokporu madzú ọnu l'alí ono bẹ e-gude Nchileke ire-lanú ono ago iya. Onye erikwanú nte l'alí ono e-gude Nchileke ire-lanú ono gụa ẹnwa ọbu; kẹ l'iphe-ẹhuka, shi dughawa nù bẹ aa-chíko zahashja; domia ya tẹ mu ba phujehé iya.

Iphe, e keru k'ophungu

¹⁷ "Lekwa; mu e-metakwa igwe ophungu; bya emeta mgboko ophungu. Akahú iphe; b'ẹ ta anyatahẹdu; ophu ọobyadú bya abata madzú l'egomunggo ọdo.

¹⁸ Ọ bú-chia t'ẹhu tsọ unu ẹna; unu eteje ẹswa gbururu jeye lẹ gbururu l'iphe ono, mu e-me ono; keke mu e-me Jerúsalemu; t'ọ búru mkpukpu ẹhu-ọtso-ẹna; mee ndu bu iya nù; ẹswa eria ẹphe ẹhu.

¹⁹ Mu e-te ẹswa Jerúsalemu. Ndibe mu aburu ndu e-me t'ẹhu tsoje mu ẹna. Ophu aanuhedu olu-ẹkwa; m'ọ bú ochi mkpu l'ime iya ọdo.

²⁰ Ẹ tọ dughedu nwata, a-gbajihukwadu agbajihu; m'ọ bú onye bú ogurennya, ẹ ta akafúdu nka l'ishi. Onye nọru ụkporo afa ise nwúhu bẹ aa-suje l'ọ gbajihuru agbajihu. Onye eme iphe dọ ẹji, nọru ụkporo afa ise nwúhu bẹ aa-suje l'ọ bú iphe dọ ẹji iya bẹ yẹ ẹya meru.

²¹ Ẹphe a-kpushi ọlọ; buru iya. Ẹphe akọo mgbo vayinu; ria akpuru iya.

²² Ẹphe ta akpushihedu ọlọ tẹ ndu ọdo bya ebua ya. Ophu ẹphe akọhedu iphe tẹ ndu ọdo bya eria ya; kẹ l'ọ bú ẹge oshi akajẹ nka bú ẹge ndibe mu a-ka nka. Mbú lẹ ndu ono, mu fotarú ono e-rije iphe ẹphe seru ẹza iya ria ya ọhuma ọhuma.

²³ Ẹphe te esehedu ẹza ndigiri; ophu ẹphe 'amúshidu unwegirima, ụkparehu a-nọdu etso; kẹ l'ẹphe a-buru ndu Ojejoje gọru ọnu: ẹphebedua ẹphe l'eri ẹphe.

²⁴ Tẹmanu t'ẹphe kua oku; bẹ mu zawaru ẹphe. T'ẹphe kwaa kfufuta okfu bẹ mu nwaru iphe ẹphe e-kfu.

²⁵ Nkuta-ọswa yele unwu aturu a-chíkoje akpa nri l'ẹkalanu; agu awata ọta ẹwu l'ọ bú eswi. Obenu l'ọ bú ẹja a-buru agwọ nri. Ophu ọ tahẹdu madzú ẹra; too mehe madzú iphe l'eli uguvú mu ono, dọ nsọ ono l'ọ ha." Ọ bú iphe Ojejoje kfuru ndono.

66

Ikpe Ojejoje

¹ Ọwaa iphe Ojejoje ekfu. Ọ suru: "L'imigwe bú aba-eze iya. Mgboko aburu ekwechi, ọ dzọbeje ọkpa. ?Nanú egbe ọlọ ọdo, unu a-kpuru iya? ? Bú ẹgbe awe bẹ ya a-nọduje iya atuta ume ọbu?

² ?Tọ búdu mbẹdua gude ẹka mu mekota iphemiphe ọbule-a; yọ nọdu?" Ọ bú iphe Ojejoje ekfu ndono. "Onye mu a-gube iphe ndọ-ọ: onye dọ agu yele onye adaje onwiya ọta iphe o meru; mẹ l'onye atsuje egvú l'okfu mu.

³ "Obenu l'onye gburu mu eswi; dukwa l'ọ bú onye gburu madzú. Onye gude nwaturu agwa mu adú l'ọ bú onye swi-kworu nkuta olu. Onye gude iphe ọ kotaru l'okfu gwa mu dulekwa mu-a l'ọ bú onye lashiru mu mee ezi. Onye akpokwanuru mu insensu ọku adulephu l'ọ bú onye agwa nte. Ishi iya aburu l'ẹphe atụwa ẹnu ẹka ẹphe. Yọ búru iphe aduje ẹphe mma bú ahuma, ẹphe anọduje eme.

⁴ Mbù lẹ mu e-me ẹphe jee ntakfuru. Mbù ẹge-a; mu e-me t'iphe ẹphe atsù egvù phuppyabe ẹphe; ẹke teke mu kuru oku b'ẹ to nwedu onye zarù mu nù. Ophu ọ dudu onye yeru mu onu teke mu kfuru okfu. Ẹphe nọdu l'ifu mu eme iphe dụ ẹji. Ẹge ono bẹ iphe ẹphe hataru eme bụ iphe ta dudu mu mma."

⁵ Unu nwa iphe Ojejoje ekfu; unubẹ ndu okfu iya anmajẹ ẹhu: "Ndibe unu, bụ ndu unu dụ ashị; chifuru unu l'okfu ẹhu mu. Ẹphe asù: 'Tẹ Ojejoje koshinu l'ọ bụ onye gbaru t'a akwabeje iya ugwu; k'ophu ayi a-phụ ẹhu-otso-ena unu!' Obenu l'ee-mekochakwaa mee ẹphe iphe-iphere.

⁶ Nụkpoduduphu gvugvu ono, ada lẹ mkpukpu ono! Nụkpoduduphu ụzu, aatụ l'eze-ulo Nchileke. Ọ kwa ụkporo Ojejoje eme l'ẹke ọ kfu ndu ọhogu iya ụgwo, gbaru ẹphe nù.

⁷ "Záyonu bẹ ime byaru bya awata ememe; yo zedewa. Mbù t'ukfu wata iya ome ẹhuka b'ọ gbe mwa nù nwata nwoke.

⁸ ?Bụ onye nujeru egbe iya owaa? ?Bụ onye phujeru egbe iya ono? ?A mụjeru obodo ophu l'ujiku lanu? ?Aa-dụ-ghe ike zeda ẹku mba ophu ugbo lanu? Obenu lẹ Záyonu bụkwadua ime taru iya; yọ mụshiwaphu unwu iya.

⁹ ?Mu e-mebetsua t'ime taa madzù; mu te mehe t'a mwa ya amumu?" Ono iphe Ojejoje ekfu ndono. "Mu asù; ?mu e-gbe swọ-chia ẹkpa-nwa l'ẹke mu gbe emekwa t'a mua ya amumu." Ono iphe Nchileke unu ekfu ndono.

¹⁰ T'ẹhu tsokwaa unu lẹ Jerúsalemu ẹna!

T'unu lẹ Jerúsalemu

tukokwa tee eswa;

iphe bụ unubẹ ndu yeru iya obu!

T'ẹhu tsọo unu l'iya ẹna;

mbụ unubẹ ndu raru ẹkwa iya;

¹¹ kẹ l'unu a-ngu era
ngu-jia ẹpho l'era iya ono,
bụ era adu ike ono.
Unu a-ngu iya;
mwa ya wọkfu-wokfu;
kẹ l'oo-ji ejiji.

¹² Ẹke Ojejoje sụkwaru: "Lẹ ya e-me tẹ ẹhu-agu tsolahaaru iya l'ọ bụ nggele. Ẹku iphe bụ mbakeshi a-nọdu abyarù iya l'ọ bụ nggele, byaru utso. Ii-dù l'ọ bụ nwata, angu nne iya ẹra. Yo heru ngu eheru l'utakfu; l'akfu egvu.

¹³ Ọ bụ ẹge nne aduje nwa iya ike; bụ ẹge mu a-nọdu adu ngu. Ọ bụ lẹ Jerúsalemu bẹ mu a-nọdu dua ngu iya.

¹⁴ Teke i phuleruphu iphe ono bẹ obu a-tsolahaa ngu-a ẹna. Nggu ajalahaa rikarika l'ọ bụ ẹwu. Ẹge ono bẹ aa-maru l'ike Ojejoje bẹ swiru ndu ozi iya. Obenu lẹ ndu ọhogu iya bẹ ọo-byabe oke ẹhu-eghughu iya."

¹⁵ Unu lekwa; Ojejoje e-gudekwa oku bya. Ụgbo-inya iya a-dutsukwa l'ọ bụ oke pherephere. Ọ bụ ẹhu oghu damadamu bẹ oo-gude pakfutaru ẹphe iphe-eghughu iya. Yo gude oku, enwu phophopho baaru ẹphe mba;

¹⁶ kẹ l'ọ bụ oku yele ogu-mbeke bẹ Ojejoje ee-gude kpée ndiphe ikpe; mbù lẹ ndu, Ojejoje e-gbugbushi ebugbushi a-ha igweligwe.

¹⁷ "Ndu ono, doberu onwẹphe nsọ bya asachaa onwẹphe ẹphe; l'awu eje l'enyagwa; mbù ndu ono, dzeberu tsoru onye ono, du ndu ata anụ ezi; mẹ ndu ata anụ okerekfu; mẹ igweligwe anụ ọdo, aasogbaa nsọ; ndu ono l'ẹphe ha a-tuko tabuhu onu ugbo lanu." Ọ bụ iphe Ojejoje kfuru ndono.

¹⁸ “Iphe ephe eme; mekwaphu iphe ephe ari; be mu abyawa te mu gude k'ono chikobe mbakeshi; mekpó iphe bu okfu, du iche l'iche t'ephe phu ege mu du-be biribiri.

¹⁹ “Mu e-me iphe-ohubama l'eke ephe no. Mu abya aharu nwa ndu ophu wafuru nu; zi t'ephe jedzuru ohamoha ono, bu ndu e-ta anubua udu mu; ephe ta aphujewa ege mu du-be biribiri ono. Ephe e-je Tashishi; jee Pulu; jee Ludu; mbu ndu ono, agbaje akfu ono. Ephe ejekwaaphu Tubalu; jee Javanu; jee jee ke ndu bu ote-nya le mgboro eze enyimu; je arakashiaru iya mbakeshi ege mu du-be biribiri.

²⁰ Ephe a-chiko unwunna unu l'ephe ha; mbu ndu, shigbaa l'ohamoha be ee-rufuta bya l'ugvu mu, du nsó le Jerúsalemu t'ephe buru iphe e gude agwa Ojejoje. Ephe a-nodu l'inya abya; me l'ugbo-inya; me l'ugbo-ali, ophu aakpu akpukpu. Ephe anodu l'eli inya-mulu; me l'eli inya-ivu l'awu abya.” O bu iphe Ojejoje kfuru ndono. “Aa-chiru ephe bya ege ono, ndu Ízurelu eyeje ngweja-nri l'ite, e ta asodu nsó gude bya mu anunu l'eze-ulo mube Ojejoje.

²¹ Mu a-hakwaruphu ephe fota t'ephe buru ndu achijeru mube Nchileke eja; me t'ephe buru ndu Lívayi.” O bu iphe Ojejoje kfuru ndono.

²² “O kwa ege igwe ophungu; me mgboko ophungu, mu e-me a-no jeyewaru; bu ege epha unu; me awa unu a-no.” O bu iphe Ojejoje kfuru ndono.

²³ “Shita le Aji Onwa Ophungu jeye l'onwa afufu iya odo; me shita le mboku otu-ume lanu jeye le mboku otu-ume odo be iphe bu madzu a-byaje bya abaarú mu eja.” O bu iphe Ojejoje kfuru ndono.

²⁴ “Odo bu l'ephe a-wufuje je ophu odzu ndu kwefuru mu íkè. Ehonwu, a-nodu eri ephe ta anwuhukwa anwuhu. Ophu oku, a-nodu eke ephe 'anyihukwa anyihu. Ephe a-buru iphe madzu gbaa mgburumgburu a-nodu akpofu akpofu.”

Jeremáya

¹ Owaa bu okfu-onu Jeremáya Hilikaya. Jeremáya tso le ndu achijeru Nchileke eja le Anatotu le Bénjaminu.

² Ojeoje kfulu yeru Jeremáya l'afa k'iri l'eto; k'ophu Josáya Amonu duberu buru eze ndu Júda;

³ bya ekfukwaruphu yeru iya l'oge teke Jihoyakimu Josáya bu eze, achi ndu Júda; gbururu jeye l'onwa k'ise l'afa k'iri 'e nanu k'ophu Zedekaya Josáya bu eze, achi ndu Júda, bu teke a kpuru ndu Jerúsalemu le ndzu.

Nchileke eku Jeremáya

⁴ Ojeoje abya ekfulu yeru mu; su:

⁵ “Le temanu ya akpu mu ye l'epho nne mu; be ya mahawaru mu. Mbú l'a bya bya amu mu; ya evuhawaru uzo fota mu dobe ichi; bya emee mu onye nkfuchiru Nchileke l'iphe bu mbakeshi.”

⁶ Mu asu: Owa-a! Nggube Nnajiufu, bu Ojeoje; mu ta makwa ege eekfuje okfu; kele mu bukwa du nwata!

⁷ Ojeoje asu mu: “Te mu ba asujeshi le mu bukwa du nwata. Te mu je iphe bu eke, ya suru te mu je; je ekfua iphe bu iphe ya suru te mu kfu.”

⁸ Wo te mu ba atsujekwa ephe egvu. Ishi iya aburu le ya no swiru mu; buru ege ono be ya a-nodu anafuta mu l'eka ephe. Ono iphe yebe Ojeoje kfulu ndono.”

⁹ To du iya bu; Ojeoje abya amachia eka iya bya edenyi mu l'onu; su: “Nta-a be ya yewaru mu okfu-onu iya l'onu.”

¹⁰ Wo te mu lekwa-a; le ntanu-a be ya fotawaru mu dongoo iphe bu mbakeshi; bya edobe mu dongoo iphe bu ali-eze: te mu feshia efeshi; lakashia alakashi; te mu mebyishia emebyishi; kwatsushia akwatsushi; te mu kpu akpukpu; mu adza adzadza.”

Uzo ophulena labu

¹¹ Ya ndono; Ojeoje abya ekfulu yeru mu; ji mu: “?Bu ngunu be mu phuru; Jeremáya?”

Mu asu iya: “L'o kwa ekali-oshi alumundu.”

¹² Ojeoje asu mu: “L'o buphu iphe mu phuru ndono; kele ya no l'echi te okfu iya mee ege ya kfulu iya.”

¹³ Okfu-onu Ojeoje erukwaa mu le nchi odo; su: “?Bu ngunu b'i phuru?”

Mu asu iya: “Le mu phuru ite, puhuru uphu. O gberu egberu; kpolia ike l'uzo isheli.”

¹⁴ Ojeoje asu mu: “Oo l'uzo isheli ono be kpurupyata e-shi dakfu iphe bu ndu bu l'ali-a kpmukpamu.”

¹⁵ Ya abyaakwa te ya bya ekukoo ndu ali-eze ndu uzo isheli l'ephe ha. Ono kwa iphe yebe Ojeoje kfulu ndono. Ndu eze ephe a-bya ewogbaaru aba-eze ephe sibe l'eka, eeshije abata mkpukpu Jerúsalemu. Ephe e-tso upho-mkpuma iya ugu mgburumburu; bya etso iphe bu mkpukpu, no ali ndu Júda ugu.

¹⁶ Ya e-kpe ephe ikpe; okfu l'ephe meru ejo iphe; l'ephe jikaru iya je awata okporu agwa odo insensu oku; ephe awatakwaphu obaru iphe ephe gude eka ephe mee eja.

¹⁷ Oo ya bụ; mbèdua l'onwomu; tẹ mu kwakọbe onwomu. Tẹ mu gbeshi je ekfuaru ẹphe iphe bụ iphe ya sùrú tẹ mu kfuaru ẹphe. Wo t'ẹphe be yekwa mu egvu; ọdumeka bẹ ya e-yekwa mu egvu l'ifu ẹphe.

¹⁸ Ntanu-a; bẹ ya mewaru mu; mu adu l'ọ bụ mkpukpu, a kpushiru ya ike; bya adu l'ọ bụ itso, a wuru l'igwè; bya adu l'ọ bụ uphokpuma, a kpuru l'ope; k'ophu mu a-du ike vudo vudoshia ike l'ali-a gbaa mgburumgburu; vudo l'ifu ndu eze, achi ndu Júda l'ẹphe ha; vudo l'ifu ndu ishi ẹphe; ndu achijeru Nchileke aja; mę ndu ali-a l'ẹphe ha.

¹⁹ Ẹphe e-tso mu ọgu; ọle ẹphe te emekputadu mu; kele ya nọ swiru mu eswiru. Ọdo aburu lẹ ya a-nodu adzo mu l'eka ẹphe. Ono kwa iphe yẹbe Ojejoje ekfu ndono."

2

Ndu Ízurẹlu gharu Nchileke azu

¹ Ojejoje abya ekfuru yeru iya; sù iya:

² "Tẹ ya je araaru iya ndu Jerúsalemu arara; sù ẹphe:

" 'Lẹ ya nyatakwarua ẹge o shi
evube unu evuvu ome
iphe du iya mma;
teke unu shi bukwaduru unwu-okoroḅya.
Teke ono; bẹ unu shi yeru
iya obu l'ọ bụ nwaný,
a luru k'ophungu.
Unu shi etsoje iya
l'eswe l'echi-egu;
mbu je eswee l'ali ono,
ẹ-ta adudu iphe aakoje iya ono.

³ Ndu Ízurẹlu shi duru Ojejoje nsọ.

Yọ buru ẹphe bụ akpuru
odungu, ya vuru ụzo kpata
l'iphe ya kọru l'okfu iya.
Iphe bụ ndu choru ẹphe okfu;
bẹ ya nmawaru ikpe;
ejo mkpaka-ehu a-dakfuta ẹphe.' "

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

⁴ Unu nua iphe Ojejoje ekfu; unubẹ onu-ulo Jékọpu; mę unubẹ onu-ulo ndu ikfu Ízurẹlu!

⁵ Owaa iphe Ojejoje ekfu ndo-ọ:

?Bụ ngunu bẹ ndiche unu
phe sùrú lẹ ya meru ẹphe, meru;
ẹphe ahaa ya jemihu?
Ẹphe eje awata otso ntẹkpe,
ẹ-ta adudu uru, ọobaru ẹphe;
shi ẹge ono ghọ
'o-ga-lẹ-mkpa ẹphebedua.

⁶ Ophu ẹphe 'ajidu: ?Bụ awe b'ọ nọ;
mbu Ojejoje, bụ iya
dufutaru ẹphe lẹ Íjiputu;
bya edua ẹphe dughaa
echi-egu, ẹ-ta dudu iphe nọ iya nù;
dughaa ẹphe ali ono,

bụ eveve yẹle iduma
 bụ iphe nọ iya nụ ono;
 mbụ alị ẹjọ mkpọ-anwụ;
 mē l'ẹkpuru-ọchi;
 mbụ alị, ẹ-ta dudu onye
 eshije iya eshishi;
 tọ dū onye bu iya ebubu?

7 Ya duru unu dubata l'alị,
 emehuje iphe e meberu iya
 tẹ unu riye akpuru iphe amị
 iya nū yẹle ẹku, kuru iya nū.
 Obenu l'unu bataru iya
 bya aturua alị iya;
 mee òkè-iphe iya ono;
 yọ bụru akpamara.

8 Ophu ndu achijeru Nchileke ẹja ta jidu:
 ?Bụ awe b'ọ nọ; mbụ Ojejoje?
 Ndu eme kẹ ekemu ta madu onye ya bụ;
 ndu bụ ishi ekwefuru iya ikè;
 ndu nkfuchiru aburu Bálu;
 bẹ ẹphe ekfuje iphe o kfu;
 iphe ẹphe etso aburu ntekpe,
 ẹ-ta dudu uru, ọba.

9 Ọwaa iphe Ojejoje ekfu. Ọ sọrụ:
 “Lẹ ya e-dó iphe unu meru iya;
 kpua unu.
 Ya ẹdoo iphe unu
 nwanwa unu meru iya;
 kpua ẹphe.

10 Unu ghabua bahụ
 Ikfuli Sáyipurọsụ je
 elekpoduaphu ẹnya!
 Unu eye madzụ t'ọ jerua
 Kéda je egbua ya igo ọhuma;
 unu amawaruru;
 m'ọ nweru ẹke egbe iphe ono mejeru.

11 ?O nweru ọha, gbajeru agwa ẹphe inwe;
 e guderu l'ẹ tọ nweđu iphe
 ono ọphu nweru iphe ọ bụ.
 Obenu lẹ ndibe iya
 gbanweru yẹbe onye dū akpabiri
 je anata iphe ẹ-ta dudu uru, ọ baru.

12 Nggube igwe;
 tẹ iphe-a nyikwaa ngu ishi ẹdzu;
 t'ị kpọ-yiaru iya ukuvu.”

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

13 “Ndibe iya mewaru ọzo iphe dū ẹji labụ.
 Ẹphe gbadowaru iya;
 mbụ yẹbe ọgbà mini, anụ ndzụ.
 Ẹphe gvushiwaru onwẹphe okpuru.
 Okpuru ono aburu okpuru,
 gbashiru ọru,
 ẹ-ta adujedu ike gude mini.

- 14 Ízurelu ?ọ bụ ohu ọtọ.
 Mbụ; ?a mụru iya;
 yọ bụru ohu ọtọ?
 ?Nanukwanu ẹge e meru;
 a kwalahaa ya ọkwata?
- 15 Ndu ọhogu iya etsuru
 iya ẹka l'okpoma;
 tükowa iphe nọ l'alị iya mebyishia.
 Mkpukpu, nọkota iya nù
 l'ọ ha b'a tükotawaru ọku;
 yọ dabuwaru ochobo.
- 16 Ọdo bụ ịe ndu Mémufisu;
 yele ndu Tapénesu kpúwaru unu ishi.
- 17 ?Tọ bụdu unu meru iya onwunu;
 keshinu unu jikaru Ojejoje, bụ Nchileke unu
 teke oodu unu eje l'echi esu-uzo?
- 18 Nta-a; ?bụ ole bụ k'oje
 Íjiputu ọngu mini, shi ịe Ẹnyimu Shihọ?
 ?Bụ ole bụ k'oje alị Asiriya
 ọngu mini, shi ịe Ẹnyimu Yufurétusu?
- 19 Ẹjo iphe unu eme bụkwa
 iya e-mekochaa hùà unu àhùhù.
 Yọ bụru azụ ono, unu ala
 ono a-gbọru ngu ụja.
 Unu rìnua ya arịri maru
 ẹge ọ dū-beru unu ẹjị;
 mē ẹge ọotsu-beru unu l'ehu
 l'unu jikaru Ojejoje, bụ Nchileke unu;
 mbụ unu ta atsu iya egvu ililekpọ."

Ono kwa iphe Nnajiufu ekfu ndono; mbụ Nnajiufu, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike.

- 20 "Ọ bụru teke tehawaruru
 ẹn्या бe unu nyakafuru ishi,
 shi swegbabe unu l'iya;
 bya anyakafu egbirigba,
 e shi gude segbabe unu l'iya.
 Unu asụ: 'L'unu te ejehekwaru iya ozi;'
 wata ọgwa nte l'iphe bụ ugvu, ha l'eli;
 mē iphe bụ oshi, nọnu.

- 21 Ya kọwaru unu l'ọ bụ onye
 kọru okfu ọkpobe vayinu,
 karu ukfu bya aduebe mma.
 ?Nanukwanu ẹge e shiru;
 unu aghakọbe bya aghooru
 vayinu-egu, e merushiru emerushi?
- 22 Ẹ tọ dükwa m'ọ -ruhuru;
 unu gude ọkanwa saa onwunu;
 bya efua onwunu ncha
 fugharu iya ẹka;
 бe ikpe ono, nmaru unu ono
 rakulerukwaruphu unu
 l'ehu ẹge ọ rakuru iya."

Ono kwa iphe Nnajiufu, bu Ojejoje ekfu ndono.

²³ “?Nanu ege unu e-shi su l’ẹ te merukwa unu;
unu ta gbaru tsoru agwa ono;

mbu Bálu?

Unu lewaru ẹnya l’egbe umere,

unu meru ẹ nsuda ono!

Unu gbunua igo l’egbe

umere, unu meru l’ẹke ono.

Iphe unu bu be bukwa

nyee inya-ivu, ebu nggada

karagidimu karagidimu.

O -buru shia owa;

yo buru shia ophu; l’achọ okee ya.

²⁴ Nyee nkakfu-igara-ọswa,
echi-egu kwowaru ẹhu,
akpo pherephere furumu furumu;
l’ẹke oje l’okee;

te nwedu onye anọ-chije iya ọzo.

Okee ya, achi iya nu;

be mkpa ke ogba ọso nshinu ta noduru;

ke l’o -byade iya echichi;

b’o phowaru-a ẹke o no.

²⁵ Ya asu t’unu ba gbashi ọso
jeye teke okpa a-swashihu unu;
ekpiri akposhia unu nkụ.

Obenu l’unu sūru:

‘?Buhunu ke ngunu?

Agwa ndu ohodo be unu yeru obu.

Yọ buru iya be unu a-nodu agba etso.’

Aa-hù ẹphe àhùhù

²⁶ “O kwa ege eekpuje onye iphura ifu le ntụ m’e gude iya bu ege e kpuru
onu-ulo Ízurelu ifu le ntụ. Ẹphebedua; me ndu eze, achi ẹphe; ndu ishi
ẹphe; ndu achijeru Nchileke ẹja; me ndu nkfuchiru Nchileke ẹphe.

²⁷ Ẹphe sūru oshi: ‘L’o bu iya bu nna ẹphe;’ bya asu mkpuma: ‘L’o bu
iya be muru ẹphe.’ Ẹphe ghawaru iya azu; ẹphe ta ghaheeduru iya ifu. Ole
obubjekwanu iphe-ẹhuka dakfuta ẹphe; ẹphe arashia: ‘Tẹ ya bya adzọo
ẹphe!’

²⁸ “?Nanuhunu agwa obu, unu gwoshiru onwunu obu? T’ẹphe byanu
m’o -buru l’ẹphe a-dzota unu teke unu no l’iphe-ẹhuka; ke l’o bu ege unube
ndu juda nweberu mkpukpu l’igweligwe bu ege agwa unu habekwaphu
l’igwe.

²⁹ ?Nanu ege e gude unu ekfu l’o nweru iphe ya meru unu? Unu
tukookwa l’unu ha kwefukotaru iya ikè!” Ono kwa iphe Ojejoje kfu.

³⁰ Iphe ya chiru unwu unu bukwa iphe-mmanu; keshinu e-to budu
l’ẹphe eye onu k’omezi iphe ẹphe mesweru emeswe. Unu gudewa ogu-
mbeke sua ndu nkfuchiru unu pyaapya ege agu, alajashije iphe o guderu
alajashi.

³¹ Unube ogbo elenu; t’ẹnya runua unu l’iphe Ojejoje ekfu, sūru: ?Ya
bujeru ndu Ízurelu echi-egu to; te ya bujeru ẹphe ali ekpuru-ochi? ?
Nanuhunu ege o du be ndibe iya ekfu: L’ẹphe nowaru onwẹphe. To buhe
l’ẹphe abyakfutakwadu iya odo.

³² Nwamgboko; ?oosahaje ukpoto iya? Tẹ nwanyi, ala nji; ?oosahaje oba, o gude ala nji? Obenu lẹ ndibe iya zahawaru iya ugbo olemole, ẹ ta agutadu aguta.

³³ Unu lewaru ege unu gude acho-be n-yemobu! Mbụ lẹ nwanyi, katsukpo eji; bẹ unu ziakwaru iphe unu eme.

³⁴ O bụ l'uwe unu bẹ ndiphe aphuje mee ndu, ẹ te nwedu ege o haru ephe meru; l'ẹ ba abụ l'unu guderu ephe l'ẹke ephe etsuka ụlọ unu. Unu mebetsua;

³⁵ unu asụ: L'ẹ tọ dukwa iphe unu meru. L'ẹhu te eghukwa iya eghughu l'ẹke unu nọ. Obule ya e-kpekwanu unu ikpe; keshinu unu sụru: L'ẹ tọ dudu iphe unu meru.

³⁶ ?Nanu ege e meru; unu etsoru l'aghaphe l'achọ ege unu e-shi gbanwee ụzo unu? O kwa ege ẹ tọ dudu iphe ndu Asiriya duru ike meeru unu bụ ege ẹ to nwedu iphe ndu Ijiputu a-du ike emeru unu.

³⁷ Unu e-shikwa l'ẹke ono gbaru ẹka lata; kẹ l'iphe bụ ndu ono, unu chiru obu yeru ono bẹ ya jikakotawaru; ophu ephe 'eyekwaru unu ẹka.

3

?Ire-lanu; onye lẹ Ízurelu

¹ "O -buru lẹ nwoke chifuru nyee ya; nwanyi ono aparu iya haa je aluru nwoke odo; nwoke ono; ?oo-choru nwanyi ono je too. Ono; ?to budo otuko alị ophu l'oha merushia emerushi. Obenu lẹ unubedua gbawaru okpara l'ẹka ndu dū igweligwe, unu l'ephe eshi onya. ?Nanu ege unu e-shi laphuta azu lakfuta iya odo? Ono iphe Ojeoje ekfu ndono.

² Unu palia enya phụ obosara eke aagwaje aja. ?O nwekpooru eke ono l'ọ ha ẹ ta noda faa unu kutukutu? L'iku mgboro echi esu-uzo bẹ unu anodutsujee l'ele enya ndu onya; mbụ nodutsua l'ọ bụ eke ndu Arabu nọ l'echi-egu. Unu merushiakwaru alị ono l'okpara ono, unu agba ono yeke iphe dū eji ono, unu eme ono.

³ O kwa iya kparu iphe a nọ-chiru mini t'ẹ b'ọ chi. Ophu mini-odungu 'achijehedu. Unu emelee l'ọ bụ nwanyi okpara. Unu eme iya; iphere iya ta dū unu.

⁴ "Tọ budunua nggu anoduje eku mu: Nna. Lẹ mu bụ onya ngu; buru mu yeru ngu keshinu teke i bụ nwata.

⁵ Ehu; ?oo-nodu eghuwa ngu ru eghughu tekenteke? Ehu-eghughu ngu; ?oo-nowaru jeye too? O bụ ege ono bẹ inoduje ekfu; obenu l'iphe bụ ejo iphe eeme ememe; b'i noduje eme."

Izimana ndu Ízurelu; mę ndu Júda

⁶ Ya ndono; yo be teke eze, bụ Josaya shi achi; Ojeoje asụ mu: "Mụ phuwaru iphe Ízurelu ono, e te gudedu ire iya ẹka ono meru? O noduru l'iphe bụ ugvu, ha l'eli; mę iphe bụ oshi, nweru idzu ria ogori.

⁷ Ya dobesu l'ọ -metsua iphemiphe obule ono l'ọ ha bẹ oo-laphuta azu lakfuta iya. Obekwanu l'ẹ to medu iya ege ono. Nwunne iya nwanyi, ẹ te gudekwaphu ire ephe ẹka; mbụ Júda atuko iphemiphe obule ono, oome ono phukota.

⁸ Ya abya ederu ekwo nū Ízurelu, ẹ te gudedu ire iya ẹka lẹ ya ta luhedu iya; okfu l'ọ rinukaru ogori. Ya abyakwaphu bya aphụ lẹ nwunne Ízurelu kẹ nwanyi; mbụ Júda, ẹ te gudekwaphu ire iya ẹka b'ẹ ta atsudu egvu. Júda atugbukwaphu je erilahaa ogori.

⁹ Yò buru okfu l'uru-alì, Ízurelù shì arù ta dudu iphe Júda guberu iya meru iphe o merushiru alì yèlè iphe e meru lè mkpuma; mē ọphu e meru l'oshi nọdu eri ogori.

¹⁰ Iphe ono l'ọ ha mekotaru Ízurelù; ọphu 'o mekwanu nwunne iya nwanyi; mbù Júda, ẹ te gudedu ire iya ẹka t'ọ gude obu iya l'ọ ha lakfuta iya; yọ bulerua ẹregede b'ọ gude la." Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

¹¹ Ojejoje abya asukwa mu phụ: "Lẹ Ízurelù ono, ẹ te kwedu nk'ia lẹ phuruphuru ono kakwa ọ bụ onye doberu ẹka ndoo; malẹ Júda, ẹ te gudedu ire iya ẹka.

¹² Je je ezia ndu isheli ozi-a; sụ ẹphe-a: 'Laphuta azụ; nggube Ízurelù ono, ẹ-te kwedu nk'ia ono!' Ono iphe Ojejoje ekfu ndono. Ya ta aswínwuhekwaru ngu ifu ọdo; kele ya bukwa onye aphuje imiko. Ono iphe Ojejoje ekfu ndono. Ẹhu te eghugbukwaru iya eghughu l'okfu ẹhu ngu.

¹³ Ọ buphu t'i kweta l'ikpe nmaru ngu; mbù l'i kwefuru Ojejoje, bụ Nchileke ngu íkè; bya eworu iphe-oma ngu ghakaaru agwa ndu ọhodo l'iphe bụ oshi, nweru idzu; tii mejehe iphe ya sùru t'i mee." Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

¹⁴ "Unu lata; unubẹ ndu ono, ẹ-te ekwedu nk'ia ono!" Ono iphe Ojejoje ekfu ndono; "kẹ l'ọ kwa yẹbedua bụ nji unu. Ya a-fo kwa unu nanụ nanụ lẹ mkpukpu lẹ mkpukpu; ọọ unu ẹbo ẹbo l'ikfu l'ikfu gude laa Záyonu.

¹⁵ Ono teke ya a-nụ unu ndu a-nọduje eche unu l'ọ bụ onye eche aturu ọphu e-shi iya l'obu, bụ ndu e-gude mmamiphe yèlè iphe-odo-nya dua unu.

¹⁶ O -rua teke ono, bụ teke unu a-kawa l'igwe l'alì-a ono; bẹ ẹphe te ekfuhakwa kẹ Okpoko Ọgba-ndzụ kẹ Ojejoje. Mbù l'ọ ọọ bahuhedu ẹphe l'egomunggo; ọphu ẹphe 'anyatahedu ya. Ọphu obu iya 'aduhedu ẹphe; ọphu ẹphe 'emehekwanu Okpoko Ọgba-ndzụ ọdo." Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

¹⁷ "Teke ono bẹ ee-ku Jerúsalemu 'aba-eze Ojejoje.' Yò buru lẹ Jerúsalemu bẹ ọhamoha e-dzukoje bya ọkwabe ẹpha Ojejoje ugvu. Ẹphe te emehedu iphe shì ẹphe l'ẹjo ọkpoma mgbashì ẹphe ono.

¹⁸ O -rua mbọku ono; bẹ ndu ọnu-ulo Júda a-tugbabe l'ọnu-ulo Ízurelù; ẹphe eshi l'alì, ndu isheli tuko bya bya eburu l'alì ono, ya nuru ndiche unu phẹ t'ọ buru òkè-iphe ẹphe ono."

Ndu kẹ Nchileke abaru agwa ọdo ẹja

¹⁹ "Yẹbe Ojejoje l'onwiya asụ:

" 'T'e lenu ẹge ya g'egude
 ẹhu-otso-ena l'eme unu
 l'ọ bu unwu iya;
 woru ẹgiri alì, dū mma nū unu;
 mbù alì, bụ iya katsua mma
 l'òkè-iphe ndu ọha l'ophu enweje.'
 Mu shì dobesu l'ii-ku mu nna;
 ọphu ìihadu mu etsotso.

²⁰ Obenu l'ọ ẹge nwanyi,
 nji iya ẹ-te egudedu ire
 iya ẹka adujeru nji iya
 bụ ẹge unu dūru yẹbedua;
 unubẹ ndu ọnu-ulo Ízurelù."

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

²¹ A nūru olu, ada l'eli ugvu ẹke aagwaje iphe.

Ọ bụ ụnwu Ízurelú gude ẹnya-mini; l'arọ;
kẹ l'ephe shiswewaru ụzo;
zahawa Ojejoje, bụ Nchileke ẹphe.

²² “Unu lata; unubẹ ndu ono,
ẹ-te ekwehedu kẹ Nchileke ono!
Ya e-me t'unu ba bụhe ndu dafuru adafu.”

Ephe azua gbururu; sụ: “L'ephe a-byakfuta iya-a; kẹ l'ọo ya bụ Ojejoje
bụ aburu Nchileke ẹphe.

²³ Ire-lanụ bụ l'ike gvwuwaru ẹphe l'ogwa iphe aagwa agwagwa. Uzu,
aatu l'eli ugvu aburu iphe iphoro. Hoo haa ya; bụ l'ọo Ojejoje, bụ Nchileke
ẹphe; kwa iya bụ onye ndzọta kẹ ndu Ízurelú.

²⁴ Keshinu teke ayi bụ ụnwegirima bẹ agwa ono; mbụ Bálú, bụ agwa
iphere ono tükookwaru iphe nna ayi oche phẹ setaru ripyata; mbụ aturu;
mẹ egbu ẹphe; eswi ẹphe; mẹ ụnwu ẹphe: unwoke l'ụnwanyi.

²⁵ T'ephe zenuru l'eli iphere ẹphe ọbu; nọdu t'e kpua ẹphe ifu le
ntu. L'ephe meekwaru Ojejoje ono, bụ Nchileke ẹphe ono iphe dū ẹji;
mbụ ẹphebedua; mēkpo nna ẹphe oche ẹphe; keshinu ẹphe bụ ụnwu-
okorobyia jeye nta-a bẹ ẹphe tee mebua iphe ọ sūru t'ẹphe mee; mbụ
Ojejoje, bụ Nchileke ẹphe.”

4

Èku ndu Ízurelú t'izimana la ẹphe azu

¹ Ojejoje sūru: “Unubẹ ndu Ízurelú. Ọ -būru l'unu a-lata; ọ -būru l'unu
e-tso agwa ono, bụ iya akpamara ono ọgu; tẹ ya ba aphujehé iya; haa
ogha ngvudangvu;

² ọ -būru l'unu e-gudeje ire-lanụ; gude ikpe, dū maa yele odobe-eka-
ndoo ribua ya: 'Kamenu; bẹ ya e-gude okfu ẹhu iya; gọoru unu ọnu; iphe
bụ mbakeshi egude okfu ẹhu iya rilahaa ugvu.’ ”

³ Ọwaa iphe Ojejoje ekfu anụ ndu Júda; mẹ ndu Jerúsalemu: Unu
kọkotanu ẹke ẹ-ta kọdu akọko! Unu ba kushinu iphe l'ẹgbudu!

⁴ Unu bua onwunu útsù nū Ojejoje. Unu bufu onwunu akpapyi kẹ
ime-obu; unubẹ ndu Júda; mẹ ndu Jerúsalemu. Odumeka bẹ oke ẹhu-
eghughu yẹbe Nchileke a-gbanwuhukwa; relahaa l'ọ bụ oku. Ishi iya
aburu ẹjo iphe, unu meshiru. Ọ -watawa etsutsu; ta dūkwa onye agbanyih-
ghe iya nū.

Ọ-la-l'iyi e-shi l'isheli

⁵ “Unu raa ya arara l'alì Júda!

Unu echia ya ochi mkpu lẹ Jerúsalemu; sụ:

‘Unu gbua ụpyoku tsoru alì

ndu Ízurelú kpamukpamu!’

Unu rashia ora ike; sụ:

‘Unu dzukobe l'ẹkalanu!

T'unu gbalaa; laa mkpukpu,

a kpuru ụpho-mkpuma iya mgburumgburu!’

⁶ Unu palia ẹkwa ọhubama t'e

jeshia lẹ Ugwu Záyonu!

Unu gbalaa je anọdu ndzụ!

Unu be ejekwa ọkpo ụkfu;

kele ya shikwa l'uzo isheli
gudekwa ọ-la-l'iyi l'abya;
mbụ mgbonwu, a-dụ ejọ ejị."

⁷ Agu shiakwa l'ekfukala iya lufuta.
Mgbugbu-madụ l'iphe bụ
mbakeshi bę gbeshiakwaru ọgu.
O shiakwa l'ẹke ọono l'ẹje
t'ọ mee alị unu t'ọ daburu ochobo.
Mkpukpu unu bę oo-me; yọ chihu;
to nwehe ọphu madụ ebu ebubu.

⁸ Ọo ya bụ t'unu yee uwe-aphụ;
unu agwa aphụ; tua uzu-ekwa;
kẹ l'o-re-phuruphuru,
bụ ẹhu-eghughu Ojejoj
e ta lufukwaa ayi l'ẹhu.

⁹ "O -rua mbọku ono; bę meji a-tofukwa ndu eze; ẹphe lẹ ndu ishi." Ono
iphe Ojejoje ekfu ndono. "Ndu achijeru Nchileke ẹja a-wata ọtsu egvu; ndu
nkfuchiru Nchileke; bę ọo-dụ biribiri."

¹⁰ Ya ndono; ya asụ: "Haa; nggube Nnajiufu, bụ Ojejoje; ndu-wa; ẹphe lẹ
ndu Jerúsalemu b'i dusweekwaru uzo ọkpobe eduswe; kẹ l'i sụru ẹphe:
'Lẹ nchi a-dukpokwaa unu ndo!' Ọle ọgu-mbeke b'a dabẹkwanuru ayi
l'ẹkpiri!"

¹¹ O -rua teke ono bę ee-kfuru ndu-a ẹphe lẹ ndu Jerúsalemu: "L'ẹjo
phẹphere, erebushi anụ l'ẹhu, e-shi lẹ nggeregede, nọ l'echi-egu ono e-
zi zikfuta ndibe mu; ọphu ọ bukwa t'ọ phuchaa ẹphe aphucha; m'ọ kwanu
t'ọ mekwaa ẹphe emekwa.

¹² Phẹphere ono, e-shi iya l'eka ono a-karikwa ogude eme egbe iphe
ono. Nta-a bụ tẹ ya bya ekfua iphe bụ ikpe, ya ekpe ẹphe."

¹³ Lenu! Ohogu ọbu awukwa awụwu l'abya l'ọ bụ urukpu. Ugbọ-inya
iya l'ada tititi l'abya l'ọ bụ oke phẹphere. Inya iya kakwa ugo ome ẹgwa.
Nshọo ayi! Ayi laakwaru l'iyi!

¹⁴ Nggube Jerúsalemu; sashina ejọ iphe, nọ ngu l'obu; k'ọphu aa-dzọta
ngu! ?Bụ jeye teke ole; bę ịi-ha ejọ ọriri l'obu ngu?

¹⁵ O nweru nwozi, shi lẹ mkpukpu Dánu l'ara iya arara l'ekfu l'iphe dụ
ẹjị byakfutaru alị ugwu ugwu Ifuremu.

¹⁶ Woru iphe-a kfuaru ọhamoha! Raaru iya ndu Jerúsalemu arara; sụ
ẹphe: "Ndu ohogu, shi l'alị ẹke teru ẹnya abyakwa. Ẹphe echi mkpu-ọgu
l'ekpu iphe bụ mkpukpu mkpukpu, nọgbaa l'alị Júda.

¹⁷ Ẹphe anọ-pee ya mgburumburu l'ọ bụ ndu eche nche l'ẹgu; okfu
l'ọ kwefuru mu ikẹ." Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

¹⁸ Ọ kwa umere ngu yẹle iphe i gude ẹka ngu meta bę lotaru iphe-a kobe
ngu. Ọwaa bukwa iphe bę eechi ngu. Oomeshikwa ẹhuka ike; ọolo ẹka lẹ
meji!

Okfu-ẹhu ndu Júda eru Jeremáya l'ẹhu

¹⁹ Ẹpho mu-o! Ẹpho mu-o!
Oolokwa mu ẹka lẹ meji.
Meji akukwa mu phẹphee.
Mu ta dukwa ike odobe ọnu ndoo;
kele mu nwaru ọpyoku;
nụwa mkpu, eechi l'ifu ọgu.

²⁰ Ọ-la-l'iyi tsopyaberu ọ-la-l'iyi.

Alì ono l'òha bùakwa ikpòzu.
 T'a kwaa jĩa ẹnya;
 b'a tũkowa ụlò-ẹkwà mu
 l'ò hà mebyishia;
 tũko ụlò mu mebyishia
 lẹ gbatabuta.

21 ?Bụ jeye teke ole;
 bẹ mu a-nọdu ele ọgu ẹnya; yọo da;
 l'anụ ọda ụpyoku k'ọgu?

22 “Ndibe mu bũkwa ndu eswe;
 ke l'ephẹ ta madu onye mu bụ.
 Ephem bụ unwegirima,
 ẹ te nwedu egomunggo;
 ophu iphe 'edo jedu ephẹ ẹnya.
 Iphe ephẹ maru ẹnya iya
 bụ ome ẹjọ iphe;
 ephẹ ta ma ome iphe dụ mma.”

23 Mu abya elee ẹnya
 l'eliphe mgburumgburu;
 ophu o nwedu ugbugba;
 ophu ọ dudu iphe nọ iya nụ.
 Mu abya elee ẹnya l'imigwe;
 to nwe iphoro, nọ iya nụ.

24 Mu abya elee ẹnya l'eli ugwu ugwu;
 ephẹ atũko anmagbaa jijiji;
 ugwu ugwu atũko angagbaa anganga.

25 Mu abya elee ẹnya;
 to nwe madzụ, mu phuru.
 Iphe bụ unwenu,
 ephẹ l'eli atũkowaa pheshihu.

26 Mu abya ejeshia ole ẹnya;
 alì, shi emehuje iphe abụwaru echi-egu.
 Iphe bụ mkpukpu, nọkota
 iya nụ l'ò hà abụkotawaru ikpòzu
 l'ifu Ojejoje; mbụ l'ifu
 o-re-phuphupu,
 bụ oke ẹhu-eghughu iya ono.

27 Qwaa iphe Ojejoje ekfu
 ndọ-ọ:

“Alì ono l'ò hà a-bụkwaru ikpòzu.
 Olee ya te emebyishibebedu iya l'ò hà.

28 Ọo ya bụ l'eliphe a-gụ aphụ.
 Imigwe, nọ l'ephekerephe
 agbahu ọchi;
 kelee ya kfuakwaru iphe ya kfuru;
 ophu ya alakwa azụ.
 Ya kfuakwaru ẹge ọo-dụ;
 ophu ya a-ghakwa ẹnya l'azụ.

29 Igidi ndu chị inya mę akfụ l'abya ọgu bẹ bụ:
 iphe bụ ndu edukfu,
 nuru iya nụ; ephẹ agbalaa;
 je edomishia onwephẹ l'egbudu;
 ndu awụba l'ogba,

nọ l'ugvu je edomishia onwẹphe.
 Ẹphe atuko mkpukpu
 ẹphe l'ọ haa; gbalashia.
 Ẹ tọ dūhedu ọphu
 madzụ eburu.

- 30 ?Bukwanu ngunu;
 bẹ iime nggube alic ono,
 daburu ochobo ono?
 ?Nanu ẹge eegude;
 nggu eyee uwe, l'eke meemee;
 yee iyagba, e meru
 le mkpola-ododo?
 ?Nanu ẹge eegude;
 nggu egude iphe techishia ẹnya?
 Ngwa, i kwaru onwongu
 bukwa ke mmanu.
 Ndu nggu l'ẹphe eshi
 ọnya b'i duakwa ashi.
 Ẹphe gbe achọkwa nū ndzụ ngu.

- 31 Ya nuakwaru ẹkwa,
 du l'ọ bu ke nwanyi, ime eme;
 mbu l'ude, ọotsu du l'ọ bu
 ke nwanyi ime ọdungu iya l'eme.
 Olu ono bukwa ke
 Zayonu eme t'ọ tua ume;
 bya amachia ẹka iya; su:
 'L'ike gvakwaru iya.
 E wookwaru iya nū
 ndu e-gbu iya nū.' "

5

*Ndu Jerúsalemu;
 ẹphe l'odobe ẹka ndo*

- 1 Unu tsoru Jerúsalemu
 jee ya mgburumgburu;
 unu lekota ẹnya;
 unu achọ l'edukfu l'edukfu;
 maru me unu a-phu
 m'ọ onye lanu, bu onye
 eme ire-lanu;
 l'achọje iphe bu oswi-okfu.
 Oo ya bu le mu aguaru
 mkpukpu ono nvu.
- 2 A makwaru-a l'ẹphe
 egudeje ẹpha Ojejoje kfua "kamenu";
 obenu l'angu, ẹphe eri;
 kwa ejo-ire; b'ọ bu.
- 3 Nggube Ojejoje;
 ?tọ budu ire-lanu;
 bẹ inoduje ele ẹnya iya?
 I chiru ẹphe iphe;
 ọphu ọ hudu ẹphe ọku.
 Nggu abya ajaa ẹphe ewena;
 ọphu ẹphe 'ekwekwaphu

omekwazi iphe ephe mesweru.
Ephe emetsua obu ephe;
yo shihugbaa dungudungu
l'ọ bu mkpuma;
bya ajika l'izimana ta aladu ephe azu.

4 Mu arija; su: "Ndu-a bukwa ndu ukpa;
buru ndu eswe.
Ishi iya aburu l'ephe
ta madu ọzo ke Ojejoje.
Mbu l'ephe ta madu
iphe Nchileke ephe suru t'ephe meje.

5 Mu e-jekfu ndu ishi je ekfuru yeru ephe.
Ephebedua a-kabekwaa
maru ọzo ke Ojejoje;
maru iphe Nchileke ephe
suru t'ephe meje."
Obekwanu l'ọo ege
ndu ophu du be ephebedua du.
Ephebedua kwaphu
mebyiwaru iphe shi
segbabe mu l'ephe;
bya agbabua eri,
shi jigbabe mu l'ephe.

6 Yo buru iya meru iphe agu,
shi l'oswa a-bya adzu-gbushia ephe.
Ejo agu eshi l'echi-egu bya atagbushia ephe.
Oduma e-wota onwiya ghaa
le mkpukpu ephe kwaberu
ephe; onye lufutaru nu;
yo laa ya ibiribe ibiribe;
ke l'ike, ephe kwefuru hawa
nshinu; adafu, ephe
adafushiru ahawa l'igwe.

7 ?Bu ngunu meru iphe
ya a-guru unu nvu?
Unwu unu gbadookwaru mu;
bya egude agwa,
e-ta abudu Nchileke rilahaa angu.
Ole o kwa mbedua
emekotajeru ephe iphe
bu mkpa ephe l'ọ ha.
Ephe erikwaphu ogori;
l'awu gbigbigbi eje l'ulo unwanyị okpara.

8 Ephe bu inya, a nu-jiru ephe ohuma,
oje okee l'agushi ike;
ke l'ephe ha aragba mimimi
l'agbakfu nyee nwoke ibe ephe.

9 ?Ya a-haa ephe te ya ba
anushi ephe aphu iya to?
?Bu oha, du ege ono be ya
ta agwatadu ugwo iphe ephe eme?

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

10 Unu je atuko upho-mgbo

vayínu iya ono mebyishia;
 ọlẹ t'unu ba tũkọkwa iya
 mebyishibebe l'ọ ha.
 Unu kwashikota iya ẹkali;
 kẹlẹ ndu-wa ta dũhedu
 ọphu bụ kẹ Ojejoje.

- 11 Ndu ọnu-ulo Ízurẹlu yẹlẹ
 ndu ọnu-ulo Júda
 bẹ mewaru k'ọphu ya te
 gudehedu ire ẹphe ẹka lẹ phuu.
 Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

Ojejoje ajika ndu Ízurẹlu

12 Ẹphe dzuwaru ẹjo-ire kpua Ojejoje; kẹ l'ẹphe sũru: "Lẹ tọ dũkwa iphe oome! Ọphu t'ọ dũkwa iphe eme ẹphe. Ẹ t'a abyakwaru ẹphe ọgu; ọphu ẹjo ẹgu 'ab yakwaru ẹphe.

13 Ndu nkfuchiru Nchileke te nwehekwa iphe ọdo, ẹphe bụ; gbahaa pherephere. Ọphu okfu Nchileke 'anọhedu ẹphe l'ime. Ọo ya bụ t'iphe ẹphe sũru l'oo-me ndu ọdo mee ẹphebedua l'onwẹphe."

14 Ọo ya bụ lẹ agha; ọ wakwa iphe Ojejoje, bụ Nchileke; mbụ Ọkaribe-Kakọta-Ike ekfu ndọ-ọ: "Keshinu ndu-a kfuru egbe okfu, dũ ẹge-a bẹ ya e-me tẹ okfu iya ọphu nọ nggũbe Jeremáya l'ọnu bũru ọku; ndu-a abũru nkũ, ọo-nọdu eke.

15 Unubẹ ndu ọnu-ulo Ízurẹlu; ya gudeekwa ndu shi ẹke teru ẹnya l'ab yakfuta unu. Ono iphe Ojejoje ekfu ndono. Ọha ọbu bụ ọha, shi l'iche; bũru ọha, ike dũ; ndu unu ẹ-ta madu okfu-alì ẹphe; unu ta nù iphe ẹphe ekfu.

16 Ẹkpa akfu ẹphe dũgbaa l'ọ bụ ili, gheru ọnu. Ẹphe l'ẹphe ha tũko bũru ndu ike-ka-l'ọgu.

17 Ẹphe a-tũko iphe unu gega akpata l'okfu unu ripyaa; bya eripyaa nri, unu nweru enweru. Ẹphe atapyaa unwu unu: ndu k'unwoke; mẹ ndu k'unwanyi; ẹphe atapyaa egbu unu; mẹ atũru unu; mẹkpo eswi unu; ẹphe eripyaa vayinu unu; mẹkpo oshi figu unu; ẹphe egude ogu-mbeke mebyishia mkpũkpũ unu l'ọ ha, bụ ndu ọphu a kpũ-pheru upho-mkpuma mgburungburu, unu swọru obu yeru.

18 "Obenu agha; o -rua mbọku ono; bẹ mu te emebyishibekwa unu kpamukpamu. Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

19 Teke ndu Ízurẹlu jirũ: "Bũ ngũnu meru iphe Ojejoje, bụ Nchileke ẹphe meru ẹphe ẹge-a?" Mu asũ ẹphe: "Lẹ keshinu unu gbadoru Nchileke; bya agwalahaa agwa ndu ọhodo l'alì unu; ọo ya bụ lẹ nta-a bẹ unu e-jeru ndu ọhodo ozi l'alì, ẹ-ta abũdu nk'unu."

Ọkwa, aanmaru ndu kẹ Ojejoje

20 Unu raa iphe-a arara tẹ ndu ọnu-ulo Jékọpu nua ya! Unu ejekwaphu je echia ya lẹ mkpu l'alì Júda sũ ẹphe:

21 Unu nũkwaa iphe-a; unubẹ ndu l'eme eswe; ọphu unu 'enwedu egomunggo; unubẹ ndu nweru ẹnya; ọphu unu 'aphũdu iya ọzo. Unu nweru nchi; ọphu unu 'anũdu iya iphe.

22 Ojejoje sũru: "Tọ gbadu t'unu tsũje iya egvu tọo. Tọ gbadu t'unu nọdu iya l'ifu nmahu kpakpakpa tọo. Ọ kwa yẹbedua gude evevee kpaa ókè eze ẹnyimu yẹlẹ alì; bya atũ-bua l'ẹ to nwedu l'ọ tsọ-ghata iya gbũruru jeye

lẹ gbururu. Eyii mini tsọo l'ọ tsọru b'ẹ tọ tsoghatadu iya. Ọo-tsokpokwaa daa ọda; ọle ẹ tọo tsoghatadu iya.

²³ Obenu lẹ ndu-a bu ndu ejo okpoma; okwefu ikẹ anọdu ephe l'obu. Ephe ghakobewaru; tugbua.

²⁴ Ephe ta asujedu onwephe: "T'ephe tsuedukwa Ojejoje, bu Nchileke ephe egvu; onye achije mini-ebuhu yele mini ishi-odungu l'oge iya; onye bu iya fofutaru oge ọ-kpa-nji dobe."

²⁵ Ọ bu emeswe, unu emesweje be meru te egbe iphe ono be emejehe. Yọ buru ejo iphe unu; kparu iphe iphe du mma te erudu unu ẹka.

²⁶ "A -bya l'ẹke ndibe mu dọru be ndu eme iphe du ẹji nọkwa iya; ndu egpapjeru l'ọ bu ndu agba ọnya ẹnu; me lẹ ndu agba ọnya, ephe e-gude nmata madzu.

²⁷ Ọ bu ege nwenu ejije ẹkfuna iya-a bu ege ẹregede jiru ọlo ephe pyimu. Ephe nwewaru iphe bya aburu ndu ike nọ.

²⁸ Ephe abya adakọta okporokpo l'egbu ngerengere. Ejo iphe ephe eme te enwehedu oge. Ephe ta ahajeduru ndu a tọru ogbe enge; ephe ta agbaru ndu ukpa odzori.

²⁹ "Tọ gbadu ke te ya nua ephe aphu iphe-a, ephe eme-a tọo? Tọ gbadu te ya melata ọha, du ẹge-a iphe ephe eme iya tọo?

³⁰ Iphe aatso ọyi; me iphe anyi ishi edzu meekwaru l'ali-a:

³¹ Lẹ ndu nkfuchiru ekfukwa iphe ẹ-ta abudu oswi-okfu. Ndu achijeru Nchileke ẹja aburu ike onwephe be ephe gude achi. Yọ buru ege ono be du ndibe iya mma. Obenu; ?bu ngunu be unu e-me m'o rua l'ikpazu iya?"

6

Jerúsalemu b'e yechiru

¹ "Unube unwu Bénjaminu; unu gbaa ọso ndzu unu! Unu shi lẹ Jerúsalemu gbafu! Unu je egbua upyoku lẹ Tékowa! Unu amube oku ogba ama lẹ Bétu-Hakeremu; ke l'iphe du ẹji shikwa l'uzo isheli l'awu abya; mbu iphe du ẹji, a-tuko iphemiphe obule mebyishikota!

² Mu e-mebyishikwa nwada Záyonu, bu onye ono, ama ntumatu; bya agbakota nwa pukapuka ono.

³ Ndu eche aturu a-chiru aturu ephe bya afuaru iya. Ephe abya eworu ọlo-ọgu ephe su-phee ya mgburumburu. Onyemonye anodu elekota uswe iya nk'ia."

⁴ "Unu kwakobe je etso iya ọgu! Unu gbeshi te ayi jee ọgu l'echi eswe! Ọ bu; unu lekwa; nchi ejihuakwaa; nwonyonyo urenyashi hakwa nshinu.

⁵ Ọo ya bu; unu gbeshi t'ayi je ọgu l'enyashi je emebyishia uphompuma mkpukpu iya!"

⁶ Ọwaa iphe Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike ekfu: Ọ sọru: "T'unu gbut-sushia oshi gude je edoo ose-ọgu; kpo-phee Jerúsalemu mgburumburu! Mkpukpu-a; be aa-hu ahuhu; ke l'okpa-gbu madzu akpagbu.

⁷ Ọ kwa ege ono, welu edobeje mini iya t'ọ du ophungu ophungu tekenteke ono bu ege iphe du ẹji iya aduje ophungu ophungu tekenteke. Mkparawa yele omebyishi iphe bu ebubu l'ime iya. Iphe-ememe, eme iya nu yele iphe e mekaru iya ejije mu ẹhu mkpurumkpuru.

⁸ Nukwaaphu ẹka, ya alo ngu lẹ nchi-a; nggube Jerúsalemu; odumeka be ya a-ghakwaru ngu azu; bya emee ngu t'i daburu ochobo; k'opu ẹ tọ dudu onye ebu ngu nu."

⁹ Ọwaa iphe Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike ekfu. Ọ sọru: "L'ephe atutu nwa ndu Izurelu, phoduru nu ege ono, aatoje nwehu tutua uphodu

akpuru vayinu ono. Ephe abya aghaa éka ége onye agho vayinu, aghaje éka gudetsua l'ékali-oshi iya."

¹⁰ ?Bụ onye bẹ mu e-kfubaaru okfu nū; lōo ya éka lẹ nchị? ?Bụ onye a-ngabēru iya nchị? A swọ-chishiakwaru ephe nchị; k'ophu bụ l'ephe ta anuhedu iphe lẹ nchị. Iphe Ojejoje ekfu anọduje agba ephe ekpu lẹ nchị.

¹¹ Obenu lẹ mbēdua bẹ oke iwe Ojejoje jiru obu; k'ophu bụ lẹ mu ta dūhedu ike ọta-gbu iya lẹ nshi.

"Woru iya kpua unwegirima, nọ l'oma esu-uzo! Kpukwaa ya phụ unwu-okoroḅya, kuru l'ekalanu. Nwoke yele nyee ya bẹ ọo-tuko gude; ephe ẹbọ; mēwaru ndu bụ ọgurennya; mbụ ndu akahụ ndu pawa mgboro eje.

¹² Ụlo ephe l'ọ ha bẹ ee-wotsuaru nū ndu ọdo; mēkpo alị ephe; mē unyomu ephe; mē mu -machilephu éka byia ndu, bu l'alị ono." Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

¹³ Dūbekpoo l'onye ọphu katsua nwanshiji; jeye l'onye ọphu kagee nshinu: l'ephe ha bụkota ndu ẹnya-nkomunko; mēkpo ndu nkfuchiru Nchileke ephe; jeye lẹ ndu achijeru Nchileke eja ephe. L'ephe ha agbakotalephu eregede.

¹⁴ Onya, aba ndibe mu; bẹ ephe anọduje eme ẹnyrir ẹnyrir l'ẹ tọ dudu iphe ọ bụ. Ephe anọduje ekfu l'iphemiphe ọbule dua agu; l'ẹ-ba dū ẹhu-agu, nnonu.

¹⁵ ?Bụ iphere ahuma, ephe meshiru dū ephe tọ? Wawakwa. Iphere ta dukpokwanu ephe lẹ phuu! Mbụ; ?o gbe rua ephe l'ehu. ?Tọ dū iya meru iphe ephe e-tsoru ndu darunū daa. Ishi e-ru ephe alị teke mū a-wata ephe ọhu àhùhù. Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

¹⁶ Ọwaa iphe Ojejoje ekfu: Ọ suru: "T'unu voodoo lẹ mkpokahu-uzo lee ẹnya; unu aja aji uzo ọphu shi lẹ ndiche! Unu jia aji uzo ọphu dū mma; wata iya eshishi! Ono bụ teke meji a-makfuru unu anmakfuru.

"Obenu l'ephe jikaru l'ephe te eshidu ọzo onanu.

¹⁷ Ya ọfutaru ndu nche dobe t'ephe chee unu nche; bya asụ: "T'unu ngabekwa nchị l'oda ọpyoku!" Unu ajika.

¹⁸ "Ọo ya bụ; unu nukwaa ọwaa; unubẹ ọhamoha! Unu lezikwaa ẹnya ọhuma; unubẹ ndu ekebe; phụ iphe e-me ephe.

¹⁹ Nggbube mgboko; nukwaa: Ya gudeekwa ọ-la-l'iyi abyakfuta ndu-a; mbụ nebyi iphe ẹjo-ọriri ephe mitaru. Ishi iya bụ lẹ ephe ta ngabedu nchị l'okfu iya. Tẹmanu bẹ ephe jikakwaruphu ekemu, ya tūru dobe.

²⁰ Ínsensu, e shi Sheba ewotaru mu; mē kalamọsu, shi éke, teru ẹnya; ?mu gude iya eme ngunu? Ngweja-ukfuru unu bẹ ya ta anatakwa; ọphu anụ, unu anọduje egburu iya ta aduhekwa iya mma."

²¹ Ọo ya bụ; ọwaa iphe Ojejoje ekfu: "Lẹ ya e-dobe iphe a-dū ndu-a ọkfu: Nna l'unwu a-tuko vukota iya; dashia. Ndu obutobu; mē ndu eshi ọnya a-tuko laa l'iyi."

²² Ọwaa iphe Ojejoje ekfu: "Unu lenu; o nwekwaru ndu soja, shi l'alị uzo isheli awụ abya. Oha, paru éka bẹ akwakobekwa k'ogu. Éke ephe shi bụ l'ẹke mgboko jeberu.

²³ Iphe ephe chị abya bụ akfụ; mē arwa. Ephe nweru ẹjo ọkpoma; ephe t'ama iphe bụ obu-imiko. Ekiri, ephe ede dū l'ọ bụ eyii eze ẹnnyimu; l'ẹke ephe agba inya ephe l'abya. Ephe doru onwephe l'ọ bụ ndu nọ l'ogu; l'abyaru unu ọgu; unubẹ ndu Jerúsalemu."

²⁴ A kọkwaru ayi akọ ephe. Ehu anwukota ayi kpaa. Meji atọfu ayi. Mbụ; iphe-ẹhuka, byaru ayi adulephu l'ọ bụ kẹ nwanyi, ime eme.

²⁵ Unu be ejekwa l'egu! Ophu o dukwa onye a-nodu aghaphe l'esu-uzo; kele ndu ohogu ono chikwa ogu-mbeke. Tẹmanu be iphe otso egvu tukokwa ekemeke tua.

²⁶ “Ndibe mu; unu yee uwe-aphu; gwoo onwunu le ntu! Unu raa ekwa; l'o -bu onye nwa lanu, o mutaru nwuhuru; ke l'o kwa: a -bya amaru; onye mgbugbu-madzu ono abya afuaru ayi.

²⁷ Mu meekwaru ngu onye a-data ndibe mu adata. Ii-noduje eleta ephe enya; data uzo ephe adata.

²⁸ L'ephe ha bukota ndu kwefuru ikè, obu huru gbengu, bulephu iphe ephe aghaphe l'eme bu otu mgbamu. L'ephe ha atukolephu l'aru uru-ali. Ephe kporu gbengu l'o bu ope; me l'igwe.

²⁹ Ékò, aasu be oku iya anma kfukfukfu; k'ophu ee-gude oku kepyashia ota-njele. Obenu l'onye-uzu eme ke mmanu; kele ndu iphe du eji ta budu l'e mewaru; t'ephe gvụ.

³⁰ Iphe eeku ephe bu: mkpola-ocha, a jikaru ajika; kele Ojejoje jikawaru ephe.”

7

?O nweru uru, no l'eregede

¹ Ojejoje abya ezia Jeremáya; su iya:

² “T'o je evudo l'onu eze-ulo Nchileke raa ozi-wa arara l'eke ono:

“Unu nua iphe Ojejoje ekfu; unube ndu Júda l'unu ha, bu ndu eshije l'onu-uzo-wa je obaru Ojejoje eja.

³ Owaa iphe Ojejoje ekfu; mbu Okaribe-Kakota-Ike, bu Nchileke ke ndu izurelu: Unu memaa uzo unu; me umere unu; ege ya e-kwe t'unu buru l'eke-a.

⁴ Unu ba kpokwaru obu ye le okfu ndephu ono; su: Owaa kwa eze-ulo Nchileke; eze-ulo Nchileke; eze-ulo Nchileke.”

⁵ O -buru l'unu gbanweru uzo unu okpobe agbanwe; bya agbanwee umere unu; bya ekpelahaaru madzu ibe unu ikpe, du maa;

⁶ o -buru l'unu haru omegbu ndu laru alala emegbu; haa omegbu ndu a toru ogbe; unwanyi, maa tufuru; haa ogbushi ndu e-te nwedu iphe ephe meru l'eke-a; o -buru l'unu haru otso agwa l'agwa odo, buhukwaa onwunu be unu emeka iphe;

⁷ ono teke ya a-ha unu t'unu buru l'eke-a; mbu ali ono, ya nuru ndiche unu phe t'o buru nk'ephe gbururu jeye le gbururu ono.

⁸ “Obenu; unu lewaru; iphe unu kporu obu yeru bu ntuphu-ire, e-ta adudu mkpa, oga.

⁹ ?Unu a-nodu ezi iphura; l'egbu ochi; l'eri ogori; l'eri angu eregede; l'akporu Balu insensu oku; l'agba etso agwa l'agwa, unu e-ta amadu;

¹⁰ e -metsua; unu abya evudo l'ifu iya l'ulo-a, bu ulo ophu eeku epha iya alaru-wa; su: ‘A nafutawaru unu; k'ophu unu a-nodu emeje ahuma ahuma-a?’

¹¹ Ulo-a, eeku alaru epha iya-a; ?unu mewaru iya; yo buru eke ndu iphura edomije onwephe too? Ya elekpelekwaphu unu enya. Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

¹² “Unu tugbunua nta-a je eke ya vuru uzo fota t'o buru eke ya e-buru eburu le mkpukpu Sháyilo; je aphwaru iphe ya meru iya. Ishi iya aburu iphe du eji ndu nk'ia; mbu ndu izurelu meshiru.

13 Teke unu emekota iphe ono l'ò ha bẹ ya kfuru yeru unu. Ya -kfutsua; ya ekfukwazi iya ọdọ; ọphu unu 'angaduru iya nchị. Ya ekua unu oku; ọphu unu 'azadu iya. Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

14 Ọo ya bụ l'ọo iphe ono, ya meru Sháyilo ono bẹ ya e-mekwaphu ọlọ-a, eeku alaru ẹpha iya-a; mbụ eze-ọlọ Nchileke ono, bụ ọlọ ono, unu kpọru obu yeru ono; mbụ ẹke ono, ya nuru unu; bya anụkwa iya phụ nna unu oche ẹphe ono.

15 Ya a-chifu unu l'ifu iya ẹge ono, ya chifuru unwunne unu; mbụ ndu Ifuremu l'ẹphe ha ono."

16 Ọo ya bụ; nggube Jeremáya; be ekfukwa; nụ iya l'okfu ẹhu ndu-a. Be echichikwaru ẹphe mkpu; ọphu ịirokwa iya arọrọ l'okfu ẹhu ẹphe; ẹle ya ta angakwaru ngu nchị.

17 Mbụ; ?tị phudu iphe ẹphe emetsua lẹ mkpukpu Júda; mẹ l'echi-esu-uzo Jerúsalemu?

18 Unwegirima akpa nkụ; nna ẹphe l'aphu-nwu oku; unwanyi l'agwa ntu witu, koru ekoko t'ẹphe gude gheeru Eze-nwanyi Imigwe akara. Ẹphe agbaru agwa ọdọ mẹe; gude agwa iya; k'ọphu ẹphe a-kpatsu iya ẹhu-eghughu.

19 Obenu; ?bụ yebedua bẹ ẹphe akpatsu ẹhu-eghughu tọo. ?Tọ bụchidua onwẹphe bẹ ẹphe emebata; shi ẹge ono l'eme onwẹphe iphe-iphẹ? Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

20 Ọwaa iphe Nnajiufu, bụ Ojejoje ekfu: Oke ẹhu-eghughu iya; bẹ ya a-wukwa l'ẹke-a; wua ya madzụ; wua ya anụ; wua ya l'oshi, nọ l'egu; wua ya lẹ nebyi iphe aakpata l'alị; yo tsua oku; tọ dū onye a-dū ike agbanyi iya.

21 Ọwaa iphe Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike ekfu; mbụ Nchileke kẹ ndu Ízurelu: Unu woruru ngweja-ukfuru unu yekobe lẹ ngweja mmanu unu ọdọ; unu ataaru anụ iphe ọbu l'onwunu;

22 ẹle teke ya dufutaru ndiche unu phẹ l'alị Íjiputu; kfuru nụ ẹphe; b'ẹ tọ bụlekwapu ekemu kẹ ngweja-ukfuru yele kẹ ngweja mmanu ọdọ bẹ ya turu nụ ẹphe;

23 ya tũkwaruphu ekemu-wa nụ ẹphe; sụ ẹphe: Unu meje iphe ya sūru t'unu meje; unu aphụ lẹ ya a-buru Nchileke unu; unu aburu ndibe iya. Unu tsojekpelephu ọzo iphe ya kfuru unu sụ t'unu meje l'ò ha; k'ọphu ọo-duru unu lẹ mma.

24 Obenu l'ẹphe ta ngadu nchị; ọphu ẹphe 'eyedu onu. Iphe ẹphe gbe mechia bụ l'ẹphe tsoru iphe ẹphe ritaru l'ẹjo ọkpoma ẹphe. Yo be k'ọphu ẹphe a-nọdu eje l'ifu l'ifu; ẹphe egbe ala azụ azụ.

25 Keshinu teke ono, ndiche unu phẹ lufutaru l'alị Íjiputu ono jeye nta-a; mbọku-mbọku; bẹ ya anọdujelephu ezi ndu ozi iya, bụ ndu nkfuchiru iya t'ẹphe byakfuta unu; ya -zitsua; ya ezikwazi.

26 Obenu l'ẹphe ta ngaduru iya nchị; ẹphe te yeru iya onu. Ẹphe ewolerua olu kegabe; iphe dū ẹji nk'ẹphe aka kẹ nna ẹphe oche nshinu.

27 Jeremáya; ẹ to nwekwa m'ọ -ruhuru; i kfukotaru ẹphe iphe-a l'ò ha; bẹ ẹphe te egbe angakwaru ngu nchị. I -kua ẹphe oku; bẹ ẹphe ta azakwa ngu iya.

28 Ọo ya bụ l'ọo iphe ii-kfuru ẹphe ndọ-ọ: Ọwaa iphe ọha, ẹ-te medu iphe Ojejoje, bụ Nchileke ẹphe kfuru; ọphu ẹphe 'emezijedu iphe ẹphe mesweru. Ire-lanụ gvakwaru ẹphe l'onu. Ọ gbawaru ọso gbafu ẹphe l'onu.

29 “Unube ndu Jerúsalemu;
 unu je akpūshia egbushi unu
 woru je etufashia etufashi.
 Unu ejekpooru l'eli eli eke
 aagwaje nte je anodu gua aphu;
 kele Ojejoje jikaakwaru
 ogbo ono, o tu-koshiru
 oke ehu-eghughu iya ono;
 mbu l'o gbadowaru ephe kpamukpamu.

30 “Owaa iphe Ojejoje ekfu: Ndu Júda meekwaru ejo iphe l'enya iya. Ephe dobekwaru ahuma ephe ono l'ulo ono, eeku alaru ephe iya ono; woru iya turua.

31 Ephe kpūwaru enya eke aagwaje iphe le Nsuda Nwatibe Hínomu; gua ya Tofetu; t'o buru eke ephe a-kpoje unwegirima ephe ke unwoke; me ndu k'unwanyi oku. Iphe ono aburu iphe ya ta asudu ephe t'ephe meje; t'o bu l'o batajeru iya abata l'uche le phuu.

32 Oo ya bu; owaa kwa iphe Ojejoje ekfu: Lekwa; oge abyaakwa teke eemekochoa; t'e ekuhedu iya Tofetu; m'o kwanu Nsuda Nwa Hínomu. Iphe ee-ghe ekuchia ya aburu Nsuda mgbughu-madzu; ke l'ee-li odzu le Tofetu; ke le to nwehedu eke odo, ee-li iya odo.

33 Ono teke odzu ndu a l'a-buru nri enu, ephe l'eli ye anu, bu l'eliphe. E to dudu onye a-chi ephe chia k'o chifu ephe.

34 Ya e-me t'ehu-otso-ena ye ote eswa kfushi. E to nwedu eke eetekwadu egvu eswa-nwanyi ophungu l'ali Júda; me l'esu-uzo Jerúsalemu l'o ha; ke l'ali-a a-daburu ochobo.

8

1 “Owaa iphe Ojejoje ekfu: O -rua teke ono; be okpu ndu eze, shi chia ali ndu Júda ye okpu ke ndu ishi ephe; me okpu ndu achijeru Nchileke eja; me ke ndu nkfuchiru Nchileke; me ke ndu Jerúsalemu l'ephe ha be aa-chishi l'ili ephe.

2 A chishia ya wushi jakpatangu; anwu echi iya; onwa echi iya; iphe bukpo mkpo-kpodo, no l'igwe echikota iya; mbu iphe ono, ephe shi yeru obu ono; shi ejeru iya ozi; mbu iphe ono, ephe shi etso; l'aje iya ojita l'aji; l'abaru iya eja ono. E taa tutukobedu iya; ophu eelidu iya elili; iphe e-mechia nu; bu l'ephe a-du l'o bu ikpo nshi, kuru l'ali.

3 Teke ono, ya a-chi ephe ono be nwa ndu ophu a-phodunu l'iphe bukpo ali eka mu shiru chia ephe a-hata anwuhu ama l'onodu ndzu. Ono iphe Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike ekfu ndono.

Ejo iphe ye ephe-ehuka

4 “Owafua iphe ii-kfuru ephe ndo-o: Owaa iphe Ojejoje ekfu. O suru: Madzu -daa iko; ?too gbeshijehedu too? Onye gbeshiru nu; ?too lajehedu azu too?

5 ?Nanukwanu ege e meru be ndu-a alalephu azu azu? Mbu; ?nanu ege e meru; ndu Jerúsalemu akpafu onwephe akpafu? Ephe akube eka l'eregede; jika olata azu.

6 Ya ngabekpooru nchi ohuma ohuma; obenu l'ephe te ekfujedu iphe vudo nhamunha. Ophu o dudu l'ephe ha onye ophu izimana iphe du eji iya alaje azu; ke t'o su: ?Bunua ngunu be ya meru ege-a? Onyemonye emelephu iphe guru iya nu; l'o bu inya eme enari l'ifu ogu.

⁷ Ọku-eswi-uda, nọ l'akpamigwe maru oge iya. Ẹsa; kparakobe jeye l'ororokiriro; l'ephē ha amaru teke ephē alufutaje. Obenu lẹ ndibe iya ta maadu ekemu Ojejoje.

⁸ “?Nanu ẹge unu e-shi sù l'unu maru iphe; l'unu nweru ekemu kẹ Ojejoje; l'ẹke ndu ede ẹkwo gude ẹregede gbanwee ya; yọ bụru ẹregede?”

⁹ Ndu maru iphe bẹ ee-me iphe-iphē. Ee-ye ephē egvu; nmata ephē l'onya. Keshinu ephē jikaru iphe Ojejoje ekfu; ?bụ egbe mmamiphe ngunu bẹ ephē nweru?

¹⁰ Ọo ya bụ lẹ ya e-duru unyomu ephē dee unwoke ndu odo. Ya eworu alị ephē nù ndu ophu l'e-nweru iya nù. L'e shikpoo l'onye katsua nwanshi jeye l'onye ophu katsua nshinu; l'ephē ha bụkota ndu ẹnya-nkomunko kẹ iphe eenweru enweru. Ndu nkfuchiru mẹ ndu achijeru Nchileke ẹja tukuloruphu bụru iphe lanu. Ephē l'ephē ha agbakotalephu ẹregede.

¹¹ Ọnya, aba ndibe iya bẹ ephē anọduje eme ogvu ẹnyiru ẹnyiru l'ẹ to nwedu iphe ọ bụ. Ephē anọduje ekfuru l'iphemiphe ọbule ọda mma l'ẹke iphe ta ọdu mma.

¹² Iphēre ahuma ahuma, ephē meshiru; ?oogbe ọdu ephē ọọ? Wawakwa. Iphēre ta ọkpokwa ephē lẹ phuu. ?Ephē gbe makpoorunu iphe bụ ọto ẹnya. Ọo ya meru iphe ephē e-tsoru ndu darunu daa. Ephē a-daru alị teke ya a-wata ephē ochi iphe. Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

¹³ “Qwaa iphe Ojejoje ekfu: Lẹ ya e-mekwa t'ẹ b'ọ ọdu iphe ephē a-nọdu akpata l'okfu ephē. Eri vayinu ta amihekwa amimi. Ophu oshi figu ta amihekwa nebyi. L'ephē ephē ha a-lakota ẹkwo. Iphe ya shi nù ephē; bẹ ya a-natakota ephē.

¹⁴ “?Bunua ngunu kparu iphe ayi nọ l'ẹke-a? Unu dzukobe t'ayi tuko gbalaa gbaru lagbaa lẹ mkpukpu ono, a kpuru upho-mkpuma iya mgburumburu ono; nọdu l'ẹke ono laa l'iyi; kẹle Ojejoje, bụ Nchileke ayi tu-buwaru l'ayi a-la l'iyi; bya eworu mini, e yeru nshi chee ayi. Ishi iya aburu l'ayi mewaru iya iphe ọdu ẹji.

¹⁵ Ayi leri ẹnya ẹhu-agu; t'ọ nwe ẹhu-agu, ayi phuru. Ayi elee ẹnya oge ẹhu-npho; yọ bulerua egvu bẹ eeye ayi.

¹⁶ Ume, inya ndu ọhogu ayi, nọ lẹ mkpukpu Dánu atụ bẹ ayi nọ l'ẹke-a l'anụ. Teke oke-inya ephē ralahaaru mimiimii; ndu alị-a l'ephē ha awata ọnma kpakpakpa; kẹ l'ephē byaru t'ephē bya eripyaa alị-a l'ọ ha; mẹ iphe bụ iphe nọ iya nù: mbụ mkpukpu lẹ mkpukpu; yẹle ndu bu iya nù.

¹⁷ “Unu lekwa; lẹ ya a-chiru ẹjo agwọ wushiru unu; mbụ ogiji, ẹ-ta adudu iphe a-nọ-chighe iya ọzo. Yọ bụru agwọ ono a-bya atagbushia unu.” Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

¹⁸ Aphu-a, byaru iya nù-a ta ọkwa onye a-ọdu ike ọda ya ike. Meji tofuakwaru iya nta-a.

¹⁹ Ngabekpodaaphu nchị nua mkpu, ndibe iya echị; mkpu, ephē shi l'alị, nọ l'ẹke teru ẹnya l'echi; sù:

“?Q ọdu lẹ Ojejoje ta nọhedu lẹ Záyonu ọọ?
?Eze ta nọhedu iya ọọ?”

“?Bukwanu ngunu meru iphe ephē gude ntẹkpe ephē kpatsua ya iwe; mbụ ntẹkpe ono, ephē gwotaru

lẹ mba ọdo, ẹ-ta adudu iphe ọ bu ono?"

- 20 Oge, ọ ga akpata iphe
e meberu l'alì sweekwaru.
Ọnanwu gvụakwaru;
ọphu a dzọtadu ayi.
- 21 Keshinu e gwowaru
ndibe mu ogwe-ẹja bụkwa
mbẹdua b'e gwepiyashiru.
Mu agukwa aphụ;
ndzụ l'agushi mu ike.
- 22 ?To nwedu manụ banụ,
nọ lẹ Giledu tọo?
?Onye eme ọgvu ta nọhedu l'ẹke ono tọo?
?Bu ngunu meru iphe
ndibe mu ta kadu mma
l'iphe ono, eme ẹphe ono?

9

- 1 Ọ du mu t'a sụ l'ishi mu bu
nggele, mini shi atsoshi;
ẹnya mu aburu okpuru,
ẹnya-mini jiru ejiji;
k'ọphu mu ga anọdulephu
l'akwa ẹkwa: eswe l'enyashi;
kẹ egbushi, eegbushi ndibe mu.
- 2 Ọ du mu t'a sụ lẹ mu nweru
ẹke ndu ije anọje l'echi-egu;
mẹ mu ahalephu ndibe mu;
mbụ tugbukpelephu lufuru
ẹphe; kẹ l'ẹphe erikota ogori l'ẹphe ha;
ndu kuru l'ẹke ono
bụkota ndu ẹ te egudedu ire ẹphe ẹka.
- 3 "Ẹphe ekweje ire ẹphe l'ọ bu
onye kweru akfụ gude
l'agba ẹjo-ire ọgba akfụ.
Ẹ tọ bụdu ire-lanụ;
bẹ ẹphe gude l'aba l'alì-a.
Ẹphe eshije l'ome iphe
du ẹji ọwaa baa l'odo;
ọphu ẹphe 'amadu onye ya bu."
- Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.
- 4 T'onyenonu kwakwaaru ndu ọnya phẹ ẹnya;
ọphu unu 'akpọkwaru obu
yeru unwunne unu unwoke;
kẹ l'iphe bu nwunne madzụ; ndu k'unwoke
agbakwaru iya ẹregede.
Iphe bu onye unu l'iya
eshi ọnya aburu onye mgbamu.
- 5 Onyemonye ọbule l'agbaru ibe iya ẹregede;
ọphu ọ dudu onye ekfufe ire-lanụ.
Ẹphe dzutawaru ẹjo-ire jeye
yọ bụwaru ọra, rarụ ẹphe.
Ẹphe emetawa iphe du ẹji

jeye ike agwushia ephe.

⁶ O bulephu l'unu mewaru
eregede; yò bñru ufu unu.
Ephe egude oğba eregede ono
jika omaru onye ya bu.

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

⁷ Oo ya kparu iphe Ojejoje,
bu Okaribe-Kakota-Ike ekfu; sù:
“Lekwa; ya a-mikwa ephe amimi;
mbu data ephe adata;
ke; ?bunua ngunu odo be
ya e-mebaa le ke iphe du eji, ndibe iya eme?

⁸ Ire ephe bu akfu, egbu egbugbu.
Qonoduje ekfu okfu l'eregede.
Onyemonye egudeje
ire-oma l'ekfu anu madzu ibe iya;
Obekwanu l'o gude obu iya l'agbaru iya onya.

⁹ ?Bu te ya ba ahushi ephe
ahuhu iphe ono, ephe eme ono too?
?Bu te ya be emelatashi
ephe iphe ephe meru iya;
mbu ndu ali-a too?”

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

¹⁰ Ya a-kwa ekwa;
chia gbaru-oso l'okfu-ehu uguvugu;
ya a-gua aphu eke elu akpaje nri;
ke l'o kposhihuwaru nku;
ophu o dudu ndu
eshijekwadu iya nu;
ophu o duhedu onye anuje
ora eswi l'eke ono.
Unwenu, ephe l'eli
phekashihuwaru;
unwu anu agbakashihu.

¹¹ Jerúsalemu be ya e-me t'o
buru ikpozu; nkuta-oswa eburu iya.
Iphe, bu mkpukpu Júda l'o ha;
be ya e-me t'o daburu
ochobo; k'ophu e-to nwedu
onye e-bu iya ebubu.

¹² ?Nanu onye bu nwoke, maru iphe ke te iphe-a doo ya enya? ?Bu onye
be Ojejoje ziru iphe; k'ophu oo-du ike ko ya t'o doo enya? ?Bu ngunu
meru; e mebyishia ali-a woru iya togbo ophorokpo l'o bu echi-egu, e-ta
dudu onye esweje iya esweswe?

¹³ Ojejoje suru l'iphe kparu iya nu bu l'ephe gbadoru ome iphe ya turu
l'ekemu, bu ophu ya turu dobe ephe l'ifu. Ephe te medu iphe ya suru
t'ephe meje; ophu ephe 'angadu nchi l'ekemu iya.

¹⁴ Iphe ephe jechiaru e etsoru aburu ejo okpoma ephe. Ephe eje awata
ogwa Balu, bu iphe ndiche ephe ziru ephe.

¹⁵ Oo ya bu; owaa kwa iphe Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike ekfu ndo-o;
mbu Nchileke ke ndu Izurelu: “Lekwa; ya e-me ndu-a t'ephe ria nri, atso
ile. Ya emee ephe; t'ephe ngwa mini, e yeru iphe egbu madzu.

16 Ya a-chikashi ephe t'ephe dzuru ohamoha, bu eke ephe ta madu; nna ephe ta ama iya. Odo bu l'oo ogu-mbeke be ya e-gude chia ephe jeye ya egbushigee ephe."

17 Owaa iphe Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike kfuru ndo-o:

"Unu rinua ya ariri nta-a!
Unu kunua unwanyi ono,
akwaje ekwa anwuhu ono t'ephe bya!
Unu zikwaaphu t'e kua ndu
ophu katsua ome nka ye iya!

18 T'ephe bya egwegwa bya
araaru ayi ekwa jeye
t'anya-mini wata ayi otsoshi l'anya;
mbu jeye teke enya-mini
e-shi ayi l'ugbo-nya l'awushi."

19 Aanukwa uzu-ekwa le
Zayonu eke ephe no;
Iara; su:
?Owaa ege e mebyishiru ayi!
?Owaa ege iphere ayi habe nshinu!
Ayi hafutajekwa ali ayi-a;
ke l'ulo ayi b'e mebyishiwaru.

20 Unube unwanyi;
unu ngabekwa nchi l'iphe Ojejoje!
Unu saa nchi nua okfu,
shi iya l'onu!
Unu zikwaa unwada unu
ege aatuje uzu-ekwa!
T'onyenonu zia ibe iya ege
eechije mkpu ekwa!

21 Anwuhu shiwa le windo
ulo ayi pyobata bya abahu
l'eke ayi meru;
yo buru upho-mkpuma mgbochi ayi.
O bufuru unwegirima l'esu-uzo;
bya emee unwu-okorobyas;
ephe te edzukojehe l'edukfu-oha.

22 Kfua su: Owaa iphe Ojejoje ekfu:
"L'odzu unwu-eliphe l'a-kuru
l'o bu nshi l'ime-egbudu;
l'o bu eke e gburu akpe;
eswa iya awushiru;
ophu o dudu onye achikobe iya nu."

23 Owaa iphe Ojejoje ekfu:
"T'onye maru iphe;
be gudekwa mmamiphe iya
kua onwiya ekuku;
ophu onye ike no;
be egudekwa ike iya ono l'eku onwiya;
ophu onye nweru iphe
'egudekwa iphe o nweru kua onwiya!

24 Owaa bu chia iphe onye eku
onwiya ekuku e-gude eku

onwiya ndọ-ọ:
 lẹ mu doru iya ẹn्या;
 yọ maru mu ọhuma;
 mbụ maru lẹ mu bụ Ojejoje;
 lẹ mu emeje iphe-ọma;
 l'ekpe ikpe, dū maa;
 bya ekoshi lẹ mu doberu ẹka ndoo.
 Yọ buru l'eliphe; bẹ mu emekota iphe ono;
 kẹ l'ọ bụkota iphe ememe
 iya aduje iya mma."

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

²⁵ Ọwaa iphe Ojejoje ekfu: "T'e lekwa; l'oge abyaakwa teke ya a-nụ ẹphe aphụ; mbụ ndu, bụ l'eli ẹhu kpụu; bẹ ẹphe buru ụtsù;

²⁶ mbụ ndu Íjiputu; ndu Júda; ndu Ẹdọmu; ndu Amọnu; ndu Móabu; mẹ iphe bụ ndu bu l'echi-egu, ẹke teru ẹn्या. Kẹle iphe bụ mbakeshi l'ẹphe ha bụkwa ndu akpapyi; mbụ je akpaa lẹ ndu Ízurẹlu l'ẹphe ha, ẹ-te ebudu ụtsù l'ime obu ẹphe."

10

Nchileke yele nte

¹ Unu nụkwaa iphe Ojejoje ekfu anụ unubẹ ndu ọnu-ulo Ízurẹlu.

² Ọwaa iphe Ojejoje ekfu:
 "Unu ba amụkwa iphe ndu ọhodo eme.
 Ọphu tẹ iphe-ọhubama,
 emeshi l'akpamigwe be eyekwa unu egvu;
 A makwaru-a l'egbe iphe
 ono eyekwaa ndu ọhodo ono egvu;
³ kẹ l'ome-l'alị ndu ono bụ 'ọ-ga-lẹ-mkpa.
 Ẹphe egbutaje oshi l'oswa;
 ndu eme nka abya egude
 ayọo ẹphe pyia ya.

⁴ Ẹphe abya egude
 mkpọla-ọcha mẹ
 kẹ ododo gude mee ya nka.
 Ẹphe abya egude ọngu
 yele nturu kpọbe iya
 t'ẹ b'ọ mịnga amịnga.

⁵ Nte ẹphe ono dū l'ọ bụ
 nwanggiri-utobo,
 e keberu lẹ mgbo ugbongu;
 mbụ l'ẹ too kfudu okfu.
 Yọ buru apapa bẹ aapajẹ iya;
 kẹ l'ẹ too jedu ije.
 Unu ba tsujekwa iya egvu;
 kẹ l'ẹ too nwekwa iphe oomeje;
 ọphu ọ dukwa iphe dū mma, oomeje."

⁶ Ẹ tọ dukwa onye dū l'ọ bụ nggube Ojejoje.
 Í paru ẹka; ẹpha ngu aha nshinu.

⁷ ?Bụ onye bụ onye ono,
 ẹ-ta atsụdu ngu egvu;
 nggube eze, achị ọhamoha ono?
 Ono bụkwa iphe ruberu ngu nụ.

L'iphe bú ndu mmamiphe,
 nòkòta l'òhamoha; mē iphe bú
 alì-eze ephe l'ò ha; b'è ta
 òkwa onye ò l'ò bú nggu.

⁸ Ephe búkòta ndu e-te enwedu
 egomunggo; bya aburu ndu eswe.
 Iphe ezi ephe iphe bú
 ntèkpe, a pyiru l'oshi,
 e-te nwedu mkpa oga.

⁹ Ò bú mkpòla-òcha, e tsuru l'ongu;
 b'è jeru Tashishi wota iya gude bya;
 yèle mkpòla-ododo,
 e jeru je ewota lè Ufazu,
 bútsua iphe ndu eme nka
 ephe lè ndu akpù uzu kpuru.
 Nte onò b'a chítaru uwe,
 eke urukpu-urukpu;
 wota ophu eke uswuswe
 uswuswe woru yee.
 Iphe onò abúkòtaru iphe
 ndu maru ome nka meru dobe.

¹⁰ Obenu lè Ojejoje bú iya bú òkpobe Nchileke.
 Ò bú iya bú Nchileke, nò ndzù;
 búru iya bú Eze, a-nò nù gbururu jeyewaru.
 Teke èhu egbu iya egghu;
 b'è eliphe kpamukpamu anmahuje jijiji;
 ophu ndu òhodo ta adùdu ike òta nshi;
 nata oke èhu-egghu iya.

¹¹ Owaa iphe ii-kfuru ephe ndò-ò: Nte, e-ta budu l'òò ephe meru
 igwe; t'ò bú ephe meru eliphe-a b'è e-mekochakwa laa l'iyi lè mgboko-a;
 lakwaaphu l'iyi l'imigwe.

¹² Òò Nchileke b'è gude ike èka iya mee eliphe.
 Yò búru iya gude
 mmamiphe iya tùa òkpa mgboko-a;
 búru iya gude
 iphe-odo-ènya iya gbasaa akpamigwe.

¹³ Òobuje; o -dee edede l'igwe;
 mini, nò l'igwe araa òra.
 Oomeje t'urukpu shi l'èke
 mgboko jeberu wata alufuta.
 Òotuje egbe-igwe teke mini achi;
 bya aburu l'òba iya;
 b'è ooshije ezi pherephere.

¹⁴ Egomunggo nashihuru onyemonye;
 ophu 'onwedu onye kwaru ènya.
 Iphe bú ndu akpù uzu
 mkpòla-ododo l'ephe ha
 b'è iphere ogvu iya gudekwaru.
 Ntèkpe, ephe pyiri atùko búru ugho;
 k'è l'è-to nwedu ophu atù ume l'onwiya.

¹⁵ Iphe onò ta adùdu uru,
 ò baru; ò bú iphe e gude agba mgbònu.
 Ò -rua l'òge ikpe iya;
 b'è ntèkpe onò a-la l'iyi.

16 Obenu l'onye ono,
 bu òkè-iphe eri Jékòpu ono;
 bẹ ta bụdu ẹge ono b'ò dụ;
 kẹ l'ọo ya bụ onye meru
 iphemiphe ọbule dobe;
 metsua bya emee ndu Ízurẹlu;
 mbụ ọkpa-ikfu ono,
 bu òkè-iphe iya ono.
 Onye ono bẹ ẹpha iya
 bu Ojejoje; bya aburu
 Ọkaribe-Kakọta-Ike.

Mgbonwu, a-bya nụ

17 Unu kwakọbekwa iphe unu; lufu l'alì-a; unubẹ ndu ono, ndu ọhogu
 unu nọ-pheru mgburumgburu ono;

18 kẹ l'owaa kwa iphe Ojejoje ekfu: Lẹ nta-a; bẹ ya a-gba ndu bu l'alì-a;
 gbafu ẹphe mgba lanụ. Ya emee ẹphe mkpawere; k'ọphu aa-kpụ ẹphe lẹ
 ndzụ.

19 Aphi tsokwaru mu;
 kẹ l'e mekaru mu iphe!
 Onya, aba mu nụ aburu 'emeta emeta!
 Ọle; iphe mu ekfujeru
 onwomu bu l'ọ bụwa
 iphe-ememe, nọ swiru mu nụ.
 Mu a-taru iya nshi.

20 Ụlọ-ékwa mu b'e mebyishiakwaru.
 Eri iya b'a tükookwaru gbabushia.
 Unwu mu shiakwa mu l'ẹka gbakashihu;
 ọphu mu l'ẹphe anọhedu.
 Ẹ to nwehedu onye ọphu phoduru nụ
 kẹ t'ọ kpọberu mu ụlọ-ékwa ọbu ọdo;
 m'ọ kpọonu t'ọ tọaru mu nwamkpu.

21 Ndu eche ayi l'ọ bụ aturu;
 bẹ ọriri nahuru;
 ọphu ẹphe 'akpatajedu Ojejoje ishi.
 Yọ buri iya meru;
 iphe te kwejeheru ẹphe;
 a chia aturu ẹphe nanu nanu.

22 Unu lekwa! Nzi abyaakwa.
 Oke utsu, e-shi l'uzo isheli; l'ada l'abya.
 Oo-me alì Júda;
 yọ daburu ochobo;
 buri ẹke nkuta-ọswa a-bya akwaa ufu.

Jeremáya ekfu anụ Nchileke

23 Nggube Ojejoje;
 mu makwaru-a lẹ ndzụ
 madzụ ta bụdu nk'ia;
 l'ẹ tọ bụdu madzụ aturu iya
 onu ẹke ọo-dzọ ọkpa.

24 Byiko Ojejoje; baaru mu ru mba!
 Olokwa t'i gude ikpe, dọ maa baaru mu iya;
 be egudekwa ẹhu-eghughu baaru mu iya;
 a nonyakwaa; nggu emee mu;

t'è b'o nwehe iphe mu a-bù.

²⁵ Tù-koshi òhamoha ono
oke èhu-eghughu ngu;
mbù ndu ono,
è-te ekwedu nke ngu ono.
Tù-koshi iya ndu ono,
è-te ekujedu èpha ngu ono!
Kè l'èphe riwaru eri Jékoṗu ripyaa ya.
Èphe rigbuwaru iya kpakparakpamu;
b'ya emebyishia alì iya l'ò ha.

11

Eemebyi Oḡba-ndzù ono

¹ Owaa iphe Ojejoje kḡuru Jeremáya. O sùru iya:

² “Nùkwaa iphe e kḡuru gude gbaa ndzù ono; nggu ewokwaru iya phù je ekfuaru ndu Júda yèle ndu bu lè Jerúsalemu.

³ Kḡuaru èphe l'òo iphe Ojejoje, bù Nchileke kè ndu Ízureḡu ekfu ndò-ò: Onye a tùru ònu b'ò bù; mbù onye ono, è-te emedu iphe oḡba-ndzù ono kḡuru;

⁴ mbù okfu oḡba-ndzù, ya tùru l'ekemu nù ndiche unu phè teke ya dufutaru èphe l'alì Íjiputu; mbù teke ya dufutaru èphe lè ò-tata-kḡukfu oku, angazeje íḡwè. Iphe ya kḡuru bù: Unu meje iphe, bù iphe ya sùru tẹ unu me; k'òphu unu a-bùru ndibe iya; yèbedua abùru Nchileke unu.

⁵ O bù teke ono bè ya e-mekota iphe ya riburu ndiche unu phè nte lè ya e-me; bù iya bù lè ya a-nù èphe alì-òtsu ono, bù nk'unu ntanù ono.” Mu asù iya: “Ngḡube Ojejoje; ono kwa ège ò dù.”

⁶ Ojejoje asù mu: “Tẹ mu raa ya arara l'alì ndu Júda yèle esu-ùzo ndu Jerúsalemu: Unu ngabè nchì l'okfu, nò l'oḡba-ndzù-a; tsoo ya l'ège ò dù.

⁷ Lè keshinu teke ono, ya dufutaru ndiche unu phè l'alì Íjiputu ono jeje ntanù-a bè ya shilekwaphu lòta èphe èka lè nchì: Ya lòtsua ya; ya alòkwazi iya; sù èphe: ‘Unu nùjeru mu okfu!’

⁸ Obenu l'èphe ta angadu nchì; òphu èphe 'eyedu ònu. Iphe èphe meru bù l'èphe kwefuru íkè, bù iphe shì èphe l'èjo òkpoma èphe ono. Yò bùru iya kparu iphe ya tükoru ònu, nò l'oḡba-ndzù ono, ya sùru t'èphe tsoru; èphe ajìka l'èphe te etsodu iya ono tükota èphe.”

⁹ Tò dù iya bù; Ojejoje asù mu: “Ndu Júda yèle ndu bu lè Jerúsalemu nòkòbekwa l'achìru iya èjo idzu.

¹⁰ Èphe laphuakwaru azù je emelaha iphe dù èji, ndiche èphe meru, bù ndu jìkaru l'èphe ta angadu nchì l'okfu, ya kḡuru. Èphe wataakwaru otso nte òdo; l'èjeru iya ozi. Ndu ònu-ùlo Ízureḡu èphe lè ndu ònu-ùlo Júda tükookwaru mebyia oḡba-ndzù ono yèle ndiche èphe gbaru ono.

¹¹ Oo ya bù: owaa iphe Ojejoje ekfu: Ya e-mekwa tẹ oke iphe-èhuka dakfuta èphe; òphu èphe 'anahùkwa iya. Èphe -rakukpoodua ya nù araku; bè ya ta angakwaru èphe nchì.

¹² Ndu mkpùkpù, nògbaa l'alì ndu Júda yèle ndu Jerúsalemu l'e-je je araku nte ono, èphe shì anòduje akpòru ínsènsu oku ono; òle è to yeduru èphe èka lè phuu; mè oke iphe-èhuka ono -dakfulephu èphe.

¹³ O bù ège mkpùkpù unu hatabe l'igwe bùkwaphu ège agwa unu hatabe l'igwe; unubè ndu Júda. Ènya-ngweja ínsènsu unu nweshiru, unu

akpoje iphe oku l'anụ agwa iphere ono; mbụ Bálụ ahakwaphu l'igwe l'ọ bụ esu-ụzo, nọ lẹ Jerúsalemu.

¹⁴ Jeremáya; be ekfukwa nụ iya l'okfu ẹhu ndu-wa; ọphu iichikwaru ẹphe mkpu; ọphu jirokwa iya aroro l'okfu-ẹhu ẹphe; kele ya ta angakwaru ẹphe nchi; mē ẹphe kua ya teke ẹphe nọ l'iphe-ẹhuka.

¹⁵ “?Bụ ngunu bē ndu iya yeru obu eme l'eze-ulo iya; l'ẹke ẹphe l'igweligwe ndu odo achị ẹjo idzu; l'eme ege ẹphe chiru iya? ?Bụ anụ, dū nso a-kposhi t'ẹ ba nū unu aphụ tọ? Teke unu nọ l'ome iphe dū ẹji unu; ?bụ iya a-nodu eme t'ẹhu tsọ unu ẹna tọ.”

¹⁶ Ojejoje kuru ngu oshi olivu, aja pulapula; l'amị mebyi, ama ntumatu l'ugbugba. Olobu agbagba-igwe lanụ teke oke pherephere-mini ẹphe bē oo-gude kpoo ya oku; ẹkali iya agbajishihu.

¹⁷ Ọ kwa Ojejoje, bụ Okaribe-Kakota-Ike, bụ onye dzaru ngu nū bē kpeburu l'ii-mekochaa buri ọ-la-l'iyi; kē l'onu-ulo ndu Ízurelu yele onu-ulo ndu Júda mewaru iphe dū ẹji; shi ege ono kpatsua mu iwe; kē l'ẹphe je akpolahaa insensu anụ Bálụ.

Aachiru Jeremáya ẹjo idzu

¹⁸ Keshinu Ojejoje kpuharu ẹjo idzu, ẹphe achiru mu; koshi mu; bē mu maleruphu iphe ẹphe achị; kele teke ono b'o koshileru mu phụ iphe ẹphe eme.

¹⁹ Mu dulephu l'ọ bụ nwaturu, eme odoo odoo, a kpụ eje egbugbu. Ọphu mu 'amakpoduaru l'a chiwaru mu ẹjo idzu; su: Unu t'ayi mebyishia oshi ono yele nebyi iya. Unu t'ayi mee t'ọ chihu l'alị ndu nọ ndzụ; k'ọphu ẹ ta byadu bya anyata ẹpha iya odo.

²⁰ Obenu lē nggube Ojejoje, bụ Okaribe-Kakota-Ike; nggube onye ono, ekpeje ikpe, dū maa; l'adataje okpoma yele oriri adata; tē mu phunu ẹke jigwata ugwo iphe ẹphe meru mu l'ishi ẹphe; kē l'ọo nggubedua bē mu wotaru onwomu ye l'ẹka.

²¹ “Ọo ya bụ; ọwaa kwa iphe Ojejoje ekfu l'ẹhu ndu Anatotu, bụ ndu ono, achọ ndzụ ngu ono; mbụ ndu asuje t'ẹ b'i gudehekwa ẹpha Ojejoje l'ekfuchiru iya; odumeka bē ẹphe e-gbukwa ngu.

²² Ọo ya bụ l'owaa kwa iphe Ojejoje, bụ Okaribe-Kakota-Ike ekfu: 'Lẹ ya a-nukwa ẹphe aphụ. Unwu-okorobyia ẹphe bụ ogu-mbeke bē ee-gude gbushia ẹphe. Yọ buri ẹgu e-gbushi unwu ẹphe ndu kē nwoke; mē ndu kē unwanyi.

²³ Ọphu ọ dudu ndu Anatotu m'ọo onye lanụ, aa-ha t'ẹphe phodu; kē lẹ ya e-me t'ẹphe lakota l'iyi; m'o -rulephu afa ono, aa-nụ ẹphe aphụ ono.' ”

12

Aji, Jeremáya aji

¹ Nggube Ojejoje; i bụ onye doberu ẹka ndo; jeye teke mu echị ngu okfu.

Ọle; mu e-kfukwaru ngu phụ kē ikpe, dū maa, iikpeje.

?Bụ ngunu kparu iphe iphe ekwejeru ndu ẹjo-madzụ?

?Bụ ngunu kparu iphe ẹhu aduje ndu ẹ te egudedu ire ẹphe ẹka agu?

² Ọ bụ nggu dzaru ẹphe;

ephe agbaa ógbaragba;
 bya evua; mīlahaa amīmi.
 Ephe akpūjeru ngu l'onu tekenteke.
 Obenu l'ẹ too rujedu ephe l'obu.

3 Obenu lẹ mbẹdua;
 bẹ nggube Ojejoje maru.
 Iphuje mu; l'adataje ọriri,
 mu ariiru ngu adata.
 Kputanu ephe kpufu
 l'ọ bụ aturu, a kpū eje egbugbu.
 Wonuru ephe dobe iche
 kwabẹru mbọku, ee-gbu ephe.

4 ?Bu jeye teke ole;
 bẹ alị-a a-gū aphū gū-bebe;
 mbū ẹswa, nọgbaa
 l'alị akpōshihukota nkū?
 Iphe kparu iya nū
 abūru lẹ ndu bu iya nū
 bụ ndu eme ejọ ọkpoma;
 yọ mee unwu anumanu;
 mẹ unwenu; ephe alakọta l'iyi;
 Ọphu kanu aburu lẹ
 ndu ono bẹ iphe ephe ekfu bụ:
 “Ẹ ọọ phukwa iphe eme ayi.”

Ọnu, Nchileke eyeru Jeremáya

5 Ọ -būru lẹ nggu lẹ ndu
 gude ọkpá gbaru ọso;
 ephe alọo ngu phelephele;
 bụ-chia ndu ọphu
 gude inya; bẹ ịi-gbabẹru?
 Ọdo aburu;
 ọ -būru ụkfu dūru ngu l'alị,
 daburu adaburu;
 ?nanu ẹge ii-shi mekota iya
 l'ọswa Ẹnyimu Jódanu?

6 Unwunne ngu nwoke;
 ndu nggu l'ephe shi l'ufu lanu;
 bụ ẹphebedua deru ngu ye t'ẹ gbua.
 Ephe woliru olu;
 t'ẹ mee ngu iphe a-tsuru ngu nū.
 E guderu l'ephe a-nọdu
 ekfuru ngu okfu oma;
 ba adakobekwa ephe.

7 Ya gbadowaru ndu ọnu-ulo iya.
 “Ya gwọbewaru ndu ono,
 bụ ọkẹ-iphe iya ono.
 Ndu ono, nọ iya l'obu ono;
 bẹ ya yehaakwaru l'ẹka
 ndu ọhogu ephe.

8 Ọkẹ-iphe yẹbe Nchileke ono
 byaakwaru bya adu iya
 l'ọ bụ agū, bu l'ọswa.
 Ọonoduje agbọru iya ọgbo.

Yọ b́uru iphe ono kparu
iphe ya kpọru iya ashị.

⁹ Ndu ono, b́u òkè-iphe iya ono;
d́uwa iya l'ọ b́u ụnwenu, avọtsua avọvo;
mb́u l'ọ b́u ụnwu ivu,
ụnwu egbe-nwọku,
nọ-pheru mgburumgburu
l'abya iya etso ogu.
Je at́uko iphe b́u anụ,
bu l'egbudu rukoo
t'ephe bya avua anụ iya kpatakpata!

¹⁰ Igweligwe ndu eche at́uru
mebyishiwaru okfu vayinu iya.
Ephe gudewa okpa dzọo
okfu iya pyakapyaka.
Egiri okfu iya ono;
b́e ephe mewaru;
yọ b́uru echi-egu,
daburu kẹ mmanu.

¹¹ E meru iya; yọ b́uru okoroba egu.
Keshinu ọ b́u okoroba egu;
yọ gulahaa aphụ rakulahaa ya.
Mb́u l'alị ono l'ọ ha;
b'e meru;
yọ b́uru okoroba egu;
ophu ọ d́udu onye akpa iya ishi.

¹² Ndu mgbugbu-madźu ezeru
gbigbigb́i bya anọ-jia eli-alị,
nọ l'echi-egu.
Kẹ l'ogu-mbeke Ojejoje
aśu madźu pyaapya
e-shi l'ishi alị-a ishi lanụ
jeye l'ishi iya ophu;
ophu ọ d́udu m'ọo
onye lanụ, ẹhu ad́u agu.

¹³ Ephe kuru witu;
ọle; iphe ephe a-kpata b́u ogvu.
Ephe e-segbu onwephe l'akanya;
ọle; ẹ tọ d́udu iphe ephe e-seta.
Iphe iphe ephe kpataru
l'okfu ephe d́uwa ephe;
kẹ l'ẹhu eghushi Ojejoje eghughu ike."

¹⁴ Owaa iphe Ojejoje ekfu: "L'ọ -b́uru kẹ ndu iwe ono, b́u obutobu iya
ono l'ephe ha; mb́u ndu ono, denyiru ẹka lẹ òkè-iphe ya ńuru ndibe iya,
b́u ndu Izurelu t'ọ b́uru òkè-iphe ephe ono; lekwa lẹ ndu ono b́e ya e-fefu
l'alị ephe. Ya efefu ndu Júda t'ephe ba nọhe l'ẹke ono.

¹⁵ Ya -fefutsulephu ephe; ya abya aphuaru ephe imiko; duphuta ephe
aźu l'òkè-iphe ephe ono l'ephe ha nanụ nanụ; mb́u ephe alaphuta aźu l'alị
ẹke ephe shi.

¹⁶ Ọ -b́uru l'ephe yeru ẹhu; ḿuta oshi ụzo kẹ ndibe iya; gude ẹpha iya
rilahaa: 'Kamenu'; ẹge ono ephe shiwa zia ndibe iya; ephe egude Bálu

l'eri angu ono; bẹ ẹphe a-byakwa bya agbabe ọkpa; shihu ike l'ẹke ndibe iya nọ.

¹⁷ Ọ -bukwanuru l'o nweru ọha, ẹ-te kwedu ngabẹ nchị bẹ ya e-fefulekwaphu ọha ọp̄hu efefu; woru iya mebyishia." Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

13

Akpọ-buleti ọcha

¹ Ọwaa iphe Ojejoje kfuru mu. Ọ sūru mu: "Tẹ mu je azua akpọ-buleti, e meru l'ẹkwà ọcha kebe l'ukfu; ọle tẹ mu ba atsekwa iya lẹ mini."

² Tọ dū iya bụ; mu ejenu je azuta akpọ-buleti ẹge Ojejoje kfuru; bya eworu iya kee l'ukfu.

³ Ya ndono; Ojejoje abyakwa bya ekfuru yeru mu ọdo k'ugbo ẹbo; sū mu:

⁴ "Tẹ mu wota akpọ-buleti ono, mu zūru; weru l'ukfu ono; gude iya je lẹ Ẹnyimu Yufurétusu je edomia ya l'ọgba, nọ l'eze mkpuma."

⁵ Mu atugbukwaa je elibe iya lẹ mgboro Ẹnyimu Yufurétusu ẹge Ojejoje ziru mu.

⁶ A nọtsulephu ujiku olemole; Ojejoje asū mu: "Tẹ mu tugbua je lẹ Ẹnyimu Yufurétusu je avọta akpọ-buleti ono, ya sūru tẹ mu je edomia-a ono."

⁷ Ya ndono; mu atugbua jeshia lẹ Ẹnyimu Yufurétusu je avọta akpọ-buleti ono; mbū wofuta iya l'ẹke mu shi domia ya. Obenu l'o mebyishihuwaru; tọ dūhe iphe ọ dū kẹ ememe lẹ phuu.

⁸ Ya ndono; Ojejoje abyakwa bya ekfuru yeru mu; sū mu:

⁹ "Ọwaa iphe Ojejoje ekfu: 'L'ọ kwa ẹge ono; bẹ ya e-mebyishi ekuku ono, ndu Júda eku onwẹp̄he ono yẹle ẹge ono ndu Jerúsalemu ekupyashi onwẹp̄he ẹnya ono.

¹⁰ Ndu-a bụ ndu iphe dū ejì; bya abūru ndu jikaru l'ẹp̄he ta angadu nchì l'okfu iya. Ip̄he ẹp̄he anọduje eme bụ ip̄he shi ẹp̄he l'ẹjo okpoma ẹp̄he ono. Yọ b̄uru nte ọdo; bẹ ẹp̄he anọduje etso; l'ẹjeru iya ozi; l'abaru iya ẹja. Ndu ono bụ ẹge akpọ-buleti-wa dū-wa bụ ẹge ẹp̄he a-dū; mbū l'ẹ tọ dūdu ip̄he ẹp̄he a-dū mma k'ememe;

¹¹ kẹ l'ọo ẹge akpọ-buleti ekejeru madzū l'ukfu bụ ẹge ya meru ndu Ízurelu; mē ndu Júda l'ẹp̄he ha kpamukpamu; t'ẹp̄he keru iya l'ehu; k'ọp̄hu ẹp̄he a-b̄uru ndibe iya; ndu ee-gude l'etu iya ẹpha; l'aaja iya ajaja; l'akwabẹ iya ugvu. Obenu l'ẹp̄he ta ngadū nchì.' " Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

Otumu-akpọ.

¹² Kfuru ẹp̄he: "L'ọwaa kwa iphe Ojejoje kfuru; mbū Nchileke kẹ ndu Ízurelu: 'Ip̄he bụ otumu-akpọ l'ọ ha bẹ ee-yejikota mēe eyeji.' Teke ẹp̄he sūru mu: 'Ẹp̄he ta mahaadū l'ee-yeji mēe l'otumu-akpọ tọo?'

¹³ Tẹ mu sū ẹp̄he ẹge-a: 'Ọwaa iphe Ojejoje ekfu: Lẹ ya e-me tẹ mēe wata ọtsu ip̄he bụ ndu bu l'alì-a mgburumgburu; je akpaa lẹ ndu eze, nọ l'aba-eze Dévidi; ndu achijeru Nchileke ẹja; ndu nkfuchiru Nchileke; mēkpọ ip̄he bụ ndu bukota lẹ Jerúsalemu l'ẹp̄he ha.

¹⁴ Ya e-nwuta ẹp̄he je atup̄yabe ibe ẹp̄he; mbū ndu bụ nna; mē ndu bụ nwata nwoke.' " Ono iphe Ojejoje ekfu ndono. "Ya ta ayọduru ẹp̄he ọshi; ọp̄hu ya 'aphuduru ẹp̄he imiko; ọp̄hu ya 'emeduru ẹp̄he eze-ip̄he-oma kẹ tẹ ya haa; tẹ ya be emebyishi ẹp̄he."

Oye egvu l'aa-kpú ephe lẹ ndzú

- 15 Unu ngabekwa nchi;
unu ngabekwa nchi ohuma!
Unu be ejekwa oku
onwunu ekuku;
kele Ojejoje kfuakwaru iya.
- 16 Unu kwabe Ojejoje, bu
Nchileke unu ugvu!
Odumeka be oo-mekwa
te ochi gbaa;
ukfu akpo unu l'okpa
l'eli ugvu ono, gbaru ochi ono.
Iphe unu ele enya iya bu iphoro.
Obenu l'oo-me iya t'o
buru unu nggumaphu.
Oo-gbanwe iya;
mee ya t'o gbaa tsukiribangu.
- 17 Obenu l'o -buru l'unu
ta angadu nchi;
be mu a-ra ekwa le mpya;
ke l'unu kunukaru onwunu ekuku.
Mu a-raa ekwa;
enya-mini atsoshia mu l'enya;
ke l'unwu aturu
Ojejoje be aa-kpú lẹ ndzú.
- 18 Kfuru eze yele nne iya, bu eze-nwanyi su ephe: "T'ephe shikwa l'abaeze ephe nyizita; ke l'okpu-eze ephe ono, egbu nwijnwii ono dafuakwaru ephe l'ishi!"
- 19 Iphe bu mkpukpu, nokota l'uzo ohuda be aa-guchishikota aguchishi; ophu o dudu onye adu ike guhaa ya. Ndu Jüda l'ephe ha be aa-kpukota laa ali odo; mbu kpukota ephe l'ephe ha.
- 20 Palikpoduaphu enya apali phu ndu shi l'uzo isheli abya. ?Nanu igweligwe aturu ono, e yeru ngu l'eka ono; mbu aturu ono, i shi gude eku onwunu ekuku ono?
- 21 ?Bu ngunu be ii-kfu me Ojejoje -chitalephu ndu ono, i shi ari l'ephe bu okpobe ndu onya ngu ono dobe; ephe aburu ndu ishi ngu ephe? Too watadu ngu nu ome ehuka ege ime emeje nwanyi, du ime-wa?
- 22 Odo bu; teke i jiru onwongu; su: "?Bunua ngunu meru egbe iphe owaa meru ngu?" Iphe kparu iya nu bu l'iphe du eji ngu ghataru l'uru. Oo ya kparu iphe a phu-liru ngu mkpini ngu; raa ngu k'ehuka.
- 23 Onye Itiyopiya; ?l'oo-gbanweghe akpo-ehu iya. Too oduma; ?l'oo-gbanweghe kpungu-kpongungu, tushiru iya l'ehu. O kwaphu ege ono be nggube onye ome iphe du eji kwowaru ehú ta ahaghedu iya; wata ome iphe du mma.
- 24 "Ya a-phu unu l'o bu eswa ereshe, pherephere, shi l'echi-egu ephekashi.
- 25 Ono bu okè-iphe unu ndono; mbu okè-iphe ya tu-buhawaru doberu unu. Iphe kparu iya nu aburu l'unu zaharu iya je akporu obu yeru agwa, e ta budu ezi-okfu.
- 26 Yebedua l'onwiya a-phu-li ngu mkpuni ngu; phuta iya kpube ngu l'ifu; k'ophu aa-phukwanu eke ono, iidomi edomi ono.
- 27 Ogori, jinoduje eri be ya phukwarua. Mimimi ono, jinoduje ara l'o bu nwamkpi; l'agba ala l'ome ali-ali ono be ya anujekwaa; mbu jeye l'okpara

ono, jigba; iphere iya ta adu ngu ono! Ya phukotaakwaru ahuma ahuma, inoduje eme l'eli ugu; me ophu inoduje eme l'egu. Te aphu tsokwaru nggube Jerúsalemu! ?Bu jeye teke ole; be yi-du-beru inyinyi?"

14

Mkpọ-anwụ; ẹjo-ẹgu; mẹ ọgu

- 1 Owaa iphe Ojejoje kfuru
Jeremáya le k'ejo mkpọ-anwụ:
- 2 "Ndu Júda agukwa aphụ.
Mkpukpu, nokota l'alì iya l'anodu anwụ kpaa.
Ephe akwa ẹkwa l'okfu ẹhu alì-a.
Temanu be mkpu
adakwaphu le Jerúsalemu.
- 3 Ndu a maru ẹpha ẹphe ziru
ndu ozi ẹphe t'ẹphe je ekuta mini.
Ephe eje l'ogvu-mini;
to du mini, no iya nu.
Ephe aparu ite ẹphe l'ophorokpo lata.
Iphere egude ẹphe;
meji atofushia ẹphe;
ẹphe eworu iphe kpuchishia
ishi l'ẹke iphere du ẹphe.
- 4 Alì gbaakwaru oru;
ke l'ẹ to nwehedu mini achinu l'alì ono.
Iphere egude ndu ako okfu;
ẹphe eworu ẹka kpubegbaa l'ifu.
- 5 Mbụ jeye le nne ele,
bu l'egbudu; ẹphebedua
agbaghashitsuaru unwu,
o muru k'ophungu;
l'ẹke ẹ to phudu ẹswa,
oo-ta.
- 6 Nkakfu-igara-ọswa
evudotsua l'ẹke alì guru iphoro;
l'atụ phengu-phengu l'ọ bu nkuta-ọswa.
Enya agbahukota iya ochi;
ke l'ẹ to dudu ẹke ẹphe
a-nodu taa nri."
- 7 "A makwaru-a l'iphe du ẹji,
ayi meru agba ayi ekebe;
ole; nggube Ojejoje;
menua iphe l'okfu ẹpha ngu;
ke l'ayi dafuwaru
dafukpoo nshinu;
ayi emewaa iphe du
ẹji nshinu l'ẹke jino.
- 8 Nggubedua bu nggu bu
onye ndu Izurelu turu ẹnya yeeru;
nggube onye adzofutaje
ẹphe me ẹphe teke ẹphe eje iphe-ẹhuka.
?Nanu ẹge e meru;
b'o gbe du l'i byaru abyabya l'alì-a.

O gbe dù l'ò bù onye ije,
anọje ẹnyashi lanù nwẹnkinyi.

9 ?Nanu ẹge ọ dù;
bẹ iigbe eme l'ò bù nwoke, a tũru l'ùkfu;
mbù nwoke, ike kẹ ọgu dù;
obenu l'ike ta dùdu iya kẹ
t'ò dzọo madzù ndzù?
Nggube Ojejoje;
ayi lẹ nggu tũkonurua nọdu;
ayi l'aza ẹpha ngu;
ba agbadokwa ayi!"

10 Owaa iphe Ojejoje ekfu
l'okfu ẹhu ndu-a:
"Iphe aduje ẹphe mma
nshinu bù aghaphe.
Ẹphe ta alọ-gudejedu ọkpa ẹphe.
Ọo ya bù lẹ ya ta anatadu ẹphe.
Ọo nta-a; bẹ ya a-nyata iphe dù ẹji ono,
ẹphe meshikotaru ono;
bya ahùà ẹphe àhùhù
k'ẹjo iphe ẹphe meshiru."

11 Ya ndono; Ojejoje asù mu: "Te mu be ekfukwa nù Nchileke t'ò dùru ndu-a lẹ mma.

12 A makwaru-a l'ẹphe aswijeru Nchileke awiswi; obekwanu lẹ ya ta angadu nchì l'ẹkwa, ẹphe ara. A makwaru-a l'ẹphe egwojeru iya ngweja-ukfuru; bya egwooru iya ngweja-nri. Obenu lẹ ya ta anatadu iya. Iphe ya e-mechia bù lẹ ya e-gude ọgu mebyishia ndu-a. Ya egude ẹjo-ẹgu; mẹ ẹjo iphe-ememe mebyishia ẹphe."

13 Tò dù iya bù; mu asù: "Nggube Nnajiufu, bù Ojejoje; ndu nkfuchiru Nchileke anọdujekwa l'ekfuru ẹphe l'ẹ to nwedu ọgu, ada nù; ọphu ẹjo-ẹgu 'abyakwa. Lẹ nggube Nchileke e-mechia tẹ nchì dù ẹphe ndoo l'alì-a; nọo ulori."

14 Tò dù iya bù; Ojejoje abyakwa bya asù mu: "Lẹ ndu nkfuchiru ono gudekwa ẹpha iya l'adzù ẹjo-ire. Lẹ tò kwa yẹbedua ziru ẹphe t'ẹphe bya; ọphu ọ bùdu iya fotarù ẹphe; ọphu ọ dũkwanu iphe ya kfuru nù ẹphe. Ekfuchita, ẹphe ekfuchitaru iya dù l'ò bù onye l'eze àphù ẹ tò phùdu. Ẹphe agba ẹja, ẹ-tẹ nwedu iphe ọ bù; l'ekfu iphe ẹphe ritaru l'ọkpoma ẹphe.

15 Ọo ya bù; owaa iphe Ojejoje ekfu l'okfu ẹhu ndu nkfuchiru ono, gude ẹpha iya ekfu ono; mbù ndu ẹ-ta abùdu yẹbedua ziru ẹphe t'ẹphe je; ẹphe ẹje anọdu l'ekfu; sù: 'Lẹ tò dũkwa ọgu; m'ò bù ẹjo-ẹgu, byaru bya edenyi ndu alì-a ẹka.' Ndu nkfuchiru ono l'onwẹphe; bẹ bù-a ọgu; mẹ ẹjo-ẹgu e-gbushi ẹphe.

16 Ọdo aburu lẹ ndu ono, ẹphe ekfu anù ono bẹ ee-mekochaa tufashia odzu ẹphe l'esu-ùzo Jerúsalemu; yọ buru iphe e-gbushi ẹphe bù ẹjo-ẹgu ono yele ọgu ono. Ọphu ọ dùdu onye a-phọdunu kẹ t'ò lia ẹphe; mbù tsube l'unyomu ẹphe; jeye lẹ unwu ẹphe unwoke mẹ ndu kẹ unwanyi. Aphù, gbaberu ẹphe nù bẹ ya a-wùru kpua ẹphe."

17 Owaa iphe ii-kfuru nù ẹphe ndọ-ọ:
T'ẹnya-mini wukwaa mu
l'ẹnya: eswe l'ẹnyashi mkpũrumkpuru;
kẹlẹ nwatibe mu,
yẹlẹ nwoke ta zẹbua
bẹ ọnya, aba iya nù ha nshinu.

Ọ kwa ndibe mu;
 bẹ eekfu ẹge ono.
 E chiru iya pyaapyaa.

- 18 Ọ -bùru lẹ mu bamiru
 l'ime ime obodo ono;
 bẹ mu a-phụ odzu ndu
 e gude ogu-mbeke gbushia.
 Mu -bahụ lẹ mkpụkpụ ẹphe;
 bẹ mu a-phụ iphe ẹjo-egu ono meru.
 Ndu achijeru Nchileke ẹja;
 mẹ ndu nkfuchiru Nchileke
 tũkookwaru lashia alị ẹke ẹphe ta amadụ.

- 19 ?Iijika-ghewaru Júda ajika ọtọ?
 ?Tọ duhedu iphe i guberu Záyonu ọtọ?
 ?Nanụ ẹge e meru;
 bẹ iphe i mekaru ayi te kwedu akpọhu?
 Ayi leru ẹnya ẹhu-agu;
 ọphu ọ dudu iphe,
 dọ mma byaru ayi.
 Ayi elee ẹnya teke ee-me
 t'ayi korohu; yọ bụlerua egvu;
 bẹ eegbe eye ayi.

- 20 Nggube Ojejoje;
 iphe dọ ẹji ayi emeebe
 ruakwaru ayi l'ẹhu;
 yẹle ikpe, nmaru nna ayi oche pẹ;
 kẹ l'ayi meekwaru ngu iphe dọ ẹji.

- 21 Byiko; l'ògvù ẹpha ngu;
 ba agbadokwa ayi.
 Be ewokwaru aba-eze ngu ono,
 dọ biribiri ono fua l'alị!
 Nyatakwa ndzụ, ayi lẹ nggu gbaru!
 Be mebyikwa iya!

- 22 ?O nweru agwa agwa ono,
 nọgbaa l'ohamoha ono,
 nweru ọphu aduje ike chịa mini?
 Mbụ; akpamigwe l'onwiya;
 ?omeje tẹ mini chịa.
 Wawakwa. Ọo nggubedua;
 nggube Ojejoje, bụ Nchileke ayi.
 Ọo ya bụ l'ọo nggubedua;
 bẹ ayi wotaru obu ziaru;
 kẹ l'ọo nggubedua emekota iphe ono l'ọ ha.

15

1 Tọ dọ iya bụ; Ojejoje asụ mu: Ẹ to nwekwa m'ọ -ruhuru; Mósísu yẹle Sámẹlu abya evudo iya l'ifu; obu iya ta alakfubehekwa ndu-a. Chífukpelekwaphu ẹphe achífú l'ifu iya! Haa ẹphe t'ẹphe je!

2 Ọ bụru l'ẹphe jiru ngu ẹke ẹphe ala; nggu asụ: "Ọwaa iphe Ojejoje ekfu:

"Ndu kuru ọgu ọla
 l'iphe-ememe.
 Ndu kuru ọgu ọla l'ọgu.

Ndu kuru ogu oia l'egu.

Ndu kuru ogu l'aa-kpu ephe le ndzu.

³ “Qwaa iphe Ojejoje ekfu: Le ya e-zi uzi ndu mgbugbu-madzu eno; t'ephe je emebyishia ephe. Ogu-mbeke a-nodu egbu egbugbu; nkuta l'akpu ephe wuruwuru; unwenu, ephe l'eli yeie unwu anumanu ke mgboko l'avuka anu ephe; l'emebyishi ephe.

⁴ Ya e-me ephe t'ephe buru ndu, ali-eze unwu eliphe l'o ha a-nodu atso oyi. Iphe kparu iya nu aburu iphe Manase Hezekaya meru le Jerusalem. Manase teke o bu eze ndu Juda.

⁵ “Unube ndu Jerusalem;
?bu onye a-yoru unu oshi?
?Bu onye a-kpa ishi k'ogu aphu ngu?
?Bu onye a-haghe iphe
oome je okpa ishi ngu?”

⁶ Qwaa iphe Ojejoje ekfu
ndu-o:
“Unu gbadoru iya;
ghaarua iyaazu.
Oo ya meru iphe ya seru aka;
woru unu mebyishia.
Ophu o duhedu iphe e-me
te ya phuaru unu imiko odo.

⁷ Ya e-gude ajakpa phuchaa
ephe aphucha l'iphe bu
obu-edukfu mkpukpu
ono l'o ha.
Ya e-gbu ephe mgbonwu;
mbu mee ndibe iya t'ephe
buru kpurupya.
Ishi iya aburu ke l'ephe
ta gbanwedu uzo ephe.

⁸ Unwanyi unu, maa tufuru;
be ya e-me;
ephe aka aja, no l'eze enyimu l'igwe.
Enyanwu -gvuleruphu l'echi-ishi;
be ya e-wota ndu
mgbugbu-madzu tuaru
unwu-okorobia ephe;
shi ege ono vee nne,
mushiru ephe aphu.
Ya e-mee te meji ghabushihu
ephe l'ogburu-oso;
ephe awata otsu egvu.

⁹ Nwanyi, mutaru unwegirima
esaa a-yoshihu; tu-bua ume.
Enyanwu nk'ia a-riba
teke obukwadu eswe.
Ee-me iya iphe-iphere;
kpua ya ifu le ntu.
Nwa ndu phoduru nu;
be ya e-nwuru ye;
e gude ogu-mbeke gbushia
ephe l'ifu ndu ohogu ephe.”

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

¹⁰ Nshoo mu-a; nne mu; ?bunua ngunu meru iphe i muru mu; mu aburu onye yele onyemonye ese okfu; l'adzọ ẹnya. Mu te ejebua madzọ ugwo; ophu mu te ejitabua madzọ ugwo; obekwanu l'onyemonye ebuleru mu phụ onu.

¹¹ Ojejoje sūkwaru: “Iye; ya a-nafuta ngu t'ọ duru ngu lẹ mma. Iye; ya e-me ndu ohogu ngu t'ephē wata ngu ọro aroro; m'ọ rua oge teke eee iphe-ehuka yele teke aa-kpa ndiphe ehu.

¹² Madzọ; ?l'oo-du ike gbajia igwè; mbụ igwè; m'ọ kwanu ope, shi l'uzo isheli.

¹³ “Eku ngu; mē iphe i nweru enweru bẹ ya e-nwuru ye t'e vua ya l'ogu; k'iphòró. Iphe kparu iya nū aburu iphe dū ẹji, iimeebe l'alì ngu mgburungburu.

¹⁴ Ya e-me ngu t'ì buru ohu l'eka ndu ohogu ngu l'alì, ẹ-tì mahaadua; kẹ l'ehu-eghughu iya e-nwuta oku, e-ke ngu nū.”

¹⁵ Nggube Ojejoje; ọ kwa nggu bụ onye maru nū. Nyatanu mu! Nggu eletanu mu ẹnya! Gbanaaru mu ọdzori l'eka ndu akpa mu ehu. Keshinu ẹ tì bụdu onye obu-oku; be wofushinu mu. Nyatanu ẹge mu jetaberu iphe-iphere l'okfu ehu ngu.

¹⁶ Mu nuru okfu ngu; bya eria ya eriri. Yo mee mu; ehu l'atso mu ẹna; tẹmanu b'ọ dukwa mu phụ mma l'okpoma. Ishi iya aburu l'eeke mu ala l'epha ngu; nggube Ojejoje, bụ Nchileke; bya aburu Okaribe-Kakota-Ike.

¹⁷ Mu ta nọbukwaa l'ẹke ndu mgbonu dọru; ophu mu l'ephē ta anọbukwaa l'ete ẹswa. Mu anọdujeru onwomu; kẹ lẹ mu marua l'eka ngu nọ mu l'ehu; ehu l'eghushi mu eghughu ike.

¹⁸ ?Bụ ngunu meru; ophu iphe-a, l'eme mu ehuka-a 'emebuhudu mu emebuhu; ọnya, aba mu nū adu ejo ẹji; t'ọ kwe akpohu. ?Iime t'ì bya aduru mu l'ọ bụ nggele, edeje madzọ edede; mbụ l'ọ bụ nggele, e jeru; mini ta nọ iya.

¹⁹ Owaa iphe Ojejoje ekfu. Ọ suru: “L'ọ -buru l'izimana laru mu azu; ya edophu mu azu l'onodu mu; k'ophu mu a-wataru iya ojeru ozi. I -wata okfu okfu, nweru ishi; mbụ okfu, ẹ-ta bụdu mkpọkoro okfu; nggu aburu onye a-wataru iya ekfuchiru. Tẹ ndu-a lakfutanu ngu; ẹ tọ bụkwa tẹ nggubedua lakfuta ephē.

²⁰ Ya e-me ngu t'ì buru upho-mkpuma, e gude ope kpua nọduru ndu-a. Ephē e-tso ngu ọgu; ọlẹ ephē tee mekpudadu ngu. Ishi iya aburu lẹ ya nọ swiru ngu eswiru; k'ophu ya a-nafutaje ngu; dzọo ngu.” Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

²¹ Ya a-dzọ ngu l'eka ndu iphe dū ẹji; bya agbafuta ngu l'eka ndu ejo-ududu ono, swikuru ngu aswiku ono.

16

Mboku iphe-ehuka

¹ Tọ dū iya bụ; Ojejoje abyakwa bya ekfuru yeru mu sụ mu:

² “Tẹ mu ba alukwa nwanyi l'alì ẹke-a; ophu mu 'amutakwa nwa l'ẹke-a;

³ kẹ l'agha; owaa iphe Ojejoje ekfu l'ehu unwegirima, a mụshiru l'alì-a; mē l'ehu unwanyi, bụ nne ephē; mē l'ehu unwoke, bụ nna ephē:

⁴ Iphe e-gbushi ephē bụ ejo iphe-ememe; ophu aaradu ekwa ephē; ophu eelidu ephē elili. Iphe e-gbe mee nū bụ l'ephē a-du l'ọ bụ nshi, a nyiru togboo l'alì. Ọ bụ ọgu e-gbushi ephē; mē ejo-egu; odzu ephē aburu nri, unwu ẹnu, ephē l'eli yele unwu-anu-egu, bu l'egbudu.”

⁵ Qwaa iphe Ojejoje ekfu: “Be ejekwa l’ulo-ekwa. Be ejekwa okporu ifu anwuhu l’eke ono; ophu ijekwa ora ekwa; kele ya wophuwaru eh-u-agu iya azu l’eke ndu ono no. Ya te eyeheduru ephe obu; ophu ya ’aphuheduru ephe imiko. Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

⁶ Ndu ha nshinu me ndu ha nwanshi a-tuko nwushihu l’ali-a. E te elidu ephe elili; ophu aaradu ekwa ephe; ophu o dudu onye a-ka onwiya iphe l’okfu eh-u ephe; ophu aakpushiduru ephe ishi.

⁷ Ndu no l’ulo-ekwa b’e to dudu onye emevuru ephe le nri. E te mevuduru iya ephe ke nna ephe; m’o kwanu nne ephe, nwuhuru nu; ophu o dudu onye evu mee l’abyaru ephe okporu ifu.

⁸ “Ophu iibahukwa l’ulo eke aan’o l’agba aji je anodu eri; l’angu.

⁹ L’owaa kwa iphe Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike ekfu; mbu Nchileke ke ndu Izurelu: Ya e-me t’e ba anujehe ungara eh-u-otso-ena; me ke ndu l’ete eswa. E ta anuhedu olu nwamgboko, ala nji; m’o bu ke nwoke, alu nwanyi l’eke-a. Ya e-me iya teke unu nokwadu ndzu; unu egude enya unu phu iya.

¹⁰ “Teke i kfutsuaru ndu-a iphe-a l’o ha; o -buru l’ephe jiru ngu; su: ‘? Bukwanu ngunu meru iphe Ojejoje gude tu-bua ome ephe egbe iphe du eji, ha ege-a? ?Bu ngunu bu iphe du eji, ephe meru Ojejoje, bu Nchileke ephe? ?Bu awe be ayi mesweru?’

¹¹ Ono teke ii-su ephe le Ojejoje suru agha: L’iphe kparu iya nu bu le nna unu phe gbadoru iya. Ephe gbadoru iya je agwalahaa agwa odo; je ejelahaaru ephe ozi; bya awataru ephe obaru eja. Ephe agbado yebedua; ophu ephe emehedu ekemu, ya turu ephe.

¹² Obenu l’ununubedua be ejo iphe nk’unu gbe bya aka ke nna unu phe. Unu lewaru ege unu tukoru l’unu hakpo l’ehu l’ehu l’etso ejo okpoma unu; haa ome iphe ya suru t’unu meje.

¹³ Oo ya bu le ya a-chifu unu l’ali-a; chiru unu ye l’ali, unu e-ta amadu; nna unu phe ta ama iya. Unu -ruwaru eke ono; unu awata ojeru nte ozi: eswe l’enyashi; ke le ya te emekwanuru unu eze-iphe-oma.

¹⁴ “Olobu; qwaa kwa iphe Ojejoje ekfu: L’oge abyaakwa teke e te egudehedu epha Ojejoje ekfu: ‘Kamenu; mbu Ojejoje, dufutaru ndu Izurelu l’ali Ijiputu.’

¹⁵ Iphe ephe a-nodu ekfuchia bu: ‘Kamenu; mbu Ojejoje ono, dufutaru ndu Izurelu l’ali ndu isheli; me l’iphe bu ali ono l’o ha, bu eke o shi chiru ephe ye ono.’ Ke l’e -megee; be ya a-chilatakwa ephe l’ali ono, ya nuru nna ephe oche ono.”

Aphu, Nchileke a-nu ndibe iya

¹⁶ Qwaa iphe Ojejoje ekfu: “Le nta-a; be ya e-zi t’e je ekua ndu egbuje ema; ephe adu igweligwe. Ephe eje anmakoo ephe. Teke e metsuaru; ya eyekwaphu ndu achije nta; ephe adukwaphu igweligwe je achia nta ephe l’iphe bu ugvu ugvu; me l’eli ugvu nshii; mekp’o l’ogba, no l’eze mkpuma.

¹⁷ Kele ya gude enya iya l’aphukota iphe bu iphe ephe eme; e to dudu ophu eedomiru iya edomi; ophu ephe emedu ejo iphe ono te ya ba phu iya.

¹⁸ Ya a-kfu ephe ugwo ejo iphe, ephe eme; me ugwo iphe du eji, ephe eme; kfu ya ephe nkukwase. Ishi iya aburu l’ephe gude agwa ephe, e-ta budu iphe no ndzu merushia ali iya. Yo bu ru akpamara ephe ono be ephe gude doja okè-iphe iya.”

Jeremáya ekfu anu Nchileke

¹⁹ Nggube Ojejoje; ọ bụ nggu bụ ike mu; buru agbarike mu. Ọ bụ ngu bẹ mu agbabaję l'ime ngu; domia onwomu l'oge iphe-ẹhuka. Ndu ẹ-ta abudu ndu Ju a-byakfuta ngu; shikporo l'ẹke mgboko jeberu; bya asu: "Lẹ nna ayi ẹphe bụ nte, ẹ-ta abudu iphe bẹ ẹphe ketaru l'oke; mbu iphe bụ iphe-mmanu; bya aburu iphe uru ẹ-ta nọdu.

²⁰ Madzụ; ?oogudeje ẹka iya metaru onwiya Nchileke? Iye; obekwanu l'ẹ tọ budo Nchi.

²¹ "Ọo ya bụ lẹ mu e-zi ẹphe iphe; Lẹ nta-a ọwaa bẹ mu e-me t'ẹphe maru ike mu; makwaruphu agburu-ẹhu mu. Ono bụ teke ẹphe a-maru l'ẹpha mu bụ Ojejoje.

17

¹ "Ejo iphe ndu Júda meshiru dukwa l'ọ bụ ịgwè b'e gude kashia ya akashi; bya egude iphe tųyiru onu dee ya l'obu ẹphe, dugbaa l'ọ bụ mkpuma; m'ọ kwanu lẹ mpo, nọgbaa l'ẹnya-ngweja ẹphe.

² Unwu ẹphe nyatarua ẹnya-ngweja ẹphe; nyata itso Ashera, ẹphe doberu l'iku iphe bụ oshi, nweru idzu; mę l'iphe bụ ugwu, ha l'eli;

³ mę l'eze ugwu, nọgbaa l'egbudu. Eku eku, unu kpataru; mękpọ iphemiphe ọbule, unu nweru; bẹ ya e-mekota t'e gvotakota l'ọ ha. Ono aburu aswa, unu akfụ kę iphe dụ ẹji ono, dzuru alị unu l'ọ ha ono.

⁴ Ọ bụ unubedua bẹ oo-shi l'ẹka; ọkè-iphe ya nuru unu anahụ unu. Ya e-woru unu mee ohu ndu ohogu unu l'alị ẹke unu ta amadụ; kę l'unu kpatsuwaru iya iwe; ẹhu-eghughu iya e-ghu iya gbururu jeye lẹ gburu"

⁵ Ọwaa iphe Ojejoje ekfu

ndọ-ọ:

"Onu b'a tųru nų onye

dakoberu madzụ;

mbu onye ẹke ike nọ bụ

l'ẹhu madzụ mmanu;

okpoma iya ta nọhe l'ẹke Ojejoje nọ.

⁶ Onye ono a-dụ l'ọ bụ iru, ruru l'echi-egu.

Ẹ tọ phudu teke iphe dụ mma abya.

Yọ buru ẹke dụ kpokoro kpokoro kpokoro

l'echi-egu obu bẹ oo-buru;

mbu alị únú, ẹ-te nwedu onye bu iya nų.

⁷ Obenu l'onu-oma bụ k'onye dakoberu Ojejoje;

onye bụ Ojejoje b'ọ kpọru obu yeru.

⁸ Onye ono a-dụ l'ọ bụ oshi,

e yeru l'iku mini, chiru

ogbaragba iya ye lẹ nggele.

Ẹ tọ tsudu egwu m'ọ okpomoku -bya.

Tekenteke bẹ ẹkwo iya anọduje aja aja.

Ẹ tọ yojedu oshi l'ejo

mkpọ-anwu byaru;

ophu ọ dudu teke ẹ tọ

nọdujedu ami amimi."

⁹ Obu madzụ te nwedu iphe ka iya ẹregede.

Ejo okpoma, nọ iya nų te nwe nwunne.

?Bụ onye a-dị ike maru iya?

¹⁰ "Ọo yebe Ojejoje enyoje obu;

l'eleleje ọriri madzụ elele;

k'ophu ya a-kfu

onyemonye ugwo l'ège umere iya dū;
mbū l'ège iphe o meru gbaru."

- 11 Onye akpa ẹku ẹregede dū
l'ọ bụ ọkwa, achịtajẹ unwu,
ẹ tọ vudu hee.
Kẹ l'ọ bụ teke ndzū onye
ono keleruphe ẹbo;
ẹku iya ono agwọbe iya gbakashihu.
Yọ bụru l'ikperazū iya ono;
bẹ ọo-maru lẹ ya bụ onye eswe.

- 12 Ụlo, ayi doberu nsọ bụ
aba-eze, dū akpabiri;
tsubekpoo lẹ ọdungu;
b'ọ bụ ẹke eedo nsọ.

- 13 Nggube Ojejoje;
ọ bụ nggu bụ onye ndu
Ízurelu ele ẹnya l'ẹka!
Iphe bụ ndu gbadoru ngu nū;
bẹ iphere e-mekochaa bụru nk'ẹphe.
Ndu gharu ngu azū;
bẹ ee-de ẹpha ẹphe l'ẹja;
kẹ l'ọo Ojejoje bẹ ẹphe gbadoru;
mbū ishi mini, emeje t'a nọdu ndzū.

Jeremáya ekfu anụ Nchileke
t'ọ gbaa mkpu

- 14 Gwọo mu l'iphe eme mu nū;
nggube Ojejoje;
k'ọphu mu a-buru onye ẹhu dū mma!
Dzọo mu rụ; k'ọphu mu
a-buru onye a dzọtaru;
kẹ l'ọ bụ nggu bụ onye mu ajajẹ ajaja.

- 15 Iphe ẹphe anọduje ekfuru mu bụ:
"Nanuhunu iphe ọbu,
Ojejoje kfuru ọbu?
T'o renua ẹge o kfuru!"

- 16 Mu ta gbakwa ọso;
lẹ mu te echeheduru ngu aturu;
ọphu ọ dudu teke ẹjo ụboku gujeru mu.
Nggubedua maru l'iphe shi
mu l'ọnu lufuta daburu
ẹba l'ifu ngu.

- 17 Be eyekwa mu egvu!
L'ọ kwa nggu;
bẹ mu agbabeje; zeeru ndzū
teke iphe-ẹhuka byaru.

- 18 Kpunua ndu akpa mu ẹhu
ifu lẹ ntū; ọle bẹ ekwekwa
t'e kpua mbẹdua ifu lẹ ntū!
Menua t'ẹphe bụru ndu
eeye egvu; ọle bẹ ekwekwa
t'e yee mbẹdua egvu!
Mee t'iphe-ẹhuka dakfuta ẹphe!

Gude oke ọ-la-l'iyi laa ẹphe l'iyi!

Odobe eswe ọtuta ume nsọ

¹⁹ Ọwaa iphe Ojejoje kfuru mu. Ọ sọru: “Tẹ mu je evudo l'ọnu edukfu mkpukpu, bụ ọzo ẹke ndu eze ndu Júda eshije bata; shikwa iya phụ l'alufu. Tẹ mu tũkokpelekwaphu iphe bụ ọnu-ọzo, eeshije abata lẹ Jerúsalemu je evudo;

²⁰ sụ ẹphe: Unu ngabẹ nchị l'iphe Ojejoje ekfu; unubẹ ndu eze ndu Júda; ndu Júda l'unu ha; męwaru iphe bụ onye bu lẹ Jerúsalemu, bụ ndu eshije l'ọnu ẹke-a.

²¹ Ọwaa iphe Ojejoje ekfu: Unu kwabẹnuphu ẹnya t'unu be evuje ivu lẹ mbọku ọtu-ume; ọphu unu 'evujekwaru iya shia ọnu ẹke ono, eeshije abahu Jerúsalemu ono.

²² Unu be shijekwa l'ulo unu vuru iphe lufuta etezi; ọphu unu 'ejejekwa ozi lẹ phuu mbọku ọtu-ume. Ọ bụ-chikwa t'unu dobeje mbọku ọtu-ume nsọ, bụ iya bụ iphe ya sụru ndiche unu phẹ t'ẹphe meje.

²³ Obenu l'ẹphe te yedu ọnu; ọphu ẹphe 'angadụ nchị. Ẹphe kwefuru ikẹ; jịka l'ẹphe ta angadụ nchị; ọphu ẹphe 'eyedu ọnu lẹ mba, ya baru ẹphe.

²⁴ Obenu l'owaa bụ iphe Ojejoje ekfu: L'ọ -bũru l'unubedua tọru nwẹhu l'angaru iya nchị; unu te evuje ivu bata l'ẹke, eeshije abata lẹ mkpukpu-a mbọku ọtu-ume; ọ -bũru l'unu doberu mbọku ọtu-ume ono nsọ; k'ọphu bụ l'ẹ tọ dudu ozi, unu ejeje mbọku ono;

²⁵ ono teke ndu eze, nọ l'okwa eze Dévidi a-wata oshi ẹke, eeshije bata lẹ mkpukpu-a; ẹphe lẹ ndu ejeru ẹphe ozi. Ẹphebedua ẹphe lẹ ndu ejeru ẹphe ozi a-nọdu agba l'ugbo-inya; mę l'eli inya l'abata lẹ mkpukpu-a. Ndu Júda l'awu etso ẹphe; mękpọ iphe bụ ndu bu lẹ Jerúsalemu. Ọ bụ teke ono bẹ ee-bu lẹ mkpukpu-wa jeye lẹ tutu yoyo.

²⁶ Ndiphe e-shi lẹ mkpukpu, nọgbaa l'alị ndu Júda l'abya; mę l'edukfu, nọgbaa lẹ Jerúsalemu mgburumgburu; mę l'oke-alị ndu Bénjaminu; mę ndu bu l'okpa-ugvu, nọ l'ẹnyanwu-arịba; mę ndu bu l'alị ugwu ugwu; mę ndu ọzo ọhuda. Ẹphe egudegbaa ngweja-ukfuru; waa anụ ọdo, eegbu egbugbu; mę ngweja nri; mę insensu; mę ngweja-ekete; gude abya ọgwaru Ojejoje l'eze-ulo iya.

²⁷ Ọle; ọ -bũru l'unu te emedu iphe ya sụru t'unu meje; k'ọphu bụ l'unu te edobejedu mbọku ọtu-ume nsọ; unu evuje iphe l'abata Jerúsalemu mbọku ọtu-ume bẹ mu a-phunwu ọku, e tee menyidu emenyi l'ẹke eeshije abata Jerúsalemu. Yọ bũru ọku ono a-tũko iphe bụ ẹke a rụshiru ike l'ime iya kekota.”

18

Ọ-kpu-ite yele ọra iya

¹ Ọwaa iphe Ojejoje kfuru Jeremáya:

² “Tugbua jekfu ọ-kpu-ite l'ufu iya. Ọ bụ l'ẹke ono bẹ ya e-zì ngu ozi.”

³ Ya ndono; mu atugbua jeshia kẹ ọ-kpu-ite. Mu erua; yo gudewa wilu labu, oogudeje akpu ite l'akpu iya.

⁴ Yọ kpua ite-ura ono, o gude l'eka akpu ono kpu-swee ya. Yọ bya eshikwaphu l'ura lanu ono kpata ite ọdo l'ẹge ọ dọ iya mma k'akpukpu iya.

⁵ Tọ dọ iya bụ; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; sụ:

⁶ “Ọwaa iphe Ojejoje ekfu: 'Unubẹ ndu ọnu-ulo Ízurelu; ? ya te emeghedu unu ẹge ọ-kpu-ite-a meru ọra iya-a? Unu lekwa; ọ kwa ẹge

ura dụ l'ẹka onye akpụ ite; bẹ unubẹ ndu ọnu-ulo Ízurẹlu dụ iya l'ẹka.
 7 Iphe bụ teke ya kfuru nù iphe bụ ọha, nọnu; m'ọ bụ alì-eze, nọnu l'ee-feshi iya efeshi; m'ọ kwanụ l'ee-nwukposhi iya; mebyishia ya;

8 ọ -bụru l'ọha ono, ya kfuru l'owaa ẹge ee-me iya ono ghakọberu; haa ome iphe dụ ẹji ẹphe, eme; bẹ ya a-haa ẹphe ome iphe dụ ẹji ono, ya shi rịa lẹ ya e-me ẹphe ono.

9 O -nwekwanuru teke ya kfuru sù lẹ ọha; m'ọ kwanụ alì-eze bẹ aa-kwalita; mee ya t'ọ kfuru;

10 ọ -wata ome iphe dụ ẹji l'ifu iya; k'ophu bụ l'ẹ too mejedu iphe ya sùru t'e mee; bẹ ya a-hakwapu iphe ono, dụ mma, ya shi rịa lẹ ya e-meru iya ono.

11 Nta-a bụ t'i je ekfuru yeru ndu Júda; mẹ ndu ono, bu lẹ Jerúsalemu ono; sù ẹphe agha: Owaa iphe Ojejoje ekfu. Ọ sùru: T'unu lekwa; lẹ ya kwakọbekwaru unu ọ-la-l'iyi; l'arịwaru unu ẹjo ọriri. Unu ghakọbekwa laphuta azụ; tẹ onyenọnu hakwaa iphe dụ ẹji, oome. Unu mee ụzo unu yẹle iphe unu eme t'ọ dụ mma.'

12 Ẹphe asụ: 'L'ẹ to nwekwa ishi. Ẹphe a-nọdukwa eme iphe ẹphe rịtaru; ẹphe l'ẹphe ha l'onye l'onye a-nọdu eme iphe ẹphe rịtaru l'ọriri l'ẹjo ọkpoma ẹphe.' "

Ndu Ízurẹlu ajika Ojejoje

13 Ọo ya bụ; ọwaa iphe

Ojejoje ekfu:

"Unu kpaẹdukwa ishi l'ẹka ndu ọhodo:

?bụ onye nujewaru egbe iya ọwaa?

Nwada Ízurẹlu meekwaru

iphe anyị ishi ẹdzu.

14 Mini suno ugwu Lébanonu;

?o nweru teke ọo-nonyaa

ngazehu l'ekfu ekfu

mkpuma ono, nọ l'ọswa ono?

Tọo mini oyi ono,

shi l'ẹke teru ẹnya l'atsọ abya ono;

?l'ọo-nonyaa tsọ-buhu tọo.

15 Ndibe iya zahawaru iya;

wata ọkpo insensu ọku l'anụ

iphe ẹ-te nweđu iphe ọ bụ.

Yọ mewaa ẹphe;

ẹphe akpọo galagala kpọfu

l'uzo ẹphe ono, bụ ụzo,

shi ẹphe lẹ ndiche ono;

wata oshi nwẹswara ụzo,

ẹ ta akpadu oje.

16 Ẹphe emee alì ẹphe;

t'ọ daburu ochobo;

bùru ẹke aa-nọdu anmaru

ọtsu jeye lẹ tutu yoyo.

Iphe bụ onye, swetaru iya nù;

bẹ ọo-đuje biribiri;

yo phuphee ishi.

17 Ya a-tuka ẹphe nanu nanu

l'ọ bụ iphe phẹrephere,

shi l'ụzo ẹnyanwu-ahata zikashiru;

ephe adakaa nanu nanu
 l'eka ndu ohogu ephe.
 Ya a-gharu ephe azu;
 ya ta aghaduru ephe ifu;
 teke iphe-ehuka byaru ephe.”

Aagbaru Jeremáya onya okfu

¹⁸ To du iya bu; ephe asu: “Unu bya t'ephe chiaru Jeremáya ejo idzu; ke l'ephe nweru-a ndu achijeru Nchileke eja, a-nodu ezi ephe iphe; ephe nweru ndu maru iphe bu ndu a-nodu atu-ziru ephe eka; bya enweru ndu nkfuchiru, a-nodu ezi ephe okfu Nchileke. Unu bya t'ephe gude ire mee ya koshi iya ege oo-du; t'ephe ba ngakwa nchi l'iphe ookfu m'oo nanu.”

¹⁹ Ojejoje byiko; ngabenuru mu nchi; nua iphe ndu achi mu nu ekfu.

²⁰ ?Ee-gude iphe du eji kfuwa ugwo iphe-oma too? Obekwanu l'ephe tukwaru nsu doberu mu. Ojejoje; nyatakwa le mu vudo l'ifu ngu kfuaru ngu okfu ehu ephe; gude mee te ehu ghubuhu ngu eghughu l'eka ephe no.

²¹ Oo ya bu; hanua unwu ephe te egu gbushia ephe. Nggu ahaa ephe te ephe laa l'ogu. T'unyomu ephe gbakwaru eka nwa; ephe aburu ndu maa tufuru. Te ome-l'ehu gbushikwaa unwoke ephe; unwu-okorobya ephe alaa l'ogu.

²² T'o buru uzu-ekwa a-nodu atu l'ulo ephe teke ono, ji-chiru ndu soja wubata l'ulo ephe l'otu l'ukfu ono; ke l'ephe tuwaru nsu doberu mu te mu dalahu; bya eworu onya gbaaru mu te mu ye okpa.

²³ Obenu le nggube Ojejoje mawaru ejo idzu, ephe achi t'ephe gbua mu. Ba gukwaru ephe nvu l'iphe du eji ono, ephe eme ono. Ophu i fufukwa iphe du eji, ephe eme l'ifu ephe. O buchia t'ephe nodu ngu l'ifu buru ndu e mekputaru emekputa. Ono iphe ii-gude ehu-eghughu ngu mee ephe ndono.

19

¹ Owaa iphe Ojejoje ekfu: O suru mu: “Te mu je azuta ite-ura. Te mu le ndu bu ogurenaya mkpukpu; me le ndu achijeru Nchileke eja hakwaru yiru.

² T'ayi jee le Nsuda Hinomu l'iku eke eeshije abahu Jerúsalemu, bu Onu-abata Agbagba-mbeji. Ayi -rulephu; te mu raa iphe-a, ya abya mu ezizi-wa arara;

³ su ephe-a: Unu ngabekwa nchi l'iphe Ojejoje ekfu; unube ndu eze ndu Júda; me unube ndu bu le Jerúsalemu. Owaa iphe ookfu; mbu Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike; bya aburu Nchileke ke ndu Ízurelu. Unu ngabekpoduaphu nchi! Ya abyakwa ogude iphe du eji byakfuta ndu ali-a; iphe bu onye, nuru iya nu; be oo-gba nchi gharaghara.

⁴ Ke l'ephe gbadowaru iya; bya eworu ali-a; mee eke, aanoduje agwa agwa ndu ohodo. Ephe nowa iya; kpoo ngweja oku; nu agwa, ephe ta madu. Nna ephe ta ma iya. Ndu eze ndu Júda ta ma iya. Ephe mewaru eke-a; yo ji le mee ochi ndu ephe gbushiru.

⁵ Ephe kpwaru eke aagwaje iphe, dugbaa iche iche doberu Bálu; k'ophu ephe a-nodu akpo unwu ephe oku l'eka ono; gude l'agwa Bálu. Iphe ono aburu iphe ya ta subua ephe t'ephe mee. Ya te ephotabua ya ephota; ophu ya arivubua ya arivu.

⁶ Oo ya bu; t'o dokwaa ephe enya. O nwekwaru mboku, ee-mekochaa; ndiphe te ekuhedu eke-a Tofetu; ophu eekuhedu iya Nsuda Hinomu. Iphe

aa-nòdu ee-ku iya bụ Nsụda Mgbugbu-madzu. Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

⁷ Ọ kwa l'èke-a; bẹ ya e-chikposhi idzu, ephe achị; mbụ ndu Júda; mę ndu Jerúsalemu. Ya e-me tẹ ndu ohogu ephe gude ogu-mbeke gbushia ephe; mbụ l'èka ndu achọ ndzụ ephe. Ya e-woru odzu ephe tũkaa t'ọ bụru nri nòduru ụnwenu, ephe l'eli yẹle anụ, bu l'egbudu.

⁸ Ya e-me t'egbara kfuà lẹ mkpukpu ono; t'ọ bụru èke aa-nmajẹ ọtsu kpua. Iphe bụ onye, swetaru nụ; bẹ ẹhu a-nwụ kpaa; yọ nmaa ọtsu; sweta iya. Ishi iya abụru ẹge e gude mebyiberu iya.

⁹ Ya e-me ephe t'ephe taa anụ unwegirima ephe; ephe ataa anụ madzụ ibe ephe teke ono, iphe a-nòdu atsụ ephe l'ẹhu ono; mbụ teke ndu ohogu ephe, l'achọ ndzụ ephe a-nọ-chi anọ-phae ephe mgburumburu ono.

¹⁰ “ Yọ sụ mu tẹ mu tũkpoo ite ono teke ndu ono, mu l'ephe yị ono ele mu ẹnya;

¹¹ mu asụ ephe: Ọwaa iphe Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike ekfu: L'ọ bụ ẹge a tũkporu ite-ụwa-a; bụ ẹge ya a-tũkpo ọha-wa; mę mkpukpu-a ẹge-a. Tọ bụ l'aa-kpukwazi iya ọdo. Ephe e-li odzu lẹ Tofẹtu; jeye teke ẹ-to nwehedu eke a-phọdu nụ.

¹² Ọwaa iphe Ojejoje ekfu: L'ono kwa iphe ya e-me l'èke-a yẹle ndu bu iya nụ. Mbụ le ya e-me mkpukpu-a; yọ dū l'ọ bụ Tofẹtu.

¹³ Iphe bụ ụlo, nọ lẹ Jerúsalemu; mę l'ulo ndu eze, achị ndu Júda; bẹ ee-merushi ẹge e merushiru Tofetu, bụ èke ephe nọgbaa l'eli ụlo; l'akpọ insensu ọku; l'anụ mkpọ-kpodo; nọdu iya l'agbaru agwa mę. ”

¹⁴ Tọ dū iya bụ; mu abya eshi lẹ Tofẹtu lata, bụ èke Ojejoje shi zia mu tẹ mu je ekfuchiaru iya-a; bya evudo l'echi ogbodufu eze-ulo Nchileke; sụ ndu ono l'ephe ha:

¹⁵ “Ọwaa iphe Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike ekfu; mbụ Nchileke kę ndu Ízurẹlu: 'Unu leduduphu. Iphe bụ ẹjo iphe ono l'ọ ha, ya kfuwaru l'oo-me ephe ono; bẹ ya e-mekota mkpukpu-a yẹle mkpukpu, nọ-pheru iya mgburumburu. Ishi iya abụru l'ephe kwefuru ikè; jịka l'ephe ta nūdu iphe ya ekfu.’ ”

20

Jeremáya yẹle Pashọ

¹ Pashọ Ima bụ onye achijeru Nchileke ẹja bya abụru onye ishi ndu ishi eze-ulo Nchileke. Teke ọ nūru iphe ono, Jeremáya ekfushi ono;

² yo zi; e chia Jeremáya, bụ onye nkfuchiru ono ẹchachi; woru iya tũ-chia l'ulo-mkpọro, nọ l'iku ọnu eze-ulo Nchileke ọphu aza Ọnu-abata Bẹjaminu k'eli.

³ Yo be lẹ nchi-ta-abọhu iya; Pashọ atufuta iya l'ulo-mkpọro ono. Jeremáya asụ iya: “Iphe Ojejoje gụru ngu ta bụhekwa Pashọ. Iphe ọ gụru ngu kwa 'Égvù l'èkemeke';

⁴ kę l'owaa kwa iphe Ojejoje ekfu: Lẹ ya e-me ngu t'ị tsulahaa onwongu egvu; ndu yeru ngu obu l'ephe ha a-tũko atsụ ngu egvu. Íi-gude ẹnya ngu gẹdegede phụ teke ndu ohogu ephe e-gude ogu mbeke l'egbushị ephe. Ndu Júda mgburumburu bẹ ya e-woru ye l'èka eze ndu Bábyilonu, bụ onye a-kpụ ephe lẹ ndzụ lashia Bábyilonu; gude ogu-mbeke gbushia ephe.

⁵ Iphe bụ èku ndu mkpukpu-a; bẹ ya e-woru yekota l'èka ndu ohogu ephe; mbụ iphe bụkotakpo iphe ephe setaru l'akanya iya; mękpọ iphe

bụ iphe vu oke aswa, nọkota l'ime iya; mēkpo iphe bụ ẹku, eze ndu Júda kpataru. Ipthemiphe ono bẹ ẹphe e-vukota l'ogu lashia Bábyilọnu.

⁶ Nggubedua, bụ Pashọ yẹle iphe bụ ndu bukota lẹ nke ngu bẹ aakpukota lẹ ndzụ laa Bábyilọnu. Yọ bụru l'ẹke ono; bẹ ịi-nọdu nwụhu; e lia ngu l'ẹke ono; nggubedua; mē ndu ono, yeru ngu obu, ị kfuru iphe Nchileke ẹ-te kfudu ono."

Aphu, Jeremáya agu

⁷ Nggube Ojejoje;

ị dusweru mu ụzo;
mu abụru onye e dusweru ụzo.
I mekputawaru mu;
yọ bụru nggubedua; bẹ eriri laru.
Mu bụwa onye eegude eme
iphe-ochi mkpụrumkpuru.
Onyemonye anọduje aja mu ewena.

⁸ Tekenteke, mu ekfu okfu;

bẹ mu anọduje ara iya arara
lẹ kpurupyata abyakwa; ọ-la-l'iyi etso iya.
Ozi, Ojejoje ezi mu;
mewaru; mu abụru onye aakpofu akpofu;
bụru onye eegude atụ mgbonu.

⁹ Mu -sụ lẹ mu te ekubahedua

ya ẹpha; ọphu mu
'egudebahedua ẹpha iya l'ekfu okfu;
bẹ okfu iya anọduje mu
l'okpoma enwu mu
phophopho l'ọ bụ ọku;
mbụ ọku, rakuru mu arakuru l'okpu.
Ike alọ-gude iya gvụwaru mu.
Ike gvụakwaru mu.

¹⁰ Mu anụkwa taphu-taphu,

ẹphe adzụgbaaru ibe ẹphe:

"L'égvù dukwa l'ẹkemeke!"

Ephe tuko ekfu:

"Unu je edoo iphe ono,

ookfu ono!

Unu t'ayi je edoo iphe oome!"

Iphe bụ ndu ọnyà mu
elekotalephu ẹnya t'ẹphe
maru teke ẹturu a-lọ mu.
Ephe atuko l'ekfu:

"T'e duswenua ya ụzo.

Ọ bụ teke ono bẹ ẹka nk'ayi a-kongo;
ayi e-melata iya iphe-a, oome nta-a."

¹¹ Obenu lẹ Ojejoje nọ swiru

mu eswiru l'ọ bụ onye eze, soja swiru.

Ọo ya bụ lẹ ndu ono,

achi mu nụ ono;

bẹ ụkfu a-dụ.

Ephe te emekputadu;

ọphu 'o reduru ẹphe ẹge ẹphe tüberu.

Ọo-bụru ẹphe iphe-iphere;

enya ephe alaa;
t'o nwe l'a azahaa ya azaha.

- 12 Nggube Ojejoje,
bụ Okaribe-Kakota-Ike;
nggube onye ono,
enyochaje ndu doberu aka
ndoo enyocha; nggube onye
avoje obu yele oriri iya avovo;
melatanu ephe;
ke l'oo nggu be mu yeru ikpe ehu mu l'eka.
- 13 Unu gaa egvu nu Ojejoje!
Unu jaa Ojejoje ajaja!
Ke l'oo dzofutaru ndzu
onye e-ta dudu ege o du
iya l'eka ndu ejo iphe.
- 14 Te mboku, a muru mu
bukwaru eswe, a turu onu!
T'eswe mboku ono,
nne mu muru mu ono;
ba abukwa mboku,
a goru onu-oma nu!
- 15 T'onye byaru bya ezia ya
nna mu bukwaru onye a turu onu;
mbu onye byaru bya asu iya:
"L'a mukwaru iya nwata; nwata nwoke!"
Ozi ono aburu ozi, o nuru; ehu atsao ya ena.
- 16 Te nwoke ono dukwa l'oo
bu mkpukpu, Ojejoje mebyishiru;
to phuru iya imiko.
T'o bukwaru iphe oo-nodu
anu l'utsu bu uzu-ekwa.
O -be l'eswe; yo nulahaa mkpu ogo.
- 17 Ke l'oo to pyi-gbudu mu teke mu no l'epho;
te nne mu buru ili mu.
Epho ahawa iya ru
kpagungu jeyewaru.
- 18 ?Bunua ngunu meru
iphe mu lufutaru alufuta l'epho;
te mu bya bya aphu
iphe-ehuka yele nrimaphu;
yele te mu bya akpo-chia
ishi ndzu mu l'iphe-iphere?

21

Nchileke ajika ome iphe Zedekaya roru iya

¹ Okfu, shi l'eka Ojejoje abya erua Jeremáya nchi. Yo buru teke ono be eze, bu Zedekaya yeru Pasho Malukija yeke onye achijeru Nchileke eja, bu Zefanaya Maseya t'ephe je ke Jeremáya. Ephe erua bya asu iya:

² "Jiedukwaru ephe Ojejoje; keke Nebukadineza, bu eze ndu Babilonu l'etsokwa ephe ogo. T'a maru; Ojejoje; ?l'oo-meru ephe iphe du biribiri ege o shi emeje teke ndiche; k'ophu oo-laphu azu paru ephe haa?"

³ Obenu lẹ Jeremáya sùrù ẹphẹ: “T’ẹphẹ sù Zedekaya-a:

⁴ L’owaa kwa iphe o kfurú; mbù Ojejoje, bú Nchileke kẹ ndu ízuru: ‘Ngwa-ogu ono, unu gude etso eze ndu Bábyilonu yele ndu soja iya ogu ono; mbù ndu ono, nọ l’azú mkpukpu yechia unu ono: ngwa-ogu ono bẹ ya e-me t’ọ ghaaru unu ifu. Ya achita iya bya awushi l’echi mkpukpu-a.

⁵ Odo bú lẹ yebedua l’onwiya e-tso unu ogu. Ya a-machi ẹka iya; gude okpu ẹka iya vĩa ovuma; gude iwe tukoshi unu oke ẹhu-eghughu iya.

⁶ Ya e-chigbushi iphe bú ndu bu lẹ mkpukpu-a: madzù mẹ unwu-anù. Ya e-gude ẹjo iphe-ememe gbushia ẹphẹ.

⁷ Owaa iphe Ojejoje ekfu: Lẹ teke e metsuaru; bẹ ya e-woru Zedekaya, bú eze ndu Júda yele ndu ozi iya; mẹ ndu alí-a, bú ndu iphe-ememe ono gbuphodoru yele ndu ophu e gbuphodoru l’ogu-mbeke; mẹ ndu ophu ẹgu gbuphodoru; chíru nù Nebukadineza, bú eze ndu Bábyilonu yele ndu ohogu ẹphẹ ono, bú ndu achọ ndzù ẹphẹ ono. Yo gudekwaphu ogu-mbeke gbushia ẹphẹ; ophu ọo-hadu ẹphẹ. Imiko ẹphẹ ta adudu iya; ophu ọ dudu onye ophu ya aphataru.’

⁸ “Odo aburú; tẹ mu sù ndu-a: Owaa iphe Ojejoje ekfu: T’ẹphẹ lekwa; lẹ ya dobekwaru ẹphẹ ọzo ndzù; mẹ ọzo onwu.

⁹ Iphe bú onye, kwaru lẹ mkpukpu-a; a-lakwa l’ogu. O dudu; ẹgu egbua ya. O dudu ẹjo iphe-ememe egbua ya. Onye, lufukwanuru je eworu onwiya ye ndu Bábyilonu-a, yechiru unu-a; a-nọdu ndzù. Onye ono bẹ ishi iya a-kpo-kfurú.

¹⁰ Iphe ya chiwaru idzu iya bú lẹ ya e-me tẹ iphe dọ ẹji dakfu ndu mkpukpu-a; ẹ tọo búdu iphe-oma. Ono iphe Ojejoje ekfu ndono. Mkpukpu-a bẹ ee-ye l’ẹka eze ndu Bábyilonu; yo gude oku mebyishia ya.

Ozi, ee-zi onu-ulo Dévidi

¹¹ “Kfurú ndu onu-ulo onye eze ndu Júda: Unu ngabekwa nchí l’iphe Ojejoje ekfu.

¹² Unubẹ ndu onu-ulo Dévidi; owaa kwa iphe Ojejoje ekfu:

“Unu kpeje ikpe, dọ maa mbọku-mbọku.

Unu dzọtaje onye a naru

nfu l’ẹka onye egbu iya nù.

Odumeka bẹ ẹhu-eghughu

iya a-ghanwuhukwa oku.

Ishi iya aburú ẹjo iphe,

unu meshiru;

mbù l’ẹhu-eghughu iya ono e-nwu oku;

k’ophu bú l’ẹ to nwedú

onye a-gbanyi iya nù.

¹³ Ya bukwa ogu nọduru ngu;

nggube Jerúsalemu,

bú l’eli okpa-ugvu;

mbù nggube onye bu

l’eli eli ugvu, bú agbara mkpuma kpù.

O kwa Ojejoje ekfu anù

unubẹ ndu ono, asuje:

“Bù onye abya unu ome ngunu?

?Bù onye a-dù ike obata l’ẹke, unu bu?”

¹⁴ Ya a-hù unu àhùhù

ẹge yele iphe unu meru ha.

O kwa yẹbe Ojejoje ekfu iya.
 Ya a-muru oku ye l'oswa unu;
 tuko iphe no-pheru unu
 mgburumburu tsukota."

22

Ikpe, e kperu ndu ejo eze

¹ Owaa iphe Ojejoje ekfu ndo-o; wo mu: "Te mu jee le ke eze ndu Juda je araa ozi-a arara l'eke ono:

² Nggube eze ndu Juda; mbu nggube onye ono, no l'aba-eze Dévidi ono; nggu le ndu ozi ngu; mewaru ndibe ngu, bu ndu eshije eke-a bahu; unu ngbakwa nchi; nua iphe Ojejoje ekfu.

³ Owaa iphe Ojejoje ekfu: Unu kpeje ikpe, du maa; unu emeje iphe e te enyochadu enyocha. Unu dzojee onye a naru nfu l'eka onye emegbu iya emegbu. Unu ba akpakwa ndu laru alala ehu; unu ta akpa iya ndu a toru ogbe; me unwanyi, maa tufuru. Unu ba adukwaru ephe ehuka; ophu unu 'egbujeshi ndu e-te nwedu iphe ephe meru l'eke-a, du ns-a!

⁴ Ke l'o -buru l'unu jiru obu oyi; mee iphe-a, ya suru t'unu meje-wa; be ndu eze, no l'aba-eze Dévidi; ndu ejeru ephe ozi; me ndibe ephe egude ugbo-inya; gude inya; shi le nggamgbo ufu-eze-a l'alufu alufu; l'abata abata.

⁵ Obekwanu; l'o -buru l'unu te emedu iphe ya suru t'unu mee; te ya gudekwa onwiya riaru unu nte; be egbara e-mekochakwaa kfu l'ufu-eze-wa." Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

⁶ Owaa iphe Ojejoje ekfu l'okfu ehu ufu-eze eze ndu Juda:

A makwaru-a l'i du l'o bu
 ali Giledu l'eke ya no;
 mbu l'o bu ege ugvu ugvu Lébanonu du iya.
 Obenu l'e to du iya e-me;
 te ya be eme ngu t'i buru echi-egu;
 mbu l'o bu mkpukpu,
 e-te budu ebubu.

⁷ Ya e-zi ndu
 mgbugbu-madz;
 t'ephe byaru ngu ogu;
 onyenonu;
 yeke ngwa-ogu nk'ia.
 Ephe abya egbutsushia
 egiri oshi sida ngu ono;
 chiru ye l'oku.

⁸ "Ndu shigbaa l'oha, du igweligwe e-sweta le mkpukpu-a; l'ajitsua ibe ephe; su: 'Bu ngunu meru iphe Ojejoje meru egbe iphe owaa l'ehu eze mkpukpu-a?'

⁹ Aa-su ephe l'iphe kparu iya nu bu okfu l'ephe gwoberu ogbandzu Ojejoje, bu Nchileke ephe; je awata okpo ishi l'ali l'anu agwa; balahakwaaaru iya phu eja."

¹⁰ Unu ba rakwa ekwa onye
 eze ono, nwuhuru nu ono!
 Ophu unu 'emekwa ekwa iya!
 O bu-chikwa onye unu
 a-kwa ekwa iya kwashia ya ike
 bu onye ophu a kpuru le ndzu laa eka odo.

Ishi iya aburu l'ẹ tọ latahẹdu;
 ọphu ọophuhedu alì ẹke,
 a muru iya ọdo.

11 Kẹ l'owaa kwa ẹge Ojejoje kfuru okfu ẹhu Shalumu Josáya, bú onye no-chiru ẹnya nna iya; bya aburu eze, achì ndu Júda; mbụ onye ono, ẹ-ta nọhedu l'ẹke-a ono: "Ẹ tọ latahẹkwa.

12 Ọ kwa l'ẹke ono, ẹphe kpuru iya lẹ ndzụ laa ono bẹ ọo-nọdu nwuhu. Ẹ tọ phuhẹkwa alì ẹke-a ẹnya ọdo."

13 "T'aphu tsokwaru onye
 gude ụgho l'akpu ufu-eze iya;
 mbụ gude ụzo,
 ẹ-te vudodu nhamunha
 l'arushi ime ụlo k'eli eli;
 onye meru ndu alì iya;
 ẹphe ejeru iya ozi ẹwoma;
 tọ kfụ ẹphe ụgwọ ozi ẹphe.

14 Ọosuje lẹ ya a-ruru
 onwiya ufu-eze, ha nshinu;
 ẹke ime ụlo k'eli eli iya
 a-bugbaa gaga-gvugvu.
 Ya abya eyeshia ya windo;
 gude oshi sida gbaa ya agbagba;
 bya agbaa ya penti uswe.

15 ?Bụ ogude oshi sida kushia
 ụlo e-me t'i buru onye eze tọo?
 Nna ngu; ?to shidu eri; l'angu?
 ?To shidu l'ekpe ikpe, dū maa;
 l'eme iphe guru iphoro;
 iphemiphe ọbule aduru iya lẹ mma.

16 Ndu eje iphe-ẹhuka;
 mẹ ndu ẹ-te nwedu ẹge ọ ha
 ẹphe; b'ọ gbaru ọdzori;
 yọ duru iya lẹ mma.
 ?Tọ bụdu iphe ono bú lẹ
 madzụ maru onye ya bú?

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

17 "Obenu lẹ nggubedua;
 bẹ ẹnya ngu;
 mẹ ọkpoma ngu bú l'ẹke
 i cheberu iya bú l'ori uru ghẹlegheleghele;
 yẹle ogbu ndu ẹ-ta adudu
 iphe ẹphe meru;
 omegbu madzụ emegbu yẹle ome-l'iwe."

18 Ọo ya bú l'agha; ọwaa kwa iphe Ojejoje ekfu l'okfu ẹhu Jehoyakimu nwatibe Josáya, bú eze, achì ndu Júda:

"Ẹ to nwedu l'ẹphe araa ẹkwa; sụ:

'Owe-e nwunne mu nwoke-e!

Owe-e nwunne mu nwanyi-e!'

Ẹ taa rakwa ẹkwa iya; sụ:

'Owe-e onye nwe mu nụ-e!

Owe-e Ọnyibe!'

19 Ee-li iya l'ọ bú onye eli nkakfụ-igara.

Mbụ l'aa-kpụ iya akpukpu;

kputa iya je etufaa l'azụ Jerúsalemu.”

Okfu ẹhu Jerúsalemu

- 20 “Unube ndu Jerúsalemu.
Unu jekwa l'ugvu ugvu
Lébanonu je echia mkpu!
Tẹ ndu alí Báshanu nùkwaa olu ngu!
Jekwa je anọdu l'ugvu ugvu
Abarimu chia mkpu;
kẹle ndu nggu l'ẹphe
tugbaru buru nanu;
b'e gbushikotaakwaru
l'ẹphe ha.
- 21 Ya nmaakwaru ngu
okwa teke ono, i shi dobesu
l'ẹ to nwedu iphe byaru
bya eme ngu nu ono;
nggu asu l'ẹ tii yedu onu.
Ono kwa ẹge i shi teke
i bu nwokorọbya meta ndono.
Ẹ tii mebukwaa iphe ya sūru t'i mee.
- 22 Pherephere a-tuko ndu
echeru ngu aturu pata.
A tuko ndu nggu l'ẹphe
tugbaru buru nanu kpua lẹ ndu.
Ono teke iphere e-gude ngu;
woru ngu ifu kpua lẹ ntụ.
Ishi iya aburu iphe du ẹji iimebe.
- 23 Unube ndu bu l'ugvu ugvu Lébanonu;
mbu ndu, nọ l'ẹhu-otso-ena
ulo, a kuru l'oshi-sida;
egbe ude, unu e-mekochaa
tsua teke iphe-ẹhuka a-zu
unu gbirimu;
mbu melahaa unu ẹhuka
l'ọ bu nwanyi, ime eme!”

Okfu ẹhu Jehoyakinu

- 24 Owaa iphe Ojejoje ekfu. O sūru: “Kamenu; l'ẹ to nwekwa m'o -
rururu; Jehoyakinu Jehoyakimu, bu eze ndu Júda buru echi-ọhubama,
ya gba l'ẹka-utara iya; be ya a-gbafulekwa ngu-a.
- 25 Ya e-woru ngu ye l'ẹka ndu achọ ndu; mbu ndu iitsu egvu; mbu
l'ẹka Nebukadineza, bu eze ndu Bábyilonu yele ẹka ndu Bábyilonu.
- 26 Ya e-tufakpele ngu phu etufa; nggu lẹ nne, muru ngu nu; je eche l'alí
ndu ọdo; ẹke ẹ-ta budu ẹke a muru ngu; nggu lẹ nne ngu. Yọ buru l'ẹke
ono be unu 'ebo a-nọdu nwuhu.
- 27 Ẹ to nwedu l'unu alaphuta azu l'alí ono, a-gu unu alata ono.”
- 28 Jehoyakinu-a; ọ bu ite-ura, tukpohuru atukpohu;
a jika iya ajika too?
Mbu iphe ẹ-ta dudu
onye ọ du mma?
?Bu ngunu kparu iphe
e tufaru yele unwegirima

iya je eche l'alì ẹke ẹphe ta madu?

²⁹ Nggube alì Júda;
ngabekwa nchì;
nua iphe Ojejoje ekfu!

³⁰ Qwaa iphe Ojejoje ekfu
ndọ-ọ:

“Dee nwoke-wa l'ẹkwo l'ọ bụ
onye ẹ-te nwedu nwa;
onye iphe ta byadu bya
aduru lẹ mma teke ọ nọ ndzụ.
Ishì iya aburu l'ẹ tọ dudu
unwu iya ọphu iphe
byaru bya aduru lẹ mma.
Ọphu ọ dudu ẹphe onye
ọphu byaru bya anọdu l'aba-eze Dévidi;
m'ọ kwanu chia ndu Júda.”

23

Ọ-du-l'ifu a-ka mma

¹ “Aphụ a-tsokwaru ndu ono, eche aturu, bụ ẹphe emebyishi aturu iya; l'achikashi iya achikashi l'alì iya ono.” Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

² Ọo ya meru iphe Ojejoje, bụ Nchileke kẹ ndu Ízurẹlu ekfu okfu ẹhu ndu ono, eleta ndibe iya ono; sù: “Keshinu unu chikashiru aturu iya achikashi; mbụ chì-phua ya achì-phu; unu te eleta iya ẹnya; bẹ ya e-letakwanu unu ẹjo eleta; chia unu iphe iphe dọ ẹji ono, unu meru ono.” Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

³ “Ọo yẹbedua l'onwiya e-je achikota nwa ndu phoduru nù l'unwu aturu iya ono l'iphe bukpo alì ẹke ya chiru ẹphe je eye; duphuta ẹphe azu l'ẹke ẹphe atajẹ nri, bụ ẹke ẹphe a-nọdu wata azuzu; l'aka igwe l'ẹje.

⁴ Ya e-ye ndu nche aturu, a-nọdu eleta ẹphe ẹnya. Teke ono bẹ ẹphe ta tsuhedu egvu; meji te ebuhuhe ẹphe; ọphu ọ duhedu ọphu aachokwadu achochọ.” Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

⁵ Qwaa iphe Ojejoje ekfu:

“L'e -metsua;
bẹ ya e-metaru Dévidi ẹkali iya
ọphu e-dobe ẹka ndoo;
mbụ onye eze,
e-gude mmamiphe chia.
Ọo-nọdu ekpe ikpe, dọ maa;
l'emee iphe dọ chiru werere l'alì-a.

⁶ L'oge nk'iya bẹ aa-dzọta ndu Júda.

Ndu Ízurẹlu anọdu;
tọ duhedu iphe eme ẹphe.
Onye ono bẹ iphe ee-ku iya bụ:

‘Ojejoje bụ odobe ẹka ndoo ayi.’ ”

⁷ Qwaa iphe Ojejoje ekfu: “L'o -rua mbọku ono; bẹ ndiphe te egudehedu ẹpha Ojejoje ekfu: ‘Kamenu; mbụ onye ono, dufutaru ndu Ízurẹlu l'alì Íjiputu ono.’ ”

⁸ Iphe ẹphe a-nọdu ekfuchia bụ: ‘Kamenu; l'onye ono, dufutaru ndu eri Ízurẹlu l'alì ndu isheli; mẹ l'iphe bụ mbakeshi, bụ ẹke o shi chì-phushia ẹphe je edoo ono.’ Teke ono; bẹ ẹphe e-buru l'alì k'ẹka ẹphe.”

Oye Nchileke éka l'onu

- 9 A -bya l'okfu éhu ndu nkfuchiru;
 okpoma adakwa mu gidigidi.
 Okpu, nọ mu l'èhu l'ọ ha
 anmakotakwa mu jijiji.
 Mu dulephu l'ọ bụ onye mée atsu;
 mbụ l'ọ bụ onye mée
 tụ-tsuru atụ-tsu.
 Iphe kparu iya nụ abụru Ojejoje
 yéle okfu iya, dū nsọ.
- 10 Alì éke-a l'ọ ha bụ ndu eri ogori jeru iya ejiji.
 Yọ bụru ké okfu onu ono,
 a tūru ono meru iphe alì-a nọ l'aphu.
 Eke anumanu akpaję nri
 l'echi-égu kpohuwaru jegiri jegiri.
 Ndu nkfuchiru eme iphe dū ejì;
 éphe gude ike éphe l'eme
 iphe é-ta gbadunu.
- 11 “Ndu nkfuchiru mę ndu
 achijeru Nchileke éja tuko
 buri ndu é-te emedu ele Nchileke.
 Mbụ lę ya aphuje iphe dū
 ejì éphe eme obu l'eze-ulo iya.”
- Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.
- 12 “Yọ buri iya kparu iphe
 uzo éphe a-wata ochi eturu.
 Aa-chiru éphe chì-phua
 l'éke agba ochi.
 Yọ buri l'éke ono; bę éphe a-da iko.
 Ya e-gude iphe dū ejì
 dakfu éphe teke ono,
 ee-chi éphe iphe ono.”
- Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.
- 13 L'èhu ndu nkfuchiru,
 shi Samériya; bę ya phuru ahuma:
 mbụ l'éphe ekfuchiru Bálu;
 shi ége ono l'eduphu ndibe iya,
 bụ ndu ízurelu.
- 14 L'èhu ndu nkfuchiru ké
 Jerúsalemu bę ya phukwaruphu
 iphe l'anyì ishi edzu.
 Éphe anọduje eri ogori;
 ndzụ éphe aburu odzu ejọ-ire.
 Ndu eme iphe dū ejì;
 bę éphe anọduje eme
 t'eka ka éphe oshihu ike
 l'iphe éphe eme; k'ophu bụ
 l'ę tọ dudu onye ophu
 aghajeru iphe dū ejì, oome azu.
 L'èhu nk'iya bę éphe
 dukotalephu l'ọ bụ ndu Sódomu;
 ndu Jerúsalemu adukota
 lę mu phụ l'ọ bụ ndu Gómóra.

¹⁵ Oo ya bu l'agha; owaa kwa iphe Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike kfururu
l'okfu ehu ndu nkfuchiru:

Ya e-me t'ephe ria nri,
atso ile;
ephe angua mini, e yeru nshi.
Ishi iya aburu l'oo l'eka ndu
nkfuchiru, shi Jerusalemu b'o shi;
mbu ejo uru-ali, jiru ali-a l'o ha.

¹⁶ Owaa iphe Ojejoje bu Okaribe-Kakota-Ike ekfu: "Unu ba angajekwa
nchi l'iphe ndu nkfuchiru ekfururu unu. Ephe emejekwa t'unu chiru enya ye
l'iphe e-te emedu ememe. Ephe asuje l'ephe phuru ophulanya; ama l'oo
iphe ephe ritaru l'okpoma ephe; l'e to budu iphe shi yebe Ojejoje l'onu.

¹⁷ Tekenteke be ephe anoduje ekfururu ndu akpo iya ebo-ebo; su ephe:
Ojejoje suru: Ehu a-dukwaa unu agu! Ndu ophu bu ejo iphe shi ephe l'obu
be ephe anoduje eme; be ephe asuje: L'e to nwedu iphe eme ephe."

¹⁸ Obenu; ?bu onye ole l'ime ndu ono byajewaru te ye Ojejoje chia
idzu; k'ophu ephe a-phukwanu iphe eme nu; m'o kwanu nua okfu iya? ?
Bu onye ngabejeru nchi nua okfu iya?

¹⁹ Lekwa; Ojejoje gudeekwa ehu-eghughu l'ezi oke pherephere; mbu
ejo oke pherephere l'ishi ndu ejo okpoma.

²⁰ Ophu ehu t'eghubuhukwa nu Ojejoje eghughu gbururu jeye teke oo-
meebe ege obu du iya. L'oge l'ifu be oo-dokota-a unu unu enya ohuma.

²¹ Ya te zikwa ndu nkfuchiru-a ozi.

Ephe egudele-e ozi ephe
agba tugburu kwaseru.
Ya te kfukwaru okfu yeru ephe;
ephe asule-e l'oo iphe ya
kfuru be ephe ekfu.

²² Obekwanu; ndege o -buru l'ephe nodujewa;
t'ephe l'iya chia idzu;
m'o buru iphe ya kfururu
be ephe gege eje je araaru
ndibe iya arara;
me ephe emekwanua;
ephe aghakobe; haa ejo
uzo, ephe etso;
yele iphe du eji, ephe eme.

²³ Owaa iphe Ojejoje ekfu: ?Ya bulephu Nchileke, no ntse; ya ta abuhedu
Nchileke, no ote-enya too?

²⁴ Nnajiufu suru: ?Nanu ege madzu e-shi domia onwiya te ya ba aphu
iya. ?Ya te idunua igwe; ji mgboko too? Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

²⁵ Ya nukwaru iphe ndu nkfuchiru ono ekfu; mbu ndu egudeje epha
iya l'ekfu iphe ya te ekfudu. Ephe asuje: "L'ephe roru nro! L'ephe roru
nro!"

²⁶ ?Bukpo teke ole be egbe iphe owaa a-no-bebe l'okpoma ndu
nkfuchiru-wa, e-te ekfudu ire-lanu-a; mbu ndu bulephu ejo oriri, bataru
ephe l'obu be ephe ekfu.

²⁷ Ephe arije le nro ono, ephe anoduje ezeru ibe ephe ono e-me te ndibe
iya zahaa epha iya ege ono, nna ephe oche ephe shi l'aja, ephe shi abaru
Balu zahaa ya ono.

28 T'onye nkfuchiru, arọ nrọ zekwaa iphe, ọ rọru. Onye ọphu bụ okfu iya b'ọ nūru ekfua ya l'ẹge ọ dū. Ọ dūdu; ?nanū ẹge ẹswa akpe yele akpe l'onwiya e-shi hakọ. Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

29 Ọwaa iphe Ojejoje ekfu. Ọ sūru: "L'okfu, shi iya l'ọnu dūkwa l'ọ bụ ọku; ọ dūkwapu l'ọ bụ ọngu, etsuje mkpuma yọgiri-yogiri.

30 Ọo ya bụ lẹ ya nọ-chikwaru ndu nkfuchiru ono ọzo; mbụ ndu nkfuchiri ono, ejeje je ezita okfu, ibe ẹphe kfuru; bya ekfua; sū l'ọo ya kfuru iya ono." Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

31 "Mbụ l'agha; ndu nkfuchiru ono, asajẹ ọnu sū lẹ ya sūru ono bẹ ya nọ-chikwaru ọzo." Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

32 Ọwaa iphe Ojejoje ekfu: "Ndu ono, anọduje arọ nrọ ẹregede ono bẹ ya nọ-chikwaru ọzo; mbụ ndu anọduje ezeshi nrọ ọbu; shi ẹge ono l'edusweshi ndibe iya ọzo; Ya te zikwa ẹphe; ọphu ọ dūkwanu ekemu, ya tūru nū ẹphe. Ọo ya bụ l'ẹ tọ dūkpodua uru, ẹphe abaru ndu-a lẹ phuu." Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

33 "Teke ndu-wa; m'ọ bụ onye nkfuchiru; m'ọ bụ onye achijeru Nchileke ẹja -jiru ngu: '?M'i jiru Ojejoje; ọ sūru l'ọo egbe iya ole a-dakwuta ẹphe?' Nggu asū ẹphe: '?Egbe iya ole? Ọ sūru lẹ ya a-gbado unu! Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.'

34 Ọ -būkwanu l'ọo onye nkfuchiru; m'ọ bụ onye achijeru Nchileke ẹja; m'ọ bụ onye ọdo waru kfulahaaru sū lẹ ya jikwaru Ojejoje; yọ sū l'ọo iphe ya ee-me ndọ-ọ; bẹ ya a-nūkwa onye ọbu aphụ yele ndibe iya l'ẹphe ha.

35 Iphe unu anọduje aji ndu ọnya unu; mē ndu abụbu unu phẹ bụ: '?Nanū ẹge Ojejoje yeru ọnu teke a jiru iya?' M'ọ kwanū: '?Bụ ngūnu bẹ Ojejoje kfuru?'

36 Ọle agha; unu be gudehekwa ọnu unu kfuwa iphe unu jiru Ojejoje; kẹ l'ọ kwa ntumatu, unu atụ bẹ unu l'iya eme; unu egude ẹge ono woru okfu kẹ Nchileke, nọ ndzū ghaa igharafu; mbụ Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike; bya abūru Nchileke ayi.

37 Ọwaa iphe ii-kfujeru ndu nkfuchiru ndọ-ọ: '?Unu jihunuru Ojejoje; yọ sū unu agha?' M'ọ kwanū: '?Bụ ngūnu bẹ Ojejoje kfuru?'

38 A makwaru-a l'unu ekfu l'unu jiru Ojejoje; yọ zia iphe e-me nū. Ọle; ọwaa kwa iphe Ojejoje ekfu: L'iphe unu anọduje ekfu bụ: 'Ọwaa iphe a jiru Ojejoje; yọ sū l'ọo dakfuta unu'; mbụ l'ẹke ya sūkwaru unu t'unu be kfujekwa ẹge ono.

39 Ọo ya bụ lẹ ya a-gwọbekwa unu; chifu unu l'ifu iya; unu lẹ mkpukpu ono, ya nūru unu lẹ nna unu oche ẹphe ono.

40 Ọnu, ya a-tū unu a-nọkwa gbururu jeye lẹ gbururu; mbụ yọ buri iphe-iphere, a-nọ jeye lẹ tutu yoyo; ọphu 'o nwedu l'a azahaa ya azaha."

24

Nkata figu labu

1 Yo be lẹ Nebukadineza, bụ eze ndu Bábyilonu kpọtuaru eze, achị ndu Júda; mbụ Jehoyakimu yele ndu ishi ndu Júda; ndu eme nka; mē ndu akpụ ọzu; mbụ shi lẹ Jerúsalemu kpua ẹphe lẹ ndzū laa alị Bábyilonu; bẹ Ojejoje koshiru mu nkata figu labu, a sūbetsuaru l'iku eze-ulo Nchileke.

2 Nkata lanu bụ figu, dū mma nshinu nọ iya; mbụ figu, dū l'ọ bụ ọphu charu ẹgwegwa. Nkata ọphu bụ figu, dū ẹji nshinu nọ iya; ọ dū-tabe ẹji; k'ọphu bụ l'ẹ tọ dūdu k'eriri.

³ Ya ndono; Ojejoje bya ajja mu; sù: “Jeremáya; ?bù ngunu bè mu phuru?”

Mu asù iya: “L’ò kwa figu. Ndu ophu dù mma dushikpo mma ike; ndu ophu dù èji adutabekwanu èji; k’ophu bù l’è tò dùdu k’eriri.”

⁴ Tò dù iya bù; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; sù mu:

⁵ “Lè Ojejoje, bù Nchileke kè ndu Ízurèlu sùru: L’ò kwa ège figu ndu owaa, dù mma-a dù; bù ège ndu ono, a kpuru lè ndzù l’alì Júda dù iya mma; mbù ndu ya chifuru l’alì-a chiru je eye l’alì ndu Bábyilonu.

⁶ Ya e-gude enya iya l’èche ephe nche t’ò duru ephe lè mma. Teke e metsuaru; bè ya e-dulatakwa ephe odo l’alì èke-a. Teke ono bè ya e-me t’ephe ha nshinu; ophu ya ‘enwutsudu ephe. Ya a-dza ephe l’ò bù dzaru oshi; ophu ya efefudu ephe.

⁷ Ya a-nu ephe obu, ephe e-gude maru iya; mbù l’òo ya bù Ojejoje. Ephe a-buru ndibè iya; yèbedua aburu Nchileke ephe. Kè l’ephe e-gude obu ephe l’ò ha lakfuta iya.”

⁸ “A bya lè figu onanu, dù èji; mbù dùta-be èji; k’ophu bù l’è tee ridu iya eriri ono; ono bù ège ya e-me Zedekaya, bù eze ndu Júda bù ndono; mè ndu bù ishi l’alì-eze iya; mèkpo iphe bù ndu ono, phòduru lè Jerúsalemu ono; mè ephe nò l’alì-a; mè ephe nò lè Íjiputu. Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

⁹ Ya e-me ephe t’ephe buru ndu alì-eze unwu eliphe kpamukpamu a-nòdu atso oyì. Ephe a-bù iphe-ochi; iphe eegude anma èjo ètu. Ee-gude ephe agba mgbònu; gude ephe l’akò madzù onu l’iphe bukpo èke ya chiru ephe ye.

¹⁰ Ya e-me t’e gude mma gbushia ephe; mee tẹ èjo-ègu gbushia ephe; bya eye èjo iphe-ememe t’ò gbua ephe gbururu jeye teke ephe agvùebe l’alì-a, ya nùru ephe; ephe lè ndiche ephe-wa.”

25

Ùkporo afa èto l’afa iri l’alì odo

¹ Owaa bù okfu Ojejoje, kfuru Jeremáya lè kè ndu Júda l’ephe ha l’afa, kwe Jehoyakimu Josáya afa èno, o wataru ochi ndu Júda. Afa ono bù afa mbù, Nebukadineza wataru ochi ndu Bábyilonu.

² Jeremáya, bù onye nkfuchiru Nchileke anulephu iphe ono; bya ekfuaru iya ndu Júda l’ephe ha; mè iphe bù ndu bukota lè Jerúsalemu. Yò sù ephe:

³ “Keshinu ùkporo afa l’afa èto nta-a; mbù tsube l’afa ophu, kwe Josáya Amónu afa iri l’èto, o wataru ochi unubè ndu Júda; jeye ntanù owaa; bè mu shilephu nùta okfu Ojejoje; l’ekfuru iya unu: ya -kfutsua ya; ya ekfukwazi iya odo; ophu unu ‘angajèdu nù nchì.

⁴ E guderu lè Ojejoje yewaru ndu ozi iya, bù iya bù ndu nkfuchiru iya l’ephe ha ugbo olemole; o -yee; o yekwazi; t’ephe bya ekfuaru unu okfu; ?unu ngajeru ephe nchì; ?t’unu yejeru ephe onu.

⁵ Ephe ekfujeru unu; sù: ‘Unu laphuta azù nta-a; l’unu ha l’èhu l’èhu; unu haa èjo-ùzo, unu etso; haa iphe dù èji, unu eme; k’ophu unu a-nòdu l’alì ono, Ojejoje nùru unu; unu lè ndiche unu phè gbururu jeye lè gbururu ono.

⁶ Unu be tsoshi agwa ndu odo. Unu be jekwaru iya ozi; ophu unu ‘abakwaru iya èja. Unu be gudeshi iphe unu gude èka mee gude l’akpatsu Ojejoje iwe; k’ophu ya te emekadu unu iphe.

⁷ Obenu l'unu te eyeduru iya onu. Unu egude iphe unu gude eka unu mee l'akpatsu iya iwe. Unu eshi ege ono merulaha onwunu ehu." Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

⁸ Oo ya bu; owaa kwa iphe Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike ekfu: "Le keshinu unu ta ngabedu nchi l'okfu iya;

⁹ be ya a-chikobe iphe bu ndu isheli l'ephe ha yele nwozi iya, bu Nebukadineza, bu eze ndu Babylonu." Ono kwa iphe Ojejoje kfu. Ya a-chiru ephe bya t'ephe bya etso ndu ali-a ogu; yele iphe bu ndu bu iya nu; me iphe bukpo oha, bupheru ephe mgburumburu. Ya e-me ephe t'ephe buru kpurupyata; mee ephe; ephe aburu iphe anyi ishi edzu; buru iphe-ochi; buru iphe e gude ako onu; mbu buru ochobo gbururu jeye le gbururu.

¹⁰ Ya e-me t'uzu ehu-otso-ena; me ome eswa gbalaa l'ehu ephe: olu nwanyi, ala nji; me ke nwoke, alu nwanyi ophungu ta anohedu; oda ikwe nri ta anohedu iya; ophu oku uroku 'enwuhedu iya.

¹¹ Egbara a-kfu l'ali-a gbaa mgburumburu. Iphe bu mbakeshi a-la eze ndu Babylonu l'eka; ukporo afa eto l'afa iri.

¹² "Teke ukporo afa eto l'afa iri ono gvu-leruphu; ya anua eze ndu Babylonu; me ndu ali iya l'ephe ha aphu k'ejo iphe ephe meshiru. Ono iphe Ojejoje ekfu ndono. Ya a-togbo iya ochobo gbururu jeye le gbururu.

¹³ Ndu ali ono be ya e-mekota iphe bu iphe ya kfuhawaru le ya e-me ephe; mbu iphe bu iphe e deru l'ekwo, bu iphe Jeremáya kfuhawaru le ke iphe bu mbakeshi kpamukpamu.

¹⁴ Ephebedua be igweligwe mba yele ndu eze, shihuru ike e-mekochaa mee ohu. Ya a-kfu ephe ugwo ege iphe ephe meru gbaru; ye l'iphe ephe gude eka ephe ruta."

Okoro ehu-eghughu Nchileke

¹⁵ Ojejoje, bu Nchileke ke ndu Izurelu suru mu: "Te mu nata okoro-a. Iphe jiru iya nu bu mee oke ehu-eghughu iya. Wo te mu emee te iphe bu mbakeshi eke ya e-zi mu; t'ephe ngua ya!

¹⁶ Ephe-ngu l'ia phu; ephe awata okpo kulakula; wata ome ogvu ogvu; ke le ya a-chiru ndu, gude ogu-mbeke ye; t'ephe je etso ephe ogu."

¹⁷ To du iya bu; mu abya anata Ojejoje okoro ono; bya ejee iphe bu mbakeshi eke o ziru mu; je emee; ephe angukota iya. Owaa bu ndu nguru iya nu:

¹⁸ Jerúsalemu; mkpukpu, nogbaa l'ali Júda; ndu eze ephe; me ndu bu ishi l'ali-eze ephe; t'e mekota iya t'egbara kfu ya; buru iphe anyi ishi edzu; iphe-ochi; me iphe eegude ako l'onu, bu ege o du ntanu-a.

¹⁹ Fero, bu eze ndu Ijiputu; ndu ozi iya; ndu bu ishi l'ali-eze iya; ndu nk'ia l'ephe ha;

²⁰ iphe bu ndu ohodo, bu l'ali Ijiputu; iphe bu ndu eze, achi ndu Uzu; iphe bu ndu eze ndu Filisutayinu; mbu eze ndu Ashikelonu; eze ndu Gáza; eze ndu Ekuronu yele nwa ndu phoduru le mkpukpu Ashudodu;

²¹ mefua ndu Edomu; ndu Móabu; ndu Amonu;

²² me iphe bu ndu eze Táya yele Sayidonu; ndu eze k'azu eze enyimu azu iya ophu;

²³ ndu Dedanu; ndu Téma; ndu Buzu; iphe bu ndu bugbaa l'oha, teru enya;

²⁴ iphe bu ndu eze ndu Arébiya; ndu eze ndu ohodo, bu ndu, bu l'echi-egu;

²⁵ iphe bu ndu eze Zimuri; ndu Élamu; ndu Mídiya;

²⁶ me iphe bu ndu eze ndu isheli; ndu bu le ntse; me ndu ophu bu otenya; mbu ndu ono l'ephe hakota nanu nanu. O bulephu ali-eze, nokota l'eliphe mgburumburu. Ephe l'ephe ha a-ngukota iya. Eze Bábyilonu a-ngukwa iya phu.

²⁷ Qwaa iphe ii-kfuru ephe ndo-o: Qwaa iphe Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike kfuru; mbu Nchileke ke ndu Izurelu: "T'ephe ngua iphe-a; t'o tsua ephe atsutsu; ephe agbo ya agbogbo; dashia iko, ephe te egbeshihedu egbeshi odo. Iphe a-kpa iya nu aburu le ya a-chiru ndu soja je etso ephe ogu."

²⁸ Ole teke ephe jikaru l'ephe ta anatadu mu okoro obu; ngu iphe no iya nu; te mu su ephe-a: "Le Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike sukwaru l'ephe ngufutajekwa iya!

²⁹ Unu lenu! Ya gudeekwa iphe du eji l'abyakfuta mkpukpu ono, eeku l'eyeru ephe iya ono. ?Ephe ari l'ephe e-righaru iya t'e ba nu ephe aphu too? Ephe te erighakwaru iya; t'e ba anu ephe aphu; kele ya e-ye ogu gude gbufu iphe bu ndu, bu le mgboko-a. Ono iphe Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike ekfu ndono."

³⁰ Nta-a bu; kfuaru ephe iphe-a l'o ha; su ephe:

"Ojejoje e-shikwa

l'ephekerephe dee ekiri.

Oo-nodukwa l'ufu iya,

du nso gbaa egbe-igwe;

gbooru ndu ali nk'ia ogbo.

Oo-ra iya arara l'o bu

onye adzoshi akpuru vayinu;

raa ya; k'ophu ndu bu

l'eliphe mgburumburu

a-nukota iya.

³¹ Utsu a-da le mgboko gbaa mgburumburu;
ke l'okfu daru Ojejoje ye le iphe bu mbakeshi.

Oo-kpe ndiphe l'ephe ha ikpe;

haa ndu iphe du eji t'e gbushia ephe."

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

³² Qwaa iphe Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike ekfu. O suru: "T'unu lenu! Ejo iphe atsokwa galagala abya; o -shi le mba qwaa; yo tsoba le mba odo. Mbu l'oke pherephere abyakwa ephephe. Eke oo-shi bu l'eke mgboko jeberu."

³³ Teke ono be ndu Ojejoje chigbushiru echigbushi a-tuko dabugbaaru l'ekemeke; tsube l'ishi mgboko ishi iya qwaa jeye l'ishi iya ophu. E to dudu onye a-phodu nu; k'ora ekwa ephe; ophu 'onwedu onye a-pafu odzu ephe; ophu ee-lidu ephe elili. Ephe a-ghoshi ozu; kuru l'ali.

³⁴ Unube ndu eche aturu; unu raa ekwa chia mkpu! Unu gwoo onwunu le nt; unube ndu bu ishi ikpoto aturu ono! Ishi iya aburu le teke ee-gbushi unu ruakwaru. Unu a-da iko; tukposhihu l'o bu ite-ura, du mma.

³⁵ Unube eche aturu te enwedu eke, unu a-gbaru laa; ophu ndu ishi ikpoto aturu 'enwedu eke, ephe a-gbaru laa; shi iya nahu.

³⁶ O kwa olu-ekwa ndu eche aturu ada ega phu; mbu mkpu, ephe echi; mbu ndu bu ishi ikpoto aturu ono; kele Ojejoje emebyishiwa eke ephe echeje aturu ephe.

³⁷ Obosara eke ono, shi du agu ono; be ee-me t'o daburu ochobo. Iphe a-kpa iya nu aburu ehu-eghughu Ojejoje.

³⁸ Ojejoje a-paru ndu nk'iya haa ege agu ahaje ogba iya; egbara akfua l'alì ephe. Ogu; me oke ehu-eghughu Ojejoje e-me alì ono t'ò dù l'ò bù echì-egu eke e-te nwedu onye, bu iya nù.

26

Eeme t'e gbua Jeremáya

¹ E ta nòdu odu; k'ophu Jehoyakimu Josáya wataru ochi ndu Júda; Ojejoje abya ekfua; sù:

² "Tè mu je evudo l'ogbodufu eze-ùlo Nchileke je ekfuru yeru iphe bù ndu bu lè mkpukpu, nògbaa l'alì ndu Júda, bù ndu abyajè obaru Nchileke eja l'èke ono. Wo tè mu kfuaru ephe iphemiphe obule, ya sùru mu tè mu kfuaru ephe. Tè b'ò dukwa ophu mu a-ha.

³ ?Onye maru; ephe a-ngabè nchì; ghakòbe haa ejo-ùzo ono, ephe etso ono. Oo ya bù; ya apalia pazita. Ya te emehedu ephe iphe dù èjì, ya shi túbè lè ya e-me ephe; k'èjò iphe ono, ephe meshiru ono.

⁴ "Wo tè mu kfuru ephe: 'L'ò -bùru l'ephe ta angabèduru iya nchì; l'eme iphe ya tùru ekemu iya, bù ophu ya doberu ephe l'ifu;

⁵ mbù; ò -bùru l'ephe ta angadù nchì l'òkfu, ndu ozi iya, bù ndu nkfuchiru ekfu, bù ndu ya ziru; ephe -byatsua; ephe abyakwazi; ephe ta anga nchì;

⁶ bè ya e-mekwa eze-ùlo Nchileke-wa t'ò dù l'ò bù Sháyilo; mee mkpukpu-a t'ò bùru iphe ee-gudeje akò onu l'iphe bù mbakeshi, nò lè mgboko mgburumgburu.' "

⁷ Ya ndono; ndu achijeru Nchileke eja; ndu nkfuchiru; me ndu Ízurèlu l'ephe ha anúkota eke yebe Jeremáya ekfu iphe ono l'eze-ùlo Nchileke.

⁸ Tò dù iya bù; ekfughe, ya ekfughelephu iphe ono l'èke ndu ono l'ephe ha nò; mbù iphe ono, Ojejoje sùru tè ya kfua ono; ndu achijeru Nchileke eja ono; me ndu nkfuchiru ono; məkpo ndu ono l'ephe ha azù lè mu phù gbirimu; sù mu: "Lè mu nwuhufutajekwa!

⁹ Wo; ?nanu ege e meru; mu egude epha Ojejoje l'ekfu l'eze-ùlo-a e-mekochaa dù l'ò bù Sháyilo; lè mkpukpu-a e-mekochaa daburu ochobo, e-ta dùdu onye bù iya nù?" Tò dù iya bù; ndu ono l'ephe ha abya agbaphee mu mgburumgburu l'eze-ùlo Nchileke l'èke ono.

¹⁰ Ya ndono; ndu bù ishi l'alì ndu Júda abya anà iphe ada nù; ephe eshi l'ufu-eze wùhu jeshia eze-ùlo Nchileke. Ephe eje anòdutsua l'ònu-òguzo òphungu l'eze-ùlo Nchileke.

¹¹ Tò dù iya bù; ndu achijeru Nchileke eja; me ndu nkfuchiru ono abya asù ndu ono, bù ishi ono; me ndu Ízurèlu l'ephe ha: "L'ò gbakwaru t'e kpee mu nkfugbu. Lè ephe gudeekwa nchì ephe nà iphe o gude nkfuchiru kfua lè kè mkpukpu-a!"

¹² Ya ndono; mu abya asù ndu ono, bù ishi ono; ephe lè ndu Ízurèlu l'ephe ha: "L'ò kwa Ojejoje yeru mu tè mu bya ekfua iphe e-me eze-ùlo-a; me mkpukpu-a, bù iya bù iphe-a l'ò ha, unu nùru, ya kfuwu-wa.

¹³ Nta-a bù; unu dozia ùzo unu yèle umere unu! Unu wata ome iphe o kfuru; mbù Ojejoje, bù Nchileke unu. Oo ya bù k'ophu Ojejoje a-pali pazita; haa unu ome iphe dù èjì, o shi sù lè ya e-me unu.

¹⁴ Ò -bùru mbèdua bè unu eleenua lè mu nò unu l'èka. Iphe unu rìkpooru l'ò dù mma bya evudo nhamùha; unu mee mu iya.

¹⁵ Olobu; ophu e-do unu enya bù lè: unu -gbua mu; bè ochi onye e-te nwedu iphe o meru unu a-tukokwaru unu l'ishi; tų-koru mkpukpu-a l'ishi;

tukokwaruphu ndu bu iya nù l'ishi. Ishi iya abùru l'òo Ojejoje yeru mu tẹ mu byakfuta unu bya ekfua iphe-a t'unu nua ya."

¹⁶ Ya ndono; ndu ono, bu ndu ishi ono; mẹ ndu Ízurelu l'ephe ha asu ndu achijeru Nchileke eja; mẹ lẹ ndu nkfuchiru ono: "T'ephe be ekpekwa mu nkfugbu; kẹ l'òo ẹpha Ojejoje, bu Nchileke ayi bẹ mu gude bya ekfuru yeru ẹphe."

¹⁷ Ndu bu ọgurennya l'alì ono aharu gbeshi bya evudo; sù igweligwe ndu ono, kuru l'ẹke ono-a:

¹⁸ "Lẹ Mayika, bu onye Mọreshetu kfuru nkfuchiru l'oge kẹ Hezekáya, bu eze ndu Júda. Yo kfuaru ndu Júda; sù ẹphe: Ọwaa iphe Ojejoje, bu Ọkaribe-Kakọta-Ike kfuru:

" 'Lee-mekochaa kọo

Ugvu Záyọnu kọfu iya;

l'ọ bu onye akọ okfu.

Jerúsalemu e-mekochaa buri ikpọzu.

Eli ugvu ono, bu ẹke,

eze-ọlo Nchileke nọ ono

bẹ ẹgbudu e-mekochaa ruchia.'

¹⁹ Hezekáya, bu eze ndu Júda; M'ọ kwanu onye ọdo l'alì Júda; ẹphe gburu Mayika egbugbu tọo? Ẹtọ bu-chidua iphe Hezekáya meru bu l'ọ tsuhuru Ojejoje egvu; wata ọcho ọzo, ya e-shi tuba iya l'ẹnya? Tọo Ojejoje; Ẹtọ tẹ-zitadu obu iya tọ; k'ọphu bu l'ẹ tọ mehedu ẹphe iphe du ẹji, o shi sù lẹ ya e-me ẹphe. Ọ kwa iphe du ẹji bẹ ẹphe abya ome onwẹphe nta-a."

²⁰ O nwekwaruphu onye ọdo, eeku Uráya Shemáya gudejehawa ẹpha Ojejoje kfua nkfuchiru. Ẹke a muru iya bu lẹ mkpukpu Kiriyatu-Jerimu. O kfukwaruphu nkfuchiru kfua iphe e-me nù l'ẹhu mkpukpu-a yẹle alì ẹke-a; ege-a, Jeremáya kfuru-a.

²¹ Yo be teke eze, bu Jehoyakimu yẹle ndu ishi soja iya; mẹ ndu bu ishi l'alì-eze iya nuru okfu iya; eze melahaa tẹ ya gbua ya. Obenu lẹ Uráya nuru iya; gude ọtsu egvu gbalaa; laa Íjiputu.

²² Eze, bu Jehoyakimu ezi Ẹlunatanu Akubo bya ahatakwaphu ndu ọdo yeru iya; t'ọ je Íjiputu je akpọlata Uráya.

²³ Ẹphe eje akpọta Uráya je anu eze, bu Jehoyakimu. Jehoyakimu asu t'e gbua ya; e gbua nwoke ono; bata odzu iya je etufaa l'ikirikpọo.

²⁴ Ya ndono; yọ buri okfu lẹ Ahikamu Shafanu gbaru yeru mu meru iphe ẹ-ta kpuduru mu nù t'e gbua.

27

Ndu Júda ala Bábyilonu

¹ Ẹ ta nọdu ọphu baru ishi; k'ọphu Zedekaya Josáya wataru ọchi ndu Júda; Ojejoje abya asu mu

² tẹ mu wota agbu yekobe l'agadagba nyabẹ onwomu l'olu.

³ Yọ sukwa mu phẹ tẹ mu zia ozi t'e je ezia eze ndu Ẹdọmu; eze ndu Móabu; eze ndu Amọnu; mẹ kẹ ndu Táya waa kẹ ndu Sayidonu, byaru ọphu Zedekaya, bu eze ndu Júda. Ndu, mu e-zì ozi ono bu ndu, ndu eze ono zitsuaru t'ẹphe bya kẹ Zedekaya.

⁴ Wo tẹ mu zia ẹphe ozi t'ẹphe je ezishia nnajiufu ẹphe l'ọ ọwaa kwa iphe Ojejoje, bu Ọkaribe-Kakọta-Ike ziru ẹphe; mbu Nchileke kẹ ndu Ízurelu:

⁵ L'ò kwa ike-òkpú iya, parú èka; mē oshì-èka iya, dù ogologo bē ya gude kee mgboko-a; bya ekee madzú yēle ụnwu anụmanu, bu iya nū; buru onye dù iya mma bē ya anụje iya.

⁶ Nta-a bē ya wotaakotawaru alì unu l'ò ha yekotawa l'èka nwozi iya, bu Nebukadineza, bu eze ndu Bábylónu. Ya mekwaruphu t'anụ, bu l'ègbudu nòdu Nebukadineza l'èka.

⁷ Iphe bu mbakeshi a-nòdu iya l'èka; nòdu nwa iya l'èka; nòdu nwanwa iya l'èka; jeye teke oge kē alì-eze iya a-gvù. Ono teke mba, dù igweligwe; mē ndu eze, shihuru ike e-me iya ohu nk'èphe.

⁸ Teke bu l'ò nweru mba; m'ò bu alì-eze, jìkaru onodu Nebukadineza, bu eze ndu Bábylónu l'èka; jìka l'èphe te ejederu iya ozi; bē e-gude ògu; mē èjo-ègu; mē èjo iphe-ememe nwa ndu òbu aphù; mbù mee ndu ono iphe gbururu jeye teke ya e-shi l'èka Nebukadineza mebyishibebe ndu òbu. Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

⁹ Oo ya bu t'èphe ba angakwaru ndu nkfuchiru ephe nchi; mē ndu njibya; mē ndibe ephe, akòje iphe nrò bu; mē ndibe ephe, ndu aphù àphù; mē ndu amamanshi, asùje unu l'unu ta alakwa eze ndu Bábylónu l'èka.

¹⁰ Iphe ephe ekfushi bukota èjo-ire bē ephe adzushiru unu. Iphe oome aburu tē unu haa alì unu lamihukpòo alamihu; l'èke, teru ẹnya. Ya e-nwufu unu enwufu; unu eje ala l'iyi.

¹¹ Obenu l'òha, woru onwiya ye eze ndu Bábylónu l'èka; bē mu a-haa t'èphe buru l'alì nk'èphe; l'akò iya okfu; buru iya eburu. Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

¹² Mu ewokwaruphu ozi ono zia Zedekaya, bu eze ndu Júda; sù iya: T'ò wotakwa onwiya ye eze ndu Bábylónu l'èka; mē ndibe iya; k'òphu ndzù e-dzù yēbe Zedekaya.

¹³ ?Nanu ège e meru; bē nggube Zedekaya; nggu lē ndu alì ngu l'unu ha l'a-buru ndu, ee-gude ògu; èjo-ègu; mē èjo iphe-ememe gbushia, bu iphe Ojejoje kfuru lē ya e-gude gbushia òha, jìkaru l'èphe ta anòdu eze ndu Bábylónu l'èka.

¹⁴ Unu ta angakwa nchì l'okfu ndu nkfuchiru, asùje unu l'è t'ò nwekwa l'unu anòdu eze ndu Bábylónu l'èka; kē l'ò kwa èjo-ire bē ephe adzuru unu lē nkfuchiru ono.

¹⁵ Ojejoje l'onwiya kfuwaru; sù: "L'è tò bukwa iya ziru ephe ozi ono. Ophu ò bukwa iya bē ephe ekfuchiru. L'ò kwa èjo-ire bē ephe adzù. Yò buru iya e-me; ya enwufu unu; unu alaa l'iyi; unubèdua; unu lē ndu ono, ekfuru unu iphe ono."

¹⁶ Mu bya asù ndu achijeru Nchileke aja; ephe lē ndu Júda l'èphe: "T'èphe ba ngakwa nchì l'okfu ndu nkfuchiru, asùje ephe l'ò phòduaru-a nwanshì nta-a; a tũko iphe ono, e gwotaru l'èze-ùlo Nchileke laa alì ndu Bábylónu ono; gwolata azù. Ò kwa èjo-ire bē ephe adzuru unu.

¹⁷ Unu ba ngakwaru ephe nchì. Unu nòdu eze ndu Bábylónu l'èka; k'òphu unu a-nòdu ndzù. ?Bù ngunu kparu iphe mkpũkpũ-a a-buru ikpòzu?

¹⁸ Ò -buru l'èphe bu ndu nkfuchiru; l'anuje iphe Ojejoje ekfu; t'èphe róna Ojejoje, bu Òkaribe-Kakòta-Ike tē ngwa-ùlo ono, e gude dozia eze-ùlo Nchileke ono, bu ophu phòdukwaduru nù yēle ophu phòduru l'ufu-eze ndu Júda yēle ophu phòduru lē Jerúsalemu ta bùhe iphe ee-vuta laa Bábylónu.

¹⁹ Mbù l'agha; ọwaa kwa iphe Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike ekfu lẹ k'itso eze-ulo Nchileke; kẹ mini; kẹ ọ-gba-kperekpere; mẹ igweligwe ngwa ọdo ono, phodugbaaru lẹ mkpukpu-a,

²⁰ bụ ndu ọphu ẹ te gwotadu; mbù Nebukadineza, bụ eze ndu Bábyilonu; teke ọ kpuru eze ndu Júda, bụ Jehoyakinu Jehoyakimu lẹ ndzụ shi Jerúsalemu laa Bábyilonu; kpuppyabekota iya ndu a maru amaru l'alị Júda yẹlẹ Jerúsalemu.

²¹ Ọwaa iphe Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike kfuru; mbù Nchileke kẹ ndu Ízurẹlu; ọwaa kwa iphe ookfu lẹ k'iphe ono, e gwophodoru l'eze-ulo Nchileke ono yẹlẹ ọphu phoduru l'ufu-eze ndu Júda yẹlẹ ọphu phoduru lẹ Jerúsalemu:

²² 'L'ẹphe ha bẹ ee-gwotatsukwa laa alị ndu Bábyilonu. Yọ bụru l'ẹke ono bẹ ọo-nọdu gbururu jeye mboku, ya a-chọru iya bya. Ono teke ya a-chị-phuta iya azụ bya edophu iya azụ l'ẹke-a.' " Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

28

Aagba Hananaya l'anwu

¹ Yọ bụru l'afa ono kwaphu; lẹ Zedekaya wataru ọchi ndu Júda k'ophungu; l'onwa k'ise l'ime afa k'eno bẹ onye nkfuchiru, bụ Hananiya Azuru, bụ onye Gbịyọnu; nọdu l'ulo Ojejoje l'ifu ndu achijeru Nchileke eja; mẹ l'ifu ọha sụ mu:

² "Ọwaa iphe Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike kfuru; mbù Nchileke kẹ ndu Ízurẹlu. Ọ sụru: 'Lẹ ya a-gbabufu agadagba-njigba ono, eze ndu Bábyilonu liberu unu l'olu ono.

³ L'ime afa labụ bẹ ya a-chị-phutakota iphe bukpo ngwa-ulo Ojejoje ono azụ l'ẹke-a; mbù ngwa ono, eze ndu Bábyilonu; mbù Nebukadineza chítaru l'ẹke-a lashia Bábyilonu ono.

⁴ Ya a-chị-phutakwaphu Jehoyakimu Jehoyakinu bụ eze ndu Júda azụ l'ẹke-a; mẹ iphe bukota ndu a kpuru lẹ ndzụ l'alị ndu Júda, bụ ndu laru alị ndu Bábyilonu. Ishi iya aburu lẹ ya mu a-gbabufu agadaga-njigba ono, eze ndu Bábyilonu nyabẹru unu l'olu ono. Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.'

⁵ Tọ dụ iya bụ; onye nkfuchiru, bụ Jeremáya abya eyeeru onye nkfuchiru ono; mbù Hananiya ọnu l'ifu ndu achijeru Nchileke eja yẹlẹ ifu iphe bukpo ndu vudo l'ulo Ojejoje;

⁶ sụ iya: "T'ọ dukwa ẹge ono! Tẹ Ojejoje mekwaa ya ẹge ono! Tẹ Ojejoje mekwaa iphe ono, i kfuru ono. T'ọ chị-phutakwa ngwa-ulo Ojejoje azụ yẹlẹ ndu a kpuru lẹ ndzụ; t'ọ shikwa l'alị ndu Bábyilonu tuko ẹphe chị-phuta azụ l'ẹke-a!

⁷ Olobu; ngabekwa nchị nua iphe mu abya tẹ mu kfuru ye ngu lẹ nchị; mẹ lẹ nchị ndu-a l'ẹphe ha.

⁸ Ndu nkfuchiru, vu mu ọzo bya; bya evuru ngu ọzo bya; mbù ndu nkfuchiru ndiche; bụlephu iphe ẹphe shi ekfufe bụ l'ogu a-da; ẹjo-egu abya; waa ẹjo iphe-ememe. Ono iphe ẹphe shi ekwuje anụ ndu mba, dugbaa iche iche; mẹ alị-eze, shihugbaaru ike.

⁹ Obenu l'onye nkfuchiru, ekfu lẹ nchị a-dụ ndiphe ndoo bụlephu teke iphe o kfuru meru ẹge o kfuru iya bẹ ee-kweje lẹ Ojejoje ziru iya phụ l'oswiya."

¹⁰ Tò dù iya bụ; onye nkfuchiru ono; mbụ Hananiya abya agbabufu Jeremáya, bụ onye nkfuchiru odogoro ono, ọnya l'olu ono; woru iya ghabua.

¹¹ Hananiya abya evudo l'ifu ndu ọha ono l'ephe ha; sụ: "Ọwaa iphe Ojejoje ekfu: 'L'ọ kwa ẹge-a bẹ ya a-gbabufu odogoro ono, Nebukadineza, bụ eze ndu Bábyilónu nyabèrụ iphe bụ mbakeshi l'olu l'ime afa labụ.' " Yo kfulephu ẹge ono; Jeremáya atụgbua.

¹² A ọnyaa; l'onye nkfuchiru, bụ Hananiya ghabutsuaru eri-njigba ono, nọ l'olu onye nkfuchiru, bụ Jeremáya ono; Ojejoje abya ekfuru yeru Jeremáya; sụ iya:

¹³ "Je je ekfuru Hananiya sụ iya l'owaa iphe Ojejoje ekfu: Iphe ọ gbajifuru bukwa odogoro ọphu e meru l'oshi; ọle iphe ya e-gude dochia ya bụ odogoro ọphu e meru l'igwè.

¹⁴ Ọwaa iphe Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike kfuru; mbụ Nchileke kẹ ndu Ízurèlù: 'Ya e-woru odogoro ọphu e meru l'igwè ye iphe bụ mbakeshi l'olu gude iya mee t'ọ buru Nebukadineza, bụ eze ndu Bábyilónu bẹ ẹphe a-nodu l'eka; mbụ je akpaa l'iphe bụ ụnwu anumanu.' "

¹⁵ Tò dù iya bụ; onye nkfuchiru, bụ Jeremáya asụ Hananiya, bụ onye nkfuchiru: "Ngabekpoduaphu nchị; Hananiya! Ẹ tọ bukwa Ojejoje ziru ngu t'ị bya; obenu l'ị mewaru ndu-a; ẹphe eje eworu obu zia l'iphe ẹ-ta bụdu oswi-okfu.

¹⁶ Ọo ya kparu iphe Ojejoje ekfu: 'Lẹ ya abyaakwa ngu ewofu lẹ mgbokoa. Ẹ tị nọfukwa afa-a gèdegede; kẹ l'ị kfuwaru okfu, eme t'e kwefuru Ojejoje ikè.' "

¹⁷ Yo rulephu l'ónwa k'èsaa l'afa ono kwaphu; Hananiya, bụ onye nkfuchiru anwùhu.

29

Ẹkwo, e deru nù ndu a kpuru lẹ ndzụ

¹ Ọwaa bụ iphe e deru l'ekwo, Jeremáya shi lẹ Jerúsalemu dee nù t'a nù ndu bụ ọgurennya l'ime ndu ọphu nọkwadu ndzụ l'ime ndu bụ uke; ndu nkfuchiru; mę iphe bukpo ndu ono, Nebukadineza shi lẹ Jerúsalemu kpua lẹ ndzụ laa Bábyilónu ono.

² Teke ono bẹ a kpụakwanaru eze, bụ Jehoyakinu lẹ ndzụ yele nne iya, bụ eze-nwanyi; mę ndu ishi ibe eze; mękpọ ndu ishi, achị ndu Júda yele ndu Jerúsalemu l'ephe ha; mę ndu eme nka; mę ndu akpụ ụzu; bẹ a kpụkotawaru lẹ ndzụ kpuru lufu lẹ Jerúsalemu.

³ Onye ọ nuru ẹkwo ono bụ Elasa Shafanu yele Gemaríya Hilikaya, bụ ndu Zedekaya, bụ eze ndu Júda ziru ozi t'ephe je ezia eze, bụ Nebukadineza lẹ Bábyilónu. Ẹkwo, Jeremáya deru ọbu asụ:

⁴ Ọwaa iphe Ojejoje ekfu ndọ-ọ; mbụ Ọkaribe-Kakọta-Ike, bụ Nchileke kẹ ndu Ízurèlù. Ndu ookfu iya anụ bụ ndu ono, a kpuru lẹ ndzụ l'ephe ha ono; mbụ ndu ono, ya meru; e shi lẹ Jerúsalemu kpua ẹphe laa Bábyilónu ono:

⁵ Unu kpụshikwaa ụlo buru; unu akọshia okfu; ria iphe o metaru.

⁶ Unu lụshikwaa nwanyi; mushia ụnwegirima; unu achọtatsuaru ụnwu unu unwoke unwanyi ndu epe a-lụ. Unu ekeshia ụnwu unu ụnwanyi nji; k'ọphu ẹphebedua l'e-nwekwaruphu ụnwegirima. Unu nọdukwa l'ẹke ono ka l'igwe; unu ba kakwa nwanshị.

⁷ Ọdọ bụ l'agha; unu chojekwa iphe e-me tẹ nchị dū ndoo lẹ mkpukpu ono, a kpuru unu lẹ ndzụ laa ono. Unu kfujeru nū Ojejoje l'okfu ẹhu ndu ono; kele nchị -dụ ẹphe ndo; yọ dukwaphu unu.

⁸ Kẹ l'agha; ọwaa kwa iphe Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike ekfu ndọ-ọ; mbụ Nchileke kẹ ndu Ízurẹlu: “Unu be ekwekwa tẹ ndu nkfuchiru unu; mẹ ndu agbaru unu ẹja; duswee unu ụzo. Unu ba angajekwaru ẹphe nchị lẹ nrọ, unu meru ẹphe; ẹphe arọshi.

⁹ Ọ kwa ẹjo-ire bẹ ẹphe adzuru unu; sụ l'ẹphe gude ẹpha iya l'ekfuchiru iya. Ẹ tọ bụkwa iya yeru ẹphe.” Ono kwa iphe Ojejoje kfuru ono.

¹⁰ Ọwaa iphe Ojejoje ekfu: “L'a -nọlephu ụkporo afa ẹto l'afa iri lẹ Bábyilonu; bẹ ya a-byakfuta unu bya emeeru unu iphe ono, dū mma, ya kweru ụkwa iya ono; mbụ lẹ ya a-bya eduphuta unū azụ l'alị ẹke-a.

¹¹ Kele ya maru iphe ya arị l'ẹke unu nọ. Ọriri iya l'ẹke unu nọ bụ ọriri-oma; ẹ tọ bụkwa ẹjo-ọriri. Ọ kwa t'ọ dūru unu lẹ mma; mẹ t'ọ nweru iphe unu a-nọdu ele ẹnya iya l'ụzo ifu. Ono kwa iphe Ojejoje ekfu.

¹² Teke ono bẹ unu a-kpọ-kuje iya; unu abyakfuta iya; bya ekfuru nū iya; ya angabẹru unu nchị.

¹³ Mbụ; unu achọ ya; chọ-vu iya; m'ọ -būru l'unu gude obu unu l'ọ ha l'achọ iya.

¹⁴ Teke ono bẹ unu a-chọ iya chọ-vu iya.” Ono iphe Ojejoje ekfu ndono. “Ya e-me unu; unu ta buheduru ndu a kpuru lẹ ndzụ. Mbụ lẹ ya e-jelephu l'iphe bụkpo mbakeshi; mekpọ iphe bụ ẹke ono, ya chiru unu laa ono je achị-phuta unu azụ l'ẹke ono, ya meru; a kpua unu lẹ ndzụ laa ono.” Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

¹⁵ Unu a-sụkwaru: “Lẹ Ojejoje nūwaru unu ndu nkfuchiru lẹ Bábyilonu.”

¹⁶ Obenu l'agha; ọwaa kwa iphe Ojejoje kfuru l'okfu ẹhu onye eze ono, nọ l'aba-eze Dévidi ono yele okfu ẹhu iphe bụkpo ndu phoduru lẹ mkpukpu-a; mbụ unwunna unu, bụ ndu ọphu ẹ-ta kpukobedu unu l'ẹphe lẹ ndzụ.

¹⁷ Iye! Ọwaa iphe Ojejoje bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike ekfu: “Lẹ ya e-ye ndu gude mma yele ẹjo-egu; mẹ ẹjo iphe-ememe t'ọ bya etso ẹphe ọgu. Ya emee ẹphe; ẹphe adụ l'ọ bụ figu, duta-beru ẹji; k'ọphu bụ l'ẹ tee ridu iya eriri.

¹⁸ Ya e-gude mma; ẹjo-egu; mẹ ẹjo iphe-ememe chia ẹphe ọso. Ya e-mee ẹphe; ẹphe aburu iphe alị-eze nọgbaa lẹ mgboko-a a-nọdu atso oyi; mbụ ẹphe aburu iphe e gude akọ onu; iphe anyị ishi ẹdzu; iphe-ochi yele iphe e gude ephu l'iphe l'iphe bụ mbakeshi, bụ ẹke, ya chiru ẹphe je eye.

¹⁹ Ishi iya aburu l'ẹphe ta ngadu nchị l'okfu iya.” Ono kwa Ojejoje kfuru; mbụ okfu, ya kfuru nkfuto nū ẹphe. Ndu, ya ziru iya aburu ndu ozi iya, bụ ndu nkfuchiru. Ọphu unubedua, a kpuru lẹ ndzụ-a 'angakwaphu nchị. Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

²⁰ Unu ngabekwa nchị l'iphe Ojejoje ekfu; unu l'unu ha, bụ ndu a kpuru lẹ ndzụ; mbụ ndu ya chitaru lẹ Jerúsalemu laa Bábyilonu.

²¹ Ọwaa iphe Ojejoje ekfu ndọ-ọ; mbụ Ọkaribe-Kakọta-Ike, bụ Nchileke kẹ ndu Ízurẹlu; ọwaa kwa iphe ookfu l'okfu-ẹhu Éhabu Kolaya; mẹ okfu-ẹhu Zedekaya Maseya, bụ ndu gude ẹpha iya l'adzuru unu ẹjo-ire; sụ l'ẹphe ekfuchiru iya: “Ya e-woru ẹphe ye l'ẹka Nebukadineza, bụ eze ndu Bábyilonu; yo woru ẹphe gbushia l'ifu unu.

²² Oo ephe a-kpata iphe ndu Júda ono, a kpuru le ndzu ono l'ephe ha, bu ndu no le Bábyilonu a-wata oko onu; su: "Tę Ojejoje mekwaa ngu iphe o meru Zedekaya; yele Éhabu, bu ndu, eze ndu Bábyilonu huru l'oku."

²³ Ishi iya aburu l'ephe mewaru iphe-eswe le Ízurelu. Ephe l'unyomu obutobu ephe riwaru ogori; ephe egudewa ephe iya dzua ejo-ire, bukota iphe ya ta sudu ephe t'ephe mee. Iphe miphe ono be ya makotaru; buru onye ekebe iya." Ono kwa iphe Ojejoje ekfu.

Ozi, e ziru Shemáya

²⁴ "Kaarú Shemáya, bu onye Nehelamu:

²⁵ Qwaa iphe Ojejoje ekfu; mbu Okaribe-Kakota-Ike; bya aburu Nchileke ke ndu Ízurelu: I gude ephe ngu dee ekwo wolaaru iphe bu ndu no le Jerúsalemu; bya anu iya Zefanaya Maseya, bu onye achijeru Nchileke eja; me iphe bukota ndu achijeru Nchileke eja ndu ophu l'ephe ha. Nngu asu Zefanaya-a:

²⁶ Ojejoje meekwaru ngu onye achijeru Nchileke eja t'i nodu l'okwa Jehoyada; t'i nodu l'eleta ulo Ojejoje enya. O -nweru onye ogvu eme, suru le ya bu onye nkfuchiru; wota hankofu tua onye obu l'okpa; nggu atua ya igwe l'olu; kpo-chia ya l'ulo-mkpoto.

²⁷ ?Bu ngunu kparu iphe e ti baduru Jeremáya mba; mbu ophu Anatotu, eku onwiya onye nkfuchiru?

²⁸ Qwaa ozi, o no le Bábyilonu zia ayi: 'Iphe obu a-nokwa odu. Oo ya bu t'unu kpshikwaa ulo buru; unu akoshia okfu; ria iphe o metaru.' "

²⁹ To du iya bu; onye achijeru Nchileke eja ono; mbu Zefanaya abya eworu ekwo ono guaru Jeremáya, bu onye nkfuchiru.

³⁰ Ya ndono; Ojejoje abya ekfuru yeru Jeremáya; su iya:

³¹ "To zia ozi-wa; te iphe bu ndu ono, a kpuru le ndzu ono l'ephe ha nukota iya: 'Qwaa iphe Ojejoje ekfu l'okfu ehu Shemáya; ophu Nehelamu: Keshinu Shemáya ekfuru unu nkfuchiru; l'ebe abu l'oo ya ziru iya eya; be o mewaru; unu eje achiri obu yeru iphe e-ta abudu oswi-okfu.

³² Qwaa iphe Ojejoje ekfu: Le Shemáya ke Nehelamu; be ya a-nu aphu; me l'awa iya l'ephe ha; k'ophu bu l'e to dukwa onye nk'ia, a-phodukwadunu l'eke ndu-a no; ophu o 'phukwanu iphe-oma ono, ya emeru ndu nk'ia ono. Ishi iya aburu l'o kfuwaru iphe e gude kwefuru iya ikè.' Ono iphe Ojejoje ekfu ndono."

30

Ukwa le ndu Ízurelu a-lata

¹ Ojejoje; mbu Nchileke ke ndu Ízurelu

² asu mu: "Tę mu toko okfu-a, ya kfuru mu-a dekota l'ekwo.

³ Ke l'oge abyakwaa; teke ya e-duphuta ndu nk'ia, bu ndu Ízurelu; ephe le ndu Júda azu; ya e-shi l'eke ono, a kpuru ephe le ndzu laa ono; bya edophu ephe azu l'alí ono, ya nuru nna ephe oche ephe t'o buru nk'ephe ono. Ono kwa iphe yebedua, bu Ojejoje kfuru ndono."

⁴ Ojejoje abya ekfua okfu ehu ndu Ízurelu; ephe le ndu Júda; su:

⁵ Ya anukwa mkpu ndu atsu egvu.

O bu mkpu ndu atsu egvu;

e to bukwa mkpu k'ehu agu.

⁶ Riedunu iya ariri. Nwoke;

?oópaje epho-ime?
 ?Nanukwanu ege e meru;
 ya aphutsua unwoke;
 ephe achigbaaru eka
 kwée l'epho l'ò bú
 nwanyi, ime eme;
 onyenonu echishihutsua echihu l'ènya.

7 Tɔswekwa!

Mboku ono a-dukwa ejo
 eji; k'oplu bú l'è-tò dùhedu
 mboku, a-dúbaa eji l'ò bú iya.
 Teke ono bẹ ndu nk'iya
 e-je iphe-ehuka;
 obenu lẹ ee-kochaa
 dzota ephe l'ime iya.

8 Ojejoje, bú Okaribe-Kakota-Ike bẹ sɔru: “L'ò -rua mboku ono: ‘Bẹ ya a-nyakwo odogoro ono, nọ ephe l'olu ono; ya abya atoshia ephe egbu, e keru ephe; ophu to nwehedu l'ephe aburu ndu ohodo ohu odo.

9 Ephe a-nodu ejeru Ojejoje, bú Nchileke ephe ozi yele o-shi-l'eri Dévidi, bú onye ya e-wofutaru ephe.

10 “ ‘Oo ya bú; ba atsukwa egvu; nggube Jékopu, bú nwozi iya!
 “ ‘Ophu t'ẹ b'e yekwa ngu egvu;

nggube Ízurelu;
 kele ya e-shikwa l'ẹke teru ẹnya dzota ngu.
 Ya a-dzota unwu ngu l'alì
 eke a kpuru ephe lẹ ndzu laa.
 O bú teke ono bẹ unu a-lata
 azu bya eburu l'ehu-agu;
 ophu 'onwehedu iphe
 emekwadu unu odo;
 ophu 'onwehedu onye eyekwadu unu egvu odo.

11 Ya a-byakwa bya eswiru unu; dzoo unu!
 ‘Ya a-byakwa bya atuko iphe bú mbakeshi ono,
 bú ndu, ya shi woru unu ye
 l'eka ono mebyishikota.
 Obenu lẹ unubedua;
 bẹ ya te emebyishikotadu kpakparakpa.
 Ya ta ahakwanu unu tẹ ya
 ba àhù unu àhùhù lẹ phuu;
 ope ya -bya unu àhùhù;
 bẹ ya a-hù unu l'oruberu iya.’ ”

Ono kwa iphe yẹbe Ojejoje kfulu ndono.

12 Owaa iphe Ojejoje ekfu:
 L'onya, aba ndibe iya kwa 'agwota agwota.
 Iphe e mekaru unu aburu
 'akpohudu akpohu.

13 E to dudu onye a-gbaru unu mkpu;
 ophu o dudu iphe odo,
 ee-mebaa l'onya obu, aba unu obu;
 ophu 'onwedu l'unu byakwadu
 bya aka mma odo.

14 Iphe bú ndu nggu l'ephe
 shi eshi onya zahakotawaru ngu.

Èphe ta akpahèdu ishi ngu lẹ phuu.
 Iphe ya meru ngu dukwa
 l'ò bụ iphe madzụ emeje òhogu iya.
 Àhùhù, ya hùru ngu adu
 l'ò bụ onye duru madzụ ehuka ahùje iya.
 Ishi iya bụ l'i menukaru iphe dū èjì;
 iphe dū èjì, i meshiru apaa l'igwe.

15 ?Nanụ ège e meru;
 nggu ara ekwa iphe mekaru ngu nù;
 ?a sùru ngu l'ò byakwaduru
 bya akpòhu akpòhu?
 Unu menukawaru ejo iphe;
 iphe dū èjì unu ahawa l'igwe
 kparu iphe ya emee unu iphe ono l'ò ha.

16 “Obenu l'iphe bụ ndu eripya
 unu eripya bẹ ee-ripyakwaphu.
 Iphe bụ ndu òhogu unu;
 bẹ aa-kpụ lẹ ndzụ.
 Ndu kwaru iphe unu
 l'òkwata bẹ aa-kwakwaphu l'òkwata.
 Ndu keru iphe unu l'ògu;
 bẹ ee-kekwapu iphe èphe l'ògu.

17 Obenu lẹ ya e-me t'èhu dū ngu mma òdo;
 mee tẹ ònya, nọ ngu l'èhu kpòhu.
 Ishi iya aburu l'e kuru ngu
 onye a chífuru achifu;
 lẹ Záyonu ta dūhedu onye akpa ishi iya.”

Ono kwa iphe yẹbe Ojejoje kfuru ndono.

18 Ojejoje sùru:
 Lẹ ònu-ùlo Jékòpu ono,
 e shi kpua lẹ ndzụ ono
 bẹ ya e-dophu azụ l'ònodu iya.
 Ya aphuru èke èphe bu imiko.
 Mkpukpu ono;
 bẹ aa-kpụ-phu azụ l'èke ònonhawa;
 ufu-eze ono abyakwa bya
 anọ-chia enya èke gbaru iya nù.

19 Ndu bu l'èke ono a-wata
 ògu egvu-ekele; l'atụ uzu èhu-òtso-èna.
 Ya e-me t'èphe kabaa l'igwe;
 òphu èphe 'abyadu bya alakwadū alì alì.
 Ya e-me t'èphe buru ndu aakwabẹ ugvu;
 òphu enya ta byadu bya ala èphe alì.
 20 Unwu èphe bụ ège èphe
 shi shihu ike teke ndiche bụ èphe e-shihu.
 Ndu alì-a a-nòdu l'ifu iya
 gbabeshia òkpa ike l'alì;
 ndu akagbu èphe akpagbu; bẹ ya a-nù nshì.

21 Onye ishi èphe a-buru onye alì èphe;
 onye achì èphe aburu onye nk'èphe.
 Ya e-me t'ò bya anòdu iya ntse;
 ọ dudu; ?bụ onye ha k'òbya
 iya l'ifu l'è be eku iya ekuku?

Ono iphe yēbe Ojejoje kfurū ndono.

²² “ ‘Ōo ya bụ l'unu a-burū ndibe iya;
yēbedua aburū Nchileke unu.’ ”

²³ Unu lekwa! Ẹhu-eghughu Ojejoje duakwa l'ọ bụ oke phērephere; mbụ ejo oke phērephere. Yọ burū l'ishi ndu iphe dū ẹjị bẹ ọophu temutemu;

²⁴ ọophu ẹhu 'eghubuhukwa Ojejoje gbururu jeye yo meebekota iphe nọ iya l'ọkpoma k'ememe. Ẫboku abyaphụ teke iphe-a e-dokota unu ẹnya ọhuma.

31

Alata ndu Ízurẹlu

¹ Ojejoje abya asụ: L'o -rua teke ono; bẹ ya a-burū Nchileke k'ikfu l'ikfu ndu Ízurẹlu l'ephē ha; ẹphē aburū ndu ndibe iya.

² Ndu ono, wafurunu ono bẹ ya meru eze-iphe-oma teke ẹphē nọ l'echi-ẹgu. Teke ndu Ízurẹlu shi achọ ẹke, ẹphē a-nọdu tuta ume

³ bẹ ya shi l'ẹke teru ẹnya mee t'ephē phua ya. Ya yeru unu obu; yeru iya unu k'ojejoje. Ọ kwaphụ ẹge ono bẹ ya e-yegburu unu obu kwaseru.

⁴ Teke ono bẹ ya a-chikobe unu; unubẹ ndu Ízurẹlu; t'unu bya agbabe okpa; buru mba ọdo. Teke ono; bẹ unu a-chịta nkwa unu je etsoru ndu ẹhu atso ẹnā; wata ote egvu.

⁵ Teke ono kwaphu bẹ unu a-wata ọko okfu vayinu l'eli ugvu ugvu Samériya ọdo. Ndu kọru okfu; e-ri iphe ẹphē kọtaru iya;

⁶ kẹ l'oge abyaa; teke ndu eche nche a-nonyaa; chilahaa mkpu l'alị ugvu ugvu ndu ifuremu; sụ: “Unu bya t'ayi je lẹ Ugvu Záyonu; jekfu Ojejoje, bụ Nchileke ayi.”

⁷ Ọwaa iphe Ojejoje ekfu:

“Unu gụa egvu ẹhu-otso-ena nū Jékọpu!

Unu tua ụzu ẹhu-otso-ena

nū mba ono, bụ ishi mbakeshi ono!

Unu gụa egvu ekele unu; sụje:

‘Ojejoje; dzọwaru ndu nk'ia;

ọ nafutawaru ndu Ízurẹlu

ndu ọphu phọduru nū l'ephē ha!’

⁸ Unu lekwa; ya e-shi lẹ isheli dulata ẹphē.

Ya eshi l'ẹke mgboko jeberu rukoo ẹphē.

Ya a-chịta chịta jeye mē ndu ishì; ndu ngvuru;

unwanyi, dū ime; mē ndu ọphu ime eme.

Ọ bụlephu lẹ ndu a-lata nū a-dū l'igwe.

⁹ Ẹphē a-nọdu amụ onu-ochi l'alata.

Ẹphē a-nọdu ekfu anụ iya; ya edu ẹphē l'ala.

Ya e-du ẹphē dughaa nggele nggele;

dua ẹphē shia ụzo, dū kworu akwọkwo;

k'ọphu ụkfu ta akpọdu ẹphē l'okpa.

Ishi iya aburū l'ọo ya bụ nna Ízurẹlu;

Ífuremu aburū okpara iya.

¹⁰ Unu nụkwaa iphe Ojejoje ekfu;

unubẹ mbakeshi!

Unu araa ya arara tẹ ndu bu l'eli-alị nua ya!

L'onye ono, chikashiru ndu Ízurẹlu ono

a-chìkobekwaphu ephe ọ́do.

L'oochekwa unwu aturu iya
ọ́bu nche l'ọ́ bú onye eche aturu;

11 *kele* Ojejoje gbafutawaru Jékọpu;
kfuà aswa ishi iya l'ẹ́ka ndu ka ephe ike.

12 Ephe a-bya agwa egvu
ẹ́hu-ọ́tso-ẹ́na lẹ Ugwu Záyọnu.
Ephe etee eswa k'iphe-ọ́ma,
Ojejoje doberu ephe;
mbú witu; mée ọ́phungu; manú;
unwu aturu; unwu egwu;
mewaru unwu eswi.
Ephe a-dú l'ọ́ bú okfu,
a kọ́ru; l'agba iya mini ọ́huma;
ephe ta anọ́hedu l'aphú ọ́do.

13 Teke ono bẹ unwu-mgbọ́ko
a-wata ote egvu; ẹ́hu atsọshi ephe.
Unwu-okorọ́bya;
mẹ ndu bú ọ́gurenýa;
bẹ ẹ́hu a-nọ́du atsọkwaphu.
Ono teke ya e-me tẹ aphú,
ephe shi agú búru ephe
ẹ́hu-ọ́tso-ẹ́na.
Ya a-dú ephe obu;
bya agbanwee aphú,
tsọru ephe t'ọ́ búru ephe ẹ́hu-ọ́tso-ẹ́na.

14 Ndu achíjeru Nchíleke ẹ́ja;
bẹ ya a-núkọ́poo iphe dú mma;
núa ya ephe kẹ etsutsu iya.
Ya e-me t'ẹ́pho ji ndu nk'íya ọ́huma."
Ono kwa iphe yẹ́be Ojejoje kfuru ndono.

Obu-imiko Ojejoje

15 Ọ́waa iphe Ojejoje ekfu
ndọ́-ọ́:
"A nuru uzu-ẹ́kwa lẹ Ráma;
ọ́ bú ẹ́kwa anwúhu mẹ oke nggumaphu.
Ọ́ bú Rechelu l'ara ẹ́kwa unwu iya;
ọ́phu o kwedu t'ẹ́ gbobuta iya egbobuta;
okfu l'unwu iya gvú-geru.*

16 Gberuma! Ba rahẹ ẹ́kwa!
Fuchaa ẹ́nya-mini, nọ ngu l'ẹ́nya;
kẹ l'ee-mekochaa bua ngu nggo ọ́ru ngu;
mbú l'ẹ́phe e-shi l'alí ndu ọ́hogu latakọ́ta."
Ono kwa iphe yẹ́be Ojejoje kfuru ndono.

17 "Ọ́o ya bú t'unu lee ẹ́nya;
l'uzo ifu a-dúrua unu lẹ mma.
Unwu ngu a-latakọ́ta l'alí ephe."
Ono kwa iphe yẹ́be Ojejoje kfuru ndono.

18 "Ude, Ífuremu atsú bẹ ya núwaru; l'ọ́ sọru:
" 'L'a hùwaru iya àhùhù l'ọ́ bú
onye àhù nweswí, ẹ́-te

* 31:15 31:15 Mát 2:18.

kwedu t'a gōta iya agōta.
 A hùkwanaa ya hùta.
 Wo t'a hanua ya tē ya laphuta azu;
 kē l'ōo mu bụ Ojejoje bya
 abūru Nchileke iya.

19 Ya kpaphuhutsuaru; izimana abya alaphuta iya azu.
 Onodu, ya nō abya edole iya phū ɛnya;
 Ya abya efuru efuru; woru ikpere byishi l'alī;
 l'ēke iphere guderu iya; yō kpōo ya okfu;
 kē l'ōo iphe ya meru teke ya bụ nwokorōbya
 bē byaru bya etee ya ntū l'ifu nta-a.'

20 Ífuremu ?ta bụdunua nwa iya, ya yeru obu;
 mbū nwa iya, bụ: ya -phū iya;
 ɛhu atso iya ɛna.
 A makwaru-a lē ya ahajeru ekfu okfu iya k'ɛji;
 obenu lē ya anyatajekwa iya-a.
 Oo ya bụ l'obu iya dū iya nshinu;
 mbū lē ya a-phūru iya imiko nshinu."

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

21 "Meshia iphe-ohubama
 dobegbaa l'echi esu-uzo!
 Nggū ekoshia ogvudu
 ogvudu dobegbaa!
 Nggū elezita ɛnya l'uzo, iishi!
 Latakwapu azu;
 nggūbe nwamgboko Ízurelu!
 Latakwapu azu lē
 mkpūkpu ngu ono l'ō ha!

22 ?Nanū teke ii-ghaphebe ɛge-a; rua;
 nggūbe nwada ono,
 ɛ te egudedu ire ngu ɛka ono?
 Ojejoje meekwaru iphe
 ophungu lē mgboko-a:
 lē nwanyi a-wata oleta nwoke ɛnya."

Odu lē mma kē ndibe Nchileke

23 Qwaa iphe Ojejoje, bụ Okaribe-Kakōta-Ike ekfu ndo-ō; mbū Nchileke
 kē ndu Ízurelu: O sūru agha: Lē ya -shilephu l'ēke, a kpūru ɛphe lē ndzu
 duphuta ɛphe azu; bē ndu, nō l'alī Júda yele mkpūkpu lē mkpūkpu iya
 a-wata okfu okfu-a odo; sū:

"Tē Ojejoje gōoru ngu
 ɔnu-oma;
 nggūbe ishi ɛke ono, doberu ɛka-ndo;
 bya abūru ugvu, dū nsō ono!"

24 Ndu Júda mē mkpūkpu, nōkota iya nū a-tūko bukotarū l'ēke ono.
 Ndu akō okfu e-buru iya; ɛphe lē ndu chī egħu mē atūru ɛphe aghaphe
 aghaphe;

25 kē l'onye ike gvūru bē ya e-me t'ɛpho ji; ya emee ndu ike gvūru t'ɛphe
 gbakerehu.

26 Teke ono bē ndu madzū a-wata okfu: "L'ɛphe kuru mgbɛnya; tehu; ɛhu
 atso ɛphe ntūmatu."

27 Qwaa iphe Ojejoje ekfu: “L’oge abyakwa-a; teke ya e-woru nebyi madzú yẹle anụ woru ghaa l’alì Ízurelú yẹle alì Júda.

28 Oo búlephu ẹge ya cheru ẹphe nche; bya efeshia ẹphe; nwukposhia ẹphe; bya emekputa ẹphe; mebyishia ẹphe; ẹphe alaa l’iyi; o kwaphu ege ono bẹ ya e-che ẹphe nche; bya akpukwaa ẹphe; dzaphu ẹphe azụ.” Ono kwa iphe yẹbe Ojejoje kfuru ndono.

29 O rua teke ono b’ẹ taa sùhedu:

“ ‘Lẹ nna ẹphe bukwa akpuru
vayinu, ẹ-ta achadu achacha;
bẹ ẹphe taru;
yoo kpọ unwu ẹphe izize.’

30 Iphe e-gbe mechianu bú l’onyemonye a-la l’iphe o metaru. Onye riru vayinu, ẹ-ta achadu achacha; eze akpowa iya rụ izize.”

31 Qwaa iphe Ojejoje ekfu: “L’oge abyakwa teke yẹle ndu Ízurelú; mẹ ndu Júda a-gba ndzú ọphungu.

32 Ono ta adùhedu l’ọ bú ọgba-ndzú ọphu yẹle nna ẹphe oche gbaru; teke ono, ya gude ẹka sefuta ẹphe l’alì Íjiputu ono; kẹ l’ọ bú oswi-okfu l’ọo yẹbedua bú nji ẹphe; ọle ẹphe mebyiru ọgba-ndzú ono.

33 “Qwaa ndzú ọphungu yẹle ndu onu-ulo Ízurelú a-gba: m’o -rulephu teke ono. Ekemu iya; bẹ ya e-ye ẹphe l’egomunggo; dee ya ẹphe edede l’ọkpoma. Ya a-buru Nchileke ẹphe; ẹphebedua aburu ndibe iya.

34 Madzú te ezihedu ibe iya iphe ọdo; ọphu madzú ‘ezihedu nwunne iya iphe kẹ t’oosuje iya: ‘Makwaru Ojejoje’; kẹ l’ẹphe e-shilephu l’onye ẹnya katsua alala l’ime ẹphe jeye l’onye ọphu ẹnya katsua nshinu maru iya. Ishi iya aburu lẹ ya a-guru ẹphe nvụ l’iphe dọ ẹji, ẹphe meshiru; ọphu ya ‘anyatahedu iphe dọ ẹji ẹphe ọdo lẹ phuu.”

Ono kwa iphe yẹbe Ojejoje kfuru ndono.

35 Qwaa iphe Ojejoje ekfu ndọ-ọ;

mbụ onye ono,
doberu ẹnyanwu; sù
t’oochije l’eswe; bya emee
tẹ onwu; mẹ mkpọ-kpodo
chije l’enyashi;
mbụ onye ono, bú iya
anmawoje eze ẹnyimu anmawo;
eyii-mini iya edee mba ono;
ẹpha iya bú Ojejoje,
bú Ọkaribe-Kakọta-Ike.

36 O sùrú l’ọ -buru l’o nweru teke aa-nonyaarú;

iphe-a, ya keshiru;
dobe iya l’ọru iya-a gbakahu;
ono teke ndu eri Ízurelú a-chihu;
ẹphe ta abùhedu ọha k’ẹka
ẹphe l’ifu iya gbururu jeye lẹ gbururu.

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

37 O -buru l’o nweru mboku,
ee-wota imigwe tụa l’iphe aatuje iphe;
bya egvua alì gvurua ẹke
a toru ọkpa mgboko l’ọ ha;
temanu ya egude iphe ndu
eri Ízurelú mekotaru l’ọ ha
jika ẹphe.

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

³⁸ Ọwaa iphe Ojejoje ekfu: “L’oge abyakwa teke ee-mekochaa kpukwaa mkpukpu-a doberu yebe Ojejoje; tsube l’oje Hananẹlu jeye l’ọnu-uzo ono, aza Ọnu-uzo Aghachi ono.

³⁹ Ogologo iphe e-gude atụ iphe e-shi l’ẹke ono daburu ogologo jeye l’eli ugwu Garẹbu; bya agọ-zia lufu Gowa.

⁴⁰ Nsụda ono l’oha, shi bụru ikirikpo; bụkwaruphu ẹke aawushi iya ntụ phụ; mēkpọ ẹgu ono l’ọ ha jeye lẹ Kídironu l’uzo ẹnyanwu-ahata; gburruru jeye l’iku Ọnu-uzo Inya l’ọ ha a-dukotaru Ojejoje nsọ. Ẹ to nwedu l’efefukwadu mkpukpu ono efefu; ọphu ee-nwukposhihedu iya enwukposhi ọdọ.”

32

Jeremáya azụ alị

¹ Ojejoje abya ekfuru yeru Jeremáya l’afa, kwe Zedekaya afa iri, ọ wataru ọchi ndu Júda. Afa ono kwaphu bẹ kwe Nebukadineza afa iri ẹsato, ọ wataru ọchi ndu Bábyilonu.

² Teke ono bẹ ndu soja ndu Bábyilonu yechiru Jerúsalemu. Onye nkfuchiru ono; mbụ Jeremáya aburu l’ogbodufu ẹke ndu nche anoje l’ufu-eze, achị ndu Júda b’a tuchiru iya;

³ kele Zedekaya, bụ eze ndu Júda tūru iya mkpọro l’ẹke ono l’ọ sūru lẹ Ojejoje sūru lẹ ya abyaakwa oworu mkpukpu-a ye l’ẹka eze ndu Bábyilonu; t’ọ bya aluta iya l’ogu.

⁴ Lẹ Zedekaya, bụ eze ndu Júda ta anahukwa; l’akputafujekwa iya ye eze ndu Bábyilonu l’ẹka yele iya ekfugbaa ifu l’ifu; yo gude ẹnya iya ẹbo ebo phụ iya.

⁵ L’oo-kpuru Zedekaya laa Bábyilonu bụ ẹke ọo-nọdu jeye ya anụ ya aphụ. Lẹ to nwekwa m’o-ruhuru; o je etso ndu Bábyilonu ọgu; ẹ-tọ dukwa iphe ọo-luta iya. Ono kwa iphe yebe Ojejoje kfuru ndono.

⁶ Tọ dụ iya bụ; Jeremáya asụ: “Lẹ Ojejoje kfukwaru mu

⁷ lẹ Hanamẹlu Shalumu, bụ nwunne nna mu a-byakfuta mu bya asụ mu tẹ mu zua alị iya, nọ lẹ mkpukpu Anatotu; kẹ l’eshinu ọ bụ mu l’iya katsua abubu b’ọ bụ mu b’ọ gbaru l’agbata iya.

⁸ “E metsua; yọ buleruphu ẹge ono, Ojejoje kfuru ono b’o meru: Nwa nwunne nna mu; mbụ Hanamẹlu abyakfutashia mu l’ogbodufu ẹke ndu nche anoje; bya asụ mu tẹ mu zua alị iya, nọ lẹ Anatotu; l’oke-alị ndu Bénjaminu. Lẹ keshinu ọ bụ mu b’o ruberu l’agbata; tẹ mu zulekwa iya phụ t’ọ bụru nke mu.

“Mu amalẹkwaruphu l’ọ bụ ẹge Ojejoje kfuru ndono.

⁹ Tọ dụ iya bụ lẹ mu eje azua alị ọbu lẹ Anatotu l’ẹka nwa nwunne nna mu, bụ Hanamẹlu; bya akfua ya okpoga iya, bụ mkpọla-ọcha iri ẹsaa

¹⁰ Mu bya eyee ẹka l’ẹkwo; byaa ya ẹpha mu; mee ya iphe-ọhubama; ndu ekebe eyekwaa ya phụ ẹka; mu abya eworu mkpọla-ọcha ono tụa l’iphe aatuje iphe.

¹¹ Mu abya eworu ẹkwo ono, e deru, koshiru l’alị bụwa nke mu ono; mbụ mpekala iya ono, e meru iphe-ọhubama ono, bụ ọphu e deru ẹge ọo-nọ-bebe; mē ẹge mu e-nweberu iya; bya ewotakwaphu mpekala iya ọphu ẹ te medu iphe-ọhubama gude.

¹² Mu abya eje achiru ẹkwo ono nū Baruku Neraya Maseya; l’ifu nwa nwunne nna mu, bụ Hanamẹlu yele ifu ndu ekebe, bụ ndu byiru ẹka

l'ekwo ono; mę l'ifu ndu Ju kparamukpamu, bu ndu nọghaa l'ogbodufu ẹke ono, ndu nche anọje ono.

¹³ “Mu anọdu l'ifu ẹphe l'ẹke ono; bya eworu ozi-a zia Baruku sụ iya:

¹⁴ Qwaa iphe o kfulu; mbụ Ojejoje, bu Ọkaribe-Kakọta-Ike; mbụ Nchileke kẹ ndu Ízuru. O sụru agha: ‘Chịta ẹkwo alí-a, e deru-a; mę ọphu e meru iphe-ọhubama yẹle ọphu ẹ tẹ medu iphe-ọhubama l'ekwo ono, e deru gude zua alí-a ono; woru iya je achiru ye l'ite-ura; k'ọphu ọo-nọ ọdu;

¹⁵ kẹle Ojejoje bu Ọkaribe-Kakọta-Ike, bu Nchileke kẹ ndu Ízuru sụkwaru l'ee-mekochaa zulahaa ọlo; mę alí; mę mgbo vayinu l'alí ẹke-a ọdo.’

Jeremáya ekfu anụ Nchileke

¹⁶ “Mu ewotsuaru ẹkwo ono, e gude zua alí ono nụ Baruku Neraya; mu bya awata okfu anụ Ojejoje; sụ:

¹⁷ “Nggube Nnajiufu, bu Nchileke! O kwa nggu meru igwe; bya emee alí. Yọ buru ike ọkpu ngu yẹle ẹka ngu, ị lọchiru alọchi bẹ i gude mee ya. Ẹ tọ dukwa iphe tsunukaru ngu l'ehu.

¹⁸ Nggube onye ekoshije igweligwe madzụ l'i yeru ẹphe obu. Ọle l'iishije l'iphe dọ ejí, ndu bu nna meru gude unwu ẹphe àhùhù. Nggube Nchileke, ike dọ nụ kpụ; onye ẹpha iya bu Ojejoje, bu Ọkaribe-Kakọta-Ike.

¹⁹ Iphe ị chiru idzu ememe paaru l'igwẹ; iphe iime ememe aghata aghata. Iigudeje ẹnya phukota iphe madzụ eme. Iibuje onyemonye nggo l'ẹge iphe o meru gbaru yẹle iphe o metaru.

²⁰ I meru iphe-ọphulunya; mę iphe-ọhubama, dughbaa biribiri l'alí Íjiputu; nggu emelekwadu iya-a ẹge ono jeye ntanụ-a. Iimeru iya ndu Ízuru; bya emeeru iya ndiphe mgburumgburu; yọ mee; ẹpha ngu edzuru ẹkemeke.

²¹ I dufutaru ndibe ngu, bu ndu Ízuru l'alí ndu Íjiputu; yọ buru iphe-ọphulunya; mę iphe-ọhubama, dughbaa biribiri b'i gude mee ya. Yọ buru ike ọkpu ngu yẹle ẹka ngu, ị lọchiru alọchi; waa iphe dọ egwu bẹ i gude mee iphemiphe ọbule ono.

²² I nuru ẹphe alí-a; mbụ alí-ọtsu ono, i riburu nte l'íi-nụ nna ẹphe oche phe ono.

²³ Ẹphe abya abata; bya anata iya nworu; ọphu ẹphe emekwanu iphe ị sụru t'ẹphe meje; ọphu ẹphe 'etsodu ekemu ngu; mbụ l'ẹphe te emedu iphe ị sụru t'ẹphe meje. Yọ buru iya meru; nggu ahaa iphemiphe ọbule-a, bu ẹjo iphe-ẹhuka-a t'ọ byakfuta ẹphe.

²⁴ “Lewaru ẹge a gbaru mkpukpu-a mgburumgburu; k'ọphu aa-nata iya. Yọ buru ọgu yẹle ẹjo-ẹgu; mę ẹjo iphe-ememe bẹ mewaru t'e woru mkpukpu-a nū ndu Bábyilonu, bu ndu etso iya ọgu. Iphe i kfulu bẹ iilenua ẹnya l'o mewaru ẹge i kfulu iya.

²⁵ A makwaru-a lẹ mkpukpu-a bẹ i yewaru l'ẹka ndu Bábyilonu; ọle ọbu; ọtọ budunua nggube; Nnajiufu, bu Ojejoje sụru mu tẹ mu gude mkpọla-ọcha zua alí-a; mu enweru ndu ekebe teke mu a-zụ iya.”

²⁶ Ya ndono; Ojejoje abya ekfulu yeru Jeremáya; sụ iya:

²⁷ “L'ọ kwa yẹbedua bu Ojejoje; bya aburu Nchileke ndiphe kparamukpamu. ỌO nweru iphe atsuje iya l'ehu ememe?

²⁸ Ọo ya bu lẹ ya abyaakwa oworu mkpukpu-a ye l'ẹka ndu Bábyilonu yẹle Nebukadineza, bu eze ndu Bábyilonu, bu onye a-nata iya nụ.

²⁹ Ndu Bábyilonu-a, l'etso mkpukpu-a oḡu-a l'e-mekochaa bata bya etsua ya oku; yo tsua tsufu. Eḡhe e-tsukota oku l'iphe bu l'ulo eke ndu madzu nḡ kpatsua ya iwe; eke eḡhe ejeje je anḡdu l'okpotsu l'akpo insensu oku anḡ Bálu; l'agbaru agwa mee gude l'agwa iya.

³⁰ “Ndu Ízurelu eḡhe le ndu Júda ta dudu iphe odo, eḡhe maru enya iya keshinu eḡhe bu nwata; gbahaa onodu iya l'ifu l'emephe iphe du eji; nḡdu iya l'akpatsu iya iwe l'iphe eḡhe eme l'eka. Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

³¹ Keshinu mboku, e doberu mkpukpu-a jeye nta-a be mkpukpu-a shilephu kpatsuta iya iwe yeḡe oke eḡu-eghughu; k'ophu bu le ya e-wofu iya enya.

³² Ndu Ízurelu eḡhe le ndu Júda kpatsuwaru iya iwe. Iphe kparu iya nu aburu ejo iphe ono, eḡhe meshiru ono l'o ha; eḡhebedua; ndu eze eḡhe; ndu ishi eḡhe; ndu achijeru Nchileke eja; ndu nkfuchiru eḡhe Nchileke; ndu Júda me ndu Jerúsalemu.

³³ Eḡhe jikaru iya ogharu ifu; gbe ghachiaru iya azu. O bu oswi-okfu le ya ziru eḡhe iphe; e-zia; e zibaa; ole eḡhe ta ngadu nchi; ophu o dukwanu iphe eḡhe mutaru.

³⁴ Eḡhe woru ejo ahuma eḡhe ono; mbu nte dobe l'eze-ulo iya; shi ege ono turua ya.

³⁵ Eḡhe akpuja eke, aagwaje iphe doberu Bálu le nsuda Hínomu; t'o buru eke, eḡhe a-kpoje unwegirima eḡhe oku gude gwaa Mólèku; l'ebe abu le ya tujeru ekemu; mbu l'e to batabukpo ya nu l'obu k'osu t'eḡhe mee egbe ahuma onanu; shi ege ono mee te Júda mee iphe du eji.

³⁶ “Iphe unu ekfu bu l'o kwa oḡu; me ejo-eḡu yeḡe ejo iphe-ememe b'e gude abya oworu mkpukpu-a ye l'eka eze ndu Bábyilonu. Obenu l'owaa kwa iphe Ojejoje, bu Nchileke ke ndu Ízurelu ekfu:

³⁷ L'e to dukwa iphe e-me te ya ba achilatashi eḡhe azu l'iphe bukpo eke, ya shi chiru eḡhe je eye teke eḡu shi eḡu iya eghughu; enya l'enwu iya oku. Ya e-dulatakota eḡhe azu bya edobe l'eka-a t'eḡhe buru; t'e b'o du iphe e-me eḡhe.

³⁸ Eḡhe a-buru ndibe iya; ya aburu Nchileke eḡhe.

³⁹ Ya e-me te okpoma eḡhe buru nanu; umere eḡhe aburu nanu; t'eḡhe tsuje iya egvu; k'ophu odo-duru eḡhe le mma; duru unwu eḡhe, e-mekochaa l'etso eḡhe l'azu.

⁴⁰ Eḡhe l'iya a-gba ndzu ojejoje; ophu to nwedu le ya ahaa omeru eḡhe iphe du mma. Ya a-kpali eḡhe t'eḡhe tsuje iya egvu; k'ophu e-to nwedu l'ephe ahaa ya ahaha.

⁴¹ Eḡu a-nḡdu atso iya ena; ya emeru eḡhe ohuma. Ophu o dudu iphe e-me te ya ba dza eḡhe adzadza l'ali eke-a; mbu le ya e-gude obu iya l'o ha mee ya.

⁴² “O kwa ege ya wotaru ndu-a eze iphe-ehuka-a bu ege ya a-nukota eḡhe iphe du mma, ya kweru eḡhe ukwa iya. Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

⁴³ Ee-mekochakwaa zulahaa ali odo l'ali-a, bu eke unu asuje: ‘L'egbara kfuakwaru iya; madzu te buhe iya; to nwehe anu, bu iya nu; ke l'e wowaru iya yee ndu Bábyilonu l'eka.’

⁴⁴ Ee-mekochaa gudelahaa mkpola-ocha zulahaa ali odo; delahaa ekwo ali; melahaa ya iphe-ohubama; ndu ekebe eyekwaa ya phu eka; l'oke-ali ndu Bénjaminu-a yeḡe mkpukpu nḡ-phetsuaru Jerúsalemu mgburung-buru; me l'iphe bu mkpukpu, nḡ l'ali ndu Júda; me l'ophu nḡgbaa l'ali ugvu ugvu; me ophu nḡgbaa l'ali okpa-ugvu, nḡ l'uzo enyanwu-ariba;

mẹ ọphu nọ l'ụzo ọhuda. Ishi iya aburu lẹ ya e-dophu ẹphe azụ l'ọnodu ẹphe. Ono kwa iphe yẹbe Ojejoje kfuru ndono."

33

Ụkwa ọnodu ndu Jerúsalemu

¹ Ojejoje abyakwa bya ekfuru yeru Jeremáya ọdo kẹ ugbo ẹbo teke ono, ọ nọkwadu l'ogbodufu ẹke ndu nche anọje phụ; sụ iya:

² Ọwaa iphe Ojejoje ekfu ndọ-ọ; mbụ onye ono, bụ iya meru mgboko; mbụ Ojejoje onye bụ iya meru mgboko dọbe ẹge ọo-dụ; bya emee ya; yọ nguru anguru; ẹpha iya bụ Ojejoje. Yọ sụ:

³ Kua ya oku; nggu aphụ lẹ ya a-za ngu; bya akaaru ngu iphe dọ egvu bya adọ ogvu-ogvu, bụ iphe ẹ-tị mahaadua.

⁴ Ọwaa iphe yẹbe Ojejoje, bụ Nchileke kẹ ndu Ízurẹlu ekfu lẹ k'ụlo, nọkota lẹ Jerúsalemu; mẹ ufu-eze ndu Júda, e nwutsushiru gude tụa ose-ogu; gude gbobuta ndu ohogu; mẹ ogu-mbeke

⁵ l'ogu onye lẹ Bábyilonu. Yọ bụru odzu madzụ bẹ ee-mekochaa gude chi-jishia ya achi-jishi; mbụ odzu ndu ya e-gude oke ẹhu-eghughu; mẹ iwe gbushia. Ishi iya aburu lẹ ya swewaru ndu mkpukpu-a ẹnya; shita l'iphe dọ ẹji, ẹphe meshikotaru.

⁶ Ọle; oge abya-a teke ya e-me tẹ mkpukpu-a ka mma; mbụ mee t'ẹphe kakọta mma. Ya e-me mee t'ẹhu dọ ẹphe agu dọ ọkpobe adọdu; bya egbochitakwaphu ẹphe.

⁷ Ya e-dophu ndu Júda; mẹ ndu Ízurẹlu azụ l'ọnodu ẹphe; ya emee ẹphe; ẹphe adọ ẹge ẹphe shi dọhawa.

⁸ Ya abya asashia ẹphe iphe dọ ẹji, ẹphe meru iya l'ọ ha; gụaru ẹphe nvụ l'iphe dọ ẹji ono, ẹphe mekotaru iya ono; mbụ jeye l'íkẹ ono, ẹphe kwefuru iya ono.

⁹ Ọo ya bụ; ẹpha mkpukpu-a emelaha tẹ ẹhu tsọ iya ẹna. Iphe bụ mbakeshi lẹ mgboko l'ọ ha, nuru iphe dọ mma, ya emeru ẹphe a-wata iya ọja ajaja; kwabelaha iya ugvu. Iphe bụ mbakeshi a-wata otsu egvu; wata onma jijiji; kele ya emeru ndu mkpukpu-a iphe dọ mma; mẹ t'ẹhu dọ ẹphe agu.

¹⁰ Ọwaa iphe Ojejoje ekfu: L'alị ẹke-a, unu sụru l'ọ bụ ochobo: lẹ madzụ te budu iya; anụ te bu iya-a; mbụ iphe, bụ mkpukpu Júda; mẹ lẹ gbororo ụzo Jerúsalemu, bụ ẹke a gbadotsuwaru agbado; madzụ te bu iya; anụ te bu iya; bẹ ee-mekochaa nulahaa olu madzụ.

¹¹ Aa-nọdu anụ uzere ẹhu-ọtso-ẹna; l'anụ olu ndu ete ẹswa. Uzere nwoke, ẹje olu nwanyi; mẹ kẹ nwanyi, ala nji emelaha. Aanulahaa olu ndu gude ngweja-ekele abya l'eze-ulo Nchileke; ẹke ẹphe agu egvu asuje:

Ayi ekele Ojejoje,

bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike;

kele Ojejoje dọ mma;

n-yemobu iya anọje gbururu jeye.

Ishi iya aburu lẹ ya e-dophu alị-a azụ l'ọnodu, o shi nọduhawa. Ono iphe yẹbe Ojejoje kfuru ndono.

¹² Ọwaa iphe Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike ekfu: "L'alị ẹke-a, bụ ochobo: madzụ te budu iya; anụ te bu iya; l'iphe bụ mkpukpu lẹ mkpukpu, nọ iya nụ; bẹ ẹke eeche eswi e-mekochaa bya adọ k'ọphu ndu eche aturu a-chitaje elu ẹphe eche; bya edobe l'ẹke ono.

¹³ L'iphe bụ mkpukpu lẹ mkpukpu ono, nọgbaa l'alị ugvu ugvu; mẹ ndu ọphu nọ l'alị ọkpa-ugvu, nọ l'ụzo ẹnyanwu-arịba yẹle ndu ọphu nọ

l'uzo ohuda; me l'alì ndu Bénjaminu; me l'unwu mkpukpu le mkpukpu, no-pheru Jerúsalemu mgburumgburu; mefua l'ime mkpukpu, nogbaa le Júda; be anu, eeche echeche e-mekochaje odo; wata oshi l'eka onye eche iya nu t'o gua ya odu teke ephe ala nri. Ono kwa iphe yebe Ojejoje kfuru ndono."

¹⁴ Qwaa iphe Ojejoje ekfu: "L'oge abyakwa teke ya e-meru ndu onu-ulo Ízurelu ye ndu onu-ulo Júda iphe du mma, ya kweru ephe ukwa le ya e-meru ephe.

¹⁵ Teke oge ono ruru be ya e-me te Ekali-iphe doberu eka ndoo shi l'awa Dévidi futa. Oo-nodu e-me iphe du chiriri; me iphe vudo nhamunha l'alì-a.

¹⁶ O -rua mboku ono be aa-dzota ndu Júda; ndu Jerúsalemu eburu tusaru ehu; to nwedu iphe eme ephe. Iphe aa-wata iya ekuku aburu: 'Ojejoje, bu odobe eka ndoo nk'ephe;'

¹⁷ ke l'uko onye a-nodu l'aba-eze onu-ulo Ízurelu ta byakwa bya aduru Dévidi. Ono kwa iphe yebe Ojejoje kfuru ndono.

¹⁸ Ophu uko onye achijeru Nchileke eja, shi l'ikfu Lívayi, e-vudoje iya l'ifu mkpurumkpuru; l'egworu iya ngweja-ukfuru; me ke okporu iya ngweja nri oku; me ngweja mmanu odo ta byadu bya adu."

¹⁹ To du iya bu; Ojejoje abyakwa bya ekfuru yeru Jeremáya odo; su:

²⁰ Qwaa iphe Ojejoje ekfu: L'o -buru l'unu a-du ike mebyia ndzu, ye eswe gbaru; me ndzu, ye l'enyashi gbaru; k'ophu bu l'e to duhedu ike obya l'oge iya;

²¹ oo ya bu l'unu e-mebyikwaphu ogba-ndzu ye Dévidi, bu nwozi iya; k'ophu bu l'e to nwehedu onye, shi l'awa iya, e-mekochaa buru eze l'aba-eze iya; mebyikwaaphu ogba-ndzu ye ndu Lívayi, bu ndu achijeru Nchileke, ejeru iya ozi.

²² Ya e-me awa Dévidi, bu nwozi iya ye awa Lívayi, bu ndu ejeru iya ozi l'ifu; t'ephe buru 'aguta aguta l'o bu mkpo-kpodo, no l'igwe; mbu l'o bu eveve mgbogidi enyimu.

²³ To du iya bu; Ojejoje abya ekfuru yeru Jeremáya odo; su iya:

²⁴ "‘?Inuwaru iphe ndu-a anoduje ekfu; su: 'L'ikfu labu ono, Ojejoje fotaru ono b'o gwobekwaru.' Ephe eshi ege ono l'akpo ndibe iya ono ebo-ebo l'afu; k'ophu bu l'ephe te lehedu ephe enya l'ephe bu mba, noru onwya.

²⁵ Qwaa iphe Ojejoje ekfu: Le ndege ye eswe me enyashi ta gbaru ndzu; ya abya atua ekemu doberu igwe ye alì;

²⁶ me ya ajika ndu eri Jékopu ye ke Dévidi, bu nwozi iya; ophu ya ta ga afotadu onye lanu l'unwu iya ndu k'unwoke t'o chia ndu eri Ebirhamu; ndu eri Áyizaku; me ndu eri Jékopu; ke ya e-dophu ephe azu l'onodu ephe; phuaru ephe imiko."

34

Aalo Zedekaya eka le nchi

¹ Teke Nebukadineza, bu eze ndu Bábyilonu ye ndu soja iya l'ephe ha; me iphe bu mbakeshi, nokota iya l'eka; tukoru etso Jerúsalemu; me mkpukpu, no-pheru iya mgburumgburu odu be Ojejoje bya ekfuru yeru Jeremáya; su iya:

² “Ojejoje, bu Nchileke ke ndu Ízurelu sùru: ‘Tẹ mu jekfu Zedekaya, bu eze ndu Júda je asù iya-a: Lẹ ya abyakwa oworu mkpukpu-a ye eze ndu Bábyilonu l'ẹka, bu onye a-tu iya oku; yo tsua ya tsufu. Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

³ Ẹ tọ dukwa iphe e-me t'ọ nahụ. Ee-gudefutaje iya; kpụ-jeru iya. Yo gude ẹnya iya phụ eze ndu Bábyilonu; ẹphe l'iya anọdu ifu l'ifu kfugbaa okfu; a kpuru iya lashia alì Bábyilonu.

⁴ “Ọlobu; nggube Zedekaya, bu eze ndu Júda; ọwaa kwa iphe Ojejoje ekfu l'okfu ẹhu ngu: Ẹ tii lakwa l'ogu.

⁵ Ọ bu anwuhu-ugboshi e-gbu ngu. Ọ bu ẹge a turu nsụ lia ndiche ngu ẹphe, bu ndu ophu vuru ngu ụzo buru eze; bu ẹge aa-tukwaphu nsụ lia ngu. Aa-noru ngu l'ulo-ékwa; raa ẹkwa ngu sù: ‘Owe-e; nnajufu ayi alashi-ol’ Ono kwa iphe yebe Ojejoje kfuru ndono.”

⁶ Tọ dụ iya bu; Jeremáya, bu onye nkfuchiru atuko iphe ono l'ọ ha kfuaru Zedekaya, bu eze ndu Júda lẹ Jerúsalemu.

⁷ Teke ono be ndu soja eze ndu Bábyilonu etsowa ndu Jerúsalemu ogu yele mkpukpu ọdo, nọgbaa l'alì ndu Júda, bu mkpukpu ophu phoduru nù, dụ l'ọ bu Lakishi; me Azeka. Yọ buruphu mkpukpu ono ẹphe ẹbo bu mkpukpu, e gude mgbodo kpụ-phae mgburumgburu, phoduru nù l'alì Júda teke ono.

Ndu, bu ohu enweru onwẹphe

⁸ Eze, bu Zedekaya be yele ndu Jerúsalemu kpebuhawaru iya l'ẹphe a-ra iya arara t'a haa ndu bu ohu t'ẹphe nweru onwẹphe.

⁹ L'onyemonye a-ha ohu iya, bu onye Híburu: nwoke lẹ nwanyi; t'ẹ b'ọ dụ onye a-gba onye Ju ibe iya ohu.

¹⁰ Tọ dụ iya bu; iphe bu ndu bu ishi; me iphe bu ndu Ízurelu l'ẹphe ha ekweta l'ẹphe a-ha ohu ẹphe ndu ke unwoke me ndu ke unwanyi; t'ẹ b'ọ dụhe onye a-bukwadu ohu ọdo. Ẹphe ekpebua ya; bya ahakota ẹphe.

¹¹ E metsua; ẹphe aghakobe; bya achi-phuta ndu ohu ono azu; bya agbaphu ẹphe ohu azu ọdo.

¹² Tọ dụ iya bu; Ojejoje abya ekfururu yeru Jeremáya ọdo; sù iya:

¹³ Ojejoje, bu Nchileke ke ndu Ízurelu sùru: “Lẹ yele ndiche unu phe gbaru ndzụ teke ya dufutaru ẹphe l'alì Íjiputu; mbụ l'alì ẹke ẹphe shi buru ohu; sù ẹphe:

¹⁴ ‘L'iphe bu afa ẹsaa, sweru esweswe be onyenonu l'ime ẹphe a-hajekwa iphe bu onye Híburu ibe iya, ọ gbaru ohu, jewaru ẹphe ozi afa ishingu; t'ọ nweru onwiya.’ Ophu nna unu oche ẹphe ‘angaduru iya nchi; ophu ẹphe eyeduru iya onu.

¹⁵ Yọ rua lẹ mgboro nta-a; ẹnya abya erua unu alì; unu bya emee iphe vudo nhamunha l'anya iya. L'unu ha l'onye l'onye abya araa ya arara sù tẹ ndu alì unu nweru onwẹphe. Unu anọdu iya l'ifu gbaa ndzụ l'ulo-a, e kuru laaru ẹpha iya-a.

¹⁶ Iphe ono b'ọ beru nta-a; unu abyakwa bya aghakobe bya emerushilahaa ẹpha iya ọdo. Unu l'unu ha aghakobe je achi-phuta ohu unu ono azu ọdo: unwoke l'unwanyi; mbụ ndu, unu shi hawa t'ẹphe jeje ẹke dụ ẹphe mma. Nta-a be unu je achi-pha ẹphe azu t'ẹphe bya aburu unu ohu ọdo.

¹⁷ “Ọo ya bu; ọwaa kwa iphe yebe Ojejoje ekfu: L'ẹ tọ kwa iphe ya sùru t'unu mee; be unu meru. Unu ta arakwa iya arara sù tẹ ndu alì unu nweru onwẹphe. Ọo ya bu lẹ nta-a be ya arawara iya unu arara l'unu e-nweru

onwunu. O kwa Ojejoje ekfu iya. Onweru onwunu obu bu l'ee-gbushi unu l'ogu; ejo iphe-ememe; me ejo-egu egbushia unu. Ya e-me unu te ndu ali-eze, nokota le mgboko gbaa mgburumburu tsoje unu oyi.

¹⁸ Onye, mebyiru ogba-ndzu iya ono; to me iphe e kfuru l'ogba-ndzu ono, bu ophu ephe no iya l'ifu gbaa ono; onye ono be ya e-me t'o du l'o bu nweswi ono, a kpowaru ebo; dzoo okpa l'anụ iya ono.

¹⁹ Ndu ishi ndu Júda yeke ke ndu Jerúsalemu; ndu eleta ufu-eze enya; ndu bu ndu achijeru Nchileke eja; mekpoo ndu ali ono kparamu, bu ndu dzoru anụ nweswi ono okpa;

²⁰ be ya e-woru ye l'eka ndu ohogu ephe, bu ndu achoo ndzu ephe. Odzu ephe a-buru nri enu, ephe l'eli; me k'unwu anụ egu.

²¹ "Zedekaya, bu eze ndu Júda yeke ndu bu ishi l'ali-eze iya be ya e-yekota l'eka ndu ohogu ephe, bu ndu achoo ishi ephe; mbu woru ephe ye l'eka ndu soja eze ndu Bábyilonu, bu ndu kpowaru laa azu l'ogu ono.

²² Ya a-tu ekemu l'onwiya; dughuta ephe azu le mkpukpu-a. Ephe e-tso mkpukpu-a ogu; naa iya; tushia ya oku. Ya e-mee t'iphe bu mkpukpu ali ndu Júda buru ochobo. E to dughedu onye ebu iya ebubu. Ono kwa iphe yebe Ojejoje kfuru ndono."

35

Unwu Rekabu

¹ Yo be teke Jehoyakimu Josaya, bu eze ndu Júda; Ojejoje abya asu mu:

² "Te mu jekfu ndu onu-ulo Rekabu je ekfuru yeru ephe; mu eduru ephe bya l'ime-ulo lanu l'ime eze-ulo Nchileke. Teke ephe byaru; te mu nu ephe mee t'ephe nua."

³ To du iya bu; mu atugbua je ekua Jazaniya Jeremaya Habazinaya; bya ekua unwunne iya l'ephe ha; me unwu iya l'ephe ha; mbu ndu onu-ulo Rekabu l'ephe ha.

⁴ Mu abya achibata ephe l'eze-ulo Nchileke; bya achiru ephe bahu l'ime-ulo unwu Hananu Igudalaya, bu onye ke Nchileke. Ime-ulo ono nonyabe onu-ulo ke ndu ishi; bya anodu l'eli ime-ulo Maseya Shalumu, bu onye nche onu eke, eeshije abata.

⁵ Mu abya agbajishia mee l'uwaka subegbaa; bya ahakwaruphu yetsua mee l'okoro; dobetsua l'ifu ndu onu-ulo Rekabu ono bya asu ephe: "Unu wota mee nua!"

⁶ Ephe asu mu: "L'ephe ta angujekwa mee; keke nna ephe oche; mbu Jonadabu Rekabu bukwa iya turu ephe ekemu ono; su: 'Unubedua yekpo l'unwu unu ba dukwa mboku, unu a-ngu mee gbururu jeye le gbururu!'

⁷ Odo aburu t'ephe ba akpujekwa ulo; ophu ephe 'akojekwa okfu; ophu ephe 'akojekwa mgbo vayinu. Wo t'e b'o dukwa iphe ono, ophu ephe e-nwejeru; l'o bulekwapu ada, a gbaru lekwa be ephe e-buje. Oo ya bu ege ephe a-kaa nka l'ali ono, ephe laru alala ono.'

⁸ Yo bulekwaruphu iphemiphe obule ono, o turu l'ekemu; mbu nna ephe oche Jonadabu Rekabu be ephe eme. Oo ya bu l'ephebedua; me unyomu ephe; me unwu ephe ke unwoke; me ndu ke unwanyị te wotabukwaa tsua l'onu;

⁹ ophu ephe ta kpobukwaa ulo k'eburu; ophu ephe 'akodu mgbo vayinu; ophu ephe 'enwedu okfu; ophu ephe 'emebedu l'ali.

¹⁰ O kwa l'ulo-ekwa; be ephe ebujeru. Yo bulekwaruphu iphe ono l'o ha, Jonadabu, bu nna ayi oche ziru ephe ono be ephe anoduje eme.

¹¹ Yo be teke Nebukadineza, bu eze ndu Bábyilonu byaru bya asakputa alì éke-a; ephe asu: 'Unu byakwa t'ephe la Jerúsalemu; t'ephe nahu ndu soja ndu Bábyilonu yele ké ndu Áramu.' Ó kwa iya meru iphe ó bu lè Jerúsalemu bè ayi bu."

¹² Tò dú iya bú; Ojejoje abya ekfuru yeru Jeremáya; sù iya:

¹³ "Ówaa iphe Ojejoje, bú Ókaribe-Kakóta-Ike kfuru; mbù Nchileke ké ndu Ízurèlu. Ó sùru: Je je ekfuru ndu Júda; mē ndu Jerúsalemu; sù ephe: ?Ephe te egudedu ndu-a m̀ta iphe; wata ome iphe ya sùru tē unu meje? Ono kwa iphe yēbe Ojejoje aji.

¹⁴ Jonadabu Rekabu t̀ru ndibe iya ekemu sù t'ephe ba nguɛkwa mēe. Yò buru iphe ono, ó t̀ru ephe l'ekemu ono bè ephe anòdujèlephu l'eme. Gbururu jeye ntaṇu bè ephe te gbe 'angudu mēe. Ishi iya aburu l'ephe eme t'ephe mee iphe nna ephe oche t̀ru ephe l'ekemu. Obenu lè yēbedua kfuwaru yeru unu; ya -kfutsua; ya ekfukwazi iya; ophu unu 'ekwedu ome iphe ya sùru t'unu meje.

¹⁵ Ndu ozi iya, bú ndu nkfuchiru l'ephe ha bè ya yewaru t'ephe byakfuta unu; ya -yetsua; ya eyekwazi iya; ephe abya bya asù unu: 'L'unu ha l'onye l'onye hanua iphe dú èji, unu eme; gbanwee umere unu; t'unu be tsohe agwa; unu ahaaru oḅaru iya èja. Óo ya k'ophu unu e-buru l'alì ono, ya n̄ru unu lè nna unu oche ephe ono.' Ophu unu 'angadu nchi; unu te ye ónu.

¹⁶ Ndu eri Jonadabu Rekabu meekwaru iphe nna ephe oche t̀ru ephe l'ekemu; obenu lè ndu-a te kwedu ome iphe yēbedua sùru t'ephe meje.

¹⁷ "Óo ya bú; ówaa iphe Ojejoje, bú Ókaribe-Kakóta-Ike, bú Nchileke ké ndu Ízurèlu ekfu ndò-ò: Unu ngabəkwa nchi! Iphe bukpo èjo iphe-ehuka ono, ya sùru lè ya a-kùbe unu ono bè ya e-wùbekwa ndu Júda; mē iphe bú onyemonye, bu lè Jerúsalemu. Ya kfuru ephe okfu; ophu ephe 'angadu nchi. Ya ekua ephe oku; ophu ephe 'azadu."

¹⁸ Tò dú iya bú; Jeremáya bya asù ndu ónu-ùlo Rekabu: Ówaa iphe Ojejoje, bú Ókaribe-Kakóta-Ike, bú Nchileke ké ndu Ízurèlu ekfu. Ó sùru: "Lè keshinu unu mewaru iphe nna unu oche; mbù Jonadabu t̀ru unu ekemu; bya emekota iphe bú iphe ó sùru t'unu meje; mbù yò b̀leruphu ège ó koshiru iya unu bè unu eme iya;

¹⁹ b'è tò dukwa teke aa-nonyaa t'a sù l'uko madzù dùru ndu awa Jonadabu Rekabu; ndu a-nòdu ejeru iya ozi. Ono kwa ukwa yēbe Ojejoje, bú Ókaribe-Kakóta-Ike; bya aburu Nchileke ké ndu Ízurèlu ekwe unu ndono."

36

Aakpò ẹkwo, Jeremáya deru ọku

¹ Yo be l'afa, kwe Jehoyakimu Josáya afa éno, ó wataru ọchi ndu Júda; Ojejoje abya ekfuru yeru Jeremáya; sù iya:

² "Wota ẹkwo, a gwòru agwògwo deshikota iphe bú iphe ya kfuwaru ngu lè k'ẹhu ndu Ízurèlu; mē ké ndu Júda; mē k'iphe bú mbakeshi. Watakpelephu iya edede; tsube teke ya wataru ngu iya ekfuru l'oge teke Josáya shi buru eze jeye nta-a.

³ ?A maru; ndu ónu-ùlo Júda -nua iphe bú èjo iphe-ehuka ono l'ò ha, mu doberu k'ome ephe ono; bè ephe a-ha iphe dú èji, ephe eme; ya aguaru ephe nvù l'iphe bú iphe dú èji, ephe meru."

⁴ Tò dù iya bù; Jeremáya abya ekua Baruku Neraya; yò bya anòdu. Jeremáya awataru iya okfushiru iphe bù iphe ono, Ojejoje kfuru iya ono; Baruku l'edeshi iya l'ekwo-agwògwò ono.

⁵ Ya ndono; Jeremáya asù Baruku: “Yèbedua bè èphe buchikwaru ebuchi oje eze-ùlo Nchileke.

⁶ Oo ya bù; t'ì tughua je l'eze-ùlo Nchileke l'eswe mbòku, aaswije aswìswi je aguaru èphe iphe i deru l'ekwo-agwògwò-a; mbù okfu Ojejoje, bù ophu ya kfuru ngu ekfukfu; nggu edee ya edede. Guaru iya ndu Júda l'èphe ha, bù ndu shigbaa mkpukpu èphe bya l'ùlo ono.

⁷ ?A mary; èphe e-kfuru nù Ojejoje; l'èphe ha l'onye l'onye; e shi l'iphe dù èji ono, èphe eme ono laphuta azù; kè l'oke èhu-eghughu, Ojejoje sùru lè ya a-tù-koru ndu-a l'ishi dùkwa biribiri.”

⁸ Tò dù iya bù; Baruku Neraya atùko iphe bù iphe ono, Jeremáya onye nkfuchiru sùru t'ò mee ono mekota. Yo vudo l'eze-ùlo Nchileke tùko okfu Ojejoje ono, e deru l'ekwo ono guaru èphe.

⁹ Yo be l'ónwa kè tete l'afa, kwe Jehoyakimu Josáya afa ise, ò wataru òchi ndu Júda; e woru oge oswi aswìswi raaru iphe bù ndu bu lè Jerúsalemu arara l'èphe ha; mèkpo ndu ophu shi lè mkpukpu, nògbaa l'alì ndu Júda bya.

¹⁰ Baruku eje evudo l'eze-ùlo Nchileke l'ògbodo-ùlo Gemariya Shafanu, bù o-de-ekwo. Ògbodo-ùlo nk'íya nò l'echi ogbodufu k'eli ophu nò lè mgboro ònu-ùzo ophu aza Onu-Úzo Òphungu. Ya ndono; Baruku abya evudo l'èke ono; woru okfu Jeremáya, e deru l'ekwo-a gua; onyemonye anùkota iya.

¹¹ Mikáya Gemariya Shafanu anùtsulephu okfu Ojejoje ono l'ò ha, bù ophu e deru l'ekwo ono;

¹² yò bya agbazita; jeshia ufu-eze; je abahù l'ime ùlo k'onye o-de-ekwo. Iphe bù ndu ishi l'èphe ha adòru l'èke ono. Ndu nò iya nù bù Elishama, bù o-de-ekwo; Delaya Shemáya; Èlunatanu Akùbo; Gemariya Shafanu; Zedekaya Hananaya; mèwaru iphe bù ndu ishi ndu ophu l'èphe ha.

¹³ Mikáya abya eworu iphe ono l'ò ha, ò nùru, Baruku guru ndiphe l'ekwo ono; kòoru èphe.

¹⁴ Iphe bù ndu ishi ono l'èphe ha ezi Jéhudi Netanaya Shelemíya; mbù nwanwa Kùshi t'ò je ekfuru Baruku t'ò gude ekwo-agwògwò ono, ò guru ndu Ízurelù ono bya. Ya ndono; Baruku Neraya aparù ekwo-agwògwò ono l'èka jekfu èphe.

¹⁵ Èphe asù iya: “T'ò nòduedukwa anòdu guaru iya èphe.”

Ya ndono; Baruku abya eworu iya guaru èphe.

¹⁶ Èphe anùtsua iphe ono l'ò ha; bya elegba onwèphe ènya l'èke èphe atsu egvu. Èphe asù Baruku: “L'èphe e-mekwa t'iphe òwaa rua eze lè nchi.”

¹⁷ Èphe abya ajja Baruku sù iya: “Kfùedukwaru èphe. ?Nanù ège i meru dekota iphe òwaa l'ò ha? ?Bù Jeremáya akpòru ngu iya; nggu ede iya tò?”

¹⁸ Baruku asù èphe; “Iye; l'òo ya kfukotaru iya iphe ono l'ò ha; ya egude mini-ekwo dee ya l'ekwo-a.”

¹⁹ Tò dù iya bù; ndu ishi ono asù Baruku-a: “Tè nggu lè Jeremáya tugbukwaa je edomia onwunu. Unu be emekwa t'ò nweru onye a-ma èke unu nò!”

²⁰ Èphe abya eworu ekwo-agwògwò ono dobe l'ògbodo-ùlo Elishama, bù o-de-ekwo. Èphe bya ejekfu eze; je akòkotaru iya iphe ono l'ò ha.

²¹ Eze abya ezi Jéhudi t'o je ewotaedu ekwo-agwogwo obu. Jéhudi ejeshia l'ogbodo-ulo Elishama, bu o-de-ekwo je ewota iya bya aguaru eze yele ndu ishi l'ephe ha; l'েকে ephe vudogbaa l'iku eke ono.

²² Teke ono bu oge winta. Eze anodu l'ulo-winta* iya; l'anya oku, a kpoberu iya.

²³ Yoo buje; Jéhudi -gulephu mpekala ekwo ono eto; m'o bu eno; eze egude nwa mma, ha nwanshi biykata iya chee l'oku. Yo mee ya ege ono jeye ekwo-agwogwo ono ekekota oku.

²⁴ Ophu eze yele ndu ejeru iya ozi, bu ndu tukoru okfu ono l'o ha nukota te ekoshidu l'o ruru ephe l'ehu; ophu ephe 'alakadu uwe ephe.

²⁵ Elunatanu yele Delaya; me Gemariya argo eze; su iya t'e b'o kposhi ekwo-agwogwo ono oku; ophu o yeduru ephe onu.

²⁶ Iphe o gbe mee mbu eze bu l'o turu ekemu su te nwatibe iya Jerahumelu yele Seraya Azurelu; me Shelemiya Abudelu; je egude Baruku, bu onye o-de-ekwo Jeremaya; me Jeremaya, bu onye nkfuchiru. Obenu le Ojejoje domiru ephe.

²⁷ Eze akpoebelephu ekwo-agwogwo ono oku; mbu ekwo ono, Baruku deshuru iphe Jeremaya kfuru iya t'o dee ono; Ojejoje abya ekfuru yeru Jeremaya odo;

²⁸ su iya: "Wota ekwo-agwogwo odo dee iphe bu iphe ono, no l'ekwo-agwogwo ke mbu phu, o kporu oku; mbu Jehoyakimu, bu eze ndu Juda.

²⁹ Odo bu; kfuru Jehoyakimu, bu eze ndu Juda; su iya: Owaa iphe Ojejoje ekfu: L'i kporu ekwo-agwogwo ono oku; bya aji: "Bu ngunu kparu iphe i gude dee; su l'eze ndu Babylonu byafutaje bya emebyishia ali-a; mee te madzu yele anu ba nohe iya?"

³⁰ Nta-a bu; owaa kwa iphe Ojejoje kfuru l'e k'okfu ehu Jehoyakimu, bu eze ndu Juda: E too nwekwa onye e-shi iya l'ehu, a-nodu l'aba-eze Dévidi. Odu iya be aa-togbo l'etezi; yo daburu: anwu -chia ya l'eswe; iji adaa kpua ya l'enyashi.

³¹ Ya a-nu iya aphu; nua ya unwegirima iya; nua ya ndu ejeru iya ozi; ke l'ephe eme iphe du eji. Iphe bu ejo iphe-ehuka ono, ya suru le ya e-me ephe ono be ya e-mekota ephe; ephe le ndu bu le Jerusalemu me ndu Juda. Ishi iya aburu; ke l'ephe ta ngaduru iya nchi."

³² To du iya bu; Jeremaya abya ewota ekwo-agwogwo odo; nu Baruku Neraya, bu onye o-de-ekwo. Jeremaya abyakwa bya ekfuaru iya iphe oo-de iya. Baruku abyakwa bya edekota iya iphe bukpo iphe shi nodu l'ekwo-agwogwo ophu, o kporu oku; mbu Jehoyakimu, bu eze ndu Juda. E yebekwaa ya phu igweligwe iphe odo, dutsua l'o bu ophu.

37

Jeremaya no le mkporo

¹ Yo buru Zedekaya Josaya be Nebukadineza, bu eze ndu Babylonu meru eze ndu Juda. Yo buru iya achi l'onodu Jehoyakinu Jehoyakimu.

² Obekwanu le Zedekaya l'onwiya; me ndu ejeru iya ozi; me ndu ali ono l'ephe ha ta dudu onye ngaru nchi l'okfu ono, Ojejoje shi l'onu Jeremaya, bu onye nkfuchiru kfuu ono.

³ Eze, bu Zedekaya abya ezia Jéhukalu Shelemiya yele onye achijeru Nchileke eja, bu Zefanaya Maseya t'ephe jekfu Jeremaya, bu onye

* **36:22 36:22** Ulo-winta bu ulo eke, aanoduje anya oku l'oge winta.

nkfuchiru je ezia ya ozi-a; sù iya: “Byiko; t’o kfua okfu ẹhu ẹphe nù Ojejoje, bụ Nchileke ẹphe.”

⁴ Teke ono bẹ Jeremáya nwekwaduru onwiya; kẹ l’ẹ ta atùdua ya mkpọro teke ono.

⁵ Teke ono bẹ ndu soja ndu Bábyilọnu yechiru Jerúsalemu. Ẹphe anụa lẹ ndu soja Fero bẹ shiwa Íjiputu wụfuta l’awụ abya; ẹphe awụfu; parụ Jerúsalemu haa.

⁶ Tọ dọ iya bụ; Ojejoje, bụ Nchileke kẹ ndu Ízurelụ abya ekfuru yeru Jeremáya, bụ onye nkfuchiru; sù iya:

⁷ Ojejoje, bụ Nchileke kẹ ndu Ízurelụ sùru: T’e kfuru eze ndu Júda, bụ iya ziru unu t’unu bya ọkpata ishi-a: Lẹ ndu soja Fero-a, zefuru t’ẹphe byaru unu oyeru ẹka-a a-lakwa.

⁸ Ono teke ndu Bábyilọnu a-laphuta azụ bya etso mkpụkpu-a ọgu; mekputa iya. Ẹphe a-tụ iya ọku; ọku etsufu iya.

⁹ “Owaa iphe Ojejoje ekfu. Ọ sùru: T’unu be emekwa onwunu eswe; l’arị lẹ ndu Bábyilọnu ta alatahẹdu azụ. Ẹphe a-latakwa azụ!

¹⁰ T’a sụkwaru l’unu e-mekputakota ndu soja ndu Bábyilọnu l’ẹphe ha, bụ ndu etso unu ọgu; mbụ t’ọ bụleruphu ndu e mekaru iphe bẹ phoduru nù lẹ mkpu, ẹphe tushiru; bẹ ẹphe a-lufutale-ẹ bya akpọo mkpụkpu-a ọku.”

¹¹ Ndu soja Bábyilọnu awụfutsulephu lẹ Jerúsalemu; okfu lẹ ndu soja Fero abya;

¹² Jeremáya egbeshi lẹ Jerúsalemu jeshia alị ndu Bénjaminu t’o je etsoru ndu ẹke ono keta ọkè-iphe iya.

¹³ Yo rulephu ọnu-oguzo, aza Ọnu-Oguzo Bénjaminu; onye ishi ndu nche, aza Irija Shelemíya Hananíya egude iya sù l’oogbalawa l’agbakfu ndu Bábyilọnu.

¹⁴ Jeremáya asụ iya: “L’ọo ejo-ire. Lẹ ya ta agbalakwa agbakfu ndu Bábyilọnu.” Ọphu Irija ‘angaduru iya nchị. Iphe gbe mechia bụ l’ọ Jeremáya kpụ-jeru ndu ishi, achị nù.

¹⁵ Ẹhu eghulahaa ndu ishi ono eghughu l’okfu ẹhu Jeremáya. Ẹphe ezia; e chia ya iphe; je eworu iya tų-chia l’ụlo Jonátanu, bụ o-de-ẹkwọ, bụ ẹke ẹphe meru; yọ bụru ụlo-mkpọro.

¹⁶ A kpuru Jeremáya ye lẹ mkpọro l’ime-alị; yọ nọo anọno nshinu l’ẹke ono.

¹⁷ Tọ dọ iya bụ; eze, bụ Zedekaya abya ezia; e je edutaru iya Jeremáya l’ufu-eze. Yọ jia ya lẹ mpya m’o nweru ozi, ọ nutaru l’ọnu Ojejoje.

Jeremáya asụ iya: “Iye; l’aa-kpuru eze ye l’ẹka eze ndu Bábyilọnu.”

¹⁸ Ya ndono; Jeremáya abya aji eze, bụ Zedekaya: “?Bụ ngunu bụ iphe dọ ẹji, ya meru ngu; m’ọ bụ ndu ejeru ngu ozi; m’ọ bụ ndu-a l’ẹphe ha, meru iphe ị tųru iya mkpọro?”

¹⁹ ?Nanụ ndu nkfuchiru ngu ono, bụ ndu shi; sù: ‘L’eze ndu Bábyilọnu te etsokwa ngu ọgu; ọphu ẹphe ‘etsokwa alị-a ọgu?’

²⁰ Nta-a; nggube eze, bụ onye nwe mu nù; ngabẹkpoduaphu nchị l’arọro, ya arọ ngu. Byiko b’e duphuhekwa iya azụ lẹ kẹ Jonátanu, bụ o-de-ẹkwọ; ọdumeka bẹ ya a-nwụhukwa l’ẹke ono.”

²¹ Tọ dọ iya bụ; eze, bụ Zedekaya abya eworu ekemu tų; sù t’e woru Jeremáya dobe l’ogbodufu ẹke ndu nche anoje; t’a nųje iya ishi buredi mbọku-mbọku. Mbụ t’e shi lẹ buredi, ndu egheje buredi gheru l’anụ iya

èya jeye teke buredi, nò lẹ mkpukpu a-gvùebe. Tò dù iya bụ l'e woru Jeremáya dobe l'ogbodufu ẹke ndu nche anoje; yò nòdu l'ẹke ono.

38

Eeche Jeremáya l'ime wẹlu ọkponku

¹ Tò dù iya bụ; Shefatíya Mátanu; Gedaliya Pashò; Jéhukalu Shelemíya; mẹ Pashò Malukíja anụa iphe Jeremáya anọduje ekfuru ndu Júda l'ephè ha;

² l'owaa kwa iphe Ojejoje ekfu: "L'onye nò lẹ mkpukpu-a; bẹ ogu e-gbukwa; m'ọ kwanu ẹjo-ẹgu; m'ọ kwanu ẹjo iphe-ememe. Obenu l'onye gbakfuru ndu Bábyilonu a-nòdu ndzụ; k'ọphu ọphu ishi a-kpọkfukpoorunu nụ.

³ Ọdo aburu lẹ mkpukpu-a bẹ ya e-wokwaru ye ndu soja eze ndu Bábyilonu l'ẹka; t'ephè lụta iya l'ọgu. Ono iphe Ojejoje ekfu ndono."

⁴ Ya ndono; ndu ishi, achi nù eje asụ eze: "T'e gbukwaa nwoke-a. L'oomekwa tẹ ike gvù nwa ndu soja ọphu, phọduru nù lẹ mkpukpu-a; mẹ ndu-a l'ephè ha. Yò buru iphe ono, ookfu anụ ẹphè ono akpa iya. Ẹ tọ bụkwa iphe a-duru ndu-a lẹ mma bẹ ọcho; ọ kwa iphe e-mebyi ẹphè emebi."

⁵ Eze, bụ Zedekaya asụ ẹphè: "Ọ bụ unu b'ọ nò l'ẹka; yẹbedua, bụ eze ta anọchikwa unu ọzo."

⁶ Ya ndono; ẹphè akputa Jeremáya je echee lẹ wẹlu Malukíja, bụ nwatibe eze. Wẹlu ono nò l'echi ogbodufu ẹke ndu nche anoje. Yò buru eri bẹ ẹphè turu iya; seru ye l'ime wẹlu ono. Teke ono bẹ mini ta nòdu l'ime wẹlu ono. Iphe nò iya nù bụ ẹpoto. Jeremáya eje eliru l'ime ẹpoto ono.

⁷ Ya ndono; Ebedu-Meleku abya anụa l'e yeru Jeremáya l'ime wẹlu ono. Nwoke ono bụ onye Itiyópiya, a haru ahaha; bya abụkwaruphu onye eleta ufu-eze ọnya. Yo be teke eze nò lẹ Onu-oguzo Bénjaminu;

⁸ Ebedu-Meleku eshi l'ufu-eze je asụ iya:

⁹ "Nggube eze, bụ onye nwe mu nù; iphe-a, ndu-a meru Jeremáya, bụ onye nkfuchiru-a dukwa ẹji. Ege ẹphè woru iya je eye l'ime wẹlu-wa t'ọ nòdu l'ẹke ono bẹ ẹgu e-gbukwa iya; l'ẹ b'a bụ lẹ buredi nọkwadu lẹ mkpukpu-a."

¹⁰ Tò dù iya bụ; eze abya atụaru Ebedu-Meleku ekemu; sụ iya: "T'ọ duta ụkporo madzụ l'umadzu iri t'ephè yiru je esefuta Jeremáya, onye nkfuchiru l'ime wẹlu ono; t'ẹ b'ọ nwùhu."

¹¹ Ya ndono; Ebedu-Meleku abya achita ndu ono; ẹphè l'iya ayiru jeshia. Yò bya abahụ l'ufu-eze l'ime-ulo, eedobeje iphe je achita nkirika ukpo yele nkirika ẹkwa l'ẹke ono; bya egude eri seru iya nù Jeremáya l'ime wẹlu ono.

¹² Ebedu-Meleku abya asụ Jeremáya-a: "T'ọ woru nkirika ukpo ono; mẹ nkirika ẹkwa ono ye lẹ mkpatama-ẹvu; tẹ eri ono ba emeka iya iphe." Jeremáya abya emee ya ẹge ono.

¹³ Ẹphè egude eri ono selita iya eli; sefuta l'ime wẹlu ono. Jeremáya abyakwa bya anọdu l'echi ogbodufu ẹke ndu nche anoje.

Zedekaya akpata Jeremáya ishi ọdo

¹⁴ Yo be ujiku lanu; eze, bụ Zedekaya ezia; t'e je edutaru iya Jeremáya, bụ onye nkfuchiru. E je eduta iya shia Onu-oguzo k'eto, eeshije abahụ l'eze-ulo Nchileke. Zedekaya asụ iya: "Tẹ ya jitaedu ngu; ọlobu; ba adukwa iphe ii-domiru iya edomi!"

15 Jeremáya asù Zedekaya-a: “Ya -kfuaru ngu ezi-okfu; ?tii gbudu iya nù? Ya -kfuwanuaru ngu iphe ii-me; mgbẹ ẹ ti yeduru iya ọnu.”

16 Zedekaya riburu iya Jeremáya lẹ mpya; sù iya: “Kamenu; l'ẹpha Ojejoje, bụ onye meru; ayi anọdu atụ ume; lẹ ya te egbukwa ngu; ọphu ya 'akpukwaru ngu anụ ndu achọ ishi ngu.”

17 Tọ dọ iya bụ; Jeremáya asù Zedekaya-a: L'ọ Ojejoje, bụ Nchileke; mbụ Ọkaribe-Kakọta-Ike, bụru Nchileke kẹ ndu Ízuru sùru: “L'ọ -bùru lẹ nggube eze e-woru onwongu ye l'ẹka ndu bụ ishi l'alị eze ndu Bábyilonu; bẹ ẹ tii lakwa iya; ọphu 'akpọkwa mkpukpu-a ọku; nggubedua; nggu lẹ ndibe ngu te nwekwa iphe eme unu.

18 Ọlobu; ọ -bụkwanuru l'ẹ tii woduru onwongu je eye l'ẹka ndu bụ ishi l'alị eze ndu Bábyilonu bẹ ee-wokwaru mkpukpu-a ye l'ẹka ndu Bábyilonu; ẹphe akpọo ya ọku; ọphu nggubedua l'onwongu ta anahukwa ẹphe.”

19 Eze, bụ Zedekaya asù Jeremáya-a “Lẹ ndu, ya atsu egvu kwa ndu Júda, bụ ndu ọphu wowaru onwẹphe ye ndu Bábyilonu l'ẹka; lẹ ndu Bábyilonu a-kpuru iya nù ẹphe; ẹphe atalahaa ya aphuphu.”

20 Jeremáya asù iya: “Lẹ ta akpukwaru ngu eye ẹphe l'ẹka. Ọ -bulephu t'i nujeru Ojejoje okfu, bụ iya bụ iphe-a ya ekfuru ngu-a; k'ọphu ọo-duru ngu lẹ mma; ndzụ edzua ngu.

21 Ọ -bukwanuru l'i jikaru l'ẹ tii woduru onwongu ye ẹphe l'ẹka; ọwaa kwa iphe Ojejoje kpuharu koshi iya ndọ-ọ:

22 Iphe bụ unwanyi ono, a haru l'ufu-eze ndu Júda ono bẹ aa-chitakotakwa chi-jeru ndu bụ ishi l'alị eze ndu Bábyilonu. Ọwaa iphe unwanyi ono a-nọdu ekfuru ngu:

“ ‘Ndu ono, bụ ndu ọnyà ngu,
 ì tũru obu cheeru ono;
 bụ edephu bẹ ẹphe
 edephuru ngu; bya emekputa ngu.
 Nta-a bẹ ọkpa liwaru ngu l'ẹpoto;
 ndu ọnya ngu ẹphe ono
 aparu ngu haa; gbakashihu.’

23 “Unyomu ngu l'ẹphe ha yele unwegirima ngu bẹ aa-tũko chita je achiru nù ndu Bábyilonu. Ọphu nggubedua l'onwongu 'anahukwa ẹphe. Iphe e-gbe meenu bụ l'eze ndu Bábyilonu e-gude ngu; ọdo aburu lẹ mkpukpu-a bẹ aa-kpọkwa ọku.”

24 Tọ dọ iya bụ; Zedekaya asù Jeremáya: “T'ẹ b'ọ dukwa onye oo-me t'ọ maru iphe yele iya kfuru; ọdumeka bẹ ee-gbukwa iya.

25 Ndu ishi -nua lẹ ya kfuru yeru ngu; bẹ ẹphe a-byakfutakwa ngu bya asù t'i kfuaru ẹphe iphe i kfuru eze; mẹ ọphu eze kfuru ngu. ẹphe a-sukwa ngu t'ẹ bẹ i domikwaru iya ẹphe edomi; ọdumeka bẹ ẹphe e-gbukwa ngu!

26 Iphe ii-kfuru ẹphe bụ l'ọ kwa aroro b'i shi arọ eze t'ẹ b'ọ duphukwa ngu azụ lẹ kẹ Jonatanu t'i je anọdu l'ẹke ono nwuhu.”

27 E metsua; ndu ishi ono l'ẹphe ha atũko byakfuta Jeremáya bya ajia ya. Yo wolekwaruphu iphe ono, eze sùru t'ọ kfuaru ẹphe ono kfua. Too nwehe iphe ọdo, ẹphe e-kfu; kẹ l'ẹ tọ dọdu onye nuru iphe ẹphe kfuru.

28 Jeremáya anọdu l'ogbodufu ẹke ndu nche anoje l'ẹke ono gbururu jeye mbọku, a bya aluta Jerúsalemu l'ogu.

39

*Aaluta Jerúsalemu l'ogu**(2 Eze 25:1-7; 2 Iphe 36:13-21; Jer 52:3-11)*

1 L'ónwa k'iri l'afa, kwe Zedekaya afa tete, ọ wataru ọchi ndu Júda; bẹ Nebukadineza, bụ eze ndu Bábyilónu chítaru ndu soja iya bya eyechia Jerúsalemu.

2 Ya ndono; yo be l'abalị kẹ tete l'ónwa k'eno l'afa, kwe Zedekaya afa iri 'ẹ nanụ; e tsukposhia ụpho-mkpuma, e gude kpụ-phee mkpụkpụ ono mgburumburu.

3 Tọ dụ iya bụ; ịe ndu bụ ishi l'alị-eze ndu Bábyilónu awụbata; bya adọọ ịe Onu-Ọguzo kẹ Echilabu. Ndu ono bụ: Negalu-Sareza; Samuga-Nebo; Sarisékimu onye bụ iya bụ ishi ndu eleta ufu-eze ẹnya yele Negalu-Sareza, bụ iya bụ ishi ndu ejeru eze ozi; mę iphe bụkpọ ndu, bụ ishi l'alị-eze ndu Bábyilónu.

4 Ya ndono; Zedekaya, bụ eze ndu Júda yele ndu soja ono l'ephẹ ha aphulephu ephẹ; ye ọkpa l'oso gbalaa. Ephẹ egude ẹnashị wufu ịe mkpụkpụ ono; shia ụzo mgbabu eze; shia onu-oguzo ọphu phakahuru ụpho-mkpuma labụ; gbaru lashia ụzo, e shi eje Araba.

5 Obenu ịe ndu soja kẹ ndu Bábyilónu chipyaberu ephẹ je egude Zedekaya ịe nsụda Jéríko. Ephẹ akpuru iya kpútaru Nebukadineza, bụ eze ndu Bábyilónu ịe Ribúla l'alị Hámatu, bụ ẹke ọ nọ nma iya ikpe.

6 Yọ bụru ịe Ribúla l'ẹke ono bẹ eze ndu Bábyilónu nọ gbushia unwu Zedekaya. Zedekaya egudekpoo ẹnya ele iya; yoo gbushia ephẹ. Ọ tükokwaruphu ndu a maru amaru epha ephẹ l'alị Júda gbushikota.

7 E metsua ono; yọ bya aswoshia Zedekaya ẹnya; bya atụa ya kọpyita; kpúta lashia Bábyilónu.

8 Ndu Bábyilónu eworu ọku tụa l'ufu-eze; męwaru ụlo ndu ọdowaru; bya enwukposhia ụpho-mkpuma, e gude kpụ-phee Jerúsalemu mgburumburu.

9 Nebuzaradanu, bụ onye ishi ndu amị, eche eze ndu Bábyilónu nche; atụko nwa ndu phọduru nụ ịe Jerúsalemu; mę ndu wowaru onwephẹ ye ndu Bábyilónu l'ẹka; mę ndu ọphu l'ephẹ ha; kpua ịe ndzụ lashia Bábyilónu.

10 Ndu ọ haru l'alị Júda bụ nwuphodu ndu ụkpa, e-ta adudu iphe ephẹ nweru. Yọ bya anutsua ephẹ mgbo vayinu yele alị ọko iphe.

11 Tọ dụ iya bụ; Eze, bụ Nebukadineza atụa ekemu-a tų-doru Jeremáya. Yọ bụru Nebuzaradanu b'ọ turu iya nụ; sụ iya:

12 “Unu dutakwa Jeremáya; leta iya ẹnya. Unu ta dųkwa iphe unu e-me iya. Ọ bụ-chikwa iphe ọ sųjeru tẹ unu meeru iya; unu emeeru iya ęya.”

13 Tọ dụ iya bụ; Nebuzaradanu yele Nebushazubanu, bụ ishi ndu eleta ufu-eze ẹnya; mę Negalu-Sareza, bụ ishi ndu ejeru eze ozi; mę ndu ọphu, bụ ishi l'alị-eze ndu Bábyilónu;

14 abya ezia; e je eduta Jeremáya dufuta iya l'echi ogbodufu ẹke ndu nche anoje. Ephẹ eduru iya nụ Gedaliya Ahikamu Shafanu; sụ iya t'ọ duru iya laa nk'iya. Yọ bụru iya bụ ịe yele ndibe ephẹ anodu.

15 Teke phụ. Jeremáya shi nodu l'echi-ogbodufu ẹke ndu nche anoje phụ bẹ Ojejoje kfuru yeru iya; sụ:

16 “T'ọ je ekfuru Ebedu-Mẹleku; ọphu Itiyópiya; sụ iya: ‘Ọwaa iphe Ojejoje ekfu ndọ-ọ; mbụ Ọkaribe-Kakọta-Ike; bya aburu Nchileke kẹ ndu

Ízurelu. Sù iya lẹ ya abyaakwa omedzu iphe ya sùru lẹ ya e-me mkpukpu-a. Ya e-meru iyi nù ephe; mbù ukpa-mkpere. O-rulephu teke ono bẹ iphe ono e-mekota; nggu egude ẹnya ngu phù iya.

¹⁷ O lẹ ya a-nafuta ngu m'o rua mboku ono. Ono iphe Ojejoje ekfu ndono. E ta akpudu ngu anù ndu iitsu egvu.

¹⁸ E tọ dukwa iphe e-me tẹ ya ba dzofuta ngu; k'ophu bụ l'ẹ tee gbudu ngu egbugbu; ii-gudechia ndzụ ngu gbalaa; kẹ l'i kpọru obu yeru iya. Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.' "

40

Aatofu Jeremáya (2 Eze 25:22-26)

¹ Tọ dọ iya bụ; Ojejoje abya ekfuru yeru Jeremáya lẹ Nebuzaradanu, bụ onye ishi ndu amì, eche eze ndu Bábyilonu nche tufutsuaru iya lẹ mkporo lẹ Ráma. Kẹ l'ọ byaru bya aphù Jeremáya l'ẹke a tũru iya mkpakọbe yele ndu a kpuru lẹ ndzụ; shi Jerúsalemu; mẹ Júda l'ala Bábyilonu.

² Onye ishi ndu soja ono aphua Jeremáya; bya asù iya: "Ojejoje, bụ Nchileke ngu kfukwaru lẹ ya e-me alì-a t'ọ bũru kpuru-pyata.

³ Nta-a bẹ Ojejoje mewaru iphe o kfuru. Iphe ono mekotaru; okfu l'unu meru iphe dọ ẹjì l'ẹke Ojejoje nọ; unu te eme iphe ọ sùru t'unu mee.

⁴ O lẹ ntanù-a bẹ ya atufuwa ngu mkpakọbe ono, a tũru ngu l'ẹka ono. O-bũru l'ọ dọ ngu mma; nggu etsoru iya t'ayi la Bábyilonu; ọ bụ yebedua a-nọdu eleta ngu ẹnya. Teke bukwanu l'ẹ tọ dudu ngu mma ege ono; nggu ahaa abyabya. Lekwa! Iphe bukpo eke dọ ngu mma l'alì-a gbaa mgburumgburu; nggu echebe ifu; jejekpelephu eke dọ ngu mma!

⁵ Teke bukwanu l'ọ dọ ngu t'ì nọdu l'ẹke-a; nggu alaphu azù jekfu Gedaliya Ahikamu Shafanu, bụ onye, eze ndu Bábyilonu sùru t'ọ chia mkpukpu, nọgbaa l'alì ndu Júda kpamukpamu. Je tẹ nggu lẹ Gedaliya buru l'ẹke ndu ono bu. Teke ẹ t'ọ dudu; nggu ejelephu je eburu l'ẹke dọ ngu mma."

Ya ndono; onye ishi ndu soja ono, eche eze ndu Bábyilonu nche ono abya adashì iya iphe; nùkwa iya phù nri, oo-ri gude ẹjì; bya aparu iya haa; yọ lashia.

⁶ Yọ bũru iya bụ lẹ Jeremáya alakfushia Gedaliya Ahikamu lẹ Mízupa yele iya eburu l'ẹke ndu ọdo, bụ ndu a haru l'alì eke ono bu.

Anwũhu Gedaliya

⁷ Ya ndono; ndu ishi ndu soja ndu Ízurelu l'ephe ha; ephe lẹ ndu nk'ephe, bụ ndu, shi nọdugbaa l'egbudu abya anua l'eze ndu Bábyilonu fofutawaru Gedaliya Ahikamu t'ọ govano; l'ọ wowaru unwoke; mẹ unwanyị; mẹ unwegirima, bụ ndu katsua ọ bụ ndu ukpa l'alì ono; mbù ndu ophu ẹ ta kpudu lẹ ndzụ laa Bábyilonu; ye iya l'ẹka;

⁸ ephe awufuta wũ-kfuta Gedaliya lẹ Mízupa. Ndu byaru nù bụ Ishimelu Netanaya; Johananu mẹ Jonátanu, bụ unwu Kareya. Ndu ọdo bụ: Seráya Tanuhumetu yele unwu Efaya onye Netofatu; mẹ Jezanaya, bụ nwatibe onye Maaka yele ndu nk'ephe.

⁹ Gedaliya Ahikamu Shafanu abya ekfuaru iya ephe; kfushiaru iya ephe ike; sù t'ephe ba tsukwa egvu ọnodu ndu Bábyilonu l'ẹka. "Unu wozita obu buru l'alì-a; nọdu eze ndu Bábyilonu l'ẹka ege ọo-dũru unu lẹ mma.

¹⁰ Yebedua l'onwiya a-nọdu lẹ mkpukpu Mízupa nọ-chije ẹnya unu l'ifu ndu Bábyilonu, bụ ndu-a, byakfutaru ayi-a. Obenu l'unu a-nọdu akuta

mee; l'awo akpuru oshi onanwu yele manu woru kwachia l'eke, unu edobeje iya; unu eburu le mkpukpu-a, unu natagbaaru-a."

¹¹ Yo be teke iphe bukpo ndu Júda, no l'ali Móabu; me ndu ophu no l'ali Amonu; me l'ali Édomu; mekpó ndu ophu nogbaa le mba odowaru; nuru l'eze ndu Bábyilonu nweru nwa ndu o haru haa le Júda; bya eworu Gedaliya Ahikamu Shafanu meuru ephe govano;

¹² ephe atuko shi eke ephe shi latakotaazu le Júda; lakfuta Gedaliya le Mízupa. Ephe akwatakpo kua mee kua k'etsutsu iya; bya awo akpuru oshi onanwu; woshia ya ike.

¹³ A notalephu nwanshi; Johananu Kareya yele ndu ishi ndu ami, ndu ophu nokwadu l'egbudu abyakfuta Gedaliya le Mízupa;

¹⁴ bya aji iya: "M'o marua le Balisu, bu eze ndu Amonu zikwaru Ishimelu Netenaya t'o bya egbua ya?" Ole Gedaliya Ahikamu te ekwetadu iphe ephe ekfu.

¹⁵ To du iya bu; Johananu Kareya abya ejekfu Gedaliya le mpya le Mízupa je asu iya: "Te ya jenu je egbua Ishimelu Netenaya t'e b'o du onye a-ma nu. ?Nanu ege ee-shi haa ya t'o gbua ngu; mee ndu Júda l'ephe ha, bu ndu no-pheru ngu mgburumburu t'ephe gbakashihu; mee te nwa ndu Júda ndu ophu phoduru nu laa l'iyi?"

¹⁶ Obenu le Gedaliya Ahikamu suru Johananu: "Be ejekwa ome iphe du ege ono. L'iphe ono, iikfu l'okfu ehu Ishimelu ono ta bukwa oswi-okfu."

41

¹ Ya ndono; yo be l'onwa k'esaa; Ishimelu, bu nwatibe Netenaya Elishama; shi l'ufu-eze yele ndu ishi, noru l'eka eze; achiru umadzu iri byatashia ke Gedaliya Ahikamu le Mízupa. Ephe awatalephu ori nri l'eke ono;

² Ishimelu Netenaya yele umadzu iri ono, ephe l'iya yi bya phu awu-lihu woru Gedaliya Ahikamu Shafanu gbua. Yo buru mma be ephe gude gbua onye ono, eze ndu Bábyilonu fotaru t'o buru govano ono.

³ Ishimelu atukokwaphu ndu Júda, ephe le Gedaliya no le Mízupa yele ndu soja ndu Bábyilonu, no l'eke ono gbushia.

⁴ A noplephu ujiku lanu l'e gbutsuaru Gedaliya; ke l'e to dudu onye mawaru nu teke ono;

⁵ ukporo madzu eno eshi Shékemu; Sháyilo; me Samériya wuru byatashia. Ephe atuko kpushitsua eji-agba; lajashia uwe ephe; bya egbukashitsua onwephe onya. Ephe gudekwaphu ngweja nri; waa insensu l'abya l'ulo Ojejoje

⁶ Ishimelu eshi le Mízupa je ephe ndzuta; l'ara ekwa eje. Yo jekfulephu ephe; su ephe: "Unu bya bya aphu Gedaliya Ahikamu!"

⁷ Ephe abahulephu l'ime mkpukpu ono; Ishimelu; me ndu ephe l'iya yi eworu ephe gbua; chiru ephe ye l'ime welu.

⁸ Ye! nweru umadzu iri l'ime ephe, suru Ishimelu-a: "T'e b'o gbukwa ephe! L'ephe nwekwaru witu; bali; manu; me manu-engu, ephe domiru l'egbudu." Yo paru ephe haa; to gbuhe ephe yeru ndu ophu.

⁹ Ya ndono; welu ono, o chiru odzu ndu ono, o gbushiru; ye ono; bu eze Asa turu iya t'o buru iphe ya gude adzo ndu ali iya l'eka Baasha, bu eze ndu Izurelu. Yo buru iya be Ishimelu gude odzu ndu ono, o gbushiru ono kpojia.

¹⁰ Ishimelu abya akpukota iphe bu ndu no le Mizupa le ndzu; mbu unwada eze ye le ndu odokpo, bu ndu phoduru nu l'eke ono, bu ndu Nebuzaradanu, bu ishi ndu ami, eche eze ndu Babylonu nche; fotaru Gedaliya Ahikamu t'o buru onye ishi ephe. Ishimelu akpukota ephe le ndzu kpuru ephe lakfushia ndu Amonu.

¹¹ Yo be teke Johananu ye le ndu ishi ndu soja ono l'ephe ha, bu ndu ephe l'iya no; nuru iphe du eji ono, Ishimelu meru ono;

¹² ephe eduta ndibe ephe l'ephe ha jeshia otso Ishimelu ogu. Ephe agbakfube iya le mgboro oke okpuru, no le Gibiyonu.

¹³ Ya ndono; ndu ono, Ishimelu chi ono l'ephe ha aphulephu Johananu ye le ndu ishi ndu ami, ephe l'iya yi; ehu atsolahaa ephe.

¹⁴ Iphe bu ndu ono, Ishimelu chi ono, bu ndu ono, o kpuru le ndzu le Mizupa ono aghakobe wu-kfu Johananu Kareya.

¹⁵ Obenu le Ishimelu ye le umadzu esato l'ime ndu ono, ephe l'iya yi ono nahuru Johananu gbalaa gbakfu ndu Amonu.

Aagba ala Ijiputu

¹⁶ To du iya bu; Johananu ye le ndu ishi ndu ami, bu ndu ephe l'iya no; abya achita ndu ono, phoduru nu ono; mbu ndu ami; me unwanyi; me unwegirima; me ndu ishi, eleta ufu-eze enya; l'ephe ha, bu ndu Ishimelu shi kpua le ndzu le Mizupa l'o gbutsuaru Gedaliya Ahikamu; Johananu eshi le Gibiyonu chi-phutakota epheazu.

¹⁷ Ya ndono; ephe ejee ege ono bya erua Gerutu Kimuhamu, no le mgboro Betulehemu; eke ephe cheberu ifu eje ala Ijiputu;

¹⁸ te shi ege ono nahu ndu Babylonu. Yo buru egvu be ephe tsuhuru; ke le Ishimelu gburu Gedaliya Ahikamu, bu onye eze ndu Babylonu fotaru; mee ya govano ndu ali ono.

42

¹ To du iya bu; ndu ishi ndu soja ono l'ephe ha; jeye me Johananu Kareya ye le Jezanaya Hoshaya; mewaru ndu ono l'ephe ha; tsube le ndu ophu enya kage ola ali jeye le ndu ophu kakota nshinu; atuko wu-kfuta

² Jeremaya, bu onye nkfuchiru je asu iya: "Byiko t'o kfu nu Ojeoje, bu Nchileke iya l'okfu ehu nwa ndu-a, phoduru nu-a l'ephe ha. Ke l'oolenua: a makwaru-a l'ephe shi du l'igwe; ole nta-a buwa nwa ndu e-ta badu ishi phoduru.

³ Kfu nu Ojeoje, bu Nchileke ngu t'o kaaru ephe uzo, ephe e-shi; me iphe ephe e-me."

⁴ Jeremaya, bu onye nkfuchiru asu ephe: "Le ya nuakwaru iphe ephe kfu. Ya e-kfukwaru-a nu Ojeoje, bu Nchileke unu, bu iphe unu aru. Teke e metsuaru; be ya a-kaaru unu iphe bu iphe Ojeoje kfu; ophu o dukpodua ophu ya emeru unu le mpya."

⁵ Ya ndono; ephe asu Jeremaya-a: "Te Ojeoje bukwaru onye ekebe, ekfu ire-lanu; onye e gude ire iya eka l'eke ephe no; m'o buru l'ephe te medu iphe bu iphe Ojeoje, bu Nchileke ngu suru t'i kfu ephe t'ephe mee.

⁶ M'o -du ephe maa; m'o -du ephe eji; be ephe e-me iphe o suru t'ephe mee; mbu Ojeoje, bu Nchileke ayi; bya aburu onye ephe ezi ngu t'i jekfu t'o duru ephe le mma; m'o -buru l'ephe meru olu Ojeoje, bu Nchileke ayi."

⁷ A nlephu abali iri; Ojeoje abya ekfu yeru Jeremaya.

⁸ Jeremáya abya ekukobe Johananu yeḗ iphe bu ndu ishi ndu soja ono l'ephe ha, bu ndu ephe l'iya nò; mē ndu ēke ono kpamukpamu; tsubekpoo l'onye ɛnya iya katsua ɔla alì jeye l'onye ophu, kakɔta nshinu.

⁹ Yò sù ephe: “Qwaa iphe Ojejoje ekfu ndo-o; mbù Nchileke kē ndu Ízurelu, bu onye unu yeru mu sù tē mu je arɔru unu arɔro. O sùru:

¹⁰ L'ò -buru l'unu nò l'alì ēke-a; bē ya a-kpu-lita unu akpu-lita; ya ta alakashidu unu alakashi. Ya a-dza unu adzadza; ya te efefudu unu efefu. Kēle mkpaka, ya pataru wushiru unu atsuwa iya l'ehu.

¹¹ Qwaa iphe Ojejoje ekfu: Unu ba atsuhe eze ndu Bábyilonu egvu. Unu ba tsuhe iya egvu; kēle ya nɔkwa swiru unu. Ya a-dzɔta unu; nafuta unu l'eka iya.

¹² Keshinu ya bu onye obu-imiko; bē ya e-me iya-a t'ò phɔaru unu imiko; haa unu t'unu nɔdu l'alì unu.”

¹³ “Obenu; o -buru l'unu kwefuru Ojejoje, bu Nchileke unu ike; sù l'unu ta anɔdudu l'alì-a;

¹⁴ mbù sù waawa; l'unu e-je eburu Íjiputu, bu ēke unu te egudedu ɛnya unu phɔ ɔgu; unu ta anɔ ɔda upyoku; ophu egu 'emedu unu.

¹⁵ Oo ya bu; unu ngabekwa nchì l'iphe Ojejoje ekfu; unubē nwa ndu Júda ophu wafuru nù. Qwaa iphe ookfu; mbù Ojejoje, bu Qkaribe-Kakɔta-Ike; bya aburu Nchileke kē ndu Ízurelu: ‘O -buru l'unu kpebuwaru k'ɔla Íjiputu; je eburu;

¹⁶ bē ɔgu ono, unu atsu egvu iya ono a-gbakfutakwa unu l'ēke ono; ejo-egu ono, unu agbaru ɔso ono etsoru unu lashia Íjiputu. Yò buru l'ēke ono bē unu a-nɔdu nwushihu.

¹⁷ Mbù l'agha; iphe bu ndu ono, kpeburu k'ɔla Íjiputu je eburu ono bukwa ɔgu; ejo-egu; mē ejo iphe-ememe e-gbu ephe. E tɔ dukwa m'òo onye lanu a-la nù; m'ò kwanu nahu iphe-ehuka, ya e-me t'ò dakfu ephe.’

¹⁸ Qwaa iphe ookfu; mbù Ojejoje, bu Qkaribe-Kakɔta-Ike; bya aburu Nchileke kē ndu Ízurelu. ‘L'ò kwa ege ya tɔ-koshiru ndu bu lē Jerúsalemu oke ehuhughu iya; ono bu ege ya a-tɔ-koshi iya unu; mē unu -laa Íjiputu. Unu a-buru iphe e gude anma ejo-etu; buru iphe anyi ishi edzu; buru iphe-ochi; buru iphe e gude akɔ ɔnu; ophu unu 'egudehedu ɛnya unu phɔ alì ēke-a ɔdo.’

¹⁹ “Unubē nwa ndu phɔduru nù l'alì ndu Júda; Ojejoje kfuakwaru unu t'unu ba lakwa Íjiputu! Unu makwaru l'òo ɔkwa bē mu anmaru unu ntanu-a;

²⁰ l'ò kwa emeswe bē unu mesweru onwunu teke unu ziru mu sù tē mu jekfu Ojejoje, bu Nchileke unu je akpata iya ishi l'okfu ehuhuhu unu. Unu asu tē mu tɔko iphe bu iphe o kfu kfuaru unu; l'unu e-mekota iya!

²¹ Nta-a bē mu kfuakwaru iya unu; obenu l'unu te kweɔdu ome m'òo nanu l'iphe Ojejoje sùru t'unu mee, o sùru tē mu kfuaru unu.

²² T'ò dokwaa unu ɛnya: L'iphe e-mekochaa gbua unu l'ēke ono, unu eje eburu ono kwa ɔgu; ejo-egu; mē ejo iphe-ememe.”

43

¹ Tò dɔ iya bu; Jeremáya ekfutsuaru ndu ono iphe ono l'ò ha, bu iphe Ojejoje, bu Nchileke ephe; ziru iya tē ya kfu ephe ono;

² Azaríya Hoshaya yeḗ Johananu Kareya; mē iphe bukpo ndu ono l'ephe ha, bu ndu akpo-li onwephe eli atuko sù Jeremáya-a: “L'òo ejo-ire! Lē

Ojejoje, bu Nchileke ayi te zikwa iya t'ò bya ekfuru ẹphe t'ẹphe be jekwa oburu Íjiputu!

³ L'òo Baruku Neraya bẹ enwu ngu eye t'i kfuaru ẹphe iphe a-buru ẹphe ọgu; t'e shi ẹge ono woru ẹphe ye ndu Bábyilonu l'ẹka; k'ọphu ẹphe e-gbushi ẹphe; m'ọ kwanu kpua ẹphe lẹ ndzụ laa Bábyilonu."

⁴ Tò dú iya bú; Johananu Kareya yẹle ndu ishi ndu soja ono; mẹkpo ndu ono l'ẹphe ha ekwefu ike: l'ẹphe te emedu iphe Ojejoje sùru t'ẹphe mee; l'ẹphe ta anọdu l'alì Júda.

⁵ Ya ndono; Johananu Kareya yẹle ndu ishi ndu soja ono kpamukpamu eduta ndu ono, phọduru nù l'alì Júda ono l'ẹphe ha; lashia Íjiputu; mbụ jeye lẹ ndu ono, laru azụ bya eburu l'alì Júda ono; jeye mẹ ndu shigbaa mbakeshi, bú ẹke e shi chigbaaru ẹphe dobe.

⁶ Ẹphe edutakota iphe búkpo unwoke; mẹ unwanyi; unwegirima; ndu unwada eze; mekpowaru ndu Nebuzaradanu, bú onye ishi ndu soja, eche eze ndu Bábyilonu nche tukuru haaru Gedaliya Ahikamu Shafanu. Ẹphe chitakwaruphu chita chita mẹ Jeremáya, bú onye nkfuchiru yẹle Baruku Neraya.

⁷ Tò dú iya bú; ẹphe ajikanu l'ẹphe te emedu iphe Ojejoje sùru t'ẹphe mee; kwata wúba lẹ Íjiputu; baa baa barua mkpukpu Tapénesu.

⁸ Ojejoje abya ekfuru yeru Jeremáya lẹ Tapénesu; sù iya:

⁹ "T'ò haru mkpuma, ha nshinu pata je egude ẹpoto kpụ-butu iya lẹ mkpọro ẹke eeshije abahụ l'ufu-eze, bú Fero lẹ Tapénesu. Yọ sù iya t'ò haakwa tẹ ndu Júda haru phụ iya teke ọo-nọdu eme iya.

¹⁰ Teke i metsuaru; nggu asụ ẹphe: 'L'owaa kwa iphe ookfu ndọ-ọ; mbụ Ojejoje, bú Ọkaribe-Kakọta-Ike, bú Nchileke kẹ ndu Ízurelù: Ya e-zì t'e je ekuaru iya nwozi iya, bú Nebukadineza, bú eze ndu Bábyilonu. Ọ bú l'eli mkpuma-a bẹ oo-dobe aba-eze iya; mbụ mkpuma-a, ya domírù l'ẹke-a. Ọo-bya eworu uwe agbada eze iya phushi iya l'eli iya.

¹¹ Ọ -bya bẹ oo-mekputa ndu Íjiputu; ndu o ruberu l'egbugbu; yọ gbua ẹphe egbugbu; ndu o ruberu t'a kpua lẹ ndzụ; yọ kpua ẹphe lẹ ndzụ; ndu o ruberu l'ogbu lẹ mma; yọ gbua ẹphe lẹ mma.

¹² Ọo-tụ ọku l'ulo agwa ndu Íjiputu. Ọo-kpọ agwa ẹphe ono ọku; m'ọ kwanụ paa ya laa. Ọ bú ẹge ono, onye eche aturu agbaphuje onwiya ẹkwa ono; ono ẹge oo-wota Íjiputu gbaphua onwiya; shi l'ẹke ono laa l'ẹhu-agu.

¹³ Oo-tsukposhi mkpuma, dú nsọ, nọgbaa l'ulo ẹnyanwu, nọ l'alì ndu Íjiputu; bya atuko ulo nte ndu Íjiputu l'ọ ha kpokota ọku.' "

44

Umuruku, tso l'ogwa nte

¹ Ojejoje abya ekfuru yeru Jeremáya l'okfu ẹhu ndu Júda l'ẹphe ha, bú ndu bu lẹ Migidọlù; Tapénesu; Mémufisu; mẹ lẹ Paturọsù, bú mkpukpu, nọkota l'alì Íjiputu; sù:

² Ọwaa iphe Ojejoje, bú Ọkaribe-Kakọta-Ike; mbụ Nchileke kẹ ndu Ízurelù ekfu. Ọ sùru: "Unu phuru-a oke mkpaka, ya wotaru ndu Jerúsalemu yẹle ndu Júda l'ẹphe ha. Nta-a bẹ ẹgbara kfúwaru iya; tọ dúhe onye bu iya nù.

³ Iphe kparu iya nù aburu iphe dú ẹji, ẹphe meshiru; shi ẹge ono kpatsua ya iwe; kẹ l'ẹphe wataru ọkpo ínsensu ọku l'anụ agwa; bya aburu agwa,

ephebedua l'onwephe; me unubedua; me nna unu oche ephe ta amabua be ephe wataru obaru eja.

⁴ Ya abya ezia ndu ozi iya, bu ndu nkfuchiru; ya -zitsua; ya ezibaa ya ephe; su ephe: 'Ophu t'unu be meshi ejo-ahuma-a, ya kporu ashi-a!'

⁵ Ophu ephe 'angadu nchi; ephe te eye onu; ophu ephe 'ahakwanu iphe du eji, ephe eme; ephe ta ha okpo insensu oku l'anụ agwa.

⁶ Yọ buru iya kparu iphe ya wataru oke ehu-eghughu iya wua ephe l'ishi. Yo nwua l'ọ bu oku tsoru mkpukpu Júda l'ọ ha; bya etsoru esu-uzo Jerúsalemu; woru ephe mee ochobo, bu ikpozu ono, ephe bu ntanụ ono.

⁷ "Qwaa iphe Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike, bu Nchileke ke ndu Ízurelu ekfu: Ooji: ?Nanu ege e gude unu eme onwunu egbe iphe du eji owaa; ke t'unu mee te unwoke chihu le Júda; unwanyi achihu; jeye me unwegirima; me ndu ophu angu era; t'e b'ọ duche onye a-phodu nu l'ime unu?

⁸ ?Nanu ege e meru; yọ buru iphe unu gude eka unu mee be unu gude l'akpatsu iya iwe; mbu ke t'unu wata okpo insensu oku l'anụ agwa ndu Íjiputu, bu eke unu byaru bya eburu-a? Unu e-mebyikwa onwunu; woru onwunu mee iphe ee-gude ako l'onu; k'ophu iphe mbakeshi le mgboko gbaw mgburumburu a-nodu achị unu ochi.

⁹ ?Unu zahawaru iphe du eji, nna unu oche phe meshiru; me ophu ndu eze ndu Júda; ephe l'unyomu ephe meshiru; me ophu unubedua; unu l'unyomu unu meshiru l'alí Júda; me l'esu-uzo Jerúsalemu?

¹⁰ Mbukwa jeye nta-a be unu te wozitakwaa unu alí; ophu unu 'akwabekwa iya ugwu; ophu o budu l'unu gbe kwewa ome ekemu iya yele iphe ya toru unu okpa iya yele nna unu oche ephe.

¹¹ "Oo ya bu; owaa kwa iphe Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike; mbu Nchileke ke ndu Ízurelu ekfu: Le ya e-cheru unu ifu k'ejí; mee ndu Júda l'ephe ha t'ephe chihu.

¹² A -bya le nwa ndu onanu, phoduru nu le ndu Júda; bya ekpebua l'ephe lafutaje Íjiputu je eburu ono; ndu ono be ya e-mebyishi. Ephe a-nwushihukota le Íjiputu. O bu ogu ee-gbushikota ephe; m'ọ kwanu egu. Ephe e-shilephu le ndu ophu katsua nwanshi laa l'ogu; m'ọ kwanu l'ejo-egu jeye le ndu ophu katsua nshinu. Ephe a-buru ndu a maru 'a mahedu odo; buru iphe anyi ishi edzu; buru iphe-ochi; bya aburu iphe e gude ako onu.

¹³ Ndu ono, laru Íjiputu ono be ya e-gude ogu; ejo-egu; me ejo iphe-ememe nua aphu; ege ono, ya nuru iya ndu Jerúsalemu ono.

¹⁴ Ophu o dudu ndu Júda ono, phoduru nu, shi alí Júda lashia Íjiputu ono; nweru onye ophu a-nahu nu; ophu o dudu onye ophu a-wa nu k'ola azu le Júda, bu eke, agu ephe ola azu bya eburu. E to nwedu ephe onye a-la nu; gbahaa nwa ndu ophu e ta badu ishi."

¹⁵ Ya ndono; iphe bu ndu k'unwoke ndu ophu, maru le unyomu ephe anoduje akpo insensu oku l'anụ agwa ono; ephe l'igweligwe unwanyi, vudo l'eke ono; me iphe bu ndu bukota le Paturosu l'alí Íjiputu; atuko su Jeremáya-a:

¹⁶ "Ozi ono, iigude epha Ojejoje l'ezi ephe ono be ephe ta angakwaru ngu nchi.

¹⁷ Iphe bukpoo iphe ephe suru l'ephe e-me be ephe mefutaje. Ephe a-nodu akpo insensu oku l'anụ Eze-nwanyi Imigwe; l'agba mee gude l'agwa

iya; ege ephe shi emeje le mkpukpu, nogbaa l'alí ndu Júda; me l'esu-uzo Jerúsalemu; ephebedua; me nna ephe; me ndu eze ephe; jeyewaru le ndu ishi ephe. Teke ono be ephe shinu nweru nri nshinu; nweru iphe; ophu o dudu iphe shi atsu ephe l'ehu.

¹⁸ Obenu le keshinu ephe haru okpo insensu oku l'anu Eze-nwanyi Imigwe; haa ogbaru iya mee gude l'agwa iya; b'e to nwehedu iphe aka dukwadu ephe; ogu ye le ejo-egu l'agwawa ephe maa."

¹⁹ Ndu k'unwanyi abya eyekwaaphu onu; su: "Teke ephe shi egheje akara; mee ya; yo du l'o bu Eze-nwanyi Imigwe; l'akporu iya insensu oku; l'agba mee gude l'agwa iya; nji ephe; ?ephe te shidu su l'o dua mma t'ephe meje iya."

²⁰ Ya ndono; Jeremáya abya asu ndu ono l'ephe ha; mbu unwoke ephe; me unwanyi ephe; me iphe bu l'ephe ha, bu ndu yeru iya onu ege ono:

²¹ "O -buru k'insensu ono, unu shi anoduje akpo oku l'echi mkpukpu Júda; me l'esu-uzo Jerúsalemu ono; mbu unubedua; nna unu phe; ndu eze unu phe; ndu ishi unu phe ye le ndu ali-a kpamukpamu; ?unu ari le Ojejoje ta anyatadu iya too? ?T'o bu l'unu ari l'e to batajedu iya l'egomunggo too?

²² ?Bu ngunu kparu iphe ali unu daburu ochobo; buru ikpozu; buru iphe e gude akọ l'onu; k'ophu bu l'e to dudu onye bu iya ebubu; yo du ege o du ntanu-a? ?To budu okfu le Ojejoje be iphe du eji unu emeebe atsüwa l'ehu; jeye me ahuma ahuma ono, unu meshikotaru ono.

²³ ?To budu ke l'unu kporu insensu oku; me ke l'unu meru Ojejoje iphe du eji; unu te emejedu iphe Ojejoje kfu; ophu unu 'etsodu ekemu iya; ophu unu 'emedu ome-l'alí iya; ophu unu 'emejedu iphe o sùru t'e meje; kparu iphe iphe-ehuka owaa dakfutaru unu ege-a?"

Ee-mekputa Íjiputu l'ogu

²⁴ To du iya bu; Jeremáya abya ekfu yeru ndu ono l'ephe ha; ephe l'unyomu ephe; su ephe: Unu ngabekwa nchi l'iphe Ojejoje ekfu; unubedu Júda l'unu ha, bu ndu ophu no l'alí Íjiputu.

²⁵ Owaa iphe Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike; bya aburu Nchileke ke ndu Ízurélu ekfu: "Unubedua; unu l'unyomu unu gude onu unu kfu ya ekfukfu; su l'iphe ono, unu riburu nte k'ememe ono be unu mefutaje: l'unu a-nodu akpo insensu oku l'anu Eze-nwanyi Imigwe; l'unu a-nodu agbaru iya mee; yo buru iphe ono, unu kfu ono be unu eme. Ngwanu; unu meru tugburu; du o bu ege unu riburu iya!

²⁶ Oo ya bu; unu ngabekwa nchi l'iphe Ojejoje ekfu; unubedu ndu Júda l'unu ha, bu ndu ophu no l'alí Íjiputu. Owaa iphe Ojejoje ekfu. O sùru: T'unu lekwa; le ya gudekwa eze epha iya ono ribua; l'iphe bu onye Júda, bu le Íjiputu te egudehedu onu unu l'ekfu: 'Kamenu; le ya gude epha Ojejoje ophu no ndu l'ekfu iphe owaa!'

²⁷ Unu lekwa-a; ya egekwa unu ngge k'oma; o kwa t'e b'o duru unu le mma. Iphe bu ndu Júda, no le Íjiputu a-la l'ogu. O dudu; yo buru egu e-gbushi ephe jeye teke ephe a-gwu.

²⁸ Nwa ndu ophu ogu gbuphodoru e-shi Íjiputu laphuta azu l'alí Júda; ole ephe ta adudu igwe. O bu teke ono; be ndu ophu kwaru le Íjiputu a-maru onye ophu okfu nk'ia reru: ?bu nk'ia; too nk'ephe.

²⁹ " 'Owaa iphe yebe Ojejoje e-gude koshi unu le ya a-hu unu ahuhu l'eke-a. Oo ya e-me te unu maru l'iphe-ehuka ono, ya sùru le ya e-me unu ono be ya e-mekota unu.'

³⁰ Fero, bụ Hofura; mbụ eze ndu Íjiputu bę ya e-woru ye l'eka ndu ohogu iya; ege ono, ya woru Zedekaya, bụ eze ndu Júda ye l'eka Nebukadineza, bụ eze ndu Bábyilonu; mbụ onye ohogu iya ono, shi achọ ndzụ iya ono."

45

¹ Qwaa bụ iphe onye nkfuchiru Nchileke, bụ Jeremáya kfurú Baruku Neraya l'afa k'eno, Jehoyakimu Josáya wataru ochi ndu Júda; lę Baruku detsuaru okfu, o kfurú iya.

² "Qwaa iphe Ojejoje, bụ Nchileke kę ndu Ízurelu kfurú nggube Baruku:

³ I sụru: 'Nshọo ngu! Ojejoje wotawaru aphụ yekwa l'iphe-ehuka ngu. L'ị tsuakwaru ude; ike agvụ ngu; ophu ị tụtajedu ume.' "

⁴ Ojejoje sụru: "Qwaa iphe ii-kfurú iya ndọ: Wakwa iphe Ojejoje ekfu baa: 'L'ọ byawa onwukposhi iphe o shi kpua l'onwiya; l'abya ofeshi iphe o shi dzaa l'onwiya l'alị-a mgburumgburu.

⁵ ?Nanụ ege ii-shi bya awata ochoru onwongu iphe paru eka? Ba achokwa iya ege ono; kę l'ọ kwa mkpaka bę ya e-wotaru ndiphe kpmukpamu. Obenu lę nggubedua; iphe bụkpo eke i jeru eke i jeru; bę ụkfu ta adudu ngu; nji ta aji ngu.' " Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

46

Ozi ẹhu ndu Íjiputu

¹ Qwaa bụ iphe Ojejoje ziru onye nkfuchiru Nchileke, bụ Jeremáya l'okfu ẹhu mbakeshi.

² Okfu ẹhu ndu Íjiputu: Ndu eezi ozi qwaa bụ ndu soja Fero Neko, bụ eze ndu Íjiputu, bụ onye e mekputaru lę mgboro mkpukpu Kakemishi, nọ l'iku Ẽnyimu Yufurétusu. Onye ono, mekputaru ẹphe ono bụ Nebukadineza, bụ eze ndu Bábyilonu; l'afa, kwe Jehoyakimu Josáya afa ẹno, ọ wataru ochi ndu Júda.

³ "Unu dozikwaa iphe unu egudeje egbochi onwunu l'ogu; unu ezefuta jeshia ogu!

⁴ Unu kwakobe inya unu k'ogu; Unu awu-koru iya; unubę ndu agbaję inya. T'onyenonu vudokwa l'ẹke gbaru iya nụ! Unu kpugbakwaaru okpu-igwe unu! Unu bashia arwa unu ababa! Unu atuko uwe-ogu unu l'oha yee onwunu!

⁵ ?Bu ngunu bę ya ele ẹnya? Egvu gudeekwaru ẹphe. Ẽphe agbaakwa oso. Ndu soja ẹphe b'e mekputawaru. Ẽphe eye okpa l'oso; gbalaa; l'ẹbe 'agha ẹnya l'azu. Ẽphe agba l'achika ẹnya."

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

⁶ "Ndu okpa-egwa ta anahughekwa. Ophu onye ike dų l'ogu ta agbalaghekwa. O kwa l'uzo isheli; l'uzo Ẽnyimu Yufurétusu bę ẹphe vukotaru iphe; dashia.

- 7 ?Bu ndu ole ndo-ọ,
l'abya kulakula l'ọ bu Ẹnyimu Náýìlù;
mbù l'ọ bu ẹnyimu,
jiru ejiji; l'abya utso?
- 8 Ọ kwa ndu Íjiputu abya
kulakula l'ọ bu Ẹnyimu Náýìlù onọ;
mbù l'ọ bu ẹnyimu, jiru ejiji l'abya utso onọ.
Ephe ekfu sù l'ephe
e-tsulihu tũko mgboko
kpamukpamu tsopyabe;
L'ephe e-mebyishi mkpũkpũ
lẹ mkpũkpũ yele ndu bu iya nũ.
- 9 Raaru ìnya onọ ọra; t'ephe gbachĩa!
Kfuru ndu agba ugbo-ìnya; l'ọ sũrũ!
Tẹ ndu ike dũ l'ọgu gbeshikwa t'e je:
mbù unubẹ ndu Kũshi;
mẹ ndu Putu, bu ndu
chĩgbaa iphe eegudeje ezeru onwonye l'ọgu;
mẹ unubẹ ndu Líbiya,
ẹnya ka l'iphe laru l'akfũ!
- 10 Obenu lẹ mbọku onọ bukwa eswe Nnajiufu;
mbù Ojejoje,
bù Ọkaribe-Kakọta-Ike.
Ọ kwa eswe ọgwata ugwo
iphe; mbù l'ọo ntanũ;
bẹ ọo-gwata ndu ọhogu iya ugwo.
Ọo nkogo a-sũ madzũ
pyaapyaa jeye;
yo ji iya ẹpho;
mbù jeye teke ọo-ngu mee ngu-jia ẹpho;
kẹ l'ọo Nnajiufu;
mbù Ojejoje,
bù Ọkaribe-Kakọta-Ike
gude ndu ọhogu iya l'achị ẹja
l'alị ndu isheli; l'iku Ẹnyimu Yufurétusu.
- 11 Unubẹ ndu Íjiputu;
unu jee Gíledu je emeta manũ banũ.
Obenu l'ọgvu onọ,
unu emebe onọ te emekwa t'unu ka mma.
Ẹ too mekwa t'unu ka mma.
- 12 Iphe bù mbakeshi nũwaru
iphere onọ, e meru kpua unu onọ.
Ẹkwa unu atũkowa
mgboko l'ọ ha ngaa.
Ndu soja unu dabutsuwaru l'eli ibe ẹphe.
Ẹphe tũkowa daa ndatẹwo."
- 13 Ọwaa ozi, Ojejoje ziru onye nkfuchiru iya; mbù Jeremáya lẹ k'ẹhu
Nebukadineza, bù eze ndu Bábyilọnu, abya otso ndu Íjiputu ọgu.
- 14 "Raa iphe-a arara l'alị Íjiputu!
"Nggu echia ya ochi mkpu lẹ Migidọlu!
Chikwaa ya phũ ochi mkpu
lẹ Mémufisu yele Tapénesu:

- 'T'onyenonu vudokwa l'èke
 gbaru iya nù kwakòbe;
 kẹ l'iphe bụ iphe unu
 nweru bẹ ọgu abyaakwa emebyishi.'
- 15 ?Nanụ ẹge e meru bẹ agwa unu;
 mbụ Apisu ta dudu ike vudo?
 Iphe kparu iya nù bụ lẹ
 Ojejoje nwutsuru iya.
- 16 Ndibe unu ndu ophu
 ụkfu duru dū l'igwe;
 ẹphe adashia.
- 'Unu gbeshi t'ayi laphu
 azu lakfu ndu alị ayi;
 l'alị ẹke a mụru ayi.
 T'ayi gbalaaru ọgu-mbeke
 ndu emegbu ayi emegbu!'
- 17 Unu gụkwazi Fero,
 bụ eze ndu Íjiputu ẹpha; kuje iya:
 'O-kfu-ekfu-'eme-eme.
 Teke ọ ga eme iphe
 b'ọ paru haa; yọ laa kẹ mmanu.'
- 18 Ọwaa iphe Eze ono ekfu ndọ-ọ;
 mbụ onye ono, ẹpha iya bụ Ojejoje,
 bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike ono:
 Ọ -bụru-a lẹ ya nọ ndzụ
 ẹge ya nọ iya-a
 b'ọ nweru onye a-bya nù.
 Onye ono a-dụ l'ọ bụ
 Ugwu Tábo, kakọta ugwu ndu ọdo;
 mbụ l'ọ bụ ugwu Kamelu,
 ha l'eli karia eze ẹnyimu.
- 19 Unubẹ ndu Íjiputu;
 unu kwakọkwaa iphe
 unu e-gude laa alị ọdo.
 Ishi iya aburu lẹ Mémufisu
 e-mekochaa buru ochobo;
 ee-me iya; tọ dū onye ebu iya ebubu.
- 20 Íjiputu dū l'ọ bụ nwada eswi, ama ntumatu.
 Obenu l'òdzù, shi l'uzo
 isheli e-je anọdu etso iya tekenteke.
- 21 Ndu ẹphe butaru ebuta
 t'ẹphe bya aluaru ẹphe ọgu
 bẹ dū l'ọ bụ oke-eswi,
 daru ọkporokpo.
 Ẹphebedua aghakòbe gbalashia.
 Ẹphe ta dudu ike vudo;
 kẹle mbọku, ẹphe a-la l'iyi dakfutawaru ẹphe;
 mbụ teke aa-nụ ẹphe aphụ.
- 22 Ndu Íjiputu a-da ashi l'ọ bụ agwọ, agba ọso;
 kẹle ndu ọhogu ẹphe
 a-nọdu abyakfuta ẹphe ọgu kẹ nyibe-nyibe;
 mbụ gude ogbu-nkụ egbu

ephē l'ò bụ onye egbu oshi.

23 Oswa ephē l'ò ha bē ephē
a-sūpyashikota;
m'ò -ruhuru; o rutabe
iru-a.”

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono;
“Kē l'ephē ka igube l'igwe;
ophu 'agutadu ephē l'ogu.

24 Ndu Íjiputu bē ee-me iphe-iphē;
kpuru ephē ye ndu isheli l'eka.”

25 Ojejoje, bụ Okaribe-Kakota-Ike, bụ Nchileke kē ndu Ízurēlu sūru: “Lē ya abyakwa onu Amonu, bụ agwa ndu Tebesu aphū. Ya a-nukwaphu Fero aphū; mē ndu Íjiputu; mē agwa ephē; mēkpo ndu eze ephē; mē iphe bụ ndu tūru obu yeeru Fero.

26 Ya e-woru ephē ye l'eka ndu achọ ndzū ephē; mbū l'eka Nebukadineza, bụ eze ndu Bábyilonu; mē lē ndu ozi iya ephē. Ole; teke ee-metsuaru bē ee-bukwaru-a lē Íjiputu ege e shi buhawaru iya.” Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

27 “Unubē ndibe Jékopu,
bụ ndu ozi iya;
unu ba atsukwa egvu;
ophu obu 'awakwa unu awawa;
unubē ndu Ízurēlu!
Ya a-dzotakwa unu
l'alì eke, teru enya;
dzotakwaphu ndu
awa unu phē l'alì eke,
a kpuru ephē lē ndzū laa.
Unu e-mekochakwaa lata
bya eburu lē nchì-odoo;
unu ta achìhe obu l'eka;
to nwe onye abyakwadu
unu oye egvu odo.

28 Unubē ndibe Jékopu,
bụ ndu ozi iya; unu ba tsukwa egvu;
kele ya nōkwa swiru unu eswiru.”

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.
“Ya e-mebyishikota iphe bụ mbakeshi ono,
ya chīru unu tūkashia ono.
Obenu lē ya te emebyishidu unubēdua.

Oo àhùhù bē ya a-hù unu;
t'unu shi iya maru iphe.
Ya ta ahakwanu unu
kē ba àhù unu àhùhù lē phuu.”

47

Ozi ehu ndu Filisutayinu

1 Owaa bụ iphe Ojejoje ziru Jeremáya lē kē okfu ehu ndu Filisutayinu;
tēmanu bē Fero byaderu bya etso ndu Gáza ogu.

2 Owaa iphe Ojejoje ekfu:
“Unu lewaru ege mini shi l'uzo

isheli l'abya kulakula.
 Oo-mekochaa b̄uru
 utso l'abya kulakula.
 Oo-tso-kputa alì;
 m̄e iphe b̄u iphe ñokota iya n̄u;
 tsopyabe mkpukpu;
 m̄e onyemonye obule, bu iya n̄u.
 Ndu ono e-chi mkpu;
 iphe b̄u ndu bu l'alì ono at̄ua ụzu-ẹkwa.

- ³ Mb̄u l'ephe -n̄ulephu
 igidi-okpa ñya ephe;
 bya an̄ua ụzu ugbo-ñya ndu ohogu ephe;
 yēle kwokiri kwokiri,
 okpa ugbo-ñya ephe ono eme
 b̄e ndu b̄u nna te elehedu
 ẹn̄ya l'az̄u k'oheta unwegirima ephe.
 Ẹka a-t̄ulashihu ephe.
- ⁴ L'oge ruakwaru teke
 ee-mebyishikota ndu
 Filisutayinu l'ephe.
 Ee-me t̄e nwa ndu ophu
 phoduru n̄u, b̄u ndu gega
 eyeru ndu Táya; m̄e ndu Sayidonu ẹka ch̄ihu;
 kēle Ojejoje abyaakwa
 omebyishi ndu Filisutayinu;
 mb̄u nwa ndu phoduru n̄u
 l̄e ndu alì Kafuto.
- ⁵ Ndu Gáza kpushiwaru ishi-aph̄u;
 ndu Ashikelonu;
 b'a lawaru l'iyi.
 Sua; unub̄e nwa ndu ophu
 phoduru l̄e ndu Enaku;
 ?unu e-yejash̄ikpoo onwunu
 ẹge-a jeye teke ole?
- ⁶ Nḡgube ogu-mbeke Ojejoje;
 ?b̄u teke ole; b̄e ñi-t̄uta ume?
 Kab̄enu m̄iru onwongu yee l'obo!
 T̄ut̄anu ume; ñodu nwangij̄inḡiji!
- ⁷ Olobu; ?nan̄u ẹge oo-shi ñodu nwandoo
 l'ẹke unu elewaa ẹn̄ya l̄e
 Ojejoje t̄uwaru iya ōtu ekemu
 t'e je al̄ua ndu Ashikelonu
 yēle ndu iku eze ẹn̄yimu?
 O b̄u ẹge ono b'o kfuwaru l'oo-du."

48

Ozi ẹhu ndu Móabu

- ¹ A -bya l'okfu ẹhu ndu Móabu; owaa iphe Ojejoje, b̄u Okaribe-Kak̄ota-
 Ike; mb̄u Nchileke k̄e ndu Ízurelu k̄furu:
 T̄e aph̄u tsokwa Nebo;
 k̄e l'e meru iya; ȳo b̄uru k̄purupyata.
 Ndu Kiriyaatayimu;
 b'e meru iphe-iph̄ere;

bya akpua ephe le ndzu.
 A-gbabe-a-dzuru;
 b'e mewaru iphe-iphere nu;
 gwee ya egwegwe.

2 E ta ajahedu ndu Móabu ajaja.

O bu le Heshibonu;
 b'a ndu chiaru ephe ejo idzu:
 t'ephe mee t'ephe chihu.
 Unubedua kwaphu;
 unube ndu Madumenu;
 be ee-mekochaa laa l'iyi.
 O bu ogu e-mekochaachia unu ejo oso.

3 Unu ngabekpoduaphu nchi
 nua mkpu, eechi le Horonayimu;
 mkpu oke iphe-ehuka;
 me mkpaka.

4 Ndu Móabu b'e mebyishiwaru.
 Ngabeduduphu nchi lekwa,
 unwegirima ephe ara.

5 Ephe a-wuru laa l'uzo iya ke Luhiti;
 l'akwa ntumatu eje atugbu.
 Le mgbazita uzo iya ke
 Horonayimu b'a nuru
 mkpu, eechi ke iphe ono, lakotaru l'iyi ono.

6 Unu gbalaa! Unu gbaa oso ndzu unu!
 Unu gbaa l'o bu nkakfu-igara echi-egu!

7 Keshinu unu kporu obu ye
 l'iphe unu aduje ike mee;
 mee l'eku unu
 be aa-kpufukwaa unubedua le ndzu.
 Agwa unu; mbu Kemoshu;
 be aa-kpukwaphu le ndzu;
 ye le ndu achijeru Nchileke eja,
 agwaje iya nu; me ndu ishi iya.

8 Ndu mgbugbu-madzu a-bya
 l'iphe bu mkpukpu nonu;
 ophu o nwedu m'oo
 mkpukpu lanu, a-nahu nu.
 Iphe bu nsuda a-buru kpurupyata.
 Iphe bu obosara ali aburu iyi.

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

9 T'a chooru ndu Móabu ebà;
 k'ophu ephe e-phelihu phedu.
 Iphe bu mkpukpu,
 no le Móabu be egbara a-kfu.
 E to dudu m'oo onye lanu, e-bu iya nu.

10 Onye a turu onu b'o bu;
 mbu onye gude eregede ejeru Ojejoje ozil!
 Onye a turu onu b'o bu;
 mbu onye te gudedu nkogo iya l'egbu ochi!

11 Keshinukpo be ndu Móabu
 nokpelephu; tusaru ehu
 l'o bu ohu-mee, doru l'ite.

Ophu a wu-phedu iya awu-phe l'ite;
 ké l'è ta akpùbua ephe lè ndzù laa alì ọdo.
 Ọo ya meru iphe ọtso-ena
 ya òkwadu ege ọodu;
 ọphu mkpọ iya 'eshibuhudu eshibuhu.

- 12 Ọwaa iphe Ojejoje ekfu:
 L'oge abyakwa teke ya e-ye
 ndu awu-phe mee l'ite.
 Ephe a-wufuta ndu Móabu
 l'ite ono, ephe ọoru ono;
 woru ite ono, o shi ọoru ono kùkposhia.
- 13 Ono bu teke iphere agwa,
 bu Kemoshu e-gude ndu Móabu;
 ege ono, iphere agwa Bételu
 guderu ndu Ízurèlu;
 ké l'ephe shi chiru obu
 tukobe iya ono.
- 14 “?Nanu ege unu e-shi sù
 l'unu bu mkparawa;
 l'unu bu ndu ike-ka-l'ogu?”
- 15 Onye abya ogbufu Móabu
 yele mkpukpu, nọgbaa ya nù;
 bẹ nọkwaa anọno.
 Unwoke ephe, bu ndu
 ọphu gbaru mkparawa;
 bẹ ee-gbu ege eegbuje anu.”
 Ọo mbedua bu Eze;
 mbu Ojejoje, buru
 Okaribe-Kakota-Ike ono.
- 16 Teke ndu Móabu a-la l'iyi duakwa ntse.
 Eze iphe-ehuka a-dakfukwa ephe egwegwa.
- 17 Unu rakwaa ekwa ephe;
 unube ndu unu l'ephe bu obutobu!
 Mbu unube ndu maru epha ephe.
 Unu su ephe:
 “?T'e lewaru ege obodo ono,
 shihuru ike ono meru echikahu;
 t'e lewaru ege ugvu iya ono ghoru ako-ife.”
- 18 Unube ndu bu lè Dìbọnu;
 unu shinu l'onodu
 oke amadu ono, unu nọ ono nyizita
 bya anodu l'alì, du kkpọro-kkpọro;
 kele onye gbufuru ndu
 Móabu e-gbufukwaphu unu;
 mbu gwepyakota mkpukpu
 unu ono, a kpushitsuaru ike ono.
- 19 Unube ndu Árowa;
 unu vudokpoduaphu l'iku esu-uzo lee enya!
 Unu jia unwoke;
 me unwanyi, agbala agbala.
 Unu jia ephe iphe meru nu.
- 20 Ndu Móabu b'e meekwaru iphe-iphere kpua;
 ké l'ephe gvakwaru.

Unu raa ẹkwa anwùhu; rashia ya ike!

Unu raa ya arara lẹ

Enyimu Amónu lẹ Móabu;

b'e mebyishiwaru!

21 Ndu bu l'ali, daburu adaburu;

bẹ ikpe gudeekwaru;

mbu ndu Holonu;

ndu Jahuza; ndu Mefatu;

22 ndu Dibonu; ndu Nebo;

ndu Bétu-Dibulatayimu;

23 ndu Kiriayatayimu;

ndu Bétu-Gamulu;

ndu Bétu-Meyonu;

24 ndu Keriyotu; ndu Bọzura.

O dakfukotakwaruphu

mkpukpu lẹ mkpukpu ndu Móabu l'ẹphe ha:

ndu ophu bu l'ẹke teru enya;

mẹ ndu ophu bu l'ẹke du ntse.

25 Ike ndu Móabu bẹ e chikwashiakwaru;

mbu chikwoshiwa iya ẹka.

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

26 "Unu chee ya mée; k'ophu oo-gude iya;

kẹ l'ọo Ojejoje bẹ o ngeru okpa l'ishi.

Tẹ ndu Móabu watanu ori ẹgbo, ẹphe gbọru;

t'ẹphe buru iphe ee-gude agba mgbonu.

27 Ndu Móabu shi egudeje ndu

Ízurelu l'agba mgbonu?

?E guderu ndu Ízurelu l'ẹke ẹphe ezi oshi ọo;

meru iphe e shi egudeje

ẹphe ekwe nda-werere;

teke unu ekfu okfu ẹhu ẹphe?

28 Unubẹ ndu Móabu!

Unu hatsua mkpukpu unu

je eburu l'iku iku agbara-mkpuma;

Unu je adu l'ọ bu

kparakobe, bu l'onu ogba;

bẹ okpaje ẹkfuna iya!

29 Ẹphe nuakwaru ẹge ndu

Móabu gude l'ekube onwẹphe.

Mbu l'ẹphe kunukaru

onwẹphe; tsenuka etsetse.

Ekuku, ẹphe eku onwẹphe;

mẹ etsetse, ẹphe;

mẹ ẹge ẹphe shi apali

onwẹphe eli kabekwa tsobe iya etsobe.

30 Ya makwarua ẹge ẹphe

e-kutabe onwẹphe;

ọle ekuku ono bukwanu iphe mmanu."

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono:

31 Oo ya meru iphe ya akwa ẹkwa ndu Móabu.

Mbu l'ọo ndu Móabu l'ẹphe

ha bẹ ya l'ara ẹkwa ẹphe;

l'agụ aphụ ndu Kíru-Harẹsetu.

- 32 Ya kakwa ọra ẹkwa unube ndu Sibuma;
mẹ l'ẹge ya ara ẹkwa ndu Jaza.
Unu jaru ajaja; k'ophu ẹkali
unu rutsuaru eze ẹnyimu;
mbụ jerutsua Eze Ẹnyimu Jáza.
Ọ bụ l'e mebyishiwaru
akpuru iphe unu meberu emebe.

- 33 E wofuwaru ẹhu-otso-ena;
mẹ ome ẹmirima l'egu
oshi-omi ndu Móabu;
mẹ l'alị ẹphe.
Mee bẹ ya mewaru t'ẹ ba
akutajehe l'ẹke aakuje mee.
Ophu o nwehedu onye
atujekwadu ẹvu-mee teke aaku iya.
A marua l'aanoduje anụ
olu madzụ l'ẹke ono;
ọle ẹ tọ bụkwanu olu onye atụ ẹvu

- 34 Mkpu olu-ẹkwa ẹphe
tụkookwa ẹkemeke ọbule rukota.
E shi lẹ Hẹshibonu chikọta mkpu ọbu;
je akpaa lẹ Eleyale;
mẹ Jahazu.
E shi lẹ Zówa chia ya jeye
lẹ Horonayimu;
mẹ Ẹgulatu-Shelishiya;
kele mini tashihukotaru
je akpaa lẹ Nimirimu.

- 35 L'alị ndu Móabu;
bẹ ya e-me t'a gwabuhu
iphe l'enya ẹke, aagwajẹ iphe;
mee t'ẹ ba kpojehe insensu
ọku nụ agwa ẹphe.

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

- 36 "Ya ara ẹkwa ndu Móabu;
l'agụkwaphu aphụ ndu Kíru-Harẹsetu.
Aphụ, ya agụ dū l'ọ bụ ẹke
aaku ikpa anwuhu;
ke l'iphe bụ iphe ẹphe nwejeru gvụwaru.

- 37 Onyemonye ọbule
kpushikotaru ishi;
kpushikota ẹji-agba;
vukotaru ọnya-mma;
bya ewekotaru uwe-aphụ l'ukfu.

- 38 Iphe adakota l'iphe bụ ufu,
nọkota l'alị Móabu;
mẹ l'edukfu l'edukfu ẹphe;
ta dukwa iphe ọdo, gbahaa ụzu-ẹkwa;
kele ya tsukposhiwaru ndu
Móabu l'ọ bụ ite-mee,
ẹ-te nwedu ọnye chọru iya nụ."

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

- 39 “Ndu Móabu b'a
 tũkashiwaru nanũ nanu!
 Ọ bũ uzu-ẹkwa l'ada wówowo ẹge ono;
 iphere jiru ẹphe ifu!
 Ndu Móabu buakwa iphe
 e gude agba mgbonu.
 Iphe bũ ndu nọ ẹphe ntse;
 bẹ ọonyi ishi ẹdzu.”
- 40 Owaa iphe Ojejoje ekfu:
 “Unu leduduphu!
 Ugo ephekwa l'ephezita ephezita;
 woru ébà iya gbasaa l'alì ndu Móabu.
- 41 Mkpukpu, nọgbaa ya nũ;
 bẹ aa-lutatsua l'ogu;
 natatsua ẹphe ọlọ,
 ẹphe edomije onwẹphe.
 Lẹ mbọku ono; bẹ ndu soja
 ndu Móabu a-nọdu awa obu
 l'ọ bũ nwanyi, ime eme.
- 42 Ndu Móabu l'ẹphe ha;
 bẹ ee-mebyishi;
 kẹ l'ẹphe dzọru Ojejoje ọkpa l'ishi.
- 43 N-yemegvu; iduma iduma;
 mẹ ọnya, a gbashiru unu;
 bẹ nọgbakwa l'echeru unu;
 unubẹ ndu Móabu!
- Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.
- 44 “Onye nahuru n-yemegvu;
 yọ dalahũ l'iduma.
 Onye nyifutaru l'iduma;
 ọnya anmata iya;
 kẹ l'ono bũ iphe ya e-gude
 byakfuta ndu Móabu
 mẹ ògè teke ya a-hũ ẹphe àhũhũ -rulephu.”
- Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.
- 45 “Ndu agba ọso ọgu l'ala
 Héshibonu ta mahẹdu iphe ẹphe e-me;
 kele Héshibonu bẹ oku etsu;
 Mbũ o-nwu phuruphuru
 oku, etsu l'ime Sihonu.
 Yo tũko iphe bũ alì ndu
 Móabu tsukota l'ọ ha;
 mbũ tsukota ọkpũ-ishi ndu ono,
 shi bũru ndu ẹnya-dũ-l'ọgu ono.
- 46 Nshọo unubẹ ndu Móabu!
 Unubẹ ndu ono,
 shi agwa Kemọshu ono;
 b'e mebyishiakwaru.
 Ụnwu unu l'ẹphe ha:
 unwoke l'ụnwanyi b'a kpukotawaru
 lẹ ndzũ laa alì ọdo.
- 47 Ọlẹ ya e-mekochaa dophu
 ndu Móabu azũ l'ọnodu ẹphe

l'oge, dụ l'ifu."
Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.
Ono abụru ikpe, e kperu ndu Móabu.

49

Ozi ẹhu ndu Amọnu

¹ A -bya l'okfu ẹhu ndu Amọnu;
ọwaa bụ iphe ookfu;
mbụ Ojejoje:

“?Ọ bụ lẹ Ízurẹlu te nwedu
unwegirima unwoke tọo?
?To nwedu onye
e-ri iphe iya tọo?
?Nanụ ẹge e meru;
Mólẹku egbe nata alị ndu Gádu;
yọ bụru òkè-iphe iya?
?Nanụ ẹge e meru;
ndibe iya abụru lẹ
mkpụkpu iya bẹ ẹphe bugbaa?”

² Obenu l'oge abya-a
teke ya e-me tẹ ndu Rába,
nọ l'alị ndu Amọnu nua mkpu ọgu.
O -rua mbọku ono bẹ Rába a-bụru ikpọzu.
Ụnwu mkpụkpu, nọ-pheru
iya mgburumgburu etsufukọta l'ọku.
Ọo teke ono bẹ ndu Ízurẹlu
a-chifu ndu shi chifu ẹphebedua.
Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

³ Unu tụa uzu-ekwa;
unubẹ ndu Hëshibonu;
kẹle mkpụkpu Eyayi;
b'e mebyishiakwaru!
Unu chishikwaa mkpu ike;
unubẹ ndu bu lẹ Rába!
Unu yee uwe-aphụ; gụa aphụ.
Unu daa gbigbigbi;
gbaru shia ọwaa;
gbaru shia ọphu;
lẹ mgboromgboro
upho-mkpuma mkpụkpu unu;
kẹle Mólẹku bẹ aa-kpụkwa
lẹ ndzụ laa alị ọdo;
yẹle ndu achijeru Nchileke ẹja,
agwajẹ iya nụ; mẹ ndu ishi iya.

⁴ ?Nanụ ẹge e meru;
unu egude nsụda nsụda alị unu
l'eku onwunu;
mbụ unubẹ ndu,
ẹ te gudedu ire ẹphe ẹka;
mbụ unubẹ ndu tūru obu
ye l'ẹku unu; l'asashị;

l'ẹ to nwedu onye abya
unu otso ọgu.

5 Ya e-gude ndu bupheru unu mgburumgburu
wata unu oye egvu.
L'unu ha l'onye l'onye bẹ aa-chifu achifu;
ọphu ọ dudu onye
a-chi-phuta ndu gbalawaru nụ azụ.

Ono kwa iphe Nnajiufu ekfu ndono; mbụ Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike.

6 “Ọle ya e-mekochaa dophu
ndu Amonu azụ l'ọnodu ẹphe.”
Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

Ozi ẹhu ndu Ẹdọmu

7 A -bya l'okfu ẹhu ndu Ẹdọmu; ọwaa kwa iphe ookfu; mbụ Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike kfurū:

“?T'o nwehekpodua mmamiphe,
phoduru nū lẹ Témanu tọo?
Ọkpobe idzu;
?ọ gvụwaru l'ẹka ndu maru
oye ọnu l'okfu tọo?
Mmamiphe ẹphe:
?o rehuwaru erehu tọo?

8 Unubẹ ndu bu lẹ Dedanu;
unu ghakobe gbalaa!
Unu gbalaa je edomia
onwunu l'ime ẹnu;
kele ya gudekwa iyi
l'abyakfuta ndu eri Ịso
teke ya a-bya ẹphe ọnu aphụ-a.

9 Ndu awọ akpuru vayinu byakfuta ngu;
?ẹphe ta awọ-phododuru ngu tọo?
Ndu iphura -bya nke ngu l'enyashi;
?tọ bụdu iphe dū ẹphe
mma bẹ ẹphe e-wota?

10 Obenu lẹ ndu eri Ịso;
bẹ ya gbabewaru ọtu.
Ẹke ono, ẹphe shi edomishije
onwẹphe ono bẹ ya
kpuhawaru ghebe ọnu;
k'ọphu ẹphe te
edomikotahedu onwẹphe.
Unwegirima ẹphe;
mẹ ndu abubu ẹphe;
mẹ obutobu ẹphe lakotaakwaru l'iyi.
Ẹphebedua achihukwaphu.

11 Unu haaru iya unwu unu
ndu ọphu a tọru ogbe;
ya e-letaa ẹphe ẹnya.
T'unyomu unu ndu ọphu
maa tufuru chiru ụkfu kwẹe ya!”

12 “Ọ -buri lẹ ndu ẹ-te nwedu iphe ẹphe meru b'a hùrù àhùhù; ?bụ
ngunu a-kpata t'a haa unu t'ẹ b'a àhù unu àhùhù? Ẹ taa hakwa unu t'ẹ ba
nụ unu aphụ. Unu tafutaje aphuphu, gbaru unu;

13 ké l'agha; ya gudeekwa onwiya ria nte lẹ mkpukpu Bọzura e-mekochaa bụrụ ikpọzu; bụrụ iphe aakpọ-yiru ukuvu. Mbụ l'egbara a-kfụ iya; yọ bụrụ iphe eegude akọ l'ọnu. Iphe bụ mkpukpu, nọkota l'alị ndu Édọmu a-bukotaru ikpọzu gbururu jeye lẹ gbururu. Ono kwa iphe yẹbe Ojejoje kfuru ndono."

14 Ya nukwaru ozi,

Ojejoje ziru.

Onye ozi bẹ e ziru t'o jekfu

iphe bụ mbakeshi;

je asụ ẹphe t'ẹphe dzukobekwa

onwẹphe byaru ndu Édọmu ọgu;

mbụ t'ẹphe gbalihukwa jeshia ọgu!

15 Kele ya mewaru; unu aha

nwanshi l'iphe bụ mbakeshi;

ọphu ọ dudu iphe ndiphe guberu unu.

16 Ọ kwa egvu, unu shi eyeje ndu ọdo;

yẹle ekuku, unu eku

onwunu bẹ duphuru unu;

mbụ unubẹ ndu ono,

bu l'ime ọgba-mkpuma ono;

onye bu l'ẹke ugwu kakọta l'eli.

Ẹ tọ dukwa m'ọ -ruhuru;

unu je akpaa ẹkfuna unu

l'ephekerephe ephekerephe l'ọ bu ugo;

bẹ ya e-shikwa l'ẹke ono mee tẹ unu daa.

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

17 "Ndu Édọmu

e-mekochakwaa bụrụ iphe aakpọ-yiru ukuvu.

Iphe bụ ndu swetaru ẹke ono;

bẹ ishi anyị ẹdzu.

Ẹphe egude ẹphe gbalahaa mgbonu.

Ishi iya aburu eze

iphe-ẹhuka ono, a-dakfu ẹphe ono.

18 Ọo ẹge ono, e mebyishiru

Sódomu mẹ Gómóra;

bya emebyishia mkpukpu

ndu ọphu, nọ-pheru iya

mgburumgburu ono.

Ono kwa ẹge ẹ tọ dudu

onye e-bu l'alị ndu Édọmu;

ọphu ọ dudu onye a-kwata iya ufu."

Ono kwa iphe yẹbe Ojejoje kfuru ndono.

19 "Ọ kwa ẹge agu shi l'ọswa,

nọ l'iku Ẹnyimu Jódanu kwofuta;

bya etsoru aturu, dọru

l'ọdu-aturu, nri dọ nshinu

bukwaphu ẹge ya e-kwo

gburumu je atụ ndu Édọmu l'ụkfu;

chifu ẹphe l'alị iya.

?Bụ onye bẹ ya fọtaru

t'ọ bụrụ onye ya a-tụ ẹka t'ọ mee iphe ono?

?Bụ onye dị ẹge ya dị?
 ?Bụ onye a-dị ike ọkọ ya ikpe?
 ?Bụ onye bụ onye eche aturu, a-dị ike kfu ru tẹ yele ya mee?"

20 Oo ya bụ; t'unu nkwaa iphe
 Ojejeje chi-buwaru le ya e-me ndu Edomu;
 mbu iphe o chiru le ya e-me
 ndu bu le Temanu.
 E to dudu iphe a-kposhi
 te b'a kputa unwu ephe kpu fu;
 O bu iphe a-dị unwu ephe ono biribiri.

21 Teke Edomu a-da be ukporo
 iya anmajikwa mgboko anmaji.
 Ekwa, ephe a-nodu ara;
 be aa-nodu le Eze Enyimu Uswe anu.

22 Unu lenu!
 Ndu etso Bozura ogo a-bya l'o bu
 egbe-nwoku; gbasaa ebà ya agbasa.
 Mboku ono be obu
 a-yoshihu ndu soja Edomu
 l'o bu nwanyi, ime eme.

Ozi ọhụ Damasukosu

23 A -bya l'okfu ọhụ ndu Damasukosu;
 "Ndu Hámatsu yele ndu
 Apadu b'e kpuakwaru ifu le ntụ;
 ke l'ephe nwaru ejo nzi.
 Meji tofuwaru ephe.
 Okpoma akfuwa ephe
 gbudugbudu l'o bu eze enyimu,
 a swongaru aswonga.

24 Ndu Damasukosu;
 be ọka kushihuwaru.
 Ephe ghakobekwaru;
 l'agbalawa agbala.
 Meji tofuakwaru ephe.
 Ejo iphe-ehuka
 egudeshiwa ephe l'o bu nwanyi, ime eme.

25 ?Nanu ẹge e meru;
 b'e gbe gwobe mkpukpu ono,
 a maru amaru ono?
 Mbu mkpukpu ono,
 ama mma ono?

26 Oo ya bu l'unwu-okorobyia ephe;
 be aa-nodu egbushi l'echi mbaduzo.
 Ndu soja ephe l'ephe ha;
 be a-gvu nu mboku ono.

Ono iphe yebe Ojejeje, bu Okaribe-Kakota-Ike ekfu ndono.

27 "Ya a-tu oku l'upho-mkpuma Damasukosu;
 yo tsua ufu-eze ndu Benú-Hadadu
 kpuru kpushia ike."

Ozi ọhụ Kéda yele Házo

28 A -bya l'okfu ẹhu ndu Kéda yẹle alì-eze ndu Házo, bụ ọphu Nebukadineza, bụ eze ndu Bábyilonu lụ-kputaru; ọwaa kwa iphe o kfuru; mbụ Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike:

“Unu zelihi tsoo ndu Kéda ọgu;
unu emebyishia ndu shi ụzo ẹnyanwu-ahata!

29 Ụlo-ékwà ẹphe;
jeye l'iphe bụ elu ẹphe l'ọ ha;
bẹ unu e-rutakota.
Ekwa, ẹphe egudeje gechia
ulo-ékwà ẹphe; mẹ iphe bụ
iphe ẹphe nweru enweru;
jeyekpo l'inya-ivu ẹphe
bẹ aa-chitakota.
Ndiphe a-nọdu echi mkpu l'ekpu ẹphe:
'Lẹ umuruku amụkwa l'ekemeke.'

30 Ọwaa iphe Ojejoje ekfu:
Unu ghalakwaa agbala; unubẹ ndu Házo.
Unu jekwa je edomishia
onwunu l'ime ime ọgba;
kẹle Nebukadineza,
bụ eze ndu Bábyilonu chiakwaru
unu ejọ idzu;
kpebuwaa iphe ya e-me ẹphe; sụ:

31 t'ẹphe wụ-lihi je etso
ndu mba ono, túsaru ẹhu ono ọgu;
mbụ mba ono, ẹ-ta adụdu
onye ẹphe atsu egvu ono;
ẹphe tẹ nweđu ọguzo;
m'ọ bụ ụpho-igwe ono;
mbụ ndu ono bulephu jaherengu ono.”

32 Inya-kamẹlu ẹphe;
bẹ aa-kwa l'okwata.
Elu ẹphe; bẹ aa-lutakwaphu l'ọgu.
Iphe bụ ọha, bu ote-ẹnya;
bẹ ya a-tukashi nanụ nanụ.
Ya e-shi l'ụzo, dụ iche iche
mee tẹ oke iphe-ẹhuka dakfuta ẹphe.

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

33 “Mkpukpu Házo
l'e-mekochaa bụru
ẹke nkuta-ọswa a-dọjeru;
kẹ l'ẹgbara a-kfụ iya gburruru jeye.
Ẹ tọ dudu onye e-bu l'ẹke ono;
to nwe nwoke, eje iya okwata ufu.”

Ozi ẹhu ndu Élamu

34 Ọwaa iphe Ojejoje kfuru Jeremáya onye nkfuchiru l'okfu ẹhu ndu Élamu. Teke o kfuru iya ẹya bụ lẹ ntso-l'ọhu teke Zedekaya wataru ọbu eze ndu Júda.

35 Ojejoje,
bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike asụ
t'ẹphe lekwa; lẹ ya
e-gbukwa iphe bụ ndu

agbajeru ndu Élamu akfù;
bù iya bù ndu ono, bù ike ephe ono.

36 Ya e-me tẹ phẹrẹphere,
shigbaa ẹke, dù iche iche
bya ephee lẹ Élamu.
Ya a-chiko ephe tũkashia
l'ẹke, dù iche iche;
k'ọphu ẹ-tọ dudu
ẹke ndu Élamu
ẹ-ta agbatsudua ọso ọgu laa.

37 Ya a-tũkashi ndu Élamu
nanu nanu l'ifu ndu ohogu
ephe; mbu l'ifu ndu acho ishi ephe.
Ya e-me t'iphe du eji dakfu ephe;
shi iya tu-koshi ephe
oke ẹhu-eghughu iya.

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.
Ya e-me t'e gude
ogu-mbeke l'achi ephe
jeye teke ya e-me t'ephe ba nọhe.

38 Ya e-je egvube aba-eze iya
bù l'alì ndu Élamu;
mebyishia ndu eze ephe;
mẹ ndu bù ishi ephe.

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

39 Ọle ya e-mekochaa dophu
ndu Élamu azu l'onodu ephe;
m'o rulephu l'oge l'ifu.

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

50

Ozi ẹhu ndu Bábyilonu

¹ Ọwaa ozi, Ojejoje shi l'ẹka Jeremáya, bù onye nkfuchiru iya zia l'okfu
ẹhu ndu Bábyilonu; mẹ l'alì ephe.

² "Unu raa ya arara radzuru
iya iphe bù mbakeshi
t'a nukota iya!
Unu palia ẹkwa-ọhubama;
raa ya t'a nu-dzuru iya!
T'ẹ b'ọ dukwa iphe unu
a-ha l'azu.

Iphe unu a-nodu ekfu bù:

'Lẹ ndu Bábyilonu
b'a kpukwaru lẹ ndzu.
Belu b'e mekwaru iphe-iphere.
Ọphu bù Maruduku;
b'e mewaru egvu ye l'ẹhu.
Nte ephe b'e meekwaru iphe-iphere;
bya emewaru egvu ye
iphe bù iphe ono,
a kpuru akpukpu ono l'ẹhu.'

- ³ Ndu mba, shi l'uzo isheli
byawaru ndu Bábyilonu oḡu.
Oo-me ali eḡhe t'eḡbara kḡua ya;
oḡhu o dudu onye ebu iya nu;
madzu meḡpo anumanu
a-tuko shi iya gbalashia."
- ⁴ "O -rua mboku ono;
be ndu Izurelu yeḡe ndu Júda a-tugbabe;
gude enya-mini je aḡho
Ojejoje, bu Nchileke eḡhe.
Ono iḡhe Ojejoje ekfu ndono:
- ⁵ "Eḡhe a-ji aji uzo,
e shi eje Ugwu Záyonu;
tugbua; shia uzo iya onanu.
Eḡhe a-bya; eḡhe le
Ojejoje atugba buru nanu
l'oḡba-ndzu ojejoje,
e ta byadu bya azaha azaha!
- ⁶ Ndibe iya du l'o bu aturu, tufahuru etufahu.
Yo buru ndu eche eḡhe;
be dusweru eḡhe uzo;
bya emee eḡhe;
eḡhe aghalaha
ngvudangvu l'eli ugwu.
Eḡhe etsoru ugwu ugwu l'aghaphe;
zahaa eke, eḡhe anoduje atuta ume.
- ⁷ Iḡhe bu ndu phuru eḡhe ripyaberu eḡhe.
Ndu ohogu eḡhe asu:
L'ikpe ta nmakwa eḡhe;
ke l'eḡhe mesweru Ojejoje,
bu okpobe onye nche eḡhe;
mbu Ojejoje, bu onye nna
eḡhe oche phe turu obu yeru.
- ⁸ Unube ndu Izurelu;
unu gbafukwa le Bábyilonu!
Unu lufulekwaphu l'ali
Bábyilonu kpmukpamu!
Unu dulekwaphu l'o bu
mkpi, l'edu igweligwe egbu ndu oḡhu.
- ⁹ Ishi iya aburu le ya a-kpali igweligwe mba,
shihuru ike; t'eḡhe tugbabe eka
bya etso Bábyilonu oḡu.
O bu l'uzo isheli be ya
e-shi;
bya edokaa onweḡhe; kwaberu iya.
O bu eke ono be eḡhe e-shi bya alu-gbua ya.
Ndu ono bu eḡhe bu ishi le ke akfu;
nk'eḡhe mbu akfu bu o-je-ta-gba-eka.
- ¹⁰ Oo ya bu le ndu Bábyilonu;
be aa-kwa l'okwata.
Ndu a-kwa iya l'okwata obu
te nweḡdu iḡhe eḡhe, eḡhe a-ha."
Ono iḡhe Ojejoje ekfu ndono.

- 11 “A makwaru-a l'unu ete ɛswa;
 ɛhu l'atsɔ unu ɛna;
 mbu unube ndu ono,
 vɔkaru òkè-iphe iya ono.
 A makwaru-a l'unu
 adzɔ gidimu gidimu l'ò bu nweswi,
 adzɔshi witu;
 l'ara l'ò bu oke inya.
- 12 Obenu l'eze obodo unu;
 be iphere e-mekochaa mee.
 Mbu le Bábyilonu;
 be ifu e-mekochaa kpua le ntɔ.
 Oo-mekochaa buru iya;
 be ɛnya a-katsua alala l'iphe bu mbakeshi.
 Ọo-buru echi-egu buru
 mgbegu l'alì-òkponku; buru alì-eveve.
- 13 Keshinu ɛhu eghu yebe
 Ojejoje eghughu b'e tee buhedu
 le Bábyilonu ọdo.
 Ọ buchia ochobo;
 be aa-togbo iya;
 k'ophu ọo-nyì iphe bu
 onye, swetaru l'alì ndu Bábyilonu ɛdzu;
 ɛphe egude iya gbalahaa mgbonu.
 Iphe a-kpa iya nɔ aburu
 ɛge e mebyishitaru iphe ndu ono.
- 14 Unube ndu agbaje akfu l'unu ha;
 unu kpoo onwunu;
 nọ-phee Bábyilonu mgburumgburu;
 Unu wata iya ọgba akfu ono;
 T'ɛ b'ọ dukwa ọnu-akfu
 unu m'ọo nanu,
 unu a-gbaphodo agbaphodo;
 ke l'ọo Ojejoje b'o meru iphe du ɛji!
- 15 Unu chia mkpu-ọgu kpua
 obodo ono ɛka ẹbo-ẹbo!
 Bábyilonu; be ike gvɔakwaru;
 ɔlo-ngge iya adashiwa!
 Ụpho-mkpuma, e gude
 kpuphee ya mgburumgburu;
 b'e tsukposhiwaru!
 Keshinu ọ bu emelata;
 be Ojejoje emelata iya;
 unu melata iya iphe o shi emeje!
 Unu mee ya iphe o shi emeje ndu ọdo!
- 16 Unu be ekwekwa t'o nweru
 iphe ee-mebe emebe le Bábyilonu;
 ọphu unu 'ekwekwa t'o
 nweru iphe ɛphe a-kpata akpata.
 Iphe bu ndu, shi eshishi, bu l'alì ono
 e-gude ọtsu egvu ndu soja ono gbalaa;
 lashia ɛke ɛphe shi.
- 17 Ízurelu dukwa l'ò bu aturu,

agu chikashiru achikashi.
 O bu eze ndu Asiriya;
 be vuru uzu bya alupyaa ephe.
 Eze ke ndu Babylonu,
 bu iya Nebukadineza abya
 egwepyaa okpu ephe.”

18 Keshinu o bu ege o du ndono; owaa iphe Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike; mbu Nchileke ke ndu Izurelu ekfu:
 O suru: “Le ya a-nu eze ndu Babylonu;
 me ndu ali iya l'ephe ha aphu;
 ege ono, ya nuru iya eze ndu Asiriya ono.

19 Obenu le ndu Izurelu;
 be ya e-duphutaazu l'ali-oma iya.
 Ephe abya erilahaa nri,
 a kotaru le Ugwu Kamelu;
 me l'ali Bashanu odo;
 mbu shi le nri,
 a kotaru le ugwu ugwu ifuremu;
 ye le ali Giledu; rijilahaa ephe.”

20 O -rulephu mboku ono;
 l'oge teke ono gedegede
 be ee-lekpoo enya t'a maru;
 m'o nweru eke ikpe nmaru ndu Izurelu;
 ole e to dudu ophu aacho-vu.
 Aa-vo iphe du eji ndu Juda nta; voo ya imo;
 ole e to dudu ophu a phu.
 Ishi iya aburu le nwa ndu ono,
 ya meru t'ephe phodu ono;
 be ya a-guru nvu.

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

21 Owaa iphe Ojejoje ekfu:
 Unu je ugu le Meratayimu; Pekodu!
 Unu chia ephe; gbufu ephe!
 Unu mekota iphemiphe obule,
 ya suru unu te unu mee!

22 Ephe-ugu aphwakwa l'ali ono;
 mbu ephe kpurupyata, du egvu.

23 Babylonu gweru iphe,
 bu mbakeshi ogwe uri.
 Nta-a; be egbara kfuwaru le Babylonu!

24 Ya gbareru ngu onya
 nggube Babylonu;
 to doo ngu enya.
 Nta-a; b'o nmawaru ngu;
 ke l'oo Ojejoje be iitso ugu.

25 Ojejoje guhaakwaru ulo-eku iya ghebe onu;
 bya atuko ngwa-ugu ke
 oke ehu-eghughu iya chishia;
 kele Nnajiufu, bu Ojejoje;
 bya aburu
 Okaribe-Kakota-Ike
 nwekwaru iphe oobyia

ememe lẹ Bábyilọnu.

26 Unu shi ẹke teru ẹnya bya ọgu!

Unu gúhashia iphe,
bù ọlọ-witi iya; ghebe ọnu!
Unu vua ya doo l'ọ bù ọkwata.
Unu mee ya t'ọ gvụ;
t'ẹ b'ọ duka onye a-wafu nù!

27 Unu tuko oke-eswi iya gbushikota!

T'a chikotaru ephe je l'ẹke
ee-gbushi ephe!
Nshọ ephe; kẹ l'ògè nke ephe ruakwaru;
mbù ọgè teke, aa-nù ephe aphụ.

28 Unu ngabekpodaphu nchi

nua olu ndu agba ọso ọgu,
bù ndu shi lẹ Bábyilọnu nahụ;
l'agba ala Záyonu;
l'ekfu ẹge Ojejoje,
bù Nchileke ephe gwataru ugwo
iphe, e meru eze-ọlọ iya.

29 Unu kua ndu agbajẹ akfu

t'ephe dzukobe tsoo Bábyilọnu ọgu;
mbù iphe bù ndu maru ẹge eeseje uta!
Unu kpọbe ọlọ-ẹkwà unu nọ-phee ya
mgburumgburu.
T'ẹ b'ọ duka m'ọo onye
lanù, a-nahù nù!
Unu kfua ya ugwo iphe o meru!
Unu mee ya iphe o meru ndu ọdo;
kẹ l'ọo Ojejoje b'o ngeru ọkpa l'ishi;
mbù Onye nsọ kẹ ndu Ízurẹlu.

30 Ọo ya bù; l'iphe bù unwu-okorọbya ephe;

bẹ ee-gbushikota lẹ mbaduzo;
gbushikota ndu soja ephe
l'ephe ha mbọku ono.

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

31 Ọwaa iphe Ojejoje ekfu:

"Lekwa; lẹ ya buakwa ọgu duru ngu;
nggube ọphu, eku onwongu ekuku;
kẹ l'oge iya nke ngu ruwaru;
mbù oge teke aa-nù ngu aphụ.

32 Onye eku onwiya ekuku;

bẹ ukfu a-dù l'ọkpa; yọ daa;
ọphu ọ dudu onye a-pali iya nù.
Ya e-ye ọku l'iphe bù
mkpukpu iya l'ọ ha;
ọku, e-tsua tsua iphe bù
iphe nọ l'iku ẹke ono."

33 Ọwaa iphe Ojejoje,

bù Ọkaribe-Kakota-Ike ekfu:

"Lẹ ndu Ízurẹlu; bẹ eemekwa mkpawere.
Ọ kwaphù ẹge ono bẹ eeme iya ndu Júda.
Ndu kpuru ephe lẹ ndzụ gudeshe ephe ike;

ọphu ẹphe 'ekwedu t'ẹphe laa.

- 34 Obenu ẹ Onye a-gbafuta ẹphe;
 bẹ shihuru ike.
 Ẹpha iya bụ Ojejoje,
 bụ Okaribe-Kakọta-Ike.
 Ọo-gbaru ẹphe ọdzori; gbashia ya ike;
 k'ọphu oo-me t'obu rua ndu alị ẹphe alị;
 mekwanua t'obu be egvuru
 ndu ọphu bu ẹ Bábyilonu egvuru.
- 35 Ọwaa iphe Ojejoje ekfu:
 L'ogu-mbeke a-buru ọgu
 nọduru Bábyilonu;
 buru ọgu nọduru ndu bu iya nụ;
 buru ọgu nọduru ndu ishi ẹphe;
 mẹ ndibe ẹphe;
 ndu ọphu maru iphe!
- 36 Ọgu a-buru ẹ ndu
 nkfuchiru ẹphe ono,
 ẹ-te ekfudu ire-lanụ ono;
 k'ọphu ẹphe a-bukotaru ndu eswe.
 Ọgu a-buru ẹ ndu soja ẹphe;
 k'ọphu ẹphe a-wata ọtsu egvu.
- 37 Ogu-mbeke a-buru ọgu
 nọduru inya ẹphe;
 mẹ ugbo-inya ẹphe;
 mẹ iphe bụ ndu ami,
 e butaru ebuta, nọ l'ime iya;
 k'ọphu l'ẹphe ha a-bukotaru nwanyi.
 Ogu-mbeke a-buru ọgu
 nọduru ọlo-ẹku iya;
 k'ọphu aa-kwa iphe iya l'ọkwata.
- 38 Ẹjọ mkpọ-anwụ a-byaruru ẹphe ọgu;
 mini atashihukota.
 Ishi iya aburu l'ọ bụ alị,
 iphe aagwa agwagwa jiru ejiji.
 Iphe ono, ẹphe agwa ono eriwa ẹphe ishi.
- 39 Ọo ya bụ l'iphe e-mekochaa
 buru ẹ Bábyilonu bụ
 anụ-ẹgu-egbudu;
 mẹ a-chi-atabu.
 Ọ bụ l'ẹke ono;
 bẹ enyi-nwenu e-buru;
 ọphu 'o nwedu ẹ madzụ
 ebua ya ebubu ọdo;
 tsube l'ogbo sweru ogbo."
- 40 Ọwaa iphe Ojejoje ekfu ndọ-ọ:
 "Ọ kwa ẹge ono, Nchileke
 mebyishiru Sódomu;
 Gómóra;
 mẹ mkpukpu, nọ-pheru iya nụ ono
 bụ ẹge ẹ-tọ dudu onye
 e-buru iya nụ;
 ọphu ọ dudu onye,

byaru bya a-kwata iya ufu buru.

41 Unu lenu!

O nweru ndu amị,
shi l'uzo isheli abya.
O bu mba, ha nshinu;
bya aburu ndu eze, du l'igwe
b'e jeru je akpalia;
ephe shi l'eke mgboko jeberu l'abya.

42 Iphe ephe chi bu akfu yele arwa.

Ephe nweru ejo okpoma;
ephe t'ama iphe bu obu-imiko.
Ekiri, ephe ede l'eke ephe
agba inya ephe abya;
ada l'o bu eyii eze enyimu.
Ephe doru onwephe l'o bu ndu no l'ogu;
l'abyaru unu ogu; unube ndu Babylonu!"

43 Eze ndu Babylonu

nuakwaru ako ephe; aka akuda iya.
Yo tsulahaa egvu;
iphe-ememe egude iya;
ehu ahulahaa ya oku l'o bu nwanyi, ime eme.

44 Unu lekwa-a!

O kwa ege agu, shi l'oswa,
no l'iku Enyimu Jodanu kwofuta;
bya afuaru aturu, doru
l'odu-aturu, nri du nshinu
bu ege ya e-kwo gburumu
bya achifu ndu Babylonu
l'alì iya le ntulukfu.
?Bu onye be ya fotaru t'o
buru onye ya a-tu aka t'o
mee iphe ono?
?Bu onye du l'o bu iya?
?Bu onye ha ke oku iya ikpe?
?Bu onye bu onye ono, eche aturu ono,
a-du ike vudo te yele iya mee ono?

45 Oo ya bu; unu nukwaa

iphe Ojejoje chiru le ya
e-me Babylonu;
mbu iphe o chiru le ya e-me ndu ali Kaludiya.
E to dukwa iphe a-kposhi
t'e b'a kpu unwu iya
l'ephe ha le ndzu; kpufu.
Oo-du onyemonye biribiri.

46 Teke Babylonu daru;

be oo-da too;
nmayia mgboko anmayi.
Iphe bu mbakeshi a-nu
uzu-ekwa.

Lẹ ya a-kpali ẹjo phẹrephere t'ọ
byakfuta ndu Bábyilọnu;
mẹ ndu Lebu Kamayi ọgu.

² Ya e-zi ndu ọhodo t'ẹphe
byaru ndu Bábyilọnu ọgu;
t'ẹphe bya azaa ẹphe azaza;
mee alẹ ẹphe t'ọ daburu ochobo.
Mbọku ono, a-buru iya
ẹjo ọboku ono -rulephu;
bẹ aa-nọdu etso iya ọgu ifu l'azọ.

³ Tẹ ndu soja, agbajẹ akfẹ;
be setakwa akfẹ iya k'agbagba.
Ophu ẹphe 'akwakwa ngwa-ọgu.
Unu ba aphukwaru
unwu-okoroṣya ẹphe imiko.
Unu mee ndu soja ẹphe t'ẹphe gvẹ.

⁴ Aa-nọdu egbushi ẹphe;
ẹphe adashi l'alẹ Bábyilọnu;
l'emekashi ẹphe iphe nshinu l'echi esu-ọzo.

⁵ A makwaru-a lẹ ndu Ízurelu;
mẹ ndu Júda l'ẹphe ha
bẹ ikpe nmaru l'ifu
Onye nso kẹ Ízurelu;
ọle Nchileke ẹphe,
bụ Ojejoje;
mbụ Ọkaribe-Kakọta-Ike
ta agbadokwa ẹphe.

⁶ Unu shi lẹ Bábyilọnu gbalashia!
T'onyenọnu gbaaru ndzụ iya!
Unu be ekwekwa t'o nweru iphe e-me unu;
l'okfu iphe dọ ẹji ndu Bábyilọnu;
kẹ l'o ruakwaru teke
Ojejoje e-melata;
mbụ teke ọo-kfẹ ẹphe
ugwo, gbaru ẹphe.

⁷ Bábyilọnu shi dọ l'ọ bụ
okoro, e meru lẹ
mkpọla-ododo l'ẹka Ojejoje.
Yo gude iya mee;
mee atsulaha ndiphe l'ẹphe ha.
Ndiphe mgburumgburu
nguru mée, shi l'okoro ono.
Ọo ya meru iphe ẹphe
melahaaru mée mée nta-a.

⁸ Bábyilọnu dawaru
l'otu-l'ukfẹ; dakashihu.
Unu kwaa ẹkwa iya; kwashia ya ike!
Unu kpatakwaru iya manụ banu
t'o tee l'ẹke iphe eme iya.

?Bụ onye maru; oo-shi ẹge ono kọrohu?

⁹ Ndu mba ọdo, nọ l'ẹke ono asụ:

"L'ẹphe ga emetakwaa

- Bábyilonu l'iphe eme iya nù.
 O bú l'ẹ to nwehedu emeta.
 T'a haa ya; t'on'yemonye la;
 kẹ l'íkpe, nmaru iya nù hakwa nshinu."
- 10 "Ojejoje meekwaru;
 t'ẹphe búru ndu doberu ẹka ndoo ọdo!
 Unu bya t'ẹphe je ẹ Ugwu Záyọnu;
 je akọo iphe Ojejoje,
 bú Nchileke ayi meru!"
- 11 Unu pyia ọnu akfù unu apyipyi!
 Unu achilia iphe unu
 egudeje egbobuta onwunu!
 Ojejoje kpaliakwaru
 ndu eze ndu Mídiya;
 kẹ l'iphe ọ túbèrú bú t'o
 mebyia Bábyilonu.
 Ojejoje a-gwata ụgwọ
 iphe ono, e meru l'eze-ụlo iya ono.
- 12 Unu gbaa ama;
 koshi l'unu etsukposhiwa
 ụpho-mkpuma Bábyilonu!
 Unu yekwabaaru ndu nche madzù!
 Unu mee tẹ ndu nche nọdugbaa ẹ nche!
 Unu eje l'ẹgbudu je edokaa ndu mpya-ọgu;
 kẹle Ojejoje e-mekwa iphe
 ọ túbèrú; mbụ iphe
 ọ chị-buhuhawaru ẹ ya
 e-me ndu bu ẹ Bábyilonu.
- 13 Unubẹ ndu bu l'iku ẹnyimu;
 bya enwetsuaru ẹku nshinu;
 oge ikpazù unu ruakwaru!
 Mbụ l'eri, gude ndzù unu gbabuhuakwaru!
- 14 Ojejoje, bú
 Ọkaribe-Kakọta-Ike
 gudeekwa onwiya ria angù; sù
 ẹ ya e-gude madzù yejia
 mkpukpu unu l'ọ bú ẹke igube jeru;
 ẹphe a-tụa ụzù l'ẹphe mekputawaru.
- 15 Ojejoje bú ike kẹ ẹka iya
 b'ọ gude mee mgboko;
 búru mmamiphe iya;
 b'ọ gude mee mgboko;
 yọ nguru anguru;
 bya eshi l'ẹnya, ọkwaru
 phushia akpamigwe.
- 16 Teke o meru t'igwe gbaa agbagba;
 mini, nọ l'igwe aphya gbudugbudu.
 Yọ búru iya emeje t'urukpu
 shi l'ẹke igwe jeberu wụa wufuta.
 O bú iya meru; teke mini wataru achichi;
 ebemu-igwe ekulahaa.
 O bú Ojejoje eshije
 l'ulo-ẹku iya kpofuta phẹrephere.

- 17 Madzụ mmanu te nwedu egomunggo;
 ọphu 'onwedu iphe ọ maru.
 Ndu akpu uzu be iphere ntekpe,
 ephe akpushi egudeje;
 kele ntekpe ephe obu
 bukota iphe-mmanu.
 E to dudu ọphu nweru ndzu l'ime iya.
- 18 Ephe bukota iphe-mmanu;
 iphe eegude agba mgbonu.
 O -rulephu teke Ojeje
 a-nu ephe aphu; ephe alaa l'iyi.
- 19 Obekwanu le Nchileke
 ke Jekopu
 ta dukwa l'ọ bu ndu onanu;
 ke l'oo ya be iphemiphe no l'eka.
 Oo ya fotaru ndu Izurelu
 t'ephe duru iya iche.
 Onye ono; be ephe iya bu Ojeje,
 bu Okaribe-Kakota-Ike.
- 20 Ojeje asu: Babylonu;
 o kwa nggu bu ogbu-nku,
 ya gude alu ogu.
 O bu nggu; be ya egudeje
 chikaa iphe bu mba l'ọ ha;
 buru nggu; be ya egudeje
 mebyia iphe bu ali-eze.
- 21 O bu nggu be ya egudeje
 chikaa inya; me ndu agba iya nu;
 buru nggu be ya egudeje
 chikaa ugbo-inya;
 me ndu agba iya nu;
- 22 buru nggu; be ya egudeje
 chikaa unwoke me unwanyi;
 buru nggu be ya egudeje
 chikaa ndu bu ogurenaya;
 me unwu-okorobia;
 bukwaruphu nggu;
 be ya egudeje chikaa
 unwoke ogbangga;
 me unwanyi ogbangga.
- 23 O bu nggu; be ya egudeje
 chikaa onye eche aturu; me aturu iya;
 buru nggu be ya egudeje
 chikaa onye ako okfu;
 me ndu, akoru iya eya nu;
 buru nggu; be ya egudeje
 chikaa ndu bu govano;
 me ndu bu ishi, tso iya nu.
- 24 Owaa iphe Ojeje ekfu: "Le ya a-nodu unu l'ifu kfu Babylonu; ye
 iphe bu ndu bu ndu, bu iya nu l'ephe ha ugwo iphe ephe meru le Ugwu
 Zayonu.
- 25 "Ngube Babylonu;
 ya buakwa ogu noduru ngu;

ké l'i dū l'ò bu ugvu;
 l'emebyishi eliphe mgburumburu.
 Ya a-machiru ngu ẹka-mgba;
 yò buru oḡu nòduru ngu.
 Ya e-shi lẹ eli-ḡnu ugvu;
 nwufu ngu t'i bya adaa l'alì;
 mbù mee ngu;
 nggu abùru ntù. "

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

26 "È t'ò nwedu mkpuma,
 shi ngu l'èhu, ee-gude mee itso ọlò;
 to nwe mkpuma, shi ngu l'èhu,
 ee-gude tũa ọkpa-ọlò.
 Ishi iya abùru l'ẹgbara
 a-kfù ngu gbururu jeye lẹ gbururu."

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

27 "Unu gbaa ama;
 koshi l'ò buwa oḡu!
 Unu gbuaru iphe bù
 mbakeshi ọpyoku!
 Unu kwakọbe iphe bù
 mbakeshi t'ẹphe tso iya oḡu.
 Unu kua alì-eze ndu Araratu;
 mẹ ké ndu Mini;
 mẹ ké ndu Ashikenazu; t'ẹphe tso iya oḡu;
 Unu fọta onye ishi amì,
 e-du ndu e-tso iya oḡu.
 Unu achifuta ñya ye;
 t'ò zeru gbìgbìgì je l'ọbu ẹke igube etsu.

28 Unu kwakọbe iphe bù
 mbakeshi t'ẹphe jeru Bábyilonu oḡu;
 mbù ndu eze ndu Mídiya;
 ndu ḡvano ẹphe; ndu ishi, tso ẹphe;
 mẹ iphe bù ndu alì ẹke,
 ẹphe achi l'ẹphe ha.

29 Alì l'anma jìjìjì; l'agha gbùrugburu;
 ké l'iphe Ojejoje chiru le ya
 e-me ndu Bábyilonu
 dukwaphu ẹge ọ dū.
 Mbù l'oo-me Bábyilonu mgburumburu;
 yò daburu ochobo;
 k'ọphu bù l'ẹ tọ dudu onye e-bu iya ebubu.

30 Ndu soja ndu Bábyilonu
 haakwaru ọlò oḡu;
 kwaa l'ọlò-oḡu ẹphe.
 Ike ḡvụakwaru ẹphe;
 ẹphe dũa l'ò bù unwanyì.
 Eke ẹphe bu ebubu b'a tushiwaru ọku.
 Mgboro-igwè, e gude gbaa
 ọpho iya b'a nyajishiwaru.

31 Onye ọkpa-ẹgwa lanù
 anọduje agba etso ibe iya;
 nwozi l'etso nwozi ọdo;

ẹphe atũko buru ndu eje
 ezi eze ndu Bábyilonu
 l'a naakwaru iya mkpũkpũ
 iya kpamukpamu.

32 Ẹke, eeshije kpọ-swée ẹnyimu;
 lufu azũ iya ọphu
 bẹ ndu soja nọ-chiakwaru;
 abya atũkota ọku l'iphe bũ
 uda uda, nọkota l'ẹke ono;
 Ndu soja ngu bẹ mejì tọfuakwaru."

33 Ọwaa iphe Ojejoje, bũ Ọkaribe-Kakọta-Ike;
 bũ iya bũ Nchileke kẹ ndu Ízurelũ kfurũ:
 "Ndu Bábyilonu b'a dzọkwa tọlitoli
 l'ọ bũ witu, nọ l'igwe, eegudeje etsu witu.
 Ẹ taa nọhekwa ọphu baru ishi;
 a bya akpata iya;
 l'ọ bũ onye akpata iphe e meberu l'alì."

34 Ọwaa iphe ndu Júda,
 bu lẹ Bábyilonu ekfu
 ndọ-ọ:

"Lẹ Nebukadineza,
 bũ eze ndu Bábyilonu ripyawaru ẹphe.
 O mewaru; ọphu ẹphe
 'amahẹdu iphe ẹphe eme.
 O mewaru ẹphe;
 ẹphe abũru ite iphoro.
 O lewaru ẹphe ẹge
 agwọ eleje iphe o guderu.
 O gudewa ẹku ẹphe rijia ẹpho;
 metsua; bya agbũfu ẹphe.

35 Tẹ iphe ndu Bábyilonu
 meru ẹphe tukokwaru ndu Bábyilonu l'ishi."
 Ono kwa iphe ndu bu lẹ
 Ugwu Záyonu ekfu ndono.

"Tẹ mee ẹphe tukokwaru ndu Bábyilonu l'ishi!"
 Ono kwa iphe ndu bu lẹ Jerúsalemu ekfu ono.

36 Ọwaa kwa nũ iphe Ojejoje ekfurũ ndu Jerúsalemu:

"Lẹ ya a-gbaru unu ọdzori;
 melata iphe e meru unu.
 Enyimu ndu Bábyilonu;
 bẹ ya e-me t'ọ tashìhu;
 bya emee ọgba-mini
 ẹphe t'ọ tashìhutsua.

37 Bábyilonu a-bũru ikpọzu;
 ẹke nkuta-ọswa e-bu;
 buru iphe a-nọdu anyì ishi ẹdzu;
 mbũ iphe ee-gude agba mgbonu;
 ẹke ẹ ta dudu onye e-buru iya eburu ọdo.

38 Ndu Bábyilonu l'ẹphe ha
 edegbaa ekiri l'ọ bũ agũ;
 l'atsugbaa ude l'ọ bũ unwu agũ nshìjì.

39 Obenu l'ọo teke ono,

oonwu ephe phuruphuru l'ò bú òku ono
 bẹ ya a-gbaru ephe aji;
 mee tẹ mee tsushia ephe;
 k'ophu ephe a-chi ọchi
 kpokirihitsua akpokirihu;
 shi iya kuwaruru mgbenya,
 ephe tee tehubedu etehu."

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

40 "Ya e-nwuta ephe tushia l'alì
 l'ò bú unwu aturu;
 ebyila; mẹ egbu, aachi eje egbu.

41 Unu lewaru ẹge e shiru gude Bábyilonu;
 mbu Bábyilonu ono, iphe
 bú mbakeshi shi gude eku onwephe ono.
 Bábyilonu buakwa iphe
 anyi ishi ẹdzu l'enya iphe bú mbakeshi.

42 Eze Enyimu a-bya utso; ria alì Bábyilonu.
 O gudewa ọda utso ono kpua ya.

43 Iphe bú edukfu Bábyilonu
 l'ò ha bẹ ẹgbara kfuwaru.
 O kposhihuwaru nku;
 buru echi-egu ẹke ẹ-ta
 adudu onye bu iya nu;
 ophu o dudu onye eshije iya nu.

44 Ya a-hù Belu àhùhù lẹ Bábyilonu;
 mee ya t'ò gboo iphe o lehawaru elele.
 Iphe bú mbakeshi ta
 awuhedu awu-kfu iya.
 Ọdo aburu l'upho-mkpuma Bábyilonu dakposhihuwaru.

45 Ndu Júda; unu shikwa lẹ
 Bábyilonu gbalashia!
 Unu gbakwaa ọso ndzụ unu!
 Unu gbalakwaaru
 oke ẹhu-eghughu Ojejoje!

46 Tẹ meji ba atofukwa unu;
 ophu unu 'atsuhukwa egvu;
 teke unu a-wata ọnu akọ
 iphe eme nu l'alì ono;
 a -tukupoo ọwaa l'afa-a;
 afa ọdo; a tukupoo ọdo.
 Ọo-buru akọ iphe-kpaa, eme l'alì ono;
 mẹ lẹ ndu ishi a-nọdu etso
 ndu ishi ibe ephe ọgu.

47 Ọo ya bú l'ógè abyaphu
 teke ya a-nu agwa ndu Bábyilonu aphu.
 Alì Bábyilonu gbaa mgburumgburu;
 bẹ ee-me iphe-iphere.
 Ndibe iya, e gburu egbu
 a-wushiru l'ekemeke obule.

48 Ono bú teke igwe; mẹ alì;
 mẹ iphe bú iphe, nọ iya nu a-tu ọzu
 ẹhu-otso-ena l'okfu ẹhu ndu Bábyilonu;
 kele ndu mgbu-madzu,

shi ụzo isheli a-byaru ẹphe ọgu.”

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

49 “O kwa ẹge ndu Bábyilonu
kparu iphe gbushiru ndiphe l'ophu;
bụ ẹge ẹphe a-da nwushihu ẹphebedua.
Ishi iya aburu ẹge ẹphe
gude gbushia ndu ịzurelu.

50 Unube ndu ophu wafuru nụ;
unu tugbulekwaphu!
Unu be ejekwa okpo ukfu!
O bu oswi-okfu l'unu no ote-nya;
olobu; unu nyatakwa yẹbe Ojejoje;
unu anyatakwapu Jerúsalemu!”

51 “E kpuakwaru unu ifu le ntụ;
e kfurushiwaru unu ẹhu;
iphere ejiwa unu ifu;
kele ndu ohodo bawaru l'ẹke,
dugbaa nsọ l'eze-ulo Ojejoje.”

52 Owaa iphe Ojejoje ekfu:
“L'oge abyakwa, teke ya a-nu
agwa ndu Bábyilonu aphu.
Iphe a-nodu ada l'ali ono
gbaa mgburumburu
bu ude, ndu e mekaru iphe atsụ.

53 Ẹ to nwekwa; m'o -ruhuru;
Bábyilonu jerua
akpamigwe; bya emee ẹke,
o kpushitsuaru ike l'ephekerephe;
be ya e-yelekwaru iya-a
ndu mgbugbu-madzu.”

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

54 “Uzu-ekwa a-dakwa le Bábyilonu;
uzu-ekwa, ekoshi l'e
mebyishiwaru iphe nshinu le Bábyilonu.

55 Ojejoje abyawawa omebyishi Bábyilonu;
byanyikota oke uzu ono, aatu l'ime iya ono.
Ndu ohogu iya a-nodu atu
akpara l'o bu eze enyimu l'abya.
Uzu, ẹphe a-nodu atu;
bu l'ephekerephe be oo-nodu ala;

56 kele onye mgbugbu-madzu
byawaru Bábyilonu ọgu.
Ndu soja iya b'a
kpukotawaru le ndzu;
gbajishiwa uta ẹphe;
kele Ojejoje bu Nchileke,
akfuje madzu ugwo
l'ẹge iphe o meru ha.
Oo-kfu iya ugwo ono;
kfu-dzua ya akfu-dzu.

57 Ya e-me te mee tsu ndu ishi ẹphe;
me ndibe iya, ndu ophu kwaru ẹnya;

mbụ jeye lẹ ndu gòvano ẹphe;
 ndu ishi mkpukpu;
 mē ndu soja ẹphe kwaphụ.
 Mgbenya a-tushikota ẹphe;
 ẹphe te etetahedu eteta gbururu jeyewaru.”

Ono kwa iphe ookfu; mbụ Eze ono, bụ Ojejoje; bya abụru Ọkaribe-Kakọta-Ike ono.

⁵⁸ Ọwaa iphe ookfu; mbụ Ojejoje bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike:

“Upho-mkpuma Bábyilonu
 a-wushikotaru l'ali;
 a tụtota ọku l'ephekerephe
 onu-oguzo iya ono.
 Ndiphe nọ l'eri aphụ;
 l'ese akanya kẹ mmanu;
 iphe bụ mbakeshi abụru ọku;
 bẹ ẹphe e-jeru ozi jeye ike agvụ ẹphe.”

⁵⁹ Ọwaa ozi, onye nkfuchiru Nchileke; mbụ Jeremáya ziru Seráya Neraya Maseya teke ono, yẹ Zedekaya yị je Bábyilonu ono. Teke ono bụwa afa k'eno, Zedekaya wataru ọ bụ eze ndu Júda. Seráya ono bụ onye ishi ndu elekota ufu-eze.

⁶⁰ Jeremáya atụko iphe dū ẹji, a-dakfu Bábyilonu ono dekota l'ekwo-agwogwo; mbụ iphemiphe ọbule ono, e dekotaru k'okfu ẹhu Bábyilonu ono.

⁶¹ Yọ sụ Seráya: “Unu rulephu Bábyilonu; gukwaa iphemiphe ọbule-a t'a nū-dzuru iya.

⁶² Iphe ọdo, ii-kfufua bụ: ‘Ojejoje; i kfuwaru sụ l'ii-mebyishi alị Bábyilonu; k'ophu bụ lẹ madzụ te ebuhedu iya; ọphu anụ 'anọhedu iya; yọ daburu ochobo gbururu jeye lẹ gburu.’

⁶³ Teke ị ịgbeleruphu ẹkwo-agwogwo-a; nggu elibe iya mkpuma woru chee lẹ Ẹnyimu Yufurétusu.

⁶⁴ Iphe ọdo, ii-kfufua ye iya bụ: ‘Ono ẹge Bábyilonu a-da darua alị; ọphu o gbeshihedu ọdo. Ishi iya abụru iphe dū ẹji, Ojejoje abya ome t'ọ dakfu iya.’ ”

Ono ẹke okfu Jeremáya jeberu ndono.

52

Zedekaya bụ eze ndu Júda

(2 Eze 24:18-20; 2 Iphe 36:11-16)

¹ Zedekaya gbaru ụkporo afa l'afa lanụ; k'ophu a mụru iya teke e chiru iya eze. Yọ chịa Jerúsalemu afa iri lẹ nanụ. Ẹpha nne iya bụ Hamutalu; ada Jeremáya. Ẹke a mụru iya bụ lẹ Libina.

² Zedekaya emee iphe ẹ-ta dudu mma l'anya Ojejoje ẹge ono, Jehoyakimu meru ono.

³ Yọ bụru iphe ono kpatsuru Ojejoje iwe, meru; yọ haa iphe ono, l'ọ ha; yọ mekota l'ẹhu ndu Jerúsalemu; mē l'ẹhu ndu Júda. E mekochaa; yọ chifu ẹphe l'ifu iya. Yọ bụru l'ime iya bẹ aanọ; Zedekaya ekwefuru eze ndu Bábyilonu ikè.

Adada Jerúsalemu

(2 Eze 25:1-7; 2 Iphe 36:13-21; Jer 39:1-10)

⁴ Tọ dū iya bụ; yọ be lẹ abalị k'iri; l'ime ọnwá k'iri; l'ime afa kẹ tete; k'ophu Zedekaya wataru achichi; Nebukadineza achita ndu soja iya l'ẹphe

ha je etso Jerúsalemu ọ́gu. Ẹ́phe je edzua ọ́gu l'azụ mkpụkpụ ono bya ekee ọ́gu kephee ya mgburumburu.

⁵ Yọ buru ẹ́ge ono bẹ ẹ́phe yechiru mkpụkpụ ono jeye eze, bụ Zedekaya achia afa iri lẹ nanụ.

⁶ Yo be l'abalị kẹ tete l'ime ọ́nwa k'ẹno; ẹ́gu, eme lẹ mkpụkpụ ono adu-tabe ẹ́jo; k'ọ́phu bụ l'ẹ t'ọ́ dūhedu nri ndu ono e-ri.

⁷ Ya ndono; e tsukpoo ụ́pho-mkpuma obodo ono; ndu soja kẹ ndu Júda agbalakọta. Yọ buru l'enyashi bẹ ẹ́phe gude gbafu l'obodo ono. Eke ẹ́phe shiru bụ ọ́zo, nọ lẹ mgbaku ụ́pho-mkpuma labụ ono, nọ l'iku mgbabu eze ono; shia ụ́zo iya kẹ Arabahu wufu. Iphe ono l'ọ́ ha emekotakwa; teke ndu soja ndu Bábyilonu nọ-phekwaduru obodo ono mgburumburu;

⁸ E metsua; ndu soja kẹ Bábyilonu achipyabe eze, bụ Zedekaya je egude iya lẹ mgbegu Jériko. Ndu soja iya ahaa ya; gbakashihu nanụ nanụ.

⁹ A kpua yẹbedua lẹ ndzụ; kpuru jekfu eze ndu Bábyilonu lẹ Ribúla l'alí Hámatu. Yọ buru l'ẹ́ke ono bẹ Nebukadineza nọ nma iya ikpe.

¹⁰ Ọ bụ lẹ Ribúla l'ẹ́ke ono bẹ eze ndu Bábyilonu gbushiru unwu Zedekaya; l'ifu Zedekaya l'onwiya. Yo gbushikwaaphu ndu bụ ishi lẹ Júda.

¹¹ Yọ bya aswọshia Zedekaya ẹ́nya; bya atua ya mkpakọobe; kpuru jeshia Bábyilonu; ẹ́ke ọ́ turu iya mkpọro; yọ nọo lẹ mkpọro jeye teke ọ́ nwuhuru.

Eemebyishi Jerúsalemu; mẹ eze-ulo Nchileke (2 Eze 25:8-17)

¹² Yo be l'abalị k'iri; l'onwa kẹ ise; l'afa, kwee Nebukadineza afa iri lẹ tete, ọ́ wataru ọ́chi ndu Bábyilonu; Nebuzaradan, bụ eze onye ishi ndu amị-eze, bụkwaphu onye eze achị-koshije idzu; abyatashia Jerúsalemu.

¹³ Yọ tua ọ́ku l'eze-ulo Nchileke; tua ọ́ku l'ufu-eze; mẹ iphe bụ ụ́lo, nọ lẹ Jerúsalemu mgburumburu; jekpo l'iphe bụ ụ́lo, dū mkpa lẹ Jerúsalemu l'ọ́ ha.

¹⁴ Ndu soja ndu Bábyilonu l'ẹ́phe ha, nọkwanu l'ẹ́ka eze onye ishi ndu amị-eze phụ, bụkwanu iya aturu ẹ́phe iphe ẹ́phe e-me; atuko ụ́pho-mkpuma Jerúsalemu kpakparakpamu tsukposhikota.

¹⁵ Nebuzaradanu, bụ eze onye ishi ndu amị-eze ono achita ụ́phodu ndu ọ́phu nk'ẹ́phe bụ ụ́kpa-mkpere chifu lẹ Jerúsalemu; mewartu ndu ọ́do, bụ ndu phoduru nọ lẹ mkpụkpụ ono; mēkwaphu ndu emeje nka; mēfukwaaphu ndu ọ́phu lakfuru eze Bábyilonu alakfu.

¹⁶ Ndu kẹ ụ́kpa-mkpere ono b'ọ́ hakwaruphu haa l'obodo ono t'ọ́ buru ẹ́phe a-nọdu eje ozi lẹ mgbo vayinu; mẹ l'egu ndu ẹ́ke ono.

¹⁷ Ndu Bábyilonu agbajishia itso mkpọla-ododo yele eze iphe eeyeje mini l'apaphe apaphe; mẹ iphe nọkota l'eze-ulo Nchileke; ẹ́phe atuko iphe ono l'ọ́ ha, aphụ ngerengere ono chita lashia Bábyilonu.

¹⁸ Ẹ́phe apashikwaaphu ite; mẹ iphe eegudeje ekpo ntụ; mẹ iphe apaje ọ́wúú urọ́ku; mẹ gbangugbangu; mewartu iphe bụ iphe e gude ope kpui, eegudeje eje ozi l'eze-ulo Nchileke.

¹⁹ Eze onye ishi ndu amị-eze ono achikwaaphu eze ochi; ashanga; ochi-nturu; itoshi; iphe nkfube urọ́ku; ago; mẹ ochi, e gudeje egwo ngweja iphe aangụ angungu; mbụ iphe bụ iphe e meru lẹ mkpọla-ododo yele k'ọ́cha.

²⁰ A -bya l'itso labụ phụ yele eze iphe eeyeje mini phụ; mẹ oke-eswi iri l'ẹ́bo, nọ iya lẹ mkpuli iya, e gude mkpọla-ọ́cha mee phụ, bụkota iphe

eze, bu Sólomonu meshiru dobe l'eze-ulo Nchileke; l'ọ ha, ghataru l'igwe; k'ophu ẹ taa tukotadu iya l'iphe atutu.

²¹ A -bya l'itso ono; ephe ebo be hako nu. Ogologo iya du ukporo rula le rula esaa; ọsa iya adu rula iri esato; igbidigbi iya du inchi ẹto. Odo aburu l'uji no iya.

²² Iphe a nmabetsuaru l'eli iya, e gude mkpola-ocha kpua du rula esaa le nkere-ẹbo ya. A bya egude iphe a kparu akpakpa ye l'utara-okumu tsophee ya mgburumburu. Ophu bu itso ophu nwekwaru phu utara-okumu nk'iya; yo buru ege ophu du b'ọ du.

²³ Utara-okumu, no iya nu le mgboro iya du ukporo eno l'iri ishingwu. Mkpako utara-okumu, no-pheru iphe ono, a kparu akpakpa ono du ukporo iche iche ugbo ise.

Aakpu ndu Júda le ndzu ala Bábyilonu (2 Eze 25:18-21)

²⁴ Eze onye ishi ndu soja ono abya akpukwaaphu Seraya, bu eze onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja le ndzu ye Zefanaya, bu onye no-tsotaru onye ke mbu ye umadzu ẹto, shi anoduje eche nche l'onu-oguzo.

²⁵ Yo bya abya le ndu ophu nokwadu l'obodo; bya akputa onye ishi ndu soja ndu Júda ye umadzu esaa le ndu agbazijeru eze ọzo. O kputakwaru onye edejeru eze ẹkwo, bukwaphu onye ishi ndu egudeje ndu ali ono t'ephe je ọgu ye ndu ephe l'iya eje ozi ukporo madzu ẹto, bu ndu ophu a phuru l'obodo ono.

²⁶ Nebuzaradanu, bu eze onye ishi ndu ami-eze ono achita ephe l'ephe ha chi-jeru eze ndu Bábyilonu le Ribula.

²⁷ Yo buru le Ribula l'ẹke ono; l'ali Hamatu be eze ziru; e woru ephe gbushia.

Oo ya bu le Júda aburu obodo, a kpuru le ndzu; ephe ahaa ali ephe lashia ali ọdo.

²⁸ Owaa bu umadzu ole, Nebukadineza kpuru le ndzu laa ali ọdo. L'afa k'esaa k'ophu o wataru achichi b'ọ chitaru ndu Ju unu madzu esaa; l'ukporo madzu iri le nanu; le madzu ẹto.

²⁹ Yo rua l'afa ophu kwe iya iri esato, Nebukadineza wataru achichi; yo shi le Jerúsalemu chita unu madzu labu; l'ukporo madzu; l'umadzu iri l'ẹbo.

³⁰ Yo be l'afa, kwe iya ukporo l'eto l'ochichi; Nebuzaradanu, bu onye ishi ndu l'ẹche eze nche abya akpua ndu Ju unu madzu l'ukporo madzu iri l'esaa l'umadzu ise le ndzu. Mkpako ndu a kpuru le ndzu aburu unu madzu iri le nanu l'ukporo umadzu iri.

Aatufu Jehayikimu (2 Eze 25:27-30)

³¹ Ephe anolephu ukporo afa l'afa iri esaa; k'ophu a kpuru Jehoyakinu, bu eze ndu Júda le ndzu; l'afa Evilu-merodaku wataru obu eze ndu Bábyilonu; eze ono ahaa Jehoyakimu, bu eze Júda; bya atofu iya le mkporo l'ime ukporo abali l'abali ise l'onwa k'iri l'ẹbo.

³² Yo leta Jehoyakimu ẹnya; bya anu iya okwa, kakota nshinu karia ke ndu eze ophu, a kpuru ye ephe le ndzu laa Bábyilonu.

³³ O buru iya bu le Jehoyakimu eyefu uwe mkporo iya; bya awata ori nri le teburu eze gbururu jeye l'ẹge ọo-no-beru le mgboko.

³⁴ Mboku-mboku be eze ndu Bábyilonu ono akfuje Jehoyakimu ugwo jeyekpo l'ẹge ọo-no-beru; gbururu jeye mboku o nwuhuru.

Egву-Aphu

Iphe-ehuka, byaru Jerúsalemu

- 1 Ha! Owaa ege mkpukpu ono daburu ochobo;
mbu mkpukpu ono, madzu shi ji ejiji ono!
Ege ophu o bya adu l'o bu
nwanyi, maa tufuru;
mbu mkpukpu, e shi maru
epha iya l'iphe bu mbakeshi!
Onye ono, shi buru
eze-nwanyi l'iphe bu mkpukpu ono
gbe buwarunu ohu.
- 2 Enyashi b'o rakotaje ekwa;
enya adu-chihu iya adu-chihu.
Enya-mini eshi iya l'enya
tsokota iya l'ishi-uga.
Ndu onya iya l'ephe ha
ta du onye ophu abyaje iya odu ike.
Iphe bu ndu onya iya;
be dekotawaru iya ye.
Nta-a; be ephe buwa ndu ohogu iya.
- 3 Ndu Joda; be gudewa ke eh, aakpa ephe;
me ozi mkpo-nyi-enya, eedzuberu ephe;
wufu lashia ali odo.
Nta-a; be ephe tukowa iphe
bu mbakeshi dzuru.
Ole e to dukwa nu eke obu ruru ephe ali.
Ndu achu ephe
gbabutaakwaru ephe l'uzo ifu;
to nwe ege ephe e-shi nahu.
- 4 Iphe, bu uzo, e shije eje Zayonu agu aphu;
l'e to nwehedu onye
eshijekwadu iya nu eje l'eswe-iphe.
Obu-edukfu iya; be egbudu fuchiwaru.
Ndu agwaje iphe le Zayonu atsukota ude.
Unwu-mgboko Zayonu
l'ephe ha no l'aphu;
Zayonu anodu l'iphe-ehuka.
- 5 Ndu okfu iya gbe buwaru nu ndu ishi iya.
E to nwedu iphe atsui ndu ohogu iya l'ehu.
O bu Ojejoje be pakfutaru iya aphu;
k'ejo iphe o meshikotaru.
Unwegirima iya gbakashihwaru;
mbu le ndu ohogu
kpukotawaru ephe le ndzu laa ali ephe.
- 6 Ugvu ono, e shi akwabeje
ndu Jerúsalemu ono gvukwaru.
Ndu ishi ephe duwaa l'o bu
ele, e ta aphudu iphe oo-ri.
Ike gvukwaru ephe l'eke

ephе agbalaru ndu аhі ephe.

- 7 Q bu nta-a, iphe-ehuka
 dakfutaru Jerusalemu-a
 b'о nyataru iphe, bu iphe,
 o shi nweru;
 mbu eku, o shi nweru l'oge ndiche.
 Teke ndu nk'ia dalahuru
 ndu ohogu iya l'eka;
 b'e to dudu onye gbataru iya nu.
 Ndu ohogu iya abuje ephe leebe iya enya;
 ephe ajalahaа ya ewena ke
 ege o dakfutaru iya.

- 8 Jerusalemu yesweru eka;
 shiwa ege ono merushia onwiya.
 Iphe bu ndu shi akwabeje iya ugvu;
 akpowa iya ebo-ebo-l'afu;
 ke l'ephе phuru iya l'eke o gba otu.
 Yebedua gedegede atsu ude;
 woru ifu ghaа l'eke odo.

- 9 Emerushi ono, o merushiru
 onwiya ono; be rakuru iya l'iphe o ye l'ehu.
 E to kpadu ishi ege
 oo-tsakfu iya l'uzo ifu.
 Nta-a; be ishi ruwaru iya ali;
 to nwe onye a-du iya ike.
 Nta-a; be ndu ohogu mu mekputawaru mu;

“Byiko Ojejoje; leduduphu
 egbe iphe-ehuka, mu eje;
 le ndu ohogu mu gbe
 atwakwa okoo ekpu mu.”

- 10 Ndu ohogu; be yewaru eka
 rutakota iphe bu eku, o nweru enweru.
 O phuru iphe bu mbakeshi,
 e-ta madu Nchileke l'eke
 ephe je egvua ulo-nsо iya kfurukfuru;
 mbu ndu ono,
 nggube Nchileke
 buchiru t'ephе ba abataje le
 ndzuko ndu nke ngu ono.

- 11 Ndu nk'ia l'ephе ha
 atsukota ude l'eke ephe аhо nri eriri.
 Ephe ewotaje iphe ephe
 nweru gude gbanweta nri;
 ege ee-shi t'egu be gbubu ephe.

“Byiko; Ojejoje lenua mu enya nyata mu;
 ke l'e ta gubedu mu iphe.”

- 12 “?T'o rudu unu l'ehu unube
 ndu esweta esweta?
 Unu chikaduduphu enya; phuwaru;
 ?o nwekpooru iphe-ehuka
 yele iphe-ehuka, mu eje yeru;
 mbu iphe-ehuka, e wolataru mu,

bụ iphe-ẹhuka, bụ Ojejoje
 nùberu mu iya;
 mbòku òkpoma enwu iya taphutaphu.

- 13 O shi l'imeli zifu òku;
 yò bya abaa mu l'ime òkpu.
 O wotaru ụgbu geberu mu;
 shi iya l'olaa mu azụ.
 Yò bya agbado mu;
 haa mmu;
 meji l'atòfu mu atòfu mbòku-mbòku.
- 14 Ejo iphe, mu meshiru b'ò gakòru agakò;
 O dzeru iya edzedze l'ẹka;
 bya ekekoo ya ekeko.
 O wòwaru mu l'olu.
 Nnajiufu mewaru;
 ụvo agvụ mu;
 O nwuwaru mu nù ndu mu ta agbabegheduru.
- 15 Nnajiufu mu jikawaru ndu nke mu,
 bụ ndu ike-ka-l'ògu.
 O kuru ndu soja t'ẹphe
 byaru emu ògu;
 mbụ t'ẹphe gwepya ụnwu-okoròbya mu.
 Ụnwanyi Júda b'ò dzòru
 l'ò bụ onye adzòshi mée l'akpùru vayinu.
- 16 O bụ iphe ono kparu mu òra ẹkwa;
 mbụ ẹnya-mini alashì mu l'ẹnya.
 Òphu ò dudu onye nò mu ntse, a-dù mu ike;
 tò dù onye e-me tẹ mu zua ume.
 Nta-a bẹ ụnwegirima mu nòwa nkinyi;
 kẹ l'òhogu bẹ lù-kputaru nù."
- 17 Záyonu maberu ẹka;
 òbule ẹ tò dudu onye akpa iya ishi.
 Ojejoje tųwaru ekemu l'ishi Jékòpu:
 lẹ ndu obutobe iya a-bùru iya ndu òhogu.
 Jerúsalemu buakwa onye
 aasò asòso l'ẹke ẹphe nò.
- 18 "Iphe Ojejoje meru kfukwaru akfuru;
 kẹ l'ò bụ mu kwefuru ikè l'okfu iya.
 Ụnwu eliphe;
 unu gebekpoduaphu nchi;
 lewaru egbe iphe-òtsulanu, mu eje!
 Ndu ògbo lanù ono:
 lẹ ndu k'unwoke; mẹ ndu k'unwanyi;
 b'a kpukotawaru lẹ ndzụ.
- 19 Mu chikuru ndu mu l'ẹphe dù lẹ mma;
 òbule ẹphe ghòru mu ụgho.
 Ndu mu, bụ ndu achijeru
 Nchileke ẹja; mẹ ndu bụ ògurennya
 yifukotaru lẹ mkpukpu ono;
 l'ẹke ẹphe achò iphe ẹphe
 e-ri gude nòdu ndzụ.
- 20 Byiko Ojejoje
 lekpoduduphu ẹhu,

mu ejenwu ẹge ọ ha;
 mu ephuhu ephuhu l'ime onwomu.
 Obu echi mu taa taa;
 kele mu kwefunukaru ikè.
 L'ime mkpukpu b'e gude
 ogu-mbeke egbushi madzụ.
 A bya l'ulo; mgbonwu l'egbu.

21 Ndiphe nukwarua ude,
 mu atsụ;
 to dukwa nụ onye a-dụ mu ike.
 Ndu ohogu mu l'ephe ha
 nukotawaru ẹge ọ duru mu;
 yọ buru ẹswà, riru ephe ẹhu;
 l'ọ bụ nggu meru mu iya.
 Tẹ mbọku ono, i kfuru okfu iya byanụ;
 k'ophu ephe a-dụ l'ọ bụ mu.

22 Phunua akirishi,
 ephe nwekotaru;
 menua ephe ẹge ono,
 i meru mu ono;
 l'okfu iphe dụ ẹji, mu meshiru.
 Ude, mu atsụ; hakwa l'igwe;
 obu eyofuwa mu eyofu."

2

Ikpe Ojejoje

- 1 Nnajiufu; shiwa
 l'ẹhu-eghughu iya;
 gude urukpu kpọ-chia ndu Záyonu.
 Eze ùgvù ono, ndu Ízurelu
 shi nweru ono; b'o mewaru;
 yọ buru iphe-mmanu.
 O gudewa ẹhu-eghughu
 nwuhaa eze-ulo iya lẹ Jerúsalemu.
- 2 Nnajiufu tanyiru ẹnya
 mebyishikota ufu ndu Ízurelu.
 O gude ẹhu-eghughu
 nwutsushia ẹke ndu Júda
 kpuru;
 yọ buru okpo-mgbinyiku;
 O mewaru alị-eze iya;
 mẹ ndu eze, achị iya nụ;
 ephe adarua alị;
 nafu ephe ugvu ephe.
- 3 O gude oke ẹhu-eghughu;
 nafu Ízurelu ike iya.
 O sefuru ephe ẹka lẹ ndu
 ohogu ephe rutaderu.
 O keru phophopho l'ọ bụ ire-oku;
 kepyashia iphe, bụ iphe Jékọpu l'ọ ha.
- 4 O gọberu akfụ iya l'ọ bụ onye ohogu;

gude ẹka-utara iya seta iya ẹ jiji.
 Iphe bụ ndu, ẹn्या eje b'ọ gbushigeru.
 Ọ vọtaru oke ẹhu-eghughu
 iya kpukposhi ndu Záyonu l'ọ bụ ọku.

⁵ Nnajiufu gbe dұwanu l'ọ bụ ọhogu.

O mewaru Ízurelu omeliwe;
 bya emebyishikota ufu-eze iya;
 kpukpoo iphe, bụ ẹke
 a kpuru; yọ bұru
 okpo-mgbinyiku ẹ Ízurelu.
 O mewaru t'aphụ;
 mẹ ẹkwa-aphụ karu ndu Júda.

⁶ Ẹke ayi shi edzukoje abaru
 iya eja; b'ọ feshiwaru.
 Ojejoje mewaru;
 Záyonu azahashia
 eswe-iphe, oomeje;
 zahaa jeye mẹ mbọku ọtu-ume.
 O gudewa ẹhu-eghughu;
 t'ọ dұhe iphe ọ guberu eze;
 mẹ onye achijeru iya eja.

⁷ Nnajiufu jikawaru
 ẹn्या-ngweja iya;
 pawaru ụlo-nsọ iya haa.
 O hawaru tẹ ndu ọhogu
 kұkposhikota upho-mkpuma
 ụlo ndu eze ẹ mkpukpu ono.
 Ẹphe anọdu l'ulo Ojejoje
 tūa okokooko l'ọ bụ mbọku eswe-iphe.

⁸ Ojejoje chị-buwaru iya;
 ẹ ya e-nwukposhi
 upho-mkpuma,
 e gude kpұ-pheta Záyonu mgburumburu.
 O gewaru iya ụdo.
 Ẹ to seladu ẹka azụ jeye;
 yo mebyishihu.
 O mewaru tẹ ẹke,
 a kpұ-shiru ike yẹle upho-mkpuma;
 raa ẹkwa-aphụ.
 Ẹphe atuko l'ẹphe ha mebyishihukota.

⁹ Ọnu-oguzo ẹke, eeshije abahụ dashiwaru.
 Mgboro-ígwe, eegudeje
 akpọ-chi ọnu-oguzo ono;
 b'ọ nyakwoshiwaru; yọ bұru iyi.
 Eze, achị iya nụ;
 mẹ ndu ishi iya b'a
 kpukotaru ẹ ndzụ laa
 iphe, bụ mbakeshi.
 Ẹ tọ dұhedu ekemu,
 achị ẹphe.

Ndu nkfuchiru Nchileke l'ẹphe ha;
 bẹ Ojejoje te mejehedu t'ẹphe phua àphụ.

¹⁰ Iphe bụ ndu bụ ọgurennya

ndu Záyonu gwoshitawaru l'alj;
 onu ta duhe ephe k'okfu.
 Ephe kpowaru eja kpua
 onwephe l'ishi;
 yee uwe-aphу ephe.

Unwu-mgboko Jerúsalemu;
 be fukotawaru kpokongu.

- 11 Mu rawaru ekwa;
 enya ekoshia mu ekoshi.
 Meji akfu mu nkfu; obu l'ete mu egvu;
 kele ndu nke mu b'e gbugewaru.
 Unwegirima nshii;
 me ndu e he l'eka;
 be aveshihu aveshihu
 le mbaduzo mkpukpu.

- 12 Ephe anoduje echiru
 nne ephe mkpu nri: me mkpu mee
 l'eke mbà abyatsua ephe
 atutu le mbaduzo;
 l'o bu ndu e mekaru iphe;
 mbu l'eke ephe notsua
 nne ephe l'eka; l'abya
 otu-bu ume.

- 13 ?Bu ngunu; be ya e-kfuru ngu?
 ?Bu ngunu; be ya a-turu ngu yeru;
 nggube Jerúsalemu?
 ?Bu ngunu; be ya a-su l'i bu oyeru iya?
 ?Bu onye b'o dujewaru ege o duru ngu;
 k'ophu ya e-gude iya dua ngu ike;
 nggube Záyonu?
 Iphe, meru ngu nu hakwa l'o bu eze enyimu;
 ?bu onye e-meghe t'i ka mma?

- 14 Aphu, ndu nkfuchiru ngu
 phuru bu ejire; buru ugho.
 Ephe te medu t'ejo iphe unu voo;
 k'ophu ee-me t'e b'a kpui unu le ndzu.
 Eja, ephe ziru bu ejire;
 buru iphe eduphu madzu eduphu.

- 15 Iphe bu ndu esweta esweta akuje aka pyongu;
 nmaa otsa; phuphee ishi; su:

“?Bunu-a Jerúsalemu ndo-o;
 mbu mkpukpu-a,
 e shi ekuje 'Nwoma-mma':
 'Ehu-otso-ena ndu mgboko l'ophu?' ”

- 16 Iphe bu ndu ohogu ngu
 ebukota iphu anu ngu;
 l'atupya okpuru-oswa;
 avoru ngu eze; l'ekfushi; su:
 “Ayị mewaru; okpu ephe akpohu obu!
 O bu ntanu; be ayi shikpo chetaru.
 Nta-a; be ayi nowa ndzu phu ishi iya.”

- 17 Ojejoje be mewaru iphe o tüberu.
 O mewaru iphe o suru le

ya e-me, bu ege o kфuru iya
teke tehawaruru etete.
O tanyiru enya kwatsua ephe.
O mewaru te ndu ohogu
ngu tua okokooko kpua ngu.
O mewaru ndu ohogu
ngu t'ephe ka ngu ike.

- 18 Te ndiphe raku Nnajiufu.
Nggube upho-mkpuma Zayonu;
t'anya-mini wushikwaa ngu
l'anya lo bu enyimu: eswe l'enyashi!
Te b'o dukwa teke
ji-kwanyaa ekwa ono;
haa ya;
wata ofucha onwongu enya.
- 19 Gbeshi; wata ekwa l'enyashi;
loge teke ono, nche enyashi awataje ono!
Tushihuru Nnajiufu obu
ngu lo bu onye wushiru mini.
Chi-lia eka; kpo-kua ya
loku ishi unwegirima ngu,
mba atutsua le mbaduzo.
- 20 Byiko Ojeoje; lenua enya phududunu.
?Bu onye be i mejewaru ege-a;
?bu t'unwanyi talahaa anu
unwegirima ephe to;
mbu unwegirima,
angukwadu ephe era?
?Bu t'e gbushilaha ndu
achijeru Nchileke eja;
me ndu nkfuchiru
Nchileke l'ulo-nso ke Nnajiufu to?
- 21 Nwata; me ogurenya;
zeshiwa le mbaduzo.
Unwu-okoro;
me unwu-mgboko mu phe;
b'e gbukotawaru le mma.
I gbushiru ephe teke ehu
eghu ngu eghughu.
I tanyiru enya gbushia ephe.
- 22 "O bu ege eekukoje madzu teke aagba aji;
bu ege i meru iphe
eye-egvu; a zaabya
agbaphee mu eka labu.
Mboku, iphe eghu Ojeoje eghughu;
b'e to dudu onye nahuru nu;
to du onye wafuru nu.
Iphe bu ndu mu heru hefuta;
be ndu ohogu mu gbugeru."

- 1 Mbèdua bụ onye jewaru
iphe-èhuka l'èka Nchileke;
maru iphe bụ lè Nchileke
gude èhu-eghughu eme madzụ iphe.
- 2 O chifuru mu;
nwuru mu ye l'èkpuru-òchi;
tè mu je etsutso l'èke
iphoro ta anòdu.
- 3 Ishi iya bụlephu l'o switowa
mu eswito mbòku-mbòku.
- 4 Ugwehu mu; mè akpò èhu mu;
b'o mewaru; yo ose èli.
O bụ ège onò;
b'o shiru tsukoshia mu okpu.
- 5 Iphe o gude yebuta mu bụ
iphe atso ile;
mè iphe-èhuka.
O gude iya gbaa mu mgburumgburu.
- 6 O wowaru mu ye l'èkpuru-òchi;
l'ò bụ ndu, nwuhuhawaru nù teke teru enya.
- 7 O yechiwaru mu k'òphu bụ
l'è to nwedu èke mu e-shi nahụ.
O tũru mu mkpa lò-tsuta mu.
- 8 Mu -chia mkpu nta;
chia ya imo; raa t'ò gbaaru mu mkpu;
yò tsụ-chia nchi;
jika lè ya te eyeduru mu onu.
- 9 O gudewa mkpuma,
a gbakpòshiru agbakpòshi dochishia mu ụzo.
O mewaru ụzo mu adụ kpòkorokpokoro.
- 10 O kwaru mu l'ụzo l'ò bụ agụ,
domiru onwiya; kwabèru madzụ;
mbụ fàru mu l'ò bụ oduma.
- 11 O kpufuru mu l'ụzo;
je alabushia mu alabushi.
O meru mu;
to nwe onye e-yeru mu èka.
- 12 O kweru akfù iya; kwabèru mu.
- 13 O wotaru akfù l'èkpa-akfù iya tụa;
yò bũru mu l'obu tũu.
- 14 Mu bũwa onye iphe bụ ndu
nke mu anòduje achì òchi;
mbụ èphe gudewa mu agụ egvu.
- 15 O mewaru ndzụ t'ò dũru mu èhuka.
O gudewa age chejia mu èpho.
- 16 O gudewa mkpuma kù-kwoshia mu eze;
bĩa adzọ mu lùlalula lè ntũ.
- 17 O mewaru èhu te gvujeru mu egvuru.
Mu ta majèhedu iphe bụ
èhu-òtso-èna.
- 18 Oo ya kparu iphe mu ekfù; sù:
“L'ùgvù; mè iphemiphe òbule,
mu ele enya iya l'èka

Ojejoje; te nwehekwa.”

- 19 Mu -nyata iphe-ehuka,
mu eje; yeru ririri, mu
agha; ndzu l'onwiya aburu mu age.
- 20 Oobuje teke mu nyataru iya; meji atofu mu.
- 21 Ole oobuje; mu -nyata iphe lanu-a;
ehu ala mu l'oru iya.
- 22 O bu ege obu Ojejoje,
yeru ayi hatabe nshinu
kparu iphe ayi te yifudu;
ke l'obu-imiko iya ta
gvujedu agvugvu.
- 23 Utsu mboku-mboku;
be n-yemobu Ojejoje;
me obu-imiko iya
aduje ophungu ophungu.
I bu onye eegude ire iya eka;
gudeshia ya ike.
- 24 Iphe mu ekfufe l'obu mu bu
l'o bu Ojejoje bu oke mu.
O bu iya meru iphe mu
e-gude cheru iya.
- 25 Ojejoje anoduje emeru
ndu atu ume atu-kobe iya ohuma;
mbu onye anoduje achu iya.
- 26 O du mma te madzu
nodu nggujungguji
chee te Ojejoje dzu ya.
- 27 O du mma te nnajiufu
byakfuta madzu l'okorobya.
- 28 T'onye obu nodukpelephu
nwa nggujungguji;
kele o nweru ege odu; iphe agbanwee.
- 29 T'onye obu kpube ifu le nu;
ke l'o nweru ege odu;
yo nweru iphe oo-levu enya iya.
- 30 T'o dobe ishi-nchi;
t'o onye echi iya eya chita ike iya.
Yo haa t'e gude iphe-iphere nu-jia ya epho;
- 31 kele Nnajiufu te
enwufujekwa madzu gbururu jeyewaru.
- 32 O nwekwaruru ege odu;
yo mee t'iphe-ehuka bya;
obu l'oo-koshikwaphu le ya
bu onye obu-imiko;
ke le n-yemobu iya ha nshinu.
- 33 E too hejedu iya uhewe
opa-kfutaru madzu iphe-otsu-l'ehu;
m'o bu iphe aphu.
- 34 Oofuto iphe bu ndu a tutu
mkporo le mgboko l'okpa;
- 35 me onafu madzu iphe gbaru iya nu

- l'ifu Okaribe-Kakota-Nu;
 36 me l'okpe madzu ejo ikpe
 bukota iphe e-ta dudu Nnajiufu mma.
 37 ?Bu onye e-kfughe okfu;
 t'o ree;
 e ba bu l'o bu Nnajiufu kweru t'o ree?
 38 ?To budunua
 Okaribe-Kakota-Nu asuje
 t'iphe-oma mee; yo mee;
 l'asujekwaphu t'iphe du eji mee; yo mee.
 39 ?Bu ngunu kparu iphe
 madzu nwigbaleke-oma
 a-noduje agu aphu teke
 aahụ iya ahụhụ k'iphe du eji, o meru?
 40 T'ayi gbuedu igo l'uzo ayi; ghaa ya aghagha;
 t'ayi kpolata azu lakfuta Ojejoje.
 41 T'ayi zia obu l'eke Nchileke, no l'imigwe no;
 chi-liaru iya eka; su:
 42 "Ayi meswewaru;
 bya ekwefu ikè;
 ophu i guduru ayi nvu.
 43 I phukpuru onwongu
 ehu-eghughu l'o bu uwe;
 nodu iya chiru ayi tugburu;
 gbushia ayi; t'i phuru ayi imiko.
 44 I gude urukpu kwechia onwongu;
 k'ophu iphe e kfuru ngu te rudu ngu nchi.
 45 I mewaru; ayi aburu
 eswara-iphe;
 duwa l'o bu ikpozu l'eke ndiphe no.
 46 Ndu ohogu ayi ekfuwaru ayi o-beru-t'o-kwaa.
 47 N-yemegvu be dakfutaru ayi;
 a gbashiaru ayi onya;
 emebyi yele kpurupyata adakfuta ayi."
 48 Enya-mini jiru mu enya;
 kele ndu nke mu b'e gbushikotawaru.
 49 Enya-mini ta atso-buhudu
 mu atso-buhu l'enya;
 50 jeye teke Ojejoje a-nodu
 l'imigwe tufu enya lee l'ali.
 51 Iphe mu phuru meru mu ata chichichi;
 Yo buru ege o duru iphe
 bu unwu-mgboko mkpukpu mu.
 52 Ndu ohogu mu anoduje
 achi nta mu ochi nta nwenu;
 l'e b'o du iphe mu meru ephe.
 53 Ephe nwuru mu ye l'ime nsu;
 woru mkpuma swichia ya.
 54 Mini tukpuru mu ishi;
 mu aria le mu phuhuwaru.
 55 Mu nodu l'ime nsu ono

kpọ-ku nggube Ojejoje.

56 I nūwaru arọro, mu arọ ngu; sụ:

“Ba adahụkwa mu nkichi
l'araku ono, mu araku ngu
t'i dzo mu ono”

57 I kparutaru le teke mu rakuru ngu.

I sūru te mu ba atụkwa egvu.

58 Nggube Nnajiufu;

o kwa nggu kfuchitaru mu onu;
bya agbata ndzu mu.

59 Nggube Ojejoje;

i phūwarua ejo iphe e meru mu;
hanaaru mu enge!

60 I phūwaru ege ephe

gwataberu mu ugwo iphe
mu meru; me ejo idzu,
ephe achikotaru mu.

61 Nggube Ojejoje;

i nūwaru-a ege ephe
ekfurushi mu; me ejo idzu, ephe achiru mu;

62 mbu atabashi, ndu ohogu mu atabashiru mu;

mekwaphu ejo idzu,
ephe anoduje achiru mu mkpurumkpuru.

63 Lekpodudunu; o buje;

ephe -vudo evudo;
me ephe -nodu anodu
ephe l'agu mu l'egvu.

64 “Byiko Ojejoje;

gwata nu ephe ugwo ege
o gbaru t'i gwata ephe;
l'iphe ephe gude eka ephe kpata.

65 Kpo-chia ephe obu;

nggu atu ephe onu.

66 Gude iphe-eghughu;

chia ephe;
gbushia ephe le mkpuli
igwe ngu; Ojejoje.”

4

Ondu Jerúsalemu teke o daru

1 Lewaru ege mkpola-ododo ono,

shi egbu ngerengere ono
nwakotaru anwanwa.

Lewaru ege egiri
mkpola-ododo ono
duwanu inyichi-inyichi.

Mkpuma ulo-nso
dakashihuwaru nanu nanu le mkpokahu-uzo.

2 Unwu Zayonu, bu ndu enya eje,

bu ndu ono, du l'o bu
okpobe mkpola-ododo;
be dukotawanu l'o bu ite,

- e gude ura kpua;
mbu l'ò bu iphe ò-kpu-ite kpuru.
- 3 Mbu jeye le nkuta-òswa
echejekwa unwu iya era;
obenu le ndu nke mu;
be ejo okpoma nk'ephe
dukwa l'ò bu k'enyi-nwenu echi-egu.
- 4 Egu era mewaru unwegirima
ire anyaru ephe l'akpo.
Unwegirima ephe arò nri;
ophu o nwedu onye ekweje anu iya ephe.
- 5 Ndu phu, shi erije
nggumufeshi phu;
gbe zeshiwanu egu le mbaduzo.
Ndu ophu e gude ekwa uruswe-eze hee;
egbe azewanu l'ikpo ntụ.
- 6 Iphe e meru ndu nke mu
kaakwa ke ndu Sodomu ono,
a byaru bya aji enya; ephe agwuwa;
t'ò du onye gbaru ephe mkpu ono.
- 7 Ndu ishi ephe shi ka eberugo ocha ucha.
Ephe shi ka era eswi ocha ucha.
Ehu ephe shi ka
mkpuma-igwe ocha virikiti.
Ephe shi achaje gbarakata
l'ò bu mkpuma safaya.
- 8 Obenu le nta-a;
be ephe kawa utsukirinya oji uji.
E to dudu onye
ahubejekwadu ephe ama l'esu-uzo.
Akpo ehu ephe
swipyabetsuaru aswipyabe l'okpu ephe.
O kpohuwaru gbengu l'ò bu nkụ.
- 9 Ndu laru l'ogu kakwa mma;
ma le ndu egu gbushiru.
Mbu ndu egu swiru tetelele
jeye ephe anwushihu;
ke l'ephe ta phudu nri shi l'okfu.
- 10 Unwanyi, nweru obu-imiko
gbe gudekwa eka ephe
shia anu unwegirima ephe.
Yo buru iya bu nri
ndu nke mu teke ono, ephe shi ala-l'iyi ono.
- 11 Ojejoje gude ege iphe egu iya vua ovuma.
O vuru ovuma ege obu
enwu iya taphutaphu.
O turu oku le Zayonu;
yo dzua dzua ntò-l'ali, gude Zayonu.
- 12 Ndu eze ndu mgboko;
me ndu mgboko l'ò ha te
kwetadu le ndu ohogu;
m'ò bu ndu yele onye no le
mkpokakfu a-bataghe

l'obu-edukfu Jerúsalemu.

- 13 Ishi iya aburu ejo-iphe,
ndu nkfuchiru Nchileke meshiru;
me l'uruburuku, ndu
agbajeru iya eja rushiru;
mbu ndu ono, no l'ime mkpukpu ono
gbushia ndu doberu eka ndoo ono.
- 14 Nta-a be ephe etsutsowa le
mbaduzo l'o bu ndu ishi.
Mee ndu ephe gbushiru;
be merushiakwaru ephe;
k'ophu bu l'ephe e-ta dudu
ke t'e denyi ephe eka l'uwe.
- 15 Iphe aarajeru ephe bu:
"Unu lufu; unu ruru onwunu aruru!
Unu lufu! Unu lufu!
T'ehu unu; be erukwa ayi l'ehu!"
To du iya bu; ephe
agbalashia je aghaphelaha.
Iphe bu mbakeshi ekfulaha:
"L'ephe ta anohakwa l'eke-a odo."
- 16 O bu Ojejoje l'onwiya chikashiru ephe.
E too ghaleduru ephe enya;
ta akwabehe ndu achijeru iya eja ugvu;
te mehe ndu bu ogurennya ohuma.
- 17 Ophu ka nu aburu l'ayi lewaru
enya onye ogbata;
to du iphe ayi letaru iya.
Ayi anodu l'ulo nche;
l'echi mba, e ta adzo-ghedu ayi.
- 18 Oboje eke ayi dzoru okpa;
igboma l'ege apata-okpa
ayi; k'ophu bu l'ayi ta
alufujehedu le gbororo.
Nk'ayi agvukwa agvugvu.
A guakwaru ege ayi
a-no-bebe ugu;
ke l'ishi ayi abyawa akparu.
- 19 Ndu achi ayi oso ka ugo,
ephe l'akpamigwe ephephe.
Ephe chiru ayi l'ugvu ugvu;
kee; kwaberu ayi l'echi-egu.
- 20 Onye Ojejoje fotaru,
bu iya bu onye bu iya bu ndzu ayi;
be dalahwaru l'iduma, ephe turu;
mbu onye ono, ayi riru l'ayi a-nodu iya l'ehu;
te ndzu dzua ayi l'iphe bu mbakeshi ono.
- 21 Unu tee eswa; t'ehu tsoje unu
ena unube ndu Edomu;
mbu unube ndu ono, bu l'ali Uzu.
Obenu l'aa-gbekwa bu
iphe-ehuka nk'unu;
unu angwa ya;

yo gude unu;
unu agbaru otu.

- 22 Unube ndu Zayonu;
àhùhù, aahù unu gvàkwàru.
È tọ hahẹkwa unu l'ụzo ọdo.
Obenu l'unube ndu Édomu;
bẹ ọo-gwata ụgwọ ejo iphe ono,
unu emeshi ono; ịa unu ẹba
k'ejo iphe unu l'ọ ha.

5

Okfu anụ Nchileke

t'ọ phụa imiko

- 1 Byiko Ojejeje;
nyatanụ iphe meru ayi.
Lenua ẹnya;
phụ iphe-iphere, ayi eje.
- 2 Òkè-iphe ayi; bẹ lakotawaru
ndu laru alala l'ẹka.
Ufu ayi bukotawa kẹ ndu mba ọdo.
- 3 Nna ayi phẹ; b'e ndu ọhogu gbukotawaru;
nne ayi phẹ awụshiru;
buru ndu mma tufushiru.
- 4 Mini, ayi angụ; bẹ ayi azụ azụzuu.
Ege ono bẹ ịmanu ayi
eshia iphe lẹ nku;
ayi azụa ya azụzu.
- 5 Ndu ishi ayi dzopyabekwaru ayi ichirukfu.
Ike gvàkwàru ayi
Ephe te ekwe haa ayi t'ayi ịta ume.
- 6 Ayi wowaru onwayi ye l'ẹka
ndu Íjiputu;
woru onwayi ye l'ẹka ndu Asiriya;
ege ee-shi t'ayi phụa nri; ria.
- 7 Nna ayi phẹ meru ejo iphe; nwụshihu.
Nta-a bẹ ayi ala ụla iphe ephe meru.
- 8 Ndu ohu achiwa ayi;
ophu ọ dudu onye
a-dzofuta ayi l'ẹka ephe.
- 9 Ayi aloje ishi ayi alọlo;
ịmanu ayi aphụa nri,
ayi e-ri;
kẹle mgburuma nọ l'echi-egu.
- 10 Akpọ gbanwuhuru ayi ọku;
l'ọ bụ ovovo-ọku
lẹ k'ejo-egu ono, emenu ono.
- 11 Unwanyi b'e mewaru
ejo iphe lẹ Ugву Zayonu.
Ọ kwaphu ege ono;
b'e gudetsuaru unwu-mgboko
k'ehuka lẹ mkpukpu, notsua lẹ Júda.

- 12 Ndu ishi ayi; bẹ ẹphe
 swi-gbushiru.
 Ndu bụ ọgurennya;
 b'ẹ te eyeheduru ugvu.
- 13 Ụnwu-okorọbya;
 b'e guderu l'ike t'ẹphe gude
 mkpuma l'akwọ iphe.
 Ụnwegirima unwoke
 angatsua anganga lẹ nkụ, e boru ẹphe.
- 14 Ndu bụ ọgurennya;
 shiwaa l'obu-edukfu wukahụ.
 Ụnwu-okorọbya ahawa
 egvu, ẹphe aguje.
- 15 Ẹhu ta atsohedu ayi ẹna.
 Egvu, ayi shi eteje
 ghowaru ayi nggumaphu.
- 16 Okpu-eze, ayi kpu dafuwaru.
 Nshoo ayi; kẹ l'ayi mewaru ẹjo iphe!
- 17 Ọ bụ iya kparu iphe meji tofuru ayi;
 buru iya kparu; ẹnya ayi
 eletsuwa ẹruru-ẹruru;
- 18 kele Ugvu Záyọnu;
 bẹ ẹgbara kfuwaru;
 nkuta-ọswa anọdu iya l'akpa uri.
- 19 Ọ bụ nggube Ojejoje achi;
 yọ buru nggu a-chi;
 gbururu jeye lẹ gbururu.
 Aba-eze ngu a-nọ tsube
 l'ogbo sweru l'ogbo.
- 20 ?Bụ ngunu meru iphe
 ị zaharu ayi.
 ?Bụ ngunu meru iphe
 ị gharu ayi azu ulori ẹge-a?
- 21 Wophutanu ayi azu l'ẹke,
 ị nọ; byiko Ojejoje;
 k'ophu ayi a-lakfuta ngu odo.
 Menua t'iphe, duru ayi
 lẹ mma ẹge o shi duhawa l'oge ọhazu.
- 22 ?Ti swiwaru ẹka;
 swia okpa l'ẹke ayi nọ?
 Wenua pashia; byiko.

Ezekèlu

Aba-eze Nchileke

¹ Yo be l'ónwa k'èno gbaru abali ise l'afa k'ùkporo l'iri. Teke ono; be mu tso ndu a kpuru le ndzu; buru l'iku Ònyimu Keba. Imigwe ekpuhaa; gheru onu; mu aphushia àphù bù iphe Nchileke koshiru mu.

² Yo be l'ónwa k'èno gbaru abali ise, l'afa, kwe eze Jehoyakinu afa ise; k'òphu a kpuru iya le ndzu;

³ Ojejoje abya ekfuru yeru Ezekèlu Buzu, bù onye achijeru Nchileke éja. O bù l'iku Ònyimu Keba le Bábyilonu b'ò nò teke ono, Ojejoje byaru bya ekfuru yeru iya ono. O nò l'èke ono; ike kè Ojejoje abya iya l'èhu.

⁴ Mu abya ele énya; oke phèrèphèrè, shi l'ùzo isheli egude urukpu, dù egvu; gude ebemu, egbu mèremu mèremu; mè iphorò, charu vaa bya anò-phèe mu mgburumgburu. Echilabu iya ekelephu too l'ò bù ope.

⁵ L'òku ono kwaphu; be iphe èno, dukota l'ò bù iphe nò ndzu nòkwaphu. Iphe èno ono gbakòtaleruphu ugbugba madzu.

⁶ Obenu l'ò nwegbaaru ifu èno èno; mè ébà èno èno l'èhu l'èhu.

⁷ Okpa èphe kfugbaaru akfuru. Apata-okpa èphe adukotalephu l'ò bù k'unwu ophoja eswi; legbukota mürumuru l'ò bù ope, e teru manù.

⁸ Èphe kfukota éka, dù l'ò bù éka madzu le mkpuli ébà èno, èphe kfugbaa le mgberemèku èno èno ya ono. Èphe èno ono nwekotaru ifu; nweru ébà.

⁹ Ébà iya ono edegbatsua l'ibe iya. Yò kpòò giriri chebe ifu l'ùzo ifu; to nwe èphe onye jeru òswiba aswiba.

¹⁰ A -bya l'ège ifu èphe gbaru; èphe èno ono nwekotaru ifu madzu l'ùzo ifu; nweru ifu agù l'ùzo éka-ùtara; nweru ifu eswi l'ùzo éka-ibiyita; nweru ifu ugo l'ùzo azù èphe.

¹¹ O bù ège ono; be ifu èphe gbakòtaru. Ébà iya ono; be jalikotaru ajali. O nwekotaru ébà èbo èbo l'èhu l'èhu; ophu nonu edegbabetsua nk'iya le k'ibe iya. Ébà èbo èbo òdo, o fukwaruphu l'èhu l'èhu b'ò gude kpuchitatsua onwya.

¹² Ophu nonu; yo chebelephu nhamunha l'ùzo ifu. Yò buje èke ume, edu èphe shiru; èphe awùru tsoru iya; ophu èphe 'aswibajèdu aswiba.

¹³ Iphe èno ono, nòtsua ndzu ono ekekotalephu l'ò bù ichèku-òku; m'ò bù itsu-òku. O -jeru laa ifu; yo jeru laa azù. Oogbu nwìnwi; ebemu eshi iya l'eme mèremu mèremu.

¹⁴ Iphe ono, nòtsua ndzu ono abuje: o -ziru jee l'ifu; yo ziru laa azù l'ò bù ebemu-igwe.

¹⁵ Mu elekwadua iphe ono, nòtsua ndzu ono; bya aphua okpa-ìgwè, nò l'alì; gvutsuaru l'iku iphe ono, nò ndzu, nwetsuaru ifu èno ono.

¹⁶ Qwaa bù ège okpa-ìgwè ono gbatsuaru; mè ège e gude meshia ya. Okpa-ìgwè èno ono gbakòtaru ugbugba lanu; l'achakòta l'ò bù kirisòlàyitù; ophu nonu; yò dù l'e pyokafuru iya l'ibe ya.

¹⁷ Yò buje teke èphe tugburu; èphe echebekota ifu le mgberemèku lanu; ophu okpa-ìgwè aghazidu aghazi.

¹⁸ Igbirimònu okpa-ìgwè ono hagbaa l'eli eli; dukota egvu. Igbirimònu okpa-ìgwè ono èphe èno; be énya kpòleruphu iyeye-e mgburumgburu.

¹⁹ Yọ buje teke iphe ẹno ono, nọtsua ndzụ ono tųgburu; ọkpa-ígwe ono, nọtsua ẹphe l'azụ ono awụru tso ẹphe. Teke iphe ẹno ono wụ-lihuru; ọkpa-ígwe ono awụ-lihukwaphu tso ẹphe.

²⁰ Yọ buri ẹke ume iphe ono, nọgbaa ndzụ ono shiru; ẹphe awụru shia ẹke ọbụ; ẹge ono; bẹ ọkpa-ígwe ono awụ-lihujekwaphu tso ẹphe; kẹ l'ume iphe ono, nọtsua ndzụ ono; bẹ nọkota l'ọkpa-ígwe ono.

²¹ Teke iphe ono, nọtsua ndzụ ono kpịriberu; ọkpa-ígwe ono akpịribe. Teke o vudo nwandoo; yo vudokwaphu nwandoo. Teke iphe ono, nọtsua ndzụ ono wụ-lihihuru; ọkpa-ígwe ono awụ-lihukwaphu tso ẹphe; kẹ l'ume iphe ono, nọtsua ndzụ ono; bẹ nọkota l'ọkpa-ígwe ono.

²² Iphe nọkota iphe ono, nọtsua ndzụ ono l'ishi; bẹ sụsahuleruphu l'ọ bụ akpamigwe l'achakota pemu-pemu l'ọ bụ aka-mini; dū egvu l'ẹnya.

²³ Lẹ mkpuli iphe ono, sụsaru l'ọ bụ akpamigwe ono; bẹ ẹphe jakashikotaru ẹbà; ẹbà ẹphe edegbabetsua ọnu. Ẹphe nwekotaru ẹbà labu l'ẹhu l'ẹhu, kpuchikotaru ẹphe ẹhu.

²⁴ Teke ẹphe atugbu; bẹ mu nuru ọda ẹbà ẹphe; yọ da l'ọ bụ ọchoku eze ẹnyimu; mbụ l'ọ bụ olu Ọkaribe; mbụ l'ọ bụ ụkporo, unukurunu ndu soja. Yọ buje teke ndu ono vudo; ẹbà ẹphe ono akụ-zitakota akụ-zita.

²⁵ Ya ndono; ẹphe evudo l'ẹke ono kụ-zitatsua ẹbà ẹphe ono akụ-zita; a nua olu, shi l'iphe ono, dū l'ọ bụ akpamigwe ono, sụsaru ẹphe l'ishi ono.

²⁶ L'eli iphe ono, sụsaru l'ọ bụ akpamigwe; nọdu ẹphe l'ishi ono; bẹ iphe dū l'ọ bụ aba-eze, e gude mkpuma sáfàya mee nọ. Iphe dū l'ọ bụ madzụ abya anọdu l'aba-eze ono.

²⁷ Mu abya elee ẹnya; phua lẹ dube l'ẹke dū l'ọ bụ ukfu iya je alufu l'ishi; bẹ ekekota l'ọ bụ ope, charu too; mbụ l'ọ bụ ọku. Tsube l'ẹke dū l'ọ bụ ukfu iya gbada; ekelephu l'ọ bụ ọku; iphoro, egbu nwịinwii achaphee ya mgburumgburu.

²⁸ Ọ bulephu ẹge ono, evu-mini aduje mbọku, mini achi ono bụ ẹge iphoro ono dū; chaphekota iya mgburumgburu.

Ọ bụ ẹge ono b'ọ gbaru; mbụ ọdu-biribiri Ojejoje. Teke mu phuru iya; bẹ mu daru kpube ifu l'alị; mu abya anua olu onye ekfu okfu.

2

Ozi, Nchileke ezi Ezekẹlu

¹ Yo ku mu: “Nwa ndiphe; gbeshi vudo evudo! L'ọ nweru iphe ya e-kfuru mu.”

² Yoo gudekwadua iphe ono l'ekfu; ume Nchileke abatawa mu phụ l'ẹhu; palia mu gvube; mu anụ iphe o kfu.

³ Yọ sụ mu: “Nwa ndiphe; ya ezi mu tẹ mu jekfu ndu Ízurelu; mbụ mba ono, bụ o-kweru-ike, kwefuru ya íkè ono; mbụ ndu ono ẹphe lẹ nna ẹphe shi keshinu ono nyataru iya ndụ jeye ntanụ-a.

⁴ Ndu ono, ya ezi mu tẹ mu jekfu ono; kwa ekweletekwe; buri o-kweru-íkè phẹ. Wo tẹ mu sụ ẹphe: ‘L'owaa iphe Ọkaribe-Kakota-Nụ ekfu.’

⁵ Mẹ ẹphe -ngaberi iya nchi; mẽ ẹphe 'angabedu; mbụ ndu onu-ulo ono, bụ o-kweru-ike ono; bẹ ẹphe a-marua l'onye nkfuchiru Nchileke; bẹ ẹphe l'iya nọjeru.

⁶ “Ngube nwa ndiphe; ba atsukwa ẹphe egvu; ọphu i tsukwa okfu, shi ẹphe l'onu. A makwaria l'ogaramambo; mẽ amị-ogvu gbaru ngu mgburumgburu; nggu l'akpị eburu l'ekalanu; ole ba atsukwa egvu. Ba atsukwa egvu iphe shi ẹphe l'onu; ọphu meji 'atofukwa ngu; kẹ l'ẹphe kwa o-kwefuru-íkè phẹ.

⁷ Wota iphe mu kfuru ngu; kfuaru ephe; me ephe -ngaberu ngu nchi; me ephe 'angabedu; ke l'ephe kwa o-kwefuru ikè phe.

⁸ "Olobu; nggube nwa ndiphe; ngabekwa nchi l'iphe mu ekfuru ngu. Ba abukwa o-kwefuru-ikè ege ephe bu. Kpuhaa onu; ria iphe mu anu ngu."

⁹ Ya ndono; mu abya elee enya; phua eka, a machiru mu. Iphe no l'eka ono bu ekwo, a gworu agwogwo.

¹⁰ Yo bya aphushia mu ekwo ono l'ifu. Iphe e deru l'ekwo ono eka labu bu ekwa-aphu; ekwa-anwuhu; me iphe-ehuka.

3

¹ Ya ndono; yo su mu: "Nwa ndiphe; te mu ria iphe e doberu mu l'ifu; mu ataa ekwo agwogwo-wa. Teke mu tatsaru iya; mu eje ekfuru okfu nu ndu Izurelu."

² To du iya bu; mu abya eghechaa onu; yo woru ekwo-agwogwo ono ye mu l'onu te mu taa.

³ Yo su mu: "Nwa ndiphe; taa ekwo agwogwo-wa, ya anu mu-a; tajia ephe." Mu abya eworu iya taa; yo tsokota mu rengerenge l'onu l'o bu man-engu.

⁴ Yo su mu: "Nwa ndiphe; tugbua nta-a jekfu ndu Izurelu je ekfuaru ephe iphe ya suru t'i kfu.

⁵ Ndu ya ezi mu te mu jekfu ta bukwa ndu okfu ephe shihuru ike; du ehuka anunu. Ndu ya ezi mu te mu jekfu kwa ndu Izurelu.

⁶ E to bukwa ndu oha-nts, okfu ephe shihuru ike; du ehuka; mbu ndu mu ta anudu iphe ephe ekfu. Ole; ndege o buru ndu oha-nts ono; be ya ziru mu te mu je; me ephe g'angabekwaru mu-a nchi.

⁷ Obenu l'e to nwedu le ndu Izurelu angaaru mu nchi; kele ndu Izurelu l'ephe ha wowaru okpoma kpochia; buru ndu okpoma-ikpokponyi.

⁸ Obenu le ya e-me mu te mu du l'o bu ephe; buru onye obu taru mini; buru okpoma-ikpokponyi.

⁹ Ya e-me t'obu tahu mu mini; shihu mu ike l'o bu mkpuma-igwe; ka ekpu-nku oshihu ike. Te mu ba atsukwa ephe egvu; ophu eh u'anmaka mu anmanma; e guderu l'ephe bu o-kwefuru-ikè phe."

¹⁰ Yo su mu: "Nwa ndiphe; te mu ngaberu iya nchi ohuma; wotakota iphe-a, ya ekfuru mu-a ye l'obu.

¹¹ Tugbua jekfu ndibe unu ono, a kpuru le ndzu ono; je asu ephe: 'Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu!' Kfuru iya ephe: m'ephe ngaberu ngu nchi; m'ephe 'angabedu."

¹² Ya ndono; Ume Nchileke abya apalia mu imeli; mu anua igidi, ede mu l'azu; l'ekfu t'a nodukwa l'eke Ojeje bu jaa odu-biribiri iya ajaja!

¹³ Mu anukwaaphu kapukapu eba iphe ono, notsua ndzu ono l'eke ephe ajiabatsua onwephe; me igidi okpa-igwe, nonyabe iya nu l'eke onma jiji.

¹⁴ Ya ndono; Ume Nchileke ono abya apalia mu; tugbua; mu egude ehueghughu tugbua; ehue agbah mu totoroto. Ike Nchileke anodu mu l'ehu k'igiri-igiri.

¹⁵ To du iya bu; mu ejekfube ndu ono, a kpuru le ndzu, bu le Teli-Abibu l'iku Enyimu Keba. Ya ndono; mu erua eke ono, ephe bu ono; mu l'ephe achiko nodukota l'eke ono abali esaa; mu anodu l'eke ono; kpo beru.

*Aanmaru Ezekelu okwa
(Ezek 33:1-9)*

¹⁶ A nòlèphu abalì ẹsaa; Ojejoje abya ekfuru yeru mu;

¹⁷ sù mu: “Nwa ndiphe; ya mewaru mu tẹ mu bũru onye nche ndu Ízurèlu. Ọo ya bũ; tẹ mu nùkwaa iphe ya ekfuru mu; nmaaru ndu Ízurèlu ọkwa, ya anmaru mu tẹ mu nmaaru ẹphe-a.

¹⁸ Ọ -bũru lẹ ya sũru ẹjo madzũ: ‘L’ọ bũakwa maa’; mu ta lọ onye ọbu ẹka lẹ nchì; sù iya t’ọ haa ẹjo ọzo, ootso; k’ọphu ee-shi ẹge ono dzọo ya ndzũ; bẹ onye ono a-nwũhukwa. Obenu l’ọo mbedua; bẹ ọchi iya a-tukoru l’ishi.

¹⁹ Ọ -bũkwanuru lẹ mu loru ẹjo madzũ ẹka lẹ nchì; to kwe ọha ẹjo iphe, oome; bẹ ọo-nwũhukwa. Ọ bũ l’ẹka mu; ta adũhedu iya; kẹle mu dzọwaru onwomu ndzũ.

²⁰ Odo bũ; teke onye doberu ẹka ndoo nọnyaaru; ha ome ọhuma; melahaa ẹjo iphe; bẹ mu e-doberu iya iphe ọo-kpakota; nwũhu. Keshinu ọphu mu ta lodu iya ẹka lẹ nchì; bẹ onye ono a-nwũhu; k’ẹjo iphe ono, o meru ono. A zahashia ọhuma, o shi mee. Obenu l’ọo mbedua; bẹ ya a-tukobe ọchi iya l’ishi.

²¹ Ọ -bũru l’onye doberu ẹka ndoo; bẹ mu loru ẹka lẹ nchì; t’ẹ b’o meshi iphe dũ ẹji; yọ nua ya; to mehe iya; bẹ ndzũ e-dzu iya; kẹ l’ọ nũru ẹka, mu loru iya lẹ nchì. Mbẹdua eshi ẹge ono dzọo onwomu.”

Ire anyaru Ezekèlu l’akpo

²² Ike Nchileke abya mu l’ẹhu. Yọ sù mu: “Tẹ mu gbeshi jeshia l’ọbasara alì ono; l’ọo ẹke ono; bẹ ya e-kfuru nũ mu.”

²³ Tọ dũ iya bũ; mu abya egbeshi tugbua jeshia lẹ nsuda, nọ l’ẹke ono. Mu erua; bya aphua ọdu-biribiri Ojejoje, dũ l’ọ bũ ọphu mu phũjehawaru lẹ mgboro Ẹnyimu Keba; mu adaa; kpube ifu l’alì.

²⁴ Ya ndono; Ume Nchileke abya apalia mu; bya ekfuru nũ mu; sù: “Tẹ mu tugbua; je agu-chia onwomu l’ulo mu.

²⁵ Nggbẹ nwa ndiphe; l’ee-gude ọkpukpu kee mu. Mbũ l’ee-ke ngu ẹgbu; k’ọphu ẹ tiji tsohedu ndu Ízurèlu ejephẹ.

²⁶ Mu e-me t’ire nyaru ngu l’akpo; t’onu buru mu kpọtumu-kpũruma; k’ọphu mu ta abaghejeduru ẹphe mba; kẹ l’ẹphe bũ ndu ọnu-ulo kwefuru ikẹ.

²⁷ Ọ bũ lẹ teke ya kfuru okfu nũ mu; bẹ ya e-mee tẹ mu kpuhaa ọnu ọdo. Teke ono; mu asũ ẹphe: ‘Ọwaa iphe Ọkaribe-Kakọta-Nũ ekfu!’ Onye ọ dũ t’ọ ngaberu mu nchì; yọ ngaberu mu iya. Onye ẹ tọ dũdu t’ọ ngaberu mu nchì; yọ ha; kẹ l’ẹphe bũ ndu ọnu-ulo, kwefuru ikẹ.”

4

Ege ee-shi yechia Jerúsalemu

¹ “Nta-a nggbẹ nwa ndiphe; pata ishi-eja lanu dobe l’ifu ngu; nggu esee ya Jerúsalemu l’eli iya.

² Unu gbaa mkpukpu ono mgburumgburu; kpua upho-mkpuma, bũ ọkpọ-mgbinyiku swibe iya. Unu edoo ọdu ọgu unu iche iche donyabe iya. Unu abya teke ono bya edoo ose-ọgu; dophee ya mgburumgburu;

³ unu abyakwaphu bya ewota jakpatangu igwè, ha ọsabusa gvube t’o gvuru l’ọ bũ upho-mkpuma nọ-buhu unu lẹ mkpukpu ono; unu eworu ifu ghaaru iya. T’ọ dũlèphu l’ọ bũ mkpukpu, e yebutaru k’ọgu. Yọ bũru unu yebutaru iya ọbu. Ọ bũ iphe-a a-bũru ndu Ízurèlu iphe-ọhubama.

⁴ “I -mebetsua; nggu abya azeru; gbube nkọ l'eka-ibiyita ngu; woru iphe dụ eji ndu Ízurelu nyibe onwongu. Abalı ole, ịi-zeru gbube nkọ ono bẹ bu ege i vukotaru iphe dụ eji ndu Ízurelu.

⁵ Ụkporo abalı iri lẹ tete l'abalı iri, bu afa ole, ephe mekotaru iphe dụ eji bẹ mu eme ngu t'i vukotaru iphe dụ eji ndu Ízurelu.

⁶ Teke i megeru iya ege ono; nggu abya egbube nkọ ọdo; ugbiya-a bẹ bu eka-utara ngu bẹ ii-gbube iya; nyibe onwongu iphe dụ eji ndu Júda. Ụkporo abalı ebo bẹ mu e-me ngu t'i vukotaru iphe dụ eji ephe; abalı lanu bẹ nọ-chiru enya afa lanu.

⁷ “Ghachi ifu l'iphe ono, i mekotaru, ekoshi ege e yebutaru Jerúsalemu; nggu egude eka iphoro kfua ege ọo-dụ obodo ono.

⁸ Mu e-gude okpukpu tua ngu t'ẹ b'i gha aghagha jeye teke i nọ-geru eyebuta ono, e eyebutaru mu ono.

⁹ “Nggu ewota witu; wota balı; mę azaku-mbeke; azaku; igberi; mę lẹ supelutu wukotaru iya ye l'ite dobe, ịi-nọdu eri teke ịi-zẹ lẹ mgberemeku ngu ụkporo abalı iri lẹ tete l'abalı iri.

¹⁰ Nri, iiri bẹ aa-tubataje atubata nu ngu; nggu eria ya; ngaberu k'echile.

¹¹ Nggu abya ekutakwaphu abamida, ịi-nọdu anguje ugbo lanu l'uboku.

¹² Nri ono bẹ ii-ri ege ịitaje akara balı. Nri ono bẹ ịi-nọdu l'abadoro eke ndu Ízurelu a-phugbakotaru iya; gudeje nshı madzu ozori nkụ ghe iya.”

¹³ Tọ dụ iya bu; Ojejoje asu mu: “Ọ bu ege ono bẹ ndu Ízurelu a-nọduje ata buredi, e meruru emeru l'iphe bu mbakeshi eke, mu e-ruta ephe je edobe.”

¹⁴ Ya ndono; mu asu: “Okaribe-Kakota-Nu; mę mu te merubukwa onwomu emeru. Tsube teke mu bu nwata jeye nta-a bẹ mu te debukwaa onu l'iphe nwuhuru anwuhu; ophu mu ta tabukwaa anu, anu ibe iya ọ-gburu afo-gbu; ophu ọ dubukwaa anu, aaso nso, bahujeru mu l'onu.”

¹⁵ Yọ su mu: “Ọ dụ mma. Ya a-ha mu tẹ mu kutaje nshı eswi; gude ghee buredi; l'ozori nshı madzu.”

¹⁶ Tọ dụ iya bu; yọ bya asu mu: “Nwa ndiphe; mu e-me tẹ b'ọ duhe eke aaphuje nri kpata lẹ mkpukpu Jerúsalemu. Ephe a-chijeru eka l'obu l'eri nri, a tutaru atuta. Nwa mini, a tadaru l'iphe bẹ ephe a-nọdu anguje; l'angu iya l'obu eyofu;

¹⁷ kẹ l'egu mę iwe mini a-bya. Onyenonu a-phuje ibe iya; yọ kpọ ya okfu; kẹ l'ephe alashi ehu; mkpata iya aburu iphe dụ eji, ephe mekotaru.”

5

Ezekeli akpu onwiya ishi

¹ Ya ndono; yọ su mu: “Nwa ndiphe; pata ogu-mbeke, atsụ nkọ l'ozori agube; gude iya kpushia onwomu ishi; mę l'ẹji-agba; kpota iya je atọo l'iphe aatoje ẹra iphe; maru ege ẹra iya ha. Mu -meebe; mu ekekahu iya uzi ẹto.

² Oge teke ono, e kechiru ephe ono gvuleruphu; mu ewota uzi lanu l'egbushia ono; mę eji-agba ono je akpọo oku l'ime mkpukpu ono; mu ekpota uzi lanu ophu gude ogu-mbeke je egububushia ya ghakaa ya mgburumgburu lẹ mkpukpu ono. Mu abyakwaphu bya ekpota uzi iya ophu kwe iya uzi ẹto; phekashia l'imeli; kele ya a-mi ogu-mbeke gude chia ya.

³ Ọlobu; hatakwa nwakpuru egbushia; mę eji-agba ono; phamia l'uwe-ugwehu l'ẹke ọ tsuru ụkpọ.

4 Mu ahatakwaphu nwanshi ya; ghaa l'oku; te oku kepyashia ya. O bu iya; be oku e-shi gba-nwuhu; dzua Izurelu mgburumburu.”

5 Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu: O suru: “Lekpodudunu Jerusalemu be mu doberu l'echi iphe bu mbakeshi; igweligwe mkpukpu agbaphe iya mgburumburu.

6 Obule ephe kwefuru ikè le nso iya; me l'iphe ya toru okpa iya; mbu kakota iphe bu mbakeshi; me ohamoha, ephe l'ephe riru oke eji. Ndu Jerusalemu jikaru ome ekemu mu; jika otso iphe mu toru ephe okpa iya.

7 Oo ya bu; owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu: Unu ka mkpukpu odo, bupheru unu mgburumburu oburu emekota emekota; ke l'unu te kwedu meje iphe mu toru okpa iya t'unu meje; mbu l'unu ruwaru ekemu mu ye l'azu. Mbu l'unu ta dukpodu ike emetabe ege mbakeshi, bupheru unu mgburumburu eme.

8 Oo ya bu; Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu: Yebedua l'onwiya buakwa ohogu ke nggube Jerusalemu. Ya a-pakfutaru unu iphe-ehuka t'iphe bu mbakeshi phugbaru;

9 K'ejo uruburuku ono, unu arukota ono be ya e-me unu iphe ya te mebu; ya ta abyahé bya eme egbe iphe ono odo.

10 Ndu bu nna a-nodu ata anu unwu ephe; unwegirima l'ata ke nna ephe; unu egude enya unu ele iya. Ya a-pakfutaru unu iphe-ehuka. Ndu ophu wafuru nu be mu e-me t'ephe phekishihu.

11 “Okaribe-Kakota-Nu asu le k'ophu unu gudewa iphe a kpofu l'enwa, unu agwaphe farushia ulo iya, du nso; rukota uruburuku, dukota iche iche; be ya e-wofu obu l'eke unu no; ya ta aphuheduru unu imiko odo; ophu ya ta ahakwa unu te ya be me unu iphe.

12 Mgbonwu; me ejo egu e-gbubu uzi lanu l'unu l'ufu. Uzi lanu odo; be ee-gude mma mee; ephe adashia l'eba.* Uzi k'eto; be ya e-me t'ephe phekishihu; ya egude ogu-mbeke chiru ephe tugba.

13 “Teke mu mewaru ege ehu du mu; okpoma ejia mu oyi l'ehu ephe. O bu teke ono be odo-du mu le mu mewaru ege enya du mu. Teke mu metsuuru ephe ege ono, ooghu mu ono be ephe a-maru le mube Ojejoje be gude ehu-eghughu kfua okfu.

14 Ya e-me unu t'unu buru o-la-l'iyi; unu abukwaruphu ndu iphe bu mbakeshi nonu; me ndu esweta esweta e-gudeje eme iphe-ochi.

15 “Teke ya e-gude mba; me iphe-eghughu hua unu ahuhuh; be unu a-buru iphe-ochi; buru okfu, aakpu l'onu, bu iphe bu mbakeshi-phu iya; yo kpo-ya ukuvu; kpo beru. Ono kwa iphe yebe Ojejoje kfuru ndono.

16 Ya e-gude ejo-egu l'o bu akfu gbagbushia unu; unu aburu kpurupyata. Ya e-me t'ejo-egu ono l'aka nshinu akaka eje; to nwe eke unu aphu nri ke kpata.

17 Mu e-wolataru unu ejo-egu yele ejo anegu egbudu, a-wuppyabe unu. Ejo anegu egbudu ono me ejo-egu ono e-gbushi unwu unu; mee unu; unu te nwe nwa. Mgbonwu me mgbugbu-mma a-phu-kfuta unu. Mu e-gude ogu-mbeke bya unu l'ehu. Ono kwa iphe yebe Ojejoje kfuru ndono.”

* 5:12 5:12 Iphe, a kwata dee l'eka-a bu uzi ndu ophu a-nwuhu “l'ime mkpukpu”; me ndu ophu a-nwuhu “l'azu mkpukpu”. L'ekwo owaa b'e deru ndu ophu nwuhuru “l'ufu” l'o bu ephebedua nwuhuru l'ime mkpukpu. Ndu ophu “daru l'eba” bu ndu ophu nwuhuru l'azu mkpukpu.

6

Eeburu ndu, agwaję nte onu

¹ Tò dù iya bú; Ojejoje abya ekfuru nù mu sù mu:

² “Nwa ndiphe; ghachiru ugvu, òtsua l’alì Ízurelu ifu; nggu egude nkuchiru gbakushi iya ẹphe;

³ sù ẹphe: Unubẹ ugvu Ízurelu; unu nukwaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfuru unubẹ eze ugvu; mẹ unwu ugvu; unwu ngele; mẹ lẹ nsuda nsuda. Ya abyaakwa tẹ ya gude ogu-mbeke bya unu l’ẹhu; ya abyakwaa omebyishi ẹke aanọduje agwaru unu iphe.

⁴ Ẹnya-ngweja unu bẹ ee-chikposhi. Ẹnya-ngweja insensu unu bẹ ee-wukposhi. Ndibe unu bẹ mu e-gbushi tẹa l’ifu nte unu.

⁵ Odzu ndu Ízurelu bẹ mu a-togbotsua l’ifu nte ẹphe; ghaa okpu ẹphe mgburumburu l’ẹnya-ngweja ẹphe.

⁶ Iphe bú ẹke unu butsua l’iphe bú mkpukpu, òtsua l’ẹke ono a-daburu ochobo; ẹnya-ngweja unu aburu ẹke dakposhihuru adakposhihu; mbú l’ẹke unu agbajẹ ẹja a-buru iphe daburu kẹ mmanu; buru iphe a gbagharu agbagharu. Nte unu bẹ aa-dzopyashi adzopyashi; ẹphe aburu iphe larú l’iyi. Ẹnya-ngweja insensu unu aburu ẹke ee-tsukposhi etsukposhi. Iphe bú iphe unu gude ẹka unu mee bẹ ee-mebyishikota.

⁷ Ee-gbushi madzú l’ifu unu ẹge unu a-makwanuru l’ọ bú mbẹdua bú Ojejoje.

⁸ “Obenu l’o nweru ndu ophu ya a-ha t’ẹphe dzuru; kẹ l’o nweru ndu a-wafu nù; teke ono, unu a-gbakashihu; tsoru iphe bú mbakeshi; mẹ l’alì, dú iche iche ono.

⁹ Ndu ophu wafuru nù a-nọdu lẹ mba ono, a kputsuaru ẹphe laa ono nyata mu. Ẹphe anyata ẹge o ghutaberu mu; mbú k’ogwa nte, bú iphe ẹphe kporu obu chee; gbe wofu obu l’ẹke mu nọ. Ẹphe anyatakwapu ẹge iphe eghube mu l’ẹnya, ẹphe ruberu l’unwu iphe ẹphe doshiru l’agwaphe. Obekwanu l’akpamara ono, ẹphe mekotaru ono e-me ẹphe t’ẹphe dú onwẹphe ashì.

¹⁰ Oo ya bú; ẹphe amakwanu l’ọ bú mbẹdua bẹ bú Ojejoje; lẹ mu ta asutsudua lẹ mu e-me madzú akaduru; mu ahaa ya ememe.”

¹¹ “Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. O suru: Unu kẹa ẹka pyongu, unu agbaa okpa kpitikpiti l’alì; unu achia ololokilo k’ahuma; mẹ pruburuku, ndu Ízurelu eme; kẹ l’ee-gude ogu-mbeke gbushia ẹphe; ẹjo-egu e-gbukwaaphu ẹphe. Ẹge ono bẹ mgbonwu e-gbukwapu ẹphe.

¹² Ndu ophu nọ ote-ẹnya bú mgbonwu e-gbushi ẹphe. Ndu ophu nọ ntse a-la l’ogu. Ndu ophu wafuru nù aburu ẹjo-egu e-gbufu ẹphe. Ono bú ẹge ya e-shi byabẹ ẹphe oke ẹhu-eghughu iya.

¹³ Teke ono; unu amaru l’oo yẹbedua bú Ojejoje; teke odzu ndibe unu a-zeshi l’ẹke ẹphe doshiru nte ẹphe; mẹ l’ẹnya-ngweja ẹphe mgburumburu; l’eli ugvu, ha l’eli; mẹ l’onungonu oke ugvu; mẹ lẹ mkpuli oshi, nweru idzu; mẹ lẹ mkpuli achi, ẹkwo nọ; mẹ l’iphe bú ẹke ẹphe akpojeru nte ẹphe insensu, mkpo iya eshi kwẹkwẹkwe oku.

¹⁴ Ya e-sechi ẹka iya bya ẹphe l’ẹhu; mee t’egbara kfua l’alì ono. Ya e-me iya t’ọ daburu ochobo; shita l’echi-egu ono rua Dibula. O bú ẹge ono bẹ egbara a-kfukota l’iphe bú ẹke ẹphe bú; k’ophu ẹphe a-maru l’ọ bú yẹbedua bú Ojejoje.”

7

Oge ikperazu duakwa ntse

¹ Ya ndono; Ojejoje ekfuru nū mu sū mu:

² Nwa ndiphe; owaa iphe mube Ọkaribe-Kakota-Nū ekfuru alì Ịzurelu. Mu sūru: “Ọ gvūwaru; mbū k'alì ono, gba mgburumgburu bẹ gvūwaru nū.

³ Nk'unu abyakwa agvūgvu. Ya e-woru ẹhu-eghughu iya byabe unu. Ya ekpee unu ikpe l'ẹge unu meru; kfūkwaaphu unu ụgwo ụruburuku, unu rụkotaru.

⁴ Mu ta byadụ bya aphūru unu imiko lẹ phuu; mu ta aha unu; tẹ mu be me unu iphe. Mu kfūfutaje unu ụgwo iphe unu meru; mbū mẹ l'uruburuku ono, unu arụkota ono bẹ mu akfūkota unu ụgwo iya. Oo ya bụ ẹge unu a-makwanūru l'ọ bụ mbēdua bẹ bụ Ojejoje.”

⁵ “Owaa iphe Ọkaribe-Kakota-Nū ekfu: Iphe-ẹhuka abya; mbū iphe-ẹhuka ọphu ẹ ta anūbudua ọtu ọnu iya abya.

⁶ Oge ikperazu ruakwaru! Oge ikperazu ruakwaru! Ọ kwabēekwaru unu akwabēru! O ruakwaru!

⁷ Unubẹ ndu bu l'alì-a! O ruakwaru teke unu ekpolashihu. Oge ruakwaru; mbọku ono anọwa ntse teke utsu a-da; to nwehe onye anọkwadu l'ugvu ugvu e-te ẹswa.

⁸ Mu abyawa tẹ mu byabẹ unu ẹhu-eghughu mu; gudekota ẹge o ghu mu mee unu iphe. Mu e-kpe unu ikpe l'ẹge unu meru; kfūkwaaphu unu ụgwo ụruburuku, unu rụkotaru.

⁹ Mu ta byadụ bya aphūru unu imiko lẹ phuu. Mbū lẹ mu ta ahadu unu tẹ mu be me unu iphe; mu kfūfutaje unu ụgwo iphe unu meru; mbū mẹ l'uruburuku ono, unu arụkota ono bẹ mu a-kfūkota unu ụgwo iya. Oo ya bụ ẹge unu a-makwanūru l'ọ bụ mbēdua, bụ Ojejoje bẹ meru nū.

¹⁰ “Mbọku ọbu ruakwaru. O ruakwaru. Teke unu a-la l'iyi ruakwaru; kẹ l'emegbu, unu emegbu ibe unu bẹ pawaru ẹka; ekuku, unu eku onwunu ahawa nshinu.

¹¹ Ome ẹhuka edujeru madzū ye l'ome akirishi. To nwedu ndu eme ẹge ono, a-phodu nū; mbū l'ẹphe ha, jeyekpo l'iphe ẹphe nweru enweru bẹ ta adudu ọphu a-ga mkpa.

¹² Oge ruakwaru. Mbọku ọbu bẹ ruakwaru nū. T'ẹhu ba atsokwa onye azu iphe ẹna; ọphu onye ere iphe erere 'agukwa aphū; kẹ l'oke ẹhu-eghughu iya b'a byabēekwaru iphe, bụ mkporo-oha ono l'ọ ha;

¹³ l'onye reru iphe ta agbatahẹkwa iphe o reru gbururu jeye l'ẹge ẹphe ẹbo a-nọ-beru; kẹ l'aphū, a phuru mkporo-oha ono ta alakwa kẹ mmanu. Ishi iya aburu lẹ shita l'ejo iphe, ẹphe meshiru; b'ẹ to nwedu ẹphe onye a-dụ-ghe ike dzọ onwiya ndzū.

¹⁴ Ẹphe gburu ụpyoku kwakọbe k'oje ọgu. Ọbule to nwedu onye ekwe k'oje ọgu; kẹ l'ẹhu-eghughu Ojejoje byakfutawaru ẹphe l'ẹphe ha.

*Ee-me ndu Ịzurelu**okpu-akpohu*

¹⁵ “Ogu ada lẹ mkpukpu. Ndu lufuru alufu bụ mma b'e gude egbushi ẹphe. Ndu ọphu nọ l'ufu aburu mgbonwu; mẹ ejo-egu egbushi ẹphe. Ndu ọphu nọ l'egu bụ mma; bẹ ee-gude mee; ẹphe adashia l'eba.* Ndu ọphu nọ l'ime mkpukpu; bẹ mgbonwu; mẹ ejo-egu a-vụ avuvu.

* **7:15 7:15** Phụ iphe e deru lẹ Ezek 5:12 lẹ kẹ ọda l'eba; l'ẹge ọ laru l'azu mkpukpu.

¹⁶ Ndu a-wafu nū bē a-gbaru lashitsua l'ugvu je anōdu ēke ono akwa ēkwa onwēphe; l'ara l'ō bū ndo, nō lē nsūda; mbū onyenōnu yō ra k'iphe dū ēji, o mekotaru.

¹⁷ Onyemonye obule be ēka a-tsūhu ūme; ikpere aphūhu ēphe gberig-beri l'ō bū minī.

¹⁸ Ephe e-ye uwe-aphū; egvu ejī ephe ēhu; iphere ekōjije ephe ifu ekōji; aa-kpūcha ephe ishi akpūcha.

¹⁹ Mkpōla-ōcha ephe; bē ephe a-ghaka nanū nanū lē woroworo; mkpōla-ododo a-būru iphe aasō nsō; mkpōla-ōcha mē mkpōla-ododo ephe; ta adūdu ike dzōo ephe mbōku, Ojejoje a-byabē ephe ēhu-eghughu iya. Ephe te egudeghedu iya mee t'ēgu ba guhe ephe; ophu ephe egudeghe iya kpata nri, e-ji ephe ephe; kē l'ō mewaru; ephe enwulahu l'ome iphe dū ēji.

²⁰ Ephe gude mgbubu ephe, ama ntumatu l'eku onwēphe; gudekwaphu mgbubu ephe ono l'emeshi ntēkpe, bū iphe akpōfu l'ēnwa; gudekwa iya phū l'akpushi iphe dū ējo ēji. Mu e-melephu iphe ono, ephe meshiru ono t'ō būru ephe iphe aasō nsō.

²¹ Mu e-me tē ndu ohodo gwoo iphemiphe obule ono; mbū mu e-me t'ō būru iphe ndu akirishi, bu lē mgboko anakōta lē nfū. Ndu ono e-woru iya merushikota.

²² Mu e-wofu ifu l'ēke ephe nō; ndu ono abya emerushikota ēke ono, mu yeru enya ono; mbū lē ndu iphura a-bahū l'ēke ono; merushia ya.

²³ “Meshia egbirigba dobe; kēle iphe jiru alī bū ogbu ōchi; iphe jiru mkpūkpu ono abūru iphe kpangangu.

²⁴ Mu e-zita ndu kagekpo akirishi l'iphe bū mbakeshi t'ephe bya anakōta ephe ufu ephe. Mu e-mekwaphu t'ekuku ndu oke agadima ono eku onwēphe gvū; ēge ono bē mu e-mekwaphu t'ēke dūkotaru ephe lē nsō būru ēke e merushiru emerushi.

²⁵ Teke oke otsu egvu a-bya bē ephe a-chō ēge ephe e-me t'ēhu dū ephe agu; ophu ephe aphūdu iya.

²⁶ Ntakfuru bē a-nōdu awū tūmutumu abyakfuta ephe. Ejo nzi bū iphe a-nōdu abya nū. Ephe a-nōdu ese t'ephe maru; ?m'o nweru àphū ndu nkfuchiru Nchileke a-phūru ephe. Ege ono bē ekemu, ndu achijeru Nchileke eja eziye ta adūhedu; ophu ndu bū ogurennya ta akpō-zihu madzū ūzo.

²⁷ Onye eze a-nōdu agu aphū; onye ishi a-nōdu t'ō ma iphe ephe e-me. Ndu alī ono bē ēka a-nōdu annakōta jijiji. Mu a-nōdu eme ephe l'ēge ephe metaberu. Mu a-nōdu ekpe ephe ikpe l'ēge ephe ekpe ndu ōdo. Ōo ya bū ēge ephe a-makwanūru l'ō bū mbēdua bē bū Ojejoje.”

8

Àphū k'ēbo

¹ L'afa k'ishingu l'onwa k'ishingu iya l'abalī ise l'onwa ono bē mu nō l'ulo mu; ndu bū ogurennya ndu Júda abya adō mu l'ifu; ike Okaribe-Kakōta-Nū abya mu l'ēhu l'ēke ono.

² Mu elee enya; phūa iphe dū l'ō bū madzū. Dūbe l'ēke dū l'ō bū ukfu iya jeye l'alī bē dūkota l'ō bū ōku; dūbe l'ukfu jeye l'ishi bē nwukotaleruphu zī l'ō bū igwe, a hūberu l'ōku yō chaa gbarakata.

³ Ya ndono; yō bya amachia iphe dūlephu l'ō bū ēka wōo mu l'ēgbushi; pata mu. Ume Nchileke ono apalia mu imeli; mu anōdu lē mgbaku igwe mē alī. L'àphū ono, Nchileke meru; mu aphū ono b'ō nōdu pata mu

jeshia Jerúsalemu; paru mu shia ẹke eeshije abahụ l'ọnu-uzo isheli k'ime ogbodufu eze-ulo Nchileke; mbụ ẹke ono, e doshiru nte, akpataje okopho.

⁴ Mu abya ele ọnya; phua ọdu-biribiri Nchileke ke ndu Ízurelu. Biribiri Nchileke ono dulephu l'ọ bụ egbe iya ono, mu phujeru l'àphù l'echi-egu phụ.

⁵ Ya ndono; yọ sụ mu: “Nwa ndiphe; ledudunu ọnya l'uzo isheli.” Tọ dụ iya bụ; mu abya apalia ọnya phua ọnu-uzo, shiru ọnu nggamgbo ophu nọ l'uzo isheli, bụ ọnu nggamgbo ọnya-ngweja Nchileke nọ; phua nte-wa, akpatsuje Nchileke iwe.

⁶ Ya ndono; yọ sụ mu: “Nwa ndiphe; ?i phuru iphe ẹphe eme. Wo mu; ?mu phuru ẹjo akpamara, ndu Ízurelu akpa l'ẹke-a; shi iya l'achi iya l'ulo nsọ iya. Obenu l'ii-phụbakwaaru akpamara ọdo, ẹphe arụ, gbe kakwaduru ọwaa ẹji.”

⁷ Ya ndono; yọ duta mu jeshia l'ọnu-uzo, eeshije abahụ l'ogbodufu eze-ulo Nchileke. Mu erua; lee ọnya phua ọnu, nọ l'upho-mkpuma ono.

⁸ Onye ono, du mu nụ ono asụ mu: “Nwa ndiphe; tụa ọnu l'upho-mkpuma ono nta-a.” Ya ndono; mu abya eworu upho-mkpuma ono tụa; phua ọnu-ibo l'ẹke ono.

⁹ Yọ sụ mu: “Bahụ je aphụ ẹjo uruburuku, ẹphe arụ l'ẹke-a.”

¹⁰ Tọ dụ iya bụ; mu abya abahụ; lee ọnya phua unwu anụ, dụ ichi l'iche, awuje l'ẹpho, e sekashikotar l'upho-mkpuma, nọtsukota l'ẹke ono; mę l'unwu anụ, aakpofu akpofu; mękwaphu iphe bụ nte, ndu Ízurelu agwa agwagwa, ẹphe sekotar l'ẹke ono.

¹¹ Ndu bụ ọgurenya ndu Ízurelu adụ ụkporo madzụ ẹto lẹ madzụ iri vudokota l'ifu ẹke ono; Jazaniya Shafanu bẹ tsokwaphu lẹ ndu ono, vudo l'ifu ẹke ono. Ẹphe pakọta iphe eegudeje akpọ insensu ọku l'eka l'ẹhu l'ẹhu. Ẹnwuru-ọku insensu ono eshi l'iphe ono, ẹphe patsua l'eka ono lakpọ tututu l'eshi kwẹkwekwe. ¹² Yọ sụ mu: “Nwa ndiphe; ?i phurua iphe ndu bụ ọgurenya ndu Ízurelu daburu l'eme l'edomi? Onyenonu bẹ bụ l'ulo nte iya b'ọ noje. Iphe ẹphe ekfupheje bụ: ‘Ọ kwa lẹ Ojejoje te ledunu ayi ọnya. Ọ kwa l'ọ gbaghawaru alí-a.’”

¹³ Yọ bya asụ mu ọdo: “Ii-phụ-a iphe ndu ọdo, ẹphe anọdu eme, kabaru ndu ọwananu, ẹphe eme-wa ẹji.”

¹⁴ Ya ndono; yọ bya eduru mu jeshia l'ọnu-uzo, eeshije abahụ l'ulo Ojejoje l'isheli iya; mu abya aphua unwanyí, dọgatsuaru l'ẹke ono l'ara ẹkwa agwa Tamuzu.

¹⁵ Yọ sụ mu: “?I phujeru egbe iya ọwaa; nwa ndiphe? Mbụ ii-phụkwaru iphe ndu ọdo, gbe kọkota iphe ọwaa, ẹphe eme-wa ẹji.”

¹⁶ Ya ndono; yọ bya eduta mu bahu l'imime ogbodufu ulo Ojejoje ono. L'ọnu-uzo, eeshije abahụ eze-ulo Nchileke ono bẹ iphe ruru ụkporo unwoke l'unwoke ise doru onwẹphe lẹ mgbaku onokoru, nọ l'ẹke ono yele ọnya-ngweja Nchileke, nọkwaphu l'ẹke ono. Ẹphe eworu azụ ghaaru eze-ulo Ojejoje ono; chebe ifu l'uzo ọnyanwu-ahata l'efozitaru ọnyanwu l'uzo ọnyanwu-ahata l'abaru iya ẹja.

¹⁷ Yọ sụ mu: “?Mu phujeru egbe iya ọwaa; nwa ndiphe? Akpamara, ndu Júda akpa ta dukwa ẹphe biribiri; mbụ iphe ẹphe eme l'ẹke-a? ? Ẹphe mefutaje t'ọ bụru iphe kpanganga e-ji alí-a; l'eme t'ẹhu wata mu onwu damadamu? Wo tẹ mu leduduphu ẹge ẹphe ete iya unyi l'ifu!

¹⁸ O dūwaru mma! Ya e-gude ege iphe eghutabe iya mee ephe iphe. Ya ta aphukwaru ephe imiko; ya ta aha ephe. Ephe e-chikpoo mkpu; yo ji iya nchi; ole ya te eyeduru ephe onu.”

9

Egbushi ndu agwa nte

¹ To du iya bu; Nchileke abya araa ya arara; mu anua eke o suru: “Unu kpirita akpirita; unube ndu nche mkpukpu. Onye abya nu gudekwa ngwa-ogu iya l'eka!”

² Ya ndono; mu abya aphua unwoke ishingū; ephe eshi l'onu-nggamgbo, no le tukorotukoro l'uzo isheli; onyenonu apagbaaru iphe e gude egbu madzu l'eka. O nwekwaruphu nwoke lanu odo, ephe l'iya yi, we ekwa ocha; kpapyiru mkpishi-ekwo. Ephe awubata bya evudotsua l'iku enya-ngweja Nchileke ono, e gude ope mee ono.

³ Odu-biribiri Nchileke ke Izurelu gbeshiwaru l'eli cherobimu ono, bu eke o shi nodu ono; tugbua je anodu l'onu eze-ulo Nchileke. Ojeje abya ekua nwoke onanu, we ekwa ocha; kpapyi mkpishi-ekwo ono;

⁴ su iya: “Je etsoru Jerusalemu jephee mgburumgburu. Onye i - phukpooru, ada ehu l'ara ekwa iphe bu uruburuku ono, aaru ono; nggu emee ya iphe-ohubama l'atatu.”

⁵ Ya ndono; mu abya angabe nchi nua eke o suru ndu ophu: “Unu tso iya; je etsophee mkpukpu ono gbushikota madzu. Unu ba adukwa onye unu a-phuru imiko; ophu o dukwa onye unu a-ha.

⁶ Unu gbushia ndu bu ogurenaya; me le ndu bu ikorobya; me unwu-mgboko; me unwanyi; me l'unwegirima. Obenu; t'e b'o dukwa ndu onanu, e meru iphe-ohubama l'atatu ono, unu e-byi eka. Eke unu a-wata ephe egbugbu be bu l'eze-ulo mu.” Ya ndono; ephe awata ephe egbugbu shita le ndu bu ogurenaya ophu no ifu etezi eze-ulo Nchileke ono.

⁷ Yo su ephe: “Unu merushia eze-ulo ono emerushi; unu egbua madzu t'o chiko ogbodufu eze-ulo ono naru.” Yo su ephe: “Ngwaa; unu tugbua!” Ya ndono; ephe awufu je etsoru mkpukpu ono; gbushilaha madzu.

⁸ Teke ono, ephe egbushi madzu ono; be mu kwaru nkinyi mu; mu ada kpupe ifu; chia mkpu; su: “Owa-a; nggube Okaribe-Kakota-Nu; ?ii-gude ege ehu egbu ngu damudamu gbugee ndu Izurelu ophu phoduru nu l'okfu ndu Jerusalemu to?”

⁹ Yo su mu: “Ejo iphe ndu Izurelu; me ndu Juda eme be dukwa egvu. E to nwedu ali ono, eke ephe e-te gbuwaru ochi dobe. Jerusalemu be ephe rushiwaru arushi. Iphe ephe ekfu aburu: ‘Le Ojeje ghawaru ali-a azu. Le to phujedu iphe ephe eme.’

¹⁰ Ya ta aphuduru ephe imiko; ophu ya 'abyadu bya aha ephe. Iphe ono, ephe mekotaru ono be ya ewokotaru nyibe ephe l'ishi.”

¹¹ E ji ekfu; nwoke ono, we ekwa-ocha; kpapyiru mkpishi-ekwo ono alata su iya: “Mu meekwaru ege i ziru t'e mee.”

10

Odu-biribiri Nchileke egbeshi l'eze-ulo Nchileke

¹ Ya ndono; mu abya elee enya; phua iphe du l'o bu aba-eze, e gude mkpuma safaya mee; yo nodu l'iphe susaru asusa; tuko-tsuaru unwu cherobimu ono l'ishi.

² Ya ndono; Ojejoje asụ nwoke ono, we ẹkwa-ọcha ono: “T’o pyobatsua l’ọkpa-ígwè, nọkọta lẹ mkpuli cherobimu ono. T’o ye ẹka lẹ cherobimu ono nanụ vọ-jitsua ẹka iya l’icheku-ọku, nọ iya nụ; ghaa lẹ mkpukpu ono.” Tọ dụ iya bụ; mu ele iya; yo pyoba.

³ Ya ndono; cherobimu ono vudotsua l’uzo ọhuda eze-ulo Nchileke ono teke nwoke ono pyobaru; urukpu eji ogbodufu eze-ulo ono ejiji.

⁴ Tọ dụ iya bụ; ọdu-biribiri Ojejoje egbesi l’eli cherobimu tugbua je anọdu l’onu-mburu uzo eze-ulo Nchileke. Urukpu abya eji eze-ulo Nchileke ono ejiji; ogbodufu eze-ulo Nchileke ono achahu biribiri l’ẹke ọdu-biribiri Ojejoje jiri iya tungu.

⁵ Kapukapu, ẹbà cherobimu ono aji; bẹ onye nọ l’azufu a-nọdu anụ; mbụ l’oda iya edejilephu l’ọ bụ olu Nchileke, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike teke ookfu okfu.

⁶ Teke Ojejoje sụru nwoke ono, we ẹkwa-ọcha ono t’o wota ọku l’ọkpa-ígwè; mẹ lẹ cherobimu ono; bẹ nwoke ono bahuru je evudo l’iku ọkpa-ígwè lanụ.

⁷ Ya ndono; onye lanụ lẹ cherobimu ono amachiwaphu ẹka wota ọku, nọ l’ẹke ono, ẹphe nọ ono. Yọ vọta ọku ono ye nwoke ono, we ẹkwa-ọcha ono l’ẹka. Yo gude iya lufu.

⁸ Lẹ mkpuli ẹbà cherobimu ono bẹ iphe dụ l’ọ bụ ẹka madzụ nọtsua.

⁹ Mu abya elee ẹnya phua ọkpa-ígwè ẹno, nọkọta l’iku ẹhu cherobimu ono. Ọkpa-ígwè ono nọtsua l’iku ẹhu cherobimu ono nanụ nanụ. Ọkpa-ígwè ono achakọta l’ọ bụ kirisòlàyitù.

¹⁰ Ọ bụ ẹge ọkpa-ígwè ophu dụ; bẹ ophu dụ. Ọ dulephu l’e wotaru ọkpa-ígwè ọdo pyoo l’ibe iya.

¹¹ Ẹphe atugbu; ẹphe l’eshi uzo lanụ l’uzo ẹno ono, cherobimu ono ghashiru ifu ono. Cherobimu ono l’ẹje; ophu o nwedu ọkpa-ígwè ono ophu agha aghagha. Cherobimu ono ejekpelephu ala ẹke ishi iya cheberu ifu. Ẹphe eje; ẹphe ta agha aghagha.

¹² Ẹhu ẹphe kpamukpamu jeye l’okpurukpu-azụ ẹphe; ẹka ẹphe; mẹ l’ẹbà ẹphe; bẹ bụkotalephu ọ-ka-l’ẹnya. Ẹge ono bẹ ọkpa-ígwè ẹno ẹphe ono dükotakwaphu.

¹³ Mu anụ l’ẹke eekutsua ọkpa-ígwè ono “ọkpa-ígwè ọ-gbamgburumburu.”

¹⁴ Cherobimu ono nwetsukotaru ifu ẹno l’ẹhu l’ẹhu; ifu lanụ bụ ifu cherobimu; ifu k’ẹbo bụ ifu madzụ; ifu k’eto aburu ifu agu; ifu k’eno bụ ifu ugo.

¹⁵ Ya ndono; cherobimu ono alashia imeli. Ọ bụ ndu-wa bẹ bụ iphe nọtsua ndzụ ono, mu phujeru l’iku Ẹnyimu Keba ono.

¹⁶ Yoo buje: teke cherobimu ono tugburu; ọkpa-ígwè ono, nọtsua ya l’iku ẹhu ono awuru tsoru iya. Teke cherobimu ono sakaru ẹbà t’o phelihu l’ali; bẹ ọkpa-ígwè ono ta alufujekwanu ẹphe lẹ mgboro.

¹⁷ Teke cherobimu ono nọ nwangginggiji ẹphe anọdukwapu nwang-ginggiji. Teke cherobimu ono wụ-lihuru; ẹphe awu-lihu tsoru ẹphe; kẹ l’ume iphe ono, nọtsua ndzụ ono bẹ nọkọta l’ime ẹphe.

¹⁸ Tọ dụ iya bụ; ọdu-biribiri Ojejoje alufu l’onu-mburu uzo eze-ulo Nchileke ono, ọ nọ ono je ekeru l’eli cherobimu ono.

¹⁹ Cherobimu ono asakaa ẹbà iya; wụ-lishikota l’ogbodali ono, ẹphe nọ. Ẹphe awu atugbu; ọkpa-ígwè ono l’awu etso ẹphe. Ya ndono; ẹphe ejee ẹge ono je anọdu l’onu-uzo ophu nọ l’uzo ẹnyanwu-ahata, eeshije abahu l’eze-ulo Nchileke; ọdu-biribiri Nchileke Ịzurelu bẹ nọ l’eli ẹphe.

²⁰ Ndu-wa bu iphe notsua ndzu ono, mu phuru le mkpuli Nchileke Izurelu l'iku Enyimu Keba; mu abya amawaruphu l'ephe bu cherobimu.

²¹ Ephe nwekotaru ifu eno eno; nweru ebà eno eno l'ehu l'ehu. Le mkpuli ebà ephe; be iphe dutsua l'o bu eka madzu nokota.

²² Ifu ephe dukota l'o bu ndu onanu, mu phujeru l'iku Enyimu Keba ono. Ophu nonu ejekpelephu ala l'ifu nhamunha.

11

Egbushi ndu Jerúsalemu

¹ Ya ndono; Ume Nchileke abya apata mu; paru jeshia l'onu nggamgbo ophu no l'uzo enyanwu-ahata, eeshije abahu l'eze-ulo Nchileke. Onu nggamgbo ono be ukporo unwoke l'unwoke ise no; mu aphua Jazaniya Azuru me Pelatiya Benaya l'ime ndu ono. Unwoke labu-wa bu ndu ishi ndu ono.

² To du iya bu; Ojeoje asu mu: "Nwa ndiphe; o bu ndu-wa achije ejo idzu; buru ephe achije idzu, eegudeje eme akpamara iphe du eji le mkpukpu-wa.

³ Ephe asuje: "To gbadua t'a kpushia ulo? Mkpukpu-wa bukwa ite, eeshi iphe; ayibedua aburu anu, eeshi l'ite ono."

⁴ Oo ya bu; nwa ndiphe; gude nkfuchiru; gude nkfuchiru gbakushi iya ephe."

⁵ Ya ndono; ume Ojeoje abyawa mu phu l'ehu; su mu te mu; su: "Qwaa iphe Ojeoje ekfu: O suru unube ndu Izurelu: ?Bu iphe unu laharu ekfukfu ndono. O kwa le bu mahawaru l'o bu iphe unu adabujeru l'ariri ndono?"

⁶ ?Q kwa unu gbuwaru unukurunu madzu le mkpukpu-wa; mbu l'odzu madzu be kutsuaru akuru le woroworo mkpukpu-wa.

⁷ "Oo ya bu; qwaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. O suru: Ndu ono, unu gbushiru kube le mkpukpu ono be bu anu ono; mkpukpu-wa aburu ite ono. Obule ya e-rufu unu le mkpukpu-wa.

⁸ Ege o bu ogu-mbeke bu iphe unu atsije egvu be bu ogu-mbeke be mu e-gude fuaru unu. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu ndono.

⁹ Mbu le mu a-chifu unu le mkpukpu-a; nwuru unu nu ndu ohodo. Mu abya ekpe unu ikpe.

¹⁰ O bu ogu-mbeke be ee-gude gbugbushia unu. Mbu o bu l'oke ndu Izurelu ephe le ndu odo be mu anodu kpee unu ikpe. Oo ya bu ege unu a-makwanuru l'o bu mu bu Ojeoje.

¹¹ Mbu le mkpukpu-wa te egbochitakwa unu ege ono, oogbochitaje anu, e shiberu l'ime iya ono. Mu a-nodu l'oke ali ndu Izurelu nua unu aphu.

¹² Oo ya bu; unu amakwanuru l'o bu mbedua bu Ojeoje; ke l'unu te medu iphe mu turu unu ekemu iya t'unu mee; mbu l'unu te medu ekemu mu. Iphe unu gbe mee be bu l'unu bya emelaha ege mkpukpu, bupheru unu mgburumgburu eme."

¹³ Ya ndono; mu akpukwaduraa nkfuchiru ono l'onu; Pelatiya Benaya akpo-buhu nwuhu. Ya ndono; mu abya ada kpube ifu; chia mkpu; su: Okaribe-Kakota-Nu: "Qwaa! ?Iime te ndu Izurelu nwa ndu ophu phoduru nu gvube to?"

Ukwa, Nchileke ekwe ndu

Izurelu, a kpuru le ndzu

¹⁴ To du iya bu; Ojeoje abya ekfuru yeru mu; su mu:

15 “Nwa ndiphe; unwunne ngu; mbù unwunne ngu, nggu l'èphe shi lè mee; mè lè ndu Ízùrèlù kpamukpamu bè bụ ndu Jerúsalemu kfuhawaru okfu èphe sù l'èphe nọ Ojejoje ote-ènya ntumatu; l'alì Ízùrèlù b'a nùwaru èphebedua t'ò bụru nke èphe.

16 “Oo ya bụ; sù èphe: Owaa iphe Okaribe-Kakọta-Nù ekfu. O sùru: O bụ oswi-okfu l'òo yebedua bè chīru èphe; je aghaa l'iphe bụ mbakeshi èke tetsuaru ènya; èphe atuko mba lè mba dzuru; obenu l'òo ya bụru èphe akpọ, gbochiru mee l'iphe bụ mbakeshi ono.

17 “Oo ya bụ; t'ì sù èphe: Owaa iphe Okaribe-Kakọta-Nù ekfu. O sùru: Lè ya e-shi l'iphe bụ mbakeshi; mè ọhamoha ono, èphe ghakashia èphe ono; chī-phuta èphe azụ; bya anụ-phu èphe alì Ízùrèlù ọdo.

18 “Èphe a-lata azụ l'alì Ízùrèlù foshikotakpo iphe bụ iphe akpofu l'enwa; mè l'iphe bụ uruburuku, èphe arukota l'èke ono.

19 Ya e-me t'òbu ba gbajeshi èphe èbo. Ya e-mekwaphu; ume ọphungu abata èphe l'èhu; ya ewofu èphe ọkpoma, nmaru kpigbingu, èphe nwetsuaru; mee t'èphe nwee ọkpoma bebebe.

20 Oo ya bụ; k'ophu èphe a-nọdu eme iphe ya tọru èphe ọkpa iya; zia obu alì; melahaa ekemu iya. Èphe a-bùru ndibe iya; ya abùru Nchileke èphe.

21 Obenu lè ndu ophu kporu obu ye l'ogwa-phe iphe akpofu l'enwa; mè l'uruburuku, èphe arukota bè mu e-woru iphe èphe eme nyibe l'ishi. Ono iphe Okaribe-Kakọta-Nù ekfu.”

Odu-biribiri Nchileke egbeshi lè Jerúsalemu

22 Ya ndono; unwu ojozi-imigwe cherobimu ono, ọkpa-ígwe nọtsua l'iku èhu ono eworu èbà èphe jakashia; ọdu-biribiri Nchileke Ízùrèlù anọdu l'eli èphe.

23 Odu-biribiri Ojejoje apalia onwiya l'ime mkpukpu ono je ège ono jeru l'eli ugu, nọ l'uzo enyanwu-ahata mkpukpu ono nọdu.

24 Ya ndono; Ume Nchileke abya apata mu duta mu lashia Bábyilonu; èke ndu Ízùrèlù, a lùtaru l'ọgu nọ. Ya ndono; mu aphụ-buhu àphụ ono, mu shi phụa ono.

25 Tọ dū iya bụ; mu akọkotaru ndu Ízùrèlù ono, a lùtaru l'ọgu ono iphe ono, Ojejoje koshikotaru mu ono.

12

Ugbugba onye gbaru ọso ọgu

1 Ya ndono; Ojejoje ekfuru nù mu; sù mu:

2 “Nwa ndiphe; ọ kwa ndu kwefuru ikè bè nggu l'èphe bu. Èphe nwekwaru ènya; èphe ta phụ ụzo; nweru nchì; èphe ta nù iphe. Ishi iya aburu l'èphe bụ ndu kwefuru ikè.

3 “Oo ya bụ; nwa ndiphe; tugbua je egwokota iphe ngu l'ò bụ onye abya ọgba ọso ọgu. T'ò bụkwaru l'eswe teke èphe anọdu ele ngu t'ì gwota l'èke ì nọ; gworu lashia èke ọdo. O nweru ège ọo-dù èphe amaru iphe ono, iime ono; e gudekwaru l'èphe bụ ndu ọnu-ulo, kwefuru mu ikè.

4 Teke o beru l'eswe; t'èphe ele ngu ènya t'ì gwofutakota ngwokongwoko ngu l'ò bụ onye abya ọgba ọso ọgu. Teke o ruru l'urènyashi nggu akwalia; teke èphe ele ngu ènya; tugbua l'ò bụ onye agba ọso ọgu.

⁵ T'ephe ele ngu t'i gvua ɛnu l'upho-mkpuma ngu; shi l'enu ono pyofu ngwokongwoko ngu ono.

⁶ T'ephe ele ngu ɛnya t'i paru iya dee l'ukuvu; t'o bukwaru le gberegbede urenyashi be ii-vuta iya tugbua. Kpuchikwa ifu ngu ekpuchi t'e b'i phɛ alɛ ono; kele mu mewaru ngu t'i buru iphe-ohubama ndu ɛzurelu."

⁷ Ya ndono; mu abya emee ege ono, a sɛru mu te mu mee ono. Tɔ du iya bu; yo be l'eswe; mu abya egwofutakota ngwokongwoko mu, mu egude alufu l'o bu onye agba oso ogu. Ya ndono; yo be l'urenyashi; mu egude eka swɔ-fua upho-mkpuma ono. Ya ndono; mu abya egwokokota ngwokongwoko mu le gberegbede urenyashi gbeshi; ephe l'ele mu; mu aparɛ iya dee l'ukuvu; yɔ buru mu alufu.

⁸ Yo be l'utsu; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; sɛ mu:

⁹ Nwa ndiphe; ndu ono, kwefuru iya ikɛ ono; mbɛ ndu ɔnu-ulo ɛzurelu: "ʔEphe ta jidu ngu iphe iime ege ono?"

¹⁰ Sɛ ephe: "Qwaa iphe Okaribe-Kakota-Nɛ ekfu. O sɛru: Ozi-wa bu onye ishi ndu Jerusalemu; me l'iphe bu ndu ɛzurelu, nɔ l'alɛ ono b'o duru.

¹¹ Sɛ ephe: 'L'oo nggubedua be ephe e-gude tube iya nvo.' Mbɛ l'o bu ege ono, ya meru ono; bu ege ɔo-du ephe. Aa-kpu ephe le ndzu laa alɛ ɔdo.

¹² Onye ɔphu bu onye ishi l'ephe ha be e-gwoko iphe nk'iya dee l'ukuvu le gberegbede urenyashi lufu. Aa-swɔ-furu iya ɛnu l'upho-mkpuma t'o shi lufu. Oo-kwechi ifu iya teke ɔo-nɔdu alufu t'e b'o phɛ alɛ ono.

¹³ Mu e-geberu iya ugbu, ɔo-nma; mu eduru iya jeshia Babylonu, bu alɛ ndu Kaludiya; ɔphu ɔ byadu aphɛ alɛ ono; buru eke ono be ɔo-nɔdu nwuhu.

¹⁴ Ndu ono, eswipheje iya nɛ ono be mu a-chikashi nanu nanu; mbɛ ndu ono, ejejeru iya ozi; me le ndu soja iya. Mu a-mi ogu-mbeke chikfuru ephe.

¹⁵ "Teke mu chikashiru ephe; ephe achiko iphe bu mbakeshi nonu naru; mbɛ mee ephe t'ephe ghakahɛ l'iphe bu mkpukpu nonu; be ephe a-marua l'o bu mbɛdua bu Ojejoje.

¹⁶ O bu nwa ndu e ta badu ishi be mu e-me t'e gbuphodo; mu emeekwaphu te egu; me mgbonwu be egbu ephe. Ephe a-koshikota iphe bu mbakeshi ono, ephe nokota ono uruburuku, ephebe ndu ɛzurelu shi arukota. Oo ya bu ege ephe a-makwanuru l'o bu mbɛdua be bu Ojejoje."

Onye nkfuchiru, ɛhu anma anmanma

¹⁷ Tɔ du iya bu; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; sɛ mu:

¹⁸ "Nwa ndiphe; t'ehu anma ngu kpakpakpa teke ii-nɔdu eri nri; nggu etekwaphu furafura l'angu mini l'otsu egvu;

¹⁹ sɛ ndu alɛ-a: Qwaa iphe Okaribe-Kakota-Nɛ ekfu le ke ndu bu le Jerusalemu; me ndu alɛ ɛzurelu: L'ehu a-nɔdu anma ephe kpakpakpa; ephe eri nri. Ephe egude meji atofu ngua mini; ke l'aa-chiko iphemiphe obule, nɔ l'alɛ ephe naa ephe; l'okfu onwu-onwu, ndu eke ono eme.

²⁰ Mkpukpu, e bu ebubu l'alɛ ono be a-bukotaru okpu-ufu; mbɛ l'alɛ ono gbaa mgburumburu a-daburu ochobo. Oo ya bu ege unu a-makwanuru l'oo yɛbedua bu Ojejoje."

²¹ Tɔ du iya bu; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; sɛ mu:

22 “Nwa ndiphe; ?bunua ngunu bu etu ono, unube ndu Ízurelu akpujekpo l'onu mkpurumkpuru; mbu ephe asuje: ‘mboku-mboku, sweru esweswe be aphù, a phuru abuje aphù iphoro.’

23 Su ephe ege-a: Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu; o suru: Mu e-me t'etu ono ba nọhe; mbu l'aa-nmabuhu etu ono l'ali Ízurelu; su ephe l'uboku atwakwa kperere-kperere teke aphù, aaphukota e-mekota l'ege a phuru iya;

24 ke l'oo-buhu; mbu k'ophu aphù iphoro, Ízurelu aphuje; me k'ozì eja ehu akpo-vohu, ndu Ízurelu ezije;

25 mbèdua, bu Ojejoje e-kfu ekfu; iphe mu kfuru avua teke ono. O bu l'ogbo unu-a; unube onu-ulo-wa, kwefuru ikè-wa be ya e-medzu iphe bu iphe ya kfuru. Ono bu iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu ndono.”

26 To du iya bu; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; su mu:

27 “Nwa ndiphe; ndu Ízurelu gbe ekfukwa l'aphù ono, i phukotaru ono buru iphe e-mekota l'afa olemole, nọru l'uzo ifu; mbu l'iphe ono, i phukotaru l'aphù ono be bu iphe e-meru le teke teru enya.

28 Oo ya bu; su ephe ege-a; le Okaribe-Kakota-Nu be suru l'e to nwedu okfu iya ono me nanu, a-kpo ukfu ememe. Iphe mu tafutaru onu kfu be e-mekota l'ege mu kfuru iya. Ono iphe Nnajiufu, bu Nchileke ekfu.”

13

*Aphù, aaphuru unwoke,
gude ugho ekfuchiru Nchileke*

1 To du iya bu; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; su mu:

2 “Nwa ndiphe; gude nkuchiru kfuru maberu ndu nkfuchiru ke Ízurelu; kfuru ndu ono, agbataje iphe o-gba-l'obu ekfu ono: T'ephe ngabe nchi; nua iphe Ojejoje ekfu!

3 Okaribe-Kakota-Nu suru ege-a: Nshoo! Unube ndu ono, eme eswe ekfuchiru Nchileke; mbu ndu ono, asuje l'ephe phuru iphe l'e bo du iphe ephe phuru.

4 Unube ndu Ízurelu; ndu nkfuchiru unu bukwa 'o-ga-le-mkpa be ephe bu. Ephe dulephu l'o bu nkuta-oswa, no l'okpu-ufu;

5 ke l'e to nwedu onye tujeru njama oje l'upho-mkpuma ndu Ízurelu, gbashiru oru; mekwazi t'o shihu dudurudungu k'ogu kwabe ke mboku ke Ojejoje.

6 Aphù, ephe aphu bukota ke mmanu. Eja, ephe ezije abukotaru ejore. Ephe asuje le Ojejoje suru; le Ojejoje ziru ephe; ephe egbe elejele-e enya t'iphe ephe ekfukotaru ree.

7 ?T'o budu ejore be unu anoduje adzu teke unu suru l'unu phuru aphù; lezi eja iphoro; su l'oo Ojejoje suru; l'e b'o du iphe ya kfuru?”

8 Oo ya bu; Nnajiufu, bu Nchileke suru ege-a: “O buwaru ke mu l'unu k'ejiru ono, unu dzushiru ono; me k'aphù iphoro ono, unu phukotaru. Ono iphe Nnajiufu, bu Nchileke ekfu ndono.

9 Oo-buru ke mu le ndu aphuje aphù iphoro; mbu ndu ono, eja, ephe ezije abuje eja iphoro. Ephe ta byahedu bya aburu ndu nke mu odo; mbu l'epha ephe ta anohedu le Ízurelu odo; ophu ephe abyadu bya atu okpa l'ali Ízurelu odo. Oo ya bu; ephe amakwanuru l'o bu yebèdua bu Okaribe-Kakota-Nu.

10 “Ephe dusweru ndu mu uzo l'ekfuphe su le nchi du ndo. Obenu le nchi-odu-ndoo ta ndu; l'eke o bu agbagbanggogo upho-mkpuma b'a kpuru; ephe egude iphe-ocha tua ya nkweja.

11 Kfuru ndu ono, gude iphe-ocha chia nkweja l'upho-mkpuma ono l'oo-dakwa. Ya e-zi ukporo mini; zia aka-mini; ejo oke pherephere abya aja ya eka.

12 Uphe-mkpuma ono dalephu; be aa-jikwa-a unu; su: “?Nanuhunu nkweja ono, unu chiru iya ono?”

13 Oo ya bu; Okaribe-Kakota-Nu suru ege-a: “Mu e-gude ehu-eghughu mee t'ejo pherephere phee; mu egudekwaphu iphe-eghughu mee; aka-mini, du l'o bu mcpuma adashia mebyishia iphe. Mu e-mekwaphu t'ukporo mini chia mebyishia iphe.

14 Mu e-nwutsushikota upho-mkpuma unu obu, unu gude iphe-ocha tua nkweja obu; mbu mu e-me te ye le ali tuko nanu; mbu mu e-mele iya phu te nto-l'ali iya daburu ke mmanu. Teke o dakposhihuleruphu ono be unu a-bukotaru kpurupyata l'ime iya; oo ya bu ege unu a-makwanuru l'o bu mbedua be bu Ojejo.

15 “O bu ege ono; be mu e-shi byabe oke ehu-eghughu mu l'upho-mkpuma ono me l'ehu ndu ono, gude iphe-ocha chia ya nkweja ono. Teke ono; ya akakwanuru unu l'upho-mkpuma ta anghedu; ndu chiru iya nkweja ta nhe;

16 bu iya bu ndu nkfuchiru Izurelu ono, shi anoduje ekfuru ndu Jerusalemu l'ephe phuru aphu; yo buru nchi-odoo; le nchi e-ba adukwanu ndoo ono.” Ono iphe Nnajiufu, bu Nchileke ekfu ndono.

*Aphu, aaphuru unwanyi,
gude ugho ekfuchiru Nchileke*

17 Oo ya bu; nwa ndiphe; ghachiru unwanyi ndibe unu ifu; mbu ndu ono, agbataje iphe o-gba-l'obu l'ekfu le Nchileke suru; l'e b'o du iphe o suru; gude gbakushi iya ephe.

18 Su ephe: “Le Nnajiufu, bu Nchileke suru: Nshoo unu! Unube unwanyi ono, agwoje ogvu keshia l'o bu oswi; gbaetsua ndu unu gworu iya le nkwo-eka; bya eshi uzo, du iche iche kechishia ndiphe enya, bu iphe ephe gude achi nta ishi madzu. ?Unu e-gude oswi; kechishia ndibe mu; unubedua anahu too?

19 Unu gudewa ke nwa ochileka bali; me ochileka buredi, aanuje unu; meswee mu l'eke ndibe mu no. Unu shiwa l'ejo-ire, unu anoduje adzuru ndibe mu; mee ndu e-ta ga anwuhudu nu; ephe anwushihu; ndu ophu ga anwushihu nu anodu.

20 “Okaribe-Kakota-Nu suru ege-a: O buwaru ke mu l'ogvu unu ono, unu gude ahacha madzu l'o bu nwenu ono. Mu a-gbabushi ogvu unu ono, unu chibekotaru l'eka t'ephe nahu l'o bu nwenu, a dzofuru l'onya.

21 Iphe unu gude kechishia onwunu ifu be mu a-toshi; nafuta ndibe mu l'eka unu. Ephe ta byahedu bya aburu ndu ogvu unu anodu egudeje. O bu teke ono be unu a-maru le mu bu Ojejo.

22 Eshinu ophu unu gudewa ejo-ire mee ndu doberu eka ndoo; aphu atsuru ephe; l'eke mu mekwaru t'ephe ba gujeshi aphu; mbu k'ophu unu nuru ndu akirishi okpu-ikike t'ephe be shi l'iphe du eji, ephe eme lufuta dzoo onwephe ndzu;

23 be unu ta byahedu bya aphu aphu ono, abukotajeru aphu iphoro ono odo; ophu unu abyadu bya ezijekwadu eja. Mu a-dzofuta ndibe mu l'eka unu. Oo ya bu ege unu a-makwanuru l'o bu mbedua be bu Ojejo.”

14

Aanma ndu agwa nte ikpe

1 Tọ dū iya bụ; ndu bụ ọgurennya ndu Ízurẹlu aharu byakfuta mu; Ẹphe abyatashia bya anọdukota anọdu l'ifu mu.

2 Ya ndono; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; sụ mu:

3 “Nwa ndiphe; ndu-wa bẹ kpọru obu ye l'ogwa nte. Nte ono bẹ dubaakwaru ẹphe l'iphe dū ẹji bya aburu iphe ẹphe evukotaje daa. ? Ẹphe tubesu l'ọ nweru iphe ẹphe aji-taghe mu?

4 “Ọo ya bụ; kfuru ẹphe; sụ ẹphe: ‘Ọwaa iphe Ọkaribe-Kakọta-Nụ ekfu. Ọ suru: Ọ -nweru onye Ízurẹlu, kpọru obu ye l'ogwa iphe; shi ẹge ono ye ẹka l'iphe e-me t'ọ vukota iphe daa; onye ono -kpapyabẹ iphe ono; jekfushia onye nkfuchiru Ojejoje njịta; kwa yẹbe Ojejoje gẹdegede a-karu iya ẹge ọ tsa-kfu iya.

5 Mu e-me ẹge ono tẹ mu gude lolata ọkpoma ndu Ízurẹlu azụ; mbụ ndu ono, gudewa ọgwa-phe nte gbeshikota mu l'ẹhu ono.’

6 “Ọo ya bụ; kfuru ndu Ízurẹlu lẹ Ọkaribe-Kakọta-Nụ suru ẹge-a: Unu taa onwunu ụta haa ọgwa nte ono, unu agwaphe; mbụ t'unu haa iphe bụ uruburuku ono, unu arukota ono.

7 “Ọ -nweru onye Ízurẹlu; m'ọ bụ onye byaru abyabya, gbafuru yẹbe Ojejoje l'ẹka; je akpọru obu ye l'ogwa iphe; shi ẹge ono ye ẹka l'iphe e-me t'ọ vukota iphe daa; onye ono -kpapyabẹ iphe ono jekfushia onye nkfuchiru Ojejoje njịta b'ọ kwa yẹbe Ojejoje gẹdegede a-karu onye obu ẹge ọ-tsakfu iya.

8 Mu a-ghachiru onye obu ifu; mee onye obu iphe ee-gude kwaa ẹnya; mbụ mu e-melephu onye obu iphe aa-nọdu anma l'etu k'ẹji iya. Mu e-bufule iya phu lẹ ndu nke mu. Ọo ya bụkwanu ẹge unu a-makwanuru l'ọ buphu mbẹdua gẹdegede bẹ bụ Ojejoje.

9 “Teke ọ bụru l'onye nkfuchiru Ojejoje nonyaru phua àphù iphoro bẹ bụkwa mube Ojejoje bẹ ziru iya; yọ phua àphù iphoro; ọbule onye ono bẹ mu e-gbukwa t'ẹ b'ọ yihe lẹ ndu nke mu, bụ ndu Ízurẹlu.

10 Ẹjo iphe ono, ẹphe kpatakotaru ono bẹ ẹphe e-vukotaru. Ọ kwa iphe ee-me onye nkfuchiru Nchileke ono bẹ ee-mekwaphu onye jeru iya njịta.

11 Ọo ya bụ ẹge ndu Ízurẹlu ta anọduhedu agbafu mube Ojejoje l'ẹhu; ọphu ẹphe ta anọduhedu emekwadu uruburuku ono, ẹphe eme ono gude iya l'emrushia onwẹphe. Ẹphe a-buru ndibe iya; yẹbedua aburu Nchileke ẹphe. Ono iphe Ọkaribe-Kakọta-Nụ ekfu.”

Nówa; Dánẹlu; mẹ Jobu

12 Ya ndono; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; sụ mu:

13 “Nwa ndiphe; ọ -buru lẹ mba mesweru yẹbe Ojejoje; ya te gudehe ire ẹphe ẹka; ya abya adaa ẹphe ẹka: mee t'ẹ b'ọ duhe nri, ẹphe a-phuje ria; wotaru ẹphe ẹjo ẹgu; gbushia madzụ; gbushia elu ẹphe;

14 b'ẹ to nwekwa mẹ umadzu eto-wa; mbụ Nówa; Dánẹlu yele Jobu bu l'ẹke ono; kwa onwẹphe kpau bẹ ẹphe e-shi l'odobe-ẹka-ndoo nk'ẹphe dzọo. Ono bụ iphe Ọkaribe-Kakọta-Nụ ekfu.

15 “Ọ -buru lẹ ya gude ẹjo anẹgu-egbudu fuaru mkpukpu ono; anẹgu-egbudu ono atagbushikota ndu bu iya nụ; k'ọphu ẹ tọ dudu onye a-dụ ike esweta iya; okfu l'anẹgu-egbudu jiru ẹke ono;

16 k'ọphu yẹbe Ọkaribe-Kakọta-Nụ ekfu; sụ: Kamenu; l'umadzu eto ono ta adukwa ike dzọo unwegirima ẹphe; ndu k'unwoke m'ọ bụ ndu

k'unwanyi; gbahaa onwephe be ephe a-du ike dzoo; ali ono adaburu ochobo.

¹⁷ "O -buru le mu gude ogu-mbeke fuaru mkpukpu ono; su t'ogu-mbeke ono rukota l'iphe bu mkpukpu ono; mbu mu -gbushia madzu, bu iya nu; me elu ephe

¹⁸ be mube Okaribe-Kakota-Nu suru k'ophu mu nokpo be e to nwedu me umadzu eto ono no iya be ephe ta adukpokwaanu ike dzoo unwegirima unwoke ephe; m'o bukwanu unwegirima unwanyi ephe; gbaha onwephe be ephe a-du ike dzoo.

¹⁹ "O bukwanu le ya yeru mgbonwu l'ali ono; mbu ya -gude iphe-eghughu mee te madzu laa l'ogbu l'eke ono; mbu gbushia ndu, bu iya nu; me elu ephe;

²⁰ mube Okaribe-Kakota-Nu suru k'ophu mu nokpoo b'e to nwedu m'o bu Nowa; me Danelu ye Jobu no iya be ephe ta adukpokwaanu ike dzoo unwegirima unwoke ephe; m'o bukwanu unwegirima unwanyi ephe; gbaha onwephe be ephe a-du ike dzoo; ke l'ephe bu ndu doberu aka ndoo.

²¹ "Kele Okaribe-Kakota-Nu suru: Ege ophu oo-tsa-kfukwanu Jerusalemu teke mu e-gude uzo iphe n-yemegvu eno-wa bya afuaru ephe: Ogu-mbeke; me ejo-egu; me ejo anegu-egbudu; me mgbonwu te mu gude ephe gbufu madzu, bu iya nu; me elu ephe.

²² Obenu l'ege o du-habe be oo-nwekwaru-a ndu a-wafu nu. Ndu a-wafu nu ono be bu unwegirima unwoke me unwegirima unwanyi, bu ndu e-shi l'eke ono lufuta byakfuta unu. Teke unu phuru umere ephe me ege ephe eme be obu a-lazita-a unu le ndakfu ono, dakfutaru Jerusalemu ono; mbu ndakfu ono, mu meru; yo dakfu ephe ono.

²³ Obu a-lazita-a unu teke unu phuru umere ephe me ege ephe eme. Unu a-marua l'e to nwedu iphe mu meru l'eke ono, mkpata iya ta nodu. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu."

15

Etu oshi vayinu

¹ Ya ndono; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; su mu:

² "Nwa ndiphe; ?nanu iphe oshi vayinu gude ka ekali-oshi ndu odo, no l'oswa mma.

³ Mbu; oshi, e gbutaru l'oshi vayinu; ?o nworu iphe o du k'ememe. ? Ee-gudeghe iya pyita nggu to?

⁴ Mbu teke e woru oshi vayinu ono chiru ye l'oku t'o buru nku; oku ekee ephe ishi labu ishi labu; kebashia echilabu iya ekebash; ?o nweru iphe o dukwadu k'ememe?

⁵ Teke o buru l'e to gadu mkpa teke o dzuru oke; ?bu teke oku gbe kebashia ya ekebash; b'o nweru iphe ee-gude iya mee?

⁶ "Oo ya bu; Okaribe-Kakota-Nu suru ege-a: O bu ege ono, mu wotaru oshi vayinu l'iphe bu oshi, no l'oswa t'o buru nku, eeye l'oku be ege mu e-me iphe bu ndu bukota le Jerusalemu.

⁷ Mu a-bya aghachiru ephe ifu mee ephe iphe. A makwaru-a l'ephe lufutakwaru l'oku ono; obenu l'oku ono e-ke-e ephe. Teke mu a-gha-chiru ephe ifu mee ephe iphe; be unu a-ma l'o bu mbedua bu Ojejoje.

⁸ Ya e-me ali ono t'o daburu ochobo; ke l'ephe ta bu du ndu e gude ire ephe aka. Ono bu iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu."

16

*Jerúsalemu; mkpukpu,
 ẹ te gudedu ire iya ẹka*

¹ Ya ndono; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; su mu:

² “Nwa ndiphe; mee tẹ Jerúsalemu phẹ ẹjo akpamara, ẹphe eme;

³ sù ẹphe: Lẹ Ọkaribe-Kakọta-Nù ekfuru Jerúsalemu: L'ẹke a mọru ngu; bẹ bụ lẹ Kénanu. Nna ngu bụ onye Amọru. Nne ngu abụru onye Hetu.

⁴ Mbọku, a mọru ngu; b'ẹ te budu ngu otubo; ọphu ọ dudu onye ghuru ngu ẹhu; tẹ inyi ba anọ ngu l'ẹhu; ọphu e tedu ngu únú; ta phẹ-kpu ngu ẹkwa.

⁵ Ẹ to nwedu onye imiko ngu duru; tọ dọ onye nweru obu-imiko l'ẹke i nọ; k'ọphu nweru iphe ono ọphu ee-meru ngu. Iphe gbe mee nù bụ l'a mọru ngu; pata ngu je atogbo l'ẹgu; kele mbọku, a mọru ngu b'a mọru ngu; nggu aburu nwata, aakpofu akpofu.

⁶ “Tọ dọ iya bụ; mu eswetade l'ẹke ono; phua ngu l'ẹke i daburu l'egvu mee ngu. Nggu egvu mee ngu ono mu asụ ngu: ‘Tẹ ndzụ dzukwaa ngu!’

⁷ Mu meru ngu; nggu evua gbagogbago l'ọ bụ ọshi, nọ l'ẹke ẹhu dọ iya mma. Nggu abya evua; ha ogologo; kadzua kpurukputu; ẹra ẹji ngu obu; mbụ nggu efua ẹji ehe l'agba ọtu; gbaru ọtu swanmangu.

⁸ “Tọ dọ iya bụ; mu eswetade ọdo phua ngu; maru l'i kajiwaru k'akpakfube. Mu abya alọta ishishi ẹkwa mu phẹ-kpua ngu; gude iya gboghia ngu ukfu. Ya abya eriaru ngu nte; nggu iya abya agbaa ndzụ. Nggu aburu nk'iya. Ono bụ iphe Ọkaribe-Kakọta-Nù ekfu.

⁹ “O bụ mbẹdua bya abya aghua ngu ẹhu; sashia ngu mee ono; jia ngu manụ;

¹⁰ bya eworu uwe, a kparu l'ẹkwà, a dzuru; dengashia ya edengashi yee ngu; bya eworu akpokpa, e gude akpọ mee ye ngu. Mu abyakwaphu eworu ẹkwa-ọcha webe ngu; bya eworu uwe, ere ntumatu ye ngu.

¹¹ Mu byaru bya egude iphe aanyajẹ anyanya; mẹ ọphu aagbajeru agbaru memaa ngu. Mu gbareru ngu mgba l'ẹka; bya anyabẹ ngu iphe-olu;

¹² byakwaphu eyeshia ngu echi imi mẹ iphe-nchị; bya eworu okpu, ama ẹtu kpube ngu.

¹³ Ya ndono; a bya egude mkpọla-ododo; mẹ mkpọla-ọcha memaa ngu; uwe, iyeje bụ uwe, e meru l'ẹkwà-ọcha; mẹ uwe, ere ntumatu; mẹ uwe, a kparu l'ẹkwà, a dzuru dengashia ya edengashi. Nri, iirije aburu ntụ witu; manụ-engu; mẹ manụ olivu. Ya ndono; nggu amalaha iphe dọ biribiri; bya aghọ eze-nwanyị.

¹⁴ Ụdu ngu atụko iphe bụ mbakeshi jegbaru lẹ mma, jima; kẹ l'ẹgiri iphe ono, mu nuru ngu ono meru; nggu amafu akpọ. Ono bụ iphe Ọkaribe-Kakọta-Nù ekfu.

¹⁵ “Obenu l'i gbe kpwaruru obu ye lẹ mma, jima; gude l'ude ngu ngawaru ẹkemeke ọbule lẹ mma, jima; watawa nù ọgba ọkpara. Iphe bụ onye esweta; nggu l'iya azẹ. Mma ngu ono eshi ẹge ono buri kẹ onye ọbụ.

¹⁶ Uwe ngu b'i haru wota koshikota l'ulo nte ngu gude memaa ya, bụ ẹke jinoduje emerushi onwongu. Egbe iphe ono ta dudu k'ememe; mbụ egbe iphe ono ta dudu kẹ t'ẹ jejekpo ya ememe lẹ phuuipo.

¹⁷ I wotakwarua iphe aanyajẹ anyanya; mẹ iphe a gba l'ẹka, mu nuru ngu; mbụ iphe e gude mkpọla-ododo mu; mẹ mkpọla-ọcha mu mee; nggu

egude iya metaru onwongu ntẹkpe, a pyishiru l'ugbugba nwoke; gude ẹphe l'emrushu onwongu.

18 Nggu abyakwaru bya achita uwe ngu, a kparu l'ekwà, a dzuru dengashia ya edengashi; woru yeshia ntẹkpe ono; bya egude manụ mu mę insensu mu gude gwaa ẹphe.

19 Ege ono b'i wotaru nri ono, mu nuru ngu ono; mbụ iya bụ ntụ witu; manụ olivu; mę manụ-engu; gwooru ẹphe ẹja, eshi mkpọ." Ono iphe Okaribe-Kakota-Nụ ekfu.

20 "Nggu abyakwaduru bya achita unwegirima unwoke; mę unwegirima unwanyi, i mụshiru mu; gude gwalahaaru agwa t'ẹphe bụru iya nri. Okpara ono, iigba ono; tọ dũdua ngu ẹji tọ?

21 Unwegirima mu b'i gbushiru; chiru ẹphe nụ t'a kpọru nte oku.

22 Iphe bụ uruburuku ono, iirukotakpo ono; mę emerushi ono, iimerushi onwongu ono b'ẹ t'i dukpodua ike nyata teke i shi bụru nwata; mbụ teke ono, i shi agba ọtu; mbụ gbaru ọtu daburu swanmangu; nọdu l'egvu mee ngu."

23 Okaribe-Kakota-Nụ sụru: "Nshọ nggu-a! Nshọ nggu-a; yeru ẹjo iphe ono, iime ono.

24 Nggu egbe jekwaduru je akpuru onwongu eze ọlo; bya akpotsua ug vulangvu ọlo nte l'iphe bụ edukfu, nonu.

25 Nggu akpugbaru ug vulangvu ọlo nte l'iphe bụ mkpokahu-uzo; shi ẹge ono mebyishia mma ngu ono. Kẹ l'ọbujẹ iphe bụ ọnye eswe esweswe; bụwa t'i woru onwongu tọgboru iya; shi ẹge ono kabaaru ọgba okpara.

26 I merushiru onwongu nggu lẹ ndu Ịjiputu, bụ ndu obutobu ngu, bụ iphe anọduje agu-phe iya bụ ẹgu omerushi onwiya; nggu eshi ẹge ono l'emrushu onwongu l'ẹje; shi ẹge ono mee; iphe ewelaha mu ntumatu.

27 "Tọ dū iya bụ; ẹka iya abya erua ngu l'ẹhu. Ya ekebota iphe l'alị ngu. Ya abya enwuru ngu nū ndu ọhogu ngu, bụ iya bụ ndu Filisutiya, emerushi, iimerushi onwongu dū iphere.

28 "Nggu lẹ ndu Asiriya emerushikwaphu onwunu; ọphu o dzudu ngu; kẹ l'iphe te edzujedu ngu edzudu.

29 Tọ dū iya bụ; nggu abyakwaphu nggu lẹ ndu Bábylonu, bụ ndu agba ikike ngho awata omerushi onwunu; l'akabaa omerushi onwongu l'ẹje. Obenu l'i merushiru onwongu ẹge ono ọphu t'o dzu ngu."

30 Okaribe-Kakota-Nụ sụru: "Obu ngu dū ẹji; kparu iphe iimekota iphe ndu-wa, iime; mbụ emerushi-a, iimerushi onwongu-a l'ọ bụ nwanyi okpara, ẹ te nwedu iphere!

31 I jeru je akpashia ọlo nte l'iphe bụ mkpokahu-uzo; mbụ je etsoru iphe bụ edukfu nonu kpugbaru ug vulangvu ọlo nte ngu. Obenu l'ẹ ti gbe emekwa l'ọ bụ nwanyi okpara; kẹ l'ẹ tị natajedu okpoga ẹge ndu ọdo anatajẹ.

32 Ị dū l'ọ bụ nwanyi, eri ogori, okaje ntse ọla-kfu ndu ọdo; mę lẹ nji iya!

33 Onye, agba okpara bẹ onye yẹle iya zeru bẹ akfujẹ iya ugwo; obenu lẹ nggubedua gbe anuje madzụ iphe tẹ nggu l'iya zẹ; mbụ i gbe anuje iphe bụ ndu shi ẹkemeke obule nggalazu t'ẹphe bya tẹ nggu l'ẹphe zẹ.

34 Mbụ l'okpara nke ngu b'i dū iche lẹ ndu ọdo; ẹ to nwedu onye achije ngu nū. I gbe eme iche kẹ l'i gbe anuje madzụ iphe tẹ nggu l'iya zẹ. Tọ dū onye anuje ngu nū.

35 "Oo ya bụ; nggube nwanyi okpara ono; nua iphe Ojejoje ekfu!

36 Okaribe-Kakota-Nu sūru ege-a: I merushiwaru onwongu ege o du ngu; bya agbabewa onwongu otu l'emerushi, iimerushi onwongu; mbu k'okfu nte ono, bu iphe aakpofu akpofu ono, i dokoru ono; mbu ke mee unwegirima ono, ilashije le nte ngu;

37 be iphe ji-phi be bu le mu e-me te ndu ono, i yekotaru obu l'ephe ha; mbu ndu ono, iiphuje ehu akpovoshihu ngu ono; mbu ndu ono, i yeru obu ono; me ndu shi ekemeke obule, ophu du ngu ashi ghakobe tso ngu ogu. Mu agbabe ngu otu l'ifu ephe t'ephe phu eke i gba otu.

38 Ya e-kpe ngu ikpe, eekpeje nwanyi, riru ogori; kpee ngu ikpe, eekpeje nwanyi, gburu ochi. Ya e-gude okopho iphe ono; me oke ehu-eghughu iphe ono hua ngu ahuhuh.

39 Teke ono be ya e-nwuru ngu nu ndu ono, i yeru obu ono; ephe enwutsushikota ulo nte ngu ono; nwukposhia eke, iigwaje iphe. Ephe a-nyafukota ngu iyagba ngu; yeshia ngu uwe ngu; gba be ngu otu.

40 "Ephe a-chita ndu ogbo nggirigudi bya etso ngu ogu. Ephe e-gude mkpuma tu-gbua ngu; chita ogu-mbeke gude bua anu ngu kpurukpuru.

41 Ephe a-tuko ulo ngu tukota oku; hua ngu ahuhuh l'eke unwanyi dzuru l'igwe. Ya e-me ngu ti haa ogba okpara; haa okfu ndu afatashi ngu nu ugwo.

42 O bu teke ono be obu a-bya ejizita mu; mu ahakwana okoru ngu okopho ono, mu gude ehu-eghughu ekoru ngu ono. Ya a-bya aze nwa gbegbe; iphe ahaa ya oghu eghughu;

43 ke l'e ti dudu ike nyata teke ono, i shi buru nwata ono. Iphe i gbe mee bu ti gude iphe-a mee t'ehu ghulahaa ya eghughu. Oo ya kparu iphe ya a-chita iphemiphe obule ono, i meshiru ono nyibe ngu l'ishi. ?Bu ngunu kparu iphe i wotaru okpara, iigba yekobe l'akpamara ono, iikpakota ono? Ono bu iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.

44 "Iphe bu onye abya onma etu; e-gude ngu nmaa ya: 'Li -phwa nne; bi phuwaru ada iya.'

45 I bulephu nne ngu swimu; mbu nwanyi ono, shi akpo nji iya; me unwegirima iya ebo-ebo-l'afu. Nngu l'unwunne ngu ndu k'unwanyi bulephu shiru-olu; mbu unwunne ngu phe ono, shi akpo nji ephe; me unwegirima ephe ebo-ebo-l'afu ono. Nne ngu bu onye Amoru; nna ngu aburu onye Hetu.

46 Nwunne ngu nwanyi k'ogurennya, ye le unwegirima iya shi buru unu l'uzo isheli, bu Sameriya. Nwunne ngu nwanyi k'iru-ali, ye le unwegirima iya shi buru unu l'uzo ohuda, bu Sodomu.

47 Nngu ekwekwaphu tsoru shilahaa uzo, ephe eshi; mbu tsoru ephe rulahaa uruburuku ono, ephe aru ono. E ta nodu ophu baru nwishi; nggu egbe bya aka ephe eji.

48 "Okaribe-Kakota-Nu sūru: Le k'ophu mu nokpo be nwunne ngu Sodomu ye le unwada iya; te merukpoduanu ege nggu l'unwada ngu meru.

49 Owaa iphe du eji ono, nwunne ngu Sodomu meru ono: Yebedua ye le unwada iya shi buru ndu etsenuka etsetse; buru ndu nweru nri k'etsushi; ndu bu o-no-l'omu; ophu ephe te yeru ndu ukpa me ndu te nwedu ege o haru ephe eka.

50 Ephe bu ndu etunuka onwephe epha; l'akpa akpamara. Teke ya phuru ephe be ya feshiru ephe, unu gudewa-a enya unu ele.

51 Ejo iphe ophu Sameriya meru te kekwa nke ngu ebo. I kakota unwunne ngu phe oru uruburuku. O bu iya meru iphe unwunne ngu

phe; ndu k'unwanyi; gbe du l'ephe doberu eka ndoo; m'e -lee enya l'ege i ruta-beru uruburuku.

⁵² Iphere a-buru nke ngu; ke l'ejo iphe, i meru kaakwa k'unwunne ngu phe; ephe egbe kawa ngu nu oburu ndu doberu eka ndoo. Mbukwa t'iphere kpunykwa ngu enya; iphere aburu nke ngu; ke l'i gbe mewanu unwunne ngu phe; ndu k'unwanyi; egbe buwaru nu ndu doberu eka ndoo l'eke nggubedua no.

⁵³ "Obenu le Sodomu yele unwada iya; me Sameriya yele unwada iya be mu e-mekota t'iphe bya aduru ephe le mma ege o shi duhawaru iya ephe. Mu e-mekwaphu t'iphe duru unu le mma teke mu e-me t'o duru ndu ophu.

⁵⁴ Oo ya bu; ege iphere onwongu a-du ngu; mbu iphere iphe i mekotaru adu ngu; ndu ophu egude iya dua onwephe ike.

⁵⁵ Unwunne ngu ndu k'unwanyi; mbu Sodomu me unwada iya; me Sameriya yele unwada iya be iphe a-duru le mma ege o shi duhawaru iya ephe. Nggubedua; nggu l'unwada ngu; be ee-mekwaphu t'unu la azu l'onodu, unu shi noduhawa le mbu.

⁵⁶ ?E tii photabua nwunne ngu Sodomu epha teke ono, i shi eku onwongu etu ono;

⁵⁷ mbu teke iphe du eji ngu ono te fuhudua? Nta-a; be unwanyi Edomu ajawa ngu ewena; mbu iphe bu ndu obutobu ephe; me ndu Filisutiya; mbu iphe bu ndu nggu l'ephe nokota, bu ndu akpofu ngu akpofu.

⁵⁸ Ii-ri uru okpara ono, iigba ono; me uruburuku ono, iirukota ono. Ono iphe Ojeje ekfu ndono.

⁵⁹ "Okaribe-Kakota-Nu suru: Le ya a-kfu ngu ugwo iphe i meru; ke l'e to du du iphe i gubekwaduru nte, nggu l'iya riru; mbu l'i dakawaru ndzu, nggu l'iya gbaru.

⁶⁰ Obenu le ya a-nyata ndzu, nggu l'iya gbaru teke i shi buru nwata. Nggu l'iya a-gba ndzu, a-no gbururu jeye le gbururu.

⁶¹ Oo ya bu k'ophu ii-nyata iphe i mekotaru; t'iphere du ngu teke ya e-dutaru ngu unwunne ngu phe; ndu k'unwanyi ophu bu ngu ogurennya; me ndu ophu nggube bu ogurennya; dee ngu ephe t'ephe buru unwu ngu. O bu l'e to bukwa kele nggu l'iya gbaru ndzu kparu iphe ya e-me iya ege ono.

⁶² Ya e-me te ndzu, nggu l'iya gbaru nguru anguru; k'ophu ii-makwanuru l'o bu yebedua bu Ojeje;

⁶³ k'ophu bu: i -nyata iya; iphere iya adu ngu; t'e b'i du ike ogheli onu egheli l'eke o teru ngu ukfu le mu gukotaru ngu nvu l'iphe du eji, i mekotaru kpmukpamu." Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.

17

Etu, e gude ugo labu;

me oshi vayinu anma

¹ Ya ndono; Ojeje ekfuru nu mu su mu:

² "Nwa ndiphe; tbaru ndu Izurelu akala-okfu; mbu nmaru ndu Izurelu etu;

³ su ephe le Okaribe-Kakota-Nu suru ege-a: O nweru ugo, ha gakfugakfu, akweka iya ama mma; ebà iya aha ogologo; gbasaa agbasa; l'avò avovo. Ugo ono byaru l'ugvu ugvu Lébanonu; je aworu eka l'onungonu oshi sida.

⁴ Yo tubuta onunu oshi ono; gude iya pheru lashia ali ndu agba ikike ngho; je eworu iya dzaa le mkpukpu ndu agba ngho.

⁵ Yò hatakwaphu iphe aakuje akuku, nò l'alì ono je eworu kua l'alì, emehu iphe. O je adzaa ya l'iku eze mini l'ò bụ ẹwo-mee-nggele;

⁶ yò fukebe l'ò bụ oshi vayinu, l'aja kẹ rikarika. Ekali iya echebekota ifu l'ẹke ugo ono nò; akwara abamia abami l'alì. Tò dū iya bụ; yò buri oshi vayinu; bya akfukashia ekali; mkpekwo iya l'aja pulapula.

⁷ “Obenu l'o nwekwannuru ugo ọdo, hakwaphu gakfugakfu, akwẹka iya hakwaphu nshinu; fua ẹbà ọhuma. Oshi vayinu ono egbe shi l'ẹke ono, a dzaru iya ono gbaa akwara l'ejekfube iya; byakwaphu bya ajakashia ekali iya l'ejekfube iya t'ọ gbaa ya mini.

⁸ A dzaru iya l'alì-ọtsu ẹke mini jiru ejiji; ẹge ọo-ja ajaja; mishiakpuru; buri oshi vayinu, dū mma ẹtu.

⁹ “Sū ẹphe lẹ Okaribe-Kakota-Nu sūru: Oshi vayinu ono; ọo-nyaghe kwaseru; t'ẹ b'e fefu iya; nyichaa ya akpuru; yò nwūshihu. Iphe, bụ nwiru, o rutaru; anwūshihu. Ndu e-fefu iya nū ta bukwa onye ẹka karu akaka; m'ọ bụ ndu dū l'igwe.

¹⁰ Ọ -bukpoorunu l'e fetaru iya je adzaa l'ẹke ọdo; ọo-nyaghe-e; teke pherephere, shi uzo ẹnyanwu-ahata byakfutaru iya; bya ajia ya; yò kpọ nkū; nwūshihu; l'ẹke a dzaru iya.”

¹¹ Tò dū iya bụ; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; sū mu:

¹² “Kfuru ndu ọnu-ulo ono, kwefuru ikè ono: ?Nu ta madu iphe iphe ono bụ? Kfuru ẹphe l'eze ndu Bábýlónu byaru Jerúsalemu bya akpata eze ẹphe yele ndu ishi obodo ono lashia Bábýlónu.

¹³ Tò dū iya bụ; yò bya eduta onye lanu, shi l'ufu ndu eze; nua ya nte yele iya agbaa ndzū. Ọ kpakokwaruphu ndu nweru ẹnya l'alì ono ruta;

¹⁴ k'ophu alì-eze ono bya aburu alì-eze, a byatsutaru abyatsuta; ọphu ọ byadu bya akuli ishi akuli ọdo; gbahakwaa l'o doberu ndzū, ẹphe gbaru bụ iya bụ yò bya abya akulia ishi ọdo.

¹⁵ Obenu l'iphe eze ono meru bẹ bụ l'o gbe kwefuru iya ikè; yefu ndu oozije ozi t'ẹphe je Ịjiputu kpukooru iya inya; mẹ t'ẹphe rulataru iya ndu soja. ?Oo-kọ iya-a l'ako? Mbụ onye mekotakpooru egbe iphe onanu; ? oo-righaru iya-a? ?Oo-dakakota ndzū ono, ọ gbaru ono laa kẹ mmanu toq.”

¹⁶ Okaribe-Kakota-Nu sūru agha: “K'ophu mu nọkpoo; b'ẹ tọ dudu iphe e-me t'ẹ b'ọ nwūhu lẹ Bábýlónu; mbụ l'alì ono, eze doberu iya l'aba-eze ono, bụ onye ono, ọ guberu nte ono, ọ nūru iya ono iphe-mmanu; mbụ iya bụ onye ono, ọ dakaru ndzū, yele iya gbaru ono.

¹⁷ Fero; mẹ ndu soja iya, bukota ndaji nggara; mẹ igweligwe ndu ọdo, Fero rukoru yeru onwiya bẹ ta dudu ike dzoo ya l'ogu l'ẹke ndu ohogu iya kpushiru mgbodo, e gude eke ọgu; bya akpushikwaphu iphe ndu ọdo, e gude ekekwapu ọgu, bụ iphe e-gude kee ọgu t'ẹ gbushia igweligwe madzū;

¹⁸ kẹ l'ẹ tọ dudu iphe ọ guberu nte ono, o riru ono; mbụ kẹ l'ọ dakaru ndzū ono, ọ gbaru ono yele kẹ l'ọ kwekpooru ukwa iphe ono; megee bya emelekwadua iphe ono, o mekotaru ono b'ẹ tọ nweđu iphe a-kpata iphe ọo-la kẹ mmanu.”

¹⁹ Tò dū iya bụ; Okaribe-Kakota-Nu asū ẹge-a: “K'ophu mu nọ bẹ mu e-me iya iphe kẹ nte ono, o riru mu ono; t'ọ gube iya iphe; mẹ ndzū ono, mu l'ia gbaru.

²⁰ Mu e-geberu iya ugbu, ọo-nma. Mu akpuru iya laa Bábýlónu je emee ya iphe; kẹ l'ẹ tọ meduru mu ire-lanu.

²¹ Ndu soja iya, agbala agbala bẹ bụ ogu-mbeke bẹ ee-gude gbutsushia ẹphe. Ndu ọphu wafuru nù bẹ e-phekashihu nù. Ọo ya bụ ẹge ịi-maru l'ọ bụ mbẹdua gẹdegede, bụ Ojejoje bẹ kfuru iya nù.”

²² Ọkaribe-Kakọta-Nù sùru:

“Ọ bụ mbẹdua gẹdegede
e-gude ẹka mu;
tù-buta oshi sida ono dzaa;
Mbù lẹ mu a-tù-buta ọnunu oshi ono
l'ẹke ọ dū nongini-nongini l'ọnungonu iya;
je eworu dzaa l'ugvu, ha l'eli;
mẹ ọphu akpọ origodo.

²³ Ọ bụ l'eli ugvu ndu Ízurẹlu;
bẹ mu e-je adzaa ya.
Ọo-jakashia ẹkali; mịshia nebyi;
bùru oshi sida, dū ugvu.
Ụnwenu l'ụdu iya l'ụdu
a-bya eburu iya;
ẹkali iya abùru ẹphe agu.

²⁴ Iphe bụ oshi, nọ l'ẹgu
a-maru
l'ọ bụ mbẹdua, bụ Ojejoje,
meru oshi, ha l'eli;
yọ dū mkpùrukpu;
bya emee ọphu dū mkpùrukpu;
yọ ha l'eli.
Mu mekwaruphu tẹ oshi,
akpọ pẹriperi nwua kpa;
bya emee; ọphu eme
nyanwuru nyanwuru;
yọ jalahaa pulapula.
Mùbe Ojejoje kfuakwaru;
mu e-mekotakwa iphe ono l'ọ ha.”

18

Ọ -kpataru nù; e-je l'ishi onwiya

¹ Tọ dū iya bụ; Ojejoje abya ekfuru nù mu ọdo sù mu:

² “Ètu ọwaa, unu anmaphejekpo-wa k'alì Ízurẹlu bụhunu kẹ ngunu?
Mbù unu annajẹ:

“ ‘Ndu bụ nna -rigée
uchokoro, anwu ọnu;
eze akpọlahaa ẹgirim a izize.’

³ “Mùbe Ọkaribe-Kakọta-Nù sùru agha: K'ọphu mu nọ; bẹ unu ta byahedu bya anma etu ono ọdo lẹ Ízurẹlu.

⁴ Iphe bụ madzù kpoo gba kwa mu nwe iya. Ndu bụ nna; mẹ ụnwẹgirim a ẹphe kwa mu nwe iya. Onye kpataru nù; yọ vuru iya.

⁵ “Ọ -bùru l'ọ nweru onye doberu ẹka ndoo; bùru onye emeje iphe nhamunha; mọ iphe gbaru nù;

⁶ ọphu onye ọbu 'ejejedu ori iphe l'ẹke aagwa nte l'ugvu; tọ bụ onye ẹnya iya anọje l'ẹke nte, nọ lẹ Ízurẹlu; ọphu onye ọbu emerushijedu nyee madzù ibe iya; ọphu oojekfujedu nwanyi, nọ lẹ nsọ ụnwanyi.

⁷ Onye obu ta bu onye eme madzu mmegbu; buru onye ewolajeru onye o jeru ugwo iphe o yeru iya itumo; ophu onye obu ta bu onye ana nfu; buru onye anuje onye ehu guderu nri; bukwaruphu onye anmataje iphe webe onye agba otu.

⁸ Onye obu ta bu onye ejeje ugwo afu-muru-afu; mbu to bu onye ejeje ugwo unukuru le phuu; buru onye esefukotaje aka l'iphe du eji; bukwaruphu onye abuje: o -doshi okfu yo kfu iphe du nhamunha;

⁹ bya emekota iphe mu turu l'ekemu; bukwaruphu onye gude ire-lanu emekota ekemu mu. Onye emekota ege-a; be bu onye doberu aka ndoo. Ndu e-dzu onye obu. Ono bu iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.

¹⁰ "O -buru l'onye-wa mutaru nwa, ana nfu; l'egbu ochi;

¹¹ mbu to du iphe ndu-wa, gbaru iya l'ememe ophu oome; gbe buru onye ejeje ori iphe l'eke aagwa nte l'ugvu; bya abukwaruphu onye emerushije nyee madzu ibe iya;

¹² buru onye emegbutaje ndu ukpa; me ndu te nwedu ege o haru ephe; onye obu -bukwaruphu onye ana nfu; buru onye erije itumo ugwo, o jeru; bukwaruphu onye enya iya anoje le nte; buru onye arukota uru-al, du ichi ichi;

¹³ bya aburu onye ejeje madzu ugwo afu-muru-afu; mbu ugwo unukuru; ya aji. Ndu; ?oo-dzu-a onye eme ege ono. Ndu ta byakwa bya edzu onye ono; ke l'iphe ndu ono, oomekota ono kwa akpamara. Onye ono nwuhufutaje; ochi iya atukoru iya l'ishi.

¹⁴ "O -buru le nwata bya amuta nwata. Nwata ono, o mutaru ono abya aphukota ejo iphe ono, nna iya meshiru ono; jika le ya te etsodu nna iya l'akpamara, okpa:

¹⁵ l'e too ridu iphe aagwaru nte; enya iya ta no le nte ndu Izurelu; topa le nyee madzu;

¹⁶ too megbu madzu mmegbu; t'o bu onye, bu: e -yeru iya iphe l'itumo temanu yo kwe jee madzu ugwo. E to budu onye ana nfu. Onuje onye egu agu nri; l'anmataje iphe webe onye e te nwedu iphe oo-yeru l'ehu;

¹⁷ l'esefuje aka l'iphe bu ejo iphe; ophu oojedu madzu ugwo o-muru-nwa; m'o bu ugwo uru-ji-efere. Oomekota ekemu yebe Nchileke; l'emekota iphe ya turu okpa iya; be onye ono ta anwuhukwa l'ejo iphe, nna iya meru. Oo-dzukwaru ndu.

¹⁸ Obenu le nna onye obu a-nwuhu k'iphe du eji, o meru; ke l'o bu onye meru madzu mmegbu; buru onye naru nwunne iya nfu; bya emekota ndibe ephe iphe e-ta dudu mma.

¹⁹ "Unu gbe asuje: '?Bu ngunu kparu iphe nwa ta alajedu l'iphe nna iya kpataru?' Iphe kparu iya nu bu le keshinu ophu nwatibe iya ono eme iphe vudo nhamunha; iphe gbaru nu; bya ezia obu l'al l'emekota iphe ya toru okpa; be ndu e-dzukwa iya.

²⁰ O bu onye kpataru ophu o kpataru; yo vuru iya. Iphe nna kpataru te emedu nwa iya iphe; ophu iphe nwa kpataru 'emedu nna iya iphe. Onye doberu aka ndoo be aa-gu l'o bu onye doberu aka ndoo. Ejo madzu be aa-gu l'o bu ejo madzu.

²¹ "Onye menyaaru ejo iphe; egomunggo abya ala iya azu; yo hakota ejo iphe ono; wata ome iphe ya turu okpa iya; melahaa iphe vudo nhamunha; me iphe gbaru nu: onye ono be ndu e-edzu; onye ono ta anwuhudu.

²² Ejo iphe ono, o mekotaru ono be aa-zahakota; e ta agukoduru iya eya. Keshinu ophu o watawaru odo odomu be ndu e-dzu onye obu

²³ ?Unu tubesu l'onwu onye iphe dụ ejị aduje mu mma? ?Ọ dẹ tọ bụdu teke ẹhu atsoje mu ẹna bụ teke onye ono haru ụzo iphe dụ ejị iya ono bya anọdu ndzụ? Ono bụ iphe Ọkaribe-Kakọta-Nụ ekfu.

²⁴ “Obenu l'ọ -bụru l'onye doberu ẹka ndoo gbe nọnyaa; wata ome iphe dụ ejị; mbụ rụlahaa uruburuku, ndu eme iphe dụ ejị anọduje arụ; ndzụ e-dzua onye ọbụ tọo? Wawa! Ẹ to nwedụ iphe dụ mma ono, o shi emekotaje ono ọpụ aa-nyatakwa; ọkẹ l'ọ melahaaru ghelegheleghele. Ọo-nwụhu k'iphe dụ ejị ono, o mekotaru ono.

²⁵ “Obenu l'unu gbe asujele-ẹ lẹ mubẹ Nnajiufu te mejedu iphe dụ nhamụnha. Unu ngabẹbedukponu unubẹ ndu ịzụrẹlụ tẹ mu karu unu: ? Ọ dẹ iphe mu eme ta dudu nhamụnha? ?Ọ dẹ to gbe bụduru unubẹdua bẹ iphe unu eme ta dudu nhamụnha?

²⁶ Teke ọ bụru l'onye doberu ẹka ndoo dobenyaaru ẹka ndoo gbe bya emelaha iphe dụ ejị bẹ onye ọbụ a-nwụhu k'iphe dụ ejị ono.

²⁷ Ọ -bụru l'onye iphe dụ ejị menyaaru iphe dụ ejị; bya aparụ iya haa; bya emelaha iphe dụ nhamụnha; mẹ iphe gbarụ nụ bẹ onye ọbụ dzọokwaru onwiya ndzụ;

²⁸ kẹ l'ọ bya arikota ọriri iphe dụ ejị ono, o mekotaru ono; egomunggo abya ala iya azụ bẹ ndzụ e-dzu iya; ẹ tọo nwụhuru.

²⁹ Yo gbe bụru iya bẹ unubẹ ndu ịzụrẹlụ asuje lẹ mube Nnajiufu te mejedu iphe nhamụnha. Unubẹ ndu ịzụrẹlụ; ?bụ mbẹdua te gbe emejedu iphe nhamụnha tọo. ?Tọ bụ-chidua unubẹdua; bẹ iphe unu eme ta adujedu nhamụnha.

³⁰ “Ọo ya bụ; unubẹ ndu ịzụrẹlụ; tẹ mu karu unu: Mu e-kpe unu ikpe l'ẹge onye meru. Ono bụ iphe Ọkaribe-Kakọta-Nụ ekfu. Unu taa onwunu ụta! Hakọta iphe dụ ejị, unu eme; ọo ya bụ ẹge ẹ too medu t'unu daa.

³¹ Unu kushikota ẹka l'iphe dụ ejị, unu mekotaru l'ọ ha; mee obu unu t'ọ bụru obu ọphungu; unu abụru ndu nọ ndzụ ọphungu. ?Bụ ngụnu kpataru iphe unu e-gbu onwunu l'ike; unubẹ ndu ịzụrẹlụ!

³² Kẹ l'ẹ to nwedụ onye ọduje mu mma l'ọ nwụhuru. Unu taa onwunu ụta; tẹ ndzụ bụru nk'unu! Ono bụ iphe Ọkaribe-Kakọta-Nụ ekfu.”

19

Egву-aphу, a guru nụ

ndu ishi ndu ịzụrẹlụ

¹ Gvaru ndu ishi ndu ịzụrẹlụ egvu-aphу;

² sụ ẹphe:

“Lẹ nne unu shikwa bụru
nne agụ l'ẹke oke agụ ndu ọdo nọ.
Ọ shi azeje l'ẹke ụnwu agụ
doru l'ehe ụnwu iya.

³ Ọ hefutaru ụnwu iya nanụ;
yọ bya abụru agụ, nweru agburu-ẹhu.
Yọ bya amụa ẹge aalakashije
anụ teke e gburu iya;
bya afọ-gbushilaha madzụ.

⁴ Iphe bụ mbakeshi anụ ako ẹhu iya;
bya emee ya;
yọ dalahuru ẹphe l'iduma.
Ẹphe abya egude nko kofuta iya;

- kpuru lashia íjiputu.
- ⁵ Teke nne agu phuru le
ya lewaru enya iya;
to nwedú ishi;
yọ bya eduta nwa iya ọdọ; hee; hefuta;
yọ bya aburu agu ike.
- ⁶ Yo bya etsoru agu ibe iya l'ejephe;
kele nta b'ọ kanwụwaru ẹhu.
Yọ bya amụkwaphu ẹge
aalakashije anụ teke e gburu iya;
bya afo-gbushilaha madzụ.
- ⁷ Yo nwutsushia ẹke bu agbarike ẹphe;
bya emee mkpukpu ẹphe;
yọ daburu ochobo.
Ekiri, oode emeru egvu ye alị ono;
mẹ ndu bu iya nụ l'ẹhu.
- ⁸ Tọ du iya bu;
iphe bu mbakeshi abya enyia;
kwaberu iya;
mbu ndu shigbaa ẹke,
dugbaa iche l'ẹke ono mgburumgburu.
Ẹphe abya eworu ọnya shiberu iya.
Ya ndono; yọ bya adaaru ẹphe l'iduma.
- ⁹ Ẹphe abya egude ikokoro
kpufuta iya ye le mkpuchi;
pajeru eze ndu Bábýlónu.
Ẹphe abya enwuru iya ye le mkpọro.
Ya ndono; ekiri ono,
oodeje ono ta duhe onye
anụjekwadu iya nụ
l'eli ugvu, nọtsua le ízurelu.
- ¹⁰ Nne ngu dulephu l'ọ bu
oshi vayinu, nọ le mgbabu ngu.
- A dzaru iya l'iku mini;
yọ mịa wọkfuru awọkfuru;
ẹkali iya jaru deru geyingu;
kele mini nọkota l'ẹke ono;
- ¹¹ Ẹkali iya shihukotaru ike;
shihubeta iya;
k'ophu ee-gude iya pyita mgboro-eze.
O vuru; kakọta oshi ọdọ,
nọ l'ẹke ono l'eli;
ẹkali iya ajakashikota ajakashi.
- ¹² Obenu l'a bya egude
ẹhu-eghughu fefu iya; togbo.
Pherephere, shi l'uzo ẹnyanwu-ahata
abya kpọo ya gwengu.
A bya anyishikota iya akpuru.
Ẹkali iya ono, shihukotaru ike ono
abya akpọshihukota nkụ,
Oku abya adzụfu ẹphe.
- ¹³ A bya eworu iya je adzaa l'echi-egu nta;
l'ẹke kpọhuru nkụ; mbu le kpọkpokirikpo alị.

14 Oku agbanwuhu l'ekali iya lanu;
 dzu akpuru iya.
 Ophu o nwehedu ekali,
 shihuru ike, nkwadu iya nu,
 du mma k'ogude pyita mgboro eze."
 Owaa bu egvu-aphu, a-nogude nu.

20

Ndu Izurelu kwefuru Nchileke ikè

1 To du iya bu; yo be abali k'iri l'onwa ise l'afa k'esaa; yo nweru ndu bu ogurennya ndu Izurelu wuru bya Ojejoje njita. Ephe abya adoo l'ifu mu.

2 Ya ndono; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; su mu:

3 "Nwa ndiphe; kfuru nu ndu Izurelu; su ephe: Okaribe-Kakota-Nu aji ege-a: ?Unu byaru iya okpata ishi iphe too? K'ophu ya noo be ya te ekwekwa t'o nweru iphe unu a-kpata iya ishi iya. Ono kwa iphe yebe Okaribe-Kakota-Nu, bu Ojejoje ekfu ndono.

4 "Li-kpe ephe ikpe too? Nwa ndiphe; ?iime t'i kpee ephe ikpe too? Ngwanu; kpenua ya ephe. Mee t'ephe maru uruburuku, nna ephe shi aru.

5 Kfuru ephe le Okaribe-Kakota-Nu suru: 'Le mboku, ya hataru Izurelu be ya riburu awa Jekopu angu; bya emee; ephe amakotaru onye ya bu teke ephe no le Ijiputu. Ya kfujaru iya ephe ekfuja su ephe: L'o kwa yebedua gdegede bu Ojejoje, bu Nchileke unu.

6 O bu mboku ono; be ya riburu ephe nte le ya e-dufuta ephe le Ijiputu duru ephe laa l'ali, ya cho-vuru ephe; mbu ali-otsu ono, reru ikpirikpi; buru iya kage mma l'iphe bu ali, nonu ono.

7 Ya asu ephe: T'onyenonu foshikotakwa iphe du eji ono, unu doberu l'agwaphe ono, unu yekotaru enya ono; t'unu be egudeshi ogwa nte ndu Ijiputu merushia onwunu. O kwa yebedua bu Ojejoje, bu Nchileke unu.'

8 Obenu l'ephe kwefuleru iya-a ikè; jika l'ephe ta ngaduru iya nchi; jika oha ogwa-phe ejo iphe ono, ephe doberu; woru enya ephe kube iya ono; ophu ephe ahadu ogwa nte ndu Ijiputu. Ya ndono; ya asu le ya e-woru ehu-eghughu iya byabe ephe; mbu le ya e-kpukposhi ephe ehu-eghughu iya le Ijiputu.

9 Obenu l'o bu te ya; be emebyi epha iya l'ifu mbakeshi ono, ndu Izurelu shi butsuaru ono, bu ndu ya nodu l'ifu ephe mee te ndu Izurelu maru onye ya bu l'edufuta, ya dufutaru ephe le Ijiputu.

10 "To du iya bu; ya ekwe bya edufuta ephe le Ijiputu; duru ephe lashia echi-egu.

11 Ya abya eworu okpa, ephe a-nodu etso tooru ephe; mbu mee t'ephe maru ekemu iya; ke l'o kwa onye meru iya nu; ndzu e-dzua ya.

12 Ya eworu mboku otu-ume doberu ephe t'o buru iya l'ephe iphe-ohubama; k'ophu ephe a-makwanuru l'o bu mbedua, bu Ojejoje emeje ephe t'ephe du nsq.

13 Obenu le ndu Izurelu gbe kwefulerua iya-a ikè l'echi-egu; jika ome iphe ya toru ephe okpa iya; jika ome ekemu iya, bu onye-mee ya; ndzu e-dzua ya. Ephe eworu mboku otu-ume ono, ya doberu ephe ono dakashia. Ya asu le ya e-gude oke iphe-eghughu iya gbushia ephe l'echi-egu ono.

14 Obenu l'ò bụ tẹ ya; be emebyi ẹpha iya l'ifu iphe, bụ mbakeshi ono, bụ ndu ya nọ l'ifu ẹphe dufuta ẹphe ono.

15 Tọ dọ iya bụ; ya eribuaru ẹphe nte l'echi-egu ono l'ẹ tọ dọdu iphe a-kpata tẹ ya durukwadia ẹphe alì ono, ya nùru ẹphe ono; mbụ alì-òtsu ono, reru ikpirikpi; buri ya kage mma l'iphe bụ alì nnonu ono.

16 Iphe meru iphe ya te durudu ẹphe alì ono; bụ l'ẹphe te kwedu mee iphe ya toru ẹphe okpa iya; mẹ ekemu iya. Mbọku ọtu-ume mu; bẹ ẹphe dakaru; kẹ l'ò bụ ọgwa nte bẹ obu ẹphe nọ.

17 “Obenu lẹ mu phulerua ẹphe imiko; mu te gbushihe ẹphe; mbụ mu te chigbushihe ẹphe l'echi-egu ono.

18 Mu sùru unwu ẹphe l'echi-egu ono: ‘Unu be etsokwa okpa nna unu pẹ; ọphu unu 'emekwa ekemu ẹphe; ọphu unu 'agwakwa nte; gude iya merushia onwunu!

19 O kwa mbedia gedegede bụ Ojejoje, bụ Nchileke unu. O bụ iphe mube Nchileke toru okpa iya bẹ unu a-nodu etsoje; mbụ t'unu kwabekwaru ekemu mu ẹnya; mejekota iya l'ò ha.

20 Unu emeje mbọku ọtu-ume t'ò duru unu lẹ nsọ ege ọo-buru unu l'iya iphe-ohubama. Oo ya bụ; ege unu a-makwanuru l'ò buphu yẹbe Ojejoje bụ Nchileke unu l'oswiya.’

21 “Obenu l'unwu ẹphe gbe kwefuhukwaru mu phụ ikè. Ẹphe te kwe mee iphe mu toru ẹphe okpa iya t'ẹphe tsoje. Ẹphe ta gbatakpoduanu okpa l'ome ekemu mu lẹ phuu, bụ onye -mee ya; ndzụ edzua ya. Ẹphe abya adakashikota mbọku ọtu-ume mu. Ya ndono; mu asụ lẹ mu e-woru ẹhu-eghughu mu byabẹ ẹphe; mbụ lẹ mu e-kpukposhi ẹphe ẹhu-eghughu mu l'echi-egu ẹke ono.

22 Obenu lẹ ya selaru ẹka azụ; ya te mehe ẹphe ẹge ono; tẹ ya; be emebyi ẹpha iya l'ifu mbakeshi ono, bụ ndu ya nọdu l'ifu ẹphe dufuta ẹphe ono.

23 Ya abyakwa bya eriaru ẹphe angu l'echi-egu ono sù lẹ ya a-chikashi ẹphe t'ẹphe gbaa nanu nanu lashikota iphe bụ mba nnonu; mbụ t'ẹphe gbakashihu lashia alì nnonu;

24 kẹ l'ẹphe te kwedu ome ekemu iya; mbụ l'ẹphe jikaru ome iphe ya toru ẹphe okpa iya; bya adakashia mbọku ọtu-ume iya. O gbe buri ẹke ẹnya ẹphe ka anọno; bụ lẹ nte, nna ẹphe gwaru.

25 “Ya ndono; ya abya eworu ekemu, ta dọdu mma tũaru ẹphe t'ẹphe meje; mbụ ekemu, ẹphe te gudeghedu buru.

26 Ya abya emee ẹphe t'ẹphe merushia onwẹphe l'ẹja, ẹphe egwoje; mbụ kpolahaa ime ọdungu ẹphe oku gude achi ẹja. Yò buru tẹ ya nua ẹphe aphụ; bẹ ya gude mee iphe ono; k'ọphu ẹphe a-makwanuru l'ò bụ yẹ bedua bụ Ojejoje.

27 “Oo ya bụ; nwa ndiphe; kfuru nù ndu Ízurelu sù ẹphe lẹ Okaribe-Kakota-Nù sùru: L'ò bukwapu ẹge-a bẹ nna unu pẹ kfuswekotaru iya; ẹphe te meru iya ire-lan;

28 lẹ teke ya duru ẹphe jeshia l'alì ono, ya riburu ẹphe angu iya lẹ ya a-nu ẹphe ono; bẹ ẹphe ruru ẹke ono nọdu l'iphe bụ ugvu; mẹ l'iphe bụ oshi, mkpẹkwo nọkpoo gwoo ẹja. Ẹja ono, ẹphe egwo ẹge ono aburu iphe meru; ẹhu eghulahaa ya eghughu. Ẹphe gude insensu; mẹ mee, ẹphe egudeje achi ẹja chilahaa ẹja ono.

29 Tọ dọ iya bụ; mu asụ ẹphe: ‘?Bụ ngunu bụ ẹke ono, unu ejeje ọgwa iphe ono?’ Ya ndono; e kulahaa ẹke ono ‘Bama’*, jeye ntanụ.

* 20:29 20:29 Iphe “Bama” bụ bụ “ẹke aagwaje iphe”.

³⁰ Oo ya bu; kfuru ndu Ízùrèlù lẹ Ọkaribe-Kakọta-Nụ sùrù ẹge-a: ?Unu a-nọdu emerushikwaphu onwunu l'ọ bu nna unu phẹ? ?Mbụ unu a-nọdu agwaphekwapu nte ẹge ẹphe gwaru tọo?

³¹ Eja ono, unu anọduje achi ono; mbụ eja ọphu unu akpoje ụnwegirima unu ọku gude l'achi; bẹ unu gudekwadu emerushi onwunu jeye ntanụ. Unubẹ ndu Ízùrèlù; ?unu a-byaghekwa nụ iya-a ọkpata ishi iphe. K'ọphu yẹbe Ọkaribe-Kakọta-Nụ, bu Ojejoje nọkpoo; bẹ unu ta akpataghekwa iya ishi iphe.

³² Unu asuje l'ọ du unu t'unu du l'ọ bu mba ọdo, nọtsua nụ; mbụ l'ọ du unu t'unu du l'ọ bu ndu mgboko, bu ndu tsozu oshi mē mkpuma baphelahaaru eja. Obenu l'iphe unu ari a-buru unu kẹ mmanu.

³³ “Mube Ọkaribe-Kakọta-Nụ sùrù: K'ọphu mu nọkpoo bẹ bu ẹhuka; mē agburu-ẹhu mu yele ẹhu-eghughu bẹ mu e-gude chia unu.

³⁴ Mu e-gude k'ẹhuka; mē agburu-ẹhu mu yele ẹhu-eghughu rufutakota unu l'iphe bu mba, unu nọkota; mbụ dufutakota unu l'iphe bu mkpukpu, a chikashiru unu laa.

³⁵ Mu e-ruta unu lashia l'iphe bu mbakeshi bu eke a-butsuaru unu echi-egu. Ẹke ono bẹ mu l'unu a-nọdu l'ifu l'ifu; mu ekpee unu ikpe.

³⁶ Ọ bu ẹge ono, mu kperu nna unu phẹ ikpe l'echi-egu alị Íjiputu ono bẹ bu ẹge mu e-kpe iya unu. Ono iphe Ọkaribe-Kakọta-Nụ ekfu.

³⁷ “Mu e-gude ike; mee unu t'unu meje ndzụ ono, unu l'iya gbaru ono.

³⁸ Iphe bu ndu mkpaka; mē ndu ekwefujeru iya ikẹ bẹ ya e-efukota l'unu. Ọ bu oswi-okfu lẹ ya e-dufuta-a ẹphe l'alị ono, ẹphe bu ono; obenu l'ẹphe ta abahudu l'alị Ízùrèlù. Teke ono; unu amakwanuru l'ọo yẹbedua bu Ojejoje.”

³⁹ Ọkaribe-Kakọta-Nụ sùrù ẹge-a: “Unubẹ ndu Ízùrèlù; unu je agwajeru nte ẹge ẹhu ha unu; l'unu hakota. Obenu l'e -megée bẹ unu a-nụ iphe mu ekfuru unu; unu ahakwana ọchi-phe eja mē ọgwa-phe nte, unu gude afarushi ẹpha mu, du nsọ afarushi.

⁴⁰ Ọ bu l'ugvu iya, du nsọ; mbụ l'eze ugvu Ízùrèlù bẹ yẹbe Ọkaribe-Kakọta-Nụ sùrù l'iphe bu ndu Ízùrèlù a-nọduje abaru iya eja. Ọ bu l'ẹke ono bẹ ya a-nọduje nata ẹphe; buru l'ẹke ono bẹ ya a-chọ t'unu gwotajeru iya ngweja unu; mē iphe katsukpo mma, unu anụ iya yele ngweja unu, du nsọ.

⁴¹ Ya a-nata unu; unu adu iya l'ọ bu insensu, eshi kwẹkwekwe; teke ya dulatatsuaru unu l'iphe bu mbakeshi ono, unu nọkota ono; mbụ rufutakota unu l'iphe bu mkpukpu ono, a chikashiru unu laa ono. Teke ono; ya ekoshi iphe bu mbakeshi lẹ ya du nsọ l'ẹke unu nọ.

⁴² Ọo ya bu ẹge unu a-makwanuru lẹ mu bu Ojejoje; teke mu e-duru unu lashia azu l'alị Ízùrèlù, bu alị, mu riburu angu lẹ mu a-nụ nna unu phẹ.

⁴³ Ọ bu ẹke ono bẹ unu a-nọdu; ẹnya agbarukota unu l'iphe unu mekotaru; mbụ iphe ono, unu mekotaru gude merushikota onwunu ono. Iphe ono, unu mekotaru ono a-bya adukota unu ashị k'etu jeye l'onwunu.

⁴⁴ Unubẹ ndu Ízùrèlù; ya te edzekwa ẹjo iphe, unu eme; mē akpamara, unu akpa. Ọbu lẹ teke ya e-gude k'ẹpha iya dzọ unu; bẹ unu a-maru l'ọ bu yẹbedua bu Nnajiufu.” Ono iphe Ọkaribe-Kakọta-Nụ ekfu.

⁴⁵ Tọ du iya bu; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; sụ mu:

⁴⁶ “Nwa ndiphe; ghachi ifu l'uzo ohuda; gude nkuchiru gbakushi iya ephe. Ngu ghachi ifu l'oswa, no l'egu uzo ohuda; gudekwaphu nkfuchiru gbakushi iya ephe.

⁴⁷ Su oswa ohuda: 'T'o gebekwa nchi l'iphe Ojejoje ekfu! Okaribe-Kakota-Nu suru: Ya abyaakwa te ya nwuru oku ye ngu. Oku ono adzukota iphe bu oshi ngu ndu ophu no ndzu; me ndu ophu kpohuru nku. Ire-oku be ta byadu bya echinyi echinyi. Iphe bu onyenonu shita l'ohuda rua l'isheli be oku ono e-metuta.

⁴⁸ Onyemonye obule a-makotaru l'o bu mube Ojejoje be turu oku ono; e ta byadu bya echinyighe iya echinyi.' ”

⁴⁹ To du iya bu; mu asu: “Ojejoje; me ephe a-sukwa mu: ‘L'o bu okfu be mu ekfu?’ ”

21

Ojejoje gude Babylonu

abyaru ndu Izurelu ogu

¹ Ya ndono; Ojejoje abya ekfuru nu mu su mu:

² “Nwa ndiphe; ghachiru Jerusalemu ifu; kfu maberu Eke-du-Nso ono; ngu agbakushi iya ali Izurelu.

³ Su ali Izurelu: Qwaa iphe Ojejoje ekfu. O suru: 'T'o lekwa! Ya abyaakwa iya l'ehu. Ya a-mi mma iya l'obo; gbufu ndu doberu aka ndoo; me ndu ejo iya ono.

⁴ Eshinu ophu ya emewa te ya gbufu ndu doberu aka ndoo; me ndu ejo iya ono; be ya a-mi mma gbua iphe bu madzu; tsube l'ohuda jerua l'isheli.

⁵ Oo ya bukwana ege madzu kpamukpamu a-maru le yebe Ojejoje be miwaru mma mu l'obo iya; ophu mu te eyephudu iyaazu.

⁶ “Oo ya bu; tsua ude; nwa ndiphe! Tsua ude; deru gee; taa ririri l'ifu ephe.

⁷ Teke ephe jiru ngu: ‘Bu ngunu kparu iphe itsu ude?’ Ngu asu ephe: ‘L'o nweru nzi, abya nu. Nzi ono -byalephu be obu e-yoshihukota madzu; aka alakota iphe bu madzu yekengu. Ehu adakota madzu koo. Iphe bu ikpere madzu e-rishikota avurukpa l'o bu nku, no le mini. Nzi obu abyaakwa; o kwa iphe mefutaje nu. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.’ ”

⁸ To du iya bu; Ojejoje abya ekfuru yeri mu; su mu:

⁹ “Nwa ndiphe; gude nkfuchiru kfu l'o waa iphe Ojejoje kfuru. O suru: ‘L'a baakwaru ogu-mbeke dobe; yoo tsu nko; fuwa iya igbedere!

¹⁰ A bawaru ogu-mbeke obu t'e gude iya gbushia madzu. E fuwaru iya igbedere; yoo me merengu-merengu l'o bu ebemu-igwe.

?Ayi a-nodu ete eswa le mgboro-eze ke nwatibe mu; be kapyabe ke ndu odo to?

¹¹ Ogu-mbeke ono b'e wotaakwaru t'e fua ya igbedere; t'a dzuta iya. A baakwaru iya ababa; fuwa iya igbedere.

Mbụ a byawa t'a nū iya
onye mgbugbu-madzu.

- 12 Nwa ndiphe; raa ekwa;
chia mkpu;
kele ogu-mbeke ono kwa
l'ehu ndibe mu; be oobyia.
Mbụ l'oobyaaakwa l'ehu
iphe bụ ndu bụ ishi le Izurelu.
E nwutaakwaru ephe le
ndu nke mu tūaru
ogu-mbeke ono.
Oo ya bụ; t'i kùbe aka l'olu; gwa aphu.

13 "Aa-datakwa unu.

- "Bụ ngunu e-mekwanu;
m'o -buru le
mgboro-eze ono,
kapyabę ke ndu odo
ono ta nōhedu?"

Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu ndono.

- 14 "Oo ya bụ; nwa ndiphe; gude nkfuchiru kfua; nggu akua aka pyongu.
Ya gude ogu-mbeke ya abya. Ya -gbua ya ugbo ebo; gbua ya ugbo eto;
bụ ege ono be ishi madzu e-tso iya. O bụ ogu-mbeke, ee-gude gbaa ephe
mgburumgburu; yebuta ephe; tsua ephe otsu ekfu;

15 k'ophu bụ le meji a-tofukota madzu. Ndu, a-dashi adashi a-ha l'igwe.
Mu dohekotawaru ogu-mbeke, ee-gude gbushia ephe l'onu-ogo onu-ogo
ephe. E mekwaru mma ono; yo gbu merengu-merengu l'o bụ ebemu-
igwe. A bawaru iya ege oo-du t'e gude iya gbushia madzu.

16 Nggube ogu-mbeke; egbu yaramu laa l'eka-utara! Gbukwaaphu
yaramu laa l'eka-ibya! Mbụ t'i gbuje laa l'iphe bụ eke ifu ngu ghachijeru!

17 Mu a-kukwaphu aka pyongu. Iphe egbu mu nū eghubuhu mu. Ono
iphe mube Ojejoje kfuru ndono."

Ogu-mbeke eze ndu Babilonu

18 To du iya bụ; Ojejoje abyakwa ekfuru nū mu odo su mu:

19 "Nwa ndiphe; mee esu-uzo ebo, bụ eke eze ndu Babilonu e-shi bya
ogu. T'o bukwaru le mkpukpu lanu be uzo ono a-watakota. Nggu egvube
iphe-ohubama l'eka uzo ono swikahuru aswikahu bahu le mkpukpu ono.

20 Nggu emee esu-uzo lanu l'esu-uzo ebo ono eke ee-shi je olushi
mkpukpu Raba ke ndu Amonu ogu; me esu-uzo ophu kwe iya ebo, bụ eke
ee-shi je olushi ali ndu Juida ogu; me Jerusalemu, e gude okpo-mgbinyiku
upho-mkpuma; kpu-buta ogu.

21 Ono ke l'eze ndu Babilonu e-jebe eke uzo ono gbaru ebo; mbu le
mkpokahu-uzo ono. Yo nodu l'eka ono t'o tua enwa; te ya maru iphe ee-
me nu. Oo-gude akfu tua enwa; kpata nwogvu iya ishi; bya elee enya le
meji anu.

22 O bụ eka-utara iya be enwa ke Jerusalemu naru, bụ iya bụ eke oo-
do iphe ee-gude chikposhia Jerusalemu mee ya ege oo-du. Oo-zi t'a wata
ogbu madzu pyaapya; me t'e chia mkpegbe-ogu. Aabya edoo iphe ee-
gude nwutsushia ogu onu-uzo, eeshi abahu le mkpukpu ono; a bya
akoshikwaphu ogiji ogiji bụ iphe ee-gude lua mkpukpu; a byakwaphu
emee iphe ndu odokwaru, bụ iphe ee-gude lua mkpukpu ono.

²³ Iphe a pataru ekfushi-a bẹ ndu Ízurelù te ekwedù l'ò bú iphe e-me nù; kẹ ẹ̀phẹ l'íyá ríru nte. Obenu l'òo-nyatakọtáru ẹ̀phẹ iphe dù ẹ̀jí, ẹ̀phẹ mekotáru; mee t'ẹ̀phẹ makwanúru l'ee-gude okfu iphe dù ẹ̀jí onó, ẹ̀phẹ mekotáru onó lù-gbua ẹ̀phẹ l'ògu onó."

²⁴ Oo ya bú; Ọkaribe-Kakọta-Nù sùru: " 'Lẹ keshinu unu byaru bya amakọtawaru ẹ̀ge iphe dù ẹ̀jí, unu meshíru habẹ; iphe unu eme atúwa unu ẹ̀ba; kẹ l'unu mekotawaru egbe iphe dù ẹ̀jí-a; bẹ aa-kpù unu lẹ ndzù.

²⁵ " 'Owa-a! Nggube onye ishi ndu Ízurelù, bú ejo madzù; mebyishia onwongu emebyishi; oge nke ngu ruakwaru teke aa-nù ngu chikikfuu!

²⁶ Ọkaribe-Kakọta-Nù bẹ sùru: Tòshia iphe i keru l'ishi; nggu ekpufu okpu-eze ngu; l'ẹ tọ búkwa ẹ̀ge iphe shi dù bẹ ọo-dù tughburu. Ndu ẹ̀nya ẹ̀phẹ larù alì bẹ ee-woli ewolì; wozita ndu kẹ eze iya.

²⁷ Ọ búkwa kpurupyata! Ọ búkwa kpurupyata! Ya e-me mkpukpu onó t'ò búru kpurupyata; ophu aabyadu bya edokwazi iya jeye teke onye bú iya b'ọ gbaru onweru mkpukpu onó a-bya; ya anù iya ẹ̀ya.'

²⁸ "Oo ya bú; nwa ndiphe; gude nkfuchíru kfua; sù: 'Qwaa iphe Ọkaribe-Kakọta-Nù ekfu l'ẹ̀hu ndu Amọnu l'okfu iphe-iphẹ, ẹ̀phẹ eme ndu Ízurelù. Ọ sùru:

" 'Ogu-mbeke! Ogu-mbeke!

A mīwaru iya;

t'ẹ gude

gbua madzù pyaapyaa.

E mīwaru iya;

t'ẹ gude

lùá madzù alùlù.

E mewaru iya;

yoo gbu

mẹrengu-mẹrengu l'ò bú ebemu-igwe.

²⁹ " 'A marua l'a phujeru unu àphù iphòró; l'agbaru unu ẹ̀ja ejóire. Obenu lẹ ndu akirishi onó bẹ ogu-mbeke, ee-gude gbushia ẹ̀phẹ tukotsuwaru l'olu; mbù ndu onó, oge nk'ẹ̀phẹ ruwaru; teke aa-nù ẹ̀phẹ chikikfuu eruwa.

³⁰ " 'Mìru ogu-mbeke onó ye l'òbo iya. Ọ bú ẹ̀ke unu futaru bẹ mu a-nòdu kpee unu ikpe; mbù l'alì iphe metaru unu.

³¹ Mu e-woru oke ẹ̀hu-eghughu mu byabẹ unu; gude oke iphe-eghughu bya unu l'ẹ̀hu. Mu e-nwuru unu nù ndu akúje madzù pyangu; mbù ndu bú iphe emebyi emebyi bú iphe edoje ẹ̀phẹ ẹ̀nya.

³² Unu a-bùru nkù, eeye l'òku. Ẹke anòdu lókaa mee unu, bú iya bú ẹ̀ke ee-gbushi unu bẹ bú l'alì unu gèdègèdè. Ẹ ta byadù bya ephotakwadù unu ọdó. Ọ bú m̀bẹ Ojejoje bẹ kfuru ẹ̀ge onó.' "

22

Ejo iphe ndu Jerúsalemu eme

¹ Tọ dù iya bú; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; sù mu:

² "Nwa ndiphe; ?ii-kpe-e ẹ̀phẹ ikpe tọo? Mbù; ?ii-kpe mkpukpu mgbugbu-madzù-a ikpe? Ọo ya bú; jee atùá mkpukpu onó ẹ̀ba lẹ k'uruburuku onó, ọoru onó;

³ sù iya: Qwaa iphe Ọkaribe-Kakọta-Nù ekfu; ọ sùru: Owa-a! Nggube mkpukpu wolatawaru onwongu kpurupyata; kẹ l'unu egbushi madzù; gudekwaphu ọgwa-phe nte l'emrushì onwunu.

⁴ Ikpe nmaakwaru unu kẹ ndu onó, unu egbushi onó. Unu abya egudekwaphu ọgwa-phe nte merushibẹbe onwunu. Unu mewaru; ẹ̀ge

unu a-nọ-bebe adu tso-kengu; mbu l'afa, unu a-nọ-bebe be tuakwaru unu l'ukfu. Oo ya bu; l'ee-me t'iphe bu mbakeshi ba agubeje unu iphe; mbu t'unu buru iphe mkpukpu nonu e-gudeje ako onu.

⁵ Ndu bu ntse; me ndu bu ote-nya a-nodu eme unu enwa; l'ekfuru unu; nsho! Unube mkpukpu, e ta ndu epha unu; mbu unube mkpukpu, ta agbabujedu gharaghara agbabu.

⁶ Phuaru ege ndu ishi izurelu, notsua l'ime ngu gude ike, ephe nweru l'egbushi madzu.

⁷ O bu l'ime ngu be ephe no; to nwehe onye guberu nne le nna iya iphe; buru l'ime ngu be ephe no; kpaa ndu byaru abyabya ehu; nodu iya mee ndu a toru ogbe; me unwanyi, maa tufuru ome-l'iwe.

⁸ Unu ta gubejehedu iphe mu, du nsọ iphe. Unu darushikotawaru mboku otu-ume mu.

⁹ L'ime ngu b'e ndu ntumatu no, bu ndu iphe ephe eshibeje ite iya bu ege ephe e-shi gbua madzu. L'ime ngu be ndu ejeje le nte, no l'ugvu ugvu l'eri iphe ephe gwaru nte; nodu iya l'afatoshi onwephe.

¹⁰ Ndu ephe le nyee nna ephe azeje be kwaphu l'ime ngu be ephe no. O kwaphu l'ime ngu be ephe no; mbu ndu ejekfuje nwanyị, no nsọ unwanyi; mbu nwanyị, ta dudu nsọ.

¹¹ O bu l'ime ngu be nwoke emeje nyee nwoke ibe iya ejo ahuma; bukaruphu l'ime ngu be madzu emeje onwiya iphe-iphere l'omerushi nyee nwa iya; buru l'ime ngu be madzu emerushije nwunne iya nwanyị; mbu nwa, nna iya muru gedegede.

¹² O bu l'ime ngu be aanoduje kfu ndiphe ugwo t'ephe je egbua madzu; ndu ejeje ugwo o-muru-nwa; me le ndu anapheje ibe ephe iphe ephe k'ehuka. I shiwa ege-a zahaa mube Ojejoje. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.

¹³ "Mu a-kfukfube eka nyipyabe nriru ngu ono me ochi, iigbushi.

¹⁴ ?Ii-kegherua okpa? Mbu; uvo; ?o -du ngu-a mboku, nggu l'iya e-me? O bu mube Ojejoje ekfu iya; mbu le mu e-mekwa iya.

¹⁵ Mu a-chikashi ndu bu ngu nu t'ephe jiko iphe bu mbakeshi too. Mbu mu e-rukashi ephe t'ephe jiko iphe bu mkpukpu nonu naru. Mu e-mekwanu ngu t'i bu-buhu mkpukpu, e merushiru emerushi.

¹⁶ Teke ono, ii-buru mkpukpu, rushihuru arushihu l'anya iphe bu mbakeshi; be ii-maru l'o bu mbedua gedegede be bu Ojejoje."

¹⁷ To du iya bu; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; su mu:

¹⁸ "Nwa ndiphe; ndu izurelu be duakwa mu l'o bu eswara-iphe. Mbu l'ephe duwa l'o bu ope; me ashanga; me igwe; me nshi-igwe, kwaru l'oku-uzu. Iphe ephe bulephu be bu ntu-uzu mkpola-ocha.

¹⁹ Oo ya bu le Okaribe-Kakota-Nu suru: Le k'ophu unu ghokotawaru nshi-igwe mkpola-ocha; be mu e-kpota unu kpola Jerusalemu.

²⁰ Mu e-kpota unu l'o bu onye kpotaru mkpola-ocha; ope; igwe; nshi-igwe; me nshi-ashanga; ye l'uzu t'o ngazekota ephe l'ovovo-oku ono bu eke e-gude ovuma; mbu gude oke ehu-eghughu ruta unu je akube le mkpukpu ono t'o ngaze unu angaze.

²¹ Mu e-rukobe unu; kpukposhi unu oke iphe-eghughu mu, du l'o bu oku; yo ree unu kutukutu; mbu yo ngazekota unu angaze.

²² O bu ege mkpola-ocha, a huberu l'oku-uzu angazehuje bu ege unu a-nodu l'oke ehu-eghughu mu ngazehu; ege unu a-makwanuru l'o bu mbedua gedegede, bu Ojejoje; be kpukposhiru unu oke ehu-eghughu mu."

23 Tọ dọ iya bụ; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; sụ mu:

24 “Nwa ndiphe; sụ alị ono: L'ọ bụ alị, ẹ ta tūrudia ẹjo iphe iya; alị, mini ta ayobua l'oge oke ẹhu-eghughu ono.

25 Ndu nkfuchiru Nchileke nọwa lẹ mkpukpu ono; gbaa ẹjo idzu. Ẹphe dū l'ọ bụ ekiri agū, alakashi anū, o gburu. Ẹphe gbushiwaru madzū; nakọ ẹku; mē iphe, eregbaa ire, ẹphe nweru. Ẹphe mewaru ụnwanyi, maa tufuru; ẹphe azaa l'igwe lẹ mkpukpu ono.

26 Ndu achijeru mube Nchileke ẹja, nọ lẹ mkpukpu ono bẹ kpakashibebewaru ekemu mu; tuko iphe mu, dū nsọ merushikota emerushi. Ẹphe ta akpajehedu ishi l'iphe ophu bẹ dū nsọ; m'ọ bụ l'ẹ tọ dudu. Ẹphe ezije madzū l'ẹ to nwedu iphe dū iche l'iphe aasọ nsọ yele iphe ẹ taa sọdu nsọ. Ẹphe wowaru ẹnya kulube; ta akpajehē ishi k'odobe mboku ọtu-ume mu nsọ. Ẹphe shiwa ẹge ono mee; mu aburu onye rúshihuru arúshihu.

27 Ndu ishi, achị mkpukpu ono bẹ alakashije ndu ẹphe achị l'ọ bụ nkuta-ọsua, atakashị anū, o gburu. Madzū ala ogbu l'ẹke ẹphe egbushi madzū t'ẹphe gude ẹphe rukoo uru, ta agbadu nū.

28 Ndu nkfuchiru Nchileke, nọ lẹ mkpukpu ono agbachị okpa ifu l'iphe dū ejí, ẹphe eme. Ẹphe l'aphuje ąphū iphoro; l'ezi ẹja, bụ ẹjo-ire. Ẹphe asụ lẹ Okaribe-Kakota-Nụ asụ. Obenu lẹ mube Ojejoje ta dukwa iphe mu kfuru.

29 Ndu alị ono gude ugho l'eri ndu ọdo uru; l'ana nfu. Ẹphe l'akpa ndu ukpa ẹhu; l'akpa iya ndu ẹ-to nwedu ẹge ọ haru ẹphe. Ndu mbyamumba bẹ ẹphe emegbu emegbu; l'anafu ẹphe iphe ruberu ẹphe.

30 Ya leri ẹnya l'ime ẹphe onye a-bya egbochita l'ọ bụ mgbabu; mē onye e-kechi ekechi l'ẹke upho-mkpuma ono gheru ọnu l'alị ono tẹ mu be mebyi iya; ophu o nwedu onye mu phuru.

31 Oo ya bụ; mu e-woru oke ẹhu-eghughu mu kpukposhi ẹphe; gude iphe-eghughu mu kepyashia ẹphe l'ọ bụ ọku; wota iphe ono, ẹphe pata mekota byabekota ẹphe l'ishi. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nụ ekfu!”

23

Unwunne labu, eri ogori

1 Tọ dọ iya bụ; Ojejoje abya ekfuru nū mu sụ mu:

2 “Nwa ndiphe; o nweru ụnwanyi labu, nne lanu muru,

3 wataru ogba okpara lẹ Íjiputu. Ẹphe shihuru ogba okpara ono teke ẹphe bụ nwata. Eke ono bẹ ẹphe nọ a fatshikpelephu ẹphe ẹra; mbụ teke ono, ẹphe bukwadua ndu nwoke ta chikahubua okpa.

4 Epha onye k'ogurennya bụ Ohola. Epha nwunne iya nwanyi bẹ bụ Oholiba. Ẹphe bụ ndibe mu. Ẹphe mụshiru unwegirima unwoke mē unwegirima unwanyi. Ohola bẹ bụ Sameriya. Oholiba aburu Jerusalemu.

5 “Ohola wataruru ogba okpara teke ọ bukwadu nke mu. Ọ wu-kolahaaru ndu o yeru obu, bụ ndu bụ ndaji nggara Asiriya;

6 mbụ ndu yeru uwe, eke urukpu-urukpu; ndu govano; mē ndu ishi mkpukpu. Ẹphe l'ẹphe ha bukota unwu akatikoro; l'ama mma; l'agbagbaa inya; nọdugbaa l'eli inya ẹphe.

7 O woru onwiya mee yọ buri okpara, ndu Asiriya, nweru ẹnya ekutaje. O gudejekwaphu nte ndu ọowu-ko l'emerushi onwiya.

8 Ẹ tọ hadu ogba okpara ono, o shiru agbagba lẹ Íjiputu ono. Teke ọ buri nwata bẹ yele unwoke azeje; ẹphe afakashi iya ọnu ẹra; mee ya ẹge ọ guru ẹphe.

⁹ Tò dú iya bú; mu abya enwuru iya nwuhaaru ndu o yeru obu, bú iya bú ndu Asiriya ono, ephe l'iya awúko ɛnyishi mini ono.

¹⁰ Ephe abya agbabé iya ótu; naa ya unwegirima iya: ndu k'unwoke; mē ndu k'unwanyi; bya egude ogu-mbeke gbughua ya. Ya ndono; yò búru onye unwanyi gude akwa ɛnya; kē l'ò bú ɛge gbaru iya nù; b'e meru iya.

¹¹ "Nwunne iya nwanyi; mbù Oholiba phukwarua iphe ono; ophu ɛgu nwoke; mē ogba okpara te kwe iya. Yēbedua egbe kabaaru ɛji; mbù gbe bya aka nwunne iya ogba okpara.

¹² O wu-kokwaruphu ndu Asiriya; ndu govano; ndu ishi mkpukpu; mē ndu soja ephe, kwaru onwephe bugebe; bukotaru unwu akatikoro; l'ama mma; l'agbagbaa inya.

¹³ Mu abyakwaphu bya aphù l'onye onanu bē merushiwaru onwiya ɛge ono kwaphu. Tò dú iya bú l'ephe ɛbo ono jiko shia ụzo lanu.

¹⁴ "O gbe agbalɛkwaduru okpara obu eje. O phuru ndu e seru l'upho-mkpuma; mbù ndu Kalúdiya, e gude iphe uswe see;

¹⁵ ephe ekebetsua l'ukfu; kee ɛkwa l'ishi; yò kpo ephe wulawula. Ephe l'ephe ha bē dukota l'ò bú ndu ishi ugbo-inya lē Bábyilonu; mbù ndu Kalúdiya.

¹⁶ Aphuphu, o phù ephe; ephe agulaha ya. Yò yefuwaphu ndu ozi iya t'ephe je ezia ephe ozi lē Kalúdiya.

¹⁷ Tò dú iya bú; ndu Bábyilonu abyakfutashia ya t'ephe l'iya zē. Yò gunyaa ephe; ephe eworu iya merushia. E merushibetsua ya ono; ephe abya adù iya ashì; yò lufu l'ɛke ono; haa ephe.

¹⁸ Yò bya agbaru okpara ono kwasekwaru; mbù l'agbawa okpara obu k'o-jeberu-mee. Mu abya aghaarù iya azù ɛge mu gharu nwunne iya; kē l'iphe ono, oome ono bē dù mu ashì.

¹⁹ Ya ndono; yò gbe bulerua teke ono b'o gbe ghahù iya aghahù l'ogba okpara ono; kē l'ò nyataru ɛge o shi agba okpara ono teke o bú nwata l'ò nò lē Íjiputu.

²⁰ Ẹke ono b'o nòdu l'awu-kokota ndu o yeru obu; mbù ndu ɛhu-nwoke ephe dukota l'ò bú kē nkakfù-igara; mbù ndu umuda ephe dù l'ò bú k'inya.

²¹ Oo ya bunu l'urukutu, i shi aru teke i bú nwata nòdu lē Íjiputu ono te ekwedù ngu agù-bu; mbù teke ono, e shi rapheje ngu ɛka l'ònu ɛra; l'afakashi ngu ɛka l'okpu ɛra ngu ono."

²² "Oo ya bú; Oholiba; owaa iphe Okaribe-Kakota-Nù ekfu. O suru: Mu a-kpali ndu ono, i shi yeru obu, byaru bya adù ngu ashì ono t'ephe ghakòbe fuaru ngu. Mbù mu e-me t'ephe shiftsua ɛkemeke obule wufuta fuaru ngu.

²³ Ndu ono, a-furu ngu nù ono bú ndu Bábyilonu; ndu Kalúdiya; ndu Pekodu; ndu Showa; ndu Kowa; mē ndu Asiriya kpamukpamu. Ephe a-bukota ndu akatikoro, amatsua mma; ndu govano; ndu ishi; ndu ishi ugbo-inya; mē ndu nòtsua l'oke okwa; l'agbagbaa inya.

²⁴ Ephe e-gude ngwa-ogu; mē ugbo-inya; mē ugbo-inya, eegudeje evu ivu; chiru igwe oha fuaru ngu. Ephe e-kekotaru ngu ogu l'ekemeke obule; chiru iphe e gude eze ogu; bya ekpukotaru okpu igwe. Mu e-nwuta ngu t̄aru ephe; t'ephe nua ngu anunu; mbù t'ephe mee ngu ɛge dù ephe mma.

²⁵ Mu e-gude okopho; koshi ngu ɛge ooghube mu; k'ophu ndu ono e-gude ɛhu-eghughu nua ngu anunu. Ephe e-beshi unu imi; kwashia unu nchi. Ndu phoduru nù l'unu bē ee-gude ogu-mbeke gbushia. Ephe a-chita

unwu unu: ndu k'unwoke; me ndu k'unwanyi. Ndu ophu phoduru nu be oku e-kekota.

²⁶ Ephe a-lafushikota ngu uwe, i yekotaru; gbafe ngu otu; nyichakota ngu mgbubu, i nwekotaru.

²⁷ Oo ya bu; mu emekwanua t'urukutu ono, iiru ono; me okpara ono, i shiru agbagha le Ijiputu ono jeberu ngu ege ono. Iphe du ege-a ta byahedu bya agu ngu odo; ophu i byadu bya anyata Ijiputu odo."

²⁸ Ono kele Okaribe-Kakota-Nu suru agha: "Mu abyawa te mu nwuru ngu nu ndu du ngu ash; mbu ndu i ghawaruazu ke l'ephe du ngu eji.

²⁹ Ephe e-gude ash; i du ephe naa ngu iphe i seru eza iya. Ephe e-me ngu; gbafe ngu otu. Okpara ono, igba ono a-bya adaa tolatola. Yo buru okpara ono, igba ono; me urukutu ono, iiru ono

³⁰ be wolataru unu iphe ono; ke l'unu l'iphe bu mbakeshi wataru owuko enyashi mini; gude agwa ephe merushikota onwunu.

³¹ Ihawa eka ke nwunne ngu nwanyi. Ya a-patakwanu okoro ntakfuru iya; dee ngu l'eka."

³² Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. O suru:

"L'i-ngu iphe l'okoro ono,
nwunne ngu nwanyi nguru ono;
mbu okoro, ha galagala;
bya adu gvubungu.
Aa-chi ngu ochi;
gude ngu mee iphe-ochi;
ke l'okoro ono
be jiwaru gugurugungu.

³³ Ii-ngu iya; yo gude ngu egude.
Mbu aphu a-tsu ngu
l'o bu onye mee guderu.
Mbu o bu okoro
o buru kpurupyata;
me achihu be ii-gude ngua ya.
Mbu o bu okoro nwunne ngu
nwanyi, bu Sameriya;
be ii-gude ngua ya.

³⁴ Ii-ngu iya; mbu ngufu iya;
ngua ngua ugere iya.
Ii-dzokposhi iya yegiriyegiri;
bya alabashia onwongu era alabashi.
Ono iphe mube Okaribe-Kakota-Nu ekfu."

³⁵ Oo ya bu; owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. O suru: "Le keshinu ophu i gbe zahawanu mbedua; mbu i gbe ruchiwanu mu eruchi be urukutu ono, i ruru ono; me okpara ono, i gbaru ono be ii-rikota uru iya iche l'iche."

³⁶ To du iya bu; Ojejoje asu mu: "Nwa ndiphe; ?ii-kpe Ohola yele Oholiba ikpe? Ngwanu; kfuru ephe k'urukutu, ephe rushiru.

³⁷ Ephe riru ogori; gbua ochi; bya aburu ndu gude nte ephe merushia onwephe. Ephe gudewa unwegirima, ephe mushiru mu gwoo eja; t'o buru ephe nri.

³⁸ Ephe mefukwaru mu phu iphe owaa: Le teke ono kwaphu be ephe merushiru eke duru mu le nsu; bya adakakota mboku otu-ume mu.

³⁹ Mbù mbòku onophu, ephe gude unwu ephe gbaaru nte ephe eja ono be ephe bahuru l'èke duru mu le nsò woru iya merushia. O bu iphe ono be ephe meru l'ulo mu.

⁴⁰ “Ephe egbe jekpooru je ezia madzu, e-je ekukoo unwoke, shiru l'èke teru etete; ndu ono eruta; nggu abya asaa onwongu bugeberu ephe; dee mkpo-ènya; bya agbaru mgbubu ngu.

⁴¹ Nggu abya asugaru l'aba, ama iphe du biribiri. A bya apata okpokoro dobe l'ifu iya; nggu abya achita insensu; me manu mu tukobe l'eli iya.

⁴² Eke ono, o no ono adakota gvugvugvu l'èke ndu e-ta dudu onye ahụ ephe ogbo jiru ejiji. Ndu ono bu unwoke, ngujishiru epho, e shi l'echi-egu dubata. Ephe abya agbabetsua unwanyi ono mgbaleka; kpubetsua ephe okpu-eze, ama ntumatu.

⁴³ To du iya bu; mu asu t'ephe duta onye onanu, gbawaru okpara mehu maa ono to bu nwanu okpara, ephe kutaru; ke lo bu okpara ono, ogba ono bu iphe o mehu emehu iya.

⁴⁴ To du iya bu; ephe l'iya abya aze aze nwoke yele nwanu. Ndu ono ephe l'unwanyi ono, farushiru onwephe afarushi ono bu iya bu Ohola yele Oholiba ephe abya aze.

⁴⁵ Obenu l'unwoke, doberu eka ndoo be e-kpe ephe ikpe, eekpeje ndu riru ogori gbua ochi; ke l'ephe bu ndu eri ogori; buru ndu ochi no l'ishi.”

⁴⁶ Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. O suru: “Ta chita ndu mbuko-mbuko bya ephe l'ehu; mbu t'e nwuru ephe nu ndu e-me ephe iphe du biribiri, bu ndu a-lu ephe alulu.

⁴⁷ Ndu mbuko-mbuko ono a-tu ephe mkpuma; gude ogu-mbeke gbushia ephe. Ephe e-gbushi unwu ephe: ndu k'unwoke; me ndu k'unwanyi; tufu ulo ephe oku.

⁴⁸ Ya e-me t'uru-ali buhu l'ali-a; k'ophu oo-bu iphe e gude anmaru unwanyi ndu ophu okwa; t'ephe ba amuta ubeka unu.

⁴⁹ Unu e-je ntakfuru l'urukutu ono, unu rukotaru ono. Unu e-vuru iphe du eji, unu mekotaru, bu nte, unu gwakotaru. Oo ya bu; ege unu amakwanu lo bu mbedua be bu Okaribe-Kakota-Nu.”

24

Ètu, e gude ite e shiberu l'oku anma

¹ Ya ndono; yo be l'afa ke tete l'onwa k'iri gbaru abali iri; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; su mu:

² “Nwa ndiphe; dee oge-wa; mbu uboku-wa; ke lo bu mboku, eze ndu Babyilonu keru Jerusalemu ogu.

³ Nmaaru ndu onu-ulo-wa, kwefuru ikè-wa etu; su ephe: Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu: “Shibe ite l'oku;

shikwase iya l'oku;

nggu ekuru mini ye iya.

⁴ Chiru kpurukpuru anu ye iya;

mbu eke, a fotaru afota l'anu;

mbu utakfu iya;

me apiripa iya.

Chi-jia ya okpu, katsua mma.

⁵ Kputa aturu, katsukpo mma.

Chiru nku ye l'enyishi ite ono ohuma.

Shighe anu ono eshighe;

mbụ t'i shia ya t'o yishihu l'okpu.

⁶ “Qwaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu: Nshobukwaa nggube mkpukpu mgbugbu-madzu! Nshobukwaa nggube ite ono, gbaru egba, egba iya ta alufudu alufu ono. Heshia egba ono nanu nanu; t'e b'e jekwaru iya oturu ido ophu aa-ha.

⁷ Ishi iya aburu l'ochi ndu ono, o gbushiru ono nokwaa ege o no. Mee ndu ono, o gbushiru ono b'o wushiru l'eli mkpuma. E t'o wushidu iya l'ogbodali eke udzudzu e-kpu iya.

⁸ O bu ege mee ndu ono, o gbushiru ono a-kpali mu iphe-eghughu; mu abya akfua ya ugwo iphe o meru kparu iphe mu bya etee mee ndu ono l'eli abadoro mkpuma; ege e to dudu iphe e-kpuchi iya nu.

⁹ “Qwaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. O suru: Nshobukwaa nggube mkpukpu mgbugbu-madzu ono! O kwaphu yebedua e-do nku l'ikpo!

¹⁰ “Oo ya bu; kpaanuku; doo ya;

nggu amuru oku ye iya;
gude shia anu iya ohuma.

Yekwa iya iphe e-me

t'anu ono tso ena;

nggu eshia ya te okpu iya tu atutu.

¹¹ “Nggu abya eshikwase ite iphoro ono l'eli icheku-oku ono; shia ya gburu jeye t'ite ono kperehu ekperehu; mbu shia ya te mkpola-manumanu, e gude mee ya nwulahaanwunwu; ege inyi, no iya nu angazehu; mbu ege akiyi e-kekota oku kefu.

¹² E mewaru iya gbururu jeye; ike labu adu; ophu akii iya 'ekweduheshi; to kwe t'e gude oku hufu iya.

¹³ Inyi obu, unu riru obu bu uru-ali ono, unu rukotaru ono. Ya seru nta; see imo te ya fufu unu inyi ono; unu te kwe. Iphe o bu bu l'e t'efufuhedu iya unu jeye teke ehu-eghughu iya a-dazita.

¹⁴ O kwa mube Okaribe-Kakota-Nu be kfuru oku ono. Oge ruakwaru teke mu e-me ege obu du mu. Mu ta akpolakwa azu; ophu mu aphukwa imiko; ophu mu ta byadu bya asu le mu te emehedu ege mu tiberu. Ee-kpe ngu ikpe ege umere ngu gbaru. Mbu o bu iphe iime be ee-kpe ngu ikpe iya. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.”

Nyee Ezekielu nwuhuru

¹⁵ To du iya bu; Ojejoje ekfuru yeru mu; su mu:

¹⁶ “Nwa ndiphe; mu abyaakwa ngu onata onye ono, i yeru enya ono. Obenu; ba agukwa aphu; ophu i chikwa mkpu. Mbu ba rakwa ekwa iya.

¹⁷ Iphe ii-melephu nwenkinyi bu t'i nwulephu hemuhemu iya. Ba adakwa ehu onye nwuhuwaru anwuhu. Kee iphe iikeje l'ishi ege iikejehawa iya; nggu eyee akpokpa ngu ege iieyehawa iya. Be ekechikwa iphe l'onu gude koshi l'i no l'aphu; ophu i rikwa nri, ndu aphu byaru erije.”

¹⁸ Ya ndono; mu eziebe ndu ono ege ono l'utsu. Yo be l'urennyashi; nyee mu ono anwuhu. Yo be l'utsu nchi-abohu iya; mu abya emekota ege ono, a suru te mu mee ono.

¹⁹ To du iya bu; ndu ono abya aji mu: “?Mu ta akaduru ephe iphe owaa, mu eme owaa buru ephe?”

²⁰ Mu asu ephe: “Le Ojejoje suru:

²¹ Te mu kfuru ndu Izurelu: ‘Qwaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. O suru: Le ya abyaakwa ome eke-du-nsu iya t'e b'o duhe nsu; mbu eke ya meru; yo buru okpo-mgbinyiku, bu eke unu gude eku unu; mbu eke unu yeru enya, bu eke unu agbaja ndawere. Unwu nwoke unu me unwu nwanyi unu, unu haru l'azu be bu ogu-mbeke be ee-gude gbugbushia ephe.

²² O bú ègè onò, mu mekotaru onò bè unu e-mekota. Unu te ekechidu iphe l'ònu, e-koshi l'unu nọ l'aphụ; ọphụ unu eridu nri, ndu nọ l'aphụ erije.

²³ Unu e-ke iphe l'ishi ègè unu ekejahawa; yee akpọkpa unu ègè unu eyehawa iya. Unu ta agudu aphụ; ọphụ unu te echi mkpu; ọbule unu ala ẹhu kpọshihu iyororo l'okfu iphe dọ ẹji onò, unu meru onò; mbụ unu a-nodu atsushi ude l'ime onwunu.

²⁴ Ezekèlù a-buru unu iphe-ọtube-nvọ. Iphe onò, o mekotaru onò bè unu e-mekota. Teke iphe onò a-mụru unu bè unu a-maruphu l'ọ bú mbẹdua gedegede bè bú Ọkaribe-Kakọta-Nụ.'

²⁵ "A bya lẹ nggubedua; nwa ndiphe; mbọku, mu a-nafu ẹphe ẹke bú okpo-mgbinyiku ẹphe onò, bú ẹke emeje ẹphe ẹhu-otso-ẹna; buru ẹke ẹphe egudeje eku onwẹphe; bukwaruphu ẹke ẹphe yeru ẹnya; buru ẹke ẹphe swọru obu chee; mbụ mbọku onò, mu a-nafufukwaphu ẹphe unwu nwoke mẹ unwu nwanyi ẹphe

²⁶ bè onye gbaru ọso ọgu laa ẹke ọdo a-gbalata bya edooru ngu ẹgè ọda.

²⁷ O bú mbọku onò bè ii-kpuha ọnu; nggu l'iya ekfugbalahaa okfu. Ẹ tii bụhedu onye ẹ te ekfudu okfu. Ọọ ya bú; ii-buru ẹphe iphe-ọhubama. Ẹphe abya amaru l'ọ bú mbẹdua bè bú Ojejoje."

25

Àphù, aaphuru ndu Amọnu

¹ Tọ dọ iya bú; Ojejoje abya ekfuru mu sụ mu:

² "Nwa ndiphe; ghachiru ndu Amọnu ifu; nggu egude nkfuchiru koshi iya ẹphe.

³ Sụ ẹphe: Unu nwa iphe Ọkaribe-Kakọta-Nụ ekfu. Ọkaribe-Kakọta-Nụ sụru: Lẹ keshinu unu gbe kpọo orube teke e merushiru ọlo-nsọ iya; kpọo orube teke e meru alị Ízùrẹlù; ẹgbara akfua ya; kpọo orube teke a kpuru ndu Júda lẹ ndzụ laa alị ọdo;

⁴ bè ya e-nwuru unu nù ndu ẹnyanwu-ahata t'ẹphe nworu unu. Ẹphe a-bya akwashia ọdu l'alị unu. Ẹphe e-rifu akpuru oshi unu; ngufu mini ẹra eswi unu.

⁵ Ya e-me mkpukpu Rába t'ọ búru ẹke inya-ivu a-nodu akpa nri; mee alị ndu Amọnu t'ọ búru ẹke aturu a-nodu adoje ọdu; k'ọphụ unu a-makwanu l'ọo yẹbedua bú Ojejoje.

⁶ "Ọkaribe-Kakọta-Nụ sụkwaru: Lẹ keshinu ọphụ unu kuru ẹka pyomu; tee tititi ikpiricha; gude ẹjo ọkpoma l'akporu ndu Ízùrẹlù ọrúbé l'iphe byaru ẹphe;

⁷ bè ya e-sechi ẹka bya unu l'ẹhu; nwuru unu keeru iphe bú mbakeshi t'ẹphe bya alua unu alulu. Ya e-bufu unu l'iphe bú mbakeshi; mee unu t'unu chíhu l'iphe bú mkpukpu, nọnu; mee unu t'unu búru kpurupyata. Teke onò; unu amaru l'ọo yẹbedua bú Ojejoje."

Àphù, aaphuru ndu Móabu

⁸ Ọwaa iphe Ọkaribe-Kakọta-Nụ ekfu. O sụru: "Okfu lẹ Móabu; mẹ Séyi sụru: T'e lekpoduduanu lẹ Júda; kwa iphe lanu; ẹphe lẹ mbakeshi ndu ọphụ;

⁹ bè ya e-me tẹ ókè Móabu gheru ọnu shita lẹ mkpukpu ndu ọphụ nọ l'ifu egu; mbụ shita lẹ Bétu-Jeshimotu; Bálu Meyonu; je akpaa lẹ Kiriayatayimu, bukota mkpukpu, ẹnya ẹje l'alị onò.

¹⁰ Ya e-nwuru ndu Móabu; mē ndu Amōnu nū ndu ẹnyanwu-ahata t'ẹphe nweru; k'ọphu ẹ ta abyahēdu bya epho ndu Amōnu l'ẹpha l'iphe bụ mbakeshi.

¹¹ Ya e-me ndu Móabu t'ẹphe jee iphe-ọku. Ẹphe eshi ẹge ono maru l'ọ bụa yēbedua bụ Ojejoje.”

Àphù, aaphuru ndu Édọmu

¹² Ọwaa iphe Ọkaribe-Kakọta-Nụ ekfu: Ọ sụru: “Lẹ keshinu ọphu ndu Édọmu jeru je agwata ndu Júda ụgwo iphe b'ọ bụakwa emeswe, ẹphe emeswee.

¹³ Ọo ya bụ; ọwaa iphe Nnajiufu, bụ Nchileke ekfu: Ọ sụru: Lẹ ya a-machị ẹka; bya Édọmu l'ẹhu; gbushikota madzụ; mē elu, nọ iya nū. Ya e-me iya t'ọ daburu ochobo shita lẹ Tēmanu rua lẹ Dedanu. Ee-gude mma gbushia ẹphe.

¹⁴ Ya e-gude ndu nk'iya, bụ ndu Ízurelu gwata ndu Édọmu ụgwo iphe ẹphe meru. Ẹphe e-gude ẹge iphe eghube yēbe Ojejoje; mee ndu Édọmu iphe. Ẹphe eshi iya makwanuru ẹge ya egudeje agwata ụgwo iphe. Ono iphe Ọkaribe-Kakọta-Nụ ekfu.”

Àphù, aaphuru ndu Fílísutiya

¹⁵ Ọkaribe-Kakọta-Nụ sụru: “Lẹ ndu Fílísutiya gudewa ẹjo ọkpoma gwata ụgwo iphe e meru ẹphe. Ẹphe gudewa ashi, ẹphe kpọru ndu Júda keshinu ede-nwede l'eme t'ẹphe mee ẹphe t'ẹphe bụru kpurupyata. Keshinu ọphu ọ bụ ẹge ono b'ọ dū

¹⁶ bẹ yēbe Ọkaribe-Kakọta-Nụ sụru: Lẹ ya e-byi ndu Fílísutiya ẹka. Ya e-bufu ndu Keretu; bya emee ndu ọphu phọduru nū l'iku eze ẹnyimu t'ẹphe bụru kpurupyata.

¹⁷ Ya a-kwata akwata gwata ẹphe ụgwo iphe ẹphe meru; mbụ gude ẹge o ghutabe iya nūá ẹphe ànùnù. Ẹphe eshi ẹge ono maru l'ọ bụ iya bụ Ojejoje teke ya a-gwata ẹphe ụgwo iphe ẹphe meru.”

26

Àphù, aaphuru ndu Táya

¹ Tọ dū iya bụ; yo be l'afa k'iri lẹ nanụ lẹ mbọku mbụ l'ọnwa onanu; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; sụ mu:

² “Nwa ndiphe; keshinu ndu Táya zuru ndu Jerúsalemu ukwe; l'aguru iya ẹphe l'egvu:

“Lẹ Jerúsalemu daakwaru.

O shi bụru eze obodo

ẹke iphe bụ mbakeshi

abyajẹ ọzuta aswa.

Obenu lẹ nta-a,

ọ daru-wa bụwa

t'ayi bya egwoo ẹphe; mịa.

³ “Ọo ya bụ; ọwaa iphe Nnajiufu bụ Ojejoje ekfu; ọ sụru: Ọ bụwa kẹ nggu l'iya nggube Táya! Mu a-chịta igweligwe mbakeshi t'ẹphe bya etso ngu ọgu; mbụ ọ bụ ẹge ono, eze ẹnyimu enwuje akpara iya dukungu dukungu bẹ bụ ẹge ẹphe a-nọdu ẹnwu abya ngu ọgu.

⁴ Ẹphe e-tsukposhi ọpho-mkpuma, e gude kpụ-buta Táya; bya enwuk-poshikota ọlo-eli, nọ iya nū. Mu e-kwochakota ẹja mkpokpo-ọzulo l'ẹke ono; mee ẹke ono t'ọ bụru ẹkpokirikpo mkpuma bẹ a-nọkota iya.

⁵ Iphe mkpukpu ono a-buru bu eke ndu egbu ema a-noduje ege ugbu ephe l'echi eze enyimu t'o korohu. Mube Okaribe-Kakota-Nu kfuwaru l'iphe bu mbakeshi nonu a-nodu eru mkpukpu ono oru."

⁶ Ndu ophu butsua l'ime egu be ee-gude ogu-mbeke gbushia. Oo ya bu; ephe amakwanuru l'o bu-a mbedua be bu Ojejoje.

⁷ "Owaa iphe Nnajiufu, bu Nchileke ekfu: O bu Nebukadineza, bu eze ndu Babylonu; buru eze, kagee eze nonu, bu onye ono, shi uzo isheli be mu e-me t'o bya etso ndu Taya ogu. Oo-chita inya; chita ugbo-inya; chita ndu agbaje inya; me igweligwe ndu soja gude bya ogu.

⁸ Oo-gude ogu-mbeke gbushikota ndu ophu bu l'ime egu. Oo-gude iphe kekota unu ogu; mbu kpu iphe kebata upho-mkpuma unu. Oo-pali iphe o gudetsua eze nze ogu gboru unu ye.

⁹ Oo-gude igwe, oogudeje alu ogu chikposhia upho-mkpuma, e gude kpu-pheta mkpukpu unu; gude ngwa-ogu iya nwukposhia ulo-eli unu.

¹⁰ Inya iya a-za igweligwe; mbu zaal'igwe k'ophu bu l'udzu, ephe gude okpa ekpokashi be e-kpumikota unu ekpumi. Uphe-mkpuma, e gude kpu-butakota mkpukpu unu; a-fukota tekpatempa l'ukporo inya; me ugbo-inya ye ugbo-inya, eegudeje evu ivu, oo-rukota bya anodu eme teke o nodu eshi onu-uzo unu abahu ege aabahuje mkpukpu, upho-mkpuma, e gude kpu-buta iya dakposhihuru adakposhihu.

¹¹ Iphe bu apata okpa inya ono, oo-chi bya ege ono a-dzogbakota l'iphe bu esu-uzo, no le mkpukpu unu. Oo-gude ogu-mbeke gbushikota ndibe unu. Eze itso unu, unu kpushikotaruru ono be e-zekwoshikota wushiru l'ali.

¹² Ephe a-kwa eku unu; me ngwa-aswa unu l'okwata. Ephe e-nwukposhi upho-mkpuma mkpukpu unu; nwutsushikota egiri ulo unu ono, amatsua ntumatu ono. Mkpuma unu; oshi unu; me mkpokpo-ulo unu; be ephe e-nwuru je eye l'eze enyimu.

¹³ Mu e-me t'egvu, unu aguje buhu. Egvu ono, unu egudeje ubo l'agu ono b'e ta byahedu bya anu odo.

¹⁴ Mu e-me ali unu t'o buru ekpokirikpo mkpuma bu iphe a-nodu iya; unu a-buru eke aa-nodu egebeje ugbu, e gude egbu ema t'o korohu; ophu a byadu akpu-kwazi mkpukpu unu ono; kele mube Ojejoje be kfuakwaruru. Ono iphe. Okaribe-Kakota-Nu ekfu."

¹⁵ Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfuru ndu Taya. O suru: "Le teke ji-da; be ali, nokota l'iku iku eze enyimu a-nmahu jijiji. Ephe a-nodu anma jiji l'ude, ndu e mekatsuaru iphe a-nodu atsu; me mkpu, ndu e gbushiru egbushi a-nodu echi.

¹⁶ Ndu bu ishi ke ndu iku eze enyimu be a-chishikota l'aba-eze ephe; yeshia ephe uwe ephe, a kparu; dengashitsua ya edengashi. Egvu e-ri ephe ehu; k'ophu bu l'ephe a-dugajeru l'ali l'anma kwekwekwe tekenteke l'eke iphe, tsakfuru unu teru ephe ukfu.

¹⁷ Ephe a-guru unu egvu anwuhu-wa; su:

"?Ege ophu i meru buru

kpurupyata;

nggube mkpukpu,

a maru amaru;

mbu nggube mkpukpu,

bu ndu akpa le mini bukota iya.

Nggube mba mini,

akpa ike le mini;

mbu nggube mba mini ono;

me ndu bu iya nu.

Ndu bu l'ibiyi ya ono;
 bẹ unu meru;
 ẹphe atsụ unu egvu nshinu.

18 Ndu ọnenyimu a-nmahụ jijiji l'ẹge i shiru daa;
 te ndu ikfuli eze ẹnyimu l'ụkfu.'

19 "Qwaa iphe Ọkaribe-Kakọta-Nụ ekfu: Teke mu e-me mkpụkpụ ono
 tẹ ẹgbara kfu ya; yọ daburu ochobo; mbụ mee ya t'ọ buru ebo; mini
 ekpukota iya ekpukpu

20 bẹ mu e-mekwa ngu phu t'i kpolashihu lẹ nsụ ẹge ndu ọdo
 kpolashihuwaru; mbụ t'i lakfu ndu ọhazu; mu emee ngu t'i lashia l'ime
 alị l'ọ bụ mkpokpo-ọzulo oge ndiche; nggu lẹ ndu kpolashihuhaawaru lẹ
 nsụ anọdu; ọphu ị byadụ bya alata azụ ọdo; m'ọ bụ buru l'alị ndu nọ ndzụ
 bu ọdo.

21 Mu e-me ngu t'i laa ẹjo alala. Ii-chihulephu tengu. Aa-nọdu akpaje
 ishi ngu; ọ bụ l'ẹ-ta byadụ bya akpavu ishi ngu; ono iphe Ọkaribe-Kakọta-
 Nụ ekfu ndono."

27

Iphe e-me ndu Táya

1 Tọ dụ iya bụ; Ojejoje abya ekfuru mu sụ mu:

2 "Nwa ndiphe: kwaa ẹkwa ndu Táya.

3 Nggu ekfuru ndu Táya, bu l'ọnu eze ẹnyimu; mbụ ndu, ẹphe lẹ ndu
 ọnu-ẹnyimu ọdo l'iche iche agba oke nghọ. Qwaa iphe Ọkaribe-Kakọta-
 Nụ ekfu. Ọ sụru:

" 'Nggube Táya;
 ị sụru l'ị bụ nwọdu-geru.'

4 Ufu ngu bụ l'eze ẹnyimu.
 Ị bụ eze ụgbo-mini, a kuru;
 t'ọ nwe ẹkworo.

5 Ndu kuru ụgbo-mini;
 bẹ buru l'ugvu Seniru
 bẹ ẹphe gburu oshi
 payinu gude kua ya;
 bya ejee l'ugvu
 Ugvu Lébanonu je ebua oshi sida
 gude gvuaru ngu itso iya.

6 Yọ buru l'alị Báshanu;
 bẹ e je ebuko achi,
 e gude pyishia eku-ugbo ngu;
 buru oshi sayipuresu;
 bẹ ejeru je ebukotsua
 l'ọnu-mini ndu Sáyipurọsu
 gude gbaa ọgbodo-alị
 ụgbo-mini ngu ono;
 bya egude ọdu-enyi meshikota iya.

7 Ẹkwa-ọcha, a kparu;
 yọ dụ k'ekfukfu, shi lẹ Ịjiputu
 b'e gude kwee l'imeli
 ụgbo-mini ono,
 bụ iphe emeje t'ugbo-mini agba ọso;
 buru iya bẹ eegudeje ahụbe ngu ama.
 Iphe e gude kwekota

l'ugbo-mini ono tẹ mini ba bahujeshi iya
 bẹ bụ ẹkwa, eke
 urukpu-urukpu;
 mẹ ophu eke ododo,
 shi l'ikfuli Elisha.

8 Unwoke Sayidonu;
 mẹ unwoke Avadu
 bụ ndu shi akpokotaru
 ngu ugbo; nggube Táya.
 Unwoke ngu, bụ ndu
 ọ-maru-nya-nka
 bẹ bukota ndu angakotaru ngu ugbo-mini.

9 Ndu Gébalu, bụ ndu
 mewaru nka metee ya emete
 b'i dutakotaru t'ephē
 nọduje l'ugbo-mini ngu
 l'emechishijeru ngu ẹke
 ọzo, nọ ephē teke ephē fuhujeru ọzo.
 Iphe bụ ugbo-mini, nọkota l'eze ọnyimu;
 mẹ ndu angakota
 ugbo-mini
 ono bẹ abyakota ngu ọzuta aswa.

10 "Unwoke ndu Peshiya; mẹ unwoke ndu Lidíya yele unwoke ndu Putu
 shi bukotaru ndu soja ngu. Ephē chikoje iphe ephē gude eze nze ọgu; mẹ
 okpu-igwe, ephē kokota l'ime ngu. Ephē emeje; nggu adu ugwu.

11 Unwoke ndu Avadu; mẹ ndu kẹ Heleku; bụ ephē a-nọdu echeru ngu
 upho-mkpuma ngu nche mgburumgburu. Unwoke ndu kẹ Gamadu bụ
 ndu anotsujeru ngu l'ulo-eli. Ephē ewojeru iphe ephē egudeje eze nze
 ọgu kokota l'eli upho-mkpuma, e gude kpu-buta mkpukpu ngu; iphe ono,
 ephē kokotaru l'upho-mkpuma ono meru; mma ngu edzua edzudzu.

12 "Ndu Tashishi bẹ nggu l'ephē shi azuko aswa; okfu l'i nweru ẹku l'asa
 iya l'asa iya. Ephē shi egudeje mkpola-ocha; mgboro-igwè; nshì-ashanga;
 mẹ nshì-igwè bya ngu ọzuta iphe.

13 Ndu Javanu; mẹ ndu Tubalu; mẹ ndu Mésheku shi achijeru ohu; mẹ
 ngwa-aswa, e gude ope mee bya ngu ọzuta aswa.

14 Unwoke ndu Betu-Togarama shi akpujeru inya, eegude eje ozi; mẹ
 inya-ọgu; mẹ inya-mulu bya ngu ọzuta aswa.

15 Unwoke ndu Ródu bẹ nggu l'ephē shi zukoje aswa. Igweligwe ndu
 butsua l'iku eze ọnyimu shi bukotaru ndu ọnya aswa ngu. Ephē egudeje
 ọdu-enyi; mẹ oshi eboni kfua ugwo aswa iphe ephē zuru ngu.

16 Ndu Áramu bẹ shi azuje ngu aswa; kẹ l'iphe iimeshi emeshi bẹ ha
 igweligwe. Ephē shi egudeje mkpuma tokwasu; mẹ ẹkwa, eke uswuswe;
 mẹ ẹkwa, a dzuru dengashia ya edengashi; mẹ ẹkwa ocha; mẹ mkpuma
 koralu; mẹ mkpuma rubi bya ngu ọzuta aswa.

17 Ndu Júda; mẹ ndu alì Ízurelu shi abyajekwa ngu phụ ogbata ngho.
 Ephē shi egudeje witu, shi lẹ Minitu; mẹ igberi; mẹ manu-engu; mẹ manu
 bamu bya ngu ọzuta iphe i meshiru.

18 Ndu Damásukosu gudekwaphu l'i meshiru iphe igweligwe; mbu kẹ
 l'i nweru ẹku ntumatu gude mee, shi lẹ Hẹlubonu; mẹ ẹji aturu, shi lẹ
 Zaharu bya ngu ọzuta aswa.

¹⁹ Ndu Wedanu; mę ndu Javanu, shi lę Uzalü bę zųtsukwaru ngu phų aswa.  phe gude akpųrakpu  gw  y le kashiya; mę kalam su, bukota iphe eegudeje eme manų ajiı t'o shi kw kw kwe bya ngu  zuta aswa.

²⁰ Ndu Dedanu shi egudeje ukpo, eegudeje n du l'eli  nya bya ngu  zuta aswa.

²¹ Ndu Arébiya; mę iphe bu ndu achi ndu K da bę bukota ndu shi azųje ngu aswa.  phe achijeru atųru; mę ebyila y le egħu bya ngu  zuta aswa.

²² Ndu Sheba; mę ndu R ma bę shi azųjekwa ngu phų aswa.  phe gude  kpobe manų; mkpuma, vugbaa oke aswa; mę mkp la-ododo bya ngu  gba-nweta ngwa-aswa.

²³ Ndu H ranu; mę ndu Kane; mę ndu  d nu y le ndu agbatsųa ikike ngh , shi lę Sheba; mę ndu agbatsųkwaphu ikike ngh , shi lę mkpųkpu Ash ; mę lę mkpųkpu Kilimadu bę zųkotakwaru ngu phų aswa.

²⁴  phe ejejekwaphu aswa  phe  zuta  kw , amatsųa iphe dų biribiri; mę uwe, eke urukpu-urukpu; mę l' kw , a dzųru dengashia ya edengashi; mę njigbanji ukpo, v ngashiru av ngashi, aat gboje l' gbodo- lo, a gw ru agw gw ; kegudetsųa ya l'ishishi ukpo ono jingųjingu.

²⁵  gbo-mini Tashishi bu unubę ndu T ya bę  phe evųjeru iphe.

“Ngg be T ya d lephu l'  bu
 gbo-mini, e dojiru iphe edoji;
y  n du l'echi eze  nyimu.

²⁶ Ndu ak  ngu l' gbo ngu
kp tawaru ngu je
edegeru l'echi eze  nyimu.
Obenu lę ph rephere,
shi  zo  nyanwu-ahata;
byaru bya azųkashia ngu l'echi eze  nyimu.

²⁷  ku ngu; iphe i gude agba ngh ;
ngwa-aswa ngu;
ndu angaru ngu
 gbo-mini; ndu etso
 gbo-mini ngu;
ndu emekwajeru ngu iya;
ndibe ngu, agba ikike-ngh ;
ndu soja ngu l' phe ha;
mę l'iphe bu ndu n 
l' gbo-mini ono;
bę mini rikotaru mb ku,  gbo ngu kpuru;
l'echi eze  nyimu.

²⁸ Mkpu, ndu angaru ngu  gbo-mini echi;
e-me tę mgbogidi
eze  nyimu nmahų jijiı

²⁹ Iphe bu ndu ak   gbo
nwuhakotaru  gbo  phe.
Ndu anga  gbo-mini;
mę ndu etso  gbo-mini ono;
jeru je anmagatsųaru l'iku eze  nyimu.

³⁰  phe ara  kwa ngu ntųmatu;
l'ara iphe dų biribiri.
 phe e-kpota ntų kpukposhi onw phe l'ishi;
bya agw -swikota onw phe lę ntų.

³¹  phe akpųru ngu ishi ngu;
yeeru ngu uwe-aphų.

Ephe a-ra ekwa ngu;
l'agu aphu ngu;
mbu l'aguwaa ishirishi.

32 L'ege ephe ara ekwa;
l'agu aphu ngu;
be ephe agu egvu-aphu owaa; su:
"Bu mkpukpu ole;
be bujekpooru kpurupyata l'echi eze enyimu
ege owaa, mkpukpu Taya bu iya-a?"

33 Teke e shi evuje ngwa-aswa
ngu l'eshi eze enyimu;
b'o ruberu iphe, bu mbakeshi aka.
Eze eku ngu, du egvu;
me ngwa-aswa ngu;
be ndu eze le mgboko gude buru ubabanyi.

34 Obenu le nta-a;
be mini riwaru ngu l'eze enyimu.
Ngwa-aswa ngu ono ye
ndu ejejeru ngu ozi;
be mini rikotaru nggu l'ephe.

35 "Ndu, bu l'iku eze enyimu l'ephe ha be biribiri iya gudekotaru. Ndu eze, achitsua ephe anmahukota ruuruu. Ephe akpotsua beru l'eka egvu riru ephe eh.

36 Ndu ikike ngho l'iphe, bu mbakeshi b'o duru biribiri ege i meru ekpolahu ngu iphe mmanu; to nwehe ege e kfu iya odo."

28

Aphu, aaphuru eze ndu Taya

1 Ya ndono; Ojeje abya ekfuru mu su mu:

2 Nwa ndiphe; su onye bu ishi ndu Taya ege-a: Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. O suru: Iitu onwongu epha su l'i bu Nchileke; l'i sugaru l'aba-eze Nchileke l'echi eze mini. Obenu l'o kwa madzu mmanu b'i bu; mbu e ti budu Nchileke; nggu egbe evuko onwongu l'i maru iphe l'o bu Nchileke.

3 ?I kanua Danelu omaru iphe to; k'ophu bu l'e to nwedu iphe e domigheru ngu edomi.

4 I gudewa mmamiphe i maru; me egomunggo, i nweru kpaa eku dooru onwongu; bya ejekowaphu mkpola-ododo me mkpola-ocha kube l'eka iidoje eku ngu.

5 I gudekwaphu ikoro, igbaje l'ozu aswa mee; eku ngu aka nshinu; nggu egbe gude l'i nwewaru iphe nshinu bya etulaha onwongu oke epha.

6 "Oo ya bu; owaa ege Okaribe-Kakota-Nu ekfu: Le keshinu ophu jirije l'i maru iphe; maru iya maru iya l'o bu Nchileke

7 be ya a-chita ndu ohodo t'ephe bya ngu l'ehu; mbu mbakeshi ndu ophu bu ephe kagee onwe ejo okpoma. Ephe a-mi ugu-mbeke ephe; gude mebyishia mma ngu ono; mebyishia mmamiphe ngu ono. Uguv ono, i du ono be ya e-me t'o gwoo le nt.

8 Ephe a-lo-tsuta ngu; nwuru ngu ye le nsu; mbu l'i-lakotalephu l'ike l'echi eze enyimu.

9 T'a maru ege i-me sukwadua l'i kwa Nchileke l'ifu ndu ono, e-gbu ngu ono. Iphe i-gbe buru bu madzu mmanu; e tii gbe aduhekwanu ike buru Nchileke obu teke ndu ono, e-gbu ngu nu ono byaru ngu l'ehu.

¹⁰ Ii-da ɔdaleba l'eka ndu ɔhodo ono. Ya kfuakwaru iya; yɛbe Ojejoje, bu Nchileke."

Adada eze ndu Táya

¹¹ Tɔ du iya bu; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; sɔ mu:

¹² "Nwa ndiphe; raa ekwa eze ndu Táya; sɔ eze ono: Ɔwaa iphe Ɔkaribe-Kakɔta-Nu ekfu. Ɔ sɔru: I shi buru onye a makpɔoru l'ɔ du-geru; mbu i shi buru onye maru mmamiphe iphe du biribiri; shi bukwaruphu nwɔdu-geru.

¹³ I shi buru le ɪdenu; mbu le mgbabu Nchileke. Yɔ buru mkpuma, vugbaa oke aswa b'e gude memaa ngu. Mkpuma ono, e gudetsua memaa ngu ono bu: Rubi; tɔpazu; emeraludu; kirisoleyitu; onikusu; jaspas; safaya; tokwasu; me berilu. Iphe e gude dengashia ngu edengashi abukotaru mkpola-ododo b'e gude mee ya. Yɔ buru mboku, e keru ngu b'e mekotaru iphe ono doberu ngu.

¹⁴ A wuru ngu manu l'ishi t'i buru cherobu, anɔduje echeje nche; mbu l'ɔ bu iphe ono be mu meru ngu t'i buru. I shi nɔduje l'eli ugwu, du nsɔ Nchileke. I shi ejephekota le mkpuma, achatsua oku.

¹⁵ Shitakpo k'ophu e meru ngu be e ti mebudua iphe du eji gbururu jeye teke i wataru ome iphe du eji.

¹⁶ I gude l'i nweru ngwa-aswa, ha nshinu nshinu gbe bya awatawanu ome ehuka; gude ege ono meswee. Tɔ du iya bu; mu abya achia ngu; nggu egude iphere lufu l'ugwu Nchileke. Mu enwufu ngu le mkpuma, achatsua oku ono; mbu nggube cherobu, anɔduje eche nche.

¹⁷ Nggu abya egude ke l'i ma mma; kulahaa onwongu ekuku; gude ke l'i du ugwu; mebyishia mmamiphe ngu ono. Ɔ bu iya kparu iphe ya pataru ngu tua l'ali; mee ngu; nggu aburu eke ndu eze a-byaje ole enya.

¹⁸ I gudewa ejo iphe ngu; me ugho, i gude agba ngho ngu merushikota eke iijeje ogwa iphe. Ɔ bu iya kparu iphe ya yeru oku le mkpukpu ngu; yo woru iya kepyashia; mee ya; yɔ buru ntɔ l'ifu ndu ele ngu enya.

¹⁹ Iphe bu mbakeshi, makotaru ngu nu be o teru ukfu l'i meleruphu achihu iphe-mmanu; mbu l'e tee phohedu nke ngu ɔdo."

Aphɔ, aaphuru ndu Sayidonu

²⁰ Tɔ du iya bu; Ojejoje abya asu mu:

²¹ "Nwa ndiphe; ghachiru ndu Sayidonu ifu; nggu egude nkfuchiru koshi iya ephe.

²² Sɔ ephe: 'Le Ɔkaribe-Kakɔta-Nu ekfu sɔru: Le ya buakwa ohogu ngu; nggube Sayidonu. Ndihe e-shi l'iphe ya e-me ngu kwabe iya ugwu. Ephe amaru l'oo yebdua bu Ojejoje teke ya a-pakfutaru ndu mkpukpu ono iphe-ehuka; shi ege ono koshi le ya du nsɔ.

²³ Mu e-me te ejo iphe-ememe dakfuta iya; mee te mee tsɔo l'ogborogbo uzo iya l'ɔ bu mini. Aa-tsɔ madzu ɔtsu ekfu le mkpukpu ono; mbu gude ogu-mbeke gbushia madzu le mkpukpu ono gbaa mgburumburu. Teke ono; ephe amaru l'oo mu bu Ojejoje.'

Aagoru ndu ɪzurelu ɔnu

²⁴ "Ndu ephe le ndu ɪzurelu bunyabetsua ta byahedu bya abukwaduru ndu eme nshi-nshi; mbu ephe ta bu ogvu ogarama-mbo. Ɔo ya bu; t'ephe makwanuru le mu bua Ɔkaribe-Kakɔta-Nu."

²⁵ Ɔwaa iphe Ɔkaribe-Kakɔta-Nu kfukwaruphu. Ɔ sɔru: "Teke mu dufutaru ndu ɪzurelu l'eka a chikashitsuaru ephe laa; be mu e-koshi iphe

bụ mbakeshi lẹ mu bụ onye dū nsọ. Ọo ya bụkwanu ẹphe ebupyaabe l'ali ẹphe, bụ iya bụ ali ono, mu nuru nwozi mu, bụ Jékọpu.

²⁶ Ẹphe e-buru l'ẹke ono l'ẹhu-gudangu; nọdu iya kwashia ufu; kushia ya oshi vayinu. Ẹphe e-buru l'ẹhu-gudangu teke mu pakfutaru ndu ẹphe l'ẹphe bunyabetsua iphe-ẹhuka, bụ ndu shi nua ẹphe chikikfuu. Ọ bụ teke ono bẹ ẹphe a-maru lẹ mu bụa Ojejoje, bụ Nchileke ẹphe."

29

Àphù, aaphuru ndu Íjiputu

¹ Yo be l'afa k'iri l'onwa k'iri gbaru abali iri l'ẹbo; Ojejoje ekfuru yeru mu; sụ mu:

² "Nwa ndiphe; ghachiru Fero, bụ iya bụ eze ndu Íjiputu ifu; gude nkfuchiru koshi iya ẹya; nggu egudekwaphu nkfuchiru koshi iya ndu Íjiputu l'ẹphe ha.

³ Kfuru iya: 'L'owaa iphe Ọkaribe-Kakọta-Nụ ekfu. Ọ sụru: L'ọ bụwa kẹ nggu l'iya; nggube Fero, bụ eze ndu Íjiputu; mbụ nggube oke ẹjo anụ, zẹ l'echi nggele ngu. Ísujẹ lẹ Ẹnyimu Náyìlụ bụ nke ngu; l'ọ bụ nggubedua meru iya.

⁴ Obenu lẹ mu e-gude ịkokoro dzube ngu l'agba; mee tẹ ẹma, nọsua lẹ nggele nyakfutsuaru ngu l'ẹhu. Mu a-kpufuta ngu lẹ nggele ono, ị nọsua ono yele ẹma ono, nyakfutsuaru ngu l'ẹhu ono.

⁵ Ya a-chịta nggu l'ẹma ono je awushi l'echi-egu. Odzu ngu a-kwa l'ophoto egu; to nwe onye a-bya iya apata. Ya e-me ngu t'ị bụru nri anụ-egu-egbudu; mẹ k'unwenu.

⁶ Teke ono; iphe bụ ndu bu lẹ Íjiputu amaru l'ọo yẹbedua bụ Ojejoje.

" Ị shi bụru ndu Ízuru oshi okpete.

⁷ Ọ bụje: ẹphe -kụ-de ngu ẹka; nggu aburu tsugongu; ẹphe adaa tũkwashia ukuvu ẹphe. Teke ẹphe dakoberu ngu; nggu anyajihu; ọkpuzu ẹphe abya anọdu kegarangu.

⁸ Ọo ya bụ; ọwaa iphe Ọkaribe-Kakọta-Nụ ekfu. Ọ sụru: Mu e-gude ogu-mbeke bya ngu l'ẹhu; gbushia unwoke ngu mẹ elu ngu.

⁹ Ali Íjiputu bẹ ẹgbara a-kfụ. Ẹphe amakwanuru l'ọ bụa yẹbedua bụ Ojejoje. Ishi iya aburu l'ị sụru lẹ Ẹnyimu Náyìlụ bẹ bụ nggu nwe iya; l'ọ bụ nggu meberu iya.

¹⁰ " Ọo ya bụ; l'ọ bụwaru kẹ yele nggu ngu. Ya e-me ali Íjiputu t'ọ bụru ali, ẹgbara kfuru tsube lẹ Migidolu jeye lẹ Asụwanu; mbụ je akpakpọ l'oke unu lẹ ndu Kúshi.

¹¹ Tọ nwedu ọkpa madzu m'okwanu k'anụ, a-tụ l'ẹke ono; ophu o nwedu onye bya abya ebu l'ẹke ono gbururu jeye ụkporo afa ẹbo eswe.

¹² Ya e-me ali Íjiputu t'ọ daburu ochobo; ẹge ali ndu ọdo dabutsuaru. Iphe bụ mkpukpu, nọkata l'ime iya a-dabukotarụ ochobo ụkporo afa ẹbo; dukota ẹge mkpukpu ndu ọdo, a luru alulu dū. Ya a-chikashi ndu Íjiputu; keeru iphe bụ mbakeshi; chikashia ẹphe t'ẹphe jiko iphe bụ mkpukpu nnonu dzuru.

¹³ " Ọbenu lẹ Ọkaribe-Kakọta-Nụ kfukwaruphu ẹge-a: A -nolephu ụkporo afa ẹbo bẹ mu e-dufutakota ndu Íjiputu ono l'iphe bụ mkpukpu, a chikashikotarụ ẹphe laa.

¹⁴ Mu e-dulatakota ẹphe azu; duru ẹphe laa ali Paturọsu, bụ ali ochechoroche ẹphe. Ẹke ono bẹ ẹphe a-nọdu bụru ọla-ali mkpukpu.

¹⁵ Ọ-buru mkpukpu, ẹn्या iya kagekpo ọla-alị; ọphu o nwedu mkpukpu, ọ bya bya aka nshinu ọdo l'iphe bụ mbakeshi nonu. Mu e-me iya t'ọ ruhu aruhu; mbụ k'ọphu bụ l'ẹ to nwehedu mbakeshi, ọo-dụ-ghe ike chia ọdo.

¹⁶ Ịjiputu ta byahedu bya aburu mkpukpu, ndu ịzurelu dakoberu ọdo. Iphe ọo-nyatajeru ephe bụ emeswe, ephe mesweru ngu l'agbakfube, ephe gbakfuberu ephe t'ephe gbaaru ephe mkpu. Ọo ya bụ; ephe amakwanuru l'ọ bụa mbedua bẹ bụ Ọkaribe-Kakota-Nụ.' ”

Eze ndu Bábyilonu emekputa Ịjiputu

¹⁷ Tọ dụ iya bụ; yo be l'afa k'ukporo l'esaa lẹ mbọku ọnwaa mbụ furu; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; sụ mu:

¹⁸ “Nwa ndiphe; Nebukadineza, bụ eze ndu Bábyilonu bẹ chiru ndu soja je alushi ndu Táya ọgu k'ehuka; mee; iphe bụ ndu Bábyilonu evua iphe; ishi akwóchihukota ephe akwóchihu; ukuvu, ephe evujekwaphu iphe adashikota ephe akíyí. Nebukadineza yele ndu soja iya ono alu-gee ọgu ono; ọphu ọ dudu uru, ephe ritaru l'ọgu ono, ephe lushiru ndu Táya ono.

¹⁹ Ọo ya bụ; ọwaa iphe mube Ọkaribe-Kakota-Nụ ekfu. Ọ sụru: Mu e-nwuru alí Ịjiputu nù Nebukadineza, bụ eze ndu Bábyilonu. Nebukadineza bẹ e-gwokota ẹku ndu Ịjiputu tutua atutu. Ọo-chiko alí ono gvua kfurukfuru; lua ya alufu; gwoo iphe ephe tutua atutu. Iphe ono, o gworu ono a-buru nggo, ee-bu ndu soja iya ono, luru ọgu ono.

²⁰ Mu wowaru alí Ịjiputu nù t'ọ bụru nggo, mu e-bu iya l'ẹge ọ duru ike yele soja iya eje aluaru mube Ojejoje ọgu. Ono iphe Ọkaribe-Kakota-Nụ ekfu.

²¹ “Mbọku ono bẹ mu e-me t'ike bya anodu ndu ịzurelu; mu abya emeekwaphu nggube Ezekelu t'i kpuhaa onu; wataru ephe okfuru okfu; k'ọphu ephe a-makwanuru l'ọ bụa mbedua bẹ bụ Ojejoje.”

30

Aayọ ọshi Ịjiputu

¹ Ya ndono; Ojejoje abya ekfuru mu sụ mu:

² “Nwa ndiphe; gude nkfuchiru kfua; sụ: ‘Ọwaa iphe Ọkaribe-Kakota-Nụ ekfu. Ọ sụru: Chia mkpu; sụ:

“ Njọ jekwa ezi.

Ọ kwa oke uboku!

³ Mbọku ono nọokwa ntse.

Uboku kẹ Ojejoje; b'ọ bụ.

Mbọku ono;

bẹ a-gbahu tsabalangu.

Mbọku ono bẹ iphe

bụ mbakeshi e-je ntakfuru.

⁴ Aa-byaru ndu Ịjiputu ọgu.

Iphe-ehuka adakfuta ndu Kúshi.

Ndu Ịjiputu bẹ ee-gbu nshinu;

lua iphe iya l'oluta;

yọ bya adaa buri ochobo.

⁵ Ndu Kúshi; ndu Putu;

ndu Lidíya; ndu Arabu

l'ephe ha; ndu Líbiya;

jeyekpo le ndu bu l'ali
ogba-ndzu;

be aa-tuko ephe le ndu Ijiputu gbukota.

6 “ ‘Owaa iphe Ojejoje ekfu. O suru: L'iphe bu ndu ephe le Ijiputu gbaru ikumu a-dashi; ike ono, ephe gude eku onwephe ono agvu. Ee-shi le Migidolu gbua ephe le mma jeye le Asuwanu. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.

7 Egbara, a-kfu l'ali Ijiputu a-ka ophu kfu l'ali odo. Edukfu iya l'o ha adakposhi ege edukfu ndu odo dakposhihuru.

8 Oo ya bu ege ephe amakwanuru le mu bua Ojejoje; mbu teke mu e-nwuru oku ye le Ijiputu. Ndu agbajeru ephe mkpu be eegwepyashi eegwepyashi.

9 “ ‘Mboku ono be ya a-chiru ndu ozi ye l'ugbo-mini t'ephe je Kushi je eyee ndu Kushi egvu; l'eke ephe tuzoru onwephe eh. Ndu Kushi e-je ntakfuru teke ndakfu ono dakfutaleruphu Ijiputu. Ntakfuru ono byafutaje.

10 “ ‘Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. O suru: Igweligwe ndu Ijiputu be mu e-me t'ephe shi aka Nebukadineza, bu eze ndu Babyilonu kpolashihukota.

11 Yebedua ye ndu soja iya, bu ndu kage ejo okpoma l'iphe bu mbakeshi nonu be ee-dubata t'ephe lunwua ali ono. Ephe a-mi ogu-mbeke ephe gude bya ndu Ijiputu l'ehu; gbua ndu ali ono pyaapya.

12 Mu e-me te Enyimu Nayilu tashihukota; mu abya eworu ali ono ree ndu eme iphe du eji. O bu aka ndu ohodo be mu e-shi mee t'egbara kfu l'ali ono. Iphemiphe obule, nokota l'ime iya a-bukotaru iyi. Mube Ojejoje be kfuwaru nu.

13 “ ‘Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. O suru: Le ya e-mebyishikota iphe, bu nte; mee t'iphe, bu iphe aagwa agwagwa chihu le Memufisu; ophu o nwedu onye, aphodukwadu nu k'o bu ishi le Ijiputu. Ya e-me t'egvu bya ndu Ijiputu l'ehu.

14 Ya e-me te Paturosu daburu ochobo. Mu e-nwuru oku ye le Zowanu; nua mkpukpu Tebesu chikikfu.

15 Ya e-kpukposhi mkpukpu Sinu, bu agbarike ndu Ijiputu oke ehueghughu iya; gbushia ndu soja, e doberu le Tebesu.

16 Mu e-nwuru oku ye le Ijiputu. Ndu Sinu be e-je oke iphe-ehuka. Mkpukpu Tebesu be ee-chikposhi. Mkpukpu Memufisu bu iphe-ehuka be iphe ephe a-nodu ejephelephu.

17 Unwokorobya ndu Onu; me ke ndu Pi-Besetu a-lakota l'ogu ono. Ndu mkpukpu ono ndu ophu phoduru nu be aa-kpukota le ndzu.

18 Mboku ono a-buru ndu Tapenesu kpuru-ochi; mbu mboku, mu e-me te ike gv Ijiputu. O bu eke ono be mu e-me t'agburu-ehu ono, ephe gude eku onwephe ono gv. Urukpu e-kpuchi iya. Iphe bu unwanyi iya; be a-lutakota aluta.

19 Mbu le mu e-me te ndu Ijiputu jee ntakfuru. Oo ya bu ege ephe amakwanuru le mu bua Ojejoje.”

Ike gvuru eze ndu Ijiputu

20 Yo be l'afa k'iri le nanu l'onwa mbu gbaru abali esaa; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; su mu:

²¹ “Nwa ndiphe; mu nyakwokwaru Fero, bu eze ndu Íjiputu oshi-eka. È tee kedua ya éya iphe k’agbagba; mbù ẹ to nwedu iphe aakpaje yé l’èke ọkpú jìhuru t’ọ gbakwazi, a kpawaru iya éya k’ọphu ọo-dù ike sù-deghe ogu-mbeke.

²² Ọo ya bú; ọwaa iphe Ọkaribe-Kakọta-Nù ekfu. Ọ sùru: Mu abyawa Fero, bú eze ndu Íjiputu l’ehu. Mu a-nyakwoshi iya oshi-eka labù; mbù mu a-nya-kwofua ya ẹka ọphu mu nyakwophoduru iya ẹge ogu-mbeke, o gude a-lùfu iya l’ẹka daa.

²³ Mu e-rukashikota ndu Íjiputu t’ẹphe chiko iphe bú mbakeshi nonu dzuru; mbù mu a-chikashikota ẹphe t’ẹphe chiko iphe bú mkpukpu nonu dzuru.

²⁴ Mu e-me ẹka eze ndu Bábyilonu t’o shihukpo ike ọhuma; mu abya eworu ogu-mbeke mu ye iya l’ẹka. Fero bẹ mu a-nyakwoshi ẹka. Ọo-nodu l’ifu eze ndu Bábyilonu tsua ude l’ọ bú onye e tsugbuphodoru ndzù ubele.

²⁵ Mu e-me eze ndu Bábyilonu tẹ ẹka shihu iya ike ọhuma. Obenu l’ẹka kẹ Fero bẹ mu e-me t’ọ kùlashihu iya. Ọo ya búkwanu ẹge ẹphe a-maru l’ọo mu bú Ojejoje teke mu e-woru ogu-mbeke mu ye eze ndu Bábyilonu l’ẹka; yo phelahaaru iya ndu Íjiputu.

²⁶ Mu e-rukashi ndu Íjiputu t’ẹphe chiko iphe bú mbakeshi dzuru; mbù mu achikashia ẹphe t’ẹphe chiko iphe bú mkpukpu, nonu dzuru. Ọo ya búkwanu ẹge ẹphe a-maru l’ọ bú-a mu; bú Ojejoje.”

31

Íjiputu dù l’ọ bu oshi sida

¹ Yo be l’afa k’iri lẹ nanù lẹ mbọku, ọnwa k’eto fùru; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; sù mu:

² “Nwa ndiphe; sù Fero, bú eze ndu Íjiputu yẹle igwe ọha iya ẹge-a: “?Bù onye bẹ aatu kporu eyeru unu l’ọha nshinu?

³ Lewaru Asiriya, shi dù
l’ọ bú oshi sida
l’ugvu ugvu Lébanonu.
O shikwa nwetsuaru
ekali, ama mma;
jaa; kpuru yẹgelengu;
sakputakota ọswa, ọ nọ.
O vuru; ha l’eli;
k’ọphu bú l’onungonu iya
akpa l’urukpu.

⁴ Mini, nọ l’èke ono l’eme iya;
yoo ja pulapula.
Mini ọgba, shitsua
l’ime alì ime alì eme iya;
yoo tse nmongo nmongo.
Mini, shitsua l’oswara
ọgba ono atso-phikota
ukfu iya mgburumgburu
shi ẹke ono tsokota ọswa
tsoru iphe bú oshi, nọkota iya nù.

⁵ Ya ndono; yo vua;
ha eli kakọta iphe bú

oshi, nọ l'oswa ono l'eli.
 O jakashi-kotaru ege ono;
 kele mini nọkota l'ẹke ono ọhuma ọhuma.

6 Iphe bu nwenu,
 ephe ephephe byaru
 bya akpashikota ẹkfuna
 l'ẹkali iya.
 Iphe bu anegu ẹgbudu
 byaru bya anodu
 le mkpuli iya azushi unwu.
 Iphe bu, eze mbakeshi,
 nonu be bya anodukota l'agu iya.

7 Iphe oshi ono ama;
 be du biribiri l'ege
 o jaru nodu gekfulangu;
 ke l'ogbaragba iya tseru
 ege ono jerua l'ime ali
 l'ẹke mini nọ ọhuma ọhuma.

8 Oshi sida, nọ le mgbabu
 Nchileke te nwedu
 ọphu aturu iya nu;
 ọphu oshi payinu
 atuduru ẹkali iya;
 to nwe oshi mmanu,
 aturu ẹkali iya;
 to nwe oshi, nọ le
 mgbabu Nchileke,
 aturu iya nu le mma.

9 O bu mbedua gededede
 meru iya;
 yo ma ege ono;
 jaa ajaja ege ono.
 Yo buru iya be bu oshi,
 enya eje l'iphe bu oshi,
 nokota le idenu;
 mbu mgbabu Nchileke.

10 “Qwaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. O suru: Le keshinu ọphu o vufuru evufu je erua l'urukpu; bya egude kele ya ha l'eli l'eku onwiya ekuku

11 be mu e-nwuru iya nu onye achi mbakeshi t'o mee ya iphe l'iphe du eji ono, oome ono; mbu le mu nwutawaru iya tufaa.

12 Ndu ohodo; iphe bu mbakeshi, notsua nu, kakota ejo okpoma be gbutaru iya tua ngesweta iya. Ekali iya a-dashi l'ugvu ugvu; dashia le nsuda nsuda. Unwu ekali iya adashia; chiko mini ali ono tsoo. Ndiphe le mgboko gbaa mgburumgburu eshi l'idzu iya wufu; paru iya haa.

13 Iphe bu nwenu abya anyinwua l'oshi ono, daru nu ono. Iphe bu anegu-ẹgbudu abya adọ l'ẹke ekali-oshi ono wushiru.

14 Oo ya bu; l'e to nwedu oshi odo, nọ l'iku mini, e-tseghe onmongono; k'otsekfuru l'urukpu. Mbu l'e to nwedu oshi, gude mini evu, a-haghe eli l'o bu iya; ke l'e mewaru iya t'o buru anwuhu be ọo-nwuhu; laa l'ali ege madzu alaje le nsu.”

¹⁵ Qwaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. O sūru: “Lẹ mbọku, oshi ono nwūshihuru; bẹ ya e-me t'ẹbo mini raa ẹkwa iya. Ya e-me t'enyimu tso-buhu atsoṣo; nggele atashihu. Ya e-gude kẹ l'oshi ono nwūshuru; mee t'ochi gbakota l'iphe bu ugwu Lébanonu; mee t'iphe bu oshi, nọ l'oswa laa ẹkwo.

¹⁶ Ya meru t'iphe bu mbakeshi nmahu jijiji teke ya nwutsuru iya; t'ọ lakfu ndu ophu nọhawa l'ili. Adada iya ono; bẹ meru t'obu jizita oshi mgbabu Ídenú; oshi, ndu ophu shi kakota mma l'ugwu ugwu Lébanonu; yeru oshi ndu ophu shi nọdu l'ẹke mini dzuru iya ẹhu.

¹⁷ Iphe bu mbakeshi, shi nọduje l'agu iya, bu ndu shi eyetajeru iya ẹka bẹ kpolahukotawaru l'alí-maa; tsoru ndu ophu e gudehawa ogu-mbeke gbushia.

¹⁸ “?Bụ oshi ole lẹ Ídenú bẹ aa-turu yeru ngu lẹ mma yẹle ọdu-biribiri? Obenu lẹ nggubedua; nggu l'oshi Ídenú bẹ ee-nwukwaruphu yee l'alí; nggu lẹ ndu akpapyi; mẹ ndu e gude ogu-mbeke gbushia atuko wūshiru.

“O bu ẹge ono bẹ ọo-tsakfu Fero yẹle igwe ọha iya. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.”

32

Aararu Fero ekwa anwūhu

¹ Yo be l'afa k'iri l'ẹbo lẹ mbọku, ọnwa iri l'ẹbo furu; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; sū mu:

² “Nwa ndiphe; kuaru Fero, bu eze ndu Íjiputu nshọo; sū iya: Íirije l'í bu agu l'iphe bu mbakeshi. Obenu l'ọ gbe buri ẹjo oke-agiyi, bu l'eze ẹnyimu b'í d'í bu iya; l'adaji lẹ nggele ngu; gude ọkpa swọ-rua mini ọbu.

³ Qwaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. O sūru: Lẹ ya a-chíta iphe, bu mbakeshi; gude ọgbu iya nmata ngu. Ẹphe a-kpata ngu l'ọgbu ono kpufuta.

⁴ Ya a-tu ngu l'alí; mbu nwua ngu daphungu l'egu, daburu phorongu. Ya emee t'unwenu bya awu-kodzua ngu l'ehu. Ya emekwaaphu t'unwu anu-egu-egbudu, nọ lẹ mgboko vua ngu kpatakpata.

⁵ Ya a-tu anu ngu nanu nanu l'ugwu; mbu mee odzu ngu; t'ọ chiko iphe bu nsudata ugwu naru.

⁶ Ya e-me tẹ mee, shi ngu l'ehu tsoo atsoṣo l'alí ono; mbu tsoo jeye l'iphe, bu ugwu. Ẹke, mini eshije atsoshi abukotaru mee.

⁷ Teke mu e-nwufu ngu bẹ mu e-kpuchi eligwe; mee mkpo-kpodo, nọkota iya nọ t'ẹphe gbakota ochi. Ya e-gude urukpu kpuchia ẹnyanwu; ophu ọnwa abyadu bya echi.

⁸ Iphe bu iphe echije echichi, nọ l'igwe; bẹ ya e-me t'ọ gbakotaru ngu ochi. Ya emee t'alí ngu gbakota ochi. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.

⁹ “Ndu, d'í l'igwe bẹ meji a-tofutsua teke ya e-me t'iphe bu mbakeshi, ẹ t'í mahadua maru lẹ ya mewaru ngu t'í buri kpurupyata.

¹⁰ Ya e-mee t'iphe a-muru ngu nọ tee igweligwe mba ukfu. Ndu eze, achitsua ẹphe; bẹ ẹhu a-nodu anma anmanma teke ya a-pali ogu-mbeke ya l'ẹke unu nọ. Mbọku, ị-da bẹ ẹhu a-nmakota onyemonye ọbule ruuruu.

¹¹ “Kele Okaribe-Kakota-Nu bẹ sūru agha: ogu-mbeke eze ndu Bábyilonu bẹ a-bya ngu l'ehu.

¹² Ya e-shi lẹ mbakeshi ndu ophu ka nọ l'ẹjo ọkpoma chíta ndu soja t'ẹphe gude ogu-mbeke bya afuuru ngu. Iphe ndu Íjiputu gude eku onwẹphe bẹ ẹphe e-fu l'alí. Ndu Íjiputu l'ẹphe ha aburu kpurupyata.

¹³ Ya e-gbushikota iphe bu eswi ngu l'eke ephe anguje mini. E to nwedu le madzu eye okpa le mini ono odo; ophu okpa eswi ta asworuhedu iya odo.

¹⁴ O bu teke ono be ya e-me te mini unu doo risangu; mekwaa phu nggele unu t'o wata otso gborogboro l'o bu manu olivu. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.

¹⁵ Teke ya e-me Ijiputu t'egbara kfu ya; mee ali ono t'e b'o du iphe a-no iya nu; mbu teke ya e-gbushi iphe bu ndu bu l'eke ono; be ephe a-ma l'oo yebedua bu Ojejoje.

¹⁶ Owaa egvu-aphu, aa-nodu aguru iya; mbu egvu, unwanyi iphe bu mbakeshi a-nodu aguru Ijiputu me oha Ijiputu. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu."

¹⁷ Ya ndono; yo be l'afa k'iri l'ebo le mboku onwa k'iri l'ebo ono gbaru abali iri l'ise; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; su mu:

¹⁸ "Nwa ndiphe; raa ekwa oha Ijiputu; mee; ephe me le ndu mbakeshi, ede ude t'ephe lashia l'ime ali; mbu t'ephe lakfu ndu ophu kpolashihuwaru le nsu.

¹⁹ Su ephe:

"?Unu tubesu l'unu
ka ndu odo mma?
Unu kpolahu;
je awushiru l'eke
ndu akpapyi wushiru.

²⁰ "Epe e-kpolahu ege ndu ophu e gbushiwaru l'ogu-mbeke kpolahuru. A miakwaru ogu-mbeke; t'a kpufuta iya ye le igwe oha iya.

²¹ Iphe bu akatikoro, e gbushihawaru, bu ndu nokota l'ali-maa a-su Ijiputu ye le ndu agbajeru iya mkpu: Ephe kpolatawaru bya awushiru l'eke ndu akpapyi wushiru; ephe le ndu laru l'ogu-mbeke be zekota l'ekalanu.

²² "Asiriya nokwaphu l'eke ono ye le igwe oha iya kpmukpamu. Ili ndibe iya be kpo-pheru iya phu mgburumburu; mbu ndibe iya, e gude ogu-mbeke gbushia.

²³ Ndu soja iya b'e gbukotawaru l'ogu. Ephe l'ephe ha be nokotawa l'ili. Ndu ono bu ndu shi emejeru egvu ye ndu ophu no ndzu l'ehu.

²⁴ "Elamu be nokwaphu l'eke ono ye l'igweligwe ndu nkiya, do-pheru ili iya mgburumburu. Ephe l'ephe ha bu ndu e gude ogu-mbeke gbushia. Iphe bu ege ephe ha shi eye ndu no ndzu egvu, bu ndu akpapyi; yo buru ephe oha l'ime ali. O bu ege iphere jiru ndu laru l'ili ifu bu ege o jiru ephe. A wushiwaru ephe ege a wushiru ndu kpolahuru le nsu.

²⁵ E meru oshi-azee doberu Elamu l'eke ndu e gbushiru egbushi wushiru. Ili ke igweligwe ndu nkiya akpo-pee ya mgburumburu. Ephe l'ephe ha bu ndu akpapyi, e gude ogu-mbeke gbushia. O bu oswi-okfu l'egvu ephe shi gudekota madzu; obenu l'ephe gudewa iphere lakfube ndu ophu kpolashihuwaru le nsu.

²⁶ "Mesheku; me Tubalu be nokota l'eke ono; ephe l'igwe oha ephe, do-pheru ili ephe mgburumburu. Ephe l'ephe ha bukota ndu akpapyi, e gbukotaruru l'ogu-mbeke; ke l'ephe shi eye ndu ophu no ndzu egvu.

²⁷ ?To bu du l'ali-maa be ephe le ndu akpapyi ndu ophu bu ike-ka-l'ogu phu tuko ala? Ephe l'ephe ha tuko lakota l'ali-maa; ephe le ngwa-ogu ephe. E swibetsua ephe ogu-mbeke ephe l'ishi. Ejo iphe ephe meshiru

atụ-kotsuaru ephe l'ishi; kele ndu ike-ka-l'ogu ono shi anọduje eye ndu alị ono egvu.

28 “Nggubedua kwaphu; nggube Fero; bẹ aa-nyakwo; nggu lẹ ndu akpapyị aburu iphe lanu; mbụ nggu lẹ ndu e gude ogu-mbeke gbushia aburu iphe lanu.

29 “Édọm bẹ nọkwaphu l'ẹke ono yele ndu eze iya; mẹ lẹ ndu ishi iya b'ẹ to nwevu mẹ ẹge ono ike ha ephe nshinu ono bẹ ephe lẹ ndu laru l'ogu-mbeke wushilerua l'ekalanu. Ephe lẹ ndu akpapyị zekota l'ekalanu; ephe lẹ ndu kpolashihuwaru lẹ nsụ bẹ nọkotawa nụ.

30 “Ndu ishi ndu ụzo isheli l'ephe ha; mẹ iphe bụ ndu Sayidonu kpamukpamu bẹ nọkota l'ẹke ono. Ephe vu iphere onwephe ẹge ephe vu iya; tsoru ndu ophu e gbushihawaru; ke l'ephe shi egudeje ike, ephe nweru l'eye madzụ egvu. Ephe nwushihuwaru l'akpapyị; ephe lẹ ndu e gude ogu-mbeke gbushia atuko wushiru l'ekalanu. Ephe vu iphere onwephe ẹge ephe vu iya; tsoru ndu ophu ala lẹ nsụ.

31 “Fero yele igwe oha iya a-phụ ephe; Fero egude iya ụda onwiya ike l'igwe oha iya, e gbushikotaru l'ogu-mbeke ono. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.

32 “Q bụ oswi-okfu lẹ ya meru Fero; yo meru egvu ye ndu nọ ndzụ l'ehu; obenu lẹ Fero yele ndu nk'ia bẹ aa-wushi l'ẹke ndu akpapyị nọ; mbụ ndu ono, e gude ogu-mbeke gbugbushia ono. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.”

33

Eeme Ezekielu onye nche (Ezek 3:16-21)

1 Ojejeje abya ekfuru yeru mu; sụ mu:

2 “Nwa ndiphe; kfuru ndibe unu; sụ ephe: ‘Teke ya abya otso mkpukpu ogu; ndu mkpukpu ono aguta onye lanu l'ephe t'o chejeru ephe nche;

3 onye ono aphua ẹke ogu abyakfuta ndu mkpukpu ono; bya egbua ụpyoku t'o gude karu ndu ono;

4 onye -nuru ụpyoku ono kwefu ike; tọ nga nchị; ogu ono abya egbua ya bẹ onye ono e-vukwaru ochi k'onwiya.

5 Mbụ lẹ keshinu o nukpooru ụpyoku ono; tọ nga nchị bụ yēbedua e-vu ochi k'onwiya. Kele ndege o -ngaru nchị; m'o ga adzokwa-a onwiya.

6 Obekwanu l'o -buru l'onye nche phuru ẹke ogu abya; to gbu ụpyoku gude karu ndu ono; ogu ono abya bya egbua onye lanu lẹ ndu ono; onye ono bẹ nwuru onwu iphe ụdị ejị, o meru. Obenu lẹ ya e-gude onye nche ono t'o laa l'ochi onye ono, e gburu ono.

7 “Nwa ndiphe; mu meekwaru ngu onye nche ndu Ízurelụ. Oo ya bụ; nggabekwa nchị l'iphe mu ekfu gude iya nmaru mu ephe okwa.

8 Mu -sụ ejọ madzụ: ‘L'o buakwa maa;’ tẹ ya gude nmaaru iya okwa; bẹ onye ono a-nwuhukwa ke ejọ iphe o meru. Obenu l'o bụ nggubedua bẹ mu a-tụ-kobe ochi iya l'ishi.

9 Obekwanu l'o -buru l'ị sụru ejọ madzụ t'o haa ejọ ụzo iya; to kwe; bẹ o-la l'okfu iphe ụdị ejị iya; ẹka ngu bẹ lufuwaru iya nụ.

10 “Nwa ndiphe; sụ ndu Ízurelụ ẹge-a: Iphe unu ekfuje ndọ-o. Unu asuje: Iphe ayi mesweshikotaru; mbụ iphe ụdị ejị, ayi mekotaru bẹ nyi-tsutawaru ayi l'alị. Ike l'agvụwa ayi agvugvu l'okfu iphe ụdị ejị ono, ayi mekotaru ono. Ndzụ; ?oo-dzukpo ayi?

11 Kfuru ephe: Lẹ yẹbe Okaribe-Kakota-Nu sūru: 'L'anwūhu onye, bu ejo madzū ta atsodu iya ẹna. Iphe dū-chia ya mma bu t'ejo madzū haa ejo ọzo iya; k'ophu ndzū e-dzu iya. Unu ghaa umere! Unu ghaa umere; haa ejo ọzo unu l'ọ ha! ?Bū ngunū meru iphe unu a-nwūshihu; unubẹ ndu Ízurelu?'

12 "Nggube nwa ndiphe; sū ndibe unu: L'umere oma onye doberu ẹka ndoo meru ta adzokwa iya; m'ọ -buru l'ọ nnyaru melahaa iphe dū ẹji; ophu ejo iphe ophu onye ejo madzū meru te emekwa iya t'ọ daa; m'ọ buru l'ọ gharu umere haa ejo iya ono. Ọ -buru l'onye doberu ẹka ndoo nnyaru melahaa iphe dū ẹji b'ẹ te gudekwa kẹ l'ọ shi buru onye doberu ẹka ndoo haa ya t'ọ nọdu ndzū.

13 Ọ -buru lẹ mu sūru onye doberu ẹka ndoo lẹ ndzū e-dzu iya; yọ gbe teke ono; umere oma iya ono abya atsūru iya l'ẹnya; yọ wata ome iphe dū ẹji b'ẹ to nwekwa umere oma ono, o shi mekota ono, e gbe anyatakwadū m'ọ bū nanū. Ọo-lakwa l'iphe dū ẹji ono, o meru ono.

14 Ọdo aburu lẹ mu -sū ejo madzū l'ọ buakwa maa; yọ haa ome ejo iphe; melahaa umere oma; mẹ iphe gbaru iya l'ememe;

15 ọ -buru l'ọ-muru-nwa, ọ nakoru ndu o jeru ugwo b'ọ nū-phukotaru ephe azu; bya ewolashikota iphe o zikoro l'iphura l'ẹke ndu nwe ephe; bya emelahaa iphe a sūru t'ẹ meje tẹ ndzū dzua; bya aha ome iphe dū ẹji bẹ ndzū edzu iya; ẹ tọ byadū bya anwūhu.

16 Ẹ to nwedū iphe dū ẹji, o meru mẹ nanū, a bya bya anyatakwaduru iya ọdo. Kele k'ophu o mewaru umere oma; mẹ iphe gbaru l'ememe bẹ ndzū e-dzu iya.

17 "Obenu lẹ ndibe unu gbe asujelekwā lẹ mube Nnajiufu te emejedu iphe nhamunha. Obenu l'ọ kwa ephebedua bẹ te emejedu iphe nhamunha.

18 Ọ -buru l'onye doberu ẹka ndoo haru odobe ẹka ndoo; bya awata ome ejo iphe bẹ ọo-nwūhukwa k'ejo iphe ono.

19 Obenu; l'ọ -buru l'ejo madzū haru ome ejo iphe iya; bya emelahaa umere oma; mẹ iphe gbaru l'ememe; bẹ ee-gudekwa k'onanu, o meru ono; ndzū edzua ya.

20 Owa-a! Unubẹ ndu Ízurelu; unu gbe asujele-ẹ lẹ mube nnajiufu te emejedu iphe nhamunha. Obenu lẹ mu e-kpe-e onyemonye ọbule ikpe iphe o meru."

Ozi l'e chikposhiru Jerúsalemu

21 Yo be l'afa k'iri l'ẹbo; k'ophu a kpuru ayi lẹ ndzū; mbū l'ọnwa iri gbaru abalì ise; bẹ nwoke lanū, pyofuru lẹ Jerúsalemu bya asū mu: "Lẹ Jerúsalemu daakwaru."

22 L'urenyashi unyaphua ya; temanu nwoke ono abya phū; bẹ Ojejoje meru mu ẹka; kùhaa mu ọnu; mu ekfulahaa okfu; temanu bẹ nwoke ono byakfutaderu mu l'utsu echile iya. Ya ndono; a kùhaa mu ọnu; mu ekfulahaa okfu; mu ta buhe onye ẹ-te kfudu okfu.

Ẹjo iphe ndu Ízurelu meshiru

23 Tọ dū iya bụ; Ojejoje ekfuru mu sū mu:

24 "Nwa ndiphe; ndu būsua l'okpu-ufu ono l'alì Ízurelu bẹ asuje: 'Ébirihamu bū onye lanū b'ọ bụ; yọ dule-ẹ ike nwekotaru alì ono. Ayibedua bẹ gbe zaā igweligwe; ayi natafujẹ alì ono.'

²⁵ “Oo ya bu; kfuru ephe le Okaribe-Kakota-Nu suru agha: Keshinu ophu unu erikwadu anu yelee mee ya; enya unu anodukwadu l’eke nte unu ono no; unu l’egbu ochi; ?unu ari l’ali ono e-rukwadua unu eka to.”

²⁶ Unu kporu obu ye l’ogu-mbeke unu; unu l’eme uru-ali; unu l’afarushi nyee ibe unu. ?Unu ari l’ali ono e-ru unu eka to?”

²⁷ “Su ephe le Okaribe-Kakota-Nu suru l’ege-a, mu nokpoo be ndu ono kwabutsuaru l’okpu-ufu ono be bu ogu-mbeke be ee-gude gbugbushia ephe. Ndu ophu lufuru alufu be ee-nwuru nu anegu-egbudu t’ephe vua ephe avuvu. Ndu ophu notsua l’eke a kpuru; yo buru okpo-mgbinyiku; me ndu ophu notsua l’ogba be mgbonwu e-gbushi.

²⁸ Ya e-me ali ono t’egbara kfa ya. Ike ono, o gude eku onwiya ono be a-gvu nu. Iphe bu ugvu, nokota le Izurelu a-daburu ochobo; k’ophu bu l’e to nwedunye eswekwadu iya nu.

²⁹ O bu teke ono be ephe a-maru l’o bu iya bu Ojejoje; mbu teke ya metsuaru ali ono t’o daburu ochobo l’okfu uru-ali ono, ephe rukotaru ono.

³⁰ “A bya le nggubedua; nwa ndiphe; ndibe unu ekfutsuakwa okfu ehu ngu l’iku upho-mkpuma, notsua nu; me l’onu-ibo, notsua nu; ephe ekfushi; su: ‘Unu bya anua ozi, Ojejoje ziru-o!’

³¹ Ndibe mu awukfutaje ngu ege ephe shi awukfutajehawa ngu; ephe abya adoo ngu l’ifu; geberu ngu nchi. Obenu l’ephe te emejedu iya. O bu onu be ephe asuje l’ephe yeru mu obu; obenu l’eke obu ephe no bu l’ori uru, e-ta gbadu ephe.

³² Oswi-okfu; e to nwekwa iphe odo, ephe gbe gube ngu odo, e ta budu l’i bu onye aguje egvu, atso ntumatu; nweru olu-egvu; buru onye akpomata ubo akpomata; ke l’o bulephu anunu be ephe anuje ozi ngu ono; ephe te emejedu iya.

³³ O bu teke iphe-a meeberu ege ono, o mefutaje ono be ephe a-maru teke ono l’o nweru onye nkfuchiru Nchileke, ephe shi nweru.”

34

Onye eche aturu yelee aturu iya

¹ To du iya bu; Ojejoje asu mu:

² “Nwa ndiphe; gude nkfuchiru koshi iya ndu eche aturu le Izurelu. Gude nkfuchiru; su ephe: Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. O suru: ‘Nshoo unube ndu eche aturu le Izurelu, bulephu onwunu be unu akwabejeru enya. ?To gbadunua te ndu eche aturu leta aturu ephe enya to?”

³ Unu anguje mini era iya; yee uwe, e gude eji iya dzua; l’egbushi ndu ophu tsuru eba. Obenu l’unu te eletajedu igwe aturu ono enya.

⁴ Ndu ophu ike gvuru be unu te emedu te ike du. Unu te me t’ephe ka mma; mbu ndu ophu iphe eme; m’o bu kee ndu ophu iphe mekaru aji l’onga. Ndu ophu kpaphuhuru nu; be unu te jedu je edulata; unu te eje ocho ndu ophu tufahuru etufahu. Unu gude ejo obu; gude eka-ike chia ephe.

⁵ Ephe gbakashihuru; okfu l’ephe te nwedunye nche. Ephe agbakashi ono; bya aghoo nri nu unwu-anu-egu.

⁶ Aturu mu agbakashi; ji iphe bu ugvu; me l’iphe bu nwugvu; tsoru mgboko kpamu; to du onye jeru ephe achochochi; m’o bu lee enya ephe le phuu.

7 “ ‘Oo ya bu; unube ndu eche aturu; unu ngabe nchi; nua iphe Ojejoje ekfu!

8 Okaribe-Kakota-Nu suru l'ege-a, mu nokpoo be k'ophu aturu mu te nwe du onye echeje iya nu; anegu l'egbu epe; epe agho nri anegu-egbudu; mbu k'ophu e to dudu onye eje ole enya aturu mu; yo buru onwephe be epe letaru enya gbe ha aturu mu;

9 bu t'unube ndu eche aturu ngabe nchi; nua iphe Ojejoje ekfu.

10 Mbu mube Okaribe-Kakota-Nu suru ege-a: Le mu abyakwa ndu ono, eche aturu ono l'ehu; gude epe le k'aturu mu ono. Mu a-nafu epe eche aturu ono; k'ophu ndu ono, eche iya ono ta aduhedu ike onu onwephe nri. Mu a-lofu epe aturu mu l'onu ege epe ta byahedu bya aburu nri epe odo.

11 “ ‘Mube Okaribe-Kakota-Nu suru agha: mbesua e-je achu aturu mu nweka-mu cheje epe.

12 O bu ege onye eche aturu eletaje aturu, gbakashihuru agbakashihu teke o no swiru iya l'onwiya bu ege mu e-leta aturu mu enya. Mu a-dzotakota epe l'eke epe kpaphushikotaru nodu le mboku, eko eruru; me le mboku, gbaru tsabalangu.

13 Mu e-dufutakota epe l'iphe bu mbakeshi; mbu rutakota epe l'iphe bu mkpukpu nonu; duru epe dobe l'ali nk'ephe. Mu achije epe je echeche l'ugvu, notsua le Izurelu; mu achijekwaruphu epe je l'iku ngele; me iphe bu eke eebu ebubu l'ali ono.

14 Mu a-chije epe je l'eke nri du mma no. O butsua l'eli ugvu Izurelu bu eke epe a-nodu akpaje nri. O bu l'eke ono; be epe a-doje odu l'eke du mma epe akpaje nri. O bu eke ono be epe a-ta nri l'eke nri ha nshinu l'ugvu, notsua le Izurelu.

15 Mube Okaribe-Kakota-Nu suru agha: Mu e-che aturu mu; mee epe t'ephe do odu.

16 Ndu ophu phuhuru ephuhu; be ya a-cho-vu. Ndu ophu kpaphuhuru akpaphuhu; be ya e-dulata. Ndu ophu e mekaru iphe; be ya e-ke aji l'eke e mekaru epe iphe. Ndu ophu ike gvuru; be ya e-me t'ike du. Obenu le ndu ophu ha okporokpo; me ndu ophu agburu-ehu no; be ya e-me t'ephe buru kpurupyata. Ya a-nodu eche aturu ono l'uzo, vudo nhamunha.

17 “ ‘A bya le nggubedua, bu aturu mu; owaa iphe mube Okaribe-Kakota-Nu ekfuru unu: Mu e-kpe aturu ye ibe iya ikpe; mu abyakwaphu ekpe ebyila ye mkpi ikpe.

18 To dudu unu mma; mbu nri ono, unu ata l'eke nri no ono too? ?Unu e-gudefua okpa dzopyashia nri unu ophu phoduru nu too? ?Too dzudu unu; mbu mini oma ono, unu angu ono? ?Unu egudefua okpa swoo ndu ophu too?

19 Aturu mu; ?oo-ri nri, i dzopyashiru l'okpa; bya angua mini, i gude okpa swoo aswoswo too?

20 “ ‘Oo ya bu; owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. O suru: Lenu; mu e-kpe aturu ophu ha okporokpo ikpe; kpee ophu laru ehu ikpe.

21 Ke l'unu gude mgeremeku unu me ukuvu unu adu epe akwakwa; bya egude mpo unu adukashi ndu ophu ike ta nodu; jeye unu achikashia epe nanu nanu.

22 O bu iya meru iphe mu a-dzofuta aturu mu te b'a lube epe odo. Mu e-kpe aturu ye aturu ibe iya ikpe.

23 Teke ono be mu e-ye onye lanu, echeje aturu, bu iya bu Dévidi, bu onye ejeru mu ozi. O bu iya a-nodu eche epe. Mbu o bu iya bu onye a-nodu echeje epe; buru onye e-chejewaru epe.

²⁴ Mbèdua, bụ Ojejoje a-buru Nchileke ẹphe. Onye ozi mu, bụ Dévidi a-buru onye ishi ẹphe. Mube Ojejoje kfuakwaru.

²⁵ “ ‘Mu l'ẹphe a-gba ndzu ẹhu-agu; mu achifukota ejo anẹgu-egbudu l'alì onọ; k'ọphu ẹphe e-bu l'echi-ẹgu; kua mgbenya l'ọswa; l'ẹhu-gudangu.

²⁶ Mu e-me ẹphe mẹ l'ẹke nọ-phekotaru ugwu mu mgburumgburu t'ẹphe buri ùgvù. Mu emeje tẹ mini chia l'oge iya. Mini onọ a-buru mini oma.

²⁷ Iphe bụ oshi, nọ l'ẹgu a-nọdu amì akpuru. Alì bẹ e-mehujekwaphu iphe e meberu iya. Ndu onọ bẹ mkpa ta akpadu nji ta aji ẹphe l'alì ẹphe. Ẹphe a-marua l'ọ bụ mu bụ Ojejoje teke mu agbakwo odogoro igwe onọ, a tura ẹphe onọ; nafuta ẹphe l'ẹka ndu onọ, meru; ẹphe aburu ohu ẹphe onọ.

²⁸ Iphe bụ mbakeshi ta aluhedu ẹphe odo; ẹphe ta abuhe nri nọduru unwu-anụ-ẹgu odo. Ẹphe e-buru l'ẹhu-gudangu; to nwe onye eyekwadu ẹphe egvu odo.

²⁹ Mu a-nụ ẹphe alì, a maru l'oomihu iphe. Ẹphe ta byahedu bya aburu ndu ẹgu a-nọdu eme l'alì onọ. Ẹphe ta abuhe ndu mbakeshi a-nọdu aja ewena odo.

³⁰ Teke onọ bẹ ẹphe a-makwanuru lẹ yẹbe Ojejoje, bụ Nchileke ẹphe; bẹ nọo swiru ẹphe; ẹphebe ndu Ízurelu aburu ndibe iya. Ono iphe Ọkaribe-Kakota-Nụ ekfu.

³¹ Unu bụ aturu mu; mbụ aturu, mu azụ. Mbèdua aburu Nchileke unu. Ono iphe Ọkaribe-Kakota-Nụ ekfu.’ ”

35

Aphù, aaphuru ndu Édomu

¹ Ya ndono; Ojejoje ekfuru mu sụ mu:

² “Nwa ndiphe; ghachi ifu lẹ Ugwu Séyi; gude nkfuchiru koshi iya ẹya.

³ Sụ iya: ‘Ọwaa iphe Ọkaribe-Kakota-Nụ ekfu. Ọ sụru:

“ ‘Ya abyaakwa ngu l'ẹhu;

nggube Ugwu Séyi!

Ya e-gude ẹka iya mee ngu iphe;

mee t'egbara kfuà ngu.

⁴ Iphe bụ mkpukpu ngu;

bẹ ya e-mekota t'ọ buri okpu-ufu.

Ya e-me ngu t'i daburu ochobo.

Ọo ya bụ ẹge ji-makwanuru lẹ mu bụ Ojejoje.

⁵ “ ‘Keshinu ophu ndu Ízurelu shi l'ede-nwede duta ngu ashị; nggu egude ogu-mbeke gbushia ẹphe teke ẹphe nọ l'iphe-ẹhuka; mbụ teke ẹphe nọ lẹ chikikikfu.

⁶ Ọo ya bụ l'ẹge-a, mu nọkpoo bẹ mube Ọkaribe-Kakota-Nụ sụru agha: Mu e-me t'ochi tso unu; bya achiru unu kwaseru. Keshinu ophu ogbu ochi ta dudu unu eji bẹ ochi a-chiru unu kwaseru.

⁷ Mu e-me Ugwu Séyi t'ọ daburu ochobo bya ebuchia ndu anọduje abya iya nù mẹ ndu anọduje eshi iya alufu alufu.

⁸ Mu e-me t'iphe bụ ugwu ngu ji ejiji lẹ ndu e gbushiru egbushi. Ndu e gude ogu-mbeke gbushia bẹ adakashihu l'iphe bụ nwugwu ngu; mẹ l'iphe bụ nsuda; mēkpọ iphe bụ nggele ngu.

⁹ Ya e-me ngu t'i daburu ochobo gburu jeye lẹ gbururu. Ẹ to nwedu onye byaru bya e-bu lẹ mkpukpu ngu odo. Teke onọ nggu amakwanuru l'ọ bụ mu bụ Ojejoje.

10 “ ‘O kwa ke l'ikfu su le mba labu-wa; me le mkpukpu labu-wa be aburu nke ngu; l'unu a-natakota ephe; obule mube Ojejoje shi nokwa l'eke ono;

11 oo ya be Okaribe-Kakota-Nu suru: Kamenu; ya e-me ngu ege gbaru nu; ke l'ephe egghu ngu egghu l'enya; nggu ekoru ephe okopho; ke l'ephe du ngu ashi. Ya e-me t'ephe maru onye ya bu teke ya e-kpe ngu ikpe.

12 Teke ono be i-ma le yebe Ojejoje nukotaru-a iphe-aruhu ono, i kfkotaru l'ehu ugvu ugvu Izurelu ono. I suru: “Le mewaru; t'ephe daburu ochobo; a nuwaru iya unu t'unu vukaa avuka.”

13 I turu mu okfu l'ekfunukaru mu okfu; obule mu nukotakwaru iya-a.’

14 “Qwaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. O suru: ‘Le ya e-me ngu t'i daburu ochobo t'iphe bu mgboko tee eswa iya.

15 O bu ege i teru eswa teke ali Izurelu, bu okè-iphe iya shi daburu ochobo; bu ege ya e-me ngu t'i daburu. Nggube Ugvu Séyi; me iphe bu ali ndu Edomu be egbara a-kfu. Teke ono; ephe amaru l'o bu iya bu Ojejoje.’”

36

Okfu, eekfu anu ugvu, notsua le Izurelu

1 “Nwa ndiphe; gude nkfuchiru koshi iya ugvu ugvu Izurelu. Su ephe: ‘Unube ugvu Izurelu; unu ngabe nchi; nua iphe Ojejoje ekfu!

2 Okaribe-Kakota-Nu suru: Le keshinu ophu ndu ohogu suru: Le nta-a buwa ephe nwekota iphe bu ugvu ugvu ono, shi le ndiche ono;

3 te mu gude nkfuchiru; su ephe: Le Okaribe-Kakota-Nu suru: Le keshinu ophu ephe gwaru unu ochi; mee t'ali unu daburu ochobo; iphe bu mbakeshi abya akwaa unu okwata; ndiphe egude unu kolahaa onu; gude unu l'anma ejo etu;

4 be unube ugvu ugvu Izurelu; unu nua iphe, Okaribe-Kakota-Nu ekfu. Qwaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfuru eze ugvu, notsua nu; me l'unwu ugvu; nggele nggele; nsuda, nsuda; iphe bu ochobo ono, dabukotaru ege ono; iphe bu mkpukpu, a kwaru okwata ono; iphe bu mba ndu, no-pheru iya mgburumgburu a-nodu emeru iya enwa.

5 “ ‘Okaribe-Kakota-Nu suru ege-a: Le mu gudeekwa okpoma-oku kfuru maberu iphe bu mba ndu ophu phoduru nu phu; me l'iphe bu ndu Edomu; ke l'ephe gudewa ehu-otso-ena; me iwe-akirishi, no ephe l'obu mee ali mu; yo bu bu ali ephe; k'ophu ephe a-lu eke elu akpa nri, no iya no alulu.’

6 Oo ya bu; te mu gude nkfuchiru; kfua okfu ehu ali Izurelu. Te mu kfuru eze ugvu ugvu; unwu ugvu ugvu; nggele nggele; me nsuda nsuda, notsua l'ali Izurelu: ‘Le Okaribe-Kakota-Nu suru: Le ya gudewa okpoma-oku; me ehu-egghu kfua okfu; ke l'iphe bu mbakeshi be kpukotawaru ngu ifu l'ali.

7 To du iya bu; yebe Okaribe-Kakota-Nu asu: Le ya ribuakwaru iya l'iphe bu mbakeshi ono, no-pheru unu mgburumgburu ono be ya a-bya bya ekpua ifu l'ali.

8 Obenu l'oshi, nogbaa l'ugvu ugvu Izurelu e-ru eruru; mishiaru ndibe mu, bu ndu Izurelu akpuru. E ta anohedu ophu baru ishi; unu alatashia l'ufu.

⁹ Ya ariḱwa ọriri ẹhu unu ọma. Ya eleḱwa unu ẹnya-ọma. Ee-mekochaa ọo unu aḱoḱo; ọa unu iphe.

¹⁰ Mu e-mekwaphu t'a dū l'igwe buru unu; t'iphe bụ ndu Ízurelu l'ẹphe ha chiko buru unu eburu. Iphe bụ mkpukpu ono bẹ ee-buchikota ebuchi; a bya akpụ-kwazikota iphe bụ ẹke dakposhihukotaru adakposhihu.

¹¹ Madzū; mē elu, bu l'unu bẹ ya e-me t'ọ ka l'igwe; ẹphe azụa azụzụ buru ẹruteru. Ya e-me tẹ madzū buchia unu ẹge ono, e shi buhawa iya ono; bya emee t'iphe duru ngu lẹ mma ẹge o shi dūhawa. Teke ono; unu amaru l'ọ bụ yẹbedua bụ Ojejoje.

¹² Ya e-me tẹ ndu Ízurelu, bụ iya bụ ndibe iya dzọo unu ọkpa. Ẹphe e-nweru unu; unu aburu okè-iphe ẹphe. Unu te emehedu t'ume nwa mee ẹphe ọdo.

¹³ “ ‘Ọkaribe-Kakota-Nụ sūru ẹge-a. Ọ kwa ọle ndu madzū ekfu l'unu egbuje madzū l'eme mba unu ume nwa;

¹⁴ ọo ya bụ; dube nta bẹ unu ta byahękwa bya egbushi madzū ọdo; ophu unu abyadu bya emekwadu mba unu ume nwa ọdo. Ono iphe Ọkaribe-Kakota-Nụ ekfu.

¹⁵ Mu ta byahędu bya ekwe t'iphe bụ mbakeshi meeru unu iphe-iphere ọdo; m'ọ bụ kfuaru unu kwaphukwaphu ọdo; m'ọ bukwanu mee mba unu t'ọ daa. Ono iphe Ọkaribe-Kakota-Nụ ekfu.’ ”

¹⁶ Ya ndono; Ojejoje abyakwa bya asu mu ọdo:

¹⁷ “Nwa ndiphe; teke ndu Ízurelu shi buru l'alị nk'ẹphe; bẹ ẹphe gudekwa umere ẹphe yele ẹge ẹphe meru farushia ya. Umere ẹphe shikwa dū mu ashi l'ọ bụ nwanyi, nsọ eme.

¹⁸ Tọ dū iya bụ; mu egude ẹhu-eghughu mu bya ẹphe l'ẹhu; ke l'ẹphe gbushiwaru madzū l'alị ono; bya egude nte, ẹphe agwaphe merushia ya.

¹⁹ Mu achikashia ẹphe l'iphe bụ mbakeshi; ẹphe achiko iphe bụ mkpukpu tsoo. Mu kperu ẹphe ikpe ẹge umere ẹphe; mē ẹge iphe ẹphe meru dū.

²⁰ Iphe bụ ẹke ẹphe jeru lẹ mbakeshi ono bẹ ẹphe anọduje eye mu l'onu; shi ẹge ono emebyishi ẹpha nsọ mu ono; ke l'aanọduje asu ẹphe: ‘Ọ kwa ndibe Ojejoje dū ẹge-a; ẹphe egbe gbeshi l'alị iya.’

²¹ Yọ bya erua mu l'ẹhu; mbụ onu ono, ndu Ízurelu eye mu ono; shi ẹge ono emebyishi ẹpha nsọ mu ono l'ifu mbakeshi ono, bụ ẹke ẹphe laru ono.”

²² “Ọo ya bụ; sū ndu Ízurelu lẹ Ọkaribe-Kakota-Nụ sūru ẹge-a: Ẹ tọ bukwa l'okfu ẹhu unubẹ ndu Ízurelu bẹ mu gude abya ome iphe-a; l'ọ kwa okfu ẹpha nsọ mu ono, unu mebyishiwaru emebyishi l'ifu mbakeshi ẹke unu lakotaru ono.

²³ Mu e-koshi ọdu nsọ k'eze ẹpha mu ono, bụ onanu, e mebyishiru l'iphe bụ mbakeshi ẹke unu laru ono; mbụ ẹpha ono, unu merushiwaru emerushi l'ẹnya ẹphe ono. Ọo ya bụ; mba ono amakwanuru teke ono lẹ mu bụ Ojejoje. Ono iphe Ọkaribe-Kakota-Nụ ekfu; mbụ teke mu e-gude unu koshi ẹphe lẹ mu dū nsọ;

²⁴ ọle mu e-dufuta unu lẹ mba ono l'ọ ha. Mu e-dufutakota unu l'iphe bụ alị nonu; bya edulata unu l'alị nk'unu gẹdegede.

²⁵ Mu e-phe unu mini, dū mma; unu adū nsọ; mu enwefu unu iphe dū ẹji unu l'ọ ha; bya enwefukwaphu nte, unu agwa l'ọ ha.

²⁶ Mu a-nu unu obu ọphungu; bya eye me ọphungu l'ime unu; mu ewofu unu ọkpoma, nmaru unu egbudegbu l'ọ bụ mkpuma; bya anu unu ọkpoma bẹlebele.

²⁷ Mu e-woru Ume mu ye unu l'ẹhu; bya emee unu t'unu melahaa iphe mu sūru t'unu meje; unu abya ezia obu l'alì melahaa ekemu mu.

²⁸ Unu e-buru l'alì ono, mu nūru nna unu oche phẹ ono; unu abūru ndibe mu; mu abūru Nchileke unu.

²⁹ Mu a-dzọ unu l'iphe bụ iphe dū eji unu. Mu e-pheru nri ẹka; mee ya t'ọ kuru; ọphu mu ta byadū bya eme t'unu kpa a ejọ-nri.

³⁰ Mu e-me t'oshi-ọmi ka amìmi; bya emee t'iphe e meburu l'alì mehu emehu; t'iphe bụ mbakeshi be mephehe unu iphe-iphere l'okfu egu.

³¹ Oo ya bụ ẹge unu a-nyatakwanu ejọ-uzo ono, unu etso ono; mē akirishi ono, unu eme ono; unu abya adū onwunu ẹkpanashi l'iphe dū eji ono, unu eme ono; mē ọru-alì ono, unu arọ ono.

³² Ọkaribe-Kakọta-Nū sūru ẹge-a: Iphe mu eme t'unu maru bụ l'ẹ tọ būdū iswì ẹhu unu; bẹ mu gude eme iphe-a. Ọphu t'iphere onwunu mē ejọ-umere unu dū unu; unubẹ ndu Ízurelu!

³³ “Ọkaribe-Kakọta-Nū sūru ẹge-a: Mbọku, mu e-nwefu unu iphe dū eji, unu mekotaru bẹ mu e-me t'a alachia lẹ mkpukpu unu ọdọ; a bya akpọ-kwazikota ẹke dakpọshihukotaru adakpọshihu.

³⁴ Alì ono, shi daburu ochobo ono bẹ aa-wata ọko iphe. Ẹ tọ būhedu alì iphoru l'ẹnya ndu esweta esweta.

³⁵ Teke ono bẹ ẹphe a-sulahaa: ‘Alì-wa, shi daburu ochobo-wa gbe dūwanu l'ọ bụ mgbabu Ídenu. Mkpukpu, shi dakpọshihu adakpọshihu; ẹgbara akfūwa iya; e mebyishiwa iya emebyishi b'ẹ gbe kpọ-phetawa nū; yọ būru ọkpọ-mgbinyiku; e buchikotawa iya nū ebuchi.’

³⁶ Teke ono bẹ iphe bụ mba, phọduru nū, bupheru unu mgburumburu a-maru lẹ mūbe Ojejoje gudewa ẹka mu kpukwa-zi iphe e shi nwutsushia enwutsushi; bya adzakwazi iphe e mebyishiru emebyishi. Ọ kwa mūbe Ojejoje bẹ kfuru. Mu e-me iya.

³⁷ “Ọkaribe-Kakọta-Nū sūru: ‘Lẹ ya a-ngabefūa ugbo lanū; meeru ndu Ízurelu iphe, ẹphe arọ iya: Ya e-me t'ẹphe zua l'ọ bụ aturu;

³⁸ mbū l'ọ bụ aturu, e gude abya ọgba eja lẹ Jerúsalemu l'oge eswe-iphe. Ọ bụ ẹge ono bẹ madzū e-ji mkpukpu ono, dakpọshihuru adakpọshihu ono. Ẹphe amakwanūru l'ọ bụ yẹbedua bụ Ojejoje.’ ”

37

Ọkpọ ọkponku nọ ndzū ọdọ

¹ Ike Ojejoje byaru mu l'ẹhu; Ume iya apata mu je egvube lẹ nsūda lanū ọbū. Nsūda ono būlephu ọkpọ bẹ iphe jiru iya ejiji.

² Yo duta mu; tsophekota ọkpọ ono mgburumburu. Mu aphua ọkpọ, zaru ntumatu lẹ nsūda ono. Ọkpọ ono kpọkotaru iyororo l'ẹphe ha.

³ Yọ bya aji mu: “Nwa ndiphe; ọkpọ-wa, wūshiru ẹge-a; ?ọ-ọkquadua ndzū ọdọ.”

Mu asū iya: “Nnajiufu; ọ kwa nggūbedua, bụ Ojejoje bụ onye maru nū kpọ.”

⁴ Ya ndono; yọ sū mu: “Gude nkfuchiru kfuru nū ọkpọ-wa. Sū ẹphe: Unubẹ ọkpọ ọkponku; unu ngabẹ nchì; nua iphe Ojejoje ekfu!

⁵ Qwaa iphe Ọkaribe-Kakọta-Nū ekfuru unubẹ ọkpọ-wa: Ya e-me t'ume bahū unu l'ẹhu; t'unu bya anọdu ndzū.

⁶ Ya e-ye unu akwara l'ẹhu; bya emee t'unu nweru anū. Ya abya ekwekwaphu unu akpọ l'ẹhu; woru ume ye unu l'ẹhu; unu abya anọdu ndzū; k'ọphu unu a-makwanūru l'ọ bụ yẹbedua bụ Ojejoje ọbū.”

⁷ Tò dù iya bụ; mu abya egude nkfuchiru kfua ya ẹge ono, ọ sùrù tẹ mu kfua ono. Mu akpukwadurua okfu ono l'ọnu; yọ nweru iphe wataru ọzu yọgiri-yogiri. Ọkpù ono abya edekfukota onwiya.

⁸ Mu abya ele ẹnya; akwara; mę anụ anọduwa iya; akpọ ekwewa iya nù. Ọbù l'ẹ tọ tudu ume.

⁹ Yọ sù mu: “Tẹ mu gude nkfuchiru kfuru nù ume ono. Wo mu; nwa ndiphe; tẹ mu kfuru nù ume ono; sù iya lẹ Ọkaribe-Kakota-Nù sùrù: Tẹ nggube ume shi l'ishi mgboko ọzo ẹno bya epheshi ndu-wa, e gbushiru egbushi-wa; k'ọphu ẹphe a-nọdu ndzụ ọdo.”

¹⁰ Ya ndono; mu abya egude nkfuchiru kfuru nù iya ẹge a sùrù tẹ mu kfua. Ume abya abahụ ẹphe l'ẹhu; ẹphe etetashia; gbeshekota vudo evudo; ghọo igwe ọha; zaa ntumatu.

¹¹ Yọ sù mu: “Nwa ndiphe; ọkpù-wa kwa ndu Ízurelù l'ẹphe ha. ẹphe sùrù: ‘L'ọkpù ẹphe kpọkotaakwaru nkù; to nwehe iphe ẹphe levuru ẹnya iya ọdo. Lẹ nk'ẹphe gvụakwaru.’

¹² Yọ sù mu tẹ mu gude nkfuchiru kfuru nù ẹphe. Tẹ mu sù ẹphe: Lẹ Ọkaribe-Kakota-Nù sùrù: Unubẹ ndibe iya; ya e-kpuhakota ili unu; dufuta unu; dulala azụ l'alì Ízurelù.

¹³ Ọo ya bụ; unubẹ ndibe iya; unu amaru l'ọ bụ iya bụ Ojejoje; teke ya kpushiru ili unu; dufuta unu.

¹⁴ Ya e-woru Ume iya ye unu l'ẹhu; unu abya anọdu ndzụ. Teke ono; ya abya eduta unu dobe l'alì unu gẹdegede. Teke ono; unu amaru lẹ yẹbe Ojejoje bẹ kfuwaru iya ekfukfu; bya emee ya ememe. Ọ bụ ẹge ono bẹ Ojejoje kfuru iya.”

Ízurelù; mę Júda; mba lanù; eze lanù

¹⁵ Ojejoje abya ekfuru nù mu sù mu:

¹⁶ “Nwa ndiphe: Wota oshi lanù dee ya iphe-a: ‘L'ọwaa bụ kẹ Júda yẹle ndu Ízurelù, bụ ndu yẹle iya tughaberu bụrù nanù’. Nggu abya ewotakwaphu oshi ọdo bya edekwaa ya phụ iphe ẹge-a: ‘Ọwaa oshi kẹ Ífuremu; mbụ oshi Jósefù; mę kẹ ndu Ízurelù bụ ndu yẹle iya tughaberu bụrù nanù’.

¹⁷ Chìgbabe ẹphe t'ẹphe bụrù oshi lanù; k'ọphu ẹphe a-bụrù nanù l'ẹka ngu.

¹⁸ Teke ndibe unu jìrù ngu: ‘?Tìi kaduru ẹphe iphe iphe-a bụkpọ?’

¹⁹ Nggu asụ ẹphe lẹ Nnajiufu, bu Ojejoje sùrù: Lẹ ya abya ewota oshi kẹ Jósefù, bụ onanu, Ífuremu gude ono; mękpọ k'iphe bụ ikfu Ízurelù, bụ ndu tso iya nù woru iya tughabe l'oshi kẹ Júda; mee ẹphe t'ẹphe bụrù oshi lanù; nọdu mu l'ẹka.

²⁰ “Palia oshi ono, i detsuaru iphe ono t'ẹphe phụ iya;

²¹ nggu asụ ẹphe lẹ Ọkaribe-Kakota-Nù sùrù ẹge-a: Mu edufutakota ndu Ízurelù l'iphe bụ mbakeshi, ẹphe lakotaru. Mu e-tso ẹkemeke ọbule kuko ẹphe; bya eduta ẹphe lashia azụ l'alì ẹphe gẹdegede.

²² Mu e-me ẹphe t'ẹphe bụrù mba lanù l'alì ono; l'ugvu ugvu Ízurelù. Teke ono bụ eze lanù a-nọdu achikota ẹphe; ẹphe ta byahe bya abụ mba labù ọdo; m'ọ bụkwanu t'ee kẹ ẹphe t'ẹphe bụrù alì-eze ẹbo ọdo.

²³ Ẹphe ta abyahedu bya egude nte ẹphe; mę iphe a kpofu l'ẹnwa, ẹphe agwaphe; merushia onwẹphe ọdo; ọphu ẹphe abyahedu bya egude iphe dù ẹjì ẹphe merushia onwẹphe ọdo; kele mu a-dzofuta ẹphe l'iphe dù ẹjì

ono,  p he gude daa ono; mu abya asa  p he;  p he ab ru ndibe mu; mu ab ru Nchileke  p he.

²⁴      ny  ejeru mu ozi,     D vidi b  a- ru eze, achi  p he.  p he e-nweru onye lan , a-n du eche  p he l'    at ru.  p he a-n du eme ekemu mu; bya elezita  nya eme ip he mu s ru t'e mee.

²⁵  p he e-buru l'al  ono, ya n ru nwozi iya; mb  J kopu,   al  ono, nna unu  che ph  shi buru ono.  p he l'unwu  p he; m  unwu nwa  p he e-buru l' ke ono gbururu jeje l  gbururu;  ru D vidi,   nwozi mu a- ru onye ishi  p he jeye l  tutu yoyo.

²⁶ Mu l' p he a-gba ndz   hu-agu. Oo- ru ogba-ndz , a-n  gbururu jeye l  gbururu. Mu e-m  t' p he buru; bya eme  p he t' p he z a az zu. Mu abya edobe  lo ns  mu l'ime  p he jeye l  gbururu.

²⁷ Mu l' p he eburu. Mu a- ru Nchileke  p he;  phebedua ab kwanuru ndibe mu.

²⁸ Teke o beru teke ono b  ip he   mbakeshi a-marua l'    m  dua,   Ojejoje b  emeje ndu  z r lu t' p he d  ns ; mb  teke mu e-woru  lo ns  mu dobe l'ime  p he t'  n du iya gbururu jeye l  gbururu."

38

 ph , aaphuru Gogu

¹ T  d  iya  ; Ojejoje abya ekfuru n  mu; s  mu:

² Nwa ndip he; t  mu ghachiru Gogu  phu n  l'al  ndu M gogu,   onye ishi ndu M sheku; m  ndu Tubalu ifu koshi iya  ya.

³ T  mu s  iya l   karibe-Kak ta-N  s ru: "L  ya abyaakwa ngu l'ehu; ngg be Gogu,   onye ishi ndu M sheku; m  ndu Tubalu.

⁴ Ya a-l -p he ngu a-l -p he. Ya a-dz be ngu  kokoro l'agba; l futa ngu; l futa ip he   ndu  hogu ngu; l futa inya ngu l'  ha; jeye l  ndu agbaru ngu inya  bu,   ndu kwaru onw p he ngwa-ogu  huma.  kpoto ndu  phu patsua ip he-mgbobuta, ha nshinu; m  ndu  phu ha nwanshi; l'ephuphetsua ogu-mbeke  p he.

⁵ Ndu Peshiya; ndu K shi; m  ndu Putu l' p he ha a-t ru  k  yeru  p he.  p he l' p he ha; at ko pats aru ip he-mgbobuta; m  okpu-igwe.

⁶  ge ono b  ndu Goma e-ruta ndu  gu  p he tsoru ngu ph ; m  ndu Togarama, shi l'ime ime  zo isheli; m waru ip he,   mbakeshi.

⁷ R kotakwa  hu; kwab kwa akwab ; nggu l  ndu ono, n -p heru ngu mgburumburu ono;  ru  p he onye ishi-ogu.

⁸ Aa-kp -odu  kfu; t manu ya ekua ngu k'ogu. L' zo ifu b  ii-mekochaa l a al  ono, shi l'ogu l futa ono; mb  al  ono, shi l'ip he   mbakeshi kpakwata ndu bu iya n  l'ugvu  z r lu,    ke shi keshinu dabutaru ochobo. E dufutaru  p he l'ip he   mbakeshi; nta-a b   p he bukotawa l' hu-agu l' p he ha.

⁹ Nggu l'igweligwe ndu  gu ngu; m  ip he   mba ono, tsokota ngu n  ono b  e-zelić l'ada tiitii l'    oke ph rephere; unu e-jikota al  ono l'    igwe eruru.

¹⁰ " karibe-Kak ta-N  s ru  ge-a: L  mb ku ono b  oo-nweru  riri, a-gbabatatsua ngu l'obu; nggu awata  pya idzu ip he d   ji.

¹¹  i-s : 'Mu a-l  al ,   ta kp -butatsudua mkp kpu, n  iya n  akp -buta al lu. Mu a-f ru ndu ono, n  l' hu-agu; mb  ndu n  t zoru onw p he  hu,   ip he   ndu bukota l  mkp kpu,   ta akp -butadu akp -buta; to nwe  nu- zo, e gude agu-chi iya; to nwe mgb ro- gw , e gude agbachi iya.

¹² Ya a-lụ ẹphe alulu; kwaa iphe ẹphe l'okwata; mbụ ndu ono, buchiru ochobo ono; ndu ono, e shi l'iphe bụ mbakeshi duta; ẹphe enweshia elu; me iphe-enweru odo; buru l'echi alị ono.'

¹³ Ndu Sheba; me ndu Dedanu yele ndu agba ikike ngho, shi Tashishi; me l'edukfu iya l'o ha a-ji ngu: "?! byawaru t'i gwoo tutua? ?! chiwa igwe-oha ngu t'i bya evua iphe i lutaru; mbụ ti bya evua mkpola-ocha; me mkpola-ododo; mbụ t'unu kpuko elu; bya evua iphe lua alulu to?"

¹⁴ "Oo ya bụ; nwa ndiphe; gude nkfuchiru kfuru nụ Gogu. Sụ iya le Qkaribe-Kakota-Nu sụru: Mboku ono, ndibe iya e-buru l'ehu-agu ono; b'i manya

¹⁵ Ii-shi eke, teru enya l'isheli; ruta iphe bụ mbakeshi bya. Ndu ono bụ ndu agbakota inya. Ẹphe zaru azaza; buru ndu soja, ike dū.

¹⁶ Unu a-bya eji alị ono; sakputa ndibe iya, bụ ndu Ízurelu l'o bụ iji. L'oge l'ifu ono; nggube Gogu; be ya e-gude ngu tso ndu alị iya ogu; k'ophu iphe bụ mbakeshi a-maru iya teke ya shi l'ehu ngu koshi ẹphe le ya dū nsọ."

¹⁷ Qkaribe-Kakota-Nu sụru ege-a: "Tọ bụduna nggu be mu shi le ndu ejeru mu ozi, bụ ndu nkfuchiru Nchileke le Ízurelu kfua okfu ngu l'oge ndiche? L'oge ono be ẹphe kfukwaru iya igweligwe afa sụ le mu e-mekochaa gude ngu bya afuaru ẹphe.

¹⁸ Teke Gogu bya afuaru alị Ízurelu be ọo-kpali mu ẹhu-eghughu; mbụ iphe eghulahaa mu damadamu. Ono iphe Qkaribe-Kakota-Nu ekfu.

¹⁹ Ya e-gude ege o ruru iya l'ehu; me ege ooghutabe iya eghughu raa ya arara; k'ophu bụ l'alị a-nma jijiji, dū egvu le Ízurelu mboku ono.

²⁰ Teke ono be iphe bụ ẹma, nọ le mini; unwenu, ẹphe l'eli; anụ-egu-egbudu; iphe bụ anụ, awụ awụwu; mewaru iphe bụ ndu nọ le mgboko-a be a-nmahukota jijiji l'ifu mu. Iphe bukota ugwu be aa-ghakota ishi-okfuru; iphe bụ mkpokobe a-vokposhihu; iphe bụ upho-mkpuma adakposhihu.

²¹ Teke ono be mu e-me t'e shi l'iphe bụ ugwu mu, dū iche l'iche gude ogu-mbeke bya afuaru Gogu." Ono iphe Qkaribe-Kakota-Nu ekfu. "Nwoke nonu e-gude ogu-mbeke fuaru nwunne iya nwoke.

²² Mu e-gude mgbonwu; me ogbu-ochi kpee ya ikpe. Mu abya achia ukporo-mini nmaa yele igweligwe ndu ogu iya; me l'iphe bụ mbakeshi, tso iya nū; bya achikwapu aka-mini gbaragbara tua ẹphe l'ehu; bya ekpukposhi ẹphe oku nsh-egbe, enwu phuraphura.

²³ Yọ buru ege ono be mu e-gude koshi ege mu hatabe nshinu; me ege mu dū-tabe nsọ. Mu e-me t'iphe bụ mbakeshi maru onye mu bụ. Teke ono ẹphe amakwanuru l'o bụ mu bụ Ojejoje."

39

Eemekputa ndu Gogu

¹ "Nwa ndiphe; gude nkfuchiru koshi iya Gogu: Qkaribe-Kakota-Nu sụru: Le ya buakwa onye ohogu nggube Gogu, bụ eze ndu Mësheku; me ke ndu Tubalu.

² Ya a-lolata ngu azu; kpuru ngu kakara kakara tugbua. Ya e-shi l'uzo isheli ono, teru enya ono dufuta ngu t'i je etso ugwu ugwu Ízurelu ogu.

³ Ya e-chifu ngu uta, i gude l'eka-ibiyita; bya emee t'ophu, i gude l'ekata-utara nahu ngu daa.

⁴ Ii-la l'ogbu l'ugvu ugvu Ízurelu; nggu l'iphe bu ndu ogu ngu; me iphe bu mbakeshi ono, tso ngu nu ono. Ya a-ha unu t'unu buru nri unwenu, ephe l'eli; me nri anegu-egbudu.

⁵ Unu a-dashi l'eba l'egbudu. Ya kfuakwaru iya. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.

⁶ Ya e-ye oku le Magogu; ye oku le ndu onanu, bukota l'ehu-gudangu l'iku eze enyimu ono; k'ophu ephe a-ma l'o bu iya bu Ojejoje obu.

⁷ “Ya e-me te ndibe iya, bu ndu Ízurelu maru ephe nsọ iya. Ya te 'ekwehekwa t'e mebyishia ephe nsọ iya odo. Iphe bu mbakeshi amakwanuru l'ọ yebedua, bu Ojejoje bu onye nsọ ono, nọ le Ízurelu ono.”

⁸ “O ruakwaru! O mefutajekwa; o kwa ege ono be Okaribe-Kakota-Nu ekfu. Ke l'o bu iya bu mboku ono, ya kfuru okfu iya ono.

⁹ “Teke ono be iphe bu ndu Ízurelu awu-lihu le evuko ngwa-ogu ephe, bu iphe-mgbobuta ogu ophu ha nshinu; me ophu ha nwanshi; me uta yeke akfu; me mgboro-ogu; me l'ara ephe gude eshi iphe. Ephe e-gude iya shia iphe afa esaa mgburumburu.

¹⁰ Ephe ta byahedu bya ejeje okpata nku l'egbudu; m'o bu je iya ebuta l'oswa; keke ngwa-ogu ono a-buru nku, ephe e-gudeje eshi iphe. Ndu ono, gworu iphe ephe tutua ono be ephe e-gwokwaphu nk'ephe tutua; bya evua iphe ndu vuru iphe ephe. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.

¹¹ “Le mboku ono be mu e-koshi Gogu eke ee-li iya le “Nsuda Ndu Ije,” nọ l'uzo enyanwu-ahata eze enyimu ono. Oo-nọ-chi uzo ndu ije ono; ke l'o bu eke ono be ee-li Gogu yeke igwe oha iya. Ee-kulahaa eke ono “Nsuda Igwe-oha Gogu.”

¹² “Ndu Ízurelu e-li ephe onwa esaa gba mgburumburu shi ege ono mekwaa ali ono.

¹³ O bu iphe bu ndu bukota l'ali ono e-li ephe; mboku ono, mu e-koshi le mu du biribiri ono be e ta byadu bya azaha azaha. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.

¹⁴ “Onwa esaa onno -swelephu be ephe a-wata oguta madzu aguta, bu ndu e-tsoru ali ono l'emecha iya emecha. O nweru ndu ophu oru nk'ephe a-bu t'ephe achiko odzu ndu ophu dabutsuaru l'ali l'elishi.

¹⁵ Teke ephe a-nodu etsophe ali ono; onye -phujeru okpu madzu t'o mee iphe-ohubama l'iku okpu obu jeye teke ndu elije odzu e-wota iya je elia le Nsuda Igwe-oha Gogu.

¹⁶ Mkpukpu, eeku Hamona nokwaphu l'eke ono. Yo buru ege ono be ephe eshi mekwaa ali ono.’

¹⁷ “Nwa ndiphe; Okaribe-Kakota-Nu suru ege-a: Kfuru nu unwenu, du iche iche; me iphe bu anegu-egbudu; su ephe: T'ephe shi l'eke ephe nọ dzukobe bya eria eja, ya abyaruru ephe agbaru l'ugvu ugvu Ízurelu. Eke ono be unu a-nodu; taa anu; ngua mee.

¹⁸ Unu a-ta anu ndu eze madzu; ngua mee ndu ishi le mgboko-a. O bu ephe bu ebyila; me aturu; me egbu; me l'oke-eswi, gbatsuaru eba, shi l'ali Bashanu, mu gude agba eja.

¹⁹ Eja-wa, mu abya te mu gbaa-wa be unu a-ta eba-iphe jeye yo nyi unu; bya angua mee jeye yo tsua unu atsutsu.

²⁰ O bu l'okpokoro mu; be unu a-nodu taa anu inya; me anu ndu agba iya nu; me anu ndu eze madzu; me ndu soja, du iche l'iche. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.

²¹ “Mu e-me t'iphe bụ mbakeshi phụ ọdu-biribiri mu. Iphe bụ mbakeshi a-phụ àphù, mu nùrù ẹphe; mę ẹge mu gude mee ẹphe iphe.

²² Dube mbọku ono tųgbua bę ndu Ízurelù a-maru l'ọ bụ mu bụ Ojejoje, bụ Nchileke ẹphe.

²³ Iphe bụ mbakeshi a-maru lę ndu Ízurelù b'a kpuru l'ọgu l'okfu iphe dų ẹjị, ẹphe meru; mbụ kę l'ẹphe te kwedu tę mu gude ire ẹphe ẹka. Tọ dų iya meru iphe mu wofuru ifu l'ẹke ẹphe nọ nwuru ẹphe nų ndu ọhogu ẹphe; ẹphe egude ogu-mbeke gbua ẹphe pyaapyaa.

²⁴ Mu gwaru ẹphe ụgwo emerushi, ẹphe merushiru onwẹphe; mę l'iphe ẹphe mekotaru l'ọ ha; wofu ifu mu l'ẹke ẹphe nọ.

²⁵ “Okaribe-Kakọta-Nụ sụru: Lę ya e-je edulata Jékọpu l'ẹke ono, a kpuru iya lę ndzụ laa ono. Ya abya aphuaru ndu Ízurelù l'ẹphe ha imiko; bya woru ẹnya ye l'ẹpha iya ono, dų nsọ ono.

²⁶ Teke ono, ẹphe bu l'ẹhu-gudangu l'alị ẹphe; to nwe onye eye ẹphe egvu ono; bę ẹphe a-zahakọta iphere ono, meru ẹphe ono; mę ire ẹphe ono, ya te gudedu ẹka ono.

²⁷ Teke mu tsotsuaru iphe bụ mbakeshi dulata ẹphe; bya eje l'iphe bụ alị, dų iche l'iche kę ndu ọhogu ẹphe je edulata ẹphe; bę mu e-shi l'ẹphe koshi mbakeshi, dų igweligwe lę mu dų nsọ.

²⁸ Ọo ya bụ; ẹphe amakwanuru l'ọ bụ mbẹdua bụ Ojejoje, bụ Nchileke ẹphe; kę l'ọ bụ oswi-okfu l'ọ bụ mbẹdua bę meru t'a kpua ẹphe l'ọgu laa mbakeshi; obenu lę mu e-dulata-a ẹphe azụ l'alị ẹphe gẹdegede; to nwedu m'ọ bụ onye lanụ, mu a-ha l'ẹke ono.

²⁹ Mu ta byahe bya ewofa ifu mu l'ẹke ẹphe nọ ọdo; kęle mu e-yeshi Ume mu l'ẹhu ndu Ízurelù. Ono iphe Okaribe-Kakọta-Nụ ekfu.”

40

Àphù k'eze-ulo ọphungu

¹ Yo be l'afa, kwe ụkporo afa l'afa ise k'ọphu a kpuru ayi l'ọgu; lę mkpọta-ishi afa ono; l'abalị iri l'ime onwa ono; mbụ afa, kwe afa iri l'ẹno k'ọphu a lutaru mkpukpu ono l'ọgu; lę mbọku ono gẹdegede bę ike Ojejoje byaru mu l'ẹhu; dzụ-lia mu l'onwiya jeshia l'ẹke ono.

² Mu aphua àphù, Nchileke meru; mu aphua; yọ bya adzụ-lia mu jeshia alị Ízurelù; je egvube mu l'eli ugvu, ha l'eli nshinu. Ugvu ono bę ụlo nọkota l'ụzo ọhuda iya; ẹke ono adulephu l'ọ bụ mkpukpu.

³ Yọ bya adzuta mu jeshia l'ẹke ono; mu aphua onye gbaru l'ọ bụ ope; onye ono bę vudo l'onu-uzo ono; chiru eri owu ọcha l'ẹka; gudekwaphu mgboro, eegudeje atọ iphe l'ẹka.

⁴ Onye ono asụ mu: “Nwa ndiphe; gude ẹnya ngu lee; nggu egude nchi ngu nų iphe; nggu elezita ẹnya ọhuma l'iphemiphe ọbule-a, mu abya ngu ekoshi-wa; kę l'ọ bụ iya meru iphe e du ngu bya ẹka. Kọkotaru ndu Ízurelù iphemiphe ọbule, ịi-phukota.”

Ọnu-oguzo ụzo enyanwu-ahata

⁵ Mu abya aphua upho-mkpuma, a kpu-phetaru eze-ulo Nchileke ono mgburumburu. Ogologo mgboro ono, eegudeje atọ iphe ono, nwoke ono gude l'ẹka ono bę dų nkwo-ẹka lanụ mę nkwo mkpushi-ẹka ẹto ugbo ishingụ. Yọ bya atọ iphe l'upho-mkpuma ono; igbi iya aburu ogologo mgboro ono. Yọ bya atọ iphe l'eli iya; eli iya yele mgboro ono ahakọlephu eli.

⁶ Yò bya ejeshia l'ònu-oguzo onanu, gharu ifu l'ùzo ẹnyanwu-ahata ono. Yò bya enyikobe ẹke eeshije enyihu iya; bya atọ iphe l'ònu-oguzo ono; ogologo iya yele mgboro ono ahakọlephu.

⁷ Ngwọlahu ẹke ndu nche anọduje, a kpọtsuaru ye iya bẹ ogologo iya ha l'ọ bụ mgboro ono; ọsá iya ahakwaphu l'ọ bụ ogologo mgboro ono. Ụzo, nọ lẹ mgbaku ngwọlahu, nọtsua ẹka labụ bẹ dọ nkwo-ẹka ise. Onuno, eeshije abahụ lẹ mkpura onokoro ophu gharu ifu l'ùzo eze-ulo ono bẹ ogologo iya ha l'ọ bụ mgboro ono.

⁸ Yò tọo iphe lẹ mkpura onokoro ono; yò dọ nkwo-ẹka ẹsato.

⁹ Yò bya atọo iphe l'ogologo upho-mkpuma, e gudetsua kpọ-butatsua mkpura onokoro ono; yò dọ nkwo-ẹka ẹbo. Mkpura onokoro ono; bẹ bụ ophu nọ-chiru ishi l'imee ụlo ono.

¹⁰ Onokoro-abata onanu, gharu ifu l'ùzo ẹnyanwu-ahata ono nweru ngwọlahu ẹto, nọ iya l'ẹka labụ. Ngwọlahu ẹto ono hakọkọta; upho-mkpuma, kebushiru ngwọlahu ono, nọtsua l'ẹka labụ ono; ahakọkwaphu.

¹¹ Yò bya atọo iphe l'ọsá nggambo, nọ iya nù; yò dọ nkwo-ẹka iri l'ẹto; ọsá ogu-nggambo ono adụ nkwo-ẹka iri.

¹² L'ònu ngwọlahu ono l'ẹphe ha b'a kpọtsuaru upho-mkpuma, eli iya dọ nkwo-ẹka lanụ nkwo-ẹka lanụ. Ngwọlahu iya ono l'ẹphe ha bẹ iphe ọ dọkọta bụ nkwo-ẹka ishingụ.

¹³ Yò bya adube l'upho-mkpuma ngwọlahu, nọ lẹ nkulahu tọo iphe jeye l'upho-mkpuma ngwọlahu, nọ l'ẹka iya ophu; yò dọ ụkporo nkwo-ẹka lẹ nkwo-ẹka ise shita l'ònu ibo ophu rua ọnu ibo ophu.

¹⁴ Yò bya atọo iphe l'ime mkpura onokoro ono; yò dọ ụkporo nkwo-ẹka. L'ifu mkpura onokoro ono bẹ ogbodufu nọ.

¹⁵ Shita l'ifu ọnu-oguzo ono je akpọ ifu lẹ mkpura ọnu-oguzo ophu, nọ l'ime bẹ dọ ụkporo nkwo-ẹka ẹbo lẹ nkwo-ẹka iri.

¹⁶ Ngwọlahu ono; mẹ upho-mkpuma, kebushitsuaru ngwọlahu ngwọlahu ime ụlo ono bẹ nwekotaru windo, dọtsua gbiriri gbiriri. Yò buri ẹge ono bọ nọkọta lẹ mkpu ụlo ono mgburumburu. Windo ono l'ọ hakọta bẹ ghakotaru ifu l'ime. Ifu upho-mkpuma ono, kebushitsuaru ngwọlahu ngwọlahu ụlo ono b'e seshitsuaru nkfu.

Echi ogbodufu

¹⁷ Yò bya edufuta mu l'ònu ogbodufu ono; mu aphọtsua mkpura; mẹ ẹke a wukotaru mkpuma mgburumburu l'ogbodufu ono. Ẹke ono, a wuri mkpuma mgburumburu ono b'a kpọru ụkporo mkpura lẹ mkpura iri giriri.

¹⁸ Mgberemẹku ọnu-ùzo ono kpamukpamu b'a wukotaru mkpuma ono. Mgberemẹku ọnu-ùzo ono bẹ ogologo yele uswe iya hakokotalephu. Ẹke onanu bẹ ka agbazita.

¹⁹ Yò bya atọo iphe dube l'a -bata-aghachi ọnu-oguzo ogbodufu; yò dọ ụkporo nkwo-ẹka ise l'ẹka iya k'ùzo ẹnyanwu-ahata; mẹ ẹka iya k'ùzo isheli.

Ọnu-oguzo ụzo Isheli

²⁰ Yò bya atọa ya ogologo; tọa ụswè ọnu-oguzo k'ùzo isheli, bụ iya bụ ophu shiru lufu echi ogbodufu ono.

²¹ Ngwọlahu adụ iya ẹto l'ẹka iya ọwaa; dọ ẹto l'ẹka iya ophu; upho-mkpuma, kebushiru ngwọlahu ono; mẹ mkpura ọnu-oguzo iya bẹ hakọta l'ọ bụ ndu ophu nọ l'ònu-oguzo kẹ mbụ phụ. Ogologo iya dọ ụkporo nkwo-ẹka ẹbo lẹ nkwo-ẹka iri; ọsá iya adụ ụkporo nkwo-ẹka lẹ nkwo-ẹka ise.

²² Windo, nọkota iya nụ; mē mkpura ọnokoro iya; mē nkfu, e gude memakota iya emema bē hakokota nū l'ọ bụ k'ọnu-oguzo ọphu gharu ifu l'uzo ẹnyanwu-ahata phụ. Eke aadzọbeje ọkpa enyihu iya dū ẹsaa; mkpura ọnokoro iya anọdu l'a -bata-a-ghachi iya.

²³ O nweru ọnu-oguzo, eeshije abahụ l'ime ogbodufu. Ọnokoro-abata ono gharu ifu l'ọnu-oguzo k'uzo isheli; ẹge ono, ọ dukwaphu l'uzo ẹnyanwu-ahata ono. Ọdubeje l'ọnu-oguzo tọ ya iphe rua l'ọnu-uzo ime ogbodufu; yọ duje ụkporo nkwo-ẹka ise.

Ọnu-oguzo ụzo ọhuda

²⁴ Ya ndono; yọ bya eduru mu shia ụzo ọhuda; mu abya aphua ọnu-oguzo ọphu gharu ifu l'uzo ọhuda. Yọ bya atọ iphe l'upho-mkpuma, kebushiru ngwọlahu, nọ iya nụ; mē mkpura ọnokoro iya; ẹphe ahakota l'ọ bụ ndu ọphunanu.

²⁵ Ọnu-oguzo ono; yeke mkpu iya iche iche bē windo nọkota. Windo ono dukota ẹge windo ndu ọphu dū. Ogologo ọnu-oguzo ono dū ụkporo nkwo-ẹka ẹbo lē nkwo-ẹka iri. Ụsa iya adū ụkporo nkwo-ẹka lē nkwo-ẹka ise.

²⁶ Ẹke aadzọbeje ọkpa enyihu iya dū ẹsaa; mkpura ọnokoro iya anọdu l'a -bata-a-ghachi iya. O nwekwaruphu nkfu, e seshiru l'ifu upho-mkpuma ono, kebushiru ngwọlahu, nọ iya nū l'ẹka labu.

²⁷ O nweru ọnu-oguzo, eeshije abahụ l'ime ogbodufu, nọ l'uzo ọhuda. Ọdubeje l'ọnu-uzo ime ogbodufu tọ ya iphe rua l'ọnu-oguzo ụzo ọhuda; yọ duje ụkporo nkwo-ẹka ise.

Ime ogbodufu

²⁸ Tọ dū iya bụ; yọ bya eduta mu shia ọnu-uzo ọhuda, eeshije abahụ l'ime ogbodufu; bahụ l'ime iya. Yọ bya atọ iphe l'ọnokoro ime ogbodufu ọhuda ono; yọ hakwaphu l'ọ bụ ndu ọphu.

²⁹ Ngwọlahu, nọ iya nū; mē upho-mkpuma, kebushiru ngwọlahu ono; mē mkpura ọnokoro iya bē hakota l'ọ bụ ndu ọphu. Windo, nọkota iya mgburumgburu; mēkpo lē mkpura ọnokoro, nọ iya nū. Ogologo ọnokoro ime ogbodufu ono dū ụkporo nkwo-ẹka ẹbo lē nkwo-ẹka iri; ụsa iya adū ụkporo nkwo-ẹka lē nkwo-ẹka ise.

³⁰ Mkpura ọnokoro, nọkota l'ime ogbodufu mgburumgburu bē ogologo iya dū ụkporo nkwo-ẹka lē nkwo-ẹka ise; ụsa iya dū nkwo-ẹka ise.

³¹ Mkpura ọnokoro k'uzo ọhuda gharu ifu l'echi ogbodufu. O nweru nkfu, e seshiru l'upho-mkpuma, e gudetsua kpụ-butatsua mkpura ọnokoro ono. E mekwaruphu ẹke aadzọbeje ọkpa ụzo ẹsato ye iya.

³² Tọ dū iya bụ; yọ bya eduta mu shia ọnu-uzo ẹnyanwu-ahata, eeshije abahụ l'ime ogbodufu; bahụ l'ime iya. Yọ bya atọ iphe l'ọnokoro ime ogbodufu ẹnyanwu-ahata ono; yọ hakwaphu l'ọ bụ ndu ọphu.

³³ Ngwọlahu, nọ iya nū; mē upho-mkpuma, kebushiru ngwọlahu ono; mē mkpura ọnokoro iya bē hakota l'ọ bụ ndu ọphu. Windo, nọkota iya mgburumgburu; mēkpo lē mkpura ọnokoro, nọ iya nū. Ogologo ọnokoro ime ogbodufu ono dū ụkporo nkwo-ẹka ẹbo lē nkwo-ẹka iri; ụsa iya adū ụkporo nkwo-ẹka lē nkwo-ẹka ise.

³⁴ Mkpura ọnokoro iya gharu ifu l'echi ogbodufu. O nweru nkfu, e seshiru l'upho-mkpuma, e gudetsua kpụ-butatsua mkpura ọnokoro ono ẹka labu. E mekwaruphu ẹke aadzọbeje ọkpa ụzo ẹsato ye iya.

³⁵ Tọ dọ iya bụ; yọ bya eduta mu jeshia l'ọnokoru ọpụ nọ l'ụzọ isheli ime ogbodufu. Yọ bya atọ iphe l'ọnokoru ono; yọ hakwaphu l'ọ bụ ndu ọpụ.

³⁶ Ngwọlahu, nọ iya nù; mę ụpho-mkpuma, kebushiru ngwọlahu ono; mę mkpura ọnokoro iya bę hakọta l'ọ bụ ndu ọpụ. Windo, nọkota iya mgburumgburu. Ogologo ọnokoro ime ogbodufu ono dọ ụkporo nkwo-ẹka ẹbo lę nkwo-ẹka iri; ụsà iya adu ụkporo nkwo-ẹka lę nkwo-ẹka ise.

³⁷ Mkpura ọnokoro iya gharu ifu l'echi ogbodufu. O nweru nkfu, e seshiru l'ụpho-mkpuma, e gudetsua kpụ-butatsua mkpura ọnokoro ono ẹka labụ. E mekwaruphu ẹke aadzọbeje ọkpa ụzọ ẹsato ye iya.

Èke aanọduje akwakọ ngweja

³⁸ O nweru nwa mkpura, a kpuru ye iya ibo, nọ l'ime mkpura ọnokoru, nọ l'ime ọnokoru ime ogbodufu ono. Ọ bụ eke ono bę aasaję ngwo ngweja-ukfuru.

³⁹ O nwekwaruphu okpokoro ẹbo, e dobetsuaru lę mkpura ọnokoro ono ẹka labụ, bụ ẹke eegbuje anụ, e gude egwo ngweja-ukfuru; mę ngweja onwefu iphe dọ ẹjị; mę ngweja okfu ugwo iphe dọ ẹjị, onye meru.

⁴⁰ O nwekwaruphu okpokoro ẹbo, e dobetsuaru l'ẹka labụ ọnu-uzo mkpura ọnokoro, nọ l'ime ọnokoro ọpụ nọ l'ụzọ isheli ime ogbodufu.

⁴¹ Okpokoro ẹbo ẹbo nọ l'ime ọnu-uzo ono ẹka labụ; okpokoro ẹbo ẹbo nọkwaphu l'ọnu-mburu ụzọ ono ẹka labụ. A -gukota iya l'ẹphe ha bę ọ-chiko dọ okpokoro ẹsato, bụ ẹke eegbuje anụ, e gude agba ẹja.

⁴² O nwekwaruphu okpokoro ẹno ọdo, e gude mkpuma mee, bụ eli ẹke eegbuje anụ, e gude egwo ngweja-ukfuru. Ogologo iya dọ nkwo-ẹka lanu lę mkpirikpi iya; ụsà iya adu nkwo-ẹka lanu lę mkpirikpi iya; eli iya adu nkwo-ẹka lanu. Yọ buru ẹke ono bę eedobeje iphemiphe ọbule, eegudeje egbu anụ, e gude egwo ngweja-ukfuru; mę ẹja, aagbakpọo aghagba.

⁴³ Ụpho-mkpuma ono mgburumgburu bę a kpọbekotaru akpọbe, fọshiru njakata, hatsua ogologo l'ọ bụ ọbechere-ẹka. Okpokoro ono l'ẹphe ha bụ ẹke eedoje anụ, e gude agba ẹja.

Ụlọ-Èkwà-dụ-Nsọ

⁴⁴ A -lufu l'ọnokoru ime ogbodufu ono b'ọ nweru mkpura labụ. Nanu nọ l'ẹka iya k'ọnokoro k'uzo isheli ghaa ifu l'uzo ọhuda; ọdo anọdu l'ẹka iya k'ọnokoro k'uzo ọhuda ghaa ifu l'uzo isheli.

⁴⁵ Yọ su mu: "Mkpura onanu, gharu ifu l'uzo ọhuda ono bụ kę ndu achijeru Nchileke ẹja, bụ iya bụ ndu onanu, anọduje eleta eze-ulo Nchileke enya.

⁴⁶ Mkpura ọpụ gharu ifu l'uzo isheli bę bụ kę ndu achijeru Nchileke ẹja, bụ ndu ọpụ anọduje eleta enya-ngweja Nchileke enya. Ndu a bụ unwu Zadoku, bụ ẹphe bụ ndu Liviayi, bụ ndu abyaję Ojejoje ntse ojeru iya ozi nwenkinyi."

⁴⁷ Tọ dọ iya bụ; yọ bya atọ iphe l'oma ogbodufu ono. Yọ hakọ ibe ẹno; ẹka iya lanu bę dọ ụkporo nkwo-ẹka ise; ẹka iya ọpụ adukwaphu ụkporo nkwo-ẹka ise. Enya-ngweja Nchileke bụ l'ifu eze-ulo Nchileke ono gdegede b'ọ nọ.

Eze-ulo Nchileke ono

⁴⁸ Ya ndono; yọ bya eduta mu jeshia lę mkpura ọnokoro ẹke eeshije abahụ l'eze-ulo ono; bya atọ iphe l'igbi upho-mkpuma, e gude kpụ-buta mkpura ọnokoro eze-ulo Nchileke ono; ẹphe ẹka labụ dutsua nkwo-ẹka

ise. Ʋsa ọnu-ibo iya dū nkwo-ẹka iri l'ẹno; Ʋpho-mkpuma, nọ iya ẹka labu, tsefutatsuaru etsefuta bẹ Ʋsa iya dū nkwo-ẹka ẹto l'ẹka iya lanu; dūkwaphu nkwo-ẹka ẹto l'ẹka iya ophu.

⁴⁹ Mkpura ọnokoro ono bẹ ogologo iya dū Ʋkporo nkwo-ẹka; Ʋsa iya adu nkwo-ẹka iri l'ẹbo. Ẹke aadọbeje ọkpa enyihu iya dū iri. E gvutsukwaruphu itso l'ẹke labu ọnu ibo ono.

41

¹ Yo meebe bya eduta mu je l'eze-ulo Nchileke bya egude iphe tọ ọkpa-ibo iya l'ọha. Iphe ọkpa-ibo ono dutsua l'usa iya bu nkwo-ẹka ishingungu.

² Onu-ibo iya; bẹ Ʋsa iya dū nkwo-ẹka iri; Ʋpho-mkpuma, nọ iya ẹka labu, tsefutatsuaru etsefu bẹ Ʋsa iya dū nkwo-ẹka ise l'ẹka iya lanu dūkwaphu nkwo-ẹka ise l'ẹka iya ophu. Yo bya atokwaphu iphe l'ogologo iya yọ dū Ʋkporo nkwo-ẹka ẹbo; Ʋsa iya adu Ʋkporo nkwo-ẹka.

³ Yo bya abahukwaphu l'eze-ulo ono bya egude iphe tọ ọkpa-ibo iya; Ʋsa iya adutsua nkwo-ẹka ẹbo-ẹbo. Onu ẹke, eeshije abahu l'eze-ulo ono bẹ Ʋsa iya dū nkwo-ẹka ishingungu. Ʋpho-mkpuma, tsefutatsuaru etsefu, nọ ẹka labu ọnu-ibo bẹ Ʋsa iya dū nkwo-ẹka esaa.

⁴ Yo bya atọ iphe l'ogologo ime eze-ulo ono yọ dū Ʋkporo nkwo-ẹka; Ʋsa iya adu Ʋkporo nkwo-ẹka l'uzo ifu eze-ulo Nchileke. Yo sọ mu: “Ọwaa bu Ẹke-Kakota-odu-Nso.”

⁵ Ya ndono; yo bya atọ l'upho-mkpuma eze-ulo Nchileke ono igbi iya adu nkwo-ẹka ishingungu; mkpura nọtsua l'ẹka ulo ono l'ọ ha bẹ Ʋsa iya dutsua nkwo-ẹka ẹno.

⁶ Ulo ono bu ulo-eli mkpo-kfu ẹto. Mkpo-kfu, nonu nwetsuaru Ʋkporo mkpura lẹ mkpura iri; a kpukotaru iphe l'upho-mkpuma eze-ulo Nchileke mgburumburu tọ gbagudetsua mkpura, nọtsua iya nọ. Iphe ono, a kpọtsuaru l'upho-mkpuma ono ta budu l'ime upho-mkpuma; b'a kpuyaberu iya.

⁷ Mkpura, e yeshiru lẹ mgberemẹku ulo ono be k'usa eje l'ẹge ephe kpo-kfuru. Ulo ophu, a kpọ-phetaru eze-ulo ono bẹ a kpuru lẹ ndukfu lẹ ndukfu; k'ophu bu e nyikobe mkpura a kpushiru iya yọ ka Ʋsa akaka l'eje. Ẹke eshije enyihu iya bẹ dọberu l'ogbodali iya je atujahu echi iya swee jeshia imeli iya.

⁸ Mu aphua l'eze-ulo Nchileke ono nweru mgbogidi, e gude kpọ-pheta iya mgburumburu. Yo buru iya bu ntọ-l'ali mkpura ono, a kpushiru ye iya mgburumburu ono. Ẹke ono, a kpọ-liru akpọ-li ono bẹ eli iya halephu l'ọ bu mgboro ono, eegudeje atọ iphe ono. O dū nkwo-ẹka ishingungu l'ogologo.

⁹ Upho-mkpuma azu ulo kẹ mkpura mgburumburu iya ono bẹ igbi iya dū nkwo-ẹka ise. Mgbogidi ono ẹke ophu ẹ ta kpọdu mkpura; bẹ Ʋsa iya dū nkwo-ẹka ise. Mgbaku mgbogidi ono ye

¹⁰ mkpura, a kpọ-pheru ime ogbodufu ono mgburumburu bẹ Ʋsa iya dū Ʋkporo nkwo-ẹka.

¹¹ Mkpura ono, a kpọ-pheru eze-ulo Nchileke mgburumburu ono b'e butsuaru ọnu; yọ lufutsua ẹke ono, bu mgbogidi ono; ọnu iya lanu gharu ifu l'uzo isheli; ophu aghaa ifu l'uzo-ohuda. Mgbogidi ono mgburumburu ẹke ẹ ta kpọdu mkpura bẹ Ʋsa iya dū nkwo-ẹka ise.

¹² Ulo ophu a kpuru; yo ghaa ifu l'ogbodufu eze-ulo Nchileke l'uzo ẹka iya k'enyanyu-ariba iya; bẹ Ʋsa iya dū Ʋkporo nkwo-ẹka ẹto lẹ nkwo-ẹka

iri. Upho-mkpuma ụlo ono bę igbi iya gba mgburumgburu dų nkwo-ęka ise; ogologo iya adų ụkporo nkwo-ęka ęno lę nkwo-ęka iri.

¹³ Ya ndono; yọ bya atọ iphe l'eze-ulo Nchileke ono; ogologo iya adų ụkporo nkwo-ęka ise; ogbodufu eze-ulo Nchileke; mę ụlo, a kpuru iya; mę l'upho-mkpuma iya l'ęphe hakọta bę ogologo ęphe dųkwaphu ụkporo nkwo-ęka ise.

¹⁴ Atatifu eze-ulo Nchileke ono ęke gharu ifu l'uzo ęnyanwu-ahata; mę ogbodufu eze-ulo Nchileke ono bę usa iya dųkota ụkporo nkwo-ęka ise.

¹⁵ Yọ bya atọkwaphu iphe l'ulo ophu nọ ghaa ifu l'ogbodufu eze-ulo Nchileke l'uzo ęnyanwu-ariha; mę upho-mkpuma iya ęphe ęka labu; ogologo ęphe dųkota ụkporo nkwo-ęka ise.

Ogbodo-ulo eze-ulo Nchileke ono; mę lę mgbalabu iya yele mkpura onokoro iya ophu gharu ifu l'etezi

¹⁶ b'a tokotar u oshi. Windo iya ęphe ęto dųkota ęwengu ęwengu. Ulo ono l'ọ ha jeye l'onu iya ęphe ęto b'a tokotar u oshi; shita l'ogbodo-ulo iya; upho-mkpuma iya jeye l'ęke e yeshiru iya windo. Mbụ lę windo iya b'e kwechishikotar u iphe l'ọ ha;

¹⁷ jeyekpo l'eli ibo; mę l'ime mgbalabu iya; mę l'azu iya. Eli upho-mkpuma, nọkata mgbalabu ono mgburumgburu; mę l'ogbodo-ulo b'a pyishiru iphe dųtsua

¹⁸ l'ọ bu cherobimu; mę lę nkfu. Nkfu ono b'e doshiru mgbaku mgbaku cherobimu ono. Cherobimu ono nwetsuaru ifu ębo ębo.

¹⁹ Ifu ophu dų l'ọ bu ifu madų b'ọ gharu nkfu ophu nọ l'ęka ọwaa; ifu ophu yeru ifu agu b'ọ gharu lę nkfu ophu nọ l'ęka iya ophu. ęge ono b'a pyishikotar u iya dophee eze-ulo Nchileke ono mgburumgburu.

²⁰ Dube l'ogbodali iya jeye l'eli ibo iya; b'a pyishikotar u cherobimu; mę nkfu l'upho-mkpuma ono.

²¹ Oshi-ibo ogbodo-ulo eze-ulo Nchileke bę hakokota nų. L'ifu ęke-Kakota-odu-Nso b'ọ nweru iphe gharu ụgbugba lanu, nọ iya nų.

²² ęnya-ngweja Nchileke bu oshi b'e gude mee ya. Eli iya dų nkwo-ęka ęto; ogologo iya adų nkwo-ęka ębo; ęsa iya adų nkwo-ęka ębo. Mkporo iya; mę okpa-ali iya; mę mgberemeku iya l'ọ ha bę bu oshi b'e gude mekota iya. Yọ sụ mu: "Ọwaa bu okpokoro ono, nọ l'ifu Ojejeje ono."

²³ Ogbodo-ulo eze-ulo Nchileke ono; mę ęke-Kakota-odu-Nso ono bę nwekotar u ibo ębo ębo.

²⁴ Ibo labu ono bukota ibo akuku, aapyaji apyaji.

²⁵ Ibo ogbodo-ulo eze-ulo Nchileke ono b'a pyishiru cherobimu mę nkfu egbe iya onanu, a pyishiru l'upho-mkpuma. L'ifu mkpura onokoro ono b'e gude oshi gbaa mkpu.

²⁶ O nwekwaruphu windo, dųtsua ęwengu ęwengu, notsua lę mgberemeku mkpura onokoro ono ęka labu. A pyishikwaruphu nkfu lę mgberemeku mkpura onokoro ono l'ęphe ha.

42

Ulo ndu achijeru Nchileke ęja

¹ Tọ dų iya bu; nwoke ono abya edufuta mu duru mu bahu l'ime ogbodufu; shia ęka ogbodufu ono ęka iya k'uzo isheli. Yọ bya eduta mu jeshia l'ulo, nọ lę mgbaku ogbodufu eze-ulo Nchileke yele ụlo, nọ l'uzo isheli.

² Ulo ono, nọ l'uzo isheli ono bę ogologo iya dų ụkporo nkwo-ęka ise; ęsa iya adų ụkporo nkwo-ęka ębo lę nkwo-ęka iri.

³ Eka iya lanu be gharu ifu l'eke usa iya du ukporo nkwo-eka, bu eke no l'ime ogbodufu. Eka iya ophu be gharu ifu l'eke a wuru mkpuma, no l'echi ogbodufu. A kpuru iya; yo du mkpo-kfu eto, ghakotaru ibe iya ifu.

⁴ O nwekwaruphu uzo odo, no l'ifu ulo ono; onanu be usa iya du nkwo-eka iri; ogologo iya adu ukporo nkwo-eka ise. Ibo iya nokota l'uzo isheli ulo ono.

⁵ Mkpura ophu notsua l'eli be katsua kpagungu; ke l'etemu ono, ketatsuaru eke ha nshinu ka mkpura ndu ophu notsua l'uzo ali; me le mkpo-kfu k'echilabu ulo ono.

⁶ Mkpura, notsua le mkpo-kfu k'eto l'ulo-eli ono te nwedu ophu nweru itso ege ulo ndu ophu a kpushiru l'ogbodufu ono nweru. Oo ya bu l'ogbodo-ulo k'ali ka k'echilabu; kakwaphu k'eli.

⁷ O nwekwaruphu upho-mkpuma, tsefutaru etsefuta, a kpupyaberu l'ulo, a kpuru l'echi ogbodufu ono; upho-mkpuma ono nonyabe ulo, a kpuru l'eke iya k'eze-ulo Nchileke; ogologo upho-mkpuma ono eke ophu tsefutaru etsefuta du ukporo nkwo-eka ebo le nkwo-eka iri.

⁸ Obenu l'ulo ophu a kpuru l'echi ogbodufu ono be ogologo iya du ukporo nkwo-eka labu le nkwo-eka iri. Ulo ophu a kpuru l'eke iya k'eze-ulo Nchileke be ogologo iya du ukporo nkwo-eka ise.

⁹ Ulo k'uzo ali be gharu onu l'uzo enyanwu-ahata, bu eke eeshije l'echi ogbodufu abahu iya.

¹⁰ L'ogbodufu ono l'eke iya k'uzo ohuda b'o nwekwaruphu ulo, a kpuru le mgbaku upho-mkpuma echi ogbodufu yele ogbodufu eze-ulo Nchileke.

¹¹ O nweru uzo, no l'ifu ulo ono. Ulo ono du l'o bu ophu no l'uzo isheli. Ogologo iya be yele k'ophu hako; usa iya ahakwaphu l'o bu k'ophu. Eke eeshije alufu iya be yele k'ophu bu iphe lanu. Ege a kpuru iya be yele k'ophu gbakwaruphu ugbugba lanu. Ibo ephe abukwaruphu iphe lanu.

¹² Ulo k'uzo ali ophu no l'uzo ohuda be gharu onu l'uzo enyanwu-ahata, bu eke eeshije abahu iya. O nwekwaruphu upho-mkpuma, tsefutaru etsefuta, a kpupyaberu l'ulo ono.

¹³ To du iya bu; yo su mu: "Ulo k'isheli me k'ohuda iya ono, ghakotaru ifu l'ogbodufu eze-ulo Nchileke ono be bu ke ndu achijeru Nchileke eja. O bu eke ndu achijeru Nchileke eja, bu ndu abyanyabeje Ojeoje ntse anoduje eri iphe katsua nsu, a gwaru Nchileke. Eke ono be ephe e-dobeje iphe katsua nsu, a gwaru Nchileke. Iphe ndono bu nri, a gwaru Nchileke; me eja onofu iphe du eji; me eja okfu ugwo iphe du eji; ke l'eke ono be du nsu."

¹⁴ Teke ndu achijeru Nchileke eja bahuwaru le Eke-du-Nso; t'ephe ba alufukwa l'echi ogbodufu; l'ephe be yefu uwe, ephe yeru gude je ozi; ke l'uwe ono dukwa nsu. Ephe e-ye uwe odo; temanu ephe ejede eke ndu odo no."

¹⁵ Teke o to-geru iphe l'iphe no l'ime eze-ulo Nchileke ono l'o ha b'o bya eduta mu shia onu-oguzo k'uzo enyanwu-ahata; bya atoo iphe l'eke ono gba mgburumburu.

¹⁶ Yo bya egude mgboro, e gude atoo iphe too iphe l'eka iya k'uzo enyanwu-ahata; yo du ukporo nkwo-eka ise ugbo ise.

¹⁷ Yo bya egude mgboro, e gude atoo iphe too iphe l'eka iya k'uzo isheli; yo dukwaphu ukporo nkwo-eka ise ugbo ise.

¹⁸ Yo bya egude mgboro, e gude atoo iphe too iphe l'eka iya k'uzo ohuda; yo dukwaphu ukporo nkwo-eka ise ugbo ise.

¹⁹ Yo bya aghachi bya egude mgboro, e gude atoo iphe too iphe l'eka iya k'uzo enyanwu-ariba; yo du ukporo nkwo-eka ise ugbo ise.

²⁰ Tò dù iya bú; yò tókota iya iphe ephe éka éno. A kpú-phekwaru iya phú upho-mkpuma mgburumgburu; ogologo iya adú ùkpóro nkwo-éka ise ugbo ise; úsa iya adúkwaphu ùkpóro nkwo-éka ise ugbo ise, e gude kpú-bufu Éke-dù-Nsò l'èke madzú mmakanú anọje.

43

Odu-biribiri Nchileke abata l'eze-ulo Nchileke

¹ Ya ndono; nwoke ono abya eduta mu bya l'ónu-úzo ophu gharu ifu l'úzo ényanwu-ahata.

² Mu aphua odu-biribiri Nchileke Ízurelu l'èke o shi l'úzo ényanwu-ahata l'abya. Ólu l'ada l'ò bú óda mini, achí óku. Iphoro odu-biribiri Nchileke emee alí achakóta biribiri.

³ Àphù ono, mu phuru ono dù l'ò bú àphù, mu phújeru teke ó byaru omebyishi mkpukpu ono; mbú l'ò bú egbe aphú, mu phújeru l'íku Ényimu Keba. Mu adaa kpube ifu l'alí.

⁴ Odu-biribiri Ojejoje shiru ónu-nggamgbo ophu gharu ifu l'úzo ényanwu-ahata bahu l'eze-ulo Nchileke ono.

⁵ Tò dù iya bú; Ume Nchileke adzu-lia mu bya edobe l'ime ogbodufu. Mu abya aphua l'odu-biribiri Ojejoje ejí eze-ulo Nchileke ono ejíjì.

⁶ Teke ono, nwoke ono vudonyabe mu ono; bè mu nuru olu onye ódo, nọ l'eze-ulo Nchileke ekfu anú mu;

⁷ sú: “Nwa ndiphe; éke-a bú éke aba-eze mu anọduje; bukwaruphu éke mu adzọbeje okpa. Éke-a, ndu Ízurelu bu-a bú éke ya e-bu gbururu jeye lẹ gbururu. Ndu Ízurelu te emerushihedu epha iya, dù nsọ ódo. Éphebedua l'onwephe; m'ò bú ndu eze ephe te egudehedu ori ogori; mę odzu ndu eze ephe merushia epha iya ódo.

⁸ Mbú teke ephe bunyaberu ónu-ibo ephe l'íku ónu-ibo nke mu; bya eyenyabe okpa-ibo ephe l'íku iya nke mu; yò búwarua upho-mkpuma lanú nkinyi iya bú iphe nọ-buhuru mu l'ephe. Ephe gude uru-alí, ephe eme merua epha mu, dù nsọ. Ó bú iya meru iphe mu gude éhu-eghughu mebyishia ephe.

⁹ Nta-a bè mu asú t'ephe haa ori ogori; bya apashia odzu ndu eze ephe ono; tẹ mu bya tẹ mu l'ephe buru gbururu jeye lẹ gbururu.

¹⁰ “Nwa ndiphe; tuaru ndu Ízurelu ónu ege eze-ulo Nchileke ono a-dú; mę ege óo-gba; mę ege ee-gude kpua ya; k'ophu iphere iphe dù ejí, ephe meshiru egude ephe l'ephe ha.

¹¹ Teke ó buru l'iphere iphe ono, ephe meru ono dù ephe; nggu akaru ephe ege aa-kpú eze-ulo Nchileke ono; mę ege ee-gude kpua ya; mę ege óo-dú; mbú ónu-nggamgbo iya; mę ónu-oguzo iya; mę ege aa-kpukotakpoo ya kpamukpamu; mę l'ège aa-nọdu edo nsọ l'èke ono; mę ekemu, ee-gude achí éke ono. Dekota iphe ndu-wa l'èkwo k'ophu ephe e-mekota ekemu iya l'ò ha; bya edokota nsọ iya l'ò ha.

¹² “Ówaa bú ekemu, tso eze-ulo Nchileke ono: Iphe bú ónungonu ugwu ono mę eke nọ-pheru iya mgburumgburu bè bú éke a-katsua ódu nsọ. Ó bú iya bú ekemu eze ulo Nchileke ono.

Enya-ngweja Nchileke

¹³ “Ówaa ege óo-hatabe; mbú enya-ngweja Nchileke ono lẹ nkwo-éka lẹ nkwo-éka. Nkwo-éka ono bútsua nkwo-éka lanú; mę nkwo mkpushi-éka étó. Aa-wa iya óswa mgburumgburu. Óswa ono a-dú nkwo-éka lanú; úsa

iya adukwaphu nkwo-eka lanu. Igbirimonu oswa ono mgburumburu a-du nkwo mkpushi-eka tete. Owaa ege enya-ngweja ono a-habe l'eli:

¹⁴ Dube l'eke ono, a turu oswa mini ono jeye l'uzo ali iya a-du nkwo-eka ebo; usa iya adu nkwo-eka lanu. Dube l'uko ke nshii ya je erua le nwisa; be eli iya a-du nkwo-eka eno; usa nwisa iya ono adu nkwo-eka lanu.

¹⁵ Nhamunha enya-ngweja Nchileke a-du nkwo-eka eno. Enya-ngweja ono e-nwe mpo eno, tupyishiru onu. Ogologo mpo ono adugbaa nkwo-eka nanu nanu.

¹⁶ Nhamunha enya-ngweja Nchileke ono e-nweru mgberemeke eno, hakota ahakota. Ogologo iya a-du nkwo-eka iri l'ebo; usa iya adukwaphu nkwo-eka iri l'ebo.

¹⁷ Nwisa iya a-hakokwaphu mgburumburu; ogologo iya a-du nkwo-eka iri l'eno; usa iya adukwaphu nkwo-eka iri l'eno; igbirimonu nwisa ono be eli iya a-du mkpirikpi nkwo-eka gbaa ya mgburumburu. Ishi nwisa ono a-du nkwo-eka lanu gbaa mgburumburu. Eke, eeshije enyihu enya-ngweja ono a-gha ifu l'uzo enyanwu-ahata."

Odoe enya-ngweja ono nsq

¹⁸ Ya ndono; yo su mu: "Nwa ndiphe; owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu: Owaa ege ee-shije egwo ngweja-ukfuru; me ege ee-gudeje ephe mee- iphe l'enya-ngweja ono teke a kpu-gheru iya.

¹⁹ Ii-kpe ndu achijeru Nchileke eja nwophoja oke-eswi t'ephe gude chia eja k'iphe du eji. Ndu ono, achijeru Nchileke eja ono a-bu ndu ikfu Liviayi, bu ndu shi l'eri Zadoku, bu ndu ejeje ozi l'ifu iya. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.

²⁰ Nggu ewota mee ya tee le mpo enya-ngweja; me le mkporo nwisa iya ono ephe eno. Nggu etephekwa ya phu l'igbirimonu iya mgburumburu t'o bu ru iphe i gude mee enya-ngweja ono t'o du nsq; gudekwa iya phu safu iphe du eji, no iya nu.

²¹ Oke-eswi ono, e gude achi eja k'iphe du eji ono be ii-kputa je akpo oku l'eke e meru l'eze-ulo ono t'a kpoje eja oku l'azu eze-ulo Nchileke ono.

²² "L'abali k'ebo be ii-gude mkpi, te nwedu ekworo chia eja iphe du eji. Enya-ngweja ono be ee-me t'o du nsq ege ono, e meru iya teke e gude oke-eswi chia ya eja ono.

²³ Teke i meeberu yo du nsq be ii-kputa nwophoja oke-eswi me ebyila, te nwedu ekworo chia ya eja.

²⁴ Ii-gwotakota iya bya l'ifu Ojeoje. Ndu achijeru Nchileke eja ewota unu phekota iya; kpo ya oku t'o bu ru ngweja-ukfuru nu Ojeoje.

²⁵ "Abali esaa be ii-dukfube kpufutaje mkpi mboku-mboku t'e gude chia eja iphe du eji. Ege ono be ii-kpufuta oke-eswi me ebyila, te nwedu ekworo.

²⁶ Abali esaa be ephe e-gude kfu ugwo iphe du eji k'enya-ngweja ono; mee ya t'o du nsq; shi ege ono woru iya ye Nchileke l'eka.

²⁷ Teke abali esaa ono sweeberu; dube l'abali k'esato iya be ndu achijeru Nchileke eja a-bya achiaru unu ngweja-ukfuru; me eja k'ehu-agu l'eli enya-ngweja ono. O bu teke ono be mu a-loru unu ye onwomu l'ehu. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu."

¹ Tò dù iya bú; nwoke onó abya edulata mu azú l'ònu-úzo òphu nò l'úzo azú èké onó dù nsò onó bú òphu gharu ifu l'úzo ẹnyanwu-ahata. Obenu l'a gú-chiru iya agú-chi.

² Ya ndono; Ojejoje asú mu: “Ọnu-úzo-wa bẹ agú-chi ege-a jeyewaru” Ẹ ta byadú bya agúha iya agúha. Ẹ tó dùdú onye byaru bya eshi iya bahú ọdó; kẹ l'ọ bú èké onó bẹ Ojejoje, bú Nchileke Ízurẹlu shiru bahu.

³ Ọ bú onye ishi unu bú onye nweru ike nọdu l'ime ọnu-úzo onó ria nri l'ifu Ojejoje. Oo-shi l'úzo, e shije abata lẹ mkpu ọnu-úzo onó bahú; shikwa iya phu lufu.

⁴ Ya ndono; nwoke onó eduta mu shia úzo òphu nò l'úzo isheli l'úzo ifu èké eze-úlo Nchileke nò onó. Mu abya apalia ẹnya phua ọdu-biribiri Ojejoje; yó jì eze-úlo Nchileke onó ejiji; mu adawaphu kpube ifu l'alì.

⁵ Ojejoje asú mu; nwa ndiphe; lezita ẹnya ọhuma ngabe nchì ọhuma; kwabẹ ẹnya l'iphemiphe ọbule mu kfuru l'ọ bú èké a-nọduje eme l'eze-úlo Nchileke onó. Lezitakwa ẹnya l'iphe bú úzo, e shi abahú l'eze-úlo Nchileke onó; mẹ èké e shi alufuta lẹ Èké-dù-Nsọ.

⁶ Nngu ekfuru ndu Ízurẹlu onó, bú okwefuru ikè onó: Lẹ Ọkaribe-Kakọta-Nụ sùru; l'ọ dzuwaru mbú uru-alì-a unu arú-wa unubẹ ndu Ízurẹlu.

⁷ Iphe ọdó, unu meru yekoberu uru-alì unu bú l'unu dubataru ndu ọhodo, ẹ te budu akpapyi l'ọbú; mẹ l'anụ ẹhu ẹphe l'ime úlo nsò iya. Unu eshi ege onó merushia eze-úlo iya teke onó, unu gude nri; gude ẹba anụ; mẹ mee anụ chیارu iya ẹja; shi ege onó mebyia ọgba-ndzú iya onó.

⁸ Obe kẹ t'unu mee iphe nsò mu onó ege mu sùru t'unu mee ya l'onwunu; unu egbe zia ndu ọdó t'ẹphe letaje úlo nsò mu ẹnya.

⁹ Ọwaa iphe Ọkaribe-Kakọta-Nụ ekfu. Ọ sùru: “T'ẹ b'ọ dukwa onye ọhodo, ẹ te budu akpapyi l'ọbú; mẹ l'anụ ẹhu iya, a-bata l'úlo nsò iya; m'ọ -ruhuduru ọ búru onye ọhodo, buwa ebubu lẹ Ízurẹlu.

¹⁰ Ndu Lívayi òphu kpaphushihuru nù; mẹ ndu òphu gbeshikotaru mu l'ẹhu lẹ nte ẹphe agwa bẹ e-vuru iphe dù ẹjì ẹphe kpataru ẹphe.

¹¹ Ẹphe a-bùru ndu ẹje ozi l'úlo nsò mu; búru ndu nche l'ọnu eze-úlo Nchileke l'ẹje ozi l'ime iya. Ọ bú ẹphe e-gbuje anụ, e gude egwo ngweja-ukfuru; ẹphe a-chijeru ndu onó ẹja; l'ẹjeru ẹphe ozi.

¹² Obenu kẹ l'ẹphe agwajẹ nte bya emeje ndu Ízurẹlu t'ẹphe mee iphe dù ẹjì bẹ mu ribuakwaru nte l'ẹphe e-vuru iphe dù ẹjì ẹphe kpataru. Onó iphe Ọkaribe-Kakọta-Nụ ekfu.

¹³ T'ẹphe ba byakwa mu ntse l'ẹphe abya mu ọbaru ẹja l'ẹphe bú ndu achiru mu ẹja; m'ọ bú je ojenyabe iphe nsò mu ẹhu; m'ọ bú iphe a gbaru mu ẹja, katsukpo ọ dù nsò. Ẹphe e-vuru uru-alì, ẹphe rushiru.

¹⁴ Obenu l'ẹge ọ dù-habe bẹ mu emekwa-a ẹphe t'ẹphe letaje ẹnya l'iphe e-me ememe l'eze-úlo Nchileke onó; mkpọ iphe bú ozi, aa-nọdu ejeje l'ime iya.

¹⁵ Obenu lẹ ndu achijeru Nchileke ẹja, bú ndu Lívayi, bú iya bú ndu òphu shi l'eri Zadọku, shi ẹje ozi l'úlo nsò mu ege gbaru nù teke ndu Ízurẹlu shi gbeshi mu l'ẹhu bú ẹphe bú ndu a-nọdu abyajẹ mu ifu l'ẹjeru mu ozi. Ọ bú ẹphe e-vudoje mu l'ifu achijeru mu ẹja ẹba anụ mẹ kẹ mee. Ono iphe Ọkaribe-Kakọta-Nụ ekfu.

¹⁶ Ọ bú ẹphe nwenkinyi ẹphe; bú ndu a-bahúje l'ime úlo nsò mu onó; yọ búkwaruphu ẹphe nwenkinyi bú ndu e-jenyabeje okpokoro mu ọjeru mu ozi; mee iphe mu sùru t'e mee.

¹⁷ Teke  p he bahuru l'onu k'ime ulo ophu no l'ime iya,  p he eyeje uwe  cha; t' p he be eyekwa uwe, e gude  ji anu kwee le phu teke  p he  je ozi l'ime onu-uzo ophu no l'ime eze ulo Nchileke ono; m'o bukwanu ime eze-ulo Nchileke ono.

¹⁸  p he ekeje  kwa  cha l'ishi; bya eyee nwiba  cha l' kfu; t' p he be wejekwa iphe e-me te  phuru tsua  p he.

¹⁹ Teke  p he meeberu l'alufawa  ke bu  nokoru, bu  ke ndu  do adojeru; gbanwee uwe onanu,  p he shi yee l' je ozi; wushi l'ime ulo ns  ono; k'ophu  p he te egudedu uwe  p he mee ndu  zurelu; t't p he adu ns .

²⁰ T' p he ba akpushijekwa ishi akpushi; m'o kwanu haa  gbushi  p he t'o tse ogologo.  p he a-kpuje ishi akpukpu.

²¹ Te be o nwekwa onye achijeru Nchileke  ja anguje mee teke   bahuru l'ime eze-ulo Nchileke ono.

²² T' p he ba alujekwa nwanyi, maa tufuru; ophu  p he alukwa nwanyi, nji iya chifuru achifu. Onye  p he a-luje bu nwamkpuru, bu onye  zurelu; m'o bu nwanyi onye achijeru Nchileke  ja tufuru.

²³  p he e-zije ndibe mu t' p he maru iphe du iche l'iphe du ns  me ophu ta dudu ns ; koshikwapu  p he  ge  p he e-shije maru iphe aa-nodu as  ns  me ophu  -ta nodudu as  ns .

²⁴ O -nweru okfu daru nu; ndu achijeru Nchileke  ja aburu ndu ikpe; kpee okfu obu l' ge ya turu l'ekemu. T' p he mekotajekwa ekemu mu me iphe mu turu  p he ekemu iya t' p he meje l'iphe bu aji.  p he edobejekwapu mboku  tu-ume iya ns .

²⁵ T'onye achijeru Nchileke  ja be ejenyabe odzu te b'o bu onye meruru onwiya emeru. Obenu le teke odzu obu bu nna iya; m'o bu nne iya; m'o bu nwa iya nwoke m'o bu nwa iya nwanyi; m'o bu nwunne iya nwanyi,   ta ludua nji be o nwekwaru ike meruaru onwiya obu.

²⁶ Teke e nwefubeberu iya emerushi ono, o merushiru onwiya ono t'o nodu-odu abali  saa.

²⁷ Mboku o bebe bahu l'ime eze-ulo Nchileke t'o je ozi l' ke b'o chiru onwiya  ja iphe du  ji. O bu iphe  karibe-Kakota-Nu ekfu.

²⁸ O kwa mb dua bu  k -iphe ndu ono, achijeru Nchileke  ja ono nweru nwenkinyi. T'  b'o dukwa oke, unu e-kevu  p he l'al   zurelu. O bu mu aburu oke,  p he a-hata.

²⁹  p he anodu eri iphe anuru Nchileke l'iphe shi l'iphe miru amimi l'iphe e meberu l'al ; me iphe e gude gba  ja iphe du  ji; me iphe e gude gba  ja onye ikpe nmaru; me l'iphemiphe  bule, a goru le Ojejoje le  zurelu a-bukota nk' p he l'o ha.

³⁰ Iphe kakota mma l'iphe a kpataru l'iphe i meberu l'okfu ngu; me iphe bu iphe i wotaru bya anu be bu ndu achijeru Nchileke  ja e-nweru iya. Ii-hataje iphe  dungu, i kpataru l'iphe i meberu l'al  nu  p he; k'ophu iphe  ma e-tso ndibe ngu.

³¹ Te ndu achijeru Nchileke  ja be erijekwa iphe  bule m'o bu nwenu m'o bu anu-egu- gbudu nwuhuru anwuhu m'o bu ophu anu f -gburu af -gbu.

45

 k -al  ke Ojejoje

¹ "Teke unu a-washide al  ono; unu awafuru Ojejoje  ke ogologo iya du ukporo unu nkwo- ka  to l'unu nkwo- ka  bo l'ukporo nkwo- ka iri t'o

buru ogwokorogwo eke du nsọ. Ụsà iya a-du ụkporo unu nkwo-eka ẹbo l'unu iri. Ẹke ono l'ọ ha gbaa mgburumgburu a-buru alì, du nsọ.

² L'alì-a bẹ ee-kefuta eke hako nù, du unu nkwo-eka lanù l'ụkporo nkwo-eka ise ibe ẹno dobe t'ọ buru eke aa-kpụ ụlo nsọ ono; e ketakwaphu alì, du ụkporo nkwo-eka ẹbo lẹ nkwo-eka iri ye iya mgburumgburu daburu iphoro.

³ L'alì nsọ ono; bẹ unu a-wafuta eke ogologo iya a-du ụkporo unu nkwo-eka ẹto l'unu nkwo-eka ẹbo l'ụkporo nkwo-eka iri; ụsà iya adu ụkporo unu nkwo-eka l'unu nkwo-eka ise. Ọ bụ eke ono bẹ aa-kpụ Ẹke-Kakọta-ọdu-Nsọ.

⁴ Ọo-buru nke-alì, du nsọ nọduru ndu ono, achijeru Nchileke ẹja; mbụ ndu ejeje ozi l'ụlo, du nsọ ono; buru ndu abyajẹ l'ifu Ojejoje ejeru iya ozi. Ọ bụ eke ono bẹ aa-kpushiru ẹphe ụlo; mẹ l'ụlo nsọ ono.

⁵ Eke ọdo, aa-wafu bẹ ogologo iya a-du ụkporo unu nkwo-eka ẹto l'unu nkwo-eka ẹbo l'ụkporo nkwo-eka iri; ụsà iya adu ụkporo unu nkwo-eka l'unu nkwo-eka ise. Nke-alì ono a-buru kẹ ndu Lìvayi, bụ ndu ejeje ozi l'eze-ụlo Nchileke; eke ono a-buru eke ẹphe e-me mkpukpu k'eburu.

⁶ “Unu bukwaru alì, ụsà iya du unu nkwo-eka iri l'ẹbo l'ụkporo nkwo-eka iri; ogologo iya adu ụkporo unu nkwo-eka ẹto l'unu nkwo-eka ẹbo l'ụkporo nkwo-eka iri yeru alì nsọ ono, a-buru alì ọha. Alì ono a-buru ndukfuru alì, du nsọ, bụ ndu Ízurelu kpmukpamu e-nweru iya.

⁷ “Onye ishi unu bẹ e-nweru alì, nọ mgbebya mgbebya alì nsọ ono; alì-a a-nọkwaruphu laa ibyiya eke ophu alì ọha nọ. Ọo-dube l'uzo ẹnyanwu-ariba eka iya lanù nọo je akpa l'eka iya ophu; byakwaphu adube l'uzo ẹnyanwu-ahata eka iya lanù nọo je akpa l'eka iya ophu; mbụ oo-shilephu l'ókè-alì ophu nọ l'uzo ẹnyanwu-ariba nọo ogologo je eswe ókè-alì ophu nọ l'uzo ẹnyanwu-ahata; nọo ẹge ono je anyịru ẹhu l'ẹke ophu a washịru ikfu ikfu.

⁸ Alì-wa a-buru nke, ọo-hata lẹ Ízurelu. Teke ono bẹ ndu mu, bụ ndu ishi ta byahedu bya akpa ndibe mu ẹhu ọdo. Ẹphe a-ha ndu Ízurelu t'ẹphe haa alì ono l'ikfu l'ikfu ẹge ẹphe dutsua.

⁹ “Ọkaribe-Kakọta-Nụ sụru agha: T'o beru bekwaru unube ndu ishi lẹ Ízurelu; unu haa ẹhuka, unu eme; mẹ ẹhu, unu akpa madzụ; mee iphe du nhamunha; mẹ iphe gbaru l'ememe; unu ahaa ọchishi ndibe mu l'ufu ẹphe. Ọ bụ iphe Ọkaribe-Kakọta-Nụ ekfu.

¹⁰ “Unu gudeje iphe du mma atụ iphe; ashanga, dzuru edzudzu; mẹ ngwako, dzuru edzudzu.

¹¹ “Ashanga ono; mẹ ngwako ono a-ha ẹnya-nhamunha. Iphe alaje lẹ ngwako bụ e -kee jahotu ụzo iri; ụzo lanù iya. Iphe alaje l'ashanga abukwaruphu e -kee jahotu ụzo iri; ụzo lanù iya. Jahotu bụ iphe ee-gudeje atụ iphe l'ẹphe ẹbo.

¹² “Shẹkelu lanù bẹ a-bujeru ụkporo gera. Ụkporo shẹkelu, e yeru ụkporo shẹkelu lẹ shẹkelu ise; a bya eyeru iya shẹkelu iri l'ise bẹ a-bu mina lanù.

*Iphe aa-nuje Nchileke;
mẹ mbọku dukota lẹ nsọ*

¹³ “Ọwaa bụ iphe dukpo iche, unu a-nuje Nchileke. Unu patajẹ jahotu witu lanù, unu butaru; hata iya kpọjia ashanga ekpoji; unu ekee ashanga ono uzi ishingụ; wota uzi lanù iya nù Nchileke. Unu apatakwaphu jahotu balì lanù, unu butaru; hata iya kpọjia ashanga ekpoji; unu ekee ashanga ono uzi ishingụ; wota uzi lanù iya nù Nchileke.

14 Manu olivu, unu a-nuje be unu a-wukoje le mbenu. Unu a-pata mbenu ono wu-jia ngwakọ; unu abya ekuta ngwakọ lanu; kee ya uzi iri; wota uzi lanu iya nu Nchileke; ke le mbenu ono bu ngwakọ iri alaje iya.

15 O kwaphu ege ono be unu a-kputaje aturu lanu l'ime ukporo aturu iri l'aturu Izurelu. Onanu bu t'e gudeje gwoo ngweja nri; ngweja-ukfuru; me ngweja eh-u-agu; t'e gude kfua ugwo iphe du eji ndu ono meru. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.

16 "Ndu ali ono l'ephe ha be a-chiko wotakota ngweja owaa wotaru onye ishi ephe.

17 O bu onye ishi ono be e-wofutaje iphe ee-gude gwoo ngweja-ukfuru; me ngweja nri; me ngweja-mee l'iphe bu aji, sweru esweswe; me l'iphe bu mboku Aji Onwa Ophungu; me iphe bu mboku otu-ume; me l'iphe bu oge eswe-iphe nonu le Izurelu. O bu iya a-nuje iphe ee-gude egwo ngweja iphe du eji; me ngweja nri; me ngweja-ukfuru; me ngweja eh-u-agu t'e gude kfua ugwo iphe du eji, ndu Izurelu meru."

18 Okaribe-Kakota-Nu suru: L'onwa mbu l'ime abali mbu iya be unu a-kputaje nwophoja oke-eswi, e te nwedu ekworo chia eja ulo, du nsọ ono.

19 Onye achijeru Nchileke eja be e-wota mee ono, e gburu gude gwoo eja iphe du eji ono tee l'okpa-ibo eze-ulo Nchileke ono; me le mkporo eno nwisa enya-ngweja Nchileke ono; me l'okpa-ibo k'onu-oguzo ime ogbodufu.

20 Ege ono be unu e-mekwa iya phu l'abali k'esaa l'ime onwa ono l'ehu iphe bu onye te lebezidu enya meswee; m'o bu onye ta madu amama meswee. O bu ege ono be unu e-shi chia eja eze-ulo Nchileke ono mekwaa ya.

21 "L'abali iri l'eno l'ime onwa mbu be unu a-gbaje Aji Esweta ono, bu aji, unu a-gbaje abali esaa, bu teke iphe unu e-rije bu buredi, e te yedu iphe ekoje iya ekoko.

22 Le mboku ono be onye ishi a-kpufuta nwophoja oke-eswi, ee-gude gworu iya eja k'iphe du eji nk'iya gededede; me le k'iphe du eji ndu bukota l'ali ono l'ephe ha.

23 Mboku-mboku l'ime abali esaa ono, aa-nodu agba aji ono be okpufutaje nwophoja oke-eswi esaa; me ebyila esaa, e te nwedu ekworo t'e gudeje gwoo ngweja-ukfuru nu Ojejoje. Oo-nujekwaphu mkpi t'e gude gwoo ngweja k'ejo-iphe mboku-mboku.

24 Oo-shijekwaphu l'ereshi kpota ashanga nanu nanu t'o tsotsuaru oke-eswi ono iche l'iche; me ebyila ono iche iche; t'o buru eja nri. Ege ono be manụ, jiru ovara e-tsoje ashanga ono nanu nanu.

25 "Teke o ruru l'abali k'esaa k'ophu a bahuru l'aji ono, adubeje l'onwa k'esaa du l'abali iri l'ise ono be bukwaphu iphe ha ege ono be oo-wofuta t'e gude gwoo ngweja k'iphe du eji; ke ngweja-ukfuru; ke ngweja nri; me manụ.

46

1 " 'Okaribe-Kakota-Nu suru: L'onu-oguzo ime ogbodufu, bu ophu gharu ifu l'uzo enyanwu-ahata be aa-gu-chije agu-chi l'iphe bu abali ishingụ ono, eejeje ozi ono. O bu mboku otu-ume me mboku Aji Onwa Ophungu be aa-guhaje iya agu-ha.

² Onye ishi be e-shije l'etezi shia ifu nggamgbo bata bya evudo l'onu-oguzo gedegede. Ndu achijeru Nchileke aja bu ndu egworu iya ngweja-ukfuru; me ngweja ehu-aga iya. Eke oo-noduje l'egwo aja ono bu l'onu-oguzo ono. O -gwotsua aja ono; t'o lufu; t'e b'a gu-chikwa onu-uzo ono agu-chi gbururu jeye l'urenyashi.

³ Mboku, buje mboku otu-ume; me mboku Aji Onwa Ophungu be iphe bu ndu ali ono a-noduje l'onu-uzo ono baaru Ojejoje aja l'ifu iya.

⁴ Ngweja-ukfuru, onye ishi unu abyaje ogworu Ojejoje mboku otu-ume be a-bujeru nwaturu ishing, e-te nwedu ntupo; me ebyila lanu, e-te nwedu ekworo.

⁵ Iphe oo-yekobe l'ebyila gude gbaa aja nri be a-bu ashanga ereshi. Eja nri, oo-yekobe nwaturu ono be bu ege aka iya beru be oo-nuta-be; yo yekwa ovara man u'ashanga ono iche l'iche.

⁶ Mboku Aji Onwa Ophungu be oo-nu nwophoja oke-eswi, te nwedu ekworo; me nwaturu ishing; me l'ebyila lanu, te nwedu ekworo.

⁷ Yo bya ewofuta iphe ee-gude gwoo aja nri. Akpe, jiru ashanga be oo-ye l'oke-eswi lanu. Akpe, jiru ashanga be oo-ye l'ebyila lanu. Unwu aturu phu be oo-ye akpe ege aka iya beru; yekobe iya le man konggo iche l'iche.

⁸ Teke onye ishi abahu; t'o shi l'onokoru onu-oguzo bahu; t'o shikwaphu eke ono lufuta.

⁹ “ Teke ndu ali ono byajeru l'ifu Ojejoje l'iphe bu aji, sweru esweswe; onye -shiru uzo isheli bahu t'o baa aja; t'o shikwa uzo ohuda lufu. Onye -shiru uzo ohuda bahu; t'o shikwa uzo isheli lufu. T'e b'o dukwa onye e-shi uzo, o shiru bahu lufu. T'onye alufu nu shijekwa uzo ophu ye ophu o shi bata chegbaberu ifu lufu.

¹⁰ Ephe -abahu t'onye ishi ephe tsojekwaru ephe; teke ephe awufuta t'o tsojekwaruphu ephe lufuta.

¹¹ “ ‘Iphe bu aji, sweru esweswe; me iphe bu eswe-iphe sweru esweswe be aja nri, ee-yekobe l'oke-eswi bu ereshi, jiru ashanga; aja nri, ee-yekobe l'ebyila abukwaruphu ereshi, jiru ashanga; aja nri ophu ee-yekobe le nwaturu adu ege aka onye beru; yekobe iya ovara man l'ashanga ono iche l'iche.

¹² Teke onye ishi turu obu iya ama k'ogwooru Ojejoje ngweja-ukfuru; m'o bu ngweja ehu-aga t'e ghebekwaru iya onu-uzo ophu gharu ifu l'uzo enyanwu-ahata onu; t'o gwokwaa ngweja-ukfuru; m'o bu ngweja ehu-aga iya. T'o bujekwaru mboku otu-ume be oo-gwoje iya. Teke o meebetsuaru lufu; t'a gu-chikwaa uzo ono.

¹³ “ ‘Iphe bu mboku, sweru esweswe t'o kputaje nwaturu, gbaru afa, e-te nwedu ekworo t'e gude gwooru Ojejoje ngweja-ukfuru. Ono bu aja, oo-nodu ach iphe bu utsu mboku-mboku.

¹⁴ Iphe bu utsu mboku-mboku be oo-wotajekwaphu uzi lanu l'ashanga ereshi, e keru uzi ishing; yo wotakwaphu uzi lanu l'ovara man, e keru uzi eto nu t'e gude gwokobe ntup akpe ono t'o buru ngweja nri. Ekemu ke ogworu Ojejoje ngweja-ukfuru-a ege-a buakwa ege-a be oo-du gbururu jeye.

¹⁵ Oo ya bu l'iphe bu utsu mboku-mboku be ee-wofutaje nwaturu; wofuta ngweja-nri; wofuta man t'e gude gwoo ngweja-ukfuru.

¹⁶ “ ‘Okaribe-Kakota-Nu suru ege-a: O -buru l'onye ishi eketa iphe o nweru enweru nu onye lanu l'unwu iya; be iphe obu, o nuru obu buakwa ke nwa iya ono.

¹⁷ Obenu l'o -buru l'o bu onye ejeru yebe onye ishi ono ozi b'o ketaru iphe iya nu; te nwozi ono nweru iphe obu gbururu jeye afa, ndu ohu enwejeru

onwephe; yọ nata iya ẹya. Ọ buphu unwu onye ishi ono bẹ e-nwojeru iphe onye ishi ono ketaru nū unwu iya.

¹⁸ T'onye ishi ono ba anafujekwa ndu ono alj, gbaru ephe; shi ẹge ono nata ephe iphe ephe. Teke ooketa iphe anū unwu iya t'ọ bujekwaru l'iphe nk'iya k'ẹka iya bẹ oo-shije keta iya nū ephe; k'ophu ẹ ta nonyaadua nafu ndu mu iphe gbaru ephe.' "

Ẹke eeshije iphe e gworu ẹja

¹⁹ Nwoke ono abya eduta mu shia ọzo ọphu nọ l'iku ọnu-oguzo ono, shiru bahu mkpura, du nsọ nọtsua l'ẹke ono ghashia ifu l'uzo isheli. Mkpura ono bu ndu achijeru Nchileke ẹja bẹ nwetsua ya. Yọ bya ekoshi mu ẹkalanu l'ẹke ọbu l'uzo ẹnyanwu-ariba.

²⁰ Yọ sū mu: "L'ọ ẹke-a bu ẹke ndu achijeru Nchileke ẹja a-nọduje eshi iphe a gbaru ẹja ọkfu ugwo iphe du ẹji; mē iphe a gbaru ẹja onwefu iphe du ẹji; nọdujekwaphu l'ẹke ono eghe iphe a gbaru ẹja nri; k'ophu e te egudedu iya lufuta l'ogbodufu ono t'ọ mee ndu nọ l'ẹke ono t'ephe du nsọ."

²¹ Yọ bya edutakwa mu lufu l'echi ogbodufu; bya eduru mu tsophe iku echi ogbodufu ono ephe ẹno; mu aphua ogbodufu ọdo, nọtsua l'ishi mkpọro ogbodufu ono ephe ẹno.

²² O nweru ogbodufu, nọtsua l'ishi mkpọro ogbodufu ono ephe ẹno. Ogologo ephe dutsua ọkporo nkwo-ẹka ẹbo; ọsa ephe du ọkporo nkwo-ẹka lẹ nkwo-ẹka iri. Ogbodufu ono, nọkota l'ishi mkpọro ogbodufu ono bẹ hakokota nū.

²³ Mgburumgburu ime ogbodufu ono ephe ẹno bẹ nwisa, e gude mkpuma kpọo nọkota. A kpọtsukwaaruphu ẹke aakpọje ọku lẹ mkpuli nwisa ono.

²⁴ Yọ sū mu: "Eke-a bu ẹke ndu ejeje ozi l'eze-ulo Nchileke a-nọdu eshije iphe ephe gwaru madzū iphe."

47

Enyimu, ukfu iya shi l'eze-ulo Nchileke

¹ Nwoke ono abya eduta mu lashia azu l'ọnu eze-ulo Nchileke ono gẹdegede; mu aphua mini, shi lẹ mkpuli ọnu eze-ulo Nchileke ono l'atsọ ala l'uzo ẹnyanwu-ahata; kẹ l'eze-ulo Nchileke ono bẹ ghakwanuru ifu l'uzo ẹnyanwu-ahata. Mini ono bẹ shi lẹ mkpuli ọnu eze-ulo Nchileke ono ẹke iya ọphu laru ọzo ọhuda, bukwanu ọzo ọhuda k'ẹnya-ngweja ono l'atsọfuta.

² Tọ du iya bu; yọ bya eduta mu shia ọzo ọphu nọ l'uzo isheli dua mu mgburumgburu l'etezi bya eduru mu shia ọnu-nggamgbo k'azu iya onanu, gharu ifu l'uzo ẹnyanwu-ahata ono. Mini ono eshi l'uzo ọhuda l'atsọfuta.

³ Nwoke ono egude iphe egudeje atọ iphe l'ẹka tugbua ọzo ẹnyanwu-ahata; bya atọta unu nkwo-ẹka labu l'ọkporo nkwo-ẹka iri; bya eduru mu rufu mini, ebe l'ogba-echi ọkpa.

⁴ Yọ bya atotakwaphu unu nkwo-ẹka labu l'ọkporo nkwo-ẹka iri ọdo; bya eduru mu rufu mini ọdo, ebe l'ikpere. Yọ bya atotakwaphu unu nkwo-ẹka labu l'ọkporo nkwo-ẹka iri ọdo; bya eduru mu rufu mini ọdo, ebe l'ukfu.

⁵ Yọ bya atotakwaphu unu nkwo-ẹka labu l'ọkporo nkwo-ẹka iri ọdo; ugbo iya ọwaa b'ọ bu ẹnyimu, mu ta du-ghedu ike esweswe; kẹle mini ono bẹ byaru utso nshinu hawa ogvu k'ophu ẹe-gvughe iya egvugvu; mbu ẹnyimu, ẹ tọ dudu onye a-du ike rusweghee ya nū.

⁶ Yo ji mu: “Nwa ndiphe; ?i phuru iphe-a?”

Yọ bya eduru mu lashia azu l'iku enyimu ono.

⁷ Teke mu ruru eke ono be mu phuru oshi, nokota l'iku enyimu ono azu labu, bu aguta aguta.

⁸ Yọ su mu: “Mini-wa atsoje ala uzo iya k'enyanywu-ahata tsoru lashia l'uzo nsuda Enyimu Jodanu, bu eke o tsobaru l'eze enyimu. Yọ buje teke mini tsobaru l'eze enyimu ono; mini ono, o tsobaru ono abya adu mma k'angungu.

⁹ Igweligwe unwu iphe no ndzu be e-buru l'iphe bu eke mini ono tsoru shia. Ema a-zu iya nshinu; kele mini-wa be atsoba iya; mee mini eze enyimu ono; yo dulahaa k'angungu. Iphe bu eke enyimu ono tso-beberu be iphe no iya nu anodukota ndzu.

¹⁰ Ndu egbu ema be e-vudotsua l'iku eze enyimu ono; dube le Enu-Gedi jerua le Enu-Egulemu be aa-nodu aphu eke e gesatsuaru ugbu. Ema ono be a-dukwa l'udu l'udu; za igweligwe lo bu ema Oke Enyimu.

¹¹ Obenu le mini, no l'uda; me ophu no l'uda mini, notsua l'iku enyimu ono be ta safudu asafu. Oo-buru mmaswi, aa-nodu eshita unu.

¹² Oshi-omi l'udi l'udi iya; be a-nokota l'iku iku enyimu ono. Ekwo ephe ta byadu bya anwukpohu anwukpohu le phuu; ophu akpuru ephe ta byadu bya erishihu erishihu. Ephe a-noduje ami nebyi l'iphe bu onwa, sweru esweswe; kele mini, shi l'ulo nsu ono atso ala l'ephe. Akpuru, ephe a-mije be a-buje nri; ekwo iya aburu ogvu, ee-gudeje emee t'ehu du madzu npho.”

Okè alì ono tsua

¹³ Qwaa iphe Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Nu ekfu. O sūru: “Qwaa okè okè-alì, bu ege unu e-keshi alì ono t'ikfu iri l'ebo, no le Izurelu haa ya t'o buru okè-iphe ephe. Josefu be a-hata nke-alì ebo.

¹⁴ Unu e-keru iya ephe enya-nhamunha; kele ya ribuwaru iya le nte le ya a-nu iya nna unu oche phe. Alì-a aburu okè-iphe unu.

¹⁵ “Qwaa eke a-buru okè-alì ono: L'uzo iya k'isheli be o-dube le Oke Enyimu shia uzo Hetulonu; tugburu Lebo-Hamatu; lashiwaru Zedadu;

¹⁶ Hamatu; Berota; me Sibirayimu ophu no l'uzo okè-alì Damasukosu ye le Hamatu; jeruwaru Haza Hatikonu l'uzo okè-alì Hawuranu.

¹⁷ Okè iya ono adube l'oke eze enyimu je je erua Haza Enanu, bu ophu no l'uzo isheli k'oke-alì Damasukosu. Okè-alì Hamatu no l'uzo isheli eke ono. O bu eke ono a-buru oke iya l'uzo isheli.

¹⁸ “L'uzo iya k'enyanywu-ahata be oke iya e-tsochita okè-alì Hawuranu ye le Damasukosu; tsoru Enyimu Jodanu ogologo kwaseru okè-alì Giledu; me alì Izurelu je alufu eze enyimu ono, no l'uzo enyanwu-ahata ono jeyewaru le Tama. O bu eke ono a-buru oke iya k'uzo enyanwu-ahata iya.

¹⁹ “L'uzo iya k'ohuda be okè-alì ono a-dube le Tama jerua mini Meriba ke Kadeshi; yo bya etsochia ngele Ijiputu rua Oke Enyimu. Eke ono a-buru okè iya k'uzo ohuda iya.

²⁰ “L'uzo iya k'enyanywu-ariba be bu Oke Enyimu a-buru okè iya jerua l'eke ye le Lebo-Hamatu chekoru. Eke ono be a-buru okè iya k'uzo enyanwu-ariba iya.

²¹ “Unu e-keshiru onwunu alì-a l'ege ikfu Izurelu ha.

²² Unu e-keru iya onwunu mę iphe bu mbyamumbya, buwaru ali unu nweru unwu t'ọ buru okè-iphe unu. Unu agwa ephe l'ọ bu ndu a muru amumu le Izurelu. Unu emee t'ephe hata ali ege unu a-hata l'ikfu l'ikfu Izurelu.

²³ L'iphe bu ikfu ophu onye mbyamumbya ono bu be ee-keru ali nk'ia nụ iya. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nụ ekfu."

48

Ege ee-gude kee ali ono

¹ "Qwaa epa ikfu ono nanu nanu: Danu e-nweru nke lanu iya l'uzo isheli. Okè-ali iya e-shi uzo Hetulonu swee Lebo-Hámatu jerua Haza-Enanu, bu ophu nọ l'okè-ali Damásukosu l'uzo isheli bya anonyabe Hámatu. Okè-ali iya ono a-dube l'uzo enyanwu-ahata laa uzo enyanwu-ariba ali ono.

² "Ásha a-hatakwaphu oke lanu: Onanu be yele ali ke Danu e-ri oke dube l'uzo enyanwu-ahata lashia l'uzo enyanwu-ariba.

³ "Náfutali a-hatakwaphu oke lanu: Onanu be yele ali ke Ásha e-ri oke dube l'uzo enyanwu-ahata lashia l'uzo enyanwu-ariba.

⁴ "Manáse a-hatakwaphu oke lanu: Onanu be yele ali ke Náfutali e-ri oke dube l'uzo enyanwu-ahata lashia l'uzo enyanwu-ariba.

⁵ "Ífuremu a-hatakwaphu oke lanu: Onanu be yele ali ke Manáse e-ri oke dube l'uzo enyanwu-ahata lashia l'uzo enyanwu-ariba.

⁶ "Rúbenu a-hatakwaphu oke lanu: Onanu be yele ali ke Ífuremu e-ri oke dube l'uzo enyanwu-ahata lashia l'uzo enyanwu-ariba.

⁷ "Júda a-hatakwaphu oke lanu: Onanu be yele ali ke Rúbenu e-ri oke dube l'uzo enyanwu-ahata lashia l'uzo enyanwu-ariba.

⁸ "Ali ophu yele ke Júda e-ri oke be unu e-wofuta t'ọ buru ophu unu e-dobe ichi. Uswe iya be a-tọ t'ọ du ukporo unu nkwo-eka eto l'unu nkwo-eka ebo l'ukporo nkwo-eka iri; ogologo iya a-buru dube l'uzo enyanwu-ahata jerua l'uzo enyanwu-ariba ege ke ndu ophu dukota, bu ege oke iya k'ikfu hatsua. Ulo nsọ ono be aa-kpu l'echi iya nhamunha.

⁹ Oke iya ophu unu e-kefu ichi doberu Ojeoje be ogologo iya a-du ukporo unu nkwo-eka eto l'unu nkwo-eka ebo l'ukporo nkwo-eka iri; uswe iya adu ukporo unu nkwo-eka l'unu nkwo-eka ise.

¹⁰ Ndu achijeru Nchileke eja be e-nweru eke ono, e doberu nsọ ono. Ogologo iya be a-du ukporo unu nkwo-eka eto l'unu nkwo-eka ebo l'ukporo nkwo-eka iri l'uzo iya k'isheli iya; uswe iya adu ukporo unu nkwo-eka l'unu nkwo-eka ise l'uzo iya k'enyawwu-ariba iya; bya adu ukporo unu nkwo-eka l'unu nkwo-eka ise l'uswe kwaphu l'uzo enyanwu-ahata iya; ogologo iya adu ukporo unu nkwo-eka eto l'unu nkwo-eka ebo l'ukporo nkwo-eka iri l'uzo ohuda iya. L'echi iya gededede be aa-kpu ulo nsọ Ojeoje ono.

¹¹ Ndu e-nweru iya nụ bu ndu ono, achijeru Nchileke eja ono, bu iya bu unwu Zadoku, bu ndu e meru; ephe adu nsọ; mbu ndu ejeru iya ozi ege o gbaru. Ephe ta ha iya ege ndu Lívayi haru iya teke ndu Izurelu mesweru.

¹² Oo-buru iphe-oma, du ichi, ee-wofuta l'ali nsọ ono nụ ephe, bu eke katsua nsọ, yele ndu Lívayi riru oke.

¹³ "Dube l'oke iya ke ndu achijeru Nchileke eja ono, bu eke ndu Lívayi a-hata be ogologo iya adu ukporo unu nkwo-eka eto l'unu nkwo-eka ebo

l'ukporo nkwo-eka iri; uswe iya adu ukporo unu nkwo-eka l'unu nkwo-eka ise. Oo ya bu l'iphe a-bukporu ogologo iya okpobe aburu bu ukporo unu nkwo-eka eto l'unu nkwo-eka ebo l'ukporo nkwo-eka iri. Usa iya bu iphe oo-chikota du bu ukporo unu nkwo-eka l'unu nkwo-eka ise.

¹⁴ T'ephe be rekwa iya erere; m'o bu gude iya gbanweta odo. O bu eka be ali-a katsukpo mma; mbu t'e bo bahukwa onye odo l'eka; ke l'o bu eke duru Ojejoje nsq.

¹⁵ “Eke ophu phoduru nu phu, usa iya du unu nkwo-eka iri l'ebo l'ukporo nkwo-eka iri phu; ogologo iya adu ukporo unu nkwo-eka eto l'unu nkwo-eka ebo l'ukporo nkwo-eka iri phu be a-nodu t'o buru eke mkpukpu e-gudeje eme iphe du ephe mma; t'o bukwaruphu eke aa-kpushi ulo; me eke ephe a-nodu echeje elu ephe. Mkpukpu ono a-no l'echi ali ono gedegede;

¹⁶ ha ege-a: Unu nkwo-eka iri le nanu l'ukporo nkwo-eka ise l'uzo isheli iya. Uzo ohuda iya adukwaphu unu nkwo-eka iri le nanu l'ukporo nkwo-eka ise. L'uzo iya k'enyawu-ahata be oo-du unu nkwo-eka iri le nanu l'ukporo nkwo-eka ise; uzo enyanwu-ariba adukwaphu unu nkwo-eka iri le nanu l'ukporo nkwo-eka ise.

¹⁷ Ali eke ndu mkpukpu ono a-nodu echeje elu ephe a-du ukporo nkwo-eka iri l'ebo le nkwo-eka iri l'uzo isheli iya; dukwaphu ukporo nkwo-eka iri l'ebo le nkwo-eka iri l'uzo ohuda iya. Oo-dukwapu ukporo nkwo-eka iri l'ebo le nkwo-eka iri l'uzo enyanwu-ahata iya; dukwaphu ukporo nkwo-eka iri l'ebo le nkwo-eka iri l'uzo enyanwu-ariba iya.

¹⁸ Eke phoduru nu l'eke ye le ali nsq ono riru oke kwaseru ogologo iya be a-du ukporo unu nkwo-eka l'unu nkwo-eka ise l'uzo enyanwu-ahata iya; dukwaphu ukporo unu nkwo-eka l'unu nkwo-eka ise l'uzo enyanwu-ariba iya. Iphe a koru iya be ndu ejeru mkpukpu ono ozi e-rije.

¹⁹ Ndu ejeru mkpukpu ono ozi, bu ndu a-nodu ako iya iphe be e-shitsua l'iphe bu ikfu Izurelu nanu nanu.

²⁰ Ali ono kparamu, unu e-bufu dobe iche ono; mbu ali nsq ono me ke mkpukpu be a-hako nu ibe eno. Iphe ibe iya lanu a-duje bu ukporo unu nkwo-eka eto l'unu nkwo-eka ebo l'ukporo nkwo-eka iri.

²¹ “Eke phoduru nu l'ali nsq ono; me ali ke mkpukpu ono eka labu aburu k'onye ishi unu. O bu dube l'eke ono, a tofuru ali nsq ono, du ukporo unu nkwo-eka eto l'unu nkwo-eka ebo l'ukporo nkwo-eka iri ono laru oke iya k'uzo enyanwu-ahata ono; ege ono b'o dukwaphu lashia uzo oke iya k'enyawu-ariba dube l'eke ono, a tofuru ali nsq ono, du ukporo unu nkwo-eka eto l'unu nkwo-eka ebo l'ukporo nkwo-eka iri ono. Eke ophu no nyiru ehul'ogologo ali ophu e keshiru ikfu l'ikfu phu be a-buru k'onye ishi. Oo ya bu l'ali onanu, du nsq ono; me eze-ulo Nchileke ono, nodu l'echi ali ono;

²² me ali ke ndu Liviayi ono; me ali ndu mkpukpu ono; be ali k'onye ishi a-gbaphe mgburumgburu. Eke onanu, bu k'onye ishi ono a-nokahu oké-ali Juda ye le oke iya ke Benjaminu.

²³ “A bya le k'ikfu ndu ophu: Benjaminu a-hatakwaphu oke lanu: Onanu a-no dube l'uzo enyanwu-ahata lashia uzo enyanwu-ariba.

²⁴ “Simiyonu a-hatakwaphu oke lanu: Onanu be ye le ali ke Benjaminu e-ri oke dube l'uzo enyanwu-ahata lashia l'uzo enyanwu-ariba.

²⁵ “Isaka a-hatakwaphu oke lanu: Onanu be ye le ali ke Simiyonu e-ri oke dube l'uzo enyanwu-ahata lashia l'uzo enyanwu-ariba.

²⁶ “Zebulonu a-hatakwaphu oke lanu: Onanu be ye le ali ke Isaka e-ri oke dube l'uzo enyanwu-ahata lashia l'uzo enyanwu-ariba.

²⁷ “Gádu a-hatakwapu oke lanu: Onanu bẹ yẹlẹ alì kẹ Zébulonu e-ri oke dube l'uzo ẹnyanwu-ahata lashia l'uzo ẹnyanwu-ariba.

²⁸ “Kẹ Gádu l'uzo ọhuda bẹ okè e-shi lẹ Táma rua mini Meriba kẹ Kadéshi jì-jia tsoru iku nggele Íjiputu jerua Oke Ẹnyimu.

²⁹ “Ọ bụ alì-a bụ alì ọbu, unu e-keru iphe bụ ikfu, nọ lẹ Ízurelu; yọ bọru ẹge ono bẹ ẹphe a-ha iya t'ọ bọru okè-iphe ẹphe. Ono iphe Ọkaribe-Kakota-Nụ ekfu.”

Ọnu-oguzo, notsua lẹ Jerúsalemu

³⁰ Ọwaa a-butua ọnu-uzo mkpukpu ono dube l'uzo iya k'isheli, a tọru; yọ dọ unu nkwo-ẹka iri lẹ nanu l'ukporo nkwo-ẹka ise ono.

³¹ Ọnu-uzo nonu bẹ aa-gu ẹpha ikfu nọ lẹ Ízurelu iche l'iche. Ọnu-uzo ẹto, nọ l'uzo iya k'isheli bẹ aa-gu ọnu-uzo Rúbenu; mẹ ọnu-uzo Júda; mẹ ọnu-uzo Lívayi.

³² Ẹke iya k'uzo ẹnyanwu-ahata, ogologo iya dọ unu nkwo-ẹka iri lẹ nanu l'ukporo nkwo-ẹka ise ono bẹ ọnu-uzo ẹto a-nọ, bụ iya bụ ọnu-uzo kẹ Jósefu; mẹ ọnu-uzo kẹ Bénjaminu; mẹ l'ọnu-uzo kẹ Dánu.

³³ Ẹke iya k'uzo ọhuda, ogologo iya dọ unu nkwo-ẹka iri lẹ nanu l'ukporo nkwo-ẹka ise ono bẹ ọnu-uzo ẹto a-nọ, bụ iya bụ ọnu-uzo kẹ Símiyọnu; mẹ ọnu-uzo kẹ Ísaka; mẹ l'ọnu-uzo kẹ Zébulonu.

³⁴ Ẹke iya k'uzo ẹnyanwu-ariba, ogologo iya dọ unu nkwo-ẹka iri lẹ nanu l'ukporo nkwo-ẹka ise ono bẹ ọnu-uzo ẹto a-nọ, bụ iya bụ ọnu-uzo kẹ Gádu; mẹ ọnu-uzo kẹ Ásha; mẹ l'ọnu-uzo kẹ Náfutali.

³⁵ Iphe ọo-dụ mgburumgburu bụ ukporo unu nkwo-ẹka ẹbo l'unu nkwo-ẹka ise. Ẹpha mkpukpu ono dube mbọku ono gbururu jeye bẹ a-bụ: “Ojejoje nọ l'ẹke ono.”

Dánèlù

Ùmadzu ẹno lẹ ndu eze ọfataru

¹ Yo be l'afa, kwe Jehoyakimu afa ẹto; k'ophu ọ wataru ọchi ndu Júda; Nebukadineza, bú eze ndu Bábyilonu achita ndu soja iya bya eyebuta Jerúsalemu.

² Nnajiufu ahaa Nebukadineza; yoo kpua Jehoyakimu, bú eze ndu Júda lẹ ndzù. Yò hakwaa ya phụ; yò haru gwota uphodu iphe nọtsua l'eze-ulo Nchileke gude tugbua; yò búru iya ọla Bábyilonu. Yò rua je egworu iphe ono doo l'ulo nte iya.

³ Yo be ujiku lanu; eze bú Nebukadineza ezi Ashupenazu, bú onye ishi ndu ọru l'ufu-eze t'ọ haru ndu Ízurelu ono ndu ọphu shi l'eri ndu eze; me l'eri ndu a maru ẹpha ẹphe; dutaru iya.

⁴ Tẹ ndu oo-le ẹnya iya bukwaru unwu-okorọbya, ẹ ta dudu ẹke ẹphe nweru ẹkworo l'ẹhu ẹphe. Ẹphe a-bú ndu dú ugwu l'ẹnya; ndu ẹ-to nwedu iphe ẹphe ta madu ẹnya iya; ndu maru mmamiphe; ndu iphe edoje ẹnya ẹgwegwa; búru ndu gbaru kẹ t'ẹphe jeje ozi l'ufu-eze. Ndu ono; bẹ ọo-kụ-ziru okfu Bábyilonu; zia ẹphe ẹge eekfuje iya; me ẹge eedeje iya.

⁵ Ya ndono; eze, bú Nebukadineza abya asu t'e shi lẹ nri kẹ yẹbe eze wotaje nri nù ẹphe mbọku-mbọku. E shikwaphu lẹ mee kẹ yẹbe eze nùje ẹphe mee. Eze asukwaphu l'ọo afa ẹto; bẹ ee-gude zia ẹphe iphe. Afa ẹto ono gvulephu; ẹphe awata ojeru yẹbe eze ozi l'ufu-eze.

⁶ Tọ dú iya bú: a bya afoọ ndu ono. Ndu tso lẹ ndu, a ọfataru bú: Dánèlù; Hananiya; Mishèlù; ọwaa Azaríya. Ẹphe ẹno ono tuko shi l'ikfu ndu Júda.

⁷ Ya ndono; onye ishi ndu ọru l'ufu-eze ono abya agushia ẹphe ẹpha ndu Bábyilonu. Iphe ọ guru Dánèlù bú Beluteshaza; gwa Hananiya; Sheduraku; gwa Mishèlù: Míshaku; bya agwa Azaríya: Abedinego.

Aadata Dánèlù phe

⁸ Obenu lẹ Dánèlù kfuru iya kepyaa ya akú; lẹ ya te eridu nri-eze; ya ta angú mee-eze; k'ophu ya te egudedu iya merua onwiya. Ya ndono; yò rọọ onye ishi ndu ọru ufu-eze ono; t'ọ ha ya ru t'ọ dú ẹge ono, ya kfuru ono.

⁹ Nchileke emee tẹ Dánèlù túbá onye ishi ndu ọru ufu-eze ono l'ẹnya. Yò wata ọphuru Dánèlù imiko.

¹⁰ Yò sù Dánèlù: “Lẹ ya atsukwa eze, bú onye nwe mu nù egwu; kẹ l'ọ bú iya; bẹ sùru tẹ ya nùje unu nri ono; me mee ono. Ọ -bùru lẹ ya ta nùdu ngu nri ono; nggu awata ọla ẹhu l'ẹke ndu ọphu nọ; bẹ eze e-gbukwa iya.”

¹¹ Dánèlù abya asu onye ọphu onye ishi ndu ọru l'ufu-eze ono yeru t'ọ leta Dánèlù; Hananiya; Mishèlù; me Azaríya ẹnya ono

¹² t'ọ gude abali iri lelee ẹphebe unwu ojozi iya ono. Sù iya l'iphe ọo-nọje anu ẹphe t'ọ búru ẹphe nri nwenkinyi bú mkpẹkwo; me mini.

¹³ E -megelephu; t'ọ gbua ẹphe l'unwu-okorọbya ono, eri nri-eze ono igo; maru ndu ọphu ugbugba ẹphe ka mma. Ọ búwaru iphe ọ phuru l'ẹhu ẹphe bú ndu ozi iya; bẹ oo-gude meru iphe.

¹⁴ Onye ishi ono ekweta ẹge ẹphe kfuru bya egude abali iri ono lelee ẹphe.

¹⁵ A nọtsulephu abali iri ono; yò bya egbua ẹphe igo; phụ l'ẹphe kakọta unwu-okorọbya ndu ọphu eri nri-eze phụ ẹhu-mma; ka ẹphe ọkporokpo.

16 Tò dù iya bụ; onye ono eleta ẹphe ẹn्या ono ahaa ẹphe ọnu nri-eze; mē mē-eze; wata ẹphe ọnu mkpẹkwo.

17 Nchileke emee ụnwu-okorọbya ẹno ono; ẹphe enweru ishi-ekwo; gua ekwo; bya enweru mmamiphe. Ọphu; bẹ Dánèlù; b'o meru; àphù; mē nrọ l'edoje iya ẹn्या.

18 Tò dù iya bụ; afa ẹto phụ, eze tũru phụ agvulephu; onye ishi ndu ọru l'ufu-eze phụ eduta ụnwu-okorọbya ono dukfushia eze, bụ Nebukadineza.

19 Eze yele ụnwu-okorọbya ono l'ẹphe ha; abya ekfugba; yọ bya aphụ l'ẹ t'ọ dudu ndu ọphu l'ẹphe ha onye ọphu aturu Dánèlù; Hananiya; Mishèlù; mē lẹ Azaríya. Tò dù iya bụ; ẹphe awata ojeru eze ozi.

20 Iphe bụ iphe eze kparu ẹphe ishi, bụ iphe laru lẹ kẹ mmamiphe; m'ọ bụ iphe-odo-ẹn्या; bẹ ẹphe akakọtaje ndu amamanshi; mē ndu mgborogvu, nọkota l'ali-eze iya mma ugbo iri.

21 Yọ bũru ẹge ono b'e shi; Dánèlù anọduwaru l'ọru ufu-eze jeye l'afa kẹ mbụ, Sáyĩrosu, bụ eze wataru achichi.

2

Nrọ, eze Nebukadineza rọru

1 L'afa, kwe Nebukadineza afa labụ, ọ wataru achichi; b'ọ rọshiru nrọ. Nrọ ono atsulahaa ya l'ẹhu; kpọo ya mgbenya.

2 Ya ndono; eze abya ekukoo ndu njibya; ndu amamanshi; ndu ẹka, shiru ike l'ogvu; mē ndu, edzeje mkpọ-kpodo;* maru iphe e-me echile; t'ẹphe bya ezeeru iya nrọ ono, ọ rọru ono. Ẹphe awubata; bya edzua l'ifu eze.

3 Eze asụ ẹphe lẹ ya rọru nrọ. Yọ tsụ iya l'ẹhu; kele ya ta madụ iphe nrọ ono bụ.

4 Ndu ono, maru ẹn्या mkpọ-kpodo ono egude okfu ndu Áramu kfuru yeru eze; sụ iya: “Ndzụ eze; ndzụ mini-o! Zeeru ẹphebe ndu ozi ngu phẹ nrọ ọbu; ẹphe a-kọru ngu-a iphe ọ bụ!”

5 Eze asụ ẹphe: “Lẹ ya kfuakwaru iya; kepyia ya akụ l'ọ -bũru l'unu ta dudu ike zeeru iya nrọ ono; kọoru iya iphe ọ bụ; bẹ ya e-bukwa anụ unu tẹyiteyi; mee ụlo unu t'ọ bũru mkpọkpọ ọzo-ulo.

6 Ọle; ọ -bukwanuru l'unu dũru ike zeeru iya nrọ ono, ya rọru ono; kọoru iya iphe ọ bụ; bẹ ya e-bu unu nggo iya; bya akwabẹ unu oke ugvu, dũ biribiri. Nta-a bụ t'unu zeeru iya nrọ ono; unu akọoru iya iphe ọ bụ.”

7 Ẹphe asụ eze t'ọ zenuaru ẹphebe ndu ozi iya nrọ ọbu; k'ọphu ẹphe a-kọoru iya iphe ọ bụ.

8 Eze asụ ẹphe: “Lẹ ya marua l'iphe unu eme bụ ẹge ee-me t'oge l'aga; kẹ l'unu marua lẹ ya ribuwaru iya;

9 L'ọ -bũru l'unu t'ezeduru iya nrọ ono b'e kpeekwaru ikpe ẹhu unu; kpebua. Ishi iya abũru l'unu gbaru iya agbagba; wataru iya ọdzushiru ẹjo-ire; l'ekfuru iya iphe ẹ ta dudu k'anunu; l'arị l'iphe a-gbanwe. Nta-a bụ t'unu zewaru iya rụ nrọ ọbu; k'ọphu ya a-makwanụ l'unu a-dụ-a ike kọo iphe ọ bụ.”

10 Ndu ono, maru ẹn्या mkpọ-kpodo ono asụ eze: “Lẹ tọ dukwa madzụ nwigbaleke-oma, a-dụ-ghe ike mee egbe iphe ọwaa, nggube eze sũru t'e me-wa. Ọphu o nwekwanu onye eze, sũjeru tẹ ndu amamanshi; ndu mgborogvu; m'ọ bụ ndu maru ẹn्या mkpọ-kpodo meeru iya egbe iphe-a, i sũru t'e meeru ngu-wa; m'ọ -ruhuru; eze ọbu detabe ude idagha; m'ọ bụ shihubeta ike ishihagha.

* 2:2 2:2 Ndu maru ẹn्या mkpọ-kpodo, abuje: ẹphe -dzee ya; ẹphe amaru iphe e-me echile.

¹¹ Iphe nggube eze suru t'e meeru ngu dúnukakwa ehuka. Ophu o dukwa madzù nwigbaleke-oma, a-dù-ghe ike zeeru eze nrò ono; gbahaa unwu agwa; ophu ephe ebukwanu l'èke madzù bu."

Eze aha enu ishi ndu àphù

¹² Iphe ono emee; iphe eghulahaa eze eghughu; ehù agbahu iya totoroto. Yò tɔwaphu ekemu t'e gbushikota iphe bù ndu mmamiphe alì Bábyilónu.

¹³ Eze abya atɔa ekemu t'e gbushikota ndu mmamiphe l'ephe ha. Tò dù iya bù; a bya eye madzù t'e je achò Dánèlu yèle ònya iya phè t'e gbushia.

¹⁴ Ariyoku, bù onye ishi ndu nche eze atugbua; tɛ ya je egbushia iphe bù ndu mmamiphe lè Bábyilónu; Dánèlu abya ezia obu l'alì; gude mmamiphe

¹⁵ jì iya iphe meru iphe eze tɔru ekemu ophu dù igiri-igiri ège onanu? Ariyoku abya eworu iphe adanù kooru Dánèlu.

¹⁶ Dánèlu abya abakfube eze je arò ya; t'ò haa tɛ ya kwakòbe bya akòru iya iphe nrò ono bù.

Nchileke ezeru Dánèlu nrò, eze ròru

¹⁷ Tò dù iya bù; Dánèlu atugbua lashia je eworu iphe ono, adanù ono kooru ndu ònya iya ophu ephe èto, bù iya bù: Hananiya; Mishèlu; mè Azaríya.

¹⁸ Yò sù ephe t'ephe rò Nchileke, bù onye bu l'igwe t'ò phuaru ephe imiko; koshì ephe nrò-a, e domiru ephe edomì-a; t'è b'e gbupya yèle ndu ònya iya lè ndu mmamiphe alì Bábyilónu.

¹⁹ Ya ndono; yo be l'enyashi; a bya e shi l'àphù koshì Dánèlu nrò ono, e shi domia edomì ono. Dánèlu abya ekele Nchileke ophu, bù l'imigwe ekele;

²⁰ sù:

"Tɛ ajaja bùru kè Nchileke jeye lè tutu yoyo; kè l'ò bù iya nwe mmamiphe; nweru ike.

²¹ O bù iya agbanweje uboku; gbanwee oge. O bù iya echije madzù eze; bùru iya akwatsuje iya. Mmamiphe bù Nchileke; b'o shì l'èka; bùru iya emeje t'iphe doo madzù enya.

²² Iphe dù ogvu; mè iphe e domiru edomì; bè ookpuhaje ghebe onu. O maru iphe nò l'ochi; yò bùru yèle iphorò bu l'ufu.

²³ Ya etu ngu ephe; l'aja ngu ajaja; nggube Nchileke kè nna ayi phè; kè l'ì nɔwaru yèbe Dánèlu mmamiphe; bya emee tɛ ike nòdu iya. I mewaru; tɛ ya maru iphe ono, ayi ròru ngu ono. I mewaru tɛ nrò, eze ono doo ayi enya."

²⁴ Tò dù iya bù; Dánèlu abya ejekfu Ariyoku, bù onye ono, eze yeru t'ò gbushia ndu mmamiphe l'alì Bábyilónu ono; sù iya: "T'è b'o jekwa ogbushi

ndu mmamiphe ono.” Sù iya: “T’o dubechia ya tẹ ya jekfu eze; je akọoru iya iphe nrọ iya ono bu.”

Dánẹlu ezeru eze nrọ, eze rọru

²⁵ Ariyoku edutawaphu Dánẹlu dujeru eze. Yo rua; je asù eze: “Lẹ ya phuakwaru onye a-kọru nggube eze iphe nrọ ngu ono bu. Onye ọbu gbe bukwaru onye lanu lẹ ndu ono, a kpuru lẹ ndzụ l’alì Júda-a ono.”

²⁶ Eze abya aji Dánẹlu; onye epha iya bu Beluteshaza: “M’ọo-dù ike zee nrọ ono, ya rọru ono; byakwaphu bya akọo iphe ọ bu?”

²⁷ Dánẹlu asù eze: “Lẹ t’ọ dukwa onye nweru mmamiphe; tọ dù onye amamansi; m’ọ bu onye njiyba, a-dù ike kọoru nggube eze iphe-a, dù ogvu, i sùru t’a kọoru ngu-a.

²⁸ Obenu l’o nweru Nchileke, bu onye bu l’igwe, bu onye ekoshije madzù iphe e domiru edomi. Ọ bu iya koshiru nggube eze, bu Nebukadineza iphe e-me l’uzo ifu. Owaa nrọ ono, i rọru; mẹ àphù ono, i phuru teke ono, i zẹ l’oshi-azẹe ngu ono:

²⁹ “Teke ono, i zẹ l’oshi-azẹe ngu ono; nggube eze; bẹ ọriri ngu gbarutsuaru l’iphe e-me l’uzo ifu. Yọ buru iya bu l’onye ono, emeje t’a maru iphe e domiru edomi ono koshiwaru ngu iphe e-me nù.

³⁰ A byakwanu l’ehu kẹ yebe Dánẹlu; iphe-a, e domiru edomi-a, e meru tẹ ya marua ta bukwa lẹ ya gbe ka ndu ọdo ọmaru iphe meru iphe e meru tẹ ya maru iya; ọ kwa ege nggube eze amaru iphe nrọ ono bu; maru iphe i riru l’okpoma ngu.

³¹ “Nggube eze; iphe i phuru lẹ nrọ ngu ono bu iphe a kpuru; yọ dù l’ọ bu madzù; vudo ngu l’ifu. Ọ ha gbakfugbakfu; l’acha biribiri. Ugbugba iya l’eye egvu.

³² Iphe e gude mee ishi iphe ono, akpuru; yọ dù l’ọ bu madzù ono bu okpobe mkpọla-ododo. Okpoma iya yeke eka iya; bẹ bu mkpọla-ọcha b’e gude mee ya. Epha iya; mẹ ụtakfu iya bu ope b’e gude mee ya.

³³ Ophu bu oshi-okpa iya bu igwè b’e gude mee ya. Okpurukpu-okpa iya b’a gwakoberu igwè yeke ura, a nuru anunu gude mee.

³⁴ Ya ndono; nggu gudekwadu iya-a ele; a kùkpota mkpuma; ọbule e tọ bukwa madzù; bẹ gude eka iya kùkpota mkpuma ono. Mkpuma ono abya adaa iphe ono, a kpuru akpukpu ono l’okpurukpu-okpa ono, a gwakoberu igwè yeke ura gude mee ono; woru iya zùkposhia.

³⁵ Ya ndono; igwè ono; ura ono; ope ono; mkpọla-ọcha ono; mẹ mkpọla-ododo ono angafu; tùkposhihu ibiribe ibiribe ugbo lanu; wùshiru l’ọ bu eswa witu, wùshiru l’ẹke eetsuje witu l’onanwu. Pherephere abya ephekashia ya; tọ nwe iphe phoduru nù. Obenu lẹ mkpuma ono, tųpųashiru iya nù ono bya a-ghọ eze ugvu, jiko iphe bu mgboko dzuru.

Dánẹlu akọ iphe nrọ ono bu

³⁶ “Ọ bu nrọ, i rọru ndono. Nta-a bu t’ayi bya akọoru nggube eze iphe nrọ ngu ono bu.

³⁷ Ọo nggube eze; bu eze kẹ ndu eze l’ephe ha. Nchileke k’igwe nųwaru ngu alì-eze; nų ngu ike; nų ngu ike; bya emee t’epha ngu l’ede ude.

³⁸ Ọ bu nggu b’o yeru madzù l’eka; ye ngu anu, bu l’egbudu l’eka; ye ngu unwenu, ephe l’eli l’eka. O meru t’ọ buru nggu; bẹ ephe a-nọ l’eka: ephe l’ephe ha. Ọ bu nggu bu ishi ono, e gude mkpọla-ododo mee ono.

³⁹ “I -chitsulephu; bẹ onye ọdo a-wata achichi. Onye eze onanu; bẹ enya iya a-la alì l’ẹke i nọ. Onye eze k’eto a-lufutakwaphu bya achia mgboko mgburumburu. Ọ bu yẹbedua bu ope phụ.

⁴⁰ E megee; bẹ onye eze k'eno a-lufutakwaphu. Onye eze onanu e-shihu ike l'ọ bụ ígwè; kẹ l'ígwè agbakwohuje; gwee iphemiphe ọbule rakaraka. Yọ buru ege ígwè atuje iphe pyaapya a bụ ege oo-tupyashi ndu ọpu; gwee ephe ogwe ujimu.

⁴¹ Ọ bụlephu ege ono, i phuru a gwakoberu ọra, a nuru anunu l'ígwè gude mee okpurukpu-ọkpa iya; me mkpushi-ọkpa iya ono bụ ege ọo-du ali-eze, ọru ẹbo. Obenu l'agburu-ẹhu k'ígwè a-nokwa iya phụ; bụ iya bụ ege ono, i phuru ígwè, a gwakoberu l'ura aduje ono.

⁴² Ọ bụ ege ono, mkpushi-ọkpa iya keru ẹbo; ẹkalanu aburu ígwè; ẹkalanu aburu ọra ono bụ ege ali-eze ono e-shihu ike ẹkalanu; ẹkalanu adakposhihu.

⁴³ Ọ bụlephu ege ono, i phuru ígwè; a gwakobe iya l'ura, a nuru anunu ono bụ ege ndu ono a-gba eghirigha. Ephe ta atuko-ghedu buru nanu, bụ iya bụ ege ono ígwè yele ọra akfujeru iche iche teke a gwakoberu iya ono.

⁴⁴ “Ọ bụ l'oge ndu eze ono; bẹ Nchileke, bu l'igwe e-gude ẹka iya sùbe ali-eze ọpu ẹ ta byadu bya egbuka egbuka. Ọpu a byadu bya ahara iya ndu odo. Ali-eze ndu ọpu l'ephe ha; bẹ oo-gwe egwegwe; mee ya; ishi iya akparu; yẹbedua anodu jeye lẹ tutu yoyo.

⁴⁵ Ọ bụ iphe àphù ono, i phuru ono bụ ndono; mbụ àphù ono, a vukpofuru mkpuma l'eli ugvu; tọ bụ madzu gude ẹka iya vukpofu iya; yọ bya atukposhia ígwè; tukposhia ope; me ọra; me mkpola-ọcha yele mkpola-ododo; tọ ya pyaapya ono.

“Ọ bụ Nchileke, bụ Ọkaribe; koshiru nggube eze iphe e-mekochaa mee l'uzo ifu. Nro ono a-vu; yọ buru ege ono, ya kọkotaru ngu iya ono bụ ege oo-me.”

Nggo, eze ebu Dánẹ̀lu

⁴⁶ Tọ du iya bụ; eze, bụ Nebukadineza adaa kpurumu; woru ifu kpube l'ali gude kwabẹ Dánẹ̀lu ugvu; bya asu t'e gude ngweja; me insensu gwaa Dánẹ̀lu.

⁴⁷ Eze asu Dánẹ̀lu: “Ọ buphu Nchileke ngu bụ Nchileke, nwe iphe, bụ agwa, nonu; bya aburu Nnajiufu iphe, bụ ndu eze; buru iya emeje t'a maru iphe, e domiru edomi; kẹ l'i duru ike kọ iphe-a, e domiru edomi-a.”

⁴⁸ Eze abya eworu okwa, ha nshinu nọ Dánẹ̀lu; bya apalia ẹka apali meshiaru iya iphe-oma. O mekwaru iya phụ onye ishi, a-nodu eleta Bábyilonu gba mgburumburu; bya emekwaa ya phụ onye ishi ndu mmamiphe l'ali ndu Bábyilonu l'ọ ha.

⁴⁹ Dánẹ̀lu abya arọ eze; yo mee Sheduraku; Míshaku; me Abedinego; ephe aburu ndu eleta onu-ogo, du iche iche lẹ Bábyilonu. Dánẹ̀lu l'onwiya eje eburu lẹ kẹ eze.

3

Agwa Nebukadineza

¹ Tọ du iya bụ; eze, bụ Nebukadineza abya egude mkpola-ododo kpua ntekpe, ogologo iya du ukporo nkwo-ẹka ẹto; ọsa iya adu nkwo-ẹka ishing. Yo je eworu iya gvube l'ẹke, daburu swanmangu l'ẹke, eeku Dura l'onu-ogo Bábyilonu.

² Ya ndono; eze Nebukadineza abya ezia; e je ekukoo ndu anochi ẹnya eze l'onu-ogo onu-ogo; ndu achi obodo; ndu govano; ndu mgbazi eze; ndu akwakobeje okpoga; eze ndu ọgbo ikpe; ndu ikpe; mewaru ndu nweru

ęnya l'alį ono t'ęphe bya t'e meta ntękpe ono, o je egvube ono t'a gwaję iya agwagwa.

³ Tọ dọ iya bụ; ndu anọchi ęnya eze l'ọnu-ogo ọnu-ogo; ndu achi obodo; ndu gọvano; ndu mgbazi eze; ndu odobe okpoga; ndu ogbo ikpe; ndu ikpe; męwaru ndu nweru ọkwa l'alį ono abya edzua; bya egvube ntękpe ono eze, bụ Nebukadineza meru; gvube ono t'a wata iya ọgwa agwagwa. Ęphe abya edoo onwęphe l'ifu ntękpe ono.

⁴ Onye araję ọra abya araa ya; rashia ya ike; sụ: “Unu gebekwa-o! A sụru; unubę ndiphe mgburumgburu; iphe bụ mbakeshi nọnu; ndu ekfu okfu-alį, dọ iche l'iche;

⁵ teke unu nuru opu; nua ogele; nua une; nua ubo; nua ogumogu; adudu; mękpo iphe bụ iphe-egvu, dọ iche iche; unu adaa l'alį baaru ntękpe mkpọla-ododo ono, eze, bụ Nebukadineza meru gvube ono ęja.

⁶ “Iphe bụ madzụ nwigbaleke-oma oma, ę-ta dadu kpurumu; baaru iya ęja; bę aa-paru chee l'ọ-tata-kfukfu ọku teke ono phu.”

⁷ Tọ dọ iya bụ; anunu, ęphe anu opu ono; yęle ogele ono; l'une ono; l'ubo ono; l'ogumogu ono; l'adudu ono; mękpo iphe bụ iphe-egvu, dọ iche l'iche; iphe bụ ọha, nọnu; iphe bụ mbakeshi; mę ndu ekfugbaa okfu-alį, dọ iche l'iche adashia l'alį; baaru ntękpe mkpọla-ododo ono, eze, bụ Nebukadineza meru ono ęja.

Ndibe Nchileke, nweru obu

⁸ Ya ndono; yọ buri teke ono b'o nweru ndu edzeje mkpọ-kpodo; maru iphe e-me echile, byaru bya ekfulahaa iphe ndu Ju meru.

⁹ Ęphe abyakfuta Nebukadineza; bya asụ iya: “Ndzụ ngu; ndzụ ogologo; nggube eze!”

¹⁰ “Nggube eze; i turu ekemu sụ t'iphe bụ onye nuru opu ono yęle ogele ono; l'une ono; l'ubo ono; l'ogumogu ono; l'adudu ono; mękpo iphe bụ iphe-egvu, dọ iche l'iche; t'ọ daa l'alį; baaru ntękpe mkpọla-ododo ono ęja;

¹¹ l'onye ę-ta dadu; baaru iya ęja; bę aa-paru chee l'ọ-tata-kfukfu ọku.

¹² Obenu l'ọ nweru ndu Ju, i yeru t'ęphe leta alį Bábyilonu, ę-ta ngaduru nggube eze nchi. Ndu ono bụ Sheduraku; Míshaku; mę Abedinego. Ęphe te jejeduru agwa ngu ozi; ọphu ęphe 'abajeduru ntękpe mkpọla-ododo ono, i meru gvube ono ęja.”

¹³ Ya ndono; ęhu agbahu Nebukadineza totoroto; yo ziwaphu t'e kuaru iya madzụ ęto ono, bụ iya bụ Sheduraku; Míshaku; mę Abedinego. E je eduta ndu ono dobe l'ifu eze.

¹⁴ Eze, bụ Nebukadineza eku ęphe: “Sheduraku; Míshaku; mę Abedinego! ?Unu dupho ono; l'unu jikaru l'unu te ejeduru agwa iya ozi; ọphu unu abaduru ntękpe mkpọla-ododo-a, ya meru gvube ęja?

¹⁵ Nta-a bụ: unu nulephu opu; l'ogele ono; l'une ono; l'ubo ono; l'ogumogu ono; l'adudu; mękpo iphe bụ iphe-egvu, dọ iche l'iche; unu adashia l'alį; baaru ntękpe ono, ya meru ono ęja. Unu -mee ya ęge ono b'ọ dukwa-a mma. Ọ -bukwanuru l'unu ta abaduru iya ęja; bę aa-pakwaru unu teke ono teke ono chee l'ọ-tata-kfukfu ọku. ?Bukpoo onye bụ chi ọbu, a-dų ike dzọo unu l'ęka yębe eze?”

¹⁶ Sheduraku; Míshaku; mę Abedinego asụ iya: “Nggube Nebukadineza; ayi te eyekwaru ngu ọnu l'okfu-a.

¹⁷ Ọ -buri l'a chiru ayi ye l'ọ-tata-kfukfu ọku ono; bę Nchileke, bụ onye ayi ejeru ozi a-dukwa-a ike dzọfuta ayi; nafuta ayi l'ęka nggube eze.

¹⁸ Ọ -bùrú l'ẹ̀ tọ́ nafutadu ayi; bẹ́ ayi eme t'í maru l'ẹ̀ to nwedu iphe e-me t'ayi jeeru agwa ngu ozi; m'ọ́ bú baaru ntẹ́kpe mkpọ́la-ododo onó, i meru gvube onó ẹ́ja."

Ọ-tata-kfukfu ọ́kú

¹⁹ Meji agbahu Nebukadineza totoroto l'ẹ́ke Sheduraku; Míshaku; mẹ́ Abedinego nọ. Yó zì t'a dù-nwua ọ-tata-kfukfu ọ́kú onó t'ọ́ ka nshinu ugbo ẹ́saa; l'ẹ́ge ọ́ dújehawa.

²⁰ Yó sù ndu soja iya; ndu ọ́phu bú ike-ka-l'ọ́gu t'ẹ́phe kee Sheduraku; Míshaku; mẹ́ Abedinego ẹ́gbu; chíru ẹ́phe ye l'ọ-tata-kfukfu ọ́kú onó.

²¹ A bya egude ẹ́phe kee ẹ́phe ẹ́gbu; kepyabe ẹ́phe l'uwe kpowula-kpowula; mẹ́ lónu, ẹ́phe yetsuaru; mẹ́ l'iphe ẹ́phe keru l'ishi yẹ́le uwe ẹ́phe ndu ọ́dọ; nwuru ẹ́phe ye l'ọ́kú onó, ata kfukfukfu onó.

²² Ekemu onó, eze t́rú onó; mẹ́ ire ọ-tata-kfukfu ọ́kú onó shihubetaru ike; k'ọ́phu bú l'ire iya jìkọ́ ndu soja onó, pataru Sheduraku; Míshaku; mẹ́ Abedinego onó kegbushia.

²³ E kee ọ́madzu ẹ́to onó; mbù Sheduraku; Míshaku; mẹ́ Abedinego kẹ́ gbagbadidi nwuru ye l'ọ́kú onó.

²⁴ E jì ekfua; Nebukadineza ezilihu l'ẹ́ke ọ́ nọ; ẹ́ke ọ́ phúru iphe dù iya biribiri. Yó sù ndu mgbazi iya: "Tọ́ bú dunua ọ́madzu ẹ́to b'e keru ẹ́gbu chee l'ọ́kú-a?"

Ẹ́phe asù iya: "Ọ́ kwa iya; eze."

²⁵ Yó sù ẹ́phe: "Unu lenu; ya gbe phukwaa ọ́madzu ẹ́no, e te kedu egbu, ejephe ẹ́ge dù ẹ́phe mma l'ọ́kú onó; ọ́phu ọ́ dúdú iphe mekaru ẹ́phe. Ọ́nye ọ́phu kwe ẹ́phe ẹ́no dù l'ọ́ bú nwatibe Nchileke!"

Nebukadineza ekele Nchileke

²⁶ Nebukadineza abya ejenyaba ọ-tata-kfukfu ọ́kú onó ntse; rangarahu: "Sheduraku; Míshaku; Abedinego! Unubẹ́ ndu ozi Nchileke, bú Ọ́karibe-Kakota-Nù. Unu lufutawaru-o!"

Sheduraku; Míshaku; mẹ́ Abedinego eshi l'ọ́kú onó lufuta.

²⁷ Iphe bú ndu anọ́chi ẹ́nya eze l'ọ́nu-ogo ọ́nu-ogo; ndu gọ́vano; ndu l'etsota ọ́-chi-ọ́ha; mẹ́waru ndu agbaziru eze ọ́zọ́ l'alì onó abya edzua t'ẹ́phe phú iphe meru nù. Ẹ́phe aphua l'ọ́kú onó ta dúdú iphe o meru ndu onó; mbù l'ẹ̀ to kedu m'ọ́ ọ́nu egbugbu ẹ́phe; ọ́phu ọ́ dúdú iphe o meru uwe ẹ́phe; ọ́phu ẹ́phe eshikpoduanu nshishi ọ́kú.

²⁸ Nebukadineza asù: "T'ajaja búru kẹ́ Nchileke Sheduraku; Míshaku; mẹ́ Abedinego; mbù Nchileke, yeru ojọ́zi iya; yó bya adzọ́ ndu ozi iya, bú ndu kweru lẹ́ nk'iya, bú ndu kwefuru ikẹ́ ome ekemu yẹ́be Nebukadineza; tabua ọ́dọ́ iya l'ọ́ -bùrú egbugbu t'e gbua ẹ́phe m'o be kẹ́ t'ẹ́phe jeeru agwa ozi; m'ọ́ bú baaru iya ẹ́ja; l'ẹ́ ba bú Nchileke ẹ́phe.

²⁹ Nta-a; bẹ́ yebe eze atù ekemu; sù: Ndiphe l'ọ́phu; iphe bú mbakeshi, nonu; mẹ́ ndu ekfu okfu-alì, dù iche l'iche, kfurushiru Nchileke Sheduraku; Míshaku; mẹ́ Abedinego; bẹ́ ee-bu anu ẹ́phe tẹ́yiteyi; tsukposhia ulo ẹ́phe; yó kuru búru ikpo mkpọ́kpọ́-ọ́zulo; kẹ́ l'ẹ̀ tọ́ dúdú agwa, a-dù ike adzọ́ madzù ẹ́ge-a, Nchileke dzọ́ru-a!"

³⁰ Ya ndono; eze abya akpọ́lia ọ́kwa Sheduraku; Míshaku; mẹ́ Abedinego; yó ka nshinu l'alì ndu Bábyilonu.

4

Nrọ́ k'ẹ́bo, Nebukadineza aro

¹ Ọ́waa bú ozi, eze, bú Nebukadineza ziru t'e zikota iphe bú mbakeshi; mẹ́ ndu ekfu okfu-alì, dù iche l'iche lẹ́ mgboko gbaa mgburumgburu:

T'ò òkwaru unu lẹ mma!

² Ọotso yẹbe Nebukadineza ẹna tẹ ya dooru unu iphe-ophulenyà; mẹ iphe-ophubama, dughbaa biribiri, Nchileke, bụ Ọkaribe-Kakọta-Nụ meru iya.

³ Iphe-ophulenyà Nchileke paru ẹka.

Ège onọ; bẹ iphe dū biribiri,

oomeje òkwaphu egvu.

Eze, ọ bụ; bẹ ọo-buru jeye lẹ tutu yoyo.

Ọo-buleruphu ishi tsube

l'ogbo sweru ogbo.

⁴ Yebe Nebukadineza nọ l'ẹhu-gudangu l'ufu iya; ẹku l'abyaru iya kẹ kùbukubu.

⁵ Ya arọtsua nrọ, ya rọru; egvu abya iya l'ẹhu. Lẹ ya zẹ l'oshi-azẹe ya; bẹ iphe byaleru iya phụ l'obu; mẹ àphù, ya phuru yeru iya egvu.

⁶ Tọ dū iya bụ; ya abya atọa ekemu sù t'a jiko ndu mmamiphe, nọkota l'alì Bábyilonu-a kuaru iya t'ẹphe kọoru iya iphe nrọ onọ bụ.

⁷ Yo be teke ndu amamanshi; ndu agwọgwo; ndu edzeje mkpọ-kpodo; mẹ ndu njibya byaru; ya abya ezeeru ẹphe nrọ onọ; ọphu ẹphe adọdu ike kọoru iya iphe ọ bụ.

⁸ E megee; Dánèlù abyatashia. Yọ bya ezeeru iya nrọ onọ. Dánèlù onọ b'a guru Beluteshaza, bụ iya bụ agwa yẹbe eze; ume k'agwa ọphu dū nsọ anọdu iya l'ẹhu.

⁹ Ya asụ iya: "Beluteshaza; onye ishi ndu amamanshi. Ya mawaru l'ume k'agwa, dū nsọ; bẹ nọ ngu l'ẹhu; ọphu ọ dudu iphe e domiru edomi, atsujẹ ngu l'ẹhu amaru. Ọwaa nrọ, ya rọru. Byiko kọoru iya iphe ọ bụ.

¹⁰ Ọwaa iphe ya phuru l'ẹke ya zẹ l'oshi-azẹe ya ndọ-ọ: Ya abya elee ẹnya; oshi, evudowa l'echi mgboko gèdegèdè. Oshi ọbu etsee ẹringe-ẹringe ẹringe-ẹringe.

¹¹ Oshi ọbu jaru rikarika; shihu ike; dukfuru l'igwe. Mgboko gba mgburumburu aphụkota iya.

¹² Mkpekwọ iya amakọta ntumatu; yọ mịa wọkfuru; akpuru iya aburu nri ndu mgboko mgburumburu. Ọ bụ lẹ mkpuli iya; bẹ unwu-anụ-egu anọduje l'atuta ume; unwenu, ephẹ l'elì aburu l'ẹkali iya; bẹ ephẹ akpajẹ ẹkfunà. Iphe, bụ iphe, nọ ndzụ lẹ mgboko-a bụ akpuru iya bụ nri ẹphe.

¹³ "L'àphù onọ, ya phuru lẹ ya zẹ azẹe onọ; bẹ ya bya ele ẹnya; ojozi ọbu, bụ onye dū nsọ eshi l'igwe buru pherekete.

¹⁴ Yọ raa ya arara rashia ya ike; sù: 'Gbutsua oshi onọ; nggu akwashia ya ẹkali; nyishia ẹkwọ iya. Akpuru iya; bẹ ii-chikashi; tọa nanụ nanụ. Chikashia unwu-anụ, kuru lẹ mkpuli iya; nggu emee t'unwenu, betsuaru l'ẹkali iya phekashihu!

¹⁵ Ọle haa ukfu iya yẹle ọgbaragba iya l'alì; t'ẹ gude gwọgiri-gwọ ọgwè; mẹ gwọgiri-gwọ ope ru-phae mkpirikpi ukfu iya onọ mgburumburu yẹle akwara iya; t'ọ kwaa l'alì l'ime ẹgbudu ẹke onọ.

" 'T'iji, shi l'igwe nmaa onye onọ; yẹle anẹgu-ẹgbudu aswịa ya l'ime ẹgbudu kẹ mgboko.

¹⁶ T'ẹ wofu iya egomunggo kẹ madzụ; mee ya t'ọ buru egomunggo k'anẹgu-ẹgbudu a-nọ iya l'ẹhu gbururu jeye t'afa ẹsaa swee.

¹⁷ " 'Ndu turu ekemu-a bụ ndu ojozi. Yọ buru ndu dū nsọ sùru l'ọo ege ọo-dū ndono. Ọo ya bụ k'ọphu iphe madzụ nwigbaleke-oma amaru l'ọo Ọkaribe-Kakọta-Nụ bụ onye, ndu eze, achì mgboko gbaa mgburumburu nọ l'ẹka; l'ọo onye, Nchileke chiru obu iya l'ọo-nụ eze b'ọ nje iya; m'ọ-ruhuduru ọ buru onye ẹnya katsukpo alala l'iphe bụ madzụ.'

18 “Ọ̀ bụ́ nro ọ̀bu, mụ̀be Nebukadineza rọ̀ru ọ̀bu ndono. Nta-a; Beluteshaza bụ́ t’i kọ̀oru mu iphe nro ono bụ́; kẹ́ l’ẹ́ tọ́ dudu m’ọ̀o onye lanu lẹ́ ndu mmamiphe nọ́ l’alì-eze mu, duru ike kọ̀oru mu iphe ọ́ bụ́. Obenu lẹ́ nggubedua a-dù-a ike kọ̀o ya; kẹ́ l’ume k’agwa ọ̀phu dù nsọ́; bẹ́ nọ́ ngu l’ẹ̀hu.”

Dánẹ̀lu akọ́ iphe nro ono bụ́

19 Ya ndono; Dánẹ̀lu akpọ̀o beru. Dánẹ̀lu bụ́ onye ono, a gụ̀ru Beluteshaza. Eze asụ́ iya: “Beluteshaza; tẹ́ nro ọ̀bu; m’ọ́ bụ́ iphe ọ́ bụ́ ba atọ́fukwa ngu mejì!”

Beluteshaza asụ́ eze: “Onye nwe mu nù. Tẹ́ nro-a vù-chikwaa l’ẹ̀hu ndu ohogu ngu. T’iphe nro ono bụ́ bụ̀kwaru ndu ì dù ashì; bẹ́ oo-gbe mee l’ẹ̀hu ephe.”

20 Nggube eze; oshi ono, ì phuru, vuru; jaa ajaja; shihu ike; ọ̀nungonu iya l’achì l’akpamigwe; iphe bụ́ mgboko aphukota iya;

21 ẹ̀kwọ́ iya l’ama ntumatu; yọ́ mị́a wọ́kfu; bụ́ru nri dzuru ndiphe mgburumgburu; bụ́ru agu ẹ́ke unwu-anụ-ẹ́gu anọ́duje atuta ume; nwetsuaru ẹ́ke unweni, ephe l’elì akpajẹ́ ẹ́kfun l’ẹ́kàlì iya;

22 bẹ́ bụ̀kwa nggubedua l’onwongu bụ́ oshi ono; eze. I vwaru; nweru ike; ụ́dù ngu eruwa ẹ́ke igwe beru; alì eberu.

23 “Nggube eze; ì phuru nwozi, dù nsọ́, shi l’imigwe bụ́ru pherekete; sù: ‘T’i gbutsua oshi ono; mebyishia ya; ọ̀lobu; hakwaa ukfu iya t’o gvuru; ọ́gbaragba iya akwaa l’alì; t’a rụ́-phae ya gwogirigwo ígwè; me gwogirigwo ope mgburumgburu t’ọ́ nọ́du l’ime ẹ́gbudu l’ẹ́gu ẹ́ke ono.

“ ‘T’iji, shi l’igwe nmaa onye ono; yẹ́le ejo anẹ́gu-ẹ́gbudu aswị́a ya l’ime ẹ́gbudu afa ẹ́saa.’

24 “Eze; ọ́waa iphe nro ono bụ́ ndọ́-ọ́: Ọ́ kwa iphe Nchileke, bụ́ Ọ́karibe-Kakọ́ta-Nù sùru l’oo-me l’ẹ̀hu nggube nnajifu mu b’ì phuru ono.

25 Aa-chifu ngu l’ẹ́ke madzù nọ́; nggu eje eburu l’ẹ́gbudu l’ọ́ bụ́ anụ-ẹ́gu-ẹ́gbudu; l’ata ẹ́gbudu l’ọ́ bụ́ eswì. Nggu angulahaa ìjì, shi l’igwe; ngu-guhu angu-guhu. Ìi-nọ́ l’ẹ́gbudu ono afa ẹ́saa jeye teke ìi-maru l’ọ́ Ọ́karibe-Kakọ́ta-Nù bụ́ onye alì-eze ndu eze, achitsua mgboko gbaa mgburumgburu nọ́ l’ẹ́ka; l’ọ́ bụ́ onye, ọ́ churu obu iya l’ọ́o-nù iya b’ọ́ nujẹ iya.

26 Mkpirikpi ukfu oshi ono yẹ́le ọ́gbaragba iya ono, ọ́ tũru ekemu t’a haa ono bụ́ iphe ọ́ bụ́ l’alì-eze ngu a-nọ́kwa-ziru ngu teke ì malẹ́ruphu l’ọ́ Nchileke achì.

27 Ọ́o ya bụ́; nggube eze; kwekwa mee iphe-a, mu abyaru ngu ekfurua: Wata ome iphe dù nhamunha gude dokwazì ẹ́ke, ì meswehawaru emeswe; nggu awata omeru ndu, aakpa ẹ́hu ọ́huma gude nwefu akirishì akirishì ono, ì shi eme ono. T’a maru; mẹ́ ìi-dù ike chikobe onwongu; kpọ́o nwukfu.”

Nro Nebukadineza avù

28 Iphe ono l’ọ́ ha mekotaru Nebukadineza.

29 A nọ́tsulephu ọ́nwa iri l’ẹ́bo; k’ọ̀phu ọ́ rọ̀ru nro ono; yọ́ nọ́du l’elì obu-eze iya lẹ́ Bábyilonu l’akpaphe.

30 A nọ́nyalephu; yọ́ sù: “?Unu phuru ẹ́ge Bábyilonu habe nshinu, bụ́ yẹ́bedua gude ike k’ẹ́ka iya mee ya; t’o koshi ẹ́ge ọ́du-biribiri iya habe?”

31 Ya ndono; yọ́ kpukwadurua okfu ono l’onu; olu e shi l’imigwe sù iya: “Nggube eze, bụ́ Nebukadineza; ọ́waa ẹ́ge, a tũ-buwaru l’ọ́o-dù: ike ono, ì gude bụ́ru eze ono b’a nafuakwaru ngu!

³² Aa-chifu ngu l'ẹke madzụ bu; nggu alashia l'egbudu; nggu l'anegbu-egbudu eje eburu. Ii-ta egbudu l'ọ bu eswi afa ẹsaa gbururu jeye teke ji-maru l'ọ bu Ọkaribe-Kakota-Nụ bu onye ndu eze, achi ndiphe mgburumburu nọ l'ẹka. L'ọ bu onye, ọ chiru obu iya t'ọ buru eze b'ọ nuje iya."

³³ Ekfukfu, ookfukwadu iya-a; yọ vuwaphu l'ehu Nebukadineza. A chifu Nebukadineza l'ẹke madzụ nọ; yọ je atalahaa ewu l'ọ bu eswi. Iji adashilaha ya. Yọ nọdu l'egbudu ono jeye egbushi erua ya hatsua ya l'ọ bu ẹba ugo; nvọ ẹka iya erua gupiyishitsua ya l'ọ bu nvọ nwenu.

Izimana ala eze azụ

³⁴ A nọtsulephu afa ẹsaa ono; mube Nebukadineza anọdu l'egbudu ono palia ẹnya lee igwe; egomunggo abya alata mu azụ. Mu abya etulaha Ọkaribe-Kakota-Nụ ẹpha; jalaha ya ajaja; kwabelaha ya ugvu; mbu onye ono, anọ ndzụ gbururu jeye lẹ tutu yoyo ono.

Achichi ono;

bẹ ọo-chi jeye lẹ tutu yoyo.

Alị-eze iya anọ tsube

l'ogbo sweru ogbo.

³⁵ E tọ dudu iphe ọ guberu
ndu ọphu, bu lẹ mgboko
gbaa mgburumburu.
Yọ buru ẹge, dū iya mma;
bẹ oomeje unwu imigwe;
mẹ ndu bu lẹ mgboko.
E to nwedu onye ha
kẹ t'ọ lolaa ya ẹka azụ;
ọphu onwedū onye
a-sụ-ghe iya;

"?Nanụ ẹge ọ dū?"

³⁶ Ya ndono; mu abya enwetalephu onwomu; ugvu, e shi akwabeje mu; mē ọdu-biribiri mu alaphutaru mu azụ. Yo mee; a wata mu ọkwaberu ugvu ẹge gharu onye eze. Ndu shi akpọ-zijeru mu ụzo; mē ndu nweru ẹnya acholaha mu abya. A bya bya eworu eze ono, mu shi buru ono nuphu mu azụ; mee; mu abya akabaa onweru ike; ma l'ẹge mu shi nweru iya.

³⁷ Nta-a; bẹ mube Nebukadineza etu eze k'igwe ẹpha; l'akwabe iya ugvu; l'ekutse iya; kẹ l'iphemiphe ọbule, o me adukotaje mma; vudo nhamunha. Odo bu lẹ ndu eku onwephē ekuku; bẹ ọolo-tsutaje.

5

Iphe e deru l'oshi-ẹpoto

¹ Yo be ujiku lanu; eze, bu Belusheza abya ekukoo unu madzụ labu l'ukporo madzụ iri, bu ndu nweru ẹnya; gbaaru ẹphe aji. Ẹphe l'iya abya adọ; ngulaha mē.

² Ẹphe angunyaa mē ono; Belusheza ezia t'e je achita okoro mkpola-ododo; mē kẹ mkpola-ocha, nna iya, bu Nebukadineza gwotaru l'eze-ulo Nchileke lẹ Jerúsalemu; k'ọphu yēbe eze; ndu nweru ẹnya l'ochichi iya; unyomu iya phẹ; mē nnufu iya phẹ e-gude iya ngua mē.

³ E je achitaru iya okoro mkpola-ododo; mē kẹ mkpola-ocha ono, e gwokoru l'eze-ulo Nchileke lẹ Jerúsalemu ono. Yele ndu nweru ẹnya l'ochichi iya; mē unyomu iya phẹ; mē nnufu iya phẹ angulaha ya mē.

⁴ Èphè angù mée ono; l'ekèlè agwa òphu e meru lẹ mkpòla-ododo; mẹ kẹ mkpòla-òcha; mẹ òphu a kpùrù l'ope; mẹ k'ìgwè; mẹ k'òshi; mẹ òphu, e gude mkpuma pyia.

⁵ A bya ele ẹn्या; ẹka madzù emifuta bya edelaha a iphe l'oshi-ẹpoto l'ifu ẹke uròkù ẹphè gvuru l'ufu-eze ẹke ono. Eze apha ẹka onye ono, ede iphe ono.

⁶ Eze anwaa; chihu echihu. Meji atofu iya; nkwo, nọ iya l'ẹhu atsukota iya ume; k'òphu bụ l'ikpere kugbabetuaru iya akugbabe.

⁷ Yo chiwaphu mkpu t'e kuaru iya ndu agwogwo; ndu maru ẹn्या mkpò-kpodo; mẹ ndu njibya t'ẹphè bya. Yò sù iphe bụ ndu mmamiphe, nọ l'ali Babilonu: "L'o onye -duru ike guta iphe-a, e deru l'oshi-ẹpoto-a; kooru iya iphe ọ bụ; bẹ ee-ye uwe uswe; nyabẹ iya iyagba, e meru lẹ mkpòla-ododo; bya emee ya onye k'eto lẹ ndu ishi, achi ali-a."

⁸ Tọ dọ iya bụ; iphe bụ ndu mmamiphe, nọ l'ali-eze ono abya awubata l'ẹphè ha; t'ọ dọ ẹphè onye duru ike guta iphe ono, e deru l'oshi-ẹpoto ono; t'ọ dọ ẹphè onye duru ike kọ iphe ọ bụ.

⁹ Meji akabaa eze atofu; yọ karu echihu. Ndu ono, nweru ẹn्या l'ochichi iya ono ta ma iphe ẹphè e-me.

Eze ezi; tẹ Dánèlu bya

¹⁰ Eze-nwanyi anụa olu eze yele ndu nweru ẹn्या l'ochichi iya ono l'ẹke ẹphè l'eze tuko nọdu l'ulo agba aji ono; kwe batashia; bya asụ eze: "Nggube eze; ndzù ngu ndzù ogologo! Meji ba tófushi ngu! Òphu i chihuhe echihu; dọ ẹge ono, i dọ ono!"

¹¹ L'ali-eze ngu-a b'ọ nweru onye ume agwa òphu dọ nsọ nọ l'ẹhu. Teke nna ngu shi nọdu; bẹ onye ono shi ekoshije lẹ ya bụ onye eleruje ẹn्या l'iphe; buru onye nweru egomunggo; bya aburu onye maru mmamiphe l'ọ bụ agwa. Eze, bụ Nebukadineza; mbụ nna ngu shi mee ya onye ishi ndu amamanshi; kẹ ndu agwogwo; kẹ ndu maru ẹn्या mkpò-kpodo ono; mẹ kẹ ndu njibya.

¹² Nwoke obu bụ Dánèlu b'ọ za. Iphe eze gụrù iya bụ Beluteshaza. Ọ bụ onye nweru ọriri; maru mmamiphe; bya enweru egomunggo. Ọ bụ onye abuje; a -rọo nrọ; yọ kọo iphe nrọ obu bụ; buru onye abuje a -tua ilu; yọ kọo iphe ilu ono bụ. Teke iphe atsu madzù l'ẹhu; yọ koshi ẹge ee-me iya. T'e je ekua Dánèlu t'ọ bya akooru ngu iphe iphe ono, e deru ono bụ."

¹³ Ya ndono; e je ekua Dánèlu; yọ bya evudo eze l'ifu. Eze asụ iya: "Bụ nggu bụ Dánèlu, tso lẹ ndu nna iya; bụ eze kpùrù lẹ ndzù l'ali Júda?"

¹⁴ Ya nwaru ọtu-ọnu ngu; l'ume agwa òphu dọ nsọ nọ ngu l'ẹhu. A sukwaruphu l'i bụ onye eleruje ẹn्या l'iphe; nweru egomunggo; bukwaruphu onye maru mmamiphe, dọ egvu.

¹⁵ Ndu agwogwo; mẹ ndu mmamiphe b'e kuwaru t'ẹphè bya agwa iphe-a, e deru l'ẹka-a; kọo iphe ọ bụ; òphu ẹphè adudu ike kọo ya.

¹⁶ Ya nuru l'iphe ẹ te dodu ẹn्या; bẹ ikoje; yọ doo ẹn्या; l'ekoshije ẹge ee-me iphe atsu l'ẹhu. Ọ -buru l'i gu-tagheru iphe-a, e deru l'ẹke-a; kooru iya iphe ọ bụ; bẹ ee-ye ngu kpowula kpowula uwe uswe; bya anyabẹ ngu iyagba, e gude mkpòla-ododo mee; nggu aburu onye k'eto lẹ ndu katsua nshinu ali-a."

Ikpe Nchileke

¹⁷ Tọ dọ iya bụ; Dánèlu asụ eze: "T'iphe i-ga anyako iya nọduru ngu rù! Woruru obunggo, i ge ebu iya bua onye ọdo. Ẹ tọ kpòshiduru tẹ ya ba aguru nggube eze iphe ono, e deru ono; kooru ngu iphe ọ bụ.

18 “Nggube Eze; Nchileke, bụ Ọkaribe-Kakọta-Nụ meru nna ngu, bụ Nebukadineza eze; bya emee ya; yọ kwata ọswa ha nshinu; bya emee ya; yọ dū biribiri; nweru ugwu.

19 Yọ bụrụ kẹ oke ọkwa ono, o meru; yọ nweru ono meru iphe iphe bụ ndu nọnu; iphe bụ mbakeshi; mę iphe bụ ndu ekfu okfu-alì, dū iche l'iche anmahuje ruuruu; l'atsụ ngu egwu. Onye ọ sụrụ t'ọ nọdu; yọ nọdu. Onye ọ sụrụ t'ẹ b'ọ nọ; tọo nọdu. Onye ọ sụrụ t'a kpọ-lia l'ọkwa; a kpọ-lia ya. Onye ọ sụrụ t'a kwatsua; a kwatsua ya.

20 Yọ nọnyaa bya anyilahaa onwiya ñdù; kulahaa onwiya; k'ophu ọkpoma byaru bya anmaa ya ẹgbudegbu; a nafu iya ike, o gude bụrụ eze; bya anafufua ya ugwu iya.

21 A chifu iya l'ẹke madzụ bu; bya emeru egomunggo anẹgu nụ iya. Yẹle nkakfu-igara-ọswa eje ebua ẹghirigha. Yọ talahaa ẹwu l'ọ bụ eswi; ijì adashilahaa ya; gbururu jeye yọ bya amaru lẹ Ọkaribe-Kakọta-Nụ bụ onye alì-eze kẹ madzụ nọ l'ẹka. Yọ bụrụ onye Nchileke chiru obu iya l'ọo-nụ iya b'ọ nuje iya.

22 “Iphe ono l'ọ ha b'ì makọtaru; nggube Belusheza, bụ nwatibe iya; ti kwe wozita onwongu alì.

23 Nngu egbe je akagabelerua Nnajiufu, bu l'imigwe; k'ọ dū-ghe ike zia t'e je achitaru ngu okoro, nọ l'eze-ulo iya; nggu lẹ ndu nweru ẹnya; unyomu ngu; mę nnufu ngu phe; unu egude iya ngua męe. Unu l'angu męe ono l'ẹkele agwa, e gude mkpọla-ododo kpua; mę ọphu e gude mkpọla-ọcha kpua; mę lẹ k'ope; mę k'igwè; yẹle ọphu e gude oshi pyia; mę ọphu e gude mkpuma pyia, bukota iphe ta aphudu ụzo; tọo nụ iphe; tọ dū iphe ọ maru. Tii kwabẹ Nchileke ugwu, bụ iya bụ onye gude ndzụ ngu; iphemiphe ọbule, iime aburu iya b'ọ nọ l'ẹka.

24 Ọo ya kparu iphe o ziru ẹka, deru iphe ono; yọ bya edee iphe ono, o deru ono.

25 “Iphe, o deru bụ:

MENE; MENE; TEKELU; PERESINU.

26 “Qwaa iphe iphe ono, e deru ono bụ:

“Iphe MENE bụ bụ

lẹ Nchileke guwaru ụboku,
ji-chì ọgu; bya akabuwa iya.

27 Iphe TEKELU bụ bụ

l'ọ tūru ngu l'iphe
aatuje iphe; nggu adapehu.

28 Iphe PERESU bụ bụ

l'alì-eze ngu b'e kewaru ẹbo;
woru nanu nū ndu Mídiya;
bya eworu ọphu nū ndu Peshia.”

29 Tọ dū iya bụ; eze, bụ Belusheza eziwaphu t'a chita kpowula kpowula uwe uswe kwaa Dánèlù ngwa; a bya achita iyagba, e gude mkpọla-ododo mee nyabẹ iya. A ra a ya arara l'ọ bụwa iya bụ onye k'eto lẹ ndu ishi, achì alì-eze ono l'ọ ha.

30 Yo be l'enyashi mboku ono gẹdegede; e woru Belusheza, bụ eze ndu Bábyilonu gbua.

31 Onye Mídiya, aha Dariyọsu aghọo eze; chilahaa alì-eze ono. Iphe Dariyọsu gbaru teke ono bụ ụkporo afa ẹto l'afa ẹbo.

6

Aachiru Dánẹ̀lu gjo idzu

¹ Eze, bu Dariyosu elegee ya ẹnya; yọ dọ iya mma. Yọ bya afota ụkporo madzụ ishingụ t'ọ bụrụ ẹphe a-nọdu anọ-chi ẹnya iya l'ẹke, dọ iche iche l'alị-eze iya ono.

² Yọ bya afota ụmadzu ẹto t'ẹphe bụrụ ishi ndu ono, achitsua alị-eze ono. Onye lanu lẹ ndu ishi ono bụ Dánẹ̀lu. Ndu ono, achị achịchi ono a-nọduje akọru madzụ ẹto ono, e meru ndu ishi ẹphe ono ẹge ẹphe gude achị; k'ọphu ẹ-tọ dudu iphe e-yita eze.

³ Ya ndono; Dánẹ̀lu abya akakọta iphe bụ ndu ono, e meru ẹphe l'iya ishi ono; jeye lẹ ndu ọphu achị mkpukpu, hatsua nwanshi. Ishi iya aburu l'ọ maru o me iphe; ume, nọ iya l'ẹhu akpoo akpoo lẹ k'oma. Eze emelaha a tẹ ya mee ya ishi l'alị-eze ono gbaa mgburumburu.

⁴ Tọ dọ iya bụ; ndu e meru ye ẹphe ishi ono; me ndu ono, achitsua mkpukpu ono acholaha iphe ẹphe e-kobe Dánẹ̀lu l'ọ meru l'ochichi ono, ẹphe achị ono. Tọ dọ iphe ẹphe maru ẹphe a-sụ l'ọ meru. Tọ dọ iphe dọ ẹji, ẹphe cho-vuru, o meru; kẹ l'ọ bụ onye e gude ire iya ẹka; ọphu omedu iphe dọ ẹji; ọphu ọpadu ozi iya ẹkalanu.

⁵ Tọ dọ iya bụ; ndu ono asụ: “Ẹ tọ dukwa iphe ayi e-gudeghe kfugude nwoke-a, bụ Dánẹ̀lu; gufukwapu l'ayi shi l'uzo k'ekemu Nchileke iya.”

⁶ Ya ndono; ndu ono, e meru ye ẹphe ishi ono; me ndu ono, achitsua mkpukpu hatsua nwanshi ono abya wuru jekfube eze sụ iya: “Nggube eze, bụ Dariyosu; tẹ ndzụ bukwaru nke ngu gbururu jeye lẹ tutu yoyo!”

⁷ Iphe bụ ndu ishi l'alị-eze ngu-a; ndu okwa ẹphe hatsua nshinu l'amị; ndu ọphu achitsua mkpukpu ọphu hatsua nwanshi; ndu nchị-zì; me ndu govano; be chiru idzu sụ t'ayi byakfuta nggube eze t'a taa ekemu kfushia ya ike; sụ: t'ẹ b'ọ dukwa onye a-rọ Nchileke iphe; m'ọ bụ madzụ ọdo; gufu nggubedua. T'e mee ya ẹge ono ụkporo abalị l'abalị iri. Onye -dakaru iya nọ t'e chee ya l'iduma-agu.

⁸ Eze byiko; nta-a bukwa t'i taa ekemu ọbu; de ya edede; nggu ebyia ẹka l'ekwo iya; k'ọphu ẹ ta agbanwedu iya agbanwe; bụ iya bụ ẹge ekemu ndu Mídiya; me kẹ ndu Peshiya aduje, ẹ ta dudu onye agbanweje iya agbanwe.”

⁹ Eze ekweta bya ataa ekemu ọbu; de ya edede.

Eekpe Dánẹ̀lu nkfugbu

¹⁰ Tọ dọ iya bụ; yo be teke Dánẹ̀lu bya amaru l'ekemu ono b'a rawaru arara; yọ lashia l'ufu. Yo rua bya abahu l'ulo-eli iya; nyikobe imeli iya; bahu lẹ mkpura ọphu windo iya gharu ifu l'uzo Jerúsalemu. Yo gbushi ikpere; nọdu l'ẹke ono kfulaha a'anụ Nchileke ugbo ẹto l'uboku; l'ekel Nchileke iya ekele, bụ iya bụ ẹge o shi emeje.

¹¹ Ya ndono; ndu ono awuru jeshia ulo Dánẹ̀lu; rua yo kfuwa anụ Nchileke t'ọ gbaaru iya mkpu.

¹² Ẹphe awu-lashia azu; wu-kfube eze k'ekemu ono, ọ turu ono; sụ iya: “Nggube eze! ?Ọ kwa l'i tunarua ekemu; raa ya arara t'ẹ b'ọ dukwa onye a-rọ Nchileke iphe; ọphu 'arokwa iya madzụ ọdo; gufu nggubedua; sụ t'e mee ya ẹge ono ụkporo abalị l'abalị iri. Onye dakaru iya nọ; be ee-che l'iduma-agu?”

Eze asụ ẹphe: “Iphe mu kfuru nguwaru ẹge mu kfuru iya, bụ ẹge ekemu ndu Mídiya; me Peshiya, ẹ ta dudu onye agbanweje iya agbanwe.”

13 Èphe anọdu eze l'ifu; sụ: “Dánèlu ono, yì lẹ ndu a kpọturu lẹ ndzụ l'alì Júda ono; ta ngakwaru nggube eze nchì; òphu ọokpakwa ishi l'ì tũru ekemu; ye ẹka l'ẹkwo; o kfujelekwa anụ Nchileke iya ugbo ẹto mbọku-mboku.”

14 Eze anụlephu iphe ono; ẹhu adaa ya kọo. Yọ chọlahaa ẹge ya e-me dzọo Dánèlu. Yọ chọo ege oo-me iya jeye nchi-ẹjihu; tọ dọ.

15 Ndu ono abyakwa bya awuru jekfube eze ọdo; je asụ iya: “Nggube eze; nyatakwa ẹge ekemu ndu Mídiya yẹle ndu Peshiya dọ; l'eze -tụwa ekemu b'ẹ ta mịngajekwa iya amịnga.”

16 Tọ dọ iya bụ; Eze ezinua; e je egude Dánèlu kpuru je echee l'iduma-agụ. Eze asụ Dánèlu: “Tẹ Nchileke ngu, bụ onye ịibaru ẹja mkpụrumkpuru dzọkwaa ngu!”

17 A bya eswita eze mkpuma gude swichia ọnu ọgba ọbu. Eze abya ebyia ya echì-ẹka iya; bya ebyia ya echì-ẹka ndu a maru ẹpha ẹphe l'alì-eze iya; t'ẹ b'a gbanweshi ọnodu Dánèlu.

18 Eze atụgbua; yọ bụru iya ọla l'ufu iya. Yọ nọkota ẹnyashi ono; òphu o ridu nri; òphu ọ dọdu onye kuru nkwa kpengu l'ifu iya kẹ l'eeme iya ẹhu-ọtso-ẹna. Ọphu ọ dọdu ike kuru mgbenya.

Aadzọfuta Dánèlu l'ọnu agụ

19 Yo be l'oswi ngguge; eze ekwolihi gbaru jeshia l'ọnu ọka-agụ ono.

20 Yọ byarutadelephu ọka-agụ ono, e cheru Dánèlu ono ntse; gude olu-aphu kua Dánèlu: “Dánèlu; nwozi Nchileke, nọ ndzụ. Nchileke ngu ono, ịibaru ẹja mbọku-mbọku ono; ọ dọdu-a ike dzọo ngu l'ẹka agụ?”

21 Dánèlu asụ eze: “Nggube eze; ndzụ dzukwaa ngu gbururu jeye lẹ gbururu!”

22 Nchileke mube Dánèlu yekwaru ojozi iya; yọ bya apyichishia agụ ẹka l'ọnu; tọ dọ òphu leri iya m'ọ bụ nvọ; kẹ l'ẹ tọ dọdu iphe ọo-sụ lẹ ya mejeru iya; òphu ọ dọdu iphe ya mejeru nggube eze.”

23 Ẹhu egbe bya teke ono bya atsọshilaha eze ẹna ike. Yo zia t'e je edufuta Dánèlu l'ọgba ono. A bya edufuta Dánèlu l'ọgba ono; òphu ọ dọdu ẹke iphe mekaru iya; kẹle Dánèlu bụ onye dakoberu Nchileke iya.

24 Eze atụa ekemu; e je achita ndu ono, boberu Dánèlu ibo ono; chiru ye l'iduma-agụ; ẹphe l'unyomu ẹphe; mẹ l'unwu ẹphe. Ọphu agụ ono ekwedu t'ẹphe rua alì; mbụ vua ẹphe avuvu; taa taa ọkpu ẹphe.

Dariyosu ekweta lẹ Nchileke kẹ Dánèlu bụ iya

25 Tọ dọ iya bụ; eze, bụ Dariyosu abya edeeru iphe bụ ndu nọnu; mẹ mbakeshi nọnu; mẹ l'iphe bụ ndu ekfu okfu-alì, dutsua iche l'iche l'alì ono gba mgburumgburu ẹkwo; sụ:

“T'ọ dukwaru unu lẹ mma!”

26 “Nta-a; bẹ mu tụawaru ekemu sụ-agma: T'onyemonye ọbule; l'ẹkemeke ọbule l'alì-eze-a, mu tsujekwa Nchileke Dánèlu egvu; kwabẹ iya ugvu!”

“Ishi iya aburu l'ọ bụ iya bụ
Nchileke, nọ ndzụ;
bya aburu Nchileke,
a-nọ nụ jeye lẹ tutu yoyo.
Alì-eze iya ta dọdu onye
byaru bya echika iya echika.
Ọ bụ iya a-chì jeye l'ikperazụ.

27 Ọnafutaje madzụ;

mbụ ọ bụ onye adzoje madzụ.
 Oomeje iphe-ophulenyā;
 mē iphe-ophubama,
 dūgbaa biribiri
 l'imigwe; mē lē mgboko;
 Ọ dzofutaru Dánẹ̀lu t'agụ ba atagbu iya."

²⁸ Ya ndono; Dánẹ̀lu abya abalahaa ụba teke ono, Dariyọsụ bụ eze; mē teke Sáyírosu kẹ Peshia bụkwaphu eze.

7

Àphù, Dánẹ̀lu phuru

¹ Yo be l'afa mbụ, Belusheza bụ eze ndu Bábyilonu, wataru achichi; Dánẹ̀lu azeru l'oshi-azee ya; yọ bụrụ iya mgbenya; yọ rọo nrọ; phutsua iphe; yo tehulephu bya eworu iya deshia l'ekwo.

² Dánẹ̀lu asụ: "Yo be l'enyashi; mu arọ nrọ; a bya ele ọnya; oke pherephere, shi ụzo ọno l'igwe ada phuphuphu ephe l'eze ọnyimu ọbụ.

³ Ejo anegụ ọno, gbatsụaru iche l'iche eshi l'ime eze ọnyimu ono mifutatsua.

⁴ "Ọphu vu ụzo mifuta dū l'ọ bụ agụ. Ọ nweru ẹbà dū l'ọ bụ k'ugo. Mu anodu elekpe l'iya phụ ọnya. A bya akwashia ya ẹbà ono. A bya apalia ya l'alị gvube egvube; yo gude ọkpa labụ vudo l'ọ bụ madzụ. A bya eworu obu madzụ ye iya l'ehu.

⁵ "Anụ k'ẹbo evudokwa mu phụ l'ifu. Onanu dulephu l'ọ bụ biye. A bya apalia yebedua mgberemeke iya lanu apali. Ọ kpụ ọkpu nggara-iphe ẹto l'onu; yọ phatsuaru iya apharu lẹ mgbaku eze. A sụ iya: 'To gbeshi; taa anụ, ha nshinu!'

⁶ "Onanu emege; mu abya ele ọnya; anụ ọdo evudowa mu l'ifu. Onanu dū l'ọ bụ agụ; fua ẹbà ọno l'okpurukpazu iya. Ẹbà iya ono adukotalephu l'ọ bụ kẹ nwenu. Anụ onanu nweru ishi ọno. Yọ bụrụ iya b'e meberu ishi t'ọ chi.

⁷ "Onanu emetsua; mu abya aphua àphù ọdo l'enyashi ono. Mu abya ele ọnya; anụ k'eno anoduwa mu l'ifu. Anụ onanu, anyị ishi ẹdzu; l'eye egvu ono; nweru agburu-ehu, dū egvu. Eze, nọ iya l'onu dutsua l'ọ bụ igwè. Iphe, bụ iphe ọ bụrụ yẹ ọya; bẹ ọodaje pyaa l'ehu; laa ya viriviri; gude ọkpa dzoo ọphu phoduru nụ pyakapyaka. Ọwananu gbaru iche lẹ ndu ọphu. Yebedua nweluruhu mpo iri.

⁸ "Mu l'arịkwadua kẹ mpo ono; yọ nọdu mu l'ifu futa mpo ọdo. Onanu ha nwanshii. Yọ bụrụ l'ẹke mpo ndu ọdo futatsuaru; b'ọ futaru l'echi ephe. Ya ndono; a bya aswofu iya mpo ẹto lẹ mpo ono, o fukotaru ono. Nwa mpo nshii ono abya akfushia ọnya, dū l'ọ bụ kẹ madzụ; bya emota onu, etu onwiya epha.

⁹ "Mu anodu ele iya ọnya:
 a bya eworu aba-eze gvube.
 Onye ono, bụ
 O-shi-l'ede-nwede ono abya anodu iya.
 Uwe iya acha
 pemu-pemu l'ọ bụ eberugo.
 Egbushi iya acha
 swarishwari l'ọ bụ eji aturu.
 L'aba-eze iya ono; bẹ ọku enwu.
 Ọkpa aba-eze ono
 bụkota ọ-tata-kfukfu ọku enwu iya.

¹⁰ Oku, atso l'ò bú nggele;
 eshi iya l'ifu awúshi.
 Unu kuru unu l'èjeru iya ozi;
 unu iri ugbo unu iri òdo
 evudo iya l'ifu.
 A bya anò-zia k'íkpe;
 a bya ekpuhashia ekwo.

¹¹ “Mu anòdu egekpelephu nchi l'èpha ono, nwampo ono etukpelephu onwiya èpha ono. Mu elekpelephu ènya jeye e woru anù ono gbua; woru ugwehu iya mebyishia; nwuru che l'òku ono, enwu phophopho ono.

¹² A natakòtaru anù ndu òphu l'èphe ha ike èphe; òbule a haru èphe t'èphe nnyafua ndzu.

¹³ “L'iphe ono, mu phukotaru l'enyashi ono; be mu bya ele ènya; onye dulephu l'ò bú Abubu-Ndiphe egude urukpu shi l'igwe abya. Yò bya abyaruta l'ifu O-shi-l'ede-nwede ono; e duru iya durua èke, ò nò gèdegede.

¹⁴ A bya anù iya ike òchichi; me òdu-biribiri l'ènya; bya anukwa iya phù ike t'ò chi l'ò bú eze. Iphe bú ndu alì, nnonu; me iphe bú mbakeshi nnonu; me l'iphe bú ndu okfu-alì, dù iche l'iche l'abaru iya eja. Òchichi iya a-nòlephu jeye lè tutu yoyo; òphu ò byadù agvù agvugvu. Alì-eze iya bú òphu è ta byadù bya akpaka akpaka.

Iphe nrò ono bú

¹⁵ “Tò dù iya bú; yò bya awata òtsu mube Dánḡlu l'èhu; mbù àphù ono, mu aphutsua ono etee mu ukfu.

¹⁶ Mu abya ejekfu onye lanù lè ndu vudo l'èke ono sù iya t'ò koodukwaru mu iphe iphe ono bukpoò abubu. Yò bya akòru mu iya; shi ishi lanù kòkotaru mu iphe iphemiphe òbule ono bukota.

¹⁷ Yò sù mu l'oke anù èno ono bú alì-eze èno, e-mekochaa nòdu lè mgboko.

¹⁸ Obenu lè ndu nsò kè Òkaribe-Kakòta-Nù e-mekochaa naa alì-eze ono nworu jeyewaruru; mbù; yò nwewaru iya rù jeye lè tutu yoyo.

¹⁹ “Mu emekwaphu tẹ mu maru iphe anù k'èno ono kwatakpo òswa búru aburu, bú òphu gbakporu iche lè ndu òphu; l'anyì ishi èdzu; nweru eze igwè; nwetsuaru nvò okpa, e gude ope mee. Yò búru anù onanu adaje iphe ò búru kè yè èya pyaa l'èhu; labushia ya vùriviri; gude okpa dzò òphu phòduru nù pyakapyaka.

²⁰ Mu abya achòkwaaphu tẹ mu maru ège mpo iri ono, nò iya l'ishi ono dù dù-chi yèle nwampo òphu nnyaarù; bya evuta; temanu; be èto ndu òphu swòshihuderu; me kè mpo onanu kakòtakpoo ibe iya biribiri ono; mbù ono, nweru ènya; nweru ònu; l'etu onwiya èpha ono.

²¹ Mpo ono; be mu eelekpelephu ènya; yò lùshi ndu nsò ògu; l'emekputakota èphe;

²² jeye O-shi-l'ede-nwede erutashia bya eworu ikpe bua; haaru ndu nsò enge; mbù ndu nsò kè Òkaribe-Kakòta-Nù. Yò búru teke ono; be oge iya ruru; èphe abya anatakòta alì-eze ono kpmukpamu.

²³ “Ya ndono; owaa iphe ò kòru mu. O sùru mu: ‘Lè anù k'èno ono bukwa alì-eze k'èno, 'e-mekochaa nòdu lè mgboko. Òwananu a-dù lè alì-eze ndu òdo kpmukpamu. Oo-da mgboko gba mgburumgburu pyaa; dzò yà pyakapyaka; gwèe ya rakaraka.

²⁴ Mpo iri ono bú ndu eze iri, a-lufuta; wata òchi l'alì-eze ono. Èphe -chitsua; be onye eze òdo a-lufuta. Onye onanu a-gba iche lè ndu k'ivuzò phù. Yèbedua e-mekputa ndu eze èto.

²⁵ Onye onanu a-nọdu ekfuru Ọkaribe-Kakọta-Nụ. Ọo-nọdu akpakwaphu ndu nsọ iya ẹhu. Ọo-nọdu ese ẹge iya emee gbanweshia ụboku; mę ekemu. Ee-duru ndu nsọ nụ iya; ẹphe anọ iya l'ẹka afa lanu; nọo ya afa ẹbo lę mkpirikpi iya.

²⁶ " 'Obenu l'ee-mekochaa bya anọ-zia k'ikpe; a bya anafu iya ike iya ono; ụvo agvu iya. Ike ta byahę bya anọ iya ọdo gbururu jeye lę gbururu.

²⁷ Ọo ya bu; a bya eworu alį-eze ono; mę ọchichi; mę ọdu-biribiri alį-eze, nọkota lę mkpuli igwe-a kparamu nų ndu nsọ; mbu ndu ono, bu ndibe Ọkaribe-Kakọta-Nụ ono. Alį-eze ẹphe a-buru alį-eze a-nọkota gbururu jeye lę gbururu. Ndu achį achįchi a-nọduje abaru ẹphe ẹja; l'anukwaruphu ẹphe okfu.'

²⁸ "Ọwaa ẹke ishi iphe ono jeberu kparu. Mube Dánẹ̀lu abya arįa ya; ike labu agvu mu; ifu agba mu ọchi. Mu abya elikota iphe ono, mu phukotaru ono l'obu; tọ dúbua onye mu kọru iya."

8

Dánẹ̀lu aphu ebyila; mę mkpi l'aphu

¹ Yo be l'afa, kwe Belushaza, bu eze afa ẹto, ọ chįwaru; mube Dánẹ̀lu abyakwa bya aphu iphe ẹge mu aphu iya l'aphu, bukota iphe yeru ọphu mu phuhawaru.

² Mu abya ele ẹnya l'aphu ono; mu anọduwa lę Súsa, bu ishi mkpukpu, nọ l'alį ndu Élamu. Yọ buru ẹke mu nọ l'aphu ono phukota iphe ono bu l'iku ẹnymu Ulayi.

³ Mu abya apalia jeshia ole ẹnya; ebyila, furu mpo labu, evudowa l'iku ẹnymu ono l'ifu mu. Mpo iya hatsua ogologo ogologo; nanu aka ibe iya ogologo. Yo gbe buru onanu, futakperu azu ono gbe ka ọphu ogologo.

⁴ Mu anọdu elekpelephu ebyila ono l'ẹke oome ẹnari. O -ziru laa ụzo ẹnyanwu-arịba; yo ziru laa ụzo isheli; yo ziru laa ụzo ọhuda. Ọphu ọ dudu anu, duru ike kpofu iya l'ifu; tọ du ọphu a-du ike nafu iya iphe o gude. Ọ bulephu iphe du iya mma; be oome; yo mee ẹge ono ha nshinu.

⁵ Ya ndono; mu egudekwadu-a iphe arį; a bya ele ẹnya; mkpi, futsuaru mpo, kfutsuaru gagaragangu l'ishi ẹnya iya labu eshilephu l'ụzo ẹnyanwu-arịba mifuta; l'awulephu mgboko gelengu gelengu; ọkpa te ru iya l'alį.

⁶ Yọ wuru byakfutashia ebyila ono, furu mpo labu ono l'ifu; mbu ebyila mu shi phua ono, vudo l'iku ẹnymu ono. Yọ ba kiri kiri eje abyakfuta iya.

⁷ Mu ele iya ẹnya; yo je etso ebyila ono ogu k'ehuka ẹhuka. Yo chia ebyila ono; chikwoshia mpo iya ono; ẹphe ẹbo. Ebyila ono ta da ike kpofu iya l'ifu. Mkpi ono azuta iya tua; dzoo ya lulalula. Tọ du onye duru ike nafuta iya ebyila ono l'ẹka.

⁸ Mkpi ono abya eshingabe; du igiri-igiri nshinu. Ike iya ono ahadelephu nshinu; mpo iya ono agbakwohu. Mpo ẹno ọdo, ha nshinu abya efuchitakota l'ẹke eze mpo lanu phu shi fua. Mpo ono ẹphe ẹno afokahu uzi ẹno ghatsua ifu l'ụzo ẹno ẹke pherephere shitsua ụzo ẹno l'igwe ẹphe.

⁹ A nonyaa; nwa mpo nshii ọdo abya akfukata lę nanu l'ime ẹno ọphu. Mpo nshii ono anonyaa bya aha nshinu; vua tseru lashia ụzo ọhuda; vukwaaphu shia ụzo ẹnyanwu-ahata; bya etsoru ụzo alį oma ono.

¹⁰ Yo vua gbururu jeye yo jiko ndu no l'imigwe dupyabe; dukoshia igweligwe mkpo-kpodo, nọ l'ime igwe; ẹphe abya adashia l'ogbodali; yo dzokota ẹphe pyakapyaka.

¹¹ Yò bya atù-lia onwiya; tù-lia onwiya; wò l'iya hawa nshinu l'ò bụ onye ishi iphe bụ ndu ono. Yò bya anyịchata iya ẹja, eegwojeru iya mbòku-mbòku; bya emee ụlò nsò iya too rehe ire.

¹² E gude kẹ l'ò kwefuru ikè chīru ikpoto ndu ono nù iya; bya ahafùkwaaru iya phụ ẹja, eegwoje mbòku-mbòku. Iphemiphe ọbule, oome l'ereru iya; e woru ire-lanụ fua l'alì.

¹³ Tò dù iya bụ; mu abya anụa olu, onye ono, dù nsò ono. Yo gudekwadua okfu ekfu; onye nsò ọdò asụ iya: “?Aa-nọ-be ìno-be agha; tẹmanu yò vù mbụ àphù ono, ì phùkotaru ono; mbụ k'ẹja ono, e gwoje mbòku-mbòku ono, ì phuru ono; mẹ kẹ okwefu ikè, bụ iya kpataru iphe emebyishihu; mẹ k'ùlò-nsò, e woru haaru iya; mẹ lẹ k'ikpoto ndu-a, aa-dzọ pyakapyaka-a?”

¹⁴ Yò sù mu: “Ọo-nọ unu urẹnyashi; mẹ utsu ugbo ise l'ùkporo iri ise; tẹmanu a bya emee ụlò-nsò ono yò dù nsò ẹge o shi dughawa.”

Iphe, àphù Dánèlù ono bụ

¹⁵ Lẹ mụbe Dánèlù nọ elekpelephu iphe ono, mu phuru lẹ mgbenya ono; l'arịkpelephu ẹge mu e-me maru iphe iphe ono bụtsua; bẹ mu bya ele ẹnya; Onye gbalẹruphu l'ò bụ nwoke evudowa mu l'ifu.

¹⁶ Mu abya anụa olu onye nọ lẹ Ulayi tufu olu kua: “Géburẹlu-e; karu nwoke ono iphe iphe ono, ọ phuru ono bụ!”

¹⁷ Yò rutade ẹke ono, mu vudo ono; egwu abya mu l'ẹhu. Mu adaa kpube ifu. Yò sù mu: “Nwa ndiphe; iphe e-do mu ẹnya bụ l'iphe ono, mu phuru ono kwa iphe e-me l'ikperazu.”

¹⁸ Yo gudekwadua okfu ono l'ekfuru mu; oke mgbenya evuta mu; lẹ mu zee kpube ifu l'alì ono. Yò bya ete mu; mee; mu egbeshi vudo evudo;

¹⁹ Yò bya asụ mu: “Mu abya ngu okfuru iphe e-me l'ifu; iphe e-me teke ẹhu e-ghu Nchileke oke eghughu; kẹ l'iphe-a, ì phùkotaru-a bụkwa iphe e-me teke a tųwaru atụtu l'oge ikperazu.

²⁰ Ebyila mpo labụ ono, ì phuru ono bụ ndu, ọ bụ bụ eze ndu Mídiya yẹle eze ndu Peshiya.

²¹ Mkpì ono bụ eze ndu Gurisu b'ò bụ. Gụgara gụgara mpo ono, nọtsua ya l'ishi ẹnya ono; bẹ bụ eze k'ivuzọ.

²² Mpo ẹno ono, fuchitaru l'ẹke ono nanụ phụ swọfuru phụ bụ alì-eze ẹno, e-mekochaa shì mbakeshi iya k'fukatatsua; ọbule ike ẹphe ta ahakọdu.

²³ “Ọchichi ẹphe gvudelephu; teke iphe dù ẹji ndu ono eme Nchileke eruwa l'ishi; ono bụ teke onye eze ọdò a-bya achilahaa. Onye eze onanu; bẹ ifu a-dụ ọnwuu-ọnwuu. Yò bụru onye ẹ-te nwedu iphe ekpu iya ẹka l'ifu.

²⁴ Yẹbedua e-nweru agburu-ẹhu nshinu; ọbụ l'ẹ tọ bụdu ike k'ẹka iya; bẹ ọo-bụ. Iphe ọo-mebyishikota a-dụ biribiri. Iphemiphe ọbule ono, ọo-mekota ono; bẹ erekotaru iya. Ọo-gbushikota ndu oke agadima unwoke; mẹ ndu, dūru Nchileke lẹ nsò.

²⁵ Ọo-me t'ugho ka nshinu; kua onwiya ọ-ka-ibe. Ọ bụ teke ẹphe a-rịwa l'ẹ tọ nwehedu iphe e-me ẹphe; bẹ ọo-gbushi madzụ l'igwe; bya arụkota onwiya fuaru onye ono, bụ iya bụ ishi iphe bụ ndu ishi ono. Ee-mekochaa gbua yẹbedua. Ọbenu l'ẹ tọ bụdu madzụ e-gbu iya.

²⁶ “A bya l'aphù ono, ì phushiru lẹ nchi-ẹjihuje; mẹ lẹ nchi-abọhu ono; ọ kwa oswi-okfu. Ọlọbụ; kpuchilekwa iya phụ ekpuchi; kẹle teke ọo-me tekwaduduru etete.”

²⁷ Ya ndono; ike agvụ mụbe Dánèlù. Yo mee iphe-ememe azụ mu; mu azẹ iya ujiku olemole. Mu anọnyakwaa bya egbeshi wata ojeru eze ozi,

mu ejeru iya. Iphe ono, mu ƙuƙotarɔ ono anyɔa mu ishi ɛɖzu; ƙɛ l'o ƙariru madzɔ ɛka amaru.

9

Dánẹlu ekfu anɔ Nchileke

¹ Yo be l'afa mbɔ e meru Dariyosɔ Kuzakusɛsu, bɔ onye Mede eze, achi alɔ-eze ndu Bábyilonu;

² mbɔ l'afa, ɔ dɔberu achiɔhi; bɛ mɔbe Dánẹlu gɔru iphe e deru l'ɛkwo okfu Nchileke; yo doo mu ɛnya; mbɔ iphe Nnajiufu ƙfuru nɔ onye nkƙuchiru iya ono, bɔ Jeremáya lɛ Jerúsalemu; bɛ ɛgbara a-ƙfɔ ɔkporo afa ɛto l'afa iri.

³ Ya ndono; mu byanɔ aghaarɔ Nnajiufu, bɔ Nchileke ifu bya ekfulahaa anɔ iya; rolahaa ya; l'aswɔ aswɔswi ekfu anɔ iya; yee uwe-aphɔ; woru ntɔ kpukposhi onwomu.

⁴ Mu akpɔ-kua Ojejoje, bɔ Nchileke mu; ƙfushiarɔ iya iphe dɔ ɛji mu; sɔ:

“Nggube Nnajiufu, bɔ Nchileke ha nshinu; dɔ biribiri; nggube onye, edobeje ɔgba-ndzɔ ngu; mɛ n-yemobu ngu l'ɛhu ndu, yeru ngu obu, l'eme iphe i sɔru t'e meje.

⁵ Ayi meekwaru iphe dɔ ɛji; mbɔ meswekotawa iphe. Ayi bɔ ndu emenuka iphe dɔ ɛji; bɔkwaruphu ndu kwefuru ngu ikɛ. Ayi te emejehedu iphe i sɔru t'e meje; mbɔ; ayi te emejehedu ekemu i tɔru.

⁶ Ayi ta ngabɛduru ndu ozi ngu phɛ nchi; mbɔ ndu nkƙuchiru ngu, gude ɛpha ngu ƙfua nɔ ndu bɔ eze ayi phɛ; ndu ishi ayi phɛ; nna ayi phɛ; mɛ ndu alɔ ayi l'ɛphe ha.

⁷ “Nnajiufu, i bɔ onye doberu ɛka ndoo; ɔbule ntanɔ ɔwaa; bɛ iphere jiru ayibe ndu Júda; mɛ ndu Jerúsalemu; mɛ lɛ ndu Ízurɛlu l'ɔ ha; mɛ ndu ɔphu nɔ ɛke teru ɛnya; mɛ lɛ ndu ɔphu nɔ ntse; mɛ ndu nɔtsua lɛ mkpukpu, i tɔkatsuaru ayi nanɔ nanɔ ifu l'okfu l'ayi te ekwedu t'e gude ire ayi ɛka.

⁸ Nggube Ojejoje; ayibedua; ayi lɛ ndu eze ayi phɛ; ndu ishi ayi phɛ; mɛ nna ayi phɛ; bɛ iphere jikwaru ifu; ƙɛ l'ayi meswewaru ngu.

⁹ Nnajiufu, bɔ Nchileke ayi bɔ onye aphɔje imiko; bɔkwaruphu onye agujeru madzɔ nvɔ; m'o -ruhuduru ɛge ayi kwefuru iya ikɛ-wa.

¹⁰ Ayi ta nɔduru Ojejoje, bɔ Nchileke okfu; ɔphu ayi te mee ekemu, ɔ tɔru ndu ozi iya, bɔ ndu nkƙuchiru iya; t'e meje.

¹¹ Ndu Ízurɛlu kpamukpamu dakakɔtawaru ekemu ngu; bya aghawaru ngu azɔ; ɛphe jikaru ɔnuru ngu okfu.

“Oo ya kparu iphe ɔnu, a tɔru; mɛ ikpe, e kperu; bya edee ya l'ekemu Mosisu, bɔ nwozi Nchileke tɔko buru iphe a byabɛru ayi l'ishi; ƙɛ l'ayi meswewaru ngu.

¹² Iphe ono, e ƙfuru l'oo-me ayi ono; mɛ ɔphu a sɔru l'oo-me ndu ishi ayi phɛ; bɛ mekotaakwaru ayi; ƙɛ l'i mewaru ndakfu adakfu ayi. Ɛ to nwebudua iphe e mejeru lɛ mkpuli igwe ɔwaa gba mgburumgburu, dɔ l'ɔ bɔ ɔphu e mewaru ndu Jerúsalemu.

¹³ O bɔlephu ɛge e deru iya l'ɛkwo ekemu Mosisu bɔ ɛge ɔ dakfutaru ayi; ɔphu ayi achɔdule-ɛ ɛge ayi e-me t'ayi lɛ Ojejoje, bɔ Nchileke dɔ lɛ mma l'ɔha iphe dɔ ɛji ayi emeebe; ngalahaa nchi l'iphe bɔ ire-lanɔ iya.

14 Oo ya bu; Ojejoje te me mbekwa ome tẹ ndakfu dakfu ayi; kẹle Ojejoje, bu Nchileke ayi; bẹ emekotaje iphe o me yọ dọ nhamunha; ọphu ayi anaduru iya okfu.

15 “Nta-a; nggube Nnajiufu, bu Nchileke ayi, bu onye gude okpehu dufuta ndibe ngu l’alị Íjiputu; mbụ nggube onye meru; a maru ẹpha ngu jeye ntanụ ọwaa; ayi mesewaru; ayi mewaru iphe dọ ẹji.

16 Nggube Nnajiufu: keshinu i bu onye emeje iphe vudo nhamunha; wenua pashia; nggu avu-buhuru ndu Jerúsalemu ọvuma; mbụ mkpukpu ngu ono, bu ugvu ngu ono, dọ nsọ ono. Ejo iphe ayi meru; mẹ ọphu nna ayi phẹ meru mewaru ndu Jerúsalemu; ẹphe lẹ ndibe ngu; ẹphe aburu iphe ndu obutobu ayi gude eme iphe ọchi.

17 “Nta-a; Nchileke ayi; nua iphe mu ekfu anụ ngu yele aroro, mubẹ nwozi ngu arọ ngu. Byiko Ojejoje tẹ eze-ulo ngu ono, daburu ochobo ono rua ngu rụ l’ẹhu mẹ l’ogvu ẹpha ngu.

18 Nggube Nchileke; gebe nchị; nua; nggu amụsaa ẹnya phukpodudunu ẹge mkpukpu ono, e ku ẹpha ngu ono daburu ochobo. Iphe ayi gude arọ ngu iphe-a ta bukwa l’ayi bu ndu doberu ẹka ndoo; ọ kwa iphe ọ bu; bẹ bu l’i bu onye, aphunuka imiko.

19 Nggube Nnajiufu; ngaberu nchị! Byiko Nnajiufu; gunuaru ayi nvu! Byiko Nnajiufu; i nuwaru; menua ukporo! Nggube Nchileke mu; be ejekwa ome mgbugbu m’ogvu ngu; kẹle mkpukpu ngu ono; mẹ ndibe ngu ono; bẹ bukwa ẹpha ngu b’a guru ẹphe!”

Ukporo idzu ẹto l'idzu iri

20 Teke ono, mu ekfu iphe mu ekfu anụ Nchileke ono; mbụ; mu akoshi iphe dọ ẹji, mu meru; mẹ ọphu ndibe ayi, bu ndu Ízurelu meru ono; l’arọ Ojejoje, bu Nchileke mu l’okfu ẹhu ugvu iya ono, bu ugvu nsọ ono;

21 bẹ gudekwadua iphe ono anụ Nchileke; Géburelu, bu nwoke, mu phujehawaru l’aphụ aburu pherekete byakfuta mu. Teke ọ byaru bu l’urenayashi l’oge teke aagwajẹ Nchileke l’urenayashi.

22 Yọ bya ekfuru mu sụ mu agha: “Dánẹ̀lu; iphe mu byaru bukwa tẹ mu mee t’ẹnya rua ngu l’iphe; iphe edoo ngu ẹnya.

23 Ọ kwaru teke ono, i wataru okfu anụ Nchileke ono; bẹ Nchileke meru ngu iphe i sụru t’o meeru ngu, bu iya; bẹ ya byaru ngu ekfurua; kẹ l’i bu onye aakwabẹ ugvu nshinu. Oo ya bu; t’i rikwaa ozi-a ariri; yo dokwa ngu phụ ẹnya; mbụ àphù ono:

24 “Ukporo idzu ẹto l'idzu iri b’a nuru ndibe ngu yele mkpukpu ngu ono, dọ nsọ ono t’ẹphe haa ome ejo iphe; sefu ẹka l’iphe dọ ẹji. A goshia iphe dọ ẹji, ẹphe meshiru; ẹphe awata odobe ẹka ndoo ọphu a-nọ gbururu jeye lẹ gbururu; ek’ọphu àphù yele okfuchiru Nchileke a-buru iphe geru egeru. Teke e metsuaru; a bya awu-kwazi manụ l’eze-ulo Nchileke ọdo.

25 “Owaa iphe ji-maru; to dokwa ngu ẹnya: Shita teke ono, a turu ekemu t’e mee Jerúsalemu t’ọ dọ ẹge ọ dūhawa ono; mbụ t’a kpụ-kwazi iya jeye teke onye, a fọtaru t’ọ buru onye ishi a-bya; a-dụ idzu ẹsaa. Ukporo idzu ẹto l'idzu ẹbo; bẹ e-gude kpụ-kwazi iya; kpua ya; yo nweru mkporo ẹno; ogologo iya yele uswe iya a-hakọ. A bya egude upho-mkpuma kpụ-pheta iya mgburumburu; ọbu l’ọ buwaru l’oge iphe-ẹhuka; bẹ aa-kpụ iya.

26 Teke ukporo idzu ẹto l'idzu ẹbo gvuleruphu; bẹ ee-gbu onye ono, bu iya; b’a fọtaru ono; to nwehe iphe ọ tọkfu ẹka. Ndibe onye ishi ono, a-bya nù ono; a-bya emebyishia mkpukpu ono yele Ulo-ẹkwà-dụ-nsọ ono.

Oge ikperazụ ono a-bya l'ọ bụ utso. Ogu a-nọdu ada jeye l'ikperazụ; mbụ ọburu kpurupyata b'a achi-buwaru dobe.

²⁷ Oo-gude oge lanu mee; ndzu, yele igweligwe madzu gbaru egeru egeru. Obenu l'ọ -rulephu nkere-ẹbo oge ẹsaa ono; yo buchia k'ogwa iphe; me ọchi ẹja. Onye mmebyi a-bya bya eworu ẹjo ahuma dobe gbururu jeye teke ee-mebyishi iya kpamu, bụ iya bụ iphe a chi-buru l'ee-mekochaa mee onye mmebyi ono."

10

Dánèlù aphụ ojozi-imigwe l'àphù

¹ Yo be l'afa, kwe Sáyirosu afa ẹto, ọ dube buru eze ndu Peshiya; Dánèlù aphua àphù. Dánèlù ono bụ iya bụ onye ọphu e shi ekuje Beluteshaza. Iphe ono, ọ phuru l'àphù ono bụ iphe e-me ememe bya aburu iphe ekoshi l'ogu a-nọ. E meru t'ozì ono, e zi iya ono do ya ẹnya l'àphù ono.

² Lẹ teke ono; be mube Dánèlù gụkotaleruphu aphụ idzu ẹto.

³ Ọphu mu erijedu ọdu nri, guru mu nụ. Ọphu mu atadu anụ; mu te tsubua mee ọnu; ọphu mu ewotadu manụ-ajiji jia l'ẹhu; gbururu jeye idzu ẹto ono agvụ.

⁴ Yo be l'ọnwà mbụ du l'ụkporo abali l'abali ẹno; mu evudo l'iku eze ẹnyimu ono, bụ ẹnyimu Táyigirisu.

⁵ Mu abya ele ẹnya nwoke ọbu evudowa mu l'ifu; yee uwe ọcha; gude akpo-buleti, e gude mkpọla-ododo, ama ntumatu mee kebuta uwe iya ono l'ukfu mgburumgburu.

⁶ Akpo ẹhu iya ákwò murumuru l'ọ bụ mkpuma kirísòlàyitù; ifu l'egbu iya meremu meremu l'ọbu ebemu-igwe; ẹnya l'ẹkekota iya vaa vaa l'ọbu itsu-ọku; oshi-ẹka iya yeke oshi-ọkpa iya amutsua gegege l'ọ bụ ope, e furu igbedere; olu iya l'aha l'ọbu olu mkporo-ọha.

⁷ Ọ bụ mube, Dánèlù nwẹnkinyi mu; be phuru àphù ono. Unwoke, mu l'ẹphe nọ ta aphụkwa iya. Obenu l'ẹke ono tehuru kfulakfuka; ẹphe agbakashihu; je edomishia onwẹphe.

⁸ Ẹphe agbakashihu; ha mu nwẹnkinyi mu; mu aphubekpelephu ẹnya l'oke àphù ono, mu aphụ ono. To nwehe ọvo, nọkwadu mu nụ; ifu anwakputa mu l'ọbu odzu; ike agvụ mu.

⁹ Mu abya anụ ẹke o kfuru okfu nụ mu. Mu anganyaa nchi l'okfu iya ono; oke mgbenya evuta mu l'ẹke ono, mu kpueru ifu l'alì ono.

¹⁰ A bya edenyi mu ẹka; kulia mu gvube; ẹka mu ẹphe ẹbo anmakota mu jijiji; ikpere afukota mu nẹnene.

¹¹ Yọ sụ mu: "Dánèlù; mube onye aakwabẹ ugwu, ha nshinu; gebekwa nchi ọhuma; nua okfu, ya abya mu ekfurua; mu egbeshi vudo evudo; ke l'e ziwaru te ya byakfuta mu." Yo kfutsuaru ẹge ono; mu egbeshi vudo evudo; fukota nẹnene.

¹² Ya ndono; yọ sụ mu: "Ba atsukwa egwu Dánèlù; keke Keshinu mboku mbụ ono, i woru ọkpoma ngu ghebe ọnu t'i mụta iphe; bya ewozitakpo onwongu alì l'ifu Nchileke ngu; b'a nuru olu ngu; yọ buru k'okfu ngu ono; be mu gude bya.

¹³ Obenu l'onye ishi alì-eze ndu Peshiya kechiru mu ọzo ụkporo abali l'abali lanu. To du iya bụ; Màyikelu, yi l'onye lanu l'ime ndu ishi abyatashiaru mu ọgbaru mkpu; ke l'onye eze ndu Peshiya ono seguderu mu l'ẹka ono.

¹⁴ Nta-a; bẹ mu byaru tẹ mu kfuaru ngu iphe e-me ndu nke ngu l'ụzo ifu; kẹ l'aphụ ono bụ oge, nọ l'ifu; bẹ oo-me."

¹⁵ Teke ono, o kfuuru mu iphe ono; bẹ mu woru ifu tsee l'alị; nọdukpelephu nwanggijinggi.

¹⁶ Ya ndono; iphe gbalẹrụphu ụgbugba nwoke abya edenyi mu ẹka l'ugbonu. Mu ekpuha ọnu; wata okfu okfu. Mu asụ onye ono, vudo mu l'ifu ono: "Onye nwe mu nụ; àphụ-wa, mu phuru-a; bẹ eyekwa mu egvu. Nta-a b'ẹ tọ dūhekwa ike, nọkwadu mu nụ.

¹⁷ Onye nwe mu nụ; ?nanụ ege mube nwozi ngu e-shi bya awata okfu okfu anụ ngu? Ụvo ta nọhekwa mu; ike ta dūhe mu k'otu ume."

¹⁸ Tọ dū iya bụ; iphe ono, gbaru l'ọ bụ nwoke ono abyakwa bya ebyia mu ẹka ọdo; mu abya arịkota mejị.

¹⁹ Yọ sụ mu: "Ba atsukwa egvu; nggube amadu, aakwabẹ ugvu, ha nshinu. T'ẹhu dukwa ngu agu! Shihu ike nta-a! Shihu ike!"

Yo kfutsulephu okfu ono nū mu; ike abya adu mu; mu asụ iya: "Onye nwe mu nū; kfuaru iphe iikfu; keshinu i mewaru tẹ ike dū mu."

²⁰ Ya ndono; yọ bya aji mu: "Mu maru iphe kparu iphe ya byakfutaru mu? Ya a-lata l'ifu-a tẹ yeke onye ishi ndu Peshiya kụ-gba iya. Ya wofutsua onye onanu; bẹ onye ishi kẹ ndu Girisu a-bya.

²¹ Ọ bụ lẹ ya e-vuru ụzo kaoduru mu iphe e deru l'ekwo ire-lanu ono. Ẹ to nwekwa onye ọdo, yetaru iya ẹka tẹ ya mekputa ẹphe; a gụfu Màyikelu, bụ onye ishi nk'unu."

11

¹ Tọ dū iya bụ; yo be l'afa mbụ, Dariyosu, bụ onye Mídiya wataru ọbu eze; mu abya ekerebe gbaaru iya mkpu; gbochia ya t'ẹ b'ọ dū iphe e-me iya nū.

Eze ndu ọhuda; mę kẹ ndu isheli

² "Nta-a; bẹ mu e-kfuru ngu iya tororo: Ọ phodukwaru ndu eze ẹto, e-mekochaa lufuta lẹ Peshiya. K'eno ya a-kwatakpo ka ndu ophu l'ẹphe ha onweru iphe. Oo-shi l'ẹku iya ono nwee ike. Yo shi l'ike ono kpalia onyemonye ọbule t'ẹphe tso alị-eze ndu Girisu okfu.

³ Ono teke onye eze, nweru agburu-ẹhu a-lufuta, bụ onye a-nọdu achị ike ike. Yọ bụru iphe dū iya mma; bẹ ọo-nọdu emeje.

⁴ Ọ lufutalephu ono; a bya eworu alị-eze iya ono chikpoo; woru iya kee l'ụzo ẹke, pherephere shi l'igwe makahu ẹno eshije abya. Ẹ tọ dudu awa iya, ọo-laru; ophu o nwehedu ike ẹge ono, o shi nweru ono; kẹ l'alị-eze iya ono b'a nafuwaru nū ndu ọdo.

⁵ "Eze ndu ọhuda; bẹ ike a-nọ; ọbule onye lanu lẹ ndu ishi soja iya e-mekochaa ka iya ike. Onye onanu; bẹ ee-gude ike ike achị alị-eze nk'iya.

⁶ A nọlephu nwafa olemole; bẹ ẹphe a-bya agbaa ndzụ. Ada-eze ndu ọhuda a-lakfu eze ndu isheli; je aluru iya; k'ophu oo-mee t'ẹphe dū lẹ mma. Ole ndzụ ono, ẹphe gbaru ono e-gbukahu. Teke ono; bẹ aa-kponyi nwanyi ono ẹnya; kpọ-nyia ndu shi l'ufu-eze duru iya laa nji; kpọ-nyia nna iya; mę nji iya.

⁷ "Ọ bụ onye shi l'ufu ẹphe e-mekochaa bya anọdu l'ozori nwanyi ono. Onye ono e-tso ndu soja eze ndu isheli ọgu; nabaru iya ẹka; baa l'a-gbabe-a-dzuru eze; nua ẹphe anunū.

⁸ Ọo-natakota ẹphe agwa ẹphe yeke ntekpe, ẹphe gude igwe kpushia; mękpọ iphe vu oke aswa, bụ mkpọla-ọcha; mę mkpọla-ododo b'ẹ gude

meshia ya; chitakota iya lashia Íjiputu. Ọo-ha eze ndu isheli afa olemole; to nwe iphe o me iya.

⁹ Ono teke eze ndu isheli e-je alua ndu ọhuda. Obenu l'o megee; latashia azu l'alí iya.

¹⁰ Unwu iya a-bya arukota ẹhu k'ogu. Ephe a-bya ekukoo ẹruteru ndu soja, bu ndu a-nodu enwu nyiku-nyiku l'obu utso. Ephe a-lu ọgu ono; lu-rua ya a-gbabe-a-dzuru eze ndu ọhuda.

¹¹ "Q bu teke ono; be eze ndu ọhuda a-vu-lihu; dzoru garamugaramu je je etso eze ndu isheli ọgu. Eze ndu isheli ono a-bya edzukobe ndu soja k'ogu; ọbule aa-lu-gbu iya.

¹² Teke e rutaleruphu ikpoto ndu soja ono; eze ndu ọhuda egude iya kulahaa onwiya. Ọo-bya egbushia unukurunu unu ndu soja; ọbule ẹ to budo iya e-me iya t'o buwaruru onye ike katsua.

¹³ Ke l'eze ndu isheli a-la je edzukobe ndu soja ọdo, a-kwata ka ke ivuzo phu nshinu. A-nolephu igweligwe afa; be ọo-bya ọgu ọdo; chiru ndu soja, kwatakpo ọswa ha l'igwe; gude ngwa-ogu ọhuma ọhuma.

¹⁴ "Oge teke ono; be aa-du l'igwe tso eze ndu ọhuda ọgu. Ọdo bu le ndibe unu ndu ọphu emeje ehuka e-kwefuru iya ike; ephe eshi ẹge ono mee; ẹphu ono avua. Ọbule ephe te emekputakwa.

¹⁵ Teke ono; be eze ndu isheli a-bya akpu ose-ogu; gude kee ọgu; je aluta mkpukpu, e gude okpo-mgbinyiku upho-mkpuma kpu-pheta mgburumburu. Ike ta a-duhedu ndu soja ke ndu ọhuda t'ephe nwuphu ephe azu; mbu le ndu soja ephe, katsua ọlushi ọgu ike te e-nwedu uvo oo-gude gbaberu ephe.

¹⁶ Ohogu ono a-nodulephu eme ẹge du iya mma. E to dudu onye a-du ike agbaberu ephe. Oo-woru onwiya see l'alí, du mma ono; temanu yo nwekwaphu ike oo-gude mebyishia ya.

¹⁷ Iphe ọo-no kerere le phururu iya bu ẹge e-me t'o gude ike, o gude nodu l'alí-eze iya l'o ha gude bahu. Ephe l'eze ndu ọhuda abyakwa atugba nanu. Ọo-bya eke iya ada iya k'ọphu oo-shi l'ẹke ono lua alí-eze iya ono; ọbule idzu, o chi ono te e-reduru iya; ọphu o dudu ẹka, ooyeru iya.

¹⁸ O bu teke ono; be ọo-bya aburu ke yele ndu butsua l'iku eze enyimu; lua ephe luta ndu ha igweligwe. Obenu l'oo onye ishi soja lanu e-mekochaa buchia iphe-iphere ono, oome madzu ono; bya emee t'iphe-iphere ono, oome madzu ono ghaa aghagha byakfuta iya.

¹⁹ Owaa megee; be ọo-lashi azu jekfushia, a kpuru mkpukpu iya; yo buru okpo-mgbinyiku; o bu l'oo-vukota iphe; daa; daphuhu.

²⁰ "Onye a-nodu ozori iya a-bya eye onye ana akiriko; t'o je anakpo ndu alí-eze ono ẹku ephe. A-nolephu nwafa olemole eegbua yebedua. Obenu l'e tee gbukwa iya l'ovuma; ọphu o bukwa teke aalu ọgu.

²¹ "Onye ọdo, bu onye a-nodu ozori iya a-buru onye ẹ ta gubedu iphe; mbu onye ẹ ta kwabedu iya ugwu, gbaru onye eze. Ọo-lu alí-eze ono alulu teke ndu bu iya nu tuzoleruphu onwephe ẹhu. Ọo-gude ẹregede nata alí-eze ono.

²² Ndu soja, a-buru iya bii l'ifu; be ee-rufu; ephe l'onye bu onye ishi ọgba-ndzu.

²³ Ephe gbatsulephu ndzu ono; be ọo-gbaru iya ẹregede; gude nwa ndu ẹ-ta abadu ishi buru onye ike.

²⁴ Teke obodo, katsua onweru iphe notsua l'e to dudu onye e-meghe ephe iphe bu teke oo-nyibata le mkpukpu ono bya alua mkpukpu ephe. Ono teke oo-me iphe nna iya oche phe ta dudu ike mee; mbu me mee ọphu ochechoroche iya ephe ta adubudua ike mee. Oo-woru iphe o lutaru

l'ògu; mbụ iphe o gwokoru l'ògu keeru ndu ephe l'iya yi. Ọo-pya idzu ege o-me lụta ẹke ono ephe kpuru yọ bụru ọkpọ-mgbinyiku ono. Obenu l'ẹ to nwedu ẹke ọo-nọ-bebe.

25 “Oo-gude ndu soja, dū egvu; kpalia agburu-ẹhu iya. Yo shi iya richia ọkpoma je etso eze ndu ọhuda ọgu. Eze ndu ọhuda egude ndu soja, dū egvu; ike anọdu ephe byaru iya ọgu. Obenu l'ẹ tọo dudu ike keru ọkpa. Mkpata iya aburu ẹjo idzu ono, a pyaru iya ono.

26 Mbụ l'ọo ndu eri nri-eze a-nọdu e-se ege ephe eme gbua ya; mbụ lẹ ndu soja iya; bẹ ee-rufu; igweligwe ndu; bẹ ee-gbushi l'ọgu.

27 Ndu eze labu ono e-gude ẹjo oriri nọdu l'okpokoro lanu l'ede onwephe edede; ọbule ẹ tọ dudu ọphu e-nweru ishi; kẹ l'oge a turu; bẹ abyakwaduru abya abyabya.

28 Eze ndu isheli e-gude ẹku, ha nshinu lata azu l'alị nk'iya. Obenu l'iphe ọo-nọdu ari bụ ege ya e-shi mebyia ogba-ndzu ono, dū nsọ ono. Oo-mekochaa mee ya iphe ọ tüberu; ọmanu yọ lade alị iya.

29 “Oge teke ono, a turu ono -ruleruphu; bẹ oo-jekwaphu je alua alị ọhuda ọdo. Ọbule ẹ tọ bụhedu ege ọ dū l'odungu; bẹ ọo-dū l'akpa iya-a.

30 Ishi iya aburu lẹ ndu Kitimu e-gude ugbo-mini byaru iya ọgu. Oo-me; mejị atofu iya. Yọ ghaa ifu lashia azu; je eworu ẹhu-eghughu iya tufuru ogba-ndzu ono, dū nsọ ono. Oo-lata azu bya emee ndu sūru l'ephe ta yi hedu l'ogba-ndzu ono, dū nsọ ono ọhuma.

31 “Ndu soja iya a-wu-lihu; merushia eze-ulo Nchileke; merushia a-gbabe-a-dzuru ono. Ephe e-buchi ẹja ono, aachijeru Nchileke mbọku-mbọku ono; woru ẹjo akpamara ọ-la-l'iyi dobe.

32 Oo-gude okfu-ẹgegede merushia ndu ọphu mebyiwaru ogba-ndzu ono; obenu lẹ ndu bụ Nchileke; bẹ ephe ma; bẹ e-kweru ephe ikpokponyi.

33 “Ndu maru iphe a-kpọ-ziru igweligwe madzu iphe. Obenu l'ọ nweru ndu e -mekochaa gbushia egbugbu; nweru ndu ọphu a-kpọ oku; nweru ndu ọphu aa-kpọ lẹ ndzu; nweru ndu ọphu aa-kwa iphe ephe l'okwata.

34 Ephe -daa b'a gbaru-a ephe mkpu ọbule ọ bụ nwanshii; igweligwe madzu e-gude ugho l'etso ephe.

35 Ndu ono, bụ ndu maru iphe ono; bẹ ukfu a-hakwaru-a kpọ; k'ọphu aa-hụ ephe ahụhụ t'ephe gbufu duebe mma; mee ephe t'ẹ b'ọ dū ẹkworo a-nọ ephe l'ẹhu gbururu jeye lẹ teke ikperazu; kele teke ikperazu ono a-byakwa lẹ teke a tüberu.

Eze, ekutse onwiya

36 “Eze ono a-nọdu emelephu iphe dū iya mma. Ọo-nọdu atuli onwiya; mee onwiya tẹ ya kakọta iphe bụ agwa l'ọ ha; l'ekfukwaphu iphe, nchị ta nhubdua gude ekfubushi Nchileke ọphu bụ iya nwe agwa l'ọ ha. Iphe oome a-nọdu agaru iya jeye teke oke ẹhu-eghughu Nchileke ono a-furu iya. Ishi iya aburu l'iphe a tüberu; bẹ mefutaje nū.

37 Ẹ to nwedu iphe ọo-gube agwa, shitsua lẹ nna iya oche pẹ; to nwe iphe ọo-gube agwa onanu, unwanyi yeru obu ono. Ọphu ọ dudu agwa, ọ byaru bya agube iphe lẹ phuu. Iphe oo-gbe mechia bụ l'oo-me onwiya tẹ ya kakọta iphe bụ agwa ono l'ọ ha.

38 Agwa ndu ọphu ọo-nọdu akwabẹ ugwu bụ agwa ndu ọphu nọtsua l'ẹke aakputusaru; yọ bụru ọkpọ-mgbinyiku; mẹ agwa, nna iya oche pẹ ta mabudua. Ọ bụ agwa ndu onanu; bẹ oo-gude mkpọla-ododo; mkpọla-ocha; mkpuma, vugbaa oke aswa; mẹ iphe ọdo eretsua ire l'akwabẹ ugwu.

39 Mgbodo, mkpukpu kpuru yọ katsukpo oshihu ike; bẹ oo-gude agwa ndu ọhodo tso ọgu. Ndu guberu iya iphe; bẹ ọo-kwabẹje ugwu, ha nshinu.

Oo-me ẹ̀pẹ́he ndu a-nọ́du achi ndu ha igweligwe. Oo-keshiru ẹ̀pẹ́he ali; ẹ̀pẹ́he akfua ugwo iya.

⁴⁰ “Oge ono gvulephu; bẹ́ eze ndu ọ́huda e-tso iya ọ́gu; eze ndu isheli edelihi chíta ugbo-inya iya; mẹ́ ndu agba l'inya; mẹt́sua ugbo-mini fuaru iya. Ọ́o-kpawokota igweligwe mkpukpu akpawo; kpkokota ẹ̀pẹ́he ubamu l'ọ́ bụ́ utso.

⁴¹ Ali-oma ono; bẹ́ oo-kpawokota akpawo. Mkpukpu, dọ́ igweligwe; bẹ́ ọ́o-lu-gbukota; obenu lẹ́ Ẹ́dọ́mu yẹ́le Móabu; mẹ́ lẹ́ ndu achi ndu Amọ́nu; bẹ́ aa-dzọ́fu iya l'ẹ́ka.

⁴² Ọ́o-nọ́du achi mba, ha igweligwe; ọ́phu ndu Íjiputu 'anahukwa iya.

⁴³ Ọ́o-natatsua ndu Íjiputu ẹ́ku mkpọ́la-ododo yẹ́le mkpọ́la-ocha ẹ̀pẹ́he; mẹ́kpọ́ iphemiphe ọ́bule, ẹ̀pẹ́he nweru enweru. Ọ́o-ka ndu Líbiya yẹ́le ndu Itiyópiya ẹ́kuku.

⁴⁴ Obenu lẹ́ teke ọ́ nonyawaru; wata ọ́nu iruku iphe ada l'uzo ẹ́nyanwu-ahata; mẹ́ ọ́phu ada l'uzo isheli; bẹ́ iphe a-dọ́ iya biribiri. Teke ono; bẹ́ oo-gbeshi; gude ike jeshia ogbu ndiphe pyaapya; mbụ́ selahaa t'a gvụ́.

⁴⁵ Ẹ́ka, oo-je anmabẹ́ ọ́lo-ékwa eze iya bụ́ lẹ́ mgbaku oke eze ẹ́nyimu yẹ́le oke ugwu ono, dọ́ ugwu l'ẹ́nya bya adu nsọ́ ono. Obenu l'ee-mekochaa nke iya agvụ́; ọ́phu ọ́ dukwa onye bya agbaru iya mkpu.

12

Oge ikperazụ

¹ “Teke ono; bẹ́ Máyikelu, bụ́ eze ndu ishi, bụ́ iya nọ́ swiru ndibe unu a-bya angu-lia. Teke ono a-buru teke oke iphe-ẹ́huka a-nọ́; mbụ́ egbe iphe-ẹ́huka ọ́phu ta anọ́budua keshinu iphe bụ́ mbakeshi futaru jeye teke ono. Obenu lẹ́ teke ọ́ gbaru; bẹ́ ndibe unu; mbụ́ iphe bụ́ onye a phuru, e deru ẹ́pha iya l'ẹ́kwo ono; bẹ́ aa-dzọ́futakwaa.

² Igweligwe ndu lawaru l'ali; bẹ́ e-tetatsu. O nweru ndu ọ́phu e-teta nọ́du ndzụ́ gbururu jeye lẹ́ tutu yoyo; ndu e-teta eteta iphere bụ́ru ndu aa-nọ́du asọ́ nsọ́ jeye tutu yoyo.

³ Ndu maru iphe a-nọ́du acha biribiri l'ọ́ bụ́ akpamigwe. Ndu kpọ́-ziru igweligwe madzụ́ ọ́zo; ẹ̀pẹ́he aburu ndu doberu ẹ́ka ndoo a-nọ́du eke pamupamu l'ọ́ bụ́ mkpọ́-kpodo jeye lẹ́ tutu yoyo.

⁴ Ọ́lobu; nggubedua, bụ́ Dánẹ̀lu; kpuchikwaa iphe e deru l'ẹ́kwo-a ekpuchi; woru iphe-ọ́hubama mee ya; t'ọ́ nọ́du gbururu jeye l'oge ikperazụ. Igweligwe e-tsoru ẹ́kemeke aghaphe achọ́ ege ẹ̀pẹ́he e-me kabaa ọ́maru iphe.”

⁵ Tọ́ dọ́ iya bụ́; mụ́be Dánẹ̀lu ejeshia ole ẹ́nya; a dọ́wa ẹ́bo vudo mu l'ifu. Onye lanu vudo l'iku ẹ́nyimu ẹ́ka iya ọ́waa; onye ọ́phu l'iku ẹ́nyimu ono l'azụ́ iya ọ́phu.

⁶ Onye lanu l'ime ẹ̀pẹ́he atufu ọ́nu sụ́ nwoke, yeru uwe ọ́cha, vudo l'eli mini l'enyimu ono: “?Nanu ege aa-nọ́-bebe; tẹ́manu iphe biribiri ono emee?”

⁷ Nwoke ono, yeru uwe ọ́cha ono, vudo l'eli mini l'enyimu ono abya achilia ẹ́ka-utara iya; mẹ́ ẹ́ka-ibiyita iya imeli. Mu anua ẹ́ke o gude onye ono, a-nọ́ gbururu jeye lẹ́ gbururu ono ribua: “L'a -nọ́lephu afa ẹ́to l'ugvu iya, bẹ́ ee-me tẹ́ ike gvụ́ ndu dọ́ nsọ́ kpamukpamu. Ono teke iphemiphe ọ́bule ee-medzu.”

⁸ Mu anukwaa iphe o kfuru-o; ọ́bule ẹ́ to dodu mu ẹ́nya. Mu aji iya: “Onye nwe mu nọ́; ?bukpoo ngunu a-bụ́ ishi iphemiphe ọ́bule ono?”

⁹ Yọ sù: “Je iphe iije Dánẹlu; kẹ l'okfu ono; b'e mechiru emechi. E wowaru iphe-ọhubama mee ya ẹge ọ nọ jeye lẹ teke ikperazu.

¹⁰ Igweligwe madzù; bẹ ee-mekwa; ẹphe egbuchafu; mee ẹphe; ẹphe te nwe ẹkworo; buru ndu a hùru; ẹphe ewechahu ewechahu. Obenu lẹ ndu eme ẹjo iphe a-nọdulekwa eme iya l'ẹje. Ndu onanu b'ẹ too dodu ẹnya; obenu lẹ ndu maru iphe; bẹ oo-doo ẹnya ọhuma.

¹¹ “Tsube teke ono, e buchiru ọgwa Nchileke mbọku-mbọku; bya eworu ahuma, akpata ọla l'iyi dobe ono bụ iphe ọ nọwaru bụ unu abalị ẹto l'ụkporo abalị ẹno l'abalị iri.*

¹² Ọnu-oma bụ kẹ onye taru nshi; nọ-rua unu abalị ẹto l'ụkporo abalị ishingun l'abalị iri l'ise† ono.

¹³ “Ọ -buru kẹ nggubedua; jeru iphe iije gbururu jeye l'afa nka-ezekuna nke ngu. Teke ono; bẹ ii-gbeshi bya anata obunggo, gbaru ngu nù.”

* 12:11 12:11 Iphe ọ bụ bụ 1,290. † 12:12 12:12 Iphe ọ bụ bụ 1,335.

Hosáya

¹ Qwaa okfu, Ojejoje kfuru Hosáya Beri. Teke o kfuru iya ẹya bụ teke Uzáya; Jótamu; Éhazu; Hezekáya bụtsua eze; chĩa ndu Júda; mękwaphu teke Jeróbuwamu Jehowashi bụ eze; chĩa ndu Ízurelu.

Nyee Hosáya yele unwu iya

² Teke Ojejoje wataru ogude Hosáya ekfu okfu b'ọ sụru iya: “Tugbua je alua nwanyi okpara; nggu amushia unwegirima, bụ ndu ọdo yeshiru ime ẹphe; kele ndu alì-a agbakọta okpara; shiwa ẹge ono lufu mu l'ẹka.”

³ Ya ndono; yọ tugbua je alua nwanyi, eeku Goma, bụ nwatibe Dibilemu. Yọ bya atsuta ime; mụaru iya nwata nwoke.

⁴ Ojejoje asụ Hosáya: “Iphe ì-gụ iya bụ Jézerilu; kẹ l'ẹ ta anọdu ọphu baru ishi; ya agwata ọnu-ulo Jéhu ụgwo ọchi ndu ẹphe gbushiru lẹ nsụda Jézerilu. Ya e-chikpokwaphu alì-eze ndu Ízurelu.

⁵ Mbọku ono; bẹ ya a-nọdu lẹ nsụda Jézerilu gbajishia akfụ ndu Ízurelu.”

⁶ Tọ dụ iya bụ; Goma abya atsuta ime ọdo; mụa nwanyi. Ojejoje asụ Hosáya: “Gua ya Loruhama. Ishi iya aburu lẹ mu ta aphuheduru ndu Ízurelu obu-imiko; mu ta agheru ẹphe nvu ọdo.

⁷ Ndu mu a-phuru imiko bụ ndu ọnu-ulo Júda. Mu te egudedu akfụ; mu te egude ogu-mbeke adzọ ẹphe. Mu te egudekwa ogu-igba; mu te egude inya-ogu; m'ọ kwanu ndu agba iya nụ dzọ ẹphe. Onye e-me iya nụ kwa Nnajiufu, bụ Nchileke.”

⁸ Ya ndono; yọ heghelephu Loruhama; mbụ Goma; bya atsuta ime; mụa nwata nwoke ọdo.

⁹ Ojejoje asụ Hosáya: “Iphe ì-gụ iya bụ Lowami; kẹ l'unu ta bụhedu ndibe iya; ya ta bụhe Nchileke unu.”

Ndu Ízurelu alaphu azụ l'ọnodu ẹphe

¹⁰ “Obenu l'e -metsua; bẹ ndu Ízurelu a-dụkwa igwe l'ọ bụ eveve mgbogidi eze ẹnyimu, ẹ ta amaghedu ẹge ẹra iya beru; ọphu a gụtađu iya aguta. O kwa l'ẹke, a nọdu; sụ ẹphe: ‘L'ẹphe ta bụdu ndibe iya’; bẹ aa-nọdukwaphu kua ẹphe ‘unwu Nchileke, nọ ndzụ.’

¹¹ Aa-bya emee tẹ ndu Júda ẹphe lẹ ndu Ízurelu tugbabe bụru nanu ọdo; ẹphe afọta onye lanu, a-buru ishi ẹphe; ẹphe eshi l'alì ono lakọta; kele mbọku Jézerilu ono a-dụ biribiri.

2

¹ “Unu kua unwunne unu ndu k'unwoke 'ndibe mụbe Ojejoje.' Unu ekua unwunne unu ndu k'unwanyi 'ndu, mu yeru obu.’

Ízurelu eri ogori l'ọbu Goma

² “Baaru nne ngu mba; baaru iya mba; kẹ l'ẹ tọ bụhedu nyee ya; ọphu ya abuhedu nji iya. T'ọ haa umere nwanyi okpara ono, nọ iya l'ifu ono; yọ hakwaaphu umere ogori ono, jiru iya nggudunggu ejiji ono!

³ Ọdumeka; bẹ ya e-mekwa iya t'ọ gbaru ọtu; ẹge ọ gba iya mbọku, a mụru iya. Ya emee ya; yọ daburu swanmangu l'ọ bụ echi-ẹgu alì okponku; kpọ-gbua ya l'ẹgu mini.

4 Ya ta abyadu bya aphuru unwegirima iya imiko; ke l'ephe bu unwegirima, a gbataru l'okpara.

5 Nne ephe gbaru okpara; k'opu bu l'ege o gude tsuta ime ephe; be iphere iya du. O suru le ya a-gbatsoru ndu ephe l'iya awuko enyishi mini, bu ndu bu ephe anu iya nri; anu iya mini; anu iya eji-aturu; anu iya ekwa-ocha; anu iya manu yelee mee, ya aanguje.

6 "Mbụ; yēbe Ojejoje e-woru ogarama-mbo to-chishiaru iya uzo. Ya e-gude upho-mkpuma kpụ-pheta iya mgburumburu ege eto phudu uzo, oo-shi.

7 Oo-nodu agba agbakfu ndu ono yelee iya awuko enyishi mini ono; obu l'etoo duhedu ike ebyipyabe ephe. Oo-cho ephe; too phu ephe. O bu teke ono; be oo-su te ya bya alaphu azu le ke nji iya; kelee teke ono shi kakwaru iya le mma male nta-a.

8 "E to gbe madu l'ot bu yēbe Ojejoje meru yo nweru ereshi; me mee; owaa manu olivu; bukwaruphu yebedua veru iya mkpola-ocha; me mkpola-ododo ono, o gudephu l'agwa Balu ono.

9 O ya kparu iphe ya a-nata iya witu iya teke o charu; nata iya mee ophungu iya teke o buwa ikpe-onyingu; naphuta iya eji-aturu iya azu; nata iya ekwa-ocha iya, ya cheru iya t'e b'o gba otu.

10 Nta-a; be ya agbabe iya otu l'ifu ndu yelee iya awuko enyishi mini; to du onye adu ike nafi mu iya l'eka.

11 Iphe bu eswe-iphe oogbaje; be ya e-buchikota; mbu iphe bu aji, oogbakotaje afa l'afa; mekpoo Aji Onwa Ophungu, oogbaje; me aji mboku otu-ume, oogbaje; mbu iphe bukpoo eswe-iphe ono, oogbakotaje ono, gekotaru egeru ono.

12 Mu e-mebyishi vayinu iya; mebyishia oshi figu iya, bu iphe ono, o suru le ndu ephe l'iya awuko enyishi mini nuru iya ono. Ya e-me egu ono to bu urukuma egbudu; oo-bu anegu-egbudu, bu l'egbudu e-ri iphe ono, a koru iya ono.

13 Iphe bu mboku ono, o kporu Balu insensu oku ono; be ya a-hukota iya ahuhu iya. Je akpaa le mboku, o gude iphe-nchi; me mgbubu kwaa onwiya ngwa kfu-tsoru ndu ephe l'iya awuka enyishi mini; zahaa yēbe Ojejoje." Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

N-yemobu Ojejoje

l'eke ndibe iya no

14 "Mbụ le nta-a; be ya abyawa iya edeta defu; ya e-deru iya deba l'echi-egu je erobe ehuru erobe kfuaru iya okfu.

15 O bu eke ono; be ya a-nu-phu iya mgbo vayinu iya azu. Ya emee te nsuda Akoru buru eke obu a-no iya. O bu l'eke ono; be oo-nodu kweta nke mu ege o shi kweta iya teke o bu nwamgboko; mbu ege ono, o meru mboku ono, o shi Ijiputu lufuta ono.

16 "O -rua mboku ono; be ii-ku yēbe Ojejoje nji ngu. E tii kuhedu iya Balu ngu.

17 Ya e-me t'epha Balu be eshihe ngu l'onu lufuta odo; ophu iikpovu-hedu iya l'enwa odo.

18 "O -rua mboku ono; be ya a-gbaru ephe ndzu; ephe l'anegu-egbudu; unwenu, ephe l'eli; me anu, akpu l'epho. Ya e-wofuru ephe ogu; wofu akfu; wofu ogu-mbeke l'ali ono; k'opu obu e-ru ephe ali; ephe ta atsue egvu teke ephe laru l'ulo.

19 "Ya a-lu ngu jeye le gbururu jeye.

Ya e-gude odobe-eka-ndoo;

mẹ ikpe, dụ maa lụa ngu.
Ya egude n-yemobu;
mẹ obu-imiko lụa ngu.

²⁰ Ya e-gude ire-lanụ l'alụ ngu;
nggu eshiwa iya rụ maru mubẹ Ojejoje.”

²¹ Ojejoje sụru:
“Lẹ mbọku ono;
bẹ ya a-za akpamigwe oku;
akpamigwe aza mgboko oku nk'iya.

²² Mgboko azakwanu iphe,
e meberu l'alị oku;
za iya mēe ọphungu;
za iya manụ.
Ephebedua azakwanu iya ndu Jézerilu.

²³ Ya e-me t'ephe nguru
anguru l'alị ono;
buru ndibe iya.
Ndu ono, ya shi sụ
lẹ ya ta 'aphụduru imiko ono;
bẹ ya a-phụru imiko.
Ndu ono, ya shi sụ
l'ephe ta bụdu ndibe iya ono;
bẹ ya a-sụ l'ephe bụ ndibe iya.
Ephebedua a-sukwanu
lẹ ya bụwa Nchileke ephe.”

3

Hosáya yele nyee ya ekpeshi

¹ Tọ dụ iya bụ; Ojejoje asụ mu: “Tẹ mu je emee tẹ nyee mu maru lẹ mu yewaru iya obu ọdo. E gudekwaru l'onye ọdo yeru iya obu; yoo ri ọgori. Obenu tẹ mu yeru iya rụ obu ẹge ono, Ojejoje yeru ndu Ízurelụ obu; t'ọ kpa ishi l'ephe ghachiwaru ifu l'ọgwa-phe nte; kpọwaru obu ye lẹ nri, a gwaru nte.”

² Ya ndono; ya atụgbunua je azụta iya. Iphe ya zuru iya bụ mkpọla-ọcha iri l'ise; ọwaa ẹkpa balị l'ugvu iya.

³ Tọ dụ iya bụ; ya abya asụ iya: “T'ọ nọpyabekwa lẹ nk'iya ujiku olemole. Ba agbakwa ọkpara; ọphu ọ dukwa onye nggu l'iya e-shi ọnya; ọ kwaphu ẹge ono; bẹ yēbedua a-nọduru ngu.”

⁴ Kele ndu Ízurelụ a-nọ; ephe té enwe eze; ephe té nwe ndu ishi; ephe tá agwa iphe; ọphu ephe enwedụ mkpuma, dụ nsọ; ephe té enwe uwe-ukuvu; ephe té je l'ogvu.

⁵ E -megee; bẹ ndu Ízurelụ a-lata azụ bya ọcho Ojejoje, bụ Nchileke ephe; mē eze ephe ono; mbụ Dévidi. L'ikperazu; bẹ ẹhu a-nọdu anma ephe ketekete t'ephe lakfuta Ojejoje; bya anata ọnu-ọma, shi iya l'ẹka.

4

Ikpe, a nmaru ndu Ízurelụ

¹ “Unu ngabekwa nchị; nua iphe Ojejoje ekfuru unubẹ ndu Ízurelụ; kele Ojejoje; bẹ okfu nọru yele ndu alị-a. Ẹ tọ dudu onye e gude ire iya ẹka

l'ali-a; to nwe onye yeru ibe iya obu; ophu o dudu onye maru Nchileke l'ali-a.

² Iphe nọ iya nọ nwenkinyi bu mburonu; ejo-ire; ogbu ochi; iphura; me l'ori ogori. Ejo iphe tuko ekemeke naru. E -gude ekfu l'e gburu onye owaa; e gbua onye odo.

³ Yo buru iya meru iphe ali-wa agu aphu. Iphe bu ndu bu iya nọ anwu kparakpara. Anegu-egbudu; unwenu, ephe l'eli; me ema, bu l'enyimu tuko anwushihu."

Ikpe, a nmaru ndu achijeru Nchileke eja

⁴ Olobu; t'e b'o dukwa onye okfu a-duru ye ibe iya; ophu o dukwa onye e-bo ibe iya ibo; ke l'o bu unube ndu achijeru Nchileke eja; be okfu noru unu l'iya.

⁵ Ewe l'enyashi; be ukfu a-nodu akpo unu. O kwaphu ege ono; be onodu akpo ndu nkfuchiru Nchileke. Oo ya bu le ya e-wofu nne unu, bu iya bu Izurelu.

⁶ Ndibe iya ala l'iyi; okfu le mmamiphe pehuru ephe. Keshinu unu jikaru mmamiphe; be ya jikakwaruphu unu t'unu ba abuhe ndu achijeru iya eja. Keshinu e to nwedu iphe unu guberu ekemu Nchileke unu; b'e to nwekwa iphe ya agube unwegirima unu.

⁷ O bu ege ndu achijeru Nchileke eja aka l'igwe l'eje; bu ege ephe aka ome ejo iphe l'eje. Ya e-wota ugvu, gbaru ephe docha edocha; wota iphe-iphere doberu ephe.

⁸ Ephe gude ejo iphe ndibe mu eme l'aba. Ejo iphe anoduje anma ephe ehu.

⁹ Oo ya bu l'ege oo-du bu l'oo ege e meru madzu mmanu odo; bu ege ee-me ndu achijeru iya eja. Ya a-jiko ephe labu nua aphu iphe ephe eme; mbu; kfua ephe ugwo iphe ephe meru.

¹⁰ Ephe e-rije nri ria ria ria; to ji ephe ephe. Ephe agbaa okpara gbaa gbaa gbaa; ephe ta akadu nshinu; ke l'ephe ta anuheduru Ojejoje okfu.

¹¹ "Ogba okpara; me ongu akahu mee ye mee ophungu bukota iphe nafuwaru ndibe iya egomunggo.

¹² Ndibe yebe Ojejoje wataru oje oshi, a pyiru apyipyi njita. Yo buru nwantekpe, a pyiru l'oshi wataru ephe okfuru iphe ephe e-me. Iphe dusweru ephe aburu okpara, ephe wataru agbagba. Ephe abya aburu ndu emeru Nchileke ghelegheleghele.

¹³ Ephe abya awata ogwa iphe lonungonu ugvu; wata okpo eja oku le mgbogidi mgbogidi; ukfu achi ukfu ukfu achi; ukfu oshi popula; metsuwaru l'ukfu oshi terébinti, butsua oshi, agu iya eguje egugu.

"O bu iya kparu iphe unwanyi unu yeru aka l'ogba okpara; ndu ophu unu alu alulu awata ori ogori.

¹⁴ Ya ta ahukwa unwu unu ahuhù teke ephe wataru ogba okpara. Ophu ya 'ahukwa ndu ophu unu alu alulu ahuhù teke ephe wataru ori ogori; ke l'unwoke ephe etso unwanyi okpara; tsoru unwanyi ulo-agwa l'agwa iphe. 'Obenu le ndu e te nwedu egomunggo e-mekocha-a laa l'iyi.'

¹⁵ "Keshinu unu agba okpara; unube ndu Izurelu; te ndu Júda; be tsobukwaru unu! Unu be ejekwa Giligalu; ophu unu 'ejekwa Bétu-Avenu je ogwa iphe! Ophu unu 'agukwa enwa; su: 'Kamenu!'

¹⁶ Ndu Ízurelu eshi ọnwu l'ọ bụ nwada-eswi, kweru ikpokponyi. ?Nanu ẹge Ojejoje e-shi eche ẹphe ẹge ẹecheje aturu l'ẹke ẹphe akpa nri?

¹⁷ Ífuremu; bẹ yẹle nte kwaru onwẹphe mgbakuku. Ọo ya bụ t'a haa yebedua.

¹⁸ Ọobuje; mée ẹphe gvụ; yọ loru ẹphe ye l'ogba ọkpara. Iphe aduje ndu ishi ẹphe mma bụ ome iphe-iphere iya du.

¹⁹ Obenu l'ọbu oke pherephere e-mekochaa paa ẹphe gelengu. Iphere nte ono, ẹphe agwa ono e-mekocha-a du ẹphe.

5

¹ “Unu nukwaphu iphe-a; unubẹ ndu achijeru yẹbe Ojejoje ẹja! Unu ngabekwa nchi; unubẹ ndu Ízurelu! Unu ngabekpoduduphu nchi; unubẹ ndibe eze! Ikpe-mma bụ ome iphe-iphere unu; kẹ l'unu shi buri ọnyà, gbachiru ọzo lẹ Mízupa; buri ụgbu, e geru l'ugvu Tábo.

² Ndu ono, kwefuru ikẹ ono bamiakwaru abami l'ogbu ọchi. Ọle ya a-nukwanu ẹphe aphụ l'ẹge ẹphe ha.

³ Ndu Ífuremu; bẹ ya makotaru ẹge ẹphe du. Ọphu ọ dudu ndu Ízurelu anodu l'edomi. Unubẹ ndu Ífuremu; nta-a; bẹ unu watawaru ọgba ọkpara. Ndu Ízurelu; farushiwaru onwẹphe.”

Hosáya anma ọkwa k'ogwa nte

⁴ Iphe ẹphe emeebe te ekwedu ẹphe t'ẹphe ghaa ifu lakfuta Nchileke ẹphe; kẹ l'ogba ọkpara; bẹ baru ẹphe nvụ l'ẹhu; ẹphe ta mahe Ojejoje.

⁵ Ekuku, ndu Ízurelu eku onwẹphe; bụ iya atụ ọnu ẹphe. Ndu Ífuremu evukotaje ẹjo iphe, ẹphe eme l'onwẹphe l'adashi. Ọ kwaphu ẹge ono; bẹ ndu Júda tso ẹphe l'adashi.

⁶ Ẹphe e-ruta aturu ẹphe mẹ eswi ẹphe jeshia ole ọnya Ojejoje; ọbule ẹphe ta aphụdu iya; kẹ l'ọ ghawaru ẹphe azụ.

⁷ Ẹphe te kwedu tẹ Ojejoje gude ire ẹphe ẹka. Ẹphe mụshiru iya unwu, ta bụdu ẹphe yeru ime ẹphe. Nta-a; bẹ Aji Ọnwa Ọphungu e-ripya ẹphe; ripyaa iphe ẹphe meberu l'okfu ẹphe.

Ọgu ndu Júda; ẹphe lẹ ndu Ízurelu

⁸ “Unu je egbua ụpyoku lẹ Gíbiya! Unu egbua opu lẹ Ráma! Unu eje echia mkpegbe-ogu lẹ Bétu-Avenu! Unubẹ ndu Bénjaminu; unu wu-lihu nụ jeshia!

⁹ Alị ndu Ífuremu; bẹ ee-me t'ọ daburu ochobo mboku, aa-nụ ẹphe aphụ. Mbụ l'iphe ya ekfuru ikfu ikfu ndu Ízurelu bụ iphe mefutaje nụ.

¹⁰ “Ndu ishi ndu Júda dụwa l'ọ bu ndu afoshije ẹkpè, e gude kpaa ọkè-alị. Ya e-me t'oke ẹhu-eghughu iya nwua dukungu l'ọ bụ utso; kpushi ẹphe.

¹¹ Ndu Ífuremu b'a kpa ẹhu. E gudewa ikpe, nmaru ẹphe nụ tepya ẹphe etepya; kẹ l'ẹphe woru ishi yemia l'ome mkpokoro iphe.

¹² Ọo ya bụ; ya e-rilephu ndu Ífuremu ẹge ono, nra erije iphe ono; mbụ ya e-me ndu Júda t'ẹphe rehu erehu.

¹³ Tọ du iya bụ; yo be teke ndu Ífuremu phuru iphe-ememe, eme ẹphe; ndu Júda abya aphua ọnya, aba ẹphe; ndu Ífuremu ejeshia Asiriya; oje oku onye eze ono, ha nshinu ono t'ọ bya eyeru ẹphe ẹka. Ọbule tẹ tọ dudu

ike mee t'ephe koroahu; tọ dukwaphu ike mee t'onya ono, aba ephe ono kpohu.

¹⁴ Ya a-furu ndu Ifuremu l'ọ bu agu. Ege ono; be ya a-fukwaruphu ndu Júda l'ọ bu oke agu. Ya a-labushi ephe viriviri; tugbua. Ya a-gu-li ephe tugbua; ophu ọ dudu onye a-du ike dzofu ephe.

¹⁵ Oo ya bu teke ono mu alashia azu le nke mu je anodu jeye teke ephe e-kweta l'ọ nmaru ephe; bya awata ocho yebe Ojejoje. Ephe a-nodu l'iphe-ehuka l'achọ iya achọ-shi iya ike."

6

Izimana te kwedu ola ndu Ízurelu azu

¹ "Unu bya t'ayi lata azu lakfu Ojejoje. Ọ labushiru ayi viriviri; obule oo-me t'ayi koroahu. O mekawaru ayi iphe; obu l'oo-gude-e iphe kechia ayi onya iphe o mekatsuaru ayi.

² Abali ebo nta-a; be oo-me t'ayi gbakerehu. L'abali k'eto ya; yo mee ayi t'ayi gbeshi; k'ophu ayi e-buru eburu l'eke ọ nọ.

³ Unu t'ayi maru Ojejoje! T'ayi keshia ehu maru onye ọ bu. T'ọ buru ege ono, enyanwu awafutaje l'utsu ono bu ege ọo-byakfutaje ayi. T'ọ buru ege ono mini odungu emeje t'alị jia oyi ono bu ege ọo-byakfuta ayi."

⁴ "Unube ndu Ifuremu; ?bu ngunu; be ya e-me unu? Unube ndu Júda; ? bu ngunu; be ya e-me unu? N-yemobu nk'unu dukwa l'ọ bu iji nchi-abohu, ta akpojedu ukfu. Ọ dulephu l'ọ bu iji ngguge-utsu, ephukashihu iya te nweđu iphe oobuje.

⁵ Ọ bu iya kparu iphe ya gude ndu nkfuchiru iya gbua unu pyaapyaa; bya egude okfu, shi iya l'onu nyia unu ikpakfu. Ikpe, ya kperu unu a-nodu enwu unu vaavaa l'ehu l'ọ bu ebemu-igwe;

⁶ ke l'iphe du yebe Ojejoje mma bu t'unu phujeru madzu imiko; e to budu ngweja. Iphe du iya mma bu t'unu maru yebe Nchileke; e to budu t'e gwojeru iya ngweja-ukfuru.

⁷ "Ọ kwa ege Adamu dakaru ndzu, ephe l'iya gbaru; be ephebedua dakakwaru iya phu. Ephe te kwedu t'e gude ire ephe eka l'eke ono.

⁸ Giledu bu ali ndu eme iphe du eji. Iphe jiru iya nu bu mee, ndu e gburu egbugbu.

⁹ Ọ bu ege-a, ndu abali-d'egvu anoduje l'egbudu; kwaberu madzu-a bu ege ndu achijeru Nchileke eja nọ. Ephe anoduje l'uzo, e shi eje Shékemu l'egbu ochi; ophu ọ dudu egbe ejo iphe, ephe haru m'ọo nanu.

¹⁰ Ya phwakwaru iphe anyi ishi edzu le Ízurelu. Ọ kwa l'eke ono; be ndu Ifuremu nọ; wata ogba okpara; buru l'eke ono; be ndu Ízurelu nọ; farushia onwephe.

¹¹ "A -bya l'ehu k'unube ndu Júda; e dobekwaru mboku, aa-kpa unu l'ọ bu onye akpa nji. Ọ bu teke ono; be ya e-dobephu ndibe iya azu l'onodu ephe."

7

¹ "Oobuje teke mu eme te ndu Ízurelu koroahu l'iphe eme ephe; ejo iphe ndu Ifuremu eme abya esee ya l'ifu. Ọ kwaphu ege ono; be ejo iphe ke ndu Samériya eseje; mbu tuphu-tuphu ndu Samériya ono; iphura, ephe etsufushije ulo madzu l'ezi; me ege ephe ekeje l'uzo l'ana ndiphe iphe l'ike.

² Obenu l'iphe ephe ta madu bu le ya nyatakotaru-a ejo iphe, ephe mekotaru. Ejo iphe ephe meshiru; be ribudowaru ephe; kele tekenteke; be onono iya l'ifu."

Aachi ejo idzu l'ufu-eze

³ "Ephe egudeje ejo iphe, ephe eme l'eme t'ehu tsò eze ephe ena; gude ejire l'eduphu unwu eze uzo.

⁴ Ephe l'ephe ha erikota ogori. Egu t'ephe ria ogori anoduje enwu ephe l'ehu l'o bu oku ite-igwe buredi; mbu oku onye eghe iya nu ta adunwudu adunwu jeye yo gwò buredi gwò-ghee; mbu jeye e ghee buredi ophu; yo kolishikota.

⁵ L'eswe mboku onye eze ayi gbaru aji; be ndu ishi nguru mee; jeye enya achaa ephe too. Eze ye ndu mgbonu abya agbaa eka.

⁶ Obu enwuje ephe oku l'o bu oku uzu l'eke ephe achije ejo idzu gude jekfu iya. Obu enwukotaje ephe oku l'enyashi phuu; o be l'utsu; yo ghanwuhu nwulahaa l'o bu ire oku.

⁷ "Ephe l'ephe ha; be obu enwu oku l'o bu oku uzu. Ndu ishi ephe l'ephe ha; be ephe egbushije. Ndu eze ephe l'ephe ha nwushihwaru; to du ephe onye rakuru iya nu."

Ízurelu; ephe le mbakeshi

⁸ "Ífuremu; be ephe le mbakeshi ghawaru eghirigha. Ífuremu; be duwa l'o bu akara, gheru ibe lanu ibe lanu.

⁹ Ndu ohodo anachaje iya ike; ophu o madu l'ege eme iya ndono. Egbushi ekewa iya ewonyi-ewonyi; ophu o madu l'o bu ege ono b'o du iya.

¹⁰ Ekuku ono, ndu Ízurelu eku onwephe ono agba ama ege ephe du. Ophu o kpajekpoduanu ishi t'o lakfuta Ojejoje, bu Nchileke iya; ephe ta akpa ishi t'ephe maru iya.

¹¹ Ífuremu dulephu l'o bu ndo. Eduswe iya te nwedu iphe oobuje; to nwe egomunggo; o -gbakfu Íjiputu; yo gbakfu Asiriya.

¹² Ephe gbeshide atugbu; be mu a-chita ugbu mu ghaa; lo-tsuta ephe l'o bu unwenu, ephe ephephe. Mu a-hu ephe ahuhu k'ejo iphe ono, ephe mekotaru ono.

¹³ "Nsho ephe; ke l'ephe gbafuwaru mu l'ehu; kpurupyata a-buru nk'ephe; ke l'ephe kwefuru mu ikè. O dujekpo mu te mu dzoo ephe; obu l'ephe adzujeru mu ejo-ire.

¹⁴ Ephe te egudejedu obu ephe araku iya. O chia l'iphe-azee ephe; be ephe anoje l'akwa ekwa witu; me ekwa mee vayinu ophungu; l'egbubashi onwephe onya l'ehu. Obekwanu l'ephe gharu iya azu.

¹⁵ O bu yebedua zuru ephe; mee ephe; ephe enweru agburu-ehu; obule ephe gbe anoduje achiru iya ejo idzu.

¹⁶ Ephe te kwedu byakfuta yeba Okaribe-Kakota-Nu; ephe du l'o bu akfu nweru ekworo. Ndu achi ephe bu ogu-mbeke; be ee-gude gbushia ephe; ke l'ephe ekfujeru mu okfu, ta dudu mma; ee-gude k'iphe-a mee ephe iphe-ozì-ochi l'alì Íjiputu."

1 “Unu yekwa ɣpyoku l'ɔnu; kɛ l'udele bekwaru l'eli ɣlo Ojejoje; yɔ buru iphe kparu iya nɔ bu lɛ ndu Ízurelu mebyiwaru oɣba-ndɔ mu l'ɛphe; bya ekwefu ikɛ l'ɛphe te emedu ekemu mɔbe Ojejoje.

2 Ndu Ízurelu echiku iya lɛ mkpu; sɔ: ‘Nggɔbe Nchileke ayi; ayi maakwaru ngu-a!’

3 Obenu lɛ ndu Ízurelu jikawaru iphe dɔ mma. Yɔ buru onye ɔhogu e-mekochaa chia ya ɔso.

4 “Ɛphe afɔtaje ndu a-buru ɛphe eze; ɛphe ta achi-koshi mu idzu iya. Ɛphe afɔta ndu a-buru ɛphe ishi; ɛphe te eme tɛ mu maru. Ɛphe egudeje mkpɔla-ɔcha; mɛ mkpɔla-ododo akpushiru onwɛphe nte; shi ɛge ono emetaru onwɛphe ɔ-la-l'iyi.

5 Unu tufakwaa nte nweswi unu ono; unubɛ ndu Samériya; kɛ l'o ghuakwa iya eghughu l'ɛnya! ?Bu teke ole; bɛ ndu Ízurelu a-nɔ-bebe; tɛmanu ɛphe adɔ ike dɔ-gee mma l'ifu iya?

6 Ɛ bu lɛ Ízurelu b'o shi; mbɔ nweswi ɔbu, bu iphe ndu eme nka meru. Ɛ tɔ bɔdu Nchileke b'ɔ bu. Ɛ bu iphe aa-kɔkposhi ibiribe ibiribe; mbɔ nweswi ndu Samériya ono.

7 Ɛphe akɔje pherephere l'ɔ bu okfu. Ɛphe -kpatade iya akpata; ɛphe akpata iya ɔku-maa. Akpe ɛ-ta patadu ɔkpoko; ta mɔtakwa nebyi. Ɛ -mɔtakpoonu nebyi amɔta; bukwa ndu ɔhodo e-ri iya.

8 Ndu Ízurelu b'e lemiwaru. Nta-a; bɛ ɛphe nɔtsuwa l'iphe bu mbakeshi l'ɔ bu iphe ta dɔdu mkpa, ɔɔga;

9 kɛ l'ɛphe tɔgburu jeshia Asiriya l'ɔ bu nkakfu-igara-ɔswa, aghaphe nkɔnyi iya. Ndu Ifuremu; bɛ butawaru ndu ɛphe l'ɛphe a-nɔdu eshi ɔnya ebuta,

10 A makwaru-a l'ɛphe je ebukoo ndu ɔnya l'iphe bu mbakeshi; ɔbu lɛ ya byalerua bya achikobe ɛphe ɔdo; tɛ ɔkaribe onye eze ono kpua ɛphe ishi.

11 “A makwaru-a lɛ ndu Ífuremu kpushiru ɛnya-ngwɛja, ha igweligwe, ɛphe a-nɔduje egwo ɛja l'enwefu iphe dɔ ɛji, ɛphe meru. Obenu l'ɛnya-ngwɛja ono gbe bɔhukwaruphu ɛke aanɔduje eme iphe dɔ ɛji.

12 Mu abya edeeru ɛphe ɛkwo; kfuaru ɛphe iphemiphe ɔbule, mu tɔru l'ekemu. Ɛphe ewoleru iya-a l'ɔ bu iphe shi l'ɔhodo.

13 Ɛphe -gwaa iphe e gude bya iya anunu; ɛphe eworu anɔ iya taa; obenu lɛ Ojejoje; bɛ iphe ɛphe eme ta adɔdu mma. Nta-a; bɛ ɔo-nyata iphe dɔ ɛji, ɛphe eme; hɔa ɛphe ahɔhɔ k'iphe dɔ ɛji ɛphe. Mbɔ l'ɛphe e-mekochaa lashia azɔ lɛ Íjiputu.

14 “Ndu Ízurelu zahaawaru onye meru ɛphe; bya akpushia ɣlo ndu eze. Ndu Júda egudewa upho-mkpuma; kpɔ-phɛe mkpɔkpɔ, dɔ igwe mgburumburu. Obenu lɛ ya e-gude ɔku tɔfu mkpɔkpɔ ɛphe ono; yɔ dzɔfu iphe ono ɛphe gude metsua mkpɔkpɔ ɛphe; yɔ buru ɔkpomgbinyiku ono.”

9

Ɛjo iphe ndu Ízurelu meru

1 Unu be etekwa ɛswa; unubɛ ndu Ízurelu! T'ɛhu ba atsɔkwa unu ɛge ɔtsotsua iphe bu mbakeshi ɔdo; kɛ l'unu meru Nchileke unu ghelegheleghele. Ɛ bu ɔgwɔ, a gbataru l'ɔkpara; bɛ obu unu anɔje l'iphe bu ɛke eetsu witu.

² Èke eetsuje witu; mę èke aadzqshije męe ta anọdu ephe nri; męe ọphungu ta nọ iya ephe.

³ Ephe ta akwabukwaru l'alị Ojejoje. Mbụ lę ndu Ífuremu e-mekochaa laphu azụ lę Íjiputu; je anọdu l'alị ndu Asiriya ria nri, aasọ nsọ.

⁴ Ephe te egwoheduru Ojejoje ngweja-męe; ọphu ngweja, ephe egworu iya 'emehedu t'ehu tsọ iya ęna. Ngweja ephe a-du ephe l'ọ bụ nri, e shiru l'ęke madzụ nwuhuru. Iphe bụ ndu riru iya nọ a-bukotaru ndu aasọ nsọ; nri ọphu aburu nri ephe nkinyi ephe. E te wobadu iya l'eze-ulo Ojejoje.

⁵ ?Bụ ngunu; bę unu e-me mbọku eswe-iphe ono; mbụ mbọku ono, aagba ajị Ojejoje ono?

⁶ Ephe -jekpoonu agbala t'ephe ba ala l'iyi; bę ndu Íjiputu a-wọ-kota ephe; ndu Mémufisu elia ephe. Ewu-ogvu efushia lę mkpọla-ọcha ephe, vugbaa ọnu-aswa. Amị-ogvu e-fuchishia nk'ephe.

⁷ Mbọku, aa-hụ madzụ àhùhù ruakwaru. Mbọku, aa-kfụ onyenọnu ụgwo iphe o metaru ọakwa ntse. Tę ndu Ízuręlu makwaru l'ọ bụ ęe ono b'ọ dų; kę l'iphe dų ęji unu hanukawa igweligwe. Ege ono; bę nshinshi, unu eme kpọwaru ęka; mbụ l'e gbe ekuwa onye nkfuchiru Nchileke onye eswe. Onye ume Nchileke jiru ęhu b'e gbe ekuwanu onye ọgvu byaru.

⁸ Mube onye nkfuchiru Nchileke bụ onye eche ndu Ífuremu nche; mbụ ndibe Nchileke mu. Obenu l'a gbashikotaru iya ọnya l'iphe bụ ọzo, ooshi. Ephe kporu mu àshị kpọ kpọ jeye l'eze-ulo Nchileke.

⁹ Ephe nwumiwaru ishi enwumi l'omerushi onwephe ęe ono, e shi emeje l'oge kę Gíbiya ono. Obenu lę Nchileke a-ghachiru-a ephe ifu l'iphe dų ęji, ephe eme; hụa ephe àhùhù k'iphe dų ęji ono, ephe emeshi ono.

Iphe, tso ęjo iphe ndu Ízuręlu

¹⁰ Ojejoje sụru: "Lę teke ya ọọ-vuru ndu Ízuręlu b'ọ dule iya phụ l'ọ bụ onye phuru akpuru vayinu l'echi-ęgu. Teke ya phuru nna unu ọche phę b'ọ dule iya phụ l'ọ bụ onye phuru akpuru mbụ l'oshi figu. Ephe ejelephu bya erua Bálu-Peyọ; woru onwephe yeshia l'agwa Bálu; mbụ lę nte ono, iphere iya dų ono. Ephe abya aburu iphe-mmanu ęe ono iphe ono, ephe abaru ęja ono bụ.

¹¹ Odu-biribiri ndu Ífuremu e-mekochaa phedu l'ọ bụ nwenu. E ta abyadu bya amụ iya nwa; ta pa iya ephe ime; te emeta iya ephe ọdo.

¹² O -buru l'ephe muru unwegirima; hetsee ya; bę ya e-me ephe; ephe anwushihukota l'ephe ha. Nshọ ephe teke ya a-gharu ephe azụ!"

¹³ Ndu Ífuremu; bę mu phukpowaru; ephe dų l'ọ bụ ndu Táya, bụ ndu a dzaru l'ęke, dukpoo mma nshinu. Obenu lę ndu Ífuremu e-mekochaa chiru unwu ephe nọ onye mgbugbu-madzụ yọ gbushia.

¹⁴ Nunu ephe iphe; nggube Ojejoje! ?Bụ ngunu; bę ịi-nụ ephe? Mee t'ephe ba adų ike ọpa ephe-ime; ephe te nwe mini-ęra, ephe e-che nwatibe ephe.

Ikpe, Ojejoje e-kpe ndu Ízuręlu

¹⁵ "O bụ ęjo iphe, ephe nọ lę Gíligalu meshia; bę meru iphe ephe duru mu ashị l'ęke ono. Yọ buru ęjo iphe, ephe emeshi; bę meru iphe mu a-chifu ephe l'ulo mu. Mu te eyeheduru ephe obu ọdo; kęle ndu ishi ephe l'ephe ha kwefukotaru ikę.

¹⁶ Ndu Ífuremu; bẹ ome-l'ẹhu gudewaru. Akwara iya kpọshihuwaru nkụ. Ẹ to nwedu l'ọ yee nebyi. Ẹphe -zushikponu ụnwegirima; ya echigbushia ndu ọphu ẹphe yeru obu."

Hosáya; l'okfu ẹhu ndu Ízurelu

¹⁷ Nchileke mu a-jika ẹphe; kẹ l'ẹphe ta nudururu iya okfu. Ẹphe e-mekochaa bụru ndu, agha edegiri l'iphe bụ mbakeshi nọnu.

10

¹ Ndu Ízurelu shi dọ l'ọ bụ vayinu, jaru ajaja; mishiya amimi. Qobuje teke nebyi iphe iya ono aka nshinu l'ẹje; yọ ka ọkpushi ẹnya-ngweja. Qobujekwaphu teke alị iya aka onwe iphe l'ẹje; yọ ka omematsua mkpuma nte iya emema.

² Ọ bụ ugho; bẹ iphe jiru ẹphe obu. Obenu lẹ nta-a; bẹ ẹphe abyawa ovuta iphe dọ ẹji ono, ẹphe meru ono. Ọ bụ Ojejoje e-mebyishi ẹnya-ngweja ẹphe ono; foshia mkpuma nte ẹphe ono.

³ Ọ bụ teke ono; bẹ ẹphe a-wata okfu: "L'ẹphe te nwekwa onye eze. Mkpata iya aburu l'ẹphe ta atsudu Ojejoje egvu. Obenu; l'ẹphe -nwekpoor nọ onye eze; ?bụ ngunu b'ọ ge emeru ẹphe?"

⁴ Ẹphe ekweje ụkwa eli-onu. Ẹphe eria nte ẹregede gude gbaa ndzụ. Yọ bụru iya kparu iphe nseku byaru bya aka nshinu; fushilaha l'ọ bụ ẹjo ẹwu, fushiru l'ẹke a kọru okfu.

⁵ Ndu bu lẹ Samériya awata otsu egvu l'okfu nte nweswi, nọ lẹ Bétu-Avenu. Ndu nwe iya nụ; mę ndu agwaję iya nụ tuko l'agụ aphụ iya; kẹ l'odu-biribiri iya gvụwaru; mbụ l'a pawaru iya laa ọhodo.

⁶ Agwa nweswi ono; bẹ ee-mekochaa pata lashia Asiriya; t'ọ bụru iphe, e gude akwabẹ ọkaribe, bụ eze ndu alị ono ugvu. Ndu Ífuremu; bẹ ee-me iphe-iphere. Ndu Ízurelu; bẹ iphere e-gude; kẹ l'ẹphe pyishiru ntẹkpe dobe.

⁷ Ndu Samériya; ẹphe l'eze ẹphe; bẹ mini e-seta tughua l'ọ bụ otseberek-nku, ese l'eli mini.

⁸ Iphe bụ mgbogidi mgbogidi Avenu ẹke aanọduje agwa iphe; bẹ ee-mebyishikota. Ọ bụ iya bụ ẹke ome ẹji ndu Ízurelu shi. Ogvu; mę ẹgbara a-bya efushia l'ẹnya-ngweja ẹphe. Teke ono; ẹphe asụ ugvu ugvu; mę mgbogidi mgbogidi t'ọ zee zepyabe ẹphe.

Ojejoje anma ndu Ízurelu ikpe

⁹ Ojejoje sụru: "Unubẹ ndu Ízurelu; keshinu oge kẹ ndu Gíbiya; bẹ unu shilephu meta ẹjo iphe. ?Tọ bụdunua ọgu gbushiru ndu ẹjo iya ono lẹ Gíbiya?"

¹⁰ Ọ kwa teke dọ mu mma; bẹ mu a-hù ẹphe àhùhù. Iphe bụ mbakeshi a-tuko ẹka nanu; tso ẹphe ọgu; shi ẹge ono; húa ẹphe àhùhù k'iphe dọ ẹji ono, ẹphe meru mmekwase ono.

¹¹ "Ndu Ífuremu dọ l'ọ bụ nwada-eswi, a zùrù àzùzù; iphe aduje iya mma aburu ọdzoshi witu. Ọ bụ iya meru iphe ya e-ye ndu Ífuremu odogoro l'olu; gude gagbabẹ ẹphe agagbabẹ. Ndu Júda e-gude ẹphe gbua alị ono egbugbu; ndu kẹ Jékọpu akpaa ya akpakpa.

¹² Unu kọoru onwunu odobe-ẹka-ndoo l'ọ bụ okfu; unu akpata n-yemobu l'ọ bụ iphe ọ mịtaru! Unu gbukposhia alị unu ono, e te eshidu kowa akọko ono; kẹ l'ọ ruwaru teke aa-wata ọkpa ishi Ojejoje; jeye yọ bya wua unu odobe-ẹka-ndoo l'ọ bụ mini.

¹³ Obenu l'unu kòru ẹjọ ọkpoma l'ọ bụ onye kòru okfu. Iphe unu kpataru iya abụru ẹjọ iphe. Unu riwaru akpuru, ẹregede mīshiru.

“Keshinu unu dakoberu agburu-ẹhu nk'unu; dakobe ikpoto ndu soja, unu nweru;

¹⁴ ẹ aa-turu ndibe unu ụzu ọgu; k'ophu bụ l'iphe bụ ụlo ono, unu kpūshiru; yọ būsuaru ọkpọ-mgbinyiku ono; ẹ a-buru iphe ee-nwukposhi enwukposhi; ege ono, Shalamanu chikposhiru mkpūkpu Betu-Abelu l'oge, a luru ọgu ono. Mbụ teke e chitaru ndu bụ nne ẹphe l'unwu ẹphe tya gbaa l'ali.

¹⁵ Ọ bụ ẹge ono; ẹ oo-mekochaa mụaru unube ndu Bételu; kẹ l'ejọ iphe, unu eme kpọwaru ẹka. Ọgu ono -dadẹlephu; ẹ aa-chọ eze ndu Ízurelu achọcho.”

11

N-yemobu Nchileke

l'ẹhu ndu Ízurelu

¹ “Teke Ízurelu shi bụru nwata;
bẹ ya shi yeru iya obu.

Ọ bụ lẹ Íjiputu;
bẹ ya jeru je edufuta iya;
mbụ nwa iya kẹ nwoke ono.*

² Obenu l'ọobujeru;
mu eku ndu Ízurelu oku;
ẹphe aka mu ọlufu l'ẹhu eje.
Ephe adabujeru ọgwa-phe Bálụ;
ege ono; ẹ ẹphe
akpọ-phejeru nwantẹkpe ínsensu ọku.

³ Ọ kwa yebe Ojejoje ziru ndu Ífuremu ije.
Ya shi alokpufe ẹphe l'ẹka;
ọ bụ l'ẹphe ta madu
l'ọ bụ iya; ẹ meru t'ẹphe kọrohu.

⁴ Ya shi egudeje obu-àyò l'ehe ẹphe.
Yọ bụru obu, ya yeru ẹphe;
bẹ ya gude edu ẹphe.
Ya nyafuru ẹphe ajaba,
e shi yee ẹphe;
bya efuru l'ọzu ẹphe lẹ nri.

⁵ “Keshinu ẹphe jikaru l'ẹphe ta alakfutadu mu; ẹ ẹphe a-laphukwa azu lẹ Íjiputu; onye eze ndu Asiriya achilahaa ẹphe.

⁶ Ogu-mbeke e-mekochaa jee ifu jee azu lẹ mkpūkpu ẹphe iche l'iche; gbukashia mgboro-igwè, e yeshiru l'obu-edukfu mkpūkpu ẹphe; mee iphemiphe ọbule, ẹphe chiru k'ememe t'ọ bụru iyi.

⁷ Iphe ndibe mu keberu ẹka iya bụ t'ẹphe ghaaru mu azu. Obenu m'o -ruhuru; ẹphe kua kua onye ono, bụ Ọkaribe-Kakọta-Nụ ono; b'ẹ to kutsehekwa ẹphe ọdo.

⁸ “Nggube Ífuremu;
?nanụ ẹge mu e-me haa unu?
Nggube Ízurelu;
?nanụ ẹge mu e-me;

* 11:1 11:1 Mát 11:1.

nwuru ngu nù ndu ọdọ?
 ?Nanụ ẹge mu e-menua
 mee ngu iphe mu meru ndu Adama?
 ?Nanụ ẹge mu e-me
 meghe ngu ẹge mu meru ndu Zeboyimu?
 Obu jizitaakwaru mu;
 imiko unu adúwa mu.

⁹ Ya ta azubekwa ngu
 oke ẹhu-eghughu iya.
 Ya te echikpohe Ífuremu;
 kẹ l'ọ bụ Nchileke;
 bẹ ya bụ; ya ta budu madzụ.
 Ya bụ Onye dū Nsọ, unu l'iya nọ.
 Ya te egudekwa
 oke ẹhu-eghughu byakfuta unu.

¹⁰ “Ephe e-mekochaa tsolahaa yẹbe Ojejoje. Ya e-de ekiri l'ọ bụ agụ; teke ya deru ekiri ono; unwu iya anmahuu jijiji; shi l'uzo ẹnyanwu-ariba wulata.

¹¹ Ephe e-shi Íjiputu; l'anma kwẹkwẹkwe l'ọ bụ unwenu. Ephe adu l'ọ bụ unwu ndo, shi Asiriya. Mu emee ephe; ephe alatsua l'ufu ephe.” Ono kwa iphe Ojejoje ekfu.

Ejo iphe ndu Ízurẹlu eme

¹² Ndu Ífuremu gudeekwa ejo-ire swiphee ya mgburumgburu. Ndu onu-ulo Ízurẹlu l'agbaru iya ẹregede. Obenu lẹ ndu kẹ Júda; bẹ Nchileke maru. Ẹphebedua koshiru l'ephe gbaru t'onye ono, dū nsọ ono gude ire ephe ẹka.

12

¹ Iphe ndu Ífuremu nọ l'oru iya; eswe l'enyashi bụ aphụ; bẹ ephe eri; shi iya l'akpaka iphe akpaka. Ephe gude ejo-ire; mē iphe kpanganganu l'eme ẹhuka. Ephe lẹ ndu Asiriya agbaa ikumu l'evu manụ olivu evularu ndu Íjiputu.

² Ojejoje nwekwaru okfu, adaru yele ndu Júda; mbụ l'ọo-hù eri Jékọpu àhùhù iphe dū ẹji, ephe eme; kfua ephe ugwo ẹge ephe eme.

³ Teke ọ nọkwaduru l'epho b'ọ woru nwunne iya l'ichirukfu. Yọ bya alufuta buri nwoke yele Nchileke abya agbaa mgba;

⁴ mbụ lẹ yele ojozi-imigwe gbaru mgba; yo mekputa iya. Yọ bya awata ẹkwa; ọlahaa ya t'ọ meeru iya eze-iphe-oma. Yọ bya aphua Nchileke lẹ Bételu yele iya ekfugba l'ẹke ono;

⁵ mbụ yele Ojejoje, bụ Nchileke, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike. Ọ bụ Ojejoje bụ ẹpha, e gude maru iya!

⁶ Obenu; unu lata azụ lakfuta Nchileke unu! Unu yeru iya obu; unu ekpeje ikpe, dū maa tekenteke! Unu angabejeru Nchileke unu tekenteke!

Ike ọdọ, Nchileke eku ndu Ízurẹlu

⁷ Ndu agba ngho bụ iphe te edzudu edudzu; bẹ ephe egudeje ere madzụ iphe. Iphe aduje iya mma bụ okputa madzụ.

⁸ Ndu Ífuremu anọduje asa nsasa; su: “Ayi nweru iphe nshinu; ẹku byaakwaru ayi. Ẹku ono, ayi nweru ono l'ọ ha e-me; ẹ ta phụ urukutu, ayi arụ l'ọ bụ iphe dū ẹji.”

⁹ Obenu l'ò kwa mbèdua bụ Ojejoje, bụ Nchileke unu. Ọ bụ mu bụ onye dufutaru unu l'alì Íjiputu; bụru mu e-me unu t'unu bua lẹ ụlò-ékwa ẹge unu shi ebuje teke unu shi agbajẹ eswe-iphe oge iya nọ anọno.

¹⁰ “Mu shi ekfufe anụ ndu nkfuchiru mu; shi iya mee t'ẹphe aphụ àphụ; l'anma ẹtu l'igwe.”

¹¹ ?Tì phụdu ndu Giledu? Ẹ to nwekwa ẹphe onye abụ iphe. ?Ephe agwajẹ oke-eswi lẹ Giledu tọo. Ẹnya-ngweja ẹphe e-mekochaa dakashihu; bụru ikpo mkpuma l'ẹke, a kọru okfu.

¹² Jékpọ gbalaru laa alì Áramu. Yọ bụru l'ẹke ono; bẹ Ízurelụ nọ jee ozi t'ọ lụa nwanýi. Yọ bụru oche aturu b'ọ gude kwaa ya aswa.

¹³ Ojejoje bụ onye nkfuchiru iya b'ọ gude dufuta ndu Ízurelụ l'alì Íjiputu. Yọ bụkwaruphu onye nkfuchiru iya b'ọ gude leta iya ẹnya.

¹⁴ Obenu lẹ ndu Ífuremu mewaru iphe eghulahaa Ojejoje kẹ damụdamu. Nnajiufu iya e-me t'íkpe ọchi onye o gburu kwa ya l'ẹhu; ẹge ono; bẹ ọo-kfukwa iya phụ ụgwo iphe-iphere, o meru iya.

13

Ikpe ikperazụ, eeku ndu Ízurelụ

¹ O shi abụjeru; Ífuremu -kfua okfu; madzụ anmahu kpakpakpa. Ífuremu shi bụru onye, a kwabẹ ugvu nshinu l'alì Ízurelụ. A nọnyalephu; yọ wata ọbaru Bálu ẹja; ikpe anma iya; yọ nwụhu.

² Nta-a; bẹ ndu Ífuremu kabaaru ome ẹjo iphe. Ẹphe kpụshiru ntẹkpe dobegbaaru onwẹphe; mbụ ntẹkpe, e furu ẹka l'ẹnya gude mkpọla-ọcha meshia. Ọ bụ ndu maru ome nka gude ẹka kpushia ya. Iphe ndiphe ekfu bụ: “Lẹ ndu-a egudejekwa madzụ gwoo ẹja. Madzụ -gbeshi; yọ je etsua agwa nweswi ono ọnu.”

³ Ọo ya meru iphe ẹphe a-dụ l'ọ bụ iyi, ada l'utsu; mbụ iyi, ada lẹ nchi-abọhu, abuje: ọ -datsua; yọ phukashihu. Ẹphe a-dụ l'ọ bụ ẹswa, e-phekashihu nụ l'ẹke eetsu witu; mbụ l'ọ bụ ẹnwuru-ọku, shi lẹ windo ekposhihu.

⁴ “Obenu l'ọo mbèdua bụ Ojejoje; bụru Nchileke unu. Ọ bụ mu bụ onye dufutaru unu l'alì Íjiputu. T'e b'ọ dukwa iphe ọdo, unu e-je amaru ọdo; gbahaa mbèdua, bụ Nchileke; kẹ l'ẹ tọ dukwa onye ndzọta ọdo, nọnu; gbahaa mbèdua.

⁵ Ọ bụ yẹbedua letaru unu ẹnya teke unu nọ l'echi-ẹgu; mbụ l'alì ọkpọnku ono, enwu phuraphura ono.

⁶ Teke mu nuru ẹphe nri; bẹ mu nujiru ẹphe ẹpho. Ya ndono; ẹpho ejilephu ẹphe; ẹphe awata ọnyị ndụ; woru mu zahaa.

⁷ Ọo ya bụ; lẹ mu a-kwaru ẹphe l'ụzo l'ọ bụ oduma; fuaru ẹphe l'ọ bụ agu.

⁸ Mu a-furu ẹphe; zijaa ẹphe ezija l'ọ bụ biye b'a nataru unwu iya. Mu a-zụ ẹphe l'ọ bụ agu; anẹgu-egbudu alajashia ẹphe alajashi.

⁹ “Unubẹ ndu Ízurelụ; mu e-mekwa unu t'unu laa l'iyi; kẹ l'unu gbe etso mu okfu. Yọ bụru onye ọphu eyeru unu ẹka; bẹ unu gbe etso okfu.

¹⁰ ?Nanụ eze unu nta-a t'ọ bya adzọo unu? ?Nanụ ndu achitsua mkpukpu unu; mbụ ndu ono, unu sụru mu: ‘Tẹ mu nụ unu onye eze; mẹ ndu ishi, a-nọdu achị unu.’

¹¹ Tọ dụ iya bụ; mu abya egude iphe eghughu fọtaru unu eze; mu abya egude ẹhu-eghughu nafu iya unu.

¹² “Èjo iphe ndu Ífuremu mekotaru b'e dokoberu ephe edokobe. Iphe ephe mesweshikotaru b'e deshikwaru dobe.

¹³ Iphe-èhuka, ooje dule iya phu l'ò bu nwanyi, ime eme. Obenu l'ò du l'ò bu nwata, ta madu iphe abùjeru: Oge ezeda -rua; tò madu t'ò ye ishi l'ènu èhu nne iya.

¹⁴ ?Bù tè ya kfua ugwo gude gbata ephe tè alì-maa ba aka ephe ike tò. ?Ya e-ye iphe l'itumo gude gbata ephe l'èka anwuhu. Nggube anwuhu; ? bu awe; bè iphe ono, i gude egbu madzù ono nò? Nggube alì-maa; ?nanù iphe ono, iigudeje emebyishi madzù ono? Ya ta byakwa bya aphuru ngu imiko.

¹⁵ È to nwekwa mē Ífuremu byaru bya azua karia unwunna iya ndu ophu; bè oke phèrèphèrè, shi l'èka Ojejoje e-shilekwaa l'uzo enyanwu-ahata byakfuta ephe. Oo-shi l'uzo echi-egu bya amìchakota mini ndu Ífuremu. Ishi nggele ephe atabuhu. Wèlu ephe akpòshihu nkù. A tuko iphe bù èku, o shi kpata akpata ruta.

¹⁶ Ndu Samériya e-vuru iphe dù èji, ephe metaru; kè l'èphe kwe-furu Nchileke ephe ikè. Oo ogu-mbeke; bè ee-gude gbushikota ephe. Unwegirima ephe ndu ophu angu era; bè ee-tufashi etufashi; dzufushia unwanyi ephe ndu ophu dù ime èpho.”

14

Hosíya arò ndu Ízurèlu

¹ Unubè ndu Ízurèlu; unu lakfuta Ojejoje, bù Nchileke unu! O kwa iphe dù èji, unu eme meru iphe unu daru!

² Unu gude okfu-ònu unu gude lakfuta Ojejoje. Unu bya asù iya: “T'ò guaru ayi nvù l'èjo iphe, ayi l'ò ha. T'ò gudenu kè l'ò bù onye emeje eze-iphe-oma nata ayi; ège ayi e-gudekwanu okfu-ònu ayi gwaa ya!

³ Ndu Asiriya ta adzò-ghèkwa ayi. Ayi te ekeheru ikè egheru ìnya-ògu òdo. Ayi te egudehe ònu ayi sù agwa l'ò ya bù Nchileke ayi; mbù agwa, bù ayìbedua gude èka ayi mee ya. O bù nggu Nnajiufu bù onye aphùjeru onye a tòru nwogbee imiko.”

Ùkwa ndzù òphungu l'èhu Ízurèlu

⁴ Ojejoje sùru:

“Ya e-me; ephe abù-buhu ndu agharaba.
Ya abya atùshihu òkpoma; yeru ephe obu;
kè l'èphe tà adùhedu mu ashì.

⁵ Ya a-dùru ndu Ízurèlu;
l'ò bù ìji l'adaru ephe.
Yò ja pulapula l'ò bù okfukfulike.
Ògbàragba iya abamia
abami l'ime alì l'ò bù
oshi sida Lébanònu.

⁶ Unwu iya ndu ophu dù
nongini-nongini a-jakashì;
malahaa mma l'ò bù oshi olivu.
Mkpò iya a-dù l'ò bù
mkpò oshi sida Lébanònu.

⁷ Madzù a-bya bya
adòlahaaru lè mkpuli iya òdo.
Òo-nòdu aja pulapula l'ò bù akpe;

mbu ọo-kfụ kpuru
 yegélengu l'ọ bu vayinu.
 Ụdu iya atụko ekemeke
 ngaa l'ọ bu mkpọ mēe,
 shi Lébanonu.

- 8 ?Bu ngunu ọdo;
 be ndu Ifuremu; ephe le nte ji;
 l'eke o kwa yebe Ojejoje
 azaje ephe oku; l'eleta ephe enya.
 O kwa yebedua bu
 oshi payinu ono,
 ekwo iya jiru ejiji ono.
 L'unu amia nebyi;
 kwa yebedua b'o shi l'eka."

Mkpọ-chi ishi iya

- 9 ?Bu onye bu onye, maru iphe? T'o mutakwa iphe l'iphe-a! ?Bu onye bu onye iphe edoje enya ohuma? T'o dokotakwa iya enya! L'uzo ke Ojejoje dukotakwa nhamunha. Yọ buru ndu doberu eka ndoo eshi iya. Obenu le ndu kwefuru ikè; be ukfu aduje; m'ephe je iya eshishi.

Jówèlu

¹ Ọwaa bú ozi, Ojejoje ziru Jówèlu Petuwèlu.

Igube abya ọgu

- ² Unu nùkwaa iphe-a;
unubẹ ndu bú ọgurennya!
Unu gebekwa nchị;
unubẹ ndu bu l'ali-a l'unu ha!
Egbe iphe ọwaa;
?o mejehawaru l'oge nk'unu?
?T'o mejehawaru
l'oge kẹ nna unu oche phe?
- ³ Unu kọoru iya unwu unu!
T'unwu unu kọoru iya
unwu nk'ephe;
unwu nk'ephe akọoru iya
ogbo ophu abya nụ.
- ⁴ L'iphe o-tsu-dududu igube taphodoru;
bẹ utso-igube byaru bya ataa.
Ophu utso-igube taphodoru;
bẹ ọ-kfu-kpudakpuda igube byaru bya ataa.
Ophu ọ-kfu-kpudakpuda igube taphodoru;
bẹ mkpakparamatsụ igube byaru bya ataa.
- ⁵ Unu tehu etehu;
unubẹ ndu mée guderu;
wata ekwa!
Unu chia mkpu; unubẹ ndu mée!
Unu kpọo mkpu kẹ lẹ mée ọphungu ono
b'a lọfuwaru unu l'ọnu!
- ⁶ L'o nweru mba, byaru bya afuaru ndu ali mu.
Ndu ono bú ndu ike;
ọphu aagutadu ephe l'ọgu.
Eze, nọ ephe l'ọnu dukota l'ọ bú k'agụ;
epyi, nọ ephe l'ọnu adu
l'ọbu epyi nne agụ.*
- ⁷ O ripyawaru mgbo vayinu mu;
bya emewa oshi figu mu;
yọ buru iyi.
Ọ swashiwaru iya úgbò tufashia;
ekali iya achakọta oswi kpalakpala.
- ⁸ Unu gua aphụ l'ọ bú
nwamgboko, yeru uwe-aphụ,
l'agụ aphụ nwoke, abya okfu iya.
- ⁹ Ngweja-nri;
mẹ lẹ ngweja-mee;
bẹ gvụwaru nụ l'eze-ulo Nchileke.
Ndu achijeru Nchileke eja nọ l'aphụ;
mbụ ndu ono, ejeru Ojejoje ozi ono.
- ¹⁰ Okfu, a kọshiru akọko bukotawa iyi.

* 1:6 1:6 Aph 9:8.

Alì gbe agùwa aphù;
 kẹ́ l'iphe a kọ́ru iya mebyishihuwaru.
 Mée ọ́phungu tashìhuwaru;
 to nwehe iphe atatajẹ lẹ́ manù olivu.

- 11 T'ọ́nu kpọ́kwaa unu okfu;
 unubẹ́ ndu akọ́ okfu!
 Unu kpọ́o mkpu;
 unubẹ́ ndu akọ́je vayìnu!
 Unu gua aphù witu;
 mẹ́ balì unu;
 kẹ́ l'iphe e meberu l'okfu yifukotaakwaru.
- 12 Oshi vayìnu kpọ́shihuwaru nkù;
 oshi figu anwùkotawa kpaa.
 Oshi ọ́tara-okumu;
 mẹ́ nkfù; ọ́waa ọ́dara;
 mẹ́ l'iphe bụ́ oshi,
 nọ́kota l'ẹ́gu l'ọ́ ha
 kpọ́shihuwaru nkù;
 kẹ́ l'iphe emeje t'ẹ́hu
 tso madzù ẹ́na
 nwùkotawaru kpaa.

Ízurẹ̀lu; unu kwaa izimana.

- 13 Unu yee uwe-aphù;
 wata ọ́gu aphù;
 unubẹ́ ndu achijeru Nchileke ẹ́ja!
 Unu kpọ́o mkpu;
 unubẹ́ ndu ono, anọ́duje ẹ́je
 ozi l'ẹ́nya-ngwẹ́ja ono!
 Unubẹ́ ndu ono,
 nọ́ l'ifu Nchileke mu ẹ́je ozi ono;
 unu yee uwe-aphù
 nọ́kota ẹ́nyashi kpamu;
 kẹ́le ngwẹ́ja-nri;
 mẹ́ ngwẹ́ja-mẹ́e;
 b'ẹ́ te gudejehedu abya l'ùlo Nchileke unu.
- 14 Unu raa ya arara t'a swìaru
 Nchileke aswìswi, dù nso!
 Unu tũa ndzuko, a-dùru Nchileke iche!
 Unu kukobe ndu bụ́ ọ́gurennya;
 mẹ́kpọ́ iphe bụ́ ndu bụ́ l'alì-a l'ọ́ ha;
 t'ẹ́phe dzukoo l'ùlo Ojejoje, bụ́ Nchileke unu;
 raa ẹ́kwa raku Ojejoje.
- 15 Haa! Ẹ́ge mbọ́ku ono onanu
 a-dùkwanu; kẹ́ l'eswe
 Ojejoje dùakwa ntse.
 O bụ́ mbọ́ku,
 Ọ́karibe-Kakọ́ta-Ike
 e-mebyishi iphemiphe ọ́bule.
- 16 ?Tọ́ gbadù ayi l'ifu
 teke nri bataberu l'ùlo Nchileke ayi;
 bya agbaa ayi l'ifu
 teke ẹ́hu tso-beru ayi ẹ́na;
 ayi etee ẹ́swa l'ùlo Nchileke ayi.

- 17 Iphe a kuru akuku
l'ali kposhihuru nku.
Iphe bu ulo nri
adaburu ophorokpo;
oba, nonu adakposhihu;
ke l'iphe e meberu l'ali yifuru eyifu.
- 18 Unu lewaru ege eswi atsugbaa ude;
elu l'ara nmaa nmaa;
ke l'e to nwedu nri,
ephe e-ri;
mbu jeyekpo l'aturu;
be tuko nodu l'iphe-ehuka.
- 19 O kwa nggube Ojejoje;
be mu araku;
ke l'eke anu ataje nri
l'echi-egu; be oku dzufuwaru;
mbu l'iphe bu oshi, no l'egu ono;
be oku kefuwaru;
- 20 Anegu-egbudu tsotsua
l'atu henguhengu l'achọ ngu.
Iphe bu nggele, nonu;
be tashihuwaru nu;
oku adzufuwa eke elu ataje nri.

2

Igube, etsu ghigbigbi

- 1 Unu gbua upyoku le
Ugvu Zayonu!
Unu echia mkpu-ogu
l'ugvu mu ono, du nsọ ono!
T'iphe bu ndu bu
l'ali-a nmakwa kpakpakpa;
ke l'eswe Ojejoje abyaakwa;
mbu l'o ruakwaru eruru.
- 2 Mboku ono a-gba ochi;
dukota gadzugadzu.
Mboku ono;
be urukpu a-phukputa ekemeke obule;
ochi agbakota dudurudu.
Ikpotu ndu soja,
ndu ike no awu gidigidi
atso nyikunyiku abya
l'o bu ochi nchi-abohu
sakputaru eli eze ugvu;
mbu egbe iya ophu
ta dubudua keshinu ndiche;
ophu o byadu adu l'ogbo ophu abya nu.
- 3 Oku no ephe l'uzo ifu
l'ekepyashi iphe ekepyashi;
nodu ephe l'azu l'enwu phophopho.
Ali, no ephe l'ifu dulephu
l'o bu mgbabu Idenu;

- l'uzo azu bu echi-egu,
daburu ochobo;
to du iphe anahuje ephe anahu.
- 4 Ephe gbaru ugbugba inya;
l'akfu karagidingu
karagidingu l'o bu
inya-ogu.
- 5 Igidi ephe dulephu
l'o bu igidi ugbo-inya;
l'eke ephe akfu
gidimu-gidimu l'eli ugvu.
Igidi ephe dulephu l'o bu
oda ekperima, oku adzu;
mbu l'o bu ikpoto ndu soja,
a chikoberu onu gude eje ugu.*
- 6 Iphe bu mbakeshi,
phuru ephe anoduje ata chichichi.
Iphe bu onye phuru iya nu
alajeru iya ehue ichi.
- 7 Ephe eshigabeje k'ogu
l'o bu ndu ike ka l'ogu;
l'enyije upho-mkpuma l'o bu ndu soja.
Ephe akpoje giriri; l'adzo eje;
ophu o dudu onye ahaje
eka iya nk'ia;
shia eka iya odo;
- 8 to du onye akwaje ibe iya akwakwa.
Onyenonu akfujeru jingu l'adzo eje.
Ephe adzoje je adajahu ugu;
ophu ephe ejebedu vudo.
- 9 Ephe ezehuje zeba le mkpukpu;
l'enyi upho-mkpuma godogodo;
nyitsua nyiba l'ime ulo;
shi le windo bahu
l'ulo l'o bu ndu iphura.
- 10 Mgboko anmakota ephe
jijiji l'ifu.
Akpamigwe l'anma yikayika.
Enyanwu yele onwa agbakota ochi;
mkpo-kpodo ta fuche.†
- 11 Ojejoje no ndu soja iya l'ifu
l'ekfu iphe eme nu;
kele ndu aluru iya ugu
bu 'aguta aguta; ege ono;
be ike du ndu,
emeje iphe o kfu.
Eswe ke Ojejoje
bukwa oke uboku; du egvu.
?Bu onye ha k'okpofu iya l'ifu?‡

Unu kpuhaa obu unu

* 2:5 2:5 Àph 9:7, 9. † 2:10 2:10 Àph 9:2. ‡ 2:11 2:11 Àph 6:17.

12 Ojejoje sūru:

“Lę nta-a bŭlekwaa ęgwa.
Unu gude obu unu l'ọ ha lakfuta iya!
Unu swia aswiwi;
gude ękwa; daa ęhu lata!”

13 Unu lajaa obu unu;

haa ọlaja uwe!
Unu lakfuta Ojejoje,
bŭ Nchileke unu;
kę l'oomeje eze-iphe-oma;
ęge ono b'ọ phŭje imiko!
Ęhu te eghufedu iya
eghughu ęgwegwa.
N-yemobu nk'iya
abŭru 'o nwe agwugwu.
Ęge ono b'ę tọ tujedu
kparara ome tę madzŭ jee iphe-ęhuka.

14 ?A maru m'ọo-ghakọbe

phŭaru unu imiko;
mbŭ ọoru ọnu-oma nŭ unu;
meeru unu iphe-oma;
mbŭ nŭ unu nri; mę mę,
unu e-gudeje l'agwa Ojejoje, bŭ Nchileke unu.

15 Unu gbua ųpyoku obu lę Ugvu Záyọnu!

Unu raa ya arara t'a swiaru
Nchileke aswiwi, dŭ nsọ!
Unu tŭa ndzuko,
a-dŭru Nchileke iche.

16 Unu chikobe ndu ızuręlu l'ękalanu!

Unu emee tę ndu, byaru
ndzuko ono dŭ nsọ!
Unu kukobe ndu bŭ ọgurenja;
unu achikobe unwegirima;
mę ndu ọphu eechekwadu ęra!
T'onye lŭru nwanyi
k'ophungu hakwaa
mkpura iya lufuta;
nwanyi, a lŭru k'ophungu
ahaa mgbalabŭ iya!

17 Tę ndu, achijeru Nchileke

ęja, bŭ ndu ejeru Ojejoje ozi raa ękwa
lę mgbaku nwŭlo, eeshije
abahŭ l'eze-ŭlo Nchileke yęle ęnya-ngweja.
T'ęphe kfua; sŭ:

“Nggube Ojejoje;

phŭnuaru ndu nke ngu imiko!
Be emekwa tę ndu ono,
bŭ ọkẹ-iphe ngu ono
bŭru iphe ee-gude eme
iphe ọchi!

T'ęphe ba bŭ iphe mbakeshi
nọnu e-gude atŭ mgbọnu.
?Nanŭ ęge ee-me t'a
wata okfuru ndu ızuręlu:

‘?Bụ awe; bẹ Nchileke unu ọbu nọ?’ ”

Ọnu, Ojejoje e-ye

- 18 Ono teke Ojejoje a-wata
oko okopho l'okfu ẹhu
ndu alị ono, bụ ndu nk'iya ono;
bya aphwaru ndibe iya imiko.
- 19 Ojejoje eyeeru ẹphe ọnu; sụ:
“Ya evutaakwaru unu nri
yẹle mée ọphungu;
mẹ manụ olivu
Ya a-nụ iya unu; nụ iya k'etsutsu iya.
Ya te emehedu unu t'unu
buru iphe iphe bụ mbakeshi
e-gude l'eme ọnu-ochi.
- 20 Ya a-chị-mihuru unu
ndu soja ono, shi l'uzo
isheli ono achị-mihu;
mbụ je achiru ẹphe ye
lẹ kpọkpokirikpo alị,
ẹ-te nwedu iphe nọ iya nụ.
Ọgbo ivuzọ ọgu ẹphe;
bẹ ya a-chiru ye
l'eze ẹnyimu uzo
ẹnyanwu-ahata;
chiru ndu ikperazụ ọgu ẹphe
ye l'eze ẹnyimu uzo ẹnyanwu-arịba.
Nshishi odzu ẹphe
a-nọdu achị madzụ ọso.”
Iyee. Iphe Ojejoje meru pakwaru ẹka.
- 21 Ba atsushi egvu nggube alị Ízurelu!
T'ẹhu gbe tso-chia ngu ẹna; nggu etee ẹswa;
kele Ojejoje; bẹ mekotawaru iphe ha nshinu.
- 22 Unu ba atsushi egvu unubẹ anụ, bu l'ẹgbudu;
kẹ l'ẹke unu atajẹ nri,
nọ l'echi-ẹgu abyawa oruta iru.
Oshi abyawa ọmishi nebyi.
Oshi figu yẹle vayinu
abyawa ome ike ẹphe.
- 23 Ẹhu tsọje unu ẹna;
unubẹ ndu Záyọnu!
Unu tee ẹswa Ojejoje,
bụ Nchileke unu;
kẹ l'ọ chiwaru mini adada ọdungu,
bụ iphe o gude aguru unu nvụ.
Ọ watawaru ọchishiru unu mini;
mbụ ọ chị mini ọdungu;
mẹ mini udzu-mini
ẹge o shi achijehawa iya.
- 24 Ẹke, eetsuje witu; bẹ witu
e-mekochaa ji.
Iphe eeyeje mée;
bẹ mée ọphungu yẹle
manụ olivu e-mekochaa ji;

l'awuṣshihu awuṣshihu.

- 25 “Yẹbe Ojejoje a-kfua
 unu ugwo k'afa olemole
 ono, igube takotar u iphe unu ono;
 mbu oke igube;
 igube ndu ogbo lanu iya;
 me ndu k'otsu-dididi iya;
 mbu ndu soja iya ono,
 ike du, ya yeru tuaru unu ono.
- 26 Unu e-nweru iphe unu
 a-nodu eri t'ephō ji unu;
 nwee k'etsutsu iya.
 Obenu l'o kwa Ojejoje,
 bu Nchileke unu;
 be unu e-tu epha;
 mbu onye ono, meru unu
 iphe du biribiri ono.
 Ndibe iya; be ya te
 emehedu iphe-iphere odo.
- 27 Teke ono; be unu a-ma
 le ya no-a le Izurelu;
 maru l'o bu iya bu Ojejoje, bu Nchileke unu;
 l'e to dudu onye odo, nonu.
- Ophu iphere 'abyadu bya eme ndu nk'ia odo.

Eswe Ojejoje

- 28 “E -metsua; be ya a-wuta Ume iya;
 wushi iphe bu madu.
 Unwu unu ndu k'unwoke;
 me ndu k'unwanyi
 e-kfuchiru Nchileke;
 ndu bu ogurenaya unu
 a-ro nro;
 unwu-okoroby a unu aphua aphu. §
- 29 Mboku ono;
 be ya a-wukwaphu Ume iya
 l'ehu ndu ozi iya ndu k'unwoke;
 me ndu k'unwanyi.
- 30 Ya e-koshi iphe-ophulenya l'igwe;
 koshi iya le mgboko kparamu.
 Aa-phi mee ye oku;
 me okpo-tututu enwuru-oku.
- 31 Ee-eme enyanwu;
 t'o gbaa ochi;
 mee onwa t'o buru mee; temanu yo rua;
 mbu oke uboku Ojejoje ono,
 a-du egvu ono.*
- 32 Iphe bu onye kpo-kuru
 epha Ojejoje; be aa-dzota;
 kele ndzota a-no le
 Ugvu Zayonu;

§ 2:28 2:28-32 Ndu 2:17-21. * 2:31 2:31 Aph 6:12.

mę lę Jerúsalemu, bų ęge Ojejoje kfuru iya.
 Ndzota ono a-noru ndu
 a-wafunu,
 bų ndu Ojejoje kuru.”†

3

Ikpe, ee-kpe iphe bų mbakeshi

- 1 “O -rulephu mboku ono,
 mbų teke yębe Ojejoje
 e-dobephu ndu Júda;
 mę ndu Jerúsalemu
 azų l’onodu oma ęphe;
- 2 bę ya a-chita iphe bų mbakeshi;
 chita ęphe jeshia lę
 Nsuda Jehoshafatu.
 O bų l’ęke ono;
 bę ya a-nodu kpee ęphe ikpe;
 kę ndu ono, bų okę-iphe iya ono;
 mbų ndibe iya, bų ndu Ízurelu;
 kę l’ęphe chikashiru ęphe;
 ęphe edzuru iphe bų mbakeshi;
 bya eworu alį yębe Ojejoje kee.
- 3 ęphe tųru ęnwa gude kee ndibe iya;
 bya egude unwu-okoro
 gbata unwanyi okpara;
 bya ereshia unwu-mgboko
 gude gaa mę; t’o buru l’ęphe angua mę.
- 4 “?Bų ngunu; bę unu a-guru nų iya; unubę ndu Táya; mę Sayidonu;
 mę iphe bų unubę ndu onu-ogo Filisutiya l’unu ha? ?Bų iphe ya meru;
 bę unu akfų iya ugwo iya tpo? O -buru l’o bų ugwo; bę unu akfų iya; bę
 ya e-kwo-o gburumu; mee ęgwęgwa bya eworu iphe unu metaru tukobe
 unu l’ishi;
- 5 kę l’unu wotaru mkpola-ocha; mę mkpola-ododo yębe Ojejoje; bya
 egwoo ęku iya ndu ophu katsua mma je akube l’ulo nte unu.
- 6 Unu chitaru ndu Júda; ęphe lę ndu Jerúsalemu je eree ndu Girísu;
 k’ophu ęphe a-nodu ote-ęnya l’alį ęphe.
- 7 “Ya e-je edulata ęphe l’ęke ono, unu chiru ęphe je ereshia ono. Iphe
 ono, unu meru ęphe ono; bę ya a-byabę unu l’ishi.
- 8 Ya a-chita unwu unu: ndu k’unwoke; mę ndu k’unwanyi reshia ndu
 Júda; ęphe achita ęphe ree ndu Sabiya, bų oha, kwata nodu l’ęke, teru
 ęnya.” Ono iphe Ojejoje kfuru ndono.
- 9 Unu kfukwaaru iphe bų
 mbakeshi t’ęphe
 kwakobekwa k’ogu!
 Unu mekwaa tę ndu ike
 ogu nọ wų-lihu!
 T’iphe bų ndu ogu
 wuritakwa ntse bya ogu!
- 10 Unu kpukwaa ogu unu t’o buru ogu-mbeke!
 Unu akpua nkogo unu t’o buru ara!

† 2:32 2:32 Róm 10:13.

T'onye ike gvùru sùkwa:
 “L'ike nòokwa iya nta-a!”

- 11 Unu dzukobekwa;
 iphe bù mbakeshi!
 Unu shi l'èkemeke òbule
 bya edzua l'èke ono!
 Nggùbe Ojejoje;
 menua tẹ ndibe ngu,
 bù ndu ògu
 shi l'imigwe wù-zita!
- 12 “T'iphe bù mbakeshi delihu;
 tsòru nyìku nyìku laa
 Nsùda Jehoshafatu;
 kẹ l'ò bù l'èke ono;
 bẹ yẹbe Ojejoje a-nòdu
 kpee iphe bù mbakeshi, bupheru iya
 mgburumburu ikpe.
- 13 Unu chilishia mma unu;
 kẹ l'iphe e meberu l'alì chaakwaru.
 Unu bya adzòshia akpùru vayìnu òbu;
 kẹle nsùkutu, aadzòshije
 mée vayìnu jìwaru;
 ège iphe eeyeje mée jikwaruphu.
 Ò kwaphù ège ono;
 bẹ èjo iphe èphe jìru.”
- 14 Igwe-òha; bẹ jìru
 Nsùda O-bua-ikpe;
 kẹ lẹ mbòku kẹ Ojejoje dùakwa ntse.
 Yò buru lẹ
 Nsùda O-bua-ikpe ono;
 bẹ òo-mùkota.
- 15 Ènyanwu yẹle ònwa;
 bẹ ee-me t'ò gbaa òchi;
 mkpò-kpodo ta afù.
- 16 Ojejoje a-nòdu lẹ Záyònu dee ekiri;
 nòdukwaphu lẹ Jerúsalemu dee edede.
 Mgboko mẹ akpamigwe
 a-nmaa jìjiji.
 Obenu l'ò bù lẹ Ojejoje;
 bẹ ndu nk'ìya a-gbabeje;
 zeeru ndzù;
 mbù a -gbabe-a-dzùru k'ùnwu Ízurèlu.

Ọnu-oma Nchileke l'èke ndu nk'ìya nọ

- 17 “Ono teke unu a-ma lẹ yẹbe Ojejoje,
 bù Nchileke unu; bu ebubu lẹ Ugwu Záyònu;
 mbù ugvu ono, dùru iya nsò ono.
 Jerúsalemu a-dù nsò;
 to nwehe lẹ ndu òhodo abya alọya ya òdo.
- 18 O -rulephu mbòku ono;
 bẹ iphe bù eze ugvu
 a-nòdu atsòshi mée òphungu;
 nwugvu, nọnu nù

l'atsòshi mini ẹ̀ra-eswi.
Iphe bụ́ nggele,
nọ́ l'alị́
Júda a-nọ́du atsọ́kota atsọtso.
Ọ́gba-mini agbafuhu
l'eze-ụ́lọ́ Nchileke;
wata otso l'ọ́bu mini;
shi l'ẹ́ke onọ́ agba mini lẹ́ nsụ́da Sitimu.

19 Obenu lẹ́ Íjiputu;
bẹ́ ẹ́gbara a-kfụ́.
Édọ́mu abụ́ru echi-ẹ́gu, daburu ochobo.
Ishi iya abụ́ru l'ẹ́phe meru
ndu Júda akpamara;
mbụ́ l'ẹ́phe gbushiru
ndu ẹ́-ta adụ́du iphe
ẹ́phe meru l'alị́ onọ́.

20 Alị́ Júda; bẹ́ ee-bu ebubu jeyewaru;
bukwaaphu lẹ́ Jerúsalemu
tsube l'ọ́gbo sweru l'ọ́gbo.

21 Ya a-gwata ẹ́phe ụ́gwọ́ ọ́chi ndu onọ́,
ẹ́phe gbushiru onọ́.
Ya ta ahakwa ẹ́phe k'íkpe, nmaru ẹ́phe;
kéle yẹ́be Ojejoje bu lẹ́ Záyọnu."

Émọsu

¹ Ọwaa bụ ozi, Émọsu ziru. Émọsu yì lẹ ndu eche aturu lẹ Tékowa. Ọwaa bụ iphe ọ phuru l'aphù l'okfu ẹhu ndu Ízurẹlu teke Uzáya shi bụru eze ndu Júda; Jeróbuwamu Jehowashi aburu eze ndu Ízurẹlu. L'ọ phutsuaru aphù onọ; b'a nọru afa labu; bẹ alì nmadẹru jijiji.

Ikpe, ee-kpe ndu obutobu Ízurẹlu

² Émọsu sọru:

Lẹ Ojejoje nọokwa lẹ Ugvu Záyonu l'aba mba;
nọdukwaphu lẹ Jerúsalemu l'ede edede.
Ẹke ndu, eche aturu
anọduje eche aturu
kpọshihwaru nkụ;
eli eli Kamẹlu anwụkotawa kpaa.

³ Ojejoje sọru:

“Lẹ keshinu ndu Damásukọsu
chịwaru ẹka ye l'ome ẹjo iphe;
e-gude ọwaa ekfu;
ẹphe eme ọdo eye iya;
bẹ ya te eselakwaru ẹphe
ẹka azu l'oke ẹhu-eghughu
iya; kẹ l'ẹphe kụwaru ndu
Gíledu pyaapyaa;
l'ọbu onye gude
mgboro-ígwe l'echi ereshi.

⁴ Ya a-tụ ọku l'ụlo Hazẹlu;
t'ọ dzụkota iphe bụ ụlo,
Bénu-Hadadu kpuru;
yo shihutsua ike.

⁵ Ya a-kukposhi obu-edukfu Damásukọsu.
Ya e-gbu onye eze onọ,
nọ lẹ nsụda Avenu onọ; gbua onye onọ,
mpaleka-eze nọ l'ẹka lẹ Bétu-Ídenu onọ.
Ndu Áramu; bẹ aa-kpụ lẹ ndzụ laa Kíru.”
Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

⁶ Ojejoje sọru:

“Lẹ keshinu ndu Gáza chọwaru
ẹka ye l'ome ẹjo iphe;
e -gude ọwaa ekfu;
ẹphe eme ọdo ye iya
bẹ ya te eselakwaru ẹphe
ẹka azu l'oke ẹhu-eghughu iya;
kẹ l'ẹphe kpuru mba ophu lẹ ndzụ
bya eworu ẹphe ye l'ẹka ndu Édọmu.

⁷ Ya a-tụ ọku l'upho-mkpuma Gáza;
yọ dzụkota iphe bụ ụlo,
a kpuru;

yo shihu ike l'ime iya.

- ⁸ Ya e-mebyishi onye eze,
 nọ lẹ Ashudọdu;
 yẹlẹ onye ono, mpaleka-eze
 nọ l'eka lẹ Ashikelọnu ono.
 Ya a-dabẹ ndu Ékuronu ẹka l'ẹhu
 jeye teke ndu Filisutiya
 a-lakọta l'iyi l'ephe ha."

Ono iphe Ọkaribe-Kakọta-Nụ ekfu ndono.

- ⁹ Ojejoje sụru:

"Lẹ keshinu ndu Táya chiwaru
 ẹka ye l'ome ẹjo iphe;
 e -gude ọwaa ekfu;
 ephe eme ọdo eye iya;
 bẹ ya te eselakwaru ephe
 ẹka azụ l'oke ẹhu-eghughu iya;
 kẹ l'ephe kpuru mba l'ophu lẹ ndzụ
 woru ye l'eka ndu Édọmu;
 shi ẹge ono woru ndzụ,
 ephe l'unwunne ephe gbaru
 nmaa phulaphula.

- ¹⁰ Ya a-tụ ọku l'upho-mkpuma Táya;
 yọ dzukota iphe bụ ụlo,
 a kpuru;
 yo shihu ike l'ime iya."

- ¹¹ Ojejoje sụru:

"Lẹ keshinu ndu Gáza chiwaru
 ẹka ye l'ome ẹjo iphe;
 e -gude ọwaa ekfu;
 ephe eme ọdo eye iya;
 bẹ ya te eselakwaru ephe
 ẹka azụ l'oke ẹhu-eghughu iya;
 kẹ l'ọ gude ogu-mbeke chia nwunne iya ọso;
 t'ọ phuru iya imiko lẹ phuu;
 kẹ l'ẹhu ghuleru iya phụ
 eghughu ẹge ono tugburu;
 ophu obu-ọku nk'iya ta dazitabua adazita;
 tọ du onye duru ike go-zita iya ago-zita.

- ¹² Ya a-tụ ọku l'upho-mkpuma Témanu.
 Yọ dzukota iphe bụ ụlo,
 a kpuru;
 yo shihu ike lẹ Bọzura."

- ¹³ Ojejoje sụru:

"Lẹ keshinu ndu Amonu chiwaru
 ẹka ye l'ome ẹjo iphe;
 e -gude ọwaa ekfu;
 ephe eme ọdo eye iya;
 bẹ ya te eselakwaru ephe
 ẹka azụ l'oke ẹhu-eghughu iya;
 kẹ l'unwanyị, dọ ime l'alị Giledu;
 bẹ ephe washiri ephe;
 okfu l'ephe eme tẹ okè-alị ephe ka ọsa.

- ¹⁴ Ya a-tụ ọku l'upho-mkpuma Rába;

yọ dzükota iphe bu ọlo,
 a kpuru;
 yo shihu ike l'ime iya.
 Aa-nọdu echi mkpu ọgu l'ẹke ọgu ada;
 oke phẹrephere a-nọdu ephe;
 l'oke mini, achi nū.

¹⁵ Aa-kpū eze ephe lẹ ndzū;
 kpua kpua ndu bu ishi
 l'ali-eze iya laa ali ọdo.”
 Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

2

Aphū, aa-nū ndu Móabu

¹ Ojejoje sūru:

“Lẹ keshinu ndu Móabu chiwaru
 ẹka ye l'ome iphe dū ẹji;
 e -gude ọwaa ekfu;
 ephe eme ọdo eye iya;
 bẹ ya te eselakwaru ephe
 ẹka azū l'oke ẹhu-eghughu iya;
 kẹ l'okpu onye eze ndu Édọmu;
 bẹ ephe kpọru ọku;
 jeye yọ buri uke.

² Ya e-ye ọku l'ali Móabu;
 yọ dzükota iphe bu ọlo,
 a kpuru;
 yo shihu ike lẹ Keriyotu.
 Ndu Móabu a-gvū
 l'ẹke eechi mkpu ọgu;
 l'eegbu ọpyoku.

³ Ya e-gbu onye achi ephe;
 gbua gbua ndu, o yeru l'ishi l'ephe ha.”
 Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

⁴ Ojejoje sūru:

“Lẹ keshinu ndu Júda chiwaru
 ẹka ye l'ome iphe dū ẹji;
 e -gude ọwaa ekfu;
 ephe eme ọdo eye iya;
 bẹ ya te eselakwaru ephe
 ẹka azū l'oke ẹhu-eghughu iya;
 kẹ l'ephe jikaru ekemu Ojejoje;
 jika ome iphe ọ toru okpa iya sū t'e tsoje.
 Ọ bu ọgho ono, nna ephe je etsoru ono;
 bẹ duphuru ephe.

⁵ Ya a-tū ọku l'upho-mkpuma Júda.
 Yọ dzükota iphe bu ọlo,
 a kpuru;
 yo shihu ike lẹ Jerúsalemu.”

Ikpe, ee-kpe ndu Ízurelu

⁶ Ojejoje sūru:

Lẹ keshinu ndu Ízurelu chiwaru

eka ye l'ome ejo iphe;
 e -gude owaa ekfu;
 ephe eme odo;
 be ya te eselakwaru ephe
 eka azu l'oke ehu-eghughu iya;
 ke l'ephe reru ndu doberu
 eka ndoo l'ugwo, ephe ji;
 bya eree ndu, e taa dudu
 ike ozu m'oo eri akpokpa;
 t'ephe gude dochita ugwo, ephe ji ephe.

7 Ephe adzoje ndu ukpa
 okpa l'ishi;
 dzo-mia ephe l'evevee.
 Ndu aakpa ehu;
 be ephe te ekpejeduru ikpe, du maa.
 Nna le nwa anoduje ara nwamgboko lanu;
 shi ege ono turua epha yebe
 Ojejeje ono, du nsq ono.

8 Ephe azetsujee l'iku iphe bu
 enya-ngweja, du iche iche
 l'eli uwe, e yeru l'itumo.
 Ephe anoduje l'ulo agwa ephe
 l'angu mee, e retaru le nre.

9 Ya mebyishiru ndu Amoru l'ifu ephe;
 mbu ndu Amoru obu,
 hatsua ogologo l'obu oshi sida;
 bya eshihu ike l'obu akpurata.
 Ya mebyishiru nebyi,
 o miru l'eli;
 mebyishia ogbaragba iya l'ali.

10 "Ya shi l'ali Ijiputu dufuta unu;
 bya edua unu ukporo afa labu l'echi-egu;
 k'ophu ya a-nu unu ali ndu Amoru.

11 Ya byakwaruphu bya
 afofuta unwu unu unwoke
 t'ephe buru ndu nkfuchiru;
 bya afofutakwaphu unwu
 unu ndu k'okorobyia
 t'ephe buru ndu riburu nte l'ifu Nchileke.
 Unube ndu Izurelu;
 ?bu ejo-ire too?"

Ono iphe Ojejeje ekfu ndono.

12 Obenu l'unu meru ndu ono,
 riburu nte ono; ephe angua mee;
 bya asu ndu nkfuchiru
 t'ephe be ekfuhe iphe
 Nchileke ziru ephe.

13 "Nta-a; be ya a-byaru unu ishi ye l'ali;
 ege ono, epho edejeru ugbo-ivu
 le mini teke e doru iya witu ono.

14 Ndu okpa-egwa ta anahukwa;
 to nwe iphe ndu,
 agburu-ehu e-gude

agburu-ehu ephe eme;
ophu ndu mkparawa
'adukwa ike odzo ephe ndzu.

- 15 Ndu, maru ogba akfu
te ekekwaru okpa;
ophu ndu, maru ogba oso
'adukwa ike agbala;
ophu ndu agbaje inya
'adukwaphu ike odzo onwephe.

- 16 Mboku ono; be ndu,
bu o-ka-mkparawa
a-gbakwaru otu gbalaa."
Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

3

Ndu a-gba ndu Izurelu ekebe

- 1 Unu ngabekwa nchi; nua iphe Ojejoje kfuru l'okfu ehu unube ndu
Izurelu; mbu l'okfu ehu ikfu ono, o shi l'ali Ijiputu dufuta ono:

- 2 "O bu unu nwenkinyi unu;
be ya fotaru l'iphe bu ikfu, no le mgboko
gbaa mgburumburu.
Oo ya meru iphe ya a-nu
unu aphu k'ejo iphe unu eme l'o ha."

- 3 Umadzu ebo;
?ephe ayije ayiyi;
m'o -budu l'ephe kwetaru
l'ephe a-nodu ayi?

- 4 Agu; ?oodeje ekiri
l'e b'o gude iphe oo-ri?
Nwa agu;
?qobaje hanyihanyi l'oka iya;
m'o -nwedu iphe o guderu?

- 5 Nwenu; ?o nmaje l'onya l'ali;
m'o -nwedu onya,
a gbaru doberu iya?
Onya, a gbaru agbagba l'ali;
?oosweje; m'o -nwedu iphe kpo-sweru iya nu?

- 6 Upyoku ogu -dalahaale mkpukpu;
ndu bu iya nu;
?ephe ta awatajedu onma kpakpakpa to?
O-la-l'iyi -byakfuta mkpukpu;
?to budu Ojejoje b'o shi l'eka to?

- 7 Ire-lanu bu le
Okaribe-Kakota-Nu
ta budu iphe oomeje
l'e b'o me te ndu ozi iya maru;
mbu ndu nkfuchiru iya.

- 8 Agu -wata ode ekiri;
?bu onye a-su le ya ta atsudu egvu.
Okaribe-Kakota-Nu -kfua okfu;
?bu onye ha ke b'e ezi iphe o ziru?

9 Raa ya arara l'iphe bụ ọlo,
 a kpuru;
 yo shihu ike lẹ Ashudọdu;
 yele ọphu a kpuru;
 yo shihu ike lẹ Íjiputu;
 sụ ẹphe:

“Unu je edzua l'ugvu ugvu alí Samériya;
 unu aphụ utsu, ada iya nù;
 phụ ẹhu, aakpa ndu ẹke ono!”

10 “Nchileke sụru l'ẹphe
 ta madu ẹge eemeje iphe dọ mma;
 mbụ ndu ono, bụ iphe
 a kwaru l'ọkwata;
 mẹ iphe a naru lẹ nfụ
 bụ iphe jiru ọlo ẹphe,
 a kpụshiru ike.”

11 Oo ya; bẹ Nnajiufu, bụ Nchileke sụru:
 “Lẹ ndu ọhogu a-tụkwa alí ono vulavula;
 kwatsushia iphe bụ ẹke unu ka oshihu ike;
 kwaa ọkwata l'iphe bụ ọlo,
 unu kpụshiru ike.”

12 Ojejoje sụru:
 “L'ọ kwa ẹge ono onye eche
 aturu jeru ọnafuta aturu iya l'onu agụ ono;
 bụ iphe ọduje ike nafuta nwẹnkinini
 bụ nwoshi ọkpa anụ ọbu ẹbo;
 m'ọ bụ nwibiribe nchị iya;
 bu nwege aa-dzofuta-be ndu Ízurelu;
 mbụ ndu ono, bụ lẹ Samériya;
 nọdutsua l'igbirimonu
 oshi-azẹe ẹphe;
 yele ndu ono, bu lẹ Damasukosu;
 nọdugbaa lẹ ngwọlahu ẹtemu ẹphe ono.

13 “Unu nukwaa iphe-a; je agbaa ndu ọnu-ọlo Jékpọ ekebe.” Ono iphe
 Nnajiufu, bụ Nchileke ekfu ndono; mbụ Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike.

14 “Mbọku, ya a-nụ ndu
 Ízurelu aphụ kẹ emeswe ono,
 ẹphe mesweshiru iya ono;
 bẹ ya e-mebyishikota
 iphe bụ ẹnya-ngweja,
 nọkota lẹ Bételu.
 Iphe bụ mpo ẹnya-ngweja ono;
 bẹ ee-gbukoshi; yọ daa.

15 Ọlo-winta ẹphe;
 bẹ ya e-mebyishi;
 mebyishia obu-nggamgbo ẹphe.
 Ya e-mebyishi ọlo,
 e gude eze-enyi memashia;
 mee iphe bụ eze ọlo ẹphe; t'ọ kpube ifu l'alí.”
 Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

4

Unwanyi Samériya

- 1 Unu ngabekwa nchì;
nụa okfu-a;
unubẹ eswi alì Báshanu
ono, nq̄tsua lẹ Ugvu Samériya ono;
mbụ unubẹ unwanyi ono,
akpa ndu ụkpa ehụ;
l'egwe ndu ẹ ta dudu ẹge
ọ haru ẹphe rakaraka ono.
Unu -gbeshi; unu asụ nji unu:
"T'ẹphe nụ unu mee t'unu ngụa!"
- 2 Nnajiufu, bụ Nchileke
gudeekwa ọdu nsọ iya;
ria angụ; sụ:
"L'oge abya-a teke ee-gude
ikokoro setakota unu l'unu ha;
bya egude ikokoro,
e gude anma ẹma nmatagee
ndu ọphu phoduru nụ.
- 3 Aa-chì unu nanụ-nanụ
pyoshigbaa l'ẹke ụlọ unu
gbaru ọru chifu.
Eke, aa-nọdu achì unu
ala bụ l'ụzo iya kẹ Hamonu."
Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.
- 4 "Unu je lẹ Bételu je anọdu
l'ẹke ono mee iphe dụ ẹji!
Unu eje lẹ Gíligalu je
akabaa ya rụ ememe!
Unu gwoje ngweja unu
l'utsu mbọku-mbọku!
Unu kfụje ụzo lanụ l'ụzo
iri unu iphe bụ ujiku ẹto, sweru esweswe!
- 5 Unu woru buredi,
e yeru iphe eekoje buredi
kpọo ọku t'ọ buru
ngweja-ekele!
Iphe unu chiru obu unu nụ Nchileke;
bẹ unu a-rajẹ arara;
kfua ya t'a nụ-dzuru iya; unubẹ ndu ízurelụ;
kẹ l'ọ bụ ono aduje unu mma."
Ono iphe Okaribe-Kakota-Nụ ekfu ndono.
- 6 "Ya kpọru unu ẹgu l'edukfu l'edukfu;
bya emee t'ẹ b'ọ dụ
mkpukpu unu, m'ọo nanụ, nri a-nọ;
unu ta laphutakwa azụ lakfuta iya."
Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.
- 7 "Ya mekwaruphu tẹ mini
ba achiru unu
teke ọ phodukwaduru
onwa ẹto tẹmanu iphe

e meberu emebe akaa.
 Ya -chiaru mkpukpu
 owaa mini; ya ahaa ophu.
 Mini -chia l'okfu owaa;
 t̄o ch̄i l'okfu ophu;
 iphe e meberu akp̄oshihu nk̄u.

8 Ndu, shi l̄e mkpukpu lab̄u;
 m'̄o b̄u ̄eto awujere
 jeshia mkpukpu ̄odo;
 ̄ocho mini-angungu;
 ̄ephe ta aph̄u mini,
 e-dzu ̄ephe angungu;
 ophu ̄ephe 'alaphutakwanu az̄u lakfuta iya."

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

9 "Ugbo olemole;
 b̄e ya mewaru t'iphe unu meberu l'al̄i;
 m̄e mgbo vaȳinu unu chash̄ihu man̄u;
 bya emee t'̄o tsushia evu.
 Igube byawaru bya
 atapyash̄ia oshi olivu unu ȳele oshi figu unu;
 ophu unu 'alaphutakwanu az̄u lakfuta iya."

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

10 "Ya t̄uru unu mgb̄onwu
 ege ono, ya t̄uru iya ndu l̄jiputu ono.
 Ya gbush̄iru
 unwu-okor̄obya unu l'̄ogu;
 bya akp̄ua in̄ya unu l̄e ndzu;
 bya egude nshishi iphe shi l'̄odu ̄ogu unu
 ts̄u-chishia unu im̄i;
 ophu unu 'alaphutakwanu az̄u lakfuta iya."

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

11 "Ya haru unu mebyishia
 ege ono, ya mebyish̄iru
 S̄odomu l̄e Ḡom̄ora ono.
 Mb̄u l'unu d̄ulephu l'̄obu otsebere-nk̄u,
 a l̄ofutaru l'̄eke ̄oku eke iya;
 ophu unu 'alaphutakwanu az̄u lakfuta iya."

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

12 "̄Oo ya b̄u; owaa iphe ya
 e-me unub̄e ndu l̄zurelu.
 Keshinu ̄o b̄u ege ̄o d̄u ndono;
 unu kwak̄obekwa
 akwak̄obe ojekfu Nchileke unu;
 unub̄e ndu l̄zurelu!"

13 Onye ono, b̄u iya kp̄ushiru ugvu;
 bya emee ph̄erephere;
 mb̄u onye ono, ewojeru
 iphe ̄ori kp̄uhaa; koshi madz̄u ono;
 wota ̄utsu mee t'̄o gh̄o ̄ochi;
 l'adz̄o-phe l'iphe, b̄u ugvu l̄e mgboko;
 ̄epha iya b̄u Ojejoje;
 mb̄u Nchileke,

bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike.

5

Egvu-aphụ l'ẹhu ndu Ízurelu

¹ Unu ngabekwa nchị;
nụa okfu-a;

unube ndu onu-ulo Ízurelu;
mbụ egvu-aphụ ẹhu unu-a, ya agụ-wa:

² “Ndu Ízurelu ono,
ya yeru obu ono;
bẹ dawaru nū darua alị;
ẹ too gbeshihekwa ọdo.
A gbadowaru iya l'alị l'ẹke, ọ daburu;
to nwe onye abya iya apali.”

³ Ọwaa iphe Ọkaribe-Kakọta-Nụ ekfu:
“Lẹ mkpukpu, shi lẹ Ízurelu
zifu unu ndu soja ẹbo
l'ụkporo iri t'ephẹ je ọgu;
bụ ụkporo ndu soja ise nwenkinyi a-lata.
Mkpukpu ọphu zifuru
ụkporo ndu soja ise
aburu ndu soja iri a-lata.”

⁴ Ọwaa iphe Ojejoje ekfuru ndu Ízurelu ndọ-ọ:
“Unu chọo ya; k'ọphu unu
a-nọdu ndzụ.

⁵ Unu ba achokwa Bételu;
ọphu unu ejekwa Gíligalu!
Unu ba atugbukwa jeshia Besheba;
kẹle ndu Gíligalu;
bẹ aa-kpukwa lẹ ndzụ;
bya e mee ndu Bételu;
t'ẹ b'o nwe iphe ẹphe a-bụ.”

⁶ Unu chokwaa Ojejoje;
nọdu ndzụ;
odumeka; bẹ ọo-dzụkwa
onu-ulo Jósefu l'ọbu ọku.
Ọo-dzụ dzufu;
to nwe onye Bételu a-dụ ike egbota iya.

⁷ Nshọo unube ndu ono,
ewojeru ikpe, dū maa
mee iphe atso ile ono;
l'ewojeru odobe-ẹka-ndoo fua l'alị ono.

⁸ Onye ono, bụ iya meru
mkpọ-kpodo Puleyadesu; mẹ kẹ Orayonu;
mbụ onye emeje ọchi;
yọ buru iphoro nchi-abọhu;
l'emeje eswe; yọ jikputa;
ghọo ẹnnyashi;
mbụ onye ekuje mini,
dọru l'eze ẹnymu oku;
yọ bya eworu iya chọaru
eliphe mgburumburu:

onye ono bu Ojejoje bu epha iya.

⁹ Oowotaje ndu ike no gwee egwegwe;
gwee jeye l'ẹke buru ephe
a-gbabe-a-dzuru.

¹⁰ Onye ikpe iya vudo
nhamunha bu onye unu akpoje ashi;
to nwe iphe unu agubeje
onye ekfu ire-lanu.

¹¹ Unu anoduje adzo ndu ukpa tolitoli;
l'eyebutaje ephe t'ephe nu unu ereshi.
A makwaru-a l'unu washiru
mkpuma gude kpushia ulo unu;
obenu l'unu te ebudu iya.
A makwaru-a l'unu koshiru
mgbo vayinu, du ugvu l'enya;
obenu l'unu ta angudu mee, shi iya nu;
¹² kele ya maru ege unu chota-beru okfu;
bya amakwaruphu ege
iphe du eji, unu meshiru hatabe nshinu.
Unu anoduje akpa ndu
doberu eka ndoo ehu;
l'ana eka-azu;
ophu unu 'ekpejedu ndu ukpa ikpe,
du maa l'ulo ikpe.

¹³ Oo ya meru iphe onye
nweru egomunggo adaje ashi
m'o -dadewa ege ono;
ke l'oge teke ono bukwa ejo uboku.

¹⁴ Unu choje iphe du mma;
unu ba achojekwa iphe du eji;
k'ophu unu a-nodu ndzu.
O bu teke ono; be Ojejoje; mbu Nchileke,
bu Okaribe-Kakota-Ike
a-noo;
swiru unu ege ono,
unu asuje l'o no swiru unu ono.

¹⁵ Unu kpoo iphe du eji ashi;
unu eyeru ome iphe du mma obu!
Unu kpeje ikpe, du maa
l'ulo-ikpe t'a maru;
me Ojejoje; mbu Nchileke,
bu Okaribe-Kakota-Ike;
?oo-phuru unu imiko;
mbu unube nwa ndu ophu
phoduru nu l'ikfu Josefu.

¹⁶ Oo ya; be Okaribe-Kakota-Nu; mbu Nchileke, bu Okaribe-Kakota-Ike
ekfu; su:

"Le uzu-ekwa a-nodu ada l'iphe bu esu-uzo.
Ekwa-aphu a-nodu ada
l'iphe bu eke ndu oha edzukoje.
Ee-ku ndu koru okfu t'ephe
bya akwaa ekwa;
kua ndu maru ogu

egvu-anwũhu t'ephē
bya akwaa dumobe ɔnu.

- 17 Ẹzu-ekwa a-nɔdu ada
l'iphe bũ ekē, a kɔru mgbo vayĩnu;
kēle ya a-bya eshijahu
ekē unu dɔru ebɔ; sweta.”

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

Eswe kẹ Ojejoje

- 18 Aphũ a-tsɔkwaru unubẹ ndu
o gu t'a sũ l'eswe kẹ Ojejoje ruwaru!
?Bũ ngũnu kparu iphe eswe
Ojejoje agũ unu agũgu?
Mbɔku ono a-bũkwaru ɔchi;
ẹ tɔ bũkwa iphoro lẹ phuu.
- 19 Ọ-dukwa l'ɔbu onye, nahũru agũ;
je agbabaru biye.
Yɔ dũ l'ɔ bũ onye bahũru l'ũlo iya
je eworu ẹka tũ-kobe
l'ũpho-mkpuma;
agwɔ abya ataa ya.
- 20 Eswe Ojejoje a-bũkwaru ɔchi;
ẹ tɔ bũkwa iphoro.
Mbũ l'ọo-gbakɔta tsirikitingu;
k'ophu bũ l'iphoro
ta anɔdu ya lẹ phu.
- 21 Aji, unu agbaru yẹbe Ojejoje;
bẹ dukwa iya ashi;
tɔ dũ iphe ya guberu iya.
Edzuko, unu edzukobejeru
iya ta adũ iya mma.
- 22 Ẹ to nwedu mẹ unu gude
ngweja-ukfuru bya egwooru iya;
vuta ngweja-nri bya iya agwagwa;
ya gbe anata iya.
Unu -gude m'ọo eswi,
gbaru ẹba bya egwooru iya ngweja ẹhu-agu;
?ya gbe agha ẹnya l'ẹke ono.
- 23 Unu ba agũheru iya egoro ono, unu agũ;
sũ l'ɔ bũ egvu ono;
kēle ya ta angabejekwa nchi
k'ɔnu iphe nkwa unu ada.
- 24 Ọlobu; tẹ ikpe, dũ maa watanũ
ɔtso l'ɔbu nggele;
odobe-ẹka-ndoo awata ɔtso
l'ɔ bũ ẹnymu, ẹ ta tahũjedu atahũ!
- 25 “Unubẹ ndu ɔnu-ũlo Ízurelu;
ũkporo afa labũ;
bẹ unu gbushiru anũ gude
gwaa nte l'echi-egu.
?O nweru ɔphu unu gude gwaa yẹbedua.*
- 26 Obenu lẹ nta-a bũ iphe unu

* 5:25 5:25 Ndu 7:42-43.

woru obu unu tupyoo
 bu nte onye eze unu;
 mbu Sakutu ye! iteshi unu, bu Kayiwan;
 mbu mkpo-kpodo ono,
 unu gwotaru l'onwunu ono.

27 Oo ya meru iphe aa kpu
 unu le ndzu je eswee Damasukosu."

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono; mbu onye ono, epha iya bu Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike ono.

6

Nshobukwa ndu akpa upha-eka

1 Aphu a-tsukwaru unube ndu
 akpa upha-eka le Ugvu Zayonu;
 mekwaphu unube ndu no le
 Ugvu Sameriya l'ari
 le t'o nwehedu iphe
 adu ike anyabata unu;
 mbu unube ndu a maru amaru, shi le mba,
 bu ishi l'iphe bu mbakeshi,
 bu ndu ono, onu-ulo
 Izurelu anoduje ejekfu ono.

2 Unu jenu Kalune je aphu ege o gbaru!
 Unu shi l'eke ono jeshia Hamatu;
 mbu oke mkpukpu ono!
 Unu -shi l'eke ono;
 unu ejeshia Gatule Filisutayinu!
 ?Ephe ka ali-eze unu l'o ha mma too?
 Ali ephe; ?o ka nke unu nshinu too?

3 Unu ewojeru ejo uboku dobe ote-anya;
 unu ta ama l'oo ege unu
 eye iya aswa-echile bu ege
 onoduje abya ntse.

4 Nshobukwa ndu azeje
 l'oshi-azee, e gude
 eze-enyi memashia.
 Unu azeje; rashia onwunu l'oshi-azee unu.
 Nri unu bu anu nwaturu,
 a foru afoto;
 me ke nweswi, gbaru eba.

5 Unu anoduje agu egoro;
 l'unu agu egvu; l'akpo une eye iya;
 nwetsuaru ngwa egvu
 ophungu l'obu Dévidi.

6 Iphe unu egudeje angu mee
 bu eze abamida.
 Yo buru manu, katsua oshi mkpo;
 be unu ajije.
 Obenu l'iyi ono, byakfutaru
 ndu onu-ulo Josefu ono t'erujedu unu l'ehu.

7 Oo ya kparu iphe o bu unu;
 be ee-vuru uzo kpu le ndzu.

Aji ono, unu azeje rashia
onwunu ono akfushi.

Ojejoje akpofu ekuku, ndu İzuręlu eku onwęphe akpofu

⁸ Ọkaribe-Kakęta-Nų gudewa onwiya ria angų; mbų lę Ojejoje ono, bų Nchileke, bųru Ọkaribe-Kakęta-Ike ono ekfu; sų:

“L’ekuku ono, unwu Jękųpu
eeke onwęphe ono;
bę ya akpofu akpofu.
Mbų l’ulo ulo ono,
ęphe edomije onwęphe ono l’ọ ha;
bę dukota iya ashi.
Ọo ya kparu iphe ya
e-woru mkpukpu-wa;
mę iphemiphe obule,
nọ iya nų ye ndu ọhodo l’ęka.”

⁹ Ọ -bųru l’umadzu iri phoduru l’ulo lanų; bę ęphe a-nwuhukwaphu.

¹⁰ Onye abubu ęphe, bų onye a-kposhi odzu ęphe ọku a-bya iya achishi l’ulo ono. Oo-ku onye phoduru l’ulo ono; ji iya m’o nweru onye ya ęya nọ l’ęke ono? Onye obu a-sų iya: “Wawa-o!” Yọ sų iya: “T’o dobelekwaphu ọnu ndoo; t’ęphe be ejekwa ophota Ojejoje l’ępha lę phuu!”

¹¹ Ishi iya aburu lę
Ojejoje tųwaru ekemu
l’iphe bų ulo, ha nshinu;
mę ndu ophu, ha nwanshi;
bę e-tsukposhi etsukposhi.

¹² İnya; ọogbaje ọso l’ęke,
du mkpuma mkpuma.
?Eegudeje eswi akọ ọkori
l’eze ęnyimu.
Obenu l’unu mewaru ikpe, du maa;
yọ bųru iphe egbu madzu;
bya emee akpuru, odobe-ęka-ndoo amije;
yọ bųru iphe atsọ age.

¹³ Unu ete ęswa l’unu lųtaru Lodeba;
l’eku onwunu l’ọo ike k’ęka unu;
bę unu gude lųta Kanemu?

¹⁴ Ojejoje, bų Nchileke;
bųru Ọkaribe-Kakęta-Ike l’ekfu; sųru:
“Lę ya e-je akpatsua mba,
a-bya etso unu ọgu;
unubę ndu ọnu-ulo İzuręlu.
Ęphe e-shi lę Lebo-Hámatu
hųa unu ishi l’ọku jeye lę
nsuda Ęnyimu Jọdanu.”

7

Àphų k’odungu: Igube

¹ Ọwaa iphe Ọkaribe-Kakęta-Nų koshiru mu: Mu phuru Ojejoje l’ęke ọokwakobe igube, a-bya atapyashia iphe e meberu l’ali, e-fushi ome teke a kpatatsuru k’odungu. K’odungu ono bų ophu aanųje eze l’ọ bų iphe ruberu iya nų.

² Igube ono atafutsua iphemiphe ọbule, futaru l'alì ono; mu echia mkpu; sù: "Nggube Ọkaribe-Kakọta-Nụ; gunua nvụ byiko! ?Nanụ ẹge ụnwu Jékpọ e-shi waa; l'ẹphe ẹ-ba ba nwishi!"

³ Ọ kwa iya bụ lẹ Ojejoje agbanwee obu iya; sù: "L'ọwaa ta amụkwa!"

Àphù k'ẹbo: Ọku

⁴ Ọwaa iphe Ọkaribe-Kakọta-Nụ koshiru mu ndọ-ọ: Ọkaribe-Kakọta-Nụ kuru ndibe iya oku tẹ ya gude ọku, enwu enwunwu kpee ẹphe ikpe. Ọku ono adzua jeye eze ẹnyimu atashihu; alì akpọshihu nkụ.

⁵ Tọ dọ iya bụ; mu echia mkpu; sù: "Èka iya l'alì; nggube Ọkaribe-Kakọta-Nụ! ?Nanụ ẹge ụnwu Jékpọ e-shi waa; l'ẹphe ẹ-ba ba ishi!"

⁶ Ọ kwa iya bụ lẹ Ojejoje agbanwee obu iya; sù: "L'ọwaa ta amụkwaphu!"

Àphù k'eto: Iphe e gude atụ mgbodo

⁷ Ọwaa iphe o koshiru mu ndọ-ọ: Ojejoje vudo l'iku ọpho-mkpuma. Iphe o gude l'èka aburu iphe eegudeje atụ ọpho-mkpuma t'ọ vudo nhamunha. Yọ buru iphe ono b'e gude kpua ọpho-mkpuma ono. ⁸ Ojejoje abya aji mu; sù: "Émọsu; ?bụ ngunu; bẹ mu phuru?"

Mu asụ iya: "L'ọ kwa iphe eegudeje atụ ọpho-mkpuma t'ọ vudo nhamunha."

Nnaijufu asụ mu: "Tẹ mu lekwa; lẹ ya e-woru iphe eegudeje atụ ọpho-mkpuma doberu ndu Ízurelu. Ya ta ahahekwa ẹphe tẹ ya ba nù ẹphe aphụ.

⁹ "Enya ẹke ono,
 Áyizaku dohetsuaru ono;
 bẹ ee-mebyishikota;
 tsukposhia ẹke ndu Ízurelu doberu nsọ.
 Ya e-je atatso ndibe
 Jeróbuwamu ọgu."

Émọsu yẹle Amazáya

¹⁰ Tọ dọ iya bụ; Amazáya, bụ onye achijeru Nchileke ẹja, l'agwa iphe lẹ Bételu abya ezia ozi t'e je ezia Jeróbuwamu, bụ eze ndu Ízurelu; sù iya: "Lẹ Émọsu nokwa lẹ Ízurelu gedegede l'achiru ngu ejo idzu. Alì ta edzuhekwa omebe iphe emebe emebe.

¹¹ Kẹ l'ọ kwa iphe Émọsu ekfu:
 " 'Lẹ Jeróbuwamu lafutaje l'ọgu;
 to nwe iphe e-me t'ẹ
 b'a kpụ ndu Ízurelu lẹ ndzụ;
 chita ẹphe chifu l'alì
 ẹphe.' "

¹² Amazáya egbeshi bya ejekfu Émọsu je asụ iya: "Gbeshi l'èka-a nggube nwọphu àphù! Tugbua la azụ l'alì Júda; nggu anọdu l'ẹke ono kpatajẹ nri, ii-ri; nggu anọdu l'ẹke ono kfuchijeru Nchileke!

¹³ Ba anọduhekwa lẹ Bételu; sù l'i kfuchiru Nchileke; kẹ l'ẹke ono bukwa ẹke, duru eze lẹ nsọ; bya aburu ẹke ndu alì-eze ndu Ízurelu kpuru eze-ulo ẹphe."

¹⁴ Ya ndono; Êmọsu abya asù Amazáya: “Lẹ ya te shikwa búru onye nkfuchiru; ọ́phu ọ́ búkwa onye nkfuchiru mụru iya. Ọ́ kwa onye eche aturu; bẹ́ ya shi búru; bya aburu onye akọ́ sikamo.

¹⁵ Tọ́ dọ́ iya bú; Ojejoje abya ekua ya l'ẹ́ke ya nọ́ eche aturu; sù: ‘Tẹ́ ya je Ízurelu; je ekfuchiaru iya l'ẹ́ke ono.’

¹⁶ Nta-a ọ́waa; kwa t'i ngabẹ́ nchị́; nua iphe Ojejoje ekfu.

“Í sùru: ‘Tẹ́ ya be

ekfuchitakwaru Nchileke kfugude Ízurelu.

Ya ahaa okfu kfugude ndu ọ́nu-ọ́lo Áyizaku.’

¹⁷ “Ọ́waa kwa iphe Ojejoje ekfu:

“Ọ́ sùru: ‘Lẹ́ nyee ngu

e-mekochaa wata ọ́gba ọ́kpara.

Únwegirima ngu ndu k'unwoke;

mẹ́ ndu k'unwanyi aburu l'ọ́gu; bẹ́ ẹ́phe a-la.

Alì ngu; bẹ́ ee-gude iphe tọ́; kee;

nggubedua l'onwongu

aburu l'alì ndu ẹ́-ta madu Nchileke;

bẹ́ ị́i-nọ́du nwùhu.

Ndu Ízurelu te nwedu iphe

ee-me t'ẹ́ ba akpú ẹ́phe lẹ́ ndzú;

chị́ta chífu l'alì ẹ́phe.’ ”

8

Àphù k'ẹno: Nkata akpuru oshi, charu achacha

¹ Ọ́waa iphe Ọ́karibe-Kakọ́ta-Nụ́ koshiru mu: O koshiru mu nkata, akpuru oshi, charu achacha.

² Yọ́ bya aji mu: “Êmọsu; ?bụ́ ngunu; bẹ́ mu phuru?”

Mu asù iya: “L'ọ́ kwa nkata akpuru oshi, charu achacha.”

Ojejoje asù mu: “Oge ndibe iya, bú iya bú ndu Ízurelu chaakwaru. Ya ta ahahekwa ẹ́phe ọ́dọ́; tẹ́ ya ba nù ẹ́phe aphù.”

³ Ọ́waa iphe Ọ́karibe-Kakọ́ta-Nụ́ ekfu: “O -rua mbọ́ku ono; bẹ́ egvu, aagùje l'eze-ọ́lo Nchileke a-buru ọ́zu-ẹ́kwa. Odzu a-dù l'igwe dabutsuaru l'ẹ́kemeke ọ́bule. Ẹ́kemeke ọ́bule adaa nyonyoronyongu.”

Aa-nụ ndu Ízurelu aphu

⁴ Unu nùkwa iphe-a;

unubẹ́ ndu adzọ́pyashi ndu

ẹ́-ta dudu ẹ́ge ọ́ haru ẹ́phe ishi;

l'eme tẹ́ ndu ọ́kpa, bu l'alì unu gvù.

⁵ Unu asùje onwunu:

“?Bụ́ teke ole;

bẹ́ Aji Ọ́nwa Ọ́phungu agvunua;

k'ọ́phu ayi a-wata ore akpe?

?Bụ́ teke ole; bẹ́ mbọ́ku

ọ́tu-ume a-gvunua;

k'ọ́phu ayi a-wata ore witu;

habọ́ta witu l'ogbonga iya;

mee aswa iya; t'ọ́ ka nshinu;

mbụ́ gude iphe-ọ́gho l'atụ́ iphe;

gude iya l'eme ndiphe iphuruphuru-ẹ́nya.

⁶ Ayi egude okpoga zùta ndu ọ́kpa;

gude aswa akpọkpa zuta
 ndu ẹ-to nwedu ẹge ọ haru ẹphe;
 mbu kpota ẹswa witu
 gwakọbe l'ọkpoberu iya; ree."

7 Ojejoje ono, ndu ikfu Jékọpu gude eku onwẹphe ono riakwaru angu;
 sù:

"L'iphe ẹphe meru;
 be ya ta azahadu azaha.

8 Alì e-gude k'iphe-a nmaa jijiji;
 ndu, bu iya nu l'ẹphe ha agua aphu.
 Ọo-du l'ọ bu teke
 Enyimu Náyìlu
 byaru utso l'akpa kulakula;
 o -tselihi; yọ dazita."

9 Ọkaribe-Kakọta-Nu asu:
 "L'o -rua mboku ono;
 be ya e-me t'enyanwu
 nyihu l'echi oke-eswe;
 mee; t'eliphe mgburumgburu
 gbakọta ọchi l'echi-eswe.

10 Aji, unu agbaje;
 be ya a-gbanwe t'ọ buru unu nggumaphu;
 gbanwee egvu unu t'ọ buru unu aphu.
 Ya e-me unu l'unu ha t'unu
 kpushikota ishi; yee uwe-aphu.
 Ya e-me oge teke ono
 t'ọ du l'ọ bu onye ume
 nwata nwoke lanu,
 ọ mutaru meru.
 Eswe mboku ono bya agvu;
 be ọo-nodu atso age."

11 Ọkaribe-Kakọta-Nu asu:
 L'oge abyaakwa teke ya
 e-me t'ẹjo ẹgu bya l'alì-a.
 Ẹ tọ bọdu ẹgu nri; tọ bọ ẹgu mini.
 Ọ bu ẹgu k'okfu Ojejoje.

12 Ndiphe a-nodu aghaphe:
 ẹphe -shi l'uzo
 ẹnyanwu-ahata;
 ẹphe ejeshia uzo
 ẹnyanwu-ariba.
 Ẹphe -shi l'uzo isheli;
 ẹphe ejeshia uzo ọhuda;
 l'ẹke ẹphe achor ẹke ẹphe
 a-nu okfu Ojejoje;
 ọ bu l'ẹphe t'aphudu iya.

13 "Mboku ono; be unwanyì, charu achacha;
 me unwokorọbya, gbaru
 agbagba a-nodu avehu avehu;
 l'ẹke ẹkpìrì akpo ẹphe nkù.

14 Ndu ono, gude uru-alì ke
 Samériya l'eri angu;
 mbu ndu ono, egudeje: agwa ndu Dánu;

mẹ kẹ ndu Besheba l'ekfu;
'kamenu'; ndu ono a-da;
ephe te egbeshihe odo."

9

*Aphù k'ise: Ndu Ízurelu;
bẹ ee-mebyishi*

¹ Mu abya aphua àphù; phua Ojejoje l'ẹke o vudo l'iku ẹnya-ngweja. Yọ sù:

"Chia iphe l'eli onungonu itso,

gude eze-ulo-wa;

k'ophu ukfu-ulo ono

a-nma jijiji.

Yo zee zepyabe onyemonye obule l'ishi.

Nwa ndu ophu phoduru nù;

bẹ ya e-gude ogu-mbeke gbushia.

Ẹ tọ dudu m'oo onye lanu anahu nù;

to nwe onye ophu agbala nù.

² Ẹ to nwedu mẹ ephe turu nsu tu-rua alì-maa;

ya te yedu ẹka l'ẹke ono guta ephe.

To nwe mẹ ephe nyiru nyirua imigwe;

ya te shiru l'ẹke ono lo-zita ephe.

³ Ẹ to nwedu mẹ ephe jeru je

edomishia onwephe lẹ Ugvu Kamelu;

ya ta achiru nta ephe chirua

ẹke ono je akpufuta ephe.

Ephe -jee jee m'oo je

edomishia onwephe l'ebo eze ẹnymu;

bẹ ya ezilee agwọ;

t'o je l'ẹke ono je ataa ephe.

⁴ Ẹ to nwedu mẹ ndu ohogu

ephe kpuru ephe lẹ ndzu lashia alì ephe;

ya te ziru ogu-mbeke t'o je egbushia ephe.

Ya e-lepyabe ephe ẹnya tẹ

ya mee ephe ẹjo iphe;

ẹ tọ bukwa tẹ ya mee ephe ohuma."

⁵ Ọ kwa Nnajiufu, bu Ojejoje;

buru Ọkaribe-Kakota-Ike: onye bu;

o -denyi eliphe ẹka;

yọ ngazehu;

iphe bu ndu, bu iya nù agu aphu;

alì-wa l'oha abya utso l'obu Ẽnyimu Náyilu;

e -metsua; yọ dazita l'obu nggele alì Íjiputu.

⁶ Ọ kpushiru ulo eli iya dobe l'imigwe.

Yọ buru eliphe b'ọ toru ukfu-ulo ophu.

Ookuje mini, dọru l'enyimu oku;

yọ chọru iya eliphe mgburumburu.

Ọ kwa Ojejoje bu epha iya.

⁷ Ọwaa iphe Ojejoje ekfu.

Ọ sọru:

Unubẹ ndu Ízurelu;

unu lẹ ndu Kúshi;

?unu ta b̀dunua iphe lanu l'ẹ̀ke ya nọ?

?Tọ b̀dunua lẹ́ Íjiputu;

bẹ́ ya jeru je eduta ndu Ízurelu;

je eduta ndu Fílisutiya l'alì Kafuto;

je eduta ndu Áramu l'alì Kíru?

8 “Kamenu, bu okfu bu l'anya

Ọkaribe-Kakota-Nu

nokwaa l'alì-eze ono,

egbe ẹ̀jo iphe du ẹ̀ge ono eme.

Ya e-mebyishikota iya;

mee tẹ́ ọ̀kpu iya kpohu lẹ́ mgboko-a.

Obenu l'onu-ulo Jékọpu;

bẹ́ ya te emekwa t'ọ́ gvụ.”

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

9 “Kẹ́le ya a-tu ekemu.

Ya a-yọ́ onu-ulo Ízurelu ayọ́yo

l'iphe bu mbakeshi.

Ya e-ye ẹ̀phe lẹ́ nkata;

yọ́o ẹ̀phe l'ọ́ bu isisa.

Ọ́ bu l'ẹ́ t'ọ́ nwedu akpuru

iya m'ọ́o nanu e-ru alì.

10 Iphe bu ndu ẹ̀jo iya,

nokota lẹ́ ndu nke mu

a-lakota l'ogu-mbeke;

mbu iphe bu ndu ono,

anọduje ekfu

l'eze iphe-ẹ̀huka te

eshitakwa ẹ̀ke ẹ̀phe nọ́ ono.”

11 “O -bee mbọ́ku ono;

bẹ́ ya a-kpukwazi ulo-ije

Dévidi ono, daru adada ono.

Ya e-mekwa iphe bu ẹ̀ke

o mebyihutsuaru emebyihu;

bya emekwazi iya; ẹ̀gbara ta kfùhe iya;

mbu mee ya; yọ́ du ẹ̀ge

o shi adujehawa;

12 k'ophu nwa ndu wafuru nu lẹ́ ndu Édọ́mu;

yẹ́le iphe bu mbakeshi,

bu ndu, eeku ẹ̀pha iya

a-buru okè-iphe ẹ̀phe.”

Ono kwa iphe Ojejoje kfuru; mbu onye ono, bu iya e-mekota iphemiphe ọ́bule ono.

13 Ọ́waa iphe Ojejoje ekfu:

“L'uboku abyaakwa teke ndu,

akpata iphe akpata

e-gudekwadu iya-a l'ẹ̀ka akpa;

ndu okori egbe akọ́wanu iphe.

Onye adzọ́shi akpuru

vayinu anapyabewa nu

onye emebe iphe l'alì ẹ̀ka.

Mẹ́e ọ́phungu e-shitsua l'eli ugvu l'ata paapaa;

mbu shi l'eli ugvu l'atsọ́ gborogboro.

- ¹⁴ Ndibe iya; mbụ ndu Ízurelu ono,
a kpuru lẹ ndzụ ono;
bẹ ya e-dulatakota.
Èphe a-bya akpukwazikota mkpukpu ono,
ẹgbara shi kfuà ono;
bya ebuchi iya ọdo.
Èphe a-wata iya ọko
mgbo vayinu;
ngulahaa mée, shi iya nụ.
Èphe agbalahaa mgbabu;
rilahaa iphe shi iya nụ.
- ¹⁵ Ya a-dzabẹ ndu Ízurelu l'alị ẹphe gẹdegede;
to nwe l'e fefu ẹphe l'alị ono,
ya nuru ẹphe ono.”
Ono kwa iphe Ojejoje, bụ Nchileke unu ekfu ndono.

Obedáya

Ojejoje a-nụ ndu Édọmu aphụ

¹ Qwaa bụ àphù, Obedáya phuru.

Qwaa iphe

Ọkaribè-Kakọta-Nụ

ekfu l'okfu ẹhu ndu Édọmu:

Ayi nụwaru ozi, Ojejoje ziru.

E ziru nwozi t'ọ jee iphe bụ
mbakeshi je ezia ẹphe t'ẹphe

zalihi jeru ndu Édọmu ọgu.

² Unu lekwa; ya e-me unubẹ

ndu Édọmu t'anya unu laa

l'iphe bu mbakeshi;

ọphu ọ dudu iphe ndiphe

a-gube unu.

³ Ọ kwa ekuku ono,

enyi ngu obu kitikiti ono;

bẹ duphuru ngu nụ;

mbụ unubẹ ndu,

bu l'ime ọgba oke mkpuma;

bya akwaa ufu unu l'ephekerephe;

mbụ unubẹ ndu ono,

anọduje l'asashi; sụ:

“?Bu onye a-dụ ike lọ-tsuta unu l'alị?

⁴ Unu phegee oreke-imeli l'ọ bụ ugo;

mbụ m'ọ -ruhuru;

unu je akpaa ẹkfuna l'ẹke mkpọ-kpodo nọ;

bẹ ya e-shikwa l'ẹke ono

lọ-tsuta unu.”

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

⁵ Ọ -bụru lẹ ndu iphura;

ọ dudu bụru ndu

abalị-d'egvu

byaru nk'unu l'enyashi;

ọ kwa ukpuruku b'ọ bụ.

Ọlobu; ?tọ bụdu iphe ẹphe chọru;

bẹ ẹphe ezitaje kpụu?

Tẹke bụ l'ọo ndu awọ

akpuru vayinu byaru

lẹ mgbo vayinu ngu;

?ẹphe ta awọjedu wọ-phodo tọ?

⁶ Ọ bụ; unu lewaru ẹge a jiko

iphe Íso tụtua kpachaa;

mbụ tũko ẹku,

o domiru edomi gwoo tụtua.

⁷ Mbụ lẹ ndu ono, unu

l'ẹphe gbaru ndzụ ono

l'ẹphe ha a-chị unu;

chì-rua unu l'oke-alì unu.
 Ndu, unu l'èphe dù lẹ mma
 e-duphu unu ọ̀zo;
 bya akapyabẹ unu ẹ̀ka.

- ⁸ Ọwaa iphe Ojejoje ekfu ndọ:
 O -rua mbọku ono;
 bẹ ya e-mekwa tẹ ndu
 maru iphe l'alì Édọmu bọru kpurupyata;
 mee ndu iphe edoje ẹnya
 l'alì ugvu Íso t'èphe chìhu.

⁹ Ndu bụ ike-ka-l'ogu lẹ
 Témanu; bẹ meji a-tófushi;
 a tuko iphe bụ ndu alì ugvu
 Íso gbua pyaapya.

- ¹⁰ Ee-gude kẹ iwe iwe ono,
 unu meru unwunne unu;
 mbụ ndibe Jékọpu ono
 meru iphe-iphere kpua unu;
 mee tẹ ọkpụ unu kpọhu
 gbururu jeye lẹ tutu yoyo;

- ¹¹ kele mbọku ono b'ì kfụcharu;
 chìru ẹnya ye;
 ndu ọhodo abya egwoo
 iphe ndibe Jékọpu;
 ndu shi eshishi awubata
 l'ọnu-oguzo ẹphe;
 bya atụa ẹnwa;
 kee Jerúsalemu.

Unubẹdua adu l'ọbu ndu ọhodo ono.

¹² Unu t'a ga chikwaru ẹnya
 yeru unwunne unu mbọku ono,
 iphe-ẹhuka dakfuru ẹphe ono;
 ọphu unu t'a ge etekwa ẹsua
 mbọku ono, ọkpụ-akpọhu
 dakfutaru ndu Júda ono;
 m'ọ hagabẹ onwunu mbọku ono,
 iphe-ẹhuka dakfutaru ẹphe ono.

- ¹³ Unu t'a aga abahụkwa
 l'obu-edukfu
 ndibe mu mbọku ono,
 umuruku mụru ẹphe ono;
 ọphu unu t'a ga achikwaru ẹnya yeru ẹphe
 mbọku ono, ọdachi dakfuru ẹphe ono;
 ọphu t'a ga anakọkwa ẹphe
 iphe ẹphe mbọku ono,
 iphe-ẹhuka byakfutaru ẹphe ono.

- ¹⁴ Unu t'a ga evudokwa lẹ
 mkpọkahu-uzo;
 l'egbushi ndibe ẹphe,
 agba ọso ọgu;
 ọphu unu t'a ga akpukwa
 nwa ndu ọphu wafuru nụ

kpée ndu ọhogu ẹphe
mbọku ono, ụmuruku mụru ẹphe ono.

Ikpe, Ojejoje e-kpe iphe bu mbakeshi

- 15 Eswe mbọku kẹ Ojejoje
duakwaru iphe bu mbakeshi ntse.
Ọ kwa ẹge unu meru;
bẹ ee-mekwapu unu.
Iphe unu meru
a-tu-kokwaru unu l'ishi.

- 16 Ọ kwa ẹge ono, unu nọ
l'ugvu mu, du nsọ;
ngua iphe-ehuka ono;
bu ẹge iphe bu mbakeshi
a-nọduwaru angu iya tugburu.
Ephe a-ngu iya nta; ngua ya imo;
yo dulee l'ephe ta nọbua anono le phuu.

Aa-dzofuta ndu ízurelu

- 17 Obenu le ndu wafuru nu le
Ugvu Záyonu;
bẹ aa-dzofuta.
Eke ono a-du nsọ;
ndu onu-ulo Jékọpu abya
enweru okè-iphe ruberu ẹphe.

- 18 Onu-ulo Jékọpu a-buru oku;
onu-ulo Jósefu aburu ire-oku.
Onu-ulo Íso aburu ẹswa ereshi;
ephe amuru oku ye iya;
yo dzuppyashia ya.
E to nwedu m'ọo onye lanu,
a-wafu nu le ndu onu-ulo Íso.

Ono iphe Ojejoje kfuru ndono.

- 19 Ọ bu ndu shi l'uzo ọhuda
a-bya ebuchishia alị ugvu Íso.
Ndu ophu shi l'alị okpa-ugvu,
nọ l'uzo ẹnyanwu-arịba
abya ebuchisia alị ndu Fílisutiya.
Ephe abya ebuchikota alị
Ífuremu ye l'alị Samériya.
Ndu Bénjaminu ebuchishia Gíledu.

- 20 Ndu Ízurelu, a kpuru l'ogu;
ephe anọdu Kénanu
a-na alị ono jee akpaa le Zárefatu.
Ndu ophu a kpuru l'ogu le
Jerúsalemu, bu ndu ophu
nọ le Sefaradu a-nakota mkpukpu,
nọ l'echi-egu ọhuda.

- 21 Ndu ndzofuta e-nyihu
Ugvu Záyonu; buru ishi;
chilahaa ndu, bu l'alị ugvu Íso.
Teke ono; alị-eze ono aburu kẹ Ojejoje.

Jona

Jona agbaru Ojejoje oso

¹ Ojejoje abya ekfuru yeru Jona Amitayi; sù iya:

² “Gbeshi; jeshia oke mkpukpu ono; mbù Nínive je ekfuru okfu nù ẹphe; kẹ l'ẹjo iphe ẹphe eme; bẹ ruwaru iya nchi.”

³ Obenu lẹ Jona gbeshiru; vua okpa iya mini; yọ buru iya ọla Tashishi tẹ ya gbalaaru Ojejoje. Yọ tugbua jeshia onu-enyimu Jọpa, bụ ẹke ọo-nọdu phua ugbo-mini, eje Tashishi. Yọ tuebe ntụ-ugbo; bahu tẹ ya tsoru ẹphe jeshia Tashishi; l'ẹke ọogbaru Ojejoje oso.

⁴ Ya ndono; Ojejoje emee; oke pherephere awata ophe l'eze ẹnyimu ono. Oke eyii-mini awata atutu; k'ophu o wuduru mẹ ugbo-mini ono agbakpọshihu.

⁵ Ndu nọ l'ugbo ono l'ẹphe haa awata ọtsu egvu; k'ophu bụ l'iphe bụ onyenonu wataru ọraku nwa nte iya. A nọnyaa; ẹphe atuko iphe ẹphe vu l'ugbo ono pashia chee l'enyimu ono; t'ẹphe maru mẹ ugbo ono; ?l'ọo-ka nphẹ.

Obenu lẹ Jona rịbaruru l'ime ime ugbo ono jee azezita; laa lẹ mgbenya.

⁶ Onye ishi ndu ugbo ono ejekfube iya; je asụ iya: “Bụ ngunu b'i me l'ẹke-a? ?Tii gbeshidu raku nwa nte ngu t'a maru; ọo-phuru ayi imiko; nafuta ayi; t'ayi ba ala l'iyi.

⁷ Ndu, nọ l'ugbo ono abya ekfuru yeru onwẹphe; sù: “Unu bya t'ayi tụa ẹnwa; maru onye iphe-ẹhuka-a shi l'ẹka, dakfutaru ayi ẹge-a.” Ẹphe atua ẹnwa ono; yo gude Jona.

⁸ Ẹphe aji iya: “Byiko tọ karu ẹphe: ?Bụ onye; bẹ kpataru iphe-ẹhuka ọwaa; kobe ayi? ?Bụ ngunu bụ ẹka-ọru ngu? ?Bụ awe b'i shi? ?I shi l'eri ndu ole?”

⁹ Yọ sù ẹphe: “Lẹ ya bukwa onye Hiburu; l'onye ya abaru ẹja kwa Ojejoje, bụ iya bụ Nchileke kẹ imigwe; onye ono, bụ iya meru eze ẹnyimu; mee mgboko ono.”

¹⁰ Iphe ono, o kfuru ono emee; ẹphe atsulahaa egvu nshinu; ẹphe aji ya: “?Bụ ngunu ziru ngu egbe iphe ọwaa?” Ndu ono amawaruphu l'ọbu agbala b'ọ gbalaru Ojejoje; kẹ l'ọ kfuhaaruru ẹphe ẹge ono.

¹¹ Eyii-mini ono aka nọ akaka eje. Ẹphe aji iya: “?Bu ngunu; bẹ ẹphe e-me ngu nta-a; k'ophu oke pherephere-wa e-phẹbuhu?”

¹² Yọ sù ẹphe: “Unu palia ya apali chee l'eze ẹnyimu ono; k'ophu eyii ono a-tu-buhu; lẹ ya makwarua l'ọo yẹbedua kparu iphe oke pherephere-wa gude bya.”

¹³ Ndu ono egbe eri aphu ẹge ẹphe e-me kpọru ugbo ono kpọfu nggodo. Obenu l'ẹ t'ọ nwedu ishi; kẹ l'enyimu ono gbe bya aka ọtu eyii teke ono. Eyii ono abya aka nọ karia ẹge ọ dughawa.

¹⁴ Ẹphe atuko; wata okfu anu Ojejoje; sù iya: “Byiko nggube Ojejoje; be ekwekwa t'ẹphe laa l'ochi nwoke-wa? T'ochi onye ẹ-ta dudu iphe o meru ba atụ-kokwaru ayi l'ishi; kẹ l'ọ kwa ẹge ọ dū nggube Ojejoje mma b'i meru.”

¹⁵ Ya ndono; ẹphe apalia Jona tufu l'ugbo ono; woru iya chee l'eze ẹnyimu ono. Eyii-mini ono aburu shikongu.

¹⁶ Iphe ono, meru nù ono emee; ẹphe atsulahaa Ojejoje egvu. Ẹphe abya egworu ẹja nù Ojejoje; kweshikota iya ukwa.

¹⁷ Obenu l'o nweru eze-ema, Ojejoje doberu l'ẹke ono, leri Jona. Jona anọ ẹma ono l'ẹpho ujiku ẹto: eswe l'enyashi.

2

Jona ekfu anụ Nchileke

¹ Ya ndono; Jona anọdu ẹma ono l'ẹpho kfuru nụ Ojejoje, bụ Nchileke iya;

² sụ iya:

“Teke iphe-ẹhuka dakfutaru iya;
bẹ ya rakuru Ojejoje;
yọ zaa ya.

Ya anọdu l'alị-maa chiku ngu;
nggu eyetaru iya ẹka.

³ I pataru iya chee l'ẹbo ẹnyimu;
l'ohu-alị eze ẹnyimu.
Utso abya erikpua ya.
Eyii-mini yele gborogboro,
qotso egbe l'awụ iya awụwu l'ishi.

⁴ Ya arija; sụ: 'L'ị chifuwaru iya l'ifu ngu.
Obenu ị ya e-wokwarua
ẹnya tupoo l'eze-ulo ngu ono,
dụ nsọ ono odo.'

⁵ Mini wọru iya l'olu oswi ke chiji;
eyii-mini erikpua ya erikpu.
Ẹbakala mini ekwechishia ya ishi ekweshi.

⁶ Ya enwulahu l'ime ime alị ugvu.
Alị ono atua ya mkporo mgbe-'agvụ-agvụ.
Obenu l'ị gufutaleru iya-a ị
ndzụ l'iduma ono;
nggube Ojejoje, bụ Nchileke iya.

⁷ O bụ teke ya atụ-buwa ume atụ-bu;
bẹ ya nyataru nggube Ojejoje.
Ya abya ekfuru nụ ngu;
okfu iya erua l'ẹke ị nọ
l'eze-ulo ngu, dụ nsọ.

⁸ Ndu bụ agwa, ẹ-ta dudu iphe ọ bụ;
bẹ ẹphe abaru ẹja
b'ọ nafuje eze-iphe-oma, g'erube ẹphe ẹka.

⁹ Obenu ị yẹbedua e-gude
egvu-ekelē l'agwa ngu.
Iphe ya kweru ngu ụkwa iya;
be ya e-medzu.
Ndzota bụ Ojejoje b'o shi l'ẹka.”

¹⁰ Ya ndono; Ojejoje abya ekfuru yeru eze ẹma ono; yọ gbọfu Jona tụa l'eli nggodo.

3

Jona eje Nínive

¹ Tọ dụ iya bụ; Ojejoje abya ekfuru yeru Jona k'ugbo ẹbo; sụ iya:

² “Gbeshi jee l'eze mkpukpu ono; mbụ Nínive je ezia ndu bu iya nụ ozi,
ya ziru ngu.”

³ Jona ekwe; yò buru iya oje Nínive ẹge ono, Ojejoje kfuru iya ẹya ono. Nínive kfube ọswa buru mkpukpu, haa nshinu. Iphe oophuje madzù bụ abalì ẹto; t'ò gude okpa ghabua ya.

⁴ Jona adube mboku kẹ mbụ, ọ bahu ru lẹ mkpukpu ono wataru iya ẹphe ọraru arara: “L'ọ kwa ukporo abalì labù b'ọ phoduru; Nínive aburu kpurupyata.”

⁵ Ndu Nínive abya ekweta kẹ Nchileke. Ẹphe abya araa ya arara; t'iphe bụ onyenonu swia aswiswi; yee uwe-aphụ; tsube l'onye k'eze iya je akpaa l'onye ọphu kakọta nwanshi.

⁶ Teke ozi ono ruru eze ndu Nínive nchi; yo gbeshi l'aba-eze iya; yefu uwe-nlọkpuru iya; chita uwe-aphụ yee; je adugaru lẹ ntụ.

⁷ Yò bya ezia; a raa ya arara lẹ Nínive mgburumgburu; sụ:

“Owaa bụ ekemu, eze yeke ndu a maru ẹpha ẹphe atụ:

“T'ẹ b'ọ dukwa madzù nwigbaleke-oma; m'ọ bụ anụ; m'ọ bụ eswi; m'ọ bụ aturu, e-wota nri ye l'onu; ọphu ọ dukwa onye a-ngụ iphe angungu.

⁸ Tẹ iphe bụ madzù kpamukpamu; mẹ l'anụ chita uwe-aphụ yee. T'ẹphe raa ẹkwa; rashia ya ike; raku Nchileke. Tẹ onyenonu sefu ẹka l'ejo iphe; mẹ ome iphe-kpangangangu.

⁹ Ọnye maru mẹ Nchileke; l'oo-jizita obu; wofuru ayi oke ẹhu-eghughu iya; t'ayi ba anwushihu.”

¹⁰ Nchileke aphua iphe ẹphe meru; l'ẹphe sefuwaru ẹka l'ejo iphe; phuaru ẹphe imiko; t'ò mehe t'ẹphe buru kpurupyata ẹge o shi sù lẹ ya e-me ẹphe.

4

Obu-imiko Nchileke eghu Jona eghughu

¹ Obenu l'iphe ono dū Jona ẹji; ẹhu eghulahaa ya eghughu.

² Yò bya ekfuru nū Ojejoje; sù iya: “Nggube Ojejoje; ?tò bụdu iphe ya kfuru teke ya nọkwaduru l'ufu-a ndọ. Ọ kwa iya meru iphe ya gbeshiru; gbaru lashia Tashishi. Ya mahawaru l'ì bụ Nchileke, emejeru madzù eze-iphe-oma; buru onye obu-imiko; buru onye iphe e-te ghujedu eghughu ẹgwegwa; n-yemobu ngu nyiberu anyibe. Ì bụ Nchileke, eleje pashia; haa ome madzù iphe ì sùru l'ii-me iya.

³ Nta-a; nggube Ojejoje bu t'ì wofu ndzù iya; kẹ l'ọ karu iya mma lẹ ya nwuhuru; karia onodu ndzù.”

⁴ Ojejoje aji iya: “?Ọ gbaru kẹ t'ẹhu l'eghu ngu eghughu tọ?”

⁵ Jona atugbua je anodu l'uzo ẹnyanwu-ahata mkpukpu ono. Yò tɔaru onwiya mkpu l'ẹke ono; nọdu; ngabe t'ọ maru iphe e-mekochaa mee mkpukpu ono.

⁶ Ojejoje, bụ Nchileke emewaphu t'oshi vayinu futa l'iku eke ono bya evulihu tẹ agu iya kpuchijee Jona; k'ọphu ẹhu a-duje iya agu. Ẹhu atsọo Jona ẹna kẹ oshi vayinu ono.

⁷ Yò be l'utsu echile iya; Nchileke ewota unwehu tɔa l'oshi ono; k'ọphu bụ l'oshi ono tsufuru ẹkwo; nwuhu.

⁸ Yò be teke anwù hataru; Nchileke emee tẹ ẹjo pherephere, ẹkpo oku shi l'uzo ẹnyanwu-ahata wata ophe l'ẹke Jona nọ; anwù echilahaa ya; k'ọphu oose avehu. Yò dū iya t'a sù l'ọ nwuhuru. Yò sù: “L'ọ ka kwa iya mma lẹ ya nwuhuru; karia lẹ ya nọ egbe ndzù owaa.”

⁹ Nchileke aji iya: “?Ọ gbaru t'ẹhu ghua ngu eghughu; l'okfu vayinu ono tọ?”

Jona asụ iya: “L’o gbakwaru t’ehu ghua ya eghughu; mbụ l’o ghukwa iya k’anwuhu nta-a.”

¹⁰ Ojeje asụ ya: “I phurua ege o ruru ngu l’ehu mbụ kẹ vayinu ono. O bụ oswi-okfu l’ẹ tọ bụdu nggu; bẹ kuru iya nụ; l’o futaru l’enyashi; nwuhu l’enyashi ophu tso iya nụ.

¹¹ ?Iikfu tẹ okfu ẹhu Nínive; be eru iya l’ehu tọo; mbụ ndu Nínive ono, kariru ụkporo unu madzụ ugbo iri l’ise* ono; nweru elu l’igwe; l’ephe ẹ-ba ma iché, dụ l’iphe dụ mma; l’ophu dụ ẹji.”

* **4:11 4:11** Iphe ọ bụ bụ 120,000.

Mayika

¹ Qwaa bu ozi, Ojejoje ziru Mayika l'oge teke Jótamu; Éhazu; mę Hezekáya shi buğbaaru eze ndu Júda. Mayika bu onye Mọreshetu. Ozi-wa shi l'aphù, ọ phùru l'okfu ẹhu ndu Samériya; mę ndu Jerúsalemu.

² Unubę ndiphe;

unu nukwaa ya-o!

Tę mgboko gbaa mgburumgburu;

mę iphe bu onye bu iya nụ ngabękwa nchi!

Lę Okaribe-Kakọta-Nụ

shikwa l'eze-ụlo iya,

dụ nsọ l'agba unu ekebe.

Ikpe, eekpe ndu Samériya;

ẹphe lę ndu Jerúsalemu

³ Unu lekwa!

Lę Ojejoje shikwa

l'ẹke o bu ebubu l'abya.

Ọobyawa tę ya bya

adzọo garamu garamu l'iphe,

bụ ẹke, dụ l'eli lę mgboko.

⁴ Iphe, bu ugwu a-zashihu iya l'ifu;

nsụda nsụda agbawashihu l'ọ bu

manụ, e doberu l'iku oku; mbụ l'ọ bu mini,

shi lę mgbazita l'atsoshihu atsoshihu.

⁵ Iphe kparu iphe iphe-a e-mokota l'ọha bu okfu ejo iphe, ndu oshi-l'okpa Jékọp meshiru; mbụ ejo iphe, ndu onu-ulo Ízurelu meru. ?Nanụ egbe ejo iphe Jékọp meru ọbu ?Tọ bụdu ndu Samériya? ?Nanụ egbe ejo iphe kę Júda? ?Tọ bụdu Jerúsalemu?

⁶ Ojejoje asụ: “Lę ya e-mee Samériya t'ọ bụru ikpọzu, ẹke aa-nọdu akọ vayinu. Mkpuma mgbodo mkpukpu iya bę ya a-chiru ye lę nsụda. Ya emee tę mgbodo mkpukpu iya zee l'okpa-ulo iya.

⁷ Iphe bu ntẹkpe, ndu mkpukpu ono doberu l'ọ ha bę ee-tsu yogiriyogiri. Iphe bu iphe aanuje l'ulo ọmarali bę ee-tsukota oku. Ya a-bya emeby-ishikota iphe bu agwa ẹphe l'ọha. Ishi iya aburu l'ẹke iphe eshije eru ndu mkpukpu ono ẹka bu ugwo ono, aakfuje unwanyi okpara ulo ọmarali ono. Yọ bụru ege aaghakashije ugwo, a kfuru unwanyi okpara bu ege aa-ghakashi ẹphe.”

Ekwa; mę aphu

⁸ Ọ bu iya meru iphe mu a-ra ẹkwa; chia mkpu. Mu eyefu uwe mu; gbaru ọtu. Mu a-kwa ẹkwa l'ọ bu nkuta-ọswa; raa aphu aphu l'ọ bu enyi-nwenu;

⁹ kę l'onya, aba Samériya kwa 'agwọta agwọta. Ọnya ọbu gbe sweekwaru nụ Júda. O ruakwaru obu-edukfu ndibe mu, bu iya bu Jerúsalemu.

¹⁰ Unu be ekfukwaru iya ndu Gatụ! Ọphu unu 'arakwa ẹkwa lę phuu! Unubę ndu Bétu Ọfura; unu weswia onwunu l'alị!

¹¹ Unubę ndu bu lę Shafiya; unu gbaru ọtu; gude iphere wu-sweta! Ndu ọphu bu lę Zenanu ta alufutakwa alufuta. Ndu Bétu-Ezẹlu bę aphu byakwaru; kę l'iphe shi gbobuta ẹphe b'e wofuwaru.

¹² Mbù lẹ mejì atófukwa ndu bu lẹ Marotu atófu l'ẹke ẹphe nọ l'ele ẹnya k'oma; ẹke Ojejoje wotawaru mkpakẹhu bya edooru ẹphe; mbù jeye lẹ Jerúsalemu.

¹³ Unubẹ ndu bu lẹ Lakíshi; unu kwakọbe ugbo-inya unu k'ogu! O kwa unubẹdua vuru ọzọ gbube ishi ẹjo iphe; ndu Záyonu etsolaha ẹka unu; kẹ l'emeswe, ndu Ízurelu mesweru bụ unu b'o shi l'ẹka.

¹⁴ Ọo ya bụ tẹ unu dua ndu Mèreshetu Gatu ọlọ. Ndu Akuzibu l'e-koshi eze ndu Ízurelu ẹregede.

¹⁵ Mu a-chịta ndu a-bya alụgbua unubẹ ndu Marésha. Ndu Ízurelu ndu ọphu aakwabẹje ugvu a-gbaru laa l'ogba Adulámu je ewohaa onwẹphe.

¹⁶ Unu kpùshia ishi; gụa aphụ unwegirima unu ono, nọ unu l'obu ono! Unu mee ishi t'ọ cha unu swaríswari l'ọ bụ kẹ udele; kẹ l'unwegirima unu ono bẹ aa-natakwa unu; kpua ẹphe lẹ ndzụ.

2

Idzu kẹ madzú; lẹ kẹ Nchileke

¹ Aphụ a-tsukwaru ndu, anọduje achi ẹjo idzu; mbù ndu anọduje l'ulo ẹphe chia ẹjo idzu; nchi bọhudelephu; ẹphe awata iya ememe; kẹ l'ẹphe nweru ike, ẹphe e-gude eme iya.

² Ẹphe aswọbeje ẹnya l'alì onye odo; naa ya l'okpehu. Ẹphe aswọbe ẹnya l'ulo; naa ya l'ike. Ẹphe anajẹ madzù ufu iya; mbù naa madzù iphe bụ òkè-iphe iya.

³ Ọo ya bẹ Ojejoje sùru: "Lẹ ya achìru ndu ono ẹjo idzu. Ọphu ẹphe 'adùdu ike anahụ. Unu te ejehedu otse etsetse; kẹ l'oge teke ono a-dù ẹjo ẹji.

⁴ Lẹ mbọku ono; bẹ ndiphe a-nọdu ekfubyishi unu ekfubyishi. Ẹphe a-nọdu ajì unu kpaphukpaphu; l'agùru unu egvu-aphù: l'asuje:

" 'Ayi gvàkwaru.

Òkè, gbaru ndibe mu;

b'e kewaru.

Ojejoje natawaru iya;

keeru ndu lùtaru ayi l'ogu.' "

⁵ Ọo ya bụ l'unu te enwehedu m'ọ onye lanù, a-nọ-chi ẹnya unu lẹ ndzuko kẹ Ojejoje; mbù onye a-tù ẹnwa gude kee alì ono.

⁶ Ndu nkfuchiru ẹphe asuje: "T'ayi ba asujeshi l'ọo Nchileke kfuru iphe, ayi ekfu. Lẹ to nwedu iphe-iphere, abya ẹphe ememe."

⁷ Nggbẹ ọnu-ọlọ Jékọpu: "Aa-sù lẹ Ume Ojejoje; bẹ ẹhu eghu eghughu tọo? Oomejenua ẹge ono?" Okfu mu; ọtoo mejeduru onye ọzọ iya kfuru akfuru iphe oma tọo?

⁸ Ọ gbe buri l'uboku agvùwa agvugvu-wa; bẹ ndibe mu wù-lihuru l'ọ bụ ndu ọhogu. Ndu esweta l'uzo tuzooru onwẹphe ẹhu; bẹ unu kwachiru l'uzo; yeshia ẹphe akpawuru-uwe ndu ọva, ẹphe yeru; l'ọ bụ ndu shi l'ogu.

⁹ Unyomu ndibe mu; bẹ unu achifuje l'ẹgiri ọlọ, ẹphe buthua; nafu unwu ẹphe ugvu, shi mu l'ẹka, a-nọ gbururu jeye.

¹⁰ Unu gbeshi; tugbua; ẹke ẹke-a ta bụdu ẹke unu a-tuta ume; kẹ l'a turuwaru iya aturu. E mebyishiwari iya; k'ọphu e te emekwatahedu iya emekwata.

¹¹ Ọ -buri lẹ mkpọkoro madzù byaru bya asù: "Lẹ Nchileke sùru t'a nguje mee; mẹ iphe angungu odo, eme l'ẹnya;" bunu egbe ndu nkfuchiru onanu; bẹ ẹphe a-chọ!

Eekwe ukwa ndzota

¹² “Unubẹ ndu eri Jékọpu; to nwedu iphe e-me tẹ mu ba tuko l'unu ha chikobe! Ẹ tọ dudu iphe e-me tẹ mu ba achikobe unu l'ekalanu; mbụ unubẹ nwa ndu ophu wafuru nū l'onu-ulo Ízurelu! Mu a-chikota ephe t'ephe nokobe l'ekalanu l'ọ bụ onye chiru aturu ye l'ulo aturu; mbụ l'ọ bụ onye doberu egbu yele aturu l'ẹke ọ nọ; l'ata nri. Ephe e-ji ẹka ono pyimu; l'atụ wówowo; kẹ l'ephe a-pa igwe.

¹³ Onye e-gbuharu ephe ụzo ụsá l'a-buru onye e-vutaru ephe ụzo. Ephe e-chika obu-edukfu mkpukpu ono; wufu. Onye eze ephe e-vuru ephe ụzo sweta. Mbụ l'ọo Ojejoje e-vuru ephe ụzo.”

3

Ndu ishi; ephe lẹ ndu nkfuchiru; b'a baru mba

¹ Tọ dū iya bụ; mu asụ: “Unu ngabẹ nchị; unubẹ ndu bụ ishi oshi-l'okpa Jékọpu; mbụ unubẹ ndu achị nū l'onu-ulo Ízurelu. ?Tọ gbadu unu ọmaru ẹge eekpeje ikpe, dū maa tọo;

² unubẹ ndu kpọru iphe dū mma ashị; yeru ejo iphe obu; mbụ unubẹ ndu anọduje aswa ndibe mu akpọ; l'akpa ephe anū l'okpu;

³ unubẹ ndu aswa ndibe mu akpọ; l'ata anū ephe; l'etsu okpu ephe yọgiri-yogiri; ndu ebushije anū ephe yoriori l'ọ bụ anū, aabya oye l'ochi; mbụ l'ọ bụ anū, aabya oye l'ite?”

⁴ E -meebe; ephe araku Ojejoje; ọle ẹ too yeduru ephe ọnu. Teke ono; bẹ oo-woharu ephe ifu iya. Iphe a-kpa iya nū aburu l'ephe mewaru iphe dū ejị.

⁵ Ọwaa iphe Ojejoje ekfu: “L'a -bya l'okfu ẹhu ndu nkfuchiru; mbụ ndu ono, edusweshi ndibe mu ụzo ono; mbụ ndu ono, abuje: onye, nuru ephe nri; ephe asụ l'ẹhu-agu a-bụ kẹ onye obu. Teke ẹ t'ọ dudu iphe a nuru ephe; ephe akwakobe kẹ otso onye obu ọgu.

⁶ Ọo ya meru iphe nchi e-jikfu unu. Unu a-phụ-buhu àphù; ọchi agbachia unu ụzo; ike ọgba ẹja ta aduhedu unū. Mbụ l'enyanywu a-niyihuru ndu nkfuchiru ono. Nchi e-jikfu ephe l'eswe.

⁷ Ndu aphuje ọphulanya; bẹ iphere e-mekochaa gude. Ndu agba ẹja aburu ndu e kpuru ifu lẹ ntụ. L'ephe ha e-mekochaa tuko kpuchia ẹka l'ifu; kẹle Nchileke te eyejeheduru ephe ọnu.”

⁸ Obenu lẹ mbẹdua b'a tsuru ike atsutsu l'ẹhu. Ume kẹ Ojejoje jiru mu ẹhu yele okpe ikpe, dū maa yele ike-okpu, mu e-gude kfuru oshi-l'okpa Jékọpu emeswe, o mesweru; mbụ kfuru oshi-l'okpa Ízurelu ejo iphe ephe meshiru.

⁹ Unu nukwaa iphe-a; unubẹ ndu ishi ọnu-ulo Jékọpu; unubẹ ndu achị nū l'onu-ulo Ízurelu, bụ ndu kpọru ikpe, dū maa ashị; bya emekota iphe kfuru gbororo t'ọ gbe nggo;

¹⁰ ndu gude ogbu ọchi gude kpua mkpukpu, nọ l'eli Ugwu Záyonu; mbụ gude ome iphe dū ejị kpua mkpukpu Jerúsalemu.

¹¹ Ndu ishi ephe bụ: ị -nụ ephe ẹka-azụ; ikpe alaaru ngu. Ndu ishi ọmarali ephe aburu: a -kfua ephe ugwo; ephe ezia iphe. Ndu nkfuchiru ephe aburu: a nọdu ephe okpoga; temanu ephe achia ẹja. Ọle ephe l'ephe ha tükokwarua dakobe Ojejoje l'ekfu: “Lẹ Ojejoje kfụ ephe l'azụ; l'ẹ tọ dudu ejo iphe, byaru bya adakfu ephe.”

¹² Ọo ya bụ l'ọo unu kparu iphe ee-mekochaa tųpyaa Ugwu Záyonu atųpyaa l'ọbu alị ereshi. Mkpukpu Jerúsalemu e-mekochaa buri ikpọzu.

Eli ugvu ono, bu ẹke eze-ulo Nchileke no ono e-mekochaa buru ẹke egbudu ruchiru.

4

Ẹhu-agu ojejoje

(Azá 2:2-4)

¹ O -rua l'oge ikpazu

bẹ ee-me tẹ ugvu ono,
a kpuru eze-ulo Nchileke ono noshia ike;
mee ya t'ọ buru eze l'iphe
bu ugvu ọdo, nọgbaa nu.
Ee-me iya t'ọ kakọta iphe bu ugvu ọdo l'eli.
Ono teke ndiphe a-nọdu awu awukfu iya.

² Igweligwe ndu ọhodo a-bya bya asu:

"Unu bya t'ayi je l'eli ugvu
kẹ Ojejoje!

Unu t'ayi je l'ulo Nchileke kẹ Jékọpu;
k'ọphu oo-koshi ayi ọzo iya;
t'ayi wata otso ọzo, ọ tọru."
Ishi iya aburu l'ekemu e-shi lẹ Záyọnu bya;
okfu Ojejoje eshi lẹ Jerúsalemu.

³ Ọ bu iya e-doshi okfu,

nọ nu l'iphe bu mbakeshi;
buru iya e-doshiru mba ndu k'ike;
ndu ọphu bugbaa ote-ẹnya,
okfu, adaru ẹphe l'ibe ẹphe.
Ẹphe akpukwashia
ngwa-ọgu ẹphe;
yọ ghọo ọgu, eegude akọ iphe;
akfu ẹphe aghọo nwa mma, eegude apyi iphe.
Teke ono b'ẹ to nwedu mba,
ahalikwaduru ibe iya ẹka k'ọgu;
ẹphe ta amuhe ẹge e shi alu ọgu ọdo.

⁴ Onyemonye ọbule a-nọduje

lẹ mkpuli vayinu iya;
mekwapu lẹ mkpuli oshi figu iya;
to nwehe onye eye ẹphe egvu;
kẹ l'ọ kwa Ojejoje,
bu Ọkaribe-Kakọta-Ike ekfu iya.

⁵ Iphe bu mba, nonu bu ọmarali nk'ẹphe; bẹ ẹphe gude eje. Ayibedua bu Ojejoje, bu Nchileke ayi; bẹ ayi e-gude ẹpha iya l'ẹje gbururu jeye lẹ tutu yoyo.

Iphe Ojejoje chiru k'ememe

⁶ Ojejoje suru: "L'o -rua mbọku ono; bẹ ya a-chikobe ndu ngvuru; chikobe ndu a chifuru l'alẹ ẹphe yele ndu ya meru, ejee iphe-ẹhuka.

⁷ Ndu ngvuru; bẹ ya e-me t'ẹphe buru ndu waru nu. Ya emee ndu a chifuru l'alẹ ẹphe t'ẹphe buru ọha, ike nọ. Yọ buru Ojejoje a-buru eze, achi ẹphe lẹ Ugvu Záyọnu tsube lẹ mbọku ono gbururu jeyewaru.

⁸ "A -bya lẹ nggube nwada Záyọnu, bu ẹke aanọ; l'ẹche ndu Ízurelu l'ọ bu onye eche aturu-a; bya aburu ẹke ndu Ízurelu agbabajẹ je ezeeru ndzụ;

ii-mekochaa buru ishi ege i shi buru teke ndiche. O buru eze e-mekochaa rube nggube nwada Jerusalemu eke odo."

⁹ ?Bu ngunu meru iphe jira ekwa? ?Ti nwehedu onye eze too? Onye akpo-jeziru ngu uzo; ?too nohedu too; meru iphe iphe-ehuka byaru bya azu ngu l'o bu nwanyi, ime eme-wa?

¹⁰ Nggube nwada Zayonu; nodunu ghaa gburugburu l'o bu nwanyi, ime eme; kele nta-a; be iibyakwa oha mkpukpu-a je anodu l'echi-egu. Ii-je ali ndu Babylonu. Yo buru l'eke ono; be aa-nafuta ngu. Oo l'eka ono; be Ojejoje a-gbata ngu l'eka ndu ohogu ngu.

¹¹ Nta-a; be igweligwe mba chikobewaru onwephe t'ephe tso ngu ugu. Ephe asu: "T'e merua ya! T'ayi chiru enya yeru Zayonu!"

¹² Obenu l'ephe ta madu iphe bu iphe Ojejoje ari. Iphe o chiru idzu k'ememe te dodu ephe enya; mbu onye ono, chikoberu ephe l'o bu onye, chikoberu witu, ooje etsutsu ono.

¹³ "Nggube nwada Zayonu; gbeshi chia ya gbiigbii l'o bu onye l'echi ereshi; kele mu e-me t'i fua mpo-igwe. Ichirukfu-okpa ngu aburu ope. Ngu egude iya gwee igweligwe mba tolitoli; wota uru ono, ephe ritaru l'eregede ono nu Ojejoje; mbu woru eku ephe ono nu Nnajiufu ono, nwe mgboko l'ophu ono."

5

Ukwa ke l'onye a-chinu e-shi Betulehemu

¹ Unu chikobe onwunu l'ikpo l'ikpo; nggube mkpukpu ono, igweligwe madzu no ono; kele ndu ohogu ayi no-pheekwaru ayi an-phe. Onye ishi Izurelu; be ephe echikwa mgboro-igwe l'ishi-agbagba-nchi ke kpoo.

² Obenu le nggube Betulehemu l'ali Efuratu! A makwarua l'i bu nwa mkpukpu, ha nwanshi l'ikfu Joda. Obenu l'oo l'ime ngu; be onye a-bu onye ishi ndu Izurelu e-mekochaa shi; lufutaru mu. Onye ono shiru teke ndiche noduhawa; o shiru l'ede-nwede noduta.*

³ Oo ya bu le ndu Izurelu; be aa-paru gwobe gbururu jeye teke nwanyi ono, ime eme ono l'e-zeda. O bu teke ono; be unwunna iya ndu ophu a-lakfutafua ndu Izurelu.

⁴ Onye ono -byalephu; be oo-buru onye eche aturu; chee aturu iya ono. O bu Ojejoje a-nu iya ike; bya aburu Ojejoje, bu Nchileke iya e-me t'a kwabe iya ugu. Ndibe iya ono e-buru l'ehu-agu; to du iphe e-me ephe; kele teke ono; be udu iya e-jedzuru mgboko gbaa mgburumgburu.

⁵ Oo-me te nchi du ephe ndo.

Ndzofuta ye le o-la-l'iyi

Teke ndu Asiriya a-byakfuta ali ayi ugu l'ali ayi; bya adzo eke ayi tushiru ike futufutu; be ayi a-fota ndu eche aturu umadzu esaa ye le ndu bu ndu ishi: umadzu esato t'ephe duta ayi tso ndu Asiriya ono ugu.

⁶ Ephe e-gude nkogo lua ali ndu Asiriya ono; ephe a-mifuta nkogo gude lua ali Nimrodu. O bu iya a-nafuta ayi l'eka ndu Asiriya; me ephe byalephu bya awubata l'ali ayi wata odzo garamugaramu; l'awu ala l'oke-ali ayi.

⁷ Ndu eri Jekpu, waru nu a-du l'o bu iji, shi l'eka Ojejoje adashi. Ephe a-du l'o bu nweyo mini, yoshiru l'eli iru ewu, e-ta budu madzu b'o cheru; t'o nwe onye o no ngaberu.

* 5:2 5:2 Mat 2:16.

⁸ Ndu eri Jékpópu, wafuru nù a-tùko ẹ̀gu dzuru. L'iphe bụ mbakeshi; ọ́ ẹ́phe a-dù l'ọ́ bụ agụ, nọ́ l'ẹ́ke anụ-ẹ́gu-ẹ́gbudu dzuru edzudzu; mbụ́ dù l'ọ́ bụ nwa agụ, nọ́ l'ẹ́ke atụru nọ́, abụ́je: ọ́oje; yọ́o dzọ́-gbushi iphe ọ́ phụru; ọ́phu ọ́ dudu onye aduje ike nafu iya iphe ọ́ guderu.

⁹ Ndu ọ́hogu ngu; ọ́ ẹ́ ii-mekputakota; nggu achilia ẹ́ka imeli tụa okoo kpua ẹ́phe. Odo bụ́ lẹ́ ndu nggu l'ẹ́phe nọ́ l'okfu; ọ́ ẹ́ ee-mebyishikota.

¹⁰ Ojejoje sụru: "L'ọ́ -rua mbọ́ku ono; ọ́ ya e-gbushi ịńya unu; bya emebyishia ugbo-ịńya unu.

¹¹ Ya e-mebyishi mkpukpu, nọ́gbaa l'alị́ unu bya etsukposhia iphe bụ́ ẹ́ke, unu kpuru; yo shihutsua ike l'ọ́ ha.

¹² Ya e-mebyishi kẹ́ ọ́gvu ono, unu agwọ́ ono; ọ́phu unu 'enwehedu ndu njibya odo.

¹³ Ya e-mebyishi ntẹ́kpe ono, unu pyishiru dobe ono; mebyishia mkpuma ono, unu agwatsua agwagwa ono; to nwehe iphe unu gude ẹ́ka unu mee, unu abaabaru ẹ́ja odo.

¹⁴ Ya a-bya alua agwa Ashera l'ẹ́ke, unu nọ́; woru mkpukpu unu l'ọ́ ha tsukposhia.

¹⁵ Ya e-gude oke ẹ́hu-eghughu melata ndu mba ono, jikaru l'ẹ́phe tee medu iphe ya sụru l'ẹ́phe meje ono."

6

Eeku ndu Ízurelu ikpe

¹ Unu ngabekwa nchị́ l'iphe Ojejoje ekfu.

Tẹ́ nggube Ojejoje gbeshi vudo evudo; kfua iphe e meru ngu l'ifu eze ugwu! Tẹ́ iphe bụ́ ugwu nwaru iphe oome t'ọ́ kfua!

² Unube ugwu l'ugwu ha; unu nukwaa iphe Ojejoje abya edodo! Unu ngabẹ́ nchị́ nua iphe ada nù; unubẹ́ itso, gude mgboko gbururu jeyewaru! Ishi iya aburu; l'ọ́ nweru iphe Ojejoje ekfu lẹ́ ndibe iya meru iya. O nweru iphe ọ́ogushi lẹ́ ndu Ízurelu meru iya.

Ọnu, Ojejoje yeru

³ "Ndibe iya; ?Bunua ngunu; ọ́ ya meru unu? ?Bụ́ ivu ẹ́ra ngunu; ọ́ ya unu a-sụ́ lẹ́ ya boru unu? Unu sanua ya ẹ́ya!

⁴ Ya dufutaru unu l'alị́ Íjiputu; bya agbafuta unu l'alị́ ono, unu shi buri ohu ono. Ya ziru Mosisu t'ọ́ bya edua unu yẹ́le Ẹ́ronu; mẹ́ Miriyamu.

⁵ Unubẹ́ ndibe iya; unu nyatakwa idzu, ọ́ chiru; mbụ́ Balaku, bụ́ eze ndu Móabu! Unu anyatakwapụ́ ọ́nu, Bélamu Beyọ́ yeru iya! Unu nyatakwa ije unu shita lẹ́ Shitimu jeye lẹ́ Gligalu; k'ọ́phu unu a-ma iphe Ojejoje meru; gude dzọ́ta unu!"

⁶ ?Bụ́ ngunu; ọ́ mu e-gude bya Nchileke l'ifu bya ebyiaru iya ikpere; mbụ́ Nchileke ono, paru ẹ́ka apaa ono? ?Bụ́ nwa eswi, gbaru afa; ọ́ mu e-gude byaru iya ogworu ngweja-ukfuru tọ́o?

⁷ ?Qo-dụ́ Ojejoje mma m'a nù iya unu ebyila; nù iya nggele manụ́, bụ́ 'aguta aguta? ?Mu e-gude okpara mu gwooru Nchileke ẹ́ja; gude iya gwofu emeswe, mu mesweru iya tọ́o. Mbụ́; ?bụ́ tẹ́ mu gude nwa, shi mu l'ẹ́pho kfua ugwo iphe dụ́ ẹ́ji, mu meru tọ́o?

⁸ O koshiakwaru nggube madzụ́ iphe dụ́ mma k'ememe. ?Bukwanu ngunu bụ́ iphe Ojejoje ele ngu ẹ́nya iya l'ẹ́ka; 'abudu t'i meje iphe vudo nhamunha; nggu aphujeru madzụ́ imiko; mēfua t'i wozita onwongu alị́ l'etso Nchileke ngu.

Ikpe, nmaru ndu Ízurelu yele iphe ee-me phe

⁹ Unu ngabekwa nchì! Ọ kwa Ojejoje eku ndu mkpukpu-a oku. Ọtsu nggube Ojejoje egvu bukwa mmamiphe. “Unu gebekwa nchì l'ọda ẹchachi; mę k'onye echi ngu iya nù!

¹⁰ Unubę ndu iphe dų ẹji; ?bų tẹ ya zahaa ẹku ono, unu kparu l'uzo ẹregede ono ọo. ?Bų tẹ ya zahaa l'ọ nweru iphe e bubotar u iphe ebubota gude átù iphe bų iphe Nchileke tųru ọnu?

¹¹ ?Ya e-kpefu onye gude iphe ẹregede l'atų iphe ere; mbų onye vu ẹda, ẹra iphe nọ iya nų ta bųdu iphe ọ sųru l'ọ bų?

¹² Ndu nweru iphe lẹ mkpukpu ono anọduje eme ndu ọdo iwe iwe. Ndu bu iya nų bų ndu ntuphu-ire; ẹphe egudeje ire ẹphe l'eduphushi madzų.

¹³ Ọo ya meru iphe ya watawaru unu emeiyishi unubę ndu mkpukpu ono. Ya eme tẹ unu chihu; kẹ l'unu emeje iphe dų ẹji.

¹⁴ Nri; bẹ unu e-rikwaa; ọle ẹpho te ejidu unu. Unu -ria mę unu riru iri-a; ẹpho eghelelua unu ọnu. Unu a-bų akpa-aghaka; kẹ l'iphe unu kpataru kwakọbe; bẹ ya e-gude ọgu bya anaa unu.

¹⁵ Unu a-kọ okfu akọko; ọle unu ta akpatadu iya akpata. Unu a-pyishije manų l'akpųru olivu; ọle unu te etedu manų iya unubędua l'onwunu. Unu a-dzọshije męe l'akpųru vayinu; ọle unu ta angųdu męe ya.

¹⁶ Kẹ l'unu mewaru iphe Omuri sųru t'unu meje; bya etsoru iphe bų nha-ọkpa ndibe Ẹhabu; mę ome-l'alì ẹphe. Ọo ya meru ya a-ha nggube mkpukpu t'egbara kfua ngu; ndibe ngu abųru ndu ndiphe aa-nọdu achì ọchi. Yọ bųru unu; bẹ ndiphe a-nọdu aja ewena.”

7

Nshọbukwaa ndu Ízurelu

¹ Nshọbukwa mu nshọ; kele mu dų l'ọ bų onye jeru akpaa l'ọnanwu teke a kpatagewaru iphe e meberu l'alì; akpųru vayinu agvųwa l'oshi iya. Mbų teke ono, akpųru vayinu kẹ ikperazų ta anọjehedu t'a wọta ria ono; ọphu akpųru figu ọdungu phų, anọduje agųshi mu ike phų ta dųwa ọphu nọnu.

² Ndu yeru Nchileke obu; bẹ gvųakwaru nų l'alì ọwaa. Mbų l'ẹ tọ dųhedu m'ọo onye lanų, bų onye obu iya gųru iphoro, phọduru nų. Iphe onyemonye kwageberu akwagebe iya bų ogbu ọchi. Onyemonye gudewa ugbu l'ege; tẹ ya nmata nwunne iya.

³ Ome ẹjo iphe kwọwaru ẹphe ẹhu. Onye achì achìchi ekebutaje madzų t'ọ nų iya iphe. Ndu ikpe l'ana ẹka-azų. Ndu, bų ndu a maru ẹpha ẹphe egudeje ike l'atų t'a nų ẹphe iphe agų ẹphe. Ndu ono l'ẹphe ha; bẹ idzu ẹphe abųje nanu.

⁴ Onye ọphu bų iya kakọta mma l'ẹphe; anọduje adzų adzųdzu l'ọ bų ogvu. Onye ọphu bų iya kakọta ọbu onye obu gųru iphoro aka ikpo amì-ogvu ẹji.

Eswe mbọku ono, ndu nche unu shi kfuta okfu iya ono ruakwaru; mbų mbọku ono, Nchileke a-nų unu aphų ono. Ọ kwa nta-a bų teke aa-nų unu chikikfuu ọbu.

⁵ Unu ba adakobejekwa madzų ibe unu! Ọphu unu atųzọjekwaru onye unu l'iya eshi onya ẹhu! Mbųkwa jeye lẹ nwanyi ono, azeje tų-kobe ngu ishi l'ųtakfu ono; makwaru ųdu okfu, ii-kfuje t'ọ nų!

⁶ Ishi iya abųru lẹ nwata nwoke emechijekwa nna, mųru iya nų ifu. Nwa nwanyi l'etsoje nne, mųru iya nų okfu. Nyee nwa l'etsoje nne -nji iya okfu. Mbų lẹ ndu bų ndu ọgu madzų abųje ndu ufu iya gedegede.

⁷ Obenu lẹ mbẹdua bụ Ojejoje; bẹ mu a-chiru ọnya ziaru. Mu a-nọdu ngabẹru Nchileke, bụ Onye ndzọta mu. Nchileke mu a-nụ olu mu.

Ndu Ízurelu e-gbeshi ọdo.

⁸ Unubẹ ndu ọhogu mu; unu be tekwa ẹsua kpua mu! A makwaru-a lẹ mu daru adada; ọle mu e-gbeshikwaa ọdo. A makwaru-a lẹ mu nọ l'ọchi; obenu l'ọo Ojejoje a-buru iphoro, nọduru mu.

⁹ Keshinu ọ bụ mbẹdua meru Ojejoje iphe dụ ẹji; bẹ mu e-vutanu oke ẹhu-eghughu iya gbururu jeye teke ọo-bya elee ọnya l'okfu ẹhu mu; meeru mu iphe ruberu mu nụ; dufuta mu; dobe l'ẹke iphoro nọ. Mu aphụa ẹge oo-gude dzọfuta mu.

¹⁰ Teke ono; bẹ ọhogu mu ono a-phụkwa iya phụ; woru ẹka kpube l'ifu l'ẹke iphere e-gude iya. Mu egude ọnya mu phụ ẹke ọo-da kpurumu; mbụ onye ono, shi asuje mu: “?Nanụ Ojejoje, bụ Nchileke mu?” Ẹ ta nọdu ọphụ baru ishi; a dzọo yẹbedua tọlitoli ẹge aadzọtoje ẹpoto, nọ l'echi oje.

¹¹ Eswẹ mbọku, aa-kpụkwa mgbodo ngu ono abyaakwa. Mbụ mbọku, ee-me tẹ ọkè-alị ngu kabaa nshinu.

¹² O -rua mbọku ono; bẹ ndibe ngu e-shijetsua Asiriya abyakfuta ngu; ndu e-shi l'iphe bụ mkpukpu, nọtsua l'alị Íjiputu abya; mbụ shita l'alị Íjiputu jeye lẹ Ẹnyimu Yufurétusu; shita l'eze ẹnyimu jeye l'eze ẹnyimu; mẹ shita l'ugvu jeye l'ugvu.

¹³ Mgboko gbaa mgburumgburu; bẹ ẹgbara a-kfụ. Yọ bụru ndu bu iya nụ a-kpa iya; kẹ l'ẹphe awọtawaa akpuru iphe ẹphe kuru.

Okfu anụ Nchileke;

l'aja iya ajaja

¹⁴ Gudenu mgboro ngu chee ndibe ngu l'ọ bụ onye eche aturu; mbụ ndu ono, bụ ọkè-iphe ngu ono. Ndu ono; bẹ ọfufu onwẹphe je eburu nwenkinyi ẹphe l'oswa; l'ẹke nri elu eruje nọ. T'ẹphe nọdunu lẹ Báshanu; nọdu lẹ Giledu taje nri ẹge ẹphe shi ata iya teke ndiche.

¹⁵ “Ọ kwa ẹge mu meru iphe, dụ biribiri koshi ẹphe teke ono, unu shi Íjiputu lufuta ono bụ ẹge mu e-me iya koshi ẹphe nta-a!”

¹⁶ Iphe bụ mbakeshi e-gude ọnya ẹphe phụ iya; iphere egude ẹphe. Ike ẹphe l'oha; bẹ aa-nafukota ẹphe. Ẹphe e-woru ẹka dẹe l'agba; nchị echishihu ẹphe; ẹphe awata oda nkichi.

¹⁷ Ẹphe e-gude ire mịchalahaa ẹja l'ọ bụ agwo; mbụ l'ọ bụ unwu iphe awụ l'ephho. Ẹphe e-shigbaa l'ẹke ẹphe domishiru onwẹphe lufuta; l'anmakota kwekwekwe. Ẹphe e-gude ọtsu egvu ghakọbe lakfutashia Ojejoje, bụ Nchileke ayi; wata unu ọtsu egvu.

¹⁸ ?Bụ onye dụ l'ọ bụ nggube Nchileke, bụ onye aguje madzụ nvu l'iphe dụ ẹji; l'eleswetaje emeswe, ẹphe mesweru ngu; mbụ nwa ndu ono, phọduru nụ l'òkè-iphe iya ono? Ẹhu te egghuedu ngu egghughu gbururu jeyewaru. Iphe aduje ngu mma bụ t'ị phuaru madzụ imiko.

¹⁹ Íi-phuru ayi imiko ọdo. Ejo iphe ayi; bẹ ii-dzọpyabe l'okpa; chiru iphe dụ ẹji, ayi emekota je echee l'eze ẹnyimu.

²⁰ Íi-meru oshi-l'okpa Jékpọ ire-lanụ; phuaru oshi-l'okpa Ébirihamu imiko, bụ iya bụ nte, í riru nna ayi oche phẹ teke ndiche ono.

Náhumu

Ehu-eghughu Nchileke l'okfu ehu ndu Nínive

¹ Qwaa bú ozi ehu mkpukpu Nínive; ekwo e deru àphù, o phuru mbù Náhumu onye Èlukoshi.

² Ojejoje bukwa onye okopho; búru Nchileke, agwatajé ugwo iphe.

Ojejoje bú onye agwatajé

ugwo iphe; búru onye

oke ehu-eghughu.

Ojejoje emelatajekwa ndu,

kpóru iya ashì iphe ephe meru iya;

l'ewojekwaruphu

oke ehu-eghughu iya

tù-koshi ndu ohogu iya.

³ Ojejoje bẹ ehu t'eghujekwa

eghughu egwegwa;

bukwaruphu onye ike iya haa nshinu.

Ojejoje ta ahakwa onye

ikpe nmaru t'ò laa kẹ manù.

Ò bú oke pherephere;

mẹ oku-maa b'ò gude tọo ụzo, ooshije;

urukpu aburu udzu-eja, etsu iya l'okpa.

⁴ Ọ bajeru eze enyimu mba; mee ya t'ò tahu.

Oomeje iphe bú enyimu l'ò ha t'ò tashìhukota.

Alì Báshanu me ewu,

nọ lẹ Ugwu Kamelu;

bẹ oomeje; yọ nwua kpaa;

ẹge ono kwaphu bẹ oomeje tẹ iru, nọ lẹ

Ugwu Lébanonu nweshia enwenwe.

⁵ Eze ugwu l'ugwu haa anmajé jijiji l'ifu ya;

ndu ophu bú unwu ugwu angazeshihu.

Mgboko gbaa mgburumburu;

mẹ iphe bú iphe bu iya nù

anọduje anma furafura l'ifu iya.

⁶ ?Bú onye a-du ike vudo iya

l'ifu teke iphe eghu iya eghughu.

?Bu onye a-du ike wafu

l'oke ehu-eghughu iya?

Oke ehu-eghughu iya aduje

l'ò bú onye e kpuru oku;

Mkpuma agbaje

yogiriyogiri l'ifu iya.

⁷ Ojejoje dù mma;

bya aburu agbarike madzu

teke onye obu nọ

l'iphe-ehuka.

Iphe bú ndu ghabaru lẹ

mkpuli iya je ozeru ndzụ; bẹ ooletaje enya.

⁸ Obekwanu l'oo-gude

ejo utso mee tẹ ndu Nínive chihu.

Ndu ọhogu iya; bẹ ọo-chi
chịba l'ẹkpuru-ọchi.

⁹ Iphe bụ ẹjo idzu, ẹphe achiru Ojejoje;
bẹ oo-mebyishi;
ọphu ndu ọhogu iya
'apalihekwa ishi ọdo
kẹ ugbo ẹbo.

¹⁰ Ọ teke a nmakoru ẹphe l'ọ bụ eri-ogvu;
ẹphe angua mée; yọ tsushia ẹphe atsutsu;
bẹ ọku e-tsu ẹphe ẹge
ootsuje ẹkwo akpe ọkponku.

¹¹ Ọ bụ lẹ nggube Ninive b'o nweru
onye lufutaru nụ; bya awata ọchiri
Ojejoje ẹjo idzu; ọdukwaphu lẹ
mgbazi t'e mee iphe dụ ẹji.

¹² Ọwaa iphe Ojejoje ekfu. Ọ sụru:
"L'a makwarua l'ẹphe shihuru ike
bya adu l'igwe;
ọle ee-me ẹphe t'ẹphe buri kpurupyata; gvụ.
A makwarua lẹ mu meru unu;
unu anọdu l'iphe-ehuka;
ọle mu te emehedu t'unu
jebaa iphe-ehuka ọdo.

¹³ Nta-a; bẹ mu a-nyafu ajaba ono,
ẹphe nyaberu unu l'olu ono;
tofukwaphu unu odogoro ono,
ẹphe keru unu ono."

¹⁴ Ojejoje tuakwaru ekemu l'okfu ẹhu ngu;
sụ: "Lẹ awa ngu a-gvụ; ẹpha ngu ephuhu.
Ya e-mebyishi iphe a pyiru apyipyi;
mebyishia ndu ọphu a kpuru akpukpu
dobegbaa l'ulo agwa ngu.
Ya a-tu ili, ee-li ngu;
kẹ l'i bụ 'ọ-ga-lẹ-mkpa."

¹⁵ Lee ẹnya l'eli ugvu ono; phụ ọkpa onye gude ozi-oma l'abya; mbụ
onye ezi ozi-oma ẹhu-agu. Unubẹ ndu Júda; unu gbaa aji unu; unu emee
iphe unu kweru ụkwa iya. Ishi iya aburu lẹ ndu ẹjo-obu; mbụ ndu Nínive
ta abyahedu unu ọkpa ẹhu ọdo; kẹ l'ee-me tẹ akọ ẹphe ba aduhe ọdo.

2

Nínive e-chikahu

¹ Unubẹ ndu Nínive; onye a-bya achikashia unu nanu nanu abyaakwa.
Unu chekwa ọlo-mgbochi unu nche;
unu echekwaphu nche l'uzo ono!
Unu rụkotakwa onwunu arukota;
unu arukotakwaphu ike unu l'ọ ha!

² A makwarua lẹ ndu ọhogu
gwowaru iphe ẹphe kpakparakpa;
bya emebyishikota iphe
ẹphe meberu l'alị l'ọha;
obenu lẹ Ojejoje e-mekwa
tẹ ugvu awa Jékọpu
laphutaru ẹphe azu ọdo;

t'ò bya adù ugvu ẹge
ndu Ízurelu shi adujehawa.

³ Iphe ndu soja iya egudeje
egbochita onwẹphe;
bẹ ekekota uswuswe.
Ndu soja ẹphe eyekota uwe, eke mee-mee.
Mgboro-ígwè, e gude mee
ugbo-inya ọgu ẹphe
egbukwa ngerengere
mbọku ono,
ẹphe kwakọberu kẹ ọgu ono.
Arwa ẹphe; bẹ ẹphe gudewa
aba mbavu-ọgu.

⁴ Ugbo-inya ẹphe awukwa
kpọtikpoti l'iphe bụ esu-uzo;
ẹphe jiru edukfu ji:
ẹphe -jee ifu; ẹphe alaa azụ.
Ẹphe l'ẹphe ha tuko
dù l'ọ bụ ọku itsu-oku;
l'ezigbaa phaphapha l'ọbu ebemu-igwe.

⁵ Ndu soja iya ndu ọphu a ọru afofo
b'ọ kukobewaru l'ekalanu;
ọle ẹphe tuko ejeele l'evuko alì evuko.
Ẹphe ekwojeru jeshia lẹ mgbodo,
e gude kpụ-pheta mkpukpu ono;
iphe eegude egbochi onwonye l'ọgu
egbe nọdugbawa nù lẹ mgbodo ono
kẹ jingu-jingu.

⁶ Uzo, eeshi eje ẹnyimụ; b'e tsukafuwaru;
gheru ọnu.
Iphe bụ ndu, nọ l'ufu-eze
bẹ ẹhu aanmakwa nmanma.

⁷ A tuwaru iya l'ọ bụ iwu
lẹ ndu mkpukpu-wa; bẹ aa-kpụ lẹ ndzụ;
laa alì ọdo.
Ụnwu-mgboko, a-nọdu
agbaru ẹphe mboyi;
kugbaaru ẹka l'ukuvu; l'akpọ kukuku.

⁸ Nínive dulephu l'ọ bụ okpuru,
mini, nọ iya nù awufu
awufu l'ọ bụ nggele.
Iphe aaragbaa bụ:

“Unu vudo-o! Unu vudo!”
Ọ bụ l'ẹ t'ọ nwedu m'ọo onye lanụ,
gharu ẹnya l'azụ.

⁹ Unu vua mkpọla-ọcha; vua mkpọla-ododo;
kẹ l'ẹku, mkpukpu-wa
doberu bukwa 'erige erige.

¹⁰ Mkpukpu ono dabuakwaru iphoro;
Ọ bụwa kpurupyata; daburu ochobo.
Iphe bụ ndu bụ iya nù;
bẹ mejì tọfukotaakwaru:
ikpere l'avukota ẹphe kwẹrikweri;

ẹhu atũko l'anma ẹphe kpakpakpa;
ifu agbanwũshihukota ẹphe agbanwũshi.

11 ?Nanũ ẹke iduma-agũ ono nọ;

mbũ ẹke ono,
ọonoduje anũ unwu iya nri ono;
mbũ ẹke oke agũ yẹle nyee ya shi ejeje;
ẹphe l'unwu ẹphe;
to nwe iphe ẹphe atsu egvu?

12 Agũ ono shi egbujeru unwu

iya anũ, e-dzuru ẹphe;
dzũ-gbushia anũ pata je atogboru nyee ya;
O shi egbuje anũ je edojia ọgba iya edoji;
lajashia anũ bya akũbe l'ọgba iya.

13 Qwaa bũ iphe Ojejoje, bũ Ọkaribe-Kakọta-Ike kfurũ. O sũru: "T'unu lenu; ya achikwaru unu ẹjo idzu. Ya e-gude ọku dzũpyashia ugbo-inya unu; yọ kpọo ẹnwuru-ọku; kpọo tũu. O bũ ogu-mbeke; bẹ ee-gude gbushia unwu agũ unu pyaapya. Ẹ tọ dukwa anũ, ya a-haru unu lẹ mgboko t'unu gbujee; taa. Ọphu 'onwedũ l'anũkwadua olu ndu ozi ngu ọdo."

3

Iphe-ẹhuka, Nínive e-je

1 Aphũ a-tsũru mkpũkpũ ono,

bũ mee jiru iya ono.
O bũ ẹjo-ire; mẹ iphe a nakọru lẹ nfũ;
bẹ jiru iya nũ;
ọphu 'onwedũ teke
aa-kpabuhu iya madzũ ẹhu akpabuhu.

2 Unu ngabenu nchĩ nũa ọda ẹchachi;

ọda ugbo-inya, agba ọso;
igidi inya, akfũ wugengu wugengu;
mẹ ugbo-inya, awũ l'etso iya nũ.

3 Ndu agba inya-ọgu; bẹ ifu bọhuakwaru.

Ẹphe gudeakwa ogu-mbeke ẹphe aba
mbavu-ọgu: arwa ẹphe
l'adagbaa kẹ swĩmu; swĩmu.
Ndu e gburu l'ọgu dũ l'igwe;
odzu ndu nwũshihurunu akũru;
odzu madzũ abũru 'agũta agũta;
k'ọphu aadzotsua ẹphe ọkpa l'esweta.

4 Iphe kparu iphe ono l'ọha bũ

lẹ nwanyĩ ọkpara ono tsonukaru nwoke;
kẹ l'ọomashi mma ike;
l'agwọshikwapu ọgvu ike;
onye egudeje kẹ unwoke,
ootso reshia mba, dũ iche iche.

5 Ojejoje, bũ

Ọkaribe-Kakọta-Ike sũkwaru:

"T'i lekwa! L'obu ta dũhekwa

iya mma l'ẹke jino.

Ya a-jĩ-likwa mkpũni ngu; ghaa ngu l'ifu.

Ya e-me tẹ iphe bũ

mbakeshi phũ ngu l'ẹke jigba ọtu.

Iphere e-gude ngu l'ifu

alì-eze, dù iche iche.

⁶ Ya e-me ngu èjo ahùma;
nggu adu oyi l'ènya;
Ya e-me t'è b'ò dùhe iphe aa-gùbe ngu;
mee ngu t'ì bùru iphe
ee-gude l'akò ònu.

⁷ Iphe bù ndu phuru ngu nù
a-kpò-yiru ngu ukuvu;
sù: 'Lè Ninive; bè egbara kfuaakwaru;
?Bù onye a-yòru iya òshi;
bù onye l'a-dù iya ike.' "

⁸ Ninive; ?ì ka Tebusu mma tò; mbù mkpukpu ono, bu l'ònu ènyimu Náyìlù; mini gbapheru mgburumgburu ono? Ò bù ènyimu ono bù iphe egbobutaje iya nù; mini ènyimu ono abùru upho-mkpuma, e gude kpù-buta iya.

⁹ Ndu Itiyópiya yèle ndu Íjiputu shi bùru agbarike iya; ike ta agvùje èphe agvùgvu. Ndu Putu mè ndu Líbiya shitsukwaa bùru ndu yè ya tughaberu bùru nanù.

¹⁰ Òlè e megekwarua; kpua ya lè ndzù laa alì òdo. Unwegirima iya; ndu òphu angù era b'è gweru rakaraka lè mbaduzo. Ndìbe iya ndu òphu a maru èpha èphe; b'a tùru ido; gude keshia èphe. Ndu òphu bù oke amadù l'èphe b'a tùshiru mkpakòbe; keeru ndu òhogu èphe.

¹¹ Unubèdua l'onwunu; bè mèe e-gudekwaphu. Unu e-mekochaa achò èke unu e-domi onwunu tè ndu òhogu ba aphù unu.

¹² Iphe bù ùlò, unu kpùshiru ike a-dùkotakwa l'òbu oshi figu, akpuru iya kè mbù chashìru achashì, abùje; a -nma ya yikayika; nebyi iya adashia l'ònu ndu a-ta iya nù.

¹³ Unu lewaru ndu soja unu ènya; phù ègè èphe dùtsua l'ò bù unwanyi. Iphe bù ònu-òguzo, eeshije abata mkpukpu unu l'èphe ha; bè ghekotaru ònu; k'òphu ndu òhogu unu e-shi iya wùbata.

¹⁴ Unu kukwaa mini sùà malè ògvu teke ndu òhogu unu a-bya eyebuta unu! Unu emee tè ùlò ono, unu kpùshiru ike ono kabaa oshihu ike! Unu dzòò èja; mekwashia iphe e gude ayò buloku; yòshia buloku.

¹⁵ Ò kwa l'èke ono; bè òku a-dzù-gbushi unu; e gude ogu-mbeke gbushia unu pyaapya. Unu kabaa l'igwe l'ò bù ogu; mbù zaa l'ò bù igube!

¹⁶ Ndu azuru ngu aswa b'ì mewaru; èphe azaa l'igwe ka mkpò-kpodo, nò l'igwe; obenu l'ò bù ègè igube azaje l'igwe bù ègè èphebedua a-za bya egwotagee iphe nò l'alì ono; mee wangu.

¹⁷ Ndu eche ngu nche etsu l'òbu igube; ndu ishi-òru ngu anyìnwua l'ò bù igube, mbòku oyi atsù; je anyìnwua lè mgbodo. Anwù -chidelephu; èphe ephekashihu; tò nwe onye a-ma èke èphe ala.

¹⁸ Nggùbe eze ndu Asiriya; ndu echeru ngu atùru; bè mgbènya tùtsuakwaru. Ndu a maru èpha èphe chiakwaru èka ye l'ifu ùtakfu; nò-kirishia. Ndìbe ngu gbawaru nanù nanù l'ugvu ugvu; tò dù onye e-je èphe achikobe.

¹⁹ Iphe e mekaru ngu te nwekwa ògvu; ònya, nò ngu l'èhu; bè ishi nggu l'ìya-à-yikwa. Iphe bù onye, nùru ègè òomuru ngu a-nòdu etekwa èswa k'adada, ì daru. Ishi iya abùru: ?bù onye b'è ti meedua èjo iphe?

Habakuku

Aphụ, Habakuku l'agu

¹ Ọwaa àphù, ọ phuru; mbụ Habakuku, bụ onye nkfuchiru Nchileke.

² Nggube Ojejoje; ?bụ teke ole; bẹ mu e-chiberu mkpu; ọmanu nggu eyeeru mu ọnu. ?Bụ teke ole; bẹ mu e-chiberu mkpu l'iphe ọnwuu-ọnwuu ghatakwaru aghata l'ẹke-a; ọmanu nggu agbaaru mu mkpu.

³ ?Bụ ngunu meru iphe iimeru tẹ mu nọduje l'ele ẹke eemegbu madzu emegbu? ?Nanụ ẹge e meru; nggu anọduje l'ele iphe dū ẹji; haa ya? Mụ gude ẹnya mu l'ele ẹke ndu madzụ emebyishi iphe emebyishi; l'emegbaaru ibe ẹphe ọnwuu-ọnwuu. Nseku mę uswo tukurọ ẹkemeke ọbule dzuru.

⁴ Ọo ya meru iphe ekemu te erehedu ire; ọphu ikpe, dū maa ta nọhedu. Ndu ẹjo-madzū eripyabeje ndu doberu ẹka ndoo; k'ọphu bụ l'ikpe gbe alajeru onye ọphu chọru okfu.

Ọnu, Ojejoje eyeru Habakuku

⁵ Unu leduduphu ẹnya l'iphe bụ mbakeshi; phụwaru iphe a-kpọ unu okfu; kẹ l'iphe ya e-me l'ogbo unu-wa; bẹ unu ta abyadū bya ekweta l'ọ bụ oswi-okfu; m'ọ -ruhuru; e kfuaru iya unu.

⁶ Ndu ya eme tẹ ya kpalia bụ ndu Bábýilonu; mbụ ọha ono, emeje igiri-igiri; ẹphe ta aphujeru madzū imiko ono. Mbụ ndu ono, ẹ-te nwedu ẹke ẹphe ẹ-ta ejejedu lẹ mgboko je anaa alị, ẹ ta bụdu nk'ẹphe.

⁷ Ẹphe bụ ọha, aatsụ egvu; bya aburu ndu dū biribiri. Ọ bụ ẹphebedua bụ ekemu l'onwẹphe; buri iphe ee-gude palia ẹpha ẹphe nwẹnkinini; bẹ ẹphe emeje.

⁸ Inya ẹphe ka oduma ọso; bya aka ẹjo anụ-egu-egbudu ome ẹnari l'enyashi. Ndu, agbaru ẹphe inya bụ ndu shi ẹke teru ẹnya; l'awụ ọso awụwu l'abya. Ẹphe anọduje ezi phaphapha l'ọ bụ ivu, phuru iphe ọo-dzuta.

⁹ L'ẹphe l'ẹphe ha; bẹ iphe ẹphe kwoberu bya bụ ome iphe-ọkphehu. Ẹphe ezi phaphapha eje abya l'ọ bụ pherephere uguru; l'ime iya; bẹ ẹphe akpukokwaphu madzū lẹ ndzū l'ọ bụ onye ekpo ẹja.

¹⁰ Ndu eze; bẹ ẹphe anọduje aja ewena; l'ekfubyishi ndu ishi, achị nụ. Iphe bụ a-gbabe-a-dzuru ta anọchijedu ẹphe ụzo; kẹ l'ọ bụ ẹja; bẹ ẹphe a-gha iya; yọ dakpọshihu.

¹¹ Ẹphe -metsua; ẹphe ezia phaa l'ọ bụ pherephere; sweta; jeshia iphe ẹphe ẹje; mbụ ndu ono, ikpe nmaru ono, gude ike ẹphe mebe iphe ẹphe abaru ẹja ono.

Aphụ k'ẹbo, Habakuku agu

¹² Nggube Ojejoje; ?ti shidunua l'ede-nwede ọọ? Nggube Nchileke mu; nggube Onye nke mu, dū nsọ; ayi ta anwuhukwa. Nggube Ojejoje; nta-a b'ị fọtawaru ẹphe dobe t'i gude ẹphe kpée ayi ikpe. Nggube agbara mkpuma; ị kufubewaru ẹphe t'i gude húa madzū àhùhù.

¹³ Enya ngu donukakwaru risangu kẹ t'i gude iya l'ele iphe bụ iphe dū ẹji. Ẹ tii hakwa tẹ iphe eemeswe emeswe nọdu. ?Nanụ ẹge e meru; yọ buri ndu ẹ te gudedu ire ẹphe ẹka b'ị nataru? ?Nanụ ẹge e meru; nggu anọdu nwandoo; ndu iphe dū ẹji l'eripya ndu, ka ẹphe odobe ẹka ndoo eripya?

¹⁴ I meekwaru madzū; yọ dū l'ọ bụ ẹma, nọ lẹ mini; mbụ yọ dū l'ọ bụ unwu iphe awụ l'ẹpho, ẹ te enwedu ndu bụ ishi, achị ẹphe.

¹⁵ Onye ọhogu ono egudeje ikokoro l'anmako ẹphe l'ọ bụ ẹma; gude ụgbu l'anwụko ẹphe; mbụ gude ụgbu-aghagha anwụkoo ẹphe; ẹhu atso iya; yo te ẹswa.

¹⁶ Ọo ya bụ; yọ gwalahaa ụgbu-egege iya ono agwagwa; bya eworu insensu, eshi kwekwekwe kpoo ọku gude agwaa ụgbu-aghagha iya; ke l'ọ ụgbu ono meru iphe; ọ nọ ndzụ; l'eri gwogwo; bya enweru nri ọkpobe enwenwe.

¹⁷ ?Epe e-shi gudewaru ụgbu ẹphe l'awushi awushi; gude ogu-mbeke l'egbu iphe bụ mbakeshi pyaapya; l'ẹbe a phuru ẹphe imiko le phuu?

2

¹ Mu e-je evudo chelahaa nche; mbụ le mu e-jekpelephu je anodu l'eli upho-mkpuma mkpukpu leta iya ẹnya; maru onu, oo-yeru mu; makwaruphu iphe mu e-kfuru yeru iya l'aphu-wa, mu agu-wa.

Onu, Ojejoje eyeru Habakuku

² Tọ dọ iya bụ; Ojejoje abya eyeeru mu onu; sụ: "Tẹ mu tuko iphe-a, ya abya mu ekoshi l'aphu-a dekota l'ekwo; mbụ dee ya l'eli ekwekwerekwe; dee ya k'ophu onye agba oso a-gutaje iya.

³ Ke l'aphu ono e-medzu; me oge iya -rulephu. Aphi ono ekfu iphe e-me l'oge ikperazu; ẹ tọ dzudu ejo-ire. O -nweru ẹge e meru; yọ nọ anono; kwabekwaru iya. L'oo-mefutajekwa. E tọ nọkwa anono.

⁴ "Wo mu tẹ mu lekwa; l'onye obu iya ẹ-ta gudu iphoro ta adzuka. Obenu l'onye woru onwiya ye Nchileke l'eka; shi ẹge ono dobe ẹka ndoo a-dzukurwa."*

⁵ "O kwa mee eme iya eswe. Ootsenuka etsetse; ophu ọ dudu teke ootutaje ume. Ishi iya aburu l'ọ bụ ẹpho 'eji ikpozu; buru ẹpho 'eji onwu. Ootukoje iphe bụ mbakeshi kpokoo kpuaru onwiya; tuko iphe bụ madzụ kpukoo le ndzụ.

⁶ O kwa ndu ono, ọ kpukoru le ndzụ ono e-mekochaa chilahaa ya ọchi; jalahaa ya ewena; sụ: "T'aphu tsokwaru onye achiko iphe e zitaru ezita kuburu onwiya; bya eshi l'agboro baa eze. ?Bụ teke ole; be egbe iphe owaa a-kfushi?"

⁷ "Ndu ji ngu ugwo; ?ephe ta nonyahedua gbeshi tọ. ?Epe te egbeshihedu; mee ngu iphe ji-nmahu kpakpakpa. O bụ teke ono; be ji-bya aburu ẹphe ohu.

⁸ Keshinu i kwaru iphe bụ mbakeshi, dọ l'igwe l'okwata; be nwa ndu ophu phoduru nọ a-kwakwaphu nke ngu l'okwata. Ishi iya aburu l'i gbushiwaru madzụ. I mebyishiwaru alị yele mkpukpu le mkpukpu; mekpọ iphe bụ ndu bugbaa l'ime iya.

⁹ "Aphi a-tsuru onye, bụ ejo uru b'o gude buru; k'ophu ya e-shi iya je agbabe okpa l'ẹke ẹnya ẹ te rudu: shi ẹge ono nahu iphe dọ eji, e-mekochaa dakfu iya!

¹⁰ I mewaru te igweligwe madzụ laa l'iyi; shi ẹge ono meru iphe-iphere kpua ndu ufu ngu; shikwa iya phụ mebyia ndzụ ngu.

¹¹ Mkpuma, e gude kpua upho-mkpuma ulo e-chi mkpu; oshi, e gude kwaa ya akwakwa azuaru iya mgbede.

¹² "Aphi tsokwaru onye ono, egudeje ogbushi madzụ l'emezi mkpukpu iya ono; mbụ onye ono, bụ iphe dọ eji b'o gude l'akpulita mkpukpu ono.

* 2:4 2:4 Róm 1:17.

¹³ ?Tò bụdu Ojejoje, bu Ọkaribe-Kakọta-Ike; bẹ meru; akanya, ndiphe ese adu l'ọ bụ nkụ, eegude anya ọku; akanya, iphe bụ mbakeshi ese aburu nsegbu-akanya?

¹⁴ Ishi iya aburu lẹ ndiphe l'ophu e-mekochaa makotaru ege Ojejoje duta-be biribiri; mbụ l'aa-maru iya ọhuma-ọhuma; ege ono, mini ejije eze ẹnymu ọhuma-ọhuma ono.

¹⁵ “Aphụ tsoru onye ono, ewotaje mee chee ndu obutobu iya; mbụ onye agbajeru ephe mee l'otumu-akpo; ephe angua ya gbururu jeye teke ọo-wata ephe ome l'anya; k'ophu ọo-phụ ephe l'eke ephe gba ọtu.

¹⁶ Ọ kwa iphere e-mekochaa ji ngu ifu; ẹ ta akwabekwaru ngu ugwu. Ọ kwa nta-a b'ọ ruberu ngu l'ongu mee! Ngūnua ya gbaru ọtu! Okoro ono, shi l'eka-utara Ojejoje ono tso-pheekwaru ngu mgburumgburu. Iphere, ee-gude ngu nū a-kakwa ugwu, e shi akwaberu ngu.

¹⁷ Iphe iwe-iwe ono, i meshiru lẹ Lébanonu ono a-bya egude ngu. Unwu anu ono, i gbushiru ono a-bya eyee ngu egwu. Iphe kparu iya nū aburu kẹ ndu ono, i gbushiru ono; alị ono, i mebyishiru ono; mkpukpu ono, i mebyishiru; mebyishia jeye l'iphe bụ ndu, bu iya nū ono.

¹⁸ “?Bụ uru ngunu; bẹ ntẹkpe baru; l'ẹke ọ kwaa madzu gude ẹka pyia ya? Odo bụ; ?bụ uru ngunu b'ọ baru; mbụ iphe ẹ-te nwedu iphe oozị, eegude ẹka? Kẹ l'onye apyi iya nū kpọru obu yeru iphe o meru l'onwiya, ẹ te gbe bụdu l'okfu okfu.

¹⁹ Aphụ tsokwaru onye ono, asuje mkpurukpu oshi t'ọ teta ndu ndzu; m'ọ bụ onye asuje mkpuma ono, ẹ ta ndu ndzu ono to gbeshi egbeshi. Ntekpe ono; ?oo-du ike duzia unu ọzo ọto. Ọ bụ oswi-okfu l'a wuru iya mkpola-ododo yele k'ocha; obekwanu l'ẹ tọ tudu ume.

²⁰ “Obenu lẹ Ojejoje nọ l'eze-ulo iya, du nsọ; tẹ mgboko mgburumgburu dakwaa ashị l'ifu iya.”

3

Habakuku ekfu anụ Nchileke

¹ Ọwaa bụ ekfukfu, onye nkfuchiru Nchileke, bụ Habakuku kfuru nū Nchileke. Ọ guru iya l'ọ bụ egvu-aphu.

² Nggube Ojejoje;
mu nuwaru ọtu-onu ngu.
Iphe i meshiru eye mu egwu.
Nggube Ojejoje;
mēnua ya ọdo nta-a,
ayi nọ ndzu-a!
Mēnua t'a maru iya l'oge nk'ayi-a!
T'ehu ghukwaa ngu eghughu;
olobu; nyatakwa obu-imiko ngu ono.

³ Nchileke shikwa lẹ Témanu bya;
mbụ tẹ Onye Nso ono
shikwa lẹ Ugwu Paranu bya.
O-gbu-nwii-nwii ya tuko
imigwe l'ọ ha sweta;
mgboko mgburumgburu
l'aja iya ajaja.

⁴ O-gbu-nwii-nwii ya
du l'ọ bụ ẹke ẹnyanwu wataru.
Eka iya, bukwanu ẹke
o domiru ike iya atuko egbu nwijnwii.

- 5 O ziru ẹjo iphe-ememe t'o vutaru iya ọzo;
bya ezia mgbonwu t'o tso iya l'azu.
- 6 Evudo b'o vudo; nmaa mgboko yikayika.
Yọ buru ẹnya, o leri;
bẹ iphe bụ mbakeshi nmahuru jijiji.
Eze ugvu ndiche ono
atuko gbakposhihu.
Ndu ophu bụ unwu ugvu
ndu kẹ akahu adakposhihu.
Uzo, o toru; bẹ shi l'ede-nwede.
- 7 Mu phuru ndu Kushi l'ẹke
ẹphe notsua l'ulo-ekwà;
l'ẹje iphe-ehuka;
bya aphua ndu Mídiya
l'ẹke ẹphe notsua l'ulo ẹphe l'atsụ ude.
- 8 ?Bụ nggele nggele b'i shi
tukoshi oke ẹhu-eghughu ngu;
nggube Ojejoje?
?Bụ ẹnyimu b'i shi abaru mbà ọo.
?Tọ bụ eze ẹnyimu meru
iphe ẹhu shi egghu ngu kẹ damudamu
teke ono, i shi agba l'eli inya ngu ono;
mbụ teke ono, i shi gude
urukpu meru ugbo-inya,
iigudeje mekputa ohogu ngu ono ọo?
- 9 Uta ngu b'i chifutaru wushi;
kwakobe t'i gbaa akfụ ngu.
I gude nggele kewashia mgboko.
- 10 Eze ugvu phuru ngu; nmahu jijiji.
Ochi-oku mini abya atsọo tso-swee.
Ebo mini, aswọo mgburumgburu;
akpara-mini -bya; yo kuta mini ghaa l'imeli.
- 11 Ẹnyanwu ọle onwa phuru akfụ ngu;
mẹ arwa ngu l'ẹke oozi vaavaa abya;
kegbaaru jingujingu l'akpamigwe.
- 12 I gude oke ẹhu-eghughu
dzọo garamu garamu
dzọjaa mgboko ẹbo;
bya egude ovuma dzọo
iphe bụ mbakeshi pyaapyaa.
- 13 I byaru t'i bya adzọo ndibe ngu;
mbụ t'i bya adzọta onye nke
ngu ono, a wuru manụ l'ishi ono.
Onye ishi, achi alị ndu ẹjo iya ono;
b'i gweru rakaraka;
bya eshi l'ishi phufu iya iphe jeye l'okpa.
- 14 O bụ arwa nk'ia b'i gude sọjaa ya ishi
teke ono, ndu sọja iya
wufutaru t'ẹphe chikaa ayi ono.
Ẹphe atụ ọzu l'ẹphe abya olajashi ndu ono,
iphe-ehuka byaru ono alajashi;
mbụ ndu ono, domishiru
onwẹphe edomishi ono.

- 15 I gude ìnya nmaa
 eze ẹnyimu yikayika; sweta;
 mbù swee eze mini,
 jiru ejiji; l'akpa rokoroko.
- 16 Teke mu nùru iphe ono;
 bẹ meji gbabuhuru mu;
 ọnu anmakota mu
 kpakpakpa l'ẹke mu nùru igidi iya.
 Ọkpu, nọ mu l'ẹhu
 erushihukota mu erushihu;
 ọkpa anmakota mu kpakpakpa.
 Mu a-takpelephu nshi; kwabẹru mbọku,
 ẹphe e-je oke iphe-ẹhuka;
 mbù ndu ono, etso ayi ọgu ono.
- 17 T'e ewota iya rù;
 l'oshi figu ta atshedu igu;
 oshi vayinu ta amihe nebyi;
 akpuru oshi olivu adashikota;
 ọphu iphe e meberu l'alì te emehu emehu;
 mbù; t'a sùkwaru l'atùru gvùru l'ọdu-atùru;
 eswi ta nọhe l'ọdu-eswi;
- 18 mu a-nọdulekwaawaa ete ẹswa l'ẹke Ojejoje nọ.
 Ẹhu a-nọdulekwaawaa atso mu
 ẹna l'ẹke Nchileke ono,
 bụ onye ndzota mu ono nọ.
- 19 Ọ kwa Ojejoje ono,
 bụ Nchileke mu ono bụ ike mu.
 Oomeje t'ọkpa egwo mu l'ọ bụ ọkpa mgbada.
 Ọnuje mu ike;
 tẹ mu dọ ike nyikobe eli ugvu.
 Ọ kwa onye ishi egvu b'ọ dọru; bọru une mu; bẹ ee-gude kpọo ya.

Zefanaya

¹ Qwaa bụ ozi, Ojejoje ziru Zefanaya Kúshi. Kúshi bụ nwatibe Gedaliya; Gedaliya aburu nwatibe Amariya; Amariya aburu nwatibe Hezekáya. Teke ọ nataru ozi ono bụ teke Josáya Amónu shi bụru eze ndu Júda.

Ojejoje a-nụ mgboko aphụ

² Ojejoje suru lẹ ya a-tũko iphemiphe ọbule zaa azaza zafu t'ẹ b'ọ dũhe ọphu a-nọ lẹ mgboko.

³ Ya a-za madzụ yele anumanu zafu; zaa unwenu, ephe l'eli yele ẹma, nọ lẹ mini zafu. Ndu ẹjo iya ono; bẹ ee-kpo ẹge eekpoje ntụ teke ono, ya e-me tẹ madzụ chihu lẹ mgboko ono. Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

⁴ “Ya a-makwaru ndu Júda ẹjo-ẹka; ẹphe l'iphe bụ ndu, bu lẹ Jerúsalemu l'ẹphe ha. Iphe bụ ndu phoduru nū lẹ ndu abajeru Bálu ẹja; bẹ ya e-me t'ẹphe chihu kpamukpamu l'alị-a; jeye lẹ ndu ishi, l'agwajeru iya ẹphe;

⁵ mẹ ndu ono, ẹjeje je anọdu l'okpotsu ụlo l'abaru ẹnyanwu ẹja yele mkpọ-kpodo; mẹ ọnwá; mẹ ndu ono, abajeru iya ẹja ndu ọphu egudeje ẹpha Ojejoje l'eri angu; gudekwaphu ẹpha Mólẹku l'eri angu;

⁶ mẹ ndu ono, gbakutawaru Ojejoje azu; ẹphe ta achọ Ojejoje; ọphu ẹphe 'ẹjejedu iya ọkpata ishi.

⁷ “Unu dakwaa shikongu l'ifu Okaribe-Kakọta-Nu; keke mbọku kẹ Ojejoje duakwa ntse. Ojejoje dobekwaru iphe oo-gude chĩa ẹja. Ndu o ziru t'ẹphe bya b'ọ dobekwaru nsọ.

⁸ Mbọku ono, Ojejoje a-chi ẹja ono; bẹ mu a-nụ ndu bụ ishi, achi nū aphụ yele unwegirima ufu-eze; mẹ iphe bụ ndu eme umere ndu ọhodo.

⁹ Mbọku ono; bẹ mu a-tũko ndu ono, ẹ te kwedu ọdzo ọkpa l'ogodo ọnu-oguzo ono; nua aphụ; mbụ ndu ono, bụ iphe ẹphe eyejije ụlo onye nwe ẹphe bụ iphe ẹphe gude ike mẹ ụgho luta ono.”

¹⁰ Ojejoje suru l'ọ -be mbọku ono; bẹ uzu-ekwa a-tụ lẹ Ọnu-oguzo Ema; mkpu adaa lẹ Ẹgu-Ọphungu; ugvu ugvu agbawashihu kẹ kpowayi kpowayi.

¹¹ Unu tũa uzu-ekwa; unubẹ ndu bunyabe aswa; keke ndu agba ngho; bẹ ee-gbukota; mbụ lẹ ndu ono, gude mkpọla-ọcha l'azu aswa ono; bẹ ee-mebyishikota.

¹² “O -rua teke ono; bẹ ya e-gude urọku nyochaa Jerúsalemu enyocha. Ya a-nụ ndu ono, tsuru onwẹphe l'ẹnya ono aphụ; mbụ ndu ono, dọleruphu l'ọ bụ ọhu-mee ono; mbụ ndu anọduje ari lẹ Ojejoje ta dudu iphe ọo-du ike ememe: k'oma; m'ọo k'ẹji.

¹³ Ndu ono; bẹ aa-vụ ẹku ẹphe l'akpaa; tsupyashia ụlo ẹphe. Ẹphe a-kpụ ụlo; ọle ẹphe te ebudu iya. Ẹphe akọo okfu vayinu; ọle ẹphe ta angudu mee, shi iya nū.”

¹⁴ Oke ụboku kẹ Ojejoje duakwa ntse; ọ dụwa ntse; ọobyakwa nta-a nta-a. Uzu-ekwa, a-tụ nū lẹ ụboku kẹ Ojejoje ono a-dụkwa ẹji; mbụ uzu, ndu ike du l'ọgu a-nọdu atụ.

¹⁵ Mbọku ono bụ mbọku, Nchileke a-tukoshi ndiphe oke ẹhu-eghughu iya. Mbọku ono bụ mbọku ndiphe e-je oke iphe-ẹhuka; gĩa ẹjo aphụ. Mbọku ono a-buru ndiphe eswe ọ-la-l'iyi; buri ẹphe kpurupyata. Mbọku ono a-gbakota ọchi; du ragaraga. Mbọku ono; bẹ urukpu a-tsopyabe ẹkemeke ọbule; ẹkemeke ejihu tsabalangu.

¹⁶ Mbòku ono; bẹ aa-nòdu egbu ụpyoku; l'echi mkpu ọgu, a-dakfu mkpukpu ono, a kpụ-pheru ụpho-mkpuma mgburumgburu ono yẹle ụlọ-eli ephekerephe ephekerephe ono, nụ iya nụ ono.

¹⁷ “Ya e-me tẹ ndiphe jee iphe-ẹhuka; metabe iya ẹphe; k'ọphu ẹphe a-wata oje l'ọ bụ ndu ishi. Ishi iya aburu l'ẹphe mewaru Ojejoje iphe ọji. Aa-wu mee ẹphe l'ọ bụ onye awu mini; tũkashia anụ ẹphe nanu nanu l'ọ bụ onye atũkashi nshi.

¹⁸ “Mkpọla-ọcha ẹphe mẹ mkpọla-ododo ẹphe ta adũkwa ike ọnafuta ẹphe mbòku ono, Ojejoje a-tu-koshi ndiphe oke ẹhu-eghughu iya ono. Ọkọ okopho iya a-tũko mgboko l'ọ ha rechafu. Oo-mee t'iphe bụ ndu, nọ lẹ mgboko gbaa mgburumgburu gvụ l'ugbo lanu ono.”

2

Aarọ tẹ izimana la azu

¹ Unu dzukobe; unu dzukobe; unubẹ ọha ono, ẹ te enwedu iphere ono. Unu dzukobe

² ẹmanu oge teke ono erua; mbụ ẹmanu mbòku ono ezia phaphapha l'ọ bụ ẹsua ereshi; ẹmanu yo rua mbụ teke Ojejoje a-tu-koshi unu oke ẹhu-eghughu iya; mbụ ẹmanu yo rua mbụ mbòku ono, oke ẹhu-eghughu Ojejoje a-bya eripyabe unu ono.

³ Unu chọo Ojejoje; mbụ iphe bụ unubẹ ndu wozitaru onwunu alị l'alị-a; mbụ unubẹ ndu emeje iphe ọ tũru ekemu sũ t'e meje. Unu chọo ọzo odobe-ẹka-ndoo. Unu achọo ọzo, ọwozita onwunu alị; ọnye maru; mẹ Ojejoje l'oo-gbochita unu; m'ọ-rua mbòku ono, ẹhu e-ghu iya eghughu ono.

Ee-mebyishi ndu obutobu Ịzurẹlu

⁴ Mkpukpu Gáza; bẹ ee-mekochaa tsukashihi; ọphu bụ mkpukpu Ashikelonu; bẹ ẹgbara e-mekochaa kfua. Ọ bụ l'echi oke-eswe; bẹ ee-gude chifu ndu Ashudodu; bya avua mkpukpu Ẹkuronu l'ogvu.

⁵ Nshọo unubẹ ndu, bu l'iku eze ẹnyimu; mbụ unubẹ ndu Keretu. Okfu Ojejoje nmaakwaru unubẹ ndu, bu l'alị Kénanu; mbụ unubẹ ndu Filisutiya. Ya e-me unu t'unu buru kpurupyata; k'ọphu bụ l'ẹ to nwedu onye a-phodu nụ.

⁶ Alị ono, nọ l'iku eze ẹnyimu ono, bụ ẹke ndu Kereti bu ono; bẹ e-mekochaa buru ọdu ndu eche atũru; buru ẹke atũru a-dojeru.

⁷ Ndu e-mekochaa nweru iya nụ bụ nwa ndu a-wafu nụ lẹ ndu ọnu-ulo Júda. Ọ bụ l'ẹke ono; bẹ ẹphe e-cheje elu ẹphe; buru l'ulo ndu Ashikelonu; bẹ ẹphe a-laje m'ọ-rua l'enyashi. Ọ bụ Ojejoje, bụ Nchileke ẹphe a-nòdu eche ẹphe nche; kẹ l'oo-dophu ẹphe azu l'ọnodu ẹphe.

⁸ “Ya nuakwaru ọnu, ndu Móabu kọru unu; bya anũkwaaphu iphu, ndu Amọnu phuru unubẹ ndu ibe iya bya egude oke-ọnu yee alị ẹphe egvu.

⁹ Ọo ya meru; Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike; bya aburu Nchileke kẹ ndu Ịzurẹlu asụ lẹ keshinu ya nọ ndzụ; bẹ ndu Móabu e-mekochaa dulephu l'ọ bụ ndu Sódomu; ndu Amọnu adu l'ọ bụ ndu Gómóra; ẹphe a-buru ẹgbudu yẹle okpuru-mmaswi; mbụ l'ọo-daburu ochobo gbururu jeye lẹ gbururu. Ndu, phoduru nụ lẹ ndibe iya a-vu iphe ẹphe avuvu. Ndu alị iya nwa ndu ọphu wafuru nụ; bẹ alị ẹphe a-buru òkè-iphe ẹphe.”

¹⁰ Ọo iphe ono a-buru uru, ẹphe e-rita l'ekuku, ẹphe eku onwẹphe; kẹ l'ọo ndibe Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike; bẹ ẹphe kọru unu; l'aja ewena.

¹¹ Ojejoje e-me ẹphe iphe ọdu egvu; kẹ l'ọo-lọpyashi ọmarali, nọkota l'eliphe mgburumgburu. Ọ bụ teke ono; bẹ onyemonye ọbule a-wata ọbaru

Ojejoje eja l'iphe bu eke ephe no; me iphe bu mbakeshi, bunyabe eze enyimu.

¹² “Ono kwaphu ege oo-du unu; unube ndu Itiyopiya: o kwa ogu-mbeke iya; be ee-gude gbushia unu.”

¹³ Ojejoje a-machikwaphu eka maaru ndu isheli; mee ndu Asiriya t'ephe buru kpurupyata. Oo-mee te mkpukpu Ninive buru eke egbara kfuru; mbu t'o buru eke, kporu gbengu l'o bu echi-egu.

¹⁴ Oo-buru odu ikpoto elu yele anu-egu-egbudu, du iche iche. Mgbashi-ujiku yele utukufuku a-nodu a-kpa ekfuna l'eli itso, no iya nu. Ora iya; be ukporo iya a-nodu emeje le windo le windo; nshi iya akuru l'onu-ulo onu-ulo; ke l'eke ono, e gude oshi sida rua ono; be ee-me; yo ghegbaaru onu.

¹⁵ Ono kwa iphe a-muru eze mkpukpu ono, bu mkpukpu ono, shi tsua onwiya l'enya; l'akpa le ntusarehu ndono. Mbu mkpukpu ono, shi asuje: “Le mgboko mgburumgburu ta duhekwa mkpukpu odo, aturu iya nu.” Obenu; lewaru ege egbara byaru bya akfu ya. Lewaru ege o byaru bya aburu eke unwu anu-egu-egbudu bu ebubu. Iphe bu onye, swetaru iku eke ono anmaje otsa; phupheeru iya ishi.

3

Ege oo-duru Jerusalemu l'uzo-ifu

¹ Nshoo nggube mkpukpu ono, kwefuru Nchileke ikè; mbu mkpukpu, merushiru onwiya ono; buru mkpukpu, mmegbu du!

² E to dudu onye onujeru okfu; to nwe iphe ookweje le ya mesweru. E to dakobeju Ojejoje; ophu okpakfubeju Nchileke iya ntse.

³ Ndu ishi, achi mkpukpu ono anoduje ede ekiri l'o bu agu. Ephe bu nkuta-egu, e-te nwe du iphe oo-haje te nchi bokfu iya.

⁴ Ndu nkfuchiru iya tuko eku onwephe ojerima; bya abukotaru ndu, bu nwoderu-oye phe. Ndu achijeru ephe Nchileke eja merushiwaru eke, duru Nchileke le nso; bya egude ike dakakota ekemu Nchileke.

⁵ Ojejoje, bu onye doberu eka ndoo. E too meju iphe du eji. Mboku-mboku; be oomeje t'a maru le ya ekpeje ikpe, du maa; ophu o dudu mboku, mutaru amuta, e too meju iya. Obenu le ndu e te dobedu eka ndoo; be iphere gvuru l'ifu.

⁶ “Ya mewaru te mbakeshi, du l'igwe chihu; bya etsukposhia ulo-mgbochi, ephe gude gbobuta onwephe. Ya mewaru ogborogbo-uzo ephe; yo dakota nyongu; to duhe ophu madzu eshikwadu eshishi. Mkpukpu ephe l'o ha; be egbara kfu kotawaru; to duhe onye bu iya nu.

⁷ Mu abya ekfuru nu mkpukpu ono; su iya l'o tsufutaje mu egvu; natakwapu ahuhù, aahù iya; k'ophu eke ephe bu ta budu eke e mebyishiru embyishi; m'o kwanu te mu shi l'ahuhù, mu a-hù ephe gwa a ephe ochi. Obenu l'iphe anoduje enwu ephe oku l'obu bu ome mkpako-mkpako l'iphe ephe eme ememe.”

⁸ Oo ya bu l'oo iphe Ojejoje ekfu bu t'unu ngabenuru iya jeye mboku ono, ya e-gbeshi bya agbaa ngu ekebe. Ya kpebuwaru le ya e-kukobe oha, du iche iche l'eke lanu; bya achikobe ali-eze, du iche iche; tu-koshi ephe oke ehu-eghughu iya l'oha. Mbu l'okopho, ya eko e-tsu mgboko l'oha l'o bu oku, enwu enwunwu.

⁹ “O bu teke ono; be ya e-me te olu ndiphe gua egugu; k'ophu iphe bu l'ephe ha a-wata okpo-ku epha Ojejoje; bya egude obu lanu balahaaru iya eja.

¹⁰ Ndibe iya ono, anọduje abaru iya ẹja ono; mbụ ndu ono, a tũkashiru nanụ nanụ ono e-shije l'azụ Ẽnyimu Itiyópiya l'egwotaru iya iphe.

¹¹ O -rua mbọku ono b'e te emehedu ngu iphe-iphere k'iphe ono, i meru gude kwefuru mu ikè ono; kele iphe bụ ndu ono, jiru onwẹphe ẹpho; l'eku onwẹphe ono; bẹ ya e-woshikota l'alị unu. Ọphu unu 'abyadu bya ekubaa onwunu ekuku l'ugvu mu ono, dụ nsọ ono.

¹² Ndu ya a-haru unu bụ ndu dụ agu; bya ewozita onwẹphe alị; mbụ ndu kpọru obu yeru ẹpha Ojejoje.

¹³ Nwa ndu ono, a-phọdu lẹ Ízurẹlu ono te emehakwa iphe ẹ-te vudodu nhamunha. Ẽphe ta adzụhedu ẹjo-ire; ọphu ọ dudu onye anụ ẹphe okfu ẹregede l'ọnu. Ẽphe e-rije nri; laa l'ụlo; tọ dụ onye abya ẹphe oye egvu."

Egvu ẹhu-ọtso-ẹna

¹⁴ Unu gua egvu ẹhu-ọtso-ẹna;
unubẹ unwanyi Záyonu!

Unubẹ ndu Ízurẹlu;
unu tụa uzu ẹhu-ọtso-ẹna!
T'ẹhu tsoje unu ẹna;
unu egude obu unu l'ọ ha tee ẹswa;
unubẹ unwanyi Jerúsalemu.

¹⁵ Kẹ l'ikpe ono, Ojejoje shi nma unu ono;
b'ọ tukofuwaru unu l'ishi.
Ọ chiphuwaru unu ndu ọhogu unu azụ.
Ojejoje, bụ eze ndu Ízurẹlu
nọkwaa; swiru unu.
Ọphu ọ dudu iphe dụ ẹji,
unu atsụkwadu egvu ọdo.

¹⁶ O -rua mbọku ono;
bẹ aa-sụ Jerúsalemu:
"Nggube Záyonu;
ba atsụkwa egvu!
Be ekwekwa t'ẹka tsua ngu ume!

¹⁷ Ojejoje, bụ Nchileke ngu
nọkwaa swiru ngu.
Ọ bụ onye ike dụ l'ọgu;
ọo-dụ ike dzọo ngu!
Oo-shi lẹ n-yemobu iya;
mee unu ẹka k'iche ọdo!
Oo-gude egvu; tee ẹswa l'ẹhu unu."

¹⁸ "Mgbamuche k'eswe-iphe unu
l'oge iya l'oge iya;
bẹ ya e-wofu unu l'obu;
kẹ l'ọ bụ unu ivu-ẹra;
bya aburu unu iphe-iphere.

¹⁹ Teke ono rulephu;
bẹ ya e-byikwa ndu,
akpa unu ẹhu ẹka.
Ya a-dzọfuta ndu ngvuru;
bya achikobe iphe bụ ndu
e shi chikaa nanụ nanu.
Ya e-me t'a jaa ẹphe ajaja;
kwabẹ ẹphe ugvu

l'iphe bukpo alì ono,
bù ẹke shì mee ẹphe
iphe-iphèrè ono.

²⁰ O -rua teke ono;

bẹ ya a-chikobe unu.

Mbù l'ò -rua teke ono; bẹ ya a-chilata unu l'ufu.

Ya e-mee t'a kwabẹ unu ugvu;

jaa unu ajaja l'iphe bù mbakeshi

teke ono, ya e-dophuta unu

azù l'ònodu unu ono.

Ya e-me iya; unu egude

ẹnya unu phù iya.

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

Hagayi

Ekemu, t'a kpukwazi ụlo Nchileke

¹ Lẹ mbọku ke mbụ l'ọnwa k'ishingu l'afa k'ẹbo, Dariyọsu wataru obu eze; bẹ Ojejoje kfuru yeru onye nkfuchiru iya, bu Hagayi t'o je ezia Zerúbabelu Shítelu, bụ gọvano ndu Júda ozi. Ozi ono; bẹ Ojejoje sukwaruphu t'o rua Jóshuwa Jehozadaku, bụ onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja nchị.

² Owaa iphe Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike ekfu: “Lẹ ndu-wa gbe ekfulekwa-a l'oge teke aa-kpụ ụlo kẹ yẹbe Ojejoje te erukwa-a.”

³ Tọ dụ iya bụ; Ojejoje abya ekfuru yeru onye nkfuchiru iya; mbụ Hagayi; sụ:

⁴ “?Buchia unubedua b'ọ gbaru t'unu butsuaru l'ụlo, a kpamatsuaru akpuma; eze-ụlo kẹ Nchileke adakposhihu ẹge-a?”

⁵ Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Nụ sụru t'unu gbua igo; gudewaru ẹnya unu phụ ẹge ọomuru unu:

⁶ Iphe unu meberu l'alị dụ egvu; ophu unu kpataru akpata ta ba ishi. Unu erije nri; ẹpho te ji unu. Unu angua iphe-angungu; unu ta nguji ẹpho. Unu yee l'unu yeru; mbụ uwe; oyi atsulee unu. Ndu aakfụ ụgwo ọru l'anatajẹ ụgwo ẹphe; chiru yee l'ẹkpa fuhuru efuhu.

⁷ Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike sụru t'unu gudewaru ẹnya unu phụ ẹge ọomuru unu.

⁸ Unu jee l'ugvu ugvu je egbua oshi gude bya akpua eze-ụlo ono; k'ophu oo-me t'ehu tsọo yẹbe Ojejoje ẹna; aanọdujekwanu l'ẹke ono l'akwabẹ iya ugvu. Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

⁹ Unu leri ẹnya l'unu a-kpata iphe ha nshinu; yọ bụru nwiphe ẹ ta badu nwishi; bẹ unu kpataru. Ophu unu wolataru obu; bẹ ya phụwaru ọnu; yọ phekashihu. Nnajiufu aji; sụ: “?Bu ngunu bụ ishi ya?” “Ishi iya bụ l'unu haru ụlo iya; yọ dakposhihu; onyenonu l'unu ha eje efubegbaa ifu l'ọkpu ụlo k'eka iya.

¹⁰ Ọ bụ iya ya meru: igwe ajịka tẹ iji ba adahẹ; alị ajịka omehu iphe e meberu iya.

¹¹ Ya kuwaru ẹjo mkpọ-anwu t'ọ bya ẹke, e meberu iphe; mẹ l'ugvu ugvu; mgbo akpe; mgbo vayinu; mgbo olivu; mẹ l'iphe bụ iphe aakpatajẹ l'alị; je akpaa lẹ madzụ; elu; mẹ iphe madzụ setaru eseta.”

¹² Tọ dụ iya bụ; Zerúbabelu Shiyálutiyelu; Jóshuwa, bụ onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja; mẹ iphe bụ ndu ono, wafuru nụ ono ekwe abya emee iphe Ojejoje, bụ Nchileke ẹphe kfuru; mbụ ozi ono, Hagayi, bụ onye nkfuchiru Nchileke kfuru ono; kẹ l'ọ bụ Ojejoje, bụ Nchileke ẹphe; bẹ ziru iya ẹphe. Ndu ono atslahaa Ojejoje egvu.

¹³ Hagayi, bụ nwozi Ojejoje ezia ndu ono ozi ono, Ojejoje ziru ẹphe ono: “Lẹ Ojejoje sukwaru lẹ ya nọ swiru ẹphe eswiru.”

¹⁴ Ojejoje abya akpalia Zerúbabelu Shiyálutiyelu, bụ gọvano ndu Júda; kpalikwaaphu Jóshuwa Jehozadaku, bụ onye ishi ndu achiru Nchileke ẹja; mẹ nwa ndu wafuru nụ lẹ Ízurelu l'ẹphe haa. Ẹphe egbeshi; wata ọru l'ụlo Ojejoje bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike, bụ Nchileke ẹphe.

¹⁵ Mbọku ẹphe wataru ọru ono bụ l'ụkporo abalị l'abalị ẹno l'ọnwa kẹ ishingu l'afa k'ẹbo, Dariyọsu bụ eze.

2

Ọdu-biribiri k'ulo ọphungu ono

¹ Yo rua l'ọnwá k'ẹsaa gbarú ụkporo abalí l'abalí lanụ; Ojejoje abya ekfuru yeru onye nkfuchiru, bụ Hagayi; sụ iya:

² “Je ajia Zerúbabelu Sheyalutiyelu, bụ iya bụ ọvọno ndu Júda; mę Jóshuwa Jehozadaku, bụ iya bụ ishi ndu, achijeru Nchileke ẹja; męwaru iphe bụ ndu Ízurẹlu l'ẹphe ha, bụ nwa ndu ọphu wafuru nụ. Jị ẹphe:

³ “Bụ onye lẹ nwa ndu ọphu wafuru nụ l'unu; bẹ phuru eze-ulo-wa; ege o shi dụ-be biribiri lẹ mbụ? ?Nanu ege ọ dụ unu nta-a? ?Tọ dudu unu l'ọ bụ iphe-mmanu nta-a?

⁴ Ọlobu; t'obu shihukwa ngu ike; nggube Zerúbabelu. Ono iphe Ojejoje ekfu ndono. Obu eshihukwa ngu phụ ike; nggube Jóshuwa Jehozadaku, bụ onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja. T'obu shikwaa unu ike; iphe bụ unubẹ ndu, bu l'alí-a.

⁵ Ọwaa kwa ndzụ, unu l'iya gbaru teke unu shi lẹ Íjiputu l'alufuta. Ya nọkwa-a swiru unu. Unu ba atụkwa egvul'

⁶ “E ta nọkwa ọphu baru ishi; ya anmaa iphe bụ igwe yikayika; nmaa mgboko yikayika; nmaa eze ẹnyimu yikayika; nmaa alí yikayika. Ono iphe Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike ekfu ndono.

⁷ Ya a-jí iphe bụ mbakeshi kpalíkpalí. Onye ono, iphe bụ mbakeshi ele ẹnya iya ono aburú bẹ; mee tẹ ọdu-biribiri jí eze-ulo ono. Ono kwa iphe o kfuru mbụ Ọkaribe-Kakọta-Ike.

⁸ Mkpọla-ọcha; bẹ bụ iya nwe iya; mkpọla-ododo aburú iya nwe iya. Ono iphe o kfuru mbụ Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike.

⁹ Akpabiri kẹ eze-ulo ọphungu-wa b'a-kakwa nshinu karia akpabiri kẹ akahụ eze-ulo ono.” Ono iphe Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike ekfu ndono.

Ndu Ízurẹlu emerushi onwephe

¹⁰ Yo rua l'ọnwá kẹ tete gbarú ụkporo abalí l'abalí ẹno; l'afa k'ẹbo, Dariyosu duberu buru eze; bẹ Ojejoje kfuru yeru Hagayi, bụ onye nkfuchiru iya; sụ:

¹¹ “Ọwaa iphe Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike ekfu.” Ọ sụrú: “Jiedu ndu achijeru Nchileke ẹja iphe ekemu ono kfuru.

¹² Ọ buru lẹ madzụ wotaru anụ, e doru nsọ; pyaa onu uwe iya apyapya; woru anụ ono ye iya; ọ -buru l'onu uwe ono be jeru je ajia lẹ buredi; m'ọ -bụ l'ọ ruru l'ophe, e teru etete; m'ọ bụ lẹ mее; m'ọ bụ manụ; m'ọ bụwaru nri ọdo; ọo meru tẹ nri ọbu dụ nsọ tọ?”

Ndu ono, achijeru Nchileke ẹja ono asụ: “Wawa.”

¹³ Tọ dụ iya bụ; Hagayi ají ẹphe: “?Ọ -buru l'onye byiru ẹka l'ọdzu; bẹ nweru iphe-a ọphu byiru ẹka: ?O meruru iya emeru tọ?”

Ndu ono, achijeru Nchileke ẹja ono asụ ya: “Iye! L'e meruwaru iya emeru.”

¹⁴ Hagayi asụ: “L'ọ kwa ege ono b'ọ dụ ndu-wa; mę lẹ mba-wa, mu ele ege-a. Iphe bụ ẹja, ẹphe achí achíchi; mę iphe ẹphe eme ememe bụkotakwa iphe e meruru emeru. Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

Ojejoje a-ọrú ndu Ízurẹlu ọnu

¹⁵ “Nta-a; bụ t'unu leedu ẹnya tsube ntanụ tugburu. Unu lewaru ege iphe shi dụ teke ẹ-te wotadua mkpuma kpokfube l'eli ibe iya l'eze-ulo Nchileke.

¹⁶ Teke ono shi abuje; madzu -jee eke a kuberu ukporo ekpa akpe nri; o -lee enya; yo buwaru iri a-phodu. Onye jeru l'eke, aadzoshi akpuru vayinu te ya gbata mee, e-ji ukporo ipoti ebo l'iri; yo buwu ukporo ipoti; be oo-gbata.

¹⁷ Akanya, unu gude eka unu see; be ya meru; yo chashihu manu; tsushia evu; bya egude aka-mini tupyashia ya; ophu unu 'aghadu ifu lakfuta iya. Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

¹⁸ Dube ntanu-a, bu ukporo abali l'abali eno l'onwa ke tete, bu mboku, a to-geeru nto-l'ali eze-ulo Nchileke ono tugbuwaruru. Unu lenua enya l'ege iphe du tsube mboku ono, a toru nto-l'ali eze-ulo Nchileke ono.

¹⁹ ?O nwekwaduru nebyi iphe phoduru nu l'oba? Nta-a; be oshi vayinu; oshi figu; oshi utara-okumu; me oshi olivu ta awatakwanua amimi. Ole tsube ntanu: be ya a-goru unu onu-oma."

²⁰ Yo be l'onwa gbaru ukporo abali l'abali eno; Ojejoje abyakwa bya ekfuru yeru Hagayi odo ke ugbo ebo ya; su iya:

²¹ "To je ezia Zerubabelu, bu govano ndu Juda le ya abyaakwa onma iphe bu igwe; me mgboko wokowoko.

²² Ya e-kpu aba-eze ndu eze ifu l'ali; bya akpakashia ike ndu, bu eze, achi mba, dugbaa iche iche. Ya a-kfatsushi ugbo-inya; kfatsushia ndu agba iya nu. Epe egude ogu-mbeke; gbushia ibe epe.

²³ "O -rua mboku ono; be ya e-duta nggube Zerubabelu, bu nwozi iya; mbu nggube nwatibe Sheyalutiyelu. Ono iphe Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike ekfu ndono. Ya e-me ngu t'i du l'o bu echi-ohubama, ya agbaje l'eka; ke l'o bu yebedua; be fotaru ngu nu." Ono iphe Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike ekfu ndono.

Zekaráya

Ojejoje ekuphuta ndu Ízurelu azụ

¹ L'ónwa k'eshato; l'afa, kwe Dariyosu afa ẹbo, ọ wataru ọ bụ eze ndu Peshiya; bẹ Ojejoje kfuru yeru onye nkfuchiru iya, bụ Zekaráya Berekaya; mbụ nwanwa Ido; sụ iya:

² “Lẹ Ojejoje; bẹ ẹhu ghuru eghughu nshinu l'ẹke ndiche unu phẹ nọ.

³ Ọo ya bụ t'i kfuru ndu ono l'owaa iphe Ojejoje, bụ Okaribe-Kakota-Ike l'ekfu: T'unu lata azụ lakfuta iya; k'ophu ya a-lata azụ lakfuta unu. Ono kwa iphe Ojejoje, bụ Okaribe-Kakota-Ike ekfu ndono.

⁴ Unu ba adukwa l'ọ bụ ndiche unu phẹ, bụ ndu ono, ndu nkfuchiru kẹ mbụ kfuahawaru okfu ẹhu ẹphe; sụ: ‘Lẹ Ojejoje, bụ Okaribe-Kakota-Ike sụru t'ẹphe haa ẹjo ụzo ono, ẹphe eshi ono; ẹphe esee ẹka l'ẹjo iphe ono, ẹphe eme ono.’ Obenu l'ẹphe ta ngaduru iya nchi; ophu ẹphe ẹyeduru iya onu. Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

⁵ ?Bụ awe; bẹ ndiche unu obu nọ nta-a? Tọo ndu nkfuchiru obu; ?ẹphe anjewaru gbururu jeye tọo.

⁶ Iphepiphe ọbule, ya kfuru; mẹ iphe ya tọru ọkpa iya ono, bụ iphe ya kfuru ndu ozi iya, bụ ndu nkfuchiru t'ẹphe mee ono; ?tọ vudu l'ẹhu ndiche unu phẹ tọo. Ẹphe akwaa izimana; sụ: ‘Lẹ Ojejoje, bụ Okaribe-Kakota-Ike meekwaru ẹphe iphe gbaru ẹphe lẹ kẹ egbe ụzo, ẹphe eshi; mẹ ege umere ẹphe gbaru; mbụ l'ọ meleruphu ẹphe iphe ọ tọberu k'ememe.’”

Àphù k'odungu: Ìnya lẹ ndu agba iya nù

⁷ Yo rua l'ónwa Shebatu, bụ iya bụ onwa kẹ iri lẹ nanu gbaru ukporo abali l'abali ẹno l'afa, kwe Dariyosu afa ẹbo, ọ wataru obu eze; Ojejoje abya ekfuru yeru onye nkfuchiru, bụ Zekaráya Berekaya; bụru nwanwa Ido. Zekaráya asụ:

⁸ Ọ bụ l'enyashi; bẹ mu phuru àphù; phua nwoke, l'agba l'inya uswuswe! Nwoke ono vudo lẹ mgbaku oshi mịturu, nọgbaa l'ẹke, nwulahuru enwulahu. Ìnya ndu ophu vudogbaa ya l'azụ nweru ndu ophu eke uswuswe; nweru ndu ophu eke mkpukpu bya enweru ndu ophu acha ụcha.

⁹ Mu abya aji iya: “Onye nwe mu nù; ?bụ ngunu; bẹ iphe-a bugbaa?” Ojozi-imigwe, ekfu eyeru mu nù asụ lẹ ya e-koshi mu-a iphe ẹphe bugbaa.

¹⁰ Tọ dụ iya bụ; nwoke ono, vudo lẹ mgbaku oshi mịturu ono abya eyee onu; sụ: “Lẹ ndu-a bụ ndu ono, Ojejoje yeru t'ẹphe je etsoru mgboko l'ọ ha l'ẹjephẹ ono.”

¹¹ Ẹphe ejee bya edooru Ojozi-imigwe Ojejoje ono, vudo lẹ mgbaku oshi mịturu ono; sụ: “L'ẹphe tukookwaru mgboko l'ọ ha jekota; phuwaa lẹ mgboko gbaa mgburumburu daru jiii; nchi adu ẹphe ndo.”

¹² Tọ dụ iya bụ; Ojozi-imigwe Ojejoje ono asụ: “Nggube Ojejoje, bụ Okaribe-Kakota-Ike! ?Bụ teke ole; bẹ aa-nọ-bebe; temanu nggu aphuaru Jerusalemu yeke mkpukpu, nọgbaa lẹ Júda imiko; mbụ ndu ono, i shiwa keshinu ukporo afa ẹto l'afa iri ophu, sweru nù tukoshita ẹhu-eghughu ngu ono.”

¹³ Ya ndono; Ojejoje abya egude olu, dụ bebebe; dya ojozi-imigwe ono, kfuru yeru mu nù ono ike.

¹⁴ Ojozi-imigwe ono, shi ekfu anụ mu nụ ono asụ mu: “Tẹ mu raa ya arara lẹ Ojejoje, bu Ọkaribe-Kakọta-Ike; bẹ sụru lẹ ya ekoshikwa okopho ike l'okfu ẹhu mkpukpu Jerúsalemu yele Ugwu Záyọnu.

¹⁵ Obenu lẹ ndu ẹhu eghushi mu eghughu ike l'ẹke ẹphe nọ bu mbakeshi ndu onanu, bu túsaru ẹhu ono. Ẹhu te shiduru eghu mu eghughu kẹ egbe iya ono; ọle ẹphe byawaru bya emee tẹ iphe-ẹhuka kẹ ndibe mu ka ẹji.”

¹⁶ Ọo ya bu; ọwaa iphe Ojejoje ekfu: Lẹ ya a-wata ophuru Jerúsalemu imiko odo. Eze-ulo iya ono; bẹ aa-kpu-phu l'ẹka ono. A bya egude eri, eegudeje átù iphe atùtù; gude tụa Jerúsalemu. Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

¹⁷ Wo mu tẹ mu rabakwaa ya rụ araraa lẹ Ojejoje, bu Ọkaribe-Kakọta-Ike sụkwaru: L'iphe bu mkpukpu iya l'ọ ha; bẹ iphemiphe ọbule a-bya a-tuko buru upete odo; Ojejoje abya adua Záyọnu obu; bya afọta Jerúsalemu odo.

Àphù k'ẹbo: Mpo ẹno lẹ ndu uzu ẹno

¹⁸ Mu bya apalia ẹnya; mpo ẹno anọduwa mu l'ifu.

¹⁹ Mu bya ajia ojozi-imigwe ono, shi ekfu anụ mu nụ ono: “?Bụ ngunu ndo-ọ?”

Yọ sụ mu: “L'ọ kwa mpo ono bu mpo, bu iya chishikotaru ndu Júda; mę ndu Ízurẹlu waa ndu Jerúsalemu.”

²⁰ Ya ndono; Ojejoje abya ekoshi mu ndu uzu ẹno.

²¹ Mu abya ajia; sụ: “?Bụ ngunu; bẹ ndu-a abya ememe?”

Yọ sụ mu: “L'ọo ndu-a bu mpo, chikashiru ndu Júda; k'ophu bu l'ẹ tọ dughedu onye ophu duru ike palikwadu ishi odo. Obenu lẹ ndu uzu-wa byaru t'ẹphe bya eyee ẹphe égvú; chitsushia mpo iphe bu mbakeshi ono, ẹphe chilishiru; mabẹ l'alị Júda; k'ophu ẹphe e-gude iya chikashia ndu, bu iya nụ.”

2

Àphù k'ẹto: Eri, eegudeje atụ iphe

¹ Mu abya ejeshia ọpali ẹnya; yo nweru nwoke, vudo mu l'ifu. Iphe o gude l'ẹka aburu eri, eegudje atụ iphe.

² Mu ajia ya; sụ: “?Bụ awe; bẹ iije?”

Yọ sụ mu: “Lẹ ya ejekwa Jerúsalemu tẹ ya je atua; maru ẹge ụsa iya; mę ogologo iya habe.”

³ Ojozi-imigwe ono, shi ekfu anụ mu nụ ono atugbua; Ojozi-imigwe odo ejekfushia ya;

⁴ je asụ iya: “Gude ọso je asụ nwokorọbya ono lẹ Jerúsalemu a-bukwaru mkpukpu, mgbodo, e gude kpụ-pee ya mgburumburu ta nọhedu; kele ndu bu iya nụ; mę elu, nọ iya nụ ghataru nshinu.

⁵ Yẹbedua l'onwiya a-buru oku kpua l'ọ bu mgbodo nọ-pee mkpukpu ono mgburumburu. Ya a-nọdu l'ime iya buru akpabiri iya.”

Ndu a kpuru lẹ ndzụ; bẹ eeku t'ẹphe lata azụ

⁶ Ọwaa iphe Ojejoje ekfu: Ọ sụru: T'unu bya! Unu bya! Unu shi l'alị ndu ụzo isheli ono gbafuta; kele ya shi chikashiwa unu; unu atuko mgboko dzuru. Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

⁷ Unu lenu! Unu gbaru laa Záyọnu; unubẹ ndu ono, bu lẹ Bábyilonu ono;

⁸ kele Ojejoje, bu Ọkaribe-Kakọta-Ike suru: “L’iphe bu onye, denyiru unu ẹka bukwa nwandodo-nya iya b’o ruru iya ẹka. Teke o kwabekpooru iya ugvu bya ezia ya te ya je etso ọha ono, kwaru iphe unu ono l’ogu;

⁹ b’e to nwedu iphe e-me te ya ta palia ẹka iya nua ndu ono aphu; k’ophu bu le ndu shi buru ohu ephe a-ghakobe; gwoo iphe ephe laa. O bu teke ono; be unu a-maru l’oo Ojejoje, bu Ọkaribe-Kakọta-Ike; be ziru iya te iya bya.

¹⁰ “Unu tua uzu; t’ehu tsokwaaphu unu ẹna; unube unwu Záyonu; ke le ya abyawa te ya bya eburu l’ẹke unu bu! Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

¹¹ Mba, du igweligwe a-tugbabe onwephe; ephe le Ojejoje; m’o -rulephu mboku ono. Ephe a-buru ndibe Ojejoje; Ojejoje eburu l’ẹke ephe bu; k’ophu unu a-maru l’oo Ojejoje, bu Ọkaribe-Kakọta-Ike; be ziru mu te mu bya.

¹² Ojejoje e-keta Júda t’o buru òkè-iphe iya l’alì, ono, du nsọ ono; yọ byakwa afọta Jerúsalemu ọdo.

¹³ Unube unwu eliphe l’unu ha; unu nodulekwaphu nwangijinggiji l’ifu Ojejoje; ke l’o kpatsuwaru onwiya l’ẹke ono, o bu, du nsọ ono.”

3

Àphù k’eno: Uwe onye ishi ndu, achijeru Nchileke ẹja

¹ Tọ du iya bu; yọ bya ekoshi mu Jóshuwa, bu iya bu onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja l’ẹke o vudo l’ifu ojozi imigwe Ojejoje ono. Obutuswe vudokwa iya phù l’ẹka-utara; l’ebo iya ibo.

² Tọ du iya bu; Ojejoje abya asù Obutuswe: “Tẹ Ojejoje bakwaaru ngu mba; nggube Obutuswe! Mbù tẹ Ojejoje ono, bu iya fotaru Jerúsalemu ono bakwaaru ngu mba! Lẹ nwoke-a dukwa l’o bu otsebere-nkù, a lófutaru l’oku.”

³ Teke ono, Jóshuwa vudo l’ifu ojozi-imigwe ono; be uwe, o yeru l’ehu; be inyi, nọ iya nù kpọru ole ẹnya.

⁴ Ojozi-imigwe ono asù ndu vudo iya l’ifu: “T’ephe yefu iya uwe ono, kpọru ole ẹnya ono.” Yọ bya asù Jóshuwa: “T’o lekwa; le ya wofuakwaru iya iphe du ẹji, o meshiru; nta-a; be ya abyawa iya oyebe uwe, vu oke aswa.”

⁵ Tọ du iya bu; ya asù t’ephe wota okpu-ekwa, inyi ẹ-ta nọdu; kpube iya l’ishi. A bya eworu okpu-ekwa, inyi, ẹ ta nọdu kpube iya l’ishi; bya eworu uwe yee ya. Ojozi-imigwe Ojejoje ono abya evudo-kube iya.

⁶ Ojozi-imigwe Ojejoje ono abya ekfuru Jóshuwa; sù iya:

⁷ Lẹ Ojejoje, bu Ọkaribe-Kakọta-Ike; be sùkwaru: “L’o -buru l’ji-nọdu etso uzo iya; l’emekwaphu iphe ya suru t’i meje; be ji-bukwa onye ishi l’ulo iya; buru iphe i suru t’e mee l’ufu iya; be ee-meje. Ya a-nukwa ngu phù ike t’i tsoru le ndu-a, vudo ẹke-a.

⁸ Nggube eze onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja, bu Jóshuwa; mẹ le ndu otu ngu phe, bu ndu nonyabe ngu nù ẹke ono; mbù ndu agba ama iphe e-me l’uzo ifu; unu ngabe nchì. Mu e-mekochakwa-a duta nwozi iya ono, bu Ẹkali-oshi ono duru bya.

⁹ Unu phukwa mkpuma, ya togboru l’ifu Jóshuwa! Mkpuma lanu ono moru ẹnya ẹsaa. Ya e-de iya iphe l’eli; o kwa iphe Ojejoje, bu Ọkaribe-Kakọta-Ike ekfu. Lẹ ujiku lanu; be ya e-wofu iphe du ẹji, ndu alì-a mejekpooru.

¹⁰ Mbòku ono; bẹ iphe bụ onyenonụ e-ku ibe iya t'ò bya t'èphe nòkobe lẹ mkpuli oshi vayinu unu yẹle mkpuli oshi figu unu." Ono kwa iphe Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike ekfu ndono.

4

Àphù k'ise: Iphe atukobeje urọku; mẹ oshi olivu labụ

¹ Tò dụ iya bụ; ojozi-imigwe ono, shi ekfu anụ mu nụ ono alaphutashia azụ; byakfuta mu bya etelahaa mu l'ò bụ onye ete madzụ lẹ mgbenya.

² Yò jia mu; sụ: "Bụ ngunu; bẹ mu phuru?"

Mu asụ iya: "Lẹ mu phuru iphe aatukobeje urọku, e meru lẹ mkpọla-ododo. Iphe tukuru l'eli iya bụ ochi ite-urọku; waa ire-ọku ẹsaa l'eli iya; ụzọ, shigbaa l'urọku ono lufuta dukwaphu ẹsaa.

³ Iphe gvuru lẹ mgboro iphe ono, aatukobeje urọku ono bụ oshi olivu labụ; nanụ gvuru l'ẹka-utara ochi ono; ọphu egvuru iya l'ẹka-ibiyita."

⁴ Mu abya ajia ojozi-imigwe ono, ekfu anụ mu nụ ono sụ iya: "Onye-nwe mu nụ; bụ ngunu dụ ẹge-a?"

⁵ Ojozi-imigwe ono asụ mu: "Mu ta madu iphe iphe-a bụ tọ?"

Mu asụ iya: "Onye-nwe mu nụ; mu ta makwa."

⁶ Ya ndono; yò sụ mu: "L'owaa kwa iphe Ojejoje kfuru Zerúbabelu: 'E tọ kwa l'okpehu; tọ bụ l'ike; ọ kwa lẹ Ume kẹ yẹbe Ojejoje.' Ono kwa iphe Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike ekfu.

⁷ "Nggube oke ugwu; ?i bụ ngunu? L'ifu Zerúbabelu; bẹ ii-mekochakwaa bụru alị, hakọ ahakọ. Ọ bụ teke ono; bẹ Zerúbabelu e-dobe mkpuma mkpochi-ishi iya; aatụ ụzọ l'ekfu: "Tẹ Nchileke gọru ọnu-oma nụ iya-o! Tẹ Nchileke gọru ọnu-oma nụ iya-o!" "

⁸ Tò dụ iya bụ; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; sụ mu:

⁹ "Ọ bụ Zerúbabelu; bẹ gude ẹka iya tua ọkpa eze-ulo Nchileke-a. Yò bụru iya e-gudekwaphu ẹka iya kpụ-ghee ya. Ọ bụ teke ono; bẹ unu a-maru l'ọ Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike; bẹ ziru mu tẹ mu byakfuta unu.

¹⁰ "Unu ba sụkwa: '?Nanụ iphe ọbu eeme ọbu?' Kẹle ndiphe; bẹ ẹhu a-tsokwa ẹna teke ẹphe a-phụ Zerúbabelu; yò palia mkpuma ye l'ẹke akpụ ụlo ono.

"A bya l'anya ẹsaa phụ; ẹnya ẹsaa ono bụkwa ẹnya Ojejoje, anọduje agba mgboko mgburumgburu."

¹¹ Mu abya ajị ojozi-imigwe ono; sụ iya: "Bụ ngunu; bẹ oshi olivu labụ-a phụ, nọgbaa urọku ono ẹka-labụ phụ bụ?"

¹² Mu abyakwaphu bya ajị iya ọdo; sụ: "Bụ ngunu; bẹ ẹkali-oshi olivu labụ-wa, nọgbaa l'iku ntọfu labụ-a bụ, e gude mkpọla-ododo mee; manụ eshi iya l'atsọshi atsọshi?"

¹³ Yò sụ mu: "Mu ta madu iphe iphe-a bụ tọ?"

"Onye-nwe mu nụ; mu ta makwa."

¹⁴ Yò sụ mu: "Ndu ono bụ ụmadzụ ẹbo ono, a wụru manụ t'èphe jeeru Nnajiufu, nwe mgboko ozi ono."

5

Àphù k'ishingu: Ẹkwo, ephe ephephe

¹ Mu abyakwa bya elee ẹnya ọdo; phụ ẹkwo, a gwọru agwọru; yoo phe ephephe!

² Ojozi-imigwe ono asụ mu: "Bụ ngunu; bẹ mu phuru?"

Mu asụ iya: “Lẹ mu phuru ẹkwo, aphuphu, a gworu agwogwo, ephe ephephe. Ẹkwo ono du ụkporo nkwo-ẹka l'ogologo bya adu nkwo-ẹka iri l'usa.”

³ Yọ sụ mu: “L'iphe nọ l'ẹkwo ono bụkwa onu, Nchileke turu ali gbaa mgburumburu. Iphe e deru l'ẹkwo ono nanu bu le ndu iphura l'ephe ha; be a-chihu nu. L'eka iya ophu b'o suru l'iphe bu ndu akpapyabeje iphe ephe meru ria angu; be ee-me t'ephe chihu.”

⁴ Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike asu: “Ya a-tu ndu oshi ono onu; tukokwaphu ndu ono, akpapyabeje iphe ephe meru gude epha iya gua enwa ono onu. Onu ono, ya a-tu ephe ono a-ba l'ulo ephe; mebyishia ya; mebyishia jeye l'oshi, e gude kee ulo iya; me mkpuma, e gude kpua ya.”

Àphù kẹ nwanyi, nọ lẹ nkata

⁵ Ya ndono; ojozi-imigwe ono, shi ekfu anu mu nu ono bya akpirita bya asu mu: “Tẹ mu palia enya; phukpoduaphu iphe abya alufuta nta-a.”

⁶ Mu aji iya: “?Bụ ngunu ndono?”

Yọ sụ mu: “O kwa nkata, eegudeje atu iphe.” Yọ sụ mu: “L'owaa bu iphe du eji, ndu ali-a gbaa mgburumburu mekotaru.”

⁷ A bya ekpulia igbidigbi okfu nkata ono; mu aphu nwanyi, nodu anodu l'ime iya.

⁸ Ojozi-imigwe ono asu mu: “Lẹ nwanyi ono; be nọ-chiru enya ejo okpoma.” Yọ bya enwuphu iya azu l'ime nkata ono; bya eworu igbidigbi okfu nkata ono kpuchiphu azu odo.

⁹ Mu abya apalia enya; phu unwanyi labu, ephe ephephe. Eba ephe adulephu l'o bu eba oku-eswi-uda. Ephe abya agulia nkata ono parua ya mgbaku ali yele igwe.

¹⁰ Mu aji ojozi-imigwe ono, ekfu anu mu nu ono eke ephe pa nkata ono eje?

¹¹ Yọ sụ mu: “L'ephe pa iya eje ali Shina t'ephe je akpuru iya ulo. A -kpughela iya phu; e woru nkata ono sibe l'onodu iya l'eke ono.”

6

Àphù k'ẹsato: Ugbo-inya eno

¹ Mu abya apalia enya odo; phua ugbo-inya eno l'eke ephe shi le mgbaku ugu labu l'ekpushi. Uguvuo ono bu uguvuo ope.

² Ugbo-inya ke mbu bu inya, ekegbaa uswuswe; be lokpu iya nu. Ugbo-inya ke ebo aburu inya, ejitsua uji; be lokpu iya nu.

³ K'eto aburu inya ocha; be lokpu iya nu. K'eno aburu inya, tushitsuaru iphe; be lokpu iya nu. Inya ono l'ephe ha; be ike nokota.

⁴ Mu abya ajia ojozi-imigwe ono, ekfu anu mu nu ono; su iya: “Onye-nwe mu nu; ?bu ngunu du ega-a?”

⁵ Ojozi-imigwe ono asu mu: “Lẹ ugbo-inya eno ono bu ephe bu pherephere, eshije l'igweli uzo eka eno. O bulephu nta-a; be ephe shi l'ifu onye, nwe mgboko.

⁶ Inya ndu ophu ejitsua uji lokpu ugbo-inya nk'ephe chebe ifu l'uzo isheli. Inya ndu ophu achatsua ucha alokpuru ugbo-inya nk'ephe chebe ifu l'uzo enyanwu-ariha. Inya ndu ophu tukashiru iphe atukashi alokputsuaru ugbo-inya nk'ephe; chebe ifu l'uzo ohuda.”

⁷ Teke inya ono, ike du ono wufutaru; be onma ephe anmanma l'ehu t'ephe wufu je etsoru mgboko mgburumburu l'agbaphe. Ojozi-imigwe

ono asù ẹ̀p̄he: “T’ẹ̀p̄he je; ẹ̀jee agbap̄hee mgboko mgburumburu.” Ẹ̀p̄he atùgbua je ẹ̀jep̄hee mgboko mgburumburu.

⁸ Tò dú iya bú; ojozi-imigwe ono ekua mu te mu ledudup̄hu: “Lẹ̀ ìnya ndu ọ̀phu ẹ̀je ala ọ̀zo isheli meekwaru; tẹ̀ obu gvuru mu egvuru l’ọ̀zo isheli ono.”

Eekpube Jóshuwa okpu-eze

⁹ Ojejoje abya ekfuru yeru mu; sù mu:

¹⁰ “Tẹ̀ mu nata ndu-a mkpòla-ọ̀cha yẹ̀le mkpòla-ododo l’ẹ̀ka Heludayi; mẹ̀ Tobyija; mẹ̀ Jedaya, bú ndu shi lẹ̀ Bábyilonu, bú ẹ̀ke e shi kpua ẹ̀p̄he lẹ̀ ndzù; lata. Mboku ono kwaphù; bẹ̀ ii-je kẹ̀ Josáya, bú nwatibe Zefanaya.

¹¹ Mkpòla-ọ̀cha ono yẹ̀le k’ododo ono; bẹ̀ mu e-gude mee okpu-eze; kpube onye ishi ndu, achijeru Nchileke ẹ̀ja; mbù Jóshuwa, bú nwatibe Jehozadaku.

¹² Wo mu tẹ̀ mu sù iya lẹ̀ Ojejoje, bú Ọkaribe-Kakòta-Ike sùru: ‘L’o kwa nwoke-wa; bẹ̀ ẹ̀pha iya bú Ẹ̀kali-Oshì. Oo-shi l’ẹ̀kalì ẹ̀ke ọ̀ono jakashia je akpua eze-ùlo Nchileke.

¹³ Ọo yẹ̀bedua a-kpù eze-ùlo Nchileke. Aa-kwabẹ̀ iya ugvu-eze; yọ̀ nọ̀du l’aba-eze iya chilahaa. Oo-dobekwaphu onye achijeru Ojejoje ẹ̀ja l’aba-eze iya ono. Nchì adù ẹ̀p̄he ẹ̀bo ndoo l’ip̄he ẹ̀p̄he eme.’

¹⁴ Okpu-eze ono; bẹ̀ ee-dobe l’eze-ùlo Nchileke t’ọ̀ búru ip̄he ee-gudeje nyata Heludayi; Tobyija; Jedaya; mẹ̀ Hẹ̀nu Zefanaya.

¹⁵ Ndu, bu l’ẹ̀ke, teru ẹ̀nya a-bya bya eyeta ẹ̀ka t’a kpua eze-ùlo Nchileke. Ọ̀ bú teke ono; bẹ̀ unu a-maru l’ọ̀o Ojejoje, bú Ọkaribe-Kakòta-Ike; bẹ̀ ziru mu tẹ̀ mu bya. Ip̄he ono l’ọ̀ ha e-mekota mẹ̀ unu fup̄yabe ifu; l’anur̄u Ojejoje, bú Nchileke unu okfu.”

7

Aswìswi iphòró

¹ Yo bẹ̀ l’afa, kwe Dariyosu afa ẹ̀no; k’ọ̀phu ọ̀ dùberu búru eze; l’onwa kẹ̀ tete, bú iya bú ọ̀nwa Kisulevu gbaru abalì ẹ̀no; Ojejoje abya ekfuru yeru Zekaráya.

² Teke ono; bẹ̀ ndu Bételu zihawaru Sharéza; mẹ̀ Regemu-Melẹ̀ku; mẹ̀ ndibe ẹ̀p̄he t’ẹ̀p̄he rọ̀o Ojejoje ip̄he;

³ yẹ̀le t’ẹ̀p̄he jia ndu achije ẹ̀ja l’eze-ùlo Nchileke, bú Ọkaribe-Kakòta-Ike; ẹ̀p̄he lẹ̀ ndu nkfuchiru Nchileke; sù ẹ̀p̄he: “?Ya a-swì aswìswi; kwaa ẹ̀kwa l’onwa k’ise ẹ̀ge ono, ya shi keshinu afa olemole meta-a ono?”

⁴ Ojejoje, bú Ọkaribe-Kakòta-Ike asù mu:

⁵ “Tẹ̀ mu jia ip̄he bú ndu alì-a l’ẹ̀p̄he ha; mẹ̀ ndu achijeru Ojejoje ẹ̀ja; sù ẹ̀p̄he: ‘Teke ọ̀no, ẹ̀p̄he shi aswìje aswìswi; l’akwa ẹ̀kwa l’ip̄he bú ọ̀nwa k’ise; mẹ̀ ọ̀nwa k’ẹ̀saa keshinu k’ùkporo afa ẹ̀to l’afa iri ọ̀phu sweru nù-a; ?bù-a l’okfu ẹ̀ka iya; bẹ̀ unu shi anọ̀duje eme iya tọ̀?’

⁶ Ọ̀do abur̄u: teke ono, unu shi anọ̀duje eri l’angù ono; ?tọ̀ búdu ẹ̀swa onwunu; bẹ̀ unu shi anọ̀duje eme.

⁷ Ip̄he ono l’ọ̀ ha: ?tọ̀ búdu ip̄he Ojejoje shi l’onu ndu nkfuchiru ndiche kfua teke ono, Jerúsalemu; mẹ̀ lẹ̀ mkpùkpù, nọ̀-pheru iya mgburumburu bu l’ẹ̀hu-agu; ẹ̀ku l’abyaru ẹ̀p̄he; mbù teke ono, madzù shi buru l’ọ̀zo ohuda; mẹ̀ l’alì ọ̀kpa-ugvu, nọ̀ l’ọ̀zo ẹ̀nyanwu-ariba ono.”

⁸ Ojejoje abya ekfuru yeru Zekaráya; sù iya:

⁹ “Qwaa ip̄he Ojejoje, bú Ọkaribe-Kakòta-Ike ekfu: ‘Unu kpeje ikpe, dú maa. Unu emejeru ibe unu ip̄he-ọ̀ma; phur̄u ẹ̀p̄he imiko.

¹⁰ Unu ba akpapyajekwa ụnwanyi, maa tufuru ishi; ndu a toru ogbe; ndu, laru alala; me ndu ukpa. Ophu o dukwa l'unu ha onye a-rijeru ibe iya ejo oriri.'

¹¹ "Obenu l'ephe jikaru ongabe nchi; gude ejo okpoma kwefu ike; bya eworu nchi swo-chishia t'ephe ba nushi iphe ookfu.

¹² Ephe kporu okpoma ephe gbingu l'o bu mkpuma; jika l'ephe ta angabedu nchi l'ekemu; me l'okfu Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike kfuru nu ephe; mbu ozi, o gude Ume nk'ia shi l'onu ndu nkfuchiru ndiche kfuaru ephe. Yo buru iya meru; eh u awata oghu Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike eghughu nshinu.

¹³ " 'Teke ya kuru ephe; be ephe ta ngaduru iya nchi. Oo ya kparu iphe teke ephe kuru iya; be ya te yeduru ephe onu.' Ono iphe Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike ekfu ndono.

¹⁴ 'Ya abya egude oke pherephere zikashia ephe nanu nanu; ephe edzuru iphe bu mbakeshi; ghoshia ndu ebyee. Ali ono, ephe gwoberu ono adaburu ochobo; k'ophu bu l'e to duhedu onye atujekwadu okpa l'eke ono. Ephe emee t'egbara kfu l'egiri ali ono.' "

8

Ukwa ke l'ee-dobephu Jerúsalemu azu l'onodu iya

¹ Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike abya ekfuru yeru mu odo; su:

² L'owaa kwa iphe Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike ekfu: "Le ya ekokwa okopho eh u Zayonu nshinu; mbu l'okopho eh u iya enwukwa iya l'o bu oku l'eh u."

³ Ojejoje suru: "Le ya a-laphutakwa azu le Zayonu je eburu eburu le Jerúsalemu. Ono teke aa-wata oku Jerúsalemu 'Obodo ire-lanu'; kulahaa uguv ke Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike ono 'Ugvu, du Nso.' "

⁴ Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike suru: "L'unwoke ogurenya; ephe l'unwanyi ogurenya e-mekochaa wata ono l'esu-uzo Jerúsalemu odo; onyenonu; yo tsu mgboro iya; ke l'o buwa ogurenya.

⁵ Unwu-mgboko me unwu-okorobya e-jije gbororo uzo mkpukpu ono l'egvu egvu."

⁶ Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike suru: "L'oo-dukwa nwa ndu ophu phoduru nu biribiri teke ono; obenu; ?oo-duhunu yebedua biribiri." Ono kwa iphe Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike ekfu ndono.

⁷ Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike suru: "Le ya a-dzota ndibe iya l'eka ndu ali, uzo enyanwu-ahata yeke eka ndu ophu, bu l'uzo enyanwu-ariba.

⁸ Ya e-duphuta ephe azu t'ephe bya eburu le Jerúsalemu. Ephe a-buru ndibe iya; ya abukwanuru ephe onye ire-lanu; buru onye, doberu eka ndoo; kele ya bu Nchileke ephe."

⁹ Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike suru: "T'eka ba atsukwa unu ume; unube ndu anu okfu-a nta, bu okfu, ephe kfuru; mbu ndu nkfuchiru Nchileke, no l'eke ono teke a turu okpa ulo Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike; k'ophu aa-kpu eze-ulo ono kpu-gh ee.

¹⁰ Temanu t'a tua okpa ulo ono b'e te shidunu akfuje madzu ugwo-ozu; t'e shi akfuje iya anumanu. Ophu o dudu onye shi atusajeru eh u l'eye ozi iya; l'eke onyenonu shi atsu ohogu iya egvu; kele ya shi mee; onyemonye aburu ohogu ibe iya.

¹¹ Obenu le nta-a; be ya te emehedu nwa ndu ophu phoduru nu le ndu-a ege ya meru l'oge ke ndiche ono." Ono kwa iphe Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike ekfu ndono.

12 “Iphe e meberu l'alì a-nòdu eme òhuma: oshi vayìnu a-nòdu mì ège gbaru nù; alì emetalahaa iphe e meberu iya; ìjì adalahaa. Iphe ono l'ò ha; bè ya e-dobe t'ò búru òkè-iphe nwa ndu ono, phòduru nù ono e-keta.

13 Ò kwa ège ono, mbakeshi shi egudeje unubè ndu ònu-ùlò Júda yèlè kẹ Ìzurèlù l'akò ònu ono; búkwaphu ège ya a-dzò unu; unu abùru ndu a gòru ònu-òma nù. Unu ba tsùkwa egvu; ò búlekwapu tẹ èka shihu unu ike.”

14 Ojejoje, bú Òkaribe-Kakòta-Ike sùru: “L'ò kwa ège ono, ya kpeburu ome unu iphe dù èjì; ya ta aphùru unu imiko teke ono, ndiche unu phẹ kpatsuru iya iwe ono;

15 búkwaphu ège ya kpebuwaru nta-a lẹ ya e-meru ndu Jerúsalemu yèlè ònu-ùlò Júda òhuma òdo. Unu ba atsùkwa egvu.

16 Ówaa iphe unu a-nòdu eme ndò-ò: Unu kfujeru ibe unu ire-lanù; unu ekpeje ikpe, dù maa bya abùru ikpe, e-meje tẹ nchì dù ndoo.

17 Unu ba achijekwaru ibe unu èjò idzu l'ime obu unu; òphu unu akpapyabèjekwa iphe unu meru; gùà ènwa yẹ iya. Iphe ono l'ò ha; bè ya kporu ashì. Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.”

18 Ojejoje, bú Òkaribe-Kakòta-Ike abyakwa bya ekfuru yeru mu òdo:

19 Ojejoje, bú Òkaribe-Kakòta-Ike sùru: “T'unu wota aswìswi ono, unu aswìjẹ l'ònwà k'èno; mẹ k'ise; mẹ k'èsaa; mẹ k'iri ono a-tùkò búru oge èhu-òtso-èna mẹ oge ote èswa; oge eswe-iphe èhu-òtso-èna l'èhu ònu-ùlò Júda. Òo ya bú t'unu yeru ire-lanù obu; unu eyeru nchì-òdu-ndoo obu!”

20 Ojejoje, bú Òkaribe-Kakòta-Ike sùru: “Lẹ ndu, dù igwe a-bya; mbù ndu shigbaa lẹ mkpùkpù, dù igwe.

21 Ndu, shi lẹ mkpùkpù lanù a-wùrù je lẹ mkpùkpù òdo je asù: ‘T'èphe je je aròo Ojejoje iphe; mbù t'èphe je achòo Ojejoje, bú Òkaribe-Kakòta-Ike; l'èphebedua e-jeekwa.’

22 Igweligwe madzù; mẹkpò mbakeshi, ike nò l'a-bya achò Ojejoje, bú Òkaribe-Kakòta-Ike lẹ Jerúsalemu; byakwaphu t'èphe ròo ya iphe.”

23 Ojejoje, bú Òkaribe-Kakòta-Ike sùru: “L'ò -rua teke ono; bè umadzu iri, ekfugbaa okfu-alì, dù iche l'iche; bya eshigbaa lẹ mba, dù iche iche; e-gudeje onye Ju lanù; nmakua ya èka l'ònu uwe iya; l'arò iya t'èphe tsonuru iya; kẹ l'èphe nùwaru lẹ Nchileke nọ; swiru èphe.”

9

Ikpe, ee-kpe ndu òhogu Ìzurèlù

1 Ówaa bú ozi, Ojejoje ziru zitiru alì Hadùraku. Okfu ono a-tukowaru mkpùkpù Damásukòshù l'ishi; kẹ l'ènya ndiphe; mẹ ènya iphe bú ndu òkpa-ikfu Ìzurèlù búkòta lẹ Ojejoje b'a chìru iya doo.

2 Okfu ono; bè adakwaphu l'ekpu mkpùkpù Hámatu, bú ndu èphe l'èphe riru oke; mẹkwaphu mkpùkpù Táya yèlè mkpùkpù Sayìdonu; t'a gufukwaru l'èphe maru iphe ntùmatu.

3 Ndu Táya gudeekwa mgbodo tù-pheta mkpùkpù èphe mgburumgburu; kpùshia ya ike. Mkpòla-òcha b'ò kùberu; yò byìru l'ò bú èja; kùbè mkpòla-òdodo l'ò bú onye kùberu òzù lẹ mgboro esu-ùzo.

4 Obenu lẹ Nnajiufu a-nafù èphe iphe bú nk'èphe; bya enwuru èku èphe ye l'èze ènyimu. Òku etsua yèbedua tsufu.

5 Ndu Ashikelònu a-phù iya; tsua egvu. Ndu Gáza aphua ya; talahaa chìchichi l'iphe-èhuka. Ò kwaphù ège ono b'òo-dù ndu Èkuronu; kẹ l'iphe

ephe shi ele ɛnya iya a-buru ke mmanu. Ndu Gáza; be onye eze ephe a-nwuhu; Ashikulonu aburu eke madzu te ebudu ebubu.

⁶ O bu ndu ali odo e-bu le mkpukpu Ashudodu. Ndu ke Filisutiya; be ya eme te ekuku, ephe eku onwephe kfushi.

⁷ Ya e-me t'onu ephe; ba tajehe anu, a gwaru le nte; bya akpashia ephe nri ono, e meruru emeru, nyatsuaru ephe l'eze ono. Nwa ndu ophu phoduru nu a-buru ke Nchileke ayi; du l'o bu ndu ishi l'ali Juda. Ndu Ekuronu a-bya adu l'o bu ndu Jebusu.

⁸ Obenu le ndibe iya; be ya a-nodu alu-chiru l'eka ndu ugu, adzo garamu garamu. E to nwehedu l'o nwekwaduru onye a-bya okpapyia ndibe iya ishi odo; kele nta-a; be ya chiwaru enya zia l'eke ephe no.

Abyabya eze ndu Zayonu

⁹ Unube ndu Zayonu!

Unu tee eswa teshia ya ike;

unu gua egvu

ehu-otso-ena;

unube ndu Jerusalemu!

Unu lekwa; l'eze unu

abyakfutaakwa unu.

O bu onye, doberu eka ndoo;

l'adzojekwaphu madzu.

O wozitaru onwiya ali;

nodu l'eli nkakfu-igara l'agba abya;

mbu l'eli nwa nkakfu-igara obu.*

¹⁰ Ndu Ifuremu; be ya a-nafu ugbo-inya ephe;

nafukwaphu ndu

Jerusalemu inya-ugu ephe.

Uta-ugu ono; be aa-gbaji.

Eze unu a-ra iya arara;

te mba yeke mba ibe iya du le mma.

Eke, oochi e-shi l'eze

enyimu owaa daghaa eze enyimu ophu.

Yo shikwaphu le

Enyimu Yufuretus

no jeye l'eke mgboko jeberu.

Eedobephu ndibe Nchileke

azu l'onodu ephe

¹¹ "A -bya le nggubedua;

ya e-gude ke ndzu ono,

nggu l'iya gude mee gbaa ono;

haa ndibe ngu, no le

mkporo l'ime iduma ono,

mini e-ta nodu ono;

mee ephe; ephe enweru onwephe.

¹² Unu laphu azu l'eke ono,

unu kpuru; yo shihu ike ono;

unube ndu mkporo ono, enya du l'uzo ono!

Mbu le nta-a;

be ya arakwa iya arara:

le ya a-nu unu iphe ha

* 9:9 9:9 Mat 21:5; Jon 12:15.

- l'ò bụ ọp̄hu unu shi
nwehawaru ugbo ẹbo;
13 Ụ́kẹ́ ya e-woru ndu Júda
kwee l'ò bụ onye, kweru ụta;
woru ndu Ị́furemu mee;
t'ò bụru akfù, e gude agba ụta ọbu.
Ya a-kpatsu unwoke Záyonu;
t'ẹ́p̄he bụru ọgu dakfu ndu Ụ́kẹ́ Gurisu.
Ya e-me ngu t'ì dū l'ò bụ
ogu-mbeke, onye ike dū l'ọgu pa.”
- 14 Ono teke Ojejoje a-buru
p̄ẹe
l'ẹ́kẹ ndibe iya nọ.
Akfù iya ezilahaa
p̄ẹ́remu p̄ẹ́remu
l'ò bụ ebemu-igwe.
Ọkaribe-Kakọta-Nu a-bya egbua ụpyoku.
Yọ bụru oke pherephere,
shi ụzo ọhuda; bẹ oo-gude eje.
- 15 Ojejoje, bụ
Ọkaribe-Kakọta-Ike e-gbochita ẹp̄he.
Ẹp̄he e-gude mkpuma ụrobo
mebyishia ip̄he;
gude iya mekputa ẹp̄he.
Ẹp̄he a-ngu m̄ẹe;
baa l'ò bụ ndu m̄ẹe t̄suru.
Ẹp̄he e-ji ejiji l'ò bụ ochi,
eegudeje ep̄he mee
l'anya-ngweja Nchileke.
- 16 Mbọku ono; bẹ Nnajiufu,
bụ Nchileke ẹp̄he a-dzofuta ẹp̄he;
kẹ l'ẹp̄he haa l'igwe; bụru ndibe iya.
Ẹp̄he a-nodu acha too l'alì
ono l'ò bụ ip̄he, e gude
dengaa okpu-eze edenga.
- 17 Ọ dū ugvu; l'ama mma.
Ip̄he, a kọru akọko a-nodu
eme tẹ ụnwu-okorọ́bya ẹp̄he nweru ẹku;
m̄ẹe ọp̄hungu emekwaphụ
tẹ ụnwanyi ẹp̄he bahụ.

10

Ojejoje e-leta ndu Júda ẹn̄ya

1 Unu k̄furu Ojejoje t'ò Ụ́kẹ́aru unu mini l'oge mini-odungu. Ọ kwa Ojejoje emeje tẹ igwe rua eruru. Ọo ya ayojeru ụnwu elip̄he mini; bụkwaru iya phụ emeje tẹ ip̄he nọ l'ẹ́gu onyemonye l'aja pulapula.

2 Ọgvu agwọta bụ atukporoko; ndu njibya ap̄huj̄e ip̄he ẹ ta b̄d̄u ezi-okfu; l'ezeje nr̄ọ, ẹ te m̄edunu. Ike, ẹp̄he ad̄u madz̄u ab̄uru ochi; bẹ ẹp̄he achì onye ọbu. Ọ bụ iya k̄paru ip̄he madz̄u gbakashihuru l'ò bụ at̄uru, ẹ te nweđu onye, eleta iya ẹn̄ya.

3 Meji adakwa iya kitikitii l'okfu ẹhu ndu eche at̄uru ono. Ya a-nụkwanu ndu ishi ono ap̄h̄; Ụ́kẹ́ Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike e-letaa at̄uru iya,

bụ iya bụ ọnu-ulo Júda; mee ẹphe t'ẹphe dị l'ọ bụ ịnya, dị ugwu l'ẹke e gude iya alụ ọgu.

⁴ Ọ bụ ịe Júda; ọe mkpuma, bụ itso, gude ulo e-shi lufuta; bụru iya; ọe nggu, gude ulo-ékwa e-shi; bụru iya; ọe akfụ, e gude alụ ọgu e-shi; bụkwaru iya phụ; ọe iphe bụ ndu a-buru ishi e-shi lufuta.

⁵ Ẹphe a-tugbabe bụru nanụ l'ọ bụ ndu ike-ka-l'ọgu, nọ l'ọgu. Ẹphe e-gude ọkpa dzọọ ẹpoto, nọ l'echi-uzo ọtitoli l'oge ọgu. Ẹphe a-lụ ọgu; chikaa ndu gude ịnya l'alụ; kele Ojejoje nọ swiru ẹphe.

⁶ “Ya e-me t'ọnu-ulo Júda shihu ike;

bya adzọọ ọnu-ulo Jósẹfu.

Ya e-me t'ẹphe laphu azụ l'ọnodu ẹphe;

kele ya a-phuru ẹphe imiko.

Ẹphe a-dụ l'ọ bụ ndu

ya te shidu jika ajika;

ke l'ọo yẹbedua bụ Ojejoje;

buru Nchileke ẹphe;

Ya a-zajẹ ẹphe oku.

⁷ Ndu Ífuremu e-mekochaa

dụ l'ọ bụ ndu ike dị l'ọgu.

Ẹhu a-nọdu atso ẹphe ẹna

l'ọ bụ ndu nguru mee.

Ụnwu ẹphe a-phụ iya;

tee ẹswa.

Ẹhu awata ẹphe ọtso ẹna l'ime Ojejoje.

⁸ Ya e-meru ẹphe ẹka; gude chibata ẹphe.

Ishi iya aburu ịe ya gbafutaje ẹphe;

ẹphe abya aha igwe ẹge ẹphe shi hahawa.

⁹ A makwaru-a ịe ya chikashiru ẹphe;

ẹphe atuko ẹkemeke dzuru;

ọle ẹphe e-shitsua ẹke,

teru ẹnya nyata iya.

Ẹphebedua; ẹphe

l'ụnwegirima ẹphe a-wafu; latashia.

¹⁰ Ya e-shi ịe Íjiputu je chilata ẹphe;

shi ịe Asiriya rukobe ẹphe.

Ya a-chiru ẹphe lata ịe

Gíledu; mę Lébanonu;

k'ophu bụ l'ẹ to nwehedu

ẹke e-dzu ẹphe anodu.

¹¹ Teke ẹphe a-nọdu eswe

eze ẹnyimu iphe-ehuka ono;

ọe ya e-me t'eyii-mini ono dazita;

èbò Ẹnyimu Náyilu l'ọ ha atashihu.

Ekuku ono, ndu Asiriya

eku onwẹphe ono adapyah;

mgboro ono, shi buri ike

ndu Íjiputu ono aburu chaphungu.

¹² Ya e-me; ike adu ẹphe l'ime Ojejoje.

Yọ buri ẹpha Ojejoje; ọe ẹphe e-gude eje.”

Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

11

- 1 Nggube Lébanonu!
Gúhashia ụzo ngu; ghebegbaa onu;
k'ophu oku e-tsu oshi sida ngu!
- 2 Unu kwaa ekwa;
unube oshi payinu;
ke l'oshi sida daakwaru.
Oshi ono, shi dugbaa
egvu ono lakotaakwaru l'iyi.
Unu tua uzu-ekwa;
unube achi, nogbaa le Bashanu;
ke l'oke-oswa oke-oswa ono;
b'a sukashigeekwaru.
- 3 Unu ngabekpodaphu nchi
le mkpu, ndu eche aturu echi;
l'egu ono, ephe echeje aturu
ono; b'e mebyishiwaru.
Unu nukpodaphu ekiri,
agu ede;
ke l'eze egbudu ono, shi ndu
l'iku Enyimu Jodanu ono;
b'e mewaru; yo gheru onu.

Umadzu ebo, eche aturu

- 4 Ojeoje, bu Nchileke mu suru: "Te unu nu-ji-jee igwe aturu ono, e doberu k'egbugbu ono ekwo ephe.
- 5 Ndu zushiru iya nu; egbushia; to du iphe eeme ephe. Ndu ophu ere iya erere; ndodu; ephe asu: "Te ajaja buru ke Ojeoje; kele ephe nwewaru eku." Mbụ le ndu eche aturu ono ta aphuheduru iya imiko.
- 6 Oo ya bu le mu ta aphuheduru ndu ali-a imiko odo. Ono iphe Ojeoje ekfu ndono. Ya e-woru onyemonye ye ibe iya l'eka; me l'eka onye eze iya. Ephe a-dzo ndu ali-a kutukutu; ophu ya adzotadu ephe l'eka ephe."
- 7 To du iya bu; ndu echeje aturu ono abya eye mu iya l'eka te mu nje iya nri. Mu abya awata onu ikpoto aturu ono, e doberu ke egbugbu ono nri. Mu achita mgboro labu dobe. Nanu; be mu guru "N-yemobu"; bya agwa ophu "Atugba". Ya ndono; mu anulahaa ikpoto aturu ono nri.
- 8 O nweru umadzu eto odo, eche aturu l'eke ono. L'ime onwa lanu; be mu chiru umadzu eto. Ikpoto aturu ono akpo mu ash; echeche, mu eche ephe awolahaa mu enyiru.
- 9 Mu asu aturu ono: "Le mu te echehekwa ephe odo. Te ndu ophu anwuhu nu nwuhu; ndu ophu ala l'iyi alaa l'iyi; ndu ophu phoduru nu ataa anu ibe ephe."
- 10 Mu abya ewota mgboro mu ophu aza "n-yemobu" nyajia; shi iya mebyia ndzu, mu l'iphe bu mbakeshi gbaru.
- 11 Yo buru l'eswe mboku ono b'e mebyiru iya. Ndu ono, eme ke aturu ono, phuru mu nu amaloruphu l'oo Ojeoje gude iphe ono, mu meru ono ekfu okfu.
- 12 Mu asu ephe: "O -buru l'o du unu mma; unu kfu mu ugwo mu. Teke e to dudu; unu ahakwaaru." Ephe akfu mu ukporo mkpola-ocha le mkpola-ocha iri.
- 13 Ya ndono; Ojeoje asu mu: "Te mu woru iya je eye l'eke eeyeje okpoga eze-ulo Nchileke; mbu eze okpoga ono, ephe riru l'o bu aswa oru mu ono." Mu ekwe nu; chita ukporo mkpola-ocha le mkpola-ocha iri ono je eye okpu-ite l'eka; l'eze-ulo Nchileke ono.

14 Mu bya anyajia mgboro mu phụ k'ẹbo, mbụ mgboro ophu eku "Atugba"; shi ẹge ono mebyia abubu ono, Júda yẹle Ízurelu bụ nwunne ono.

15 Ya ndono; Ojejoje asụ mu: "Tẹ mu chítáfua ngwa-oru onye eche aturu, ẹ to nwedu iphe ọ bụ;

16 kele ya abyawa owolita onye eche aturu l'alì-a, bụ onye ẹ ta akpadu ishi aturu ono ndu ophu ephuhu ephuhu; ophu ookpadu ishi ndu ophu anma kwẹekwee. Ndu ophu iphe mekaru b'ẹ to mebedu ogvu t'ephẹ ka mma; ophu onodu ndu ophu ẹhu dụ mma nri. Iphe oo-gbe emechia bụ l'oo-nodu ata anụ ndu ophu gbaru eba; l'aswoshi iya akụ-ọkpa iya.

17 Nshobukwaa onye ono, ẹ-te nwedu iphe ọ bụ, eche aturu ono; mbụ onye ono, apajeru aturu iya haa ono! Tẹ ogu-mbeke bufukwa iya ẹka yẹle ẹnya ẹka-utara! T'ẹka iya l'ọ ha nwukotakwa iya kpaa; ẹnya ẹka-utara iya apyahụ-ghee ya!"

12

*Ndu ohogu Jerúsalemu;
bẹ ee-mebyishi*

1 Ọwaa ozi, Ojejoje ziru l'okfu ẹhu ndu Ízurelu. Ojejoje ono, bụ iya tosaruru akpamigwe; buru iya toru okpa mgboko gbaa mgburumburu; bya aburu iya kuru ume ye madzụ l'ẹhu; bẹ sụru:

2 "Lẹ ya e-mekochaa mee Jerúsalemu t'ọ dụ l'ọ bụ nggarashi mee, ndu bupheru ẹphe mgburumburu a-ngu; tuko akpọlahaa gagaga. Ndu ono a-bya eyebuta Júda yẹle Jerúsalemu; kephee ya mgburumburu.

3 O -rua mbọku ono; bẹ ya e-me Jerúsalemu t'ọ buru 'agburagbu mkpuma l'ifu ndiphe. Iphe bụ mba, jeru t'ephẹ nwuribe iya e-mekakwa onwẹphe iphe. Teke ono; bẹ iphe bụ mbakeshi lẹ mgboko a-chikobe onwẹphe t'ephẹ tsoo iya ogu.

4 O -rua mbọku ono; bẹ ya e-yekota inya-ogu ẹphe egvu; mee tẹ ogvu bya ndu agba iya nụ. Ono kwa iphe Ojejoje ekfu. Ẹnya iya a-nọ l'ẹke ndu Júda nọ. Obenu l'iphe bụ inya iphe bụ ndu ohogu ẹphe; bẹ ya e-me t'ọ tsuhukota ishi.

5 Ọ bụ teke ono; bẹ ndu ishi ndu Júda e-kfu l'ime obu ẹphe; sụ: 'Lẹ ike nọkwa ndu Jerúsalemu; kele Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakota-Ike bụ Nchileke ẹphe.'

6 "O -rua mbọku ono; bẹ ya e-me ndu ishi ndu Júda t'ephẹ kee too l'ọ bụ itsu-ọku, e shiberu l'ọku; m'ọ kwanu l'ọ bụ ẹke ọku etsu ẹsawa ereshi. Ẹphe e-kepyashi ndu, nọ-pheru ẹphe mgburumburu l'ẹka-utara; mẹ l'ẹka-ibiyita. Obenu lẹ Jerúsalemu a-nodulee ẹge ọono. Ẹ to nwedu iphe eme iya nụ.

7 "Ojejoje e-vuoduru ọzo dzọta ẹke, ndu Júda bu; k'ophu ugvu, aa-nodu akwabẹ ọnu-ulo Dévidi yẹle ndu, bu lẹ Jerúsalemu ta akadu kẹ ndu Júda nshinu.

8 O -rua mbọku ono; bẹ Ojejoje e-gbochita ndu, bu lẹ Jerúsalemu; k'ophu bụ l'onye ophu kagee aruhu l'ephẹ; bẹ ike a-dụ l'ọ bụ Dévidi; ndu ọnu-ulo Dévidi edukwanu ẹphe l'ọ bụ Ojosi Ojejoje; mbụ l'ọ bụ Nchileke l'onwiya.

9 O -rua mbọku ono; bẹ iphe ya a-wata ememe bụ omebyishi iphe bụ mbakeshi, bụ ndu etso Jerúsalemu ogu.

10 "Odo bu lẹ ya e-woru ume k'eze-iphe-oma; mẹ kẹ okfu anụ Nchileke wua l'ọnu-ulo Dévidi yẹle ẹhu ndu, bu lẹ Jerúsalemu. Yọ buru yẹbe onye ono, ẹphe gvukashiru iphe l'ẹhu ono; bẹ ẹphe a-nodu ele ẹnya l'ẹka. Ẹphe

a-nòdu araa ẹkwa iya l'ọ bụ onye ara ẹkwa nwa, bụ iya nwọkwereka; mbụ l'oo-rua ẹphe l'ẹhu ẹge ooruje onye ọkpára iya nwùhuru.

¹¹ O -rua mbọku ono; bẹ uzu-ẹkwa, aa-nòdu atụ lẹ Jerúsalemu a-dù egvu. Ọo-dùlephu l'ọ bụ uzu-ẹkwa, a tũru Hadadu Rimonu lẹ ẹgu Megido.

¹² Mbụ lẹ ndu alì ono a-gù aphù; ikfu, ònu; ẹphe ayọkobe: ẹphe l'unyomu ẹphe l'agù nk'ẹphe. Ikfu ọnu-ùlo Dévidi ẹphe l'unyomu ẹphe a-dọkobe; ikfu ọnu-ùlo Nétanu ẹphe l'unyomu ẹphe adọkobe;

¹³ ikfu ọnu-ùlo Lívayi ẹphe l'unyomu ẹphe a-dọkobe; ikfu ọnu-ùlo Shimeyi ẹphe l'unyomu ẹphe adọkobe;

¹⁴ mēwaru iphe bụ ikfu ono, phòduru nù ono l'ẹhu l'ẹhu ẹphe l'unyomu ẹphe.

13

¹ “O -rua mbọku ono; bẹ aa-gùharu ọnu-ùlo Dévidi ọgba-mini yẹle iphe bụ ndu, bu lẹ Jerúsalemu; gude iya safu ẹphe iphe dù ẹji, ẹphe meshiru; mē atũru, ẹphe tũruru onwẹphe.

² O -rua mbọku ono; bẹ ya e-me t'ẹ be kujehe ọmarali ẹpha ekuku lẹ phuu l'alì-a; ọphu ta byadù bya anyatakwa iya anyata lẹ phu. Ono kwa iphe Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike ekfu ndono. Ndu nkfuchiru ẹphe; mē ume, atũruje madzù; bẹ ya a-tũko woshikota t'ẹ b'ọ nọhe l'alì-a.

³ Ọ -buru l'ọ nweru onye gbalihuru nù; sù lẹ ya ekfuchiru Nchileke; bẹ nna iya lẹ nne iya, bụ ndu mũru iya nù a-sù iya: ‘Lẹ ìi-nwùhukwa; kẹ l'ì dzuru ẹjo-ire; sù lẹ Ojejoje kfuru iphe ẹ to kfudu.’ Onye ono gbado iya; kƚuchilahaaru Ojejoje; bẹ nna iya ono yẹle nne iya ono, mũru iya nù ono a-nmagbu iya.

⁴ O -rua mbọku ono; bẹ iphere e-gudeje ndu nkfuchiru l'egbe iphe ẹphe a-nòduje aphù l'aphù. Ọphu ẹphe 'eyehedu uwe ẹji ẹji ono, ẹphe gude edephushi ndiphe ono.

⁵ Iphe ọo-nòdu ekfu bụ: ‘Lẹ ya ta bũkwa onye nkfuchiru. Lẹ ya bũkwa onye akọ okfu. Keshinu ya bụ nwata; kwa iphe a kọtaru l'alì; bẹ ya gude buru.’

⁶ O -nweru onye jĩru iya sù iya: ‘?Ichii iphe ọwaa, tũko ngu ẹhu dzuru ọwaa bũhunu kẹ ngũnu?’ Yọ sù iya: ‘L'ọ kwa lẹ kẹ onye, yẹ ẹya eshi ọnyà b'ẹ mekaru iphe.’”

E -chia onye eche atũru iphe; atũru iya agbakashihu

⁷ “Nggùbe ogu-mbeke; tehu etehu; je etsoo onye ono, echeru iya atũru ono ọgu. O kwa onye ono, nọ iya ntse ono; bẹ ya sũru t'ì tsoo ọgu. Ono kwa iphe Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike ekfu. Gbugbua onye eche atũru; te atũru ono gbakashihu. Yẹbedua a-machì ẹka; tso ndu ọphu ka nwanshìi ọgu.

⁸ Ee-woru ndu, bu l'alì-a mgburumgburu kee ọzo ẹto: ọzo labù; bẹ ee-gbushi; ọzo lanù; bẹ aa-ha t'ẹphe nòdu. Ono kwa iphe Ojejoje ekfu.

⁹ Ọzo lanù ono; bẹ ya e-woru ye l'oku; bya anũchaa ẹphe anũcha l'ọ bụ onye anũcha mkpọla-ọcha; bya adata ẹphe adata; l'ọ bụ onye adata mkpọla-ododo. Ndu ono e-ku iya ẹpha; ya aza ẹphe. Ya asù l'ẹphe bũkwa ndibe iya; ẹphebedua asù lẹ Ojejoje bũkwa Nchileke ẹphe.”

14

¹ Unu lekwa! Lẹ mbọku kẹ Ojejoje abyaakwa, bụ mbọku, aa-bya anọdu unubẹ ndu Jerúsalemu l'ifu kee iphe unu, a kwaru l'okwata.

² Mbọku ono; bẹ ya a-chita iphe bụ mbakeshi t'ephe jeru Jerúsalemu ogu. Ephe a-lụ lụta mkpukpu ono; kwaa ụlo ono l'okwata; gude ụnwanyi unu l'ike; faa ephe kutukutu. Ee-kee mkpukpu ono ẹbo; kpua ụzo lanụ lẹ ndzụ. Ole ndu ophu phoduru nụ ta dukwanu onye akpufu ephe lẹ mkpukpu ono.

³ Teke ono; bẹ Ojejoje e-je etso iphe bụ mbakeshi ono ogu; lua ya ẹge ono, ọoluje l'oge ogu ono.

⁴ O -be mbọku ono; bẹ oo-gude okpa iya vudo l'eli Ugwu Olivu, nọ l'uzo ẹnyanwu-ahata Jerúsalemu. Ugwu Olivu ono a-bya ebukahu ẹbo; tsube l'uzo ẹnyanwu-ahata jeye l'uzo ẹnyanwu-ariba. Echi iya aburu ụda, a-ha nshinu; kẹ l'ugwu ono ẹka lanụ e-shi ụzo isheli; ẹka iya ophu eshia ọhuda.

⁵ O bụ l'uda ugwu iya ono; bẹ unu e-tsoru gbalaa; kẹ l'ogologo iya e-ru Ázelu. O bụ egbe ọso, unu gbaru teke alị nmaru jijiji lẹ Uzaya bụ eze ndu Júda-a; bẹ unu a-gba. Ono bụ teke Ojejoje, bụ Nchileke iya a-bya. Iphe bụkpọ ndu dū nsọ l'ephe ha e-tsokwaru iya phụ abya.

⁶ Mbọku ono; bẹ iphoro ta adudu; oyi ta tsu.

⁷ Mbọku ono e-likolephu nanu: ẹ to nweudo eswe to nwe ẹnyashi; kẹle nchi -jihutsua; bẹ iphoro anole-ẹ. O bulephu Ojejoje maru ẹge mbọku ono a-du.

⁸ O -rua mbọku ono; bẹ mini, anụ ndzụ e-shi lẹ Jerúsalemu atsooshi. Oo-ke ẹbo: ẹkalanu atso ala eze ẹnyimu ụzo ẹnyanwu-ahata; ophu l'atso ala eze ẹnyimu ụzo ẹnyanwu-ariba. Oo-nodu atso l'oge okochi; l'atso l'oge winta.

⁹ O bụ Ojejoje a-buru onye eze, a-nodu achi mgboko mgburumburu. O -rua mbọku ono bụ Ojejoje lanụ a-du; yọ buri ẹpha iya nwenkinyi bụ ẹpha, aa-maru.

¹⁰ Ali-a ono l'ọ ha; tsube lẹ Géba jeye lẹ Rimonu l'uzo ọhuda Jerúsalemu; a-dukota l'ọ bụ ụzo ọhuda Arába. Obenu lẹ Jerúsalemu; bẹ aa-pali; yọ nodu l'ẹke ọ nọ; tsubekpoo lẹ Onu-oguzo Bénjaminu; je akpaa lẹ Onu-oguzo Mbụ; jeyewaru lẹ Onu-oguzo Aguga; mewartu tsube l'ulo-eli Hananelu jeye l'ẹke aapyishiru onye eze akpuru yayinu.

¹¹ Jerúsalemu; bẹ madzụ a-bya ebua ọdo. Mburonu kẹ ọ-la-l'iyi ta adakfutahedu iya ọdo. Jerúsalemu e-bu l'ehu-gudangu.

¹² Owaa ẹjo iphe-ememe, Ojejoje e-kpukposhi iphe bụ mbakeshi ono, tsoru Jerúsalemu ogu ono. Ephe e-vudoje evudo; anụ, nọ ephe l'ehu ereshihu. Ẹnya ephe e-chigaru l'ẹke, o chigaru reshihu: ire ephe anọdu ephe l'onu reshihu.

¹³ O -rua mbọku ono; bẹ Ojejoje e-me tẹ madzụ wata ọtsu egwu. Onyenonu a-wojeru ibe iya; ephe awata ogu.

¹⁴ Ndu Júda a-nodukwaphu lẹ Jerúsalemu lua ogu. Eku, ephe kparu; mbụ iphe bụ mbakeshi, bupheru ephe mgburumburu; bẹ aachikobekota; mbụ lẹ mkpola-ododo a-pa iya ẹka yele mkpola-ocha; yele ẹkwa, aanma anmanma.

¹⁵ Egbe ẹjo iphe-ememe ono, e kpukposhiru ụnwu ndiphe ono; bẹ ee-kpukposhiwaphu inya; inya-mulu; inya-ivu yele nkakfu-igara; mewartu iphe bụ anụ, nọ l'ẹke ephe kpoberu ulo-ekwa ephe.

¹⁶ Ono teke nwa ndu, wafuru nụ lẹ ndu ono, shi l'iphe bụ mbakeshi ono, shi etso Jerúsalemu ogu ono; e-jeje Jerúsalemu iphe bụ afa l'afa, mutaru

amụta je ọ́baru onye eze ono ẹ́ja; mbụ́ Ojejoje, bụ́ Ọ́karibe-Kakọ́ta-Ike; ẹ́phe ejekwaphu ọ́gba Aji Mkpù.

¹⁷ O -nweru ndu, bu lẹ́ mgboko-a, ẹ́ te ejedu Jerúsalemu je ọ́baru onye eze ono ẹ́ja; mbụ́ Ojejoje, bụ́ Ọ́karibe-Kakọ́ta-Ike; bẹ́ mini ta achịheduru ẹ́phe.

¹⁸ O -bụ́ru lẹ́ ndu Íjiputu te ejedu je eye iya ẹ́ka; bẹ́ mini ta achikwaru ẹ́phe. Ojejoje e-kpukposhikwaphu ẹ́phe ẹ́jo iphe-ememe ono, o kpukposhiru iphe bụ́ mbakeshi ono, ẹ́ tejedu ọ́gba Aji Mkpù ono.

¹⁹ Ono a-bụ́ru aphụ́, aa-nụ́ ndu Íjiputu yẹ́le iphe bụ́ mbakeshi, ẹ́ te jedu Jerúsalemu je ọ́gba Aji Mkpù ono.

²⁰ O -rua mbọ́ku ono; bẹ́ iphe ee-deje lẹ́ mgbirigba, inya nya l'olu bụ́: “Iphe dū́ru Ojejoje nsọ́”. Ite oshi-iphe nọ́ l'eze-ulo Nchileke a-duje l'ọ́ bọ́ ochi, dū́ nsọ́, anọ́je l'ifu ẹ́nya-ngwẹ́ja.

²¹ Iphe bụ́ ite, nọ́kota lẹ́ Jerúsalemu mẹ́ lẹ́ Júda a-dū́ru Ojejoje, bụ́ Ọ́karibe-Kakọ́ta-Ike nsọ́. Ndu, byaru ogworu Nchileke ngwẹ́ja l'ẹ́phe ha ahajeru wota ite ono gude shia anụ́ ngwẹ́ja. Odo bụ́ l'o -rua mbọ́ku ono; bẹ́ ndu nghọ́ ta anọ́hedu l'ulo Ojejoje, bụ́ Ọ́karibe-Kakọ́ta-Ike.

Malakayi

N-yemobu Nchileke l'ẹke ndu Ízurẹlu nọ

¹ Ọwaa bụ ozi, Ojejoje ziru Malakayi t'o zia ndu Ízurẹlu.

² Ojejoje sụru: “Lẹ ya yekwaru unu obu.”

Unubedua egbe aji: “?Nanụ ẹge ọphu?”

Ojejoje asụ: “Íso yẹle Jékọpu; ?ẹphe ta bụdunua unwunne. Ya egbe yeru Jékọpu obu;

³ Íso adu-tabe iya ashị; k'ọphu ya mewaru alị ugwu iya ono tẹ ẹgbara kfu ya; woru ókè-alị iya haaru nkuta-ọswa, bu l'echi-egu.”

⁴ Ndu eri Íso, bụ iya bụ ndu Édomu sụru: “L'e mebyishiru mkpukpu ẹphe; ọle ẹphe a-kpukwaakwa iya.”

Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike asụ: “Epehe -kpukwaa ya; ya enwuk-poshia ya. Aa-nọdu eku ẹphe 'ejo mba;’ ndu Ojejoje nuberu oke ẹhughu iya gbururu jeye.

⁵ Unu e-gude ẹnya unu phụ; gude ọnu unu kfua: ‘Lẹ Ojejoje duka biribiri; mbụ dya ya je aghaa ókè alị ndu Ízurẹlu.’

Ojejoje abaru ndu achijeru

Nchileke ẹja mba

⁶ “Nwa akwabejekwa nna iya ugwu; ẹge ono kwaphu; bẹ nwozi akwabeje nnajiufu iya. O -buru lẹ ya buphu nna unu l'oswiya; ?nanụ ugwu obu, unu akwabeje iya obu. O -buru lẹ ya bụ Nnajiufu unu; ?nanụ egwu, unu atsu iya.” Unubẹ ndu achijeru iya ẹja; ọ kwa unu bụ ndu gude ẹpha iya emebyishi emebyishi?

Unu a-jikwaru; sụ: “?Nanụ ẹge unu shi mebyia ẹpha iya obu?”

⁷ “Ụzo, unu shi emebyishi ẹpha iya bụ l'unu egudeje nri, aasọ nsọ bya iya agwagwa.

“Unu a-jikwaru; sụ: ‘?Nanụ ẹge o shi buru nri, aasọ nsọ?’

“Unu asuje l'ẹnya-ngweja kẹ yẹbe Ojejoje ta dudu iphe ọ bụ.

⁸ Teke unu gude anụ, atsu ishì byaru iya ochiru ẹja; ?tọ bụdu unu ome ẹji tọ. Teke unu gude anụ, ete ọkpa; mẹ anụ, iphe eme bya iya agwagwa; ?tọ bụdu unu ome ẹji tọ. Unu kputanu anụ, dū ẹge ono je anụ gọvano unu; t'unu maru mẹ ọo-nafu iya-a unu l'ẹka. ?Ehu ọo-nọdu atso iya-a ẹna l'unu meru iya iphe-oma tọ? Mbụ; ?oo-yeru-a unu ọnu. Ono iphe Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike aji ndono.

⁹ “Unu gudewaru egbe ẹja ono je arọ Nchileke t'o meeru unu eze-iphe-oma; unu amawaruru; ?m'oo-yeru unu ọnu. Ono iphe Ọkaribe-Kakọta-Ike ekfu ndono.”

¹⁰ Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike sụru: “O dū t'a sụ l'onye lanu l'ime unu e-gbeshi je agu-chishia eze-ulo iya; t'unu ta abahuhe iya je ọphu-nwu ọku, ẹ te nwedu iphe ọ bụ l'ẹnya-ngweja iya. Ehu ta atsohekwa iya ẹna l'ẹke unu nọ. Ọphu ọ duka ngweja, unu gude bya, ya gbe anata.

¹¹ Epha iya a-ha nshinu l'iphe bụ mbakeshi: shita l'ẹke ẹnyanwu ahataje jeye l'ẹke ọdaje; mbụ l'iphe bụ ẹkemeke ọbule; bẹ aa-nọduje egwotaru iya insensu; mẹ l'iphe dubebe mma; kẹ l'ẹpha iya a-ha nshinu l'iphe bụ mbakeshi phuu.” Ono iphe Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike ekfu ndono.

¹² “Obenu l'unu anọduje emechishi iya ifu emechishi. Unu asuje l'enyangweja iya te nwedu iphe ọ bụ; lẹ nri, eegudeje agwa iya; bụ iphe aasọ nso.

¹³ Unu asu: ‘Liphe ọwaa buakwa unu ivu-era.’ Unu kfutsua ege ono; unu akpo-yiaru iya ukuvu; l'akpofu iya akpofu.” Ono iphe Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike ekfu ndono.

Ọ sukwaruphu: “Teke unu kpọturu anụ, e mekaru iphe; mę ọphu iphe meru l'okpa; mę ọphu iphe-ememe eme; gude bya iya agwagwa; ?unu ari lẹ ya a-nafu iya unu l'eka ọo.

¹⁴ Onye ẹregede bukwa onye a turu onu; mbụ onye nweru anụ, bụ okee ya. Yo ribua lẹ ya a-kpẹ iya Ojejoje. E megee; yọ buru anụ ọphu nweru ẹkworo; bę oo-gude bya ọchiru yębe Ojejoje ẹja.” Ya buakwa onye eze, ha nshinu! Ẹpha iya b'a tsukotakwa egvu l'iphe bụ mbakeshi. Ono kwa iphe Ọkaribe-Kakọta-Ike ekfu ndono.

2

Aalọ ndu achijeru Nchileke ẹka lẹ nchị

¹ “Qwaa kwa ẹka; ya alọ iya unu lẹ nchị unubę ndu achijeru iya ẹja.

² Unu -jika l'unu ta ngadụ nchị l'iphe ya ekfu; -jika l'unu te egudedu obu unu l'ọ ha akwabę iya ugvu; bę ya a-tukwa unu onu; tukwaaphu onu l'iphe ndiphe anuje unu. Ya gbe tuakwa iya onu obu atutu; kę l'unu te gudedu obu unu l'ọ ha akwabę yębe Ojejoje ugvu. Ono kwa iphe Nchileke, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike ekfu ndono.

³ “Ya e-gude okfu ẹka unu baaru unwu unu mba; kuta nshị anụ ono, unu egudeje bya iya agwagwa ono tee unu l'ifu; chita unu je awushia l'ikpozu.

⁴ Ono teke unu a-maru l'eka ono, ya loru unu lẹ nchị ono bụ tẹ ndzụ ono, yęle ndiche unu phę; mbụ ndu Lívayi gbaru ono nguru anguru. Ono iphe Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike ekfu ndono.

⁵ “Ndzụ yęle onye iche unu phę gbaru bụ lẹ ya a-nu iya ndzụ; nu iya ẹhu-agu. Ya nukwaru iya ẹya; k'ọphu ọo-nọdu a-kwabę iya ugvu. Ẹphe kwabekwaru iya ugvu; l'atsụ iya egvu.

⁶ Ẹphe shi ezi ọkpobe okfu, ẹjo-ire ẹ-ta nọdu. Ẹphe l'iya shi nọdu lẹ nchị-odoo; buru ndu, doberu ẹka ndoo. Ẹphe meru ndu, dọ l'igwe; ẹphe ahaa ome ẹjo iphe.

⁷ “Kę l'iphe gbaru onye achijeru Nchileke ẹja bụ t'ọ meje tẹ madzụ maru iphe; k'ọphu ẹphe e-shi iya l'eka ngabę nchị l'iphe bụ: e -mee ya; yọ dọ Nchileke mma; keshinu ọphu ọ bụ iya bụ nwozi Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike.

⁸ Obenu l'unu hawaru ọzo; shilahaa ẹke ẹ ta bọdu iya nų. Unu gudewa iphe unu ezi; mee ndu, dọ igwe; ẹphe ahaswee okpa. Ndzụ yęle Lívayi gbaru; bę unu gwọwaru l'ẹja.” Ono iphe Ojejoje, bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike ekfu ndono.

⁹ “Q -buru l'unu nọ iya-a ege unu nọ iya-a; jika ome iphe ya sọru t'unu meje; l'abọ madzụ ẹbo teke unu ezi ekemu yębe Ojejoje; bę ya e-me tẹ ndu ịzurelu ba dọ iphe, ẹphe a-gube unu; mee t'ẹ b'ọ dọ iphe unu a-kube ẹka l'ẹke ẹphe nọ.”

Ndu Júda te emedu ire-lanụ

¹⁰ ?Tọ budunua nna lanu; bę ayi tuko nweru? ?Tọ bọdu Nchileke lanu tuko ayi l'ayi ha kee? ?Nanu ege ọ dọ; bę ayi gbe arushi ọgba-ndzụ, shi lẹ ndiche ayi phę arushi; ayi te emeheru ibe ayi ire-lanụ.

¹¹ Ndu Júda te emehakwa iphe ephe kweru ukwa iya. E meekwaru akpamara le Jerúsalemu; me le Ízurelu gbaa mgburumgburu. Ndu Júda farushiakwaru ulo nso ono, Ojejoje yeru obu ono afarushi; ke l'ephe jeru je alulahaa unwanyi, shitsua l'oha, agwa nte.

¹² Te Ojejoje mekwaa t'onye meru egbe iphe ono chihu l'ali Jékopu gbaa mgburumgburu; m'o -ruhuru; o buru onye. Te egbe onye ono be egudekwa iphe bya ogworu Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike eja.

¹³ O nwekwaruphu iphe odo, unu emeje. Unu anoduje l'enya-ngweja Ojejoje l'ara ekwa; enya-mini, shi unu l'enya l'atsoshi l'eke ono. Unu anodu iya raa ekwa; chia mkpu; okfu le Nchileke ta aghajehedu enya l'eke unu no; l'agwa iya; ophu o kwohedu ekwokwo l'anata iphe unu gude bya iya agwagwa.

¹⁴ Unu a-jikwaru; su: “?Ishi iya-e?” Ishi iya bu le Ojejoje phuwaru iphe i meru nwanyị ono, i gude kpoo ekfu ono. Nwanyi ono bu nyee ngu, nggu l'iya gbaru ndzu. Yo be nta-a tji meheru iya iphe i kweru iya ukwa iya. Yo bukwaru-a ya bu onye ebo ngu; mbu nyee ngu, nggu l'iya gbaru ndzu.

¹⁵ ?Ojejoje te medunua nggu le nwanyị ono; unu aburu onye lanu; obu unu aburu nanu. ?Bu ngunu kparu iphe Ojejoje meru; unu aburu nanu obu? Iphe, kparu iya nu bu k'ophu unu a-mushi unwegirima, a-nodu atsụ Nchileke egwu. Oo ya bu; t'i kwabekwa enya t'e b'i hakwa o meru nwanyị ono, i gude kpoo ekfu ono iphe i kweru iya ukwa iya.

¹⁶ Ojejoje, bu Nchileke ke ndu Ízurelu sụru: “L'o dukwa iya ashi le ndu alu alulu gbakahuru. Ono kwaphu ege o du iya ashi le nwoke eme nyee ya onwuu-onwuu.” Ono iphe Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike ekfu ndono. Oo ya bu; unu kwabekwa enya t'unu ba abu o-kweru ukwa 'emegeme.

Mboku ikpe ruakwaru

¹⁷ Unu gudeekwa okfu, unu ekfu l'ekfuchi Ojejoje nchi.

Unu a-jikwaru; su: “?Nanu ege unu shi ekfuchi iya nchi?”

Ege unu shi ekfuchi iya nchi bu l'unu asuje: “L'iphe bu ndu eme iphe du eji; be dukota Ojejoje mma; iphe ephe eme adu iya mma.” Odo aburu l'unu anoduje aji; su: “?Buhunu awe; be Nchileke ono, ekpeje ikpe, du maa ono no?”

3

Onye ozi, eje obo uzo

¹ Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Ike sụru: “Unu phukwa iphe ya abya ememe. Ya e-zi nwozi iya t'o je aboru iya uzo. Ono teke Nnajiufu ono, unu ele enya iya ono a-buru pherekete l'eze-ulo iya; mbu nwozi ono, oogu unu t'a su l'o byaru ono, bu onye a-bya araaru unu k'ogba-ndzu yele unu ono arara.”

² Olobu; ?bu onye a-du ike nahu ikpe iya ono mboku ono. ?Bu onye a-du ike keru okpa m'o -byalephu. Ishi iya aburu l'o -byalephu; be o-o-du l'o bu oku-uzu; dukwaphu l'o bu okpobe ncha o-sa-uwe.

³ Oo ege ono, onye akpu uzu ahije mkpola-ocha l'oku; gude nua ya anunu ono bu ege onye achijeru Ojejoje eja a-nushi ndu eri Livayi anunu; ephe egbuchafu. Oo-nu ephe anunu l'o bu mkpola-ododo; nua ephe l'o bu mkpola-ocha, a huru l'oku; k'ophu ephe a-noduje achiru Ojejoje eja, du mma.

⁴ Ono teke Ojejoje a-wata onata ngweja ndu Júda; me ke ndu Jerúsalemu ege o shi anatajehawa iya teke ndiche.

⁵ Ojejoje, bu Ọkaribe-Kakọta-Ike sūru: “Lẹ ya a-bya bya ekpee unu ikpe. Ya e-me ẹgwa bya atua ephe too; mbu ndu amamanshi; ndu eri ogori; ndu akpapyabeje iphe ephe meru gua enwa; ndu abuje: e -jetsuaru ephe ozi; ephe ta kfu ndu jeru ephe ozi ugwo ohuma; ndu akpa unwanyi, maa tufuru ehu; l'akpa ndu nna ephe ta nokedu ehu; l'ekperu ndu byaru abyabya ejo ikpe; ephe ta atsū yebe Ojejoje egvu.”

Okfu ọzo lanu l'uzo iri

⁶ “Yebe Ojejoje ta agbanwejekwa agbanwe. O kwa iphe ono kparu iphe unube ndu awa Jekopu ta achihudu.

⁷ Tsube l'oge ke nna unu oche phe; be unu gbakutaru iya azu; jika ome iphe ya toru okpa iya t'e meje. Unu lata azu lakfuta iya; k'ophu yebedua a-lakfutakwanu unu.” Ono iphe Ojejoje, bu Ọkaribe-Kakọta-Ike ekfu ndono.

“Unu a-jikwaru; su: ‘?Nanu ege unu e-shi lata azu?’

⁸ “Madzu; ?l'oo-naghe Nchileke nfu to? Obenu l'unu anali iya-a nfu.

“Unu a-jikwaru; su: ‘?Nanu ege unu shi ana iya nfu?’

“Nfu, unu ana iya bu l'uzo lanu l'uzo iri unu. Unu ta anu iya iphe anunu odo.

⁹ Unu buakwa ndu, a turu onu; unu l'unu ha; ke l'unu ana iya nfu.

¹⁰ Unu tuko ọzo lanu l'uzo iri unu wobata l'ulo iya; k'ophu nri a-no l'ulo yebe Nchileke. Unu mee ya gude data iya; unu aphu le ya a-guharu unu windo ke imigwe; wuaru unu iphe-oma jeye teke e to nwehedu eke unu e-dobe iya.” Ono iphe Ojejoje, bu Ọkaribe-Kakọta-Ike ekfu ndono.

¹¹ “Ya e-me t'unwehu ba atahē iphe unu meberu l'alī; mee tē oshi vayinu unu mīa wōkfuwokfu.” Ono iphe Ojejoje, bu Ọkaribe-Kakọta-Ike ekfu ndono.

¹² “Ono teke iphe bu mbakeshi a-nodu eku unu ndu a goru onu-oma nu; ke l'alī unu a-nodu agu agugu ebubu.” Ono iphe Nchileke, bu Ọkaribe-Kakọta-Ike ekfu ndono.

Ndu doberu ẹka ndoo a-buru ndibe Nchileke

¹³ Ojejoje sūru: “L'unu kfuwaru iya ejo okfu nshinu.

“Unu a-jikwaru; su: ‘?Bu egbe ejo okfu ngunu; be unu kfuru obu?’

¹⁴ “Unu asuje l'ojeru Nchileke ozi bu ori aphu. ‘?Bu ngunu; be unu ritari; ke l'unu eme iphe Ojejoje kfuru; yele ke l'unu anoje l'obu ndu, no l'ulo-ekwa l'ifu Ojejoje, bu Ọkaribe-Kakọta-Ike?

¹⁵ Lẹ nta-a b'o gbe buru ndu eku onwephe ekuku; be unu eku ndu a goru onu. Mbū l'ẹ tō buledu-a lẹ ndu eme iphe dū ejī aba uba; yọ buje: ephe -wōebetsua Nchileke okfu; yọ paru ephe haa; tō dū iphe oome ephe.’ ”

¹⁶ Ndu ophu atsukwanu Ojejoje egvu abya ekfulahaa okfu iya l'onwephe. Ojejoje atufu nchi nua iphe ephe ekfu. A bya edee iphe l'ekwo l'ifu Ojejoje; mbu iphe ee-gudeje nyata ndu ono, atsū Ojejoje egvu; l'akwabē iya ugvu ono.

¹⁷ Ojejoje, bu Ọkaribe-Kakọta-Ike abya ekfua okfu ehu ephe; su: “L'ephe a-buru nk'iya. Mboku, ya a-bya odzezi eku iya; be ya a-guru ephe ye lẹ ndu nk'iya. Ya a-phuru ephe imiko ege ono, nna aphujeru nwatibe iya ophu ekweru iya ozi ono.

¹⁸ O bu teke ono; be unu a-phu iphe dū iche lẹ ndu, doberu ẹka ndoo; me ndu eme iphe dū ejī. Unu a-phukwaphu iphe dū iche lẹ ndu ejeru Nchileke ozi yele ndu e te ejeduru iya ẹya.”

4*Mboku ikpe Nchileke*

¹ Ojejoje, bu Ọkaribe-Kakota-Ike sūru: “Unu lekwa. Lẹ mboku obu abyaakwa. Mboku ono a-nodu enwu kfukfukfu l’o bu oku-uzu. Ndu eku onwephe ekuku; me ndu eme ejo iphe l’ephe ha; be oku ono e-ke l’o bu oshi; kekota ekali ephe; mbu kee kee ephe l’ogbaragba.

² A bya l’unube ndu atsū yebe Ojejoje egvu; o bu unu; be odobe aka ndoo ke yebe Ojejoje a-haru l’o bu l’enyawu. Oo-nodu egbu nwiinwii l’o bu enyawu l’ehu unu; mee t’ehu du unu mma. Unu a-lufuta bulahaa nggada l’o bu nweswi, a tufutaru l’oka.

³ Ono teke unu a-dzopyabe ndu eme iphe du eji okpa; gude okpa futoo ephe; ephe aburu ntū mboku ono, ya e-me iphe ono. Ono iphe Ojejoje, bu Ọkaribe-Kakota-Ike ekfu ndono.

⁴ “Unu nyatakwa ekemu ono, ya tūru nū nwozi iya; mbu Mosisu; mbu ekemu; me ome-l’ali ono, ya koshiru iya lẹ Ugwu Sáyinayi t’o je ezia unwu Ízurelu l’ephe ha ono.

⁵ “Unu lekwa; lẹ ya e-ziodukwa onye nkfuchiru iya, bu Elayija t’o bya; temanu oke mboku ono, bu Eswe ke yebe Ojejoje ono erua.

⁶ O bu iya e-me ndu, bu nna t’obu ephe nodu l’eke unwu ephe nọ; bya emee t’obu unwegirima nodukwaphu l’eke nna ephe nọ. Odumeka; be kwa onu; be ya a-tū ali unu teke ya byaru.”

Ozi-Ọma, Mátiyu deru

Eri Jisọsu
(Luk 3:23-38)

¹ Ọwaa bụ eri Jisọsu Kuráýisutu: Jisọsu Kuráýisutu shi l'eri Dévidi; Dévidi eshi l'eri Ébirihamu.

² Ébirihamu bụ nna Áyizaku; Áyizaku bụ nna Jékọpu; Jékọpu abụru nna Júda mę unwunna iya.

³ Júda bụ nna Pérezu; mę Zera. Nne, mụru ẹphe ẹbo ono bụ Táma. Pérezu bụ nna Hézurọnu; Hézurọnu abụru nna Áramu;

⁴ Áramu bụ nna Amínadabu; Amínadabu bụ nna Náshọnu; Náshọnu abụru nna Sálumọnu.

⁵ Sálumọnu bụ nna Bówazu. Nne Bówazu bụ Réhabu. Bówazu bụ nna Óbẹdu. Onye bụ nne iya bụ Rutu. Óbẹdu abụru nna Jesi.

⁶ Jesi abụru nna onye eze ndiche ono; mbụ Dévidi.

Tọ dụ iya bụ; Dévidi abụkwanuru nna Sólomọnu. Onye bụ nne Sólomọnu bụ nwanyi ọbu, o shi lụjee mbụ Uráya.

⁷ Sólomọnu bụ nna Réhobuwamu. Réhobuwamu bụ nna Abíja. Abayíja abụru nna Ása.

⁸ Ása bụ nna Jehoshafatu; Jehóshafatu bụ nna Jóramu; Joramu abụru nna Uzáya;

⁹ Uzáya bụ nna Jótamu; Jótamu bụ nna Éhazu. Éhazu abụru nna Hezekáya;

¹⁰ Hezekáya bụ nna Manáse; Manáse bụ nna Émọsu; Émọsu abụru nna Josáya.

¹¹ Josáya abụru nna Jẹkonáya mę unwanne iya unwoke l'ogege ono, a kpuru ndu Ízurelu lę ndzụ; ẹphe eje abụru ohu lę Bábyilonu ono.

¹² Tọ dụ iya bụ; ndu Ízurelu eshitsułephu Bábyilonu lata; Jẹkonáya abya aburu nna Shiyálutiyełu; Shiyálutiyełu aburu nna Zerúbabelu.

¹³ Zerúbabelu bụ nna Abiyudu; Abiyudu bụ iya bụ nna Eláyekimu. Eláyekimu abụru nna Azọ.

¹⁴ Azọ bụ nna Zédọku; Zédọku bụ nna Ákimu; Ákimu abụru nna Eliyudu.

¹⁵ Eliyudu bụ nna Eliyéza; Eliyéza bụ nna Mátanu; Mátanu abụru nna Jékọpu.

¹⁶ Jékọpu bụ nna Jósefu; Jósefu bụ iya bụ nni Méri. Méri bụ iya bụ onye mụru Jisọsu, eeku Kuráýisutu.

¹⁷ Ọo ya bụ l'ọ dụ ọgbo iri l'eno tsube l'ọgbo kę Ébirihamu phez; rua l'ọgbo kę Dévidi phez. Yọ dukwaphu ọgbo iri l'eno tsube l'ọgbo kę Dévidi phez; rua teke ono, a kpuru ndu Ízurelu lę ndzụ laa Bábyilonu ono; bya adukwaphu ọgbo iri l'eno ọdo tsube teke ono, a kpuru ndu Ízurelu lę ndzụ laa Bábyilonu ono; rua teke a mụru Kuráýisutu.

*Aamu Jisosu**(Luk 2:1-7)*

¹⁸ Qwaa ege e shi mua Jisosu Kuráiyisutu ndo-ọ: Lẹ Jófesu jeru okfu Méri, bú nne Jisosu; jebua. Tọ laakwanu nk'iya; k'ophu yeke iya zejewaru. A bya amaru; Méri egbe dụwanu ime. Yọ búru Ume-dụ-Nsọ; bẹ ime ono shi l'eka.

¹⁹ Jófesu, bú nji iya ono; bẹ búkwanu onye doberu eka ndoo. Yoo mekwanu tẹ ya be me Méri iphe-iphere l'edzudzu ọha. Yọ chọde ege ya e-me jika Méri; t'ẹ ba mma.

²⁰ Yọ rinyaa ya; ojozi-imigwe, shi l'eka Nnajiufu abyakfutashia ya lẹ nrọ; bya asụ iya: “Jófesu; nggube o-shi-l'eri Dévidi; ba atsushi egwu ọlu Méri. Nwata ono, ọ dụ ime iya ono búkwa Ume-dụ-Nsọ b'o shi l'eka.

²¹ Oo-mụ nwata nwoke. Iphe ii-gu iya bú Jisosu; okfu l'ọo-dzọta ndu nk'iya l'eka iphe dụ eji, ephe meshiru.”

²² Iphe-a l'ọ ha mekotaru; k'ophu iphe ono, Nnajiufu shi l'onu onye nkfuchiru iya kfua ono e-re; mbụ iphe ono, o kfuru; sụ:

²³ “Lekwa! Lẹ nwamgboko, yeke nwoke ta zebua a-tsuta ime; mua nwata nwoke, epha iya a-bụ Imánuwelu.” Iphe Imánuwelu bú bú: “Nchileke nọ swiru ayi.”

²⁴ Tọ dụ iya bú; Jófesu etehulephu; mee ya ege ono, ojozi-imigwe, shi l'eka Nnajiufu kfuru iya ono; duta Méri teke ono t'ọ búru nyee ya.

²⁵ Obunu lẹ Jófesu yeke Méri ta zebukwanua jeye Méri ezeda; mua nwata nwoke ono. Jófesu agua nwata ono Jisosu.

2*Abyabya ndu mmamiphe,**shi ọzo enyanwu-ahata*

¹ Ọ bú teke Hérodu shi búru eze b'a mụru Jisosu lẹ Bétulehemu Judiya. A mụtule iya phụ; ndu mmamiphe, shi ọzo enyanwu-ahata abyatashia Jerúsalemu; bya akpafashilahaah ishi; l'asuje:

² “?Nanụ nwata ọbu, a mụru, a-bụ eze ndu Ju ọbu? L'ephe phuru mkpọ-kpodo* iya l'ọzo enyanwu-ahata; byatashia t'ephe bya abaarụ iya eja.”

³ Eze, bú Hérodu anulephu iphe ono, ephe kfuru ono; yọ tsulahaa ya l'ehu; tsulahaa ndu Jerúsalemu mgburumgburu l'ehu.

⁴ Yo chikuwaphu ndu ishi ndu achijeru Nchileke eja; mę ndu ezije ekemu; ephe edzua. Yọ jilahaah ephe eke ọbu, aa-mụkpo Kuráiyisutu ọbu.

⁵ Ephe asụ iya: “L'ọ bú lẹ Bétulehemu Judiya; bẹ aa-mụ iya; kẹ l'onye nkfuchiru Nchileke deru iya l'ekwo; sụ:

⁶ “ ‘Nggube Bétulehemu l'alị Judiya;

Mgbẹ ẹ tọ kwa nggu

katsua nwanshi

l'iphe bú mkpukpu,

nweru enya l'alị Judiya.

L'ime ngu

bẹ onye ishi e-shi lufuta;

bụ iya bú onye ishi,

e-leta ndu nke mu,

bụ Ízurẹlu enya.’ ”†

* 2:2 2:2 Mkpọ-kpodo ọwaa ta búkwa l'ọo ya bú Jisosu. Ọ kwa mkpọ-kpodo, ekoshi l'a mụru iya.

† 2:6 2:6 May 5:2.

⁷ Ya ndono; Hérođu abya ekua ndu mmamiphe ono, shi l'uzo ɛnyanwu-ahata ono l'edomi; bya kpafuta ɛphe ishi egbe teke mkpɔ-kpodo ono lufutakpooru gedegede.

⁸ Yo bya ezi ɛphe t'ɛphe je Bétulehemu; sù ɛphe: “Unu je atɔkpoo ɛhu; choo nwata ɔbu. Teke unu phuru iya; unu abya ezia ya ɛya; k'ophu ya e-jekwaphu je abaaru iya ɛja.”

⁹ ɛphe anɔtsulephu ozi ono, eze ziru ɛphe ono; yo buru ɛphe atugbu. ɛphe alufutalephu; nggube mkpɔ-kpodo ono, ɛphe phuhawaru l'uzo ɛnyanwu-ahata phɔ alufutakwa ɔdo; bya evutakwaruphu ɛphe uzo; jeye; yo bya erua eke, nwata ono nɔ; vudo; keleruphu jingu l'imeli.

¹⁰ ɛphe aphulephu mkpɔ-kpodo ono l'ɛke ono; ɛhu atsɔ ɛphe ɛna nshinu. ɛphe awata ote ɛswa.

¹¹ ɛphe abahu l'ime ulo ono; phua nwata ono yeŕe Méri, bu nne iya. ɛphe abya ebyishi ikpere l'alí; baaru nwata ono ɛja; bya ekpuhaa ɛda, ɛphe yeru ɛku ɛphe; meeru nwata ono iphe-ɔma. Iphe ɛphe nuru nwata ono bu mkpɔla-ododo; furakinsensu; me meeru.

¹² E meebe; Nchileke abya ezia ɛphe le nro; t'ɛphe ba lahe azu le ke Hérođu. ɛphe atugbua; shia uzo ɔdo; lashia alí ɛphe.

Jisɔsu phe agba ala Íjiputu

¹³ Ya ndono; ndu mmamiphe ono atugbulephu; ojozi-imigwe, shi l'ɛka Nnajiufu abyakfutashia Jósefu le nro; bya asu iya: “Gbeshi; duta nwata ono yeŕe nne iya lashia Íjiputu. Unu nɔdu l'ɛke ono jeye teke ya e-zi unu t'unu lata. Le Hérođu abyakwa ɔcho ishi nwata ono.”

¹⁴ Tɔ du iya bu; Jósefu egbeshi l'enyashi; duta nwata ono yeŕe nne iya; yo buru ɛphe ɔla Íjiputu.

¹⁵ ɛphe anɔ l'ɛke ono jeye Hérođu anwuhu.

Yo buru iya bu l'iphe ono, Nnajiufu shihawa l'onu onye nkfuchiru Nchileke kfua ono eree. O sɔru: “Lɔ bu le Íjiputu; be Nwatibe iya nɔ; ya eje ekufuta iya.”[‡]

Egbushi unwegirima nshii le Bétulehemu

¹⁶ Yo be teke Hérođu maru le ndu mmamiphe ono; be bu ugho; be ɛphe ghoru iya; yo voru oku ghua ɛhu. Yo wowaruphu ekemu tua t'e je egbushikota iphe bu egirima unwoke, a muru le Bétulehemu phuu; me ndu ophu a muru le mkpukpu ɔdo, nɔ-pheru ɛphe mgburumburu; shitakpo le ndu a muru k'ophungu je akpaa le ndu ophu nɔwaru afa labu. Iphe o gude mee ya ɛge ono bu ajiji phɔ, o jiru ndu mmamiphe phɔ; ɛphe akporu iya teke mkpɔ-kpodo ono bebekpooru lufuta.

¹⁷ O bu ɛge ono b'o shi ree mbu iphe Jeremáya, bu onye nkfuchiru Nchileke kfuahawaru; sù:

¹⁸ “A nuru uzu-ɛkwa le Ráma;
mbu ɛkwa anwuhu;
me oke nggumaphu.
O bu Réchelu ara
ɛkwa unwu iya;
to kwe t'e gbota iya egbota;
okfu l'unwu iya gvuru.”[§]

Jósefu phẹ shi lẹ Íjiputu alata

¹⁹ Tọ dú iya bú; Hérọdu anwuhulephu; ojozi-imigwe, shi l'ẹka Nnajiufu abyakfutashia Jósefu lẹ nrọ; l'ephẹ nọ lẹ Íjiputu ono; sù iya:

²⁰ “Gbeshi; duru nwata ono yẹlẹ nne iya lashia azụ lẹ Ízurẹlu; lẹ ndu, shi achọ ishi nwata ono; bẹ nwụshihuakwaru nù.”

²¹ Yo gbeshi; duta nwata ono yẹlẹ nne iya; yọ buru ephẹ ọla alị Ízurẹlu.

²² Jósefu anulephu lẹ Ákílẹyọsụ, bú nwatibe Hérọdu búwa iya bú eze, achị Judíya l'ọzori nna iya ono; tsuhu egvu oje oburu ẹke ono. A bya anmaaru iya ọkwa lẹ nrọ, bú iya meru iphe ọ tughuru lashia Gálili.

²³ Yo rua; je akwata ufu buru lẹ Názarẹtu. Ọ bú ẹge ono b'e shi; iphe ndu nkfuchiru Nchileke kfuhawaru eree, sùru: “L'ee-ku iya onye Názarẹtu.”

3

Ozi, Jónu Baptistizimu ezi

(Mak 1:1-8; Lúk 3:1-18; Jón 1:19-28)

¹ Ọ bú teke ono; bẹ Jónu Baptistizimu byaru bya anọdu l'echi-ẹgu Judíya; l'ekfu okfu Nchileke; l'asuje:

² “Unu taa onwunu ọta iphe dú ẹji, unu meshiru; ghaa umere lakfuta Nchileke; lẹ Nchileke abyaakwa okoshi lẹ ya bú eze.”

³ Ọ kwa Jónu ọwaa bú onye ono, Azáya, bú onye nkfuchiru Nchileke kfuuru okfu iya teke ono, ọ sùru:

“O nweru onye echị mkpu

l'echi-ẹgu; sù:

T'e meeru Nnajiufu

uzo iya;

T'a chikwaaru iya oje ono

t'o vudo ntumu!” *

⁴ Ya ndono; uwe, Jónu shi eyeje bú uwe, e gude ẹji inya-ivu mee. Yo gudeje akpọ-anụ kebudo onwiya l'ukfu. Iphe shi buru nri iya teke ono aburu igube; mẹ manu-ẹngu.

⁵ Tọ dú iya bú; ndu Jerúsalemu; ndu Judíya; mẹ ndu, bu l'uswe iya kẹ Jódanu mgburumgburu azafutakota byakfutashia ya; t'ephẹ nua iphe ookfu.

⁶ Ephem abya akoshitsua iphe dú ẹji, ephẹ meshiru; yo mee ephẹ baptizimu lẹ Enyimu Jódanu.

⁷ Jónu aphulephu ikpoto ndu Fárisii; mẹ ndu Sádusii; eke ephẹ abya t'o mee ephẹ baptizimu; sù ephẹ: “Unubẹ unwu, ẹjo agwọ mshiru-wa! ? Bú onye sùru unu t'unu gbalaaru oke ehu-eghughu ono, Nchileke a-zube unu mbọku ono, ọo-nma mgboko ikpe ono?”

⁸ Unu mịa amimi l'ọ bú oshi-ọmị. Nebyi, unu a-mị bú umere, ekoshi l'unu tawaru onwunu ọta iphe dú ẹji, unu meshiru; lakfuta-wa Nchileke.

⁹ Unu ba arikwa lẹ keshinu Ébirihamu bú nna unu oche b'ẹ to nwe du iphe e-me unu. Unu ta makwa l'ọ be t'ẹ b'ọ dú; bẹ Nchileke e-meshikwa mkpuma-wa, wushiru ege-a; yọ buru unwu Ébirihamu.

¹⁰ Mbụ lẹ nta-a b'e biyieekwaru ogbu-nkụ l'iphe bú ukfu oshi, nonu. Ophu ẹ-ta mịdu nebyi, dú mma; e gbutsua ya; chee l'ọku.

¹¹ Yẹbedua, bú Jónu gude mini eme unu baptizimu, ekoshi l'unu tawaru onwunu ọta iphe dú ẹji, unu meshiru; ghawa umere lakfuta Nchileke.

* 3:3 3:3 Azá 40:3.

Obenu l'onye ophu abya nù; bẹ ka iya nshinu; lẹ ya te dzukpoduanu kẹ tẹ ya vuru akpọkpa iya; tso iya. Onye ono bụ Ume-dụ-Nsọ; mẹ ọku; bẹ oo-gude mee unu baputizimu.

¹² O gude ajakpa, oogudeje aphushi eswa lẹ witu; vuta ophu bụ nebyi iya vuba l'ulo; kpota ophu bụ mbeku iya; je enwuru ye l'ọku, ẹ-taa nyihudu anyihu!"

Jonu eme Jisọsu baputizimu
(Mak 1:9-11; Luk 3:21-22)

¹³ Ya ndono; Jisọsu eshi Gálili byatashia Jódanu; byakfuta Jonu tẹ Jonu mee ya baputizimu.

¹⁴ Jonu esee t'ọ jịka; sụ iya: "L'ọ bụ yẹbedua, bụ Jonu; bẹ gbaru tẹ ya bya t'i mee ya baputizimu; nggu egbe sụ tẹ ya mee ngu."

¹⁵ Obenu lẹ Jisọsu sụru iya: "T'ọ haa t'e mee ya ru ege ono nta-a; l'ọ bụ ege ono; bẹ ẹphe e-shi medzua iphemiphe ọbule, Nchileke sụru t'ẹphe mee."

Tọ dọ iya bụ; Jonu ekweta.

¹⁶ Onanu, e metsuleruphu Jisọsu baputizimu ono; Jisọsu eshi lẹ mini ono l'erufuta; igwe ekpuhaa; gheru onu. Yọ phuwaphu Ume Nchileke; yọ dulephu l'ọ bụ ndo; shi l'igweli phezita; bya anọdu iya l'ẹhu.

¹⁷ A nūwaphu olu, shi l'imigwe; sụ: "Ọwaa bụ Nwata iya kẹ nwoke, ya yeru obu; oomeje; ẹhu atso iya ẹna!"

4

Sétanu adata Jisọsu
(Mak 1:12-13; Luk 4:1-13)

¹ Tọ dọ iya bụ; Ume Nchileke ono eduta Jisọsu duba l'echi-ẹgu tẹ Obutuswe data iya.

² Jisọsu erua ẹke ono; je anọ ụkporo abali ugbo ẹbo: eswe l'enyashi l'ẹke ono; swikota aswiswi. E metsua; ẹgu agulahaa ya.

³ Obutuswe, bụ nwandata abyakfutashia ya bya asụ iya: "Ọ -buri l'i bụ Nwatibe Nchileke; menua mkpuma-wa t'ọ ghoshia nri."

⁴ Jisọsu asụ iya: "Ekwo okfu Nchileke sụru l'ẹ tọ budu nri nwẹnkinini iya; bẹ madzụ egudeje nọdu ndzụ. Iphe madzụ egudeje nọdu ndzụ bụ iphe bụ okfu, shi Nchileke l'onu."

⁵ Tọ dọ iya bụ; nggube Obutuswe ono eduru Jisọsu bahu lẹ Jerúsalemu, bụ obodo ono, dọ nsọ ono; je eworu iya dobe l'onungonu ẹke, katsua l'eli l'eze-ulo Nchileke;

⁶ sụ iya: "Ọ -buri l'i bụ Nwatibe Nchileke; kfụdaedu l'alị; kẹ l'e deru l'ekwo okfu Nchileke; sụ:

Lẹ Nchileke e-zi
unwu ojozi-imigwe iya
t'ẹphe leta ngu ẹnya.
Ephe e-gbobe ẹka;

wọta ngu t'ukfu ba dọ ngu!" *

⁷ Jisọsu asukwa iya phụ: "Obenu l'e dekwaru iya phụ l'ekwo okfu Nchileke; sụ: 'Ba adatakwa Nnajiufu, bụ Nchileke ngu adata.' "

⁸ Ya ndono; Obutuswe ono edutakwaphu Jisọsu ọdo; nyihushia eze ugvu obu, ha l'eli l'ọ bụ ngunu; je ekoshikota iya alị-eze ndiphe mgburumgburu; mẹ iphemiphe ọbule, dọ mma, nọ iya nù.

* 4:6 4:6 Egvu 91:11-12.

⁹ Yò sù Jisòsu: “Iphe ono l’ò ha; bè ya a-nùkota ngu; m’ò -bùru l’ì-da l’alì; baaru iya èja.”

¹⁰ Jisòsu asù iya: “Gbeshi l’èke ono Sétanu. Èkwo okfu Nchileke sùru: ‘L’òo Nnajiufu, bù Nchileke ngu bù onye ìi-baru èja; bùru iya nkinyi iya bù onye ìi-nòdu l’èka.’ ”

¹¹ Ya ndono; Obutuswe ono aparu Jisòsu haa; ùnwu ojozi-imigwe abya eyeru Jisòsu èka.

Jisòsu awata ozi iya lẹ Gálili

(Mak 1:14-15; Luk 4:14-15)

¹² Yo rulephu teke Jisòsu nùru l’a tùwaru Jònu mkpòro; yo gbeshi jeshia Gálili.

¹³ Yo gbeshi lẹ Názàrètu; lashia je eburu lẹ Kapáníyomu l’iku eze ẹnyimu Gálili lẹ mgbaku Zébulonu mẹ Náfutali;

¹⁴ k’òphu iphe ono, o kfuru mbù Azáya, bù onye nkfuchiru Nchileke ono e-re; mbù iphe ono, o kfuru; sù:

¹⁵ “Nggube alì Zébulonu;
mẹ alì Náfutali,
l’ibyiya k’eze ẹnyimu ono,
nọ l’azù Jódanu azù iya
òphu ono.
Nggube Gálili kẹ ndu
òhodo!

¹⁶ Ndu ono, nọ l’òchi ono
e-mekochaa phù iphoro, ha nshinu.
Ndu òphu buwa ebubu l’alì
ono, gbaru òchi ono;
mbù alì ono, bù anwùhu
bù iphe nọ iya nù ono;
bẹ iphoro nwuakwaru phoo.”†

¹⁷ Jisòsu eshiwaphu teke ono wata òra ozi-oma, shi l’èka Nchileke arara; asuje: “Unu taa onwunu ùta iphe dù eji, unu meshiru; ghaa umere lakfuta Nchileke; lẹ Nchileke abyaakwa okoshi lẹ ya bù eze!”

Ndu mbu, tsolahaaru Jisòsu

(Mak 1:16-20; Luk 5:1-11)

¹⁸ Yò bùru lẹ Jisòsu etso iku Eze Ẹnyimu Gálili ogologo; b’ò phuru unwunne labù, egbuje ẹma. Onye lanù bù Sáyìmonu, eekuje Pyita. Onye òphu bù Ánduru. Yò phua ẹphe l’èke ẹphe atù ntofu, ẹphe gude egbu ẹma;

¹⁹ sù ẹphe: “Unu bya etsoru iya tẹ ya zia unu ẹge e shi eruko madzù l’ò bù ẹma.”

²⁰ Yò gudekwadua ẹge ono ekfu; ẹphe apawaruphu ntofu ẹphe ono haa; bya etsoru iya.

²¹ Jisòsu akpìrìbe; bya aphua unwunne labù òdo, bù: Jémusu Zébedi; mẹ Jònu Zébedi l’èke ẹphe lẹ nna ẹphe; mbù Zébedi nọ l’ùgbo ẹphe; l’edokwazi ntofu ẹphe. Jisòsu ekua ẹphe.

²² Ekuku, ooku ẹphe; ẹphe apawaruphu ùgbo ono haa; haa nna ẹphe ono; tsoru iya.

† 4:16 4:16 Azá 9:1-2.

*Jisọsu ezi iphe; l'eme ndu
 ẹhu dụ ẹji; t'ephe ka mma
 (Luk 6:17-19)*

²³ Jisọsu etsyor Gálili phuu ejephe; l'ezi iphe l'iphe, bụ ọlo-ndzuko ndu Ju; l'ekfukwaphu okfu Nchileke: lẹ Nchileke abyawa okoshi l'ọo ya bụ eze. Yoo mekwaphu tẹ iphe bụ ndu iphe-ememe eme; mę ndu ẹhu tsuru ume; m'ọ -ruhuru; ọ bụru egbe iphe-ememe; m'ọ bụ ẹhu, dụ idagha; t'ẹhu dukota ẹphe mma.

²⁴ Epha Jisọsu edekota Siríya mgburumgburu. Ephe apatatsuaru iya iphe bụ ndu ẹhu dụ ẹji; ndu iphe-ememe, dụ iche iche emetsua; ndu, iphe eme ẹphe; eme ẹhuka nshinu; ndu ọgvu bu l'ẹhu; ndu ndakfuku; mę ndu ibe-ẹhu ẹphe nwuhutsuaru anwuhu; Jisọsu emekota ẹphe l'ẹphe ha; ẹhu adu ẹphe mma.

²⁵ Ikpoto ndu shitsua Gálili awutsoruru iya; mę ndu shi ẹke, aza Mkpukpu-iri;† ndu shi Jerúsalemu; ndu shi Judíya; mę ndu shi azu Jódanu azu iya ọphu. ẹphe atuko awu gidigidi etso iya.

5

*Jisọsu nọ l'eli ugvu;
 ekfu okfu Nchileke*

¹ Jisọsu aphua mkporo-ọha ono; nyihushia eli ugvu; je adugaru anodu. Ndu etsoje ọzo iya abyakfutashia ya.

² Yo zilahaa ẹphe iphe; sụ ẹphe:

*Ọnu-oma
 (Luk 6:20-23)*

³ “Ọnu-oma bụ kẹ ndu
 wozitaru onwephe alí;
 kẹ l'ẹke Nchileke bụ eze bụ nk'ẹphe!

⁴ Ọnu-oma bụ kẹ ndu aphu byaru;
 kẹle Nchileke a-dụ ẹphe íke!

⁵ Ọnu-oma bụ kẹ ndu dụ agu;
 kẹ l'ẹphe e-mekochaa nweru mgboko!

⁶ Ọnu-oma bụ kẹ ndu
 ẹgu odobe-ẹka-ndoo agu
 l'ọ bụ ẹgu nri; mę ẹgu mini;
 kẹle Nchileke e-me t'ephọ ji ẹphe!

⁷ Ọnu-oma bụ kẹ ndu
 obu-imiko; kẹle Nchileke
 a-phukwaruphu ẹphe imiko!

⁸ Ọnu-oma bụ kẹ ndu obu guru iphoro;
 kẹ l'ẹphe e-mekochaa phụ Nchileke!

⁹ Ọnu-oma bụ kẹ ndu eme tẹ
 nchị dụ ndo; kẹ l'ọ bụ ẹphe;
 bẹ ee-ku unwu Nchileke!

¹⁰ Ọnu-oma bụ kẹ ndu aakpa ẹhu;
 okfu l'ẹphe eme uche-obu Nchileke;
 kẹ l'ẹke Nchileke bụ eze bụ nk'ẹphe!

¹¹ “Ọnu-oma bụ nk'unu teke ndiphe ako onu; l'akpa unu ẹhu; ebokota unu ibo; okfu l'unu kweru kẹ yẹbe Jisọsu.

† 4:25 4:25 Iphe ọdo, eeku ẹka-a bụ Dikapolisu, bụ iya bụ mkpukpu iri.

12 T'èhu tsòo unu ɛna; unu etee ɛswa; kɛ l'obunggo unu ha nshinu l'imigwe. O kwaphu ɛge ono b'a kpaɛberu ndu nkfuchiru Nchileke ono, vu unu ɛzo ono ɛhu."

Únú; mɛ iphoro
(Mak 9:50; Luk 14:34-35)

13 "O bu unubɛdua bu únú kɛ mgboko. Olobu; únú -nɔnyaa; tsò-buhu únú únú; ?unu e-me imagha mee ya t'ò bɔru únú; tsolahaa únú únú ɔdo? Ɛ to nwehekwa iphe ɔdo, o ðukwadu mma k'ememe; gbahaa t'e woru iya wushia; tɛ madzɔ dzɔpyashia ya l'okpa.

14 "O bu unubɛdua bu iphoro kɛ mgboko. Mkpukpu, degeru l'eli ugvu b'ɛ tɛ domighejekwa edomi.

15 Tɛmanu; bɛ madzɔ tɛ eyejekwa oku l'uròku; kpuchia ya iphe. Ɛke eewojeru iya tukobe bu l'eli agomu; k'ophu iphoro iya a-ngashikotaru iphe bu ndu, nò l'ulo ono.

16 Oo ya bu; tɛ iphoro unu ngashikota ɛge ono l'ɛke ndiphe nò; k'ophu ɛphe a-phukota iphe, ðu mma, unu emeebe; gude iya jaa Nna unu, bu l'imigwe ajaja."

Jisɔsu ezi k'ekemu

17 "Unu ba arikwa l'iphe ya byaru bu tɛ ya chikpoo ekemu Mòsisu; mɛ iphe ndu nkfuchiru Nchileke kfuru. Iphe ya gbe byaa bukwa tɛ ya bya emee ya t'o vuru ire.

18 Igwe a-gvu; alì agvu; obenu l'akpuru okfu lanu; m'ò bu iphe lanu, e tsuru kpɔngu l'ekemu ono ta abyakwa bya erebuhu ire erebuhu jeye teke iphemiphe ɔbule ono a-vukota.

19 Oo ya bu l'iphe bu onye mebyiru ekemu ono; m'o -ruhuru; o bɔru ophu katsukpo nwanshi; l'ɛzi ndu ɔdo t'ɛphe mekwaaphu ɛge ono; o bu onye ono; bɛ ɛnya iya a-katsua alala l'ɛke Nchileke bu eze. Obenu l'iphe bu onye doberu ekemu ono; l'ɛzi ndu ɔdo t'ɛphe dobekwa iya phu; onye ono a-bu onye ha nshinu l'ɛke Nchileke bu eze.

20 Iphe ya ekfu bu l'ò -bɔdu l'unu ka ndu ezije ekemu; mɛ ndu Fàrisii ono ome uche-obu Nchileke; bɛ unu ta abahukwa l'ɛke Nchileke bu eze."

Jisɔsu ezi k'ɛhu-eghughu Nchileke

21 "Unu nuhawaru lɛ teke ndiche b'a suru: 'Be gbukwa ɔchi. L'onye gburu ɔchi b'a kpɔjekwa bya l'ifu onye ikpe.'

22 Obenu lɛ yɛbedua ekfukwanuru unu l'iphe bu onye nwunne iya egbu eghughu l'ɛnya b'a kpɔjekwa je l'ifu onye ikpe. Iphe bu onye meru nwunne iya iphe-iphere b'a kpɔjekwa je l'ifu ndu ishi ikpe. Iphe bu onye gude ɔnu iya sɔ nwunne iya: 'Nggube onye eswe;' bɛ lajekwa l'oku alì-maa.

23 Oo ya bu; teke bu l'ì nò l'ifu ɛnya-ngweja Nchileke; l'abya ɔnu Nchileke iphe; bya anyata l'ò nweru onye okfu nɔru nggu l'ia;

24 paru iphe ono, ì byaru anunu ono haa l'ifu ɛke ono; vuru ɛzo tugbua; jeodu tɛ nggu l'ia doshia. E -metsua; nggu abya anɔwaru Nchileke iphe ònu iya.

25 "Teke onye gbaru ngu ɛkwo kpɔ ngu eje kɔti; kebe ɛhu tɛ nggu l'ia doshia ya ɛwegwa teke nggu l'ia nɔkwadua l'ɛsu-ɛzo; ma lɛ teke unu e-nu; yò kpuru ngu nɔ onye ikpe; onye ikpe ekwekputa ngu nɔ ɔgbogu; ɔgbogu akukata ngu chee lɛ mkpɔro.

²⁶ Kamenu; eke ono; be yi-nodu: mgbe e tii byadu bya alufuta alufuta jeye teke yi-kfuebe okpoga, e gburu ngu. I -kfu-phodo m'o bu afu b'e ta ahakwa ngu."

K'ori ogori

²⁷ "Unu nuhawaru l'a suru: 'Be rikwa ogori.'

²⁸ Obenu le yebedua ekfuru unu; su: l'o -nwekpowaru onye leri nwanji enya; k'ophu nwanji ono guru iya agugu ejekfu; onye ono; be riakwaru ogori l'ime obu iya.

²⁹ Oo ya bu; o -buru l'o bu enya eka-utara ngu akpataje t'i mee iphe du eji; swofuta l'ia phu tufaa! O ka ngu mma l'i tufaru ibe-ehu ngu lanu; karia l'a pataru ngu le mkpurophu je echee l'oku ali-maa.

³⁰ Teke bu l'o bu eka-utara ngu akpataje t'i mee iphe du eji; gbubufu l'ia phu tufaa! O kakwaru ngu mma l'i tufaru ibe-ehu ngu lanu; karia l'a pataru ngu le mkpurophu je echee l'oku ali-maa."

K'ochifu nwanji

(Mát 19:9; Mak 10:11-12; Luk 16:18)

³¹ "E dekaruphu; su: 'Te nwoke, byajeru ochifu nyee ya vujeoduru uzo dee ekwo nu nwanji obu le ya ta luhedu; temanu yo chifude iya.'

³² Obenu le yebedua ekfuru unu; su: O -nwekpowaru onye chifuru nyee ya; gufu le yebe nwanji eme k'enyishi eji; onye ono; be emeekwa te nwanji ono riye ogori. Iphe bu nwoke, luru nwanji, a chifuru achifu erikwapu ogori."

K'ori angu

³³ "Odo bu l'unu nuhaakwaru le ndu teke ono; be asuje: 'Teke i ribuwaru angu l'ii-meru Nchileke iphe; mekwaaru Nchileke iphe, i riburu angu k'ememe; ba hakwa iya.'

³⁴ Obenu le yebedua ekfuru unu; su: Unu be rijekwa angu le phuu. Unu be egudekwa igwe ria angu; l'o kwa igwe bu aba-eze Nchileke.

³⁵ Unu te egude ali ria angu; l'o kwa ali bu eke Nchileke adzobeje okpa. Unu tee gude Jerúsalemu ria angu; ke l'o bu Jerúsalemu bu obodo k'eze ono, ha nshinu ono.

³⁶ Unu be egudekpokwaanu ishi unu ria angu; ke l'unu ta adudu ike ome mbukpoonu m'oo akpuru egbushi lanu, no unu l'ishi: t'o chaa ucha m'o bu t'o jia uji.

³⁷ Iphe ii-kfuje nkinyi iya buphu: 'Iye' odo bu: 'Wawa.' O -nweru iphe odo, i kfuru yeru okfu labu ono buakwa Obutuswe b'o shi l'eka.

K'ogwata ugwo iphe

(Luk 6:29-30)

³⁸ "Unu nuhawaru l'ekemu Mosisu suru: 'Onye -meru; enya apyahu ibe iya; t'e mekwaaphu t'enya pyahulata iya. Onye chikwofuru ibe iya eze; t'onye obu chikwofulatakwapu ugwo iya.'

³⁹ Obenu le yebedua ekfuru unu; su: Be melatajekwa onye meru ngu ejo iphe ugwo ejo iphe, o meru ngu. O -nweru onye chiru ngu eka l'ishi-nchi eka-utara; dobefuaru iya k'uzo eka-ibyita t'o chifua ngu iya.

⁴⁰ Teke bu l'o nweru onye je agbaaru ngu ekwo le koti l'okfu uwe ime ehu ngu; haa ya t'o yetafua uwe ugwehu ngu.

⁴¹ O -nweru onye yebutaru ngu te nggu l'ia yiru jee manyiru lanu; tsoru iya ru t'unu jee manyiru labu.

⁴² Madzú -ji ngu aji iphe; woru iphe obu nù iya. O -nweru onye byaru ngu ɔnguta iphe; ba ajikakwa iya ɛya angenge.”

K'oyeru ndu ohogu obu
(Luk 6:27-28, 32-36)

⁴³ “Unu nùhawaru l'a sùru: ‘Unu yeru ndu ɔnya unu obu; unu akpɔo ndu ohogu unu ashì.’

⁴⁴ Obenu lẹ yẹbedua ekfuru unu; sù: Unu yeru ndu ohogu unu obu. Unu ekfureru nù Nchileke l'okfu ẹka ndu, akpa unu ẹhu;

⁴⁵ k'ophu unu a-buru unwu kẹ Nna unu ɔphu bu l'imigwe. L'ọ bụ iya emeje t'enyawwu hata; chīaru ndu eme ẹji; mẹ ndu eme ohuma; bukwaru iya phụ emeje tẹ mini chīaru ndu eme iphe nhamunha; mẹ ndu ẹ-te emedu iphe nhamunha.

⁴⁶ Teke bụ l'ọ bụlephu ndu yeru unu obu; bẹ unu eyejeru obu nwēnkinyi iya; ?unu rīru lẹ Nchileke e-bu unu nggo. Bebekpoonu; ?tọ bụhedu ẹge ndu akīriko emeje ndono.

⁴⁷ Ọ -buleruphu ndu ɔnya unu; bẹ unu ekeleje ekele kpurumu; ?bụ ngunu; bẹ bụ iphe obu, unu ka ndu odo ememe obu. ?Tọ bụhedu ẹge ndu ẹ-ta madu Nchileke emeje ndono.

⁴⁸ Ọo ya bụ t'unubedua buru ndu dūeberu mma ẹge Nna unu ɔphu bu l'imigwe bụ onye dūeberu mma.”

6

K'ome iphe-oma

¹ “Unu kwabekwa ɛnya t'unu be emeje iphe-oma unu jakpatangu; k'ophu onyemonye a-phukota iphe unu eme. Odumeka; bẹ Nna unu ɔphu bu l'imigwe ta abyakwa bya ebun unu nggo iya.

² “Ọo ya bụ; teke i meru iphe-oma; be ejekwa iya ọra arara l'edukfu. Be emekwa ẹge o-kfuru-iche-eme-iche phẹ emeje l'ime ụlo-ndzuko ndu Ju mẹ l'echi esu-uzo. Ẹphe emeje l'iya phụ; k'ophu aa-ja ẹphe ajaja. Kamenu; tẹ ya kakwaru unu; e buakwaru ẹphe nggo iya.

³ Obenu lẹ teke nggubedua eme iphe-oma; be ekwekwa tẹ ẹka-ibiyita ngu maru iphe ẹka-utara ngu eme;

⁴ k'ophu iphe-oma, iime a-bukwanuru iphe, e meru l'edomi. Ọo ya bụ; Nna ngu ono, aphuje iphe, eeme l'edomi ono ebukwanua ngu nggo iya.”

K'okfu anụ Nchileke
(Luk 11:2-4)

⁵ “Teke unu ekfu anụ Nchileke; unu be emejekwa l'ọ bụ o-kfuru-iche-eme-iche phẹ. Ẹphebedua; bẹ iphe, aduje ẹphe mma bụ t'ẹphe je anmagaru l'echi ụlo-ndzuko ndu Ju; mẹ l'iku esu-uzo; ekfu anụ Nchileke; k'ophu madzú a-phukota ẹphe. Kamenu; tẹ ya kakwaru unu; e buakwaru ẹphe nggo iya.

⁶ Obenu lẹ teke iikfu anụ Nchileke; tugbua bahu l'ime ime ụlo ngu; nggu aguchia ibo ngu aguchi; kfuru nù Nchileke, bụ Nna ngu, ẹ ta aphudu ɛnya. Ọo ya bụ; Nna ngu ono, aphuje iphe, eeme l'edomi ono ebukwanua ngu nggo.

⁷ “Teke unu ekfu anụ Nchileke; t'ẹ b'ọ bukwa iphe unu kfuru; unu ekfulaga iya azu odo ogodo-orikoro l'ọ bụ ndu ẹ-ta madu Nchileke; ẹke ẹphe anoduje ari lẹ Nchileke a-nu okfu ẹphe; mẹ ẹphe -kfushia ya l'igweligwe.

⁸ Ọo ya bụ t'unu be yekwaru ẹphe; lẹ Nna unu be mahaakwaruru iphe unu abya iya ọsu t'ọ nụ unu; ẹmanu; bẹ unu kfuderu iya ẹya.

⁹ "Owaa ege unu e-kfuje nụ Nchileke ndo-ọ:

'Nggube Nna ayi ọphu bu l'imigwe;

T'e dobe ẹpha ngu nsọ;

¹⁰ Koshinu l'ọ bụ nggu bụ Eze.

T'e mee iphe bụ uche-obu ngu lẹ mgboko;

ege eemeje iya l'imigwe.

¹¹ Nujenu ayi nri, e-dzu ayi l'uboku.

¹² Guaruru ayi nvu l'iphe du eji ayi;

ege ayi agujeru ndu odo

l'ọphu ẹphe meru ayi.

¹³ Be ekwekwa t'e nwuru

ayi ye l'iphe a-data ayi;

gbahaa t'i dzojee ayi t'ayi ba aba l'eka

Onye Ejo-Uboku ono.

¹⁴ " 'Kẹ l'ọ -buru l'unu agujeru ndu odo nvu l'iphe du eji, ẹphe meshiru unu; Nna unu ọphu bu l'imigwe a-gujekwaruphu unu nvu l'iphe du eji, unu meru.

¹⁵ Ọlobu; teke bụ l'unu ta agujeduru ndu odo nvu l'iphe du eji, ẹphe meru unu; tọ du iya bụ lẹ Nna unu ta abyadu bya aguru unu nvu l'iphe du eji, unu meru iya.

K'oswi aswiswi

¹⁶ " 'Teke unu aswi aswiswi; l'ekfu anu Nchileke; unu ba agbanwujekwa ifu l'ọ bụ o-kfuru-iche-eme-iche phe. Kẹ l'ẹphe egbeshije; ifu aswinwushihu ẹphe; k'ọphu onyenonu a-ma l'ẹphe aswi aswiswi; ekfu anu Nchileke. Kamenu; te ya kakwaru unu; e buakwaru ẹphe nggo iya.

¹⁷ Obenu; teke iiswi aswiswi; nggu aswaa ifu ngu aswaswa; jia manu;

¹⁸ k'ọphu ẹ ta amadu l'iiswi aswiswi; kpachikwaphu Nna ngu ono, ẹ ta phudu l'enya ono. Ọo ya bu; Nna ngu ono, aphuje iphe, eeme l'edomi ono ebukwanua ngu nggo iya.' "

Ẹku kẹ imigwe

(Luk 12:33-34)

¹⁹ "Unu ba akpakwa ẹku kuberu onwunu lẹ mgboko-a; ẹke ọo-gba ẹgba; mkpu ataa ya; ndu iphura eje egwoo ya.

²⁰ Unu gbe kpachia ẹku kuberu onwunu l'imigwe; ẹke, ẹ tọo gbadu ẹgba; mkpu ta ata iya; ndu iphura te eje iya egwota.

²¹ Iphe ọ bụ bu l'ọo ẹke ẹku ngu, katsua ngu mkpa nọ; bẹ obu ngu nọkwaphu."

Uroku, nọ madzu l'ehu

(Luk 11:34-36)

²² "Ọ kwa enya bụ uroku k'ehu madzu. Ọo ya bụ lẹ teke enya doru ngu edodo; ugwehu ngu abukotaru ngu iphoro iphoro.

²³ Obekwanu lẹ teke bụ l'enya te dodu ngu edodo; ugwehu ngu abukotaru ngu ẹkpuru-ochi ẹkpuru-ochi. Teke bụ l'iphoro, nọ ngu l'ehu gbe buru ẹkpuru-ochi; ha! Iphe ọphu ọo-gbakwanu l'ọo tsabalangu!"

Nchileke; mę iphe enweru

(Luk 16:13; 12:22-31)

²⁴ "Ẹ tọ dudu onye a-chita Nnajiufu labu ejeru ozi l'ugbo lanu; t'e b'ọ kpọ nanu ashi; yeru onye ọphu obu; ọdo bụ l'ọ yeru ẹhu l'ọzi k'onye lanu; l'apa

ozi k'onye ophu eka lanu. Unu te etsokwa ụzo ke Nchileke; l'achikwaphu nta okpoga.

K'oku welengu
(Luk 12:22-31)

²⁵ “Oo ya bu iphe ya suru unu: t'unu ba akushi welengu ke ndzu unu: iphe unu e-ri; me iphe unu a-ngu nodu ndzu. ?Ndzu ta akadunua oburu ogbodo iphe; karia nri? Unu ta aku welengu k'uwe, unu e-ye l'ehu. ? Ugwehu ta akadunua oburu ogbodo iphe; karia uwe?

²⁶ Unu lewaru unwenu, ephe l'eli. Mgbẹ ephe te emebedu iphe l'alị; ephe ta akpata akpata edobe l'oba. Obenu le Nna unu ophu bu l'imigwe anodujekwaru azu ephe le nri. ?T'unu ta madu l'unu ka nwenu oburu okpobe iphe too?

²⁷ ?O nweru l'unu ha onye a-kunyaa welengu; yekwaru onwiya ujiku ophu le ndzu iya?

²⁸ “?Buhunu ngunu kparu iphe unu akuhunu welengu k'uwe oye l'ehu? Unu lewaru okfukfulike: Oonoduje evu evuvu l'egbudu. Obenu; mgbẹ e to sekwa akanya; to tu owuu k'okwa uwe.

²⁹ Obenu; mgbẹ unu phuru-a ege Solomonu yeberu uwe, ama mma; uwe iya e-ta mabedu mma l'o bu okfukfulike lanu.

³⁰ Teke bu le Nchileke letaberu ewu, no l'egbudu enya ege ono: ke t'o mee ya t'o ma mma; mbu iphe bu: o -nodu ndzu l'egbudu ntanu; echile; e woru iya shia ite; ?too kaduru unu oleta enya. Oo-wa! Unube ndu-wa, ekwekwe unu e-ta badu ishi-wa!

³¹ “Unu ba anodujeshi akuphe welengu ke wo: ‘?Ngunu; be unu e-ri;’ m'o bu ‘?Ngunu; be unu a-ngu;’ m'o bu ‘?Ngunu; be unu e-ye l'ehu?’

³² O kwa egbe iphe, ndu e-ta madu Nchileke anoduje achọ ndono. Nna unu ke imigwe makwaru-a l'iphe ono l'o ha; be dukota unu mkpa.

³³ Ophu buchia ya nu bu t'unu vuru ụzo chojee ege unu e-me te Nchileke buru eze le ndzu unu; mee iphe bu uche-obu iya. Oo ya bu; iphe ono l'o ha aburu iphe, Nchileke e-yekwaru iya unu eyekwaru.

³⁴ Oo ya bu; unu ba anodujeshi akuphe welengu k'echile; o bu echile a-ku welengu k'ehu onwiya. Iphe-ehuka k'ujiku lanu; be dzuwaru mboku onanu.”

7

K'onma ndu odo ikpe
(Luk 6:37-38, 41-42)

¹ “Unu ba anmakwa ndu odo ikpe; k'ophu Nchileke e-ta anmadu unu ikpe.

² Ishi iya aburu l'o bu ege i gude kpee onye odo ikpe; be Nchileke e-gudekwaphu kpee nggubedua. Yo buru iphe unu gude turu iphe yeru madzu; be Nchileke e-gudekwaphu turu yeru unu.

³ ?Bu ngunu kparu iphe i phuru nwiphe, laru nwanna ngu l'enya; obu l'e ti phukwanu ophu ha l'o bu osweru, gbaru ngu l'enya nke ngu?

⁴ Odo aburu: ?nanu ege ii-gbe su nwanna ngu: ‘T'o gebe t'i wofu iya nwiphe, turu iya kpogbu l'enya;’ l'eke ophu ha l'o bu osweru gbakwaru ngu l'enya nke ngu?

⁵ Nggube o-kfuru-iche-eme-iche ono; vuru ụzo tu-fuodu iphe ophu ha l'o bu osweru, gbaru ngu l'enya nke ngu; temanu nggu adu ike phufu ụzo; tufu nwiphe ophu turu nwanna ngu kpogbu l'enya.

6 “Unu be ewojekwaru iphe dūru Nchileke nsò tūaru nkuta; k'ophu ephe ta aghakòbedu bya alabushia anū unu alabushi. Unu te ewojeru mgbubu unu, bụ iphe aswa iya ha nshinu; wūshiru ezi; yo gude okpa dzọ ya yògiriogiri.”

*Oji iphe; ole-anya-iphe;
mẹ oku aka l'uzo
(Luk 11:9-13)*

7 “Unu kfujee t'a nū unu iphe; aa-nū iya unu! Unu chojee iphe; unu a-phū iya-a! Unu kujee aka l'uzo; aa-gūharu iya unu!

8 Kẹ l'iphe bụ onye sūru t'a nū iya; bẹ aanuje; onye chọru nū achọ-vuje; onye kuru aka; bẹ aaguhajeru uzo.

9 ?Nanū l'unu ha, nweru onye bụ; nwatibe iya -sū t'ọ nū iya nri; yo gbe nū iya mkpuma?

10 ?Ọ dudu buri teke ọ sūru t'ọ nū iya ema; yo gbe nū iya agwọ?

11 Keshinu unubẹ ndu ejo iphe amajeru-a; nū unwu unu iphe dū mma; ? buchia Nna unu kẹ imigwe ta akaduru oma t'ọ nū unu iphe dū mma; mbu unubẹ ndu sūru t'ọ nū iya unu.

12 “Ọo ya bụ; unu mejeru ndu ọdo iphe bụ iphe, dū unu tẹ ndu ọdo meeru unu. Ọ bụ iphe ekemu; mē ndu nkfuchiru Nchileke ezi ndono.”

*Uzo, du kpagungu
(Luk 13:24)*

13 “Unu shia onu-uzo ono, dū kpagungu ono bahu; okfu l'uzo ophu madzū eshije ala l'iyi; bẹ onu iya ha ụsa; ụzo iya adū ntse eshishi; ege ono b'a dū l'igwe awū iya.

14 Obenu l'uzo onanu, madzū eshije bahu lẹ ndzū ono; bẹ onu iya dū kpagungu; ụzo iya adū ehuka eshishi; ndu phuru iya nū ahabe ahabe.”

*K'oshi-omi; mē akpuru iya
(Luk 6:43-44)*

15 “Unu zekwaaaru ndu ono, anọduje adzūshi ejo-ire; sū l'ephe ekfuchiru Nchileke ono. Mbū ndu aduje agū l'ephe -bū aturu; 'a ma l'ephe bụ agū, adzugbu aturu.

16 Unu e-gudewaru umere ephe; maru egbe ndu ephe bụ. ?Aawọtaje akpuru-era l'oshi agà? ?Tẹ aawọtaje uchokoro l'oshi uke?

17 Ọ bụ oshi, ehū dū mma amije akpuru, dū mma; buri ejo oshi amije ejo akpuru.

18 Oshi, ehū dū mma ta amijekwa ejo akpuru; ophu ejo oshi 'amijekwa akpuru oma.

19 Iphe bụ oshi, e-ta mīdu akpuru, dū mma; bẹ ee-gbutsu egbutsu; chee l'oku.

20 Ọo ya bụ l'unu e-gudekwaphu akpuru, ndu ono, adzū ejo-ire; sū l'ephe ekfuchiru Nchileke ono mīru; maru egbe ndu ephe bụ.”

*Ya ta mabua ndu unu bụ
(Luk 13:25-27)*

21 “E tọ bukwa ege aaha eku iya: 'Nnajiufu! Nnajiufu!' bụ ege aa-ha bahu l'eke Nchileke bụ eze. Ọ buphu onye meru iphe, bụ uche-obu Nna iya ophu bu l'imigwe a-bahu iya.

22 Mboku ikpe ono; bẹ aa-dū l'igw; sū yēbe Jisosu: 'Nnajiufu! Nnajiufu! ? Ọ kwa l'ephe shi egudeje epha ngu ekfuchiru Nchileke; gude iya shi achishi ogvu; shi gudekwa iya phū l'emebe igweligwe iphe-ophulenya ọdo?’

²³ Teke ono; bẹ ya a-karu ẹphe: ‘Lẹ ya ta mabua ndu unu bu; unu gbeshi iya l’ifu unubẹ ndu megburu onwunu l’ejo iphe!’ ”

K’umadzu ẹbo, akpu ọlo
(Luk 6:47-49)

²⁴ “Oo ya bu l’iphe bu onye anu okfu iya-a; l’emekota iya ememe a-du l’o bu nwoke, kwaru ẹnya; kpua ọlo iya l’eli mkpuma.

²⁵ Igwe abya achia mini; utso agbaa; oke pherephere ephee: bukotakwaphu l’eli ọlo ono; ọlo ono ta da; okfu l’a turu okpa iya l’eli mkpuma.

²⁶ “Obenu l’iphe bu onye anu okfu iya-a; too me iya ememe; a-du l’o bu onye eswe, kpuru ọlo iya l’eli eveve.

²⁷ Igwe abya achia mini; utso agbaa; oke pherephere ephee: bukotakwaphu l’eli ọlo ono; nggube ọlo aphufu daa gwoo; dakwanua iphe du biribiri!”

Ike, shi l’eka Jisosu

²⁸ To du iya bu; Jisosu ekfuebelephu iphe ono; iphe oozi adukota ndu nuru iya nu biribiri;

²⁹ ẹke ẹ too zidu l’o bu ndu ezije ekemu; yoo zi l’iya phu l’o bu onye ike no l’eka.

8

Jisosu eme onye ẹhu-labu;
t’o korohu

(Mak 1:40-45; Luk 5:12-16)

¹ Jisosu eshilephu l’eli ugvu ono nyifuta; igweligwe madzu awuru tso iya.

² A bya ele ẹnya; onye lanu obu, ẹhu-labu eme abyakfuta Jisosu; bya ebyishi iya ikpere l’ifu; su iya: “Nnajiufu; o -buru l’o du ngu mma l’okpoma; bẹ ii-menu iya-a tẹ ya ka mma.”

³ Jisosu amachiwaphu ẹka; byia nwoke ono; su iya: “O du iya-a mma l’okpoma; korohu!” Teke onophu; ẹhu-labu ono agvuwaphu nwoke ono l’ehu; yo korohuwaphu.

⁴ To du iya bu; Jisosu asu iya: “Ba dukwa onye ii-kfuru iya! Tugbulekwaphu; je eworu onwongu koshi onye achijeru Nchileke ẹja t’o lee ngu ẹnya. Nggu egworu ngweja, onye a gwoṭaru l’iphe eme iya nu anuje; nu iya t’o chiaru ngu ẹge Mosisu ziru l’ekemu iya; k’ophu oha a-ma l’ehu duwa ngu mma.”

Ekweta onye ishi soja

(Luk 7:1-10)

⁵ Ya ndono; Jisosu abahulephu Kapaniyomu; onye ishi soja ndu Rómu abyakfuta iya; bya arọ ya;

⁶ su iya: “Nnajiufu; nwozi iya zekwa l’ulo; l’ẹke iphe eme iya nu emeshi iya ike; ophu o ghadu aghagha. O hakwa iya nshinu l’ehu.”

⁷ Jisosu asu iya: “Lẹ ya a-byaa bya emee ya t’o du mma.”

⁸ Onye ishi soja ono asu iya: “Nnajiufu; mẹ ya ta gbakwa kẹ t’i bataru iya l’ufu. O bua t’i kfua okfu l’onu; nwozi iya a-dua mma.

⁹ Lẹ yẹbedua bu onye no madzu l’eka; nwekwaruphu ndu soja, no iya l’eka. Ya -sụ onye owaa t’o jee owaa; yo jee. Ya -sụ onye ophu t’o bya; yo bya. Ya -sụ nwozi iya t’o mee owaa; yo mee ya.”

¹⁰ Jisòsu anùle iya phụ; yò dù iya biribiri. Yò sù ndu tso iya nù: “Iphe ya ekfuru unu bù lẹ ya taa phụkwaa onye kwetaberu ẹge-a l’alì Ízurẹlu kpòonu.

¹¹ Iphe ya ekfuru unu bù l’aa-dù l’igwe; shi ụzọ ẹnyanwu-ahata; mẹ l’ụzọ ẹnyanwu-arịba bya; ẹphẹ lẹ Ẹbirihamu; Áyizaku; mẹ Jékọpu anọdu l’ẹke Nchileke bù eze rịa nri.

¹² A chịtà ndu ọphụ ọ gbaru ono l’ẹke ono, Nchileke bù eze ono; ghaa l’ẹkpuru-ọchi ẹke aa-nọduje raa ẹkwa; taa ikireze.”

¹³ Jisòsu ekfutsua ẹge ono; bya asù onye ishi soja ono: “Jeshiwaru iphe iije; l’ọ bù ẹge i kwetaru t’ọ dũru ngu b’ọo-dũru ngu.”

Nwozi nwoke ono akọrohuwaphu teke onophu.

Jisòsu agwọ ndu iphe eme

(Mak 1:29-34; Luk 4:38-41)

¹⁴ Jisòsu abya abata l’ulo Pyita; phụa nne nyee Pyita; l’ẹke ọ zẹ azẹ; ẹhu enwu iya ọku.

¹⁵ Yo woru ẹka byia nwanyi ono; ẹhu-ọku ono apawaru iya phụ haa. Yo gbeshi; kwalahaaru Jisòsu ẹbyee.

¹⁶ L’urenyashi mbọku ono b’e dutatsuaru Jisòsu igweligwe ndu ọdo, ọgvu butsua l’ẹhu; yo gude okfu-ọnu iya chifukota ọgvu ono l’ọ ha; bya emee ndu ọphunanu, iphe emetsua phụ; ẹhu adụkota ẹphẹ mma.

¹⁷ Iphe-a meru t’iphe o kfuru; mbụ Azáya, bù onye nkfuchiru Nchileke rekota; mbụ iphe ono, o kfuru l’ẹke ono, ọ sùru: “O vutaru ẹhu-ọtsu-ume ayi; bya evutakwaphu iphe-ememe ayi.”

Ndu, e-mekochaa etso Jisòsu

(Luk 9:57-62)

¹⁸ Jisòsu aphụa ikpoto ndu nọ-pheru iya mgburumgburu; sù ndu etsoje ụzọ iya: “Unu t’ẹphẹ dafụ azụ eze ẹnyimu azụ iya ọphu.”

¹⁹ Onye lanụ lẹ ndu ezije ekemu abyakfutashia ya; bya asù iya: “O-zi-iphe! Ya a-nọdu etso ngu eje iphe bù ẹke iije.”

²⁰ Jisòsu asù iya: “Uphegu ebu l’enu; nwenu, ephe l’eli enweru ẹkfuna; obenu lẹ Abụbu-Ndiphe te nwedu m’ọo ẹke oo-chebe ishi.”

²¹ Onye ọdo lẹ ndu ono, etsoje ụzọ iya ono asù iya: “Nnajiufu; gebekwa tẹ ya je eliodu nna iya.”

²² Jisòsu asù iya: “Bya etsoru yẹbe Jisòsu; haa ndu nwùhuru anwùhu t’ẹphẹ lia ndu nk’ẹphẹ, nwùhuru anwùhu.”

Oke phẹrephere anuru iya okfu

(Mak 4:35-41; Luk 8:22-25)

²³ Jisòsu abahùlephu l’ugbo; ndu etsoje ụzọ iya etsoru iya.

²⁴ Ya ndono; oke eyii-mini emelaha l’echi eze ẹnyimu ono; l’emekpo nshinu nshinu; k’ọphu akpara-mini esewa ọtuji mini l’ugbo ono. Obenu lẹ Jisòsu zẹlee; l’eku mgbẹnya.

²⁵ Ephe eje etee ya; sù iya: “Nnajiufu; dzọ ẹphẹ; l’ugbo abyaakwa ẹphẹ ekpukpu.”

²⁶ Jisòsu asù ẹphẹ: “Oo-wa! Unubẹ ndu-a, ekwekwe unu ta badu nwishi-a. ?Bù ngunu meru iphe unu atsù egvu?” Yo gbeshi teke ono; baaru oke phẹrephere ono; mẹ eze ẹnyimu ono mba. Ẹke ono l’ọ ha adakọta shìkongu.

²⁷ Yò dù ndu ono biribiri; ẹphẹ efulahaa; sù: “?Bù egbe nwoke ngunu dù ẹge ọwaa, oke phẹrephere; mẹ eze ẹnyimu anuru okfu-a?”

Umadzu labu, ogvu bu l'ehu

(Mak 5:1-20; Luk 8:26-39)

²⁸ Tò dù iya bú; Jisòsu abya adafù azù eze ẹnìmu onò azù iya kẹ àlì ndu Gádara. Yo rua; yele unwoke labù obu, shilephu l'ìkirikpòo ahadzu. Unwoke labù onò; bẹ ogvu bu l'ehu. Ẹnari, ẹphe eme; bẹ ẹ-tò dudu onye egvu ekweje t'ò dù ike je oswe l'uswe iya onanu.

²⁹ Ẹphe arashiwapu; sù: “Nggùbẹ Nwatibe Nchileke; ?bù ngunu; bẹ nggu l'ẹphe jì. ?ì byawaru t'ì bya eshi nta-a ọnu ẹphe aphù ọphu; l'oge iya ẹbe ruwa?”

³⁰ Lẹ nwo-tẹnya l'ẹke onò b'o nweru igweligwe ezi, nọ iya nù; l'akpa nri.

³¹ Ogvu onò atùko rọo Jisòsu; sù iya: “Ọ -bùrù l'ọo-chifu ẹphe; t'ò hanua ẹphe t'ẹphe wùba ezi onò l'ehu.”

³² Jisòsu asù ẹphe t'ẹphe lọberu. Ogvu onò awufuta unwoke onò l'ehu; je awùba ezi onò l'ehu. Ya ndono; ezi onò l'ọ ha eshi lẹ mgbazita ugvu eze ẹnìmu onò wu-lihu; fọta ọso gidigidi; je aphulahukota l'ime eze ẹnìmu onò; mini eworu ẹphe rigbushia.

³³ Ndu eche ezi onò agbakashihu gbaba lẹ mkpukpu onò; je eworu iphe meru nù l'ọ ha doo; dokwaaruphu ẹphe iphe meru l'ehu ndu onò, ogvu shi buru l'ehu onò.

³⁴ Ndu mkpukpu onò l'ẹphe ha awufuta; byakfutashia Jisòsu; bya arọlahaa ya t'ò gbeshiru ẹphe l'ibiyi nk'ẹphe.

9

Nwoke, iphe lónwuru

ibe-ehu lanu

(Mak 2:1-12; Luk 5:17-26)

¹ Ya ndono; Jisòsu abya abahù l'ugbo; kpọ-swee eze ẹnìmu onò; yọ buru iya ọlata obodo, a nọdu hefuta iya gedegede.

² Yọ nweru ndu pataru iya nwoke, iphe lónwuru ibe-ehu lanu. Nwoke onò zẹ l'oshi-azẹ; ẹphe aparù iya bya. Jisòsu aphua ẹge ẹphe kweshibetaru ike lẹ ya a-dù ike mee tẹ nwoke onò jee ije; yọ sù nwoke onò: “Nwa iya; nweru iya obu; l'a guwaru ngu nvù l'iphe dù ẹji, i meshiru.”

³ Ndu ezije ekemu, nọ l'ẹke onò aharu ekfu l'ime obu ẹphe; sù: “Lẹ nwoke-wa ekfurushikwa Nchileke.”

⁴ Jisòsu amalẹru-a iphe ẹphe ari; bya aji ẹphe: “?Bù ngunu meru iphe unu ari ẹjọ ọriri l'obu unu?”

⁵ ?Bù ole ka ntse l'a sùru: “A guwaru ngu nvù l'iphe dù ẹji, i meshiru;’ t'ò bù t'a sù-chia: ‘Gbeshi; jalahaa ije.’

⁶ Ya e-koshi unu lẹ Abubu-Ndiphe b'e ziru t'ò gujeeru madzù nvù l'iphe dù ẹji, o meshiru lẹ mgboko.” Yọ sù nwoke onò, iphe lónwuru ibe-ehu lanu onò: “Gbeshi; pata oshi-azẹe ngu lashia!”

⁷ Nwoke onò ekwolihu; yọ bùrù iya alala.

⁸ Igweligwe ndu onò aphua iphe meru nù; tsulahaa egvu; jalahaa Nchileke ajaja ẹge o meru tẹ madzù dù ike mee egbe iphe onò.

Jisòsu eku Mátiyu

(Mak 2:13-17; Luk 5:27-32)

⁹ Ya ndono; Jisòsu aparù ẹke onò haa; tugbua. Yo jenyaa; bya aphua nwoke lanu, aza Mátiyu; l'ẹke ọ dugaru l'ùlo okpoga akirikò. Jisòsu asù iya: “Mátiyu; tsoru iya.”

Mátiyu egbeshi tsoru iya.

¹⁰ A nɔnyaa teke ɔdo; Jisɔsu eje ori nri l'ulo Mátiyu. Eke ono; be igweligwe ndu akiriko; me ndu ɔdo, bu ndu emeje iphe du eji byakwaruphu; ephe le Jisɔsu; me ndu etsoje uzo iya l'eri nri.

¹¹ Ndu Fárisii aphule iya phu; ji ndu etsoje iya nu: “?Bu ngunu meru iphe onye eziye unu iphe etsoje ndu akiriko; me ndu ɔdo, bu ndu emeje iphe du eji l'eri nri?”

¹² Jisɔsu anua ya; su ephe: “Ndu ehu du mma; be mkpa onye eme ogvu ta dukwaru. O kwa ndu ehu du eji; be mkpa onye eme ogvu duru.

¹³ Unu je amua iphe o bu; mbu okfu owaa, ya abya ekfukfu-wa; le Nchileke suru: ‘L’iphe agu iya nu ta bukwa t’unu gwaɛ iya agwagwa; o kwa t’unu phujeru madzu imiko.’ Le yebe Jisɔsu ta byakwa oku ndu doberu eka ndoo. O kwa ndu eme iphe du eji; be ya byaru ekuku.”

Aji le k’oswi aswi

(Mak 2:18-22; Luk 5:33-39)

¹⁴ To du iya bu; ndu etsoje uzo Jonu Baputizimu abyakfutashia Jisɔsu; bya aji iya: “?Bu ngunu meru iphe ephe le ndu Fárisii anɔduje aswi aswi; lekfu anu Nchileke; ndu etsoje uzo ngu ta aswi?”

¹⁵ Jisɔsu asu ephe: “?O nweru ndu e kujeru ome eswa-nwanyi ophungu; ephe egbe agu aphu; l’eke nwoke, kuru ephe nokwaa? Obenu l’oge abyakwa-a teke aa-nafu ephe onye ono, alu nwanyi, kuru ephe l’eswa-nwanyi ono. O bu teke ono; be ephe a-wata oswi aswi.

¹⁶ “E to nwedu onye gudeje ekwa ophungu; je agbaa akahu uwe. Onye turu iya ama; ekwa ophungu ono emee akahu uwe ono t’o gbe karu alakahu.

¹⁷ To nwe onye wotajeru akuru-aku ophungu, atu vavava; je ogha l’akahu okurutu otumu. O -tukwaa ya phu ama; mee ono agbajashia otumu obu; mee obu awushihu; otumu obu alakwaaphu l’iyi. O bu akuru-aku ophungu; be eeyeje l’otumu ophungu, karu akaka. Ephe ebo ono atukokwanu nɔdu.”

Nwatibe onye ishi;

me nwanyi, nsɔ eme

(Mak 5:21-43; Luk 8:40-56)

¹⁸ To du iya bu; Jisɔsu egudekwadua ege ono l’ekfu; onye ishi ulondzuko ndu Ju abyawaphu bya ebyishi iya ikpere l’ifu; su iya: “Le nwatibe iya ke nwanyi bulephu nta-a b’o nwuhuru. Wo iya t’o bya; bya ebyia ya eka. L’o -byiwa iya eka; be oo-nɔdua ndzu ɔdo.”

¹⁹ Jisɔsu ye le ndu etsoje uzo iya egbeshi; tsoru iya.

²⁰ Ya ndono; yo nweru nwanyi, nsɔ mewaru afa iri l’ebo mgburumburu. Nwanyi ono eshia Jisɔsu uzo azu; pyota epyota; byia ya eka l’onu uwe iya.

²¹ L’eke nggube nwanyi shi suhawa onwiya: “Le ya -byikpoonu m’oo eka l’uwe iya; be ehu a-du iya-a mma.”

²² Jisɔsu aghachiwaphu; phu ya; su iya: “Nwa iya nwanyi; nweru iya obu. Ekwekwe ngu mewaru t’ehu du ngu mma.” Tsube teke onophu; nwanyi ono aduwaphu mma.

²³ Ya ndono; Jisɔsu atugbua je abahu l’ulo onye ishi ono; l’anuwaa uzu-ekwa, ada nu; phuwaa ndu aphu opu.

²⁴ Yo su ephe: “T’ephe lufukota l’ephe ha; le nwamgboko ono ta nwuhukwa anwuhu; l’o kwa mgbenya; be ooku!”

Ephe eze iya ochi.

²⁵ A chifutsulephu igweligwe ndu ono etezi; Jisɔsu abya abahu l’ime ulo ono; je alota nwamgboko ono l’eka. Yo teta; gbeshi.

²⁶ Akọ iya angakọtawaru uswe iya onanu mgburumgburu.

Unwoke labu, atsu ishi akorohu

²⁷ Jisọsu eshi l'ẹke ono tughua. Yo jenyaaalephu; unwoke labu, atsu ishi etsyoru iya; wata ochi mkpu; l'ara: "O-shi-l'eri Dévidi; phuaru ephe imiko!"

²⁸ Jisọsu abahulephu l'ulo; ndu ishi ono abyakfutashia ya. Jisọsu aji ephe: "Unu kwetaru le ya a-du-a ike mee t'unu korohu?"

Ephe asu iya: "Iyee; Nnajiufu!"

²⁹ Jisọsu abya ebyia ephe ẹka l'enya; su: "T'o dukwaru unu ẹge unu kwetaberu."

³⁰ Enya amushashihu ephe; ephe aphulahaaz uto. Jisọsu anmashiaru ephe okwa ike; t'ephe be emekwa t'o nweru onye a-maru nu.

³¹ Ephe atughulee je ekfukashia ke Jisọsu l'uswe iya ono mgburumgburu.

Onye e-te ekfudu okfu okfu okfu

³² Ya ndono; ephe atughulephu; e dutashiaru iya onye obu, ogvu bu l'ehu, e-te ekfudu okfu.

³³ Yo chifulephu ogvu ono; nwoke ono ekfulahaa okfu. Yo du igweligwe ndu ono biribiri. Ephe asu: "Le ta phubukwaa egbe iya owaa l'ali izurelu."

³⁴ Ndu Farisii asu: "A suru le to budu ike k'ishi iphe, bu ogvu; be oogudeje achishi ogvu ono."

Ndu oru ha nwanshi

³⁵ Jisọsu atuko iphe bu obodo; me mkpukpu ejephe; ekfu okfu Nchileke l'ulo-ndzuko ndu Ju; l'ezi ozi-oma ke abubu, Nchileke bu eze; l'emetsua iphe bu ndu iphe-ememe eme; me ndu ehuru tsuru ume; m'o -ruhuru; o buru egbe ehuru, du idagha t'ehu dukota ephe mma.

³⁶ Yoo buje teke o phuru igweligwe ndu ono; imiko ephe egude iya; l'ẹke ike gvuru ephe; ephe ta ma ẹge ephe e-me iya. Ephe adulephu l'o bu igweligwe aturu, e-te nweedu onye nche, a-gbaru ephe mkpu.

³⁷ Yo su ndu etsoje uto iya: "L'iphe e meberu l'ali kaakwaru. Obenu le ndu a-kpata iya nu ha nwanshi.

³⁸ Unu kfuru nu Nnajiufu, nwe iphe e meberu l'ali t'o ye ndu ozi, e-je akpataru iya ẹya."

10

Ndu ishi-ozi iri ebo ono

(Mak 3:13-19; Luk 6:12-16)

¹ Ya ndono; Jisọsu abya ekua ndu ono, etsoje uto iya ono ephe iri l'ẹbo. Yo bya ezi ephe t'ephe gude ike chishije ogvu; ephe emee iphe, bu ndu iphe eme; me ndu ehuru tsuru ume; m'o -ruhuru; o buru egbe ehuru, du idagha t'ephe korohukota.

² Epha ndu ishi-ozi ono ephe iri l'ẹbo bu: onye ke mbu bu Sayimonu, bu iphe; be eekuje Pyita; me nwunne iya, bu Anduru; me Jemusuz Zebedi; me nwunne iya, bu Jonu Zebedi;

³ me Filipu; Batolomiyu; Tomosu; me Matiyu, onye ana akiriko; me Jemusuz, bu nwatibe Alufiyosu; me Tadiyosu;

⁴ me Sayimonu, bu onye yi l'ogbo ndu adzo t'ali ndu Ju noduru ndu Ju; me Judasu Isukariyotu, bu iya mekocharu deru Jisọsu ye.

*Jisọsu ezifu ndu ishi-ozí
umadzu iri ẹbo*

(Mak 6:7-13; Luk 9:1-6)

⁵ Tò dú iya bú; Jisọsu ezi ẹphe iri l'ẹbo ono t'ẹphe je ekfua okfu Nchileke. Teke oozí ẹphe ozi ono b'ò kfurú iya ẹphe kfurushiarú iya ẹphe ike; sù ẹphe: "T'ẹphi bá túkwa ọkpa lẹ ké ndu ẹ-ta búdu ndu Ju; to nwe mkpúkpu ndu Samériya, ẹphe a-bahù.

⁶ Iphe ẹphe e-me kwa t'ẹphe gbe tughbulekwaphu jeshia ké ndu Ízurelú, bú ndu, dú l'ọ bú unwu atúru, phushihuru ephushihu.

⁷ Ẹphe eje ezia ẹphe lẹ Nchileke abyaakwa okoshi l'ọo ya bú eze!

⁸ Ẹphe emee ndu ẹhu dú ẹji t'ẹphe dú mma; ẹphe emekwaaphu ndu nwuhuru anwuhu t'ẹphe teta nọdu ndzú; ẹphe emee ndu ẹhu-labú eme t'ẹphe dú mma; ẹphe achishia ogvu l'ẹhu ndu, ogvu bú l'ẹhu. Wo ẹphe: A nùru iya unu ké mmakanù. Ọ kwaphu ẹge ono; bẹ unu a-núkwa iya phù ndu ọdo ké mmakanù.

⁹ Unu be yekwa okpoga l'ẹkpa uwe unu;

¹⁰ unu te egude ẹda ije; ọphu unu 'eyekwa uwe ọdo; gufu ọphu unu yeru l'ẹhu; unu ta chíru akpókpa ọdo; unu tee wota oshi-ogude-l'ẹka. Iphe meru iphe ya sùru t'ẹ b'ọ dúshi iphe unu e-gude bú l'ọo onye seru esese eriri.

¹¹ "Iphe bú obodo m'ọ bú mkpúkpu, unu bahùru; unu vujeru ọzo lee enya onye e-kwe tẹ unu bata. Onye -kweru t'unu bata; unu bulekwaruphu lẹ ké onye ọbu. Unu be jekwa obuphe ebuphe jeye teke unu e-gbeshi l'ibiyiyananu.

¹² Ufu, unu bahùru; unu vuru ọzo tua ẹphe: 'Ndo! T'ẹhu dúkwa unu agu.'

¹³ Teke ẹphe -kweru t'unu nọdu; ọo ya bú l'ẹkele ẹhu-agu, unu keleru ẹphe adùru ẹphe ẹge unu kfurú. Teke bú l'ẹphe te ekwedú t'unu nọdu; ọo ya bú tẹ ekele ẹhu-agu unu laphutaru unu azú.

¹⁴ Ẹke, unu jeru; a jìka unu; jìka ochebe nchì l'okfu Nchileke, unu ekfu; unu lufu l'ufu m'ọ bú lẹ mkpúkpu ọbu; jìshia udzu-ẹja, nọ unu l'okpa gude koshi l'ẹka unu ta dúhedu iya.

¹⁵ Kamenu; tẹ ya karu unu: ọo-kakwaru ndu Sódomu mẹ Gómóra mma mbọku ikpe ma l'ẹge ọo-dù ndu mkpúkpu ono!

Mkpamehu, abya nù

(Mak 13:9-13; Luk 21:12-17)

¹⁶ "Unu lekwa! Ya chiakwaru unu ye t'unu l'ẹphe gbaa ẹghirigha l'ọ bú onye chíru atúru ye yele agu agbaa ẹghirigha. Ọo ya bú t'unu kwakwaa enya l'ọ bú agwọ; unu adù agu l'ọ bú ndo!

¹⁷ Unu zejekwaaru ndiphe; ké l'ẹphe a-kputatsukwaa unu kpù-jeru ndu ọgbo ikpe; e chia unu ẹchachi l'ùlo-ndzuko;

¹⁸ kpùru unu teke ono jee l'ifu ndu gọvano; mẹ l'ifu ndu eze; l'okfu ẹka iya; ẹge ee-shi t'ẹphe nọ ozi-oma ono; tẹ ndu ẹ-ta búdu ndu Ju nùkwaa ya phù.

¹⁹ Teke ono, ẹphe a-kputa unu t'e kpee unu ikpe ono; unu ba ayọkwa ọshi iphe unu e-kfu; m'ọ bú ẹge unu e-kfu iya; lẹ teke o ruru; bẹ Nchileke e-koshikwaa unu iphe unu e-kfu.

²⁰ L'ẹ tọ kwa unubẹdua ekfu iya l'onwunu; ọ kwa Ume ké Nchileke, bú Nna, bú l'ime unu ekfu iya.

21 “Nwunne a-kpuru nwunne iya nù t'e gbua; nna akpuru nwa iya nù t'e gbua. Ùnwegirima e-kwefuru ndu mụrụ ẹphe ikè; kpuru ẹphe nù t'e je egbua.

22 Onyemonye ọbule e-gude kẹ l'unu bụ ndu kẹ yẹbe Jisọsu kpoo unu ashị. Obenu l'onye ọp̄hu taru nshi jeye l'ikperazụ; bẹ Nchileke a-dzofutakwaa.

23 Unu -bahụ lẹ mkpukpu lanụ; a -kpaa unu ẹhu; unu ahaa ya; jeshia mkpukpu ọdo. Kamenu; tẹ ya karu unu: unu te ejegbakwaru mkpukpu, nọkọta lẹ Ízuru lẹ tẹ Abubu-Ndiphe ba abyawa-a.

24 “Onye amụ iphe l'ẹka onye ezije iphe ta akajekwa onye ono, ọomu iphe l'ẹka iya ono onweru ẹnya; ọp̄hu nwozi ta akajekwa nnajiufu iya.

25 T'onye amụ iphe l'ẹka onye ezi iphe maru l'ọo-dakfukwa iya p̄hụ ẹge ọ dakfuru onye ezi iya iphe; yọ dakfukwaphu nwozi ẹge ọ dakfuru nnajiufu iya. Ẹp̄he -kua nnajiufu, nwe ọlọ Biyélezebọlu; ?buchia nù ndu ọlọ iya; bẹ ẹp̄he ta akaduru ekfubyishi.

Onye aa-tsuje egvu

(Luk 12:2-7)

26 “Oo ya bụ t'unu ba tsukwa madzụ egvu; l'ẹ tọ dukwa iphe e kpuchiru ekpuchi, ẹ te emekochadua kpuhaa; ọp̄hu 'ọ dukwa iphe e domiru edomi, ẹ te emekochadua mee t'a magbaru.

27 Iphe ya ekfuru unu l'ochi; bẹ unu e-kfu l'echi oke-eswe. Iphe unu nuru l'ẹke, aadzụ iya ndzumu; bẹ unu e-je araa arara l'edzudzu ọha.

28 Unu ba atsukwa ndu egbuje ugwehu mmakanu egvu; ẹp̄he -gbuebe ugwehu; ẹp̄he ta aduhe ike gbua maa onye obu. Onye unu a-tsuje egvu bụ onye ono, bụ: o -gbuebe egbugbu; yọ nwekwaruphu ike, oo-gude nwuru ugwehu onye obu ye maa ya je echee l'ọku alı-maa.

29 ?Tọ bụdunua ọkpaleboku ẹbo; bẹ eereje penu labu? Obenu l'ẹ to nwekwa ọp̄hu adajẹ l'alı; l'ẹ b'ọ bụ uche-obu Nna unu.

30 A bya l'unubedua: iphe bụ ẹgbushi, nọ unu l'ishi b'a gukotaakwaru ọgu nanu nanu.

31 Oo ya bụ t'unu ba atsujeshi egvu; l'unu bebekwa ka igweligwe ọkpaleboku ọga mkpa.”

Okfu l'edzudzu ọha

l'a bụ kẹ Kuráysutu

(Luk 12:8-9)

32 “L'iphe bụ onye kfuru l'edzudzu ọha lẹ ya bụ kẹ yẹbe Jisọsu; bẹ ya e-kfukwaphu kẹ onye ono l'ifu Nna iya, bu l'imigwe.

33 Obenu l'iphe bụ onye kfuru l'edzudzu ọha lẹ ya ta madu yẹbe Jisọsu; bẹ ya e-kfukwaphu kẹ onye ono l'ifu Nna iya, bu l'imigwe lẹ ya ta madu onye obu.”

E tọ bukwa nchị-ọdu-ndo;

ọ kwa ọgu

(Luk 12:51-53; 14:26-27)

34 “Unu ba arikwa lẹ ya byaru tẹ ya mee tẹ nchị du ndiphe ndo. Iphe ya byaru ta bukwa tẹ ya mee tẹ nchị du ndiphe ndo. O gbe bukwaru ọgu, e gude ogu-mbeke l'alı; bẹ ya gude bya.

35 Iphe ọ bụ bụ lẹ ya byawaru tẹ ya lota nwoke ye maa iya ifu dugbabe; lota nwa-nwanyị ye maa iya ifu dugbabe; lota nwa-nwanyị, alı nji ye l'ifu nne nji iya dugbabe.

36 Ndu ọnu ọlọ madzụ gededede e-gbe buri ọgu iya.

³⁷ “Iphe bu onye yeru nna iya; m’o bu nne iya obu karia ege o yeru yebe Jisosu ta agbakwa k’obu onye nk’iya. Iphe bu onye yeru nwatibe iya ke nwoke; m’o bu nwatibe iya ke nwanyi obu karia ege o yeru yebe Jisosu ta agbakwa k’obu nk’iya.

³⁸ Iphe bu onye e-te vutadu oshi-osweru k’onwu iya bya etsoru yebe Jisosu ta agbakwa k’obu onye nk’iya.

³⁹ Iphe bu onye achọ te ndzụ iya buru iya uru erita le mgboko-a-e-tufakwa ogbodo ndzụ iya; onye gudekwanu okfu ehu yebe Abubu-Ndiphe tufaa ndzụ iya le mgboko-a; e-nweru ndzụ gbururu jeye.”

Obunggo

(Mak 9:41)

⁴⁰ “Iphe bu onye gude obu iya kwe t’unu l’iya buru; be bukwa yebe Jisosu; be onye obu gude obu iya kwe te yele iya buru. Onye kwekwanuru te yele yebe Jisosu buru; bukwa onye ono, ziru iya te ya bya ono; be onye obu kweru te yele iya buru.

⁴¹ Iphe bu onye gude obu iya nu onye nkfuchiru Nchileke oshi; okfu l’onye ono bu onye nkfuchiru Nchileke; be Nchileke e-bukwa nggo, eebuje ndu nkfuchiru Nchileke. Onye gudekwanu obu iya nu onye doberu eka ndoo oshi; okfu l’onye ono bu onye doberu eka ndoo; be Nchileke e-bukwaphu nggo, eebuje onye doberu eka ndoo.

⁴² Iphe bu onye cheberu onye lanu l’unwegirima-a mini; mbukpoonu m’o bu okoro mini oyi lanu; okfu l’o bu onye nk’iya; kamenu onye ono; be Nchileke bufutajekwa nggo iphe ono, o meru ono.”

11

Ndu ozi Jonu Baputizimu

(Luk 7:18-35)

¹ Jisosu ezitsulephu ndu ono, etsoje uzo iya ono iphe ephe iri l’ebo; shi eke ono tugbua; je awata ozi ozi-oma; l’ara iya arara le mkpukpu le mkpukpu.

² Ya ndono; Jonu anodu l’ulo-mkporo nua iphe Kuráyisutu obu, Nchileke kweru ukwa iya obu emeebe; zi ndu etsoje uzo iya t’ephe je aji Jisosu:

³ “?Bu iya bu onye obu, a-byanu obu; too t’ephe lee enya onye odo?”

⁴ Jisosu asu ndu ono, Jonu ziru ono: “Unu je akooru Jonu iphe unu gude nchi unu anu; me ophu unu gude enya unu aphu.

⁵ Unu su iya le ndu ishi b’e mewaru; ephe aphu uzo; ndu ngvuru ejewa ije. Ndu ehu-labu b’e mewaru; ephe aka mma. Ndu ada nkichi anuwa iphe le nchi. Ndu nwuhuru anwuhu b’e mewaru; ephe eteta nodu ndzụ. Ndu ukpa b’a rawaru ozi-oma ono arara; ephe anu iya.

⁶ Onu-oma bu k’onye ya ta budu ukfu noduru!”

⁷ Ndu ono, Jonu ziru ono atugbulephu; Jisosu awata okfuru ikpoto ndu ono ke Jonu; su ephe: “?Bu ngunu; be unu jeru aphuphu l’echi-egu? ?Bu aswara, pherephere apanga apanga?

⁸ ?Bu ngunu; be unu jehunuru aphuphu? ?Unu jeru ophu nwoke, yeru uwe, ama mma? Ndu eyeje egbe uwe, du ege ono kwa ndu ufu-eze.

⁹ ?Buhunu ngunu kparu iphe unu lufuru? ?Bu t’unu phu onye nkfuchiru Nchileke too? Iyee; o bu iya ndono. Onye unu phuru bukwa onye gbe ka onye nkfuchiru Nchileke okpobe akaka.

¹⁰ O bu iya bu onye ono, Nchileke kfuru okfu ehu iya l’ekwo okfu Nchileke; su: ‘Qwaa bu nwozi iya; ya ezi t’o vuru uzo je abo-oduru ngu uzo.’

¹¹ Kamenu; tẹ ya karu unu; ẹ tọ dukwa onye ka Jónu Baputizimu nshinu l'iphe bụ madzụ, nwanyi mụrụ amụmu. Obenu l'onye bụ iya katsụkpo ọla alị l'ẹke Nchileke bụ eze gbe kakwa Jónu nshinu.

¹² Keshinu ophu Jónu Baputizimu byaru byeye nta-a; bẹ Nchileke shi koshita lẹ ya bụ eze; ndu ohogu iya eshi keshinu ono meta t'ephe gude k'ẹhuka kpọshia ya; ndu ọkphehu ese t'ephe bahụ iya k'ẹhuka; mbụ ẹke ono, ọ bụ eze ono.

¹³ L'iphe bụ okfu, ndu nkfuchiru Nchileke kfuru l'ọ ha; mẹ ekemu, shi l'ẹka Mosisu; bya erua lẹ Jónu; bẹ kfuhaakwaru k'ẹke Nchileke bụ eze ono.

¹⁴ Ọo ya bụ; teke bụ l'ọ dū unu k'ekweta; unu ekweta. L'ọ kwa Jónu; bẹ bụ Eláyiya ono, e kfuru l'ọo-bya ono.

¹⁵ T'onye nweru ẹnu-nchị; nụkwaa ya!

¹⁶ “Ọlọbu; ?bụ ngunu; bẹ ya a-sụ l'ogbo kẹ nta-a dū l'ọ bụ iya. Ẹphe dū l'ọ bụ ẹgirima, nọ l'edukfu; l'eku ibe ẹphe oku; l'abaru onwẹphe mba; sụ:

¹⁷ 'L'ephe phuru unu opu; unu te kwe ote egvu; ẹphe agua egvu anwuhu; to ru unu l'ehu!'

¹⁸ Ishi iya aburu lẹ Jónu byaru; l'aswi aswiswi; tọo ngu iphe aangu angungu; ẹphe asụ l'ogvu bu iya l'ehu.

¹⁹ Yebe Abubu-Ndiphe abyaakwanya bya anodu; l'eri; l'angu; ẹphe egbe sụ t'e lenu; lẹ ya bụ o-ri-nri; buru o-ngu-mee; buru onya ndu akirikio; mẹ ndu eme iphe dū ẹji. Obenu l'iphe mmamiphe Nchileke eme b'e gude ama lẹ mmamiphe Nchileke bụ iphe dū nhamunha.”

Iphe e-me ọha, jikaru Jisọs

(Luk 10:13-15)

²⁰ Jisọs abalahaaru mkpukpu ono l'ọ ha mba; mbụ mkpukpu ono, ọ katsua omeshi igweligwe iphe-ophulenya ono; okfu l'ephe te kwedu taa onwẹphe uta iphe dū ẹji, ẹphe meshiru; ghaa umere lakfuta Nchileke. Yọ sụ ẹphe:

²¹ “Nshọo unubẹ ọha Kórazinu! Nshọo unubẹ ọha Betusáyida; kele ndege e -wotaru iphe-ophulenya, e meshiru unu mee lẹ Táya; mẹ Sayidónu; ẹphe gage eyehaakwa uwe-aphu; gwọo onwẹphe lẹ ntụ teke teru ẹnya gude koshi l'ephe tawaru onwẹphe uta iphe dū ẹji, ẹphe meshiru; ghaa umere; lakfuta Nchileke!

²² Obenu lẹ ya ekfuru unu l'ọo-kakwaru ndu Táya; mẹ ndu Sayidónu mma mbọku ikpe; ma l'ẹge ọo-dū unubedua!

²³ Unubẹ ndu Kapániyomu; ?ọ dū unu t'e wolihu unu imeli t'unu tsukfuru l'igwe tọo. Wawakwa. ?Unu ta madu l'aa-gbenu nwutsua unu; nwuru unu ye l'ọku alị-maa. Okfu lẹ; ndege ọ -buru l'e wotaru iphe-ophulenya, e meshiru unu je emee lẹ Sódому; mẹ Sódому anọdukwa nta-a.

²⁴ Obenu lẹ ya ekfuru unu sụ l'ọo-karu ndu Sódому mma mbọku ikpe; ma l'ẹge ọo-duru unubẹ ndu Kapániyomu!”

Byakfuta Jisọs bya atuta ume

(Luk 10:21-22)

²⁵ Teke ono kwaphu; Jisọs asụ: “Lẹ ya ekele nggube Nna, bụ Nnajiufu kẹ igwe; mẹ alị ekele; l'i domiru iphe-a tẹ ndu kwaru ẹnya; mẹ ndu mmamiphe ba ma iya; nggu eworu iya koshichia ndu obu ẹphe guru iphoro l'ọ bụ k'unwegirima.

²⁶ Iyee Nna; ọ bụ ẹge ọ bụ uche-obu ngu; mẹ ẹge ọ tsoru ngu ẹna t'i mee ya ndono.

²⁷ “Iphemiphe ọbule; bẹ Nna iya yeekwaru iya l'ẹka. Ẹ tọ ẹkwa onye maru Nwata ono; gbahaa Nna. Ophu 'o ẹkwa onye ọdo, maru Nna ono; gbahaa Nwatibe iya; ọdo bụ onye Nwatibe iya ono ọtataru; koshi iya ẹya.

²⁸ “Unu byakfuta yẹbe Jisọsu l'unu ha bụru ndu esegbu onwunu l'akanya; mę ndu vu ivu ẹra; ya e-zi iya unu t'unu tuta ume.

²⁹ Ya dọ agu; bya ejizita onwiya obu l'alị. Unu l'iya yiru; t'unu mụta iya iphe l'ẹka; ya e-me tẹ meji nmakfuru unu anmakfuru.

³⁰ L'iphe ya boru unu t'unu vuru ta bụkwa iphe anyị ẹra; ivu nk'iya ẹkwa pherekpongu.”

12

Aji lẹ kẹ mbọku ọtu-ume
(Mak 2:23-28; Luk 6:1-5)

¹ Yo be ujiku lanu, bụ mbọku ọtu-ume; Jisọsu phẹ l'eswe l'ẹgu ẹke, a kọru akpe. Ndu etsoje ọzo iya awata okwo akpe ono l'ata; l'ẹke ẹgu agụkwanu ẹphe.

² Ndu Fárisii aphulephu ẹphe; sụ Jisọsu: “Lenu! Mę ndu etsoje ọzo ngu emekwa iphe ẹ te emejedu mbọku ọtu-ume.”

³ Jisọsu aji ẹphe: “?Unu ta guvubua l'ẹkwo okfu Nchileke; iphe Dévidi meru ẹke ẹgu agụ yẹle ndu ẹphe l'iya yi?”

⁴ L'ọ bahunu l'ulo Nchileke; je ewota buredi, e gude achiru Nchileke ẹja taa; mbu buredi, onye ọdo ẹ-ta hadu kẹ t'ọ taa; m'ọ bụ tẹ ndu yẹle iya yi taa ya. Ọ buphu ndu achijeru Nchileke ẹja nwenkinyi ẹphe bụ ndu ataje iya nụ.

⁵ ?Tọ bụ l'unu ta gubua l'ẹkwo ekemu Mosisu lẹ ndu achijeru Nchileke ẹja jeru ozi mbọku ọtu-ume l'eze-ulo Nchileke? Ẹphe eshi ẹge ono daka ekemu ono; ophu ikpe 'anmakwa nụ ẹphe.

⁶ Ya ekfuru unu l'iphe, ka eze-ulo Nchileke ono ike; bẹ nọkwa l'ẹke-a.

⁷ Ndege unu maru iphe ọ bụ mbu iphe ọwaa, ẹkwo okfu Nchileke kfuru, suru: ‘L'iphe agụ yẹbe Nchileke ta bụkwa t'unu gwajẹ iya agwagwa; ọ kwa t'unu phujeru madzụ imiko;’ mę unu ta ga nmakwa ndu iswi dọ mma ikpe.

⁸ L'ọ kwa yẹbe Abubu-Ndiphe bụ Nnajiufu kẹ mbọku ọtu-ume.”

Nwoke, iphe lonwuru ẹka lanu
(Mak 3:1-6; Luk 6:6-11)

⁹ Tọ dọ iya bụ; Jisọsu aparu ẹke ono haa; tughua bya abahu l'ulo-ndzuko ndu Ju.

¹⁰ Yo nweru nwoke, iphe lonwuru ẹka lanu, nọ iya nụ. Ndu Fárisii, nọ l'ẹke ono achọ iphe ẹphe a-sụ lẹ Jisọsu meru; bya aji iya: “?Ọ bụ omebyi ekemu t'e mee onye iphe eme t'ọ ka mma mbọku ọtu-ume tọ?”

¹¹ Jisọsu asụ ẹphe: “Ọ -buri l'ọ nweru unu; onye, nweru aturu lanu; aturu ono adalahụ lẹ nsụ mbọku ọtu-ume; onye ono; ?to jedu je akpufuta iya tọ.

¹² Madzụ; ?tọ kadu aturu ọbu ọkpobe iphe tọ. Ọo ya bụ l'ome iphe-oma mbọku ọtu-ume ta bụkwa omebyi ekemu.”

¹³ Yọ sụ nwoke ono, iphe lonwuru ẹka lanu ono: “Ngwaa; machia ẹka ngu amachi!”

Yọ machia ya. Ẹka ono abya eteta tushihu iya; dọ iya mma l'ọ bụ ẹka ophu.

¹⁴ Ndu Fárisii ono eshi l'ulo-ndzuko ono lufuta; bya achia idzu ẹge ẹphe e-shi gbua Jisọsu.

Onye ozi, Nchileke fọtaru

¹⁵ Ya ndono; Jisọsu amaleruphu idzu ẹphe; shi l'ẹke ono tugbua. A dụ l'igwe wu-tsoru iya; yo mee ndu ọphu iphe-ememe emetsua; ẹphe adukota mma l'ẹphe ha.

¹⁶ Yo kfushiaru iya ẹphe ike t'ẹphe be ekfujeshi onye ya bu l'edzudzu ọha.

¹⁷ Iphe ono mekotaru; k'ọphu oo-re; mbu iphe Azaya, bu onye nkfuchiru Nchileke kfuhawaru; su:

¹⁸ “Lẹ Nchileke sọru: ọwaa bu nwozi iya,

yẹbedua l'onwiya fọtaru.

Onye ono bu onye ya yeru

obu; buru onye emeje;

ehu atso iya ẹna.

Ya e-ye onye ono Ume iya l'ẹhu;

t'ọ kọoru iphe bu mbakeshi

lẹ ya e-kpe ẹphe ikpe, dụ maa.

¹⁹ Ẹ too jekwa ọtu ntutego;

too je ochi mkpu;

ọphu ọ dukwa onye a-nu olu iya l'esu-uzo.

²⁰ Ẹ too mekwa tẹ k'onye nọwa lẹ

iphe-ẹhuka gvụ.

Ọphu ọo-hakwa onye ẹ-te

vudoshidu ike t'ọ tufahu.

Oo-gudekpelephu ẹka iya ẹge

o gude iya jeye teke iphe dụ nhamunha

a-kapyabẹ ẹjo iphe.

²¹ Yọ buru iya bu onye iphe bu mbakeshi

a-nọdu ele ẹnya iya.”

Jisọsu; mẹ Biyélezebọlu

(Mak 3:20-30; Luk 11:14-23)

²² Tọ dụ iya bu; e dutashiaru Jisọsu nwoke lanu, ọgvu bu l'ẹhu. Ọgvu ono meru nwoke ono; yoo tsu ishi; too kfu okfu. Jisọsu abya emee ya; yọ phulaha ọzo; kfulaha okfu.

²³ Yọ dụ ndu ono l'ẹphe ha biribiri; ẹphe asu: “Tọ bukwanu onye-wa bu o-shi-l'eri Dévidi ọbu?”

²⁴ Ndu Fárisii anule iya phụ; su: “L'ọ kwa ike kẹ Biyélezebọlu, bu ishi k'ogvu; bẹ nwoke-a egudeje achishi ọgvu-a.”

²⁵ Jisọsu amawaruphu iphe ẹphe ari; su ẹphe: “Alị-eze, kekahuru onwiya ẹbo; selahaa okfu; bẹ chihuakwaru achihu. Ẹge ono b'ọ dukwaphu iphe bu mkpukpu; m'ọ bu ndu ọlo, kekahuru ẹbo.

²⁶ Ọ -buru lẹ Sétanu achifu Sétanu; iphe ọ bu bu l'okfu nọ l'alị-eze Sétanu. ?Nanu ẹge ee-me t'alị-eze iya ba chihu?

²⁷ Ọ -buru l'ọo Biyélezebọlu; bẹ ya gude achifu ọgvu; ?bu ngunu; bẹ ndu nk'unu egudeje achifu ọgvu nk'ẹphe. Ọ kwa iya bu l'ọo ndu nk'unu e-koshiwaru unu l'ikpe nmaru unu.

²⁸ Teke bukwanu l'ọo Ume Nchileke; bẹ ya gude achishi ọgvu; iphe ookoshi bu lẹ Nchileke buwa eze l'ẹke unu nọ.

²⁹ “Odo aburu; ?nanu ẹge madzu e-shi gude ike bahu l'ulo nwoke mkparawa, akwara nọ l'ẹhu; je egwoo iphe iya; l'ẹ b'ọ vuoduru ọzo gude nwoke ono; kee ya ẹgbu; tẹmanu yo shide ishi lanu gwowaru iphe l'ulo ono.

³⁰ “Onye yeke yébe Jisósu ta bụdu ẹhu; bẹ bụkwa onye ọgu iya. Onye ẹ-te tsodu iya achikobe achikobe; l’achikashikwa achikashi.

³¹ Ọo ya bụ lẹ ya ekfuru unu l’unwu eliphe; bẹ Nchileke a-gụkwaru nvụ l’iphe bụ iphe dọ ejí, ẹphe meshiru l’ọ ha; mẹ ekfurushi, ẹphe kfurushikotaru Nchileke. Obenu l’onye kfuru okfu kfurushia Ume-dụ-Nsọ; bẹ Nchileke ta agụkwaru nvụ.

³² Iphe bụ onye kfuru Abubu-Ndiphe ẹjo okfu; bẹ Nchileke a-guru nvụ; obenu l’onye kfuru Ume-dụ-Nsọ ẹjo okfu; bẹ Nchileke ta byakwa bya aguru nvụ. Ẹ ta agụkwaru iya nvụ lẹ mgboko ọwaa; ta aguru iya nvụ lẹ mgboko ọphu abya nụ.”

Oshi-omi; mẹ akpuru iya

(Luk 6:43-45)

³³ “Ọ -bụru l’iime t’i wọta akpuru, dọ mma l’oshi, i yeru; nggu evuru ụzo meodu oshi ọbu t’ọ dọ mma. Teke i haru oshi ọbu; yo mebyihu; nggu amaru l’akpuru iya a-dụkwaphu ejí. Kẹ l’eegudeje akpuru, oshi mịru; maru egbe oshi, ọ bụ.

³⁴ Unubẹ unwu, ogiji mụshiru-wa; ?unu e-shi ishagha kfu okfu, dọ mma; l’ẹke unu dọ ejí l’onwunu. L’ọ kwa iphe madzọ ekfu l’onu bụ iphe, jiru iya obu l’enwushihu enwushihu.

³⁵ Ọkpobe madzọ eshije l’ọkpuberu iphe, nọ iya l’obu; wofuta ọkpobe iphe. Ẹjo madzọ eshikwa nụ l’ẹjo iphe, nọ iya l’obu; wofuta ẹjo iphe.

³⁶ “Tẹ ya karu unu: mbọku ikpe Nchileke; bẹ onyemonye ọbule a-bya edoo ishi iphe bụ mkpọkoro okfu, shijewaru iya ọnu.

³⁷ L’ọ kwa okfu, shi madzọ l’onu; bẹ ee-gude gọa onye ọbu l’onye doberu ẹka ndoo; bụru okfu, shi madzọ ọnu; bẹ ee-gudekwaphu nmaa ya ikpe.”

Eekfu tẹ Jisósu koshi l’ọo

Nchileke ziru iya

(Mak 8:11-12; Luk 11:29-32)

³⁸ Ya ndono; yo nweru ndu ezije ekemu; mẹ ndu Fárisii, haru bya asu iya: “O-zi-iphe! Meeru ẹphe iphe-ophulenya, e-koshi ẹphe l’ọo Nchileke ziru ngu l’oswiya.”

³⁹ Jisósu asu ẹphe: “Ogbo nta-a pakpọkwaaru ejí; ẹphe te kwe nọpyabe Nchileke l’ẹka. Ẹphe achọ iphe-ophulenya, e-koshi l’ọo Nchileke ziru yébe Jisósu tẹ ya bya; ọbu l’ẹ tọ dụkwanu iphe-ophulenya, e-koshi ẹphe iphe ono; gbahaa iphe meru l’ẹhu Jona, bụ onye nkfuchiru Nchileke.

⁴⁰ Okfu l’ọ kwaphu ẹge ono, Jona nọru abalí ẹto: eswe l’enyashi l’epho eze ẹma ono; bụ ẹge Abubu-Ndiphe a-nọ abalí ẹto: eswe l’enyashi l’ime alí.

⁴¹ Ndu Nínive e-gbeshi mbọku ikpe ono; nmaa ndu ọgbo nta-a ikpe; kele ndu Nínive taru onwẹphe ụta iphe dọ ejí, ẹphe meshiru; ghaa umere; lakfuta Nchileke; l’okfu, Jona kfuru ẹphe. Ọlobu; unu lekwa: nta-a; bẹ onye nyíberu Jona nọkwa l’ẹke-a.

⁴² Nwanyi, bụ eze ndu Sheba e-gbeshi mbọku ikpe ono; nma ọgbo nta-a ikpe; kẹ l’o shi l’ẹke alí jeberu bya tẹ ya nua kẹ mmamiphe Sólomọnu. Ọlobu; lekwa: nta-a; bẹ onye nyíberu Sólomọnu nọkwa l’ẹke-a!”

Iphe akpajẹ ọgvu ọla azu

(Luk 11:24-26)

⁴³ “Oobuje teke a chifuru madzọ ọgvu l’ẹhu; ọgvu ono eje etsoru echí-egu ẹke mini ẹ-ta nọdu aghaphe; l’achọ ẹke ọo-nmẹ anmẹe. Teke o jenyaaaru; tọ dọ ẹke ọ phuru;

⁴⁴ yọ sù tẹ ya laphuedukwa azụ l'akahụ ụlọ iya phụ, ya shi phụ. Teke ọ byatashiaru; to nwe iphe bu iya nù; a zawa iya azaza; dokwazibebewa iya ọhuma;

⁴⁵ yo je achịta ogvu esaa ọdọ, ka yēbedua ejị; ephe awuba; je eburu iya. Ndzụ nwoke ono abya aka ejị; karia ege o shi dū teke ọdungu. Ọ bụ ege ono; bẹ ọo-dū ọgbo kẹ nta-a, megburu onwephe l'ejo iphe-a."

*Nne Jisọsu; mę unwunne iya
(Mak 3:31-35; Luk 8:19-21)*

⁴⁶ Ya ndono; Jisọsu egudekwadua okfu ekfuru ndu ono; nne iya; mę unwunne iya abya abata; vudo l'ogbodufu zia ozi t'e kuaru ephe Jisọsu; t'ephe kfuru yeru iya.

⁴⁷ Yo nweru onye sùru iya t'o gebekwa; lẹ nne iya; mę unwunne iya phẹ nọkwa l'ogbodufu achọ t'ephe kfuru yeru iya.

⁴⁸ Jisọsu ajị onye ono, kfuru iphe ono: "Bụ ndu ole bụ nne iya; mę unwunne iya ọbu?"

⁴⁹ Jisọsu amawaphu ndu etsoje ụzo iya ẹka; sù: "Ọ bụ nne iya; mę unwunne iya phẹ ndọ-ọ nọ l'ẹke-a!"

⁵⁰ Ọ bụ onye meru iphe, nọ Nna iya, bu l'imigwe l'uche; bẹ bụ nwunne iya kẹ nwoke; bụru nwunne iya kẹ nwanyi; mę nne iya."

13

*Etu, eegude onye agha
nebyi iphe anma
(Mak 4:1-9; Luk 8:4-8)*

¹ L'akpuru ujiku lanụ ono kwaphu; Jisọsu eshi l'ufu ono tųgbua jeshia l'iku eze ẹnyimu.

² Madzụ azaa ntumatu; Jisọsu ekwekwaduphu je abahụ l'ugbo; je adugaru anọdu tẹ ya kfuru nù ndu ono, nọ l'eli alị l'iku eze ẹnyimu ono.

³ Yo gude etu etu zilahaa ephe igweligwe iphe; sù:

"L'o nweru nwoke lanụ, jeru ọgha nebyi iphe.

⁴ L'ọgha nebyi iphe ono b'o nweru ndu ọphu daru lẹ mkpoworo ụzo; unwenu abya atutua ya.

⁵ Ndu aharu daa l'alị mkpuma ẹke anụ-alị ta kfubedu ọswa nọdu. E ji ekfua; yo fushiwaphu l'anụ-alị ono, ẹ -ta hadu nshinu ono.

⁶ Anwụ awatawaphu akpokpo; woru unwu iru nebyi iphe ono kponwushia; kẹle ẹ t'ọ gbabedua akwara ọhuma.

⁷ Ndu ọdọ daru l'alị ogvu. Yele ogvu ono efushia; yo vuta mbụ ogvu ono; woru nebyi iphe ono kpagbushia.

⁸ Obenu l'o nweru ndu ọphu daru l'alị-otsu. Yọ bya efushia; vua; mishia. Ndu aharu mịta ụkporo akpuru ugbo ise ise; ndu amịta ụkporo ẹto ẹto; ndu ọphu amịatsua ụkporo l'iri; ụkporo l'iri."

⁹ Jisọsu asụ ephe: "Onye nweru ẹnu-chị; yọ nua ya!"

*Iphe, kparu iphe Jisọsu
egudeje etu ezi iphe*

(Mak 4:10-12; Luk 8:9-10)

¹⁰ Tọ dū iya bụ; ndu etsoje ụzo iya abyakfuta iya bya asụ iya: "Ngunu meru iphe i gude etu etu ekfuru ndu ono okfu?"

¹¹ Jisọsu asụ ephe: "Ọ bụ unubedua b'e meru t'unu maru iphe ono, e shi domigbaa edomi ono, bụ iya bụ k'ẹke Nchileke bụ eze. Obenu lẹ ndu onanu b'ẹ te mekwa t'ephe maru iya.

¹² Onye nweru nù; bẹ aa-nùfua ọdọ t'o nweru nwegharu iya ẹka. Onye ẹ-te nwedu nù; bẹ nwiya ọphu o nweru enwenwe ọphu; bẹ ee-gbe natafua ya nù.

¹³ Ọo ya meru iphe ya gude ẹtu ẹtu ekfuru ẹphe okfu: l'ẹphe e-le ẹnya nta; lee imo; tọ dọ iphe ẹphe aphu. Ẹphe anua nta nua imo; tọ dọ iphe aga ẹphe ẹnu-nchị; tọ dọ iphe edo ẹphe ẹnya.

¹⁴ Ọ bụ l'ẹhu ẹphe b'o reru; mbụ iphe ono, Azáya, bụ onye nkfuchiru Nchileke kfuru ono; wo:

‘L'ẹphe a-nga nchị nta;
ngaa imo;
to nwe iphe edo ẹphe ẹnya.
Ẹphe elee ẹnya nta; lee imo;
to nwe iphe ẹphe aphu.

¹⁵ Okfu l'ẹphe kpọ-chishiwaru obu;
swọ-chishiwa nchị; kpuchishia ẹnya.
Ọdumeka mẹ ẹphe egudekwaa
ẹnya ẹphe phua; gude nchị ẹphe nua;
obu ẹphe emee t'o doo ẹphe ẹnya;
mẹ ẹphe aghakobe lakfuta
yẹbe Nchileke tẹ ya dzọo ẹphe.’

¹⁶ “Ọnu-oma bụ nk'unu; okfu l'unu gude ẹnya unu aphụ ụzo; gude nchị unu anụ iphe.

¹⁷ Kamenu; tẹ ya karu unu: lẹ ndu nkfuchiru Nchileke; mẹ igweligwe ndu, doberu ẹka ndoo b'ọ guru ẹgu ọphu iphe-a, unu aphụ-wa; ọbu l'ẹphe ta phudu iya. Yọ gụkwaaphu ẹphe ẹgu ọnu iphe-a, unu anụ-wa; ọbu l'ẹphe ta nudu iya.

*Iphe ẹtu onye agha
nebyi iphe ono bu*

(Mak 4:13-20; Luk 8:11-15)

¹⁸ “Unu ngabekwa nchị nua iphe ẹtu onye ono, agha nebyi iphe ono bụ:

¹⁹ O nweru ndu anuje ke ẹke Nchileke bụ eze; too do ẹphe ẹnya. Ejo onye ono; mbụ Obutuswe abya anafu ẹphe nebyi iphe ono, e kfuru, ye ẹphe l'obu ono. Ọ bụ ẹphebedua dọ l'ọ bụ ndu ọphu daru lẹ mkpoworo ụzo.

²⁰ Ndu ọphu daru l'alị mkpuma bụ ndu ọphu abuje teke ẹphe anukwadia okfu ono; ẹphe anatawa iya phụ l'ẹhu-otso-ena.

²¹ Obenu l'ẹ tọ bajedu ẹphe ụmi l'ẹhu; k'ọphu ọo-kpọ ụkfu. Iphe-ẹhuka -byalephu; m'ọ bukwanu mkpamehu; okfu l'ẹphe kwetaru okfu ono; yọ buri iphe ẹphe a-kpakota daa; paru okfu ono haa.

²² Ndu ọphu, daru l'alị ogvu bụ ndu ọphu nuru okfu Nchileke; ọriri ke ndzụ; mē ẹge ee-shi nweru ẹku akpalahaa okfu ono ẹhu. Tọ mihe amimi.

²³ Nebyi iphe ono ndu ọphu daru l'alị-otsu bụ ndu, anuje okfu ono; yọ doo ẹphe ẹnya; ẹphe amishia nebyi; mitatsua ụkporo ise ise; ndu amita ụkporo ẹto ẹto; ndu amita ụkporo l'iri ụkporo l'iri.”

Ẹtu, eegude ohu witu anma

²⁴ Jisọsu abya anmaaru ẹphe ẹtu ọdọ; sụ: “Ẹge Nchileke e-shi koshi lẹ ya bụ eze a-dulephu l'ọ bụ nwoke, wotaru ọkpobe akpuru witu je aghaa l'alị.

²⁵ Yo be l'enyashi ujiku lanu; l'e kuwaru mgbenya; onye ọhogu nwoke ono eje achita ohu witu je aghakobe l'ẹke ono, ọ gharu witu ono. Yọ ghagetsua ya; tugbua.

²⁶ Witu ono abya efushia; mîshia. Ohu iya ono efushikwaaphu; mîshia. O bu teke ono b'e gbe bya amaru l'o bu ohu witu.

²⁷ Ya ndono; ndu ejeru nwoke, nwe ufu ono ozi abya asu nwoke ono: 'Nnajiufu; ?to budunua okpobe akpuru witu b'i gharu l'alì ngu ono? ? Nanu ege o du; be ohu iya gbe noduwa iya nu?'

²⁸ Nwoke ono asu ephe: 'L'o kwa onye ohogu iya; be meru iphe ono.' Ndu ono, ejeru iya ozi ono asu iya: '?Ephe e-je efeshia ya too?'

²⁹ Nwoke ono asu ephe: 'Wawa! T'ephe haa ya ru; l'ephe -je iya efeshi; be eka a-tsokwa ephe ntsò; ephe efeshia witu.

³⁰ Oo ya bu; t'a haa ya t'o tuko vua jeye teke ee-bu witu. Teke ono; ya ekfuru ndu e-bu iya nu t'ephe vuru uzo chiko ndu onanu bu ohu iya ono; kee l'ukfu l'ukfu t'a kpoo ya oku. Teke e metsuaru; ephe evuta ophu bu witu kuberu iya le mgbabu iya.' "

*Etu, eegude akpuru
oshi mosutadu anma
(Mak 4:30-32; Luk 13:18-19)*

³¹ Jisosu abya anmaaru ephe etu odo; su: "L'ege Nchileke e-shi koshi le ya bu eze a-dulephu l'o bu akpuru mosutadu, nwoke lanu wotaru ghaa l'egu iya.

³² Akpuru iphe ono bu iya katsukpo obu nwirikirikwekwe l'iphe bu akpuru iphe aaku akuku. Obenu l'obuje teke o bya evua; yo kakota iphe bu oshi, aadza adzadza le mgbabu; mbu yo bya aburu eze oshi; k'ophu unwenu, ephe l'eli abyaje bya akpalahaa ekfuna l'ekali iya."

*Etu, eegude iphe
ekoje-buredi anma
(Luk 13:20-21)*

³³ Jisosu abya anmaaru ephe etu odo; su: "L'ege Nchileke e-shi koshi le ya bu eze a-dulephu l'o bu iphe ekoje-buredi, eeku yisutu, nwanyi hataru nwanshi; gwakobe le ntu iphe eegudeje eme buredi. Iphe ono jiru eka mbacha; yo woru iya le edobe; jeye; yo bya ekoo ekoko."

*Jisosu gude etu ezi iphe
(Mak 4:33-34)*

³⁴ Jisosu gude etu etu ege ono; zia ndu ono ozi-oma iya. E too kfuduru ephe okfu; l'e b'o gude etu.

³⁵ Iphe ono bu k'ophu oo-re; mbu iphe onye nkfuchiru Nchileke kfuru: su:

"Le ya e-gude etu etu ekfuru ephe okfu.
Ya e-kfuru ephe iphe ono,
e shi keshinu mgboko
duberu domita."

*Iphe etu ono, eegude ohu iphe
anmashi ono bu*

³⁶ Ya ndono; Jisosu aparu igwe oha ono haa; bahushia l'ulo. Ndu etsoje uzo iya abyakfutashia ya; bya asu iya: "T'o konuaru ephe iphe o bu mbu etu ke ohu witu ono t'o doo ephe enya."

³⁷ Yo su ephe: "Onye ono, agha nebyi iphe, du mma ono bu Abubu-Ndiphe.

³⁸ Ali ono aburu mgboko l'ophu; nebyi iphe ono, du mma ono aburu ndu Nchileke bu eze ephe. Onanu, bu ohu witu ono aburu unwu k'ohogu Nchileke, bu iya bu Ejo Onye ono.

³⁹ Ohogu ono, gharu akpuru ohu witu ono aburu Obutuswe. Teke ono, eebuta iya ebuta ono aburu ege ọo-dụ teke mgboko gvuderu. Ndu, ebu iya nụ aburu unwu ojozi-imigwe.

⁴⁰ Ọ bụ ege ono, e fekoberu ohu witu; chikoo ya; je akpoo oku ono bụ ege ọo-dụ teke mgboko a-gvụ.

⁴¹ Abubu-Ndiphe e-zi unwu ojozi-imigwe iya t'ephe chishikota iphe bụ ndu ono, kpataru tẹ ibe ephe mee iphe dụ eji ono; mę ndu meru ejo iphe l'ephe ha;

⁴² paru ephe chee l'ọ-tata-kfukfu oku. Eke ono; bę madzụ a-nọdu raa ejo ekwa; taa ikireze.

⁴³ Obenu lę ndu ophu doberu eka ndoo a-nọdu egbu nwijnwii l'ọ bụ enyanwu l'ẹke Nna ephe bụ eze. T'onye nweru ẹnu-nchi; nụkwaa ya!"

*Etu, eegude iphe labu,
vu oke aswa anma*

⁴⁴ Yọ sụ: "Eke Nchileke bụ eze dụ l'ọ bụ iphe vu oke aswa, e domiru edomi l'egu. Onye lanu eje aphua ya; woru iphe kpuchia ya; teru ẹswa lashia; je ereshikota iphemiphe obule, o nweru; je azua alị ono."

⁴⁵ Jisọsu asụ: "Onye maru iphe eke Nchileke bụ eze bụ; emeje l'ọ bụ onye agba ike-ike ngho, l'achọ okpobe mgbubu, ama mma t'ọ zua.

⁴⁶ Yọ phulephu ophu ere ire nshinu; lashia; je ereshikota iphemiphe obule, o nweru; je azua ya."

Etu, eegude ntofu anma

⁴⁷ Jisọsu asukwaphu: "L'ẹke Nchileke bụ eze dukwa l'ọ bụ ntou b'a tūru l'eze enyimu; yo je anmakotsua igweligwe ẹma, dụ iche iche.

⁴⁸ Ẹma ono ejilephu ntou ono; b'a bya akpua ya; kpufuta eli nggodo. A bya anodu l'eli nggodo ono; fọ ya; foshia ndu ophu dụ mma ye lę nkata; kporu ndu ophu dụ eji je enwushia.

⁴⁹ Ege ono; bę ọo-dụ teke mgboko a-gvụ. Unwu ojozi-imigwe a-lufuta; bya afo ndu ejo iphe l'ẹke ndu doberu eka ndoo nọ;

⁵⁰ je achiru ephe ye l'ọ-tata-kfukfu oku. Eke ono; bę madzụ a-nọdu raa ejo ekwa; taa ikireze."

Iphe ophungu; mę akahụ iphe

⁵¹ Jisọsu ajị ephe: "Ọ kwa l'iphe ono, ya ekfu ono doru-a unu ẹnya?"

Ephe asụ iya: "Iye!"

⁵² Yọ sụ ephe: "Ọo ya bụ l'iphe bụ onye majiru ekwo okfu Nchileke ẹnya; bya aburu onye kwetawaru lę Nchileke bụ eze iya; bę dulephu l'ọ bụ nwoke, nwe oke-ufu, achikoje iphe ophungu; mę akahụ iphe gwoshia l'ulo iya eke o doru ẹku iya, dụ mkpa."

*Aajika Jisọsu lę Názaretu
(Mak 6:1-6; Luk 4:16-30)*

⁵³ Jisọsu anmashibebetsua ẹtu ono; shi l'ẹke ono lufushia.

⁵⁴ Yọ buru iya ọla mkpukpu iya. Yo rua; tugbua jeshia l'ulo-ndzuko ndu ju; wata ephe ozi iphe. Yo zia iphe ono k'ophu ọ dụ ndu nọ l'ẹke ono biribiri; ephe ajilahaa: "Ọ bụ awe; bę oke mmamiphe; mę iphe-ophulenya ọwaa, oomeebe ọwaa shi iya?"

⁵⁵ Ọtọ budunua ya bụ nwatibe kapyinta? Ọtọ budunua Méri bụ ẹpha nne iya? Ọtọ budunua Jémusu; mę Jósefu; mę Sáymonu; mę Júdasu bụ unwunne iya?

⁵⁶ Ọyi l'unwunne iya kę unwanyi l'ephe ha te budunua l'ẹke-a? Ọawe b'ọ shi mụtatsua egbe iphe ọwaa?"

⁵⁷ Ẹhu agbanwuhu ẹphe ọku; ẹphe ajikawaphu okweta iphe ookfu.

Jisọsu asù ẹphe: “Onye nkfuchiru Nchileke; bẹ aakwabejekwaru ugwu l'ẹkemeke ọbule; gufukwaphu lẹ mkpukpu iya; mẹ l'ufu iya.”

⁵⁸ Tọ duhe igweligwe iphe-ophulenyà, Jisọsu mekwaduru l'ẹke ono; kẹ l'ẹphe ta chiduru ukfu kwee ya.

14

Eebuta Jọnu Baputizimu ishi

(Mak 6:14-29; Luk 9:7-9)

¹ Tọ du iya bụ; yo be teke ono; Hérodu, bụ ọ-chi-ọha Gálili anụa ọdu Jisọsu;

² bya asù ndu ejeru iya ozi: “M'ọ kwa Jọnu Baputizimu shi l'onwu teta nọdu ndzụ ọdo. L'ọo ya meru iphe ọduje ike emeshibebe igweligwe iphe-ophulenyà ono.”

³ Iphe meru nù bụ l'ọ nweru teke Hérodu shi zia t'e gude Jọnu kee ya ẹgbu; ye iya l'ulo-mkpọro l'okfu ẹka Heródiyasu. Heródiyasu ono bụ nyee Fílipu. Fílipu abụkwanuru nwunne Hérodu.

⁴ Ishi iya abụrụ lẹ Jọnu shi asuje Hérodu l'iphe o meru ta dukwa mma; l'ọ nataru nwunne iya nyee ya; lùlahaa.

⁵ Yo shi du Hérodu kẹ t'ọ gbua Jọnu; obenu l'ọ shi atsu ọha egvu; l'ẹke onyemonye kfukotarú lẹ Jọnu bụ onye nkfuchiru Nchileke.

⁶ Ya ndono; yo rua mbọku, Hérodu emeje eswe-iphe, e gude anyata mbọku, a mụrụ yẹbe Hérodu; nwatibe Heródiyasu kẹ nwanyi abya etee egvu l'ifu ndu ono, byaru eswe-iphe ono. Yọ tsọ Hérodu ẹna; tsọtabe iya

⁷ k'ophu o kweru nwamgbọko ono ukwa; riru angụ ye iya: “L'iphe ọ sụkpọoru tẹ ya nù iya; bẹ ya a-nù iya.”

⁸ Ya ndono; nne nwamgbọko ono ezi iya; yo je asù Hérodu: “L'iphe du iya mma bụ t'e gburu ishi Jọnu Baputizimu ye lẹ nwefere pẹe ya nta-a.”

⁹ Ẹhu adanwuhulephu eze, bụ Hérodu. Obenu lẹ k'ophu o kwewaru ukwa; riwa angụ ye iya l'ifu edzudzu ọha ono, byaru iya eswe-iphe ono; yọ sù t'ọ menua lẹ kẹ nwamgbọko ono.

¹⁰ Yo ziwaphu; e je ebuta Jọnu ishi l'ulo-mkpọro;

¹¹ woru ye l'efere; paru iya pẹe nwamgbọko ono. Nngbube nwamgbọko eworu iya nù nne ya.

¹² Ndu etsoje uzo Jọnu abya apata ogwo-ẹhu iya je elia. Ẹphe emeebe; je akọoru Jisọsu iphe, meru nù.

Jisọsu anụ ọnu madzụ iri ẹbo

l'ụkpọro madzụ iri nri

(Mak 6:30-44; Luk 9:10-17; Jọn 6:1-14)

¹³ Jisọsu anụlephu iphe ono, meru nù ono; shi ẹke ono gude ugbo tugbua jeshia ẹke ọ nọ nwenkinyi iya. Ndu ono anụlephu lẹ Jisọsu tugbuwaru; wufu; shi lẹ mkpukpu lẹ mkpukpu gude ọkpa tsoru iya.

¹⁴ Jisọsu eshi l'ugbo ono lufuta bya aphua igweligwe ndu, doru l'ẹke ono; imiko ẹphe egude iya. Yo mee; ẹhu adu ndu ophu iphe emetsua mma.

¹⁵ A nọnyaa l'uzo urenyashi; ndu etsoje uzo iya abyakfuta iya; bya asù iya: “?Ị marua l'ẹ to nwedu ndu bu l'ẹke-a; nchi ejihuwa. Ophu t'ị sù ndu-wa, zaru ẹge-a t'ẹphe bahugbaa l'edukfu l'edukfu-a; je akpata nri, ẹphe e-ri.”

¹⁶ Jisòsu asù t'èphe be jeshiru abahù; sùkwaphu èphe: "Unubèdua; unu nùnu èphe nri; t'èphe ria."

¹⁷ Èphe asù iya: "L'iphe èphe gude l'èke-a bùkwa ishi buredi ise; mè ẹma labù nkinyi iya."

¹⁸ Yò sù èphe t'èphe chítaru iya ẹya l'èke-a.

¹⁹ Yò bya asù igweligwe ndu ono t'èphe nòdugbaa anòdu l'alì l'èke ono, ẹwu dù nwa kíkiri ono. Jisòsu achíta ishi buredi ise ono; mè ẹma labù ono; palia ẹnya imeli; kele Nchileke ekele kẹ nri ono; washia ya; woru iya nù ndu etsoje ọzo iya. Èphe eje ekeshiaru igweligwe ndu ono.

²⁰ Onyenonu ataa ya; nyaa onwiya kingu. Ndu etsoje ọzo iya abya atútua ibiribe buredi; mè ẹma ono, bù ndu ọphu e riphodoru eriphodo. Yò jì nkata-ivu iri l'ẹbo.

²¹ Unwoke, tso lẹ ndu taru buredi ono; bẹ ruru unu unwoke iri l'ẹbo l'ùkporo unwoke iri; * kpachikwa unwanyì; mè unwegirima.

Jisòsu eje ije l'eli mini

(Mak 6:45-52; Jòn 6:15-21)

²² Jisòsu asùwaphu ndu etsoje ọzo iya t'èphe bahù l'ugbo; vuru iya ọzo tughua oje azù eze ẹnyimu azù iya ọphu; tẹ yèbedua jeodu je ekfuru ndu ono t'èphe lashiwaru.

²³ Yò sutsua t'èphe lawaru; bya atughua jeshia l'ugvu nkinyi iya okfuru nù Nchileke. Yò be l'urẹnyashi; yò nòdukwadua l'ugvu ono nkinyi iya;

²⁴ ugbo ono anòduwanu l'echi eze ẹnyimu ono. Phẹphẹre eshi èphe ishifu; gude eyii-mini byakfutashia èphe. Yò mee; ọkpo ugbo ono atsulahaa èphe l'ẹhu.

²⁵ Iphe ọha-ẹnu anòdulephu l'ifu; Jisòsu ejeru ije l'eli mini eze ẹnyimu ono jekfushia èphe.

²⁶ Èphe aphule iya phù l'èke ooje ije l'eli mini ono; ẹhu anmalahaa èphe anmanma; kẹ l'èphe tubesu l'ọ bù maa. Èphe atsùhu egvu; wata ochi mkpu.

²⁷ E jì ekfu-a; Jisòsu asù èphe: "T'obu shihu unu ike; l'ọ kwa yèbedua. Unu ba tsùshi egvu!"

Pyita eje ije l'eli mini

²⁸ Pyita asù iya: "Nnajiufu; ọ -bùruphu nggu l'oswiya; kfunuru iya tẹ ya nyibata l'eli mini-wa; byakfuta ngu."

²⁹ Jisòsu asù iya: "Byanù." Ya ndono; Pyita enyifuta l'ugbo ono; jeru ije l'eli mini ono jekfushia Jisòsu.

³⁰ Ono ọ phuru eze eyii-mini ono, atù nù ono; yò tsulahaa egvu; watawaphu ọda omi lẹ mini ono. Yò rashia: "Nnajiufu; dzọ ya!"

³¹ Jisòsu amachiwaphu ẹka; selita iya; sù iya: "Oo-wa! Ekwekwe nke ngu apaa nwanshì. ?Bù ngunu kparu iphe i gbe bolahaa obu ẹbo?"

³² Yẹle Pyita abya abahù l'ugbo ono; oke phẹphẹre ono ebuhuwaphu.

³³ Ndu ono, etsoje ọzo iya, nò l'ugbo ono abya abaaru iya ẹja; sù iya: "Ọ buphu nggu bù Nwatibe Nchileke l'oswiya."

Jisòsu agwọ ndu iphe eme lẹ Gẹnẹsaretu

(Mak 6:53-56)

³⁴ Èphe adaghatsùlephu mini ono; bya alùfuta lẹ Gẹnẹsaretu.

³⁵ Ndu ẹke ono ahùbewaphu Jisòsu ama; mewaphu; nzi ejegbaru l'obutobu l'èke ono; e dutashiaru iya iphe bù ndu iphe eme l'èphe ha.

* 14:21 14:21 Iphe ọ bù bù 5,000.

³⁶ Ẹp̄he ar̄o ya t'o kwe t'ep̄he byikpoonu ẹka m'o -ruhuru; ọ b̄uru l'ọnu uwe iya. Ip̄he b̄u ndu byiru ẹka l'ọnu uwe iya ono ad̄ukota mma.

15

Ome-l'alì ndiche ndu Ju

(Mak 7:1-13)

¹ Ya ndono; yo nweru ndu F̄arisii m̄e ndu ezije ekemu, shi Jerúsalemu byakfuta Jis̄osu; bya aji iya:

² “?B̄u ngunu kparu ip̄he ndu etsoje uzo ngu emebi ome-l'alì ọphu shiru ndiche ayi p̄h̄e l'ẹka? ?Ngunu meru ip̄he ẹp̄he ta akw̄ojedu ẹka akw̄okwo; t̄emanu ẹp̄he eride nri?”

³ Jis̄osu as̄u ẹp̄he: “?B̄u ngunu meru ip̄he unu paru ome ekemu, Nchileke suru t'e mej̄e haa; melahaa ome-l'alì ọphu unu ezi l'onwunu?”

⁴ Nchileke t̄uru ekemu; s̄u: ‘Kwab̄e nne l̄e nna ngu uḡvu;’ s̄ukwaphu: ‘Onye phuru nne iya; m'ọ b̄u nna iya ip̄hu t'e gbua ya egbugbu.’

⁵ Ọ -b̄uru l'unu suru: ‘L'ip̄he b̄u onye suru nne l̄e nna iya l'ip̄he ya ge e-gude yeru ẹp̄he ẹka; b̄e b̄uakwa ip̄he ya n̄uru Nchileke;’

⁶ b̄unu iya b̄u l'onye ono ta gbah̄edu t'ọ kwab̄e nne l̄e nna iya uḡvu. Unu egude ome ome-l'alì unu; mee okfu Nchileke; yọ b̄uru ip̄he mmanu.

⁷ Unub̄e o-kfuru-iche-eme-iche-wa! Az̄aya, b̄u onye nk̄fuchiru Nchileke k̄fulerup̄hu ẹge unu d̄u teke ono, o k̄fuchiru Nchileke; s̄u:

⁸ “ ‘Ndu-a b̄ulekwaa ajaja eli ọnu;
b̄e ẹp̄he ajaj̄e ȳeb̄e Nchileke;
obu ẹp̄he n̄okwaru ote-ẹnya.

⁹ Eja, ẹp̄he abaru iya b̄u ip̄he ip̄h̄oró.
Ẹp̄he wotaru ekemu ọphu mad̄z̄u meberu
l'ez̄i t'e tuje iya ekemu Nchileke.’ ”

Ip̄he emerushije mad̄z̄u

(Mak 7:14-23)

¹⁰ Jis̄osu ab̄ya ekukoo mad̄z̄u l'iḡwe; s̄u ẹp̄he: “Unu ngab̄eru iya n̄ch̄i; k'ọphu ip̄he e-do unu ẹnya.

¹¹ Ẹ t̄o b̄ukwa ip̄he mad̄z̄u eri l'ọnu emerushije onye ono. Ọ kwa ip̄he shi mad̄z̄u l'obu l̄ufuta iya l'ọnu b̄u ip̄he emerushije iya n̄u.”

¹² Ya ndono; ndu etsoje uzo iya ab̄ya as̄u iya: “?I marua l̄e ndu F̄arisii; b̄e ẹhu shi eḡhu eḡhughu l'ip̄he ono, i k̄furu ono?”

¹³ Yọ s̄u ẹp̄he: “Ip̄he b̄u oshi, ẹ-ta b̄udu Nna iya k'imiḡwe gude ẹka iya dzab̄e iya; b̄e ee-fefukwa efefu.

¹⁴ Unu par̄uru ẹp̄he haa; l'ẹp̄he b̄u ndu is̄h̄i, akp̄u ndu is̄h̄i. Onye is̄h̄i -kp̄uru onye is̄h̄i ibe iya b̄unu iya b̄u l'ẹp̄he a-t̄ukokwa nwulahu l̄e ns̄u.”

¹⁵ Pyita as̄u iya: “K̄onuaru ẹp̄he ip̄he okfu ono, i k̄furu ono b̄u.”

¹⁶ Jis̄osu as̄u ẹp̄he: “?Unu te nwekwaphu uche t̄o?”

¹⁷ ?Unu ta madu l'ip̄he eeri eriri b̄u l'ọnu; b̄e ooshije bah̄u mad̄z̄u l'ẹpho. Yo shi ẹke ono; a nyifu iya.

¹⁸ Ọb̄e ip̄he shi l'ọnu mad̄z̄u l̄ufuta b̄u obu b'o shi iya; b̄uru iya emeruje mad̄z̄u.

¹⁹ Ọ b̄u l'obu mad̄z̄u; b̄e ẹjo ọriri es̄hije, akpataj̄e oḡbu mad̄z̄u; ori ogori; ome k̄e nwanyi m̄e k̄e nwoke; ozi ip̄hura; ọd̄zu ẹjo-ire; m̄e okfurushi mad̄z̄u.

²⁰ Ọ b̄u ip̄he ono emeruje mad̄z̄u. Ogude ẹka, ẹ ta kw̄odu akw̄okwo eri nri te emerujekwa mad̄z̄u.”

*Ekweta Nwanyị, ẹ-ta ọ̀du onye Ju
(Mak 7:24-30)*

²¹ Jisọsu egbesi l'ẹke ono; jeshia ali, nọ-pheru Táya mẹ Sayidónu mgburumgburu.

²² A bya amaru; nwanyi Kénanu, bu l'ẹke ono abyakfutashia ya; bya echia mkpu; sù iya: "Nnajiufu! Nggube o-shi-l'eri Dévidi; tẹ imiko iya ọ̀du ngu ru. Lẹ nwatibe iya kẹ nwanyi; bẹ ọ̀guv bu l'ẹhu; gude iya l'agwa iya ọ̀chi."

²³ Obenu lẹ Jisọsu te yeduru iya ọ̀nu. Ndu etsoje ọ̀zo iya abya aroo Jisọsu; sù iya: "T'ọ chifunu nwanyi-a, etsophe ẹphe; l'arachi ẹphe nchị-wa."

²⁴ Jisọsu asù ẹphe: "L'ẹ to nwekwa ẹke ọ̀do, Nchileke ziru iya tẹ ya jee; gbahaa tẹ ya jee kẹ ndu Ízurẹlu, bu ndu ọ̀phu ọ̀du l'ọ bu ọ̀nwu aturu, tufashihuru etufashihu."

²⁵ Nwanyi ono abya adaa pẹ l'ifu Jisọsu; sù iya: "Nnajiufu; byiko; yeru iya ru ẹka."

²⁶ Jisọsu asù iya: "Ẹ tọ ọ̀kwa mma t'e wota nri, a ga nọ ọ̀nwegirima; nọ ọ̀nwu nkuta."

²⁷ Nwanyi ono asù iya: "Nnajiufu; ọ bua ẹge ono b'ọ ọ̀du; ọbu; mẹ nkuta erijekwaa ẹviriva nri ọ̀phu dashiru nọ teke onye nwe iya nọ eri nri."

²⁸ Jisọsu asù iya: "Oo-wa! Nggube nwanyi ọ̀waa; ekwekwe nke ngu apaa! Ọ kwaphu ẹge ọ̀ogu ngu; bẹ Nchileke e-meru ngu." Teke onophu; ada nwanyi ono aduwapu mma.

Jisọsu agwọ ndu iphe eme

²⁹ Jisọsu eshi ẹke ono tųgbua ọ̀do tsoru iku Eze Ẽnyimu Gálili ogologo. Yo jenyaa; bya enyihu eli ugvu; je anọdu anọdu.

³⁰ Tọ ọ̀du iya bu; igweligwe madzọ awuru byakfutashia ya; dutsuaru ndu ngvuru; ndu ẹhu te dzudu oke; ndu ishi; ndu ẹ-te ekfudu okfu; męwaru igweligwe ndu ọ̀do. Ẹphe abya achiru ẹphe doo Jisọsu lẹ mgboro ọ̀kpa; yo mee ẹphe; ẹphe akọrohukota.

³¹ Ya ndono; iphe ono adukota igwe ndu ono biribiri; l'ẹphe phuru ndu ẹ-te shidu ekfu okfu; ẹphe ekfulahaa okfu; ndu ẹhu te shidu dzua oke; ẹhu edzukota ẹphe oke; ndu ngvuru ejelahaa ije; ndu ishi aphulahaa ọ̀zo. Ẹphe ajalahaa Nchileke ndu Ízurẹlu ajaja.

*Jisọsu anu unu madzọ iri nri
(Mak 8:1-10)*

³² Ya ndono; Jisọsu ekua ndu etsoje ọ̀zo iya; sù ẹphe: "Imiko igweligwe ndu-a dukwa iya; l'ẹke yele ẹphe nọwaru abali ẹto nta-a; tọ ọ̀du iphe ẹphe gude, ẹphe e-ri. Ya ta asù-ghekwanu ẹphe t'ẹphe swiru ẹgu lashia; ọ̀dumeka; bẹ ẹphe a-dashikwa mbà l'esu-ọ̀zo."

³³ Ndu etsoje ọ̀zo iya asù iya: "Bọ awe l'echi-egu l'ẹke-a; bẹ ẹphe a-phu buredi ọ̀phu e-dzu mkporo-ọ̀ha-wa eriri?"

³⁴ Jisọsu aji ẹphe: "Bọ ishi buredi ole; bẹ unu gude?"

Ẹphe asù iya l'ọ kwa ishi buredi ẹsaa; ọ̀waa nwa ẹma, haru yiru iya nọ.

³⁵ Yọ sù ọ̀ha ono t'ẹphe noshia l'ali.

³⁶ Yọ bya achita ishi buredi ẹsaa ono; ọ̀waa ẹma ono; bya ekele Nchileke ekele; bya eworu iya washia; chee ndu etsoje ọ̀zo iya. Ndu ono, etsoje ọ̀zo iya ono eworu iya keeru igweligwe ndu ono.

³⁷ Ẹphe l'ẹphe ha atuko rijishikota ẹpho. Ndu etsoje ọ̀zo iya abya atutua ibiribe buredi ono ọ̀phu wudurunu; yo ji nkata-ivu ẹsaa.

³⁸ Ndu riru nri ono dú ọ̀nu unwoke ugbo iri;* a gụfukwa ụnwanyi; mę ụnwegirima.

³⁹ E metsua; yọ sụ ndu ono t'ẹphe lawaru; kfutsua ẹge ono; bya abahụ l'ugbo; yọ bụru iya oje Magádanu.

16

Ndu Fárisii ekfu tẹ Jisọsu meeru ẹphe iphe-ophulenya
(Mak 8:11-13; Luk 12:54-56)

¹ Ndu Fárisii; mę ndu Sádusii abyakfuta Jisọsu t'ẹphe gude okfu hata iya l'onya. Ẹphe asụ iya t'o menuaru ẹphe iphe, e-koshi l'ọo Nchileke ziru iya l'oswiya.

² Yọ sụ ẹphe: “Oobuje teke ọ bụ l'urenyashi; bẹ akpamigwe chahuru ròbóngu; unu asụ: ‘L'uboku a-dụkwa mma echile.’

³ Teke ọ bụ l'utsu; unu asụ: ‘L'igwe e-phekwa pherephere; chĩa oke mini ntanụ; okfu l'igwe ruru eruru ji alí.’ Keshinu unu amajeru kọo ẹge uboku a-dụ teke unu leri ẹnya l'akpamigwe; ?nanu ẹge e meru; unu ta dọ ike ọko iphe ọ bụ mbụ iphe, emegbaa l'ogbo nta-a.

⁴ Ogbo nta-a pakpọkwaaru ẹji; ẹphe te kwe nọpyabe Nchileke l'ẹka. Ẹphe acho iphe-ophulenya, e-koshi l'ọo Nchileke ziru yebe Jisọsu tẹ ya bya; obu l'ẹ tọ dükwa iphe-ophulenya, e-koshi ẹphe iphe ono; gbahaa iphe, meru l'ẹhu Jona.”

Yọ kfuebe ẹge ono; paru ẹphe haa; tųgbua.

Onma okwa lẹ k'ejo nzizi
(Mak 8:14-21)

⁵ Ndu etsoje ọzo Jisọsu erua azụ eze ẹnyimu azụ iya ọphu; bya anyata l'ẹphe zaharu ogude buredi.

⁶ Jisọsu asụ ẹphe: “Unu kwabekwa ẹnya; zejekwaaru t'iphe ekoje-buredi ndu Fárisii; mę kę ndu Sádusii; be emebyi unu.”

⁷ Ẹphe awata okfuru ibe ẹphe; sụ: “?M'ọ kwa l'ẹphe t'egudedu buredi; bẹ ookfu ẹge ono.”

⁸ Jisọsu amawaruphu iphe ẹphe ekfu; sụ ẹphe: “Oo-wa! Ekwekwe nk'unu apaa nwanshi! ?Ngunu meru iphe unu ekfugbaaru ibe unu l'unu t'egudedu buredi?

⁹ ?To dokwaphu unu ẹnya? ?Unu ta nyatadu ẹge ya shi wota ishi buredi ise kedzuru unu madzụ iri l'ẹbo l'ukporo iri tọo? ?Bụ nkata-ivu ole; bẹ unu tutu-jiru ọphu e riphodoru eriphodo?

¹⁰ ?Unu ta nyatakwapu kę ishi buredi ẹsaa ono, ya kedzukwaruphu unu madzụ iri ono? ?Bụ nkata-ivu ole; bẹ unu tutujikwaruphu ọphu e riphodoru eriphodo?

¹¹ ?Nanu ẹge e meru; bẹ unu ta madu l'ẹ tọ bụdu okfu buredi; bẹ ya ekfuru unu teke ono, ya sụru unu: ‘T'unu zejekwaaru iphe ekoje-buredi ndu Fárisii; mę kę ndu Sádusii; t'ẹ b'o mebyi unu.’ ”

¹² Tọ dọ iya bụ; ẹphe abya amawaruphu l'ẹ tọ bụdu iphe, ekoje buredi b'ọ kfube ọswa ekfu t'ẹphe kwabekwaru ẹnya iya; l'iphe ọ sụru t'ẹphe zejekwaaru bụ iphe ndu Fárisii; mę iphe ndu Sádusii ezi.

Pyita ekfu onye Jisọsu bụ
(Mak 8:27-30; Luk 9:18-21)

¹³ Ya ndono; Jisọsu phẹ abya erua ibyiya kę Sizaríya Filipayi. Yọ jilaha ndu etsoje ọzo iya: “?Bụ onye; bẹ aasụje lẹ yebe Abụbu-Ndiphe bụ?”

* 15:38 15:38 Iphe ọ bụ bụ 4,000.

¹⁴ Ẹphe asù iya: “L’o nweru ndu asuje l’i bụ Jónu Baputizimu; ndu asù l’i bụ Eláyija; ndu asù l’i bụ Jeremáya; ndu asù l’i bụ onye lanu lẹ ndu nkfuchiru Nchileke.”

¹⁵ Yò jì ẹphe: “Unubèdua; ?unu sùkwanuru lẹ ya bụ onye?”

¹⁶ Sáyimonu Pyita asù iya: “Ọ bụ nggu bụ Kuráýisutu ọbu, bụ iya bụ Onye Ndzọta ono, bụ Nwatibe Nchileke ono; mbụ Nchileke ono, nọ ndzụ ono.”

¹⁷ Jisọsu asù iya: “Ọnu-ọma bụ kẹ nggube Sáyimonu Jona! L’ẹ tọ bụkwa madzụ meru t’i maru oswi-okfu ono. Ọ kwa Nna iya ọphu bu l’imigwe meru t’i maru iya.

¹⁸ Tẹ ya karu ngu: Ọ bụ nggu bụ Pyita, bụ iya bụ mkpuma; ọ bụ l’eli mkpuma-wa; bẹ ya a-kpụ chọchi iya. Ẹ to nwedu m’o -ruhuru; ọ bụru anwùhu, a-dụ ike mebyia ya.

¹⁹ Ya a-nụ ngu ire-igodo kẹ ẹke Nchileke bụ eze.”

²⁰ Jisọsu ekfuebe ẹge ono; bya asù ẹphe t’ẹ b’ọ dụkwa onye ẹphe e-kfuru l’ọo ya bụ Kuráýisutu ọbu, bụ iya bụ Onye Ndzọta ono, Nchileke kweru ụkwa iya ono.

*Jisọsu ekfu lẹ ya e-je
iphe-ẹhuka; nwùhu*

(Mak 8:31—9:1; Luk 9:22-27)

²¹ Jisọsu adube teke ono kfulahaaru ndu etsoje ụzo iya; sù: “Lẹ ya jefutajekwa Jerúsalemu; jekwaaphu iphe-ẹhuka, ha igwe l’ẹka ndu bụ ọgurennya; mẹ l’ẹka ndu ishi ndu achijeru Nchileke ẹja; mẹ l’ẹka ndu ezije ekemu; ẹphe eworu iya gbua. Ya -nọlephu abalì ẹbo; k’eto; Nchileke emee ya; ya eshi l’ọnwu teta; bya anọdu ndzụ ọdo.”

²² Pyita ekuchi iya ekuchi; balahaaru iya mba; sù iya: “Tụswekwa; Nnajiufu! Qwaa te emekwa ngu.”

²³ Jisọsu aghachiwaphu; sù Pyita: “Gbeshi iya l’ifu; nggube Sétanu-a. Ọ kwa ụkfu b’i bụ; l’anọchi iya ụzo. Uche ngu bụkwa uche kẹ madzụ; ẹ tọ bụkwa kẹ Nchileke.”

Oto Jisọsu

²⁴ Tọ dụ iya bụ; Jisọsu asù ndu etsoje ụzo iya: “O -nweru onye ọ dụ t’ọ bụru onye etsoje iya nù; t’onye ono wofu ẹnya l’ẹhu kẹ onwiya. T’onye ono vuta oshi-osweru k’ọnwu iya vuru tsoru iya.

²⁵ L’iphe bụ onye eme tẹ ya dzọ onwiya ndzụ l’onwiya; e-tufukwa ndzụ iya. Onye gudekwanu okfu ẹhu yẹbe Abụbu-Ndiphe tufaa ndzụ iya lẹ mgboko-a e-nweru ndzụ gburruru jeye.

²⁶ Mbụ; ?bụ ngunu bụ uru, madzụ ritaru m’o -nwekotaru iphemiphe ọbule, nọ lẹ mgboko-a; tufaa ndzụ iya. M’ọ bụ; ?o nwekpooru iphe madzụ e-gudekpoo gbata ndzụ iya; m’o -tufawa iya?

²⁷ Lẹ Abụbu-Ndiphe a-bya bya ekpee ndiphe ikpe. Teke ọo-bya; bẹ oo-gude ụgvù; l’egbu nwịnwii ẹge Nna iya egbu. Teke ono yẹle unwu ojozi-imigwe iya ayiru; yọ bya akfua onyemonye ọbule ụgwọ ẹge gbaru iphe o meru.

²⁸ Kamenu; tẹ ya karu unu: o nwetsukwaaru ndu, haru vudo l’ẹke-a, ẹ-ta anwùhudu nù; gbahaa l’ẹphe phuru teke Abụbu-Ndiphe a-buru eze; gude ụgvù; mẹ ike, dụ biribiri; egbu nwịnwii abya.”

17

*Jisòsù egbu nwíinwii**(Mak 9:2-13; Luk 9:28-36)*

¹ Abalí ishingu eswelephu; Jisòsù eduta Pyita; mē Jémusu; mē Jónu, bụ nwunne Jémusu duru ẹphe jeshia l'eli ugwu ọbu, ha l'eli; je anọdu iya nwenkinyi ẹphe.

² Nchileke emee; Jisòsù achanwehu l'anya ẹphe. Ifu egbulahaa ya nwíinwii l'ọ bụ ẹnyanwu. Uwe iya achakọta biribiri; l'egbu nwíinwii l'ọ bụ anwu echi-oke-eswe.

³ A bya ele ẹnya; ẹphe aphuwaphu Mósí; mē Eláyija l'ẹke ono; ẹphe lẹ Jisòsù l'ekfu okfu.

⁴ Pyita akfulihu; sù Jisòsù: “Nnajiufu; ọ ụkwa mma l'ẹphe nọ l'ẹke-a. Teke bụ l'ọ dū ngu mma; tẹ ya tūnua mkpụ ẹto l'ẹke-a: nanụ nke ngu; nanụ kẹ Mósí; nanụ kẹ Eláyija.”

⁵ Yọ kpụkwadurua okfu ono l'onu ekfu; urukpu, chageru ụcha abya asakputa ẹphe. Olu-okfu eshi l'urukpu ono; sù: “Owaa bụ Nwata iya kẹ nwoke, ya yeru obu; oomeje; ẹhu atso iya ẹna. Unu nujekwaa iphe ookfu!”

⁶ Ndu ono, etsoje ụzo iya ono anụ okfu ono; daa; kpubetsua ifu l'alí; ẹke ẹphe atsu egvu.

⁷ Jisòsù abya ebyia ẹphe ẹka; sù ẹphe: “Unu gbesi. Unu ba atsushi egvu.”

⁸ Ẹphe egbesi; bya achikaa ẹnya; to nwehe onye ọdo, ẹphe phuru; gbahaa Jisòsù nwenkinyi iya.

⁹ Ẹphe enyizitate l'ugwu ono; Jisòsù ekfushiaru ẹphe ike t'ẹ b'ọ ụkwa onye ẹphe e-kfuru iphe ẹphe phuru jeye teke Abụbu-Ndiphe e-shi l'onwu teta nọdu ndụ.

¹⁰ Ẹphe aji Jisòsù: “?Bụ ngunu meru iphe ndu ezije ekemu asụje lẹ Eláyija; bẹ e-vuoduru ụzo bya?”

¹¹ Yọ sù ẹphe: “L'ọ bụ oswi-okfu lẹ Eláyija vufutajeodu ụzo bya bya edokwazi iphemiphe ọbule.

¹² Olobu; tẹ ya kakwaru unu: lẹ Eláyija byahaakwaru; ẹphe ta ma l'ọ bụ iya; gbe woru iya mee ẹge dū ẹphe mma. Ọ kwaphu ẹge ono; bẹ Abụbu-Ndiphe e-shi ẹphe l'ẹka jee iphe-ẹhuka.”

¹³ Yọ bụru teke ono; bẹ ndu etsoje ụzo iya maru l'onye ookfuru ẹphe okfu iya sù l'ọ byawaru; bẹ bụ Jónu Baputizimu.

*Jisòsù agwọ nwata nwoke, ọgwu bu l'ẹhu**(Mak 9:14-29; Luk 9:37-43a)*

¹⁴ Ẹphe alatashia azụ l'ẹke ikpoto ndu ono nọ; nwoke lanụ abyakfuta Jisòsù; bya ebyishi iya ikpere l'ifu; sù iya:

¹⁵ “Nnajiufu; pharuru nwa iya nwoke imiko; lẹ ndakfuku atụ iya; kfubekpo atushi iya ike. Ọ tūwaru iya chee l'ọku; mē lẹ mini ugbo olemole.

¹⁶ Ya edutawaru iya ndu etsoje ụzo ngu; ẹphe ta dū ike mee ya t'ọ dū mma.”

¹⁷ Jisòsù asụ ẹphe: “Oo-wa! Unubẹ ọgbo nta-a; ndu ẹjo ọkpoma, ẹ-te nwedu iphe unu ekwetaje-wa! ?Bụ teke ole; bẹ yele unu a-nọta-be jeye? ? Teke ole; bẹ ya a-tatabekpooru unu nshi jeye? Unu dutaru iya ẹya l'ẹke-a.”

¹⁸ Ya ndono; Jisòsù abya abaaru ọgwu ono mba; ọgwu ono aparu nwata ono haa. Shita teke ono; nwata ono aduwaphu mma.

¹⁹ E meebetsua; ndu etsoje ụzọ Jisọsu abyakfutashia Jisọsu teke ọ nọ nwenkinyi iya; bya aji iya iphe meru iphe ẹphe ta dudu ike chifu ogvu ono?

²⁰ Yọ sụ ẹphe: “L’ọ bụ l’ekwekwe unu ha nwanshi kparu iya. Kamenụ; tẹ ya karu unu: Ekwekwe unu -habekpoonu nshinu l’ọ bụ nwa irikirikwekwe akpuru mosutadu; bẹ unu a-sukwa ugwu-wa: ‘Ugwu; fọta onwongu l’ẹke-a je edobe l’ẹkaphu!’ yọ folinuaphu onwiya. Ẹ to nweđu iphe a-kpọ unu ẹka ememe!”

²¹ Ọ kwaphụ ọswi aswiswi; ekfu anụ Nchileke; bẹ ee-gude chifu egbe ogvu ono. Ẹ to nwekwa iphe ọdo, e-meghe iya nụ.”

Jisọsu ekfu k'anwuhu iya ọdo

(Mak 9:30-32; Luk 9:43b-45)

²² Yọ be ujiku lanu; ndu etsoje ụzọ Jisọsu edzukobe l’ẹkalanu lẹ Gálili; Jisọsu asụ ẹphe: “Abubu-Ndiphe; bẹ ee-mekochaa kpuru ye ndiphe l’ẹka;

²³ ẹphe eworu iya gbua. Ọ -nọ abali ẹbo; k’eto; Nchileke emee ya; yọ shi l’onu teta bya anọdu ndzụ ọdo.” Aphụ iphe ono, o kfuru ono akfubekpoo ọswa rua ẹphe l’ehu.

Ọtu akiriko eze-ulo Nchileke

²⁴ Teke Jisọsu; mę ndu etsoje ụzọ iya ruru Kapaniyomu; bẹ ndu akiriko eze-ulo Nchileke byakfutaru Pyita; bya aji iya: “?Ọotuje akiriko eze-ulo Nchileke mbụ onye ezije unu iphe?”

²⁵ Pyita asụ ẹphe: “?Ọ bụru-abụ?”

Pyita abatalephu l’ulo; onye ọdungu, kfuru okfu aburu Jisọsu. Yọ sụ Pyita: “?Nanu ẹge ọ dụ ngu; Sáyimonu; ?ọ dụ ngu l’ọ bụ ndu ole; bẹ atuje akiriko; m’ọ bụ utu mmanu ọdo; nụ ndu eze kẹ mgboko-wa? ?Bụ ndibe ndu eze; tọ ndu ọdo?”

²⁶ Pyita asụ iya l’ọo ndu ọdo.

Jisọsu asụ iya: “Ọo ya bụ lẹ ndibe ndu eze ta yidu iya.

²⁷ Ọlobu t’ẹ b’ọ dụ l’ayi enge ẹphe ẹka l’ishi; tugbua; jeshia ikokoro l’eze enyimu. Iphe, bụ ẹma ọdungu, vu ụzọ l’ọo ikokoro ngu; nmata iya. Teke i wofutaru iya; nggu anyahaa ya onu. Ii-phụ-a okpoga, e-dzu akiriko nggu l’iya l’onu iya ono. Wota iya; je atụ ya.”

18

Onye katsukpo nu

(Mak 9:33-37; Luk 9:46-48)

¹ Teke ono kwaphu; ndu etsoje ụzọ iya abyatashia; bya asụ iya: “?Bụ onye a-katsukpo nshinu l’ẹke Nchileke bụ eze?”

² Jisọsu abya ekua nwata nshii; duta iya dobe ẹphe l’ifu;

³ bya asụ ẹphe: “Kamenụ; tẹ ya karu unu: Ọ -bụdu l’unu gbanweru bya adu l’ọ bụ unwegirima; bẹ unu ta abyakwa bya abahu l’ẹke Nchileke bụ eze.

⁴ Iphe bụ onye wozitaru onwiya alị bya adu l’ọ bụ nwata nshii-wa; bẹ bụ iya katsukpo nshinu l’ẹke Nchileke bụ eze.

⁵ Onye gude ẹpha yẹbe Jisọsu nabata nwata nshii, ha ẹge-a; bẹ bụakwa yẹbedua; bẹ onye ọbu nabataru.”

Okwa k'ome iphe du eji

(Mak 9:42-48; Luk 17:1-2)

6 “Onye kpatakwanuru tẹ onye lanu l'ụnwegirima-a, wowaru onwephe ye iya l'ẹka-a shiswee ụzo ono b'ọ ga akakwaru mma l'a pataru o-ji-l'ẹka mkpuma, ha nshinu; nmaa ya l'olu; je enwuru chee l'ebo eze enyimu.

7 Nshoo unube ndiphe! Kẹ l'iphe, jiru mgboko bu iphe aloje madzu eye l'ome iphe du eji. E to dukwa ege e meru; iphe a-nodu e-se t'ọ loru madzu ye l'ome iphe du eji ta anọ. Obenu; nshoo onye ophu egbe iphe ono e-shi l'ẹka!

8 “O -buru l'ọ bu ẹka ngu m'ọ bu okpa ngu akpataje ngu ome iphe du eji; bufu l'iya phu; tufaa! O gbe ka mma l'i bu mkpurukpu ẹka; m'ọ bu buru ngvuru; bahukpoonu l'okpuberu ndzu; karia l'ẹka ngu labu; m'ọ bu okpa ngu labu dzuru ngu oke; e nwuru ngu chee l'ọku, ẹ-ta nyihudu anyihu gbururu jeye.

9 O -buru l'ọ bu ẹnya ngu akpataje t'i mee iphe du eji; swofuta l'iya phu; tufaa! O kakwa mma l'i gude ẹnya lanu bahukpoonu l'okpuberu ndzu; karia l'ẹnya labu dzuru ngu oke; e chee ngu l'ọku ali-maa.”

Etu, eegude aturu, jephuhuru ejepuhu anma
(Luk 15:3-7)

10 “Unu kwabekwa ẹnya t'ẹ b'ọ du teke unu a-su l'unu ta agubedu ẹgirima-wa iphe. Tẹ ya karu unu: l'ụnwu ojozi-imigwe ephe anojekwa l'ifu Nna iya, bu l'imigwe mkpurumkpuru.

11 Abubu-Ndiphe byaru odzota ndu, phuhuru ephuhu.

12 “?Nanukwanu ege ọ du unu? O -buru l'ọ nweru onye nweru ukporo aturu ise; nanu ejepuhu; ?too hadu ukporo eno l'iri 'e tete ophu l'ugvu l'ẹke ono; jeshia ocho onanu, jephuhuru ejepuhu ono.

13 Kamenu; tẹ ya karu unu: O -phu ya; be oo-kfubekpoo oswa tee eswa iya karia ukporo eno l'iri 'e tete ophu, ẹ-te phuhudu ephuhu phu.

14 Oo ya bu l'ẹ to budo uche-obu Nna unu ophu bu l'imigwe t'ọ nweru ẹgirima ono; m'ọ bu onye lanu, a-la l'iyi.”

Kẹ nwanna, mesweru nu

15 “Teke nwanna ngu mesweru ngu; je je ekfuru iya iphe obu, o meru ngu obu. Je ekfuaru iya ẹya l'ẹke nggu l'iya nọ unu ẹbo. Teke ọ nataru iphe i kfuru iya; ọo ya bu; nggu amaru le nwanna ngu ono b'i dulatawaru azu.

16 Teke bukwanu l'ẹ to natadu iphe i kfuru iya; dutafua onye lanu; m'ọ bu umadzu ẹbo yeru onwongu; k'ophu ọo-dukwanu ege okfu Nchileke kfuru iya su: 'Liphe bu okfu, daru adada; t'ọ bujeru ekebe, umadzu ẹbo m'ọ bu ẹto l'agba; be ee-gude kfushia ya.'

17 Teke bu l'ẹ to natakwapu iphe ephie kfuru; wota iya je ekfuaru chochi. Teke ẹ to natakwapu iphe chochi kfuru; ọo ya bu; unu eworu iya dobe l'ọ -bu onye ohodo; m'ọ bukwanu l'ọ bu onye ana akiriko.

18 “Kamenu; tẹ ya karu unu l'unu ha: 'Iphe bu iphe unu keru egbu le mgboko-a b'e keekwaru egbu l'imigwe. Iphe bu iphe unu tofuru l'egbu le mgboko-a b'a tookwaruphu l'egbu l'imigwe.

19 “Iphe ọdo, ya ekfuru unu bu l'iphe, bu iphe, unu du ẹbo nodu le mgboko-a; gude obu lanu kweta; kfuru nu Nchileke; iphe obu; be Nna iya ono, bu l'imigwe ono e-meru unu.

20 Kẹ l'iphe bu ẹke, a du ẹbo; m'ọ bu ẹto dzukobe; okfu l'ephe bu ndu nk'ia; be ephe l'ia nọokwa l'ẹke ono.”

K'onye ẹjo okpoma, ji ugwo

²¹ Pyita abyakfutashia ya bya asụ iya: “Nnajiufu; ?bụ ugbo ole; be nwanna iya e-meswe iya; ya agụkotaru iya nvu? ?Bụ ugbo esaa tọ?”

²² Jisọsu asụ iya: “Wawakwa; ẹ tọ bụkwa ugbo esaa damu. Ọ bụ ugbo esaa esaa ugbo ụkporo ẹto l'iri.

²³ Ọo ya bụ l'ọo ẹge-a; be ọo-dụ teke Nchileke e-koshi le ya bụ eze: Ọo-dụ l'ọ bụ onye eze, meru te ya gbazia okpoga iya yele ndu ejeru iya ozi.

²⁴ Yọ wata l'iya phụ agbazi; e dutashiaru iya onye ọphụ ji iya ụgwo ụkporo-jomu-jomu;

²⁵ ọphụ nwoke ono 'adụdu ike kfu ya. Nnajiufu iya ono asụ t'e ree ya; ree nyee ya; me ẹgirima iya; me iphemiphe ọbule, o nweru; t'a kfu ụgwo ono.

²⁶ Nwoke ono aburu pee l'ali; byishi ikpere; rolahaa nnajiufu iya ono; sụ iya: 'Nna; taaru nshi; le ya a-kfukotakwa ngu-a okpoga ono l'ọ ha.'

²⁷ Imiko nwoke ono egude nnajiufu iya ono. Yọ paru iya haa; sụ iya t'e b'ọ kfuhe iya ụgwo ono le phuu; t'o riwa iya ru.

²⁸ “Obenu le nwozi ono gbeshileruphu alufu; je aphua nwozi ibe iya, ji iya ụgwo okpoga, ẹ-ta badu ishi. Yọ fuaru onye ono, ji iya ụgwo ono; wọ iya l'ekpiri; sụ iya: 'T'ọ kfu ya ụgwo, o ji iya!'

²⁹ Nwozi ibe iya ono adaa pee l'ali; l'arọ iya; sụ iya t'ọ taaru nshi; le ya a-kfukwa iya ẹya-a.

³⁰ Yọ jika-ghekpo tengu; kpuru iya je atuchia l'ulo-mkpọro; t'ọ ndu l'ẹke ono jeye teke ọo-kfu iya ụgwo ono.

³¹ Ndu ozi ibe ẹphe ọphunanu aphua iphe meru n; ẹhu adashia ẹphe kọo. Ẹphe eje eworu iya dooru nnajiufu ẹphe ono; dokotaru iya ẹge ọ mụru ẹphe l'ọ ha.

³² Ya ndono; nnajiufu ẹphe ono eku iya; sụ iya: 'Nggube nwozi-a, ẹjo okpoma egbu egbugbu-wa! ?I phuru-a egbe ụgwo, i ji iya; ya ahakotaru ngu iya l'ọ ha; sụ t'e b'i kfuhe iya ẹya; okfu l'i roru iya aroro.

³³ ?Tọ gbadu ke t'i phuaru madzụ ibe ngu imiko ẹge ono, ya phuru ngu imiko ono?'

³⁴ Nnajiufu iya ono egude ẹhu-eghughu kwekputa iya je eye ndu ọgbogu l'ẹka t'ẹphe nua ya aphụ jeye teke ọo-kfuebe ụgwo, o ji l'ọ ha.

³⁵ “Ọ kwaphu ẹge ono; be Nna iya ọphụ bu l'imigwe e-me onyemonye ọbule l'ime unu, ẹ-te gudedu obu iya l'ọ ha ọgaru nwanna iya, mesweru iya nụ nvu.”

19

K'ochifu nwanyi

(Mak 10:1-12)

¹ Tọ dụ iya bụ; Jisọsu ekfuebelephu okfu ono; shi Gálili jeshia ibyiya ke Judía, nọ l'azụ Jódanu azụ iya ọphụ.

² Madzụ azaa mkpekwo ọ -da; ọ dakoru; wuru tsoru iya. Yo mee; ẹhu adukota ẹphe mma l'ẹke ono.

³ Ndu Fárisii abyaa t'ẹphe gude okfu hata iya l'onya. Ẹphe aji iya: “?Ọ dụ mma te nwoke chifu nyee ya; m'o -ruhuru; ngunu mee?”

⁴ Yọ sụ ẹphe: “?Unu ta madu l'e deru l'ekwo okfu Nchileke sụ l'onye meru madzụ l'odungu bụ nwoke le nwanyi b'o meru ẹphe;

⁵ metsua bya asụ ẹphe: ‘Ọo ya meru iphe nwoke a-ha nne iya; haa nna iya yele nyee ya atugbabe; ẹphe ẹbo ono abya aburu onye lanu.’

⁶ Éphe ta abuhedu umadzu ébo. Éphe buwa onye lanu. Oo ya bu; iphe Nchileke gudewa éka iya tugbabe nanu; t'è b'o nwekwa madzu nwigbaleke-oma, e-kekafu iya nu."

⁷ Éphe asu iya: "Ngunu meru iphe Mosisu turu ekemu; su: "Tè nwoke, byajeru ochifu nyee ya vujeoduru uzo dee ekwo nu nwanyi obu le ya ta aluhedu; temanu yo chifude iya?" "

⁸ Jisosu asu ephe: "O bu okfu l'unu bu ndu ejo okpoma meru iphe Mosisu kweru t'unu chifuje nyee unu. Obenu le shitakpo l'odungu b'e to duhaakwa ege ono.

⁹ Nta-a bu iphe ya ekfuru unu bu l'iphe bu onye chifuru nyee ya; je alua odo; bukwa ogori; be oori; a gufukwa le nwanyi obu eme k'enyishi eji."

¹⁰ Ndu ono, etsoje uzo iya ono asu iya: "O -buru ege ono b'o du mbu ke nwoke ye le nyee ya b'o kalekwaphu mma t'a haa k'olu nwanyi le phuu."

¹¹ Yo su ephe: "E to buebekwa madzu l'o ha; be a-du ike maru iphe okfu iya ono bu. Ndu a-du ike maru iphe o bu kwaphu ndu Nchileke koshiru iya.

¹² L'iphe kparu iphe madzu ta alujedu nwanyi dukwa iche iche. O nweru ndu e-te yeghejedu ime. Yo buru ege ono; be ephe du; a mua ephe. O nweru ndu bu madzu haru ephe ahaha. Nweru ndu ophu riburu l'ephe te emedu ke nwanyi; k'ophu ephe a-ka ojeru Nchileke ozi ohuma. T'onye maru le ya a-du ike nata okfu ono natakwa iya."

Jisosu agoru unwegirima onu

(Mak 10:13-16; Luk 18:15-17)

¹³ A haru dutatsuaru Jisosu unwegirima nshii t'o byibegbaa ephe éka; kfuru nu Nchileke l'okfu ehu ephe. Ndu etsoje uzo iya abaaru ndu ono, edutaru iya unwegirima ono mba.

¹⁴ Jisosu asu ephe: "Unu haa egirima t'ephe byakfuta iya. Unu ba nashishi ephe anashii; l'o kwa ndu, du ege ono; be éke Nchileke bu eze bu nk'ephe."

¹⁵ Yo bya ebyibegbaa unwegirima ono éka; meebe tugbua.

Nwata okoro, nweru iphe

(Mak 10:17-31; Luk 18:18-30)

¹⁶ Ya ndono; yo nweru nwoke, byakfutaru Jisosu; bya asu iya: "O-zi-iphe! ?Bu ngunu bu iphe du mma, ya e-me; k'ophu ya e-nweru ndzu gbururu jeye?"

¹⁷ Jisosu asu iya: "B'u ngunu meru iphe ikpa iya ishi iphe iphe du mma bu? O buphu onye lanu bu onye dugeru mma nwenkinyi iya. O -buru l'o du ngu t'i bahu l'okpube ndzu; nggu emeje iphe ekemu kfuru."

¹⁸ Nwata-okoro ono aji iya: "B'u ekemu ole ndono?"

Jisosu asu iya: "Be egbukwa madzu; be erikwa ogori; be ezikwa iphura; ba adzujekwa ejo-ire;

¹⁹ kwaberu nne le nna ngu ugvu; nggu eyeru madzu ibe ngu obu ege i yeru onwongu."

²⁰ Nwata-okoro ono asu iya: "L'iphemiphe obule ono; be ya shiwa kwabetaru enya. ?Nanuhunu iphe odo, phodufuaru iya l'ememe?"

²¹ Jisosu asu iya: "Teke bu le oogu ngu t'i duebe mma; je je ereshikota iphe i nweru l'o ha; chiru okpoga iya nu ndu ukpa. Teke ono; nggu enweru okpobe iphe l'imigwe. I -meebe ege ono; nggu abya etsoru iya."

²² Nwata-okoro ono anulephu onanu; ehu ejihu iya oyi. Yo buru iya atugbu; l'èke o nweshikwanuru iphe ike.

²³ Jisọsu asụ ndu etsoje ụzo iya: “Kamenu; tẹ ya karu unu: Ọ ụkwanu ẹhuka ẹge ee-me tẹ ndu nweru iphe bahụ l'ẹke Nchileke bụ eze!

²⁴ Ya ekfukwaru iya unu: Ọ kakwa ntse t'e wota inya; pyoo l'anya ngga, aadụ ẹkwa; karia t'onye nweru iphe bahụ l'ẹke Nchileke bụ eze.”

²⁵ Ndu etsoje ụzo iya anụ l'iya phụ; yọ kpọo ẹphe okfu. Ẹphe aji iya: “? Bụ onye; bẹ Nchileke a-dzofutakwadu m'ọ -dụ ẹge ono?”

²⁶ Jisọsu elee ẹphe ọnya; bya asụ ẹphe: “L'ẹke, madzụ nọ b'ọ bukwa 'ama-ẹge-ee-me-iya. Obenu l'ẹ tọ dudu Nchileke ẹge ono; kele Nchileke te nwedu iphe kpọru iya ẹka l'ememe.”

²⁷ Pyita asụ iya: “Lewaru! Ẹphebedua, hakotaru iphemiphe ọbule; bya etsoru ngu-a; ?bụ ngunu; bẹ ẹphe e-rita iya?”

²⁸ Jisọsu asụ ẹphe: “Kamenu; tẹ ya karu unu: Teke yẹbe Abubu-Ndiphe a-bya adugaru l'aba-eze iya, egbu nwijnwii; chilahaa mgboko ọphungu ọphu a-bya nụ; bẹ unubẹ ndu ono, etsoje iya nụ ono a-dugagbakwaaruphu l'aba-eze iri l'ẹbo; kpée ikfu iri l'ẹbo ndu Ịzurẹlu ikpe.

²⁹ Iphe bụ onye hakotaru ụlo iya; m'ọ bụ unwunne iya: ndu k'unwoke; mę ndu k'unwanyị; m'ọ bụ nna iya; m'ọ bụ nne iya; m'ọ bụ unwegirima iya; m'ọ bụ alị iya l'okfu ẹka yẹbe Jisọsu; bẹ Nchileke a-kfụ ugwo iya nkfungo ugbo ụkporo ise. E -megekwaru; yo nweru ndzụ gbururu jeye.

³⁰ Obenu l'igweligwe ndu ọphu vu ụzo nta-a e-mekochaa bụru ndu ikperazụ; ndu ọphu bụ ndu ikperazụ aburu ndu ivuzọ.”

20

Ndu, eje ozi lę mgbo vayinu

¹ “Teke Nchileke e-koshi lę ya bụ eze; bẹ ọo-dulephu l'ọ bụ nnajiufu, nmaru ẹwa l'oswi ngguge; lufu je obuta ndu ozi t'ẹphe byaru iya ozi lę mgbo vayinu iya.

² Yẹle ndu ozi ono ekfubutsulephu aswa iya; bụ iya bụ aswa ozi nchi-ejiu; yọ chiru ẹphe ye lę mgbo vayinu ono.

³ Yo rudelephu l'ẹnyanwu agbakota; yọ lufu je aphua ndu ozi ọdo, vudotsua kę mmakanụ l'ọdu-ozi.

⁴ Yọ sụ ẹphe: ‘Unu tugbukwaaphu je ejee ozi lę mgbo vayinu iya; lę ya a-kfua unu ugwo ẹge gbaru nụ!’ Ẹphe ekwe iya jeshia.

⁵ “Yo be l'echi oke-eswe; yọ lufukwa ọdo je achita madzụ je eyekwaphu lę mgbo vayinu ono. Yo be l'ẹnyanwu-ogbubu-l'ishi; yo jekwaphu je achita ndu ozi ọdo je eyekwaphu lę mgbo vayinu ono.

⁶ Ẹnyanwu ekpodelephu zazaza; yọ lufukwa ọdo; je aphua ndu ọdo, nọ kę mmakanụ; ji ẹphe iphe kparu iphe ẹphe vudo kę mmakanụ l'ẹke-a keshinu utsu?

⁷ Ẹphe asụ iya l'ẹ to nwedu onye chitaru ẹphe t'ẹphe jeru iya ozi. Yọ sụ ẹphe t'ẹphe tugbua je etsoru ndu ọphu ejekwaru iya phụ ozi lę mgbo vayinu iya.

⁸ “Ya ndono; yo be l'urẹnyashi; nwoke ono, nwe mgbo vayinu ono asụ onye ishi-ọru iya t'ọ kua ndu ozi ono kfua ẹphe ugwo ẹphe. T'ọ shi iya akfukfu lę ndu ọphu byakperu azụ; kfua ya jeye lę ndu ọphu vu ụzo bya phụ.

⁹ Ndu onanu, byaru l'ẹnyanwu ekpowa zazaza ono alufuta; yọ kfua ẹphe aswa ozi nchi-ejiu l'ẹhu l'ẹhu.

¹⁰ Ndu k'òdungu ono abyalephu; l'aríkwanu lẹ aa-kfú ephe iphe, kariru ẹge a kfúru ndu ọphu. Obenu l'ọ kwaphu iphe, a kfúru ndu ọphu b'a kfuhukwaruphu ephebedua.

¹¹ Ephe anatatsua ya; wata ọguru nnajiufo ono aphu;

¹² sù: 'Ndu ọwaa, byakperu azu-wa, ẹ-te jedu ozi ulori-wa b'i kfuikwaruphu ayi l'ephe iphe lanu; l'ẹke ayi jegbukwaru onwayi l'ọzi ejegbu ntanu phuu; yeru anwu, chiru ayi.'

¹³ "Yọ sù onye lanu: 'Ọnya iya-e! M'ẹ tọ dukwa ẹke, ya meru ngu ẹji. ? Tọ budunua aswa ozi nchi-ẹjihu; bẹ nggu l'iya kfuburu?"

¹⁴ Wota okpoga, gbaru ngu nù lashia; l'ọ bụ iya turu obu iya ama kfuà ndu, ono byakperu azu ono iphe, ya kfúru ngu.

¹⁵ ?Tẹ tọ budo iphe, du iya mma; bẹ ya e-me l'iphe, bụ nk'ia? ?Tẹ jitaru ephe enya; okfu lẹ ya meru ndu ọphu iphe-oma?"

¹⁶ "Ọo ya bụ lẹ ndu bụ ndu ivuzọ e-mekochaa buru ndu ikperazu. Ndu bụ ndu ikperazu aburu ndu ivuzọ."

K'ugbo ẹto, Jisọsu ekfu kẹ anwuhu iya

(Mak 10:32-34; Luk 18:31-34)

¹⁷ Ya ndono; Jisọsu atugbua; yọ buru iya oje Jerúsalemu yẹle ndu etsoje ọzo iya. Ephe ejenya; yọ bya ekuchi ndu ono, etsoje ọzo iya ono; ephe iri l'ẹbo; sù ephe:

¹⁸ "Lẹ nta-a; bẹ ephe ejeekwa Jerúsalemu. L'ẹke ono; bẹ ee-deru Abubu-Ndiphe nù ndu ishi ndu achijeru Nchileke ẹja; mẹ ndu ezije ekemu; ephe ekpee ya nkfugbu;

¹⁹ duru iya nù ndu ẹ-ta madu Nchileke t'ephe jaa ya ewena; chia ya iphe; woru iya kpopyabe l'oshi-osweru. Ọ -nọ abali ẹbo; kẹ ẹto; Nchileke emee ya; yọ shi l'ọnwu teta; bya anọdu ndzọ ọdo."

Iphe nne unwu Zébedi arọ

(Mak 10:35-45)

²⁰ Ya ndono; nne unwu Zébedi ephe ẹbo; mbu nne Jémusu; mẹ Jónu abyakfutashia Jisọsu. Nwanyi ono abya ebyishi ikpere l'alì l'ifu Jisọsu tẹ ya rọta iya iphe.

²¹ Jisọsu asu iya: "Nanu ẹge ọ du?"

Yọ sù iya: "L'iphe ya ekfu bụ kẹ unwu iya-wa ephe ẹbo; t'i kwee ya ukwa l'onye lanu a-nọdu ngu l'ẹka-utara; onye ọphu anọdu ngu l'ẹka-ibiyita l'ẹke, i buru eze."

²² Jisọsu asu ephe: "Unu ta makwa iphe unu arọ. ?Unu a-dua ike ngua l'okoro iphe-ehuka ono, ya abya angungu ono?"

Ephe asu: "Iyee; l'ephe a-dua ike."

²³ Jisọsu asu ephe: "Okoro, ya gude ngua iphe; bẹ unu e-gudekwaa ngua. Obenu lẹ kẹ t'a nọdu iya l'ẹka-utara; m'ọ bụ l'ẹka-ibiyita ta bukwa iya; bẹ ono nọ l'ẹka. Ono; bụ ndu, Nna iya kwakoberu iya b'ọ nọru."

²⁴ Umadzu iri ndu ọphu anulephu iphe unwunne labu ono jeru; yọ ghulahaa ephe eghughu.

²⁵ Jisọsu ekukobewaphu ephe l'ẹkalanu; sù ephe: "Unu marua lẹ ndu ọhodo, a suru l'ọo ephe bụ ishi anọduje akpa ndu ephe achi ẹhu; bya eyeru l'ọo onye nọ l'ọke ọkwa anọduje eme tẹ ndu ọdo maru l'ọo ya ka nshinu.

²⁶ Nk'unu ta bukwa ẹge ono; bẹ ọo-du. Onye ọ du t'ọ ha nshinu l'unu; tẹ onye ọbu yejeru ndu ọphunanu ẹka.

²⁷ Onye ọ du t'ọ buru onye ivuzọ l'unu; t'onye ono wozita onwiya ali; du l'ọ bụ ohu, ejeru ndu ọphu ozi.

²⁸ Lẹ Abubu-Ndiphe ta byakwa t'e yeru iya ẹka. Iphe ya gbe byachia kwa tẹ ya yeru ndu ọdo ẹka; ọdo bu tẹ ya gude onwiya chiaru Nchileke ẹja t'ọ buri iphe ya e-gude gbata ndzụ igwe ọha."

Jisọsu agwo unwoke labu, atsu ishi

(Mak 10:46-52; Luk 18:35-43)

²⁹ Ẹphe eshilephu Jériko alufuta; a dọ l'igwe wu-lihu tsoru iya.

³⁰ Ya ndono; ọmadzu labu, atsu ishi adugaru l'iku esu-uzo. Ẹphe anya l'ọ bu Jisọsu eswe; rangarahu: "Nnajiufu; nggube o-shi-l'eri Dévidi; phuaru ẹphe imiko-o!"

³¹ Ndu ono abaaru ẹphe mba; sọ ẹphe t'ẹphe daa nwashị. Ẹphe akale iya-a ọrashi ike; sọ: "Nnajiufu; nggube o-shi-l'eri Dévidi; phuaru ẹphe imiko-o!"

³² Jisọsu abya evudo; kua ẹphe; ji ẹphe: "Bụ ngunu b'ọ dọ unu tẹ ya meeru unu?"

³³ Ẹphe asu iya: "Nnajiufu; menua t'ẹphe wata ọphu ọzo."

³⁴ Imiko ẹphe egude Jisọsu. Yọ bya ebyia ẹphe ẹka l'anya. Teke onophu; ẹphe awatawaphu ọphu ọzo; tsophelaha ya.

21

Jisọsu abahu Jerúsalemu

(Mak 11:1-11; Luk 19:28-40; Jón 12:12-19)

¹ Ẹphe erudelephu Ugwu Olivu; mẹ mgboro Betuféji, nọwa Jerúsalemu ntse; Jisọsu ezifu ndu etsoje ọzo iya ọmadzu ẹbo; sọ ẹphe:

² "Unu jee lẹ mkpukpu ono, nọ unu l'ọzo ifu ono. Unu -rua lẹ mgbadamgba; bẹ unu a-phya nne nkakfu-igara; mẹ nwa iya, e liberu elibe. Unu toshia ya kpata bya.

³ A makwaru ama; o -nweru onye kfuru unu okfu; unu sọ iya lẹ mkpa iya duru Nnajiufu. Aa-halekwaru iya phụ unu teke onophu."

⁴ Iphe ono meru; k'ọphu oo-re mbụ iphe onye nkfuchiru Nchileke kfuru; sọ:

⁵ "Unu kfuru ndu Záyonu;

t'ẹphe lekwa;

l'eze ẹphe abyakfutaakwa;

O wozitaru onwiya alị;

nọdu l'eli nkakfu-igara agba abya;

mbụ l'eli nwa nkakfu-igara ọbu."*

⁶ Tọ dọ iya bụ; ọmadzu ẹbo lẹ ndu ono, etsoje ọzo iya ono atugbua; je emee ya ẹge ono, Jisọsu kfuru ẹphe ono.

⁷ Ẹphe akputashiaru Jisọsu nne nkakfu-igara ono; mẹ nwa iya ono; chiru uwe ẹphe wukobe l'eli iya. Jisọsu abya adugaru l'eli iya.

⁸ Igweligwe ndu ono agbaru je achita uwe ẹphe tusa l'echi esu-uzo ono; ndu ọphu eje ejikoo iru oshi; je atọru iya l'uzo.

⁹ Ikpoto ndu ọphu nọ iya l'uzo ifu; mẹ ndu ọphu awu etso iya l'azu atuko l'atu okookoko; asuje: "Wahoho-o! Ndewo-o! Ndewo-o! O-shi-l'eri Dévidi. Onye Nchileke goru onu-oma nọ b'ọ bụ; mbụ onye ono, Nnajiufu ziru t'ọ bya ono. Ndewo-o! Ndewo-o! Ọkaribe-Kakota-Nu, nọ l'imigwe!"

¹⁰ Yọ bahulephu lẹ Jerúsalemu; iphe bụ obodo ono l'ọ ha etehu kfuakafuka; aajitsua; sọ: "Bụ onye dọ ẹge-a? Bụ onye dọ ẹge-a?"

* 21:5 21:5 Zek 9:9; Jón 12:15.

11 Ikpoto ndu ono, tso iya nù ono asù: “Ọ kwa iya bụ onye nkfuchiru Nchileke ono; mbụ Jisọsu, shi lẹ Názaretu Gálili bya.”

*Jisọsu achìshi ndu ngho
l'eze-ulo Nchileke*

(Mak 11:15-19; Luk 19:45-48; Jọn 2:13-22)

12 Ya ndono; Jisọsu abya abahù l'eze-ulo Nchileke; bya achìshikota iphe bụ ndu azù iphe; mę ndu ere iphe l'ime eze-ulo ono. Yọ bya enwutsushikota okpokoro ndu agbanwé okpoga; mę ekwechi ndu ọphu eretsua ndo;

13 sù ẹphe: “E deru l'ẹkwo okfu Nchileke; sù: ‘L'ulo iya; bẹ ee-kuje ulo, aa-noduje ekfu anù iya.’ Obule nta-a; bẹ unu mewaru iya; yọ bụru ulo ẹke ndu iphura edomije onwẹphe.”

14 E meebe; ndu ishi; mę ndu ngvuru abyakfuta iya l'eze-ulo Nchileke ono; yo mee ẹphe; ẹhu adùkota ẹphe mma.

15 Obenu lẹ ndu ishi ndu achijeru Nchileke ẹja; mę ndu ezije ekemu phuru iphe biribiri ono, oomeshi ono; nùkwaaphu ẹke unwegirima ara l'ime eze-ulo ono; sù: “Ndewo-o! Ndewo-o! O-shi-l'eri Dévidi;” ẹhu eghulaha ẹphe eghughu.

16 Ẹphe asù iya: “?Ì nùwaru iphe ndu ono ara?”

Jisọsu asù ẹphe: “Iye; ?unu ta guvubua ẹke ono, e deru l'ẹkwo okfu Nchileke; sù: ‘L'i mewaru unwegirima nshì; mę ndu ọphu angù ẹra t'ẹphe jaa ya ọkpobe ajaja?’ ”

17 Jisọsu ahaa ẹphe l'ẹke ono; lufu l'obodo ono; jeshia Bétani; je aradù lufuta l'utsu iya.

Jisọsu atu oshi figu onu

(Mak 11:12-14, 20-24)

18 Yo be lẹ nchi-ta-abọhu iya; ẹgu agulaha Jisọsu l'oolaphuta azù l'obodo ono.

19 Yọ phua oshi figu l'iku esu-uzo; tugbua jeshia ẹke ọ nọ; shi rua; to nwe nebyi, ọ phuru iya; kpachikwaphu mkpekwo iya nwenkinyi. Yọ sù oshi figu ono: “L'ẹ to nwehekwa l'i mja nebyi ọdo gbururu jeye.” E ji ekfu-a; oshi ono anwùkotawaphu kpaa.

20 Ndu etsoje ọzo iya aphua ya; yọ dọ ẹphe biribiri. Ẹphe asù: “?Nanu ẹge ọ mụru; bẹ oshi figu-wa gbe nwụwanu kpaa l'ohiyaa?”

21 Jisọsu asù ẹphe: “Kamenu; tẹ ya karu unu: unu -kwetakpo; obu ta agba unu ẹbo; ẹ tọ bulekwaa iphe ya meru oshi figu-wa; bẹ unu e-me nkinyi iya. Unu a-sùkwa; m'o -ruhuru; ọ -bùru ugwu-wa: ‘Ngwaa; fọta onwongu chee l'eze ẹnyimu!’ Yo menuaphu ẹge ono.

22 Ọo ya bụ; iphemiphe obule, unu gude jekfu Nchileke je ekfuru nù iya; t'ọ nù unu; unu -kwetawa l'ọo-nù iya unubẹ ọo-nù iya unu.”

*Aaji Jisọsu kẹ ike,
o gude eme iphe oome*

(Mak 11:27-33; Luk 20:1-8)

23 Jisọsu ejeshia l'eze-ulo Nchileke je ezilaha iphe. Ndu ishi ndu achijeru Nchileke ẹja; mę ndu bụ ọgurennya abyakfutashia ya; bya asù iya: “?Bụ egbe ike ngunu b'i gude emeebe iphe ọwananu, iime-wa? ?Bù onye ziru ngu t'i bya iya ememe?”

24 Jisọsu asù ẹphe: “Ya a-jì unu nwajì lanù; unu -saa ya ẹya; ya akaru unu egbe ike, ya gude emeebe iya.

²⁵ ?Bụ onye ziru Jónu t'ọ bya emee baputizimu: ọ Nchileke; t'ọ ọ madzụ?"

Ephe alaa ya edzukashi l'onwephe; wo: "Ephe -sụ l'ọo Nchileke ziru iya; ọ ọo-sukwa ephe: "?Ngunu mekwanuru iphe ephe te kwetadu iphe o kfulu?"

²⁶ Ephe -sukwanu l'ọo madzụ ziru iya; ?ephe maru iphe ọha e-me; l'ẹke iphe ọ mkpukpu mgburumgburu kfukotawaru ọ Jónu ọ ọkpobe onye nkfuchiru Nchileke."

²⁷ Ephe asụ Jisọsụ: "L'ephe ta madu."

Jisọsụ asụ ephe: "O kwaphu ẹge ono; ọ ya te ekfuduru unu onye ziru iya te ya meje iphemiphe ọbule ono."

Etu k'unwunne labu

²⁸ Jisọsụ asụ ephe: "?Nanu ẹge ọ ọ unu mbụ iphe ọwaa, ya abya ekfuku-wa? L'ọ nweru nwoke lanu, mụru ẹgiri nwoke labu. Yo be ujiku lanu; yo sụ onye k'ogurennya t'ọ jeru iya ozi ọ mgbo vayinu ntanu.

²⁹ Nwatibe iya ono asụ iya: 'Wawa ọ ya te ejedu.' Obenu l'e metsuaru; yo riphu ọriri azu; kwe jeshia ozi ono.

³⁰ Nwoke ono ejekfushia nwatibe iya ọ nshii; je ekfukwaaru iya phu ẹge ono. Nwata ono asụ iya ọ ya e-jee. Obenu l'e metsuaru; to jehe.

³¹ Nta-a ọ; ?bụ onye ole l'ephe ẹbo ono; ọ meru uche-ọbu nna iya?"

Ephe asụ iya l'ọ ọ onye k'odungu.

Jisọsụ asụ ephe: "Kamenu; te ya karu unu: ọ ndu akiriko; me unwanyi ọkpara e-vukotaru unu ọzo bahu l'ẹke Nchileke ọ eze.

³² Kele Jónu Baputizimu byaru bya ekoshi unu ọkpobe ọzo, unu e-tso; unu te kweta nk'iya. Obenu l'ọ ọ ndu akiriko; me unwanyi ọkpara; ọ kweru nk'iya. Unu abya egude ọnya unu phua l'ephe kwetawaru; unu ta ọ onwunu ọta iphe ọ ẹji, unu meshiru; ghaa umere l'e metsuaru; kweta ọ Jónu."

Etu ọ ndu e buru ozi

(Mak 12:1-12; Luk 20:9-19)

³³ "Unu ngabekwa nchi; nua etu ọdo: O nweru nnajiufu lanu, ọkoru mgbo vayinu; bya agbaa ya agbagba; woru nsu bua l'ẹke ọphu aa-noduje adzoshi mee l'akpuru vayinu ono. Yo bya akpu nwo-eli, ee-nyihuje nodu eleta iphe, a kuru ọ mgbo vayinu ono. Yo bya ebuta ndu ozi ye iya; yo buru iya ọje iphe ọdo.

³⁴ Yo be teke, eegbuje akpuru vayinu; yo zi ndu ozi iya t'ephe jekfu ndu ozi ono t'ephe wọ ephe ọke vayinu nk'iya.

³⁵ Ndu ozi ono etsua onye lanu ọ ndu ono, e ziru ozi ono iphe; gbua onye ọphu egbu; bya egude mkpuma tugbu onye k'eto.

³⁶ Tọ ọ iya ọ; yo bya ezi ndu ọdo, karu l'igwe karia ndu k'odungu. Ndu ozi ono emekwaaphu ephe ẹge ephe mehawaru ndu ọphu.

³⁷ E meebe; yo bya ezi nwatibe iya gededede; tubesu l'ephe a-kabee kwabe onye ọphu ọ nwatibe iya ugu.

³⁸ Ndu ozi ono aphulephu nwatibe iya ono; zua mgbede; sụ: 'Iyaa; ọwaa ọ onye al-a e-mekochaa buru nk'iya teke nna iya nwuhuru. Unu bya t'ephe gbua ya; te mgbo vayinu ono buru nk'ephe.'

³⁹ Ephe egude nwatibe iya ono; kpufuta iya l'azu mgbo vayinu ono; woru iya gbua."

⁴⁰ Jisọsụ aji ephe: "?O ọ unu l'ọ ọ ngunu; ọ nwoke ono, nwe mgbo vayinu ono e-me ndu ozi ono teke o byaru l'onwiya?"

⁴¹ Ẹphe asù iya: “L’òo-bya egbushikota ndu ozi ono, ẹjọ ọkpoma egbu egbugbu ono; mbù gbua ẹphe ẹjọ egbugbu l’ẹphe ha; woru mgbo vayinu iya nù ndu ọdọ, e-vulatajeru iya òkè iya nk’iya.”

⁴² Jisọsù aji ẹphe: “?Unu ta gbùba ẹke ono, e deru l’ẹkwo okfu Nchileke; sù:

‘Lẹ mkpuma ono,
ndu akpù ọlọ jikaru ono;
bù iya mekocharu bya
aburu itso, gude ọlọ ono.
Ono bù iphe Nnajiufu ayi meru;
yọ buri iphe dù ayi biribiri l’ẹnya!’

⁴³ “Ọo ya; bẹ ya sùru unu l’ẹke Nchileke bù eze, bù iya dù l’ọ bù mgbo vayinu ono; bẹ Nchileke a-nafù unu; woru iya nù ndu a-nùje iya òkè ọphu gbaru iya nù.

⁴⁴ Onye vukotaru mkpuma ono daa e-tsukwa yọgiri-yogiri. Onye ọ tųpyabekwanuru; bẹ oo-gwekwa egwegwe.”

⁴⁵ Tọ dù iya bù; ndu ishi ndu achijeru Nchileke ẹja mẹ ndu Fárisii anugetsulephu iphe ono; maru l’ọ bù ẹphe b’ọ gude nmaa ẹtu ono.

⁴⁶ Ẹphe esee ya egude; obenu l’ẹphe tsuhuru ọha ono, nọ l’ẹke ono egvu; ẹke ndu ọha wotaru iya l’ọ bù onye nkfuchiru Nchileke.

22

Etu ẹswa-nwanyi (Luk 14:15-24)

¹ Jisọsù abyakwaphu bya egude ẹtu zilahaa ẹphe iphe; sù:

² “Lẹ teke Nchileke e-koshi lẹ ya bù eze; bẹ ọo-dulephu l’ọ bù onye eze lanù, nwatibe iya lùru nwanyi; yọ shiaru nwatibe iya ono nri ẹswa-nwanyi.

³ Yọ shiebe iya; bya ezi ndu, ejeru iya ozi t’ẹphe je ekua ndu e ziru nzi nri ẹswa-nwanyi ono. Ndu ọbù te kwe abyabya.

⁴ Yọ bya ezikwaaphu ndu ozi iya ọdọ; sù ẹphe: ‘Unu je asù ndu ono, e ziru nzi nri-wa lẹ ya megeekwaru: l’oke-eswi iya; mẹ okiri iya; bẹ ya gbushiakwaru; l’iphemiphe ọbule; bẹ ya kwakọbekwaru. Unu sù ẹphe t’ẹphe bya lẹ nri ẹswa-nwanyi ọbù!’

⁵ Ndu ono, e kuru lẹ nri ẹswa-nwanyi ono apalẹ iya-a ẹka lanù; jeshitsua mkpa ẹphe: onye lanù jeru l’ẹgu; onye ọphu ejeshia ore aswa iya.

⁶ Ndu ọphunanu egude ndu ono, onye eze ziru ono; mee ẹphe iphe-iphere; woru ẹphe gbushia.

⁷ Ẹhu eghua onye eze ono ntumatu; yọ zi ndu soja iya; ẹphe eje egbushikota ndu mgbugbu-madų ono; tųkota ọku l’obodo ẹphe.

⁸ Tọ dù iya bù; onye eze ono abya ekua ndu ejeru iya ozi; sù ẹphe: ‘Nri ẹswa-nwanyi ọbù b’e megheekwaru ẹge ọo-dù. Obenu lẹ ndu e ziru nzi iya ta gbakwa k’eriri iya.

⁹ Ngwaa; unu wufu lẹ gbororo; je atuko iphe bù ndu unu phuru; kua t’ẹphe bya l’aji ẹswa-nwanyi ọbù.’

¹⁰ Ndu ozi ono abya awùba lẹ gbororo; je erukoo iphe bù ndu ẹphe phuru; ndu ọma; mẹ ndu ẹjọ iya; ẹphe abya eji ọlọ ono, eeme k’ẹswa-nwanyi ono.

¹¹ “Yọ be teke eze ono byaru t’ọ phų ndu, byaru l’aji ẹswa-nwanyi ono; bya aphua nwoke lanù, ẹ-te yedu uwe ẹswa-nwanyi ono;

¹² sù iya: ‘Ònyà-e; ?nanù ège e meru; nggu abata èke-a; l’è b’i ye uwe ẹswa-nwanyi ọwaa?’ Nwoke ono ta ma iphe oo-kfu.

¹³ Nggube eze asù ndu ozi iya: ‘Unu kekoo ya ẹka; mẹ ọkpa; pata iya tụa l’ẹkpuru-ọchi ogbodufu, bụ ẹke madzụ a-nọdu raa ẹjo ẹkwa; taa ikireze.’

¹⁴ Jisọsu anmaẹbe ẹtu ono; bya asù: “Lẹ ndu, Nchileke kuru hakwa l’igweligwe. Obenu lẹ ndu, ọ ọtataru habe ahabe.”

Aji k’otu akiriko

(Mak 12:13-17; Luk 20:20-26)

¹⁵ Ndu Fárisii agashia ọchi idzu ẹge ẹphe e-shi gude okfu, Jisọsu ekfu hata iya l’onya.

¹⁶ Ẹphe aharu ye ndu nk’ẹphe; mẹ ndu ọkpà kẹ Hérọdu t’ẹphe jekfu iya je ajia ya aji. Ẹphe erua; bya ajia ya ẹge e ziru ẹphe; sù iya: “O-zi-iphe! Ẹphe maru l’i bụ onye ire-lanù; yọ bụleruphu ọzo kẹ Nchileke; bẹ iizi ọgbodo ezizi; tọ dọ onye iile ẹnya l’ifu; tji kpa ishi ẹge madzụ beru.

¹⁷ ?Nanukpoo ẹge ọ dọ ngu: ?Q bụ omebyi ekemu Nchileke; mẹ ẹphe -tuje akiriko nù Siza, bụ eze ndu Rómu?”

¹⁸ Jisọsu amawarù l’ẹphe ari ẹjo ọriri; bya asù ẹphe: “?Bụ ngunu meru iphe unu gude okfu ese iya ọhata l’onya; unubẹ o-kfuru-iche-eme-iche phe ono.

¹⁹ Unu koshiedu iya okpoga, unu egudeje atụ akiriko ọbu.”

Ẹphe ewotashiaru iya ẹya.

²⁰ Yọ sù ẹphe: “?Bụ ishi onye; mẹ ẹpha onye b’e deru iya ẹge-a?”

²¹ Ẹphe asù iya l’ọ bụ kẹ Siza.

Yọ sù ẹphe: “Ọo ya bụ t’unu woru iphe bụ kẹ Siza; nù Siza. Unu eworu kẹ Nchileke nù Nchileke.”

²² Ẹphe anulephu iphe ono, o kfuru ono; yọ dọ ẹphe biribiri. Ẹphe aparu iya haa; yọ buri ẹphe atugbu.

Aji k’oshi l’onwu teta

(Mak 12:18-27; Luk 20:27-40)

²³ Lẹ mbọku ono kwaphu; yọ nweru ndu Sádusii, byakfutaru Jisọsu; mbụ ndu ọphu asuje l’ẹ te eshijedu l’onwu teta nọdu ndzụ. Ẹphe abyakfutashia Jisọsu bya asù iya:

²⁴ “O-zi-iphe! Iphe Mósisu deru l’ẹkwo ekemu bụ: ‘O -buri lẹ nwoke lunyaaru nwanyi; nwuhu; tọ mụta nwa; tẹ nwunne iya lupyabe nwanyi ono; k’ọphu ọo-mutaru onye onanu, nwuhuru anwuhu ono nwa.’

²⁵ L’o nweru unwunne ẹsaa, ẹphe l’ẹphe shi nọdu. Onye k’odungu alua nwanyi; nonyaa; bya anwuhu; l’ẹ b’o dobe m’ọo akọ lẹ mgboko. Yọ paru nyee ya ọbu haaru nwunne iya.

²⁶ Onye k’ẹbo, bụ otsota alupyabe nwanyi ono; nonyakwaaphu; nwuhu; l’ẹ b’o dobekwaphu akọ. Onye k’eto ẹge ono jeye l’onye k’ẹsaa.

²⁷ E meebe; nggube nwanyi nggu anwuhufua.

²⁸ Nta-a bụ: o -rua teke ee-shi l’onwu teta nọdu ndzụ; ?bụ onye ole; bẹ nwanyi ono a-buri nyee ya; ẹge ono ẹphe shi lụkotahawa iya; ẹphe ẹsaa ono?”

²⁹ Jisọsu asù ẹphe: “Unu eshisweje iya eshiswe; kẹ l’ẹkwo okfu Nchileke te dodu unu ẹnya; to do unu ẹnya mbụ ẹge ike Nchileke beru.

³⁰ Teke ndu nwuhuru anwuhu shiwa l’onwu teta nọdu ndzụ; bẹ ẹphe ta aluhekwa nwanyi; nwanyi ta aluhe nji. Teke ono; bẹ ẹphe a-dù l’ọ bụ unwu ojozi-imigwe.

³¹ A bya lẹ ọshì l'ọnwu teta nọdu ndzụ; ?unu ta gụbua iphe Nchileke kfuru unu l'onwiya. Ọ sụrụ:

³² 'L'ọo yẹbe Nchileke bụ Nchileke ọ́ Ẹ́biríhamu; bụrú Nchileke ọ́ Áyízákú; bya abúrú Nchileke ọ́ Jékọ́pú.' Tọ dú iya bụ lẹ ndu ono; bẹ nọ ndzụ ntanú; kele Nchileke ta bụdu Nchileke ndu nwụhuru anwụhu; ọ bụ Nchileke ndu nọ ndzụ."

³³ Ikpoto ndu ono anụle iya phụ; iphe, oozí adụ ẹ́phẹ biribiri.

Ekemu ọ́phụ kákọ́ta nù
(Mak 12:28-34; Luk 10:25-28)

³⁴ Ndu Fárisii anụlephụ l'iphe Jisọsụ kfurú kpọrú ndu Sádusii okfú; ẹ́phẹ achikobewaphu onwẹ́phẹ.

³⁵ Onye lanú l'ẹ́phẹ, bụ onye ezije ekemu egude aji eme t'ọ́ hata Jisọsụ l'ọ́nya; bya asụ́ iya:

³⁶ "O-zi-iphe! ?Nanụkpoo ekemu ọ́phụ kákọ́ta nù l'iphe, bụ ekemu?"

³⁷ Jisọsụ asụ́ iya: " 'Yeru Nnajiufu, bụ Nchileke ngu obu ngu l'ọ́ ha. Gude ndzụ ngu l'ọ́ ha; mẹ́ uche ngu l'ọ́ ha; yeru iya obu.'

³⁸ Ọ́ bụ́ ono bụ́ ekemu ọ́phụ kákọ́ta nù; bụrú iya kátsúkpo mkpa.

³⁹ K'ẹ́bo ya, dúkwaphu mkpa ẹ́ge ọ́do bụ: 'Yeru madzụ́ ibe ngu obu ẹ́ge i yeru onwongu.'

⁴⁰ Ọ́ bụ́ l'ekemu labu-wa; bẹ́ iphe bụ́ ekemu l'ọ́ ha yẹ́le iphe ndu nkfuchirú Nchileke deru l'ẹ́kwo tukurú kpakọ́."

?Kuráýisutu bụ́ nwatibe onye?
(Mak 12:35-37; Luk 20:41-44)

⁴¹ Yo be teke ndu Fárisii dzukorú l'ẹ́kalanu; Jisọsụ aji ẹ́phẹ:

⁴² "‘?Búkpo ngunu; bẹ́ unu ari lẹ́ ọ́ Onye Ndzọ́ta ono, Nchileke kweru ụ́kwa iya ono? ?Bụ́ nwatibe onye b'ọ́ bụ́?"

Ẹ́phẹ asụ́ iya: "L'ọ́o Nwatibe Dévidi b'ọ́ bụ́."

⁴³ Yọ́ sù ẹ́phẹ: "‘?Búkwanu ngunu kparú iphe Ume Nchileke meru Dévidi; yoo kuje iya 'Nnajiufu,' bya asúkwaphu:

⁴⁴ " 'Lẹ́ Nchileke sùrú
Nnajiufu yẹ́be Dévidi:
Nọ́du iya l'ẹ́ka-útara
jeye teke ya e-me ndu ọ́hogu ngu
t'ẹ́phẹ bụrú iphe
íi-dzọ́pyabe l'ọ́kpa.'

⁴⁵ Ọ́ bụ́rú lẹ́ Dévidi eku onye ono, Nchileke kweru ụ́kwa iya ono 'Nnajiufu iya;' ?nanụ́ ẹ́ge e shi b'ọ́ gbe bya abúwaru nù Nwatibe Dévidi."

⁴⁶ Tọ́ dú onye dúrú ike yeeru iya ọ́nu; tọ́ ka mma l'ọ́o akpurú okfú lanú. Keshínú mbọ́ku ono b'ẹ́ tọ́ dúbuhe onye túkwaðurú ama ọ́jì Jisọsụ aji ọ́do.

23

Ọ́kwa ẹ́hu ndu ezije ekemu;

mẹ́ ndu Fárisii
(Mak 12:38-39; Luk 11:43, 46; 20:45-46)

¹ Tọ́ dú iya bụ; Jisọsụ asụ́ igweligwe ndu ono; mẹ́ ndu etsoje ụ́zo iya:

² 'L'ọ́ ndu ezije ekemu; mẹ́ ndu Fárisii bụ́ ẹ́phẹ ezije iphe ekemu Mósísu bụ́.

³ Ọ́ kwa iya bụ; tẹ́ unu mejekwaa iphe bụ́ iphe, ẹ́phẹ sùrú t'unu mee. Ọ́lobu; unu be mekwa ẹ́ge ẹ́phebedua eme. L'ẹ́phebedua búkwa ekfukfú; bẹ́ ẹ́phẹ ekfúje iya l'ọ́nu: ẹ́phẹ te emehe iya ememe l'ẹ́ka.

⁴ Ɛphe eswetaje ivu, anyị ẹra; ɖụ ẹhuka evuvu woru ɖee ndu ọdọ l'ukuvu t'ẹphe vuru; ọbụ l'ẹphebedua te eyekpokwaanu m'ọ bụ mkpụshi-ẹka lanụ gude vuta ivu onọ l'onwẹphe.

⁵ Iphe bụ iphe ẹphe eme ememe; ɓẹ ẹphe emejelephu l'ọ ẹ madzụ phụ ẹphe. ?Unu ta phụdu ẹge ẹphe edeje okfu Nchileke phosaphosa l'eli akpọ, ẹphe ekfubeje l'atatifu; mẹ ẹge onu uwe-nlọkpuru ẹphe ahaje jikfujikfu.

⁶ Ọduje ẹphe t'ọ bụru ẹphe a-nọ l'ẹke aa-katsukpo ẹphe okwaberu ugvu l'ẹke, e jeru eswe-iphe; mẹ ẹte oshi ọphu katsukpo mma l'ulo-ndzuko ndu Ju bụru nk'ẹphe;

⁷ mẹ t'e keleje ẹphe l'ọ -bụ oke amadụ phẹ l'ẹke, a ha l'igwe; kuje ẹphe: 'O-zi-iphe! O-zi-iphe!'

⁸ Unu be kwekwa t'e kuje unu 'O-zi-iphe'; kẹ l'ọ bụ onye lanụ; ɓẹ unu nweru, ezije unu iphe; unubedua l'unu ha aburu unwanu.

⁹ T'ẹ b'ọ nwekwa onye nọ lẹ mgboko-a, unu e-kuje 'Nna'; l'ọ kwa Nna lanụ; ɓẹ unu nweru; bụ iya bụ Nna ọphu bu l'imigwe.

¹⁰ Ọphu unu 'ekwekwa t'e kuje unu 'Nnajiufu'; l'ọ kwa Nnajiufu lanụ; ɓẹ unu nweru; bụ iya bụ Kurávisutu onọ, Nchileke kweru ukwa iya onọ.

¹¹ O gbe bụru t'onye katsukpo nshinu l'unu ha bụru onye a-nọduje eyeru ndu ọphunanu ẹka;

¹² kẹ l'iphe bụ onye ewoli onwiya eli; ɓẹ ee-wozita ali; onye wozitakwa-nuru onwiya ali; ɓẹ ee-woli eli."

O -kfuru-iche-eme-iche phẹ

(Mak 12:40; Luk 11:39-42, 44, 52; 20:47)

¹³ "Nshọo unubẹ ndu ezije ekemu; mẹ ndu Fárisii; unubẹ o-kfuru-iche-eme-iche phẹ onọ; kẹ l'unu ewojeru ẹke Nchileke bụ eze guchia l'ifu ndiphe te ndiphe ba abahụ iya. Bahụ abahụ; mgbẹ unu ta abahụdu l'onwunu; ọphu unu 'ekwekwanu ẹte ndu abya abahụ; bahụ!

¹⁴ "Nshọo unubẹ ndu ezije ekemu; mẹ ndu Fárisii; unubẹ o-kfuru-iche-eme-iche phẹ onọ; kẹ l'unu bụ ndu eripyaje ọlo unwanyi, nji ẹphe ta nọhedu. Unu egudeje ẹregede ekfukpelephu ogologo okfu anụ Nchileke. Ọo unubẹ Nchileke a-katsukpo ọnmashi ikpe ike!

¹⁵ "Nshọo unubẹ ndu ezije ekemu; mẹ ndu Fárisii; unubẹ o-kfuru-iche-eme-iche phẹ onọ; kẹ l'unu akpojeru ụgbo daa eze ẹnyimu; swee ẹkemeke ọbule; ẹge ee-me t'unu kfubuta m'ọ -ruhuru ọ bụru onye lanụ yeru Nchileke. Teke unu kfutaleru iya phụ yeru Nchileke; unu emee ya; yọ ka unu ọdu ẹjo ọdudu; mbụkwa; yọ ka unu ọgba k'ọla l'ọku alị-maa ugbo ẹbo!

¹⁶ "Nshọo unubẹ ndu atsu ishi; l'eme t'unu koshi onye ọdo ọzo; kẹ l'unu asuje: 'L'ẹ to nwedu iphe ọ bụ teke madzụ gude eze-ọlo Nchileke ria angu; l'ọ buphu teke e gude mkpọla-ododo, nọ l'ime eze-ọlo Nchileke ria ya; ɓẹ unu asuje l'ono bụ ụgwo tukoru onye ọbụ l'ishi.'

¹⁷ Unubẹ ndu-wa, eme eswe; l'atsu ishi-wa! ?Buhunu ole ka? ?Bụ mkpọla-ododo eze-ọlo onọ; ọto eze-ọlo onọ l'onwiya, gbe bụru iya meru ẹte mkpọla-ododo onọ bụru iphe kẹ Nchileke?

¹⁸ Unu ezijekwaphu ndu ọdo sụ l'onye gude ẹnya-ngweja Nchileke ria angu b'ẹ to nwedu iphe ọ bụ; obenu l'ọ bụ teke e gude iphe anunu, e doberu iya ria angu; ɓẹ unu sụru l'ọ bụwa ụgwo tukoru onye ọbụ l'ishi.

¹⁹ Unubẹ ndu ishi! ?Bụ ole ka? ?Bụ iphe anunu onọ; ọto ẹnya-ngweja Nchileke, gbe bụru iya meru t'iphe ọbụ, a nuru anunu ọbụ bụru iphe kẹ Nchileke?

²⁰ Oo ya bu; l'iphe bu onye gude ɛnya-ngweja Nchileke l'eri angu; be gudekwaphu iphemiphe obule, tukoru l'eli iya eri angu.

²¹ Onye gude eze-ulo Nchileke eri angu; be gudekwaphu ulo ono yele Nchileke, bu iya nu eri angu.

²² Onye gude igwe eri angu; be gudekwaphu aba-eze Nchileke; me Nchileke, adugajeru iya nu eri angu!

²³ “Nshoo unube ndu ezije ekemu; me ndu Farisii; unube o-kfuru-iche-eme-iche phe ono; ke l'unu agbakebeje je anu Nchileke uzo lanu l'uzo iri unu l'iphemiphe obule; je akpaa l'unwu iphe eerikpo eriri, du l'o bu: agbo; me ose-mkpọ jeye l'ahuji unu. Unu egbe paru ome ekemu l'eke o karu akaka paru haa; bu iya bu okpe ikpe nhamunha; ophuru madzu imiko; me ovudoshi ike l'iphe e kfuru. Oo iphe ono; be unu gega atuko eme jeye le ndu ophunanu.

²⁴ Unube ndu atsu ishi; l'eme t'unu koshi ndu odo uzo. Unu azafuje nwiphe, ha l'o bu ndada le mini angungu; gbe ele iphe ha l'o bu eswi o-le-wo!

²⁵ “Nshoo unube ndu ezije ekemu; me ndu Farisii; unube o-kfuru-iche-eme-iche phe ono; ke l'unu anoduje asaazu okoro me azu ochi; obu l'iphe jiru ime iya bu ona ndu odo iphe l'uzo, e-ta dudu nhamunha; me egu ome ejo iphe.

²⁶ Ngube ophu Farisii, atsu ishi! Vujenuru uzo saodu ime okoro; me ochi asasa. Oo ya bu; azu iya egbufukwaphu; chalahaa ucha!

²⁷ “Nshoo unube ndu ezije ekemu; me ndu Farisii; unube o-kfuru-iche-eme-iche phe ono; ke l'unu du l'o bu ili, e memaru emema, anoduje ama mma l'eli ehu iya; 'a ma l'ime iya bu okpu madzu; me iphe, rehuru erehu jiru iya ejiji.

²⁸ O bu ege ono; be unu anoduje eme l'unu -bu ndu doberu eka ndoo; 'a ma l'iphe, jiru unu ehu bu okfu-iche; me ome-iche yele ejo iphe!”

Ugwo, ndu ogbo nta-a ji (Luk 11:47-51)

²⁹ “Nshoo unube ndu ezije ekemu; me ndu Farisii; unube o-kfuru-iche-eme-iche phe ono; ke l'unu akpushije ulo l'anya eke nna unu oche phe liru ndu ephe gbushiru, bu iya bu ndu nkfuchiru Nchileke; bya ememakwaaphu eke e liru ndu doberu eka ndoo emema;

³⁰ l'asuje: 'Ndege o bu l'unu no teke nna unu oche phe no; me unu ta ge yekwa eka l'egbugbu, e gbushiru ndu nkfuchiru Nchileke.'

³¹ Unu eshi ege ono agba onwunu ama l'unu buphu unwu ndu, gbushiru ndu nkfuchiru Nchileke.

³² O du mma; unu yenu eka; mefufua iphe ndiche unu phe meru mephodoru unu!

³³ Unube ejo agwo ono; unwu, ogiji mushiru ono. ?Unu e-mekwadu imagha nahu te ba nma unu ikpe; kpuru unu ye l'oku ali-maa?

³⁴ Oo ya bu; unu hubekwa iya ama le ya e-zikwa ndu nkfuchiru Nchileke; me ndu mmamiphe; me ndu ezije ekemu t'ephe byakfuta unu. L'ime ephe; b'o nweru ndu ophu unu e-gbu egbugbu; nweru ndu ophu unu a-kpopyabe l'oshi-osweru; nweru ndu ophu unu e-chi echachi l'ulo-ndzuko; kpakota ephe ehu l'obodo l'obodo.

³⁵ Oo ya bu bu k'ophu iphe bu ochi ndu doberu eka ndoo, e gbushiru le mgboko-a a-tukoru unu l'ishi; tsube l'ochi Ebeku, bu onye doberu eka ndoo jeye l'ochi Zekaraya Barakaya; mbu Zekaraya ono, e gburu le mgbaku eze-ulo Nchileke yele ɛnya-ngweja iya ono.

³⁶ Kamenu; tẹ ya karu unu: ọ kwa ọgbo-wa, nọ nta-a; bẹ aa-gwatakọta ọgwọ iphe ono l'ọ ha!"

Jisọsu yeru Jerúsalemu obu
(Luk 13:34-35)

³⁷ "Oo-wa Jerúsalemu! Nggube Jerúsalemu! I tukurú ndu nkfuchiru Nchileke egbushi; bya egude mkpuma atugbushi ndu e ziru t'ephe bya nke ngu. Ugbo olemole; bẹ ya mewaru tẹ ya chikobe unwu ngu l'ekalanu l'ọ bụ ẹge nnukfu-ọku egudeje ẹbà iya chikobe unwu iya; ọphu 'i kwedu!

³⁸ Lekwa: l'ufu ngu; bẹ aa-gbakashihu; egbara akfua ya!

³⁹ Kamenu tẹ ya karu unu: Unu ta aphuhakwa iya ọdo jeye teke unu a-su: "Tẹ Nchileke; ọrú ọnu-ọma nọ onye ono, gude ẹpha Nnajiufu abya ono!" "

24

Aa-kukposhi eze-ulo Nchileke
(Mak 13:1-2; Luk 21:5-6)

¹ Jisọsu eshi l'ime eze-ulo Nchileke lufuta eme tẹ ya tugbua; ndu etsoje ọzo iya abyakfutashia ya t'ephe koshikota iya eze-ulo ono l'ọ ha.

² Jisọsu asụ ẹphe: "Unu ta phutsudua iphe-a l'ọ ha? Kamenu; tẹ ya karu unu: l'ee-mekochaa kukposhikota iphemiphe ọbule ono; k'ọphu bụ l'ẹ tọ dukwa m'ọ bụ mkpuma lanu, aa-ha t'ọ kpọ-kfuru l'eli ibe iya."

Okwa iphe-ehuka, a-bya nu
(Mak 13:3-13; Luk 21:7-19)

³ Yọ bya enyihi Ugwu Olivu; rua; je adugaru anodu. Ndu etsoje ọzo iya abyakfuta iya k'iche; bya asụ iya: "Kanuru ẹphe teke iphemiphe ọbule ono, i kfuru ono e-me; mẹ iphe ee-gude maru teke ịi-bya ọdo; makwaruphu teke mgboko abyawa agvugvu."

⁴ Jisọsu asụ ẹphe: "Ọ buphu t'unu kwabẹ ẹnya; t'ẹ b'o nwe onye e-duswe unu ọzo;

⁵ l'ọ nwekwaru igweligwe ndu a-zaru ẹpha yẹbe Kuráiyisutu bya. Onye ọphu nọnu; yọ sù l'ọo ya bụ Kuráiyisutu ọbu; gude ẹge ono duswee igweligwe madzụ.

⁶ Unu a-nu akọ ọgu, aalú l'ẹke teru ẹnya; mẹ ephuphu ọgu, aalú l'ẹke du ntse. Tẹ mejí ba agbabuhukwa unu; l'iphe ono l'ọ ha mefutajekwa. Obenu l'ẹ tọ bukwa ya bụ ishi kẹ mgboko.

⁷ Mba e-gbeshi tso mba ibe iya ọgu. Alì-eze egbeshikwaphu je etso alì-eze ibe iya ọgu. Ejo ẹgu a-bya. Alì anmaa jijiji l'ẹke dutsua iche iche.

⁸ Obenu l'iphe ono l'ọ ha gbe bukwaru adube; bẹ ọdube mbụ iphe-ehuka l'ọ bụ ẹge ime adubeje ome nwanyi k'odungu.

⁹ "Ọ bụ teke ono; bẹ aa-kpọko unu kpu-jeru ndu ọgbo ikpe t'a kpaa unu ẹhu; woru unu gbushia. Iphe bụ mbakeshi e-gude kẹ l'unu bụ ndu kẹ yẹbe Jisọsu kpọo unu ashì.

¹⁰ Teke ono; bẹ igweligwe madzụ a-ha ekwekwe, ẹphe kweru kẹ Nchileke; gbakutaru iya azụ. ẹphe e-deru ibe ẹphe ye; kpọo ibe ẹphe ashì.

¹¹ Igweligwe ndu, a-nọdu adzushi ejo-ire sù l'ọo Nchileke; bẹ ẹphe ekfuchiru a-byakwa lẹ mgboko bya edusweshia igweligwe madzụ ọzo.

¹² Keshinu iphe dọ ẹjì a-kwatakpọ paa apaa teke ono; bẹ n-yemobu, igweligwe madzụ nweru l'ẹke ndu ọdo nọ e-jihu dẹ.

¹³ Obenu l'onye taru nshì jeye l'ikperazụ; bẹ Nchileke a-dzofutakwa.

¹⁴ Ozi-oma; bẹ aa-raodu arara lẹ mgboko gbaa mgburumburu tẹ iphe bụ mbakeshi nua ọkpobe okfu ono, bụ iya bụ lẹ Nchileke eku ephe t'ephe kwe tẹ ya bụrụ eze ephe. Ọo ya bụ; e -meebe teke ono; mgboko agvụ.

Ejo akpamara

(Mak 13:14-23; Luk 21:20-24)

¹⁵ “Unu a-phụ ejọ akpamara ọ-la-l'iyi ono, o kfuru okfu iya mbụ Dánẹlu, bụ onye nkfuchiru Nchileke ono; l'ẹke o vudo l'ẹke duru Nchileke nsọ. Tẹ nggube onye agụ ẹke ọwaa rịkwaa ọriri iphe ọ bụ t'ọ doo ngu ẹn्या!

¹⁶ Teke unu phuleru iya phụ; tẹ ndu, nọ lẹ Judiya rebelekwaphu lashia l'ugvu.

¹⁷ Tẹ onye ọphu nọ l'ọkpoku; l'atuta ume be jekpokwaa ọbahu l'ulo lẹ ya eje ogwota iphe, nọ l'ulo iya.

¹⁸ T'onye ọphu nọ l'egu ba alahẹkwa azụ k'oje ọchita uwe iya.

¹⁹ Nshọo ndu ọphu dụ ime; mę ndu ọphu nwa angukwadu ẹra teke ono.

²⁰ Unu kfuru nụ Nchileke; t'ọ kwe t'ẹ b'ọ bụbua l'oge winta; tọo bụ mbọku ọtu-ume; bẹ unu a-gba ọso ono.

²¹ Ishi iya bụ lẹ k'ọphu Nchileke keru mgboko; byeye nta-a b'ẹ to nwedu eze iphe-ẹhuka ọphu a-dụ l'ọ bụ kẹ mbọku ono; to nwekwanu ọphu a-dụ ẹge ono ọdo.

²² Ndẹge Nnajiufu te gburu teke eze iphe-ẹhuka ono e-me mkpirikpi m'ẹ to nwekwa onye oo-mekochaa dzọta. Obenu l'ọ gude okfu ẹhu ndu ọphu ọ fọtawaru afọta gbua teke ono mkpirikpi.

²³ “O -rua teke ono; o -nweru onye sụru unu: ‘Lekwa; l'ọ kwa Kuráýisutu ọbu ndọ-ọ;’ m'ọ kwanu: ‘Lenu; l'ọ kwa iya ndọphu nọ lẹ ẹkaphu;’ unu be yekwaru iya onu.

²⁴ Iphe ọbu bụ lẹ ndu a-nọdu adzụ-phe ejọ-ire; sụ l'ephe bụ Kuráýisutu; mę l'ephe bụ ndu nkfuchiru Nchileke a-lufuta teke ono; bya emeshi eze iphe-ọphuleny, dughbaa biribiri; ẹge ephe e-shi duswee ndiphe je akpaa lẹ ndu ono, Nchileke fọtaru ono; m'ọ -bụru l'ee-meghe iya.

²⁵ Obenu lẹ ya kfkوتاakwaru iya unu l'ọ ha; tẹmanu yo mede;

²⁶ k'ọphu bụ; o -nweru ndu sụru unu: ‘Unu lekwa; l'ọ nọkwa l'echi-egu;’ unu ba alufukwa alufu. Ephe -sụ unu: ‘Unu lekwa; l'ọ nọkwa l'ime ime ulo;’ unu be eyekwaru ephe onu.

²⁷ L'ọ kwa ẹge ono ebemu-igwe echije taa; shi l'uzo ẹnyanwu-ahata lojaa akpamigwe jeye l'uzo ẹnyanwu-ariba ono bụ ẹge Abubu-Ndiphe e-me mbọku, ọo-bya.

²⁸ “Ọ kwa ẹke odzu daburu; bẹ udele edzukobeje.”

Abyabya Abubu-Ndiphe

(Mak 13:24-27; Luk 21:25-28)

²⁹ “Teke eze iphe-ẹhuka ono gvuleruphu; bẹ ẹnyanwu e-jikputakebe; ọnwa echibuhu echichi; mkpo-kpodo eshi l'igwe adashi. Iphemiphe ọbule, nọkota l'igwe; bẹ a-nmahu jijiji; lo-sweshihu.

³⁰ Teke ono; bẹ aa-phụ iphe-ọhubama Abubu-Ndiphe l'akpamigwe. Teke ono; bẹ iphe bụ mba, nọ lẹ mgboko mgburumburu a-ra ejọ ẹkwa; l'ẹke meji tọfuru ephe. Teke ono; bẹ ephe a-phụ Abubu-Ndiphe; ẹke ọo-nọ l'urukpu; shi l'igwe gude ike; mę biribiri; egbu oke nwiiinwii abya.

³¹ Teke oke ọpyoku dalahaaru; bẹ ya e-zifu unwu ojozi-imigwe iya t'ephe jee l'ifu; jee l'azụ; jee l'uzo ẹka-utara; jee l'uzo ẹka-ibyta lẹ mgboko gbaa mgburumburu jeye l'ẹke alị jeberu; igwe ejebe; je edutakota ndu nk'ia, ọ fọtaru.”

*Iphe oshi figu ezi**(Mak 13:28-31; Luk 21:29-33)*

³² “Unu gude oshi figu mụta iphe. Qobuje; ọ -lagee ekwo; teke ọ tushihuwaru; wata oru iru; unu amaru l'udzu-mini tūwaru l'ukfu.

³³ Ege ono; bẹ ọwaa dū: teke unu phuru, iphemiphe ọbule-a emeshi; unu amaru lẹ Abubu-Ndiphe nọokwa ntse; mbụ l'ọ gbe nọduakwa l'onu-uzo.

³⁴ Kamenu; tẹ ya karu unu: l'ogbo ọwaa, nọ nta-a ta agvuebekwa jeye teke iphe ono l'ọ ha e-mekota.

³⁵ Igwe a-gvụ; alị agvụ; ọbu l'okfu, ya kfuru l'ọ ha te nwedu l'ọ rebuhu ire.”

*?Bụ mbọku ole b'ọ bụ?**(Mak 13:32-37; Luk 17:26-30, 34-36)*

³⁶ “Mbọku ọbu; m'ọ bụ teke ọbu gēdegede; te nwekwa onye maru iya nū. Ẹ tọ dukpoduanu m'ọo unwu ojozi-imigwe, maru iya nū; ọphu Nwatibe Nchileke yēbedua ta amakwa iya phụ. Ọ bụlephu Nchileke, bụ Nna; bẹ maru nū nwenkinyi iya.

³⁷ Ọ bụ ege ọ dū l'ogbo Nówa teke ndiche phụ bụ ege ọo-dū teke Abubu-Ndiphe a-bya.

³⁸ Teke ndiche ono; temanu; bẹ eze utso ono bya agbaa; bẹ ẹphe shi nọdu l'eri; l'angu; aluphe nwanyi ekephe nwanyi; jeye mbọku, Nówa phẹ bahu ru l'eze ugbo, ọ kuru.

³⁹ Ndiphe ta makpokwaanu iphe abya ẹphe adakfu jeye teke eze utso ono byaru bya erighushikota ẹphe; tuko ẹphe kpota. Ọ bụ ege ono; bẹ ọo-dū teke Abubu-Ndiphe a-bya.

⁴⁰ Unwoke labu a-nọ l'egu; a bya adzuchata onye lanu; haa onye ọphu.

⁴¹ Unwanyi labu a-nọdu atsu nri; a bya adzuchata onye lanu; haa onye ọphu.

⁴² “Ọo ya bụ; unu chee nche; ege unu ta madu mbọku, Nnajiufu unu a-bya.

⁴³ Ọlobu: unu makwaruphu ọwaa: Ndege oke, bu l'ufu maru teke, iphura abya nk'iya l'enyashi; ọ gega amukwarua ẹnya. M'ẹ tọ ge kwekwanu tẹ iphura tsufua ọlo iya; bata.

⁴⁴ Ọo ya bụ; tẹ unubedua l'onwunu kwabekwaphu ẹnya; lẹ Abubu-Ndiphe a-byakwa teke unu ẹ-te eledu ẹnya iya.”

*Nwozi, eegude ire iya ẹka**(Luk 12:41-48)*

⁴⁵ “?Bụ onye bụ nwozi, eletaru amadu ẹnya l'ufu iya, bụ iya bụ onye koshiwaru lẹ ya gbaru kẹ t'e gude ire iya ẹka; buru onye kwaru ẹnya? Ọo ya bụ onye ono, nnajiufu iya doberu l'ufu iya t'ponuje ndibe iya nri l'oruberu iya.

⁴⁶ Onu-oma bụ kẹ nwozi ono, bụ teke nnajiufu iya lataru; yọ phụ l'ọo iphe, o ziru iya; bẹ oome.

⁴⁷ Kamenu; tẹ ya karu unu: nnajiufu iya ono e-wotakota ẹku iya l'ọ ha ye nwozi ono l'ẹka.

⁴⁸ Obenu lẹ teke ọ bụ nwozi ẹjo ọkpoma; yọ rịa; sụ: ‘Haa! Nnajiufu iya anọkwa anọno alata;’

⁴⁹ wata otsukashi ndu ozi ibe iya ndu ọphu iphe; rilahaa ege dū iya mma; tsolahaaru ndu ngunukaru mēe l'angu mēe;

⁵⁰ nnajiufu nwozi ono a-bya mbọku, ẹ too ledu ẹnya iya; mē teke ẹ tọ madu;

⁵¹ bya agwaa ya ochi; guru iya ye le ndu ophu bu o-kfuru-iche-eme-iche phe. L'êke ono; be madzu a-nodu raa ejo êkwa; taa iki reze."

25

Êtu k'unwu-mgboko iri

¹ "Oo ya bu le teke Nchileke e-koshi le ya bu eze; be oo-dulephu l'o bu iphe meru l'ako agbaragiji unwu-mgboko iri, chitaru uroku ephe jeshia onye jeru olu nwanyi ophungu ndzuta.

² Umadzu ise l'unwu-mgboko ono bu ndu eswe; umadzu ise ophu aburu ndu kwaru enya.

³ Ndu onanu, bu ndu eswe ono gbeshiru chita uroku ephe nkinyi iya; ephe te gudehe manụ odo.

⁴ Obenu le ndu onanu, kwaru enya ono gbeshiru; woru manụ ye l'ekpemu gude k'iche; bya egudekwaphu uroku ephe.

⁵ Onye ono, alu nwanyi ophungu ono anolaha a anono abyabya. A nonyaa; mgbenya awata oro unwu-mgboko ono jeye teke ephe kukotaru mgbenya.

⁶ "Echi-abali ekelephu ebo; a rashia: 'U-wii! Onye ono, jeru olu nwanyi ophungu ono alade-o! Unu lufuta bya eje iya ndzuta-o!'

⁷ To du iya bu; unwu-mgboko ono awu-lihu; dokwazitsua uroku ephe.

⁸ Ndu onanu, bu ndu eswe ono asu ndu ophu, kwaru enya phu: 'Unu menuru nwa manụ nk'unu yeru ephe; l'oku anyihuakwa l'uroku nk'ephe.'

⁹ Obenu le ndu onanu, kwaru enya ono suru ephe: '?Teke e to dzuhekwanuru unu l'ephe eghe-e? Unu jekfubekwa ndu ere manụ uroku; je akpata nk'unu.'

¹⁰ Ephe akwaa l'oje okpata manụ; onye ono, alu nwanyi ophungu ono abya ye le ndu ophu kwakoberu nu ayiru jeshia ome eswa-nwanyi ono l'enyasihi ono. Ephe awubalephu l'ulo; e woru ibo guchia.

¹¹ "E meebe; unwu-mgboko ophu abya bya eklusahaa: 'Onye ishi-i! Onye ishi-i; guhaaru ephe uzo!'

¹² Nwoke ono asu ephe: 'Kamenụ; te ya karu unu: le ya ta makwa ndu, unu bu.' "

¹³ Jisusu asu: "Oo ya bu t'unu chekwaaphu nche; keshinu unu ta madu mboku obu; unu ta ma teke obu."

Êtu, ndu e yeru iphe l'êka

(Luk 19:11-27)

¹⁴ "Le teke Nchileke e-koshi le ya bu eze; be oo-dulephu l'o bu iphe meru l'ako nwoke, gbeshiru oje iphe odo; kua ndu ejeru iya ozi; bya eworu iphe iya l'o ha ye ephe l'êka:

¹⁵ onyenonu l'êge nwa ike nk'iya beru. Onye lanu b'o nuru ukporo ekpa-ego ise; onye ophu b'o nuru ukporo ekpa-ego labu; bya anu onye k'eto ukporo ekpa-ego lanu. Yo buru iya atugbu.

¹⁶ Onye onanu, a nuru ukporo ekpa-ego ise ono ewotawaphu okpoga nk'iya je agbalahaa ngho; rita uru ukporo ekpa-ego ise odo tukobe iya.

¹⁷ Ege ono kwaphu; be onye onanu, a nuru ukporo ekpa-ego labu ono ritakwaruphu ukporo ekpa-ego labu odo tukobe l'okpoga nk'iya.

¹⁸ Obenu l'onye onanu, a nuru ukporo ekpa-ego lanu ono jeru je egvua ali; woru okpoga nnajiufu iya ono libe.

¹⁹ "To du iya bu; a nokwaru jeye; yo be ujiku lanu; nnajiufu ndu ono alata t'ephe l'iya gbazia okpoga ono.

20 Onye onanu, a nuru ukporo ekpa-ego ise ono alufuta; chiru ukporo ekpa-ego ise odo tukobe iya; su nnajiufu iya ono: 'Nnajiufu; okpoga, i nuru iya du ukporo ekpa-ego ise; obu le nta-a b'o gbawaru mgburumburu.'

21 "Nnajiufu iya ono asu iya: 'I meru ohuma. I bu okpobe nwozi, koshiru l'i gbaru t'e gude ire ngu eka! Keshinu i koshiru l'i gbaru t'e gude ire ngu eka l'iphe, e-ta hadu nshinu; be ya e-me ngu onye ishi l'iphe ha nshinu. Bya t'ehu tuko tsoo nggu le nnajiufu ngu ena!'

22 "Onye onanu, a nuru ukporo ekpa-ego labu ono abya alufuta; su iya: 'Nnajiufu; okpoga, i nuru iya du ukporo ekpa-ego labu; obu le nta-a b'o gbawaru mgburumburu.'

23 "Nnajiufu iya ono asu iya: 'I meru iya ohuma. I bu okpobe nwozi, koshiru l'i gbaru t'e gude ire ngu eka! Keshinu i koshiru l'i gbaru t'e gude ire ngu eka l'iphe e-ta hadu nshinu; be ya e-me ngu onye ishi l'iphe, ha nshinu. Bya t'ehu tuko tsoo nggu le nnajiufu ngu ena!'

24 "Onye onanu, a nuru ukporo ekpa-ego lanu ono abya alufuta; bya asu iya: 'Nnajiufu; ya maru l'i kfube buru ejo madzu: iikpataje iphe l'eke e ti mebedu iphe; l'ejejekwaphu okpoko nebyi iphe l'eke e-ta budu nggu gharu iya iphe.

25 Oo ya kparu iphe ya tsuhuru egvu je eworu okpoga ngu gvua ali libe iya. O kwa t'i nata iphe ngu.'

26 "Nnajiufu iya ono asu iya: 'I phua nggube 'o-ga-le-mkpa-wa, ejo okpoma egbu egbugbu-wa. O -buru l'i maru le ya akpataje iphe l'eke ya te mebedu iphe; l'ejejekwaphu okpoko nebyi iphe e-ta budu iya; be gharu iya nu;

27 ?nanu ege e meru ti wotakpoonu okpoga iya je eyeru iya l'ulo-okpoga; k'ophu bu: ege-a, ya laru owaa; ya eje ewotakpoonu okpoga iya yele o-muru-nwa, tso iya nu?

28 "Ngwaa; unu nata onye mmanu ono okpoga ono; woru nu onye ophu nweru ukporo ekpa-ego iri phu.

29 L'onye nweru nu; be aa-nufua odo t'o nweru nwegharu iya eka. Onye ophu e-te nwedu nu; be nwiya ophu o nweru enwenwe; be ee-gbe natafua ya nu.

30 O -buru nwoke owaa, bu 'o-ga-le-mkpa-wa; unu pata iya tua l'ekpuru-ochi ogbodufu, bu eke madzu a-nodu raa ejo ekwa; taa ikireze.'

Ikpe Ikperazu

31 "Teke Abubu-Ndiphe a-bya l'odu-biribiri nk'ia yele iphe bu unwu ojozi-imigwe l'ephe ha; be oo-dugaru l'aba-eze iya, egbu nwijnwii.

32 Teke ono; be iphe bu mbakeshi e-dzu iya l'ifu. Yo bya afao ephe afao ege ono, onye eche aturu afoshije aturu le nebyi-eghu; dobe ephe iche iche ono.

33 Ophu bu aturu; be oo-dobe l'uzo eka-utara iya; dobe nebyi-eghu l'uzo eka-ibiyita.

34 "Teke ono; be eze a-su ndu ophu no iya l'uzo eka-utara: 'Unu bya; unube ndu Nna iya goru onu-oma nu. Unu bya bya enweru mgboko ophungu ophu Nchileke kwakobehawaruru unu b'o kederu mgboko;

35 ke l'egu guru iya; unu anu iya nri; mini agua ya; unu echebe iya mini; ya aburu mbyamumbya; unu edubata iya nk'unu;

36 ya eshi agba otu; unu ewebe iya iphe; iphe eshi eme iya; unu abya iya ajiji; ya eshi nodu l'ulo-mkpoko; unu abya iya agbaphe.'

37 “Teke ono; bẹ ndu ono, bu ndu doberu ẹka ndoo ono a-sù iya: ‘Nnajiufu; ?bunua teke ole; bẹ ẹphe phuru ngu l’ẹke ẹgu agu ngu; nù ngu nri ọbu; ọdudu buru teke mini agu ngu; ẹphe echebe ngu mini?”

38 Mbù; ?bunua teke ole; bẹ ẹphe phuru ngu; nggu aburu mbyamumbya; ẹphe edubata ngu lẹ nk’ẹphe; ọdudu buru ẹke i gba ọtu; ẹphe ewebe ngu iphe l’ukfu ọbu?”

39 ?Bunua teke ole; bẹ ẹphe phuru ngu; iphe eme ngu; m’ọ bu nggu anọdu l’ulo-mkpọro; ẹphe abya ngu ajiji?”

40 “Teke ono; bẹ onye ono, dugaru l’aba-eze ono a-sù ẹphe: ‘Kamenu; tẹ ya karu unu: iphe bu teke unu mejekpowaru iya onye lanu, ẹnya iya katsua alala l’unwunna iya-a; bẹ buakwa yẹbedua; bẹ unu meru iya!’

41 “Teke ono; bẹ ọo-sù ndu onanu, nọ iya l’uzo ẹka-ibyita ono: ‘Unu gbeshi iya l’ifu; unubẹ ndu Nchileke turu ọnu. Unu je awuba l’ọku ono, enwu gbururu jeye ono, bu iya bu ẹke Nchileke kwakọberu Obutuswe yẹle unwu-ojozi iya;

42 kẹ l’ẹgu guru iya; unu ta nù iya nri; mini agua ya; unu te chebe iya mini;

43 ya aburu mbyamumbya; unu te edubata iya nk’unu; ya eshi agba ọtu; unu te webe iya iphe; iphe eshi eme iya; ya anọdu l’ulo-mkpọro; unu ta bya iya ajiji.’

44 “Teke ono; bẹ ẹphe a-sù: ‘Nnajiufu; ?bu teke ole; bẹ ẹphe phujekpooru ngu ẹke ẹgu agu ngu; ọdudu buru ẹke mini agu ngu; m’ọ bu ẹke i bu mbyamumbya; m’ọ bu ẹke i gba ọtu? ?Teke ole; bẹ ẹphe phujekpooru ngu l’ẹke iphe eme ngu; m’ọ bu ẹke i nọ l’ulo-mkpọro; ẹphe ta bya eyeru ngu ẹka?”

45 “Teke ono; bẹ ọo-sù ẹphe: ‘Iphe ya eme tẹ ya karu unu bu: lẹ keshinu unu ẹ-te mebukpooru iya nù m’ọ bu onye lanu, ẹnya iya katsua alala lẹ ndu-wa; bẹ unu ẹ-te mekwaru iya ẹya.’

46 “Ọo ya bu l’ẹphe e-je l’ẹke ẹphe a-nọdu l’iphe-ẹhuka mkpürumkpuru gbururu jeye. Obenu lẹ ndu ọphu bu ndu, doberu ẹka ndoo e-je l’ẹke ẹphe e-nweru ndzù mkpürumkpuru gbururu jeye.”

26

Idzu ishi Jisọsu

(Mak 14:1-2; Luk 22:1-2; Jọn 11:45-53)

1 Ya ndono; Jisọsu ekfugetsulephu okfu ono; bya asù ndu etsoje ọzo iya:

2 “?Ọ kwa l’unu marua l’ọ phoduwaru-a abali ẹbo; k’eto; yo rua mbù mbọku, Aji Esweta adubeje? Ọ bu teke ono; bẹ aa-kpuru Abubu-Ndiphe nù t’a kpopyabe l’oshi-osweru.”

3 Tọ dọ iya bu; ndu ishi ndu achijeru Nchileke ẹja; mẹ ndu bu ọgurennya mkpukpu abya edzokobe l’ogbodufu eze onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja, eeku Káyafasu.

4 Ẹphe abya achia idzu ẹge ẹphe e-shi gude Jisọsu l’edomi; gbua.

5 Ẹphe asù: “L’ẹ tọ buakwa l’ime aji-wa; ẹphe -mee ya ẹge ono; bẹ utsu a-dakwa.”

Aakwabẹ Jisọsu uguv

lẹ Bétani

(Mak 14:3-9; Jọn 12:1-8)

6 Jisọsu nọlephu lẹ Bétani l’ulo Sáyimonu, ẹhu-labù mejeru.

⁷ Èke ono b'ò nọ gudekwadua nri l'èka; nwanyi lanu abyakfuta iya; paru nwa akpamu, ama ntumatu, manụ senti jiru ejiji. Manụ ono bu manụ, vu oke aswa. Yọ bya eworu manụ senti ono wụa Jisọsu l'ishi.

⁸ Ndu etsoje ụzo iya aphule iya phụ; ẹhu eghulaha ẹphe eghughu. Ẹphe asu: “?Bụ ngunu kparu iphe eemebyishi ẹgiri manụ ọwaa emebyishi?”

⁹ M'a gage erekwa iya reta iya oke okpoga; wokpoorunu nū ndu ụkpa.”

¹⁰ Obenu lẹ Jisọsu malẹru-a iphe ẹphe ekfu. Yọ bya asụ ẹphe: “?O meru imagha; bẹ unu ekfuchi nwanyi-a nchi; lẹ nwanyi, unu elee ẹnya l'o meru iya iphe dū mma.

¹¹ Ndu ụkpa; bẹ unu l'ẹphe anọ mkpürumkpuru; obu lẹ yẹbedua; bẹ yẹle unu ta anọdu tekenteke.

¹² Iphe meru iphe ọ wụru iya manụ-a kwa t'o shi nta-a kwakọbeta iya; malẹ mbọku, ee-li iya.

¹³ Kamenu; tẹ ya karu unu: l'iphe bukpo ẹke, a raru ozi-oma-wa lẹ mgboko gbaa mgburumgburu; bẹ aa-kojekwa akọ iphe-a, nwanyi-a meru-wa gudeje nyata nwanyi-a.”

Júdasu achịta lẹ ya

e-deru Jisọsu ye

(Mak 14:10-11; Luk 22:3-6)

¹⁴ Onye lanu l'ime ụmadzu iri l'ẹbo ono, etsoje ụzo iya ono, eeku Júdasu Isukáriyotu ejekfushia ndu ishi ndu ono, achijeru Nchileke eja ono;

¹⁵ je aji ẹphe: “?Bụ ngunu; bẹ unu a-nụ iya tẹ ya deru iya ye unu l'èka?” Ẹphe akfua ya ụkporo pọngu lẹ pọngu iri.

¹⁶ Yo shi teke ono chọlahaa ụzo ẹge oo-shi deru Jisọsu ye ẹphe l'èka.

Nri-enyashi Nnajiufu

(Mak 14:12-26; Luk 22:7-23; Jon 13:21-30)

¹⁷ Yo rua mbọku k'odungu l'oge Aji Buredi, ẹ te kodu ekoko; ndu etsoje ụzo iya abyakfuta iya; bya aji iya: “?Bụ awe b'ọ dū ngu t'ẹphe je akwakọberu ngu; t'i nọdu ria nri Aji Esweta obu?”

¹⁸ Yọ sụ ẹphe: “Unu tughua bahu lẹ Jerúsalemu. O nweru nwoke lanu, unu e-jekfu. Unu sụ iya: ‘Lẹ O-zi-iphe sūru l'oge iya ruakwaru eruru; l'ọ kwa lẹ nke ngu ẹdegede; bẹ ya eme tẹ yẹle ndu etsoje ụzo iya nọdu gbaa Aji Esweta obu.’”

¹⁹ Tọ dū iya bu; ndu etsoje ụzo iya emee ya ẹge ono, Jisọsu kfuru ẹphe ono. Ẹphe anọdu l'èke ono; kwakọbelaha ẹke Aji Esweta ono.

²⁰ Yo be l'urẹnyashi; Jisọsu yẹle ụmadzu iri l'ẹbo ono, etsoje ụzo iya ono eje adọru l'eri nri ono.

²¹ Ẹphe erinyalephu nri ono; Jisọsu asụ: “Kamenu; tẹ ya karu unu: l'ọ kwa onye lanu l'ime unu e-deru iya ye.”

²² Yo rua ẹphe l'ẹhu; ẹphe ajilahaa ya l'ẹhu l'ẹhu; sụ: “Nnajiufu; ?bụ yẹbedua? ?tọo yẹbedua?”

²³ Jisọsu asụ ẹphe: “Ọ bu-a onye yẹle iya tsutaru buredi l'ochi lanu-a bu onye obu, e-deru iya ye obu.

²⁴ Abubu-Ndiphe bulekwa ẹge e deru iya l'ekwo okfu Nchileke; bẹ ọola. Ọlobu; nshọbukwaa onye ono, ee-shi l'èka iya deru Abubu-Ndiphe ye l'èka ndu achọ ishi iya ono! Ọ ga akakwaru onye ono mma l'ẹ ta mụdua ya amumu lẹ phuu.”

²⁵ Ya ndono; ọphu bu Júdasu, bu onye deru iya ye obu asụ: “Rábayi; ? bụ yẹbedua?”

Jisọsu asụ iya: “Ọ kwa nggu b'o shi l'ọnu.”

²⁶ Éphe egudekwadua nri ono l'eri; Jisọsu ewota buredi; kele Nchileke ekele; washia ya; woru iya nū ndu ono, etsoje ọzo iya ono; sū éphe: “Unu nata; taa; ọwaa bụ ugwehu iya.”

²⁷ Yo wotakwaphu okoro, mee nọ; kelebebe Nchileke ekele; woru iya nū éphe; sū:

²⁸ “Unu ngua ya l'unu ha; ọwaa bụ mee yēbe Jisọsu; mbụ mee, e gude okfu ẹhu igweligwe madzụ lọkaa; k'ophu Nchileke a-guru éphe nvụ l'iphe dū ejī, éphe meshiru. Nchileke gude mee ya ono eme t'ogba-ndzụ, shi iya l'eka vuru ire.

²⁹ Tẹ ya karu unu: Ya ta anguhekwa mee, shi l'akpuru vayinu ọdo jeye mbọku ono, unu l'iya a-ngụ kẹ ophungu l'eke ono, Nna iya bụ eze ono.”

³⁰ Éphe agutsulephu egvu, éphe gude aja Nchileke ajaja; tugbua jeshia Ugwu Olivu.

Jisọsu ekfu lẹ Pyita a-gbado iya

(Mak 14:27-31; Luk 22:31-34; Jọn 13:36-38)

³¹ Jisọsu asū éphe: “Unu l'unu ha a-paru iya haa gbakashihu l'enyashi-wa l'okfu ẹhu iya; bụ iya bụ ẹge e deru iya l'ekwo okfu Nchileke; sū: ‘Lẹ Nchileke sūru lẹ ya e-chigbu onye eche aturu; ikpo aturu ono agbakashihu.’

³² Obenu lẹ teke e metsuaru tẹ ya shi l'onwu teta nọdu ndzụ; bẹ ya e-vuru unu ọzo jeshia Gálili.”

³³ Pyita asū iya: “Ọ -bụkpooru lẹ ndu ophu e-gude okfu ẹhu ngu paru ngu haa gbakashihu; yebedua ta ahakwa ngu.”

³⁴ Jisọsu asū iya: “Kamenu; tẹ ya karu ngu: l'enyashi-wa; tẹmanu oke-oku araa b'i kfuakwaru ugbo ẹto l'ẹ tị madu iya.”

³⁵ Pyita asū iya: “M'o -ruhuru a sū lẹ nggu l'iya nwuhufutaje anwuhu; ẹ to nwekwa lẹ ya ekfua lẹ ya ta madu ngu.” Ndu ophunanu, bụ ndu etsoje ọzo iya phụ l'éphe ha etsotakwaphu ẹge ono, Pyita kfuru ono kfua.

Jisọsu ekfu anụ Nchileke lẹ Getusémeni

(Mak 14:32-42; Luk 22:39-46)

³⁶ E meebe; Jisọsu yele ndu etsoje ọzo iya ejeshia ẹke eekuje Getusémeni. Éphe erutsulephu ẹke ono; yọ sū ndu ono, etsoje ọzo iya ono: “Unu dugaru l'ẹke-a tẹ ya kpịrībe nwanshī je ekfuru nū Nchileke.”

³⁷ Yo duta Pyita; duta unwa Zébedi éphe ẹbo tugbua. Aphụ ejī iya obu; yọ tsulahaa egvu.

³⁸ Yọ bya asū éphe: “Ha! Egbe iya ọwaa: meji akfulekwa iya phụ nkfụ; l'ese iya agbabuhu. Unu nọdu l'ẹke-a t'unu l'iya chee nche.”

³⁹ Yọ kpịrībelephu nwanshī; tūa onwiya; daa; kpube ifu l'alị; wata okfu anū Nchileke wo: “Nna mu; ọ -būru l'ii-meghenu iya-a; manuru ẹge ii-me pafu okoro iphe-ehuka-wa tẹ ya ba angụ iya. Ọlobu; t'ẹ b'ọ bụkwa iphe, nọ iya l'uche l'e-me; ọ kwa ophu bụ uche nke ngu e-me.”

⁴⁰ Yọ latashia azu byakfutashia ndu ono, etsoje ọzo iya ono; rua; éphe ekuwa mgbenya. Yọ sū Pyita: “?Unu ta adukpoduanu ike t'unu l'iya muru enya; chefua nche ugbo lanu; mbukponu m'ọ bụ awa lanu?”

⁴¹ Unu chee nche; kfuru nū Nchileke; tẹ Sétanu ba adata unu. Obu madzụ; bẹ ọonodujekpokwaa evushi evuvu ike. Obenu lẹ madzụ l'onwiya ta adujedu ike.”

⁴² Yò lufu jeshia okfuru nù Nchileke kẹ ugbo ẹbo ya; sù: “Nna mu; ọ -bùru l'ẹ to nwehedu ẹge ii-shi nafu iya okoro iphe-ẹhuka-wa; gbahalephu lẹ ya ngufutaje iya b'ọ dukwaa mma; ọ kwa ophu bụ uche-obu ngu e-me.”

⁴³ Yò bya bya aphukwaaphu ẹphe ọdo; ẹphe ekukwaphu mgbenya; kele mgbenya erotsua ẹphe.

⁴⁴ Jisọsu apakwaruphu ẹphe haa; tugbua ọdo; bya eje ekfuru nù Nchileke k'ugbo ẹto; kfukwaaphu iphe o kfuhawaru.

⁴⁵ Yò lata azu byakfutashia ndu ono, etsoje ọzo iya ono bya asu ẹphe: “?Unu ekukwadu-a mgbenya; l'atuta ume? O ruakwaru! Abubu-Ndiphe; bẹ aabyaakwa oderu ye ndu eme iphe dọ ẹji l'ẹka.

⁴⁶ Unu gbeshi t'ẹphe je. Unu lekwa; l'onye e-deru iya ye; bẹ tẹakwaru l'ukfu.”

Aakputa Jisọsu

(Mak 14:43-50; Luk 22:47-53; Jọn 18:3-12)

⁴⁷ Ya ndono; Jisọsu egudekwadua ẹge ono l'ekfu; Júdasu, bụ onye lanu l'umadzu iri l'ẹbo ono abyawaphu yele igweligwe madzu ayiru. Ẹphe apagbaaru mma; mẹ mgboro. Ndu ziru ẹphe bụ ndu ishi ndu achijeru Nchileke ẹja; mẹ ndu bụ ọgurennya ndu Ju.

⁴⁸ Onye ono, deru iya ye ono, bụ iya bụ Júdasu ekfuhawaru ẹphe iphe, ya e-me t'ẹphe gude maru onye ophu obu; sù ẹphe: “L'ọo onye onanu, ya e-je amichata ishi-uga gude kele iya ekele ono; bẹ bụ iya nù; t'ẹphe kputa iya.”

⁴⁹ Júdasu ejetalephu phaaa byakfutashia Jisọsu; bya asu iya: “O-zi-iphe; ẹdupho!” Yò bya amichata iya ishi-uga.

⁵⁰ Jisọsu asu iya: “Ọnya mu; jeru je emee iphe, ị byaru ememe!”

Ẹphe azugudewaphu Jisọsu; kputa iya.

⁵¹ Onye lanu lẹ ndu ẹphe lẹ Jisọsu yi amia mma iya swangu; gbua ya nwozi eze onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja; kwata iya nchi.

⁵² Jisọsu asu iya: “Miru mma ngu yephu azu l'ọbo; l'iphe bụ onye bụ o-gbu-mma e-shi lẹ mma laa.

⁵³ ?I riru lẹ ya ta asu-gheedu Nna iya t'ọ dzọ ya; mbụ yo ye unukurunu unwu ojozi-imigwe ẹgwegwa nta-a?

⁵⁴ Ọlobu; ya -mekwanua ẹge ono; ?nanukwanu ẹge ee-shi t'ọ ree mbụ iphe, e deru l'ekwo okfu Nchileke: l'iphe-wa eme nù-a mefutaje?”

⁵⁵ Ya ndono; Jisọsu abya asu ikpoto ndu ono, byaru iya akputa ono: “? Unu chigbaa mma; mẹ mgboro abya iya egude; ?ya bụ onye ana nfu. Mboku-mboku; bẹ ye l'unu anọduje l'eze-ulo Nchileke; ya ezi unu iphe; unu te gudebua ya.

⁵⁶ Obenu l'iphe ọwaa l'ọ ha mewaru; k'ophu iphe ndu nkfuchiru Nchileke deru l'ekwo okfu Nchileke e-mefutakota ẹge ẹphe kfuru iya.”

Ndu etsoje ọzo iya l'ẹphe ha aparu iya haa; gbakashihu.

Jisọsu nọ l'ifu ndu ogbo ikpe

(Mak 14:53-65; Luk 22:54-55, 63-71; Jọn 18:13-14, 19-24)

⁵⁷ Ndu ono, byaru otuta Jisọsu ono eduru iya jeshia ulo Káyafasu, bụ eze onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja. Ẹke ono; bẹ ndu ezije ekemu; mẹ ndu bụ ọgurennya gbe dzukohawanu.

⁵⁸ Pyita eshi etso iya ote-nya ote-nya jeye l'ogbodufu eze onye ishi ndu ono, achijeru Nchileke ẹja ono. Pyita abya abahu; je adugaru l'ẹke ndu nche dugaru; woru ẹnya ye tẹ ya phuedukwa ishi iya.

⁵⁹ Ndu ishi ndu ono, achijeru Nchileke ẹja ono; mę ndu ọgbo ikpe ono l'ẹphe ha achọlahaa iphe, ẹphe a-sụ lẹ Jisọsu meru; ẹge ee-shi t'e kpee ya nkufgbu.

⁶⁰ To nwe iphe ẹphe phuru, bu iphe o meru; e gudekwaru l'ẹphe du l'igwe gbaa ya ẹjo ekebe. A nonyaa; umadzu labu alufuta;

⁶¹ bya asu: “?Tọ du iphe-a sụru lẹ ya a-du ike mebyia eze-ulo Nchileke; gude abali ẹto kpukwazi iya.”

⁶² Eze onye ishi ndu ono, achijeru Nchileke ẹja ono egbeshi bya asu iya: “?To nwedu onu, iiyeru ndu-wa l'ekebe-wa, ẹphe agbagbaa ngu ege-a.”

⁶³ Yọ nọdu nggujungguji; to nwe iphe, o kfuru iya. Eze onye ishi ndu ono, achijeru Nchileke ẹja ono asu iya: “Kfukwaa malẹ Nchileke ophu nọ ndu: ?Bu nggu bu Kuráýisutu obu; mbu Onye Ndzota ono, Nchileke kweru ukwa iya ono? ?Bu nggu bu Nwatibe Nchileke obu tọ?”

⁶⁴ Jisọsu asu iya: “Ọ kwa nggu b'o shi onu. Obenu lẹ shita ntanu; bẹ unu a-phu yebe Abubu-Ndiphe l'ẹke ya dugaru l'ẹka-utara onye bu iya bu Okaribe-Kakota-Ike, bu Nchileke; phua ẹge ọo-nọ l'urukpu shi l'igwe abya.”

⁶⁵ Eze onye ishi ono eworu uwe kẹ yebe eze onye ishi zijaa; sụ ẹphe: “O kfurushia ẹpha Nchileke-o! ?Bukpohunua egbe ekebe ngunu; bẹ ẹphe achokwadu ọdo? Nta-a; bẹ unu nwaru-a ẹke ookfurushi ẹpha Nchileke.

⁶⁶ ?Ngunu; bẹ unu chitaru?”

Ẹphe atuko wua olu nanu; l'iphe gbaru iya nu bu t'ọ nwuhu.

⁶⁷ Ndu awatawa iya phu ọvu onu-mini l'ifu; l'echi iya iphe. Ndu ọdo l'echi iya ẹka l'ishi-nchi;*

⁶⁸ sụ iya: “Nggube ophu sụru l'ị bu Kuráýisutu; kọnua onye chiru ngu iphe.”

Pyita ago lẹ ya ta madu Jisọsu

(Mak 14:66-72; Luk 22:56-62; Jọn 18:15-18, 25-27)

⁶⁹ Pyita anọdukwadua l'ogbodufu l'ẹke ono; nwamgboko, ye le madzụ bu ebubu abya ejekfuta iya; bya asu iya: “M'i tsokwa lẹ ndu ẹphe lẹ nwoke Gálili ono; mbu Jisọsu shi ayije.”

⁷⁰ Pyita atua ẹgo l'ifu edzudzu ọha ono; sụ iya: “Lẹ ya ta makwa iphe iikfu.”

⁷¹ Pyita atugbua jeshia uzo onu nggamgbo. Nwamgboko ọdo, ye le madzụ bukwaphu ebubu aphua ya l'ẹke ono; kfulahaaru ndu, vudo l'ẹke ono: “L'onye ọwaa shikwa etso Jisọsu ophu Názarētu.”

⁷² Pyita atukwaa phu ẹgo ọdo; ria angu: “Ya -makpookwaru nwoke ọwaa!”

⁷³ A nonyaa nwanshi; ndu, vudotsua l'ẹke ono abya asu Pyita: “Ba tushi ẹgo; l'ị yichachaa ya phu; l'olu-okfu ngu gbawaru ngu ama.”

⁷⁴ Pyita awata oburu onwiya onu; ria angu; sụ: “Ya -makpookwaaru nwoke-wa, unu ekfu okfu iya-a tẹ Nchileke nukwaa ya aphu.”

E ji ekfu-a; oke-oku ewowaruphu ọra raa.

⁷⁵ Pyita anyatawaphu iphe, Jisọsu kfuahawaru iya; lẹ: “Tẹmanu oke-oku araa ọra; bẹ ọo-kfu ugbo ẹto l'ẹ tọ madu iya.” Pyita egbeshi; lufushia etezi je anọdu rashia ẹkwa ike.

* **26:67 26:67** Azá 50:6; Mak 14:65.

27

Jisòsu nọ l'ifu Páyileti

(Mak 15:1; Luk 23:1-2; Jọn 18:28-32)

¹ Yo belephu l'onma-ẹwa ọtsu echile iya; ndu ishi ndu achijeru Nchileke ẹja l'ẹphe ha; mẹ ndu bụ ọgurennya ọgbo ikpe achia idzu t'ẹphe gbua Jisòsu.

² Ẹphe ekee Jisòsu; duta iya jekfushia Páyileti, bụ gọvano ẹphe.

Anwuhu Júdasu

(Ndu 1:18-19)

³ Júdasu, bụ iya bụ onye ono, deru iya ye ono aphulephu l'e kperu Jisòsu nkfugbu; talahaa onwiya ọta. Yọ chita ọkporo ọngụ lẹ ọngụ iri ono chiphushiaru ndu ishi ndu achijeru Nchileke ẹja; mẹ ndu bụ ọgurennya ono azụ;

⁴ sụ ẹphe: "Lẹ ya mewaru ẹjo iphe; okfu lẹ ya deru onye ẹ-te nwedu ẹjo iphe, o meru ye t'ẹ gbua."

Ẹphe asụ iya: "Bụ onye akpa ngu ishi iya ono? Tọ bụdu t'i jewaru je amaru ẹge ii-me iya."

⁵ Júdasu achita okpoga ono ghaa l'ime eze-ulo Nchileke; mee swii; tugbua je eworu onwiya swi-gbua.

⁶ Obenu lẹ ndu ishi ndu ono, achijeru Nchileke ẹja ono chitaru okpoga ono; sụ: "Okpoga-wa bukwa aswa mee ishi madzụ. Ẹ te eyekwa iya l'ẹke eeyeje okpoga eze-ulo Nchileke."

⁷ Tọ dụ iya bụ; ẹphe achia idzu; wota okpoga ono je azua onye ọ-kpụ-ite alị; woru alị ono mee ẹke ẹphe e-lije ndu mbyamumbya.

⁸ Ọo ya kparu iphe a guberu alị ono "Ẹgu-mee" tsube mbọku ono byeyekwaa nta-a.

⁹ Ọo ya bụ l'o ree mbụ iphe Jeremáya, bụ onye nkfuchiru Nchileke kfuru wo: "L'ẹphe chitaru ọkporo ọngụ lẹ ọngụ iri ono, bụ iya bụ aswa, ndu Ízurelụ haru kweta l'ẹphe a-kfụ l'ishi iya ono;

¹⁰ gude zua onye ọ-kpụ-ite alị, bụ iya bụ ẹge Nnajiufu kfuru iya ẹya."

Páyileti aji Jisòsu aji

(Mak 15:2-5; Luk 23:3-5; Jọn 18:33-38)

¹¹ Jisòsu evudo l'ifu gọvano; gọvano aji iya: "Bụ nggu bụ eze ndu Ju?" Jisòsu asụ iya: "Ọ kwa nggu b'ọ shi ọnu."

¹² Ndu ishi ndu achijeru Nchileke ẹja; mẹ ndu bụ ọgurennya asụ l'o meru igweligwe iphe dụ ẹji. Jisòsu te kfu okfu yeru ẹphe.

¹³ Ya ndono; Páyileti asụ iya: "Tị nudu igweligwe iphe dụ ẹji, ẹphe ekfu l'i meshiru?"

¹⁴ Jisòsu anọ-kirishia nggujungguji; to yeru iya m'ọo ọnu lanụ. Yọ kwata ji gọvano ẹnya.

Eekpe Jisòsu nkfugbu

(Mak 15:6-15; Luk 23:13-25; Jọn 18:39—19:16)

¹⁵ Iphe bụ Aji Esweta, sweru esweswe; bẹ gọvano atufujeru ndu ono onye mkpọro ọphu ẹphe sụru t'ọ tufuru ẹphe; t'ọ laa.

¹⁶ Teke ono b'ọ nweru nwoke lanụ, a maru amaru, eeku Barábasu, a tũru mkpọro.

¹⁷ Tọ dụ iya bụ; ndu ono edzukobelephu l'ekalanu; Páyileti aji ẹphe: "Bụ onye ole b'ọ dụ unu tẹ ya haaru unu t'ọ laa? Bụ Barábasu; tọ bụ Jisòsu ọphu eeku Kuráýisutu?"

18 Èke ọ maru l'ọ bụ ọnya-kfukurufuru; bẹ kparu iphe ndu ishi ndu achijeru Nchileke ẹja dufutaru iya Jisọsu.

19 Páyileti adugakwaduru-a l'ulo-ikpe ono; nyee ya eziwaphu nzi t'a bya asụ iya: "T'ọ pakwaru nwoke ono, bụ onye doberu ẹka ndoo ono paru haa; lẹ ya rọkwaru nrọ l'enyashi jee iphe-ọku l'okfu ẹka iya."

20 Ndu ishi ndu ono, achijeru Nchileke ẹja ono; mē ndu bụ ọgurennya ono akpatsua ikpoto ndu ono; sụ t'ephē kebēkpelephu l'ọ bụ t'ẹ gbua Jisọsu; hachiaru ẹphe Barábasu.

21 Gọvano aji ẹphe ọdo; sụ: "Bụ onye ole l'umadzu ẹbo-wa; bẹ ya a-haru unu t'ọ la?"

Ephe arashia; sụ: "Barábasu!"

22 Páyileti asụ ẹphe: "Bukwanu ngunu; bẹ ya e-me Jisọsu ọphu eeku Kurávisutu?"

Ephe atụko wukoo ọnu nanu l'ephē ha; sụ: "T'a kpopyabe iya l'oshi-osweru!"

23 Páyileti aji ẹphe: "Kẹ ngunu? Bụ egbe ẹjo iphe ngunu b'o meru?"

Ephe akakpoo ya ru ọrashi ike; sụ: "T'a kpopyabe iya l'oshi-osweru!"

24 Tọ dū iya bụ; Páyileti anonyaa; bya amaru l'ẹ to nwedu iphe ya ekfuta iya; gbahaa nū l'utsu gbe ese adada; yo kuta mini; kwọ onwiya ẹka l'ifu mkporo-ọha ono; sụ: "L'ẹka iya ta dukwa l'ochi nwoke-wa. Unu maakwaruru ẹge unu e-me iya l'onwunu."

25 Ndu ono atụko zua l'ephē ha; sụ: "T'ochi iya tukoruru ẹphe l'ishi; mē l'ishi unwu ẹphe!"

26 Páyileti abya ahaaru ẹphe Barábasu t'ọ laa; bya asụ t'ẹ chia Jisọsu ẹchachi. E chiebe iya ẹchachi; yo duta iya nū t'ẹ je akpopyabewa iya ru l'oshi-osweru.

Ndu soja aja Jisọsu ewena

(Mak 15:16-20; Jọn 19:2-3)

27 Ndu soja gọvano ono eduru Jisọsu jeshia l'eze-ogbodufu gọvano. Yọ bya ekukobe ndu ọgbo soja ono l'ephē ha.

28 Ẹphe eyefu Jisọsu uwe iya; bya achita kpowula-kpowula uwe uswe yee ya;

29 woru okpu-eze, ẹphe kparu l'ogvu kpube iya. Ẹphe abya eworu mgboro dee ya l'ẹka-utara; bya ebyishi iya ikpere l'ifu; aja iya ewena; asuje: "Ndzụ ngu ndzụ ogologo; Eze ndu Ju."

30 Ẹphe avua ya ọnu-mini; wota mgboro ono chia ya l'ishi nchipyabe.

31 Ẹphe ajaebetsua ya ewena; lafū iya kpowula-kpowula uwe ono teke ono; woru uwe nk'ia yee ya; bẹ ẹphe dufuderu iya t'ephē kpopyabe iya l'oshi-osweru.

Aakpopyabe Jisọsu

l'oshi-osweru

(Mak 15:21-32; Luk 23:26-43; Jọn 19:17-27)

32 Ẹphe awufutadelephu; phua nwoke lanu, bụ onye Sayirini, ẹpha iya bụ Sáyimonu. Ẹphe eyebuta iya t'ọ vuta oshi-osweru Jisọsu.

33 Ẹphe abyarutalephu ẹke, eekuje Gologóta, bụ iya bụ "Okpokoro Ishi";

34 bya eworu mē, a gwakoberu ogvu, atso ile nū Jisọsu t'ọ ngua. Jisọsu abya ede iya ọnu; jika iya angungu.

35 Ẹphe akpopyabe iya l'oshi-osweru; bya eworu ẹnwa tūa gude kee uwe iya.*

* 27:35 27:35 Egvu 22:18.

³⁶ Éphe adugaru anòdu l'èke ono eche iya nche.

³⁷ Iphe ono, éphe sùru l'ò meru ono b'e deru kfube l'oshi-osweru ono. Iphe e deru bu: "Qwaa bu Jisòsu; Eze ndu Ju."

³⁸ Éphe kpopyabekwaruphu ndu iphura labù l'èke ono: onye lanù nò Jisòsu l'èka-ùtara; onye òphu anòdu iya l'èka-ibiyita.

³⁹ Ndu, eswe l'èke ono ekfubyishi iya; l'azuru iya ukwe; l'atù l'ishi l'ishi;

⁴⁰ ekfushi; sù: "Nggube òphu sùru l'ii-mebyishi eze-ùlo Nchileke; gude abalì èto kpùkwazi iya; dzònuwà onwongu. Ò -buruphu nggu bu Nwatibe Nchileke; shinu l'oshi-osweru ono nyifuta."

⁴¹ Ege ono b'ò òkwaphu ndu ishi ndu achijeru Nchileke éja; ndu ezije ekemu; mè ndu bu ògurennya: éphe atùko aja iya ewena; asùje:

⁴² "Nta-a b'ò dzòru ndu òdo; tò dù ike dzòo onwiya. Ò -buru l'ò bu eze ndu Ízurèlù; t'ò nyifutanu l'oshi-osweru ono. Òo ya bu; éphe ekweta l'òo ya bu Kuráiyisutu òbu.

⁴³ Mgbe ò sùru l'ò bu Nchileke; bè ya ma. Ngwanù; tẹ Nchileke òbu dzònuwà ya nta-a; m'ò -buru l'ò dù Nchileke mma ége ò sùru l'òo ya bu Nwatibe Nchileke."

⁴⁴ Ndu iphura labù ono, a kpopyaberu éphe l'iya l'oshi-osweru ono ekfubyishikwa iya phù ége ono.

Anwuhu Jisòsu

(Mak 15:33-41; Luk 23:44-49; Jon 19:28-30)

⁴⁵ Ènyanwu egvuleruphu l'echi-ishi; nchi abùru pyiritikingu; jihu. Ekemeke òbule agbakòta tsùbalangu jeye l'oke-eswe urènyashi.

⁴⁶ Yo be l'oke-eswe urènyashi ono; Jisòsu echishia mkpu ike; sù: "Elayi! Elayi! ?Lema sabakitani?" bu iya bu: "Nchileke iya! Nchileke iya! Ngunu meru iphe ì parù iya haa nkinyi iya?"

⁴⁷ Ndu haru vudotsua l'èke ono anù ya; sù: "M'o gbe eku Eláyija."

⁴⁸ Onye lanù agbafuta; wota egwo-ncha tsee lè mée, shihuru ùka; woru iya tsee lè nwoshi, dù ogologo; nù iya t'ò ngwa.[†]

⁴⁹ Ndu òphunanu asù: "Unu ngabè t'èphe maru: ?bu Eláyija, bu onye nkfuchiru Nchileke a-bya adzòo ya?"

⁵⁰ Jisòsu echishia mkpu ike òdo; tubua ume.

⁵¹ Ya ndono; èkwa, eegechitaje ònu-uzo ime ùlo òbu, bu iya bu ènya eze-ùlo Nchileke; eshilephu l'uzo eli iya lalèphu tarara; lajahùlephu èbo jeye l'uzo alì iya. Alì anmahu jijiji; oke mkpuma awashihutsua;

⁵² iphe bu ìlì eghekotaru ònu; igweligwe ndu kẹ Nchileke, bu ndu, shi nwuhuhawa anwuhu eshi l'ònwu tetatsua nòdu ndzù.

⁵³ Éphe eshi l'ime ìlì ono lufuta; lẹ Jisòsu shitsua l'ònwu teta nòdu ndzù ono; tughua jeshia Jerúsalemu. A dù l'igwe phù éphe.

⁵⁴ Onye ishi soja; mè ndu soja iya ono, éphe l'iya nò l'èche Jisòsu nche ono apha eke alì anma jijiji; mèwaru iphe meru nu; mejì agbabuhu éphe; éphe asù: "Nwoke-wa bùkwaphu Nwatibe Nchileke l'oswiya!"

⁵⁵ O nweru igweligwe ùnwanyi, vudotsua ote-ènya; l'ele t'èphe maru iphe eme nù. Ùnwanyi ono bu ndu, shi lẹ Gálili tsoru Jisòsu; l'eyeru iya éka.

⁵⁶ Méri kẹ Mágudala yíkwa l'ùnwanyi ono. Méri òphu mùru Jémusu; mụa Jósefu ayíkwaru iya phù. Onye òdo bu nne ùnwu Zébedi: éphe èbo.

[†] 27:48 27:48 Egvu 69:21; Mak 15:36; Luk 23:36; Jon 19:28-29.

*Eeli Jisqsu**(Mak 15:42-47; Luk 23:50-56; Jón 19:38-42)*

⁵⁷ Yo be l'urenyashi; onye oke amadu, shi Arimatíya abyatashia. Epha iya bu Jósefu. O bu onye lanu le ndu etsoje uzo Jisqsu.

⁵⁸ Yo jekfushia Páyileti; je arọ ya t'o kwe te ya pata odzu Jisqsu je elia. To du iya bu; Páyileti asu t'a pee ya eya.

⁵⁹ Jósefu apatsuta odzu ono; gude ekwa ocha, inyi e-ta ndu kwaa ya ege aakwaje odzu;

⁶⁰ bya eje enyobe iya l'ili ke yebe Jósefu, o tutu k'ophungu l'ogba mkpuma. Yo swita eze mkpuma bechia onu iya; tugbua lashia.

⁶¹ Méri ke Mágudala; me Méri ophunanu nokwaphu l'eke ono; ephe adugaru anodu cheeru ili ono ifu.

Eeche ili ono nche

⁶² Yo be echile iya, bu iya bu mboku otu-ume; ndu ishi ndu achijeru Nchileke eja; me ndu Fárisii abya edzua l'ifu Páyileti;

⁶³ su iya: "Nnajiufu; me ephe nyatakwaru l'o nweru teke nwoke ono, dzugburu onwiya l'ejo-ire ono sjueru teke o no; le: 'A -noo abali ebo gaa le ke eto; be ya e-shi l'onwu teta ndu ndzu odo.'

⁶⁴ Zinua t'e cheje ili ono ogbodo echeche jeye l'abali k'eto ono; e menyaa; ndu etsoje uzo iya egbeshi je ezihaa odzu iya; kfulahakwaa l'o shi-wa l'onwu teta ndu ndzu. T'ejo-ire ke ikperazu ba kanu k'ivuzo."

⁶⁵ Páyileti asu ephe: "'O kwa l'unu nweru ndu soja, echeje nche? Unu tugbunua je atuchikpoo ya ege ike beru unu."

⁶⁶ Ya ndono; ephe atugbua je eworu iphe kpuchishikpoo onu ili ono ohuma; mee ya iphe-ohubama; woru ndu nche ye iya. A wata iya oche nche.

28*Jisqsu shi l'onwu eteta**(Mak 16:1-10; Luk 24:1-12; Jón 20:1-10)*

¹ Mboku otu-ume esweebelephu; l'oswi ngguge-ngguge utsu mboku Sonde; Méri ke Mágudala; me Méri ophunanu atugbua jeshia l'ili ono.

² E ji ekfu-a; ali awatawaphu onma oke jijiji; ke l'o nweru ojozi-imigwe, shi l'eka Nnajiufu, shi l'imigwe phezita; bya eswifu eze mkpuma ono; metsua no-kirishia l'eli iya.

³ Ugbugba iya achalephu l'o bu ebemu-igwe; uwe iya achalephu l'o bu eberugo.

⁴ Ndu nche ono atsuhu egvu; nmahu kpakpakpa; dabutsuwarua l'o bu ndu nwuhuru anwuhu.

⁵ Ojozi-imigwe ono asu unwanyi ono: "Unubedua; unu ba tsushi egvu. Ya makwaru-a l'ọ Jisqsu ophu a kpopyaberu l'oshi-osweru; be unu achọ.

⁶ E to nohekwa l'eke-a. O tetaakwaru ege ono, o kfulhawaru unu ono. Unu bya aphu eke o shi daburu.

⁷ Unu tugbulekwaphu nta-a je ekfuru ndu etsoje uzo iya l'o shiakwa l'onwu teta ndu ndzu. O vuakwa unu uzo eje Gálili. O bu l'eke ono; be unu a-phu iya. O kwa iphe ya byaru unu ezizi ndono."

⁸ Ephe egude otsu-egvu; me ehu-otso-ena vuta oso; jeshiaru iya okoru ndu etsoje uzo Jisqsu.

⁹ A bya ele ɛnya; Jisɔsu abyakfutashia ɔnwanyi ono; bya ekele ɛphe: “Unu etehu-o!” ɛphe agbakfube iya; bya adaa l'alɔ; gudegbaa ya ɛka l'ɔkpa ɛphe ɛbo; baaru iya ɛja.

¹⁰ Jisɔsu asu ɛphe: “Unu ba atsukwa egvu. Unu tugbulekwaphu je ekfuru ɔnwunna iya t'ɛphe jeekwaru Gálili; l'ɔ kwa ɛke ono; bɛ ɛphe a-phu iya.”

Iphe ndu nche ekfu

¹¹ ɔnwanyi ono atugbua; nɔdukwadua l'esu-uzo; ndu soja ono, eche nche ono aharu jeshikebe l'ime obodo; je akɔoru ndu ishi ndu achijeru Nchileke ɛja iphemiphe ɔbule ono, meru nu ono.

¹² Ndu ishi ono; mɛ ndu bu ɔgurennya edzokobelephu; chia idzu; woru okpoga, ha nshinu nu ndu soja ono nggalazu;

¹³ su ɛphe: “Unu suje lɛ ndu etsoje ɔzo iya pyabataru teke unu eku mgbenya l'enyashi; bya ezita odzu iya.

¹⁴ A -makwarama; o -rua govano lɛ nchi; unu be yekwa ɔnu; ɛphe ekfurua nu iya; haaru unu enge t'ɛ b'o nwe iphe e-me unu.”

¹⁵ Ya ndono; ɛphe achita okpoga ono; mee ɛge e kfuru ɛphe. Yo buru iya bu l'ɛphe ekfua ɛge ono; akɔ ono edzuru ndu Ju; mbu byeyekwaa ntanu-a.

Jisɔsu ekoshi onwiyá

ndu etsoje iya nu

(Mak 16:14-18; Luk 24:36-49; Jɔn 20:19-23; Ndu 1:6-8)

¹⁶ To du iya bu; ndu ono, etsoje ɔzo iya ono: ɛphe ɔmadzu iri 'ɛ nanu; atugbua jeshia Gálili; l'ugvu ono, Jisɔsu tuhawaru ɛphe ɔnu iya ono.

¹⁷ ɛphe aphulephu Jisɔsu; bya abaaru iya ɛja; e gudekwaru l'o nweru ndu obu haru agba ɛbo wo: ?a maru bua ya?

¹⁸ Jisɔsu abyakfuta ɛphe; bya asu ɛphe: “Lɛ Nchileke mewaru tɛ iphe bu ike, nɔ l'igwe; mɛ lɛ mgboko; nɔdu iya l'ɛka.

¹⁹ ɔo ya bu; unu jee l'iphe bu mbakeshi; je emee ɛphe t'ɛphe buru ndu etso ɔzo iya. Unu gude ɛpha kɛ Nna; mɛ kɛ Nwa; mɛ kɛ Ume-du-Nso mee ɛphe baputizimu.

²⁰ Unu ezia ɛphe t'ɛphe meje iphemiphe ɔbule ono, ya kfuru unu ono. Unu makwaru amaru lɛ yɛbedua nɔkwa-a swiru unu mboku-mboku; jeye teke mgboko a-gvu.”

Ozi-Ọma, Maku deru

Ozi, Ọnu Baptistizimu ezi

(Mát 3:1-12; Luk 3:1-18; Ọon 1:19-28)

¹ Ọwaa bu ishi ozi-ọma ke Jisọsu Kuráiyisutu, bu Nwatibe Nchileke.

² Ege o shi wata b'o deru l'ẹkwo mbụ Azáya, bu onye nkfuchiru Nchileke; le Nchileke suru:

“Ọwaa bu onye ejeru iya ozi.

Ya e-zi iya t'o vuru ngu ọzo jee;

k'ophu ọo-bọru ngu ọzo.

³ O nweru onye l'echi mkpu l'echi-egu;

sụ: 'T'e meeru Nnajiufu ọzo iya.

E doziaru iya oje iya t'o vudo ntumu!' ”

⁴ Ya ndono; Ọnu abya anọdu l'echi-egu; l'eme ndu madzụ baptizimu; ezikwaphu ozi-ọma. Yoo kfuru ẹphe; sụ: “Unu taa onwunu uta sefu ẹka l'iphe du ẹji, unu meshiru; ghaa umere lakfuta Nchileke; t'e mee unu baptizimu. Ọo ya bu; ege Nchileke a-guru unu nvụ l'iphe du ẹji ọbu, unu meshiru ọbu.”

⁵ Ndu, nọkota l'alị Judiya; me ndu Jerúsalemu mgburumgburu azafutakota byakfutashia ya t'ẹphe nua iphe ookfu. Ẹphe akọshitsua iphe du ẹji, ẹphe meshiru; yo mee ẹphe baptizimu le Ẹnyimu Jọdanu.

⁶ Ya ndono; Ọnu bu uwe, e gude ẹji inya-ivu mee be ooyeje. Akpo-anụ aburu iya akpo-buleti, oogudeje kebudo uwe iya l'ukfu. Nri iya aburu igube; me manụ-engu.

⁷ O kfuru ndu ono l'o nweru nwoke, abyanụ, katabe iya nshinu; k'ophu bu le ya te gbe dzukupoduanu ke te ya furita efurita tọshia ya eri akpokpa iya.

⁸ Le yebedua, bu Ọnu bu mini be ya gude mee unu baptizimu. Obenu le nwoke ono bu Ume-du-Nsọ be oo-gude mee unu baptizimu.

Ọnu eme Jisọsu baptizimu

(Mát 3:13-17; Luk 3:21-22)

⁹ Ẹ ta nọhedu ophu baru ishi; Jisọsu eshiwaphu Názaretu, nọ l'alị Gálili byakfutashia Ọnu; yo mee ya baptizimu le Ẹnyimu Jọdanu.

¹⁰ Jisọsu eshilephu le mini ono l'erufuta; phuwaphu igweli l'ẹke ookpuha; me Ume-du-Nsọ ẹke o dulephu l'o bu ndo; shi l'igweli ono phezita bya anọdu iya l'ehu.

¹¹ A nua olu, shi l'imigwe ono; sụ: “Ọo nggubedua bu Nwatibe iya, ya yeru obu; iimeje: ẹhu atso iya ẹna.”

Sétanu adata Jisọsu

(Mát 4:1-11; Luk 4:1-13)

¹² Ya ndono; Ume Nchileke emewaphu Jisọsu; yọ bahushia l'echi-egu.

¹³ Yọ nọ l'ẹke ono ukporo abalị ẹbo; Sétanu adatakota iya. Ọnwu anụ ẹgu jikwaruphu ẹke ono; ọnwu ojozi-imigwe abya eyeru iya ẹka.

Jisọsu awata ozi iya le Gálili

(Mát 4:12-22; Luk 4:14-15; 5:1-11)

¹⁴ L'a tutsuaru Jōnu mkpōro bẹ Jisōsu bahuru l'alị Gálili; zilahaa ozi-oma, shi l'ẹka Nchileke;

¹⁵ l'asuje: "Lẹ teke ono, Nchileke kweru ụkwa iya ono ruakwaru. Nchileke abyaakwa okoshi l'ọo ya bụ eze. Unu taa onwunu ụta; sefu ẹka l'iphe dị ẹji, unu meshiru; bya ekweta ozi-oma ono."

Ndu mbụ, tsolahaaru Jisōsu

(Mát 4:18-22; Luk 5:1)

¹⁶ Yọ buru teke o tsoru iku Eze Ẹnyimu Gálili ogologo; b'ọ phuru unwoke labụ, egbuje ẹma. Ndu ono bụ Sáyimonu; mę nwunne iya, bụ Ánduru. Yọ phua ẹphe ẹke ẹphe nọ; atụ ntufu.

¹⁷ Jisōsu asụ ẹphe: "Unu bya etsoru iya tẹ ya mee unu t'unu rukoje madzụ l'ọ bụ onye eruko ẹma."

¹⁸ Yọ gudekwadua ẹge ono ekfu; ẹphe apawaruphu ntufu ẹphe ono haa; tsoru iya.

¹⁹ Jisōsu akpiribelephu nwanshị bya aphua unwunne labụ ọdo l'ẹke ẹphe nọ l'ugbo ẹphe l'edokwazi ntufu ẹphe. Ndu onanu bụ Jémusu Zébedi; mę Jōnu Zébedi.

²⁰ Aphuphu, ọophu ẹphe mbụ Jisōsu; kua ẹphe; ẹphe aparụ nna ẹphe ono; mbụ Zébedi mę ndu, o buru ozi haa l'ugbo ono; tsoru iya.

Nwoke, ọgvu bu l'ẹhu

(Luk 4:31-37)

²¹ Ẹphe abya abahụ lẹ Kapáníyomu. Yo be mbọku ọtu-ume; Jisōsu abya abahụ l'ulo-ndzuko ndu Ju; je awata ozi iphe.

²² Ndu ono akpọo-beru; kẹ l'ẹge o gude ezi ẹphe iphe dị biribiri; kẹ l'ẹ too zidu iya l'ọ bụ ndu ọphunanu, ezije ekemu; ọozí l'iya phụ l'ọ bụ onye ike nọ l'ẹka.

²³ L'ime ụlo-ndzuko ono b'ọ nweru nwoke, ọgvu bu l'ẹhu, nọ iya nụ.

²⁴ Nwoke ono arashia: "Bụ ngunu b'ị chọ ẹphe l'ẹka; nggube Jisōsu kẹ Názaretu. ?I byawaru ẹphe emebyishi? Ya makwaru-a onye ị bụ. Ị bụ onye dị nsọ, Nchileke ziru t'ọ bya."

²⁵ Jisōsu abaaru ọgvu ono mbà t'ọ nọdu nwandoo; shi nwoke ono l'ẹhu lufuta.

²⁶ Ọgvu ono arashia ọra ike; lówaphu nwoke ono l'ọ bụ ụta; shi iya l'ẹhu lufutashia.

²⁷ Yọ dua ẹphe biribiri; k'ọphu ẹphe wataru ọji onwẹphe: "Bụ ngunu dị ẹge-a? ?Ọ bụ iphe ọphungu tọ? Ike b'ọ gude baaru ọgvu mba; ẹphe emee iphe o kfurul!"

²⁸ Ẹpha Jisōsu edekotawaphu alị Gálili mgburumgburu.

Jisōsu agwọ ndu iphe eme

(Mát 8:14-17; Luk 4:38-41)

²⁹ Alufuta, Jisōsu phẹ alufuta l'ulo-ndzuko ono; ẹphe lẹ Jémusu; mę Jōnu ayịru tugbua; jeshia l'ulo Sáyimonu mę Ánduru phẹ.

³⁰ Nne nyee Sáyimonu bẹ ẹhu enwu ọku; yọ zẹrụ azẹe. Ẹphe eje ekfuwaru iya phụ Jisōsu l'ẹphe ruru ẹke ono.

³¹ Jisōsu ejekfubeshia ya je egude iya l'ẹka kpulia ya eli; ẹhu-ọku ono aparụ iya haa. Nwanyi ono awatawaphu ẹphe ọkwaru ẹbyee.

³² L'ẹnyanwu ribagetsuaru l'urenyashi; e dutatsuaru Jisōsu ndu, iphe emetsua; mę ndu ọphu ọgvu bu l'ẹhu.

³³ Ndu obodo ono abya adọjia ifu ụlo ono.

³⁴ Jisòsu emekota ndu ono, ome-l'èhu, dutsua iche iche eme ono; yò dù èphe mma. Yò bya achífukwaphu ògvu l'èhu ndu òphu ògvu bu l'èhu. Too kweje t'o nweru ògvu ono òphu e-kfu okfu; kẹ l'èphe makòtahawaru onye ò bù.

Jisòsu ekfu okfu Nchileke

lẹ Gálili

(Luk 4:42-44)

³⁵ Yo be l'iphe-òha-enu echile iya; tẹmanu bẹ nchi bọhuderu; Jisòsu egbeshi l'ùlo ono; jeshi èke, ọo-nọdu nwẹnkin yiya; kfuru nù Nchileke.

³⁶ Sáyimonu mẹ ndu òphunanu alaa ya achòkashi.

³⁷ Èphe aphù l'iya phù; sù iya l'on yemonye tükokwa achò iya.

³⁸ Jisòsu asù ephe: “Unu t'èphe je lẹ mkpukpu ndu òphu haru nòdugbaa ephe ntse; tẹ ya kfuaru ephe okfu Nchileke l'èke ono; l'òo iphe ya byaru ndono.”

³⁹ Yo jekota èkemeke obule lẹ Gálili; ekfu okfu Nchileke l'iphe bù ùlo-ndzuko ndu Ju; l'achìshikwaphu ògvu, butsua madzù l'èhu.

Jisòsu agwò onye èhu-labù

(Mát 8:1-4; Luk 5:12-16)

⁴⁰ Yo be ujiku lanù; onye èhu-labù abyakfuta Jisòsu bya ebyishi iya ikpere l'ifu; ròo ya; sù iya: “Ò -bùru uche-obu ngu; bẹ ii-menu iya-a tẹ ya dù mma.”

⁴¹ Imiko nwoke ono egude iya; yò machìwaphu èka; byia ya; sù iya: “Ò bù uche-obu iya. Ngwaa; ka mma.”

⁴² Teke onophu; èhu-labù ono agvùwaphu nwoke ono l'èhu; yò bya adù mma.

⁴³ Jisòsu anmashiaru iya okwa ike t'ò túbulekwaphu lashia l'ufu teke onophu;

⁴⁴ wo iya: “Ba dúkwa onye ii-kfuru iya. Túbulekwaphu je eworu onwongu koshi onye achijeru Nchileke èja t'o lee ngu enya. Nggu egworu ngweja, onye e metaru l'iphe eme iya nù anuje; nù t'ò chìaru ngu ege Mòsisu ziru l'ekemu iya; k'òphu òha a-makòta l'èhu dùwa ngu mma.”

⁴⁵ Nwoke ono egbe túbulee je kfukashia iphe ono, Jisòsu meru iya ono. Yo mee; to nwehe mkpukpu, Jisòsu abahùkwadu; t'è ba ma. Yò bùru iya meru; Jisòsu te ekwejehe alùfuta l'edzudzu òha lẹ mkpukpu ono. Ndiphe eshijewaru èkemeke obule awakfuta iya.

2

Nwoke, iphe lònwuru

ibe-èhu lanù

(Mát 9:1-8; Luk 5:17-26)

¹ Tò dù iya bù; a nòlephu nwa abalì olemole; Jisòsu alatashia azù lẹ Kapáníyomu òdo. Yò ngakòta èkemeke obule l'ò nòwa l'ufu.

² A dúkpo l'igwe bya eji; k'òphu bù l'è to nwehedu èke ùzo nòkwadu; mbukponu m'ò bù l'ònu-ibo. Jisòsu l'èzi ephe ozi-oma ono.

³ Ùmadzu èno aparu nwoke, iphe lònwuru ibe-èhu lanù pataru iya.

⁴ Ndu ono, dọru ège ono te kwe t'èphe phua ùzo pakfube iya Jisòsu. Ya ndono; ephe eje eworu ùzo bufua l'eli ùlo ono lẹ gèdegede ibyiya òphu Jisòsu nọ. Èphe eworu iphe ono nwoke ono zẹ ono pyoo l'èke ono, ephe bufuru ono; shi iya pazita iya l'ime ùlo ono.

⁵ Jisòsu aphua ege ephe kwetaberu lẹ ya a-dù ike mee tẹ nwoke ono jee ije; yọ sù nwoke ono: “Nwa iya; a guwaru ngu nvù l'iphe dù ẹji, i mekotaru l'ọ ha.”

⁶ Ndu ezije ekemu, haru nọdu l'ẹke ono arilahaa:

⁷ “?Bù ngunu bẹ nwoke-wa ekfu ege-a? Ookfurushikwa Nchileke ekfurushi! Mbù; ?bù onye a-dù ike guaru madzù nvù l'iphe dù ẹji, o meru; gbahaa Nchileke nwẹnkinini iya?”

⁸ Jisòsu egude obu iya mawaruphu iphe, ephe ari; bya aji ephe: “?Ngunu meru iphe unu ari egbe oriri ono?”

⁹ ?Bù ole ka ntse: ?bù t'a sù nwoke-wa, iphe lónwuru ibe-ẹhu lanù-wa: ‘A guwaru ngu nvù l'iphe dù ẹji, i meshiru,’ t'ọ t'a sù-chia ya: ‘Gbeshi; pata iphe azẹe ngu jelahaa ije?’

¹⁰ Ya e-koshi unu lẹ yẹbe Abubu-Ndiphe b'e ziru tẹ ya gujeru madzù nvù l'iphe dù ẹji, o meshiru lẹ mgboko-a.” Yọ bya sù nwoke ono, iphe lónwuru ibe-ẹhu lanù ono:

¹¹ “Ya sùru ngu t'i gbeshi; pata iphe azẹe ngu lashia l'ufu!”

¹² Nwoke ono ezilihi; pata iphe azẹe ya ono; yọ buru iya atugbu. Ephe atuko ele iya. Yo ji ephe ẹnya; ephe ajalahaa Nchileke ajaja asuje: “L'ẹphe ta phubukwaa onye meru egbe iphe ophu dù ẹge ọwaa!”

Jisòsu eku Lívayi

(Mát 9:9-13; Luk 5:27-32)

¹³ Jisòsu alashia azù l'onu eze ẹnyimu Gálili; igweligwe madzù awukfuta iya; yọ wata ephe ozi iphe.

¹⁴ Yo jenyalephu l'esu-ùzo; phua Lívayi Álufiyòsu ẹke ọ dugaru l'ùlo okpoga akiriko. Jisòsu asù iya: “Lívayi; tsoru iya.” Lívayi egbeshi; tsoru iya.

¹⁵ A nonyaa teke ọdo; Jisòsu ejee ori nri l'ùlo Lívayi. L'ẹke ono b'a dù l'igwe; mbù ndu akiriko; mẹ ndu ọdo, bù ndu ẹjo madzù; ephe etsoru Jisòsu; mẹ ndu etsoje ọzo iya lẹ nri ono.

¹⁶ Ndu ezije ekemu, bù nwa ndu ophu bù ndu okpa Fárisii aphulephu lẹ Jisòsu yele ndu ono, bù ndu emeje iphe dù ẹji; mẹ ndu akiriko ono l'eriko nri; ephe ajia ndu etsoje ọzo Jisòsu; sù: “?Bù ngunu meru iphe Nnajiufu unu yee ndu akiriko; mẹ ndu ọdo, bù ndu emeje iphe dù ẹji erigba nri?”

¹⁷ Jisòsu anua ya; sù ephe: “Ndu ẹhu dù mma bẹ mkpa onye eme ogvu ta dukwaru. O kwa ndu ẹhu dù ẹji bẹ mkpa onye eme ogvu duru. Ya ta byakwa oku ndu doberu ẹka ndoo; ọ kwa ndu emeje iphe dù ẹji bẹ ya byaru ekuku.”

Aji lẹ k'oswi aswiwi

(Mát 9:14-17; Luk 5:33-39)

¹⁸ Yo rua teke lanù; ndu etsoje ọzo Jónu; mẹ ndu Fárisii anọdu l'aswi aswiwi; ekfu anù Nchileke. Yo nweru ndu byakfutaru Jisòsu bya aji ya: “?Ngunu meru iphe ndu ophu etsoje ọzo Jónu; mẹ ndu kẹ Fárisii aswiije aswiwi; ekfu anù Nchileke; ndu etsoje ọzo ngu ta aswi?”

¹⁹ Jisòsu asù ephe: “?O nweru ndu e kujeru l'ẹswa-nwanyi ophungu; ephe egbe wata ọswi aswiwi; l'ẹke nwoke, kuru ephe nọkwaa? Ephe ta aswidu aswiwi l'ẹke ephe lẹ nwoke ono, kuru ephe ono nọ.

²⁰ Obenu lẹ mbọku obu, aa-nafu ephe onye ono, alù nwanyi, kuru ephe l'ẹswa-nwanyi ono nophu abya. Mbọku ono bẹ ephe a-kabẹ swia aswiwi.

²¹ “E to nweđu onye gudeje ẹkwa ophungu je agbaa akahù uwe. O - tụa ya ama; k'ophungu ono alakata akahù uwe ono; mee t'enu iya karu nshinu.

²² To nwe onye wotajeru akuru-akụ ọphungu, atụ vavava je ọgha l'akahu okurutu otumu. Ọ -tụ ya ama; mee ono agbajashia otumu ọbu; mee ọbu yẹ l'otumu ọbu alaa l'iyi. Ọ bụ akuru-akụ ọphungu bẹ eeyeje l'otumu ọphungu, karu akaka."

Ajị lẹ kẹ mbọku ọtu-ume

(Mát 12:1-8; Luk 6:1-5)

²³ Yo be ujiku lanu, bụ mbọku ọtu-ume; Jisọsu phẹ l'eswe l'egu ẹke a kọru akpe. Ndu etsoje ụzo iya awata okwo akpe ono.

²⁴ Ndu Fárisii asuwaphu Jisọsu: "Lenu! ?Bụ ngunu meru iphe ndu-wa kabẹ eme egbe iya ọwaa, ẹ tee mejedu mbọku ọtu-ume-wa?"

²⁵ Jisọsu aji ẹphe: "Ọunu ta guvubua l'ekwo okfu Nchileke iphe Dévidi yele ndu ẹphe l'iya yi mejeru; ẹke iphe atsu ẹphe l'ehu; egu l'agu ẹphe?"

²⁶ Iphe ono meru teke nwoke, eeku Abáyata shi bụru eze onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja. Dévidi abahushia l'ulo Nchileke je ewota buredi, duru Nchileke lẹ nsọ; taa; mbụ buredi, onye ọdo ẹ-ta hadu kẹ t'o wota taa; gbahaa ndu achijeru Nchileke ẹja. Dévidi taru iya; hakwaruphu nū ndu ẹphe l'iya yiko."

²⁷ Jisọsu asụ ẹphe: "Mbọku ọtu-ume kwa t'ọ kwọo madzụ bẹ Nchileke medoru iya; ẹ tọ bukwa madzụ b'ọ meru t'ọ kwọo mbọku ọtu-ume.

²⁸ Ọo ya bụ lẹ Abubu-Ndiphe bụ Nnajiufu k'iphemiphe ọbule; mbụ je akpaa lẹ mbọku ọtu-ume."

3

Nwoke, iphe lọnwuru ẹka lanu

(Mát 12:9-14; Luk 6:6-11)

¹ Ya ndono; Jisọsu alatashia azụ l'ulo-ndzuko ndu Ju l'ẹke, ọ nọ; mbụ nwoke, iphe lọnwuru ẹka lanu.

² Ẹphe anọdu l'ege Jisọsu t'ẹphe maru: ?oo-mekwaphu t'ehu dụ madzụ mma mbọku ọtu-ume; t'ẹphe sụ l'ọ meru ẹjo iphe.

³ Jisọsu asụ nwoke ono, ẹka lanu nwuhuru anwuhu ono: "Lufuta l'ifu ẹke-a."

⁴ Jisọsu asụ ẹphe: "Tẹ ya jia unu aji: ?Ọ bụ omebyi ekemu mbọku ọtu-ume t'e mee iphe-oma; tọo t'e mee ẹjo iphe? ?Bụ ọdzo madzụ ndzụ; t'ọ bụ t'e gbua madzụ egbugbu mbọku ono?"

Ẹphe te kfu okfu yeru iya.

⁵ Jisọsu avọo ẹphe ẹnya mgburumgburu. Yo rua ya l'ehu; okfu l'ẹphe bụ 'anuma-anuma. Yọ sụ nwoke ono, ẹka lanu nwuhuru anwuhu ono: "Ngwaa; machia ẹka ngu amachi." Yọ machia ya. Ẹka ono abya eteta; dụwa iya phụ mma.

⁶ Ndu Fárisii ono eshi l'ulo-ndzuko ono lufuta; jekfubeshia ndu ọkpà kẹ Hérodu; ẹphe agbakọbewaphu chia idzu ẹge ẹphe e-shi gbua Jisọsu.

A dụ l'igwe wu-tsoru Jisọsu

⁷ Jisọsu mę ndu etsoje ụzo iya atugbua jeshia l'eze ẹnyimu Gálili; a dụ igwe shi lẹ Gálili tsoru iya; męwaru ndu ọphu shi Judíya;

⁸ mę ndu Jerúsalemu; ndu Idumíya; ndu ọphu shi azụ Ẹnyimu Jódanu azụ iya ọphu; mę ndu obutobu ndu Táya mę Sayidónu. Ndu ono wu-lihuru tsoru iya; okfu l'ẹphe nuru iphe Jisọsu eme.

⁹ Ndu ono ha nshinu k'ọphu Jisọsu sụru ndu etsoje ụzo iya t'ẹphe je achọo ugbo kwabẹru iya; k'ọphu ikpoto ndu ono ta akpagbudu iya lẹ mkpa.

¹⁰ Iphe, meru ephe awu awukfuta iya aburu l'o mewaru igweligwe ndu iphe eme; ephe akorohu; k'opu bu le ndu odo, iphe emetsua kpalahaaru mkpa ege ee-me t'ephe byikpoo ya nu eka.

¹¹ Yoo buje teke ogvu phuleruphu Jisosu; yo dashia l'ali l'ifu iya; l'echi mkpu; ekfu "L'oo nggu bu Nwatibe Nchileke!"

¹² Jisosu abaaru ogvu ono mbà t'e b'o kfujeshi onye ya bu l'edzudzu oha.

Ndu ishi-ozì iri ebo ono

(Mát 10:1-4; Luk 6:12-16)

¹³ E meebe; Jisosu egbeshi jeshia l'eli ugvu; je anodu kua ndu ophu du iya mma; ephe abyakfutashia ya.

¹⁴ Yo bya afota ephe umadzu iri l'ebo; gua ndu ishi-ozì; su ephe: "Ya fotawaru unu t'unu l'iya nodu. Ya e-zì unu t'unu je ezia ozì-oma;

¹⁵ zikwaphu unu t'unu gude ike chifuje ogvu."

¹⁶ Umadzu iri l'ebo ono, o fotaru ono bu: Sáyimonu ophu Jisosu guru Pyita;

¹⁷ me Jémusu Zébedi; me nwunne iya, bu Jonu Zébedi ophu Jisosu guru Unwu Egbe-Igwe.

¹⁸ Ndu odo bu Anduru; Filipu; Batólomiyu; Mátiyu; Tómosu; me Jémusu, bu nwatibe Álufiyosu; me Tádiyosu; me Sáyimonu, bu onye yi l'ogbo, adzo te ali ndu Ju noduru ndu Ju;

¹⁹ me Júdasu Isukáryotu ophu deru Jisosu ye.

Jisosu; me Biyélezebolu

(Mát 12:22-32; Luk 11:14-23; 12:10)

²⁰ Ya ndono; Jisosu alashia l'ufu; igweligwe madzu abya edzua odo l'eke ono; k'opu Jisosu me ndu etsoje uzo iya be uzo ta dukpoduuru nu ke t'ephe ria nri.

²¹ Ndibe Jisosu phe anua ya; jeshia t'ephe kpulata iya; okfu l'ephe haru ekfu l'ogvu yiwa iya eya.

²² Ndu ezije ekemu, shi Jerúsalemu abya bya ekfutsua l'o bu Biyélezebolu, bu iya bu ishi k'iphe bu ogvu b'o gude achifu ogvu.

²³ Jisosu ekua ndu ono; ephe abyakfuta iya. Yo gude etu zilahaa ephe iphe; su ephe: "Nanu ege Sétanu e-shi chifu Sétanu?"

²⁴ O -buru le ndu, bu l'ali-eze lanu woru onwephe kekahu ebo; selahaa okfu be ali-eze obu a-dakposhihukwa.

²⁵ O -bukwaruphu le ndu enya ulo lanu kekashiru onwephe; tso onwephe ogu; enya ulo obu e-chihukwa.

²⁶ Oo ya bu l'o -buru le Sétanu gude nseku kee onwiya iche iche; e to nwekwa ege oo-no-be; nk'ia agvu.

²⁷ Odo bu l'e to nwedu onye a-du-ghe ike baa l'ulo nwoke, agburu-ehu no; je egwota iya iphe; l'e b'o gudehaodu nwoke ono; kee ya egbu; temanu yo shade ishi lanu gwowaru iphe l'ulo ono ege du iya mma.

²⁸ Kamenu; te ya karu unu: aa-gukotaru madzu nvu l'iphe bu iphe du eji, onye obu meshiru l'o ha; me ekfurushi, o kfurushikotaru Nchileke.

²⁹ Obenu l'onye ophu kfuru kfurushia Ume-du-Nso b'e ta abyakwa bya aguru nvu; okfu l'o mewaru iphe du eji ke gbururu jeye."

³⁰ Jisosu kfuru ephe okfu-a; okfu l'ephe shi su l'ogvu bu iya l'ehu.

Nne Jisosu; me unwunne iya

(Mát 12:46-50; Luk 8:19-21)

³¹ Nne Jisọsu; mę unwunne iya abya abata vudo l'ogbodufu; zia t'e kuaru iya ęphe.

³² Teke ono b'a zaru igwe nọ-pee Jisọsu mgburumgburu; ęphe asụ iya: "Nenu: nne ngu; mę unwunne ngu pę nọkwa l'ogbodufu; achọ ngu."

³³ Jisọsu aji ęphe: "Bụ ndu ole bụ nne iya; mę unwunne iya obu?"

³⁴ Yo lewaphu ndu ono, dọgatsuaru l'ẹke ono ęnya mgburumgburu; sụ ęphe: "Ọ bụ nne iya; mę unwunne iya pę ndọ-ọ nọ l'ẹka-a!"

³⁵ Ọ bụ iphe bụ onye eme iphe, nọ Nchileke l'obu bę bụ nwunne iya kę nwoke; bụru nwunne iya kę nwanyi; bụru nne iya."

4

*Etu, eegude onye agha
nebyi iphe anma*

(Mát 13:1-9; Luk 8:4-8)

¹ Yo be teke ọdọ; Jisọsu awatakwa ozi iphe l'iku eze ęnyimu. Madzụ azaa ntumatu gbaphee ya mgburumgburu; k'ọphu ọ bahuru l'ugbo je adugaru; ndu ono adọo l'iku eze ęnyimu ono l'eli alị.

² Yo gude etu etu zilahaa ęphe igweligwe iphe. Teke oozi ęphe iphe ono b'ọ sụru ęphe:

³ "Unu gebekwa nchị. L'o nweru nwoke lanu, jeru ọgha nebyi iphe.

⁴ L'ọgha nebyi iphe ono b'o nweru ndu ọphu daru lę mkpoworo ọzo; unwenu atutua ya.

⁵ Ndu ahara daa l'alị mkpuma; fushikebewaphu; kę l'anụ-alị ta nọdu iya.

⁶ Anwụ awatawaphu akpokpo; woru unwu iru nebyi iphe ono kpónwushia; kę l'akwara iya te jerudu ime alị.

⁷ Ndu ahara daa l'alị ogvu; bya efushia. Yo vuta mbụ ogvu ono; woru nebyi iphe ono kpagbushia; tọ mịhe amịmi.

⁸ Obenu lę ndu ọphu daru l'alị-ọtsu; byaru bya efushia; vua; mịshia. Ndu mītaru ụkporo akpuru l'akpuru iri iri; ndu amīta ụkporo ẹto ẹto; ndu amīta ụkporo ise ụkporo ise."

⁹ Jisọsu asụ ęphe: "T'onye nweru ęnu-nchị; nụkwaa ya."

*Iphe kparu iphe Jisọsu
egudeje etu ezi iphe*

(Mát 13:10-17; Luk 8:9-10)

¹⁰ Yo rua teke Jisọsu nọ nkinyi iya; ndu etso iya nụ; mę ụmadzu iri l'ẹbo pphụ abyakfutashia ya t'ọ kọoru ęphe iphe etu etu ono bụtsua.

¹¹ Jisọsu asụ ęphe: "Ọ bụ unubedua bę eekoshi iphe ono, e shi domia edomi ono, bụ iya bụ k'ẹke Nchileke bụ eze. Obenu lę ndu ọdọ bę aanmaru iphemiphe obule ono l'etu etu.

¹² Ọo ya bụ k'ọphu ọo-buru iphe e dehawaru; sụ:

'L'ęphe e-le ęnya nta;

lee imo;

tọ dụ iphe ęphe aphụ.

Ęphe angaa nchị nta;

ngaa imo;

tọ dụ iphe ęphe anụ.

Ndege ẹ tọ dudu ẹge ono;

mę ęphe abyakfutakwaa Nchileke;

m'ọ guaru ęphe nvu l'iphe dụ ẹji,

ęphe meshiru."

*Iphe etu onye agha
nebyi iphe ono bu*

(Mát 13:18-23; Luk 8:11-15)

¹³ Jisọsu abya aji ephe: “?Etu ono, ya nmaru unu ono te dodu unu ọnya too? ?Nanụkpoo ẹge ee-me tẹ etu dojee unu ọnya?

¹⁴ Onye ono, agha nebyi iphe ono bu okfu Nchileke bẹ ọogha.

¹⁵ Ndu ono, nọ l'ẹswara ọzo l'ẹke agha okfu Nchileke ono bu ndu ọphu anuje iya nọ. Anunu, ephe anụkwadu iya-a; Sétanu abya anafu ephe okfu Nchileke ono, a gharu l'ime obu ephe ono.

¹⁶ Ndu ọphunanu dukwaphu l'ọ bu nebyi iphe ọphu a gharu l'alị mkpuma. Ephe anụ-gee okfu ono; nata iya l'ẹhu-ọtso-ẹna.

¹⁷ Obenu l'ẹ to nwedu akwara, ephe gbaṅeru l'ime onwephe. Ephe -kpolephu ụkfu nwanshi; iphe-ẹhuka; m'ọ kwanu ome madụ kpakpa-wowo l'okfu iphe onye ono kweru -byalephu; yọ buru iphe ephe a-kpakota daa; paru ozi ono haa.

¹⁸ Ndu ọphu adu l'ọ bu nebyi iphe ọphu a gharu l'alị ogvu. Ephebedua abuje ephe -nutsua okfu Nchileke ono;

¹⁹ ọiri kẹ ndzụ; ẹge ee-shi nweru ẹku; mẹ iphe agugu ọdo abya akpalube; kpalahaa okfu ono ẹhu; tọ mịhe amimi.

²⁰ Obenu lẹ ndu onanu, bu nebyi iphe, a gharu l'alị-ọtsu ono; bu ndu ọphu anutsujee okfu ono; ephe ewotawa iya phụ ye l'okpoma; yọ mịa nebyi: ndu amịta ụkporo l'iri; ndu amịta ụkporo ẹto; ndu amịta ụkporo ise.”

*Ẹ te eyejedu ọku l'uroku;
kpuchia ya iphe*
(Luk 8:16-18)

²¹ Jisọsu asu ephe: “?O nweru onye ewojeru ọku ye l'uroku gbe woru ite kpuchia ya; m'ọ bu woru iya ye lẹ mkpuli oshi-azẹ? ?Tọ bụdunua l'eli agomu bẹ aatukobeje iya?

²² L'iphe bu iphe, e shi domia edomi bẹ ee-mekochakwaa mee t'a phụ l'ẹnya; ẹge ono kwaphu bẹ iphe bu iphe eeme l'edomi bẹ ee-mekochakwaa mee t'a maru.

²³ T'onye nweru ẹnu-nchị; nụkwaa ya!”

²⁴ Jisọsu asukwaphu ephe: “Unu ngabekwa nchị l'iphe unu anụ! Ọ kwa iphe unu gude turu nọ onye ọdo bẹ Nchileke e-gudekwaphu turu nọ unu; mbu; oo-gbekwanu nọ unu ọphu ka nọ.

²⁵ Onye nweru nọ bẹ Nchileke e-yekwafuaru ọdo. Onye ẹ-te nwedu nọ bẹ nwiya ọphu o nwekpooru nọ enwenwe bẹ oo-gbe natafua ya nọ.”

*Ẹtu, eegude nebyi iphe
evu evuvu anma*

²⁶ Yọ sukwaphu ephe: “L'ẹke Nchileke bu eze dulephu l'ọ bu nwoke, je aghaa nebyi iphe l'alị.

²⁷ Ẹnyashi mbọku-mbọku; yọ kuru mgbenya tehu echile iya; nebyi iphe ono efushia; l'evu; tọ ma ẹge ọomuje.

²⁸ Alị l'onwiya emeje te nebyi iphe ono vua; mịshia akpuru. Nongini-nongini iya evujeru ọzo lufuta bya akaa; yọ bya afọ ishi; yee nebyi.

²⁹ Teke nebyi iphe ono charu; nwoke ono ewota mma iya wata iya egbushi; okfu l'ọ ruwaru teke a kpatajẹ iphe e meberu emebe.”

*Ètu, eegude akpuru
oshi mọtutadu anma
(Mát 13:31-32, 34; Luk 13:18-19)*

³⁰ Yo kfutsua ẹge ono; bya asu: “?Ngunu bẹ ayi a-sù l'ẹke Nchileke bụ eze dū l'ọ bụ iya? ?Egbe ẹtu ngunu bẹ ayi e-gudenua ya nmaa?

³¹ Ọ dulephu l'ọ bụ akpuru mọtutadu, bụ iya kakọta nwanshị l'iphe bụ akpuru oshi, aaku akuku l'alị.

³² Obenu l'ọbujẹ teke e wotaru iya kua l'ogbodali; taa nọdu ọphu baru ishi; yọ vua; buru eze oshi, katsukpo nshinu l'iphe bụ oshi, aadzajẹ adzadza lẹ mgbabu; ẹkali iya ajakashia; unwenu, ephe l'eli abya akpalahaa ya ẹkfuna.

³³ Yọ buru ẹtu, dughbaa ẹge ono bẹ Jisọsu gude zia okfu Nchileke ẹge ọo-ka ephe odo ẹnya.

³⁴ Ẹ too kfuduru ephe okfu; l'ẹ b'o gude ẹtu. Teke yẹle ndu etsoje ọzo iya nọlephu; yọ kọfutatsuaru ephe iphe okfu iya ono bụkota t'ọ doo ephe ẹnya.

*Oke pherephere anuru iya okfu
(Mát 8:23-27; Luk 8:22-25)*

³⁵ Tọ dū iya bụ; yọ be l'urenyashi ujiku lanu ono; Jisọsu asu ndu etsoje ọzo iya t'ephe l'iya dafu azu eze ẹnimu ono azu iya ọphu.

³⁶ Ephe aparu ọha ono haa; bakfube Jisọsu l'ugbo ẹke ọ nọhawa; ephe atugbaa. Ugbo ndu ọdo l'etso ephe.

³⁷ Oke pherephere awatawaphu ephephe; eyii-mini atulahaa mini eye l'ugbo ono; jeye; yọ phoduwaaw nwanshị tẹ mini ji iya.

³⁸ Jisọsu bụ ọwaa, laruru l'azu ugbo ono; chebe ishi lẹ pyilo; kulahaa mgbenya. Ndu etsoje ọzo iya eje etewa iya phu; sù iya: “O-zi-iphe! Tii kpakpọduaru ishi; mẹ ugbo abyaakwa ephe ẹkpukpu.”

³⁹ Jisọsu etehu bya abaarụ pherephere ono mba; sù eze ẹnimu ono: “Chaa! Daa ashị!” Pherephere ono adawaphu ashị; ẹke ono l'ọ ha adakọta nyongu.

⁴⁰ Jisọsu aji ephe: “?Ngunu meru iphe unu atsu egvu? ?Unu te kwetadua kẹ Nchileke tọ?”

⁴¹ Ẹphe anmakọta kpakpakpa; l'ẹke ephe atsu egvu; jilahaa onwẹphe: “?Bụ egbe nwoke ngunu dū ẹge ọwaa, pherephere; mẹ eze ẹnimu anuru okfu?”

5

*Nwoke, ọgvu bu l'ẹhu
(Mát 8:28-34; Luk 8:26-39)*

¹ Jisọsu yẹle ndu etsoje ọzo iya abya erua l'azu eze ẹnimu l'azu iya kẹ ndu Gérasa.

² Jisọsu alufutalephu l'ugbo ono; yẹle nwoke ọbu, shilephu l'ikiri-kpọo ahadzu. Nwoke ono bẹ ọgvu bu l'ẹhu.

³ Nwoke ono bu ebubu l'ikiri-kpọo. Ọgvu ono bẹ shihuru iya ike l'ẹhu; k'ọphu ẹ too kwejededu t'ẹ ketsua ya eketsu; mbukponu m'ọ -ruhuru; ọ buru mkpọro b'a turu iya.

⁴ Tekenteke b'a tujehawa iya mkpakọbe l'ẹka; mẹ l'okpa; yọ zubushia k'ẹka; chipyashia k'okpa. Agburu-ẹhu, nọ iya nū b'ẹ to nwedu onye aduje ike lọ-gude iya.

⁵ Eswe mẹ ẹnyasi mbọku-mbọku bẹ ọonoduje aghaphe l'ikiri-kpọo ono; mẹ l'ugvu ugvu; l'echi mkpu; gude mkpuma agbushashi onwiya ẹhu.

⁶ Yò nòdu ote-ènya phà Jisòsu; vùta ọsọ gbakfushia ya bya adaa ya l'ifu;

⁷ chia mkpu; sù: "Jisòsu, Nwatibe Nchileke ọphu bụ Okaribe-Kakọta-Nụ; ?bụ ngunu bẹ nggu l'iya ji. Ya arọkwa ngu arọrọ: Nchileke anụkwa iya-a: ba nụkwa iya aphụ."

⁸ Iphe meru iphe nwoke ono kfuru iphe ono bụ lẹ Jisòsu bẹ sùhawaru ọgvu ono t'ò shi iya l'èhu lufu.

⁹ Jisòsu aji iya epha iya.

Yò sù iya: "L'èpha iya bụ 'Unubuku'; okfu l'èphe ha l'igweligwe."

¹⁰ Yò rọlahaa Jisòsu; sù: "Byiko; ẹka-l'alì; waa ikpere; t'ẹ b'ọ chifushi ephe l'alì ono."

¹¹ Ya ndono; yò nweru igweligwe ezi, nọ lẹ mgbazita ugwu ono; l'ata nri.

¹² Ọgvu ono arọlahaa Jisòsu; t'ọ haa ya tẹ ya wùba ezi ono l'èhu.

¹³ Jisòsu ekweta. Ọgvu ono eshikota nwoke ono l'èhu wufuta bya awùba ezi ono l'èhu. Igweligwe ezi ono eshi lẹ mgbazita ugwu eze ẹnyimu ono wù-lihu; fọta ọsọ gidigidi; je aphulahu l'eze ẹnyimu ono; mini eworu iya rigbushia; mbụ iphe ruru unu ezi ise.

¹⁴ Ndu eche ezi ono agbakashihu je eworu iya kfukashia lẹ mkpukpu; mẹ lẹ ndu onu-egu. Ya ndono; ndu ono, e kfuru iya ono awufuta t'èphe bya aphụ iphe meru nù.

¹⁵ Èphe abyakfutashia Jisòsu; bya aphà nwoke ono, unubuku ọgvu shi buru l'èhu ono; ẹke o yeru uwe; dugaru adugaru; nwewaru nù egomunggo. Èphe atsulahaa egvu.

¹⁶ Ndu ọphu nọ teke iphe ono meru ewowaruphu iphe meru nwoke ono, ọgvu shi buru l'èhu ono; mẹ ezi ono kwaphu kọoru ndu onanu, byaru k'ophungu ono.

¹⁷ Èphe arọlahaa Jisòsu t'ò gbeshiru ephe l'ibiyia nk'èphe.

¹⁸ Jisòsu abyatashia ọbahu l'ugbo; nwoke ono, ọgvu shi buru l'èhu ono arọ ya tẹ yele iya yiru.

¹⁹ Jisòsu ajika; sù iya: "Lashia; lakfube ndibe unu; je ekfuaru ephe eze iphe Nnajiufu meru ngu; mẹ ẹge ọ phụ-beru ngu imiko."

²⁰ Nwoke ono ekwe tugbua; laa okfukashi eze iphe Jisòsu meru iya lẹ mkpukpu Mkpukpu-iri. Iphe ono, Jisòsu meru ono adukota ephe l'èphe ha biribiri.

Nwatibe Jáyiròsu;

mẹ nwanyi, nsọ eme

(Mát 9:18-26; Luk 8:40-56)

²¹ Jisòsu atugbua daa eze mini ono lashia azu l'azu iya ọphu. Igweligwe madzù abya anọ-phae ya mgburumburu. Yò nòdu l'iku mini ono.

²² Nwoke lanù, eeku Jáyiròsu, bụ onye lanù lẹ ndu ishi ọlọ-ndzuko ephe abyakfuta Jisòsu; bya aburu iya pẹe l'iku ọkpa;

²³ rọshikpoo ya ike; sù iya: "Lẹ nwatibe iya kẹ nwanyi anwuhakwa." Wo iya: "Byiko; t'ò bya ebyia ya ẹka; k'ọphu ọọ-kọrohu; nọduru iya rù ndzu."

²⁴ Yele Jisòsu ayiko tugbua. A dọ l'igwe zehu tsoru Jisòsu ẹka ẹbo-ẹbo; l'akpa iya mkpa.

²⁵ Yò nweru nwanyi unwurukpo lanù, nsọ-unwanyi mewaru afa iri l'ẹbo mgburumburu.

²⁶ Yò jewa iphe-ehuka l'ẹka igweligwe ndu eme ọgvu. Iphemiphe ọbule, o nweru b'ọ tuko mephushibebewa; ọphu 'ọ kadu mma; njo egbe akalẹe njo akaka atugbu.

²⁷ Yò nùhawa iphe Jisòsu emeje; tugbua shia Jisòsu ụzò azụ; pyobata l'èke onò, a zaru l'igwe ège onò; bya ebyia uwe Jisòsu èka;

²⁸ kẹ l'ò sùkwanuru onwiya: "Lẹ ya -denyiwa èka l'uwe Jisòsu bẹ ya a-korohu-a."

²⁹ Ebyibiyi, oobyi èka l'uwe Jisòsu onò; yò mebuhuwa iya phụ mbụ nsò-ụnwanyi onò. Yò ruwa iya phụ l'èhu lẹ Jisòsu mewaru tẹ ya kòrohu l'iphe onò, eme iya nù onò.

³⁰ Teke onowaphu; Jisòsu amawaruphu l'ò nweru ike, shi iya l'èhu lufu. Yò ghachiwaphu; jì igweligwe ndu onò: "Bụ onye byiru èka l'uwe iya?"

³¹ Ndu etsoje iya nù asụ iya: "I phuru-a ndu akpa ngu mkpa; nggu ajikwaduru onye byiru ngu èka l'uwe?"

³² Jisòsu abya achikaa ẹnya tẹ ya maru: ?ya a-phụ onye meru iphe onò.

³³ Nwanyi onò atsulaha a egvu; èhu anmalaha a ya anmanma; kẹ l'ò mawaru iphe o meru iya. Yò lufuta; bya ada a Jisòsu l'ifu; woru ire-lanụ dooru iya.

³⁴ Jisòsu asụ iya: "Nwa iya nwanyi; ekwekwe ngu mewaru t'èhu dụ ngu mma. Laa l'èhu-agu; l'iphe eme ngu nù b'e mewaru t'ò dụ ngu mma."

³⁵ Jisòsu egudekwadua ège onò ekfu; ndu shi kẹ Jáyiròsu abyawaphu bya ezia Jáyiròsu lẹ nwatibe iya nwanyi obu nwùhuakwaru; ?o nwekwaduru k'òphu oo-jekwadu okfuchi O-zi-iphe nchị.

³⁶ Jisòsu ta ngakpòduaru nchị l'iphe èphe ekfu. Yò sù onye ishi ụlo-ndzuko onò: "Ba tsùshi egvu; ọ bụa t'i kweta."

³⁷ Jisòsu atugbua; to nwe onye ọdò, o kweru t'ò tsoru iya; gufuphu Pyita; Jémusu mẹ nwunne iya, bụ Jónu.

³⁸ Èphe erua kẹ onye ishi ụlo-ndzuko onò; Jisòsu aphụwaphu ège èke onò swòkoberu l'èkwa mẹ mkpu.

³⁹ Yò bya abata; jì èphe: "Ngunu kparu iphe unu swòkoberu ège ọwaa l'èkwa? Mẹ nwata onò ta nwùhukwa anwùhu; ọ kwa mgbenya bẹ ooku!"

⁴⁰ Èphe eze iya ọchị. Yò chishikota èphe etezi l'èphe ha; bya eduta nna nwata onò; mẹ nne iya; mẹ ndu onò, èphe l'iya yì onò. Èphe abahùshia l'èke nwata onò zẹ.

⁴¹ Yò bya esekputa nwata onò l'èka; sù iya: "Talita kumi" bụ iya bụ: "Nwamgbòko nshì; ya sùru t'i gbeshi egbeshi!"

⁴² Yò gbeshiwaphu; jephelaha a. Nwamgbòko nshì onò nọwaru afa iri l'èbo k'òphu a mụru iya. Iphe onò ejì ndu, nọ l'èke onò ẹnya; èke ọ dụ èphe biribiri!

⁴³ Jisòsu asụ èphe t'ẹ b'ò òkwa onye èphe e-me t'ò maru; sù èphe t'a nù nwata onò iphe t'ò ria.

6

Aajika Jisòsu lẹ Názaretu

(Mát 13:53-58; Luk 4:16-30)

¹ Jisòsu egbeshi l'èke onò; yò bụru iya ọla ndu-èphe. Ndu etsoje ụzò iya etsoru iya.

² Yò rua mbòku ọtu-ume; yò wata ozi iphe l'ụlo-ndzuko ndu Ju. Ụlo onò, oozi iphe onò bẹ madzụ ha igwe nọdu. Yò dụ èphe biribiri mbụ iphe Jisòsu ezi èphe. Èphe ajilahaa: "Bụ awe bẹ nwoke-wa mụtatsuaru egbe iphe ọwaa? Bụ onye ziru iya egbe mmamiphe ọwananu? ?Nanu ège o meru emeebe iphe-ophulenya ọwaa, ẹ ta phụbua oyeru iya-a?"

³ ?Tọ bụdunua ya bụ kapinta-wa, bụ nwatibe Méri-wa; mbụ nwunne Jémusu; Jósèsu; Júdasu; mẹ Sáyimonu? ?Unwunne iya ụnwanyi ndu

ophu ta budunua l'ẹke-a bẹ ayi l'ẹphe tuko buru?" Iphe ono akposhia ẹphe okweta iphe ookfu.

⁴ Jisọsu asu ẹphe: "Onye nkfuchiru Nchileke bẹ aakwabekwaru ugwu l'ekemeke obule; gufukwaphu lẹ mkpukpu, o nọdu vufuta; mę ndu ikfu iya; mę ndu ulo iya."

⁵ O bu iphe ono meru iphe ẹ tọ dudu iphe du biribiri, ha nshinu, Jisọsu meru l'ẹke ono; gufu nwa ndu ophu ẹhu ta dudu mma, o byiberu ẹka; mee; ẹhu adu ẹphe mma.

⁶ Yọ dua ya biribiri l'ẹphe ta chiduru ukfu kwẹe ya.

Jisọsu ezifu ndu ishi-oz;

umadzu iri ẹbo

(Mát 10:5-15; Luk 9:1-6)

Ya ndono; yoo jephetsua lẹ mkpukpu lẹ mkpukpu l'ẹke ono; ezi okfu Nchileke.

⁷ Jisọsu ekukobe umadzu iri l'ẹbo ono; bya eworu ẹphe dzee ẹbo-ẹbo; zia ẹphe t'ẹphe je egude ike chifuje ogvu.

⁸ Yo kfuaru iya ẹphe kfushiaru iya ẹphe ike: "T'ẹ b'o nwekwa iphe ẹphe e-gude eje; gufu oshi-ogude-l'ẹka. T'ẹphe be egudekwa nri; ẹphe te egude ẹda; ẹphe te eye okpoga l'ẹkpa uwe ẹphe.

⁹ T'ẹphe yekwaa akpokpa; ọle t'ẹphe be eyekwa uwe ọdo; a gufu ophu ẹphe yeru l'ẹhu."

¹⁰ Yọ sukwaphu: "Ufu, unu bahujewaru; a -nata unu; unu nodulekwaphu l'ẹke obu. Unu be ejekwa oburu l'ẹke ọdo jeye teke unu e-gbeshi l'ibiyi onanu.

¹¹ Ẹke unu jeru; ẹphe -jika unu; m'ọ bu lẹ ndu obu te kwedu ngaberu unu nchi; teke unu e-gbeshi; unu ajishia udzu-eja, nọ unu l'okpa l'ẹke ono; gude koshi l'ẹka unu ta duhedu iya."

¹² Ya ndono; ẹphe atugbua je ekfukashiru iya ndiphe t'ẹphe taa onwẹphe uta; sefu ẹka l'iphe du eji, ẹphe meshiru; lakfuta Nchileke.

¹³ Ẹphe achishitsua igweligwe ogvu l'ẹhu ndu ophu ogvu bu l'ẹhu; tetsua igweligwe ndu ophu iphe-ememe eme man; ẹphe akorohukota.

Eebuta Jonu Baptizimu ishi

(Mát 14:1-12; Luk 9:7-9)

¹⁴ Eze, bu Hérọdu anu iphe Jisọsu eme l'ẹke o dengashikotaru ekemeke obule. Ndu aharu ekfu l'ọ kwa Jonu Baptizimu bẹ tetaru nọdu ndzu ọdo. L'ọo ya meru iphe ọduje ike emeshibebe iphemiphe obule ono.

¹⁵ Ndu ophu asu l'ọ bu Eláyija; ndu asuwaru l'ọ bu onye nkfuchiru Nchileke, yeru onye lanu lẹ ndu kẹ ndiche.

¹⁶ Hérọdu anu l'iya phu; su: "M'ọ kwa Jonu-wa, ya zijeru; e je ebutaru iya ishi iya-a bẹ shiwa l'onwu teta bya anodu ndzu ọdo."

¹⁷ Iphe meru nu bu l'ọ nweru teke Hérọdu zijeru; e gude Jonu; kee ya egbu; ye iya l'ulo-mkpọro l'okfu ẹka Heródiyasu. Heródiyasu ono bu nyee Filipu. Filipu abukwanuru nwunne Hérọdu. Hérọdu egbeshi je akfuta nyee nwunne iya ono lulahaa.

¹⁸ Jonu eshi asuje Hérọdu: "L'ẹ tọ dukwa mma t'ọ nata nyee nwunne iya lulahaa."

¹⁹ Ẹhu eghulahaa Heródiyasu eghughu; yọ cholahaa ẹge oo-shi gbua Jonu. Tọ ma ẹge oo-me iya;

²⁰ kele Hérọdu anoduje atsụ Jonu egvu; okfu l'ọ maru lẹ Jonu bu nwoke, doberu ẹka ndoo; dukwaruphu Nchileke iche. O bu iya meru iphe Hérọdu

woru iya dobe l'êke ẹ-tọ dudu iphe e-me iya nū. Héròdu bẹ okfu, Jónu anòduje ekfuru iya agbachije ẹnya; l'awa iya obu. Obenu l'o gudejelee ẹhu-ọtso-ẹna ngaberu Jónu nchì.

²¹ Yo rua ujiku lanu; yọ dabaru Heródiyasu. Yọ buru mbòku, Héròdu meru eswe-iphe, oogudeje anyata teke a mūru iya. Yo je ekukoo ndu ishi, achi obodo ẹphe; mẹ ndu ishi soja; mẹ ndu oke amadu Gálili t'ẹphe byaru iya l'eswe-iphe ono.

²² Nwatibe Heródiyasu kẹ nwanyi abya etee egvu l'ifu ẹphe. Ẹhu atsọo Héròdu; mẹ ndu ono, byaru iya l'eswe-iphe ono ẹna. Eze, bu Héròdu asu nwamgbòko ono: "T'o kfulephu iphe du iya mma, ya a-nu iya; ya a-nu iya iphe obu."

²³ Héròdu eworu angu riaru nwamgbòko ono; su iya: "Iphe i sukpooru te ya nu ngu bẹ ya a-nu ngu; m'o -ruhuru; o buru nkere-ẹbo alì-eze iya."

²⁴ Nwamgbòko ono atugbua jekfushia nne iya je aji iya: "Bụ ngunu bẹ ya a-sukpoo t'ọ nu iya?"

Nne iya ono asu iya: "L'ọ bu ishi Jónu Baputizimu."

²⁵ Nggbue nwamgbòko avuta ọso; gbakfushia eze; je asu iya: "L'iphe du iya mma bu t'o gburu ishi Jónu Baputizimu ye l'efere; nu iya nta-a nta-a."

²⁶ Ẹhu adaa eze kọ; l'êke o ruru iya l'ẹhu nshinu. Obekwanu lẹ keshinu o riwaru angu iya l'ifu edzudzu ọha ono, byaru iya eswe-iphe ono b'ẹ tọo gbanwehedu iphe o kforu.

²⁷ Héròdu eyefuwaphu onye soja lanu lẹ ndu soja, eche iya nche t'ọ je ebuta Jónu ishi; paru bya. Onye soja ono atugbua je ebuta Jónu ishi l'ulo-mkporo ono;

²⁸ woru iya ye l'efere je apẹ nwamgbòko ono. Nggbue nwamgbòko eworu iya je anu nne iya.

²⁹ Ndu etsoje ọzo Jónu anua ya; je apata ogwo iya je elia.

Jisọsu anu unu madzu iri ẹbo

l'ukporo madzu iri nri

(Mát 14:13-21; Luk 9:10-17; Jón 6:1-14)

³⁰ Ndu ishi-ozì ono ejeebe bya awulatakota; bya edooru Jisọsu iphe ẹphe mekotaru l'ọ ha; mẹ iphe ẹphe ziru.

³¹ Madzu ejì ẹke ono: ndu l'abya; ndu l'eje; k'ophu bu l'uzo ta adukpoduaru nu Jisọsu; mẹ ndu etsoje ọzo iya; mbukpo m'ọ kẹ ria nri. Jisọsu asu ndu ono, etsoje ọzo iya ono t'ẹphe lufu je l'ẹke madzu ta nọdu; tuta ume nwanshi.

³² Ẹphe ekwe wota ugbo tugbua jeshia l'ẹke ẹphe a-nọdu l'onwẹphe.

³³ A du l'igwe phua teke ẹphe atugbu; hubewaphu ẹphe ama. Ndu ono eshitsuwaphu lẹ mkpukpu lẹ mkpukpu gudegbaa okpa gbaru jeshia; vuru Jisọsu phẹ ọzo rua.

³⁴ Jisọsu eshi l'ugbo ono lufuta bya aphua igweligwe ndu ono l'ẹke ono. Imiko ẹphe egude iya; l'ẹke ẹphe dutsulephu l'ọ bu igwe aturu, ẹ-te nwedu onye nche, a-gbaru ẹphe mkpu. Yọ wata ẹphe ozi igweligwe iphe.

³⁵ A nonyaa l'uzo urenyashi; ndu etsoje ọzo iya abyakfuta iya bya asu iya: "I marua l'ẹke-a te nwedu ndu, bu iya nu; nchi ejihuwa.

³⁶ Ophu t'i su ẹphe t'ẹphe bahugbaa l'ufu l'ufu mẹ lẹ mkpukpu lẹ mkpukpu ndu-a, bupheru mgburumgburu-wa je akpata nri, ẹphe e-ri."

³⁷ Jisọsu asu ẹphe: "Unubẹdua; unu nunu ẹphe iphe t'ẹphe ria."

Ẹphe asu Jisọsu: "Bụ t'ẹphe je azuta buredi ukporo pongu bya anu ẹphe t'ẹphe taa tọ?"

³⁸ Jisōsu asū ɛphe: “?Bū ishi buredi ole bɛ unu nweru? Unu je amaru ɛge ɔ ha.”

Ɛphe amaɛberu ɛge ɔ ha; bya asū Jisōsu: “L'ɔ bū ishi buredi ise; mɛ ɛma ɛbo.”

³⁹ Jisōsu asū ɛphe t'ɛphe kekashia ndu ono l'itsutsu l'itsutsu; mee t'ɛphe nɔdugbaa anɔdu l'alɪ l'unwu iru ɛwu ono.

⁴⁰ Ndu ono abya anɔ l'itsutsu l'itsutsu l'ɔkporo ise ise; mɛ ɔkporo ɛbo l'iri iri.

⁴¹ Jisōsu ewota ishi buredi ise ono; mɛ ɛma labu ono; palia ɛnya imeli; kele Nchileke ekele kɛ nri ono; washia ya; woru nɔ ndu ono, etsoje ɔzo iya ono t'ɛphe doberu iya ndu ono l'ifu. Yo wotakwaphu ɛma ono ɛphe ɛbo kekashiaru ɛphe l'ɛphe ha.

⁴² Ɛphe atuko l'ɛphe ha tajishia ɛpho.

⁴³ A bya atutukota ibiribe buredi; mɛ ɛma ono, bū ndu ɔphu a taphodoru ataphodo; yo jilephu nkata-ivu iri l'ɛbo.

⁴⁴ Unwoke, tso lɛ ndu taru buredi ono dɔ unu unwoke iri l'ɛbo l'ɔkporo unwoke iri.*

Jisōsu ɛje ije l'eli mini

(Mát 14:22-33; Jɔn 6:15-21)

⁴⁵ Jisōsu asuwaphu ndu etsoje ɔzo iya t'ɛphe bahɔ l'ugbo vuru iya ɔzo jeshia Betusáyida l'azɔ eze ɛnyimu ono azɔ iya ɔphunanu; tɛ yɛbedua jeodu je ekfuru ndu ono t'ɛphe lashiwaru l'ufu.

⁴⁶ Yɔ sutsua ɛphe t'ɛphe lawaru; tugbua jeshia l'ugvu; okfuru nɔ Nchileke.

⁴⁷ Yo be l'ime ɛnyashi; ugbo ono anɔduwanu l'echi eze ɛnyimu ono; Jisōsu anɔdu nwenkinyi iya l'eli nggodo.

⁴⁸ Yɔ nɔdu l'ɛke ono phua lɛ ndu etsoje ɔzo iya bɛ ɔkpo ugbo ono atsu l'ɛhu; kele pherephere shikwanu ɛphe ishifu. Iphe-ɔha-ɛnu anɔdulephu l'ifu; Jisōsu ejeru ije l'eli eze ɛnyimu ono tugbua; l'eme t'o sweta ɛphe.

⁴⁹ Ɛphe aphɔ l'iya phɔ ɛke ooje ije l'eli mini ono; tubesu l'ɔo maa. Ɛphe echia mkpu;

⁵⁰ kɛ l'ɛphe phukotarɔ iya l'ɛphe ha; ɛhu anmalahaa ɛphe anmanma; ɛke ɛphe atsu egvu.

E ji ekfu-a; Jisōsu asū ɛphe: “T'obu shihu unu ike; l'ɔ bɔa yɛbedua. Unu ba atsushi egvu.”

⁵¹ Yɔ bya abakfube ɛphe l'ugbo ono; pherephere ono ebuhuwaphu; ɛphe eghechawaa ɔnu nwandoo;

⁵² okfu l'iphe Jisōsu meru l'ɔ washiru ɛphe buredi ono te dodu ɛphe ɛnya; kɛ l'egomunggo ɛphe te rudu l'iphe ono.

Jisōsu agwɔ ndu iphe eme lɛ Genésaretu

(Mát 14:34-36)

⁵³ Tɔ dɔ iya bū; Jisōsu phɛ esweebe mini ono; bya erua l'ɔnu-mini Genésaretu; woru ugbo ono ngɔbe l'ɛke ono.

⁵⁴ Ɛphe eshi l'ugbo ono lufuta; ndu ɛke ono ahɔbewaphu Jisōsu ama; ⁵⁵ ghabatsua l'uswe iya ono mgburumburu; patsuaru ndu iphe eme l'ugboshi byatashia iphe bū ɛke ɛphe nɔkpooru lɛ Jisōsu nɔ.

⁵⁶ Ɛke o shikpooru mbu Jisōsu: m'ɔ bū l'ime mkpukpu-o; m'ɔ bū l'obodo-o bɛ ɛphe dutatsuaru ndu nk'ɛphe iphe emetsua je ezia l'oma-aswa; l'arɔ Jisōsu t'o kwe t'ɛphe byikpoonu ɛka m'o -ruhuru; ɔ būru l'ɔnunu uwe iya;

* 6:44 6:44 Iphe ɔ bū bū 5,000.

t'ehu du ephe mma. E meebe; ege ephe ha; mbu ndu byiru iya aka l'ehu be korohukotaru nu l'iphe, eme ephe.

7

Ome-l'ali ndiche ndu Ju

(Mat 15:1-9)

¹ Ndu Farisii; me ndu ezije ekemu, haru shi Jerusalemu abya adokobe l'eke ono do-pee Jisusu mgburumburu.

² Ephe aphua l'o nweru ndu emebi nsọ ali le ndu etsoje ụzo Jisusu. Ishi iya aburu l'ephe gude aka, e merushiru emerushi l'eri nri; mbu okfu l'ephe ta kwodu aka akwokwo l'ege ome-l'ali ndu Ju suru t'a kwojee ya.

³ Iphe kparu iya nu aburu le ndu Farisii; me iphe bu ndu Ju l'ephe ha te erijedu nri; l'ephe e ba kwọ aka akwokwo ege ome-l'ali ndu Ju suru t'aakwoje iya, bu iya bu nsọ, shi ephe le ndiche.

⁴ Ephe te eri iphe me ephe -shi aswa lata; e ba bu l'ephe gudeodu mini mefu nsọ. Ege ono be ephe edobekwaphu nsọ ali odo, shi ephe le ndiche; mbu nsọ ege e shi asa okoro; me ite; me iphe odo, e gude ope kpua; me l'oshi-anodu.

⁵ Ndu Farisii ono; me ndu ezije ekemu aji Jisusu: “?Bu ngunu meru iphe ndu etsoje ụzo ngu te etsodu nsọ ali ophu shiru ndiche l'aka; ephe egbe gudetsua aka, e merushiru emerushi eri nri?”

⁶ Jisusu asu ephe: “Azaya kfugbuleruphu okfu teke o kfuchiru Nchileke tukobe iya unu l'ishi unube o-kfuru-iche-eme-iche phe ono; mbu l'eke ono, e deru l'ekwo okfu Nchileke; su:

‘Le ndu-wa kwa ajaja eli onu;
be ephe aja iya;
obu ephe anoduru ote-nya.

⁷ Ephe abaru iya eja nggogo;
wota ekemu ke madzu l'ezi;
t'e tuje iya ekemu Nchileke.’ ”

⁸ Jisusu asu ephe: “Unu ewotaje ekemu ke Nchileke doch; gbe wata odo nsọ ali ke madzu.”

⁹ Jisusu asukwaphu ephe: “Mgbẹ o bu l'unu manukaru iphe meru iphe unu ajikaje ekemu Nchileke; k'ophu unu a-nodu edo nsọ ali ophu unu ezi l'onwunu.

¹⁰ Mosisu sukwaru: ‘Kwaberu nne le nna ngu ugvu,’ sukwaphu: ‘Onye ophu kfuru nna iya; m'o bu nne iya ejo okfu b'e gbuje egbugbu.’

¹¹ Obenu l'unu ezi: ‘L'o -buru l'o nweru onye suru nne le nna iya l'iphe ya ge gude yeru ephe aka buakwa “kobanu”,’ bu iya bu iphe a nuru Nchileke;

¹² be unu gufuwaru onye obu t'e b'o yeru nne le nna iya aka.

¹³ Unu eshi ege ono gude ome nsọ ali, unu ezi ndu odo; mewaru igweligwe iphe odo, dutsua ege ono, unu anoduje eme; mee okfu Nchileke; yo buru iphe mmakanu.”

Iphe emerushije madzu

(Mat 15:10-20)

¹⁴ Jisusu ekukoo igweligwe ndu ono odo; bya asu ephe: “Unu ngaberu iya nchi l'unu ha; k'ophu iphe e-do unu nya.

¹⁵ E to bukwa iphe madzu riru l'onu be emeruje onye obu. O chikwaa iphe shi madzu l'ime lufuta emeruje onye obu.

¹⁶ T'onye nweru enu-nchi; nukwaa ya.”

¹⁷ Yò halèphu òhà onò bahùshia l'ùlò; ndu etsoje ụzò iya aji iya iphe okfu onò, o kfulu ephe onò bụ.

¹⁸ Yò sụ ephe: “?Unu te nwekwaphu egomunggo tọ? Unu ta madu l'iphe bụ iphe madzụ riru l'onu te emerughedu onye ọbụ;

¹⁹ keshinu ọpụ ẹ-tọ bụdu l'obu b'ọ bahuru iya; gbahaa l'ephe; yò shi ẹke onò; a nyifu iya lẹ nshì.” Yò shiwaphu ẹge onò kfuà l'iphe bụkpo nri b'ẹ te nwedu ọpụ e meruru emeru l'ifu Nchileke.

²⁰ Yò sụ: “L'ọ bụ iphe shi madzụ l'obu bẹ emeruje onye ọbụ;

²¹ kẹ l'ọ bụ l'ime obu madzụ bẹ ẹjọ ọriri eshije lufuta, akpajẹ onye ọbụ ome kẹ nwanyi mẹ ome kẹ nwoke; ozi iphura; ogbu ọchi;

²² ori ogori; ogvu ẹnya-kfurukfuru; ẹjọ ọkpoma; ụgho; ụru-alị; ijiẹnnya; okfubyishi madzụ; oku onwonye ekuku; mẹ ome eswe.

²³ Iphe onò l'ọ ha shikota madzụ l'obu; bụru iya emerushije madzụ.”

Ekweta Nwanyi, ẹ-ta bụdu onye Ju

(Mát 15:21-28)

²⁴ Jisọsụ egbesi jeshia ibyiya kẹ alị Táya. Yò rua ẹke onò; je abahụ l'ulo lanù; l'eme t'ẹ b'ọ dụ onye a-ma lẹ ya nọ l'ẹke onò; to nwehunu ẹge oo-shi domia onwiya.

²⁵ Ya ndono; yò nweru nwanyi lanù, ogvu bu nwatibe iya kẹ nwanyi l'ehu. Nwanyi onò anụ ụdu Jisọsụ; byatashia bya aburu pẹ l'iku ọkpa iya.

²⁶ Nwanyi l'onwiya ta bụkwa onye Ju. Ọ bụ onye Girísu; ọbụ l'a mụru iya lẹ Finíshiya, nọ lẹ Sáyira. Yò rọo Jisọsụ t'ọ chifu nwatibe iya ogvu onò l'ehu.

²⁷ Jisọsụ asụ iya: “T'ọ ngabe t'a nufu-odu ụnwegirima nri. L'ẹ tọ dudu mma t'ẹ wota nri, a gẹga nụ ụnwegirima; nụ ụnwu nkuta.”

²⁸ Nwanyi onò asụ iya: “Nnajiufu; ya makwaru-a; ọbụ; mẹ ụnwu nkuta atụtujekwaa ẹviriva iya ọpụ dashi ru lẹ nri ẹgirima.”

²⁹ Jisọsụ asụ iya: “Keshinu i yeru ọnu ẹge onò; lawaru; l'ogvu onò hawaru nwatibe ngu.”

³⁰ Nggube nwanyi atugbua alala; rua ufu; ogvu onò apawaru nwatibe iya onò haa. Yò zẹwaru nù l'oshi-azẹe ya.

Jisọsụ agwọ nwoke, ada nkichi

³¹ Ya ndono; Jisọsụ abya ahaa ibyiya kẹ Táya je je eshia Sayidónu; mẹ ibyiya kẹ Mkpukpu-iri onò; yò bụru iya oje Eze Ẹnyimu Gálili.

³² Ephe edutaru iya nwoke ọbụ, ada nkichi; to kfu okfu ọhuma; rọo ya t'ọ byia ya ẹka.

³³ Jisọsụ edufuta iya iche nwenkinyi iya l'ẹke onò, ndu ọpụ nọ onò; bya achiru mkpushi-ẹka ye iya lẹ nchị ephe ẹbo; gbuta ọnu-mini bya edee ya l'ire.

³⁴ Jisọsụ apalia ẹnya lee l'imigwe; tsua ude bya asụ nwoke onò: “Ẹfata” bụ iya bụ “Gupho!”

³⁵ Nchị nwoke onò ephe ẹbo agu-phohuwa iya phụ; ire iya atushihu. Yò wata okfu okfu gbororo.

³⁶ Jisọsụ ekfushiaru iya ephe ike sụ t'ẹ b'ọ dụ onye ephe e-kfuru iya. Obenu l'ọbujẹ teke o kfulu ẹge onò; ephe egbe ka iya ru ekfukashi.

³⁷ Yò dua ndu nuru iya nù biribiri etu. Ephe asụ: “Ha! Ege oomemataje iphe ọhuma. Ndu ada nkichi bẹ oomejekwaphu t'ephe nua iphe lẹ nchị; l'emeje ndu ẹ-te ekfudu okfu t'ephe kfuà okfu.”

8

Jisqsu anu unu madzu iri nri

(Mat 15:32-39)

¹ Yo be ujiku lanu, igweligwe madzu dzukoru odo; to nwe iphe ephe e-ri; Jisqsu ekua ndu etsoje uzo iya; su ephe:

² “L'imiko ndu-a dukwa iya; l'eke ya l'ephe nowaru abali eto nta-a; to du iphe ephe gude, ephe e-ri.

³ Ya -su t'ephe swiru egu la; be ephe a-dashikwa mbà l'esu-uzo; l'eke ephe hatsukwaaru shi eke teru enya.”

⁴ Ndu etsoje uzo iya asu iya: “?Bu awe l'echi-egu owaa be aa-phu nri ophu e-dzu ndu owaa eriri?”

⁵ Jisqsu aji ephe: “?Bu ishi buredi ole be unu nweru?”

Ephe asu iya l'o bu ishi buredi esaa.

⁶ Yo su oha ono t'ephe noshia l'ali. Yo bya achita ishi buredi esaa ono bya ekele Nchileke ekele; woru iya washia; nu iya ndu etsoje uzo iya t'ephe kekashiaru igwe oha ono. Ephe eworu iya kee.

⁷ O nwekwaruphu unwu ibiribe ema, ephe chi, e ta hadu l'igwe. Jisqsu ewotafukwaa ya phu; kele Nchileke ekele iya; bya eworu iya nu ndu etsoje uzo iya; t'ephe kekwaaru iya phu ndu ono.

⁸ Ndu ono ataa ya tajishia ephe; taphodo ophu a tutujiru nkata-ivu esaa.

⁹ Ndu riru nri ono rukwaru unu madzu ugbo iri.* Jisqsu asu ephe t'ephe lawaru.

¹⁰ Yo bya abahuwaphu l'ugbo ye ndu etsoje uzo iya; yo buru ephe oje Dalumanuta.

Eekfu te Jisqsu koshi

l'oo Nchileke ziru iya

(Mat 16:1-4)

¹¹ Ndu Farisii abyakfutashia Jisqsu; ephe l'ia awata ntutego. Ephe eme t'ephe dataedu iya; bya asu iya t'o meeru ephe iphe e-koshi l'oo Nchileke ziru iya t'o bya l'oswiya.

¹² Jisqsu abya azua ume; su: “?Ngunu meru iphe ndu ogbo ke nta-a bukpelephu enya iphe-ophulenya, e-koshi l'oo Nchileke ziru iya te ya bya be ephe anoduje ele? Kamenu; te ya karu unu: E to nwekwa iphe-ophulenya, ee-koshi ephe.”

¹³ Jisqsu phe aparu ephe haa; bahushia l'ugbo; yo buru ephe oje azu eze enyimu ono azu iya ophu.

Onma okwa le k'ejo nzizi

(Mat 16:5-12)

¹⁴ Ndu etsoje uzo iya azahaa ogude nri; yo buruphu ishi buredi lanu be ephe gude nodu l'ugbo ono.

¹⁵ Jisqsu anmaaru ephe okwa: “T'ephe kwabekwa enya; zejeeru iphe ekoje-buredi ke ndu Farisii; me ke Herodu.”

¹⁶ Ephe awata okfuru ibe ephe: “M'o kwa l'ephe te gudedu buredi be ookfu ege ono.”

¹⁷ Jisqsu amawaruphu iphe ephe ekfu; su ephe: “?Bu ngunu meru iphe unu atukashi l'unu te gudedu buredi? ?Oriri unu te rudua l'iphe mu ekfu bu ke iphe ekoje buredi too? ?Nanu ege o du be iphe te edojedu unu enya?”

¹⁸ ?Unu nweru enya; unu ta phu uzo too. ?T'unu nweru nchi; unu ta nu iphe? ?To nwe du iphe unu anyatajekpoo?

* 8:9 8:9 Iphe o bu 4,000.

¹⁹ Lẹ ya washiru ishi buredi ise, a nuru unu madzu iri l'ẹbo l'ukporo iri phu; ?bunua nkata-ivu ole b'a tutujiru ophu ẹphe taphodoru?"

Ẹphe asu iya l'o bu nkata-ivu iri l'ẹbo.

²⁰ Yọ jikwaphu ẹphe: "Ishi buredi ẹsaa ono, a nukwaruphu unu madzu iri phu; ?bunua nkata-ivu ole bẹ unu tutujiru ibiribe iya?"

Ẹphe asukwa iya phu l'o bu nkata-ivu ẹsaa.

²¹ Yọ ji ẹphe: "?To dodua unu ẹnya nta-a?"

Nwoke, atso ishi; aphu uzo

²² Ẹphe abya erua Betusáyida; yo nweru ndu dutaru Jisọsu nwoke, atsu ishi; ọọ Jisọsu t'o byia ya ẹka.

²³ Jisọsu esekputa onye ishi ono l'ẹka; dufu iya lẹ mkpukpu ono; vutsua ya onu-mini l'ẹnya; bya ebyibe iya ẹka; ji iya: "?O nweru iphe i phuru?"

²⁴ Nwoke ono elee ẹnya l'imeli; su iya lẹ ya phuru madzu. Obenu l'ẹphe dutsua ya l'o bu oshi, eje ije.

²⁵ Jisọsu abya ewota ẹka byibe nwoke ono l'ẹnya ọdo; ẹnya amusa ya. Yọ phulaha iphemiphe obule dachangu.

²⁶ Jisọsu asu iya t'o lalẹkwaphu; su iya t'ẹ b'o bahuhekwa l'ime Betusáyida.

Pyita ekfu onye Jisọsu bu

(Mát 16:13-20; Luk 9:18-21)

²⁷ Jisọsu mẹ ndu etsoje ọzo iya atugbua jeshia mkpukpu, nọgbaa lẹ Sizariya Filipayi. Ẹphe erua esu-ọzo; yọ ji ẹphe: "?Bụ onye bẹ ndiphe asuje lẹ ya bu?"

²⁸ Ẹphe asu iya: "L'o nweru ndu suru l'i bu Jonu Baputizimu; nweru ndu asuje l'i bu Eláyija; nweru ndu asuje l'i bu onye lanu l'ime ndu nkfuchiru Nchileke."

²⁹ Yọ ji ẹphe: "Unubedua; ?unu sukwanuru lẹ ya bu onye?"

Pyita asu iya: "L'o bu nggu bu Kuráýisutu obu, bu iya bu Onye Ndzota onu, Nchileke kweru ukwa iya ono."

³⁰ Jisọsu anmaaru ẹphe okwa t'ẹ b'o dukwa onye, ẹphe e-kfuru iya.

Jisọsu ekfu lẹ ya e-je

iphe-ehuka; nwuhu

(Mát 16:21-28; Luk 9:22-27)

³¹ Ya ndono; Jisọsu awata ozi ndu etsoje ọzo iya iphe; su ẹphe "Lẹ Abubu-Ndiphe jefutajekwa iphe-ehuka, du igweligwe. Ndu bu ogurenaya; mẹ ndu ishi ndu achijeru Nchileke ẹja; mẹ ndu ezije ekemu a-jika iya; woru iya gbua. A -nọ abali ẹbo k'eto; ya eshi l'onwu teta; bya anodu ndzu ọdo."

³² Yọ kfua ya kfujaaru iya ẹphe ekfua. Pyita ekuchi iya ekuchi; baaru iya mba; su iya: "Tuswekwa; t'ẹ b'o rikwaru onwiya ẹjo oriri."

³³ Jisọsu aghachiwaphu; lee ndu etsoje ọzo iya ẹnya; gbọ-chia Pyita nchi; su iya: "Gbeshi iya l'ehu nggube Sétanu ono! Uche-obu ngu bu uche-obu madzu; ẹ t'ọ bọdu kẹ Nchileke."

³⁴ Jisọsu abya ekukoo igweligwe madzu; mẹ ndu ono, etsoje ọzo iya ono t'ẹphe byakfuta iya. Yọ su ẹphe: "O -nweru onye o du t'o buru onye etsoje iya nu; t'onye ono wofu ẹnya l'ehu kẹ onwiya. T'onye ono vuta oshi-osweru k'onwu iya vuru tsoru iya."

³⁵ L'iphe bu onye eme tẹ ya dzọo onwiya ndzu l'onwiya e-tufakwa ndzu iya; onye gudekwanu okfu ẹhu yẹbe Abubu-Ndiphe yẹle k'ozima Nchileke tufaa ndzu iya lẹ mgboko-a a-dzọta ndzu iya.

³⁶ Mbụ; ?bụ ngunu bụ uru, madzụ ritaru m'o -nwekotaru iphemiphe obule, nọ lẹ mgboko-a; tufakwanua ndzụ iya?

³⁷ ?O nwekpooru iphe madzụ e-gudekpoo gbata ndzụ iya m'o -tufuwa iya?

³⁸ Kẹ l'onye ya dū iphere; iphere iphe ya ezi l'ogbo owaa, rigburu onwephe l'ogori; megbua onwephe l'ejo iphe-a -dū iya; bẹ iphere onye ono a-dukwapu yẹbe Abubu-Ndiphe teke ya e-gude ùgvù kẹ Nna iya, egbu nwijnwii yẹle unwu ojozi-imigwe, dū nsọ ayịru l'abya."

9

¹ Yọ sū ephe: "Kamenu; tẹ ya karu unu: l'o nweru ndu haru vudo l'ẹke-a, ẹ-ta byadū bya anwūhu anwūhu; gbahaa l'ephe phụ-oduru ẹge Nchileke e-gude ike koshi l'ọo ya bụ eze."

Jisọsu egbu nwijnwii

(Mát 17:1-13; Luk 9:28-36)

² Abalı ishingu eswelephu; Jisọsu eduta Pyita; Jémusu; mẹ Jonu; duru ephe je enyihu eli ugvu obu, ha l'eli je anodu nwenkinyi ephe. A nonyaa; Jisọsu egbufu l'ifu ephe; gbulahaa oswi kẹ nwijnwii;

³ uwe iya achakota pemu-pemu; l'egbu nwijnwii; k'ophu bụ l'ẹ to nwedu iphe nọkpoo lẹ mgboko-a, ee-gude saa uwe t'ọ chaa ẹge ono.

⁴ Ya ndono; Eláyija yẹle Mósísu ehee ephe l'ifu; ekfu eyeru Jisọsu.

⁵ Pyita akfubirihu; sū Jisọsu: "Nnajiufu; ọ dukwanu mma l'ephe nọ l'ẹke-a; t'ephe tunua mkpu ẹto l'ẹke-a: nanu nke ngu; nanu kẹ Mósísu; nanu kẹ Eláyija."

⁶ Iphe o gude kfua iphe ono bụ l'ẹ to makpodua iphe oo-kfu; kẹ l'ephe atsukwanu egvu atsushi iya ike ephe ẹto ono.

⁷ Urukpu abya asakputa ephe; olu eshi l'urukpu ono; sū: "Ọwaa bụ Nwata iya kẹ nwoke, ya yeru obu. Unu nujekwa iphe ookfu!"

⁸ Teke ono; teke onophu; ephe achikaa enya; chikaa enya; to nwehe onye ephe phuru l'ẹke ono; gufuphu Jisọsu nwenkinyi iya.

⁹ Ephe enyizitade l'ugvu ono; Jisọsu ekfushiaru iya ephe ike t'ẹ b'ọ dukwa onye ephe e-kfuru iphe ephe phuru jeye teke yẹbe Abubu-Ndiphe e-shi l'onwu teta nodu ndzụ.

¹⁰ Iphe ono, o kfuru ono anodukpelephu ephe l'obu; ephe ajigbaa ibe ephe iphe ọ bụ mbụ k'oshi l'onwu teta nodu ndzụ.

¹¹ Ephe aji Jisọsu: "Ngunu meru iphe ndu ezije ekemu asuje lẹ Eláyija bẹ e-vuoduru ọzo bya?"

¹² Yọ sū ephe: "Ọ bụ oswi-okfu lẹ Eláyija e-vuoduru ọzo bya bya edozia iphemiphe obule t'ọ dū mma. Obenu; ?bukwanu ngunu bẹ meru iphe ẹkwo okfu Nchileke sūru lẹ Abubu-Ndiphe e-je igweligwe iphe-ẹhuka; e mee ya iphe-iphere?

¹³ Tẹ ya karu unu: Eláyija byahaakwaru; ephe emewa iya ẹge dū ephe mma; mbụ ẹge e dekwaruphu l'ekwo okfu Nchileke l'ephe e-me iya."

Jisọsu agwọ nwata nwoke, ogvu bu l'ẹhu

(Mát 17:14-21; Luk 9:37-43a)

¹⁴ Jisọsu phẹ abyakfuta ndu etsoje ọzo iya ndu ophunanu, ẹ-te tsodu ephe je l'ugvu phụ; bya aphua igweligwe ndu, dọru mgburumgburu l'ẹke ono. Ephe lẹ ndu ezije ekemu anoduwa l'atụ ntutego.

¹⁵ Aphuphu igwe ọha ono aphụ Jisọsu; yọ dū ephe biribiri. Ephe egude ọso gbakfu iya je ekele iya.

¹⁶ Jisọsu aji ndu etsoje ọzo iya iphe ẹphe lẹ ndu ezije ekemu aturu ntutego iya?

¹⁷ Nwoke lanu lẹ ndu ono asu iya: “O-zi-iphe! Ya dutaru ngu nwatibe iya kẹ nwoke; okfu l'ogvu, guderu iya nu meru iya; too kfu okfu.

¹⁸ Yoo buje; o kparutawa iya ẹge ono; yo gude iya tua l'ali; yo talahaa ikireze; uphu akpushi iya l'onu; yo kpoo keru. Iphe ono be ya suru ndu etsoje ọzo ngu t'ẹphe chifu ogvu ono; ẹphe ta dudu ike chifu iya.”

¹⁹ Jisọsu asu ẹphe: “O-wa! Unube ogbo nta-a, e-te nwedu iphe unu ekwetaje-wa! ?Bu teke ole be yele unu a-ota-be jeye? ?Teke ole be ya a-tataberu unu nshi jeye? Unu dutaru iya nwata obu.”

²⁰ Ẹphe edutashiaru iya nwata ono.

Ogvu ono aphulephu Jisọsu; zuta nwata ono tua l'ali; woru iya lochia. Uphu l'akpushi iya l'onu.

²¹ Jisọsu aji nna nwata ono teke iphe ono shi iya.

Yo su iya: “L'o shikwa iya ru lẹ nwata.

²² L'o tuakwaru iya chee l'oku; me lẹ mini ugbo olemole; k'ophu o ga lawa l'iyi. Obenu; o -buru l'o nweru iphe ii-du ike mee; byiko; phuaru iya ru imiko; yeru iya ẹka.”

²³ Jisọsu asu iya: “?I suru l'oo o -buru lẹ ya a-du ike? Onye kweru kẹ Nchileke te nwekwa iphe a-kpo iya ẹka ememe.”

²⁴ Nwoke ono arashiwaphu: “Ya kwewaru; yeru iya ru ẹka; te ya ba abuhe e-kwe-lẹ-te-kwe.”

²⁵ Jisọsu aphua l'igweligwe oha ono be wuritaru nshinu; yo baaru ogvu ono mba; su iya: “Nggube ogvu ophu l'ada nkichi; tii kfu okfu; ya suru t'i shi nwata ono l'ehu lufuta. Ba laphuhekwa iya azu odo.”

²⁶ Ogvu ono echia mkpu; tuwaphu nwata ono onwu-onwu l'ali; woru iya lochia; bya eshi iya lufuta. Nwata ono adabuwarua l'o bu odzu; k'ophu bu lẹ ndu ophu suru l'o nwuhuwaru ka l'igwe.

²⁷ Jisọsu abya egude ẹka selita iya; yo gbalihu.

²⁸ Jisọsu abahulephu l'ulo; ndu etsoje ọzo iya ajilahaa ya l'edomi iphe meru iphe ẹphe ta dudu ike chifu ogvu ono?

²⁹ Jisọsu asu ẹphe: “L'o kwa okfu anu Nchileke nwenkinyi be madzu e-gude chifu-ghee egbe ogvu owaa.”

Jisọsu ekfu k'anwuhu iya odo

(Mát 17:22-23; Luk 9:43b-45)

³⁰ Ẹphe egbeshi l'ẹke ono; shia Gálili. Jisọsu l'eme t'ẹ b'o nwe onye a-ma nu;

³¹ okfu l'oozi ndu etsoje ọzo iya iphe. Yo su ẹphe: “Lẹ Abubu-Ndiphe be aa-kputa kpuru iya ye ndiphe l'ẹka; ẹphe eworu iya gbua. Ẹphe -gbutsua ya; be ya a-no abali ẹbo k'eto; ya eshi l'onwu teta bya anodu ndzu odo.”

³² Ẹphe anutsua ya; iphe o kfuru te edo ẹphe ẹnya. Ẹphe atsukwanu egvu ẹge ẹphe e-me jia ya ẹya.

Onye katsukpo nu

(Mát 18:1-5; Luk 9:46-48)

³³ Ẹphe abya erua Kapaniyomu bya abahu l'ulo; Jisọsu aji ẹphe: “?Bu ngunu be unu shi ekfu l'esu-uzo?”

³⁴ Ẹphe adakota ash; kele teke ẹphe no l'uzo be ẹphe shi atukashi k'onye katsukpo nu l'ẹge ẹphe ha.

³⁵ Yo bya anodu anodu; kua ẹphe iri l'ẹbo ono; su ẹphe: “O -nweru onye o du t'o buru onye ivuzo; t'onye ono buru onye ikperazu me onye a-nodu ejeru onyemonye obule ozi.”

³⁶ Yo duta nwata nshii bya edobe ephe l'ifu. Yò bya eheta nwata ono eheta; sù ephe:

³⁷ “L'iphe bụ onye gude k'epha iya nabata nwata nshii, ha ege-a; bẹ kwa yebedua bẹ onye obu nabataru. Onye nabatakwanuru yebedua ta bulekwaa yebedua b'ọ nabataru. Ọ nabatakwaruphu onye ono, ziru iya tẹ ya bya ono.”

Onye e-ta nọduru ayi l'ejo oshi; bụ-a onye nk'ayi
(Luk 9:49-50)

³⁸ Jónu asù iya: “O-zi-iphe! Ephe phukwaru nwoke lanu, gude epa ngu achishi ogvu. Ephe asù iya t'ẹ b'o meshi; okfu l'ẹ too tsodu ephe.”

³⁹ Jisòsù asù: “Unu ba nashishi iya; kẹ l'ẹ to nwedu onye gude epa iya eme iphe dọ biribiri, e-kfughekwardu iya ejo okfu egwegwa ege ono.

⁴⁰ Onye ta nọduru ayi l'ejo oshi bẹ bụa onye nk'ayi.

⁴¹ Kamenu; tẹ ya karu unu: l'iphe bụ onye gude kẹ l'unu bụ ndu kẹ Kuráýisutu kee unu mini t'unu ngụa b'e bufutajekwa nggo iya.”

Okwa k'ome iphe dọ ejí
(Mát 18:6-9; Luk 17:1-2)

⁴² “Iphe, bụ onye kpataru tẹ onye lanu l'unwegirima-a, wowaru onwephe ye iya l'eka-a shiswee ụzo ono; b'ọ ga akakwaru mma l'a pataru eze o-ji-l'eka mkpuma; mmaa ya l'olu; je enwuru chee l'eze enyimu.

⁴³⁻⁴⁴ Ọ -buru eka ngu akpatajẹ ngu ome iphe dọ ejí; bufu iya. L'ọ kakwaru ngu mma l'í bụ onye mburu-eka; bahù l'ọkpuberu ndzù; karia l'eka dzuru ngu oke; nggu alaa l'ọku alí-maa, bụ eke ọku iya ta anyihudu anyihu.

⁴⁵⁻⁴⁶ Ọ -buru ọkpa ngu akpatajẹ ngu ome iphe dọ ejí; bufu iya. L'ọ kakwaru ngu mma l'í bụ onye ngvuru; bahù l'ọkpuberu ndzù; karia l'ọkpa dzuru ngu oke; e chee ngu l'ọku alí-maa.

⁴⁷ Ọ -buru l'ọ bụ enya ngu akpatajẹ ngu ome iphe dọ ejí; nggu aswofu iya; tufaa; l'ọ kakwaru mma l'í gude enya lanu bahù l'ẹke Nchileke bụ eze; karia l'enya labù dzuru ngu oke; e chee ngu l'ọku alí-maa.

⁴⁸ Ọku alí-maa ono bẹ unwu ikpiri-eka iya ta anwuhujedu anwuhu; ophu ọku, eke l'ẹke ono anyihujedu anyihu.

⁴⁹ “Ọku, ee-gude dàà ngu a-dù l'ọ bụ únú b'e yeru lẹ ndzù ngu gude iya kwakọbe ngu.

⁵⁰ Únú bụ iphe dọ mma; obu l'únú -nonyaa; tsọ-buhu únú únú; ?unu e-shi ishi agha mee ya t'ọ buru únú; tsolahaa únú únú ọdo?

“Unu mee ndzù unu t'ọ buru únú, a pyashiru; yọ tsụa l'ẹke, unu nọ; unu l'ibe unu eburu l'ẹhu-agu.”

10

K'ochifu nwanyi
(Mát 19:1-12; Luk 16:18)

¹ Jisòsù aparù eke ono haa; jeshia alí Judíya; mẹ mkpukpu, nọ l'azụ Enyimu Jódanu. A dukwaphu igwe wu-kfuta iya ọdo. Yò wata ephe ozi iphe ege oozijehawa iya.

² Ndu Fárisii abya iya adata; jì iya: “?Ọ dọ mma tẹ nwoke chifu nyee ya?”

³ Yò sù ephe: “?Bụ ngunu bẹ Mósísisu sùru t'unu meje?”

⁴ Ephe asù iya: “Lẹ Mósísisu sùru tẹ nwoke, byajeru ochifu nyee ya vujeduru ụzo dee ekwo nù nwanyi obu lẹ ya ta aluhedu; temanu yọ chifude iya.”

⁵ Jisọsu asụ ẹphe: “L’iphe meru iphe Mósísisu deru unu ekemu ono ẹge ono bụkwa okfu l’okpoma nmanụkaru unu egbudegbu.

⁶ Obenu lẹ mbụlembu teke Nchileke meru mgboko b’o meru nwoke; bya emee nwanyi.

⁷ Oo ya meru iphe nwoke a-ha nne iya; haa nna iya; yẹle nyee ya tughabe.

⁸ Ẹphe ẹbo ono abya aburu nnanu. Ẹphe ta aduhedu ẹbo. Ẹphe bụwa onye lanu.

⁹ Oo ya bụ; iphe Nchileke gudewaa ẹka iya tughabe nanu; t’ẹ b’o nwekwa madzụ nwigbaleke-oma, e-kekafu iya nu.”

¹⁰ Ẹphe abahulephu l’ulo; ndu etsoje ụzo iya ajia ya iphe okfu ono bụ.

¹¹ Yọ sụ ẹphe: “Iphe bụ onye chifuru nyee ya; je alua nwanyi odo; bụkwa ogori bẹ oori.

¹² Teke bụ l’o bụ nwanyi nnyaaaru sụ lẹ ya ta aluhedu nji iya; gbeshi je alua nji odo; kwaphu ogori bẹ oori.”

Jisọsu agoru unwegirima onu

(Mát 19:13-15; Luk 18:15-17)

¹³ A haru dutalahaaru Jisọsu unwegirima t’o byibegbaa ẹphe ẹka. Ndu etsoje ụzo iya abalahaaru ndu ono, edutaru iya unwegirima ono mba.

¹⁴ Jisọsu aphua ya; yo ghua ya eghughu; yọ sụ ẹphe: “Unu haa unwegirima t’ẹphe byakfuta iya! Unu ba anashishi ẹphe anashi. L’o kwa ndu dū ẹge ono bẹ ẹke Nchileke bụ eze bụ nk’ẹphe.

¹⁵ Kamenu; tẹ ya karu unu: l’iphe bụ onye ẹ-te gudedu obu, dū l’o bụ k’unwegirima kweta l’o Nchileke bụ eze iya; ta abahukwa l’ẹke Nchileke bụ eze.”

¹⁶ Jisọsu ekutatsua unwegirima ono; byigbakota ẹphe ẹka; gọoru ẹphe onu.

Nwata okoro, nweru iphe

(Mát 19:16-30; Luk 18:18-30)

¹⁷ Jisọsu abyadelephu atughu; nwoke lanu agbakfutashia ya bya ebyishiru iya ikpere l’alị; sụ iya: “O-zi-iphe; nwoke, dueberu mma! ? Bụ ngunu bẹ ya e-me; k’ophu ya e-nweru ndzụ gbururu jeye?”

¹⁸ Jisọsu asụ iya: “?O meru agha bẹ iiku iya onye dueberu mma? Ẹ to nwekwa onye dugu mma; gbahaa Nchileke nwenkinyi iya.

¹⁹ ?I manaru-a iphe ekemu Nchileke kfuru: ‘Be egbukwa madzụ; be erikwa ogori; be ezikwa iphura; ba adzuka ejo-ire; be emegbutakwa madzụ ibe ngu; kwaberu nne lẹ nna ngu uguv.’”

²⁰ Nwoke ono asụ iya: “O-zi-iphe; keshinu ya bụ nwata ta dukwa iphe ono ophu ya dakajeru.”

²¹ Jisọsu elee ya ẹnya; bya eyewaru iya phụ obu; sụ iya: “Iphe lanu bẹ phodufuaru ngu l’ememe; bụ iya bụ: je je erekota iphe i nweru l’o ha; nggu achiru okpoga iya nu ndu ukpa. Teke ono; nggu enweru okpobe iphe l’imigwe. I-meebe ẹge ono; nggu abya etsoru iya.”

²² Nwoke ono anulephu iphe ono, Jisọsu kfuru ono; ẹhu adaa ya koo; aphu eji iya obu; yọ tughua; kẹ l’o nweshikwanuru iphe ike.

²³ Jisọsu abya elee ndu etsoje ụzo iya ẹnya mgburumgburu; sụ ẹphe: “Iphe ọ dukwanu l’o ẹhuka tẹ ndu, nweru iphe bahụ l’ẹke Nchileke bụ eze!”

²⁴ Iphe ono, o kfuru ono adu ndu etsoje ụzo iya biribiri. Jisọsu asukwaphu ẹphe odo: “Unwegirima iya; iphe ọ dū l’o ẹhuka mbụ ẹge madzụ e-me bahụ l’ẹke Nchileke bụ eze.

²⁵ L'ò kakwa ntse t'inya pyoghata ɛnya ngga; karia t'onye nweru iphe bahu l'èke Nchileke bụ eze.”

²⁶ Owaa akabakpọoru ndu etsoje ụzo iya ọdu-biribiri; ɛphe asụ iya: “? Bụ onye bẹ aa-dzọtakwadu; m'ò -dụ ẹge ono?”

²⁷ Jisọsu elee ɛphe ɛnya bya asụ ɛphe: “L'èke madzu nọ b'ò bụkwa 'ama-ẹge-ee-me-ia. Obenu l'ẹ tọ dudu ẹge ono l'èke Nchileke nọ; kẹle Nchileke te nwedu iphe kpọru iya ẹka ememe.”

²⁸ Pyita asụ iya: “Lewaru; ɛphebedua hakọtaru iphemiphe ọbule bya etsoru ngu-a.”

²⁹ Jisọsu asụ iya: “Kamenu; tẹ ya karu unu: Ẹ tọ dukwa onye gude okfu ẹhu yẹbe Jisọsu; mẹ k'ozì-oma ono haa ụlo iya; m'ò bụ unwunne iya ndu k'unwoke; m'ò bụ unwunne iya ndu k'unwanyị; m'ò bụ nne iya; m'ò bụ nna iya; m'ò bụ ẹgirima iya; m'ò bụ alị iya,

³⁰ ẹ ta akfuru ụgwọ iya nkfungo ugbo ụkporo ise l'ụwa owaa: l'ulo; mẹ l'unwunne iya ndu k'unwoke-o; mẹ l'unwunne iya ndu k'unwanyị; mẹ lẹ nne; mẹ lẹ nna; mẹ l'ẹgirima; mẹ l'alị. Ọ kwaphu ẹge ono bẹ mkpamẹhu; mẹ iphe-ẹhuka e-tso iya. Obenu lẹ mgboko ọphu abyanụ bẹ oo-nweru ndzụ gbururu jeye.

³¹ Igweligwe ndu ọphu vu ụzo nta-a e-mekochaa bụru ndu ikperazụ; ndu ọphu bụ ndu ikperazụ abụru ndu ivuzọ.”

K'ugbo ẹto, Jisọsu ekfu kẹ anwuhu iya

(Mát 20:17-19; Luk 18:31-34)

³² Ẹphe anọdu l'esu-uzo, ɛphe shi eje Jerúsalemu; Jisọsu akparu ndu etsoje ụzo iya ye l'azu; vutaru ɛphe ụzo. Yọ dụ ndu ono, etsoje ụzo iya ono biribiri. Ndu ọphu etso ɛphe atsulahaa egvu. Yo kuchi ụmadzu iri l'ẹbo ono ekuchi ọdo; wataru ɛphe okfuru iphe abya iya ememe.

³³ Yọ sụ ɛphe: “Unu lekwa l'ẹphe ejee kwa Jerúsalemu. Abubu-Ndiphe bẹ ee-dekwaru nụ ndu ishi ndu achijeru Nchileke ẹja; mẹ ndu ezije ekemu. Ẹphe e-kpee iya nkfugbu; duru iya nụ ndu ẹ-ta madu Nchileke.

³⁴ Aa-ja iya ewena; gbushi iya onu-mini; chia ya iphe; woru iya gbua. Ya a-nọ abalị ẹbo; k'ẹto; ya eshi l'ọnwu teta; bya anọdu ndzụ ọdo.”

Iphe Jémusu; mẹ Jónu arọ

(Mát 20:20-28)

³⁵ Jémusu; mẹ Jónu, bụ unwu Zébedi abyakfuta Jisọsu bya asụ iya: “O-zì-iphe! O nweru iphe ọ dụ ɛphe t'i meeru ɛphe.”

³⁶ Jisọsu ajị ɛphe: “?Bụ ngunu b'ò dụ unu tẹ ya meeru unu ọbu?”

³⁷ Ẹphe asụ iya: “T'ò kwe nụ t'ẹphe nonyabe iya: onye lanụ l'eka-utara; onye ọphu l'eka-ibyita teke ọo-buru eze l'ekoshi ọdu-biribiri iya.”

³⁸ Jisọsu asụ ɛphe: “Unu ta makwa iphe unu ajị ajị iya. ?Unu a-dụa ike ngua l'okoro* ono, ya angụ ono; m'ò kwanu t'e mee unu egbe baputizimu ọphu ee-me iya?”

³⁹ Ẹphe asụ iya: “Iyee; l'ẹphe a-dụa ike.”

Yọ sụ ɛphe: “Unu a-dụkwa-a ike ngua iphe l'okoro, ya a-ngụ; e mee unu egbe baputizimu e-me iya;

⁴⁰ ọbule; ọ -buru l'unu a-nọdu iya l'eka-utara; m'ò bụ l'eka-ibyita ta bụkwa iya b'ò nọ l'eka. Ono kwa ndu, Nchileke kwakoberu iya b'ò nọru.”

⁴¹ Ụmadzu iri ndu ọphunanu anụlephu iphe Jémusu mẹ Jónu jeru; yo ghulahaa ɛphe eghughu.

* **10:38 10:38** Iphe “okoro”; mẹ “baputizimu” bụ l'èke-a bụ iphe-ẹhuka. (Luk 12:50).

⁴² Jisòsu ekukobewaphu ephe; sù ephe: “Unu mawaru lè ndu a sùru l'òo ephe bụ ishi anòduje akpapyashi ndu ephe achi akpapyashi; bya aburu onye nò l'oke okwa anòduje eme tẹ ndu ọdo maru l'òo ya ka nshinu.

⁴³ Obenu lẹ nk'unu ta bukwa ẹge ono b'ọ dụ. Onye ọ dụ t'ọ ha nshinu l'unu; t'onye ono yejeru ndu ọphunanu ẹka.

⁴⁴ Onye ọ dụ t'ọ buri onye ivuzọ l'unu; t'onye ono wozita onwiya ali buri nwozi l'ẹke ndu ọphu nọ.

⁴⁵ Lẹ Abubu-Ndiphe ta byakwa t'e yeru iya ẹka. Iphe ọ byaru gbe bukwaru t'ọ yeru ndu ọdo ẹka; gude onwiya chiaru Nchileke ẹja t'ọ buri iphe ya e-gude gbata ndzị igwe ọha.”

Batimiyosu aphụ ụzo

(Mát 20:29-34; Luk 18:35-43)

⁴⁶ Ephe abya erua Jéríko; Jisòsu mę ndu etsoje ụzo iya; mę igweligwe ndu etso ephe atugbude; onye ishi, aza Batimiyosu anòduwa l'iku esu-ụzo l'arọ arọ. Batimiyosu ono bụ nwatibe Timiyosu.

⁴⁷ Yọ nulephu l'ọ bụ Jisòsu kẹ Názaretu abya; chia mkpu; sù: “Jisòsu! Nwatibe Dévidi; phàru iya rụ imiko!”

⁴⁸ Ephe abaarụ iya mba; sù iya t'ọ daa ashị. Yọ ka l'iya-a ọrashi ike: “O-shi-l'eri Dévidi; phàru iya rụ imiko!”

⁴⁹ Jisòsu abya evudo; sù t'e kua ya.

Ephe eje ekua ya; sù iya: “T'ọ nweru iya obu!” Wo iya t'ọ gbeshi; l'ookukwa iya oku.

⁵⁰ Yọ chiru uwe iya ghaa; kfulihu byakfutashia Jisòsu.

⁵¹ Jisòsu aji iya: “?Bụ ngunu b'ọ dụ ngu tẹ ya meeru ngu?”

Nwoke ono, atsu ishi ono asụ iya: “Nnajiufu; menua ya tẹ ya phua ụzo.”

⁵² Jisòsu asụ iya t'ọ la; l'ekwekwe iya mewaru t'ẹhu dụ iya mma.

Teke onowaphu; nwoke ono awatawaphu ọphu ụzo; tsoru Jisòsu tugbua.

11

Jisòsu abahụ Jerúsalemu

(Mát 21:1-11; Luk 19:28-40; Jọn 12:12-19)

¹ Ephe erudelephu Ugwu Olivu; mę mgboro Betuféji mę Bétani, nọwa Jerúsalemu ntse; yọ zifu ndu etsoje ụzo iya ụmadzu ẹbo;

² sù ephe: “Unu jee lẹ mkpukpu ono, nọ unu l'ụzo ifu ono. Unu -rulephu bẹ unu a-phua nwa nkakfụ-igara, e liberu elibe, madzụ te tsubua ẹnyishi. Unu tọshia ya; kpụta bya.

³ Amakwaru ama; o -nweru onye jiru unu: “?Nanụ ẹge ọ dụ?” unu sù iya: ‘Lẹ mkpa iya duru Nnajiufu; l'ọo-kpùlatakwa iya-a nta-a nta-a.’ ”

⁴ Ephe atugbua je aphua nwa nkakfụ-igara ọbu l'ẹke e liberu iya l'ifu nggamgbo l'iku ụzo; laa ya atọta.

⁵ Ndu vudo l'ẹke ono aji ephe: “?Ngunu meru iphe unu atọta nkakfụ-igara ono?”

⁶ Ephe eworu ẹge ono, Jisòsu ziru ephe ono kfua. Ndu ono aparụ ephe haa; ephe akpụta iya tugbua.

⁷ Ephe akpataru iya Jisòsu; chiru uwe ephe wukobe nkakfụ-igara ono l'okpurukpazu; Jisòsu abya adugaru l'eli iya.

⁸ Ndu achita uwe ephe tọsaa l'echi esu-ụzo; ndu ọphu atusaa iru mkpẹkwo, ephe jitatsuaru l'egu l'ẹke ono.

⁹ Ndu ophu nọ iya l'uzo ifu; mę ndu ophu tso iya l'azụ l'atụ okokooko; asuje: "Ndewo-o! Ndewo-o! Onye Nchileke goru onu-oma nụ b'ọ bụ; mbụ onye ono, Nnajiufu ziru t'ọ bya ono!

¹⁰ Tę Nchileke goru onu-oma nụ okwa-eze nna ęphe oche, bụ Dévidi; mbụ okwa-eze ono, abya nụ ono! Ndewo-o! Ndewo-o! Okaribe-Kakota-Nụ, nọ l'imigwe!"

¹¹ Jisọs abya erua Jerúsalemu; bya abahụ l'eze-ulo Nchileke. Yọ bya elee ęnya; gbua igo mgburumgburu l'iphe nọkota l'ęke ono. Yele ndu etsoje ụzo iya ęphe iri l'ębo atugbua oje Bétani; ęele nchi ejihuwa.

Jisọs atụ oshi figu onu

(Mát 21:18-19)

¹² Yo be echile iya; ęphe eshi Bétani l'ala azụ; ęgu agulahaa Jisọs.

¹³ Yọ nọdu ote-ęnya phua oshi figu l'ęke o ruru iru; yọ tugbua t'ọ je amaru: "Ọ -nweru akpụrụ, ọo-phụ iya. Yọ rua; to nwe iphe ọ phuru iya; kpachikwaphu mkpekwo iya nwenkinyi iya; ęę l'ę tọ gbadua teke figu amije.

¹⁴ Yọ sụ oshi figu ono: "Ę to nwedu lę madzụ awọta akpụrụ ngu ria ọdo." Ndu etsoje ụzo iya anụ iphe ono, o kfuru ono.

Jisọs achishi ndu ngho

l'eze-ulo Nchileke

(Mát 21:12-17; Luk 19:45-48; Jọn 2:13-22)

¹⁵ Ęphe erua Jerúsalemu; Jisọs abya abahụ l'eze-ulo Nchileke; wata ọchishi ndu azụ aswa; mę ndu ere aswa l'eze-ulo ono. Yọ bya erwutsushikota okpokoro ndu agbanwe okpoga; mę ekwechi ndu ophu eretsua ndo.

¹⁶ To kwe t'ọ nweru onye e-gude iphe shi l'eze-ulo ono sweta.

¹⁷ Yo zilahaa ęphe iphe; sụ: "ỌUnu ta madu l'e deru l'ękwo lę Nchileke sụru: 'L'ulo iya bę ee-kuje ulo, iphe bụ mbakeshi a-nọduje ekfu anụ iya.' Ọbule nta-a bę unu mewaru iya; yọ buru ulo, ndu iphura edomije onwęphe."

¹⁸ Ndu ishi ndu achijeru Nchileke ęja; mę ndu ezije ekemu anụ iphe o kfuru; chọlahaa ęę ęphe e-me gbua ya. Ọle ęphe atsukwanu iya egvu; okfu lę ndu ono l'ęphe ha bę iphe oozi dụ biribiri.

¹⁹ Yo be l'uręnyashi; Jisọs phę eshi l'obodo ono lufu.

Iphe, eegude oshi figu ono amuta

(Mát 21:20-22)

²⁰ Yo be l'utsu echile iya; ęphe eswede bya aphua oshi figu ono, ọ turu onu unyaphua ya ono. Yọ nwukotawanu kpaa jeye l'ogvu iya.

²¹ Pyita anyatawaphu iphe ono, meru unyaphua ono; sụ Jisọs: "Nnajiufu! ?Lenu: mę oshi figu-wa, i turu onu-wa nwukotawarunu kpaa."

²² Jisọs asụ ęphe: "Unu gude Nchileke vudoshia ike l'ekwekwe, unu kweru.

²³ Kamenu; tę ya karu unu: o -nwekpooru onye sụru ugwu-a: 'Ngwaa! Fọta onwongu je echee l'eze ęnyimu;' obu ta agba iya ębo; yo kwetalephu l'iphe o kfuru e-me bę oo-melephu ęę ono, o kfuru iya ono.

²⁴ Ọo ya bụ l'iphemiphe ọbule, unu sụru tę Nchileke nụ unu teke unu ekfu anụ iya; bya ekweta l'ọ nwaru iya unu; iphe ono bę ọo-nụ unu.

²⁵ Teke unu nọdu ekfu anụ Nchileke; o -nweru okfu, nọru unu l'onye ọdo; unu guaru onye ono nvu; k'ophu Nna unu ophu bu l'imigwe a-guru unu nvu l'iphe dụ ęji, unu meshiru.

²⁶ O -būru l'unu ta guduru ndu ọdo nvụ; nna unu ọphu bu l'imigwe ta agụkwaru unu nvụ l'iphe dū ejī, unu meshiru."

*Aaji Jisọsu kẹ ike,
o gude eme iphe oome*

(Mát 21:23-27; Luk 20:1-8)

²⁷ Ẹphe alatashia azụ lẹ Jerúsalemu; Jisọsu ejephelaha l'eze-ulo Nchileke. Ndu ishi ndu achijeru Nchileke eja; mẹ ndu eziye ekemu; mẹ ndu bụ ọgurennya abyakfutashia ya.

²⁸ Ẹphe aji iya: "Bụ egbe ike ngunu b'i gude emeebe iphe ọwananu, iime-wa? Bụ onye ziru ngu t'i bya iya ememe?"

²⁹ Jisọsu asụ ẹphe: "Lẹ ya a-ji unu nwaji lanu; unu -saa ya ẹya; ya akaru unu egbe ike, ya gude emeebe iya:

³⁰ Bụ onye ziru Jọnu t'ọ bya ome baputizimu: bụ Nchileke t'ọ bụ madzụ? Unu saa ya ẹya."

³¹ Ẹphe alaa ya edzukashi l'ime onwẹphe; woo: "Ẹphe -sụ l'o shi Nchileke l'ẹka bẹ ọo-sukwa ẹphe: "Ngunu mekwanuru iphe ẹphe te kwetadu iphe o kfurū?"

³² Ẹphe -sukwanu l'o shi madzụ l'ẹka; haa!" Yọ būru egvu bẹ ẹphe atsu ndu ọha; kẹ lẹ ndu ọha kfukotawaru lẹ Jọnu bụ ọgbodo onye nkfuchiru Nchileke.

³³ Ya ndono; ẹphe asụ Jisọsu: "L'ẹphe ta madu."

Jisọsu asụ ẹphe: "O kwaphu ege ono bẹ ya te ekfuduru unu onye ziru iya tẹ ya meje iphemiphe ọbule ono."

12

Ẹtu kẹ ndu e buru ozi

(Mát 21:33-46; Luk 20:9-19)

¹ Jisọsu awataru ẹphe ọnmaru ẹtu; sụ ẹphe: "L'o nweru nwoke lanu, kọru mgbo vayinu; bya agbaa ya agbagba; bya eworu nsụ bua l'ẹke ọphu aa-ọduje adzọshi mēe l'akpuru vayinu ono. Yọ bya akpukwaaphu nwulo-eli, ee-nyihuje nọdu eleta iphe a kuru lẹ mgbo vayinu ono ẹnya. Yọ bya ebuta ndu ozi ye iya; yọ būru iya oje iphe ọdo.

² Yo be teke eegbuje akpuru vayinu; yo zi nwozi iya t'o jekfu ndu ozi ono t'ẹphe wọo ya ọkẹ vayinu nk'iya.

³ Ẹphe egude onye ono; tsua ya iphe; gba bẹ iya ẹka ọtu; nwufu iya; yọ lashia.

⁴ Yo zi onye ọdo t'o jekfu ẹphe; ẹphe egudekwa iya phu; kujaa ya ishi; mee ya iphe-iphere.

⁵ Yo byakwa bya ezi onye ọdo; ẹphe eworu onye onanu gbua; mēwaru igweligwe ndu ọdo: ndu bẹ ẹphe tsuru iphe; ndu bẹ ẹphe gburu egbugbu.

⁶ L'ikperazụ iya; yọ phodu-waa onye lanu, bụ iya bụ nwatibe iya kẹ nwoke, o yeru obu. Yọ sụ nwatibe iya ono t'o jee; tubesu l'ẹphe a-kabẹe kwabẹ onye ọphu bụ nwatibe iya ugwu.

⁷ Ndu ono, o buru ozi ono azụ mgbede; sụ: 'Iyaa! Owaa bụ onye alı-a e-mekochaa būru nk'iya teke nna iya nwuhuru. Unu bya t'ẹphe gbua ya; k'ọphu mgbo vayinu ono a-buru nk'ẹphe.'

⁸ Ẹphe egude onye ono; woru iya gbua; woru odzu iya tufaa l'azụ mgbo vayinu ono."

⁹ Ya ndono; Jisọsu aji ẹphe: "Bukpo ngunu bẹ nwoke, nwe mgbo vayinu ono e-me? Oo-bya bya egbushikota ndu ozi ono; woru mgbo vayinu ono ye ndu ọdo l'ẹka.

¹⁰ ?Unu ta guvubua ẹke ono, e deru l'ẹkwo okfu Nchileke; sụ:

'Lẹ mkpuma ono,
ndu akpụ ụlo jikaru ono
bụ iya mekochaaru bya aburu
itso, gude ụlo ono.

¹¹ Ono bụ iphe Nnajiufu ayi meru;
yọ bụru iphe dū ayi biribiri l'anya.' "

¹² Ndu ishi ndu Ju esee ya egude; l'ẹke ẹphe mawaru l'ọ bụ ẹphe b'ọ gude nmaa ẹtu ono. Obenu l'ẹphe tsuhuru ọha ono, nọ l'ẹke ono egvu; parụ iya haa gbakashihu.

Ajị k'otu akiriko

(Mát 22:15-22; Luk 20:20-26)

¹³ Tọ dū iya bụ; a haru zi ndu Fárisii; mę ndu ọkpà kẹ Hérọdu t'ẹphe gude okfu, Jisọsu ekfu hata iya l'onya.

¹⁴ Ndu ono, e ziru ono abya asụ iya: "O-zi-iphe! Ẹphe maru l'ị bụ onye ire-lanụ; tọ dū onye iile ẹnya l'ifu; tii kpa ishi ẹge madzụ beru. Yọ bụleruphu ogbodo ụzo kẹ Nchileke bẹ iizi. ?Tọ bụdunu omebyi ekemu Nchileke mę ẹphe -tuje akiriko nū eze ndu Rómu? ?Bụ t'ẹphe tuje iya; tọ t'ẹphe ba atujeshi?"

¹⁵ Jisọsu amawarụ l'ẹphe bụ okfuru-iche-eme-iche pẹ; sụ ẹphe: "Bụ ngunu bẹ unu ese iya adata? Unu nū iya nū okpoga ọbu tẹ ya leedu ẹnya."

¹⁶ Ẹphe ewotarụ iya ẹya. Yọ sụ ẹphe: "Bụ ishi onye; mę ẹpha onye b'e deru iya ẹge-a?"

Ẹphe asụ iya l'ọ bụ kẹ Siza!

¹⁷ Jisọsu asụ ẹphe: "Ọo ya bụ; unu woru iphe ọphu bụ kẹ Siza; nū Siza; unu eworū kẹ Nchileke nū Nchileke."

Onu, Jisọsu yeru ẹphe adụ ẹphe biribiri.

Ajị k'oshi l'onwu teta

(Mát 22:23-33; Luk 20:27-40)

¹⁸ Yo nweru ndu Sádusii, byakfutaru Jisọsu; mbụ ndu ọphu sụru l'ẹ te eshijedu l'onwu teta nọdu ndzụ. Ẹphe abyakfutashia Jisọsu bya asụ iya:

¹⁹ "O-zi-iphe! Mósísu deru ẹphe l'ẹkwo; sụ: Teke bụ lẹ madzụ nwuhuru; haa nyee ya; l'ẹ b'ọ mụtaru iya nwa; tẹ nwunne nwoke ọbu lụpyabe nwanyi ono; k'ọphu ọo-mụtaru onye onanu, nwuhuru anwuhu ono ẹgirima.

²⁰ L'ọ nweru unwunne ẹsaa, nonu. Onye k'odungu abya alua nwanyi; nonyaa; nwuhu; l'ẹ b'ọ mụtara nwa.

²¹ Onye k'ẹbo alupyabe nwanyi ono; nonyakwaaphu; nwuhu; l'ẹ b'ọ nwekwa nwa. Onye k'eto ẹge ono kwaphu;

²² jeye ẹphe ẹsaa ono alukota nwanyi ono; nwushihukota; to nwe nwa, ẹphe mụtaru. E meebe; nggube nwanyi; nggu anwuhufua.

²³ O -rua teke ee-shi l'onwu teta nọdu ndzụ; ?bụ nyee onye ole bẹ nwanyi ono a-bụ; ẹge ono ẹphẹ shi lukotahawa iya ẹphe ẹsaa ono?"

²⁴ Jisọsu asụ ẹphe: "O bụ iphe, meru iphe unu eshisweje iya ọbu ndono; kẹ l'ẹkwo okfu Nchileke te dodu unu ẹnya; to do unu ẹnya mbụ ẹge ike Nchileke beru.

²⁵ Teke ndu nwuhuru anwuhu shiwa l'onwu teta nọdu ndzụ bẹ ẹphe ta alukwa nwanyi; ọphu nwanyi 'alukwa nji. Teke ono bẹ ẹphe a-duwaa l'ọ bụ unwu ojozi-imigwe.

²⁶ A bya lẹ kẹ oshi l'onwu teta nọdu ndzụ ono; ?unu ta gubua l'ẹkwo Mósísu ẹke ono, o deru k'iru, ọku enwu raphuraphu ono? Ẹke ono bẹ

Nchileke kfuru Mósísu l'òo yèbe Nchileke bụ Nchileke kẹ Ébiríhamu; búrú Nchileke kẹ Áyízaku; bya abúrú Nchileke kẹ Jékòpú.

²⁷ ?Tò dū iya bụ lẹ Nchileke ta bụdu Nchileke ndu nwùhuru anwùhu; ọ bụ Nchileke ndu nọ ndzụ. Ọo ya bụ l'unu kfulẹkpoo ọswa shiswee ọzọ."

Ekemu ophu kakọta nū
(Mát 22:34-40; Lúk 10:25-28)

²⁸ Onye lanụ lẹ ndu ezije ekemu, nọ l'ẹke ono l'anụ iphe ẹphe atụ abya aphụ ẹge Jisọsu gude asa okfu ono ọhuma. Yọ jì Jisọsu: "Nanụkpoo ekemu ophu bụ iya katsụkpoo mkpa l'ekemu ono l'ọ ha?"

²⁹ Jisọsu asụ iya: "Ekemu k'odungu bụ: 'Unu nwa ya; unubẹ ndu ízurelụ! Lẹ Nnajiufu ayi, bụ Nchileke bụlekwa iya phụ kpụu bụ Nnajiufu.

³⁰ Ọo ya bụ t'i yeru Nnajiufu, bụ Nchileke ngu obu ngu l'ọ ha; nggu egude ndzụ ngu l'ọ ha; mẹ uche ngu l'ọ ha; mẹ ike ngu l'ọ ha yeru iya obu.'

³¹ K'ẹbo, tso iya bụ: 'T'i yeru madzụ ibe ngu obu ẹge i yeru onwongu.' Ẹ to nwehekwa ekemu ọdo, kariru ekemu labụ-wa nshinu."

³² Onye ono, ezije ekemu ono asụ iya: "O-zi-iphe! I kftakwaru iya. Ọ kwa oswi-okfu b'i kfuru lẹ Nchileke bụ Nchileke lanụ; l'ẹ to nwehedu Nchileke ọdo, nnonu gbahaa yẹbedua;

³³ mẹ tẹ madzụ yeru iya obu iya l'ọ ha. T'o gude egomunggo iya l'ọ ha; gude ike iya l'ọ ha yeru Nchileke obu. Yo yeru madzụ ibe iya obu ẹge o yeru onwiya. L'ome ekemu labụ ono bẹ dangokwaru ngweja-ukfuru; dangoo iphe, bụ ẹja ọdo, aachijeru Nchileke l'ọ ha."

³⁴ Jisọsu aphua l'ọ yeru iya onu l'ọ bụ onye nweru egomunggo; sụ nwoke ono: "Ẹ tị nọhekwa ote-nya l'ẹke Nchileke bụ eze."

Jisọsu ekfugetsua ẹge ono; to nwehe onye jebaaru ọtu ama k'oji iya aji ọdo.

?Kuráýisutu bụ nwatibe onye?
(Mát 22:41-46; Lúk 20:41-44)

³⁵ Yo be teke Jisọsu ezi iphe l'eze-ulo Nchileke; yo kfunyaa bya aji: "Nanụ ẹge e meru bẹ ndu ezije ekemu sụru lẹ Kuráýisutu bụ Nwatibe Dévidi; l'ẹke

³⁶ Dévidi l'onwiya bẹ Ume-dụ-Nsọ meru; yọ sụ:

'Lẹ Nchileke sụru Nnajiufu yẹbe Dévidi:

Nọdu iya l'ẹka-utara

jeye teke ya e-me ndu ọhogu ngu

t'ẹphe buri iphe

ì-dzọpyabe l'ọkpa.'

³⁷ Dévidi l'onwiya eku iya Nnajiufu. ?Nanụ ẹge e shi b'ọ gbe bya abụwarunu Nwatibe Dévidi?"

Ọkwa ẹhu ndu ezi ekemu;
mẹ ndu Fárisii
(Mát 23:1-36; Lúk 20:45-47)

Ẹhu atsoo igweligwe ndu, nuru iya nū ẹna.

³⁸ Teke oozì ẹphe iphe b'ọ sụru ẹphe: "Unu kwabekwaru onwunu ẹnya l'ẹke ndu ezije ekemu nọ; mbụ ndu ọduje mma t'ẹphe kechishia onwẹphe l'uwe-nlọkpuru aghaphe; t'e keleje ẹphe l'ọ bụ ndu oke amadụ l'ẹke a dū l'igwe;

³⁹ mẹ tẹ oshi ophu katsụkpoo mma l'ulo-ndzuko ndu Ju buri ẹphe a-nọduje iya; mẹ t'ọ buri ẹphe a-nọ l'ẹke, aa-katsụkpoo ẹphe ọkwaberu ugwu l'ẹke e jeru eswe-iphe.

⁴⁰ Ɛphe eripyaje nwanyi, maa tufuru; gude eregede ekfu anụ Nchileke ogodo-orioko. Ọ bụ ẹphe; bẹ aa-ka ọnmashi ikpe ike!”

*Iphe nwanyi, maa tufuru
turu obu iya anụ Nchileke
(Luk 21:1-4)*

⁴¹ Jisọsu abya adugaru l'iku okpoko, eechejeru Nchileke okpoga; lelaaha ndu eche okpoga l'okpoko ono. Ndu, nweru iphe abya eyetsua okpoga, ha nshinu.

⁴² Nwanyi lanu, nji iya ẹ-ta ọhedeu, l'akpa ụkpa abyatashia bya eworu afu labu chee.

⁴³ Jisọsu abya ekua ndu etsoje ụzo iya t'ẹphe bya. Yọ sụ ẹphe: “Kamenu; tẹ ya karu unu: l'ọ kwa nwanyi ụkpa-wa, nji iya ẹ-ta ọhedeu-wa bẹ yeru iphe ka nụ l'ẹphe ha.

⁴⁴ Ishi iya aburu lẹ ndu ophu l'ẹphe ha shitsua l'eku ẹphe, tsuboru etsubo l'anụ. Obenu lẹ nwanyi-a bẹ akpakpọo ụkpa; yọ buru iphe o nweru l'ọ ha; mbụ je akpaa l'iphe, o doberu, oo-gude kpata nri b'o wotaru bya echee-wa.”

13

*Aa-kukposhi eze-ulo Nchileke
(Mát 24:1-2; Luk 21:5-6)*

¹ Jisọsu eshilephu l'ime eze-ulo Nchileke l'alufuta; onye lanu lẹ ndu etsoje ụzo iya asụ iya: “O-zi-iphe! Lenu mkpuma, dugbaa biribiri; mę ụlo, du biribiri, nọ l'ẹke-a!”

² Jisọsu asụ iya: “?l phurua eze-ulo ono, a kpuru; yọ magbaa ege ono? Ee-mekochaa kükposhikota iphemiphe ọbule ono; k'ophu ẹ to nwedu m'ọ bụ mkpuma lanu, aa-ha t'ọ kpọ-kfuru l'eli ibe iya.”

*Okwa iphe-ehuka, a-bya nụ
(Mát 24:3-14; Luk 21:7-19)*

³ Jisọsu abya enyihu Ugwu Olivu; je adugaru; cheeru eze-ulo Nchileke ifu. Pyita; Jémusu; Jonu; mę Ánduru aji iya l'edomi; sụ:

⁴ “?Bukpo teke ole bẹ iphe ono e-me? ?Bụ ngunu bẹ ee-gude maru teke iphemiphe ọbule ono abyawa ememe?”

⁵ Jisọsu ekfulahaaru ẹphe: “L'ọ buphu t'unu kwabẹ ẹnya; t'ẹ b'o nwe onye e-duswe unu ụzo.

⁶ L'o nwekwaru igweligwe ndu a-zaru epha iya bya. Onye ophu nọnu; yọ sụ: ‘L'ọ ya bụ iya’; gude ege ono duswee igweligwe madzụ.

⁷ Teke unu nuderu akọ ogu, aalụ l'ẹke teru ẹnya; mę ephuphu ogu, aalụ l'ẹke du ntse; unu ba wakwa obu; l'iphe ono l'ọ ha mefutajekwa. Obenu lẹ teke mgboko a-gvụ te rukwaa.

⁸ Lẹ mba e-gbeshikwa tso mba ibe iya ogu; alị-eze etso alị-eze ibe iya ogu. Alị a-nma jijiji l'ẹke, dutsua iche iche. Ejo egu a-bya. Iphe ono l'ọ ha gbe bukwara adube bẹ iphe-ehuka adube ege ono, ime adubeje ome nwanyi k'odungu ono.

⁹ “Unu kwachakwaaru onwunu ẹnya. L'aa-kpọtukwaa unu kpụ-jeru ndu ogbo ikpe; e chia unu iphe l'ulo-ndzuko. Unu e-vudo l'ifu ndu gọvano; mę l'ifu ndu eze l'okfu ẹka yẹbe Jisọsu; ege ee-shi t'ẹphe nukwaaphu ozi-oma ono.

¹⁰ Obenu l'e vufutajeodu ụzo zidzuru ozi-oma ono l'iphe bụ mbakeshi.

¹¹ Teke ono, ẹphe a-kpufuta unu t'e kpee unu ikpe ono; unu be vukwaru ụzo wata ọyo ọshi iphe unu e-kfu. Unu kfulekwaphu iphe bataru unu

l'ònu teke ono; l'ẹ tọ bụkwa unubedua a-nọdu ekfu iya l'onwunu; ọ kwa Ume-dụ-Nsọ a-nọdu ekfu iya.

¹² Nwunne a-kpuru nwunne iya nù; t'ẹ gbua. Nna akpuru nwatibe iya; nù t'ẹ gbua. Ụnwegirima e-kwefuru ndu mụru ẹphe ike; kpuru ẹphe nù; t'ẹ je egbua.

¹³ Onyemanye obule e-gude ke l'unu bụ ndu ke yebe Jisọsu kpoo unu ashi. Obenu l'onye ophu taru nshi jeye l'ikperazu be Nchileke a-dzofuta."

Ejo akpamara

(Mát 24:15-28; Luk 21:20-24)

¹⁴ "Unu a-phukwa ejọ akpamara ọ-la-l'iyi l'ẹke, ẹ-ta gbadu t'o vudo." Tẹ nggube onye agụ ẹke ọwaa rikwaa ọriri iphe ọ bụ t'o doo ngu ẹnya. "Teke unu phuleru iya phụ; tẹ ndu nọ lẹ Judiya rebelekwaphu lashia l'ugvu.

¹⁵ T'onye ophu nọ l'okpoku l'atuta ume be ejehekwa okfu k'obahu l'ulo jee ogwota iphe, nọ l'ulo iya.

¹⁶ T'onye ophu nọ l'egu ba alahakwa azu k'oje ochita uwe iya.

¹⁷ Nshoo ndu ophu du ime; me ndu ophu he egirima, angu era teke ono!

¹⁸ Unu kfuru nu Nchileke; t'ẹ b'ọ buba l'oge winta teke oyi atsuje.

¹⁹ Ishi iya aburu lẹ teke ono be eze iphe-ehuka ophu ta byabua keshinu Nchileke keru mgboko a-bya; ophu to nwekwanu odo, bya a-du ẹge ono odo.

²⁰ Ndege Nnajiufu te gburu teke iphe-ehuka ono e-me mkpirikpi; me to nwekwa onye ọo-ga emekochaa dzofuta. Ole o gudewa okfu ehu ndu ophu ọ fotawaru t'ephe buru ndu nk'ia gbua teke ono mkpirikpi.

²¹ "O -nweru onye suru unu teke ono: 'Lekwa: L'ọ kwa Kurayisutu obu ndo-ọ;' m'ọ kwanu: 'Lenu: ya ndophu nọ l'ekaphu!' unu be eyekwaru iya onu.

²² Iphe obu bụ lẹ ndu a-nọdu adzu-phe ejọ-ire sụ l'oo ẹphe bụ Kurayisutu; me l'ephe bụ ndu nkfuchiru Nchileke a-lufuta bya emeshi-lahaa iphe-ophulenyia, dugbaa biribiri ẹge ee-shi t'ephe duswee ndiphe; mbu je akpaa lẹ ndu ono, Nchileke fotawaru ono; ndege ọ -buru l'ephe e-meghe iya.

²³ Ọo ya bụ t'unu kwabekwaphu ẹnya; eshinu ya vuwaru ọzo kfukotaru unu iphemiphe obule-a l'ọ ha; temanu yo mede."

Abyabya Abubu-Ndiphe

(Mát 24:29-31; Luk 21:25-28)

²⁴ "Teke eze iphe-ehuka ono gvuleruphu be ẹnyanwu e-jikputa; onwa echibuhu;

²⁵ mkpo-kpodo eshi l'igwe adashi. Iphemiphe obule, nọ l'igwe a-nmahu jijiji; lo-sweshihu.

²⁶ Teke ono be aa-phu Abubu-Ndiphe ẹke ọ nọ l'urukpu; gude ike, du biribiri; egbu nwjinwii abya.

²⁷ Oo-zifu unwu ojozi-imigwe iya t'ephe jee l'ifu; jee l'azu; jee l'uzo eka-utara; jee l'uzo eka-ibiyita lẹ mgboko mgburumgburu; jeye l'ẹke alj jeberu; igwe ejebe; je edutakota iphe, bụ ndu ọ fotaru."

Iphe oshi figu ezi

(Mát 24:32-35; Luk 21:29-33)

²⁸ "Unu gude oshi figu mụta iphe. Oobuje; ọ -lagee ekwo; teke ọ tushihwaru; wata oru iru; unu amaru l'udzu-mini tuwaru l'ukfu.

²⁹ Ẹge ono be ọwaa du: teke unu phuru iphemiphe obule-a emetsuwaa; unu amaru lẹ Abubu-Ndiphe nọkwa ntse; mbu l'ọ nọwa l'onu-uzo.

³⁰ Kamenu; tẹ ya karu unu: l'ogbo ọwaa, nọ nta-a ta agvuebekwa jeye teke iphe ono l'ọ ha e-mekota.

³¹ Igwe a-gvụ; alị agvụ; ọbu l'okfu, ya kfuru l'ọ ha te nwedu l'o rebuhu ire."

?Bụ mbọku ole b'ọ bụ?

(Mát 24:36-44; Luk 17:26-30, 34-36)

³² "Mbọku ọbu; m'ọ bụ teke ọbu gedegede te nwekwa onye maru iya nụ. Ẹ tọ dukpoduanu m'ọo unwu ojozi-imigwe, maru iya nụ; ọphu Nwatibe Nchileke 'amakwa iya. Ọ bụlephu Nchileke, bụ Nna bụ onye maru iya nụ.

³³ Unu kwabekwa ọnya; chee nche; kẹ l'unu ta madu teke ọo-buru.

³⁴ Ọo-dulephu l'ọ bụ nwoke, gbeshiru oje iphe ọdo; paru ufu iya haa; chiru ndu ooziye ozi ye t'ephe lepyaberu iya ọya ọnya. Yọ bya ekeshiaru ẹphe ozi, ẹphe a-nọdu eje l'ẹhu l'ẹhu. Yọ rua l'onye ọphu eche ọnu nggangbo; yọ nmaaru iya ọkwa; sù iya t'ọ mụkwaru ọnya.

³⁵ Ọo ya bụ t'unu chekwaaphu nche; keshinu unu ta madu teke nnajiufu, nwe ufu a-lata azu. Ẹ ta madu: ?bụ l'urenyashi; ?t'ọ teke echi-abalị keru ẹbo; ?t'ọ teke oke-ọku raru ọra; ?t'ọ l'ọo l'utsu bẹ ọo-lata.

³⁶ Ọo ya bụ; k'ọphu ẹ tọo tudu unu l'ukfu teke unu eku mgbenya.

³⁷ Ọ bụ iphe ya ekfuru unu; bẹ ya ekfukwaruphu onyemonye ọbule: 'Unu chee nche!' "

14

Idzu ishi Jisọsu

(Mát 26:1-5; Luk 22:1-2; Jọn 11:45-53)

¹ Teke ono b'ọ phoduleruphu abalị ẹbo; temanu a gbaa Aji Esweta; mẹ Aji Buredi, ẹ te kodu ekoko. Ndu ishi ndu achijeru Nchileke eja; mẹ ndu ezije ekemu acholaha ẹge ẹphe e-shi gude Jisọsu l'edomi; gbua.

² Ẹphe asu: "L'ẹ tọo bukwa l'ime aji-wa. Lẹ ẹphe -mee ya nta-a bẹ utsu a-dakwa."

Aakwabẹ Jisọsu ugwu

lẹ Bétani

(Mát 26:6-13; Jọn 12:1-8)

³ Jisọsu nọlephu lẹ Bétani l'ulo nwoke, eeku Sáyimonu, ẹhu-labụ mejeru Ẹke ono b'ọ nọ; gudekwadua nri l'eri; nwanyi lanu abata; paru nwa akpamu, manụ nadu. Manụ ono bụ senti, vu oke aswa. Yọ bya eworu akpamu ono kùkpoo; woru manụ senti ono wu Jisọsu l'ishi.

⁴ Ẹhu eghulaha ndu haru nọdu l'ẹke ono eghughu. Ẹphe ekfulahaaru onwẹphe: "'Bụ ngunu kparu iphe eemebyishi ẹgiri manụ ọwaa emeby-ishi?

⁵ M'a ge erekwa iya reta iya iphe kariru ukporo pongu lẹ pongu iri; woru okpoga iya nū ndu ukpa." Ẹphe eshiwaphu ẹge ono baaru nwanyi ono mba.

⁶ Jisọsu asu ẹphe: "Unu haa nwanyi-a! ?O meru imagha bẹ unu ekfuchi iya nchị;

⁷ lẹ nwanyi, unu elee ọnya l'ọ meru iya iphe dū mma. Ndu ukpa bẹ unu l'ẹphe ono mkpukurukpuru. Teke dukpolephu unu mma; unu emeeru ẹphe iphe-oma. Obenu lẹ yẹbedua bẹ yẹle unu ta anọdu tekenteke.

⁸ Ọo ẹge ike beru iya b'ọ meru-a; l'ọ teru iya manụ l'ẹhu; gude kwakọbe teke ee-li yẹbe Jisọsu.

⁹ Kamenu; tẹ ya karu unu: l'iphe bụ ẹke, a raru ozi-oma lẹ mgboko gbaa mgburumgburu bẹ aa-kojekwaphu akọ iphe-a, nwanyi-a meru-wa gude nyata yẹbe nwanyi."

*Júdasu achịta lẹ ya
e-deru Jisọsu ye*

(Mát 26:14-16; Luk 22:3-6)

¹⁰ Júdasu Isukáryotu, bụ onye lanụ l'umadzu iri l'ẹbo ono, etsoje ọzo Jisọsu ono ejekfushia ndu ishi ndu achijeru Nchileke ẹja; k'ophu oo-deru Jisọsu ye ẹphe l'ẹka.

¹¹ Yo kftusuaru iya ẹphe; ẹhu atsoo ẹphe ẹna; ẹphe ekweta iya ụkwa l'ẹphe a-nụ iya okpoga. Júdasu acholahaa ẹge oo-shi deru iya ye ẹphe l'ẹka.

Nri-enyashi Nnajiufu

(Mát 26:17-30; Luk 22:7-23; Jọn 13:21-30; 1 Kór 11:23-25)

¹² Yo be mbọku k'odungu l'oge Ajị Buredi, ẹ te kodu ekoko; bụ iya bụ mbọku, eegbuje nwaturu Ajị Esweta; ndu etsoje ọzo Jisọsu ajị iya: "Bụ awe b'ọ dū ngu t'ẹphe je akwakoberu ngu t'ị nọdu gbaa Ajị Esweta ọbu?"

¹³ Jisọsu ezifu umadzu ẹbo lẹ ndu etsoje ọzo iya; sụ ẹphe: "Unu tugbua bahụ lẹ Jerúsalemu. Nwoke, vu ite, mini nọ e-jekfuta unu. Unu tsoru iya.

¹⁴ Iphe bụ ẹke ọ bahuru; unu tsoru iya je asụ onye nwe ufu ono: 'Lẹ O-zi-iphe sụru: ?Nanụ ụlo ndu ẹbyee ophu bụ nk'ia, bụ ẹke yele ndu etsoje ọzo iya a-nọdu gbaa Ajị Esweta ọbu?"

¹⁵ Oo-koshi unu ime ụlo k'eli eli; mbụ eze agalaga ime ụlo, e dohawaru oshi ẹge ọo-dụ t'a nọdu iya ria nri. Ọ bụ l'ẹke ono bẹ unu a-kwakoberu ayi nri ọbu."

¹⁶ Ndu ono, etsoje ọzo iya ono atugbua je abahụ l'obodo ono. Yọ dukotalephu ẹge ono, Jisọsu kfuru iya ẹphe ono. Ẹphe abya anọdu l'ẹke ono; kwakobe kẹ Ajị Esweta ono.

¹⁷ Yo be l'urenyashi; Jisọsu yele umadzu iri l'ẹbo ono abyatashia.

¹⁸ Ẹphe eridelephu nri ono; Jisọsu asụ ẹphe: "Kamenu; tẹ ya karu unu: l'ọ kwa onye lanụ l'ime unu e-deru iya ye; mbụkwa onye yele iya eri nri l'ẹke-a."

¹⁹ Yo rua ẹphe l'ẹhu; ẹphe awata iya oji nanụ nanụ; sụ: "Bụ yẹbedua? tọo yẹbedua?"

²⁰ Jisọsu asụ ẹphe: "Ọ bụ onye lanụ l'unu iri l'ẹbo-wa; mbụ onye yele iya tsutaru nri l'ochi lanụ-a.

²¹ Lẹ Abubu-Ndiphe bụlekwa ẹge e deru iya l'ekwo okfu Nchileke bẹ ọola. Obenu; nshọ onye ono, ee-shi l'ẹka iya deru Abubu-Ndiphe ye l'ẹka ndu achọ ishi iya ono. Ọ ga karu onye ono mma l'ẹ ta mụdua ya lẹ phuu!"

²² Ẹphe egudekwadua nri ono eri; Jisọsu ewota buredi; kele Nchileke ekele; washia ya; woru iya nụ ẹphe; sụ ẹphe: "Unu nata; ọwaa bụ ugwehu iya."

²³ Yo wotakwaphu okoro; kelebebe Nchileke ekele; woru iya nụ ẹphe; ẹphe eworu iya ngua l'ẹphe ha.

²⁴ Yọ sụ ẹphe: "Qwaa bụ mee ya, e gude okfu ẹhu igwe ọha lọkaa. Nchileke gude mee ya ono eme tẹ ọgba-ndzụ, shi iya l'ẹka vuru ire.

²⁵ Kamenu; tẹ ya karu unu: ya ta anguhekwa mēe, shi l'akpuru vayinu ọdo jeye mbọku ono, ya a-ngu k'ophungu lẹ mgboko ophungu kẹ Nchileke ono."

²⁶ Ẹphe agutsulephu egvu, ẹphe gude jaa Nchileke ajaja; tugbua jeshia Ugwu Olivu.

*Jisosu ekfu lẹ Pyita a-gbado iya**(Mát 26:31-35; Luk 22:31-34; Jón 13:36-38)*

²⁷ Jisosu asù ẹphẹ: “Unu l'unu ha a-paru iya haa; gbakashihu, bụ iya bụ ẹge e deru iya l'ekwo okfu Nchileke; sù:

“Lẹ Nchileke sùru lẹ ya e-chigbu onye eche aturu; aturu ono agbakashihu.”

²⁸ Obenu lẹ teke o metsuaru tẹ ya shi l'onwu teta nọdu ndzụ; bẹ ya e-vuru unu ọzo jeshia Gálili.”

²⁹ Pyita asù iya: “Ọ -bụkpooru lẹ ndu ophunanu a-paru ngu haa; gbakashihu; bẹ yẹbedua ta a-hakwa ngu.”

³⁰ Jisosu asù iya: “Kamenu; tẹ ya karu unu: l'enyashi-a gedegede; tẹmanu oke-ọku nchi-abọhu araa ọra ugbo ẹbo b'i kfuakwaru ugbo ẹto l'ẹ tị madu iya.”

³¹ Pyita akaba ya rụ okfushi ike; sù: “M'o -ruhuru a sù lẹ nggu l'iya nwuhufutaje anwuhu; bẹ ya te ekfukwa lẹ ya ta madu ngu.”

Ndu ophu l'ẹphẹ ha ekfukota ẹge ono.

*Jisosu ekfu anụ Nchileke**lẹ Getusémeni**(Mát 26:36-46; Luk 22:39-46)*

³² Ẹphẹ ejeshia ẹke eekuje Getusémeni; rutsulephu ẹke ono; yọ sù ndu ono, etsoje ọzo iya ono: “Unu nọdu l'ẹke-a tẹ ya kpìrìbe nwanshì je ekfuru nù Nchileke.”

³³ Yọ duta Pyita; mẹ Jémusu; mẹ Jónu. Meji awata iya ọkfu nkfù; yọ wata ọtsu egvu.

³⁴ Yọ sù ẹphẹ: “Ha! Meji akfulekwa iya phụ nkfù; l'ese iya agbabuhu. Unu nọdu l'ẹke-a chee nche.”

³⁵ Yọ kpìrìbelephu nwanshì; tụa onwiya l'alì; wata okfu anụ Nchileke; t'o mee t'iphe-ẹhuka kẹ nwa teke ono be ru iya l'ẹhu; m'ọ -bùru l'ọo iphe e-kwe ememe.

³⁶ Yọ sù: “Nna! Nna! Ọ bụ nggu bụ onye a-dù ike mekota iphemiphe ọbule. Pafunu iya okoro iphe-ẹhuka-wa l'ẹhu. Ọlobu; t'ẹ b'ọ bụkwa iphe nọ iya l'obu e-me. Ọ kwa ophu bụ uche-ọbu ngu e-me.”

³⁷ Yọ latashia azù bya aphua ẹphẹ; ẹphẹ eku mgbènya. Yọ sù Pyita: “Sáyimonu; ?iiku mgbènya? ?Tì dudu ike mụru ẹnya; chefua nche awa lanù?”

³⁸ Unu chee nche; kfuru nù Nchileke; t'ẹ b'e nwuru unu ye l'iphe a-data unu. Obu madzù bẹ ọonodujekpokwaa evushi evuvu ike; obenu lẹ madzù l'onwiya ta dujudu ike.”

³⁹ Yọ lufu jeshia okfuru nù Nchileke ọdo; kfukwaaphu iphe ono, o kfuawaru ono.

⁴⁰ Yọ lata azù bya aphukwaaphu ẹphẹ ọdo; ẹphẹ ekukwaphu mgbènya; l'ẹke mgbènya erotsukwanua ẹphẹ; ẹphẹ ta ma iphe ẹphẹ e-kfuru iya.

⁴¹ Yọ la azù k'ugbo ẹto ya bya asù ẹphẹ: “?Unu ekukwadua mgbènya; l'atuta ume? O dzuwaru. Teke ọbu ruakwaru. Abubu-Ndiphe bẹ aabyakwa oderu ye ndu eme iphe dọ ẹjì l'ẹka.

⁴² Unu gbeshi t'ẹphẹ je. Unu lekwa l'onye ọbu, e-deru iya ye ọbu byaakwaru.”

*Aakputa Jisosu**(Mát 26:47-56; Luk 22:47-53; Jón 18:3-12)*

⁴³ Ya ndono; Jisòsu egudekwadua ège ono l'ekfu; Júdasu, bú onye lanu l'umadzu iri l'èbo ono abyawaphu. Ndu, tso iya nù adu l'igwe. Ephe apagbaaru mma; mè mgbòro. Ndu ziru ephe bú ndu ishi ndu achijeru Nchileke èja; mè ndu ezije ekemu; mè ndu bú ògurennya ndu Ju.

⁴⁴ Júdasu ono, e-deru iya ye ono ekfuhawaru ephe iphe ya e-me t'ephe gude maru onye ophu òbu. Yò sù ephe: "L'òo onye onanu, ye e-tsuta onu l'ishi-ùga gude kele iya ekele ono bú onye ophu unu a-kpùta. Unu kwabèkwaru iya ènya."

⁴⁵ Júdasu erua; tughulekwaphu waa; jekfushia Jisòsu je asù iya: "Rábayi!" Tsuwa iya phù onu l'ishi-ùga.

⁴⁶ Ephe azugudewaphu Jisòsu; kpùta.

⁴⁷ Onye lanu lè ndu ono, vudo l'èke ono amia mma iya swangu; gbua ya nwozi eze onye ishi ndu achijeru Nchileke èja; kwata iya nchì.

⁴⁸ Jisòsu asù ndu ono, byaru iya egude ono: "¿Unu chìgbaa mma; mè mgbòro abya iya egude; ?ya bú onye ana nfù?"

⁴⁹ Mbòku-mbòku bè yèle unu anoje l'èze-ùlo Nchileke; ya ezi unu iphe; ophu unu 'egudebua ya. Obenu l'iphe e deru l'èkwo okfu Nchileke mefutaje."

⁵⁰ Ndu etsoje ùzo iya l'ephe ha aparu iya haa; gbakashìhu.

⁵¹ Yo nweru nwata okoròbya lanu, tsoru Jisòsu. To nwe iphe o yeru; gufu èkwa òcha, ò tuphuberu onwiya. Ephe akpachia ya;

⁵² yò mìa onwiya; paru èkwa òcha iya ono haa; gbaru òtu kfulu kwaseru.

Jisòsu nò l'ifu ndu ògbo ikpe

(Mát 26:57-68; Luk 22:54-55, 63-71; Jòn 18:13-14, 19-24)

⁵³ Ya ndono; ephe eduru Jisòsu jeshia k'èze onye ishi ndu achijeru Nchileke èja; ndu ishi ophu achijeru Nchileke èja l'ephe ha; mè ndu bú ògurennya; mè ndu ezije ekemu abya edzua.

⁵⁴ Pyita eshi etso iya ote-ènya ote-ènya; tsoru iya jeye l'ògbodufu eze onye ishi ndu ono, achijeru Nchileke èja ono. Yo je adùgaru l'èke ndu nche nò; nyalahaa òku.

⁵⁵ Ndu ishi ndu ono, achijeru Nchileke èja ono; mè ndu ògbo ikpe ono l'ephe ha achòlahaa iphe ephe a-sù lè Jisòsu meru; ège ee-shi t'e kpee ya nkfugbu. To nwe iphe ephe phuru, bú iphe o meru.

⁵⁶ Ephe dù l'igwe gbaa ya èjo ekebe; òbu l'ekebe ephe ta dakòtadu.

⁵⁷ Ndu egbeshi dzua èjo-ire:

⁵⁸ "L'ephebedua gudekpokwaa nchì ephe nua teke ò suru: 'Lè ya e-mebyishi eze-ùlo Nchileke-wa, bú èka b'è gude kpua ya-a; l'ime abalì èto; ya akpua òdo, è te egudedu èka kpua.' "

⁵⁹ E guderu l'ephe kfulu ège ono; ekebe ephe ta dakòtakupokwanu.

⁶⁰ Eze onye ishi ndu ono, achijeru Nchileke èja ono egbeshi l'edzudzu oha ono; sù Jisòsu: "¿To nwedu ònu, iyeru ndu-wa l'èkebe-wa, ephe agbagbaa ngu èga-wa?"

⁶¹ Jisòsu adaa nwanshi; to yeru iya ònu. Eze onye ishi ndu ono, achijeru Nchileke èja ono ajì Jisòsu òdo: "¿Bù nggu bú Kuráiyisutu òbu, bú Nwatibe Nchileke òbu?"

⁶² Jisòsu asù iya: "Iyee; l'òo yèbedua bú iya. Unu a-phù yèbe Abubu-Ndiphe l'èke ya dugaru l'èka-ùtara Òkaribe-Kakòta-Nù; phua ège ya e-gude urukpu kè imigwe l'abya!"

⁶³ Eze onye ishi ndu ono, achijeru Nchileke èja ono eworu uwe nk'ia zija; sù ephe: "¿Bù egbe ekebe ngunu òdo bè ephe achòkwadu.

64 ?Unu nɔwaru iphe ookfu l'ekfubyishi Nchileke? ?Bɔ ngunu bɛ unu chitaru?"

Ɛphe atuko sɔ l'iphe gbaru iya nɔ bɔ t'ɔ nwɔhu.

65 Ndu awata iya ɔvu ɔnu-mini; woru iya ifu kechia; chilahaa ya iphe; sɔ iya: t'ɔ kɔnua onye chiru iya iphe. Ndu nche akpɔta iya; chilahaa ya ɛka.*

Pyita ago lɛ ya ta madu Jisɔsu

(Mát 26:69-75; Luk 22:56-62; Jɔn 18:15-18, 25-27)

66 Pyita anɔdukwadua l'ogbodufu l'ɛke ono; onye lanɔ l'unwu-mgboko, ejeru eze onye ishi ndu ono, achijeru Nchileke ɛja ono ozi abata;

67 phɔa Pyita l'ɛke ɔnya ɔku. Yɔ bya elee Pyita ɛnya; sɔ iya: "M'i tsokwa lɛ ndu ɛphe l'ophu Názaretu ono; mbɔ Jisɔsu shi ayi."

68 Pyita atua ɛgo; sɔ iya: "Lɛ ya ta makwa; iphe iikfu te do iya ɛnya." Pyita atugbuɔ jeshia ɔzo ɔnu-ɔguzo; oke-ɔku arawaphu ɔra.

69 Nwamgboko ono aphɔa ya ɔdo l'ɛke ono; kfulahaaru ndu vudo l'ɛke ono: "Lɛ nwoke-wa tsokwa ɛphe."

70 Pyita atukwaa ya phɔ ɛgo ɔdo.

A nɔnyaa nwanshi; ndu vudotsua l'ɛke ono asɔ Pyita: "Ba tɔshi ɛgo; l'i yichachaa ya-a. ?Tɔ bɔdu onye Gálili?"

71 Pyita awata oburu onwiya ɔnu; l'eria angɔ ekpu iya: "Ya - makpɔkwaaru nwoke-wa, unu ekfu okfu iya-a!"

72 Teke onophu; oke-ɔku arawaphu ɔra k'ugbo ɛbo ya. Pyita anyata iphe Jisɔsu kfuahawaru iya: "Lɛ temanu oke-ɔku araa ɔra ugbo ɛbo bɛ oo-kfu ugbo ɛto lɛ ya ta madu iya." Yɔ wata ɔra ɛkwa.

15

Jisɔsu nɔ l'ifu Páyileti

(Mát 27:1-2, 11-14; Luk 23:1-5; Jɔn 18:28-38)

1 Yo be l'onmewa utsu iya; ndu ɔgbo ikpe ono l'ɛphe ha, bɔ iya bɔ ndu ishi ndu achijeru Nchileke ɛja; mɛ ndu bɔ ɔgurenɔa mkpɔkpu; mɛ ndu ezije ekemu abya achia idzu. Ɛphe ekee Jisɔsu eri; kpɔta iya jekfushia Páyileti.

2 Páyileti aji Jisɔsu: "?Bɔ nggu bɔ Eze ndu Ju?"

Jisɔsu asɔ iya: "O kwa nggu b'o shi l'ɔnu."

3 Ndu ishi ndu achijeru Nchileke ɛja abya ekfushilahaa igweligwe iphe, ɛphe sɔru l'o meru.

4 Páyileti asɔ iya ɔdo: "?To nwekpodua ɔnu, iiye? ?O kwa l'i nɔru-a igweligwe iphe, ɛphe ekfugbaa l'i meru."

5 Jisɔsu te kfuhekwa okfu ɔdo. Yo ji Páyileti ɛnya.

Eekpe Jisɔsu nkfugbu

(Mát 27:15-26; Luk 23:13-25; Jɔn 18:39—19:16)

6 L'iphe bɔ Aji Esweta, sweru esweswe bɛ Páyileti atɔfujeru ɛphe onye mkpɔro lanɔ, ɛphe sɔru t'ɔ tɔfuru ɛphe.

7 Yo nweru nwoke lanɔ, eeku Barábasu, a tɔru mkpɔro. Barábasu tso lɛ ndu seru okwa-tsu gɔvument l'ike; bya egbukwaaphu ɔchi l'ogege ono. A tuko tua ɛphe mkpɔro.

8 Igwe ɔha ono abya asɔ Páyileti t'o meeru ɛphe ɛge oomejehawa.

9 Páyileti aji ɛphe: "?Bɔ tɛ ya haaru unu Eze ndu Ju tɔo?"

10 Kẹ l'ọ mawaru l'ọ bụ ẹnya-kfukurufuru bẹ kparu iphe ndu ishi ndu achijeru Nchileke ẹja dufutaru iya Jisọsu.

11 Ndu ishi ndu ono, achijeru Nchileke ẹja ono akpalia ikpoto ndu ono; sụ ẹphe t'ẹphe kebe t'ọ hachiaru ẹphe Barábasu.

12 Páyileti asụ ẹphe: “?Bụkwanu ngunu bẹ ya e-me nwoke ọphu unu ẹkú Eze ndu Ju?”

13 Ẹphe atụa uzu; sụ: “Kpọpyabe iya l'oshi-osweru!”

14 Páyileti asụ ẹphe: “?Kẹ ngunu? ?Bụ egbe ẹjo iphe ngunu b'ọ meru?” Ẹphe akakpọo ya ru ọrashi ike: “Kpọpyabe iya l'oshi-osweru!”

15 Páyileti achọlahaa ẹge ya e-me mee t'ẹhu tsoo ikpoto ndu ono ẹna. Yọ haaru ẹphe Barábasu t'ọ laa; sụ t'e chia Jisọsu ẹchachi. E chiebe iya ẹchachi; yọ duta iya nù t'e je akpọpyabewa iya ru l'oshi-osweru.

Ndu soja aja Jisọsu ewena

(Mát 27:27-31; Jọn 19:2-3)

16 Ndu soja ono eduru iya jeshia l'ogbodufu nnajiọha, bụ Páyileti; ẹphe ekukoo ndu soja ono l'ẹphe ha.

17 Ẹphe achita kpowula kpowula uwe uswe yee Jisọsu; woru okpu-eze, ẹphe kparu l'ogvu kpube iya.

18 Ẹphe abya ekele iya ekele ndu soja; sụ iya: “Ndzụ ngu ndzụ ogologo; Eze ndu Ju!”

19 Ẹphe eworu oshi chia ya l'ishi; vua ya ọnu-mini. Ẹphe abya ebyishiru iya ikpere l'ali t'ooduje l'ẹphe akwabẹ iya ugwu.

20 Ẹphe ajaẹbetsua ya ewena; bya eyefu iya kpowula kpowula uwe uswe ono; bya eworu uwe nk'ia yee ya; kpụta iya t'ẹphe je akpọpyabe iya l'oshi-osweru.

Aakpọpyabe Jisọsu

l'oshi-osweru

(Mát 27:32-44; Luk 23:26-43; Jọn 19:17-27)

21 Ẹphe eyebuta nwoke lanu, eswekwaru esweswe, eeku Sáyimonu, onye Sayirini t'ọ vuta oshi-osweru ono. Sáyimonu ono shikwaru l'egu alata. Ọ bụ iya bụ nna Aleğuzánda; mẹ Rúfọsu.

22 Ẹphe eduru Jisọsu rua ẹke eeku je Gölugóta, bụ iya bụ “Okpokoro Ishi”

23 bya eworu mée, a gwakọberu mēeru; nù iya t'ọ ngua. Yọ jika iya angungu.

24 Ẹphe akpọpyabe iya l'oshi-osweru; bya eworu uwe iya kekashiaru onwẹphe. Ẹphe atụa ẹnwa t'ẹphe maru iphe onyenọnu e-wota.*

25 Ọ bụlephu l'enyanywu-agbakota l'utsu bẹ ẹphe kpọpyaberu iya l'oshi-osweru ono.

26 Iphe ono, dū ẹji, ẹphe sūru l'ọ meru ono b'e deru kfube l'oshi-osweru ono; sụ: “Eze ndu Ju.”

27 Ẹphe akpọpyabekwaphu ụmadzu labụ ọdo, bụ ndu iphura l'oshi-osweru labụ ọdo: onye lanu anọdu Jisọsu l'ẹka-utara; onye ọphu anọdu iya l'ẹka-ibiyita.

28 Yọ buri ẹge ono b'e shi; yọ ree mbụ iphe e dehawaru l'ekwo okfu Nchileke; sụ: “A gụkoberu iya lẹ ndu emebi ekemu.”

29 Ndu eswe l'ẹke ono ekfubyishi iya; l'atụ l'ishi l'ishi; l'azuru iya ukwe: “Họo! Nggube ọphu sūru l'ii-mebyishi eze-ulo Nchileke; gude abalị ẹto kpụ-kwazi iya;

* 15:24 15:24 Egvu 22:18.

30 dzɔnua onwongu. Shinu l'oshi-osweru ono nyifuta!”

31 O kwaphu ɛge ono bɛ ndu ishi ndu achijeru Nchileke ɛja; mɛ ndu ezije ekemu tuko aja iya ewena. Ɛphe ekfutsuaru onwɛphe: “Nta-a b'ɔ dzɔru ndu ɔdo; tɔ du ike dzɔo onwiya.

32 Tɛ Onye Ndzɔta obu, bu Eze ndu Ɔzurelu obu nyifutanu l'oshi-osweru ono; k'ɔphu ɛphe a-phu iya; kweta l'oo ya bu Onye Ndzɔta obu l'oswiya.”

Ɔmadzu labu ono, a kpopyabekotaru ɛphe l'iya l'oshi-osweru ono ekfubyishikwa iya phu.

Anwuhu Jisɔsu

(Mát 27:45-56; Luk 23:44-49; Jɔn 19:28-30)

33 Ɛnyanwu egvuleruphu l'ishi; nchi ejihu l'alɛ ono mgburumgburu; ɛkemeke obule agbakɔta tsɔbalangu jeye l'oke-eswe urenyashi.

34 Yo be l'oke-eswe urenyashi iya; Jisɔsu echia mkpu; su: “Eloyi! Eloyi! ?Lema sabakitani?” bu iya bu: “Nchileke iya! Nchileke iya! ?Bu ngunu meru iphe i paru iya haa nkɛnyi iya?”

35 Ndu haru vudotsua l'ɛke ono anua ya; su: “Unu nwa iya ru; m'ɔ kwa Eláyija bɛ ooku.”

36 Onye lanu agbafuta; wota ɛgwo-ncha; tɛɛ lɛ mɛɛ, shihuru uka; woru iya tsebe lɛ nwoshi, du ogologo; nu iya t'ɔ ngua;† bya asu: “Unu ngabe t'ɛphe maru: ?bu Eláyija, bu onye nkfuchiru Nchileke a-bya ekufuta iya.”

37 Jisɔsu echishia mkpu ike; tubua ume.

38 Ya ndono; ɛkwa, eegechitaje onu-uzo ime ulo obu, bu iya bu ɛnya eze-ulo Nchileke; eshilephu l'eli iya gbaa tarara; lajahɔ ɛbo jeye alɛ iya.

39 Onye ishi ndu soja, vudo cheeru Jisɔsu ifu anua teke ono, Jisɔsu chishiru mkpu ike; tubua ume ono; su: “Nwoke-wa bukwaphu Nwatibe Nchileke l'oswiya!”

40 O nweru unwanyi, vudo ote-ɛnya; l'ele ɛnya t'ɛphe maru iphe eme nu. Ndu ono bu Méri kɛ Mágudala; mɛ Méri, bu nne Jémusu nshiji; mɛ Jósɛsu. Onye ɔdo bu Salómi.

41 Unwanyi ono bu ndu shi etso Jisɔsu l'ejeru iya ozi teke o shi nɔdu lɛ Gálili. Unwanyi ndu ɔdo nɔkwaphu l'ɛke ono, bu ndu tsoru iya nu rua Jerúsalemu.

Eli Jisɔsu

(Mát 27:57-61; Luk 23:50-56; Jɔn 19:38-42)

42 Teke ono buwa urenyashi mboku, ndu Ju akwakɔbeje kwabɛru echile iya, bu mboku ɔtu-ume.

43 Ya ndono; Jósɛfu, bu onye Arimatíya ejekfushia Páyileti. Jósɛfu ono bu onye nweru ɛnya l'ogbo ikpe ndu Ju. O shihakpowa teke teru etete leta ɛnya teke Nchileke e-koshi l'oo ya bu eze. Ya ndono; yo gude obu-nwoke jekfushia Páyileti je arɔo ya tɛ ya pata odzu Jisɔsu je elia.

44 Yɔ du Páyileti biribiri l'o gbe nwuhu-kebewanu mbu Jisɔsu. Yɔ bya ekuwa onye ishi soja ono; ji iya: “M'ɔ bu oswi-okfu l'ɔ nwuhuwaru?”

45 Páyileti anɔtatsulephu l'onu onye ishi soja ono l'ɔ nwuhuwaru; kweta tɛ Jósɛfu je apatawaru odzu iya.

46 Jósɛfu eje anmata ɛkwa ɔcha; bya apatsuta odzu Jisɔsu; woru ɛkwa ɔcha ono nmaa ya; je eworu iya nyobe l'ili, a tɔru l'ogba mkpuma. Yo metsua bya eswita mkpuma, du egvu swichia onu ili ono.

† 15:36 15:36 Egvu 69:21; Mát 27:48; Luk 23:36; Jɔn 19:28-29.

⁴⁷ Méri ké Mágudala; mę Méri, nne Jósęsu aphụa ẹke ono, e nyoberu odzu Jisọsu ono.

16

Jisọsu shi l'ọnwu eteta

(Mát 28:1-8; Luk 24:1-12; Jọn 20:1-10)

¹ Mbọku ọtu-ume ono eswelephu; Méri ké Mágudala; mę Salómi; mę Méri, nne Jémusu akpata manụ senti, dụ iche iche t'ẹphe je etee odzu Jisọsu.

² Yo be mbọku Sonde, bụ mbọku mbụ l'idzu; ẹphe anmaa ẹwa jeshia l'ili ono l'enyanywu-ahata.

³ Ẹphe ajitsua onwẹphe onye e-swifuru ẹphe eze mkpuma ono, e gude bechia onu ili ono?

⁴ T'ẹphe palia ẹnya; b'e gbe swifuwa nụ eze mkpuma ono.

⁵ Abahụ, ẹphe abahụ l'ili ono; ẹphe aphụwaphu nwata okorọbya, nọ ẹphe l'ẹka ọtara yeru kpowula kpowula uwe ọcha. Yọ dụ ẹphe biribiri; ẹphe atslahaa egvu.

⁶ Onye ono asụ ẹphe: "T'ẹ b'ọ dushi unu biribiri. ?Ọ kwa ọ bụ Jisọsu ké Názaretu ọphu a kpọyaberu l'oshi-osweru bę unu achor? O tetaakwaru ndu ndzụ ọdo! Ẹ tọ nọhekwa l'ẹke-a! Unu lekwa ẹke, e shi nyobe odzu iya!

⁷ Ọlobu; unu tugbua je ekfuru ndu etsoje ọzo iya mę Pyita l'o vuakwa unu ọzo jeshia Gálili. Ọ kwa l'ẹke ono bę unu a-phụ iya, bụ iya bụ ẹge o kfuhawaru unu."

⁸ Ẹphe eshi l'ẹke ono lufuta; vuta ọso; l'ẹke ẹhu-anmanma mę biribiri iya guderu ẹphe. Ọtsu-egvu iya te kwe t'o nweru onye ẹphe a-dụ ike kfuru okfu nụ.

⁹ Teke Jisọsu shi l'ọnwu teta ndu ndzụ lę mbọku mbụ l'idzu b'o meru tę Méri ké Mágudala vuru ọzo phụa ya, bụ iya bụ nwanyi ono, ọ chifujeru ọgvu ẹsaa, bu iya l'ẹhu ono.

¹⁰ Méri ono eje ekfuru iya ndu ono, ẹphe lę Jisọsu shi ayi ono l'ẹke ẹphe dokoberu; l'ara ẹkwa.

¹¹ Yo kfutsuaru ẹphe l'ọ nọ ndzụ; mę lę ya gude ẹnya iya phụa ya; ẹphe te kweta.

¹² E meebe; Jisọsu agbaa ugbugba ọdo bya eworu onwiya koshi ọmadzu ẹbo lę ndu ono, etsoje ọzo iya ono l'ẹke ẹphe eje iphe.

¹³ Ndu onanu alatashia azụ je ekfuru iya ndu ọphunanu; ẹphe te kwekwaphu.

Jisọsu ekoshi onwiya

ndu etsoje iya nụ

(Mát 28:16-20; Luk 24:36-49; Jọn 20:19-23; Ndu 1:6-8)

¹⁴ E meebe; Jisọsu ewokwaruphu onwiya koshi ọmadzu iri lę nanu ono l'onwẹphe l'ẹke ẹphe nọ eri nri. Yọ baaru ẹphe mbà l'ẹphe te ekwetajedu ekweta; mę l'ọkpoma nmaru ẹphe egbudegbu; okfu l'ẹphe te kwetadu l'iphe ndu ono, phuru iya nụ lę ya tetatsuaru ndu ndzụ ono kfuru bụ oswi-okfu.

Unu jee mgboko kpoo-gbaa

je ekfukashia ozi-oma-a

¹⁵ Yọ sụ ẹphe: "Unu jee ẹkemeke ọbule lę mgboko gbaa mgburumgburu je ekfukashia ozi-oma-wa tę onyemonye ọbule nua ya.

¹⁶ Onye ọ́phu kwetaru nù, e meru baputizimu bẹ́ Nchileke a-dzọ́futa. Onye ọ́phu ẹ́-te kwetadu nù bẹ́ Nchileke a-nma ikpe.

¹⁷ Ndu ọ́phu woru onwẹ́phe ye iya l'ẹ́ka bẹ́ ee-gude iphe-ọ́phulenyà ọ́waa hùbẹ́ ama: ẹ́phe e-gude ẹ́pha yẹ́bẹ́ Jisọ́su chishia ọ́gvu; gudekwa iya phị́ ghaa okfu-alị́ ẹ́phe; kfulahaa l'okfu, Ume-dụ́-Nsọ́ ekoshi ẹ́phe.

¹⁸ Ẹ́phe -chita agwọ́ l'ẹ́ka b'ẹ́ to nwedu iphe oome ẹ́phe. Ẹ́phe -ngua iphe egbu madzụ́ b'ẹ́ to nwedu iphe oome ẹ́phe. Ẹ́phe -byibe ndu iphe-ememe eme ẹ́ka; ẹ́phe akọ́rohu."

Jisọ́su ala l'imigwe

(Luk 24:50-53; Ndu 1:9-11)

¹⁹ Ya ndono; Nnajiufu, bu Jisọ́su ekfugetsuaru ẹ́phe okfu ono; Nchileke ewolia ya woba l'imigwe. Yò je adụ́garu l'ẹ́ka-utara Nchileke.

²⁰ Ndu ono, etsoje ụ́zo iya ono alaa je ezilahaa ozi-ọ́ma ono l'ẹ́kemeke ọ́bule. Nnajiufu l'eyeru ẹ́phe ẹ́ka l'ọ́zi ono; shi l'iphe-ọ́phulenyà, ẹ́phe emetsua ekoshi l'ọ́zi-ọ́ma ono, ẹ́phe ezi ono bu l'ẹ́ka iya b'o shi. Ono kwa ẹ́ge ọ́ dụ́.

Ozi-Ọma, Luku deru

¹ Onye-ukfu-l'ọha, bụ Tiyoфіlosu;

A dụwa l'igwe wata ode akọ iphe ono, meeberu l'echilabu ayi ono l'ekwo.

² Ndu ono, deru iphe ono deleru iya phụ l'ẹge a kọru ayi mbụ ndu ọphu gude ọnya ẹphe phụa ya; megee bya abụru ndu, ezi ozi-ọma ono ezizi.

³ Ọ dukwa mu phụ mma; Onye-ukfu-l'ọha; tẹ mu kọoru ngu iphe meru nụ l'ọkpa iya l'ọkpa iya; keshinu mu tọru nwẹhu vọ iphemiphe ọbule ono, daru nụ ono shitakpo lẹ mbụ.

⁴ Iphe mu ede iya bụ t'ị maru ọkpobe okfu ono, bụ ọnu b'e gudehawa zia ngu iya ono.

Ozi kẹ l'aa-mụ Jọnu Baputizimu

⁵ Teke Hérodu shi bụru eze, achị Judiya b'o nweru onye achijeru Nchileke ẹja, aza Zekaraya. Zekaraya shi l'ogbo ndu achijeru Nchileke ẹja, bụ Abija pẹ. Ọ luru nwanyi l'ikfu Éronu, bụkwaphu ikfu ndu achijeru Nchileke ẹja. Ẹpha nwanyi ono bụ Elizabetu.

⁶ Ẹphe ẹbo tuko bụru ndu doberu ẹka ndoo l'ifu Nchileke. Ẹphe tuko ekemu Nchileke l'ọ ha l'eme; l'etsokwaphu nsọ Nchileke l'ọ ha. Ẹ tọ dudu ẹke aata ẹphe uta.

⁷ Ọ bụlephu l'ẹphe luru gbururu jeye ẹphe akashihu; to nwe nwa, ẹphe mutaru; okfu lẹ Elizabetu ta atsudu ime.

⁸ Tọ dọ iya bụ; Zekaraya ejalahaa ozi k'ochiru Nchileke ẹja l'ifu Nchileke; kẹ l'ọ bụkwanu ndu ogbo nk'iya b'o ruberu mbụ ozi k'ochiru Nchileke ẹja.

⁹ A turu ẹnwa, bụ nsọ, ẹphe emeje; yọ daaru iya mbụ ọbahu l'ime ọlo ẹke ọnya eze-ọlo Nchileke nọ; oje ọkpo insensu ọku.

¹⁰ Mkpoto-ọha ono akuru l'etezi; l'ekfu anụ Nchileke l'ọ gbaru teke eeyeje ọku l'insensu ono.

¹¹ Ojosi-imigwe, shi l'ẹka Nnajiufu esee Zekaraya l'uzo ẹka-utara ọnya-ngweja ẹke ono, aakpoje insensu ọku ono.

¹² Meji agbabuhu Zekaraya l'ọ phuru iya. Yọ tsulahaa egvu. Ojosi-imigwe ono asụ iya:

¹³ "Ba atsushi egvu Zekaraya; l'okfu, i kfulu nụ Nchileke b'ọ nwakwaru. Nta-a; bẹ Elizabetu, bụ nyee ngu a-mutaru ngu nwata nwoke. Iphe ịi-gu nwata ono bụ Jọnu.

¹⁴ Nwata ono e-me t'ẹhu tsoo ngu ẹnà; a dụ l'igwe tee ẹswa kẹ l'a muru iya!

¹⁵ Iphe ọbu bụ lẹ ọo-buru onye nweru ọnya l'ifu Nchileke. Ẹ tọo ngukwa mee; too tsu ọnu l'iphe ọdo, bụ iphe aangụ angungu, eme l'ọnya. Ume Nchileke bẹ e-shiru teke ọ nọ l'ẹpho nne iya buru iya eburu l'ẹhu.

¹⁶ Igweligwe unwu Ízurelu bẹ oo-me t'ẹphe lata azụ lakfuta Nnajiufu, bụ Nchileke ẹphe.

¹⁷ Ọo ya bụ onye e-gude Ume Nchileke; gude ike, dụ l'ọ bụ kẹ Eláyija, bụ onye nkfuchiru Nchileke; vuru iya ọzo jee. Ọo-gọ-zitaru unwegirima obu nna ẹphe. Ọo-gota ndu bụ 'anumanuma pẹ; t'ẹphe kwaa ọnya; tsoru ọzo ọphu ndu doberu ẹka ndoo etso; k'ọphu oo-shi iya mee tẹ ndu kẹ Nchileke l'ẹphe ha kwakọberu Nnajiufu."

¹⁸ Zekaráya aji ojozi-imigwe ono: “?Nanụ ege ya e-shi maru l'iphe-a, i kfishiru-wa bụ ire-lanụ; l'ẹke ya kahụwaru akahụ; nyee ya akahụkwaphu ege ono?”

¹⁹ Ojozi-imigwe ono asụ iya: “?I marua l'ọo yēbedua bụ Géburelu, anọje l'ifu Nchileke. Ọ kwa Nchileke bẹ ziru iya tẹ ya bya ekfuru yeru ngu; zia ngu ozi-oma-wa;

²⁰ ọphu 'i kwetadu l'okfu, ya kfuru ngu. Lekwa; shita nta-a bẹ ọnu a-buru ngu kpurumu: ẹ to nwehedu l'i kfua okfu ọdo jeye mbọku iphe-a l'ọ ha e-rekota. Okfu iya-a e-rekota l'oruberu iya.”

²¹ Mkpọro ọha ono adọru eche Zekaráya; ẹphe ta ma iphe meru iphe ọono anọno l'ime eze-ulo Nchileke ono.

²² Yọ lufuta; tọ dūhe ike kfuru okfu yeru ẹphe. Ẹphe amalẹruphu l'ọ phuru àphù l'ime eze-ulo Nchileke ono; too kfuhe okfu lẹ phuu. Yọ bụwaru-a ẹka bẹ oopheje gude l'ekfuru ẹphe okfu.

²³ Oge ozi iya l'ulo Nchileke agvulephu; yọ tugbua lashia nk'ia.

²⁴ A nọnyaa; nyee ya; mbụ Elizabetu abya atsuta ime; nọkota l'ulo mkpụrumkpuru ọnwaa ise.

²⁵ Yọ sụ: “Nta-a bẹ Nnajiufu lewaru iya ẹnya; bya eshia ege-a nafu iya iphere l'ifu ndiphe.”

Ozi l'aa-mụ Jisọsu

²⁶ Yo be l'onwa kẹ ishingū k'ọphu Elizabetu tsutaru ime; Nchileke abyakwaphu bya ezia ojozi-imigwe, bụ Géburelu t'ọ je Názaretu l'alì Gálili;

²⁷ je ezia nwamgboko lanụ ozi. Ẹpha nwamgboko ono bụ Méri. Nwamgboko ono bẹ nwoke ta chikahubua ọkpa. Onye eje okfu iya bụ nwoke, aza Jósefu, shi l'awa eze ndiche ono; mbụ Dévidi.

²⁸ Géburelu abyakfuta nwamgboko ono bya asụ iya: “?Ị duphu mma; nggube onye Nchileke kwabẹru oke ugwu! Nchileke swikwaru ngu eswiru.”

²⁹ Méri anulephu ekele ono; obu echia ya taa! Yọ rịa: “?Bụ egbe ekele ngunu dū ege-a?”

³⁰ Ojozi-imigwe ono asụ iya: “Ba atsushi egwu Méri; lẹ Nchileke mewaru ngu eze-iphe-oma.

³¹ Lekwa; l'ji-tsuta ime; mụa nwata nwoke. Iphe ji-gu iya bụ Jisọsu.

³² Ọo-buru onye kfube ọswa ha nshinu. Iphe ee-ku iya bụ Nwatibe Ọkaribe-Kakota-Nụ. Nnajiufu, bụ Nchileke e-me iya eze l'ọ bụ onye ichi iya ono; mbụ Dévidi.

³³ Ọo-buru eze; chĩa ndu ọnu ulo Jékọpu gbururu jeyewaru; ọphu 'ọo-bubuhudu eze abubuhu gbururu jeye.”

³⁴ Méri asụ ojozi-imigwe ono: “?Nanụ ege oo-shi dū ege ono l'ẹke nwoke ta chikahubua ya ọkpa?”

³⁵ Ojozi-imigwe ono asụ iya: “Ume Nchileke a-tsopyabe ngu; ike kẹ Ọkaribe-Kakota-Nụ abya emee ngu ire l'ẹhu. Ọo ya bụ lẹ nwata ono, ji-mu ono bẹ ee-ku Nwa, dū nsọ kẹ Nchileke.

³⁶ Ọdo bụ; lekwa: abubu ngu, bụ Elizabetu tsutaakwaru ime nwata nwoke; l'ẹke ọ kahụwaru akahụ ege-a. Ọnwaa ọwaa ekwe iya ọnwaa ishingū; mbụ onye ono, e shi eku onye ẹ-ta tsudu ime ono;

³⁷ kẹ lẹ Nchileke te nwedu iphe kporu iya ẹka l'ememe.”

³⁸ Méri asụ: “Mgbẹ ya nọwaa! ?Ọ kwa lẹ ya nọwa l'ẹka Nchileke. T'ọ dūru iya ege i kfuru.” Ojozi-imigwe ono atugbua lashia.

Méri eje ké Elízabetu phe

³⁹ E meebe; Méri ajikobe; gude ọso; yọ bụru iya oje mkpukpu lanu obu l'alì ugwu Judiya.

⁴⁰ Yọ bya abata l'ulo Zekaraya; bya ekele Elízabetu ekele.

⁴¹ Elízabetu anulephu ekele Méri ono; nwata ono emee ya ukporo l'epho; Ume-du-Nso akparuta Elízabetu l'ehu.

⁴² Yọ raa ya tororo; su: "Onye Nchileke goru onu-oma nu b'i bu l'unwanyi mgburumburu! Ege ono be Nchileke gokwaruphu nwata ono, no ngu l'epho ono onu-oma!"

⁴³ ?Bu ngunu meru iphe e kweru te nggubedua, bu nne ke Nnajiufu iya bya nk'ia?

⁴⁴ Le teke ono, ya nuleruphu ekele ono, i keleru iya ono be nwata ono, no iya l'epho ono meru ukporo; l'eke ehụ atso iya ena.

⁴⁵ Nggube nwanyi; te ehụ tsoo ngu ena; okfu l'i kweru l'okfu ono, shi l'eka Nnajiufu rua ngu nchi ono e-re!"

Egvu, Méri agu gude aja Nchileke

⁴⁶ Méri asu:

"Ya gude obu iya aja Nnajiufu ajaja.

⁴⁷ Ya ete eswa Onye Ndzota iya, bu Nchileke.

⁴⁸ Nchileke guberu yebe nwanyi,
no iya l'eka iphe;
bu iya bu yebe nwanyi,
wozitaru onwiya ali.
Ogbo, nonu e-shi nta-a kulahaa ya:
onye a goru onu-oma nu;

⁴⁹ okfu le Okaribe,
bu Nchileke;
be mewaru iya iphe ha nshinu.
Epha Nchileke du nso.

⁵⁰ Ndu atsu Nchileke egwu;
be Nchileke aphujeru imiko
tsube l'ogbo; rua l'ogbo.

⁵¹ O gudewa aka iya koshi ike iya.
O chikashiwaru ndu
gude ekuku l'ari oriri l'obu ephe.

⁵² Ndu ike no l'eka b'o nafuje ike ephe;
bya apalishia ndu ophu
onodu ephe laru ali.

⁵³ Ndu egu agu b'o gudeje
iphe du mma nujishia ephe;
bya asu ndu nweru iphe
t'ephe gbaru aka laa.

⁵⁴ O gbaru ndu nk'ia;
mbu ndu izurelu mkpu;
ke l'o nyataru ke obu-imiko
iya l'eke ephe no,

⁵⁵ bukwanu iphe o kfuru
nna ayi oche phe, bu iya bu
Ebirihamu yele awa iya l'ephe ha!"

⁵⁶ Méri anọ-rua iphe ruru ọnwá ẹ̀to lẹ̀ kẹ̀ Elízabetu phẹ; yọ bụru iya alala.

Aamu Jonu Baptistizimu

⁵⁷ Yọ rua Elízabetu l'ezeda; yọ bya ezeda; mụa nwata nwoke.

⁵⁸ Ndu obutobu ẹ́phe; mẹ ndu abubu ẹ́phe anụa ẹ́ge Nnajiufu phụ-beru iya imiko; byatashia; ẹ́phe l'iya l'etee ẹ́swa iya.

⁵⁹ Nwata ono anọlephu abalı ẹ́saa; kẹ ẹ́sato iya; ẹ́phe abyatashia ya obu útsù. Ẹ́phe emelaha t'ẹ́phe gụa ya nna iya, bụ iya bụ Zekaráya.

⁶⁰ Nne iya asụ ẹ́phe: “Wawa; l'ẹ tọ bụdu iya; l'iphe aa-gụ iya bụ Jonu.”

⁶¹ Ẹ́phe asụ iya: “?Ị phujeru abubu unu, aza egbe ẹ́pha onanu?”

⁶² Ẹ́phe abya egude ẹ́ka kfurú nù Zekaráya; jì iya iphe ọ dụ iya t'a gụa nwata ono.

⁶³ Zekaráya amaa ẹ́ka t'a nù iya ekwekwerekwe, eedeje iphe. Yọ bya edee: “L'ẹ́pha iya bụ Jonu.” Yọ dũkọta ẹ́phe biribiri.

⁶⁴ Teke ono teke onophu; ire atũshihuwa iya phụ. Yọ watawaphu okfu okfu; jalaha Nchileke ajaja.

⁶⁵ Ndu obutobu iya l'ẹ́phe ha atsulaha egvú. Akọ iphe ono ejegbaru ẹ́ke ono. Ndu ono, bu l'alì ugvu Judíya ono anũkọta iya.

⁶⁶ Iphe, bụ ndu nũru iphe ono edobe l'iya phụ l'ọkpoma; l'ajigbaa: “? Bụ egbe ngunu bẹ nwata ọwaa e-mekochaa bũru;” kẹ l'ọ doru ẹ́nya lẹ̀ Nchileke tũru iya ẹ́ka t'ọ bũru onye dụ iche.

Zekaráya ekfuchiru Nchileke

⁶⁷ Ume-dụ-Nsọ abya ejì nna nwata ono; mbụ Zekaráya ẹ́hu; yọ wata okfuchiru Nchileke; sù:

⁶⁸ “T'a jaa Nnajiufu, bụ Nchileke

kẹ ndu Ízurelú ajaja;

kẹ l'ọ byakfutawaru ndu nk'ia;

bya agbata ẹ́phe.

⁶⁹ O dufutaru ayi Onye Ndzọta,

nyiberu anyibẹ,

shì l'eri onye ono,

nọ iya l'ẹ́ka ono;

mbụ Dévidi.

⁷⁰ Bụ iya bụ iphe o shì l'ọnu ndu

nkfuchiru iya, dũru iya iche kfuá teke ndiche:

⁷¹ L'aa-dzọta ayi l'ẹ́ka ndu ọhogu ayi;

mẹ l'ẹ́ka ndu ono, ayi dụ ashì ono.

⁷² T'ọ phũaru ayi imiko ono,

ọ sũru ndiche ayi phẹ lẹ̀ ya a-phụ ono;

nyata ụkwa ono, dụ nsọ, o kweru ono.

⁷³ O rihakpowaruru onye iche ayi;

mbụ nna ayi Ẹ́birihamu angụ

⁷⁴ lẹ̀ ya a-nafuta ayi l'ẹ́ka ndu ọhogu ayi;

k'ọphu ayi e-jelahaaru iya ozi l'ọ bụ ndu

ẹ́-ta tsũdu egvú;

⁷⁵ bũru ndu bụ ndu nk'ia;

bya abụkwaruphu ndu doberu

ẹ́ka ndoo l'ifu iya jeye l'oge

nka-ezekuna nk'ayi.

⁷⁶ A bya lẹ̀ nggũbe nwata ọwaa:

Iphe ee-ku ngu bu onye nkfuchiru

Ọkaribe-Kakọta-Nu;

ke l'ii-vuru Nnajiufu ụzo jee;

k'ophu ịi-bọ-oduru iya ụzo;

77 mee t'ephe maru le Nchileke
a-guru ephe nvu l'phe du eji, ephe meshiru;
shi ege ono dzota ephe.

78 Oo-gude ome-odoo ya
phuaru ayi imiko.
Oo-me te ndzota ophu echi l'o bu enyanwu
hafuta bya echiaru ayi;

79 k'ophu oo-buru iphoro;
chiaru ndu ophu no l'ochi;
mbu ndu ophu onwu ndu swiru eswiru;
me t'o duru ayi bahu l'uzo ehu-agu."

80 Nwata ono abya evua; kanwuru ehu; nweru egomunggo. Yo no l'echi-
egu jeye mboku o lufutaru l'edzudzu oha le Izurulu.

2

Aamu Jisosa

(Mat 1:18-25)

1 Yo buru teke ono be eze, bu Siza Ogósutosu turu ekemu; su t'a gua
iphe bu ndu bu l'alí-eze iya ogú; dekota epha ephe l'ekwo.

2 Ono bu ogú odungu, e vutsukpo ụzo gua. Teke a guru ogu ono bu teke
Kwíríníyosu shi buru govano ndu Siríya.

3 Ya ndono; onyenonu alashia eke a muru iya; t'e dee epha iya.

4 To du iya bu; Jósefu eshi le Názaretu l'alí Gálili; jeshia Bétulehemu
l'alí Judíya, bukwanu eke a muru eze ndiche; mbu Dévidi; kele Jósefu
shikwanu l'eri ephe; bya abukwaruphu onye ufu ono gededede.

5 Jósefu yele nwanyi ono, e doberu iya k'alulu ono; mbu Méri ayiko
tugbua jeshia t'e dee epha ephe. Teke ono be Méri dukwanu ime.

6 Yo buru teke ono, ephe no le Bétulehemu ono b'o gbaleru iya phu
l'ezeda.

7 Yo bya ezeda; mua nwata nwoke, bu iya bu okpara iya. Yo woru mpete
ekwa phukpua ya; nyobe iya l'ikweswi; ke l'e to dudu eke ephe a-nodu
l'ulo ndu-ije.

Ozi, eezi ndu eche aturu

8 O nweru ndu eche aturu, no l'egbudu; l'eche igwe aturu ephe l'enyasihi
ono.

9 Ojozi-imigwe, shi l'eka Nchileke abyakfutashia ephe. Ocha-vii ke
Nnajiufu achaphee eke ono mgburumgburu. Egvu abya ephe l'ehu.

10 Ojozi-imigwe ono asu ephe: "Unu ba atsushi egvu; unu ngabe nchi; le
ya byaru unu ozi ozi-oma, e-me t'ehu tsogo madzu kpoo-gbaa ena nshinu.

11 Iphe obu bu l'a muru unu Onye Ndzota ntanu le Mkpukpu Dévidi;
Onye Ndzota, bu iya bu Kuráýisutu, bu Nnajiufu!

12 Owaa iphe unu e-gude maru ndo-o; unu a-phu nwaswa, a phukpuru
mpete ekwa; woru iya nyobe l'ikweswi."

13 A bya ele enya; igweligwe unwu ojozi-imigwe awukfuta ojozi-imigwe
ono, nohawanu ono; ephe ajalahaa Nchileke ajaja asuje:

14 "Tugvu buru ke Nchileke, no l'imigwe;

əhu-əgu aburu kẹ ndiphe lẹ mgboko,
bụ ndu kweru l'ọ yeru ẹphe obu!"

¹⁵ Ụnwu ojozi-imigwe ono awufulephu l'ẹke ono wuba l'imigwe; ndu ono, eche aturu ono efulahaa: "T'ẹphe jeedukwa Bétulehemu; je aphuedu iphe-a, meru nụ, Nnajiufu turu ẹphe onu iya-a."

¹⁶ Ẹphe egbeshiwaphu ẹgwegwa ono tugbua; rua; bya aphua Méri yele Jóséfu; phukwaaphu nwata ono, zẹ l'ikweswi ono.

¹⁷ Ẹphe aphuebe l'iya phụ; bya etsota iphe ono, e kfuru ẹphe l'ẹka nwata ono; kooru ndu nọ l'ẹke ono.

¹⁸ Yọ ọda ndu ono, nuru iya nụ ono biribiri; mbụ iphe ono, ndu ono, eche aturu kọru ẹphe ono.

¹⁹ Méri eworu iphe ono l'ọ ha suchia l'obu; rilahaa ya arịi.

²⁰ Ndu ono, eche aturu ono emeebe; lashia azụ; l'etushi Nchileke ẹpha; aja iya ajaja kẹ iphe ono l'ọ ha, ẹphe nùkotaru lẹ nchị; bya aphua ya l'anya ono. Yọ ọdùkotalephu ẹge ono, ojozi-imigwe ono kfuru iya ẹphe ono.

Eebu Jisọsu ọtsù

²¹ Idzu eswelephu; e woru ọtsù bua nwata ono; ọda ya Jisọsu, bụ iya bụ ẹpha phụ, ojozi-imigwe guha-oduru iya; b'a tsọtaderu ime iya phụ.

Eekufu Jisọsu eze-ọlo Nchileke

²² Yo rua teke ẹphe e-me nsọ, ẹphe emeje, bụ iya bụ t'a safu nwata ono yele nne iya mmerushi ẹge ekemu, shi l'ẹka Mosisu sụru t'e meje iya; ẹphe ekuru nwata ono jeshia Jerúsalemu t'e ye iya l'ẹka Nnajiufu,

²³ bụ iya bụ iphe e deru l'ekemu Nnajiufu; sụ: "L'iphe bụ nwa ọdungu lẹ nwoke bẹ ee-dobejeru Nnajiufu iche."

²⁴ Ẹphe jekwaruphu je anụ ngweja t'a ọchiaru Nchileke; bụ iya bụ ẹge e kfuru iya l'ekemu Nnajiufu. Ngweja ono bụ: a -phụdu kparakobe labụ; e gude ndo labụ.

²⁵ Tọ ọda iya bụ; yo nweru nwoke lanụ, bu lẹ Jerúsalemu, ẹpha iya bụ Símiyọnu. Símiyọnu bụ nwoke, doberu ẹka ndoo, Nchileke ọdu lẹ nsọ; shihakpowe ele ọnya teke obu, Nchileke a-dzọfuta ndu Ízurelu obu. Ọ bụ onye Ume Nchileke nọ l'ẹhu.

²⁶ Ume Nchileke ono mehawaru t'ọ maru l'ẹ to nwedu l'ọ nwuhu jeye teke ọo-phụ-odu Kuráiyisutu obu, shi Nnajiufu l'ẹka obu.

²⁷ Ume Nchileke ono eduru iya bahu l'eze-ọlo Nchileke. Yo be teke ndu muru Jisọsu nu iya bata t'ẹphe meeru iya iphe ekemu kfuru;

²⁸ Símiyọnu abya ekuta iya heru; jalahaa Nchileke; sụ:

²⁹ "Nnajiufu; hawaru nta-a tẹ yẹbe onye ono,
nọ ngu l'ẹka ono laa l'ẹhu-əgu;
bụ iya bụ iphe i kfuru.

³⁰ Lẹ ya gudewa ọnya iya phụ Onye Ndzọta,

³¹ i fọtaru t'iphe bụ mbakeshi phugbaru.

³² Iphoro, bụ iya bẹ ee-gude mee tẹ
ndu ọhodo maru ngu;
mẹ iphoro, a-buru ugwu ndu nke ngu,
bụ Ízurelu."

³³ Nna nwata ono; mẹ nne iya eghechaaphu onu nwandoo l'iphe ono, Símiyọnu kfuru l'ẹka nwata ono; l'ẹke ọ ọdu ẹphe biribiri.

³⁴ Símiyọnu abya agọoru ẹphe onu; sụ Méri, bụ nne nwata ono: "Nwata-wa bẹ Nchileke fọtaakwaru t'ọ buru: e -vukota a daa; bụkwaruphu a

-kùbè èka e gbeshi; nòdurù igweligwe madzù lẹ Ízurẹ̀lù. Ọ búkwaphu onye aa-dù l'igwe jìka;

³⁵ e shi ẹ̀gẹ̀ onò maru egbe iphe ẹ̀phẹ̀ ari l'òbù ẹ̀phẹ̀. Nggubedua bẹ̀ aphù a-nòdù agbajashi obu l'ò bụ̀ mma b'e gude sùwaa ngu ọkpoma; mbù l'òkfu ẹ̀hu iya."

³⁶ Ọ nwẹkwaruphu nwanyi, aza Ana, bụ̀ onye nkfuchiru Nchileke. Ana bụ̀ nwatibe Fánuwẹ̀lù, shi l'ikfu Ásha pẹ̀. Ọ bụ̀ ọgbodo nwanyi ọgurennya, nji iya kùrù akùkù; lùà ya afa ẹ̀saa.

³⁷ Nji iya onò anwùhu; yò buru eburu gbururu jeye yò gbaa ụkpòrò afa iche iche ugbo ẹ̀nò l'afa ẹ̀nò tọ̀ habùà eze-ùlò Nchileke ahaha. Ọonoduje abaru Nchileke ẹ̀ja; aswìkwaphu aswìswi; ekfu anù Nchileke: eswe l'enyashi mkpùrùmkpuru.

³⁸ Ana abyakwaphu teke onò bya ekele Nchileke ekele; bya ekfuaru ndu nọkòta l'ẹ̀kẹ̀ onò kẹ̀ nwata onò. Ndu onò, o kfuru iphe onò bụ̀ ndu shi ele ẹ̀nya tẹ̀ Nchileke gbata Jerúsalemu.

Aalaphu azù lẹ̀ Názaretu

³⁹ Tọ̀ dù iya bụ̀; ndu onò, mụ̀rù nwata onò emeebe iphe onò l'ò ha; bụ̀ iya búkwanu ẹ̀gẹ̀ ekemu Nnajiufu kfuru; yò buru ẹ̀phẹ̀ ọ̀là nk'ẹ̀phẹ̀ lẹ̀ Názaretu l'alì Gálili.

⁴⁰ Nwata onò abya evua; shihu ike; kwaa ẹ̀nya; Nchileke l'emèrù iya eze-iphe-ọ̀ma.

Nwata onò; nọ l'eze-ùlò Nchileke

⁴¹ Afa l'afa bẹ̀ ndu mụ̀rù Jisọ̀sù ejeje Jerúsalemu; ọ̀gba Aji Esweta.

⁴² Jisọ̀sù anọlephu afa iri l'ẹ̀bò; ẹ̀phẹ̀ atùkò jeshikwaa Jerúsalemu ẹ̀gẹ̀ ẹ̀phẹ̀ ejejehawa.

⁴³ Ẹ̀phẹ̀ agbaẹ̀belephu aji onò; yò buru ẹ̀phẹ̀ alala. Nwata onò; mbù Jisọ̀sù akwaa lẹ̀ Jerúsalemu; ndu mụ̀rù iya nù ta ma.

⁴⁴ Ẹ̀phẹ̀ atùgbua alala; tubesu l'ò tso ẹ̀phẹ̀. Ẹ̀phẹ̀ egbe jewa ije ujiku ophu bẹ̀ ẹ̀phẹ̀ wataderu iya achọ̀chọ̀; chọ̀kashilahaa ya l'ẹ̀kẹ̀ ndu abùbù ẹ̀phẹ̀; mẹ̀ ndu ẹ̀phẹ̀ maru nọ.

⁴⁵ Ẹ̀phẹ̀ achọ̀ ya chọ̀ chọ̀; ẹ̀phẹ̀ ta phù iya. Ẹ̀phẹ̀ achọ̀rù iya lashia azù lẹ̀ Jerúsalemu ọ̀dò.

⁴⁶ Ẹ̀phẹ̀ achọ̀ ya abalì ẹ̀bò; ga lẹ̀ k'eto ya bẹ̀ ẹ̀phẹ̀ je aphua ya l'eze-ùlò Nchileke; ẹ̀kẹ̀ yẹ̀lè ndu Ju, eziye iphe nọ; yò gebe nchì l'iphe ẹ̀phẹ̀ ekfu; l'ajikwaphu ẹ̀phẹ̀ aji.

⁴⁷ Iphe ookfu adùkòta ndu nùrù iya nù biribiri; mbù ẹ̀gẹ̀ iphe dokwanuru iya ẹ̀nya; mẹ̀ ẹ̀gẹ̀ o gude asa aji ọ̀huma.

⁴⁸ Ẹ̀phẹ̀ aphù l'iya phù mbù ndu mụ̀rù iya nù; yò kpọ̀ ẹ̀phẹ̀ okfu. Nne iya asù iya: "Nwa iya; ?nanù ẹ̀gẹ̀ ọ̀ dù b'í meru ẹ̀phẹ̀ egbe iya ọ̀waa. ?Ì marua lẹ̀ yẹ̀lè nna ngu bẹ̀ shì keshinu onò chìrù obu l'ẹ̀ka l'ẹ̀kẹ̀ ẹ̀phẹ̀ achọ̀ ngu."

⁴⁹ Yò sù ẹ̀phẹ̀: "Nanù ẹ̀gẹ̀ ọ̀ dù bẹ̀ unu achọ̀ iya? ?Unu ta mahaadua l'ọ̀ gbaru iya ọ̀nò l'ùlò Nna iya tọ̀?"

⁵⁰ Iphe onò, o kfuru onò te do ẹ̀phẹ̀ ẹ̀nya.

⁵¹ Yò tsorù ẹ̀phẹ̀ lashia azù lẹ̀ Názaretu; l'anùrù ẹ̀phẹ̀ okfu. Nne iya atùkò iphe onò l'ò ha suchia l'ọ̀kpoma.

⁵² Jisọ̀sù l'evu; l'aka ọ̀kwa ẹ̀nya eje. Yò kafuaru ọ̀nò Nchileke l'òbù; nọdukwa iya phù madzù.

3

*Ozi, Jonu Baptistizimu ezi**(Mát 3:1-12; Mak 1:1-8; Jón 1:19-28)*

¹ Yo be l'afa, kwe Tayibíriyosu Síza afa iri l'ise; k'ophu o dūberu ochi ndu Rómu. O bu teke ono be Pónchosu Páyileti shi buru gòvano ndu Judiya; Hérodu aburu o-chi-oha ndu Gálili. Nwanna Hérodu ké nwoke, eeku Fílipu aburu o-chi-oha ndu Ituríya; me ndu Tirakonáyitisu. Layiseniyasu aburu o-chi-oha ndu Ábilini.

² Teke ono kwaphu be Ánasu me Káyafasu shi buru eze ndu ishi ndu achijeru Nchileke eja. O bu teke ono be Jónu Zekaráya shi buru l'echi-egu; Nchileke abya ekua ya; zia ya ozi.

³ Ya ndono; Jónu etsoru iphe bu ohamoha, buru Enyimu Jódanu mgburumgburu jegbaru; l'ara iya arara; asuje: "Unu taa onwunu uta; sefu eka l'iphe du eji, unu meshiru; ghaa umere lakfuta Nchileke; t'e mee unu baptizimu; k'ophu Nchileke a-guru unu nvu l'iphe du eji, unu meshiru."

⁴ Bu iya bu ege e deru iya l'ekwo Azáya, bu onye nkfuchiru Nchileke; su:

"O nweru onye l'echi mkpu l'echi-egu; su:

T'e meeru Nnajiufu uzo iya;

T'a chikwaaru iya oje ono t'o vudo ntumu!

⁵ Eke, sudaru asuda be ee-nwuchi enwuchi.

Ugvu k'eze iya; me ugvu

ke nshii;

be ee-gbuzitakota.

Iphe, bu eke uzo gwọ-jiru agwọ-ji

be ee-me t'ọ kfulu ntumu.

Eke o du nkwoğodo nkwoğodo

be ee-me t'ọ yiko ayiko; kwọo akpehu.

⁶ Madzu kpoo gba a-phu ege

Nchileke e-shi dzota ndu nk'ia."

⁷ Ya ndono; Jónu asu ikpetuma ndu wufutaru t'e mee ephie baptizimu: "Unube ndu-a, ikputu meshiru-wa! ?Bu onye suru unu t'unu gbalaaru oke ehu-eghughu ono, Nchileke a-zube unu mboku ono, ọo-nma mgboko ikpe ono?"

⁸ Unu mja amimi l'ọ bu oshi-omi. Nebyi, unu a-mi bu umere, e-koshi l'unu tawaru onwunu uta iphe du eji, unu meshiru; ghaawa umere lakfuta-wa Nchileke. Unu ba ari kwa le keshinu Ebirihamu buwa nna unu oche; b'e to nwedu iphe e-me unu. Unu ta amakwa l'ọ be ke t'e b'ọ du; be Nchileke e-meshikwa mkpuma-wa, wushiru ege-a: yọ buru unwu Ebirihamu!

⁹ Mbụ le nta-a b'e biyekwaru ogbu-nku l'iphe bu ukfu oshi, nonu. Ophu e-ta mịdu nebyi, du mma; e gbutsua ya; chee l'oku."

¹⁰ Ikpetuma ndu ono ajia ya; su: "'Bu ngunu be ephie e-me nta-a?"

¹¹ Yọ su ephie: "T'onye nweru uwe ugwehu-labu; nu onye e-te nwedunu nanu. T'onye nweru nri mekwaa ya phu ege onye ophu meru."

¹² Ndu akiriko byakwaruphu t'o mee ephie baptizimu. Ephie asu iya: "O-zi-ipe! ?Bu ngunu be ephiebedua e-me?"

¹³ Yọ su ephie: "Unu ba anaghatajeshi iphe a suru t'unu nataje l'akiriko."

¹⁴ Ndu soja abyakwaphu; bya aji iya: "'Ephiebedua eghee; ephie e-mekwanu iya imagha?"

Yò sù ẹ̀phẹ: “Unu be egudejehe ọ̀kpẹhu ana madzù iphe. Unu te eboje madzù ibo iphe ẹ to medu ẹge ee-shi t'unu naa ya iphe iya. Ọ̀do bụ t'ụgwọ, a kfuru unu dzujeeru unu.”

¹⁵ Ndu ono atubata onwephe. Ẹphe atuko rilahaa l'obu ẹphe; sù: “Ọo-bukwaru-a nwoke-wa bụ Kuráiyisutu ọbù.”

¹⁶ Jónu asù ẹ̀phẹ: “Lẹ yẹbedua kwa mini bẹ ya egudeje eme unu baputizimu. Obenu lẹ nwoke ọp̄hu abya nù bẹ kakwa iya l'ishi; ka iya l'okpa; mbù lẹ ya te dzukpokwaanu kẹ tẹ ya tọshia ya eri akpokpa iya. Onye ono, abyanù ono bụ Ume-dù-Nsọ; mẹ ọkù bẹ oo-gude mee unu baputizimu nk'ia.

¹⁷ O gudekwa ajakpa, oogudeje aphushi ẹsua witu; vuta ọp̄hu bụ nebyi iya vuba l'ulo; kpota ọp̄hu bụ mbeku iya je enwuru ye l'oku, ẹ-ta anyihudu anyihu.”

¹⁸ Jónu ezia ẹp̄he ozi-oma; gude ẹge ono kasaa ẹp̄he ẹnu-nchì l'uzo, dù igweligwe.

¹⁹ Obenu lẹ Jónu kfuru ọ-chi-ọha, bụ Hérọdu ẹjọ iphe o meru ye iya l'eka; bụ iya bụ kẹ Heródiyasu, bụ nyee nwanna kẹ yẹbe Hérọdu; mẹwaru kẹ ẹjọ iphe ọ̀do, Hérọdu meeberu.

²⁰ Hérọdu emefua ọp̄hu ka njọ tsoke ono; kpata Jónu je echee lẹ mkporo.

Jónu eme Jisọsu baputizimu

(Mát 3:13-17; Mak 1:9-11)

²¹ Tọ dù iya bụ; ndu ono abya; Jónu emekota ẹp̄he baputizimu. Jisọsu abyakwaphu; yó mee ya. Jisọsu anọdukwadua ekfu anụ Nchileke; igwe ekuhaa gheru ọnu.

²² Ume-dù-Nsọ adulephu l'ọ bụ ndo; phezita; bya anọdu iya l'ẹhu. A nua olu, shi l'imigwe ono; sù: “I bụ Nwata iya, ya yeru obu; iimeje: ẹhu atso iya ẹna.”

Eri Jisọsu

(Mát 1:1-17)

²³ A mụru Jisọsu; yọ nọlephu ụkporo afa l'afa iri; dube oje ozi iya. A sùru l'ọ bụ nwatibe Jósefu, bụ nwatibe Heli;

²⁴ Heli bụ nwatibe Mátatu. Mátatu aburu nwatibe Lívayi. Lívayi bụ nwatibe Méliki; Méliki aburu nwatibe Jánayi. Jánayi bụ nwatibe Jósefu;

²⁵ Jósefu aburu nwatibe Matatáyasu. Matatáyasu bụ nwatibe Émọsu; Émọsu aburu nwatibe Náhumu. Náhumu bụ nwatibe Hésuli; Hésuli aburu nwatibe Nágayi.

²⁶ Nágayi bụ nwatibe Máatu; Máatu aburu nwatibe Matatáyasu. Matatáyasu bụ nwatibe Sémeyinu; Sémeyinu aburu nwatibe Jóseku. Jóseku bụ nwatibe Joda;

²⁷ Joda aburu nwatibe Jowánanu. Jowánanu bụ nwatibe Risa; Risa aburu nwatibe Zerúbabelu. Zerúbabelu bụ nwatibe Shiyálutiyẹlu; Shiyálutiyẹlu aburu nwatibe Nẹri.

²⁸ Nẹri bụ nwatibe Méliki; Méliki aburu nwatibe Adi. Adi bụ nwatibe Kósamu; Kósamu aburu nwatibe Elumádamu. Elumádamu bụ nwatibe Ẹru;

²⁹ Ẹru aburu nwatibe Jóshuwa. Jóshuwa bụ nwatibe Eliyéza; Eliyéza aburu nwatibe Jórimu. Jórimu bụ nwatibe Mátatu; Mátatu aburu nwatibe Lívayi;

³⁰ Lívayi bú nwatibe Símiyọnu; Símiyọnu abụru nwatibe Júda. Júda bú nwatibe Jósefu; Jósefu abụru nwatibe Jónamu. Jónamu bú nwatibe Eláyekimu;

³¹ Eláyekimu abụru nwatibe Melíya. Melíya bú nwatibe Mena; Mena abụru nwatibe Matáta. Matáta bú nwatibe Nétanu; Nétanu abụru nwatibe Dévidi.

³² Dévidi bú nwatibe Jesi; Jesi abụru nwatibe Óbèdu. Óbèdu bú nwatibe Bówazu; Bówazu abụru nwatibe Sálumọnu. Sálumọnu bú nwatibe Náshọnu;

³³ Náshọnu abụru nwatibe Amínadabu. Amínadabu bú nwatibe Áduminu; Áduminu abụru nwatibe Anị. Anị bú nwatibe Hézurọnu; Hézurọnu abụru nwatibe Pérezu. Pérezu bú nwatibe Júda;

³⁴ Júda abụru nwatibe Jékpọ. Jékpọ bú nwatibe Áyizaku; Áyizaku abụru nwatibe Ébirihamu. Ébirihamu bú nwatibe Téra; Téra abụru nwatibe Nehọ.

³⁵ Nehọ bú nwatibe Sérugu; Sérugu abụru nwatibe Reyu. Reyu bú nwatibe Pélegu; Pélegu abụru nwatibe Iba. Iba bú nwatibe Shéla;

³⁶ Shéla abụru nwatibe Káyinanu. Káyinanu bú nwatibe Afákusadu; Afákusadu abụru nwatibe Shemu. Shemu bú nwatibe Nówa; Nówa abụru nwatibe Lémeku.

³⁷ Lémeku bú nwatibe Metúsela; Metúsela abụru nwatibe Ínọku. Ínọku bú nwatibe Járèdu; Járèdu abụru nwatibe Mahálalilu. Mahálalilu bú nwatibe Káyinanu;

³⁸ Káyinanu abụru nwatibe Ínọsu. Ínọsu bú nwatibe Sẹtu; Sẹtu abụru nwatibe Ádamu; Ádamu abụru nwatibe Nchileke.

4

Sétanu adata Jisọsu

(Mát 4:1-11; Mak 1:12-13)

¹ Ume-dụ-Nsọ abya eji Jisọsu ẹhu; yo shi lẹ Jọdanu latashia. Ume-dụ-Nsọ eduta iya;

² yo je anọ ụkpọ abalị ẹbo l'echi-ẹgu; Obutuswe adatakọta iya. L'ime ụkpọ abalị ẹbo ono b'ẹ to nwedu nri, shiru iya ọnu. Yọ nọ-dzulephu ụkpọ abalị ẹbo ono; ẹgu agulahaa ya.

³ Obutuswe asụ iya: “Ọ -bụru l'ị bú Nwatibe Nchileke; kfunuru mkpuma-wa t'ọ ghọo nri!”

⁴ Jisọsu asụ iya: “E dekwaru iya edede l'ẹkwo okfu Nchileke; sụ: ‘L'ẹ tọ bụdu nri nwẹnkinini iya bẹ madzụ egudeje nọdu ndzụ.’ ”

⁵ Obutuswe ono eduru iya lashia l'ephekerephe; t'a kwaa jia ẹnya ugbo lanu b'ọ koshikotawaru iya alì-eze ndiphe mgburumgburu;

⁶ bya asụ iya: “L'ọo nggu bẹ ya e-me t'ị bụru onye a-nọdu achikota iphemiphe obule-a l'ọ ha; me iphe, bụ iphe dụ mma, nọ iya nù; kẹ l'ọ bụ yẹbe Obutuswe b'e yeru iya l'ẹka; yọ bụru onye dụ iya mma l'ọkpoma bẹ ya a-nụ iya. Ọo ya bụ lẹ:

⁷ ị -bakpọwaru iya ẹja; ya ahaaru ngu iya l'ọ ha.”

⁸ Jisọsu asụ iya: “E dekwaru iya edede l'ẹkwo okfu Nchileke; sụ: ‘L'ọo Nnajiufu, bụ Nchileke ngu bụ onye ị-baru ẹja; bụru iya nkinyi iya bụ onye ị-nọdu l'ẹka.’ ”

⁹ Obutuswe ono abya eduru iya jeshia Jerúsalemu; je eworu iya dobe l'ónungonu eke, katsua l'eli l'eze-ulo Nchileke; su iya: "O -buru l'i bu Nwatibe Nchileke; shinu l'eli eke-a kfuda l'ali;

¹⁰ l'e dekwaru iya l'ekwo okfu Nchileke; su: 'Le Nchileke e-kfuru unwu ojozi-imigwe iya t'ephe leta ngu enya; chee ngu nche.

¹¹ Ephe e-gbobe eka; wota ngu te ukfu ba du ngu l'okpa!' "

¹² Jisosu asukwa iya phu: "E dekwaru iya edede l'ekwo okfu Nchileke; su: 'Ba adatakwa Nnajiufu, bu Nchileke ngu adata.' "

¹³ Obutuswe ono adatagelephu Jisosu; paru iya haa ke nwa teke ono.

Jisosu awata ozi iya le Gálili

(Mát 4:12-17; Mak 1:14-15)

¹⁴ Jisosu anodu l'ike Ume-du-Nso ono latashia Gálili. E kfudzuru okfu iya l'iphe bu ndu bupheru Gálili mgburumburu.

¹⁵ Yoo zi iphe l'ime ulo-ndzuko ndu Ju; onyenonu aja iya mma.

Aajika Jisosu le Názaretu

(Mát 13:53-58; Mak 6:1-6)

¹⁶ To du iya bu; yo bya abahu le Názaretu, bu iya bu eke a nodu hefuta iya. Yo be mboku otu-ume; yo bya abahu l'ulo-ndzuko ege qobahujehawa. Yo rua; bya egbeshi te ya gua iphe.

¹⁷ A bya eworu ekwo, Azáya, bu onye nkfuchiru Nchileke deru; nu iya. Yo bya aphushia ekwo ono; cho-vu eke obu, e deru su:

¹⁸ "Ume Nnajiufu no mu l'ehu;
ke l'o fotawaru mu te mu je ezia
ndu ukpa ozi-oma.
O ziru mu te mu je ezia
ndu a kpuru le ndzu l'aa-ha ephe;
me te mu je emee ndu ishi
t'ephe wata ophu uzo;
me te mu je emee ndu aakpa ehu
t'ephe nweru onwephe;

¹⁹ me te mu araa ya arara:
l'afa, Nnajiufu a-dzota
ndu nk'iya ruakwaru."

²⁰ Yo woru ekwo ono gwoo; woru iya nu-phu onye ejeru ndzuko ozi azu; bya adugaru anodu. Iphe bu ndu no l'ulo-ndzuko ono achiru enya dzeeru iya.

²¹ Yo kfulahaaru ephe: "L'oo ntanu be iphe-a, e deru l'ekwo okfu Nchileke, unu nuru-wa reru ege e deru iya."

²² Ephe azukota mgbede. Okfu oma, shi iya l'onu adukota ephe biribiri. Ephe asu: "To budunua nwatibe Jósefu ndo-o?"

²³ Yo su ephe: "O doru iya enya l'unu a-nmaru iya etu: 'T'ophu eme ogvu; metanu onwiya l'iphe eme iya nu. L'unu nuwaru iphe ya meeberu le Kapániyomu; te ya menua ya l'ali iya l'eke-a.' "

²⁴ Yo su ephe: "Kamenu; te ya karu unu: l'iphe onye nkfuchiru Nchileke ekfu b'e te ekwejekwa nata ohuma l'ali iya.

²⁵ "Unu nyatakwa l'unwanyi, maa tufutsuaru dukwa-a l'igwe le Ízurəlu l'oge ke Eláyija; bu iya bu teke ono, igwe buchiru mini afa eto l'onwa ishing; ejo-egu abya l'ali ono gbaa mgburumburu ono.

²⁶ Ɛ tɔ dukwa ɔnwanyi ono m'ɔo nanɔ, Nchileke ziru Eláyija t'o yeru ɛka; gbahalephu nwanyi obu, nji iya ta nɔhedu, bu lɛ Zárefatu, nɔ l'alɛ Sayidónu b'e ziru iya t'o jee nk'iya.

²⁷ Ndu ɛhu-labɔ hakwaphu l'igwe lɛ Ízurelu teke Eláyisha, bu onye nkfuchiru Nchileke shi nɔdu. Ophu 'o dudu m'ɔo onye lanɔ, o meru t'ɔ kɔrohu l'ɛhu-labɔ iya; gbahalephu Némanu, bu onye Siríya."

²⁸ Ɛphe anulephu onanu; ɛhu awata oghu iphe bu ndu nɔ l'ulo-ndzuko ono ɛghughu l'ɛphe ha. Ɛphe aswɔ-lihu;

²⁹ chifu iya lɛ Názarɛtu. Ɛphe eduta iya je enyihu ɔnungonu eli ugwu, bu iya bu ɛke mkpukpu ɛphe tukoru; melahaa t'ɛphe shi l'ɛke ono nwufu iya t'ɔ bya asua ishi l'alɛ.

³⁰ Yo gbeshilee; je anyijahu igweligwe ndu ono; yɔ buru iya alufu.

Nwoke, ɔgvu bu l'ɛhu

(Mak 1:21-28)

³¹ Tɔ du iya bu; Jisɔsu atugbua; bahushia lɛ Kapániyomu l'alɛ Gálili. Yo be mbɔku ɔtu-ume; yo je anɔdu l'ezi ɛphe iphe.

³² Ndu ono akpɔo-beru l'ɛge o gude ezi iphe; kɛ l'okfu iya adalephu kpa a kpa a.

³³ Yo nweru nwoke lanɔ, ɔgvu bu l'ɛhu, nɔ l'ulo-ndzuko ono. Nwoke ɔgvu ono echia mkpu; sɔ:

³⁴ "Taa! ?Bu ngunu be nggu l'ɛphe gba; nggube Jisɔsu ophu Názarɛtu. ?Í byawaru ɛphe emebyishi. Ya makwaru-a onye í bu: í bu onye du nsɔ kɛ Nchileke."

³⁵ Jisɔsu abaaru ɔgvu ono mbà t'ɔ nɔdu nwandoo; shi nwoke ono l'ɛhu lufuta. ɔgvu ono atutsua nwoke ono l'alɛ l'edzudzu ɔha ono; shi iya l'ɛhu lufuta; tɔ du ɛke o mekaru nwoke ono iphe.

³⁶ Yɔ du ɛphe biribiri; ɛphe ekfulahaa; sɔ: "¿Bu egbe okfu ngunu du ɛge-a? Nwoke ɔwaa egudeje agburu-ɛhu mɛ ike; sɔ tɛ ɔgvu shi madzɔ l'ɛhu wushia; yo kwe wushia."

³⁷ E kfugbaru okfu Jisɔsu l'ɛkemeke ɔbule l'iphe bu mkpukpu, nɔ-pheru ɛke ono mgburumgburu.

Jisɔsu agwɔ ndu iphe eme

(Mát 8:14-17; Mak 1:29-34)

³⁸ Jisɔsu eshi l'ulo-ndzuko ono lufuta; bya abahushia lɛ kɛ Sáyimonu. Yo rua; ɛhoku l'enwu nne nyee Sáyimonu. Ɛphe ekfuaru Jisɔsu t'ɔ gbaaru iya mkpu.

³⁹ Jisɔsu abya evudonyabe iya; baaru ɛhoku ono mba. Ɛhoku ono aparu nwanyi ono haa. Nwanyi ono ekwolihu; watawaruphu ɛphe ɔkwaru ɛbyee.

⁴⁰ Ɛnyanwu aribadelephu; iphe bu onye nweru onye iphe-ememe, dutɔsua iche iche eme; edutaru iya Jisɔsu. Jisɔsu ebyikota ɛphe ɛka; mee; ɛphe akɔrohu.

⁴¹ ɔgvu eshitsua igweligwe ndu o bu l'ɛhu awushi; l'aratsua: "Oo nggubedua bu Nwatibe Nchileke."

Obenu lɛ Jisɔsu abajɛru ɛphe mba; jika t'ɛphe be ekfufuta okfu; kɛ l'ɛphe makɔtawaru l'ɔo ya bu Kuráysutu obu.

Jisɔsu ekfu okfu Nchileke

lɛ Judíya

(Mak 1:35-39)

⁴² Nchi abohulephu; Jisoshu atugbua jeshia eke o nodu nwenkinyi iya. A du l'igwe wata iya achokashi; chonyaa ya bya achov-u iya; melahaa t'ephe sedo iya t'e b'o hah'e ephe.

⁴³ Yo su ephe: "Le ya zifutajekwaphu ndu mkpukpu odo ozi-oma ke eke Nchileke bu eze ono; okfu l'o bu iphe ono b'e ziru iya te ya bya."

⁴⁴ Yo tsoru ulo-ndzuko ndu Ju le Judiya l'ara okfu Nchileke arara.

5

Ndu mby, tsolahaaru Jisoshu

(Mat 4:18-22; Mak 1:16-20)

¹ Yo be ujiku lanu le Jisoshu no l'iku Eze Enyimu Genesaretu; a du l'igwe zeta gidigidi zekfuta iya t'ephe nua okfu Nchileke.

² Yo phua ugbo labu, no l'onu-eka ono. Ndu egbu ema, shi nodu l'ugbo ono alufutawa je anodu l'asa ntofu ephe asasa.

³ Jisoshu abya abahu l'ugbo ono nanu: l'ophu bu ke Sayimonu; bya asu Sayimonu t'o nwuribe ugbo ono nwanshi le mini. Yo bya adugaru anodu l'ugbo ono; zilahaa ndu ono iphe.

⁴ Yo kfugetsulephu iphe, ookfu; su Sayimonu: "T'o kporibefua ugbo ono l'eke, mini ka ogvu; k'ophu ephe a-ghaa ntofu ephe; nmata ema."

⁵ Sayimonu asu iya: "Nnajiufu; me ephe tukokwa enyashi ophu sekota ege ephe e-me gbuta iya; yo buru ke mmanu. Olobu; k'ophu i kfuwaru ege-a be ya a-chikwaru-a ntofu obu ghaa le mini obu."

⁶ Ephe emee ya ege ono, o kfuru ono; gbua ema, jiru ntofu ono; k'ophu o gbe eme t'o lakaa ntofu obu alaka. ⁷ Ephe epheeru ibe ephe ndu ophu, no l'ugbo ophu eka t'ephe bya eyeru ephe eka. Ephe abya egbuja ema l'ugbo labu ono; k'ophu ugbo obu wataru emimi.

⁸ Sayimonu Pyita aphu l'iya phu; buru Jisoshu pee l'ifu; su iya: "Nnajiufu; byiko gbeshi l'eke ya no; le ya kwa onye emeje iphe du eji."

⁹ Biribiri ema, ephe gburu egude Pyita; me ndu yeke iya yi.

¹⁰ Ege ono b'o dukwaphu unwu Zebedi, bu iya bu Jemusu; me Jonu; ephe le Sayimonu tukoru shi egbu ema ono.

Ya ndono; Jisoshu asu Sayimonu: "Ba atsushi egvu; tsube ntanu be i-nodu eruko madzu l'o bu onye eruko ema."

¹¹ Ephe akpufutatsua ugbo ono l'onu-eka; hakota iphemiphe obule; tsolaha Jisoshu.

Jisoshu agwo onye ehulabubu

(Mat 8:1-4; Mak 1:40-45)

¹² Yo be ujiku lanu le Jisoshu no le mkpukpu lanu; nwoke obu, ehulabubu dzuru ehulabyatashia. Yo phulephu Jisoshu; daa; buaru iya ifu l'ali; rolahaa ya; su iya: "Nnajiufu; o -buru uche-obu ngu be ii-menu iya-a te ya du mma."

¹³ Jisoshu amachiwaphu eka; byia ya; su iya: "O bu uche-obu iya. Ngwaa; t'ehu du ngu mma." Teke onophu; ehulabubu ono agvuwaphu nwoke ono l'ehu.

¹⁴ Jisoshu akaru iya t'e b'o dukwa onye oo-kfuru iya; wo iya: "Tugbulekwaphu le eworu onwongu koshi onye achijeru Nchileke eja t'o lee ngu enya; nggu egworu ngweja, onye e metaru l'iphe eme iya nu anuje; nu iya t'o chiaru ngu ege Mosisu turu l'ekemu iya; k'ophu oha a-makota l'ehu duwa ngu mma."

¹⁵ Obenu l'o gbe kalẹe okfukashi kẹ Jisọsu; k'ophu igweligwe madzụ dzukoru t'ephẹ nua lẹ nchị; mẹ t'e mee ephẹ t'ephẹ dukota mma l'iphe-ememe, emetsua ephẹ.

¹⁶ Obenu lẹ Jisọsu atsulajelee azụ je anọdu l'echi-ẹgu; kfuru nụ Nchileke.

Nwoke, iphe lọnwuru

ibe-ẹhu lanu

(Mát 9:1-8; Mak 2:1-12)

¹⁷ Yo be ujiku lanu lẹ Jisọsu nọ l'ezi iphe; ndu Fárisii; mẹ ndu ezije ekemu adugaru l'ẹke ono. Ephẹ shitsua lẹ mkpukpu lẹ mkpukpu, nọ lẹ Gálili; mẹ Judiya; mewartu Jerúsalemu bya. Ike Nnajiufu, bụ Nchileke anọdu Jisọsu l'ẹhu; mee ya t'ọ dọ ike omeshi ndu iphe eme t'ẹhu dukota ephẹ mma.

¹⁸ Yo nweru nwoke lanu, iphe lọnwuru ibe-ẹhu lanu, e gude oshi-azẹe paru bya. Ephẹ achonyaa ẹge ephẹ e-me vubata iya bya edobe Jisọsu l'ifu;

¹⁹ tọ dọ; kẹle madzụ dọ-jiru ẹke ono adọ-ji. Ephẹ aparu iya nyihu ọlo ono; je eworu ọzo bufua l'eli iya; shi iya pyofu oshi-azẹe ono, nwoke ono zẹ ono; patsuta iya l'ifu ẹke Jisọsu nọ.

²⁰ Jisọsu aphua ẹge ephẹ kwetaberu lẹ ya a-dụ ike mee tẹ nwoke ono jee ije; yọ sụ iya: “Nwoke ibe mu; a guwaru ngu nvu l'iphe, dọ ẹji, i mekotaru l'ọ ha.”

²¹ Ndu ezije ekemu; mẹ ndu Fárisii awata iya ariri; sụ: “?Bụ egbe madzụ ngunu dọ ẹge-a, ekfurushi epha Nchileke ẹga-wa? Mbụ; ?bụ onye a-dụ ike guaru madzụ nvu l'iphe dọ ẹji, o meru; gbahaa Nchileke nwẹnkinyi iya.”

²² Jisọsu amawaruphu iphe ephẹ ekfu; sụ ephẹ: “?Bụ ngunu meru iphe unu ari egbe oriri ọwaa?”

²³ ?Bụ ole ka ntse l'a sụru: ‘A guwaru ngu nvu l'iphe dọ ẹji, i meshiru;’ tọ bụ t'a sụ-chia: ‘Gbeshi; jelahaa ije?’

²⁴ Ọle ya e-koshi unu lẹ Abubu-Ndiphe b'e ziru t'ọ gujeeru madzụ nvu l'iphe dọ ẹji, onye ono meru lẹ mgboko-a.” Yọ sụ nwoke ono, iphe lọnwuru ibe-ẹhu lanu ono: “Ọo nggu bẹ ya ekfuru. Gbeshi; pata oshi-azẹe ngu lashia.”

²⁵ Nwoke ono ezilihu l'edzudzu ọha ono; pata ugboshi iya; yọ bụru iya alala; l'aja Nchileke ajaja.

²⁶ Ndu ono eghechawaa onu nwandoo; l'ẹke biribiri iya gudekotaru ephẹ. Ephẹ ajalahaa Nchileke ajaja; sụ: “L'ephẹ akabekwa phua iphe kporu ephẹ okfu ntanu.”

Jisọsu eku Lívayi

(Mát 9:9-13; Mak 2:13-17)

²⁷ E metsua; Jisọsu atugbua je aphua onye ana akiriko lanu, aza Lívayi; l'ẹke ọ dugaru l'ọlo okpoga akiriko. Jisọsu asụ iya: “Lívayi; tsoru iya.”

²⁸ Yọ haa iphemiphe ọbule ono; gbeshi tsoru iya.

²⁹ Lívayi abya akwaaru iya eze ẹbyee lẹ kẹ yẹbedua, bụ Lívayi. Ndu akiriko azaa l'igwe; ephẹ lẹ ndu ọdo bya anọdu; ephẹ l'ephẹ atuko l'eri nri ono.

³⁰ Ndu Fárisii; mẹ ndu ezije ekemu atsolahaa gbudagbuda; sụ ndu etsoje ọzo iya: “?Bụ ngunu meru iphe unu lẹ ndu akiriko; mẹ ndu ọdo, emeje iphe dọ ẹji eri l'anguko ẹge ọwaa?”

³¹ Jisọsu asụ ephẹ: “Ndu ẹhu dọ mma bẹ mkpa onye eme ọgvu ta dukwaru. Ọ bụ ndu ẹhu dọ ẹji bẹ mkpa onye eme ọgvu duru.”

³² Ya ta byakwa oku ndu doberu ẹka ndoo; ọ kwa ndu eme iphe dụ ẹji bẹ ya byaru t'ephhe taa onwephhe ọta iphe dụ ẹji, ẹphe meru; ghaa umere lakfuta Nchileke."

Aji lẹ k'oswi aswisiwi

(Mát 9:14-17; Mak 2:18-22)

³³ Ndu Fárisii ono asù iya: "Ndu etsoje ọzo Jónu aswije aswisiwi tekenteke; l'ekfu anù Nchileke; ẹge ono bẹ ndu etso ayi aswije; ọbu lẹ ndu etsoje nggubedua erilee; l'angu ẹge dụ ẹphe mma."

³⁴ Jisọsu aji ẹphe: "Ọ? Unu emeje tẹ ndu byaru ome ẹswa-nwanyi ophungu swia aswisiwi; l'ẹke onye kuru ẹphe nọkwaa?"

³⁵ Obenu lẹ mbọku ọbu, aa-nata ẹphe onye ono, alù nwanyi, kuru ẹphe l'eswe-iphe ono nọphu abya; mbọku ono bẹ ẹphe a-kabẹ swia aswisiwi."

³⁶ Yọ bya anmaaru ẹphe ẹtu; sù: "Ẹ ta alakatajẹkwa uwe ophungu; gude gbaa akahù uwe. Onye turu iya ama; onye ono alakaa kẹ ophungu ono; ophu iphe o byikataru lẹ kẹ ophungu ono yele akahù iya ono ta adagbadu nanu."

³⁷ To nwe onye wotajeru akuru-akù ophungu, atù vavava je ogha l'akahù otumu. Ọ -tùkwaa ya phù ama; mée ono agbajashia otumu ọbu; mée ọbu yele otumu ọbu alakota l'iyi.

³⁸ Ọ bụ akuru-akù ophungu bẹ eeyeje l'otumu ophungu, karu akaka.

³⁹ Ẹ to nwedu onye ngu-gejeeru akahù mée, k'ophungu gujekwaduru ọdo; ẹke ọosuje l'akahù iya ono kakwa mma."

6

Aji lẹ kẹ mbọku ọtu-ume

(Mát 12:1-8; Mak 2:23-28)

¹ Yo be mbọku ọtu-ume; Jisọsu eswewaa l'egu ẹke, a kọru akpe. Ndu etsoje ọzo iya awata okwo akpe ono; wata iya aswashi; l'ata.

² Ndu Fárisii aharu sù ẹphe: "Ọbu ngunu meru iphe unu kabẹ eme egbe iya ọwaa, ẹ tee mejedu mbọku ọtu-ume-wa?"

³ Jisọsu asù ẹphe: "Ọ? Unu ta agu-vubua l'ekwo okfu Nchileke iphe Dévidi mejeru l'ẹke ẹgu agu yele ndu ẹphe l'iya yi?"

⁴ L'ọ bahunu l'ulo Nchileke je ewota buredi, e gude achiru Nchileke ẹja woru taa; mbù buredi, onye ọdo ẹ-ta ahadu kẹ t'ọ wota taa; gbahaa ndu achijeru Nchileke ẹja nwenkinyi ẹphe. Yọ tatsua ya; bya ahakwaru iya phù hẹe ndu ẹphe l'iya yi; ẹphe ataa."

⁵ Jisọsu asù ẹphe: "L'ọ kwa yẹbedua, bụ Abubu-Ndiphe bụ Nnajiufu kẹ mbọku ọtu-ume."

Nwoke, iphe lonwuru ẹka lanu

(Mát 12:9-14; Mak 3:1-6)

⁶ Yo be mbọku ọtu-ume ọdo; Jisọsu abya abahù l'ulo-ndzuko; je ezilahaa iphe. Yo nweru nwoke, nọ l'ẹke ono, iphe lonwuru ẹka-utara iya.

⁷ Ndu ezije ekemu; mẹ ndu Fárisii egelahaa Jisọsu; t'ephhe maru: Ọ oo-mekwaphu t'ehu dụ madzu mma mbọku ọtu-ume; k'ophu ẹphe a-chokwanu ophu ẹphe a-sù l'ọ meru.

⁸ Obenu lẹ Jisọsu maru iphe ẹphe ari; bya asù nwoke ono: "Gbeshi bya evudo edzudzu ọha-wa l'ifu." Nwoke ono egbeshi je evudo edzudzu ọha ono l'ifu.

⁹ Jisọsu asù ẹphe: "Tẹ ya jiedukwa unu: Ọ bụ omebyi ekemu mbọku ọtu-ume t'e mée iphe-oma; tọo t'e mée ejo iphe? Ọbù t'a dzoje ndzu; tọo t'a lajẹ ndzu l'iyi?"

¹⁰ Yò bya enyoo; lephekota ephe enya l'ephe ha; bya asu nwoke ono: "Ngwaa; machia eka ngu amachi." Yò machia ya. Eka ono abya eteta; duwa iya phụ mma.

¹¹ Ephe aswo-lihu; wata ochi idzu iphe ephe e-me Jisusu.

Ndu ishi-ozì iri ebo ono

(Mát 10:1-4; Mak 3:13-19)

¹² Yo be ujiku lanu; Jisusu ejeshia eke, ugvu ha l'igwe; t'o nòdu kfuru nu Nchileke. Yò nòdu l'èke ono kfukota nu Nchileke enyashi phuu.

¹³ Nchi abya aboju; yo kua ndu etsoje uzo iya; bya afoa ephe umadzu iri l'èbo; gua ephe ndu ishi-ozì iya.

¹⁴ Ndu ono bu: Sáyimonu, o guru Pyita; owaa Ánduru, bu nwunne iya; me Jémusu; me Jonu; me Filipu; me Batólomiyu;

¹⁵ me Mátiyu; me Tómosu; owaa Jémusu, bu iya bu Jémusu Álufiyosu; me Sáyimonu, onye yi l'ogbo, adzo t'alì ndu Ju nòduru ndu Ju;

¹⁶ me Júdasu, bu nwatibe Jémusu; me Júdasu Isukáryotu, bu iya mekochaaaru deru Jisusu ye.

Jisusu ezi iphe; l'eme ndu

èhu du eji; t'ephe ka mma

(Mát 4:23-25)

¹⁷ Jisusu abya enyizita l'ugvu ono; ephe l'iya abya anòdu le mgbazita iya; ephe l'ikpetuma ndu odo, etso iya nu; me igweligwe ndu shigbaa le Judiya phuu; me Jerúsalemu; me ndu iku enyimu Táya me Sayidónu. Ndu ono bukota ndu byaru t'ephe nua iphe oozì; me t'o mee te iphe, emegbaa ephe du ephe mma.

¹⁸ Iphe bu ndu ogvu akpa èhu be èhu dukota mma.

¹⁹ Ikpetuma ndu ono atuko eme t'ephe byigbaa ya eka; okfu l'ike, shi iya l'èhu emeje t'èhu dukota ephe mma l'ephe ha.

Onu-oma; me aphu

(Mát 5:1-12)

²⁰ Jisusu atangobe enya; lee ndu etsoje uzo iya; su ephe:

"Onu-oma bu k'unube ndu ukpa;

okfu l'èke Nchileke bu eze bu nk'unu.

²¹ Onu-oma bu k'unube ndu egu agu nta-a;

okfu l'epho e-ji unu.

Onu-oma bu k'unube ndu ara ekwa nta-a;

okfu l'unu a-chia ochi.

²² Onu-oma bu nk'unu teke

aakpo unu ashì; l'akpofu unu akpofu;

l'akò unu onu; l'eku unu èjo madzu;

okfu l'unu kweru ke Abubu-Ndiphe.

²³ "T'èhu tsoo unu ena mboku ono; t'unu kfu-lihu tee eswa; ke l'obunggo unu ha nshinu l'imigwe; okfu l'o bu ège ono be nna ephe oche shi mee ndu nkfuchiru Nchileke.

²⁴ "Qlobu; nsho unube ndu nweru iphe;

okfu l'unu natagewaru iphe ruberu unu.

²⁵ Nsho unube ndu epho jiru nta-a;

okfu l'egu a-gua unu.

Nsho unube ndu achì ochi nta-a;

okfu l'unu a-raa ekwa; gua aphu.

26 “Nshoq unu teke onyemonye obule a-nodo ekfu l'unu eme ohuma; okfu l'o kwaphu ege ono be nna ephe oche phe shi kfuaru ndu gude ugho ekfuchiru Nchileke.”

Oyeru ndu ohogu obu

(Mat 5:38-48; 7:12a)

27 “Obenu l'iphe ya ekfuru unube ndu anu iya nu bu: Unu yeru ohogu unu obu; mejeru onye unu du ashi ohuma;

28 gojeru onu-oma nu onye turu unu onu; kfujeru nu Nchileke k'onye koru unu onu.

29 Madzu -chia ngu eka l'ishi-nchi; dobefuaru iya ishi-nchi ophu. O -buru le madzu yetaru ngu uwe ugwehu ngu; haa ya t'o yetafua ngu uwe ime ehu ngu.

30 Madzu -bya ngu orota iphe i nweru; nukwa iya eya. O -buru le madzu wotaru iphe ngu; ba jhekwa iya aji iya.

31 Unu mejeru ndu odo ege o du unu te ndu odo meeru unu.

32 “O -buleruphu l'oo ndu yeru unu obu be unu eyejeru obu nwenkinyi; ?bu egbe uru ngunu be unu ritaru iya; kele ndu eme iphe du eji kwaphu ndu yeru ephe obu; be ephe eyejeru obu.

33 O -buleruphu l'oo ndu emeru unu ohuma be unu emejeru ohuma; ? bu egbe uru ngunu be unu ritaru iya; ele ndu eme iphe du eji emejekwaa ege ono.

34 O -buleruphu l'oo ndu unu ele enya l'unu a-phu iphe l'eka nata be unu ejeje ugwo; ?bu egbe uru ngunu be unu ritaru iya. Ndu eme iphe du eji emejekwaa ndu eme iphe du eji ibe ephe ugwo; t'ephe nata iphe ha l'o bu ophu ephe jeru ugwo iya.

35 Iphe unu e-mejehia bu t'unu yeru ohogu unu obu; mejeeru ephe ohuma. Unu jeje madzu ugwo; haa ole enya t'a kfu ya unu; k'ophu obunggo unu a-ha nshinu. Oo ya bu; unu aburu unwu ke Okaribe-Kakota-Nu, bu Nchileke. Le ndu e-ta madu iphe-oma; me ndu bu ejo madzu be Nchileke emejekwaru-a obu-oma.

36 Unu buru ndu obu-imiko ege Nna unu bu onye obu-imiko.”

K'onma ndu odo ikpe

(Mat 7:1-5)

37 “Unu ba turushijekwa ndu odo; k'ophu Nchileke e-te ekpedu unu ikpe. Unu ta anma madzu ikpe l'ime obu unu; k'ophu Nchileke e-ta anmadu unubedua ikpe. Unu gujeeru ndu odo nvu; k'ophu Nchileke agujekwaruphu unu nvu.

38 Unu nje madzu iphe; k'ophu Nchileke a-njekwaphu unu. Iphe Nchileke a-paru dee unu l'eka bu iphe e yejiru eyeji; nmawoo ya anmawo; bya atsua ya atsutsu; yo ji godogodo; awushihu awushihu. Ke l'o bu iphe unu gude turu iphe yeru madzu be Nchileke e-gudekwaphu turu iphe yeru unu.”

39 Yo bya anmaaru ephe etu; su: “Onye ishi; ?ooduje onye ishi ibe iya. ?Ephe ta atukodu nwulahu l'ime nsu to.

40 Onye amu iphe l'eka madzu ta akajekwa onye ezi iya iphe onweru enya. Onye ono, amu iphe ono kwa: o muta-gee iphe ezi iya; yo bya aha l'o bu onye ono, ezi iya eya ono.

41 “?Bu ngunu kparu iphe i phuru nwiphe, laru nwanna ngu l'enya; obu le ti phukwanu ophu ha l'o bu osweru, gbaru ngu l'enya nke ngu?

42 Odo bu: ?nanu ege i gbe su nwanna ngu: ‘T'o ngabe t'i wofu iya nwiphe, turu iya kpogwu l'enya; l'eka e ti phukwa ophu ha l'o bu osweru,

gbaru ngu l'enya nke ngu? Nggube o-kfuru-iche-eme-iche ono; vuru ụzo tufuodu iphe ọphu ha l'ọ bu osweru, gbaru ngu l'enya nke ngu; temanu nggu adu ike phufu ụzo; tufu nwiphe ọphu nọ nwanna ngu l'enya."

Oshi-omi; me akpuru iya

(Mát 7:15-20; 12:33-35)

⁴³ "E tọ nwedu oshi, ẹhu dụ mma, mijeru ẹjo akpuru; ọphu 'ọ dukwa ẹjo oshi, mijeru akpuru oma.

⁴⁴ Eegudeje akpuru, oshi miru; maru egbe oshi ọ bu. Ẹ ta awotajekwa uchokoro l'oshi agà; ọphu 'aawotajekwa akpuru-era lẹ eri-egbara.

⁴⁵ Ọkpobe madzụ eshije l'ọkpuberu iphe nọ iya l'obu; wofuta ọkpobe iphe. Ẹjo madzụ eshijekwaphu l'ẹjo iphe nọ iya l'obu; wofuta ẹjo iphe; kẹ l'ọ bu iphe jiru iya obu l'enwushihu enwushihu bẹ ọonoduje ekfu l'onu."

K'umadzu ẹbo, akpu ụlo

(Mát 7:24-27)

⁴⁶ "Bụ ngunu kparu iphe unu anọduje eku iya: 'Nnajiufu; Nnajiufu;' l'unu ẹ-be emeje iphe ya suru t'unu mee?"

⁴⁷ Iphe bu onye byakfutaru iya nū; bya anụ okfu iya; mee ya ememe bẹ ya e-koshi unu onye ọ dụ l'ọ bu iya.

⁴⁸ Ọ dụ l'ọ bu nwoke, akpu ụlo; bya awamia alị awami; tūa ọkpa iya l'eli mkpuma. Yo be teke utso gbaru; mini abya ekpua ụlo ono; tọ ngakpọduanu m'oo anganga; okfu l'ọ wamiru ọkpa iya awami; kpua ya ọhuma.

⁴⁹ Obenu l'onye anụ okfu iya; too me iya ememe; dụ l'ọ bu onye kpuru ụlo l'eli alị mmakanu; tọ wa ọswa; k'ọphu ọ tūru ọkpa iya. Yo be teke utso byaru; yọ phufuru l'ekaphu gwọo; daa; zee yọgiriyoigiri."

7

Ekweta onye ishi soja

(Mát 8:5-13)

¹ Jisọsu ekfuebe iphe ookfuru ndu jiru ẹke ono; bahushia Kapaniyomu.

² Yo nweru onye ishi soja ndu Rómu, iphe eme nwozi iya; l'emeshikpoo ya ike; k'ọphu ọobyawa anwuhu. Nwozi iya ono b'ọ yeru obu nshinu.

³ Onye ishi soja ono anulephu kẹ Jisọsu; bya ezia ndu bu ọgurenya ndu Ju t'ephẹ je arọ Jisọsu t'ọ bya emee t'ehu dụ nwozi iya ono mma.

⁴ Ẹphe abyakfutashia Jisọsu; bya arọshikpoo ya ike: "T'ọ makwaru iphe oo-me; lẹ nwoke ono kwa onye gbaru kẹ t'ọ yeru iya ẹka;

⁵ kẹ l'ọ yeru ndu alị ẹphe obu; buru iya kpuru ẹphe ụlo-ndzuko ẹphe-a."

⁶ Jisọsu etsoru ẹphe jeshia. Ufu nwoke ono adulephu ntse; onye ishi soja ono ezia ndu ọnyà iya t'ephẹ byakfuta Jisọsu bya asụ iya: "Nnajiufu; ba anyishi onwongu ije; lẹ ya ta gbakwa kẹ t'ị bataru iya l'ufu.

⁷ Ẹge ono bẹ ya ta gbakwaphu kẹ tẹ ya byakfuta ngu ntse l'onwiya. Ọ bua t'ị kfua okfu l'onu; nwozi iya a-dua mma.

⁸ Lẹ yẹbedua bu onye nọ madzụ l'ẹka. Yo nwekwaruphu ndu soja, nọ iya l'ẹka. Ya -sụ onye ọwaa t'ọ jee ọwaa; yo jee ya. Ya -sụ onye ọphu t'ọ bya; yọ bya. Ya -sụ nwozi iya t'ọ mee ọwaa; yo mee ya."

⁹ Jisọsu anulephu iphe ono; yọ dụ iya biribiri. Yọ ghachi; bya asụ mkporo-ọha ono, etso iya nū ono: "L'alị Ịzurẹlu kpọonu; bẹ ya ta phukwaa onye kwetaberu ẹge-a."

¹⁰ Tẹ ndu ono kwaa rua ufu bẹ nwozi ono gbe kwanu mma.

*Jisọsụ eme nwatibe nwanyi,
mma tufuru; t'o teta*

¹¹ E ta nọdu ophu baru nwishi; yọ tughua jeshia Nenu. Ndu etsoje ụzo iya; me igweligwe ndu ọdo awuru tsoru iya.

¹² Yo rutadelephu onu-uzo, e shi abahu mkpukpu ono; a pawaru odzu nwoke obu, bu iya bu nne iya nwa lanu eje elili. Nne iya ono bu owaa, nji iya e-ta nokedu-a. Ndu mkpukpu ono adu l'igwe wufuta bya eswiru nwanyi ono.

¹³ Ya ndono; Nnajiufu aphulephu nwanyi ono; imiko iya egude iya. Yo su nwanyi ono: "T'o gberuma; t'e b'o rahę ekwa."

¹⁴ Jisọsụ abya ebyia eka l'ekpakpara ono, odzu ono ze ono. Ndu ono, pa iya nu ono evudo. Yo su odzu ono: "Nwokorobyia; ya suru ngu t'i gbeshi."

¹⁵ Onye ono, nwuhuru anwuhu ono egbeshi; wata okfu okfu. Jisọsụ eduru iya nu nne iya.

¹⁶ Egvu eria ephę ehu l'ephę ha; ephę ajalahaa Nchileke ajaja; su: "Eze onye nkfuchiru Nchileke alufutaru ephę-o! Nchileke kpakfutawaru ndu nk'ia-o!"

¹⁷ E kfgubaru okfu Jisọsụ l'alị Judiya mgburumgburu me le ndu bupheru Judiya mgburumgburu.

*Ndu ozi Jonu Baputizimu
(Mát 11:1-19)*

¹⁸ Ndu etsoje ụzo Jonu akokotaru Jonu iphe ono l'ọ ha.

¹⁹ Jonu abya ekua ndu etsoje ụzo iya umadzu ebo; bya ezi ephę t'ephę je ajia Nnajiufu: "Bụ iya bu onye obu, a-byanu obu; to o t'ephę lee enya onye ọdo?"

²⁰ Ndu ono erua bya asu Jisọsụ: "Le Jonu Baputizimu zikwaru t'ephę bya ajia: "Bụ nggu bu onye obu, abyanu obu; to t'ephę lee enya onye ọdo?"

²¹ Teke ono be Jisọsụ meshileruphu igweligwe ndu ehu du eji; ephę akorohu. Ndu ejo iphe-ememe eme; me ndu ogvu bu l'ehu; b'o mekotaru; ephę aka mma. Igweligwe ndu ophu atsụ ishi b'o mekwaruphu; ephę aphulahaa ụzo.

²² Yo su ndu ono, Jonu ziru ono: "Unu je akooru Jonu iphe unu gude enya unu phua; me iphe unu gude nchi unu nua. Unu su iya le ndu ishi b'e mewaru; ephę aphu ụzo. Ndu ngvuru ejewa ije. Ndu ehu-labu b'e mewaru; ephę akakota mma. Ndu nkichi anwa iphe le nchi. Ndu nwuhuru anwuhu b'e mewaru; ephę eteta; nọdu ndzu. Ndu ukpa b'e ziwaru ozi-oma.

²³ Onu-oma bu k'onye ya e-ta budu ukfu nọduru!"

²⁴ Ndu ono, Jonu ziru ono atugbulephu; Jisọsụ awata okfuru ikpetuma ndu ono ke Jonu; su ephę: "Bụ ngunu be unu jeru aphuphu l'echi-egu? Bụ aswara, pherephere apanga apanga?

²⁵ Bụ ngunu be unu jehunuru aphuphu? Unu jeru ophu nwoke, yeru uwe, ama mma? Unu ta amadu le ndu kwaru ngwa oke amadu; bya eburu l'eri ova ova bu ndu bu l'ufu ndu eze?

²⁶ Bụ ngunu ọdo be unu jefuaru aphuphu? Bụ onye nkfuchiru Nchileke to? Ya suru unu: Iyee; o bu iya ndono. Onye unu phuru bukwa onye gbe ka onye nkfuchiru Nchileke okpobe akaka.

²⁷ O bu iya bu onye ono, Nchileke kfuwu okfu ehu iya l'ekwo okfu Nchileke; su: 'Owaa bu nwozi iya. Ya e-zi iya t'o vuru ngu ụzo je je abo-oduru ngu ụzo.'

28 Tẹ ya karu unu: ẹ tọ dukwa onye ka Jónu l'iphe bụ iphe madzu muru lẹ mgboko-a. Obenu l'onye bụ iya bẹ onodu iya katsukpo ọla alị l'ẹke Nchileke bụ eze gbe kakwa Jónu nshinu."

29 Ndu ono l'ẹphe ha jeye mę ndu akiriko anua iphe Jisọsu kfuru; sụ lẹ Nchileke bụ onye doberu ẹka ndoo; lẹ Jónu metsuaru ẹphe baputizimu.

30 Obenu lẹ ndu Fárisii; mę ndu ezije ekemu jikaru uche-obu Nchileke l'onwẹphe; bya aburu ndu Jónu ẹ-te mehedu baputizimu.

31 Jisọsu asụ: "'Bunua ngunu bẹ ya a-turu ọgbo nta-a yeru? ?Bukpo ngunu bẹ ẹphe dụ l'ọ bụ iya?"

32 Ẹphe dulephu l'ọ bụ ẹgirima, nọ l'edukfu; l'eku ibe ẹphe oku; sụ: 'Ẹphe phuru unu opu; unu te kwe ote egvu. Ẹphe agua egvu anwuhu; unu ta ra ẹkwa.'

33 Kele Jónu Baputizimu bẹ byaru nụ; to nwe iphe o kweru eriri; tọo ngu mee. Unu asụ l'ogvu bu iya l'ẹhu.

34 Yebe Abubu-Ndiphe abyaakwanua bya anọdu eri; l'angu; unu asụ t'ẹ nenu: lẹ ya bụ o-ri-nri; buri ọ-ngu-mee; buri ọnya ndu akiriko; mę ndu eme iphe dụ ẹji.

35 Obenu lẹ ndu kwetaru mmamiphe Nchileke; ekoshi lẹ mmamiphe iya bụ okpobe mmamiphe."

Jisọsu nọ lẹ kẹ Sáyimonu, onye Fárisii

36 Tọ dụ iya bụ; onye Fárisii lanu abya ezia Jisọsu t'ọ bya t'ẹphe ria nri. Yo rua kẹ nwoke ono; bya anọdu kẹ nri obu.

37 Nwanyi obu, bụ nwanyi okpara lẹ mkpukpu ono anulephu l'ọ nọ l'ulo onye Fárisii l'eri nri; wota akpamu manụ senti obu, l'ere ntumatu; byatashia.

38 Yọ bya evudo Jisọsu l'iku okpa; wata ọra ẹkwa. Yọ kwashilaha Jisọsu ẹnya-mini l'okpa; gude ẹgbushi, nọ iya l'ishi efucha iya ẹya; etsuta iya onu l'okpa ono; bya eworu manụ senti ono wua ya l'okpa ono phe ẹbo.

39 Onye Fárisii ono, kuru iya oku nri ono aphule iya phụ; ria: "Lẹ ndege nwoke-wa bụ onye nkfuchiru Nchileke l'oswiya; ọ gęga maru onye nwanyi-a, ebyi iya ẹka ẹge-a bụ; kele nwanyi ono megburu onwiya l'ejo iphe."

40 Jisọsu asụ iya: "Sáyimonu; o nweru iphe ya e-kfuru ngu."

Sáyimonu asụ iya: "O-zi-iphe! ?Bukwa ole?"

41 Jisọsu asụ iya: "Nwoke lanu bẹ nweru umadzu ẹbo, o jeru ugwo. Onye lanu ji iya ugwo ukporo pongu labu lẹ pongu iri. Onye ophu ejiru iya ugwo pongu ise kpu.

42 A nonyaa; ẹphe ta dụ ike kfua ya ugwo ono. Yọ pakotaru ẹphe haa; ẹphe ẹbo; sụ t'ẹphe riwa iya ru. ?Bụ onye ole bẹ a-ka iya oyeru obu l'ẹphe ẹbo ono?"

43 Sáyimonu asụ iya: "Lẹ ya arikwa l'ọ bụ onye onanu, ọ haru okpoga ophu ka nshinu ono."

Jisọsu asụ iya: "I kfutaru iya."

44 Yọ bya aghaa ẹnya l'ẹke nwanyi ono nọ; sụ Sáyimonu: "'?I phuru nwanyi-a? Ya bataru l'ulo ngu; t'i nụ iya mini tẹ ya kwọ okpa. Ọle o gude ẹnya-mini kwọ ya okpa; bya egude ẹgbushi, nọ iya l'ishi fuchaa ya ẹya.

45 Ẹ ti tsutadu iya onu k'eekele. Obenu lẹ keshinu ya bataru b'ẹ tọ hadu iya otsuta onu l'okpa.

46 Ẹ ti wukwa iya manụ l'ishi; gude kwaarua iya ẹbyee. Ọle nwanyi-a gude manụ senti, eshi mkpo; l'ere ire nshinu wukota iya l'okpa.

⁴⁷ Oo ya bẹ ya eme tẹ ya karu ngu: A gūwaru nwanyi-a nvu l'iphe, bu iphe, dū ẹji, o meshiru. Oo ya kparu iphe o yeru iya obu nshinu. Obenu l'onye a guru nvu l'iphe, ha nwanshī eyeje obu nwanshī."

⁴⁸ Yọ sū nwanyi ono: "A gūwaru ngu nvu l'iphe dū ẹji ngu l'ọ ha."

⁴⁹ Ndu ono, ẹphe l'iya eri nri ono awata iya ekfukfu; sū: "Bụ onye ndo-ọ; mbụ onye ọphu agūjefuaru madzū nvu l'iphe dū ẹji, onye ọbu meru?"

⁵⁰ Jisọsu asū nwanyi ono: "Ekwekwe ngu dzọwaru ngu. Lashia l'ẹhu-agu."

8

Unwanyi, etso Jisọsu

¹ Lẹ ntso-l'ọhu ono; Jisọsu atuko obodo; mẹ mkpukpu lẹ mkpukpu ejephe; l'ara ozi-oma k'ẹke Nchileke bụ eze arara. Ụmadzū iri l'ẹbo ono etsokwaru iya phu;

² mēwaru unwanyi, Jisọsu haru mee t'ẹhu dū ẹphe mma. Mbụ ndu ọ chifutsuaru ogvu, bu ẹphe l'ẹhu; mẹ l'iphe-ememe mmanu ọdo. Unwanyi ono bụ: Méri ọphu eekuje Mágudala; mbụ onye Jisọsu chifuru ogvu ẹsaa l'ẹhu;

³ mẹ Jowána; nyee Kúza, bụ onye ishi ndu eletaru Hérodu ẹnya l'èkù iya; mẹ Suzána; mēwaru igweligwe ndu ọdo. L'ẹphe ha gude iphe ẹphe nweru eyeru Jisọsu phẹ ẹka l'ozī ẹphe.

Etu, eegude onye

agha nebyi iphe anma

(Mát 13:1-9; Mak 4:1-9)

⁴ Ya ndono; ndiphe abya azaa; dzua l'ẹke ọ nọ. Ndu ono bụ ndu shitsua lẹ mkpukpu, dū iche l'iche. Yo gude ẹtu; sū ẹphe:

⁵ "Lẹ nwoke lanu jeru ogha nebyi iphe iya. L'oggha nebyi iphe ono b'ọ nweru ndu ọphu daru lẹ mkpoworo ọzo. E gude ọkpa dzọpyashia ya; unwenu abya atutua ya.

⁶ Ndu aharu daa l'alī mkpuma. Efufu, oofushikwadua; yọ kunwushihuwaphu; kele mini ta nọdu lẹ mkpuma ono.

⁷ Yo nweru ndu ọphu daru l'alī ogvu. Yele ogvu ono atuko fushia; l'evu; jeye ogvu ono akpagbushia ya.

⁸ Yo nwekwaruphu ndu ọphu daru l'alī-ọtsu. Yọ bya efushia; vuta; mja; mītatsua ụkporo ise ise."

Jisọsu ekfutsua ẹge ono; bya araa ya arara; sū: "T'onye nweru ẹnu-nchị; nukwaa ya."

Iphe, kparu iphe Jisọsu

egudeje ẹtu ezi iphe

(Mát 13:10-17; Mak 4:10-12)

⁹ Ndu etsoje ọzo iya ajia ya iphe ẹtu ono bụ.

¹⁰ Yọ sū ẹphe: "Ọ bụ unubedua b'e meru t'unu maru iphe ono, e shi domigbaa edomi ono bụ, bụ iya bụ k'ẹke Nchileke bụ eze. Obenu lẹ ndu ọdo b'a tukuru iphemiphe ọbule ono anmaru l'etu ẹtu; k'ọphu bụ l'ẹphe e-le ẹnya nta; lee imo; tọ dū iphe ẹphe aphu. Ẹphe anua nta nua imo; tọ dū iphe aga ẹphe ẹnu-nchị."

Iphe ẹtu onye agha

nebyi iphe ono bu

(Mát 13:18-23; Mak 4:13-20)

¹¹ "Ọwaa iphe ẹtu ono bụ ndo-ọ: Nebyi iphe ono bẹ bụ okfu Nchileke.

¹² Ndu ọphu daru l'eshwara ọzo; ọdu l'ọ bu ndu ọphu nùtsuleruphu okfu ono; Obutuswe abya anafu ẹphe okfu ono, e kfulu, nọ ẹphe l'ime obu ono; t'ẹphe be kweta t'a dọfuta ẹphe.

¹³ Ndu ọphu daru l'alì mkpuma; ọdu l'ọ bu ndu ọphu bu teke ẹphe nùru okfu ono be ẹphe natakpooru iya l'ẹhu-ọtso-ẹna. Obenu l'ẹ to gbadu ẹphe ọggu l'obu. Ẹphe ekweta kpọo ọkfu nwanshi; iphe-adata abyatashia; ẹphe agwọbe iya; dashikota.

¹⁴ Ndu ọphu daru l'alì ogvu; bu ndu ọphu nùtsuleruphu okfu ono; janya; oke mgbamuche; ẹku; me iphe-ọtso-ẹna, nọ lẹ ndzọ ẹphe akpanuka ẹphe ẹhu; ozi-oma ono te rehe ẹphe ire l'ẹhu.

¹⁵ Ndu ọphu daru l'alì-ọtso; bu ndu ọphu nùru okfu ono; bya egude ọgbodo obu-oma gudeshia ya ike; taa nshi; kfukashia okfu Nchileke ono jeye teke ndu ọdo kwetaru."

E te eyejedu ọku l'uroku;

kpuchia ya iphe

(Mak 4:21-25)

¹⁶ "E to nwekwa onye yejeru ọku l'uroku; gbe woru iphe kpuchia ya; m'ọ kwanu gbe wota iya nwua lẹ mkpuli oshi-azee. Ọ bu l'eli agomu be aatukobeje iya; k'ọphu onyemonye ọbule, bataru nù a-phu iphoro iya.

¹⁷ "Kẹ l'ẹ to nwekwa iphe e domiru edomi, ẹ te emekochadua wofuta l'iphoro; to nwe iphe eeme lẹ mpya, ẹ te emekochadua mee t'a maru l'iphoro.

¹⁸ "Unu kwabekwa ẹnya l'iphe unu anu lẹ nchi; l'onye nweru nù be Nchileke a-nufukwaa ọdo. Onye ẹ-te nwedu nù be nwiya ọphu o tubesu lẹ ya nweru be oo-gbe natafukwaa ya nù."

Nne Jisusu; me unwunne iya

(Mát 12:46-50; Mak 3:31-35)

¹⁹ E meebe; nne Jisusu; me unwunne iya abyakfutashia ya. Obenu l'ẹphe ta dudu ike phu iya; kẹle madzọ ha l'igwe l'ẹke ono.

²⁰ Yo nweru onye jeru je asu iya: "Lẹ nne iya; me unwunne iya nọkwa l'etezi; eme t'ẹphe l'iya phu."

²¹ Yọ sọ: "Lẹ to nwekwa ndu ọdo, bu nne iya; me unwunne iya ọdo; gbahaa ndu nùru okfu Nchileke; l'eme iya ememe."

Oke pherephere anuru iya okfu

(Mát 8:23-27; Mak 4:35-41)

²² Yo be ujiku lanu; Jisusu yele etsoje ọzo iya abahu l'ugbo. Yọ sọ ẹphe t'ẹphe l'iya dafu azu eze ẹnyimu ono azu iya ọphu. Ẹphe akporu ugbo ono tugbua;

²³ jenyaa; mgbenya atsọ Jisusu. Oke pherephere egude eyii-mini byakfutashia ẹphe l'echi mini ono. Mini awujilahaa ugbo ono; ẹphe awalahaa awawa.

²⁴ Ẹphe eje etee Jisusu; sọ iya: "Nnajiufu; Nnajiufu; ugbo abyaakwa ẹphe ẹkpukpu."

Yo gbeshi je abaaru oke pherephere ono; me eyii-mini ono mba. Yọ buru kengu; ẹke ono adakota shikongu.

²⁵ Yọ sọ ẹphe: "Nanuhunu ekwekwe unu obu?"

Ẹphe atsulahaa egvu; gude ẹhu-anmanma jilahaa onwẹphe: "Bụ egbe onye ngunu ọdu ẹge ọwaa, pherephere yele eyii-mini anuru okfu?"

Nwoke, ogvu bu l'ẹhu

(Mát 8:28-34; Mak 5:1-20)

²⁶ Jisọsu phẹ abya erua l'alị ndu Gerasa, nọ cheeru Gálili ifu.

²⁷ Ọ kwadua alufuta, ọolufuta l'ugbo; nwoke ọbu, ọgvu jiru ẹhu, shi lẹ mkpukpu ono agbakfutashia ya. Nwoke ono b'o tewaru ẹnya; k'ophu o yeberu uwe l'ẹhu; k'ophu ọ buru k'obu l'ulo. Yọ buru l'ikirikpọo b'o bu.

²⁸ Yọ phulephu Jisọsu; chia mkpu bya aburu iya pẹe l'ifu; chia mkpu; sụ: "Jisọsu, Nwatibe Nchileke ọphu bu Ọkaribe-Kakọta-Nụ! ?Bụ ngunu bẹ nggu l'iya ji. Ya arọkwa ngu aroro: ba anukwa iya aphụ."

²⁹ Iphe meru iphe nwoke ono kfuru iphe ono bu lẹ Jisọsu bẹ suhawaru ọgvu ono t'o shi nwoke ono l'ẹhu lufuta. Kẹ l'ugbo olemole bẹ abuje; ọgvu ono byawa ẹge ono; a tua ya mkpakobe l'eka; mẹ ọkpa; l'ẹche iya nche. Obenu l'ọjikojelee iphe ono zubushia; ọgvu ono alọru iya lashia l'echi-egu.

³⁰ Jisọsu aji ya: "Epha ngu bụ ngunu?"

Yọ sụ iya: "L'ẹpha iya bụ Unubuku;" okfu l'ẹphe ha l'igwe wuba iya l'ẹhu.

³¹ Ọgvu ono atuko ọọ ya t'ẹ b'ọ sụkwa t'ẹphe wuba l'ime Iduma Maa ono.

³² Yọ nweru igweligwe ezi, nọ l'iku ugwu l'ẹke ono ata nri. Ẹphe arolahaa Jisọsu t'o kwe t'ẹphe wubachia ezi ono l'ẹhu. Ya ndono; Jisọsu ekweta t'ẹphe wuba iya.

³³ Ọgvu ono awufuta nwoke ono l'ẹhu; je awuba igwe ezi ono l'ẹhu. Ezi ono afọta ọso; shi lẹ kperekpere ẹke ono; je aphulahu l'eze ẹnyimu ono; mini eworu ẹphe rigbushia.

³⁴ Ndu shi eche ezi ono aphulephu iphe meru nụ; gbakashihu; je eworu iya dooru ndu, bu l'ime mkpukpu; mẹ ndu ọphu bu l'ime obodo.

³⁵ Ndu madzụ awufuta jeshia t'ẹphe je aphụ iphe, meru nụ. Ẹphe abyakfuta Jisọsu; bya aphua onye ọbu, ọgvu shi l'ẹhu wufuta ọbu l'ẹke ọ nonyabe iya; gbe yewanu uwe; nwewarunu egomunggo. Ẹphe atsulahaa egvu.

³⁶ Ndu phuru iphe meru nụ akọoru ẹphe ẹge e gude dzọta onye ono, ọgvu shi buja ẹhu ono.

³⁷ Ya ndono; ndu bupheru mkpukpu Gerasa mgburumgburu arolahaa Jisọsu t'o gbeshiru ẹphe l'alị; kẹ l'egvu guderu ẹphe. Jisọsu abahushia l'ugbo; lashia azu.

³⁸ Nwoke ono, a chishiru ọgvu l'ẹhu ono arolahaa Jisọsu tẹ yele iya yiru. Jisọsu te kwe; sụ iya:

³⁹ "Laa ndu-unu je ekfukashia iphe Nchileke meru ngu."

Nwoke ono atugbua; tsoru mkpukpu ono l'ekfukashi iphe Jisọsu meru iya.

Nwatibe Jáyirosu;

mẹ nwanyi, nsọ eme

(Mát 9:18-26; Mak 5:21-43)

⁴⁰ Jisọsu alatalephu azu; igweligwe ndu ono anabata iya ọhuma; okfu l'ẹphe shi elehawa ẹnya iya.

⁴¹ Yọ nweru nwoke lanu, aha Jáyirosu, bụ onye ishi ulo-ndzuko. Yọ bya adaa Jisọsu l'iku ọkpa; l'arọ iya; l'eyeru iya ẹka-l'alị t'ọ bya nk'iya.

⁴² Ishi iya aburu l'ọo nwata-nwanyi lanu bẹ nwoke ono mutaru. Iphe nwata ono nqwaru bụ iphe dụ l'ọ bụ afa iri l'ẹbo. Nwata ono l'ese anwuhu.

Jisọsu etsoru iya jeshia; madzụ awu gidigidi; akpa mkpa; l'etso iya ẹka labu.

⁴³ Yo nwekwaruphu nwanyi lanu, nsò mewaru mkpürumkpuru: afa iri l'èbo, yi lè ndu ono. Nwanyi ono bè tükowaru iphemiphe òbule, o nweru mephushikota l'èka ndu eme ògvu; tò dù onye òphu metaru iya nù.

⁴⁴ Yo shia Jisòsu ụzo azu; pyota byia ọnu-uwe iya ẹka; kperengu: nsò ono ebuhu.

⁴⁵ Jisòsu asu: “?Bụ onye byiru iya ẹka?”

Tò dù onye kweru l'ọo ya. Pyita asu iya: “Nnajiufu; ?mbụ l'igweligwe madzụ ekpo ngu ruturutu ẹka labu; l'akpa ngu mkpa ẹge-a.”

⁴⁶ Jisòsu asukwaphu: “L'o nweru onye byiru iya ẹka; kele ya maru l'o nweru ike, shi iya l'èhu lufu.”

⁴⁷ Nwanyi ono amaru lè ya te edomikotadu iya. Yo gude ẹhu-anmanma je adaa Jisòsu pèe l'ifu; bya araa ya arara l'ifu edzudzu ọha ono iphe kparu iphe ya byiru ẹka l'uwe Jisòsu; kfukwaaphu ẹge ya gude dukebewaphu mma teke ono teke ono.

⁴⁸ Jisòsu asu iya: “Nwa iya nwanyi; ekwekwe ngu mewaru t'èhu dù ngu mma. Lashia l'èhu-agu!”

⁴⁹ Yo gudekwadua ẹge ono l'ekfu; onye shi kẹ onye ishi ulo-ndzuko ono abya asu nwoke ono: “Ọphu t'i haa O-zi-iphe; be ekfuchihe iya nchi; lè nwatibe ngu kẹ nwanyi ono bè ike gvụakwaru.”

⁵⁰ Jisòsu anua ya; sù iya: “Ba atsushi egvu; ọ bụa t'i kweta! I -kweta bè nwatibe ngu a-dù-a mma.”

⁵¹ Jisòsu abyarutalephu ufu ono; tò dūhe onye o kwekwaduru tẹ yele iya yiri bahu l'ulo ono; gbahaa Pyita; Jonu; Jémusu; mē nne lè nna nwata ono.

⁵² Iphe bụ onyenonu l'agu aphu; ara ẹkwa nwata ono. Jisòsu asu: “Unu ba agushi aphu; l'è t'ọ nwuhudu anwuhu. Ọo mgbenya bè ooku.”

⁵³ Ẹphe eze iya ọchi; kẹ l'o doru ẹphe ẹnya lè nwata ono bụ anwuhu b'ọ nwuhuru.

⁵⁴ Yọ bya alọta nwata ono l'ẹka; kua ya; sù: “Nwata; teta.”

⁵⁵ Nwata ono eteta; latashia azu l'òrù iya; kwolihu. Jisòsu asu t'a nù iya iphe t'o ria.

⁵⁶ Yọ dù ndibe ẹphe biribiri. Yọ sù t'ẹ b'ọ dukwa onye ẹphe e-kfuru iphe ono, meru nù ono.

9

Jisòsu ezifu ndu ishi-ozì

umadzu iri èbo

(Mát 10:5-15; Mak 6:7-13)

¹ Jisòsu abya ekukobe umadzu iri l'èbo ono l'èkalanu; bya eyeshiru ẹphe ọku t'ẹphe gude ike chifuje ọgvu; m'ọ -ruhuru; ike ọgvu ọbu dù idagha; mē t'ẹphe meje tẹ madzụ ka mma l'iphe-ememe, eme iya nù.

² Yọ bya ezia ẹphe t'ẹphe je araa k'ẹke Nchileke bụ eze arara. Ọdo bụ t'ẹphe meje ndu iphe eme t'ẹphe ka mma.

³ Yọ sù ẹphe: “Unu ba adukwa iphe unu e-gude gbeshi ije. Unu be egudekwa nwoshi-ogude-l'ẹka; unu ta apa ẹda; unu te egude nri; unu te egude okpoga; unu te eye akpata uwe labu.

⁴ Iphe bụ ufu, unu bahu; unu nọdulekwaphu l'ẹke ono. Unu -shi ẹke ono; unu ejeshia mkpukpu ọdo.

⁵ Iphe bụ ẹke unu jeru, a jikaru unu; unu lufuta lè mkpukpu ọbu; jishia udzu-ẹja, nọ unu l'ọkpa; gude koshi l'ẹka unu ta dūhedu iya.”

⁶ Ẹphe atugbua; jephelaha lẹ mkpukpu lẹ mkpukpu; ezi ozi-oma; l'emekwaphu t'ehu du ndu iphe emetsua mma l'ekemeke obule.

Iphe agbachi Hérodu enya
(Mát 14:1-12; Mak 6:14-29)

⁷ O-chi-oha, bu Hérodu anukota iphe ono, meru nu ono; yo gbachia ya enya. Yo nweru ndu suru lo bu Jonu tetaru nodu ndzu odo.

⁸ Ndu asu loo Eláyiya lufutaru; ndu asu loo onye lanu l'akahu ndu nkfuchiru Nchileke tetaru.

⁹ Hérodu asu: "Jonu bu owaa, ya ziwaru; e je ebutaru iya ishi-a? Buhunu onye bu onye owaa, ya anu udu iya ege-a?" Yo selahaa ege ee-shi te yele Jisosu phu l'ifu l'ifu.

Jisosu anu unu madzu iri ebo
l'ukporo madzu iri nri

(Mát 14:13-21; Mak 6:30-44; Jon 6:1-14)

¹⁰ Ndu ishi-ozu ono ejegee; bya alata; bya akokotaru Jisosu iphe epe meru lo ha. Yo duta epe; epe ayiru jeshia Betusáyida nwenkinyi epe.

¹¹ Igweligwe ndu ono anu ya; wu-tsoru iya. Yo nabatakpo epe ohuma; bya awataru epe okfuru ke eke Nchileke bu eze; l'emetsua ndu iphe eme t'epe ka mma; mbu ndu o du t'epe ka mma.

¹² Yo be l'uzo urenyashi; umadzu iri l'ebo ono abyakfutashia ya; bya asu iya: "Ophu ti su igweligwe ndu-a t'epe bahugbaa lẹ mkpukpu lẹ mkpukpu; me l'ufu l'ufu ndu-a, bupheru mgburumgburu-wa je akpata nri, epe e-ri; choo eke epe a-radu; ke l'eke-a, epe no-a te nwekwa ndu bu iya nu."

¹³ Yo su epe: "Unubedua; unu nnu epe iphe t'epe ria."

Epe asu iya: "Me mkpakọ iphe epe gude l'eke-a kwa ishi buredi ise; me ema labu nkinyi iya. ?To t'epe je lonwephe je akpataru igweligwe ndu owaa nri?"

¹⁴ Ndu, no l'eke ono; be rukwaru unu unwoke iri l'ebo; l'ukporo unwoke iri.*

Jisosu asu ndu ono, etsoje uzo iya ono: "T'epe mee epe t'epe nodugbaa anodu l'itsutsu l'itsutsu: ukporo ebo-ebo l'iri-iri."

¹⁵ Epe abya emee ya ege ono: doo ndu ono; epe anodukota anodu l'epe ha.

¹⁶ Yo bya ewota ishi buredi ise ono; me ema labu ono; bya apalia enya imeli; kele Nchileke ekele ke nri ono; washia ya; woru iya nu ndu etsoje uzo iya t'epe woru iya doberu igweligwe ndu ono l'ifu.

¹⁷ Epe atuko ria ya rijishia epho. Ndu etsoje uzo iya abya atutukobe unwu ibiribe iya ophu epe riphodoru; yo ji nkata-ivu iri l'ebo.

Pyita ekfu onye Jisosu bu
(Mát 16:13-19; Mak 8:27-29)

¹⁸ Yo be teke Jisosu nwenkinyi iya no; l'ekfu anu Nchileke ye ndu etsoje uzo iya anodu l'eke ono. Yo ji epe: "?Bukpo onye be ndiphe asuje le ya bu?"

¹⁹ Epe asu iya: "Lo nweru ndu asuje li bu Jonu Baputizimu; nweru ndu asuje li bu Eláyiya; nweru ndu asuje loo onye lanu l'akahu ndu nkfuchiru Nchileke be tetarunu."

²⁰ Yo ji epe: "?Unubedua; unu sukwanuru le ya bu onye?"

* 9:14 9:14 Iphe o bu bu 5,000.

Pyita asu iya: “Oo nggu bu Kuráýisutu obu, bu iya bu Onye Ndzota ono, shi l'eka Nchileke ono.”

*Jisosu ekfu le ya e-je
iphe-ehuka; nwuhu*

(Mát 16:20-28; Mak 8:30—9:1)

²¹ Yo nmaaru ephe okwa; su ephe t'e b'o dukwa onye ephe e-kfuru iphe ono;

²² su ephe: “Le yebe Abubu-Ndiphe jefutajekwa iphe-ehuka, ha igweligwe. Ndu bu ogurenaya; ndu ishi ndu achijeru Nchileke eja; me ndu ezije ekemu a-jika iya; woru iya gbua. A -noo abali ebo; ke eto; Nchileke emee ya: ya eshi l'onwu teta; bya anodu ndzu odo.”

²³ Jisosu asu ephe l'ephe ha: “O -nweru onye o du t'o tsoru iya; t'onye ono wofu enya l'ehu k'onwiya. T'onye ono vuta oshi-osweru k'onwu iya mboku-mboku; tso iya.

²⁴ L'iphe bu onye eme te ya dzoo onwiya ndzu l'onwiya; e-tufakwa iya etufua. Obenu l'onye gudekwanu okfu ehu yebe Abubu-Ndiphe tufaa ndzu iya; a-dzota onwiya ndzu.

²⁵ Mbụ; ?bu ngunu bu uru, madzu ritaru; m'o -nwekotaru iphemiphe obule, no le mgboko-a; tufaa ndzu iya; laa onwiya l'iyi.

²⁶ Ke l'onye ya du iphere; okfu, ya ekfu adu iya iphere; onye obu be iphere iya a-dukwapu yebe Abubu-Ndiphe me ya nodulephu l'ocha-vii iya l'abya; me l'ocha-vii ke Nna iya; me l'ocha-vii ke unwu ojozi-imigwe, du nso.

²⁷ Ole; kamenu; te ya karu unu: l'o nwetsuaru ndu haru vudo l'eke-a, e-ta hadu ke nwuhu anwuhu; gbahaa l'ephe phu-oduru ege Nchileke shi ekoshi l'oo ya bu eze.”

Jisosu egbu nwijnwii

(Mát 17:1-8; Mak 9:2-8)

²⁸ A noplephu iphe ruru abali esato; k'ophu o kfuru iphe ono; yo duta Pyita; me Jonu; me Jémusu jeshia eli ugvu; okfuru nu Nchileke.

²⁹ Yo kfunyalephu nu Nchileke; ifu iya agbanwee; iphe bu uwe iya egbufu; gbulahaa oswi ke nwijnwii.

³⁰ A bya ele enya; akahu ndiche umadzu ebo odo anoduwa ekfu anu iya. Umadzu ebo ono bu Mosisu; me Eláyiya.

³¹ Ephebedua anodukwapu l'ocha-vii imigwe; ephe le Jisosu l'ekfu ke anwuhu, oo-nwuhu, bu iphe Nchileke tüberu l'oo-me iya le Jerúsalemu.

³² Teke ono be Pyita me ndu ephe l'iya yi gbe kumiwanu mgbenya ekumi. Ephe etehu; bya aphua ocha-vii iya ono; phukwaaphu umadzu ebo ono, ephe l'iya vudo l'eke ono.

³³ Umadzu ebo ono abyadelephu oha Jisosu; Pyita asu iya: “Nnajiufu; o dukwanu mma l'ephe no l'eke-a. T'ephe tunua ada eto: nanu nke ngu; nanu ke Mosisu; nanu ke Eláyiya.” Pyita ta mahedu iphe ookfu.

³⁴ Yoo kfukwadia ege ono; urukpu abya asakputa ephe. Pyita phe ephe eto awata otsu egvu l'urukpu ono sakputaleruphu ephe.

³⁵ Olu-okfu eshi l'urukpu ono; su: “Qwaa bu Nwata iya ke nwoke, ya fotar. Unu nujekwaa iphe ookfu!”

³⁶ Olu-okfu ono ekfuebelephu iphe ono; onye a phuru l'eke ono abuwarunu Jisosu nwenkinyi iya. Ephe ano-kirishia ke nwa teke ono; to du onye ephe kfuru iphe ono, ephe phuru ono.

Jisọsu agwọ nwata nwoke, ọgvu bu l'ẹhu

(Mát 17:14-18; Mak 9:14-27)

³⁷ Yo be echile iya l'ẹphe nyizitatsuaru l'eli ugwu ono; a dụ l'igwe wụ-kfuta iya.

³⁸ Ya ndono; nwoke lanu l'igwe ndu ono arashia; sụ: "O-zi-iphe! Ya arọ ngu t'i lenua nwatibe iya-a ẹnya; kele nwata ono bu iya bu nwa lanu, ya nweru.

³⁹ L'o nweru egbe ọgvu, abaya ẹ iya nu; ọ -byawa iya ẹ ẹ ono; yọ rangarahu; yọ tu iya l'ọ bu ndakfuku; k'ophu ọphu anọduje akpushi iya l'onu. Ọ -nuebele iya ọphu ẹ ẹ ono; ẹmanu yọ haa ya.

⁴⁰ Ya arọ ndu etsoje ọzo ngu t'ẹphe chifu ọgvu ono; ẹphe ta adu ike."

⁴¹ Jisọsu asu ẹphe: "Oo-wa! Unube ọgbo nta-a, bu ndu ejo ọkpoma, ẹ-te nwedu iphe unu ekwetaje-wa! ?Bu teke ole be ya a-tataberu unu nshi?" Yọ sụ nwoke ono: "T'o gude nwatibe iya ono bya."

⁴² Nwata ono abyadelephu; ọgvu ono atuta iya tua l'alị; alọ iya l'ọ bu ọta. Jisọsu abya abaaru ọgvu ono mba; mee nwata ono; yọ dụ mma. Yọ duru iya nu nna iya.

⁴³ Ẹphe l'ẹphe ha eghechaaphu ọnu; l'ele ẹ ẹ ike Nchileke habe nshinu.

Jisọsu ekfu k'anwuhu iya ọdo

(Mát 17:22-23; Mak 9:30-32)

Yọ tuko dukwadia ẹphe biribiri; mbu igweligwe iphe Jisọsu emeebe; yọ sụ ndu etsoje ọzo iya:

⁴⁴ "T'okfu-wa bamikwaa unu le nchi ọhuma: le Abubu-Ndiphe be eemekochaa kpuru ye ndiphe l'eka."

⁴⁵ Ẹphe ta ma iphe o kfulu; ke l'o domiru iya ẹphe edomi t'ẹ b'o doshi ẹphe ẹnya. Ẹphe atsuhukwanu egwu ẹ ẹ ẹphe e-shi ji iya ẹya.

Onye katsukpo nu

(Mát 18:1-5; Mak 9:33-37)

⁴⁶ Ndu etsoje ọzo iya atulahaa ntutego onye ọphu katsukpo nshinu l'ẹphe ha.

⁴⁷ Jisọsu amawaruphu iphe ẹphe ari; bya ekuta nwata nshii donyabe onwiya;

⁴⁸ bya asu ẹphe: "L'onye gude ke yẹbe Jisọsu koshi le ya yeru nwata nshii-wa obu buakwa yẹbedua be onye ono ekoshi le ya yeru obu. Onye koshiru le ya yeru yẹbe Jisọsu obu koshiakwaruphu le ya yeru onye ono, ziru iya te ya bya ono obu; ke l'ọ bu onye ẹnya iya katsua alala l'unu ha bu iya bu onye katsua nshinu."

Onye e-ta noduru ngu l'ejo oshi be bu-a onye nke ngu

(Mak 9:38-40)

⁴⁹ Jonu asu iya: "Nnajiufu; me ẹphe ọfukwaru onye gude ẹpha ngu achifu ọgvu. Ẹphe asu iya t'ẹ b'o meshi l'ẹ too tsodu ngu l'ọ bu ẹphebedua."

⁵⁰ Jisọsu asu iya: "Unu ba anashishi iya ẹya; l'onye ta noduru unu l'ejo oshi be bua onye nke unu."

Ndu Sameriya ajika Jisọsu

⁵¹ Yo rudelephu ntse ntse; mbu teke ee-kuta Jisọsu kuba l'imigwe; yọ tugbua le ya jefutaje Jerúsalemu.

⁵² Yọ haru ndu ozi ono zi t'ẹphe vuru iya ọzo je. Ndu ozi ono atugbua je abahu mkpukpu, nọ le Sameriya t'ẹphe doziaru iya iphe.

⁵³ Ophu ndu ẹke ono 'ekwedu nata iya; okfu l'o cheberu ifu eje Jerúsalemu.

⁵⁴ Jémusu; mẹ Jónu, bú ndu etsoje ọ̀zo iya aphua ẹge iphe ọ̀bu dọ; bya asu iya: "Nnajiufu; ọ̀ dọ ngu t'ẹphe mee tẹ ọ̀ku shi l'igwe bya ekepyashia ẹphe ọ̀o?"

⁵⁵ Jisqsu aghachiwaphu gbọ-chia ẹphe nchi.

⁵⁶ E meebe; ẹphe eshi l'ẹke ono jeshia mkpukpu ọ̀do.

Ndu, e-mekochaa etso Jisqsu

(Mát 8:19-22)

⁵⁷ Ẹphe ejenyalephu l'esu-ọ̀zo; nwoke lanu asu iya: "Lẹ ya e-tsojekpelekwa ngu phẹ eje iphe bú ẹke iije."

⁵⁸ Jisqsu asu iya: "Uphegu ebu l'enu; unwenu, ẹphe l'eli enweru ekfuna; obenu lẹ Abubu-Ndiphe tẹ nwekpoduanu ẹke oo-chebeje ishi." ⁵⁹ Jisqsu asu onye ọ̀do: "Tso ru mu."

Onye onanu asu iya: "Nnajiufu; gebekwa tẹ ya je eliodu nna iya."

⁶⁰ Jisqsu asu iya: "Haa ndu nwuhuru anwuhu t'ẹphe lia ndu nk'ẹphe, nwuhuru anwuhu. Nngu egbeshi nggubedua je araa kẹ ẹke Nchileke bú eze arara."

⁶¹ Onye ọ̀do asu iya: "Nnajiufu; ya e-tsokwaru ngu-a; ọ̀le tẹ ya jeodu je ekfuru ndibe iya ẹge ya eje iya."

⁶² Jisqsu asu iya: "Ọ-pa-ọ̀gu agha ẹnya l'azọ ta ayikwa l'ozi k'ẹke Nchileke bú eze."

10

Ọgbà ẹbo-ẹbo eje ozi ozi-oma

¹ E meebe; Nnajiufu abya bya afọta ukporo umadzu ẹto l'umadzu iri l'ẹbo ọ̀do; dzee ẹphe ẹbo-ẹbo; t'ẹphe vuru iya ọ̀zo jekota l'iphe bú mkpukpu l'ọ ha; mękpo iphe bú ẹke yẹbedua l'onwiya abya ejeje.

² Yọ sọ ẹphe: "L'iphe e meberu l'alẹ chashakwaru ha nshinu; obenu lẹ ndu ozi, akpata iya akpata ha nwanshi. Unu kfuru nẹ Nnajiufu, nwe iphe e meberu l'alẹ t'ọ ye ndu ozi, a-bya akpataru iya ẹya.

³ Unu tẹgbua jeshia. Unu lekwa lẹ ya chakwaru unu ye t'unu l'ẹphe gbaa ẹghirigha l'ọ bú onye chitaru unwu aturu ye; yẹ l'ágú agbaa ẹghirigha.

⁴ Unu be gudekwa ẹkpa, eeyeje okpoga; unu te egude ẹda mmanu; m'ọ bú akpokpa. Unu be ejejekwa ọ̀nodu tutushije-oduru madzọ atutushi ekele l'esu-ọ̀zo.

⁵ Iphe bú ufu, unu bahuru; unu vujeoduru ọ̀zo; sọ: "T'ẹhu dukwa unu agu l'ufu-wa."

⁶ Ọ -buri l'onye ẹhu-agu bẹ nọ l'ẹke ono; ẹhu-agu unu aburu nk'iya. Teke ẹ-tọ dudu; ẹhu-agu unu alaphutaru unu azọ.

⁷ Unu nọdujelephu l'ufu ono rijee; ngujee iphe bú iphe ẹphe nuru unu; l'onye ese akanya bẹ gbakwaru kẹ t'ọ natajẹ ugwo iphe o seru akanya iya. Unu be buphekwa l'ufu l'ufu.

⁸ Teke unu bahuru lẹ mkpukpu, ẹphe nataru unu ọ̀huma; unu rijekwa iphe, bú iphe, ẹphe nuru unu.

⁹ Unu emee ndu iphe eme lẹ mkpukpu ono t'ẹphe ka mma. Unu ekfuru ẹphe: "Lẹ Nchileke abyaakwa ẹphe ọ̀buru eze."

¹⁰ Ọ -buri l'unu bahuru lẹ mkpukpu; ẹphe ta nata unu; teke unu lufutaru esu-ọ̀zo; asu ẹphe:

¹¹ 'L'udzu-eja mkpukpu ephe, nọ unu l'okpa bẹ unu jifuakwaru ephe-o! L'iphe ephe a-maru bukwa lẹ Nchileke abyaakwa oburu eze!'

¹² Tẹ ya kakwaru unu: ọo-kakwaru ndu Sódomu mma mbọku ikpe ma l'ẹge ọo-duru ndu mkpukpu ono!"

Iphe e-me ọha, jikaru Jisọsu

(Mát 11:20-24)

¹³ "Nshọo unubẹ ndu Kórazinu! Nshọo unubẹ ndu Betusáyida; kele ndege e -wotaru iphe-ophulenyá, e meshiru l'ẹke unu nọ; mee lẹ Táya; me Sayidónu; ephe gage eyehaakwa uwe-aphu; gwọo onwephe lẹ ntụ teke teru ẹnya; gude koshi l'ephe tawaru onwephe uta iphe dọ ẹji, ephe meshiru; ghawa umere; lakfuta Nchileke!

¹⁴ Obenu l'ọo-karu ndu Táya; me ndu Sayidónu mma mbọku ikpe; ma l'ẹge ọo-duru unubedua.

¹⁵ Unubẹ ndu Kapániyọmu; ?ọ dọ unu l'ee-wolihi unu imeli t'unu tsukfuru l'igwe tọo. Wawakwa. Aa-kwatsutakwa unu; kwaru ngu ye l'ọku alí-maa."

¹⁶ Yọ sọ ndu etsoje ọzo iya: "L'onye nuru iphe unu kfuru; nuwaru iphe ya kfuru. Onye jikaru unu; jikakwaruphu yebedua. Onye jikakwanuru yebedua; buakwaphu onye ya shi l'ẹka bya b'ọ jikaru."

Ndu Jisọsu ziru ozi;

alata l'ehu-otso-ena

¹⁷ Ụkporo umadzu ẹto l'umadzu iri l'ẹbo ono ejegee; bya awulatakota l'ehu-otso-ena; bya asu Jisọsu: "Nnajiufu; iphe bu ogvu l'ọ ha bẹ ephe gude epha ngu kakota ike!"

¹⁸ Jisọsu asu ephe: "Ya shia ele Sétanu l'ọ shi l'igwe daa l'ọ bu ebemu-igwe.

¹⁹ Ya nuwaru unu ike t'unu dzọpyabeje agwọ; me akpí l'okpa; me t'unu kakota iphe bu ike kẹ Obutuswe, bu onye ohogu unu ono ike; tọ dọ iphe eme unu.

²⁰ Obenu l'ẹ-tọ bukwa l'unu ka ogvu ike bẹ ẹhu a-nọdu atso unu ẹna. T'ẹhu tsoje-chia unu ẹna l'e dewaru epha unu l'ẹkwo l'imigwe."

Jisọsu ete ẹswa

(Mát 11:25-27; 13:16-17)

²¹ Teke ono bẹ Ume-dụ-Nsọ meru; Jisọsu etelahaa ẹswa; bya asu: "Ya ekele ngu ekele nggube Nna, bu Nnajiufu nwe igwe; nweru alí; kẹ l'i domiru iphe-a tẹ ndu kwaru ẹnya; me ndu mmamiphe ba ma iya. Yo gbe buchiaru ndu obu guru iphoro l'ọ bu k'unwegirima b'i koshiru iya. Iyee Nna! Ọ bu ẹge ọ bu uche-obu ngu; me ẹge ọ tsozu ngu ẹna t'i mee ya ndono.

²² "Iphemiphe obule bẹ Nna iya yeekwaru iya l'ẹka. E tọ dukwa onye maru onye Nwatibe Nchileke bu; gbahaa Nna. Ophu 'ọ dukwa onye maru Nna bu; gbahaa Nwatibe iya ono; ọdo bu onye Nwatibe iya ono fọtaru; koshi iya ẹya."

²³ Jisọsu yele ndu etsoje ọzo iya anọdulephu nwenkinyi ephe; yọ ghachi; su ephe: "Ọnu-ọma bu k'unubẹ ndu gude ẹnya unu phua iphe-a, unu aphu-wa.

²⁴ Unu marua lẹ ndu nkfuchiru Nchileke; me ndu eze, ha igweligwe b'ọ guru ẹgu ophu iphe-a, unu aphu-wa; obu l'ephe ta phudu iya. Ọ gukwaruphu ephe ẹgu ọnu iphe-a, unu anu-wa; obu l'ephe ta nudu iya."

*Etu onye Samériya,
nweru obu-oma*

²⁵ Ya ndono; onye ezije ekemu lanu egbeshi; gude aji eme te ya hata Jisosu l'onya; bya asu iya: "O-zi-iphe! ?Bu ngunu be ya e-me te ya nweru ndzu gbururu jeye?"

²⁶ Jisosu asu iya: "¿Bu ngunu b'e deru l'ekwo ekemu? ¿Bu ngunu bi gu-taru iya?"

²⁷ Nwoke ono asu iya: "L'ekwo ekemu suru ti yeru Nnajiufu, bu Nchileke ngu obu ngu l'o ha. Ti gude ndzu ngu l'o ha; gude ike ngu l'o ha; gude uche ngu l'o ha; yeru Nchileke obu. Nggu eyeru madzu ibe ngu obu ege i yeru onwongu."

²⁸ Jisosu asu iya: "I kfurtaru iya; i -mewa iya ege ono b'ii-nweru ndzu."

²⁹ Nwoke ono l'emekwanu te ya koshi le ya bu onye doberu aka ndoo; bya akuchata iya; ji Jisosu: "¿Bukwanu onye bu madzu ibe iya?"

³⁰ Jisosu anmaaru iya etu; su: "L'o nweru nwoke lanu, shi Jerúsalemu eje Jeriko. Yele ndu iphura edzuda l'uzo. Ephe egude iya; tsua ya iphe; tsugbube iya ubele. Ephe agbabe iya otu; paru iya haa; gbakashihu; yo noduwa-a dzedze ndzu."

³¹ Yo mee ege o meru; yo nweru onye achijeru Nchileke eja, eswe l'eke ono. Yo bya akpo-luta nwoke ono; kwe gbangoo ya; shia uzo odo; yo buru iya atugbu.

³² Nwoke lanu, shi l'eri ndu Livayi abyatashikwaaphu oswe l'uzo ono. Yo rua bya aphua nwoke ono; gbangokwaa ya phu; shia uzo odo tugbua.

³³ Obenu l'o nweru nwoke Samériya, ejekwaru iphe odo. Yo rua eke ono, nwoke ono daburu ono; bya aphua ya; imiko iya egude iya.

³⁴ Yo bya ejekfu iya; bya ekebegbaa ya iphe l'onya, notsua ya l'ehu; l'o debegeeru iya eya manu; gbaa ya eya mee. Yo bya apata iya tukobe l'anu, oogudeje evu iphe; pata iya paruta ulo ndu ebyee; bya edobe iya l'eke ono; nodu leta iya enya.

³⁵ Yo be echile iya; yo chifuta shiru iri; chiru nu onye eleta ulo ndu ebyee ono enya; su iya: "T'o letakwa nwoke ono enya. Teke ya laru azu; o -nweru iphe odo, o phuru iya; ya akfughachi iya eya." Wo iya:

³⁶ "¿Bu onye ole l'umadzu eto ono meru umere, koshiru le nwoke ono, vukotaru ndu iphura ono bu madzu ibe iya?"

³⁷ Onye ono, ezije ekemu ono asu iya: "L'o bu onye onanu, phuru iya imiko ono."

Jisosu asu iya: "Laa; je emejee ege ono."

*Jisosu akpafu ke Máta;
me Méri*

³⁸ Ya ndono; epha atugbua; jeshia iphe epha eje. Epha jenya; Jisosu abahu l'oma mkpukpu lanu. Nwanyi ophu epha iya bu Máta edubata iya le nk'ephe t'ephe kwaaru iya ebyee.

³⁹ Nwanyi ono be nweru nwanyị odo, bu nwunne iya, epha iya bu Méri. Méri eje anonyabe Nnajiufu; l'ege nchi l'iphe ozi.

⁴⁰ Ophube Máta eyenuka ehu l'ome ke nri. A nonyaa; Máta ejekfushia Jisosu; je asu iya: "Nnajiufu; ?ti yedu onu le nwunne iya haru iya ozi-a; ya eje iya nwenkinyi iya? Kfunuru iya t'o bya eyetaru iya aka."

⁴¹ Nnajiufu asu iya: "Máta; Máta; i kunukaru photophoto; l'alu-gbushi onwongu le mee owaa; mee owaa."

⁴² Olee ọ kwanu iphe lanu bu iphe du mkpa nwenkinyi iya. Meri ahataakwanua okè iphe ono ophu ka mma. To buhe l'aa-nafukwadu iya eya anafu."

11

Jisosu ezi ege ee-kfufe anu

Nchileke

(Mat 6:9-13; 7:7-11)

¹ Yo be ujiku lanu; yo nweru eke, Jisosu no lekfu anu Nchileke. Yo kfuebe l'ia phu; onye lanu le ndu etsoje uzo ia asu ia: "Nnajiufu; zinua ephe ege eekfufe anu Nchileke ege Jonu ziru ndu etsoje uzo ia."

² Jisosu asu ephe: "Teke unu ekfu anu Nchileke; unu suje:

" 'Nna; t'e dobe epha ngu nsu.

Koshinu l'oo nggu bu Eze.

³ Nujenu ayi nri, e-dzu ayi l'uboku;

⁴ nggu aguaru ayi nvu

l'iphe du eji ayi l'o ha;

ege ayibedua agujeru

iphe bu onye meshiru ayi.

Be ekwekwa t'e

nwuru ayi

ye l'iphe a-data ayi.' "

⁵ Jisosu asu ephe: "T'e wota ia l'onye lanu l'unu ha e-je ke onya ia l'echi-abali; je asu ia: 'Onya-e! Jenua ya ugwo ishi buredi eto;

⁶ l'onya ia, shi iphe odo be byaru nu; ya te nwe iphe ya a-nu ia.'

⁷ T'e wotakwa ia phu l'onya ia ono a-nodu l'ime ulo; su ia: 'T'e b'o kfuhihe ia nchi! Le ya guchiwaru ulo; swobewa ia iphe ye le unwu ia azewa aze. Ya te egbeshighe abya ngu onu buredi ke nta-a.'

⁸ Te ya kakwaru unu: O -buru l'e t'o gbeshidu bya ia onu buredi ono; okfu l'o bu onya ia be oo-gudekpoonu ke nchi, ookfuchi ia; iphere ta adu ia; bya anu ia iphe o byaru t'o nu ia.

⁹ "O bu ia meru iphe ya ekfuru unu; su: Unu kfujee t'a nu unu iphe; aa-nu ia unu! Unu chojee iphe; unu a-cho-vu ia! Unu kujee eka l'uzo; aa-guharu ia unu!

¹⁰ Ke l'iphe bu onye suru t'a nu ia be aanuje; onye choru nu aphuje; onye kuru eka be aaguhajeru uzo.

¹¹ ?Nanu l'unu ha buru nna, nweru onye ophu bu: nwatibe ia -su t'o nu ia ema; yo nu ia agwo.

¹² Teke o suru t'o nu ia ekwa-oku; yo nu ia akpi?

¹³ Keshinu unube ndu ejo iphe amajeru-a nu unwu unu iphe du mma; ? buchia Nna unu k'imigwe ta akaduru oma t'o nu unu Ume Nchileke; mbu unube ndu suru t'o nu ia unu."

Jisosu; me Biyelezebolu

(Mat 12:22-30; Mak 3:20-27)

¹⁴ Yo be teke odo; yo nweru nwoke, Jisosu achifu ogvu, bu ia l'ehu. Ogvu ono meru nwoke ono too kfu okfu. Yo lufulephu nwoke ono l'ehu; nwoke ono awata okfu okfu. Yo du igweligwe ndu ono biribiri.

¹⁵ Yo nweru ndu suru l'oo Biyelezebolu, bu ia bu ishi k'iphe bu ogvu be Jisosu egudeje achishi ogvu.

¹⁶ Yo nweru ndu ophu byaru t'ephe bya adata iya; sụ iya t'o menuaru ephe iphe-ophulenyā, e-koshi l'ọo Nchileke ziru iya l'oswiya.

¹⁷ Jisọsu amawaruphu iphe ephe ari; bya asụ ephe: "L'iphe, bụ alì-eze, keru onwiya ẹbo; selahaa okfu bẹ chihuakwaru achihu. Ẹge ono kwaphụ b'ọ dū iphe, bụ ufu, keru onwiya ẹbo.

¹⁸ Ọ -būru l'okfu nọ lẹ kẹ Sétanu; ?nanụ ẹge ee-me tẹ alì-eze iya ba achihu; m'ọ -būru l'unu sūru l'ọo Biyélezebeolu bẹ ya gude achifu ogvu.

¹⁹ Ọ -būru l'ọo Biyélezebeolu bẹ ya egudeje achifu ogvu; ?bụ ngunu bẹ ndu nk'unu egudeje achifu ogvu nk'ephe? Ọ kwa iya bụ l'ọo ndu nk'unu e-koshiwaru unu l'ikpe nmaru unu.

²⁰ Teke bukwanu l'ọo ike kẹ Nchileke bẹ ya egudeje achifu ogvu obu; ọo ya bụ l'ono ekoshi lẹ Nchileke bụwa eze l'ẹke unu nọ.

²¹ "Nwoke mkparawa, akwara nọ l'ẹhu -kwaa ngwa-ogu ohuma; nọdu eche ufu iya nche; ?tị madu l'ẹ t'ọ dudu iphe eme iphe iya nū?

²² Obenu lẹ teke onye ka iya ike byaru bya afuaru iya; mekputa iya; yọ naa ya ngwa-ogu ono, bụ iphe o doberu ẹnya ono; gwoo iphe iya ono; kekashia.

²³ "Onye yele yebe Jisọsu e-ta budo ẹhu bẹ bukwa onye ogu iya. Onye ẹ-te tsodu iya achikobe achikobe; l'achikashikwa achikashi."

Iphe akpajẹ ogvu ọla azu

(Mát 12:43-45)

²⁴ "Ọbuje teke a chifuru madzụ ogvu l'ẹhu; ogvu ono eje etsoru echi-egu ẹke mini e-ta nọdu aghaphe; l'achọ ẹke ọo-nmẹ anmẹe. O -jenyaa; tọ dū ẹke ọ phuru; yọ sụ tẹ ya laphuedukwa azu l'akahu ulo iya phu.

²⁵ Teke o ruru; a zawa iya azaza; doziwa iya ohuma;

²⁶ yo je je achita ogvu ẹsaa ọdo, ka yebedua eji; ephe awuba; je eburu iya. Ọo ya bụ lẹ ndzụ nwoke ono abya aka eji; karia ẹge o shi duhawa l'odungu."

Okpobe iphe ekweru

²⁷ Jisọsu ekfuebelephu ẹge ono; nwanyi lanu lẹ ndu ono arangarahu; sụ: "L'iphe kwekwaru nwanyi ophu tsuru ime ngu; bya echee ngu ẹra!"

²⁸ Jisọsu asụ iya: "Wawakwa! L'iphe gbekwa kwechiaru ndu anuje okfu Nchileke; l'eme iya ememe!"

Eekfu tẹ Jisọsu koshi l'ọo

Nchileke ziru iya

(Mát 12:38-42)

²⁹ Yo be l'igweligwe ndu ono aka nshinu; Jisọsu efulahaa: "L'ogbo nta-a pakpokwaaru eji. Ephe anọduje achọ iphe-ophulenyā, e-koshi l'ọo Nchileke ziru yebe Jisọsu tẹ ya bya. Obenu l'ẹ t'ọ dudu iphe-ophulenyā, e-koshi ephe iphe ono; gbahaa iphe, meru l'ẹhu Jona.

³⁰ Mbụ l'ọo ẹge Jona shi būru ndu Nínive iphe-ophulenyā; bụ ẹge Abubu-Ndiphe a-buru iya ndu ogbo nta-a.

³¹ Nwanyi, bụ eze ndu Sheba e-gbeshi mbọku ikpe; nma ogbo nta-a ikpe; kẹ l'ọ shi l'ẹke igwe jeberu; alì ejebe; bya tẹ ya nua okfu mmamiphe Sólomonu. Ọlobu lekwa: nta-a bẹ onye nyiberu Sólomonu nọokwa l'ẹke-a.

³² Ndu Nínive e-gbeshi mbọku ikpe ono; nmaa ndu ogbo nta-a ikpe; kẹle ndu Nínive tawaru onwephe uta iphe dū eji, ephe meshiru; ghawa umere lakfuta Nchileke; l'okfu, Jona kfuru ephe. Ọlobu lekwa: nta-a bẹ onye nyiberu Jona nọokwa l'ẹke-a."

Uroku, nọ madzụ l'èhu

(Mát 5:15; 6:22-23)

³³ “E to nwedu onye abuje: o -yetsua oku l'uroku; yo gbe woru iya je edobe l'azu-utsulo; m'ọ kwanu woru ite kpupyabe iya. Oowojeru iya tukobe l'eli agomu ege iphe bụ onye bataru n'ụ a-phụ iphoro iya.

³⁴ Ẹnya ngu bụ iya dū ụdudu uroku k'èhu ngu. Teke ẹnya doru ngu edodo; ugwehu ngu abukotarū ngu iphoro iphoro. Teke ẹnya e-te dodu ngu edodo; ugwehu ngu abukotarū ngu ẹkpuru-ochi ẹkpuru-ochi.

³⁵ Ọo ya bụ t'i letakwa ẹnya t'ẹ bẹ iphoro ono, nọ ngu l'èhu ono ba gho ẹkpuru-ochi.

³⁶ Ọ -buru l'ugwehu ngu bukota iphoro iphoro; tọ dū ẹke ọogba ochi; ọo ya bụ l'ọo-nọdu enwu l'ọ bụ uroku; iphoro iya angashia.”

Nshọ ndu Fárisii;

mẹ ndu ezije ekemu

(Mát 23:1-36; Mak 12:38-40)

³⁷ Jisọsu ekfugelephu okfu ono; onye Fárisii lanu abya asụ iya t'ọ bya eria nri lẹ nk'ia. Yọ kwe tsoru iya; je anọdu kẹ nri ono.

³⁸ Yọ dū onye Fárisii ono biribiri lẹ Jisọsu te vuoduduru ụzo kwọo ẹka, bụ nsọ, duru ẹphe; b'ọ rideru nri ono.

³⁹ Nnajiufu asụ iya: “Unubẹ ndu Fárisii anọduje asa azụ okoro; l'asa azụ ochi; obenu l'iphe jiru unu obu bụ ọna ndu ọdo iphe l'ẹka-ike; mę ejọ okpoma.

⁴⁰ Unubẹ ndu eswe; ? tọ bụhedu Nchileke, kpuru azụ iya bẹ kpukwaruphu ime iya.

⁴¹ Ọ l'agha; unu wota iphe nọ l'ime okoro; mę iphe nọ l'ime ochi; gude meeru ndu ukpa iphe-oma; unu aphụ: kẹ nsọ nsọ l'iphemiphe obule ebuhu.

⁴² “Nshọ unubẹ ndu Fárisii! Unubẹ ndu evudojeru evudo; nū Nchileke ụzo lanu l'ụzo iri unu l'agbo; mę olubu; mę iphe bukpo mkpekwo, eeri eriri; gbe paru odobe ẹka ndoo mę oyeru Nchileke obu haa. Ọo iphe ono bẹ unu gega atuko eme; jeye lẹ ndu ọphunanu.

⁴³ “Nshọ unubẹ ndu Fárisii! Unubẹ ndu ọduje t'unu buru ndu ishi l'ulo-ndzuko; l'adujekwaphu unu t'e ekeleje unu ekele k'iche l'ẹke a ha l'igwe.

⁴⁴ Nshọ unu! L'ẹke unu dū l'ọ bụ ili, takahuru atakahu, ẹ ta aphujedu ẹnya; madzụ -jeta; yọ bya eswee l'eli iya; tọo ma l'ime iya rehuru erehu.”

⁴⁵ Onye lanu, bụ onye ezije ekemu asụ iya: “O-zi-iphe! Keshinu iikfu ege-a b'i bakobekwaru ẹphe lẹ mbà ono.”

⁴⁶ Jisọsu asụ iya: “Nshokwaphu unubẹ ndu ezije ekemu! Unu ewojeru ivu ẹra, dū ẹhuka evuvu bọ ndiphe; obu l'unubedua te ebyikwanu ivu ono ẹka t'ọ ka mma l'ọo mkpushi-ẹka lanu.

⁴⁷ Nshọ unu; l'ẹke unu akpushije ụlo ndu nwuhuru anwuhu l'ẹnya ẹke ndiche unu litsuaru ndu ẹphe gbushiru, bụ ndu nkfuchiru Nchileke.

⁴⁸ Ọo ya bụ l'unu ekoshi l'unu kweru l'iphe ndiche unu phe meru dū mma; ẹka unu adukwa iya phụ; okfu l'ẹphe gburu ẹphe egbugbu; unubedua akpushiru ẹphe ụlo ndu nwuhuru anwuhu l'ẹke e liru ẹphe.

⁴⁹ Ọo ya meru iphe Mmamiphe Nchileke sụru: ‘Lẹ ya e-zi ndu nkfuchiru Nchileke; mę ndu-ozí t'ẹphe jekfu ẹphe. Ndu ono, ya e-zi ono bẹ aa-haru gbua egbugbu; haru kpaa ẹphe ẹhu.’

⁵⁰ Ọo ya bụ l'aa-gwata ogbo nta-a ugwo ochi ndu ono, bụ ndu ndiche ẹphe shiru teke e keru mgboko gbushita ono;

⁵¹ shitakpoo lẹ mee kẹ Ébelu jeye lẹ kẹ Zekaráya, bụ onye e gburu lẹ mgbaku ọnya-ngweja Nchileke yẹle eze-ulo Nchileke. Tẹ ya karu unu: ọ kwa ọgbo ọwaa bẹ aa-gwata ọgwọ mee ẹphe.

⁵² “Nshọo unubẹ ndu ezije ekemu! L'ẹke unu chitaru ire-igodo ulo mmamiphe. Bahụ abahụ; mgbẹ unu ta abahụdu; l'akpọshikwaphu ndu eme t'ẹphe bahụ t'ẹphe ba bahụshi.”

⁵³ Jisọsu eshilephu ẹke ono tughbude; ndu ezije ekemu mẹ ndu Fárisii ono akfube ọswa tsolahaa ya okfu; gbakushilahaa ya okfu l'igwe;

⁵⁴ l'egekwa iya phụ ngge t'ẹphe gude okfu iya hata iya l'ọnya.

12

O-kfuru-iche-eme iche ndu Fárisii

(Mát 10:26-27)

¹ Teke ono kwaphu; l'unukuru unu madzụ zakodzuru l'ẹke ono; zaa kẹ mkpẹkwọ -daa ọ dakoru; yo vuru ọzo kfulahaaru ndu etsoje ọzo iya: “T'ẹphe zekewaaaru iphe ekoje-buredi ndu Fárisii, bụ iya bụ o-kfuru-iche-eme-iche phẹ ono.

² L'ẹ to nwekwa iphe e kpuchiru ekpuchi, ẹ t'e mekochadua kpuhaa; to nwe iphe e domiru edomi, ẹ t'e mekochadua mee t'a maru.

³ Iphe i kfuru l'ọchi bẹ aa-nụkota l'iphoro; raa iphe i dzuru lẹ ndzụmuka l'ime ọlo ngu arara l'edzudzu ọha.”

Onye aa-tsujẹ egvu

(Mát 10:28-31)

⁴ “Tẹ ya karu unubẹ ndu ọnyà iya: unu ba atsukwa ndu egbu ugwehu mmakanu egvu; mbụ ndu bụ: ẹphe -gbuebe iya to nwehe iphe ọdo, ẹphe a-du ike mebaa.

⁵ Tẹ ya karu unu onye unu a-tsujẹ egvu. Onye unu a-tsujẹ egvu bụ onye ono, bụ: o -gbuebe ugwehu; yo nwekwaruphu ike, oo-gude nwuru madzụ chee l'ọku alị-maa. Iye; ọ kwa onye unu a-tsujẹ egvu ndono!

⁶ “?Tọ bụdunua ọkpaleboku ise bẹ eereje penu labụ? Obenu lẹ Nchileke ta dukwa unu ọkpaleboku m'ọo nanu, ọozahaje.

⁷ Mbụ l'iphe bụ egbushi, nọ unu l'ishi b'ọ gụkotaakwaru ọgu nanu nanu. Unu ba atsushi egvu; l'unu bebekpo ka igweligwe ọkpaleboku ọga mkpa.”

Okfu l'edzudzu ọha;

l'a bụ kẹ Kuráiyisutu

(Mát 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

⁸ “Ọdo bụ tẹ ya karu unu l'onye kfuru l'edzudzu ọha lẹ ya bụ nk'ia bẹ yẹbe Abubu-Ndiphe e-kfukwaphu k'onye ono l'edzudzu unu ojozi-imigwe teke Nchileke e-kpe ikpe.

⁹ Obenu l'onye kfuru l'edzudzu ọha lẹ ya ta madu yẹbe Jisọsu bẹ ya e-kfukwaphu l'edzudzu unu ojozi-imigwe lẹ ya ta madu onye ọbu.

¹⁰ “Iphe bụ onye kfuru Abubu-Ndiphe ẹjo okfu bẹ aa-guru nvu. Obenu l'onye kfurushiru Ume Nchileke b'ẹ ta abyadu bya aguru nvu.

¹¹ “Teke bụ l'ẹphe kpụ unu bya edobe l'ulo-ndzuko; mẹ l'ifu ndu ishi; mẹ l'ifu ndu gọvument; unu ba ayokwa ọshi iphe unu e-kfu; m'ọ bụ ẹge unu e-kfu iya; gude kpẹfu;

¹² kẹle Ume Nchileke e-koshikwaa unu iphe unu e-kfu teke ono.”

Ẹtu oke amadu, eme eswe

13 Nwoke lanu le ndu ono, jiru eke ono asu iya: "O-zi-iphe; ronua nwunne iya t'o kwe t'ephe kee iphe nna ephe doberu ephe."

14 Jisosu asu iya: "Nggube nwoke ono; ?bu onye meru iya te ya buru unu onye ikpe me onye okè."

15 Jisosu asu mkporo oha ono: "Unu tokwaa ehu zejeeru iphe bu iphe akpataje oye enya l'eku ke mgboko-a; l'ogbodo ndzu madzu te shikwa l'eku, o kpataru akpata; m'o -ruhuru; eku obu ha ihagha."

16 Yo nmaaru ephe etu; su: "Le nwoke lanu, nweru iphe be meberu iphe l'ali; bya akpata iya iphe ha nshinu."

17 Yo rilahaa l'ime onwiya; su: "?Nanu ege ya e-me iya; ege-a e-to duhedu eke, ya a-kubebese iphe iya-a?"

18 Yo su: "Le ya a-fokashi oha iya l'o ha; bya agbaa odo, kfube oswa ka nshinu; vuwaruru iphe ya kpataru; me ngwoko ngwoko iya odo doo ya."

19 Teke ono; ya asu onwiya: O dabawaru iya! Iphe, ya nweru nta-a edzukpooru iya jeyewaru. Nta-a buwa te ya tuta ume; ria; ngua; tee eswa onwiya!

20 "Obenu le Nchileke suru iya: 'Onye eswe! Enyashi-a be ii-ha ndzu ngu ono. Iphemiphe obule-a, i doberu onwongu-wa; ?bu onye e-ri iya.' "

21 Jisosu asu: "L'o bu ege ono be oduje onye kparu eku kuberu onwiya; to du iphe o bu l'ifu Nchileke."

K'oku welengu (Mat 6:25-34)

22 Jisosu asu ndu etsoje uzo iya: "Oo ya bu iphe ya suru unu: t'unu ba akushi welengu ke ndzu unu: iphe unu e-ri; odo bu k'ehu unu: iphe unu e-ye l'ehu."

23 Ishi iya aburu le ndzu ka nri; ugwehu aka uwe oburu ogbodo iphe.

24 Unu lewaru ophegu! Mgbè e t'oo mebedu iphe l'ali; to kpata akpata; to nwe ulo okwakobe iphe; to gba oha. Obenu le Nchileke anodujekwaruazu iya le nri. ?T'unu ta madu l'unu ka unwenu oburu okpobe iphe to?

25 ?O nweru l'unu ha onye a-kunyaa welengu; yekwaru onwiya ujiku ophu le ndzu iya?

26 Oo ya bu; o -buru l'unu ta adudu ike mee nwiphe habe nwanshi ege ono; ?buhunu ngunu kparu iphe unu akuhunu welengu k'iphe odo waru.

27 Unu lewaru okfukfulike. Onoduje evu evuvu. Obenu; mgbè e too sekwa akanya; to tu owuu ke okwa uwe. Obenu; mgbè unu phuru-a ege Solomonu yeberu uwe, ama mma; uwe iya e-ta matadu mma l'o bu okfukfulike lanu.

28 Teke bu le Nchileke letaberu ewu, no l'egbudu enya ege ono: ke t'o mee ya t'o ma mma; mbu iphe bu: o -nodu ndzu l'egbudu ntanu; echile; e woru iya shia ite; ?to kaduru oma te ya leta unu enya. Oo-wa! Unube ndu-a, ekwekwe unu e-ta badu nwishi-wa!

29 Unu ba anodujeshi akuphe welengu k'iphe unu e-ri; me iphe unu a-ngu.

30 L'o kwa iphe du ege ono be iphe bu mbakeshi anoduje ayo oshi iya. Nna unu amakwaru-a l'o du unu mkpa.

31 Unu cho-chia eke Nchileke bu eze. Oo ya bu; iphe ono l'o ha aburu iphe Nchileke e-yekwaru unu eyekwaru."

Eku imigwe (Mat 6:19-21)

³² “Unu ba atsushi egvu unubẹ ndokobe aturu, e-ta hadu l'igwe; kẹ l'ọ dọ Nna unu mma ogbodo adudu t'ọ mee t'unu bukwaruphu eze l'ẹke ọ bụ eze.

³³ Unu reshia iphe unu nweru l'ọ ha; gude mee iphe-oma. Unu meeru onwunu ẹkpa okpoga ophu e-ta akahudu akahu; kparu ẹku unu dobe l'imigwe, bụ ẹke ẹ tọo ladu alị alala; kele ndu iphura te ezitadu iya l'ẹke ono; mkpu ta ata iya.

³⁴ Iphe ọ bu bụ l'ọo ẹke ẹku ngu, katsua ngu mkpa nọ bẹ obu ngu nọkwaphu.”

Ndu ozi, mụ ẹnya

³⁵ “Unu nmashia anuma unu ike l'ukfu; unu egburu ọku ye l'urọku unu t'ọ nwu enwunwu.

³⁶ Unu dọ l'ọ bụ unwu-okoro, mụ ẹnya; l'echi nnajiufu ẹphe t'ọ lata ẹswa-nwanyi, o jeru. Ege ẹphe a-guhakwanuru iya ọzo teke ọ kuru ẹka l'uzo.

³⁷ Onu-oma bụ kẹ ndu ozi ono, nnajiufu ẹphe bya a-bya; ẹphe amuru ẹnya. Kamenu; tẹ ya karu unu: ọo-rukota onwiya; bya anụ ẹphe oshi; kwashiaru ẹphe nri l'onwiya.

³⁸ Onu-oma bụ kẹ ndu ozi ono; m'ọ -buru teke echi-abali keru ẹbo; m'ọ bụ l'iphe ọha-enu bẹ nnajiufu ẹphe byakfutaru ẹphe; ẹphe amukwaduru ẹnya.

³⁹ Obenu l'agha: unu makwaruphu ọwaa: Ndege oke, bu l'ufu maru teke iphura abya nk'iya; ọ gega mukwarua ẹnya. M'ẹ tọ ge ekwekwa t'iphura tsufua ọlo iya; bata.

⁴⁰ Unubedua l'onwunu; unu kwabekwaphu ẹnya; lẹ Abubu-Ndiphe a-byakwa teke unu ẹ-te eledu ẹnya iya.”

Ozi, e yeru ngu l'ẹka; bẹ aa-ji ngu aji iya (Mát 24:45-51)

⁴¹ Pyita asụ iya: “Nnajiufu; ?bụ ẹphebedua; bẹ jinmaru ẹtu ọwaa; tọo onyemonye ọbule?”

⁴² Nnajiufu asụ: “?Bụ onye bụ nwozi, eletaru madzụ ẹnya l'ufu iya; mbụ onye e gude ire iya ẹka; buru onye kwaru ẹnya? Ọ bụ onye ophu nnajiufu iya doberu l'ufu iya tẹ ọonuje ndibe iya ọkè nri ẹphe l'oruberu iya.

⁴³ Onu-oma bụ kẹ nwozi ono teke bụ lẹ nnajiufu iya a-lata; bya aphua l'ome iphe ono, o ziru iya ono.

⁴⁴ Kamenu; tẹ ya karu unu: lẹ nnajiufu iya ono e-wotakota ẹku iya l'ọ ha ye nwozi ono l'ẹka.

⁴⁵ Obenu lẹ teke nwozi ono riru; sụ: ‘Haa! Nnajiufu iya anọkwa anono alata;’ wata otsu ndu ozi nwoke ono iphe: unwoke mę unwanyi; rilahaa ege dọ iya mma; ngulahaa męe; yọ tsulahaa ya atsutsu;

⁴⁶ nnajiufu nwozi ono a-bya mboku, ẹ too ledu ẹnya iya; mę teke ẹ tọ madu; bya agwaa ya ọchi; guru iya yekobe lẹ ndu ophu bụ anuma-anuma.

⁴⁷ “Onye ozi, marua uche-obu nnajiufu iya; tọ kwakobe akwakobe; m'ọ kwanu to me iphe bụ uche-obu nnajiufu iya ono bẹ ee-chi ẹchachi kpachaa akpacha.

⁴⁸ Obenu l'onye e-ta madu iphe bụ uche-obu nnajiufu iya -meta iphe ẹchachi bẹ ee-chipete iphe echipete. Iphe bụ onye a nuru iphe ha nshinu bẹ ee-lekwaphu ẹnya iphe ha nshinu l'ẹka. Onye e yekwanuru iphe kafua nshinu l'ẹka bẹ aa-jikwaphu aji iphe kafua nshinu.

*È tọ bukwa nchị-ọdu-ndo;
ọ kwa ọgu
(Mát 10:34-36)*

⁴⁹ “Ya byaru ọtu ọku l’eliphe. Ọ dụ iya t’a sụ l’o gbe adzụwa adzụdzu!

⁵⁰ O nweru baputizimu, e mefutaje iya; bụ iya bụ lẹ ya jefutaje iphe-
ẹhuka. Obu te ekwedu anmakfuru iya anmakfuru jeye teke oo-me.

⁵¹ ?Unu tubesu lẹ ya byaru ome tẹ nchị dụ ndiphe ndo? Wawakwa; ya
ekfuru unu lẹ ya byachiaru agbaghashi;

⁵² kele dube nta-a bẹ ufu, a dụ ise buru a-kpakashihu: ụmadzu ẹto aburu
ọgu ụmadzu ẹbo; ụmadzu ẹbo aburu ọgu ụmadzu ẹto.

⁵³ Ẹphe a-kpakahu: nna a-buru ọgu nwatibe iya; nwatibe aburu ọgu
nna iya. Nne a-buru ọgu nwa-nwanyi iya; nwa-nwanyi aburu ọgu nne
iya. Nne nji a-buru ọgu nyee nwa iya; nyee nwa aburu ọgu nne nji iya.”

*Ọmaru ẹge ụboku gbaru
(Mát 16:2-3)*

⁵⁴ Yọ sụkwaphu mkpọro ọha ono: “Ọobuje teke unu phuru igwe; yo
rua eruru l’uzo ẹnyanwu-ariha; unu asụ l’igwe a-yọ viriviri mini. E -
megenuaphu; yọ dụnuphu ẹge ono.

⁵⁵ Teke unu phuru ụguru alufuta; unu asụ l’onanwu agbahụwa. E -
meebe; yọ dụnuphu ẹge ono.

⁵⁶ Unube o-kfuru-iche-eme-iche phe ono! Unu amaję lee ẹnya l’eli lee
l’ali; kọta ẹge ụboku gbaru. Ọlobu; ?nanu ẹge e meru; unu ta aduje ike
kọo iphe nta-a dụ l’ọ bụ iya.

*T’e edoshijee okfu, ada nụ
(Mát 5:25-26)*

⁵⁷ “?Bụ ngunu kparu iphe unu ta achijedu idzu l’ime obu unu; fọta iphe
dụ nhamunha; mee?

⁵⁸ Onye gbaru ngu ẹkwo -kpuru ngu l’ẹje kọti; kebe ẹhu tẹ nggu l’iya
doshia ya l’esu-uzo; t’ẹ b’ọ kpuru ngu je anu onye ikpe. Onye ikpe
ekwekputa ngu nụ ogbogu; ogbogu ẹje atua ngu mkpọro.

⁵⁹ Kamenu; ẹke ono bẹ ịi-nodu: mgbe ẹ to nwedu l’i lufuta jeye teke
ịi-kfuebe okpoga e gburu ngu. I -kfụ-phodo iya m’ọo afu; ẹ ta ahakwa
ngu.”

13

*Izimana 'anodu;
anwuhu etso iya.*

¹ Yo nweru ndu nọ l’ẹke ono, kfuru Jisọsu kẹ ndu Gálili, Páyileti gbushiru
l’ẹke ẹphe achiru Nchileke ẹja; mee ẹphe agwakọbe lẹ mee iphe e gburu
Nchileke.

² Yọ sụ ẹphe: “?Unu tubesu lẹ ndu Gálili ono kakọta ndu Gálili ọdo ome
iphe dụ ẹji; okfu l’ẹ gbushiru ẹphe ẹge ono?

³ Ya asụ unu: Wawa! Lẹ teke unu ta atadu onwunu ụta iphe dụ ẹji, unu
meshiru; ghaa umere lakfuta Nchileke bẹ unu a-lakọtakwaphu l’iyi ẹge
ono l’unu ha!

⁴ Tọo ụmadzu iri l’esato ono, eze origodo-origodo ụlo-eli Sayilowamu
daru; tugbushikota ono; ?unu tubesu l’ẹphe ka ndu Jerúsalemu ọphu ome
ejo iphe tọo.

⁵ Ya sūru unu: Wawa! Lẹ teke bụ l'unu ta atadu onwunu ụta iphe dū ejī, unu meshiru; ghaa umere lakfuta Nchileke bẹ unu a-lakotakwaphu l'iyi ẹge ono l'unu ha!"

Oshi, ẹ-ta mīdu amīmī

⁶ Yọ bya anmaa ẹtu-wa; sū: "L'ọo nwoke lanụ bẹ nweru oshi figu, o yeru lẹ mgbo vayinu iya. Yọo byajẹ iya agbaphe tẹ ya maru: ?m'ọ mītaru akpuru. To nwe iphe ọophuje iya.

⁷ Yọ sū nwozi mgbabu ono: '?! phuru-a. Afa ẹto mgburumgburu bẹ ya byawaru ole ẹnya akpuru lẹ figu-wa; to nwe iphe ọ mītaru? Nta-a bụ t'i gbutsua ya! ?Bụ ngunu meru iphe ọo-nọdu emebyishiru iya alị?"

⁸ Onye ozi mgbabu ono asū iya: 'Byiko; t'ọ hafua ya rụ afa lanụ-a tẹ ya gvupheedu ukfu iya mgburumgburu; yee ya ọzu.

⁹ Teke bụ l'ọ minuru amimi afa ọdo; ọọ ya bụ l'ọ dū mma. Teke ẹ tọ dudu; ọọ ya bụ; nggu egbutsuwa iya rụ."

Nwanyī, oshiakfū eme akorohu mboku ọtu-ume

¹⁰ Yo be mboku ọtu-ume; Jisọsu anọdu l'ulo-ndzuko ndu Ju ono nanụ; ezi iphe.

¹¹ Yo nweru nwanyī, nọ l'ẹke ono, ọgvu mewaru iphe-ememe afa iri l'esato. Ọgvu ono alotawa iya fobe efobe; too kweje t'ọ machia onwiya amachi.

¹² Jisọsu aphuwaphu nwanyī ono; bya ekua ya; sū iya: "Nwanyī ọma! I nwewa onwongu l'iphe ono, nggu l'iya eme ono!"

¹³ Yọ bya ebyibe nwanyī ono ẹka iya ẹphe ẹbo; nwanyī ono amachiwaphu onwiya; nọkwazi nhamunha teke onophu. Yo tulahaa Nchileke ẹpha.

¹⁴ Ẹhu eghulahaa onye ishi ulo-ndzuko eghughu lẹ Jisọsu meru t'onye iphe eme dū mma mboku ọtu-ume. Onye ishi ono asū ndu ono: "Abali ishingū b'ẹ doberu kẹ ojeje ozi; unu byajẹ t'ẹ mee unu t'unu dū mma l'iphe eme unu l'ime abali ishingū ono; unu ba abyajeshi mboku ọtu-ume."

¹⁵ Nnajiufu asū iya: "Unubẹ o-kfuru-iche-eme-iche phe-wa! ?Unu ta tufujedu eswi unu l'ẹhu l'ẹhu mẹ nkakfū-igara unu l'ọka iya; chiru iya t'o je anguta mini mboku ọtu-ume tọo?"

¹⁶ Nwanyī-wa, bụ awa Ẹbirihamu-wa, Sétanu keru egbu keshinu afa iri l'esato-wa; ?tọ gbadu kẹ t'a tọfu iya l'egbu ono mboku ọtu-ume tọo?"

¹⁷ Yo kfuebelephu ẹge ono; iphere egude ndu ono etsophe iya okfu ono; igweligwe ndu nọ l'ẹke ono atuko ete ẹswa k'eze iphe ono, Jisọsu emeshibebe ono.

Ẹtu, eegude akpuru oshi mōsutadu anma (Mát 13:31-33; Mak 4:30-32)

¹⁸ Jisọsu asū: "??Bụ ngunu bẹ ẹke Nchileke bụ eze dū l'ọ bụ iya? ?Bụ ngunu bẹ ya a-turu iya yeru?"

¹⁹ Ọ dū l'ọ bụ akpuru mōsutadu, nwoke lanụ wotaru kua lẹ mgbabu iya. Yo fua; vuta buru eze oshi k'eka iya; k'ophu unwenu, ephe l'eli byaru bya akpalahaa ẹkfuna l'ekali iya."

²⁰ Yọ sukwapu ẹphe: "??Bukpoo ngunu bẹ ya a-turu ẹke Nchileke bụ eze yeru?"

²¹ O dü l'ò bụ iphe ekoje buredi, eeku yisutu, nwanyi hataru nwanshi; gwakòbè lè ntù iphe eegudeje eme buredi. Iphe ono jiru ẹkpa mbacha; yò woru iya je edobe; jeye; yò tũko bya ekoo ekoko."

Uzo, dü kpagungu

(Mát 7:13-14, 21-23)

²² Jisọsu etsoru ụzo Jerúsalemu, ooje; l'eswetsua obodo mę mkpukpu; ezi iphe.

²³ Yò nweru onye sụru iya: "Nnajiufu! Ndu aa-dzọfuta; ?ẹphe a-ha nwanshi tọ?"

Yò sụ ẹphe:

²⁴ "Unu kpata ụzo; shia ụzo, dü kpagungu bahụ; okfu l'aa-dü igweligwe chọọ abahụ; ọbu l'ẹphe ta adụdu ike.

²⁵ A-nonyawaa; onye nwe ụlo gbesi woru ụzo guchia; unu evudo l'etezi akụ ẹka l'ụzo asuje: 'Nnajiufu; gụhaaru unu ụzo!' Yò sụ unu: 'Lẹ ya ta makwa ẹke unu shi-o!'

²⁶ Teke ono; unu awata okfu: 'L'unu shikwa nọdu l'ifu iya ria; ngua. Ọdo aburu l'o shi ezijekwaphu iphe l'edukfu unu.'

²⁷ Obenu l'ọo-sukwaphu: 'Lẹ ya sụru unu lẹ ya ta madu ẹke unu shi bya. Unu gbesi iya l'ifu l'unu ha; unubẹ ndu megburu onwunu l'ejo iphe!'

²⁸ Ẹke ono bẹ unu a-nọdu raa ẹkwa; taa ikireze teke unu a-nọdu ele Ẹbirihamu; mę Áyizaku; mę Jékopu ẹke ẹphe nọ l'ẹke Nchileke bụ eze; unubedua aburu ndu a chifuru achifu.

²⁹ Madzụ e-shi ụzo ẹnyanwu-ahata; shi l'ụzo ẹnyanwu-ariba; shikwaphu l'ụzo isheli; mę l'ụzo ọhuda bya anọdu lẹ nri l'ẹke Nchileke bụ eze.

³⁰ Unu makwaru amaru l'o nweru ndu bụ ndu ikperazụ, e-mekochaa buru ndu ivuzọ; nwekwaruphu ndu bụ ndu ivuzọ, e-mekochaa buru ndu ikperazụ."

Jisọsu yeru Jerúsalemu obu

(Mát 23:37-39)

³¹ Teke ono kwaphu b'o nweru ndu Fárisii, byaru bya asụ iya: "T'o shilekwaphu l'ẹke-a tũgbua nta-a; lẹ Hérodu achọkwa t'o gude ya."

³² Yò sụ ẹphe: "Unu je ezia uphegu ono lẹ ya achifu ogvu; l'eme t'ẹhu dü ndu iphe eme mma ntanụ yehe echile. O -be mbọku k'eto ya; ozi iya agvụ.

³³ Ọle ẹge ọ dü ẹge ọ dü bẹ ya a-nọdukpelekwaphu eje iphe, ya eje ntanụ; mę echile; mę nwarechi; kẹ l'ẹ tọ dudu ẹke ọdo, onye nkfuchiru Nchileke e-phuhu ọdo; gbahaa lẹ Jerúsalemu.

³⁴ "Oo-wa Jerúsalemu! Jerúsalemu. I tũkoru ndu nkfuchiru Nchileke egbushi; bya egude mkpuma atũgbushi ndu e ziru t'ẹphe bya nke ngu. Tekenteke bẹ ya meru tẹ ya chikobe unwu ngu l'ekalanu ẹge nnukfu-ọku egudje ẹbà iya chikobe unwu iya; ọphu 'i kwedu!

³⁵ Lekwa: l'ufu ngu bẹ aa-gbagharu agbagharu! Tẹ ya karu unu: Unu ta aphụhekwa iya ọdo jeye teke unu a-sụ: 'Tẹ Nchileke; gọru ọnu-oma nụ onye ono, gude ẹpha Nnajiufu abya ono!' "

14

Jisọsu eme onye iphe eme t'ọ kọrohu

¹ Yo be mbọku ọtu-ume lanụ; Jisọsu ejeshia ori nri l'ụlo onye ishi lanụ, bụ onye ọkpa ndu Fárisii. Ẹphe ebyibe iya ẹnya; l'ege iya ngge.

² Ya ndono; nwoke ọbu, ẹhu-ekoko eme abya evudo iya l'ifu.

³ Jisọsu abya ekfuru yeru ndu ezije ekemu; mę ndu Fárisii; sù ẹphe: “?Ọ bụ omebyi ekemu mbụ ome onye ẹhu ụdị ẹjị t'ọ ụdị mma mbọku ọtu-ume; tẹ tọ bụdu?”

⁴ Ẹphe te kfu okfu yeru iya. Yọ bya eduta onye ono; mee ya; ẹhu adụ iya mma. Yo metsua bya asụ iya t'ọ lashia. Yọ lashia.

⁵ Jisọsu asụ ẹphe: “?Nanụ l'unu ha, onye nwatibe iya kẹ nwoke; m'ọ bụ oke-eswi iya a-dalahụ lẹ wẹlu mbọku ọtu-ume; t'ẹ b'ọ me ẹgwegwa je agafuta-kebe iya?”

⁶ Ẹphe ta mahẹ ẹge ẹphe e-yeru iya ọnu l'okfu ono.

Okwa ẹbyee;

mẹ owozita onwonye alị

⁷ Yọ bya anmaaru ndu ono, e kukoru kẹ nri ono ẹtu l'ẹphe fọtatsuaru oshi, ndu nweru ẹnya je adugatsuaru. Yọ sù ẹphe:

⁸ “Teke bụ l'ẹ kujeru ngu oku nri ẹswa-nwanyi; be ejejekwa je ebegeru l'oshi, ndu nweru ẹnya: 'amakwaru ama; o nweru onye ka ngu onwe ẹnya, e zikwaruphu nzi nri ẹswa-nwanyi ono.

⁹ Onye ono, kuru unu oku nri ẹswa-nwanyi ono a-byakwa bya asù ngu: ‘T'i gbeshi tẹ nwoke-wa nọdu.’ Nngu egbe teke ono rigobe iya; je anọ-zita l'oshi, ndu laru alị nọ.

¹⁰ Obenu lẹ teke e kuru ngu oku nri; tugbulekwaphu je anọdu l'oshi ndu laru alị; k'ophu bụ teke onye kuru unu oku byaru; yọ sù ngu: ‘Ọnyà-e; gbeshi bya l'ẹke-a, ndu ka onweru ẹnya nọ-wa.’ Ọo ya bụ; a kwabẹ ngu ugvu l'ifu onyemonye ọbule, nggu l'ẹphe nọ l'eri nri ono.

¹¹ Kẹ l'iphe bụ onye ewoli onwiya eli bẹ ee-wozita alị; onye wozitakwanuru onwiya alị bẹ ee-woli eli.”

¹² Yọ sụkwaphu nwoke ono, kuru iya oku nri ono: “Teke bụ l'iizi nzi nri; m'ọ kwanu l'iizi t'a byaru ngu l'eswe-iphe; be ezijekwa ndu ọnyà ngu pẹ; m'ọ bụ unwunne ngu pẹ; m'ọ bụ ndu abubu ngu pẹ; m'ọ bụkwanu ndu obutobu ngu pẹ, nweru iphe. Iphe ọbụ bụ l'ẹphe e-ziphulata ngu azụ; e shi l'ẹke ono; yọ bụru ugwo iphe i meru ẹphe; bẹ ẹphe akfụ ngu.

¹³ Ọ bụchia teke i shijeru nri eswe-iphe; nggu ezijee ndu ukpa; ndu ibe-ẹhu ẹphe ẹ-te dzudu oke; ndu ngvuru; mę ndu ishi.

¹⁴ Ọo ya bụ; ọnu-oma aburu nke ngu; kẹ l'ẹphe ta akfuchihughedu ngu ugwo iya. Teke Nchileke a-kfụ ngu ugwo iya bụ teke ndu doberu ẹka ndoo e-shi l'ọnwu teta nọdu ndzụ.”

Etu eze eswe-iphe

(Mát 22:1-10)

¹⁵ Onye lanu lẹ ndu ẹphe l'iya nọ l'eri nri ono anụ iphe ono, o kfuru ono; sù iya: “?Iphe ẹhu a-tsọkwanu onye ono, e-ri nri l'ẹke Nchileke bụ eze ono.”

¹⁶ Jisọsu asù iya: “L'ọ nweru nwoke, kwakọbejeru okwa eze ẹbyee; bya ezia t'a ụdị l'igwe byaru iya l'aji ono.

¹⁷ Yọ gbaa teke ẹphe a-wata eswe-iphe ono; yọ zia nwozi iya t'ọ je ekushia ndu ono, e ziru nzi t'ẹphe bya ono; l'iphemiphe ọbule b'a kwaziwaru ẹge ọo-ụdị.

¹⁸ Ẹ ziebe iya ẹphe; ẹphe atuko l'ẹphe ha; sù t'a haa ẹphe. Onye kẹ ọdungu sùru iya: ‘Byiko haa ya rụ; l'ọ nweru alị, ya zuru k'ophungu, ya eje aphuphu nta-a.’

¹⁹ Onye ophu asù iya: ‘Byiko; haa ya rụ; lẹ ya zuru oke eswi iri, aajigbaje ẹbo-ẹbo; gude eje ozi; ya eje tẹ ya je amaru ẹge o shi arụ-tabe ọrụ.’

²⁰ Onye ọdo asù iya: ‘Lẹ ya luru nwanyi ọphungu; ya ta adudu ike abya.’

²¹ “Onye ozi ono abya eworu iphe ono kọoru nnajiufu iya. Nwoke, nwe ufu ono egude ẹhu-eghughu sụ nwozi ono: ‘Ngwaa; gude ọso lufu je je etsoru oghorogbo-uzo mkpukpu; mę woroworo tuko iphe bu ndu ukpa; ndu ibe-ẹhu ẹphe te dzudu oke; ndu ishi; mę ndu ngvuru chita.’

²² E meebe; nwozi ono eje asụ iya: ‘Nna; iphe i sụru t’e mee b’e meekwaru; obu l’ẹ ta nọ-chishigekwa eke, gbaru l’anoḁu.’

²³ Nnajiufu nwozi ono asụ iya: ‘Ngwaa; je etsoru ụzo l’uzo; mę iphe bu woroworo ẹgu je achita madzụ tẹ ufu iya ji ejiji.

²⁴ Ẹ to nwedu m’ọ bu onye lanụ lẹ ndu ono, e zihawaru nzi nri ono, e-de ọnu lẹ nri iya.’ ”

Iphe otso Jisọsu ephuje

(Mát 10:37-38)

²⁵ Teke ono; a kfulẹ ọswa ha igweligwe etso Jisọsu; yọ ghakọbe bya asụ ẹphe:

²⁶ “Onye abyakfuta iya nụ; nna onye obu ta dụ onye obu ashị; mę nne iya; mę nyee ya; mę unwu iya; mę unwunne iya unwoke; mę unwunne iya unwanyị; mbụ je akpaa lẹ ndzụ yẹbedua; kamenu onye ono te etsoghekwa iya.

²⁷ Onye ẹ-te vutadu oshi-osweru ọnwu k’eka iya; tsoru iya; te etsokoghekwa iya.

²⁸ ?Nanụ l’unu ha, onye arị kẹ ọku ụlo-eli; t’ẹ b’o vuru ụzo nọ-duodu anoḁu; pyaa iphe oo-phu iya; maru: ?ya nwekpoorunu okpoga, e-dzu iya nụ.

²⁹ Ọdumeka; tọ bụdu: o -moebe ụlo ono; tọ duche ike kpuchia ya. Teke ono; ndu phuru iya nụ awata iya ọja ewena; sụ:

³⁰ ‘Nwoke ọwaa wataru okpu ụlo; tọ duche ike kpughee ya-o!’

³¹ Ọobuje: onye eze -gbeshi jekfushia onye eze ibe iya ọgu-egbe; yo vuru ụzo nọ-duodu anoḁu; rịa ya ariri; sụ: ?a maru bụ ukporo unu ndu soja l’unu ise bẹ ya e-gude ejekfu onye gude ukporo unu ndu soja labu l’unu iri abyakfuta iya ọgu.

³² Ọdumeka; yọ bụru teke onye ọphu nọkwaduru ote-anya bẹ oo-yefu madzụ t’e je edoshia okfu obu.

³³ Ọo ya bụ; l’unu ha te nwekwa onye tsuru kẹ bụru onye etso iya nụ; m’ọ -bụdu l’onye obu swekotaru ẹnya l’iphe o nweru l’ọ ha.”

Únú, tsuhuru etsuhu

(Mát 5:13; Mak 9:50)

³⁴ “Únú bu iphe dụ mma. Obenu; únú -nonyawa; tsọ-buhu únú únú; ? ee-shi ishi agha mee ya t’ọ bụru únú; tsolahaa únú únú ọdo.

³⁵ Ẹ tọ duchekpokwanu m’ọo mma k’oye l’alị; m’ọ bụ k’oye l’ikpọzu. Ee-woru iya wushia awushi. T’onye nweru ẹnu-nchi; nukwaa ya.”

15

Aturu, ephuhu ephuhu

(Mát 18:12-14)

¹ Ndu akiriko mę ndu ọdo, eme iphe dụ ẹji awata okpirita ntse t’ẹphe ngabẹ nchị l’iphe Jisọsu ekfu.

² Ndu Fárisii; mę ndu ezije ekemu awata otso gbudagbuda; sụ: “Nta-a bẹ nwoke ọwaa anatajẹ ndu eme iphe dụ ẹji; ẹphe l’iya atuko eriko nri.”

³ Jisọsu abya anmaaru ẹphe ẹtu; sụ ẹphe:

⁴ “O -buru l'onye lanu l'unu ha nweru ukporo aturu ise; nanu ephuhu; ?to hadu ukporo eno l'iri le tete ophu l'echi-egu; je achoo ono, phuhuru nu ono jeye teke oo-phu iya.

⁵ O -phu l'iya phu; yo pata iya tukobe l'ukuvu; teru eswa lashia.

⁶ Teke o ruru ufu; yo kukota ndu onya iya; me ndu obutobu iya; su ephe: ‘T’ephe bya emeede iya eswa; le ya phuwaru aturu iya-a, shi phuhu ephuhu-wa-o.’

⁷ O bu ege ono be ehu-otso-ena a-ka nshinu l'imigwe l'ishi onye lanu, eme iphe du eji, taru onwiya uta iphe du eji iya; ghaa umere lakfuta Nchileke; ma l'ukporo madzu eno l'umadzu iri le tete, doberu aka ndoo, mkpa ota onwephe uta ta aduduru.”

Okpoga, ephuhu ephuhu

⁸ “Odo bu: ?Nanu nwanyi, e-nweru shiru iri; te shiru olu tufahu; t'e b'o muta oku ye l'uroku; zakota ulo; leghee enya eleghe jeye teke oo-phu iya.

⁹ Teke o phuru iya; yo kukoo ndu onya iya; me ndu obutobu iya; su ephe: ‘Unu bya emeede iya eswa; le ya phuwaru shiru olu iya-a, shi phuhu ephuhu-wa!’

¹⁰ Ege ono kwaphu be unwu ojozi-imigwe e-te eswa onye lanu, eme iphe du eji, taru onwiya uta iphe du eji, o meru; ghaa umere lakfuta Nchileke.”

Nwata, jephuhuru nu

¹¹ Jisosu anmaa etu odo; su: “L'o nweru nwoke lanu, mutaru unwokoro labu.

¹² Onye ke nwata anonyaa; bya asu nna iya ono: ‘T'o kee iphe iya; nu iya ophu ruberu iya nu.’ Nna ephe ono eworu iphe o nweru keeru ephe ebo ono.

¹³ Ta nodu ophu baru nwishi; onye ke nwata ono ajikobewaphu nwiphe o nweru; yo buru iya oje mkpukpu, teru enya. Yo je anodu l'eke ono; kpaphushibebe okpoga ono le wuruwuruwuru.

¹⁴ Yo kpakashigephu iphemiphe obule ono, a nuru iya ono; ejo-egu abya l'ali ono; yo kpalahaa nri.

¹⁵ Yo lakfushia onye lanu le ndu a muru l'ali ono. Onye ono ezia ya te oochejeru iya ezi iya l'egu.

¹⁶ Egu emee ya; k'ophu oduje iya t'a su l'a nuru iya nu egbo iphe aawushijeru ezi ono te ya taa. Obenu l'e to dukpoduanu onye nuru iya eya nu.

¹⁷ A nonyaa; egomunggo ala iya azu; yo su: ‘?Bunua umadzu ole le ndu nna iya ebuje ozi be erije nri; riphodo iya eriphodo; ya abya anodu l'eke-a; egu abya iya egbugbu ege-a?’

¹⁸ Yo su le ya e-gbeshi lakfube nna iya; je asu iya: “Nna; ya meswewaru Nchileke; bya emeswe ngu.

¹⁹ Ya ta gbahekwa ke t'i kukwadia ya nwatibe ngu odo. Mejewa iya nu ege iime ndu i buru ozi.”

²⁰ Yo gbeshi lakfubeshia nna iya ono.

“Yo nodukwaduru ote-nya; nna iya ono aphua ya; imiko iya egude iya. Yo vuta oso; je anmaa nwatibe iya ono akpa; tsuta iya onu.

²¹ Nwatibe iya ono asu iya: ‘Nna; ya meswewaru Nchileke; bya emeswee ngu. Ya ta gbahekwa ke t'i kukwadia ya nwatibe ngu odo.’

²² Nna iya ono asulee unwokoro ono, ejeru iya ozi ono: ‘Unu chita uwe-nlokpuru phu, katsua mma phu bya eyee ya. Unu agbabe iya echu mkpushi-eka; yee ya akpokpa.

²³ Unu akputa ada-eswi, eba no gbua t'ephe taa; mee eswa;

²⁴ kele nwatibe iya-wa shi nwūhuwa anwūhu; ọle nta-a b'ọ nọwa ndzụ. O shi gbaphuhu agbaphuhu; ọle nta-a b'a phūwaru iya.' Ẹphe awata ote ẹswa.

²⁵ "Teke ono bẹ ọkpara nwoke ono nọru l'ẹgu. Yọ larutadelephu ufu ntse ntse; l'anūwa ọda nkwa; mẹ ẹgvu.

²⁶ Yọ bya ekua onye lanū lẹ ndu ejeru nna iya ozi; jị iya: "Bụ ngunu bẹ eeme lẹ nk'ẹphe?"

²⁷ Onye ono asụ iya: 'Lẹ nwunne ngu lataru-o; nna ngu egbua ada-eswi, ẹba nọ; okfu l'ọ phūru iya lẹ ndzụ ọdo.'

²⁸ "Ehu eghulaha ọkpara nwoke ono eghughu; to kwe ọbata l'ufu. Nna iya ono abya ejekfu iya; je arọ ya; sụ iya t'ọ bataru.

²⁹ Yọ sụ nna iya ono: 'I phū-a; afa olemole-wa bẹ ya jekotawaru ngu ozi; tọ dūbua iphe i zijeru iya, ya tujeru ngu ẹgo ememe. Obenu l'ẹ tị nūbukwaa ya mbụ m'ọo mkpi tẹ ya gude mee ẹswa yẹle ndu ọnyà iya phẹ.

³⁰ Yo be lẹ nwatibe ngu ọwaa laru; mbụ onye jeru je atūko iphe ngu mephushiaru unwanyi ọkpara; nggu egbe gbuaru iya ada eswe, ẹba nọ.'

³¹ Nna iya ono asụ iya: 'Nwa iya; ʔo kwa lẹ nggu l'iya l'anonua tekenteke; iphe bụ iphe ya nweru aburu nke ngu.

³² O gbaru t'e mee ẹswa; okfu lẹ nwunne ngu-a shi nwūhu anwūhu; ọbụ lẹ nta-a b'ọ nọwa ndzụ ọdo. O shi phuhu ephuhu; ọbụ lẹ nta-a b'a phūwaru iya.'

16

Onye ishi, kwaru ẹnya l'ozī nnajiufu

¹ Jisọs asụkwaphu ndu etsoje ụzo iya: "L'ọ nweru nwoke lanū, nweru iphe; bya enwekwaruphu onye ishi ndu ejeru iya ozi. A nọnyaa; ama abya agbaaru nwoke ono l'onye ishi ndu ozi iya ono emebyishi iphe iya emebyishi.

² Nwoke ono ekua onye ishi ndu ozi iya ono; sụ iya: "Bụ ngunu bẹ ya anụ ẹge-a l'iime-wa? Ngwaa; koshi iya ẹge i gude eletaru iya iphe iya ẹnya; kẹ l'ẹ tị bụheduru iya onye ishi ndu ozi iya ọdo.'

³ Onye ishi ozi ono abya arja ya; sụ: "Bunua ngunu bẹ ya e-me lẹ nnajiufu iya abya iya ọnafu ishi ndu ozi iya-a? L'ẹ-ba bụ l'ike ọkori dū iya; yọ dūkwanu iya iphere oje arọ.

⁴ Ya mawaru iphe ya e-me tẹ ndiphe kweje tẹ ya bataru ẹphe l'ufu teke a chifuleru iya phū l'ọbụ ishi ndu ozi ono.'

⁵ "Yọ bya ekukoo ndu jị nnajiufu iya ono ụgwo nanū nanū. Yọ jị onye k'odungu: "Bụ ngunu b'i jị nnajiufu iya ụgwo iya?"

⁶ Onye ono asụ iya l'ọ kwa ụgwo ụkporo ite manū ise. Yọ sụ iya: 'Ngwaa; nggu ẹkwo-ụgwo ngu; nọ-zita ẹgwegwa; dee ya ụgwo ụkporo ite manū ẹbo l'iri.'

⁷ Yọ jị onye ọdo: 'Nggubedua; ngunu b'i jị?' Onye onanu asụ iya l'ọo ụkporo ẹkpa witu ise. Yọ sụ iya: 'Nggu ẹkwo-ụgwo ngu; dee ụkporo ẹkpa witu ẹnọ.'

⁸ "Ya ndono; nnajiufu onye ishi-ozī ono, ẹ te gudedu ire iya ẹka ono ajaa ya ajaja; okfu l'ọ meru umere onye kwaru ẹnya. Ke l'unwu eliphe ka ọkwa ẹnya l'iphemiphe ọbule, ẹphe l'ogbo ẹphe eme; karia ndu nọ l'iphoro kẹ Nchileke."

⁹ Jisọsu asụkwaphu: “L’ọ ya bụ iphe ya ekfuru unu: t’unu gude ẹku kẹ mgboko-a shitaru onwunu ọnyà; k’ọphu bụ teke ẹku ọbu gvüleruphu; e duru unu lashia l’ufu, ẹ-ta byadụ bya echihu echihu.

¹⁰ “Onye e gude ire iya ẹka l’iphe ha nwanshị bẹ ee-gudekwaphu ire iya ẹka l’iphe ha nshinu. Onye ẹ-te dobedu ẹka ndoo l’iphe ha nwanshị te edobekwa ẹka ndoo l’iphe ha nshinu.

¹¹ Ọo ya bụ; ọ -bụru l’ẹ t’ẹ gudedu ire unu ẹka l’ẹku kẹ mgboko-a; ?nanụ ege ee-shi gude ire unu ẹka l’ẹku ọphu bụ ọkpobe ẹku?

¹² Tẹmanu; ọ -bụru l’ẹ t’ẹ egudedu ire unu ẹka l’iphe onye ọdo; ?bụ onye a-nụ unu iphe ọphu a-bụru nk’unu.

¹³ “Ẹ tọ dudu nwozi, a-chịta nnajiufu labụ ejeru ozi l’ugbo lanụ; t’ẹ b’ọ kpọ onye lanụ ashị; yeru onye ọphu obu; ọdo bụ l’o yeru ẹhu l’ozi k’onye lanụ; l’apa ozi k’onye ọphu ẹka lanụ. Unu te etsoghekwa ọzo kẹ Nchileke; l’achikwaphu nta okpoga.”

Jisọsu ezi iphe bụ uche-obu Nchileke

(Mát 11:12-13; 5:31-32; Mak 10:11-12)

¹⁴ Ndu Fárisii atụko iphe ono l’ọ ha nùkota; bya awata ọturu Jisọsu mgbonu; okfu l’ephe yenukaru okpoga ẹnya.

¹⁵ Yọ sụ ẹphe: “Ọ bụ unubedua eme onwunu ndu doberu ẹka ndoo l’ifu ndiphe; ọbu lẹ Nchileke marua obu unu; kẹ l’iphe madzụ riru l’ọ bụ iphe-oma gbe bụru ejo iphe l’ẹnya Nchileke.

¹⁶ “Ekemu, shi l’ẹka Mósisu; mę okfu ndu nkfuchiru Nchileke nọkwaa jeye teke Jonu Baputizimu byaru. Keshinu ono b’a dọberu ozi ozi-oma kẹ ẹke Nchileke bụ eze; onyenonu adzọlahaa ọzo abahụ iya.

¹⁷ Obenu l’ọ kakwa ntse tẹ igwe mę alị gvụ; malẹ t’akpuru okfu ekemu ono nanụ bụru iphe mmakanụ.

¹⁸ “Onye chifuru nyee ya; je alua nwanyi ọdo; bụkwa ogori bẹ oori. Onye lụkwannuru nwanyi, nji iya chifuru achifu erikwaphu ogori.”

Oke amadụ yele Lázarọsu

¹⁹ “O nweru oke amadụ lanụ, eyeje ẹgiri uwe, ere ire mkpụrumkpuru. Ege ono bẹ ọonoduje eri ọva ọva mbọku-mbọku.

²⁰ Yo nwekwaruphu onye ụkpa, ọnya aba, ẹpha iya bụ Lázarọsu. Lázarọsu ono agwojeru l’onu nggamgbo oke amadụ ono.

²¹ Yoo dufe iya t’a sụ l’a nuru iya nụ ẹviriva nri, eshije l’okpokoro nri oke amadụ ono adashị teke oke amadụ ono eri nri. Ọphu ka nụ bụ lẹ nkuta awujeru bya iya ọmicha ọnya ono.

²² “A nonyaa; onye ụkpa ono anwụhu; unwu ojozi-imigwe ekuta iya je edonyabe Ẹbirihamu l’imigwe. Oke amadụ ono abya anwụhukwaphu; e lia ya.

²³ Yọ nọdu l’alị-maa ẹke ọ nọ l’iphe-ẹhuka; palia ẹnya; phua Ẹbirihamu l’ote-ẹnya; phukwaaphu Lázarọsu ẹke ọ nonyabe Ẹbirihamu.

²⁴ Yọ rashia: ‘Nna iya Ẹbirihamu; tẹ imiko iya dū ngu rụ! Zinua Lázarọsu t’ọ tseeru mkpushi-ẹka lẹ mini; bya edenyi iya l’ire t’o gua ya egugu; lẹ ya ejekwa oke iphe-ẹhuka l’ọku-wa.’

²⁵ “Obenu lẹ Ẹbirihamu sụru iya: ‘Nyatakwa lẹ teke i shi nọdu lẹ mgboko b’i natakotarụ iphe-oma nke ngu; ege ono bẹ Lázarọsu natakotarụ iphe-ẹhuka teke ono. Nta-a bẹ ẹhu dūwa iya agu; nggubedua anọdukwanu l’oke iphe-ẹhuka.

²⁶ A gufukpoonu ono b'o nweru ògè, ha nshinu, nọ-buharu ayi l'unu; t'è b'ò dù onye shi l'ibiyi ọwaa a-bya èke unu nọ; t'ò dù onye shi èke unu nọ, a-daghanụ byakfuta ayi.'

²⁷ Nwoke ono asụ iya: 'L'ò dù mma.' Wo iya: 'Keshinu ọphu ọ dù ège ono; byiko Nna; zinua Lázarusu kẹ nna iya

²⁸ l'unwunne iya ụkwa ise l'èke ono. T'ò je anmaaru ẹphe ọkwa t'ẹphe ba abyakfutabua ya l'èke-a, ya ejenwu ẹhu ège-a.'

²⁹ "Ébirihamu asụ iya: 'Unwunne ngu ọphẹ nwewaru ẹkwo Mósisi; mẹ l'ẹkwo ndu nkfuchiru Nchileke; t'ẹphe nọjee iphe ndu onanu ekfuru ẹphe.'

³⁰ "Yọ sụ iya: 'Wawa Ébirihamu nna; ọ -bụru lẹ madzụ shi l'alị-maa gbeshi jekfu ẹphe; bẹ ẹphe a-kabekwaa taa onwẹphe ụta.'

³¹ "Ébirihamu asụ iya: 'Ẹphe -anụdu okfu Mósisi; ẹphe ta nụ kẹ ndu nkfuchiru Nchileke; ọ kwaphu ẹge ono bẹ ẹphe te ekwetadu; m'o -ruhuru; o nweru onye shi l'ọnwu teta nọdu ndzụ.'

17

Okwa k'ome iphe dị ẹjị

(Mát 18:6-7, 21-22; Mak 9:42)

¹ Jisọs asụ ndu etsoje ụzọ iya: "O doru ọnya l'o nwetsuaru iphe e-mekochaa mee tẹ madzụ shiswee ụzọ kẹ Nchileke. Obenu; nshọ onye ọphu oo-shi l'ẹka!

² Ọ gẹga karu onye ono mma l'a pataru o-ji-l'ẹka mkpuma, ha nshinu; nmaa ya l'olu; je enwuru iya ye l'eze ọnyimu; ma l'ome t'onye lanụ l'egirima-a shiswee ụzọ ono.

³ Unu kwabẹru onwunu ọnya!

"Teke ọ bụ lẹ nwanna ngu mesweru ngu; kfuru iya ẹya. Teke bụ l'ọ taru onwiya ụta iphe dị ẹjị, o meru; guaru iya nvụ.

⁴ Teke bụ l'ọ mesweru ngu ugbo ẹsaa ujiku lanụ; byakfutakota ngu ugbo ẹsaa ono bya asụ ngu lẹ ya tawaru onwiya ụta iya; ghawa umere; guketakwaru iya nvụ."

Ekweta

⁵ Ndu ishi-ozị asụ Nnajiufu: "Nna; menua tẹ ekwekwe ẹphe kafua oshihu ike!"

⁶ Nnajiufu asụ ẹphe: "Ndege ọ bụru l'ekwekwe, unu kweru kẹ Nchileke habekpoonu l'ọ bụ nwa irikirikwekwe akpuru mọsutadu lanụ mẹ unu adujekwaa ike sụ m'ọo eze oshi sịkamayinu-wa: 'Fọfu l'ukfu; je adzabẹ onwongu l'echi eze ọnyimu!' Yo mee ya."

Iphe gbaru nwozi l'ememe

⁷ "T'a sụkwaru l'onye lanụ l'unu ha bẹ nweru nwozi lanụ, akọru iya okori l'ẹgu; m'ọ kwanu l'oocheru iya aturu. Teke bụ lẹ nwozi ono shi l'ẹgu lata; ?ji-sụ iya t'ọ byalẹkwaa nta-a bya adugaru anọdu ria nri.

⁸ ? Iphe ii-gbechia kfuaru iya ta bụdu t'ọ shiaru ngu nri-ọnyashi ẹgwegwa; yo je eyee uwe iya; pafutaru ngu nri t'i riodu; tẹmanu yo ride nk'ia.

⁹ ?Oo-tu nwozi ono ẹpha ẹge ono, o jeru ozi ono, o ziru iya ono tọo.

¹⁰ Ọ kwaphụ ẹge ono bẹ unu dụ. Unu -meebelephu iphe e ziru unu; unu asụ: 'L'unu bụ ndu ozi, ẹ-ta gbadu k'otu ẹpha; l'ọ bụ iphe gbaru unu l'ememe bẹ unu meru.'

*Jisọsu eme ụmadzu iri, bụ
ndu ẹhu-labụ t'ephẹ kọrohu*

¹¹ Lẹ Jisọsu ejelephu l'esu-uzo, e shi eje Jerúsalemu bẹ ooswetalephu mgbaku Samériya me Gálili.

¹² Yọ bahulephu l'oma mkpukpu lanụ; ụmadzu iri, ẹhu-labụ eme awukfutashia ya;

¹³ nọduru ote-anya; kpọlahaa mkpu asuje: "Jisọsu; Nnajiufu; phuaruru ephẹ imiko-o!"

¹⁴ Jisọsu aphua ephẹ bya asụ ephẹ: "T'ephẹ je tẹ ndu achijeru Nchileke ẹja gbuedu ephẹ igo!"

Ephẹ awuru tughua; ẹhu-labụ ono agvukota ephẹ l'ẹhu; ephẹ aduwaphu mma.

¹⁵ Onye lanụ aphulephu lẹ ya dụwa mma; ghakọbe lashia azụ; l'atụ okokoko; aja Nchileke ajaja.

¹⁶ Yọ bya erua ẹke Jisọsu nọ; buri l'alị pẹe l'iku okpa Jisọsu; kpube ifu l'alị; etu Jisọsu ẹpha. Onye lanụ ono bụ onye Samériya.

¹⁷ Jisọsu asụ: "Tọ bụdunua ụmadzu iri b'e meru t'ephẹ dụ mma? ? Nanuhunu ụmadzu tete ọphu?"

¹⁸ Tọ dūhedu onye ọdo, o ruru l'ẹhu kẹ t'ọ bya ekele Nchileke ekele; gbahalephu nwoke-wa, shiru alị ọdo-wa?"

¹⁹ Yọ sụ nwoke ono: "Gbeshi jeshia iphe iije; lekwekwe, i kweru kẹ Nchileke mewaru t'ẹhu dụ nna mma."

Nchileke abyaakwa ọbu eze

(Mát 24:23-28, 37-41)

²⁰ Ndu Fárisii aji Jisọsu: "Buhunu teke ole bẹ Nchileke e-koshihunu lẹ ya bụ eze ọbu?" Yọ sụ ephẹ: "L'ẹ t'ọ nwekwa ahuma, e-meodu t'e gude maru lẹ Nchileke abyawa ọburu eze ọbu.

²¹ Ọphu tọ dukwa onye a-sụ: 'Lekwa iya ndọ l'ẹke-a; ọdo bụ l'ọo ya ndọphu;' kele Nchileke buakwa eze l'obu unu nta-a."

²² Yọ sụ ndu etsoje ụzo iya: "L'uboku nọphu abya teke ọo-duje unu t'a sụ l'unu nọkpooru nụ ujiku lanụ l'ẹke Abubu-Ndiphe bụ eze; ọbu; mgbe unu ta anọdu iya.

²³ O nweru ndu a-sụ unu: 'Unu lekwa iya l'ekaphu; m'ọ kwanu t'unu lekwa iya l'ẹke-a!' Unu be ejekwa; unu te etso ephẹ.

²⁴ L'ọ kwa ẹge ebemu-igwe echije taa l'akpamigwe; shi l'ẹka iya ọwaa lojaa jeye l'ẹka iya ọphu; bụ ẹge Abubu-Ndiphe e-me mbọku ọo-bya.

²⁵ Obenu l'ọ jefutajeodu iphe-ẹhuka nshinu; ọgbo nta-a ajika iya.

²⁶ Ọ bụ ẹge ọ dụ l'oge kẹ Nọwa phụ; bụ ẹge ọo-dụ teke Abubu-Ndiphe a-bya.

²⁷ Teke ono bẹ ephẹ nọ l'eri; l'angu; aluphe nwanyi; ekephe nwanyi nji jeye mbọku, Nọwa phẹ bahuru l'eze ụgbo, ọ kuru. Eze utso abya bya agbaa; mini erigbushikota ndu ọphu l'ephẹ ha.

²⁸ Ẹge ono b'ọ dukwaphu l'oge kẹ Lótu. Ephẹ shi eri; l'angu; agba ngho; akọ iphe l'alị; akpushi ụlo.

²⁹ Yọ be mbọku, Lótu lufuru lẹ Sódomu; ọku nshi-egbe eshi l'igwe; chia gbaragbara l'ọ bụ mini; bya ekegbushikota ephẹ l'ephẹ ha.

³⁰ Ẹge ono bẹ ọo-dụ mbọku, Abubu-Ndiphe e-he kfulangu.

³¹ "T'onye nọ l'okpoku; iphe iya anọdu l'ime ụlo be ejekwa iya egwota. T'onye nọ l'egu be ejehekwa ọla azụ l'ufu.

³² Nyatakwa iphe meru nyee Lótu.

³³ Iphe bu onye acho te ndzu iya bu ru iya uru-erita le mgboko-a; e-tufakwa ogbodo ndzu iya. Obenu l'iphe bu onye tufakwanuru ndzu iya le mgboko-a; e-nweru ndzu gbururu jeye."

³⁴ Jisosu asukwaphu ephe: "Te ya karu unu: l'enyashi mboku ono be umadzu ebo a-ze l'oshi-azee lanu; a dzuchata onye lanu; haa onye ophu."

³⁵ Unwanyi labu a-nodu atsu nri; a dzuchata onye lanu; onye ophu akwaa."

³⁶ Umadzu labu a-nodu l'egu; a dzuchata onye lanu; onye ophu akwaa."

³⁷ Ndu etsoje uzo iya aji iya: "Nnajiufu; ?bu l'egbe awe be iphe ono e-me?"

Yo su ephe: "Lo kwa eke odzu daburu be udele edzukobeje."

18

Etu nwanyi, maa tofuru; me onye ikpe

¹ Jisosu abya anmaaru ephe etu, o gude ekoshi ephe t'ephe kfuje nu Nchileke; t'ephe ba asuje l'ike ekfukfu iya gvwaru ephe.

² Yo su ephe: "Le mkpukpu lanu b'o nweru onye ikpe, bu iya nu. Onye ikpe ono ta atsu du Nchileke egvu; to du iphe o guberu madzu."

³ O nwekwaruphu nwanyi lanu, nji iya ta nokedu, bu le mkpukpu ono. Tekenteke be nwanyi ono abyakfutaje onye ikpe ono l'aro iya: 'Byiko; t'o kpefunu iya l'eka onye okfu adaru yee ya.'

⁴ Onye ikpe ono ajikanyaa; jikanyaa; bya arja; su: 'La marua le ya ta atsu du Nchileke egvu; to nwe onye ya guberu iphe.'

⁵ Obenu le nwanyi-a kfuchishinukawaru iya nchi. Ya e-kperu iphe iya nu iya; odumeka b'o -byaphenyaa be o-byaru njorehu nu iya.' "

⁶ To du iya bu; Nnajiufu asu: "?Unu nuwaru iphe ejo onye ikpe ono kfu?"

⁷ ?Unu tubesu le Nchileke ta akaduru okpefu ndu o fotaru afota egwegwa; mbu ndu anoduje araku iya: eswe l'enyashi? ?Oo-gbe bya anoo anono oyeru ephe eka too?

⁸ Wawakwa. Te ya karu unu; l'oo-kpefukwa ephe egwegwa. Obenu; Abubu-Ndiphe -byalephu; ?o phua ndu e-kwe nodu iya l'eka le mgboko-a?"

Etu onye Farisii; me onye akiriko

⁹ Jisosu abya anmaaru ndu tubesu l'ephe doberu eka ndoo; l'akpo ndu odo ebo-eb'o l'afu etu-wa; su ephe:

¹⁰ "Lo nweru umadzu labu, bahuru l'eze-ulo Nchileke je okfuru nu Nchileke. Onye lanu bu onye Farisii; onye ophu aburu onye ana akiriko."

¹¹ Onye Farisii ono egbeshi je akwegeru; bya ekfuru nu Nchileke; su iya: 'Nchileke; ya etu ngu epha le ya te emedu ejo iphe l'o bu ndu odo; mbu-a; l'o bu ege nwoke-wa, bu onye ana akiriko-wa emeje. Kele ya te ezidu iphura; ya te emegbu madzu emegbu; ya te eme ke nwanyi.'

¹² Ya aswiye aswisi abali ebo l'idzu; ekfu anu Nchileke. Iphe, bu iphe ya dzutaru edzuta l'o ha be ya ekeje uzo iri; woru uzo lanu nu Nchileke.'

13 “Onye onanu, bu onye akiriko ono ejeru je evudo ote-nya; to palikpoduanu ifu apali; gbahaa lo kuberu aka l’olu;” su: ‘Nchileke; te imiko yebe onye eme ejo iphe du ngu ru.’ ”

14 Jisosu asu ephe: “Te ya karu unu: onye onanu, bu onye ana akiriko ono byakwa bya ala nk’iya; Nchileke aguwa iya nu l’onye doberu aka ndoo; haa onye ophu; ke l’iphe bu onye ewoli onwiya eli be ee-wozita ali; onye wozitakwanuru onwiya ali be ee-woli eli.”

Jisosu agoru unwegirima onu

(Mat 19:13-15; Mak 10:13-16)

15 A haru dutalahaaru Jisosu egirima nshii t’o byigbaa ephe eka; ndu etsoje uzo iya aphua ya; baaru ndu ono, edutaru iya egirima ono mba.

16 Ya ndono; Jisosu abya ekua ephe; su ephe: “Unu haa egirima t’ephe bakfuta iya. Unu ba anashishi ephe anashi; lo kwa ndu du ege ono be eke Nchileke bu eze bu nk’ephe.”

17 Kamenu; te ya karu unu: l’iphe bu onye e-te gudedu obu, du lo bu k’unwegirima kweta lo Nchileke bu eze iya; ta abahukwa l’eke Nchileke bu eze.”

Nwata okoro, nweru iphe

(Mat 19:16-30; Mak 10:17-31)

18 Yo nweru onye ishi ndu Ju, jiru Jisosu; su iya: “O-zi-iphe; nwoke, dueberu mma! Bu ngunu be ya e-me te ya nweru ndzu gbururu jeye?”

19 Jisosu asu ephe: “?Nanu ege o du be iiku iya onye dueberu mma? E to nwekwa onye odo, bu onye dugeru mma; a gufu Nchileke nwenkinyi iya.

20 ?O kwa l’i mawaru ekemu-wa: ‘Be erikwa ogori; be egbukwa madzu; be ezikwa iphura; ba adzuka ejo-ire; kwaberu nne le nna ngu ugwu.’ ”

21 Nwoke ono asu iya: “Le keshinu ya bu nwata be ya shi kwabetaru iphemiphe obule ono nya; ophu o dukwa ophu ya mebyijeru.”

22 Jisosu anulephu iphe o kfururu; su iya: “Iphe lanu be phodufuaru ngu l’ememe: bu iya bu ti je je erekota iphe i nweru lo ha; chita okpoga iya keeru ndu ukpa. Oo ya bu; nggu enweru okpobe iphe l’imigwe. I -meebe ege ono; nggu abya etsoru iya.”

23 Nwoke ono anulephu iphe ono; ehu adaa ya koo; eke o nweshikwanuru iphe ike.

24 Jisosu elenyaa ya; su iya: “Iphe o dukwanu lo ehuka te ndu nweru iphe bahu l’eke Nchileke bu eze!”

25 O kakwa ntse t’e wota inya; pyoo l’nya ngga; karia t’onye nweru iphe bahu l’eke Nchileke bu eze!”

26 Ndu nuru iya nu aji: “?Buhunu onye be aa-dzofuta; m’o -du ege ono?”

27 Jisosu asu ephe: “L’iphe kpuru madzu l’ememe be dukwa Nchileke ntse ememe.”

28 Pyita asu Iya: “Lewaru ephebedua, haru ufu ephe; bya etsoru ngu-a.”

29 Yo su ephe: “Kamenu; te ya karu unu: l’e t’o dukwa onye gude ke eke Nchileke bu eze; haa ulo iya; haa nyee ya; haa nwunne iya; haa ndu muru iya nu; haa unwu iya,

30 Nchileke ta akfuru ugwo iya nkfungo nta-a; yo nweru ndzu gbururu jeye lo gbo ophu abya nu.”

* 18:13 18:13 Iphe a kwata dee l’ekwo Giriku; l’eka-a kwa le nwoke ono tsuru aka l’okpoma. L’ome-l’ali ndu Ju bu aka be madzu etsuje l’okpoma gude koshi l’iphe ruru iya l’ehu.

*K'ugbo ẹto, Jisọsu ekfu k'anwuhu iya
(Mát 20:17-19; Mak 10:32-34)*

³¹ Jisọsu abya eduta umadzu iri l'ẹbo ono; sù ẹphe: “Unu lekwa l'ẹphe ejeekwa Jerúsalemu. Iphemiphe ọbule, ndu nkfuchiru Nchileke deru lẹ kẹ Abubu-Ndiphe bẹ e-rekotakwa l'ọ ha!

³² Lẹ aa-kpuru iya ye ndu e-ta madu Nchileke l'ẹka; ẹphe ajaa ya ewena; mee ya iphe-iphere; vua ya ọnu-mini.

³³ Ẹphe e-chi iya ẹchachi; bya eworu iya gbua. Ọ -nọ abali ẹbo; kẹ ẹto; yo shi l'ọnwu teta bya anọdu ndzọ ọdo.”

³⁴ Tọ dọ iphe ono m'ọo nanu, doru ndu etsoje ọzo iya ẹnya; okfu ono atuko gbachia ẹphe ẹnya; kẹ l'e meru t'ẹphe ba ma iphe o kfuru.

*Jisọsu agwo onye ishi, aro aro
(Mát 20:29-34; Mak 10:46-52)*

³⁵ Jisọsu erudelephu Jériko; yo nweru nwoke, atsọ ishi, nọ l'iku esu-ọzo aro aro.

³⁶ Yọ nua igidi ndu awuswe nu; jilaha iphe ada nu.

³⁷ Ẹphe asu iya l'ọ kwa Jisọsu, onye Názaretu l'eswe.

³⁸ Yọ rangarahu: “Jisọsu Nwatibe Dévidi; phuru iya ru imiko!”

³⁹ Ndu nọ l'ọzo ifu abaarú iya mba; sù iya t'ọ daa nwanshi. Yọ ka l'iya-a ọrashi ike: “Nwatibe Dévidi; phuru iya ru imiko!”

⁴⁰ Jisọsu abya evudo; zia t'e dutaru iya ẹya. Yọ rutalephu ntse; Jisọsu aji iya:

⁴¹ “?Bù ngunu bẹ dọ ngu tẹ ya meeru ngu?”

Yọ sù iya: “Nnajiufu; ọ bọ tẹ ya phura ọzo-o.”

⁴² Jisọsu asu iya: “Wata ọphu ọzo ọbu; lekwekwe, i kweru kẹ Nchileke mewaru ngu t'ọ dọ mma.”

⁴³ Teke onophu; yọ watawaphu ọphu ọzo; bya etsoru Jisọsu phẹ aja Nchileke ajaja. Iphe bọ onye phuru iya nu; yọ jaa Nchileke ajaja.

19

Jisọsu yele Zakíyosu

¹ Jisọsu abya abata Jériko; swelaha ya esweswe.

² Yo nweru nwoke, aza Zakíyosu, bọ iya bọ onye ishi ndu akiriko. Yo nwekwanuru iphe nshinu.

³ Zakíyosu-wa shihawa achoro ẹge ya e-me maru onye bọ Jisọsu. Obenu lẹ mkpa, aakpa l'ẹke ono te kwedu t'ọ kpata ọzo; okfu l'ọ ha mkpurukpu.

⁴ Tọ dọ iya bọ; yo vuru ọzo gbachia je enyihu eli oshi sikamo; je anọdu tẹ ya phọ Jisọsu; okfu lẹ Jisọsu e-shi ẹke ono swee.

⁵ Jisọsu abyarutalephu ẹke ono; bya apalia ẹnya; phura ya; bya eku iya: “Zakíyosu; nyizita ẹgwegwa; l'ọo ọlo ngu bẹ ya nọfutaje ntanu.”

⁶ Yo nyifutakebewaphu; gude ẹhu-otso-ena dubata Jisọsu l'ufu iya.

⁷ Ẹhu eghulaha iphe, bọ ndu phuru iya nu eghughu; ẹphe efulaha; sù: “Nenu; nwoke-wa abahu jeshia t'a kwaarú iya ẹbyee lẹ kẹ nwoke-wa, megburu onwiya l'ẹjo iphe-a.”

⁸ Zakíyosu egbeshi bya asu Nnajiufu: “Nnajiufu; iphe, bọ iphe ya nweru enweru bẹ ya e-ke ọzo ẹbo; nu ndu ukpa ọzo lanu. Ọ -buru l'ọ nweru onye ya rijeru nriru; ya akfu-ghachi iya onye ọbu iphe ha l'ọ bọ iphe ya riru iya ugbo ẹno.”

⁹ Jisqsu asu iya: “Ntanu owaa b'a dzofutaru ndu ufu-wa; keshinu nwoke-wa l'onwiya bukwapu nwatibe Ebirihamu.

¹⁰ Le yebe Abubu-Ndiphe kwa ndu phuhuru ephuhu be ya choru bya; k'ophu ya a-dzota ephe.”

*Etu, eegude ndu e yeru
iphe l'eka anma
(Mat 25:14-30)*

¹¹ Ephe anunyalephu iphe ono, ookfushi ono; yo wataru ephe onmaru etu; okfu l'o no-wa Jerusalemu ntse; odo bu l'ephe shi tubesu le Nchileke abyakebawa okoshi le ya bu eze.

¹² Ya ndono; yo su ephe: “L'o nweru nwoke, shi l'eri ndu eze. Nwoke ono ejee oha obu, teru enya; t'e chia ya eze; temanu yo lata.

¹³ Yo bya ekua ndu ejeru iya ozi umadzu iri; keeru ephe pongu iri; su ephe: ‘Unu gude iya gbaa ngho jeye te ya lata.’

¹⁴ Oke nwoke ono du ndu ali iya ashi. Ephe eyefu ndu ozi t'ephe tso nwoke ono azu azu je asu l'e t'o dudu ephe mma t'o buru nwoke ono a-buru ephe eze.

¹⁵ “E chibegelephu nwoke ono eze ono; yo lata bya ezia t'e kuaru iya ndu ono, ejeru iya ozi, o nutsaluru okpoga ono; te ya maru iphe ephe ritatsuaru le ngho ephe obu.

¹⁶ Onye k'odungu abya evudo iya l'ifu; su iya: ‘Nna; pongu olu ngu ono tukobekwaru onwiya pongu iri odo.’

¹⁷ Yo su iya: ‘I meru ohuma; i bu nwoke. Keshinu i yeru ehu l'iphe ha nwanshi be ya yewaru ngu mkpukpu iri l'eka ti buru onye ishi ephe.’

¹⁸ Onye k'ebo abya asu iya: ‘Nna; pongu olu ngu ono tukobekwaru onwiya pongu ise odo.’

¹⁹ Onye eze ono asu iya: ‘O kwaphu mkpukpu ise be i-buru ishi ephe.’

²⁰ “Onye odo abya asu iya: ‘Nna; owaa pongu olu ngu. Ya wolekwaru iya phu kechia le nwa mpete ekwa;

²¹ okfu le ya atsu ngu egvu l'i dunukaru ehuka. Iiwotaje iphe e ti dobedu; l'akpataje iphe e ti mebedu.’

²² Onye eze ono asu iya: ‘I phua nggube iphe ono, ejo okpoma egbu egbughu ono! Okfu-onu ngu be ya e-gude nma ngu ikpe. O -buru l'i maru le ya du ehuka; l'ewotaje iphe ya e-te dobedu; l'akpataje iphe ya e-te mebedu;

²³ ?bu ngunu meru iphe e ti yeduru iya okpoga iya l'ulo-okpoga; k'ophu bu: ege-a, ya laru-wa me ya eje ewota iya nu ye le o-muru-nwa, tso iya nu.’

²⁴ “Yo bya asu ndu vudo l'eke ono: ‘Unu nata iya okpoga ono; woru nu onye ophu nweru pongu iri phu.’

²⁵ Ephe asu iya: ‘Ti-nhi; ?buchia yebedua, nweru pongu iri?’

²⁶ Yo su ephe: ‘Te ya karu unu: onye nweru nu be Nchileke a-nufua ophu ka nshinu; onye e-te nwedu nu be ee-gbe natafua nu nwiya ophu o nweru enweru obu.

²⁷ A bya le ndu okfu iya-a, bu ndu e-te kwedu l'oo ya a-bu eze ephe-wa; unu chita ephe bya edobe l'ifu iya gbushikota ephe.’ ”

Jisqsu abahu Jerusalemu

(Mat 21:1-11; Mak 11:1-11; Jon 12:12-19)

²⁸ Jisqsu ekfugelephu iphe ono, ookfu ono; jeshia Jerusalemu, ooje.

²⁹ Yò byarutalephu ugvu, eekuje Olivu, nò lẹ mgboro Betuféji mẹ Bétani; zia ndu etsoje ụzọ iya ụmadzu ẹbo; sù ẹphe:

³⁰ “Unu jee lẹ mkpukpu ono, nò unu l'ụzọ ifu ono. Unu -rulephu onu- ụzọ, e shi abahụ mkpukpu ono; bẹ unu a-phua nwa nkakfụ-igara, e liberu elibe, madzụ te tsubua ẹnyishi. Unu tọshia ya; kpụta bya ẹke-a. ³¹ Teke bụ l'ò nweru onye jiru unu: ‘Ịphe kparu iphe unu atọta iya?’ unu sù iya lẹ mkpa iya duru Nnajiufu.”

³² Ya ndono; ndu ono, e ziru ozi ono atụgbua bya erua; yọ bụleruphu ẹge ono, o kfuru iya ẹphe ono b'ọ dọ.

³³ Ẹphe atọshidelephu nkakfụ-igara ono; ndu nwe iya nù asụ ẹphe: “? O meru agha bẹ unu atọshi nkakfụ-igara ono?”

³⁴ Ẹphe asụ ẹphe: “Lẹ mkpa iya duru Nnajiufu.”

³⁵ Ẹphe abya akputaru iya Jisọsu; woru uwe ugwehu ẹphe wukobe iya; bya eyeru Jisọsu ẹka; yọ dugaru l'eli iya.

³⁶ Yọ gbachidelephu atụgbu; ẹphe eyetatsua uwe ugwehu ẹphe; tọoru iya l'esu-ụzọ.

³⁷ Yò rudelephu Jerúsalemu ntse; nodulephu lẹ mgbazita Ugvu Olivu; iphe bụ ikpetuma ndu ono, etsoje iya nù ono etelahaa ẹswa; echi mkpu aja Nchileke ajaja ke eze iphe ono, o meru; ẹphe aphukota ono.

³⁸ Ẹphe asụ: “Onye Nchileke goru onu-oma nù bẹ eze ono bụ; mbụ onye ono, Nnajiufu ziru t'ọ bya ono. Tẹ nchị dọ ndoo l'imigwe; t'ugvu tsooru Nchileke, bụ Ọkaribe-Kakọta-Nụ!”

³⁹ Ndu Fárisii, yì l'ikpetuma ndu ono ahara sù Jisọsu: “O-zi-iphe! ?T'ì gbọ-chidu ndu etsoje ụzọ ngu nchị?”

⁴⁰ Yò sù ẹphe: “Tẹ ya karu unu: ndu-a -nọdu ndoo; bẹ mkpuma, nò l'alì a-wụ-lihukwa wata ochi mkpu ono l'onwiya.”

Jisọsu ara ẹkwa Jerúsalemu

⁴¹ Jisọsu erudelephu Jerúsalemu; palia ẹnya; lee ya; ralahaa ẹkwa; sù:

⁴² “Nggube Jerúsalemu; ndege ị makpọkwanuaru iphe e-me tẹ nchị dọ ngu ndo; obenu lẹ nta-a b'e domiwaru iya t'ẹnya ngu ba phụ iya.

⁴³ L'ujiku lanu bẹ ndu ohogu ngu a-furu ngu; gvua ògè nọ-phe ngu mgburumburu; nọ-chia ngu ụzọ nri; shi ẹkemeke ọbule ripyabe ngu;

⁴⁴ gbupyata nggu l'unwu ngu kpakparakpa. Ẹ to nwekwa m'ọ bụ mkpuma lanu, ẹphe a-ha t'ọ kpọ-kfuru l'eli ibe iya; okfu l'ẹ tị madu teke a byaru ngu adzọfuta.”

Jisọsu achishi ndu ngho

l'eze-ulo Nchileke

(Mát 21:12-17; Mak 11:15-19; Jọn 2:13-22)

⁴⁵ Jisọsu abya abahụ l'eze-ulo Nchileke; wata ọchishi ndu ere iphe.

⁴⁶ Yò sù ẹphe: “E deru l'ẹkwo lẹ Nchileke sùru: ‘Ụlo iya a-buru ụlo, aa-nọduje ekfu anụ iya;’ unu egbe bya eworu iya mewanu ụlo, ndu iphura edomije onwẹphe.”

⁴⁷ Yò wata ọno l'eze-ulo Nchileke ono; ezi iphe mbọku-mbọku. Ndu ishi ndu achijeri Nchileke ẹja; mẹ ndu ezije ekemu; mewartu ndu nweru ẹnya l'ọha ono acholahaa ẹge ẹphe e-me gbua ya.

⁴⁸ Ẹphe ta ma ẹge ẹphe e-me iya; l'ẹke onyemonye ọbule dọ-pheru iya mgburumburu; ngabẹ nchị l'iphe ookfu.

20

*Aaji Jisọsu kẹ ike,
o gude eme iphe oome*

(Mát 21:23-27; Mak 11:27-33)

¹ Yo be ujiku lanu lẹ Jisọsu nọ l'ezi ndu ono iphe l'eze-ulo Nchileke; l'ara ozi-oma ono arara; ndu ishi ndu achijeru Nchileke ẹja; ndu ezije ekemu; me ndu bu ogurennya awukfutashia ya;

² bya asu iya: "Karu ẹphe: ?bu egbe ike ngunu b'i gude emeebe iphe owaa, iime-wa? ?Bu onye ziru ngu t'i bya iya ememe?"

³ Jisọsu asu ẹphe: "Lẹ yẹbedua a-jikwapu unu aji. Unu kaeduru iya:

⁴ ?Bu onye ziru Jonu t'o bya emee baputizimu: bu Nchileke t'o bu madzu?"

⁵ Ẹphe alaa ya edzukashi l'onwẹphe; woo: "Ẹphe -su l'o shi l'eka Nchileke be ọo-sukwa ẹphe: "?Ngunu mekwanuru iphe ẹphe te kwetadu iphe o kfulu?"

⁶ Ẹphe -sukwanu l'oo madzu ziru iya be ndu oha a-tugbushikwa ẹphe lẹ mkpuma; kẹ l'o doru oha ẹnya lẹ Jonu bu onye nkfuchiru Nchileke."

⁷ Ya ndono; ẹphe asu iya l'ẹphe ta makwa onye ziru iya nu.

⁸ Jisọsu asu ẹphe: "O kwaphu ẹge ono be ya te ekfuduru unu onye ya deru ikẹ l'eka eme iphemiphe obule ono."

Etu kẹ ndu e buru ozi

(Mát 21:33-46; Mak 12:1-12)

⁹ Yo wata onmaru ndu ono etu-wa; su ẹphe: "Lẹ nwoke lanu koru mgbo vayinu; bya ebuta ndu ozi ye iya; yo buru iya oje ime mba odo e-ke ọo-nọ ọdu.

¹⁰ Yo be teke aawoje akpuru vayinu; yo zi nwozi iya t'o jekfu ndu ozi ono t'ẹphe wọ ya okẹ iya nk'iya. Ẹphe egude onye ono; tsua ya iphe; gbabẹ iya ẹka ọtu; nwufu iya; yo lashia.

¹¹ Yo bya ezi onye odo; ẹphe etsukwaa ya phu iphe; mee ya iphe-iphere; gbabẹ iya ẹka ọtu; nwufukwa iya phu; yo lashia.

¹² Yo zikwapu onye k'eto; ẹphe etsukwaa ya phu iphe; chifu iya.

¹³ Nwoke ono, nwe mgbo vayinu ono asu: 'L'o dụwa mma; lẹ ya mawaru iphe ya e-me nta-a. Ya e-ye nwatibe iya, ya yeru obu; l'ẹphe a-kabẹ kwabẹ nwatibe iya ono uguv.'

¹⁴ Ndu ozi ono aphulephu nwatibe iya ono; zua mgbede; su ibe ẹphe: 'Owaa bu onye ali-a e-mekochaa buru nk'iya teke nna iya nwuhuru. Unu bya t'ẹphe gbua ya; k'ophu mgbo vayinu ono a-buru nk'ẹphe.'

¹⁵ Ẹphe achifu iya lẹ mgbo vayinu ono; je eworu iya gbua.

"Mbụ; ?o du unu l'o bu ngunu be nwoke, nwe mgbo vayinu ono e-me ẹphe?"

¹⁶ Ọo-bya egbushikota ndu ozi ono; woru mgbo vayinu iya ye ndu odo l'eka."

Oha ono anutsulephu iphe ono; tuko su: "Tẹ njo gbakwa egbudu!"

¹⁷ Yo bya atabẹ ẹphe ẹnya; ji ẹphe: "?Buhunu ngunu be bu iphe obu, e deru l'ekwo okfu Nchileke; su:

'Lẹ mkpuma ono,
ndu akpu ulo jikaru ono
bu iya mekochaaaru bya aburu
itso, gude ulo ono.'

18 Onye vukotaru mkpuma ono daa e-tsukwa yogiriyogiri. Onye o tūpyabekwanuru bẹ oo-gwekwa egwegwe.”

Aji k'otu akirikio

(Mát 22:15-22; Mak 12:13-17)

19 Ndu ezije ekemu; mę ndu ishi ndu achijeru Nchileke eja eselahaa t'ephe gude iya teke ono; kę l'ephe mawaru l'ọ bụ ephe b'ọ gude nmaa etu ono; egwu ọha ono te kwe ephe.

20 Ephe awata iya oge ngge; bya ezi ndu ngge t'ephe meje l'ephè bụ oswi madzụ; tūbe nvọ l'iphe o kfuru mbụ Jisọsu; k'ophu ephe a-kpuru iya ye l'eka onye nwe ike, bụ iya bụ gọvano, shi Rómu.

21 Ephe aji Jisọsu; sụ iya: “O-zi-iphe! Ephe maru lę iikfuje okfu nhamunha; l'ezi iphe nhamunha; ophu 'ọ dudu onye iileje ęnya l'ifu; gbahaa ọzo Nchileke b'i gude ire-lanụ ezi.

22 ?Tọ bụdu omebyi ekemu Nchileke mę ephe -tujee akirikio nụ Siza, bụ eze ndu Rómu?”

23 Yọ mawaruphu ụgho, nọ ephe l'obu; sụ ephe:

24 “Unu koshiedu iya nụ shiru olu lanụ.” Wo ephe: “?Bụ ishi onye mę epha onye b'e deru l'okpoga-a ege-a?”

Ephe asụ iya: “L'ọ bụ kę Siza.”

25 Yọ sụ ephe: “Oo ya bụ; unu woru iphe ophu bụ kę Siza; nụ Siza; woru kę Nchileke; nụ Nchileke.”

26 Ephe ta dūhe ike nọdu l'edzudzu ọha ono shi l'okfu-ọnu iya gude iya. Ege o gude kfu okfu ono adụ ephe biribiri. Ephe te kfuhe okfu ọdo.

Aji k'oshi l'ọnwu teta

(Mát 22:23-33; Mak 12:18-27)

27 Yo nweru ndu Sádusii, byakfutaru Jisọsu; mbụ ndu ophu asuje l'ę te eshijedu l'ọnwu teta nọdu ndzụ.

28 Ephe abyakfutashia Jisọsu; bya asụ iya: “O-zi-iphe! Mósisi dekwaru l'ekwo ekemu; sụ: Teke bụ lę madzụ nwuhuru; tọ mụta nwa; tę nwunne onye ono lūpyabe nyee ya; mūtaru iya nwa.

29 Sụ iya l'ọ nweru unwunne ęsaa, nọnu; kę ọgurennya alūnyaa nwanyi; ha ya nwūhu l'ę-ba mūtakwa nwa.

30 Onye kę ẹbo alūpyabe nwanyi ono; lūnyakwaa ya phụ; nwūhu; l'ę-ba mūtakwa nwa.

31 Onye k'eto ege ono kwaphu; jeye; ephe ęsaa alūgbakota nwanyi lanu ono; nwūshihukota; ephe ta mūtakwa nwa-a.

32 E megee; nggube nwanyi; nggu anwūhufu-a.

33 O -rua teke ee-shi l'ọnwu teta nọdu ndzụ; ?bụ nyee onye ole bę nwanyi ono a-bụ ege ono ephe shi lūkotahawa iya ono ephe ęsaa?”

34 Jisọsu asụ ephe: “L'ọnwu ọgbo nta-a alūshi nwanyi; ụnwanyi alūshi nji.

35 Ọle ndu a guru lę ndu gbaru k'oshi l'ọnwu teta nọdu ndzụ bya eburu lę mgboko ophu a-byanu ta alūkwa nwanyi; ophu nwanyi 'alūkwa nji.

36 Ephe ta anwūhuhedu anwūhu ọdo; kę l'ephe l'ọnwu ojozi-imigwe bụwa nanu. Keshinu ephe bụwa ndu shi l'ọnwu teta nọdu ndzụ bę ephe bụakwa ụnwu Nchileke.

37 O -buri kę okuli ndu nwūhuru anwūhu; ẹkwo Mósisi koshiru iya l'ẹke o kfuru k'iru, ọku enwu raphuraphu. Eke ono bę Mósisi kuru Nchileke: 'Nchileke kę Ẹbirihamu; Nchileke kę Áyizaku; mę Nchileke kę Jékọpu.'

³⁸ Oo ya bu lẹ Nchileke ta bɔdu Nchileke ndu nwɔhuru anwɔhu. O bu Nchileke ndu nɔ ndzɔ. Ishi iya bu l'onyemonye ɔbule bɔkwa onye nɔ ndzɔ l'ɛnya Nchileke."

³⁹ Ndu ono, ezije ekemu ono aharu sɔ iya: "O-zi-iphe! I kfuru ɔhuma."

⁴⁰ Iphe meru iphe ɛphe kfuru iya ɛge ono bu l'ɛphe ta atɔhedu ama ɔji iya aji ɔdo.

?Kuráýisutu bu nwatibe onye?

(Mát 22:41-46; Mak 12:35-37)

⁴¹ Jisɔsu abya asɔ ndu Fárisii ono: "'Nanɔ ɛge e meru b'a sɔru lẹ Kuráýisutu ɔbu bu Nwatibe Dévidi;

⁴² l'ɛke Dévidi l'onwiya kfukwaru l'ɛkwo Egvu Nchileke; sɔ:

" 'Lẹ Nchileke sɔru Nnajiufu yɛbe Dévidi:

Nɔdu iya l'ɛka-ɔtara;

⁴³ jeye teke ya e-me ndu ɔhogu ngu

t'ɛphe bɔru iphe

ii-dzɔpyabe l'okpa.'

⁴⁴ Tɔ du iya bu lẹ Dévidi kuru iya 'Nnajiufu.' ?Nanɔhunɔ ɛge e meru b'ɔ bu nwatibe iya?"

Okwa ɛhu ndu ezije ekemu

(Mát 23:1-36; Mak 12:38-40)

⁴⁵ Jisɔsu anɔdu l'edzudzu ɔha ono sɔ ndu etsoje ɔzo iya:

⁴⁶ "Unu kwabɛkwaru onwunu ɛnya l'ɛke ndu ezije ekemu nɔ; mbu ndu bu iphe aduje ɛphe mma bu t'ɛphe kechishia onwɛphe l'uwe-nlɔkpuru ɛphe; t'eekeleje ɛphe l'ɔ bu oke amadu l'ɛke a du l'igwe; tɛ oshi ɔphu katsɔkpo mma l'ulo-ndzuko ndu Ju bɔru ɛphe a-nɔduje iya; mɛ t'ɔ bɔru ɛphe a-nɔduje l'ɛke aa-katsɔkpooru ɛphe ɔkwaberu ugvu l'ɛke e jeru eswe-iphe.

⁴⁷ ɛphe eripyaje unwanyi, maa tɔfuru; gude ɛregede ekfu ogologo okfu anɔ Nchileke. O bu ɛphe bɛ aa-ka ɔnmashi ike ike."

21

Iphe nwanyi, maa tɔfuru

tɔru obu iya anɔ Nchileke

(Mak 12:41-44)

¹ Jisɔsu abya apalia ɛnya; ɔhu ndu nweru iphe ɛke ɛphe echegbaa okpoga ɛphe l'okpoko, eechejeru Nchileke okpoga l'eze-ulo Nchileke.

² Yɔ ɔhu nwanyi ɔkpa, nji iya ta nɔhedu; ɛke nwanyi ono bya echee afu labu.

³ Jisɔsu asɔ ɛphe: "Kamɛnu; tɛ ya karu unu: lẹ nwanyi ɔkpa-wa, nji iya ta nɔhedu-wa bɛ nɔwaru iphe ka kɛ ndu ɔphunanu l'ɛphe ha.

⁴ Ishi iya aburu lẹ ndu ɔphu l'ɛphe ha hatatsɔaru ɛku ɛphe, tsushitsuaru etsushi ahata bya echee. Obenu lẹ nwanyi-a akpa ɔkpa nshinu; ɔbu l'ɔ wokotaru iphe o gude buru bya echee."

Aa-kɔkposhi eze-ulo Nchileke

(Mát 24:1-2; Mak 13:1-2)

⁵ Yo nweru ndu kfuphenyaleruphu k'eze-ulo Nchileke ono: ɛge e gude ɛgiri mkpuma, du egvu kpumata iya; mɛ iphe a nɔgbaaru Nchileke, nɔ iya nɔ; Jisɔsu asɔ ɛphe:

6 “Teke o bu iphe owaa, unu ele enya-a; o nwekwaru mboku, ee-mekochaa kukposhikota iphe ono akukposhi; mbu; e to dukwa m'o bu mkpuma lanu, aa-ha t'o kpok-furu l'eli ibe iya.”

Okwa iphe-ehuka, a-bya nu
(Mat 24:3-14; Mak 13:3-13)

7 Ephe ajia Jisusu; su iya: “O-zi-iphe! ?Bukpo teke ole be iphe ono e-me? ?Bu ngunu bu iphe ee-gude maru teke iphe ono abyawa ememe?”

8 Yo su ephe: “L'o buphu t'unu kwabe enya; t'e b'o nwe onye e-duswe unu uzo; l'o nweru igweligwe ndu a-zaru epha iya bya. Onye ophu nonu; yo su l'oo ya bu iya; sukwapu l'ogobaakwa teke obu. Unu be etsokwa ephe.

9 Teke unu nuderu ako ogu; me le mkpaka aswo-lihu l'ibiyi owaa m'o bu l'ibiyi ophu; unu ba atsukwa egvu; ke l'iphe ono l'o ha mefutajekwa; obu le teke ikperazu ono ta abyalekwaphu le burigedengu ege ono.”

10 Yo su ephe: “Le mba e-gbeshi tso mba ibe iya ogu; ali-eze etso ali-eze ibe iya ogu.

11 Ali onma jijiji a-nodu anma ege du egvu. Ejo egu; me oke ome-l'ehu a-nodu eme l'eke, dutsua iche iche. Ahuma; mewaru eze iphe-ohubama odo a-nodu emegbaa l'akpamigwe.

12 Obenu l'agha; tmanu t'iphe ono mee be ephe e-vuoduru uzo kpa a unu ehu; kpukoo unu jee l'ulo-ndzuko ndu ju t'e kpee unu ikpe; tua unu mkporo. Aa-kpuko unu je edobe l'ifu ndu eze; me l'ifu ndu govanu l'okfu eka iya.

13 O bu teke ono be gbaru te unu koshi l'edzudzu oha l'unu bu ndu nk'ia.

14 Unu be ejekwa ori-odu iphe unu e-kfu gude kpefu onwunu.

15 Ya e-me t'unu maru okfu; maru iphe; k'ophu ndu unu l'ephe ese okfu ta amadu ege ephe e-ye onu l'iphe unu kfuru; ophu ephe atukputadu unu l'ego.

16 Ndu muru unu; mbu je akpa l'unwunne unu; ndu abubu unu; me ndu onya unu phe e-deru unu ye t'e gbua. O nweru unu ndu ophu aa-haru gbua egbugbu.

17 Onyemonye obule e-gude ke l'unu bu ndu ke yebe Jisusu kpoo unu ashi.

18 Obenu l'agha: egbushi, no unu l'ishi ta aladu l'iyi; k'ophu oburu unubedu.

19 Unu tajakwaa nshi; l'o kwa o-ta-nshi atataje ogbodo ndzu.”

Ejo akpamara
(Mat 24:15-21; Mak 13:14-19)

20 Jisusu asu ephe: “Teke unu phuleruphu ndu soja; ephe anq-pee Jerusalemu mgburumburu; unu amaru l'emebyi iya duwa ntse.

21 Oo ya bu te ndu, no le Judiya rebelekwaphu oso lashia l'ugvu. Te ndu ophu no l'ime mkpukpu wufukwa; ophu ndu ophu no l'egu 'ejehekwa olata l'ime mkpukpu odo;

22 ke l'ono kwa teke Nchileke a-hu ndiphe ahuhu; t'e shi ege ono t'iphe e deru l'ekwo okfu Nchileke rekota.

23 Nshobukwaa unwanyi ophu du ime; me ndu ophu he egirima, angu era teke ono. Ishi iya aburu l'ejo iphe-ehuka, e-ta dudu ke ekfukfu a-bya l'eliphe; Nchileke egude oke ehu-eghugu; kpee ndu izurelu ikpe.

²⁴ Aa-haru ephe gbua le mma; haru ephe kpua le ndzu laa iphe bu mbakeshi. Ndu ohodo a-dzo Jerúsalemu pyakapyaka jeye teke oge ke ndu ohodo e-dzu."

Abyabya Abubu-Ndiphe

(Mát 24:29-31; Mak 13:24-27)

²⁵ "Iphe-ohubama a-nodu eme l'enyanwu; me le onwa; me le mkpo-kpodo. L'eliphe be oda ochoku-mini eze enyimu a-nodu ede ekiri; k'ophu bu le meji a-gbabushihu ndiphe mgburumgburu; l'eke ephe atsü egvu.

²⁶ Madzu a-nodu avehu avehu; eke ootsu egvu teke aa-nodu ele enya iphe abya ememe le mgboko; ke l'iphemiphe obule, nokota l'igwe a-nmahu jijiji; lo-sweshihu.

²⁷ Teke ono be ephe a-phu Abubu-Ndiphe l'eke o no l'urukpu; acha vij; gude ike iya, ha nshinu abya.

²⁸ Teke iphemiphe obule ono watawaru ememe; unu kwolihu; palia enya l'ooruwa teke aa-gbata unu."

Iphe oshi figu ezi

(Mát 24:32-35; Mak 13:28-31)

²⁹ Jisosu abya anmakwaaruphu ephe etu-wa; sü ephe: "Unu lewaru enya l'oshi figu; me oshi ndu ophu l'o ha.

³⁰ Qobuje; o -watawa oru iru; unu elewa iya-a l'onwunu; l'udzu-mini tuwaru l'ukfu.

³¹ Ege ono be iphe owaa du. Teke iphe-a kpamukpamu watawaru ememe; unu amaru le teke Nchileke e-koshi le ya bu eze duwa ntse.

³² "Kamenu; te ya karu unu: l'ogbo-wa, no nta-a ta agvuebekwa jeye teke iphe ono l'o ha e-mekota.

³³ Igwe a-gvu; ali agvu; obu l'okfu, ya kfuru l'o ha te nwedu l'o rebuhuru ire."

Iphe gbaru unu; bu oche nche

³⁴ "Unu kwabekwaru onwunu enya. Unu be ekwekwa te ike gvü unu; okfu l'unu eri ova ova; l'angunuka mee; l'achö-phe eku ke mgboko. Odumeka be mboku ono a-tukwa unu l'ukfu;

³⁵ ke l'iphe bu ndu mgboko mgburumgburu be oo-nmakwa l'o bu onya.

³⁶ Unu cheje nche tekenteke; l'ekfu anu Nchileke ege unu a-du ike vudoshia ike teke iphemiphe obule ono e-mede. Teke o meeberu t'unu bya evudo Abubu-Ndiphe l'ifu."

³⁷ Ya ndono; Jisosu abya anodu l'eze-ulo Nchileke mboku-mboku l'ezi iphe. O -belephu l'enyasihi; yo je aradu l'ugvu, eekuje Olivu.

³⁸ Nchi-böhulephu; a wuru wu-kfuta iya l'eze-ulo Nchileke t'ephe nua iphe ookfu.

22

Idzu ishi Jisosu

(Mát 26:1-5; Mak 14:1-2; Jon 11:45-53)

¹ Yo be l'oge Aji Buredi, e te kodu ekoko, eekuje Aji Esweta duwa ntse;

² ndu ishi ndu achijeru Nchileke eja; me ndu ezije ekemu achokashilaha a ege ephe e-shi gbua Jisosu. Obenu l'ephe atsü oha egvu.

Judasu achita le ya

e-deru Jisosu ye

(Mát 26:14-16; Mak 14:10-11)

³ Sétanu abya epheba Júdasu l'obu. Júdasu ono bẹ ẹpha etushi iya bu Isukáriyọtu, bukwa-a onye lanu l'umadzu iri l'ẹbo ono.

⁴ Yọ tughua jekfushia ndu ishi ndu achijeru Nchileke ẹja; mẹ ndu ishi ogbogụ, echeje eze-ulo Nchileke nche; je ekfuru ẹphe ẹge ya e-shi deru Jisọsu ye ẹphe l'ẹka.

⁵ Ẹhu atsołahaa ẹphe ẹna; ẹphe ekweta iya okpoga.

⁶ Júdasu ekweta ẹge ono; watawaphu ole ẹnya teke gbaru nụ, ya e-deru Jisọsu ye ndu ono l'ẹka t'ọha ba ama.

Nri-enyashi Nnajiufu

(Mát 26:17-30; Mak 14:12-26; Jón 13:21-30; 1 Kór 11:23-25)

⁷ Ya ndono; mbọku Aji Buredi, ẹ te kodu ekoko ono erua, bu iya bu mbọku, eegbuje nwaturu, e gude anyata mbọku Aji Esweta ono.

⁸ Jisọsu abya ezi Pyita; mẹ Jónu; sụ ẹphe: “Unu je akwakọberu ayi nri-enyashi Aji Esweta obu t'ayi bya eria.”

⁹ Ẹphe asụ iya: “?Bụ awe b'ọ dụ ngu t'ẹphe je anọdu kwakọbe iya?”

¹⁰ Yọ sụ ẹphe: “Teke unu bahuleruphu lẹ Jerúsalemu bẹ nwoke, vu ite mini a-byakfuta unu. Unu tsoru iya bahu l'ufu, ọo-bahu.

¹¹ Unu sụ onye nwe ufu ono l'oo O-zi-iphe sụru t'o koshi unu ẹke yele ndu etsoje ụzo iya a-nọdu gbaa Aji Esweta obu.

¹² Oo-duta unu bahu l'ime ụlo k'eli eli. Ime ụlo obu hakpoo ụsa; e dow a iya oshi ẹge ọo-dụ. Unu kwakọberu iya ẹphe l'ẹke ono.”

¹³ Ẹphe atughua bya erua; yọ buleruphu ẹge o kfuru b'ọ dụ. Ẹphe anọdu l'ẹke ono; kwakọbelahaa kẹ Aji Esweta ono.

¹⁴ Yọ gbalephu teke eerije nri ono; Jisọsu yele ndu ishi-oziri l'ẹbo ono abya anọdu l'eri nri ono.

¹⁵ Jisọsu asụ ẹphe: “L'ogushikpokwaa ya ike t'unu l'iya rifuodu nri Aji Esweta-wa; temanu ya ejede iphe-ẹhuka.

¹⁶ Mbụ; tẹ ya karu unu: Ya te eriekwa iya ọdo jeye teke ee-ri okpobe iya l'ẹke Nchileke bu eze.”

¹⁷ Yọ bya ewolihu okoro; bya ekele Nchileke ekele; sụ ẹphe: “Unu naru ngugbaru iya l'unu ha.

¹⁸ Lẹ ya ekfuru unu lẹ shita nta-a jeyewaru bẹ ya ta angubahekwa mē, shi l'akpuru vayinu jeye teke Nchileke e-koshi l'ọ bu eze.”

¹⁹ Yọ bya ewota buredi; bya ekelekwaphu Nchileke ekele; bya eworu iya wakashiaru ẹphe; sụ: “Ọwaa bu ugwehu iya, a nuru l'okfu ẹhu unu; unu meje iya gude nyataje iya.”

²⁰ Ege ono kwaphu l'ẹphe rigeeru nri; yọ bya anụ ẹphe okoro ono; sụ ẹphe: “Okoro-wa ekoshi ogba-ndzu ophungu ono, shi l'ẹka Nchileke ono. O gude mee nk'iya, ya lọkaru l'okfu ẹhu unu; mee t'ogba-ndzu, shi iya l'ẹka vuru ire.”

²¹ “Obenu l'agha; unu makwaru amaru l'onye e-deru iya ye bẹ yẹ l'iya eyekokwaa ẹka lẹ nri.

²² Lẹ Abubu-Ndiphe alalekwaa l'ẹge o gbaru iya l'alala. Obenu; nshọo onye ono, ee-shi l'ẹka iya deru iya ye l'ẹka ndu achọ ishi iya ono.”

²³ Ẹphe awata ojifashi ibe ẹphe onye obu l'ẹphe ha; sụ: “?Bụ onye e-mekpoo iphe dụ ẹge ono?”

Ntutego onye ka nụ

²⁴ Ndu etsoje ụzo iya awata ọdzo ẹnya onye ka nụ.

²⁵ Jisọsu asụ ẹphe: “Ndu bụ eze ndu eze lẹ mgboko-a anọduje akpapyashi ndu ẹphe achi akpapyashi. Ndu bụ ndu ishi, achi l'ike; b'e egbe anọduje eku 'o-me-l'uko.”

²⁶ Obenu lẹ nk'unu ta dukwa ẹge ono. Ẹge ọo-dụ-chia bụ: t'onye bụ ishi l'unu ha duje l'ọ bụ iya katsua obu nwata; t'onye ishi duje l'ọ bụ nwozi.

²⁷ ?Bụ onye ka nshinu l'onye dugaru eri nri; ma l'onye akwaru iya nri ono? ?Tọ bụdu onye ọpụ dugaru eri nri ka nshinu? Obenu lẹ yẹbedua bụ nwozi bẹ ya bụ l'ẹke unu nọ.

²⁸ L'iphe-adata iya l'oha bẹ unu l'iya nọkotakpooru.

²⁹ Ọo ya bụ l'ọ bụ ẹge Nna iya meru iya eze; bẹ ya e-me unu;

³⁰ Ọo unu ria; ngwa l'ẹke ya bụ eze; dūgagbaaru l'aba-eze; kpee ikfu iri l'ẹbo ndu Ízuru l'ẹke ikpe.”

Jisọsu ekfu lẹ Pyita a-gbado iya

(Mát 26:31-35; Mak 14:27-31; Jón 13:36-38)

³¹ A nọnyaa; Jisọsu ekua Pyita: “Sáyimonu; Sáyimonu; Sétanu sūkwaru t'a haa ya tẹ ya datakọta unu l'unu ha; k'ọpụ ya á-phúchá unu l'ọ bụ onye aphucha ẹswa ereshi.

³² Obenu lẹ ya kfuwaru nụ Nchileke tẹ ekwekwe ngu ba afonga afonga. Ọo ya bụ teke i laphutaleruphu azụ lakfuta iya; nggu eje emee unwunna ngu t'ẹphe vudoshia ike.”

³³ Pyita asụ iya: “Nnajiufu; ya kwakọbeekwaru onwiya k'otso ngu jee mkpọro; m'ọ bụ laa maa.”

³⁴ Jisọsu asụ iya: “Tẹ ya karu ngu; Pyita: oke-ọku nchi-abọhu -bya ara ọra; b'í tūakwaru ẹgo ụgbo ẹto; l'ẹ tị madu onye ya bụ.”

Okpoga; ẹda; mę mma

³⁵ Ya ndono; Jisọsu asụ ẹphe: “Teke ono, ya ziru unu t'unu je; sụ t'ẹ b'ọ dukwa iphe unu e-gude eje ono: t'unu be egudekwa iphe eeyeje okpoga; m'ọ bụ ẹda; m'ọ bụ akpọkpa; ?o nwekpooru iphe ụko iya dūru unu?”

Ẹphe asụ iya l'ẹ to nwekwa.

³⁶ Yọ sụ ẹphe: “Obenu lẹ nta-a bụ: t'onye nweru nweda, eeyeje okpoga wota iya; nyakwaruphu ẹkpa iya; t'onye ẹ-te nwedu ogu-mbeke; ree ukpo iya; zuta iya.

³⁷ Lẹ ya eme tẹ ya karu unu l'iphe-a, e deru l'ẹkwo okfu Nchileke-wa e-rekota ẹge e deru iya l'ẹhu iya; mbụ ẹke ono, ọ sūru: 'L'a gukoberu iya lẹ ndu eme ejo iphe.' L'iphemiphe ọbule, e deru k'ẹhu iya e-rekota ẹge e deru iya.”

³⁸ Ẹphe asụ iya: “Nnajiufu; lekwa mma labụ, ẹphe gude.”

Yọ sụ: “L'ọ dūwa mma.”

Jisọsu ekfu anụ Nchileke; lẹ Ugwu Olivu

(Mát 26:36-46; Mak 14:32-42)

³⁹ Jisọsu alufuta; tūgbua jeshia lẹ Ugwu Olivu ẹge oojegehawa. Ndu etsoje ụzo iya etsoru iya.

⁴⁰ Yọ rua ẹke ono bya asụ ẹphe: “Unu kfukwaru nụ Nchileke t'ẹ b'e nwuru unu ye l'iphe a-data unu.”

⁴¹ Yọ haa ẹphe; kpiriibe jee iphe ha l'ọ bụ ọha-ẹka-mkpuma; byishiwa-phu ikpere l'ẹke ono; kfuru nụ Nchileke; sụ iya:

⁴² “Nna; l'ọ bụru l'ọ bụ uche-obu ngu; pafunu iya okoro iphe-ẹhuka-wa l'ẹhu. Ọlọbụ; t'ẹ b'ọ bukwa iphe nọ iya l'uche e-me; ọ kwa ọpụ bụ uche ngu e-me.”

⁴³ Ojozi-imigwe eshi l'imigwe bya esee ya l'ifu; bya awata iya ọdu ike t'o nweru iya ọkpoma.

⁴⁴ Obu awalahaa ya awawa; l'awashi iya ẹya ike. Yọ kafuaru okfu anụ Nchileke. Ẹphuru, shi iya l'ẹhu adụtsulephu l'ọ bụ mee; adashi patapata l'ali.

⁴⁵ Yọ kfuebeleruphu nụ Nchileke; gbeshi; bya ejekfushia ndu etsoje ụzo iya; rua; ẹphe ekutsuwa mgbenya aphụ.

⁴⁶ Yọ sụ ẹphe: “?Bụ ngunu kparu iphe unu eku mgbenya? Unu gbeshi kfuru nụ Nchileke t'ẹ b'e nwuru unu ye l'iphe a-data unu.”

Aakputa Jisọsu

(Mát 26:47-56; Mak 14:43-50; Jọn 18:3-11)

⁴⁷ Jisọsu akpukwaduru-a okfu l'ọnu; mkporo-ọha-a ezebata; ẹphe lẹ nwoke ono, ẹpha iya bụ Júdasu ono, bụ onye lanụ l'umadzu iri l'ẹbo ono. Yọ bụru iya du mkporo-ọha ono. Yọ bya akpịrita Jisọsu ntse ntse tẹ ya tsuta iya ọnu gude kele iya.

⁴⁸ Jisọsu asuwa iya phụ: “Júdasu; ?bụ otsuta ọnu k'ekele b'i gude ederu Abubu-Ndiphe eye t'e gbua.”

⁴⁹ Yo be teke ndu nonyabe iya nụ phuleruphu iphe abya iya ememe; ẹphe asụ: “Nnajiufu; ?t'ẹphe gbuwaru mma?”

⁵⁰ Onye lanụ l'ime ẹphe amifuta mma iya; gbua ya ohu eze onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja; kwata iya nchị ẹka-utara.

⁵¹ Obenu lẹ Jisọsu sụru: “Be emehekwa ọdo.” Jisọsu abya ebyia ya ẹka lẹ nchị ono; yọ dū iya ẹge ọ dūhawa iya.

⁵² Jisọsu asụ ndu ishi ono, achijeru Nchileke ẹja ono; mę ndu ishi ọgbogu, echeje eze-ulo Nchileke nche; mę ndu bụ ọgurennya, byaru iya egude: “?Unu chigbaa mma; mę mgboro abya iya egude. ?Ya bụ onye ana nfu.

⁵³ Unu l'iya shi anọkpoo mbọku-mbọku l'eze-ulo Nchileke; unu te ebyibua ya ẹka ke egude. Obenu lẹ nta-a b'ọ gbaru unu l'ememe iya. Nta-a bẹ ike Obutuswe, bụ ike ẹkpuru-ochi achiwa.”

Ẹgo Pyita

(Mát 26:57-58, 69-75; Mak 14:53-54, 66-72; Jọn 18:12-18, 25-27)

⁵⁴ Ẹphe akpachia Jisọsu; kpuru iya jeshia ufu-eze onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja. Pyita etso ẹphe ote-ẹnya ote-ẹnya l'ụzo azụ.

⁵⁵ Ẹphe aphunwulephu ọku l'ogbodufu ono; bya adọ-phee ya mgburumgburu l'anya; Pyita abya anonyabe ẹphe.

⁵⁶ A nonyalephu; nwata mgboko, ejeje ozi-ulo l'ẹke ono aphua Pyita l'ẹke Pyita nọ l'iphoro ọku ono; yọ tūbe Pyita ẹnya; sụ: “Nwoke-wa bẹ yele Jisọsu-wa shifukwaa ayi.”

⁵⁷ Pyita agoo; sụ iya: “Nwanyi ibe iya; ya ta makwa onye ọ bụ.”

⁵⁸ A notalephu nwanshi; onye ọdo aphukwaa ya phụ; bya asụ: “Mę nggubedua yikwa lẹ ndu etsoje iya nụ.”

Pyita asụ iya: “Nwoke ibe iya; ya ta ayikwa-o!”

⁵⁹ A nọkpowaru-oo jeye onye ọdo abya ékébékpélèphù: “L'ọ kwa ọkpobe okfu bẹ ya ekfu; lẹ nwoke-wa bẹ yele Jisọsu shikwa ayi; keshinu ọ bụ onye Gálili.”

⁶⁰ Pyita asụ: “Nwoke ibe iya; ya ta makwa iphe iikfu.”

Yo gudekwadua ẹge ono ekfu; oke-ọku arawaphu ọra. ⁶¹ Nnajiufu abya aghaa ẹnya; lee Pyita. Pyita anyatawaphu okfu ono, Nnajiufu kfuru iya

ono; bu iya bu iphe ono, o kfuru; su iya le temanu oke-okwu araa ora ntanu owaa b'o twakwaru ego ugbo eto le ya ta madu iya.

⁶² Pyita egbeshi; lufushia etezi je anodu rashia ekwa ike.

Eetsu Jisosu iphe; l'aja iya ewena

(Mat 26:67-68; Mak 14:65)

⁶³ Ndu ono, no l'echi Jisosu nche ono ajalaha ya ewena; l'echi iya iphe.

⁶⁴ Ephe eworu iya enya kechia; l'aji iya: "T'o koeduru ephe onye chiru iya iphe!"

⁶⁵ Ephe ekfushibebewaru igweligwe okfu odo, ephe gude kpo ya onu.

Jisosu no l'ifu ndu ogbo ikpe

(Mat 26:59-66; Mak 14:55-64; Jon 18:19-24)

⁶⁶ Nchi abya abohu; ndu bu ogurennya ndu Ju abya edzukota; me ndu ishi ndu achijeru Nchileke aja; me ndu ezije ekemu; ephe akpuru iya jekfushia ndu ogbo, ekpeje ikpe.

⁶⁷ Ephe asu: "Kanuru ephe; ?bu nggu bu Onye Ndzota obu, Nchileke kweru ukwa iya obu?"

Jisosu asu ephe: "Ya -karu unu; mgbe unu te ekwetadu.

⁶⁸ Ya -jia unu aji be unu te eyeduru iya aja onu.

⁶⁹ Obenu le shita ntanu be yeba Abubu-Ndiphe a-dugaru l'eka-utara Okaribe-Kakota-Ike, bu Nchileke."

⁷⁰ Ephe atuko; su: "?Bu iya bu l'oo nggu bu Nwatibe Nchileke obu to?"

Yo su ephe: "O kwa unu suru l'oo ya bu iya."

⁷¹ Ephe asu: "?Bu egbe ekebe ngunu be ephe elehunu enya iya odo? Ephe nuwaru iya l'onu iya l'onwephe."

23

Jisosu no l'ifu Páyleti

(Mat 27:1-2, 11-14; Mak 15:1-5; Jon 18:28-38)

¹ Ya ndono; mkporo-oha ono awu-lihu; kpata Jisosu kpujeshiaru Páyleti.

² Ephe erulephu eke ono; bya awata okfushi iphe ephe suru l'o meru; su: "L'ephe phuru nwoke-wa l'eke ooduweshi ndibe ephe. O jikaru t'ephe ba atushi akiriko nu Siza; sukwapu l'oo ya bu eze ephe ono, Nchileke suru l'oo-bya ono."

³ Ya ndono; Páyleti aji Jisosu; su iya: "?Bu nggu bu Eze ndu Ju?"

Jisosu asu iya: "O kwa nggu b'o shi onu."

⁴ Páyleti asu ndu ishi, achijeru Nchileke aja; me mkporo oha ono: "L'e t'o dukwa iphe, ya phuru, nwoke-wa metaru."

⁵ Ephe akaru okfushi ike; su: "L'o tukoru Judiya zigbaru iphe egbuka mkpukpu egbuka. O wataru iya ezizi le Galili; ziru iya ege ono gbururu byeye l'eke-a."

Jisosu no l'ifu Hérodu

⁶ Páyleti anulephu iphe ndu Ju ono kfuru; bya aji: "?O bu onye Galili?"

⁷ Yo maleruphu le Jisosu be shi ibyiya ophu Hérodu achi; su t'e duru iya jekfu Hérodu. Hérodu anodukwanu le Jerúsalem teke ono.

⁸ Hérodu apuhlephu Jisosu; ehu atsoo ya ena; okfu l'o shihawa teke teru etete; chota te ya phu iya; le ya nuwaru ako iya; chokwanua ege ya e-me haru phu iphe du biribiri, oomeje.

⁹ Yò búrú iphe kparu iphe ó jírú iya aji ogologo ndono. Óbe Jisòsú ta dùdú ónú, ó yeru iya.

¹⁰ Ndu ishi, achijeru Nchileke éja; mē ndu ezije ekemu abya evudo evudo kfishilahaa iphe éphe sùru l'ò meru; l'ara iya arara.

¹¹ Héródu; mē ndu soja iya atúko wata ója Jisòsú ewena. A nǎnyaa; Héródu ezi éphe; éphe eje achíta uwe, ama ntúmatu, bú uwe ndu oke amadú woru yee ya; bya akpú-phuru iya Páyileti azú.

¹² Keshinu mbòku ono; Páyileti yéle Héródu adúbe shilahaa ogbodo ónyà; ké l'éphe shikwanu nòduru onwéphe l'éjo oshi teke iphe ono é-ta adadà.

Eekpe Jisòsú nkfugbu

(Mát 27:15-26; Mak 15:6-15; Jón 18:39—19:16)

¹³ Páyileti abya ekukobe ndu ishi, achijeru Nchileke éja; ndu gude óha; mē óha l'ophu; sù éphe:

¹⁴ “Unu shi dutaru iya nwoke-wa sù l'oodusweshi ndu ndu-unu edusweshi. Ya ajebe-wa iya aji l'ifu unu; tò dù iphe ono l'ó ha, unu sùru l'ò meru ono, gbe nweru óphu ikpe iya nmaru iya.

¹⁵ Ége ono kwaphu bē é-to nwedu iphe Héródu phuru, meru iphe ó sùru t'a kpú-phutaru iya éphe azú. Unu phúkwa l'é t'ò dúkwa iphe nwoke-wa metaru ké t'a kfgubua ya.

¹⁶ Ya a-sù t'e chia ya échachi; paru iya haa.”

¹⁷ L'iphe bú Aji Esweta, sweru esweswe b'a sùru tē Páyileti tufujeru éphe onye lanú lē ndu mkpòro t'ò laa.

¹⁸ Mkpòro óha ono atàa úzu; sù: “Kpaphua nwoke ówaa; hachiaru éphe Barábasu t'ò laa.”

¹⁹ Barábasu ono bú nwoke, a tǔru mkpòro l'ò gburu óchi; mē k'agbaghashi, ó gbaghashíru mkpúkpú; te eyeheru govumenti ónu.

²⁰ Páyileti abyakwa bya ekfuru yeru éphe ódo; l'éke oomekwanu tē ya haa Jisòsú.

²¹ Éphe atúko tǔa úzo ódo; sù: “Kpòpyabe iya l'oshi-osweru! Kpòpyabe iya l'oshi-osweru!”

²² Páyileti asúkwapu ódo k'ugbo éto ya: “?Ishi iya abúru lē ngunu? ? Bú egbe éjo iphe ngunu b'ò meketeeru? M'ē t'ò dúkwa éjo iphe ya phuru, ó meru. Ikpe ta nmakwa iya; k'óphu ee-kpe iya nkfugbu. Iphe e-me nù bú lē ee-chi iya iphe; paru iya haa.”

²³ Éphe azúlee gwogwogwo l'ekfushi iya ike t'a kpòpyabe iya l'oshi-osweru. Éphe aranyaa; rata.

²⁴ Páyileti abya ebua ikpe; sù tē nk'éphe mee;

²⁵ bya aparú nwoke-wa, e shi tǔa mkpòro óchi ké utsu, daru nù-wa haaru éphe; búkwanu iya bú onye éphe shi sù t'a haaru éphe. Yò sù t'a kpòpyabe Jisòsú l'oshi-osweru, bú iya bú iphe dù éphe mma.

Aakpòpyabe Jisòsú

l'oshi-osweru

(Mát 27:32-44; Mak 15:21-32; Jón 19:17-27)

²⁶ Ya ndono; éphe akpúru Jisòsú tǔgbua. Éphe erua l'esu-úzo; bya egude onye Sayirini, shi iphe ala, épha iya bú Sáyimonu. Éphe eyechia ya; bo iya oshi-osweru, Jisòsú vu sù t'ò vuru iya tso Jisòsú l'azú.

²⁷ Mkpòro óha ono l'eze gbìgbìgbì etso iya l'azú; mēkpòwaru ǔnwanyi, ara ékwa; atso aphú Jisòsú.

28 A nɔnyaa; Jisɔsu abya aghaa ɛnya; lee ɛphe; sɔ ɛphe: “Ʋnwanyi Jerúsalemu; unu ba arashɛ ɛkwa iya. Unu raa ɛkwa onwunu; mɛ ɛkwa unwu unu.

29 Ishi iya aburu l'uboku abyaphu teke ɛphe a-sɔ: ‘Onu-oma bu k'ɔnwanyi, ɛ-ta tsɔbua ime; mbu nwanyi, nwa ɛ-ta ngubua ɛra.’

30 Teke ono bɛ ɔo-du ɛphe t'ugvu zee zekputa ɛphe; kpupyabe ɛphe.

31 T'e lewaru ɛge e meru oshi onyingu; akamaka oshi ɔkponku.”

32 O nwekwaruphu umadzu ɛbo ɔdo, meru ɛjo iphe aakpukwaphu eje akfugbu: ɛphe lɛ Jisɔsu.

33 ɛphe abyarutalephu eke obu, eekuɛ “Okpokoro Ishi”; woru Jisɔsu kpopyabe l'oshi-osweru l'ɛke ono. ɛphe akpopyabekwaphu umadzu labu ono, meru ɛjo iphe ono: onye lanu l'ɛka-utara iya; onye ophu l'ɛka-ibiyita iya.

34 Jisɔsu asu: “Nna; guaru ɛphe nvu; l'ɛphe ta madu iphe ɛphe eme.”

ɛphe atua ɛnwa gude kee uwe iya.

35 Mkpɔro-ɔha ono evudo chiru ɛnya yeru iya. Ndu ono, gude ɔha ono l'aja iya ewena; asuje: “Mgbɛ ɔodzofutaje ndu ɔdo; t'ɔ dzɔfutano onwiya m'ɔ -buru iya bu Kuráýisutu obu, shi l'ɛka Nchileke, bu iya bu onye obu, ɔ fotaru obu.”

36 Ndu soja l'ajakwa iya phu ewena. ɛphe abyakfuta iya bya anu iya mee, shihuru uka t'ɔ ngua;*

37 sɔ iya: “O -buru nggu bu Eze ndu Ju; dzɔnua onwongu!”

38 O nwekwaruphu iphe e deru; kfube l'oshi-osweru ono, suru: “Qwaa bu Eze ndu Ju.” E deru iya l'okfu Giriku; dee ya l'okfu Látinu; dekwaa ya phu l'okfu Híburu.

39 Onye lanu lɛ ndu ono, a kpopyabekotaru ɛphe l'iya ono ajakwa iya phu ewena; sɔ iya: “?Tɔ buɔdu nggu bu Kuráýisutu obu? Dzɔnua onwongu; dzoo ɛphe.”

40 Onye ophu agbo-chia ya nchi; sɔ iya: “Chaa! ?Tɛi tsɔdu Nchileke egvu l'a nmaru nggu lɛ nwoke-wa egbe ikpe lanu?”

41 Ikpe nk'ɛphe aburu ikpe, du maa: l'ɛphe eri-wa uru iphe ɛphe meru. Obenu lɛ nwoke-wa ta dudu iphe o meru ɛji.”

42 Yɔ sɔ Jisɔsu teke ono: “Nyatakwa iya nu; Jisɔsu; teke ɛi-buru eze bya.”

43 Jisɔsu asu iya: “Kamenu; tɛ ya karu ngu: ntanu ɔwaa bɛ nggu l'iya a-nɔ l'ogbodufu Nchileke.”

Anwuhu Jisɔsu

(Mát 27:45-56; Mak 15:33-41; Jɔn 19:28-30)

44 ɛnyanwu egvuleruphu l'echi ishi; nchi aburu pyiritikingu; jihu. ɛkemeke obule agbakɔta tsɔbalangu jeye l'oke-eswe urenyashi.

45 ɛnyanwu ejikputa; ɛkwa, eegechitaje onu-uzo ime ulo obu, bu iya bu ɛnya eze-ulo Nchileke agbalephu tarara: lajahu ɛbo.

46 Jisɔsu echia mkpu; sɔ: “Nna; ya yeru ngu ume iya l'ɛka.” Yo kfuebelephu ege ono; tubua ume.

47 Onye ishi ndu soja aphulephu iphe meru nu; jalahaa Nchileke ajaja; sɔ: “Haa! Nwoke-wa kwaphu onye doberu ɛka ndoo l'oswiya.”

48 Ndu ono, dzuru l'ɛke ono t'ɛphe phu iphe ada nu aphulephu iphe meru nu; kutsuaru ɛka† l'olu awu ala; ɛke aphu jiru ɛphe ɔkpoma.

* 23:36 23:36 Egvu 69:21; Mát 27:48; Mak 15:36; Jɔn 19:28-29. † 23:48 23:48 Gufua iphe e deru l'alɛ alɛ Luk 18:13.

⁴⁹ Iphe bu ndu maru Jisosu ohuma; je akpaa l'unwanyi, shi Gálili tsoru iya evudokota ote-nya; l'ele iphe ono l'ọ ha.

Eeli Jisosu

(Mát 27:57-61; Mak 15:42-47; Jón 19:38-42)

⁵⁰ O nweru nwoke obu, epha iya bu Jósefu. O bu onye Ju, shi Arimatíya. Nwoke ono tso le ndu ogbo ikpe; buru okpobe madu; bukwaruphu onye doberu eka ndoo.

⁵¹ Obu l'e to nwedu teke o kwejeru l'idzu, ono, ndu ogbo ikpe chiru ono; me iphe ephe meru Jisosu. O gbe shi elehawa nya teke obu, Nchileke e-koshi l'ọ ya bu eze obu.

⁵² Nwoke ono ejekfushia Páyileti; je arọ ya t'o kwe te ya pata odzu Jisosu je elia.

⁵³ E meebe; yo je apatsuta odzu ono; gude ekwa ocha kwaa ya; pata iya je enyobe l'ili, a turu le mkpuma. Ili ono b'e t'e libua odzu.

⁵⁴ Mboku ono bu mboku, echile iya a-buru mboku ọtu-ume, bu iya bu mboku, e te ejedu ozi le phuu; mboku ọtu-ume ono egbe adubewa adube.

⁵⁵ Unwanyi ono, ephe le Jisosu shi le Gálili yiru ono etsokwaruphu Jósefu. Ephe erua bya elee nya l'ili ono; hube iya ama; phukwaaphu ege e nyoberu odzu Jisosu ono.

⁵⁶ Ephe alaa; bya akwakota iphe eshi mkpo; me manu-mbeleke, ephe e-te odzu ono.

Yo rua mboku ọtu-ume; ephe atua ume l'ege ekemu ephe kfuru iya.

24

Jisosu shi l'onwu eteta

(Mát 28:1-10; Mak 16:1-8; Jón 20:1-10)

¹ Yo be le nchi-abohu mboku mbu l'idzu, bu iya bu mboku Sonde; unwanyi ono egude manu-mbeleke ono, ephe kwakobehawaru ege ọo-du ono gude jeshia l'ili ono.

² Ephe erua; e swifuwanu eze mkpuma ono, e gude swichita onu ili ono.

³ Ephe abya abahu l'ime iya; ephe ta phuhe odzu Jisosu.

⁴ Ephe evudo l'eke ono ari iphe ono. Yo ji ephe nya. A bya ele nya; unwoke labu, yeru uwe, acha vii evudonyabewa ephe.

⁵ Ephe atsujeeg egvu ege-a; wotsuaru ifu kpube l'ali. Unwoke ono asu ephe: "Bụ ngunu meru iphe unu achọ onye nọ ndu maa nọ?"

⁶ E to nọhekwa l'eke-a. O tetaakwaru ndu ndu ọdo. Unu nyatakwa iphe o kfuru unu teke o shi ndu le Gálili:

⁷ "Le yebe Abubu-Ndiphe be ee-deru ye l'eka ndu eme iphe du eji; a kpopyabe iya l'oshi-osweru; o be le mboku k'eto ya; ya eteta ndu ndu ọdo."

⁸ Nya agbaruwaphu ephe l'okfu Jisosu ono.

⁹ Ephe eshi l'ili ono lata; bya eje akporu iya umadzu iri le nanu phu; mewaru ndu ophu l'ephe ha.

¹⁰ Unwanyi ono bu Méri ke Mágudala; me Jowána; me Méri, nne Jémusu; mewaru unwanyi ọdo, ephe l'ephe yi. Ephe akporu ndu ishi-ozu iphe ono.

¹¹ Iphe ono adulee ephe wujiwuji le nchi: ephe te kwe l'ọ bu oswi-okfu.

¹² Pyita ekwolihu; gbaru jeshia l'ili ono. Yo rua; bya efurita; nyoo ime ili ono. Yò büleruphu ẹkwa-odzu ono b'ò phùru kpùrumu. Yò ghakòbe lashia l'ufu. Yo jì iya ẹnya mbù iphe ono, meru nù ono.

Akò, aakò eje Eméyosu
(Mak 16:12-13)

¹³ Mbòku ono kwaphu bè ndu etsoje ọ̀zo iya ọ̀madzu ẹ̀bo yì l'eje mkpùkpù, eekuje Eméyosu. Tsube lẹ Jerúsalemu jeye l'ẹ̀ke ono dù manyìrù ẹ̀saa.

¹⁴ Ẹ̀phe akòkpẹlẹphu akò iphemiphe ọ̀bule ono, mekotaru nù ono.

¹⁵ Ẹ̀phe egudekwadua akò ono akò; arìkwa iya phù l'obu ẹ̀phe; Jisòsu l'onwiya ejekfuta ẹ̀phe; ẹ̀phe l'iya ayìrù.

¹⁶ E kwechia ẹ̀phe ẹ̀nya: ẹ̀phe ta hùbehe iya ama.

¹⁷ Yò sù ẹ̀phe: “?Bù egbe akò ngùnù bè unu akò tsoru ogborogbo-ọ̀zo ẹ̀ge-a?”

Ẹ̀phe abya evudo; l'ẹ̀ke aphù jiru ẹ̀phe obu.

¹⁸ Onye lanù l'ọ̀madzu ẹ̀bo ono, ẹ̀pha iya bù Kulíyopasu aji iya: “?Bùlẹphu nggu bù onye, byaru abyabya lẹ Jerúsalemu, ẹ̀-ta madu iphe ono, meeberu l'ẹ̀ke ono l'ohiyaa?”

¹⁹ Yò jì ẹ̀phe: “?Bù ngùnù ndono?”

Ẹ̀phe asù iya: “Mbù kẹ Jisòsu, bù onye Názaretu; mbù onye nkfuchiru Nchileke; mbù onye karu ẹ̀nya ogbodo akaka l'iphe bù iphe eeme ememe; mẹ l'okfu-ọ̀nu l'ifu Nchileke; mẹ l'ifu ọ̀ha.

²⁰ Ọ̀o ya bè ndu ishi, achijeru Nchileke ẹ̀ja; mẹ ndu ishi ayi kpùtaru iya nù; e kpée ya nkfugbu; woru iya kpọ̀pyabe l'oshi-osweru.

²¹ Mbù onye-a, ẹ̀phe shi ele ẹ̀nya l'ọ̀o ya a-gbafuta Ízurelu-a. A kpachikpokwanu ono l'ọ̀ ha; ntanù gbe ekweekwa iya abalì ẹ̀to, iphe ono meru.

²² Ophu ka nù bù l'ọ̀ nweru ọ̀nwanyi ọ̀kpa ayi, bya ekfukpooru iphe teru ayi ọ̀kfù. Ọ̀nwanyi ono bè nmaru ẹ̀wa jee l'ili ono.

²³ Ẹ̀phe eshi rua; ophu 'ọ̀ dùhedu onye phùkwaduru odzu iya; ẹ̀phe alata bya asù l'ẹ̀phe phùkwaru ọ̀do-o: l'ẹ̀phe phùkwaru àphù; l'ẹ̀phe phùkwaru ọ̀nwu ojozi-imigwe, sùru ẹ̀phe lẹ Jisòsu nọkwa ndzù-o!

²⁴ Ndu ayi ẹ̀phe anọ aharu jee l'ili ono. Ẹ̀phe eshi rua; yò búruphu ẹ̀ge ọ̀nwanyi ono kfuru b'ò dù; ọ̀bu lẹ yẹ̀bedua bè ẹ̀phe ta phùdu.”

²⁵ Jisòsu asù ẹ̀phe: “Oo-wa! Eswe nk'unu apaa; unubẹ ndu angale angale okweta iphe ono, ndu nkfuchiru Nchileke kfuru ono!

²⁶ ?Tọ̀ gbadu Kuráyisutu ọ̀bu l'ọ̀je iphe-ẹ̀huka ono; bahù l'ẹ̀ke e-koshi ugvu, Nchileke kwabẹru iya tọ̀?”

²⁷ Jisòsu abya ẹ̀shikpowaru l'iphe bù ẹ̀kwo Mósìsu; mẹ ẹ̀kwo ndu nkfuchiru Nchileke kọ̀washiaru ẹ̀phe iphe ono, e deru iya ono nanù nanù.

²⁸ Ẹ̀phe erutadelephu mkpùkpù ono, ẹ̀phe eje ono; yo melahaa l'oome tẹ ya sweta tẹ̀gbufua.

²⁹ Ẹ̀phe esedo iya; sù iya: “Bya t'ẹ̀phe radù; lẹ nchi-ẹ̀jihuwa; ọ̀boku agvùwaa.” Yo kwe tsoru ẹ̀phe t'ẹ̀phe l'iya radù.

³⁰ Ya ndono; ẹ̀phe abyadelephu ori nri; yo wota buredi ono; kele Nchileke ekele; bya awashia ya; woru iya nù ẹ̀phe.

³¹ Ẹ̀nya asahù ẹ̀phe teke ono; ẹ̀phe ahùbewaphu onye ọ̀ bù ama! Yo mihu tuu; ẹ̀phe aphù-beru iya.

³² Ɛphe awata okfuru ibe Ɛphe: “?Ɔ kwa l'o shi aphụ Ɛphe uphu l'okpoma teke o shi ekfu anụ Ɛphe l'uzo; tuko iphe e deru l'ekwo okfu Nchileke ekfujashiru Ɛphe ekfujashi.”

³³ Ɛphe ekwoliuwaphu teke onophu; gbaphushia azu le Jerúsalemu. Ɛphe eshi rua; umadzu iri le nanu ono anokobewa l'ekalanu; me ndu Ɛphe l'ephe no, bu iya bu

³⁴ ndu suru le Nnajiufu tetaakwaru nodu ndzu l'oswiya; le Sayimonu phukwaru iya.

³⁵ To du iya bu; Ɛphebedua abya akpo iphe ono, meru l'uzo ono; kpo ege Ɛphe shi hube iya ama le teke ono, o washiru buredi ono.

Jisosu ekoshi ndu etsoje iya nu onwiya

(Mat 28:16-20; Mak 16:14-18; Jon 20:19-23; Ndu 1:6-8)

³⁶ Ɛphe egudekwadua ege ono ekfu; Jisosu evudo-wa Ɛphe l'ifu; su Ɛphe: “T'ehu dukwa unu agu.”

³⁷ Ɛphe elua; meji atofu Ɛphe. Ɛphe etubesu l'oo maa be Ɛphe phuru.

³⁸ Yo su Ɛphe: “?Bu ngunu be unu atsuru egvu. ?Bu ngunu meru iphe obu agba unu ebo?

³⁹ Unu phukwa aka iya; me okpa iya: te unu maru l'o bu yebedua gedegede. Unu gude iya aka; unu aphwaru: le maa te enwejedu anu-ehu; me okpu ege-a, unu ele le ya nweru-a.”

⁴⁰ Yo kfugee ege ono; bya ekoshi Ɛphe aka iya; me okpa iya.

⁴¹ Ehu-ena; me biribiri, o du Ɛphe emee; Ɛphe ta akfube oswa kweta okpobe ekweta. Yo jiwaphu Ɛphe: “?O nweru iphe eeri eriri, unu gude l'ek-a?”

⁴² Ɛphe abya anu iya ema-egheghe.

⁴³ Yo nata iya nodu Ɛphe l'ifu l'ek-e ono taa ya.

⁴⁴ Yo su Ɛphe: “L'iphe-a bukotakwa iphe, ya shi kfuru unu teke unu l'iya no; l'iphemiphe obule, e deru dekuta iya l'ekwo ekemu Mosisu; me le ke ndu nkfuchiru Nchileke; me l'ekwo Egwu Nchileke be rekotaje nu ege e deru iya.”

⁴⁵ Yo bya amusa Ɛphe egomunggo te iphe e deru l'ekwo okfu Nchileke doo Ɛphe enya.

⁴⁶ Yo su Ɛphe: “L'e deru su le Kurávisutu jefutaje iphe-ehuka; nwuhu; o -be mboku k'eto ya; yo shi l'onwu teta nodu ndzu;

⁴⁷ su l'ee-gude epha iya kfua le Nchileke a-guru madzu nvu l'iphe du eji teke onye obu taru onwiya uta iphe du eji, onye obu meru. Ee-shi le Jerúsalemu gude epha iya ono kfudzuru iphe bu mbakeshi le mgboko mgburumgburu.

⁴⁸ O bu unu e-kfuru ndu odo k'iphemiphe obule-a, unu gude enya unu phuko-wa.

⁴⁹ Unu lekwa: le ya e-zilatakwaru unu iphe ono, Nna iya kweru unu ukwa iya ono. Unu nodukwa le mkpukpu-wa jeye teke Nchileke e-gude ike, shi l'imigwe nuá unu anunú; unu anata ike, shi l'imigwe.”

Jisosu ala l'imigwe

(Mak 16:19-20; Ndu 1:9-11)

⁵⁰ Ya ndono; Jisosu abya eduru Ɛphe jeye le Bétani; bya apalia aka iya eli; golahaaru Ɛphe onu.

⁵¹ Yo gudekwadua onu ono agoru Ɛphe; haa Ɛphe lashia. Nchileke ewolia ya woba l'imigwe.

⁵² Ẹphe abaaru iya ẹja; bya alaphushia azu lẹ Jerúsalemu. Ẹhu atsọ ẹphe ntumatu.

⁵³ Ẹphe erua; bya anọlahaa l'eze-ulo Nchileke mkpulumkpuru ekele Nchileke ekele.

Ozi-Ōma, Jõnu deru

Okfu, ghõru madzu

¹ Lẽ mbũlembu bẽ Okfu Nchileke ono nõhawa. Okfu ono yẽle Nchileke nõhawa. Okfu ono abũru Nchileke.

² Onye ono bẽ yẽle Nchileke shihawa lẽ mbũlembu nõduta.

³ Ō bũ l'ẽka iya bẽ Nchileke shi kee iphemiphe õbule. Ẹ tọ dũdu iphe lanũ, e keru ekeke õphu ẽka iya ẹ-ta adũdu.

⁴ Ōo ya bẽ ndzũ shi l'ẽka iya. Yọ bũru ndzũ ono, shi iya l'ẽka ono bẽ bũ iphoro, nõru ndiphe.

⁵ Iphoro ono echi l'ẽkpuru-õchi ono; õphu ẽkpuru-õchi ono ta dũbua ike sakputa iya.

⁶ O nweru nwoke õbu, Nchileke yeru t'õ bya. Ẹpha iya bũ Jõnu.

⁷ Iphe ọ byaru bũ tẹ ya bya ekfua kẹ iphoro ono. Ọ byaru tẹ ya bya ekfuaru iya ọha; k'õphu ẹphe a-nũ ozi ono; kweta.

⁸ Ẹ tọ kwa Jõnu bũ iphoro ono. Iphe ọ byaru kwa tẹ ya bya akaru ẹphe ẹge iphoro ono dũ.

⁹ Ọ bũ iphoro ono bẽ bũ ọgbodo iphoro; bũ iya bũ iphoro ono, byaru lẹ mgboko-a bya anõduru ndiphe kpamukpamu ono.

¹⁰ Ōo ya bũ lẹ Okfu Nchileke ono nõhawa lẹ mgboko-a. Ọ bũ l'ẽka iya bẽ Nchileke shi kee mgboko; obenu lẹ ndiphe ta madu onye ọ bũ.

¹¹ Ọ byakfutaru ndu nk'iya; ndu nk'iya ajika l'ẹphe ta anatadu iya.

¹² Obenu l'iphe bũ ndu nataru iya nũ; woru onwẹphe ye iya l'ẽka b'ọ suakwaru t'ẹphe bũru ẏnwu Nchileke.

¹³ Abũbu ono, ẹphe bũ ẏnwu Nchileke ono ta bũkwa ẹge aamuje madzũ b'a mũru ẹphe; tọ bũ l'ọo ẹgu nwa meru; a mũa ẹphe; õphu ọ bũkwa ẹge madzũ rĩtaru iya l'obu. Onye mũru ẹphe bũakwa Nchileke.

¹⁴ Ya ndono; Okfu ono abya abũru madzũ; ayi l'iya ebua. Ayi gude ẹnya ayi phũa ọdu-biribiri iya, bũ ọdu-biribiri ruberu iya nũ; keshinu ọ bũ iya bũ Nwa nwoke lanũ, Nna iya, bũ Nchileke mũtaru. Iphe bũ ndzũ iya bũlephu eze-iphe-oma; mẹ ire-lanũ.

¹⁵ Jõnu abya ekfulahaa kẹ Nwatibe Nchileke ono; ara iya arara asuje: "Ōo ya bũ onye õbu, ya shi ekfuru unu okfu iya teke ono, ya sũru unu: "Onye abya nũ bẽ ka iya l'ishi ka iya l'okpa; kẹ l'ọ nõha-oduru b'a mũderu yẹbe Jõnu." "

¹⁶ Eze-iphe-oma nk'iya nyĩberu anyibẹ. Yọ bũru l'eze-iphe-oma iya ono bẽ ooshijẹ emeru ayi eze-iphe-oma; mbũ; o -megее; yo mekwasekwaphu kẹ etsushi iya tukobe iya.

¹⁷ Nchileke shi l'ẽka Mõsisu tũaru ayi ekemu. Ọphube eze-iphe-oma; mẹ ire-lanũ eshikwanu l'ẽka Jisõsu Kuráýisutu bya.

¹⁸ Ẹ to nwekwa onye gudeje-wa ẹnya phũa Nchileke; gufu Nwa lanũ ono yẽle Nchileke, bũ Nna tũgbaberu bũru nanũ ọgbodo abũru ono bẽ bũ onye koshiru ayi ẹge Nchileke dũ.

Ozi, Jõnu Baputizimu ezi

(Mát 3:1-12; Mak 1:1-8; Luk 3:1-18)

19 Tò dù iya bú; ndu Ju shi Jerúsalemu eyefu ndu achijeru Nchileke eja; mē ndu shi l'eri Lívayi phē t'ēphe je ajia Jónu onye ọ bú. Ephe erua je aji iya Jónu.

20 Jónu eyelekwaruphu ephe onu. E tò jikakwa lē ya te yeduru ephe onu l'iphe ephe jiru iya. O gbē kakwaru ephē hoo-haa: "L'ē tò kwa yēbedua, bú Jónu bē bú Onye Ndzọta ọbu, Nchileke kweru ụkwa iya lē ya e-zi t'ọ bya ọbu."

21 Ephe aji iya: "Yò bụhunuru onye b'i bú? Bụ nggu bú Eláyija?"

Yò sụ ephe: "Wawa! Lē ya ta abụkwa Eláyija."

Ephe ajipyabe iya ọdo: "Bụ nggubedua bú onye nkfuchiru Nchileke ọbu, ephē ele ẹnya iya ọbu too?"

Yò sukwaphu ephe: "Wawa!"

22 Ephe asụ iya: "Yò bụkpohunuaru onye b'i bú? Yeru ephē okfu l'eda t'ēphe wolaaru ndu, ziru ephē. ?Nanụ ẹge i kfkupooru okfu ẹhu ngu ọbu?"

23 Jónu asụ ephe: "Ọo yēbedua bú onye ono, Azáya deru nk'ia l'ekwo; sụ:

" 'Olu onye ono, echi mkpu l'echi-egu; sụ:

Unu mee ụzo,

Nnajiufu e-shi t'ọ kfuru ntumu.' "

24 Ya ndono; ndu ono, byaru oji Jónu aji ono kwa ndu Fárisii bē ziru ephē.

25 Ephe aji Jónu: "Ọ -búru l'ē t'i búdu Kuráýisutu; tị bú Eláyija; tị bú onye nkfuchiru Nchileke; ?nanuhunu ẹge ọ dù; bē iime baputizimu?"

26 Jónu asụ ephē: "Iye! Yēbedua bú mini bē ya gude eme baputizimu. Obenu l'o nweru onye unu l'ia tuko nọdu, unu ta madu; bú iya bú onye ọbu, abya nù ọbu.

27 Onye ono, abya nù ono bē kakwa yēbe Jónu nshinu. Ọ katabe iya nshinu; k'ophu bú lē ya te dzukpoduanu kē tē ya furita efurita tōshia ya eri akpọkpa iya."

28 Ẹke iphe-a l'ọ ha mekotaru bú lē Bétani l'azụ Ẽnyimu Jódanu azụ iya ophu, bú ẹke Jónu shi emeshi ndiphe baputizimu.

Jisọsu bú Nwaturu Nchileke

29 Ya ndono; yò bē echile iya; Jónu aphụ Jisọsu ẹke ooje abyakfuta iya; sụwaphu: "Unu lekwa onye bú Nwaturu, shi l'eka Nchileke. Ọ kwa yēbedua meru onwiya Nwaturu, oo-gude chia eja gude nwefu iphe dù ejì, ndiphe meru.

30 L'ọ kwa iya bú onye ọbu, ya shi aturu unu onu iya ọbu: 'L'o nweru onye abya nù, bú onye ka iya l'ishi ka iya l'ọkpa; kē l'ọ nọha-oduru b'a muderu yēbe Jónu.'

31 Yēbedua l'onwiya te shikwa maru onye ọbu. Obenu l'ọ bú k'ophu ndu Ízurelu a-maru iya bē ya byaru bya egude mini eme baputizimu."

32 Jónu ekfukwaaphu iphe o gude ẹnya iya phụ: "Lē ya phuru Ume Nchileke ẹke o shi l'imigwe dù l'ọ bú ndo; bya anọdu iya l'ehu.

33 Yēbedua, bú Jónu te shikwa maru iya; ọbu l'onye ono, ziru iya tē ya bya egude mini mee baputizimu ono sụru iya: 'Ọ bú onye ono, ya a-phụ Ume Nchileke; yò shi l'imigwe bya anọdu iya l'ehu ono bú iya bú onye ọbu, e-gude Ume-dụ-Nsọ mee baputizimu obu!'

34 Nta-a bē ya gudewa ẹnya iya phụ; l'ekfukwaphu l'ọo ya bú Nwatibe Nchileke."

Ndu mbụ, etso Jisọsu

³⁵ Yo bekwa echile iya; Jonu yele ndu etsoje ụzo iya ụmadzu ẹbo atụko vudo l'ẹke ono.

³⁶ Yọ phua Jisọsu ẹke oosweta; sụ: “Unu lekwa Nwaturu ọbu, shi l'ẹka Nchileke ọbu.”

³⁷ Ụmadzu ẹbo ono, etsoje iya nụ ono anụlephu iphe ono, o kfuru ono; paru Jonu haa; tsoru Jisọsu.

³⁸ Jisọsu aghaa ẹn्या; phụ l'ephē etso iya; jị ephē: “?Bụ ngunu bẹ unu achọ?”

Ephē asụ iya: “Rábayi; ?bụ awe bẹ jiraduje?” Iphe Rábayi bụ bụ: O-zi-iphē.

³⁹ Yọ sụ ephē: “Unu byanụ bya aphụ iya.” Ya ndono; ephē etsoru iya je je aphụ ẹke ọoraduje; ephē l'iya anofufuwaru mbọku ono. Teke ono, ephē byaru ono bụ l'oke-eswe urényashi.

⁴⁰ Ẹpha onye lanụ l'ụmadzu ẹbo ono, nūru okfu Jonu; gbatsoru Jisọsu ono bụ Ánduru, bụ nwunne Sáyimonu Pyita.

⁴¹ Ánduru eje achọ-vukebewaphu nwunne iya; mbụ Sáyimonu; sụ iya: “L'ephē phụakwaru Mezáya ọbu.” Iphe Mezáya bụ bụ: Kuráýisutu, bụ iya bụ l'ọo ya bụ onye ono, Nchileke kweru ụkwa iya ono.

⁴² Yo duta Sáyimonu dutashiaru Jisọsu.

Jisọsu elee ya ẹn्या; sụ iya: “Ọ bụ nggu bụ Sáyimonu Jonu. Iphe a-anọdu eku ngu nta-a bụ Kéfasu. Iphe Kéfasu bụ bụ Pyita.” Iphe Pyita bụ bụ: mkpuma.

Jisọsu eku Fílipu yele Natáníyelu

⁴³ Yo be echile iya; Jisọsu achíta kẹ oje Gálili. Yọ phua Fílipu; sụ iya: “T'o tsoru iya.”

⁴⁴ Fílipu ono bụ onye Bétusáyida; bụkwaruphu lẹ Bétusáyida ono b'o shi mbụ Ánduru yele Pyita.

⁴⁵ Fílipu ekwe iya hm; je achọlahaa Natáníyelu. Yọ chọ-vule iya phụ bya asụ iya: “L'ephē phụakwaru onye ọbu, Mósísu deru okfu ẹhu iya l'ẹkwo ekemu; ndu nkfuchiru Nchileke edekwaa ya phụ. Ọo ya bụ onye ọbu, bụ Jisọsu kẹ Názaretu, bụ nwatibe Jósefu.”

⁴⁶ Natáníyelu ajị iya: “?O nwekpooru iphe dụ mma, e-shi lẹ Názaretu?”

Fílipu asụ iya t'ọ byanụ bya egude ẹn्या iya phụ iya.

⁴⁷ Jisọsu aphụlephu Natáníyelu ẹke ooje l'abya; sụ iya: “Ọwaa ọkpobe onye Ízurelu, ẹ-te nweđu ẹkworo.”

⁴⁸ Natáníyelu asụ iya: “?Nanụ ẹge i meru maru iya?”

Jisọsu asụ iya: “Ya phụhawaru ngu ru teke ị nọ l'ukfu oshi figu phụ; temanu Fílipu abya ekua ngu.”

⁴⁹ Natáníyelu asụ iya: “Ọ bụ nggubedua bụ Nwatibe Nchileke ọbu! Ọ bụ nggu bụ Eze ndu Ízurelu!”

⁵⁰ Jisọsu asụ iya: “?Bụ l'ọo lẹ ya sūru ngu lẹ ya phūru ngu l'ukfu oshi figu phụ bẹ kpataru iphe i kwetaru. Ịi-phụkwaru iphe ọdo, ka ọwaa.”

⁵¹ Sụ iya: “Kamenu; tẹ ya karu ngu: l'unu a-phụ igweli ẹke o gheru onu; unwu-ọjọzi Nchileke enyiba l'imigwe; l'enyizitakwaphu enyizita awụ awụ-kfuta yẹbe Abụbu-Ndíphe.”

¹ A nọlephu ujiku labu; yo be k'eto ya; yo nweru eke, eeke nwanyi le Kéna Gálili. Nne Jisọsu anọdukwapu l'ẹke ono.

² Jisọsu yele ndu etsoje ọzo iya; b'e zikwaruphu t'ẹphe bya ome ẹswa-nwanyi ono; ẹphe atuko bya.

³ Mee ẹswa-nwanyi ono agvulephu; nne Jisọsu abya asu iya: "Le ndu-a te nwehekwa mee."

⁴ Jisọsu asu iya: "Nwanyi! Hanu ya. L'ogè teke ya e-me iphe ono, ẹnya du ngu ono te erukwa-a."

⁵ Nne iya ono asu ndu akwa nri l'ulo ono: "Iphe, bu iphe o suru unu t'unu mee; unu mekwa ya."

⁶ Yo nweru eze ite okpopya ishing, e gude ura kpushia, sugbaaru l'ẹke ono. O bu egbe ite ono be ndu Ju egudeje eme nsọ ke osafu onwonye mmerushi. Iphe ejije ite ono nanu bu ukporo galonu; m'o kwanu ukporo galonu l'iri. ⁷ Jisọsu asu ndu ono, akwa nri-nwanyi ono: "Unu gude mini kujishia eze ite ono ekujishi l'o ha." Ẹphe ekujishia ya; yo jigbaa gungu gungu.

⁸ Yo su ẹphe: "Ngwaa; unu gbatawa iya ru je anu onye ishi ẹswa-nwanyi-a." Ẹphe ekwe gbata iya je anu iya.

⁹ Onye ishi ẹswa-nwanyi ono abya etsua onu le mini ono, ghowaru mee ono; yo gbachia ya ẹnya eke egbe mee onanu shi. O buphu ndu ono, l'akwa nri, bu ẹphe kutaru mini ono be maru eke o shi. To du iya bu; yo bya ekua nwoke ophu alu nwanyi obu;

¹⁰ su iya: "Ibe ngu evujeodu ọzo pashia mee ophu du mma t'a nguodu. Teke mee notsulephu madzu l'ẹnya; teke ono; yo pashia ayarabuku. Nggubedua gbe kpado mee ophu du mma byeye egbe nta-a!"

¹¹ Jisọsu meru iphe-ophulenya mbulembu iya ono le Kéna Gálili gude koshi odu-biribiri nk'ia. Ndu etsoje ọzo iya ekweta nk'ia.

¹² E metsulephu iphe ono; Jisọsu yele nne iya; me unwunne iya ndu k'unwoke; me ndu etsoje ọzo iya atugbua jeshia Kapaniyomu. Ẹphe eje anọ nwa abali olemole l'ẹke ono.

Jisọsu achishi ndu ngho l'eze-ulo Nchileke

(Mát 21:12-13; Mak 11:15-17; Luk 19:45-46)

¹³ Yo rua teke Aji Esweta, ndu Ju duwa ntse; Jisọsu atugbua jeshia Jerusalemu.

¹⁴ Yo rua; je abahu l'eze-ulo Nchileke; bya aphua ndu, no l'ẹke ono ere eswi; me aturu; me ndo. Yo phukwaaphu ndu agbanwe okpoga; eke ẹphe no l'ẹke ono agbanweshi okpoga l'eli okpokoro ẹphe.

¹⁵ Yo bya achita udo; meta echachi; gude iya chikashia ẹphe l'ẹphe ha; chikashia aturu ẹphe; me eswi ẹphe ono l'eze-ulo Nchileke ono; bya aghakashia ophu bu akpuru okpoga, ndu ono gude agbanweshi okpoga ono; nwuta okpokoro ẹphe kpubitsua ifu l'ali.

¹⁶ Yo bya abaaru ndu ophu ere ndo mba; su ẹphe: "Unu chishia iphe ono l'ẹke-a. ?Bu onye ziru unu t'unu gude ulo Nna iya mee ulo aswa."

¹⁷ Enya agbarua ndu etsoje ọzo iya l'iphe ono, e deru l'ekwo okfu Nchileke ono, suru: "L'obu, ya yeru ulo ngu evukwa iya oku l'ehu."

¹⁸ Ya ndono; ndu Ju asu iya: "Nanu iphe ii-meru koshi ẹphe, ẹphe e-gude maru l'iphe ono, i meru ono b'i meru l'oruberu iya."

¹⁹ Jisọsu eyeeru ẹphe onu; su: "Unu chikposhia eze-ulo Nchileke-wa; o bu abali eto kpuu be ya e-gude kpukwazi iya; yo du ege o duhawa."

²⁰ Ndu Ju ono asụ iya: “Ahaa! ?Ị sụrụ l'ọo abalị ẹto bẹ ii-gude kpọ-kwazi ụlo-wa; mbụ ụlo ọp̄hu naru ẹp̄he ụkporo afa ugbo ẹbo l'afa ishingụ b'ị sụrụ l'ọo abalị ẹto nk̄inyi bẹ ii-gude kpup̄hu iya azụ?”

²¹ Obenu l'ẹp̄he ta madụ l'eze-ụlo Nchileke ọp̄hu Jisọsu ekfuru bẹ bụ onwiya ọgedegede.

²² Ọo ya kparu ip̄he teke ono, ọ nwụhutsuaru, Nchileke meru iya; yo shi l'ọnwu teta nọdu ndzụ ono bẹ ndu etsoje ụzo iya nyataru l'ọ kfuhawaru ẹp̄he ip̄he ono; ẹp̄he ekweta ip̄he e deru l'ẹkwo okfu Nchileke; kwetakwaphu okfu ọp̄hu shi Jisọsu l'ọnu.

Ẹ tọ dudu onye

Jisọsu ta amaru

²³ Teke ono, Jisọsu nọkwadu lẹ Jerúsalemu, aagbakwadu Aji Esweta ono b'a dukpo igweligwe kweta nk'ia. Ishi iya abụrụ l'ẹp̄he phurū ip̄he-ophulenyā, o meshirū.

²⁴ Obenu lẹ Jisọsu te gudedu ire ẹp̄he ẹka; okfu l'ọ makotaru ẹge onyemonye ọbule dū.

²⁵ Ẹ tọ bụdu kẹ t'a bya akolahaaru iya ẹge madzū dū; kẹle yẹbedua l'onwiya makotaru ip̄he nọ madzū l'obu.

3

Nikodímọsu akpakfuta Jisọsu

¹ O nweru nwoke lanụ, ẹpha iya bụ Nikodímọsu. Nikodímọsu ono tso l'ọkpà ndu Fàrisii. Ọ bụkwaphu onye ishi ndu Ju.

² Yo be l'enyashi ujiku lanụ; yo gbeshi byakfuta Jisọsu; bya asụ iya: “L'ẹp̄he makwaru-a l'ị bụ onye ezije mmamip̄he; l'ọo Nchileke ziru ngu t'ị bya. Ishi iya bụ l'ẹ t'ọ dudu madzū, e-meghe egbe ip̄he biribiri ọwaa, i meebe-e; a gufu lẹ Nchileke yeru iya ẹya ẹka.”

³ Jisọsu asụ iya: “Kamenu; tẹ ya karu unu: ọ -buru l'ẹ ta mụdu madzū ọdo bẹ onye ọbu ta abyakwa bya aphụ ẹke Nchileke bụ eze.”

⁴ Nikodímọsu asụ iya: “?Nanụ ẹge ee-shi mụa madzū ọdo teke ọ kahụwaru akahụ? ?Ọo-bahụ nne iya l'ẹpho je anọdu t'a mụa ya k'ugbo ẹbo tọ?”

⁵ Jisọsu asụ iya: “Kamenu; tẹ ya karu ngu: ọ -buru l'ẹ t'e gudedu mini yele Ume-du-Nsọ mụa madzū ọdo bẹ onye ono ta abyakwa bya abahụ l'ẹke Nchileke bụ eze.

⁶ Onye madzū mụru; mẹ ip̄he shi madzū l'ẹka tūkokwa buru kẹ madzū. Ip̄he Ume-du-Nsọ mụru; mẹ ip̄he shi l'ẹka Ume-du-Nsọ atūkokwanu buru kẹ Ume-du-Nsọ.

⁷ T'ẹ b'ọ dukwa ngu biribiri lẹ ya sụrụ l'a mufutaje unu ọdo.

⁸ Pherephere anọduje ep̄he ala ẹke, dū iya mma; nggu anulephu ụkporo iya; ọbe tị makwa ẹke o shi eshishi; tị ma ẹke oophe ala. Ono kwa ẹge ọ dū ip̄he bụ onye Ume-du-Nsọ mụru ndono.”

⁹ Nikodímọsu asụ iya: “?Nanụkpoo ẹge ee-me tẹ ọwaa mee?”

¹⁰ Jisọsu asụ iya: “?Ị bụ onye ezi ip̄he lẹ Ízurelū; ip̄he ọwaa te do ngu enya?

¹¹ Kamenu; tẹ ya karu ngu: l'ọo ip̄he ayi maru bẹ ayi ekfuje; buru ip̄he ayi phurū l'anya bẹ ayi atuje ọnu iya. Obenu l'unu te kwetadu ip̄he ayi ekfu.

¹² Ọ -buru lẹ ya kfuru unu ip̄he kẹ mgboko-a; unu te kweta iya; ? nanụkwanu ẹge unu e-shi kweta teke ya kfuru unu ẹge ip̄he kẹ imigwe dū.

¹³ Ẹ tọ dukwa onye bahujewaru l'imigwe; a gufu onye ono, shi l'imigwe bya ono; bu iya bu yebedua, bu Abubu-Ndiphe.

¹⁴ O kwa ege ono, Mosisu gudeje mgboro woliam agwo ono, e gude ope kpua l'echi-egu ono; bu ege e wolifutaje Abubu-Ndiphe;

¹⁵ ege bukwanu: onye woru onwiya ye iya l'eka; onye obu enweru ndzu gbururu jeye.

¹⁶ "Le Nchileke yenukaru ndiphe obu; yetaberu iya ephe; k'opu o bu Nwa lanu, o nweru kpuu b'o woru nu; k'opu onye wokwanuru onwiya ye Nwa iya ono l'eka ta aladu l'iyi; yo nwechiaru ndzu gbururu jeye.

¹⁷ Iphe Nchileke gude zi Nwatibe iya t'o bya le mgboko ta bukwa t'o bya ekpee ndiphe ikpe. Iphe o byaru buchikwaa t'o buru l'eka iya be ee-shi dzoo ndiphe.

¹⁸ Onye no iya l'eka b'e ta anmakwa ikpe; o bu l'onye te kwetadu woru onwiya ye iya l'eka b'a nmahaakwaruru ikpe; okfu l'onye ono te kwetadu ke Nwa lanu ono, bu Nwatibe Nchileke ono.

¹⁹ Ege Nchileke e-bu ikpe ono bu l'iphoro ono byaru le mgboko; ndiphe ajika iya; gbe hatachia ekpuru-ochi; ke l'oo ejo iphe be ephe chiru eka ye.

²⁰ L'iphe bu onye eme ejo iphe be akpoje iphoro ashi; onye ono te eshitajedu eke iphoro no; e -menyaa; ejo iphe obu, oomeebe lufuta iphe.

²¹ Obenu l'onye eme ire-lanu alufutaje bya anodu l'eke iphoro no; k'opu onyemonye obule a-phugbaru iya; maru l'iphe oome be shi l'eka Nchileke."

Jisosu yele Jonu Baputizimu

²² E meebetsua; Jisosu yele ndu etsoje uzo iya atugbua jeshia ali Judiya. Ephe akpo ukfu l'eke ono; yoo meshi madzu baputizimu.

²³ Jonu l'onwiya emekwaphu baputizimu nk'iya le Inonu. Inonu ono nonyabe Selimu ntse ntse. Yo nodu l'eke ono emeshi baputizimu; okfu le mini tufuru ephe ehu l'eke ono. Madzu awu awukfu iya l'eke ono; yoo meshi ephe baputizimu.

²⁴ Teke ono abukwanuru teke e ta tuduaru Jonu chee le mkporo.

²⁵ To du iya bu; ndu etsoje uzo Jonu; ephe l'onye Ju lanu atukfuru ego ke nsu ofasu onwonye mmerushi.

²⁶ Ephe aphuta iya jekfuta Jonu; bya asu iya: "I nyatakwaduru-a onye obu, nggu l'iya shi nodu l'azu Jodanu; mbu onye i shi atu onu iya-a? O kwa iya no l'eka-a nta-a eme baputizimu; madzu awu ejekfu iya-a."

²⁷ Jonu asu ephe: "E to dukwa onye nweru iphe o bya a-nata; e-ba bu iphe Nchileke nuru iya.

²⁸ Unubedua l'onwunu kabekwa buru ndu eto, nuru teke ya suru; l'e t'o kwa yebe Jonu bu Kurayisutu obu, bu onye Nchileke kweru ukwa iya; obu l'e ziru iya te ya vuru iya uzo bya.

²⁹ O kwa nwata-okoro, eje olu nwanyi be nwanyi ono, aabya oke nji ono noru. Onya nwata-okoro ono abyajekwa; o -vudo l'eke onya iya ono no anu iphe ookfu; ehu atso iya etu. O bu yebe Jonu bu onya Jisosu. Yo buru iphe ono meru iphe ehu atso iya ena atsofu iya l'ishi nta-a.

³⁰ Ephe Jisosu kafutaje ode ude eje; ke yebe Jonu aka ola ali eje."

Onye shi l'igwe bya

³¹ "Onye ono, shi l'igwe bya ono be bu iya bu onye kakota nshinu l'a ha. Onye shi le mgboko-a bulephu ke mgboko-a; iphe onoduje ekfu abuleruphu ke ndu mgboko-a. Onye onanu shi l'imigwe bya ono bu iya kakota nshinu l'a ha.

³² Qo iphe o nūru lẹ nchi; phua l'ɛnya bẹ ɔonoduje ekfu; ɔbe ẹ to nwedu onye kweru nata ozi iya.

³³ Onye nataru ozi, oozu bẹ gude-wa ono kweta l'oo Nchileke bu iya.

³⁴ L'onye ono, Nchileke yeru ono bẹ bu onye ekfu okfu, Nchileke kfuru. Ishi iya aburu lẹ Ume-du-Nso, Nchileke nūru iya b'ẹ tọ hatadu ahata nū iya.

³⁵ Nchileke, bu Nna yeru Nwatibe iya ono obu; woru iphemiphe ɔbule ye iya l'eka.

³⁶ Onye wowaru onwiya ye Nwatibe iya ono l'eka bẹ nwewaru ndzu gbururu jeye. Obenu l'iphe, bu onye ẹ ta nūduru Nwatibe Nchileke ono okfu bẹ ndzu te erubekwa ẹka. Ọ bu oke ẹhu-eghughu kẹ Nchileke bẹ a-nɔduwaru onye ɔbu l'ẹhu gbururu jeyewaru."

4

Jisosu yele nwanyi Samériya

¹ Ndu Fárisii abya anua lẹ ndu, awu etso Jisosu; yo meshi ẹphe baputizimu bẹ ka l'igwe karia ndu ɔphu awu etso Jónu; yo meshi ẹphe baputizimu;

² e guderu l'ẹ to nwedu onye Jisosu gude ẹka iya mee baputizimu; gbahaa ndu etsoje ọzo iya emeje iya ẹphe.

³ Jisosu anulephu iphe ada nū lẹ kẹ baputizimu ono l'ẹke ndu Farisii nọ; gbeshi lẹ Judíya lashia azu lẹ Gálili.

⁴ Ọzo, o shi eje Gálili ono dabuharu Samériya.

⁵ Ya ndono; Jisosu ejenya; bya erua mkpukpu ndu Samériya lanu, eekuje Sáyika. Sáyika ono nɔnyabe alí, Jékpọ nūru nwatibe iya, bu Jósefu.

⁶ O nwekwaruphu welu, Jékpọ turu, nọ l'ẹke ono. Teke Jisosu ruru ẹke ono bu l'ɛnyanwu-ogvuru-l'ishi. Yọ bya bya eru iya; ike ije agvu-wa iya. Yọ bu anozita l'iku welu ono.

⁷ Yo nweru nwanyi, byaru oseta mini lẹ welu ono. Nwanyi ono bu onye Samériya. Jisosu asu iya t'o kee ya nū mini tẹ ya ngua.

⁸ Teke ono bẹ ndu etsoje ọzo iya jeru l'ime mkpukpu; ɔkpata nri, ẹphe e-ri.

⁹ Nwanyi Samériya ono asu iya: "Nanụ ẹge o gude nggu aburu onye Ju l'ekfuru yebe onye Samériya tẹ ya kee ngu mini t'i ngua?" Iphe meru iphe nwanyi ono kfuru ẹge ono bu lẹ ndu Ju; ẹphe lẹ ndu Samériya te emegbadu iphe.

¹⁰ Jisosu asu iya: "Ha! Ndẹge i -maru iphe-oma, Nchileke emejeru madzu; ɔdumeka buru l'i -maru onye ɔbu, suru ngu t'i kee ya nū mini tẹ ya ngua; m'ọ buru nggubedua ge egbe ọọ ya; yo chebe ngu mini, anuje ndzu t'i ngua."

¹¹ Nwanyi ono asu iya: "Ya suru ẹge-a: ẹge ẹ ti nwekwanu iphe ii-gude seta mini; welu bu ọwaa, bu ɛnya ruru ɔkpa te ru-wa; ?bu awe b'i shi nweru mini ɔphu, anuje ndzu ɔbu?"

¹² ?Tí bya aka ochechoroche ayi Jékpọ, bu iya turu ayi welu-wa; tuebẹ iya bya angua ya mini; unwu iya angua ya; elu iya angukwaa ya phu?"

¹³ Jisosu asu iya: "L'iphe bu onye nguru mini lẹ welu-wa bẹ mini a-gukwa ọdo.

¹⁴ Obenu l'onye nguru mini ɔphu ọ bu yebedua a-nu iya ẹya bẹ oo-bu egu mini gbururu jeye. Lẹ mini ɔphu ya a-nu onye ono a-nɔduwa iya ru l'ẹhu; buru nwogvu, a-nɔdu amushi mini, anuje ndzu gbururu jeye."

¹⁵ Nwanyi ono asụ iya: “Byiko; nūnu iya egbe mini onanu tẹ ya ngua; k'ophu oo-bu iya ẹgu mini gbururu jeye; ya ahakwanua ọgbatoshije ẹke-a lẹ ya abya okuta mini.”

¹⁶ Jisọsu asụ iya t'ọ je ekua nji iya tẹ yele iya yiru bya.

¹⁷ Nwanyi ono asụ iya: “Mẹ ya ta alukwa nji.”

Jisọsu asụ iya: “I kfuru ire-lanụ; l'i sūru l'ẹ tị lūdu nji.

¹⁸ Iphe meru iphe ya sūru l'ọ bu ire-lanụ b'i kfuru bu l'i lūwaru unwoke ise. Tẹmanu bẹ onye ophu nggu l'iya bu nta-a ta bukpokwanu m'ọo nji ngu. Iphe i kfuru bu ire-lanụ.”

¹⁹ Nwanyi ono asụ iya: “Nta-a bẹ ya mawaru l'i bu onye nkfuchiru Nchileke.

²⁰ Nna ẹphe oche pẹ bẹ bu l'eli ugwu-a bẹ ẹphe shi anọduje abaru Nchileke ẹja. Unubedua, bu ndu Ju abya asụ l'ọ bulephu lẹ Jerúsalemu bẹ aa-nọduje abaru Nchileke ẹja.”

²¹ Jisọsu asụ iya: “Nwanyi; kwe nk'iya. L'oge eruakwa teke ẹ-tọ dūhedu onye a-nọkwadu l'ugwu-a l'abaru Nchileke, bu Nna ẹja; ta anọ lẹ Jerúsalemu abaru iya ẹya.

²² Unubẹ ndu Samériya abaru iphe unu ta madu ẹja. Ole ẹphebe ndu Ju bu iphe ẹphe maru bẹ ẹphe abaru ẹja; okfu lẹ ndzofuta bu lẹ ndu Ju b'o shi.

²³ Obenu l'oge obu abyakwaa; mbukwa nta-a gẹdegede; teke ndu abaru Nchileke, bu Nna ẹja ọkpobe abaru e-gude Ume-dụ-Nsọ; gude obu ẹphe l'ọ ha abaru iya ẹja ẹge ọ gbaru. L'ọ kwa egbe ndu dū ẹge ono bẹ bu ndu ọ dū Nchileke mma t'ẹphe bajeru iya ẹja.

²⁴ Nchileke bu Ume. Ndu abaru iya ẹja gudefutaje Ume-dụ-Nsọ abaru iya ẹja ọgbodo abaru.”

²⁵ Nwanyi ono asụ iya: “Ya makwaru-a lẹ Mezáya obu a-bya; bu iya bu onye eekuje Kuráýisutu. Teke ọ byaru bẹ ọo-tụko iphemiphe ọbule kọkotaru ẹphe.”

²⁶ Jisọsu asụ iya: “M'ọ kwa yẹbedua, ekfu eyeru ngu nū-wa bẹ bu Kuráýisutu obu.”

²⁷ Ẹphe egude iya ekfu; ndu etsoje ụzo Jisọsu alata. Yo ji ẹphe ẹnya l'ẹphe bya aphua lẹ Jisọsu yee nwanyi ekfu okfu. Obenu l'ẹ to nwekwanu onye jiru nwanyi iphe ọocho? M'ọ kwanu ji Jisọsu iphe meru iphe ookfu eyeru iya?

²⁸ Tọ dū iya bu; nwanyi ono agwọbe ite, ooku mini l'ẹke ono; gbagbua gbaba lẹ mkpukpu ono je echiku madzụ; sụ ẹphe:

²⁹ “Unu byakpọduaphu bya aphụ nwoke, koshikotaru iya iphe, bu iphe ya shi meta keshinu. Ya ta makwa ọo-bu iya bu Kuráýisutu obu, Nchileke kweru ukwa lẹ ya e-zi t'ọ bya obu.”

³⁰ Ẹphe eshi lẹ mkpukpu ono kụ-gbuhu wụ-kfuta Jisọsu.

³¹ Nwanyi ono atugbutsulephu; ndu etsoje ụzo Jisọsu arọ Jisọsu t'ọ kaberu ria nri!

³² Jisọsu asụ ẹphe: “Lẹ ya nweru nri, ya eri, ẹphe ẹ-ta madu.”

³³ Ya ndono; ndu etsoje ụzo iya akpakashilaha onwẹphe ishi; sụ: “? Oo-nwenua onye kabẹ wotaru iya nri tọ?”

³⁴ Yo sụ ẹphe: “Iphe bu nri iya bu tẹ ya mee iphe dū onye ono, ziru iya nū ono mma l'obu; mẹ tẹ ya mekota ozi, o ziru iya; mefu iya l'ishi.

³⁵ ?Tọ bụdu unu anmajẹ ẹtu; sụ: ‘Mgbẹ ọ bụwa ọnwa ẹno; yo rua teke eegwotaje iphe e meberu l'alị.’ Ọbe ya ekfuru unu t'unu palikpoduaphu

enya gbua igo l'egu; phụ ẹge iphe e meberu iya kashiwaru akaka; dụwa ke akpata!

³⁶ Onye akpata iphe ono akpata be aakfufe ugwo ozi iya. Onye ono achikobe nebyi iphe a-nodu ekalanu ngaberu ndzu gbururu jeye. Oo ya bu k'ophu ndu aku iphe akuku; me ndu ophu akpata iya akpata a-tuko teko-o eswa nanu.

³⁷ O bu eke ono be okfu obu, e kfuru reru; mbu okfu ono, suru: 'L'onye lanu emebe emebe l'ali; onye ophu l'akpata iya akpata.'

³⁸ Ya ziru unu t'unu je akpata iphe e meberu l'egu eke unu te jedu ozi iya. O kwa ndu odo jeru ozi l'egu ono. Oke o kwa unubedua be unu l'ephe gbawa mgba eri uru iphe ephe seru akanya iya."

³⁹ Igweligwe ndu Sameriya, shi le mkpukpu ono abya bya eworu onwephe ye Jisosu l'eka; okfu le nwanyi ono suru ephe: "L'o koshikotaru iya iphe bu iphe ya shi meta keshinu."

⁴⁰ Yo be teke ndu Sameriya byakfutaru Jisosu; ephe aruo ya t'ephe l'iya notanyafua. Yo kwe; ephe l'iya anao abali ebo le mkpukpu ono.

⁴¹ Ephe akafukpooru l'igwe gude ke okfu, shi iya l'onu kweta.

⁴² Ephe asu nwanyi ono: "L'e to buhekwa iphe ophu i kfuru kparu iphe ephe kwetaru. Iphe kparu iphe ephe kwetaru bukwa l'ephe gudewa nchi ephe nua; byakwaphu bya amawaru l'oo oswi-okfu l'oo onye owaa bu onye obu, bu iya bu okpobe Onye Ndzota ndu mgboko-a l'oswiya."

Jisosu agwo nwatibe onye ishi

(Mat 8:5-13; Luk 7:10)

⁴³ Yo notsulephu abali ebo l'eke ono; gbeshi; yo buru iya oje Galili.

⁴⁴ Le Jisosu l'onwiya kfuhaakwaru: "L'onye nkfuchiru Nchileke b'e ta akwabekwa ugvu l'ali iya."

⁴⁵ Yo rua Galili; ndu Galili anata iya ohuma; okfu l'ephebedua phukotaru iphemiphe obule, o mekotaru le Jerusalemu teke ono, a gbaru aji ono; kele ephebedua jekwaruphu le Aji Esweta ono.

⁴⁶ Yo bya atugbua lashiaazu le Kena, bu iya bu mkpukpu phu, o mejeru mini; yo ghoo mee phu. Yo nweru onye ishi lanu le ndu ishi govumenti, ehu ta dudu nwatibe iya mma le Kapaniyomu.

⁴⁷ Nwoke ono anulephu le Jisosu shiwa le Judiya bya Galili; jekfushia ya je aruo ya; t'o byaruta bya emee nwatibe iya ke nwoke t'ehu du iya mma; l'o nookwa dzedzee ndzu.

⁴⁸ Ya ndono; Jisosu asu iya: "Unu 'egudedu enya unu phua iphe-ophulanya; me iphe-ohubama, dugbaa biribiri be unu te ekwetakwa."

⁴⁹ Nwoke ono asu iya: "Nwoke oma; byiko byaru t'ephe je; e menyaa; nwatibe iya ono anahu iya nwuhu."

⁵⁰ Jisosu asu iya: "Tugbua lashia; le nwatibe ngu a-noduru ngu-a ndzu."

Nwoke ono ekwelekwaphu okfu, Jisosu kfuru iya tugbua; yo buru iya alala.

⁵¹ Yo nodukwadua l'uzo; ndu ejeru iya ozi abya iya ndzuta bya asu iya le nwatibe iya ono korohuakwaru.

⁵² Yo bya aji ephe egbe teke nwata ono duberu agbakerehu. Ephe asu iya: "L'o bulekwaphu l'orifu-nri eswe unyaphua* be ehoku ono zehuru iya l'ehu."

* **4:52 4:52** Teke ono bu enyanwu ogbufu l'ishi; m'o kwanu teke kuloku kuru nanu l'eswe unyaphua.

⁵³ Nna nwata ono amawaruphu l'ọ bụ oge teke ono gèdegede bẹ Jisọsu sụru iya tẹ ya la; lẹ: "Nwatibe iya a-nọduru iya-a ndzụ." Tọ dọ iya bụ; nwoke ono yẹle ndu ọlọ iya abya eworu onwẹphe ye Jisọsu l'ẹka.

⁵⁴ Onanu aburu iphe-ophulenya k'ẹbo, Jisọsu meru k'ophu o shi lẹ Judiya rua Gálili.

5

*Jisọsu agwọ nwangvuru,
nọ l'iku okpuru*

¹ E meebetsua; yo be l'oge aji ndu Ju; Jisọsu atugbua jeshia Jerúsalemu.

² Lẹ Jerúsalemu ono b'ọ nweru nwa okpuru, nọ iya nụ. Onu-uzo ẹke, eeshije abahu iya dọ ise. Iphe ndu Híburu eekuje okpuru ono bụ Bétusáta. Ọ nọ lẹ mgboro Onu-oguzo Aturu.

³ Ndu iphe eme adu l'igwe zẹgbaaru l'ẹke ono: mbu ndu ishi; ndu ngvuru; mę ndu ibe-ẹhu lanu nwuhutsuaru anwuhu. Ephe atuko zẹshia l'ẹke ono; kwaberu teke mini ono a-tunga atunga;

⁴ kẹ l'ẹ ta anojedu ophu baru nwishi; ojozi-imigwe, shi l'ẹka Nnajiufu ephezita l'okpuru ono bya atungaa mini ono atunga. Yoo buje; onye iphe eme, vuru uzo tsee okpa lẹ mini ono teke ojozi-imigwe ono tungatsuaru iya; yọ korohu l'iphe eme iya nụ.

⁵ Yo nweru nwoke lanu, nọ l'ẹke ono, nyawaru nnya ukporo afa l'afa iri l'eshato.

⁶ Jisọsu abya aphua ya; maru l'o shiwa teke teru ẹnya dabutaru l'ẹke ono; bya asu iya: "Ọ dọ ngu mma t'e mee ngu t'i korohu tọ?"

⁷ Nwoke ono, iphe eme ono asu iya: "Nwoke oma; ọ kwa lẹ ya tẹ nwedu madzụ, bụ onye a-kwota iya ye lẹ mini ono teke a tungaru iya. Kẹ l'oo buje teke ya a-nodu eme tẹ ya ye iya okpa; onye ọdo evuwaru iya nụ uzo."

⁸ Jisọsu asu iya: "Gbeshi gwota utute ngu wata oje ije."

⁹ Teke ono teke onophu; nwoke ono akorohuwaphu; gwotawaphu utute iya; jelahaa ije.

Mboku, iphe ono meru bụ mboku ọtu-ume.

¹⁰ Ya ndono; ndu Ju asu nwoke ono, e meru; yọ korohu l'iphe, shi eme iya nụ ono: "Ntanu kwa mboku ọtu-ume; t'i madu l'i dakawaru ekemu l'i pa utute ngu eje ẹge ono?"

¹¹ Yọ sụ ephe: "L'ọ kwa nwoke ono, meru iya; ya akorohu ono bẹ sụru iya: "Tẹ ya gwota utute iya wata oje ije." "

¹² Ephe aji iya: "Bụ egbe madzụ ngunu bẹ nwoke obu bụ, sụru ngu t'i gwota utute ngu wata oje ije?"

¹³ Ophu ka nụ bụ lẹ nwoke ono, e meru; yọ korohu ono ta mahedunu onye meru iya ẹya nụ. Iphe kparu iya nụ aburu lẹ Jisọsu byaru bya aphu ẹge a zaru l'igwe dzua l'ẹke ono; tọo nwẹhu pyofu.

¹⁴ A nonyaa; Jisọsu abya aphu nwoke ono ọdo l'eze-ọlọ Nchileke; su iya: "Lekwa; i korohuakwaru nta-a. Be eyehenuphu ẹka l'ome iphe dọ ẹji ọdo; e -menyaa; iphe ọdo, ka nọ dakfuta ngu."

¹⁵ Nwoke ono atugbua; je akooru ndu Ju l'ọ bụ Jisọsu bụ onye obu, meru iya; ya akorohu obu.

¹⁶ Ọ bụ iphe ono kparu iphe ndu Ju chilahaaruu nta Jisọsu; okfu l'ọ bụ mboku ọtu-ume b'ọ meru iphe ono.

¹⁷ Ya ndono; Jisọsu asu ephe: "Nna iya ejelekwaazi ozi ẹge ooje iya; yẹbedua l'ejekwaphu."

¹⁸ Iphe ono, Jisösu kfuru ono emee ndu Ju akafukpooru öcho ege ephe e-shi gbua ya. Iphe kparu iphe ephe wataru öcho ishi iya ta abukwa l'ö tururu nsö mböku ötu-ume ephe; öphu ka ephe ehuka bukwa l'ö gbe ekufuanu Nchileke “Nna iya”; bu iya bu le yele Nchileke ha enyanhamunha.

Ike ke Nwa ono

¹⁹ Ya ndono; Jisösu asu ephe: “Kamenu; te ya karu unu: l'e to nwekwa iphe Nwa ono egudeje ike ke eka iya eme l'onwiya, e-ta budu iphe ö phuru, Nna iya eme; ke l'ö kwa iphe Nna eme; bukwaphu iphe Nwa emeje.

²⁰ Nna be yeru Nwatibe iya obu; l'ekoshije iya iphemiphe öbule, oome l'onwiya. Oo-koshifukwaa ya ru iphe ka owaa nshinu t'o mee; k'öphu ödu unu biribiri.

²¹ L'ö bu ege ono, Nna emeje ndu, nwuhuru anwuhu; ephe eshi l'onwu teta gbeshi; yö nü ephe ndzu ono; bu ege Nwatibe Nchileke ono a-nu ndu du iya mma ndzu.

²² E to dukwa onye Nna ekpeje ikpe l'onwiya; k'ikpe b'o wookwaru ye Nwatibe iya ono l'eka;

²³ K'öphu ndiphe mgburumgburu a-kwabeje Nwa ono ugvu ege ephe akwabeje Nna. Onye, ta akwabedu Nwa ono ugvu ta akwabekwa Nna, bu iya bu onye ziru iya nu.

²⁴ “Kamenu; te ya karu unu: iphe bu onye anu okfu iya bya ekweta k'onye ono, ziru iya te ya bya ono be nweru ndzu gbururu jeye. E to nwehedu l'onye ono evudo t'e kpee ya ikpe; o shiwa l'onwu baa le ndzu.

²⁵ Kamenu; te ya karu unu: teke öbu abyakwaa; mbu; l'ö ruakwaru teke ndu nwuhuru anwuhu a-nu ölu ke Nwatibe Nchileke ono. Iphe bu ndu nuru iya nu a-nö ndzu.

²⁶ Ke l'ö bu ege ndzu shi Nna l'onwiya l'eka; bu ege Nna mekwaruphu te ndzu shi Nwa ono l'eka.

²⁷ Ö nuru Nwatibe iya ono ike t'o kpeje ikpe; bua ikpe; ke l'ö ya bu Abubu-Ndiphe.

²⁸ T'owaa ba adukwa unu biribiri; l'oge abyaakwa teke iphe bu ndu ze l'ime ili l'ephe ha a-tuko nua ölu iya;

²⁹ shi l'ime ili lufuta. Ndu öphu shi eme öhuma e-teta nweru ndzu. Ndu öphu shi ye eka l'ö iphe phu etetakwaphu t'e kpee ephe ikpe; nma ephe ikpe.”

Iphe ekoshi l'ike nö

Jisösu l'eka

³⁰ “E to nwekwa iphe ya egudeje ike ke eka iya eme. Ö kwa ege Nchileke suru te ya kpee ikpe be ya ekpeje iya; ikpe iya aburu ikpe vudo nhamunha. Ishi iya bu le ya te ekpedu ege du iya mma l'öbu. Ö bulephu ege ö du onye ono, ziru iya nu ono mma l'öbu be ya ekpeje.

³¹ “Ö -buru le ya bya aghachi; wata ötu önu onwiya; ö kwa iya bu l'iphe öbu, ya ekfu öbu ta budu ire-lanu.

³² Obenu l'ö nwekpooruru onye ödo, bu iya a-tu önu iya; mbu l'öphu ya tuberu nvö bu l'iphe onye ono e-kfu l'öhu iya be bu ökpobe okfu.

³³ Unu yeru ndu ozi t'ephe byakfuta Jönu; Jönu ekfuwaru unu k'öpuberu okfu ono.

³⁴ Iphe ya ekfu ta bukwa le ya eme te madzu bya atulahaa önu iya; iphe ya gude adzöta ökpa l'okfu ono, Jönu kfuru ono kwa k'öphu aa-dzöta unu.

³⁵ Jönu l'onwiya bu uröku, enwu enwunwu; l'eke jajaja. Ö shikwaa evu unu evuvu t'unu kpö ökfu nwanshi; nödu l'iphoro iya; tetota eswa.

³⁶ Iphe ya meshiru kakwa ọtu ọnu mu ma l'ọpphu Jónu tǔru. Ishi iya aburu l'ọzi ono, Nna iya ziru iya tẹ ya bya ejee jefu l'ishi ono; mbụ ọzi ono l'ọ ha, ya eje nta-a ono bẹ atụ ọnu iya: l'ọ bụ-a Nna ziru iya tẹ ya bya.

³⁷ Nna iya ono, bụ iya ziru iya ono bụ onye atụ ọnu iya. Unu ta nùbukwaa olu Nna iya ono; t'ọ bụ l'unu phujewaru iya; k'ọpphu unu maru ẹge ọ dụ.

³⁸ Okfu ono, shi Nna iya l'ọnu ono ta kwata ọswa buru unu eburu l'obu; okfu l'unu te ewoduru onwunu ye onye ono, o ziru t'ọ bya ono l'ẹka.

³⁹ Unu anọduje enyocha iphe e deru l'ẹkwo okfu Nchileke; tubesu l'ọo l'ẹke ono bẹ unu e-shi nweru ndzụ gbururu jeye. Ẹkwo okfu Nchileke ono tũkokwa l'atụ ọnu yẹbe Jisọsu.

⁴⁰ Obenu l'unu kwefuru ike l'unu ta abyakfutadu iya ẹge unu e-nweru ndzụ."

⁴¹ "Ẹ to nwekwa teke ya ele ẹnya tẹ ndiphe jaa ya ajaja.

⁴² Obenu lẹ ya makwaru l'unu te yeduru Nchileke obu.

⁴³ Ọ bụ ike kẹ Nna iya bẹ ya gude bya; unu ajika iya. Ọ -buru l'onye ọdo gude ike kẹ ẹka iya bya; onye onanu bẹ unu a-nata.

⁴⁴ ?Nanụ ẹge unu e-mehunu woru onwunu ye yẹbe Jisọsu l'ẹka; l'unubẹ ndu abujẹ ibe unu -aja unu ajaja; yọ tso unu ntumatu? Unu ta achọ ọzo, unu e-shi tẹ Nchileke ono, bụ Nchileke nwenkinyi iya ono jaa unu.

⁴⁵ Unu ba arikwaa l'ọo yẹbedua e-je edoo ẹge unu dụ l'ifu Nna iya. Ọ kwaru Mosisu ono, bụ iya bụ onye ọbu, unu tukoberu obu ọbu bẹ e-do ẹge unu dụ.

⁴⁶ Ndege ọ -bụ l'unu kweru kẹ Mosisu; unu gage kwetakwaphu kẹ yẹbedua; kẹle Mosisu dekwaru dekuta iya l'ẹkwo iya.

⁴⁷ Obenu; keshinu ọpphu unu te kwetadu iphe Mosisu deru; ?nanụ ẹge unu e-shi kweta l'okfu kẹ yẹbe Jisọsu."

6

Jisọsu anụ unu madzụ iri l'ẹbo;

l'ụkporo madzụ iri nri

(Mát 14:13-21; Mak 6:30-44; Luk 9:10-17)

¹ E metsulephu; Jisọsu atugbua dafu azụ Eze Ẹnyimu Gálili azụ iya ọpphu; bụkwa iya phụ bụ Eze Ẹnyimu Tayibériyasu.

² Mkporo-ọha awụ etso iya l'ẹke ẹphe phujewaru iphe-ophulenya ono, o meshiru teke ono, o meshiru ndu iphe eme; ẹphe akorohukota ono.

³ Jisọsu ekwelephu nwandoo bya enyihu ẹke ọbu, bụ ọ-ka-l'ugvu ugvu; je adugaru anọdu yele ndu etsoje ọzo iya.

⁴ Teke ono bẹ Aji Esweta ndu Ju tǔwaru l'ụkfu.

⁵ Jisọsu abya apalia ẹnya; phụ lẹ mkporo-ọha awụ abyakfuta iya. Yo ku Fílipu; sụ iya: "Bụ awe bẹ ayi a-zuta buredi tẹ ndu-wa ria nri?"

⁶ Iphe meru iphe o kfuru iphe ono bụlekwaphu t'ọ maru iphe Fílipu e-me. Odumeka bẹ yẹbedua makwaru-a iphe o-o-me.

⁷ Fílipu asụ iya: "Mẹ buredi ụkporo pọngu te edzukwa; k'ọpphu o rugbakpoo nù ẹphe ọnu ilile."

⁸ Onye lanu lẹ ndu etsoje ọzo iya; mbụ Ánduru, bụ nwunne Sáyimonu Pyita asụ iya:

⁹ "O nwekwaru nwata nwoke, nọ l'ẹke-a, gude ishi buredi balị ise; mę ẹma labụ. Obenu; ?bụ ngunu b'ọ bụ; lẹ mkporo-ọha ọpphu ha ẹge-a?"

¹⁰ Jisosu asu epehe: “Unu kfulu epehe t’ephe dugagbaaru anodu l’ali.” Iphe bu mkporo-oha ono abya anoshia l’ali. Eke ono be unwu iru ewu hakwanu nshinu. Ndu bu iya unwoke le ndu ono rukwaru unu madzu iri l’ebo; l’ukporo madzu iri.*

¹¹ Jisosu abya achita buredi ono; kelebebe Nchileke; bya ekeshiaru iya oha ono, doru l’ali ono. Yo bya ewota ophube ema mekwaa ya phu ege ono. Onyenonu eria ege o guru iya.

¹² Epehe erijishibebe epho l’ephe ha; yo su ndu etsoje uzo iya: “Ngwaa; unu tutukobe ibiribe iya ophu epehe riphoduru t’e b’o du ophu a-la iyi.”

¹³ Epehe abya eshi ishi lanu tutua unwu ibiribe ibiribe iya ophu shi l’ishi buredi ise ono; tutu-jia ya nkata-ivu iri l’ebo; mbu ophu ndu ono riphoduru.

¹⁴ Ndu ono aphulephu iphe-ophulanya ono, o meru ono; su: “O kwaphu oswi-okfu l’o bu nwoke-wa bu onye nkfuchiru Nchileke obu, a-bya le mgboko-a.”

¹⁵ Jisosu amaru l’ephe abya iya egude t’e chibe iya eze k’ehuka; yo pyofu lashia azu l’ugvu-ugvu ono nwenkinyi iya.

Jisosu eje ije l’eli mini

(Mat 14:22-33; Mak 6:45-52)

¹⁶ Yo be l’urenyashi; ndu etsoje uzo iya agbada l’eze enyimu;

¹⁷ nyida l’ugbo; kpuru iya t’ephe tua uswe lufu jeshia Kapaniyomu. A no jeye ochi ekpua eh; Jisosu ta byakfutawa epehe.

¹⁸ A nonyaa; oke pherephere ephelaha; k’ophu eze enyimu ono wataru otu akpara atushi iya ike; eyii awata ememe l’eze enyimu ono.

¹⁹ Epehe akpo-wa ugbo iphe ha l’o bu manyiru eto; l’ejewa le ke eno ya teke epehe phuru Jisosu eke ooge l’eli mini l’eze enyimu ono; eje abyakfuta epehe l’ugbo ono; meji atofu epehe.

²⁰ Yo su epehe: “Unu ba atsushi egvu; o kwa yebedua!”

²¹ Yo buru l’o kfulu ege ono meru iphe o lulahaaru epehe l’obu t’ephe bya edubata iya l’ugbo ono. E gude iya ekfu; ugbo epehe etsubewaphu l’onu eke, epehe eje.

A du igwe acho Jisosu

²² Yo be echile iya; mkporo-oha ono, no l’azu eze enyimu ono azu iya ophu ono aphua l’o bu ugbo lanu likwadurua l’eke ono. Epehe amakwaruphu le Jisosu te tsodu ndu etsoje uzo iya bahu l’ugbo; l’o bu ndu etsoje uzo iya be tugburu nu nkinyi epehe.

²³ Obenu l’o nwekwaruphu igweligwe ugbo odo, shitsua Tayiberiyasu bya etsuru l’iku eke ono, epehe nodu taa buredi le Nnajiufu kelebeberu Nchileke ekele ono.

²⁴ Oha ono amaloruphu le Jisosu ta nodu l’eke ono; ndu etsoje uzo iya ta no iya; epehe adzuta ugbo nk’ephe jeshia Kapaniyomu ocho Jisosu.

Jisosu bu nri, anu ndzu

²⁵ Epehe abya acho-vu iya l’azu eze enyimu ono azu iya ophu; ji iya: “? Buhunu teke ole b’i byaru eke-a?”

²⁶ Jisosu asu epehe: “Kamenu; te ya karu unu: l’iphe meru iphe unu acho-phe iya nta-a ta bukwa l’o l’unu phuru iphe iphe-ophulanya, ya meru ekoshi. Iphe meru iphe unu acho-phe iya le ya nuru unu buredi; unu ataa; epho adugbaa unu mma.

* 6:10 6:10 Iphe o bu bu 5,000.

²⁷ Unu be esegbushihe onwunu l'akanya nri, ala iyi. Unu sechia akanya nri ophu a-nọduje anu unu ndzụ gbururu jeye. Nri onanu bu Abubu-Ndiphe a-nụ iya unu. Ishi iya aburu l'ọo yẹbe Abubu-Ndiphe be Nchileke, bu Nna meru t'e shi iya l'ẹka; phụ ike, ekoshi l'ọo iphe ono be Nna gude sụ te ya bya."

²⁸ Ẹphe abya aji iya: "Bụ ngunu be ẹphe e-me t'ọ buru iya bu l'ẹphe ejeje ozi Nchileke?"

²⁹ Yọ sụ ẹphe: "Iphe bu ozi Nchileke bu t'unu woru onwunu ye onye ono, Nchileke ziru t'ọ bya ono l'ẹka."

³⁰ Ya ndono; ẹphe asụ iya: "Bụ iphe-ophulenyia, dụ idagha be ii-me koshi ẹphe; k'ophu ẹphe e-gude ẹnya ẹphe phụ; kweta woru onwẹphe ye ngu l'ẹka obu? ?Nanụ iphe ii-me obu?"

³¹ Lẹ teke ndiche be nna ẹphe oche phe rikwaru mana teke ono, ẹphe nọ l'echi-egu ono; bu iya bu iphe obu, e deru ẹkwo okfu Nchileke; sụ: 'L'ọ nuru ẹphe nri, shi l'imigwe t'ẹphe ria.' "

³² Jisọsu asụ ẹphe: "Kamenu; tẹ ya karu unu: nri onanu, Nna iya shi l'ẹka Mosisu nụ unu ono bukwa nri ophu shi lẹ mgboko-a. O kwa nri ophu Nna iya egudeje ẹka iya nụ unu be bu ogbodo nri ophu shi l'imigwe."

³³ L'ọ kwa onye ono, shi l'imigwe bya ono be bu nri obu, Nchileke anuje obu. O bu onye ono anuje ndzụ."

³⁴ Ẹphe asụ iya: "Nnajiufu; nujenu ẹphe egbe nri onanu tekenteke."

³⁵ Jisọsu asụ ẹphe: "L'ọ kwa yẹbedua gẹdegede bu nri ono, anụ ndzụ ono. Onye abyakfuta iya nụ be ẹgu ta aguhekwa ọdọ. Ọdọ aburu l'onye woru onwiya ye iya l'ẹka be mini ta aguhedu ọdọ."

³⁶ Ọle ya kfuakwaru iya unu l'unu phụwaru iya; obenu l'unu te kwedu woru onwunu ye iya l'ẹka."

³⁷ Obenu l'iphe bu ndu Nna iya yeru iya l'ẹka a-byakfutakota iya. Onye bukwanu onye byakfutaru iya nụ b'e te nwedu lẹ ya achifu iya."

³⁸ Iphe obu bu lẹ ya shi l'imigwe bya. Iphe ya byaru ta kwa tẹ ya bya emee uche-obu nk'ia. O kwa uche-obu kẹ onye ono, ziru iya abyabya ono be ya byaru ememe."

³⁹ Iphe bu uche-obu onye ono, ziru iya nụ ono bu t'e b'ọ dụ ndu ono l'ẹphe ha, o yeru iya l'ẹka ono, a-nahụ iya tufahu; mbukwa m'ọ bu onye lanu; gbahaa tẹ ya mee ẹphe t'ẹphe tuko l'ẹphe ha teta nọdu ndzụ mbọku ikperazu ono."

⁴⁰ Ishi iya bu l'iphe dụ Nna iya mma bu t'onnyemonye obule, phuru Nwatibe iya ono; woru onwiya ye iya l'ẹka; nweru ndzụ gbururu jeye. Ya emekwaaphu onye obu t'ọ shi l'onwu teta nọdu ndzụ mbọku ikperazu ono."

⁴¹ Ya ndono; ndu Ju ataderu iya nwurinwuri l'ẹke ono; ẹke ẹhu egbu ẹphe egghugu; okfu l'ọ sụru: "L'ọo yẹbedua l'onwiya bu nri obu, shi l'imigwe bya obu."

⁴² Ẹphe asụ: "Tọ budunua nwoke-wa bu Jisọsu, bu nwatibe Jósefu; mbụ onye ẹphe majiru nna iya; mę nne iya ẹnya? ?Nanụ ẹge o shi bya asu nta-a lẹ ya shi l'imigwe bya?"

⁴³ Yọ sụ ẹphe: "Unu ba atahę nwurinwuri l'ime onwunu;

⁴⁴ l'ẹ to nwedu onye a-byakfuta iya nụ; a gufu l'ọo Nna iya ono, ziru iya nụ ono be kuritaru iya onye obu. Yẹbedua l'onwiya agbe teke ono mee onye obu; yo shi l'onwu teta nọdu ndzụ mbọku ikperazu ono."

⁴⁵ Ndu nkfuchiru Nchileke dekwaru l'ẹkwo; sụ: 'L'ọ bu Nchileke e-zi onnyemonye obule iphe.' L'iphe bu onye nuru kẹ Nna ono; bya anọdu Nna ono l'ẹka; mụta ẹka iya; ono onye a-byakfuta yẹbe Jisọsu."

⁴⁶ Iphe ya ekfu ta bukwa l'o nweru onye phujewaru Nna ono; gbahakwaa onye ono, shi l'eka Nchileke bya ono. Oo yebedua bu onye phujewaru iya nu.

⁴⁷ Kamenu; te ya karu unu: l'onye woru onwiya ye iya l'eka be nweru ndzu gbururu jeye.

⁴⁸ O kwa yebedua, bu Jisosu bu nri, anuje ndzu.

⁴⁹ Nna unu oche phe be riru mana l'echi-egu; nwushihulee.

⁵⁰ Obenu le nri owaa, shi l'imigwe-wa be bu nri ophu anuje ndzu; mbu nri ophu onye riru iya nu ta anwuhuhedu anwuhu.

⁵¹ O kwa yebe Jisosu bu nri, no ndzu, shi l'imigwe bya. Iphe bu onye riru nri ono a-no ndzu gbururu jeye le tutu yoyo. Nri ono, ya a-nu ono bu anu-ehu iya. Ya e-woru iya nu l'okfu ehu ndu mgboko-a kpmukpamu; k'ophu bu: onye riru iya nu; yo nodu ndzu."

⁵² Ndu Ju awata ntutego; jilaha: "?Nanu ege nwoke owaa e-me nu ephe anu-ehu iya t'ephe taa?"

⁵³ Jisosu asu ephe: "Kamenu; te ya karu unu: o -buru l'unu ta tadu anu-ehu Abubu-Ndiphe; ngua mee ya be unu te enwekwa ndzu l'ime onwunu.

⁵⁴ Iphe bu onye atakwanu anu-ehu yebe Jisosu; l'angu mee ya be nwewaru ndzu gbururu jeye. O bu onye ono be ya e-me t'o shi l'onwu teta nodu ndzu mboku ikperazu ono.

⁵⁵ Ishi iya bu l'an-ehu iya kwata buru ogbodo nri eriri; mee ya abukwaruphu ogbodo iphe-angungu.

⁵⁶ Onye eri anu-ehu iya; l'angukwaphu mee ya nowa iya l'ime; yebedua anodu onye ono l'ime.

⁵⁷ O bu Nna ono, bu iya bu ishi ndzu ono be ziru iya te ya bya. Yo buru iya be ya gude nodu ndzu. O kwaphu ege ono be iphe bu onye taru anu-ehu yebe Jisosu e-gude iya nodu ndzu.

⁵⁸ Oo ya bu l'ono bu nri ono, shi l'imigwe bya ono. E to bukwa egbe nri ophu ochechoroche unu phe rieberu; nwushihulee. Iphe bu onye riru nri owaa a-nowaru ndzu gbururu jeye le tutu yoyo."

⁵⁹ Iphe ono bu iphe Jisosu tuko kfushikota teke oozi iphe l'ulo-ndzuko ndu Ju le Kapaniyomu.

Okfu ndzu gbururu jeye

⁶⁰ Ya ndono; igweligwe ndu etso Jisosu anulephu owaa; su: "Haa! Okfu owaa atakwa era le nchi. E to bukwa iphe anunu."

⁶¹ Jisosu amaleru-a; l'e b'o du onye koru iya eya nu; le ndu etso iya nu ata nwurinwuri ke okfu ono. Yo su ephe: "?Bu iphe ono, ya kfuru unu ono egbu unu egghu to?"

⁶² ?Nanu ege oo-du me unu phua Abubu-Ndiphe; yo kwaseru ala imeli eke o shi noduhawa?

⁶³ O kwa Ume Nchileke be anuje ndzu. Ophu bu anu-ehu madzu be bukwa iphe mmanu, e-te nwedu ophu o yi. Okfu ono, ya shi kfushitaru unu ono be bukwa ume; bukwaruphu ndzu.

⁶⁴ Obenu; m'o nwekwaru l'unu ha-a ndu ophu e-te woduru onwephe ye iya l'eka." Iphe kparu iya nu bu le Jisosu shiru le mbulembu maru ndu ophu obu, e-te ekwedu woru onwephe ye iya l'eka; makwaruphu onye ophu e-mekochaa deru iya ye.

⁶⁵ Yo su: "Oo ya bu iphe ya gude su unu l'e to nwedu onye a-byakfutaghe iya nu; e-ba bu l'oo Nna b'o shi l'eka."

⁶⁶ Yo kfutsulephu ege ono; igweligwe ndu ono, shi etso iya nu ono atsophushia azu; ephe tee tsojehe iya ejephe.

⁶⁷ Jisọsu asụ ụmadzu iri l'ẹbo ono, etsoje ụzo iya ono: "Unubedua; ?unu e-je iya ije agha? ?Unu alakwaphu azụ ọtọ?"

⁶⁸ Sáyimonu Pyita asụ iya: "Nnajiufu; ?bụ onye ole ọdo bẹ ẹphe alakfube? Ọo nggubedua gude okfu, anụje ndzụ gbururu jeye.

⁶⁹ Ẹphe ekwetaakwa; bya amakwaruphu l'ọo nggu bụ onye ono, dụ nsọ, shi l'eka Nchileke ono."

⁷⁰ Jisọsu asụ ẹphe: "Tọ dụ yebedua ọtaru unubẹ ụmadzu iri l'ẹbo-wa. Obenu l'onye lanụ l'ime unu gbe bụwaru nụ Obutuswe?"

⁷¹ Onye ookfu iya ele ọnya abụru Júdasu, bụ nwatibe Sáyimonu Isukáryotu; kẹ l'ọ bụ Júdasu bụ onye e-mekochaa deru iya ye; e gudekwaru l'ọ bụ onye lanụ l'ụmadzu iri l'ẹbo ono, etsoje ụzo iya ono.

7

Jisọsu yele unwunne iya phe

¹ E meebelephu; Jisọsu ejephelaha lẹ Gálili; ọtọ dụ iya t'o je ojephe lẹ Judiya; kele ndu Ju, nọ ẹke ono achọ ishi iya l'ọnya-mee.

² Teke ono bẹ aji ndu Ju tūwaru l'ụkfu; bụ iya bụ Aji Mkpù.

³ Ya ndono; unwunne iya asụ iya: "T'o gbeshikwaphu l'ẹke-a jeshia Judiya; k'ọphu ndu etsoje ụzo iya a-phụ eze iphe dụ biribiri oome.

⁴ L'ẹ te nwekwa onye anọduje edomi iphe oome edomi; m'ọ -buru l'onye ọbu eme tẹ oha maru iya. Wo iya: Keshinu i tūkowa egbe eze iphe dụ ẹge ono emeshi; menua tẹ ndu mgboko magbaru ngu."

⁵ Iphe ọbu bụ lẹ ndu ọphu bụ unwunne iya l'onwẹphe te kwetakpoduanu nk'ia.

⁶ Ya ndono; Jisọsu asụ ẹphe: "L'oge nk'ia te erukwa-a. Obenu l'unubedua ta dudu teke unu gbeshiru, unu te jedu.

⁷ Ndu mgboko te nwekwa l'ẹphe akpọo unu ashi. Obenu lẹ yebedua bẹ ẹphe kpọru ashi. Iphe meru iphe ẹphe kpọru iya ashi bụ lẹ ya anọduje ekfuru iya ẹphe hoo-haa l'ọ bụlephu ẹjọ iphe bẹ ẹphe eyeje ẹka.

⁸ Unu tūgbua jeshia l'aji, unu eje; lẹ yebedua b'ẹ tọ gbakwaa l'oje l'aji ọbu. Ishi iya aburu l'oge teke ya e-me iphe ono, ọnya dụ unu ono ta agbadua."

⁹ Yo kfuebe ẹge ono; kwaa lẹ Gálili l'ẹke ono.

Jisọsu nọ lẹ Aji Mkpù

¹⁰ Unwunne iya egbeshitsulephu jeshia l'aji ono; Jisọsu epyota epyota jekwushia ẹphe.

¹¹ Ndu Ju etsoru achokashi iya l'ẹke ono, aagba aji ono l'ajigbaa: "Nanuhunu iya? ?Nanuhunu iya?"

¹² Ẹphe adzụ-phelephu taphatapha iya l'ẹke ono, e jiru ejiji ono. Yo nweru ndu suru: "L'ọ kwa ọkpobe madzụ." Ndu ọphu asụ: "Iye-e! L'ọ bụ eduphu b'ọ gbe eduphuje madzụ."

¹³ Obenu l'ẹphe gude ọtsu-egvu ndu Ju; to nwehunu onye dūru ike kfufua ya ekfufu; k'ọphu aa-nụ iya.

¹⁴ Yo rulephu l'echi aji ono; Jisọsu abaa l'eze-ụlo Nchileke je ezilaha iphe.

¹⁵ Yọ dụ ndu Ju biribiri. Ẹphe asụ: "Nanụ ẹge nwoke-wa meru matabe ẹkwọ ẹge-a; l'ẹ b'ọ tūbua ọkpa l'ẹke aamụje ẹkwọ lẹ phuu?"

¹⁶ Yọ sụ ẹphe: "Iphe ya ezi ta bụkwa iya b'ọ shi l'ẹka. Onye o shi l'ẹka bẹ bụkwa Nchileke ono, ziru iya nụ ono.

¹⁷ Onye oogu t'o mee iphe bu uche-obu Nchileke a-makwaa me iphe-a, ya ezi-a: ?o shi Nchileke l'eka; to oke k'onwiya be ya gude ezi iya.

¹⁸ Onye gude ike k'onwiya ekfu be bukwa onwiya be oome t'a jaa ajaja. Obenu l'iphe bu onye eme t'onye ono, ziru iya nu ono jaa ya ajaja; bukwa onye koshiru l'o gharu t'e gude ire iya eka; to nwe eke ntujo no iya l'ehu.

¹⁹ ?To budu Mosisu doberu unu ekemu; to du unu l'unu ha, onye emeje iphe ekemu ono kfuru? ?Bukpo ngunu kparu iphe unu achọ ishi yebe jisosu?"

²⁰ Oha ono asu iya: "L'o kwa ogvu guderu ngu! ?Bu onye achọ ishi ngu obu?"

²¹ Jisosu asu ephe: "Mgbę o bukwadu-a akpuru iphe lanu be ya meru mboku otu-ume; unu avoru oku ghua ehu.

²² O kwa-a le Mosisu suru: a -mujee nwata nwoke; o -nolephu abali esaa; k'esato iya t'e bua ya utsu. Unu ebu iya ephe: ebu iya m'o -ruhuru; o buru mboku otu-ume; e guderu l'e to budu Mosisu be wataru iya nu; l'o bukpooru ochechoroche unu phe wataru iya.

²³ O -buru l'iphe unu ebuje madzu utsu mboku otu-ume bu k'opphu unu te emebyidu ekemu Mosisu; ?buhunu ngunu meru iphe unu voru oku ghua ehu; okfu le ya meru nwoke, ehu e-ta dudu mma; yo korohu mboku otu-ume.

²⁴ Ophu t'unu haa ole madzu enya l'ifu ekpe iya ikpe. Unu kpeje ikpe nhamunha."

Oo jisosu bu Kuráiyisutu obu

²⁵ Ya ndono; yo nweru ndu Jerúsalemu haru; su: "?To budunua nwoke obu, aachokashi t'e gude gbua obu ndo-o

²⁶ gbe bya anodu asa ege-a l'edzudzu oha-a; a chiru enya yeru iya; to nwe onye wataru iya eya nu. ?O -bu le ndu achijeru Nchileke eja mawaru l'oy ya bu Kuráiyisutu obu, Nchileke kweru ukwa iya obu to?"

²⁷ Me teke Kuráiyisutu obu a-bya b'e to nwekwa onye a-ma eke o shi bya. Obenu le nwoke owaa be ayi kabekwa maru eke o shi."

²⁸ Ya ndono; Jisosu ezinyaa iphe l'eze-ulo Nchileke ono; raaru iya ephe arara; su: "?Unu makpooru nu onye ya bu amama ophu? ?Unu makpooru-a eke ya shi eshishi? E to bukwa ike k'eka iya be ya gude bya. Onye ono, bu iya ziru iya te ya bya ono bukwa onye ire-lanu; obu l'unu ta madu onye ono.

²⁹ Oo yebedua maru onye obu; okfu l'oo eke o no be ya shi bya. Yo buru iya ziru iya te ya bya."

³⁰ Ephe achode ege ephe e-shi gude iya; obe e to nwe du onye suru iya eka; ke l'oge nk'ia te erudia.

³¹ Obenu le ndu shi le mkporo-oha ono kweta nk'ia kwata halee nshinu. Ephe asu: "Teke Kuráiyisutu obu byaru; ?oo-mefua iphe-ophulanya, a-dakata ophu nwoke-wa shi keshinu teke-wa meta."

Eye ndu nche t'ephe je egude Jisosu

³² Ndu Fárisii abya anu taba-taba, mkporo-oha ono tuko adzu le ke Jisosu. Ya ndono; ndu ishi ndu achijeru Nchileke eja; me ndu Fárisii abya eyefu ndu nche t'ephe je egude Jisosu.

³³ To du iya bu; Jisosu asu: "L'o kwa te ye le unu nofua nwanshii; ya alakfushia onye ono, ziru iya te ya bya ono.

³⁴ Unu a-cho iya nta cho ya imo; unu ta achọ-vu iya; ophu 'o bukwanu l'eke ya no be unu ha ke abyabya."

³⁵ Ndu Ju ono ajilahaa onwephe: “?Bunua awe be nwoke-wa atụ egomunggo k'alala, ephe ta achọ-vughedu iya obu? ?Ọ kwakọ k'oje Girisu, bu eke ndu Ju gbakashihuru je eburu; mbu te ya je eke ono je ozi ndu Girisu iphe too?”

³⁶ ?Bukpoo ngunu b'ọ bu mbu iphe ono, o kfulu ono: 'L'unu a-cho iya nta cho ya imo; unu ta aphu iya.' Odo aburu: 'L'eke ya no; be unu ta hadu k'abyabya?' ”

Mini, anuje ndzu

³⁷ Yo be mboku okpufu l'aji ono; bukwanu iya bu mboku, kakota mkpa l'aji ono; Jisusu egbeshi raa ya tororo wo: “O -buru l'o nweru onye mini agu; te onye obu byakfuta iya bya anguta ogbodo mini.

³⁸ L'onye woru onwiya ye yebe Jisusu l'eka be iphe ono, e deru l'ekwo okfu Nchileke ono e-rekwa l'ehu iya, suru: 'L'oo l'ime ehu onye ono be ngele ono, atsoshi mini, anuje ndzu ono a-nodu.' ”

³⁹ O bu ke Ume-du-Nso be Jisusu gude kfua iphe ono, o kfulu ono; bu iya bu Ume-du-Nso, ndu woru onwephe ye iya l'eka a-nata. Iphe obu aburu l'e ta nudua ephe Ume-du-Nso teke ono; okfu le Jisusu be Nchileke te wolidua dobe l'eke odu-biribiri yebe Nchileke no l'imigwe.

Ndu oha eke onwephe ebo

⁴⁰ Uphodu le ndu ono anulephu iphe ono, o kfulu ono; su: “Ha! O kwa nwoke-a bu onye nkfuchiru Nchileke obu, ephe ele enya iya obu l'oswiya.”

⁴¹ Yo nweru ndu ophu suru: “L'oo ya bu Kurayisutu obu, Nchileke kweru ukwa iya le ya e-zi t'ọ bya obu.”

Obenu l'o nwekwanuru ndu ophu, suru: “?Bunu-a le Galili be Kurayisutu obu e-shi bya too?”

⁴² L'ekwo okfu Nchileke sukwaru le Kurayisutu obu bu l'eri Dévidi be oo-shi. L'oo le Bétulehemu be aa-mu iya, bu iya bu mkpukpu, Dévidi shi buru gedegede.”

⁴³ To du iya bu; ndu ono egude okfu ehu Jisusu ono kee onwephe ebo.

⁴⁴ Yo nweru ndu ophu choru uzo, ephe e-shi gude iya l'eke ono; obu l'e to nweduru onye suru iya eka.

Ndu ishi ndu Ju;

bu e-kwe-le-te-kwe

⁴⁵ Ndu nche ono, ephe ziru ozi ono alaphuta azu lakfuta ndu ishi ndu ono, achijeru Nchileke eja ono; me ndu Farisii ono, bu ephe ziru ephe ozi ono. Ephe erua; ndu ono, ziru ephe ozi ono aji ephe: “?Bu ngunu kparu iphe unu ta kpatahedu iya?”

⁴⁶ Ndu nche ono asu ephe: “Ha-o! L'ephe ta phubukwaa onye ekfu l'o bu nwoke onanu.”

⁴⁷ Ndu Farisii aji ephe: “?O duswefukwaaruphu unubedua too?”

⁴⁸ ?Akọ kojeru unu l'o nweru onye ishi ephe; m'ọ bu onye Farisii, wojewaru onwiya ye iya l'eka too?”

⁴⁹ A bya abya l'igwe oha-wa, bu ekemu Mosisu be ephe ta madu-a be Nchileke tuakwaru onu.”

⁵⁰ Ya ndono; Nikodimosu, bu onye lanu le ndu Farisii, bukwa iya phu bu onye phu, jekfureru Jisusu phu asu ephe:

⁵¹ “E -tsode iphe ekemu ephe kfulu; be ephe ta anmakwa madzu ikpe; l'ephe 'e be vuoduru uzo nuta okfu, shi onye obu l'onu; maru iphe obu, o meru obu.”

⁵² Æphe asú iya: “Nggubedua; ?í búfua onye Gálili tọ? Jenu je eleghee ẹnya eleghe l'ẹkwo okfu Nchileke; nggu aphụ l'ẹ to nwedu onye nkfuchiru Nchileke, e-shi lẹ Gálili.”

⁵³ Æphe awụkahu; onyenonu alashia nk'iya.

8

Nwanyi, e guderu l'ẹke

oori ogori

¹ Yẹbedua, bú Jisọsu atugbua jeshia Ugwu Olivu.

² Yo rulephu l'onmewa utsu echile iya; yọ laphu azụ l'eze-ulo Nchileke. A dú l'igwe zakọ bya adọ-phae ya mgburumgburu. Yọ bya adugaru anọdu; zilahaa ẹphe iphe.

³ Ya ndono; ndu ezije ekemu; mę ndu Fárisii akpuru nwanyi, ẹphe guderu l'ẹke oori ogori kpukfuta iya; kpụta iya bya edobe ẹphe l'ifu l'ẹke ono.

⁴ Æphe asú Jisọsu: “O-zi-iphe! Nwanyi-a bẹ ẹphe jebudoru l'ẹke oori ogori.

⁵ L'ekemu ẹphe; bẹ Mósísu sụru t'e gudeje mkpuma tugbua onye a phuru, eme egbe iphe-a. ?Nanụ ẹge ọ dụ ngu t'e mee ya?”

⁶ Iphe ono, ẹphe ekfu ono bukwa ẹregede okfu bẹ ẹphe agbaru iya t'ẹphe maru: ?o nweru iphe ẹphe e-gude gude iya; sù l'ọo ono bú ophu o meru. Jisọsu abya etsukfuru etsukfuru; gude mkpushi-ẹka delahaa iphe l'ali.

⁷ Æphe ajinyaa ya aji; jinyaa ya aji; yo gbeshi sù ẹphe: “Ọ -buru l'o nweru l'unu ha ẹke-a; onye ophu te mebua iphe dụ ẹji; t'onye ọbu vuru uzo wota mkpuma tua nwanyi-a.”

⁸ Yọ bya etsukfuru ọdo; gudekwa mkpushi-ẹka delahaa iphe l'ali.

⁹ Æphe anulephu onanu; gbakashihulahaa nanu nanu. Ẹphe eshi lẹ ndu ophu bú ọgurennya alufu jeye teke ọ buwa-a Jisọsu bẹ ẹphe haru nkinyi iya yele nwanyi ono, vudo iya l'uzo ifu ono.

¹⁰ Jisọsu abya apashia; sù iya: “Nwanyi; ?nanuhunu ẹphe? ?To nwehedu onye vudo nù tẹ ya nmaa ngu ikpe ọbu?”

¹¹ Nwanyi asú iya: “Ẹ to nwehekwa; Nnajiufu.”

Jisọsu asú iya: “Ahaa! Yẹbedua ta anmakwa ngu phụ ikpe. Tugbua lashia; ọbu; be emehkwa iphe dụ ẹji ọdo.”

Jisọsu bú iphoro kẹ ndiphe

¹² Jisọsu ekfuru nù ẹphe ọdo wo: “Ọo yẹbedua bú iphoro kẹ ndiphe; iphe bú onye etso iya nù bẹ ta byadụ bya eje ije l'ẹkpuru-ọchi; gbahaa iphoro bẹ a-nọ iya l'ẹhu.”

¹³ Ndu Fárisii asú iya: “Oghoo! Nta-a bẹ nggubedua atụ ọnu onwongu. Iphe ono, iikfu ono te nwekwa ophu bú ire-lanụ.”

¹⁴ Jisọsu asú ẹphe: “Wawa; ya -atukpoonu m'ọo ọnu onwiya bẹ iphe ya ekfu bukotakwa ire-lanụ; kele ya maru ẹke ya shi; makwaruphu ẹke ya ala. Ọbe unubedua ta madu ẹke ya shi; unu ta ama ẹke ya ala.

¹⁵ Unu ekpeje ikpe l'ọ bú madzụ. Yẹbedua ta dukwa onye ya ekpe ikpe.

¹⁶ Tẹmanu; ọ -bukpooru nù lẹ ya ekpe ikpe bẹ ikpe nk'iya bukwa ikpe, dú maa. Ishi iya bú l'ẹ tọ bụdu yẹbedua nwenkinyi iya ekpe ikpe ono. Ọ bú Nna iya ono, bú onye ziru iya tẹ ya bya ono bẹ bú onye yẹe ya ekpe iya.

17 L'e dekwaru l'ekwo ekemu unu; sù l'umadzu ẹbo -agbakpọ-wa ekebe bẹ iphe ono bụnuphu oswi-okfu.

18 Ya atukwa onu onwiya; Nna iya ono, bụ iya ziru iya tẹ ya bya ono atukwaphu iya phụ."

19 Ẹphe aji iya: "Nanụ Nna ngu ọbu?"

Jisọsu asụ ẹphe: "Unu ta makwa yẹbe Jisọsu; unu ta ama Nna iya. Ndege ọ -bùru l'unu maru yẹbedua; unu gega amakwaruphu Nna iya."

20 Okfu ono bẹ Jisọsu nọ l'ẹke aakwakọbeje okpoga, a nùru Nchileke kfushia teke ọ nọ l'ime eze-ulo Nchileke ono ezi iphe; ọphu ọ dudu onye sùru iya ẹka k'egude; okfu l'oge teke ee-gude iya te erudua.

Unu ta abyadu ẹke ya ala

21 Jisọsu asụ ẹphe ọdo: "Ya a-la; unu a-chọ iya nta chọ ya imo; unu ta achọ-vu iya. Unu evuru iphe dū ẹji, unu meru l'ishi ẹge unu vu iya; nwùshihu. Ẹke ọbu, ya ala ọbu bẹ unu ta hakwa kẹ abyabya."

22 Ya ndono; ndu Ju asụ: "Owaa, ọ sùru: 'L'ẹke ya ala bẹ ẹphe ta sùdu kẹ abyabya-a;' ọo-kabẹ ẹje ọkfugbu onwiya tọo."

23 Yọ sù ẹphe: "Unubedua shi l'ẹke laru alị; ọbu lẹ yẹbedua shi l'imeli. Unubedua bụ ndu kẹ mgboko-a; obenu lẹ yẹbedua ta bụdu onye kẹ mgboko-a.

24 Ya sùru unu l'ọo ya meru iphe unu e-vuru iphe dū ẹji, unu meru; unu evuru iya l'ishi ẹge unu vu iya; nwùshihu; mbụ yọ buri ege ono bẹ unu a-nọduwaru l'iphe dū ẹji unu ọbu; nwùshihu; a gufulephu l'unu byaru bya ekweta l'ọo ya bụ 'Onye ono, ya sùru lẹ ya bụ ono.' "

25 Ẹphe aji iya: "Bụ onye b'ị bụ?"

Yọ sù ẹphe: "Ọ bụ iphe ono, ya shikpelephu lẹ mbụlembu kfutaru unu ono bẹ ya bụ.

26 O nweru igweligwe iphe ya e-kfu kfukuta unu; mēkwaphu igweligwe iphe ya e-kpe unu ikpe iya. Ọbe onye ono, ziru iya nū ono bẹ bụ onye ire-lanụ; tẹmanu b'ọ bụ iphe ya nūtaru onye ono, ziru iya nū ono l'onu bẹ ya arajẹ arara tẹ ndiphe nua."

27 Ndu ono ta ma l'ọo Nchileke, bụ Nna bẹ ookfu ekfuturu.

28 Jisọsu asụ ẹphe: "Teke unu wolileruphu Abubu-Ndiphe kpopyabe l'oshi-osweru bẹ unu a-ma teke ono l'ọo ya bụ 'Onye ono, ya sùru lẹ ya bụ ono;' l'ọ bụlephu iphe Nna ziru iya bẹ ya anọduje ekfu.

29 Tẹmanu mē onye ono, ziru iya nū ono ta habukwaa ya nkinyi iya. Ọ nọkwaa swiru iya; kẹ l'ọ bụlephu iphe dū Nna iya ono mma l'obu bẹ ya anọduje eme tekenteke."

30 Igweligwe ndu nùru teke Jisọsu ekfu okfu ono ekweta nk'iya.

Ohu lẹ amadu

31 Tọ dū iya bụ; Jisọsu asụ ndu Ju ono, kwetaru nk'iya ono: "Ọ -bùru l'unu kwetaru l'emekpelephu iphe ya ekfu bẹ unu buakwa ọkpobe ndu etsoje ọzo iya.

32 Unu a-makwanuru ọkpobe okfu ono; yọ buri ọkpobe okfu ono a-tọfu unu l'ẹgbu; mee t'unu ba abụhe ohu."

33 Ẹphe asụ iya: "Mẹ ẹphe shikwa l'eri Ẹbirihamu; ọphu ọ bụdu l'o nweru ẹphe onye bujeru ohu. ?Buhunu ole bụ kẹ l'aa-tọ ẹphe l'ẹgbu; mee t'ẹhe ba bụhe ohu."

34 Jisọsu asụ ẹphe: "Kamenu; tẹ ya karu unu: l'iphe bụ onye eme iphe dū ẹji bẹ bụ ohu kẹ iphe dū ẹji.

³⁵ Ohu te ebujeekwaruru l'ulo nnajiufu iya gbururu jeye. O kwa nwa, a muru amumu l'ufu ebuje iya gbururu jeye.

³⁶ Oo ya bu; o -buru le Nwa ono be mewaru t'unu ba buhe ohu; bunu iya bu l'a towaru unu l'egbu okpobe atoto.

³⁷ Ya makwaru-a l'unu shi l'eri Ebirihamu; ole unu emelee t'unu gbua ya; okfu l'unu te kwedu te okfu iya ree unu ire l'ehu.

³⁸ Iphe ya ekfu okfu iya bu iphe ya gude-wa enya iya phua l'eke Nna no. Iphe unubedua eme aburu iphe unu nuru l'onu nna unu."

³⁹ Ephe asu iya: "M'o kwa Ebirihamu bu nna ephe."

Jisosu asu ephe: "Ndege unu bu unwu Ebirihamu; me unu emenu-a iphe Ebirihamu meru.

⁴⁰ Obenu le nta-a be unu achọ ege unu e-shi gbua ya; mbu yebe onye bu ire-lanu, ya nuru Nchileke l'onu be ya kfuru unu. E to bukwā egbe iphe du ege ono be Ebirihamu meru.

⁴¹ O bu iphe nna unu meru be unu eme."

Ephe asu iya: "E ta gbatakwa ephe l'okpara. M'o kwa Nna lanu be ephe nweru, bu iya bu Nchileke."

⁴² Yo su ephe: "Ndege o bu Nchileke bu Nna unu; unu gage yeru yebe Jisosu obu; ke l'o bu eke Nchileke no be ya shi bya. Ya ta nonyakwaa bya egude ike k'onwiya bya. O kwa Nchileke ziru iya te ya bya.

⁴³ ?Nanu ege e meru be iphe ya ekfu te edoedu unu enya. Iphe kparu iya nu bu l'unu te kwetadu l'unu a-nu okfu iya.

⁴⁴ Unu bu unwu Obutuswe. Yo buru Obutuswe ono bu nna unu. Iphe du unu mma l'obu bu t'unu mee iphe du nna unu ono mma l'obu. O shikpolephu le mbulembu butaru mgbugbu-madzu. Eka iya ta dubua l'ire-lanu; okfu l'ome ire-lanu ta ndu ya l'ehu. Teke o dzuru ejo-ire be ookfulekwaphu iphe ruberu egbe onye o bu. Ishi iya aburu l'o bu onye ejo-ire. Yo bukwāru iya phu bu nna ejo-ire l'onwiya.

⁴⁵ Obenu le yebe Jisosu ekfuje ire-lanu. Oo ya meru iphe unu te kwetadu nk'ia.

⁴⁶ ?O nweru l'unu ha onye e-gbeshi; su l'owaa bu iphe du eji, ya mejeru ndo-o? Teke bu l'oo ire-lanu be ya ekfu; ?bu ngunu kparu iphe unu te kwedu le nk'ia bu iya.

⁴⁷ Onye bu Nchileke bu Nna iya anoduje anu okfu Nchileke. Iphe kpataru unu ta anuje okfu Nchileke; bu l'unu ta budu unwu Nchileke."

Jisosu yele Ebirihamu

⁴⁸ Ndu Ju ono asu Jisosu: "?I riru l'o bu ephe ekfuswe me ephe -su l'i bu onye Sameriya; ogvu eburu ngu l'ehu?"

⁴⁹ Jisosu asu ephe: "E to nwekwa ogvu, bu iya l'ehu. O kwa Nna iya be ya akwabē ogvu; unubedua ta akwabē yebe Jisosu ogvu;

⁵⁰ l'e-ba bu le ya achọ t'a jaa ya ajaja. O nweru onye lanu odo nkinyi iya, achọ t'a jaa yebe Jisosu ajaja. O bu onye ono e-kpe ikpe.

⁵¹ Kamenu; te ya karu unu: iphe bu onye eme iphe ya ekfu; onye ono ta abyadu bya anwuhu anwuhu gbururu jeye."

⁵² Ndu Ju asu iya: "Nta-a be ephe makporu l'ogvu bu ngu l'ehu l'oswiya. Ebirihamu nokpokwaaru nta; noo imo; meebe nwuhule. Ege ono b'o dukota iphe bu ndu nkfuchiru Nchileke. Nggubedua abya asu ephe: 'L'iphe bu onye eme okfu ngu ta abyadu bya anwuhu anwuhu gbururu jeye le tutu yoyo.'

⁵³ ?I bya aka nna ephe Ébirihamu ekuku, mekocharu nwuhu anwuhu too? Ndu nkfuchiru Nchileke anwushihukotakwaphu. ?Bu onye be jisukpooru l'i bu?"

⁵⁴ Jisosu asu ephe: "O -buru l'oo te ya bya ajalaha onwiya ajaja me ajaja, ya aja onwiya te ge nwekwa iphe oo-ga buru. O bu Nna iya ono, unu suru l'oo Nchileke unu ono ajaje iya ajaja.

⁵⁵ Yebedua maru iya. Obenu l'unubedua ta amakwanu iya. Ndege o buru le ya ta madu iya; m'o buru ejo-ire be ya adzu l'o bu unubedua. Obenu le ya maru iya; l'emeje iphe o kfuru.

⁵⁶ Onye iche unu; mbu Ébirihamu be ehu tsoru ena l'o gude enya iya phua mboku, yebe Jisosu a-bya le mgboko-a. O phuru iya; ehu atsoro ya ena."

⁵⁷ Ndu Ju asu iya: "?Ege tii no-rudua ukporo afa ebo l'afa iri-wa; b'i gbe phuwanu Ébirihamu?"

⁵⁸ Jisosu asu ephe: "Kamenu; te ya karu unu: m'a byakwa bya amu Ébirihamu; ya anoduhawa."

⁵⁹ Ya ndono; ephe akpakoo mkpuma t'ephe tua ya. Yo domia onwiya; shi l'eze-ulo Nchileke ono lufu.

9

Nwoke, ishi shi l'epho aphu uzo

¹ Jisosu ejekwaru eke ooje; bya aphua nwoke, shi otsu ishi l'epho nne iya.

² Ndu etsoje uzo iya aji iya: "?Bu onye ole meru iphe du eji: ?bu nwoke meru iphe du eji; t'o bu ndu muru iya nu, kparu iphe a bya amu iya; yo tsuwa ishi?"

³ Jisosu asu ephe: "Le to bukwa l'oo le nwoke-a meru iphe du eji; t'o bu l'oo ndu muru iya nu kparu iya otsu ishi. Iphe kparu iya nu bu t'e gbe shi le ishi ono, otsu ono; phu ege ike Nchileke reberu ire l'ehu iya.

⁴ Ayi jefutaje ozi ke onye ono, bu iya ziru yebe Jisosu ono teke iphoro dukwadu. L'enyashi abyaakwa; teke e to nwedu onye hakwadu k'oje ozi.

⁵ Le nta-a ya nokwadua le mgboko-a be ya bukwa iphoro ke ndu mgboko-a."

⁶ Yo kfutsua ege ono; bya agbushi onu-mini l'alij; bya egude onu-mini ono gwotota nwiphe epoto tee nwoke ono l'enya;

⁷ su iya: "Tugbua je aswaa ifu ngu l'okpuru Sayilowamu." Iphe Sayilowamu bu bu "Onye e ziru". To du iya bu; nwoke ono atugbua jeshia je aswaa ifu l'okpuru ono; latashia azu; l'aphuwa uzo.

⁸ Ndu obutobu ephe; me ndu shi aphuje iya l'eke ooro aru ajilaha; su: "?To budunu-a nwoke-a, shi anoduje aru aru-o ndo-o?"

⁹ Ndu ahara su l'o kwa iya phu. Ndu asu: "Wawa; le to bukwa iya; l'o kwa onye yeru iya nu."

Nwoke ono asu l'o kwa-a yebedua.

¹⁰ Ephe aji iya ege e meru b'o phulahaaru uzo?

¹¹ Yo su ephe: "L'o kwa nwoke obu, eeku Jisosu be gwototar epoto tee ya l'enya phe ebo; wo iya: 'Te ya tugbua je aswaa ifu l'okpuru Sayilowamu.' Ya ndono; ya atugbua je aswaa ifu; watawaphu ophu uzo."

¹² Ephe aji iya eke Jisosu obu no.

Yo su ephe le ya ta makwa.

*Ndu Fárisii aji
nwoke ishi ono aji*

¹³ Ephe eduta nwoke ono, shi atsu ishi ono dukfuta ndu Fárisii.

¹⁴ Mboku ono, Jisusu metotaru epoto tee nwoke ono l'enya; yọ phulahaa ọzo ono bu mboku ọtu-ume.

¹⁵ Ndu Fárisii abya ajikwa iya ọdo ege e shikpooru b'ọ phuderu ọzo. Yọ sụ ephe: "L'ọ teru iya epoto l'enya phẹ ẹbo; ya eje aswaa ifu; wata ọphu ọzo."

¹⁶ Ndu Fárisii ahara; sụ: "Lẹ nwoke ono te shikwa l'eka Nchileke. Ọdumeka; ?nanụ ege e meru t'ọ dobeje nsọ, nọ lẹ mboku ọtu-ume."

Ndu ọphu asụ: "Ịyèè! ?Nanụkpoo ege onye eme iphe dụ ẹji e-me emekota egbe iphe-ọphuleny, dughaa ege ono?" Olu ephe agbaa iche iche; ephe ekee onwephe ẹbo.

¹⁷ A nonyakwaa; ndu Fárisii abya aji nwoke ono ọdo; sụ iya: "Yeedu ọnu. ?Nanụ iphe jiri lẹ kẹ nwoke ono; keshinu o mewaru ngu; nggu aphụ ọzo?"

Yọ sụ ephe: "L'ọ bu onye nkfuchiru Nchileke b'ọ bu."

¹⁸ Ndu Ju ono te kwe lẹ nwoke ono shi atsu ishi; e mewa iya; yọ wata ọphu ọzo nta-a. A nonyaa; ephe eje ekua ndu mụru nwoke ono, e meru: yọ phulahaa ọzo ono; ji ephe:

¹⁹ "Bụ onye ọwaa bu nwatibe unu ọbu, unu shi sụ l'a bya mụ; yọo tsuwa ishi-a? ?Nanụ ege e meru b'ọ bya aphulahaa ọzo nta-a?"

²⁰ Ndu mụru nwoke ono asụ: "L'ephe makwaru-a l'onye ọwaa bu nwatibe ephe; makwaru-a l'ọ shi ọtsu ishi l'epho nne iya.

²¹ Obenu l'ege e shiru; yọ bya aphude ọzo nta-a bẹ ephe ta makwa; ọphu tọ bukwanu l'ephe gbe maru onye ọbu, meru t'ọ wata ọphu ọzo ọbu. Unu jikwaa ya; l'ẹ tọ buhekwa nwata. Unu ji iya; yẹbedua e-kfuwaru l'ọnu iya."

²² Iphe, meru iphe ndu mụru nwoke ono gude kfua ege ono bu l'ephe atsu ndu Ju egvu; okfu lẹ ndu Ju kfuwaru iya kepyaa ya akụ l'ọ -nweru onye gude ọnu kfua l'edzudzu ọha l'ọo Jisusu bu Kuráyisutu ọbu; ephe ebufu onye ọbu t'ẹ b'ọ batajẹhe l'ulo-ndzuko ephe.

²³ Ọ bu iya meru iphe ndu mụru nwoke ono sụru: "T'ephe jikwaa ya; l'ẹ tọ buhekwa nwata nshii."

²⁴ Tọ dụ iya bu; ephe abyakwa bya eku nwoke ono, shi atsu ishi ono k'ugbo ẹbo; sụ iya: "Kwabẹ Nchileke nkinyi iya ugvu; nggu ekfuaru ephe ire-lanụ; l'ephebedua l'onwephe marua lẹ nwoke ono bu ẹjo madzụ."

²⁵ Yọ sụ ephe: "Ọ -buru lẹ nwoke ono bu ẹjo madzụ bẹ ya ta makwa. Obenu l'iphe lanụ, ya ka ogude ẹka bu lẹ ya shi atsu ishi; ọle nta-a bẹ ya aphụwa ọzo."

²⁶ Ephe aji iya: "Nanụ ege ọ mụru nggu l'iya? ?Nanụ ege o meru ngu, meru; nggu awata ọphu ọzo?"

²⁷ Yọ sụ ephe: "L'ọ kwa-a iphe lanụ-wa, ya kfuwaru unu; unu ta ngaru iya nchi-wa. ?Bụ ngunu kparu iphe unu eme t'unu nufua ya ọdo? ?Tọ dụ unu t'unu buru ndu etsoje ọzo iya tọ?"

²⁸ Ephe awuppyabe iya iphu; wo iya: "Bukwaru onye etsoje ọzo iya nggubedua. Ephebedua kwa ọzo kẹ Mosisu bẹ ephe etso.

²⁹ L'ọo Mosisu bẹ ephe maru, Nchileke kfuru okfu nụ; obenu lẹ nwoke ọwaa bẹ ephe ta makwa ẹke o shi."

³⁰ Nwoke ono, shi atsu ishi ono ebua; ji ephe: “?Yọ buru ngunu? Qwaa dukwa iya biribiri! Unu ta madu ẹke o shi; ọle o mekwaru iya; ya aphụ ụzo.

³¹ Iphe doru ẹnya bụ lẹ Nchileke ta angajeduru ndu eme iphe dū ẹji nchị. Obenu l'onye abaru Nchileke ẹja; l'eme uche-obu iya; bẹ ọongajeru nchị.

³² Lẹ keshinu mgboko dūberu b'ẹ tọ dūbukwaa onye nujeru l'o nweru onye meru onye a bya bya amụ; yọo tsuwa ishi; yọ wata ọphu ụzo.

³³ Ndege nwoke-a te eshiru Nchileke l'ẹka m'ẹ tọ dukwa iphe ọ gẹga dū ike ememe.”

³⁴ Ẹphe avuaru iya pyji; wo iya: “?Iime t'i zia ephe ngunu; lẹ nggube onye ngụpyaberu ome iphe dū ẹji l'era?” Ẹphe achifu iya.

Otso ishi kẹ ndu Fárisii

³⁵ Jisọsu anụa l'ephe chifuwaru nwoke ono; bya eje achọ-vu iya; ji iya: “?I kweru kẹ Abubu-Ndiphe?”

³⁶ Nwoke ono asụ Jisọsu: “?Bụ onye bụ Abubu-Ndiphe? Kanuru iya ẹya; k'ọphu ya e-kweta nk'ia!”

³⁷ Jisọsu asụ iya: “I gudeekwa ẹnya ngu phua ya; e bebekpoonu; yọ buru iya ekfu anụ ngu nta-a.”

³⁸ Nwoke ono asụ iya: “Owoo! Nnajiufu; ya kwetaakwaru;” bya ebua ifu l'alị; baaru iya ẹja.

³⁹ Jisọsu asụ iya: “Iphe, meru iphe ya byaru lẹ mgboko bụ tẹ ya kpee ikpe; k'ọphu ndu atsu ishi a-wata ọphu ụzo; ndu ọphu aphụ ụzo awata ọtsu ishi.”

⁴⁰ Ndu Fárisii, haru nonyabe iya nụ; anụkota okfu ono; bya aji iya: “?Iikfu l'ephebedua atsufukwaaphu ishi tọo ngunu?”

⁴¹ Jisọsu asụ ephe: “Ndege unu atsu ishi m'ẹ tọ dukwa iphe dū ẹji, gẹga nọ unu l'ẹhu. Obenu lẹ keshinu unu sụru l'unu aphụ ụzo bẹ unu vukwaphu iphe dū ẹji unu l'ishi ẹge unu vu iya.”

10

Onye eche aturu

¹ Jisọsu asụ ephe: “Kamenu; tẹ ya karu unu: onye ẹ-te shidu l'onu ụzo bahu l'odu-aturu; onye ono -shia ibiyia ọdo nyiba iya enyiba; kamenu onye ono bụ onye iphura; buru onye ana nfu. ² Obenu onye shiru onu ụzo bahu l'ẹke, aachibaje aturu; onye ono bụ onye eche aturu ono.

³ Ọo onye ono bẹ onye eche ẹke ono, aachibaje aturu ono aguhajeru ụzo; buru onye eche aturu ono bẹ aturu ono anuje olu iya. Ookuje aturu nk'ia ẹpha l'ẹhu l'ẹhu; chita iya; l'eduzi iya ụzo.

⁴ Teke ọ chifutabebeleruphu aturu nk'ia; yo vutaru iya ụzo; aturu ono l'ọ ha awụ etso iya; kẹ l'ọ maru olu iya.

⁵ Ẹ too kwekwa etso onye ọdo. Ọ -phua onye ọdo; yo gbe agbaru iya ọso; okfu l'ẹ tọ madu olu ndu shi uswe.”

⁶ Ono aburu ẹtu; Jisọsu anmaaru iya ephe. Obenu l'ẹ to dodu ephe ẹnya; mbụ iphe ookfu.

Jisọsu; onye obu-oma, eche aturu

⁷ Tọ dū iya bụ; Jisọsu asụ ephe ọdo: “Kamenu; tẹ ya karu unu: l'ọo yẹbedua bụ onu-uzo ẹke, aachibaje aturu.

⁸ Iphe bụ ndu vu iya ụzo bya bukota ndu iphura; buru ndu abali-d'egvu. Obenu l'aturu ono ta ngaduru ephe nchị.”

⁹ Oo yēbedua bụ ọnu-uzo ono. Onye shiru iya bahu bē aa-dzofutakwa. Onye ono e-shi iya bata; shikwa iya phū lufu; phua ēke ọo-ta nri ēge aturu aphuje.

¹⁰ Iphe onye iphura abyaje bụ tē ya zita iphe; gbushia egbushi; mē tē ya laa iphe l'iyi. Obenu l'iphe yēbedua byadoru bụ k'ophu aturu ono e-nweru ndzū; nwee ya nweru k'etsutsu iya.

¹¹ "Oo yēbedua bụ onye obu-oma obu, eche aturu obu. Onye obu-oma eche aturu egudeje kē aturu iya ono tua ishi ndzū iya.

¹² Onye ophu e butaru ebuta apajeru aturu ono haa; gbalaa teke o phuru ēke agu abya; okfu l'ē tō budi iya bụ onye eche aturu ono; tō bụ iya nwe iya. Agu ono -ruta; yō abya akfupya bē aturu ono; chikashia ya.

¹³ Onye ono, e butaru ebuta ono agbalaje; okfu l'ō bulephu ebuta b'e butaru iya. E tō kpadu ishi aturu ono."

¹⁴ "Oo yēbedua bụ onye obu-oma ono, eche aturu ono. Ya maru ndu ophu bụ nk'iya; ndu ophu bụ nk'iya amaru iya.

¹⁵ O kwaphu ēge ono bē Nna iya maru iya; yēbedua amaru Nna iya. Ya egudeje kē aturu iya ono tua ishi ndzū iya.

¹⁶ Ya nwekwaruphu aturu odo, e-te tsodu ndu owaa. Ya jefutajekwa je achitafua ya; yō tūko anu olu iya. Oo ya bụ; yō tūko nmagbabe buri ikpo aturu lanu; nweru onye lanu, a-nodu eche iya nū.

¹⁷ "Iphe meru iphe Nna iya yeru iya obu bụ okfu lē ya tūru ishi ndzū iya; k'ophu ya a-nataphu ndzū iya obu azu odo.

¹⁸ E to nwekwa onye nafuru iya ēya. O kwa yēbedua chiru obu iya; tua ishi ndzū iya obu. Oo yēbedua b'ō nō l'ēka tē ya tua ya; bukwaru iya phū b'ō nō l'ēka tē ya nataphu iya azu odo. O bụ iphe ono bē Nna iya ziru iya tē ya mee."

¹⁹ Ndu Ju egudekwaphu okfu ono, Jisosu kfuru ono keja onwēphe ēbo.

²⁰ Igweligwe ephe asu: "L'ō kwa ogvu bu iya l'ēhu. L'ifu bōhukwaru iya. ?Bū ngunu meru iphe unu ngaburu nchī l'iphe ono, ookfu ono?"

²¹ Ndu ophu asu: "L'okfu owaa, o kfushi-wa ta bukwa okfu onye ogvu bu l'ēhu. ?Unu phujeru ēke ogvu dūru ike mee onye atsu ishi; t'ō wata ophu uzo odo?"

Ndu Ju ajika Jisosu

²² Yo bē l'oge, eemeje eswe-iphe lē Jerúsalemu; bụ iya bu eswe-iphe, e gude anyata teke e megeru eze-ulo Nchileke; goru iya ye Nchileke l'ēka. Teke ono bụ oge oyi atsūje nshinu.

²³ Yō buri l'oge winta; Jisosu l'akpappe l'eze-ulo Nchileke; l'ēke iya kē Onu-oguzo Sólomonu.

²⁴ Tō dū iya bụ; ndu Ju abya ado-phae ya mgburumgburu; jī iya: " ?Bukpohunua a nō-beru inobe agha bē ii-me t'obu bē ekohuru ephe ekoru? Kfunuru ephe hoo-haa: ?Bū nggu bụ Kuráyisutu obu tō?"

²⁵ Jisosu asu ephe: "Ya kfuhaakwaru iya unu; obe unu te kwetadu. Iphe bụ ozi ono, ya ēje ono, bụ ozi ono, Nna ziru iya tē ya jee ono bukotakwa iphe agbaru iya ekebe.

²⁶ Obenu l'unu te kwetadu; okfu l'unu ta ayidu lē ndu ophu bụ aturu kē yēbe Jisosu.

²⁷ Aturu nk'iya anoduje anu olu iya. Ya maru iya; yō noduje awu etso iya.

²⁸ Ya anuje iya ndzū gbururu jeye; to nwe l'ō laa l'iyi; tō dū onye ha kē t'ō nafi iya ēya l'ēka.

²⁹ Nna iya ono, bu iya woru iya ye iya l'eka ono be kakota iphemiphe obule nshinu; ophu 'o dudu onye a-du ike nafi iya Nna iya l'eka.

³⁰ Yebedua yele Nna iya bu nanu."

³¹ Ya ndono; ndu Ju akpakokwaa mkpuma k'ugbo ebo t'ephe tugbua ya.

³² Jisosu asu ephe: "Ya koshiakwaru unu igweligwe ozi, du mma, shi iya l'eka. ?Bukpohunua ole l'iphe ono, ya meshiru ono be unu e-gude tugbu iya le mkpuma?"

³³ Ndu Ju asu iya: "E to kwa k'ozi, du mma, i jeru be ephe eme t'ephe tugbua ngu le mkpuma. Iphe meru iphe ephe eme t'ephe tugbua ngu le mkpuma kwa l'ikfubyishi epha Nchileke; l'eka o bu nggube madzu mmanu be wotaru onwongu mebe Nchileke."

³⁴ Jisosu asu ephe: "T'e dedu iya edede l'ekwo ekemu le Nchileke suru: 'L'unu butsua 'nchi l'ehu l'ehu.'

³⁵ Ayi makwaru l'iphe ekwo okfu Nchileke kfuru te enwedu echikpo. O -buru le Nchileke kuru ndu ono, o yeru okfu iya l'eka ono 'nchi l'ehu l'ehu;

³⁶ ?o meru imagha be unu suru l'oo ekfurushi be ya ekfurushi epha Nchileke; okfu le ya suru: 'L'oo yebedua bu Nwatibe Nchileke.' Mbui; o kwa Nchileke ono otaru iya; zi iya te ya bya le mgboko.

³⁷ O -buru l'iphe-a, ya emegbaa-wa te shidu l'eka Nna iya; unu be kwetakpohekwa nk'ia.

³⁸ Obenu le teke o bukwanu l'o bu iphe shi l'eka Nna iya be ya emegbaa-wa; unu kwetakpoonu l'iphemiphe obule ono, ya emegbaa ono shia l'eka Nna iya; m'o -ruhuru; unu 'ekwetakpodua nu ke yebe Jisosu. Unu -kweta; oo ya bu; yo doo unu enya: unu amaru le Nna no iya l'ime; yebedua anodu Nna l'ime."

³⁹ Ephe awu-lihukwa odo t'ephe kpachia ya l'eka ono; yo nyifu ephe l'eka.

⁴⁰ Yo tugbukwaa odo je adaghaa Jodanu; lufu azu iya ophu; rua eke ono, Jonu shi anoduje emeshi baputizimu l'odungu ono; nodu l'eka ono.

⁴¹ A du l'igwe wu-kfuta iya. Ephe ekfutsua: "Le Jonu te mekwa iphe du biribiri; obu l'iphe bu iphe o kfuru l'ehu nwoke-a bukotakwa oswi-okfu."

⁴² A du l'igwe kweta nk'ia l'eka ono.

11

Anwuhu Lazaros

¹ O nweru nwoke lanu, aza Lazaros, bu onye Betani; ehui ta du iya mma. Betani bu iya bu mkpukpu, Meri yele nwunne iya ke nwanyi, bu Mata bu.

² Meri owaa bu iya bu nwanyi ono, wotajeru manu-mbeleke, eshi kwekwekwe bya etee Nnajiufu, bu Jisosu l'okpa labu; gude egbushi fucha ya eya ono. O bu nwunne iya ke nwoke, bu Lazaros; be iphe eme obu.

³ Ya ndono; unwunne iya ndu k'unwanyi ono ezia ozi t'e je ekfuru Jisosu l'onya iya-a, o yeru obu-wa be ehui ta adukwa mma.

⁴ Jisosu anule iya phu; su: "L'ehu owaa be yele ishi Lazaros ta ayikwa. L'iphe meru iphe oome kwa k'ophu ee-gude iya kwabe Nchileke ugu; shikwa iya phu jaa Nwatibe Nchileke ono ajaja."

⁵ Jisosu yeru Mata; me nwunne iya ke nwanyi; me Lazaros obu nshinu.

⁶ Ya ndono; Jisosu anutsulephu l'ome-l'ehu guderu Lazaros; yo kpoo ukfu; nofua abali ebo l'eka ono, o no ono.

⁷ E metsua; yo su ndu etsoje uzo iya: "Unu gbeshi t'ephe la azu le Judiya."

8 Ndu etsoje ọ̀zo iya asụ́ iya: “M’ọ́ buwokwaa bẹ́ ndu Ju shi ese t’ephẹ́ gude mkpuma tugbua ngu; ́bụ́ iya b’i sụ́rụ́ lẹ́ ị́i-la azụ́ l’ẹ́kẹ́ ono ọ́do?”

9 Jisọ́sụ́ asụ́ ephẹ́: “?Tọ́ bụ́dunua awa iri l’ẹ́bọ́ bẹ́ nọ́ l’eswe ujiku lanụ́? Iphe bụ́ onye eje ije l’eswe ta akpakotajekwa iphe daa; kẹ́ l’onye ono gude iphoro kẹ́ mgboko aphụ́ ọ́zo.

10 Obenu l’ọ́ -bụ́rụ́ l’enyashi bẹ́ madzụ́ eje ije bẹ́ onye ọ́bụ́ akpakotaje iphe daa; okfu l’ẹ́ to nwedu iphoro, nọ́ iya l’ẹ́hu.”

11 Yo kfuebelephu ege ono; wo ephẹ́: “Ọ́nya ephẹ́; mbụ́ Lázarusu bẹ́ mgbenya tsuakwaru; ọ́le ya e-jewa tẹ́ ya je etee ya lẹ́ mgbenya ono.”

12 Ndu etsoje ọ́zo iya asụ́ iya: “Nnajiufu; ọ́ -bụ́rụ́ l’ọ́o mgbenya bẹ́ ooku b’ọ́ buakwa iya akorohu teke o tehuru.”

13 Ephẹ́ gbe tubesu l’ọ́o mgbenya bẹ́ ookfu okfu iya. Obenu l’iphe Jisọ́sụ́ ekfu teke ono bụ́ l’ọ́ nwuhuwaru.

14 Ya ndono; Jisọ́sụ́ abya ekfujaaru iya ephẹ́ ekfujā: “Lẹ́ Lázarusu nwuhuakwaru.

15 L’ọ́ kwa l’okfu ẹ́hu unu b’o gude ẹ́hu atso iya ẹ́na; lẹ́ ya ta nọ́du l’ẹ́kẹ́ ono. Ọ́ bụ́ iphe ono e-me t’unu kweta nk’iya. Unu tugbua t’ephẹ́ jekfu iya.”

16 Tómosu, bụ́ onye eekuje “Ejima” asụ́ ndu ephẹ́ l’iya tṹko etso ọ́zo Jisọ́sụ́: “T’ephẹ́ tsoru Nnajiufu je; k’ophu ephẹ́ l’iya a-nwuhukota l’ẹ́ka lanụ́.”

Jisọ́sụ́ l’onwiya bụ́ oteta-l’onwu; bụ́rụ́ ndzụ́

17 Tọ́ dụ́ iya bụ́; Jisọ́sụ́ abyaruta bya aphiya lẹ́ Lázarusu gbe nọ́wanu abali ẹ́no l’ime ili.

18 Bétani bẹ́ nonyabekwaa Jerúsalemu ntse. Ọ́ duplephu iphe ha l’ọ́ bụ́ manyiru ẹ́bọ́; m’e-shi Jerúsalemu.

19 Ọ́o ya meru iphe ndu Ju dụ́ igweligwe wụ́rụ́ bya ọ́kporu Máta yẹ́le Méri ifu kẹ́ nwunne ephẹ́ ono, nwuhuru nụ́ ono.

20 Máta anulephu lẹ́ Jisọ́sụ́ abya; gbakfube iya. Méri yẹ́bedua adugaruru anọ́du l’ọ́lo.

21 Máta abya asụ́ Jisọ́sụ́: “Nnajiufu; ndẹ́ge ị́ nọ́ l’ẹ́kẹ́-a; mẹ́ nwunne ayi nwoke-a ta ga nwuhukwa.

22 Ọ́le jeyekwa m’ọ́o nta-a bẹ́ ya makwaru l’ẹ́ to nwedu iphe ị́ sụ́rụ́ Nchileke t’o meeru ngu, ẹ́ to mederu ngu.”

23 Jisọ́sụ́ asụ́ iya: “Lẹ́ nwunne ngu kẹ́ nwoke e-tetakwaa nọ́du ndzụ́.”

24 Máta asụ́ iya: “Ya makwaru l’oo-teta ọ́do nọ́du ndzụ́ teke iphe bụ́ madzụ́ kpmukpamu e-shi l’onwu tetakota nọ́du ndzụ́ lẹ́ mbọ́ku ikperazụ́.”

25 Jisọ́sụ́ asụ́ iya: “O kwa yẹ́bedua, bụ́ Jisọ́sụ́ bụ́ onye emeje ndu nwuhuru anwuhu; ephẹ́ eshi l’onwu teta; ya anụ́ ephẹ́ ndzụ́. Iphe bụ́ onye woru onwiya ye iya l’ẹ́ka a-nọ́du ndzụ́; m’o -ruhuru; onye ọ́bụ́ nwuhu anwuhu.

26 Iphe, bụ́ onye nọ́ ndzụ́; wowaru onwiya ye iya l’ẹ́ka te nwekwa l’ọ́ nwuhu anwuhu gbururu jeye. I kwetaru l’okfu iya ono; tẹ́ ti kwetadu?”

27 Máta asụ́ iya: “Iyee! Nnajiufu; ya kwetakwaru-a l’ọ́ bụ́ nggu bụ́ Kuráiyisutu ọ́bụ́, bụ́ Nwatibe Nchileke ono, bụ́ iya bụ́ onye ọ́bụ́, a-bya lẹ́ mgboko-a.”

Enya-mini agbakahu Jisọ́sụ́ l’enyā

28 Mátá ekfutsulephu ége ono; tugbua je ekuchi nwunne iya; mbụ Méri ekuchi; tọ nwèhu sụ iya: “O-zi-iphe nọkwa l'èke-a; l'ookukwa ngu oku.”

29 Méri anụle iya phụ; kwolihuwaphu jekfushia Jisọsu.

30 Teke ono bẹ Jisọsu ta batakwaa l'ime mkpukpu ono. O bukwa dua l'èke ono, Mátá jekfuru iya ono b'ọ nọ.

31 Ndu Ju ono, éphe lẹ Méri nọ l'ụlọ; éphe ayọru iya kẹ nwunne iya ono aphulephu ége o zilihuru lufushia etezi; wụ-lihu tsoru iya; l'èke éphe tubesu lẹ oojewa l'ili; tẹ ya je anọdu l'èke ono raa ekwa.

32 Ya ndono; Méri abyaruta éke Jisọsu nọ. Aphuphu, o phụ Jisọsu; dawa iya phụ l'iku okpa; sụ iya: “Nnajiufu; ndège ị nọhawa l'èke-a; mę nwunne iya kẹ nwoke-a ta ga nwuhukwa.”

33 Jisọsu aphulephu Méri éke ọora ekwa; mę ndu Ju ono, tso iya nụ ono éke éphe tukokwaruphu ara ekwa; yo rua ya l'èhu; mbụ kfubekpoo ọswa rua ya l'ime mejị.

34 Yọ jị éphe: “?Bụ awe bẹ unu liru iya?”

Éphe asụ iya: “Nnajiufu; byanụ bya aphụ iya.”

35 Ònya-mini agbakahuwaphu Jisọsu l'ènya.

36 Ya ndono; ndu Ju asụ: “Nshọ! Unu lekpoduanu ége o yeberu Lázarọsu obu.”

37 Yo nweru ndu ọphu haru; sụ: “?Bụ iya bụ lẹ nwoke-wa, bụ iya meru onye ishi; yọ phulaha ụzọ-wa ta ge emedunua Lázarọsu t'ẹ b'ọ nwuhushi tọ?”

*Lázarọsu tetaru;
nọdu ndzu*

38 Yo rua Jisọsu l'èhu ọdọ; yọ tugbua jeshia l'ili l'èke ono, e liru Lázarọsu ono. Ili ono bẹ bụ ọgba b'e gude eze mkpuma bechia ọnu iya.

39 Jisọsu asụ éphe: “T'èphe nwufu-eze mkpuma ono.”

Ya ndono; Mátá, bụ nwunne nwoke ono, nwuhuru anwuhu ono asụ iya: “Nnajiufu; mę ọo-nọdukwa eshiwa nshi. Ntanụ kweekwa iya abalị ẹno k'ọphu e liru iya.”

40 Jisọsu asụ iya: “?Ya ta suhadunu ngu-a l'i -kweta b'ii-gude ẹnya ngu phụ ége Nchileke e-gude koshi ége ya dụ-be biribiri.”

41 Tọ dụ iya bụ; éphe abya enwufu mkpuma ono; Jisọsu abya apalia ẹnya imeli; sụ: “Nna; ya ekele ngu ekele; okfu l'ị nwaru olu iya!

42 Ya makwarua l'ẹ to nwedu teke ẹ tị nujedu olu iya. Obenu l'ọ bụ ndu-a, vudotsua l'èke-a bẹ ya gude okfu ẹhu éphe ekfu okfu-a; k'ọphu éphe e-kweta l'ọo nggu ziru iya tẹ ya bya.”

43 Yo kfuebelephu ége ono; bya arashia ya ike; sụ: “Lázarọsu; lufuta!”

44 Nwoke ono, nwuhuru anwuhu ono alufuta yele mbacha, e gude kegbabetsua ya ẹka m'okpa; ọwaa ekwa-odzu, e gude phuchia ya ifu. Jisọsu asụ éphe: “Unu tọshia ya iphe ono; haa ya t'ọ tugbua.”

Idzu ishi Jisọsu

(Mát 26:1-5; Mak 14:1-2; Luk 22:1-2)

45 Igweligwe ndu Ju ono, éphe lẹ Méri yị ono aphua iphe ono, Jisọsu meru ono; kweta nk'ia.

46 Obenu l'ọ nweru ndu ọphu haru jekfube ndu Fárisii je akporu éphe iphe Jisọsu meru.

47 Ya ndono; ndu ishi ndu achijeru Nchileke ẹja; mę ndu Fárisii akpokoo ndu ogbo ikpe, etsoje éphe ekpe ikpe; sụ éphe: “?Bụ ngunu bẹ éphe e-mekpoo? Lẹ nwoke-wa emekwa igweligwe iphe-ophulenya.

⁴⁸ Ɛphe -haa ya t'o meru iya tugbua be iphe bu madzu phuu a-tukokwa kweta nk'ia; ndu Rómu abya atuko eze-ulo ephe-wa tsupyashia; lua mba ephe-wa kpamu."

⁴⁹ Obenu l'onye lanu l'ephe, ephe iya bu Káyafasu, bu iya bu eze onye ishi ndu achijeru Nchileke eja k'afa onanu suru ephe: "L'e to nwekwa iphe unu maru le phuu.

⁵⁰ ?Unu ta madu l'o ka mma t'onye lanu nwu-chiaru oha; karia te ndu ali-a l'ephe ha buru kpurupyata?"

⁵¹ Okfu ono bukwa iya-a b'o shi onu bu l'oswiya; obu l'e to kwa iya gude ike k'onwiya kfua ya. Obenu le keshinu ophu o bu iya bu eze onye ishi ndu achijeru Nchileke eja k'afa onanu b'o phuru le Jisosu e-mekochaa nwu-chiaru oha onu.

⁵² E to bulekwa mba ono nwenkinyi be oo-nwu-chiru. O kwaphu ege ono; be oo-chikobe unwu Nchileke ono, gbakashihuru; dzuru mgboko ono; t'ephe buru nanu.

⁵³ Dube mboku ono kwaseru; ndu Ju eshibekpelephu idzu ege ee-shi kpaphua Jisosu.

⁵⁴ To du iya bu; Jisosu akpabuhu l'edzudzu oha eke ndu Ju no. Yo shi l'eke ono tugbua jeshia ali obu, nonyabe echi-egu; je abahu le mkpukpu, eeku je ifuremu. Yo laa eke ono je anodu ye le ndu etsoje uzo iya.

⁵⁵ Teke ono be Aji Esweta ndu Ju tuwaru l'ukfu. Igweligwe ndu shigbaa l'ali ndu Ju atuko jeshia Jerusalemu t'ephe je emeodu nsu ke osafu onwonye mmerushi; temanu a bahude l'aji ono.

⁵⁶ Ephe atuko l'elephe enya Jisosu. Ephe edzukoo l'eze-ulo Nchileke; l'ajitsua ibe ephe: "?Ege ephebedua arikpoo ya? Mbui; ?oo-bya l'aji-a too?"

⁵⁷ Ndu ishi ndu achijeru Nchileke eja; me ndu Farisii ekfuhawa iya kepyia ya aku: "L'o -nweru onye maru eke o no; t'onye obu bya agbaaru ephe ama t'ephe je egude iya."

12

Aakwabe Jisosu uguv

le Betani

(Mat 26:6-13; Mak 14:3-9)

¹ Yo wudu-waa abali ishinguru t'e kpuba le Aji Esweta ono; Jisosu ejeshia Betani. Betani bu mkpukpu, Lazarosu bu; bu iya bu nwoke ono, o mejeru; yo shi l'onwu teta nodu ndu ono.

² Jisosu erua eke ono; ephe eshiaru iya ite ebyee. Yo buru Mata be bu onye ophu akwashi nri; Lazarosu yebedua etsoru le ndu ephe le Jisosu tukuru eri nri ono.

³ Ya ndono; Meri egbeshi je ewota akpamu obu, o no mbu manumbeleke, e gude nadi, guru egugu mee. Manu ono be aazu l'oke aswa. Yo wota iya bya etee Jisosu l'okpa; gude egbushi, no iya l'ishi efucha iya eya. Mkpoo manu ono atuko ulo ono gvua kfurukfuru.

⁴ To du iya bu; Judasu Isukariyotu, bu onye lanu le ndu etsoje uzo iya, bu iya bu onye obu, e-mekochaa deru iya ye obu; atufulephu onu; su:

⁵ "?Bunua ngunu meru iphe e te redu egiri manu-a erere; reta iya ukporo pongu le pongu iri; woru okpoga iya keuru ndu ukpa?"

⁶ Iphe meru iphe o kfuru iya kwa l'o bu onye iphura. O bu iya egudeje eda, ephe eyeje okpoga. Yoo yeje eka l'eda ono gbeta iya iphe.

⁷ Jisòsu asù iya: “Sefu nwanyi-a ònu l'èhu. Haa ya t'ò kwakòbe iphe o gude ngàbèrù mbòku, ee-li yèbe Jisòsu.

⁸ Ndu ùkpa bè unu l'èphe nò tekenteke. Obenu lè yèbedua bè unu l'iya ta anòdu tekenteke.”

Idzu kẹ t'e gbua Lázaròsu

⁹ Yo be teke igweligwe ndu Ju nùrù lè Jisòsu nòwa lè Bétani; èphe awùrù jeshia èke ono. È t'ò bulekwa k'èhu Jisòsu bè èphe gude je kpù. Èphe jekwaruphu òphu Lázaròsu, bù iya bù onye ono, Jisòsu meru: yo shi l'ònwu teta nòdu ndzù ono.

¹⁰ Ndu ishi ndu achìjeru Nchileke èja achia idzu l'èphe e-gbukwaphu Lázaròsu.

¹¹ Ishi iya abùrù l'ò bù okfu èhu iya bè igweligwe ndu Ju anashihu ndu ishi èphe; agbakashihu ejegbaa okweta kẹ Jisòsu.

Jisòsu abahù Jerúsalemu

(Mát 21:1-11; Mak 11:1-11; Luk 19:28-40)

¹² Yo be echile iya; igweligwe ndu ono, byaru ògba Ajì Esweta ono anàa lè Jisòsu abya Jerúsalemu.

¹³ Èphe achitagbaa èkwo-igu; wù-lihu bya iya ndzuta; l'atù okokooko asùje: “Ajaja bù kẹ Nchileke-o! Onye a gòrù ònu-òma nù b'ò bù; mbù onye ono, Nnajiufu, bù Nchileke ziru t'ò bya ono. Tẹ Nchileke gòrù ònu-òma nù Eze ndu Ízurelù!”

¹⁴ Ya ndono; Jisòsu abya aphua nwa nkakfù-igara bya adùgaru l'eli iya; bù iya bù ège e deru iya l'èkwo okfu Nchileke; sù:

¹⁵ “Unubè ndu Záyonu; unu ba atsushi egvu;

lè nta-a bè eze unu dugaru l'eli

nwa nkakfù-igara abya.”*

¹⁶ Iphe ono adùkota ndu etsoje uzo iya wujiwujì lè nchì l'òdungu. Obenu l'ò bya ebelephu teke ono, Nchileke kubataru Jisòsu l'imigwe; kwabè iya eze ugvu ono; èphe egbe bya anyata teke ono l'èkwo okfu Nchileke kfuru iphe ono. Mbù; èphe egbe mehawaru iya nù iphe ono, èkwo okfu Nchileke kfuru ono.

¹⁷ Teke ono, Jisòsu kuru Lázaròsu; mee ya; yò nòdu ndzù òdo; shi l'èke, e liru iya lufuta ono b'a ha l'igweligwe nòdu l'èke ono. Yò bùrù igweligwe ndu ono, nò l'èke ono bè je ekfukashiaru ndu òdo iphe ono, meru nù ono.

¹⁸ Oo ya kparu iphe mkporo-òha zafùrù bya iya ndzuta. Èphe nùhawaru l'ò Jisòsu bè meru iphe ono, dù biribiri ono.

¹⁹ Ndu Fàrisii l'asùje ibe èphe: “Unu lewaru l'iphe ayi ese te enwekwa ishi. Unu phùwaru ège ndu mgboko l'ophu zehuru etso iya.”

Ndu Girísu, haru achò Jisòsu

²⁰ Ndu Girísu haru yìrù lè ndu ono, jeru òbaru Nchileke èja lè Jerúsalemu teke ono, aagba ajì ono.

²¹ Èphe abya awukfuta Fílípù. Fílípù bù onye Bétusáyida, bù mkpukpu nò lè Gálili. Èphe asù iya: “Nwoke; ?nanù ège èphe e-me t'èphe lè Jisòsu phù?”

²² Fílípù eje ekfuru iya Ánduru. Ánduru yèlè Fílípù ayìrù je ekfuru iya Jisòsu.

²³ Jisòsu asù èphe: “Iyaa! O ruakwaru mbù teke aa-phù Abùbu-Ndiphe l'òdu-biribiri iya.

* 12:15 12:15 Zek 9:9; Mát 21:5.

²⁴ Kamenu; tẹ ya karu unu: l'ọ kwa ẹge akpuru witu adalahuje l'alì rehu ẹwa; bụ ẹge yebedua nwuhufutaje. O -bùru lẹ ya ta nwuhudu; bẹ ya dulekwaa nanu l'ọ bụ akpuru witu lanu. Obenu lẹ ya -nwuhu; ya adu l'ọ bụ akpuru witu lanu ono, mekocharu vuta; bya amishia nebyi ono; bụ iya bụ l'igweligwe madzu e-shi iya l'ẹka nweru ndzu ophungu.

²⁵ Onye yeru obu lẹ ndzu iya etufaje iya etufa. Obenu l'onye ndzu iya du ashi lẹ mgboko-a bẹ e-gude iya gbata ndzu gbururu jeye.

²⁶ Onye o du t'ọ buru onye ejeru iya ozi; t'onye obu bya etsoru iya; k'ophu bụ ẹke ya nọ t'ọ bukwaruphu ẹke ono bẹ onye ono, ejeru iya ozi ono a-nodu. Onye bụ onye ejeru iya ozi bẹ Nna iya a-kwabẹ ugwu."

Jisosu ekfu k'anwuhu iya

²⁷ Jisosu asu: "Nta-a bẹ okpoma awakwa iya awawa. ?Bụ ngunu bẹ ya e-kfu? ?Bụ tẹ ya sụ: 'Nna dzonua ya nta-a'? Tuswekwa! L'ẹke o bụ iphe-a, abya ememe l'oge nta-wa bẹ ya gude bya.

²⁸ Byiko; Nna menua t'a phụ odu-biribiri ẹpha ngu!"

Ya ndono; olu eshiwaphu l'imigwe; sụ: "Ya mehaakwaru; a phụ odu-biribiri ono. Ya e-mefukwaa t'a phụ iya odo."

²⁹ Mkpoto-ọha ono, vudo l'ẹke ono anua olu ono; sụ: "L'ọ kwa igwe deru edede!"

Ndu asu: "L'ọ kwa ojozi-imigwe kfuru yeru iya."

³⁰ Jisosu asu ẹphe: "O kwa l'okfu ẹhu k'unubedua bẹ olu ono gude daa; ẹ tọ bukwa l'okfu ẹhu kẹ yebedua b'e kfuturu iya.

³¹ O kwa nta-a bẹ bụ teke Nchileke e-kpe ndu mgboko-a ikpe. O kwa nta-a bẹ aabya ochikpo ike k'onye ono, bụ iya bụ ishi, achị ndu mgboko-a ono.

³² Teke ono, ee-shi l'alì wolia yebe Jisosu eli ono bẹ ya a-tuko madzu kpamukpamu duta t'ẹphe tsoru iya."

³³ O kfuru iya ẹge ono gude koshi ẹge ya e-shi nwuhu.

³⁴ Ọha ono asu iya: "L'ẹphe nwawaru iphe e deru l'ekwo ekemu: lẹ Kuráyisutu obu a-nọ gbururu jeye. ?Nanuhunu ẹge e gude; nggu asu lẹ Abubu-Ndiphe nwuhufutaje? ?Bukpohunua onye bụ Abubu-Ndiphe obu?"

³⁵ Jisosu asu ẹphe: "L'iphoro ono bífukwaa nwanshí b'ọo-nofuaru unu. Unu lóshinuphu ije nta-a, iphoro ono nọkwadurua unu; tẹ bẹ ọchi ba agbakfu unu. L'onye eje ije l'ekpuru-ọchi ta amajekwa ẹke, ọoda-kpu l'eshi.

³⁶ Ophu t'unu kweta k'iphoro ono teke iphoro ono nọkwadua swiru unu; ẹge unu a-buru ndu bu l'ẹke iphoro nọ."

Ndu Ju bụ e-kwe-lẹ-te-kwe

Jisosu ekfuebelephu iphe ono; tugbua je edomia onwiya t'ẹphe ba phụ iya.

³⁷ O bụ oswi-okfu lẹ Jisosu mekotaru igweligwe iphe du biribiri l'ifu ẹphe; obu l'ẹphe te kwetadu l'ọo ya bụ onye obu, Nchileke ziru t'ọ bya obu;

³⁸ k'ophu iphe ono, Azáya, bụ onye nkfuchiru Nchileke kfuru ono e-rekota ẹge o kfuru iya; sụ:

"Nnajiufu; ?bụ onye

kwetaru ozi, ayi ziru?

?Bụ onye b'e meru t'ọ maru l'ẹka

Nnajiufu du iya?"

³⁹ Ọo ya meru iphe ẹphe te kwetadu; kẹle Azáya kfukwaruphu odo; sụ:

40 “Lẹ Nchileke mewaru ephe;
 ephe atsulahaa ishi; mekwaaphu ephe;
 obu anmaa ephe kpungu!
 E menyaa; ephe egude enya ephe phua uto;
 oriri erua ephe ali;
 ephe agbanwee
 lakfutashia ya te ya mee t'ephe ka mma.”

41 O bu Jisosu be Azaya ekfu okfu iya ono; ke l'o phuhawaruru odu-biribiri iya.

42 Obenu l'a dulee l'igwe kweta l'oo ya bu onye obu, Nchileke ziru t'o bya obu; mbu jeyekpo le ndu ishi. O bulephu l'ephe ta dudu ike kfuluta iya; ke l'ephe atsukwanu ndu Farisii egvu; e menyakwaa; e bufu ephe t'ephe ba abatajeha l'ulo-ndzuko.

43 Iphe obu bu l'ephe ka oye enya l'ajaja ophu ndiphe aja ephe; karia ajaja ophu Nchileke ga aja ephe.

Okfu, Jisosu kfuru

e-kpe madzu ikpe

44 Jisosu araa ya arara: “L'onye woru onwiya ye yebe Jisosu l'eka ta bukwa yebe Jisosu be onye obu woru onwiya ye l'eka. O kwa onye ono, ziru iya te ya bya ono be onye obu woru onwiya ye l'eka.

45 Onye phuru iya nu be phwakwaru onye ono, ziru iya te ya bya ono.

46 Le yebedua byaru te ya buru iphoro l'eli mgboko-a; k'ophu bukwanu: onye woru onwiya ye iya l'eka; t'onye ono ba anoduhe l'ekpuru-ochi.

47 Onye anu iphe ya ekfu; too me iya ememe be ya te ekpekwa ikpe; kele ya ta byakwa te ya kpee ndiphe ikpe. Iphe ya byachiaru bukwa te ya dzoo ndiphe.

48 Onye jikaru iya nu; jika onata iphe ya ekfu be nwekwaru onye e-kpe iya ikpe. O bu okfu ono, ya kfuru ono be bu onye e-kpe iya ikpe mboku ikperazu!

49 Ishi iya aburu l'e to budu ike ke eka iya be ya gude ekfu. O bu Nna ono, bu iya ziru iya te ya bya ono be bu onye karu iya iphe ya e-kfu; me ege ya e-kfu iya.

50 Ya makwaruphu l'iphe ono, o suru te ya kfua ono anuje ndzu gbururu jeye. Oo ya bu l'iphe bu iphe ya ekfu be bulephu iphe Nna suru te ya kfua be ya ekfu.”

13

Jisosu akwo ndu

etsoje uzo iya okpa

1 Yo rua mboku nchi-ta-abohu iya a-bu mboku obahu le Aji Esweta ono; Jisosu amawaru l'oge nk'ia eruwa, bu iya bu teke ya e-gbeshi le mgboko-a lakfushia Nna iya. Jisosu shikpelephu l'odungu yetaru ndu, bu ndu nk'ia le mgboko-a obu; mbu yeeru iya ephe gbururu jeye l'ikperazu.

2 Ya ndono; yo be teke Jisosu ye le ndu etsoje uzo iya tukoru nodu l'eri nri-enyashi. Obutuswe yehawaruru Judasu Isukariyotu, bu nwatibe Sayimonu oriri l'okpoma t'o deru Jisosu ye ndu ohogu iya l'eka.

3 Jisosu amakwaruphu le Nna iya be yekotaru iya iphemiphe obule l'eka; makwaruphu l'oo l'eka Nchileke be ya shi bya; bukwaruphu Nchileke be ya alakfube;

⁴ kwe gbeshi l'ẹke ono, ọ nọ l'eri nri-enyashi ono; yefu uwe ugwehu iya wushi; bya achita anuma oghu-ehu kee onwiya l'ukfu.

⁵ Yọ bya ekuru mini ye lẹ gbangugbangu oghu-ehu; wata okwocha ndu etsoje ọzo iya okpa; gude anuma oghu-ehu ono, o keru l'ukfu ono efucha ephe mini l'okpa.

⁶ Yọ bya abyaruta ẹke Sáyimonu Pyita nọ; Pyita asu iya: "Tuswekwa! Nnajiufu; ?buchia nggubedua gbe abya iya okwo okpa?"

⁷ Jisọsu asu iya: "Iphe ya eme b'ẹ ti makwa nta-a. Ọ kwaa l'e -megee bẹ oo-do ngu-a ẹnya."

⁸ Pyita asu iya: "E jekwa ephopho. Ẹ ti kwokwa yebedua okpa lẹ phuu!"

Jisọsu asu iya: "Lẹ ya akwodu ngu okpa ono bẹ nggu l'iya ebukahukwa."

⁹ Sáyimonu Pyita asu iya: "Nnajiufu; ọ -duakwa ẹge ono; ba akwokwa iya okpa nkinyi iya. Kwokwaa ya ẹka; nggu asaa ya ishi."

¹⁰ Jisọsu asu iya: "L'onye ghurwaru ẹhu bẹ mkpa oghu ẹhu ọdo ta duhekwaru. Ọ bu okpa bẹ onye obu akwoje; keshinu ẹ to nwedu ẹke inyi dekuru iya l'ehu lẹ phuu. Unubedua achakotakwa degedege; ọle ẹ to bubekwa unu l'unu ha."

¹¹ Iphe Jisọsu gude sù l'ẹ to bubedu l'ephe ha bu l'ọ maru onye ophu e-mekochaa deru iya ye.

¹² Ya ndono; yọ kwochabebelephu ephe okpa ono; bya achita uwe ugwehu iya yee ẹge o yehawaru iya; jẹ anodu l'ẹke, o shi nọduhawa. Yọ jì ephe: "Unu makpọoru iphe ono, ya meru unu ono?"

¹³ Unu anoduje eku iya O-zi-iphe; l'eku iya Nnajiufu. Yọ bukwarua oswi-okfu; kẹ l'ọ bu iphe ya bu ndono.

¹⁴ Ọo ya bu; ọ -buru l'ọo yebedua, bu Nnajiufu; buru O-zi-iphe bẹ gbe kwochaa unu okpa; ọo ya bu l'ọ gbaru t'unu kwoje ibe unu okpa ẹge ono, ya kworu iya unu ono.

¹⁵ L'ọ kwa iphe, unu e-letaje ẹnya eme bẹ ya meru koshi unu ono; k'ophu unubedua e-mejekwa iya phẹ ẹge ono, ya meru iya unu ono.

¹⁶ Kamenu; tẹ ya karu unu: lẹ nwozi ta akajekwa onye nwe iya nù; to bukwanu l'onye e ziru ozi akajẹ onye ziru iya ẹya nù.

¹⁷ Unu makotaru-a iphe-a l'ọ ha. Ọ -buru l'unu tuko iya eme ememe bẹ Nchileke a-goru unu ọnu.

¹⁸ "Ẹ to kwa unu l'unu ha bẹ ya ekfuru. Ya makwarua ẹge ndu, ya fọtaru dū. Obenu l'iphe e deru l'ekwo okfu Nchileke mefutaje ẹge e deru iya: 'L'onye riru nri iya gbe bya emede iya iphe a-tsuru iya nù.'*

¹⁹ Ya ekfukwaru iya unu nta-a, ẹ to medua; ẹge bu teke o mederu; unu ekweta l'ọo ya bu 'Onye ono'.

²⁰ Kamenu; tẹ ya karu unu: l'onye bu onye nataru onye ya ziru ozi; nataakwaru yebedua. Onye bu onye nataru yebedua nataakwaruphu onye ophu ziru yebedua tẹ ya bya."

Jisọsu ekfu l'ee-deru iya ye

(Mát 26:20-25; Mak 14:17-21; Luk 22:21-23)

²¹ Jisọsu ekfuebelephu iphe ono l'ọ ha; okpoma echia ya taa. Yọ sù ephe: "Kamenu; tẹ ya karu unu: l'onye lanu l'unu ha e-deru iya ye ndu achi nta iya l'ẹka."

* 13:18 13:18 Egvu 41:9.

²² Ndu ono, etsoje ọzo iya ono abya elegba onwẹphe ẹnya; l'ẹke egbe okfu ono gbachiru ẹphe ẹnya; ẹphe ta ma onye ọp̄hu bụ onye ookfuru ekfuru.

²³ Onye lanu lẹ ndu etsoje ọzo iya, bụ iya bụ onye ọp̄hu Jisọsu katsua oyeru obu bẹ nọnyabekwanu iya ntse teke ono.

²⁴ Sáýimonu Pyita ajibuaru onye ono ẹnya; sụ iya t'ọ jiedu iya onye ookfuru.

²⁵ Onye ono akafua ọnonnyabe Jisọsu ntse; sụ iya: “Nnajiufu; ?bụ onye bẹ iikfu ele ẹnya?”

²⁶ Jisọsu asụ iya: “L'ọ kwa onye onanu, ya a-nụ awawa buredi, ya tsutaru l'iphe-a, eeri nri-a bẹ bụ onye obu.” Yọ bya etsutawaphu awawa buredi ono; woru iya nụ Júdasu, bụ nwatibe Sáýimonu Isukáryọtu.

²⁷ Júdasu ataẹbelephu buredi ono; Sétanu epheba iya l'ẹhu. Jisọsu asụ iya: “Ngwaa! Iphe, bụ iphe ịbya ememe; mee ya ẹgwegwa.”

²⁸ To nwe l'ẹphe ha l'eri nri ono, maru iphe kparu iya okfu okfu ono.

²⁹ Ndu ariá lẹ keshinu ọp̄hu ọ bụ Júdasu egudeje ẹkpa okpoga ẹphe; bẹ iphe Jisọsu ekfuru iya bụ t'ọ zútatsua iphe ẹphe e-gude eme ọ ajị ọbu; m'ọ kwanu l'iphe Jisọsu ekfuru Júdasu bụ t'ọ nụ ndu ụkpa iphe.

³⁰ Ya ndono; yọ natatsulephu awawa buredi ono; tųgbuwaphu; lufushia. Yọ bụwarunu ẹnayashi.

Ekemu ọphungu

³¹ Ya ndono; Júdasu alufutsulephu; Jisọsu asụ: “Ọ bụ nta-a b'e koshiru ọdu-biribiri ọ Abubu-Ndiphe. Ọ kwaphu l'ẹka iya b'e shi aphụ ọdu-biribiri ọ Nchileke.

³² Ọo ya bụ; ọ -buri lẹ Abubu-Ndiphe meru t'a phụ ọdu-biribiri ọ Nchileke; ọ kwaphu ege ono bẹ yebedua, bụ Nchileke e-mekwaphu t'e shi iya l'ẹka phụ ọdu-biribiri ọ Abubu-Ndiphe; mbụkwaa nta-a nta-a.

³³ Ụnwu iya yẹle unu ta anọhekwa ọp̄hu baru nwishi. Unu a-chọkashilaha ya; ọlobu iphe ya kfuru ndu Ju bẹ ya ekfuru unu nta-a: ‘L'ẹke ya eje bẹ unu ta ahakwa ọ t'unu bya.’

³⁴ Ekemu ọphungu bẹ ya aturu unu! Unu yeru ibe unu obu; mbụ; t'ọ bụlekwaruphu ege ya yeru unu obu bẹ unu e-yeru iya ibe unu.

³⁵ Ọ bụ obu ono, unu e-yeru ibe unu ono bẹ ndu ọdo e-shi maru l'unu bụ ndu etsoje ọzo iya.”

Jisọsu ekfu lẹ Pyita a-gbado iya

(Mát 26:31-35; Mak 14:27-31; Luk 22:31-34)

³⁶ Sáýimonu Pyita ajị iya: “Nnajiufu; ?bụ awe bẹ ịla ọbu?”

Jisọsu asụ iya: “L'ẹke ya ala b'e tị dukwa ike tsoru iya ala nta-a. Ọ kwa alakfuta bẹ ii-mekochaa lakfuta iya l'ẹke ono.”

³⁷ Pyita asụ iya: “?Bụ ngunu mekwanuru iphe ya ta adụdu ike tsoru ngu nta-a? Mę ya e-swekwa ẹnya lẹ ndzụ iya l'okfu ẹhu ngu.”

³⁸ Jisọsu asụ iya: “?Ị sụru l'ii-sweghe ẹnya lẹ ndzụ ngu l'okfu ẹhu iya? Kamenu; tẹ ya karu ngu: tẹmanu tẹ oke-ọku nchi-abọhu raa ọra b'ị tuakwaru ego ugbo ẹto l'ẹ tị madu onye ya bụ.”

14

Ọo Jisọsu bụ ọzo, e shi alakfu Nna

¹ Jisọsu asụ ẹphe: “T'ọkpoma ba awakwa unu awawa. Unu woru onwunu ye Nchileke l'ẹka; unu ewokwaruphu onwunu ye yebedua l'ẹka.

² L'ufu Nna iya bẹ ọlọ, eebu ebubu ha l'igwe. Ndege ẹ -tọ dọru ẹge ono; ?nanuhunu ẹge ya g'e-me sọ unu lẹ ya ejeru unu omeru ẹke unu e-buru.

³ Teke ya jeru je emeeberu unu ẹke ọbu bẹ ya a-bya ọdo; bya eduta unu yeru onwiya; k'ọphu bụ: ẹke ya bu bẹ unu e-bukwaruphu.

⁴ Unu mawaru ẹke ya ala; bya amakwaruphu ọzo, ya shi ala iya."

⁵ Tómosu asụ iya: "Nnajiufu; mę ẹphe ta makwa ẹke ọbu, jila ọbu. ? Nanu ẹge ẹphe meru maru ọzo, e shi ala ẹke ọbu?"

⁶ Jisọsu asụ iya: "L'ọo yebe Jisọsu l'onwiya bụ ọzo ono; buru ọkpobe okfu ono; bya aburu ndzu ono. E to nwekwa onye l'abyakfuta Nna, ẹ-ta bụdu l'eka yebe Jisọsu bẹ onye ọbu e-shi.

⁷ Nta-a, unu maru iya-a bẹ unu a-makwaruphu Nna iya. Dube nta-a bẹ unu mawaru Nna; bya aphwakwa iya."

⁸ Fílipu asụ iya: "Nnajiufu; koshi nọ ẹphe Nna ọbu; ẹge obu a-la ẹphe l'òrù iya."

⁹ Jisọsu asụ iya: "Fílipu; keshinu teke-wa bẹ unu l'iya shi nọduta; ti ma iya. Onye phuwaru yebedua phwakwaru Nna. ?Nanuhunu ẹge e meru; nggu asụ tẹ ya koshi unu Nna ọbu?"

¹⁰ ?Ti kwetadu lẹ yebedua nọ Nna l'ime; Nna anọdu yebedua l'ime? Okfu, ya ekfujeru unu ta bukwa ike kẹ ẹka iya bẹ ya egudeje ekfu iya. Ọ bụ Nna ono, bu iya l'ime ono eshije iya l'ime eje ozi iya.

¹¹ Ọ bụlephu t'unu kweta lẹ ya nọ Nna l'ime; Nna anọdu yebedua l'ime. Ọ -dukpoduanu; unu egude k'iphe ono, ya emeshi ono kweta okfu iya.

¹² Kamenu; tẹ ya karu unu: l'iphe bụ onye nọ yebe Jisọsu l'eka a-dukwapu ike mee iphe-a, ya emeshi-wa. Onye ọbu a-kakpokwaaruu ome ophu kariru ọwaa; kẹ lẹ yebedua alakfuwa Nna.

¹³ Iphe bukpo iphe unu shi l'eka iya sọ tẹ Nna meeru unu; bẹ ya e-meru unu; k'ọphu ee-shi l'eka Nwa; phụ ọdu-biribiri kẹ Nna.

¹⁴ O -nwekpooru iphe unu shi iya l'eka sọ tẹ ya meeru unu; bẹ ya e-meru unu."

Ukwa Ume-dụ-Nsọ

¹⁵ "Ọ -buri l'unu yeru iya obu; unu mekotaje ekemu, ya turu unu.

¹⁶ Ya e-kfuru Nna; yọ nọ unu Agbarike ọdo, a-nọduwaru swiru unu gbururu jeye lẹ tutu yoyo.

¹⁷ Agbarike ono, Nna a-nu unu ono bụ Ume-dụ-Nsọ; bụ iya bụ Ume k'ire-lanu; bụ onye ndiphe ta abyadu bya anata; okfu l'ẹphe ta aphudu iya; ẹphe ta ma iya. Obenu l'unubedua maru iya; kẹ l'ọ bu ebubu l'ime unu. Ọ bu ẹge ono bẹ ọo-nọduwaru l'ime unu tugburu.

¹⁸ "Ya ta ahakwa unu ẹka. Ya a-byakfutakwaa unu.

¹⁹ Ọ phoduru nwanshi nta-a; ndiphe ta aphuhe iya ọdo. Obenu l'unubedua a-phu iya. Keshinu ya nọ ndzu bẹ unubedua a-nokwapu ndzu.

²⁰ Mboku ono bẹ unu a-ma lẹ ya nọ Nna iya l'ime; unubedua anọdu yebedua l'ime; yebedua anodukwaphu unu l'ime.

²¹ "Ọ bụ onye maru ekemu ono, ya turu ono; lemekwaa ya phụ ememe bụ onye yeru iya obu. Onye yeru iya obu bẹ Nna iya e-yekwaruphu obu. Yebedua l'onwiya e-yekwaru onye ophu obu; woru onwiya koshi onye ọbu."

²² Tọ dọ iya bụ; Júdasu; ẹ tọ bukwa Júdasu Isukáryotu; asụ iya: "Nnajiufu; ?nanu ẹge ii-shi koshi ẹphe onwongu; tọ l'ọo ndiphe bẹ ii-koshi onwongu ọbu tọ?"

²³ Jisòsu asù iya: “Onye yeru iya obu emeje iphe ya ekfu. Nna iya eyeru iya obu. Yèbedua yè Nna iya abyakfuta onye òbu; èphe l’iya eburu eburu.

²⁴ Onye te yeduru iya obu te emejedu iphe ya ekfu. Òdo bù l’okfu-wa, unu anù-wa ta bùkwa okfu iya. Ò kwa okfu Nna ono, bù iya bù onye ziru iya nù ono.

²⁵ “Ya kfukotaakwaru unu iphe-a l’ò ha kpamu nta-a, unu l’iya nòkwadu.

²⁶ Obenu lè Agbarike ono, bù iya bù Ume-dù-Nsò ono, Nna e-shi iya l’èka zitaru unu ono e-zikotawaru unu iphemiphe òbule; nyatakwaruphu unu iphemiphe òbule, ya kfuawaru unu.

²⁷ “Ò bù èhu-agu bè ya aharu unu. Ò kwa èhu-agu nk’iya bè ya anù unu. È tò kwa egbe èhu-agu, ndiphe anùje bè ya anù unu. T’obu ba awakwa unu awawa; òphu unu atsùkwa egvu.

²⁸ Unu nùwaru teke ya sùru unu: ‘Lè ya alawaa; òbu le ya a-byakfutakwaa unu òdo.’ Ndège unu yeru iya obu; unu gèga anòdu ete èswa lè ya alakfube Nna; kèle Nna ono ka yèbedua.

²⁹ Nta-a bè ya tükookwa iphemiphe òbule dojashiaru unu malè teke oomede; k’òphu bù: teke o mederu t’unu kweta.

³⁰ Ya te ekfuhekwaru unu okfu ogologo òdo; kè l’onye ono, bù iya bù ishi, achì ndu mgboko-a ono abya-wa. Ò bù; ?bù ngunu b’o me iya.

³¹ Ndiphe mafutaje lè ya yeru Nna obu. Ò bù iya kparu iphe ya anòduje eme iphemiphe òbule ège o ziru iya èya.”

Yo kfuebe ège ono; sù èphe: “Ngwaa; unu gbeshi t’èphe lùfu l’èke-a.”

15

Jisòsu bù òkpobe oshi vayínu

¹ Jisòsu asù èphe: “Ò bù yèbedua, bù òkpobe oshi vayínu ono. Nna iya abùru onye eletaje mgbo vayínu ono ènya.

² Iphe bù èkali, kfutaru iya l’èhu, è-ta amijedu nebyi bè òokwafuje. Èkali ndu òphu amije nebyi bè òokochaje akòcha; k’òphu òo-dù mma; kafuaru amiji.

³ Okfu ono, ya kfuru nù unu ono bè mewaru unu; unu adù-gewa mma.

⁴ Unu nòdu iya l’èhu; tẹ ya nòdukwapu unu l’èhu. Ò bù ège èkali-oshi vayínu ta amì-ghedu nebyi k’èka iya; è-ba bù l’ò kfutaru l’oshi vayínu; bùkwaphu ège unu te eyeghedu nebyi; è-ba bù l’unu l’iya tughaberu bùru nanù.

⁵ “Òo yèbedua bù oshi vayínu òbu; unubèdua abùru èkali iya. Onye òphu nò yèbedua l’èhu; ya anòdu onye òbu l’èhu; onye ono bù onye amì nebyi mshikpoo ya ike; kè l’è to nwekwa iphe unu a-dù ike eme lè phuruphuru mè yèle unu ‘abùdu nanù. ⁶ Iphe bù onye è-ta anòpyabedu iya l’èhu bè ee-tufa etufa l’ò bù èkali-oshi, a kwafuru akwafù; yò kpòò nkù. Egbe èkali òphu dù ège ono b’aa-chìta chìru ye l’òku; òku ekèpyashia ya.

⁷ Ò -bùru l’unu anòpyabe iya l’èhu; okfu iya eburu unu eburu l’èhu b’è to nwekwa iphe dù unu mma, unu sùru t’e meeru unu, è te emeduru unu.

⁸ Owaa bù ège ee-shi koshi òdu-biribiri kè Nna iya: mbù t’unu mìa nebyi mshikpoo ya ike; shi ège ono koshi l’unu bù ndu etsoje ùzo iya.

⁹ Ò bù ège Nna yeru iya obu bù ège ya yeru unu. Unu nòpyabelekwapu l’obu ono, ya yeru unu ono.

¹⁰ Ò -bùru l’unu eme iphemiphe òbule, ya kfuru unu t’unu meje bè unu a-nòpyabekwaa lè n-yemobu nk’iya; mbù ège ono, yèbedua mekotaru

iphe bú iphe Nna iya sùru iya tẹ ya mee; nopyabe lẹ n-yemobu kẹ Nna iya ono.

¹¹ “Iphe-a l'ọ ha bẹ ya tũkookwa kfukotaru unu; k'ophu ẹhu-ọtso-ẹna nk'iya a-bũru nk'unu; ọdo bú t'ẹhu-ọtso-ẹna unu dzua edzudzu.

¹² Ọwaa bú iphe ya atũru unu ekemu iya; sù: t'unu yeru ibe unu obu ege ya yeru unu obu.

¹³ Ẹ to nwekwa egbe obu ọdo, madzũ e-yeru ibe iya, ka ọwaa: lẹ madzũ gude kẹ okfu ẹhu ndu ọnyà iya; swee ẹnya lẹ ndzũ iya; kweta anwũhu.

¹⁴ Unu bũgba ndu ọnyà iya; mẹ unu emee iphemiphe ọbule, ya kfuru t'unu meje.

¹⁵ Ya te ekuhekwa unu unwu-ozi iya phẹ ọdo; lẹ nwozi ta amajẹkwa iphe nnajũfu iya eme. Obenu lẹ ya kuwaru unu ndu ọnyà iya phẹ; okfu l'iphemiphe ọbule, ya nũtaru l'ọnu Nna iya bẹ ya mekotawaru t'unu maru.

¹⁶ Ẹ to bũkwa unubẹdua fọtaru iya. O gbe bũkwaru yẹbedua fọtaru unu dobe iche; k'ophu unu a-dũ l'ọ bú oshi-ọmi; mĩa nebyi, a-nọ gbururu jeye. Ọo ya bú; iphe bú iphe unu shi iya l'ẹka sù tẹ Nna nũ unu; bẹ ọo-nũ unu.

¹⁷ Ọwaa bú ekemu, ya atũ anũ unu: unu yeru ibe unu obu.”

Okpo-ashị kẹ ndiphe

¹⁸ “Ndu mgboko -kpọo unu ashị; unu nyatakwa l'ẹphe vuhaoduru ọzo kpọo yẹbedua ashị bẹ ẹphe kpọderu iya unu.

¹⁹ Ndege unu bú ndu kẹ mgboko-a mẹ ndu mgboko eyekwarua unu obu; l'unu bú ndu nk'ẹphe. Obenu lẹ ya fọtaru unu lẹ mgboko-a dobe iche; unu ta abũhe nk'ẹphe. Ọo ya meru iphe ẹphe kpọru unu ashị.

²⁰ Unu nyatakwa okfu ono, ya kfuru unu ono: ‘Lẹ nwozi ta akajẹkwa nnajũfu iya.’ Ọ bú ege ẹphe kparu yẹbedua ẹhu bú ege ẹphe a-kpa unu. Ọ -bũru l'ẹphe te medu iphe ya kfuru bẹ ẹphe te emekwa iphe unu ekfu.

²¹ Obenu l'iphe ono l'ọ ha bẹ ẹphe a-tũko emekota unu; okfu l'unu bú nk'iya; ẹphe ta ma onye ono, ya shi l'ẹka bya ono.

²² Ndege ọ -bũru lẹ ya ta byaru bya ekfuaru ẹphe okfu; m'ẹ tọ ga abũkwa ẹphe ome iphe dũ ẹji. Obenu lẹ nta-a, ya byawaru-wa b'ẹ tọ dũhekwa iphe ẹphe e-gude gọfu kẹ iphe dũ ẹji, ẹphe meru.

²³ Iphe bú onye ya dũ ashị bẹ Nna yẹbe Jisọsu dũkwaphu ashị.

²⁴ Ndege ọ -bũru lẹ ya ta nọdudu ẹphe l'ifu mekota iphe ono, e-ta dũdu onye ọdo, a-dũ ike mee ya ono; m'ẹ tọ ga abũkwa ẹphe ome iphe dũ ẹji. Obenu lẹ nta-a bẹ ẹphe gude ẹnya ẹphe phũkota iphemiphe ọbule ono, ya meshiru ono; kpọo ya ashị; kpọkwaaphu Nna iya ashị.

²⁵ Iphe ono vũru ege e deru iya l'ẹkwo ekemu: ‘L'ẹphe kpọru iya ashị; l'ẹ-ba dũ iphe, ya meru ẹphe.’

²⁶ “Ya e-shi Nna iya l'ẹka zia Agbarike ono; yọ lakfuta unu. Agbarike ono bẹ bú Ume-dũ-Nsọ, bú iya bú Ume ire-lanũ ophu shi Nna iya l'ẹka. Ọ -byalẹphu; yọ kfua okfu ẹhu yẹbe Jisọsu yeru unu.

²⁷ Unubẹdua l'onwunu bũfukwaaphu ndu a-nọdu ekfu iphe unu gude ẹnya unu phũa lẹ kẹ yẹbe Jisọsu; okfu lẹ ya l'unu shikpelephu lẹ mbũlembu nọduta.

16

¹ “Ya kfushikotaakwaru unu iphe-a; k'ophu ẹ te emedu unu t'unu shiswee ọzo.

² Ndu Ju e-bufukwa unu t'unu ba abatajehe l'ulo-ndzuko ephe. Teke obu abyaakwa; teke bu: onye gbujuu unu; yoo rinu le ya ejeru Nchileke ozi.

³ Iphe, kparu iphe ephe a-nodu eme iya ege ono bu l'ephe ta madu Nna; ephe ta ma yebedua, bu Jisusu.

⁴ Ole ya tukookwa iphe-a l'o ha kfuuru unu; k'ophu bu: teke ono - rulephu; unu anyataje le ya kfuawaru iya unu."

Ozi, Ume-du-Nso ejeje

"Iphe-a be ya te kfuhaakwaru unu l'odungu; okfu le ya nokwadua swiru unu.

⁵ Nta-a be ya alakfuwa onye ono, bu iya ziru iya te ya bya ono. Obenu l'e to dudu l'unu ha onye ajijekpoo ya eke ya ala.

⁶ Yo gbe buru le ya kfuru unu iphe-a l'o ha be ehu gbe ru-shihu unu.

⁷ Ole te ya mekwaa ya t'o doo unu enya; l'o gbe kakwaru unu mma le ya laru. L'o -buru le ya ta aladu be Agbarike ono ta abyakfutakwa unu. Obenu le ya -lalephu eke ono be ya e-zi iya t'o byakfuta unu.

⁸ O -byalephu be oo-koshi ndiphe l'e to budu iphe ephe ari l'iphe du eji bu; b'o bu; koshi ephe l'e to budu iphe ephe riru l'o bu; mbu odobe-eka-ndoo; b'o bu; koshikwaphu ephe l'e to budu iphe ephe riru l'ikpe Nchileke bu; b'o bu. Yo shi ege ono koshi ephe l'ikpe nmaru ephe.

⁹ Oo-koshi ephe l'ephe meru iphe du eji; okfu l'ephe te woduru onwephe ye yebe Jisusu l'eka;

¹⁰ koshi ephe iphe bu odobe-eka-ndoo ke Nchileke; ke l'oo le ya doberu eka ndoo meru iphe ya alakfube Nna; unu ta abya l'aphu iya odo.

¹¹ Yo koshikwaphu ephe iphe ikpe Nchileke bu; okfu l'onye ono, achi mgboko-a ono b'e kpewaru ikpe.

¹² "Okfu, ya gage ekfuru unu dukpokwaa l'igwe. Olobu; ya -kfueberu iya unu; be oo-paaru unu l'igwe nta-a.

¹³ Teke Ume-du-Nso, bu iya bu Ume ire-lanu ono byaleruphu be oo-tuko iphe bu okpobe okfu ono l'o ha kpo-zikotaru unu uzo iya; okfu l'e to budu ike ke eka iya be oo-gude ekfu. O bulephu iphe o gude nchi iya nua be oo-kfuje. Yo kfukwaaruphu unu iphe e-me nu l'uzo ifu.

¹⁴ O bu yebedua e-koshi unu odu-biribiri ke yebe Jisusu; ke l'oo-wota iphe o nuru iya l'onu bu akooru unu.

¹⁵ Iphemiphe obule, bu ke Nna bukota ke yebe Jisusu. Oo ya meru iphe ya suru l'oo-wota iphe o nuru yebe Jisusu l'onu bya akooru unu."

Ndu raru ekwa; a-chi ochi

¹⁶ "O wuduoduru nwanshi; unu ta aphuhe iya. A -nokwaphu nwanshi; unu aphukwaa ya phu odo."

¹⁷ Ndu etsoje uzo iya ahara jilaha onwephe: "Bu egbe okfu ngunu be ookfuru ephe ege owaa? O gbe su: 'L'o wuduoduru nwanshi; unu ta aphuhe iya. A -nokwaaphu nwanshi; unu aphukwaa ya phu odo;' byakwaphu bya asu: 'Ya alakfube Nna.' "

¹⁸ Ephe asu: "Bu kpohunua ole bu ke: 'L'o wuduoduru nwanshi?' Ephe ta makwa iphe ookfu."

¹⁹ Jisusu amaru l'ephe abya iya oji aji; ji ephe: "Unu aji onwunu ke iphe-a, ya shi kfua: 'L'o wuduoduru nwanshi; unu ta phuhe iya. A -nokwaaphu nwanshi; unu aphukwaa ya phu odo?'"

²⁰ Kamenu; tẹ ya karu unu: l'unu a-ra ẹkwa; gwa aphu. Ole ndiphe be ẹhu a-nodu atso ẹna. Unu a-tso aphu; obu l'aphu unu ono a-ghokwaru unu onu-ochi.

²¹ O bu teke ime eme nwanyi be onoduje ahụ iya oku; okfu le teke oo-je iphe-ehuka nk'ia ruwaru. Obenu le teke o mufutaleruphu nwata obu; nwanyi ono azahashia iphe-ehuka ono, shi swiru iya nu ono; telahaa eswa le ya edobe ako le mgboko-a.

²² O kwaphu ege o du unu ndono: nta-a be unu no l'aphu. Obenu l'ujiku lanu be ye le unu a-phukwaa odo. Teke ono be unu a-mu onu-ochi; to nwe onye a-nafukwadu unu ẹhu-otso-ena unu.

²³ "O -rulephu teke ono b'e to duhekwa iphe unu aji iya aji iya. Kamenu; tẹ ya karu unu: l'iphe bu iphe unu shi l'eka iya su te Nna nu unu; be o-nu unu.

²⁴ E to dubukwaa iphe unu shi iya l'eka su t'a nu unu byeyekwaa nta-a. Unu kfuru Nchileke t'o nu unu iphe mkpa iya duru unu; o-nu iya unu. Oo ya bu k'ophu ẹhu-otso-ena unu e-dzu edzudzu."

Jisosu meekwaru mgboko eriri

²⁵ "Ya gudewa ẹtu-okfu ẹtu-okfu kfuaru unu iphe-a. Oorwakwa teke ya te egudehedu ẹtu ekfuru unu okfu; mbu ya atogbojeru unu okfu ke Nna iya ono t'o daburu ifu.

²⁶ O -rulephu teke ono be unu ee-gude ẹpha iya; su te Nna nu unu iphe, mkpa iya duru unu. Ya ta sukwa le ya e-gude k'okfu ẹhu unu kfuru yeru iya.

²⁷ Ishi iya bu le Nna l'onwiya yeru unu obu; okfu l'unu yeru yebedua obu bya ekweta le ya shi l'ẹke Nchileke no bya.

²⁸ Ya shi l'ẹke Nna no byatashia le mgboko-a. Nta-a be ya ahawa mgboko-a alakfube Nna."

²⁹ To du iya bu; ndu etsoje uzo iya asu: "Aa-o! Mgbẹ nta-a bi tuko-wa iphemiphe obule towashiaru ẹphe atowashi; e ti kfuhedu iya l'etu etu ege iikfuje.

³⁰ Nta-a be ẹphe maru l'i makotaru iphemiphe obule. E to gbahekwa ke t'o nweru onye a-bya ajide ngu njikponu. L'oo ya meru iphe ẹphe kwetaru l'i shi l'ẹke Nchileke no bya."

³¹ Jisosu aji ẹphe: "?Unu kwetawaru nta-a?

³² Teke obu abyaakwa; mbu l'o ruakwaru eruru teke aa-chikashi unu nanu nanu; onyenonu alaa nk'ia; unu ahaa ya. Obenu le ya ta anodukwa nkinyi iya; kele Nna no swiru iya.

³³ Ya kfuakwaru unu iphe-a; k'ophu ẹhu a-du unu agu; me unu l'ia -tugbabe buru nanu. Unu e-jekwa iphe-ehuka le mgboko-a; olobu t'unu nwekwaru iya obu. Ya meekwaru mgboko-a eriri; turu okokokoo kpua ya."

17

Jisosu ekfu anu Nchileke

¹ Jisosu ekfugelephu okfu ono; bya apalia ifu imeli; ele enya l'igweli; su: "Nna; teke obu ruakwaru. Menua te ndiphe phu odu-biribiri ke Nwatibe ngu; k'ophu Nwatibe ngu ono e-mekwaphu te ndiphe phu odu-biribiri nke ngu.

² O bu nggu nuru iya ike; ya kakota iphe bu madzu kpamukpamu; k'ophu oo-nuje ndu ono, i yeru iya l'eka ono ndzu gbururu jeye.

³ Ndzu gbururu jeye obu aburu t'ephe maru ngu; mbu nggube onye, bu nggu nwenkinyi ngu bu okpobe Nchileke kpu. Ephe amakwaruphu Jisusu Kurayisutu, bu iya bu onye ono, bu nggu ziru iya t'o bya ono.

⁴ Ya nọkwa le mgboko-a; koshi ndiphe odu-biribiri nke ngu; keshinu ya jedzuwaru ozi, i suru te ya bya ejee ejedzu.

⁵ Nna; menua te ya nodu l'odu-biribiri ono, ya shihawa nodu l'ifu ngu ono nta-a; mbu l'odu-biribiri, nggu l'iya shiru le mgboko ta dūbedua nōduta.

⁶ "Ya meekwaru ndu ono, i fotarū le mgboko-a ye iya l'eka ono t'ephe maru ngu. O bu nggubedua nwehawa ephe. Yō buru nggu yeru iya ephe l'eka. Ephe mekotaakwaru okfu ngu.

⁷ Nta-a be ephe mawaru l'iphemiphe obule, i nuru iya shi ngu l'eka;

⁸ okfu le ya ziwaru ephe ozi ono, i ziru iya ono. Ephe anatawa iya; makwaruphu l'oo ire-lanu; l'o bu l'eka i no be ya shi bya; bya ekwetakwaphu l'oo nggu ziru iya te ya bya.

⁹ "Ya ekfu anu ngu l'okfu ehu ephe. E to bukwa ndiphe be ya ekfu anu ngu l'okfu ehu ephe. O kwa ndu ono, i yeru iya l'eka ono be ya ekfu nk'ephe; okfu l'ephe bu nke ngu.

¹⁰ Iphe bu iphe bu nk'iya bukwaphu nke ngu. Iphe bu iphe ophu bu nke ngu aburu nk'iya. O kwa ephe ekoshi odu-biribiri nk'iya.

¹¹ Lekwa le nta-a be ya alakfutaakwa ngu. Ya ta anohakwa le mgboko; obu l'ephebedua nokwadia le mgboko. Nna, du nsọ; gude ike ono, no l'epha ngu ono kwakobe ephe; mbu epha ngu ono, i nuru iya ono; k'ophu ephe a-buru nanu ege nggu l'iya bu nanu.

¹² Teke ono be ya shi nodu swiru ephe ono bukwa ike, no l'epha ngu ono, i nuru iya ono be ya shi gude kwakobe ephe. Ya cheekwaru ephe; to du m'o bu onye lanu, phuhuru ephuhu; a gufukwa onye lanu ophu bu onye ophu kuru ogu eyifu. Nkiya adukwanu ege ono; k'ophu iphe e deru l'ekwo okfu Nchileke e-rekota.

¹³ Obenu le nta-a be ya alakfutawa ngu. Iphe-a l'o ha be ya tukowa ekfushi nta-a, ya nokwadia le mgboko; k'ophu ephe e-nweru ehu-otso-ena nk'iya l'obu ephe; nweru iya t'o dzua ephe edzudzu l'ehu.

¹⁴ Ya kfuwaru ephe okfu, shi ngu l'onu; ndiphe akpo ephe ash; okfu l'ephe ta budu ndu ke mgboko owaa; ege yebedua l'onwiya ta budu ke mgboko.

¹⁵ Ya te ekfukwa anu ngu t'i wofu ephe le mgboko; gbahaa t'i kwakobe ephe; t'ephe ba adalahubua l'eka ejo Onye ono; mbu Obutuswe.

¹⁶ O bukwaphu ege yebedua ta budu onye ke mgboko owaa bu ege ephebedua ta budu ndu ke mgboko owaa.

¹⁷ Okfu ngu bu okpobe okfu; gudenu okpobe okfu nke ngu ono mee ephe t'ephe buru nke ngu.

¹⁸ O bukwaphu ege i ziru iya te ya bya le mgboko bu ege ya ezikwaphu ephe t'ephe je le mgboko.

¹⁹ O kwa l'okfu ehu ephe; be ya gude onwiya chia eja; ege ee-shi t'ephebedua buru ndu nke ngu ogbodo aburu.

²⁰ "E to bukwa l'okfu ehu ndu owaa nkinyi ephe; be ya ekfu anu ngu. Ya ekfukwaphu anu ngu l'okfu ehu iphe bu ndu, nuru ozi-oma ono, ephe ezi ono; woru onwephe ye yebedua l'eka.

²¹ Ya ekfukwaphu anu ngu t'i mee t'ephe buru nanu l'ephe ha. Nna; t'o buleruphu ege nggubedua, bu Nna no iya l'ehu; yebedua anodu ngu l'ehu bu ege ephe a-nodu ayi l'ehu buru nanu; k'ophu ndiphe e-kweta l'o bu nggu ziru iya te ya bya.

²² Odu-biribiri ono, i nūru iya ono be ya wookwaruphu ye ephe l'eka; k'ophu ephe a-buru nanu ege nggu l'ia bu nanu.

²³ Ya -nodu ephe l'ime; nggubedua anodu iya l'ime; oo ya bu; ephe a-bu-gheeru nanu ogbodo aburu; k'ophu ndiphe a-ma l'oo nggu ziru iya; makwaruphu l'o bu ege i yeru iya obu bu ege i yeru ephe.

²⁴ "Nna; i wowaru ephe ye iya l'eka. Iphe ya ekfu aburu t'o buru eke ya no be ephe a-nokwaphu. Oo ya bu k'ophu ephe e-gude enya ephe phu odu-biribiri nk'ia; mbu odu-biribiri, i nuru iya; okfu l'i yeru iya obu b'e kederu mgboko.

²⁵ Nggube Nna, bu onye doberu eka ndoo; ndiphe ta makwa ngu. Obenu le yebedua makwaru ngu-a; ndu-a amaakwaru l'oo nggu ziru iya te ya bya.

²⁶ Ya mewaru; ephe amaru ngu. Ya e-mekwaphu t'ephe magheeru ngu amaghe; k'ophu obu ono, i yeru iya ono a-nodu ephe l'ehu; yebedua anodukwaphu ephe l'ehu."

18

¹ Jisosu ekfuebetsua nu Nchileke ye le ndu etsoje uzo iya ayiru tugbua je adafuazu nwa nggele Kidironu. Yo nweru mgbabu, no l'azu nggele onoazu iya ophu. Jisosu ye le ndu etsoje uzo iya awuba le mgbabu ono.

² Judasu, bu iya bu onye obu, e-deru iya ye obu be mahaakwaruphu eke ono; kele Jisosu ye le ndu etsoje uzo iya edzukojuhawa l'eka ono tekenteke.

Aakputa Jisosu

(Mat 26:47-56; Mak 14:43-50; Luk 22:47-53)

³ To du iya bu; Judasu egbeshi byatashia eke ono. Ndu ishi ndu achijeru Nchileke eja; me ndu Farisii eyeru iya ndu soja ndu Romu; bya eyeru iya ndu nche eze-ulo Nchileke; ephe l'ia atuko yiru. Ephe achigbaaru uroku; chiru itsu-oku; me ngwa-ogu gude abya.

⁴ Jisosu amahawaru iphe abya iya ememe; gbeshi jeshia ephe ndzuta; je aji ephe: "Bu onye be unu achu?"

⁵ Ephe asu iya: "L'o bu Jisosu; ophu Nazaretu."

Jisosu asu ephe: "L'o kwa yebedua bu iya."

Judasu, bu iya bu onye obu, e-deru iya ye obu be ephe l'ia vudokwaa l'eka ono.

⁶ Teke ono, Jisosu suleruphu ephe: "L'o kwa yebedua bu iya ono" be ephe tsoru nyikunyiku laaazu; je adashia l'ali.

⁷ Yo ji ephe odo: "Bu onye be unu achu?"

Ephe asu iya: "L'o bu Jisosu; ophu Nazaretu."

⁸ Jisosu asu ephe: "Ya suru unu l'oo yebedua bu iya. O -buru l'oo ya be unu achu; oo ya bu te ndu owaa tugbunua lashia."

⁹ Ono aburu k'ophu okfu, shi iya l'onu e-rekota, o kfururu; su: "Nna; e to dukwa m'o bu onye lanu, phuhuru nu le ndu ono, i yeru iya l'eka ono."

¹⁰ Ya ndono; Sayimonu Pyita eturu mma. Yo mia mma ono; gbua ohu eze onye ishi ndu achijeru Nchileke eja; kwata iya nchi eka-utara. Ephe ohu ono bu Malukosu.

¹¹ Jisosu asu Pyita: "Miru mma ngu ye l'obo. ?iri le ya ta angu-ghedu iphe-angungu, no l'okoro iphe-ehuka ono, Nna iya nuru iya ono?"

Aakpu Jisosu apukfu Anasu

¹² Ya ndono; ndu soja ono; me onye ishi ephe; me ndu nche ndu Ju egude Jisosu; woru iya kee.

¹³ Ephe evuru ụzo kpụta iya kpukfube Ánasu. Ánasu bụ iya bụ nna nyee Káyafasu. Yọ bụkwanuru Káyafasu bụ eze onye ishi ndu achijeru Nchileke eja k'afa onanu.

¹⁴ O bụkwaphu Káyafasu ọwaa bụ onye ono, kfujeru ndu Ju l'ọ ka mma t'onye lanụ nwụ-chiaru ọha ọnwu ono.

Pyita ago; lẹ ya ta madu Jisọsu

(Mát 26:69-70; Mak 14:66-68; Luk 22:55-57)

¹⁵ Sáyimonu Pyita etsokwaphu Jisọsu; mēkwaphu onye ọdo, yì lẹ ndu etsoje ụzo Jisọsu. Onye ono, etsoje ụzo Jisọsu ono bẹ eze onye ishi ndu achijeru Nchileke eja mahawaru. Ọo ya meru iphe o tsoru Jisọsu bahu l'ulo-ikpe l'ogbodufu eze onye ishi ndu ono, achijeru Nchileke eja ono.

¹⁶ Pyita evudo l'ogbodufu l'onu-uzo ulo-ikpe ono. Onye ọphunanu, etsoje ụzo Jisọsu phụ etso iya bahu l'ulo-ikpe ono; bụ iya bụ onye ono, eze onye ishi ndu achijeru Nchileke eja mahawaru ono. Onye ono alufuta je ekfuru nụ nwata mgboko, bụ iya eche onu-uzo ono nche. Yọ haa ya; yọ duta Pyita dubata.

¹⁷ Nwata mgboko ono, eche onu-uzo ono asụ Pyita: “?Tì yìdunua lẹ ndu etsoje nwoke-wa, e guderu-wa?”

Pyita asụ iya: “Tuswekwa; ẹ tọ kwa iya.”

¹⁸ Ndu eezije ozi; mē ndu nche egude icheku mekwawa ọku; vudo gbaa ya mgburumburu; l'anya iya; kẹ l'oyi atsukwa nụ. Pyita abya evudonyabe ephe l'ege ẹka l'ọku.

Ánasu aji Jisọsu aji

(Mát 26:59-66; Mak 14:55-64; Luk 22:66-71)

¹⁹ Ya ndono; eze onye ishi ndu achijeru Nchileke eja abya aji Jisọsu kẹ ndu etsoje ụzo iya; mē k'iphe ọonoduje ezi.

²⁰ Jisọsu asụ iya: “Ya tukurawu iphe ono l'ọ ha rawaru ndiphe tororo. Iphe ono, ya ziru ono l'ọ ha bẹ ya nọdu l'ulo-ndzuko ndu Ju; mē l'eze-ulo Nchileke, bụ ẹke ndu Ju edzukobeje zia. Ẹ tọ dukwa iphe ya kfujeru l'edomi.

²¹ ?Bụ kẹ ngunu b'i gude aji ya aji? Jinu ndu nuru iphe ya kfuru; l'ephe marua iphe ya kfuru ephe.”

²² Jisọsu ekfulephu ẹge ono; onye lanụ lẹ ndu nche ono, vudonyabe iya nụ agbakpawaphu onwiya byiaru iya ẹya l'ishi nchị; sụ iya: “?I marua l'ọo eze onye ishi ndu achijeru Nchileke eja bẹ jìgbakushi okfu ẹge ono?”

²³ Jisọsu asụ: “O -bụru l'ọ nweru ẹjo okfu, ya kfuru; kfunuaru iya edzudzu ọha-a. O -bụkwanuru l'iphe ya kfuru bụa ire-lanụ; ?nanụ ẹge e meru; nggu echì iya ẹka?”

²⁴ Jisọsu anọdukwaphu l'eri ono, e keru iya ono; Ánasu asụ t'a kpụ-jeru iya Káyafasu, bụ iya bụ eze onye ishi ndu achijeru Nchileke eja.

Pyita atu ẹgo ọdo;

lẹ ya ta madu Jisọsu

(Mát 26:71-75; Mak 14:69-72; Luk 22:58-62)

²⁵ Sáyimonu Pyita evudokwaphu l'iku ọku ono; l'ege ẹka l'ọku. A nọnyaa; ephe asụ iya: “?Tì yìdunua lẹ ndu etsoje ụzo nwoke-wa?”

Pyita ago; sụ: “Tuswekwa; ẹ tọ kwa iya.”

²⁶ Onye lanụ lẹ ndu ejeru eze onye ishi ndu ono, achijeru Nchileke eja ono ozi, bụ abụbu nwoke ono, Pyita kwataru nchị ono aji Pyita; sụ iya: “? Ya ta phudunua nggu l'iya l'ime mgbabu phụ?”

²⁷ Pyita agòkwaaphu ọdo. Teke ono teke onophu; oke-ọku arawaphu ọra.

Jisọsu nọ l'ifu Páyileti

(Mát 27:1-2, 11-14; Mak 15:1-5; Luk 23:1-5)

²⁸ Ya ndono; ẹphe akpufuta Jisọsu l'ulo Káyafasu; kpuru iya jeshia l'ufu-eze gòvano, bú onye Rómu; l'achị ẹke ono. Yọ bụleruphu oswi nchi-abọhu. Obenu lẹ ndu Ju te kweđu ọbahu l'ufu-eze gòvano; l'ẹke ẹphe eme t'ẹphe ba tũru nsọ; k'ọphu ẹphe a-yiru lẹ ndu e-ri iphe Ajị Esweta ono.

²⁹ Ya ndono; Páyileti alufuta; jekfushia ẹphe l'etezi je ajị ẹphe: “?Bụ ngunu bú iphe unu sũru lẹ nwoke-a meru?”

³⁰ Ẹphe asụ iya: “L'ẹphe ta ga kpụtakwaru ngu nwoke-a; ndege ẹ to nweru ẹjọ iphe o meru.”

³¹ Páyileti asụ ẹphe: “Unu kpụta iya unubedua je ekpee ya ikpe ẹge unu ekpeje l'ome-l'alị unu.”

Ndu Ju asụ iya: “M'a tũkwaru ẹphe ekemu t'ẹphe ba akfugbujeshi madzu.”

³² Iphe ono abũru k'ọphu iphe Jisọsu kfuru erekota; bú iya bú iphe ono, o kfuru; gude kaa egbe anwũhu, ya a-nwũhu ono.

³³ Páyileti abya abahu l'ulo-ikpe ono ọdo; bya ekua Jisọsu; sụ iya: “?Bụ nggubedua bú Eze ndu Ju?”

³⁴ Jisọsu ajị iya: “?Bụ nggubedua tũtaru ọtu-oma ajị iya ajị ono; tọo ndu ọdo kọru ngu l'ọo iphe ya kfuru ndono?”

³⁵ Páyileti asụ iya: “?Ya bú onye Ju? ?Tọ bũdu ndu alị ngu; mę ndu ishi ndu achijeru Nchileke ẹja bę kpũru ngu bya anụ iya? ?Bụ ngunu b'i meru?”

³⁶ Jisọsu asụ iya: “Abũbu, ya bú eze te shikwa lẹ mgboko-a. Ndege abũbu, ya bú eze shi lẹ mgboko-a; mę ndu etsoje ọzo iya awọta ọgu; k'ọphu ẹ ta ga akpũduru iya nũ ndu Ju. Obenu l'abũbu, ya bú eze te shidu lẹ mgboko-a.”

³⁷ Páyileti asụ iya: “Ha! ?Bụ iya bú l'i bú eze tọo?”

Jisọsu asụ iya: “O kwa nggu b'o shi ọnu. O kwa tẹ ya bũru eze b'e gude mụa ya; bũru iya bę ya gude bya mgboko; k'ọphu ya e-koshi ndiphe iphe bú ọkpobe okfu. Iphe bú ndu etso ọkpobe okfu ono anọduje anụ olu iya.”

³⁸ Páyileti ajị iya: “?Bũkpo ngunu bú ọkpobe okfu?”

Eekpe Jisọsu nkfugbu

(Mát 27:15-31; Mak 15:6-20; Luk 23:13-25)

Ya ndono; Páyileti ekfuebe ẹge ono; lufushia etezi je asụ ndu Ju ono ọdo: “L'ẹ tọ dũkwa ẹjọ iphe, ya phũru, o meru.

³⁹ Obenu; keshinu ome-l'alị unu bú tẹ ya tũfujeru unu onye mkporo lanu t'ọ laa; m'a gbadelephu Ajị Esweta; ?ọ dũ unu tẹ ya haaru unu Eze ndu Ju?”

⁴⁰ Ẹphe aswọ-lihu; sụ: “Waawa. Ẹ tọ bũdu onye ọwaa; ọ bú Barábasu b'i-haru ẹphe t'ọ la!” Barábasu ọbu, ẹphe sũru t'a haaru ẹphe ọbu; bũkwa onye anaję nfụ.

19

¹ Tọ dũ iya bú; Páyileti abya akpũta Jisọsu; sụ t'e chia ya ẹchachi.

² Ndu soja egude ogvu kpaa okpu-eze; kpube iya l'ishi; bya achịta uwe-nlọkpuru, eke uswuswe yee ya.

³ Ẹphe abyakfuta iya l'ekfushi: “Ẹphe ekele ngu-o; nggũbe Eze ndu Ju!” Ẹphe echikwa iya phũ ẹka.

⁴ Páyileti alufutakwaphu odo bya asu ephe: “Unu lekwa le ya akpufutakwaru unu nwoke-wa; t'unu maru l'e to dudu ejo iphe ya phuru, o meru.”

⁵ Ya ndono; Jisosu alufutashia; kpuru okpu-eze ono, e gude ogvu kpaa ono; yekwaaphu uwe-nlokpuru uswuswe ono. Páyileti asu ephe: “Unu lekwa nwoke obu ndo-o.”

⁶ Ndu ishi ndu achijeru Nchileke eja; me ndu nche aphu l'iya phu; chishia mkpu; su: “Kpopyabe iya l'oshi-osweru! Kpopyabe iya l'oshi-osweru!”

Páyileti asu ephe: “Unubedua; unu kputa iya je akpopyabe iya l'oshi-osweru. Le yebedua ta dukwa ejo iphe ya phuru, o meru.”

⁷ Ndu Ju asu iya: “Le keshinu o gude onu iya su l'oo ya bu Nwatibe Nchileke obu; bukwa t'a kfugbua ya; l'o kwa ege ekemu ephe kfuru ndono.”

⁸ Páyileti anubebe iphe shi ephe l'onu; kafuaru otsu egvu.

⁹ Yo bya abahushia odo l'eze-ulo ono; bya aji Jisosu: “?I bunua onye awe?”

Jisosu te yeru iya onu.

¹⁰ Yo su iya: “?Tii yeduru iya onu? ?O doru ngu-a enya l'oo yebedua be oore l'onu iya? Ya -su t'a ha ngu; a haa ngu. Ya -su t'a kfugbua ngu; a kpopyabe ngu l'oshi-osweru.”

¹¹ Jisosu asu iya: “E ti gage nwekwa egbe ike onanu l'eke ya no; ndege e to buru le Nchileke, bu l'imigwe nuru ngu iya. Oo ya bu l'iphe du eji k'onye ono, deru iya ye ngu l'eka ono be kakwa nke ngu nshinu.”

¹² Páyileti anulephu okfu ono; chode uzo, ya e-shi haa ya t'o laa. Obenu le ndu Ju ono chiru mkpu; su iya: “I -haa nwoke-a t'o laa; a maru l'e ti tsohekwa le ndu k'eze, bu Siza!”

¹³ Páyileti anutsulephu iphe ono l'o ha; dufuta Jisosu etezi; bya adugaru l'aba-ikpe, no l'eke obu, eeku je: “Onuno Mkpuma.” Iphe eeku je iya l'okfu Hiburu bu Gabata.

¹⁴ Yo rudelephu l'enyanwu-ogvuru-l'ishi le mboku nchi-abohu a-buru mboku obahu le Aji Esweta ono; Páyileti asu ndu Ju: “Unu lekwa eze unu.”

¹⁵ Ephe echishia: “Kfugbua ya! Kfugbua ya! Kpopyabe iya l'oshi-osweru!”

Páyileti aji ephe: “?Unu ekfu te ya kpopyabe eze unu l'oshi-osweru too?”

Ndu ishi ndu achijeru Nchileke eja asu iya: “Ephe te nwekwa eze odo; a gufu eze, bu Siza.”

¹⁶ Ya ndono; Páyileti akpuru Jisosu nu ndu soja t'ephe je akpopyabe iya l'oshi-osweru.

Aakpopyabe Jisosu

l'oshi-osweru

(Mat 27:32-44; Mak 15:21-32; Luk 23:26-43)

¹⁷ To du iya bu; ephe akputa Jisosu; ephe l'iya ayiru tugbua. Yo buru iya vu oshi-osweru iya; vua ya jeye l'eke obu, eeku je Okpokoro Ishi. Iphe eeku je eke ono l'okfu Hiburu bu Golugota.

¹⁸ Yo buru l'eke ono be ephe kpopyaberu iya l'oshi-osweru. Ephe kpopyabekwaruphu unwoke labu odo l'eke ono: onye lanu l'eka iya owaa; onye ophu l'eka iya ophu. Jisosu anodu ephe l'echilabu.

¹⁹ Páyileti abya edee iphe kfube l'oshi-osweru ono. Iphe, o deru bu: “JISOSU; ONYE NAZARETU; EZE NDU JU.”

²⁰ Igweligwe ndu Ju agwa iphe ono, Páyileti deru kfube l'oshi-osweru ono; kẹ l'ẹke ono, a kpopyaberu Jisọsu ono te tedu ẹnya lẹ mkpukpu ono. Iphe ono, e deru ono b'e deru l'okfu Híburu; mẹ l'okfu Látinu; mẹ l'okfu Gíríku.

²¹ Ya ndono; ndu ishi ndu achijeru Nchileke ẹja; mẹ ndu Ju eje asu Páyileti: "T'ẹ b'o deshi l'ọ bụ 'Eze ndu Ju.' T'o dechia 'Lẹ nwoke-a sụru l'ọo yẹbedua bụ Eze ndu Ju.'"

²² Páyileti asu ẹphe: "L'iphe ya deru bẹ ya deekwaru."

²³ Ndu soja ono akpopyabetsua Jisọsu l'oshi-osweru ono; bya achita uwe iya; kee ya ọzo ẹno. Onyenonu lẹ ndu soja ono ahata ọzo lanu. Ẹphe abya achitakwaphu uwe ime ẹhu iya. Ono, bụ uwe ime ẹhu ono b'e shi l'imeli kpaa mkpalanu ẹge ono jeye l'ọzo alị. Ẹ to nwedu ẹke a gbagbaberu iya agbagbabe m'ọo ẹkalanu.

²⁴ Ndu soja ono asu ibe ẹphe: "T'ẹphe ba alakakwa iya alaka; t'ẹphe tuchia ya enwa; maru onye ọo-laru."* Iphe ono aburu k'ophu iphe e deru l'ẹkwo okfu Nchileke e-ree, e deru; sụ:

"L'ẹphe kekashiru uwe iya l'ime onwẹphe.

Ọphube iphe ya eyeje l'ime ẹhu;

bẹ ẹphe turu ẹnwa;

t'ẹphe maru onye a-chita iya nu."

Ọ bụ iphe ndu soja ono meru ndono.

²⁵ Ndu vudonyabe oshi-osweru Jisọsu ono teke ono bụ nne iya; mẹ nwunne nne iya kẹ nwanyi; mẹ Méri, bụ nyee Kulópasu; mẹ Méri kẹ Mágudala.

²⁶ Jisọsu aphulephu nne iya; mẹ onye ono, etsoje ọzo iya, o yeru obu ono ẹke ẹphe vudonyabe ẹke ono; sụ iya: "Nwanyi; lekwa nwatibe ngu kẹ nwoke."

²⁷ Yọ sụkwaphu onye ono, etsoje ọzo iya ono: "Lekwa nne ngu." Shitakpelephu mbọku ono; onye ono, etsoje ọzo Jisọsu ono eduta Méri lashia nk'ia yẹle iya eje eburu.

Anwuhu Jisọsu

(Mát 27:45-56; Mak 15:33-41; Luk 23:44-49)

²⁸ Onanu emeebetsua; Jisọsu amaru l'iphemiphe ọbule gvukotawaru; yọ sụ: "Lẹ mini agụ iya." Iphe ono abukwaruphu k'ophu iphe e deru l'ẹkwo okfu Nchileke e-rekota ẹge e deru iya.

²⁹ Yo nweru ite, sụru l'ẹke ono, mée vayinu, shihuru ọka jiru iya ejiji. Epe ewota ẹgwo-ncha tsee lẹ mée ono, shihuru ọka ono; bya ewota iya tsebe l'onunu ẹkali-oshi isopu; machiaru iya t'o rua ya l'onu.†

³⁰ Jisọsu angutalephu mée ono, shihuru ọka ono; sụ: "Ọ gvụwaru!"

Yọ tua ishi kpokongu; tubua ume.

Aanmafu Jisọsu mgbereṁeku

³¹ E meebetsua; ndu Ju arọ Páyileti t'ẹphe je aku-kwoshia ndu ono, a kpopyaberu l'oshi-osweru ono ọkpa; ẹge aa-patsushi ẹphe; vufu. Iphe kparu iya nu aburu lẹ mbọku ono bụ mbọku, nchi-abọhu iya a-buru mbọku ọtu-ume; ẹphe emekwanu t'odzu ba akpogbaaru l'oshi-osweru lẹ mbọku ọtu-ume; keshinu ọphu mbọku ọtu-ume onanu bụ mbọku ọtu-ume ọphu dọ iche l'aji ẹphe ono.

* 19:24 19:24 Egvu 22:18. † 19:29 19:29 Egvu 69:21; Mát 27:48; Mak 15:36; Luk 19:28-29.

³² Ya ndono; ndu soja ono abya akū-kwoshia onye k'ivuzo okpa; kukwoshikwaaphu onye ophu; bu iya bu ndu ono, a tukoru ephe le Jisosu kpopyabe l'oshi-osweru ono.

³³ Ephe erua eke Jisosu no; phua l'o gbe nwuhuhawaru. Ephe ahaa ya; ephe ta kukwoshihe yebedua okpa.

³⁴ Obenu l'onye soja lanu wotaru arwa; sua ya le mgberemeke. Teke onopfu; mee ye mini agbaa eghirigha; shi l'onya arwa ono l'awushi patapata.

³⁵ O kwa onye phuru teke iphemiphe obule-a mekotaru be kfuru ege o du. Iphe ono, o kfuru ono bukotawa ire-lanu. Yebedua l'onwiya makwarua l'oo ire-lanu mbu iphe ya ekfu. Oo ya bu t'unubedua kwetakwaphu.

³⁶ Iphe ono l'o ha mekotaru; k'opfu iphe e deru l'ekwo okfu Nchileke e-re, e deru; su: "L'e to dukwa okpu iya m'oo nanu, ejihu ejihu."

³⁷ O nwekwaruphu eke odo, e deru l'ekwo okfu Nchileke; su: "L'ephe e-gude enya ephe lee onye ono, ephe suru arwa ono."

Eeli Jisosu

(Mat 27:57-61; Mak 15:42-47; Luk 23:50-56)

³⁸ E metsua; Josefu, bu onye Arimatia ejekfube Payerleti; je aruo ya te ya pata odzu Jisosu. Payerleti ekweta t'o pata iya. Ya ndono; yo je apatsuta iya pata pafu. Josefu bukwaphu onye etso uzo Jisosu; obu l'ootso iya le mpya; l'eke ootsu ndu Ju egvu.

³⁹ Nikodimosu abyakwaphu. Nikodimosu bu iya bu nwoke phu, byakfutajeru Jisosu l'enyasihi phu. Ya ndono; yo byatashia; gude meeru, a gwakoberu alozu. Manu ono eshi mkpo nshinu. E-wota manu ono tukobe l'igwe, aatuje era iphe be era iya hakwa l'o bu era ekpa unu labu.

⁴⁰ Ephe eje apatsuta odzu Jisosu; bya egude ekwa ocha, bu ekwa-odzu yele manu ono, eshi kwekwekwe ono gude kwaa ya; bu iya bu ege ndu Ju akwaje odzu l'ome-l'ali ephe.

⁴¹ L'eke ono, ephe kpoyaberu Jisosu l'oshi-osweru ono b'o nweru mgbabu, nonyabe iya nu. O nweru ili, du l'o bu ogba, a waru k'ophungu le mgbabu ono. Ili ono b'e te libua odzu odo.

⁴² Ya ndono; ephe apata Jisosu je eye l'eke ono; keshinu mboku ono buwa mboku nchi-abohu iya a-buru mboku otu-ume; ili ono anodufua ntse l'eke ono.

20

Jisosu shi l'onwu eteta

(Mat 28:1-8; Mak 16:1-8; Luk 24:1-12)

¹ Yo rua l'utsu mboku Sonde le nchi-abohu dukwadu gerigeri; Meri ke Magudala abyatashia l'ili ono teke ochi nokwadua; bya aphua le mkpuma ono, e gude bechia onu ili ono b'e swifuwaru.

² Yo gude oso gbakfu Sayimonu Pyita; me onye ophunanu, etsojekwaphu uzo Jisosu, Jisosu yeru obu phu; je asu ephe: "L'a pafuakwaru Nnajiufu l'ili ono; to bu l'ephe maru eke a togboru iya."

³ Pyita yele onye onanu, etsojekwaphu uzo Jisosu ono egbeshi; tugbua jeshia l'ili ono.

⁴ Ephe ebo atuko gude oso; obu l'onye onanu, etsojekwaphu uzo Jisosu ono gbagharu Pyita; vuru iya uzo gbarua ili ono.

⁵ Yọ bya efurita efurita; nyoo ime ili ono; phua ẹkwa ọcha ono, e shi gude kwaa Jisọsu ono; l'ẹke ọ wushiru l'ẹke ono. Obenu l'ẹ tọ bahudu l'ime ili ono.

⁶ Tọ dụ iya bụ; Sáyimonu Pyita etsowa iya-a l'azụ; rua bya abahụ l'ime ili ono; bya aphua ẹkwa ọcha ono ẹge ọ wushiru;

⁷ me ẹkwa ono, e shi gude phuchia ya ishi ono. Ẹkwa onanu yele ẹkwa ọcha phụ ta wushikwaru l'ẹkalanu. A phukowanu ẹkwa onanu, shi nọdu iya l'ishi phụ aphuko; dobe iche.

⁸ Tọ dụ iya bụ; onye ono, etsojekwaphu ọzo Jisọsu, vuru ọzo gbarua ili ono abya abahukwaphu; bya egude ẹnya iya phua; kweta.

⁹ Byeye teke ono b'ẹ to gbe edokwa-a ẹphe ẹnya; mbụ iphe ono, e deru l'ẹkwo okfu Nchileke, sụrụ lẹ Jisọsu shifutaje l'onwu teta nọdu ndzụ ono.

¹⁰ Tọ dụ iya bụ; umadzu labụ ono, etsoje ọzo Jisọsu ono atugbua; onyenonu alashia nk'ia.

Jisọsu ekoshi onwiya

Méri kẹ Mágudala

(Mát 28:9-10; Mak 16:9-11)

¹¹ Méri evudo l'iku ili ono; ara ẹkwa. Yọ ranyaa ẹkwa; bya efurita efurita; nyoo ime ili ono;

¹² bya aphua ojozi-imigwe labụ, yeru uwe ọcha; dugaru l'ẹke ono, e shi nyobe odzu Jisọsu ono: onye lanu adugaru l'ọzo ishi; onye ọphu adugaru l'ọzo okpa.

¹³ Ẹphe ajị iya: “Nwanyị; ?bụ ngunu bẹ jiraru?”

Yọ sụ ẹphe: “L'ẹphe pataru odzu Nnajiufu iya; ya ta ma ẹke ẹphe pataru iya; tọgbo.”

¹⁴ Ekfukfu, ookfukwadu iya-a; yọ ghachiwaphu; phua Jisọsu ẹke o vudo. Obenu l'ẹ tọ madu l'ọo Jisọsu.

¹⁵ Jisọsu asụ iya: “Nwanyị; ?bụ ngunu bẹ jiraru; ?bụ onye bẹ jicho?”

Méri edobenu l'ọo onye eche mgbabu ono; sụ iya: “Ọ -bụrụ nggu pataru iya; byiko; tụnuru iya ọnu ẹke ị parụ iya je atọgbo; tẹ ya je apata iya.”

¹⁶ Jisọsu ekuwa iya phụ: “Méri!”

Méri abya aghachi; gude okfu Híburu sụ iya: “Rabónayi;” bụ iya bụ O-zi-iphe.

¹⁷ Jisọsu asụ iya: “T'ẹka ngu bẹ erukwa iya l'ẹhu; lẹ ya ta alarukwaa l'imigwe jekfube Nna iya. Ọlobu; tugbua je ekfuru unwunna iya phẹ lẹ ya alawa l'imigwe alakfube onye ono, bụ Nna iya; buru Nna unu ono; mbụ iya bụ onye ono, bụ Nchileke iya; bya abukwaruphu Nchileke unu ono.”

¹⁸ Ya ndono; Méri kẹ Mágudala ejekfube ndu ono, etsoje ọzo Jisọsu ono; sụ ẹphe: “Lẹ ya gudeekwa ẹnya iya ẹphe ẹbo phụ Nnajiufu; l'ọ kwa iya ziru ozi ono.”

Jisọsu ekoshi onwiya;

ndu etsoje iya nụ

(Mát 28:16-20; Mak 16:14-18; Luk 24:36-49)

¹⁹ Yo be l'urenyashi mbọku mbụ l'idzu, bụ iya bụ mbọku Sonde; ndu etsoje ọzo iya aswo-chishikota iphe l'ulo, ẹphe dokoberu; l'ẹke ẹphe atsu ndu Ju egvu. A bya ele ẹnya; Jisọsu anọduwa l'ẹke ono; kele ẹphe; sụ ẹphe: “T'ẹhu dukwa unu aga.”

²⁰ Yo keletsua ẹphe; bya ekoshi ẹphe ẹka iya ẹphe ẹbo; koshikwaphu ẹphe mgberemeke iya. Ẹhu atsọo ndu etsoje ọzo iya ẹna teke ono, ẹphe phuru Nnajiufu ono.

²¹ Yò sù ẹ̀phẹ ọ̀dọ: “T’ẹ̀hu ẹ̀dụkwa unu agu. Ọ bụ ẹ̀ge Nna iya ziru iya; ya abya-wa; bụ ẹ̀ge ya ezi unu t’unu je.”

²² Yò kfutsua ẹ̀ge onọ; bya atùshì ẹ̀phẹ Ume; sù ẹ̀phẹ: “Unu nata Ume-du-Nso.

²³ Iphe, bụ onye unu gùrù nvù l’iphe dù ẹ̀jì, o meru bẹ Nchileke guakwaruphu nvù. Onye unu ta gùduru nvù l’iphe dù ẹ̀jì, o meru bẹ Nchileke ta agùkwaru nvù.”

Tómosu; ọ-phụ-l’ẹnya-o-kwe

²⁴ Ya ndono; Tómosu ọ́phu eekuje Ejima ta nọ l’ẹ̀ke onọ teke onọ, Jisọsù byaru onọ. Tómosu yíkwa l’umadzu iri l’ẹ̀bo onọ, etsoje ọ̀zo Jisọsù onọ.

²⁵ Tọ dù iya bụ; e meebetsua; ndu ọ́phunanu, ẹ̀phẹ l’iya etsojekwaphu ọ̀zo Jisọsù phụ asù iya: “L’ẹ̀phẹ phụakwaru Nnajiufu ọ̀bu.”

Tómosu asù ẹ̀phẹ: “Lẹ ya te ekwetakwa; gbahaa lẹ ya gude ẹ̀nya iya phụ ichii nturu onọ l’ọ̀bechere-ẹ̀ka iya; mbụ rụa mkpùshi-ẹ̀ka iya l’ẹ̀nya nturu onọ l’ẹ̀ka iya; pyokwaaphu ẹ̀ka iya lẹ mgberemẹ̀ku iya. Ọ dudu bẹ ya te ekwetakwa.”

²⁶ Ya ndono; a nọlephu abalì ẹ̀sato; ndu etsoje ọ̀zo iya edzokokwaa ọ̀dọ l’ulo; ẹ̀phẹ lẹ Tómosu. A tũko ọ̀lọ swọ-chishia aswọ-chishi. Jisọsù abyale-ẹ̀ bya evudo ẹ̀phẹ l’echi; kele ẹ̀phẹ ekele; sù ẹ̀phẹ: “T’ẹ̀hu ẹ̀dụkwa unu agu.”

²⁷ Yò kfuebe ẹ̀ge onọ; bya asù Tómosu: “Ngwaa; rụa ya mkpùshi-ẹ̀ka ngu l’ẹ̀ka; nggu emee ya ẹ̀ka lẹ mgberemẹ̀ku. Tómosu; ba abùhe e-kwe-lẹ-te-kwe. Kwetaje.”

²⁸ Tómosu asù iya: “Nnajiufu mu; mbụ Nchileke mu!”

²⁹ Jisọsù asù iya: “?Bù okfù l’i phurù iya kparu iphe i kwetaru? Ọnu-oma bụ kẹ ndu ẹ-ta phudu iya nù; kwetale-e.”

Iphe e dedoru ẹkwo-a

³⁰ Jisọsù meshikwaruphu igweligwe iphe ọ̀dọ, dughbaa biribiri, ẹ t’e dedu l’ẹ̀kwo-a; l’ifu ndu etsoje ọ̀zo iya.

³¹ Obenu lẹ ndu ọwaa, e deru-wa; b’e deru; k’ọ́phu unu e-kweta l’oo Jisọsù bụ Kuráiyisutu ọ̀bu, Nchileke kweru ọ̀kwa iya ọ̀bu, bụ iya bụ Nwatibe Nchileke; mẹ t’unu woru onwunu ye iya l’ẹ̀ka; k’ọ́phu unu e-shi iya l’ẹ̀ka nweru ndzụ.

21

Jisọsù ekoshi onwiya umadzu ẹsaa lẹ ndu etsoje ọ̀zo iya

¹ E metsua; Jisọsù ewofuaru onwiya koshi ndu etsoje ọ̀zo iya l’iku Eze Ẹnyimu Tayibériyasu. Ọwaa ẹ̀ge o meru:

² Lẹ Sáyìmonu Pyita yẹle Tómosu, ọ́phu eekuje Ejima; mẹ Natániyelù kẹ Kéna lẹ Gálili; mẹ unwu Zébedi ẹ̀phẹ ẹ̀bo; mẹfua umadzu ẹ̀bo ọ̀dọ lẹ ndu etsoje ọ̀zo Jisọsù tũko nọdu l’ẹ̀kalanu.

³ Sáyìmonu Pyita asù ẹ̀phẹ: “Yẹbedua ejeekwa ogbu ẹ̀ma.”

Ẹ̀phẹ asù iya l’ẹ̀phẹ e-tsokwa iya. Ẹ̀phẹ egbeshi; je awùba l’ugbo; tughua. Obenu l’ẹ̀nyashi onọ b’ẹ to nwedù m’ọ bụ ọ̀ba, ẹ̀phẹ pyaru ishi.

⁴ Nchi abọhudelephu; Jisọsù abya evudo l’ọ̀nu-mini onọ. Obenu lẹ ndu etsoje ọ̀zo iya ta madu l’ọ bụ iya.

⁵ Yò sù ẹ̀phẹ: “Unwu mu; ?o nweru iphe unu gbutaru?”

Ẹ̀phẹ asù iya l’ẹ tọ dụkwa.

⁶ Yò sù ẹ̀phẹ: “Unu ghaa ntọfu unu l'ùzọ ẹ̀ka-ùtara ụgbo ono; gbuta ẹ̀ma.” Ẹ̀phẹ abya aghaa ntọfu ono; ẹ̀phẹ ta dù ike kpùbata iya l'ùgbo; l'ẹ̀ke ẹ̀ma, ẹ̀phẹ gburu kfùbe ọ̀swa ha igwe.

⁷ Ya ndono; onye onanu etsoje ụzọ Jisọsu, Jisọsu yeru obu ono asụ Pyita: “L'ọ kwa Nnajiufu!” Sáyimonu Pyita anùlẹphu l'ọ bụ Nnajiufu; chịtà uwe iya yekebe; l'ẹ̀ke o shi yeshia ya; bụrụ lẹ̀ mini ono voo; gvufushia.

⁸ Ndu etsoje ụzọ iya ndu ophu akwaa l'ùgbo ono; akpụ ntọfu ono, ẹ̀ma jiru tungu ono akpufuta eli nggodo; l'ẹ̀ke ẹ̀phẹ ta nòhedu ote-ẹ̀nya l'eli nggodo. Ẹ̀phẹ nọwa iya-a ntse ntse iphe ha l'ọ bụ ụkporo ntụ-ọkpa ichẹ ichẹ ugbo ise.

⁹ Ẹ̀phẹ enyifutalephu nggodo; phụa ọku, e gude ichẹku mekwaa l'ẹ̀ke ono. Ẹ̀phẹ aphyà ẹ̀ma, daburu l'ọku ono; phụkwaaphu buredi.

¹⁰ Jisọsu asụ ẹ̀phẹ: “Unu hata ẹ̀ma ọbu, unu gburu ọbu gude bya.”

¹¹ Sáyimonu Pyita eje abahụkwa l'ùgbo ono; je akpufuta ntọfu ono eli nggodo. Iphe jiru iya nù abụleruphu okporokpo okporokpo ẹ̀ma. Ẹ̀ma, nọ iya nù l'ọ ha tũko dù ụkporo ẹ̀ma ẹ̀saa l'ẹ̀ma iri l'ẹ̀to. E gudekwaru l'ẹ̀ma, nọ lẹ̀ ntọfu ono ha nshinu; ntọfu ono ta dũkwa m'ọ ẹ̀ke ọ taru kingu.

¹² Jisọsu asụ ẹ̀phẹ: “Unu bya akpọo ụchi.” To nwe ndu ono, etsoje ụzọ iya ono onye tũrụ iya ama k'ọji iya onye ọ bụ; l'ẹ̀ke ẹ̀phẹ tũko mawaru l'ọ bụ Nnajiufu.

¹³ Jisọsu abya ewota buredi ono nù ẹ̀phẹ; nufukwaaphu ẹ̀phẹ ẹ̀ma ono.

¹⁴ Ekoshi ono, o koshiru ẹ̀phẹ onwiya ono kweekwa ugbo ẹ̀to, o woru onwiya koshi ndu etsoje ụzọ iya l'ọ shitsua l'ọnwu teta nọdu ndzụ.

Jisọsu yele Pyita

¹⁵ Ẹ̀phẹ eriebe okpuchi ono; Jisọsu eku Sáyimonu Pyita: “Sáyimonu; nwatibe Jonu; ?i ka iya oyeru obu karia ẹ̀ge ndu ọwaa l'ẹ̀phẹ ha yeru iya?”

Pyita asụ iya: “Iyee; Nnajiufu; i mawaru lẹ̀ ya yeru ngu obu.”

Jisọsu asụ iya: “Nuje ụnwu atũrụ iya nri.”

¹⁶ Yò bya eku iya k'ugbo ẹ̀bo; sù iya: “Sáyimonu; nwatibe Jonu; ?i yeru iya obu?”

Pyita asụ iya: “Iyee; Nnajiufu; i mawaru lẹ̀ ya yeru ngu obu.”

Jisọsu asụ iya: “Letaje atũrụ iya ẹ̀nya.”

¹⁷ Yò byakwaphu bya ekua ya k'ugbo ẹ̀to; sù: “Sáyimonu; nwatibe Jonu; ?i yeru iya obu?”

Ẹ̀hu adalẹphu Pyita kọo; kele Jisọsu jiru iya k'ugbo ẹ̀to; ?m'ọ yeru iya obu? Yò sù iya: “Nnajiufu; nggubedua l'onwongu makotaru iphemiphe ọbule; i maru lẹ̀ ya yeru ngu obu.”

Jisọsu asụ iya: “Nuje atũrụ iya nri.”

¹⁸ Sù iya: “Kamenu; tẹ ya karu ngu: lẹ̀ teke ọ bụ ngu l'ikoro b'ọ bụ nggu egbeshije; wota ẹ̀kwa ngu weru; lọbe jeshia ẹ̀ke, dù ngu mma. Obenu lẹ̀ teke i kahụleruphu bẹ̀ ii-chili ẹ̀ka ngu ẹ̀phẹ ẹ̀bo; onye ọdo abya ewebe ngu ẹ̀kwa; duta ngu jeshia ẹ̀ke ta dudu ngu k'ẹjeje.”

¹⁹ Okfu ono b'ọ kfuru gude koshi egbe ọnwu, Pyita a-nwu; gude koshi ọdu-biribiri Nchileke. Jisọsu ekfuebe ẹ̀ge ono; sù Pyita t'ọ tso ru iya.

Jisọsu yele onye ọphunanu, etsojekwaphu ụzọ iya phụ

²⁰ Pyita abya aghaa ẹ̀nya; phụ onye ọphunanu, etsojekwaphu ụzọ Jisọsu, Jisọsu yeru obu phụ; l'ẹ̀ke ootso ẹ̀phẹ. Ọ bụ iya bụ onye ono, nonyabe Jisọsu teke ono, ẹ̀phẹ eri nri-ẹ̀nyashi phụ; bụ iya jiru iya; sù: “Nnajiufu; ?bụ onye bụ onye ọbu, e-deru ngu ye ọbu?”

²¹ Pyita aphụ l'iya phụ; sụ Jisọsu: “Nnajiufu; ?nanụ ẹge kẹ onye ọwaa du?”

²² Jisọsu asụ iya: “Ọ -bụru l'ọ bụ uche-obu yẹbe Jisọsu l'ọo-nọdu ndzụ jeye teke ya a-bya ọdo; ?nke ngu bụ ole. Ọ bụlephu t'i tsoru yẹbe Jisọsu.”

²³ Ya ndono; ụnwunna ekfulahaa iphe ono, o kfuru ono; l'onye onanu, etsojekwaphu ụzo Jisọsu ono ta anwuhuhedu anwuhu. Obenu l'iphe Jisọsu kfuru ta bukwa l'ẹ tọ nwuhuhedu anwuhu. Iphe o kfuru bụ: “Ọ -bụru uche-obu yẹbe Jisọsu l'ọo-nọdu ndzụ jeye teke ya a-bya ọdo; ?nke ngu bụ ole.”

²⁴ Ọ bụ onye ono, etsojekwaphu ụzo Jisọsu ono bụ iya bụ onye ekfu iphe o gude ẹnya iya phụa l'iphe-a l'ọ ha. Ọ kwa iya phụ deru iphemiphe ọbule-a. Ayi maru l'iphe o kfuru bụkota ire-lanụ.

Mkpọ-chi ishi iya

²⁵ O nwekwaruru igweligwe iphe ọdo, Jisọsu meshiru. Ẹge ọ dū mu bụ lẹ ndege e jeru t'a tuko iya l'ọ ha dekota l'ekwo nanụ nanụ; mę mgboko-a l'ọha ta ge edzukwa odobe ẹkwo, e dekotaru iya.

Ozi, Ndu Ishi-Ozi Jeru

¹ Onye-ukfu-l'oha, bụ Tiyo-filosu; ekwo, mu vu ụzo deeru ngu bẹ mu deru iphe bụ iphe Jisọsu meru; mę iphe bụ iphe o ziru l'ọ ha shita kpo lę mbu;

² jeye teke Nchileke wobaru iya l'imigwe. Ọ byaru bya ala l'imigwe; yo shi l'eka Ume-dụ-Nsọ karu ndu ono, ọ fọtaru t'ephę buru ndu ishi-ozı iya ono iphe ephę e-me.

³ O jeru iphe-ehuka; bya anwuhu; nwuhutsua; bya eteta nọdu ndzu. Yo bya anọo ukporo abalı labu. L'ime ukporo abalı labu ono b'o woru onwiya koshi t'ephę maru lę ya nọ ndzu. O koshibetaru ephę onwiya; k'ophu e-to nwedu ephę onye atụ ego kę wo: ?a maru m'ọ nọo ndzu. Ephę gude ęnya ephę phua ya; yo kfuaru ephę ege Nchileke, bụ eze e-shi medzua iphe ọ watawaru ememe.

⁴ Yo nweru teke ephę l'ıya nọkobe; yọ sụ ephę: "Unu ba alufukwa lę Jerusalemu. Unu nọdukwa kwabęru iphe ono, Nna suru lę ya a-nu ono, bụ iya bụ iphe-oma-wa, ya kfuru unu-wa.

⁵ Lę Jonu gude mini mee baputizimu; ọ bụ l'a -nọlephu nwa abalı olemole nta-a bę ee-gude Ume Nchileke mee unu baputizimu."

⁶ Ya ndono; ndu ishi-ozı ono edzukobe lephu ephę lę Jisọsu; ephę aji iya: "Nnajiufu; ?ọ gbawaru teke ıi-nuphu ndu ızuręlu alı-eze ephę ọbu azu tọo?"

⁷ Jisọsu asu ephę: "L'ę tọ gbadu unu l'oma mbọku ọbu mę teke ọbu, Nna iya gudewa ęka iya tųa l'onwiya.

⁸ Obenu lę Ume-dụ-Nsọ a-bya unu l'ęhu; mee unu; unu eshihu ike; k'ophu unu e-je Jerusalemu; jee Judiya; jee Sameriya; jekotakpoo ekemeke ọbule lę mgboko gbaa mgburumgburu; je ekfua iphe unu phuru, meru l'ęhu iya."

Jisọsu ala l'imigwe (Mak 16:19-20; Luk 24:50-53)

⁹ Yo kfugetsulephu ege ono; ephę atuko ele iya ęnya; Nchileke ewolia ya; urukpu eworu iya domia.

¹⁰ Ephę evudo elekwadua ęnya l'akpamigwe l'ęke ono l'o mihugetsuaru ono; unwoke labu, yeru uwe ọcha abya evudonyabe ephę;

¹¹ sụ ephę: "Unubę unwoke Gálili; ?bu ngunu meru iphe unu vudo ele akpamigwe. Jisọsu ono, e dufuru l'ęke, unu nọ lashia l'imigwe ono bę buhukwaphu ege ono, unu ele iya; yọ bahu l'imigwe ono bụ ege oo-gude bya ọdo."

Onye e gude edochi ęnya Júdasu

¹² Tọ dų iya bụ; ephę eshi l'ugvu ono, eekuje Olivu ono latashia Jerusalemu. Ugvu ono bę dų iphe ha l'ọ bụ mkpirikpi manyiru; m'e -shi lę Jerusalemu.

¹³ Ephę erulephu Jerusalemu; bahushia l'ime ulo k'eli eli; shi lę k'alı laa lę k'eli iya, bụ iya bụ ęke ephę nọkpoo anono. Ndu ono bụ: Pyita; Jonu; Jėmusu; ınduru; Filipu; Tómosu; Batólomıyu; Mátiyu; Jėmusu ńlufiyoşu; ọwaa Sáyimonu, onye adzo t'alı ndu Ju nọduru ndu Ju; męfua Júdasu, bụ nwatibe Jėmusu.

¹⁴ Ephe l'unwanyi nõkwaphu l'ẹke ono; mękwaphu Méri, bụ iya bụ nne Jisọsu; mę unwunne Jisọsu kwaphu. Ephe atụko l'ẹphe ha je anọdu l'ẹkalanu; gude obu lanu ekfu anu Nchileke.

¹⁵ Yo be ujiku lanu l'ẹphe dzukoberu ẹge ono; ẹphe rukwaru ukporo ishing l'ẹke ono; Pyita egbeshi; su ẹphe:

¹⁶ "Unwunna mu; iphe ono, e dehawaru l'ẹkwo okfu Nchileke l'oo-me ono rekotaakwaru; bụ iya bụ iphe ono, Ume-dụ-Nsọ shihawa l'onu Dévidi kfu lẹ kẹ Júdasu ono; bụ iya bụ onye ono, du ndu byaru bya egude Jisọsu ono.

¹⁷ Júdasu ono b'e shi guru yeru ayi; yo shi yiru l'oje ozi-wa, ayi eje-wa."

¹⁸ O gude okpoga, a kfuru iya l'ẹjo iphe o meru; zua alị. Yo metsua daa; sugbua onwiya; ẹpho agbafuhu iya; akurepho iya l'ọ ha ekposhihu.

¹⁹ Iphe bụ ndu Jerúsalemu mgburumgburu anukota iphe ono, meru nụ ono. Ẹphe eworu alị ono gụa Akeludáma l'okfu-alị ẹphe, bụ iya bụ "Ẹgumee."

²⁰ "L'e dekwaru l'ẹkwo Egvu-Ọma; su:

T'ẹgbara kfkukwaa l'ufu iya;

t'ẹ b'ọ dukwa onye e-bu iya ebubu.'*

E dekwaaphu; su:

T'onye ọdo nọ-chikwaa ẹnya iya

l'oje ozi, o shi eje.†

²¹ "Ọo ya bụ l'aa-foata onye lanu t'o tsoru ayi. T'onye ono bukwaru onye tsohawaru ayi jekota ekemeke obule, ayi lẹ Nnajiufu, bụ Jisọsu jekpooru;

²² tsube teke Jonu shi eme baputizimu jeye mbọku, e dufuru Jisọsu ono l'ẹke ayi nọ kuba l'imigwe. Onye ono e-tsoru l'ekfu iphe ayi phuru lẹ kẹ Nnajiufu, bụ Jisọsu; bụ iya bụ l'ọ shi l'onwu teta nọdu ndzụ."

²³ Ya ndono; ẹphe abya akfube umadzu ẹbo: Jósẹfu, ọphu eekuje Basábasu, ẹpha etushi iya bụ Jósutosu; ọwaa onye ọdo, eekuje Matáyasu.

²⁴ Ẹphe abya ekfuru nụ Nchileke; su: "Nggube Nnajiufu; nggube onye maru obu onyemonye obule; koshi ẹphe onye ọphu ị fọtaru l'ime umadzu ẹbo-wa

²⁵ t'ọ nọ-chia ẹnya Júdasu; buru onye ishi-ozii; meje iphe ono, Júdasu haru; lashia ẹke gbaru iya nụ ono."

²⁶ Ẹphe eworu ẹnwa tụa; yọ daaru Matáyasu. E woru iya yekobe lẹ ndu ishi-ozii iri lẹ nanu ono.

2

Abyabya Ume Nchileke

¹ Yo be mbọku aji Péntikọtutu gedegede; ẹphe atụko l'ẹphe ha dzukobe l'ẹkalanu.

² E ji ekfua; ẹphuphu, shi l'imigwe ederu kfkukafuka l'ọ bụ ẹphuphu oke pherephere bya ejilephu ulo ono, ẹphe ọdu ono ejiji.

³ Ẹphe aphua iphe dutsua l'ọ bụ ire-ọku, jakashiru ajakashị; kekashia onwiya bya anọdutsua ẹphe l'ishi l'ẹhu l'ẹhu.

⁴ Ume Nchileke ejii ẹphe ẹhu l'ẹphe ha. Ẹphe aghaa okfu-alị ẹphe; gudegbaa okfu-alị ọdo kfulahaa okfu ẹge Ume Nchileke ono meru t'ẹphe kfu.

⁵ Ya ndono; yo nweru ndu Ju, jiru Jerúsalemu; mbu ndu Ju, Nchileke ọdu lẹ nsọ, shigbaa lẹ mba, nọ lẹ mgboko mgburumgburu.

* 1:20 1:20 Egvu 69:25. † 1:20 1:20 Egvu 109:8.

⁶ Ikpetuma ndu ono anulephu ephuphu ono; gbakodzua. Yò kpoo onyemonye obule okfu; l'èke onyemonye obule nuru èke eekfu okfu-alì iya.

⁷ Yò dù ephe biribiri; jì ephe enya. Ephe ajilahaa; sù: “Ndu-a, ekfu okfu-a; ?ephe ta budunua ndu Gálili tòo.

⁸ ?Nanù ège e meru bè ayi anùtsua okfu-alì ayi l'èhu l'èhu?

⁹ Mbù okfu ayibe ndu Pátíya; ndu Mídiya; ndu Ílamu; ndu shi Mesopotémiya; ndu shi Judíya; ndu shi Kapadósiya; ndu Póntusu; ndu shi Êshiya;

¹⁰ mēkpo ayibe ndu shi Firíjiya; mē Pamfíliya; mē ayibe ndu shigbakpo Íjiputu; mē ndu shi Sayirini, nò l'alì Líbiya; jeyekpo lè ndu byaru abyabya, shi Rómu;

¹¹ mē ndu Ju; ndu amù èka ndu Ju; ndu Kirítu; mē ndu Arébiya. Ayi atùko anùtsua èke ephe gude okfu-alì ayi ekfu okfu eze iphe, Nchileke emeebe.”

¹² Yò dù ephe biribiri; jì ephe enya. Ephe ajitsua ibe ephe: “?Bù ngunu bè egbe iphe owaa bukpo?”

¹³ Yò nweru ndu gude mgbonu sù l'òo mēe emetsua ephe l'enya.

Pyita asa okfu

¹⁴ Ya ndono; Pyita egbeshi yele ndu ishi-ozì ophu ephe iri lè nanù bya evudo. Pyita abya awata iya; raa ya arara; sù: “Ndu Judiya ibe mu; mē iphe, bù ndu bu lè Jerúsalemu mgburumgburu; unu gebekwa-o! Unu ngabekwa nchì l'iphe-a, ya abya ekfukfu-wa-o:

¹⁵ Ndu-a ta ngukwa mēe, bù iya bù iphe unu arì. ?Tò bùdu nta-a bè enyanwu agbakota?

¹⁶ Iphe owaa gbe bukwari iphe ono, onye nkfuchiru Nchileke; mbù Jówèlu kfurú teke ndiche; sù:

¹⁷ “ ‘L'owaa bù iphe Nchileke kfurú:

L'ò -rua l'ogé ikperazu;

bè ya a-wùshiru ndiphe

mgburumgburu Umé iya.

Unwu unu ndu k'unwoke;

mē ndu k'unwanyi

e-kfuchiru Nchileke.

Unwu-okoròbya unu a-phù àphù;

ndu k'ògurennya arò nrò.

¹⁸ Iye! Teke ono bè ya a-wùshi

Ume iya ono: wùshi iya unwoke;

mē unwanyi, ejeru iya ozi.

Ephebedua ekfuchilahaaru Nchileke.

¹⁹ Ya e-meshi iphe-ophulenya

l'akpamigwe; meshia iphe dù biribiri

lè mgboko.

Aa-phù mee; owaa oku;

mē urukpu enwuru-oku.

²⁰ Enyanwu a-gbahù tsùbalangu;

onwa ekelahaa l'ò bù mee;

tèmanu Eswe kè Nnajiufu eruta,

bù iya bù eze mbòku ono,

a-dù biribiri ono.

²¹ Iphe bù onye rakuru Nnajiufu;

bẹ ọo-dzọfuta.’*

22 “Unubẹ ndu Ízurelú; ọ kwa Jisọsu kẹ Názaretu ono bú nwoke ono, Nchileke shi l’iphe-ọphulenyá; mẹ iphe jiru ẹńyá, dọgbaa biribiri, Nchileke gude iya meshia l’ifu unu ono mee t’o doo unu ẹńyá l’ọo yẹbe Nchileke ziru iya. Iphe ono l’ọ ha bẹ unu makotaru ọhuma l’onwunu.

23 Obenu l’a kpuru iya nù unu; unu eshi l’eka ndu ẹ-ta madu ekemu kpopyabe iya l’oshi-osweru; woru iya gbua. Iphe ono aburu iphe Nchileke mahawaru amama bya achia ya achichi dobe.

24 Obenu lẹ Nchileke tofuwaru iya l’egbu, onwu shi kee ya; bya emee; yo shi l’onwu teta nodu ndzu; kẹ l’onwu ta dudu ike lopyabe iya.

25 Lẹ Dévidi kfukwaru kẹ Jisọsu; sù:

“ Lẹ ya aphuje Nnajiufu iya tekenteke.

Tekenteke b’ọ nọ iya

l’eka-utara

t’ẹ b’ọ dọ iphe e-me iya nù.

26 Ọ bú iya kparu iphe

ọkpoma atso iya ẹná;

ya agu egvu; l’ete ẹswa.

Ya maru lẹ ya -nwuhutsua;

bẹ ii-dobe iya ndzu ọdo.

27 Ya maru l’ẹ tji hadu iya l’alì-maa.

Ẹ tji hadu onye nke ngu,

i yeru obu t’o rehu erehu.

28 I koshiwaru iya ọzo ndzu.

Ìi-me t’ẹhu tsoy ya ẹná; keke nggu l’iya bu.’

29 “Unwunna iya; ya a-togboru unu kẹ nna ẹphe oche, bú Dévidi ẹba. Ẹ tọ bulekwa l’ọ nwuhuru anwuhu nwẹnkinyi; obenu l’ẹ liru iya elili. Ìlì iya nọkwaa l’ẹke-a byeye nta-a.

30 Obenu l’o shi buru onye nkfuchiru Nchileke. Ọ maru lẹ Nchileke kweru iya ukwa; riru angu yeru iya ẹya: lẹ ya e-shi l’awa iya fọta onye a-nọ-chi iya l’okwa-eze iya.

31 Ọ phuru iphe Nchileke e-mekochaa mee; kfua lẹ Kuráýisutu e-shi l’onwu teta nodu ndzu, bú iya bú teke ono, ọ sùru:

‘Lẹ tọ hadu iya l’alì-maa;

anụ-ẹhu iya te rehu erehu.’

32 Nchileke mewaru Jisọsu ono; yo shi l’onwu teta nodu ndzu, bú iya bú ọwaa, ayi tukuru atọ onu iya-a.

33 Ọo ya bú lẹ Nchileke woliru iya eli woru dobe l’eka-utara iya. Ọ natakwaru Ume-dụ-Nsọ l’eka Nna, bú iphe-oma, Nchileke kweru ukwa iya. Iphe-a, unu phuru-wa; mẹ iphe-a, unu anụ lẹ nchì-wa bukwa iphe-oma ono, bú iya bú Ume iya ono, ọ wushiru ayi ono.

34 Ẹ tọ bukwa Dévidi bẹ laru l’imigwe l’onwiya; lẹ yẹbedua l’onwiya sùkwaru:

‘Lẹ Nchileke sùru Nnajiufu yẹbe Dévidi:

Nodu iya l’eka-utara

35 jeye teke ya e-me ndu ọhogu ngu

t’ẹphe buru iphe

ìi-dzopyabe l’okpa.’

36 “Ọo ya bú; t’o doo Ízurelú mgburumgburu ẹńyá lẹ Nchileke mewaru Jisọsu ono, unu kpopyaberu l’oshi-osweru ono t’ọ buru Nnajiufu; buru Kuráýisutu, bú iya bú Onye Ndzọta ono.”

* 2:21 2:21 Jów 2:28-32.

³⁷ Ya ndono; ephe anutsu l'iya phụ; yo rua ephe l'anụ; ẹhu adaa ephe kọo. Ephe asụ Pyita; mę ndu ishi-ozì ọphụ: “Ụnwunna ayi; ?bụ ngụnụ bẹ ayi e-me?”

³⁸ Pyita asụ ephe: “Unu taa onwunu ụta iphe dụ ẹji, unu meru; ghaa umere lakfuta Nchileke; t'e gude ẹpha Jisọsu Kuráýisutu mee unu baputizimu l'unu ha l'ẹhu l'ẹhu tẹ Nchileke guaru unu nvụ l'iphe dụ ẹji ono, unu meru ono; unu anata iphe-oma, bụ iya bụ Ume-dụ-Nsọ.

³⁹ L'iphe ono bẹ Nchileke kwekwaru ụkwa iya lẹ ya e-meru iya unu; meeru iya unwu unu; meeru iya iphe bụ ndu nọkwadu ote-anya; mę iphe bụ ndu Nnajiufu, bụ Nchileke ayi e-ku.”

⁴⁰ Pyita ekfuebe ẹge ono bya ekfukwaaphu igweligwe okfu ọdo kfushia ya ike; bya anmaaru ephe ọkwa; sụ: “Ọphụ t'unu dzọo onwunu l'ogbo-wa, ala l'iyi-wa.”

⁴¹ Tọ dụ iya bụ; ephe adụ l'igweligwe nata ozi-oma ono; kweta; e mee ephe baputizimu. Mbọku ono bẹ iphe ruru unu madzụ ugbo ẹsaa l'ụkporo madzụ iri bya ayịru lẹ ndu kwetaru nụ.

Umere ndu chọchi ọdungu

⁴² Ephe akfube ọsua yeru ẹhu mkpụrumkpuru l'ọnu iphe, ndu ishi-ozì ono ezi ephe; l'atụkoje nọkobe l'ọ bụ unwunne lanụ; gbaru mgba eri Nri Nnajiufu; ekfu anụ Nchileke.

⁴³ Onyemonye ọbule atsulahaa egvu. Ndu ishi-ozì ono emetsua iphe-ophulenyia; mę iphe dụ biribiri l'igweligwe.

⁴⁴ Iphe bụ ndu woru onwephe ye Jisọsu l'ẹka l'ephe ha atụko gbaru mgba l'iphemiphe ọbule, ephe nweru enweru.

⁴⁵ Ephe ereshikota ẹku ephe; mę iphe bụ iphe ephe nweru enweru; keeru onyemonye ọbule l'ẹge mkpa haru onye.

⁴⁶ Mbọku-mbọku; ephe atụko tughabe nanụ je anọdu l'eze-ulo Nchileke. Ephe atụkoje gbaru mgba eri Nri Nnajiufu l'ufu l'ufu; gudekwaphu ẹhu-otso-ena; mę obu iphoro eri iphe bụ iphe ephe eri eriri.

⁴⁷ Ephe ekelekepelephu Nchileke ekele; buri ndu nọ ndiphe mgburumburu l'obu. Nnajiufu l'eyekwaru ephe ndu, ọ dzọru k'ophungu mbọku-mbọku.

3

Onye ngvuru eje ije

¹ Yo be ujiku lanụ; Pyita yele Jonu ayịru ejewa eze-ulo Nchileke l'oke-eswe urenyashi nọlephu l'ifu, bụ iya bụ teke eekfue anụ Nchileke.

² Yo nweru nwoke, shi k'ophu a muru iya dabutaru ngvuru, aapa eje odobe l'ọnu ẹke eeshije abata, eeku “Onu-uzo Egiri”. Nwoke ono bẹ aapatajẹ mbọku-mbọku bya edobe l'ọnu-uzo ono t'ọ roje ndu, abahụ l'eze-ulo Nchileke ono iphe.

³ Yọ phulephu Pyita yele Jonu; ẹke ephe abata l'eze-ulo ono; rọkwaaphu ephe iphe.

⁴ Pyita yele Jonu eworu ọnya dabẹ iya. A nọnyaa; Pyita asụ iya: “Lee ayi ọnya!”

⁵ Yo lelahaa ephe ọnya; tubesu l'ọ nweru iphe ephe abya iya anunu.

⁶ Pyita asụ iya: “Ya te nwekwa okpoga; obu l'ophu ya nweru bẹ ya a-nu ngu;” sụ iya: “L'ike kẹ Jisọsu Kuráýisutu, bụ onye Názarẹtu; gbeshi nta-a jelahaa ije.”

⁷ Yò lòta nwoke ono l'èka-utara; lò-lia ya eli. E ji ekfu ọwaa; ọkpa iya ẹphe ẹbo; mẹ nkwo iya atũko tũshihu iya.

⁸ Yò kfu-lihu; vudo evudo; jelahaa ije; tsoru ẹphe bahu l'eze-ulo Nchileke ono. Yoo kfu-phe; ete ẹswa; l'etushi Nchileke ẹpha.

⁹ Onyemonye ọbule aphua ya ẹke oojepehe; l'etushi Nchileke ẹpha;

¹⁰ hùbetsuwa iya phũ ama: l'oo ya bũ onye-wa, shi nọdu lẹ Ọnu-uzo Ẹgiri l'eze-ulo Nchileke l'arọ arọ-wa. Yò dũ ẹphe biribiri; ji ẹphe ẹnya; mbũ iphe ono, e meru iya ono.

Pyita asa okfu

l'eze-ulo Nchileke

¹¹ Ndu ono l'ẹphe ha aphulephu ẹge ọogba-tso Pyita yele Jonu l'ekemeke ọbule; ẹphe awuru bya adọru; nọdu ele iya l'ọnu-ulo ọphu eeku ẹ "Ọnu-uzo Sólomọnu". Yò kfuẹ ọswa dũ ẹphe biribiri.

¹² Pyita aphulephu ndu ono; sũ ẹphe: "Unubẹ ndu Ízurelũ; ?bũ ngunu meru iphe iphe-a dũ unu biribiri. ?Bũ ngunu meru iphe unu ele ẹphe ẹnya; yò gbẹ dũ l'ọ bũ ike k'eka ẹphe; bẹ ẹphe gude mee tẹ nwoke-wa jee ije; ọ dudu buru l'oo k'ẹge ẹphe bũ-tabẹ ndu akwabẹru Nchileke uguvũ.

¹³ Ọ kwa Nchileke kẹ nna ẹphe oche phe; mbũ Nchileke ono, bũ Nchileke kẹ Ébirihamu; buru Nchileke kẹ Áyizaku; bya aburu Nchileke kẹ Jékọpu ono bẹ gude-wa iphe-a, meru nũ-wa; koshi ọdu-biribiri kẹ Nwatibe iya, bũ Jisọsu. Mbũ onye ono, unu kpuru ye l'eka ndu Rómu; bya ajikakwa iya phũ l'ifu Páyileti ono. Páyileti ekpebuhawa lẹ ya a-ha iya t'ọ la.

¹⁴ Unu ajika onye ono, dũ nsọ; buru onye doberu ẹka ndoo ono. Yo gbẹ bũchiaru onye ọphu gburu ọchi bẹ unu sũru t'a haaru unu t'ọ la.

¹⁵ Unu eshi ẹge ono gbua onye gude ndzũ. Obenu lẹ Nchileke meru t'o shi l'ọnwu teta nọdu ndzũ; bũ iya bũ oswi-okfu-wa, ayi agbaru ọdzori-wa.

¹⁶ Nwoke-wa, unu phũru-wa; mbũ onye-wa, unu maru-wa bũkwa ike kẹ Jisọsu ono; bẹ meru iya; yò dũ mma; okfu l'ẹphe kweru l'ike nọ l'ẹpha iya. Mbũ; ọ bũ ekweta, shi l'eka Jisọsu bẹ meru nwoke-wa l'ifu unu l'unu ha-wa; yò dzua oke ẹge-a.

¹⁷ "Ndibe ayi; ya marua l'iphe meru iphe unu lẹ ndu ishi unu meru Jisọsu ẹge ono bẹ shitaru lẹ 'amagama unu.

¹⁸ Nchileke eshi l'ẹke ono mee iphe o kfuru l'ọnu ndu nkfuchiru iya l'ẹphe ha teke ndiche; sũ lẹ Onye Ndzọta ono, o kweru ụkwa iya ono e-je iphe-ẹhuka.

¹⁹ Ọo ya bũ; t'unu taa onwunu ụta iphe dũ ẹji, unu meru; ghaa umere. Unu laphuta azũ lakfuta Nchileke t'o fuchafu unu iphe dũ ẹji, unu meshiru;

²⁰ k'ọphu ẹhu-agu e-shikwaphu l'eka Nnajiufu byakfuta unu; m'o zilephu Onye Ndzọta ono, ọ fọtahawaru unu ono. Onye ono bũ Jisọsu.

²¹ Ọo-nọdu l'imigwe jeye teke Nchileke e-me iphemiphe ọbule; t'ọ dũ ẹge o shi dũ; mbũ iya bũ iphe ono, Nchileke shi l'ọnu ndu nkfuchiru iya kfuaru ayi teke ndiche ono.

²² Mósisu kfukpokwaarũ; sũ: 'Lẹ Nnajiufu, bũ Nchileke bẹ e-shi l'unwunna unu zia onye nkfuchiru Nchileke ẹge o ziru yẹbedua. Onye ono bẹ unu a-nũjeru okfu l'iphemiphe ọbule, o kfuru.

²³ Onye ẹ-ta ngabẹduru onye nkfuchiru ono nchị bẹ ee-bufu ebufu l'ẹke ndibe Nchileke nọ; mee t'ọ laa l'iyi.'

²⁴ Iphe bũ ndu nkfuchiru Nchileke l'ẹphe ha; shitakpo lẹ Sámuwelu je akpaa lẹ ndu ọphu etso iya nũ l'ẹphe ha bẹ tũko kfukota okfu iphe-a, eme nta-wa.

²⁵ Iphe ono, Nchileke shi l'onu ndu nkfuchiru iya sù l'oo-me ono bẹ bụ unu b'o gude kfua ya; okfu l'ọo unu bụ unwu ndiche unu, Nchileke kweru ukwa teke ono, ọ sùru Èbirihamu: 'Ọ bụ l'eri ngu bẹ ya e-shi ọọru mgboko mgburumburu onu.'

²⁶ Nchileke yeru onye ejeru iya ozi, bụ Jisọsu; sù t'o vuru ọzo byakfuta unu bya agooru unu ọnu-oma; bụ iya bụ l'oo-me unu l'ehu l'ehu t'unu ghaaru ẹjo iphe ono, unu eme ono azụ."

4

Pyita asa okfu l'ifu ndu ishi ndu Ju

¹ Ẹphe akpukwaduru-a okfu ono, ẹphe ekfuru ndu Ju ono l'onu; ndu ishi ndu achijeru Nchileke ẹja; mę ndu Sádusii; mę onye ishi ọgbogu eze-ulo Nchileke awukfuta ẹphe.

² Ẹhu eghulahaa ẹphe eghughu; okfu l'umadzu ẹbo ono, ezi iphe ono l'ara iya arara; lẹ keshinu Jisọsu tetaru ndu ndzụ bẹ ee-mekochaa shi l'onwu teta ndu ndzụ.

³ Ẹphe akputa ẹphe je atuchishia; kele nchi jihuwaru. Ẹphe anọ jeye lẹ nchi-ta-abọhu iya.

⁴ Obenu l'igweligwe ndu, nuru ozi Pyita phe ono woru onwẹphe ye Jisọsu l'ẹka. Ndu, bụ unwoke lẹ ndu ono bẹ rukwaru unu madzụ ugbo iri l'ẹbo lẹ ukporo madzụ iri.

⁵ Yo be lẹ nchi-ta-abọhu iya; ndu ishi ndu Ju; ndu bụ ọgurennya ẹphe; mę ndu ezije ekemu abya edzukoo lẹ Jerúsalemu.

⁶ Nwoke, eeku Ánasu, bụ eze onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja nokwaphu l'ẹke ono; mę Káyafasu; mę Jonu; mę Alẹguzánda; męwaru iphe bụ ndu shigbaa l'eri ndu ishi ndu achijeru Nchileke ẹja.

⁷ Ẹphe abya akpuru ndu ishi-ozii ono dobe ẹphe l'ifu; jilahaa ẹphe ike onye ẹphe gude eme iphemiphe ọbule ono; mę onye ziru iya ẹphe.

⁸ Ume Nchileke abya ẹji Pyita ẹhu; yọ sù ẹphe: "Unubẹ ndu ishi; mę ndu bụ ọgurennya Ízurelu;

⁹ teke bụ l'iphe unu ekpe ẹphe ikpe iya ntanụ bụ k'iphe, dọ mma, ẹphe meru onye nọ l'iphe-ẹhuka; bụ iya bụ ẹge e gude mee nwoke ngvuru-wa t'o jee ije;

¹⁰ tọ dọ iya bụ t'unubẹ ndu nọ l'ẹke-a; mę iphe bụ ndu Ízurelu mgburumburu makwaru l'ọ bụ ike kẹ Jisọsu Kuráýisutu kẹ Názaretu bẹ meru iphe nwoke-wa dọwa mma; vudo unu l'ifu ẹge-a. Jisọsu bụ onye ono, unu kpọpyaberu l'oshi-osweru l'onwunu ono; Nchileke emegekwanu-a bya emee ya; yọ shi l'onwu teta ndu ndzụ.

¹¹ Ọ bụ Jisọsu ono b'e deru nk'ia l'ẹkwo okfu Nchileke; sù:

'L'ọo mkpuma ono, unubẹ ndu
akpu ọlo jikaru ono;
bụ iya mekocharu bya aburu
itso, gude ọlo ono.'

¹² Ẹ tọ nwekwa onye ọdo, a-dụ ike dzọta ayi; gbahaa Jisọsu Kuráýisutu nkinyi iya. Ophu tọ dukwa ẹpha onye ọdo lẹ mkpuli igwe ọwaa, Nchileke meru t'a maru, bụ ẹpha, a-dụ ike dzọta madzụ; gbahaa kẹ Jisọsu ono nkinyi iya."

¹³ Ẹphe anụebelephu ege Pyita yele Jónu asa okfu ono kpaa kpaa; l'ẹke ẹphe bụkwa madzụ mmanu, ẹ-ta bụdu l'ẹphe guru ẹkwo; yo ji ẹphe ẹnya. Ẹnya eje agbarua ẹphe lẹ Pyita phẹ bẹ ẹphe lẹ Jisọsu shi ayi.

¹⁴ Yọ kpoo ẹphe okfu; l'ẹke nwoke obu, e meru t'ọ dụ mma obu vudokwaa l'ẹke ono.

¹⁵ Ẹphe asụ Pyita phẹ t'ẹphe lufu l'ulo-ikpe ono t'ẹphe chia idzu. Ẹphe alufulephu; ẹphe awata ọchi idzu.

¹⁶ Ẹphe asụ: “?Bụ ngunu bẹ ẹphe e-me ndu-a? Iphe bụ Jerúsalemu mgburumgburu makotaakwaru l'oo ẹphe; bẹ Nchileke shi l'ẹka; mee tẹ nwoke-wa kọrohu. Ẹ te egbe atụdu iya ego.

¹⁷ Iphe ẹphe e-me t'a haa okfukashi iphe-a l'alị Ju bụ t'ẹphe yeshia ẹphe egvu ike: t'ẹphe be ekfuhakwa kẹ Jisọsu ono ọdo.”

¹⁸ Ẹphe ekua Pyita phẹ; bya anmashiaru ẹphe okwa ike t'ẹphe be ephotabahekwa kẹ Jisọsu; m'ọ kwanu gude ẹpha iya zia iphe l'edzudzu ọhodo.

¹⁹ Pyita yele Jónu asụ ẹphe: “Unu ghanua hata: ?Bụ ole ka mma l'ifu Nchileke: ?bụ t'ayi nujeru Nchileke okfu; tọ t'ayi nujeru unubedua okfu.

²⁰ L'ẹphe ta ahakwa okfu iphe ẹphe phuru l'anya bya anua ya lẹ nchi.”

²¹ Ẹphe abya akfube ọswa yeshia Pyita phẹ egvu ike; paru ẹphe haa; ẹphe atugbua. Tọ dụ iphe ẹphe maru, ẹphe a-dzobe okpa hua ẹphe ahuhù; kele ndiphe aja Nchileke ajaja k'iphe ono, meru nọ ono;

²² okfu lẹ nwoke ono, e gude ọzo, dụ biribiri mee; yọ dụ mma ono bẹ nọwaru iphe, kariru ọkporo afa ugbo ẹbo.

Ndu kẹ Nchileke ekfu anụ

Nchileke; t'ọ nụ ẹphe ike

²³ A halephu Pyita phẹ; ẹphe atugbua jekfushia ndu, ẹphe l'ẹphe ayije; je akokotaru ẹphe iphemiphe ọbule ono, ndu ishi ndu achijeru Nchileke ẹja; mẹ ndu bụ ọgurennya kfuru ẹphe ono.

²⁴ Ẹphe anụebele iya phụ; bya egude obu lanu kfube ọswa kfuru nụ Nchileke; sụ iya: “Nnajiufu, bụ Ọkaribe-Kakota-Nụ. Ọ bụ nggu doberu igwe; dobe alị; dobe eze ẹnyimu; mẹ iphe, bu l'ime iya.

²⁵ Ngube onye gude ike Ume-dụ-Nsọ mee onyiche ẹphe, bụ Dévidi, bụ onye shi ejeru ngu ozi; yo dee l'ẹkwo; sụ:

‘?Bụ ngunu meru iphe ẹhu eghu

iphe bụ mbakeshi eghughu?

?Nanụ ege ọ dụ; bẹ ndiphe achị ejo idzu,

ẹ-te nwedu ishi?

²⁶ Ndu eze, achị mgboko

akwakobe onwẹphe k'ogu;

Ndu ishi edzokokwaphu t'ẹphe

kpọshia iphe kẹ Nnajiufu ayi;

mẹ k'onye ono, ọ fọtaru ono;

mbụ Jisọsu.’†

²⁷ Ọ bụ oswi-okfu lẹ Hérọdu; Pónchosu Páyileti; ẹphe lẹ ndu ọhodo; mẹ ndu Ízurelụ dzukoru lẹ Jerúsalemu; chia idzu t'ẹphe tso Nwatibe ngu ono, dụ nsọ ono ọgu; mbụ Jisọsu ono, i teru manụ ono.

²⁸ Obenu l'iphe ono tuko buri t'ẹphe mee iphe i chihawaru l'idzu l'oo ege ono bẹ ee-me iya.

† 4:26 4:26 Egvu 2:1-2.

²⁹ Nta-a; Nnajiufu! Lewaru egbe ɔnwu, ɛphe anmashiru ayi. Yenu ayibe ndu ejeru ngu ozi ike l'ɛhu t'ayi ba atsujeshi egvu lɛ phuu k'okfu okfu ngu ono.

³⁰ Yeta nɛ ɛka; mee ndu iphe eme t'ɛphe ka mma; mɛ t'ayi gude ɛpha jisɔsu, bɛ Nwatibe ngu, dɛ nsɔ; meshia iphe-ɔphulɛnya; mɛ iphe-ɔhubama, dugbaa biribiri.

³¹ ɛphe ekfugelephu nɛ Nchileke; ɛke ono, ɛphe nɔ ono atuko nmahu jijiji. Ume Nchileke abya eji ɛphe ɛhu; ɛphe abya akwata ɔswa zilahaa ozi-oma Nchileke; ɛphe ta tsuhe egvu.

Ndu kɛ Nchileke gba mgba l'iphe ɛphe

³² Tɔ dɛ iya bɛ; ndu ono, kweru l'ɔo jisɔsu bɛ Nnajiufu ɛphe ono l'ɛphe ha atuko tugbabe buru nanu. Obu ɛphe aburu nanu. To nwe onye ɔphu asujekwadu l'iphe ya nweru bɛ kɛ ɛka iya. Iphemiphe ɔbule bɛ ɛphe tuko tugbabe gbaru mgba.

³³ Ndu ishi-ozɛ egude ike asa iya l'edzudzu ɔha t'o doo madzɛ ɛnya lɛ Nnajiufu, bɛ jisɔsu shiwa l'ɔnwu teta nɔdu ndzɛ. Nchileke akfubekpoo ɔswa emeru ɛphe eze-iphe-oma, ha nshinu l'ɛphe ha.

³⁴ Iphe bɛ l'ɛphe ha aphukota iphe mkpa iya duru ɛphe; l'ɛke ndu, nweru alɛ; m'ɔ bɛ ɔlo reshɛru iya; chɛtakota okpoga, ɛphe retaru iya

³⁵ chɛta-shiaru ndu ishi-ozɛ ono. ɛphe ewotaje iya keeru onyemonye ɔbule l'ɛge mkpa iya ha.

³⁶ ɔ bɛ ɛge ɔ dɛ ndono, kparu iphe Jɔsɛfu mekwaruphu nk'iya ɛge ono. Jɔsɛfu ono bɛ onye Lɛvayi, a mɛru lɛ Sɛyipurɔsu. Ndu ishi-ozɛ guru iya Bɛnabasɛ; bɛ iya bɛ onye anɛje onye ɔdo ɔkpɛ-ikike.

³⁷ Yɛbedua bɛ woru alɛ, o nweru ree; bya achɛta okpoga iya nukota ndu ishi-ozɛ.

5

Ananáyasu yɛle Safáyira

¹ Ya ndono; nwoke lanɛ, eeku Ananáyasu yɛle nyee ya, bɛ Safáyira abya erekwaaphu alɛ nk'ɛphe.

² Ananáyasu ahaphodo aswa alɛ ono dobe; nyee ya amakwarua. Yɔ chɛta-shiaru ndu ishi-ozɛ uwudu iya; bya asɛ ɛphe l'ɔwaa kwa mkpakɔ iphe ɛphe retaru l'alɛ ɛphe ndɔ-ɔ.

³ Ya ndono; Pyita asɛ iya: “Ananáyasu; ?ngunu kparu iphe i kweru tɛ Sétanu bata ngu l'obu bya emee t'i dzɛru Ume-dɛ-Nsɔ ɛjo-ire; mbɛ t'i kweta haphodo okpoga, i retaru l'alɛ ngu ono?”

⁴ Teke ono, ɛ tɛ shidu ree alɛ ono; ?tɔ budu nke ngu b'ɔ bɛ tɔo? Lɛ retsuaru iya; ?tɔ bukwapu nggu bɛ okpoga iya nɔ l'ɛka; buru nggu maru iphe, dɛ ngu mma, i ga e-gude iya mee? ?Bɛ ngunu meru iphe i kweru t'egbe iphe ono bata ngu l'obu? ɛ tɔ bukwa madzɛ b'i dzɛru ɛjo-ire. ɔ kwa Nchileke.”

⁵ Anunu, Ananáyasu anɛ iphe ono; yɔ ngabuhu daa gbaa; nwɛhu. Iphe bɛ ndu nɛru iya nɛ atsulahaa egvu.

⁶ ɔnwu-okorɔbya awɛ-lihu bya akwaa ya; pafɛ; pata iya je elia.

⁷ A nɔlephu iphe, ha l'ɔ bɛ awa ɛto; nyee ya abata; tɔ mawa iphe meru nu.

⁸ Pyita asɛ iya: “?Bɛpu iphe nggu lɛ nji ngu retaru l'alɛ unu ndɔ-ɔ?”
Yɔ sɛ iya: “Iye; l'ɔ kwa iya ndono.”

⁹ Pyita asu iya: “?Ngunu kparu iphe nggu lẹ nji ngu chīru idzu t’unu data Ume Nchileke adata? Lekwa ndu jeru oli nji ngu ẹge ẹphe abata l’onu-uzo. Oo ẹphe a-pafufukwaa ngu phụ.”

¹⁰ Ekfukfu, ookfukwadu iya-a; nwanyi ono angabuhukwaphu daa gbaa l’iku okpa Pyita l’ẹke ono; nwuhu. Unwu-okorobyia ono erutashia; yọ nwuhuwana. Ẹphe apata iya je elinyabe nji iya.

¹¹ Iphe bụ ndu chọchi mgburumburu; mēwaru ndu ọdo, bụ ndu nūru iphe ono atsujee egvu ẹge-a; nmahu ruuruu.

Ndu ishi-ozī akafuaru omeshi iphe-ophulenyā

¹² Ndu ishi-ozī ono emeshiaru ẹphe igweligwe iphe-ophulenyā; mē iphe-ophubama, dughāa biribiri l’ẹke ono. Ndu ono, kweru kẹ Nnajiufu ono l’ẹphe ha atugbabe nanu je anokobe l’ekalanu lẹ Onu-uzo Sólomonu l’eze-ulo Nchileke.

¹³ To nwe ndu ẹ-ta yīdu l’ogbo ono, jeru ọtu ama kẹ otsoru ẹphe; e gudekwaru l’iphe ẹphe eme kfube ọswa dū ẹphe ugvu l’enyā.

¹⁴ Obenu l’igweligwe madzū byalẹru-a bya eworu onwẹphe ye Nnajiufu l’ẹka: unwoke mē unwanyi.

¹⁵ Ẹphe egude k’iphe ono, ndu ishi-ozī eme ono; pashia ndu iphe eme je edobegbaa l’iku esu-uzo; nyobegbaa ẹphe l’oshi-azẹ; mē l’utute; k’ophu ọo-buru: Pyita -swetade tẹ nwonyonyo iya haru rua ẹphe l’ẹhu.

¹⁶ Igweligwe ndu, shi lẹ mkpukpu lẹ mkpukpu, nnyabetsua Jerúsalemu agbakodzua; patatsuaru ẹphe ndu nk’ẹphe, iphe eme; mē ndu ogvu bu l’ẹhu. E mee; ẹphe adukota mma.

Aakpa ndu ishi-ozī ẹhu odokwa

¹⁷ Eze onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja; mē ndu etsoje iya nū, bụ iya bụ ndu tso l’ogbo ndu Sádusii abya iya ọwaa mbụ ijimēnya.

¹⁸ Ẹphe atuta ndu ishi-ozī ono je achīru ye lẹ mkpọro.

¹⁹ Yo be l’enyashi; ojozi-imigwe, shi l’ẹka Nnajiufu abya agūhashia ọzo ọlo-mkpọro ono; bahụ je edufuta ndu ishi-ozī ono; bya asū ẹphe:

²⁰ “Unu je evudo l’ime eze-ulo Nchileke; kfuaru ndiphe okfu ndzū, shi l’ẹka Kuráysutu.”

²¹ Ndu ishi-ozī ono ekwe iya. Yo be l’utsu iya; ẹphe eje anọdu l’eze-ulo Nchileke; wata ozi iphe.

Ya ndono; eze onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja; mē ndu etsoje iya nū; abya ekukoo iphe bụ ndu ogbo ikpe ono l’ẹphe ha; mbụ iphe bụ ndu ishi ndu Ízurelu t’ẹphe chia idzu. Ẹphe ezia t’e je akpufuta ndu ishi-ozī ono lẹ mkpọro; kpūtaru ẹphe.

²² Ndu ono, e ziru ono erua; ẹphe ta phuhe ẹphe l’ulo-mkpọro ono. Ẹphe alaphushia azụ; je asū ndu ikpe ono:

²³ “L’ẹphe shikwa rua; a tuchia ọlo-mkpọro atuchi; tuchikpoo ya gbagbaradingu; ndu nche anọdu l’onu ọlo-mkpọro ono eche nche. Ẹphe abya atuhāa ọzo; to nwe onye ẹphe phuru l’ime iya.”

²⁴ Onye ishi ndu ogbogu eze-ulo Nchileke ono; mē ndu ishi, achijeru Nchileke eja anua iphe ono; yo ji ẹphe ẹnya. Ẹphe arilahāa iphe e-me nū.

²⁵ Nwoke lanu agbabata bya asu: “?Unu marua l’unwoke ono, unu tuchiru lẹ mkpọro ono bẹ nọ l’eze-ulo Nchileke ezi ndu nọ l’ẹke ono iphe?”

²⁶ Onye ishi ndu soja ono eduta ndu soja iya; ephe l'iya ayjiru je achita ndu ishi-ozí ono; chí-phuta azú. Ephe te gudekwa ike chita ephe; ké l'ephe atsu egvu: e -menyaa; ndiphe egude mkpuma tugbushia ephe.

²⁷ Ephe akputa ndu ishi-ozí ono bya edobe l'ifu ndzuko ndu ogbo ikpe ono. Eze onye ishi ndu ono, achijeru Nchileke eja ono ajilahaa ephe aji; sú ephe:

²⁸ “?Q kwa l'ephe nmaru unu okwa nmashiaru iya unu ike t'unu be egudehe epha nwoke ono zia iphe odo? Unu egude iphe ono, unu ezi ono zigbaru Jerúsalemu. Iphe unu emelephu bú t'unu tukobe ephe ochi nwoke ono l'ishi.”

²⁹ Pyita phe asu ephe: “Q kwa iphe Nchileke suru t'ephe mee be ephe e-meje. E to kwa ophu madzu kfuru.

³⁰ Q kwa Nchileke ké nna ephe oche phe be meru te Jisosu shi l'onwu teta nodu ndzu l'unu kpopyabetsuaru iya l'oshi-osweru; yó nwúhu.

³¹ Nchileke ewolia ya dobe l'eka-utara iya; mee ya Nnajioha me Onye Ndzota; k'ophu oo-shi ege ono koshi ndu Ízurelu uzo, ephe e-shi taa onwephe uta iphe dú ejí, ephe meru; ghaa umere lakfuta Nchileke t'oguaru ephe nvú l'iphe dú ejí, ephe meshiru.

³² Q kwa iphe ono be ephe atú onu iya. Q kwa phú ege ono be Ume-dú-Nso ophu Nchileke anuje onye emeje iphe o kfuru atukwaphu onu iya.”

³³ Ndu ikpe ono anutsule iya phú; voru oku ghua ehu; sú l'ephe e-gbushi ndu ishi-ozí ono.

³⁴ Onye lanu l'ime ephe, eeku Gaméliyelu egbeshi t'o yee onu. Gaméliyelu ono tso l'okpa ndu Fárisii; bukwaruphu onye ezije ekemu; mbú onye ndiphe akwaberu ugvu. Yó sú t'a chita ndu ishi-ozí ono chífu ogbodufu.

³⁵ A chifutsua ephe ogbodufu; yó sú ndu ikpe ono: “Unube ndu Ízurelu! Unu gebe-o! Unu kwabekwa enya l'iphe unu abya ome ndu-wa.

³⁶ L'unu marua l'o nwehwaru teke nwoke, eeku Tiyúdasu sújeru lé ya bú onye ha nshinu. Ndu ruru unu madzu etsolahaa ya. E gbua ya. Ndu ono, shi etso iya nú ono agbakashihu. Ogbo ono, o wataru ono alaa.

³⁷ E meebe; teke phú, a gujeru ugu phú; Júdasu, bú onye Gálili alufutakwa; zakotakwaphu ndu ophu tsolahaaru iya nú. E gbukwaa ya phú; ndu ono, shi etso iya nú ono atuko gbakashihu.

³⁸ Q bú ege ono be ké ndu-a abya adudu nta-a. Té ya kfuru unu: t'e b'okwa iphe unu e-me ndu-a. Unu pakwaru ephe haa. Q -buru l'iphe-a, ephe eme-wa be shi l'eka madzu be oo-lakwaa.

³⁹ Teke bukwanu l'oo Nchileke b'o shi l'eka be unu ta akposhi-ghekwa iphe ephe eme. L'o -shi Nchileke l'eka be unu e-mekochakwaa gbe bya amaru l'oo Nchileke l'onwiya be unu etso ugu!”

⁴⁰ Ndu ikpe ono ekwe; mee iphe Gaméliyelu kfuru. Ephe ekua ndu ishi-ozí ono; chia ephe iphe; bya asu ephe t'e b'okwa mboku, ephe e-gudekwadu epha Jisosu ekfu okfu odo. Ephe emeebe; paru ephe haa.

⁴¹ Ndu ishi-ozí ono eshi l'ifu ndzuko ndu ogbo ikpe ono lufuta; ehu atsqshi ephe lé Nchileke guru ephe lé ndu dú mma ké oje iphe-ehuka l'okfu ehu Jisosu.

⁴² Ephe ta ha ozi iphe l'eze-ulo Nchileke; me l'ufu l'ufu mboku-mboku; l'ara ozi-oma ono arara: l'oo Jisosu bú Onye Ndzota obu, Nchileke kweru ukwa iya obu.

6

*Aafōta umadzu ẹsaa t'ẹphe
yeru ndu ishi-ozì ẹka*

¹ A nọnyaa; lẹ ndu etsoje ọzo Jisọsu aka nshinu akaka eje; ndu Ju, bụ ndu ọp̄hu okfu-alì ẹphe bụ Giriku awata ọgushiru ndu Ju ọp̄hu okfu-alì ẹphe bụ Hiburu ap̄hū. Ip̄he kparu iya nū abūru lẹ mbọku-mbọku bẹ ọọbuje: a -wata oke nrì; ta akpadu ishi unwanyi nk'ẹphe; ndu ọp̄hu maa tufuru.

² Ndu ishi-ozì ono ẹphe iri l'ẹbo abya ekua ndu etsoje ọzo Jisọsu l'ẹphe ha; sū ẹphe: “Lẹ tọ dukwa mma t'ẹphe gude okfu ip̄he eeri l'ọnu haa ozi ozi Nchileke.

³ Ọo ya bụ; unwunna; unu fōta umadzu ẹsaa l'ime unu; t'ayi ye ẹphe okfu nri-a l'ẹka. Ndu ọbū a-bū ndu, madzū amaru ẹka ọma; b̄ru ndu Ume-dū-Nsọ jirū ẹhu; b̄kwarup̄hu ndu maru mmamip̄he.

⁴ Ẹphebedua, b̄ru ndu ishi-ozì l'onwẹphe anọdulephū l'okfu anū Nchileke; mē l'ozì ozi-oma.”

⁵ Ẹphe azukota gberegbedem l'ip̄he ono, ndu ishi-ozì sūru t'e mee ono. A bya afōta Sutivinu, b̄ru nwoke, kweru kẹ Nnajiufu ọkpobe ekwekwe, Ume-dū-Nsọ jikwarup̄hu ẹhu; bya afōta Filipu; P̄rórórosu; Nikénọ; Táyimónu; Páménasu; mē Níkolasu, onye Ántiyọku, b̄ru onye ọhodo, meru onwiya onye Ju.

⁶ Ndu ono, etsoje ọzo Jisọsu ono abya eduta ẹphe byakfuta ndu ishi-ozì. Ẹphe abya ebyibe ẹphe ẹka l'ishi; kfuru nū Nchileke l'okfu ẹhu ẹphe.

⁷ A kabakp̄ooru ọnu okfu Nchileke l'ẹkemeke ọbule. Ndu etso ọzo Jisọsu lẹ Jerúsalemu akfubekpoo ọsua l'aka nshinu akaka eje. Igweligwe ndu achijeru Nchileke ẹja ekweta ozi-oma ono; bya eworu onwẹphe ye Nnajiufu l'ẹka.

Aakp̄ta Sutivinu

⁸ Sutivinu ono abūru onye Nchileke emeru eze-ip̄he-oma; gude iya l'eme ire; k'ọp̄hu oomeje eze ip̄he-ọphulenyā, dū biribiri l'ifu ndip̄he.

⁹ Ya ndono; yo nweru ndu shi l'ulo-ndzuko ndu Ju. Ndu ono bẹ nweru teke ẹphe shi b̄ru ohu. Ẹke ẹphe shitsua b̄ru Sayirini; Alẹguzándiriya; Silisiya; mē Ẹshiya. Tọ dū iya b̄ru; ẹphe abyakfutashia Sutivinu; ẹphe l'iya awata ntutego.

¹⁰ Obenu lẹ Ume Nchileke n̄ru Sutivinu mmamip̄he; k'ọp̄hu ọọbuje teke o yeru ọnu; to nwehedu onye amajekwadu ip̄he oo-kfu.

¹¹ Ẹphe eje ebuta madzū; kfua ẹphe ugwo t'ẹphe suje: “L'ẹphe n̄ru ẹke Sutivinu ekfurushi Mosisu ye l'ẹke Nchileke.”

¹² Ẹphe eshi ẹge ono kpalia ndip̄he; mē ndu b̄ru ọguren̄ya ndu Ju; mē ndu ezije ekemu. Ẹphe abya akp̄ta Sutivinu kp̄u-jeru ndu ndzuko ọgbo ikpe;

¹³ je eduta ndu byaru bya agbalahaa ya ekebe; l'ebo iya ibo: “Lẹ nwoke-wa ta dukpokwaa teke ẹ t̄o n̄jeru ekfubyishi eze-ulo-wa, dū ns̄o-wa; mē ekemu Mosisu.

¹⁴ L'ẹphe n̄kwaru ẹke ọ sūru lẹ Jisọsu-wa, b̄ru onye Názaretu-wa e-mekochaa lakashia eze-ulo-wa; gbanweshikota ome-l'alì ẹphe, shi l'ẹka Mosisu.”

¹⁵ Ip̄he b̄ru ndu n̄o l'ulo-ikpe ono at̄uko dabẹ Sutivinu ẹn̄ya l'ifu. Ifu egbu l'iya p̄hū oswi kẹ nw̄inwii l'ọ b̄ru ifu ojozi-imigwe.

7

Onu, Sutívinu eye

¹ Eze onye ishi ndu achijeru Nchileke eja aji Sutívinu: “?Dukwanuphu; ?bụ iphe ndu-a kfuru bụ iphe meru nù?”

² Sutívinu asụ ẹphe: “Ndu nke mu; unu gebekpoduaphu-o! Lẹ Nchileke ọp̄hu gbaru t'aatụkoje kwabẹ iya ugwu meru t'onychie ayi, bụ Ébirihamu phya ya. Teke ono bẹ Ébirihamu bukwadua lẹ Mesopotémiya. Ẹ tọ ladua Háranu.

³ Ya ndono; Nchileke asụ t'ọ haa alị iya; haa ụnwunna iya; tughua jeshia alị, ya e-koshi iya.

⁴ Yọ haa alị Kalúdiya; tughua jeshia je eburu lẹ Háranu. Nna iya anwuhulephu; Nchileke emee ya; yọ bya eburu l'alị-a, unu bu ntanụ-a.

⁵ Ẹ to nwekwa alị ono ọp̄hu Nchileke nuru iya t'ọ bụru nk'ia teke ono; mbụkpọ m'ọ bụ alị, ha l'ọ bụ ntụ-ọkpa lanụ. Obenu lẹ Nchileke kweru iya ụkwa lẹ ya a-nụ iya ẹya t'ọ bụru nk'ia; bụru kẹ nwanwanwaranwa iya. Teke Nchileke kfuru Ébirihamu iphe-a bẹ Ébirihamu te gbe amụtakwaa nwa.

⁶ Nchileke sụru Ébirihamu: 'L'awa iya e-mekochakwaa laa alị ọdo je aburu ohu. Ụnu afa mgburumgburu; bẹ ee-mee ẹphe aphụ.

⁷ Ọ bụ lẹ ndu ono, gbaru ẹphe ohu ono; bẹ ya a-hụ àhùhù. Ẹphe eshikwa nù l'alị ono lufuta; bya abaaruu iya eja l'ẹke-a.*

⁸ Nchileke abya ekwe Ébirihamu ụkwa; bya edobe ome-l'alị kẹ obu útsù t'ọ bụru iphe-ọhubama k'iphe ono, o kweru ụkwa iya ono. Ya ndono; Ébirihamu abya amuta Áyizaku. Áyizaku anọlephu abalị ẹsaa; yọ be k'ẹsato iya; yọ bua ya ugwu. Ọ kwaphu ẹge ono bẹ Áyizaku buru Jékọpu. Yọ bukwaruphu ẹge ono bẹ Jékọpu bukwaru iya phụ ochechoroche ayi phẹ; ẹphe iri l'ẹbo.

⁹ “Ochechoroche ayi phẹ ono egude ẹnya-kfurukfuruu; ree Jósẹfuu ndu Íjiputu. Obenu lẹ Nchileke nọdu swiru Jósẹfuu ọhuma ọhuma;

¹⁰ dzọkota iya l'iphe-ẹhuka iya l'ọ ha; bya anụ iya umere ọma; mẹ mmamiphe lẹ k'onye eze ndu Íjiputu, bụ iya bụ Fero. Fero emee Jósẹfuu; yọ bụru iya bụ onye achikota alị Íjiputu l'ophu; bukwaru iya phụ bụ ishi l'iphe bụ ufu Fero l'ọha.

¹¹ “A nọnyaa; ejo-egu abya abya l'alị Íjiputu mgburumgburu; mẹ l'alị Kénanu. Iphe ono aburu eze iphe-ẹhuka. Ochechoroche ayi phẹ te nwehe iphe ẹ-ri.

¹² A nọnyaa; Jékọpu abya anụ lẹ nri nọ lẹ Íjiputu; bya ezi ochechoroche ayi phẹ t'ẹphe jee. Yọ bụru ejeje k'odungu ndono.

¹³ Yọ be lẹ k'ugbo ẹbo; Jósẹfuu emee t'ẹphe maru lẹ ya bụ nwunne ẹphe. Fero eshikwaphu ẹge ono maru ndu ufu Jósẹfuu.

¹⁴ Tọ dụ iya bụ; Jósẹfuu abya ezia ozi t'e je asụ nna iya; mbụ Jékọpu t'ọ lata Íjiputu yẹle ndibe iya l'ẹphe ha, bụ ndu kpakọru dụ ụkporo madzụ ugbo ẹto l'umadzu iri ise.

¹⁵ Tọ dụ iya bụ; Jékọpu alaa Íjiputu, bụ iya bụ ẹke yẹle ochechoroche ayi buru jeye ẹphe anwushihu.

* 7:7 7:7 Mbụ 15:13-14.

¹⁶ E vukotaru odzu ephe laa Shékemu je elia l'ili, Ébirihamu gudehawa okpoga iya zuta ndu ikfu Hamo le Shékemu l'èke ono.

¹⁷ “Yo rudelephu teke ono, Nchileke e-meru Ébirihamu iphe ono, o kweru iya ukwa iya ono; ndibe ayi, bu le Íjiputu azúwanu ha l'ò bu ngunu.

¹⁸ A nonyaa; onye eze odo, e-ta madu onye Jósefu bu achilahaa ndu Íjiputu.

¹⁹ Yò gbáláháárú ndibe ayi ono ejo eregede; wata ome nna ayi oche phe aphu; k'ophu o turu ephe ekemu t'e tufajee nwegbu teke a muru iya; k'ophu e to ndudu ndzu.

²⁰ “O bu teke ono b'a muru Mósisu. Mósisu aburu egiri nwata, du mma l'ifu Nchileke. E hee ya l'ime ulo ime ulo onwa eto.

²¹ Yo be teke a pataru iya je edobe; gbado iya; nwatibe Fero ke nwanyi eje eheta iya; hee ya; hefuta. Yò buru nwatibe iya.

²² E zikota iya iphe, bu ekwo, aamuje amumu le Íjiputu teke ono. Yo shi ege ono buru eze madzu l'okfu-onu; me l'iphe, eeme l'eka.

²³ “Mósisu anulephu ukporo afa labu; rilahaa le ya e-je ajia ndu ali iya, bu iya bu ndu Ízurelu.

²⁴ Yò phua onye lanu l'èke onye Íjiputu eme iya eji. Yo jekfu ephe; je agbalahaaru onye ke Ízurelu odzori. Yo gude okfu iphe ono chigbulekwaphu onye ke Íjiputu ono l'èke ono; shi ege ono melata ugwo iphe o meru onye Ízurelu ono.

²⁵ Mósisu etubesu le ndu nk'ia a-maru le Nchileke e-mekochaa shi l'eka iya mee t'ephe nweru onwephe. Obenu l'e to dodu ephe enya.

²⁶ Yo be echile iya; yò phua eke ndu Ízurelu labu alu ogu; jeshia te ya je egboo ephe; doshiaru ephe iphe adaru ephe. Yò su ephe: ‘Unu gebe! ? Unu ta madu l'unu bu unwunne lanu? ?Ngunu meru iphe unu eme t'unu meka onwunu iphe?’

²⁷ “Onye onanu, achò okfu ono enwufu Mósisu; su iya: ‘?Bu onye meru ngu onye ishi; me onye ikpe ephe?’

²⁸ ?Tò bu l'i mewa t'i gbua ya ege i gburu onye Íjiputu unyaphua?’

²⁹ Mósisu anulephu iphe ono; gbaful l'ali Íjiputu; gbalaa; je eburu l'ali Mídiya. Yò ndu l'èke ono muta unwegirima ebo.

³⁰ “A nulephu ukporo afa labu; Mósisu aphua ojozi Nchileke l'echi-egu Ugwu Sáyinayi. Ojozi ono nokwanu l'oku, enwu l'iru.

³¹ Mósisu ele iya enya; yò du iya biribiri. Yo jekfubedele iya phu te ya je amaru iphe o bu; nua olu Nnajiufu l'oku ono. Olu ono asu iya:

³² “Oo yebedua bu Nchileke ke nna ngu oche phe; bu iya bu Nchileke ke Ébirihamu; buru Nchileke ke Áyizaku; bya aburu Nchileke ke Jékopu.”[†] Mósisu awata otsu egvu; tò tñhe ama ole enya l'èke ono odo.

³³ “Ya ndono; Nnajiufu asu iya: ‘T'o yefu akpokpa iya; l'èke ono, oovudo ono; be bukwa ali, du nsò.

³⁴ Ya lewaru enya; phu egbe aphu, eeme ndibe iya le Íjiputu. Ya nuwaru ude, ephe atsu; byaakwanua te ya dzoo ephe. Ngwaa; bya te ya zi ngu t'i je Íjiputu.”[‡]

³⁵ “Yò bukwaru-a Mósisu-a, ndu Ízurelu jikaru; ji iya onye meru iya onye ishi; me onye ikpe ephe-wa. Nchileke shi l'eka ojozi iya, Mósisu

phuru l'iru, enwu oku; fota iya; zi ya t'o je aburu onye ishi; me onye a-gbafuta ephe.

³⁶ Mosisu emeshia iphe-ophulanya, dugbaa biribiri le Ijiputu bya eshi le Ijiputu ono dufuta ephe; bya emeshikwaaphu iphe-ophulanya, dugbaa biribiri le Eze Enyimu Uswa; me l'echi-egu, ephe noru ukporo afa ugbo ebo.

³⁷ "O kwa iya bu Mosisu ono, suru ndu Izurelu: 'Le Nchileke e-shikwa l'unu zifu onye nkfuchiru iya; ege-a, o ziru Iya-a.'[§]

³⁸ Yo buru Mosisu ono be no-chiru enya ndu Izurelu teke ono, ephe dzukoru le Ugwu Sayinayi l'echi-egu ono. Oo ya shi anataje iphe ojozi-imigwe ono, byakfutaru iya l'ugwu ono shi ekfuje; kfuaru ochechoroche ayi phe. Oo ya shi l'eka Nchileke; nata okfu ono, anu ndzu ono kfuaru ayi.

³⁹ "Obenu le ndiche ayi phe nyilerua nchi ephe manu l'iphe ono; jika iya. Yo du ephe t'a su l'ephe gbe laphuazu le Ijiputu;

⁴⁰ su Eronu: "T'o metaru ephe nte, e-vutaru ephe uzo. Le Mosisu-a, bu iya shi le Ijiputu dufuta ephe-wa; be ta mahedu ege o jeru iya."^{*}

⁴¹ O bu teke ono be ephe kpuru ntekepe, du l'o bu nweswi; wata iya agwagwa. Ephe awata ogworu iphe ono eja; l'emera iya eswa; mbu iphe, bu ephebedua gude eka ephe kpu ya.[†]

⁴² To du iya bu; Nchileke ewofu ephe enya; ephe awata ogwa mkpo-kpodo, nogbaa l'igwe, bu iya bu iphe, e deru l'ekwo ndu nkfuchiru Nchileke le Nchileke suru:

'Ukporo afa labu;
be unu gbushiru anu
gude gwaa nte l'echi-egu.
?O nweru ophu unu gude
gwaa yebedua.[‡]

⁴³ ?To budu ulo nte Moloku; be unu vutaru;
bya evuta mkpo-kpodo, unu kpuru;
yo du l'o bu ke nte Refanu?
Ipe ono bu iphe unu gude eka unu meshia;
t'unu bageru iya eja.
Oo ya kparu iphe ya a-chita
unu chighaa Babylonu.'

⁴⁴ "Ndiche ayi phe shi nweru ulo-ekwa ndzuko, ephe shi egvubeje l'iphe, bu eke ephe jeberu l'echi-egu ono. Yo buru ulo-ekwa ndzuko ono, ekoshije le Nchileke no-a swiru ephe. E meru ulo-ekwa ono ege Nchileke suru Mosisu t'e mee ya, bukwanu iya bu egbe iya ophu o koshihawaru iya.

⁴⁵ Ndiche ayi phe eworu ulo-ekwa-du-nsu ono; ye ogbo ophu etso ephe l'eka. Ogbo onanu agwota iya; tsoru Joshuwa je anaa ndu mbakeshi ali ephe; mbu ali, Nchileke l'onwiya chishihawaru ndu bu iya nu. Ulo-ekwa-du-nsu ono anodu l'eke ono jeye l'ogbo ke Devidi.

⁴⁶ Devidi aburu onye yele Nchileke du le mma. Yo su Nchileke t'o haa te ya kparu yebe Nchileke ke Jekpu ulo.

⁴⁷ E mekochaa; yo buru Solomonu kpuru Nchileke ulo ono.

[§] 7:37 7:37 Dit 18:15. ^{*} 7:40 7:40 Awu 32:1, 23. [†] 7:41 7:41 Awu 32:4, 6. [‡] 7:42 7:42-43 Emu 5:25-27.

48 “Obenu lẹ Nchileke, bụ Ọkaribe-Kakọta-Nụ te ebujedu l'ụlo, madụ gude ẹka kpua, bụ iya bụ iphe Azaya, bụ onye nkfuchiru Nchileke, kfuru sụ lẹ Nchileke sụru:

49 “ Igwe bụ aba-eze iya;
eliphe aburu oshi-odzobe-okpa iya.
?Bụ egbe ụlo ngunu bẹ unu a-kpuru iya?
?Bụ egbe awe bẹ ya a-nọduje iya
tuta ume obu?

50 ?Tọ bụdu yebedua

gude ẹka iya mee iphe ono l'ọ ha?’\$

51 “Unubẹ ndu ejo okpoma-wa; unubẹ ndu-wa, l'adagbu okfu Nchileke lẹ nkichi-wa; unubẹ ndu, kpọ-chiru obu; kpọ-chia nchị t'unu ba nụ ozi Nchileke; l'ajikakwaphu Ume-dụ-Nsọ ege ndiche unu jikaru iya.

52 ?O nweru ndu nkfuchiru Nchileke m'ọ bụ onye lanu, ndiche unu ẹ-ta kpadu ẹhu? Ndu ophu Nchileke ziru ozi bẹ ẹphe gbukotaru egbugbu; mbu ndu bụ ẹphe raru iya arara teke ono; l'onye lanu ono nwenkinyi, bụ iya doberu ẹka ndoo ono e-mekochakwaa bya. Yo be nta-a; yọ bya abya; unu ederu iya ye; woru iya gbua.

53 Ọ bụ unu bẹ Nchileke shi l'ẹka unwu ojozi-imigwe iya tųaru ekemu iya; unu ta ngaru ekemu ono nchị.”

Aatugbu Sutivinu lẹ mkpuma

54 Ndu ogbo ikpe ono anọdu anu okfu ono; yọo ta ẹphe ẹra lẹ nchị. Ẹphe atagbaa ikireze; l'ẹke ẹhu egbu ẹphe egghu.

55 Obenu lẹ Ume-dụ-Nsọ bya eji Sutivinu ẹhu; yọ palia ẹnya lee l'imeli; phua ogbu nwjinwii kẹ Nchileke; phukwaaphu Jisọsu l'ẹke o vudo Nchileke l'ẹka-utara.

56 Yọ sụ ẹphe: “Unu phukpoduaphu imigwe ege o gheru onu; Abubu-Ndiphe evudo l'uzo ẹka-utara Nchileke!”

57 Ẹphe echishia mkpu; gude mkpushi-ẹka swọ-chishia nchị ẹphe; wụ-lihu ugbo lanu; je azugude Sutivinu;

58 kputa iya kpufu lẹ mkpukpu ono t'ẹphe je atugbua ya lẹ mkpuma. Ndu, eje iya atugbu achiru uwe ẹphe wushiru nwoke, eeku Sọlu.

59 Ẹphe awata iya ọtu mkpuma ono; yo kua Nchileke; sụ iya: “Nnajiufu, bụ Jisọsu; natakwa ndzụ mu!”

60 Yo byishi ikpere; chia mkpu; sụ: “Nnajiufu; ba agukwaru ejo iphe-a, ẹphe eme iya-a yeru ẹphe.” Yo kfuebe ẹge ono; ike agvụ iya.

8

1 Sọlu eshi ekwe l'ishi l'ishi teke e shi egbu Sutivinu.

Sọlu akpa chọchi ẹhu

Ya ndono; e shiwapahu mbọku ono gẹdegede wata okpashi chọchi, nọ lẹ Jerúsalemu ẹhu ike. A chikashibebe ndu ono, kweru nụ ono l'ẹphe ha; gẹfukwa ndu ophu bụ ndu ishi-ozí. Ẹphe agbakashihu dzuru alí Judiya; mę alí Samériya.

2 Uphodu lẹ ndu, Nchileke duru lẹ nsọ abya araa ẹkwa Sutivinu rashia ya ike; pata iya je elia.

3 Sọlu ekebekpelephu ẹhu tẹ ya chikaa chọchi obu; bya etsoru l'ejephe l'ufu l'ufu; l'akpuko unwanyi; mę unwoke eye l'ụlo-mkpọro.

Ozi-oma eru Samériya

⁴ Tò dù iya bù; ndu ono, kweru nù ono, a chikashiru; ephe edzuru ekemeke obule ono ezilee ozi-oma kẹ Jisọsu.

⁵ Fílipu ejeshia Samériya je ekfukashiaru ndu ẹke ono l'ọo Jisọsu bù Onye Ndzọta ono, Nchileke kweru ukwa iya ono.

⁶ Ndu ẹke ono anulephu iphe ookfu bya aphukwaaphu iphe dù biribiri oomeshi; gebekotaru iya nchị.

⁷ Ephe aphua ẹke ogvu echitsua oke mkpu alufutatsua l'ehu ndu o bu l'ehu; phukwaaphu l'igweligwe ndu ibe-ehu ephe nwuhutsuaru anwuhu; me ndu ngvuru b'e mekotaru: ẹhu adu ephe mma.

⁸ Ehu-otso-ena kẹ iphe ono edzuru mkpukpu ono.

⁹ Yo nweru nwoke lanu, epha iya bù Sáyimonu, bu lẹ mkpukpu ono, anoduje eme amamanshi. Yoo noduje eme iphe dugbaa ndu Samériya biribiri; sù l'ẹ to nwehedu onye ha l'ọ bù iya.

¹⁰ Ndu mkpukpu ono l'ephe ha; azafuje l'awu awu-kfuta iya: nwata me ogurennya; sù: "L'oo ya bù ike Nchileke ono, eekuje Eze Ike ono."

¹¹ O shi-wa teke teru etete meta amamanshi; k'ophu onyemonye obule tuko gube-wa iya okpobe madzu.

¹² Ya ndono; Fílipu abyalephu bya ezia ephe ozi-oma kẹ l'ọo Nchileke bù eze; me kẹ l'ọo Jisọsu bù Onye Ndzọta ono; ephe ekweta woru onwephe ye Jisọsu l'eka. A bya emeshia ephe baputizimu: unwanyi me unwoke.

¹³ Sáyimonu l'onwiya ekwetakwaphu. E mekwaa ya phu baputizimu; yọ nolahaa Fílipu ntse-ntse. Yoo ghechajewaa onu nwandoo teke o phuru eze iphe-ophulenya, dugbaa biribiri, Fílipu emeshi.

¹⁴ Ndu ishi-ozì, nọ Jerúsalemu anu lẹ ndu Samériya natawaru okfu Nchileke. Ephe ezi Pyita ye lẹ Jónu t'ephe je eke ono.

¹⁵ Ephe abyaruta bya ekfuru nù Nchileke tẹ ndu ono, yewaru onwephe l'eka Jisọsu ono nata Ume-dù-Nsọ.

¹⁶ Kele teke ono bẹ bukwadua l'epha Nnajiufu, bù Jisọsu b'e meru ephe baputizimu; tò dù-wa onye ophu natawaru Ume-dù-Nsọ.

¹⁷ Ya ndono; Pyita ye lẹ Jónu abya ebyibe ephe ẹka; ephe anata Ume-dù-Nsọ ono.

¹⁸ Sáyimonu aphua l'ephe nataru Ume Nchileke lẹ ndu ishi-ozì ono byibetsuaru ephe ẹka ono; bya ekwe Pyita ye lẹ Jónu okpoga;

¹⁹ sù: "T'ephe menua tẹ ya nweru egbe ike ono; k'ophu ọo-buje: onye ya byibejeru ẹka; yọ nata Ume-dù-Nsọ."

²⁰ Pyita asù iya: "Nngu l'okpoga ngu lakwaa l'iyi. ?I tubesu l'ii-zuta iphe Nchileke nuru kẹ mmakanu azuta?"

²¹ E ti yikwa l'ozì-wa; kẹ l'okpoma ngu ta dudu mma l'ifu Nchileke.

²² Taa onwongu uta ejo oriri ngu ono; kfuru nù Nchileke t'a maru; ? ọo-guru ngu nvu k'ejo oriri ono, i riru ono.

²³ Lẹ ya maru l'ọ bù ẹnya-kfurukfuru jiru ngu ẹhu; ome ejo iphe ekewa ngu egbu."

²⁴ Sáyimonu asù Pyita phe: "Byiko; unu kfuru nù Nchileke t'ẹ b'ọ dù iphe ono, unu kfuru ono ophu e-me iya nù."

²⁵ Ya ndono; Pyita ye lẹ Jónu akotsulephu akọ iphe Jisọsu meru; ziebe ozi-oma Nchileke l'ẹke ono; laphushia azu lẹ Jerúsalemu. Teke ephe ala bẹ ephe tsoru ezi ozi-oma ono lẹ mkpukpu lẹ mkpukpu lẹ Samériya.

²⁶ Ojosi Nnajiufu abyakfuta Filipu bya asụ iya: “Kwakọbe jeshia ụzo ọhuda. Tugbua l'ị -lufu ụzo ono, shi lẹ Jerúsalemu dabua echi-egu jeshia Gáza ono.”

²⁷ Filipu akwakọta; yọ buru iya ejeje. Yo rulephu esu-ụzo ono; phua onye Itiyópiya, kfubekpo buru oke amadụ. Nwoke ono b'a haru aháhá. Yọ buru iya eletaru Kandési, bụ eze-nwanyị Itiyópiya ọnya l'ẹku iya. O shi jee ọbaru Nchileke ẹja lẹ Jerúsalemu.

²⁸ Yọ nọdu l'ugbo-inya agba ala; l'agu okfu Nchileke l'ekwo, Azáya, bụ onye nkfuchiru Nchileke deru.

²⁹ Ume Nchileke asụ Filipu t'o je l'ugbo-inya ono je anonyabe iya.

³⁰ Filipu ejenyabe iya ntse bya anụ ẹke ọogu ẹkwo Azáya; jì iya: “?O doru ngu-a ọnya mbụ iphe iigu?”

³¹ Nwoke ono asụ iya: “?Nanu ẹge oo-shi doo ya ọnya m'o nwedụ onye akpoziru iya ẹya?” Sụ Filipu t'o nyibata tẹ yẹle iya nọdu l'ime ugbo-inya ono.

³² Ẹke ono, ọogu l'ekwo okfu Nchileke ono bụ ẹke ono, Azáya deru; sụ:

“Onye ono dụ l'ọ bụ nwaturu,
aakpụ eje egbugbu;
Ọ nọ nwandoo l'ọ bụ
nwaturu, eebyishi ejì;
To kfu m'ọo akpuru okfu lanu.

³³ E meru iya iphe-iphere;
Nmaa ya ikpe inyigirinyi.
?Bụ onye a-tukota onu ẹge awa iya gbaru;
L'ẹke a gbakwofuru ndzụ
iya agbakwofu lẹ mgboko.”

³⁴ Nwoke ono ajì Filipu; sụ iya: “Byiko; ?bụ onye bẹ onye nkfuchiru Nchileke ono ekfuru? ?Ookfu okfu ẹhu onwiya; tẹ ookfu okfu ẹhu onye ọdo?”

³⁵ Fílípú awata iya ozi iphe; shiwaphu l'iphe ono, ọogu ono wata iya ozi ozi-oma kẹ Jisọsu.

³⁶ Ẹphe ejenyaa; bya erua ẹke mini nọ. Nwoke ono asụ Fílípú: “?Tọ bụdu mini ndọ-ọ? ?Bụ ngunu kparu iphe ẹ tii medu iya baputizimu l'ẹke-a?”

³⁷ Fílípú asụ iya: “I -gudewaa obu ngu l'ọ ha kweta bẹ ee-mekwa ngu-a baputizimu.”

Yo sụ iya: “Iye-o! Ya kwetawaru l'ọo Jisọsu Kuráyisutu bụ Nwatibe Nchileke.”

³⁸ Nwoke ono asụ onye anga ugbo-inya ono t'o vudo. Yọ bya evudo. Fílípú yẹle nwoke ono ayíru je eruba lẹ mini. Fílípú emee ya baputizimu.

³⁹ Ẹphe erufutalephu lẹ mini ono; Ume Nchileke emee Fílípú; yo mihu; nwoke ono ta phuhe iya ọdo. Onye Itiyópiya ono atugbua jeshia iphe ooje; ẹhu atsoshi iya ẹna.

⁴⁰ Ẹke a phuru Fílípú ọdo abụwaruru lẹ Azótọsu. Yoo je; l'ekfukashi okfu Nchileke l'ekemeke ọbule, o swetakpoorụ jeye yo rua Sizaríya.

¹ Sọlu anọdukwaduru l'eyeshi ndu etso ọzo Jisọsu egvu ike; l'eseshikwa iya phụ ike tẹ ya gbushia ẹphe. Yọ tųgbua jekfu eze onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja;

² je asụ iya t'ọ deru ẹkwo nụ iya, ya e-koshije l'ụlo-ndzuko ndu Ju teke ya ruru Damásukọsu; k'ọphu bụ; ya -phụa onye etsoje Ọzo Nnajiufu l'ẹke ono; ya akputa iya kpuru bya Jerúsalemu: m'ọ bụ nwoke m'ọ bụ nwanyi.

³ Yọ tųgbua; byadelephu oru Damásukọsu; iphoro, shi l'imigwe achalephu vii; chaphee ya mgburumgburu.

⁴ Yọ daa l'alị mbụ Sọlu; bya anụa olu, sụru iya: "Sọlu! Sọlu! ?Bụ ngunu meru iphe iikpa iya ẹhu?"

⁵ Sọlu ajị iya: "Bụ onye b'ị bụ; Nnajiufu?"

Olu ono asụ iya: "L'ọo ya bụ Jisọsu, bụ onye-wa, iikpa ẹhu-wa.

⁶ Gbeshi; bahụ lẹ mkpukpu ono; aa-karu ngu-a iphe ii-me."

⁷ Yọ kpọkpoo ndu ẹphe lẹ Sọlu yi okfu; kẹ l'ẹphe anụ olu ono; ẹphe ẹ-ba phuhunu onye ekfu iya nụ.

⁸ Sọlu egbeshi bya amụsaa ẹnya; ọphu ọophuhedu ọzo. Ẹphe egude iya ẹka; duru iya duba lẹ Damásukọsu.

⁹ Yọ nọkota abalị ẹto phuu; tọ phụ ọzo; to ri nri; to nwe iphe-angungu, shiru iya ọnu.

¹⁰ Yọ nweru onye etsoje ọzo Jisọsu, bu lẹ Damásukọsu, aza Ananáyasu. Yọ phua àphù; Nnajiufu abyakfuta iya; bya asụ iya: "Ananáyasu!"

Yọ za iya: "Owe; Nnajiufu."

¹¹ Yọ sụ iya: "Kwakọbe jeshia l'ọzo ono, eekuje Ọzo-Vudo-Ntumu ono. I -rua l'ụlo Jůdasu; nggu ajia ajị onye Tásọsu, eeku Sọlu. Ọ nọ l'ẹke ono ekfu anụ Nchileke;

¹² bya aphua àphù; phua nwoke, eeku Ananáyasu ẹke ọ byaru bya ebyibe iya ẹka l'ishi; k'ọphu ọo-wata ọphu ọzo."

¹³ Ananáyasu asụ iya: "Nnajiufu; a dụwa l'igwe kfuaru iya okfu nwoke ono; kfuoktaru iya ẹjo iphe, o meru ndu nke ngu lẹ Jerúsalemu.

¹⁴ A sụru lẹ ndu ishi ndu achijeru Nchileke ẹja ziru iya t'ọ bya bya akputa iphe, bụ onye sụru l'ọo nggu bụ Nnajiufu iya."

¹⁵ Nnajiufu asụ iya: "T'ọ jeru; l'ọo yẹbedua fọtaru Sọlu t'ọ jeeru iya ozi; mee tẹ ndu ẹ-ta bụdu ndu Ju; mẹ iphe bụ ndu bụ eze; mękpo ndu Ízurelu maru onye ya bụ.

¹⁶ Lẹ ya e-koshi iya iphe-ẹhuka, oo-jekota l'okfu ẹka iya."

¹⁷ Tọ du iya bụ; Ananáyasu atųgbua bya erua; bya abahụ l'ụlo ọbu; bya ebyibe Sọlu ẹka; sụ iya: "Nwunne iya Sọlu; l'ọ kwa Nnajiufu, bụ Jisọsu bẹ sụru tẹ ya bya. Ọ bụ Jisọsu ono bụ onye koshiru ngu onwiya l'ọzo teke i shi abya ẹke-a. Ọ sụru tẹ ya bya emee t'ị phulaha ọzo ọdo; mę t'ị nata Ume-du-Nsọ."

¹⁸ Teke ono teke onophu; iphe du l'ọ bụ ẹkiri eshi Sọlu l'ẹnya phẹ ẹbo daa; yọ wata ọphu ọzo. Yọ gbeshi; e mee ya baputizimu.

¹⁹ Yọ bya eria nri; ike adụ iya.

Sọlu ekfu okfu Nchileke lẹ Damásukọsu

Sọlu yẹle ndu etsoje ọzo Jisọsu anọ nwa abalị olemole lẹ Damásukọsu.

²⁰ Yọ wata ojephel'ụlo-ndzuko ndu Ju; l'ekfuru ẹphe l'ọo Jisọsu bụ Nwatibe Nchileke ono.

²¹ Yọ du ndu nuru iya nụ biribiri. Ẹphe asụ: "Tọ bụdunua nwoke-wa bẹ shi egbushi ndu sụru l'ọo Jisọsu bụ Nnajiufu ẹphe-wa lẹ Jerúsalemu?"

Iphe o gude bya eke-a kwa tẹ ya bya akpūtatsua ephe kpū-jeru ndu ishi ndu achijeru Nchileke eja.”

²² Sọlu ekfulee okfu Nchileke ekfushi iya ike atugbu. Yoo koshi l'ọo Jisọsu bu Onye Ndzọta ono, Nchileke kweru ukwa iya ono; l'eyetsuaru iya ephe l'enya iya l'enya iya iphe kparu iphe ọ dū ege ono; k'ophu ndu Ju, nọ lẹ Damásukọsu te nwehedu ọnu-okfu.

²³ A nọkpowaru-o; jeye ndu Ju abya achia idzu kẹ ogbu Sọlu.

²⁴ Ephe awata oche nche: eswe l'enyashi l'obu-edukfu mkpukpu ono ege ee-shi phua Sọlu; gbua. Obenu l'ama bya agbaaru iya.

²⁵ Yo be l'enyashi; ndu onya Sọlu eworu iya ye lẹ nkata, a tūru eri; pyoo ya l'enu ọzo, e buru l'upho-mkpuma mkpukpu ono; e shi eke ono pazita iya.

Sọlu ala azu lẹ Jerúsalemu

²⁶ Sọlu atugbua bya erua Jerúsalemu; jeshia tẹ ya jekfube ndu etsoje ọzo Jisọsu. Ephe atuko tsuhu Sọlu egvu; kẹ l'ephe te kwedu l'ọ bwa onye etsoje ọzo Jisọsu.

²⁷ Ya ndono; Bánabasua abya eyeta eka; duru iya jekfushia ndu ishi; bya akọoru ephe ege Sọlu shi phua Nnajiufu l'esu-ọzo; kọkwaaruphu ephe ege Nnajiufu l'onwiya shi kfuru yeru Sọlu. Yọ bya atuaru ephe ọnu ege Sọlu gude wata okfushi okfu ike lẹ Damásukọsu lẹ kẹ Jisọsu.

²⁸ Tọ dū iya bụ; ndu ishi-ozii ono ekweta t'ọ jeje ege dū iya mma lẹ Jerúsalemu. Yo gude epha Nnajiufu l'ekfukashi okfu Nchileke; yọ da kpaa kpaa.

²⁹ Yẹle ndu Ju, atsu Giriku elijeru lẹ ntutego. A nọnyaa; ephe eselahaa t'ephe gbua ya.

³⁰ Ndu kẹ chọchi abya anua ya; duta Sọlu dufu Sizariya; bya eyeru iya eka; yo jeshia Tásọsu.

³¹ Yọ buru iya bu lẹ nchị adu chọchi ndoo; kẹ nwa teke ono; bụ iya bụ ndu ophu nọkata lẹ Judiya; mẹ Gálili; mẹ Samériya. Chọchi l'evu; l'aka oshihu ike eje. Ephe emekpelephu uche-obu Nchileke. Ume-dụ-Nsọ l'eyekwaru ephe madzū; obu l'aka ephe oshihu ike.

Pyita eje Lída yele Jópa

³² Pyita etsoru ekemeke obule l'eje. Yo be ujiku lanu; yo jeshia tẹ yẹle ndu kẹ Nchileke, bu lẹ Lída jja.

³³ Yo rua eke ono; bya aphua nwoke, eeku Eníyasu, iphe lónwuru ibe-ehu lanu; k'ophu ọ tūru iya ye l'ulo; yọ nọwa afa ẹsato; to gbeshibua egbeshi.

³⁴ Pyita eku iya: “Eníyasu! Gbeshi; lẹ Jisọsu mewaru t'ị ka mma. Shi l'ẹke ono, ịize ono lufuta.” Iníyasu egbeshiwaphu.

³⁵ Iphe bụ ndu bu lẹ Lída; mẹ lẹ Shéronu aphua lẹ Iníyasu bẹ dūwa mma; l'ejephe; ephe ekweta l'ọo Jisọsu bụ Nnajiufu ephe.

³⁶ Lẹ Jópá b'ọ nweru nwanyi, bụ onye kẹ Kuráiyisutu. Mkpuru-mkpuru bẹ ọonoduje eme ohuma; l'eyekwaruphu ndu e-te nwedu ege ephe maru iya onwephe eka. Epha nwanyi ono bụ Tabyíta, bụ iya bụ “Dókasu” l'okfu Giriku; m'ọ bụ umoro.

³⁷ A nọnyaa l'ogege ono; iphe awata iya ememe. Yọ nwuhu. A bya aghuebe iya ehu; je enyobe iya l'ime ulo k'eli eli.

³⁸ Ya ndono; ndu etsoje ọzo Jisọsu, bu lẹ Jópá anua lẹ Pyita bẹ nọ lẹ Lída, dukwaa ntse lẹ Jópá ono. Tọ dū iya bụ; ephe ezi ọmadzu labu t'ephe je ekua Pyita egwegwa.

³⁹ Pyita akwakobewaphu; tsoru ephe. Yo rua; e duru iya nyihu ime ụlo k'eli eli. Ụnwanyi, nji ephe e-ta nọhedu adọ-pee Pyita mgburumburu; tuko ara ekwa; lekoshitsua ya uwe, nwanyi ono kwashiru teke o nọ ndzu.

⁴⁰ Pyita achikashia ephe l'ẹke ono; bya ebyishi ikpere; kfuru nụ Nchileke. Yọ bya aghaa ọnya lee odzu ono; bya asu: "Tabyita; gbeshi!" Yọ mụsaa ọnya; phulephu Pyita; gbeshi dugaru adugaru.

⁴¹ Pyita abya alota iya l'ẹka; yeru iya ẹka; yo vudo evudo. Pyita abya ekua ndu chochi l'ephe ha; me ụnwanyi ono, nji ephe e-ta nọhedu ono; bya eduru Tabyita nụ ephe lẹ ndzu.

⁴² E kfugbaru iphe ono, meru nụ ono lẹ Jopa mgburumburu. A dụ igwe kweta l'oo Jisosu be bụ Nnajiufu.

⁴³ Pyita eburu l'ulo Sáyimonu; nọo anọno lẹ Jopa. Sáyimonu ono bụkwanu onye emekwaje akpo-anụ t'ọ dụ k'ophu ee-gude iya eme nka.

10

Pyita ejekfu Koniliyosu

¹ O nweru onye ishi ndu soja, bu lẹ Sizariya, epa iya bụ Koniliyosu. Koniliyosu bụ onye ishi soja ndu Rómu, achi ndu soja ụkporo ise lẹ "Ọgbo-amị ndu Itali."

² Koniliyosu ono bụ onye akwabeje Nchileke ugwu. Ye lẹ ndibe iya l'ephe ha be Nchileke duru lẹ nsọ. Ndu Ju, e-te nwedu ege ephe maru iya onwephe; be ọonoduje anụ iphe nshinu. O kwaphu ege ono be ọonoduje ekfu anụ Nchileke tekenteke.

³ Yo be ujiku lanụ l'enyanywu gbufuwaru l'ishi; yọ phua àphù; elekpo ojozi-imigwe, shi l'ẹka Nchileke dachangu l'ẹke o bataru bya ekua ya: "Koniliyosu!"

⁴ Koniliyosu egude ọtsu-egwu bya elee ojozi-imigwe ono ọnya; za iya: "Owe-e! ?Bukwa ole Nnajiufu?"

Ojozi-imigwe ono asu iya: "Nchileke nuakwaru ekfukfu, iikfuje anụ iya; bya anataakwaphu iphe-oma ono, iimeshije ono. Nchileke nyatawaru ngu.

⁵ Ye madzu t'ephe je Jopa je ekua nwoke lanụ, aza Sáyimonu, iphe eekuje iya bụ Pyita.

⁶ O shi eshishi bya; nọdu l'ulo nwoke akanya akpo-anụ, eeku Sáyimonu. O buphu lẹ mgboro eze ọnyimu."

⁷ Ojozi-imigwe ono, shi ekfu anụ iya ono atugbulephu; Koniliyosu ekua ndu ejeru iya ozi umadzu ebo bya eyeru ephe onye soja lanụ. Onye soja ono bụkwaphu onye Nchileke duru lẹ nsọ. O yi lẹ ndu katsua ọnokube Koniliyosu ntse ejeru iya ozi.

⁸ Koniliyosu abya akọeberu ephe iphe meru nụ; bya ezifu ephe t'ephe jeshia Jopa. Ephe atugbua jeshia.

⁹ Yo rua nchi-ta-abọhu iya teke ndu ozi ono abyawa oru Jopa; Pyita enyihu eli okpotsu ụlo ono l'echi oke-eswe; jeshia okfuru nụ Nchileke.

¹⁰ A nọnyaa; egu agulahaa ya. Yọ dụ iya t'a sụ lẹ ya riwaru nri. Nri eshikwaduru l'ọku. Ya ndono; yọ dụ iya l'ọ bụ mgbenya jipyaberu iya ọnya.

¹¹ Yọ phua ege imigwe gheru ọnu; phua iphe, shi l'igwe ala l'alị; mbụ iphe dụ l'ọ bụ ẹkwà, ha nshinu, e gude l'ishishi iya phẹ ẹno ewozita l'alị.

¹² L'ime ẹkwà ono b'ẹ to nwedu egbe anụ, nweru ọkpa ẹno, nọ lẹ mgboko-a, e-ta nọru iya nụ; to nwe anụ, akpọ l'alị, e-ta nọru iya nụ; to nwe egbe nwe, ephe l'eli, e-ta nọru iya nụ.

¹³ Yò nua olu, sùru iya: “Pyita; ngwa; gbeshi gbua; ria!”

¹⁴ Pyita asù iya: “Nnajiufu; wawakwa; kẹ lẹ ya te ribukwaa iphe ẹ-ta gbadu k'eriri; m'ọ bụkwanu iphe, aasọ nsọ.”

¹⁵ Olu ono asukwa iya phụ: “Ba adukwa teke ịi-sù l'iphe Nchileke sùru t'ẹ b'a soshi nsọ bẹ aasọ nsọ.”

¹⁶ Iphe ono emelephu ẹge ono ugbo ẹto. E meebe; e wolía ya woba l'imigwe.

¹⁷ Pyita arilahaa iphe àphù ono, ọ phuru ono bụ. Yò gbachia ya ẹnya. Yò buri teke ono bẹ ndu ono, Kónlìyosu ziru ono chọ-vuru ẹke ọphu bụ ụlọ Sáyimonu; vudowa l'ọnu-uzo.

¹⁸ Ẹphe ekua oku; ịi mẹ Sáyimonu ọphu eekuje Pyita nọ eke ono.

¹⁹ Pyita anọdukwadua l'arị iphe àphù phụ bụ; Ume Nchileke asù iya: “L'ọ nwekwaru ụmadzu ẹto, achọ ngu nù.

²⁰ Gbeshilekwaphu nyizita; je tsoru ẹphe. Be ejekwa ọbo obu ẹbo; l'ọ kwa yẹbedua ziru t'ẹphe bya.”

²¹ Pyita enyifuta je asù ẹphe: “L'ọ kwa yẹbedua bẹ unu achọ ọbu: ?Unu byaru ngunu?”

²² Ẹphe asù iya: “L'ọ kwa Kónlìyosu, bụ onye ishi soja ndu Rómu, achị ụkporo ndu soja ise bẹ ziru ẹphe t'ẹphe bya. Ọ bụ onye obu-oma; buri onye akwabeje Nchileke uguv. Ọ bụ onye ndu Ju eyeru uguv nshinu nshinu. Ojosi-imigwe sùru iya t'ọ zia t'ị bya l'ụlọ iya; k'ọphu ọo-nụ okfu, ii-kfu.”

²³ Pyita abya eduta ẹphe; ẹphe eje aradu aradu.

Yo be lẹ nchi-ta-abọhu iya; yo gbeshi tsoru ẹphe. Ụnwunna, bu lẹ Jọpa ahakwaruphu tsoru iya.

²⁴ Yo bẹ bọku ọphu tso iya nù; yo rua Sizaríya, bụ ẹke Kónlìyosu yẹ l'abubu iya l'ẹphe ha; mẹ ndu ọnyà iya, o ziru t'ẹphe bya nọ echeru Pyita.

²⁵ Pyita erutalephu l'ụlọ ono; Kónlìyosu agbakfu iya; buri iya pẹe l'ifu; kele iya ekele.

²⁶ Pyita akpu-lia ya; sù iya t'ọ gbeshi egbeshi; lẹ ya búa madzù ẹge ọ bụ.

²⁷ Pyita egudewaru okfu ekfuru Kónlìyosu; ẹphe abahụ l'ime ụlọ Kónlìyosu, bụ ẹke Pyita phuru igwe ọha, ọduru iya nù.

²⁸ Yò sù ẹphe: “L'unubedua marua l'onwunu l'ọ dọ lẹ nsọ l'ome-l'alì ẹphebe ndu Ju; t'onye Ju kpakfu onye ẹ-ta bụdu onye Ju; m'ọ kwanu t'ọ nweru iphe yele onye ẹ-ta bụdu onye Ju a-nọdu emegba. Ọbenu lẹ Nchileke koshiwaru iya t'ẹ b'ọ nwekwa onye ya a-soje nsọ; ọphu too nwe onye ya a-suje l'ẹ t'ọ gbadu kẹ tẹ ya denyi iya ẹka.

²⁹ Ọ kwa iya meru iphe ya te jekpodua ọkpa ishi iphe, eekuru iya; ya egbeshilekwaphu tsoru ndu, unu ziru t'ẹphe bya iya ekuku. Iphe ya aji nta-a aburu: ?Bụ ngunu bẹ unu ekuru iya?”

³⁰ Kónlìyosu asù iya: “L'ọ bu egbe nta-a nwaraswaphu-a; l'oke-eswe urenyashi nọlephu l'ifu bẹ ya nọ l'ụlọ iya; ekfu anụ Nchileke. Ya bya ele ẹnya; onye yeru uwe, chakotaru pemu-pemu evudowa iya l'ifu.

³¹ Yo ku iya: ‘Kónlìyosu!’ Ya aza iya. Yò sù iya: ‘Lẹ Nchileke nwakwaru iphe mu anọduje ekfu anụ iya. L'ọ nyatawaru iphe-oma, mu emeje.

³² Wo tẹ mu ye madzù t'ẹ je ekua Sáyimonu ọphu eekuje Pyita t'ọ bya. O shi eshishi bya; nọdu l'ụlọ Sáyimonu onye akanya akpo-anụ, bu l'iku eze enyimu.’

³³ Tọ dọ iya bụ; ya eyelekwaphu madzù teke onophu t'a bya ekua ngu. Nggu emekwaa ọhuma ẹge-a, ị byaru-wa. Nta-a bẹ ẹphe nọkotaakwa l'ifu Nchileke; ngabẹ nchị t'ẹphe nua iphe Nchileke sùru t'ị kfu ẹphe.”

Ọnu, Pyita eyeru Konílyosu

³⁴ Ya ndono; Pyita awata oye ọnu; sù: “Lẹ nta-a b'o dowaru iya ẹnya lẹ Nchileke ta akpọdu mkpọcha l'ẹke madzụ nọ.

³⁵ Ẹ too kfidu lẹ madzụ shi l'alì ọwaa; ọ dudu buru alì ọphu. Iphe bụ onye atsu iya egvu; l'emeje iphe-oma bẹ dū-wa iya mma. Onye ono b'ọ natawaru.

³⁶ Nchileke ziru ndu Ízurelụ ozi; bya eshi l'ẹka Jisọsu Kuráýisutu zia ẹphe ozi-oma k'ẹhu-agu. Ọ bụ Kuráýisutu ono bụ iya bụ Nnajiufu onyemonye ọbule.

³⁷ Unu mawaru iphe, wataru ememe lẹ Gálili jeye yo medzuru Judiya mgburumgburu lẹ Ọnu zitsuaru ozi kẹ baputizimu.

³⁸ Unu nwaru kẹ Jisọsu, bụ onye Názarẹtu: ẹge Nchileke meru: Ume-du-Nsọ eji iya ẹhu; bya emee; ike adu iya; k'ọphu ọ tukurọ ẹkemeke ọbule jekota; l'eme iphe dū mma; l'atọfuje iphe bụ onye Sétanu keru ẹgbu; mee ya; yọ dū mma; okfu lẹ Nchileke nọ swiru iya.

³⁹ Ẹphebedua gudekota ẹnya ẹphe phụ iphe Jisọsu meru lẹ Jerúsalemu; mẹ l'alì ndu Ju mgburumgburu. Ndu Ju akpọta iya kpọpyabe l'oshi-osweru; yọ nwụhu.

⁴⁰ Obenu lẹ Nchileke meru; yo shi l'ọnwu teta nọdu ndzụ l'ọ nọtsuaru abalì ẹto l'ili. Yọ bya emee t'ọ koshi onwiya lẹ ya nọ ndzụ.

⁴¹ Ẹ tọ bụkwa madzụ kpamukpamu b'ọ koshiru onwiya. Ọ bụlekwapu ẹphebedua, l'atụ ọnu iya-a; mbụ ẹphebe ndu Nchileke fọtahawaru afọta b'ọ koshiru onwiya. Ẹphe l'iya nọkpooru ria nri; ngua iphe-angungu lẹ Nchileke metsuaru t'ọ shi l'ọnwu teta nọdu ndzụ ono.

⁴² O ziru ẹphe t'ẹphe je ezia ozi-oma ono t'ọ rúdzuru onyemonye ọbule. Sù t'ẹphe je araaru iya ndiphe arara; l'ọ bụ iya bẹ Nchileke meru onye e-kpe ndu, nọ ndzụ; mẹ ndu, nwụhuru anwụhu ikpe.

⁴³ Ndu nkfuchiru Nchileke l'ẹphe ha kfuru iya. Ẹphe sùru l'iphe bụ onye woru onwiya ye iya l'ẹka bẹ Nchileke e-gude k'ẹpha iya guaru nvụ l'iphe dū eji, onye ọbụ meru.”

Nchileke anụ ndu ẹ-ta bụdu ndu Ju Ume-du-Nsọ

⁴⁴ Pyita akpukwadurua okfu ono l'ọnu ekfu; Ume Nchileke abya ejikota iphe bụ ndu anụ okfu ono ẹhu.

⁴⁵ Yọ kpọo ndu kẹ Kuráýisutu ono, ẹphe lẹ Pyita yị ono okfu; lẹ Nchileke nukwaruphu ndu ẹ-ta bụdu ndu Ju Ume-du-Nsọ.

⁴⁶ Kẹ l'ẹphe nuru ẹke ẹphe ghatsuaru okfu-alì ẹphe; gudetsua okfu, Ume-du-Nsọ ekoshi ẹphe ekfu okfu; aja Nchileke ajaja. Pyita asụ:

⁴⁷ “Keshinu ndu-wa natawaru Ume Nchileke ẹge ẹphebedua nataru-a; ?buhunu ngunu a-kpọshi t'ẹ b'e me ẹphe baputizimu.”

⁴⁸ Yọ sù t'ẹ gude ẹpha Jisọsu Kuráýisutu meshia ẹphe baputizimu. E meebe; ẹphe arọ ya t'ẹphe l'iya nọfua nwa abalì olemole.

11

Iphe meru lẹ Sizaríya

¹ Ndu ishi-ozì; mẹ unwunna, nọ lẹ Judiya mgburumgburu anụ lẹ ndu ẹ-ta bụdu ndu Ju nataru okfu Nchileke.

² Pyita alaphulephu azụ lẹ Jerúsalemu; ndu Ju awata iya ọta uta;

³ ji iya: “?Bụ ngunu meru iphe i jeru kẹ ndu akpapyị tẹ nggu l'ẹphe rigba nri?”

⁴ Pyita eshilephu l'ishi kòkotaru ephe iphe meru nù l'ò ha nanù nanù; sù ephe:

⁵ “Lẹ ya nọ lẹ Jópá l'ekfu anù Nchileke. A nọnyaa; yo gbe dù l'ò bú mgbenya jipyaberu iya enya. Ya phua àphù; phua ẹkwa, ha usa, e gude l'ishishi iya phẹ eno shi l'imigwe apazita l'ali. Ẹkwa ono abyaruta l'iya phù ntse bya evudo.

⁶ Ya abya elezita iya enya ohuma; phukota iphe bukpo anù, nweru okpa eno; mekpò iphe, bú anù-egu-egbudu; mekpò iphe bú anù, akpù l'ali; mekpò iphe bú unwenu, ephe l'eli.

⁷ Ya anua olu, suru iya: 'Pyita! Ngwaa; gbeshi gbua iphe ono ria!'

⁸ Ya asù iya: 'Nnajiufu; wawakwa; lẹ ya te erikwa. L'iphe ẹ-ta gbaddù k'eriri; m'ò kwanu iphe aasò nsò te shibukwaa ya onu.'

⁹ Okfu ono, shi l'imigwe ono asù iya: 'Ba adukwa teke ịi-sù l'iphe Nchileke suru t'ẹ b'a asòshi nsò bẹ aasò nsò.'

¹⁰ Iphe ono emee ẹge ono ugbo ẹto. E meebe; e wolihu iphe ono woba l'imigwe.

¹¹ Teke ono kwaphu bẹ umadzu ẹto, e shi lẹ Sizariya zia t'ephe bya ekua ya byarutaleruphu l'ulo, ya nọ.

¹² Ume Nchileke asù iya tẹ ya tsolekwaruphu ephe; tẹ ya be ejekwa obo obu ẹbo. Unwunna-wa, nọ l'ẹke-a ephe ishingu etsoru iya je Sizariya obu; ephe atuko bahù l'ulo Koniliyosu.

¹³ Koniliyosu akọoru ephe lẹ ya phuru ojozi-imigwe, bya evudo l'ime ulo iya. Ojozi ono asù iya t'ò ye madzù t'e je ekuaru iya nwoke, aza Sáyimonu, iphe eeku je iya bú Pyita.

¹⁴ Sù iya lẹ Pyita ono e-kfuru iya okfu, Nchileke, e-gude dzofuta yele ndibe iya.

¹⁵ Ya ndono; ya abya abyaruta bya awatalephu okfu okfu; Ume-dù-Nsọ abya eji ephe ẹhu ẹge ono, o jiru iya ephebedua lẹ mbù ono.

¹⁶ Ya anyata lẹ Nnajiufu suru: 'Lẹ Jónu gude mini mee baputizimu; obu l'ephebedua ee-gude Ume-dù-Nsọ mee ya.'

¹⁷ O doru enya lẹ Nchileke nuru ndu ẹ-ta budu ndu Ju iphe ono, ọ nuru ephebedua, bú ndu Ju teke ono, ephe nataru Jisọsu Kuráýisutu l'ọo ya bú Nnajiufu ephe ono. Ọo ya bú; ?bù onye bẹ ya bú kẹ tẹ ya akposhi iphe Nchileke eme."

¹⁸ Ya ndono; ephe anutsule iya phù; tabuhu Pyita uta bya awata okele Nchileke ekele teke ono; sù: "L'ọo ya bú lẹ Nchileke hakwaruphu ndu ẹ-ta budu ndu Ju ọzọ t'ephe taa onwephe uta iphe dọ eji, ephe meru; gbanwee umere; nata ndzù ophungu."

Aawata Chọchi lẹ Antiyoku

¹⁹ Ndu a chikashiru lẹ mkpamẹhu, a kparu ndu chọchi teke ono, e gburu Sutivinu ono agbakashihu jeshia Finishiya; mẹ Sáyipurọsu jeyekpo lẹ Antiyoku. Yọ buleruphu ndu Ju nwenkinyi bẹ ephe ezi ozi-oma ono teke ono.

²⁰ Obenu lẹ ndu chọchi ono, ndu ophu shi Sáyipurọsu; mẹ Sayirini tugburu je je ekfukashiaru ndu ẹ-ta budu ndu Ju, bugbaa l'ẹke ono ozi-oma kẹ Nnajiufu, bú Jisọsu.

²¹ Nchileke eyeru ephe ẹka; a dọ igweligwe kweta l'ọo Jisọsu bú Nnajiufu.

²² E kfukashia kẹ ekwekwe ono; k'ophu o ruru ndu chọchi Jerúsalemu lẹ nchị. Ndu chọchi Jerúsalemu eye Bánabasú t'ò je Antiyoku.

²³ Yo rua je aphua egbe eze-iphe-oma, Nchileke emeru ndu ono. Ehu atsɔo ya ɛna. Yɔ sɔ ɛphe t'ɛphe gudekpelekwaphu ire-lanɔ nɔdushia ike l'ɛka Nnajiufu ɛge ɛphe tɔberu l'obu ɛphe;

²⁴ kele B́anabasú ono búkwanu ɔkpobe madzɔ. Ume-dɔ-Nsɔ jiru iya ɛhu; yo gude obu iya l'ɔ ha kweta kɛ Nchileke. Ya ndono; Nnajiufu akafua oyekwa ndu ha l'igwe lɛ chɔchi.

²⁵ E meebe; B́anabasú atɔgbua jeshia ɔcho Sɔlu lɛ T́asɔsu.

²⁶ Yɔ bya aphua ya; duta iya byatashia Ántiyɔku. ɛphe ɛbo ono anɔo mkpurophu afa l'ɛke ono; ɛphe lɛ ndu chɔchi anɔdu; ɛphe ezikota igweligwe madzɔ ozi-oma ono. ɔ kwa lɛ Ántiyɔku b'e vutsukpo ɔzo kua ndu etso ɔzo Jisɔsu “ndu kɛ Kuráýisutu”.

²⁷ Teke ono b'o nweru ndu nkfuchiru Nchileke, shi lɛ Jerúsalemu bya Ántiyɔku.

²⁸ Onye lanɔ bɛ ɛpha iya bú Ágabɔsu. Ágabɔsu egbeshi gude ike Ume Nchileke sɔ l'ɛjo-ɛgu abyakwa lɛ mgboko mgburumburu. ɛjo ɛgu ono emekochaa bya abyaa teke Kulódiyosu bú eze alɔ ono.

²⁹ Ndu kɛ Kuráýisutu ono achia idzu t'onyenɔnu tua iphe ɛge ike iya beru t'e wolaaru ɔnwunna, bú ndu ɔphu bu lɛ Judiya.

³⁰ ɛphe emee ya ɛge ono. E woru iphe ɔbu, a tɔtaru ɔbu nɔ B́anabasú yɛle Sɔlu; ɛphe ewolaaru ndu, e meru ɔgurenɔya chɔchi.

12

Egbu J́emusú; atuchi Pyita

¹ Yɔ buru teke ono bɛ eze, bú Hérɔdu harɔ dabɛ ndu chɔchi ɛka; k'ɔphu ɔo-kpɔfu ɛphe mbeke.

² Yo gude J́emusú, bú nwunne Jɔnu; buta iya ishi.

³ Yo bya aphua l'egbugbu, ya gburu nwoke ono bɛ dɔ ndu Ju mma; yo gudefua Pyita. Teke o guderu Pyita bú l'ɛphe agba Ají Buredi, ɛ te kodu ekoko.

⁴ Yo gude Pyita; tua ya mkpɔro. A bya eye ndu soja iri l'ishingu t'ɛphe duje ɛno-ɛno l'eche iya nche. Iphe Hérɔdu shi arɔ bú l'ɔo teke a gbaɛberu ají ono; ya akpɔfutaru iya ɔha.

⁵ Ya ndono; Pyita anɔdu l'ɔlo-mkpɔro; ndu chɔchi ekfukpelephu anɔ Nchileke l'okfu ɛhu iya.

Ojosi-imigwe, shi l'ɛka Nnajiufu adzo Pyita lɛ mkpɔro

⁶ Yo be l'enyashi, bú nchi -bɔhu; a kpuru Pyita kpɔfutaru ɔha; Pyita anɔdu eku mgbɛnya; ndu soja labɔ anɔru iya ye l'echilabu; l'eche iya nche. E woru mkpakɔbe labɔ ye iya l'ɛka. Ndu soja anɔdugbaa l'eche nche l'onu-ɔzo ɔka-mkpɔro ono.

⁷ A bya ele ɛnya; ojosi-imigwe, shi l'ɛka Nnajiufu evudowa l'ɛke ono, Pyita nɔ ono. ɔlo-mkpɔro ono mgburumburu achakɔtalephu kɛ phoo. Ojosi-imigwe ono abya enwua Pyita ɛka; tee ya; wo iya: “Ngwaa; tehu!” Mkpakɔbe ono, e yeru Pyita l'ɛka labɔ ono agbabushihɔ; dashia l'alɔ.

⁸ Ojosi-imigwe ono asɔ iya: “Ngwaa; chita uwe ngu yee; nggu eyee akpɔkpa ngu egwegwa.” Pyita abya emee ɛge e kforu iya. Ojosi-imigwe ono asɔ iya: “Chita ukpo ngu tɔphua onwongu; tso iya azɔ.”

⁹ Pyita etsoru iya; ephe eshi l'ulo-mkpōro ono lufushia. Pyita ta ma l'iphe ono, ojozi ono eme ono bẹ bụ iphe, meru ememe. Yo tubesu l'ọ bụ nrọ bẹ ya arọ.

¹⁰ Ephe abya esweta ndu nche ke ivuzọ; bya esweta ndu ke ẹbo; gbururu jeye: ephe ejerua onu-uzo, eeshije abata le mkpukpu ono. Eke ono b'e gude ibo-igwè guchia onu iya; ogu-nggamgbo ono aguhaa l'onwiya; ephe abya esweta; tugbua. Ephe etsoru mgbadamgba lanu l'ime mkpukpu ono. Ya ndono; a bya ele ẹnya; ojozi-imigwe ono emihuwanu; paru Pyita haa nkinyi iya.

¹¹ Pyita egbe bya amaru iphe, shi eme nu teke ono. Yọ su: "L'ọo nta-a b'o doru iya ẹnya l'iphe-a bẹ bụ iphe eme le madzu. L'ọ bụ Nnajiufu bẹ yeru ojozi-imigwe iya; yọ bya adzọo ya l'eka Hérodu; dzọo ya l'eka iphemiphe obule, ndu Ju shi ari l'ephe e-me iya."

¹² Yọ maleruphu eke o nọ; tugbua teke ono jeshia ke Méri phe, bụ iya bu nne Jonu Maku. A dụ l'igwe dzua l'eke ono; l'ekfu anu Nchileke.

¹³ Pyita abya akua eka l'ibo. Nwata mgboko obu, yele madzu bu agbaru jeshia omaru onye obu. Ephe nwata mgboko ono bu Róda.

¹⁴ Yọ nua olu Pyita; ehu atsọo ya ntumatu; k'ophu bụ l'e to gbe guhahedu nu ulo obu. Yo gbe gbaphu azu je echiaru ephe mkpu: l'ọ kwa Pyita bẹ vudo l'onu uzo ono.

¹⁵ Ephe asu iya: "Bụ ogvu eme ngu tọo?" Yoo kfushilee iphe ookfu ike. Ephe asu l'oo-me buru l'ọo ojozi-imigwe Pyita.

¹⁶ Pyita l'akukwaphu eka ege oku iya. E meebe; ephe aguhaa uzo ono. Yọ dụ ephe biribiri l'ephe phuru iya.

¹⁷ Yo meeru ephe eka popopo t'ephe dobekwa onu ndo; ngaberu iya nchi. Yọ bya eshi ishi lanu kooru ephe ege Nnajiufu shi dufuta iya le mkpōro ono. Yọ su ephe t'ephe kooru iya Jémusu; me ndu ophu bụ unwunna. Yo kfutsua ege ono tugbua jeshia ibyiya ọdo.

¹⁸ Yo be l'utsu; yọ ji ndu soja ono, nọ le nche ono ẹnya ege Pyita jekpooru iya. Ephe agbakashilaha kata kata kata ege ephe e-me iya.

¹⁹ Hérodu asu t'a choo Pyita. A choo ya nta; choo ya imo; ta phu iya. Yọ jiebe ndu nche ono aji; bya ezi t'e je ebutatsua ephe ishi.

E metsua; Hérodu eshi le Judiya jeshia Sizaríya; je anota l'eke ono.

Hérodu erehu le ndzu

²⁰ A nonyaa; okfu adaaru Hérodu yele ndu Táya; me ndu Sayidónu. Hérodu avoru oku ghua ehu. Ephe afọ madzu; woru ephe ye t'e je arọ Hérodu. Ephe evuru uzo je arọ-butaodu Bulásutosu, bụ iya bụ onye eleta ẹnya l'ufu-eze; bẹ ephe jekfuru eze teke ono je arọ ya t'e doshia okfu ono; okfu l'ọ bụ l'alị eke o bụ eze b'e shi ewotaru ndu ndu-ephe nri eriri.

²¹ Yo be mboku, Hérodu yeru okfu ono; yọ bya eyee uwe eze iya; bya asugaru l'aba-eze iya; wata okfu l'eyeru ndu ono.

²² Ephe atua uzu; wo: "E tọ buhekwa madzu mmakanu okfu okfu-wa-o! O buakwa iya bụ nchi-o!"

²³ Teke ono teke onophu; ojozi-imigwe, shi l'eka Nnajiufu abya echitakpelephu Hérodu tịa gbaa; okfu l'ọ haru; e wota ugwu, gbaru t'a kwabẹ yẹbe Nchileke nwenkinyi iya gbe akwabẹ yẹbedua. Ehonwu abya eripyabe iya; yọ nwuhu.

²⁴ Okfu Nchileke akakpooru abarahụ dzuru ekemeke obule; a kakpooru ọdu l'igwe kweta ke Nnajiufu.

*Aafota Bánabasu yele Sọlu
t'ephe je ozi-oma*

²⁵ Bánabasu yele Sọlu ejeebe ozi, e ziru ephe; shi le Jerúsalemu laphushia azu le Ántiyọku. Ephe eduta Jónu Maku; ephe l'iya ayiru.

13

¹ Le chochi, no le Ántiyọku b'o nweru ndu nkfuchiru Nchileke, no iya nu; me ndu ezije okfu Nchileke. Epha ephe bu Bánabasu; me Símiyonu, onye epha etushi iya bu Náyiya, bu iya bu Nwuji; me Lúsiyosu, bu onye Sayirini; me Sọlu; me Manéyenu, onye bu yele Hérodu, bu eze b'e hefutaru l'ufu lanu.

² Yo be ujiku lanu, ephe nokobe; l'abaru Nchileke eja; aswi aswisiwisi ekfu anu iya; Ume-du-Nso asu ephe: "Unu fofuru iya Bánabasu yele Sọlu t'ephe je ejeeru iya ozi, ya kuru ephe t'ephe jeeru iya."

³ Ephe abya aswi-gee aswisiwisi ono; kfu n' Nchileke bya bya ebyibe ephe eka; bya ezifu ephe t'ephe je.

Iphe meru le Sáyipurosu

⁴ Keshinu o bu Ume-du-Nso ziru Bánabasu yele Sọlu t'ephe jeeru iya ozi; ephe atugbua jeshia Selúsiya je abahu l'ugbo-mini; jeshia ikfuli Sáyipurosu.

⁵ Ephe ejerua Sálamis; bya ekfu ke Nchileke l'ulo-ndzuko ndu Ju, nogbaa l'eke ono. Ephe le Jónu Maku ayikwaruphu tooyejeru ephe eka.

⁶ Ephe atugbua kwaseru ikfuli ono jeye: ephe abya erua Páfosu. L'eke ono be ephe phuru onye Ju, eme amamansi; sukwapu le ya ekfuchiru Nchileke. Epha iya bu Ba-Jisosu.

⁷ Yele o-chi-oha, achi ikfuli ono eshikwanu onya. Epha o-chi-oha ono bu Séjiyosu Pólosu. O-chi-oha ono be bu nwoke, kwata maru iphe nshinu. Yo bya ekua Bánabasu yele Sọlu; okfu l'o du iya te ya nua okfu Nchileke. Ephe abyakfutashia ya.

⁸ Ya ndono; Ba-Jisosu eselaha te ya kposhia iphe Sọlu phe byaru; eke to du du iya t'eze nwoke ono kwe ke Nchileke. Iphe eeku je Ba-Jisosu l'okfu Giriku bu Élimasu, bu iya bu onye amamansi.

⁹ Ya ndono; Ume-du-Nso abya eji Sọlu ehu. Epha odo, eekujekwapu Sọlu bu Pólu. Pólu abya áphube onye amamansi ono enya;

¹⁰ su iya: "Nggube nwatibe Obutuswe-a! Nggube onye anoduje emebyishi iphemiphe obule, du mma emebyishi! E to nwe du egbe ugho, e ti ghodu; to nwe egbe eregede, e ti gbadu. ?Bu teke ole b'ji-hakpo ogede ejo-ire ekfubyishi okpobe okfu ke Nchileke?

¹¹ Nta-a be Nchileke e-byi ngu eka. Tsube nta-a be ji-watalephu otsu ishi. Yo bu ege ono be ji-tsu iya no nwabali olemole."

Teke onophu; enya agbawa iya phu tsabalangu. Yo bukulahaa ebuku; cholahaa onye e-gude iya eka.

¹² O-chi-oha ono aphua iphe ono, meru nu ono; woru onwiya ye Nnajiufu, bu Jisosu l'eka; ke l'iphe ke Jisosu ono, e ziru iya ono be du ru iya biribiri.

*Iphe, meru le
Ántiyọku Pyisidiya*

13 Pọlu phẹ abya abahụ l'ugbo lẹ Páfọsụ; jeshia Péga, bụ mkpukpu, nọ lẹ Pamfiliya. Ẹphe erua ẹke ono; Jọnu Maku aparụ ẹphe haa; laphushia azụ lẹ Jerúsalemu.

14 Ẹphe eshi lẹ Péga tugbua jeshia Ántiyọku Pyisídiya. Yo be mbọku ọtu-ume; ẹphe abahushia l'ulo-ndzuko ndu Ju; je adugaru anọdu.

15 A gube iphe aagụ agụgụ, shi l'ekwo ekemu Mósísu; mę ọphu shi l'ekwo ndu nkfuchiru Nchileke; ndu ishi ọlo-ndzuko ono asụ t'e kfurú Pọlu phẹ: "Ndibe ayi; ọ -buru l'o nweru iphe, unu e-kfu gude ọda ndu-wa, nọ l'ẹke-a ike; unu kfua ya-o."

16 Ya ndono; Pọlu egbeshi; bya apaliaru ẹphe ẹka t'ẹphe nọdu nwandoo.

Yọ sụ ẹphe: "Unubẹ ndu Ízurelu ibe iya; mę ndu ẹ-ta bụdu ndu Ju; unubẹ ndu Nchileke duru lẹ nsọ.

17 Nchileke kẹ ndu-wa, bụ ndu Ízurelu-a; bẹ fọtaru ndiche ẹphe; mee ẹphe; ẹphe aha l'igwe teke ẹphe shi bụru ndu mbyamubya l'alí Íjiputu. Nchileke gude eze ike nk'iya dufuta ẹphe l'alí Íjiputu.

18 Yọ takpelephu nshi; dua ẹphe ụkporo afa ugbo ẹbo l'echi-egu.

19 Yọ lua; lufu mba ẹsaa l'alí Kénanu; bya ewota ndibe iya dochia ẹke ono, ndu ono shi buru ono.

20 Ẹphe abya ebua l'alí ono unu afa l'ụkporo afa labụ l'afa iri.

"Yọ bya eyelahaaru ẹphe ndu ikpe jeye l'ogbo kẹ onye nkfuchiru iya, bụ Sámuwelu.

21 Yo be teke a nọnyaaru; yọ dọ ẹphe t'a sụ l'ẹphe nweru eze; Nchileke abya afọtaru ẹphe Sọlu, bụ iya bụ nwatibe Kishu, shi l'eri Bénjaminu t'ọ bụru eze ẹphe. Yọ bụru eze ono; chia ẹphe ụkporo afa ugbo ẹbo.

22 Nchileke ewofulephu onye onanu; bya afota Dévidi t'ọ bụru eze ẹphe. Nchileke kfurú okfu ẹhu Dévidi; sụ: 'L'ọo Dévidi, bụ nwatibe Jesi bụ onye nọ iya l'obu; onye e-mekota iphemiphe ọbule, ya tüberu.'

23 "Ọ bụ o-shi-l'eri Dévidi ono, bụ iya bụ Jisọsụ be Nchileke meru Onye Ndzọta kẹ ndu Ízurelu, bụkwanu iya bụ iphe Nchileke kweru ụkwa iya.

24 Tẹmanu Jisọsụ abya bẹ Jọnu vuhawaru ọzo raaru iya ndu Ízurelu mgburumgburu arara t'ẹphe taa onwẹphe ọta iphe dọ ẹji, ẹphe meru; ghaa umere lakfuta Nchileke t'e mee ẹphe baputizimu.

25 Yo rudelephu teke Jọnu abyawa ojege ozi iya; yọ sụ ẹphe: "Bụ onye bẹ unu tubesụ lẹ ya bụ? Ẹ tọ kwa yẹbedua bụ onye ono, unu ele ẹnya iya ono. Obenu l'onye onanu e-mekochaa tso iya l'azụ; mbụ onye ya te dzukpoduanu kẹ tẹ ya tọfu eri akpokpa, o yeru l'okpa."

26 "Unwunna iya; unubẹ ndu, shi l'eri Ẹbirihamu; mę ndu ẹ-ta bụdu ndu Ju, nọ l'ẹke-a; unubẹ ndu ọphu Nchileke duru lẹ nsọ: Ọ bụ unu l'ẹphe; bẹ Nchileke ziru ozi ono t'e zia l'ọo Jisọsụ adzọ ndzụ.

27 Ndu bu lẹ Jerúsalemu; mę ndu ishi ẹphe ta makpokwaanu l'ọo Jisọsụ bụ Onye Ndzọta ono. Ẹ to dokpoduanu ẹphe ẹnya; mbụ okfu, ndu nkfuchiru Nchileke, aagurú ẹphe iphe bụ mbọku ọtu-ume, mụtaru amụta. E meebe; ẹphe egbe mee nụ t'iphe ndu nkfuchiru Nchileke ono kfurú rekota ẹge e kfurú iya; bụ iya bụ teke ẹphe kperu Jisọsụ nkflugbu.

28 Ẹphe asụ tẹ Páyileti haa t'e gbua ya; l'ẹ-ba bụ l'o nweru iphe, ẹphe maru, ẹphe a-sụ l'ọo iphe kparu iphe e gude egbu iya.

29 Ẹphe emeebelephu iphemiphe ọbule, ẹkwo okfu Nchileke kfurú lẹ nk'iya; bya eshi l'oshi-osweru ono pazita iya; lia.

30 Obenu lẹ Nchileke meru t'o shi l'ọnwu teta nọdu ndzụ.

³¹ E meebe; yo woru onwiya koshi ndu ephe l'iya shi le Gálili yiri jee Jerúsalemu. O koshiru ephe onwiya abali olemole. Nta-a be ephe vudotsua ekfuru ndu Ízurelu iphe ephe phu-butaru le ke nk'ia.

³² Iphe ephe byaru bu t'ephe bya akooru unu ozi-oma ono, bu iya bu l'iphe ono, Nchileke kweru ndiche ephe ukwa iya ono

³³ b'o meekwaru ephebe o-shi-l'eri ephe teke ono, o meru Jisosu; yo shi l'onwu teta ndu ndzu ono. Yo buru iphe ono bu iphe e deru le Egvu-oma k'ebo; su:

" 'I bu Nwatibe iya ke nwoke;
tsube ntanu; be ya buwa

Nna, muru ngu nu.'*

³⁴ Nchileke kfukwaruphu le k'oshi l'onwu mee ya t'o teta ndu ndzu t'e b'o nwuhuhe anwuhu; ophu o buru k'orehu erehu; su:

" 'Ya e-meru unu iphe-oma ono, du nsq,
e-ta aruhudu aruhu ono,
ya kweru Dévidi ukwa iya ono.'†

³⁵ Oo ya meru iphe o kfukwaruphu l'eke odo; su:

" 'E tii kwedu t'onye nke ngu,
i yeru obu rehu erehu.'‡

³⁶ "Iphe ono ta bukwa Dévidi b'e kfuturu iya; kele Dévidi meru uche-obu Nchileke l'ogbo nk'ia. Yo bya anwuhu; e lia ya l'eke, e liru nna ayi oche phe; yo ndu l'eke ono rehu.

³⁷ Obenu l'onye ono, Nchileke meru; yo shi l'onwu teta ndu ndzu ono te rehudu erehu.

³⁸ "T'o dokwaa unu enya; unwunna mu; l'oo Jisosu ono be Nchileke shi l'eka iya to-fuaru unu uzo, unu e-shi t'o guaru unu nvu l'iphe du eji, unu meru.

³⁹ L'ekemu Mosisu ta dukwa ike mee unu t'unu buru ndu doberu eka ndoo l'ifu Nchileke. Obenu le teke unu gudewa obu unu l'o ha woru onwunu ye Jisosu ono l'eka be Nchileke a-gukotaru unu nvu l'iphe bu iphe du eji, unu meru.

⁴⁰ Oo ya bu; t'unu letakwa enya te iphe ono, ndu nkfuchiru Nchileke kfuru ono be me unu. Le ephe sukwaru:

⁴¹ " 'Unu nenu; unube ndu
ono, akpo Nchileke
ebo-ebo l'afu ono;
T'o jikwa unu enya;
t'unu laa l'iyi;
ke l'iphe ya e-me l'ogbo unu-a
be unu ta byadu bya
ekweta l'o bu oswi-okfu;
m'o ruhuru e kfuaru iya unu.' "§

⁴² Polu yele Bánabasu alufudelephu l'ulo-ndzuko ono; ndu ono arqo ephe t'ephe lafukwaa azu mboku otu-ume ophu tso iya nu; bya akofuaru ephe iphe ono.

⁴³ Ndu ono agbakashihulephu; ndu Ju; me ndu ohodo, meru onwephe ndu Ju etsoru Polu yele Bánabasu phe. Polu phe ekfushiaru iya ephe ike; t'ephe ba ahakwa eze-iphe-oma, Nchileke meru ephe.

* 13:33 13:33 Egvu 2:7. † 13:34 13:34 Azá 55:3. ‡ 13:35 13:35 Egvu 16:10. § 13:41 13:41 Hab 1:5.

⁴⁴ Yo be mbòku ọtu-ume ọdo; yọ phọdu nwanshị mę iphe bụ mkpukpu ono phuu awufutakota bya l'ulo-ndzuko ono onu okfu Nchileke.

⁴⁵ Ndu Ju aphulephu igwe ọha ono; jilahaaru ẹphe ijimęnya; wata onashi iphe Pọlu ezi anashị; l'ephu iya iphu.

⁴⁶ Pọlu mę Bánabasu awata iya okfushi ike; mbụ ẹphe ta tsụ egvu. Ẹphe asu: "Ọo unubedua, bụ ndu Ju b'ọ gbaru kę t'e vuru ọzo zia ozi-oma-wa. Obenu lę keshinu unu jikaru iya; unu te kwe l'unu dụ k'onwe ndzụ gbururu jeye bę ayi a-ha unu; cheeru ndu ẹ-ta bụdu ndu Ju ifu nta-a.

⁴⁷ L'ọ kwa iphe ono bụ iphe Nnajiufu fọtaru ayi; zia ayi teke ono, ọ sụru:

" Ẹa fọtaru unu t'unu bụru
iphoro kę ndu ẹ-ta bụdu ndu Ju.
T'unu gude ozi ono,
Nchileke e-shi dzofuta ndiphe ono
jegbaru mgboko.' " *

⁴⁸ Ndu ẹ-ta bụdu ndu Ju anụa ya; ẹhu atsoo ẹphe ẹna; ẹphe ajalahaa ozi-oma kę Nnajiufu, bụ Jisọsu ajaja. Ndu ono, Nchileke guhawaru lę ndu e-nwe ndzụ gbururu jeye ono abya ekweta kę Kuráýisutu; woru onwẹphe ye iya l'ẹka.

⁴⁹ Ozi-oma kę Nnajiufu edzuru ẹkemeke ọbule l'uswe iya ono.

⁵⁰ Ndu Ju akpalia unwanyi, ẹ-ta bụdu ndu Ju, bụ ndu nweru ẹnya lę mkpukpu ono; bukwaruphu ndu amụ ẹka ndu Ju. Ndu Ju ono akpalia unwanyi ono; mę ndu bụ ishi lę mkpukpu ono; l'eyeshiru ẹphe ọku t'ẹphe chifu Pọlu phę. Ẹphe awata ọkpa Pọlu yele Bánabasu ẹhu; chifu ẹphe l'ali ono.

⁵¹ Ndu ishi-ozí ono ajishiaru ẹphe udzu-ẹja, nọ ẹphe l'ọkpa; tugbua; yọ bụru ẹphe oje Ayikóniyomu.

⁵² Ẹhu atsoo ndu kę Kuráýisutu, nọ lę Ántiyọku ẹna. Ume-dụ-Nsọ ejikota ẹphe ẹhu.

14

Iphe, meru lę Ayikóniyomu

¹ A bya erua lę Ayikóniyomu; Pọlu yele Bánabasu abya abahuwaphu l'ulo-ndzuko ndu Ju; je ekfutakpoo okfu ono; k'ọphu igweligwe ndu Ju mę ndu Girisu kwetaru woru onwẹphe ye Kuráýisutu l'ẹka.

² Obenu lę ndu Ju onanu, ẹ-te kwetadu nọ ono; jeru je akpalia ndu ọphu ẹ-ta bụdu ndu Ju; l'eyeshiru ẹphe ọku; k'ọphu ẹphe kpọru unwunna ono ashi.

³ E meebe; ndu ishi-ozí ono anọdu l'ẹke ono; kpọo ọkfu ogologo. Ẹphe anọdu l'ẹka Nnajiufu; asa nk'ia kpaa kpaa. Nnajiufu emee tẹ ike ome iphe-ophulenyia; mę iphe-ophubama, dugbaa biribiri dụ ẹphe; shi ege ono koshi l'iphe ono, ẹphe ezi lę k'eze-iphe-oma iya ono bụphu ire-lanụ.

⁴ Ndu mkpukpu ono ekee onwẹphe ẹbo: ndu asụ l'ọo kę ndu Ju bụ iya; ndu asụ l'ọo kę ndu ishi-ozí ono bụ iya.

⁵ Ndu ono, ẹ-ta bụdu ndu Ju ono; ẹphe lę ndu ọphu bụ ndu Ju; mę ndu ishi ẹphe achia idzu t'ẹphe ripyabe ndu ishi-ozí ono; tugbushia ẹphe lę mkpuma.

⁶ Ya ndono; ama abya agbaaru ndu ishi-ozí ono; ẹphe agbalaa jeshia Lisutura; mę Dẹbi, bụ mkpukpu labụ, nọtsua lę Layikóniya; męwaru ndu ọdo, bunyabetsua ẹphe.

* 13:47 13:47 Azá 49:6.

⁷ Ẹke ono bẹ ẹphe je anọdu l'ezi ozi-oma ono.

*Iphe, meru lẹ Lísutura;
mẹ Dábe*

⁸ Lẹ Lísutura b'o nweru nwoke lanu, iphe lonwushiru okpa phe ẹbo. Yọ buleruphu ngvuru keshinu nne muru iya. To jebua ije; yọ buleruphu anọdu bẹ ọnonduje.

⁹ Yọ nọdukpelephu l'ẹke ọ nọ; ngabẹ nchi l'iphe Pọlu ekfu. Ya ndono; Pọlu aphulephu l'ọ kwetawaru k'ọphu ee-me iya t'ọ ka mma l'iphe, eme iya nọ; yọ bya adabe nwoke ono enya l'ifu;

¹⁰ kfushia okfu ike; sọ iya: "Gbeshi; vudo evudo l'okpa ngu!" Nwoke ono akfulihu; tsoru ẹkemeke ọbule dzo-phelaha.

¹¹ Ikpetuma ndu ono aphulephu iphe Pọlu meru; gude okfu-alì ẹphe, bu iya bu okfu ndu Layikóniya chilaha o-ji-l'ẹka-togbo: "L'ọ kwa oke agwa, doberu ẹphe; bẹ ghoshiru madzọ byakfuta ẹphe!"

¹² Ẹphe asu lẹ Bánabasu bu oke agwa, eekuje Zeyúsu; Pọlu aburu agwa ọphu eekuje Hémisu; keshinu ọ bu iya ekfu okfu.

¹³ Ya ndono; onye agwajẹ Zeyúsu eshi l'eze-ọlo agwa ono, nọfuru anọfu iche lẹ mkpukpu ono chita oke-eswi yele igu-oshi; byatashia l'obu-edukfu mkpukpu ono tẹ yele igwe ọha ono gbua; gude chiaru ndu ishi-ozì ono ẹja.

¹⁴ Bánabasu yele Pọlu anulephu iphe ẹphe abya ememe; lajahutsua uwe ẹphe ẹbo; gbachia gbakfube igwe-ọha ono; je adajahu ẹphe l'echi; chia mkpu; sọ:

¹⁵ "Ndu-ayi; ?bu ngunu bẹ unu eme ẹge ono. ?Unu ta madu l'ẹphe bua madzọ ẹge unu bu. Iphe ẹphe byaru bu t'ẹphe zia unu ozi-oma; t'ẹphe mee unu t'unu tuko agwa ono, ẹ-te nwedu iphe, ọ bu ono haa; byakfuta Nchileke, nọ ndzọ; mbu Nchileke, bu iya meru igwe; mee alì; bya edobe eze enyimu; mẹ iphemiphe ọbule, bu iya nọ.

¹⁶ Lẹ mbu b'ọ haru ndiphe; ẹphe eshi ọzo, du ẹphe mma.

¹⁷ Obenu l'oogudejelee iphe du mma, oome koshi onye ya bu. Oochijeru unu mini. Iphe unu meberu l'alì bẹ oomeje t'ọ yee nebyi l'oge iya. Ọonu-jije unu ẹpho; l'emeje t'obu atso unu ẹna."

¹⁸ Ndu ishi-ozì ono ekfutsuaru ẹphe ẹge ono; yọ bulerua k'ẹhuka bẹ ẹphe gude lọ-de mkpukpu ono t'ẹphe be ejehe ọchi ẹja ono, ẹphe tuberu k'achichi ono.

¹⁹ E gudekwadua ono ekfu; ndu Ju, shi Ántiyọku Pyisídiya; mẹ Ayikóniyomu abyaruta; bya ekfuta ikpetuma ndu ono yeru onwẹphe; ẹphe awata ọtu Pọlu mkpuma. Ẹphe atua ya mkpuma ono jeye ẹphe etubesu l'ọ nwuhuwaru. Ẹphe abya akpu ya wuruwuru; kpufu lẹ mkpukpu ono.

²⁰ Obenu lẹ ndu kẹ Kuráýisutu byaru bya anọ-phe ya mgburumgburu; yọ gbeshi; ẹphe alashia azu l'ime mkpukpu ono. Yo be lẹ nchi-ta-abọhu iya yele Bánabasu ayiru jeshia Dẹbi.

*Pọlu phe alaphu azu lẹ
Ántiyọku Siriya*

²¹ Pọlu yele Bánabasu ezia ozi-oma kẹ Nchileke nshinu lẹ Dabi. Ẹphe ekfubuta ndu ha igwe; ẹphe etsolaha ọzo Jisọsu. Ẹphe atugbua teke ono laphu azu lẹ Lísutura; shiwaru ẹke ono lufuta Ayikóniyomu; shikwaphu lẹ Ayikóniyomu lufuta Ántiyọku Pyisídiya.

²² Éphe eje je emee tẹ ọkpoma shihu ndu kẹ Kuráýisutu, nọ l'ẹke ono ike. Éphe abya eye éphe ọkpukike t'ephe nọdushia ike l'iphe ono, éphe kwetaru ono. Iphe, bú ẹkemeke ọbule, éphe jeru; éphe ezi ndu ono t'ephe makwaru l'ayi jefutaje igweligwe iphe-ẹhuka ẹmanu ayi abahụ l'ẹke Nchileke bú eze.

²³ Éphe abya afọtagbaa madzụ; meshia éphe ndu bú ọgurennya lẹ chọchi lẹ chọchi. Éphe abya aswĩa aswĩswi; kfuru nọ Nchileke; bya eworu éphe ye l'ẹka Nchileke, bú iya bú onye éphe kweru l'ọo ya bú Nnajiufu éphe.

²⁴ Éphe ejeebetsua Pyisídiya; shi iya jeshia Pamfíliya.

²⁵ Éphe abya ekfuebetsua okfu kẹ Nchileke ono lẹ Péga; jeshia Atáliya.

²⁶ Éphe eshi ẹke ono jeshia Ántiyọku, bú iya bú ẹke ono, e yeoduru éphe l'ẹka Nchileke t'oomeruru éphe eze-iphe-oma l'oje ozi ono, éphe jefuru nta-ano.

²⁷ Ya ndono; éphe erua Ántiyọku; bya achíkobe ndu chọchi l'ẹkalanu; kooru éphe iphemiphe ọbule, Nchileke gude éphe mee; kooru éphe ẹge Nchileke shi guhaaru ndu ẹ-ta búdu ndu Ju ọzo t'ephe kweta nk'ia.

²⁸ Pọlu mẹ Bánabasú; éphe lẹ ndu kẹ Kuráýisutu anọ anọno l'ẹke ono.

15

Ndzuko Jerúsalemu

¹ O nweru ndu shi lẹ Judíya bya awata ozi unwunna ono: "L'ọ -búdu l'ephe buru útsù ẹge ekemu Mósísu kfuru; b'ẹ to nwekwa l'a dzọfuta ephe."

² Éphe lẹ Pọlu phẹ atukfuru ntutego. Pọlu yele Bánabasú abalaha; sù l'iphe, éphe ekfu bú ẹjo-ire. A nọnyaa; a bya achia idzu sù lẹ Pọlu; mẹ Bánabasú; mẹ ndu kẹ Kuráýisutu, haru nọdu lẹ Ántiyọku e-je Jerúsalemu je ekfuru ndu ishi-ozí; mẹ ndu e meru ọgurennya chọchi iphe ono, ada nọ ono.

³ Ya ndono; ndu chọchi abyanu bya ezi éphe; éphe ejeshia. L'ephe shi eje bẹ éphe shiru Finíshiya; lufuta Samériya jeshia. Éphe ekfukashi iya l'ẹkemeke ọbule ẹge ndu ẹ-ta búdu ndu Ju shi ghakọbe bya ekwetawa l'ọo Jisọsu bú Nnajiufu. Ozi ono atọkota unwunna ẹna nshinu.

⁴ Pọlu phẹ erua Jerúsalemu; ndu chọchi; mẹ ndu ishi-ozí; mẹ ndu e meru ọgurennya chọchi akfube oswa natakpoó éphe ọgbodo anata. Éphe abya akọkotaru éphe iphe, Nchileke gude éphe mee.

⁵ Ndu bú ndu ọkpa Fárisii, haru búwaru ndu kẹ Kuráýisutu teke ono egbeshi; sù: "Lẹ ndu ono, ẹ-ta búdu ndu Ju ono bufutajekwaphu útsù; e zia éphe l'ephe mefutajekwaphu ekemu, Mósísu tũru."

⁶ Ndu ishi-ozí; mẹ ndu e meru ọgurennya chọchi abya edzukobe t'e kfua okfu ono.

⁷ E kfunyakpele iya phụ; tũkashinyaa ya; Pyita egbeshi; sù éphe: "Unwunna iya; ?ọ kwa l'unu marua lẹ teke tewaru ẹnya bẹ Nchileke fọtajeru iya tẹ ya je ezia ndu ẹ-ta búdu ndu Ju ozi-oma ono t'ephe nua; kweta l'ọo Jisọsu bú Nnajiufu éphe.

⁸ Nchileke, bú iya maru ọkpoma madzụ koshiru ayi lẹ ya nataru éphe; okfu l'ọ nũru éphe Ume-dụ-Nsọ ẹge ọ nũru ayibedua.

⁹ Ọ bú iphe ayi bú bẹ éphe búkwaphu l'ifu Nchileke. Ishi iya abũru l'ọ safuwaru éphe iphe dũ ẹji, éphe meru; okfu l'ephe wotawaru onwephe ye iya l'ẹka.

¹⁰ Nta-a; ?bụ ngunu meru iphe unu eme t'unu data Nchileke; sụ l'ọo t'ephe meje iphe ekemu kfuru. Ome ege ono bukwa ivu era be unu ebo ephe; mbụ ivu era, ayi e-ta dudu ike vughee; ophu nna ayi oche phe ta dukwaphu ike vughee ya.

¹¹ Wawakwa-o! Ayi kwetaru le Nnajiufu ayi, bu Jisusu e-gude k'eze-iphe-oma iya dzofuta ayi. Yo bukwaruphu ege oo-dzo ephe ndono."

¹² Igwe oha ono adaa rigbidingu; ngabe nchi. Polu yele Banabasu akolahaa iphe-ophulanya; me iphe-ophubama, dugbaa biribiri, Nchileke gude ephe meshiaru ndu e-ta budu ndu Ju.

¹³ Ephe akoebe l'iya phu; Jemusu egbeshi; su ephe: "Unwunna iya; unu ngabekwa nchi l'iphe-a, ya abya ekfuku-wa.

¹⁴ Le Sayimonu Pyita kowaru ayi ege Nchileke meru teke o beberu fotalahaa ndu e-ta budu ndu Ju t'ephe buru ndu nk'ia.

¹⁵ Iphe ndu nkfuchiru Nchileke kfuru yele okfu Pyita ono eje adakota; bu leruphu iphe lanu; bu iya bu ege e deru iya l'ekwo okfu Nchileke:

¹⁶ "Le Nnajiufu suru:

'E -meebe; be ya a-lata;

bya akpukwaa ulo Dévidi
ono, daru adada ono.

Ya e-gude mkpokpo

ozo-ulo ono kpukwazi iya odo;

¹⁷ k'ophu ndu ophu wafuru nu
a-watakwanu ocho uzo ke
Nnajiufu; bu iya bu iphe
bu mbakeshi, ya kukotaru
t'ephe bya aburu nk'ia.
Ono iphe Nnajiufu ekfu;
yebedua, meru;*

¹⁸ a mahawaru iphe ono l'o ha teke teru etete.'

¹⁹ "Oo ya bu l'onu, yebe Jemusu eye bu t'ayi be ejekwa ome iphe a-tsu ndu e-ta budu ndu Ju, abya otso Nchileke l'ehu; ke t'ayi su t'ephe tukoje iphe ekemu kfuru mekotaje.

²⁰ T'ayi gbe dechia ekwo nu ephe t'ephe be erijekwa iphe a gwaru nte; ke l'e merushiru iya emerushi; ophu to dukwa onye yele onye e too ludu alulu a-ze azee-nwoke-ye-nwanyi. Ephe ta ataje anu, a swi-gburu aswi-gbu. Ephe t'erije mee iphe.

²¹ Lekemu Mosisu b'e shiwa teke teru enya guta l'ulo-ndzuko. E to nwedu mboku otu-ume, sweru esweswe, e ta aguru iya. Ege ono b'aanoduje ara iya arara le mkpokpu le mkpokpu."

Ekwo, e deru nu ndu ke Kuráýisutu, e-ta budu ndu Ju

²² Ya ndono; ndu ishi-ozí; me ndu e meru ogurenya chochi; mekpó ndu chochi l'ophu abya achia idzu; haru madzu foto yeru Polu yele Banabasu t'ephe je Antiyoku. Ndu ephe fotaru bu: Judasu, eekuje Basabasu; me Sayilasú. Umadzu ebo ono toko yiru le ndu ishi le chochi.

²³ A bya edee ekwo nu ephe. Iphe, e deru bu:

"Ayibe ndu ishi-ozí; me ndu, e meru ogurenya chochi, bu unwunna unu ekele unu ekele l'unu ha unube unwunna, e-ta budu ndu Ju, no le Antiyoku; me le Siriya; me le Silisiya.

* 15:17 15:17 Emq 9:11-12.

²⁴ Ayi nūru l'o nweru ndu shi l'ogbo ayi-wa bya egude okfu-ōnu agbāghashi unu obu t'ēhu be egvuru unu egvuru. Ẹ to nwekwa ayi, onye ziru ẹphe t'ẹphe bya ome ẹge ono.

²⁵ Ọ bụ iya meru iphe ayi gude obu lanụ chĩa idzu; sụ l'ayi a-foṭa madzụ; zi t'ẹphe byakfuta unu. Ndu ẹphe lẹ ndu ono, a foṭaru ono a-yi bụ Bānabasū yele Pọlu, bụkwanu ndu ẹgiri ọnya ayi pẹ.

²⁶ Bānabasū yele Pọlu bụ ndu ono, tūwaru ndzụ ẹphe l'okfu ẹhu Nnajiufu, bụ Jisọsu Kuráýisutu ono.

²⁷ Ayi yeru Júdasu yele Sáyilasū t'ẹphe bya l'onwẹphe; gudewaru ọnu kfuaru unu iphe-a, ayi deru edede-wa.

²⁸ Lẹ Ume-dụ-Nsọ bẹ koshiwaru iya ayi t'ayi be ebohe unu ivu ọdo; gbahalephu ishi okfu-a, bụ iya bụ:

²⁹ T'unu be erijekwa iphe, a gwaru nte; ọphu unu 'erijekwa mee iphe; unu ta atajẹ anụ, a swị-gburu aswị-gbu; too nwe onye e-jekfufe nwanyi, ẹ ta bụdu nyee ya. Unu -mewa iya ẹge ono; bẹ ọo-duru unu lẹ mma. Unu buru kẹ nta-a."

³⁰ A sụ ndu ono, e ziru ozi ono t'ẹphe jeshia. Ẹphe atụgbua; bya erua Ántiyọku; bya achikobe ndu chọchi ono l'ẹkalanu; woru ẹkwo ono nụ ẹphe.

³¹ Ẹphe agutsulephu ẹkwo ono; ẹhu atsoshilahaa ẹphe ẹna k'ozì ono, meru t'ẹphe zua ume ono.

³² Júdasu; mẹ Sáyilasū, bụtsukwaaphu ndu nkfuchiru Nchileke l'onwẹphe abya ekfuaru unwunna ono okfu; nọo anọno; adụ ẹphe ike t'obu shihu ẹphe ike; emekwaphu tẹ ekwekwe, ẹphe kweru kẹ Kuráýisutu kafua oshihu ke.

³³⁻³⁴ Ẹphe anọnyaa l'ẹke ono; unwunna ono edufu ẹphe; sụ ẹphe t'ẹphe tọwaru ẹhu. Ẹphe atụgbua laphushia azụ lẹ Jerúsalemu lakfushia ndu ziru ẹphe ozi.

³⁵ Pọlu yele Bānabasū eje akwaa lẹ Ántiyọku; l'ezi okfu Nnajiufu; ara iya arara; ẹphe lẹ ndu ọdo.

Pọlu mẹ Bānabasū aswịkahu

³⁶ Yo be ujiku lanụ; Pọlu asụ Bānabasū: "T'ẹphe laphu azụ l'iphe bụ mkpukpu ono, ẹphe mewaru t'a nua okfu Nnajiufu ono; je agbaphetsua unwunna ono; shi ẹge ono makwanuru ẹge ẹphe eme ala."

³⁷ Bānabasū asụ t'ẹphe duta Jọnu Maku t'ẹphe l'iya yiri.

³⁸ Pọlu asụ l'ọ ka mma t'ẹphe be edutahe onye ono, gbalarunu l'ẹphe nọ lẹ Pamfiliya ẹphe l'iya; t'o tsohe ẹphe jefu ozi ono.

³⁹ Ẹphe atụta-be iya ego; k'ọphu a nọnyaaru; ẹphe aswịkahu; shia ichi iche. Bānabasū eduta Maku jeshia Sáyipurọsū.

⁴⁰ Pọlu eduta Sáyilasū tughua. Unwunna eworu ẹphe ye l'ẹka Nchileke tẹ Nchileke mejeru ẹphe eze-iphe-oma.

⁴¹ Pọlu ejekota Siriya; mẹ Silisiya; l'eme t'obu shihu ndu chọchi, nọgbaa l'ibiyia ono ike.

16

Tímoti etso Pọlu; mẹ Sáyilasū

¹ Pọlu pẹ abya ejerua Dẹbi mẹ Lísutura. Yo nweru onye kẹ Kuráýisutu, bu l'ẹke ono. Ẹpha iya bụ Tímoti. Tímoti bụ nwanyi Ju mụru iya. Nwanyi

ono bukwaphu onye woru onwiya ye Kuráýisutu l'èka. Nna Tímoti bu onye Gírísu.

² Onu awukoru unwunna, bu le Lisutura; me ndu ophu bu le Ayikóniyomu le Tímoti bu okpobe madzu.

³ Polu asu le ya e-duta Tímoti te yele iya yiru. Yo duta iya bya ebua ya utsu. Iphe kparu iphe o buru iya ugwu bu l'iphe bu ndu Ju, bukota l'èke ono mawaru le nna Tímoti bu onye Gírísu.

⁴ E meebe; ephe l'iya ayiru tugbua. Iphe bu mkpukpu, ephe swetaru; ephe akokotaru ndu ke Kuráýisutu idzu ono, ndu ishi-ozí; me ndu, e meru ogurenya chochi chiru le Jerúsalemu ono. Ephe ekfujeru ephe t'ephe meje iphe ono, a chiru l'idzu ono.

⁵ Tò dú iya bú; e mee chochi ono l'ò ha; yò kabaa oshihu ike l'ekwekwe, ephe kweru ke Kuráýisutu; l'akakwaru l'igwe mboku-mboku.

Àphù, Pòlu aphù le Túrowasu

⁶ Ephe esee t'ephe bahu le Èshiya; kfua okfu Nchileke l'èke ono; Ume-du-Nsò te kwe. Ephe ekwe je adabua alí Firíjiya; me Galéshiya.

⁷ Ephe erua Mísiya; see t'ephe bahu le Bitíniya; Ume Jisòsu te kwe.

⁸ Ephe eje adabua alí Mísiya jeshia Túrowasu.

⁹ Yo be l'enyashi l'ephe ruru Túrowasu; Pòlu aphua àphù; phua onye Masedóniya. Yò bya evudo Pòlu l'ifu; sù iya: “Byiko; dabunua byatashia Masedóniya bya eyeru ephe èka.”

¹⁰ Pòlu aphù-gelephu àphù ono; ayi akwakobewaphu teke ono teke ono; yò buru ayi oje Masedóniya; okfu l'ò dowaru ayi enya le Nchileke eku ayi t'ayi bya ezia ephe ozi-oma ke Nchileke l'èke ono.

Lidíya anata Jisòsu t'ò buru

Nnajiufu iya le Fílipayi

¹¹ Tò dú iya bú; ayi egude ugbo shi le Túrowasu tugbua je akpoghaa jeshia Sámoturesu; shiwaru èke ono kpòru bahu le Niyápolisu le nchi-ta-abòhu iya.

¹² Ayi eshi le Niyápolisu gude okpa bamiwaru l'ime Fílipayi, bú iya bú ishi alí Masedóniya. Ò kwaphù le mkpukpu ono be ndu shi Rómu bu. Ayi anòo nwabalí olemole le mkpukpu ono.

¹³ Yo be mboku otu-ume; ayi eswee obu-edukfu mkpukpu ono jeshia l'iku enyimu. Èke ono be ayi tubesu l'ò bú èke ndu Ju edzukobeje ekfu anù Nchileke. Ayi erua bya anòzita; wata okfuru unwanyi, dzukoberu l'èke ono okfu Nchileke.

¹⁴ Onye lanù l'unwanyi ono, nùru okfu ayi ono be bú Lidíya. Lidíya ono bú onye Tayitáyira. Oogba nghò èkwa uswe. Ò bú nwanyi, è-ta búdu onye Ju; obu le Nchileke duru iya le nsò. Nnajiufu, bú Nchileke abya ekpuhaa ya obu; yò ngabè nchì l'iphe Pòlu ekfu.

¹⁵ E mee yeke ndibe iya baputizimu. Yò sù: “T'ayi bata nù bya anòta le nk'íya; m'ò -buruphu l'ayi kwewaru le ya bú-wa onye nataru Jisòsu ogbodo anata t'ò buru Nnajiufu iya.” Yò ronyaa ayi; ayi ekwe jeshia.

Pòlu nò le mkpòro le Fílipayi

¹⁶ Yo be ujiku lanù; ayi eje-wa èke aanòduje ekfu anù Nchileke. Ayi apuh nwata mgbòko, bú ohu. Nwata mgbòko ono be ogvu bú l'èhu; k'òphu oghajeru akò iphe e-me teke òdo. Yo gude ogha eja ono kfùbekpo l'akparu ndu nwe iya nù okpoga nshinu.

¹⁷ Yo tsolahaa ayi lẹ Pọlu; l'echi mkpu asuje: "Lẹ ndu-wa bụkwa ndu, ejeru Ọkaribe-Kakọta-Nụ ozi-o! Ẹphe akọru unu ọzo, ee-shi dzọfuta unu-o!"

¹⁸ Mbọku-mbọku; yoo kfukwaphu iphe ono. A nọnyaa; iphe ono, ookfu ono aka ọdu Pọlu ashị; k'ọphu ẹ tọ dūhedu ike ọta nshi. Pọlu aghachiwaphu; sụ ọgvu ono: "Ya gude ẹpha Jisọsụ, bụ Kuráýisutu; sụ ngu t'i lufu nwata ono l'ẹhu!" Ekfukfu, ookfukwadu iya-a; ọgvu ono alufuwaphu nwata ono l'ẹhu teke onophu.

¹⁹ Ndu, nwe nwata mgbọko ono aphulephu l'ọgvu ono lufuwaru iya l'ẹhu; k'ọphu ẹ tọ kpataheduru ẹphe okpoga; ẹphe egude Pọlu yẹle Sáyilasụ; kpuru ẹphe kpufu aswa; kpukfu ndu ikpe;

²⁰ bụ iya bụ ndu ikpe Rómu; je asụ ẹphe: "Lẹ ndu-wa bụ ndu Ju, byaru ẹphe ọkpataru okfu lẹ mkpukpu.

²¹ Ẹphe ezi ome-l'ali, ẹ-ta bụdu ekemu ali ẹphebe ndu Rómu. Ọphu ọ bụdu l'ẹphe etso ome-l'ali, dū ẹge ono."

²² Igwe-ọha ndu ono awu-lihu wukputa Pọlu phẹ t'ẹphe nua ẹphe aphụ. Ndu ikpe ono asụ t'a labashia uwe Pọlu mẹ Sáyilasụ; chia ẹphe iphe.

²³ E chiebe ẹphe ẹchachi ono kpachaa ẹphe akpacha; nwuru ẹphe nwuba l'ulo-mkpọro. A sụ onye eche ọlo-mkpọro ono t'ọ tuchikwaa ẹphe ọhuma ọhuma l'ulo-mkpọro ono.

²⁴ Onye echeje ọlo-mkpọro ono egudenu kẹ l'e kfulu ẹge ono woru ẹphe ye l'ime ime ọlo-mkpọro ono; bya eworu ẹphe ọkpa pyoshia l'enu oshi, a tufushiru ọzo.

²⁵ Echi-abali ekelephu ẹbo; Pọlu mẹ Sáyilasụ anodu ekfu anụ Nchileke; agukwaphu egvu anụ iya. Ndu ẹphe l'ẹphe nọ l'ulo-mkpọro l'ẹke ono anodu ngaberu ẹphe nchi. ²⁶ A bya ele ẹnya; ali anmalahaa jijiji; nmaa nmaa jeye lẹ ntọ-l'ali ọlo-mkpọro ono. E gudekwadu iya-a ekfu; ibo ọlo-mkpọro ono agụhashikota gheru ọnu. Mkpọro, a turu onyemanye ọbule aphushihukota.

²⁷ Onye ono, eche ọlo-mkpọro ono etehu bya elee ẹnya; ọlo-mkpọro ono agụhashiwanu ghotsuaru ọnu. Yo tubesu lẹ ndu, nọkota l'ulo-mkpọro ono gbalagewaru. Yọ mja mma iya sawangụ tẹ ya gbua onwiya.

²⁸ Pọlu arashia; sụ iya: "Be emekwa! Ba adukwa iphe ii-me onwongu; l'ẹphe nọkotakwaa l'ẹke-a!"

²⁹ Onye ono, eche ọlo-mkpọro ono asụ t'a mụtaedu oku. Yo gude ẹhu-anmanma; ẹke ọotsu egvu gbachia je adaa gbaragadangụ l'iku ọkpa Pọlu yẹle Sáyilasụ.

³⁰ Yọ bya edufuta ẹphe bya asụ ẹphe: "Ndu mu; ?bụ ngunu bẹ ya e-me t'a dzọfuta iya?"

³¹ Pọlu phẹ asụ iya: "Ọ bụ t'i woru onwongu ye Jisọsụ, bụ Nnajiufu l'ẹka tẹ Nchileke dzọo nggu lẹ ndibe ngu l'unu ha."

³² Pọlu phẹ abya ekfuaru iya kẹ Nnajiufu; kfukwaaru iya phụ ndu nọkota l'ulo iya l'ẹphe ha.

³³ Onye eche ọlo-mkpọro ono abya eduta ẹphe teke ono kwaphu l'enyashi ono je asachaa ẹphe ọnya l'ẹke ono, e chibashiru ẹphe ẹhu ono. E meebe; e mee yẹle ndibe iya baputizimu l'enyashi ono kwaphu.

³⁴ Yo duta Pọlu; mẹ Sáyilasụ lashia nk'iya je anụ ẹphe nri; ẹphe eria. Ẹhu atsoo yẹle ndibe iya ẹna; kẹle nta-a bẹ ẹphe byawaru bya amaru Nchileke ono, bụ iya bụ ọgbodo Nchileke ono.

³⁵ Yo be l'utsu; ndu ikpe Rómu ono ezia ndu ọgbogu ẹphe t'ẹphe je ezia t'a haa Pọlu phẹ t'ẹphe laa.

³⁶ Onye eche ụlo-mkpọro ono abya ezia ya Ọlu; sụ iya: “Lẹ ndu ishi sụkwaru t'a haa nggu lẹ Sáyilasụ t'unu laa. Unu tọkpolekwaphu nwẹhu lashia nta-a l'odoo.”

³⁷ Obenu lẹ Ọlu sụru ndu ọgbogu ono: “M'ẹ te jekwa ẹphe okpe ikpe t'ọ ka mma l'ikpe nmaru ẹphe; e chia ẹphe iphe l'edzudzu ọha; l'ẹke ẹphe bụkwaa ndu Rómu; nwuru ẹphe ye l'ụlo-mkpọro. Nta-a bẹ ẹphe sụru t'ẹphe laa lẹ mpya. Ono t'emedu ẹphe! T'ẹphe bya l'onwẹphe bya atụfu ẹphe.”

³⁸ Ndu ọgbogu ono eje ekfuru ndu ikpe ono ẹge ono. Egvu erua ẹphe l'ẹhu l'ẹphe nuru lẹ Ọlu yẹle Sáyilasụ bụ ndu Rómu.

³⁹ Ẹphe eje je arọ Ọlu pẹ arọro. E metsua; ẹphe edufuta ẹphe l'ụlo-mkpọro ono bya arọ ẹphẹ t'ẹphẹ lufuru ẹphe lẹ mkpukpu ono.

⁴⁰ Ọlu yẹle Sáyilasụ alufuta l'ụlo-mkpọro ono bya ejeshia kẹ Lidíya. Yọ bụru l'ẹke ono bẹ ẹphe jekfuru unwunna je eyeshitsuaru ẹphe ọku t'obu shihu ẹphe ike; yọ bụru ẹphe atugbu.

17

Iphe, meru lẹ Tesalonáyika

¹ Ọlu yẹle Sáyilasụ atugbua ije; je adabua Amfípolis; mẹ Apolóniya. Ẹphe abahụ lẹ Tesalonáyika ẹke ụlo-ndzuko ndu Ju nọ.

² Ọlu abya ejee l'ụlo-ndzuko ono, bụ iya bụ ẹge oomejehawa. Yọ dukfube jee ya oge ọtu-ume ẹto. Yọ gude iphe e deru l'ẹkwo okfu Nchileke asaru ẹphe okfu;

³ bya emee okfu Nchileke t'o doo ẹphe ẹnya; koshi ẹphe lẹ Onye Ndzọta ono, e deru l'ọo-bya ono, bụ iya bụ Kuráyisutu bẹ jefutaje iphe-ẹhuka; nwụhu; lẹ Nchileke mefutaje iya t'o shi l'ọnwu teta nọdu ndzụ. Yọ sụ ẹphe: “L'ọo Jisọsu-wa, ya ekfuru unu okfu iya-a bẹ bụ Onye Ndzọta ono, Nchileke kweru ụkwa iya ono.”

⁴ Yọ nweru ndu ọphu Ọlu yẹle Sáyilasụ haru kfubuta; ẹphe alaaru ẹphe. Yọ nwekwaruphu igweligwe ndu Gírísu, Nchileke dūru lẹ nsọ; mẹ igweligwe unwanyi, a maru ẹpha ẹphe, ẹphe kfutakwaruphu yeru onwẹphe.

⁵ Obenu lẹ ndu Ju wataru ẹphe ojiru ijimenya. Ẹphe eje achita ndu bụ mbuko-mbuko madzụ l'aswa; bya agbaa ọgbo. Ẹphe abya akpakaa mkpukpu ono; mkpukpu agbalahaa gharaghara. Ẹphe ezeru gidigidi zeba lẹ kẹ Jésonu; ẹke ẹphe achọ Ọlu yẹle Sáyilasụ t'ẹphe kpufutaru ẹphe ọha.

⁶ Ẹphe ta ọphu ẹphe; ẹphe ekwe kputa Jésonu; bya ahakwaruphu unwunna ayi ọdo kputa yeru iya. Ẹphe akpuru ẹphe kpụ-jeru ndu ikpe mkpukpu je asụ ẹphe: “Lẹ ndu-wa, tuko mgboko agha ishi-okfuru-a; bẹ byarutaakwaru ẹke-a;

⁷ Jésonu edubata ẹphe nk'iya. Ekemu eze, bụ Síza bẹ ndu ono l'ẹphe ha tükookwa chikpoo; sụ l'ọ nweru eze ọdo, nọnu, ẹpha iya bụ Jisọsu.”

⁸ Ẹhu agbangahu ndu ọha; mẹ ndu ikpe mkpukpu ono l'ẹphe nuru iphe ono.

⁹ A bya egbe Jésonu yẹle ndu ono, e guderu ono okpoga, ẹphe a-sube; bụkwanu teke ẹ to nwehedu shikongu ọdo, ẹphe meru lẹ mkpukpu ono; a chilaru ẹphe okpoga ẹphe azụ. Ẹphe abya asube okpoga ono; a haa ẹphe; ẹphe alashia.

Iphe, meru lẹ Beríya

¹⁰ Yo be l'enyashi; unwunna ono emelephu egwegwa; dufu Pọlu yele Sáyilasu; sù t'ephe jeshia Beríya. Ephe erua Beríya; bya ejeshia l'ulo-ndzuko ndu Ju.

¹¹ Ndu eke ono aka onwe obu iphoro karia ndu Tesalonáyika. Yọo gu ephe onu ozi-oma ono. Mbọku-mbọku; ephe agu ekwo okfu Nchileke t'ephe maru: iphe, Pọlu phe ekfu: ?ọ bua oswi-okfu.

¹² Tọ dọ iya bụ; a dọ l'igwe kweta l'ọo Jisọsu bụ Nnajiufu je akpaa l'igweligwe unwanyi Girísu, a maru epha ephe; mę ndu k'unwoke.

¹³ Ndu Ju, bu lę Tesalonáyika abya anụ lę Pọlu eziakwa okfu Nchileke lę Beríya; byatashia l'eke ono t'ephe bya agbaghashia ọha ono obu. Ephe abya eyeshiaru ọha ono ọku; woru ephe kpalia.

¹⁴ Unwunna ono edufukebewaphu Pọlu t'ọ rua iku eze enyimu. Yọ bụwaru-a Sáyilasu mę Tímoti kwaru lę Beríya.

¹⁵ Ndu, edube Pọlu edurua ya Átensu; laphushia azụ lę Beríya. Pọlu asụ ephe tę Sáyilasu mę Tímoti byakfutakwa iya egwegwa.

Iphe, meru lę Átensu

¹⁶ Pọlu anọdu lę Átensu chelahaa Sáyilasu yele Tímoti. Yọ phua ege agwa tuko mkpukpu ono naru. Yọ hushilaa ya ọku ike l'okpoma.

¹⁷ Ephe lę ndu Ju; mę ndu Girísu, amụ eka ndu Ju anọduje l'ulo-ndzuko ndu Ju l'ekfu kę Nchileke. Yoo jejekwaphu aswa mbọku-mbọku; yele nwa ndu ophu ọ phuru l'eke ono ekfukwaphu kę Nchileke.

¹⁸ Yo be ujiku lanu; yọ daru Pọlu yele ndu ezi mmamiphe, shi l'ogbo, eeku Epikuriya mę Sutóyiku, byaru onu iphe ookfu. Ndu aji: “?Bukwa ole be ọwaa, ẹ-tę nwedụ iphe ọ maru-wa ekfu?”

Ndu asụ: “L'ọ dukwa l'ọ nweru agwa ndu ọdo, ọotu onu iya.” Iphe meru iphe ephe ekfu ege ono bụ lę Pọlu ekfu kę Jisọsu mę k'oshi l'onwu teta nọdu ndzụ.

¹⁹ Ephe eduta Pọlu dufutashia ya l'ugvu ogbo Ariyópagosu; bya asụ iya: “L'ọ dọ ephe t'ephe maru iphe ophungu ọwaa, iikfu okfu iya-a.

²⁰ L'iphe ephe nuru, iikfu bę bugbaa ephe nchị ophungu. L'ọ dọ ephe t'ephe maru iphe ọ bụ.”

²¹ Iphe meru iphe ephe ekfu ege ono bụ lę ndu Átensu mgburumgburu mękpo ndu mbyamumba, bu iya nụ ta dūhedu iphe ọdo, ephe ejeje ọdo; gbahaa t'ephe nua iphe ophungu; mę t'ephe kfua iphe ophungu, eme nụ.

²² Ya ndono; Pọlu abya evudo l'ifu ndu ogbo Ariyópagosu ono; sù ephe: “Átensu; unu gebekwa-o! Ya phuru l'unu yenukaru ẹhu l'agwa.

²³ Lę teke ya ejephe lę mkpukpu-wa bę ya phutsuaru enya agwa unu. Ya phukwaruphu enya agwa ophu e deru; sù: ‘Ọwaa bụ k'agwa ophu ẹ-ta madu epha iya.’ Onye ono, unu abaru eja; l'unu ẹ-ba ama iya ono bụ onye ọbu, ya ekfuru unu okfu iya ọbu.

²⁴ “Ọo ya bụ Nchileke, bụ iya meru mgboko; mee iphemiphe ọbule, nọ l'ime iya. Ọo ya bụ Nnajiufu igwe mę alị. Ẹ too bujekwa l'ulo, madzụ gude eka kpua.

²⁵ Ophu mkpa iphe, madzụ e-jeta nụ iya ta dukwaru iya; kę l'ọ bụ iya anụ ndzụ; l'anụ ume; l'anụ madzụ iphemiphe ọbule.

²⁶ Ọ bụ Nchileke lanu ono meru onye ivuzọ; bya eshi l'onye lanu ono mee iphe bụ ọhamoha, nọkota lę mgboko mgburumgburu. Ọ bụ iya tubuhawaru teke ephe a-nọ-bebe; tubuhaakwaphu eke ókè alị ephe a-kpa.

²⁷ Iphe, meru iphe Nchileke meru iphemiphe obule ono ege ono bu k'opphu ndiphe a-cho iya cho-vu iya; me ephe -raa eka iya; keshinu Nchileke te nwedu onye o no ote-anya l'ayi ha; mbu m'oo onye lanu.

²⁸ Kele

“ ‘Oo ya gude ndzu ayi;

buru iya meru iphe ayi ejephe ege-a;

buru iya meru iphe ayi no anono ophu.’

O dua l'o bu owaa, ndu wataru k'ife guru; su:

“ ‘L'ayi tuko buru unwu iya.’

²⁹ “Keshinu ayi tuko buru unwu Nchileke; t'ayi ba ariekwa le Nchileke du l'o bu iphe, e gude ope wua; m'o bukwanu iphe, a kpuru l'ura; odumeka buru iphe e gude oshi pyia. Oriri madzu te rukwa l'ege Nchileke gbaru; ophu o buru k'ogude ome nka ekoshi ege o gbaru.

³⁰ Nchileke leswetaakwaru teke e te shidu maru iya. Nta-a b'o suru t'onymonye obule, no l'eka o no taa onwiya uta iphe du eji, o meru; ghaa umere lakfuta iya.

³¹ L'o dobekwaru mboku, oo-kpe ndiphe mgburumburu ikpe nhamunha. Onye oo-gude kpee ikpe ono bu nwoke obu, o fotaru l'onwiya. Iphe o gude mee t'onyenonu maru l'iphe ono e-mekota ege ya tberu bu l'o meru t'onye ono shi l'onwu teta nodu ndzu odo.”

³² Polu ekfutarephu ke oshi l'onwu teta nodu ndzu ono; ephe aharu tulahaaru iya mgbonu. Yo nwekwaruphu ndu ophu suru: “T'ephe bya teke odo t'o kfufua onanu.”

³³ Polu aparu ephe haa; yo buru iya atugbu.

³⁴ Yo nweru ndu tsoru iya nu; kweta l'oo Jisosu bu Nnajiufu ephe. Dayonisiyosu, onye gba l'ogbo Ariyopagosu yi le ndu ono, kwetaru nu ono; me nwanyi, aha Damarisu; mewaru ndu odo.

18

Iphe, meru le Korintu

¹ E meebe; Polu eshi le Atensu jeshia Korintu.

² Yo rua eke ono; phua onye Ju, eeku Akwila. Eke a no mua Akwila amumu bu le Pontusu. Yele nyee ya; mbu Pyirisila shikwadia Itali laa Korintu teke ono; okfu l'eze, bu Kulodiyosu suru t'iphe bu ndu Ju mgburumburu gbeshi le Itali. Polu ejee t'ephe l'iya jia.

³ Yo rua; ephe l'iya anodu; yo tsoru ephe jelahawaru ozi okwe ekwa; ke l'o bu okwe ekwa, eegudeje eme ulo-ekwa be ephe gude buru. Polu l'onwiya bukwaphu onye ekweje ekwa.

⁴ Yoo jeje l'ulo-ndzuko ndu Ju mboku otu-ume, sweru esweswe t'ephe wata okfu ke Nchileke. Yoo me te ya kfuta ndu Ju; me ndu Girisu yeru Jisosu.

⁵ Sayilasu yele Timoti eshi le Masedonia latsulephu; Polu efupya ifu l'okfu ke Nchileke mboku-mboku. Yoo koshi ndu Ju l'oo Jisosu bu Onye Ndzota ono, Nchileke kweru ukwa iya ono.

⁶ Teke ephe jikaru; kfulahaaru iya ejo okfu; yo jia uwe iya kpaphungu; su ephe: “Eka iya swoo; okpa iya swoo. T'ochi unu tukokwaru unu l'ishi. Nta-a buakwa ndu e-ta budu ndu Ju be ya e-jekfuje.”

⁷ Yo paru ephe haa; je eburu le ke onye Girisu, eeku Tishosu Jisutosu. Tishosu ono bu onye Nchileke duru le nsu. Ufu iya nonyabe ulo ndu Ju.

⁸ Onye ishi ụlo-ndzuko ono, bu Kirisuposụ be yele ndibe iya kwetawaru l'oo Jisọsụ bu Nnajiufu ephie. A hakwaphu igweligwe le Kórintu nua ke Jisọsụ ono; wowaru onwephe ye Jisọsụ l'eka; e mee ephie baputizimu.

⁹ Yo be l'enyasihi ujiku lanu; Pọlu aphua àphù; Jisọsụ asụ iya: "Pọlu; ba atskwa egvu! Kfukwaphu iphe iikfu. Ba adukwa teke i-ha iya.

¹⁰ Ya nokwaa swiru ngu. E to nwekwa onye a-furu ngu nu; meka ngu iphe; l'a dukwa l'igwe mbu ndu, bu ndu nk'ia le mkpukpu-wa."

¹¹ Pọlu anoo le mkpukpu ono afa lanu l'onwa ishingu; zikota ndu eke ono okfu Nchileke.

¹² Yọ buru teke Gáliyo bu onye ishi, achị Akáya be ndu Ju bya anokobe gbakọ eka gude Pọlu kpuru jeshia kọtu.

¹³ Ephe asu le Pọlu eme t'o mee ndu ndu-ephe t'ephe bajeru Nchileke eja l'uzo, e-ta budo ege ekemu kfuru.

¹⁴ Pọlu ejeshia oye onu; Gáliyo asu ndu Ju ono: "Ndege iphe-a bu okfu ke l'e mesweru; o dudu buru l'oo l'e meru ejo iphe; me ya asu: Iyee! L'o dua mma te ya yeeru unube ndu Ju onu.

¹⁵ Obenu le keshinu iphe unu adzo bu k'epha; me okfu-onu; me ekemu unu; unu jekwa le edoshia ya l'onwunu. Ya te ekpejekwa egbe ikpe ono."

¹⁶ Ya ndono; yo chishia ephie l'ulo-ikpe ono.

¹⁷ Ephe egude Sósutenisu, bu onye ishi ụlo-ndzuko ndu Ju ono; tsua ya iphe l'ifu ụlo-ikpe ono. Gáliyo te yeru ephie onu.

Polu alaphu azu le Antiyoku

¹⁸ Pọlu ye le unwunna anolephu le Kórintu abali olemole; yo paru ephie haa ye le Pyirisila me Akwila ayiru bahu l'ugbo; jeshia Siriya l'o kpushi-getsuaru ishi le Kenkiriya; okfu l'iphe o kweru Nchileke ukwa iya b'o mewaru.

¹⁹ Ephe abya erua Efesosu; Pọlu ahaa Pyirisila me Akwila l'eka ono; bahushia l'ulo-ndzuko; ye le ndu Ju awata okfu ke Nchileke.

²⁰ Ephe aruo ya t'ephe l'ia nonyafua; to kwe.

²¹ Yọ tugbudelephu; su ephie le ya a-byakwaa odo; m'o -buru uche-obu Nchileke. Yọ bahu l'ugbo le Efesosu; tugbua.

²² Yo rulephu Sizariya; bya egude okpa jeshia Jerúsalemu; je ekele ndu chochi eke ono. Yo shiwaru uzo eli eli jeshia Antiyoku.

²³ Yọ nolephu nwanshi le Antiyoku; gwolia odo. Yo je eshia ali Galésiya me Firijiya; eme t'obu kafua ndu ke Kuráýisutu l'ibyiya ono oshihu ike.

Apólosu no le Efesosu; me Kórintu

²⁴ O nweru onye Ju, epha iya bu Apólosu, a muru le Aleğuzándiriya, byaru Efesosu. O maru okfu okfu; bya amaru iphe, e deru l'ekwo okfu Nchileke mashia ya ike.

²⁵ E ziru iya ke Uzo Nnajiufu; yoo noduje evukpoo ya evuvu okfuru ndu odo ke Jisọsụ ono; l'ezikwa iya phụ ezizi. Oojikojekpoo ke Jisọsụ tpo l'okpa iya l'okpa iya. Obenu l'eka o maberu; be bulephu ke baputizimu ophu Jonu shi emeje.

²⁶ Yo kfulahaa ke Nchileke l'ulo-ndzuko ndu Ju l'e-ba tsu egvu. Pyirisila ye le Akwila anua iphe ookfu; bya eduru iya laa nk'ephe je akafua ya ozimata Uzo ke Nnajiufu.

²⁷ Apólосу asú lẹ ya e-je Akáya. Unwunna, nọ lẹ Éfesọsu asú l'ọ ẹkwa mma nshinu. Ẹphe abya ederu ẹkwo nọ iya tẹ ndu kẹ Kuráýisutu, nọ l'ẹke ono nata iya ọhuma. Yo rua; kẹfube ọswo yeru ẹphe ẹka nshinu; mbụ ndu shi l'eze-iphe-oma, Nchileke eme kweta l'ọo Jisọsu bụ Nnajiufu ẹphe.

²⁸ Yoo tukputaje ndu Ju lẹ ntútego l'edzudzu ọha; l'egudeje iphe e deru l'ẹkwo okfu Nchileke ekoshi ẹphe ọhuma ọhuma l'ọo Jisọsu bụ Onye Ndzota ono, Nchileke kweru ụkwa iya ono. Mbụ yoo kfukputaje ẹphe; k'ọphu ẹ to nwe du onye amajekwadu ọnu, oo-ye.

19

Pọlu nọ lẹ Éfesọsu

¹ Teke ono, Apólосу nọ lẹ Kórintu ono bẹ Pọlu kwasẹru shia ọzo ẹnyanwu-ari̋ba; lufuwaru Éfesọsu. Yo rua ẹke ono bya aharu phua ndu etso ọzo Jisọsu.

² Yọ jẹ ẹphe: “?Unu nataru Ume-dụ-Nsọ teke ono, unu kwetaru l'ọo Jisọsu bụ Nnajiufu unu ono?”

Ẹphe asú iya: “Wawa; l'ẹphe ta anụbukpokwaanu l'o nweru iphe aza Ume-dụ-Nsọ.”

³ Yọ jẹ ẹphe: “?Bụ egbe baputizimu ngunu b'e meru unu?”

Ẹphe asú iya l'ọo baputizimu kẹ Jonu.

⁴ Pọlu asú ẹphe: “Lẹ Jonu shikwa emeje baputizimu t'e gude koshi lẹ madzụ bẹ tawaru onwiya uta iphe dọ ẹji, o meru; ghawa umere lakfuta Nchileke. Iphe ọdo, o shi ekfufuaru ndu Ju bụ t'ẹphe woru onwẹphe ye onye ono, abya nọ ono l'ẹka, bụ iya bụ Jisọsu.”

⁵ Ẹphe anụsua iphe ono, Pọlu kfuru ono; e gude ẹpha Nnajiufu, bụ Jisọsu mee ẹphe baputizimu.

⁶ Pọlu abya ebyibe ẹphe ẹka; Ume-dụ-Nsọ abya ẹji ẹphe ẹhu. Ẹphe aghaa okfu-alị ẹphe; kfulahaa l'okfu, Ume-dụ-Nsọ ekoshi ẹphe; bya awatakwaphu okfuchiru Nchileke.

⁷ Ndu ono rukwaru ọmadzu iri l'ẹbo.

⁸ Pọlu anọkota ọnwa ẹto mgburumgburu; kfukota kẹ Nchileke l'ẹ ba tsu egvu l'ulo-ndzuko ndu Ju. Ẹphe l'iya anọdu adzọ okfu ono. Yoo nọduje eme t'ọ doo ẹphe ẹnya l'ọzi-oma kẹ ẹke ono, Nchileke bụ eze ono bụ okpobe okfu.

⁹ Obenu lẹ ndu ono haru kpọ-chia nchị; ẹphe te kweta iphe Pọlu ekfu. Ẹphe awatawaphu okfubyishi Ọzo kẹ Nnajiufu ekfubyishi l'ẹke ono. Pọlu aparụ ẹphe haa; duta ndu kẹ Kuráýisutu ono; yọ buri iya atugbu. Mbọku-mbọku; yo je asa okfu l'ulo, eedzukoje k'ọmu iphe lẹ kẹ Tiránọsu.

¹⁰ Yo mee ya ẹge ono afa labụ; k'ọphu bụ l'iphe bụ ndu, bu l'alị Éshiya: ndu Ju; mẹ ndu Girisu nọkotaru okfu Nnajiufu, bụ Nchileke.

Unwu Sukíva

¹¹ Nchileke eshi l'ẹka Pọlu emeshi iphe-ọphulenya, ẹ-te mejehaadu nọ;

¹² k'ọphu ọobuje: e -shi iya l'ẹhu wota akachifu; m'ọ bụ mpete ẹkwa ọdo je ẹke ndu iphe eme nọ; iphe-ememe ọbu alaa; ọgvu, bu ẹphe l'ẹhu alufukota.

¹³ Yo nwekaruphu ndu Ju, tsoru ejephe; l'achishitsua ọgvu, bugbaa madzụ l'ẹhu. Ẹphe eseje t'ẹphe gude ẹpha Jisọsu l'eme iya. Ẹphe asuje ọgvu ono: “Lẹ ya gude ẹpha Jisọsu, bụ onye ono, Pọlu ekfu okfu iya ono ekfuru ngu t'ị lufu.”

14 Yo nweru nwoke Ju lanu, bu eze onye ishi ndu achijeru Nchileke eja, aza Sukiva. Nwoke ono mutaru unwegirima unwoke esaa. Yo be ujiku lanu; unwegirima ono esekwaphu t'ephe gude epha Jisosu chifu ogvu l'o bu ndu ophunanu.

15 Ogvu ono, ephe eme t'ephe chifu ono asu ephe: "Jisosu be ya maru; bya amaru Polu. Unubedua; ?unu bu ndu ole?"

16 Onye ono, ogvu bu l'ehu ono egude ejo okpehu, no iya nu tso ephe ogu; mee ephe esaa ono eriri; mbu mekatsua ephe iphe; gbabekota ephe otu. Ephe eshi l'ulo ono gbalashia.

17 Ndu Ju me ndu e-ta budu ndu Ju, bukota le Efesosu anua iphe ono; tsulhaa egvu. A kwabelahaa epha Nnajiufu, bu Jisosu ogbodo ugvu.

18 Igweligwe ndu, bu ndu wowaru onwephe ye Kurayisutu l'eka awuru bya bya akoshilahaa iphe ephe shi emeje; bya egbukatsua oswi, ephe shi kegbaaru ndu odo.

19 Ndu amamanshi achita ekwo, ephe shi egudeje eme iya chikobe l'ekalanu; kpoo ya oku l'ifu oha. A bya edzee iphe aswa ekwo ono bu; yo buru ukporo ekpa-ego iri l'ebo l'ekpa-ego iri.

20 E shi ege ono; okfu Nchileke ekoshi ege oorebe ire; kafua ejegbaru; kafukwaaphu oshihu ike eje.

Utsu ada le Efesosu

21 Iphe ono emeebelephu; Ume-du-Nso emee Polu; yo kfua ya kepyaa ya aku; le ya jefutaje Masedonia; me Akaya; shi iya jeshiwaru Jerusalemu. Yo su le ya -jeebe eke ono be ya e-jekwaphu Romu.

22 Yo bya ezi ndu, eyejeru iya eka umadzu ebo, bu iya bu Timoti yele Erasutosu t'ephe vuru iya uzo je Masedonia. Yebedua anonyafua le Eshiya.

23 Teke ono be mkpaka, ha nshinu bataru le Efesosu; l'okfu Uzo ke Nnajiufu ono.

24 Ishi iya aburu l'o nweru onye akpu uzu, eme nka nshinu, egudeje mkpola-ocha akpushi unwu iphe, adugbafee l'o bu eze-ulo eze-nwanyi ndu Efesosu, epha iya bu Atemisu. Epha onye uzu ono bu Dimitiriyosu. Yele ndu akpushijeru iya iphe ono egude iya akpa okpoga, du egvu.

25 Yo bya ekukobe ndu ono l'ekalanu; me iphe bu ndu uzu ibe iya l'ephe ha; su ephe: "Ndu mu; unu marua l'oo iphe-a, ephe eme-wa be ephe gude aba.

26 ?O kwa l'unu gude-e nchi unu l'anu; gude enya unu l'ele iphe nwoke-a, bu Polu-a eme? O suru l'agwa, madzu gude eka dobe ta budu iya le phuu. Nta-a b'o gude-wa ege ono kfuta ndu ha igweligwe le Efesosu yeru onwiya; yo phodu m'o jegbaru ali Eshiya mgburumgburu.

27 Iphe du eji, no iya nu bu l'ozu-wa, ephe eje-wa a-zalahaa ejo epha; eze-ulo eze-nwanyi te nwehe iphe oo-bukwadu. Odo aburu l'eze-nwanyi ono, ali Eshiya; me mgboko mgburumgburu abaru eja ono be aa-gbado."

28 Ikpetuma ndu ono anonyalephu iphe ono, ookfu ono; ehu agbanwuhu ephe oku l'ehu-eghughu. Ephe arashia: "Atemisu Efesosu bu eze agwa-ol!"

29 Utsu awata adada le mpukpku ono. Ephe edzokobewaphu egwegwa; gude Gayosu; me Arisutakosu, bu ndu Masedonia labu, ephe le Polu ayije; kpuru ephe kpufuru oha l'eke oha edzukoje.

³⁰ Pòlu l'onwiya ejeshia tẹ ya jekfu ikpetuma ndu ono; ndu kẹ Kuráyisutu te kwe.

³¹ Ndu nweru ẹnya lẹ Éshiya, bú ndu ònyà iya ezia ozi t'e je ezia Pòlu; sù iya: "Byiko t'ẹ b'ò tũkwa ọkpa atũtu l'ẹke ono, eedzukoje ono."

³² Kẹle teke ono bẹ utsu ono adakpelephu gidigidi lẹ ndzuko ono. Ndu ara kẹ nne ẹphe; ndu ara kẹ nna ẹphe; l'ẹke ọ phọduru mẹ ẹge ẹphe ha kuru l'ẹke ono ta ma ishi iphe ẹphe gbafuta-turu; ẹphe ta ma iphe, ada nu.

³³ E tubesu l'oo Alẹguzánda akpa iphe ono; okfu lẹ ndu Ju fofutaru iya; nwuru iya ye l'ifu ikpetuma ndu ono. Alẹguzánda apalia ẹka t'e gebekwa tẹ ya dofu iya onwiya.

³⁴ Ẹphe aphulephu l'ọ bú onye Ju; l'ẹphe ha atũko gude olu lanu ralahaa: "Atémisu Ẹfesosu bú eze agwa! Atémisu Ẹfesosu bú eze agwa!" Ẹphe aralẹphu iphe ono mkpũtuma lanu-o jeye iphe ha l'ọ bú awa labu eswe-e.

³⁵ E meebe; onye seketiri obodo ono ekebe ẹhu mee; a rabua iphe ono. Yọ sù ẹphe: "Ẹfesosu-u! Ẹ to nwedu onye ẹ-ta madu l'oo Ẹfesosu bú mkpũkpũ, nwe eze-ulo Atémisu; búru ẹphe abaru eze mkpuma ono, gbaru ichẹ, shi l'igwe daa ono ẹja.

³⁶ Ẹ to nwedu onye a-sù l'oo ẹjire. Ọo ya bú; t'unu daa ashì-o! Unu be emehakwa l'ọ bú ndu ẹ-te nwedu egomunggo.

³⁷ Unu kpũtawaru ndu-a bya ẹke-a; l'ẹ ba bú l'ẹphe zitaru iphe l'eze-ulo eze-nwanyi; tọ dú ẹjo okfu, ẹphe kfuru iya.

³⁸ Ọ -bũru lẹ Dímítiriyosu mẹ ndu, ẹjeru iya ozi nweru ndu, ẹphe sũru l'o nweru iphe ẹphe meru; mbọku ikpe kọtu nọlephu anọno; tẹmanu bẹ ndu achi mkpũkpũ nọkwaphu anọno l'ẹke ono. T'ẹphe je ẹke ono je ekfua ya!

³⁹ Teke búkwanu l'o nweru iphe ọdo, unu ekfu; unu ekfua ya teke mkpũkpũ dzuru ẹge ẹphe edzufe.

⁴⁰ L'ọgu, nọru ayi nta-a búkwa l'aa-sù l'oo ayi kparu utsu ntanu-a; l'ẹ-ba bú l'o nweru ishi iphe búkwanu: e -kude ayi; t'ayi gude iya kpefu onwayi l'egbe mkpu ọwaa, a gbaru ẹge-a."

⁴¹ Yo kfuebe iphe ono; sù ẹphe t'ẹphe laa-o. Ẹphe awũkahu lashia.

20

Iphe, meru lẹ Masedóniya; mẹ lẹ Girisu

¹ Utsu ono adazitalephu; Pòlu abya ekukobe ndu kẹ Kuráyisutu; bya adua ẹphe ike t'ẹphe ba atsũkwa egvu. Yo kelebebe ẹphe; yọ búru iya oje Masedóniya.

² Yọ tũko ẹke ono l'ọ ha jekota; kfushiaru ẹphe iphe dú l'igweligwe; gude dua ẹphe ike. E meebe; yo jeshia Girisu.

³ Yọ nọo l'ẹke ono ọnwaa ẹto. A nọnyaa; yọ kwakọta jeshia t'ọ bahu l'ugbo; jeshia alì Siriya. Obenu lẹ keshinu ndu Ju chĩru idzu l'ẹphe l'iya e-me l'ũzo bẹ yẹbedua chĩtakwaruphu lẹ ya a-laphu azu je je eshia Masedóniya; lashia.

⁴ Ndu, ẹphe l'iya yi l'ije ono bú Sopéta, bú nwatibe Pírọsu onye Beríya; Arisutakọsu; mẹ Sekũndosu. Ndu onanu bú ndu Tesalonáyika. Ndu ọdo bú Gáyọsu onye Dẹbe; Tíkikọsu mẹ Tirófimosu. Ndu onanu bú ndu Éshiya. Onye ọdo bú Tímoti.

⁵ Ndu ono evuru ọzo je anọdu lẹ Túrowasu l'echẹ iya.

⁶ A gbaebe Aji Buredi, ẹ te kodu ekoko; ayi abahụ l'ugbo lẹ Filipayi; tugbua. A nọlephu abali ise; ayi abyakfuta ẹphe lẹ Túrowasu. E rua ẹke ono; ayi abya anọ abali ẹsaa l'ẹke ono.

*Ejeje ikperazu, Pọlu eje
Túrowasu*

⁷ Yo be lẹ mbọku mbụ l'idzu; ayi edzukobe t'ayi ria Nri-enyashi Nnajiufu. Pọlu awataru ẹphe okfuru okfu; kẹ l'ọokwakokwanu k'ọla echile iya. Yo kfulẹphu okfu ẹge ono-o jeye echị-abali ekee ẹbo.

⁸ Uroku hakwa l'igwe l'ime ọlo k'eli eli ẹke ayi dzuru.

⁹ Nwata okoro lanu, aza Yútikọsu adugaru adugaru l'ọnu windo. Pọlu ekfunyalephu okfu ono; mgbenya erolahaa Yútikọsu. A nọnyaa; mgbenya ono atsu iya ọgbodo atsutsu. Yo shi lẹ mkpọ-kfu ọlo-eli ono lẹ k'eto ya ono ngabuhu; bya awaa onwiya l'alị. E jeshia ya apali; yọ nwuhuwa.

¹⁰ Pọlu abya enyizita; bya adakobe iya; nmapyabẹ iya onwiya; gbakua ya ẹka; sụ: "Unu ba araghushihe onwunu; l'ọ nọwa ndzụ."

¹¹ Yọ tugbua laphu azụ; je awajaa buredi ono kee; ẹphe ataa. Yo kfulahaaru ẹphe okfu ọdo; kfua ya jeye nchi abọhu; yọ bụru iya alala.

¹² Ẹphe eduta nwokorobya ono lẹ ndzụ. Yọ bụru iphe e gude ọda ẹphe ike tẹ ọkpoma shihu ẹphe ike.

*Pọlu shi lẹ Túrowasu
eje Milítọsu*

¹³ Ayi atugbua bya abahụ l'ugbo-mini; kporu jeshia Ásọsu t'ayi kpọta Pọlu l'ẹke ono; l'ẹke ọ sụkwanuru t'ayi gude ọgbọ-mini byakfuta iya; lẹ ya e-gudewaru ọkpa lufuta ẹke ono.

¹⁴ Yọ byakfuta ayi lẹ Ásọsu; ayi akpọta iya l'ugbo tugbua jeye ayi erua Mitilini.

¹⁵ Ayi eshi ẹke ono tugbua; yo be lẹ nchi-ta-abọhu iya; ayi eshi l'ẹke ono gude ọgbọ swee mgboro Kiyọsu. Yo be echile iya; ayi akpọ-rua Sámọsu. Nchi abya abọhu tsobe echile iya ono; ayi akpọ-rua Milétusu;

¹⁶ okfu lẹ Pọlu kfuahawaru lẹ ya e-swe Ẹfesọsu esweswe tẹ ya be eje ọkpọ ọkfu lẹ Ẹshiya. Yọ dọ iya ọkoku; l'ẹke oome tẹ ya kebe ẹhu jerua Jerúsalemu tẹmanu yo rua mbọku Péntikọsutu.

Pọlu okfuru ndu Ẹfesọsu; t'ẹphe nọkwa ọhuma

¹⁷ Pọlu anọdu lẹ Milétusu zia nzi t'e je ezia ndu e meru ọgurennya lẹ chọchi Ẹfesọsu t'ẹphe bya t'ẹphe l'iya phụ.

¹⁸ Ẹphe erua; Pọlu asụ ẹphe: "L'unubedua l'onwunu marua ẹge ya shi emeje teke ono, unu l'iya nọ ono; keshinu ya byaru alị Ẹshiya.

¹⁹ Ya wozitaru onwiya alị ejeru Nnajiufu ozi. Ya gude ẹnya-mini; gude iphe-ẹhuka, byakfutakotaru iya nụ, shiebe l'ejo idzu, ndu Ju achiru iya eje ozi ono.

²⁰ Unu marua l'ẹ to nwedụ iphe bụ k'uzo ono, Nchileke e-shi dzọo unu ono, ya ẹ-ta tọgboduru unu ẹba. Ẹ to nwekwa ẹke ya kfuchiru iya unu ekfuchi m'ọ bụ ẹkalanu. Ya raru iya unu arara; zia ya unu ezizi l'edzudzu ọha mẹ lẹ nk'unu l'ufu l'ufu.

²¹ Unu nmaru ndu Ju; mẹ ndu ẹ-ta bụdu ndu Ju ọkwa; sụ t'ẹphe taa onwẹphe ọta iphe dọ ejị, ẹphe meru; ghaa umere; lakfuta Nchileke bya ekweta l'ọ Jisọsu bụ Nnajiufu ẹphe.

²² Nta-a bẹ ya e-mekwa ẹge Ume-dụ-Nsọ ziru iya. Ya e-je Jerúsalemu; l'ẹ-bọ bụkwa lẹ ya maru iphe, e-me iya nù l'ẹke ono.

²³ L'ọo l'iphe ya maleruphu bụ lẹ Ume Nchileke emeje iya lẹ mkpukpu lẹ mkpukpu; ya aphua lẹ mkporo; mẹ iphe-ẹhuka, ha nshinu nọ l'echi iya lẹ Jerúsalemu.

²⁴ Obenu l'ẹ to nwekwanu iphe ya guberu ndzụ iya. O bunu tẹ ya jefukpoonu ozi iya l'ishi; mbụ tẹ ya jefubebe ozi ono, Nnajiufu, bụ Jisọsu ziru iya tẹ ya jee ono, bụ iya bụ tẹ ya kfukashiaru ndiphe ozi-oma lẹ Nchileke a-phuru ẹphe imiko.

²⁵ "Nta-a bẹ ya mawaru l'unube ndu ono, ya tsoru jephee; zia ozi-oma l'ọo Nchileke bụ eze ono ta aphubahekwa ya ọdo.

²⁶ Oo ya kparu iphe ya ekfuru unu; sụ: o -nweru unu onye laru l'iyi bẹ ẹka yẹbe Polu ta dūhekwa iya.

²⁷ Lẹ ya tūkookwa iphemiphe ọbule, Nchileke tūberu togboru unu ẹba. Ẹ tọ dūkwa ọphu ya kpuchiru unu ekpuchi m'ọo nanu.

²⁸ Unu letakwa onwunu ẹnya. Unu eletakwaphu unwu aturu ono, Ume-dụ-Nsọ yeru unu l'ẹka ono ẹnya. Unu buru ndu, azụ ndu chọchi; mbụ chọchi, Nchileke gude mee, Nwatibe iya lọkaru l'oshi-osweru mee t'ọ buru nk'ia.

²⁹ Ya maru lẹ ya -tugbutsulephu bẹ ndu ẹjo nzizi a-wubata l'ọ bụ ẹjo agu; bya achikashia unu to nwekwa ẹge ee-me t'ẹphe bẹ byi ẹka l'igwe aturu ono.

³⁰ O nweru teke aa-nonyaa; ndu, shikwaa l'ime unu awata ọdzu ẹjo-ire. Ẹphe e-gude iya ẹge ono; melahaa t'ẹphe rata ndu kweru kẹ Kuráiyisutu t'ẹphe tsoru ẹka ẹphe.

³¹ Oo ya bụ; t'unu kwabekwa ẹnya. Unu nyatajekwa lẹ ya kfube ọswa gude ẹnya-mini; kebe ẹhu eme unu t'unu tsoru ọzo, vudo nhamunha. Ya ziru iya unu l'ẹhu l'ẹhu: eswe l'enyashi afa ẹto phuu.

³² "Nta-a bẹ ya eye unu l'ẹka Nchileke. Ya ziwaru unu ozi-oma kẹ eze-iphe-oma, Nchileke meru ndiphe. O bụ ozi-oma ono bẹ e-che unu; buru iya a-dụ ike l'emetse unu emetse; bụkwaru iya phụ a-nọdu eme t'unu lẹ ndu ọdo, bụ ndu kẹ Nchileke gbaru mgbá l'iphe ono, Nchileke doberu ndu nk'ia ono.

³³ Ẹ to nwekwa onye yẹbe Polu sụjeru t'ọ nù iya afụ; m'ọ bụ penu; m'ọ bụ uwe.

³⁴ Unu marua l'ọ bụ ẹka iya-wa ẹphe ebo bẹ ya gude seta iphe, bụ iphe mkpa iya dūru iya; mẹ iphe, bụ iphe mkpa iya dūru ndu yele iya yi.

³⁵ Ya gudewa ẹge ono koshi unu l'ayi a-nọduje ejeshi ozi ike; k'ọphu ayi e-gude ẹge ono yeru ndu e-ta dūdu ẹge ẹphe maru iya onwephe ẹka. T'ayi nyatajekwa iphe ono, Jisọsu, bụ Nnajiufu kfuru l'onwiya ono; sụ: 'L'ọnu ọphu a gọru nù onye anụ anụnu kakwa k'onye ọphu anata anata.' "

³⁶ Polu ekfuebe iphe ono; byishi ikpere yele ndu ono l'ẹphe ha; kfuru nù Nchileke.

³⁷ Yọ byadẹ atugbu; ẹphe atuko wata ẹkwa; je arukota iya; mịchata iya ishi-uga.

³⁸ Yọ buru iphe ono, o kfuru l'ẹphe ta aphuhedu iya ọdo ono bẹ katsukpo ẹphe oru l'ẹhu. Ẹphe eduru iya jeshia l'ugbo-mini.

¹ Ayi ekfutsuaru ephe l'ayi alawaa; bya abahụ l'ugbo; kpolephu nhamunha ege ono jeye ayi alufuta le Kósu. Yo be le nchi-ta-abohu iya; ayi akpo-rua Ródu. Ayi eshi eke ono kporu jeshia Pátara.

² Ayi erua; bya aphua ugbo-mini, eswe eje Finíshiya; bahu iya; tugbua.

³ Ayi akporulephu eke ayi elewa Sáyipurósu enya; bya ejiru Sáyipurósu ono ye l'uzo eka-ibiyita; kporu jeshia Siriya. Ayi abyarutalephu Táya, bu iya bu eke aabya ogwoshi iphe, ugbo-mini ono vu; ayi enyishia;

⁴ chọo ndu ke Kuráýisutu l'eke ono. Ayi aphua ephe; ayi l'ephe anọo abali esaa. Ume Nchileke emee; ephe aphua iphe, e-me Pọlu le Jerúsalemu; bya anmaaru iya okwa t'e b'o jekwa.

⁵ Ayi anolephu abali esaa l'eke ono; tugbua jeshia iphe ayi eje. Ephe l'ephe ha; mbu jeye l'unyomu ephe; me unwegirima ephe awuru tsoru ayi jeye ayi awufutabebe le Táya. Ayi awufutabebelephu; bya atuko byishi ikpere l'ali l'onu-eka eze enyimu ono; kfuru nu Nchileke.

⁶ Ephe edufutsua ayi; ayibedua abahụ l'ugbo; ephebedua awuru lashia ibyiya nk'ephe.

⁷ Ayi eshi le Táya l'eke ono kporu tugbua; bya akpobata l'ali Toleméyisu, bu eke ayi no-buhuru l'ugbo l'ije ayi ono. Ayi abya eje ekelebebe unwunna; ayi l'ephe anọo ujiku ophu l'eke ono.

⁸ Yo be le nchi-ta-abohu iya; ayi egude okpa tugbua bya erua Sizariya. Ayi erua bya abahụ l'ufu Fílipu, bu onye l'ezi ozi-oma; ayi l'ephe anọdu. Fílipu yi l'unwoke esaa phụ, a fotaruru t'ephe yeje eka phụ.

⁹ O mụturu unwu-mgboko eno, e-ta lụdua nji. Unwu-mgboko ono ephe eno tuko ekfuchiru Nchileke.

¹⁰ Ayi anokpoo abali olemole l'eke ono. Ayi anonyaa; nwoke lanu, epha iya bu Ágabosu eshi Judiya bya. Ágabosu ono bu onye nkfuchiru Nchileke.

¹¹ Yo byakfuta ayi bya ewota akpo, Pọlu ekebudoje uwe iya; kegbabe onwiya eka; me okpa; bya asu: "Le Ume-du-Nso suru: 'L'onye nwe akpo-be ndu Ju e-ke ege-a le Jerúsalemu; kpuru iya nu ndu e-ta madu Nchileke.'" "

¹² Ayi anu-getsua ya; ayi le ndu, no l'eke ono awata oro Pọlu t'e b'o jeshi Jerúsalemu.

¹³ Yọ sụ: "Ekwa owaa, unu ara owaa bu ke ngunu? Me unu gbe eyekwa iya obu-ote. Ya kwakobeekwaru ogude ehu ke Nnajiufu, bu Jisosu nwuhu le Jerúsalemu; e to buledua t'e kee ya egbu kpurumu."

¹⁴ Ayi ekfua nta kfua imo; to kwabata. Ayi aparuru iya haa; sụ: "T'iphe no Nnajiufu l'uche mee."

¹⁵ Ayi anonyaa l'eke ono; bya akwakobe jeshia Jerúsalemu.

¹⁶ Unwunna, no le Sizariya aharu tsoru ayi. Ephe edua ayi durua ufu onye ayi eje onodu nk'iya, epha iya bu Menesonu. Menesonu ono bu onye Sáyipurósu, shiwa l'odungu buru onye ke Kuráýisutu.

Polu eje gji Jémusu

¹⁷ Ayi erua Jerúsalemu; unwunna anatakpo ayi okpobe anata.

¹⁸ Yo be le nchi-ta-abohu iya; ayi le Pọlu ayiko jeshia t'ayi le Jémusu jia. Ayi eshi rua; ndu e meru ogurennya chochi egbe dzukotawa l'eke ono.

¹⁹ Pọlu ajiebe ephe; bya eshi ishi lanu okotaru ephe iphe Nchileke gude ozi, ya jeru ndu e-ta budu ndu Ju meeru ephe.

²⁰ Ephe anutsulephu iphe ono, o kfuru ono; bya atuko kele Nchileke ekele. Ephe asu Pọlu t'o lewaru ege ephe du l'eke-a. "Sụ iya l'ikpetuma

ndu Ju bẹ kwetaakwaru l'ọo Jisọsu bụ Nnajiufu ẹphe. Ọ kwaphu ẹge ono bẹ oovu ẹphe ẹhu; mbụ ekemu, shi l'ẹka Mosisu.

²¹ E kfuwaru ẹphe lẹ iizi ndu Ju mgburumgburu, bugbaa l'alị ọdo t'ẹphe gwọbe ekemu, shi l'ẹka Mosisu; t'ẹphe be ebujeshi ụnwegirima ẹphe ụtsu; ẹphe t'etsohe ome-l'alị ndu Ju.

²² ?Nanụ ẹge ee-me iya nta-a; kele ndu Ju nujekwa l'i latawaru."

²³ Ẹphe asụ iya: "Iphe ii-me bụ: l'ọ nweru ụmadzu ẹno, kweru Nchileke ụkwa l'ẹphe e-doheru iya onwẹphe nsọ: ba kpu ishi; ba ngu mee. Tọ dū iya bụ; ndu ono abya atubuwa teke ẹphe e-meshi iphe ono.

²⁴ Teke ọbu, ẹphe tuburu ọbu eruakwanua. Ọ kwa t'i je etsoru ẹphe mee nsọ, tso iya nū. Nggu akfufuaru ẹphe ụgwo iphe, iphe ono e-phu ẹphe; k'ophu ẹphe a-kpshikwanu ishi. Onyemonye ọbule amakwanuru l'iphemiphe ọbule ono, a tuko ekfu lẹ iime ono bẹ bukota ejo-ire. Ẹphe amaru lẹ nggubedua l'onwongu atukojekwaa ẹge ekemu Mosisu kfuru emekota.

²⁵ Ọ -buru ke ndu ẹ-ta bụdu ndu Ju, bụ-wa ndu wowaru onwẹphe ye Kuráyisutu l'ẹka bẹ ayi chĩaanarua idzu; dewa ẹkwo-ozí zilaaru ẹphe; sụ ẹphe t'ẹphe be erijeshi iphe, a gwaru nte. Ẹphe ta atajẹ mee iphe. Ẹphe ta atajẹ anụ, a swi-gburu aswi-gbu. Ọphu too nwe onye yele onye ẹ tọo ludu alulu a-zeje azee-nwoke-yee-nwanyi."

²⁶ Ya ndono; Ọlu abyanụ bya eduta ụmadzu ẹno ono yeru onwiya. Yo be lẹ nchi-ta-abọhu iya; ẹphe l'iya eje emee nsọ ono l'eze-ulo Nchileke. Ẹphe eshi ẹge ono mee; a makotaru l'a -nofu abalị ẹsaa bẹ yele ndu ọphu e-gude iphe bya t'a chیارu ẹphe eja l'ẹhu l'ẹhu ẹge gbaru nū.

E guderu Ọlu l'eze-ulo

Nchileke

²⁷ Abalị ẹsaa ono l'agvwa; yo be ujiku lanụ; ndu Ju, shi Ẹshiya aharu phua Ọlu l'ime eze-ulo Nchileke. Ẹphe akpalia igweligwe madzụ l'ẹke ono; yeshiaru ẹphe ọku; ẹphe abya egude Ọlu;

²⁸ chishia mkpu; sụ: "Ízurẹlu; o-ji-l'ẹka-togbo-o; unu gbaru bya-o! Unu bya eyeta ẹka-o! Ọwaa nwoke-wa, tsoru ẹkemeke ọbule ejephe; l'ezi iphe; ekfubyishi ndibe ayi; ezibiyishi ekemu Mosisu; ekfubyishikwaphu eze-ulo Nchileke-wa-o! Ọphu ka njo bụ l'ọ dutaru ndu ẹ-ta bụdu ndu Ju dubata l'eze-ulo Nchileke; shi ẹge ono merushia ẹke duru Nchileke lẹ nsọ."

²⁹ Iphe meru iphe ẹphe ekfu ẹge ono bụ l'ẹphe phujeru ẹke Ọlu yele onye Ẹfesos, ẹpha iya bụ Tirófimosu yị ejephe lẹ Jerúsalemu. Ẹphe etubesu lẹ Ọlu du nwoke ono bahu l'eze-ulo Nchileke.

³⁰ Mkpukpu agbalahaa gharaghara. Ẹphe agbako-dzua; bya akputa Ọlu kpufuta iya l'ime eze-ulo Nchileke guchishikebe ọnu-uzo eze-ulo Nchileke ono teke onophu.

³¹ Ẹphe emekwadua t'ẹphe gbua Ọlu; yo ruwaphu eze onye ishi soja ndu Rómu, l'achị ẹke ono lẹ nchị l'utsu ada lẹ Jerúsalemu.

³² Eze onye ishi ono achita-kebewaphu ndu ishi soja; mę ndu soja ẹphe egwegwa; gbakfushia ndu ono. Ẹphe aphulephu eze onye ishi soja ono yele ndu soja ono; tsubuhu Ọlu iphe.

³³ Eze onye ishi soja ono abya ejekfu Ọlu je egude iya; bya asụ t'a tua ya mkpakọbe labu. Yọ jide teke ono: "Bụ onye b'ọ bụ? Bụ ngunu b'ọ meru?"

³⁴ Ndu echi l'ọ meru ọwaa; ndu echi l'ọ meru ọphu. Ẹphe ekfuphelephu iphe ẹ-te dodu ẹnya; k'ophu onye ishi ndu soja ono ta mahedu iphe bụ

l'ọọ iphe meru nū ndọ-wa. Yọ sụ tẹ ndu soja kpụba Pọlu lẹ mbareke ndu soja.

³⁵ Ẹphe akpuru iya rua eke, eeshije abata mbareke ono; pata iya apata; ẹke mkpukpu ono ede igidi t'ẹphe gbua ya.

³⁶ Ẹphe eze gidigidi etso iya l'azụ; l'echi: "Chigbua ya! Chigbua ya!"

Pọlu eme t'ọ dzọ onwiya

³⁷ Ẹphe ejeshia t'ẹphe paba Pọlu lẹ mbareke ndu soja ono; yọ sụ eze onye ishi ndu soja ono: "Tẹ ya kfuwaru iya ru iphe?"

Eze onye ishi ndu soja ono asụ iya: "Inhi! ?I gbe maru okfu Giriku?"

³⁸ ?Bụ iya bụ l'ẹ tọ bụdu nggu bụ ọpflu Íjiputu ono, kpaworua ọgu; chita unu ndu mgbugbu-madzụ iri chiba l'echi-ẹgu; ẹphe eje anọdu-wa? Tọ bụdu nggu?"

³⁹ Pọlu asụ iya: "Wawa; lẹ ya bụkwa onye Ju, a mụru l'alì Silísiya gèdegede. Ya shikwa Tásọsu, bụ mkpukpu nweru ẹnya. Byiko; tẹ ya kfururu nū ndu-wa!"

⁴⁰ Eze onye ishi ndu soja ono ekweta t'o yee ọnu. Pọlu abya evudo lẹ mkpọ-kobe ẹke eeshije enyiba l'ulo; bya achiliaru ikpetuma ndu ono eka t'ẹphe gebe tẹ ya yee ọnu. Ẹphe adalephu righbidingu; Pọlu egude okfu Híburu kfulahaaru ẹphe okfu:

22

¹ "Unubẹ unwunna iya; mē nna iya phẹ: unu ngabẹ nchị tẹ ya dofu onwiya iphe-a l'ifu unu-o!"

² Ẹphe nua l'ookfu okfu Híburu; to nwehe onye mekwaduru m'ọo pyimu. Pọlu awata oye ọnu l'okfu ono; sụ ẹphe:

³ "Lẹ ya bụ onye Ju, a mụru lẹ Tásọsu Silísiya. Ẹke ya nọ vufuta bụ lẹ Jerúsalemu l'ẹke-a. Onye ziru iya ẹkwo bụ Gaméliyelu. Ọ kfube ọswa zishia ya ekemu ndiche ẹphe ike. Ọ kwa ẹge oovu unu ẹhu; mbụ iphe kẹ Nchileke ntanụ-a bụ ẹge o shi evu iya.

⁴ Ndu etso Uzo Nnajiufu ono bẹ ya shi akpashi ẹhu ike; mbụ shi egbutsujee ẹphe egbugbu. Ya shi egudeje unwoke ẹphe mē unwanyi ẹphe; tūa ẹphe mkpọro.

⁵ Eze onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja; mē ndu bụ ọgurennya ọgbo ikpe unu l'ẹphe ha bẹ a-gbakwa ekebe l'iphe-a, ya ekfu-wa bụ oswi-okfu. Ya jeru je anata ẹphe ẹkwo, e deru nū unwunna ẹphe ndu Ju, bu lẹ Damásukọsu; bya ejeshia ẹke ono tẹ ya gudekota ndu kweru kẹ Jisọsu tūa ẹphe mkpọro; kputa bya lẹ Jerúsalemu t'a hūa ẹphe àhùhù."

Ege ndzụ Pọlu gude gbanwee

⁶ "Ya ndono; ya atugbua; rudelephu Damásukọsu l'enyanyu abyawa ogvuru l'ishi; iphoro eshi l'igwe; bya enwua oswi kẹ viii; nwuphee ya mgburumburu.

⁷ Ya adaa l'alì; nua olu, eku iya nū; sụ: 'Sọlu! Sọlu! ?Bụ ngunu meru iphe ìkpa iya ẹhu?"

⁸ "Ya ajì iya: '?Bụ onye b'ì bụ; Nnajiufu?"

"Yọ sụ iya: 'L'ọo yebedua bụ Jisọsu kẹ Názaretu-wa, ìkpa ẹhu-wa."

⁹ Ndu yeke iya yì aphukota iphoro ono. Obenu l'ẹphe ta nūdu okfu ono, onye ono ekfu anụ iya ono.

¹⁰ "Ya ajì iya: 'Nnajiufu; ?bụ ngunu bẹ ya e-me?"

“Yò sù iya: ‘Tẹ ya gbeshi bahu Damásukòsù. Ya -rua ẹke onò; bẹ aa-kòru iya-a iphemiphe ọbule, Nchileke sùru l’ii-meru iya.’

¹¹ Iphoro onò emee; ya atsulahaa ìshì. Ndu yẹle iya yì akpùru iya l’ẹka; ẹphe abahù lẹ Damásukòsù.

¹² “Ẹphe erua ẹke onò; yò nweru nwoke, ẹpha iya bụ Ananáyasu, Nchileke dũru lẹ nsò. Oomekota iphe ekemu kfuru; bũru onye ndu Ju, bukota l’ẹke onò akwabẹru ugwu.

¹³ Yò byakfuta iya bya evudonyabe iya; sù iya: ‘Sòlu nwunne iya; ngwa; wata ọphu ọzò ọdò!’ Teke onophu; ya awatawaphù ọphu ọzò; bya aphua ya.

¹⁴ Yò sù iya: ‘Lẹ Nchileke ndiche ẹphe; bẹ fọtawaru yẹbe Polu tẹ ya maru iphe, nọ yẹbe Nchileke l’uche; tẹ ya phua onye onò, bụ iya nwenkinyi iya doberu ẹka ndoo onò; bya anua iphe ookfu l’onwiya.

¹⁵ L’iphe meru iphe ọ dũ ẹge onò bụ lẹ ya a-gbaru iya ọdzori l’ifu ndiphe mgburumgburu; kfuaru onyemonye ọbule iphe onò, ya phuru onò; mẹ ọphu ya nũru.

¹⁶ Nta-a bụ; ?bù ngunu ọdò bẹ ya ngabẹru. Wo tẹ ya gbeshi t’e mee ya baputizimu; safu iya iphe dũ ẹji, ya meru; mẹ ya kfua lẹ ya natawaru Jisòsù; t’ọ bũru Nnajiufu iya.’

Nchileke ezi Polu t’o je ezia ndu ẹ-ta bũdu ndu Ju ozi-oma

¹⁷ “Ya ndono; ya alaphushia azù lẹ Jerúsalemu. Ya anọdu l’eze-ùlo Nchileke ẹke ya ekfu anù Nchileke; phua àphù;

¹⁸ phua Nnajiufu; yò sù iya: ‘Tẹ ya mee ẹgwegwa lufu lẹ Jerúsalemu; kele ndu ẹke-a ta angakwa nchì l’iphe iikfu k’ẹhu iya.’

¹⁹ Ya asù iya: ‘Nnajiufu; ẹphe makotaru ọhuma ọhuma ẹge ya shi ejeje l’ime ulo-ndzuko ndu Ju je atua ndu, woru onwẹphe ye ngu l’ẹka mkpọro; sù t’e chia ẹphe iphe.

²⁰ Teke e gburu onye ekebe ngu, bụ Sutívinu bẹ ya nọkwa l’ẹke onò; zua mgbede l’egbugbu, e gburu iya dũ mma. Yò bũru yẹbedua, bụ Polu nọ swiru uwe ndu, je je atugbua ya nũ.

²¹ Nnajiufu asù iya tẹ ya tugbua l’ije iya; lẹ ya e-zi yẹbe Polu ẹke teru ẹnya tẹ ya jekfu ndu ẹ-ta bũdu ndu Ju.”

Polu mẹ eze onye ishi soja

²² Ndu onò adakpelephu nwanshì; gebe nchì l’iphe Polu ekfu; jeye yò kfulephu kẹ ndu ẹ-ta bũdu ndu Ju onò; ẹphe aswọ-lihu; sù: “Unu wofu iya! Unu wofu iya! Unu gbua ya! Unu gbua ya! Ẹ tọ bukwa onye gbaru k’ono ndzù!”

²³ Ẹphe atù wówowo; gude uwe ẹphe l’ekpoka udzu agha l’imeli; ẹke ẹhu eghu ẹphe eghughu.

²⁴ Eze onye ishi ndu soja onò asù tẹ ndu soja kpùba Polu lẹ mbareke ndu soja l’ẹke onò. Yò sù ẹphe t’ẹphe chia ya ẹchachi t’a maru: ?m’oo-kfu iphe kparu iphe ndu Ju adaji ẹge onò.

²⁵ A bya ekeebe Polu ẹgbu t’e chia ya ẹchachi onò; yò sù onye ishi ndu soja lanù, vudo l’ẹke onò: “Ekemu ndu Rómu; ?ọ sùru t’eechijee onye Rómu iphe l’ẹ be ekpe iya ikpe; maru iphe o meru?”

²⁶ Onye ishi soja onò anua ya bya ejekfube eze onye ishi ndu soja onò; je asù iya: “?Ì marua iphe ìbìya ememe? ?Ì marua lẹ nwoke-wa bụ onye Rómu?”

²⁷ Eze onye ishi ndu soja ono abya ejekfushia Pọlu; je aji iya: “?Ị bụ onye Rómu l’oswiya?”

Pọlu asụ iya: “Iye.”

²⁸ Eze onye ishi ndu soja ono asụ lẹ ya kfulwaru oke okpoga bẹ ya buderu onye Rómu.

Pọlu asụ iya: “Obekwanu l’a mụru yēbedua gēdegede; ya aburu onye Rómu.”

²⁹ Ndu ono, shi abya oji Pọlu aji ono ebuhaa ya ẹka. Eze onye ishi ndu soja ono atsulahaa egwu l’o nuru lẹ Pọlu bụ onye Rómu. Yọ buri nwa Rómu b’o turu mkpakọbe.

Pọlu nọ l’ifu ogbo ikpe ndu Ju

³⁰ Yo be lẹ nchi-ta-abọhu iya; eze onye ishi ndu soja ono asụ t’a tofu Pọlu mkpakọbe. Yọ bya ezia tẹ ndu ishi achijeru Nchileke ẹja; mē ndu ogbo ikpe ndu Ju l’ephē ha dzukota. Ephē edzukotalephu; yọ duta Pọlu bya edobe ephē l’ifu. Iphe oochokpoo aburu t’o maru ishi iphe kparu iphe ndu Ju guderu Pọlu.

23

¹ Pọlu abya atakobe ndu ogbo ikpe ono ẹnya l’ifu; sụ ephē: “Unwunna iya; ẹ to nwekpodua iphe ya maru, ya mejeru byeye nta-a, bụ iphe ya a-sụ l’o bụ iya awa iya obu l’ifu Nchileke.”

² Ya ndono; Ananýasu, bụ eze onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja agbalihulephu sụ tẹ ndu vudonyabe Pọlu chia ya ẹka l’onu.

³ Pọlu asụ iya: “O kwaphu ege ono bẹ Nchileke e-chi ngu iphe nggube oshi-epoto ono, e teru ndzu l’eli iya ono. Nta-a; b’i nọ l’ẹke-a eme t’i gude ekemu kpee ya ikpe; l’emebyikwaphu ekemu obu emebi; keshinu i sụru t’e chia ya iphe.”

⁴ Ndu vudonyabe Pọlu asụ iya: “Chaa! ?Tị madu l’o eze onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja bẹ iiko onu ege ono?”

⁵ Pọlu asụ: “Aa; wakwa ẹka-l’ali; unwunna iya. Ya te shikwa maru l’o bụ iya bụ eze onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja. L’e dekwaru l’ekwo okfu Nchileke; sụ: ‘T’ẹ b’i kfulwaru ndu achị ndibe unu ẹjo okfu.’ ”

⁶ Tọ dū iya bụ; Pọlu amawaruphu lẹ ndzuko ndu ogbo ikpe ono dū ụzo ẹbo: l’ogbo ndu Sádusii nọ iya; ogbo ndu Fárisii anọdu iya. Yọ rashia: “Unwunna iya; ya yikwa l’ogbo ndu Fárisii. Ndu mụru iya nū eshikwaphu l’ogbo ndu Fárisii. Iphe e gude ekpe iya ikpe bukwa lẹ ya ele ẹnya lẹ ndu nwuhuru anwuhu bẹ Nchileke e-me ujiku lanu t’ephē teta nọdu ndzu.”

⁷ Ekfutsuta, ookfutsuta iphe ono; ndu ogbo kẹ Fárisii; mē ndu ogbo kẹ Sádusii awata oswo uswo. Ogbo ikpe ono ekekahu onwephē ẹbo;

⁸ kẹle ndu kẹ Sádusii sụru lẹ Nchileke t’emedu ndu nwuhuru anwuhu t’ephē teta nọdu ndzu odo; sụ l’unwu ojozi-imigwe ta nọdu; to nwe ndu odo, ẹ te egudejedu ẹnya phua, nonu. Obenu lẹ ndu kẹ Fárisii tuko iphe ono kwetakota.

⁹ Ndu ophu atulee wówowo aka nshinu eje. Ndu ezije ekemu; ndu ophu bụ ogbo kẹ ndu Fárisii ahara gbeshi ekfushi iya ike: “L’ẹ to nwedū iphe dū ẹjī, ephē maru, nwoke-wa meru! ?A maru bụ maa; tọ ojozi-imigwe kfuljewaru nū iya?”

¹⁰ A nonyaa; uswo obu akaria ẹka; k’ophu eze onye ishi ndu soja ono tubesu l’ephē alakashiwa Pọlu nanu nanu. Yọ sụ tẹ ndu soja iya ye ishi je akpufuta Pọlu; kpubatā lẹ mbareke ndu soja odo.

¹¹ Yo be l'enyashi iya; Nnajiufu, bu Jisoshu abya evudonyabe Polu; su iya: "Gudekpele kwa iya phụ ege iigude iya; Polu! O kwa ege i gbaru odzori iya le Jerúsalemu l'ẹke-a bu ege i jefutaje je agbaaru iya ẹya le Rómu."

Aachị idzu ishi Polu

¹² Nchi abohulephu; ndu Ju abya edzukobe; ria nte l'ephhe te eridu nri; to nwe iphe ephhe a-ngu; e ba bu l'ephhe gburu Polu.

¹³ Ephhe karikwaru ukporo madzu labu; mbu ndu ono, chiru idzu ono.

¹⁴ Ephhe abyakfutashia ndu ishi ndu achijeru Nchileke eja; me ndu bu ogurenya ndu Ju; bya asu ephhe: "Ephhe riakwaru nte l'ephhe ta akpadu nri l'onu; ophu ephhe 'etsudu okoro l'onu; e ba bu l'ephhe gburu Polu."

¹⁵ Oo ya bu; t'unu le ndu ogbo ikpe zia eze onye ishi ndu soja Rómu t'o dutaru unu Polu. Unu mee ya t'o tubesu l'unu eme t'unu jifua ya aji. Ephhe a-kwabee; gbua ya l'uzo tẹmanu yo rua eke-a."

¹⁶ Ya ndono; nwata okorobya lanu, bu nwunne Polu ke nwanyi be muru iya nu anu k'ejo idzu ono; kwe bahu le mbareke l'ẹke ono je ekfuaru iya Polu.

¹⁷ Polu abya ekua onye ishi ndu soja lanu; su iya: "T'o duta onye-wa jekfu eze onye ishi ndu soja. L'o nweru iphe, oo-kfuru iya."

¹⁸ Onye ishi ndu soja ono eduta iya jekfushia eze onye ishi ndu soja ono; je asu iya: "L'o bu onye mkporo ono; mbu Polu; be kuru iya nu; su t'e dutaru ngu nwokorobya-a; l'o nweru iphe du mkpa, oo-kfuru ngu."

¹⁹ Eze onye ishi ndu soja ono abya eduta iya je anodu iche; jia ya l'edomi: "Nanu ege o du?"

²⁰ Yo su iya: "Le ndu Ju chiru idzu l'ephhe a-su ngu t'i duta Polu dufutaru ndu ogbo ikpe echile; le ndzuko ogbo ikpe acho t'ephhe jifua ya aji."

²¹ Olobu; ba angakwa nchi; l'o nwekwaru ndu, kariru ukporo unwoke labu, e-ke l'uzo; kwaberu iya. Ephhe riakwaru nte l'ephhe te eridu nri; to nwe iphe ephhe a-ngu; e ba bu l'ephhe gburu Polu. Nta-a be ephhe kwabekwaru akwabẹ; t'ephhe nua olu ngu le ee-duta iya-a bya."

²² Eze onye ishi ndu soja ono asu nwata-okoro ono t'e b'o dukwa onye oo-kfuru le ya dowaru iya ẹya; su iya t'o lawaru. Yo lashia.

Eedu Polu edujeru nnajioha, bu Filikusu

²³ Eze onye ishi ndu soja ono abya ekua ndu ishi soja iya ebo; su ephhe: "Unu guta ukporo ndu soja iri; unu agutakwaphu ukporo ndu inya eto le ndu inya iri; me ukporo ndu arwa iri odo, bu ndu a-chiru ara. Unu kwakobe ephhe k'oje Sizariya l'ori nri-enyashi ntanu-a."

²⁴ Unu hakwaruphu inya mekwaaru Polu, oo-nodu agba t'unu duru iya je anu nnajioha, bu Filikusu le chiriri werere."

²⁵ Eze onye ishi ndu soja ono abya edee ekwo; su:

²⁶ "Kulodiyosu Lisiyasu ede iya anu Nnajioha, bu Filikusu. Ya ekele ngu."

²⁷ L'oo bu ndu Ju guderu nwoke-wa l'eme t'ephhe gbua ya. A nonyaa; ama abya agbaaru iya l'o bu nwa Rómu. Ya egude ndu soja iya je anafu iya ephhe.

²⁸ Ya emelaha te ya maru iphe o meru, kparu iphe ephhe guderu iya. Ya eduru iya jekfu ndzuko ndu ogbo ikpe ephhe.

²⁹ Ya aphua l'iphe o meru ta budu iphe du ke t'a kfu-gbua ya akfu-gbu; ophu o dukpoduanu ke t'a tua ya mkporo. Iphe ephhe ekfu l'o meru bu okfu ke ekemu ali ndu Ju.

³⁰ Ya anụa lẹ ndu Ju chīru idzu t'ẹphe gbua ya l'ụzo; sụ t'e gude iya byakfuta ngu-wa. Ya asụ ndu ọbu, ekfu iphe o meru ọbu t'ẹphe byakfuta ngu bya ekfu iya l'ifu ngu."

³¹ Ndu soja ono abya emee ẹge e ziru ẹphe. Ẹphe egude Pọlu jee l'enyashi ono jeye lẹ Antipátirisu.

³² Yo be echile iya; ndu soja ndu ọphu gude ọkpa alaphushia azụ lẹ mbareke. Ndu onanu, gude ịnya ono eduru iya jeshia.

³³ Ẹphe edurua ya Sizariya; bya eworu ẹkwo ono nụ gọvano; duru Pọlu ye iya l'ẹka.

³⁴ Gọvano agụebe ẹkwo ono; bya aji Pọlu ẹke, a mụru iya. Yọ nùlephu l'ọ bụ onye Silisiya;

³⁵ sụ iya: "L'ii-yewaru ọnu teke ndu ebo ngu ibo rutaru." Yọ sụ t'e je edobe Pọlu l'ufu-eze Hérọdu; che iya nche.

24

Ibo, eebo Pọlu

¹ A nọlephu abalị ise; Ananíasu, bụ eze onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja; mē l'uphodu ndu bụ ọgurennya l'ogbo ikpe ndu Ju; ẹphe l'onye lọya, aza Tētálosu ayịru jeshia Sizariya. Ẹphe erua; bya atụko iphe ẹphe sụru lẹ Pọlu meru dokotaru gọvano Filikusu.

² A bya ekua Pọlu; Tētálosu awata okfu iphe, ẹphe sụru l'o meru; sụ:

"Onye-ukfu-l'ọha, bụ Filikusu. Ọ bụ ẹge i doberu ẹka achị ayi meru iphe nchị dū ayi ndo. Ọ bụ ẹnya, i kwaru meru iphe a gbanweshitsuaru iphemiphe ọbule ono, a gbanweshiru ono t'ọ dūru ayi lẹ mma.

³ Ayi ekele ngu ekele l'ẹkemeke ọbule kẹ iphemiphe ọbule ono, i meru ayi ono.

⁴ Ya te ejekwaru ngu ru okfuru ogologo okfu. Iphe ya arọ ngu; byiko; bụkwa t'i kweru nua iphe-a, ẹphe abyaru ngu ekfuru-wa. Ẹphe e-gbulekwaru ngu iya phụ mkpirikpi.

⁵ Nwoke-wa bẹ ẹphe phūwaru l'ọ bụ onye emeje t'ẹjo iphe tsa nwunne. Ọokpaje utsu l'iphe bụ ẹke ndu Ju nọ lẹ mgboko mgburumburu. Ọo yẹbedua bụ ishi ndu ẹjo ọgbo ono, bụ ọgbo ndu Názaretu.

⁶ O seru ẹge ya e-shi merushia eze-ụlo Nchileke; ayi egude iya t'ayi kpee ya ikpe l'ẹge ekemu-alị ayi kfuru.

⁷ Obenu l'eze onye ishi ndu soja, bụ Lísiyasu bya eye iya ẹka; gude ike nata iya ayi;

⁸ sụ tẹ ayibe ndu, guderu iya nū bya l'ifu ngu. I -jia ya aji bẹ ịi-phūwaru iphe ọbu, ayi ekfuru ngu l'o meru ọbu."

⁹ Ndu Ju ọphunanu eye iya ẹka; sụ l'iphe Tētálosu kfuru bụkota oswi-okfu.

Pọlu edofu onwiya l'ifu

Filikusu

¹⁰ Gọvano abya epheeru Pọlu ẹka t'ọ watawaru oye ọnu. Pọlu asụ iya:

"Lẹ ya marua l'i shiwa keshinu afa olemole ọphu sweru nū nọduta l'ishi ikpe l'alị-a. Ọo ya meru iphe ẹhu beberu atso iya ẹna tẹ ya dofu onwiya l'ifu ngu.

¹¹ Ẹ tọ karikwaa abalị iri l'ẹbo, ya jeru Jerúsalemu ọbaru Nchileke ẹja. Jikwaa ẹphe t'a maeduru: ?bụ iya ẹjo-ire.

¹² Ndu Ju te nwekwa teke ephe phuru l'o nweru onye yele iya atu ntutego; to nwe eke, ephe phuru, ya kparu utsu, ada l'ime eze-ulo Nchileke; m'o bu l'ulo-ndzuko ephe; odudu buru l'ime mkpukpu.

¹³ Odo bukpooonu t'ephe koshi l'ibo ono, ephe boshiru iya ono nweru ophu bu oswi-okfu.

¹⁴ Ophu ya kweru bu le ya abaru Nchileke ndiche ayi phe eja le Uzo Nnajiufu ono, ephe ekuje ejo ogbo ono. Ya tukokwaruphu iphemiphe obule, e deru l'ekwo ekemu Mosisu; me l'ekwo ndu nkfuchiru Nchileke kweta.

¹⁵ O kwa iphe ndu-wa ele enya iya be ya elekwaphu enya iya, bu iya bu le Nchileke e-mekochaa mee onyemonye obule t'o shi l'onwu teta nodu ndzu: me ndu oma; me ndu ejo iphe.

¹⁶ Yo buru iphe ono be ya ekebeje ehu eme t'obu ba nma iya ikpe l'ifu Nchileke; me l'ifu madzu.

¹⁷ "To du iya bu; ya anebe afa olemole l'eke odo; bya alata ali iya te ya wolataru ndu ali iya okpoga, eegude eyeru ephe eka; mekwaphu te ya bya egwooru Nchileke ngweja.

¹⁸ O kwa le ya metsuaru nso, tso ngweja ono be ndu Ju, haru shi Eshiya lata phuru iya l'ogbodufu eze-ulo Nchileke l'eke ono. E to nwekwa ndu ephe l'ia yi; to nwe utsu, ya kpatsuru le mkpukpu.

¹⁹ O kwa ndu Ju ono, shi Eshiya ono b'o gbaru t'ephe bya l'ifu ngu l'eke-a; bya ekfu-a iphe ephe suru le ya meru obu; m'o -nweru iphe ephe e-kfu.

²⁰ Odo bu te ndu-wa, no l'eke-a kfunua ejo iphe obu, ephe phuru ya meru, bukpoo iphe e gega nma iya ikpe teke ono, a jiru iya aji l'ifu ndzuko ndu ogbo ikpe ephe ono;

²¹ gbahakwaa iphe lanu ono, ya nokwa-a l'ifu ndzuko ndu ogbo ikpe ono kfushia ike; su: 'L'iphe unu gude ekpe iya ikpe ntanu-a bukwa le ya kweru le Nchileke e-mekochaa mee ndu nwuhuru anwuhu t'ephe shi l'onwu teta nodu ndzu.' "

²² To du iya bu; keshinu Filikusu makotawaru ke Uzo Nnajiufu ono ohuma; yo su t'ephe la; le ya e-kpe ikpe ono teke eze onye ishi ndu soja, bu Lisiyasu byaleruphu.

²³ Yo su te onye ishi soja ndu Romu, Polu no l'eka letakwa iya enya ohuma. Olobu; t'o hakwaa ya t'o tusaru ehu; te ndu onya iya byaje t'ephe l'ia jia; t'ephe jejeru iya iphe bu mkpa iya.

Polu ekfu okfu l'ifu Filikusu; me Durusila, bu nyee ya

²⁴ A nolephu abali olemole; Filikusu eduru nyee ya, bu Durusila, bu nwanyi Ju byatashia. Yo bya ezi; e je ekua Polu. Ephe angaberu iya nchi; yo kfulahaa k'oworu onwonye ye l'eka Kurayisutu, bu Jisosu.

²⁵ Polu ekfukwadua okfu ke odobe eka ndoo; ke okpadeje onwonye; me ke mboku ikpe, abya nu; Filikusu atsulahaa egvu. Yo su iya t'o jewaru ke nta-a; le ya e-ku iya-a odo teke uzo du iya.

²⁶ Iphe o shi ari bu le Polu a-nu iya eka-azu. Yo buru iya meru iphe oboje: nta-a nta-a; yo kua Polu t'ephe bo uja.

²⁷ A nolephu afa labu; Filikusu alufu l'okwa iya; nwoke odo, epha iya bu Poshosu Fesutosu abya ano-chia enya iya. Filikusu aparuru Polu haa l'ulo-mkpoo; l'eke oome t'o mee iphe du ndu Ju mma.

¹ A nọlephu abalı ẹto k'ọphu Fésutosu lakfutaru ndu ono, ọ bụ nnajịọha ẹphe ono; yo shi lẹ Sizaríya jeshia Jerúsalemu.

² E rua ẹke ono; ndu ishi ndu achijeru Nchileke ẹja; mę ndu ishi ndu Ju abya efulahaaru iya iphe ẹphe sụru lẹ Pọlu meru. Ẹphe arọ ya;

³ t'ọ meuru ẹphe iphe-oma, bụ iya bụ t'ọ mee tẹ Pọlu lata azụ lẹ Jerúsalemu. Ẹphe achikwanu idzu ono t'ẹphe kee l'uzo; gbua Pọlu.

⁴ Obenu lẹ Fésutosu sụru ẹphe lẹ Pọlu nọkwa lẹ mkporo lẹ Sizaríya. “Lẹ yẹbedua, bụ Fésutosu habewaa nwanshi; ya alaphushia azụ l'ẹke ono.

⁵ Tẹ ndu ishi unu tsoru iya je Sizaríya; ọ -bụru l'ọ nweru iphe dọ ẹji, ọ meru; t'ẹphe bya ekfua ya l'ẹke ono.”

⁶ Ẹphe lẹ Fésutosu anọ iphe dzuru abalı ẹsato m'ọ bụ abalı iri l'ẹke ono b'ọ laderu Sizaríya. Yo be lẹ nchi-ta-abọhu iya; yo je anọdu l'ulo-ikpe; bya asụ t'e dubata Pọlu.

⁷ Pọlu abatalephu; ndu Ju, shi Jerúsalemu abya akpo-phee ya mgburumburu; kfushilaha igweligwe akpamara, ẹphe sụru l'ọ meshiru. Ọphu tọ dọ ọphu ẹphe duru ike koshi l'ọ bụ oswi-okfu m'ọo nanu.

⁸ Pọlu abya edolaha tẹ ya dofu onwiya; sụ: “Lẹ to nwekwa teke ya kfuswejeru ekemu ndu Ju; ọphu ọ dukwa teke ya kfuswejeru eze-ulo Nchileke; ọ dudu bụru Siza.”

⁹ Fésutosu emelaha tẹ ya mee iphe dọ ndu Ju mma; bya asụ Pọlu: “? Ọ dọ ngu mma t'i je Jerúsalemu t'e kpee ngu ikpe iphe-a, ẹphe sụru l'i meru-wa l'ifu mu l'ẹke ono?”

¹⁰ Pọlu asụ iya: “Lẹ ya vudo-wa l'ifu ogbo ikpe k'eze ndu Rómu, bukwanu iya bụ ẹke gbaru t'e kpee ya ikpe. Nggubedua l'onwongu maru l'ẹ to nwedụ ẹjọ iphe ya meru ndu Ju.

¹¹ Kẹle ndẹge ya meru ẹjọ iphe; metakwanu iphe gbaru kẹ t'e kpee ya nkfugbu; mę ya asụ: ?ya atsuhunu egwu anwuhu. Obenu lẹ teke iphe ẹphe sụru lẹ ya meru ta bụdu oswi-okfu; b'ẹ to nwekwa onye ha kẹ tẹ ya kpuru iya nu ẹphe. Iphe ya kforu bụ tẹ ikpe iya laa l'ifu Siza.”

¹² Tọ dọ iya bụ; Fésutosu yele ndu ogbo ikpe ono efogbatsua ishi; yọ sụ Pọlu: “Lẹ keshinu i sụru tẹ ikpe ngu laa l'ifu Siza; bukwa l'ifu Siza ono bẹ ii-je.”

Polu nọ l'ifu Agirípa; mę Baníisu

¹³ Yo be ujiku lanu; onye eze, ẹpha iya bụ Agirípa; mę nwunne iya kẹ nwanyi, ẹpha iya bụ Baníisu abya Sizaríya t'ẹphe kele Fésutosu.

¹⁴ Ẹphe anọlephu abalı olemole l'ẹke ono; Fésutosu abya eworu kẹ Pọlu kooru Agirípa. Yọ sụ iya: “L'ọ nweru nwoke, Filikusu haru iya l'ulo-mkporo.

¹⁵ Teke ya jeru Jerúsalemu; bẹ ndu ishi ndu achijeru Nchileke ẹja; mę ndu bụ ogurennya ogbo ikpe ẹphe kfulahaaru iya ẹjọ iphe ẹphe sụru l'ọ meshiru. Ẹphe asụ tẹ ya nmaa ya ikpe.

¹⁶ “Ya asụ ẹphe l'ẹ tọ bukwa ome-l'alí ndu Rómu t'a kpuru onye bụlephu ibo be eeo iya; nu; l'ẹ-ba bụ lẹ yele ndu ọdaru ẹphe l'iya nọ ifu l'ifu t'ọ doo ẹnya; mbụ iphe obu, a sụru l'ọ meru obu.

¹⁷ Yo be mbọku, ẹphe dzuru l'ẹke-a; ya te jekpohee okpo ukfu. Ya ẹjeshiwaphu l'ulo-ikpe ono lẹ nchi-ta-abọhu iya; sụ t'e je edubata nwoke obu.

¹⁸ Ndu, ebo iya ibo egbeshi; tọ dọ ẹjọ iphe, ya shi arí l'ọ meru, nweru ọphu ẹphe sụru l'ọ meru.

¹⁹ Iphe ephe kfuleruphu aburu okfu ụzo, ephe abajeru Nchileke aja; me ke onye obu, a suru l'epha iya bu Jisosu, nwuhuwaru nu; obenu le Polu suru l'o nọo ndzu.

²⁰ Ya ta ma iphe ya e-me l'okfu, du ege ono. Ya ajia Polu te ya maru: ?o du iya mma t'o jee Jerusalemu t'e kpee ya ikpe iphe ephe suru l'o meru obu l'eke ono?

²¹ Polu ajika; su t'e che iya nche jeye teke eze, bu Siza e-kpe iya ikpe. Ya ekwe; su t'e che iya nche jeye teke ya e-zi iya t'o jekfu eze, bu Siza obu."

²² Agiripa asu Fesutosu: "O dukwa iya t'a su le ya nuru olu nwoke-wa l'onwiya kwaphu." Fesutosu asu iya t'o haa; echile be o-o-nu-a olu iya.

²³ Yo be nchi-ta-abohu iya; Agiripa yele Banisu abya akwakpelephu onwephe ogbodo ngwa ndu eze. Ephe abya abahu l'ulo-ikpe ono ephe l'eze ndu ishi soja; me ndu, a maru epha ephe le mkpukpu ono. Fesutosu abya ezi teke ono t'e je eduta Polu dubata.

²⁴ Fesutosu awata okfu; su: "Onyibe, bu Agiripa; me unube ndu, nokota l'eke-a; unu lekwa nwoke-wa, iphe bu ndu Ju mgburumburu: ndu ophu no l'eke-a; me ndu ophu no le Jerusalemu tukoru echichi iya-a. Ephe echichi mkpu su t'e b'o noduhe ndzu.

²⁵ Obenu l'e to nwedu iphe ya phuru, o meru, bukwanu iphe du ke t'e gude kpee ya nkfugbu. Keshinu o gude onu iya su te ikpe iya la l'ifu eze, bu Siza; be ya sukwaru le ya e-zi t'e dulaaru iya Siza obu.

²⁶ Obenu le ya ta madu iphe bu iphe, ya e-deru eze, bu Siza l'ekwo l'oo iphe o meru ndo-o. O kwa iphe kparu iphe ya dufutaru iya unu ndono; dufutaru ngu iya nggubedua gedegede; Eze Agiripa; k'ophu oobukwanuru: e -leebe enya l'ikpe-a; ya amakwanuru iphe ya e-de.

²⁷ L'o dukwa yebedua l'o bu umere onye eswe; mbu me ya -su t'e duru onye mkporo je; le ya e-be koshi iphe a suru l'oo iphe o meru."

26

Polu edofu onwiya l'ifu Agiripa

¹ Agiripa abya asu Polu: "A haakwaru nta-a t'i doo nke ngu; i -makwaru iphe ii-do; dokwaa ya." Polu abya apalia aka; kele iya ekele; bya awata edodo; su:

² "Eze, bu Agiripa; ehu atso iya ena l'i kweru te ya vudo ngu l'ifu; kfua okfu; dofu onwiya ntanu-a l'iphemiphe obule, ndu Ju suru le ya eme.

³ Iphe ehu atso iya ena bu l'i maru ome-l'ali ndu Ju ohuma; bya amaru iphe ephe anoduje adzokashi. Byiko; ngabekpelekwaphu nchi ohuma l'iphe-a, ya abya ekfukfu-wa.

⁴ "Iphe bu ndu Ju mgburumburu makotaru ege ndzu iya du shitakpoo teke ya bu nwata; kele ya shilephu l'odungu buru l'ali iya me le Jerusalemu.

⁵ Ephe makwaruphu; m'o -bukpooru nu l'ephe e-kweta gbaa ekebe iya; le ya shilephu l'odungu gbaru l'ogbo ono, katsukpo otube nvọ l'ekemu Nchileke ayi ono, bu iya bu ogbo ke ndu Farisii.

⁶ Nta-a be ya vudo l'eke-a; eekpe iya ikpe; okfu le ya ele enya iphe ono, Nchileke kweru nna ayi oche phe ukwa le ya e-me ono.

⁷ Oo iphe ono, o kweru ukwa iya ono be ikfu iri l'ebo ndibe ayi phe elekpoo enya iya; gude ehu-anmanma iya abaru Nchileke aja: eswe l'enyasi. Nta-a Onyibe; be ndu Ju suru le ya mesweeru; okfu le ya ele enya iphe lanu ono.

8 ?Bụ ngunu kparu iphe ọotsu unubẹ ndu Ju l'ehu okweta lẹ Nchileke e-me ndu, nwuhuru anwuhu t'ephe shi l'onwu teta ndu ndzu?

9 "Yebedua l'onwiya shikwaphu tubesu lẹ ndege o nweru iphe ya e-me; gude mebyia iphemiphe obule, lakporu lẹ ke epha Jisosu, bụ onye Názaretu mę ya emekwaa ya.

10 Ono bụ iphe ya meru lẹ Jerúsalemu. Ya jeru je anata ndu ishi ndu achijeru Nchileke eja ekwo, ekoshi l'ọo ephe ziru iya. Ya eje akputatsua igweligwe ndu ke Kuráiyisutu; tushia ephe mkporo. Teke e kperu ephe nkfugbu; ya azua mgbede l'ọ dua mma t'a kfugbua ephe.

11 Ugbo olemole bę ya zitsuaru; e chia ephe iphe l'iphe bụ ulo-ndzuko ndu Ju; ege ee-shi t'ephe sụ l'ephe te kwetahedu iphe ono, ephe kwetaru ono. Ephe shi du-tabe iya eji; k'ophu bụ lẹ ya shi egbeshije jeshia alị ọdo je ephe egude."

Polu akọ ege ndzu iya shi gbanwee

12 "Yọ buru iphe ono meru iphe ya tugburu jeshia Damásukosu. Ndu ishi ndu achijeru Nchileke eja ekwe tẹ ya je; yọ buru ephe bę ya gbaßeru ọkpa je.

13 Ya ndono; Ọnyibe; yọ buru l'echi oke-eswe lẹ ya nọ l'uzo bę ya phuru iphoro, ka ẹnyanwu, nọ l'akpamigwe ogbu nwijnwii. Yọ nọ-pee ye lẹ ndu ye l'iya yi mgburumgburu.

14 Ayi adakota gbaragadangu gbaragadangu l'alị. Ya anua olu, e gude okfu Araméyiku eku iya: 'Solu! Solu! ?Bụ ngunu meru iphe jikpa iya ehu? Ọ kwa onwongu bę imebata. Ishi iya aburu l'ọ dulekwaphu l'ọ bụ eswi, emeka onwiya iphe; l'ẹke ọogba achị lẹ mkpirikpi-oshi, onye nwe iya nọ gude achị iya.'

15 Ya aji iya: '?Bụ onye b'i bụ; Nnajiufu?' Nnajiufu asụ iya: 'L'ọo ya bụ Jisosu, onye ya akpa ehu.'

16 Wo mu: 'Tẹ mu gbeshi vudo evudo. Iphe kparu iphe ya abyakfuta mu bụ tẹ ya gua mu lẹ ndu ejeru iya ozi. Sụ tẹ mu je ekfukashiaru ndu ọdo iphe-a, mu phuru lẹ ke nk'iya ntanụ-a; ọdo bụ iphe ya e-koshi mu l'uzo ifu.

17 Ya a-dzofuta mu l'eka ndu Ízurelu; mę l'eka ndu ẹ-ta bụdu ndu Ju, bụ iya bụ ndu ya ezi mu tẹ mu je alị ephe.

18 Mu e-je emee t'ephe musaa ẹnya; k'ophu ephe e-shi l'ochi lufuta bata l'iphoro; mę k'ophu ephe e-shi l'eka Sétanu lufuta byakfuta Nchileke. Ọo ya bụ; ephe -kwelephu l'ọo ya bụ Nnajiufu ephe; Nchileke aguaru ephe nvu l'iphe du eji, ephe meru; guru ephe yekobe lẹ ndu ophu ọ fotaruru t'ephe buru ndibe iya.' "

Polu ekfu k'ozu iya

19 "Ya ndono; nggube Eze, bụ Agirípa; ya ta jikakwa ome iphe ono, ya nuru ono teke ono, ya phuru àphù ono, shi l'imigwe ono.

20 Ya vu uzo jee Damásukosu; bę ya jederu Jerúsalemu; mę alị Judíya mgburumgburu bę ya bya adzobe jeshia alị ke ndu ẹ-ta bụdu ndu Ju. Ishi iya aburu tẹ ya karu ephe t'ephe taa onwephe uta iphe du eji, ephe meshiru; ghaa umere lakfuta Nchileke. Sụ ephe t'ephe meje iphe, e-koshi l'ephe mewaru ege ono l'oswiya.

21 Ọ kwa iya kparu iphe ndu Ju guderu iya l'ẹke ya nọ l'eze-ulo Nchileke; ese t'ephe gbua ya.

22 Obenu lẹ Nchileke eyekpelekwaru iya phụ ẹka byeye ntanụ-a. Ọ kwa iya kparu iphe ya bya evudo l'ẹke-a; l'agba ekebe t'onjemonye obule nua

ya: nwata mę ọgurenja; ya te ekfu iphe ọdo; gbahaa iphe ono, Mósísu mę ndu nkfuchiru Nchileke kfuru sù l'oo-me ono.

²³ Ẹphe suru lẹ Onye Ndzọta ono, Nchileke kweru ukwa iya ono jefutaje iphe-ẹhuka. E -meebe; yọ bụru iya a-bụ onye Nchileke e-vuru ụzo mee t'ọ shi l'onwu teta ndu ndzu; bya ekfukashiaru ndu Ju mę ndu ẹ-ta bụdu ndu Ju l'ọo ya bụ iphoro, Nchileke e-shi dzọta ẹphe."

Ọnu, Agirípa eye

²⁴ Ọlu edonyalephu iphe ono; Fésutosu arangarahu; sù iya: "Ọlu; ọ bụ ọggu eme ngu! Ọ bụ oke ẹkwo, ị gụru agba ngu ishi gharaghara!"

²⁵ Ọlu asù Fésutosu: "Onye-ukfu-l'ọha; ọggu te emekwa iya. Iphe ya ekfu dokwaru iya ẹnya; bya abụkwaruphu oswi-okfu.

²⁶ ?Tọ bụdu Agirípa ndọ-ọ! Iphe-a, ya ekfu-wa b'ọ makọtahaakwaru ọhuma. Ya ekfukwaru iya phụ unu hoo haa; kẹ l'ọ dokpooru yẹbe Ọlu ẹnya l'ẹ to nweđu iphe ono ọphu ẹ tọ nùhaadua; keshinu ẹ to nweđu ọphu e meru l'edomi.

²⁷ Nggube Eze, bụ Agirípa: ?I kwetaru iphe ndu nkfuchiru Nchileke kfuru? Ya makwaru-a l'i kwetaru!"

²⁸ Agirípa asù Ọlu: "?! tubesu l'ọ bụwaphu ẹge ono bẹ ii-kfutatebewa iya phụ tẹ ya bụru onye kẹ Kuráýisutu?"

²⁹ Ọlu asù iya: "M'ọ bụ nta-a-o; m'ọ bụ l'ọo nọ ọdu-o; iphe ya ekfu anụ Nchileke bụ tẹ nggu lẹ ndu-wa, nọkota l'ẹke-a, anụ iphe-a, ya ekfu ntanụ-a bụru iphe ya bụ; kpachikwa kẹ mkpakọbe-wa, a tūru iya-a."

³⁰ Yo kfuebelephu ẹge ono; eze, bụ Agirípa; gọvano; mę eze-nwanyi, bụ Banísu atụko wụ-lihu wufu.

³¹ Ẹphe alufulephu tũko kfulahaaru ibe ẹphe lẹ nwoke ono te metakwa iphe okfu k'ọje mkpọro; ọphu ọ bụru kẹ akfugbu.

³² Agirípa asù Fésutosu: "Ndege nwoke-wa ta sụwaru tẹ ikpe iya laa l'ifu Siza; mę aa-ga ahakwa iya t'ọ la."

27

Ọlu nọ l'ugbo-mini eje Rómu

¹ Yo be teke a chiru iya; yọ wụkoo l'ayi a-nọ l'ugbo eje Ítali; e woru Ọlu yẹle ndu mkpọro ọdo ye Júliyọsu, bụ onye ishi ndu soja Rómu, l'achị ụkpọro ndu soja ise l'ẹka. Onye ono bụ onye ishi ndu Ọgbo soja Ọgósotosu.

² Ayi atụko baa l'ugbo-mini, shi Adaramítíyọmu l'abya oje ọdu ugbo-mini, nọgbaa lẹ nkúpe-nkúpe mini alí Éshiya. O nwekwaruphu nwoke Masedóniya, a mụru lẹ Tesalonáyika, ẹpha iya bụ Arisutákọsu, ayi l'iya tũko nọdu l'ugbo ono; tũgbua.

³ Yo be lẹ nchi-ta-abọhu iya; ayi erua Sayidónu. E rua ẹke ono; Júliyọsu ekweta tẹ Ọlu je ekeletsua ndu ọnyà iya phẹ; k'ọphu ẹphe a-nutsua ya unwu iphe bụ mkpa iya.

⁴ Ayi eshikwa l'ẹke ono tũgbua ọdo. Phẹrephere eshi ayi ishifu. Yọ bụru iya meru iphe ayi tũgburu kwaseru ụzo ẹnyanwu-ahata l'ụzo ikfuli Sáyipurosu ibyiya ọphu phẹrephere t'ephedu.

⁵ Ayi egude ugbo ono dabua mini Silísiya; mę Pamfíliya; bya abata l'ọdu ugbo Máyira lẹ Lísíya.

⁶ E rua ẹke ono; onye ishi soja ono aphua ugbo-mini, shi Alẹguzándiriya l'ẹje Ítali. Yọ chiru ayi ye iya.

⁷ Ayi atòkpèlèphu nwèhu abalì olemole; gude iya l'eje. Yò tsùkpoo ayi l'èhu bẹ ayi ruru iku Náyidosu. Phèrèphèrè te kwehekpoò t'ayi shia ono. Ayi agozia; shia ụzọ ikfuli Kiritu l'ifu iya kẹ Saamóni.

⁸ Oshi mgboro Saamóni ono atùkpoo ayi l'èhu. Ayi abya ekebekpoò èhu bẹ ayi ruru èke, eeku Ọdu Ụgbo-oma. Èke ono bẹ ụdwa ntse lẹ Lasiya.

⁹ Ayi eshi ège ono nọ anọno l'èke ono; k'ophu ayi nọru jeye teke ije-ugbo atùje l'èhu. Ayi abya anọ-swetakwaphu teke ndu Ízurèlu emeje ome-l'alì ọswi aswiswi. Tọ ụd iya bụ; Pọlu anmaaru ndu ugbo ono; mẹ ndu soja èphè ọkwa; sù èphè:

¹⁰ “Ndu mu; iphe ya phuru bụ l'ije-ugbo ayi-wa e-mekochaa ụd èhuka nshinu. È tọ bụlekwa l'ivu, nọ l'ugbo-wa; mẹ ugbo l'onwiya a-la l'iyi; ayibedua a-ọkwa ishi ayi alolo.”

¹¹ Yò bụlerua iphe onye ishi ugbo; mẹ onye nwe ugbo kfuru bẹ onye ishi ndu soja ono nuru. È tọ kẹbèduru ọswa yee ọnu l'okfu kẹ Pọlu.

¹² Keshinu ọdu ugbo-mini ono ta bụdu eke aa-nọ-ghe l'oge winta; ọnu aka awuko: t'e shi l'èke ono tughua; t'a maru: ?mẹ èphè a-ụd ike kpọrua Fínikusu? Fínikusu bụ ọdu ugbo-mini, nọ lẹ Kiritu. Èke eeshije bahu l'ọdu ugbo-mini ono ụd èbo: nanụ nọ foo ọnu l'e gude ala ụzọ èka-utara; m'a -nọdu; chebe ifu l'uzo ẹnyanwu-ariba; ọphu anọdu foo ọnu l'e gude ala ụzọ èka-ibiyita. Yò bụru èke ono; bẹ èphè a-nọ-ghe teke ono, oke oyi atùje ono.

Oke phèrèphèrè abyakfuta èphè l'echi eze ẹnymu

¹³ Phèrèphèrè eshi l'uzo ọhuda wata ophe nwanshì nwanshì; èphè arịa l'èphè a-ụd ike mekota iya ège èphè tumberu. Èphè alọ-lita ọngu; * chee l'ugbo ono wata ọkpo mgboro mgboro Kiritu.

¹⁴ A nọlèphu nwanshì; oke phèrèphèrè, shi l'uzo ishi-eli abyatashia.

¹⁵ Oke phèrèphèrè ono aturu ugbo ono tughua; to kwehe shia ibiyia ono, phèrèphèrè shi abya ono. Ayi ta mahè ège ayi e-me iya. Ayi apaakwaduru iya phụ haa tẹ phèrèphèrè ono paru ayi tughua.

¹⁶ Ayi eswedecephu l'iku nwa ikfuli Káwuda; phèrèphèrè t'epheshihe ike ège o shi èphè. Ayi ekeshikpoò èhu kpuru nwugbo kẹ nshii, eeligbabeje l'eze ugbo chee l'eze ugbo ono.

¹⁷ A kpubatatsulephu nwugbo nshii ye l'ugbo-mini ono; èphè abya egude eri kee ugbo-mini ono mgburumgburu; mbụ kee ya; yò shihu dingu dingu. Èphè atsulahaa egvu; wò: ?a maru ugbo ono te ejedunu ju elirú l'eveve mini Líbiya. Èphè alọ-zita èkwa-ugbo[†] ono; ugbo ono atọo èhu jelahaa.

¹⁸ Oke phèrèphèrè ono ephekwapu k'èhuka èhuka; l'akwanga ayi; k'ophu a wataru ọchishi ivu, nọ l'ugbo ono etufashi lẹ mini lẹ nchi-ta-abohu mboku ono.

¹⁹ Yò bẹ lẹ mboku kẹ èto ya; èphè egude èka èphè l'onwèphè mshilahaa iphe e gude mee ugbo ono etufashi lẹ mini.

²⁰ A nọo abalì olemole; ayi te gude ẹnya ayi phụ ẹnyanwu; m'ọ bụ mkpọ-kpodo. Oke phèrèphèrè ono te kwe adazita. Yò mee k'ophu ayi ta arìhedu kẹ ndzu ọdo.

²¹ Èphè anọ anọno; to nwe iphe èphè riru. Tọ ụd iya bụ; Pọlu egbeshi bya ejekfube èphè je asụ èphè: “Ndu mu; ndège unu kweru nk'ia; haa

* 27:13 27:13 Ọngu bụ igwe, e meru; yò ụd l'ọ gbaru èbà, eegudeje lọ-gude ugbo tẹ mini ba apata iya. † 27:17 27:17 Èkwa-ugbo bụ èkwa, eekobeje l'eli ugbo-mini; phèrèphèrè egude iya l'apa ugbo ọbu.

olufuta lẹ Kirítu mẹ ayi ta ge tufashikwa iphemiphe ọbule-a, ayi tufashiru-wa; mẹ iphe-a, mebyishihuru nù-wa.

²² Nta-a bẹ ya arọ unu t'obu shihu unu ike. E to nwekwa m'ọo onye lanu, ishi iya ephu iya; ọ bụlephu ụgbo-wa a-la l'iyi.

²³ L'enyashi-wa, sweru nù-wa bẹ ojozi Nchileke; mbụ Nchileke ọphu ya bụ nk'ia; buri iya bẹ ya ejeru ozi byakfutaru iya;

²⁴ bya asụ iya: 'Pọlu; ba atsushi egvu; l'i jefutaje je evudo l'ifu Siza. Ọdo bụ lẹ Nchileke e-gudekwaphu okfu ẹhu nggube Pọlu dzọo iphe bụ ndu nggu l'ephe nọ l'ụgbo-wa l'ephe ha.'

²⁵ Ọo ya bụ; ndu mu; t'obu shihu unu ike. O dokpooru iya ẹnya lẹ Nchileke e-mekota iphe ono ẹge e kfuru iya ẹya l'ọ ha.

²⁶ Obenu l'ọ nweru ikfuli, ụgbo-wa e-je anguru."

²⁷ Ya ndono; yo be l'enyashi kẹ abalị iri l'eno ya; oke pherephere ono apakwaphu ayi akwasẹ lẹ mini Mediterenianu ono. Yo rudelephu ech-abalị; ndu ụgbo ono asụ l'ọ dukwa l'alị dụwa ayi ntse.

²⁸ A bya eworu ọnyị[‡] libe l'eri; chee lẹ mini ono; tụa ya. Ogvu mini ono aburu iphe dū l'ọ bụ ukporo ntụ-eka. A nọnyakwaaphu; bya atọo ọnyị ono ọdo; yọ bụwarua ntụ-eka iri l'ise.

²⁹ Ephe atsulahaa egvu l'ụgbo ono e-je ekwoo onwiya l'eze mkpuma; rikashihu. Ephe achita ọngu-ụgbo eno l'azu ụgbo ono; ye lẹ mini; yọ lọ-gude ụgbo ono. Ephe ayolahaa tẹ nchi bọhu-kebe.

³⁰ Ndu ụgbo ono emelahaa t'ephe paru ụgbo ono haa; kfulashihu lẹ mini. Ephe aparu ụgbo kẹ nshịi phụ ye lẹ mini. Ephe emee ẹge ono t'e tubesu l'ephe eje oshi ifu eze ụgbo ono ye ọngu-ụgbo phụ lẹ mini.

³¹ Pọlu asuwaphu onye ishi soja ono; lẹ ndu ụgbo ono -kfufukwa bẹ unu laakwaru.

³² Ndu soja ono abya ebufu eri nwụgbo nshịi ono; mini apata iya kwaseru.

³³ Nchi abyawa abọhu; Pọlu arolahaa ephe t'ephe kaberu ria nri; sụ ephe: "Nta-a bẹ unu nọwaru abalị iri l'eno; to nwe iphe unu riru.

³⁴ Byiko; unu riaru nri tẹ ike dū unu; l'ẹ to nwekwa m'ọ bụ ẹgbushi, nọ unu l'ishi, etufahu nù."

³⁵ Yo kfuebe ẹge ono; bya ewota buredi; kele Nchileke ekele l'ifu ephe l'ephe ha; washia ya; wata atata.

³⁶ Ephe abya enweru iya obu teke ono; rikota nri l'ephe ha.

³⁷ Iphe ayi dū nọdu l'ụgbo ono bụ ukporo madzụ ụgbo iri l'eto l'umadzu iri l'ishingu.

³⁸ Onyemonye ọbule eritsulephu nri; a pashia ereshi, e vu l'ụgbo ono tushia lẹ mini t'ụgbo ono dū nphe.

Ugbo-mini etsukposhihu

³⁹ Nchi abohulephu; ndu ụgbo ono ta mahẹ uswe iya ọphu ephe nọ anọno. Iphe ephe maru bulephu l'alị dụwa ephe ọgbata ntse. Ephe aphua eke mini gwo-jiru agwo-ji; phua l'ẹke ono bẹ alị dụwa bachara bachara l'ọnu-eka ono. Ephe asụ t'ephe maru: ?ephe e-meghe t'ụgbo ono je eliru l'eveve l'iku mini ono.

⁴⁰ Ephe egbubushia eri, gudetsua ọngu-ụgbo ono; hakota iya lẹ mini; bya atoshia ọkpukpu, e gude kegbabetsua ẹyari, eegudeje ago-zi ụgbo ono ifu teke ono kwaphu. Ephe abya aphulia ẹkwa, nọ l'eli oshi, nọ l'ifu ụgbo ono; k'ọphu pherephere a-watakwanu onwu ụgbo ono. Ephe

[‡] 27:28 27:28 Ọnyị bụ iphe anyị ẹra, eeyeje eri chee lẹ mini t'e gude maru ẹge ogvu mini hatabe tsube l'ugbo-mini rua l'alị.

atokpelephu ẹhu ago-zi iya ifu jeye yọ lashia l'ibiyiyanonan, mini gwọ-jiru agwọ-ji ono.

⁴¹ Obenu l'ugbo ono gbabaru l'ikpo eveve, nọ l'ime mini ono; ishi iya eje eliru l'ẹke ono; k'ọphu ugbo ono kwaru l'ẹke ono. Oke eyii-mini ono etsukposhia azu ugbo ono yọgiriyoigiri.

⁴² Ndu soja ono arilaha k'ogbushi ndu mkpọro ono t'ẹ b'ọ dọ onye ọphu e-gvufu nọ; nahu gbalaa.

⁴³ Obenu l'onye ishi ndu soja ono emenu t'ọ dzọ ishi Pọlu. Yọ sọ iphe bu ndu, maru ogvu mini t'ẹphe kfufu; vuru ọzo gvufu eli nggodo;

⁴⁴ tẹ ndu ọphu gudegbaa ẹka l'ekpete ugbo ono mẹ l'ibiribe oshi ugbo ono; gude iya gvufuta. Yọ buru ẹge ayi meru gvufukota ndono; to nwehe ayi onye iphe mekwaduru.

28

Iphe, meru lẹ Móluta

¹ Ayi egvufutatsulephu eli nggodo; bya amaru l'ikfuli ono bu Móluta bẹ eeku iya.

² Ndu ẹke ono aphaaru ayi imiko nshinu. Ẹphe abya akpọberu ayi ọku t'ayi nyaru; l'ẹke igwe achikwanu mini; oyi atsụ.

³ Pọlu erubata nwa nkọ; eye l'ọku ono; agwọ eshiwa iya phu wufuta; l'okpomọku ọku ono ruru iya l'ẹhu. Yọ wufuta bya atakfuru Pọlu l'ẹka.

⁴ Ndu ẹke ono aphaa ẹge ẹjo agwọ ono takfuru Pọlu l'ẹka; l'atụ eregede; ẹphe ekfulahaa; sụ: "Lẹ nwoke-wa gbukwaru ọchi. Mini b'ọ gvuwaru gvufuta; ọbu l'alị te edobekwa iya ndzụ."

⁵ Obenu lẹ Pọlu phelerua ẹka kpaling; pheta agwọ ono chee l'ọku; to nwekpoonu ẹke o mekaru Pọlu iphe lẹ phuu.

⁶ Ẹphe achiru ẹnya ye; ele teke ẹka ono e-ko Pọlu ekoko; m'ọ bu teke oo-behu daa gbaa; nwuhu; to nwe. A nọnyaa; ẹphe aphaa l'ẹ to nwedu iphe meru iya nọ; ẹphe aghawa iya nọ; sụ lẹ Pọlu bu oke agwa.

⁷ Nwoke, achị ikfuli ono; bẹ alị iya nọru bya asukfuru l'ẹke ono. Ẹpha nwoke ono bu Pubulusu. Pubulusu abya egbobe ẹka nata ayi; bya achita ayi jeshia nk'ia; je akwaaru ayi ẹbyee abalị ẹto.

⁸ Ayi eshi rua; nna iya azewaru l'ẹhu-ọku; mẹ l'ẹpho-atsutsu. Pọlu abya abahu l'ime ọlo iya; bya ekfuru nọ Nchileke; bya ebyibe iya ẹka; mee ya; yọ dūwaphu mma.

⁹ Ya ndono; iphe ono emeebelephu; iphe bu ndu iphe emetsua l'ikfuli ono awuru byatashia; e mee ẹphe; ẹphe adukota mma.

¹⁰ Ẹphe anyako ayi iphe nshinu; shi ẹge ono kwabẹ ayi ugvu. Yo rua l'ayi byaderu atugbu; ẹphe egwotakotakpelephu iphe bu mkpa ayi; yejiaru ayi l'ugbo.

Pọlu phẹ shi Móluta eje Rómu

¹¹ Ayi anotsua ọnwa ẹto l'ẹke ono; tsoru ugbo, shi Aleguzándiriya tugbua. Ugbo ono; bẹ eekuje "Ụnwu Ejima". Ugbo ono; bẹ nọkotawaru oge winta ono l'ọdu-ugbo ndu ikfuli ono.

¹² Ayi abya erua Sáyrakusu; bya anọ l'ẹke ono abalị ẹto.

¹³ Ayi eshi ẹke ono kpolephu mgburumgburu mgburumgburu jeye ayi erua Ríjiyomu. Yo be lẹ nchi-ta-abọhu iya; pherephere eshi ayi l'uzo azu phelaha. Yo be nwarechi iya; ayi erua Putiyóli.

¹⁴ Yo nweru ndu ke Kuráýisutu, ayi phuru l'èke ono. Èphe arọ ayi t'ayi l'èphe nọ abalı ẹsaa; ayi ekweta; nọ ẹge ono. E meebe; ayi atugbua jeshia Rómu.

¹⁵ Ndu ke Kuráýisutu le Rómu bu ọwaa nuhawaru l'ayi abya; byatashia ayi ndzuta; byarutatsuaru aswa Ápyiyosu; me mkpukpu, eeku "Ulo-nri-eto". Pọlu aphua ẹphe; bya ekele Nchileke; obu aka iya oshihu ike.

Pọlu nọ le Rómu ekfu okfu Nchileke

¹⁶ Ayi abya erua Rómu; a paru Pọlu haa; yo buru l'onwiya. E ye onye sọja; yoo che iya nche.

¹⁷ A nọlephu abalı ẹto; Pọlu abya ekua ndu bu ndu ishi ndu Ju ndzuko. Èphe edzulephu; yọ sọ ẹphe: "Unwunna iya; a turu iya mkporo le Jerúsalemu; kpuru iya nọ ndu Rómu; l'ẹ-be nwe iphe ya meru ndibe ayi; to nwe iphe ya mebyiru l'ome-l'ali, shi le nna ayi oche phe.

¹⁸ Ndu Rómu ajiibe iya aji; bya emelaha a t'ẹphe haa ya; l'ẹke ẹphe phuru l'ẹ to nwedu iphe ya metaru k'akfugbu.

¹⁹ Ndu Ju ajika; e nwupyabe iya k'ehuka; ya asu l'ikpe iya a-la l'ifu eze nnajioha; l'ẹ bo nwe iphe ya e-bebekpo sọ l'ọo iphe ndibe ayi meru iya.

²⁰ O bu iya meru iphe ya kuru unu; ke l'ọ du iya te yele unu kfugba. Iphe kparu iphe unu phuru iya le mkporo-a, a turu iya l'eka-wa kwa le ya ele ẹnya onye ono, ayi be ndu Ju ele ẹnya iya ono."

²¹ Èphe asu iya: "L'ẹ to dukwa ekwo, e shi le Judiya detaru ẹphe, ekfu okfu ẹhu ngu. Ophu to dukwa nwanna ayi, byaru bya ekfua okfu ẹhu ngu k'ẹji; ọ dudu buru l'o nweru iphe du ẹji, i meru.

²² Ọogukwa ẹphe t'ẹphe nua olu ngu; okfu l'ẹphe maru l'ekemeke ọbule be eekfulephu l'ogbo-wa, iigba-wa ta dudu mma."

²³ Èphe atuaru Pọlu onu mboku, ẹphe e-dzu. Yo be mboku ono; ẹphe akfube ọswa zaa l'igwe bya eke Pọlu nọ. Pọlu eshi l'utsu kooru ẹphe iphe ya phuru, bu iya bu ege Nchileke shiwa ekoshi l'ọo yebe Nchileke bu eze. Yo kọ ya t'o doo ẹphe ẹnya ọhuma; kọ-jia ya nchi. Yo gude iphe, e deru l'ekwo ekemu Mosisu me l'ekwo ndu nkfuchiru Nchileke mee te ya kfuta ẹphe yeru Jisọsu.

²⁴ Yo nweru ndu ọphu gude iphe ookfu kweta l'ọo Jisọsu bu Nnajiufu ẹphe; nweru ndu ẹ-te kwedu nọ.

²⁵ Èphe egude k'iphe ono kekashia onwẹphe iche l'iche. Èphe abyade atugbu; Pọlu asu ẹphe: "Aa; iphe-a, Ume-du-Nsọ shi l'onu onye nkfuchiru Nchileke, bu Azaya kfuaru ndiche unu phe-wa bukwa oswi-okfu.

²⁶ "O sọru:

" 'Je ekfuru ndu-wa l'ẹphe
a-nga nchi nta;
ngaa ya imo;
to nwe iphe e-do ẹphe ẹnya.
Èphe elee ẹnya nta;
lee imo;
to nwe iphe ẹphe aphu.

²⁷ Okfu l'ẹphe kpo-chiwaru
obu; swo-chi-wa nchi;
tanyibe ẹnya;
Ọbiyanu me ẹphe
egudee ẹnya phu;
gude nchi ẹphe nua;

obu ephe emee t'o doo
 ephe enya;
 m'ephe aghakobekwaa
 byakfuta iya te ya dzoo ephe.' "

²⁸ Pölu asu ephe: "Iphe unu a-maru bu l'özi-oma ndzota ono, Nchileke kweru ukwa iya ono b'o ziwaru t'e ezia ndu e-ta budu ndu Ju. E zia ya ephe; ephe anatawa iya." Ono kwa olu Pölu.

²⁹ Yo kfuebe ege ono; ndu Ju ono atulaha a ego l'ime onwephe; wukashihu.

³⁰ Pölu ajita ulo buru; akfu ugwo iya. Yo bua l'eke ono afa labu; l'anataje iphe bu onye byaru iya ajiji.

³¹ Yoo kfu ege Nchileke shi ekoshi l'öo yebe Nchileke bu eze; l'ezikwaphu iphemiphe obule le ke Nnajiufu, bu Jisösu Kuráiyisutu. Yoo sa iya ege du iya mma; too tsu egvu; to nwe onye akpohije iya eya nu.

Èkwo, Pòlu deru nù Ndu Rómu

¹ Èkwo-ozì ọwaa shi l'èka mubè Pòlu, bụ onye ejeru Kuráýisutu Jisọsu ozi. Ọ bụ Nchileke kuru mu tẹ mu bụru onye ishi-ozì iya onó, rewaru nù onó.

² Ozi-ọma onó bụ iphe Nchileke shihawa l'ọnu ndu nkfuchiru nk'ia kwée ụkwa iya teke teruru etete; bya edekwaa ya phụ edede l'èkwo okfu Nchileke.

³ Ozi-ọma onó bụ kẹ Nwatibe iya, bụ iya bụ Nnajiufu ayi Jisọsu Kuráýisutu. A -bya lẹ kẹ madzụ, ọ bụ; bụ l'a mụru iya; yọ bụru o-shi-l'eri Dévidi.

⁴ A -bya lẹ kẹ Nchileke, ọ bụ; bụ lẹ Nchileke shi l'ike ọphu o gude mee ya; yó shi l'ọnwu teta nọdu ndzụ ekoshi l'ọ bụ Nwatibe iya.

⁵ Ọ bụ iya bẹ Nchileke shi l'eka meeru mu eze-iphe-ọma kẹ tẹ mu bụru onye ishi-ozì; duru ndu, shi l'iphe bụ mbakeshi duba l'ụzọ, ẹphe e-shi kweta; meje iphe, e deru l'èkwo okfu Nchileke;

⁶ mbụ jeye l'unu bẹ ndu Rómu, bụ ndu Nchileke kuru t'unu bụru kẹ Jisọsu Kuráýisutu.

⁷ Ọo ya bụ lẹ mu ede èkwo-wa anụ unu l'unu ha lẹ Rómu; mbụ unubẹ ndu Nchileke yeru obu bya ekua unu t'unu bụru ndibe iya: Tẹ Nchileke, bụ Nna; mẹ Nnajiufu, bụ Jisọsu Kuráýisutu meeru unu eze-iphe-ọma; yó mekwaaphu t'unu buru l'èhu-agu.

Pòlu ekfu k'oje Rómu

⁸ Iphe bụ ivuzọ bụ lẹ mu shi Jisọsu Kuráýisutu l'eka ekeleru unu Nchileke l'unu ha; okfu l'e kfuwaru k'ekwekwe, unu kweru kẹ Nchileke kfundzuru iya eliphe mgburumburu.

⁹ L'ọ kwa Nchileke maru lẹ mu anọduje ekfuru iya okfu ẹhu unu: eswe l'enyashi teke mu ekfu anụ iya. Ọ bụ Nchileke onó bẹ mu gude obu mu l'ọ ha ejeru ozi kẹ ọzi ozi-ọma kẹ Nwatibe iya onó; mbụ Jisọsu.

¹⁰ Mu anọduje ekfu anụ iya t'ọ gude obu-ọma iya mee tẹ mu kabẹ kpata ụzọ bya agbaphee unu nta-a.

¹¹ L'ọ kfubekpokwaa ọswa agushi mu agugu ike; tẹ mu l'unu phụ ẹge mu e-me t'iphe-ọma, shi Ume-dụ-Nsọ l'èka rube unu ẹka. Ọo ya bụ; mu eshi l'abyabya onó, mu a-bya onó mee t'obu shihu unu ike.

¹² Iphe, mu ekfu bụ l'ekwekwe, unu kweru e-me t'obu shihu mu ike; ekwekwe nke mu emekwaaphu t'obu shihu unu ike. Ọo ya bụ; ayi eshi ẹge onó yeru onwayi ẹka.

¹³ Iphe unu a-maru; unwunna mu; bụ l'oonoduje agụ mu tekenteke tẹ mu bya agbaphee unu. Obenu lẹ keshinu teke onó byeye nta-a b'ọ nweleruphu iphe akposhije mu abyabya. Mu atụ-buje lẹ mu a-bya ẹge mu a-haru ndu ndu-unu kfubutaru Kuráýisutu ẹge-a mu ekfukwa iya phụ lẹ mba ọdo, ẹ-ta bụdu ndu Ju-wa.

¹⁴ Mu jikwa onyemonye ọbule ụgwo ozi-ọma onó. Mu ji iya ndu eme mbeke; jiru iya ndu eme imọswa imọswa. Mu ji iya ndu maru èkwo; jiru iya ndu ẹ-ta madụ èkwo.

¹⁵ Ọ bụ iya kparu iphe ọogu mu agugu tẹ mu bya ezikwaaphu unubẹ ndu ọphu nọ lẹ Rómu.

Ike ọphu Nchileke gude adzọ ndiphe

¹⁶ L'iphere ozi-oma ono, mu ezi ono ta adukwa mu. O kwa ozi-oma ono bu ike ọphu Nchileke gude adzọ iphe bu ndu woru onwephe ye Kuráýisutu l'ẹka. O gude iya vuru uzo adzọ ndu Ju; ndu e-ta budu ndu Ju etsota ephe.

¹⁷ L'o kwa ozi-oma ono; be Nchileke gude ekoshi ege ndiphe e-shi dobe ẹka ndoo l'ifu iya. Ege ndiphe e-shi dobe ẹka ndoo ono; te nwekwa iphe ọdo; gbahaa oworu onwonye ye Kuráýisutu l'ẹka; kwe nk'ia; shi l'odungu jeye le ikperazu. Bu iya bu ege e deru iya l'ekwo okfu Nchileke; su: "L'onye woru onwiya ye Nchileke l'ẹka; shi ege ono dobe ẹka ndoo a-dzukwaru."*

Madzọ kpoo-gbaa;

be ikpe Nchileke nmaru

¹⁸ Iphe Nchileke e-gude oke ẹhu-eghughu iya mee ndiphe b'o shi l'imigwe koshiwa; mbu oke ẹhu-eghughu le ndiphe kpọru yẹbe Nchileke ẹbo-ẹbo l'afu; l'eme ejo ememe. Ephe gude ejo ememe, ephe eme arushi ọkpobe okfu ono arushi. Mbu le Nchileke a-gwa ephe ọchi;

¹⁹ okfu l'iphe ke Nchileke, gbaru madzọ l'amama be doru ephe ẹnya ọhuma; kele Nchileke koshiru iya ephe l'onwiya.

²⁰ Keshinu teke Nchileke meru mgboko be madzọ shikwa l'iphe Nchileke meshiru; maru egbe onye Nchileke bu, bu iya bu l'e te egudejedu ẹnya phu iya. O bu oswi-okfu l'e te egudejedu ẹnya phu iya; obu le madzọ gudewa uche-obu iya maru l'ike iya, nyiberu anyibe ta agvudu agvugvu; temanu bu l'o bu yebedua gedegede bu Nchileke. Oo ya bu l'ephe ta agofughedu.

²¹ Le madzọ machacharua le Nchileke no; l'o gbaru te aakwabaje iya ugvu; keleje iya ekele. Obenu l'ephe ta akwabedu iya ugvu l'o bu Nchileke; ọphu ephe ekelejedu iya ekele iphe oome. Iphe gbe mechia nu; bu l'egomunggo sweshihuru ephe; oriri ephe abuwaru iphe mmanu. To nwehe iphe edojekwadu ephe ẹnya; obu agbahwa ephe tsubalangu.

²² Ephe gude ke l'ephe suru l'ephe maru iphe; gbe akakpọoru ọburu ndu eswe.

²³ Ephe woru ugvu, e gega kwabe Nchileke ono, a-no gburu jeyewaru ono tutehu atutehu; bya bya abalahaaru ntekpe eja; mbu ntekpe, a pyigbaaru; yo du l'o bu madzọ, e-ta dudu teke oo-no-be; ọdo bu; yo duphu l'o bu nwenu, ephe l'eli; ọdo bu anu; ọdo bu agwo.

²⁴ Oo ya kparu iphe Nchileke paru ephe haa t'ephe melahaa ejo ememe, bu iphe agu obu ephe; ephe awata ome ejo ememe, rehuru erehu; ephe le madzọ ibe ephe awata ogude ẹhu ephe eme onwephe ejo ememe.

²⁵ Madzọ adube ọbaru iphe Nchileke keru ekeke eja; akwabaje iya ugvu; gbe haa Nchileke ono, meshiru iya nu ono; mbu onye o gbaru ke t'ayi tuje ephe gbururu jeye le tutu yoyo. Ono kwa ege o du. Oo ya bu le madzọ woru iphe bu oswi-okfu ke Nchileke ye l'azu; gbe kweta iphe ọphu bu ejo-ire.

²⁶ Yo buru iphe ono kparu iphe Nchileke paru madzọ haa; ephe awata oji tototo; eme iphe, du ideyideyi. Ke t'unwanyi hajee ojekfu unwoke, bu iphe Nchileke gude kee ephe; wata ojekfu unwanyi ibe ephe!

²⁷ O kwaphu ege ono be unwoke haru ojekfu unwanyi, bu iphe gbaru ephe; egu ojekfu unwoke ibe ephe anoduje enwu ephe raphuraphu l'o bu oku l'ehu. Unwoke yele nwoke ibe iya awata azeze. Ephe adubenu ọphu uru, gbaru ephebe ndu egomunggo sweshihuru l'ehu ephe.

* 1:17 1:17 Hab 2:4.

²⁸ Keshinu ndiphe te kwedu ọmaru iphe bu ọkpobe okfu ke Nchileke; Nchileke aparu ephe haa; ephe arilaha ọriri, e-te nwedu ishi; melahaa iphe, e-ta gbadu ephe l'ememe.

²⁹ Ọphu o dudu egbe ejo ememe; me iphe e-te vudodu nhamunha, ephe te medu; k'ophu o tsuboru ephe ehu etsubo ebushihu ebushihu. Ephe ajitsua tototo t'ephe naa iphe, e-ta budu nk'ephe; edoberu ibe ephe okpoma nshi. Enya-kfurukfuru akaria ephe eka l'ehu; ephe egbu ọchi; esephe okfu; l'agho-phe ugho; buru ndu ejo-obu; l'asu asu.

³⁰ Ephe ekfujeru ibe ephe ejo okfu-azu; buru ndu Nchileke du ash; l'egudeje obu-oku eme ibe ephe ejo iphe-iphere; buru ndu eku onwephe ekuku; l'asa nsasa. O bulephu ege ee-me mee ejo iphe be ephe anoduje ari; ophu ephe 'ekwejedu ome iphe nne me nna ephe kfu.

³¹ Ephe bu ndu, ewotaje iphe du mma gube iya ejo iphe; ephe azua gbururu l'ejo iphe bu iphe du mma; ophu o dudu iphe ephe kweru ukwa iya, ephe emeje. Ephe te nwedu obu-oma l'eke ibe ephe no; to du onye ephe aphujeru imiko.

³² Ndu machacharua l'obu ephe iphe bu uche-obu Nchileke; maru le ndu eme ege ono be Nchileke e-kpe nkfugbu, bu iphe gbaru ephe. Ephe machacharua ege ono l'emekwa iya phu. E to bulekwa l'ephe eme iya l'onwephe; ephe gbe azujekwa gbururu le ndu, eme ege ono eme ohuma.

2

Ikpe Nchileke nmaru onyemonye obule

¹ Oo ya kparu iphe mu suru l'e ti gofukwa nggube onye ophu anma onye odo ikpe l'obu; m'o -ruhuru; i buru egbe onye ngunu. O bu iphe ono, iikfu l'ime obu ngu l'onye odo meru eji; su l'ikpe iya nmaru iya ono be nggubedua gudekwaphu onu ngu anmakwaphu onwongu ikpe iya; kele nggubedua, ekpe ikpe emekwaphu iphe ono, inma onye odo ikpe iya ono l'onwongu gedegede.

² Ii-sukwa mu ru: L'iphe ayi maru bu l'ege Nchileke gude ekpe ikpe l'anma ndu, eme ege ono ikpe be vudo nhamunha.

³ Okishi-oma! ?I tubesu le teke inmaje ndu eme egbe iphe ono ikpe; gbe l'emekwa iya phu l'onwongu; ?i tubesu l'ii-nah ikpe ke Nchileke to.

⁴ ?T'i wotaru eze agù ono, ha nshinu, Nchileke eme ono akpo ebo-ebo l'afu? ?Iiri le Nchileke bu onye eswe; ke l'obuje; madu -mee ejo iphe l'o meru iya; yo paru iya haa; l'ata nshi nshinu? Ti madu l'iphe kparu iphe Nchileke anoduje emeru ngu agù agù bu l'oome t'i taa onwongu uta iphe du eji, iime; ghaa umere lakfuta iya.

⁵ Obenu le nta-a b'i nweru ejo okpoma; kwefu ike; k'ophu agù, Nchileke eme te emedu ngu t'i taa onwongu uta. Oo ya bu le iime t'iphe-ehuka nke ngu ka nshinu mboku ikpe ono, Nchileke e-koshi oke ehu-eghughu iya; me ege ikpe nk'ia du, bu iya bu ikpe iya ono, vudo nhamunha ono.

⁶ Mboku ono be Nchileke e-bukwa onyemonye obule nggo l'ege gbaru iphe o meru.

⁷ Ndu taru nshi nodu eme iphe du mma; kebe ehu achọ te Nchileke jaa ephe ajaja; kwabe ephe ugvu be oo-nu ndu gbururu jeye; mbu ndu keberu ehu achọ ndu ophu ephe a-nodu, ephe ta anwuhuhedu anwuhu.

⁸ Obenu le ndu ono, bu ndu kwefuru ike ono; mbu ndu ono, e-ta ngadu nchi l'okpueru okfu ono; mbu ndu gbe buru iphe ephe etso bu iphe e-te vudodu nhamunha; ndu ono be Nchileke a-zube oke ehu-eghughu iya ono, ha nshinu ono.

⁹ Iphe bu ndu, eme ejo iphe be oke otsu-egvu a-byakfuta; Nchileke emee; ephe ejee iphe-ehuka. Oo-vuru uzo nukushi iya ndu Ju; temanu ndu e-ta budu ndu Ju etsota iya.

¹⁰ Obenu l'iphe bu onye eme iphe du mma l'ifu Nchileke be Nchileke a-ja ajaja; kwabe iya ugvu; bya emee; ehu adu iya agu gbururu jeye le tutu yoyo. Oo-vuru uzo meeru iya ndu Ju; temanu ndu e-ta budu ndu Ju etsota iya.

¹¹ Kele Nchileke ta adudu onye oole enya l'ifu.

¹² Iphe, bu onye e-ta madu ekemu Mosisu; mee iphe du eji be Nchileke a-nma ikpe; ephe a-laa l'iyi m'o -ruhuru; ephe ta ma ekemu. Iphe bukwanu ndu Ju, bu ndu maru ekemu gbe emelee iphe du eji be Nchileke e-gudekwaphu ekemu ono nmaa ikpe.

¹³ Le to bukwa ndu anuje ekemu le nchi be bu ndu doberu eka ndoo l'ifu Nchileke; o kwa ndu eme iphe ekemu kfuru bu ndu Nchileke a-gu le ndu doberu eka ndoo.

¹⁴ Le teke o bu le ndu e-ta budu ndu Ju, bu iya bu ndu e-ta madu ekemu Mosisu be egudeje uche ephe eme iphe ekemu kfuru; to du iya bunu l'ephe ekoshi l'ephe maru iphe gbaru ephe l'ememe; m'o -ruhuru; ephe ta ma ekemu Mosisu.

¹⁵ Umere ephe ekoshi l'iphe ekemu kfuru be Nchileke dewaru l'obu ephe. Temanu be egomunggo ephe anodujekwaphu ekoshi iya ephe; keshinu ophu oriri ephe anoduje anma ephe ikpe; l'ahajekwaruphu aharu ephe enge l'ugbo lanu ono.

¹⁶ Mboku ono, Nchileke e-kpe ikpe ono b'oo-shi Kuráyisutu l'eka kpee madzu ikpe iphe madzu asumije l'egomunggo. O bu iphe ozi-oma ono, mu anoduje ezi unu ono kfuru ndono.

Ndu Ju; ephe l'ekemu Mosisu

¹⁷ A bya l'ehu nggubedua, bu onye Ju: iitu onwongu onye Ju bya eworu obu ye l'ome ekemu unu; bya egude onodu nggu le Nchileke asa nsasa.

¹⁸ I maru iphe bu uche-obu Nchileke; ekemu iya ekoshije ngu iphe gbaru ngu l'ememe; me iphe e-ta gbadu ngu l'ememe.

¹⁹ I makahawaru l'i bu onye edu ndu ishi; bukwaruphu iphoro ke ndu ophu no l'ochi.

²⁰ Nggu aburu onye akpoziru ndu eme eswe uzo bya aburu onye ezi ndu du l'o bu unwegirima iphe. O doru ngu enya l'i maru ekemu Nchileke, bu iya b'i shi tuko okpobe iphe gbaru madzu l'amama le ke Nchileke tuko maebekotaru.

²¹ Oo ya bu; keshinu ophu jinoduje ezi ndu odo iphe; bu ngunu kparu iphe e tii zidu onwongu nggubedua. Nggube onye ara iya arara t'e b'e eziyesi iphura; ?tii zikwanu iphura nggubedua.

²² Nggube onye ekfu t'e b'e erijeshi ogori; ?tii rikwanu ogori nggubedua? Nggube onye ono, agburu nte tuppee; ?tii jejekwanu ozita iphe e doberu l'eze-ulo, a kpugbaaru nte l'iphura?

²³ Nggube onye ono, asa nsasa le Nchileke turu ekemu doberu ngu ono; ?tii nodujekwanu emebyishi ekemu obu emebyishi; gude iya eme Nchileke iphe-iphere?

²⁴ L'e dekwaru l'ekwo okfu Nchileke; su: "Ndu ohodo, bu iya bu ndu e-ta budu ndu Ju ekfubyishi Nchileke; yo buru umere unube ndu Ju kparu iya."

²⁵ Uru nokwa l'obu utsu bu oswi-okfu; obu l'o kwaphu m'o -buru l'iimejee iphe ekemu kfuru. O -buru le jinoduje emebyi ekemu emebyi be nggu l'onye e-te budu utsu zekwaa l'oshi lanu.

²⁶ Ọ kwaphu ẹge ono b'ọ dụ onye ẹ-te budu útsù. Teke onye ẹ-te budu útsù emewa iphe ekemu kfuru bẹ Nchileke a-gùkwa iya phẹ l'onye buru útsù.

²⁷ Ọo ya bụ lẹ ndu ono, ẹ-ta budu ndu Ju; ẹphe te bu útsù ono a-nma unu ikpe; unubẹdua, bụ ndu Ju; nweru ekemu, e deru l'ẹkwo; bya ebua útsù; gbe l'emebyikwaphu ekemu obu emebyi.

²⁸ Lẹ madzụ bụ onye Ju ta bụkwa l'ọo l'a bụ iya l'ẹnya ndiphe. Obu útsù ta bụ ọphu e buru l'anụ ẹhu, eegude ẹnya ele.

²⁹ Ọkpobe onye Ju kwa onye bụ iya nù l'ime onwiya. Obu útsù ọphu bụ iya nù ta bụkwa ọphu e buru; okfu l'ọo iphe e deru l'ẹkwo ekemu tẹ eebu. Obu útsù ọphu bụ iya nù kwa ọphu e buru l'ime ọkpoma onwonye; mbụ ọphu Ume Nchileke buru madzụ l'ime ọkpoma onye obu. Egbe onye ono ta bụkwa madzụ ajajẹ iya ajaja; ọ kwa Nchileke bẹ ajajẹ iya nù.

3

¹ ?Bụkwanu ngunu bẹ onye Ju gude ka onye ẹ-ta budu onye Ju mma? ? Nanukwanu uru, nọ l'obu útsù?

² Ụrú kwatakpọkwaa nọdu iya nshinu. Ẹ tọ dukpokwa ụzo, uru ẹ-ta nọru iya. K'odungu kpọedua bụ l'ọ bụ ndu Ju bẹ Nchileke woru okfu, o kfuru ye l'ẹka.

³ A makwarua l'ẹphe haru buru ndu ẹ-ta gbadu t'e gude ire ẹphe ẹka teke ono. Obekwanu; ?a ge egude l'ẹphe dụ ẹge ono; sù lẹ Nchileke bẹ te evudoshijedu ike l'iphe o kfuru tọo?

⁴ Tụswekwa! T'e koshichikwaa lẹ Nchileke bụ onye ire-lanụ ẹge ọ bụ iya; m'o-ruhuru; l'aa-sù lẹ madzụ mgburumgburu bụkota ndu ntuphu-ire. Ọo ya bụ iphe e deru l'ẹkwo okfu Nchileke; sù:

“Ọ bụ okfu ngu; Nchileke;
bẹ ee-shi koshi l'ị bụ
onye vudo nhamunha.
Ẹ tọ dudu teke e kuru
ngu ikpe t'ẹ b'i kpẹfu.”*

⁵ Teke ọ bụkwanu l'ọ bụ ba agba kẹ t'e gude ire ayi ẹka emeje t'a phẹ ẹge Nchileke evudoshibeje ike l'iphe o kfuru; ?buhunu ngunu bẹ ayi e-kfu? ? Ayi a-sù lẹ Nchileke meru iphe ẹ-te vudodu nhamunha l'ọ zuberu ndiphe oke ẹhu-eghughu iya tọo? Aji, mu aji nta-a bẹ mu ajikwa ẹge madzụ ọdo ajije.

⁶ ? Ayi a-sù lẹ Nchileke meru iphe ẹ-te vudodu nhamunha tọo? Tụswekwa! Ọ -bụ l'ọ dụ ẹge ono; ?nanụ ẹge Nchileke g'eshihunu ekpe ndiphe ikpe.

⁷ Iphe mu ekfu bụ: teke ọ bụ l'ayi bụ ndu ntuphu-ire; yọ buru ntuphu-ire ono gbe emeje t'a ka ọmaru lẹ Nchileke bụ onye ire-lanụ; jaa ya ajaja; ? ngunu kparu iphe Nchileke a-nmakwadu ayi ikpe l'ayi eme eji?

⁸ ?Bụ ngunu kparu iphe ayi ta asụdu t'ayi mewaru ejo iphe tugburu ẹge ee-shi tẹ k'oma lufuta? O nweru ndu ahajeru ekfurushi mu nù; l'ebo mu ibo; lẹ mu suru t'e meje ejo iphe; ẹge k'oma e-shi iya lufuta. Ikpe, Nchileke a-nma ndu ono bẹ ọo-nma ẹphe l'ọ ruberu iya.

Ikpe nmaru onyemonye

⁹ ?Nta-a-e! Ọnodu ayibe ndu Ju; ?ọ ka kẹ ndu ẹ-ta budu ndu Ju mma tọo? Wawakwa! Ayi ta kakpọkwaa ẹphe mma lẹ phuu. Iphe ayi koshiru

* 3:4 3:4 Egvu 51:4,

bụ l'ayibę ndu Ju; mę ndu ę-ta bụdu ndu Ju bę tuko bụru ndu ęjo iphe pyitaru l'ękpiri.

¹⁰ Oo ya bụ iphe e deru l'ękwo okfu Nchileke; sụ:

“L'ę tọ dudu m'oo onye lanu,
doberu ęka ndoo l'ifu Nchileke.

¹¹ Tọ dụ m'ọ bụ onye lanu,
nweru egomunggo;
Tọ dụ m'ọ bụ onye lanu,
eseje tẹ ya maru Nchileke.

¹² Onyemonye ọbule ghawaru Nchileke azu;
Ephe l'ephe ha yifuwaru.
E tọ dudu ephe onye eme
iphe dū mma mbukwa m'oo onye lanu.[†]

¹³ Okfu, eshije ephe l'onu anọduje eshi nshi
l'ọ bụ ili, gheru onu.

Yọ bụru ire ephe;
bę ephe gudeje eduphushi ibe ephe.

Okfu, shi ephe l'onu egbu
madzụ egbugbu l'ọ bụ ęra ęjo agwọ.

¹⁴ Iphe jiru ephe onu bụ ophu iphu yęle okfu,
e gude ọkpoma nshi ekfu.

¹⁵ Ogbu madzụ te enwedu iphe ephe guberu iya;
Mbụ l'ephe akwabeje akwabę iya.

¹⁶ Uzo, ephe shiru abujeru kpurupyata.
Umere ephe aburu aphụ tsuru ndu ọdo.

¹⁷ Ephe ta madụ iphe emeje tẹ nchị dū ndoo;

¹⁸ ophu ephe atsukpoduanu
Nchileke egvu lę phuu.”

¹⁹ Ophu ka ayi ọdo ęnya bụ l'iphe bụ iphe, e deru l'ękwo ekemu Nchileke
bę bụ ndu a turu ekemu ono nū b'ę gude ęhu ephe dee ya. Oo ya
bụ k'ophu ę to nwedu onye a-gofu nū; t'onu bụru onyemonye ọbule
shikpirikidingu. Odo bụ t'onyemonye ọbule shi ęęe ono bụru onye ikpe
nmaru l'ifu Nchileke.

²⁰ Ishi iya bụ l'ę tọ dukwa onye a-sụ lę ya e-shi l'ome iphe ekemu kfuru
bụru onye doberu ęka ndoo l'ifu Nchileke; keshinu iphe ekemu emeje bụ
l'oomęje tẹ madzụ maru lę ya mewaru iphe dū ęji.

Odobe-ęka-ndoo, shi l'ekweta

²¹ Obenu lę nta-a bę iphe ono, ękwo ekemu; mę ndu nkfuchiru Nchileke
kfuru ono meekwaru. Nchileke meekwaru iphe gbaru yębe onye doberu
ęka ndoo. O koshiwaru ęęe ndiphe e-shi dobe ęka ndoo. E tọ bųhedu
ekemu b'ọ gude eme iya.

²² Ọogujewa ndiphe lę ndu doberu ęka ndoo l'ifu iya; m'ọ -bųru-a
l'ephe woru onwęphe ye Jisọsụ Kuráýisutu l'ęka nkinyi iya. Iphe bụ onye
wowaru onwiya ye Kuráýisutu l'ęka bę ọoguje l'onye doberu ęka ndoo. E
to nwedu onye ọogufuje m'ọ bụ onye lanu;

²³ okfu l'onyemonye ọbule mewaru iphe dū ęji; shi ęęe ono nafu onwiya
ugvu, dū biribiri, Nchileke meru t'ọ kwabę iya.

²⁴ Obenu lę Nchileke gudewa obu-imiko meeru onyemonye ọbule eze-
iphe-oma; nata ephe t'ephe bụru ndu doberu ęka ndoo. Iphe ono
abuleruphu iphe-oma, Nchileke meru ayi. Uzo, o shi bụru iphe-oma,

[†] 3:12 3:12 Egvu 14:1-3; 53:1-3.

Nchileke meru ayi bụ lẹ Nchileke shiwa l'ẹka Kuráýisutu gbata ayi l'ẹka iphe dū ẹji, tọpyitaru ayi l'ẹkpiri.

²⁵ Nchileke koshiru Kuráýisutu l'edzudzu oha t'ọ bụru ẹja, safuru iphe dū ẹji, ndiphe meru. Yọ bụru mee, Kuráýisutu lọkaru teke ono, ọ nwuhuru ono bẹ Nchileke egudje ọgaru madzū nvụ l'iphe dū ẹji, o meru; mbụkwa ndu wowaru onwephe ye Kuráýisutu l'ẹka. Nchileke shi ẹge ono mee tẹ ya koshi lẹ ya bụ onye doberu ẹka ndoo. Teke ndiche shi abuje; onye meru iphe dū ẹji; Nchileke atalee nshi; to yedu l'iya-a onu.

²⁶ Obenu lẹ nta-a bẹ ookoshi ege ooshije mee ndiphe t'ephe bụru ndu doberu ẹka ndoo; kele yẹbedua l'onwiya eme tẹ ya koshi lẹ ya doberu ẹka ndoo; bya abụkwaruphu onye emeje iphe bụ ndu wowaru onwephe ye Kuráýisutu l'ẹka l'ephe ha; t'ephe bụru ndu doberu ẹka ndoo l'ifu iya.

²⁷ Ọ nwekwaduru onye nweru iphe oo-gude asa nsasa l'ifu Nchileke nta-a tọ? Ẹ to nwekwa. Ọyọ bụru ngunu? Ọbụ iphe-oma, ayi metaru l'onwayi bẹ Nchileke ele tọ? Wawakwa! Ọ kwa oworu onwayi ye Kuráýisutu l'ẹka bẹ oole kpụu.

²⁸ L'iphe ayi maru nkinyi iya bụ lẹ Nchileke agujekwaphu madzū l'onye doberu ẹka ndoo nkinyi iya; m'ọ -bụru l'onye ono woru onwiya ye Kuráýisutu l'ẹka. Ẹ tọ bụkwa lẹ madzū eme iphe ekemu kfuru.

²⁹ Nchileke; ọ bụ Nchileke kẹ ndu Ju nkinyi iya tọ? Ọtọ bụhedu Nchileke kẹ ndu ẹ-ta bụdu ndu Ju tọ? Wawakwa; ọ bụkwaphu Nchileke kẹ ndu ẹ-ta bụdu ndu Ju.

³⁰ Ọ kwa Nchileke lanu bẹ nọnu. Yọ bụru Nchileke lanu ono aguje ndu Ju, woru onwephe ye Kuráýisutu l'ẹka lẹ ndu doberu ẹka ndoo; bụkwaru iya phụ aguje ndu ẹ-ta bụdu ndu Ju, wokwaruphu onwephe ye Kuráýisutu l'ẹka lẹ ndu doberu ẹka ndoo.

³¹ Ayi -sụ l'ọ buphu oye onwonye Kuráýisutu l'ẹka nkinyi iya bẹ Nchileke ele; ọbunu iya bụ l'ẹ to nwehedu iphe ayi guberu ekemu ọbu? Tụswakwa; iphe ayi eme gbe bụkwaru tẹ ekemu vuru ọgbodo ire.

4

Iphe leta; mee kẹ Ébirihamu

¹ ỌNanụ ẹge ọ mụru nna ayi oche, bụ Ébirihamu?

² Lẹ teke ọ bụ l'ọo iphe-oma, Ébirihamu metaru kparu iphe Nchileke guru iya l'onye doberu ẹka ndoo l'ifu iya; m'ọ nweru iphe ọ ga egude asa nsasa. Obenu l'ẹ to nwekwanu iphe o gude asa nsasa l'ifu Nchileke.

³ Ọo ya bụ iphe e deru l'ẹkwo okfu Nchileke; sụ: “Lẹ Ébirihamu woru onwiya ye Nchileke l'ẹka. Nchileke aguaru iya ẹya l'onye doberu ẹka ndoo.”

⁴ Onye jeru ozi b'ẹ ta asujekwa l'iphe, a nuru iya l'ozi ono bụ iphe ẹwoma; gbahaa l'ọ bụ ụgwo, gbaru iya nū b'a kfulu iya.

⁵ Obenu lẹ teke o nweru onye woru onwiya ye Nchileke l'ẹka; onye ọbu ta tukobehe obu l'ọo iphe-oma, ya gude ẹka iya meta bẹ Nchileke e-gude gwa ya l'onye doberu ẹka ndoo bẹ Nchileke e-gudekwa-a kẹ l'onye ono woru onwiya ye iya l'ẹka gwa ya l'onye doberu ẹka ndoo; mbụ Nchileke ono, emeje ndu meru iphe dū ẹji t'ephe bụru ndu doberu ẹka ndoo ono.

⁶ Ọ kwaphu iphe dū ẹge ono bẹ Dévidi dzọberu ọkpa ekfu teke ono, o kfuru k'onu-oma ophu a ọoru ndu doberu ẹka ndoo; l'ẹ-ba bụ l'ọ bụ ndu gude ẹka ẹphe meta tẹ Nchileke nata ẹphe.

⁷ Ọ sụru:

“Onu-oma bụ kẹ ndu

Nchileke gūru nvu
l'iphe ephe mesweru;
mbu ndu Nchileke safukotawaru
iphe du eji, ephe meru.

⁸ Onu-oma bu k'onye Nnajiufu
e-ta gukoduru iphe du eji,
o meru."

⁹ ?Bulephu ndu buru utsu nkinyi ephe; be Nchileke ekfu l'eke-a t'onu-oma buru nk'ephe? ?Te ndu akpapyi yi iya-a? Ayi kfuhawaru; su: "Le Ebirihamu woru onwiya ye Nchileke l'eka; Nchileke aguaru iya eya l'odobe eka ndoo."

¹⁰ ?Bu teke ole b'o guru iya eya? ?O guru iya teke e too budua utsu; t'o bu l'o butsuaru utsu? O gu-oduru iya l'onye doberu eka ndoo b'o buderu utsu.

¹¹ Utsu ono, o buru ono aburu iphe-ohubama, koshiru le Nchileke gu-oduru iya l'onye doberu eka ndoo; ke l'o woru onwiya ye Nchileke l'eka b'o buderu utsu; k'opu Ebirihamu a-buru nna k'iphe bu ndu woru onwephe ye Nchileke l'eka; ndu Nchileke guru le ndu doberu eka ndoo l'e-ba bu l'ephe buhaoduru utsu.

¹² O bukwaphu nna ndu buru utsu. Obenu l'e to bukwa nna ephe; ke l'ephe buru utsu. Iphe meru iphe o bu nna ephe bu l'ephe tsoru eka nna ayi Ebirihamu, woru onwiya ye Nchileke l'eka b'o buderu utsu.

Ophu bu ishi bu ekweta

¹³ Nchileke kweru Ebirihamu ye le awa iya ukwa iphe; su ephe l'o bu ephe e-nweru mgboko. Nchileke te kwekwanu Ebirihamu ukwa iphe ono; okfu l'o meru iphe ekemu kfuru. O kwa okfu l'o woru onwiya ye Nchileke l'eka; Nchileke agua ya l'onye doberu eka ndoo.

¹⁴ Ndege o bulephu ndu eme iphe ekemu kfuru be e-nweru mgboko ono, Nchileke kweru ukwa iya ono; me oworu onwonye ye Nchileke l'eka aburu iphe mmakanu; me ukwa iphe Nchileke kweru ta ge evukwanu ire.

¹⁵ L'iphe ekemu emeje bulephu l'ookpataje te Nchileke zube ndiphe oke ehu-eghughu iya. L'o kwa teke a maru l'ekemu no b'a maru le eemesweje iphe ekemu kfuru.

¹⁶ Oo ya kparu iphe iphe ono, Nchileke kweru ukwa iya ono bu iphe, shi l'oworu onwonye ye iya l'eka; ege ee-shi t'o buru iphe shi l'eze-iphe-oma, oome. Oo ya bu; e shi ege ono; ukwa iphe ono aburu iphe Nchileke kweshiru ike doberu iphe bu ndu awa Ebirihamu. E to bulekwaphu ndu emeje iphe ekemu kfuru nkinyi iya. Nchileke dobekwaru iya phu iphe bu ndu woru onwephe ye Nchileke l'eka l'o bu Ebirihamu. L'o kwa Ebirihamu bu nna ayibe ndu woru onwayi ye Nchileke l'eka l'ayi ha kpakparakpamu.

¹⁷ Bu iya bu iphe e deru l'ekwo okfu Nchileke; su le Nchileke suru: "Ya mewaru ngu nna k'igwe mba." Oo ya bu le Ebirihamu bu nna ayi l'ifu Nchileke, bu onye o yeru onwiya l'eka; mbu Nchileke, emeje ndu, nwuhuru anwuhu t'ephe nodu ndzu odo; l'emejekwaphu iphe e-te shihaadua nodu nu t'o bya anodu.

¹⁸ Ebirihamu woru onwiya ye Nchileke l'eka; bya anodu ele enya iphe teke e-ta dudu eke o dzoberu okpa ele enya iya. To du iya bu; yo buru nna k'igwe mba; bu iya bu iphe e deru l'ekwo okfu Nchileke; su: "L'awa ngu a-hatabe l'igwe l'o bu mkpo-kpodo, no l'igwe."

¹⁹ Teke ono bẹ Ébirihamu nọkwaru iphe ruru ụkporo afa ise k'ophu a mụru iya. Ọ maru lẹ ya ta aduhedu ike oye ime. Obenu l'ẹ to nwedu teke o yenyaaaru onwiya l'ẹka Nchileke; kpọlahaa l'ohu l'ohu; okfu lẹ ya kawaru nka lịkpahu alịkpahu; ẹhu ta nọhe iya ndzụ; m'ọ bụ t'ọ jekpoonu ọri kẹ nyee ya, bụ Séra, ọ maru l'ẹ tọ tsudu ime.

²⁰ Ẹ to nwedu teke obu gbajẹru iya ebo l'iphe Nchileke kweru iya ụkwa iya; kẹ l'ẹ tọ dudu teke ẹ to kwedu kẹ Nchileke kweshia ya ike. Ọ kwabẹru Nchileke ugwu; bya akafua oyeshi onwiya ike l'ẹka Nchileke.

²¹ O dokporu iya ẹnya ogbodo edodo lẹ Nchileke a-dụ ike mekotakpo iphe o kweru iya ụkwa iya.

²² Ọo ya kparu iphe Nchileke guru iya eyeye ono, o woru onwiya ye yẹbe Nchileke l'ẹka ono l'odobe-ẹka-ndo.

²³ Ẹ tọ bukwa l'okfu ẹka Ébirihamu nkinyi iya b'e gude dee iphe ono, e deru; sụ: "L'ọ guru iya ẹya."

²⁴ Ọ kwa l'okfu ẹka ayibedua b'e gudekwaphu dee ya; mbụ ayibe ndu, Nchileke e-mekochaa gua lẹ ndu doberu ẹka ndoo; bụ iya bụ ayibe ndu woru onwayi ye Nchileke l'ẹka; mbụ Nchileke ono, bụ onye meru Nnajiufu ayi, bụ Jisọsu; yo shi l'ọnwu teta nọdu ndzụ ono.

²⁵ Jisọsu ono bẹ Nchileke haru; yo gude onwiya gwoo eja; nwuhu; k'ophu oo-nwefu ayi iphe dụ eji, ayi meru. Nchileke abya emee ya; yo shi l'ọnwu teta nọdu ndzụ; ege ee-shi tẹ ya gua ayi lẹ ndu doberu ẹka ndoo.

5

Ọdu-lẹ-mma onye lẹ Nchileke

¹ Ọo ya bụ lẹ Nchileke guwaru ayi lẹ ndu doberu ẹka ndoo; okfu l'ayi woru onwayi ye iya l'ẹka. Nta-a bẹ ayi shi-wa l'ẹka Nnajiufu ayi, bụ Jisọsu Kuráiyisutu; ẹhu adụ ayi agu l'ọnodu ayi lẹ Nchileke.

² Ọ bụ Jisọsu Kuráiyisutu ono shi l'eyeye, ayi yeru iya onwayi l'ẹka duba ayi l'eze-iphe-oma ọwananu, ayi gude nọdu ndzụ-wa. Ẹhu anọduje atso ayi ẹna l'ayi ele ẹnya l'ayi lẹ Nchileke e-mekochaa gbaru mgba l'odu-biribiri iya.

³ Ẹ tọ bụlekwaan onanu nwenkinyi iya bẹ ẹhu anọduje atso ayi ẹna ya. Ẹhu anọdujekwaphu atso ayi ẹna teke ayi eje iphe-ẹhuka; okfu l'ayi mawaru l'ọ bụ l'iphe-ẹhuka bẹ ayi eshije mụta ọta-nshi.

⁴ Yọ bụru ọta-nshi emeje t'ayi shihu ike teke aadata ayi.

⁵ Ọphu ole-ẹnya-iphe ono, ayi ele ono te emebyijekwa ayi ifu. Ege e meru too mebyije ayi ifu bụ lẹ Nchileke l'onwiya mewaru t'ayi maru l'ime obu ayi ege ya yeberu ayi obu. Ụzo, o shi mee t'ayi maru bụ l'ọ nuru ayi Ume-dụ-Nsọ. Yọ bụru Ume-dụ-Nsọ ono emeje t'ayi maru n-yemobu Nchileke ono.

⁶ L'ọ bukquaduru teke ẹ tọ dudu ike, nọ ayi k'ome iphe dụ mma l'ifu Nchileke bẹ Kuráiyisutu byaru bya anwu-chiaru ndu eme ejo iphe ọnwu. Iphe ono aburu teke Nchileke tüberu b'ọ meru.

⁷ Ọotsukpokwaa l'ẹhu ege ee-shi phua onye e-woru ndzụ iya tua l'okfu ẹka onye doberu ẹka ndoo. Aa! A -chode iya achocho bẹ aa-phukwaa onye a-dughe ike nwuhu l'okfu ẹka onye bụ onye oma.

⁸ Obenu lẹ Kuráiyisutu nwuhuru l'okfu ẹka ayi teke ayi bukquaduru ndu eme ejo iphe; shi ege ono koshi lẹ Nchileke yenukaru ayi obu.

⁹ Qo ya bu lẹ keshinu Nchileke shiwa l'anwùhu, Jisòsu nwùhuru gwa ayi lẹ ndu doberu ẹka ndoo l'ifu iya bẹ oo-gbe kakpòkwaaru odu ike shi l'ẹka Kuráýisutu ono dzòta ayi t'ẹ b'ọ zùbe ayi oke ẹhu-eghughu iya.

¹⁰ Keshinu ayi shi búru ọhogu Nchileke; Nchileke abya eshi-wa l'anwùhu, Nwatibe iya nwùhuru me-wa ayi; ayi abúru ndu ọnya iya bẹ nta-a, ayi bú-wa ndu ọnya iya-a bẹ ndzú Kuráýisutu ophu nọ ayi l'ẹhu a-kakpòkwaaru ayi adzòfuta l'oke ẹhu-eghughu Nchileke.

¹¹ Obenu l'ẹ tọ búlekwa onanu nkinyi iya; ayi etekwaphu ẹswa l'ọnodu ayi lẹ Nchileke. Iphe ono abúru iphe shi l'ẹka Jisòsu Kuráýisutu, bú iya bẹ meru; ayi abúwaru ọnya Nchileke nta-a.

Ádamu; mẹ Kuráýisutu

¹² O kwa nwoke lanu bẹ iphe dú ẹji shi l'ẹka bata lẹ mgboko. Onwu eshiwaphu l'iphe ono, dú ẹji ono batakwaphu lẹ mgboko. Onwu eshi ẹge ono ọdu swiru iphe bú madzú kpmukpamu; okfu l'on'yemonye ọbule mewaru iphe dú ẹji.

¹³ Iphe ono, dú ẹji ono bẹ dzuhawaru eliphe bẹ ekemu byaderu. Obenu l'ẹ ta gúdu iphe dú ẹji l'ọ bú iphe dú ẹji l'ẹke ẹ ta túdu ekemu dobe.

¹⁴ Obenu l'onwu shilee l'ogbo kẹ Ádamu phẹ egbu ndiphe jeye l'ogbo kẹ Mósísu phẹ. O gbutsukwaaru gbua ndu ẹ-te meswedu ekemu ẹge Ádamu mesweru.

Ádamu l'onwiya bú nwonyonyo Kuráýisutu, bú iya bú onye onanu, e-mekochaa bya ono.

¹⁵ Obenu l'iphe-oma kẹ Nchileke b'ẹ ta atúkwaru eyeru iphe dú ẹji kẹ Ádamu. Iphe o gude dú iche pakwaru nshinu. Ádamu meru iphe dú ẹji. A dú igweligwe nwùhu; okfu l'ọ meru iphe dú ẹji. Obekwanu lẹ Nchileke mewaru ndu ha igweligwe eze-iphe-oma. Eze-iphe-oma ono; mẹ iphe-oma, shi l'ẹka iya, bú iya bú nwoke lanu ono; mbú Jisòsu Kuráýisutu nyibekwanuru anyibe.

¹⁶ O nyiberu anyibe; k'ophu iphe-oma ono kwata danyia iphe ono, dú ẹji, nwoke ono; mbú Ádamu meru ono. L'íkpe, Nchileke kperu kẹ iphe dú ẹji kẹ nwoke lanu ono bẹ nmakotaru ndiphe mgburumburu. Obenu l'iphe-oma ophu Nchileke meru nyiberu igweligwe iphe dú ẹji. Yọ búru iphe-oma ono bẹ meru t'ọ guje ndiphe lẹ ndu doberu ẹka ndoo.

¹⁷ O bú emeswe, onye lanu mesweru bẹ onwu shi l'ẹka onye lanu ono wata ọchi l'ọ bú eze. Obenu l'ayi shi l'ẹka Jisòsu Kuráýisutu nata iphe ka nshinu. Iphe bú ndu, nataru eze-iphe-oma kẹ Nchileke ono, nyiberu anyibe ono; ọwaa iphe-oma, bú iya bú odobe-ẹka-ndoo; ndu ono l'ẹphe ha e-shi l'ẹka onye lanu ono, bú iya bú Jisòsu Kuráýisutu ọdu ndzú; chílahaa l'ọ bú eze.

¹⁸ Qo ya bú l'ọ bú ẹge emeswe lanu, Ádamu mesweru kparu iphe Nchileke nmakotaru on'yemonye ọbule ikpe; búkwaphu ẹge Nchileke shi l'odobe-ẹka-ndoo Kuráýisutu mee tẹ ikpe laaru on'yemonye ọbule t'ẹphe ndu ndzú.

¹⁹ Kẹ l'ọ bú ẹge nwoke lanu meru iphe Nchileke suru t'ẹ b'ọ meshi; e shi ẹge ono; Nchileke anmakota madzú kpmukpamu ikpe; búkwaphu ẹge e shi l'ẹka onye lanu phú, meru iphe Nchileke suru t'ọ mee phú; Nchileke agwa igweligwe madzú lẹ ndu doberu ẹka ndoo l'ifu iya.

²⁰ Iphe kparu iphe e metsuaru tua ekemu búkwa t'a kafua ọmaru ẹge iphe dú ẹji habe nshinu. Obenu l'ọ bú teke a ka ọmaru ẹge iphe dú ẹji habe nshinu; eze-iphe-oma kẹ Nchileke akfúbe ọswa kafúkwaaphu nshinu.

²¹ O bú ọ́nwu bẹ́ iphe dú ẹ́jì shì ekoshi ẹ́gẹ́ yá eretabe ire. O kwaphu ẹ́gẹ́ ọ́nọ́ bẹ́ eze-iphe-ọ́má kẹ́ Nchileke shì l'odobe-ẹ́ka-ndoo ekoshi ẹ́gẹ́ yá eretabe ire. Yọ́ búru odobe-ẹ́ka-ndoo ọ́nọ́, shì l'ẹ́ka Nnajiufu ayi; mbu Jisọ́sú Kuráýisutu ọ́nọ́ edu ayi eduba lẹ́ ndzú gbúrurú jẹ́yẹ.

6

¹ ?Bú awe bẹ́ ayi a-sùbẹ́ iya ishi nta-a? ?Ayi a-nọ́duje eme iphe dú ẹ́jì; k'ọ́phu eze-iphe-ọ́má kẹ́ Nchileke a-ka nshinu tọ́o?

² Túswekwa! Ẹ́ tọ́ dúkwa ẹ́gẹ́ ọ́nọ́. L'a -bya l'ome iphe dú ẹ́jì bẹ́ ayi nwùhuakwaru anwùhu l'ẹ́kẹ́ ọ́ nọ́. ?Nanùhunu ẹ́gẹ́ iphe dú ẹ́jì e-shì gudekwadu ndzú ayi?

³ E shiwa lẹ́ baputizimu tǔgbabẹ́ ayi lẹ́ Kuráýisutu Jisọ́sú nanù. ?Unu ta madu l'ọ́ bú baputizimu ọ́nọ́ tǔgbabẹ́ ayi l'anwùhu ọ́nọ́, ọ́ nwùhuru ọ́nọ́?

⁴ Lẹ́ teke ọ́nọ́, e meru ayi baputizimu ọ́nọ́ bẹ́ ayi l'iya tǔkookwa nwùhu; a tǔko ayi l'iya likota. Ọ́o yá bú l'ọ́ bú ẹ́gẹ́ ọ́nọ́, Kuráýisutu gude akpabiri ike kẹ́ Nna; shì l'ọ́nwu teta nọ́du ndzú ọ́dọ́ ọ́nọ́; búkwaphu ẹ́gẹ́ ayi a-dú ike nọ́du ndzú ọ́phungu.

⁵ O -búru l'ayi lẹ́ Kuráýisutu tǔgbabẹ́ búru nanù l'anwùhu, dú l'ọ́ bú ọ́phu ọ́ nwùhuru; ọ́ búnu iya bú lẹ́ Nchileke e-mekwaphu t'ayi tǔko shì l'ọ́nwu teta ẹ́gẹ́ ọ́nọ́, o meru iya; ayi l'iya anọ́du ndzú ọ́phungu ọ́nọ́.

⁶ Ọ́phu ayi maru ndọ́-ọ́: bú l'e wotaru akahù iphe ayi shì búru tǔko yẹ́lẹ́ Kuráýisutu kpọ́pyabẹ́ l'oshi-osweru. Ọ́o yá búkwanu k'ọ́phu ee-mebyi ike kẹ́ ẹ́jọ́-ọ́bú ọ́nọ́, ayi shì nweru teke ọ́nọ́, búlephu iphe dú ẹ́jì shì zúa ayi unwu l'ẹ́hu ọ́nọ́; ẹ́gẹ́ ayi ta abùhedu ohu k'iphe dú ẹ́jì.

⁷ L'ọ́ kwa teke madzú nwùhuru bú teke ọ́ nahuru ome iphe dú ẹ́jì.

⁸ O -búru l'ayi lẹ́ Kuráýisutu tǔgbabẹ́ ayi maru l'ayi l'iya a-tǔkokwaphu nọ́du ndzú.

⁹ L'iphe doru ayi ẹ́nya bú lẹ́ keshinu Nchileke meru tẹ́ Kuráýisutu shì l'ọ́nwu teta nọ́du ndzú b'ẹ́ tọ́o nwùhuhedu anwùhu ọ́dọ́. Ọ́nwu ta hadu kẹ́ t'ọ́ ka iya ike ọ́dọ́.

¹⁰ Anwùhu ọ́phu ọ́ nwùhuru b'ọ́ nwùhuru ugbo lanù kpù; k'ọ́phu oo-gude iya mekputa iphe dú ẹ́jì. Ndzú ọ́phu ọ́ nọ́ nta-a abùru tẹ́ yẹ́lẹ́ Nchileke búru nanù jẹ́yewaru.

¹¹ O kwaphu ẹ́gẹ́ ọ́nọ́ bẹ́ unu a-gùjẹ́ onwunu l'unu búwa ndu nwùhuru anwùhu l'ẹ́kẹ́ iphe dú ẹ́jì nọ́. Obenu lẹ́ keshinu unu lẹ́ Kuráýisutu Jisọ́sú tǔgbabẹ́ ayi búru nanù bẹ́ bú-wa Nchileke bẹ́ unu nọ́duru ndzú.

¹² Unu bẹ́ kwekwa tẹ́ iphe dú ẹ́jì búru iya a-nọ́du achi unu l'ọ́ bú eze l'ẹ́hu unu ọ́waa, bú ẹ́hu ọ́phu a-nwùhu anwùhu-wa; k'ọ́phu oo-meje unu t'unu mee iphe dú ẹ́jì, agù unu.

¹³ Unu bẹ́ kwekwa wota iphe, nọ́ unu l'ẹ́hu; m'o -ruhuru; ọ́ ha nwanshì ihagha haaru iphe dú ẹ́jì t'ọ́ búru iphe, oo-gude ejekfu iphe vudo nhamunha ọ́gù. Iphe unu e-mechia bú t'unu wotabebe onwunu haaru Nchileke; l'unu búwa ndu shì l'ọ́nwu teta lufuta bya anọ́du ndzú. Ọ́o yá bú k'ọ́phu Nchileke e-gude unu alù ọ́gù iphe vudo nhamunha.

¹⁴ Iphe dú ẹ́jì ta akahedu unu ike; keshinu ọ́phu ekemu te kehedu unu ẹ́gbu; kẹ́lẹ́ nta-a bẹ́ Nchileke gudewa eze-iphe-ọ́má iya tǔshia unu l'ẹ́gbu ekemu ọ́nọ́.

Obu ohu kẹ́ odobe-ẹ́ka-ndoo

¹⁵ Nta-a; ?ọ́ bú l'ayi a-nọ́duwaru eme iphe dú ẹ́jì okfu l'eze-iphe-ọ́má kẹ́ Nchileke tǔshiwaru ayi; ekemu te kehe ayi ẹ́gbu tọ́o? Túswekwa!

¹⁶ Unu ta mahaadụa lẹ teke unu woru onwunu togboru madzụ; melahaa iphe onye obu kfuru l'ọ bu ohu iya; bẹ unu bu-wa ohu iya. Teke ọ bu l'unu woru onwunu togboru iphe dū ejị; buru ohu iya; bunu iya bu l'unu a-nwuhu anwuhu, bu iphe tso iphe dū ejị. Teke bukwanu l'unu woru onwunu tųpyabe l'onu iphe Nchileke kfuru; ọo ya bu l'ọ-gu unu lẹ ndu doberu ẹka ndoo l'ifu iya.

¹⁷ O nweru teke unu shi buru ohu iphe dū ejị. Obenu lẹ mu ekele Nchileke ekele; lẹ nta-a bẹ unu gudewa obu unu l'ọ ha eme iphe bu ọkpobe okfu ono ẹge e ziru iya unu.

¹⁸ Keshinu a tọwaru unu l'ẹgbu, iphe dū ejị shi kee unu; bẹ unu buwa ohu k'odobe-ẹka-ndo.

¹⁹ Mu gudekwa ẹhu ohu; mę Nnajiufu anmaru unu ẹtu okfu-a; ọdumeka bẹ iphe mu ekfu te edokwa unu ẹnya. Teke ọdungu bẹ unu shi woru onwunu togboru ejo umere, rehuru erehu; mę ome iphe ẹ-te vudodu nhamunha ẹge ee-shi t'iphe dū ejị kakporu nshinu. Ọ bukwapu ẹge ono bẹ unu e-wotakota onwunu l'ọ ha tųpyabe l'ome iphe vudo nhamunha ẹge ee-shi tẹ ndzụ unu bukotarụ kẹ Nchileke.

²⁰ Teke unu shi buru ohu k'iphe dū ejị bukwa iphe ono, dū ejị ono shi buru nnajiufu unu. Ẹ tọ bukwa odobe-ẹka-ndoo.

²¹ ?Buhunu egbe uru ngunu bẹ unu ritaru l'ejo iphe ono, unu shi eme ono; mbụ iphe ono, iphere iya nọnyaaru bya adu unu nta-a ono? L'ẹke ishi iya tsuberu bukwa l'anwuhu.

²² Obenu lẹ nta-a b'a tọwaru unu l'ẹgbu ono, iphe dū ejị shi kee unu ono; unu abụwaru ohu kẹ Nchileke. Uru, unu ritaru iya aburu lẹ ndzụ unu bukotawa kẹ Nchileke. Eke o jeberu aburu lẹ ndzụ gbururu jeye.

²³ L'ugwo, iphe dū ejị akfuje madzụ kwa ọnwu. Iphe-oma, Nchileke anuje abukwanuru ndzụ gbururu jeye ọphu shi l'ẹka Jisọsu Kuráýisutu, bu Nnajiufu ayi.

7

Ẹtu iphe emeje nū l'alulu

¹ Unwunna mu; ọ kwa unu bẹ mu ekfuru nta-a; unubẹ ndu tuko maru ekemu. ?Unu ta madu l'ọ bu teke madzụ nọ ndzụ; bẹ ekemu vù ire l'ẹhu iya; onye obu nwuhuwaru; k'ekemu alaa?

² Unu gudenu nwanyi, alu nji gee ya. Nwanyi, alu nji nọfutaje l'ẹka nji iya jeye teke nji iya obu l'a-nọ-bebe. Nji iya ono nwuhuwa; b'o nweekwa onwiya. Ekemu ono, shi lopyabe iya l'ẹka nji iya ono te vuhekwa ire l'ẹke ọ nọ.

³ Bu iya bu; ọ -buru l'ọ je aluru nji ọdo teke nji iya nọkwadua ndzụ; a sù l'ọ bu ogori bẹ oori. Teke bukwanu lẹ nji iya nwuhuwaru; ọ bu teke ono b'ọ bu nwanyi, ee-keghe nji ọdo. Ekemu ta lopyabehekwa iya. Ẹ tọ buhedu iya ori ogori teke o je je aluru nji ọdo.

⁴ Ọ kwa ẹge ono b'ọ dū l'ẹhu unu; unwunna mu. Ọ bu ekemu shi buru nji unu. Obenu l'unu lẹ Kuráýisutu tųgabewaru nwuhu. Ọo ya bu lẹ keshinu ọphu unu nwuhuwaru bẹ ekemu ta buhedu nji unu. Ẹ to nwehedu iphe unu l'iya jikwadu ọdo. E metsua; unu abya anọdu ndzụ ọdo teke ono, Kuráýisutu tetaru nọdu ndzụ ono. Nta-a bẹ buwa onye ono, shi l'onwu teta nọdu ndzụ ono bu nji unu; k'ọphu ayi a-nọdu ndzụ, vudo nhamunha; meje iphe dū Nchileke mma.

⁵ Lẹ teke ono, ayi shi nọdukwadu ndzụ ono, ayi shi eme ẹge ọ guru ayi ono bẹ ẹgu ejo iphe ono meru ayi t'ayi meje iphe dū ejị. Yọ buru ekemu

meru t'ègu ome iphe ono, dù èji ono nwu ayi taphutaphu l'èhu. Iphe tso ome iphe ono, dù èji ono abùkwanuru anwùhu.

⁶ Obenu lẹ nta-a; bẹ Nchileke mewaru ayi t'ẹ b'ọ duhe iphe ayi l'ekemu e-nwegbabe lẹ phuu. Ayi nwùhuwaru; nahù iphe ono, shi kee ayi ẹgbu ono. Ọọ ya bụ l'ayi etsowa ọzo ndụ ophungu, ophu shi l'eka Ume-dụ-Nso; ejeru Nchileke ozi. Ayi te etsohedu akahù ọzo ono, bụ iya bụ ekemu ono, e deru l'ẹkwo ono; gude eje iya.

Ekemu; mẹ iphe dù èji

⁷ ?Bụ ngunu bẹ ayi e-kfu nta-a? ?Ayi a-sù l'ekemu l'onwiya bụ iphe dù èji ọọ? Tùswekwa! Ayi te ekfukwa ẹge ono. Obenu lẹ mu tẹ ga madù iphe bụ iphe dù èji; ndẹge ekemu ta nọ. Mu tẹ ga ma iphe bụ ijimènya; ndẹge ekemu ta sù: "T'ẹ b'i jikwa ijimènya."*

⁸ Iphe dù èji eshinu l'ekemu ono, sùru t'ẹ b'i jishi ijimènya ono kpata ọzo; shi iya kpatsushia mu iphe bụ ẹgu ẹjo iphe, dù iche iche. Kẹle ẹke ekemu ta nọdu bẹ iphe dù èji bụkwa iphe nwùhuru anwùhu.

⁹ O nweru teke mu shi nọdu; mu ta ma k'ekemu ono, sùru t'ẹ b'e jijeshi ijimènya ono. Tọ dù iya bụ; k'ekemu ono abyalephu ẹge-a; iphe dù èji eteta jakerehu;

¹⁰ ekemu ono ekpeekwanua mu nkfugbu. Ekemu ono gẹdegede; mbù ekemu, ga ge koshi mu ọzo ndụ gbururu jeye egbe kpée mu nkfugbu.

¹¹ Okfu l'iphe dù èji kpataru; ọzo gude ekemu ono ghọ-gbua mu; shi l'ekemu ono; woru mu gbua.

¹² Ọọ ya bụ l'ekemu l'ọ ha shi Nchileke l'eka; iphe ono, e deru l'ekemu ono eshikwaphu Nchileke l'eka; bụru iphe vudo nhamunha; bya adù mma.

¹³ ?Bụ iya bụ l'ọ iphe ono, dù mma ono gbe kpataru mu ọnwu-wa ọọ? Tùswekwa; ẹ tọ bụkwa iya. O bụ iphe dù èji gude iphe ono, dù mma ono kpataru mu ọnwu; ẹge ee-shi tẹ iphe dù èji bụru iphe aa-phù l'ọ bụ iphe dù èji. Yọ bụru iya bụ lẹ Nchileke shi l'iphe e deru l'ekemu eme t'iphe dù èji koshikota onwiya ẹge yẹbe iphe dù èji dù-be èji.

Uzo iphe labù, akpa ẹnya l'èhu madzù

¹⁴ Iphe ayi maru bụ l'ekemu shi l'eka Ume Nchileke; obenu lẹ mu bụ madzù mmakanù, bụ iya bụ onye, iphe dù èji gbaru ẹge aagbajẹ ohu.

¹⁵ Umere mu l'onwomu agbachije mu ẹnya; okfu lẹ mu te emejedu iphe dù mu kẹ tẹ mu mee. Iphe mu emejechia bụ iphe dù mu ashị ememe.

¹⁶ Ọ -bùru l'iphe mu gbe emeje bụ iphe, mu marua l'ẹ tọ dudu mu mma; ọọ ya bụ l'ookoshi lẹ mu kweru l'ekemu dù mma.

¹⁷ Ọọ ya bụnu l'e -kfude iya ekfukfu b'ẹ tọ bụkwa mbẹdua l'eme iphe ono, dù mu ashị ono. Iphe eme iya nù bụ iphe ono, dù èji, buwa mu ebubu l'èhu ono.

¹⁸ L'iphe mu maru bụ l'ẹ to nwekpodua iphe dù mma, nọ mu l'obu lẹ phuu; bụ iya bụ l'obu egbe onye mu shi bụru teke mu shi anọduje eme ẹjo iphe agùebe mu nù. Mu eseje tẹ mu mee iphe dù mma, dù mu kẹ ememe; ọbù lẹ mu ta adùjedu ike mee ya.

¹⁹ Okfu lẹ mu t'emejedu iphe dù mma, dù mu t'a sù lẹ mu meru iya. Ọ bụlephu ẹjo iphe ono, ẹ-ta dudu mu tẹ mu mee ya ono bẹ mu emeje.

²⁰ Ọ -bùru l'iphe mu anọduje eme; gbe bụru iphe ẹ-ta dudu mu mma; ọọ ya bụ l'e -kfude iya ekfukfu; b'ẹ tọ bụdu mbẹdua l'eme iya. Iphe eme iya nù bụ ẹjo iphe ono, buwa mu ebubu l'èhu ono.

* 7:7 7:7 Awù 20:17; Dit 5:21.

²¹ Oo ya bu lẹ mu shi ege ono; maru l'ọ bu ege-a bẹ iphe kẹ mgboko-a dọ; l'ọ bu teke mu eme tẹ mu mee iphe dọ mma; yọ bụleruphu ẹjo iya akpatajẹ mu ọzo l'ẹhu.

²² L'ime onwomu; bẹ ekemu kẹ Nchileke adubejekpokwaa mu mma l'obu; l'atso mu ẹna.

²³ Obenu lẹ mu phuru ekemu ọdo, dukpokwaaru iche, anọduje adzọ ọzo l'ẹhu mu. Ekemu onanu bẹ yeke ekemu ophu dọ mu mma l'egomunggo anọduje adzọ ọzo. Ekemu onanu, bu ekemu ọdo ono atuje mu mkporo; kpuru mu kpẹe iphe dọ ẹji, bu ophu ekemu, ọotujeru mu kpọ mu lẹ ndzọ.

²⁴ Nshobukwaa mu nshọ! ?Bụ onye a-dzọ mu l'egbe ọnodu ọwaa, mu nọ nta-a, bụwa anwuhu-wa?

²⁵ Mu ekele Nchileke ekele. Mu shi l'ẹka Jisọsu Kuráýisutu, bu Nnajiufu ayi, bu iya dzọru mu l'onodu ono ekele Nchileke ekele.

Oo ya bu lẹ mbedua l'uche-obu mu kwa ohu k'ekemu, shi l'ẹka Nchileke bẹ mu bu. Obenu l'obu kẹ egbe onye ono, mu shi buri ono kwa ohu kẹ ekemu kẹ iphe dọ ẹji bẹ mu bu.

8

Ume, anu ndzọ ophungu

¹ Oo ya bu lẹ nta-a b'ẹ to nwehekwa ikpe, Nchileke anmakwadọ ndu, ẹphe lẹ Kuráýisutu tugbaberu buri nanu.

² L'ekemu ophu Ume Nchileke aturu unu nta-a bu ike, eshije l'ẹka Kuráýisutu Jisọsu duru madzọ bahu l'ọzo ndzọ. Yọ buri ike ono ọfuwaru unu l'ike k'ekemu, bu iya eshije l'iphe dọ ẹji duru madzọ bahu l'anwuhu.

³ Iphe ekemu ta dudu ike mee; okfu lẹ madzọ ta adujedu ike mee ege ekemu kfuru bẹ Nchileke mewaru. O yewaru Nwatibe iya; yọ bya aburu madzọ; nweru anu-ẹhu, iphe dọ ẹji anọduje akpa ọzo l'ọ bu anu-ẹhu nk'ayi; bya eworu onwiya chia ẹja; nwefu iphe dọ ẹji, ayi meru; shi ege ono mebyia ike k'iphe dọ ẹji ono. Nchileke eshi l'ẹhu ono, Kuráýisutu nweru ono nma iphe dọ ẹji ikpe.

⁴ Iphe, kparu iphe Nchileke meru iphe ono bu k'ophu ayi a-dọ ike meebe iphe ono, vudo nhamunha, ekemu kfuru ono. Lẹ nta-a bụwa Ume Nchileke edu ayi lẹ ndzọ ayi; tọ buredu obu egbe madzọ ono, ayi shi buri teke ayi shi anọduje eme ẹjo iphe, agube ayi ono edu ayi.

⁵ Ndu eme iphe egbe madzọ obu, ẹphe shi buri suru t'ẹphe mee bulephu ege ẹphe e-me mee iphe dọ ẹphe mma bẹ ẹphe anọduje ese. Ndu emekwanu iphe Ume-dọ-Nsọ suru t'ẹphe mee aburu iphe dọ Nchileke mma bẹ ẹphe anọduje ese.

⁶ L'ose anya k'ome iphe dọ Ume-dọ-Nsọ mma bukwa ndzọ; buri ẹhu agu. Ose anya k'iphe agu obu egbe madzọ ono, ayi shi buri teke ono, ayi shi anọduje eme ẹjo iphe, agube ayi ono abukwanuru onwu bu uru, eeritaje iya.

⁷ Yọ buri iya meru iphe onye bulephu iphe, agu iya nọ bẹ ọnoduje ese ẹza iya; abuje ohogu Nchileke. Ẹ too mejedu iphe ekemu Nchileke kfuru; mbu l'ẹ tọ dujekwa ike eme iya ememe ophu.

⁸ Ndu emeje iphe agube obu ẹphe ta abyakwa bya a-dọ ike ome iphe dọ Nchileke mma.

⁹ Obenu l'unubedua te emejedu uche unu. O bụwa iphe Ume-dọ-Nsọ ekfu bẹ unu eme; mbukwa m'ọ -buri-a lẹ Ume kẹ Nchileke buphu ebubu l'ime unu. Iphe bu onye ẹ-te nwedu Ume ono, Kuráýisutu anu ono l'ẹhu iya ta bukwa onye nk'ia.

10 A makwarɔa l'unu a-nwɔhu; okfu l'unu mewaru iphe dɔ eji. Obenu; ɔ -bɔru lɛ Ume kɛ Kuráyisutu bu unu ebubu l'ɛhu bɛ Ume ono bɔkwa unu ndzɔ; okfu lɛ Nchileke gɔwaru unu lɛ ndu doberu ɛka ndoo.

11 Teke ɔ bɔ lɛ Ume kɛ Nchileke ono, meru tɛ Jisɔsu shi l'onwu teta nɔdu ndzɔ ono bu l'ime unu; ɔo ya bɔ lɛ yɛbedua ono, meru tɛ Kuráyisutu Jisɔsu shi l'onwu teta nɔdu ndzɔ ono e-mekwaphu t'ɛhu unu ono, bɔ ɔphu a-nwɔhu anwɔhu ono nɔdu ndzɔ. Nchileke e-shi lɛ Ume-dɔ-Nsɔ ono, bu unu l'ɛhu ono mee iphe ono.

12 ɔo ya bɔ; unwunna mu; o nweru iphe gbaru ayi l'ememe. Obenu l'iphe ono, gbaru ayi l'ememe ono ta bɔkwa t'ayi meje iphe, agɔ egbe obu phɔ, ayi shi nweru phɔ.

13 Lɛ teke unu eme iphe shigbaa l'uche-obu unu ono bɛ unu a-nwɔhukwa anwɔhu. Obenu lɛ teke unu shi l'ɛka kɛ Ume-dɔ-Nsɔ kpagbua umere ono, shigbaa l'uche-obu unu ono; t'ɔ bɔru iphe nwɔhuru anwɔhu; k'ɔphu unu a-nɔdu ndzɔ.

14 L'ɔ kwa ndu kweru tɛ Ume-dɔ-Nsɔ bɔru onye edu ɛphe; bɛ bɔ unwu Nchileke.

15 Lɛ Ume-dɔ-Nsɔ, Nchileke nɔru unu ta bɔkwa Ume, e-me t'unu bɔru ohu l'ifu Nchileke; m'ɔ bɔ t'ɔ mee t'unu gbe bya atsulahaa Nchileke egvu ɔdo. Iphe Ume ono gbe emeje bɔ l'oomeje t'unu bɔru unwu Nchileke. Keshinu Ume ono bu ayi ebubu l'ɛhu bɛ ayi ekuje Nchileke "Nna; Nna."

16 ɔ bɔ Ume Nchileke ono bɛ emeje t'ɔ doo ayi ɛnya l'obu ayi l'ayi bɔwa-a kɛ Nchileke.

17 ɔo ya bɔ l'ɔ -bɔru l'ayi bɔwa unwu iya; ɔ bɔ iya bɔ l'ayi bɔwa ndu Nchileke a-nɔ iphe o kweru unwu iya ɔkwa iya. ɔo-nɔ ayi iphe ono, ɔ nɔwaru Kuráyisutu ono. ɔ -bɔru-a l'ayi lɛ Kuráyisutu tugbaberu eje iphe-ɛhuka bɛ Nchileke e-mekochakwaa mee t'ayi gbaru mgba l'ɔdu-biribiri kɛ Kuráyisutu.

ɔdu-biribiri ɔphu nɔ l'ifu

18 Iphe doru mu ɛnya bɔ l'iphe-ɛhuka ɔwananu, ayi eje nta-a te dzukpoduanu kɛ t'ɛ wota iya tɔru yeru egbe ɔdu-biribiri, Nchileke e-mekochaa woru ayi dobe.

19 Iphemiphe ɔbule, Nchileke keru ekeke bɛ ɛhu anma anmanma tɛ ya phɔ-kebe teke Nchileke e-koshi unwu iya l'ɔdu-biribiri ono.

20 Okfu l'iphemiphe ɔbule ono, Nchileke keru ekeke ono bɛ Nchileke tɔru ono t'ɔ tɔko bɔru iphe laru l'iyi. ɛ tɔ bɔkwa iphemiphe ɔbule, Nchileke keru ekeke meru iphe dɔ eji l'onwiya. ɔ kwa iphe tso ikpe, Nchileke nmaru madzɔ lɛ madzɔ mesweru. Obenu lɛ Nchileke mekwaruphu tɛ iphemiphe ɔbule ono, o keru ekeke ono; lekwaphu ɛnya

21 l'ujiku lanɔ; bɛ ya a-gɔshi ɔnu ono, ya tɔru iya t'ɔ rekarashihu ono. Teke ono bɛ oo-me t'iphemiphe ɔbule ba abɔheru ohu k'iphe dɔ eji; yɔ bɔ-chiaru ɔdu-biribiri k'unwu Nchileke.

22 Iphe ayi maru bɔ lɛ byeyekwaa nta-a; bɛ iphemiphe ɔbule, Nchileke keru ekeke atsɔgbakwaa ude l'ɔ bɔ nwanyi, ime eme.

23 ɛ tɔ bɔlekwa iphe Nchileke keru ekeke nkɔnyi iya. Ayibedua l'onwayi, bɔ ndu nwewaru Ume Nchileke; mbɔ Ume, Nchileke yeru ayi l'ɛhu gude ekoshi lɛ ya e-mekochaa meeru ayi iphe ono, ya kweru ayi ɔkwa iya ono; atsɔkwaphu ude; ege ono ayi ele ɛnya lɛ Nchileke e-koshi l'ɔ nataru ayi l'ɛke ɔ nɔ t'ayi bɔru unwu iya ono, bɔ iya bɔ teke Nchileke a-gbata ɛhu ayi l'ɔ hà.

24 Nchileke dzɔfutawaru ayi; ɔbu l'adzɔta ono bɛ ayi elekwadu ɛnya teke oo-dzu oke. Ndɛge ɔ -bɔru l'ayi natawaru iphe, ayi ele ɛnya iya; m'ɛ

tò ga adukwa iphe ayi ga anòdu elekwadu ɛnya iya. ?Bù onye lejeru ɛnya iphe o gbe natawa?

²⁵ Teke bù l'ayi ta natadua iphe, ayi ele ɛnya iya; ọọ ya bù l'ayi a-ta nshi; nòdukwapu ele ɛnya iphe ọbù.

²⁶ Ọ kwaphu ẹge ono bẹ Ume Nchileke anọduje eyeru ayi ẹka; okfu l'ike ta adudu ayi k'ota nshi; l'ẹ b'ọ bù l'ayi maru ẹge eekfuje anụ Nchileke ẹge gbaru ayi. Ọọ ya bù l'ọo Ume-dụ-Nsọ l'onwiya egudeje ude ọphu bụlephu yẹbedua maru iphe o kfuru gude ekfu anụru ayi Nchileke.

²⁷ Ọ bù Nchileke, bù yẹbedua enyoje ime obu madzụ bẹ mawaru iphe bù uche-obu kẹ Ume-dụ-Nsọ; okfu lẹ Ume-dụ-Nsọ anọduje ekfu anụru ẹphe Nchileke; mbụ ndu nk'ia l'ẹge ọ dụ Nchileke mma.

²⁸ Ayi maru l'iphe bù iphe, eme l'ẹhu ndu yeru Nchileke obu anọduje eme l'ẹge ọo-duru ẹphe lẹ mma; mbụ ndu Nchileke kuru ẹge ọ tüberu.

²⁹ Ishi iya bù lẹ Nchileke mahawaru ndu nk'ia tẹmanu bẹ mgboko dūbederu; bya afotahawa ẹphe t'ẹphe bụru ndu a-dụ ẹge Nwatibe iya dū; tẹ Nwatibe iya ono bụru ọgurennya m'a gudekwanu ụnwunna iya l'ophu.

³⁰ Ọ bù ndu, Nchileke fọtahawaru b'ọ kuru. Yọ bụru ndu ono, o kuru ono b'ọ guru lẹ ndu doberu ẹka ndoo. Yọ bụru ndu ono, ọ guru lẹ ndu, doberu ẹka ndoo ono b'ọ doberu l'ọdu-biribiri iya.

N-yemobu Nchileke l'ẹhu ayi

³¹ ?Nanụ ẹge ayi e-dobe ọnu yee l'iphemiphe ọbule ono nta-a? Ọ -būru lẹ Nchileke agbaru ayi ọdzori; ?bù onye e-meghe ayi ngunu.

³² Nchileke ta k'fukwekwa Nwatibe iya ẹka. O duru iya ye t'ọ bya anwū-chiaru ayi l'ayi ha ọnwu. Keshinu ọphu Nchileke shi ẹge ono; nū ayi Nwatibe iya ono; ?bù egbe iphe ngunu b'ẹ to shidu l'ẹka Nwatibe iya ono nū ayi kẹ mmanụ.

³³ ?Bù onye bẹ dzuru kẹ oku ndu, Nchileke fotaruru afota ikpe? Ẹ to nwekwa. Kẹ l'ọ bù Nchileke l'onwiya gbe me-wa t'ikpe ba nma ẹphe.

³⁴ ?Bù onye bẹ dzuru k'onma ẹphe ikpe? Ẹ to nwekwa. Kẹ l'ọo Kuráýisutu Jisọs l'onwiya bù onye gude okfu ẹhu ẹphe nwūhu. Ọphu tọ bụlekwa onanu nkinyi iya: o shi l'onwu teta nọdu ndzụ je anọdu l'ẹka-utara Nchileke ekfu anụru ayi Nchileke.

³⁵ ?O nwekpooru iphe a-kpòshighe tẹ Kuráýisutu be eyeheru ayi obu? ?Bù oje iphe-ẹhuka? ?Tọo bù oke mkpa? ?Bù ome madzụ kpakpawowo? ?Tọo ẹgu ememe? ?Tọo ba ọphu iphe owe l'ukfu? ?Tọo iphe ọlo ishi onwonye ałọlo? ?Tọo l'ẹ gbugburu ayi lẹ mma bẹ e-meghe iya nū?

³⁶ Ọ dua l'ọ bù iphe, e deru l'ẹkwo okfu Nchileke; sụ:

“Ọ bù l'okfu ẹhu ngu;

b'ẹ to nwedu mbọku, anwūhu

ta anọdujedu achị ayi.

Aanọduje eme ayi l'ọ bù aturu,

a chịtaru eje egbugbu.”*

³⁷ Ephoru ephopho! Iphe ono l'ọ ha e-mekota; ọbù l'ayi eshije l'ẹka onye ono, yeru ayi obu ono shihu ike; mekputakota iya.

³⁸ L'ọphu doru mu ɛnya bù lẹ anwūhu ta tsudu iya; ndzụ ta tsu iya; tọ tsu iya mbụ ụnwu ojozi-imigwe; ụnwu ẹjo maa ta tsu iya. Iphe, bù iphe eme nta-a; mẹ ọphu e-mekochaa mee l'uzo ifu ta fụ iya; to nwe iphe, bù ike ọdo, furu iya nū.

* **8:36 8:36** Egvu 44:22.

39 Igwe ta fukwa iya; alí ta fú iya. To nwe iphe, bú iphe Nchileke keru ekeke, ha ké okposhi tẹ Nchileke be eyeheru ayi obu, o shi l'ẹka Nnajiufu ayi, bú Jisọsu Kuráýisutu yeru ayi.

9

Nchileke; mę ndu o fotaru

¹ Iphe mu ekfu bukwa oswi-okfu. Mu bukwa onye ké Kuráýisutu; mu ta adzúkwa ejo-ire. Úme-dụ-Nsọ bu mu ebubu l'ime obu; l'emeje t'obu mu maru iphe gbaru iya nù ohuma. O bú obu mu ono meru t'o doo mu ęnya lẹ mu ta adzúdu ejo-ire.

² Aphụ jiru mu obu. Ophu o nwedu teke ẹ tọo nọdujedu atsụ mu l'ẹhu; k'ophu ooruje mu l'anụ mee;

³ mę mu nyata ndu nke mu, mu l'ephe bú mee lanụ. Oduje mu t'a sụ lẹ mu bú onye Nchileke tũru onu tẹ mu lẹ Kuráýisutu ba atụgbabehe; m'ọ -buru l'ọo iphe a-dzọ ephe.

⁴ O bú ephe bú unwu Ízurẹlu; buru ephe; bẹ Nchileke fotaru t'ephe buru unwu iya. O bú ephe b'ọ koshiru ọdu-biribiri iya. O bú ephe b'ọ kweshiru ukwa iphe tukobe lẹ ndzụ, ephe l'iya gbaru; buru ephe b'ọ tũru ekemu nù. Yọ buru ephe b'ọ koshiru ẹge ephe a-bajeru iya ẹja; buru ephe b'ọ nũru iphe o kweshiru ephe ukwa iya.

⁵ O bú ephe bú awa ochechoroche ayi pẹ; Kuráýisutu aburu eri ephe m'a -bya l'abubu ophu o bú madzụ. T'e tujee Nchileke, kangokotaru iphemiphe ọbule ẹpha gbururu jeye lẹ tutu yoyo. Ono kwa ẹge o dụ.

⁶ Iphe mu ekfu ta bukwa l'iphe ono, Nchileke kfuru ono bẹ búwa iphe mmakanụ; ké l'ẹ tọ búebekwa ndu, shi lẹ Ízurẹlu bú ọgbodo ndu Ízurẹlu.

⁷ Ẹ tọ búebekwa ephe l'ephe ha bú ọgbodo unwu Ébirihamu; okfu l'ephe shi l'awa iya. Lẹ Nchileke sụkwaru Ébirihamu: "L'ọ kwa ndu, shi l'eri Áyizaku kpụu bú ndu a-buru unwu ngu."

⁸ Iphe, iphe ono ekoshi bú l'ẹ tọ búdu iphe bú ndu, a mụru amumu mmakanụ bẹ bú unwu Nchileke. O bú ndu, Nchileke kweru Ébirihamu ukwa l'ọo-mụta bú ndu, aagụ l'ọgbodo unwu Ébirihamu.

⁹ L'ẹge Nchileke gude kwee Ébirihamu ukwa iphe ono bú l'ọ sụru iya: "Elenu akele bẹ ya a-bya agbaphee ngu; Séra amụta nwata nwoke."

¹⁰ Ẹ tọ búlekwa onanu nkinyi iya. O kwaphu ẹge o dụ l'ẹhu unwu Ribéka ephe ẹbo ndono. Ephe shi lẹ nna lanụ, bú iya bú Áyizaku, bú ochechoroche ayi.

¹¹⁻¹² Yọ búkwanuru ẹge ee-shi t'afọta, Nchileke fotaru onye lanụ buleruphu ẹge o túbẹhawaru l'uche iya; meru iphe o sụru Ribéka: "Onye ké ọgurennya l'unwu ngu ono a-nọduje ejeru onye ké nwata ozi." Iphe ono b'ọ kfuru b'a mụderu ephe amumu; mbụ teke ẹ ta dụdua iphe ẹgirima ono dzuwaru ememe; ophu aa-sụ l'ephe meru ohuma; m'ọ bú l'ephe meru ejí. Oo ya bú lẹ ndu ophu Nchileke fotaru búlephu ẹge o túbẹru l'uche iya. Ẹ tọ búkwa ké l'ọ bú ohuma, ephe metaru l'onwẹphe.

¹³ Bú iya bú iphe e deru l'ẹkwo okfu Nchileke; sụ lẹ Nchileke sụru: "Jékọp bẹ ya yeru obu; Íso bẹ ya kpọru ashí."

¹⁴ ?Nanụ ẹge ayi e-ye iya onu nta-a? ?Ayi a-sụ lẹ Nchileke te emedu iphe vudo nhamunha tọo? Ejepho!

¹⁵ Kẹ l'ọ sùru Mósíṣu: "O -nweru onye ọ dú yẹbe Nchileke tẹ ya meeru obu-oma; ya emeeru iya ẹya. Teke o nweru onye dú iya tẹ ya phàru imiko; ya aphàru iya ẹya."

¹⁶ Ọo ya bú l'ọ búlephu obu-imiko bẹ Nchileke egudeje afọta madzú. Ẹ tọ búkwa uche-obu madzú; m'ọ bú l'ọ bú iphe madzú metaru l'ike k'ẹka iya bẹ ọọgu.

¹⁷ L'ẹkwo okfu Nchileke kfuwaru sù lẹ Nchileke sùru Fero: "Iphe, kparu iphe ya meru ngu eze búlekwaphu tẹ ya gude ngu koshi ẹge ike iya ha; ọdo bú k'ọphu ndiphe mgburumgburu e-shi ẹge ono maru onye ya bú."

¹⁸ Ọo ya bú lẹ Nchileke emejeru madzú ẹge yẹbe Nchileke túberu l'uche iya. O nweru ndu ọọphujeru imiko; nweru ndu, ọokpo-chije ọkpoma ẹphe.

Ehu-eghughu; mẹ obu-imiko kẹ Nchileke

¹⁹ A makwaru-a l'onye lanú l'ime unu e-gbeshi jia mu; sù: "Ọ -bùru l'ọ dú ẹge ono; ?bù ngunu mehunuru bẹ Nchileke atajẹkwaphu madzú uta? Nchileke -túbewa l'ọ iphe ya e-me ndọ-ọ; ?bù onye tsúkwaduru iya akpọshi?"

²⁰ Obenu; nggube madzú mmanu ophu sùru l'iphe Nchileke meru ta dúdu mma; ?iftu onwongu ngunu? Íte, a kpúru l'ura ta ajiẹkwa onye kpúru iya nu: "Ọ meru imagha b'i gude kpua ya ẹge-a, i kpúru iya-a?"

²¹ ?Tọ búdu ọ-kpú-ite maru ẹge oo-me úra iya? Ọ -dú iya t'ọ gude ọzo úra lanú ono kpua ite labú: tẹ nanú búru ite, ama mma, ee-yeje iphe a zúru l'oke aswa; ophu abúru ite, ee-yeje iphe ọdo; ?tọ kpúdu iya?

²² ?Bù ngunu bẹ ii-kfu; m'ọ -bùru l'ọ Nchileke eme ẹge ono? O nweru ndu Nchileke meru tẹ ya gude koshi oke ẹhu-eghughu iya mẹ ẹge ike iya habe. A makwaru ẹ ndu ono gbawaru ẹge ọ ge gudewa oke ẹhu-eghughu iya mebyia ẹphe; ọbú lẹ ọotarú ẹphe nshi nshinu.

²³ O nwekwaruphu ndu ophu Nchileke gude eme tẹ ya koshi l'odu-biribiri nk'ia te nwedu ẹtu. Ndu onanu b'ọ phuru imiko; bú iya bú ndu ono, ọ tubuhawaru l'ẹphe l'ia a-gbaru l'odu-biribiri iya ono.

²⁴ Yọ búru ayibedua bú ndu onanu, ọ phuru imiko ono. Ẹ tọ búlekwaa lẹ ndu Ju b'ọ shi fọta ayi nwenkinyi; o shikwaphu lẹ ndu ọhodo, ẹ-ta búdu ndu Ju fọta ayi.

²⁵ Yọ búru iphe ono b'ọ kfuru l'ẹkwo Hosáya; sù:

"Lẹ ndu ono, ẹ-te shidu búru ndu nk'ia ono;

bẹ ya e-ku 'ndu nk'ia.'

Nwanyi ono, ya te shidu yeru obu ono;

bẹ ya e-ku 'o-ri-ẹku iya.'

²⁶ Yọ búru l'ẹke ono,
a nọduru; sù ẹphe l'ẹphe
ta abúdu ndu nk'ia ono;
bẹ aa-nọdu kua ẹphe
'unwu Nchileke, nọ ndzú.' "

²⁷ Azáya, bú onye nkfuchiru Nchileke chikwaruphu mkpu ẹhu ndu Ízurelu; sù: "Lẹ to nwedu m'ọ -ruhuru; unwu Ízurelu ha l'igweligwe l'ọ bú ẹja, nọ l'alí; ọ kwa nwa ndu ẹ-ta badú ishi bẹ aa-dzofuta.

Onanu abúru kele Nnajiufu e-mekota iphemiphe ọbule, o kfuru ndiphe. Oo-mekotakpoo ya ẹgwegwa; mee ya ọhuma ọhuma ẹge ọo-dú."

²⁹ Ọ dúkwaa l'ọ bú iphe Azáya kfuhawaru tẹmanu b'ọ mederu. Ọ sùru: "Ndege Nnajiufu ayi; mbú Ọkaribe-Kakọta-Ike te kwedu t'awa ayi chíhu; mẹ ayi agvú l'ọ bú Sódumu; mbú m'ọ mee ayi iphe o meru Gómóra."

Ụkfu, adu ndu Ịzurelu l'okpa

³⁰ Nta-a; ?bụ awe bẹ ayi a-subekwanu iya ishi? Eke ayi a-sube iya ishi bụ lẹ ndu ono, e-ta bụdu ndu Ju; ephe te shi l'ese tẹ Nchileke gua ephe lẹ ndu doberu ẹka ndoo ono bẹ Nchileke guwaru lẹ ndu doberu ẹka ndoo l'ifu iya; okfu l'ephe woru onwephe ye Kuráýisutu l'ẹka.

³¹ Obenu lẹ ndu Ịzurelu, bụ ndu keberu ẹhu eme iphe ekemu kfuru ẹge ee-shi tẹ Nchileke gua ephe lẹ ndu doberu ẹka ndoo ta dudu ike mekota iya.

³² ?Bukwanu ngunu kparu iya? Iphe kparu iya nụ bụ l'ephe te sedu tẹ Nchileke gude kẹ l'ephe woru onwephe ye iya l'ẹka; gua ephe lẹ ndu doberu ẹka ndoo. Ephe gbe gudechia iphe ephe gude ike ẹka ephe meta ese iya. Yọ bụru l'ẹke ono bẹ mkpuma ono kporu ephe ụkfu;

³³ bụ iya bụ iphe ono, e deru l'ekwo okfu Nchileke; sụ lẹ Nchileke sụru: "Unu phududuphu!

Ya wowaru mkpuma,
a-nodu adu ndiphe
ụkfu ngube lẹ Záyonu;
mbụ oke mkpuma,
ephe e-vukotaje daa;
Obenu l'onye woru onwiya
ye onye ono l'ẹka;
ta byadu bya akwa izimana."

Ọ bụ mkpuma ono bẹ ephe vukotaru; yọ bụru ụkfu dū ephe l'okpa.

10

¹ Unwunna mu; iphe dū mu mma l'obu; bụru iphe mu anọduje ekfu anụ Nchileke t'o meeru iya ndu alị mu, bụ iya bụ ndu Ju bụ t'ọ dzofuta ephe.

² L'ophu dokpooru mu ẹnya bụ l'oovu ephe ẹhu t'ephe meje uche-obu Nchileke. Ono bẹ mu agbakpooru ephe ọdzori iya. Obenu l'ẹge ephe gude eme iya bẹ ephe te gudedu ọgbodo mmamiphe eme iya.

³ Keshinu ephe ta amadu ẹge Nchileke eshije mee madzū t'ọ bụru onye doberu ẹka ndoo; bẹ iphe ephe achọ bụ obuta uba k'ẹka ephe; shi ẹge ono meta tẹ Nchileke gua ephe lẹ ndu doberu ẹka ndoo. Ephe eshi ẹge ono jika omeje iphe bụ uche-obu Nchileke.

⁴ Lẹ Kuráýisutu bẹ meekwaru tẹ ekemu ba abuhe ụzo, Nchileke shi agu madzū l'onye doberu ẹka ndoo; k'ophu iphe bụ ndu, wokwanuru onwephe ye Kuráýisutu l'ẹka a-buru ndu, Nchileke a-gụ lẹ ndu doberu ẹka ndoo.

Ndzofuta bụ k'onyemonye

⁵ Ọwaa bụ ẹge Mósísu deru kẹ ndu eme tẹ Nchileke gua ephe lẹ ndu doberu ẹka ndoo; okfu l'ephe eme iphe ekemu kfuru: Ọ sụru l'iphe, bụ onye eme iphe ekemu kfuru e-shikwa iya nodu ndzū.

⁶ Obenu l'owaa bụ iphe, e deru lẹ k'uzo, Nchileke e-shi gua ndu woru onwephe ye Kuráýisutu l'ẹka lẹ ndu doberu ẹka ndoo l'ifu iya. E deru; sụ: "Ba dukwa teke ii-je ọri wo: ?Bụ onye a-dū ike laa l'imigwe; mbụ je ekuzita Kuráýisutu?

⁷ Ọphu tọo dukwa teke ii-je ọri; sụ: ?Bụ onye a-bahụ l'alị-maa; mbụ shi iya kufuta Kuráýisutu?"

⁸ ?Bụ ngunu b'e deru? Iphe e deru bụ: "L'okfu Nchileke nọ ngu ntse. Ọo ya bụ iphe jikpu l'onu; bụru iya bẹ ii-noduje ari l'okpoma." Ọo ya bụ ozi-oma ono, ayi ezi ono; bụ iya bụ l'onye Nchileke nataru bụ onye woru onwiya ye Kuráýisutu l'ẹka.

⁹ Teke ọ bụ l'i gude ọnu ngu kfua ya kfushia ya ike l'ẹke ndu ọdo nọ l'ọ Jisọs bụ Nnajiufu ọbu; bya egude ọkpoma ngu l'ọ ha kweta lẹ Nchileke meru iya; yo shi l'ọnwu teta nọdu ndzị; bẹ Jisọs a-dzọta ngu.

¹⁰ Onye gude obu iya l'ọ ha woru onwiya ye Kuráýisutu l'ẹka bẹ Nchileke a-gu l'onye doberu ẹka ndoo. Onye gude ọnu iya kfufuta iya l'edzudzu ọha; bẹ Kuráýisutu a-dzọta.

¹¹ L'e dekwaru l'ẹkwo okfu Nchileke; sụ: "L'iphe bụ onye woru onwiya ye iya l'ẹka ta abyakwa bya akwa izimana."

¹² Ẹ to nwehekwa mkpocha, nọ iya nù: l'onye ọwaa bụ onye Ju; onye ọphu ta bụ onye Ju ta dūhekwa; kẹ l'ọ bụhukwaphu Nnajiufu lanu ono bụ Nnajiufu ẹphe l'ẹphe ha. Yọo nọduje emeru iphe bụ ndu ekfu anu iya nù eze-iphe-oma, kfube ọswa ha nshinu.

¹³ Kẹ l'e dekwaruphu; sụ: "L'iphe bụ onye akpọ-ku ẹpha Nnajiufu bẹ ọo-dzọta."*

¹⁴ Obenu; ?nanu ẹge ẹphe e-shikwanu akpọ-ku iya; l'ẹphe be vuoduru ụzo woru onwẹphe ye iya l'ẹka? ?Nanu ẹge ẹphe e-shi woru onwẹphe ye iya l'ẹka; l'ẹphe ba nūbua ẹke eekfu okfu iya? ?Nanukwanu ẹge ẹphe e-shi nua ẹke eekfu okfu iya; m'ọ -būru l'ẹ to nwedu ndu ezi ozi-oma?

¹⁵ ?Nanukwanu ẹge ndu, ezi ozi-oma e-shi je ozi-oma m'ọ -būru l'ẹ te zidu ẹphe t'ẹphe je iya ezizi? Ọ kwa iya meru iphe e deru l'ẹkwo okfu Nchileke; sụ: "Iphe ẹhu atsokwanu ẹphe kẹ ndu ono, byaru ozi ozi-oma ono."

¹⁶ Obenu l'ẹ tọ bụebedu ndu e ziru ozi-oma ono l'ẹphe ha bẹ kwetaru iya nua. Kele Azáya kfukwaru; sụ: "Nnajiufu; ?buhunu onye bẹ kweru okweta iphe ọ nūru ayi l'ọnu?"

¹⁷ Ọo ya bụ l'oworu onwonye ye Kuráýisutu l'ẹka bẹ shi l'ọnuta ozi-oma. Ozi-oma ono bụkwanu ozi-oma, shi l'okfu kẹ Kuráýisutu.

¹⁸ A bya l'ẹhu ndu Ízurelu; mu aji; sụ: ?Bụ anunu bẹ ẹphe ta nudu ozi-oma ono tọ? Wawakwa! Ẹphe nuchachakwaaru iya-a; l'iphe e deru l'ẹkwo okfu Nchileke sụkwaru:

"Ndu ozi-oma ono rakwaru
okfu Nchileke arara;
a nūgbaru olu ẹphe
l'ẹkemeke ọbule lẹ mgboko."

¹⁹ Iphe mu aji ọdo aburu: ?Bụ ẹnya bẹ ozi-oma ono te shidu doo ndu Ízurelu tọ? Wawakwa! K'odungu bụ lẹ Mósísu l'onwiya; bẹ yewaru ọnu l'iphe ono, mu jiru ono l'ẹke o deru lẹ Nchileke sụru:

"Yẹbe Nchileke e-gude mba,
ẹ-ta bụdu ọgbodo mba
meru okopho ye unu l'ẹhu.
Ya egude mba, eme eswe
kpatsua unu ẹhu-eghughu."

²⁰ Azáya akafua ya ru okfushi ike; teke ọ raru iya tororo lẹ Nchileke sụru:

"O gbe būru nù ndu
ẹ-te shidu achọ yẹbe Nchileke;
bẹ phuru iya nù.
Yọ būru ndu ẹ-te shidu
aji aji iya bẹ ya koshiru onwiya."

* 10:13 10:13 Jów 2:32.

21 Yo bekwanu l'èhu kẹ ndu Ízùrèlù; yọ sù: "Lẹ to nwedu teke ya ta amachijedu ẹka tẹ ndu jikaru iphe ya ekfu; kwefuru iya ike laphuta azụ byakfuta iya."

11

Nchileke ta jika-gekwa ndu Ízùrèlù l'èphe ha

1 Oo ya bẹ mu ajikwaphu; ọdo sù: ?Bụ ajika bẹ Nchileke jikawaru ndu nk'íya ọto? Tụswekwa! Ẹ tọ jikakwa ẹphe. Mbẹdua l'onwomu bụkwaa onye Ízùrèlù; mu shikwa l'eri Ẹbirihamu; bya abụkwaruphu onye ikfu Bénjaminu.

2 Nchileke ta jikakwa ndu nk'íya, bụ ndu o vu ọzo fọtahawa. ?Unu ta amadụ iphe e deru l'ẹkwo okfu Nchileke; mbụ ẹge Eláyija gude chia Nchileke ichi-èhu ndu Ízùrèlù. O sùru Nchileke:

3 "Nnajiufu; ị phurua l'èphe gbugewaru ndu ekfuchiru ngu nù; bya atụko ẹnya-ngwẹja ngu nwukposhibebe. Ọ bụwa-a yẹbedua nwẹnkinini iya; bẹ phoduru nù; ẹphe esekwaphu t'èphe gbufua ya."*

4 Obenu; ?bụ ngunu bẹ Nchileke kfuru iya? Ọ sùru iya: "Eláyija; ?tị madụ lẹ ya doberu unu madzụ iri l'ẹsaa l'ụkporo madzụ iri, bụ ndu ẹ-te wotabua ikpere byishiru Balù l'èphe abaru iya ẹja."

5 Ọ kwaphu ẹge ono b'ọ dū nta-a. O newkwarua nwa ndu Nchileke gudelephu k'eze-iphe-oma, oome haru fota.

6 Nchileke gudelephu k'eze-iphe-oma, oome fota ẹphe. Ẹ tọ bụdu k'iphe ẹphe gude ike k'ẹka ẹphe meta b'o gude fota ẹphe. Ndege o gude k'iphe ẹphe shi l'ike k'ẹka ẹphe meta fota ẹphe; mẹ eze-iphe-oma kẹ Nchileke ta ga abụhekwa eze-iphe-oma.

7 ?Bụ awe bẹ ayi a-sube okfu ono ishi nta-a? Ẹke ayi a-sube iya ishi bụ l'ẹ tọ bụbedu ndu Ízùrèlù l'èphe ha bẹ phuru ọzo iphe ẹphe acho. Ọ bụlephu ndu ono, Nchileke fotaruo ono bẹ bụ ndu o ruberu ẹka. Ndu ọphu l'èphe ha bẹ Nchileke woru nchị kpọ-chishia; kpọ-chishia obu ẹphe;

8 bụ iya bụ iphe, e deru l'ẹkwo okfu Nchileke; sù: "Lẹ Nchileke nuru ẹphe egomunggo, ẹ-te edzudu edzudu; nù ẹphe ẹnya; k'ọphu ẹphe ta aphudu ọzo; nù ẹphe nchị; k'ọphu ẹ-to nwedu iphe ẹphe e-gude iya anụ; mbụ byeyekwa nta-a."†

9 Dévidi edekwaaphu; sù:
"Tẹ nri, ẹphe doberu k'eriri;
ghokwaa ọnya-ekobe; hata ẹphe;
anụ, ẹphe gburu k'ogwa
Nchileke aburu ọnya; nmata ẹphe.

10 Tẹ ẹnya kpukwaa ẹphe ishi.
Tẹ ekwebe nyajikwaa ẹphe ẹbo;
gbururu jeyewaru."‡

11 Oo ya bẹ mu aji ọdo; sù: Ndu Ízùrèlù; ?ẹphe kpakotaru iphe k'ọphu ẹphe darukpooru aji; ẹphe ta duhe ike gbeshi ọdo ọto? Tụswekwa! Ẹ tọ dukwa ẹge ono. O bụ ọkpa, ẹphe hasweru kparu iphe Nchileke wataru ọdzofuta ndu ẹ-ta bụdu ndu Ju; k'ọphu ee-shikwanu ẹge ono tẹ ndu Ízùrèlù wataru ẹphe okoru okopho.

12 Ọ bụ emeswe, ndu Ju mesweru kparu iphe; uru kwata gbaaru ndiphe mgburumgburu. Iyi, yitaru ndu Ju abụkwaruphu uru; gbaaru ndu ẹ-ta

* 11:3 11:3 1 Eze 19:10, 14. † 11:8 11:8 Dit 29:4; Azá 29:10. ‡ 11:10 11:10 Egvu 69:22, 23.

budu ndu Ju. Oo ya bu l'uru ge egbe kakpokwaaru nshinu okpobe akaka; ndege ndu Izurelu l'ephe ha laphutakotaru azu byakfuta Nchileke.

Ndzota kwaa ke ndu ophodo

¹³ Nta-a bukwa unube ndu e-ta budu ndu Ju be mu ekfu eyeru. Mu eme te unu maru le Nchileke mewaru mu onye ishi-ozu t'o buru mbedua a-noduje ezi ndu e-ta budu ndu Ju ozi-oma ono. Keshinu o du ege ono be ozi ono anoduje eme t'ehu atso mu ena.

¹⁴ K'ophu bu: Nchileke -kwe; mu egudeje iya eme te ndu ali mu ono wataru unu okoru okopho; te mu shi ege ono haru ephe dzota.

¹⁵ L'o kwa teke ono, ephe jikaru Nchileke ono be Nchileke gbe mee te ye le ndiphe bya adu le mma. ?Bu ngunu e-mekwanu me Nchileke natalephu ephe odo? Iphe e-me nu bu ndu nwuhuru anwuhu e-eshe l'onwu teta nodu ndzu odo.

¹⁶ Obenu l'ophu unu a-maru bu l'e -wotawa iphe odungu, a wataru l'ishi buredi gude chiaru Nchileke eja; be ishi buredi ono l'ophu bukotaakwa nk'ia. O kwaphu ege ono b'o du l'oshi. Teke bu l'ogvu iya bu ke Nchileke; be ekali iya l'o ha bukotaakwaphu nk'ia.

¹⁷ Ndu Ju du l'o bu oshi olivu ufu, a haru ekali iya kwashia. Unubedua, e-ta budu ndu Ju du l'o bu ekali-oshi olivu egu, e wotaru bya edekfube l'eka a kwafuru ekali iya k'ufu phu; yo shi eke ono dzuta. Nta-a be unu shi-wa l'ogvu olivu onanu, bu k'ufu ono l'amita mini; gude nodu ndzu.

¹⁸ Oo ya bu; t'unu be jekwa osu l'e to nwedu iphe ekali ophunanu, a kwashiru akwashi phu bu. Mbui; ?bu ke ngunu be unu e-gude eku onwunu ekuku? Unu nyatakwa l'e to budu unu gude ogvu oshi ono; l'o buchia ogvu oshi ono be gude unubedua.

¹⁹ Ii-sukwaru: "L'a kwafuwaru ekali-oshi ono; k'ophu aa-nyapyabe unubedua."

²⁰ Ono kwaa oswi-okfu! Obenu l'iphe kparu iphe a kwafuru ephe kwa l'ephe te woduru onwephe ye Kurayisutu l'eka. Unubedua abya adzu; vudoshia ike; okfu l'unu woru onwunu ye iya l'eka. Oo ya bu t'unu ba anodukwa etse etsetse iya. O kwa t'unu gbe kwaberu onwunu enya.

²¹ Nchileke ta hakwa ndu Ju, bu ephe du l'o bu okpobe ekali-oshi phu, shi l'ufu phu ke mmanu. ?Buchia nggubedua; be oo-ha too?

²² O bu ege ono; be ii-gudewaru maru le Nchileke emeje odoo; makwaruphu l'oomeje madzu iphe kpanyangangu. O meru ndu jikaru iya nu iphe-kpanyangangu; l'emekwanuru nggubedua odoo; mbukwa teke i kweru nopyabe l'odoo obu, oomeru ngu obu. Odumeka be oo-kwafukwa ngu phu ege o kwafuru ndu ophu.

²³ O -buru le ndu ke Ju haru ojika eze-iphe-oma ono; be Nchileke e-wolekwarua ephe dobephu azu l'eka ephe shi nodu; le Nchileke a-dukwa ike dobephu ephe azu l'eka ephe shi noduhawa.

²⁴ Unu lewaru. Unube ndu, e-ta budu ndu Ju du l'o bu ekali-oshi olivu egu. A bya akwata unu l'eka ono je edekfube l'oshi olivu ufu phu; mbui yo buru iphe e meru ege e te emejhaadu iya. Ndu Ju adukwanu l'o bu ekali-oshi olivu ufu phu. Oo ya bu l'oo-gbe karu Nchileke ntse owota ekali ono, o shi kwafu akwafu ono dekfube l'oshi, o shi noduhawa.

Obu-imiko Nchileke bu k'onnyemonye

²⁵ Unwunna mu; o nweru ogbodo iphe, unu ta mahaadu, mu eme t'unu maru; k'ophu unu te ejejedu ori l'unu manukaru iphe. Iphe unu a-maru bu l'e to bukwa ege okpoma nmaru ndu Izurelu kpungu nta-a bu ege

ọo-nmawa iya rụ ẹphe jeyewaru. Teke ẹjo ọkpoma ẹphe ono a-nọ-bebe bụkwa teke ndu ẹ-ta bụdu ndu Ju, Nchileke ọtataru l'a-tụko laphutabebewa azụ lakfuta iya.

²⁶ Ọo ya bụ; teke ono; a tükowaru iphe bụ Ízurelú l'ẹphe haa; dzọo; bụ iya bụ iphe e deru l'ẹkwo okfu Nchileke; sụ:

"Onye Ndzọta e-shi lẹ

Záyọnu bya.

Oo-wofukota unwu

Jékọpu ẹjo iphe,

ẹphe shi eme l'ẹhu."

²⁷ Nchileke asụ:

"L'ọo ọwaa bụ ọgba-ndzụ,

e-shi iya l'ẹka:

Ya a-gụkotaru ẹphe nvụ

l'iphe dụ ẹji, ẹphe meru."§

²⁸ A -bya lẹ kẹ ozi-oma ono; gbe bụkwaru iphe kweru unu; l'ẹphe bụ ọhogu Nchileke; okfu l'ẹphe jikaru ozi-oma ono. Obenu l'a -bya lẹ kẹ afọta, Nchileke ọtataru ndu Ju bẹ ẹphe bụakwa ndu, Nchileke yeru obu; shita l'okfu ẹhu ndiche ayi pẹ.

²⁹ Lẹ Nchileke ta agbanwejekwa iphe ọ rihawaru k'ememe l'ẹhu ndu ọ ọtataru t'ẹphe bụru ndu nk'ia; mbụ ndu ọ ọtataru bya emeeru ẹphe iphe-oma.

³⁰ L'unubẹ ndu ẹ-ta bụdu ndu Ju shi bụru ndu, ẹ-te kwedu ome iphe Nchileke kfuru. Obenu lẹ nta-a bẹ Nchileke phuru unu imiko; okfu lẹ ndu Ju te ekwejedu ome iphe o kfuru.

³¹ Ọ kwaphu ẹge ono b'ọ dụ ndu Ju. Nta-a bẹ ẹphe te kwekwaphu ome iphe Nchileke kfuru ẹge ee-shi tẹ Nchileke phuru ẹphe imiko ẹge ọ phuru unu.

³² Ọo ya bụ lẹ Nchileke haru onyemonye ọbule ọzo t'ẹphe be kweshi ome iphe o kfuru; k'ọphu ya a-phuru onyemonye ọbule imiko.

Odu-biribiri Nchileke

³³ Ha-oo! Ẹge Nchileke dū-be biribiri! Ẹ to nwekwa onye maru ẹge ọo-tụ-be ọnu ẹge ọ kwata-beru ẹnya; ọphu mmamiphe iya 'enwekwaphu etu. Ẹ to nwekwa onye ha kẹ ọmaebe iphe ọ tūberu; ọphu 'ọ dūkwa onye ha k'okoshi ọzo, Nchileke eshije eme iphe iya!

³⁴ Ọ dūa l'ọ bụ iphe okfu Nchileke kfuru; sụ:

"?Bụ onye maru

uche-obu Nnajiufu?

?Bụ onye sụjeru iya

l'ọo iphe oo-me ndọ-ọ?

³⁵ ?Bụ onye nūjeru iya iphe;

k'ọphu ọo-sụ t'ọ kfukwaa ya ụgwo iya?"

³⁶ Ọo ya keru iphemiphe ọbule. Yọ bụru iya bẹ iphemiphe ọbule shi l'ẹka iya nọdu; bụkwaru iya phụ bẹ iphemiphe ọbule nọ-turu. T'ugwu bụru kẹ Nchileke gburruru jeye lẹ tutu yoyo. Ono kwa ẹge ọ dū.

12

Ọno ndzụ l'ọjeru Nchileke ozi

¹ Qo ya bụ; ụnwunna mu; keshinu ọp̄hu Nchileke aṣhuru ayi imiko ege ono bẹ mu arọ unu t'unu woru onwunu nū Nchileke ọgbodo anūnu. Unu buru iphe, nọ ndzū, unu gude achiru Nchileke eja; mbū iphe unu doberu Nchileke nsọ bya aburu ọp̄hu dū Nchileke mma. Ono bụ iphe bụ ọkpobe ọbaru Nchileke eja ndono; buru ono bụ iphe gbaru iya nū.

² Unu be kwehekwa t'e nwuru unu ye t'unu meje ege unwu eliphe eme. Iphe unu e-mejechia bụ t'unu haaru Nchileke onwunu tẹ Nchileke gbanwejee obu unu; t'uche unu buru iphe ọp̄hungu; k'ọp̄hu unu a-ḍuje ike maru iphe, bụ uche-obu Nchileke; bụ iya bụ iphe dū iya mma; buru iphe ọ nataru; bya aburu iya bụ iphe ḍeberu mma.

³ Iphe mu gude ekfuru unu iphe-a; bukwa lẹ Nchileke mewaru mu eze-iphe-oma. Mu ekfuru unu l'unu ha t'unu ba arijekwaru onwunu ege unu ta ahadu. Iphe unu e-mejechia bụ t'unu zijee obu l'ali; maru iphe unu arị. Nchileke nūwaru onyemonye ọbule òkè iphe-oma, shi l'ekwekwe, onye ọbu kweru nk'ia. Ọ kwa iphe e-koshije onyemonye ọbule iphe ọo-nḍuje ariru onwiya ndono.

⁴ L'ọ kwa ege ọ dū l'ehu madzū ndono; l'ugwehu lanū emokashijekwa ibe-ehu l'igweligwe; tuko emegbaa iphe dū iche iche.

⁵ Ọ kwaphu ege ono bẹ ayi dū l'igweligwe. Obenu l'ayi shikwa l'atugbabe, ayi lẹ Kurávisutu tugbaberu buru ugwehu lanū. Nta-a; bẹ ayi dū l'ọ bụ ibe-ehu iche l'iche; onyenonu; yoo me t'ibe-ehu ibe iya dzua oke.

⁶ Ayi nwegbaaru iphe-oma, Nchileke meru nū ayi l'ehu l'ehu; onye l'ege eze-iphe-oma nk'ia ha. Nta-a bụ t'ayi gudeje iya mee iphemiphe ọbule ege gbaru nū. Teke ọ bụ l'o nweru onye Nchileke meru iphe-oma t'o kfuchijeru yẹbe Nchileke; t'onye ono kfujekwa iya ege o koshiru iya ẹya l'ekwekwe, o kweru.

⁷ Teke ọ bụ onye Nchileke meru iphe-oma k'ojeru chọchi ozi; t'onye ono yekwaru chọchi ẹka. Teke ọ bụ onye Nchileke guru l'ozi iphe ezizi; t'onye ono zijekwa iya.

⁸ Teke ọ bụ onye o yeru l'odu madzū ike; t'onye ono ḍujekwa madzū ike. T'onye anū ibe iya iphe; nujekwa iya l'obu iphoro. T'onye nọ l'ishi; keshijekwaa ehu jeshi ozi ike. T'onye aṣhuru onye ọdo imiko phujekwa iya l'ehu-otso-ena.

⁹ Yejekwaru madzū ibe ngu obu ọgbodo eyeru. Bujeru ụba yeru ẹjo iphe; nggu akweshia ẹka ike l'ome iphe bụ iphe-oma.

¹⁰ T'onyenonu yejeru ibe iya obu ọgbodo eyeru gude koshije l'unu tuko buru ụnwunna lanū.

¹¹ T'onyenonu kajekwa ọkwabe ibe iya ugwu. Hakwaa tẹ Ume-dū-Nsọ meje ngu irè l'ehu ege oo-me t'ojeru Nnajiufu ozi vuje ngu evuvu l'obu.

¹² T'iphe ono, unu ele ẹnya iya ono meje t'ehu tsọ unu ẹna. Unu atakwaphu nshi teke unu eje iphe-ehuka. Unu ba atugbekwa ẹka l'okfu anu Nchileke.

¹³ Unu yejeru ibe unu, unu l'ephe tuko buru ndu kẹ Nchileke ẹka lẹ mkpa, nḍru ephe. Unu keshijekwa ehu kwaa ẹbyee, byaru unu.

¹⁴ Unu gojeru onu-oma nū ndu, akpa unu ehu. Unu asuje Nchileke t'o meeru ephe ọhuma; t'ẹ b'ọ tuphukwa ephe l'onu.

¹⁵ Teke ndu ọdo eme ẹswa; unu tsokwaru ephe mee ẹswa. Teke ndu ọdo ara ẹkwa; unu tsokwaru ephe raa ẹkwa.

¹⁶ T'uche unu l'ibe unu bujekwaru nanu. Unu be edobejekwa onwunu ege unu ta ahadu. Iphe unu e-gbe mejechia; bụ t'unu lẹ ndu ẹnya laru megbaje. Unu ba abujekwa nwomaru-omachaa.

¹⁷ Unu be egudejekwa ẹjọ iphe kfuà madzù ugwo ẹjọ iphe onye obu meru unu; gbahaa t'unu kebeje ẹhu mee iphe onyemonye obule maru l'ọo iphe, dū mma.

¹⁸ Unu kebeje ẹhu seje mee t'unu l'onyemonye obule nọdu lẹ nchị-odu-ndoo l'iphe bụ iphe unubedu l'onwunu eme.

¹⁹ Ndu, mu yeru obu; unu ba agwatajekwa ugwo iphe, e meru unu. Unu hajekwaa tẹ Nchileke gude oke ẹhu-eghughu iya melata onye obu. L'e dekwaru l'ekwo okfu Nchileke; sù lẹ Nchileke suru: "L'ọo yẹbe Nchileke nwe kẹ emelata; bukwaru iya phụ a-kfù ugwo. Ono bụ iphe Nchileke kfuru ndono."

²⁰ O buchia iphe, unu e-meje bụ: teke o bụ l'onye nggu l'iya nọ l'okfu be egu agụ; nù iya nri t'ọ ria. Teke mini agụ iya; nù iya mini t'ọ ngua. Lẹ teke iime iya ẹge ono be bụ iphere be iimeta ekpu iya l'ishi; k'ophu ọo-hu iya oku l'ẹhu.

²¹ Unu be ekwejekwa tẹ ẹjọ iphe mekputa unu. Unu gudejechia iphe-oma lua ẹjọ iya.

13

Onuru gọvumentị okfu

¹ T'onyemonye obule mejekwa iphe ndu gọvu-menti suru t'e meje. L'ẹ to nwekwa gọvumentị, byajeru bya aburu gọvumentị m'ọ -budu l'ọ shi Nchileke l'eka. L'ọ kwa Nchileke be yeru ndu ophu nọ iya nù nta-a.

² Ọo ya bụ; l'onye ekwefuru gọvumentị ikẹ bukwa ndu ishi, Nchileke yeru be onye ono ekwefuru ikẹ. Ndu emekwanu ẹge ono bukwa ikpe be ẹphe eseta ekpu onwephẹ.

³ Lẹ ndu eme iphe vudo nhamunha t'atsujekwa ndu gọvumentị egvu. Ndu atsujẹ ndu ishi egvu bukwa ndu eme ẹjọ iphe. Teke bụ l'ọ dū ngu t'ẹ b'i tsushi onye ishi, achị nù egvu; ọo ya bụ t'i mejenu iphe vudo nhamunha; ẹge onye ishi, achị nù a-ja ngu ajaja k'iphe i meru.

⁴ L'onye ishi, achị nù bukwa nwozi Nchileke. Iphe ooje aburu iphe aduru ngu lẹ mma. Obenu lẹ teke i mekwanuru iphe ẹ-ta dudu mma; tsukwaa ya egvu; l'ẹ t'e yekwa iya t'ọ hùje madzù àhùhù kẹ mmakanu. O bụ nwozi Nchileke; buru onye àhù ndu eme ẹjọ iphe àhùhù gude ekoshi oke ẹhu-eghughu kẹ Nchileke.

⁵ Ọo ya kparu iphe unu e-meje iphe gọvumentị kfuru. Ẹ tọ bulekwaa ẹge ee-shi t'unu gbalaaru oke ẹhu-eghughu Nchileke; o bukwapu t'unu meje iphe unu maru l'ime obu unu l'ọ gbaru unu l'ememe.

⁶ Ọo ya kparu iphe unu a-kfujẹ akiriko mbeke. Lẹ ndu gọvumentị kwa Nchileke be ẹphe ejeru ozi; ẹphe anọduje ese t'ẹphe jee ya ẹge o gbaru.

⁷ Ọo ya kparu iphe unu e-mejeru ẹphe iphe ruberu ẹphe. Onye o ruberu t'a tūru akiriko nù; unu tūru akiriko nù iya. Onye o ruberu t'a tūru utu nù; unu tūru utu nù iya. Onye o ruberu t'e yeru ẹso; unu yeru iya ẹso. Onye o ruberu t'a kwabẹ ugvu; unu kwabẹ iya ugvu. Ọo ya bụ; t'unu mejeru onyemonye obule iphe ruberu iya nù.

Oyeru madzù ibe ngu obu

⁸ T'ẹ b'ọ dukwa ugwo ọdo, unu e-jijeru madzù; gbahaa ugwo iphe lanu ono, unu ji ono, bụ iya bụ t'unu yeru ibe unu obu. Onye yeru ibe iya obu mekotaakwaru iphe, ekemu Nchileke suru t'e meje.

⁹ L'ẹke iphe bụ ekemu l'ọ ha; bụ iya bụ: be erikwa ogori; be egbukwa ọchi; be ezikwa oshi; be ejijekwa ijimanya; mwaru unwu ekemu ọdo,

yigbaa ya nù; ekemu ono l'ò ha je edzekfua ishi l'ekemu lanù-a, bụ iya bụ: "T'i yeru madzù ibe ngu obu ẹge i yeru onwongu."

¹⁰ Onye yeru madzù ibe iya obu te emejekwa onye obu ẹjo iphe. Ọo ya kparu iphe n-yemobu bụ omeebe iphe ekemu kfuru.

Kwakọbe k'abyabya Kuráýisutu

¹¹ Iphe mefuaru iphe unu a-tùkoje iphemiphe ọbule ono eme bụ l'ẹge nta-a gbaru; mbụ l'ò ruwaru teke unu e-shi lẹ mgbenya tehu. Ishi iya bụ lẹ nta-a bẹ teke aa-dzọta ayi kaakwa ntse ma l'ẹge o shi tebe ẹnya dube l'odungu teke ono, ayi woru onwayi ye Kuráýisutu l'ẹka ono.

¹² Abalị kehakwaruru ẹbo; nchi-abọhu ụakwa ntse. Ọo ya bụ; unu t'ayi gwọbenu iphe eeme l'ọchi; kwaa onwayi ngwa-ọgu ọphu ayi e-gude alụ ọgu l'iphoro.

¹³ T'ayi watanụ ome umere, gbaru ayi l'ememe l'iphoro k'eswe. T'ayi haa ori l'angu-sweshi onwayi ifu; mę ọngunuka męe. T'ayi haa ome kę nwanyi; mę ome kę nwoke; mękpo ẹjo umere ọdo. Ayi ahakwaaphu osephe okfu; haa ijimęnya.

¹⁴ Iphe unu e-gbe mee bụ t'unu tükokpelephu umere Nnajiufu ayi, bụ Jisọs Kuráýisutu mekotaje l'ò ha. Unu ba ahakwaru obu egbe madzù ono, unu shi bụru ono ụzo; k'ọphu unu te emejedu ẹjo iphe, agụ iya nù.

14

Ba aturushije ibe ngu

¹ Unu kwejekwa nabata onye kwetawaru l'ọo Jisọs Kuráýisutu bụ Nnajiufu iya; ekwekwe iya te shihuwa ike. Olobu t'unu l'iya be ejejekwa ọtu ẹgo l'iphe ọ sụru l'ọo ọwaa bụ ẹge ọ dụ iya.

² O nweru ndu ẹ-ta dudu iphe ẹphe asọ nsọ eriri. Obenu l'onye ọphu kwetawaru nù; to shihuwa ike l'ekwekwe, o kweru phụ atukwanu egvu: e menyakwaa; ya eria ya; yọ bụru iya ome iphe dụ ẹji. Iphe oorije nwenkinyi abuleruphu mkpekwo-ophe.

³ Ọo ya bụ t'onye ono, ẹ-ta dudu iphe ọoso nsọ eriri ono ba akpọkwa onye ọphu ẹbo-ẹbo l'afu l'ẹ too ridu ẹge ya eri. Ọphu t'onye ọphu bulephu mkpekwo-ophe bẹ oorije phụ ba aturushijekwa onye ọphu ẹ-te nwedu iphe ọoso nsọ eriri phụ. Ishi iya bụ lẹ Nchileke nataakwaruphu yẹbedua.

⁴ ?Bụ onye b'i bụ; kę t'ọ bụru onye ejeru onye ọdo ozi bẹ jiturushi. Ọ bụ Nnajiufu iya a-nma iya ikpe l'oome ẹji; m'ọ bụ l'oome ọhuma. Obekwanu l'ọo-nọdu eme iya-a ọhuma; kẹle Nnajiufu iya bẹ sụru l'oome iya-a ọhuma; t'ọ meru tughburu.

⁵ O nweru onye a-fọta eswe ujiku lanu dobe lẹ mbọku ono kakọta iya ndu ọphu mkpa; nweru onye a-nọdu ari l'ẹ to nwedu eswe mbọku ọphu ka ibe iya mkpa. T'onyenonu vudoshia ike l'ọphu o vudo.

⁶ Onye riru l'ọ nweru mbọku ọphu ka ibe iya; eme iya gude l'akwabẹ Nnajiufu ugvu. Onye ẹ-ta dudu iphe ọoso nsọ eriri; eri iya gude l'akwabẹ Nnajiufu ugvu. Kę l'ookelejeodu Nnajiufu ekele; temanu yo ride iya. Onye ọphu nweru iphe ọphu ọosuje lẹ ya te eridu; eme iya gude akwabẹ Nnajiufu ugvu; l'েকেlejekwaphu Nchileke ekele kę nwa ndu ọphu, oorije.

⁷ Ẹ to nwekwa l'ayi ha onye nọ ndzụ, nọ-turu iya onwiya; to nwe onye anwuhu anwuhu, anwuhu-turu iya onwiya.

⁸ Ayi -nọdu ndzụ bükwa Nnajiufu bẹ ayi nọ-turu iya. Teke ayi nwuhuru anwuhu; kwaphu Nnajiufu bẹ ayi anwuhu alakfube. Ọo ya bụ l'ayi bụ kę Nnajiufu: mę ayi -nọ ndzụ; mę ayi -nwuhuru anwuhu.

⁹ Kẹle Kuráýisutu nwùhu-getsuaru bya anòdu ndzụ; k'ophu ọo-buru Nnajiufu ndu, nwùhuru anwùhu; mę kę ndu, nọ ndzụ.

¹⁰ Okishi-oma; ?nanụ ege e meru; bę iiturushi nwanna ngu? ?O meru imagha; bę iikpo iya ebo-ebo l'afu? ?Tị madu l'ayi e-mekochaa l'ayi ha vudokota Nchileke l'ifu; onye bụ iya l'e-kpekota ayi ikpe?

¹¹ L'e dekwaru l'ekwo okfu Nchileke; sụ:
“Lę Nchileke sụru:

Kamenu;

l'iphe bụ madzụ e-mekochaa

byishiru iya ikpere.

Iphe, bụ madzụ e-gude

onu iya kfu a l'ọo ya bụ Nchileke.”*

¹² Ọo ya bụ l'onyemonye ọbule a-nọdu Nchileke l'ifu doo edo ẹhu onwiya.

Be emekwa t'onye ọdo daa

¹³ Ọo ya bụ t'ayi ba aturushijeshi ibe ayi. Ọ bụchia t'ayi tuko tubua t'ayi ba abujeru ukfu dū ibe ayi l'okpa; m'ọ -bụ meta iphe e-me t'ọ mee iphe dū ẹji.

¹⁴ Keshinu mu lę Nnajiufu, bụ Jisusu tugbabewaru buru nanu bę ophu dokpooru mu ęnya ogbodo edodo bụ l'ę to nwehedu iphe eeri eriri, mu asokwadu nsọ. Teke bukwanu l'ọ nweru onye sūru l'iphe, dū ege-a bę ya asọ nsọ; ọo ya bụ; iphe ono aburu iphe aasọ nsọ l'ẹhu k'onye onanu.

¹⁵ Teke ọ bụ l'i gude iphe iiri l'onu mekata nwanna ngu; ọo ya bụ l'ę tii mehedu iphe ekoshi l'i yeru iya obu. Ọo ya bụ t'iphe, iiri l'onu ba akpatakwa tę nwanna ngu ono, Kuráýisutu nwu-chiru onwu ono laa l'iyi.

¹⁶ T'iphe ono, i sūru l'ọ bụ iphe, dū ngu mma ono be evutakwa ẹjo ẹpha.

¹⁷ L'iphe bụ lę Nchileke bụ eze ta bukwa eriri; mę angungu. Iphe bụ lę Nchileke bụ eze bukwa odobe-eka-ndoo; nchi-odu-ndo; mę ẹhu-otso-ena ophu shi l'eka Ume-dụ-Nsọ.

¹⁸ Iphe bụ onye ejeru Kuráýisutu ozi l'uzo, dū ege ono eme iphe dū Nchileke mma; l'emekwaphu iphe dū ndiphe mma.

¹⁹ Ọo ya bụ t'ayi tūbelephu l'ome iphe ono, emeje tę nchi dū ndoo ono; mbu iphe a-noduje eme t'ibe ayi vudoshia ike l'ekwekwe, ẹphe kweru kę Nchileke.

²⁰ Be egudekwa k'iphe eeri l'onu mebyia iphe Nchileke eme. Ẹ to nwekwa iphe eeri eriri, ophu aasọ nsọ l'ifu Nchileke. Obenu l'iphe ta dudu mma bụ tę madzụ mee tę ndu ọdo shi l'iphe o riru l'onu mee iphe dū ẹji.

²¹ Ọ kakwa mma t'ę b'i tashi anu; tii ngu mę; tọo dukpo iphe ii-je ememe, bụ iphe e-gbe mee tę nwanna ngu mee iphe dū ẹji.

²² Iphe i kweru; iphe i kweru lę kę iphe ono, e kfushiru ono; t'ọ bulekwaruphu iphe noduru nggu lę Nchileke. Onu-oma kwa k'onye meru iphe ọ riru l'ọ dū mma k'ememe; tọ dū teke obu iya ata iya uta l'a -maruru mę ya tę me iya ege ono.

²³ Obenu lę teke bụ l'obu madzụ ata iya uta l'iphe ọoby a eriri; ọo ya bụ lę Nchileke a-nma iya ikpe teke o riru iya; okfu l'iphe oome ta budu ege ọ dū iya l'obu bę oome iya. Iphe iphe ọbule, madzụ eme; okpoma iya ta azuru iya mgbede l'ọ dū mma b'ọ bukwa onye obu ome iphe dū ẹji.

* 14:11 14:11 Azá 45:23.

¹ Ayibe ndu ophu kwetawaru ke Nchileke; obu eshihuwa ayi ike a-noduje ataru ndu ophu ekwekwe epe e-te shihudua ike nshi; l'eyeru epe eka l'eke, atsü epe l'ehu. T'ayi be emejelekwapu ehu ayi ehu ayi.

² O gbe buru te onyenonu l'ayi ha meje iphe du nwanna iya mma; mbu iphe a-duru iya le mma. Oo ya bu k'ophu obu a-kakwanu iya oshihu ike l'iphe ke Nchileke.

³ Le Kuráýisutu ta bukwa ehu iya ehu iya b'o shi emeje. Iphe meru nu bulephu iphe ono, e deru l'ekwo okfu Nchileke le ke ehu iya ono: "L'iphe bu ejo iphe e kfu ngu bukwa yebdua vutaru onu iya."

⁴ L'iphemiphe obule, e deru teke ndiche b'e dekwaru t'o zia ayi iphe. Oozije ayi ota-nshi; l'adu ayi ike; k'ophu ayi a-nodu ele enya iphe Nchileke kweru ayi ukwa iya.

⁵ Te Nchileke ono, bu iya emeje te ayi ata nshi; l'adujekwapu ayi ike ono mee t'unu gude ome umere Kuráýisutu Jisosu t'obu buru unu nanu.

⁶ Oo ya bu k'ophu unu a-tuko l'unu ha tugbabe gude obu lanu; gudekwapu olu lanu aja Nchileke ajaja; mbu Nchileke, bu iya bu Nna ke Nnajiufu ayi Jisosu Kuráýisutu.

Ozi-oma bu ke madzu mgburumburu

⁷ Oo ya bu; t'o shije unu l'obu t'unu l'ibe unu tugbabe ege Kuráýisutu hakwaruphu; unu l'iya atugbabe. O kwa ege ono be unu e-meje; k'ophu aa-jakwanu Nchileke ajaja.

⁸ L'iphe, mu ekfu bu le Kuráýisutu byaru bya aburu nwozi ndu Ju; ege ee-shi t'o mee t'iphe ono, Nchileke kweshiru ndiche ayi phe ukwa iya ono rekota. Yo shi ege ono koshi le Nchileke bu onye ire-lanu, emeje iphe o kfu.

⁹ Iphe odo, o byakwaruphu bu k'ophu ndu e-ta budu ndu Ju a-ja Nchileke ajaja l'o phunukaru epe imiko; bu iya bu iphe e deru l'ekwo okfu Nchileke:

"L'oo ya meru iphe
ya e-tu ngu epha l'eke
iphe, bu mbakeshi no.
Ya e-gude epha ngu
gua egvu; jaa ngu ajaja."*

¹⁰ E dekwaruphu; su
"T'unube ndu e-ta budu ndu Ju;
Unu le ndu Nchileke fotaru
tukokwa tee eswa!"†

¹¹ A sukwapu odo:
"Unube mbakeshi;
unu jaa Nnajiufu
ajaja l'unu ha.
Unube ndiphe l'unu ha;
unu tua ya epha!"‡

¹² Azaya abyakwapu bya ekfua; su:
"L'o-shi-l'eri Jesi a-bya!
O bu iya a-bya aburu ishi
ke iphe bu mbakeshi.
Yo buru iya;
be epe a-chiru enya tupyoo."§

* 15:9 15:9 2 Sam 22:50. † 15:10 15:10 Dit 32:43. ‡ 15:11 15:11 Egvu 117:1. § 15:12 15:12 Azá 11:10.

¹³ Tẹ Nchileke, onye bụ iya emeje t'ayi lee ọnya iphe, o kweru ụkwa iya; mee tẹ ẹhu-ena unu dzua oke; yo mekwaaphu t'ẹhu-agu bụru nk'unu l'unu ha; okfu l'unu kweru nk'iya. Oo ya bụ k'ophu unu e-gude ike kẹ Ume-dụ-Nsọ kakkpọoru ole ọnya iphe ono, Nchileke kweru ụkwa iya ono.

Iphe kparu iphe Pọlu deru

ekwo-wa ẹge-a

¹⁴ Ụnwunna mu; unubedua bẹ mu makwaru majia unu ọnya l'iphe unu maru bulephu ome iphe kfube oswa dū mma; l'unu maru iphe bụ uche-obu Nchileke okpobe amaru; k'ophu unu dzuwaru okpoziru ibe unu ụzo.

¹⁵ Obenu l'o nwekwaru nwiphe mu eme tẹ mu haru nyataru unu. Yọ bụru iya meru iphe iphe mu ederu unu l'ekwo-wa ahajeru ada ike-ike ike-ike. Mu deru iya ẹge ono; mu ta tsu egvu; okfu lẹ Nchileke kwabẹru mu ugvu, ha nshinu;

¹⁶ mee tẹ mu bụru nwozi Kuráýisutu Jisọsu l'ejeru ndu ẹ-ta bụdu ndu Ju ozi. Mu eje ozi l'ọ bụ onye achiru Nchileke ẹja l'ozi-oma ono, shi l'ẹka Nchileke ono. Oo ya bụ k'ophu ndu ẹ-ta bụdu ndu Ju a-bukwanuru ẹja, Nchileke a-nata; bukwaruphu iphe Ume-dụ-Nsọ e-me t'ọ bụru iphe e doberu Nchileke nsọ.

¹⁷ Oo ya bụ lẹ mu a-nọdu etu onwomu ẹpha k'ozí, mu ejeru Nchileke; keshinu mu lẹ Kuráýisutu tugbabewaru bụru nanu.

¹⁸ Ẹ to nwekwa iphe, mu atụ ama ekfukfu; gbahaa iphe ono, Kuráýisutu gbe shi mu l'ẹka mee ono, bụ iya bụ l'o meru tẹ ndu ẹ-ta bụdu ndu Ju bya aburu ndu, eme iphe Nchileke kfuru. Iphe ono bẹ Kuráýisutu gude okfu-onu mu; mę iphe mu eme ememe mee; yọ dū ẹge ono.

¹⁹ O gudekwaphu ike kẹ ome iphe-ophulenya, dughbaa biribiri; mę ike kẹ Ume-dụ-Nsọ mee ya. Oo ya kparu iphe mu anọdujelephu ara ozi-oma kẹ Kuráýisutu ono arara l'ekemeke obule: shita lẹ Jerúsalemu jeye lẹ Ilirikumu.

²⁰ Yọ bụleruphu iphe lanu, anọduje evu mu evuvu l'obu bụ oje okfu okfu Nchileke. Obenu l'ẹ tọ bukwa tẹ mu je iya ekfukfu l'ẹke a mahawaru kẹ Kuráýisutu; tẹ mu be egbe gbesi je akpulahaa ụlo l'eli okpa-ulo, onye odo watahawaru.

²¹ Ọ dua l'ọ bụ iphe e deru l'ekwo okfu Nchileke:

“Lẹ ndu, ẹ te kfubuaru nk'iya
e-gude ọnya ẹphe phụ iya.
Ndu ẹ-ta núbua kẹ nk'iya
bẹ kẹ nk'iya ono e-do ọnya.”*

Pọlu e-je tẹ yele ndu Rómu jia

²² Ọ bụ iphe ono kpọshihawaru mu ugbo olemole tẹ mu ba abya ndu-unu.

²³ Obenu lẹ nta-a bẹ keshinu mu jeebewaru iphe gbaru mu l'ejeje l'ibiyia ọwaa; bya anọwa afa olemole, mu shi seta ẹge mu e-me tẹ mu bya tẹ mu l'unu jia

²⁴ bẹ mu arikwá lẹ mu e-meghe iya nta-a. Mu ari lẹ mu a-bata mę mu jedelephu Supenu. Mu l'unu kpọtsua ụkfu nwanshi t'obu shia mu ike; unu eyetaru mu ẹka l'ije mu obu.

²⁵ Ọ -buri kẹ nta-a bukwa ndu kẹ Nchileke, nọ lẹ Jerúsalemu bẹ mu gude iphe ewojeru t'ẹphe mee ẹke atsu ẹphe l'anụ.

* 15:21 15:21 Azá 52:15.

²⁶ Lẹ ndu kẹ Kuráýisutu, nọ lẹ Masedóniya; mẹ Akáya chíru idzu; tịa iphe t'a nù ndu kẹ Nchileke, nọ lẹ Jerúsalemu, ẹ-te nwedu ẹge ọ haru ẹphe.

²⁷ Ẹphe chikpooru obu ẹphe; nù iphe ono. Tẹmanu b'e -jedekpoo ya ekfufu bẹ unu marua l'ọ dụ-wa l'ọ bụ ụgwo; ẹphe ejiru iya ndu kẹ Nchileke, nọ lẹ Jerúsalemu. Lẹ teke ọ bụ lẹ ndu ẹ-ta bụdu ndu Ju tso gbaru mgba l'iphe-oma ono, shi l'ẹka Ume-dụ-Nsọ ono, Kuráýisutu meru; nù ndu Ju ono; ọọ ya bụ l'ọ gbaru t'ẹphe gudeje ẹku ọphu ẹphe kpataru akpata gude yeru ndu Ju ono ẹka.

²⁸ Teke mu jegeleruphu ozi ono; nù-gee ẹphe okpoga ono, a tụturu ono; yọ buri mu oje Supenu; mu eshiwaru ono bata teke ono.

²⁹ Ọphu mu maru bụ lẹ teke mu byaru bẹ mu e-me t'iphe-oma, shi l'ẹka Kuráýisutu dzua edzudzu l'ẹke unu nọ.

³⁰ Unwunna mu; mu arọ unu t'unu gude kẹ ẹhu Nnajiufu ayi, bụ Jisọsu Kuráýisutu; ọwaa n-yemobu ọphu shi Ume-dụ-Nsọ l'ẹka gude lụ-edede mu ọgu ono; kfufe nù Nchileke l'okfu ẹhu mu:

³¹ tẹ Nchileke be ekwe tẹ ndu, jikaru ozi-oma ono l'ali Judiya fuaru mu l'uzo; ọdo bụ t'iphe mu gude eje dukwaphu ndu kẹ Nchileke, nọ lẹ Jerúsalemu mma anata.

³² Ọọ ya bụ; ọ -buru uche-obu Nchileke bẹ mu e-gude ẹhu-ena byakfuta unu tẹ mu l'unu nọta; k'ọphu ọo-bụwa mu ru ọtuta ume.

³³ Tẹ Nchileke, bụ iya emeje t'ẹhu dụ ayi agu swikwaru unu. Ono kwa ẹge ọ dụ.

16

Polu ekeletsua ndu ọ maru l'ẹhu l'ẹhu

¹ Mu eme t'unu maru nwanna ayi nwanyi, bụ Fibi; onye ejeru chọchi, nọ lẹ Kenkiria ozi.

² Unu gude okfu ẹka Nnajiufu ayi nata iya ogbodo anata l'ẹge ọ gbaru ndu kẹ Nchileke. Unu eyeru iya ẹka l'iphe bụ iphe mkpa iya duru iya l'ẹke unu nọ; l'ọ yekpookwaru ndu l'igwe ẹka jeyekpokwa lẹ mbẹdua l'ishi onwomu.

³ Unu keleru mu Pyirisila yele Akwila; ndu ayi l'ẹphe tukururu ejeru Kuráýisutu Jisọsu ozi;

⁴ ndu gude okfu ẹhu mu; lẹo ishi ẹphe alọlo. Ẹ tọ bụlekwaa mbẹdua nwenkinyi mu ekele ẹphe ekele k'iphe ẹphe meru mu. Iphe bụ chọchi, nọ l'ali ndu ẹ-ta bụdu ndu Ju mgburumgburu ekelekwaphu ẹphe.

⁵ Ọ kwaphu ẹge ono bẹ unu e-keleru mu chọchi ono, edzukoje l'ulo ẹphe ono.

Unu kelekwaru mu phụ Epenitọsu, bụ ọkpobe ọnya mu, mu yeru obu. Ọọ ya bụ onye vukotakpo ụzo woru onwiya ye Kuráýisutu l'ẹka lẹ Ẹshiya.

⁶ Unu kelekwaru mu phụ Méri; onye jeru unu ozi jeshia ya ike.

⁷ Unu ekelekwaru mu phụ Andurónikosu yele Júniasu; mbụ ndu mu l'ẹphe bụ ndu Ju lanu; bya aburu ndu mu l'ẹphe shi tuko nọdu lẹ mkporo. Ẹphe bụ ndu k'ubekpo ọswa duru onyemonye ọbule lẹ nsọ; m'a -bya l'ẹke ndu ishi-ozí nọ; tẹmanu bẹ ẹphe vu mu ụzo buri kẹ Kuráýisutu.

⁸ Unu kelekwaru mu phụ Ámpuliyatọsu; mbụ ọnya mu, nọ mu l'obu; onye mu l'iya tuko nọdu Nnajiufu l'ẹka.

⁹ Unu ekelekwaphu Ubánọsu; onye ayi l'iya tuko ejeru Kuráýisutu ozi; mēkwaphu onye ono, mu yeru obu ono; mbụ Sutákisu.

¹⁰ Unu ekelekwaphu Apélisu; onye gudewa umere iya koshi lẹ ya vudoshi ike l'ekwekwe, o kweru kẹ Kuráýisutu. Unu ekelekwaphu ndibe Arisutóbulo.

¹¹ Unu ekelekwaphu Heródiyonu; onye mu l'iya tuko buru ndu Ju. Unu ekelekwaphu ndu bu lẹ kẹ Nasísosu, bu ndu nowa l'eka Nnajiufu.

¹² Unu kelekwaphu Tirayifina yele Tirayifósa, bu ndu ejeru Kuráýisutu ozi ejeshikpoo ya ike. Unu kelekwaru mu phụ onye mu yeru obu, bu Pésisu; mbụ onye jewaru Kuráýisutu ozi jeshikwaa ya phụ ike.

¹³ Unu ekelekwaphu Rúfosu, bu onye ono, gbaru iche l'ojeshi ozi kẹ Nnajiufu ike ono. Unu kelekwaru mu phụ nne iya; mbụ nne iya ono, dūhukwaphu l'ọ bu nne nke mu ono.

¹⁴ Unu kelekwaru mu phụ Asinkiritosu yele Fulégonu; mę Hémisu; Páturobasu; Hémasu; mękpowaru unwunna odo, ephe l'ephe tuko nọdukota l'ẹke ono.

¹⁵ Unu kelekwaru mu phụ Fílológosu; mę Júliya; mę Níriyosu yele nwunne iya kẹ nwanyi; mę Olímpasu; mękpowaru iphe bu ndu kẹ Nchileke, ephe l'ephe nọ l'ẹke ono.

¹⁶ Unu kelekwa ibe unu ekele; nmata ephe akpa. Ndu kẹ Kuráýisutu, nọkota l'iphe bu chọchi l'ọ ha ekelekota unu ekele.

Okwa ikperazu

¹⁷ Unwunna mu; mu arọkwa unu aroro t'unu letakwa enya mę l'ògvù ndu ono, anọduje eme tẹ ékwò nọdu ono; mbụ ndu egudeje ege ono akpakashi iphe, ndu chọchi kweru l'ọ bu okpobe okfu akpakashi. Iphe ephe anọduje eme bẹ yele iphe ono, e ziru unu ono ta adagbajekwa. Unu bukwaru ụba yeru ephe.

¹⁸ Lẹ ndu, eme ege ono ta bukwa Nnajiufu ayi, bu Kuráýisutu bẹ ephe ejeru ozi. O kwa iphe ekpiri iya dụ ephe; bẹ ephe ejeru iya. Ephe ekfuje okfu; tee ya manụ; gude ire-gorogorogoro edusweshi ndu ẹ-ta madụ iphe bu ẹjo iphe ụzo.

¹⁹ Ẹ to nwedu onye ẹ-ta nwaru ege unu shi ekoshibe iphe ozi-oma ono kfuru l'ememe, unu eme iya. Yọ buru iphe ono kparu iphe ẹhu anọduje atso mu ẹna. Obenu l'ọ dụ mu t'a sụ t'unu gudeje mmamiphe majeru iphe bu iphe dụ mma; sefuje ẹka l'iphe ẹ-ta dudu mma.

²⁰ Nchileke, bu iya bu onye nchị-odu-ndoo shi l'eka; e-mekwa egwegwa mebyia ike kẹ Sétanu. Oo ya bu teke ono; Nchileke emee t'unu fupya Sétanu l'okpa.

Tẹ Nnajiufu ayi, bu Jisọsu Kuráýisutu mekwaaru unu eze-iphe-oma.

²¹ Tímoti, mu l'iya tuko eje ozi ekelekwaphu unu. Lúsiyosu yele Jésonu; mę Sosípeta phe, bu ndu ayi l'ephe tuko buru ndu Ju ekelekwaphu unu.

²² Mbẹdua, bu Téshiyosu ekelekwaphu unu. O bu mbẹdua ederu Pọlu ẹkwọ-ozi-wa; bya aburu onye unu l'iya shi l'eka Kuráýisutu tugbabe buru nanu.

²³ Gáyosu-a, mu bu l'ufu iya-a; mbụ onye bu lẹ nk'ia bẹ chọchi l'ophu edzukoje; ekelekwaphu unu. O kwaphu ege ono bẹ Erásutosu; mbụ onye owaa, bu iya edobejeru ọha okpoga-wa ekelekwaphu unu yele nwanna ayi, bu Kwótosu.

²⁴ Tẹ Nnajiufu ayi, bu Jisọsu Kuráýisutu meeru unu l'unu ha eze-iphe-oma.

Pọlu aja Nchileke ajaja; gude iya l'akpo-chi ozi-wa ishi

²⁵ T'ayi jaa Nchileke ajaja; l'ọo ya a-dụ ike mee t'unu vudoshia ike l'ekwekwe, unu kweru nk'ia. Yọ bụru ozi-ọma ono, mu ezi ono bẹ oogudeje eme t'unu vudoshia ike; mbụ ozi-ọma ono, ekfu kẹ Jisọsu Kuráýisutu; l'ekoshikwaphu iphe ono, Nchileke shi l'ọdungu teke ẹ ta mađụ domita edomi ono.

²⁶ Yọ bụru iphe ono b'o gbe bya emee nta-a t'a maru. Nta-a bẹ ọkpobe okfu ono shiwa l'iphe ndu nkfuchiru Nchileke deru lufuta iphè; a makọtaru iya. Nta-a bẹ Nchileke ono, ẹ-ta dudu teke aa-sụ l'o shi; tọ dụ teke aa-sụ l'ọo-nọ-bebe ono; ziwaru: e mewa ọkpobe okfu ono; iphe bụ mbakeshi amakọtaru iya; k'ọphu ee-kweta ekweta; l'anụru iya okfu.

²⁷ T'e shi l'ẹka Jisọsu Kuráýisutu jaa Nchileke ajaja; mbụ Nchileke lanụ ono, bụ yẹbedua nkinyi iya bụ Nchileke; bụkwaru iya phụ nwe kẹ mmamiphe ono. T'a jaa ya ajaja gbururu jeye lẹ tutu yoyo. Ono kwa ẹge ọ dụ.

Ekwo ké mbụ, Pọlu deru nụ Ndu Kórintu

¹ Ekwo-ozi ọwaa shi l'eka mbèdua, bụ Pọlu; mubè onye ono, Kuráýisutu Jisọsu kuru; mee tẹ mu bụrụ onye ishi-ozi iya ono. Ekuku ono, o kuru mu ono abụrụ iphe, bụ uche-ọbụ Nchileke. Onye mu l'iya gba mgba ede ekwo-wa bụ nwanna ayi Sósutenisu.

² Ndu ayi edejeru iya bụ chọchi ké Nchileke, bụ ndu ọphụ nọ lẹ Kórintu. Ayi gude iya ekele unubè ndu Nchileke doberu iché t'unu bụrụ ndu ụ nsọ; okfu l'unu lẹ Kuráýisutu Jisọsu tugbaberu bụrụ nanụ. Ayi edekwa iya ọphụ anụ iphe bụ ndu nọ l'ekemeke ọbule; mbụ iphe bụ ndu abajeru Nnajiufu ayi, bụ Jisọsu Kuráýisutu ẹja. Jisọsu ono bụ Nnajiufu ẹphe; bya abụkwaruphu Nnajiufu k'ayibedua.

³ Tẹ Nchileke, bụ Nna; mē Nnajiufu, bụ Jisọsu Kuráýisutu meeru unu eze-iphe-ọma; yọ mekwaaphu t'unu buru l'ẹhu-agu.

*Ekele ké iphe-ọma,
shi l'eka Kuráýisutu*

⁴ Mu anọduje ekeleru unu Nchileke ekele k'eze-iphe-ọma, o shi l'eka Kuráýisutu Jisọsu meeru unu.

⁵ L'unu lẹ Kuráýisutu tugbaberu bụrụ nanụ; unu eshi ẹge ono báhú; bụrụ eze l'iphemiphe ọbule, shi iya l'eka. Unu atụko okfu-ọnu makọtaru; tũko mmamiphe makọtaru.

⁶ Ozi ké Kuráýisutu ono b'e mewaru; yọ nọshia unu ike ọkpobe anọshi l'obu;

⁷ k'ọphụ bụ l'ẹ tọ dudu iphe bụ iphe Ume Nchileke anụ anunu m'ọo nanụ, nweru ọphụ dudu unu ụko ẹge ono unu eche teke Nnajiufu ayi, bụ Jisọsu Kuráýisutu a-la azụ; koshi onwiya l'ọdu-biribiri iya ono.

⁸ Jisọsu ono e-me unu t'unu vudoshia ike; shihu dundu dundu jeye l'ikperazụ. Ọo ya bụ; t'ẹ b'ọ dọ ẹke aa-ta unu ụta mbọku ono, Nnajiufu ayi, bụ Jisọsu Kuráýisutu e-kpe ikpe ono.

⁹ Nchileke evudoshije ike l'iphe o kfuru. Yọ bụrụ Nchileke ono bẹ kuru unu t'unu lẹ Nwatibe iya, bụ Jisọsu Kuráýisutu bụrụ nanụ; gbaru mgba l'iphemiphe ọbule; mbụ onye ono, bụhukwaphu Nnajiufu ayi ono.

Ékwò, nọ lẹ Chọchi

¹⁰ Ọ kwa Nnajiufu ayi, bụ Jisọsu Kuráýisutu bẹ mu nọ l'eka; l'arọ unube unwunna ayi; t'olu bụrụ unu nanụ l'iphemiphe ọbule. Ọo ya bụ t'unu ba awata okworu onwunu ékwò. Unu tugbabekwa ọkpobe atugba bụrụ nanụ. T'ọriri bụrụ unu nanụ; idzu abụrụ unu nanụ.

¹¹ L'iphe ono, mu gude ekfu ono; unwunna mu; bụkwa lẹ ndibe Kulóyi byakwaru bya akọorụ mu iya; kọjaaru mu iya akọja; l'unu kwaru lẹ ntùtego.

¹² Mbụ l'iphe mu ekfu bụ l'a sụrụ l'unu anọduje adzọ ẹnya. Onye ọphụ asụ: "Lẹ ya bụ ké Pọlu;" onye ọphụ asụ: "Lẹ ya bụ ké Apólosu;" onye ọphụ asụ: "Lẹ ya bụ ké Pyita;" onye ọphụ asụ: "Lẹ ya bụ ké Kuráýisutu."

¹³ Ẹ gbe kekashiwanu Kuráýisutu ekekashi tọo. ?Bụ mubè Pọlu bẹ gude k'ẹhu unu nwụhu l'oshi-osweru; tọo Kuráýisutu. Mbụ; ?bunua ẹpha ké mbèdua, bụ Pọlu b'ẹ gude mee unu baputizimu.

¹⁴ Mu ekele Nchileke ekele lẹ ndege ẹ tọ bọru Kirísupọsọ yẹle Gáyọsọ nkinyi ẹphe; mẹ mu asu l'ẹ tọ dudu l'unu ha; onye mu gude ẹka mu mee baputizimu; m'ọo onye lanu.

¹⁵ Ọo ya bụ; t'ẹ b'ọ du onye a-sụ l'e gude ẹpha mu mee ya baputizimu tẹ mu bọru nnajiufo iya.

¹⁶ Ahaa; ndu, mu mfeuaru baputizimu bụ Sutẹfanasu yẹle ndibe iya. Ẹ to dokwa mu ẹnya l'o nwenarua onye ọdo, mu meru baputizimu ọdo; m'a-gufu ndu onanu.

¹⁷ Ẹ tọ bukwa ome baputizimu bẹ Kuráýisutu yeru mu tẹ mu bya emeje. Iphe o ziru mu tẹ mu bya emeje bukwa tẹ mu bya eziye ndiphe ozi-oma ono. Tẹ mu be egudekwa okfu, ekoshi mmamiphe ndiphe ezi iya; e menyakwaa; ọ tunyia irè, nọ l'anwuhu, Kuráýisutu nwuhuru l'oshi-osweru.

Kuráýisutu bụ ike; bọru mmamiphe, shi l'ẹka Nchileke

¹⁸ L'okfu kẹ anwuhu Kuráýisutu l'oshi-osweru ono bẹ bukwa iphe ẹswè l'ẹnya ndu, ala iyi. Obenu l'ayibẹ ndu aadzọfuta adzọfuta b'ọ bụ ike, shi l'ẹka Nchileke.

¹⁹ Iphe ọbu bụ l'e deru iya edede l'ẹkwo okfu Nchileke; lẹ Nchileke sọru: “Mmamiphe ndu maru iphe;

bẹ ya e-mebyishi.

Ya emee ẹnya, ndu kwaru ẹnya kwaru

t'ọ bọru iphe mmakanu.”

²⁰ Mbụ; ?buhunu awe bẹ ndu mmamiphe nọ nta-a? ?Bụ awe bẹ ndu maru oke ẹkwo nọ nta-a? ?Bụ awe bẹ ndu maru okfu lẹ mgboko-a nọ? Nchileke meekwaru tẹ mmamiphe, ndiphe maru bọru iphe ẹswè.

²¹ A makwaru-a lẹ Nchileke meru madzụ; k'ọphu madzụ e-shi lẹ mmamiphe, ọ nuru iya; maru iya; ọbu lẹ madzụ gude lẹ ya manukaru mmamiphe; gwọbe ogude mmamiphe ono maru Nchileke. Ọo ya kpataru; Nchileke asu lẹ ya e-shi l'iphe ono, ndu maru iphe sọru l'ọ bụ iphe ẹswè ono, bụ iya bụ ozi-oma kẹ anwuhu ono, Kuráýisutu nwuhuru l'oshi-osweru ono, ayi ezi ono; gude iya dzọo madzụ. Onye bụ onye nataru ozi-oma ono bẹ Nchileke dzọtawaru.

²² Lẹ ndu Ju bụ iphe-ọphulanya bẹ ẹphe sọru t'e meru koshi ẹphe. Ọphube ndu Gírísu abọru mmamiphe bẹ ẹphe acho.

²³ Obenu l'ozí, ayi ezi bụ l'a kpopyaberu Kuráýisutu l'oshi-osweru. Ono abọru iphe adu ndu Ju ụkfu l'ọkpa; bya abọru iphe-ẹswè l'ẹnya ndu ẹ-ta bọdu ndu Ju.

²⁴ Obenu lẹ ndu Nchileke kuru; mbụ ndu Ju; mẹ ndu ẹ-ta bọdu ndu Ju bẹ Kuráýisutu ono bụ ike Nchileke; bya abukwaruphu mmamiphe, shi l'ẹka Nchileke.

²⁵ L'iphe Nchileke eme, dua l'ọ bụ iphe ẹswè; gbe kakwa mmamiphe ndiphe nshinu. Iphe ọphu dua l'ọ bụ aruhu bẹ Nchileke ruhuru akakwaphu unwu-eliphe ike.

Ẹge Nchileke emeje iphe iya

²⁶ Ọo ya bụ; unwunna mu; unu nyatajekwa iphe unu shi bọru temanu Nchileke ekua unu. Unu te shikwa ha l'igwe maru iphe l'ọ bụ ege ndiphe, maru ẹkwo amajeru. Unu te shi ha l'igwe nweru ẹnya; ndu ọphu ndu oke amadu mụru ta ba nwishi.

²⁷ Obenu lẹ Nchileke fọtalerua iphe, dọ éswè éswè l'ènya ndiphe; gude iya mee t'iphèrè gude ndu maru iphe. Yò bya afọtakwaphu iphe rùhuru arùhuru l'ènya ndiphe; gude iya mee ndu, agburu-èhu nọ iphe-iphèrè.

²⁸ Nchileke fọtaru iphe ènya iya laru l'eliphe; mbụ iphe ndiphe ta gubedu iphe; mbụ iphe èphe sùru l'è tọ dudu iphe ọ bụ; gude iya tura iphe, ndiphe riru l'ọ bụ ọkpobe iphe; mee ya t'è b'ọ dọ iphe ọo-bụ.

²⁹ Ọo ya bụ t'è b'ọ nwe akpuru onye lanu, a-saghe nsasa l'ifu Nchileke.

³⁰ Obenu l'unubèdua bẹ Nchileke mewaru; unu lẹ Kuráýisutu Jisọsu atugbabewa buru nanu. Yò byakwaphu bya emee Kuráýisutu; yò buru mmamiphe kẹ ayibèdua. Ọ kwa iya b'ọ shi l'èka; yò buru iya bụ l'ayi bụ ndu doberu èka ndoo l'ifu Nchileke. Ayi shi l'èka iya buru ndibe Nchileke; bya aburu ndu, ọ gbataru l'iphe dọ èjì, pyítaru ayi l'èkpiri.

³¹ Ọ bụ iya bụ l'ọ laru l'iphe èkwo okfu Nchileke kfuru; sù: "T'onye ọ dọ t'ọ saje nsasa; t'onye ono saje nsasa k'iphe Nnajiufu meru."

2

Kuráýisutu l'oshi-osweru

¹ Ụnwunna ayi; teke ọdungu ono, mu byakfutaru unu; bya unu ozi ozi-oma kẹ Nchileke ono, dokpooru ènya l'ọ bụ ọkpobe okfu ono bẹ mu te gudekwa ire-oma zia ya unu. Mu ta bya unu okoshi lẹ mu mụru èkwo; buru nwa ọ-maru-omachata.

² Ishi iya aburu lẹ mu kfuwaru iya kepyaa ya akụ; lẹ mu te emetakpodua umere l'èke unu nọ l'ọ nweru iphe mu maru; gbahaa Jisọsu Kuráýisutu nwenkinyi; bụ iya bụ onye a kpọpyaberu l'oshi-osweru.

³ Ọdo bụ lẹ teke ono, mu l'unu shi nọdu ono bẹ ike te shidu dọ mu. Mu shi atsushikpo egvu ike; èhu eshi anmakwa mu phụ anmanma.

⁴ Iphe mu kfuru ekfufu; mẹ ozi, mu ziru ezizi ta bụdu iphe mu gude ire-oma k'ophu manukaru nọ kfua; ege ee-shi t'è kweta iya. Iphe gbe mee nọ bụ lẹ mu koshiru unu l'ọ bụ Ume Nchileke yèlè ike kẹ Nchileke l'ere ire l'okfu ono;

⁵ k'ophu ekwekwe, unu kweru kẹ Kuráýisutu te eshidu lẹ mmamiphe kẹ madzụ; gbahaa t'ọ gbe shi l'ike kẹ Nchileke.

Mmamiphe Nchileke

⁶ Ọobujekwa; mu lẹ ndu kanwūwaru èhu l'iphe kẹ Ume Nchileke ekfu; mu egude mmamiphe ekfu eyeru èphe. Ọlè ẹ tọ kwa egbe mmamiphe ophu shi l'èka ndiphe; ophu ọ bụkwa mmamiphe ophu shi l'èka ndu, ike nọ, l'achì mgboko-a. Èphebedua; bẹ Nchileke emewa ike èphe t'ọ buru iphe mmakanu.

⁷ Mmamiphe ophu mu egudeje ekfu bụkwa mmamiphe ophu Nchileke shi domia edomi, bụ mmamiphe ophu ọ meru tẹ ndiphe ba ma. Mmamiphe ono aburu lẹ tẹmanu tẹ Nchileke mee mgboko b'ọ tubuhakpowaruru l'ayi l'iya a-gbaru mgbà l'ọdu-biribiri iya.

⁸ Ẹ tọ dukwa ndu achì ndiphe mgburungburu m'ọ bụ onye lanu, maru mmamiphe ono. Ndege ọ bụ l'èphe maru iya; mẹ èphe tẹ ga kpọpyabekwa Nnajiufu ono l'oshi-osweru; mbụ Nnajiufu ono yèlè Nchileke gba mgbà l'ọdu-biribiri iya ono.

⁹ Obenu l'iphe ono, e deru l'èkwo okfu Nchileke sùru:

"L'iphe ènya ta phubua;
ophu nchì 'anubua ya;
tọ bụ l'egomunggo
rì-vujewaru iya:

bụ iya bẹ Nchileke
kwakọberu ndu yeru iya obu.”

¹⁰ Nchileke shi l'ẹka Ume nk'ia koshi ayi iphe ono, o shi domia edomi ono. L'unu maru ị Ume Nchileke avofutaje iphemiphe obule, bụ iphe e domiru edomi; je akpaa l'idzu, Nchileke chiriuru l'ime obu iya dobe ke ememe.

¹¹ ?Bụ onye maru iphe nọ ibe iya l'obu? ?Tọ bụdu onyenonu maru iphe nọ l'obu nk'ia? O kwaphu ege ono b'ẹ tọ dudu onye maru iphe, nọ Nchileke l'uche; gụfu Ume Nchileke.

¹² Ẹ tọ bụkwa ume ndiphe bẹ ayi nataru; o kwa Ume, shi Nchileke l'ẹka bẹ ayi nataru; bụ iya bụ Ume, e-mekwanu t'ayi makotaru iphe-oma, Nchileke meshiru ayi.

¹³ Oo ya bụ l'ẹ tọ bụkwa okfu, e gude mmamiphe ndiphe zia ayi bẹ ayi egudeje ekfu iphe ono. Iphe ayi egudeje ekfu iya bụkwa okfu, Ume Nchileke ziru ayi. Oo ya bụ l'ayi ewojeru okpobe okfu, shi Ume Nchileke l'ẹka akoru ndu, Ume Nchileke bu l'ẹhu; t'ọ doo ẹphe ẹnya.

¹⁴ Madzụ mmakanu, Ume Nchileke te budu l'ẹhu ta anatajekwa iphe shi Ume Nchileke l'ẹka. Kẹ l'iphe ono aduje iya ẹswẹ ẹswẹ l'ẹnya. E too dojedu iya ẹnya; t'ọ bya bya amaru uru iya; m'ọ -budu ị Ume Nchileke, nọ iya l'ẹhu eyeru iya ẹka.

¹⁵ Obenu l'onye Ume Nchileke bu l'ẹhu amajeru uru iphemiphe obule; maru iphe yebedua l'eme; ophu madzụ mmakanu ta adujekwanu ike maru iphe onye ono eme.

¹⁶ Bụ iya bụ iphe e deru l'ẹkwo okfu Nchileke; sụ:

“?Bụ onye maru uche-obu

Nnajiufu, bụ Nchileke;

k'ophu oo-kokwanu ru iya ẹya?”

Obekwanu l'ayibedua nweru uche-obu kẹ Kuráýisutu, bụ iya emeje t'ayi rị ọriri ege ọori.

3

Ndu ejeru Nchileke ozi

¹ Unwunna mu; mu te kfughekwaru unu okfu, eekfuru ndu Ume Nchileke bu l'ẹhu. Lẹ keshinu unu dukwadua l'ọ bụ ndu etso ụzo kẹ ndu mgboko-a bẹ mu kfuru unu okfu, eekfuru ndu bụkwadua nwaswa l'iphe kẹ Kuráýisutu.

² Oo ya kparu iphe mu cheru unu ẹra; mu ta nụ unu nri; kẹ l'unu te shidu dzukwanua eriri iya. Mbụ jeyekwa m'ọo nta-a bẹ unu te edzukupkwaanu eriri iya.

³ Kẹ l'unu emekwadua umere ndiphe. Lẹ keshinu unu ejikwadua ijimẹnya; l'adzokwadua ẹnya; bụ nụ iya ekoshi l'unu etsokwadua ụzo kẹ ndu mgboko-a; l'unu emekwadua umere ndiphe.

⁴ Lẹ teke onye ọwaa sụru: “Lẹ yebedua bụ kẹ Pọlu;” onye ophu asụ lẹ yebedua kwa kẹ Apólusu; ?unu ta madu l'unu emekwadua umere l'ọ bụ ndu, Ume Nchileke te budu l'ẹhu?

⁵ Mbụ; Apólusu obu; ?ọ bụ onye? Tọo Pọlu; ?ọ bụ onye? Ẹ to nwekwa iphe ọdo, ayi bụ; gbahaa ndu ejeru Nchileke ozi; ndu koshiru unu ụzo, unu shiru bya eworu onwunu ye Jisọsu l'ẹka. L'ayi ha nwegbaaru iphe Nnajiufu sụru t'ayi meje l'ẹhu l'ẹhu.

⁶ Iphe ayi meru dū l'ò bụ ẹge-a, aakuje akpuru oshi-wa. Mbèdua bẹ kuru akpuru oshi ono akuku. Yo fuebe; Apólosu agbaa ya mini. Obenu l'ò bukwanu Nchileke bụ onye meru t'ò vua evuvu.

⁷ Onye kuru akpuru oshi ono akuku; mę onye gbaru iya mini te nwekwa iphe ọ kfube buru aburu. K'onye ọphu bụ iphe kwa kę Nchileke, bụ iya meru iya t'ò vua evuvu.

⁸ L'onye, akụ iphe akuku; mę onye, agba iya mini tükokwa buru ozi lanu bę ẹphe eje. Obenu l'ẹphe ha l'ẹhu l'ẹhu bę Nchileke e-bu nggo: onye l'ẹge ozi iya gbaru.

⁹ L'ò kwa Nchileke bę ayi l'iya tuko gbaru mgba eje ozi ono. Unubèdua adu l'ò bụ ẹke Nchileke kọru okfu.

Unu dukwaphu l'ò bụ ụlo, Nchileke akpu akpukpu.

¹⁰ Mu gude iphe-oma ono, Nchileke yeru mu l'eka tẹ mu gude jeeru iya ozi ono; mee iphe onye manukaru okpu ụlo emeje. Mu turu okpa-ulo; onye ọdo akpukwanu ụlo obu akpukpu. Obenu; t'onye akpu ẹge ọokpu letakwa ẹnya; maru iphe, ọokpu l'eli okpa-ulo obu.

¹¹ Lẹ Nchileke bę gudeekwa ẹka iya tua okpa-ulo obu. Ọ kwa Jisusu Kuráiyisutu bụ okpa-ulo ono. Ẹ to nwekwa onye ha k'osweta okpa-ulo ono, Nchileke tųwaru l'onwiya ono; je atua okpa-ulo ọdo.

¹² E -rua l'eli okpa-ulo ono b'ò nweru ndu e-gude mkpola-ododo l'akpu iya; ndu egude mkpola-ocha; ndu egude mkpuma, aazụ l'oke aswa. Yo nwekwaruphu ndu bụ oshi bę ẹphe e-gude akpu nk'ẹphe; ndu e-gude ẹta; ndu abururu ẹkete bę ẹphe e-gude akpu nk'ẹphe.

¹³ Obenu l'onyenonu bę a-marua ẹge iphe ọ gude kpua nk'iya bụ-beru okpobe iphe mboku ikpe ono, Nchileke e-woru iya tua ẹba ono. L'oku, a-dzụ mboku ono bę bụ: ọ -dzuebe; a phụ ozi, onyenonu jeru ifu. Oku ono a-dzụ iya; daa ya; koshikwanu ẹge ọ gbaru.

¹⁴ Onye oku ẹ-te kedu iphe ọ gude kpua ụlo l'eli okpa-ulo ono; onye ono bę Nchileke e-bu nggo.

¹⁵ Onye oku kekwanuru nk'iya; yọ laaru iya l'iyi. Ọbe yẹbedua l'ishi onwiya bę aa-dzọfutakwaa. Obenu l'adzọfuta nk'iya a-dųwaa l'ò bụ onye a lófutaru l'oku enwunwu.

¹⁶ ?Unu ta madu l'unu bụ eze-ulo Nchileke; lẹ Ume Nchileke bu unu ebubu l'ẹhu ọo?

¹⁷ Onye emebyi eze-ulo Nchileke emebyi bę Nchileke e-mebyikwaphu. L'eze-ulo Nchileke dukwa nsọ; unubèdua l'onwunu abukwanuru eze-ulo iya obu.

¹⁸ T'ẹ b'ò nwekwa l'unu ha, onye e-meje onwiya iphuruphuru-ẹnya. T'onye ari lẹ ya maru iphe l'ogbo ọwaa hakwaa egbe ọriri ono; bya aburu onye eswe; k'ọphu ọo-buru onye maru iphe ogbodo amaru.

¹⁹ L'iphe ndiphe guberu mmamiphe lẹ mgboko-a bę bukwa iphe eswe l'ẹnya Nchileke. L'e deru iya edede l'ekwo okfu Nchileke; sụ: "L'ò bụ Nchileke bę anmataje ndu, kwaru ẹnya l'ẹnya, ẹphe kwaru."

²⁰ A bya edekwaa ya phụ l'ekwo okfu Nchileke; sụ: "Nnajiufu makwaru-a l'egomunggo ndu, maru iphe bụ iphe iphòró."

²¹ Ọo ya bụ; t'ẹ b'ò nwekwa onye e-gudeje madzụ asa nsasa. L'e -kfudekpoo ya ekfukfu bę iphemiphe ọbule tükokwa buru iphe unu iphe unu:

²² m'ò bụ Polu; m'ò bụ Apólosu; m'ò bụ Pyita; m'ò bụ mgboko mkpurophu; mę ndzụ; mę onwu; iphe eme nta-a; mę iphe e-me l'uzo ifu. Iphemiphe ọbule ono tuko bukataru iphe unu.

²³ Unubèdua atùkokwanu bùrù iphe kẹ Kuráýisutu; Kuráýisutu abùrù kẹ Nchileke.

4

Iphe ndu ishi-ozì kẹ Kuráýisutu ekoshi ayi

¹ Unu be dobejekwa ayi l'ayi -bù ndu òdò; gbahaa ndu ozi kẹ Kuráýisutu; ndu Nchileke yeru t'èphe letaje ẹnya l'òkfu Nchileke onò, bù òkfu òphu Nchileke shi domia edomi onò.

² È tò nwekwa iphe òdò, nọ onye eleta ozi ẹnya l'ẹka ememe; gbahaa t'ò bùrù onye gbarù tẹ Nnajiufu iya gude ire iya ẹka.

³ Mu ta akpakwa ishi l'unu ege mu ngge; m'ò kwanu lẹ madzù kperu mu ikpe k'ozì, mu jeru. Bebekpoonu: mbèdua l'ishi onwomu ta òkpokwaanu teke mu sùjeru l'òò ege-a bẹ mu dù.

⁴ Kẹ l'ẹ tò nwekwa iphe mu phuru onwomu l'ẹhu, bù iphe mu a-sù l'ò bù ẹke onò bẹ bù ẹke, mu shisweru ọzò. Olee tò bụkwa onò koshiru lẹ mu kpefuwaru. Ọ bù Nnajiufu bù onye e-kpe mu ikpe.

⁵ Ọo ya bù t'unu ba dùshi onye unu a-nọdu anmawa ikpe; l'ẹ b'ò ruwa teke aa-nma ikpe. Ikpe bù teke Nnajiufu byaru; yo kpee ya. Onò bù teke oo-wofuta iphe e shi domia edomi l'ẹkpuru-ọchi; bya edobe l'iphoro. Yọ bya eworu idzu, madzù chiru l'òkpoma iya k'ememe woru tụa ẹba. Onò bù teke Nchileke a-ja onyemonye ajaja, ruberu iya nù.

⁶ Ọnwunna mu; ọ kwa ẹge ee-shi t'ò doo unu ẹnya bẹ meru iphe mu wotaru iphemiphe ọbule onò dobe l'ẹhu mu lẹ Apólosu. Mu gude ẹhu mu lẹ Apólosu nmaaru unu ẹtu t'ò bùrù l'unu amuta iphe l'iphe onò, e kfurù; sù: "Unu be emeghatajekwa iphe, e deru l'ẹkwo òkfu Nchileke." T'ẹ b'ò òkwa unu l'unu ha, onye e-gudeje onye lanù eku onwiya; woru onye òphu mee jolajola.

⁷ Ọo ya meru iphe mu aji; sù: ?Bukpo ngunu b'i gude kangoo onye òdò? ?Bù ngunu b'i nweru, e-ta bùdu iphe Nchileke nuru ngu? Ọ -bùkwanuru l'ò búa Nchileke nuru ngu iya; ?bù ngunu meru iphe l'ẹ gbe gude iya eku onwongu; l'ẹ tò bùhedu iphe, a nuru ngu anunu?

⁸ ?Epho gbe jikotawanu unu! ?Unu gbe nwekotawarunu iphemiphe ọbule! Unu gbe bùkotawarunu ndu eze; ayibedua ta bù! Ọ òkwa-a mma; l'ò gbe òkwa mu nù t'a sù l'unu bùkotawa eze. Ndege unu bùkotawa eze; mẹ ayi abya t'ayi l'unu tũko bùrù eze; nweru ẹnya.

⁹ Obenu l'ò òkwa mu l'ayibedua, bù ndu ishi-ozì Kuráýisutu bẹ Nchileke woru dobe l'ikperazu. Ayi nọwa l'ò bù ndu, e doberu kẹ akfugbu l'edzudzu ọha; mbù t'ayi bùrù iphe mgboko mgburumgburu, bù iya bù ndiphe; mẹ ọnwu ojozi-imigwe a-byajẹ oleta eleta.

¹⁰ Ayi gude k'òkfu ẹhu Kuráýisutu bùrù ndu eswe. Unubèdua eshikwanu l'ẹka Kuráýisutu bùrù ndu maru iphe. Ayi bù ndu ọvọ ta nọdu; obenu l'unubèdua bẹ ike nọ. Ayi bù ndu a tũru jolajola; ọbù l'unubèdua b'a kwabèru ugwu.

¹¹ Ẹgù anọdujekwa agu ayi; mbùkwa byeye nta-a. Mini anọduje agu ayi; ayi ewe nkaraba iphe; eebò ayi gbìngu gbìngu; ayi etsoru ẹkemeke ọbule aghaphe; ayi te nwe ufu;

¹² Ayi egbe gude ẹka ayi ese akanya ẹge ayi e-meje anù onwayi nri. Teke madzù tũru ayi ọnu; ayi agoru ọnu-ọma nù onye ọbù. A -kpaa ayi ẹhu; ayi atagbua ya lẹ nshi.

¹³ Teke e kfulyishiru epha ayi ekfulyishi; ayi egude olu odoo kfulu nù onye obu. Ayi gbe bya adukwa ndiphe l'ò bụ ikpòzu; mbụ iphe dū ideyideyi, e gude eza zafu l'ekemeke obule. Ọ kwa iphe ayi bụ ndiphe l'enyà ndono byeyekwaa eswe, dū g'oo ntanụ.

¹⁴ Iphe mu gude ederu unu iphe-a ta bukwa tẹ mu mee t'iphere gude unu. Iphe mu gbe emechia bukwa tẹ mu mee unu t'unu tsoru ụzo, vudo nhamunha; l'unu kwa unwu mu, mu yeru obu.

¹⁵ L'ẹ to nwekwa m'ò -ruhuru unu nweru unukurunu ndu eleta unu enya l'ụzo kẹ Kuráýisutu; nna unu ta dukwa l'igwe. Ọ kwa mbedua bụ nna unu, nuru unu ndzụ, shi l'ẹka Kuráýisutu; keshinu ọ bụ mbedua byaru bya ezia unu ozi-oma ono.

¹⁶ Ọ kwa iya meru iphe mu arọ unu: Byiko; t'unu letaru umere mu.

¹⁷ Ọ kwa iya kparu iphe mu ziru Timoti t'ò byakfuta unu. Timoti ono bẹ keshinu ọ bụ mu ziru iya otso ụzo Nnajiufu b'ò bụwa nwa mu, mu yeru obu. Timoti ono koshiwaru lẹ ya gbaru tẹ mu gude ire iya ẹka. Ọo ya bụ t'ò byakfuta unu bya akafua onyataru unu ẹge mu egudeje etso ụzo kẹ Kuráýisutu ono; mbụ ẹge mu ezije iya l'iphe bụ chọchi kpamukpamu l'ekemeke obule.

¹⁸ O nweru l'unu ha ndu ophu wataru oku onwephe ekuku; tubesu lẹ mu ta alahedu azụ abya unu agbaphe.

¹⁹ Obenu l'ẹ ta anohedu ọdu; mu abyakfuta unu; mę Nchileke -kwenu. Teke ono bẹ mu e-gude enya mu ele iphe ndu ono, eku onwephe ekuku ono a-dukpo ike mee; tọ bụ l'ephe bụ ọ-pa-onu-'a-pa-eka.

²⁰ Iphe bụ lẹ Nchileke bụ eze ta bukwa okfu, eekfu l'onu; ọ kwa iphe gude ike ere ire.

²¹ ?Bụ ole bẹ unu hataru? ?Bụ tẹ mu gude echachi byakfuta unu? ?Tọ tẹ mu gude obu iphoru byakfuta unu lẹ nchị ndo?

5

Uru-alì, haru nọdu lẹ chọchi

¹ Mu anukwa l'unubẹ ndu chọchi haru arụ alì. Mbụ l'ejo uru-alì, unu haru arụ dū-tabẹ eji; k'ophu bụ lẹ ndu ẹ-ta madụ ekemu Nchileke ta atukpodua ya nù ama ememe. Kẹ tẹ mu nua lẹ nwoke edutaje nyee nna iya doberu onwiya l'ulo iya l'ò bụ nwanyi, ọolu alulu.

² Mbụ; unu egbe gudekwa iya rụ l'eku onwunu ekuku. ?Unu ta madụ l'ò gbaru t'unu gbe daa ẹhu iphe unu meru. Mbụ; t'unu bufukwa onye ono, meru iphe ono l'ẹke unu nọ.

³ Ọ bụ oswi-okfu lẹ mu l'unu ta nọdu l'ifu l'ifu. Obenu l'obu mu nọkwaa l'ẹke unu nọ. Ọo ya kparu iphe mu gude ike kẹ Nnajiufu, bụ Jisọsu Kuráýisutu nma onye ono, meru ahuma ono ikpe; lẹ mụ nọ l'ẹke ono.

⁴ Unu -gude epha kẹ Nnajiufu ayi, bụ Jisọsu nọkobe; obu mu etsokwaru-phu unu nọdu l'ẹke ono; ike kẹ Nnajiufu ayi, bụ Jisọsu anodukwa iya phụ;

⁵ ono bụ teke unu e-woru onye ono ye Sétanu l'ẹka t'ò mebyia ugwehu iya; k'ophu Nchileke a-dzofuta ndzụ iya mbọku Eswe kẹ Nnajiufu ayi.

⁶ Ekuku ono, unu eku onwunu ono ta dukwa mma. ?Unu ta madụ l'ọo nwa-ochi-l'ẹka iphe shihuru ụka, ekoliye buredi bẹ ekoliye ishi buredi mkpurophu?

⁷ Unu tọo nwehu sashia akahụ iphe ekoje-buredi ono, bụ iya bụ iphe dū eji; k'ophu unu a-dū l'ò bụ buredi ophungu; bya adụ mma. L'ò bụ ẹge ono bẹ Kuráýisutu meru unu t'unu dū keshinu teke ono, ọ safuru unu iphe dū

ěji, unu meru ono, bu iya bu teke ono, o woru onwiya mee nwaturu Aji Esweta; gude chjaru ayi Nchileke ẹja ono.

⁸ Oo ya bu; t'ayi wata ogba aji ono ẹge o gbaru nta-a, bu iya bu t'ayi be egudekwa buredi ophu akahu iphe ekoje-buredi no, bu iya bu ejo iphe; me nshiruma; gude agba iya. Unu t'ayi gude buredi ophu iphe ekoje-buredi ẹ-ta nodu, bu iya bu ndzu, ẹkworo ẹ-ta nodu; me ire-lanu gude gbaa ya.

⁹ Mu dehaakwaru unu ẹkwo; su t'unu le ndu eme ke nwanyi me ndu eme ke nwoke be emegbajekwa.

¹⁰ Ndu mu ekfuru ta bukwa ndu ta madu Nchileke; l'eme egbe iphe ono; m'o bukwanu ndu ẹnya-kfurukfuru; m'o bu ndu ana nfu; m'o bukwanu ndu agwa nte. Ndu onanu be unu -jeshiaru ẹphe ezeru bulekwaphu t'unu gbeshi; lufu le mgboko-a tengu!

¹¹ Iphe mu shi ekfu bukwa t'unu bujeru uba yeru onye kuru onwiya nwanna; gbe l'eme ke nwanyi; m'o bukwanu l'oome ke nwoke; m'o bu l'o bu onye ẹnya-kfurukfuru; m'o bukwanu l'o bu onye agwa nte; odo bu l'o bu onye ekfujeru ibe iya okfu-azu; m'o bukwanu l'o bu onye angunuka mee; m'o bu onye ana nfu. T'unu l'egbe onye ono be erigbakwa nri.

¹² O -buru ke ndu ẹ-ta madu Jisosu; ?nke mu bu ole k'okpe ẹphe ikpe? O kwa Nchileke e-kpe ẹphe ikpe. Ndu ophu gbaru t'unu kpee ẹphe ikpe kwa ndu ophu yia le ndu chochi.

¹³ Ndu ophu l'ephe ha; kwa Nchileke e-kpe ẹphe ikpe. L'ekwo okfu Nchileke sukwaru: "T'e chigbukwaa njo l'igbo, o beru; te odo be ebehe iya."

6

Ogbaru unwunna ẹkwo

¹ ?Nanu ẹge e meru; yoo buje teke o bu l'o nweru nwanna l'ime unu, okfu adaru yele ibe iya; yo gbe paru iya jekfushia ndu ẹ-ta madu Nchileke t'ẹphe kpeshia? ?Nanu ẹge e meru; ẹphe te gbe apajejeru iya ndu ke Nchileke ibe ẹphe t'ẹphe kpeshia?

² Too ?l'unu ta madu l'oo unube ndu ke Nchileke be bu ndu e-mekochaa kpee ndiphe kpamukpamu ikpe? O du mma; keshinu o bu unu e-mekochaa kpee ndiphe kpamukpamu ikpe; ?unu ta kabedu dzua t'unu kpeshia unwu ibiribe okfu ono too?

³ ?Unu ta madu l'oo ayibedua e-mekochaa kpee unwu ojozi-imigwe ikpe? Yo buchiarunu okfu k'eliphe owaa be unu t'adudu ike kpeshia.

⁴ O -buru l'egbe okfu ono daru unu; ?bu ngunu kparu iphe unu apataje iya je odoru ndu ẹ-ta dudu iphe unube chochi guberu ẹphe?

⁵ Iphe mu gude ekfu iphe-a bukwa t'iphere iya du unu. ?To nwekpodua; m'o bu onye lanu l'unu ha, maru iphe; k'ophu oo-doshijeru unube unwunna ono okfu, adaru unu too?

⁶ Yo gbe abujeru: nwanna -gbeshi; yo je agbaaru nwanna iya ẹkwo l'ifu ndu ẹ-ta madu Nchileke.

⁷ Ogba ẹkwo ono, unu anoduje agbaru ibe unu ono bukwa iphe du eji be unu anoduje emeta ekpu onwunu l'ishi. ?Bu iya bu l'unu ta adudu ike tagbua ejo iphe e mekataru unu le nshi too? ?To kachidua mma l'o gbe buru unubedua be onye odo gude ugho emegbuta?

⁸ Unubedua l'onwunu egbe emeje ibe unu eji; gude ugho emegbuta ibe unu l'ẹke ibe unu ono buhukwaphu nwanna unu gedegede!

⁹ ?Unu ta madu le ndu ẹ-te dobedu ẹka ndoo be uto za noduru l'ẹke Nchileke bu eze? Unu be ekwenuphu t'e duswee unu uto. Ndu uru-ali;

ndu agwa nte; ndu eri ogori; mę unwoke, ejekfufe unwoke ibe ęphe azęę-nwoke-yęę-nwanyi; ndu ono bę ęzo ta nękwaru l'ęke Nchileke bę eze.

¹⁰ Ndu iphura; ndu ęnya-kfırufkuru; ndu angunuka męę; ndu ekfuru madzų okfu-azų; mę ndu ana nfu ta dųkwa m'ọ bų onye lanų l'ęphe ha, a-bahų l'ęke Nchileke bę eze.

¹¹ Yọ bųkwaru-a ęęę ono bę unu shi haru emegbaa. Obenu lę Kuráýisutu safųwaru unu iphe dų ęji, unu meru; bya emee unu ndu kę Nchileke, dųru Nchileke iche. Ọ bų l'ęka Nnajiufu, bų Jisọsu Kuráýisutu; mę l'ęka Ume-dų-Nsọ; bę Nchileke shi gwa unu lę ndu doberu ęka ndoo l'ifu iya.

Ęhu ngu l'ọ ha bų kę Nchileke

¹² Ọ nweru onye a-sų l'a hawaru iya ęzo tę ya meje ęęę dų iya mma. Ọ bwa ęęę ọ dų; ọbu l'ę tọ kwa iphemiphe ọbule bę bų: i -mee ya; yọ dųru ngu lę mma. A haru mu ęzo tę mu meje iphemiphe ọbule ęęę dų mu mma; ọbu lę mu t'ekwekwa t'ọ nweru iphe e-wota mu mee tę mu dų l'ọ bų ọhu iya.

¹³ A nọnyaa; onye lanų asų: “?Ọ kwa l'e meru nri t'ọ laję l'ępho; bya emekwaaphu ępho t'e rięę nri ye iya?” Ọ dwa ęęę ono; obenu lę Nchileke e-mekochaa tųko ęzo iphe labų ono mebyishia. L'iphe, meru iphe Nchileke meru ęhu madzų ta bųkwa t'ọoruę ųru-alį. Ọ kwa Nnajiufu, bų Jisọsu b'ọ meru iya doberu; Nnajiufu l'onwiya abųkwaruphu Nnajiufu k'ęhu madzų.

¹⁴ Ọ bų Nchileke kuliru Nnajiufu; yọ shi l'onwu teta nọdu ndzų. Ọ bųkwaphu ęęę ono b'oo-gude ike iya kulia ayibedua.

¹⁵ ?Ọ dų l'unu ta madų l'ugwęhu unu bų ibe-ęhu Kuráýisutu tọ? ?Nanų ęęę mu e-gbe wota ibe-ęhu Kuráýisutu je eworu yegbabe l'ęhu nwanyi ọkpara? Tųswekwa!

¹⁶ ?Tọ bų l'unu ta madu l'onye nwoke, jeru yele nwanyi ọkpara azęę bę wotawaru ęhu iya je atųgbabe lę kę nwanyi ọkpara ọbu; ęphe abųru onye lanų? Iphe ọbu bų l'e dekwaru iya edede l'ękwo okfu Nchileke; sų: “L'ęphe ębo l'a-bųru onye lanų.”

¹⁷ Obenu l'onye yęę Nnajiufu, bų Jisọsu tųgbabekpooru bųru nanų bę yele Jisọsu ono bųkwaphu nanų lę Ume Nchileke.

¹⁸ Ndu mu; unu buru ųba yeru ųru-alį. Iphe bų iphe dų ęji ọdo, eemekpoo ememe ta dųkwa ọphu emebyi anų-ęhu madzų. Obenu l'onye arų ųru-alį; bę bųkwa anų-ęhu iya bę oomerushi emerushi.

¹⁹ ?Unu ta madu l'ugwęhu unu bų eze-ųlo, dų nsọ kę Ume-dų-Nsọ ono, bu l'ime unu ono; mbų Ume-dų-Nsọ ono, unu nataru l'ęka Nchileke ono? Ọọ ya kparu iphe ę tọ bųhedu unu nwe onwunu.

²⁰ Unu bwa aswa, Kuráýisutu zųru azųzu. Ọọ ya bų t'unu gude ugwęhu unu kwabę Nchileke ugwu.

7

A bya lę k'ọlu nwanyi

¹ A bya abya lę k'iphe ono, unu deru mu ękwo iya ono. Ọnu, mu eye bųkwa l'ọ dųkwaa mma tę nwoke be ejeshi ọlu nwanyi.

² Obekwanu l'ọ bų tę nwoke ba awata ome kę nwanyi; meru iphe mu ekfu; sų: tę nwoke, nọnu lųjee nwanyi. Nwanyi, nọnu eje alųa nji.

³ Tę nwoke lajeru nyee ya l'ulo ęęę gbaru nų; keshinu ọolu iya alųlu. Ęęę ono bę nwanyi a-lajeru nji iya l'ulo ęęę gbaru nų; l'ọ kwanu iya bų nji iya.

⁴ Lẹ nwanyi, aalụ alụlu ta bukwa iya nwe ẹhu iya. O kwa nwoke nwe ẹhu nyee ya. Ege ono b'ẹ tọ bukwapu nwoke nwe ẹhu nk'ia. O kwa nwanyi nwe ẹhu nji iya.

⁵ Tẹ nwoke ba ajikajekwa nyee ya azẹ; ophu nwanyi ajikajekwa nji iya azẹ; gufukwa l'unu chiru iya achichi t'unu haa onwunu kẹ nwa teke ono; k'ophu unu e-woru obu unu l'ọ ha dobe; l'ekfu anụ Nchileke ogbodo ekfufu. Olobu; teke obu, unu tuburu k'okfu anụ Nchileke obu gvulephu; unu watakwa azẹze ọdo; e menyaa; Sétanu nwuru unu ye l'ome iphe dụ ẹji; okfu l'unu ta adujedu ike kpade onwunu.

⁶ Obenu l'iphe-a, mu ekfuru unu-wa bukwa lẹ mu kwetaru t'ọ dụ ege ono; ẹ tọ bukwa l'ọ bụ ekemu, a tūru atūtu dobe edobe.

⁷ E -kfudekpoo ya ekfufu bẹ iphe dukpoonu mbẹdua mma bukwa tẹ madzū kpamukpamu nọdukota ege-a, mu nọ-wa. Obenu l'onyenonunwegaaru iphe-oma, dụ iche, Nchileke yeru iya l'ẹka: onye nk'ia a-dụ ege-a; onye nk'ia a-dūwaru ege ọdo.

⁸ A bya lẹ kẹ ndu ẹ-ta aludu nji; mẹ ndu ta aludu nwanyi; mẹ unwanyi ophu nji ephe ta nọhedu: ndu onanu bẹ iphe mu ekfuru ephe bụ l'ọ karu ephe mma t'ephe nodulephu: t'ephe bẹ ejehe ọlu nji; nwoke te ejehe ọlu nwanyi; t'ephe tuko nọdu ege-a, mu nọ-wa.

⁹ Obenu; ọ -buru l'ephe ta adudu ike kpade onwephe; tẹ nwoke lukwaa nwanyi; nwanyi ejekwa je aluru nji. Lẹ ono kalẹkwaphu mma ma lẹ madzū ata nshi atakworu eze l'iphe agushi iya ike.

¹⁰ Ndu ophu alūwa nji; mẹ ndu ophu alūwa nwanyi bẹ mu atūru ekemu. Obenu l'ẹ tọ bukwa mbẹdua l'atū iya; ọ kwa Nnajiufu ayi, bụ Jisọsu. O sūru tẹ nwanyi, lūru nji ba ahakwa nji iya.

¹¹ Teke bukwanu l'ọ hawaru iya ahaha; tẹ nwanyi obu kwakwaa ege ono: t'ẹ b'ọ jehekwa ọlu nji ọdo. Odumeka t'ọ laphu azū lẹ k'akahū nji iya tẹ ye l'ia doshia; sūkwapu tẹ nwoke ba adukwa teke ọo-chifu nyee ya.

¹² A bya lẹ kẹ ndu ophunanu bẹ bụ mu ekfu iya; ẹ tọ buhekwa Nnajiufu. Teke ọ bụ l'onye kẹ Kuráýisutu alū nwanyi, ẹ-te kwedu kẹ Kuráýisutu; tẹ nwoke obu ba achifukwa iya; m'ọ -buru lẹ nwanyi obu kweru-a lẹ ye l'ia a-nodu alūa.

¹³ M'ọ bukwanu l'ọo nwanyi, kweru kẹ Kuráýisutu; alū nwoke, ẹ-te kwedu kẹ Kuráýisutu: tẹ nwanyi obu be egbeshikwa lẹ kẹ nji iya obu; m'ọ -buru lẹ nwoke ono kweru-a lẹ ye l'ia a-nodu alūa.

¹⁴ Lẹ nwoke, ẹ-te kwedu kẹ Kuráýisutu; l'alū nwanyi, kweru kẹ Kuráýisutu; bẹ shiakwa l'ẹka nyee ya buru kẹ Nchileke. O kwaphu ege ono bẹ nwanyi, ẹ-te kwedu kẹ Kuráýisutu; l'alū nwoke, kweru kẹ Kuráýisutu; shiakwapu l'ẹka nji iya buru kẹ Nchileke. Ndege ẹ tọ -duru ege ono; mẹ unwu unu aburu ndu aasọ nsọ. Obekwanu l'ẹge ọ dụ nta-a; bẹ ephe duakwa nsọ.

¹⁵ Olobu; teke bụ lẹ nwanyi ono, ẹ-te kwedu kẹ Kuráýisutu ono b'ọ dụ t'ọ gbeshi lẹ kẹ nji iya ono, woru onwiya ye Kuráýisutu l'ẹka ono; m'ọ kwanu l'ọo nwoke b'ọ dụ t'ọ chifu nyee ya; okfu lẹ nyee ya obu woru onwiya ye Kuráýisutu l'ẹka; t'onye ono mekwaa ege ọ dụ iya mma l'okpoma. O -duwa ege ono bẹ bụ iya bụ l'onye ophu wowaru onwiya ye Kuráýisutu l'ẹka; mbụ nwanyi; m'ọ bụ nwoke b'ẹ te eyebutakwa eyebuta omẹ iphe; keshinu ọ bụ t'ẹhu dụ ayi agu bẹ Nchileke kuru ayi oku iya.

¹⁶ Nggbube nwanyi, wowaru onwongu ye Kuráýisutu l'ẹka; ?i meru imagha maru lẹ nji ngu te eshifudua ngu l'ẹka woru onwiya ye Kuráýisutu l'ẹka? O kwaphu ege ono b'ọ dụ nggbube nwoke, wowaru onwongu ye

Kuráýisutu l'èka; ?i meru imagha maru lẹ nyee ngu te eshidu ngu l'èka wofuaru onwiya ye Kuráýisutu l'èka?

T'onyenonnu nọdu l'ège Nchileke doberu iya

¹⁷ Ọ bụlephu t'onyenonnu mejelephu iphe Nnajiufu, bụ Nchileke keru nū iya t'ọ meje; mejekwa iya phụ ège Nchileke sūru t'ọ meje iya teke ono, ọ kuru iya ono. Ono bụ ekemu, mu atụ edoberu iphe bụ chọchị l'èkemeke ọbule.

¹⁸ Iphe mu ekfu bụ t'onye gudewa ome-l'alị ndu Ju bua ụt̀sù b'ọ byaḍeru bya aburu onye kẹ Kuráýisutu; be ejehekwa ọyo ọshi iya. T'onye byaru bya aburu onye kẹ Kuráýisutu teke ọ bụkwadu akpapyi; be ejehekwa iya ebubu.

¹⁹ Kẹ l'e buru ụt̀sù; te bu; te nwekwa iphe ọ bụ l'ifu Nchileke. Ọphu bụ iya nū bụ t'e meje iphe Nchileke sūru t'e meje.

²⁰ Ọo ya bụ t'onyenonnu dulephu ège ọ dū teke Nchileke kuru iya.

²¹ Teke ọ bụ l'i bụ ohu teke Nchileke kuru ngu; ba ayọhekwa ọshi; karikwaa l'i maru ụzo, ii-shi gbaa onwongu; nggu emenua ya; nweru onwongu.

²² L'onye Nchileke kuru teke onye ọbu bụ ohu; yọ bya yẹle Kuráýisutu abya atugbabe; t'onye ono nyatakwa lẹ Nnajiufu tofūwaru iya l'egbu, iphe dū ejì keru iya. Ège ono bẹ onye ta bụdu ohu teke Nchileke kuru iya byaru bya aburu ohu Nnajiufu, bụ Jisọsu.

²³ Unu bụkwa aswa, Kuráýisutu zūru azūzu. Ọo ya bụ; unu ba alah̄ekwa azū je aburu ohu kẹ ndu mgboko-a.

²⁴ Ụnwunna mu; byiko; t'onyenonnu dulekwaphu ège ọ dū teke Nchileke kuru iya. T'onyenonnu nọpyabekwa l'atugbabe, yẹle Nchileke tugbaberu.

*Ndu ẹ-ta alụdu nji;
mẹ ndu ẹ-ta alụdu nwanyi*

²⁵ A bya l'èhu k'unwanyi, ẹ-ta lụdu nji; mẹ unwoke, ẹ-ta lụdu nwanyi; ẹ to nwekwa ekemu, mu a-sū lẹ Nnajiufu tūru doberu unu. Obenu lẹ mu e-ye ọnu, gbaru mu nū; keshinū e shiwa l'imiko ọphu Nchileke aphuru mu; mu aburu onye koshiwaru lẹ mu gbaru kẹ t'e gude ire mu ẹka.

²⁶ L'iphe mu arikwa bụ l'ège iphe-ọtsu-l'èhu habe nshinu nta-a bẹ iphe kakwa mma bụkwa t'onyenonnu nọduleruphu onwiya ège ọ nọ.

²⁷ Teke bụ lẹ jiluwa nwanyi; ba sūkwa l'ẹ tịi lūhedu. Teke bụkwanu l'ẹ tị lūdua nwanyi; be ejehekwa okpa ishi k'alūlu.

²⁸ Ọlẹ ẹ tọ bụkwa ome iphe dū ejì; m'i -je alua nwanyi. Teke bụkwanu lẹ nwamgboko jeru je aluru nji; ẹ tọ bụkwa iya phụ ome iphe dū ejì. Iphe mu ekfu bụ lẹ ndu alu nwanyi; mẹ unwanyi, alu nji bẹ tukwa iphe-ọtsu-l'anụ kẹ mgboko ọwaa l'ukfu. Ọphu tọ dūkwanu mu t'unu dalahū l'iphe-ọtsu-l'anụ, ha ège ono.

²⁹ Mbụ; iphe mu ekfu ndo-ọ; ụnwunna mu; bụ l'uboku agv̄uakwa. Shita nta-a tugburu: tẹ ndu, alu nwanyi metajekpooru l'èphe ta lūdu.

³⁰ Tẹ ndu ọphu atso aphū metajekpooru l'ẹ to nwedu iphe atsu èphe l'èhu. Ndu ọphu èhu atso ẹna emetajekpooru l'èhu te shidu atso èphe ẹna. Tẹ ndu nweru aswa, èphe azū metajekpooru l'ẹ to nwedu iphe èphe azū.

³¹ Tẹ ndu emekpo iphe èphe eme lẹ mgboko-a metajekpooru l'ẹ tọ dūdu iphe iphe ono bụ. Lẹ mgboko-a; mbụ ège-a, ọ dū-wa ta dūhekwa teke ọo-nọ-bebe.

³² Iphe mu eme tẹ mu karu unu bu t'unu haa ọyo-phe ọshi. L'iphe nwoke ta lúdu nwanyi ekfuje búlephu ẹge ya e-me jeeru Nnajiufu, bú Jisọsu ozi; bú iya bú ẹge ya e-me meje iphe atso Jisọsu ẹna l'okpoma.

³³ Obenu l'onye alú nwanyi bẹ iphe ọonoduje ayọ ọshi iya bú iphe kẹ mgboko; bú iya bú ẹge ya e-me meje iphe atso nyee ya ẹna l'okpoma.

³⁴ Yo shi ẹge ono; chita ọzo iphe labú l'arí. Ege ono bẹ nwanyi, ẹ-ta alúdu nji; mẹ nwamgboko, ẹ-ta alúbua nji dú: iphe ẹphe yeru ẹhu búkwaphu ẹge ẹphe e-me jeeru Nnajiufu ozi; ẹge ẹphe e-me woru ẹhu ẹphe m'oriri ẹphe nùebe Nchileke; t'ẹhu ẹphe m'oriri ẹphe l'ọ ha búru nk'ia. Obenu lẹ nwanyi, alú nji bẹ iphe ọọyo ọshi iya bú iphe kẹ mgbokoa; bú iya bú ẹge ya e-me mee iphe atso nji iya ẹna l'okpoma.

³⁵ Iphe, meru iphe mu tuko iphe-a l'ekfushi búkwa lẹ mu eme tẹ mu yeru unu ẹka. Mu te emekwa tẹ mu nashia unu iphe. Iphe mu gbe eme búkwa tẹ mu mee t'unu meje iphe dú nhamunha, gbaru unu l'ememe; t'ẹ b'o nwe iphe a-nafuje unu egomunggo l'oje ozi Nchileke ono.

³⁶ Teke bú lẹ nwoke lubutsuaru nwanyi; yọ nonyaa; dú iya lẹ ya t'emedu umere ẹge ọ gbaru l'ẹke nwanyi ono nọ; mbu; ọ -búru l'onye ono ta dúdu ike kpadekota onwiya; t'onye obu mekwaa ẹge dú iya mma; t'onye ono jekwa t'ẹ kee ya nwanyi ono. Ẹ tọ búkwa iya ome iphe dú ẹji.

³⁷ Obenu; onye obu shihuru ike; yọ ribua ya l'obu iya; kfua ya kfushia ya ike l'ẹ tọ gbádú teke ẹphe a-lú; m'ọ -búru l'ọ maru l'ẹ tọ tsúdu iya l'ẹhu; lẹ ya a-dú ike kpadẹ onwiya; ẹ tọ dúkwa ẹji mẹ nwoke ono -sú l'ẹ tọ gbádú teke ya e-je t'ẹ kee ya nwanyi ono. Onye ono mekwaru iphe dú mma.

³⁸ Bú iya bú l'onye jeru; e kee ya nwanyi, ọ lubuhawaru alubu bẹ mekwaru ọhuma. Onye hakwanuru nk'ia; kakwaru ome ọhuma.

Nwanyi, nji iya ẹ-ta anghedu

³⁹ Nwanyi, alú nji bẹ nji iya nwekwa enwenwe; mẹ nji iya -nọdukwadua ndzú. Mbọku, a nonyaaru; nji iya nwuhu; dúbe mbọku ono b'ẹ tọ dúhekwa iphe gude iya nù t'ẹ b'o je ọlu onye ọdo. Obenu; t'ọ lúkwa onye kẹ Kuráiyisutu.

⁴⁰ Obenu l'ẹhu ga ka iya ọtso ẹna; m'ọ -búru l'ọ haru ọlu nji ọdo. Ọ kwa ẹge mubẹ Pọlu yeru ọnu ndono. Mu arikwá lẹ Ume Nchileke búkwa mu phú l'ẹhu.

8

K'ori iphe, a gwaru nte

¹ Ọnu, mu eye lẹ k'iphe a gwaru nte bú l'a makwaru-a l'unu sùru l'ayi tuko maru iphe. Iphe ọmaru iphe ẹge ono, unu sùru l'unu maru ono emeje bú l'oomẹ madzú tẹ ooku onwiya ekuku. Obenu lẹ n-yemobu anọduje emeli chọchi emeli.

² O -nweru onye arije lẹ ya maru iphe bẹ onye ono ta amarukwaa iphe ẹge ọ gbaru iya l'amama.

³ Obekwanu l'onye yeru Nchileke obu bẹ Nchileke makwaru-a.

⁴ A bya abya lẹ kẹ ori iphe e meru nte; iphe bebekpo doo ayi ẹnya bú l'ẹ tọ dúdu iphe bú iphe aagwa agwagwa, nweru iphe ọ bú lẹ phuu; mbu l'ọ okoropho iphe mmakanu b'ọ búkọta. Ayi makwaruphu l'ẹ to nwedú Nchileke ọdo, nonu; gúfu Nchileke lanu ono nwẹnkiníyí;

⁵ m'o -ruhuduru o nweru igweligwe iphe, nọ l'igwe mę lę mgboko, bugbaa iphe ephebaje l'iphe; relahaa ire; a wataru iya ọbaru eja. E -kfude iya ekfukfu bę iphe e doberu edobe; l'abaru eja hakwa l'igweligwe. Iphe asasgbajee l'ọ bụ ụwa madzụ ahakwaphu l'igwe.

⁶ Obekwanu l'iphe, doru ayibedua ęnya bụ lę Nchileke bụ Nchileke lanụ kpụu; bụ iya bụ Nna, iphemiphe ọbule shikota l'ẹka; bụru iya bę ayi nọru ndzụ. Ọ kwaphu Nnajiufu lanụ kpụu nọ; bụ iya bụ Jisọsu Kuráýisutu: onye bụ iya bę Nchileke shi l'ẹka iya kekota iphemiphe ọbule; yọ bukwanuru iya bę ayi shi l'ẹka nọdu ndzụ.

⁷ Obenu l'unu maru l'ę tọ bụdu madzụ l'ọ ha maęberu iphe ęge ono. L'ọ nweru ndu gudekwadua ome-l'ali ęphe; k'ọphu ọobuje: ęphe -eri iphe e meru nte nta-a; uche ęphe anọdukwadua iya: l'ọ bụ iphe e meru nte. Ęphe arilahaa lę nri ono, ęphe riru ono bę merushiwaru obu ęphe. E shi ęge ono; obu ęphe adụ l'ọ bụ iphe e merushiru emerushi l'ifu Nchileke; keshinu obu ęphe anọdujekwadua ekfuru ęphe l'iphe ono, ęphe meru ono ta dudu mma. Iphe kparu iya nụ abụru l'ọkpuberu okfu ono, ęphe maru ono te shihudua ęphe ike l'obu.

⁸ Ọbe ę tọ bukwa nri e-me t'ayi ka ọnonyabe Nchileke ntse. ?Mę ayi riru iya-o; ?mę ayi te ri iya-o; ayi ta akakwa ęji; ọphu ayi ta akakwa mma l'ifu Nchileke.

⁹ Ọ bụlephu t'unu kwabę ęnya l'iphe unu eme; maru t'unubedua, ọkpobe okfu, unu maru shihuwaru ike l'obu be eduru ndu ọphu ọkpobe okfu ono te shihudua ike l'obu ye t'ęphe dalahụ l'ome iphe dụ ęji.

¹⁰ T'e wota iya lę nggube onye maru iphe bę nọ l'ulo nte; l'eri iphe e meru nte; nggu adugakwaduraa l'eri iya; onye ọkpobe okfu ono te shihudua ike l'obu ejebudo ngu; ?tị madu l'i gbe eyeru iya ọkpu-ikike t'ọ je eye onwiya l'ori iphe ono, e meru nte ono?

¹¹ Onye ono, ọkpobe okfu ono te shihudu ike l'obu ono eshi l'iphe nggubedua maru ono; laaru onwiya l'iyi; mbụ nwanna ono, Kuráýisutu nwuhuru l'okfu ęhu iya ono.

¹² Ọo ya bụ lę teke unu meru ęge ono bę unu meswewaru unwanu unu; okfu l'unu mekatawaru ęphe l'obu; l'ęke ọkpobe okfu ono te shihudua ęphe ike l'obu. Ọ kwa iya phụ bụ l'unu shiwa l'ęhu unwanu unu ono meswee Kuráýisutu.

¹³ Ọo ya kparu iphe mu sụru: ọ -bụru l'ọo iphe eeri l'onu; a-kpata tę nwanna mu mee iphe dụ ęji; mu ebuchilephu kę ọta anụ kpamukpamu. T'ę b'ọ bụ mu; bę nwanna mu e-shi l'ẹka; wata ome iphe dụ ęji.

9

Pọlu jikaru iphe ruberu iya nụ

¹ ?O nweru madzụ, bụ iya atujeru mu iphe mu e-me tọo? ?Mu ta bụdu onye ishi-ozì tọo? ?Mu te gudedu ęnya mu phụa Nnajiufu ayi ono; mbụ Jisọsu? Mbụ; ?tọ bụdu unu bụ iphe ekoshi lę mu jeru Nnajiufu ozi; okfu l'unu l'iya tugbaberu bụru nanu?

² Ọ -bụru lę ndu ọdo ta gubedu mu onye ishi-ozì Jisọsu; mu abụru iya nụ l'ęke ọphu unu nọ. Ọ bụ unubedua bụ iphe-ọhubama, ekoshi lę mu bụ onye ishi-ozì Nnajiufu; kę l'unu byawaru bya abụru ndu ęphe lę Nnajiufu tugbaberu bụru nanu.

³ Qwaa iphe mu asajeru nū ndu asuje l'iphe Pọlu eme ta bụdu iya:

⁴ Mu asuje ęphe: ?To rubedu mu t'a nuje mu nri; mę iphe aangụ angungu k'ozì, mu eje tọo?

⁵ Mbụ ?tò gbadu mu tẹ mu eme ege ndu ishi-ozì ọdò emetsua; mbụ ome l'ọ bụ unwunne Nnajiufu phẹ; mẹ Pyita phẹ? ?Mbụ; luta nwanyi, etso ọzọ kẹ Kuráýisutu; dujeru eje iphe bụ ẹke mu eje.

⁶ ?Tò bụlephu mu lẹ Bánabasu kpụu; bẹ sefutaje akanya nri ayi?

⁷ ?Akọ kojeru unu l'onye soja, eje ọgu; bụkwa iya phụ akfụ onwiya ugwo? ?T'akọ kojeru unu l'ọ nweru onye kwebejeru vayinu; to de ọnu l'akpuru, shi iya nọ? ?T'a kojeru unu lẹ madzụ doberu aturu; to riswebua iphe shi l'aturu ono?

⁸ ?Ọ dū unu lẹ mu ekfu iphe-a l'ọ bụ iphe ndiphe ekfufe tọ? Wawakwa! Ọ kwa iphe ekemu kfukwaruphu ndono.

⁹ L'e dekwaru iya l'ekwo ekemu, Nchileke turu nọ Mósísu; sụ: "Unu be ekehijekwa eswi ọnu teke ọdoshiru unu witu unu." ?Ọ dū unu l'ọ bụ eswi bẹ Nchileke ayo ọshi iya ege ono tọ?

¹⁰ Wawakwa! Ọ kwa okfu ẹhu ayi b'ọ kfube ekfu ono? Ọ kwa ayi b'e deturu iphe ono. L'unu marua l'onye akọ ọkọri anọduje akọ iya; l'ele ẹnya l'iphe oo-rita iya. Onye echishi ẹswa l'iphe ọ kọru akọko a-nọdujekwapu echishi iya; dobe ẹnya l'iphe oo-rita iya.

¹¹ Teke ọ buri l'ayi kuwaru iphe-oma, shi l'ẹka Ume Nchileke l'ime unu l'ọ bụ ẹga-wa, aakuje akpuru iphe l'ẹgu-wa; ọ kariru ayi ẹka mẹ ayi -shi unu l'ẹka kpataje iphe eele ẹnya; ria; nọdu ndzụ?

¹² Keshinu ọphu unu ekweje l'ọ ruberu ndu ọdò t'ẹphe rita unu iphe l'ẹka; ?tò kachiduaru ayibedua erube t'ayi shi unu l'ẹka rita tọ?

Ọ rubekpokwaaru ayi; ọle ayi ta túbukwaa ya ama. Ọ bụ-chikwa-a nshi; bẹ ayi anọduje atagbu iphemiphe ọbule; ege ee-me t'ayi be gbe atuchi ọzọ ozi-oma kẹ Kuráýisutu atuchi.

¹³ ?Unu ta madu lẹ ndu eje ozi l'eze-ulo Nchileke bẹ Nchileke suru t'ẹphe rijee nri, shi l'eze-ulo l'ẹke ono. Ndu eche ẹnya-ngweja Nchileke eketajekwa iphe e gude chjaru Nchileke eja l'ẹnya-ngweja ono.

¹⁴ Ọ kwaphu ege ono bẹ Nnajiufu turu iya l'ekemu; sụ tẹ ndu ezi ozi-oma rijee iphe, shi l'ọzi-oma ono, ẹphe ezi ono.

¹⁵ Obenu lẹ mu ta jibukwa-a unu aji iphe dū ege ono. Ọphu tọ bụkwa l'ekwo-wa, mu ederu unu-wa bụ lẹ mu suru l'iphe ono ruberu mu nta-a. Ọ kachikwaa mu mma lẹ mu nwuhuru anwuhu; m'ọ be kẹ tẹ mu kwe t'ọ nweru onye e-me tẹ nsasa ono, mu asa ono bya aburu mkpokoro okfu.

¹⁶ Unu maru l'iphe mu anọduje asa nsasa iya ta bụkwa lẹ mu ezi ozi-oma ono. Ọzi ozi-oma ono bụ iphe mu mefutaje. Nshọbukwaa mu nshọ m'ọ -buru lẹ mu te ezidu iya.

¹⁷ Ndege ọ -buru lẹ mu ezi ozi-oma ono; yọ buru ozi, mu ziru onwomu; mẹ mu elede ẹnya obunggo, ruberu mu nọ. Obenu lẹ mu eje iya l'ọ bụ ozi, Nchileke yeru mu l'ẹka. Mu eje iya egbe iya ọwaa ohu ejeje ozi, Nnajiufu iya ziru iya-a.

¹⁸ ?Bụ ngunu bẹ bụ mu obunggo iya nta-a? Iphe bụ mu obunggo iya bụ lẹ mu a-nọdu ezi ozi-oma ono kẹ mmanu; mu ta ana aswa iya, bụ iphe, gbaru mu nọ l'ọzi ono.

Ome iphemiphe ọbule l'okfu ozi-oma ono

¹⁹ A makwaru-a l'ẹ to nwedu madzụ, bụ iya atujeru mu iphe mu eje; to nwe onye mu bụ ohu iya. Obenu lẹ mu gudewa ẹka mu mebe onwomu ohu onyemonye ọbule; ege ee-shi tẹ mu gude ozi-oma ono kafua okfubutaru Kuráýisutu igweligwe madzụ.

²⁰ L'ọbujẹ teke mu lẹ ndu Ju nọ; mu awata ome umere ndu Ju; ege ee-shi tẹ mu kfubutaru Kuráýisutu ndu Ju. Ẹ tọ bụkwa ekemu Mósísu bẹ

mu gude buru. Oḽe ọọbuje teke mu lẹ ndu gude ekemu Mósíṣu buru nọ; mu awata ome l'ọ bụ onye gude ekemu Mósíṣu buru; ẹge ee-shi tẹ mu kfubutaru Kuráýisutu ndu ono, gude ekemu buru ono.

²¹ Ẹge ono b'ọ ụkwaphu: teke mu lẹ ndu ẹ ta maḽu k'ekemu Mósíṣu nọ; mu ahakwanu k'ekemu; ẹge ee-shi tẹ mu kfubutaru Kuráýisutu ndu ẹ-ta maḽu k'ekemu Mósíṣu. Iphe ono ta bụkwa lẹ mu te etsodu ekemu Nchileke. Ishi iya kwa l'ọo ekemu kẹ Kuráýisutu bẹ mu kḽube gude buru.

²² Teke mu lẹ ndu ọkpobe okfu, ẹphe maru te shihudu ike l'obu nọ; mu eme l'ọ bụ onye ọkpobe okfu ono te shihudu ike l'obu; ẹge ee-shi tẹ mu kfubutaru Kuráýisutu ndu ono. Ọo ya bụ l'iphe bụ iphe onyemonye ọbule sūru lẹ ya bụ; mu abụkwaruphu iphe ọbu; ẹge ee-shi l'iphe bụ ụzo, mu a-ḽu ike; haru ndiphe kfubutaru Kuráýisutu t'ọ dzọfuta ẹphe.

²³ Iphe ono, mu emekota ono bụ k'ozí-oma ono bẹ mu gude eme iya; ẹge ee-shi tẹ mu tsoru gbaru mgba l'iphe-oma, nọ iya nū.

²⁴ ?Unu ta mahaadua l'ọọbuje: a -tuko agba ọso; iphe bụ ndu atụ ẹgo ọso ono atuko agba iya. Ọlobu onye lanu nwenkinyi emekochajee nata obunggo ọso ọbu. Ọo ya bụ t'unu kebe ẹhu l'ọso ono; k'ophu unu a-buru ndu a-nata obunggo iya.

²⁵ Onyemonye ọbule, akwakọ k'otu ntutego ọso ekebeje ẹhu akpade onwiya l'iphe bụ iphe oome ememe. Ishi iya bụ k'ophu ọo-nata obunggo, tso l'ọso ono; mbụ obunggo, ẹ-ta akpọdu ụkfu; yo meyihi. Obenu l'ayibedua, bụ ndu etso ụzo Kuráýisutu akpadeje onwayi ẹge ayi a-nata obunggo ọphu a-nọ gbururu jeye.

²⁶ Ọo ya kparu iphe mu agba ọso ono tẹ mu gbarua ishi ẹke a tuburu. Yọ bụkwaruphu iphe ono meru; mu te etsu ẹka l'ọ bụ onye etsu ẹka lẹ pherephere.

²⁷ O gbe buru onwomu bẹ mu anọduje etsu iya l'etsushi iya ike; k'ophu mu a-kpade onwomu ọgbodo akpade t'ẹ b'ọ bụ: mu -kfutatsua ndu ọdo yeru Kuráýisutu; mu egbe buru onye ọphu Nchileke e-mekochaa jika ajika.

10

Ọnma ọkwa

¹ Ụnwunna mu; iphe mu eme bụ t'unu nyatakwa ẹge ọ mūru nna ayi oche pḽe. Unu nyatakwa l'ẹphe l'ẹphe ha bẹ nọkotaru lẹ mkpuli urukpu ono. Ẹphe l'ẹphe ha jekotaru ije l'alị ọkponku ono; swee eze ẹnyimu ono.

² Ẹphe l'ẹphe ha bẹ Nchileke gude urukpu ono; mẹ eze ẹnyimu ono mee baputizimu; t'ẹphe buru ndu etso Mósíṣu.

³ Ẹphe l'ẹphe ha rikotaru egbe nri lanu ono, shi l'imigwe ono;

⁴ ngukotakwaphu mini ono, shi l'ẹka Ume Nchileke ono. Unu marua l'ẹphe nguru mini, shi lẹ Mkpuma ono, ẹ ta phudu l'anya ono. Mkpuma ono bụ iya bụ Kuráýisutu. Yọ buru Mkpuma ono bẹ tsoru ẹphe ono.

⁵ Obenu l'e metsukwaaru; ndu ọphu meru iphe ẹ-ta dudu Nchileke mma l'okpoma l'ime ẹphe aka l'igwe. Ndu onanu bẹ dakotaru ọdaleba l'echi-egu teke ono.

⁶ Iphemiphe ọbule ono tukokwa buru iphe alọ ayi ẹka lẹ nchị: t'ayi kwaa ẹnya; t'egu ome ẹjo iphe ba agushi ayi ẹge ọ gūru ndu onanu.

⁷ Unu t'ayi ba agwakwa nte ege ephe haru gwaa teke ndiche ono; bu iya b'e deru l'ekwo okfu Nchileke; su: "Lẹ Ízurẹlụ dọru l'eri; l'angu; nọnyaa; wụ-lihu; telahaa egvu."*

⁸ Unu t'ayi be eyekwa ẹka l'uru-alì ege ephe shi haru ye; e meebetsua; ụkpọro unu madzụ labu; unu madzụ iri ẹsaa l'ụkpọro madzụ iri[†] anwūshihu l'ujiku lanu.[‡]

⁹ Unu t'ayi be ejekwa ọdata Nnajiufu adata, bu ege ephe haru data iya teke ndiche ono; agwọ atagbushia ephe.§

¹⁰ Unu t'ayi ba agujekwa aphụ ege ephe haru gwa; Ojozi-imigwe, mgbugbu-madzụ eshi Nchileke l'eka bya eworu ephe gbushia.*

¹¹ Iphe ono l'ọ ha mekotaru l'ehu ephe t'ọ buru iphe e gude anmaru ayi okwa. A bya edeshia ya edeshi l'ekwo t'ọ buru iphe e gude ezi ayi iphe; l'unu marua l'ogbo ọwaa, ayi nọ nta-wa bu teke iphemiphe ọbule a-gvụ.

¹² Ọo ya bu t'onye ari lẹ ya vudoshiwa ike; vudokwa kwabẹ ẹnya; e -menyakwaa; ọ daa.

¹³ Ẹ to nwekwa iphe byawaru t'ọ nwuru unu ye l'ome iphe du ẹji, ẹ-ta bụdu egbe iya ọphu abyakfutajekwaphu ndu ọdo. Obenu lẹ Nchileke bu onye evudoshije ike l'iphe o kfulu. Ẹ too kwedu t'e nwuru unu ye l'ome iphe du ẹji; nwughata iya ege ike ọta-nshi unu beru. O gbe buru teke eenwu unu eye l'ome ẹjọ iphe; bẹ ookoshikwaphu unu ụzo, unu e-shi nahu; du ike tagbua ya lẹ nshi.

¹⁴ Ọo ya bu; ndu mu yeru obu; unu haa kẹ ọgwa iphe aagwa agwagwa.

¹⁵ Ọ kwa okfu, eekfujeru ndu nweru egomunggo bẹ mu ekfulu unu. Unu gudewaru ẹnya unu lee l'iphe ono, mu ekfu ono.

¹⁶ Okoro ono, ayi egudeje angu iphe l'anyata nri Nnajiufu; mẹ ayi kelebebe Nchileke ekele iya ono; ?tọ bụdu mee Kuráiyisutu bẹ ayi gba mgba l'okoro ono tọ? Tọ buredi ono, ayi awashije ata ono; ?tọ bụdu ẹhu Kuráiyisutu bẹ ayi tükokwaphu gbaru mgba ono?

¹⁷ Keshinu ọ bu buredi lanu ono bẹ nọnu; ayi tükokwa buru ẹhu lanu; m'ọ -ruhuduru ayi hakpọo l'igwe ihagha; keshinu ayi tükọ gbaru mgba ata buredi lanu ono.

¹⁸ Unu lewaru iphe ndu Ízurẹlụ emeje: Lẹ ndu Ízurẹlụ atajekwa anu ono, e gude chiaru Nchileke ẹja l'ẹnya-ngweja iya ono. Iphe bu ndu taru iphe ono, a nuru Nchileke ono; shiakwa l'atata ono, ephe taru iya ono, ephe lẹ Nchileke atugbabe buru nanu.

¹⁹ ?Unu maru iphe mu eme tẹ mu kfua l'ẹke ono? ?Unu tubesu l'iphe mu ekfu bu l'iphe aagwa agwagwa; m'ọ kwanu iphe a tushiru iya nweru iphe ọ bu tọ?

²⁰ Wawakwa! Iphe mu ekfu bu l'iphe ephe agwajẹ mbu ndu ta bụdu ndu Ízurẹlụ bu ogvu bẹ ephe agwajẹru iya. Ẹ tọ bukwa Nchileke bẹ ephe agwajẹru iya. Ophu mu te ekwekwanu t'unu l'ogvu tugbabe buru nanu.

²¹ Unu ta ahakwa kẹ t'unu angu iphe shi l'okoro kẹ Nnajiufu; l'angukwaphu ọphu shi l'okoro k'ogvu. Ọ kwaphu ege ono bẹ unu ta ahadu kẹ t'unu eri nri l'okpokoro Nnajiufu; l'erikwaphu nri l'okpokoro k'ogvu.

²² ?Tọ ayi e-gbe l'akpatsu Nnajiufu okopho tọ? ?Ọ du unu l'ayi ka Nchileke ike tọ?

* **10:7 10:7** Awụ 32:1-6. † **10:8 10:8** Iphe ọ bu bu 23,000. ‡ **10:8 10:8** Ọgú 25:1-18. § **10:9 10:9** Ọgú 21:5-6. * **10:10 10:10** Ọgú 16:41-49.

Ome iphe l'ògvù nwunne ngu

²³ Unu sùru l'a haru onyemonye obule t'o meje iphe dū iya mma. Ono kwaa oswi-okfu. Obekwanu l'è tò bukwa iphemiphe obule bụ: e -mee ya; yò duru onye obu lè mma. A haru onyenonu t'òomeje iphemiphe obule ège dū iya mma; obenu l'è tò bụdu iphemiphe obule bẹ emeli chọchi emeli.

²⁴ T'è b'o nwekwa onye a-nòduje elelephu enya iphe a-duru iya lè mma. T'onyenonu chọje-chia iphe a-duru ibe iya lè mma.

²⁵ Iphe bukpo anụ, eere l'aswa, i zuru; tajee ya. T'anụ, i zuru l'aswa ba abukwa iphe e-me t'i wata owaa obu; k'ophu i-wata okpa ishi èke o shi.

²⁶ L'è dekwaru l'ekwo okfu Nchileke; sụ: "Lè mgboko mgburumgburu; mē iphemiphe obule, nọ iya nū bē bukotakwa kē Nchileke."

²⁷ Teke onye ẹ-te kwedu kē Kuráýisutu kuru ngu oku nri; nggu ekweta l'i-je; teke i ruru; rilekwaphu iphe bụ iphe, e gwofutaru ngu t'i ria: Be ekwekwa t'iphe onọ wata ngu owaa obu; k'ophu i-wata okpocha mkpocha kē èke o shi.

²⁸ Obenu lè teke bụ l'o nweru onye vuwaru ụzọ sụ ngu: "L'iphe-a bukwa iphe a gwaru nte;" be erikwa iphe obu; ma l'ògvù onye ono, kfuru ngu iya nū ono; ma l'ògvù obu onma ikpe.

²⁹ Obu onma ikpe, mu ekfu kwa kē onye ono, kfuru ngu iya nū ono. E tò bukwa nke ngu. Obenu l'è tò bukwa obu kē onye ọdọ a-nọdu anma mbèdua ikpe kē tē mu ba atūsashiru ẹhu.

³⁰ O -buri lè mu ekeleje Nchileke ekele; ria nri mu; ?nanuhunu ẹge e meru; yò buri iphe ono, mu keleru Nchileke ekele; ria ono bē ee-gbe agburu mu tūphee?

³¹ Ọo ya bụ; ?mē unu riru nri-o; ?mē unu nguru iphe aangụ angungu-o; iphe unu eme iphe unu eme; unu meje iya t'ọ buri iphe unu gude aja Nchileke ajaja.

³² Unu ba abukwa ukfu; dū onye ọdọ l'okpa: ?m'ọ bụ onye Ju; ?m'ọ bụ onye ẹ-ta bụdu onye Ju; ?m'ọ bukwanu chọchi kē Nchileke.

³³ T'ọ bulekwaphu ẹge ono, mu emeje ono bē unu e-meje; mbụ ẹge mu anọduje eme tē mu mee iphemiphe obule t'ọ dū onyemonye obule mma l'obu. Mu ta ahojekwa iphe a-duru mu lè mma; gbahaa iphe a-duru igweligwe ndu ọdọ lè mma ẹge ee-shi t'a dzofuta ẹphe.

11

¹ Ọo ya bụ; t'unu meje umere mu; ẹge mu emeje umere kē Kuráýisutu.

K'oke iphe l'ishi; abaru Nchileke ẹja

² Mu anọduje aja unu ajaja l'unu anyataje mu tekenteke; bya egudeshikwaaphu ẹka ike l'iphe ono, mu byaru bya ezia ya unu ono.

³ Obenu l'iphe mu eme t'unu makwaruphu bụ l'ọ bụ Kuráýisutu bụ ishi kē iphe bụ onye nwoke; nwoke bukwanu ishi kē nwanyi, ọolu alulu. Yò buri Nchileke bụ ishi kē Kuráýisutu.

⁴ Onye bụ nwoke ekfu anụ Nchileke l'ẹke aabaru Nchileke ẹja; m'ọ bukwanu l'ookfuchiru Nchileke; kpuru okpu l'ishi; onye ono emechishikwa Kuráýisutu ifu.

⁵ O -bukwanuru l'onye kē nwanyi ekfu anụ Nchileke; m'ọ bukwanu l'ookfuchiru Nchileke; to kechi iphe l'ishi; nwanyi obu bukwa nji iya bē oomechishi ifu. Nwanyi ono yēle nwanyi, kpushiru ishi akpushi bulephu iphe lanu.

⁶ Teke bụ lè nwanyi te ekechidu iphe l'ishi; t'ọ kpashinua ya akpashị? Obenu lè keshinu ọ bụ iphe-iphere kē tē nwanyi kpashia ẹgbushi akpashị;

m'ò bükwanu t'ò kpùshia ya akpùshi; ọọ ya bụ t'ụnwanyi kechijee iphe l'ẹgbushi.

⁷ Lẹ nwoke b'ẹ tọ gbakwa t'ọ nweru iphe oo-gude kpuchia ishi iya; keshinu Nchileke meru iya t'ọ yeru yẹbedua; yọ buru iya ekoshi ege Nchileke dū-be biribiri. Obenu lẹ nwanyi bụlephu onye ekoshi ege nwoke dū-be biribiri.

⁸ Unu nyatakwa l'ẹ tọ bükwa nwoke bẹ Nchileke gude iphe, shi l'ẹhu nwanyi mee; o gbe bükwaru nwanyi b'ọ gude iphe, shi l'ẹhu nwoke mee.

⁹ Ophu tọ bükwa ọgvú nwanyi b'ọ gude mee nwoke; ọ bụ ọgvú nwoke b'ọ gude mee nwanyi.

¹⁰ Ọọ ya meru iphe nwanyi e-kechije iphe l'ishi; gude koshi l'ọọ nji iya nwe iya; ọdo aburu l'ọgvú ụnwu ojozi-imigwe.

¹¹ Olobu; ege ọ dū ege ọ dū; m'ẹ tọ dükwa iphe nwanyi bụ; m'e -wofu nwoke; ophu tọ dükwa iphe nwoke bụ; m'e -wofu nwanyi l'atugbabe ono, ayi lẹ Kuráýisutu tugbaberu ono.

¹² Ọ kwa iphe shi l'ẹhu nwoke bẹ Nchileke gude mee nwanyi; yọ bükwanuru nwanyi bẹ amuje nwoke. Obenu l'ẹphe ẹbo shikota Nchileke l'ẹka, bụ iya keru iphemiphe ọbule.

¹³ Unu lewa iya rụ ẹnya l'onwunu; ?ọ gbaru kẹ tẹ nwanyi nọduje l'ẹke aabarú Nchileke ẹja; ekfu anụ Nchileke; l'ẹ b'ọ kechi iphe l'ishi tọ.

¹⁴ ?Unu ta madu l'ẹge madzu gbaru b'ọ bụ ome onwonye iphe-iphere; m'e nwoke -haa ẹgbushi; yo ruba iya l'ọnu?

¹⁵ Obenu lẹ teke nwanyi nweru ẹgbushi ogologo b'ọ bụ-chiaru iya iphe o gude ama mma. ẹgbushi ogologo bẹ Nchileke nuru nwanyi t'ọ buru iphe e-kpuchije iya ishi.

¹⁶ Teke bụ l'ọ nweru onye atụ iya ẹgo l'ẹ tọ dudu ege ono; iphe lanu, mu ekfu bụ l'ayi te nwekwa ome-l'alị ọdo, ayi gude abaru Nchileke ẹja; ophu chọchi kẹ Nchileke te nwehekwapu.

Nri-enyashi Nnajiufu

¹⁷ Iphe ọwaa, mu abya ekfukfu-wa bẹ mu ta ajakwa unu ajaja iya. Ishi iya aburu l'edzuko, unubẹ chọchi edzukoje bẹ abuje: o be kẹ t'ọ gbe yeta ẹka; yọ gbe l'akpachishi ndu ọdo ọzo akpachishi.

¹⁸ E-bebekpoo ya l'ọdungu bụ lẹ mu nwaru l'unu anọduje abọ onwunu ẹbo; mbụ; ọ dükwa mu l'iphe ono haru buru ire-lanu.

¹⁹ Mu makwaru-a l'ọ bụ oswi-okfu l'ẹ to nwedu ege ee-me t'olu unu ba aharu gbaa iche iche. Ọọ ya bükwanu ege aa-majeru ndu ophu eme iphe gbaru l'ememe.

²⁰ Teke ono, unu edzukobeje ono ta bükwa nri-enyashi Nnajiufu bẹ unu erije;

²¹ keshinu ọobuje: unu -gbeshi; onyenonu apata nri nk'iya l'eri; l'angu. E-ritsua ya; ẹgu agulee ndu ọo-nọdu agu; mee l'atsụ ndu ophu ọo-nọdu atsu.

²² Ha! ?Unu te nwedu ọlo, unu a-nọduje l'ufu ria nri ọbu tọ? ?Tọo bükpelephu chọchi kẹ Nchileke bẹ unu akpọ ẹbo-ẹbo l'afu; eme ndu ophu ẹ-te nwedu ege ọ haru ẹphe iphe-iphere? ?Bụ ngunu bẹ mu e-kfukpooru nu unu? ?Mu a-nọdu etu unu ẹpha iya tọ? Wawakwa! Mu te etukwa.

²³ Iphe ono, mu ziru unu ono bükwa Nnajiufu l'onwiya kforu mu iya; lẹ yẹbedua, bụ Jisọsu wotaru buredi l'enyashi mbọku ono, e deru iya ye ono;

²⁴ bya ekelebeetsua Nchileke; bya eworu buredi ono washĩa; bya asụ: “Ọwaa bụ ugwehụ iya, ya gude chia ẹja l'okfu ẹka unu. Unu meje iya; gude nyata iya.”

²⁵ Ege ono b'o wotakwaruphu okoro ono l'e ritsuaru nri-enyashi ono bya asụ: “Okoro-wa ekoshi ogba-ndzụ ọphungu, shi l'ẹka Nchileke, bụ iya bụ ogba-ndzụ, o gude mee yebe Jisọsu; mee t'o vuru ire. Iphe bụ teke unu nguru iya; unu egudeje iya nyata iya.”

²⁶ Iphe bụ teke unu riru nri-wa; ngua l'okoro-wa bẹ unu ekfukashiakwa k'anwuhu, Nnajiufu nwuhuru l'oshi-osweru gbururu jeye teke Nnajiufu ọbu a-bya ọdo.

²⁷ Ọo ya bụ; iphe bụ onye taru buredi ono; m'ọ bụ l'ọ nguru mee, shi l'okoro ọ Nnajiufu; l'uzo iya ẹ-ba dụ nhamunha; onye ono bẹ Nchileke a-nma ikpe l'o meru ahuma gbua ugwehụ Nnajiufu jeye lẹ mee ya.

²⁸ Ọo ya bụ tẹ madzụ tujẹ-odukwa onwiya ghachaa; tẹmanu yo taa buredi ono; ngua iphe ono, shi l'okoro ono.

²⁹ L'onye eri; l'angụ; l'ẹ b'o letaodu ẹnya; makahu iphe ugwehụ Kuráýisutu bụ; l'eritakwa ikpe ekpu onwiya; l'angutakwaphu ikpe ekpu onwiya.

³⁰ Ọ kwa iphe ono kparu iphe ẹhu tsuru igweligwe unu ume; ndu aze l'iphe-ememe; ndu bẹ ọnwu haru gbushiwanu.

³¹ Obenu lẹ teke ayi vuwaru uzo kpee onwayi ọkpobe ikpe; ọo ya bụ lẹ Nchileke te ekpehedu ayi ikpe; húa ayi àhùhù ẹge ono.

³² Obenu lẹ teke bụkwanu lẹ Nnajiufu kperu ayi ikpe; kpetsua ya; bya a húa ayi àhùhù; iphe oome iya bụkwa t'ẹ b'ọ chigbabehe ayi lẹ ndiphe; tũko nma ayi ikpe.

³³ Ọo ya bụ; unwunna mu; teke unu edzukobe ọ nri Nnajiufu ono; unu nọdije cheodu ibe unu.

³⁴ Ọ -bụru l'o nweru unu onye ẹgu agu; t'onye ono riodu nri l'ufu. Ono bụ iphe unu e-meje ndono; e menyaa; Nchileke nma unu ikpe k'edzukobe, unu edzukobeje. Yọ bụru ẹge k'onanu dụ ndono.

A bya lẹ k'iphe ndu ọphu nanụ; ono bụwaru mu -bya; mu eyefua ya ọnu.

12

Iphe-oma, shigbaa l'ẹka Ume-dụ-Nsọ

¹ A bya abya lẹ ọ iphe-oma, shigbaa l'ẹka Ume-dụ-Nsọ; unwunna mu; bẹ mu e-mekwa t'o doo unu ẹnya.

² Unu manarua lẹ teke unu te shidu kwe ọ Kuráýisutu bẹ unu shikwa maru ẹge ọnodu unu shi dụ. Teke ono bụ ọgvu bẹ unu shi nọdu l'ẹka; yọ ọ-phe unu alo-phe; iphe bụ teke o guderu unu; yo deta unu deru nụ ntẹkpe, bụ iphe ẹ-te kfudu okfu.

³ Ọ kwa iya kparu iphe mu eme t'o doo unu ẹnya l'ẹ to nwekwa onye bụ onye gude Ume Nchileke l'ekfu okfu, l'a-su: “Tẹ Jisọsu bụkwaru onye vu ọnu;” to nwe onye a-dụ ike kfua l'oswiya lẹ Jisọsu bụ Nnajiufu; gbahaa l'ọ gude Ume-dụ-Nsọ ekfu iya.

⁴ Iphe-oma, shi l'ẹka Ume-dụ-Nsọ duka iche l'iche. Obenu l'ọ kwa Ume lanụ kpau bụ Ume anụkota iphe-oma ono.

⁵ Ẹge ono bẹ uzo, e shi ejeru Nnajiufu ozi dukwaphu iche iche. Obenu l'ọ Nnajiufu lanụ ono b'a tũko ejeru ozi ọbu.

⁶ Ike, Nchileke eyeje madzù l'èhu t'o gude meje iphe dukwa iche iche. Obenu l'ò kwa Nchileke lanù emekotaje ike ono t'oo re irè l'èhu iphe bụ onye o yeru iya l'èhu.

⁷ Nchileke shi l'èka onyemonye obule l'èhu l'èhu ekoshi ege ike Ume-dù-Nsò erebe irè t'ò buru iphe a-baru onyemonye obule uru.

⁸ Onye lanù bẹ Ume-dù-Nsò ono eyeje ike l'èhu; k'ophu oo-kfuje okfu, ekoshi lẹ Nchileke nùru iya mmamiphe. Yo ye onye odo ike l'èhu; k'ophu oo-kfuje okfu, ekoshi l'ò maru Nchileke ogbodo amaru. Yò bụkwaru-a Ume-dù-Nsò lanù ono.

⁹ Yò bya eye onye odo ike l'èhu; ike k'okweta kẹ Nchileke; gude iya l'eme iphe dugbaa biribiri. Yò bụkwarua Ume-dù-Nsò lanù ono. B'ò bya eye onye ophu ike l'èhu k'omeje onye iphe-ememe eme t'ò korohe; bụkpelekwaphu Ume-dù-Nsò lanù ono.

¹⁰ B'ò bya eye onye odo ike l'èhu kẹ omeje iphe-ophulanya; bya eye onye odo ike l'èhu k'okfuje okfu, ekoshi ozi, Nchileke zir; bya eye onye odo ike l'èhu k'okokahuje iphe shi l'èka Ume-dù-Nsò; mẹ ophu, e-te shidu l'èka iya. B'ò bya eye onye odo ike l'èhu k'oghaje okfu-alì iya; kfulahaa l'okfu, Ume-dù-Nsò ekoshi iya; bya eye onye odo ike l'èhu k'okoje iphe, iphe eekfu l'okfu, Ume-dù-Nsò ono koshiru bụ.

¹¹ Yò bụkwarua Ume-dù-Nsò lanù tũko anukota iphemiphe obule ono. Oomejeru onyemonye obule iphe-oma, dù iche iche ege ọ tũru obu iya ama l'oo-me iya.

Ugwèhu lanù yèle iphe motagbaaru iya nù

¹² Lẹ chọchi kẹ Kuráýisutu dukwa l'ò bụ ugwèhu lanù. Ugwèhu madzù emokashijekwa ibe-èhu igweligwe. A makwaru-a l'ò mokashiru ibe-èhu igweligwe l'oswiya; obu l'ò bulekwaa ugwèhu lanù ege ọ bụ iya.

¹³ Ayi l'ayi ha: ?m'i bụ onye Ju; ?m'i bụdu onye Ju; ?m'i bụ ohu; ?m'i bụ amadu; Ume-dù-Nsò tũkokwaphu ayi tugbabe; ayi aburu ugwèhu lanù teke ayi meru baputizimu; tũko gbaru mgba lẹ Ume-dù-Nsò ono, bụ iya bẹ eyeje ayi ike l'èhu ono.

¹⁴ L'ugwèhu l'onwiya ta kpũkokwa ophu. O mokashikwaru ibe-èhu l'igweligwe.

¹⁵ O -buru l'okpa a-sù: lẹ keshinu ya ta bũdu èka bẹ ya ta bũkwa iphe motaru l'ugwèhu; ?bù ono kpòshiru iya oburu iphe motaru l'ugwèhu tọo?

¹⁶ Nchì -sù: lẹ keshinu ya ta bũdu ẹnya bẹ ya ta bũkwa iphe motaru l'ugwèhu; ?bù ono kpòshiru iya oburu iphe motaru l'ugwèhu tọo?

¹⁷ Ndege ugwèhu l'ophu tũko buru ẹnya lanù; ?bù ngunu b'a ge egudeje anù iphe? Ndege ọ buru l'ugwèhu l'ophu tũko buru nchì lanù; ?bù awe b'a ge egudeje anù nshishi iphe?

¹⁸ Obenu l'ège o meru bụ lẹ Nchileke meru ugwèhu madzù bya emokashia ya ibe-èhu ibe-èhu ege dù iya mma.

¹⁹ Ndege iphemiphe obule ono tũko kpũkokota ophu; mẹ ugwèhu ta ga nokwa.

²⁰ Obenu lẹ nta-a; b'ò mokashiru ibe-èhu igweligwe. Yò tũkokwa-a buru ugwèhu lanù.

²¹ Oo ya bụ l'è to nwekwa teke ẹnya e-gbe gbeshi sù èka: ?ì garu iya lẹ ngunu? Ophu to nwekwa teke ishi e-gbe gbeshi sù okpa: ?ì garu iya lẹ ngunu?

²² Ege ọ dù bụ l'ò gbe bũkwaru nù ibe-èhu ayi ibyiya onanu, gbaru l'ò bụ iya bẹ ẹnya iya katsua alala ono; bẹ gbe yìhukwaru-a l'iphe aga mkpa.

²³ Ibe-ehú ayi ibiyiá onanu, ayi rírú l'è tò gbadu kẹ ọkwabe ugvu ono; bẹ ayi akwajẹ ngwa; akwabẹ iya ugvu, dọ iche. Ibiyiá ono, ayi akwachi akwachi ono; bẹ ayi gbe akajẹnu oleta ẹnya;

²⁴ mbụ letakpoo ya egbe ẹnya ọpá mka iya ta dọduru ibiyiá ọdo. Obenu lẹ Nchileke wolerua ẹhu madzọ dzekfua nanú ẹge ono; bya eworu ugvu, ha nshinu kwabẹ ibe-ehú ibiyiá onanu, ẹ-ta akwabẹdu ugvu ọhuma ono.

²⁵ Ọ kwanu iya bú k'ọpá ibe-ehú yẹ ibe-ehú ibe iya te ejedu ọkpa ẹnya; gbahaa t'ẹpẹ tẹkoje leta ibe ẹpẹ ẹnya.

²⁶ Teke iphe-ehuka byakfutaru ibe-ehú lanú; yọ byakfutakwaphu iphe bú ẹhu phuu. Teke bú l'a kwabẹru ibe-ehú lanú ugvu; ẹhu l'ọ ha etegbaru ẹswa iya.

²⁷ Ọ kwa unubẹ ọchọchi bú ugwehu Kuráiyisutu; onyemonye ọbule l'ẹhu l'ẹhu aburu ibe-ehú, motaru iya nọ.

²⁸ Nchileke abya ekoshi onyemonye ọbule iphe ọo-nọdu eme. O vuru ọzo fọta ndu ọpá bú ndu ishi-ọzi; bya afọta ndu ọpá; ẹpẹ aburu ndu ekfuchiru iya nọ. Yọ gbeshi ọdo; bya afọta ndu k'eto; ẹpẹ aburu ndu a-nọdu ezi iphe; b'ọ bya afotakwaphu ndu ọpá, o yeru ike l'ẹhu t'ẹpẹ meje ndu iphe eme t'ẹpẹ kọrohu; bya afọta ndu a-nọdu eyeje ẹka; bya afọta ndu a-nọdu akpọ-zijeru ọchọchi ọzo; mẹ ndu a-ghajẹ okfu-alí ẹpẹ; kfulahaa l'okfu, Ume-dú-Nsọ ekoshi ẹpẹ.

²⁹ Ẹ tò búkwa ọchọchi l'ọpá búkọta ndu ishi-ọzi; ọpá ẹpẹ 'abukotakwa ndu nkfuchiru Nchileke; m'ọ bú ndu ezi iphe. Ẹ tò búkwa ọha nwekotaru ike k'ome iphe-ọphulenyá.

³⁰ Ọpá 'ọ búkwa ọha bẹ Nchileke yeeberu ike l'ẹhu k'ome onye iphe eme t'ọ kọrohu; tò bú ọha aghaẹbeje okfu-alí ẹpẹ; kfulahaa l'okfu, Ume-dú-Nsọ koshiru ẹpẹ; tò bú ọha aduje ike ọko iphe iphe eekfu l'okfu, Ume-dú-Nsọ ono koshiru.

³¹ T'onyenonu yeru ẹhu l'ose ẹge ya e-me meje iphe ono ọpá ka ọga mka.

Obenu lẹ nta-a; bẹ mu e-koshi unu ọzo ọpá bú iya kakọta.

13

N-yemobu

¹ Ẹ to nwekwa mẹ mu aghajẹ okfu-alí mu; gude iphe bú okfu, Ume-dú-Nsọ ekoshije madzọ l'ekfu okfu; mbụ gudetsua gude okfu unwu ojozi-imigwe l'ekfu; n-yemobu -ruhu mu l'ẹhu bẹ mu azujilekwaa l'ọ bu mkpokpo nggogo m'ọ búkwanu eze mgbirigba, azọ yogoroyogoro.

² Ẹ to nwekwa mẹ Ume Nchileke yetsuaru mu ike l'ẹhu tẹ mu kfufe okfu, ekoshi ọzi, Nchileke ziru; mbụ; mu abya amaru Nchileke ọkpobe amaru; bya amakotakpooru iphemiphe ọbule, o shi domia edomi; bya akwatakpo kweta kẹ Nchileke ono kweshia ya ike; k'ọpá bú: mu -sú ugvu t'ọ fọta l'ẹke, ọ nọ je anọdu l'ẹke ọdo; yọ fọta; mu -kwetakotakpokwaa kẹ Nchileke ẹge ono; mu te yeru madzọ ibe mu obu b'ẹ to nwekwa iphe mu bú.

³ Ẹ to nwekwa mẹ mu wotakotaru iphe mu nweru enweru l'ọ ha mee iphe-ọma; bya ekwetakpokwaa kwe woru onwomu nọ t'a kpọ ọku; mu te yeru madzọ ibe mu obu; ẹ tò dúkwa uru, mu ritaru iya.

⁴ N-yemobu emeje madzọ t'ọ ta nshi l'iphemiphe ọbule, dagbaru yele onye ono, o yeru obu ono. Yọ búru oyeru ndu ọdo obu emeje madzọ t'ọ nweru obu-ọma. Ọ bú n-yemobu emeje tẹ madzọ bẹ ejiru onye o yeru obu

ijimɛnya. Onye yeru ndu ọdo obu te ekudu onwiya ekuku; too tu onwiya oke ẹpha.

⁵ Oyeru ndu ọdo obu emeje tẹ madzụ be eme iphe ẹ-ta dudu mma l'ɛnya. Yọ bukwaru iya phụ emeje madzụ t'ẹ b'ọ bụ onye-ònwà. Onye yeru ndu ọdo obu ta makwa k'obu-oku; tọ ma k'odo iphe l'okpoma.

⁶ Onye yeru madzụ ibe iya obu te etejekwa ẹswa l'iphe ẹ-te vudodu nhamunha. Ọ bụchia iphe vudo nhamunha b'ọ teje ẹswa iya.

⁷ Onye yeru madzụ obu ta aswijedu uswi l'iphe bụ iphe onye ono meru iya. Yọ bụru oyeru ndu ọdo obu emeje tẹ madzụ kweta lẹ k'oma l'iphe bụ iphe byaru nụ. Oyeru madzụ obu emejekwaphu tẹ madzụ lẹ ɛnya lẹ k'oma l'iphemiphe ọbule. Oyeru madzụ obu emejekwaphu madzụ t'ọ vudoshia ike l'iphe bụ ẹge iphe ọbu dukpo.

⁸ N-yemobu a-nọdukwa gbururu jeye. Ike k'okfu okfu, ekoshi ozi, Nchileke ziru e-mekochaa gvụ. Ẹge ono bẹ k'ogha okfu-alị madzụ; kfulahaa l'okfu, Ume-dụ-Nsọ ekoshi e-mekochaa gvụ. Ọ kwaphu ẹge ono bẹ ọmaru Nchileke ọkpobe amaru a-gvụkwaphu.

⁹ Amama, ayi maru Nchileke nta-a peheru. Ekfuchita, ayi ekfuchitaru iya nta-a epehu.

¹⁰ Obenu lẹ teke iphe ọphu dzuru oke byaru; bẹ ndu ọphu pehuru epehu ta anghedu.

¹¹ Teke mu shi bụru nwata bẹ mu shi ekfuje l'ọ bụ unwegirima; shi nweru egomunggo unwegirima; shi arije ọriri unwegirima. Mu abya aburu onye bụ ọgurennya; tuko umere ẹgirima gwọbe.

¹² Lẹ nta-a bẹ ayi gudekwa onyo aphụ iphe ono l'ọ ha inyoki-inyoki. O -rua teke ono bẹ ayi lẹ Kuráyisutu a-phugba onwayi ifu l'ifu. Nta-a bẹ mu maru iphemiphe ọbule ẹka lanụ ẹka lanụ. O -rua teke ono bẹ mu a-makotaru iphemiphe ọbule ọkpobe amama; ẹge Nchileke makotaru mbedua nta-a.

¹³ Ọo ya bụ l'uzo iphe ẹto, a-nọdu nụ bụ: ekwekwe; ole-ɛnya-iphe; mę n-yemobu. Iphe ono ẹphe ẹto te nwedu l'ọ gvụ. Ọ bụ l'ọphu katsukpo nụ bụ n-yemobu.

14

*Oyefua ọnu l'iphe-oma,
shi l'eka Ume-dụ-Nsọ*

¹ Ọo ya meru iphe mu ekfuru unu; sụ: T'unu keshia ẹhu yeru madzụ ibe unu obu. Olobu; t'iphe-oma ono, dụ iche l'iche, shigbaa l'eka Ume-dụ-Nsọ ono gushijekwa unu ike. Ketekete k'iphe-oma k'okfuje okfu, ekoshi ozi, Nchileke ziru.

² L'onye gharu okfu-alị iya; kfulahaa l'okfu, Ume-dụ-Nsọ ekoshi iya ta bukwa madzụ bẹ ookfu anụ; ọ kwa Nchileke bẹ ookfu anụ. Ẹ to nwekwa onye ọdo, ookfu anụ; keshinu ẹ to nwedu onye maru iphe ookfu. O gude Ume Nchileke ekfu iphe Nchileke shi domia edomi.

³ Obenu l'onye ekfu okfu, ekoshi ozi, Nchileke ziru bẹ bụ madzụ bẹ ookfu anụ. O shi ẹge ono emeli onyemanye ọbule emeli; l'eyeshiru ẹphe ọku: t'obu shihu ẹphe ike; l'adụkwaphu ẹphe ike.

⁴ Onye gharu okfu-alị iya; kfulahaa l'okfu, Ume-dụ-Nsọ ekoshi iya bukwa onwiya bẹ oomeli. Obenu l'onye ọphu ekfuje okfu, ekoshi ozi, Nchileke ziru iya bẹ bụ chochi bẹ oomeli emeli.

⁵ Iphe gega dụ mu mma bụ t'iphe bụ l'unu ha ghajee okfu-alị unu; kfulahaa l'okfu, Ume-dụ-Nsọ ekoshi unu. Obenu l'ọ ga ka mu rụ mma l'unu ekfuchiru Nchileke. L'onye ekfuchiru Nchileke kapyabekwa onye

gharu okfu-alí iya; kfulahaa okfu, Ume-dụ-Nsọ ekoshi iya; gbahakwaa l'ò nweru onye nọ l'èke ono, duru ike ọko iphe ookfu, bụkwanu k'ọphu okfu ono a-buru iphe emeli chọchi emeli.

⁶ Ụnwunna mu; mu -byakfuta unu bya aghaa okfu-alí mu; kfulahaa l'okfu, Ume-dụ-Nsọ ekoshi mu; ?nanu uru, unu e-rita iya? Unu ta anụkwa iya; gbahakwa lẹ mu byaru bya ekoshibebe unu iphe ọphungu, shi l'ẹka Nchileke; ọdo bụ lẹ mu byaru bya ezilahaa unu ọmaru Nchileke ọgbodo amaru; m'ọ bụkwanu lẹ mu byaru bya efulahaa unu okfu, ekoshi ozi, Nchileke ziru mu; m'ọ bụ lẹ mu bya awata ozi unu iphe Nchileke kfulu.

⁷ Unu lewaru iphe dụ l'ọ bụ ọpụ; m'ọ bụ ogumogu, ẹ ta bụdu madzụ. Unu marua l'ẹ to nwedu onye ama iphe ookfu; gufu l'ọ dafutaru ọda ọhuma.

⁸ Teke bụ l'onye egbuje ụpyoku ọgu te egbufudu iya ẹge eegbuje iya t'a maru l'ọgu abya; ?bụ onye a-kwakobe kẹ ọgu?

⁹ Ọo ya bụ l'ọ bụ ẹge ono b'ọ dūkwaphu l'ẹhu unu. Teke bụ l'unu gharu okfu-alí unu; kfulahaa l'okfu, Ume-dụ-Nsọ ekoshi unu; mbụ; unu ekfu okfu, ẹ-ta kfulbedu dofu madzụ ẹnya; ?nanu ẹge madzụ e-shihunu maru iphe eekfu? ?Unu ta madu l'okfu, unu ekfu a-tuko bụru ọgba egbe eye l'egbudu?

¹⁰ Ẹ ta atukwa iya ẹgo l'okfu-alí, dūgbaa iche iche jiru lẹ mgboko-a. Obenu l'ẹ to nwedu m'ọo nanu, te edojedu ndu ekfu iya nụ ẹnya.

¹¹ Ọ -bụru lẹ mu ta anudu okfu-alí ọbu; bụnu iya bụ lẹ mu bụ ọha-ntsụ l'ẹnya onye ekfu iya nụ; onye ekfu iya nụ aburu mbēdua ọha-ntsụ.

¹² Ẹge ono b'ọ dū l'ẹhu unu: Keshinu iphe-oma, shi l'ẹka Ume-dụ-Nsọ agushi unu ike; unu keshia ẹhu t'ọ ha unu nshinu l'ẹhu; k'ọphu ọo-bukwanuru iphe-oma, a-kfubeje ọswa emeli chọchi emeli.

¹³ Ọo ya bụ; t'onye aghaje okfu-alí iya; kfulahaa l'okfu, Ume-dụ-Nsọ ekoshi iya; kfuljekwaruphu nū Nchileke t'ọ nū iya ike, oo-gudeje ọo ya; t'a maru iphe ookfu.

¹⁴ Lẹ teke mu gharu okfu-alí mu; gude okfu, Ume-dụ-Nsọ ekoshi mu; ekfu anụ Nchileke bẹ bụkwa obu mu ekfu anụ Nchileke; egomunggo mu ta yikwa iya.

¹⁵ ?Bukwanu ngunu ọdo gharu mu l'ememe? Iphe mu e-me bụ lẹ mu e-gude Ume Nchileke, bu mu l'obu; bya egudekwaphu egomunggo mu ekfu anụ Nchileke. Mu e-gude Ume Nchileke, bu mu l'obu; bya egudekwaphu egomunggo mu; agụ egvu anụ Nchileke.

¹⁶ Ọ -bụru l'í gude Ume-dụ-Nsọ, bu ngu l'obu ekele Nchileke ekele; ? nanuhunu ẹge onye ọdo, nọ l'èke ono, ẹ-ta madu okfu, i gude ekele Nchileke ekele e-me kwee: "Ono kwa ẹge ọ dū;" m'ọ -madu iphe iikfu?

¹⁷ Onye onanu b'ẹ too melikwa emeli; m'ọ -ruhuru; ekele, iikele Nchileke atsokpoo oswi kẹ rengerenge.

¹⁸ Mu ekele Nchileke ekele lẹ mbēdua l'onwomu kakota unu ọghaje okfu-alí mu; kfulahaa l'okfu, Ume-dụ-Nsọ ekoshi mu.

¹⁹ Obenu l'ọ be kẹ tẹ mu nọdu l'èke chọchi dzukoberu; ghaa okfu-alí mu; gude okfu, Ume-dụ-Nsọ ekoshi; kfula unukuru okfu; mu ahatachia ogude egomunggo mu kfula nwakpuru okfu ise, nweru ishi; k'ọphu mu e-gudekwanu iya zia ndu ọdo iphe.

²⁰ Ụnwunna mu; unu ba ariekwa ọriri l'ọ bụ unwegirima nshii. A -bya lẹ kẹ onye ẹjo iphe; unu dūkwá l'ọ bụ nwaswa. Teke e ruru l'egomunggo; unu enweru egomunggo ndu bụ ọgurennya.

²¹ L'ẹ dekwaru l'ẹkwo ekemu Nchileke; lẹ Nnajiufu, bụ Nchileke sụru:

“Ya e-gude okfu-alì ọ̀dọ;
 gude okfu ndu ọ̀ha-ntsù;
 kfulu yeru ndu-wa.
 Ọ̀lọ̀bù; ?ẹ̀p̣he gbe angaru iya nchì.”

Ono iphe Nnajiufu ekfu ndono.

²² Ọ̀o ya bụ́ l'ọ̀gha okfu-alì onye; kfulahaa l'okfu, Ume-dù-Nsọ̀ ekoshi bụ́ iphe e meru t'ọ̀ bụ́ru iphe a-dù ndu te kweđu kẹ́ Kuráýisutu l'ọ̀ bụ́ iphe-ọ̀hubama; ẹ́ tọ́ bụ́kwa kẹ́ ndu kẹ́ Kuráýisutu. L'okfu okfu, ekoshi ozi, Nchileke ziru ta bụ́kwa kẹ́ ndu te kwetadu kẹ́ Kuráýisutu; ọ́ bụ́kwa kẹ́ ndu kwetaru nù.

²³ Ọ̀o ya bụ́; teke bụ́ lẹ́ chọ́chi mkpurophu dzukoberu; onyemonye ọ̀bule atụ́ko ghaa okfu-alì iya; kfulahaa l'okfu, Ume-dù-Nsọ̀ ekoshi; a nọ́nyaa; onye shi eshishi abatashia; m'ọ́ bụ́ onye te kweđu kẹ́ Kuráýisutu abyakfuta unu; ?ndu ono ta asùleduphu l'ọ̀o ọ́gvu eme unu?

²⁴ Ọ̀benu; ọ́ -bùrù l'onyemonye ọ̀bule ekfuchiru Nchileke; onye ẹ́-te kweđu kẹ́ Kuráýisutu; m'ọ́ bụ́ onye ọ̀dọ, shi eshishi bata; ?tì madu l'iphe ono, eekfushi ono a-awahù iya obu; yọ́ kpọ́-phu egomunggo azù; bya amaru lẹ́ ya bụ́ ejo madzù.

²⁵ Iphe ono, ọ̀onu ono atụ́ko iphe, ọ́ rìrù l'egomunggo vọ́-lishia avọ́-lishi. Yọ́ bụ́ru pẹ́e l'alì; wata ọ̀baru Nchileke ẹ́ja; watakwaphu okfu; sù: “Ọ́ bụ́ oswi-okfu l'unu lẹ́ Nchileke nọ́ phù l'ẹ́ka-o!”

Iphe eeme ememe lẹ́ Chọ́chi

²⁶ Ọ̀nwunna mu; ?ọ́ dù unu l'ọ́ bụ́ ngunu bẹ́ mu ekfu ono? Iphe mu ekfu bụ́: teke unubẹ́ chọ́chi dzukobejeru; onye egude Egvu-ọ́ma; onye egude okfu Nchileke l'ẹ́zi iphe; onye ekoshi unu iphe ọ́phungu, shi l'ẹ́ka Nchileke; onye aghaa okfu-alì iya; kfulahaa l'okfu, Ume-dù-Nsọ̀ ekoshi iya; ọ̀dọ bụ́; onye akọ́ iphe okfu ono bụ́. T'onye, emekpo iphe oome mee ya t'ọ́ bụ́ru iphe ee-gude melia unu emeli.

²⁷ Ọ́ -bùrù l'ọ́ nweru ndu agha okfu-alì ẹ̀p̣he; ekfu l'okfu, Ume-dù-Nsọ̀ ekoshi; t'ọ́ bụ́ru-a nwụ́madzù ẹ́bo m'ọ́ bụ́ ẹ́to nwẹ́nkinyi. Ọ̀lọ̀bù; t'ẹ̀p̣he haịkwa iya ahaha: onye -kfutsuje; onye ekfua; onye lanù l'ime unu akọ́ iphe okfu ono bụ́.

²⁸ Ọ́ -bùrù l'ẹ́ te nweđu onye nọ́ l'ẹ́ke ono, a-kọ́-ghe iphe okfu ono bụ́; t'ẹ̀p̣he tükokwa dobe ọ́nu ndo; tẹ́ onyenọ́nu kfujelephu nù onwiya; kfulwaphu nù Nchileke.

²⁹ Tẹ́ ndu ekfu okfu, ekoshi ozi, Nchileke ziru dujekwa ẹ́bo; m'ọ́ bụ́ ẹ́to; ndu ọ́phu eleghee iphe ẹ̀p̣he kfulu ẹ́nya eleghe.

³⁰ Teke ọ́ bụ́kwanu l'onye ọ̀dọ, nọ́ lẹ́ ndzuko l'ẹ́ke ono bẹ́ Ume-dù-Nsọ̀ koshiru iphe shi iya l'uche; tẹ́ onye k'ọ́dungu phù, shi ekfu okfu phù dakwaa ashì.

³¹ Ọ́ dükwa mma t'unu l'unu ha kfuchijeru Nchileke. Ọ́le t'a ahajẹ́ iya ahaha; k'ọ́phu onyemonye ọ̀bule e-shi iya mụ́ta iphe; e shi iya yeshiru onyemonye ọ̀bule ọ́ku t'ọ́bu shihu iya ike.

³² Onye Ume-dù-Nsọ̀ nùru iphe-ọ́ma k'okfufe okfu, ekoshi ozi, Nchileke ziru adujekwaa ike kpade onwiya teke ookfu iya.

³³ Lẹ́ Nchileke ta bụ́kwa Nchileke mkpaka. Ọ́ kwa Nchileke ẹ́hu-agu.

³⁴ A bya l'ẹ́ke ọ̀nwanyi nọ́; unu meje ẹ́ge iphe bụ́ chọ́chi ọ̀dọ, bụ́ chọ́chi Nchileke emeje, bụ́ iya bụ́ t'ọ̀nwanyi dajekwaa kfulungu mẹ́ chọ́chi -dzukobe. Ọ̀nwanyi b'ẹ́ te kwekwa t'ẹ̀p̣he yejee ọ́nu l'okfu l'ẹ́ke chọ́chi

dzuru. T'èphe gbe wozitajechia onwèphe alì; kẹ l'ọ bụ ègè ẹkwo okfu Nchileke kfurú iya ndono.

³⁵ Ọ -bùrú l'ọ nweru iphe dù èphe kẹ t'èphe kpata ishi iya; teke èphe ruru ufu; èphe akpata iya nji èphe. L'ọ kwa iphe-ìphere t'ùnwanyi vudoje l'èke chọchi dzuru edzudzu; kfuá okfu.

³⁶ Mbù; ?unu tubesu l'ọ l'èka unu bẹ okfu Nchileke shi tọ? ?T'unu ari l'ọo unu beberu nù-sweru okfu Nchileke tọ?

³⁷ Onye ari lẹ ya bụ onye nkfuchiru Nchileke; m'ọ bụ lẹ ya nataru iphe-oma, shi l'èka Ume Nchileke; t'ọ doo onye ono ẹnya l'iphe-a l'ọ ha, mu deru nù unu-wa bụ ekemu, shi l'èka Nchileke.

³⁸ Onye ẹ-ta agùbedu iphe-a l'ọ ha iphe; t'ẹ ba agùbekwaphu onye ọbù iphe.

³⁹ Ọo ya bụ; ùnwunna mu; t'ọ gujekwa unu ẹgu okfuchiru Nchileke; ọphu unu 'akpòshikwa ọgha okfu-alì onye; kfulahaa l'okfu, Ume-dù-Nsọ ekoshi.

⁴⁰ Ègè ọ dù bùlèphu t'e meje iphemiphe ọbule ègè ọ gbaru; mẹ l'oruberu iya.

15

Oshi l'onwu teta kẹ Kuráýisutu

¹ Ùnwunna ayi; nta-a bẹ mu eme tẹ mu nyatafuaru unu kẹ ozi-oma ono, mu zihawaru unu ono. Ozi-oma ono bẹ unu nataru. Yọ buri iya meru iphe unu vudoshi ike l'ekwekwe, unu kweru kẹ Kuráýisutu.

² Ọ kwa ozi-oma ono, mu ziru unu ono; bẹ Kuráýisutu gude dzofuta unu; mbúkwa mẹ unu -gudeshia ya ike ẹgẹ mu ziru iya unu; gufukwa l'ekwekwe unu, kweru bẹ bụ ekwekwe mmakanu.

³ Iphe ono, katsua mkpa, e yeru mu l'èka, mu ziru unu ono; bukwaruphu iphe e dehawaru l'ekwo okfu Nchileke l'ọo ègè ọ dù ndono; bụ lẹ Kuráýisutu nwùhuru l'okfu iphe dù ẹji, ayi meshiru.

⁴ L'ọ nwùhutsuaru; e lia ya. Yọ nọo abalì labù; yọ be k'eto ya; Nchileke ekulia ya. Yọ bukpelekwaruphu ègè e dehawaru iya l'ekwo okfu Nchileke.

⁵ L'ọ woru onwiya koshi Pyita; Pyita egude ẹnya iya phù iya. E metsua; yọ woru onwiya koshi ndu ishi-ozì iri l'èbo ono; èphebedua egudekwaphu ẹnya èphe phù iya.

⁶ E metsua; yọ wokwaruphu onwiya koshi ùnwunna ayi; ndu ghataru unu madzù l'ùkporo ugbo ise; l'ugbo lanu; èphe egudekota ẹnya èphe phù iya. O nwekwaru ndu ọphu haru nwùhuwa nù lẹ ndu ono. Ọ bụ lẹ ndu ọphu nọkwadua ndzù nta-a kakwa l'igwe.

⁷ E metsua; yọ bya eworu onwiya koshi Jémusu; b'ọ bya eworu onwiya koshi ndu ọphunanu, bukwapu ndu ishi-ozì ono l'èphe ha.

⁸ Yọ be l'ikperazu iya; yọ bya eworu onwiya koshi mu; mu egude ẹnya mu phù iya. Mbèdua bẹ unu marua l'onye ishi-ozì nke mu b'a tsuru mu atsu. Yọ gbe dù l'ọ bụ ọwaa, aasùje lẹ nwata b'a muru l'ẹ b'ọ ka akaka.

⁹ Iphe ọbù bụ l'ọ bụ mbèdua bẹ ẹnya mu katsua alala l'iphe bụ ndu ishi-ozì Jisọsu l'èphe ha; mbù lẹ mu ta agbakpoduanu kẹ tẹ eeku mu onye yì lẹ ndu ishi-ozì Jisọsu. Ishi iya aburu lẹ mu shi akpa chọchi kẹ Nchileke ẹhu.

¹⁰ Obenu lẹ Nchileke gude eze-iphe-oma nk'ia; mee mu; mu aburu onye mu bụ ntanu. Ẹ tọ bukwa l'eze-iphe-oma ono, Nchileke meru mu ono bụ iphe ẹ-te vudu ire. Mu gbekwa bya akakota ndu ishi-ozì ndu ọphu l'èphe ha ọjeshi ozi ike. A makwaru-a l'ẹ tọ budi mbèdua eme iya l'onwomu; l'ọ bụ ike kẹ Nchileke l'ere mu ire l'ẹhu.

¹¹ Oo ya bụ; ?m'ọ bụ mu ziru unu ozi ono; ?m'ọ bụ ẹphebēdua; ọ kwa iphe lanụ bẹ ayi tũko ezi; bya abũru iphe lanụ ono bẹ unu kweru.

Oshi l'ọnwu teta nk'ayi

¹² Keshinu ozi ono, ayi ezi ono bụ lẹ Nchileke mewaru Kuráýisutu; yo shi l'ọnwu teta nọdu ndzụ; ?nanuhunu ẹge e meru; unu aharu sụ lẹ Nchileke tẹ emedu ndu nwuhuru anwuhu t'ẹphe shi l'ọnwu teta nọdu ndzụ ọdo?

¹³ Ọ -buru l'ọ bụ oswi-okfu lẹ Nchileke tẹ emedu ndu nwuhuru anwuhu t'ẹphe teta nọdu ndzụ ọdo; ọo ya bụ lẹ Nchileke tẹ medu Kuráýisutu t'ọ shi l'ọnwu teta nọdu ndzụ.

¹⁴ Ọ -bụkwanuru lẹ Nchileke tẹ medu Kuráýisutu t'ọ shi l'ọnwu teta nọdu ndzụ; ọo ya bụ l'iphe ono, ayi pata ezi ono bẹ bụ iphe mmakanụ. Ekwekwe, unu kweru kẹ Kuráýisutu abụkwaruphu iphe mmakanụ.

¹⁵ Ẹ tọ bụlẹkwa iphe mmakanụ kpụ. Ookoshikwaphu l'ayi ágbà Nchileke ire; keshinu ayi ekfu lẹ Nchileke meru Kuráýisutu; yo shi l'ọnwu teta nọdu ndzụ. E -metsunua; ọphu Nchileke emehedu ndu nwuhuru anwuhu t'ẹphe shi l'ọnwu teta nọdu ndzụ l'oswiya; ọo ya bụ l'ayi adzụ ẹjo-ire.

¹⁶ Lẹ teke ọ bụ lẹ Nchileke tẹ emedu ndu nwuhuru anwuhu t'ẹphe shi l'ọnwu teta nọdu ndzụ; ọ bunu iya bụ lẹ Nchileke tẹ mekwaphu Kuráýisutu t'ọ shi l'ọnwu teta nọdu ndzụ.

¹⁷ Teke ọ bụkwanu lẹ Nchileke tẹ medu Kuráýisutu t'ọ shi l'ọnwu teta nọdu ndzụ ọdo; ọo ya bụ l'ekweta, unu kwetaru kẹ Kuráýisutu bụ iphe iphòrò; iphe dụ ẹji, unu megbaaru anọdukwadua unu l'ẹhu ẹge ọ nọ iya unu.

¹⁸ Ọo ya bụ lẹ ndu ono, ẹphe lẹ Kuráýisutu tũgbaberu buru nanụ bẹ ẹphe nwuhuderu ono bẹ lawaru l'iyi.

¹⁹ Teke bụ l'ọ bụ lẹ ndzụ ọwaa, ayi nọ nta-wa nkinyi iya bụ ẹke ayi elebebe ẹnya iphe Kuráýisutu e-meru ayi; ọo ya bụ l'ayi bụ ndu, gbaru kẹ t'a katsaru ayi ọkuru nshọ lẹ mgboko-a.

²⁰ Obenu l'ẹ tọ dudu ẹge ono. Iphe bụ ire-lanụ bụ lẹ Nchileke meru Kuráýisutu; yo shi l'ọnwu teta nọdu ndzụ. Yọ buru iya bụ onye ọdungu, Nchileke meru; yo shi l'ọnwu teta nọdu ndzụ; gude iya ekoshi ayi l'ọo oswi-okfu lẹ ya e-mekochaa mee tẹ ndu nwuhuru anwuhu teta nọdu ndzụ.

²¹ Ọ kwa ẹge ono, ọnwu shi l'ẹka nwoke lanụ bya abarahụ ono bụkwaphu ẹge ono bẹ oteta l'ọnwu nweru ndzụ ọphungu shikwaphu l'ẹka nwoke lanụ.

²² L'ọ kwa ẹge madzụ kpamukpamu anwuhuje; okfu l'ẹphe shi l'ẹhu Ádamu; bụkwaphu ẹge ono bẹ iphe bụ ndu ẹphe lẹ Kuráýisutu tũgbaberu buru nanụ e-teta nweru ndzụ ọphungu.

²³ Obenu l'on'yemonye ọbule bẹ Nchileke e-me t'ọ teta nọdu ndzụ m'ọ -rubele iya phụ; Kuráýisutu, bụ iya bụ onye ọdungu-wa bẹ bụ ivuzo; ndu bụ ndu nk'iya etsota iya teke ọo-bya.

²⁴ E -metsua; yo rua teke ikperazụ, bụ teke Kuráýisutu e-woru ike, o gude buru eze; ye Nchileke, bụ Nna l'ẹka; teke ono bẹ oo-me tẹ ike iphe bụ ọ-chi-ọha; mę ọ-nọ-l'oke-okwa; mę ike o-gude-ike phẹ l'ẹphe ha dakota.

²⁵ Okfu lẹ Kuráýisutu bụfutaje eze, achi mgboko-a gbururu jeye teke ọo-dzọpyabe iphe bụ ndu ọhogu iya l'ọkpa.

²⁶ Ọhogu k'ikperazụ, oo-mebyi irè iya bụ anwuhu.

²⁷ L'ẹ dekwaru l'ẹkwo okfu Nchileke; sụ: "Lẹ Nchileke mewaru t'ọ dzọpyabe iphemiphe ọbule l'okpa." Ọphu doru ẹnya aburu lẹ Nchileke gufuru onwiya l'iphemiphe ọbule ono, o meru tẹ Kuráýisutu dzọpyabe l'okpa ono.

²⁸ Ọ bụ teke Nwa ọ́ Nchileke ọ́bulephụ ishi iphemiphe ọ́bule ọ́ ọ́-ọ́wọ́ onwíyá yé l'eka Nchileke onó, meru t'ọ́ ọ́bụ́rú ishi iphemiphe ọ́bule onó; k'ọ́phụ Nchileke a-ọ́bụ́rú mkpakọ́ ishi iphemiphe ọ́bule.

²⁹ Ọ́dumeka; mu asụ: ?ee-mekwanu ndu onó imagha; ọ́bụ́ iya ọ́bụ́ ndu e meru baptizimu l'okfú ẹ́hu ndu nwùhuru anwùhu? ?Bụ́ ngunu ọ́ ẹ́phe ele ẹ́nyá iya? Ọ́ -ọ́bụ́rú l'ọ́ ọ́bụ́ ọ́swi-okfú mbụ́ iphe eekfú lẹ́ Nchileke te emedu ndu nwùhuru anwùhu t'ẹ́phe teta ọ́dụ́ ndzụ́; ?bụ́ ọ́ ẹ́ ngunu b'e gudekwanu eme baptizimu l'okfú ndu onó?

³⁰ ?Bụ́ ngunu meru iphe ayi anọ́duje alọ́ ishi ayi alọ́lo tekenteke?

³¹ Ụ́nwunna mu; ọ́ kwa ekuku, mu egudeje unu eku onwomu ọ́ atugbabe, ayi l'unu tugbaberu lẹ́ Kuráýisutu; meru iphe mu ekfú iphe-a; sù lẹ́ mu ebegejekwaru anwùhu ebegeru l'ọ́nu mbọ́ku-mbọ́ku.

³² ?Bụ́ ngunu ọ́bụ́ uru, mu ritakpooru iya? E -kfudekpoo ya l'ọ́ ọ́bụ́ iphe meru l'ẹ́hu madzụ́ ọ́ ọ́ mu sùru: ?bụ́ ngunu ọ́bụ́ uru, mu ritakpooru iya; ege mu l'anwùhu lùrú ọ́gu lẹ́ Ẹ́fesọ́sú l'ọ́ ọ́bụ́ onye yé l'anụ́-ẹ́gu-ẹ́gbudu lùrú ọ́gu-a? ?Nanụ́ uru iya m'ọ́ -ọ́bụ́rú lẹ́ Nchileke t'emekochadua mee ndu nwùhuru anwùhu t'ẹ́phe teta ọ́dụ́ ndzụ́ ọ́dọ́? Ọ́ ọ́bụ́ iya ọ́bụ́ t'ọ́ laa l'iphe aanimajẹ́ l'ẹ́tu; sù: "T'ayi watawaru ori; l'angu ẹ́ge dọ́ ayi mma; teke o beru echile; ayi anwùshihwaru."

³³ Unu be ekwekwa t'e duswee unu ọ́zọ́. A sùkwaru l'ẹ́jo ọ́yí emebyije umere ọ́ma.

³⁴ Ọ́phụ́ tẹ́ ifu doo unu edodo; t'unu haa ome ẹ́jo iphe. Mu ekfukwa ọ́waa tẹ́ mu kfuru iphere yé unu l'ifu: L'ọ́ nwekwaru l'unu ha ndu ọ́phụ́ e-ta makpọ́duanu Nchileke lẹ́ phuu.

Ẹ́hu ọ́phụ́ ee-gude shi l'ọ́nwu teta

³⁵ Ọ́ nweru onye a-nonyaa nù; yọ́ jì: ?Nanụ́kpoo ẹ́ge Nchileke e-shi mee tẹ́ ndu nwùhuru anwùhu teta ọ́dụ́ ndzụ́? ?Bụ́ egbe ugwehu, dọ́ idagha ọ́ ọ́ onye ọ́bụ́ e-gude lufuta?

³⁶ Nggube adukputa! ?Tì madu l'iphe ị́ kọ́rú l'alì t'erutajedu ọ́dọ́; m'ọ́ ọ́bụ́dú l'ọ́ vuoduru ọ́zọ́ rehu ẹ́wa.

³⁷ Unu lewaru oshi-ọ́mí. E tọ́ kwa ẹ́ge ọ́dọ́ teke o vufutaru; ọ́ ẹ́ge ọ́duje; ayi akua ya. Iphe ayi akuje ọ́kwa akpuru iya; mbụ́; dọ́ l'ọ́ ọ́bụ́ akpuru akpe; m'ọ́ ọ́bụ́ akpuru iphe ọ́dọ́, dugbaa iche l'iche.

³⁸ Obenu lẹ́ Nchileke egudeje ẹ́ka iya meru ugbugba nù iya ẹ́ge dulephu yẹ́be Nchileke mma l'obu. Ọ́onuje akpuru iphemiphe ọ́bule ugbugba, gbaru iya nù.

³⁹ L'unu maru l'anụ́-ẹ́hu iphemiphe ọ́bule ta ọ́bebedu iphe lanụ́. Madzụ́ nweru akpẹ́hu nk'íya; anụ́ enweru akpẹ́hu nk'íya; nwenu enweru akpẹ́hu nk'íya; ẹ́ma enweru nk'íya.

⁴⁰ Iphe nọ́ l'imigwe nweru ugbugba nk'íya. Iphe nọ́ l'alì enweru ugbugba nk'íya. Ọ́be biribiri ọ́ ugbugba iphe nọ́ l'imigwe ọ́ dọ́ iche; biribiri k'ugbugba iphe ọ́phụ́ nọ́ l'alì adukwaphu iche.

⁴¹ Enyanwu nweru biribiri nk'íya iche; biribiri ọ́ ọ́nwá adu iche; biribiri ọ́ mkpọ́-kpodo adukwaphu iche. Biribiri ọ́ mkpọ́-kpodo ọ́bụ́ l'ọ́ nweru ọ́phụ́ akajẹ́ ibe iya ekeke.

⁴² Ọ́ ọ́bụ́ ẹ́ge onó ọ́ ọ́-ọ́dụ́ teke Nchileke e-me ndu nwùhuru anwùhu t'ẹ́phe shi l'ọ́nwu teta ọ́dụ́ ndzụ́. Ehu madzụ́ dọ́ l'ọ́ ọ́bụ́ akpuru iphe a t'uru l'alì. Ọ́ ọ́bụ́ iphe e-rehu erehu. Ọ́be teke Nchileke e-me ẹ́hu onó t'ọ́ shi l'ọ́nwu teta ọ́dụ́ ndzụ́ ọ́phungu ọ́ ọ́-ọ́bụ́rú iphe ta abyahẹ́du bya erehu erehu ọ́dọ́.

⁴³ Ẹhu madzụ, e liru elili bẹ ike ta nọhedu; ẹmanu b'ọ ẹkwaphu oyi. Ophu Nchileke e-me t'ọ teta e-nweru agburu-ẹhu; bya aburu ẹgiri iya, ẹu biribiri.

⁴⁴ Teke e liru iya b'ọ bu iphe shi nweru ndzụ k'unwu-eliphe. Teke Nchileke e-me t'ọ teta b'ọo-buru iphe nweru ndzụ, bu kẹ Ume Nchileke. O nweru ẹhu ophu nweru ndzụ, bu k'unwu-eliphe. Obenu l'ọ nwekwaruphu ẹhu ophu nweru ndzụ, bu kẹ Ume Nchileke.

⁴⁵ L'e dekwaru l'ẹkwo okfu Nchileke; sụ: "Lẹ Nchileke meru onye ivuzọ, bu Ádamu t'ọ buru madzụ, nọ ndzụ." Yọ bya emee Ádamu kẹ ikperazụ-a, bu iya bu Kuráýisutu t'ọ buru Ume, anụ ndzụ.

⁴⁶ E tọ bukwa ugbugba, shi l'imigwe evujeru ụzo. O kwa ugbugba k'eliphe evujeru ụzo; kẹ imigwe etsota iya.

⁴⁷ Ádamu kẹ mbụ bẹ Nchileke gude ẹja, shi l'alị mee. Ádamu k'ẹbo shikwanu l'imigwe.

⁴⁸ Madzụ kparamkparamu nweru ẹhu, ẹu l'ọ bu kẹ Ádamu ophu e gude ẹja, shi l'alị mee. Obenu lẹ ndu bu kẹ Ádamu ophu shi l'imigwe e-nweru ẹhu, ẹu l'ọ bu nk'ia, bu iya bu ẹhu ophu shi l'imigwe.

⁴⁹ O bụlephu ẹge ayi yeru onye ono, Nchileke gude ẹja, shi l'alị mee ono; bukwapu ẹge ayi e-yeru onye ono, shi l'imigwe ono.

Teke Kuráýisutu a-bya ọdo

⁵⁰ Unwunna mu; iphe mu ekfu abya bu: L'iphe nweru anụ-ẹhu mẹ mee ta abahukwa l'ẹke Nchileke bu eze. Ophu iphe erehuje erehu ta anojekwa gbururu jeye.

⁵¹ Unu kpaa iphe lẹ nchị ẹ mu kọoru unu iphe Nchileke shi domia edomi: Ayi l'ayi ha t'anwūshihukotakwa; a tuko ayi gbanweshikota.

⁵² Mbụ l'a bya ele ẹnya bẹ Nchileke gbanwekotawaru ayi; m'e -gbulephu upyoku ikperazụ ono. E -gbulephu upyoku ono; bẹ Nchileke e-me ndu nwuhuru anwuhu t'ephe tetakota nodu ndzụ ọdo; k'ophu ephe ta abyahedu bya anwuhu anwuhu ọdo; yọ gbanwekotakwaphu ayibedua.

⁵³ Iphe unu a-maru bu l'ugwehu ọwaa, e-rehu erehu-wa chitafutajekwa ugwehu ophungu, ẹ-te erehudu erehu yee onwiya l'ọ bu uwe. Ugwehu ọwaa, a-nwuhu anwuhu-a chitafutajekwaphu ugwehu ophu bu 'anwuhu anwuhu yee onwiya l'ọ bu uwe.

⁵⁴ Teke ugwehu-wa, e-rehu erehu-wa chitaleruphu ugwehu ophu ẹ-te erehudu erehu yee onwiya; ugwehu ọwaa, a-nwuhu anwuhu-wa achita ophu ẹ-ta anwuhudu anwuhu yee onwiya. O bu teke ono bẹ iphe e deru l'ẹkwo okfu Nchileke e-re ẹge e deru iya. O sụru:

"Lẹ Nchileke mekputawaru anwuhu;

lee ya."*

⁵⁵ "Nggube anwuhu;
?nanuhunu ike obu,
iigudeje eme madzụ
eriri obu?

Mbụ; ?nanuhunu irè ngu obu?"†

⁵⁶ Iphe anwuhu gude eme ire bu iphe ẹu ẹji; ike k'iphe ẹu ẹji eshikwanu l'ekemu.

⁵⁷ Olobu; t'ayi kelekwa Nchileke ekele; yẹbedua, meru t'ayi shi l'ẹka Nnajiufu ayi, bu Jisọs Kuráýisutu emekota iphemiphe obule ono eriri.

* 15:54 15:54 Azá 25:8. † 15:55 15:55 Hos 13:14.

⁵⁸ Ünwunna mu, mu yeru obu; unu vudokwa vudoshia ike; unu be kwekwa t'e mee unu t'unu tengaa etenga. T'eka unu kangojekwa l'ojeru Nnajiufu ozi, nyiberu anyibę tekenteke; keshinu unu maru l'akanya, unu gude ike kę Jisọsu l'ese ta abụdu unu nsegbu-akanya.

16

Okpoga, e gude eyeru ndu kę Kuráýisutu ęka

¹ A bya lę kę okpoga ono, unu gude obu-oma unu anụ ndu kę Nchileke, bu lę Jerúsalemu ono. Iphe mu ekfu bụ t'unu meje iya ęge ono, mu ziru chọchi, nọgbaa lę Galéshiya t'ęphe meje ono.

² Iphe bụ chọchi, sweru esweswe t'onyenonu wofutaje iphe l'ęge ęka ruru iya; kwakọbe iche; t'ę b'ọ bụ teke mu byaru; tẹmanu unu egbe nakolahaa ya teke ono.

³ Teke mu byaleruphu; mu edee ękwo ye l'iphe ono, unu nuru ono woru nụ ndu, unu a-fọta t'ęphe wolaa ya Jerúsalemu.

⁴ Teke ọ bụ l'ọ gbaru k'ọphu mu e-je; mu l'ęphe ayiru jeshia.

Iphe Polu riru k'ememe

⁵ Mu a-kpakfutakwaa unu teke mu shilephu Masedóniya; lę mu arikwa k'oshita ụzo ęke ono.

⁶ O nweru ęge ọo-du; mu l'unu anọtaru nshinu mę mu -byalephu. Odumeka; mu anọkpoonu oge winta; ęge unu e-du mu ije; tę mu je iphe, bụ ęke, mu eje.

⁷ Lę kę nta-a, mu eswe esweswe-wa b'ę tọ dukwa mu t'a sụ lę mu l'unu phuru. Mu ari lę mu -byalephu bę mu l'unu a-nọ nwodu; m'ọ -bunuru uche-obu Nnajiufu.

⁸ Ọbe mu a-nọ lę Ęfesọsu gbururu jeye l'aji Péntikọsutu.

⁹ Lę Nchileke guhawaru mu ụzo ọhuma tę mu jee ozi, oye ęka jeshia ya ike; e gudekwaru lę ndu eme t'ęphe kpọshia mu iya akpọshi ha igwe.

Tímoti yele Apólosu

¹⁰ Teke Tímoti byaru; unu letakwa ęnya mee ya t'ọ túsaru ęhu l'ęhu unu. L'unu marua l'oojeru Nnajiufu ozi ęge mbedua eje.

¹¹ Qo ya bụ t'unu be emekwa iya l'ọ bụ onye ę ta gubedu iphe. Teke ọ lataderu; unu edua ya ije t'ọ lata l'ęhu-agu; lę mu elekwa ęnya iya lę yele unwunna ayi ndu ọphunanu a-yi lata.

¹² Ọ bụru kę Apólosu, bukwapu onye ono, ayi l'iya tükokwapu ejeru Nnajiufu ozi ono; mu kfushikwaru iya ęya ike tę yele unwunna ayi ndu ọphunanu tuko yiru bya ajia unu; ọbe ę tọ dudu iya t'ọ bya nta-a. Obenu l'ọo-byakwaa teke ụzo dụ iya.

Okfu, Polu gude akpochi iya ishi

¹³ Unu kwabejekwa ęnya; unu evudoshikwaa ike l'ekwekwe, unu kweru kę Kuráýisutu; unu mejekwa iphe-nwoke l'iphe bụ iphe unu eme ememe; tę Nchileke mekwaa unu t'unu shihu ike; vudoshia ike.

¹⁴ Unu gudeje n-yemobu me iphemiphe ọbule, unu eme ememe.

¹⁵ Unu maru l'ọ bụ Sutẹfanasu yele ndibe iya bę bụ ndu e vutsukpoo ụzo kfubuta yeru Kuráýisutu lę Akáya; ęphe afọtawa onwephe dobe; sụ l'ęphe a-nọdujelephu eyeru ndu kę Nchileke ęka.

¹⁶ Iphe mu ekfuru unu bụ t'ọ bụru egbe ndu ono bę unu e-meje iphe ęphe kfuru. ęge ono bę unu e-meje k'iphe bụ kę ndu ęphe l'ęphe gba mgba eje ozi; l'esekwaphu akanya kę chọchi.

¹⁷ Ehu atso mu ɛna l'abyabya, Sutéfanasu yɛle Fochunétosu; mɛ Akáyikosu byaru ɛke-a; kɛ l'abyabya, ɛphe byaru dɔwa mu l'ɔ bu unubɛdua byaru.

¹⁸ ɛphe mewaru t'ɛhu ka mu ogvuru egvuru; kakwaphu unubɛdua ogvuru egvuru. Egbe ndu dɔ ɛge ono bɛ a-dɔjekwaru unu lɛ nsɔ.

¹⁹ Ndu chɔchi Eshiya ajikwaphu unu. Akwíla yɛle Pyirisíla; mɛ ndu chɔchi, edzukobeje l'ɔlo ɛphe gudekpokwa obu ɛphe l'aji unu; mbu unubɛ ndu unu l'ɛphe tɔgbaberu lɛ Kuráýisutu buɔ nanu.

²⁰ Iphe bu unwunna ayi phɛ ajikotakwaphu unu.

Unu kekeje ibe unu ekele; nmata ɛphe akpa.

Ekele ɔphu shi l'ɛka Pɔlu gɛdegede

²¹ Ekele ɔwaa bukwa mbɛdua gɛdegede gude ɛka mu ede iya; sɔ: Lɛ mubɛ Pɔlu ekele unu ekele.

²² Onye ɛ-te yeduru Nnajiufu obu; tɛ onye ono bukwaru onye Nchileke tɔphuru l'ɔnu. “Marana ta.”*

²³ Tɛ Nnajiufu, bu Jisusu meeru unu eze-iphe-oma.

²⁴ Mu yekotaru unu obu l'unu ha; okfu l'ayi l'unu tɔko tɔgbabe lɛ Kuráýisutu Jisusu buɔ nanu.

* **16:22 16:22** Iphe ɔ bu l'okfu Áramu bu: “Byiko; Nnajiufu; bya!”

Èkwo k'èbo, Pọlu deru nù Ndu Kórintu

¹ Èkwo-ozi ọwaa shi l'èka mbedua, bụ Pọlu; mubẹ onye ono, Nchileke kuru; mee mu tẹ mu buru onye ishi-ozi Kuráýisutu Jisọsu. Onye mu l'iya gba mgba ede èkwo-wa bụ nwanna ayi Tímoti.

Ndu ayi ede iya anụ bụ chọchi Nchileke lẹ Kórintu; mę iphe bụ ndu kẹ Nchileke, nọ lẹ Akáya gbaa mgburumgburu.

² Ayi asụ tẹ Nchileke, bụ Nna ayi yẹle Nnajiufu, bụ Jisọsu Kuráýisutu meeru unu eze-iphe-oma; mekwaaphu t'unu buru l'èhu-agu.

Pọlu ekele Nchileke ekele

³ Unu t'ayi kele onye ono, bụ Nchileke; bukwaruphu Nna kẹ Nnajiufu ayi Jisọsu Kuráýisutu ono ekele. O bụ iya bụ Nna ọphu obu-imiko nk'iya nyiberu anyibẹ; bya aburu Nchileke, aduje madzu ike èka èbo-èbo.

⁴ O bụ iya bụ onye aduje ayi ike l'iphe bụ iphe-ẹhuka, ayi ejekpoo ejeje; k'ọphu ayi a-dujekwanu ike ọda ndu ọdo, eje iphe-ẹhuka ike; m'o -ruhuru; iphe-ẹhuka ẹphe dụ idagha. Ayi egudekwanu ike ono, Nchileke adu ayi ono gude ọda ndu ọdo.

⁵ O kwa ẹge ayi yi l'iphe-ẹhuka ono, nyiberu anyibẹ, Kuráýisutu jeru ono bụ ẹge ayi yikwapu l'ike ono, nyiberu anyibẹ, Kuráýisutu adu ayi ono.

⁶ O -buru l'ayi eje iphe-ẹhuka; unu makwaru l'iphe-ẹhuka ono, ayi eje ono bẹ bukwa ẹge ee-shi tẹ Nchileke ọda unu ike; bukwaruphu ẹge Nchileke e-shi dzọta unu. Teke bụ lẹ Nchileke adukwanu ayi ike; ọo ya bụ l'ono bụ iphe unu e-gude t'obu shihu unu ike teke unu a-nọdu ata nshi; l'ẹje iphe-ẹhuka ono, ayi eje ono.

⁷ Ọbujẹ ayi -nyata unu; ayi asụ l'ayi maru l'unu e-vudoshia ike. Iphe ayi arije iya ẹge ono bụ l'ayi marua l'ọ bụ-a ẹge unu yi l'iphe-ẹhuka, ayi eje; bụ ẹge unu yikwapu l'ike ono, Kuráýisutu adu ayi ono.

⁸ Ụnwunna ayi; iphe ayi eme t'unu maru bẹ bukwa k'iphe-ẹhuka, ayi jeru lẹ Èshiya. Ẹhu, a kparu ayi b'a kpatabekwaru ayi; k'ọphu ọ dụ l'e boru ayi ivu, nyikworu ayi olu. O tsuta-bekwaru ayi l'èhu; k'ọphu ayi ẹ-te shidu rikwadua l'ayi e-mekochaa ndukwadu ndzụ ọdo.

⁹ Mbụ; l'ayi shi rikwaa l'e kpewaru ayi nkfugbu. Obenu l'iphe ono shikwa buru iphe e-me t'ayi ba anọdu ari l'ọ bụ ayi a-du ike dzọta onwayi; gbahaa t'ayi woru onwayi ye Nchileke l'èka, bụ iya bụ Nchileke, egudeje ike; mee t'onye nwuhuru anwuhu shi l'onwu teta nọdu ndzụ.

¹⁰ O dzọtaru ayi l'ẹjo ọgu ono, gage eri ayi ishi ono. O kwaphu ẹge ono bẹ ọo-nọduje adzọ ayi. Ọo ya bụ ẹke ayi ewojeru ẹnya tupyoo l'ọo-dzọta ayi ọdo.

¹¹ Unubedua; unu yekwaruphu ayi ẹka; kfuje nuru ayi Nchileke. Ọo ya bụ k'ọphu aa-dukwanu l'igwe ekele Nchileke ekele k'èhu ayi; ekele iya k'eze-iphe-oma, o meru ayi; l'ọ nwaru olu igweligwe ndu ekfu anụ iya nụ.

Pọlu agbanwe iphe, ọ tüberu k'ememe

¹² Obu ayi meru t'o doo ayi ẹnya l'ẹ ta atujodu umere ayi atujo; ntuphu-ire ta dụ iya; ketekete m'a -bya l'èhu ayi l'unu. Umere ayi daburu adaburu

l'ifu Nchileke. Ono aburu iphe ayi gude eku onwayi k'iche. E to bukwa le mmamiphe ke madzu b'o shi; o kwa eze-iphe-oma, Nchileke eme.

¹³ Iphe ayi ederu unu kwa iphe unu a-du ike guta; maru iphe o kfuru. Mu elekwa enya l'oo-mekochaa dokota unu enya ohuma;

¹⁴ Mbụ iphe ono, e-te dofubebedu unu enya nta-a ono. Unu amaru le mboku Eswe ke Nnajiufu ayi, bu Jisosu ono be oo-nwe iphe unu a-dzobe okpa gude ayi asa nsasa; ayibedua enwekwaruphu iphe ayi a-dzobe okpa gude unubedua l'asakwaphu nsasa.

¹⁵ O doru mu enya l'unu gude ayi asa nsasa; bukwanu iya meru iphe mu suru le mu a-byaodu bya ajia unu; k'ophu abyabya mu a-buru uru gbaaru unu uzo labu.

¹⁶ Ije mu bu le mu e-shi l'ibya nk'unu jee Masedoniya. Mu -ladę alala; mu abatafua odo; k'ophu unu e-duwa mu ru ije te mu jeshia Judiya.

¹⁷ ?Unu tubesu le mu shi agha onwomu aghagha teke ono, mu shi tube ije mu ege ono? ?T'unu riru le mu ekfuje iphe nke mu l'o bu ndiphe? L'o kwa ndiphe asuje: "Iye;" sukwapu: "Wawa" l'ugbo lanu ono.

¹⁸ Tuswekwa! O kwa ege Nchileke l'onwiya bu onye gbaru t'e gude ire iya eka; bu ege iphe mu ekfu gbaru t'e gude iya eka. Mbụ le mu -su: "Iye" b'o bu "Iye". Mu -su: "Wawa" b'o bu "Wawa".

¹⁹ Le Jisosu Kuráýisutu ono, bu Nwatibe Nchileke, Sáýilasú kfuru unu okfu iya; Tímoti ekfuaru iya unu; mbedua l'ishi onwomu ekfukwaaru iya phu unu ono ta bukwa ogharu-o-ghachi; mbụ onye bu: o -su: "Iye"; yọ sukwapu: "Wawa" l'ugbo lanu ono. Iphe o gbe buru kwa le Kuráýisutu ono -suwa: "Iye" be oomeje iphe o kfuru.

²⁰ Oo ya bu le Nchileke shi l'ehu Kuráýisutu ono emeebekota iphemiphe obule, yebe Nchileke kweru ukwa iya. Oo ya kparu iphe ayi eshije iya l'eka su l'ono kwa ege o du, bu iya bu "Amenu"; k'ophu ee-shi ege ono kwabe Nchileke ugwu.

²¹ O kwa Nchileke bu onye emeje t'ayi l'unu tukó shi Kuráýisutu l'eka vudoshia ike; bukwaru iya phu fotaru ayi.

²² O meru ayi iphe-ohubama; koshi l'ayi bu ndu nk'iya bya eworu Ume-du-Nso nk'iya ye ayi l'okpoma t'o buru itumo iphe oo-mekochaa meeru ayi.

²³ O bu Nchileke; be bu ekebe mu; m'o -budu ire-lanu be mu ekfu-a. L'iphe kparu iphe mu haru obya Kórintu bulekwapu te mu ba abaru unu mbà nshinu ke nwa teke ono.

²⁴ Ayi te emekwa t'ayi tubujeeru unu iphe unu e-kweta; keshinu unu vudoshi ike l'ekwekwe, unu kweru ke Kuráýisutu. Iphe ayi shiberu ite iya gbe bukwaru t'ayi tukó mee t'ehu kafua unu otsoshi ena ike.

2

¹ Oo ya kparu iphe mu gude obu mu l'o ha su le mu ta abyadu ndu-unu; bya unu okpa-tsu aphu odo.

² L'o -buru le mu akpatsu unu aphu odo; ?bukwanu onye a-nodu eme t'ehu tsoje mu ena; gbahaa ndu ono, mu kpatsuru aphu ono?

³ Oo ya kparu iphe mu deru unu ekwo ono; t'e b'o bu teke mu byaru; ndu gage e-me t'ehu tsogo mu ena; egbe kpatsua mu aphu. L'iphe doru mu enya bu le teke unu mewaru t'ehu tsogo mu ena be ehu a-tsokwapu unubedua ena.

⁴ Teke mu shi ede ekwo ono b'o shikwa atsụ mu l'ehu; k'ophu ehu te shidu buru mu ehu. Mbụ l'aphu jiru mu obu; mu egude enya-mini l'ede

iya. Mu te dekwa iya tẹ mu kpatsua unu aphụ. Iphe mu gude dee ya bụ-chikwaa t'ọ bụru iphe e-me t'unu maru lẹ mu yeru unu obu nshinu.

Ọguru onye a hụru àhùhù nvụ

⁵ Ọ -bụru l'ọ nweru l'unu ha onye mewaru onye ọdo egbe iphe aphụ ono; unu makwaru l'ẹ tọ bụkwa mu b'ọ meru iya. Ọ kwa unubedua l'unu ha b'ọ meru iya. Ọbe mu te jedu iya rụ ekfunuka. Ọ bụlephu l'iphe mu ekfu bụ l'ọ wuduru m'ọ bụwaru unu l'unu ha b'ọ meru iphe aphụ ono.

⁶ Onye ono bẹ mu ekfukwa l'àhùhù ono, unu ha l'igwe hùà ya ono duakwa mma; t'ẹ b'a hùhekwa iya ọdo.

⁷ Iphe unu e-gbe mechia nta-a bụ t'unu ghakọbe gụaru iya nvụ; ọya ya ike; e menyaa; aphụ akaria ya ẹka; ẹhu anyịhu iya nkọ.

⁸ Ọo ya bụ; byiko; iphe unu e-me nta-a bụ t'unu mee ya; k'ọphu ọo-maru l'unu yeru iya obu.

⁹ L'iphe mu shi ederu unu l'ẹkwo phụ kwa tẹ mu dataedu unu; maru: unu emeje-e iphe, bụ iphe, mu sụru t'unu mee.

¹⁰ L'iphe bụ onye unu guru nvụ l'iphe o mesweru bẹ mbedua l'ishi onwomu guakwaru nvụ. Iphe bụ iphe mu guru madzụ nvụ ya; mbụ m'ọ -nwekwaru iphe mu guru nvụ ya bẹ bụkwa l'okfu ẹhu unu bẹ mu nọ l'ifu Kuráýisutu gwa ya.

¹¹ Ọo ya bụ k'ọphu ee-shi ẹge ono kèchia Sétanu ọzo t'ẹ b'ọ mehe ayi eriri; keshinu ayi majiwaru ẹregede iya ẹnya.

Teke Ọolu nọ lẹ Túrowasu

¹² Lẹ teke ono, mu jeruru Túrowasu je araa ozi-oma kẹ Kuráýisutu ono bẹ mu ruru je aphụ lẹ Kuráýisutu bọwaru mu ọzo tẹ mu jeeru iya ozi ono.

¹³ Obenu lẹ mu ruru; ẹhu te gvukpooru mu egvuru; kele mu ruru; mu t'aphụ nwanna ayi Táytọsu l'ẹke ono. Ya ndono; mu aparu ẹphe haa; yọ bụru mu oje Masedóniya.

Ọtso Kuráýisutu atụ okokooko

¹⁴ Mu etu Nchileke ẹpha; yẹbedua, shiwa l'iphe ono, Kuráýisutu meru ono; bụru onye aturu ayi okokooko; k'ọphu bụ: iphe bụ ẹke ayi jeru; e shi l'ẹhu ayi maru onye yẹbe Nchileke bụ. Ọdo bụ k'ọphu ozi-oma ono e-gvu ẹkemeke ọbule kfurukfuru l'ọ bụ iphe mkpọ iya eshi kwẹkwẹkwe.

¹⁵ E -kfudekpoo ya ekfukfu; mu asụ l'ayi dọ l'ọ bụ iphe, eshi mkpọ, bụ iya bụ lẹ kẹ ozi-oma ono; kele mkpọ ono shikotaru kwẹkwẹkwe jeye l'ẹke ndu Kuráýisutu adzọta adzọta nọ; jeyekwaphu l'ẹke ndu ọphu ala l'iyi nọ. Iphe ono aburu l'ifu Nchileke bẹ ayi dọ ẹge ono.

¹⁶ L'ẹhu kẹ ndu ọphu ala l'iyi bẹ mkpọ ozi-oma ono arukwa ẹpho. O bekwanu l'ẹhu kẹ ndu ọphu Kuráýisutu adzọta adzọta b'ọ bụ mkpọ iphe emeje tẹ ndzụ nọdu. Ọo ya bụ; ?bụ onye ha k'ọje egbe ozi ọphu dọ ẹge ono?

¹⁷ Ayi te egudekwa ozi-oma ono agba ngho, bụ iphe igweligwe ndu ọdo gude okfu Nchileke eme. Ayibedua, Nchileke ziru-wa egudeje obu iphoro ekfu okfu ono l'ifu Nchileke, bụ iya bụ iphe gbaru ndu ejeru Kuráýisutu ozi l'ememe. Ayi te emekwa t'ayi gude iya rita uru.

¹ ?O dü unu l'ayi watawaru oja onwayi ajaja odo to? ?Bu t'e dee ekwo l'ayi bu ndu ire-lanu nu ayi t'ayi nu unu ege ndu odo anuje unu to? ?To bu t'ayi su unu t'unu nu ayi ekwo, ekoshi l'ayi bu ndu ire-lanu t'ayi paru ege ndu odo apajeru to?

² E to dukwa ege ono. O kwa unubedua l'onwunu bu ekwo, e deru nu ayi. Ekwo onanu b'e deru ye ayi l'okpoma; t'onyenonu guje iya t'o doo ya enya.

³ O kwa t'unu koshije l'unu bu ekwo ophu Kuráýisutu deru nu ayi t'ayi pajeru. Ekwo ophu ta bukwa mini-ekwo b'e gude dee ya. Iphe e gude dee ya kwa Ume, shi l'eka Nchileke; mbukwa Nchileke ophu no ndzu. Eke e deru iya ta bukwa le mkpuma, du l'o bu ekwekwerekwe. Eke e deru iya bukwa l'obu madzu.

⁴ Iphe meru iphe ayi ekfu ege ono bu le Kuráýisutu mewaru t'ayi gudeje ire Nchileke eka.

⁵ Iphe-a, mu ekfu-wa ta bukwa l'o nweru ike, no ayi l'ehu, bu ike k'eka ayi, bu iphe ayi e-gude ekfu l'ayi dzuru edzudzu oje egbe ozi ono. Ike, ayi nweru bukwa Nchileke b'o shi l'eka;

⁶ yebedua, bu iya meru ayi t'ayi dzua ome t'a maru k'ogba-ndzu ophungu iya. E to bukwa ekemu ophu e deru l'ekwo be onu ayi nta-a. O kwa Ume-du-Nso nk'iya be onu ayi. Ishi iya aburu l'ekemu ophu, e deru l'ekwo egbukwa madzu; obenu le Ume Nchileke anuje ndzu.

⁷ Ekemu ndiche ono b'e byiru l'eli mkpuma, du l'o bu ekwekwerekwe. A gufukpokwaaru l'ekemu ono; be Nchileke turu; gude koshi l'onymonye obule nwuhufutaje anwuhu; okfu l'e te mehedu iphe ekemu no kforu; ono be dukpooru ichi. Obenu l'a nuleruphu ekemu ono; ocha-vji ke Nchileke achaa vji; k'ophu ndu Izurelu ta dudu ike lee Mosisu enya l'ifu. Ocha-vji ono, charu nu ono metsukwaaruru chihu echihu.

⁸ O -buru l'uzo k'ekemu ono shi l'ocha-vji ophu du ege ono; ?buchia uzo ono, bu uzo ke Ume-du-Nso ono t'akafuduaru ogbu nwijnwii; mbu uzo ono, bu: e -shia ya; e nweru ndzu gbururu jeye ono.

⁹ O -buru l'uzo ke ekwekwe ono, meru Nchileke t'o kpee ndiphe nkfugbu ono be egbu nwijnwii ege ono; ?buchia uzo ke Ume-du-Nso ono, eme ndiphe t'ephe buru ndu doberu eka ndoo l'ifu Nchileke ono t'akafuduaru ogbu nwijnwii?

¹⁰ Oo ya bu l'e -kfude iya ekfukfu; mu asu l'ocha-vji ke odungu phu te nwehedu iphe o bu l'eka ocha-vji ke nta-a no. Ocha-vji ke nta-a ono bu ocha-vji, nyiberu anyibe.

¹¹ O -buru l'uzo k'ekemu ono, bu o-nota-o-chihu ono; gbe chaa vji ege ono; oo ya bu le ke Ume-du-Nso; a-karu ocha vji. Ishi iya aburu le nk'iya a-nokwanu jeyewaru.

¹² To du iya bu le keshinu enya nowa ayi l'egbe iphe, du ege ono be ayi evudoshije ike; asa okfu uzo ke Ume-du-Nso ono asasa.

¹³ Ayi ta dukwa l'o bu Mosisu, shi achitaje ulari-ifu; phuchia onwiya te ndu Izurelu ba phu iya ifu; jeye teke ocha-vji ono a-to nwehu nyihu.

¹⁴ Ophu to bukwa l'ephe ta phudu iya. Nchileke kwechikwaruphu ephe enya; okfu l'obuje: ephe agukpowa ekwo akahu ogba-ndzu ono; mbukwa byeyekwa-a ntanu-a; yo du l'e gude egbe ulari ono kwechikwaaphu ephe ifu t'ephe ba ma iphe ephie agu. O bulephu otugbabe onwonye le Kuráýisutu nkinyi iya be a-phufu-ghe ulari ono.

¹⁵ Mbu byeyekwa ntanu-a; be oboje; ephe agu ekwo ekemu Mosisu ono; egomunggo ekwechikwaaphu ephe ege ono.

¹⁴ Ishi iya bu l'ayi maru le Nchileke ono, meru te Nnajiufu, bu Jisosu shi l'onwu teta ndzu ono e-mekwaphu t'ayi shi l'onwu teta ndzu; okfu l'ayi le Jisosu tugbaberu buru nanu. Teke ono; yo tuko ayi l'unu duta bya edobe l'ifu iya.

¹⁵ Iphe ono l'o ha tuko buru l'okfu ehu unu; k'ophu eze-iphe-oma ke Nchileke a-kafu oru igweligwe madzu eka. Eze-iphe-oma ono e-me t'a ka l'igwe ekele Nchileke ekele; shikwaphu ege ono kwabe iya ugvu.

Ufu ayi no l'eke Nchileke no

¹⁶ Oo ya bu l'ike ta abyakpoda l'agvu ayi l'ozi ono. E gudekwaru l'ehu ayi egbedawa egbeda; l'abyawa anwushihu; obenu le ndzu ophungu ono, Nchileke nuru ayi ono; be onoduje eme; yo ka odu ophungu ophungu mboku-mboku.

¹⁷ Ishi iya aburu le nwa iphe-ehuka-wa, ayi eje, e-ta dudu eke oo-no-bebe-wa; e-mekochaa wotaru ayi ugvu, ka l'ugvu, e-ta abyadu bya agvu agvuvu.

¹⁸ Iphe obu bu l'eke ayi chiru obu tupyoo; ta budu l'iphe enya ele. O gbe buru l'iphe enya e-te eledu. L'iphe enya ele ta dukwa eke oo-no-bebe. Obenu l'iphe ophu e te gudedu enya ele; a-noje gbururu jeye.

5

¹ Le ayi marua le teke a fokataru nwa mkpu-wa, ayi bu l'eliphe-a; mbu ugwehu ayi-a be ayi nwekwaru-a ugwehu ophungu, bu iya bu ufu odo, Nchileke kwataru ayi. Ulo k'eke ono ta bukwa eka b'e gude kpua ya. O bu ulo ophu ayi a-nowaru l'imigwe gbururu jeye.

² Le mgboko-a be ayi anodujelekwaphu atsu tungu tungu jeye teke ayi a-no-bebe. Iphe egu iya anoduje agu ayi aburu teke Nchileke e-me t'ayi wota ugwehu ophungu ono, Nchileke e-shi l'imigwe nu ayi ono; yee l'o bu uwe.

³ Ayi -yewa ugwehu ophungu ono l'o bu uwe be ayi ta aduhedu l'ayi gba otu l'ifu ke Nchileke.

⁴ Le teke ayi nokwadu l'ime ugwehu-wa, ayi nweru nta-a be ayi atsukwa tungu tungu; yo gbe du l'ayi vu ivu era. E to bukwa l'o du ayi t'e yefu ayi ugwehu-wa, ayi nweru nta-a. Iphe egu iya agu ayi kwa t'e gbe yekwasefua ayi odo l'eli iya, bu iya bu ugwehu ophungu ono. Oo ya bu; ugwehu ophungu ono eshi ege ono lee owaa, e-mekochaa nwuhu anwuhu-wa.

⁵ O kwa Nchileke l'onwiya be bu onye kwakobewaru ayi ke ututuru agbanwe-wa; ke l'o nuru ayi Ume-du-Nso; gude koshi ayi l'iphe ono, ya kweru ukwa iya ono be ya e-me.

⁶ O bu iphe ono meru iphe obu eshihuje ayi ike tekenteke; okfu l'ayi maru le teke ayi nokwadu ndzu l'ugwehu owaa be ayi nokwadu Nnajiufu ote-nya.

⁷ Iphe ayi gude buru bukwa l'ayi woru onwayi ye Nchileke l'eka; e to bukwa ke l'ayi gudewa enya ayi phu iya.

⁸ Obu kfube oswa shihu ayi ike. O gega kakwa ayi mma t'ayi gbe paru ugwehu owaa haa; lakfube Nnajiufu ono je eburu eburu le nk'ia.

⁹ Oo ya bu l'iphe ayi tüberu bu t'ayi meje iphe du Nnajiufu ono mma l'obu: ?me ayi no le nk'ia ono; ?me ayi no le mgboko l'eka-a.

¹⁰ L'ayi byafutajekwa bya evudo l'ifu Kuráýisutu teke oo-kpe ikpe; k'ophu onyenonu a-nata iphe, ruberu iya nu: ?m'o bu k'oma; ?m'o bu k'aji iya. Onyenonu a-nata ugwo iphe o meru teke o no ndzu le mgboko-a.

E shi Kuráýisutu l'eka; eshita Nchileke onya

11 Ọ kwa l'ayi atsu Nnajiufu egvu; okfu l'ayi maru l'ọo ya e-kpe ikpe ono; meru iphe ayi anọduje eme t'ayi kfuta ndiphe yeru iya. Obenu l'ọ bu Nchileke makotaru ege ayi gbaeberu; mu arikwaphu l'unubedua l'onwunu gudekwaa obu unu maru ege ayi gbaru.

12 Ayi te emekwa t'a ayi jakposhia onwayi l'ifu unu ọdo. Iphe ayi gbe eme bukwa t'ayi koshi unu iphe kparu iphe unu e-gudeje ayi l'eku onwunu ekuku; k'ophu unu a-majeru onu, unu e-yeru ndu ono, egudeje ege madzu gbaru l'eli ẹhu asa nsasa; gbe haa ege ẹphe gbaru l'ime obu ẹphe ono.

13 ?Unu riru l'ifu swehuru ayi ọọ? Ọ -buru ege ọ du ndono be iphe ayi ekfu bukwa l'okfu ẹhu ke Nchileke. ?T'ọ bu l'ifu dua ayi npho ọọ? Ọ -buru l'ifu dua ayi npho; unu amaru l'ọo okfu ẹhu unu be ayi ekfu.

14 L'iphe bu iya egudeje ayi l'eme ege-a, ayi eme-wa bukwa obu ophu Kuráýisutu yeru ayi. L'iphe, kfubekpoo oswa doo ayi enya ogbodo edodo bu l'ọo onye lanu nwuhuru l'okfu ẹhu oha. Ọo ya bu l'ọo oha nwuhuru.

15 Ọ nwu-chiru oha kpmukpamu onwu; te ndu, no ndzu ba anọhe ndzu ono no-doru iya onwephe. Ọ buchia t'ẹphe ndu ndzu no-doru iya onye ono, nwu-chiru ẹphe onwu; e meebe; Nchileke emee ya; yo shi l'onwu teta ndu ndzu ono.

16 Shita nta-a b'e to duhekwa onye ayi elekwadu enya, ndiphe eleje madzu ẹmanu ayi amaru ege onye obu gbaru. Ẹ to nwekwa me ayi shi lee Kuráýisutu enya, ndiphe eleje madzu; maru ege ọ gbaru; nta-a be ayi t'elehekwa iya ege ono.

17 Ọo ya bu l'iphe bu onye yele Kuráýisutu tugbabewaru buru nanu be buwa onye Nchileke keru k'ophungu. Ẹ to buhekwa onye o shi buru b'ọ bukwaadu. Nta-a b'ọ bukwa onye ophungu.

18 Iphe-a l'ọ ha bukota Nchileke b'o shi l'eka. Nchileke shi l'eka Kuráýisutu mee; yẹbe Nchileke elebuhu ayi enya l'ayi bu ohogu iya; gbe mee ayi t'ayi buru ndu onya iya. Yo bya eworu ozi k'ome te ndu ọdo bukwaruphu ndu onya iya ye ayi l'eka.

19 Ọo ya bu le Nchileke shi l'eka Kuráýisutu; lebuhu ndiphe mgburumgburu enya l'ẹphe bu ohogu iya. Ophu ọọ gukoheru ẹphe iphe du ẹji, ẹphe anọduje eme iya. Yo bya ezikwaaphu ayi ozi ono t'ayi woru iya zia ẹphe; t'ẹphe shi ege ono buru ndu onya iya.

20 Ọo ya bu l'ayi bu ndu no-chiru enya Kuráýisutu; Nchileke eshi ayi l'eka arọ ndiphe arọ. Ayi no l'ozori Kuráýisutu arọ unu; su: Unu kwe te Nchileke nata unu t'unu buru onya iya!

21 Kuráýisutu te mebukwaa iphe du ẹji. Ọ bu Nchileke meru iya; yo vuta iphe du ẹji ayi l'okfu ẹhu ayi; k'ophu ayi e-shi yẹbe Kuráýisutu l'eka tuko bya aburu ndu doberu ẹka ndoo ege Nchileke l'onwiya doberu ẹka ndoo.

6

1 Ayi arọkwa unu aroro; ayibe ndu ayi le Nchileke gba mgba eje ozi-wa; su: keshinu unu natawaru eze-iphe-oma ono, Nchileke eme ono; unu be emekwa iya t'ọ buru iphe mmakanu.

2 Le Nchileke sukwaru:

“Le teke gbaru l'onga nchi;
be ya ngaberu unu nchi.

Yo rua mboku ndzota;
ya adzota unu.”

Unu gebekpoduaphu te mu karu unu: ọ kwa nta-a b'ọ gbaru l'onata eze-iphe-oma ophu Nchileke eme. Ọ kwa ntanu bu mboku, gbaru t'a dzota unu.

*Oje iphe-ghuka;
l'okfu ozi-oma ono*

³ E tọ ẹkwa onye ọ du ayi t'a sù l'o kfubyishiru ozi, ayi eje ekfubyishi. O bu iya meru iphe ayi t'emedu t'o nweru onye a-sù l'umere ayi gbe buru ukfu du iya l'okpa.

⁴ Iphe ayi emejechia bu l'ayi egudeje iphe bu iphe byakfutaru ayi ekoshi l'ayi bu ndu ejeru Nchileke ozi. Ayi ataje nshi me iphe ọtsu-l'ehu -byaru ayi; ọdo bu me oke mkpa byaru ayi; m'ọ bu l'aakpa ayi ehụ;

⁵ me teke echi ayi iphe; l'atu ayi mkpọro; l'akụ utsu ekpu ayi. Ayi ejegbu onwayi l'ozii; ayi t'edobe ishi l'oshi; l'azẹ egu.

⁶ Ege ayi egudeje ekoshi l'ayi bu ndu ozi ke Nchileke bu l'ome te ekworo ba nọ le ndzụ ayi; ọdo bu l'okoshi l'ayi maru Nchileke. Ayi ataje nshi; nweru obu-oma. Ayi shi l'ike, Ume-du-Nso anu ekoshi iya; shi l'oyeru ndu ọdo obu; mbụ n-yemobu ophu e-ta bụdu l'eli onu b'o shi l'ekoshi iya.

⁷ Ayi shikwaphu l'okfu ire-lanụ; me l'ike, shi l'eka Nchileke ekoshi iya. Ngwa-ogu, ayi akwaje onwayi; gude alu ọgu; gudekwa iya phụ adzọ onwayi l'ogu bu ome iphe vudo nhamunha l'ifu Nchileke.

⁸ Ayi anọduje ekoshikwaphu l'ayi ejeru Nchileke ozi teke aakwabe ayi ugvu me teke eephu ayi iphu; l'ekoshi iya teke eekfubyishi ayi ekfubyishi; l'ekoshikwa iya phụ teke eekfu l'ayi eme ọhuma. O nweru ndu eme ayi l'ayi -bụ ndu ejo-ire; nweru ndu kweru l'ayi bu ndu ire-lanụ.

⁹ O nweru ndu suru l'ephe ta madu iphe ayi ari l'obu; yo nwekwaruru ndu ophu maru iphe ayi ari. Ayi anọduje anwuhu anwuhu; ọbe unu elewaa l'ayi nọlee ndzụ. E chiejkpoo ayi iphe nshinu; ọbu le Nchileke t'ekwejedu t'e chigbua ayi echigbu.

¹⁰ E mejekpoo t'aphu ji ayi obu; obenu l'e to nwedu teke ehụ t'anọduje atso ayi. Ayi bu ndu ukpa; ọbu l'ayi emejelee igweligwe ndu ọdo; ephe enweru iphe. Ọduje l'e tọ dudu iphe ayi nweru; ọbu le tọ dukwanu iphe ayi e-te nwedu.

¹¹ Unube ndu ọnya ayi phe le Kórintu; ayi kfujaakwaru unu iphemiphe ọbule ekfuja; bya eyeru unu obu yeshiaru iya unu ike.

¹² Ayi ta kpọ-chikwaru unu obu; ọ kwa unubedua gbe kpọ-chiaru ayi obu.

¹³ Nta-a be mu ekfukwaru unu okfu, nna ekfujeru unwu iya; sù: t'unu yeru ayi obu yeshiaru iya ayi ike ege ono, ayi yeru unu obu yeshiaru iya unu ike ono.

Ozelaru iphe, du Nchileke gji

¹⁴ Unu le ndu e-te kwedu ke Nchileke ba atugbabejekwa. Mbù; ?nanu ege ndu doberu eka ndoo; ephe le ndu ejo iphe e-shi buru ehù? ?Nanu ege iphoro ye le ọchi e-shi buru nanu?

¹⁵ Kuráyisutu ye le Obutuswe ta agbakwa mgba chia idzu; mee iphe lanu. Ọo ya bu; ?buhunu ngunu be onye kweru ke Nchileke ye le onye e-te kwedu ke Nchileke gba mgba?

¹⁶ ? Nanu ege ee-shi wota eze-ulo Nchileke ye l'ulo nte dogbabe l'ekalanu? Ọ kwa ayi bu eze-ulo Nchileke; mbù Nchileke ophu nọ ndzụ. Le Nchileke kfukwaru iya l'onwiya; sù:

“Ya e-buru eburu l'ime ephe;
tsoru ephe eje eke ephe eje.
Ya a-buru Nchileke ephe;
ephebedua aburu ndibe iya.”

¹⁷ Ọo ya meru iphe Nchileke kfukwaruphu; sù:

“Unu fofuta onwunu l'ẹke
 ẹphe nọ; bya anọdu iche.
 Unu be ebyijekwa ẹka
 l'iphe e merushiru emerushi
 k'ọphu ya a-nataru unu;

18 unu aburu unwu iya:
 ndu k'unwoke; mę ndu k'unwanyị.
 Yẹbedua aburu nna unu.
 Ono iphe Nnajiufu, bụ
 Ọkaribe-Kakọta-Ike ekfu ndono.”

7

1 Ndu mu; keshinu Nchileke kweru ayi ụkwa iphe, dị ẹge-a; bụkwa t'ayi safukota onwayi iphe bụ iphe emeruje ugwehu mę obu madzụ. Unu t'ayi tsuje Nchileke egvu. Unu t'ayi kebe ẹhu dobeje onwayi iche; bụru kę Nchileke ọkpobe abubu; meje iphe ọ sụru t'ayi me.

Ehu-otso ẹna kę Pọlu

2 Unu gudenu obu iphoro mee t'ayi maru l'ayi nọkwadua unu l'obu. Ẹ to nwekwa l'unu ha, onye ayi meswewaru; tọ dọ onye ayi dephuru; ọphu ọ dukwa unu onye ayi gudeje ụgho mee iphe ẹ-te vudodu nhamunha.

3 Iphe-a, mu ekfu-wa ta bụkwa lę mu aturushi unu aturushi; keshinu mu kfuhawaru unu l'unu nọkwa ayi l'obu nshinu. Ayi l'unu bụkwa nanu: mę ayi nọ ndzụ-o; mę ayi nwuhuru anwuhu-o.

4 Mu ta atsujekwa egvu okfuru unu okfu l'ifu. Mu egudeje unu asa nsasa. Ayi nọ l'iphe-ẹhuka; ọle unu aduje mu ike. Mbụ l'ọobuje; mu nyata unu; ẹhu atsoo mu ẹna nshinu.

5 Lę teke ayi bataru Masedóniya bę ẹhu te gvuhekwaru ayi egvuru. Aakpaphelepulu ayi ẹhu ẹhu l'ekemeke ọbule. Iphe bụ ẹkemeke ọbule abuleruphu okfu okfu; ayi awaphelepulu obu.

6 Obenu lę Nchileke ono, bụ onye aduje onye aphụ tsuru ono ike bę gude-wa abyabya, Táyitosu byaru gude ọya ayi ike.

7 Ẹ tọ bụlekwa abyabya iya nkinyi iya. Ege ọ kọru ayi l'ẹge unu gude ọya ya ike; yikwaphu l'iphe duru ayibedua ike. O kfuru ayi l'ogoshi unu ike tę mu l'unu phu; l'unu kwaru izimana ọkpobe akwakwa l'iphe unu meru; ọdo aburu l'unu agbajeru mu ọdzori nshinu. Onanu bę mekpooru t'ehu kafukpoo mu ru ọtso ẹna nta-a.

8 Lę to nwekwa m'o meru t'aphu ji unu obu mbụ ẹkwo-ozí-wa, mu deru-wa; mu ta atakwa onwomu ọta lę mu deru iya. Teke mu ga ata onwomu ọta kwa teke mu phuru lę mu gude iya mee t'aphu ji unu obu; m'o -ruhuru; ọ buleruphu kę nwa teke ono.

9 Obenu lę nta-a bę ẹhu atsokwa mu ẹna. Ehu-otso-ẹna mu ta bụkwa l'ọo lę mu meru; unu agụ aphụ. Ehu-otso-ẹna mu bụkwa l'aphu ono mewaru; unu ataa onwunu ọta iphe dọ ẹji, unu meru. Egbe aphụ onanu bę bụkwa aphụ ọphu meru t'unu mee iphe dọ Nchileke mma. Ọo ya bụ l'ę to nwedu iphe ayi mekataru unu.

10 L'ọ -buri l'a taru madzụ ọta; ọta ono -mee onye ono; yo gude nggumaphu iya mee iphe dọ Nchileke mma; bę aphụ e-me t'onye ono taa onwiya ọta iphe dọ ẹji, o meru; ghaa umere lakfuta Nchileke. Onye ono ta akwahedu izimana lę ya taru onwiya ọta iphe dọ ẹji iya. E shi ẹge ono; Nchileke adzọta onye ono. Obekwanu; ọ -buri lę madzụ b'a taru ọta; yo gulahaa aphụ; ẹhu eghulahaa ya eghughu; onye ono e-shikwa ẹge ono laa l'iyi.

¹¹ Unu lewaru iphe ọgu aphụ ono, dị Nchileke mma ono meru. Unu lewaru ẹge unu yetaberu ẹhu l'ome t'a maru l'unu doberu ẹka ndoo l'ifu Nchileke. Unu lewaru ẹge iphe meru nū nwụ-beru unu ọku l'ẹhu. Unu lewaru ẹge unu atụ-be egvụ iphe e-me nū. Unu lewaru ẹge ọogu-be unu agụgu t'unu phụ mu. Unu lewaru ẹge oolube unu l'obu t'unu gbaaru mu ọdzori. Unu lewaru ẹge ọ dū-be unu t'unu hua onye ono, mesweru nū ono áhùhù! L'ime iphe ono l'ọ ha bẹ unu koshiru l'ẹ to nwedụ ẹke o teru unu.

¹² Ọo ya bụ l'edede, mu deru ẹkwọ ono ta bụkwa l'okfu ẹka onye ọphu mesweru nū; tọo bụ l'okfu ẹka onye ọphu e mesweru emeswe. Iphe mu deturu iya bụkwa t'o mee t'unu maru ẹge unu a-gbaberu ayi ọdzori l'ifu Nchileke.

¹³ Ọo ya bụ l'ọodu ayi ike.

A -gufukpooru ike ọphu unu dūru ayi; ẹhu kafukpokwaaru ayi lẹ Táiyitọsu ọtso ẹna l'unu tuko l'unu ha mee ya; ẹhu egvuru iya egvuru.

¹⁴ Lẹ mu tükwaru Táiyitọsu ọnu unu; gude unu saa nsasa. E megee; yọ buleruphu ẹge ono, mu kfuru ono bụ ege ọ dū; unu te mechi mu ifu. Ẹ tọ dudu teke ayi te kfuduru unu oswi-okfu. Ọ kwaphu ẹge ono bẹ iphe ayi tuko kfukotaru Táiyitọsu k'ẹhu unu bụ oswi-okfu.

¹⁵ Ọ bụ iya kparu iphe n-yemobu iya l'ẹke unu nọ akabajeeru oshihu ike teke ọ nyataru ẹge unu l'unu ha atukoje eme iphe mu sūru t'unu mee; mẹ ẹge unu gude ọtsu-egvụ; mẹ ẹhu-anmanma nata iya.

¹⁶ Nta-a bẹ ẹhu atsokpoo mu ẹna atsooshi mu iya ike lẹ mu gude ire unu ẹka ọgbodo egude l'iphemiphe ọbule.

8

Ọnu iphe kẹ ndu kẹ

Kuráýisutu

¹ Iphe ayi eme t'unu maru; unwunna mu; bụ k'eze-iphe-ọma, Nchileke meshiru lẹ chọchi, nọgbaa lẹ Masedóniya.

² L'eze iphe-ẹhuka, dakfutaru ẹphe kwatakwa; data ẹphe ọkpobe adata. Obenu l'ẹhu tsoru ẹphe ẹna tsoshia ya ẹphe ike; k'ọphu ẹphe járù ẹka àjàjà; jagharu iya ẹka; nū Nchileke iphe; l'ẹke ẹphe gbe akpakwa ụkpa akpashi iya ike.

³ Ẹge mu e-kfubele iya phụ bụ l'ẹphe nūru ẹge ẹka ẹphe beru; mbụ; gbe nūanu nughata ẹge ono. Ẹphe tükpooru obu ẹphe ama

⁴ arọ ayi arọshi ayi ike t'ayi kweru t'ẹphe lẹ ndu kẹ Kuráýisutu ọdo gbaru mgba nūje iphe t'e gude gbataru ndu kẹ Nchileke, nọ lẹ Jerúsalemu.

⁵ Ẹphe meberu iphe ono ẹge ayi ẹ-ta rịvubua l'egomunggo. Ẹphe vuoduru ụzo gbeshi bya eworu onwẹphe ye Nnajiufu l'ẹka; bẹ ẹphe bya egbeshi; wokwaruphu onwẹphe ye ayi l'ẹka, bụkwanu iya bụ ẹge ọ dū Nchileke mma.

⁶ Ọo ya kparu iphe ayi rọru Táiyitọsu, bụ iya gbuberu ishi oje ozi ono; t'o mekpelekwaphu iphe oome; t'o yekwaru unu ẹka t'unu jefu ozi ono, unu eje ono l'ishi; mbụ ozi ono, unu eje k'iphe-ọma ono.

⁷ Iphe, bụ iphe unu nweru enweru bẹ unu nwekwaru nwegharu iya ẹka: ekwekwe bẹ unu kweru kwegharu iya ẹka; okfu Nchileke bẹ unu ekfu ekfugharu iya ẹka; maru kẹ Nchileke magharu iya ẹka; bya ekebe ẹhu eye ẹka; bya eyekwaruphu ayi obu yeshia ya ike. Ọo ya bụ; unu nūkwaphu nugharu iya ẹka t'e gude eje ozi ono, eje k'iphe-ọma ono.

⁸ Iphe mu ekfu ta bukwa l'ò bú atúkfube bẹ mu atúkfube iya unu. Iphe mu eme bú tẹ mu koshi unu ẹge ọọgu-be ndu ọdo ẹgu t'ẹphe yeta ẹka; shikwanu ẹge ono mee unu t'unu koshi l'obu ọp̄hu unu yeru búa ọgbodo eyeye bẹ unu yeru iya.

⁹ Okfu l'unubẹdua makwarua eze-iphe-oma, Nnajiufu ayi Jisusu Kuráiyisutu meru: l'a makwaru-a lẹ Kuráiyisutu nweru iphe nshinu; ọbu l'o woleru-a onwiya mee onye ukpa l'okfu ẹhu unu. Iphe o meru iya aburu k'ọp̄hu oo-shita l'ọburu onye ukpa ono; mee t'unu nweru iphe nshinu.

¹⁰ Onu, mu eye l'okfu ono bú l'ò karu unu mma nta-a t'unu mefufu iphe ono, unu wataru akaphua ono l'ishi; lẹ tọ bụlekwa l'ọo unubẹdua vu ọzo chia idzu iya; ọ kwaphu unubẹdua vu ọzo wata iya ememe.

¹¹ Unu kebekwa ẹhu gudekpele iya p̄hu ẹge ono gbururu jeye teke unu e-meebe iya. Ọ kwaphu ẹge ọ p̄huru unu aphuphu l'ẹhu teke unu wataru iya ememe; bú ẹge emefufu iya a-nọdu aphụ unu l'ẹhu. T'iphe unu gude eme iya bulekwaruphu ẹge ẹka beru unu.

¹² Lẹ teke bú l'ọogu ngu agugu onu Nchileke iphe bẹ Nchileke a-natakwa iphe i nuru iya ọgbodo anata. Nchileke átùjé iphe onyemonye ọbule nuru iya l'ẹge ẹka beru onye ọbu. Ẹ tọ tũkwa iya l'ẹge onye ono ẹ-te nwedú.

¹³ Iphe mu ekfu ta bukwa l'ọo tẹ mu pata ivu ndu ọdo bo unu t'unu vuru; ẹphebedua evuru lẹ nphe.

¹⁴ Obenu lẹ keshinu ọp̄hu unu ka ndu onanu onwe iphe kẹ nwa nta-a; kwa iphe, ka mma; bú t'unu gbataru ephe lẹ mkpa, kparu ephe. Teke mkpa kpakwanuru unu; ẹphebedua -nweru nshinu; ẹphe agbataru unu. Ọo ya bú l'ẹka-utara akwọo ẹka-ibiyita; ẹka-ibiyita akwọo ẹka-utara l'ẹnya-nhamunha.

¹⁵ Yọ buri iya bú iphe e deru l'ẹkwo okfu Nchileke; sụ:

"Lẹ onye kpotaru nshinu;
te kpoghatadu;
ọp̄hu onye kpotaru nwanshi;
'ekpopetakwanu."

Táyitọsu; mẹ ndu yẹe iya yi

¹⁶ Ayi ekele Nchileke ekele; okfu l'ò kwaphu ẹge ono, ọp̄hu ayi l'obu t'ayi yeru unu ẹka ono; bú ẹge ọp̄hukwaphu Táyitọsu.

¹⁷ Ẹ tọ bụlekwa l'ò nataru aroro, ayi roru iya nkinyi iya; ọp̄hukwa iya p̄hu l'ẹhu oye ẹka nshinu, meru iphe ọ bú iya chileruphu obu iya; lẹ ya a-byakfuta unu.

¹⁸ Ayi eyeru iya nwanna ayi nwoke tẹ yele iya yiru. Nwanna ayi nwoke ono bú onye aakfubekpoo ọswa akwabẹ ugvu l'iphe bú chọchi lẹ chọchi ha. Yọ buru ẹge o gudekwanu ezi ozi-oma ono kparu iya.

¹⁹ A -gufukpooru onanu; ọ bú chọchi lẹ chọchi ha fọtaru iya; woru iya ye sụ t'ò tsoje ayi je ozi ono, ayi gude agbataru unwanu ayi ono. Ayi egude ozi ono akwabẹ Nnajiufu ugvu; gudekwa iya p̄hu ekoshi l'ò dọ ayi t'ayi yeta ẹka.

²⁰ Ayi tókwaru nwẹhu zia obu l'alí; k'ọp̄hu ẹ too nwedú ẹke aa-ta ayi uta ẹge ayi gude eme k'iphe-oma ono, nyíberu anyibẹ, e yeru ayi l'ẹka ono.

²¹ L'iphe ayi tüberu k'ememe bukwa t'ayi mejee iphe dọ ugvu l'ẹnya: ẹ tọ bulekwa ọp̄hu dọ ugvu l'ẹnya Nnajiufu bẹ ayi emeje nkinyi iya; ọ kwa t'ọ bukwaruphu iphe dọ ugvu l'ẹnya ndiphe.

²² Tẹmanu bẹ ayi eyekwaphu nwanna ayi ọdo t'ẹphe l'iya yiru bya. Nwanna ayi onanu bẹ ayi adajekwa tekenteke; maru l'iphe agu iya nọ

bùlèphu ègè ya e-me eye èka. Nta-a b'ò kafùkpoo ya rù ovu l'èhu tẹ ya yeru unu èka; okfu l'ò gude ire unu èka kẹ ba ma g'ee-me iya.

²³ A bya lẹ Táiyítósu bẹ mu sùru l'òo ya bụ mu onye èbo, bụ iya bụ onye mu l'iya tũko eje ozi-oma onọ; gude eyeru unu èka-wa. Ònwunna ayi òphunanu, èphe l'iya yì phụ; bụkwanu èphe bụ ndu ophu nọ-chiru ènya chọchi lẹ chọchi ha; bụkwaruphu èphe akwabẹ Kuráiyisutu ugwu.

²⁴ Unu koshikwa èphe l'unu yeru èphe obu òkpobe eyeye; k'ophu iphe, bụ chọchi lẹ chọchi ha a-makwanu lẹ nsasa, ayi egudeje unu asa bẹ bụ-a l'oruberu iya.

9

Ome iphe-oma

¹ Mu te ejeheduru oderu unu èkwo k'iche k'iphe unu a-nụ ndu kẹ Nchileke ophu nọ lẹ Jerúsalemu.

² L'ò doru mu-a ènya l'òogu-a unu agùgu t'unu yeta èka. Mu gude-wa unu asa nsasa l'ifu ndu Masedóniya. Mu sùru èphe l'unubẹ ònwunna ayi lẹ Akáya kwakòbekwaru k'oye èka keshinu akaphu-a. Aphuphu onọ, ophu unu l'èhu t'unu yeta èka onọ bẹ phòduru m'ò kpalikota èphebedua l'èphe ha t'èphe yeta èka.

³ Iphe kparu iphe mu sùru t'ònwunna-wa bya bụ tẹ nsasa onọ, ayi egudeje unu asa onọ ba bụru iphe mmakanu. Ọ bụchia t'ò dọ ègè onọ, mu kfuru onọ: l'unu kwakòbekwaru k'oyeta èka.

⁴ Ọdumeka; ọ -bùru lẹ mu lẹ ndu Masedóniya haru yìru bya bya aphua l'ẹ tọ dudu ègè unu kwakòberu; ọ kwa iya bụ l'iphere a-bùru nk'ayi; okfu lẹ mu sùwaru l'unu kwakòbewaru òhuma; ?bụ onye ejeru okfu k'iphere nk'unu.

⁵ Ọo ya kparu iphe mu sùru l'ò dọ mma t'ònwunna-wa vuru mu ọzo byaodu nk'unu; bya evuru ọzo kwakòbe iphe onọ, unu kweru ọkwa anunu onọ. Ọo ya bụ t'a maru l'unu gude obu unu l'ò ha anu iya; l'ẹ ta tũkfubedu iya unu atũkfube.

Ome o-me-l'uko

⁶ Iphe unu a-nyatajèphu ndọ-ọ: Bụ l'onye meberu iphe, ha nwanshi l'alì akpatajèkwaphu iphe, ha nwanshi. Onye mebekwanuru iphe, ha nshinu akpatajèkwanu iphe, ha nshinu.

⁷ T'onyenonu nùlèphu l'ègè ọ chiru l'obu iya. T'ẹ b'ò dũkwa onye a-nụ ophu bụ: ọ -nùtsule iya phụ; yo gbe bya atalahaa onwiya ọta. Ophu t'ẹ b'ò dũkwa onye a-nòdu anu iya: l'ò bụ utu, ya tũfutaje. L'ò kwa onye gude èhu-òtso-èna nù bẹ Nchileke eyejeru obu.

⁸ Unu makwaru l'òo Nchileke a-dù ike meeru unu iphe-oma megharu iya èka; mbụ k'ophu unu e-nwekotajeru iphe bụ iphe mkpa iya dũru unu; unu abyakwaphu bya enweru iphe nwegharu iya èka; k'ophu unu e-gude iya eme iphe, bụ iphe-oma.

⁹ Ọo ya bụ iphe e deru l'èkwo okfu Nchileke; sù:

“L'òojaje èka ajája nù ndu ọkpa iphe;

Iphe-oma nk'ia aburu 'agvũgvu.”

¹⁰ Ọ bụ Nchileke, bụ iya anuje onye akọ iphe l'alì iphe oomebeje iya; nũkwa iya phụ nri, oorije bẹ bũkwaphu onye a-nu unu iphe mkpa iya dũru unu, unu e-mebe. Ọ bụ iya bụ onye e-me t'iphe unu meberu l'alì mehu; k'ophu unu a-kafua enwenwe; gude iya kafuaru ome iphe-oma onọ, unu eme onọ.

¹¹ Oo-me unu t'unu nweru iphe ọkpobe enweru. Unu eshi iya l'eme iphe-oma tekenteke; k'ọphu aa-dụ l'igwe l'ekele Nchileke ekele k'iphe-oma ono, unu shi ayi l'ẹka meeru ẹphe ono.

¹² L'ozí-wa, unu eje-wa ta ọ́lekwa mkpa ọ́ ndu ọ́ Nchileke b'ooome nkinyi iya; oomefukwaaphu t'a dụ l'igwe ekele Nchileke ekele; ekelegharu iya ẹka.

¹³ Ọ kwa iphe ono, unu eme ono e-koshi egbe ndu unu bụ. Ọo ya bụ; a dụ l'igwe jaa Nchileke ajaja. Ishi iya bụ l'ẹ tọ ọ́lekwa t'unu gude iphe ono, unu meru ono koshi l'unu kwetawaru k'ozí-oma Kuráýisutu ono; unu ekoshikwapu l'unu emeje iphe ọ́zi-oma ono k'furu. Mbụ iya bụ l'unu ajájé ẹka ọkpobe ajaja mee iphe-oma ẹge ẹka beru unu; unu eshi ẹge ono; unu l'ẹphebedua agbaru mgba l'iphe unu nweru enweru.

¹⁴ Ọo ya bụ l'ẹphe e-gude obu ẹphe ekfu anụ Nchileke l'okfu ẹhu unu; yoo gu ẹphe agugu t'unu l'ẹphe ọ́phụ; okfu l'eze-iphe-oma ọ́ Nchileke nyíberu anyibé l'ẹhu unu.

¹⁵ Unu t'ayi keleje Nchileke ekele ọ́ iphe-oma iya; mbụ iphe-oma ono, ẹtu iya ẹ-ta dudu ono.

10

Polu agbaru ozi iya ọdzori

¹ Nta-a bụkwa mubẹ Polu gedegede arọ unu aroro ọwaa. A sūru l'ọobuje: mu -nọdu unu l'ifu; mu atsụ egvu ẹge mu e-me k'furu unu okfu. Mu -nọdulephu ote-ẹnya; ike okfu adu mu. Mu gude odoo; gudekwaphu obu-oma ke Kuráýisutu arọ unu aroro sụ:

² Unu bẹ emekwa tẹ mu gude olu-ike kfulaaharu unu okfu teke mu byaru. L'ẹ ta atukwa iya ẹgo ọ́ ẹgo ọ́ wo: ?a maru mu e-k'furu ndu ono, sūru l'ayi emephelēphu ẹhu ayi ẹhu ayi ono okfu ike.

³ A makwaru-a l'ayi bu lẹ mgboko-a; ọ́bu l'ayi ta alukwa ọ́gu ẹge ndu mgboko alu.

⁴ Ngwa-ọ́gu, ayi gude alu ọ́gu nk'ayi ta bụkwa ngwa-ọ́gu ọ́ ndu mgboko-a. Ọ́ bụ ngwa-ọ́gu, shi l'ẹka Nchileke; bya abukwaruphu ngwa-ọ́gu ọ́phu shihuru ẹjo ike. Ọ́ bụ ngwa-ọ́gu ọ́phu e gude emebyi iphe bụ ẹke ọ́hogu Nchileke domiru obu agburu-ẹhu iya. Ọ́o ya bẹ ayi gude emebyi ntútego, ẹ-tē nwedu ishi.

⁵ Būru iya bẹ ayi gude emebyishi ọ́ oku onwonye ono, e gude atọ-chishi ọ́zo t'ẹ b'a ma Nchileke ono. Iphe bụ ọ́riri, madzụ arị arị bẹ ayi aluje; mee ya t'ọ́ dụ ẹge Kuráýisutu sūru t'ọ́ dụ.

⁶ Nta-a bẹ ayi kwabekwaru akwabẹ ọ́hù iphe, bụ ndu, bụ 'anụ-lẹ-nchị ahùhù; mē unu -wata ome iphe, a sūru t'unu meje.

⁷ Iphe unu l'iya eme kwa l'unu t'eleghējedu ẹnya l'iphe eleghe. Ọ́ -būru l'o nweru unu onye arị l'ọ́ yēbedua nwenkinyi iya bụ ọ́ Kuráýisutu; t'onye ono rị-phukwa ọ́riri azụ; maru l'ọ́ bụ ẹge ya bụ ọ́ Kuráýisutu bụ ẹge ayibedua bụ iya.

⁸ L'ọ́phu unu e-bebekpo maru bụ l'ẹ tọ́ dukwa mu iphere; m'o -ruhuru; mu k'fube ọ́swa gudenuka ike ono, Nnajiufu yeru ayi l'ẹka ono asa nsasa. Iphe ono b'o yekwaru ayi l'ẹka t'ayi gude melia unu emeli. Ẹ tọ́ nukwa iya ayi t'ọ́ būru iphe ayi e-gude mebyia unu emebyi.

⁹ Ọ́o ya bụ iphe mu ekfu sū t'unu ba arikwa lẹ mu gude ẹkwo-ozí mu eme tẹ mu yee unu egvu.

¹⁰ O nwekwaru onye gbe sụ: “L'èkwo-ozì, Pòlu ede adanụkajekwa kpaa kpaa; bụru okfu, eru madzụ l'èhu. Teke ayi l'ìya nòlèphu l'ìfu l'ìfu ègè-a; yò gbe bụru tsùtokongu; okfu iya tee nwehe iphe ọo-bụ.”

¹¹ T'ò dokwaa egbe onye onò ẹnà l'ò kwa iphe mu deru l'èkwo-ozì teke mu l'unu ta nòdu; bụ iphe mu e-me l'èka teke mu l'unu nòlèphu.

¹² Ọphu ayi è-ta atùdu ama ememe bụ t'ayi wota onwayi je agùkobe lè ndu onò, anòduje atụ ọnu onwèphe onò. Ọdo bụ t'ayi je ọsù l'ayi l'èphe atụ. Ọ bụ ephebedua eme eswe; ephebedua egudeje ibe ephe atù onwèphe; gude ibe ephe eleta ègè ephe ha.

¹³ Obenu l'ayibedua t'atùjedu ọnu onwayi tughata iya ègè Nchileke tū-buru; sụ t'ayi rua. Ayi atụ-bejelephu ọnu onwayi l'ègè gbaru ozi, Nchileke doberu ayi t'ayi jee. Ozi onò bẹ ọphu ayi eje l'èke unu nò tùkokwa yìru.

¹⁴ Ayi ta atùkwa ọnu iphe ayi meru tugharu iya èka; keshinu ayi gudewa ozi-oma Kuráýisutu onò rutsuwa èke unu nò gèdegede; yò bụru ayi bụ ndu vu ọzo gude ozi-oma onò byakfuta unu.

¹⁵ Ọo ya bụ l'ayibedua t'atùjedu ọnu onwayi tughata iya ègè Nchileke tū-buru; sụ t'ayi rua. Ayi te egudejekwa ozi, ndu ọdo jeru; asa nsasa. Iphe ayi gbe ele ẹnà iya; bụ t'ò bụru l'unu a-ka okweshi ekwekwe ike eje; ayi akafuaru oje ozi, ha nshinu l'èke unu nò; kẹ l'ayi anòdujelephu eme iya ègè Nchileke sùru t'ayi merua ya.

¹⁶ Ọo ya bụ k'ọphu ayi e-zì ozi-oma onò ziswetatsua ya mkpukpu unu; zikwaru iya rù kwasèru. Ọo ya bụ t'ayi ba anòdujekwa nù asa nsasa ozi, onye ọdo jehawaru l'èka iya nk'ìya.

¹⁷ Èkwo okfu Nchileke sùkwaru: “T'onye asa nsasa; gudejekwa iphe Nnajiufu meru l'asa iya.”

¹⁸ L'è tò bụkwa onye atụ ọnu onwiya bẹ aagùbeje iphe. Onye aagùbeje iphe bụkwa onye Nnajiufu atụ ọnu iya.

11

*Ndu, è-ta bụdu ọkpobe
ndu ishi-ozì*

¹ Byiko; unu byibekwa èka l'ọkpoma tẹ mu kabekpo kfua l'ò bụ onye egomunggo swehuru. Mu makwaru-a l'unu a-taru mu-a nshi.

² Lẹ mu ekokwaru unu okopho l'ò bụ ègè-a, Nchileke ekoje-wa. Ishi iya aburu l'unu dū mu l'ò bụ nwamgbòko, nwoke ta chikahubua ọkpa; mbụ nwamgbòko, doberu onwiya ọgà; mbụ nwamgbòko, mu doberu kẹ oke nji; mbụkwa k'oke iya onye lanụ kpekpekpe, bụ iya bụ Kuráýisutu.

³ Obenu lẹ mu anòduje atụ egvu: ?mẹ t'a gbaghashidua nù unu obu; merushia uche unu; ụkfu, unu kwèru lẹ Kuráýisutu e-ria mpere. Ọ kwa ègè onò; bẹ agwọ meru; gude èregede duphua ívu.

⁴ Ishi iya aburu l'unu egudeje èhu-ọtso-èna kwe k'onye byaru bya awataru unu okfuru kẹ Jisọsu ọdo, è-ta bụdu ọphu ayi kfuru unu okfu iya; unu ekwekwaphu nata ume ọdo, dū ichè l'ọphu unu natahawaru; bya ekweta ozi-oma ọdo, dū ichè l'ọphu unu kwetahawaru.

⁵ L'iphe mu arikwa bụ l'è tò bụkwa mbèdua bẹ ẹnà mu gbe bya aka alala ma lẹ ndu onò, ezi unu ozi-oma onò, etu onwèphe ọ-ka-l'ìke phè onò.

⁶ Ọ -bùru lẹ mu ta madụ ègè eekfufe okfu; mu amaru nù Nchileke ọkpobe amaru. Ayi shiwa l'ùzo, dū ichè ichè koshi iya unu.

⁷ Ọo gbe bụru iphe dū èji bẹ mu meru lẹ mu wozitaru onwomu alì ègè ee-shi tẹ Nchileke wolì unu elì; l'è b'ò nwe iphe mu sùru t'unu kfua mu

l'ozí-oma Nchileke, mu byaru bya ezia unu. Ono; ?o gbe búru iphe dú eji; mu emee ya tọo?

⁸ Teke mu jeru ozi lẹ ndu-unu; búkwa chọchi ọdọ shi akfúje mu ụgwọ. O gbe dúkwa lẹ mu shi ana ẹphe nfu ẹge ee-shi tẹ mu yeru unu ẹka.

⁹ Ẹ tọ dúkwa unu, onye mu kfuchijeru nchị t'ọ yeru mu ẹka mẹ mkpa -byaru mu teke ono, mu nọ l'ibiyi nk'unu ono. Ishi iya abúru l'unwunna ayi ndu ọphu shi Masedóniya wotakotaru mu iphe bú iphe mkpa iya kparu mu. O kwa ẹge mu te shidu búru ivu ẹra nọduru unu teke ono bú ẹge mu ta abúdu iya lẹ mgbe l'ifu.

¹⁰ Mu gude ọkpobe oswi-okfu kẹ Kuráiyisutu, nọ mu l'ẹhu ekwe ụkwa l'ẹ tọ nwekwa madzú nwigbaleke-oma, a mụru l'alì Akáya, ha k'ome tẹ nsasa-wa, mu asa-wa búru iphe mmakanu.

¹¹ ?Nanu ẹge e meru bẹ mu yederu onu ẹge ono? ?O bú lẹ mu te yeduru unu obu tọo? A-o! O kwaphu Nchileke maru lẹ mu yeru-a unu obu.

¹² Mu ta ahakwa ome iphe mu gude l'ẹka eme nta-a. Oo ya bú k'ọphu mu e-mekwanu ndu ozi ọphunanu t'ẹ b'ọ nwehe ẹke ẹphe a-gbabẹ ọkpa eku onwẹphe ekuku; sù l'ọ búkwaphu ẹge ayi ese akanya ozi-oma bú ẹge ẹphe ese iya.

¹³ ?Unu ta madu lẹ ndu onanu ta kfubedu ọswa búru ọkpobe ndu ishi-ozí Kuráiyisutu? Ẹphe bú ndu gude ụgho eje ozi. Ẹphe ewojeru onwẹphe mee t'a sùje l'ẹphe bú ọkpobe ndu ishi-ozí Kuráiyisutu.

¹⁴ Ẹ tọ búhedu iphe dúkwadu biribiri; keshinu Sétanu ewojeruru onwiya mee t'ẹ tubesu lẹ ya bú ojọzi, Nchileke yeru t'ọ shi l'ọcha-vji l'imigwe bya.

¹⁵ Oo ya bú l'ẹ tọ búhedu iphe dú biribiri lẹ ndu ejeru Sétanu ozi woru onwẹphe mee t'ẹ tubesu l'ẹphe bú ndu ejeru Nchileke ozi. Teke o ruru mbọku ikperazu bẹ Nchileke a-gwa ẹphe ọchi iphe ẹphe meru.

Iphe-ẹhuka, Pọlu eje

¹⁶ Tẹ mu lakpookwaaru azu l'okfu ivuzo: t'ẹ b'ọ dúkwa onye a-rije l'ọo egomunggo swehuru mu. O -búru l'unu arị l'ọo egomunggo bẹ swehuru mu nù; unu hakpookwaru tẹ mu kfunyafua l'ọ bú onye egomunggo swehuru; k'ọphu mu a-kabẹ saa nwa nsasa.

¹⁷ Obenu l'iphe-a, mu ekfu nta-a bẹ mu makwaru-a l'ẹ tọ búdu Nnajiufu sùru tẹ mu kfua ya. Mu -salahaa nsasa bẹ mu asakwa iya l'ọ bú onye egomunggo swehuru.

¹⁸ Obenu lẹ keshinu ndiphe egudeje iphe kẹ mgboko-a asa nsasa bẹ mbẹdua a-sakwaphu nsasa nke mu.

¹⁹ ?Tọ búhedu okfu l'unu manúkaru iphe kparu iphe unu egudeje ẹhu-otso-ena haa ndu egomunggo swehuru t'unu l'ẹphe nọdu.

²⁰ Unu atajelee nshi nọ-kirishia; teke a nonyaaru; onye lanu abya eworu unu mee nwọhu iya; onye ọdọ abya anodu; tũko iphe unu nweru riebe; onye ọdọ abya erigota unu ẹjo erigota; onye ọdọ abya anwuphelahaa unu ẹnya; onye ọphu abya echia unu ẹka l'ishi-nchị.

²¹ Ha! O gbe dúkwa mu iphere ekfukfu; lẹ mbẹdua te nwekwa teke mu a-dú ike ome unu egbe iphe dú ẹge ono.

Obenu l'agha: ọwaa, mu abya ekfukfu-wa búkwa okfu, dú l'ọ bú kẹ onye egomunggo swehuru. E -kfudekpoo ya ekfukfu; mu asù l'iphe bú iphe ndu ọdọ tũru ama gude asa nsasa bẹ mbẹdua gudekwaphu asa nsasa nke mu.

²² O -búru lẹ ndu ono bú ndu Híburu; gberegbede: mbẹdua búkwaphu onye Híburu. Teke bú l'ẹphe bú unwu Ízurẹlu; gberegbede: mbẹdua

búkwapu onye ízurèlù. Teke bụ l'èphe shi l'eri Ébirihamu; mbèdua shikwapu l'eri Ébirihamu.

²³ ?Èphe bụ ndu ejeru Kuráýisutu ozi tọo? ?Bụ onanu bẹ mu te gbe kadú èphe abubu? Nta-a bẹ mu ekfukpookwa l'ọ bụ onye ogvu guderu. Mu kakwa iya èphe abubu; ège-a, mu gbe ka èphe oje ozi Kuráýisutu-wa; bya aka èphe oje mkpọro njetọ; a kakwa mu phụ ochi iphe nchito. Ophu tọ dukwa teke mu e-te bugeduru ebugeru l'ọnu anwuhu l'okfu ozi ono.

²⁴ Ugbo ise bẹ ndu Ju chiwaru mu ukporo ọnu èchachi l'ọnu èchachi iri-è-tete èphe ono.

²⁵ Ndu kẹ Rómu abya echiwa mu iphe ugbo èto; a kpawa mkpuma tua mu tugbuphódowa mu-a ndzụ nwanshị ugbo lanu. Ugbo èto; bẹ mu nọwa l'ugbo-mini; yo kpua. Yo nweru ophu mu nọru ujiku ophu: eswe l'enyashi lẹ mini.

²⁶ L'igweligwe ije ono, mu jewaru ono bẹ mu lọwaru ishi mu alọlo l'utso, gbaru nụ; lọo ishi mu alọlo l'èka ndu abalì-d'egvu; mē l'èka ndu Ju ibe mu; mē l'èka ndu è-ta bụdu ndu Ju. Mu ejewa iphe mini pharu mu l'eze l'obodo; mē l'echi-ègu; mē l'echi eze enyimu; mē l'èka ndu è-ta bụdu okpobe ndu kẹ Kuráýisutu.

²⁷ Mu jewaru ozi, dū ehuka gbuta èphuru phee. Ugbo olemole; bẹ mu jewaru iphe mu te dobedu ishi l'oshi. Ègu guwaru mu; èkpiri akpọ-wa mu nkụ. Mu jewaru ophu mu zèru ègu; nọo l'oyi; mu te nwe iphe owe l'ukfu.

²⁸ ?Mu ele ole agụ? Obenu l'o nwekpeleruphu iphe anọduje akpọ mu mgbenya mbọku-mbọku. Iphe ono bụ lẹ mu anọdujekpelephu agba mgbamuche iphe bụ chọchi kẹ Kuráýisutu l'èphe ha.

²⁹ Oobuje; ike -gvu onye odo; yọ bụhukwaruphu mbèdua b'ọ gvuru. Teke bụ l'o nweru onye dalahuru l'ome iphe dū èji; yọ hụkwa mu phụ oku l'obu.

³⁰ O -būru lẹ mu safutaje nsasa; iphe mu e-gude asa iya bükwa iphe ekoshi ège ike gvụ-beru mu.

³¹ O kwa Nchileke, bụ Nna kẹ Nnajiufu ono, bụ Jisọsu ono bẹ bụ onye maru l'iphe-a, mu ekfu-wa te nwedu ophu bụ èjo-ire. Tẹ ekele bükwaru nk'ia gburruru jeye lẹ tutu yoyo.

³² Lẹ teke mu nọ lẹ Damásukọsu bẹ govano bụ iya nọ-chiru enya Arítasu, bụ eze ndu ono; woru ndu soja ye t'èphe nọchia obu-edukfu ono; k'ophu ee-gude mu.

³³ Tọ dū iya bụ; e woru mu ye l'ime nkata; pyoo mu l'enu ụzo, nọ l'eli upho-mkpuma, e gude kpụ-pheta obodo ono mgburumgburu; mu eshi èke ono nahụ iya; gbalaa.

12

Iphe Nchileke koshiru Pọlu l'àphù

¹ A makwaru l'è to nwedu iphe eerita l'ọsa nsasa; ọbụ lẹ mu safutajekwa iya phụ. Nta-a bẹ mu a-wata okfu kẹ ophu àphù; mē iphemiphe ọbule, Nnajiufu koshiru mu.

² O nweru nwoke lanu, mu maru, bụ onye kẹ Kuráýisutu, Nchileke dzuchataru; yo jerua imigwe lẹ mkpọ-kfu mkpọ-kfu iya k'èto. A nọkwaru afa iri l'eno k'ophu iphe ono meru. Obenu lẹ mu ta mahèdu: o -jeru èke ono l'oswiya; tọo phuru iya l'àphù. O bulephu Nchileke nwenkinyi iya maru ège o muru.

³ Ọ búlephu l'ọ doru mu ẹnya lẹ nwoke ono bẹ mu maru lẹ Nchileke dzuchataru; worua ya ogbodufu Nchileke. Obenu lẹ mu ta makwa: Ọ jeru-a l'onwiya; ọto ọphù b'ọ phuru. Ọ kwa Nchileke nwẹnkinini iya maru.

⁴ Nwoke ono nọ l'ẹke ono nukota iphe ọ nuru, kpọru madzọ okfu; mbụ iphe Nchileke te kwedu tẹ madzọ gude ọnu kfu.

⁵ Ọo ya bụ lẹ nwoke ono bẹ mu e-gude asa nsasa. Obenu lẹ mu te egudedu onwomu asa nsasa; gbahalephu lẹ mu asa nsasa l'ike gvuru mu.

⁶ Ndege mu jeru ọsa nsasa k'onwomu; mẹ mu tẹ ga abụkwa onye egomunggo swehuru; okfu l'iphe mu gage e-kfu ga abulephu oswi-okfu bẹ mu ga anọdu ekfu. Obenu lẹ mu te ejedu ọsa nsasa; lẹ teke mu jederu ọsa nsasa b'ọ nweru ndu a-wata ọri lẹ mu ka nshinu karia iphe ẹphe phuru mu l'ẹhu; mẹ iphe ẹphe nuru, mu kfuru.

⁷ Nchileke koshinukaru mu iphe, dugbaa oke biribiri. Ọ bụ iya kpataru iphe Nchileke loru iphe ọ loru ye mu l'ẹhu. Iphe ono aburu mgbaji-ogu; kwaa mu l'ẹhu; k'ọphu mu te ejejedu oku onwomu ekuku. Iphe ono anọdu l'ọ bụ ọwaa, aa-sù l'ọo ojozi Sétanu byaru bya etsua mu iphe; go-zita mu tẹ mu be ejeje oku onwomu ekuku k'iphe ono, mu phuru l'ẹnya; bya anọ lẹ nchị ono.

⁸ Iphe ono bẹ mu kfuwaru nù Nchileke ugbo ẹto; sù iya t'ọ mee t'iphe ono paru mu haa.

⁹ Iphe Nchileke ekfujeru mu aburu: "T'eze-iphe-oma, ya meru mu dzujeeru mu. Lẹ teke irè kẹ yebe Nchileke akajẹ mu nshinu l'ẹhu bụ teke ike ta nọdu mu." Yọ buri iya bụ l'ẹhu atso mu ẹna lẹ mu gude l'ike ta nọdu mu asa nsasa; ẹge ee-shi tẹ ike kẹ Kuráýisutu ree mu irè l'ẹhu.

¹⁰ Ọo ya bẹ mu sùru l'ike ono, gvuru mu nù ono bẹ dụwa mu mma. Iphe-iphere, eeme mu; mẹ iphe ọtsu-l'ẹhu; mẹ mkpamehu; mẹ iphe-ẹhuka, aanọduje emekota mu l'okfu ẹhu Kuráýisutu bẹ dụwa mu mma. Ọ bụ teke ike ta nọdu mu; bẹ ike nk'ia akajẹ mu ome irè l'ẹhu.

Polu agba mgbamuche ndu Kórintu

¹¹ Nta-a bẹ mu meekwaru l'ọ bụ onye egomunggo swehuru. Ọle ọ kwa unubedua kparu iya. L'iphe gbaru unu l'ememe bụ l'unu ga anọdu etu mu ẹpha. L'a makwarua l'ẹ to nwedu iphe mu bụ; ọbụ l'ẹ tọ bụkwa mu; bẹ ẹnya mu kachia alala l'ẹka ndu ono, ezi unu ozi-oma ono; mbụ ndu ono, etu onwephe ọ-ka-l'ike pẹ ono.

¹² Mu taru nshi meshia iphe-ophulanya; mẹ iphe-ophubama, dugbaa biribiri; bya emeshikwaaphu iphe ọdo, kpọru ọtukota ọnu iya, ekoshi ike Nchileke l'ẹke unu nọ. Iphe ono abukotaru iphe mu gude koshi unu lẹ mu bụ oswi onye ishi-ozì Kuráýisutu.

¹³ Ọ nweru ọzo ọdo, mu gbe ka ome chọchi ọdo ọhuma, mu t'emeduru unu? Bulephu lẹ mu ta sudu unu t'unu kfu mu ugwo? A-oo! Ọwaa kwa ẹka-l'alì-ọ; keshinu ono gbe bụwaru ẹji; mu emee ya unu.

¹⁴ Ọwaa kweekwa ugbo ẹto, mu jikoberu k'ọbya ndu-unu. Mu -bya bẹ mu t'asukwa t'unu kfu mu ugwo; l'iphe mu achọ abya ta bụkwa okpoga unu. Ọ kwa unubedua l'onwunu bẹ mu achọ abya. Ẹ tọ bụkwa ẹgirima akpatajẹ ẹku doberu ndu muru ẹphe; ọ bụchikwaa nne lẹ nna akpatajẹ ẹku doberu unwu ẹphe.

¹⁵ Mu e-gudekpelekwaphu ọkpobe ẹhu-otso-ẹna mephushiaru unu iphe mu nweru; tịa ishi onwomu ẹge ee-shi t'ọ duru unu lẹ mma. Ọunu e-gbe yepeteru mu obu; m'ọ -buri lẹ mu kafu unu oyeru obu ọto?

¹⁶ O nwekwaru-a unu ndu ophu haru kwe lẹ mu te shidu bụru unu ivu ẹra. Obenu l'o nwekwaruru ndu ekfu lẹ mu shi agbanuka ẹregede; l'o bụ ugho bẹ mu gude hata unu l'o bụ onye hataru iphe l'onya.

¹⁷ ?Nanukpoo ẹge obu? ?O nwekpoo iphe bụ ndu ono, mu ziru t'ephẹ yakfuta unu ono, onye ophu mu gbe shi l'eka iya ria unu uru?

¹⁸ Mu roru Táiyitọsu t'ọ bya; bya asụ tẹ nwanna ayi ophu tsoru iya. ? O nweru iphe unu a-sụ lẹ Táiyitọsu byaru bya erita unu? ?Tọ buleduphu umere lanu bẹ mu l'iya eme; ?t'ẹ tọ buleduphu ọkpà lanu bẹ mu l'iya etso?

¹⁹ ?Tọ unu shi keshinu ono rita l'iphe ayi anọduje eme bụ ẹge ayi e-meje bya edofu onwayi l'ifu unu tọ? Wawakwa. Iphe ayi anọduje ekfu bẹ ayi ekfuje maru l'ayi ekfu iya l'ifu Nchileke; ọdo bụ l'ayi lẹ Kuráiyisutu tughaberu buri nanu. Oo ya bụ; ndu-mu, ayi yeru obu; iphemiphe ọbule, ayi anọdujekpo eme bẹ ayi anọdujekwa eme t'ayi gude iya mefuta unu.

²⁰ Mu atsukwa egvu; sụ: ?mu maru tọ bukwanu: mu -byaruta; unu ta aduhe ẹge mu riru l'unu dū; mbẹdua ta aduhekwaphu ẹge unu riru lẹ mu dū. Mu atsukwa egvu; sụ: ?Mu ta abyakwanu bya aphu l'unu anọduje aswọ-phe uswo; ejiphe ijimenya; buri ndu obu-oku; l'akpa ẹnya; ephuphe ibe unu iphù; agba ibe unu mgbamu; ekuphe onwunu ekuku; buri ọku-mkpaka pphẹ.

²¹ Mu atsukwa egvu lẹ mu -bya l'ugbo iya-a bẹ Nchileke e-wozita mu ali l'ifu unu; mu awata okwa ekwa ekpu igweligwe ndu mehawaru iphe dū eji; ephẹ te kwe taa onwephe uta iphe dū eji, ephẹ meru; haa ejo umere, rehuru erehu; haa ome kẹ nwanyi; mẹ t'ephẹ ba buheru ndu iphere gvuru l'ifu.

13

Okwa ikperazu

¹ Abyabya owaa, mu abya abyabya-wa kweekwa ugbo ẹto, mu abya unu agbaphe. Ekwo okfu Nchileke sukwaru: "L'onye e kuru ikpe b'ẹ ta anmajekwa ikpe; abudu l'a dū ẹbo; m'ọ bụ ẹto agba iya ekebe."

² Mu nmaakwaru ndu ono, mehawaru ejo iphe ono okwa; mẹ ndu ophunanu l'ephẹ ha. Mu anmakwaru iya ephẹ nta-a, mu ẹ-ta nọdu l'ẹke ono ẹge ono, mu nmaru iya ephẹ teke ono, mu byaru k'ugbo ẹbo ono. Lẹ mu -bya bẹ mu ta ahakwa ephẹ; lẹ mu ba àhù ephẹ àhùhù.

³ Oo ya bụ; unu eshi ẹge ono maru lẹ Kuráiyisutu gude mu-a ekfu okfu; l'unu sukwaru t'e koshi unu iphe e-me t'unu maru l'o gude mu-a ekfu okfu. Kuráiyisutu ono te emejekwa l'o bụ onye ike ta nọdu teke oome unu iphe. O gbẹ buri iphe oo-me bụ l'oo-koshi ẹge okpehu iya habe l'ẹke unu nọ.

⁴ L'a makwaru-a l'ike ta nọdu iya teke a kpopyaberu iya l'oshi-osweru; obenu lẹ nta-a bẹ bụ ike Nchileke b'o gude nọdu ndzụ. O kwaphu ẹge ono, ike shi gvụ iya ono bụ ẹge o gvukwaruphu ayibedua. Obenu lẹ nta-a bẹ ike kẹ Nchileke e-me; ayi anọdu ndzụ ẹge Kuráiyisutu nọ; ike anọdu ayi ẹge o nọ iya; k'ophu ike a-nọ ayi l'iphe bụ iphe ayi emekpoo unu.

⁵ Unu tujee dukwa onwunu ghachaa; maru ẹge obu unu dū; t'unu shije ẹge ono maru: unu -noshikwaduru-a ike l'ekwekwe, unu kweru kẹ Kuráiyisutu. ?Unu ta madu lẹ Jisọsu Kuráiyisutu bu unu ebubu l'ẹhu tọ; gbahalẹkwaphu l'unu tɔwaru onwunu ghachaa; pphẹ l'unu te kwetahedu; yọ buri iya bụ l'ẹ to budu unu ebubu l'ẹhu.

⁶ Ophu mu gude ẹka bụ l'unu e-mekochaa maru l'ayi ta gwọbedu ekwekwe ono, ayi kweru ono.

⁷ Iphe ayi anọduje ekfu anụ Nchileke; bụ t'ẹ b'o kwekwa t'unu mee iphe ẹ-ta dudu mma. Ẹ tọ bụkwa tẹ ayi koshi l'ayi bụ ndu oma; ọ chikwa-a t'unu meje iphe vudo nhamunha; m'o -ruhuru; ọ -buru l'òò-dụ lẹ ayịbedua bụwa ndu daru adada.

⁸ L'ẹ to nwekwa m'ọ bụ iphe lanụ, ayi e-meghe gude mebyia okpobe okfu ono. Iphe ayi anọduje eme bụkwa l'ayi anọduje ejeru okpobe okfu ono ozi.

⁹ Oo ya bụ l'ẹhu anọduje atso ayi ẹna; m'ọ buru l'ike ta nọdu ayi; unubedua eshihukwanu ike. Oo ya kparu iphe ayi anọduje ekfufua l'anụ Nchileke t'o mee t'ọnodu unu ka mma.

¹⁰ Mu ede iphe-a nta-a, mu l'unu ta nọdu-wa; l'ẹke ono; k'ophu mu te ejedu ogude ike ono, Nnajiufu yeru mu l'ẹka ono mee unu iphe ọnwú-ọnwú teke mu byaru. Oo ya bụ tẹ mu be egude ike ono, o yeru mu l'ẹka k'ogude melia unu emeli ono gbe hùlahaa unu àhùhù.

Ekele mkpọ-chi ishi iya

¹¹ Nta-a unwunna mu; unu nọkwa ohuma. Unu lakwa azu l'ọnodu, duebe mma. Unu ngabejekwa nchị l'iphe mu ekfu. T'oriri unu bụkwaru nanu; unu eburu l'ẹhu-agu. Oo ya bụ tẹ Nchileke ono, yeru ayi obu ono, bụ iya emeje t'ayi buru l'ẹhu-agu ono swikwaru unu eswiru.

¹² Unu keleje ibe unu ekele; nmata ẹphe akpa.

¹³ Iphe bụ ndu kẹ Nchileke l'ibyiya owaa ekelekwaphu unu.

¹⁴ T'eze-iphe-oma kẹ Nnajiufu, bụ Jisọsu Kuráýisutu; obu ophu Nchileke eyejeru ndibe iya; mẹ ike ono, Ume-dụ-Nsọ meru t'unu gbaru mgba ono; dzukotakwa oke l'ẹhu unu l'unu ha.

Ekwo, Pọlu deru nọ Ndu Galéshiya

¹ Ekwo-ozí-wa shi l'ẹ́ka mbẹ́dua, bú Pọlu, bú onye e meru tẹ́ mu búru onye ishi-ozí Jisọ́su Kuráýisutu. Ẹ́ tọ́ búkwa madzú meru mu iya; ọ́phu ọ́ búkwa madzú b'ọ́ shi l'ẹ́ka. Ndu o shi l'ẹ́ka kwa Jisọ́su Kuráýisutu; mẹ́ Nchileke, bú Nna, bú iya bú onye meru tẹ́ Jisọ́su Kuráýisutu shi l'ọ́nwu teta nọ́du ndzú.

² Ẹ́nwunna ayi, mu l'ẹ́phe nọ́ l'ẹ́ke-a bẹ́ mu l'ẹ́phe tuko ekele iphe bú chọ́chi, nọ́ lẹ́ Galéshiya ekele.

³ Iphe mu anọ́duje ekfu anọ́ Nchileke, bú Nna; mẹ́ Nnajiufu, bú Jisọ́su Kuráýisutu bú t'ẹ́phe meeru unu eze-iphe-ọ́ma; mekwaaphu t'ẹ́hu dú unu agu.

⁴ Ọ́ bú Kuráýisutu ono gude onwiya chía ẹ́ja; nwùhu; shi ẹ́ge ono safu ayi iphe dú ẹ́ji, ayi meshiru; ẹ́ge ee-shi t'ọ́ dzọ́futa ayi lẹ́ mgboko-a, iphe dú ẹ́ji jiru ẹ́jiji-wa. Iphe ono abúru uche-obu Nna ayi, bú Nchileke b'ọ́ meru ono.

⁵ T'a jaa Nchileke ajaja gbururu jeye lẹ́ tutu yoyo. Ono kwa ẹ́ge ọ́ dú.

Ozi-ọ́ma lanú kpúu; bẹ́ nọ́nu

⁶ Iphe ọ́waa dúkwa mu biribiri l'ọ́ bú Nchileke ono, kuru unu tẹ́ Kuráýisutu shi l'eze-iphe-ọ́ma ono, o meru unu dzọ́futa unu ono b'ẹ́ ta nọ́du ọ́phu baru ishi; unu egbe agbakutawaru nọ́ Nchileke ono azú; gbe aghawanu ifu l'ozí-ọ́ma ọ́do, gbaru iche.

⁷ E -kfude iya ekfukfu b'ẹ́ to nwekwa ozi-ọ́ma ọ́do, nọ́nu. Obenu l'ọ́ nweru ndu agbaghashi unu obu agbaghashi; mbú ndu ese t'ẹ́phe gbanwee ozi-ọ́ma kẹ́ Kuráýisutu ono.

⁸ A-o! Ọ́ -búru l'ọ́o ayíbedua; m'ọ́ bú l'ọ́o ojọ́zi, shi l'imigwe byaru bya ezilaha unu ozi-ọ́ma ọ́phu yẹ́le ono, ayi ziru unu ono ta dakọtadu; tẹ́ Nchileke tẹ́-phukwaa ya l'ọ́nu.

⁹ Ọ́ kwa iphe ayi kfuhawaru bẹ́ mu ekfu ọ́do nta-a; sọ́: Ọ́ -nweru onye ezi unu ozi-ọ́ma ọ́phu yẹ́le ono, ayi ziru unu ono ta dakọtadu; tẹ́ Nchileke tẹ́-phukwaa onye ọ́bu l'ọ́nu.

¹⁰ ?Ọ́ dú unu lẹ́ mu eme tẹ́ mu kfua iphe atọ́ ndiphe ẹ́na lẹ́ nchí tọ́? ? T'ọ́ dú unu lẹ́ mu eme tẹ́ ndiphe sọ́ lẹ́ mu bú onye ọ́ma? Wawakwa. Iphe mu eme tẹ́ mu meje búkwa iphe a-dú Nchileke mma. Ndẹ́ge ọ́ búru lẹ́ mu eme tẹ́ ndiphe sọ́ lẹ́ mu bú onye ọ́ma; mẹ́ mu ta ga abúkwa nwozi Kuráýisutu.

Ẹ́ge Pọlu shi búru onye ishi-ozí

¹¹ Iphe unu a-maru; ẹ́nwunna mu; bú l'ozí-ọ́ma ọ́phu mu ezije ta búkwa l'uche-obu madzú b'ọ́ shi.

¹² Ishi iya aburu l'ẹ́ tọ́ búdu madzú b'ọ́ shi l'ẹ́ka; ọ́phu madzú 'ezidu mu iya ezizi. Ọ́ bú Jisọ́su Kuráýisutu koshiru mu onwiya bya eworu ozi-ọ́ma ono ye mu l'ẹ́ka.

¹³ Unu nùhawaru-a ẹ́ge ndzú mu shi dú teke mu shi eme ome-l'alí, ndu Ju egudeje abaru Nchileke ẹ́ja; nùwa ẹ́ge mu kparu chọ́chi kẹ́ Nchileke ẹ́hu; mbú shi see ẹ́ge mu e-shi mebyia ya lẹ́ mkpurophu.

¹⁴ Mu shi etsokotakpolephu ekemu ndu Ju ono ọ́huma ẹ́ge a túru iya. Mu tsokpooru ekemu ono t́sotabe iya k'ọ́phu mu kakọ́ta iya igweligwe ndu

mu l'ephe bu ogbo etsotso; ege ono be ome ome-l'alì ndiche ayi phe shi anoduje evu mu ehu; l'evushi mu iya ike.

¹⁵ Obenu le Nchileke fọtahawaru mu ru temanu b'a muderu mu; bya egude eze-iphe-oma iya kua mu l'ege o choru;

¹⁶ koshi mu Nwa iya ono; k'ophu mu a-ra ke Nwa iya ono arara te ndu e-ta budu ndu Ju nua ya. Teke iphe ono meru ta dukwa madzu, kfu eka kfu okpa, mu chi-koshiru idzu iya.

¹⁷ Ophu mu 'ejekwa Jerúsalemu ke te mu jekfu ndu vuru mu uzo buru ndu ishi-ozì-wa je ephe okpata ishi. Iphe mu meru bu le mu gbe tugbua bahushia Arébiya bya eshi eke ono laphushia azu le Damásukosu.

¹⁸ A nolephu afa eto; mu atugbua jeshia Jerúsalemu te mu je amaru onye bu Pyita. Mu eshi rua; mu l'ia anoo abali iri l'ise.

¹⁹ Obenu l'e to dukwa ndu ishi-ozì ndu ophu, mu phuru; gbahaa Jémusu, bu nwunne Nnajiufu ayi.

²⁰ O bu Nchileke nwenkinyi iya maru l'iphemiphe obule-a, mu no iya l'ifu ederu unu-wa ta dudu ophu bu ejo-ire be mu adzu.

²¹ To du iya bu; mu atugbua; yo buru mu oje ali Siriya; meebe bya ejee Silisiya.

²² Ege-a, mu ekfu-wa ta dukwaa m'oo iphe bu chochi Kuráyisutu le Judiya, mawaru onye mu bu.

²³ Iphe ephe anulephu le nchi le nchi bu l'a suru: "L'onye ono, shi eme ephe kpakpawowo ono be araakwa ozi-oma ke t'e kweta ke Kuráyisutu arara; mbu ekwekwe ono, o shi eme t'o mebyia emebyi ono."

²⁴ Oo ya kparu iphe ephe ekele Nchileke ekele; l'okfu ehu mu.

2

Polu ejekfu ndu ishi-ozì ophu

¹ A nolephu afa iri l'eno; mu le Bánabasu alashia azu le Jerúsalemu. Mu eduta Táytosu; mu l'ia ayiru.

² Iphe kparu iphe mu jeru eke ono bu l'oo Nchileke koshiru mu iya; su te mu je. Mu ekweta jeshia. Mu le ndu ono, bu ndu ishi ono abya anoo ndzuko ke iche. Mu abya eworu ozi-oma ono, mu ziru ndu e-ta budu Ju ono togboru ephe eba; k'ophu akanya, mu sehawaru; me ophu mu ese nta-a ta budu mu ke mmakanu. Ephe azua gbururu.

³ E to nwekwa onye ephe yebutaru t'o bua utsu. Mbu jeyekwa le Táytosu-a, e-ta budu onye Ju, mu l'ia yi-wa te nwekwa onye yebutaru iya su l'o bufutaje utsu.

⁴ E guderu l'o nwekwaru-a ndu suru t'ephe bua ya ugvu; ndu ono bu ndu pyabataru nu; l'eme l'ephe -bu ndu ke Kuráyisutu; 'a ma l'ephe ta budu; l'oo nge be ephe byaru egege t'ephe bya bya egeta ege ayi gbakutaberu ekemu azu; okfu l'ayi bu ndu ke Kuráyisutu. Iphe ephe shi acho uzo iya bu ege ephe e-me mee ayi t'ayi tsojelephu iphe ekemu ephe kfu ege ohu anoduje eme iphe onye gbaru iya nu kfu.

⁵ Ole ayi te kwekwa haaru ephe uzo; m'o bu ugbo lanu; ege ee-shi t'ayi kwakoberu unu iphe ono, bu okpobe okfu ono; mbu ozi-oma ono.

⁶ Obenu le ndu ophu a suru l'ephe bu ndu ishi obu; mbu; iphe mu gude ekfu ege-a kwa le mu ta akpadu ishi iphe ephe bu; kele Nchileke te eledu madzu enya l'ifu. Ndu ono, a suru l'ephe bu ishi ono ta dukwa iphe odo, ephe suru te mu yefua l'ozì-oma ono.

⁷ Iphe gbe mee nù bụ l'èphe phuru lè Nchileke wowaru ozi-oma ono ye mu l'èka tẹ mu je zia ya ndu ẹ-ta bụdu ndu Ju; ẹge ono, o yekwaru iya phụ Pyita l'èka t'ò je ezia ya ndu Ju ono.

⁸ Kẹ l'ọo ẹge ike kẹ Nchileke meru irè l'èhu Pyita; t'ò bụru onye ishi-ozì; zia ndu Ju ozi-oma ono; bụ ẹge ike kẹ Nchileke meru mu irè l'èhu; mu aburu onye ishi-ozì; zia ya ndu ẹ-ta bụdu ndu Ju.

⁹ Tò dū iya bụ; Jémusu; mẹ Pyita; mẹ Jónu, bụ ndu ono, a suru l'ọo ẹphe bụ ndu ishi, gudesì chọchi-wa ike ono abya amaru l'ọo Nchileke yeru mu ozi-oma ono l'èka. Ẹphe azua mgbede; bya ekwe mu lẹ Bánabasu l'èka; bya ekweta l'ayi l'ẹphe a-tũko bụru nanu. Ayi l'ẹphe abya atũkokwaphu zua gbururu lẹ mu lẹ Bánabasu a-nọdu ezi ndu ẹ-ta bụdu ndu Ju ozi-oma ono; t'ẹphebedua zije iya ndu Ju.

¹⁰ Iphe lanu, ẹphe suru t'ayi mee bụ t'ayi nyatajẹkwa ndu chọchi, akpa ukpa. Onanu bẹ mu kebekpooru ẹhu eme.

Mba, Pọlu baru Pyita lẹ Antiọku

¹¹ Yo be lẹ Pyita byaru Antiọku; mu evudo iya l'ifu baaru iya mbà l'edzudzu ọha; kẹ l'ọ nweru iphe o meru, teru iya nù.

¹² Lẹ teke ọdungukpo bẹ Pyita yele ndu ẹ-ta bụdu ndu Ju shi erigbaje nri. E meebe; yo be lẹ ndu, ẹphe lẹ Jémusu nọ byakfotaleru iya phụ; yo bufu onwiya; sù lẹ yele ndu ono, ẹ-ta bụdu ndu Ju ono te erigbahedu nri. Ishi iya aburu lẹ Pyita atsù ndu Ju ono, suru l'onnyemone ọbule bufutaje utsu ono egvu.

¹³ Ụnwunna ayi ndu Ju ndu ọphu abya eyefua ẹka l'obu-ote Pyita phe ono. Mbụ lufu lẹ Bánabasu bẹ ẹphe jítakwaruphu; yo tsoru ẹphe bụkwaruphu ndu obu-ote ọbụ.

¹⁴ Yo be teke mu byaru bya egude ẹnya mu phụ; l'ẹphe tee tsodu ozi-oma ono lẹ nhamunha iya; mu evudo l'ifu ndu chọchi l'ẹphe ha; sù Pyita: "T'ọ lewaru ẹge yebedua, bụ onye Ju gbe eme umere l'ọ bụ onye ẹ-ta bụdu onye Ju; ?nanuhunu ẹge oo-me yebuta ndu ẹ-ta bụdu ndu Ju t'ẹphe tsoje ekemu ndu Ju?"

Ekweta kpụu a-dzọ ndu Ju; dzọo ndu ọhodo

¹⁵ Ọ bụ oswi-okfu l'ayibedua b'a mụru; ayi aburu ndu Ju; ayi ta bụ ndu ẹ-ta madụ ekemu Nchileke;

¹⁶ obekwanu l'ayi marua l'ẹ tọ bụdu ome iphe a tūru l'ekemu emeje madzū t'ọ bụru onye doberu ẹka ndoo l'ifu Nchileke. Onye doberu ẹka ndoo l'ifu Nchileke nwenkinyi bụlekwaphu onye woru onwiya ye Jisọsu Kuráýisutu l'èka. Ọo ya bụ l'ayibedua wowaru onwayi ye Jisọsu Kuráýisutu l'èka ẹge ayi a-buru ndu doberu ẹka ndoo l'ifu Nchileke; okfu l'ayi kwetaru kẹ Jisọsu Kuráýisutu; ẹ tọ bụkwa okfu l'ayi eme iphe a tūru l'ekemu. L'ẹ tọ dukwa onye Nchileke agụ l'onye doberu ẹka ndoo; okfu l'onye ono eme iphe a tūru l'ekemu.

¹⁷ Keshinu ọphu ayibe ndu Ju eme t'ayi lẹ Kuráýisutu tugbabe bụru nanu; k'ọphu oo-me t'ayi bụru ndu doberu ẹka ndoo l'ifu Nchileke; ọo ya bụ l'ayi kweru l'ayi bụhukwaphu ndu eme iphe dū ẹji l'ọ bụ ndu ẹ-ta madụ ekemu Nchileke. Teke bụ l'ọ bụ ẹge ono b'ọ dū; ?ọ futaru lẹ Kuráýisutu eme t'iphe dū ẹji kafua nshinu tọ? Wawakwa!

¹⁸ Ọ -būru lẹ madzū vuru ụzo mee ya t'ọ doo ẹnya l'ẹ tọ bụhedu ome iphe a tūru l'ekemu emeje tẹ Nchileke gua madzū l'onye doberu ẹka ndoo;

bya ala azu wata iya ememe be onye ono buakwa onye emebi ekemu emebi.

¹⁹ Mu gudeekwa k'otso ekemu bya aphua le mu nwuhuwaru anwuhu; l'ekemu ghuwaru mu egbugbu. Mu abyaakwanu bya eswee ya enya ege e-shi te mu noduru Nchileke ndzu.

²⁰ A kpopyabewaru mu le Kuráiyisutu l'oshi-osweru. Oo ya bu le to buhekwa mbédua no ndzu. O buakwa Kuráiyisutu no mu ndzu l'ehu. Ndzu ophu mu no nta-a buakwa okfu le mu woru onwomu ye Nwatibe Nchileke l'eka kparu iphe mu no iya; mbu Nwatibe Nchileke ono, bu onye yeru mu obu; woru ndzu iya tua l'okfu ehu mu ono.

²¹ Mu ta ajikakwa eze-iphe-oma Nchileke. Ndege o -buru l'oo shita l'ome ekemu be madzu e-shi buru onye doberu eka ndoo l'ifu Nchileke; m'o buru iya bu l'anwuhu, Kuráiyisutu nwuhuru ta ge enwekwa ishi.

3

Ekweta; ye le ekemu

¹ Owaa ege eswe nk'unu hakwanu; unube ndu Galéshiya! ?Bu onye kabé raa unu eka l'ifu ege owaa? ?To budunua unu be mu tuko ke anwuhu Jisosu Kuráiyisutu l'oshi-osweru togboru eba-wa.

² Iphe lanu, mu aji unu bu: ?Bu iphe ekemu kfuru be unu meoduru be unu nataderu Ume-du-Nso ono, unu nataru ono too? Wawakwa! Unu nataru Ume-du-Nso; ke l'unu nuru ozi-oma ke Kuráiyisutu ono bya eworu onwunu ye iya l'eka.

³ ?Nanu ege e meru be unu gbe bya abuwaru nu ndu eswe ege ono? L'odungu be unu gude Ume ke Nchileke dube otso Kuráiyisutu. ?Buhunu ngunu meru iphe unu paru Ume Nchileke ono haa; gbe dobesu l'oo ike nk'unu be unu e-gude tsokota Kuráiyisutu obu?

⁴ Iphe iphe obule ono, unu gude enya unu phukota ono; ?o bu ke mmakanu too? E to dukwa mu l'o bu ke mmakanu.

⁵ ?O kwa le Nchileke anoduje anu unu Ume-du-Nso iya; l'emeshi iphe-ophulenya l'eka unu no. ?Ojikoje iphe ono eme; okfu l'unu eme iphe ekemu kfuru; t'o bu-a l'oo l'unu nuru ozi-oma ono bya eworu onwunu ye Kuráiyisutu l'eka?

⁶ Unu lewaru iphe ekwo okfu Nchileke kfuru le ke Ebirihamu. O suru: "Le Ebirihamu woru onwiya ye Nchileke l'eka; Nchileke aguaru iya eya l'odobe-eka-ndo."

⁷ Oo ya bu l'unu elewa iya-a l'oo ndu, kweru iphe Nchileke kfuru be bu unwu Ebirihamu.

⁸ Ekwo okfu Nchileke mehawaru t'a maru le Nchileke e-me ndu e-ta budu ndu Ju t'ephe buru ndu doberu eka ndoo; m'o -buru l'ephe woru onwephe ye iya l'eka. Nchileke vuhawa uzo zia Ebirihamu ozi-oma ono; su iya: "L'oo l'eka iya be ya e-shi gooru ndiphe mgburumgburu onu."

⁹ Oo ya bu le keshinu Ebirihamu woru onwiya ye Nchileke l'eka; Nchileke agooru iya onu; bukwaphu ege ono be Nchileke a-goru onu-oma nu iphe bu ndu woru onwephe ye iya l'eka.

¹⁰ Iphe bu ndu yeru ehu l'ome iphe a turu l'ekemu; mbu ndu, suru l'oo otso ekemu a-dzofuta ephe; be bukwa ndu vu onu. Kele e deru l'ekwo ekemu; su: "L'onye ta tukodu iphe bu iphe, e deru l'ekwo ekemu l'oo ha eme bukwa onye vu onu."

¹¹ Iphe lanu, doru enya ohuma bu l'e to dudu onye a-du ike gude otso ekemu ono buru onye doberu eka ndoo l'ifu Nchileke. Okfu l'e deru; su: "L'onye woru onwiya ye Nchileke l'eka; shi ege ono dobe eka ndoo adukwaru."

¹² Obenu l'ome iphe a turu l'ekemu yele oworu onwonye ye Nchileke l'eka ta dukwa iphe ephe ji; okfu l'e dekwaruphu l'ekwo; su: "Le ndu emeje iphe, bu iphe ekemu kfuru l'o ha e-shikwaphu ege ono nodu ndzu."

¹³ Kuráiyisutu gbafutaru ayi le mburonu, ekemu meru; ayi evuru; keshinu o vuchitaru ayi mburonu ono, ga ge gbu ayi ono; ke l'ekwo okfu Nchileke sukwaru: "L'iphe bu onye a kfguburu l'eli oshi bukwa onye laru le mburonu."

¹⁴ Kuráiyisutu laru le mburonu ono ege ee-shi te eze-iphe-oma, Nchileke suru le ya e-meru Ebirihamu shi l'eka ke Kuráiyisutu Jisusu rua ndu eta budu ndu Ju eka. Ayibedua e-shikwaphu l'ekwekwe, ayi kweru ke Kuráiyisutu nata Ume ono, Nchileke kwehawaru ukwa le ya a-nu ayi ono.

Ekemu; yele ukwa,

Nchileke kweru

¹⁵ Unwunna mu; te mu gudekwa iphe ayi emeje nmaaru unu etu owaa: Madzu -kee ekpe; dee ya edede l'ekwo; bya abyaa ya eka; b'e to dukwa onye emebyije iya nu; ophu o dukwa onye eyekwaje iya iphe. Mbú; a makwaru-a l'oo ekpe, madzu keru.

¹⁶ O kwa Ebirihamu yele "o-shi-l'eri iya" be Nchileke kweru ukwa iphe. E to sukwa iya l'oo "yele ndu, bu o-shi-l'eri iya phe;" t'e shi ege ono maru l'oo igwe madzu.

O suru l'oo yele "o-shi-l'eri iya", bu iya bu l'oo onye lanu, bukwanu iya bu Kuráiyisutu.

¹⁷ Mbú l'iphe mu ekfu bu l'ogba-ndzu ono, shi l'eka Nchileke ono be Nchileke kweru ukwa iphe kweshia ya ike le ya e-me iphe iya kfuru. Ekemu, a no-oduru unu afa l'ukporo afa iri k'ophu Nchileke kwetsuaru ukwa ono temanu be ekemu ono byaru; te emebyighekwa ukwa iphe ono, Nchileke kweru ono. E to mekwa ukwa ono, Nchileke kweru ono to buru ke mmakanu.

¹⁸ Ndege o buru l'oo t'e meodu iphe a turu l'ekemu temanu Nchileke emee iphe o kweru ukwa iya; m'e to ga abuhekwa ke l'o kweru ukwa iphe b'o gude eme iya. Obenu le Nchileke nuru Ebirihamu iphe, o kweru iya ukwa iya; okfu l'o kwewaru iya ukwa iya.

¹⁹ ?Buhunu ngunu b'a tu-turu ekemu? Iphe a tu-turu ekemu bu t'o koshi iphe ome ejo iphe bu. A turu iya; okfu l'oo-nodu jeye teke o-shi-l'eri Ebirihamu ono a-bya; bu iya bu onye ono, Nchileke kweru ukwa iphe doberu ono. Oo Nchileke turu ekemu ono bya eshi l'eka ndu ojozi-imigwe woru iya nu onye eto, bu Mosisu, no-chiru enya madzu to tularu iya ndiphe.

²⁰ L'o kwa teke a du epo eme iphe be aachoge onye-eto. Obekwanu l'onye lanu -ekwe ukwa iphe be mkpa onye k'eto ono ta duhekwa. Yo buru Nchileke bu onye lanu ono.

²¹ ?Bu iya bu l'ekemu e-chikpo iphe ono, Nchileke kweru ukwa iya to? Wawakwa!

Kele ndege o nweru ekemu, a turu, l'anu ndzu; me odobe-eka-ndoo eshikwanu l'ome iphe a turu l'ekemu.

²² Obenu l'ekwo okfu Nchileke ekoshi le ndiphe mgburumgburu be iphe du eji nmapyitawaru l'ekpiri. Iphe kparu iphe ookoshi iya ege ono; bu

k'ophu iphe ono, Nchileke kweru ukwa le ya e-meru onye woru onwiya ye Kuráýisutu l'eka ono a-buleruphu ndu woru onwephe ye Kuráýisutu l'eka kpúu be oo-meru iya.

²³ Teke Nchileke taa guhaduaru ayi uzo t'ayi woru onwayi ye Kuráýisutu l'eka be ekemu shikwa tuchia ayi l'ò bu ndu a tuchiru l'oka-mkpòro jeye teke Nchileke koshiru ayi uzo t'ayi woru onwayi ye Kuráýisutu l'eka.

²⁴ Oo ya bu l'ekemu shi edu ayi uzo l'ò bu onye eleta egirima enya; dua ayi ege ono jeye Kuráýisutu abya; k'ophu ayi a-buru ndu Nchileke guru le ndu doberu eka ndoo; okfu l'ayi woru onwayi ye Nchileke l'eka.

²⁵ Nta-a, Nchileke guhawaru ayi uzo t'ayi kweta ke Kuráýisutu-wa be ayi ta nhekwa l'eka onye ono, eleta ayi ono, bu iya bu ekemu.

²⁶ Oo ya bu le keshinu unu wowaru onwunu ye Kuráýisutu l'eka; unu l'iya atugbabe-wa buru nanu be unu bukotawa unwu Nchileke;

²⁷ kele teke ono, e meru unu baputizimu; unu le Kuráýisutu atugbabe ono b'e -kfude iya ekfukfu; a su l'unu wowaru ndzu Kuráýisutu yee onwunu l'ò bu onye yeru uwe.

²⁸ Mkpocha ke l'onye owaa bu onye Ju; onye ophu ta bu onye Ju ta duhekwa. Ophu 'ò duhekwa mbu mkpocha ke l'onye owaa bu ohu; onye ophu aburu amadu. Ophu l'onye owaa bu nwoke; onye ophu aburu nwanyi ta duhekwapu; ke l'unu l'unu ha shi-wa l'eka Kuráýisutu tugbabe buru nanu.

²⁹ Oo ya bu; o -buru l'unu buwa ndu ke Kuráýisutu be unu buwa o-shi-l'eri Ebirihamu; bu iya bu ndu iphe ono, Nchileke kweru Ebirihamu ukwa iya ono ruberu.

4

¹ Owaa iphe, mu e-gude koshi unu iphe, mu ekfu: L'onye bu iya e-mekochaa ria iphe nna iya be teke o bu nwata be bukwa ege eeme ohu be aanoduje eme iya. A makwaru-a l'oo ya nwe iphemiphe obule;

² obu le teke ono, o bukwadu nwata ono be oonweje onye gude iya nu, bu iya bu onye e-mefuta iya nu. Yo nwekwaruphu onye a-nodu eleta iphe, o nweru enya jeye teke ono, nna iya kfuru su l'ono bu teke nwata ono dzuru ogwota iphe iya ono.

³ O bu ege ono b'ò du l'eka nk'ayi. Teke ayi te shidu maru iphe be ogvu imigwe, achigbaa mgboko-a shi eme ayi ohu ephe.

⁴ Yo bya erua teke gbaru nu; Nchileke ezi Nwa iya t'ò bya. Yo bya aburu madzu; nwanyi amua ya. Yo buru iphe ekemu suru te ndu Ju meje be oomeje;

⁵ t'ò shi ege ono gbata ndu ekemu keru egbu; k'ophu Nchileke a-nata ayi l'ò bu unwu iya.

⁶ Yo buru okfu l'unu buwa unwu iya meru iphe Nchileke woru Ume ke Nwa iya ye ayi l'obu; mbu Ume ophu emeje ayi t'ayi l'eku Nchileke: "Nna! Nna!"

⁷ Oo ya bu l'e shi l'eka Nchileke; unu ta buhe ohu; unu abuwarunu unwu Nchileke. Keshinu unu buwa unwu Nchileke; bu nu iya bu l'unu yi-wa le ndu e-ri iphe ono, Nchileke doberu unwu iya ono.

Polu agba mgbamuche ndu Galéshiya

⁸ Le mbu; teke unu te shidu maru Nchileke be unu shi bugbaaru ohu k'iphe e-ta budu Nchileke.

⁹ Yo be nta-a, unu byawaru bya amaru Nchileke-wa; waawa; te mu gbe kfua ya ege-a: o buchia nta-a, Nchileke mawaru unu-wa be mu suru: ?

nanuhunu ege e meru: unu egbe ghakòbe ala azu alakfu ogvu ono, shi achitsua unu, e-ta dudu ike, nò iya nù ono? ?Bù ngunu meru iphe unu eme t'unu lashia azu je aburu ohu ephe odo?

¹⁰ Unu anyataje uboku; me onwa; me ògè teke iphe meru; me afa; dobegbaa ya iche; unu etubesu l'unu -emewa iya ege ono; Nchileke asu l'unu eme iya ohuma.

¹¹ Mu awakwaru unu obu; le mu ta madu: ozi ono, mu jeru l'ishi unu ono; ?to budu mu nu ke mmakanu.

¹² Unwunna mu; mu aro unu t'unu duru ege mu du; kele mbedua duwa ege unu du. E to dukwa iphe du eji, unu meru mu.

¹³ Unu marua l'oo teke ehu e-ta dudu mu mma be mu byaru bya ezia unu ozi-oma ono l'odungu.

¹⁴ E gudekwaru l'iphe, shi eme mu nu shi buru unu eze iphe-adata; unu ta kpokwa mu ashi; unu ta jika mu. Unu gbe metabekwaru mu ohuma le mu -bu ojozi-imigwe; m'o bu le mu -bu Kuráyisutu Jisosu l'onwiya.

¹⁵ ?Unu meru ehu ono, shi tsò unu ena l'okfu ehu mu teke ono imagha? Ke le mu maru l'e ta atudu iya ego; le ndege o buru le ee-meghe iya teke ono; m'o gbe buru ke t'unu swoshia akpuru enya nk'unu chee mu.

¹⁶ ?Mu gbe buwaru nu onye okfu unu nta-a; okfu le mu ekfuru unu iphe bu oswi-okfu to?

¹⁷ Ndu ono be oovukwa evuvu t'ephe kfuta unu yeru onwephe. Olobu t'unu makwaru l'iphe ephe gude eme iya ta adukwa mma. Ephe emekwa t'ephe chibuta unu t'unu gbafu mu l'ehu; tsoru ephe.

¹⁸ Ogba-tso ndu odo ta dukwa eji; olobu; t'unu gbatsojekwaru ndu obu m'o -buru l'ephe ekfu iphe du mma. Unu mejekwa ege ono tekenteke; t'e b'o bulekwapu teke mu l'unu no.

¹⁹ Unwu mu! Mu nokwa l'iphe-ehuka l'okfu ehu unu nta-a; l'o bu nwanyi, ime eme. Yo buru ege ono be mu a-no iya jeye teke unu a-du ege Kuráyisutu du.

²⁰ O dule mu phu t'a su le mu l'unu no nta-a; me mu amakwanuru ege mu ge edobe onu ekfuru unu okfu. Nta-a b'o jiru mu enya ege mu e-mekpo ke ehu unu!

Etu ehu Héga yele Séra

²¹ Unube ndu onoduje agu mbu ome iphe ekemu kfuru; unu kaeduru mu: ?unu ta ndu iphe ekemu kfuru to?

²² Ke l'e dekwaru su le Ebirihamu mutaru egirima unwoke labu. Onye lanu bu nwanyi, bu ohu mutaru iya eya; onye ophu bu nwanyi ophu, bu amadu mutaru iya eya.

²³ Onye onanu, bu ohu muru iya ono b'a tsutaru ime iya; to nwe ukwa, Nchileke kweru swibe l'ehu iya ke iche. Onye onanu, shi l'eka nwanyi ophu bu amadu phu b'a tsutaru ime iya; okfu le Nchileke kweru ukwa l'aa-mu iya.

²⁴ Bu iya bu okfu; me etu iya. Unwanyi labu ono, bugbaa nne ephe ono no-chiru enya ogba-ndzu labu, shi l'eka Nchileke. Onye ophu bu Héga no-chiru enya iphe ono, Nchileke kweru ukwa iya l'ogba-ndzu, shi l'eli Ugwu Sáiyinayi, bu iya bu l'eka o tutu ekemu nu Mosisu. Epha nwanyi ono bu Héga, bukwaphu epha Ugwu Sáiyinayi ono. Unwu nk'ia b'a muru t'ephe buru ohu.

²⁵ Ugwu Sáiyinayi ono no l'ali Arébiya. Yo buru Arébiya bu eke unwu nwanwa ke Héga bu. O bu ege Héga, bu iya bu nwanyi ophu bu ohu phu

nọ-chiru ɛnya Ugvu Sáýĩnayı bụ ɛge ọ nọ-chiru ɛnya Jerúsalemu ntanụ-a; kele Jerúsalemu, bụ iya bụ ufu ndu Ju; mę ndu nọ iya nụ bę ekemu mewaru; ephe atũko buru ohu.

²⁶ Obenu lę Jerúsalemu kę Nchileke, bụ iya bụ Jerúsalemu ophu nọ l'imigwe ta bũdu ohu. Ọ bụ yębedua bụ nne ayi.

²⁷ Kę l'e deru l'ekwo okfu Nchileke; sụ:

“T'ęhu tsoo ngu ęna
nggube nwanyi,
keru ekeru, ę-ta tsũbua ime!
Gude ęhu-otso-ęna tee ęswa;
nggube nwanyi, ę-ta madu
ohoku ude nwanyi, ime eme;
kele nwanyi ophu
e shi gbęeru azu phu;
a-zu azuzu karia nwanyi
ophu yęle nji iya bu ebubu.”

²⁸ Ụnwunna mu; unubędua bũakwaphu ụnwu Nchileke ęge Áyizaku bụ iya. Ọ bụ ęge Nchileke kweru ụkwa l'aa-mu Áyizaku tẹmanu a mụa ya; bụ ęge o kwekwaruphu ụkwa l'unu a-buru ụnwu iya tẹmanu bę unu bya aburu iya.

²⁹ Ọ bũkwaphu ęge ọ dũ teke ono bụ ęge ọ dũ nta-a. Teke ono bę onye onanu, a tsũtaru ime iya l'ọ bũ kę ndu ọdo phũ shi anoduje akpa onye ophunanu, ndzu iya shi l'ęka Ume Nchileke phũ ęhu. Yọ buru ęge ọ dũ nta-a ndono.

³⁰ Obenu; ?bũ ngunu bę ękwo okfu Nchileke kfuru? Ọ sũru: “Chifukwa ohu yęle nwa iya. Nwa, shi l'ohu bę yęle nwa, amadu mũru ta agbakwaru mgb a eke iphe nna ęphe.”

³¹ Ọo ya bũ; ụnwunna mu; ayi ta bũkwa ụnwu, ohu mũru; ayi bũkwa ụnwu kę nwanyi ophu bũ amadu.

5

Unu be ekwekwa; t'e mee unu ohu ọdo

¹ Kuráýisutu tookwaru ayi l'ęgbu; sũ t'ayi ba abũhe ohu. Ọo ya bũ t'unu vudoshia ike. Unu be ekwekwa t'ọ nweru onye e-gude ekemu mee unu t'unu buru ohu ọdo.

² Tę mubę Pọlu kakwaru iya unu: ọ -buru l'ọ bũ obu ńtsũ bę unu gude eme t'unu buru ndu doberu ęka ndoo l'ifu Nchileke; ọo ya bũnu l'abyabya, Kuráýisutu byaru ta dũdu uru, ọ baru unu.

³ Tę mu kasakwaa onyemonye ọbule, buru ńtsũ ęnu-nchị. T'onye buru ńtsũ ęge ee-shi tę Nchileke gua ya l'onye doberu ęka ndoo nyatakwa l'ọ dobefutaje iphe bũ iphe ekemu kfuru l'ọ ha.

⁴ Unubę ndu eme tę Nchileke gua unu lę ndu doberu ęka ndoo; okfu l'unu eme iphe ekemu kfuru; unu bũfuakwaru onwunu l'ęke Kuráýisutu nọ. Unu nashịakwaru onwunu eze-iphe-oma kę Nchileke.

⁵ A -bya l'ayibedua bę iphe ayi dzọberu ọkpa ele ɛnya iya eleshi iya ike lę Nchileke a-gu ayi lę ndu doberu ęka ndoo l'ifu iya bũkwa l'ayi nataru Ume-dũ-Nso; okfu l'ayi woru onwayi ye Kuráýisutu l'ęka.

⁶ Kę l'onye yęle Kuráýisutu Jisọsu tugbaberu buru nanu b'ę te ek-fuhekwa kę l'e buru ńtsũ; ophu bũ l'ę te budu. Iphe eekfu bũ k'oworu onwonye ye Kuráýisutu l'ęka; mbũ okweta kę Kuráýisutu ophu ayi shi l'obu, ayi yeru ibe ayi ekoshi.

⁷ Unu shikwa etsokotahawa ụzo ono ọhuma. ?Buhunu onye kpọshiru unu t'unu ba anọduhe eme iphe bụ ọkpobe okfu ono nta-a?

⁸ Ọphu doru mu ọnya bụ l'ẹ tọ bụdu Nchileke-wa, bụ iya keru unu-wa bẹ gbe nọdu lẹ mkpọshi ono t'unu be emehe ọkpobe okfu ono.

⁹ A nmaru ẹtu; sụ l'ọ bụa nwa-ọchi-l'ẹka iphe ekoje-buredi l'ekoliye ishi buredi l'ophu.

¹⁰ Obenu l'atugbabe, ayi l'unu tugbaberu lẹ Nnajiufu bẹ meekwaru t'obu shihu mu ike l'ẹke unu nọ; l'unu a-laa azu tsochata ụzo; wata ọri iphe mu ari. L'onye ọbu onye ọbu; mbụ onye ono, gbaghashiru unu obu ono bẹ Nchileke a-nmakwa ikpe.

¹¹ Obenu: unwunna mu; ọ -buru l'ọo t'e buje utsu bẹ mu ezikwadu; l'ara iya arara; ?buhunu ole bụ kẹ tẹ aakpakwadu mu ẹhu? Ọ buru ẹge ono b'ọ dū; mę arara, mu ara lẹ Nchileke a-gulephu ayi lẹ ndu doberu ẹka ndoo; okfu lẹ Kuráiyisutu nwuhuru l'oshi-osweru ta ga dukwa onye ọ ga abujeru iphe eghugu.

¹² Teke bụ lẹ kẹ obu utsu aphunuka ndu ono, agbaghashi unu obu ono l'ẹhu; t'ẹphe jenu je ahashia onwẹphe ahaha.

¹³ Kẹ l'unubedua; unwunna mu; b'e kuru t'unu buru ndu a toru l'egbu. A makwarua l'a towaru unu l'egbu. Obenu l'agha: unu ba ahahękwa onwunu t'iphe anọduje agu unu agugu; mę iphe unu ari l'okpoma bya ekee unu egbu odo. Iphe unu e-me gbe buru t'onyemonye ọbule yeru ibe iya obu; k'ọphu unu a-nọduje eyeru ibe unu ẹka.

¹⁴ Ishi iya aburu l'ekemu ono l'ọ ha tukokwa kpakoru l'okfu lanu; bụ iya bụ: "Yeru madzu ibe ngu obu ẹge i yeru onwongu."

¹⁵ Obenu lẹ teke ọ bụ l'unu gbe anọduje eme l'ọ bụ anu-egu-egbudu, ẹ-te yeduru ibe iya obu; gbe l'atakashi ibe unu ẹra; anmabushi ibe unu anu; ha! Unu kwabekwa ọnya; unu 'atuko ibe unu taẹbe; gvụ.

Ume Nchileke; mę ẹjo iphe aguebe madzu

¹⁶ Ọle mbedua suru t'unu hakwaa Ume Nchileke t'ookoshije unu ụzo. Ọo ya bụ ẹge unu ẹ-te emejedu ẹjo iphe aguebe unu.

¹⁷ L'iphe aguebe madzu bẹ ta adujekwa Ume Nchileke mma. Ọphu iphe agu Ume Nchileke ta adujekwanu uche kẹ madzu mma. Iphe kparu iya nū bụ l'uzo iphe labu ono bẹ duru onwẹphe l'okfu. Yọ buru iya kparu iphe unu ta adujedu ike mee iphe dū mma, unu riru k'ememe.

¹⁸ Obenu lẹ teke ọ bụ Ume Nchileke ekoshije unu ụzo; ọo ya bụ l'ekemu te ekehedu unu egbu.

¹⁹ Iphe shigbaa l'uche madzu doru ọnya: mbụ ?tị phudu uru-alị; ?tị phudu ẹjo umere, rehuru erehu; ?tị phudu iphere ogvu l'ifu;

²⁰ ogwa iphe aagwa agwagwa; ogwo ogvu; osephe okfu; ọlu ogu; ijimęnya; obu-ọku; oke-ọnya; okekashi onwonye akpa iche iche;

²¹ ọnya-kfurukfuru; ọngunuka męe; ori l'angusweshi onwonye ifu; męwaru egbe iphe dū ẹge ono. Ọ bụ egbe iphe shigbaa l'uche madzu ndono. Tę mu l'okwaa unu ẹka lẹ nchi ẹge mu l'ohawaru iya unu: ndu eme ẹge ono ta abyakwa bya abahụ l'ẹke Nchileke bụ eze.

²² Obekwanu l'iphe shigbaa lẹ Ume Nchileke bụ: n-yemobu; ẹhu-ena; nchi-odu-ndo; ọta-nshi; ome odo; ome ọhuma; ovudoshi ike l'iphe e kfuru;

²³ ome agu; mę ọkpade onwonye. Ẹ to nwekwa ekemu, a tūru sụ l'onye meru iphe dugbaa ẹge ono bẹ aa-nma ikpe.

²⁴ Ndu bukwanu ndu kẹ Kuráiyisutu Jisosu kpopyabewaru ẹjo iphe agugbaa uche ẹphe; mę ẹjo umere ọphu shigbaa ẹphe l'uche l'oshi-osweru.

²⁵ Nchileke shiwa l'eka Ume nk'ia; nū ayi ndzū ophungu. Qo ya bụ; unu t'ayi hanūa tē Ume ono koshije ayi ūzo.

²⁶ Unu t'ayi be emejelephu iphe ege ee-shi t'a jaa ayi ajaja; ayi te emeje iphe e-ghu ibe ayi eghughu; ophu ayi ejijekwaru ibe ayi ijimenya.

6

Oku -kota madzu

¹ Ūnwunna mu; teke bū l'o nweru onye eka guderu l'eka oome iphe e-ta dudu mma; unu koshinu l'oo Ume Nchileke edu unu; zia obu alī dūlata iya azū l'ūzo, vudo nhamunha. Obenu; tē onyemonye obule letakwa onwiya enya t'e b'e nwufuaru iya ye l'ome iphe dū eji.

² T'onyenonu gbatajeru ibe iya l'iphe atsu iya l'ehu; k'opu unu e-gude ege ono mekotaje ekemu, Kuráiyisutu tūru.

³ L'onye riru lē ya bū iphe; l'eka e tō dudu iphe o bū; onye ono kwa onwiya bē oome eswe.

⁴ Q kwa t'onyenonu letajeodu onwiya enya; maru ege umere iya gbaru. Teke i maru ege umere ngu gbaru; nggu ewotaje iphe i meru tūru yeru umere, gbaru ngu l'ememe. Qo ya bū l'e tii jeheduru owota iphe i meru atūru eyeru kē onye odo.

⁵ Ishi iya abūru l'onyenonu e-vukwaru iphe o shi emeebe lē mgboko-a bya l'ifu Nchileke.

⁶ T'onye eezi ozi-oma kē Kuráiyisutu ono nujekwa onye ezi iya eya nū iphe dū mma, o nweru.

⁷ Unu be ekwekwa t'e dūphua unu ūzo; lē Nchileke ta abukwa onye éswé. Q kwa iphe bū iphe onye kuru bē owotaje akpuru iya.

⁸ L'onye eme ejo iphe agu uche iya bē a-lakwa l'iyi. Obenu l'onye eme iphe Ume Nchileke ziru iya bē Nchileke a-nū ndzū gbururu jeye.

⁹ Qo ya bū tē ike ba agvukwa ayi l'ome ohuma; okfu l'ayi e-mekochaa ria uru iya teke o gbaleruphu; mē ayi -gudekpele iya phū ege ayi gude iya.

¹⁰ Qo ya bū; t'ayi mejeru onyemonye obule ohuma nta-a, ūzo dūru ayi k'ememe iya. Ndu, ayi a-katsujekpooru omeru ohuma ono bū ndu, ayi l'ephe tuko buru ndu onu ūlo lanū; okfu l'ayi l'ephe tuko-wa woru onwayi ye Kuráiyisutu l'eka.

Ekele mkpọ-chi ishi iya

¹¹ Nta-a bē mu gudekpoo eka mu gēdegēde ederu unu ekwo obu. ?Unu ta phudu ege akpuru okfu, mu gude ede iya hajē kakporo kakporo.

¹² Q kwa ndu eme t'a jaa ephe ajaja kē iphe ephe sūru l'e mefutaje l'eli ehu bū ndu eyebutaje unu t'unu bua ūtsū. Iphe ephe gude eme iya bū tē ndu Ju ba kpa ephe ehu. Ephe maru lē ndu Ju ga akpa ephe ehu; ndēge ephe kweru l'ō būlephu Kuráiyisutu ono, nwūhuru l'oshi-osweru ono a-dzofuta ephe.

¹³ Ndu obu, bukpooru nū ūtsū obu e-ba bū l'ephe emejekwanu iphe ekemu kfuru. Iphe meru iphe oogu ephe t'ephe mee unu t'unu bua ūtsū bukwa k'opu ephe a-sashilahaa nsasa l'ephe meru; unu emee onwunu iphe-ohubama l'anū-ehu.

¹⁴ A bya lē mbēdua; mu ta ahakwa kē oša nsasa l'iphe odo; gbahaa k'oshi-osweru Nnajiufu ayi, bū Jisōsu Kuráiyisutu. Lē keshinu ophu o nwūhuru l'oshi-osweru bē iphe kē mgboko-a ta dūhekwa iphe o bū mu; tēmanu bē mbēdua dukwaphu l'ō bū onye nwūhuru anwūhu l'eka iphe kē mgboko-a nō.

¹⁵ Kẹ l'e buru útsù; te bu; te nwekwa iphe ọ bú. Iphe bú iya nù nwẹnkin yi bú ọburu onye Nchileke keru k'ophungu.

¹⁶ Tẹ Nchileke mee t'ẹhu dụ iphe bú ndu etsoje ọzo iya ono, mu koshiru unu ono agu; yọ phukwaaruphu ẹphe imiko. Ọ bú ẹphe bú ọkpobe ndu Ízurelu kẹ Nchileke.

¹⁷ Dube ntanụ; t'ẹ b'ọ dukwa onye e-kfuchibaa mu nchi ọdo. Ichii iphe ọwaa, mu vu l'ẹhu ẹge-a bẹ bukwa iphe-ọhubama, ekoshi lẹ mu bú ohu Jisọsu.

¹⁸ Unwunna mu; tẹ Nnajiufu ayi, bú Jisọsu Kuráýisutu mekwaaru unu eze-iphe-oma l'unu ha. Ono kwa ẹge ọ dụ.

Ekwo, Pọlu deru nọ Ndu Éfesosu

¹ Ọwaa bụ ẹkwo-ozì, mubẹ Pọlu ede. Mu bụ onye Nchileke fọtaru; mee mu tẹ mu bụru onye ishi-ozì Kuráýisutu Jisọsu.

Mu ede iya anụ ndu kẹ Nchileke, bu lẹ Éfesosu; mbụ ndu kweru kẹ Kuráýisutu Jisọsu; ẹphe l'iya atugbabe bụru nanụ.

² Tẹ Nchileke, bụ Nna; mẹ Nnajiufu, bụ Jisọsu Kuráýisutu meeru unu eze-iphe-oma; mekwaaphu t'ẹhu dọ unu agu.

Ọnu-oma, shi l'ẹka Kuráýisutu

³ T'ajaja bụru kẹ Nchileke; mbụ Nchileke ono, bụ iya bụ Nna kẹ Nnajiufu ayi Jisọsu Kuráýisutu ono. Ọ bụ l'ẹka Kuráýisutu ono bẹ ọnu-oma, dọ l'iche iche ọphu shi l'imigwe shi rube ayi ẹka.

⁴ Tẹmanu Nchileke emee mgboko b'o vuhawa ọzo shi l'atugbabe, ayi lẹ Kuráýisutu tugbaberu fọta ayi t'ayi bụru ndu nk'ia; k'ọphu ayi a-bụ ndu, dọ nsọ; bụru ndu, ẹ-te nwedu ẹkworo l'ifu iya.

⁵ Ọ bụ okfu l'o yeru ayi obu; meru iphe ọ chihawaru iya achichi dobe: lẹ ya e-shi l'ẹka Jisọsu Kuráýisutu; nata ayi yeru onwiya t'ayi bụru unwu iya. Ọ bụ ẹge ono b'ọ dūhawa Nchileke mma l'obu; bụkwaruphu ẹge ọ tūberu tẹ ya mee ya ndono;

⁶ K'ọphu aa-ja iya ajaja kẹ ụdugburuku eze-iphe-oma nk'ia ono, dọ biribiri, ọ nūru ayi kẹ mmakanụ ono; mbụ ayibe ndu ayi lẹ Nwa iya ono, o yeru obu ono tugbaberu bụru nanụ.

⁷ Ọ bụ mee ono, Kuráýisutu lọkaru l'okfu ẹka ayi ono b'o gude gbata ayi. Yọ bụkwaru iya phụ bụ lẹ Nchileke aguaru ayi nvụ l'iphe dọ ẹji, ayi meru. Eze-iphe-oma ono abụru iphe-oma, kfube ọswa ha nshinu b'o meru ayi ono;

⁸ mbụ eze-iphe-oma ọphu ọ kfube jaa ẹka ọgbodo ajaja meeru ayi.

⁹ Ọ mekwaruphu t'ayi maru iphe; nweru ọkpobe egomunggo; k'ọphu iphe oome e-dọje ayi ẹnya; bụ iya bụ l'o meru; ayi abya amaru iphe ono, shi bụru iphe ọ domiru edomi, bụ iphe ọ kwakọbehawaru t'o shi l'ẹka Kuráýisutu medzua.

¹⁰ Iphe ono, Nchileke tūberu lẹ ya e-me teke gbaru nụ ono bẹ bụ l'ọ-ohigbabekota iphe bụ iphe, o keru ekeke l'ọ ha; bụ iya bụ iphemiphe ọbule, nọ l'igwe; mẹ ọphu nọ l'alị. Yọ bya ewota Kuráýisutu mee ishi iya.

¹¹ Ọ bụ Kuráýisutu bẹ ayi l'iya tugbaberu. Yọ bụru iya meru t'ayi yiru l'iphe ono, o kweru ndu nk'ia ụkwa iya ono. Ọo ya kparu iphe Nchileke emekotaje iphemiphe ọbule ẹge ọ tubuhawaru iya; mee ya ẹge bụ uche-obu iya. Ọ bụ Nchileke ono vuhawa ọzo fọtahawa ayi.

¹² Ọo ya bụ t'ayibedua, bụ ndu ọphu vuhawa ọzo leta ẹnya Kuráýisutu gudeje umere ayi l'ọ ha koshi ẹge biribiri Nchileke habe nshinu.

¹³ Ẹge ono b'ọ dukwaphu unubedua, bụ ndu ẹ-ta bụdu ndu Ju. Lẹ teke unu nuleruphu ọkpobe ozi-oma ono, e ziru unu lẹ Nchileke dzofutawaru unu ono bẹ iya kwetaru kẹ Kuráýisutu; Nchileke egude Ume-dụ-Nsọ, o kweru ụkwa unu mee unu iphe-ohubama; gude koshi l'ọo ya nwe unu.

¹⁴ Ọ bụ Ume-dụ-Nsọ ono ekoshi l'ayi a-natakwaa iphe ono, Nchileke kweru ndu nk'ia ụkwa iya ono, bụ iphe ayi a-nata teke Nchileke a-gbafuta

ndu nk'ia; gbafulagekpo ephe ohuma ohuma. T'ayi jaa odu-biribiri Nchileke ajaja!

Polu ekfu anu Nchileke

¹⁵ O bu iphe ono be meru iphe mu ta habua okele Nchileke ekele mkpurumkpuru; shitakpooru teke ono, mu nuru l'unu woru onwunu ye Nnajiufu ayi, bu Jisosu l'eka ono; me le ke obu, unu yekotaru ndu ke Nchileke l'ephe ha.

¹⁶ Mu ekeleje Nchileke ekele; ekfu anu iya l'okfu eka unu tekenteke:

¹⁷ te Nchileke ono, bu Nchileke ke Nnajiufu ayi Jisosu Kurayisutu; bu iya bu Nna ono, bu o-ka-le-biribiri ono nu unu Ume-du-Nso, bu iya e-me t'unu maru mmamiphe; yo koshikwaphu unu Nchileke; k'ophu unu a-maru iya.

¹⁸ Mu ekfujekwaru iya phu t'o mee obu unu t'o phu iphoru nk'ia; k'ophu unu a-maru iphe ono, o kuru unu t'unu le enya iya ono; makwaruphu ege eze iphe ophu o kweru ndu nk'ia ukwa iya habe l'uru;

¹⁹ me ege ike nk'ia ono, e-te nwedu etu ono emebe ire l'ehu ayibe ndu kweru ke Kurayisutu. Ike ono, eme ire, bu ayi l'ehu ono be bukwa iphe lanu ye eze ike iya ono,

²⁰ o gude mee Kurayisutu t'o shi l'onwu teta nodu ndzu; woru iya dobe l'eka-utara iya; bu iya bu okwa, a kwaberu iya ugwu l'imigwe.

²¹ O bu Kurayisutu bu ishi l'eka ono. O kakota iphe, bu o-chi-oha imigwe l'ephe ha; me ndu ekfu iphe emenu l'ephe ha l'imigwe; me iphe, bu ndu, bu ephe; be ike no l'eka l'imigwe; mewaru nnajioha imigwe l'ephe ha. O kawkaphu iphe bu ndu bu onyibe nshinu; mbu onyibe k'eliphe-a; me k'eliphe ophu abya nu.

²² Nchileke meru te Kurayisutu tuko iphemiphe obule dzopyabe l'okpa; woru yebe Kurayisutu ono nu chochi t'o buru chochi ishi l'iphemiphe obule.

²³ O kwa chochi bu ugwehu Kurayisutu. Yo buru le chochi be iphe ke Kurayisutu dzuru edzudzu. Yo bukwannuru le Kurayisutu be iphemiphe obule ke Nchileke dzuru edzudzu.

2

Oshi l'anwuhu; bata le ndzu

¹ O nweru teke unu shi buru ndu nwuhuru anwuhu; okfu l'unu te shidu anuru Nchileke okfu; unu eshi emephe iphe du eji.

² Teke ono; be unu shi etso eka ndiphe. Unu shi anoduje eme iphe epherephere kfuru, bu iya bu onye ishi ophu achì l'ephekerephe; mbu ogvu ono, emeje te madzu kwefuru Nchileke ike ono.

³ Ayi l'ayi ha tukokwaa shi du l'o ephebedua. Ayi shi tsoru emephe ejo iphe, shi ayi le mee. Iphe ayi emeje abuleruphu iphe du ayi mma l'ehu; me iphe du ayi mma l'uche. Ayibedua shikwaa buru ndu oke ehu-eghughu ke Nchileke dakfufutaje l'o bu ndu ophunanu.

⁴ Obenu l'obu-imiko ke Nchileke kariru akari. O yeru ayi obu yegharu iya ayi eka.

⁵ Ayi shi l'emeswe, ayi mesweru Nchileke buru ndu nwuhuru anwuhu. Obenu le Nchileke mewaru; ayi le Kurayisutu atuko bya anodu ndzu. Unu nyatakwa l'o bu eze-iphe-oma ke Nchileke b'o gude dzofuta unu.

⁶ Ayi le Kurayisutu Jisosu tugbaberu buru nanu; Nchileke emee t'ayi teta nodu ndzu; k'ophu ayi l'iya a-tuko achì l'imigwe.

⁷ Iphe kparu iphe o meru iya ẹge ono bu t'o gude iya koshi ọgbo ọphu nọ l'ifu eze-iphe-oma iya, nyiberu anyibẹ; koshikwaphu ẹge obu-oma iya, shi l'ẹka Kuráýisutu Jisọsu habe ayi nshinu l'ẹhu.

⁸ Ọ bu eze-iphe-oma kẹ Nchileke b'o gude dzọta unu. Adzọta ono, a dzọtaru unu ono shi l'ekwekwe, unu kweru kẹ Kuráýisutu. Ẹ to nwekwa iphe ọdo, unu eyekwadu iya ọdo. Adzọta ono ta bọdu obunggo kẹ iphe unu seru akanya iya. Ọ bọlephu iphe-oma, Nchileke meru unu ẹwoma.

⁹ Ẹ to nwekwa iphe bu iphe unu e-gude l'asa nsasa k'egbe iphe unu meru.

¹⁰ Ọ bu Nchileke keru ayi. O shi l'ẹka Kuráýisutu Jisọsu kee ayi; k'ọphu ayi a-nọduje eje ọkpobe ozi, du mma ọphu ọ kwakọbehawaru ayi t'ayi jeje.

Aabu nanu l'ime Kuráýisutu

¹¹ Ọo ya bu; unubẹ ndu ẹ-ta bọdu ndu Ju; unu nyatakwa iphe unu shi buru teke ọhazu. Ndu Ju ekuje unu "ndu akpapyi;" l'eku onwẹphe "ndu, buru utsu" gude iya l'ekoshi l'ẹphe bu ndu kẹ Nchileke. Ọle utsu, ẹphe buru bọlephu iphe madzọ egudeje ẹka ebu l'eli ẹhu.

¹² Unu nyatakwa lẹ teke ono bẹ unu te shidu nọdu Kuráýisutu l'ẹka. Unu shi buru ndu ọhodo, ẹ-te tsodu lẹ ndu Ịzurelu. Ọ bu ndu Ịzurelu ono; bẹ Nchileke fọtaru t'ẹphe buru ndu nk'iya. Ẹka unu te shidu du l'iphe bu ụkwa ono, Nchileke kweshiru ndu nk'iya ono; to nwe iphe unu shi ele ẹnya iya lẹ mgboko-a. Unu ta ma onye Nchileke bu.

¹³ Obenu lẹ nta-a bẹ unubẹ ndu ono, shi nọdu Nchileke ote-ẹnya ono bẹ Nchileke shiwa l'atugbabe, unu lẹ Kuráýisutu tugbaberu buru nanu; kurita unu ntse ntse; Kuráýisutu egude mee, ọ lọkaru l'oshi-osweru swafu iphe du ẹji, unu meshiru.

¹⁴ Kuráýisutu l'onwiya bẹ bu ẹhu-agu nk'ayi; yẹbedua, meru; ayibẹ ndu Ju; mẹ ndu ẹ-ta bọdu ndu Ju aburu nanu. Tọ du iya bu; yo shi l'anwuhu, ọ nwuhuru; nwukpofu ndumashi ono, du l'ọ bu ọpho-mkpuma ọphu nonu; buru ọhogu nọduru ayi l'unu ono.

¹⁵ Kuráýisutu meru tẹ ekemu ndu Ju; mẹ unwu nsọ nsọ; mẹ ome-l'ali, tso iya nu be erehe ire. Iphe Nchileke eme bu k'ọphu mba labu ono a-bya aburu ndu lanu k'ọphungu; t'ẹphe l'iya tugbabe buru nanu; t'o shi ẹge ono mee tẹ nchi du ndo;

¹⁶ mẹ tẹ Kuráýisutu shikwaphu l'anwuhu ono, ọ nwuhuru l'oshi-osweru ono; chikpoo ndumashi ono; shikwaphu l'anwuhu kẹ oshi-osweru ono; mee mba labu ono t'ẹphe buru nanu; k'ọphu oo-dulata ẹphe azu dukfuta Nchileke.

¹⁷ Ọo ya meru iphe Kuráýisutu byaru bya ezidzuru madzọ kpamukpamu ozi-oma kẹ ẹhu-agu ono; zia ya unubẹ ndu ẹ-ta bọdu ndu Ju, bu iya bu unubẹ ndu shi nọdu Nchileke ote-ẹnya; zikwaa ya phu ndu Ju, bu ndu ọphu shi nọdu iya ntse ntse.

¹⁸ Ọ bu l'ẹka Kuráýisutu bẹ ayi l'ayi ha shi; mbu ayibẹ ndu Ju; mẹ ndu ẹ-ta bọdu ndu Ju bya aburu ndu aduje ike gude Ume-du-Nsọ lanu bya evudo Nna ono l'ifu.

¹⁹ Ọ bu iya bu l'unubẹ ndu ẹ-ta bọdu ndu Ju ta buhekwa ndu alala; unu ta buhe mbyamumbya. Nta-a bẹ unu buwa ndu ẹphe lẹ ndibe Nchileke tuko buru ndu a muru l'ẹkalanu; unu tukowa buru ndu onu-ulo Nchileke.

²⁰ Nta-a bẹ Nchileke gudekwa unubẹdua akpuli ọlo iya ọphu ndu ishi-ozu; mẹ ndu shi nkfuchiru Nchileke toru ntọ-l'ali iya. Yọ buru Kuráýisutu Jisọsu l'onwiya bu itso, gude ọlo ono.

²¹ Ọ bụ Kuráýisutu ono bụ onye gudekota ọlọ ono l'ọ ha; gudeschia ya ike; bụrụ iya emeje t'ọ vua evuvu bụrụ eze-ọlọ, e doberu Nnajiufu nso.

²² Unubẹ ndu ọp̄hu unu l'iya tughababeru bụrụ nanu bẹ ọokpulekwaphu unu lẹ ndu ọp̄hunanu l'ọ bụ ọlọ; t'unu bụrụ eze-ọlọ ẹke, Ume Nchileke a-bya eburu eburu.

3

Ozi, Pọlu ejeru ndu ọhodo

¹ Ọ bụ iphe ono meru iphe mu anọduje ekfu anu Nchileke mubẹ Pọlu, bụ onye nọrụ Kuráýisutu Jisọsụ lẹ mkpọrọ l'ishi unubẹ ndu ẹ-ta bụdu ndu Ju.

² O doru mu ẹn̄ya l'unu a-nuhawa lẹ Nchileke shiwa l'ome eze-iphe-oma iya ono; ye mu ozi-wa l'ẹka tẹ mu jee; t'ọ dūru unu lẹ mma.

³ Nchileke woru iphe o shi domia edomi togboru mu ẹba tẹ mu maru iya. Mu tsotahaakwaru ọnu l'okfu ono l'odungu; ọbụ lẹ mu gburu iya mkpirikpi.

⁴ Unu -gulephu iphe mu dehawaru l'ekwo bẹ unu a-marua ẹge o dotaberu mu ẹn̄ya mbụ iphe kẹ Kuráýisutu ono, Nchileke shi domia edomi ono.

⁵ Teke ndiche bẹ Nchileke te shikwa emeje tẹ ndiphe maru iphe nk'iya ono, o shi domia edomi ono. Obenu lẹ nta-a bẹ Nchileke shiwa l'ẹka Umedu-Nso iya togbọ iya ẹba; k'ọp̄hu ndu ọ fọtaru dobe iche; mbụ ndu ishi-ozī iya; mę ndu ekfuchiru iya nū a-maru iphe ono.

⁶ Iphe ono, o shi domia edomi ono bụ l'ọ bụ ndu ẹ-ta bụdu ndu Ju bẹ ephe lẹ ndu Ju gba mgba l'ọnu-oma ọp̄hu shi l'ẹka Nchileke. Ephe tuko dzekfua l'ẹhu onye lanu; tuko yiwaru l'ukwa iphe Nchileke shi l'ẹka Kuráýisutu kwee. Yọ bụrụ ozi-oma ono meru t'ayi maru iya nta-a.

⁷ Ọ bụ ozi-oma ono bẹ mu ese akanya iya. Yọ bụrụ Nchileke fọtaru mu tẹ mu jeje ozi-oma ono. Onanu aburu eze-iphe-oma, Nchileke meru mu ẹwoma. Yo shi ẹge ono koshi mu ẹge ike iya retaberu mu ire l'ẹhu.

⁸ L'iphe bụ ndu ẹn̄ya ephe laru lẹ ndu kẹ Nchileke bẹ bụ mu b'ọ katsua alala. Yọ bulerua mbẹdua bẹ Nchileke gbẹ meeru eze-iphe-oma kẹ tẹ mu bụrụ onye e-tsorū ọhamoha; ekfukashiru mba, ẹ-ta bụdu ndu Ju k'eze-iphe-oma ono, shi l'ẹka Kuráýisutu, paarū nshinu; k'ọp̄hu bụ l'ọriri madzū tẹ erudu l'ẹge ọ ha.

⁹ Ọ bụ mu b'ọ ziru tẹ mu mee tẹ ndiphe kpamukpamu phū ẹge Nchileke eshije eme iphe ọ tūberu. Nchileke, bụ iya tuko iphemiphe ọbule kee chihawaru iphe ono achichi dobe b'ọ kederu mgboko. Obenu l'ọ shiru keshinu teke ono domita iya edomi.

¹⁰ Yọ bụrụ nta-a bẹ Nchileke shi l'ẹka chọchi mee tẹ ndu bụ ọ-chi-oha imigwe; mę ndu ekfu iphe emenu, nọ l'imigwe maru ẹge mmamiphe kẹ Nchileke gbakotabeberu.

¹¹ Nchileke tuko iphemiphe ọbule ono mekota ẹge ọ rihawaru iya ru l'ede-nwede l'ọ bụ ẹge ono bẹ ya e-me iya. Yọ bụrụ onye o shi l'ẹka mee ya bụ Nnajiufu ayi, bụ Kuráýisutu Jisọsụ.

¹² Ọ bụ Jisọsụ ono bụ onye ayi kweru nk'iya; ayi l'iya atughabe bụrụ nanu; k'ọp̄hu ote ta anghedu ayi l'obu; ayi ennewaru ọnu-okfu; ayi ta atsọhe ẹn̄ya ọb̄ya ovudo Nchileke l'ifu.

¹³ Ọo ya bẹ mu arọ unu; byiko; t'unu bẹ egudekwa kẹ iphe-ẹhuka-wa, mu eje l'okfu ẹhu unu-wa; t'obu jihu unu oyi lẹ kẹ Kuráýisutu. Ọ bụkotakwa iphe e-wotaru unu ugwu.

Obu, Kuráýisutu yeru ayi

¹⁴ O bu iphe ono meru iphe mu ebyishije ikpere l'alì ekfu anù Nchileke, bu Nna;

¹⁵ mbù onye bu l'èka iya bẹ iphe bu ikfu l'ikfu, nọ l'imigwe; mẹ l'eliphe shi gbube ishi ndzụ ẹphe.

¹⁶ Mu anoduje ekfu anù Nchileke t'o shi l'odu-biribiri iya, nyiberu anyibe; shi l'èka kẹ Ume-dù-Nsọ iya nù unu ike; k'ophu obu e-shihu unu ike.

¹⁷ Mu ekfujekwaphu anù Nchileke tẹ Kuráýisutu kwata ufu; buru eburu l'ime obu unu; keshinu unu kwetawaru nk'iya. Mu ekfujekwaphu anù Nchileke tẹ n-yemobu unu mee unu t'unu shihu ike; lopyabe unu ẹge ogvu-oshi alopyabeje oshi, gvuru egvuru t'o shihu ike; mẹ tẹ n-yemobu unu ono mekwaaphu unu t'unu shihu ike ẹge ntọ-l'alì ọlo emeje ọlo t'o shihu ike.

¹⁸ Ẹge unu lẹ ndu kẹ Nchileke l'ẹphe ha a-duje ike t'o doo unu ẹnya ohuma mbù ẹge adzọta, Kuráýisutu dzọtaru unu hatabe ọsa-ọsa; hatabe ogologo; hatabe l'eli; mẹ ẹge ọ dọta-be ogvu;

¹⁹ mẹ t'unu makwaruphu lẹ n-yemobu kẹ Kuráýisutu hanuka nshinu. A makwaru-a l'ẹ tọ dudu teke o nweru onye a-makotaru iya nù; k'ophu aa-tukowaru ẹge Nchileke gbaru phukota l'ẹhu unu.

²⁰ T'ajaja buru kẹ Nchileke ono, emeje meghata ẹge ayi aduje ike sù t'o meeru ayi; mbù mee mee ophu ayi ta rì-vudu l'egomunggo;

²¹ t'e shi l'èka chọchi kwabẹ iya ugvu; shikwaphu l'èka Kuráýisutu Jisọsu tuje iya ẹpha gbururu jeye lẹ tutu yoyo! Ono kwa ẹge ọ dọ.

4

Ndu kẹ Kuráýisutu bu nanu

¹ O bu iphe ono kparu iphe mbẹdua, bu onye nọ lẹ mkporo; okfu lẹ mu ejeru Nnajiufu ozi arọ unu t'unubẹ ndu kẹ Nchileke nọdu ndzụ; meje iphe Nchileke tüberu teke ono, ọ fọtaru unu ono.

² Unu wozitaje onwunu alì; unu emeje agu; buru ndu anwagbuje iphe l'obu. Unu nwagbuje iphe ibe unu meru unu l'obu; shi ẹge ono koshi ẹge unu yeberu ibe unu obu.

³ Unu keshijee ẹhu t'unu ba aha oburu nanu ono, Ume kẹ Nchileke meru t'unu buru ono. Tẹ Nchileke mee tẹ nchị dọ unu ndo; t'unu l'ibe unu buru nanu ẹge unu bu iya.

⁴ Keshinu ayi tuko nata Ume-dù-Nsọ lanu bẹ ayi tukokwaphu buru ugwehu lanu. O bukwaphu ẹge ono b'ọ bu iphe lanu bẹ Nchileke kuru ayi t'ayi le ẹnya iya.

⁵ O bu Nnajiufu lanu bẹ ayi nweru; buru ekwekwe lanu bẹ ayi kweru; bukwaphu baputizimu lanu bẹ nonu.

⁶ O bu Nchileke lanu nọ; onye bu iya bu Nna ayi l'ayi ha; bya aburu iya nọ-ngokotaru; gudekota onyemonye obule eje ozi iya; bya eburu l'ime ayi l'ayi ha.

⁷ Onyemonye obule l'ime ayi bẹ Nchileke mewaru eze-iphe-oma. Yọ buru ẹge Kuráýisutu gude kee ya bu ẹge a natagbaaru iya.

⁸ O dọ l'ọ bu iphe e deru l'ẹkwo okfu Nchileke; sù:

“Lẹ teke o gbeshiru lashia l'imigwe
b'o dutaru igweligwe ndu
ọ lutaru l'ọgu kpuaru onwiya.

Ọ nūru madzū iphe ẹwoma.”*

⁹ ?Bū ngunu b'ọ bū mbū “l'ọ gbeshiru lashia l'imigwe.” Iphe ọ bū bū l'ọ vuru ọzo shiodu l'igwe nyizita alì; bū iya bū l'ime ime alì kẹ nggodó ọwaa.

¹⁰ Ọo ya bū l'ọo onye lanū ono, nyizitaru nū ono bụkwa iya phū bẹ nyihuru nū; tūko imigwe l'ọ ha nyighaa; k'ophu ọ tūkoru ẹkemeke ọbule ghakọta.

¹¹ Ọ bū iya bū onye “nūru madzū iphe ẹwoma”. Iphe ẹwoma iya ono bū l'ọ gūtaru madzū t'ẹphe haru būru ndu ishi-ozì; gūta ndu ọdó t'ẹphe būru ndu nkfuchiru Nchileke; gūta ndu ọdó t'ẹphe būru ndu e-jeje ozi ozi-ọma; gūta ndu ọdó t'ẹphe būru ndu a-nọduje eleta chọchi ẹn̄ya; bya agutakwaphu ndu ọdó t'ẹphe būru ndu a-nọduje ezi okfu Nchileke.

¹² Iphe meru iphe o meru iya ẹge ono bū t'ọ shi ẹphe l'ẹka; mee ndu kẹ Nchileke k'ophu ẹphe a-dū ike jeeru Kuráýisutu ozi-wa; mẹ k'ophu ugwehu Kuráýisutu ono, bū iya bū chọchi e-tsefuta etsefuta.

¹³ Yọ būru ẹge ono b'ọo-dū jeye teke ayi a-tūko būru ndu tūgbaberu būru nanū; okfu l'ayi tūko kweta kẹ Nwatibe Nchileke; mẹ kẹ l'ayi tūkokwaphu majia ya ẹn̄ya. Ọ bū iphe e-me t'ayi bụkwaruphu ndu e-tsefuta; būru mkpuruphu madzū lanū, dzuru oke ndono.

¹⁴ Iphe, bū iphe meru tẹ Kuráýisutu dzua oke; e-mekwaphu t'ayi dzua oke; k'ophu ayi ta abuhedu unwegirima, bū ndu uphere-onu ndu ẹjọ nzizi a-nọduje atuphe nwa-nkata-eweji l'ọ bū ugbo bẹ eyii-mini atunga atunga l'echi ẹn̄yimu. Onye vughawaru ẹge ono bẹ ndu ẹjọ nzizi te eduphuhekwa; mbū ndu ẹjọ nzizi, egudeje ẹregede mẹ ugho eduphu ndu ọdó ọzo.

¹⁵ Iphe ayibedua e-gbe meje bū t'ayi kfujee ire-lanū; yeru ibe ayi obu gude ẹge ono evu evuvu l'iphe kpamukpamu; evukfube Kuráýisutu; yẹbedua, bū iya bū ishi ayi.

¹⁶ Ọo ya emeje t'ugwehu ono l'ọ ha dzekfutsua lẹ nkwo iya lẹ nkwo iya; būru nanū. Teke ono bẹ ugwehu l'ophu a-tūko evu evuvu; shihu ike; keshinu iphe bū iphe e meru; yọ nọdu l'ẹhu tūko-wa emegbaa ẹge gbaru nū. Ọ bū ẹge ono bẹ ọo-dū l'ẹhu Kuráýisutu mẹ ndu kẹ Nchileke -yeru ibe ẹphe obu.

Ndzū ọphungu shi l'ẹka Kuráýisutu

¹⁷ Ọo Nnajiufu bẹ ziru mu tẹ mu kfua ya kfushia ya ike; tẹ ndzū unu ba aduhekwa l'ọ bū kẹ ndu ẹ-ta madū Nchileke; mbū ndu egomunggo swehuru;

¹⁸ ọriri ẹphe agbakota tsubalangu. Ẹphe te enwekwa nke lẹ ndzū ono, Nchileke anuje ono. Iphe kparu iya nū abūru l'ẹphe kpọ-chiru nchì; to nwe iphe ẹphe maru lẹ kẹ Nchileke ọbū.

¹⁹ Iphere gvūwaru ẹphe l'ifu; iphe ewowaru onwẹphe tọgboru umere, rehuru erehu; wata ome mkpakomkpako iphe ọdó, ruhuru arūhu; k'ophu ẹphe ajitsua tototo ala l'ọru uru-alì, dutsua iche l'iche.

²⁰ Ẹ tọ bụkwa egbe iphe ono bū iphe unu mūtaru l'ẹka Kuráýisutu.

²¹ Ọphu doru ẹn̄ya bū l'unu nūwaru kẹ nk'iya; e zikwaaphu unu iphe, bū ọkpobe okfu, nọ l'ẹhu Jisọsụ ono; keshinu unu l'iya tūgbabewaru būru nanū.

²² Ọo ya bū t'unu haa akahū umere ono, unu shi anọduje eme teke ono, unu te shidu būru ndu kẹ Kuráýisutu ono. Ọ bū akahū umere ono bẹ ẹgu iya meru unu; unu ta ma l'ọ bū onwunu bẹ unu aghọru ugho; bụkwaru iya phū emeje; unu alaa l'iyi.

²³ Tẹ Nchileke mee ọkpoma unu; mẹ uche unu t'ọ būru k'ọphungu.

* 4:8 4:8 Egvu 68:18.

²⁴ Unu yekwase umere ophungu ono l'ò bụ onye yeru uwe; bụ iya bụ umere ophu Nchileke meru; yo yeru umere nk'iya. Egbe umere ono ekoshije onwiya l'okpuberu ndzụ, vudo nhamunha; bya adụ Nchileke mma.

²⁵ Ọo ya bụ; unu haa ọdzu-phe ẹjo-ire. T'onyenonu kfujeru ibe iya irelanu; okfu l'ayi bukota ndu lanu; likfuru l'ugwehu Kuráýisutu.

²⁶ Teke bụ l'ẹhu ghutaru unu eghughu; unu be ekwekwa t'ẹhu-eghughu ono mee t'unu mee iphe dụ ẹji. Unu be ekwekwa t'ẹhu ghua unu eghughu jeye t'enyanywu riba.

²⁷ Unu ba ahakwaru Sétanu ọzọ l'ẹhu unu.

²⁸ T'onye ezi iphura haa ya ezizi; gude ẹka iya setaje iphe l'ọzọ, vudo nhamunha; shi ẹge ono setaje iphe oo-gude yeru ndu ọdo, mkpa nọru ẹka.

²⁹ Unu be ekfujekwaru ibe unu ẹjo okfu. Ọ bụ-chikwaa okfu oma bụ iphe e-shije unu l'onu; bụ iya bụ egbe okfu ophu emeli madzụ emeli; l'akwkwaphu ndu nuru iya nù lẹ mkpa.

³⁰ Unu be emekwa Ume-dụ-Nsọ iphe ọo-dzurobe adzurobe. Ọ bụ Ume-dụ-Nsọ ono bẹ Nchileke gude mee unu iphe-ohubama; l'ọo ya nwe unu. Ọo ya bụ iphe Nchileke gude ekoshi unu lẹ mbọku ono, Nchileke a-gbafuta unu ono nọphu abya.

³¹ Unu tükokpoo k'ota ifu kóngukongu; obu-ọku; mę ẹhu-eghughu paru haa. Unu ahaa ọra-chije ibe unu nchị; haa okfubyishi ibe unu. Unu be edobekwaru ibe unu iphe l'obu; m'ọ -ruhuru; ngunu mee.

³² Ọ bụchia t'unu mejeru ibe unu odoo; phujeru ẹphe imiko. Unu agujeeru ibe unu nvu; egbe iya ono, Nchileke shiwa l'ẹka Kuráýisutu gvaru unu ono.

5

Umere, gbaru ndu kẹ Kuráýisutu

¹ Ọo ya bụ; keshinu ophu unu bụwa ẹgirima, Nchileke yeru obu; unu mụje umere iya t'unu dụ ẹge ọ dụ.

² Tẹ ndzụ unu l'ọ ha koshije l'unu yeru ibe unu obu ẹge ono, Kuráýisutu yeru ayi obu; swee ẹnya lẹ ndzụ iya l'okfu ẹhu ayi; woru onwiya chjaru Nchileke ẹja, dụ Nchileke mma ono.

³ Keshinu unu bụwa ndu kẹ Nchileke b'ẹ to gbahekwa t'unu ye ẹka l'uru-alị; mę l'iphe bụ ẹjo umere, rehuru erehu; m'ọ bụ l'ogvu ẹnya-kfurukfuru. T'ẹ b'ọ nwekwa ẹjo iphe ono, unu e-jejekpo ophota l'ẹpha l'ẹke unu nọ.

⁴ T'ẹ b'ọ nwekwa teke unu e-kfuje okfu, rehuru erehu; m'ọ bụ kfuje tükpotukpotukpo okfu; m'ọ -bụ t'unu tuje ẹjo ntụ-okfu. Iphe ono te nwekwa ophu gbaru unu l'ememe. Iphe unu e-mejechia bụ t'unu gbe keleje Nchileke ekele.

⁵ Unu túbẹ nvọ l'owaa: l'ẹ to nwekwa onye aru uru-alị; m'ọ bụ onye eme umere, rehuru erehu; m'ọ bụ onye ẹnya-kfurukfuru, byaru bya a-bahụ l'ẹke Kuráýisutu mę Nchileke bụ eze; kẹ l'onye ẹnya-kfurukfuru bẹ dükwaa ẹji l'ọ bụ onye agwa nte.

⁶ Unu be ekwekwa t'ọ nweru onye e-gude mkpokoro okfu; duphua unu. Ọ kwa iphemiphe ọbule ono akpatajẹ tẹ Nchileke zube ndu ẹ-ta anuduru iya okfu oke ẹhu-eghughu iya.

⁷ Ọo ya bụ t'unu lẹ ndu dụ ẹge ono be emegbajekwa iphe lẹ phuu.

⁸ Unubedua shikwaa nɔdugbaa l'ekpuru-ochi. Obenu lẹ nta-a, unu lẹ Nnajiufu bya atugbabewa buru nanu-wa be unu nɔokwa l'iphoro ono. Oo ya bu t'unu meje umere, e-koshi l'unu nɔ l'iphoro ono.

⁹ L'iphe iphoro akpataje bu umere oma; odobe-eka-ndoo; me ire-lanu.

¹⁰ Unu kebe ehu muta ome iphe atsɔ Nchileke ena.

¹¹ Unu be etsokwa ndu ono; l'eme iphe e-ta badu uru; mbu iphe ndu nɔ l'ochi emeje. Unu gbe wofutaje iphe ephe eme; tɔaru ephe jalangu l'ifu.

¹² Iphe ono, ephe anɔduje emeebe l'edomi ono be dukpokwaa eji; k'ophu iphere iya te ekwekpodua nu t'e je iya ephota lẹ phuu.

¹³ Teke e wofutakotawaru iphe l'iphoro b'a phukotawaru ududu iphe obu;

¹⁴ ke l'iphe bu iphe e wofutakpowaru iphoro be buwa iphoro l'onwiya. Oo ya meru iphe aasuje:

“Tehu; muru enya nggube edzu mgbenya.

Shi l'anwuhu, i nwuhuru teta; gbeshi;

te Kuráýisutu buru iphoro;

chiaru ngu l'o bu anwu.”

¹⁵ Oo ya bu; t'unu kwakwaa enya l'egbe umere, unu a-nɔduje eme nta-a. Unu meje l'o bu ndu maru iphe; be mehe l'o bu ndu e-ta madu iphe.

¹⁶ Teke o nweru nwuzo, unu kpatajeru k'ome iphe du mma; unu ba ahajekwa iya t'o laa l'iyi; l'iphe du eji paakwaru apaa lẹ mgboko nta-a.

¹⁷ Unu ba abukwa ndu eswe. Unu sejee; maru iphe du Nnajiufu mma t'unu mee.

¹⁸ Unu ba angujekwa mee; k'ophu oo-tsɔ unu atsutsu. Lẹ mee emejekwa madzu; yɔ zahaa onwiya. O bu iphe unu e-gbe mee bu t'unu kwe t'o buru Ume-du-Nsɔ e-jije unu ehu.

¹⁹ Unu gudeje Egvu-oma; egvu ekele; me egvu odowaru, shitsua Ume-du-Nsɔ l'eka gudeje kfuru ibe unu okfu, e-meje t'obu shihu ephe ike. Unu gujeru Nnajiufu egvu ekele; gujekwaru iya phɔ Egvu-oma. Unu gudejekwaphu obu unu l'o ha keleje iya ekele.

²⁰ Unu gudeje epha Nnajiufu ayi, bu Jisɔs Kuráýisutu keleje Nchileke, bu Nna ekele k'iphemiphe obule tekenteke.

Umere, gbaru nwoke yele nyee ya

²¹ Unu wozitaje onwunu alɔ l'eke ibe unu nɔ; gude koshi l'unu kwaberu Kuráýisutu ugvu.

²² Unube unwanyi; unu wozitaje onwunu alɔ l'eke ndu bu nji unu nɔ; gude koshi l'unu wozitaru onwunu alɔ l'eke Nnajiufu, bu Kuráýisutu nɔ.

²³ Ishi iya bu l'o kwa nwoke bu ishi ke nyee ya; ege ono o bu Kuráýisutu bu ishi ke chochi ono. O bu Kuráýisutu bu Onye Ndzɔta k'ugwehu iya ono; mbu chochi.

²⁴ O bu ege chochi wozitaru onwiya alɔ l'eke Kuráýisutu nɔ; bu ege unwanyi e-wozitaje onwephe alɔ l'eke nji ephe nɔ l'iphemiphe obule.

²⁵ Unube unwoke; unu yeru nyee unu obu ege Kuráýisutu yeru chochi obu; woru ndzu iya nu l'okfu eka chochi.

²⁶ Iphe, meru iphe o meru iya ege ono bu: o -gudetsua mini; me okfu-onu iya saghee chochi t'o du mma; yɔ gude iya mee ya t'o duru Nchileke iche;

²⁷ k'ophu oo-kulataru onwiya chochi l'o bu nwanyi, eje olu nji; mbu nwanyi, ama mma; to nwe ekworo, nɔ iya l'ehu; ehu ta du iya elikfuta elikfuta; m'o bu egbe iphe odo, du ege ono; mbu t'o buru onye duru Nchileke iche; t'o nwe eke uta nɔ iya l'ehu lẹ phuu.

²⁸ Ọ bụ ẹge ono bẹ unwoke e-yejeru nyee ẹphe obu ẹge ẹphe yeru onwẹphe. Nwoke, yeru nyee ya obu bụ onwiya b'o yeru iya.

²⁹ Ẹ to nwekwa onye kpojeru onwiya ashi. Iphe o gbe emeje bụ l'oonoduje anụ onwiya nri; eleta onwiya ẹnya. Ọ bụ ẹge ono bẹ Kuráýisutu anóduje emeru chọchi;

³⁰ kẹ l'ayi bụgbaa iphe motagbaaru iya l'ehu.

³¹ Ishi iya aburu l'e deru iya l'ekwo okfu Nchileke; sụ: “Ọ bụ iphe ono kparu iphe nwoke a-ha nna iya; haa nne iya; je yẹle nyee ya atụgbabe; ẹphe ẹbo ono abya aburu onye lanu.”

³² Iphe ono, Nchileke shi domia edomi ono, e deru l'ẹke-a ono bụkwa ọkpobe katakpụ iphe. Iphe mu phuru l'ẹke ono bụ l'ookfu kẹ Kuráýisutu yẹe chọchi.

³³ Ẹge ono bẹ ookfukwaruphu unu l'ehu l'ehu; bụ iya bụ lẹ onyenonu yefutajeru nyee ya obu ẹge o yeru onwiya; nwanyi, nonu ekoshije lẹ nji iya duru iya lẹ nsọ.

6

*Umere, gbaru unwegirima;
mẹ ndu mụru ẹphe*

¹ Unubẹ ẹgirima; ọ bụ iphe gbaru unu; mbụ t'unu nujeru ndu mụru unu okfu; l'ọ kwa uche-obu Nchileke t'unu meje iya ẹge ono.

² “Kwabeje nna ngu; mẹ nne ngu ugwu;” bụ ekemu ọdungu, Nchileke kweru ụkwa obunggo tukobe. Obunggo ọbu, Nchileke kweru ụkwa iya ọbu bụ:

³ “k'ọphu iphemiphe ọbule a-duru ngu lẹ mma; nggu akakwaaphu nka lẹ mgboko-a.”

⁴ Unubẹ ndu bụ nna; unu be emeekwa ẹgirima unu iphe, e-ghu ẹphe eghughu. Unu gbe hụje ẹphe ahụhụ l'ụzo kẹ Kuráýisutu; kpọ-zijeru ẹphe ụzo; shi ẹge ono zufuta ẹphe.

*Umere, gbaru ndu bụ ohu;
mẹ Nnajiufu ẹphe*

⁵ Unubẹ ndu, bụ ohu; unu gude ọtsu-egvu; mẹ ọkwabe-ugvu nujeru nnajiufu unu kẹ mgboko-a okfu. Unu wofutaje obu; mee iphe, ẹphe ziru unu; l'ọ bụ Kuráýisutu bẹ unu emeru iya.

⁶ T'ẹ b'ọ bulekwapu teke ẹphe ele unu ẹnya bẹ unu e-jeje ozi; ẹge ee-shi t'ẹphe jaa unu ajaja. Iphe unu e-meje bụ t'unu gudeje ọkpoma unu l'ọ ha; meje iphe nọ Nchileke l'uche, bụ iya bụ iphe gbaru ndu, bụ ohu kẹ Kuráýisutu.

⁷ T'ehu tsojekwa unu ẹna t'unu je ozi unu; l'ọ bụ Nnajiufu, bụ Jisọs bẹ unu ejeru iya.

⁸ Unu nyatakwa lẹ Nnajiufu e-bu onyenonu nggo iphe dụ mma, o meru: ?m'i bụ ohu; ?m'i bụ amadu.

⁹ Unubẹ ndu, bụ nnajiufu; unu mejekwaru ohu unu ọhuma ẹge ono kwaphu. Unu ahaa ẹphe ọnma-pheru ọnwu. Unu nyatakwa l'unu l'ohu unu bụ Nnajiufu lanu ono, bu l'imigwe ono bẹ nwe unu. Yẹbedua te emekwa ele madzu ẹnya l'ifu.

Ngwa-ọgu, Nchileke anuje

¹⁰ Iphe mu gude akpochi iya ishi bụ t'unu noshia ike l'atụgbabe, unu lẹ Nnajiufu, bụ Jisọs Kuráýisutu tūgbaberu; k'ọphu ike iya ono, nyiberu anyibẹ ono e-me unu t'unu shihu ike.

¹¹ Unu wotakota ngwa-ogu ophu shi l'eka Nchileke kwaa onwunu; k'opu unu a-dukwanu ike vudoshia ike; lya ejo eregede ke Obutuswe.

¹² L'e to bukwa madzu mmakanu be ayi l'ephe alu. Ndu ayi l'ephe alu bukwa ndu o-chi-oha imigwe; me ndu ekfu iphe eme nu l'imigwe; me ndu imigwe, nwe mgboko, bu k'ekpuru-ochi owaa; me ikpetuma ndu soja, nokota l'imigwe.

¹³ Oo ya bu t'unu chilikota ngwa-ogu, shi l'eka Nchileke nta-a; k'opu bu teke ejo uboku ono byaleruphu; t'unu du ike vudo vudoshia ike; t'o mwaru unu l'iya. Teke unu l'iya lukpooru iya jeye l'ishi; t'unu vudolee l'eke, unu vudo.

¹⁴ Oo ya bu t'unu rukota ehu ohuma. Unu woru ire-lanu kee onwunu l'o bu onye gude akpo-buleti kebuta uwe iya l'ukfu. Unu eworu odobe-ekandoo kpua onwunu l'o bu uwe-igwe ndu l'eje ogu.

¹⁵ Unu gudeshia ozi-oma ke ehu-agu ono ike t'o buru akpokpa, unu yeru te eturu ba lo unu.

¹⁶ Unu gudewukwaaphu ekwekwe, unu kweru ke Jisusu t'o buru iphe unu e-gbobeje gude l'ezeru onwunu; gude iya nashia akfu ono, ejo onye ono, bu Obutuswe agba unu ono; mbu akfu ono, enwu oku, shi l'eka Setanu ono.

¹⁷ Unu nata adzota ophu Nchileke dzotarun unu t'o buru okpu-igwe, unu e-kpuru l'ishi. Unu anatakwapu okfu Nchileke t'o buru ogu-mbeke, Ume Nchileke yeru unu l'eka.

¹⁸ L'iphemiphe obule ono be unu a-noduje ekfuru Nchileke t'o yeru unu eka. Unu kfujekpelekwaphu nu Nchileke tekenteke ege Ume-du-Nso edu unu. Oo ya bu t'unu mueru enya mkpurumkpuru. Unu kfujekwaphu nu Nchileke l'okfu eka ndu nk'ia.

¹⁹ Unu kfujekwaruphu nu Nchileke l'okfu eka mu: te Nchileke ye mu okfu l'onu teke mu ghelijeru onu k'okfu okfu; te mu ba atsue egvu okfu katakpu iphe ono, ozi-oma meru t'ayi maru ono.

²⁰ O bu l'okfu ozi-oma ono be mu bu onye Kurayisutu yeru te mu nochia enya iya; 'e gudekwaru le nta-a be mu no le mkporo. Oo ya bu iphe mu ekfu; su t'unu kfuje nu Nchileke: te mu kaa obu; saje ozi-oma ono ege gbaru mu te mu saa ya.

Ekele mkpo-chi ishi iya

²¹ Mu mawaru le oo-du unu t'unu maru ege mu du; me ege mu eme ala nta-a. Nwana ayi Tikikosu, ayi yeru obu; mbu onye e gude ire iya eka l'oji ke Kurayisutu; e-kfuwaruru unu iphemiphe obule; k'opu unu a-ma ege mu eme ala.

²² O bu iphe meru iphe mu ezi iya t'o byakfuta unu ndono; k'opu oo-koru unu ege ayi du; obu eshikwanua unu ike.

²³ Te Nchileke, bu Nna; me Nnajiufu, bu Jisusu Kurayisutu mee t'ehu du ndu nk'ia agu; mekwaphu t'ephe yeru ibe epe obu; me t'ephe kweta nk'ia.

²⁴ Te Nchileke meeru madzu kpamukpamu eze-iphe-oma; mbu iphe bu ndu yeru Nnajiufu ayi, bu Jisusu Kurayisutu obu; yeru iya eya gbururu jeye.

Èkwo, Pọlu deru nù Ndu Fílipayi

¹ Ọ bụ mbèdua, bụ Pọlu; mu lẹ Tímoti, bụ ndu ejeru Kuráýisutu Jisọsu ozi ede èkwo-ozi ọwaa.

Ndu ayi ede iya anụ bụ ndu kẹ Nchileke ono, bu lẹ Filipayi l'ephè ha ono; mbụ ndu ono, ephè lẹ Kuráýisutu tughaberu buru nanụ ono; mē ndu ishi chọchị ephè; mē ndu ejeru chọchị ephè ozi.

² Tẹ Nchileke, bụ Nna ayi; mē Nnajiufu, bụ Jisọsu Kuráýisutu meeru unu eze-iphe-oma; mekwaaphu t'unu buru l'ẹhu-agu.

Pọlu ekfu anụ Nchileke l'okfu ẹhu ndu Filipayi

³ Mu anọdujelephu ekeleru unu Nchileke ono, mu ejeru ozi ono ekele iphe bụ tekenteke, mu ari ọriri unu.

⁴ Iphe bụ teke mu ekfu anụ Nchileke l'okfu ẹhu unu bẹ mu egudeje ẹhu-otso-ena ekfu anụ iya.

⁵ Iphe ọbu bụ lẹ keshinu mbọku ono, unu nuru ozi-oma ono bẹ unu shikpelephu yetataru mu ẹka l'ọrà ozi-oma ono arara: t'a nugharu iya gbururu byeye nta-a.

⁶ Iphe lanụ, dooru mu ẹnya ọhuma bụ lẹ Nchileke ono, bụ iya bụ onye wataru ome iphe-oma ono l'ime unu ono e-gudekpelekwa iya phụ ẹge ono jeye teke oo-mefu iya l'ishi lẹ mbọku ono, Jisọsu Kuráýisutu a-bya ono.

⁷ Ọ bụ egbe ọriri, mu arijeru unu ndono. Yọ buru iphe gbaru mu l'ememe ndono; keshinu ọphu unu nọ mu l'obu. Okfu l'unu l'unu ha bẹ ayi l'unu tuko gbaru mgba l'eze-iphe-oma ono, Nchileke emeru mu lẹ mkporo-a, mu nọ nta-a; ayi l'unu atukokwaphu gbaru mgba l'eze-iphe-oma kẹ ọgbaru ozi-oma ono ọdzori; bya agbakwaruphu mgba l'eze-iphe-oma kẹ omeje iya t'o shihu ike.

⁸ Ọ kwa Nchileke bẹ bụ onye maru l'ọo oswi-okfu bẹ mu ekfu: l'obu unu l'unu ha dụ mu. Obu unu ono, dụ mu nù ono bẹ bụkwa l'obu ọphu Kuráýisutu Jisọsu l'onwiya yeru ayi b'o shi.

⁹ Iphe mu anọduje ekfu anuru unu Nchileke bụ t'o mee t'obu ono, unu yeru ibe unu ono kaị nshinu akaka akaka eje; mē t'unu kafua ọmaru Nchileke ọgbodo amaru; unu amakwaruphu iphe gbaru unu l'ememe l'ifu Nchileke; t'o dokota unu ẹnya.

¹⁰ Ọo ya bụ ẹge unu a-dụ ike fọtaje iphe dụ mma; mee; k'ọphu bụ: mbọku ono, Kuráýisutu e-kpe ndiphe ikpe ono -rulephu; yoo lewaru l'unu doberu onwunu ọgà; ẹ tọ dūhedu iphe ọo-ta unu ụta iya.

¹¹ Yoo lekwapu l'umere, unu shikpo meta lẹ ndzụ unu l'ọ ha bụkota umere, vudo nhamunha, shi l'ẹka Jisọsu Kuráýisutu. Ọ bụ umere ono e-me tẹ ndiphe kwabẹ Nchileke ugvu; jaa ya ajaia.

Ọgude ndzụ onye ekoshi l'a nọ-turu Kuráýisutu ndzụ

¹² Iphe mu eme t'unu maru; ununna mu; bụ l'iphe-a, byakfutaru mu nù-a bẹ gbe kakwaru ome t'ozì-oma ono kafua odzuru mgboko;

¹³ kẹ l'iphe bụ ndu soja, eche nche lẹ kẹ onye eze; mēwaru iphe bụ ndu ọdo bẹ tükowa makotaru nta-a l'ọo okfu lẹ mu ejeru Kuráýisutu ozi b'ẹ gude tūa mu mkporo.

14 Nta-a b'ò phòdukwaru mē iphe bụ ụnwunna, bụ ndu wowaru onwēphe ye Kuráýisutu l'ēka l'ēphe ha; abụrụ Kuráýisutu ono bē ēphe atụ ume atukobe. Mbụ yò bụkwaru mkpòrò-a, a tũrụ mu-wa bē kparu iya nū. Obu ka ēphe oshihu ike nta-a; katabe iya; k'òphu ēphe kafua òra ozi-oma ono arara; to nwe onye ēphe atsup egvu.

15 A makwaru-a l'ò nweru ndu gude ékwò; l'ēzi ozi-oma kē Kuráýisutu ono l'ò -bụ iphe, eeme l'òkfu. Obenu l'ò nwekwaru-a ndu òphu gude obu iphoro ezi iya.

16 Ndu onanu, gude obu iphoro ezi iya ono bē gude kē l'ēphe yeru Kuráýisutu obu; ezi iya. Okfu l'ēphe maru l'òo ya bē kuru mu nū; tē mu bya agbajeru ozi-oma ono òdzorì.

17 Ndu òphu ezi ozi-oma ono l'ò -bụ iphe aakpa ẹnya phụ te gudekwa obu iphoro ẹhi iya. Iphe ēphe emelephu bụ t'iphe-ēhuka, mu eje lē mkpòrò-a, mu nò-wa gbe karu nshinu.

18 Olobu; ?mu eyeru ēphe ònu. Mbụ; ?m'e -gude obu iphoro ekfu iya-o; ?m'ò bụ l'ò nweru iphe nò ndu ekfu iya nū l'òkpoma; ēphe ekfu iya; iphe ò bụ iphe ò bụ; t'e kfua ya nū t'e shi ẹge ono mee tē okfu ẹhu Kuráýisutu dzuru mgboko. Ò kwa iphe ono e-me mu; ẹhu atso mu ẹnà; atso iya l'eje.

19 Okfu lē mu maru lē keshinu òphu unu anòduje ekfu anụ Nchileke l'okfu ẹhu mu; tēmanu bē Ume kē Jisosu Kuráýisutu anòdujekwaphu eyeru mu ẹka bē mu maru l'ee-mekochaa haa mu.

20 L'iphe mu dobekpoorù ẹnà; dobeshia ya ike; bụkwaruphu iphe mu ele ẹnà iya bụ l'iphe bụ ẹge ò dū bē mu ta abyadụ bya emeru iphe-iphere nū onwomu l'iphe bụ iphe mu eme ememe. Iphe mu e-gbe shia obu ike l'eme; mbụ l'imekpole iya phụ nta-a ẹge ono, mu shihawa meta iya ono; bụ lē mu e-gude ndzụ mu; kwabē Kuráýisutu ugvu; ?m'ò bụ mu lē ndzụ; ?m'ò bụ mu l'ònwu.

21 L'ẹhu nkē mu bụkwa: mu -nòdu ndzụ; mu egudenuphu ndzụ mu ekoshi l'òo Kuráýisutu bē mu nò-turu iya. Teke bụ l'òo anwùhu bē mu nwùhuru bē gbe bụkwaru uru gbàaru mu.

22 Obenu lē teke bụ lē mu -nò ndzụ lē mgboko-a bē mu a-kakwa ojataru Kuráýisutu ozi. Òo ya bụ lē mu ta madụ òphu mu a-hata.

23 Ûzo iphe labụ ono bē mu vudo l'echi; yò tũko alò mu ibe ẹka ẹbo-ẹbo. Obenu l'òphu agụ mu agushi mu ike bụ tē mu lakfube Kuráýisutu tē mu l'iya nòdu. Onanu ka mu mma ugbo olemole.

24 Obenu l'ò kwa l'okfu ẹhu nk'unu b'ò kfubekpo karu unu mma tē mu nòdu ndzụ; swiru unu.

25 Keshinu òphu iphe ono doru mu ẹnà bē mu maru lē mu a-nòdu-a ndzụ; swiru unu l'unu ha; yetajeru unu ẹka t'ẹhu-otso-ẹnà unu kafua nshinu; bụ iya bụ ẹhu-otso-ẹnà, shi l'eworu, unu woru onwunu ye Kuráýisutu l'ẹka.

26 Òo ya bụkwanu; teke mu l'unu nọlephu; unu akafuaru onwe iphe unu a-gbabē òkpa gude mu anga; keshinu mu l'unu tũko bụrụ ndu ēphe lē Kuráýisutu tũgbaberu bụrụ nanụ.

27 Iphe lanụ òphu bụ òkpobe iya abụrụ t'unu mejekwaphu umere, gbaru onye anụ ozi-oma Kuráýisutu ono; k'òphu bụkwanu teke mu dū ike bya nk'unu; m'ò bụ lē mu ta dūhedu ike abyabya; mu anulee otu-ònu unu: l'unu vudoshia ike; uche aburu unu nanụ. Mu a-nụkwaphu l'unu gude obu lanụ ehe onwunu; l'ese kē ekwekwe ono, unu kweru ono, bụ l'òzi-oma ono b'ò shi.

²⁸ Unu be kwekwa t'o nweru iphe ndu okfu unu e-gude eye unu egvu lẹ phuu. Onanu bebekpokwa buru iphe e-koshi ephe l'oo ephebedua e-mekochaa laa l'iyi; unubedua aburu ndu aa-dzota. Yọ buru Nchileke atuko iya mekota.

²⁹ L'unubedua be Nchileke mewaru eze-iphe-oma. Eze-iphe-oma ono ta bulekwa t'unu woru onwunu ye Kuráýisutu l'eka. O bukwaphu t'unu gude k'okfu ehu iya jejee iphe-ehuka.

³⁰ Nta-a be mu l'unu gbaakwa mgba alu ogu ono, mu shihawa alu ono, bukwa iya phu be mu alu nta-a. Teke ono, mu shi alu iya ono be unu gude enya unu phua ya; ole nta-a be unu anuwa iya lẹ nchi.

2

Omuta eka Kuráýisutu

¹ Oo ya bu; eworu ono, unu woru onwunu ye Kuráýisutu l'eka ono; ?o meru; obu eshihu unu ike too? Obu ono, o yeru unu ono; ?ooduje unu ike? Unu lẹ Ume-du-Nsọ; ?unu tugbaberu-a buru nanu too? ?Unu anoduje emeru ibe unu obu-oma; l'aphukwaruphu ephe imiko?

² Oo ya bu t'unu mee t'ehu-otso-ena mu dzua oke. Ege unu e-shi mee ya bu te egomunggo buru unu nanu; n-yemobu unu aburu nanu; obu unu; me uche unu abukwaruphu nanu.

³ Unu ba akpajekwa enya l'iphemiphe obule, unu eme ememe. Unu te ekuje onwunu iphe unu ta hadu l'o bu iya. Unu wozitaje onwunu ali l'eke ibe unu no; k'ophu onyenonu e-wotaje iya l'onye odo ka iya.

⁴ T'e b'o dukwa l'unu ha, onye bulephu t'o duru iya lẹ mma be oo-noduje achọ nkinyi iya. T'onyenonu chojekwa iphe a-duru ndu odo lẹ mma.

⁵ T'uche unu ye lẹ Kuráýisutu Jisọsu bujeleruphu iphe lanu.

⁶ Lẹ Jisọsu shikpelephu lẹ
mbu du l'o bu Nchileke.
Adudu ono, o du l'o bu
Nchileke ono te nwekwa teke
o rijeru lẹ ye lẹ Nchileke ha;
m'o kwanu l'oo iphe ya te
eswefukwadu enya.

⁷ Iphe o mechiary bu
l'o chiru obu iya;
swee enya l'onodu iya;
bya aburu nwozi; a mua ya.
Yọ buru madzu;
bya anọ ndzu lẹ mgboko-a
l'o bu ayibedua.

⁸ Yọ nwaru Nchileke okfu;
wozita onwiya ali.
Yọ nu-taberu iya okfu ono;
k'ophu o kwetaru; nwuhu;
Bu iya bu anwuhu ono,
o nwuhuru l'oshi-osweru ono.

⁹ Oo ya meru iphe Nchileke
wolikwanuru iya
oreke-imeli:
Yọ kakota iphemiphe obule.
Yọ bya anu iya epha,
kakota nu l'iphe bu epha;

- 10 k'ophu iphemiphe obule, nọ l'imigwe;
 ophu nọ lẹ mgboko-a;
 mę ophu nọ lẹ mkpuli alị
 a-buru:
 ephe -nulephu epha iya ono;
 ephe ebyishi ikpere; baaru iya eja;
- 11 mę k'ophu madzụ kpamukpamu
 e-kfu l'edzudzu oha l'ọo
 Jisọsu Kuráýisutu bụ Nnajiufu;
 shi ege ono kwabę
 Nchileke, bụ Nna ugwu.

Obu iphoro l'ochi mgboko-a

- 12 Oo ya bụ; ndu mu yeru obu; teke ono, mu l'unu shi nọdu ono bę unu shi anujeleru mu phụ okfu. T'ę b'ọ bulekwaphu teke mu l'unu nọ bę unu a-nujeru mu okfu nkinyi iya. Unu kafukwaaru mu rụ ọnuru okfu nta-a, mu nọ unu ote-ęnya-wa. Unu gude ọtsu-egvu; mę ẹhu-anmanma; kebe ẹhu meje t'adzodzo ono, Nchileke dzọru unu ono ba bụ iphe mmakanu.
- 13 L'ọ kwa Nchileke bę bụ onye ereshi ire ike l'ẹhu unu. Oo ya emeje t'unu chĩa idzu ome iphe dụ iya mma l'obu; bukwaru iya phụ emeje t'unu dụ ike mekota iya ege ọ tüberu.

14 Iphemiphe obule, unu eme ememe; unu ba agujekwa aphụ eme iya; unu ta alojeru ntutego ye iya;

15 k'ophu unu a-bụ ndu ę-te nwedu iphe uta, aa-phuta unu l'ẹhu. Unu aburu ndu obu iphoro; bukwaruphu unwu Nchileke; ndu ę-ta dudu iphe ephe gude merushia onwephe l'ẹjo ogbo-wa, egomunggo swehuru-wa. Ogbo-wa bę egomunggo swehuru; ephe adu-tabe ęji; k'ophu ephe atso age. T'ọ buru ege mkpo-kpodo anoduje echị l'enyashi; bụ ege unu a-bụ iphoro; l'echiru ndiphe lẹ mgboko-a;

16 mę unu -gude okfu ono, anu ndzụ ono ewokfube ephe. Unu -emewa ege ono; ọo ya bụ lẹ mu nwewaru iphe mu e-gude eku onwomu mboku ono, Kuráýisutu a-bya ọdo ono; keshinu ophu ọso ono, mu gbaeberu lẹ mu ezi ozi-oma ono ta buhedu mu ọso iphòró; akanya ono, mu seeberu ono ta buhe mu nsegbu akanya.

17 Mu vudo l'ifu Nchileke nta-a l'ọ bụ onye achiru Nchileke eja; gude eworu, unu woru onwunu ye Nchileke l'ẹka; mee t'ọ buru eja, mu achi anu Nchileke. Ẹ tọ dukwa m'ọ -ruhuru e je ewota mee mu; gbashifua l'eli ẹjà ono; mbu; ọ -buru lẹ mu a-nwuhufua anwuhu l'okfu ẹhu unu; bę ẹhu a-nodulekwaa atso mu ẹna; mu l'unu atukolee ete ẹswa.

18 T'ọ bukwaruphu ege ono bę ẹhu a-nọdu atso unu ẹna; unu etsoru mu tee ẹswa.

Tímoti; mę Epafurodáyitọsu

19 Mu arikwaa lẹ mu ta anohedu anono nta-a; mu ezi Tímoti t'ọ bya agbaphee unu. Mu wookwaru iphe ono ye Nnajiufu, bụ Jisọsu l'ẹka; lẹ mu e-zi iya t'ọ bya; k'ophu oo-je; lakfuta mu; bya akọoru mu ege unu eme ala; shi ege ono dua mu ike.

20 Ẹ to nwehekwa onye ọdo, mu nweru, dụ l'ọ bụ Tímoti, bụ onye ọriri ẹhu unu echije ẹhu.

21 Ndu ophu l'ephe ha bulekwaphu ọriri ẹhu ephe echije ephe ẹhu; ephe ta ari-vujehakwa iphe ophu buwa ke Jisọsu Kuráýisutu l'ọriri.

22 Obenu lẹ Tímoti bę unu mawaru-a l'ọ koshiwaru lẹ ya bụ onye gbaru t'ę gude ire iya ẹka. Unu mawaru-a ege o shi tsopheta mu l'ọ bụ ege nwata

anọduje etsophe nna iya. Ege ono b'o shi tsota mu; l'eyeru mu ẹka l'ozi ozi-oma-wa.

²³ Oo ya be mu ari le mu e-zi Tímoti nk'unu egwegwa-a; me mu - maleruphu ege oo-mekochaa mọaru mu.

²⁴ Temanu be mu gudekwaphu Nnajiufu ẹka le mu ta anọhedu ọdu; mu abya agbaphee unu l'ishi onwomu.

²⁵ Mu rikwaruphu l'e to nwedu ọzo ọdo, mu e-shi iya ọdo; gbahaa te mu zi nwanna ayi Epafurodáyitosu t'ọ byakfuta unu. Epafurodáyitosu bukwaphu onye mu l'iya tuko eje ozi; bukwaphu onye mu l'iya tukoru alu ọgu ẹhu Kuráiyisutu; bukwaru iya phu bu onye ono, unu ziru t'o wotaru mu iphe ono, mkpa iya shi duru mu ono.

²⁶ Mu e-zi iya t'ọ bya nk'unu t'unu l'iya jia; okfu l'obu unu l'unu ha be shiwa teke teru ẹnya duta iya; mbu; yo shiwa teke teru ẹnya tsuta iya l'ehu; l'e kfuru unu l'ehu te shidu du iya mma.

²⁷ O shikpokwaa daburu l'iphe-ememe l'oswiya; mbu iphe-ememe, phoduru nwa gengu: m'o gbua ya. Obe Nchileke phuru iya imiko. E to bulekwa ya b'o phuru imiko ono nwenkinyi iya. O phukwaru iya phu mbedua; o buru abu me aphu atso mu ntsoto.

²⁸ Oo ya bu l'o gbe ka mbedua ohe uhere te mu zikebe iya t'ọ bya t'unu l'iya jia; k'ophu ẹhu a-tsokwanu unu ẹna l'unu gude ẹnya unu phua ya ọdo; mbedua agbabuhukwanu mgbamuche iya agbabuhu.

²⁹ Oo ya bu; t'unu gudekwa ẹhu-otso-ẹna gbobe ẹka labu; nata iya l'ọ bu nwanna, unu l'iya me Nnajiufu tukoru tugbabe buru nanu. Unu akwabeje ndu du l'ọ bu iya ugvu;

³⁰ l'ọ phodukwaru nwanshi me ishi iya abaa l'ojeru Kuráiyisutu ozi. Yo swee ẹnya le ndzu iya; l'emeru mu iphe unu gega anọdu emeru mu ndege unu te buru ote-ẹnya.

3

Okpobe odobe-ẹka-ndoo

¹ Eke mu a-suberu iya unu ishi; unwunna mu; aburu t'unu teje eswa l'unu le Nnajiufu tugbaberu buru nanu. Odephu iphe mu dehawaru azu ta atsukwa mu l'anu. Mu e-dephu iya azu. Ishi iya aburu l'oo-me t'unu kafua ogude ẹka l'iphe ono, mu kfuhawaru unu ono.

² Unu zelajekwaru ndu ono, ezije ẹjo iphe ono; mbu ndu ono, bugbaa nkuta-iphura phe ono; mbu ndu ono, ezije t'e gude iphe bua anu-ẹhu; su l'oo egbe ugvu, madzu bufutaje ndono.

³ Iphe mu gude ekfu iphe ono bu l'oo ayibedua be buru okpobe utsu; mbu ayibe ndu ophu gude Ume-du-Nso l'abaru Nchileke aja. Ayi anọduje aja Kuráiyisutu Jisosu ajaja ke iphe o meru ayi; mbu; e to bukwa l'ayi edobeje obu l'oo egbe madzu, ayi bu be a-dzo ayi.

⁴ Ndege o keru ama t'a su l'oo egbe madzu, onye bu l'adzotaje iya; me mu asu l'ọ bu mbedua gage enwe iphe mu a-dzobe okpa; su l'oo egbe madzu, mu bu be a-dzo mu nu. O -buru l'o nweru onye ari le ya nweru iphe ya a-dzobe okpa; dobe obu l'oo egbe madzu, ya bu a-dzo iya be mbedua kakwa onye obu enwenwe iya.

⁵ Okfu le mu noleruphu abali esaa k'ophu a muru mu; ke esato iya; e bua mu utsu. A muru mu; mu aburu nwa Izurelu gedegede. Ikfu, mu shi bu ikfu Bénjaminu. Mu bu onye Híburu; mbu okpobe nwa, ndu Híburu muru. A -bya le k'odobe ekemu ndu Ju be mbedua l'onwomu shi buru onye Fárisii.

⁶ Teke a byaru l'iphe bu iya shi kakota mu ophu l'obu; mu asu l'iphe mu shi eme, shi kakota mu ophu l'obu bu le mu bu onye shi achi nta chochi. A -bya le k'iphe ono, bu iphe ekemu k'furu; su l'oo onye meru iya nu; onye ono aburu onye doberu eka ndoo ono be to nwekwa ophu aata mu uta l'oo ophu mu mesweru.

⁷ Obekwanu l'iphemiphe obule ono, bu iphe mu shi anoduje ari l'oo iphe a-baru mu uru ono be mu gudeekwa okfu ehu Kurayisutu swefukota enya; guru iya ye l'iphe bu mu o-la-l'iyi.

⁸ E to bulekwa ono nkinyi iya. Iphemiphe obule odo be mu tukogukota; yo buru mu o-la-l'iyi. Ishi iya aburu l'uru, ophu nyiberu otu onu iya be rubewaru mu eka; bu iya bu le Kurayisutu Jisusu ono, bu Nnajiufu mu ono be mu mawaru majia ya enya. O bu l'okfu ehu iya be mu gude swekota enya l'iphemiphe obule, mu nweru enweru; t'o buru iphe iyi yitaru. Iphemiphe obule ono dukotawa mu l'o bu ntupkopofu enya; k'ophu o-bulephu Kurayisutu be bu uru, mu e-rita nkinyi iya;

⁹ me k'ophu mu e-koshikwanu le mu l'iya kwataakwanua tugbabe ogbodo atugbabe buru nanu. Oo ya bu l'iphe mu eme ta bukwa te mu meje t'a su le mu bu onye doberu eka ndoo; mbu egbe odobe-ekandoo ophu bu l'ome iphe ekemu k'furu b'o shi. Odobe-eka-ndoo ophu mu ekoshi le mu doberu nta-a bu ophu shi l'ewoti, mu wotaru onwomu ye Kurayisutu l'eka. Yo buru onanu bu odobe-eka-ndoo ophu shi Nchileke l'eka. O bulekwapu ndu woru onwephe ye iya l'eka be ogoje le ndu doberu eka ndoo.

¹⁰ Iphe meru iphe mu swekotaru enya l'iphe ono, mu nweru ono l'o ha; guru iya ye l'iphe iyi yitaru bu k'ophu mu a-maru Kurayisutu; maru ike ono, o gude shi l'onwu teta nodu ndzu ono; me te mu le Kurayisutu tukogbaru mgbal'iphe-ehuka ono, ooje ono; me te Nchileke mee mu te mu du l'o bu Kurayisutu l'anwuhu ono, o nwuhuru ono;

¹¹ k'ophu Nchileke e-meru mu iphe mu ele enya iya: mbu mee mu te mu shi l'onwu teta nodu ndzu.

Ogba oso ala l'eke, a tiberu

¹² Iphe mu ekfu ta bukwa l'o ruwaru mu eka; odudu buru le mu dukotabebewa mma. Obenu l'iphe mu anoduje eseshi ike; bu te mu nata obunggo oso, mu gbaru; okfu le Kurayisutu Jisusu natawaru mu; mee mu te mu buru nk'iya.

¹³ Unwunna mu; mu te ekfukwa le mu natawaru obunggo oso ono. Obenu l'o bu iphe lanu; be mu emeje: mu atukoje iphe ophu mu ghawaru ye l'azu; zahashia; kebephelephu ehu agba agbakfube ophu no mu l'uzo ifu.

¹⁴ Mu anoduje ese; te mu gbafo oso ono l'ishi; k'ophu mu a-nata obunggo, tso iya nu. Obunggo ono bu ndzu gbururu jeye ono, Nchileke shi l'eka Kurayisutu Jisusu; kua mu te mu bya anata ono.

¹⁵ Oo ya bu; t'iphe bu ndu, agu onwephe eye le ndu tsefutawaru l'enya Nchileke; t'o bulekwaruphu iphe ono, mu ari ono be ephe a-noduje ari. O -buru l'o nweru ege o bya adu; unu ahari ari iphe odo be Nchileke e-koshikwa iya-a unu; yo doo unu enya.

¹⁶ Oo ya bu; unu t'ayi tsolekwaruphu uzo ono, ayi shihawa tsota ono; mbu uzo, bu iya be ayi tsoru ghabewa oso ono eke, ayi ghaberu iya nta-a.

¹⁷ Unwunna mu; unu tukol'unu ha meje ege mu eme. Ayi ekoshikwa unu iphe unu e-meje. Unu tukol'unu ha muta umere ndu ono, eme iphe ono, ayi ekoshi unu ono.

18 Mu kfuhaakwaru unu iphe-a ugbo olemole; nta-a bẹ mu gudekwa ẹnya-mini ekfuphuru iya unu azụ; sụ: l'ọ nwekwaru igweligwe ndu umere ẹphe ekoshi l'ẹphe bụ ọhogu oshi-osweru kẹ Kuráýisutu.

19 Ẹge ọo-muru ẹphe bụ l'ẹphe a-lakota l'iyi. Iphe ẹphe abaru ẹja bụ iphe a-la ẹphe l'ẹpho. Yọ buru iphe-iphere iya ga aduje ẹphe; bẹ ẹphe egudeje eku onwẹphe ekuku. Yọ bụleruphu l'iphe kẹ mgboko-a bẹ ẹphe woru obu tukobe.

20 A -bya abya l'ayibedua bẹ eze-ufu ayi nọkwa l'imigwe. O bụ l'ẹke ono bẹ Onye Ndzota ono, ayi ele ẹnya iya eleshi iya ike ono e-shi bya; bụ iya bụ Nnajiufu ayi, bụ Jisọsu Kuráýisutu.

21 Ọo ya bụ onye a-gbanwe ugwehu ayi ọwaa, ẹ-te nwedu iphe ọ bụ-wa; mee ya t'ọ dū l'ọ bụ ugwehu nk'iya, l'egbu nwii. Ike, oo-gude mee ya bụ ike ono, o gude mekota iphemiphe ọbule; ẹphe atuko nọdu iya lẹ mkpuli ono.

4

Ọdu, Pọlu adu ndu kẹ Kuráýisutu

1 Ụnwunna mu, mu yeru obu; ọo ya meru iphe mu sụru unu t'unu vudoshia ike l'atugbabe, unu lẹ Nnajiufu tugbaberu buru nanu. Obu unu egbukwa mu egbugbu. O bụ unu emeje; ẹhu atsọ mu ẹna; bụkwaruphu unubedua bẹ bụ iphe ekoshi lẹ mu mekputawaru. Mu yeru unu obu nshinu.

2 Mu arọ ụnwunna labu ono, bụ iya bụ Yuwódiya yẹle Síntiki t'obu buru ẹphe nanu; keshinu ẹphe lẹ Nnajiufu tugbaberu buru nanu.

3 Mu arokwaphu nggubedua, bụ oghodo onya mu, mu lẹ nggu tukoru eje egbe ozi lanu ono; sụ t'i yejeru unwanyi ono ẹka t'ẹphe meje iphe ono, mu sụru t'ẹphe me ono. Lẹ mu l'ẹphe tukokwa eseshi akanya ozikashi ozi-oma ono ike; mẹ Kelémenti; mēwaru ndu ọdo, butsua ndu, ayi l'ẹphe eje ozi ono, bụ ndu ẹpha ẹphe nọkota l'ẹkwo, Nchileke deshuru ẹpha ndu, a-nọ ndzụ gbururu jeye.

4 T'ẹhu tsojekpelekwaphu unu ẹna l'unu lẹ Nnajiufu tugbaberu buru nanu. Tẹ mu kfufukwaa ya phụ ọdo: t'ẹhu tsojekpelekwaphu unu ẹna.

5 Unu gudeje umere unu koshi ndiphe l'unu bụ ndu obu-oma. Nnajiufu nọkwa ntse.

6 T'ẹ b'ọ dukwa iphe, unu e-je ochi obu l'ẹka. Iphe unu e-mejehia bụ t'unu kfujeru nụ Nchileke; kajeru iya iphemiphe ọbule, mkpa iya duru unu. Teke unu ekfu anu iya; unu etukwa iya phụ ẹpha.

7 Ọo ya bụ; ẹhu-agu kẹ Nchileke, bụ iphe kariru ẹge madzụ e-gude uche maru iya aburu iphe e-wota obu unu; mẹ uche unu; kwachia l'atugbabe, unu lẹ Kuráýisutu tugbaberu buru nanu.

8 Ẹke mu e-jebele iya phụ; ụnwunna mu; bụ: t'iphe e-shitajelephu unu l'uche buru ọriri kẹ iphe ono, bụkota ọkpobe okfu ono; mẹ iphe bụ iphe gbaru kẹ t'e yeru iya ugvu; mẹ iphe bụ iphe vudo nhamunha; mẹ iphe bụ iphe ẹ te merudu emeru; mẹ iphe dū mma l'ẹnya; mẹ iphe bụ iphe ọnu wukoru l'ọ dukota mma; mẹ iphe bụ iphe, dū ugvu; mẹ iphe bụ iphe aaja ajaja.

9 Unu meje iphemiphe ọbule ono, mu ziru unu ono; mẹ ọphu unu mutaru mu l'eka; mẹ iphemiphe ọbule ono, unu nuru mu l'onu ono; mẹ ọphu unu gude ẹnya unu phua l'ẹhu mu. Ọo ya bụ; Nchileke ono, emeje t'unu buru l'ẹhu-agu ono; eswikanuru unu eswiru.

*Polu etu ndu Filipayi epha;
k'ohuma, ephe meru iya*

¹⁰ Tẹ Nnajiufu lebukwaa eka; lẹ nta-a bẹ unu bya bya emewaru mu oḥuma, koshiru mu odo l'unu nyatakpokwaduru mu-a keshinu ime teke ono. Unu ta maduru iphe ehu atso mu. Iphe mu ekfu ta bukwa l'unu ta anodujedu ekfu okfu ehu mu. O gbe bukwaru uto te shidu aduje unu t'unu mee ya l'eka.

¹¹ Iphe mu ekfu ta bukwa l'o nweru iphe uko iya duru mu; lẹ mbedua mutaakwaru t'iphe mu nweru: ege o ha ege o ha; dzujeeru mu; m'o -ruhuduru o du mu idagha.

¹² Mu maru ege aabujeru onye ejo-eka; maru ege aabujeru onye eka no. Iphe bu eke mu no; eke mu no; bẹ iphemiphe obule ono mewaru mu; to nwehe iphe abujekwadu mu enya-aphapha: mbu lẹ mu rijiru epho; odudu buru lẹ mu zẹ egu; ?mu nweru iphe-o; ?mẹ mu te nwe-o; mu anokirishilekwaa.

¹³ E to dudu iphe mu ta adudu ike eme; kẹ l'oo Kuráýisutu bu onye emeje tẹ ike k'ememe iya du mu.

¹⁴ Obenu lẹ teke ono, mu no l'iphe-ehuka ono bẹ unu nweru obu-oma l'ẹke mu no; yetaru mu eka.

¹⁵ Tẹmanu bẹ unubẹ ndu Filipayi l'onwunu maru lẹ teke mu watakpooru ozi ozi-oma ono l'odungu; mbu teke ono, mu shi lẹ Masedóniya lufuta ono b'ẹ to nweḍu chochi odo, mu l'ephe tugbaberu nanu odo; gbahaa unubedua nwenkinyi unu. O bu unubedua nwenkinyi unu bu ndu shi anuje mu iphe; bukwaruphu unu bu ndu shi anataje iphe shi mu l'eka.

¹⁶ Mbu je akpaa lẹ teke mu shi nodu lẹ Tesalonáyika bẹ unu shi emejeru mu mkpa mu; mẹ mkpa -byaru mu; mbu; e to bulekwa ugbu lanu bẹ unu meru mu iya nkinyi iya.

¹⁷ E to bukwa iphe ono, unu anuje mu ono bu iphe mu ele enya iya. Iphe mu gbe ele enya iya kwa t'uru byaru unu berebere; bu iya bu t'unu kafia oshihu ike l'eworu ono, unu woru onwunu ye Kuráýisutu l'eka ono.

¹⁸ Mu natawaru iphemiphe obule ono, unu nuru Epafurodáyitosu t'o wotaru mu ono. Iphe ono, unu nuru mu ono bẹ unu nukwaru mu nugharu mu iya eka. Oo-dzukupkwaa iphe mu eme iya; tsufu etsufu. Iphe ono, unu nuru mu ono du l'o bu ngweja, eshi kwekwekwe, mkpo iya ekpo tuu alakfube Nchileke. Mkpo iya ono atso Nchileke ena; yo gbobe eka labu; nata iya oḥuma.

¹⁹ Nchileke ono, mu ejeru ozi ono a-nukota unu iphemiphe obule, mkpa iya duru unu. O bu l'eka Kuráýisutu Jisosu bẹ ooshije hata iphe nu ayi; mbu iphe ono, o nweru ono, bu odu-biribiri iya, kariru otukota onu iya ono; woru nu ayi.

²⁰ T'o buru Nchileke ono, bu iya bu Nna ayi ono bẹ ajaja a-bu nk'ia gbururu jeye lẹ tutu yoyo. Ono kwa ege o du.

Ekele mkpo-chi ishi iya

²¹ Unu jjaru mu iphe bu ndu kẹ Nchileke l'ehu l'ehu; mbu ndu ono, ephe lẹ Kuráýisutu Jisosu tugbaberu buru nanu ono. Unwunna ayi, ndu ophu mu l'ephe no l'ẹke-a ajikwaphu unu.

²² Iphe bu ndu kẹ Nchileke, no l'ẹke-a l'ephe ha ajikwaphu unu; ketekete kẹ ndu ejeru eze, bu Síza ozi.

²³ Tẹ Nnajiufu, bu Jisosu Kuráýisutu meeru unu eze-iphe-oma l'unu ha.

Èkwo, Pọlu deru nù Ndu Kọlósí

¹ Ọwaa bú èkwo-ozi, mubẹ Pọlu ede. Mu bú onye Nchileke fọtaru; mee mu tẹ mu búru onye ishi-ozi Kuráýisutu Jisọsu. Onye mu l'iya gba mgba ede iya bú nwanna ayi, bú Tímoti.

² Ndu ayi ede iya anụ bú ndu kẹ Nchileke; ndu ọp̄hu nọ lẹ Kọlósí; mbụ unwunna ayi ndu ọp̄hu woru onwẹp̄he ye Kuráýisutu l'ẹka; ẹp̄he l'iya atugbabewa búru nanụ.

Tẹ Nchileke, bú Nna ayi meeru unu eze-ip̄he-oma; yo mekwaaphu t'unu buru l'ẹhu-agu.

*Okfu anụ Nchileke;
l'etu iya ẹpha*

³ Ayi anọdujelekwaphu etu Nchileke ẹpha, bú iya bú Nna kẹ Nnajiufu ayi, bú Jisọsu Kuráýisutu teke ayi ekfu anụ iya l'okfu ẹhu unu.

⁴ Ip̄he kparu iya nù bú l'ayi nùwaru k'ekwekwe, unu kweru kẹ Kuráýisutu; nọdu iya l'ẹka; unu l'iya atugbabe búru nanụ. Ayi abya anukwaaphu l'unu yeru ndu kẹ Nchileke l'ẹp̄he ha obu.

⁵ Ekwekwe ono, unu kweru kẹ Kuráýisutu ono; mẹ obu ono, unu yeru ndu ọdo ono bẹ gbaberu ọkpa l'ip̄he ono, unu ele ẹnya iya ono. Ip̄he ọbu, unu ele ẹnya iya ọbu bú ip̄he ono, Nchileke kwakoberu unu l'imigwe ono. Yọ búru ip̄he ono, ọ kwakoberu unu l'imigwe ono bẹ bú ip̄he ọbu, e meru; unu amaru teke ono, a byaru bya ezia unu ozi-oma ono, bú ọkpobe okfu ono.

⁶ Ozi-oma ono erekwa ire l'ẹkemeke ọbule; bya atukokwaphu mgboko jegbaru. Yọ búru ẹge ono bú ẹge o jegbaru l'ẹke unu nọ; l'ere ire lẹ ndzu unu keshinu mboku, unu nuru iya; yo doo unu ẹnya ọhuma; mbụ ip̄he eze-ip̄he-oma Nchileke ono bú.

⁷ Ọ bú Epáfurasu, bú onye ayi yeru obu; onye ayi l'iya tuko eje egbe ozi lanu-a bẹ bú onye ziru unu ozi-oma ono. Epáfurasu ono bú onye koshiwaru lẹ ya bú onye e gude ire iya ẹka l'ojeru Kuráýisutu ozi. Yọ búru iya nọ-chiru ẹnya ayi l'ibiyi nk'unu;

⁸ ẹmanu b'ọ bukwa iya phụ kfuru ayi k'obu ono, Ume-dụ-Nsọ meru; unu eyeru ibe unu ono.

⁹ Ọo ya meru ip̄he ayi ta tų-gbejedu ẹka l'okfu anụ Nchileke l'okfu ẹhu unu keshinu teke ono, ayi nuru l'unu wowaru onwunu ye Kuráýisutu l'ẹka ono. Ayi anọduje ekfu anụ Nchileke t'o mee unu t'unu makotajeru ip̄he bú uche-obu iya; mẹ t'o shi l'ẹka Ume-dụ-Nsọ nukwaphu unu mmamip̄he ọp̄hu e-meje t'uche-obu iya doo unu ẹnya.

¹⁰ Ọo ya bukwanu k'ọp̄hu unu a-nọdu emeje umere, e-mekwanu tẹ ndzu unu l'ọ ha búru ip̄he unu e-gude akwabẹ Nchileke ugvu; unu emekwaphu ip̄he dų Nchileke mma l'ip̄hemip̄he ọbule, unu eme ememe. Unu eshi ẹge ono meje ip̄he bú ip̄he-oma tekenteke; kakwaphu oma onye Nchileke bú.

¹¹ Ayi anọdujekwaphu ekfu anụ Nchileke sụ t'ọ gude ike iya ono, dų biribiri ono; mee unu t'unu shihu ike ọgbodo eshihu; k'ọp̄hu unu a-duje ike gude ọta-nshi nwejeru obu l'ip̄hemip̄he ọbule, byaru unu.

¹² Ayi ekfuje anụ iya sụ t'ọ mee t'unu gudejekwaphu ẹhu-ọtso-ena tuje Nchileke, bú Nna ẹpha l'ip̄hemip̄he ọbule ono. Okfu l'ọ bú iya bú onye meru; unu aburu ndu gbaru tẹ unu lẹ ndu nk'ia gbaru mgba l'ip̄he ọ

kwakọberu ndu nk'iya l'ẹke ono, bụ iphoro nọkota iya ono, bụ iya bụ ẹke Nchileke bụ eze.

¹³ Okfu l'ọ dzọfutawaru ayi l'ẹke ẹkpuru-ọchi nweru ike; bya ewota ayi je edobe l'ẹke Nwa iya ono, o yeru obu ono bụ eze.

¹⁴ Nchileke shi l'ẹka Nwa iya ono gbata ayi; bya agụkwaaruphu ayi nvụ l'iphe dū ẹji, ayi meshiru.

Kuráýisutu bụ Okaribe-Kakota-Nụ

¹⁵ Ọ bụ Kuráýisutu bẹ koshiru ayi egbe onye Nchileke bụ; mbụ Nchileke ono, ẹ te egudejedu ẹnya phụ ono. Ọ bụ Kuráýisutu ono bẹ Nchileke doberu l'onodu, kakota nshinu l'iphe bụ iphemiphe ọbule, o meru ememe. Kuráýisutu ono bẹ nọha-oduru bẹ Nchileke meshideru iphemiphe ọbule.

¹⁶ Yọ bụru l'ẹka iya bẹ Nchileke shi mekota iphe bụ iphemiphe ọbule, bụ ọphu nọ l'imigwe; mę ọphu nọ lę mgboko: ọphu eegudeje ẹnya phụ; mę ọphu ẹ te egudejedu ẹnya aphụ; mbụ ndu eze ojozi-imigwe; mę ndu bụ nnajioha; mę ndu bụ eze l'ẹphe ha; mę ndu ọphu ekfu iphe eme nụ, nọkota l'imigwe. Ọ bụ yebedua, bụ Kuráýisutu ono bẹ Nchileke shi l'ẹka iya; mee iphemiphe ọbule; bụru iya b'o meru iya doberu.

¹⁷ Yebedua l'onwiya vukota iphemiphe ọbule ụzo nọduhawa. Yọ bụkwaruphu ike nk'iya b'o gude mee iphemiphe ọbule, Nchileke meru ememe; yọ nọdukota l'ẹke Nchileke doberu iya.

¹⁸ Ọo ya bụ ishi; kpọ-kfuru l'ugwẹhu iya ono; mbụ chọchi. Ọ bụ iya bụ ẹke ndzụ k'ugwẹhu ono futaru. Yọ bụkwaru iya phụ bụ onye ivuzọ, Nchileke vutsukpo ụzo mee; yo shi l'onwu teta nọdu ndzụ; k'ọphu ọo-bụ iya e-wota ọnodu mbụ l'iphemiphe ọbule, Nchileke meru ememe.

¹⁹ Ọ bụ Nchileke bẹ chiru iya l'obu iya; mee t'ọ bụru l'ẹhu Nwa iya bẹ aa-phụkota iphe yẹbe Nchileke bụ;

²⁰ mę t'ọ bụkwaruphu l'ẹka Nwa iya ono bẹ ya e-shi mee tę yẹle iphemiphe ọbule dū lę mma. Nchileke eshi ẹge ono gude mee ono, Nwa iya ọkaru teke ono, ọ nwuhuru l'oshi-osweru ono mee tę okfu ba dūheru yẹbe Nchileke; mę iphemiphe ọbule, o meru ememe. Mbụ l'ọ bụ l'ẹka Nwa iya ono bẹ ya e-shi mee iphemiphe ọbule, nọ l'imigwe; mę ọphu nọ lę mgboko tę yẹle yẹbe Nchileke dū lę mma.

²¹ Unubedua yikwapu lę ndu ẹphe lę Nchileke dū lę mma obu. Okfu l'ọ nwekwaruphu teke unubedua shi anọduje eme umere, koshiru l'unu ta madu Nchileke. Yọ bụru ẹjo iphe unu shi anọduje ari l'oriri; l'eme iya ememe bẹ shi mee unu; unu aburu ọhogu Nchileke.

²² Obenu lę nta-a bẹ Nchileke shiwa lę ndzụ, Nwa iya shi nọdu l'eliphe-a; mę anwuhu, ọ nwuhuru; mee t'unu l'iya dū lę mma; k'ọphu Nwa iya ono e-duta unu; unu aburu ndu dūru Nchileke iche, ẹ-ta dūdu eke aata unu uta; ọphu unu 'abudu ndu aamaru ẹjo ẹka; gbururu jeye; yo duta unu bya akfube l'ifu Nchileke ono.

²³ Obenu l'iphe unu mefutaje bụ l'unu e-kweshilekwaphu ike l'iphe unu kweru; shihu ike l'ọ bụ ẹge-a ọkpa-ulo emeje ụlo; yo shihu ike-wa. Unu be ekwekwe t'ọ nweru onye a-bya emee unu t'unu wofu obu l'iphe ono, unu ele ẹnya iya ono. Mbụ iphe ono, unu shi l'ozima ono, unu nūru ono dūbe ele ẹnya iya ono. Ozi-oma ono, unu nūru ono bẹ bụkwa iya-a bụ ozi-oma ọphu e zigbakotaru mgboko mgburumgburu; yọ bụkwaru iya phụ bẹ Nchileke ziru mbedua, bụ Ọlu tę mu je ezia ya ndu ọdo.

²⁴ Nta-a bẹ ẹhu atsokpoo mu ẹna; kẹ l'ọo okfu ẹhu unu bẹ mu gude eje iphe-ẹhuka-wa. L'ọ kwa iphe-ẹhuka-wa, mu eje nta-wa bẹ mu gude eyeta ẹka; eme t'ọ dzua edzudzu mbụ iphe ọphụ phọdukwaduru l'iphe-ẹhuka ono, Kuráýisutu gude okfu ẹhu ugwehu iya; mbụ chọchi jee ono.

²⁵ Ọ bụ Nchileke ono, bụ onye fọtaru mu nù tẹ mu bụru nwozi chọchi ono bẹ ziru mu ozi-wa tẹ mu zia unu. Ozi ọbu, o ziru mu ọbu bụ tẹ mu mee unu t'unu tuko iphe ya kfurū makọtaru;

²⁶ mu emekwaaphu t'a maru iphe ono, Nchileke tüberu lẹ ya e-me ono. Iphe ono b'ọ shi domia edomi; k'ọphụ ẹ to nwebua onye majeru iya nù keshinu ọphụ o keru mgboko-a. Ọbenu l'ọ bya erua nta-a; yọ bya ekoshi iya ndu ọphụ bụ ndu nk'ia; ẹphe amaru iya.

²⁷ Nchileke bẹ chihawaru iya achichi dobe: l'ọo ndu bụ ndu nk'ia bẹ ya e-koshi iphe ono, ya shi domia edomi ono. L'ọo ẹphe; bẹ ya e-koshi iya t'ẹphe maru iya. T'ẹphe maru iphe ono, kpọru ọtukota ọnu iya; bya adu biribiri; bụ iya bụ iphe ọ tüberu lẹ ya e-meru iphe bụ mba, nọ lẹ mgboko-a. Iphe ọbu, o shi domia edomi ọbu bụ lẹ Kuráýisutu bu ebubu l'ime obu unu. Yọ bụru Kuráýisutu ono emeje t'ayi woru ẹnya tupyoo l'ayi lẹ Nchileke a-gbaru mgbá l'ọdu-biribiri iya.

²⁸ Ọ bụ okfu ẹhu Kuráýisutu ono bẹ ayi anọduje ara arara t'onjemonye ọbule nua ya. Ayi anọduje alọ onjemonye ọbule ẹka lẹ nchi; gude mmamiphe l'ezi onjemonye iphe; k'ọphụ ayi e-shi ẹge ono duta onjemonye ọbule t'ọ bụru onye duebe mma bya l'ifu Kuráýisutu.

²⁹ Ọ bụ iya meru iphe mu anọduje alibashi; kebe ẹhu eme ẹge mu e-shi tẹ mu jeebe ozi ono, Nchileke ziru mu ono. Ike, mu egudeje eje iya bẹ bụ ike ono, Kuráýisutu eyeje mu l'ẹhu ono. Ọo ya bụ ike, ere mu ire l'ẹhu.

2

¹ Iphe mu eme t'unu maru bụ ẹge mu alibashi-be l'okfu ẹhu unu. Ọ kwaphu ẹge ono bẹ mu alibashi l'okfu ẹhu chọchi, nọ lẹ Layodisiya; mewaru iphe bụ ndu ọdo, ifu mu l'ẹphe ta kpogbabuaru.

² Iphe mu gude eme iya ẹge ono bụ k'ọphụ obu e-shihu ẹphe ike; me k'ọphụ obu, ẹphe yeru ibe ẹphe e-me t'ẹphe bụru nanu. Ọo ya bụ t'ẹphe bya amaẹbekpooru ọkpobe okfu ono; shi ẹge ono phuebe uru, nyiberu anyibe, nọ l'omaru ọkpobe okfu ono. Ọo ya bụ; e shi ẹge ono; iphe ono, Nchileke shi domia edomi ono edoo ẹphe ẹnya ọhuma. Iphe ọbu, Nchileke shi domia edomi ọbu bụ Kuráýisutu l'onwiya.

³ Ọ bụ yẹbedua, bụ Kuráýisutu ono bẹ Nchileke eshije l'ẹka iya mee tẹ madzu maẹberu iphe bụ mmamiphe l'ọ ha; makotabebekwaruphu iphe ono, bụ ọkpobe okfu ono l'ọ ha. Iphe ono bugbaa iphe yẹbe Nchileke domiru edomi l'ime Kuráýisutu ono.

⁴ Iphe mu gude ekfu iphe-a bụ k'ọphụ ẹ too nwedu onye e-gude ire-machamacha duswee unu ọzo.

⁵ A makwarua lẹ mu ta nọdu l'ẹke ono, unu nọ ono; ọbu l'ọ kwa l'ẹke ono, unu nọ ono bẹ obu mu nọ. Ẹhu atsokwa mu phụ ẹna lẹ mu phuru ẹge unu swikoberu onwunu nanu; me ẹge unu gude bụru 'e-nwuribe-nwuribe l'eyeye, unu yeru onwunu Kuráýisutu l'ẹka.

Kuráýisutu bụ ishi

⁶ Ọo ya bụ; keshinu unu natawaru Kuráýisutu Jisọsu; yọ bụru Nnajiufu unu; t'unu l'iya tugbabelekwaphu bụru nanu kwaseru.

⁷ T'ọ bule kwaruphu ẹge oshi agbabeje ọgvu l'ime alị; bụ ẹge unu agbabe ọgvu l'ime Kuráýisutu. T'ọ bụru Kuráýisutu a-bụ ọkpa-ọlo, unu

a-nọdu akpụ ndzụ unu ẹge aakpuje ọlọ; unu akafua okweshi ike l'iphe ono, e ziru unu ono. Unu egudejekwaphu obu unu l'ọ ha keleje Nchileke ekele; ekelegharu iya ẹka.

⁸ Unu kwabekwa ẹnya t'ẹ b'o nwe onye e-gude mmamiphe nwa ọ-maru-omachata; mē ugho, ẹ-te nwedu ishi; bya eduswee unu ọzo l'okpuberu okfu ono. Iphe ono bukota iphe shi l'iphe ndiphe ezi; mē iphe shi l'ẹka ogvu-imigwe, achi mgboko-a. Ẹ tọ bukwa Kuráýisutu b'o shi l'ẹka.

⁹ Okfu l'ọ bu l'ehu Kuráýisutu ono, byaru bya aburu madzụ ono; bẹ Nchileke l'onwiya byaru bya edzua oke; ekoshikota onye ya bu.

¹⁰ Nchileke shi-wa l'ẹka Kuráýisutu ono, unu l'iya tugbaberu buru nanu ono; mee tẹ ndzụ unu dzua oke. Yọ buru Kuráýisutu ono bu onye ishi, kakota iphe bu ndu bu eze imigwe l'ephe ha; bya akakotakwaphu ndu ekfu iphe emenu l'imigwe.

¹¹ Ọ kwa teke ono, unu l'iya bya atugbabe buru nanu ono b'e buru unu utsu; mbu utsu ophu e-ta budu ẹka b'e gude bua ya. Ọ bu Kuráýisutu l'onwiya bu onye buru iya unu. Utsu ono, o buru unu ono bẹ bukwa ugwehu unu l'ophu b'o yefuru unu l'ọ bu onye yefuru uwe; mbu ugwehu unu ono, iphe du ẹji shi faa kutukutu ono.

¹² Lẹ teke ono, e meru unu baputizimu ono b'a tukookwa unu lẹ Kuráýisutu likota elili. Tẹmanu bẹ Nchileke bya atukokwaphu unu l'iya mee; unu atuko shi l'onwu teta nọdu ndzụ. Iphe kparu iya nọ aburu l'unu dakoberu ike ono, nọ Nchileke ono; bu iya bu ike ono, o gude mee Kuráýisutu: yo shi l'onwu teta nọdu ndzụ ono.

¹³ Ọ nweru teke unu shi du l'unu nwuhuru anwuhu; okfu l'unu mesweru Nchileke; mē okfu l'unu te shidu buhawa utsu ophu shi l'ẹka Kuráýisutu. Obenu lẹ nta-a bẹ Nchileke byawaru bya emee; unu lẹ Kuráýisutu atuko nọdu ndzụ; yọ gukotaru ayi nvu l'iphe bu iphe du ẹji, ayi meru l'ọ ha.

¹⁴ Ọ tukowa iphe ono, e deru l'ekwo, bu iya bu iphe ekoshi l'ayi dakotawaru iphe ekemu ono, ọ turu ono kfu fuchakota. Mbu fuchakota iphe ono, e deru ono, shi duwa l'ọ bu ugwo; topology ayi l'ekpiri l'ayi ha ono. Nchileke emeebe; bya akpakọ iphe ono kpamukpamu kpopyabe l'oshi-osweru; gude ẹge ono mee ya; yo rebuhu ire. Ẹ to nwedu l'ọ ree ire ọdo jeyewaru.

¹⁵ Ọ bu teke ono, Kuráýisutu nwuhuru l'oshi-osweru ono b'o chikporu ike iphe bu ndu eze, nokota l'imigwe l'ephe ha; mē ike kẹ ndu ekfu iphe emenu l'imigwe; kputa ephe lẹ ndzụ; kpufuta ephe l'edzudu oha; yebdua atua okokoko teke ono lẹ k'emekputa ono, o mekputaru ephe ono.

¹⁶ Ọo ya bu; t'ẹ b'o nwekwa onye a-bya anodu akpocha-pheru unu mkpocha l'iphe unu eri eriri; mē l'iphe unu angu angungu. Odo bu t'ẹ b'o nwekwa onye a-bya bya akpochalahaaru unu mkpocha l'ọo owaa bu eswe-iphe, unu e-meje; t'unu dobekwa mboku ophu meje eswe-iphe; odudu buru l'ọo ophu bẹ ee-rije lẹ Aji Onwa Ophungu; m'ọ bu kẹ iphe unu e-meje mboku ọtu-ume.

¹⁷ Ekemu ndu Ju ono l'ọ ha, e shi tẹ lẹ kẹ iphemiphe obule ono bẹ shi dukota l'ọ bu nwonyonyo iphe e-mekochaa bya l'uzo ifu. Obenu l'ophu bu okpobe iya bu Kuráýisutu.

¹⁸ Ọo ya bu t'unu be ekwekwa t'ọ nweru onye a-bya akposhia unu onata obungo ono, Nchileke a-nu unu ono. Unu be ekwekwa tẹ ndu ono, onoduje atso ẹna t'ephe meje t'a su l'ephe wozitaru onwephe alị ono nafu unu obungo Nchileke. Ephe anoduje ekfu tẹ aabajeru unwu ojozi-imigwe eja; su l'iphe ephe dzoberu okpa ekfu iya bu aphụ, ephe phuru.

Egbe ndu ono anọdujelephu eku onwẹphe iphe ẹphe ta hadu l'ọ bụ iya. Yọ bụleruphu mkpọkoro egomunggo, ẹ-te nwedu ishi bẹ ẹphe anọduje ari.

¹⁹ Ẹphe ta anyatajedu l'ọ nweru onye bụ ishi chọchi. L'ọ bụ Kuráýisutu bụ ishi chọchi; chọchi aburu ugwehu. Unu manarua l'ugwehu l'ọ ha dzekfuru lẹ nkwo iya lẹ nkwo iya je akpaa l'akwara, nọkota l'ẹhu; ẹhu edzekfua buru nanu. Yọ buru ishi emeje ugwehu ono; yoo vu evuvu ẹge Nchileke tumberu. Yọ buru ẹge ọ dū l'ẹhu Kuráýisutu yele chọchi ndono.

Anwuhu; mę ọno ndzu onye lę Kuráýisutu

²⁰ Keshinu unu lę Kuráýisutu tuko nwuhukotawa bę Nchileke bofuakwaru unu l'iphe ogvu, shi l'imigwe ezi; mbu ogvu ophu bụ iya achikota mgboko-a. ?Bụ ngunu meru iphe unu emekwadia l'ọ bụ ndu bukwaadia ndu mgboko-a? ?Bụ ngunu meru iphe unu emekwadia iphe o kfur; mbu ekemu ono, suru:

²¹ “Be ebyikwa ẹka lę nri ọwaa.” “Be edekwa ọnu l'ọwaa.” “Be edenyikwa ẹka l'ophu.”

²² Iphe bụ ekemu ono l'ọ ha bę bulekwaphu iphe madzu gude ẹka ezilephu. L'iphe eeri eriri bukwa e -riebewa iya b'ọ gvuchawaru.

²³ E -kfudekpoo ya ekfuku bę iphe ono, ẹphe ezi ono abujekwa: ẹphe -ezi iya; yọ dū l'oo-me tę madzu nweru mmamiphe. Obenu l'iphe ẹphe anọduje ezi bulephu iphe shi l'uche-obu kę madzu, bụ iya bụ iphe ono, ẹphe anọduje ezi; sụ tę aabajeru unu ojozi-imigwe ẹja; ọdo bụ onanu, ẹphe anọdujekwaphu eme t'a sụje l'ẹphe wozitaru onwẹphe alị; mę aphu, ẹphe anọduje anu ugwehu ẹphe. Obenu l'iphemiphe ọbule ono tę nwekwa ophu eyejeru ẹphe ẹka t'ẹphe kpadeghee onwẹphe t'egu ẹjo iphe ba agujeshi ẹphe.

3

¹ Keshinu Nchileke mewaru: unu lę Kuráýisutu atuko shi l'onwu teta nọdu ndzu; unu anọdu-wa ndzu ophungu; unu watanu ọcho ẹge unu e-me t'iphe ono, nọ l'imigwe ono rube unu ẹka; mbu iphe nọ l'imigwe l'ẹke ono, Kuráýisutu nọ l'ẹka-utara Nchileke ono.

² Unu woru ọriri unu dobe l'iphe nọ l'eli l'ẹke ono; unu be ewokwaru iya dobe l'iphe nọ lę mgboko l'ẹke-a.

³ Ishi iya aburu l'ọ dụwa l'unu nwuhuru anwuhu. Ndzụ unu b'e wowaru domia l'ẹka Kuráýisutu l'ime Nchileke.

⁴ Ọ bụ Kuráýisutu bę bụ ogbodo ndzu ayi l'ayi ha. Teke ono, Kuráýisutu a-bya ọdo ono bę unu e-tsokwa iya phu bya. Unu l'iya agbakwaruphu mgbal'ọdu-biribiri nk'iya.

Ndzụ unu teke ono; mę ndzu unu nta-a

⁵ Ọo ya bụ t'unu pyi-gbushia iphe, bụ iphe kę mgboko-a ophu nọkwadia unu ndzu l'ẹhu; bụ iya bụ: uru-alị; umere, rehuru erehu; ẹgu ẹjo iphe; ijimęnya; mę ęnya-kfurukfuru. Ishi iya bụ l'ęnya-kfurukfuru dulekwaphu ẹji l'ẹ wotaru iphe ọdo dochia ęnya Nchileke l'obu madzu.

⁶ Ọ bụ iphemiphe ọbule ono e-me tę oke ẹhu-eghughu kę Nchileke dakfu ndu ẹ-ta anoduru iya okfu.

⁷ Ọ nwekwaruphu teke unubedua shi emetsua iphe ono l'ọ ha. Ọ bụ teke ono, unu shi eme iya ono bę bụ teke ọbu, iphemiphe ọbule ono shi gude ndzu unu eme ẹge dū iya mma.

⁸ Obenu lẹ nta-a, unu bụwa ndu kẹ Kuráýisutu-wa bẹ unu a-hakọta iphe ono l'ọ ha. Unu haa ẹhu-eghughu; haa ọkpoma-ọku. Unu be edobejekwaru madzụ ibe unu iphe l'obu; unu ahaa ophuje madzụ iphu. Te okfu erehu be eshijekwa unu l'ọnu.

⁹ Unu ba adzujekwaru ibe unu ẹjo-ire; keshinu unu hakọtawaru akahụ umere ono yẹle ẹjo ememe, tso iya nụ.

¹⁰ Ọo ya bụ t'unu yee umere ọphungu ono l'ọ bụ onye yeru uwe. Ọ kwa Nchileke ono, nuru unu umere ọphungu ono; a-nọdu eme unu t'unu kafua ọburu ndu o meru k'ọphungu. Ọo ya bụ t'unu makọtaru onye Nchileke bụ; matabe iya; k'ọphu unu a-kafuuru ọdu ẹge ọ dụ kwaseru.

¹¹ Keshinu ọ dūwa ẹge ono b'ẹ ta akpahekwa ishi kẹ l'onye ọphu bụ onye Ju; onye ọphu ta bụ. Ta akpahẹ ishi kẹ l'e buru ugwu; te bu. Te ekfuhe kẹ l'onye ọphu bụ onye alala; onye ọphu aburu onye imoswa. Te ekfuhe kẹ l'onye ọphu bụ ohu; onye ọphu aburu amadu. Ẹ to nwehekwa iphe ono ọphu aakpakwadu ishi iya. Ọ bụwa Kuráýisutu bụ mkpakọ-lẹ-nphuko. Ọ buwa ebubu l'ime obu unu l'unu hakọta.

¹² Unubedua bụwa unwu Nchileke. O yeru unu obu; fọta unu t'unu buru ndu nk'ia. Ọo ya meru iphe unu a-phujeru madzụ ibe unu imiko; mejeru madzụ iphe-oma. Unu wozitaje onwunu alị; unu emeje odoo; tajeru iphe nshi. Unu chita iphe ono l'ọ ha yee onwunu l'ọ bụ onye yeru uwe.

¹³ Ibe unu -mee unu ẹji; unu atagbujee ya lẹ nshi. Teke bụ lẹ madzụ meru unu iphe unu a-ta iya uta; unu aguaru iya nvu. Lẹ Nnajiufu guakwaru unu nvu l'iphe dū ẹji, unu meru. Ọo ya bụ t'unu gujekwaaru ndu ọdo nvu teke ẹphe mesweru unu.

¹⁴ Ọphu katsukpo nū l'iphemiphe ọbule ono bụ t'unu yeru ibe unu obu. T'obu ono, unu yeru ibe unu ono swikobe unu; mee unu t'unu tugbabe buru nanu ọgbodo aburu.

¹⁵ T'ehu-agu ọphu shi l'eka Kuráýisutu buru iya a-nọ unu l'obu; l'eduzi unu ọzo. Okfu l'ọ bụ ẹhu-agu ono kparu iphe Nchileke kukoberu unu t'unu bya aburu ugwẹhu lanu. Unu keleje Nchileke ekele k'onanu.

¹⁶ Unu kwe t'ozì ono, shi Kuráýisutu l'ọnu ono bya eburu unu eburu l'obu; dzua ya oke. Unu yejeru ibe unu ẹka; mee t'ozì ono kafua ẹphe ọdo ẹnya. Unu gudeje mmamiphe, Nchileke nuru unu yeru ẹphe ẹka. Unu egudejekwa iya phụ alọ ẹphe ẹka lẹ nchị. Unu gujee Egvu-oma nū Nchileke; mē egvu ekele; mē egvu mmakanu ọdo, shikota Ume-dū-Nsọ l'eka. Unu gude obu unu l'ọ ha mekota iphemiphe ọbule ono; shi ẹge ono keleje Nchileke ekele.

¹⁷ Iphe bụ iphe unu eme ememe; mē ọphu unu ekfu ekfukfu; unu gudeje ẹpha Nnajiufu, bụ Jisọs Kuráýisutu eme iya. Unu shijecephu Kuráýisutu l'eka l'ekele Nchileke, bụ Nna ekele.

Umere, ee-meje l'ufu ndu kẹ Kuráýisutu

¹⁸ Unubẹ unwanyị; unu wozitaje onwunu alị l'ẹke ndu bụ nji unu nọ; bụ iya bụ iphe gbaru ndu etso ọzo Nnajiufu l'ememe.

¹⁹ Unubẹ unwoke; unu yeru nyee unu obu. Unu be emegbukwa ẹphe emegbu.

²⁰ Unubẹ unwegirima; unu nujeru nne lẹ nna unu okfu l'iphemiphe ọbule, ẹphe ekfuru unu. L'ọ kwa iphe dū Nnajiufu mma ndono.

²¹ Unubẹ ndu ọphu bụ nna; unu be emejekwa unwu unu iphe ẹhu e-ghu ẹphe eghughu; e menyaa; obu dahụ ẹphe ajilakpa.

²² Unubẹ ndu ọphu bụ ohu; unu nujeru ndu bụ Nnajiufu unu kẹ mgbokoa okfu l'iphemiphe ọbule, ẹphe kfuru unu. Unu ba asujekwa l'ọ bụ teke

ephē ele unu ɛnya bē unu e-jeje ozi; k'ophu ephē a-jajē unu ajaja. Unu gudeje obu iphoro ejeru ephē ozi. Iphe unu e-gude eme iya ɛge ono bụ lē Nchileke duru unu lē nsọ.

²³ Iphe, bụ iphe e zijeru unu ememe; unu fubeje ifu mee iphe obu; nyata l'ọ bụ Nnajiufu ayi bē unu emeru iya. Unu be emekwa l'ọ bụ madzu mmakanu bē unu emeru iya.

²⁴ Unu nyatajē l'ọo Nchileke bē e-bu unu nggo iya; bụ iya bụ lē Nnajiufu a-nu unu iphe ono, o kwetaru ndu nk'ia ukwa iya ono. L'ọ kwa Kuráýisutu bē bụ ogbodo Nnajiufu, unu ejeru ozi.

²⁵ Obenu l'onye yeru ɛka l'ejo iphe bē Nchileke a-kfukwa ugwo ophu gbaru iya nu; m'ọ -ruhuru; onye obu buru egbe onye ngunu. Lē yēbedua, bụ Nchileke ta dukwa onye oole ɛnya l'ifu.

4

¹ Unubē ndu bụ nnajiufu, nweru ohu; unu mejekwaru ohu unu nhamunha; mē iphe ruberu ephē. Unu nyatajekwa l'unubēdua nwek-waruphu onye bụ iya bụ Nnajiufu unu, bu l'imigwe.

Iphe unu e-meje

² Unu ba atugbejekwa ɛka l'okfu anu Nchileke. Unu kwabejekwa ɛnya; tē ike ba agvū unu teke unu ekfu anu iya. Unu ekelejekwa iya phū ekele teke unu ekfu anu iya.

³ Unu kfujekwaruphu nu iya l'okfu ɛhu ayi. Unu kfujeru iya t'ọ guhaaru ayi ọzo ohuma t'ayi zijee ozi-oma ono; mbu t'ayi zije iphe ono, Nchileke shi domia edomi, bụ iya bụ Kuráýisutu l'onwiya. Ọ kwa k'ozio-oma kparu iphe mu nọ lē mkpọro nta-a.

⁴ Unu kfujekwaruphu nu iya t'ọ mee mu tē mu dū ike kfujee t'ọ doo ndiphe ɛnya l'ɛge ọ gbaru mu l'ekfukfu iya.

⁵ Unu meje umere l'ọ bụ ndu maru iphe, gbaru ephē l'ɛke ndu ɛ-ta bụdu ndu kē Kuráýisutu nọ. Unu gudejekwa ọzo, nọru unu zije ozi-oma ono; unu ba ahajekwa ọzo obu t'ọ laa kē mmakanu.

⁶ T'okfu unu gujee egugu; yọo tsoje l'ọ bụ iphe únú tsuru; k'ophu oo-heje ndu unu ekfuru iya uhēre t'ephē gebejeru unu nchị. Unubēdua amajekwanuru ɛge unu e-yejeru onyenonu onu l'aji, ọ jiru unu.

Ekele mkpọ-chi ishi iya

⁷ Nwanna ayi Tíkikọsu, bụ onye ayi yeru obu e-kfurua unu iphemiphe obule; k'ophu unu a-mawaruru onodu mu. Tíkikọsu bụ onye koshiwaru lē ya gbaru kē t'e gude ire iya ɛka. Yọ bukwaruphu onye mu l'ia tuko ejeru Nnajiufu ozi ono.

⁸ Mu ziwaru Tíkikọsu ono t'ọ bya akọoru unu ɛge ayi eme emechi; mē t'ọ bya emekwaaphu tē obu shihu unu ike.

⁹ Onye yēle iya a-yi teke oo-bya bụ Onésimosu, bụ onye ayi yeru obu; bukwaruphu onye koshiwaru lē ya gbaru kē t'e gude ire iya ɛka; mbu Onésimosu k'ufu unu. Ephē ɛbo ono a-kwaruru unu ɛge iphemiphe obule dū l'ibiyia owaa.

¹⁰ Arisutakọsu, bụ onye mu l'ia tuko nọdu lē mkpọro ajikwaphu unu. Yọ jikwaphu unu mbu Maku, bụ nwa nwanna nna Bánabas. E zihaakwaru nzi ɛhu iya; yọ rua unu lē nchị. Teke o shitaru ọzo iya nk'unu; unu koshikwa iya l'ɛhu atso unu ɛna l'ọ byaru.

¹¹ Jisọsu onanu, epha etushi iya bụ Jósutosu ono ajikwaphu unu. Ọ bụ umadzu ẹto ono bẹ bụkwadua ndu Ju, tso mu eje ozi ono, ayi eje; gude ekoshi l'ọo Nchileke bụ eze ono. Ọ bụ ẹphe bẹ anọduje adu mu ike.

¹² Ọojikwaphu unu mbụ Epáfurasu kẹ ufu unu. Yẹbedua bẹ bụkwaphu onye ejeru Kuráýisutu Jisọsu ozi. Oogudeje obu iya l'ọ ha fube ifu l'okfu anụ Nchileke l'okfu ẹhu unu; l'ekfushi iya ike tẹ Nchileke mee unu t'unu ba akpoje laa azu. Yo mekwaaphu t'unu maru umere, gbaru onye kẹ Kuráýisutu ogbodo amaru. Yo mekwaaphu t'o heje unu uhere ome iphe bụ uche-obu Nchileke.

¹³ Mbẹdua ekfukpo l'onwomu lẹ oosekpo akanya ẹhu unu l'eseshi iya ike l'okfu anụ Nchileke ono. Ọ kwaphu ẹge ono bẹ ooseshi akanya ono ike l'okfu anụ Nchileke l'okfu ẹhu ndu Layodísiya; mẹ l'ẹhu ndu Hiyerápolisu.

¹⁴ Onye dọkinta ono, ayi yeru obu ono; mbụ Luku ajikwaphu unu. Yọ jikwaphu unu; mbụ Dímasu.

¹⁵ Unu jikwaaruphu ayi unwunna ayi phe ono, nọ lẹ Layodísiya ono. Unu ajikwaaruphu ayi Nimfa; mẹ chọchi ono, edzukobeje lẹ nk'ia ono.

¹⁶ Teke unu gutsuaru ẹkwo-ozi-wa; unu mekwaa t'o rua ndu Layodísiya ẹka; k'ọphu ẹphebedua a-gụkwa iya phụ. Unu agụkwaaphu ẹkwo-ozi onanu, shi Layodísiya ono.

¹⁷ Unu zia Akíposu lẹ mu sụru t'o keshikwaa ẹhu jekota ozi ono, e ziru iya t'o jee l'ozi ono, ayi ejeru Nnajiufu ono.

¹⁸ Ọ bụ mbẹdua, bụ Pọlu gude ẹka mu ede ọwaa nta-a gude l'ekele unu. Unu ba azahajekwa lẹ mu nọ lẹ mkpọro.

Tẹ Nchileke meeru unu eze-iphe-oma.

Ekwo ké mbu, Pòlu deru nù Ndu Tesalonáyika

¹ Ekwo-ozì ọwaa shì l'ẹ̀ka mbedua, bụ Pòlu alaru chọchi Tesalonáyika, bụ ndu ké Nchileke, bụ Nna; bya abụkwaruphu ndu ké Nnajiufu, bụ Jisọsu Kuráýisutu. Ndu mu l'ẹ̀phe gbakọ́rụ ẹ̀ka ede iya bụ Siluvánọ́su yẹ̀le Tímoti.

Tẹ Nchileke meeru unu eze-iphe-oma; yo mekwaaphu t'unu buru l'ẹ̀hu-agu.

*Umere ndu Tesalonáyika;
mẹ ekweta ẹ̀phe*

² Tekenteke ayi ekfu anụ Nchileke; bẹ ayi anyatajẹ unu; ekele iya ekele l'okfu ẹ̀ka unu l'unu ha.

³ Tekenteke bẹ ayi anyatajẹ unu l'ifu Nchileke, bụ Nna ayi; mbu nyata ẹ̀ge unu gudewa ozi, unu jeru iya; koshi l'unu kweshiru ike l'iphe unu kweru; mẹ ẹ̀ge unu gudewa oseshi akanya ike; koshi l'unu yeru iya obu; mẹ ẹ̀ge unu gude ọ̀ta-nshi; koshi l'unu eleshi ẹ̀nya mbọ́ku ono, Nnajiufu ayi Jisọsu Kuráýisutu a-bya ọ̀do ono ike.

⁴ Ụnwunna ayi; ayi makwaru-a lẹ Nchileke yeru unu obu; bya afọta unu t'unu buru ndu nk'ia.

⁵ Iphe obu bụ l'ayi byaru bya ezia unu ozi-oma ono; tọ bụ okfu-ọnu nkinyi iya bẹ ayi gude zia ya unu. Nchileke bẹ shikwa iya phụ koshi unu l'ike iya ereshi ire ike. Ume Nchileke ono bẹ yeru ayi ẹ̀ka; ayi adu ike mee; unu amaru ogbodo amaru l'iphe ayi ezi unu bụ oswi-okfu. Umere, ayi meru teke ayi l'unu nọ mewaruru; unu amaru egbe ndu ayi bụ. Ọ kwa ẹ̀ge ọ̀d-ọ̀rụ unu lẹ mma meru; ayi emee egbe umere ono.

⁶ Tọ dụ iya bụ; unu abya awata ọmu umere ayi; yọ bụwaruru unu ọmu umere Nnajiufu. Ọphu unu te gudekwaru l'unu eje iphe-ẹ̀huka teke eezi unu ozi-oma ono; unu egudelee ẹ̀hu-ọ̀tso-ẹ̀na ọphu shì Ume-dụ-Nsọ l'ẹ̀ka; nata ozi ono.

⁷ Ọo ya meru iphe unu bya aburu ndu, iphe bụ ndu ọphu wowaru onwẹphe ye Kuráýisutu l'ẹ̀ka lẹ Masedóniya; mẹ lẹ Akáya byaru bya awata ọmu ẹ̀ka ẹ̀phe.

⁸ Ẹ tọ bụlekwa l'ozì-oma ké Nnajiufu ono, unu ezi ono bẹ dzuru Masedóniya; mẹ Akáya nkinyi iya. E woru, unu woru onwunu ye Nchileke l'ẹ̀ka bẹ ngakọtaakwaru ẹ̀kemeke ọ̀bule; k'ọphu ẹ to nwehedu onye ayi a-bya akọlaahaaru iya akọru k'iche.

⁹ Iphe bụ ẹ̀ke ayi jeru bẹ aanođuje ekfugbaa k'ẹ̀ge unu gude meshiaru ayi teke ono, ayi byaru ndu-unu ono. Ẹ̀phe akọkwaaphu ẹ̀ge unu gude sefukotawa ẹ̀ka l'ogwa iphe aagwa agwagwa; bya aghachiwaru Nchileke ifu; jelahaaru ọkpobe Nchileke ono, nọ ndzụ ono ozi;

¹⁰ bya awatakwaphu ole ẹ̀nya Nwa iya ono, e-shi l'imigwe bya ono; mbu nwa iya ono, bụ Jisọsu ono, o meru; yo shì l'onwu teta nọdu ndzụ ono. Ọo ya bụ onye a-dzọ ayi l'oke ẹ̀hu-eghughu ké Nchileke; mbu l'oke ẹ̀hu-eghughu ono, Nchileke a-zube ndu eme iphe dụ ẹ̀ji mbọ́ku ikpe ono.

¹ Ẹnwunna ayi; unubẹdua l'onwunu marua l'akpakfuta ono, ayi kpakfutajeru unu ono ta bụkwa ọ mmakanụ.

² Unu makwaru-a egbe iphe-ehuka, ayi jeeberu lẹ Fílipayi; makwaruphu ẹge e gude mee ayi iphe-iphere l'ẹke ono. Obenu lẹ Nchileke ayi melekwaru-a obu ayi; yọ shihu ike; k'ophu ayi byakwaduru bya ezia unu ozi-oma Nchileke ono; ayi te dze lẹ ndu mkpọ-byi dọ-pheru ayi mgburumgburu.

³ Teke ono, ayi aro unu t'unu bya aburu ndu ọ Kuráýisutu ono bẹ iphe nọ ayi l'okpoma; ayi aro unu ta bụkwa t'ayi bya eduphua unu eduphu; tọ bụ l'ọ nweru ejo iphe ayi vu l'okpoma; tọ bụ l'ọ t'ayi bya egude ụgho haru unu ghotá.

⁴ Iphe ayi gbe emeje bụ l'ayi ekfufe iphe bụ uche-obu Nchileke; okfu lẹ yẹbedua bẹ lewaru ayi enya; maru l'ayi koshiwaru l'ọ gbaru ọ t'ọ gude ire ayi ẹka; bya eworu ozi-oma ono ye ayi l'ẹka. Ayi te ekfukwa t'ọ tsoje madzụ ẹna lẹ nchi; gbahaa t'ayi kfufee ya ẹge ọo-dụ Nchileke mma, bụ iya bụ onye ono, eletaje ime obu ayi; maru iphe ayi ari ono.

⁵ Unu makwaru-a l'ẹ to nwekpodua teke ayi gude ire-machamacha kfuru yeru unu teke ono, ayi byaru nk'unu ono; ayi te me umere l'à sùrù l'ọ iphe ayi ta bụdu bẹ ayi sùru l'ayi bụ; ẹge ee-shi t'unu nụ ayi iphe. Ọ kwaphu Nchileke a-haru ayi enge iphe-a, ayi ekfu-wa.

⁶ Ẹ to nwekwa onye ayi meru k'ophu ọo-ja ayi ajaja. Ayi te mekwa t'unu jaa ayi ajaja; ayi te me tẹ ndu ọdo jaa ayi ajaja.

⁷ Lẹ keshinu ayi bụ ndu ishi-ozi Kuráýisutu b'ọ gbakwaru ọ t'ayi sù t'unu vuta mkpa ẹhu ayi; obenu l'ayi melekwaru-a unu agu teke ono, ayi nọ lẹ nk'unu ono. Mbụ l'ayi dukpooru unu agu ẹge nwanyi, eleta ụnwu iya enya adujeru ẹphe agu.

⁸ Ayi yeru unu obu nshinu. Oo ya meru iphe ayi chiru iya; sù l'ẹ to buledua ozi-oma ono, shi Nchileke l'ẹka ono bẹ ayi l'unu gba mgba; ndzụ ayi bẹ ayi l'unu gbakwaphu mgba. Iphe obu aburu l'unu nonuka ayi l'obu.

⁹ Ẹnwunna ayi; unu nyatajẹkwa ẹge ayi seshiberu akanya ike; jeta ozi; ike agvụ ayi. Teke ono, ayi ezi unu ozi-oma ono, shi l'ẹka Nchileke ono bẹ ayi jeru ozi: eswe; l'enyashi; jeta nri, ayi e-ri; t'ẹ b'ọ dọ onye ayi a-buru ivu ẹra nọduru.

¹⁰ Unubẹdua a-nọdukpoo ahara ayi enge. Ẹge ono kwaphu bẹ Nchileke a-nọdu ahara iya ayi. Umere, ayi shi emejeru unubẹ ndu kwetaru l'ozima ono bẹ gukwaru egugu; vudo nhamunha. Ẹ to nwekwa ẹke ayi metaru iphe aa-ta ayi ụta.

¹¹ Unu makotaru l'ọo ẹge nna anọduje ehe ụnwu iya; bụ ẹge ayi shi ehe unu l'ẹhu l'ẹhu.

¹² Ayi mewaru unu; obu eshihu unu ike. Ayi aduwa unu ike; kfuwa iya kfushiaru iya unu ike t'unu meje umere, dọ Nchileke mma. Ọo Nchileke ono bẹ kuru unu t'unu bya abata l'ẹke ya bụ eze; mękwaphu t'unu l'iya gbaru mgba nweru ọdu-biribiri nk'iya.

¹³ Iphe meru iphe ayi ta atugbejedu ẹka l'okele Nchileke ekele teke ayi ekfu anụ iya bụ lẹ teke unu nuru okfu Nchileke ono, ayi bya ezia unu ono bẹ unu gbobeleruphu ẹka labụ; nata iya. Unu ta natakwá iya; kua ya okfu madzụ. Unu nataru iya l'ọ -bụ okfu Nchileke; mbụ yọ bụkwaru okfu Nchileke bụ iphe ọ bụ. L'ọ kwa Nchileke ono l'ere ire l'ime unubẹ ndu nataru ozi-oma ono.

¹⁴ Ẹnwunna ayi; ọ bụ iphe ono, shi mọaru unu ono bẹ bụ iphe shi mọaru chọchi ọ Nchileke, bụ ndu ẹphe lẹ Kuráýisutu tųgbaberu buri nanụ l'alị

Judíya. Ọ búlephu ẹge ndu alí unu eme unu kpakpawowo bú ẹge ndu alí ẹphebe ndu Ju shi eme iya ẹphebedua.

¹⁵ Ọ bú ndu Ju ono bẹ bú ndu gburu Nnajiufu; mbụ Jisọsu; gbua ndu nkfuchiru Nchileke; bya achia ayibedua chifu ayi l'alí ẹphe. Ẹphe egude ẹge ono meta iphe ta dudu Nchileke mma swibe onwẹphe; bya aburu ọgu, nọru madzụ kpamukpamu.

¹⁶ Ege ẹphe shi buru ọgu ono bú l'ẹphe te kwedu t'ayi zia ndu ẹ-ta bụdu ndu Ju ozi-oma ono; k'ophu Nchileke a-dzo ndu ono, ẹ-ta bụdu ndu Ju ono. Ẹ to nwekpodua teke ẹphe te emetajedu iphe dọ ẹji; yọ wọ ẹphe l'ẹkpiri. Obenu l'oke ẹhu-eghughu kẹ Nchileke bẹ mekochaaru dakfukwanu ẹphe.

Qogu Polu t'o je ajia ndu Tesalonáyika

¹⁷ A bya abya l'ẹhu nk'ayi; unwunna ayi; o teekwaru ẹnya; k'ophu ayi l'unu phụ-beru. Ọ bú oswi-okfu l'o tewaru ẹnya ifu ayi l'unu kpọberu; obenu l'obu ayi nọkwaa l'ẹke unu nọ. Obu unu dọta-beru ayi; k'ophu ayi shiwa teke teru ẹnya seta ẹge ayi e-me t'ayi l'unu phụ ọdo.

¹⁸ Ayi seekwaru ẹge ayi e-me kpakfuta unu; mbụ lẹ mbẹdua, bú Polu l'onwomu bẹ seekwaru abyabya ugbo olemole; ọbu lẹ Sétanu akpọshije iya ayi.

¹⁹ Ọ nwekpooru ẹge ọ dọ, ẹ-ta bụdu unu nkinyi iya bẹ bú ndu ayi chiru ẹka nyanwua; buru unu e-me t'ẹhu tsọo ayi ẹna. Ọ bú unu l'a-bụ obunggo, ayi e-gude l'eku onwayi l'ifu Nnajiufu ayi, bú Jisọsu teke ono, ọo-bya ọdo ono.

²⁰ Ọo unubẹdua bẹ bú iphe ee-gude jaa ayi ajaja; bukwaruphu unu bú ẹhu-ọtso-ẹna nk'ayi.

3

¹ Ya ndono; a nọnyaa; ayi ta dọhe ike tagbua ya lẹ nshi; ayi achipyaa ya l'ọ ka ayi mma ayibedua t'ayi kwaa lẹ Atensu;

² gbe zia nwanna ayi Tímoti. Yẹbedua bukwapu onye ayi l'iya tukururu ejeru Nchileke ozi; mbụ ozi k'ozi-oma kẹ Kuráýisutu. Ayi ziru iya t'ọ bya emee t'unu vudoshia ike l'iphe unu kweru; yo mekwaaphu t'obu shihu unu ike;

³ k'ophu ẹ too nwedu m'ọ bú onye lanu l'unu ha, e-gude k'ẹhu-wa, aakpa unu-wa kpọlaa azu. Unubẹdua l'onwunu makwaru-a l'ẹhu ono, aakpaẹbe ayi ono bẹ bukotakwa iphe Nchileke makotahawaru l'ọo ẹge ọo-muru ayi.

⁴ Mbụ; mẹ ayi kfukwaru iya unu l'odungu teke ono, ayi nọ lẹ nk'unu ono l'aa-kpakwa ayi ẹhu. Unu elewaa l'ọ dọwa ẹge ono ọbu; yọ buru iphe unu tuko makotahawaru.

⁵ Ọo ya meru iphe mu nọdunyaaru; to kwe tẹ mu tagbukota iya lẹ nshi; mu ezi Tímoti t'ọ bya amaru ẹge unu vudoshibe ike l'ekwekwe, unu kweru kẹ Nchileke. Ọ bú egvu bẹ mu tsuhuru; sụ: ?a maru o-nwuru-oye ono; mbụ Sétanu te nwuakwarunu unu ye t'unu buhaa ekwekwe ono; akanya ono, ayi seru l'okfu ẹhu unu ono aburu akanya ọ-la-l'iyi.

⁶ Obenu lẹ nta-a bẹ Tímoti shiwa l'ẹke unu nọ lawaa; lakfuta ayi; bya ezia ayi ozi, dọ mma: l'ekwekwe unu shihuru-a ike; unu eyekwaruphu ibe unu obu. Ọ kọkwaruphu ayi l'unu anọduje achiru ayi idzu oma; kọoru ayi l'obu ayi dọ unu nshinu ẹge ono obu nk'unu dukwapu ayi ono.

⁷ Unwunna ayi; ọ bú okfu l'unu vudoshi ike l'ekwekwe, unu kweru kẹ Nchileke kparu iphe obu eshihuje ayi ike l'iphe bú iphe-ẹhuka, ayi eje; mẹ ẹhu, aakpaẹbe ayi.

⁸ L'ò kwa nta-a bẹ ndzụ byaru ayi l'ikoro; keshinu ọp̄hu unu vudoshi ike l'atụgbabe, unu lẹ Nnajiufu tūgbaberu.

⁹ Mbụ; ?nanụkpo ẹge ayi e-bebe wata okele Nchileke ekele ẹhu unu; mẹ k'ẹhu ono, o meru; yọo tso ayi ẹna l'ifu yẹbe Nchileke l'okfu ẹhu unu ono?

¹⁰ Ayi egudejekwaphu obu ayi l'ò ha ekfu anụ iya: eswe l'enyashi; ekfushiru iya ike t'ò mee t'ayi l'unu phụ; t'ayi mee ẹke ekwekwe unu t'eshihudua ike; t'ò shihu ike.

¹¹ Nta-a bụ tẹ Nchileke, bụ Nna ayi l'onwiya; mẹ Nnajiufu ayi, bụ Jisọsu bọoru ayi ụzo, ayi e-shi abya unu agbaphe.

¹² Tẹ Nnajiufu mekwaaphu t'unu kafua oyeru ibe unu obu; mbụ t'unu kfube ọswa yeru ibe unu obu ọkpobe eyeye; mbụ yee ya kẹ 'ama-ẹge-e-me iya. Yọ bụkwaruphu ẹge ono bẹ unu e-yeru iya iphe bụ madzụ phuu. Ọ kwa ẹge ono bẹ ayibedua yeru iya unu.

¹³ Ọo ya bụ k'ọp̄hu oo-me t'obu shihu unu ike; unu evudo l'ifu Nchileke, bụ Nna ayi; buru ndu dukota mma; too nwe ẹke aa-ta unu ụta teke ono, Nnajiufu ayi, bụ Jisọsu yele ndu nk'ia a-yiru bya ono.

4

Umere, dū Nchileke mma

¹ Ụnwunna ayi; iphe ọdo, tsofua ya nū bụ: l'iphe unu m̄taru l'ẹka ayi bụkwa ẹge unu e-shi gude ndzụ unu eme iphe dū Nchileke mma. Tẹmanu b'ò bụlekwap̄hu iphe ono, dū Nchileke mma ono bẹ unu emekwaphu. Nta-a bẹ ayi gudekwa ẹpha Nnajiufu, bụ Jisọsu arọ unu; ekfushiru iya unu ike t'unu kafuaru ome iphe dū Nchileke mma l'ẹje.

² L'unu mawaru-a ọkwa, ayi shi l'ẹka Nnajiufu, bụ Jisọsu nmaaru unu; koshi unu ẹge unu e-meje umere.

³ L'iphe dū Nchileke mma t'unu meje bụ tẹ ndzụ unu l'ò ha bụkotaru nk'ia; mbụ t'unu sefu ẹka l'ome kẹ nwanyi.

⁴ Ọdo bụ: unubẹ unwoke; t'onyenon̄u maru ẹge oo-shi lua nwanyi l'ụzo, vudo nhamun̄ha, bụ iya bụ l'ẹge ọ dū Nchileke mma; mẹ ẹge ugvu e-tso onye ọbu.

⁵ T'ẹ b'ò bụkwa ẹgu ojekfu nwanyi a-lọtaje unu; unu eje alua nwanyi ẹge ndu ẹ-ta b̄udu ndu ju; mbụ ndu ẹ-ta madzụ Nchileke aluje.

⁶ Lẹ kẹ ọlu nwanyi-a, ayi ekfu-wa bụkwa t'ẹ b'ò dū onye e-meswe ibe iya; ọp̄hu 'ò dukwa onye e-megbuta ibe iya. Ayi kfuhaakwaru iya unu; r̄ua ya unu ar̄ur̄u lẹ nch̄i l'onye eme egbe iphe ono bẹ Nnajiufu a-gwakwa ọchi.

⁷ Lẹ Nchileke te kukwa ayi t'ayi bya emerushije onwayi emerushi. Iphe o kuru ayi bụkwa tẹ ndzụ ayi buru iphe ayi e-gude kwabẹ iya ugvu.

⁸ Ọo ya bụ l'iphe bụ onye jikaru iphe ono, ayi ezi ono ta bụkwa madzụ b'ò jikaru; ọ kwa Nchileke b'ò jikaru; mbụ Nchileke ono, anuje unu Umedū-Nsọ iya ono.

⁹ A bya abya lẹ k'oyeru ụnwunna obu: onanu ta bụkwa iphe aa-bya awata oderu unu l'ẹkwo; l'unubedua l'onwunu bẹ Nchileke l'onwiya ziaakwaru ẹge unu e-yejeru ibe unu obu.

¹⁰ Mbụ; yọ bụlekwaruphu ẹge e ziru iya unu; bẹ unu shi meta iya. Mbụ l'unu yeru iphe bụ ụnwunna ayi, n̄kota lẹ Masedóniya mgburumgburu obu. Obenu l'ayi ekfushikwaru iya phụ unu ike ụnwunna ayi t'unu kafukwaaru ome ẹge ono l'ẹje.

¹¹ Unu kebejelekwaphu ẹhu buru l'odoo. Unu ekebejelekwaphu ẹhu lepyabe ẹnya l'ozi nk'unu. Unu egudeje ẹka unu seta iphe unu e-gude buru; bukwa iya-a bu iphe ayi kfuhawaru unu-wa.

¹² O bu umere ono be unu a-noduje eme; bukwaru iya phu bu umere, gbaru unu l'ẹke ndu ẹ-ta budu ndu ke Kuráýisutu nọ; k'ophu ẹphe a-kwabeje unu ugwu; too nwekwanu onye unu a-sụ: l'ọ -budu iya be unu te emekwa mkpa, nọru unu.

Abyabya, Nnajiufu a-bya ọdo

¹³ Unwunna ayi; iphe ayi eme t'unu maru bu okfu ẹhu ndu nwuhuru anwuhu; k'ophu unu ta agudu aphu iya l'ọ bu ndu ẹ-te eledu ẹnya l'ẹphe le Kuráýisutu e-mekochaa nọdu.

¹⁴ Ayi kwetaru kweshia ike le Jisọsu be nwuhuru nu; meebe teta nọdu ndzụ. Ege ono be ayi kwetakwaruphu le Nchileke e-shi Jisọsu l'ẹka; mee te ndu, wooduru onwẹphe ye Jisọsu l'ẹka ẹmanu be ẹphe nwuhuderu; t'ẹphe le Jisọsu tuko teta nọdu ndzụ; ẹphe etsoru iya bya.

¹⁵ Iphe ayi ekfuru unu bu ozi, shi Nnajiufu l'onu: l'ayibedua, bu ndu ophu a-nokwadia ndzụ teke ono, Nnajiufu a-bya ọdo ono te evukwaru ndu ophu nwuhuhawaru nu ọzo.

¹⁶ Ishi iya aburu le Nnajiufu l'onwiya e-shikwa l'imigwe alazita l'ali; l'echi mkpu ọgu. Eze onye ishi ojozi Nchileke a-nodu eku oku; l'egbukwaphu ọpyoku Nchileke. Oo ya bu; ndu ono, wooduru onwẹphe ye Kuráýisutu l'ẹka be ẹphe nwuhuderu ono evuru ọzo teta; nọdukota ndzụ.

¹⁷ Ẹphe -tetabebelephu; ẹmanu Nchileke adzuchata ayibedua, bu ndu ophu nokwadu ndzụ teke ono; ayi l'ẹphe abyaa atuko nmagbabe nọdu l'ime urukpu; jekfushia Nnajiufu, bu Jisọsu l'ephekerephe; k'ophu ayi le Nnajiufu a-noduwaru.

¹⁸ Oo ya bu; t'unu gude okfu-a dua ibe unu ike.

5

Kwaberu abyabya ke Nnajiufu

¹ Unwunna ayi; ẹ to buhekwaru iphe aa-bya edederu unu l'ekwo su unu l'oo teke obu ndo; o dudu l'oo mboku obu, iphemiphe obule ono e-mekota ndo-o.

² L'unubedua makwara le Eswe ke Nnajiufu a-tukwa madzụ l'ukfu ege ono, onye iphura atuje madzụ l'enyashi ono.

³ L'ọ kwa teke ndiphe suru: "Ha! Le mgboko duakwa agu; o buakwa t'onyenonu tusaru ẹhu; wata oje ege du iya mma;" ono bu teke bu: a bya ele ẹnya; iyi aburu phereketengu. O bu ege ozeda ẹku nwata aphushijeru nwanji, du ime; bu ege iyi obu a-phushihu: ẹphe atuko yifukota; too nwe m'oo onye lanu, a-wafu nu.

⁴ Obenu l'unubedua ta nokwa l'ekpuru-ochi; unwunna ayi; ke te mboku ono, Nnajiufu a-bya ono tu unu l'ukfu l'ọ bu abyabya onye iphura.

⁵ L'unubedua be bukwa l'ẹke iphoro nọ; me l'ẹke bu eswe. Ayi ta bukwa ndu bu l'ime ẹnyashi nọ; ayi ta bu ndu bu l'ekpuru-ochi.

⁶ Oo ya bu; keshinu o duwa ege ono; t'ayi be kukwaru mgbenya ege ndu ophu eklusua; t'ayi gbe muchikwaaru ẹnya; t'ẹnya doo ayi edodo.

⁷ Ndu eku mgbenya bu l'enyashi be ẹphe ekuje iya; buru l'enyashi be ndu anguje mee; l'akpo kulakula anguje iya.

⁸ Obenu lẹ keshinu ayibedua bụ ndu bu l'ẹke bụ eswe; t'anya dònúa ayi édòdò; tẹ ekwekwe, ayi kweru yele obu, ayi yeru ibe ayi buru uwe-ígwe, ayi e-yeje; mbụ uwe-ígwe, e-gbochitaje ayi ọkpoma. T'adzọta ono, ayi ele ẹnya iya lẹ Nchileke a-dzọta ayi ono buru iya a-bụ okpu-ígwe, ayi e-kpuru.

⁹ Nchileke ta tũkwa ayi ẹka; t'ayi buru ndu ya a-zube oke ẹhu-eghughu iya; gbahaa t'ayi bya tẹ ya shi l'ẹka Nnajiufu ayi, bụ Jisọsu Kuráýisutu; dzọo ayi;

¹⁰ mbụ Jisọsu ono, nwụ-chiru ayi ọnwu ono; k'ọphu bụ: e meebe; ayi l'iya atũko nọdu ndzụ: mẹ ayi -nọ ndzụ; mẹ ayi -nwụhuru anwụhu teke ọo-bya.

¹¹ Ọo ya bụ; t'unu meje t'obu shihu ibe unu ike; unu eyekwaruphu ibe unu ẹka t'ẹphe vudoshia ike l'ekwekwe, ẹphe kweru; bụ nụ iya-a bụ iphe-a, unu eme-wa.

Iphe unu e-meje

¹² Ayi arọ unu; ụnwunna ayi; t'unu yejeru iphe bụ ndu ono, ese akanya ẹhu unu ono ugwu; mbụ ndu ono, bụ ẹphe bụ ndu, Nnajiufu fọtaru t'ẹphe buru ndu ishi unu; bụkwaruphu ndu a-nọdu akpọ-ziru unu ụzo ono.

¹³ Unu egudekwaphu k'ozì ono, ẹphe ejeru unu ono; l'eyeru ẹphe ẹso; yekwaruphu ẹphe obu ọgbodo eyeru; unu l'ibe unu eburu l'ẹhu-agu.

¹⁴ Ayi arọkwaphu unu; ụnwunna ayi t'unu lojee ndu ẹnyiru ozi ẹka lẹ nchị. Ndu ọphu obu ẹ-te gvuduru egvuru bẹ unu e-meje t'obu shihu ike. Unu eyejeru ndu ekwekwe ẹphe te shihudu ike ẹka t'ẹphe kweshia ike. Unu ataje nshi l'ẹke onyemonye ọbule nọ.

¹⁵ Unu akwabekwa ẹnya t'ẹ b'o nwe l'unu ha, onye e-gude ẹjo iphe gwata ugwo ẹjo iphe madzụ meru iya; gbahaa t'iphe unu a-nọdujẹlẹphu achọ ụzo iya buru ẹge unu e-shi mejeeru ibe unu ọhuma; mekwaaru iya phụ iphe bụ madzụ kpamukpamu.

¹⁶ T'ẹhu tsojekpelekwaphu unu ẹna tekenteke.

¹⁷ Unu ba atugbejekwa ẹka l'okfu anụ Nchileke mkpụrumkpuru.

¹⁸ Unu kejeje Nchileke ekele l'iphemiphe ọbule, amuru unu: m'o -ruhuru; ọ dụ idagha. Ono kwa iphe Nchileke achọ unu l'ẹka unubedua ndono.

¹⁹ Unu ba akpọshijekwa Ume-dụ-Nsọ iphe oome.

²⁰ Unu ba akpọjekwa iya ẹbo-ẹbo l'afụ; mbụ okfu, ekoshi ozi, Ume-dụ-Nsọ ziru.

²¹ Ọlobu; t'unu datajekwa iphemiphe ọbule adata; fọta iphe ọphu dụ mma; gudepyabeshia ya ẹka ike.

²² Unu sefukota ẹka l'iphemiphe ọbule, bụ ẹjo iphe; m'o -ruhuru; ọ du idagha.

Ekele mkpọ-chi ishi iya

²³ Tẹ Nchileke, bụ iya emeje t'ayi buru l'ẹhu-agu; mee unu t'unu buru ndu nk'iya ọgbodo aburu. T'o dobe ndzụ unu kpamukpamu; mbụ mẹ uche unu; m'obu unu; m'ẹhu unu; t'o dobe iya ẹge ono t'ẹ b'ọ dụ ẹke ụta a-dụ iya jeye teke Nnajiufu ayi, bụ Jisọsu Kuráýisutu a-bya ọdo.

²⁴ Iphe ono bẹ bụ iphe oo-mekota l'ọ ha; okfu l'ọo ya kuru unu; bụkwaruphu onye evudoshije ike l'iphe o kfulu.

²⁵ Ụnwunna ayi; unu kfujekwaruphu nụ Nchileke l'okfu ẹhu ayibedua.

²⁶ Unu kelekwa iphe bụ ụnwunna ayi l'ẹphe ha; nmata ẹphe akpa.

²⁷ Unu gụkwaa ẹkwo-ozì-wa; t'o rukota iphe bụ ụnwunna l'ẹphe ha nchị; Nnajiufu anụkwaa iphe-a, mu ekfu-wa.

²⁸ Tẹ Nnajiufu ayi, bụ Jisọsu Kuráýisutu meeru unu eze-iphe-oma l'unu ha.

Èkwo k'èbo, Pòlu deru nù Ndu Tesalonáyika

¹ Èkwo-ozì ọwaa shì l'èka mbedua, bụ Pòlu alarù chọchì Tesalonáyika, bụ ndu kẹ Nchileke, bụ Nna ayi; mę Nnajiufu, bụ Jisọsu Kuráýisutu. Ndu mu l'èphe gbakọrù èka ede iya bụ Sulivánọsu; mę Tímoti.

² Tẹ Nchileke, bụ Nna; mę Nnajiufu, bụ Jisọsu Kuráýisutu meeru unu eze-ìphe-ọma; mekwaaphu t'unu buru l'èhu-agu.

Ikpe, Kuráýisutu e-kpe teke ọ byaru

³ Ụnwunna ayi; ọ dukwa l'ọ bụ ugwo; ayi ejiru iya; mbụ l'ayi anọdujelephu ekeleru unu Nchileke ekele; okfu l'ọ bụ iphe gbaru ayi l'ememe. Iphe obu bụ l'ekwekwe, unu kweru kẹ Nchileke bẹ eshihulephu ike ọgbodọ eshihu eje; obu, unu yeru ibe unu l'èhu l'èhu akakwaphu nshinu eje ejeje.

⁴ Ọ bụ iya meru iphe ayịbedua l'onwayi egudeje unu asa nsasa l'iphe bụ chọchì Nchileke. Ishi nsasa ayi abụrù l'unu richiru obu; kwelekwaphu l'iphe unu kweru: l'ège ono, eeme unu kpakpawowo ono; mę l'iphe-èhuka ono, unu eje ono.

⁵ Ono abụrù iphe unu e-gudekwanu èka mawarurù nta-a l'ọ oswi-okfu; lẹ Nchileke ekpeje ikpe nhamunha. Ọ bụ iphemiphe ọbule ono, amụtsuaru unu ono e-me; unu adụ kẹ ọbahu l'èke Nchileke bụ eze, bụ iya bụ iphe obu, unu anwụ onwu iya obu.

⁶ Nchileke bẹ bụ onye emeje iphe nhamunha; mbụ l'iphe bụ ndu ono, meru; unu eje iphe-èhuka ono l'èphe ha bẹ oo-mekwaphu t'èphe jee iphe-èhuka.

⁷ Unubedua obu, aakpa èhu nta-a bẹ oo-me; unu enweru onwunu. Yọ bukwaruphu ège ono b'oo-me ayịbedua. Teke oo-me iphe ono bẹ bụ teke Nnajiufu e-shilephu l'imigwe bya yele unwu ojozi-imigwe iya ono, bụ èphe e-koshi ège ike iya hatabe nshinu ono.

⁸ Oo-gude ọku, ere raphuraphu; shì l'imigwe bya bya agwaa ndu ẹ-ta madụ Nchileke ọchì; mę ndu ẹ-te emedu iphe ozi-ọma k'èhu Nnajiufu ayi, bụ Jisọsu kfurù.

⁹ Ọchì obu, aa-gwa èphe obu bụ l'ee-bufu èphe l'ifu Nchileke; je edobe èphe l'èke èphe a-nọdu laa l'iyi jeye lẹ tutu yoyo. Èke ono bẹ èphe a-nọdu; èphe ta abyadụ bya aphukwadu Nnajiufu ayi ẹnya ọdo; èphe ta aphuhe ọdu-biribiri iya; mę ike iya.

¹⁰ Ono bụ iphe e-me mbọku ono, ọo-bya ono; k'ọphu ndu nk'iya; mbụ ndu kwehawarù nk'iya a-kwabẹ iya ugwu; jakwaa ya phụ ajaja. Unubedua l'onwunu bẹ a-nọdukwapu l'èke ono, ndu nk'iya nọ ono; okfu l'unu kwetaru ozi ono, ayi byaru bya ezia unu ono.

¹¹ Ọo ya meru iphe ayi anọdujelephu ekfu anụ Nchileke l'okfu èka unu; tẹ Nchileke ayi ono mée unu t'unu dụ kẹ onodu ndzụ ono, o kuru unu oku iya ono; mę t'ọ gude ike nk'iya; mee t'unu dụ ike mejee iphe dụ mma, agụ unu agugu ememe; yo mekwaaphu t'ọ dzua òkè mbụ ndzụ ono, unu nọ ono; okfu l'unu kweru nk'iya.

¹² Ọo ya bụ k'ọphu ee-shì l'èka unu; kwabẹ èpha Nnajiufu ayi, bụ Jisọsu ugwu; Nchileke eshihwanu l'èka Nnajiufu ayi, bụ Jisọsu kwabẹ unubedua

ugvu. Iphemiphe ọbule ono bẹ Nchileke e-shikota l'eze-iphe-oma iya; mẹ kẹ Nnajiufu, bụ Jisọsu Kuráýisutu mekota.

2

Ọ-chi-nta Kuráýisutu

¹ A bya abya nta-a lẹ kẹ abyabya kẹ Nnajiufu ayi, bụ Jisọsu Kuráýisutu; mẹ kẹ edzuko, ayi e-dzuko; jekfu iya t'ayi l'iya tughabe buru nanu bẹ ayi arọkwa unu; unwunna ayi;

² T'ẹ b'o jekwa ọtsu unu l'ẹhu; ọphu obu 'awatakebekwa unu ote etete; okfu l'a sụru unu lẹ Eswe kẹ Nnajiufu gbe ruwa. Unu be eyekwa ọnu; mbụ m'o -ruhudururu: o nweru onye byaru bya asụ unu l'ọo iphe Ume-du-Nsọ kfuru iya bẹ ya ekfu; ọdudu buru l'ọ kwa iphe madzụ kfuru iya bẹ ya ekfu; ọdudu buru l'e deru iya l'ekwo-ozu, a sụru l'ọo ayibedua deru iya.

³ Unu be ekwekwa lẹ phuu t'o nweru onye e-duphu unu ọzo; lẹ mbọku ono ta abyakwa jeye teke ọ bya-oduru mbụ teke ono, ndiphe e-kwefuru Nchileke ikẹ ono; mẹ teke ọ byaoduru mbụ Nwa-o-mebyi-ekemu ono, bụ iya bụ onye ono, lafuta l'iyi ono.

⁴ Ọ -byalephu bẹ ọo-sụ l'ọ buru kẹ ye lẹ iphe bụ iphe ndiphe ekukpo "nchi"; mẹ iphe bụ iphe ndiphe abaru eja. Oo-woru onwiya dobe lẹ ya kakota iphemiphe ọbule nshinu. Oo-jetsubuaru je asugabe onwiya l'eze-ulo Nchileke; sụ l'ọo yebedua bụ Nchileke l'onwiya.

⁵ ?Unu ta nyatahedu lẹ m kfuawaru iya unu teke mu l'unu nọ?

⁶ Unubedua l'onwunu makwaru-a iphe akposhi iya abyabya nta-a. Ọo ya bụ lẹ Nwa-o-mebyi-ekemu ono a-byalephu teke ọ gbaru iya l'abyabya.

⁷ Ike ono, ẹ ta phudu l'enya, bụ ike kẹ Nwa-o-mebyi-ekemu ono ereekwanua ire nta-a. Obenu lẹ yebedua t'abyakwa bya abya jeye teke onye ono, sedokwaduru iya nū ono a-tochiru iya.

⁸ Ọo ya bụ l'ọ bụ teke ono bẹ Nwa-o-mebyi-ekemu ono a-bya; a phugbaru iya; Nnajiufu, bụ Jisọsu egude uphere-ọnu iya gbua ya. Yọ buru nwijnwii ono, Nnajiufu a-nodu egbu teke ọo-bya ono bẹ bụ mkpakọ iphe e-me Nwa-o-mebyi-ekemu ono; yọ buru kpurupata.

⁹ Abyabya, Nwa-o-mebyi-ekemu ono a-bya bẹ bukwa l'ike kẹ Sétanu bẹ oo-shi; yọ bya egude ọgho meshilaha iphe-ophuleny; mẹ iphe-ophubama, dugbaa biribiri.

¹⁰ Yọ gude iphe bụ ẹjo ọgho obu-iwe eduphushi ndu ono, buwa ndu ephe l'iya a-la l'iyi ono. Iphe meru iphe ephe a-laa l'iyi ono bukwa l'ephe jikaru oyeru ọkpobe okfu ono obu, bukwanu iya gega dzokwanu ephe ono.

¹¹ Ọo ya meru iphe Nchileke haru ephe; ephe eshisweshia ọzo; shiswee ya k'ophu ọ bulephu iphe ta bụdu ọkpobe okfu bẹ ephe ekwetaje l'ọ bụ ọkpobe okfu.

¹² Eke ọ wukoru aburu l'iphe bụ ndu ono, ẹ-te kwetadu ọkpobe okfu ono; buchiaru ẹjo iphe ka ephe ọtso ẹna ono bẹ Nchileke a-nmakota ikpe.

Nchileke ọtaru unu; t'ọ dzota unu

¹³ Unwunna ayi; Nnajiufu yekwaru unu obu. Ọ dukwa l'ọ bụ ọgwo; ayi ejiru iya; bụ iya bụ l'ayi a-nodujekpelephu ekele Nchileke ekele l'okfu ehu unu; okfu l'ọ vuhaodururu ọzo fota unu ọmanu b'o mederu mgboko; k'ophu ọo-dzofuta unu; mbụ; oo-shikwa l'eka Ume-du-Nsọ ono, ere ire l'ẹhu unu ono; mẹ ekwekwe ono, unu kweru ọkpobe okfu ono; dzoo unu.

¹⁴ Ono bụ iphe o shi l'ẹka ozi-oma ono, ayi ziru unu ono kua unu oku iya; tẹ unu lẹ Nnajiufu ayi, bụ Jisọsu Kuráýisutu gbaru mgba nweru ọdu-biribiri iya.

¹⁵ Ọo ya bụ; unwunna ayi; unu vudo vudoshia ike; gudeschia ọkpobe okfu ono, ayi ziru unu ono ike: mę ayi -gude ọnu kfuaru iya unu; mę ayi -deru iya edede l'ekwo-ozí nụ unu.

¹⁶ Nchileke, bụ Nna ayi bę koshiwaru ayi lẹ ya yeru ayi obu. O shi l'eze-iphe-oma ono, o meru unu ono ọua unu ike; shiwaru ẹge ono mee t'obu shihu unu ike gbururu jeye lẹ tutu yoyo. Yọ bya emekwaaphu; ayi amaru ọgbodo amaru lẹ Nchileke bę a-nụ ayi iphe ono, ayi ele ẹnya iya ono. Tẹ Nchileke ono yele Nnajiufu ayi, bụ Jisọsu Kuráýisutu

¹⁷ mee t'obu shihu unu ike; mekwaaphu unu t'unu ọu ike ome iphe ọu mma, unu emekpo ememe; kfuje okfu, ọu mma l'ọnu.

3

Unu kfujeru nụ Nchileke l'okfu ẹhu ayi

¹ Unwunna ayi; ẹke, ayi a-sube iya ishi bụ t'unu kfujeru nụ Nchileke l'okfu ẹhu ayi: t'o mee t'ozí-oma kẹ Nnajiufu kafua ọbarahu abarahụ dzuru ẹkemeke ọbule ẹgwegwa; a kwabẹjekwaphu ozi-oma ono ugwu; ẹge ono, unu akwabẹje iya ono.

² Unu ekfukwaruphu nụ Nchileke t'ọ dzọo ayi l'ẹka ndu iwe; mę l'ẹka ndu ẹjo madzu; okfu l'ẹ t'ọ bụebedu ndiphe mgburumgburu bę kweru k'ozí-oma ono.

³ Obenu lẹ Nnajiufu bụ onye evudoshije ike l'iphe o kfu. Ọo ya bụ onye e-me t'unu shihu ike; tẹ ẹka O-me-njọ ono bę ru unu l'ẹhu.

⁴ Obenu l'ayibedua bę Nnajiufu mewaru; ayi ta awaheru unu obu. O doru ayi ẹnya l'unu eme-e iphe ayi sụru unu t'unu meje; mbụ l'unu e-meru iya tųgbuwaruru.

⁵ Tẹ Nnajiufu duzia unu ọzo; k'ọphu unu a-kafua ọnodu eyeru Nchileke obu eje l'ifu; mę k'ọphu ọta-nshi unu a-bụ ọphu shi l'ẹka Kuráýisutu.

Madzụ jefutaje ozi

⁶ Unwunna ayi; iphe ayi gude ẹpha Nnajiufu, bụ Jisọsu Kuráýisutu ekfuru unu nta-a bụ: t'unu bujeru ọba yeru iphe bụ nwanna, ẹnyiru ozi nọ; yọ jịka ome iphemiphe ọbule ono, ayi ziru unu t'unu meje ono.

⁷ Iphe ọbu bụ l'unubedua marua l'unu mụtafutaje umere ayi; l'eme ẹge ayi shi eme. Ayi tẹ shikwa bụru ndu ẹnyiru ozi teke ayi l'unu shi nọdu.

⁸ M'ẹ to nwekwa onye ayi natajeru iphe ria kẹ ẹwoma. Iphe ayi gbe emeje bụ l'ayi ejetaje ozi: eswe l'ẹnyashi jeye; ike labụ agvụ ayi; k'ọphu ẹ too nwedu l'unu ha, onye ọphu ayi a-pata mkpa ẹhu ayi je ebo t'ọ bụru iya ivu ẹra.

⁹ Iphe kparu iphe ayi shi eme iya ẹge ono ta bụkwa l'ẹ t'ọ gbadu kẹ t'ayi bo unu mkpa ẹhu ayi. Iphe kparu iphe ayi meru iya bụkwa t'ayi gude umere ayi koshi unu iphe unu e-letaje ẹnya eme.

¹⁰ Mbụ jeyekpokwa lẹ teke ayi shi nọdu lẹ nk'unu bę ayi kfuhaakwaru unu iphe-a; kfushia ya ike; sụ unu: "T'ẹ b'e ewojekwaru nri nụ onye ẹnyiru-ozí."

¹¹ Iphe ayi gude ekfu iphe-a bụ l'ayi nūwaru l'o nweru l'unu ha ndu ọphu bụ ndu ẹnyiru ozi; ndu bụlephu o-jeru-okfu-ẹ-te-kudu-ẹphe; to nwe iphe ọdo, ẹphe emeje.

¹² Ndu dụ ẹge ono bẹ ayi gudekwa ẹpha Nnajiufu, bụ Jisọsu Kuráýisutu ekfuru ẹphe; alọ ẹphe ẹka lẹ nchị; sụ t'ẹphe dobekwaphu onwẹphe ndo; seje akanya ẹhu ẹphe; seta iphe ẹphe e-gude buru.

¹³ Obenu; unwunna ayi; tẹ ike ba agvụkwa unu l'ome iphe dụ mma.

¹⁴ Teke bụ l'o nweru onye jikaru lẹ ya te emedu iphemiphe ọbule ono, ayi deru l'ekwo-ozí-a ono; unu hụbelekwapu onye ọbu ama; bufu iya; t'ẹ b'o nwekpokwaa iphe unu l'íya e-je emegba; k'ọphu iphere a-dụ iya.

¹⁵ Ọlobu; unu be mekwa iya l'a -sụru l'ọ bụ onye okfu unu. Unu ọjee ya ẹka lẹ nchị; l'ọo nwanna unu b'ọ bụ.

Mkpọ-chi ishi ẹkwo-ozí-wa

¹⁶ Tẹ Nnajiufu l'onwiya, bụ iya bẹ ẹhu-agu eshije l'ẹka; mee t'ẹhu dụjekpelephu unu agu; t'ọ mejekpelekwaphu t'ẹhu dụ unu agu ono mkpụrumkpuru l'iphe bụ iphe byaru nụ. Tẹ Nnajiufu nọdu swiru unu l'unu ha.

¹⁷ Ọ bụ mbẹdua, bụ Ọlu gẹdegede gude ẹka mu ede ekele-wa. Ọ bụakwa ẹge mu edeje iya edede. Ọo ya bẹ unu e-gudeje hụbe iphe bụ ẹkwo-ozí, mu deru ama.

¹⁸ Tẹ Nnajiufu ayi, bụ Jisọsu Kuráýisutu meeru unu l'unu ha eze-iphe-oma.

Ekwo ké mbụ, Pọlu deru nù Tímoti

¹ Ekwo-ozí-wa shi l'ẹka mbẹdua, bụ Pọlu; mbụ mubẹ onye ishi-ozí Kuráýisutu Jisọsu. Ọ bụ Nchileke onó, bụ onye adzoje ayi onó; mẹ Kuráýisutu Jisọsu onó, bụ onye onó, ayi ele ẹnya iya onó bẹ ziru mu tẹ mu bụrú onye ishi-ozí onó.

² Onye mu ede ẹkwo-wa anụ bụ nggubedua, bụ Tímoti, dụwa l'ọ bụ nwatibe mu; okfu l'ọo mu; bẹ dutaru ngu nù; nggu abya ekweta l'ọo Kuráýisutu Jisọsu bụ Nnajiufu.

Tẹ Nchileke, bụ Nna; mẹ Nnajiufu, bụ Kuráýisutu Jisọsu meeru ngu eze-
iphe-oma; yọ phụaru ngu imiko; mekwaaphu t'ẹhu dụ ngu agu.

Aalọ ndu ẹjọ nzizi ẹka lẹ nchị

³ Teke onó, mu shi eje Masedóniya onó bẹ mu kfukwaru ngu; byiko; t'ị nọdukpelekwaphu lẹ Éfesọsu. L'ọ nwekwaru ndu nọ l'ẹke onó ezi iphe tuko bụkotaru ẹjọ-ire. Ọo ya bụ iphe obu, mu ekfu t'ị nọdu l'ẹke onó gbọ-chijee ẹphe nchị; t'ẹphe be zishi iphe ẹ-ta bụdu ọkpobe okfu onó.

⁴ Nggu ekfukwaruphu ẹphe t'ẹphe ba anọjehe ako-phe mkpọkoro ako-ife ndu Ju; mẹ ọgushi ndzekfu-ndzekfu ẹpha ndiche; mbụ ẹpha, ẹ-ta agvujedu agvugvu. Egbe iphe onó bẹ bụlekwaphu ntutego bẹ ọokpataje. Ẹ too yejekwaru madzụ ẹka t'ẹphe mee iphe, Nchileke tüberu t'ẹphe mee; bụ iya bụ iphe ayi shi l'ọzi-oma onó, ayi kwetaru onó maru.

⁵ Iphe kparu iphe mu nmaru ngu ọkwa onó bẹ bụkwa k'ọphu ndu ké Kuráýisutu e-yeru ibe ẹphe obu. Obu onó, ẹphe e-yeru ibe ẹphe onó aburu n-yemobu ọphu e gude obu iphoru yee; bya egude obu ọphu mawaru iphe, gbaru iya l'ememe; mẹ okweta ké Nchileke ọgbodo ekweta yee ya.

⁶ O nweru ndu hawaru shiswee ọkpobe ụzo onó; chebe ifu ichefu; shiwaru ẹge onó wata okfuphe mkpọkoro okfu.

⁷ Ndu onó bẹ ọogu agugu t'ẹphe bụrú ndu ezi ekemu Nchileke; l'ẹ-ba bụ l'iphe onó, ẹphe ekfu onó doru ẹphe ẹnya; e guderu l'ẹphe arị l'ẹphe maru iya.

⁸ Ayịbedua l'ayi ha bẹ tükokwa makọtawaru l'ekemu Nchileke bẹ dụ mma m'ọ -bụrú l'eetsokwa iya ẹge ọ gbaru t'e tsoje iya.

⁹ Iphe ọphu dokwanuru ẹnya aburu l'ẹ tọ bụkwa ndu doberu ẹka ndoo l'ifu Nchileke bẹ Nchileke gude k'ẹhu ẹphe tụa ekemu onó. Ndu o gbe tụa ya doberu bụkwa ndu emebyi ekemu onó emebyi; t়արu iya ndu ekwefuru iya ikẹ; t়արu iya ndu, eme iphe dụ ẹji; l'akpọ Nchileke ẹbo-ẹbo l'afụ; t়արu iya ndu ẹ-te tsodu ụzo Nchileke; t়ারu iya ndu ẹ-te nwedu iphe ọphu bụ ké Nchileke m'ọo nanụ, ẹphe doberu nsọ; t়ারu iya ndu egbuje nne lẹ nna ẹphe; t়ারu iya ndu mgbugbu-madzụ l'ẹphe ha.

¹⁰ A t়urú iya doberu ndu ụrú-alị; mẹ unwoke, ejekfufe unwoke ibe ẹphe azẹe-nwoke-yee-nwanyi; bya atụa ya doberu ndu apajẹ madzụ l'iphura. A t়urú iya doberu ndu adzujẹ ẹjọ-ire; mẹ ndu aguje ẹnwa tukobe onwẹphe l'ishi l'iphe ẹphe mechacharu-a; bya atụa ya doberu iphe bụ ndu emeebe iphe onó, bụ iphe adaka ọkpobe okfu onó, e ziru unu onó adaka. Ọ bụ egbe ndu a t়urú ekemu onó doberu ndono.

¹¹ Okpobe okfu ono, e ziru unu ono be shi l'ozí-oma ono, Jisòsu Kuráýisutu yeru mu l'èka ono. Ozi-oma ono abúkwanuru ozi-oma k'òdu-biribiri ké Nchileke ono, bú Nchileke, òueberu mma; dzukota oke l'ime onwiya ono.

Pòlu etu Nchileke èpha

¹² Mu etu Nnajiufu ayi, bú Kuráýisutu Jisòsu èpha. Oo ya be bú onye meru; mu adú ike oje ozi-wa, mu eje-wa. Mu etu iya èpha ono; okfu l'o lewaru ènya; phàa lè mu dù k'òphu ya e-gude ire mu èka; fòta mu tẹ mu jeeru iya ozi ono.

¹³ A makwaru-a lè mu shi anòduje ekfurushi Jisòsu Kuráýisutu ekfurushi l'òdungu; shi anòduje achí nta iya; shikwaphu eme iya iphe-iphere. Obenu lè Nchileke be phulekwaru mu-a imiko; okfu l'iphe ono, mu shi eme ono be mu shi eme l'òma-ama. Mu te shidu kwetawa teke ono l'òo Jisòsu bú Nnajiufu.

¹⁴ Tò dù iya bú lè Nnajiufu ayi, bú Jisòsu Kuráýisutu ono abya aphàaru mu imiko, nyíberu òtu ònu iya. Yo mee mu; mu abya ekweta l'òo yèbedua bú Nnajiufu; mekwaa mu phù; mu abya eyeru ndu òdo obu. Onanu abùru iphe oomejeru iphe bú ndu èphe l'iya tughaberu búru nanu.

¹⁵ Okfu-a be búkwa okpobe okfu, òphu gbaru tẹ ndiphe mgburumgburu gbobe èka labù nata iya: lè Jisòsu Kuráýisutu be byaru lè mgboko-a tẹ ya bya adzòo ndu eme iphe dù èji. Yò búru mbèdua be bú onye pataru ishi ome iphe dù èji ono.

¹⁶ O bú iya meru iphe Jisòsu Kuráýisutu phùru mu imiko; mee t'ò búru l'èhu mu; be ya e-shi koshi ndu òdo ège òta-nshi nk'ia habe nshinu. Oo ya bú lè Jisòsu Kuráýisutu be gude èhu mu ekoshi ndu òdo lè ya a-dzòlee èphe; nù èphe ndzù gbururu jeye; m'ò -ruhuru; iphe dù èji, èphe meru dù èji idagha; m'ò -bùru-a l'èphe woru onwèphe ye iya l'èka.

¹⁷ Tẹ ndiphe kwabè Nchileke ugvu; èphe ajaa ya ajaja; mbù Nchileke ono, bú eze; yò búru ège ono, o bú eze ono b'òo-bùru iya jeyewaru. Oo ya bú Nchileke lanù, nonu nwènkinyi iya; búru Nchileke òphu è-ta anwuhujedu anwùhu; te egudeje ènya phù iya. T'a kwabeje iya ugvu; jaa ya ajaja gbururu jeye lè tutu yoyo. Ono kwa ège o dù.

¹⁸ Timoti; o kwa nggubedua, dùwa l'ò bú nwatibe mu; be mu ekfushi iphe-a eye l'èka. Iphe mu gude ekfuru ngu iya ège ono bú tẹ mu nyataru ngu iphe ono, ndu nkfuchiru Nchileke kfuru l'èhu ngu ono. T'iphe ono, èphe kfuru ono mee obu ngu t'ò shihu ike; k'òphu oo-nweeru iphe ii-gude alùru Nchileke ògu ono, ìluru iya ono.

¹⁹ Kwekpelekwaphu ké Kuráýisutu; t'iphemiphe òbule, iime bujelekwaruphu iphe obu ngu maru òhuma l'òo iphe gbaru iya l'ememe. O nwekwaru ndu machacharu-a iphe gbaru èphe l'ememe; jìka iya ememe. Yò búru iya meru; ekwekwe òbu, èphe kweru ké Kuráýisutu òbu eje avù onwiya l'ákpàà.

²⁰ Ndu haru yíru lè ndu ono be bú Hayimeníyòsu; mẹ Alèguzànda. Mu wookwaru èphe ye Sétanu l'èka t'ò nù èphe aphù; k'òphu èphe a-mùtakwanu l'è tò dùdu mma mbù okfurushi Nchileke.

2

Òbaru Nchileke èja lè Chòchi

¹ Iphe òdungu, mu ekfu ekfushi iya ike bú: t'e kfujeru nù Nchileke t'ò gbaaru ndu òdo mkpu; kfujekwaruphu nù iya t'ò mejeeru èphe iphe

mkpa iya dūru ẹphe. T'e kfujekwaruphu nū iya l'okfu ẹka iphe bụ madzū kpmukpamu; kelejewa iya phū ekele.

² T'e kfujeru nū Nchileke l'ẹka ndu eze; mēwaru iphe bụ ndu ishi, achi nū. Oo ya bụ k'ophu nchī a-dū ayi ndo; ayi eburu l'ẹhu-agu; mē k'ophu ayi a-nōduje anūru Nchileke okfu; eyeru iya ugvu; mē k'ophu ayi a-nōduje eme umere, gbaru ayi l'iphemiphe ọbule, ayi eme ememe.

³ Ọ bụ ono bụ iphe dū mma; bụkwaru iya phū bụ iphe atso Nchileke ẹnā; mbū Nchileke ono, bụ iya bụ onye ono, adzoje ayi ono.

⁴ Ọ dū Nchileke mma tẹ ya dzofuta iphe bụ madzū kpmukpamu; dukwa iya phū t'a sū l'iphe bụ madzū kpmukpamu byakotaru bya amaru iphe ono, bụ ọkpobe okfu ono.

⁵ Ishi iya aburu l'ọ bụ Nchileke lanū nwēnkinyi bē nonu. Yọ bụkwaruphu onye lanū nwēnkinyi bē nọ lẹ mgbaku Nchileke yele madzū. Onye ono bụ Kuráýisutu Jisọsu, bụhukwaphu madzū l'onwiya.

⁶ Jisọsu ono woru onwiya chīaru Nchileke ẹja l'okfu ẹhu madzū kpogbaa; k'ophu ọo-gbata ndiphe mgburumgburu. Iphe ono aburu iphe meleruphu teke Nchileke l'onwiya sūru l'ọo teke oo-mē; shi ẹge ono koshi l'ọ bụ uche iya tẹ ya dzọo ndiphe l'ẹphe ha.

⁷ Oo ya meru iphe ọ fọtaru mu; mee mu tẹ mu buri onye ishi-ozī iya; k'ophu mu e-gude ozi-oma ono je araa ya arara l'alī ndu ẹ-ta budi ndu Ju; mu araa ya arara; zia ya ezizi; k'ophu ẹphe e-kweta ọkpobe okfu ono. Ọ kwa oswi-okfu bē mu ekfu-wa. Mu ta adzūkwa iya ẹjo-ire.

⁸ Iphe dū mu mma bụ t'unwoke kfujekpelephu nū Nchileke l'ẹkemeke ọbule, ẹphe nọ. T'ẹphe chilihujẹ ẹka ẹphe; gude obu iphoro ekfu anū Nchileke. T'ẹhu be ẹghujekwa ẹphe ẹghughu; obu ta agbajẹ ẹphe ẹbo teke ẹphe -ekfu anū Nchileke.

⁹ A bya abya l'unwanyi; iphe dū mu mma bụ tẹ nwanyi rijee ọriri; maru egbe uwe oo-ye l'ẹhu. Tẹ nwanyi yeje uwe, gbaru iya nū. T'iphe ẹphe e-gudeje emema onwẹphe buri iphe e-koshi l'ẹphe doberu onwẹphe ọgà; l'akpadeje onwẹphe. T'ẹ b'ọ bụkwa omekwa egbushi t'ọ buri iya bụ iphe ẹnā a-nọje ẹje. T'unwanyi be egudejekwa mkpola-ododo; mē ákà emema onwẹphe. Ẹphe t'eyeje uwe, erenuka ire gude akwa onwẹphe ngwa.

¹⁰ Iphe unwanyi e-gbe mejee bụ: t'ẹphe meje iphe-oma, bụkwanu iya bụ iphe gbaru ndu sūru lẹ Nchileke dūru ẹphe lẹ nsọ l'ememe.

¹¹ T'unwanyi wozitaje onwẹphe alī ọgbodo ewozita; nọduje nwangijing-giji mụje iphe, eezī ẹphe.

¹² Mu te ekwekwa t'unwanyi zije iphe. Mu te ekwe t'ọ nweru nwanyi, a-nodu aturu nwoke iphe ọo-nodu emeje. T'ẹphe nọdujelekwapu nwandoo.

¹³ L'ọ kwa Ádamu; bē Nchileke vu ọzo mee; b'ọ mederu Ívu.

¹⁴ Iphe ọdo bụ l'ẹ tọ bụkwa Ádamu bē Sétanu ghọru ụgho; ọ kwa ọphube nwanyi b'ọ ghọru iya; mee ya; yo mebyia ekemu, Nchileke tūru.

¹⁵ Obenu l'iphe Nchileke e-gude dzọo unwanyi bụ omushi unwu; m'ọ -bukpowaru l'ẹphe vudoshi ike l'ekwekwe, ẹphe kweru kẹ Kuráýisutu; yekwaruphu ndu ọdo obu; buri ndu kẹ Nchileke ọkpobe abubu; bya edobekwaphu onwẹphe ọgà.

¹ Iphe ono, e kfulu ono bukwa okpobe okfu, suru: L'o -buru l'o nweru onye enya du te ya buru onye ishi chochi; onye ono kwa okpobe ozi, du mma be agu iya nu.

² Onye ishi chochi be bufutajekwa onye e ta amaduru ejo aka. O bufutaje onye alu nwanyi lanu kpu; bukwaruhu onye akpadeje onwiya akpade. O bufutaje onye nweru uche. O mefutaje umere, gbaru onye ishi chochi. T'onye obu bukwaru onye ooheje uhuru okwaru onye bataru nk'ia ebyee. O bufutaje onye a-du ike ezi ndu odo iphe.

³ T'onye ono ba abukwa onye angunuka mee; to bu onye eme ehuka. T'onye ono buchiaru onye eme odo; onye ta aswojedu uswo. Onye obu bufutajekwa onye e-te yedu enya l'okpoga.

⁴ Onye ono bufutajekwa onye a-du ike leta ufu iya enya ohuma; bukwaruhu onye egirima iya anuru okfu; l'akwabekwa iya phu uguv.

⁵ Le teke bu le madu ta dudu ike o buru ishi l'ufu iya; ?nanuhunu ege onye obu e-me du ike buru onye eleta chochi ke Nchileke enya?

⁶ T'onye ono ba abukwa onye bu-wokwadua b'o bya aburu onye ke Nchileke; k'ophu onye obu ta awatadu otse etsetse; shi ege ono; Nchileke anma iya ikpe ege o nmaru iya Setanu, bu iya bu Obutuswe.

⁷ Onye ishi chochi a-bukwaruhu onye e-te vudu ejo epha l'eke ndu e-ta budu ndu chochi no; oo ya bu t'e b'o nwekwanu onye a-sujekpo l'o phuru ejo iphe onye chochi meru; te Setanu, bu Obutuswe be egudebua ya hata onye ishi chochi l'onya.

Ndu ejeru Chochi ozi

⁸ Ndu ejeru chochi ozi be bufutajekwa ndu eeyejeru uguv; ndu bu: ephe -kfua okfu; a maru l'ephe kfuwaru uche-obu ephe. T'ephe ba abukwa ndu ngunukaru mee; ephe ta bu ndu anoduje achu uru l'uzo, e-ta dudu mma.

⁹ T'ephe gude obu ephe l'o ha gudepyabe okpobe okfu ono, ephe kwetaru ono, bu okpobe okfu ono, Nchileke koshiru ayi ono. T'obu ba awajekwa ephe awawa.

¹⁰ T'e vujudukwaru uzo data ephe adata. Teke a datatsuaru ephe; to nwe eke, onu boru ephe ebo; temanu unu eyewaru ephe t'ephe jejeru chochi ozi obu.

¹¹ Te nyee onye ejeru chochi ozi bukwaru onye aakwaberu uguv. T'o bukwaru nwanyi e-ta asudu asu; bukwaruhu onye akpadeje onwiya akpade. T'o buru onye koshiru le ya gbaru t'e gude ire iya aka l'iphemiphe obule, oome.

¹² T'onye ejeru chochi ozi bukwaru nwanyi lanu kpu b'oo-nodu alu. T'o bukwaru onye aduje ike oletu unwu iya; me ufu iya enya ohuma.

¹³ L'o -buru le ndu ejeru chochi ozi be kfube oswa ejeghe iya ejeghe b'o gbakwaru t'a kwabeje ephe uguv, ha nshinu. Ephe adujekwanu ike shia obu ike; asa iphe ono, ayi kweru ono kpaa kpaa; mbu iphe ono, ayi kweru l'ayi le Kurayisutu tugbaberu buru nanu ono.

Iphe Nchileke shi domia edomi

¹⁴ Mu arikuwa le mu ta anohedu anono nta-a; mu abyakfuta ngu.

¹⁵ Obenu le mu edekwanuru ngu ekwo-ozu-wa; kele mu ta madu ege oome; yo nweru iphe a-kpata; mu akpofua ukfu. Iphe meru iphe mu ederu ngu iya bu t'i gude iya maru iphe gbaru ndu ke Nchileke l'ememe. Chochi b'i manaru l'oo ya bu ufu Nchileke; mbu Nchileke ono, no ndu ono. O kwa ege itso yeke ukfu ulo egudeje ulo; bu ege chochi gude okpobe okfu ono.

¹⁶ A tũko kwetakota l'okpuberu okfu ono, Nchileke shi domia edomi ono; mbũ okpobe okfu ono, kfũbe oswa ha nshinu ogbodo ahaa ono. Nchileke koshiru iya ayi; ayi ekwetawa iya. Okpobe okfu obu bẽ sũru:

Lẽ Jisũsu bẽ byaru lẽ
mgboko-a bya abũru madzũ;
Ume Nchileke ekoshi
l'ọ bũ onye doberu ẹka ndoo.
Unwu ojozi-imigwe
egudewa ẹnya ẹphe phũ iya.
E kfukotaru iphe bũ
mbakeshi okfu ẹhu iya.
Ndiphe ekweta nk'iya.
Nchileke abya ekuta iya kuba l'imigwe;
bya akwabẹ iya ugvu,
ka ugvu.

4

Ndu ẹjo nzizi

¹ Ume Nchileke bẽ ekfuru iya ayi t'ọ gaa ayi ẹnũ-nchĩ ọhuma; l'ọ -rudelephu l'oge ikperazũ b'ọ nweru ndu e-wota okpobe okfu ono, ayi kwetaru ono dochi; wata ọnga nchĩ l'iphe ndu, ogvu, bu ẹphe l'ẹhu eduphu eduphu ekfu; ẹphe awata otso iphe ogvu ono ezi.

² Ndu ono, etso iphe ogvu ezi ono bẽ ahaje tẽ ndu bũ o-kfuru-iche-eme-iche phẽ gude ẹjo-ire, ẹphe anọduje adzushi edusweshi ẹphe. Ndu ẹjo-ire ono bẽ obu ẹphe ta amajehakwa iphe gbaru iya l'ememe; ẹke ọ dụwa lẽ Sẹtanu wowaru mkpurukpu-igwẹ, ọku nọ gude mee ẹphe iphe-ọhubama l'oriri ẹphe; gude koshi l'ọo ya nwe ẹphe.

³ Ndu, dũ ẹge ono bẽ iphe ẹphe anọduje ezi bũ l'ẹ tọ dudu mma t'a lujee nwanyi; l'ekfukwaphu l'ọ nweru egbe nri ophu ẹ-ta dudu mma tẽ madzũ rije iya. Obenu l'ọ kwa-a Nchileke bẽ meru nri ono t'ẹ rije iya eriri; mbũ tẽ ndu ono, kweru l'ọo Nchileke bũ Nchileke ẹphe ono rije iya; mẹ ẹphe -kelewa iya ekele iya; mbũkwa ndu ono, byawaru bya amaru okpobe okfu ono.

⁴ Iphemiphe ọbule, bũ iphe Nchileke meru bẽ dũkotakwa mma kẹ eriri. E to nwekwa ọphu gbaru kẹ t'ayi jikaje iya ajika. Ọ kwa iphe ayi e-meje bũ t'ayi rijekwaa iphemiphe ọbule; m'ọ -bũru-a l'ayi kelewaru Nchileke ekele iya.

⁵ Iphe obu bũ l'okfu Nchileke; mẹ ekfukfu ono, e kfuru nũ Nchileke ono bẽ mewaru iya; yọ dũ nsọ l'ifu Nchileke.

Okpobe onye ozi Kuráýisutu

⁶ Teke i wotaru iphe-a, e kfukotaru ngu-wa; kfuaru iphe bũ unwunna l'ẹphe ha bẽ bũkwa iya bũ l'ĩ bũ onye ejeru Kuráýisutu ozi; eje iya ogbodo ejeje. Ọo ya bũ; l'ii-koshi l'ọo okfu Nchileke ono, i kwetaru ono; mẹ okpobe iphe ono, e ziru ngu ono, i shikpelephu tsota ono bẽ bũ nri, i gude azũ onwongu.

⁷ Ba angabẹjekwa nchĩ lẽ mkpọkoro akọ-ife, ẹ-te nwedu oswi-okfu, nọ iya nũ lẽ phuu; mbũ akọ tũko bũkotaru iphe mmakanũ. Iphe ii-gbe mee bũ t'ĩ hũje onwongu àhũhũ; k'ọphu ii-shi ẹge ono nọdu ndzũ, dũ Nchileke mma.

⁸ O nweru ndu anọduje àhũ ugwehu ẹphe àhũhũ; k'ọphu ẹphe e-shihu ike. Àhũhũ ọphu aahũ ugwehu bẽ uru nọkwa-a. Ọ kwa l'uru, nọ iya nũ ta

haduru nshinu. Obenu l'ophu uru, nọ iya nọ gbaru mgburumburu bụ lẹ madzụ hùrù obu iya àhùhù; k'ophu obu iya a-nọduje etso Nchileke. Ishi iya abụkwannuru lẹ Nchileke kweru ụkwa iya; lẹ ndu eme ege ono bẹ ya e-meru eze-iphe-oma lẹ ndzụ ophu ephe nọ nta-a; meuru iya ephe lẹ ndzụ ophu ephe a-nọ l'uzo ifu.

⁹ Okfu ono bẹ bụ okfu, e gude ẹka, gbaru t'onjemonye obule gbobe ẹka labụ nata iya.

¹⁰ Oo ya meru iphe ayi ekebeje ẹhu ese akanya iya eseshi iya ike; okfu l'ayi ele ẹnya Nchileke ono, nọ ndzụ ono; mbụ Nchileke ono, bụ yēbedua bụ Onye Ndzota kẹ ndiphe kpamukpamu ono; ketekete kẹ ndu woru onwephe ye iya l'ẹka.

¹¹ Kfuaru ephe iphe ono kfushiaru iya ephe ike; nggu ezikwaa ya phụ ephe ezizi.

¹² Be ekwekwa t'o nweru onye a-nwuphe ngu ẹnya; okfu l'i bụkwadu nwata. Iphe ii-gbe mee bụ t'i meje umere, a-nọdu ekoshi ndu ọdo ege ephe a-nọdu emeje iphe ono, iizi ephe ono; mēkpo iphe iime ememe. Nggu emeje umere, a-nọdu ekoshi ndu ọdo ege ephe e-shije yeru ibe ephe obu ege nggubedua yeru ephe. Umere ngu emekwaaphu t'ephe kweta kẹ Nchileke ege nggubedua kwetaru. Ephe edobejekwaphu onwephe ọga ege i doberu onwongu.

¹³ Iphe ii-nọdujekpelephu eme jeye teke mu a-bya bụkwa: t'i gujeru chọchi ẹkwo okfu Nchileke; nggu emeje t'obu shihu ephe ike; nggu atowashijekwaruphu ephe okfu Nchileke t'o doo ephe ẹnya.

¹⁴ Ba akwaswekwaru ẹnya l'iphe-oma ono, Nchileke meru ngu teke ono, ndu nkfuchiru Nchileke gude ike, Nchileke nuru ephe kfuchiaru iya ono; mbụ teke ono, ndu e meru ọgurennya chọchi byiberu ngu ẹka l'ishi ono.

¹⁵ Kebekpelekwaphu ẹhu meje iphe ono; nggu efupyabe ifu; meje iya ohuma; k'ophu onjemonye obule a-phụ ege iijekpelephu l'ifu l'ifu.

¹⁶ Kwabekwaru umere ngu ẹnya; nggu akwabekwaruphu ẹnya l'iphe ono, iizi ndu ọdo ono. Mejelekwaphu iphe ono ege ono; kẹ l'i -mewa iya ege ono; nggu adzọo onwongu ndzụ; dzọo ndu anọduje eme iphe iikfu ndzụ.

5

¹ Ba abajekwaru nwoke ọgurennya mba. Iphe ii-meje bụ t'i tojee nwẹhu kfuru yeru iya; l'ò -bù iya bụ nna ngu. Nggu emejeru ụnwu-okorọbya; l'èphè -bù unwunne ngu.

² Ụnwanyi ọgurennya bẹ ii-mejeru; l'èphè -bù nne ngu. Nggu emejekwaruphu ụnwu-mgboko; l'èphè -bù unwunne ngu. Dobebukwaa onwongu ọga l'ẹke, ephe nọ.

Ụnwanyi, maa tufuru

³ Kwabekwa ụnwanyi, maa tufuru ugvu. Nggu eletaje ephe ẹnya; m'ọ -buru l'ụnwanyi ono te nwehedu ege ephe maru iya onwephe lẹ phuu.

⁴ Teke bụ lẹ nwanyi, nji iya ta nọhedu nweru nwa; ọdudu buru nwa-nwa; tẹ ẹgirima ono mụta l'ọo ephebedua e-vukpooduaru ụzo leta ndu ufu ephe ẹnya. L'ọ kwa iphe gbaru ndu kẹ Nchileke ndono. Oo ya bụ; ephe eshi ege ono melataru ndu mụru ephe ohuma, ndu ono, mụru ephe ono meru ephe. O bụ ono bụ iphe dū mma l'ifu Nchileke.

⁵ Olobu tẹ nwanyi, nji iya ta nọhedu, e-te nwehedu ege o maru iya onwiya lẹ phuu; to nwe onye eleta iya ẹnya; bụkwaru Nchileke b'ọo-nọduje ele ẹnya l'ẹka. Tẹ nwanyi ono ba atugbejekwa ẹka l'okfu anụ

Nchileke: eswe l'enyashi. Iphe ọo-nọduje ekfuru Nchileke bu t'ọ kwọo ya lẹ mkpa.

⁶ Obenu lẹ nwanyi, nji iya ta nọhedu ọphu anọdujelephu emelephu iphe bataru iya l'obu bẹ nwụhuakwaru anwụhu l'ẹke ọ nọ ndzụ.

⁷ Ọ bu iphe ii-kfuru ẹphe ndono; mbụ kfua ya kwata kfushiaru iya ẹphe ike; k'ọphu ẹphe a-nọdu eme umere, gbaru ẹphe. Ọo ya bu t'ẹ b'o nwe ẹke aa-phuta ẹphe ọru.

⁸ Teke bu l'o nweru onye haru ndu ẹphe l'iya bu; too leta ẹphe ẹnya; ketekete ndu ọphu bu ndu ụlo iya gẹdegede bẹ onye ono ekoshikwa lẹ ya te kwedu kẹ Kuráýisutu; mbụ; onye ẹ-te kwedu kẹ Kuráýisutu bẹ gbe kakwa iya nụ mma.

⁹ Teke ii-nọdu edeshi ẹpha ụnwanyi, maa turu; be edebukwaa ẹpha ndu ọphu ẹ-ta anọ-rudua ụkporo afa ugbo ẹto; k'ọphu a mụru ẹphe. Onye ii-deje ẹpha iya bukwa onye bu nwoke lanu nwẹnkinyi b'ọ lujeru.

¹⁰ Tẹ nwanyi, ii-de ẹpha iya l'ẹkwo bukwaru nwanyi, ọnu wukoru l'ome ọhuma nk'iya. T'ọ bukwaru nwanyi, zufutawaru ụnwu iya ọhuma; bụru nwanyi, bu ọ-kwa-ẹbyee; bukwaruphu nwanyi, gudewa mini kwọchawa ndu kẹ Nchileke okpa; bụru nwanyi, yewaru ndu eje iphe-ẹhuka ẹka; bukwaruphu onye wowaru onwiya yekota l'ome iphe bu iphe-oma mgburumgburu.

¹¹ Be edebukwaa ẹpha ụnwanyi, maa tufuru; mbụ ndu ọphu bukwadu ụnwanyi ọgbangga. Ishi iya aburu l'ọobuje teke ẹgu iphe aguje ẹphe gutaleruphu ẹphe; ẹphe agbẹru Kuráýisutu azu; chọde ẹge ẹphe e-me je aluru nji ọdo.

¹² Ẹphe -mee ya ẹge ono; kwa iya bu lẹ Nchileke a-nma ẹphe ikpe; okfu l'ẹphe te mehedu iphe ono, ẹphe kweru Kuráýisutu ụkwa iya l'ọdungu ono.

¹³ Iphe ọdo aburu l'ụnwanyi, nji ẹphe ta nọhedu; mbụ ndu ọphu bukwadu ụnwanyi ọgbangga anonyajee; ẹnyiru atua ẹphe ẹkwa l'ishi; ẹphe ẹtsoru kpuphelahaa l'ulo l'ulo. Ọphu ka ẹji aburu l'ẹphe ẹtsorjeru edophe kwẹkweekwee; bụru ọ-jeru-okfu-ẹ-te-kudu-ẹphe. Ẹge ono bẹ ẹphe anọduje ekfukwaphu iphe ẹ-ta gbadu ẹphe l'ekfuku.

¹⁴ Ọ kwa iya meru iphe mu sụru tẹ ụnwanyi, maa tufuru; mbụ ndu ọphu bukwadu ụnwanyi ọgbangga je alutsuaru nji ọdo; mụshia ụnwu; leta ụlo ẹphe ẹnya. Ọo ya bu k'ọphu onye ọgu ayi ono te enwedụ iphe ọo-phụ ayi l'ẹhu; gude ekfubyishi ayi.

¹⁵ O nwekwaru-a ụnwanyi ono, nji ẹphe ta nọhedu ono ndu ọphu gbe hawanu otso Kuráýisutu; ghakọbe tsolahaa Sétanu.

¹⁶ Ọo ya bu; ọ -bụru l'o nweru nwanyi, kweru kẹ Kuráýisutu, nweru abubu iya onye ọphu maa tufuru; tẹ nwanyi ọbu letakwa nwanyi ono ẹnya. Tẹ nwanyi ọbu ba apatakwa mkpa ẹhu nwanyi onanu, maa tufuru ono bya ebo chọchi. T'ọ bụlekwaruphu ụnwanyi, nji ẹphe ta nọhedu, bu ndu ọphu ẹ-te nwehedu ẹge ẹphe maru iya onwẹphe lẹ phuu; bẹ chọchi a-nọduje eleta ẹnya.

Ndu e meru ọgurenaya Chọchi

¹⁷ Iphe gbaru l'ememe bu t'a kwabeje ndu e meru ọgurenaya chọchi ugwu ọkpobe akwabe; mbukwa ndu ọphu ejeru chọchi ozi ọhuma; ketekete kẹ ndu ono, keberu ẹhu l'ara okfu Nchileke arara; ezikwa iya phụ ezizi ono.

¹⁸ L'ẹdekwaru iya l'ẹkwo okfu Nchileke; sụ: "Unu be ekechijekwa eswi ọnu teke ọodzoshiru unu witu unu." Bya asụkwaphu: "Onye eje ozi bẹ gbakwaru kẹ ọnataje ụgwọ ozi, ooje."

¹⁹ O -bùru l'o nweru onye sùru l'onye e meru ọgurennya chọchi bẹ meru eji; bẹ eyekwaru onye ọbu ọnu; gbahakwaa l'a -dụ ẹbo; m'ọ bụ ẹto agba iya ekebe l'o meru-a iphe ọbu l'oswiya.

²⁰ Ndu ọphu, bụ ndu eme iphe dụ eji; bẹ ii-bajeru nàbà l'edzudzu ọha. Ọo ya bụ k'ọphu ndu ọphunanu a-tsuhukwanu egvu ome iphe dụ eji.

²¹ Mu ekfuru ngu iya ekfushiru ngu iya ike; mbụ; Nchileke mę Kuráýisutu; mę unwu ojozi-imigwe ono, ọ fọtaru ono anụkwa iya-a; sù t'i tükokwa iphe bụ iphe-a, mu sùru ngu t'i meje-wa l'ọ ha mekotaje. Ba anmajekwa madzụ ikpe teke nggubedua ta maghedua iphe onye ọbu meru; ọphu to nwekwa iphe ii-leje madzụ ẹnya l'ifu eme.

²² Riodujekwa iya ariri ẹmanu nggu ebyibe madzụ ẹka l'ishi; bẹ emejekwa iya gburugburu. T'ẹka ngu ba adụkwa l'iphe dụ eji, ndu ọdo eme. Dobelekwapu onwongu ọgà.

²³ T'ẹ b'ọ bụlekwapu mini nkinyi iya; bẹ ii-nguje. Ngutajekwa mę nwanshi; l'ọgvù ẹpho ngu ono; mę l'ẹhu-ba-dụ-mma ono, anọduje eme ngu tekenteke ono.

²⁴ O nweru ndu iphe dụ eji, ẹphe eme bụ iphe dụ eji ọphu a tuko elewa-a l'ẹnya; mbụ; o gbekwa duwanu l'a -sùru l'iphe dụ eji, ẹphe eme ọbu gbe vuwaru ẹphe ọzo eje tẹ Nchileke nmaa ẹphe ikpe. Yọ nwekwaruphu ndu ọphu abuje: a -nony-a-odu; ẹmanu iphe dụ eji, ẹphe eme avo-lishihu.

²⁵ Ọ kwaphu ẹge ono b'ọ dụ ome ọhuma. O nweru ọhuma, madzụ emeje; yọ bụru ọhuma ọphu a tuko elewa-a l'ẹnya. Teke bụ l'o nwekwanuru ọhuma, e meru, ẹ ta phudu l'odungu; a -nonyakwaaphu; yọ tuko vo-lishi.

6

Ndu, bụ ohu

¹ T'iphe bụ ndu bụ ohu gubeje nnajiufu, nwe ẹphe lẹ ndu gbaru t'a kwabeje ugvu. Ọo ya bụ k'ọphu ẹ te ewotadu ẹpha Nchileke; mę iphe ono, ayi ezi ono gwọo lẹ ntụ.

² T'ohu ndu ọphu nnajiufu ẹphe bụ ndu kweru kẹ Kuráýisutu bẹ engejekwa nnajiufu ẹphe ẹka l'ishi; l'ẹphe tükokwa bụru unwunna lanu. Iphe ẹphe e-mejechia bụ t'ẹphe gbe kakkooruru ẹphe ojeru ozi ejeshi iya ike; keshinu onye nweru ohu; bya ekwe kẹ Kuráýisutu maru lẹ Nchileke yeru iya obu; yoo nọduje emeru ohu iya ọhuma; gude ebu iya nggo ozi iya ono, oojeshiru iya ike ono.

Tímoti; ọ bụ iphe ono bẹ ii-nọduje ezi ẹphe. Nggu anmashijeeru ẹphe okwa iya ike t'ẹphe meje iya.

Ẹjo nzizi; mę ọkpobe ẹku

³ Teke o nweru onye ọdo, bya ezide iphe ọdo, gbaru iche; onye ọbu te kwe l'okfu kẹ Nnajiufu ayi, bụ Jisọsu Kuráýisutu bụ okfu, anụ ọkpobe ndzụ; mbụ; onye ọbu -jikafua iphe ono, ayi ziru lẹ kẹ ẹge ee-shi etso Nchileke ono;

⁴ onye ono bẹ ekukwa onwiya ekuku; l'ẹ b'o nwe iphe ọ maru. Iphe yẹ l'onye ono eme bụkwa ntutego; mę ọba-phe nàbà okfu, ẹ-te nwedu ishi; okfu, bulephu iphe ọokpataje bụ ẹkwò; madzụ yee madzụ ọdzo ẹnya; okfurushi madzụ; ole madzụ ẹjo ẹnya;

⁵ mę ọnoderu madzụ l'ẹjo oshi. Ndu, dụ ẹge ono bụ ndu egomunggo dahwaru ajilakpa; bụkwaruphu ndu ẹ-ta mahedu ọkpobe okfu ono. Ẹphe anọduje arị l'otso Nchileke bụ ọzo, ẹphe e-shi rita uru.

⁶ Mbu; yò bukwaru-a oswi-okfu. Madzú eritajekwa uru, ha nshinu m'oo -tso Nchileke. Obenu l'ò kwa m'ò -bùrú l'iphe onye òbu nweru: ègè ò ha ègè ò ha edzujeru iya.

⁷ L'è to nwekwa iphe ayi gude bya mgboko-a; ò kwaphu ègè ono b'è to nweđu iphe ayi e-gude shì l'è mgboko-a ala.

⁸ Ọọ ya bụ; ayi -nwewaru nri; bya enweru uwe oye l'èhu; t'ò dzujeeru ayi.

⁹ Obenu l'è ndu anòduje achò ègè ee-shi t'èphe kpaa èku b'è èjo iphe ono, èphe anòduje achò ono enwujeru ye l'omè iphe d'ù èji. Yò b'ùrú iphe ono abujeru onya; hata èphe. Igweligwe èjo iphe agù èphe t'ukokwa b'ùrú iphe mmakanù; b'ùrú iya b'ù iphe e-buta èphe anù h'ùbè l'òku; l'òta èphe l'ò-mia l'èkè èphe a-nòdu mebyihu; lakòta l'iyi.

¹⁰ L'ò kwa oye enya l'òkpoga b'è b'ù èkè iphemiphe obule, b'ù èjo iphe futaru. O nwekwaru ndu b'ù okfu l'èphe achò okpoga b'è èphe gudewa iya ru shiswewaru ụzọ; haa ekwekwe, èphe kweru k'è Kuráýisutu. Yò bukwaru iya phù meru; èphe egbè shì ègè ono gude èka èphe kpataru onwèphe iphe-èhuka, ha l'igweligwe.

Iphe Tímoti e-meje

¹¹ Obenu l'agha: nggubedua, b'ù onye k'è Nchileke-wa; zelajekwaaru egbè iphe ono l'ò ha. Keshia èhu seje t'ì b'ùrú onye doberu èka ndoo; nggu esekwaphu t'ì b'ùrú onye akwabeje Nchileke ugwu. T'è èka shikwaa ngu ike l'ekwekwe ono, i kweru k'è Kuráýisutu ono; nggu eyeru ndu ọdọ obu. Tajekwaru iphe nshi; nggu adukwaphu agu.

¹² D'ulekwaphu l'ò b'ù onye maru ọgba ọsọ; mbù; keshikpelekwaphu èhu gbajè ọsọ-amama ono; b'ù iya b'ù ọsọ, gbaru onye kweru k'è Kuráýisutu. Kebe èhu gbajè iya; k'òphu ii-gbaru èkè a tuburu t'a gbarua; nata obunggo ọsọ ono, b'ù iya b'ù ndzù gbururu jeye. Ọ b'ù k'è ndzù gbururu jeye ono b'è Nchileke kuru ngu t'ì bya enweru teke ono, i vudo l'ifu igwe ọha raa ya tororo; l'ì kwetaru ọkpobe okfu k'è Kuráýisutu ono.

¹³ Ọọ l'ifu Nchileke ono, b'ù Nchileke ọphu anùje iphemiphe obule ndzù; m'è l'ifu k'è Kuráýisutu ono, vudo l'ifu Páyileti gbaaru ọkpobe okfu ono ekebe ono; ọọ l'ifu èphe; b'è mu n'ò l'ekfu iya ekfushiru ngu iya ike sù:

¹⁴ t'ì t'ukojelekwaphu iphe mu kfuru ngu l'ò ha meje. T'è b'ò dukwa èkè ii-tsoswè iya m'òo èkalanu; k'òphu è too nweđu èkè aa-ta ngu ụta jeye teke Nnajiufu ayi, b'ù Jisọsu Kuráýisutu a-bya ọdọ.

¹⁵ O -rulephu teke gbaru n'ù b'è Nchileke e-me t'a phugbaru Kuráýisutu ọbù; mbù Nchileke ono, d'ueberu mma; dzukota oke l'ime onwiya; b'ùrú yèbedua nwenkinyi iya b'ù Nnajiọha; b'ùrú Eze, kakòta iphe b'ù ndu eze; b'ùrú Nnajiufu, kakòta iphe b'ù ndu b'ù nnajiufu.

¹⁶ Ọọ ya nkinyi iya b'ù onye è-ta byadù bya anwùhu anwùhu. Èkè o bu b'è iphorò, n'ò iya n'ù te ekwejekwa t'è madzù jenyabe iya ntse. È to nwekwa madzù nwigbaleke-oma, gudejewa enya phù iya; ọphu to nwekwa onye byaru bya a-phù iya. T'ò b'ùrú iya b'è ndiphe a-kwabeje ugwu; ike ono, b'ù 'o-nwe-agvugvu ono ab'ùrú nk'ia. Ono kwa ègè ò d'ù.

¹⁷ A bya l'è k'è ndu nweru iphe l'eli mgboko-a: iphe ii-kfuru èphe kfushiaru iya èphe ike b'ù t'èphe b'è egudekwa iya eku onwèphe ekuku; ọphu èphe 'edobekwa obu l'iphe ono, è-te nweđu ègè ọọ-nò-bebe ono. T'èphe dobechia obu èphe l'è Nchileke ono, b'ù o-me-l'uko ono. Nchileke an'òkotaje ayi iphemiphe obule; n'ù ayi k'etsubo iya; ègè oo-me t'èhu tsomahu ayi.

¹⁸ Tẹ ndu nweru iphe meje iphe dụ mma; mbụ t'ẹphe mejekpoo iphe dụ mma tekenteke; t'ẹphe bụru o-me-l'uko; yoo heje ẹphe uhere t'ẹphe lẹ ndu ọdo gbaru mgba l'iphe ẹphe nweru.

¹⁹ O bụ teke ẹphe eme ẹge ono; bụ iya bụ l'ẹphe e-nweru ọkpobe iphe. Ishi iya aburu l'ẹphe e-shi ẹge ono kpata ọgbodo iphe kuberu onwẹphe; mbụ ọgbodo iphe ọphu a-nọduru ẹphe jeyewaru l'uzo ifu. Ọo ya bụ k'ọphu bụ teke o ruleruphu; ẹphe anata ndzụ ono, bụ ọkpobe ndzụ ono.

²⁰ Byiko Tímoti; kwabẹlekwaruphu iphe ono, e yeru ngu l'eka ono ẹnya. Nggụ eletaje ẹnya t'ẹ b'i kfuje mkpọkoro okfu, bụ iphe eswe; tii tẹ-pheje mkpọkoro ntụtogo, bụ iphe madzụ ahajeru sụ l'ọ bụ mmamiphe; l'ẹ b'ọ bụ mmamiphe.

²¹ O nweru ndu anọduje ari l'ẹphe maru mmamiphe; ẹphe egude ẹge ono phua ụzo l'ekwekwe ono, ayi kweru ono.

Tẹ Nchileke meeru unu eze-iphe-oma.

Ekwo k'ẹbo, Pọlu deru nù Tímoti

¹ Ekwo-ozí-wa shi l'ẹka mbedua, bú Pọlu; mubẹ onye Nchileke kuru; mee tẹ mu búru onye ishi-ozí Kuráýisutu Jisọsu. Ọ bú Nchileke onó bẹ ziru mu tẹ mu je ekfuaru ndiphe kẹ ọkpobe ndzụ onó, o kweru ụkwa iya lẹ ya e-shi l'ẹka Kuráýisutu Jisọsu nù ayi onó.

² Onye mu ede iya anụ bú nggubedua, bú Tímoti onó, mu yeru obu onó; mbụ nggube onye onó, dụwa l'ọ bú nwa mu onó.

Tẹ Nchileke, bú Nna; mẹ Nnajiufu ayi, bú Kuráýisutu Jisọsu meeru ngu eze-iphe-oma; yọ phuaru ngu imiko; mekwaaphu t'ẹhu dụ ngu agu.

Pọlu etu Nchileke ẹpha; l'adụkwaphu Tímoti ike

³ Mu etu Nchileke ẹpha; yẹbedua onó, mu gude obu iphoro ejeru ozi ẹge nna mu oche phẹ jeru iya ẹya; obu ta awa mu awawa. Iphe bú teke mu ekfu anụ Nchileke: eswe l'enyashi bẹ mu anyatajẹ tua ya ẹpha l'okfu ẹhu ngu.

⁴ Tímoti; mu nyatakwaru-a ẹnya-mini onó, gbakahuru ngu l'ẹnya onó. Yọ buru iya meru iphe obu ngu egbu mu egbugbu. Mbụ; l'ọ kfube agushi mu ike tẹ mu lẹ nggu phufua ọdo; k'ophu ẹhu-ọtso-ẹna e-jikwanu mu ọkpoma.

⁵ Mu anyatajẹkwa ọkpobe ekwekwe onó, i kweru kẹ Nnajiufu ayi onó. Ekwekwe onó bẹ nne ngu oche; mbụ Lóyisu; mẹ nne ngu; mbụ Yunáýisu vuhaodu ngu ru ụzo kweta. Yọ dokwaa mu phụ ẹnya l'ọ kwaphu ẹge onó bẹ nggubedua kwetaru.

⁶ Ọ kwa iya meru iphe mu anyataru ngu iya; sụ t'i mekwaa iphe-oma onó t'ọ reje ire; bú iya bú iphe-oma onó, Nchileke shi l'ẹka onó, mu byiberu ngu l'ishi onó; nù ngu teke onó, mu kfuru nù Nchileke l'okfu ẹka ngu onó.

⁷ Lẹ Ume-dụ-Nsọ onó, Nchileke nuru ayi onó ta bukwa Ume, emeje t'ayi atụ egwu. Ume-dụ-Nsọ, ọ nuru ayi bú ọphu anụjẹ ayi ike; Ume, emeje t'ayi yeru ibe ayi obu; bya aburu Ume, emeje t'ayi dụ ike kpade onwayi.

⁸ Ọo ya bú; t'ẹ b'ọ dukwa ngu iphere okfuru ndiphe l'i bú kẹ Nnajiufu ayi. Ọphu iphere mbedua, e gude okfu ẹhu iya tua mkporo-a 'adujekwa ngu. Iphe ii-gbe mee bú t'i jee ọkẹ iphe-ẹhuka nke ngu l'iphe-ẹhuka onó, ayi eje l'okfu ozi-oma onó. Nchileke bẹ e-mekwa ngu-a tẹ ike ejeje iya dụ ngu.

⁹ Ọ bú Nchileke onó bú onye dzọru ayi; kua ayi t'ayi bya aburu ndu nk'ia. Ishi iya ta bukwa l'ọo kẹ iphe-oma, ayi metaru l'onwayi. Ishi iya bulekwapu l'ọ bú iphe ọ tubehawaru l'ọ bú ẹge onó bẹ ya e-me iya. Ọ bulekwapu eze-iphe-oma, o meru ayi. Eze-iphe-oma onó b'ọ shihaakwaru l'ẹka Kuráýisutu Jisọsu mehaodururu ayi; bẹ yẹbe Nchileke mederu mgboko-a.

¹⁰ Obenu lẹ nta-a b'ọ bya emee; a phugbaru eze-iphe-oma onó; okfu lẹ Kuráýisutu Jisọsu onó, bú Onye Ndzọta ayi onó bẹ byawaru l'eli mgboko-a; bya emebiwa ike kẹ anwuhu. Nta-a b'ọ shiwa l'ozí-oma onó mee tẹ ndzụ onó lufata iphoro; mbụ; ndzụ onó, bú: a-nọduwa iya; ta anwuhuhe anwuhu onó.

¹¹ Ọ kwa Nchileke onó bẹ fọtaru mu tẹ mu búru onye a-nọdu ara ozi-oma onó arara; búru onye ishi-ozí iya; bya abukwaruphu onye ezi iya ezizi.

¹² O kwa iphe ono kparu iphe mu ejekota iphe-ehuka-wa, mu eje-wa; ophu to gbe bukwa l'iphere iya aduje mu. Ishi iya aburu le mu maru onye mu woru onwomu ye l'eka; yo doo mu enya ohuma l'oo-du ike kwakobe iphe ono, o yeru mu l'eka ono jeye mboku ikpe ono.

¹³ Tsotakpelekwaphu okpobe okfu ono, i nuru mu l'onu ono t'o buru iya a-noduje akpoziru ngu uzo ege ii-shije ekfu okfu. Gudekpelekwaphu ekwekwe ono, i kweru ke Kuráýisutu ono; me obu ono, i yeru ndu odo ono ege iigude iya. Iphe ono be tukokwa buru iphe shikota l'atugbabe ono, ayi le Kuráýisutu Jisosu tugbaberu buru nanu ono.

¹⁴ Kwabelekwaphu enya l'okpuberu okfu ono, Ume-du-Nso yeru ngu l'eka ono. O kwa Ume-du-Nso ono, bu ayi l'ime ono e-me ngu; nggu adu ike letakota iya enya.

¹⁵ Mgbé i marua le ndu ke Éshiya, mu l'ephe ayije eje ozi-a be gbadowaru mu nu l'ephe ha; gbakashihu; mbu jeye le Fáyigelosu; me Hemójinizu.

¹⁶ Te Nnajiufu phuru ndibe Onésíforosu imiko; okfu l'o bu iya shi anoduje adu mu ike; iphere mu ta du iya ege-a, mu no le mkporo-a.

¹⁷ Teke o rutaru Rómu; b'o wataru mu achochó jeye teke o phuru mu.

¹⁸ Te Nnajiufu yetabukwaaru iya eka; te Nchileke phuru iya ru imiko mboku ikpe ono. Nggbuedua l'onwongu be marua ege o yetaberu mu eka le Efesusu.

2

Okpobe onye alu ogu ehu Kuráýisutu

¹ Oo ya bu; nggbuedua bu nwa mu; kwekwa te Nchileke mee ngu t'i gude eze-iphe-oma ono, shi l'eka Kuráýisutu Jisosu ono shihu ike.

² I nuwaru-a iphemiphe obule ono, mu kfuru l'edzudzu oha ono. Woru iya ye l'eka ndu koshiwaru l'ephe gbaru t'e gude ire ephe eka, bukwanu ndu a-du ike zikwaa ya phu ndu odo.

³ Jekwaa oké iphe-ehuka nke ngu l'okfu ehu Kuráýisutu Jisosu, bu iphe gbaru okpobe onye alu ogu ehu Kuráýisutu ono.

⁴ E to nwekwa onye soja, no l'eke ogu shihuru ike, ekweje t'oriri k'ehu iya loru iya ye l'ome iphe ndu e-ta budu ndu soja eme. Iphe onoduje ese bu te ya mee iphe a-nodu atso onye ishi, deru epha iya l'ekwo ena.

⁵ Odo aburu l'onye agba oso b'e te ebujekwa nggo k'onye katsua agbagba l'oso ono; m'o -budu l'o mekotaru iphe a suru l'onye agba oso ono mefutaje.

⁶ O bu onye ako okfu; l'eseshi akanya ike be gbaru ke t'o vujeru uzo ria iphe shi l'okfu obu.

⁷ Rilekwaphu iphemiphe obule ono, mu ekfu ono ariri; le Nnajiufu e-yekewaru ngu-a eka; mee t'iphe ono l'o ha dokota ngu enya.

⁸ Nyatakwa Jisosu Kuráýisutu ono, Nchileke meru; yo shi l'onwu teta nodu ndzu ono. O bu l'eri Dévidi be Jisosu ono shi. Yo buru iphe ono bu iphe ozi-oma ono, mu ezi ono ekfu.

⁹ O bu okfu le mu ezi ozi-oma ono; meru iphe mu eje iphe-ehuka-wa, mu eje-wa; mbu; l'a tutsuwaru; tuwa mu mkpakobe le mu -bu onye metaru ejo iphe. Olobo; a -tutsua mu iya; ?a tuhunuru iya ozi-oma ono too? Wawakwa! E to nwekwa onye ha k'otu ozi-oma ono mkpakobe.

¹⁰ O bu iphe ono meru iphe mu gude k'okfu ehu ndu ono, Nchileke fotaru ono l'atagbukota iphemiphe obule ono le nshi; k'ophu Nchileke e-shi l'eka Kuráýisutu dzokwaaphu ephe; shi ege ono nu ephe ndzu, du biribiri, e-ta agvudu agvugu.

¹¹ Okfu-a bẹ bụkwa okfu, e gude ẹka, sūru:

“L’o -būru l’ayi lẹ Kuráýisutu;
bẹ tukurú nwùhukota;
bẹ ayi l’iya a-tukokwaphu
nòdukota ndzù.

¹² O -būru l’ayi atagbukotaje
iphemiphe obule lẹ nshi;
bẹ ayi lẹ Jisọsu
a-tukokwaphu būru eze.
O -būru l’ayi sūru l’ayi
ta madu onye o bụ;
b’oo-sukwaphu lẹ
ya ta madu ndu ayi bụ.

¹³ O -būru l’ayi te
evudoshijedu ike l’iphe
ayi kfuru;
bẹ yẹbedua evudoshijekwa
ike l’iphe o kfuru;
kẹle ẹ tọ gbanwejedu iphe o kfuru.”

Onye e kweru l’oojema ozi ejema

¹⁴ Nyatajeru ẹphe iphemiphe obule ono; nggu anọduje l’ifu Nchileke kfuru iya ẹphe kfushiaru iya ẹphe ike; t’ẹphe ba anọdujekwa abaphe mbà l’okfu, ẹ-te nwedu ishi. Ẹ to nwekwa uru, nọ iya nù. O bụlekwa emebyi bẹ oomebiye ndu anụ iya nù.

¹⁵ Keshia ẹhu koshije ẹphe lẹ Nchileke datawaru ngu; gua ngu l’i bụ onye gbaru kẹ t’i jejeru iya ozi; l’i bụ nwozi, iphere ozi, ooje ta dudu; būru onye anọduje ezima okpobe okfu ono ezima; l’ewotaje iya tọgbo; yọ daburu ifu.

¹⁶ Nggu ezelajee t’ẹ b’i tsojeshi ekfu mkpokoro okfu, bụ iphe éswè. Ishi iya aburu l’egbe okfu ono e-me; ndu anụ iya nù alalahaa azụ-azụ; ẹphe te eyeheru Nchileke ugwu.

¹⁷ Iphe ẹphe ezi aduje l’o bụ ejo onya, anọduje aba l’atabushi anụ. Ndu tso lẹ ndu ono bụ Hayimeníyosu; mẹ Filítosu.

¹⁸ Ẹphe hawaru otso okpobe okfu ono; sù lẹ ndu nwùhuru anwùhu gbe shiwa l’onwu teta nọdu ndzù. Ẹphe egude ẹge ono; nweru ndu ophu ẹphe haru enwunga enwunga; shi ẹge ono nwufu ẹphe l’ekwekwe, ẹphe kweru kẹ Nchileke.

¹⁹ Obenu lẹ ntọ-l’alì ụlo ono, shihuru ike ono, Nchileke tọru ono bẹ bụkwanu ’enwuribe-enwuribe. Iphe-ghubama, Nchileke deru lẹ ntọ-l’alì ụlo ono bụ: “Nnajiufu maru ndu bụ ndu nk’iya.” Iphe ọdo, o dekwaru iya phụ bụ: “T’iphe bụ onye sūru lẹ ya bụ kẹ Nnajiufu sefukwa ẹka l’ome ejo iphe.”

²⁰ L’eze-ulo, ha nshinu ta bụlekwapu ite, dū iche iche, e gude mkpoladodo yele ope, aswa iya ha nshinu kpushia ba anoje iya nù kpù. Iphe a pyishiru l’oshi; mẹ ophu a kpushiru l’ura anojekwa iya phụ. Ndu bụ iphe aajajẹ ajaja; ndu aburu iphe e gude eme iphe mmakanu.

²¹ Oo ya bụ; o -būru l’o nweru onye safukotaru onwiya ejo iphe ono, mu gushiru ono; o kwa iya bụ l’onye obu dūwa l’o bụ ite ono, aajajẹ ajaja ono; mbu l’onye obu bẹ bukotawa kẹ Nnajiufu; l’agaru Nnajiufu ono okpobe mkpa; būru onye e doberu kwabẹ; t’o dū ike ojeru Nchileke iphe bụ okpobe ozi, eejeru iya ejeru.

²² Oo ya bu; gbalajeeru egu ome ejo iphe ono, anoduje agu unwu-okorobya ono. Iphe ii-mejehia bu t'i keshia ehu meje t'i buru onye doberu eka ndoo; kwetakpelekwaphu ke Kurayisutu ono, i kwetaru ono. Nggu eyeru ndu odo obu; nggu le madzu eburu le nchi ndo. O bu iphe ono be nggu le ndu ono, egudeje obu iphoro akwaku Nnajiufu ono a-tukoje eme.

²³ Be eyejekwa onu le ntutego eswe, bu iphe e-te nwedu ishi. Li makwaru-a l'egbe iphe ono be bulephu uswo be okpa-tsuje.

²⁴ Le nwozi ke Nnajiufu bufutaje onye e-ta aswojedu uswo; onye emeru onyemonye obule odoo; onye maru ege eezije iphe; buru onye atagbuje iphe le nshi teke e meru iya eji.

²⁵ O bufutaje onye ewozitaje onwiya ali; l'akpo-ziru ndu agbaje iya agbagba-okfu uzo. L'o nwekwaru ege oo-me; Nchileke eyeru ephe eka; ephe ataa onwephe uta ejo iphe ephe ono; lakfuta iya; bya amakotaru okpobe okfu ono.

²⁶ Teke ono; enya abya ephohu ephe; ephe anahu onya ono, Obutuswe hataru ephe ono, bu iya shi mee ephe; ephe eme iphe bu uche-obu ke Obutuswe ono.

3

Umere ndiphe l'oge ikperazu

¹ Iphe lanu, ii-maru bu l'o -rulephu l'oge ikperazu be okpobe iphe-ehuka a-byakwa.

² Teke ono be ndiphe a-bulephu onyenonu: yo buru onwiya be ooyeru obu nwenkinyi; ephe aburu ndu nchamenya okpoga; buru e-te-aja-onwephe; kulahaa onwephe ekuku; ndu anoduje ephu ndu odo iphu; okaria nne le nna ephe eka; o-ri-to-ma phe; buru ndu e-te nwedu iphe adujeru ephe le nso.

³ Ephe a-buru ndu madzu du ash; ndu iphe ta agvujedu l'obu; ndu nkfurushi; ndu obu-oku; ndu eme igiri l'o bu anu-egu-egbudu; buru ndu iphe du mma aduje ash.

⁴ Ephe a-buru o-nwuru-oye-phe; ekfu-ba-nu-phe; ndu anoduje eku onwephe iphe ephe ta hadu l'o bu iya; ndu ka oye obu l'iphe ats o ephe ena; paru oyeru Nchileke obu haa.

⁵ Ephe anoduje eme l'ephè -bu ndu kwetaru ke Nchileke; obu l'ephe te ekwetajedu le Nchileke ere ire. Byiko; bukwaru uba yeru ndu du ege ono.

⁶ O bu ndu du ege ono ahajeru abaphe l'ulo l'ulo; edusweshi unwany, e-te nwedu egomunggo; mbu unwany, metashiwaru ejo iphe; yo kwowaru ephe ehu. Iphe alophe egbe unwanyi ono aburu egu ejo iphe, dugbaa iche iche, anoduje agu ephe.

⁷ Egbe unwanyi ono be onoduje ehe uhare t'ephe muta iphe; obu l'ephe t'abyakwanu bya adu ike tapyabe atapyabe; maru okpobe okfu ono ogbodo amaru.

⁸ Ndu ono, anoduje edusweshi unwanyi ono be no-chiru okpobe okfu ono uzo l'o bu ege Janesu yele Jambirisu no-chiru iya Mosisu teke ndiche. Ndu ono, anoduje edusweshi unwanyi ono be egomunggo ephe dahwaru ajilakpa; ekwekwe, ephe kweru ke Nchileke aburu ekwekwe, daru l'eba l'enya ke Nchileke.

⁹ Obenu le ndu ono te nwedu eke ephe ejebe; ndiphe aphukota l'ephe bu ndu eswe; bu iya bu ege madzu kparamu phukotaru le Janesu; me Jambirisu be bu ndu eswe.

Iphe Polu gude akpochi ekwo-ozu-wa ishi

¹⁰ Obenu lẹ nggubedua bẹ tsowaru iphe mu ezi; l'emewa umere mu. Yọ bukwaruphu iphe mu tūberu lẹ ndzū mu; bẹ bụ iphe i wopyaberu; yọ buri iphe i tūberu lẹ ndzū nke ngu. Yọ buri iphe mu kwetaru; b'i kwetakwaruphu. I phukwaruphu ege mu atajeru iphe nshi; phukwaaphu ege mu yetaberu ndu odo obu; mē ege mu angagbutabeje iphe l'obu.

¹¹ I makwaru-a k'ehu ono, a kparu mu ono; mē iphe-ehuka ono, mu jeeberu ono l'ọ ha, bụ iya bụ iphe tuko dakfukota mu lẹ Ántiyọku; Ayikóniyomu; mē lẹ Lisutura. Egbe iphe-ehuka, mu jeeberu ta dukwa k'ekfukfu! Obenu lẹ Nnajiufu bẹ dzọkotalekwaru mu-a l'iphemiphe obule ono.

¹² Mbụ l'iphe bụ ndu oogukpo t'ephe lẹ Kuráýisutu Jisọsu tugbabe buri nanu t'ephe nodu ndzū, dū Nchileke mma bẹ aa-kpakotakwaphu ehu.

¹³ Obenu lẹ ndu bụ ejo madzū; mē ndu anọduje agho ugho l'ephe ha bẹ a-nodulekwaphu aka eji akaka akaka l'ome ejo iphe, ephe eme; shi ege ono edusweshi ndu odo; ndu odo edusweshikwaphu ephebedua.

¹⁴ Olobu; nggubedua l'onwongu; vudoshilekwaphu ike l'okpuberu okfu ono, e ziru ngu ono, bụ iya bụ iphe i kwetaru; okfu l'i makotaru ndu bụ ephe ziru ngu iya.

¹⁵ Nggu anyatakwapu l'i shikpelephu lẹ dēdeedee; makotaru iphe e deru l'ekwo okfu Nchileke. O bụ iphe ono, e deru l'ekwo okfu Nchileke ono bẹ a-du ike mee ngu t'i maru mmamiphe; k'ophu Nchileke e-shi l'ekwekwe, i kweru kẹ Kuráýisutu Jisọsu dzọ ngu.

¹⁶ Iphe, bụ iphe e deru l'ekwo okfu Nchileke bẹ shikota l'eka Ume Nchileke. Mkpa iya dū k'ogudeje iya zia okpobe okfu ono; mē k'ogudeje iya koshi madzū eke, o meru iphe dū eji; mē k'ogudeje iya kpọ-zia madzū egomunggo; mē k'ogudeje iya zufuta madzū tẹ onye obu buri onye doberu eka ndoo l'ifu Nchileke;

¹⁷ k'ophu onye kẹ Nchileke e-dzu oke; kwabẹ akwabẹ k'ojeru Nchileke iphe bụ okpobe ozi, nọru iya nū.

4

¹ Nyatakwa lẹ Kuráýisutu Jisọsu ono, bụ iya e-kpe ndu, nọ ndzū; mē ndu, nwuhuru anwuhuru ikpe ono bẹ a-bya odo ujiku lanu; bya ekoshi l'ọo ya bụ eze. Oo ya bụ; mu nọkwa l'ifu Nchileke yele ifu Kuráýisutu Jisọsu ono ekfuru ngu iya ekfushiru ngu iya ike

² t'i raje ozi-oma Nchileke ono arara; ?m'o -du ndu jiraru iya ntse anunu-o; ?m'o -bụ l'ẹ tẹ dudu iya ephe-o. Letajelekwaphu ozi ngu enya. Koshije madzū eke onye obu mesweru; bajeru onye meru eji mba. Gudejekwa ota-nshi mee t'obu shihu ephe ike; ophu i hajekwa ephe ozi iphe.

³ Ishi iya bụ l'o nweru teke ndiphe e-mekochaa jikalahaa okpobe okfu ono, ayi ezi ono. Yọ buleruphu egu ejo iphe, agu ephe; bẹ ephe a-gbatsoru. Ephe achikoo ndu odo t'ephe bya ezije ephe iphe, atso ephe ena lẹ nchi.

⁴ Ephe tẹ ekwehedu ochebe nchi l'okpuberu okfu ono. Yọ buri ophu ephe e-chebe nchi bụ akọ-ife.

⁵ Ole; tẹ nggubedua kpadejekwa onwongu l'iphemiphe obule. Iphe-ehuka -byaru ngu; taaru iya nshi. T'ozí, a-noduru ngu nū buri ọra ozi-oma ono arara. Jeje ezi, gbaru ngu nū; l'i bukwa nwozi Nchileke.

⁶ Lẹ mbẹdua bẹ ndzū mu dakwa l'ọ bụ ejà, mu achiebewa achiebe. Iphe mu ekfu bụ l'ọ gbawaru mu l'alala.

⁷ Mu mewaru ike mu l'oso ono. Mu gbaruwaru eke, a tuburu. Mu vudoshiwa ike l'ekwekwe ono, mu kweru kẹ Kuráýisutu ono.

⁸ Iphe phoduru nu nta-a aburu te Nchileke bua mu nggo, o dobehawaru kwaberu mu le k'oso ono; mbu le Nnajiufu ono, bu onye ekpeje ikpe nhamunha ono be a-gu mu l'onye doberu eka ndoo mboku ikpe ono. E to bulekwa mbedu nkinyi mu; be oo-bu nggo ono; oo-bukotakwa iya phu iphe bu ndu gude obu ephe l'o ha ngaberu abyabya iya.

Ozi, Polu ziru Tímoti k'iche

⁹ Malekwaruphu ege ii-me byakfuta mu egwegwa.

¹⁰ Le Dímasu be haakwaru mu nu tugbua; okfu l'iphe ke mgboko-wa be ka iya le mkpa; karia Nchileke. O tugbuwaru jeshia Tesalonáyika. Kerésensu be jeru Galéshiya; Táytosu eje Dalumésa.

¹¹ Nta-a bukwa Luku nkinyi iya be no swiru mu nu. Te nggu le Maku yikwaru teke ii-bya; le mkpa iya dukwaru mu t'o bya eyejeru mu eka.

¹² Tíkikosu be mu zikwaru Efesosu.

¹³ I -byade; chitakwaru mu uwe-ukpo mu phu, mu haru le ke Káposu le Túrowasu phu. Nggu achitakwaru mu phu iphe bu ekwo phu l'o ha; ketekete ndu onanu, e gude akpo anu mee ono.

¹⁴ Aleğuzánda, ophu akpu uzu be mekwaru mu ejo iphe e-ta adudu ke ekfukfu. Oo Nnajiufu be a-kfukota iya ugwo iphe o meru.

¹⁵ Zelakwaaru iya nggubedua l'onwongu; l'o kfubekpokwaa oswa nochia ozi-wa, ayi eje-wa anochi.

¹⁶ Égó odungu ono, mu vudo l'ulo-ikpe goo ono b'e to nwekwa m'o bu onye lanu, gbaru yeru mu nu. Iphe bu madzu kpamukpamu tukolekwaphu buhaa mu eka. Te Nchileke; byiko; ba agukwaru iya ephe l'oo ejo iphe; ephe emee ya.

¹⁷ O bu Nnajiufu bu onye vudonyabe mu nu; l'eyeru mu okpu-ikike; k'ophu mu e-zikota ozi ono l'o ha te ndiphe mgburumburu nugaru iya. O kwa iya bu onye nafutaru mu l'ejo onodu.

¹⁸ O kwaphu Nnajiufu ono be a-nafuta mu l'iphe bu ejo iphe l'o ha; dua mu gubalangu je edobe l'eke, o bu eze l'imigwe. Tajaja buru nk'ia gburruru jeye le tutu yoyo! Ono kwa ege o du.

Ekele mkpo-chi ishi iya

¹⁹ Jiaru mu Pyirisila ye Akwila; me ndibe Onesiforosu.

²⁰ Erásutosu be kwakwaru le Kórintu. Tirófimosu be mu hakwaru le Milétusu; okfu l'ehu ta dudu iya mma.

²¹ Keshikwaa ehu byaodu temanu winta afua.

Yúbulosu ajikwa ngu phu. Yoo jikwa ngu phu mbu Púdensu; me Láyinosu; me Kulódiya; mewaru unwunna ayi ndu ophunanu l'ephe ha.

²² Te Nnajiufu chee ngu ndzu.

Nchileke emeeru unu l'unu ha eze-iphe-oma.

Ẹkwo, Pọlu deru nù Táyitọsu

¹ Ẹkwo-ozì ọwaa shì l'ẹka m̀bẹ̀dua, bụ Pọlu, bụ onye ejeru Nchileke ozi; bụkwaruphu onye ishi-ozì Jisọsu Kuráiyisutu.

Nchileke ọtataru mu; bya ezia mu tẹ mu mee tẹ ndu ono, ọ ọtataru, wowaru onwephe ye iya iya l'ẹka ono kabaa oshihu ike; mu emekwaaphu t'ephe maru iphe bụ ọkpobe okfu kẹ Nchileke;

² okfu l'ayi tũko ele ẹnya ndzụ gbururu jeye ono. Ndzụ gbururu jeye ono bẹ Nchileke, bụ onye ẹ-ta adzujedu ẹjo-ire kfuhaodururu lẹ ya a-nụ ayi; temanu bẹ mgboko dúbederu.

³ Yo be teke gbalẹrụ nù; Nchileke, bụ Onye Ndzọta ayi emee t'e shi l'ozì-oma iya; maru ndzụ ono, ọ kweru ụkwa iya ono. Ozi-oma iya ono b'ọ woru ye mu l'ẹka; tẹ mu tọwashiaru iya ndiphe t'ọ doo ephe ẹnya.

⁴ Mu ede ẹkwo-wa anụ ngu nggube Táyitọsu, bụ ọgbodo nwa mu; okfu l'i kwetaru ẹge mu kwetaru: l'ọo Jisọsu bụ Nnajiufu.

Tẹ Nchileke, bụ Nna; mẹ Kuráiyisutu Jisọsu, bụ Onye Ndzọta ayi meeru ngu eze-iphe-oma; mekwaaphu t'ẹhu dụ ngu agu.

Ozi Táyitọsu lẹ Kirítu

⁵ Iphe kparu iphe mu haru ngu lẹ Kirítu bụ t'i mefufu iphe phọduru nù; nggu aguta ndu a-buru ndu ọgurennya chọchi lẹ mkpukpu lẹ mkpukpu ẹge ono, mu kfuhawaru ngu iya ono.

⁶ Tẹ ndu, ịi-guta bụkwaru ndu ẹ-te mejedu iphe aa-ta ephe uta; ndu alụ-gbaa nwanị nanu nanu nwenkinyi. Ephe a-buru ndu ụnwegirima ephe wowaru onwephe ye Kuráiyisutu l'ẹka; ndu ẹ ta amaduru ụnwegirima ephe ẹjo ẹka l'ephe eme gaphugaphugaphu; ephe ta bụ ndu bụ 'anuma-anuma.

⁷ L'onye ishi chọchi bụfutajekwa onye ẹ-te emedu iphe aa-ta iya uta; keshinu ọ bụ onye ishi, eleta ozi Nchileke ẹnya. Ọ bụfutajekwaphu onye ẹ-ta bụdu ọ-chia-ọ-kele-onwiya; onye obu-ọku; onye angunuka mее; onye eme ẹhuka; onye ẹkpiri ogude ụgho eri madzụ uru aduje.

⁸ Onye obu bụfutajechia ọ-kwa-ẹbyee; onye yeru obu l'iphe dụ mma; onye nweru egomunggo; onye doberu ẹka ndoo; onye umere iya ekoshi l'ọ bụ onye duru Nchileke iche; buri onye akpadeje onwiya akpade.

⁹ Ọ bụfutaje onye vudoshi ike l'okfu ono, a maru l'ọ gbaru k'ogude ẹka ẹge e ziru iya ẹya ono; k'ophu ọo-dụ ike gude ozi ọkpobe okfu ono, eezi ezizi ono dua ndu ọdo ike ọgbodo adùdù; k'ophu ọo-dụ ike gudeje iya koshi ndu jikaru iphe oozi ẹke e jeberu; ụzo akpọ-swehu ephe.

¹⁰ L'ọ nwekwaru igweligwe ndu, bụ ọ-kwefuru-ikè pẹ; mbụ ndu gude mkpọkoro okfu; mẹ ụgho l'aghọta ndu ọdo; ketekete kẹ ndu Ju, byawaru bya aburu ndu kẹ Kuráiyisutu.

¹¹ T'a gbọ-bujekwaru okfu ye egbe ndu ono l'onu; kẹ l'ephe egudeje ozi iphe, ephe ta ge ezidu; agbaghashi ufu ndiphe; ẹge ee-shi t'ephe rita uru; mbụ ndu iphere gvuru l'ifu.

¹² L'onye lanu lẹ ndu Kirítu, bụ onye ephe suru l'ọ bụ onye agbajẹ ẹja sụkwaru: "Lẹ ndu Kirítu shikwa l'odungu buleruphu atukporoku; ẹjo anụ-ẹgu-ẹgbudu pẹ; ndu ẹniriri, ẹkpiri egbu egbugbu."

¹³ Iphe ono, nwoke ono kfuru ono aburu okpobe okfu. Oo ya bu; bashiaru ephe mbà ike; t'ekweta, ephe kwetaru buru okpobe ekweta;

¹⁴ t'ephe ba angabèhe nchì l'akò-ife ndu Ju; m'è lekemu, ndu jikaru okpobe okfu ono turu l'onwephe.

¹⁵ Ndu obu guru iphoro l'ifu Nchileke b'è anòduje edo nsò. Obenu l'è ndu merushiru onwephe emerushi; mbu ndu è-te kwedu k'è Kuráýisutu te nwekwa iphe ephe edo nsò. Uche ephe rùhuwaru aruhu; èjo iphe ta awahè ephe obu.

¹⁶ Ephe anòduje ekfu l'ephe maru Nchileke; obu l'ephe egudeje umere ephe ekoshi l'ephe ta madu iya. Ephe bu ndu aakpofu akpofu; ndu è-ta nùduru madzu okfu; bya abukwaruphu 'ò-ga-lè-mkpa, è-te nwedu iphe du mma, ephe duru ike ememe.

2

Okpobe okfu, eezi ezizi

¹ Obenu; nggubedua l'onwongu: t'è iphe iizi y'è l'okpuberu okfu ono, eezi ezizi, anuje okpobe ndzu ono dakotakwa.

² Zia anwoke ndu ophu ka obu nwogurennya t'iphe ephe eme dojekwaa ephe enya. T'ephe meje umere, koshiru l'ò gbaru t'è yejeru ephe ugwu; ephe akpadeje onwephe akpade. T'ekwekwe, ephe kweru k'è Kuráýisutu; m'è n-yemobu ephe; m'è òta-nshi ephe buru okpobe iya.

³ Nggu ekfukwaruphu unwanyi ndu ophu ka obu nwogurennya t'ephe meje umere, ekoshi l'è Nchileke duru ephe l'è nsò. T'ephe ba asujekwa asu; ephe ta bu ndu anguruma. Iphe, ephe e-mejechia bu t'ephe gbe zije iphe du mma.

⁴ Oo ya bu k'ophu ephe e-shi ège ono; zua unwanyi ndu ophu bukwadu unwanyi ogbanga t'ephe yejeru nji ephe; m'è egirima ephe obu.

⁵ Ephe eshikwaphu ège ono; zua ephe t'ephe nweru egomunggo; dobe onwephe ògà; kwakòbeje ulo ephe; buru ndu obu-oma; l'anuru nji ephe okfu; t'è shi ège ono t'è b'è gude okfu èhu ephe mee okfu Nchileke iphe-mmanu.

⁶ O kwaphu ège ono b'è ii-kfuru unwu-okoròbya t'ephe kpadeje onwephe.

⁷ Mee onwongu; k'ophu ji-buru onye ee-letaje enya; l'ome umere oma. Teke iizi iphe; nggu agbanwujee ifu; gude ire-lanu zije iya ogbodo ezizi.

⁸ Kfuje okfu, nweru ishi; mbu okfu, è ta avochadu avocha; nggu eshi ège ono mee ndu okfu ngu iphe-iphère; k'ophu ephe ta amadu èjo iphe ephe e-gude ekfurushi ayi.

⁹ Kfujeru ndu ophu bu ohu t'ephe nujeru ndu gbaru ephe nu okfu; t'iphe bu iphe ephe eme ememe bujeru iphe a-du nnajiufu ephe mma l'okpoma. T'ephe ba agbajekwa ephe okfu;

¹⁰ ephe te emeje èka-ntubu. O bu t'ephe koshijechia l'ephe bu ndu gbaru t'è gude ire ephe èka ogbodo egude l'iphemiphe obule. Oo ya bu k'ophu ee-shi l'umere ephe l'ò ha; melia iphe eezi ezizi k'è Nchileke, bu Onye Ndzota ayi ono.

¹¹ L'è Nchileke koshiakwaru eze-iphe-oma iya; bu iya bu eze-iphe-oma, o du iya t'ò gude dzota onyemanye obule.

¹² Eze-iphe-oma ono b'è ezi ayi ège ayi e-shi haa onodu ndzu, ugwu Nchileke ta nodu; m'è ège ayi e-shi nahu egu èjo iphe k'è mgboko. Eze-iphe-oma ono ezikwaphu ayi ège ayi e-shijè kpade onwayi; buru ndu doberu èka ndoo; yejeru Nchileke ugwu l'è mgboko-a.

¹³ Ayi nọkwa kwaberu mbọku ẹhu-otso-ena ono, bu iya bu iphe ono, ayi ele ẹnya iya ono. Ọ bu mbọku ono e-koshi ọdu-biribiri ke Ọkaribe, bu Nchileke ono, bu Onye Ndzọta ayi ono; bu iya bu Jisọsu Kuráýisutu.

¹⁴ Ọ bu Jisọsu Kuráýisutu ono be bu onye woru onwiya ọ́híaru Nchileke ẹja l'okfu ẹka ayi; k'ọ́phu oo-shi ẹge ono gbata ayi l'ẹka iphe du ẹji; me t'ọ sachaa obu ayi t'ayi buru ndu nk'ia; mee ayi ndibe iya; t'ayi buru ndu ome iphe du mma a-nọduje anma ẹhu anmanma.

¹⁵ Tuko iphe ono kfushia; nggu egude iya kasaa madzu ẹnu-nchi; nggu egudekwa iya phu koshije madzu ẹke o mesweru; t'i dulata iya azu. T'ẹ b'ọ dukwa onye e-me ngu l'ẹ to nwedu iphe i bu.

3

Umere, gbaru ndu ke Kuráýisutu

¹ Nyatajeru ẹphe t'ẹphe nọduje ndu ishi, achi nu; me ndu ekfu iphe eme nu l'eka. Ẹphe anujeru ẹphe okfu; buru ndu kwakọberu onwẹphe k'oje iphe bu ozi, buhuru ẹsa.

² T'ẹ b'ọ nwekwa onye ẹphe e-kfujeru ẹjo okfu; ẹphe ta swoje uswo. T'ẹphe gbe buchiaru ndu obu-oma; l'emeru onyemonye ọbule odoo.

³ L'ayibedua l'onwayi nwekwaru teke ayi shi buru ndu eswe; ndu ẹ-te nwedu onye ẹphe anuru okfu; ndu e dusweru uzo ke Kuráýisutu; ndu shi buru ohu ẹgu ẹjo iphe anọduje agugbaa madzu; me ohu ẹkpiri iphe dugbaa iche iche. Iphe ayi shi eshibeje ite iya mbọku-mbọku abuleruphu ẹjo ọ́riri; me ogvu ẹnya-kfurukfuru. Ayi shi buru ndu du ndu ọdo ashí; madzu ibe ayi adukwaphu ayi ashí.

⁴ Ọbe ọ bya ebe teke Nchileke, bu Onye Ndzọta ayi koshiru ayi obu-oma iya me ẹge o yeberu ayi obu;

⁵ yo dzọta ayi. Adzọta ono ta bukwa l'ọo iphe ayi metaru l'oma; ọ bulephu imiko, ọphuru ayi. Adzọta ono shi l'asasa, ọ saru obu ayi; te Ume-du-Nsọ mee ayi t'ayi buru ndu a muru ọdo; mekwaaphu ndzu ayi t'ọ buru ndzu ọphungu.

⁶ Nchileke shi l'ẹka Jisọsu Kuráýisutu, bu Onye Ndzọta ayi; kwatakpo nu ayi Ume-du-Nsọ ono nshinu nshinu;

⁷ t'ayi buru ndu o gude eze-iphe-oma nk'ia gua le ndu doberu ẹka ndoo l'ifu iya; me ndu e-nweru okè le ndzu gbururu jeye, bu iphe ayi ele ẹnya iya.

⁸ Okfu-a bu okfu, e gude ẹka.

Iphe mu eme te mu karu ngu bu t'i kfua ya; kfushia ya ike; k'ọ́phu ndu ọ́phu wowaru onwẹphe ye Nchileke l'eka e-yeru ẹhu l'ome iphe du mma. Iphe-a bukota iphe buhuru ẹsa ọkpobe ebuhu; bya abukwaruphu iphe akwọ madzu le mkpa.

⁹ Obenu l'agha: zelaaru ntutego, ẹ-te nwedu ishi. Zelaaru ọtu ego ndzekfu-ndzekfu ẹpha, shi le ndiche; me ọswo-phe uswo; jeye me ọba-phe mbà k'iphe shi l'ekemu. Egbe ntutego ono bukota iphe ẹ-te nwedu iphe ọ bu; to nwe iphe eerita iya.

¹⁰ Te nggu l'onye ebukataje ndu ọ́phu oo-bukata le ọ́ochi be nwekwa iphe nggu l'ia e-megbakwadu m'i -nmawaru iya okwa iya ugbo lanu; gaa le k'ẹbo; to kwe.

¹¹ Makwaru l'egbe onye ono gbajohuakwaru agbajohu. Oomewa iphe du ẹji; makwarua l'ime obu iya le ya buwa onye ikpe nmaru.

Ekele mkpọ-chi ishi iya

¹² Mu -zilephu Átemasu; m'ò bụ Tíkik̄osu t'ò bya; keshikwaa ẹhu; byakfuta mu lẹ Nikópolisu ẹgwegwa; l'ò kwa l'ẹke ono; bẹ mu tuburu lẹ mu a-nọ l'oge winta-wa, aabya abahụ-wa.

¹³ Keshikwaa ẹhu yeru Zínasu, bụ onye l'oya; mẹ Apólosu ẹka; t'ẹphe tughua ije ẹphe. Nụkwa ẹphe iphe bụ iphe mkpa iya dūru ẹphe; t'ẹ b'ò nwe iphe ụko iya a-dūru ẹphe.

¹⁴ Mee unwunna ayi t'ẹphe mụta oje ozi, dū mma; k'ophu ee-shije iya dzọo madzū lẹ mkpa, kparu iya nū. Ẹphe 'emedu iya ẹge ono; t'ẹphe makwaru l'ozī ẹphe ọbu te nwekwa iphe ọ bụ.

¹⁵ Iphe bụ ndu mu l'ẹphe nọ l'ẹke-a ekele ngu. Kelekota ndu yeru ayi obu, bụ ndu ayi l'ẹphe tūko kwetakota kẹ Nnajiufu.

Tẹ Nchileke meeru unu eze-iphe-oma l'unu ha.

Ẹkwo, Pọlu deru nù Fayilímọnu

¹ Ọ bụ mbẹdua, bụ Pọlu, bụ onye e gude okfu ẹhu Kuráýisutu Jisọsụ tụa mkpọro bẹ mu lẹ nwanna ayi, bụ Tímoti gba mgba ede ẹkwo-ozi-wa.

Onye ayi ede iya anụ bụ nggube onye ono, ayi yeru obu ono; mbụ Fayilímọnu; nggube onye ayi lẹ nggu tuko ejeru Kuráýisutu ozi.

² Ndu ayi edekwa iya phụ anụ bụ Akwiya, bụ nwunne ayi nwanyi; mẹ Akiposu, ayi l'iya tuko alụ ọgu ẹhu Kuráýisutu; mẹ iphe bụ chọchi ono, edzukobeje l'ulo ngu ono.

³ Tẹ Nchileke, bụ Nna ayi; mẹ Nnajiufu, bụ Jisọsụ Kuráýisutu meeru unu eze-iphe-oma; mekwaaphu t'unu buru l'ẹhu-agu.

*Pọlu ekele Nchileke ekele;
l'okfu ẹhu Fayilímọnu*

⁴ Mu anọduje etu Nchileke ono, mu ejeru ozi ono ẹpha: t'o lee ẹka l'iphe bụ teke mu ekfu anụ iya l'okfu ẹhu ngu.

⁵ Iphe obu bukwa lẹ mu anụ l'i yekotaru ndu kẹ Nchileke obu l'ẹphe ha; l'anụkwaphu l'i wotaru onwongu ye Nnajiufu, bụ Jisọsụ l'ẹka.

⁶ Iphe mu anọduje ekfu anụ Nchileke bụ t'o mee t'i gude anọno ono, i nọ l'ẹka Nnajiufu ono; mee tẹ nggu lẹ ndu ọdo tughabe buru nanu ọkpobe abubu; mbụ iphe bụ ndu ono, wotakwaruphu onwephe ye Nnajiufu, bụ Jisọsụ Kuráýisutu l'ẹka ono. Ọo ya bụ; nggu eshikwanu ẹge ono kafuaru oma iphe bụ iphe-oma, gbaru ayi l'ememe; k'ophu aa-nọdu akwabẹ Kuráýisutu ugvu.

⁷ Nwanna mu; obu ono, i yeru ndu kẹ Nchileke ono kwa iya katsukpo ome t'ẹhu tso mu ẹna. O mekwaruphu; obu aka mu oshihu ike. Iphe, kparu iya nù aburu l'ọo l'ẹka ngu b'e shi; ẹhu awata ovo ndu kẹ Nchileke ọku.

*Pọlu arọ Fayilímọnu arọro;
l'okfu ẹhu Onésimosu*

⁸ Ọo ya meru iphe mu arọ ngu arọro; 'e gudekwaru l'ọ gbaru-a kẹ tẹ mu kfujeru ngu ẹge onu ha mu; okfu lẹ mu bụ kẹ Kuráýisutu; mbụ tẹ mu gude olu ike kajúru ngu iphe gbaru ngu l'ememe.

⁹ Ọbe l'ọ bụ n-yemobu ono kparu iphe mu a-nọdunuphu l'arọ ngu arọro; m'o be kẹ tẹ mu gude olu ike kfuru ngu okfu ono. Ọ kwa mbẹdua, bụ Pọlu, bụwa nwoke ọgurennya; nọdu lẹ mkpọro nta-a; okfu lẹ mu ejeru Kuráýisutu ozi arọ ngu iphe ono.

¹⁰ Ọ kwa arọ ẹhu Onésimosu bẹ mu arọ ngu ono. Onésimosu ono bẹ duakwa l'ọ bụ nwatibe mu; kẹ l'ọ bụ mu; bẹ kfutaru iya yeru Kuráýisutu. Ọ kwa lẹ mkpọro l'ẹke-a bẹ mu nọdu kfuta iya yeru Kuráýisutu obu.

¹¹ L'odungu b'o shi buru 'o-ga-lẹ-mkpa kẹ madzụ Obenu lẹ nta-a bẹ ọogawaru ngu mkpa; agakwaruphu mbẹdua.

¹² Nta-a bẹ mu edufuakwa iya t'ọ lata azu lẹ nke ngu. Ọ bukpokwa onye nọ mu l'obu nshinu. Ọ nọ-tabe mu l'obu; k'ophu ọ dụwa l'ọ bụ mbẹdua l'onwomu alakfuta ngu.

¹³ Mu shikwa rja lẹ mu a-ha iya tẹ mu l'iya nõdu l'ẹke-a; k'ophu ọo-nõdu emeru mu iphe i ga nõdu emeru mu lẹ mu nõ lẹ mkpọro-a, mu nõ-a; okfu lẹ mu ezi ozi-oma Nchileke.

¹⁴ Mu ariebe iya ẹge ono; bya asu: wawa; lẹ mu te esededu iya tẹ mu l'iya nõdu; l'ẹ-ba bu lẹ mu kfuru ngu iya t'i kweta; t'ẹ b'ọ dọ l'ẹ guderu ngu egude; nggu eme iphe-oma, yele ẹhu ngu a-dọ l'okfu. Ọ -buru nggubedua tũru obu ngu ama emeru mu iphe-oma; onanu akalephu mma l'ọo l'obu ngu b'ọ shi.

¹⁵ Mu -jeshia ekfukfu; mu asu l'ọ gbe dọ l'agbafu, ọ gbafuru lẹ nke ngu kẹ nwa teke ono bẹ bu ẹge nggu l'iya e-mekochaa bupyabewaru jeye.

¹⁶ A makwaru-a l'ọ bu ohu; obu l'ẹ tọ buhekwa ohu k'ẹge ono nta-a. Ọ kaakwa ohu mma. Nta-a b'ọ buakwa nwanna ayi, ayi yeru obu; ketekete kẹ mbẹdua. Nggubedua a-kakwa iya ru oyeru obu; keshinu ophu ọ bu madzọ ibe ngu; bya abukwaruphu onye yele Nnajiufu tugbabewaru buru nanu.

¹⁷ Ọ bu iphe ono meru iphe mu sũru ngu: ọ -buruphu l'i wotaru mu lẹ mu bu onye nggu l'iya tũko ejeru Kuráýisutu ozi; nata iya ọkpobe anata ẹge i ga anata mu ndẹge ọ -buru l'ọo mu byaru.

¹⁸ Teke bu l'ọ nweru iphe dọ ẹji, o meru ngu; ọdudu buru l'ọ -nweru ugwo, o ji ngu; tũko iya bo mu.

¹⁹ Ọ bu mbẹdua a-kfu ngu iya. Ọ kwa mbẹdua, bu Pọlu bẹ gude ẹka mu ede iphe-a; sọ t'i haa: lẹ mu a-kfu ngu iya-a. Mu te ejekwaru ngu ru okfuru l'i ji mu ugwo; mbu l'i ji mu ugwo ndzọ ngu l'ọ ha.

²⁰ Iye-o; iphe mu ekfu nwanna mu; byiko; bu t'i yeru mu ru ẹka. Lẹ keshinu ayi tũko buru ndu kweru kẹ Nnajiufu; meeru tẹ mejí nmakfuru mu anmakfuru; keshinu ayi lẹ Kuráýisutu tugbaberu buru nanu.

²¹ Iphe mu gude ederu ngu ẹkwo-wa kwa lẹ mu maru l'ii-meru mu-a iphe mu sũru t'i meeru mu; mbu meru k'etsutsu iya ye iya.

²² Iphe ọdo, mu ekfufua bu t'i kwakobekwaru mu ẹke, mu a-nõdu; lẹ mu arikuwa lẹ Nchileke e-mekwaru-a unu iphe ono, unu ekfu anu iya ono. Mbu l'oo-mekwaa tẹ mu bya; k'ophu mu l'unu a-phu.

Ekele mkpọ-chi ishi iya

²³ Epáfurasu ajikwa ngu phu. Mu l'iya bẹ tũkokwa nõdu lẹ mkpọro l'ẹke-a l'okfu ẹhu Kuráýisutu Jisọsu.

²⁴ Ẹphe ajikwa ngu phu mbu Maku yele Arisutákọsu; mẹ Dímasu; mẹ Luku. Ndu ono bẹ mu l'ẹphe tũko nõdu l'ẹke-a ejeru Nchileke ozi.

²⁵ Tẹ Nnajiufu ayi, bu Jisọsu Kuráýisutu meeru unu eze-iphe-oma.

Èkwo, E deru nù Ndu Híburu

Nchileke shi l'ònu Nwa iya kfua okfu

¹ Lẹ teke ọhazu bẹ Nchileke shi l'ụzo, dọ iche iche zia ndu ekfuchiru iya nù; ẹphe ekfuru nù ndiche ayi pẹ ugbo olemole.

² Yo be nta-a, bụwa oge ikperazu-wa; yọ bụru onye bụ Nwa iya b'o gude kfuru nù ayi. Ọ bụ l'ẹka Nwa iya ono b'o shi mee mgboko mgburumgburu. Yọ ọtakwaphu Nwa iya ono; sụ l'ọo ya bụ ishi k'iphemiphe ọbule.

³ Nwatibe iya ono egbu nwịnwii; shi ẹge ono ekoshi l'ọ bụkwaphu ẹge ono; bẹ Nchileke egbu nwịnwii. I-phụwa Nwatibe iya ono; b'i phụwaru Nchileke. Okfu, Nwatibe iya ono kfuru ereshi ire ike. Yọ bụru ire ono, okfu iya ere ono; b'o gude gudekota mgboko mgburumgburu. Ọ safutsuaru ndiphe iphe dọ ẹji, ẹphe meru; gbeshi je adụgaru anọdu l'imigwe l'ẹka-utara Nchileke, bụ iya bụ onye kakọta ike.

Nwa ono ka ojozi-imigwe

⁴ Nwa ono bẹ Nchileke meru; yọ nyibekota iphe bụ unwu ojozi-imigwe. Yọ bụkwaruphu ẹge ono bẹ ẹpha, Nchileke gụru iya, bụ iya bụ Nwa kẹ Nchileke kangokwaruphu ẹpha k'iphe bụ unwu ojozi-imigwe.

⁵ Lẹ Nchileke te nwekwa ojozi-imigwe ophu ọ sụjeru:

“Ọ bụ nggu bụ Nwa iya;

tsube ntanụ;

bẹ ya buakwa Nna ngu.”

Ọphu 'onwekwa ojozi-imigwe,

ọ sụjeru:

“Ya a-buru ngu Nna;

nggubedua aburu iya nwa.”

Ọ bụkwaphu kẹ Jisọsu; bẹ Nchileke kfujeru ẹge ono.

⁶ Tẹmanu; teke Nchileke abya ọsu ọkpara iya ono t'ọ bata lẹ mgboko; b'ọ sụru:

“T'iphe bụ unwu-ojozi

Nchileke l'ẹphe ha

bajekwaru iya ẹja.”

⁷ A bya l'ẹka k'unwu ojozi-imigwe; bẹ iphe Nchileke kfuru bụ:

“Ya mewaru unwu

ojozi-imigwe iya;

ẹphe adugbaa l'ọ bụ

pherephere; bụru ndu ozi,

dugbaa l'ọ bụ ọku,

enwu raphuraphu.”

⁸ A bya lẹ kẹ Nwa iya ọbu; Nchileke asụ:

“Ya sụru ngu nggube Nchileke:

Ọ bụ ẹge i bụ eze nta-a

bẹ ii-buru iya gbururu

jeye lẹ tutu yoyo.

Ii-dobe ẹka ngu ndo;

l'achi ẹke i bụ eze.

⁹ Iphe vudo nhamunha

dụ ngu mma.

Iphe ẹ-te vudodu
 nhamunha adu ngu ashị.
 O bu iya meru iphe
 Nchileke ono, bu Nchileke
 ngu ono fotaru ngu;
 bya akwabẹ ngu ugvu;
 mee: ẹhu atsọ ngu ẹna;
 Mbụ ugvu;
 mẹ ẹhu-otso-ẹna ọphu
 ka k'ibe ngu pẹ.”

¹⁰ Nchileke abyakwa bya ekua ya “Nnajiufu”; sụ:

“Lẹ mbulembu kpọoru;
 bu nggube Nnajiufu keru alị;
 kee iphemiphe ọbule,
 nọ iya nụ.
 Nggu abya egude ẹka ngu kee igwe;
 mẹ iphemiphe ọbule,
 nọ iya nụ.

¹¹ Iphemiphe ọbule ono
 e-mekochaa yifukota.
 Obenu lẹ nggubedua
 a-nọlee ẹge i nọ.
 Iphemiphe ọbule ono
 e-mekochaa kashihu l'ọ bu uwe.

¹² Teke ono; nggu aphukoo
 ya aphuko; phufu l'ọ bu
 onye phufuru ukpo.
 A bya agbanwee ya.
 Obenu lẹ nggubedua
 bu onye i bu; bẹ ji-buru;
 buru iya jeye lẹ tutu yoyo.”

¹³ ?Nanụ ojozi-imigwe ọphu Nchileke sụjeru:

“Nodu iya l'ẹka-utara
 jeye teke ya e-me ndu
 ọhogu ngu t'ẹphe buru
 iphe ji-dzopyabe l'okpa.”

¹⁴ Unwu ojozi-imigwe; ?ẹphe ta tukodu buru ndu ojozi, ẹ ta aphudu
 l'ẹnya, ejegbaaru Nchileke ozi; bya aburu ndu Nchileke yeru t'ẹphe bya
 eyeru ndu oo-mekochaa dzọta ẹka.

2

Ndzọta, paru apaa

¹ Oo ya meru iphe ayi yefutaje ẹhu l'okfu ono, ayi nuru ono; t'ayi ba
 akponyaa galagala; kpofu.

² O -buru l'ozì ono, unwu ojozi-imigwe zihawaru ono bẹ meru t'a maru
 l'okfu ono du ire; iphe bu onye kwefuru ikè; jika iya; eshiwa l'ajika ono
 jee n-nawere, bu iphe gbaru ẹphe;

³ ?nanụ ẹge ayibedua e-shi nahụ ikpe iya; m'ọ -buru l'ẹ to nwedu iphe
 ayi guberu eze ndzofuta ono. Ndzofuta ono bu Nnajiufu l'onwiya bẹ vu
 uzo kfua okfu iya; ndu nuru iya ẹya l'onu abya ekepyiaru iya ayi akụ.

⁴ Nchileke l'onwiya koshikwaruphu l'ọ bu oswi-okfu teke ono, o gude ike
 iya meshia iphe-ọhubama, dughbaa biribiri; bya eworu iphe-oma, shigbaa

l'eka Ume-du-Nso keshikwaaruphu ndu kweru nk'iya ege o du iya mma l'uche te ya kee ya.

Jisosu ekoshi uzo ndzota

⁵ L'e to bukwa unwu ojozi-imigwe be Nchileke meru t'ephe bugbaaru ishi le mgboko ono, e-mekochaa byanu ono, bu iya bu mgboko ono, ayi okfu okfu iya ono.

⁶ Iphe Nchileke mechiaru be dunua l'o bu iphe e kfururu l'ekwo okfu iya; su:

"Nggube Nchileke;
?bu ngunu; be madzu bu
ke t'i rije oriri ehu iya.
?Bu ngunu b'o bu
ke t'i letaje iya enya.

⁷ I meru iya; yo laa ali l'eka
unwu ojozi-imigwe no.
O bu l'e to ladu ali ono
ophu baru nwishi.
I kwaberu iya ugvu;
bya emee ya;
yo nweru enya l'o bu
onye eze.

⁸ Ngu abya emee ya;
yo dzopyabekota iphemiphe obule,
i keru ekeke l'okpa."

Keshinu o meru madzu; yo dzopyabekota iphemiphe obule l'okpa; bunu iya bu l'e to nwedu m'o bu iphe lanu, o gufuru. Obenu le nta-a be ta phudua ege madzu shi buru ishi iphemiphe obule.

⁹ O buchia Jisosu be ayi phuru le Nchileke meru: yo laa ali l'eka unwu ojozi-imigwe no; obule e to ladu ali obu no odu. Iphe meru iphe o laru ali ono aburu ege oo-shita l'eze-iphe-oma ophu Nchileke eme; nwuhu l'okfu ehu onyemonye obule. Ayi phuru iya ege Nchileke kwaberu iya ugvu; bya emee ya; yo nweru enya l'o bu ege eemeje onye eze t'o nweru enya; okfu l'o jeru iphe-ehuka; nwuhu.

¹⁰ Iphemiphe obule shi l'eka Nchileke; yo buru iya bu ishi k'iphemiphe obule. Yo buru yebedua, bu Nchileke b'o gbaru l'oshi l'iphe-ehuka, Jisosu jeru; mee t'iphe gbaru onye ishi, ekoshi ndiphe uzo ndzofuta dzugbaa okè l'ehu iya. Oo ya bu ege Jisosu ono, ekoshije ndiphe uzo, ya e-shi dzota ephe ono e-shikwaphu l'iphe-ehuka ono, o jeru ono; mee ndu ha l'igweligwe t'ephe buru ndu ke Nchileke; ndu ephe le Nchileke a-tuko egbu nwjinwii.

¹¹ L'o kwa yebedua, bu Jisosu emeje te madzu duebe mma l'ifu Nchileke. Ndu ono, o meru t'ephe duebe mma ono be ephe l'iya tukokwaru shi le nna lanu ono. Oo ya meru iphe-iphere ta adujedu iya oku ephe unwunna iya.

¹² O sukwaru:

"Le ya e-me t'unwunna iya
maru nggube Nchileke;
Ya e-vudo l'eka ndu
nke ngu dzuru;
tua ngu epha."

¹³ Yò sùkwaphu: “Òo Nchileke bẹ ya e-woru onwiya ye l'ẹka.” Yò sùkwaphu ọdọ: “Ò kwa iya ndọ-ọ nọ l'ẹke-a yele ụnwegirima ono, Nchileke nuru iya ono.”

¹⁴ Keshinu ụnwegirima ono bụgbaa madzụ, kfu ẹka kfulu ọkpa bẹ jisọsu gbeshileruphu; bya aburu madzụ ẹge ẹphe bụ. Ishi iya aburu k'ophu oo-shi l'anwuhu ono, ọ nwuhuru ono; mebyia ike kẹ Obutuswe, bụ Sétanu; keshinu ọ bụ Sétanu ono bẹ shihawa bataru ike, anwuhu gude ere ire.

¹⁵ Jisọsu eshi l'anwuhu ono, ọ nwuhuru ono; tọ ẹphe l'ẹgbu; mbụ ndu ono, shi keshinu ẹphe lufutaru eliphe nọduta l'ẹphe bụ ohu; okfu l'ẹphe atsu egwu anwuhu.

¹⁶ Iphe doru ẹnya bụ l'ẹ tọ bụdu ụnwu ojozi-imigwe b'ọ byaru tẹ ya yeru ẹka. Ọ bụ o-shi-l'eri Èbirihamu pẹ b'ọ byaru tẹ ya yeru ẹka, bụ iya bụ ẹge ẹkwo okfu Nchileke kfulu.

¹⁷ Ọo ya meru iphe ọ bụ iphe ruberu iya erube l'ọ byafutaje bya aburu madzụ ẹge ụnwunna iya bụ l'iphemiphe ọbule; k'ophu oo-shi ẹge ono buru onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja, bụ onye obu-imiko; bukwaruphu onye e gude ire iya ẹka l'iphemiphe ọbule, oomeru Nchileke. E shikwanu ẹge ono tẹ Nchileke guaru ndiphe nvu l'iphe dọ ẹji, ẹphe meru l'ọ ha.

¹⁸ Yẹbedua l'onwiya bẹ jewaru iphe-ẹhuka; yọ bukwaru iya phụ iphe-adata. Ọo ya meru iphe ọduje ike yeru ndu iphe-adata byakfutaru nta-a ẹka.

3

Jisọsu kakwa Mosisu

¹ Ọo ya bụ; ụnwunna mu, bụ ndu Nchileke kukwaruphu t'unu buru ndu nk'ia; unu rijekponua ọriri kẹ Jisọsu ono, bụ onye ishi-ozị; mẹ onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja; m'a -bya l'iphe ono, ayi sụru l'ọ bụ ọkpobe okfu ono.

² Lẹ yẹbedua koshilekwaruphu Nchileke ono, fotaru iya t'ọ buru onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja ono lẹ ya bụ onye gbaru t'ẹ gude ire iya ẹka. Yọ bukwaruphu ẹge ono bẹ Mosisu koshikwaruphu Nchileke lẹ ya gbaru t'ẹ gude ire iya ẹka l'ozị, o jeru ndu Ízurelu l'ẹphe ha; mbụ ndu Ízurelu, bụ ẹphe bụ ndu ọnu ụlo Nchileke.

³ Ọ bụ ẹge ono, aakajẹ ọkwabe onye kpuru ụlo ugwu mẹ l'ụlo ọbu, ọ kpuru ọbu bụ ẹge ọ gbaru t'a ka ọja Jisọsu ajaja mẹ lẹ Mosisu.

⁴ A makwaru-a l'ẹ tọ nweudu ụlo, ẹ-ta bụdu madzụ kpuru iya; obenu l'ọo Nchileke bụ onye mekwanuru iphemiphe ọbule.

⁵ Mosisu bụlekwapu nwozi kpụ. O koshiru Nchileke lẹ ya gbaru kẹ t'ẹ gude ire iya ẹka l'ozị, o jeru ndu Ízurelu l'ẹphe ha; mbụ ndu ọnu ụlo Nchileke. Yọ buru iya koshiru iphe Nchileke mekocharu mee l'uzo ifu.

⁶ A byakwanu lẹ Kuráiyutu: yọ buru iya bụ Nwa, eleta ụlo Nna iya ẹnya. Nna iya ono bụ Nchileke. Yọ koshikwapu Nchileke lẹ ya gbaru t'ẹ gude ire iya ẹka. Yọ bukwanuru ayịbedua bụ ndu ọnu ụlo iya ọbu; m'ọ bukwaru l'ọkpoma shihuru ayi ike; ayi edobe obu l'iphe ono, ayi ele ẹnya iya ono.

Nchileke e-me tẹ ndu nk'ia tuta ume

⁷ Ume-dụ-Nsọ kfukwaru; sụ:

“Teke unu nuru olu Nchileke ntanụ ọwaa;

⁸ Unu ba akpọ-chikwa obu ẹge
ndiche unu phẹ shi
kpọ-chia ya teke ono,
ẹphe kwefuru Nchileke ikè
l'echi-egu ono;
mbụ teke ono, ẹphe shi
anọduje adata Nchileke adata ono.

⁹ Ọ bụ l'ẹke ono;
bẹ ndiche unu phẹ nọdu;
data iya adata; ngee ya ọkpa l'ishi;
l'ẹke ẹphe phụkwaru-a
iphe ya meshiru l'ime ụkporo afa labụ.

¹⁰ Yọ bụru iya meru iphe ndu
ogbo ono kpatsuru iya iwe.
Ya asụ nụ: 'L'ẹphe
arị-sweje oriri arị-swe;
l'ẹphe te ekwedua shia ụzo,
ya sụru t'ẹphe shia.'

¹¹ Yọ bụru iya bụ l'ẹphe
akpatsua ya oke
ẹhu-eghughu.

Ya eribua ya; sụ: 'L'ẹphe ta
abyadụ bya abata l'ẹke
yẹle ẹphe a-nọdu tuta ume.' "

¹² Ọo ya bụ; unwunna mu; unu kwabekwaru onwunu ẹn्या t'ẹ b'o nwe
onye a-bụ onye ejo ọkpoma l'unu; too nwe onye a-bụ onye te ekwetajedu
iphe Nchileke ekfu; k'ọphu onye ono ta ahadu otso Nchileke ono, bụ
Nchileke, nọ ndzụ ono.

¹³ Iphe unu a-nọdu emechia bụ t'unu kfushijeru ibe unu okfu ike mbọku-
mbọku, e kukpooru "Ntanu" t'ẹphe haa iphe du ẹji; t'ẹ b'o nwe onye iphe
du ẹji e-duphu; kpọ-chia ya obu; t'ẹ b'ọ nụ olu Nchileke.

¹⁴ L'ayi tükokwa bụru ndu kẹ Kuráýisutu, bụ ndu ẹphe lẹ Kuráýisutu
a-tuko gbaru mgba l'iphe kẹ Kuráýisutu m'ọ -bụru l'ayi vudoshikpelephu
ike l'iphe ono, ayi shi l'odungu dobe ọkpoma ono jeye l'ikperazu.

¹⁵ Keshinu e deru l'ekwo okfu Nchileke; sụ:

"Ntanu ọwaa; teke unu nuru
olu Nchileke;
Unu ba akpọ-chikwa obu
ẹge ndiche unu phẹ shi
kpọ-chia ya teke ono,
ẹphe kwefuru iya ikè ono."

¹⁶ ?Bụ ndu ole bẹ nuebetsuaru olu Nchileke; bya ekwefuru iya ikè? ?Tọ
buhedu ndu ono, Mosisu dufutaru l'alị Íjiputu ono?

¹⁷ ?Bụ ndu ole bẹ kpatsukpeleruphu Nchileke ẹhu-eghughu ụkporo afa
labụ? ?Tọ bụdu ndu meru iphe du ẹji; meebe; nwushihukota l'echi-egu?

¹⁸ ?Bụ ndu ole b'o riburu angụ l'ẹphe ta abyadụ bya abata l'ẹke ẹphe
l'iya a-nọdu tuta ume? Ọ bụ ndu ono, ẹ-te kwedu ome iphe o kfuru ono.

¹⁹ Ọo ya bụnu l'ayi phụwaru l'iphe kparu iphe ẹ to kwedu t'ẹphe bata
t'ẹphe l'iya tuta ume bụ l'ẹphe te kwedu; mee ẹge o kfuru.

4

¹ Oo ya bu le keshinu Nchileke kwewaru ayi ukwa l'ayi a-bahu l'eke ayi l'iya a-nodu tuta ume; bunu iya bu t'ayi tsuje egvu; kwabe enya; t'e b'o nwe onye aa-su l'o metaru iphe a-kpata t'e b'o ru eke ono.

² L'o kwaphu ege ono, ndiche ono, Mosisu duru uzo l'echi-egu nuru ozi-oma kele Nchileke eme te ya dzota ephe ono bu ege ayibedua nuru iya nta-a. Obenu l'okfu ono, ephe nuru ono te nweduru, o baru ephe. Ishi iya aburu l'ephe nuberu ukwa, Nchileke kweru; bya emee l'ephe ta ndu iya.

³ L'o bulekwapu teke ayi nuru ozi Nchileke ono; kweta be ayi a-bahu l'eke ono, ayi l'iya a-nodu tuta ume ono. L'o kfuwaru ke ndu e-te kwedu ome iphe o kfu; su:

"Ephe kpatsuru iya oke ehu-eghugu;

Ya eribua ya; su:

'L'ephe ta abyadu bya abahu

l'eke ephe l'iya a-nodu tuta ume.' "

Yo kfu ya ege ono l'eke ozi iya gbe gvuaakwanu l'o metsuaru mgboko. Ayi maru l'o shi teke ono kwabetaru t'a bahu l'eke ono.

⁴ L'o nwekwaru eke o kfu kfuuta mboku k'esaa l'ekwo okfu Nchileke; su: "Yo be le mboku k'esaa; Nchileke atuta ume k'iphemiphe obule, o keru."

⁵ Obenu l'o kfuwaruphu l'ekalanu ono; su: "Ephe ta abyadu bya abahu l'eke ephe l'iya a-nodu tuta ume."

⁶ Keshinu ndu vuru uzo nua ozi-oma le Nchileke eme te ya dzofuta ephe ta bahu l'eke ono; okfu l'ephe te kwedu; mee ege Nchileke kfu; bunu iya bu l'uzo nokwada l'eke ono; k'opu oo-nwe ndu a-bahu iya nu.

⁷ Oo ya meru iphe Nchileke gbesikwaru; bya eworu mboku odo dobe, bu iya bu "Ntanu". A bya anokpoo anono; l'abahu ono ruhutsuaru; be Nchileke shi l'onu onye eze ephe ke ndiche; mbu Dévidi; kfu okfu iya l'eke ono, e kfuwaru ono; su:

"Ntanu owaa; teke unu nuru

olu Nchileke;

Unu ba akpo-chikwa obu."

⁸ L'e to bukwa ali Izuru phu. Joshuwa du ephe bahu teke ndiche phu be okfu okfu iya. Ndege o buru le Joshuwa duwa ephe bahu l'eke obu, ephe le Nchileke a-nodu tuta ume obu, Nchileke ekfu okfu iya obu; me Nchileke ta ge ekfuekwa k'odobe mboku odo.

⁹ Oo ya bu l'iphe ono, Nchileke kfu ono ekoshi le teke ndu nk'ia a-bahu l'eke ono, ephe le Nchileke a-nodu; tuta ume ono abyakwadu abyabya; mbu otuta ume opu ephe a-tuta ogbodo atuta l'ifu iya.

¹⁰ L'iphe bu onye bahu l'eke ono, onye le Nchileke a-nodu tuta ume ono be a-tuta ume iphe bu ozi, o shi eje l'o ha; ege Nchileke tutakwaruphu ume le mboku, kwe iya esaa, o ketsuaru mgboko.

¹¹ Oo ya bu; t'ayi kebe ehu bahu l'eke ye ndu nk'ia a-nodu tuta ume ono. T'e b'o nwekwa l'ayi ha onye e-je okwefuru Nchileke ike ege ndu Izuru kwefuru iya teke ndiche phu; ephe ta bahu.

¹² L'okfu Nchileke nokwa ndu; l'ere ire. O kakwa ogu-mbeke, atsu nko ifu labu otsu nko. Qotsushi nko ike; k'opu osujaje madu; su-rua mgbaku okpu ye ume umi-okpu; mbu su-rutsua eke obu madu no; uche iya anodu iya. Qovofutaje iphe madu ari ari jeyekpo l'ege madu gbaru l'ime obu iya.

¹³ Ophu to nwe iphe nọ lẹ mgboko, nweru ophu Nchileke e-ta phudu. Iphemiphe obule, nọ lẹ mgboko bẹ gbakọta ọtu; daburu eba l'ifu Nchileke. Yọ buru Nchileke ono bụ onye ayi vudofutaje l'ifu iya; koshikota iphe ayi meru.

Jisosu bụ Okaribe lẹ ndu ishi, achijeru Nchileke eja

¹⁴ Oo ya bụ; unu t'ayi kwata gudesia iphe ono, ayi sūru l'ọ bụ okpobe okfu ono ike; kẹ l'ayi nweru okaribe onye ishi ndu achijeru Nchileke eja; onye tuko igwe l'ophu swekota; je anoduru l'imigwe l'ẹke Nchileke l'onwiya nọ. Onye ono bụ Jisosu, bụ Nwatibe Nchileke.

¹⁵ Eze onye ishi ndu ono, achijeru Nchileke eja ono, ayi nweru ono ta bukwa onye e-ta madu ẹke atsū ayi l'ehu; m'o -tee ayi. Onye ayi nweru bụ onye iphe-adata, dūgbaa iche l'iche byakfutawaru teke ọ nọ lẹ mgboko. Iphe adata byakfutawaru iya ege ono, ọobyakfutaje ayi ono; ophu to me iphe dū eji.

¹⁶ Oo ya bụ; t'ayi buhaa onwayi ẹka jerua l'ifu aba-eze Nchileke, bụ ẹke ọonoje emeru ayi eze-iphe-oma; k'ophu ọo-phuru ayi imiko; meeru ayi eze-iphe-oma; yeru ayi ẹka mę mkpa -byaru ayi.

5

¹ L'iphe bụ onye ishi ndu achijeru Nchileke eja l'ephē ha bukwa madzū edzukobeje; shi l'ime onwephe; fota iya; woru iya mee onye a-nodujeru oha l'ifu Nchileke. Iphe ephē afotaje iya bụ ege ee-shi t'ọ nūje Nchileke iphe madzū nūru iya; gwojejekwaruphu Nchileke ngweja k'iphe dū eji, ephē meru.

² Yēbedua egudaje obu eguda; etso ndu eshiswe uto; okfu l'ephē bụ ndu e-ta madu iphe; keshinu yēbedua l'onwiya ahajekwaruphu meswee teke eenwu iya eye t'ọ mee iphe dū eji.

³ Keshinu yēbedua bukwapu onye emeswejenu b'ọ chifutajenuruphu Nchileke eja k'iphe dū eji, yēbedua l'onwiya meru, bụ iya bụ ege ono, ọochijekwapu eja l'okfu ehu oha ono; mbū ndu meru iphe dū eji.

⁴ Iphe ọdo bụ: l'ẹ to nwekwa onye egbeshije; fota onwiya; kwabē onwiya ugvu k'oburu onye ishi ndu achijeru Nchileke eja. Ọ bụ onye Nchileke l'onwiya fotarū abujeru iya, bụ iya bụ ege ọ fotarū Éronu teke ndiche.

⁵ Ọ kwaphu ege ono b'ẹ tọ budo Kuráýisutu gbeshileruphu; kwabē onwiya ugvu k'ome onwiya onye ishi ndu achijeru Nchileke eja. Iphe meru nū buchia lẹ Nchileke sūru iya:

“Ọ bụ nggu bụ Nwa iya;

tsube ntanū;

bẹ ya buakwa Nna ngu.”

⁶ Yọ byakwa bya ekfua l'ẹke ọdo; sū:

“Ìi-buru onye achijeru

Nchileke eja

gbururu jeye lẹ tutu yoyo,

ege Melikizedeku bụ iya.”*

⁷ Teke Jisosu shi buru l'eliphe owaa b'ọ shi anoduje akwa ẹkwa akwashi enya-mini; gude ekfu anū Nchileke; l'arọ iya; mbū Nchileke, bụ onye bụ iya a-dū ike dzofuta ayi l'ẹka anwuhu. Yo kfua nū iya; Nchileke anūa olu iya; keshinu ophu ọ bụ onye ewozitaje onwiya alı; kwabē Nchileke ugvu.

⁸ A makwaru-a l'ọ bụ Nwa Nchileke; obu l'ọ bụ iphe-ehuka, o jekotarū b'ọ gude mūta iphe ọ bụ mbū ome iphe Nchileke sūru t'ẹ meje.

* 5:6 5:6 Egvu 110:4.

⁹ Yò bǔru lẹ Jisòsu ono tũko-oduru ẹge Nchileke tũberu medzukota b'ò bya abũru onye adzòtaje iphe bũ ndu eme iphe o kfurũ; ẹphe abũru ndu ọ dzòtaru gbururu jeyewaru;

¹⁰ keshinu ọphu Nchileke bya afòtawa iya; mee ya onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja gbururu jeye lẹ tutu yoyo; ẹge Melikizedeku bũ iya.[†]

Onma ọkwa lẹ k'ọla azu

¹¹ O nweru igweligwe iphe ayi gage kfu phota iphe ọwananu; ọle ọotsu l'ẹhu ẹge ee-shi kọoru iya unu. Ishi iya abũru l'iphe te edojedu unu ẹnya ẹgwewa.

¹² Obenu l'e -kfudekpoo ya ekfukfu nta-a b'ò gbaakwaru k'ọphu unu ga bũwa ndu ezi ndu ọdo iphe. Obenu l'unu gbẹ la azu bya abũru ndu gbaru k'ọphu aa-nòduje ezi unu iphe gbaru kẹ t'unu mahawaru iya l'okfu Nchileke. Unu òkwa wadu l'ò bũ unwegirima, eechẹ ẹra. Yò bũru unubẹ ndu gbaru kẹ t'unu bũwaru ndu bũ ọgurennya, eriwa nri.

¹³ Onye eechekwadu ẹra bũkwa nwata. Ẹ tọ kwadua ẹnya; k'ọphu ọoma iphe dũ ẹji; mẹ iphe dũ mma.

¹⁴ Obenu lẹ nri bũ kẹ ndu bũwa ọgurennya; ndu a zufutawaru ẹphe amawaru iphe; k'ọphu bũ: ẹphe -lee iphe ẹnya; ẹphe amaru: ?ọ dũ mma; tọ dũ ẹji?

6

¹ Ọo ya bũ t'ayi haa umere unwegirima l'ozì ono, e ziru ayi lẹ kẹ Kuráyisutu ono; wata ọmu iphe e-me t'ayi bũru ọgurennya; wofu obu l'ọrì l'ọo iphe, ayi metaru bẹ Nchileke e-gude dzọo ayi;

² mbũ iphe dũ l'ò bũ k'ome baputizimu; kẹ obiyibe madzũ ẹka l'ishi; kẹ l'onymonye ọbule e-mekochaa shi l'onwu teta; mẹ k'ikpe, Nchileke e-kpe ndiphe mbọku ikperazu.

³ Unu t'ayi kwaseru l'omu iphe e-me t'ayi bũru ọgurennya, ozi ono doru ẹnya. Ndu ọphunanu bẹ ayi e-mekochakwaa mee; m'ọ -bũru l'ò dũ Nchileke mma t'ayi mee ya.

⁴ ?Nanu ẹge ee-shi mee onye shi etsohawa iphoro kẹ Nchileke; nonyaa; haa ya; t'ọ latakwadu azu? Onye ono bẹ shiwa bũru iphoro kẹ Nchileke shi edu iya. Yò bya anatawa iphe-oma, shi l'ẹka Nchileke; bya ayiru lẹ ndu gba mgba lẹ Ume-dũ-Nsọ.

⁵ Onye ono machacharu-a l'okfu Nchileke dũ mma; tẹmanu b'ò gudekwaphu ẹhu iya; phũ ẹge ike kẹ mgboko ọphu abyanũ erebe ire.

⁶ Yò tũko iphe ono maẹbekotaru; bya agbakutaru Nchileke azu. Ẹka ta gakwa iya ẹge onye ono e-mekwadu taa onwiya uta; latakwadu azu ọdo; byakfuta Nchileke; keshinu ọphu o lebeziwaru ẹnya akpopyabe Nwatibe Nchileke l'oshi-osweru ọdo; eme iya iphe-iphẹ l'edzudzu ọha.

⁷ Alì, amìchataje mini, igwe achijeru iya tekenteke; l'egudejekwa iya phũ eme t'iphe a kũru iya baaru ndu kũru iya nũ uru bẹ Nchileke a-gokwaru ọnu-oma nũ.

⁸ Obenu l'alì ọphu bũlephu ẹwu-ogvu yẹ ọgarama-mbo bẹ efuje iya nũ bẹ bũ mkpòkoro alì. Alì onanu phòduru nwanshì; Nchileke atũ iya ọnu. Ee-mekochaa; yò bũru ọku a-dzũfu iya.

⁹ Ndu mu yeru obu; ayi ekfukwa-a ẹge-a bũ oswi-okfu; ọbu l'ayi makwaru-a l'unu e-tsoru-a ọzo ọphu ka mma, e-me tẹ Nchileke dzòfuta unu.

[†] 5:10 5:10 Egvu 110:4.

¹⁰ Lẹ Nchileke te nwekwa onye oomeje iphe l'uzo, ẹ-ta bụdu lẹ nhamunha iya. Ẹ tọo zahakwa ozi, unu jeru; tọo zaha ẹge unu gude yehawaru unwunna ẹka; mę ọphu unu eyekwapu nta-a. Iphe ono tuko ekoshi l'unu yeru iya obu.

¹¹ Iphe agu ayi bụ t'onjemonye ọbule l'unu ha meje koshi ẹge kẹ Nchileke apụ-be iya l'ẹhu; t'onjemonye ọbule meje iya ẹge ono jeye l'ikperazu; ẹge iphe unu ele ẹnya iya erua unu ẹka.

¹² Iphe ayi ese bụkwa t'unu ba bụru ndu ẹnyiru. Unu mụtachia umere ndu ono, gude ekwekwe, ẹphe kweru okfu Nchileke; mę nshi, ẹphe ata; nata iphe ono, Nchileke kwegbaaru ụkwa iya ono.

Ụkwa kẹ Nchileke kwa kamenu

¹³ Teke ono, Nchileke kweru Ẹbirihamu ụkwa iphe ono bẹ bụkwa onwiya b'o gude riaru iya angụ iya. O gude onwiya ria angụ ono; okfu l'ẹ to nwehedu onye ọdo, kafua ya nshinu, ọo-ga egude ria ya.

¹⁴ Ya ndono; yọ sụ Ẹbirihamu: “Ya a-goru ngu ọnu-oma; bya emee t'unwu ngu kfube ọswa ha l'igwe.”

¹⁵ E meebe; Ẹbirihamu ataa nshi; yọ bụru iya bụ l'ọ taa nshi ono tata iphe-oma ono, Nchileke kweru iya ụkwa iya ono.

¹⁶ Onye eri angụ bụ ẹpha onye ka iya nshinu bẹ oogudeje ria ya; ẹmanu bẹ ọbuje: a -gụwaru ẹnwa ye l'okfu, ndiphe ekfukpo ekfukfu; k'ego ebuhu.

¹⁷ Ọ kwaphu ẹge ono bẹ Nchileke shi eme t'o doo ẹphe ẹnya; mbụ ndu ono, a-nata iphe ono, o kweru ụkwa iya ono: l'ẹ to nwedụ lẹ ya agbanwee iphe ya tüberu k'ememe. Yọ bụru iya meru iphe o riru angụ ye l'ụkwa iphe ono, o kweru ono.

¹⁸ Nchileke kweru ayi ụkwa iphe; bya eria angụ ye iya. Uzo iphe labụ ono bụtsua iphe ta agbanwejedu agbanwe; bụkwaruphu iphe Nchileke ta byadụ bya adzuru ẹjo-ire ye. Ọo ya bụ ẹge obu e-shihu ayi ike; ayibe ndu gbakfutaru iya nụ t'ọ dzọo ayi; t'ayi be ẹje ọbo obu ẹbo kẹ wo: ?a maru: ?ọo-nua ayi iphe ono, ayi ele ẹnya iya ono.

¹⁹ Iphe ono, ayi ele ẹnya iya ono emeje t'obu nguru ayi anguru. Iphe ono, ayi ele ẹnya iya ono wotaru ayi lipyabe l'ẹke Nchileke nọ l'onwiya; k'ọphu ee-shi ẹge ono mee: t'ayi bahu l'ime ime eze-ulo iya ono, bụ iya bụ ẹke Nchileke l'onwiya nọ l'imigwe.

²⁰ Ọ bụ Jisọs bụ onye vuru uzo bahu l'ẹke ono l'okfu ẹhu ayi; okfu l'ọo ya bụwa onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja. Yọ bụru iphe ọo-buru ndono gbururu jeye lẹ tutu yoyo, bụ iya bụ ẹge Melikizedeku bụ iya.*

7

Melikizedeku bụ eze; bụru onye achijeru Nchileke ẹja

¹ Melikizedeku ono, ayi ekfuru ono shi bụru eze ndu Salemu teke ndiche; bya aburu onye achijeru Nchileke ẹja; mbụ Nchileke, bụ Ọkaribe-Kakota-Nụ. Teke ono, Ẹbirihamu pẹ shi ọgu, ẹphe gbushiru ndu eze l'alata ono bẹ Melikizedeku ono jeru iya ndzuta. Yẹle iya edzudalephu; yọ goru ọnu-oma nụ Ẹbirihamu.

² Ẹbirihamu abya eworu iphemiphe ọbule, ọ lutaru l'ọgu; kee ụzo iri; nụ iya ụzo lanụ. A -kọdekpo ẹpha Melikizedeku bẹ iphe kẹ mbụ, ọ bụ bụ: “Onye eze, doberu ẹka ndoo.” Iphe ọdo, ẹpha iya bụ bụ: “Onye eze

* 6:20 6:20 Egwu 110:4.

éhu-agu;" keshinu ọ bụ eze ndu Salemu. Iphe Salemu bụ abụkwanuru: "Éhu-agu".

³ Melikízedeku te nwedu nne; to nwe nna; to nwe ikfu, o shi eshishi. A bya ele ọnya; yọ nọduwa. E ta mụdu iya amumu; tọ nwuhu anwuhu. Oo ya bụ l'ọ dūwa l'ọ bụ Nwatibe Nchileke; kẹ l'ọ bụwa onye achijeru Nchileke ẹja gbururu jeye lẹ tutu yoyo.

⁴ Unu lewaru ẹge Melikízedeku ono bụta-be oke madzụ. Ọ bụta-be oke madzụ k'ophu o gbe bụru yẹbedua bẹ Ébirihamu ono, bụ ya bụ onyiche ayi ono gbe kee iphe ọ lutaru l'ogu ụzo iri; woru ụzo lanụ nụ iya.

⁵ Ọ kwa ndu achijeru Nchileke ẹja; mbụ ndu shi l'awa Lívayi nwenkinyi bẹ ekemu Mósísu sụru tẹ ndu Ízurẹlu kejee iphe ẹphe ụzo iri; woru ụzo lanụ nụ ẹphe. Yọ bụru ẹphe; bẹ ekemu kfurú sụ t'ẹphe natajẹ unwunne ẹphe iphe ono; mbụ ẹke ẹphe l'ẹphe gbe tükokwa bụru unwu Ébirihamu.

⁶ Obenu lẹ Melikízedeku ta bụdu o-shi-l'eri Lívayi. Ébirihamu ono egbe wolerua iphe o nweru; kee ụzo iri; woru ụzo lanụ nụ iya. Melikízedeku abya agọru ọnu-ọma nụ Ébirihamu; mbụ Ébirihamu ono, bụ onye Nchileke kweshiru ụkwa iphe ono.

⁷ E ta tūdu ẹgo kẹ t'a maru: onye agọ ọnu-ọma; ?ọ ka onye ọogoru iya nshinu tọọ?

⁸ A-bya l'éhu ndu ono, achijeru Nchileke ẹja ono; mbụ ndu ono, shi l'awa Lívayi ono; unu aphụ l'ọ bụ ndu e-mekochaa nwuhu anwuhu bẹ anatajẹ ụzo lanụ l'uzo iri ono. Teke a byakwanuru l'éhu kẹ Melikízedeku; unu aphụ l'ọ bụ onye ẹkwo okfu Nchileke kfuwaru l'ẹ tọ nwuhudu anwuhu bẹ nataru iya nụ.

⁹ E-jeshia ya ekufku; a phụ lẹ teke ono, Ébirihamu keru iphe iya ụzo iri; nụ Melikízedeku ụzo lanụ ono; bẹ bụwa Lívayi ono, unwu iya anatajẹ utu nta-a ono; bẹ shi l'ẹka Ébirihamu nụkwa iya phụ Melikízedeku.

¹⁰ A makwaru-a lẹ Lívayi b'ẹ ta mụkpoduanu teke ono. Obenu l'ọ nọwa l'éhu ochechoroche iya ono; mbụ Ébirihamu teke ono, Ébirihamu keru iphe iya ụzo iri; nụ Melikízedeku ụzo lanụ ono.

¹¹ Ọ kwa lẹ ndu achijeru Nchileke ẹja; mbụ ndu shi l'awa Lívayi nọ bẹ Nchileke tūru ekemu iya; nụ ndu Ízurẹlu. Obenu l'ozí ndu ono, achijeru Nchileke ẹja ono jeru ta dūdu ike mee t'iphe Nchileke tūberu lẹ k'ẹge ndiphe e-meje bata l'ẹke ya nọ medzua ẹge ọ tūberu iya. Ndege ọ -būru l'ozí, ẹphe jeru dūru ike mee iphe ono; mẹ ta ge ejehekwa okfu okfu onye ọdo, a-chijeru Nchileke ẹja ọdo, bụ iya bụ Kuráýisutu. Onye ishi ndu ono, achijeru Nchileke ẹja ono te shikwa l'ọkpa Érgnu, bụ iya bụ l'awa Lívayi. Oo ya bụ l'ẹ te ge ejehedu okfu okfu onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja; mbụ onye ọphu dū l'ọ bụ Melikízedeku.*

¹² Obenu lẹ teke Nchileke gbanwewaru ndu achijeru iya ẹja; bya afọo ndu ọdo, a-chijeru iya ẹja; mbụ ndu yele ndu ọphunanu ẹ-ta gbaheḁu; ọo ya bụ l'ọ gbanwefutaje ekemu phụ, ọ tūhawaru phụ.

¹³ Nnajiufu ayi, bụ Kuráýisutu, bụ iya bụ onye eekfukpo okfu iya-a bẹ shikwa l'ikfu ọdo iche; ọphu to nwe onye ikfu ẹphe, jejeru ozi k'ọchiru Nchileke ẹja l'ẹnya-ngweja Nchileke.

¹⁴ A makwaru-a l'a muru iya; yọ bụru onye ikfu Júda; to nwe teke Mósísu photajeru Júda teke o kfurú okfu kẹ ndu achijeru Nchileke ẹja.

* 7:11 7:11 Egvu 110:4.

Onye ọdo, achijeru Nchileke ẹja l'ọ bụ Melikizedeku

¹⁵ L'ozị, ndu achijeru Nchileke ẹja, shi l'eri Lívayi jeru ta ụkwa ike mee t'iphe Nchileke tüberu lẹ k'ẹge ndiphe e-meje bata l'ẹke ya nọ medzua ẹge ọ tüberu iya. Oo ya meru; yọ káfua ọdo ẹnya teke ono, onye ọdo ono, achijeru Nchileke ẹja ono lufutaru; bụ iya bụ onye ọphu dụ l'ọ bụ Melikizedeku.[†]

¹⁶ Abubu ọphu ọ bụ onye achijeru Nchileke ẹja nk'iya ta buhekwa nsọ nsọ; mę ekemu ekemu, madzụ tushiru dobe b'o gude buru iya. O kwa ike kę ndzụ gbururu jeye ọphu ọ nọ b'o gude buru onye achijeru Nchileke ẹja.

¹⁷ L'iphe ono b'e dekwaru l'ekwo okfu Nchileke; sụ: "Ii-buru onye achijeru Nchileke ẹja gbururu jeye lẹ tutu yoyo, bụ iya bụ ẹge Melikizedeku bụ iya."

¹⁸ Ekemu phụ, Nchileke tühawaru phụ bę Nchileke nwuchiakwaru; okfu l'ẹ too redu ire; bya aburu mkpọkpo iphe.

¹⁹ Iphe o gude dụ ẹge ono bụ l'ekemu Mosisu ono te nwedu onye ọ duru ike mee t'ọ dubebe mma l'ifu Nchileke. Nta-a bę ayi elewa ẹnya iphe ka mma. Yọ buru iphe ono, ka mma ono, ayi ele ẹnya iya ono bę ayi shiwa ejekfube Nchileke ntse.

²⁰ Iphe ọdo, tso iya nụ bụ lẹ Nchileke rikwaruphu angụ ye iya. Ndu ọphunanu b'e meru ndu achijeru Nchileke ẹja; k'ori angụ ta nọ iya.

²¹ Obenu lẹ Jisọsu bę Nchileke meru onye achijeru Nchileke ẹja; bya eribua ya teke ono, ọ sụru iya:

"Nnajiufu ribuakwaru iya;
ọphu ya ta agbanwekwa
iphe ya tüberu k'ememe.
Ii-buru onye achijeru
Nchileke ẹja jeyewaru."

²² Yọ buru angụ ono, Nchileke riru ono meru Jisọsu; yọ buru onye Nchileke gude koshi l'ogba-ndzụ ọwaa, ya riru angụ ye-wa ka akahụ iya phụ mma.

²³ Iphe ọdo bụ lẹ ndu achijeru Nchileke ẹja, bụ ndu ọphu shi l'eri Lívayi ha igweligwe. Qobuje onye ọphu a ọtaru; yọ bya ejee ozi k'ochiru Nchileke ẹja ono jeye; yọ kahụ. Onye ọdo abya anọ-chikwaa ya phụ; okfu l'anwuhu te ekwejedu t'e jee ozi ono kwasewaruru.

²⁴ Obenu lẹ Jisọsu bukpelephu onye achijeru Nchileke ẹja bushia ya ike; okfu lẹ yẹbedua a-nọwaru gbururu jeye.

²⁵ Yọ buru iphe ono meru iphe ọduje ike dzọo ndu shi iya l'ẹka byakfuta Nchileke; mbụ dzọo ẹphe t'ẹphe nọdu ndzụ gbururu jeye. Iphe ono bę ọduje ike mee; okfu lẹ yẹbedua nọwa ndzụ gbururu jeye; l'ekfu anụ Nchileke l'okfu ẹka ẹphe.

²⁶ Oo ya bụ l'ọ Jisọsu bụ onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja, bụ iya bụ egbe onye achijeru Nchileke ẹja, bụ onye ọphu mkpa iya duru ayi. O bụ onye dụ iche l'ifu Nchileke. Ụta ta nọdu iya l'ẹhu; to nwe iphe dụ ejị, o mejeru. Nchileke shi l'ẹke ndu emeje iphe du ejị nọ; ọfuta iya iche; bya ewota iya doghakota iphe bụ igweli l'ọ ha.

²⁷ Ndu ọphunanu, bụ ndu ishi ndu achijeru Nchileke ẹja, bụ ndu shi l'eri Lívayi phụ shi anọduje achị ẹja mbọku-mbọku. Ẹphe shi anọduje achị ẹja ono k'iphe dụ ejị, ẹphe meru; l'achị-tukwaru iya phụ oha l'ọphu. Obenu lẹ Jisọsu bę mkpa iya ta dudururu kę t'ọ chịa ẹja k'onwiya l'ọ bụ ẹphebedua. O chiru nk'iya ugbo lanụ; sefu ẹka: ugbo lanụ ono bụ ọphu o gude onwiya chịa.

[†] 7:15 7:15 Egvu 110:4.

²⁸ Ekemu ke Mosisu bukwa madzu mmakanu b'o suru t'ephe buru ndu ishi, a-chijeru Nchileke eja; mbu madzu mmakanu, ahajeru meswee l'onwephe. Obenu l'a nonyaa; Nchileke abya eria angu phu; shi ege ono nwuchi ekemu ono; bya afota Nwa Nchileke; mee ya onye ishi ndu achijeru yebe Nchileke eja. Yebedua, bu Nwa Nchileke ono be medzuwaru iphemiphe obule le k'ege ndiphe e-meje bata l'eke Nchileke no ege Nchileke tüberu iya. Iphe ono b'o medzuwaru ege o-o-du gbururu jeye le tutu yoyo.

8

Jisosu bu onye ishi ndu achijeru Nchileke eja nk'ayi

¹ Iphe bu ishi iphe ono, ayi ekfu ono bu l'ayi nweru egbe onye ishi ndu achijeru Nchileke eja ophu, bu iya bu Kuráysutu; onye ophu no anono l'imigwe l'eka-utara aba-eze Okaribe-Kakota-Nu.

² Yebedua eje ozi k'ochiru Nchileke eja nk'iya l'eke Nchileke no gedegede, bu iya bu l'eze-ulo Nchileke ophu no l'imigwe. Ulo onanu ta budu madzu gude eka mee ya. O buru Nchileke l'onwiya meru iya.

³ Nchileke fotaru iphe bu ndu ishi ndu achijeru iya eja; t'ephe nuje iya iphe ndiphe nuru iya; odo bu t'ephe chijekwaru iya phu eja. Oo ya bunu l'o gbaru t'o nweru iphe onye ishi ndu achijeru Nchileke eja nk'ayi, bu iya bu Kuráysutu e-gudenu chiaru Nchileke eja.

⁴ Ndege Kuráysutu ono no le mgboko-a; me ta g'e kwekpokwaanu t'o buru onye ishi ndu achijeru Nchileke eja; keshinu ndu achijeru Nchileke eja ke mgboko-a achijeru iya eja l'ege a turu iya l'ekemu ndu Ju.

⁵ Iphe epeh emeje l'eke achijeru Nchileke eja ke mgboko-a bukwa iphe yeru ophu onye ishi ndu ono, achijeru Nchileke eja nk'ayi ono eme l'imigwe. Ke mgboko-a bukwa nwonyonyo iya nk'iya l'imigwe. Le teke Mosisu shi eme t'o kpobe ulo-ekwa ono, e shi achijeru Nchileke eja ono teke ndiche be Nchileke sukwaru iya: "Nyatakwa; mekota ulo ono t'o dulephu ege ono, ya turu ngu onu iya l'eli uguvono."

⁶ Obenu l'ege o du nta-a be Nchileke ziwaru Jisosu oje ozi ke ochijeru Nchileke eja; mbu ozi ophu okwa iya kfube oswa ka nshinu ma le ke ndu ophunanu, bulephu ndu achijeru Nchileke eja phu. O kwaphu ege ono be ogba-ndzu ophu shi iya l'eka, o gude jigbabe Nchileke; me madzu kfube oswa ka akahu iya phu mma; keshinu ophu o shi l'ogba-ndzu owaa; kwee ayi ukwa iphe ka mma ma l'ophu o shi l'ophunanu kwee.

⁷ Ndege o -bu l'uta ta nodu l'ogba-ndzu ke odungu phu; me to ge ejekwa iya edocha; k'ophu oo-je ogba ndzu odo.

⁸ Obenu le Nchileke taru ndu nk'iya uta teke ndiche ono; su epeh:

"L'o nwekwaru-a teke

aa-nonyaa;

yebedua ye le ndu izurelu;

me ikfu Juda agbaa ndzu

ophu a-buru k'ophungu.

⁹ Ono ta aduhedu l'o bu
ndzu ophu ye le ndiche
epeh gbaru teke ono,
ya kputaru epeh l'eka;
kpufuta le ijiputu ono.
Le mekochakwaaru;

ephe emebyia ndzụ,
ephe l'iya gbaru.
Yọ bụru iya meru iphe
ya te yeheduru ephe onu.”

Ono iphe Nnajiufu ekfu ndono.

¹⁰ Nnajiufu asukwaphu:

“Owaa bụ ndzụ yele ndu
onu-ulo Ízurelu a-gba
m'o -rulephu teke ono:
Ekemu iya bẹ ya a-tushi;
ye ephe l'egomunggo;
dee ya ode ekwo l'obu ephe;
k'ophu ephe a-majeru iphe
ya suru t'ephe mee.
Ya a-buru Nchileke ephe;
ephe aburu ndibe iya.

¹¹ E to nwehedu onye
ejekwadu ozi ibe iya;
m'ọ bụ zilahaa nwunne iya
t'ọ 'Maru Nnajiufu.'
Ishi iya aburu l'ephe l'ephe
ha; a-tukowa maru iya;
mbụ iphe bụ ege ephe ha:
nwata l'ogurennya.

¹² Ya a-phuru ephe imiko
l'emeswe,
ephe mesweshiru iya;
To nwehe lẹ ya
anyatakwađu iphe ụ eji,
ephe meshiru iya odo.”

¹³ Keshinu ophu Nchileke kweshiru ukwa iphe ophu ụ ege ono l'ogba-ndzụ ophu bụ k'ophungu; bunu iphe ọ bụ bụ lẹ k'odungu phụ b'ọ wowaru nwuchi l'ọ bụ iphe kahwaru akahụ. Tẹmanu bẹ iphe bụ iphe kahwaru akahụ; tsuwa ume te nwekwa ege ọo-nọ-bebe; yo chihu.

9

¹ Ndzụ odungu ono, Nchileke yele ndu nk'iya gbaru ono nwekwaru nsọ nsọ, eedoje teke aabaru Nchileke eja; bya enwekwaruphu ụlo, madzụ gude eka mee, aanoduje teke aachiru Nchileke eja.

² Ụlo ono, aachijeru Nchileke eja ono b'e gude ekwa mee. L'ulo ono bẹ eze ime ụlo labu nọ. K'odungu b'e kuru Eke-ụ-Nsọ. Iphe e shi edobeje l'ime iya bụ iphe aatukobejegbaa urọku; teburu; mę buredi, ụru Nchileke nsọ.

³ A -bya l'ime ụlo ono k'ẹbo: bụ iphe e gude tubuta iya bụ ekwa. Iphe eekuje eke onanu bụ Eke-Kakota-odu-Nsọ.

⁴ Iphe anọje iya nụ bụ ẹnya-ngweja insensu. Iphe e gude mee ẹnya-ngweja insensu ono bụ mkpola-ododo. Okpoko Ogba-ndzụ Nchileke nọkwa iya phụ. E gudekwaphu mkpola-ododo wukota okpoko ono mgburumburu. Iphe nọ l'okpoko ono bụ ite, a wuru lẹ mkpola-ododo. Iphe nọ l'ime ite ono aburu mana. Mgboro Eronu nọkwa iya phụ; mbụ mgboro ono, e gbataru dobe; yọ wata oru iru; wata ọtsu igu; wata amimi ono. Iphe odo, nọfukwaa ya phụ bụ ekwekwerekwe mkpuma labu, Nchileke deru ekemu iri ono.

⁵ Iphe nọ l'eli okpoko ono aburu unwu ojozi-imigwe labu, eekuje Cherobimu, ekoshije lẹ Nchileke nọ l'ẹke ono. Ephe eworu ẹba ẹphe sakaa; gude gbochita ẹke ono, Nchileke aphujeru ndu nk'iya imiko; gvaru ẹphe nvu l'iphe du ẹji, ẹphe meru ono. Ọ bụ l'ẹ tọ bụdu nta-a bẹ mu a-bya akọlahaarụ unu ẹge ẹke ono gbaru nanu nanu.

⁶ Yọ buri ẹke ono, e meru ẹge ono bẹ ndu achijeru Nchileke ẹja abahuje l'ime ime ọlo kẹ ọdungu ono mbọku-mbọku; je ejee ozi k'ọchiru Nchileke ẹja, gbaru ẹphe.

⁷ A bya l'ime ọlo k'ẹbo phu: bulephu onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja nwenkinyi iya abahuje iya. Abahu ono, ọobahuje iya ono bukwa ugbo lanu kpau l'afa. Ophu tọ byakwa bya abahu iya ọbu; m'ọ -gudedu mee, oo-gude chia ẹja ẹhu onwiya; nwefu iphe du ẹji, o meru; mekwaphu mee ophu oo-gude chia ẹja; nwefu iphe du ẹji ophu ndu kẹ Nchileke meshiru; l'amagu ama.

⁸ Iphe Ume-du-Nso gude iphe ono eme t'ọ doo ẹnya bụ lẹ keshinu ẹke ono, madzu gude ẹka mee, aachijeru Nchileke ẹja ono nọkwadua b'ẹ ta guhadua Ẹke-Kakota-odu-Nso tẹ onyemonye ọbule bahu.

⁹ Ẹke ono, aachijeru Nchileke ẹja ono bẹ dukwa ududu ẹtu, ekoshi iphe eme nta-a, bụ iya bụ l'iphemiphe ọbule, a nuru Nchileke; mẹ iphe bụ ẹja, a chiru iya ta ahadu kẹ mee t'obu onye abaru Nchileke ẹja haa ya ọnma ikpe.

¹⁰ Iphemiphe ọbule ono, e gude abaru Nchileke ẹja ono bukota iphe kẹ mgboko-a b'ẹ gude eme iya. Ọ tuko buri nso nso, eedogbaa ala lẹ kẹ nri; mẹ k'iphe aangụ angungu; mekpọ kẹ nso nso, nọ l'osashi iphe e gudegbaa mee k'ọba ẹja ono. Ọ tuko buleruphu nso nso kẹ mgboko-a, Nchileke suru t'ẹ tsoje jeye teke ya e-koshi ọzọ ọphungu, ee-shije abaru iya ẹja.

¹¹ Obenu lẹ nta-a bẹ Kuráýisutu byawaru bya aburu onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja; mbu onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja l'uzo ono, ka mma, Nchileke koshiwaru nta-a. Eke o jeru ozi k'ọchiru Nchileke ẹja nk'iya kakwa nshinu; bya abukwaruphu ẹke Nchileke ka ogude mee t'iphe ya tüberu lẹ k'ọdzota ndiphe medzua l'ẹge ya tüberu ẹka. Ẹke ono ta nọdu lẹ mgboko ọwaa; keshinu e-tọ bụdu ẹke madzụ gude ẹka mee.

¹² Ọ kwa ugbo lanu nwenkinyi bẹ Kuráýisutu bahu lẹ Ẹke-Kakota-odu-Nso ono. Ẹ to gudekwa mee egbu; m'ọ bụ k'eswi; bahu; je ọchiru Nchileke ẹja. Ọ kwa mee nk'iya b'ọ gude je achiaru Nchileke ẹja l'okfu ehu ayi; shi ẹge ono gbata ayi l'ẹka iphe du ẹji; k'ọphu ayi a-buru ndu a tọru l'ẹgbu gbururu jeye lẹ tutu yoyo.

¹³ L'ọdungu bẹ ọbuje e -wotawa mee egbu; m'ọ bụ mee eswi; m'ọ bụ ntu ada-eswi, a kporu ọku; woru phephe ndu mebyiru nso ekemu; yo mee ndu ọbu; ẹphe adu mma l'ẹge nso, tso ekemu ẹphe gude du.

¹⁴ Keshinu ophu ọ du ẹge ono l'oswiya bẹ mee kẹ Kuráýisutu a-kafukwaaru ore ire. Kuráýisutu ono shi l'ẹka Ume Nchileke ono, a-nọ jeyewaru ono woru onwiya chiaru Nchileke ẹja, e-te nweđu ẹke ntujo nọ iya. Mee nk'iya ono a-kafukwaaru ọsacha obu ayi t'ọ du mma l'ifu Nchileke; k'ọphu ayi a-hakwanu ome iphe Nchileke e-kperu ayi nkfugbu; gbe letachia ẹnya l'ọzi Nchileke, bụ Nchileke, nọ ndzụ.

¹⁵ Yọ buri iphe ono meru iphe ọ bụ Kuráýisutu jigbabekota Nchileke yele madzụ l'ogba-ndzụ ọphungu ono. Ọo ya bụ ẹge ndu Nchileke fọtaru e-shikwanu l'ẹka Kuráýisutu; nọdu ndzụ ọphungu ono, Nchileke kweru ukwa iya ono gbururu jeyewaru. Iphe meru iphe ẹphe a-nọdu ndzụ ọphungu bụ lẹ Kuráýisutu nwuhuwaru; shi ẹge ono gbata ẹphe l'iphe du

ẹji, ẹphe meeberu teke ono, ọgba-ndzụ kẹ ọdungu phụ, shi l'ẹka Nchileke phụ shi erekwadu ire.

¹⁶ Ụkwa, Nchileke kweru tukobe l'ọgba-ndzụ nk'ia ụkwa l'ọ bụ ekpe, e keru ekeke. L'ọobujekwa e -kee ekpe bẹ aavọjeedukwa iya t'a maru: onye keru ekpe ọbu; ?ọ nwụhuwaru; ẹmanu yo nweru ẹge ee-me iphe iya ọbu.

¹⁷ L'ekpe, madzụ keru te evujekwa ire teke onye keru iya nụ nọkwadua ndzụ. Teke ooreje ire kwa mẹ onye ọbu nwụhulephu.

¹⁸ Ọo ya meru iphe ọ bụ mee b'e gude mee ọgba-ndzụ ọdungu phụ; yo relahaa ire.

¹⁹ Iphe ọdungu bụ lẹ Mosisu kfuru ndu Ízurelu iphe bụ nsọ nsọ, nọtsua l'ekemu ono l'ọ ha. Yọ gbeshi; bya ewota oshi isopu yee ẹji aturu; ẹji aturu ono bẹ eemeje yoo ke uswuswe. Yọ bya ewota iya tsẹe lẹ mee unwu eswi nshiji; mẹ mee egghu; bya atsekwa ya phụ lẹ mini; bya egude iya phegbaru l'ekwo, e deru ekemu ono; bya ephegbakwaru iya phụ iphe bụ ndu ono l'ẹphe ha.

²⁰ Teke ọo-nọdu ephe iya; yo kfushi: "Ọwaa bụ mee, ekoshi lẹ ndzụ, unu lẹ Nchileke gbaru vuwa ire; mbụ ọgba-ndzụ ono, o shi koshi unu iphe unu e-me; ẹge yẹbedua e-mekwanu iphe ya kfuru ono."

²¹ Yọ bukwaruphu ẹge ono bẹ Mosisu meru; bya eworu mee ono phegbaru l'ulo ono, e gude ekwa mee ono, bụ iya bụ ulo ono, aanọduje chiaru Nchileke ẹja ono; bya ephegbakwaru iya phụ l'iphe bụ iphe, e gude abaru Nchileke ẹja.

²² Mbụ; e -tsodekpoo ya ẹge ekemu dụ; b'ọ phọdukwaru nwanshị mẹ iphemiphe ọbule abụkotaru mee bẹ eegudeje mee ya t'ọ safu; dụ mma. Tọ bụhenu l'ee-gbe guaru madzụ nvụ l'iphe dụ ẹji, o meru; m'ọ bụdu l'ọ nweru iphe e gburu; lọkaa mee ya.

Ẹja Kuráýisutu enwefuje iphe dụ ẹji, e meru

²³ Ọ bụ iphe gbaru l'ememe t'e shi l'uzo nsọ nsọ ono; lọka-odu mee ono; mee tẹ iphemiphe ọbule ono, tuko buru iphe yeru ọkpobe iya ọphu nọ l'imigwe phụ; buru iphe gbufuru egbufu; dụ mma. Obenu l'ọkpuberu iphe ono, nọ l'imigwe ono bụ iphe gbaru iya nụ bụ ngweja ọphu tuko kakọta ọphu eegbuje anụ; gude chia mma.

²⁴ L'ẹke Kuráýisutu bahuru ta bukwa ẹke aachijeru Nchileke ẹja, ọphu bụ madzụ gude eka mee ya; mbụ ẹke yeru ọkpobe iya phụ. Eke ọ bahuru bụ l'imigwe gẹdegede, bụ iya bụ ẹke ọ nọ l'ifu Nchileke; ekfu okfu ẹhu ayi.

²⁵ Onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja kẹ ndu Ju egudeje mee, ẹ-ta bụdu kẹ yẹbe onye ishi ono; bahụ lẹ Ẹke-Kakọta-odu-Nsọ afa l'afa; je ọchi ẹja. Obenu lẹ Kuráýisutu ta bahudu l'ẹke ono iphe ka ugbo lanu. Ọ bụ ugbo lanu nwenkinyi b'ọ bahuru iya; woru onwiya chia ẹja.

²⁶ Ndege o jeshiaru ọchi ẹja ono: ọ -chitsua ya t'ọ chikwazi iya ọdo; m'ọ jee iphe-ehuka k'ọ-jetsua-ọ-jekwazi; keshinu teke Nchileke keru mgboko. Obekwanu l'iphe ọ gbe mee bụ l'ọ gbadeleruphu lẹ mgboko abyawa agvugvu; tẹ Nchileke kpee ndiphe ikpe; yọ bya bya ejee iphe-ehuka ono ugbo lanu; sefu ẹka; woru onwiya chiaru ayi ẹja; nwuhu; shi ẹge ono safu iphe dụ ẹji, ayi meru l'ọ ha.

²⁷ Iphe noru onyemonye ọbule bụ l'onyemonye ọbule nwuhufutaje anwuhu ugbo lanu. Ọ -nwuhutsulephu; iphe ọdo, e-tso iya nụ bụ lẹ Nchileke e-kpe iya ikpe.

²⁸ Q kwaphu ege ono be Kuráýisutu gude onwiya chia eja ugbo lanu nwenkinyi; nwuhu; k'ophu oo-shi ege ono; nwefu iphe du eji, igwe oha meru. Oo-mekochakwaa bya k'ugbo ebo; obenu l'o -byalephu k'ugbo ebo ono b'e to byatuhekwaru iya iphe du eji; iphe oobyu buakwa t'o bya dzota ndu eche iya nu.

10

¹ Ekemu ndu Ju bu iphe du l'o bu nwinyokinyoki nwonyonyo iphe du mma, Nchileke tüberu, ya e-me l'uzo ifu. Ekemu ono te ekoshi-bejekwa iphemiphe obule ono, Nchileke e-mekochaa mee l'uzo ifu ono. Ndu etso iphe a turu l'ekemu ono abyaje bya achiaru Nchileke eja afa l'afa. Epe -byatsua; epe abyakwaphu odo ochi egbe eja lanu ono. Oo ya kparu iphe ekemu ono ta abyadu bya a-du ike mee te ndu etso iya nu buru ndu doberu eka ndoo l'ifu Nchileke. ?Oo-me imagha mee ya; l'eke epe gbe abyaje ochi eja obu afa l'afa: a -chitsua; a chikwazikwa iya phu odo?

² Ndege ndu ono, achijeru Nchileke eja ono shi-wa l'ochi eja ono; gbuchafu ugbo lanu; buwaru ndu doberu eka ndoo l'ifu Nchileke; me epe ahawa owa-phe obu iphe du eji, epe meru; hakwanua ochi eja anu Nchileke.

³ Obenu l'iphe emeje nu bu l'o eja ono, epe anoduje achi ono emeje t'ephe nyata iphe du eji epe afa l'afa.

⁴ Le mee eswi; me mee eghe ta ahakwa k'osafu iphe du eji, madzu emeebe.

⁵ Yo buru iphe ono kparu iphe teke Kuráýisutu abya le mgboko b'o suru Nchileke:

"E ti ledu enya t'e wota iphe
gbua; gude chiaru ngu eja;
m'o bu t'e gworu iphe nu ngu.
Iphe i gbe mechia aburu
l'i meru iya; ya aburu madzu;
nweru ehu ophu ya e-wota
gude chiaru ngu eja.

⁶ Ngweja-ukfuru;
me ngweja iphe-eji;
te nwekwa ophu i choru.

⁷ To du iya bu; ya asu:
'Oo yebedua ndo-o; Nchileke:
ya byawaru te ya mee
iphe bu uche-obu ngu:
te ya mee ege e deru nk'ia l'ekwo ekemu.' "

⁸ Iphe ono, o kfuru ono b'o vuru uzo; su: "Iphe e wotaru; gude chiaru ngu eja; eja, a chiru; nu ngu; jeye le ngweja-ukfuru; me ngweja iphe-eji; iphe ono l'o ha te nwe du ophu ile enya iya; to nwe ophu jiru ngu epho." O bu iphe o kfuru ndono; e guderu l'aja ono l'o ha be aachikpelekwaphu l'ege a turu ekemu; su t'a chije iya.

⁹ Yo kfuebe ege ono; bya asu: "Oo yebedua ndo-o; Nchileke; ya byawaru te ya mee iphe bu uche-obu ngu." To du iya bu; Nchileke abya atuko akahu ngweja dochu; bya eworu eja ke Kuráýisutu dochia enya iya.

¹⁰ O bu ofu le Jisusu Kuráýisutu meru iphe ono, bu uche-obu Nchileke t'o mee ono; meru iphe ayi bu ndu o safuru iphe du eji, ayi meshiru. Iphe du eji, ayi meshiru b'o safuru teke ono, o gude onwiya chia eja ugbo lanu; sefu eka ono.

11 A -bya l'ogba-ndzu k'odungu bẹ iphe bụ onye achiru Nchileke eja evudoje; eje ozi k'ochiru Nchileke eja mboku-mboku. Egbe eja, o chihawaru; yọ chikwatakwa iya phụ ọdo tekenteke. Obenu l'egbe eja ono ta abyadu bya a-du ike safu iphe du eji.

12 Kuráysutu abyakwanụ bya achị nk'ia; chĩa ugbo eja lanu; safu iphe du eji. Onanu aburu eja, o chiru, a-noduwaru ere ire jeyewaru. Yọ chiebe iya; bya eje anọ-zita l'eka-utara Nchileke.

13 Yọ buru eke ono bẹ ọo-nodu jeye teke Nchileke e-woru ndu ohogu kẹ yẹbe Kuráysutu mee t'ephe buru iphe ọo-dzopyabe l'okpa.

14 Tọ du iya bụ; yọ shi ege ono buru ugbo eja lanu b'ọ chiru; gude iya mee tẹ ndu o safuru iphe du eji, ephe meshiru buru ndu doberu eka ndoo l'ifu Nchileke gbururu jeye lẹ tutu yoyo.

15 Lẹ Ume-du-Nsọ koshikwaruphu ayi l'iphe ono bụ oswi-okfu; okfu l'o vuru ụzo; sụ:

16 "Qwaa bụ ndzu, Nnajiufu
kfuru lẹ yele unwu ịzurẹlu a-gba;
mẹ mboku ono -rulephu,
bụ ege Nnajiufu kfuru.
Ekemu iya bẹ ya a-tụ;
yetsua ephe l'okpoma.
Ya e-de iya ege eedeje
ekwo l'egomunggo ephe."

17 Yọ gbesikwa ọdo bya asụ: "Lẹ ya ta abyahedu bya anyatakwa du iphe du eji, ephe meshikotaru; mē ejo iphe, ephe mekotaru."

18 Ọo ya bụ lẹ teke o bụ lẹ Nchileke guwaru ndu nk'ia nvu l'iphemiphe obule ono; bẹ mkpa ọchi eja k'osafu iphe du eji ta dūhekwa.

Okpirita Nchileke ntse

19 Nta-a; unwunna mu; keshinu ophu ayi buhawaru onwayi eka k'oshi lẹ mee, Jisosu bahu lẹ Eke-Kakota-odu-Nsọ ono;

20 b'o gudeekwa ugwehu iya; guhaaru ayi ụzo ophungu ophu anu ndzu. Yọ buru ugwehu iya ono nọ onodu ekwa ono, eegechitaje eke eeshije abahu Eke-Kakota-odu-Nsọ. Ekwa ono meeberu; lajahụ ebo; shi ege ono ekoshi l'anwuhu, Kuráysutu nwuhuru guhawaru ayi ụzo t'ayi bahu l'ẹke ono, Nchileke nọ ono.

21 Ayi nweru onye ishi ndu achijeru Nchileke eja, bụ iya bẹ eze-ulo Nchileke nọ l'eka. Keshinu ayi nweru onye ishi ndu achijeru Nchileke eja, du ege ono; onye bụ iya bẹ ndu onu ulo Nchileke nọ l'eka;

22 bunu iya bụ t'ayi gude obu ayi l'ọ ha; mbu obu, kweshikpooru ike lẹ Nchileke a-nata ayi; gude kpirita iya ntse-ntse. Lẹ Jisosu gudeekwa mee ya; phogbaru l'obu ayi; k'ophu bụ l'ẹ to nwehedu m'ọ bụ akpuru iphe lanu, du eji, a-nodu awajekwa du ayi okpoma. Ayi duakwa l'ọ bụ ndu o gude mini, doru edodo saa.

23 Unu t'ayi kwata gudesia iphe ono, ayi suru l'ayi ele ọnya iya ono ike; t'ayi ba atuhe onwayi nwa-nkata-eweji l'iphe ono, ayi ele ọnya iya ono; lẹ Nchileke yebedua, kweru ayi ukwa iphe ono evudoshijekwa ike l'iphe o kfuru.

24 Unu t'ayi yejeru ehu l'iphe a-duru ibe ayi lẹ mma; k'ophu ayi e-meje ndu ọdo t'ephe yejeru ibe ephe obu; mē t'ephe meje iphe du mma.

25 Unu t'ayi ba ahakwa odzukobeje l'ekalanu ono, ayi edzukobeje ono. Unu t'ayi ba ahakwa iya; wata agbala. L'ọ nwekwaru ndu, hawaru mee ya; yọ duwa l'ọ bụ ozi; noduru ephe; l'ephe a-nodu agbalaje tekenteke. Unu t'ayi be emeshi ege ono. Iphe ayi e-gbe emeje bụ t'ayi meje tẹ okpoma

shihu ibe ayi ike; ketekete ege-a unu phuru le Eswe ke Nnajiufu duakwa ntse-a.

²⁶ Mbụ: nta-a, ayi mawaru iphe bu okpobe okfu ono; bya elebezi enya eme iphe du eji b'e to nwehekwa ngweja, asafukwadu iphe du eji, ayi meru.

²⁷ O gbe buru iphe lanu, nonu nwenkinyi bu otsu-egvu k'iphe e-me nu, bu iya bu egvu ikpe Nchileke. L'o kwa ejo oku ono, eme enari ono be bu oku ophu e-mebyishi iphe bu ndu kwefuru Nchileke ike.

²⁸ Oobujekwa madzu -daka ekemu Mosisu; a -duwa ebo; m'o bu eto gbaa ya ekebe; a nma iya ikpe; woru onye obu megbua. E ta phujekwaru iya imiko.

²⁹ O -buru l'eemegbuje onye dakaru ekemu Mosisu emegbu; unu lewaru ege o-o-du onye kporu Nwatibe Nchileke ebo-ebo l'afu. Onye ono be Nchileke a-kafukwaaru ogwa ochi; mbu onye wotaru mee Nwa Nchileke; mee iphe mmakanu; mbu mee ono, Kurayisutu gude mee te ogba-ndzu Nchileke ye le madzu wuru ire ono; l'eke o bukwaphu mee ono b'o gude sachaa onye obu; t'onye obu buru onye duebe mma l'ifu Nchileke. Onye kporu Nwa Nchileke ebo-ebo l'afu buakwa Ume-du-Nso, emejeru ayi eze-iphe-oma be ogwo l'aja. Egbe onye ono be Nchileke a-kakpokwaaru ogwa ochi.

³⁰ L'ayi makwaru onye ono, kfuru; su: "L'oo yebedua e-melata; buru iya be okfu ugwo no l'eka." Yo sukwapu odo: "L'oo yebe Nnajiufu e-kpe ndibe iya ikpe."

³¹ Mbụ l'onye Nchileke ono, no ndzu ono nmaru ikpe buakwa ejo iphe byaru iya.

³² Unu nyatakwa ege o shi duru unu le mbulembu teke ono, unu phuru iphoro ke Nchileke ono. Unu nyatakwa ege unu gude jee iphe-ehuka, ha igweligwe; unu atalee nshi; unu te kwe t'iphe ono kapyabe unu aka.

³³ O nwetsukwaaru teke e shi achije unu ochi; mee unu iphe-iphere l'edzudzu oha; nweru teke shi abuje: a -kpadu unubedua egbe ehu ono; unu asu l'unu noduwa ohuma; l'unu le ndu ophu aakpa iya a-tuko jee iphe-ehuka obu.

³⁴ Unu aphu-tabejeru ndu, no le mkporo l'o -bu unu no le mkporo obu. Aanakotaje unu iphe unu nweru le mgboko; unu egudelee ehu-otso-ena; tagbua ya le nshi; okfu l'unu maru l'unu nweruru iphe odo, kafia mma, bu iphe ophu a-noduwaru gbururu jeye.

³⁵ Oo ya bu; t'okpoma shihulekwaphu unu ike ege o shihuru iya unu. T'obu ba agbakwa unu ebo; le Nchileke e-mekochakwaa kfu unu ugwo iya l'iphe ha nshinu.

³⁶ Ipe mkpa iya duru unu bu ota-nshi; k'ophu unu e-mejekwanu iphe bu uche-obu Nchileke; shi ege ono nata iphe o kweru ukwa iya.

³⁷ L'o dukwaa l'o bu ekwo okfu Nchileke, suru:

"L'o phoduakwarua nwanishi;
onye ono,
byafutaje nu ono abya.
E too kpohekwa ukfu.

³⁸ L'onye woru onwiya ye
Nchileke l'eka;
shi ege ono dobe aka ndoo a-dzukwaru.
O -buru l'onye ono
tsulalaru azu; b'e too dukwa
yebe Nchileke mma l'obu."

³⁹ Obekwanu l'ayi ta bɔdu ndu ophu tsɔlaru azɔ, a-la l'iyi. Ayi bɔ-chia ndu ophu kwetaru nɔ; woru onwayi ye iya l'ɛka; ɛge ee-shi t'ɔ dzɔo ayi; t'ayi nweru ndzɔ gbururu jeye.

11

Iphe okweta kɛ Nchileke bɔ

¹ Iphe ono, bɔ ekweta ono bɔ ogudeshi ɛka ike l'iphe madzɔ ele ɛnya iya; bya amakpɔoru l'iphe ono, ɛ ta phɔdu l'ɛnya ono nɔphu l'oswiya.

² Ndice ayi pɛ bɔ l'ɛphe kwetaru kɛ Nchileke; meru iphe ɛphe bɔ ndu Nchileke sɔru l'ɛphe meru oɔuma.

³ O bɔ ekweta, ayi kwetaru kɛ Nchileke; meru iphe o doru ayi ɛnya lɛ mgboko-a bɔ okfu, Nchileke kfuru l'ɔnu b'o gude mee ya; mbɔ l'iphemiphe ɔbule-a, ɛnya elegbaa-wa bɔ okfu, Nchileke kfuru l'ɔnu b'o shi; mbɔ okfu, e kfuru l'ɔnu, ɛ ta phɔdu l'ɛnya.

⁴ O bɔ ekweta, ɛbelu kwetaru kɛ Nchileke; meru iphe o chiru Nchileke ɛja, ka kɛ Kenu, bɔ nwanne iya. Yɔ buru ekweta ono meru iphe Nchileke nataru ɛja ono, o chiru iya ono; gude koshi l'ɔ bɔ onye doberu ɛka ndoo l'ifu yɛbe Nchileke. Yɔ buru ekweta, ɛbelu kwetaru kɛ Nchileke; meru iphe iphe o meru ezilee ayi iphe byeye nta-a; l'ɔ nwɔhutsuaru.

⁵ O bɔ ekweta, ɛnɔku kwetaru kɛ Nchileke; meru iphe o nɔkwaduru ndzɔ; Nchileke abya ewolita iya t'ɛ b'ɔ nwɔhushi anwɔhu lɛ phuu; to nwehe onye phuru iya nɔ; kɛle Nchileke woliwaru iya. ɛkwo okfu Nchileke sɔru lɛ ɛnɔku shi emeje iphe dɔ Nchileke mma l'obu; b'o wolideru iya woba l'imigwe.

⁶ L'ɛ to nwekwa onye a-dɔ ike ome iphe dɔ Nchileke mma l'obu; m'ɔ -bɔdu l'onye ɔbu kwetaoduru lɛ Nchileke nɔ. L'onye akpɔrita Nchileke ntse vufutajeodukwa ɔzo kweta lɛ Nchileke nɔ; kwetakwaphu l'oobuje ndu aɔɔ iya nɔ ngo.

⁷ O bɔ ekweta, Nɔwa kwetaru kɛ Nchileke; meru iphe o ngaberu nchi teke Nchileke nmaru iya ɔkwa iphe e-mekochaa mee nɔ, bɔ iya bɔ iphe ɛ to gudedua ɛnya iya phɔ. Yo mee iphe Nchileke kfuru: kua eze ɔgbo, Nchileke gude dzɔo yɛe ndibe iya ndzɔ. Yo shi ɛge ono koshi madzɔ l'umere ndiphe dɔ ɛji. Yɔ buru ekweta ono meru iphe Nchileke guru iya l'onye doberu ɛka ndoo; kɛle Nchileke aguje ndu kwetaru nk'iya lɛ ndu doberu ɛka ndoo.

⁸ O bɔ ekweta, ɛbirihamu kwetaru kɛ Nchileke; meru iphe o meru ɛge Nchileke kfuru teke o kuru iya. Yɔ tɔgbua; lɔfu jeshia alɔ, Nchileke kweru iya ɔkwa lɛ ya a-nɔ iya t'ɔ buru nk'iya. ɛbirihamu shi l'alɔ iya tɔgbua ije; l'ɛ b'ɔ ma ɛke ooje.

⁹ O bɔ ekweta, o kwetaru kɛ Nchileke; meru iphe o je eburu l'alɔ ono, Nchileke kweru iya ɔkwa iya ono. Yo buru iya l'ɔ bɔ onye laru iya alala. ɔlo, yɛe ɔyizaku; mɛ Jɛkɔpu shi ebuje abɔleruphu ɔlo, e gude ɛkwa mee. ɛphebedua bɛ Nchileke kwekwaruphu ɔkwa iphe lanɔ ono, o kweru ɛbirihamu ono.

¹⁰ L'iphe ɛbirihamu ele ɛnya iya bɔ eze obodo ono, a tɔru ntɔ-l'alɔ iya k'ɔphungu, oo-nwewaruru gbururu jeye ono; mbɔ eze obodo ophu bɔ Nchileke gude ɛka iya tɔa ɛge ɔo-dɔ; bya egude ɛka iya kpua ya l'onwiya.

¹¹ Yɔ buru ekweta, Sɛra l'onwiya kwetaru kɛ Nchileke; mekwaruphu; yɔ buru yɛbe nwanyi, nɔru; tɔ tsɔbua ime jeye yɔ nɔghaa teke gbaru iya

l'otsuta ime bẹ Nchileke meleru-a; yọ tsuta ime. Ishi iya aburu l'o doberu Nchileke l'onye evudoshije ike l'iphe o kweru ukwa iya.

¹² Yọ buru iphe ono meru iphe o bu nwoke lanu ono; mbu Ebirihamu mekochaaru buru nna, muru igwe oha; le nwoke ophu shi kahwa akahu; mbu duwa l'o bu onye nwuhuru anwuhu. Unwu iya emeebe; bya ajaa ajaja; l'o bu mkpo-kpodo, no l'igwe; mbu l'o bu eveve mgbogidi enyimu; buru aguta aguta.

¹³ Iphe bu ndu ono, a gushikotaru ono gudeshe aka ike l'iphe ono, Nchileke kweru ephe ukwa iya ono jeye ephe anwushihu. Iphe ono, Nchileke kwegbaaru ephe ukwa iya ono te rukwa ephe aka l'ephe nokwadu ndu. Obenu l'ephe phukotaru iphe ono, nokwadu ote-nya ono; bya etee eswa iya. Ephe ekweta l'ephe l'ephe bu mbyamumbya; bya aburu ndu kpafutaru uri le mgboko.

¹⁴ Ndu ekfu ege ono bu iphe ephe ekoshi bu l'ephe achokwadu ali, e-mekochaa buru nk'ephe achochu.

¹⁵ Ndege obu obodo phu, ephe shi lufuta phu shi aduje ephe; me ephe acholahaa uzo; laphushiaazu.

¹⁶ Obenu l'eke nya du ephe bu l'obodo ophu ka mma, bu iya bu obodo ophu no l'imigwe. Yọ buru iya meru iphe-iphere te emedu Nchileke l'ephe kuru iya Nchileke ephe; okfu l'o kwakoberu ephe obodo ke imigwe.

¹⁷ O bu ekweta, Ebirihamu kwetaru ke Nchileke; meru iphe o dutaru nwatibe iya; mbu Ayizaku t'o je egbu; gude chiaru Nchileke eja teke ono, Nchileke mejeru te ya data iya ono. Yọ buru Ebiriham ono, Nchileke kweru ukwa le ya a-nu iya nwata ono; be gbeshiru nu duta nwa nanu iya ono jeshia ochiru Nchileke eja.

¹⁸ Nchileke kweru Ebirihamu ukwa: "L'oo Ayizaku be oo-shi mushia unwu nwanwanwanwa." Yọ buru nwa lanu ono; mbu Ayizaku be Ebirihamu dutaru; gude jeshia ochiru Nchileke eja.

¹⁹ Iphe Ebirihamu phuru abuleruphu le Nchileke a-dua ike mee Ayizaku t'o shi l'onwu teta nodu ndu; bunu iya bu l'e -kfude iya ekfukfu be Ayizaku duwa l'o bu onye shi l'onwu teta nodu ndu; keshinu o mekochaaru; tsoru Ebirihamu lataazu.

²⁰ O bu ekweta, Ayizaku kwetaru ke Nchileke; meru iphe o goru onu-oma nu Jekpu yee Iso; bya ekwetakwaphu l'onu ono, ya goru ono e-rekota ege ya goru iya.

²¹ O bu ekweta, Jekpu kwetaru ke Nchileke; meru iphe o goru onu-oma nu unwu Josefu l'ehu l'ehu; b'o nwuhuderu. Yo vudo evudo; woru mgboro iya tsube l'ali; fozita l'eli iya; baaru Nchileke eja l'ogogo onu-oma ono.

²² O bu ekweta, Josefu kwetaru ke Nchileke; meru iphe temanu yo nwuhude b'o kfuru le ndu Izurelu e-mekochaa shi l'ali Ijiputu wufu; lashia ali, Nchileke kweru ephe ukwa iya. Yọ bya ekoshikwaphu ephe ege ephe e-me okpu iya teke ephe wufuderu.

²³ O bu ekweta, nne le nna Mosisu kwetaru ke Nchileke; meru iphe ephe domiru Mosisu onwa eto l'a mutsuaru iya; okfu l'ephe leri iya enya; yọ buru nwata, du ugu; ephe ta tsu egvu omebyi ekemu, eze ndu Ijiputu turu su t'e gbujee iphe bu nwata nwoke, onye Ju muru k'ophungu.

²⁴ O bu ekweta, Mosisu kwetaru ke Nchileke; meru iphe teke o vufutaru b'o jikaru t'e b'e kujehi iya nwatibe nwa-nwanyi eze ndu Ijiputu.

²⁵ O hataru otsoru unwu Nchileke; jee iphe-ehuka; ma l'onodu l'ehu-otso-ena; eme iphe du eji; mbu ehu-otso-ena ophu e-te nwedu eke onobebe.

²⁶ Iphe o kweru eka bu l'o -buru l'aakpa iya ehu l'okfu eka Onye Ndzota ono, Nchileke kweru ukwa iya l'oo-bya le mgboko ono b'o ka iya mma ma le ya nwekotaru eku, no l'ali Ijiputu mgburumburu. Ishi iya aburu l'anya du iya l'obunggo ophu no l'uzo ifu.

²⁷ Yo bu ekweta, Mosisu kwetaru ke Nchileke; meru iphe o haru Ijiputu; tugbua; to tsu egvu l'ehu e-ghu eze ndu Ijiputu ono eghughu. Yo tsua eka l'okpoma; no-kirishia; l'a suru l'o gude enya iya phu Nchileke; l'e-ba bu le Nchileke bu onye eegudeje enya phu.

²⁸ O bu ekweta, Mosisu kwetaru ke Nchileke; meru iphe o guberu ishi ke Aji Esweta teke ono, o suru ndu Izurelu l'ephe ha t'ephe woru mee nwaturu phegbaa l'iphe bu onu ibo ephe; te onye mgbugbu-madzu, byaru ogbushi ndu bu okpara ndu Ijiputu ba du okpara ke ndu Izurelu, oo-gbu.

²⁹ O bu ekweta, ndu Izurelu kwetaru ke Nchileke; meru iphe ephe wulahuru l'echi Eze Enyimu Uswa; eje l'ogbodali l'o bu onye eje l'echi esu-uzo. Ndu Ijiputu ejeshia esweswe; mini erigbushikota ephe.

³⁰ O bu ekweta, ndu Izurelu kwetaru ke Nchileke; meru iphe uphompuma, e gude kpu-pee Jeriko mgburumburu daru le ndu Izurelu jekphesuaru iya mgburumburu abali esaa.

³¹ O bu ekweta, nwanyi okpara ono; mbu Rehabu kwetaru ke Nchileke; meru iphe a haru iya; ta tukoha ye le ndu kwefuru Nchileke ike gbushia; okfu l'o domiru ndu Izurelu ono, byaru ngge le Jeriko ono; shi ege ono dzoo ephe.

³² ?Mu e-le ole agu? ?Bu teke ole be mu a-nodu gushiwaru Gidiyonu phe; me Beraku; Samusu; Jefuta; mekpoo Devidi phe; Samuwelu; mewaru ndu nkfuchiru Nchileke? ?Teke ole be mu a-nodu kokota ako ege ephe kwetaberu ke Nchileke?

³³ O bu ekweta, ephe kwetaru ke Nchileke be meru iphe ephe tsoru mbakeshi ogu; lukota ephe kpamu. Yo bu ekweta ono be ephe shi egudeje eme ndu ali ephe t'ephe meje iphe vudo nhamunha; gude iya phua ege Nchileke shi meeru ephe iphe o kweru ephe ukwa iya; gude iya mekwaaphu agu, gage egbu ephe; to nwe ophu duru ike kuhaa onu akuhaa;

³⁴ bya egude iya dzo-nyia oku, ada ririri; bya egude iya nahu ndu gude ogu-mbeke achi ephe k'egbugbu. Ephe shi bu ndu ike ta nodu; e metsukwanua; ephe abya aburu ndu ike no. Ephe shi bu o-karia-eka l'ogu; k'ophu ephe shi achije ndu ohodo nanu nanu.

³⁵ Unwanyi, kwetaru nu phuru ndibe ephe, nwushihuru nu l'ephe shi l'onwu tetagbaa nodu ndzu.

O nweru ndu ophu e meru l'iwe jeye ephe anwushihu. Ephe ahata; l'o be ke t'ephe jika Nchileke ege ee-shi t'a haa ephe t'ephe gbalaa; t'egbuchikwaa ephe t'ephe nwushihu. Iphe kparu iya nu bu l'ephe ele enya le Nchileke e-mekochaa mee t'ephe teta nodu ndzu ophu ka mma.

³⁶ O nweru ndu ophu a jaru ewena; chia ephe iphe; nweru ndu ophu a turu mkpakobe; chita ephe je eye le mkporo.

³⁷ O nweru ndu ophu a tugbushiru le mkpuma; nweru ndu ophu e kwobuhuru ebo; nweru ndu ophu e gude mma gbushia. Ephe eshi etsojeru aghaphelephu; iphe ephe shi eyeje l'ehu aburu akpo egbu. Ephe kparu ukpa; a kpaa ephe ehu; mee ephe; ephe ejee iphe-ehuka.

³⁸ Mgboko dũta-be eji k'ophu bũ l'ẹ ẹ gbadi k'ophu ẹphe a-nokota iya. Ẹphe shi anọduje aghaphe l'echi-egu, ẹ te budu ebubu; mẹ l'ẹke eze ugwu nọgbaa. Ẹphe eshi ebuje l'ogba mẹ l'enu.

³⁹ Ndu-wa tũkoka bũru ndu ẹkwo okfu Nchileke ekoshi l'ẹphe bũ ndu Nchileke sũru l'ẹphe shi eme ọhuma. Yọ bũru ekweta, ẹphe kwetaru kẹ Nchileke ono kparu iya. Ẹphe anọ-o jeye; iphe ono, Nchileke kweru ụkwa iya ono te rukwa ẹphe ẹka.

⁴⁰ Iphe meru iphe ọ dũ ẹge ono bũ lẹ Nchileke achiru ayi idzu, ọphu ka mma. Iphe ọ tũberu bũ l'oo-wota ayi l'ẹphe tũgbabe; mee ayi ugbo lanu t'ayi tũko bũru ndu dzuru oke; dũebe mma l'ifu iya.

12

Nchileke ehe ayi l'ọ bũ nna

¹ A bya l'ẹhu k'ayibedua; iphe bũ ndu ono tũkookwaru nọ-phee ayi mgburumbũru l'ọ bũ onye urukpu nọ-pheru mgburumbũru. Ẹphe tũko eme t'ayi maru iphe okweta kẹ Nchileke ono bũ. Ọo ya bũ t'ayi hakwaa iphe bũ iphe alọla ayi azu; haa iphe bũ iphe dũ eji ono, ẹ-te kwedu ayi ọha ẹka ono. T'ayi byibe ẹka l'okpoma; maa ọso-amama ono, nọru ayi ono;

² tũbekpelephu Jisọsu ẹnya; agba ọso ono; l'ọo ya bũ onye ivuzọ ọso k'okweta kẹ Nchileke ono; bũru iya e-me t'ayi gbaa ya; gbafu iya l'ishi. Yẹbedua mawaru ẹhu-otso-ena, Nchileke doberu iya. Yọ bũru iphe ono meru iphe o kwetaru; jee iphe-ẹhuka jeye; a kpopyabe iya l'oshi-osweru; yọ nwũhu; ọphu iphe-iphẹre, e shi l'egbe anwũhu ono, ọ nwũhuru ono mee ya te nwe iphe ọ bũ iya. Nta-a b'ọ jewaru je adũgaru l'ẹka-utara aba-eze Nchileke.

³ Unu rijekponua kẹ Jisọsu ono, tũko iphe-ẹhuka ono jeebe ono. Ọ tũko ẹjo ememe, ndu eme iphe dũ eji meru iya; mẹ ẹjo okfu, ẹphe kfuru iya dagbukota lẹ nkichi. Unu nyatajẹ iya; k'ophu ike ta agvudu unu. Ọdo bũ t'unu ba sũ l'unu ta agbahedu ọso ono.

⁴ L'ogu, unu l'iphe dũ eji alu bẹ unu ta alurukwaa; k'ophu unu a-lu iya jeye; e gbushia unu egbushi.

⁵ ?Unu zahawaru okfu ono, Nchileke kfuru, o gude mee t'obu shihu unu ike l'unu bũ unwu iya ono tọo? Ọ sũru:

“Nwa mu; ba arikwa l'ahũhũ,
Nnajiufu ahũ ngu te nwedu iphe ọ bũ;
ọphu i gudekwa l'ọ baru
ngu mba; wata ọla azu-azu.

⁶ L'ọ kwa onye Nnajiufu yeru
obu bẹ ọohũje ahũhũ;
bũru onye ọ nataru t'ọ bũru nwa iya;
bẹ ọochiye ẹchachi.”

⁷ Ọo ya bũ; teke Nchileke ahũ unu ahũhũ; unu tajekwa nshi; l'ahũhũ ono bukwa ahũhũ, nna ahũje nwa iya t'ọ maru iphe. Ọ kwa ahũhũ, Nchileke ahũ unu ndono; okfu l'unu bũ unwu iya. ?Unu phũjeru nwa, nna iya ẹ-ta hũdu ahũhũ t'ọ maru iphe?

⁸ Teke ọ bũ lẹ Nchileke ta ahũdu unu ahũhũ t'unu maru iphe ẹge ọohũ unwu iya ọdo; ọo ya bũ l'unu ta abudu ọkpobe unwu iya. Unu bũ ndu a gbataru l'okpara.

⁹ Ọobuje teke ndu bũ nna ayi kẹ mgboko-a echi ayi ẹchachi; ayi eyeleru-a ẹphe ugwu. ?Buchia Nna ayi ọphu bũ l'imigwe bẹ ayi ta akafuduaru oworu onwayi nũ; shi ẹge ono nweru ndũ.

¹⁰ Ndu bu nna ayi ke mgboko-a ahùta-bejelephu ayi àhùhù nwa afa olemole ege du epehmma. Obenu le Nchileke ahùje ayi àhùhù; k'ophu o-o-duru ayi le mma; t'ayi duebe mma l'o bu yebedua.

¹¹ Qobuje teke aahù ayi àhùhù t'ayi maru iphe; yoo hu ayi oku teke ono; ehu ta atso ayi ena. Ndu, a hùrù àhùhù; hùta; epehmaru iphe; emetsujekwaa buru ndu eme ohuma; bukwaruphu ndu ehu emetsujee du agu.

Onma okwa

¹² Oo ya bu; unu vudoshia ike lekwekwe ono, unu kweru ke Nchileke ono. L'o duakwa l'eka tsushiru unu ume; duwa l'okpa afu unu kwèkwèkwè. Unu lochia eka ono, tsushiru unu ume ono alochi; unu emee okpa ono, afu unu kwèkwèkwè ono t'o shihutsua unu ike.

¹³ Unu tukò iphe bu iphe a-nochi unu uzo; wofu; k'ophu unu tee medu te ndu ophunanu, duwa l'o bu ndu okpa nwushihuru anwushihu phu paru okfu Nchileke ono haa. L'o kwa l'uzo, vudo nhamunha be okpa, nwuhuru anwuhu e-teta.

¹⁴ Unu kebe ehu meje iphe e-me t'unu l'onnyemonye obule nodu le nchi odu-ndo; buru ndu du nsò; l'onye ta adudu nsò ta abyakwa bya aphu Nchileke.

¹⁵ Iphe unu a-kwaberu enya bu t'e b'o nwe onye a-gbakutaru eze-iphe-oma ke Nchileke azu. Unu eletakwaphu enya t'e b'o nwe onye a-bya adu l'o bu ogbaragba-oshi, atso ile; kpofuta l'eke unu no; bya aghaswashilaha unu ehu; shi ege ono merushia igwe oha.

¹⁶ Unu letakwa enya t'e b'o nwe onye a-nodu eme ke nwanyi; too nwe onye a-noduje elegbu iphe ke Nchileke l'enya l'o bu Iso. Le Iso gudekwa oji tototo ke nri; kweta te nwunne iya buwaruru okpara, yebedua, bu Iso shi buru; l'okfu te ya ria ugbo nri lanu.

¹⁷ L'unu manaru l'e metsuaru; yo cholaha te nna iya gooru iya onu-oma. A su iya l'o gbawaru iya l'azu; okfu l'e te nwehedu ege oo-shikwadu mekwaa iphe o mebyihawaru emebyi. Yo gude enya-mini; choo onu-oma nna iya ono; to nwehe.

¹⁸ Eke unu byaru ta bukwa Ugwu Sayinayi, unu e-byi eka l'o bu ndu Izurelu teke ono, Nchileke turu epeh ememu ono. E to bukwa l'oku ono, enwu raphuraphu ono be unu byaru; to bu l'ochi ono; m'o bu eke ono gbahuru tsabalangu ono. E to bukwa l'eze pherephere ono;

¹⁹ to bu oda upyoku ono; m'o bu olu ono, daru l'o bu egbe-igwe ono be unu nuru. Le teke ndu Izurelu nuru olu ono be epeh rokwaru t'e b'o kfuhekwa odo.

²⁰ Ishi iya aburu lekemu, Nchileke turu be epeh suru l'o kariru epeh eka; bu iya bu ekemu ono, suru: "Le to nwehu m'o -ruhuru; o buru anu be ehu iya chiru l'eze ugwu ono; t'a tugba ya le mkpuma."

²¹ Iphe epeh phuru l'eke ono dunuka biribiri; k'ophu Mosisu suru: "Le ya atsushikwa egvu ike; k'ophu ehu anma iya anmanma." E to bukwa egbe eke ono be unu byaru.

²² Eke unu gbe bya bukwa Ugwu Zayonu; mbu obodo ke Nchileke; Nchileke ophu no ndzu. Eke unu byaru bukwa obodo ophu epha iya bu Jerusalemu ophu no l'imigwe; unu byakfutaru unwu ojozi-imigwe ophu bu aguta-aguta.

²³ Eke unu byaru bukwa eke unwu Nchileke, o dobekotaru l'onodu ndu bu okpara dzukoberu; ehu atso epeh ena; mbu ndu e deru epha epeh lekwo l'imigwe. Unu byakfutakwaru Nchileke; onye bu iya e-kpe

onyemonye obule ikpe. Ndu unu byakfutaru bu ndu nwuhuhawaru nu, doberu eka ndoo; ndu Nchileke meru t'ephe dufubebe mma l'ifu iya.

²⁴ Onye unu byakfutaru bukwa Jisosu; onye bu iya jigbabe Nchileke yele madzu l'ogba-ndzu ophungu ono. Unu byakfutakwaphu mee ono, o lokaru l'oshi-osweru ono, bu mee ophu ekoshi iphe ophu ka ke Ebeku mma.

²⁵ Oo ya bu t'unu kwabenuphu enya t'unu ba ajika ongaberu onye ono, ekfu okfu ono nchi. Le keshinu ndiche ayi phe ta nahudu ikpe Nchileke; okfu l'ephe ta ngadu nchi l'iphe ono, a loru ephe eka le nchi le mgbokoa ono be ayibedua ta anahukwa; m'o -buru l'ayi jikaru onye ono, no l'imigwe, alo ayi eka le nchi ono.

²⁶ Teke ndiche ono be olu iya nmakotaru eliphe mgburumburu jijiji; obenu le nta-a b'o kfuwaru: "L'oo ugbo lanu be ya a-nmafua eliphe jijiji; nmakota nmaa imigwe."

²⁷ Nchileke suru: "L'o bnfua ugbo lanu." Ugbo lanu ono, o kfuru ono koshiru l'iphe ono, o meeberu ono be oo-mekota t'o nmaa jijiji; yo wofu iya. Oo ya bu k'ophu ophu ta nmadu jijiji a-nodu.

²⁸ Oo ya bu t'ayi keleje Nchileke ekele; okfu l'o nuwaru ayi eke o bu eze; mbu eke te nwedu iphe ha k'onma iya jijiji. T'ayi keleje iya; gude odu-biribiri iya; wozita onwayi ali; kwabeje iya ugu;

²⁹ le Nchileke ayi bukwa oku, te nwedu iphe odzu-phodoje.

13

Ome iphe du Nchileke mma

¹ Unu ba ahakwa oyeru ibe unu obu ono, bu iya bu obu ono, unu gude okfu l'unu shiwa l'eka Kurayisutu buru unwunna; yeru ibe unu ono.

² Unu ba azahakwa okwajeru ndu byaru abyabya ebyee okpobe akwakwa. L'o nwekwaru ndu gudetsu-a l'ephe akwaru ndu byaru abyabya ebyee; kwaru unwu ojoyi-imigwe ebyee; ephe ta ma.

³ Unu nyatajeka ndu mkporo; t'o dujekwa unu l'o bu unu no le mkporo obu. Unu nyatajeka ndu eje iphe-ehuka; t'o dujekwa unu l'o bu unu eje iphe-ehuka obu.

⁴ Te ndu alu alulu mejekwa alulu, ephe; k'ophu oo-buru iphe e-te nwedu onye a-nodu amaru iya ejo eka. Te nwoke yele nyee ya ba adukwa onye ophu e-ri ogori; shi ege ono merushia onwephe. Le nwoke, eme ke nwanyi; m'o bu nwanyi, eme ke nwoke; me ndu eri ogori be Nchileke a-nmakwa ikpe.

⁵ Unu be eyenukakwa enya l'okpoga. T'iphe unu nweru dzujukwaaru unu. Le Nchileke kfuakwaru iya l'onwiya; su: "Le ya ta ahakwa ngu eka; ya te ebuhaa ngu eka."

⁶ Oo ya bu; unu t'ayi kfushijenu okfu-a ike; kfuje iya l'e-ba atsu egvu: "L'o kwa Nnajiufu bu onye eyeru mu eka; to nwe le mu atsu egvu. ?Bu onye e-me mu ngunu."

⁷ Unu nyataje ndu ono, vu uzo koshi unu uzo ono; bu iya bu ndu ono, ziru unu ozi-oma Nchileke ono. Tegomunggo rukwaa unu ali; t'unu nyata ege ephe shi anoduje eme teke ephe no ndzu; jeye ephe anwuhu. T'ekwekwe, unu kweru ke Nchileke dukwa l'o bu nk'ephe.

⁸ Jisosu Kurayisutu bu onye ono, o bu ono b'o bu unyaphua; ya b'o bu ntanu; ya bu oo-bu gbururu jeye le tutu yoyo. E to gbanwejedu agbanwe.

⁹ Unu be ekwekwa t'iphe eezi ezizi, dutsua iché iché shi uswe bya akpòbyia unu ụzọ. Ọ dū mma t'ayi gude eze-iphe-oma, Nchileke eme; t'obu shihu ayi ike. Ome nsọ nsọ nrí, eeri eriri te emekwa t'obu shihu ayi ike; l'ẹ to nwebukwaa onye tsojeru iya ẹge ono, o yejeru ẹka.

¹⁰ Ayi nweru ɛnya-ngweja Nchileke; mbụ ọphu ndu achikwaduru Nchileke ẹja l'ụlọ, e gude ẹkwa mee; ta hadu ẹrịa iphe shi iya nū.

¹¹ Onye, bụ onye ishi ndu achijeru Nchileke ẹja; egudeje mee anụ bahu lẹ Ẹke-Kakọta-odu-Nsọ t'ẹphe gude iya chia ẹja; nwefu iphe dū ẹji. Obenu l'anụ ono, e gbuwaru egbugbu ono; bẹ eewotaje lufu l'odu ndu Ịzuru; je akpọ ya ọkụ.

¹² Ọ bụ iphe ono meru iphe Jisọsu nọkwaruphu l'azụ mkpukpu; jee iphe-ẹhuka; nwuhu; ẹge ee-shi t'o gude mee ya; safu iphe dū ẹji, ndiphe meru.

¹³ Ọo ya bụ; unu t'ayi jekfube iya l'azụ mkpukpu; t'a tuko ayi l'iya mee iphe-iphere.

¹⁴ L'ẹ to nwekwa obodo, ayi nweru lẹ mgboko-a, bụ obodo ọphu a-nọduwaru jeye. Ọ buchia iphe meru nū bụ l'ayi achọ obodo ọphu abya nū.

¹⁵ Ọo ya bụ; t'ẹ b'o nwekwa teke ayi a-hajẹ otushi Nchileke ẹpha. Tẹ otushi ẹpha ono buru ẹja, ayi shi Jisọsu l'ẹka achị anụ iya. Ọ bụ ẹpha ono, ayi etushi iya ono a-bụ iphe shi ayi l'onu, ekoshi l'ayi buwa ndu nk'iya.

¹⁶ Unu ba ahakwa ome iphe dū mma; unu taa ha ogudeje iphe unu nweru eyeru ibe unu ẹka; l'ọ kwa egbe ngweja ono bụ ọphu dū Nchileke mma.

¹⁷ Unu meje iphe ndu ishi unu sūru t'unu mee; m'o -ruhuru; ọotsu unu l'ẹhu ememe. L'ọ kwa ndu ono, bụ ndu ishi ono bẹ anọduje eche ndzū unu; keshinu ẹphe e-mekochaa vudo l'ifu Nchileke; doo ẹge ẹphe jetaberu ozi ẹhu unu. Teke unu emewa iphe ẹphe sūru t'unu meje bẹ ẹphe e-gude ẹhu-otso-ena; jee ozi ẹphe ono. Odumeka bẹ ẹphe a-nọdukwa atsū ude l'ime obu ẹphe; eme iya. Ono te nwekwa uru, unu erita iya.

¹⁸ Unu kfujekwa nūru ayi Nchileke. Ọphu ayi makpọoru bụ l'obu ta awadu ayi awawa; to nwe teke ẹ tọ buleduphu t'ayi mee iphe dū mma l'iphemiphe ọbule, ayi eme bẹ ayi eshibeje ite iya.

¹⁹ Iphe mu arọshikpoo unu ike; unwunna mu; bụ t'unu kfuje nū Nchileke; tẹ Nchileke kwe tẹ mu byakfuta unu ẹgwegwa.

Okfu anụ Nchileke

²⁰ Tẹ Nchileke ono, bụ iya emeje t'ẹhu dū agu ono; yekwaru unu ẹka. Ọo ya meru tẹ Nnajiufu ayi Jisọsu Kuráýisutu shi l'onwu teta nọdu ndzū; bụ iya bụ onye shi l'anwuhu, ọ nwuhuru buru eze onye eche ayi ẹge eecheje aturu. Yọ buru mee, ọ lọkaru teke ono, ọ nwuhuru ono b'o gude mee ụkwa ono, Nchileke kweru tukobe l'ogba-ndzū yele madzū ono t'o vuru ire jeyewaru.

²¹ Tẹ Nchileke ono mee t'unu nweru iphemiphe ọbule, bụ iphe dū mma; t'unu meje uche-obu iya. Tẹ Nchileke shikwapu l'ẹka Jisọsu Kuráýisutu mee iphe dū iya mma l'obu ayi. Tẹ ajaja buru ẹ Kuráýisutu gbururu jeye lẹ tutu yoyo! Ono kwa ẹge ọ dū.

Okfu, eegude akpochi iya ishi

²² Ọ kwa arọrọ bẹ mu arọ unu; unwunna mu; sū t'unu takwaa nshi; nua ozi-wa; l'ekwo-wa, mu deru unu-wa ta dukwa ogologo. Ọo ya bụ t'o mee t'obu shia unu ike.

²³ Iphe mu eme t'unu maru bu le nwanna ayi Timoti, e shi tuchia le mkporo b'a haakwaru. O -byanu egwegwa be mu l'iya a-yiru-a teke mu a-bya unu agbaphe.

²⁴ Unu kelekotaru mu iphe bu ndu ishi unu; me iphe bu ndu ke Nchileke. Unwunna ayi ndu Itali ekelekwaphu unu.

²⁵ Te Nchileke meeru unu eze-iphe-oma l'unu ha.

Ekwo, Jémusu deru

¹ Mbèdua, bụ Jémusu, bụ nwozi kẹ Nchileke; mę nwozi kẹ Nnajiufu, bụ Jisọsu Kuráýisutu ekele ndu kẹ Nchileke, dzuru mgboko ekele.

Ekwekwe; mę mmamiphe

² Ụnwunna mu; teke iphe dụ l'ọga l'ọga byaru tẹ ya data unu; unu wotaje iya t'ọ bụru iphe ote ẹswa;

³ kẹ l'unu mawaru l'a -data unu adata kẹ ekwekwe, unu kweru bẹ unu e-shi iya mụta ọtaru iphe nshi.

⁴ Unu takpẹlephu nshi tafu iya l'ishi; ẹge unu a-duebe mma; dzukwaa-phu oke ẹge ẹ tọ dudu iphe a-phodu unu l'ẹhu.

⁵ O -nweru l'unu ha onye mmamiphe pehuru; t'onye ono su Nchileke t'ọ nụ iya mmamiphe. Oo-nụ iya ẹya; kele Nchileke bụ o-me-l'uko; l'egudeje obu iphoro anụ onyemonye ọbule iphe ọ sụru t'ọ nụ iya.

⁶ Ọlọbu; t'onye ono kwetakwa l'iphe ookfu tẹ Nchileke nụ iya bẹ ọo-nụ iya. T'obu ba agbakwa iya ẹbo; l'onye obu agba ẹbo dukwa l'ọ bụ akpara-mini eze ẹnyimu, bụ pherephere anọduje atunga iya. Ọ -turu iya jee ifu; yọ turu iya laa azu.

⁷ T'egbe onye ono ba arikwá l'o nweru iphe ya a-nata l'ẹka Nnajiufu;

⁸ kẹ l'onye egomunggo agba ẹbo te evudoshijekwa ike l'iphe bụ iphe oome ememe.

Ụkpa; mę ẹku

⁹ Tẹ nwanna, akpa ụkpa saje nsasa k'emeli, Nchileke meliru iya.

¹⁰ T'onye ọphu bụ oke amadu sajekwaphu nsasa mę Nchileke -meda iya. Okfu l'onye ono e-rifu l'ọ bụ igu oshi;

¹¹ kẹ l'ọbujẹ: ẹnyanwu -haa; wata ochishi ike; ẹwu anwua kpaa; igu iya erishihu. Mma iya agvụ. Ono bụ ẹge oke amadu a-gbabuhukwaphu l'ẹke ọono lẹ mgbaphe.

Adata yẹle onwu eye

¹² Ọnu-oma bụ k'onye taru nshi teke iphe-adata dakfutaru iya; okfu lẹ teke a datatsuaru iya; tọ da; bẹ aa-nụ iya ndzụ, bụ obunggo, Nchileke sụru lẹ ya e-bu ndu, yeru iya obu.

¹³ Ọo ya bụ; onye iphe-adata dakfutaru; ome ẹjo iphe -wata iya agugu; t'onye ono ba asukwa l'ọo Nchileke enwu iya eye tẹ ya mee ẹjo iphe. Lẹ tọ dukwa onye Nchileke enwuje eye t'ọ mee ẹjo iphe; tọ dụ onye enwu Nchileke eye t'ọ mee ẹjo iphe.

¹⁴ Ọ bụ ome ẹjo iphe, agu madzụ edetaje onye ọbu ye; ẹjo iphe ono anmata iya l'onye.

¹⁵ Teke ẹgu ẹjo iphe ono tsutaru ime; yọ mụa iphe dụ ẹji. Iphe dụ ẹji ono -kalẹphu; yọ mụa anwuhu.

¹⁶ Ụnwunna mu, mu yeru obu; unu be eshiswekwa ụzo.

¹⁷ Iphe, bụ iphe, aanu anunu, dụ mma; mę iphe ẹwoma, ẹ-te nwedu ntupo bukwa l'imigwe b'ọ shikota. O shi l'ẹka Nna, meshiru iphoro, nọ l'imigwe; bụ iya bụ Nna ọphu ẹ-te chinyajedua echichi; nyihu l'ọ bụ ẹnyanwu; k'ọphu aa-sụ l'ọ -nyihu bẹ ọchi a-gbaa.

¹⁸ Ọ ẹ́híru obu iya; gude okfu ono, bú ọkpobe okfu ono mọ́a ayi t'ayi búru ndu ọ́dúngu l'íphe bú iphe o keru ekeke.

*Ọnu-iphe-lẹ-nchì;
mẹ ememe iya*

¹⁹ Ọnwunna mu, mu yeru obu; unu nyatakwa ọwaa: T'onyenọnu búkwaru onye egebejeodu nchì; t'íphe eekfu doo ya ẹnya; ẹmanu yo yede iya ọnu. T'onye ono ba abúkwa onye obu-ọku;

²⁰ kẹ l'íphe eeme l'ẹ́hu-eghughu ta búkwa iphe vudo nhamunha l'ifu Nchileke.

²¹ Ọo ya bú; unu shi ishi lanu tufu onwunu iphe bú umere, dú oyi; mẹ iphe bú iphe ashì, unu eme; zia obu l'alì nata okfu ono, a kúwaru l'ime ọkpoma unu l'ọ bú onye kúru akpúru iphe ono. Ọ kwa okfu ono a-dù ike dzọfuta unu.

²² Ọlọbu: unu búkwaru ndu eme okfu ono ememe; unu ba abúkwaru ndu anu iya anunu nkinyi iya; l'ono búkwa ome onwunu eswe.

²³ L'onye anulephu okfu ono; too me iya ememe yekwaru nwoke, eleje ẹge ifu gbaru iya l'onyo;

²⁴ o -lege l'iya phù; yọ paru iya tọgbo lufushia; zahaakwaphu ẹge ya shi gbaa.

²⁵ Obenu l'onye enyoje ekemu ono, ẹ-te nwedu ntujo ono; mbù ekemu ono, emeje t'e nweru onwonye ono; o -fuberu iya ifu tekenteke; ọphu 'ọ búdu ọ-nútsua-ọ-nọ-kirishia; ọ -bùru onye emeje iya ememe; onye ono bẹ Nchileke e-gude k'íphe oome gọoru ọnu.

²⁶ Onye ari lẹ ya bú onye kẹ Nchileke l'ẹ bọo tajẹ ire iya ẹra; onye ono búkwa eswe bẹ oome onwiya. Onye ono bẹ kẹ Nchileke ọphu oome búkwa iphe mmanu.

²⁷ Obenu l'onye kẹ Nchileke ọphu Nchileke, bú Nna kweru l'ọ bú ọkpobe iya; búru ọphu ẹ te merudu emeru bú: ọkwọ ndu a tọru ogbe lẹ mkpa; oyeru unwanyi, mma tufuru ẹka; ọwaa osefu ẹka l'ẹjo iphe kẹ mgboko.

2

Ọnma ọkwa kẹ ọbo madzù ẹbo

¹ Ọnwunna mu; t'unubẹdua, bú ndu kweru kẹ Nnajiufu ayi, bú Jisọsu Kuráiyisutu; mbù Nnajiufu, dú biribiri; unu ba abojekwa madzù ẹbo.

² T'a -sù l'umadzù ẹbo bataru lẹ ndzuko unu; onye lanu bú oke amadù, gba echì-mkpọla; bya akwaa onwiya bugebe; onye ọphu abùru onye ọkpa; yee nkaraba uwe.

³ Teke unu ka ọkwabe onye ọphu kwaru ngwa phù ugwu; sù iya: "T'ọ tọkwa ẹ́hu;" bya ekoshi iya oshì ọo-nọdu; bya asù onye k'úkpa phù: "T'ọ vudo l'ẹke ono;" m'ọ kwanu: "T'ọ bya anọdu l'alì l'iku ọkpa mu ẹke-a;"

⁴ tọ dú iya bú l'íkpe nmaru unu; kẹ l'unu abọwa madzù ẹbo l'ime onwunu; bya egude ẹjo ọkpoma ekpe ikpe.

⁵ Unu gebeduduphu nchì; unwunna mu, mu yeru obu: ?tọ búdunua ndu ọkpa lẹ mgboko-a bẹ Nchileke fọtaru t'ẹphe búru ndu e-shi l'ekwekwe, ẹphe kweru; nweru iphe l'ifu Nchileke; búkwaruphu ndu e-nweru ẹke ọ bú eze, bú iphe ọ sùru lẹ ya a-nù ndu yeru iya obu-a?

⁶ Obenu l'ẹ to nwedu iphe unu guberu ndu ọkpa. ?Tọ búdunua ndu oke amadù anọduje akpa unu ẹ́hu-a? ?Tọ búdunua ẹphe akpújeru unu je edobe l'ifu ndu ikpe-e!

7 ?Tọ bụdunua ẹphe anọduje ekfubyishi ẹgiri ẹpha ono, unu aza ono ekfubyishi?

8 Teke unu emewa ekemu ono, shi l'ẹka Nchileke, bụ eze ono; bẹ unu emewa ọhuma, bụ iya bụ ekemu ono, nọ l'ẹkwo okfu Nchileke ono, sūru: “T'i yeru madzụ ibe ngu obu ẹge i yeru onwongu.”

9 Obenu l'ọ -būru l'unu aboje madzụ ẹbo bẹ unu emekwa ẹjo iphe; ekemu anmakwaphu unu ikpe l'ọ bụ ndu mebyiru ekemu.

10 L'onye mekotaru iphe ekemu ono kfuru l'ọ ha; mephodo iya nanụ bẹ ikpe nmaakwaru l'ọ mebyikotawaru ekemu ono l'ọ ha.

11 L'ọ bụkwaphu onye ono, sūru t'ẹ b'i rishi ogori; sūru t'ẹ b'i gbushi ọchi. Ọ -būru l'ẹ tii ridu ogori; l'ẹgbu ọchi; b'i bụakwa onye emebi ekemu.

12 Ọo ya bụ t'unu kfuje okfu; unu emeje umere l'ọ bụ ndu, ee-mekochaa gude ekemu ono, emeje t'e nweru onwonye ono kpee ikpe.

13 L'onye ta aphūduru ibe iya imiko bẹ Nchileke ta aphūkwaru imiko mbọku ono, oo-kpe ikpe ono. Obenu l'onye aphūjeru madzụ imiko ta atsūhedu ikpe Nchileke egvu.

Iphe bụ l'e kweru kẹ Nchileke

14 Unwunna mu; ?nanụkpo uru, ọo-baru onye sūru lẹ ya kweru kẹ Nchileke; ọphu ookoshidu iya l'umere iya? Egbe ekwekwe ono; ?ọo-dzofuta iya ọtọ?

15 Ọ -būru lẹ nwanna ngu kẹ nwoke m'ọ bụ kẹ nwanyi bẹ agbawa-a ọtu; tọ phụ nri kpua akpo;

16 onye lanụ l'ime unu asụ iya: “T'ọ tọkwa ẹhu-o! T'ọ laa je anyaru ọku; rijia ẹpho”; l'ẹ b'ọ nụ iya iphe bụ mkpa ẹhu iya; ?bụ egbe uru ngunu bẹ nọkpoo l'ẹge iphe ono?

17 Ọ bụ ẹge ono bẹ ekwekwe dū. Ekwekwe, e kweru kẹ Nchileke; ọphu eekoshidu iya l'umere bẹ bụkwa iphe nwūhuru anwūhu l'onwiya.

18 T'e wota iya l'ọ -nweru onye sūru mu: “L'onye ọwaa kwekwaru kẹ Nchileke; umere k'onye ọphunanu adu ugwu;” iphe mu e-kfuru iya bụ: “T'ọ koshiedu mu ekwekwe, o kweru kẹ Nchileke; m'ọ -koshidu mu iya l'umere iya. Mbēdua e-gudekwanu umere mu koshi iya lẹ mu kweru kẹ Nchileke.”

19 I kweru lẹ Nchileke bụ Nchileke lanụ; nggu emekwaa ọhuma. Ọ kwa ẹge ono bẹ ọgvu kwegbaaru; gude iya nmagbaru ruuruu.

20 Ọlobu; nggube onye mmanu-a; ?iimekpo t'a karu ngu akaru l'ekwekwe, e kweru kẹ Nchileke; ọphu eekoshidu iya l'umere bụ iphe iphóró ọtọ?

21 ?Nanụ ẹge onye iche ayi; mbụ Ébirihamu gude būru onye doberu ẹka ndoo l'ifu Nchileke? O shi l'iphe o meru. L'ọ gude Áyizaku, bụ nwa iya je egbugbu tẹ ya gude chīaru Nchileke ẹja l'ẹnya-ngwẹja.

22 ?Unu ta phūdu ẹge ekwekwe, o kweru kẹ Nchileke yele ememe iya dagbaru? Ekwekwe, o kweru bẹ iphe ono, o meru ono koshiru l'ekwekwe ono dzuru oke.

23 Ọo ya bụ ẹge iphe e deru l'ẹkwo okfu Nchileke eree, e deru; sū: “Lẹ Ébirihamu kweru kẹ Nchileke; Nchileke agūaru iya ẹya l'odobe-ẹka-ndo; gūa ya ọnya yẹbe Nchileke.”

24 Unu phūkwa l'ọo l'umere madzụ b'e gude agū iya l'onye doberu ẹka ndoo; ẹ tọ bụkwa ekwekwe nwēnkinyi iya.

25 Ọ kwaphu ẹge kẹ nwanyi ọkpara ono; mbụ Réhabu dū ndono. Ọ kwaphu umere iya kpataru iphe Nchileke gūru iya l'onye doberu ẹka ndoo;

kẹ l'ò kweru t'èphe bata mbụ ndu Ju, e ziru ozi; bya eyeru èphe èka; èphe eshia ụzọ ọdọ laa.

²⁶ Ọo ya bụ l'ọo ège madzụ, ume ta nọdu bụ iphe nwùhuru anwùhu bụ ège ekwekwe, e kweru kẹ Nchileke; ọphu eekoshidu iya l'umere bụkwaphu iphe, nwùhuru anwùhu.

3

Ire bụ ọgu

¹ Ụnwunna mu; unu ba adụkwa l'igwe bụru ndu ezije iphe. L'unu marua lẹ ayịbedua, ezije iphe-a bẹ Nchileke a-kakwa okpeshi ikpe ike.

² Ayi l'ayi ha eshisweje ụzọ l'igweligwe. Ọ kwa onye te kfuswebua okfu bẹ dūberu mma. Ọ bụ egbe onye ono akpadekotaje onwiya.

³ Ọ -būru l'ayi egudeje igwe ọnu-inya; gagbabe inya ọnu t'ọ meje iphe ayi sūru t'ọ mee bẹ ayi eshije ège ono alo-zi inya ọbu t'ọ shia èke ayi tūberu. ⁴ Ọdọ bụ ugbo-mini, bụ phèrèphèrè anọduje eme iya; yọo gba. Unu lewaru ège ọ habe nshinu; yọ bụru oke phèrèphèrè anọduje apa iya l'èje; ọle ọ kwa nwa bakpabakpa eku-ugbo bẹ eegudeje anga iya t'ọ shia èke onye ishi, anga iya nū gòberu.

⁵ Ọ kwaphu ège ono bẹ ire bụ nwiphe nshii, motaru madzụ l'èhu. Ọle ọonoduje etu onwiya ikpa. ?Unu phuru ège egbudu habe nshinu l'echi-ègu? Obenu l'ọo akpuru ichechọku lanu adzujẹ obotègu.

⁶ Ire bụ akpuru ichechọku. Ire nọchiru ẹnya iphe bụ èjo iphe, nọ lẹ mgboko-a l'èhu ayi. Ire ekfurushije ugwehu madzụ mgburumgburu; l'alotajekwaphu ọku alị-maa; tsobe lẹ ndzụ madzụ; yọ dzua ya dzufu. Ọ shijelephu teke a mūru onye ono dzua jeye teke ọo-nọ-bebe.

⁷ È tọ dudu egbe anu-ègu-egbudu; m'ọ bụ nwenu; odumeka buri unwu anu, awu awuwu l'ali; m'ọ bụkwanu unwu iphe, bu lẹ mini, è ta agotajeghedu agota; yo buru l'ufu; tọ dukwa nū ọphu è ta gotawaru; yo buru l'ufu.

⁸ Obenu l'ire ta dudu madzụ, tsuru iya agota. Ọ bụ èjo iphe è-te kwedu ogude èka; temanu b'ọ dū l'ọ bụ ézé èjo agwọ, è-tee dobejedu onye ọ taru ndzụ.

⁹ Ọ kwa ire ono bẹ ayi gude aja Nchileke ono, bụ Nna bya aburu Nnajiufu ono ajaja. Ọ kwa iya phụ bẹ ayi gude atụ ibe ayi ọnu; mbukwa madzụ ọphu Nchileke meru; yọ dū l'ọ bụ yèbe Nchileke.

¹⁰ Ọ bụ ọnu ono kwaphu bẹ ọgo ọnu-oma shi; mburonu eshikwa iya phu. Ụnwunna mu; è tọ bukwa ège ono b'ọ gbaru t'ọ dū.

¹¹ ?Akọ kojeru unu lẹ ngege lanu atsofutaje mini, atso uto-mini; bya atsofutakwaphu mini, atso age l'ugbo lanu?

¹² Ụnwunna mu; ?unu phujeru èke uchokoro mīru akpuru igbogo? ? T'unu phujeru èke ube mīru uchokoro? Ono kwaphu ège è te ekutadu mini, atso uto-mini lẹ mmaswi.

Mmamiphe, shi l'imigwe

¹³ ?O nweru onye ọ dū l'ọ maru mmamiphe; nweru egomunggo l'unu ha? T'onye ono koshiedu iya l'ome umere oma yele ome agù, shi lẹ mmamiphe.

¹⁴ Teke bụkwanu l'ọo ijimanya jiru unu obu; obu aburu unu age; unu aburu ndu mkpamenya; unu be ejekwa otu onwunu ẹpha kẹ mmamiphe; kẹ l'ọ bụ èjo-ire bụ unu gude mebyia ọkpobe okfu ono.

¹⁵ Egbe mmamiphe ono te eshikwa l'imigwe; ọ kwa mmamiphe ndiphe. È to shikwa Ume Nchileke l'èka; ọ kwa mmamiphe, shi Sétanu l'èka.

¹⁶ Iphe obu bu l'oo eke ijimanya; me mkpamenya no be mkpaka nokwaphu; to du egbe ejo iphe ta noru iya nu.

¹⁷ Obenu le mmamiphe ophu shi l'imigwe be du iche. Mmamiphe ono be onye nweru iya nu dueberu mma; l'eme odo; l'eme onu-utso; l'ekweje t'a chia iphe l'idzu. Onye ono aphuru madzu imiko; nweru umere oma l'eke madzu no. E to kpochajedu mkpocha; ophu 'o budu okfuru-iche-eme-iche.

¹⁸ Akpuru ndu, edokwa edokwa amitaje bu ndzu, vudo nhamunha l'ifu Nchileke.

4

Oshita ndiphe onya

¹ ?Bu awe be oba-phe mbà yele osephe okfu shigbaa unu? Eke ephe shigbaa unu bu l'iphe egu iya alofu unu ogvu ekpiri. ?To du iya bu iphe, unu eya alaji l'ehu unu?

² Qobuje teke iphe agu unu; eka te eru iya unu; unu egude ke iphe ono gbua ochi; jia ijimanya: nkata te enwe okfu. Unu awata ose okfu; balahaa mba. Iphe agu unu; be unu ta aphujedu uzo iya; okfu l'unu ta asujedu Nchileke t'o nu iya unu.

³ Unu asuje t'a nu unu iphe; ta nu iya unu; ke l'iphe, unu vu l'obu gude arọ iya bu ejo oriri; ege unu ee-shi mee ehu unu ehu unu.

⁴ Unube ndu-a, e te gudedu ire ephe eka l'o bu unwanyi, eri ogori-a! ?Unu ta madu l'onye eshita iphe-otso-ena ke mgboko-a onya be buwa ohogu Nchileke? Oo ya bu l'iphe bu onye hataru te ye ndiphe l'eshi onya emekwa onwiya ohogu Nchileke.

⁵ ?T'unu arije l'iphe e deru l'ekwo okfu Nchileke bu ke mmakanu to? Bu iya bu ophu suru: "Le Nchileke eko okopho ume ono, o yeru t'o buru l'ime ayi ono."

⁶ Obenu le ndu e gude ire ephe eka be Nchileke anje iphe-oma, ka nshinu. Oo ya kparu iphe ekwo okfu Nchileke suru:

"Le Nchileke akfuchije ndu
eku onwephe ekuku uzo.
Ndu ophu wozitaru
onwephe ali; be oomejeru
eze-iphe-oma."*

⁷ Oo ya bu t'unu wota onwunu ye Nchileke l'eka. Unu kfuchia Obutuswe uzo; unu aphu l'oo-gbaru unu oso.

⁸ Unu byakfuta Nchileke ntse; unu aphu l'oo-byakfutakwaphu unu ntse. Unu kwoo onwunu eka unube ndu ejo iphe. Unu mekwaa obu unu t'o du Nchileke mma unube ndu obu agba ebo.

⁹ T'o rua unu l'ehu; t'aphu ji unu obu. Unu kwaa ekwa; te nchichochi buru unu aphu; ehu-ena aburu unu iphere.

¹⁰ Unu wozita onwunu ali l'ifu Nchileke; oo-gude eka iya woliala unu eli.

Aanma okwa k'okfurushi nwanna

¹¹ Unwunna mu; unu be ekfurushijekwa ibe unu; onye ekfubyishi nwanna iya; m'o kwanu onye gude obu iya l'anma nwanna iya ikpe be bukwa ekemu be ookfubyishi; bukwaruhu ekemu l'onwiya b'o gbe ekpe ikpe. I -kpedekwanu ekemu ikpe; oo ya bu l'e tii mehedu iphe ekemu ono kfuru; gbahaa l'i buwa onye ikpe.

* 4:6 4:6 Etu 3:34.

¹² O bu onye lanu nkinyi iya bu onye atuje ekemu; buru iya nkinyi iya bu onye ikpe. O bu iya nkinyi iya aduje ike dzofuta; buru iya aduje ike mebyia. ?Bu onye be jiriye li bu; nggube, onye anma ibe ngu ikpe?

Aanma okwa ke nsasa

¹³ Unu ngabe nchi unube ndu asuje: "Le ntanu m'o bu echile be unu e-je mkpukpu, du egaphu; noo l'eke ono mkpurophu afa; gbaa ngho; rita uru."

¹⁴ Obenu l'unu ta makwa ege echile a-du. ?Bu ngunu be ndzu unu bu? Ndu unu dukwa l'o bu enwuru-oku, ekpolihuje; kpua tuu; a -nolephu nwanshi; yo phukashihu.

¹⁵ Iphe gbe gbaa t'unu kfujee bu: "O -buru uche-obu Nchileke be ayi a-nodu ndzu; gbaaru owaa; gbaaru ophu."

¹⁶ Obenu owaa be unu gbe etse etsetse; l'asashi nsasa. Unu ta madu l'egbe ekuku ono l'o ha bu ejo iphe.

¹⁷ Oo ya bu; l'iphe bu onye machacharu-a iphe, du mma, gbaru iya l'ememe; to me iya b'o buakwa onye obu ome iphe du eji.

5

Okwa, aanmaru ndu nweru iphe

¹ A bya abya nta-a le ke unube ndu nweru iphe. Unu ngabe nchi. Unu kwashia enya-mini; unu echia mkpu k'ejo aphu, a-byaru unu.

² Eku unu l'o ha be buakwa iphe reshihuru eresihu. Ngwa unu; be nra ripyashigekwaru.

³ Okpoga unu; me mkpola unu gbaakwaru egba. O bu egba iya ono e-vudo agba unu ekebe. Oo-kepyashi anu-ehu unu l'o bu oku. Nta-a be unu kparu eku kuberu onwunu l'ikperazu-wa.

⁴ Ndu, jeru unu ozi l'egu be unu gudewa ugho kpamia ugwo, unu ga akfu ephe. Aphu, ephe agu be ruakwaru l'igwe; mkpu ke ndu, kpataru unu iphe unu meberu l'ali be ngashiwaru Nchileke, bu Okaribe-Kakota-lke nchi angashi.

⁵ Unu buwa le mgboko-a; tusaru ehuru; l'eriphe ova ova; emephelephu iphe charu unu l'okpoma. Unu riwaru; gbaa ebà l'o bu anu-ebà; chaa to; kwaberu mboku, ee-gbu unu.

⁶ Unu nmaru onye, doberu aka ndoo ikpe; woru iya gbaa; to yeru unu onu.

Ota-nshi; me okfu anu Nchileke

⁷ Unwunna mu; oo ya bu t'unu takpelekwaphu nshi jeye teke Nnajiufu a-bya. Unu phwaru ege onye koru okfu ataje nshi; kwaberu iphe o meberu l'ali. Ootaje nshi; ngaberu mini odungu. Yo taa nshi jeye l'uboku ephefu.

⁸ Unubedua; unu takwaphu nshi; obu eshihu unu ike. Ishi iya aburu le teke Nnajiufu a-bya duakwa ntse.

⁹ Unwunna mu; unu ba agujekwaru ibe unu aphu ege Nchileke e-te ekpedu unu ikpe. Unu lekwa l'onye ikpe nookwa ntse.

¹⁰ Unwunna mu; unu nyatajekwa ndu nkfuchiru Nchileke, shi gude epha Nnajiufu ayi kfu okfu. Unu gude ephe; muta otaru iphe-ehuka nshi.

¹¹ Unu eleenua: o kwa ndu taru nshi be ayi ekuje ndu a goru onu-oma nu. Unu nuwaru ota-nshi ke Jobu; unu anukwaaphu ege Nnajiufu gude kfu ya ugwo l'ikperazu. Le Nnajiufu bu onye obu-imiko; bukwaruphu o-gba-mkpu.

¹² Ophu katsuanu; unwunna mu; bu t'unu be erijekwa angu. Ophu o dukwa iphe odo, unu e-gude ria angu: m'o bu igwe; m'o bu ali. Teke unu suru: "Iye" t'o bukwaru: iye. Teke unu suru: "Wawa" t'o bukwaru: wawa; k'ophu Nchileke ta anmadu unu ikpe.

¹³ ?O nweru l'unu ha, onye eje iphe-ehuka? T'onye obu kfuru nu Nchileke. ?O nweru l'unu ha onye ehu atsọ ena? T'onye obu gwa egvu; gude jaa Nchileke ajaja.

¹⁴ ?O nweru l'unu ha, onye iphe-ememe eme? T'onye obu kukoo ndu, e meru ogurennya chochi t'ephe bya ekfuru nu Nchileke l'ifu iya. T'ephe gude epha Nnajiufu wua ya manu l'ishi.

¹⁵ L'okfu, e kfuru nu Nchileke; bya ekweta l'oo-me be a-dzotakwa onye iphe-ememe eme; Nnajiufu e-me; yọ gbakerehu. Teke bu l'o meru iphe du eji be aa-guru iya eya nvu.

¹⁶ Oo ya bu; unu koshijeeru ibe unu iphe du eji, unu meru. Unu kfujekwaruphu nu Nchileke l'okfu ehu ibe unu; ege ee-me t'ehu du unu mma. Okfu, onye doberu eka ndoo kfuru nu Nchileke be erejekwa; takposhia ali.

¹⁷ Eláyiya; ?tọ budu madzụ, kfu eka kfuru okpa ege ayibedua kfu? O kfuru nu Nchileke kfushia ya ike; sụ t'igwe b'egeda mini l'ali. Kẹ mini aburu kperengu afa eto l'onwa ishingụ.

¹⁸ Yọ bya ekfuru nu Nchileke odo; igwe abya enwushi mini; iphe a kuru l'ali awata amishi odo.

¹⁹ Unwunna mu; o -nweru l'unu ha onye shisweru ụzo l'okpuberu okfu ono; onye odo edulata iya azu l'uzo, vudo nhamunha;

²⁰ t'onye ono maru l'onye dulataru onye meru iphe du eji azu t'e b'o shishi ejo uzo; onye ono, shisweru uzo ono be aa-dzofuta obu iya l'eka onwu; gukwaaru iya nvu l'igweligwe iphe du eji.

Ekwo ke mbụ, Pyita deru

¹ Ekwo-ozí-wa bẹ shi l'ẹka mbẹdua, bụ Pyita, bụ onye ishi-ozí Jisọsu Kuráiyisutu.

Ndu mu ede iya anụ bụ unubẹ ndu Ju ono l'unu ha, a chikashiru l'alí unu; unu agbakashihu laa ọhodo je eburu ono. Ndu je eburu lẹ Póntusu; ndu eje eburu lẹ Galéshíya; Kapadósiya; Éshíya mẹ lẹ Bitíniya.

² Mbụ unubẹ ndu, Nchileke, bụ Nna ọtáru; mee unu; unu abụru ndu nk'íya. Nchileke ọtáru unu; okfu l'ọ bebehaduru l'odungu maru l'unu a-buru ndu nk'íya. Yọ bya ezi Ume-dụ-Nsọ; yọ mee unu; unu abụru nk'íya; k'ophu unu a-nọdu anụjeru Jisọsu Kuráiyisutu okfu; mẹ k'ophu Jisọsu ono e-gude mee ya safukota unu iphe, bụ iphe dụ ẹjị, unu meshiru l'ọ ha.

Tẹ Nchileke mee t'eze-iphe-oma nk'íya rube unu ẹka; rube iya unu k'anýinyi iya. Yọ mekwaaphu t'unu buru l'ẹhu-agu ọgbodo eburu.

Ole ẹnya ndzụ gbururu jeye

³ Unu t'ayi jaa Nchileke ajaja. Ọo ya bụ Nna kẹ Nnajiufu ayi Jisọsu Kuráiyisutu! Ọ phụwaru ayi imiko, nyíberu anyibẹ. O mewaru Jisọsu Kuráiyisutu; yọ shi l'onwu teta nọdu ndzụ; shi ẹge ono mụa ayi ọdo. Nta-a bẹ ayi elewa ẹnya ndzụ ophungu, ayi a-nọ gbururu jeye lẹ tutu yoyo.

⁴ Ayi elekwaphu ẹnya l'ayi l'unu e-mekochaa tuko gbaru mgbá nweru iphe-oma, Nchileke doberu unu l'imigwe; mbụ iphe-oma ophu ẹ-ta hadu kẹ rehu erehu; tọ ha kẹ mebyihu emebyihu; tọ ha kẹ kahụ akahụ.

⁵ Ọ bụ okfu l'unu woru onwunu ye Jisọsu l'ẹka meru iphe oogudeje ike iya akwachi unu t'ẹ b'ọ nwe iphe e-me unu jeye teke oo-koshi unu lẹ ya dzọtahawaruru unu. Yọ bukwánuru l'ikperazụ bẹ oo-koshi iya unu ọbụ.

⁶ Ono bebekpo buru iphe unu a-nọdu ete ẹswa iya; a makwaru-a l'unu jefutaje iphe-ẹhuka, dutsua iche iche, bụ iphe a-data unu adata. Obenu l'ono búa kẹ nwa nta-a; ẹ tọ dukwa ẹge ọo-nọ-bebe.

⁷ Iphe kparu iphe unu jefutaje iphe-ẹhuka ono bụ t'e gude iya maru l'ekwekwe, unu kweru kẹ Kuráiyisutu ta bụdu ekwekwe nggogo. Unu lewaru mkpọla-ododo. Mkpọla-ododo bụ iphe vu oke aswa. Obenu l'ọ mebyihujekwanu emebyihu. Yọ bulekwaru-a l'ọku b'aañuje iya; gude data iya t'a maru: ?ọ búa ọkpobe iya t'ẹ tọ bụdu? Ọ kwaphu ẹge ono bẹ aa-data ekwekwe, unu kweru t'a maru: ?ọ bụ ọkpobe ekwekwe; t'ọ bụ ekwekwe nggogo. Ekwekwe ono bẹ unu manaru-a l'aswa iya ka aswa mkpọla nshinu. A -datatsua ya; ọ -buru ọkpobe ekwekwe bẹ unu kweru; a jaa unu ajaja; mee t'unu gbufu chalahaa l'ọ bụ iphoro, shi Nchileke l'ẹka; a kwabekwaphu unu ugwu. Yọ buru mbọku ono, Jisọsu Kuráiyisutu a-bya ono b'ọo-dụkota ẹge ono.

⁸ Unu yeru Jisọsu obu l'ẹ-ba bụ l'unu gudejewa ẹnya unu phụ iya. Unu ewotawa onwunu ye iya l'ẹka; l'ẹ-ba bụ l'unu gude ẹnya unu ele iya nta-a. Ọo ya meru iphe unu e-te ẹswa; tee ẹswa, ẹtu iya ẹ-ta dudu;

⁹ kẹ l'unu eritawa uru, nọ l'ekweta, unu kwetaru, bụ iya bụ lẹ Kuráiyisutu a-dzọfuta unu.

¹⁰ Lẹ ndu nkfuchiru Nchileke kfuakwaru kẹ adzọta ono, Nchileke a-dzọta unu ono. Ẹphe shi tọo nwẹhu ese t'ọ doo ẹphe ẹnya; t'ẹphe maru

ège kẹ adzodzozo ono, Nchileke kweru ukwa iya ono e-shi ree; mẹ t'ẹphe makwaruphu egbe teke obu, oo-re obu.

¹¹ Ẹphe seru t'ẹphe maru ọgẹ teke iphe ono e-re; maru ẹge oo-shi ree; mbu iphe ono, Ume Kuráýisutu, bu ẹphe l'ẹhu shi ama ẹka ala ono; tsube l'iphe-ẹhuka, Kuráýisutu e-je; jeye l'ugvu, Nchileke a-kwabẹ iya teke o jetsuaru iphe-ẹhuka ono.

¹² Nchileke abya emee ndu nkfuchiru iya ono; ẹphe amaru l'ozi ono, ya ziru ẹphe ono ta budu ozi ẹhu ẹphe; l'ọo unubedua b'e ziru iya ẹphe t'ẹphe bya ezia. Unu shiakwa l'ẹka ndu ozi ono, bu ẹphe bya ezia ya unu ono maru iya nta-a. Ẹphe byaru bya egude ike kẹ Ume-du-Nsọ zia ya unu. Ume-du-Nsọ ono bu Nchileke bẹ shi l'imigwe ye iya ẹphe l'ẹhu. Ozi ono, e ziru unu ono bẹ agutsukwaa agụ unwu ojozi-imigwe. Yọ dọ ẹphe t'a sọ l'o nweru ẹge ee-me t'o doo ẹphe ẹnya.

Umere, dọ Nchileke mma

¹³ Ọo ya bu t'unu mee obu unu t'ọ kwabẹ akwabẹ l'ọ bu onye liru onwiya anuma l'ukfu; unu kpadeje onwunu akpade; unu elekwaphu ẹnya eze-iphe-oma ono, Nchileke e-meru unu teke ono, Jisọsu Kuráýisutu e-koshilephu onwiya ono.

¹⁴ Teke unu te shidu maru okpobe okfu ono bẹ bu egu ejo iphe, shi anọduje agụ unu shi kpuru unu l'ẹka. Keshinu ophu unu bu-wa ndu anuru Nchileke okfu; unu be kwehekwa t'egu ejo iphe ono kpukwaduru unu ẹge ono, o shihawa kpuru unu ono.

¹⁵ Iphe unu e-gbe mee bu t'unu shi l'iphemiphe obule, unu eme koshi l'unu dọ nsọ; lẹ Nchileke ono, bu iya kuru unu ono dukwa nsọ.

¹⁶ L'e dekwaru l'ekwo okfu Nchileke; sọ lẹ Nchileke suru: "Unu bukwaru ndu dọ nsọ; lẹ yẹbedua, bu Nchileke bẹ dukwa nsọ."

¹⁷ Ọobuje teke unu ekfu anu Nchileke; unu eku iya Nna; mbu Nchileke ono, bu iya ekpeje onyemonye obule ikpe l'ẹge iphe onye obu meru dọ dọ-chi ono. Ẹ too kpekwa ikpe nk'iya ele madzọ ẹnya l'ifu. Ọo ya bu t'unu gude ndzọ unu l'ọ ha tsuje iya egvu lẹ mgboko ọwaa, a byaru abyabya-a.

¹⁸ Unu marua iphe o phuru Nchileke t'ọ gbata unu l'ẹka ejo umere ono, mkpa iya ẹ-ta dudu ono; mbu umere ono, unu mutaru l'ẹka ndu ono, muru unu ono. Iphe o gude kfua aswa ishi unu; gbata unu ta bukwa iphe emebyihuje emebyihu l'ọ bu mkpola-ocha m'ọ bu mkpola-ododo.

¹⁹ Iphe o gude gbata unu bukwa mee ono, vu oke aswa ono, bu iya bu mee Kuráýisutu. Kuráýisutu dọ l'ọ bu nwaturu, e gude agba eja, ẹ-te nwedu ẹke ọta nọ iya l'ẹhu; ẹkworo ta nọ iya ẹya.

²⁰ Ọ bu iphe ono bẹ Nchileke gude fọta iya. Ọ fọtaha-oduru iya ru; bẹ yẹbe Nchileke mederu mgboko. Yọ bya erua l'oge ikperazu-wa; yọ gude okfu ẹhu unu koshi iya ndiphe.

²¹ Ọ bu Kuráýisutu ono bẹ unu shi l'ẹka iya woru onwunu ye Nchileke l'ẹka; mbu Nchileke ono, bu iya meru iya; yọ shi l'onwu teta nọdu ndzọ; bukwaru iya phụ kwabẹru iya ugvu ono shi l'imigwe ono. Ọo ya bu l'unu nọwa Nchileke l'ẹka; elekwaphu ẹnya l'ọo ya a-dzọ unu.

²² Unu anọduje eme iphe okpobe okfu ono kfuru. Unu shiwa ẹge ono safukota iphe bu iphe dọ ẹji lẹ ndzọ unu; k'ophu unu yewaru unwunna unu obu. Obu ono, unu yeru unwunna unu ono ta bulekwa iwe-l'obu; ọchi-l'onu-eze. Unu ba ahakwa oyeru ibe unu obu. Unu kebeje ẹhu gude obu unu l'ọ ha yeru ibe unu obu.

²³ Ishi iya aburu lẹ Nchileke mụwaru unu ọdo; bya anụwa unu ndzu ọphungu. Ndzụ, unu nọ nta-a te shikwa l'ẹka ndu muru unu, bụ ọ-nọta-ọ-laa. Ndzụ unu nta-a shiwa Nchileke, bụ ojejeje l'ẹka. Ndzụ ono bụ l'okfu-ọnu Nchileke b'ọ shi. Okfu-ọnu Nchileke bụ okfu, nọ ndzụ; buru ẹge ono bẹ ọo-nọ iya jeye lẹ tutu yoyo.

²⁴ Ọo ya meru iphe ẹkwo okfu Nchileke sụru:

“Madzụ l'ọo ha dū l'ọ bụ ẹwu.
Mma kẹ madzụ adū l'ọ bụ
igu, ẹwu ono tsushiru.
Ẹwu ono -kpowa nkụ;
igu iya ono erishihu; dashia.

²⁵ Obenu l'okfu Nnajiufu a-nọ

gbururu jeye lẹ tutu yoyo.”*

Ọ bụ okfu ono bụ ozi-oma ono, a bya ezia unu ono.

2

Mkpuma, nọ ndzụ; mę Mba, dū nsọ

¹ Ọo ya bụ t'unu sefukota ẹka l'iphe bụ ẹjo iphe l'ọ ha. T'ẹ b'ọ nwehekwa unu onye a-dzụje ẹjo-ire; unu ta abuhe ọ-kfuru-iche-eme-iche phe; unu haa ẹnya-kfurukfuru; unu ahakwaaphụ okfubyishi madzụ ibe unu.

² T'ọ buru ẹge ẹgu ẹra anọduje agụ ụnwegirima, a muru k'ọphungu bụ ẹge ẹgu okfu Nchileke a-nọduje agụ unu; mbụ okfu Nchileke ono, ẹ te merushidu emerushi ono; k'ọphu unu e-vu; vukfuta ndzofuta unu.

³ Ọ bụ iya bụ iphe ọbu, e deru l'ẹkwo okfu Nchileke; sụ: “L'unu lẹ Nnajiufu bẹ megbawaru iphe; unu aphụwa l'ọ bụnuka onye obu-oma.”

⁴ Unu byakfuta Nnajiufu ono. Ọ bụ iya bụ mkpuma, nọ ndzụ, Nchileke gude tya ọkpa-ulo iya. Mkpuma ono, nọ ndzụ ono bẹ ndiphe ọfuru tufaa l'ọ bụ 'ọ-ga-lẹ-mkpa. Ọlobu; unu lewaru! L'ẹnya Nchileke b'ọ gbe bụkwaru iya b'ọ ọfataru kwabẹ iya ugvu.

⁵ Unu dulephu l'ọ bụ mkpuma, nọ ndzụ, e gude akpu ulo; jeru byakfuta iya tẹ Ume Nchileke gude unu kpua eze-ulo Nchileke ono, ọokpu ono. Tẹ Jisọs Kuráýisutu l'onwiya mee unu t'unu buru ndu achijeru Nchileke ẹja; t'unu buru ndu a-nọduje anụ Nchileke ngweja, dū iya mma.

⁶ L'ẹ dekwaru l'ẹkwo okfu Nchileke; sụ lẹ Nchileke kfuru okfu ẹhu Kuráýisutu; sụ:

“Lekwa; lẹ ya fotaakwaru
mkpuma lanu, dū iya ugvu.
Mkpuma ono bẹ ya egvube
t'ọ buru itso, guderu iya Záyonu.
Iphe bụ onye dakoberu
mkpuma ono te nwedu
l'ọo-kwaa izimana.”

⁷ Ọ kwa l'ẹhu kẹ unubedua, wowaru onwunu ye Kuráýisutu l'ẹka bẹ mkpuma ono bụ iphe aakwabẹ ugvu. Obenu; l'ẹhu kẹ ndu ọphu ẹ-te kwedu woru onwephe ye Kuráýisutu l'ẹka; bẹ

“Mkpuma ono, ndu akpu ulo jikaru ono;
bụ iya mekocharu bya aburu
itso, gude ulo ono.”

⁸ L'ẹkwo okfu Nchileke b'ẹ dekwaruphu; sụ:

“Lẹ mkpuma ono bụkwa

* 1:25 1:24-25 Azá 40:6-9.

mkpuma, a-nòduje adu ndiphe ukfu;
 bukwaruphu mkpuma,
 a-buru ephe e -vukota;
 a daa.

Iphe a-kpa iphe o-o-nòduje adu ephe ukfu bu l'ephe te ekwetadu okfu Nchileke. O bu iya meru iphe o dufutaje ephe ukfu ege ono.

⁹ Obenu l'unubèdua bu ndu Nchileke gude eka iya fota. O bu unubèdua bu ndu achijeru Nchileke eja; mbu Nchileke ono, bu eze ono. O bu unu bu mba, du nsò; mbu ndu Nchileke fotaru; mee ndu nk'ia gedegede; k'opu unu e-me t'a maru l'iphemiphe obule, Nchileke meshiru be bu iphe gbaru te ndiphe kwabe iya ugvu iya; mbu Nchileke ono, bu iya kuru unu kufuta unu l'ochi; bya ekuru unu ye l'iphoro nk'ia ono, du biribiri ono.

¹⁰ O nweru teke e to nwedu iphe unu shi buru. Obenu le nta-a be unu bukwa ndu ke Nchileke. O nweru teke unu te shidu maru ege Nchileke bu-tabe onye obu-imiko. Obenu le nta-a b'o koshiwaru unu obu-imiko iya obu; unu aphu-wa iya.

Umere ndu, Kuráiyisutu toru l'egbu

¹¹ Ndu mu yeru obu; unu bukwa ndu laru alala le mgboko-a; unu byakwaru iya abyabya. O kwa iya meru iphe mu ekfuru iya unu ekfushiru iya unu ike; su unu byiko; t'unu ba apakwaru onwunu togboru egu ejo iphe du iche l'iche, anòduje agu madu agugu ememe. O bu ndu ophungu ono, Nchileke nuru unu ono be egu ejo iphe ono anòduje etso ogu.

¹² Unu mejeru ndu e-te kwetadua ke Nchileke umere oma; k'opu bu; o -nweru m'o bu teke ephe jederu okfu l'unu bu ndu eme eji; ephe elewaa ege umere unu du-be mma. Ephe egudewa iya ru jaa Nchileke ajaja mboku ono, Nchileke a-bya ephe okpe ikpe ono.

¹³ Unu be ekwefujekwa ikè ome iphe, bu iphe govumentu, achi nu suru t'e mee. Unu gude ke l'unu yeru Nnajiufu obu me iya. O -buru l'oo eze, bu iya bu ishi kpoo-gbaa nweru iphe o suru t'e mee; unu mejekwaa ya.

¹⁴ Teke o bu l'oo ndu govano iya nweru iphe ephe suru t'e mee; unu mekwaa ya. Le ndu ono bukwa ndu o yeru t'ephe hujee ndu eme eji ahuhù; ephe ajakwaaphu ndu ophu eme iphe du mma ajaja l'edzudzu oha. Unu ba ajikajekwa l'unu te emedu iphe ephe kfuru.

¹⁵ Okfu l'o bu iphe du Nchileke mma l'obu t'unu gude umere oma, unu eme; mechishia eswe eswe ono, ndu e-ta madu iphe anòduje ekfu ono.

¹⁶ Kuráiyisutu be toshiakwaru unu l'egbu. Obenu le to bukwa l'a tofuru unu l'egbu; unu enweru onwunu a-kpata iphe unu e-woru onwunu togboru ome iphe du eji. Iphe unu e-gbe mee bukwa t'unu meje umere, gbaru ndu ejeru Nchileke ozi.

¹⁷ Unu kwabeje onyemonye obule ugvu. Unu yejeru iphe bu unwunna, unu l'ephe kweru ke Kuráiyisutu obu. Unu tsuje Nchileke egvu; unu akwabeje onye bu eze ugvu.

Iphe-ehuka, Kuráiyisutu jeru; bu ayi iphe-leta-mee

¹⁸ Unube ndu ejeru madu ozi; unu wozitaje onwunu ali l'eke ndu bu nnajiufu unu no; kwabeje ephe ugvu; unu emeje iphe bu iphe ephe ziru unu ememe. T'e b'o bulekwa onye ophu nnajiufu iya nweru obu-oma; duru iya agu b'a-nòduje akwabe iya ugvu nwenkinyi. T'onye ophu nnajiufu iya duru ehuka kwabejekwa iya phu ugvu.

¹⁹ Nchileke bẹ ẹhu atsojekwa ẹna teke unu gude l'unu bu ndu nk'ia richia obu eje iphe-ẹhuka; mbụ iphe-ẹhuka ịnyigirinyi, e meru unu; unu eje.

²⁰ Mbụ; m'ẹ to gbakwa ke t'a jaa unu ajaja l'unu richiru obu eje iphe-ẹhuka teke eechi unu iphe l'iphe unu meru-a ẹji. O kwa teke unu meru iphe du mma; eechi unu iphe iya; unu -richia obu teke ono: iya-a! Ẹhu atsoo Nchileke ẹna.

²¹ Okfu l'o bu oje iphe-ẹhuka; mbụ egbe iya ophu du Nchileke mma bẹ Nchileke kuru unu oku iya. Lẹ Kuráýisutu l'onwiya bẹ gudekwaphu okfu ẹhu unu jee iphe-ẹhuka; yo shi ege ono; buwaru iphe-leta-mee b'o meru doberu unu; k'ophu unu a-mụtakwanu umere iya.

²² O kwa iya bu iphe obu, e dehawaruru l'ekwo okfu Nchileke; su: "L'ẹ to nwekwa-a iphe du ẹji, o mejeru; t'o bu l'o dzujeru ejo-ire."

²³ E phuakwaru iya iphu; obu l'ẹ to phulatabukwaa. O jeru iphe-ẹhuka; obu l'ẹ to nwedu onye o chijeru ẹka l'iri-ise. Iphe o gbe mee bu l'o woru onwiya ye Nchileke l'eka; mbụ Nchileke ono, bu onye ophu ikpe nk'ia bu ikpe, du maa ono.

²⁴ Kuráýisutu l'onwiya bẹ vutaru iphe du ẹji, ayi meru l'o hakota l'ẹhu iya teke ono, a kpopyaberu iya l'oshi-osweru ono; k'ophu ayi a-du l'o bu ndu nwuhuru anwuhu l'ẹke ome iphe du ẹji no; te ndzu, ayi a-no bu-chiaru iphe a-nodu ekoshi l'ayi buwa ndu Nchileke guru lẹ ndu doberu ẹka ndoo l'ifu iya. O bu uswiru echachi ono, e chiru iya ono bẹ Nchileke gude mee t'unu korohu.

²⁵ L'unu shikwa agha ririri l'o bu aturu, phuru uto; obu lẹ nta-a bẹ unu latawaru azu byakfuta onye ono, eche unu l'o bu aturu, bukwa iya phu bu onye eleta ndzu unu ẹnya ono.

3

Umere, gbaru ndu alu alulu

¹ Ẹge ono kwaphu; unubedua, bu unwanyi, alutsua nji; unu wozitaje onwunu al'ẹke ndu bu nji unu no; k'ophu bukwanu teke bu l'o nweru nji unu phe ono, bu ndu ẹ-ta angabejedu nchi l'okfu Nchileke; ẹphe -phukwanua umere, unu eme; ẹphe abya emelaha okfu, Nchileke kfururu. Yo bukwannuru umere unu ono e-me; ẹphe abya emelaha okfu ono, Nchileke kfururu ono; m'o -ruhuru; to nwekpoonu okfu, unu kfururu nu ẹphe;

² ke l'ẹphe e-gudewaru ẹnya ẹphe ele umere, ẹ-ta dudu ẹke uta no iya, unu eme eyeru ẹphe; okfu l'unu atsu Nchileke egvu.

³ T'iphe oriri iya e-chije unu ẹhu ba abukwa ẹge unu e-shi memaa onwunu emema t'unu ma mma. T'iphe unu e-fujeru l'oriri iya ba abukwa ẹge unu e-me swengashia egbushi unu; me ẹge unu e-shi gude unwu iphe e gude mkpola meshia; mewaru iphe dutsua ẹge ono, bugbaa iphe vu oke aswa gude emema onwunu; ophu 'o bukwa ẹge unu e-shi eye uwe, vu oke aswa.

⁴ T'iphe oriri iya e-chijechia unu ẹhu bukwaru ẹge unu e-shi mee obu unu t'o du mma; k'ophu ime obu ono, ẹ te egudejedu ẹnya phua ono a-nodu ama mma; mbụ mma ophu ta byadu l'ala alala jeyewaru. Mma ono bu ome odoo; me oji obu oyi. Iphe ono l'o ha bẹ tukokwa buru iphe vu oke aswa l'ifu Nchileke;

⁵ ke l'o bu ẹge ono bẹ unwanyi shi egudeje eme mma nk'ẹphe teke ndiche. Ẹphe shi ewojeru onwephe doberu Nchileke iche. Mbụ l'o bulephu Nchileke bẹ ẹphe shi anoduje ele ẹnya l'eka. Ẹphe shi ewozitaje onwephe al'ẹke nji ẹphe no.

⁶ Ọ bụ ẹge ono bẹ Séra wozitaru onwiya alí l'ẹke Ébirihamu nọ. Yọ b́rú iphe ono meru iphe o shi emeje iphe Ébirihamu ḱfuru; l'akwabẹ iya ugvu; shi ekuje iya nnajíufu. Unubẹdua b́akwa ọkpobe unwu Séra; m'ọ -b́rú l'unu emee iphe d́ mma; unu te ekwejehe t'ọ nweru iphe a-nọdu eyejekwadu unu egvu.

⁷ Unubẹ ndu ọphu b́ unwoke, alútsua nwanyi; unu mejekwaruphu unyomu unu umere, d́ mma; unu l'ẹphe ab́rú ẹhu l'alúlu, unu alú. Unu mejeeru ẹphe umere, d́ mma; keshínu unu marua l'unwanyi bẹ ọvo ta nọdu l'ọ b́ unwoke. Unu leta ẹphe ẹnya; mejeeru ẹphe iphe mkpa iya duru ẹphe. Unu kwabeje ẹphe ugvu, gbaru ẹphe. Okfu l'ọ b́ unu l'ẹphe a-t́ko shi l'ẹka Nchileke gbaru mgba nata eze-iphe-oma ono, b́ iya b́ ndzú tutu yoyo ono. Unu t́ko meje umere, d́ ẹge ono; k'ọphu umere unu ta anọchidu unu ọzo t'unu be ekfushiru ń Nchileke.

Ome madzú t'ọ jee iphe-ẹhuka ìnyigirinyi

⁸ Ẹke mu a-súchí okfu mu ono ishi b́ t'egomunggo unu b́rú nanú; t'iphe-ẹhuka, byaru ibe unu rujee unu l'ẹhu ẹge o ruru iya onye ọbu, ọ byaru. Unu eyekwaruphu ibe unu obu; l'unu t́kokwa b́rú ndíbe Nchileke; unu b́rú ndu obu-imiko; unu ab́rú ndu ewozitajẹ onwunu alí l'ẹke ibe unu nọ.

⁹ Madzú -meje unu ẹjo iphe; unu be egudejekwa ẹjo iphe gwata onye ọbu ugwo iya. E -phujee unu iphu; unu be ephulatakwa. Iphe unu e-mejechia b́ t'unu gbe gojeru ọnu-oma ń onye ọbu; l'iphe Nchileke kuru unu oku iya kwa tẹ ya gọru ọnu-oma ń unu.

¹⁰ L'ekwo okfu Nchileke b'e dekwaru; sù:

“Iphe b́ onye ọogu t'ọ kaa nka;
mbọku-mbọku ab́rú iya k'oma;
t'onye ọphu be egudenuphu ire iya t́ ịkpoki;
ọphu ọodzujekwa ẹjo-ire.

¹¹ T'onye ono ghaaru ẹjo iphe azú;
watachia ome iphe d́ mma.
Yo kebe ẹhu chọje iphe b́:
o -mee ya; nchí ad́ ndo;
Ọ -phua iphe ọbu;
t'ẹ b'ọ tugbekwa iya ẹka.

¹² Lẹ Nnajiufu, b́ Nchileke
anọdujekwa eleta ndu
doberu ẹka ndoo ẹnya;
ngabẹkwaphu nchí l'iphe
ẹphe ekfuru iya teke ẹphe ekfu ań iya.
Obenu lẹ ndu ẹjo iya ono;
bẹ ọoghajeru azú.”

¹³ Nta-a-e! ?Nanúkpo onye e-mekata unu m'ọ -b́rú l'oohe unu uhère ome iphe vudo nhamúnha?

¹⁴ Mbú; ọ -b́rú-a l'unu eme iphe vudo nhamúnha; meru iphe aapakfuta unu iphe-ẹhuka; unu be eyekwa ọnu; lẹ Nchileke a-gọkwaru-a unu ọnu. Unu ba atsujekwa madzú egvu; ọphu obu 'awajekwa unu mini.

¹⁵ Iphe unu e-gbe meje b́ t'unu gudeje obu unu l'ọ ha kwabẹ Kuráýisutu, b́ Nnajiufu unu ugvu; gude koshi l'ọ b́ iya b́ Nnajiufu unu ọbu. Unu kwabeje akwabẹ tekenteke; 'amakwaru ama o -nweru onye jiru unu iphe ono, unu ele ẹnya iya ono; t'unu yeeru iya ọkpobe ọnu; koshi iya iphe kparu iphe unu ele ẹnya iphe ono, unu ele ẹnya iya ono.

¹⁶ Teke unu eyeru onye obu onu ono; unu zijekwaa obu l'alị yeeru iya eya; unu emekwaphu ekoshi ephe lẹ Nchileke dūru unu lẹ nsọ. Unu meje iya ẹge ono; k'ophu obu ta awajedu unu awawa; k'ophu bukwanu: o - nweru ndu ekfuru unu ẹjo okfu; unu egudekwanu umere oma ono, unube ndu ke Kuráiyisutu eme ono meru iphere kpua ndu obu.

¹⁷ L'ọ kakwa mma te madzụ jee iphe-ehuka; okfu l'ooome iphe dū mma; m'ọ -buru l'ọ bu ẹge ono be dū Nchileke mma; karia l'ọ bu ẹjo iphe onye obu meru be onwu onwu iya.

¹⁸ Unu nyatakwa iphe meru l'ehu Kuráiyisutu. Yẹbedua be jekwaru iphe-ehuka. Ọ bu iphe dū ẹji, ndiphe eme be kpataru iphe o jeru iphe-ehuka jeye yọ nwuhu. Anwuhu ono b'ọ nwuhuru ugbo lanu; sefu ẹka. Yẹbe onye ono, doberu ẹka ndoo ono anwu-chiaru ndu ẹ-te dobedu ẹka ndoo onwu; k'ophu oo-duta ayi dukfuta Nchileke. Ndiphe be gburu ugwehu mmakanu, bu iya bu ugwehu Kuráiyisutu. Obekwanu lẹ Ume Nchileke meru Ume iya; yọ ndu ndzụ.

¹⁹ Yọ buru Ume ke Nchileke ono b'ọ gude bahushia lẹ ndu maa jekfube ndu maa ono, a tuchiru lẹ mkporo ono; je ekfuaru ephe okfu Nchileke.

²⁰ Lẹ teke ndiche ono, Nówa kuru eze ugbo ono be ndu ke teke ono jikakwaru ongabe nchi l'iphe Nchileke ekfu; Nchileke ataa nshi ngakotaru ephe; to dū; jeye teke o nonyaaru; haa mini t'ọ rigbushia ephe. M'ọ bulekwapu nwa ndu ẹ-ta badu nwishi be bahuru l'eze ugbo ono. Ephe dū umadzu esato nwenkinyi bahu iya. Nchileke eshi lẹ mini ono, ugbo ese eli l'eli iya ono; dzọ ephe.

²¹ Mini ono be dū ududu mini, e gude eme baputizimu. Baputizimu-wa, a nmaru l'etu-wa ta adujekwa ike safu ayi inyi, nọ ayi l'ehu; o bulekwapu l'ayi egudeje iya arọ Nchileke t'ọ sachaa obu ayi t'ẹ b'ọ ndu awa ayi awawa. Yọ buru l'eteta, Kuráiyisutu tetaru ndu ndzụ be ooshije dzọ ayi.

²² Yo tetatsua ono; lashia l'imigwe je anodu l'eka-utara Nchileke, bu Nna. Ọ bu l'ẹke ono b'ọ ndu buru eze; l'achi iphe bu ojozi-imigwe l'ephe ha; me iphemiphe obule, ike nọ l'eka; me iphe bu ndu ishi l'imigwe.

4

Ndzụ ọphungu

¹ Kuráiyisutu be jeru iphe-ehuka teke o nọ lẹ mgboko. Ọo ya bu t'ọ bulekwaruphu ẹge ke iphe-ehuka dū Kuráiyisutu bu ẹge ọo-duje unu; mbu t'unu kwakobekwa k'ọje iphe-ehuka unubeɖua. L'ẹ to nwekwa onye jeebejeru egbe iphe-ehuka ono lẹ mgboko-a, jekwadu je awata ome ẹjo iphe odo.

² Ọo ya bu t'unu watalekwapu ome iphe bu uche-obu Nchileke; unu egudekpele iya phu ẹge ono tugbua ke nwa nta-a, unu nọkwadua lẹ mgboko-a; haa otso ẹgu ẹjo iphe, a-guebe ndiphe.

³ Unu lewaru egbe teke unu shi meta iphe ndiphe ono, ẹ-ta madu Nchileke ono eme. Nta-a be unu metashiakwaru iya. Lẹ keshinu teke ono be unu shi nduta ndzụ; unu te nwe iphere. Unu eshi woru onwunu togboru iphe bu ẹgu ome ẹjo iphe, agu unu; mbu; unu eshi angunuka mbe; shi eri l'angu-sweshi onwunu ifu; shi tsokpeleruphu ekemeke obule achọ-phe ẹke unu a-ngu mee; l'agwaphelephu iphe bu iphe aagwa agwagwa; me ogvu, bu iphe, dū Nchileke ashi.

⁴ Nta-a b'o gbekwa bya adu ndu ono, e-ta madu Nchileke ono biribiri l'unu te etsojehedu ephe emephe ejo ememe ono; unu te etsojehe ephe nodu ndzu o-la-l'iyi ono nta-a. Oo ya emeje ephe ekfubyishi unu.

⁵ Obenu le mboku, Nchileke e-kpe ikpe abyakwaa. O bu mboku ono be ephe a-bya evudo Nchileke l'ifu; gude onu ephe; shi ishi lanu dokotaru iya iphe ephe meru le mgboko-a; mbu Nchileke ono, gbe kwakobehawa k'okpe ndu nwuhuru anwuhu; me ndu no ndzu ikpe ono.

⁶ O kwa iya meru iphe Kuráýisutu jeru je zia ndu nwuhuru anwuhu ozi-oma ono. O bu oswi-okfu l'ephe nwuhuru anwuhu; obu le Kuráýisutu be jeleru-a je ezia ephe ozi-oma; okfu l'anwuhu ono, ephe nwuhuru ono bukwa ikpe, Nchileke nmaru madzu kpamukpamu. Iphe meru iphe o je ezia ephe ozi-oma ono bu le Nchileke be meru t'a maeduru: ?ephe a-nata ozi-oma ono; nweru egbe ndzu ophu yebedua, bu Nchileke nweru?

Gude iphe-oma, Nchileke meru ngu jeeru iya ozi

⁷ Teke mgboko-a; me iphemiphe obule, no iya nu a-gvu be duakwa ntse. Oo ya bu t'unu kpadejekwa onwunu; enya edo unu edodo; k'ophu unu a-duje ike okfu anu Nchileke.

⁸ Ophu, bukwanu iya ka; aburu t'unu yejeru ibe unu obu okpobe eyeye. L'egbe n-yemobu ono emejekwa t'a guaru madzu nvu l'igweligwe iphe du eji, o meshiru.

⁹ Unu kwajeeru ibe unu ebyee. Olobu t'unu be egudejekwa nggumaphu akwa iya.

¹⁰ Keshinu ophu Nchileke mewaru unu eze-iphe-oma, du iche iche; nutsukwaaphu unu iphe-oma l'ehu l'ehu; o kwa iya bu t'onyenonu l'unu ha wota iphe-oma, ophu Nchileke nuru iya gude mee iphe a-garu ibe iya le mkpa. O kwa teke unu eme iya ege ono be bu iya bu l'unu bu okpobe ndu letaru enya l'iphe-oma, Nchileke nuru unu.

¹¹ O -nweru onye ekfu okfu; t'onye obu kfuje l'iya phu l'a -suru l'oo Nchileke lonwiya ekfu iya. O -nweru onye l'eyetaru ndu odo eka; t'onye obu yejeru madzu eka nshinu l'ege Nchileke nu-taberu iya ike; k'ophu ee-shikwanu l'iphe bu iphe ayi eme ememe; ndiphe eshi l'eka Jisosu Kuráýisutu kwabe Nchileke ugvu; mbu Jisosu Kuráýisutu ono, eze ike, ha nshinu bu nk'iya ono. Yo bukwaru iya phu b'o gbaru t'a kwabe ugvu gbururu jeye le tutu yoyo! Ono kwa ege o du.

Iphe-ehuka, ndu ke Kuráýisutu eje

¹² Ndu mu yeru obu; t'ejo iphe-ehuka ono, abyakfutaje unu ono ba adujekwa unu biribiri. Egbe oke iphe-ehuka ono bukwa iphe e gude eme t'a maru: ?unu noshirua ike l'eka Nchileke. Unu ba arijekwa l'iphe-ehuka ono, byakfutaru unu ono be bu iphe etu iya ta dudu. E to kwa unu bu obebe.

¹³ Iphe unu e-gbe mee bu t'ehu tsoje unu ena l'unu tuko gbaru mgba eje egbe iphe-ehuka ono, Kuráýisutu jeru ono. E -mekochakwanua; t'ehu kfube oswa tsoo unu ena; tsoshikpoo ya unu ike mboku ono, Nchileke e-koshi odu-biribiri Kuráýisutu ono; mbu unu akfube oswa gude obu unu l'o ha tee eswa.

¹⁴ T'ehu tsoje unu ena teke ndiphe ekfutoshi unu; okfu l'unu bu ndu ke Kuráýisutu. Ishi iya bu l'o bu teke unu eje egbe iphe-ehuka ono be Ume Nchileke ono, bu iya emeje t'unu gbaru mgba l'odu-biribiri Nchileke ono a-nopyabewaru unu l'ehu jeyewaru.

¹⁵ Olobu t'e b'o nwekwa l'unu ha, onye e-je iphe-ehuka; okfu l'onye obu gburu madzu; o dudu buru l'o zitaru iphura; o dudu buru l'oo ejo iphe

odo, onye obu meru be onwu onwu iya; o dudu buru okfu l'onye obu bu onye okfu. T'egbe iphe-ehuka, du ege ono ba abyakfutakwa unu.

¹⁶ O gbe -buru teke bu l'unu eje iphe-ehuka; okfu l'oo l'unu bu ndu ke Kuráýisutu; t'iphere iya ba adukwa unu. Iphe unu e-me bu t'unu kejelechia Nchileke ekele; l'oo epha Kuráýisutu be eeku unu.

¹⁷ Le teke Nchileke e-kpe ndiphe ikpe be ruakwaru nu. O kwa ndu ophu bu ndibe Nchileke b'oo-vu uzo dabé iya l'ehu. O -buru l'o bu ayibedua be Nchileke a-dube okpe ikpe ono; ?nanukpo ege oo-du ndu ono, jikaru okfu Nchileke ono?

¹⁸ L'e dekwaru l'ekwo okfu Nchileke; su:

“O -buru l'ege Nchileke e-me
dzota onye doberu eka ndoo;
du l'o bu iphe, e shiru l'oku;
?nanu ege oo-muru ndu,
e-ta tsudu Nchileke egvu;
mewaru ndu ophu, e-ta
nuduru iya okfu?”

¹⁹ Oo ya bu t'iphe bu ndu eje iphe-ehuka l'ege o du Nchileke t'ephe jee ya; mejekwa umere oma; ephe eworu ndzu ephe ye Nchileke l'eka; mbu Nchileke ono, bu iya keru ephe; bukwaruphu onye evudoshije ike l'iphe o kfuru ono.

5

Oleta ndu Chochi enya

¹ Iphe-a, mu abya ekfukfu-wa buakwa ndu e meru ogurennya chochi be mu ekfu eyeru. Le mbedua, bu Pyita be bukwaphu onye e meru ogurennya chochi ege e meru unubedua. A gufukpooru ono; mbedua be gudekwaphu enya mu phukota iphe-ehuka ono, Kuráýisutu jeru ono kpakparakpamu. Mu abukwaruphu onye yi le ndu, ephe le Kuráýisutu a-gbaru mgba nweru odu-biribiri Kuráýisutu, bu iphe Nchileke e-me t'a phugbaru teke e-te tehedu enya.

² Unu letakwa ephe enya ege ono, onye eche aturu eletaje aturu iya enya ono. Unu melekwa iya phu t'o buru iphe shi unu l'obu. Unu be emekwa iya l'o bu iphe e yebutaru unu eyebuta t'unu mee. Unu woru obu unu l'o ha ye l'oje ozi ono; unu ba anodukwa eje iya dobe enya l'uru, unu e-rita iya. Ono buakwa iphe-iphere.

³ Unu be emekwa ndu ono, Nchileke yeru unu l'eka ono l'a -suru l'ephe bu ohu, unu gbaru agbagba; unubedua aburu ndu nwe ephe. T'umere unu buru iphe ephe e-letaje enya eme ephebedua.

⁴ Oo ya bukwanu; teke Kuráýisutu ono, bu iya bu ishi le ndu eche aturu ono a-bya ekoshi onwiya; yo nu unu ndzu gburruru jeye; mbu obunggo, du biribiri, e-te nwedu l'o mebyihu emebyihu.

⁵ Ege ono be mu ekfukwaruphu unube ndu ophu ephe eleta enya. Unu wozitaje onwunu al' l'eka ndu ono, e meru ogurennya chochi ono no. Iphe mu e-kfuleruphu unu l'unu ha bu t'iphemiphe obule, unu eme koshijekwa l'unu ewozitaje onwunu al' l'eka ibe unu no; t'unu yejeru ibe unu ugvu; unu eyejekwaruphu ibe unu eka. L'ekwo okfu Nchileke sukwaru:

“Le Nchileke ajikaje ndu
eku onwephe ekuku.
Ndu ophu wozitaru

onwēphe alì; bē oomejeru eze-iphe-oma.”*

⁶ Oo ya bụ t'unu wozita onwunu alì l'ifu Nchileke, onye bụ iya bụ Ọkaribe-Kakota-Ike; k'ophu oo-woli unu eli teke gbaru nū.

⁷ Unu tukoje iphemiphe obule, atsū unu l'ēhu ye Nchileke l'ēka; l'ēnya iya ta alufujekwa alufu l'ēke unu nō.

⁸ T'ēnya rua onyemonye obule alì; unu cheje nche. L'onye ohogu unu; mbū Sétanu tsokwaru aghaphe; ede ekiri l'ō bụ agū; achō onye ọo-labushi alabushi; taa.

⁹ Unu be ekwekwa haaru iya ụzo; unu vudoshia ike l'ekwekwe, unu kweru kē Nchileke; l'unu makwaru-a l'unwunna unu l'ēphe ha lē mgbokoka bē tūkokwaphu eje egbe iphe-ēhuka ono.

¹⁰ Ọ bụ Nchileke ono l'onwiya bụ onye iphe bụ eze-iphe-oma l'ō ha shikota l'ēka. Ọ bụ iya kuru unu t'unu lē Kuráýisutu tugbabe buru nanū. T'unu l'iya tūko nōdukota l'ēkalanu, bụ ēke ọdu-biribiri iya ono, ta agvūjedu agvūgvu ono nō. Ọo ya bụ lē teke unu jeleruphu iphe-ēhuka ono nwanshì; yēbedua l'onwiya emee unu; unu adūebe mma. Oo-mē unu; unu eshihu ike; mekwaaphu unu; unu akafūa ovudoshi ike lē kē Kuráýisutu, unu kweru.

¹¹ T'iphe bụ ike buru nk'ia gburruru jeye lē tutu yoyo. Ono kwa ēge ọ dū.

Ekele mkpọ-chi ishi iya

¹² Ọ kwa nwakpuru okfu olemole bē mu gude deeru unu ekwo-ozí-wa. Ọ kwa Sulivánosu, bụ nwanna ayi, mu maru l'ō bụ onye e gude ire iya ēka bē gude ēka iya deeru mu ekwo-ozí-wa. Mu ederu iya unu; gude iya adū unu ike; emekwaphu tē mu gude iya kfuru unu l'iphemiphe obule ono bē tūkokwa buru eze-iphe-oma, shi l'ēka Nchileke. Unu vudoshia ike l'eze-iphe-oma ono.

¹³ Ndu kē Nchileke, nō lē Bábyilonu; mbū ndu chōchi kē ēke ono, bụ ndu Nchileke fōtakwaruphu ēge ọ fōtaru unubēdua ajikwaphu unu. Maku, bụ nwa mu ajikwaphu unu.

¹⁴ Unu kelekwa ibe unu ekele; gude n-yemobu nmata ēphe akpa.

Tē Nchileke mee t'unubē ndu unu lē Kuráýisutu tugbaberu buru nanū l'unu ha buru l'ēhu-agu.

* 5:5 5:5 Etu 3:34.

Ekwo k'ēbo, Pyita deru

¹ Ekwo-ozī-wa shi l'ēka mbēdua, bụ Sáyimonu Pyita. Mu bụ onye ejeru Jisọsu Kuráýisutu ozi; bya abụkwaruphu onye ishi-ozī iya.

Ndu mu ede iya anụ bụ unubē ndu ono, kwetaru woru onwunu ye Nchileke l'ēka ēge ono, ayibedua kwetakwaruphu ono. Ekwekwe ono, ayi l'ayi ha kwetaru ono bē shi Jisọsu Kuráýisutu l'ēka. Jisọsu Kuráýisutu ono bụ Nchileke; bya abụkwaruphu Onye Ndzota ayi. O kwa l'o nwenukaru obu-oma; meru iphe o kwetaru t'ayi l'unu tuko kwetakota nk'iya enyannaha.

² Mu ekfukwaru Nchileke t'o mee t'unu kafua omaru yēbe Nchileke; yo mekwaaphu t'unu kafua omaru Nnajiufu ayi, bụ Jisọsu ogbodo amaru eje. T'eze-iphe-oma; mē ēhu-agu, shi iya l'ēka rubekwa unu ēka; yo rubekwa iya k'etsushi iya.

Nchileke kuru unu; fota unu

³ Ayi maru Nnajiufu ono; maghee ya amaghe; mbụ onye ono, bụ iya kuru ayi t'ayi bya t'ayi l'iya gbaru mgba l'odu-biribiri iya; mē l'iphe-oma ono, ọonoduje eme ono. O bụ amama ono, ayi maru iya ono bē Nchileke shi gude eze ike nk'iya; nū ayi iphe bụ iphe mkpa iya duru ayi l'ọ ha; t'ayi gude nduru iya ndzū; l'emekwaphu umere, ekoshi l'ayi akwabē iya ugvu.

⁴ O bụ eze ike iya ono b'o gudekwaphu kweshia ayi ukwa iphe, dukota mma ogbodo adudu; mbụ ukwa iphe kariru ọtu ọnu iya. Oo ya bụ k'ophu unu e-gudekwanu k'ukwa iphemiphe obule ono, o kweshiru ayi ono ghaaru omebyishi onwonye ono, ndu mgboko-a emebyishi onwēphe ono azu. Ishi iya aburu l'ephe eyebeje ọnu l'egu ọjọ iphe anoduje agu ephe. Unu gudekwaphu k'iphe ono, o kweshiru unu ukwa iya ono t'unu lē Nchileke gbaru mgba meje umere oma ono, oome ono.

⁵ Oo ya bụ t'unu kebeje ọhu see t'unu meje umere oma yekwa l'ekwekwe, unu kweru kē Nchileke. Iphe, unu e-yekwa l'umere oma ono aburu ọmu t'iphe dojee unu enya.

⁶ Iphe, unu e-yekwa lē k'iphe-odo-enya aburu t'unu kpadeje onwunu. Iphe, unu e-yekwa l'okpade onwonye aburu ọtaru iphe nshi. Iphe unu e-yekwa l'ọtaru iphe nshi aburu t'unu kwabēje Nchileke ugvu.

⁷ Iphe, unu e-yekwa l'okwabe Nchileke ugvu aburu oyeru unwunna, unu l'ephe tuko ye onwunu l'ēka Kuráýisutu obu. Iphe, unu e-yekwa l'oyeru unwunna obu aburu t'unu yeru onyemonye obule obu.

⁸ O -buru l'egbe umere ono bē unu hawaru t'ọ buru ọra, raru unu; bē unu ta abuhekwa 'o-ga-lē-mkpa. Yo gbe mee t'amama, unu maru Nnajiufu ayi, bụ Jisọsu Kuráýisutu ka unu ore irē l'ēhu.

⁹ Teke bukwanu l'o nweru onye woru onwiya ye Kuráýisutu l'ēka; iphe ono kpamukpamu t'erubewa iya ēka; onye ono dukwa l'ọ bụ onye ishi; mbụ l'onye obu ta aphudu ọzọ. Onye ono bē gbekwanu zahawanu l'ọo Jisọsu bē safukotaru iya iphe dū ọjọ ono, o metakotaru kpube onwiya teke ono, ọ too woduaru onwiya ye Kuráýisutu l'ēka ono.

¹⁰ Oo ya bụ; unwunna mu; o kwa unu bụ ndu Nchileke kuru; fota unu; bya emee unu; t'unu buru unwu iya. O bụ iya kparu iphe unu e-kebeje ọhu

eme t'unu gude umere unu ekoshi l'unu buphu unwu iya obu l'oswiya; le teke unu emewa iphe ono l'o ha be e-to nwehekwa l'unu eshiswee uzo.

¹¹ O -buru l'unu emewa iya ege ono b'e to duhekwa iphe a-no-chighe unu uzo t'unu ba abahushi l'eke Nnajiufu, bu Jisosu Kuráýisutu bu eze gbururu jeye; mbu Jisosu Kuráýisutu ono, bu iya bu Onye Ndzota ayi ono.

¹² O kwa iya kparu iphe mu eme te mu nyatajekpeleruphu unu iphemiphe obule ono; e guderu l'unu makotawaru iya; bya evudoshiwa ike l'okpuberu okfu ono, e ziru unu ono.

¹³ Mu ari l'o ka mma te mu nyatakotaru unu iphemiphe obule ono nta-a, mu nokwadu-a ndzu-wa; gude iya yeshiru unu oku.

¹⁴ Ishi iya aburu le mu marua l'oge nka-ezekuna mu eruwa; bu iya bu ege Nnajiufu, bu Jisosu Kuráýisutu koshiru mu.

¹⁵ Mu e-keshikpelephu ehu anyataru iya unu; k'ophu bu l'unu ta azahahedu iya azaha; mbu je akpaa le teke mu ta nohedu.

Ugву, Nchileke kwaberu Kuráýisutu

¹⁶ Le teke ayi ziru unu k'ike Jisosu Kuráýisutu, bu Nnajiufu ayi; mbu iya bu ike ono, oo-gude bya odo ono; b'e to bukwa ako-ife, madzu ritaru l'oriri iya; be ayi koru unu. Ayibedua gudekpokwaa enya ayi phua odu-biribiri iya.

¹⁷ Ayi l'ia tukoru nodu l'eke ono teke Nchileke kwaberu iya ugву; bya anu iya odu-biribiri, du egvu; teke olu, shi l'odu-biribiri ophu kakota nu suru: "Owaa bu Nwata iya ke nwoke, ya yeru iya obu. Oomeje; ehu atso iya ena."

¹⁸ Ayibedua nukwaru olu ono, shi l'imigwe kfua iphe ono; ke l'ayi tsokwanu nodu l'ugву ono, du nsq ono.

¹⁹ O kwa iya kparu iphe ayi kafuaru okweshi ike; l'iphemiphe obule ono, ndu nkfuchiru Nchileke kfuahawaru ono be bukota okpobe okfu l'o ha. Unu ngabejekwa nchi; mee iphe ephe kfu; l'o butsukwaa ya phu bu l'unu eme ohuma. Iphe obu bu l'ozu ephe ono be bu iphoro; nodu le mgboko-a, iphe du eji meru; yo gbahukota oswi ke tsabalangu-wa. Iphoro ono a-nodulephu jeye nchi abohu; Kuráýisutu abya odo. Kuráýisutu ono a-dulephu l'o bu mkpo-kpodo nchi-abohu, anoduje echi pamupamu le gerigeri nchi-abohu. Oo-me; iphoro iya ono angakota unu obu.

²⁰ Obenu l'ophu katsukpo nu, bu ophu unu e-bebekpoodu maru bu l'e to dudu onye a-du ike gude uche k'eka iya maru iphe iphe ono, ndu nkfuchiru Nchileke deru l'ekwo okfu Nchileke ono bu.

²¹ Ishi iya aburu l'ozu ono, ndu nkfuchiru Nchileke shi anoduje ezi teke ndiche ono ta budu iphe ephe ritaleruphu l'uche ephe. O bu Ume-du-Nsq edu ephe; ephe ekfua okfu, shi l'eka Nchileke.

2

Ndu ejo nzizi

¹ Le teke ndiche b'o nwejehaakwaru ndu suru l'ephe bu ndu nkfuchiru Nchileke l'eke ndu Izurelu no; l'ephe e-ba bu iya. O kwaphu ege ono b'o du nta-a. O nwekwaru ndu a-nodu l'eke unu no; su l'ephe bu ndu ezi okpobe okfu ono; l'ephe e-ba bu iya. Yo buru okpobe okfu ono be ephe gude eregede gwakobe iya ejo-ire. Iphe bu onye -kwetaru ejo-ire ono; yo mee onye obu: yo laa l'iyi. Ndu ejo-ire ono a-jikatsuaru jika Nnajiufu ayi, bu Jisosu, bu iya gbafutaru ephe l'eka iphe du eji ono, ephe shi eme ono.

Ọ bụ iphe ono meru iphe, iphe ụdị eji, ẹphe meshiru a-tukoru ẹphe l'ishi; ẹphe alaa l'iyi ẹgwegwa.

² Ikpetuma madụ e-mekochaa tsolahaa ẹphe; melahaa ẹjo ememe. Yọ bụru iphe ẹphe a-nọdu emeebetsua bẹ ndu ẹ-ta bụdu ndu kẹ Nchileke e-gude wata okfubyishi okpobe okfu ono, bụ iya bụ ụzo kẹ Nchileke ono, ayi etso ono ekfubyishi.

³ Ndu ono, anọduje ezi unu iphe ẹ-ta bụdu okpobe okfu ono bẹ bulekwapu ẹkpiri okpoga bẹ eshitaje ẹphe ifu. Ẹphe -gbeshi; ẹphe atuko ẹjo-ire, nọ lẹ mgboko dzushia wushiru unu. Ẹphe eshi ẹge ono; ghotu unu l'ugho; ria unu okpobe okpoga. Obenu l'ẹ ta anọhekwa ọphu baru nwishi; Nchileke anma egbe ndu ono ikpe. Ishi iya aburu lẹ Nchileke kfuahawaru iya ru teke ndiche l'iphe ono, bụ iya e-gbu ẹphe ono t'ekujekwa mgbenya.

⁴ Unu nyatakwa iphe Nchileke meru teke ndiche. Lẹ Nchileke ta ahakwa unwu ojozi-imigwe, meru iya iphe ụdị eji t'ẹphe riru iya. Ọ tūru ẹphe chee l'ọku alị-maa. Ẹke ono b'a tūru ẹphe mkpọro dobe l'ẹke, ọchi gbaru tsubalangu t'ẹphe nọdu ngaburu mbọku ikpe.

⁵ Ọ kwaphu ẹge ono bẹ Nchileke ta hadu ndu ono, meru iya ẹjo iphe teke ndiche ono t'ẹphe rigbaru iya; gbahaa l'ọ gude utso bya atuko unwu eliphe rigbushia; okfu l'ẹphe te yeduru yẹbe Nchileke ugu. Ndu ọ dzọfutaru abuleruphu Nówa yẹ l'umadzu ẹsaa ọdo kpau. Nówa ono raru iya ndiphe arara t'ẹphe nujeru Nchileke okfu.

⁶ Nchileke abyakwapu bya anma Sódumu mẹ Gómóra ikpe; mee ya; oku adzufukota iya; yọ bụru ntụ; chihu lẹ mgboko. Iphemiphe ọbule ono bẹ Nchileke meru; gude koshi ndu ẹ-ta akwabedu Nchileke ugu egbe iphe ya e-me ẹphe.

⁷ Yọ buleruphu nwoke lanu; mbụ Lótu bẹ Nchileke dzọru l'alị ono, ndu eme ẹjo ememe bu ono. Lótu ono bụ onye doberu ẹka ndoo l'ifu Nchileke. Umere ono, rehuru erehu, ndu alị ono shi anọduje eme ono eshi akpọje iya mgbenya.

⁸ Ẹ to nweedu mbọku, mụtaru amuta, nwoke ono te shiru aphurushije enya; anughashi nchị l'ẹjo ememe, ndu ono shi anọduje emeebe; k'ọphu bụ l'ẹjo ememe, o shi egudeje enya phua; mẹ ọphu o shi anuje lẹ nchị shi anọduje ahushi iya ọku ike l'obu; kẹ l'ọ bụ onye ẹ-ta dudu ẹke, aata iya uta.

⁹ Ono ekoshi lẹ Nnajiufu marua ẹge ooshije dzọo ndu, woru onwẹphe ye iya l'ẹka; ẹ ẹge o shi yeru ẹphe ẹka; t'ẹphe nahu iphe-ehuka, byakfutaru ẹphe. Ọ makwaruphu ẹge oo-shije tuchia ndu eme iphe ụdị eji l'ẹke ẹphe a-nọdu jeye mbọku ikpe; t'a nua ẹphe aphu.

¹⁰ Iphe ẹphe anọduje achọ bụ t'ẹphe mee iphe, bụ iphe, ẹgu iya enwu ẹphe raphuraphu l'ehu; gude merushia onwẹphe.

Ndu ẹjo nzizi ono agbabeje okpa l'alị; l'eku onwẹphe ẹbyi; bụru ndu ẹ-ta atsjedu egvu okfubyishi ndu ono, ẹ ta aphujedu l'enya l'o-gbu-nwị-nwị imigwe ono.

¹¹ Unwu ojozi-imigwe kakwa ndu ono ike ọgbodo akaka; kakwapu ẹphe onweru Ume. Obenu l'ẹphe te ejejekwa je anọdu l'ifu Nchileke ekfurushi ẹphe; l'ẹphe meru eji.

¹² Iphe bụ ndu ono, anọduje ezi iphe ẹ-ta bụdu okpobe okfu ono dulephu l'ọ bụ anu-egu-egbudu, ẹ-te nwekpodua egomunggo lẹ phuu. Amumu, a mụshiru iya lẹ mgboko-a bụ t'ọ bya anọdu t'a hajẹ iya l'onya; gbuha. Ọ bụ iphe ẹ-te dodu ẹphe enya bẹ ẹphe egudeje ekfubyishi ekfubyishi. Yọ bụru ẹge eegbuje anu-egu-egbudu; bụ ẹge ee-gbu ẹphe; ẹphe alaa l'iyi.

¹³ Ono aburu uru, ephe e-rita l'ejo iphe ono, ephe yeru eka ono ndono. L'echi oke-eswe labu be ephe anodujelee eme t'ephe ria iphe ono, egu iya enwu ephe raphuraphu l'ehu ono; iphere taa du ephe. Ephe eme iya; yo tso ephe. Ephe bukwa iphere noduru unu; m'o -buru l'unu a-haje ephe t'unu l'ephe tuko eri nri teke unu dokoberu eri nri. Ephe -nodu; ephe ajakposhi unu; unu ta amaru l'ephe aghoru unu ugho.

¹⁴ Oobuje; ephe -gude enya phu nwanyi; yoo gu ephe t'a su l'ephe le nwanyi obu zewaru. E to dudu teke egu ome ejo iphe agu-buhuje ephe agu-buhu. Nta-a nta-a; ephe edetawa ndu ophu e-ta noshidu ike l'iphe ephe kweru; ephe adaaru ephe l'onya. Iphe doru ephe enya bulephu ege ephe e-shi kpaa okpoga. Ono be ephe metawaru; yo ria ephe ari ehu. Obekwanu le Nchileke tuwaru ephe onu.

¹⁵ Ephe paru okpobe uzo ono, vudo nhamunha ono haa; l'agha ririri. Ephe emewa egbe umere, Belamu, bu onye nkfuchiru Nchileke meru teke ndiche. Belamu ono bu nwatibe Bosoru. Iphe Belamu shi yeru enya teke o no bulephu okpoga. O yetaberu okpoga enya; k'ophu bu l'o shi abuje: o -phuchachaa iphe du eji; o -mawaru l'okpoga e-ru iya eka me ya -mee ya; yo jelee je emee ya: te ya chita okpoga ria.

¹⁶ Nchileke abya abaaru iya mbà iphe ono, oome ono; l'o kwa iphe du eji be oome; l'e to kwedu anuru yebe Nchileke okfu; to nwe ishi. A nonyaa; nkakfu-igara, a machacharu-a l'e too kfujedu okfu; ekfua okfu l'o bu madzu; t'e gude kposhia onye nkfuchiru Nchileke ono ome umere onye ogvu ono, ocho uzo ememe ono.

¹⁷ Ndu ono, ezi iphe e-ta budu okpobe okfu ono bu 'o-ga-le-mkpa be ephe bu. Ephe du l'o bu nwogvu, mini tahuru. Ephe adukwaphu l'o bu egbe iya owaa, abuje: igwe -ruebe eruru k'ochi mini; pherephere ephekashia ya-a. Nchileke be nmaakwaru ephe ikpe. Eke ephe a-nodu be gbaru tsabalangu. Yo buru ephe b'a kwakoberu eke ono, gbaru tsabalangu ono.

¹⁸ Ephe anodujelephu ekfu l'o bu ephe katsua amama; l'o bu ephe katsua amama. Okfu, shi ephe l'onu abujeru mkpokoro okfu. Ephe egudeje iphe ono, egu iya enwu ephe raphuraphu l'ehu, riwaru ephe ari l'ehu ono gbaa onya; hata ndu ono, bughokwadua be ephe nahuru ndiphe ono, eshiswe uzo, ephe l'ephe shi buru iphe lanu ono.

¹⁹ Ephe ekweje ephe ukwa: l'onye emewa iphe ephe ezi bulephu iphe, du onye obu mma be o-noduje eme. Obenu l'ephebedua l'ishi onwephe te gbe bukwa l'ephe nwe onwephe. Ephebedua bu ohu umere, rehuru erehu ono, ephe anoduje eme ono. Ke l'o bu iphe eme madzu eriri be onye obu bu ohu iya.

²⁰ Ndu ono nwekwaru-a teke ephe shi maru Nnajiufu ayi, bu Jisusu Kurayisutu ogbodo amaru; bu iya bu Onye Ndzota ayi ono. Mbu; ephe te eshihe ejo uzo ono, emerushije unwu eliphe emerushi ono. A nonyalephu; ejo umere ono, ephe shi hawa ememe ono; ala azu bya eria ephe ari l'ehu odo; ka ephe ike; mee ephe eriri. O kwa iya bu l'onodu onye ono abya aka eji; karia ege o duhawa l'odungu.

²¹ Mbu l'agha: o ga kakwaru onye ono mma l'e to mabukpoonu uzo, bu: madzu -shia ya; Nchileke agua ya l'onye doberu eka ndoo; karia l'onye ono matsuaru uzo ke Nchileke; meebe bya ala azu; haa omeje ekemu ono, Nchileke turu iya ono.

²² O kwa iya bu l'iphe ono, aanmaje l'etu ono be reru l'ehu onye obu; mbu etu ono, aanmaje; su: "Le madzu bu nkuta laru azu l'enwa iya." Etu odo aburu: "Ezi, a ghugeeru ehu; yo je agwo onwiya l'epoto." O bu ege ono be ndu ono du.

3

Uboku ke Nnajiufu

¹ Ndu mu yeru obu; owaa ekweekwa ekwo-ozi ebo, mu dewaru nu unu. L'ime ekwo-ozi labu ono be mu dewaru; gude yeshiru unu oku; nyataru unu t'unu rije oriri iphemiphe obule ono, e ziru unu ono.

² Unu nyatajekwa okfu ono, ndu nkfuchiru Nchileke kfuru le teke ndiche ono; mbu ndu ono, du nsu ono. Unu anyatakwaphu iphe ono, Nnajiufu, bu Onye Ndzota shi l'eka ndu ishi-ozi iya zia unu ono.

³ Iphe, e-bebekpoodu doo unu enya bu le temanu te mgboko-a gv; b'o nwekwaru ndu e-mekochaa buru ndu e-ta adujedu ike kpade onwephe l'egu ejo iphe, enwu ephe raphuraphu l'ehu. Iphe ephe a-noduje eme bu l'ephe a-noduje aja unu ewena.

⁴ Ephe ekfushi: "L'ephe etukwa le Jisusu kweru unu ukwa le ya a-bya odo. ?Nanuhunu iya obu nta-a? Nna ephe oche phe nwushihukotaakwaru l'ephe ha; to byakwa. Iphemiphe obule adulekwaa ege o du keshinu Nchileke keru mgboko byeye nta-a; e to dukwa iphe gbanwejeru nu. ?Ngunu mehunuru iphe e to byahedu obu?"

⁵ Ndu ono be lebezichacharua enya jika jinya enya l'ephe ta aridu oriri iphe ono, Nchileke meru teke ndiche ono. L'o bulekwapu okfu, Nchileke kfuru l'onu kpuu b'o gude mee igwe; me ali. Ali shi le mini bya anodu; yo buru mini ono meru iphe a no ndzu le mgboko.

⁶ Odo aburu le Nchileke meru; igwe achia mini; rigbushikota iphe shi nodu le mgboko ophu shi nodu teke ono; yo buru kpurupyata.

⁷ Igwe owaa, ayi no le mkpuli iya-a; me ali owaa, ayi dzoberu okpa-a be bukwa Nchileke ono be gude okfu-onu iya sede iya t'o nodu jeye mboku oku e-kepyashi iya. Mboku ono, oku e-ke iya ono bu mboku oke ikpe Nchileke. O bu mboku ono be aa-nma ndu e-ta anoduru iya okfu ikpe; mee ephe; ephe aburu kpurupyata.

⁸ Obenu l'agha; ndu mu yeru obu; o nweru iphe lanu, unu a-tube nvu. Iphe obu bu le Nnajiufu ono ta dukwa l'o bu ayibedua. L'enya nk'ia be ujiku lanu dulekwa iya-a l'o bu unukurunu afa; unukurunu afa adu iya l'o bu ujiku lanu.

⁹ Iphe ndiphe ahajeru ari bu le Nnajiufu anonukawa anono; l'abyabya ono, o kweru ukwa le ya a-bya ono b'e to byahedu. Obenu l'e to dudu ege ono. Iphe o kweru ukwa iya b'o mefutajekwa. Iphe kparu iphe e to byadua keshinu ono be bukwa nshi b'o taru unu. E to dudu onye du iya t'o laa l'iyi. Iphe du iya mma bu t'onnyemone obule taa onwiya uta iphe du eji, o meru; ghaa umere lakfuta yeba Nchileke.

¹⁰ Iphe e-dolephu unu enya bu le Eswe ke Nnajiufu a-tukwa madzu l'ukfu l'o bu abyabya onye iphura. Mboku ono be igwe e-deru girigirigiri; mihi. Iphemiphe obule, nokota l'igwe: mkpo-kpodo; me onwa; me enyanwu be oku e-kekota. Mgboko kpanukpamu me akanya, ndiphe seru kube l'ime iya be oku e-kepyashikota.

¹¹ Oo ya bu; keshinu unu mawaru l'iphemiphe obule, nokota le mgboko-a bukota iphe oku e-kepyashikota; unu kwabekwaruphu onwunu enya; meje umere, gbaru unu l'ememe. Unu nujeru Nchileke okfu; unu eworu ndzu unu l'o ha ye iya l'eka; t'o bukotaru nk'ia.

¹² Unu chileruphu enya ye l'uzo; ngaberu mboku, Nchileke a-bya emebyia mgboko-a. Unu gude okpoma unu l'o ha; kebe eh; lejeru Nchileke ozi; te mboku ono byakebe egwegwa. Mboku ono be Nchileke

a-tu oku l'igwe; okpomoku a-kari eka; k'ophu iphe bu mkpo-kpodo; me onwa; me enyanwu a-dazeshihukota.

¹³ Obenu le Nchileke kwekwaru ayi ukwa le ya e-mefuta igwe ophungu; me mgboko ophungu eke buphu ndu doberu eka ndoo l'ifu yebe Nchileke bu ndu e-buru iya nu nwenkinyi. Yo buru mgboko ophungu ono be ayi ele enya iya obu.

¹⁴ Oo ya bu; ndu mu yeru obu; keshinu unu ele enya mboku ono; unu keshijekwa eh; mee t'unu duebe mma; te b'o nwe iphe aa-ta unu uta iya l'ifu Nchileke. Unu le Nchileke adu le mma.

¹⁵ Unu nyatakwa l'iphe meru iphe Nchileke atakwadu nshi; ngabekwadu; to mebyiwa mgboko bu l'oomekwadu te ya haaru unu uzo t'unu bya te ya dzoo unu. O kwaphu iphe ono be nwanna ayi Polu, ayi yeru obu dehaakwaruphu unu l'ekwo-ozu, o detaru unu. Yo buru Nchileke be nuru iya mmamiphe, o gude dee ya.

¹⁶ L'iphe bu ekwo-ozu, o deru l'o ha be o kfukotakwaru okfu iphe-a, e-mekochaa mee nu-wa l'iphe bu eke o kfu okfu gbaa okpa l'iphe-a. Iphe ono, Polu deshuru ono nwekwaru ndu ophu te edofujedu madu enya. Yo buru iphe ono kparu iphe ndu e-ta madu iphe; mbu ndu e-te vudoshidu ike l'ekwekwe, ephe kweru ke Nchileke ewojuer iya ghaa igharafu, buhukwaa ege ephe aghashije igweligwe iphe odo, e deru l'ekwo okfu Nchileke. Yo buru ege ono be ephe eshije; gude eka ephe; meta o-la-l'iyi tukobe onwephe l'ishi.

¹⁷ Oo ya bu; ndu mu yeru obu; keshinu ophu unu vuwa uzo makotaru iphemiphe obule ono; unu kwabekwaru onwunu enya te ndu ejo-uboku ono be eduswe unu; t'ephe be eme t'unu kweta l'ejo-ire ono, ephe anoduje adzushi ono be bu okpobe okfu. T'ephe be eme t'okpa chifu unu; t'unu lufu l'okpuberu okfu ono, unu vudo vudoshia ike ono; zahaa okpobe okfu ono, unu kwetaru ono.

¹⁸ Iphe unu e-mechia bu t'unu maru Nnajiufu ayi, bu Jisusu Kurayisutu, bu iya bu Onye Ndzota ayi. Unu akafua ya omaru okpobe amaru l'eje. Unu amuta umere iya; k'ophu unu a-du ege o du. O kwa yebedua nwenkinyi bu onye aa-nodu akwabegvu mboku-mboku gbururu jeye le tutu yoyo. Ono kwa ege o du.

Ekwo ké mbù, Jónu deru

Okfu, bú ndzú shi l'èka Nchileke

¹ Iphe ayi ede l'ekwo-ozí-wa búkwa k'onye ono, épha iya bú Okfu Nchileke, bú iya bú ké okfu ono, bú ndzú, shi l'èka Nchileke ono. Okfu ono, anuje ndzú ono bẹ shikpoo lẹ mbùlembu nòduta. Ayi nùkpoo ayi lẹ nchì; bya egudewa énya ayi phù iya; gbua ya igo; bya ebyikwaa ya phù èka.

² Onye ono, bú ndzú ono bẹ Nchileke meru; e gude énya phua ya; ayibedua aphúwa iya. Yò búru iya bẹ ayi aturu unu ónu iya-a. Mbù; l'iphe ayi akòru unu bú ké ndzú gbururu jeye ono. Ndzú ono bẹ yele Nchileke, bú Nna shihakpowa nòduta. Nchileke abya ekoshi iya ayi; mee; ayi amaru iya.

³ Ó bú iphe ono, ayi phuru l'énya; bya anua lẹ nchì ono bẹ ayi akòkwaruphu unu-wa: t'ayi l'unu tughabe onwayi. Atughabe ono bú atughabe ophu ayi lẹ Nchileke, bú Nna; mẹ Nwa iya, bú Jisòsu Kuráýisutu tughaberu.

⁴ Iphe ayi gude ederu unu iphe-a abùru k'ophu èhu a-tsò ayi l'unu éna; tsòfu iya l'ishì.

Nchileke bú iphoro, ngaru ègu

⁵ Ó bú ozi, ayi nùru yèbedua, bú Kuráýisutu l'ónu bẹ ayi akòru unu-wa: bú iya bú lẹ Nchileke bú iphoro; òchì ta nòdu iya lẹ phuu.

⁶ Teke ayi sùru l'ayi l'iya tughaberu onwayi; l'èke ayi nòkwadu l'òchì búkwa èjo-ire bẹ ayi adzú; ophu ayi te emedu ire-lanù.

⁷ Obenu lẹ teke ayi bú l'iphoro ège yèbedua nò l'iphoro; óo ya bú l'ayi l'ibe ayi tughaberu; mee Jisòsu, bú iya bú Nwa Nchileke asafukotaje ayi iphe dù èji, ayi meru l'ò ha.

⁸ Teke ayi sùru l'ayi te medu iphe dù èji búkwa onwayi bẹ ayi eme eswe; okpobe okfu ono ta anò ayi l'èhu.

⁹ Teke búkwanu l'ayi kòshìru iphe dù èji, ayi meshìru bẹ óo-gùru ayi nvù l'iphe dù èji ono l'ò ha; bya asafukota ayi iphe bú èjo umere, ayi eme; keshinu ophu ó bú onye evudoshije ike l'iphe ó kweru úkwa iya; bya abukwaruphu onye doberu èka ndoo.

¹⁰ Teke ayi sùru l'ayi te medu iphe dù èji bẹ ayi mewaru iya onye ntuphu-ire; okfu iya ta nò ayi l'èhu.

2

Kuráýisutu bú ó-kwóo ayi lẹ mkpa

¹ Ùnwegirima mu; iphe-a kpamùkpamu bẹ mu edekwaru unu t'unu be emeje iphe dù èji. Teke búkwanu l'ò -nweru onye meru iphe dù èji bẹ ayi nwekwaru-a onye ekfuchìru ayi l'ifu Nna ayi. Onye ono bú Jisòsu Kuráýisutu, bú onye doberu èka ndoo.

² Jisòsu ono woru onwiya chía èja óha; gude nwefu iphe dù èji, ayi meru; jeye mẹ iphe dù èji ophu ndiphe mgburumgburu meru; è tò búlekwaá ophu ayibedua meru nwènkinyi iya.

³ Ọ -bùrù l'ayi emeje iphe Nchileke tũrù ekemu t'e meje; ọọ ya bụ; yoo doo ayi ẹnya l'ayi maru ọnye ọ bụ mbụ Nchileke.

⁴ Ọnye sũrũ lẹ ya maru Nchileke; ọphu oomedu iphe Nchileke tũrù l'ekemu t'e meje; ọnye ono bũkwa ọnye ntuphu-ire; ọkpobe okfu ta nọ iya l'ehu.

⁵ Obenu l'onye emeje iphe Nchileke kfuru bẹ bụ ọnye yeru iya obu; yekpooru iya ẹya; yefu iya l'ishi. Ọ bụ iphe ono bụ iphe e-me t'ayi maru l'ayi l'iya tugbaberu bũrũ nanu.

⁶ Ọnye sũrũ lẹ yele Nchileke tugbabewaru b'ọ gbaru t'ọ nọdu egbe ndzũ ono, Jisọsu shi nọdu ono.

Ekemu Ọphungu

⁷ Ndu ọnya mu, nọ mu l'obu; ekemu-wa, mu ederu unu-wa ta bũhekwa ekemu ọphungu. Ọ kwa akahũ ekemu, unu shikpo lẹ mbũlembu nweru. Akahũ ekemu ono bụ ozi, unu nũhawaru.

⁸ Obenu l'e -kfude iya ekfukfu; mu asũ lẹ mu edekwaru-a unu ekemu ọphungu. ?Tọ bũdu ekemu ọphungu bẹ mu ederu unu l'ẹke ọkpobe okfu ono b'e gbe elewa l'ehu Kuráýisutu mẹ l'ehu unubedua; okfu l'ochi agvũwa agvũgũ; ọgbodo iphoro egbe shiwa unu l'ehu byawa bya anọdu.

⁹ Ọnye sũrũ lẹ ya nọ l'iphoro ono; nwanna iya adũkwadu iya-a ashĩ bẹ bũkwa l'ẹkpuru-ochi b'ọ nọkwadua byeye nta-a.

¹⁰ Ọnye yeru nwanna iya obu; nọ l'iphoro ono; tọ dũ iphe oomeje, bũ iphe e-me t'onye ọdo dalahũ l'ome iphe dũ ejĩ.

¹¹ Obenu l'onye nwanna iya dũkwadu ashĩ; ọnye ono bũ l'ẹkpuru-ochi b'ọ nọ; l'ẹjelephu ntsutso ntsutso l'ime ẹkpuru-ochi ono; tọ ma ẹke o cheberu ifu; okfu l'ochi ono meru; ẹnya agbakọta iya tsũbalangu.

¹² Mu ede ẹkwo-wa anũ unubẹ ndu bũ unwegirima; okfu lẹ Nchileke gudewa k'ehu Jisọsu; gũaru unu nvũ l'iphe dũ ejĩ, unu meshiru.

¹³ Mu ede ẹkwo-wa anũ unubẹ ndu bũ nna; okfu l'unu maru ọnye ono, shiru lẹ mbũlembu nọduta ono. Mu edekwa iya phũ anũ unubẹ ndu bũ unwu-okorọbya; kẹ l'unu mekputawaru ejọ ọnye ono, bũ Obutuswe.

¹⁴ Mu ede iya anũ unubẹ unwegirima; okfu l'unu maru Nna ono. Mu ede iya anũ unubẹ ndu bũ nna; okfu l'unu maru ọnye ono, shiru lẹ mbũlembu nọduta ono. Mu ede iya anũ unubẹ unwu-okorọbya; okfu l'unu shihuru ike; okfu Nchileke eburu unu eburu l'ehu; unu emekputawa ejọ ọnye ono; mbũ Obutuswe.

¹⁵ Unu be eyekwaru mgboko-a obu; unu tee yeru iya iphe nọ l'ime iya. Ọnye yeru mgboko-a obu te yekwaru Nchileke, bũ Nna obu.

¹⁶ Ishi iya bũ l'iphe bũ iphe nọ lẹ mgboko-a kparamkparam, bũ iya bũ ẹgu ejọ iphe, agugbaa madzũ; mẹ ẹgu k'onweru iphemiphe ọbule, ẹnya phuru; jeyekpo mẹ oku onwonye ọ-ka-l'ike l'iphe kẹ mgboko-a; iphe ono l'ọ ha te nwekwa ọphu shi l'ẹka Nna. O shikotakwa lẹ mgboko.

¹⁷ Mgboko-wa; mẹ iphe nọ iya nũ, bũ iphe agugbaa madzũ tũkokwa abyawa ephushihukota. Obenu l'onye eme iphe bũ uche-obu Nchileke bẹ a-nọdu ndzũ gbururu jeye lẹ tutu yoyo.

Ọ-chi-nta Kuráýisutu

¹⁸ Unwu mu; teke ikperazũ abyaakwa. Unu nũhaakwaru lẹ Ọ-chi-nta Kuráýisutu a-bya; mbũ l'e -kfude iya ekfukfu bẹ igweligwe ndu-achi-nta Kuráýisutu byaakwaru. Ọọ ya meru iphe ayi maru lẹ nta-a bũ-wa teke ikperazũ.

¹⁹ Ndu ono bẹ ayi l'ephẹ shikwa nọduhawa. Ẹphẹ anọnyaa bya alufushia. Obenu l'ẹ tọ dũkwa teke ẹphẹ bũjeru ayi. Ndẹge ẹphẹ bũrũ

ayi; me ayi l'ephe anodukwaa. Obenu l'ephe lufuru; k'ophu o-o-buru iphe doru enya l'e to dudu l'ephe ha m'o bu onye lanu, bu ayi.

²⁰ Obenu l'unubedua be Kuráýisutu yewaru Ume-du-Nso l'ehu; unu amakotaru iphe bu okpobe okfu ono.

²¹ Iphe mu gude ederu unu ekwo-wa ta bukwa l'unu ta madu okpobe okfu ono. Iphe mu gude ede iya gbe bukwaru l'unu maru okpobe okfu ono; makwaruphu l'ejo-ire; m'o -ruhuru; o du idagha ta budu l'okpuberu okfu be ooshije.

²² ?Buhunu onye bu onye obu, pataru ishi ke ejo-ire, e-ta budu onye te ekwetadu l'oo Jisosu bu Kuráýisutu obu, Nchileke kweru ukwa iya obu? O bu onye bu O-chi-nta Kuráýisutu ndono; mbu onye ono, jikaru Nna; jika Nwa ono.

²³ Ishi iya aburu l'iphe bu onye jikaru Nwa; jikaakwaru Nna. Obenu l'onye kwetaru ke Nwa be woakwaruphu onwiya tugbabe l'ehu Nna.

²⁴ A bya l'unubedua; iphe mu ekfu bu t'ozi ono, unu nwaru shitakpo le mbulembu ono noshilekwaphu unu ike l'okpoma; t'unu gudesia ya ike. O -buru l'iphe ono, unu nuru shitakpo le mbulembu ono be noshiru-a unu ike l'okpoma; o ya bu; unu le Nwa; me Nna atugbabe buru nanu ege unu tugbaberu iya kwaseru.

²⁵ Owaa bu iphe Kuráýisutu kweru ayi ukwa iya: bu iya bu ndzu gbururu jeye.

²⁶ Ono bukwa ke ndu eme t'ephe mee unu iphuruphuru-enya; duswee unu uzo l'iphe ke Kuráýisutu be mu deru unu ono.

²⁷ Obenu l'unubedua be Nchileke yewaru Ume-du-Nso nk'ia l'ehu. Mkpa onye odo, e-zi unu iphe ta aduhekwaru unu; keshinu ophu Ume ono ezikota unu iphemiphe obule; iphe ono, oozi ono aburu okpobe okfu; to nwe ejo-ire, no iya nu. Oo ya bu; t'unu le Kuráýisutu tugbabekwa buru nanu ege unu tugbaberu iya kwaseru. O kwa iphe Ume ono ziru ndono.

²⁸ Unwu mu; unu l'ia tugbabekwa buru nanu ege unu bu iya; k'ophu bu teke o koshileruphu onwiya; t'obu shihu ayi ike; t'ayi be egude iphere; tsuhu egvu teke o-nodu abya.

²⁹ Teke bu l'unu maru le Nchileke bu onye doberu eka ndoo; t'o dokwaaphu unu enya l'onyemonye obule, eme iphe nhamunha be bu nwa, Nchileke muru.

3

Ayi bu unwu Nchileke

¹ Unu phwaru ege Nchileke, bu Nna yetaberu ayi obu ke t'o kua ayi unwu iya; yo bukwaru iphe ayi bu ndono. Iphe kparu iphe ndiphe ta madu ayi bu l'ephe ta madu Nchileke.

² Ndu onya mu; nta-a be ayi buakwa unwu Nchileke. Obenu l'iphe ayi e-mekochaa buru te gbe alufutakwaa. Iphe ayi maru bulekwaphu le teke Kuráýisutu byaleruphu be ayi a-du ege o du; keshinu o bulephu ege o du be ayi a-phu iya.

³ Oo ya bu; onye no Kuráýisutu l'eka; ele enya abyabya iya ono a-bujeru onye obu guru iphoro; le Jisosu obu l'onwiya be bukwa onye obu guru iphoro.

⁴ Iphe bu onye meru iphe du eji be ikpe nmaakwaru l'o mebyiru ekemu Nchileke; ke l'ome iphe du eji be bu omebyi ekemu Nchileke.

⁵ Unu marua l'ò bụ Kuráýisutu ọbu byaru t'ò bya ewofu madzụ iphe dụ ẹji, o meshiru l'ẹhu; yẹbedua l'onwiya te nwekwa nù iphe dụ ẹji, nọ iya l'ẹhu.

⁶ Ẹ to nwekwa onye yele Kuráýisutu tugbaberu buru nanu, emejekwadu iphe dụ ẹji; ọphu tọ dukwa onye emeje iphe dụ ẹji, phujewaru iya nù; k'ọphu ọ buru k'ọmaru iya amaru.

⁷ Ụnwu mu; unu be kwekwa t'ò nweru onye e-me unu iphuruphuru-nya; duswee unu ụzo l'iphe kẹ Kuráýisutu. L'iphe bụ onye eme iphe nhamunha bẹ bukwa onye doberu ẹka ndoo ẹge Kuráýisutu doberu.

⁸ Onye eme iphe dụ ẹji bukwa kẹ Obutuswe; kele Obutuswe shikpooru lẹ mbulembu omeswe Nchileke. Iphe Nwatibe Nchileke byaturu bukwa t'ò mebyia iphe Obutuswe eme emebyi.

⁹ Iphe bụ onye Nchileke mụru te emejehekwa iphe dụ ẹji; okfu lẹ Ume Nchileke erewa iya ire l'ẹhu; to nwe ẹge oo-shi l'emekwadu iphe dụ ẹji; keshinu ọ bụwa Nchileke mụru iya.

¹⁰ Owaa ẹge ee-shi maru ndu bụ unwu Nchileke; mē ndu bụ unwu kẹ Obutuswe: iphe bụ onye ẹ-te emedu iphe nhamunha te shikwa lẹ Nchileke; ọphu onye ẹ-te yeduru nwanna iya obu te shikwaphu lẹ Nchileke.

Oyeru ibe onye obu

¹¹ Unu makwaru l'ozì-oma ono, e shi lẹ mbulembu zita unu ono bụ t'ayi yeru ibe ayi obu.

¹² T'ayi ba adukwa l'ò bụ Kenu. Lẹ Kenu nọkwa l'ẹka ejo onye ono; mbụ Obutuswe; gbua nwunne iya. ?Bụ ngunu kparu iphe o gburu nwunne iya? Iphe kparu iya nù bụ lẹ Kenu bẹ umere iya dụ ẹji; umere kẹ nwunne iya aburu umere, vudo nhamunha.

¹³ Ụnwunna mu; t'ẹ b'ò dukwa unu biribiri l'unu dụ ndiphe ashị.

¹⁴ Iphe ayi e-bebekpodua maru bụ l'ayi shi nwuhu anwuhu; ọbu l'ayi shiwa l'onwu ono lufuta; bahu lẹ ndzụ. Iphe kparu iphe ayi maru l'ò bụ ẹge ọ dụ ndono bụ l'ayi yeru unwunna ayi, ndu ayi l'ephē tuko kweta kẹ Nchileke obu. Onye ẹ-te yeduru madzụ ibe iya obu nwuhukwaru anwuhu ẹge ọ nwuhuru.

¹⁵ Iphe bụ onye nwanna iya dụ ashị buakwa ọchì b'ò gburu. Unu manarua l'onye gburu ọchì bẹ ndzụ gbururu jeye ta anodu l'ẹhu.

¹⁶ Owaa ẹge ayi shi maru iphe bụ n-yemobu ndọ-ọ: lẹ Kuráýisutu haru t'ẹ gbua ya; l'okfu ẹhu ayi. Ọo ya bụ l'ayibedua b'ò rubekwaruphu ọhaje t'ẹ gbua ayi; l'okfu ẹhu onye ayi l'iya tuko ndodu Nchileke l'ẹka.

¹⁷ Obenu lẹ teke bụ l'ò nweru onye ẹku kẹ mgboko-a byaru; yọ phukwaa l'onye yele iya tuko ndodu Nchileke l'ẹka bẹ mkpa byaru; o be kẹ t'ò gbaaru iya mkpu; yọ woru ẹnya kugbabe; ?nanukpoo iphe egbe onye ono a-gbabe ọkpa; sù lẹ ya yeru Nchileke obu?

¹⁸ Unwu mu; t'ayi be egudejelekwapu onu nkinyi iya ekfu l'ayi yeru ibe ayi obu. T'ayi gudeje umere; koshi l'onye owaa bẹ ayi yeru obu l'oswiya.

T'ayi shihu ike l'ifu Nchileke

¹⁹ Ayi -mee ẹge ono; ọo ya bụ; ayi egude iya maru l'ayi shi-a lẹ Nchileke ono, bụ ọkpobe okfu l'onwiya ono. Yọ buwaru iya rụ bẹ ayi e-gude mee t'obu kafuaru ayi oshihu ike l'ifu Nchileke;

²⁰ m'ò -nweru teke obu awa ayi awawa; kele Nchileke kakwa obu ayi nshinu; bya abukwaruphu onye maru iphemiphe ọbule.

²¹ Ndu ọnya mu, nọ mu l'obu; ọ -buru l'obu ta awajedu ayi awawa; ọo ya bụ l'ayi ta atsuhedu egvu l'ifu Nchileke.

²² Iphe bu iphe ayi suru t'ò nù ayi bẹ ayi anatajẹ l'ẹka iya; okfu l'ayi emeje ekemu, ọ tūru; l'emeje iphe dū iya mma.

²³ Ekemu ono, Nchileke tūru t'ayi meje ono bu t'ayi woru onwayi ye Nwa iya ono l'ẹka; mbū Jisọsu Kuráýisutu; mẹ t'ayi yeru ibe ayi obu. Ono bu ekemu ọ tūru ayi; sù t'ayi meje.

²⁴ Iphe, bu onye emeje iphe Nchileke kfuru bẹ buakwa l'ime Nchileke; Nchileke ebukwaruphu l'ime iya. Iphe ayi egudeje maru lẹ Nchileke bu l'ime ayi bu Ume iya ono, ọ nūru ayi ono.

4

Dataodujeodu Ume ọbu

¹ Ndu ọnya mu; ẹ tọ buẹbekwa ndu suru lẹ Ume Nchileke bu ẹphe l'ẹhu a-buje; ẹphe -kfua okfu; unu ekweta l'ọ bu oswi-okfu. Unu dataodujekwa iya adata t'unu maru: Ume ọbu; ?o shia lẹ Nchileke? L'ọ nwekwaru ndu wufutaru; dzuru mgboko nta-a. Iphe ndu ono anọduje ekfu abukotajelephu ẹjo-ire; ẹphe asù l'ẹphe ekfuchiru Nchileke.

² Ọwaa ege unu e-gudeje maru Ume ọphu shi l'ẹka Nchileke ndọ-ọ: Iphe bu onye kfuru l'edzudzu ọha; sù lẹ Kuráýisutu Jisọsu byaruphu bya aburu madzù l'oswiya lẹ mgboko-a; unu maru lẹ Ume, bu onye ono l'ẹhu bua Ume, shi l'ẹka Nchileke.

³ Iphe bu onye ẹ-te ekwejedu ekfu lẹ Jisọsu Kuráýisutu byaru-a bya aburuphu madzù l'oswiya lẹ mgboko-a; unu maru lẹ Ume, bu onye ono l'ẹhu te shidu Nchileke l'ẹka. Ume, bu onye ono l'ẹhu bu ume k'onye ono, bu Ọ-chi-nta Kuráýisutu ono. Unu nūhaakwaru l'oo-mekochaa bya. Ọ byaakwaru. Mbù; ọ nọkwa lẹ mgboko anọno.

⁴ Obenu; unwu mu; unubẹdua shikwa lẹ Nchileke. Ndu ono, gude ugho sù l'ẹphe ekfuchiru Nchileke ono bẹ unu mekputaakwaru. Ishi iya aburu lẹ Ume Nchileke ọphu bu unu l'ẹhu bẹ kakwa ume kẹ Ọ-chi-nta Kuráýisutu ono, bu iya achì mgboko-a ẹkuku.

⁵ Ndu ono, anọduje aghọ-phe ugho l'ẹphe ekfuchiru Nchileke ono bẹ shikwa lẹ mgboko-a. Ọo ya bu l'iphe ẹphe anọduje ekfu bẹ shi l'egomunggo ndu kẹ mgboko-a. Yọ buri iya meru iphe ndiphe ekweje lẹ nk'ẹphe bu iya.

⁶ Ayibedua bukwa kẹ Nchileke. Yọ buri ndu maru Nchileke bu ndu ekweje lẹ nk'ayi bu iya. Ndu ẹ-ta budi kẹ Nchileke te ekwejekwa lẹ nk'ayi bu iya. Ọ kwa ege ono bẹ ayi eshije amakahù Ume ọphu bu onye ekfu ọkpobe okfu l'ẹhu yẹle ọphu bu onye adzù ẹjo-ire l'ẹhu.

Nchileke bu n-yemobu

⁷ Ndu ọnya mu; unu t'ayi tuko yeru ibe ayi obu; lẹ n-yemobu shikwa l'ẹka Nchileke; tẹmanu bẹ onye yeru ibe iya obu bẹ bukwa onye Nchileke muru; bya abukwaruphu onye maru Nchileke.

⁸ Onye te yeduru ibe iya obu ta makwa Nchileke; kẹle Nchileke bukwa n-yemobu l'onwiya.

⁹ Ege Nchileke gude koshi ayi ege ya yetaberu ayi obu bu l'ọ ziru Nwa lanù, ọ muru t'ọ bya lẹ mgboko-a; k'ọphu ayi e-shi iya l'ẹka nọdu ndzù.

¹⁰ Eke n-yemobu ọwaa gude dū iche bu l'ẹ tọ budi ayibedua yeru Nchileke obu; ọ bu-chia Nchileke bẹ koshiru l'ọo yẹbedua yeru ayi obu. Ege ọ gude koshi iya bu l'ọ ziru Nwa iya t'ọ bya eworu onwiya chia ẹja ọha; gude nwefu iphe dū ẹji, ayi meru.

¹¹ Ndu ọnya mu; keshinu Nchileke yeberu ayi obu ege ono b'ọ gbakwaru t'oniyemoye ọbule yegbaaru ibe iya obu.

¹² Nchileke ta dúbukwaa onye phujewaru iya nù. Obenu l'ayi -yewaru ibe ayi obu; ọọ ya bụ; Nchileke ebukwanuru ayi eburu l'èhu; n-yemobu Nchileke edzukwaaphu ayi oke l'èhu.

¹³ Lè Nchileke nùru ayi Ume nk'iya gedegede. Yò buru Ume iya ono, ọ nùru ayi ono meru iphe ayi maru lè Nchileke bu ebubu l'ime ayi; ayịbedua ebukwaruphu l'ime iya.

¹⁴ Ayi gudeekwa ẹnya ayi phụ; bya ekfuwaru iya onyemonye ọbule: lè Nna yeru Nwatibe iya t'ọ bya aburu Onye Ndzota, adzoje ndiphe.

¹⁵ Ọọ ya bụ l'iphe, bụ onye dūwaru ike vudo l'edzudzu ọha; kfuwa lè Jisọs bụ Nwatibe Nchileke b'a malaruphu lè Nchileke buwa iya ebubu l'èhu; onye obu ebukwaruphu Nchileke l'èhu.

¹⁶ Ayi maakwaru lè Nchileke yeru ayi obu; ayi abya ewowaru onwayi ye iya l'eka; okfu l'ayi kwetaru l'ọ yeruphu ayi obu l'oswiya.

Nchileke bụkwa n-yemobu l'onwiya. Ọọ ya bụ l'onye gude n-yemobu buru bẹ bu-wa ebubu l'ime Nchileke; Nchileke ebukwaruphu l'ime onye obu.

¹⁷ Iphe e-koshi lè n-yemobu dzuru edzudzu l'èhu ayi bụ l'obu e-shihu ayi ike mbọku ikpe ono. Ishi iya aburu l'ọ bụ ẹge ndzụ Kuráýisutu dū bụ ẹge ndzụ ayi dūkwaphu lè mgboko-a.

¹⁸ Onye yeru onye ọdo obu ta atsujekwa iya egvu. N-yemobu ọphu bụ ọgbodo iya achifuje-chikwa iphe bụ ọtsu-egvu l'ọ ha. Okfu lè madzụ -emewa iphe; l'atsu egvu b'ọ mawaru l'aa-hù iya àhùhù. Ọọ ya bụ l'onye ono bẹ obu ọphu ọ yeru te dzudu edzudzu.

¹⁹ Ayi yeru Nchileke obu; okfu lè yēbedua vuoduru ụzo yeru ayi obu.

²⁰ Ọ -buru lè madzụ bẹ nwanna iya dū ashị; l'ẹke onye obu sūkwaru lè ya yeru Nchileke obu bẹ bụkwa ẹjọ-ire bẹ onye obu adzụ. ?Nanụ ẹge ọ bụ onye yele iya bụ nwanna, bụ onye oole ẹnya b'ẹ to yeduru obu; yò gbè buru Nchileke, ẹ tọ phudu bẹ ọo-gbe yeru obu?

²¹ Jisọs yēbedua l'onwiya tūkwaru ekemu-wa sụ t'onye yeru Nchileke obu yekwaruphu nwanna iya obu.

5

Okokooko, ayi atụ ekpu iphe mgboko

¹ Iphe bụ onye kwetaru l'ọọ Jisọs bụ Onye Ndzota obu, Nchileke kweru ụkwa iya lè ya e-zi t'ọ bya obu; bụakwa nwa Nchileke. Ọdo bụ l'iphe, bụ onye yeru onye mụru nwa obu; atukojekwa onye obu yele nwa iya ono yekotaru obu.

² Ayi -yeru Nchileke obu; l'eme ekemu, ọ tūru; ọọ ya bụ; ayi amaru l'ayi yeru unwu Nchileke obu.

³ L'iphe e-koshije l'ayi yeru Nchileke obu bụkwa omeje iphe bụ iphe Nchileke tūru l'ekemu; sụ t'e meje. Iphe ọ tūru l'ekemu iya ono ta bụkwa l'ọotsu l'èhu ememe.

⁴ Iphe bụ onye Nchileke mụru emekputaje iphe kẹ mgboko; ka iya ike. Yò buru okfu l'ayi wowaru onwayi ye Nchileke l'eka; meru iphe ayi mekputawaru iphe mgboko; tūru okokooko kpua ya.

⁵ ?Bụ onye dū idagha atuje okokooko kpua iphe mgboko? Ọ bụ onye kwetaru l'ọọ Jisọs bụ Nwatibe Nchileke?

Ọgbaru Jisọs ekebe

⁶ Ọ kwa Jisọs Kuráýisutu bụ onye ono, byaru nù ono. Teke ọ byaru b'ọ gude mini; gude mee. Ẹ tọ bụlekwaphu mini kpau b'ọ gude bya; ọ

gude mini; gude mee bya. Onye ekoshi l'iphe ono bu oswi-okfu bu Ume Nchileke; ke l'o bu Ume Nchileke l'onwiya bu oswi-okfu ono.

⁷ Oo ya bu l'ephe du eto agbaru Jisosu ekebe:

⁸ bu iya bu Ume Nchileke; owaa mini; owaa mee. Ekebe ephe eto ono awukolephu nanu.

⁹ Yo buru ege Nchileke shi ekoshi le Jisosu bu Nwa iya ndono. Ayi ekwetaje ekebe, madzu agba. Ekebe ke Nchileke gbe kakwaru oshihu ike.

¹⁰ Oo ya bu l'iphe bu onye kwetaru ke Nwatibe Nchileke ono be ekebe iya ono nowa l'okpoma. Onye e-te kwetadu ke Nchileke ono be meekwaru Nchileke onye ntuphu-ire; okfu l'e to kwetadu l'iphe Nchileke ekfu le ke Nwa iya ono bu oswi-okfu.

¹¹ Ekebe ono be bu le Nchileke nuru ayi ndzu gbururu jeye; ndzu ono aburu l'ehu Nwa iya ono b'o shi.

¹² Onye yele Nwatibe Nchileke ono tugbaberu buru nanu; nweekwaru ndzu ono. Onye yele Nwatibe Nchileke ono ta tugbabedu buru nanu; te nwekwa ndzu ono.

Ndzu gbururu jeye

¹³ Iphe-a, mu ede-wa bukwa unubedua, woru onwunu ye Nwatibe Nchileke ono l'eka be mu ederu iya: t'unu makwanuru l'unu nwewaru ndzu gbururu jeye ono.

¹⁴ Obu eshihuje ayi ike l'ifu Nchileke; ke l'oonuje olu ayi; m'o -buru-a l'iphe ayi suru t'o nu ayi be ayi kfu ege o bu uche-obu iya.

¹⁵ Oo ya bu le keshinu ayi maru l'oonuje olu ayi l'iphe bu iphe ayi suru t'o nu ayi be ayi manaru l'ayi natawaru iphe obu, ayi suru t'o nu ayi obu.

¹⁶ O -nweru onye phuru nwanna iya l'eka oome iphe du eji; mbu egbe iphe du eji ophu ta budu: e -mee ya; yo gbua onye meru iya nu; t'onye ono kfukwaru nu Nchileke l'okfu ehu nwanna iya ono; te Nchileke woru ndzu nu nwanna iya ono, meru iphe du eji ono. O nwekwaru iphe du eji ophu bu: e -mee ya; yo gbua onye meru iya nu. Mu ta sukwa t'e kfuje nu Nchileke l'egbe iphe du eji onanu.

¹⁷ Iphe bu iphe e meru l'uzo, e-ta budu nhamunha iya buakwa iphe du eji. Obenu l'o nwekwaru iphe du eji ophu ta budu: e -mee ya; yo gbua onye meru iya nu.

¹⁸ Ayi mawaru l'iphe, bu onye Nchileke mwaru te emejedu iphe du eji. Iphe emeje nu bu le Jisosu, bu iya bu Nwa Nchileke anoduje eleta onye ono enya; t'ejo onye ono; mbu Obutuswe be ebyi iya eka.

¹⁹ Ayi maakwaru l'ayi bu ke Nchileke; le ndiphe mgburumgburu be ejo onye ono; mbu Obutuswe turu gbirimu; swedia.

²⁰ Ophu ayi maru bu le Nwatibe Nchileke ono byaru; bya emee t'enya sahu ayi; k'ophu ayi byaru bya amaru onye ono, bu iya bu okpobe Nchileke ono. Onye ono, bu okpobe Nchileke ono be ayi l'iya tugbaberu buru nanu, bu iya bu Jisosu Kurayisutu. O bu yebedua l'onwiya bu okpobe Nchileke ono; buru iya bu ndzu gbururu jeye ono.

²¹ Unwu mu; unu be ekwekwa t'o nweru iphe unu a-haje t'o bya anochia enya Nchileke l'ime okpoma unu.

Ekwo k'èbo, Jónu deru

¹ Ekwo-ozì ọwaa shì l'ẹ̀ka mubẹ̀ onye e meru ọgurennya chọchi. Onye mu ede iya anụ̀ bụ̀ eze-nwanyi onọ, Nchileke ọtaru onọ yẹ̀le ndibe iya. Eze-nwanyi onọ yẹ̀le ndibe iya bẹ̀ mu yeru obu; okfu lẹ̀ mu l'ephẹ̀ tụtowa bya amaru ọkpobe okfu onọ. Ẹ̀ tọ̀ kwa mbẹ̀dua nkinyi mu yeru ephẹ̀ obu obu. Iphe bụ̀ ndu mawaru ọkpobe okfu onọ bẹ̀ yekotakwaruphu ephẹ̀ obu.

² Iphe kparu iphe ayi yeru iya obu ẹ̀ge onọ bụ̀ l'ọkpuberu okfu onọ buwa ayi ebubu l'ẹ̀hu. Yọ̀ bụ̀ru ẹ̀ge onọ bẹ̀ oo-buwaruru; swiru ayi gbururu jeye lẹ̀ tutu yoyo.

³ Tẹ̀ Nchileke, bụ̀ Nna yẹ̀le Nwa iya; mbụ̀ Jisọ̀sụ̀ Kuráiyisutu meeru ayi eze-iphe-oma; phụ̀aru ayi imiko; mee tẹ̀ nchị̀ dụ̀ ayi ndo; t'ayi gude irelanu; mẹ̀ n-yemobu tughabe bụ̀ru nanu ẹ̀ge ayi tughaberu.

Ọkpobe okfu; mẹ̀ n-yemobu

⁴ Ẹ̀hu t̄saru mu ẹ̀na nshinu lẹ̀ mu haru phụ̀a ndibe ngu ndu ọphu eme ọkpobe okfu onọ ẹ̀ge Nna s̄ru t'ayi meje iya.

⁵ Nta-a bụ̀ iphe mu arọ̀ nggube eze-nwanyi bụ̀ t'ayi yeru ibe ayi obu. Ẹ̀ tọ̀ bụ̀kwa lẹ̀ mu ederu ngu ekemu ọphungu; gbahaa onọ, ayi natahawaru shitakpooru lẹ̀ mbulembu onọ, bụ̀ iya bụ̀ t'ayi yeru ibe ayi obu.

⁶ Iphe bụ̀ n-yemobu ndo-ọ: bụ̀ t'iphe ayi e-mejekpelephu jeye teke ayi a-nọ-bebe ndzu lẹ̀ mgboko-a bujeleruphu iphe Nchileke s̄ru t'e meje. Iphe obu, Nchileke s̄ru t'e meje obu abulekwaruphu ekemu onọ, unu shi l'odungu n̄ta onọ, bụ̀ iya bụ̀ t'unu yeru ibe unu obu.

⁷ Ndu egudeje ẹ̀regede; duswee madzụ̀ ụ̀zo wufutaakwaru dzuru ẹ̀kemeke ọbule lẹ̀ mgboko; mbụ̀ ndu jikaru lẹ̀ Jisọ̀sụ̀ byaruphu bya aburu madzụ̀ l'oswiya lẹ̀ mgboko-a. Ọ̀ bụ̀ egbe onye onọ egudeje ẹ̀regede; duswee madzụ̀ ụ̀zo; b̄ru egbe onye onọ bụ̀ Ọ̀-chi-nta Kuráiyisutu obu.

⁸ Iphe unu a-kwabẹ̀leruphu ẹ̀nya iya bụ̀ t'unu be eme t'iphe onọ, unu jeru ozi iya onọ nahu unu tufahu kẹ̀ mmakanu. Unu kwabẹ̀ru onwunu ẹ̀nya; k'ọphu unu a-natadzu obunggo unu anatadzu.

⁹ Iphe bụ̀ onye l'eme iphe ọdo l'atukobe l'ọphu Kuráiyisutu ziru; too me iya ẹ̀ge o ziru iya; onye onọ ta bụ̀kwa onye yẹ̀le Nchileke tughaberu b̄ru nanu. Onye emekwanu iphe onọ, Kuráiyisutu ziru onọ; l'emele iya phụ̀ ẹ̀ge o ziru iya; onye onọ bẹ̀ yẹ̀le Nchileke; mẹ̀ Nwa iya, bụ̀ Jisọ̀sụ̀ tughaberu b̄ru nanu.

¹⁰ O-nweru onye byakfutaru unu; ọphu 'ọ̀ b̄du iphe onọ, e ziru ayi onọ b'o gude bya; unu be ekwekwa t'ọ̀ yeru unu ishi l'ụ̀lo; unu ba ajijekpokwaa ya n̄u m'ọ̀ b̄u: ?i d̄uphu mma?

¹¹ L'onye aji iya ?i d̄uphu mma? bẹ̀ yẹ̀le iya d̄akwa ẹ̀bo; gbaru l'ejo iphe oome.

¹² Mu nweru igweligwe iphe mu gage ederu unu. Obenu l'ẹ̀ tọ̀ b̄du ẹ̀kwo yẹ̀le mini-ẹ̀kwo bẹ̀ mu e-gude dekotaru iya unu. Iphe mu gbe ari b̄u lẹ̀ mu e-gbe kpakfuta unu; ayi l'unu ekfugbawaru l'ifu l'ifu; k'ọphu ẹ̀hu a-tsokwanu ayi ẹ̀na; tsufu iya ayi l'ishi.

¹³ Unwegirima nwanna ngu nwanyi, bụ̀ onye Nchileke ọtaru ekelekwaa ngu phụ̀.

Ekwo k'eto, Jónu deru

¹ Ekwo-ozi ọwaa shi l'ẹka mubẹ onye e meru ọgurennya chọchi. Onye mu ede iya anụ bu onye ono, mu yeru obu ono, bu iya bu Gáyọsu; okfu le mu l'iya tukowaru bya amaru ọkpobe okfu ono.

² Onya mu; mu ekfujekwa anụ Nchileke t'o mekwaa t'iphemiphe ọbule duru ngu le mma; yo mekwaaphu t'o buru ẹhu-ba-du-mma nwẹnkinini bu iphe ụko iya a-duje ngu; mbu ege mu mawaru-a l'ogbodo ndzụ ngu ono, nọ l'ime obu ngu ono be ẹhu dukwaphu mma.

³ Ẹhu tsoru mu ẹna nshinu teke o nweru unwunna, byaru bya akọoru mu l'i vudoshikwaduru-a ike l'okpuberu okfu ono; ndzụ ngu l'ọ ha abukotaleruphu ndzụ ire-lanụ.

⁴ Ẹ to nwekwa iphe odo, a-kajefua mu ome t'ẹhu tsọ mu ẹna; t'a gufu le mu nuru l'unwu mu; be ndzụ ẹphe bukotalephu ndzụ ire-lanụ.

Aaja Gáyọsu ajaja

⁵ Onya mu; iikoshijekwa l'ọ gbaru t'e gude ire ngu ẹka l'iphe iimekpooru unwunna ayi; mbukpo jeye me unwunna, byaru abyabya.

⁶ Ẹphe koru chochi-wa ke n-yemobu nke ngu. Byiko; yejekwaru ẹphe ẹka teke ẹphe gbeshiru ije ẹphe. Mejekpelekwaruphu ẹphe iphe jiru Nchileke ẹpho.

⁷ Le keshinu ẹphe gbeshiru ije k'okfu ẹhu Kuráýisutu b'e to nwekwa iphe ẹphe kwejewaru nata l'ẹka ndu e-ta budu ndu ke Kuráýisutu.

⁸ Ọo ya bu le ndu du ege ono be gbaru t'ayi yejeru ẹka; t'ọ buru iya bu l'ayi l'ẹphe tukọ gbaru mgbá l'ẹje ozi ke ọkpobe okfu ono.

Dayótirifisu; me Dímítiriyọsu

⁹ O nweru nwekwo-ozi, mu deru nụ chọchi; obu le Dayótirifisu, bu onye woru onwiya dobe l'ishi te eyeduru mu onu.

¹⁰ Ọo ya bu le mu -bya be mu e-wofuta iphe oomeebe, bu iya bu mkpokoro okfu, eshije iya l'onu, oogudeje adzushi ejo-ire ekpu ayi. Onanu te dzu iya; yo gbeshi odo; bya ajika t'unwunna ba abya t'ẹphe le ndu chochi ji; bya akpshikwaphu unwunna t'ẹphe le ndu chochi ba ji; bya ebufu ẹphe le chochi.

¹¹ Onya mu; ba mukwa ẹka ejo iphe; mukwaa ẹka iphe-oma. O kwa onye eme ọhuma bu ke Nchileke. Onye eme eji ta phubukwaa Nchileke.

¹² Dímítiriyọsu be onu wukoru l'ome-ohuma nk'iya. O kwaphu ege ono be ọkpobe okfu ono l'onwiya aja iya; ayibedua l'onwayi l'ajakwa iya phụ. Unubedua marua l'ajaja, ayi aja iya be bukwa oswi-okfu.

Ekele mkpo-chi ishi iya

¹³ Iphe, mu ga e-de hakwa l'igwe; obu l'e to budu mkpishi-ekwo; me mini-ekwo be mu e-gude dekotaru ngu iya.

¹⁴ Mu arikwa le mu ta anohedu ọphu baru ishi; mu akpakfuta ngu; mu le nggu ekfugbawaru l'ifu l'ifu.

¹⁵ T'ẹhu dukwa ngu agu.

Ọnyà ngu phe ajikwa ngu phụ. Jikwaaruphu ayi ndu ọnyà ayi phe l'ẹhu l'ẹhu-o.

Ekwo, Judu deru

¹ Ekwo-ozí-wa shí l'èka mbèdua, bú Judu; onye ejeru Jisòsú Kuráýisutu ozi; búkwaruphu nwunne Jémusu.

Ndu mu ede iya anụ́ bú iphe bú unubè ndu ono, Nchileke kuru; mee unu; unu abụru ndu nk'íya ono. Nchileke ono, bú Nna ono bẹ yeru unu obu; unu abụkwaruphu ndu, Jisòsú Kuráýisutu kwakoberu t'è b'ò dú iphe e-me unu; t'unu nòdu ngabèru abyabya kẹ yèbè Jisòsú Kuráýisutu ono.

² Tẹ Nchileke phukwaaru unu imiko; yo mee t'èhu dú unu agu; yo yekwaruphu unu obu. T'ò tũko iphe ono meeru unu; mbụ meeru iya unu k'etsutsu iya.

Ndu ẹjo nzizi

³ Ndu ọnya mu, nọ mu l'obu; iphe ivuzọ, mu shí ríà lẹ mu e-deru unu l'ekwo-ozí-wa bú k'adzòdzo ono, Nchileke dzọru ayí l'ayí ha; gude koshi lẹ ya yeru ayí obu ono. Obenu lẹ mu byaru bya arí-phu ọrírí azú; sù l'ò nweru iphe ọdo, kachia mkpa, mu e-deru unu. Iphe ono, kachia mkpa ono bú tẹ mu rọ-chia unu; rọshia unu ike t'unu bya awata ọgbaru ọkpobe okfu ono, Nchileke ziru ndu nk'íya ono ọdzorí. Mbụ ọkpobe okfu ono, Nchileke ziru t'ayí kweta; sù t'è b'ò dúkwa onye e-wofu iya iphe ewofu; tọo dú onye e-yekwa iya iphe eyekwa ono.

⁴ Iphe mu gude ekfu iya bú l'ò haru nweru ndu ẹ-ta akwabèdu Nchileke ugvù. Egbè ndu ono tọru nwèhu pyabata l'èke unu nọ; l'è ba ma. Ephe anọduje ezi l'ò dua mma tẹ madzụ meje umere, rehuru erehu; keshinu ọphu Nchileke bú onye emeje eze-iphe-oma. Ephe ajikaje Jisòsú Kuráýisutu ono, bú iya bú Nnajiufu ayí nkinyi iya ono; bya abụkwaru iya phụ nkinyi iya bú onye gude ndzụ ayí. Lẹ teke ndiche b'è dehaakwaru iya rù l'èkwo okfu Nchileke; sù: Lẹ Nchileke a-nma ephe ikpe iphe ono, ephe meru ono.

⁵ Iphemiphe ọbule ono kpamụkpamu bẹ unu makọtakpooru ọhuma ọhuma; obu l'iphe mu emelephu tẹ mu nyataru unu bú lẹ teke ndiche bẹ Nnajiufu dzọkwaru ndu nk'íya teke ono, ephe shí buru l'alí Íjiputu ono. O meru; ephe awufuta l'alí ono. Ọ dzọebekwaru ephe ono; obu l'è meebekwaru; yo gbushilee ndu ọphu ẹ-te kwedu woru onwèphe ye iya l'èka.

⁶ Unu nyatakwa ẹge ọ dakfuru unwu ojozi-imigwe ono l'ephe ha, bú ndu ọphu kwefuru ike l'ephe ta anọpyabedu l'èke Nchileke doberu ephe t'ephe chíje. Ephe jikakwaruphu l'ephe te ebuduru l'èke Nchileke suru t'ephe buru l'imigwe. Unwu ojozi-imigwe ono l'ephe ha bẹ Nchileke tuakwaru mkporo mgbe-agvù-agvù. Ọ chíru ephe ye l'ekpuru-ọchi ẹke gbahuru ẹjo tsobalangu. Yò buru ẹke ono bẹ ephe a-nọdu jeye l'oke uboku ono; mbụ mbọku ono, Nchileke a-nma ephe ikpe.

⁷ Unu nyatakwapu ẹge ọ dakfuru Sódomu mẹ Gómóra; mēwaru iphe bú obodo obodo, ephe l'ephe naru ọnu ẹgu. Ndu ono l'ephe ha woru onwèphe ye l'ome kẹ nwaný; mēwaru iphe ọdo, anyí ishi edzu. Nchileke kpookwaru ephe ọku; yò buru ẹge ono b'oo-nu ephe aphu jeye lẹ tutu yoyo. Iphe ono abụru iphe Nchileke gude alọ ndiphe kpamụkpamu ẹka lẹ nchí.

⁸ Ọ kwaphu ẹge ono b'ọ ọdu ndu ono, ezi ẹjo-ire ono. Ẹphe aroje nro, emeje; ẹphe emerushia onwephe emerushi. Ndu, no l'ishi aduje ẹphe ashi. Ndu ono, ẹ ta aphudu l'enyia l'ogbu nwijnwii imigwe ono be ẹphe anoduje ekfubyishi ekfubyishi.

⁹ Ekfubyishi ono, ẹphe ekfubyishi ndu ono ta dukwa m'ọ bu Máyikelu, bu onye ishi unwu-ojozi l'imigwe, turu iya ama k'ememe. Mbụ le teke ono, Máyikelu yele Sétanu atụ ẹgo onye a-pata odzu Mósísisu ono be Máyikelu ta tũkwa iya ama k'ophu Sétanu iphu. Iphe o kfuleruphu Sétanu bukwa: "T'ọ buru Nchileke a-baru ngu mba!"

¹⁰ Obenu le ndu ono bu iphe ẹ-te dodu ẹphe ẹnya be ẹphe anoduje ekfubyishi. Ẹphe du l'ọ bu anu-egu-egbudu, ẹ-te nwedu egomunggo, bulephu iphe agu iya nu be omaje; yo buleruphu iphe ono be oomeje. Ọ bu iphe agu ẹphe; be ẹphe anoduje eme. Yo buru iya e-gbu ẹphe.

¹¹ Nshobukwaa ẹphe! Ọ bu ẹjo ọzo ono, Kenu tsoru teke ndiche ono be ẹphe etsokwaphu; mbụ iphe ono, o meru, kparu iphe o gburu nwunne iya ono. Ndu owaa bukwa nchamenya okpoga be kparu iphe ẹphe shisweru ọzo ono, vudo nhamunha ono. Ẹphe emelaha ẹphe ono, Belamu meru teke ndiche ono. Yo bukwaruphu ẹge Kóra kwefuru Nchileke ikè; bu ẹge ẹphe wataru ememe. Ẹphe a-lakwanu l'iyi ẹge ọ laru.

¹² Ọobuje: ẹphe -bya anonyabe unu l'eri nri l'ẹke unu dokoberu; tugbabe nri eri gude ekoshi l'unu yeru onwunu obu; ẹphe aburu iphe-iphere noduru unu. Iphere ta adujedu ẹphe l'ọ bulephu onwephe; be ẹphe letaru ẹnya. Ẹphe du l'ọ bu urukpu, pherephere phekashiru; egbe iya owaa bu: igwe -ruebetsua eruru; pherephere ephekashia ya; igwe ta achiihe mini obu. Ẹphe du l'ọ bu oshi-omi, ẹ-ta amijedu nebyi teke gbaru iya nu. Egbe ndu ono be onwu gbuwaru l'ono-ndzu. Ẹ to buledua ugbo anwuhu lanu be ẹphe nwuhuru; ke l'e fefuwaru ẹphe tufaa ẹge-a, eefufuje oshi-wa.

¹³ Ẹphe dukwaphu l'ọ bu eyii-mini, ha nshinu, atụ l'eze ẹnyimu. Ishi iya aburu laaphukotaje ẹjo umere ono, rehuru erehu, ẹphe eme ono; l'ọ bu ẹke uphu-mini tselihuru. Ẹphe adu l'ọ bu mkpo-kpodo, phuru ọzo. Obenu l'ẹke Nchileke kwakoberu ẹphe bukwanu tsubalangu ẹke agba ẹjo ọchi. Yo buru ẹke ono be ẹphe a-nodu jeye le tutu yoyo.

¹⁴ Ọ kwa Inọku bu onye ogbo k'esaa l'eri Adamu. Inọku be Nchileke kufukwaru le ndu ono a-byakwa. Ọo ya kparu iphe Inọku deru; su: "Unu lenu! Nnajiufu be yele ndu nk'ia, bu 'aguta aguta, shi l'imigwe a-yiru bya;

¹⁵ bya ekpee ndiphe l'ẹphe ha ikpe. Oo-koshikota iphe bu ndu ono, ẹ-ta madu Nchileke ono iphemiphe obule, ẹphe meru, bu iphe du ẹji. Yo gude emeswe ono, ẹphe mesweru iya ono nma ẹphe ikpe; l'ẹphe ta akwabedu iya ugvu; bya annakwaphu ẹphe ikpe k'iphe bu ẹjo okfu, ẹphe gude kfubyishia ẹpha iya!"

¹⁶ Ndu ono abuje: iphe -byaru ẹphe; ẹphe awata ogu aphu; l'ata Nchileke uta. Ẹphe eworu onwephe togboru egu ẹjo iphe, agubebe ẹphe. Iphe eshije ẹphe l'onu abuleruphu oja onwonye mkpokoro ajaja. Ẹphe -phwa l'o nweru uru, ẹphe e-rita madzu l'eka; ẹphe awata ọjakposhi onye obu.

Okwa ke ovudoshi ike

¹⁷ Ọlobu; ndu onya mu; iphe mu eme t'unu maru bu t'unu nyatajelephu iphemiphe obule ono, ndu ishi-ozí Nnajiufu ayi Jisọsu Kuráýisutu vuhawa ọzo kfuaru unu ono.

¹⁸ Mbù iphe ono, ephe shi anòduje aguru unu oḡu egvu ono, bụ iya bụ: “L’o -rudelephu teke mgboko-a a-gvù; b’o nwetsuaru ndu a-nòdu aja unu ewena. Iphe ephe a-nòdu awòḡo ẹka iya; bụ ege ephe e-shi mee iphe egu iya enwu ephe raphuraphu l’ehu; mbù iphe egu iya agu ephe; okfu l’ephe ta akwabèdu Nchileke ugvu.”

¹⁹ Ndu eme ege ono; bụ ephe akpatajè t’ogbo bua onwèphe ẹbo; wata okpa iche iche. O kwa egu iphe, nò lè mgboko-a, l’agu ephe; bè kpù ephe l’eka; ẹ tọ bụkwa Ume-dù-Nsọ gude ndzù ephe.

²⁰ Olobu; ndu ọnya mu; unu vudoshikwaa ike l’ekwekwe ono, dù iche, unu kweru ono; mbù ekwekwe ono, shi Nchileke l’eka ono. Unu gude ekwekwe ono vuje evuvu. Unu hajèe tẹ Ume-dù-Nsọ koshije unu ege unu e-kfuje anụ Nchileke.

²¹ Unu nọpyabelekwaphu lè n-yemobu ono, Nchileke yeru unu ono. Unu anòdukwaphu ngabèru Nnajiufu, bụ Jisọsu Kuráýisutu t’ọ phuaru unu imiko; mekwaaphu t’unu nòdu ndzù gbururu jeye.

²² Unu phujekwaaru ndu obu agbakwadu ẹbo imiko.

²³ Egbe ndu ono bè unu e-yetajeru ẹka; lófuta ephe l’oku. Unu aphujekwaaruphu ephe imiko; mbù ndu ono, bụ ejò iphe, agu ephe; bè gude ndzù ephe ono. Olobu; unu ba akwaswejekwaru ephe ẹnya teke unu aphuru ephe imiko obu. Unu kpọjekwaa iphemiphe ọbule, bụ nk’ephe ashì; mbù je akpaa l’uwe, ephe yewaru l’ehu; bụ iya bụ iphe ephe emekpo ememe, bụ iphe ejò ọriri ephe ono merushiwaru emerushi.

T’a jaa Nchileke ajaja

²⁴ T’ayi tua Nchileke ẹpha; mbù onye ono, bụ iya; bè iphe bụ ike kpakọru l’eka ono. O bụ iya bụ onye aduje ike mee t’unu ba ada; bụkwaru iya phụ e-me t’ẹ b’o dù iphe aa-ta unu ụta iya teke oo-kuta unu dobe l’odu-biribiri iya, bụ ẹke ẹhu a-nòdu atsqwaru unu ẹna.

²⁵ T’ayi tua ya ẹpha; l’o bụ iya nkinyi iya; bè bụ Nchileke; bụru l’eka Nnajiufu ayi, bụ Jisọsu Kuráýisutu; bè oo-shi dzọo ayi. T’odu-biribiri; ọburu Ọkaribe-Kakọta-Nụ; ike; ọbu ishi, ọ bụha-oduru tẹmanu; bè mgboko bya anòdu; bụru nk’iya nta-a; bụkwaruphu nk’iya jeye lè tutu yoyo. Ono kwa ege o dù.

Iphe Jisọsu Kuráýisutu koshiru Jọnu lẹ Àphù

¹ Iphe e deru l'ẹkwo-wa; bụ iphe Jisọsu Kuráýisutu koshiru ndu ejeru Nchileke ozi. Ọ bụ Nchileke; bẹ wotaru iphe-a, o shi domishia edomi-wa; koshi Jisọsu Kuráýisutu; k'ọphu Jisọsu ono e-mekwanu tẹ ndu ono, ejeru Nchileke ozi ono maru iphe ẹ-ta anọhedu ọphu, baru nwishi nta-a; yo mee. Tọ dū iya bụ lẹ Jisọsu Kuráýisutu ezi ojozi-imigwe iya; t'ọ je ekoshikota Jọnu, bụ onye ejeru iya ozi iphe ono; yo mee tẹ Jọnu tuko iya maru.

² Ọ bụ iphe, bụ iphe, Jọnu phuru b'ọ tuko l'ọ ha kfushibebe-wa. Yọ bụru l'ẹkwo-wa l'ẹka; bẹ Jọnu tuko okfu ono, Nchileke kfuru ono dekota. Iphe ono l'ọ ha bukota ọkpobe okfu, Jisọsu Kuráýisutu ono koshikotaru iya.

³ Ọnu-oma bụ k'iphe bụ onye agu ẹkwo-wa, e deru okfu-a, e kfuchiru Nchileke-wa. Ọnu-oma aburu kẹ ndu nuru iya nū; ngabẹ nchị; eme iya ememe. Lẹ teke iphemiphe ọbule-a, aabya ekfukfu-wa e-me dụakwa ntse.

Jọnu ekele Chọchi ẹsaa

⁴ Ọ bụ mbẹdua, bụ Jọnu bẹ ekele unubẹ chọchi ẹsaa ono, nọkota l'alị ẹshiya ono ekele.

T'eze-iphe-oma; mę ẹhu-agu, shi l'ẹka Nchileke tsokwa unu. Mbụ Nchileke ono bụ onye nọ ndzụ nta-a; bụru onye shihawa nọduta tẹmanu mgboko adube; bukwaruphu onye ono, abya nū ono. T'eze-iphe-oma, shi iya l'ẹka; mękwaphu ọphu shi l'ẹka Ume ẹsaa ono, anọduje l'ifu aba-eze ono bụru nk'unu jeyewaru.

⁵ Eze-iphe-oma; mę ẹhu-agu ono shikwaphu l'ẹka Jisọsu Kuráýisutu, bụ onye evudoshije ike l'iphemiphe ọbule, ookfuru ayi. Ọ bụ iya bụ onye ọdungu, Nchileke meru; yo shi l'onwu teta nọdu ndzụ; bukwaru iya phụ bẹ bụ onye achị iphe bụ ndu bụ eze l'eliphe-a.

Ọ yeru ayi obu. Yọ bụru obu ono, o yeru ayi ono meru iphe ọ nwụ-chiru ayi ọnwu, ayi gega nwụ. Yọ bukwaruphu mee ya b'o gude tọshia ayi ẹgbu ono, iphe dū ẹji shi kee ayi ono.

⁶ Yọ bya emee ayi; ayi aburu eze; k'ọphu ayi a-bụ ndu achijeru Nchileke ẹja; l'ejekwaruphu Nchileke, bụ Nna iya ozi. T'ajaja; mę ike bụru kẹ Jisọsu Kuráýisutu gbururu jeye le tutu yoyo! Ono kwa ẹge ọ dū.

⁷ Unu lekwapu l'ọ nọkwa l'urukpu l'abya. Iphe, bụ madzụ kpamukpamu e-gudekota ẹnya ẹphe phụ iya. Iphe bụ ndu ono, tūru iya arwa ono a-phukwa iya phụ. Iphe, bụ ndu, nọkota lẹ mgboko-a a-ra ẹjo ẹkwa; l'ẹke meji a-tọfu ẹphe m'ọ -byalephu. Ọ bụ iphe e-me nū ndono! Ono kwa ẹge ọ dū.

⁸ Nnajiufu, bụ Nchileke; bụru iya bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike; mbụ onye ono, nọ ndzụ nta-a; bụru iya bụ onye shihawa nọduta tẹmanu bẹ mgboko dūberu; bụru iya bụ onye ono, abya nū ono. Ọ bụ Nchileke ono bẹ sūru: "L'ọ ya bụ Onye Ivuzọ bya aburu Onye Ikperazụ."

Jọnu aphụ Jisọsu l'àphù

⁹ Ọ bụ mbẹdua bụ Jọnu, bụ nwanna unu. Mu bụ onye mu l'unu tuko bụru nanu lẹ Jisọsu. Ọ bụ iya meru iphe mu l'unu atukoje ejekota iphe bụ iphe-ẹhuka-wa, ayi eje-wa. Mu l'unu atukojekwaphu ataru iphe nshi; yọ

bukwaruphu ege ono be ayi a-tuko gbaru mgba nweru mgboko ophungu ono, e-shi Nchileke l'eka ono. L'o nweru teke obu, a kpuleru mu je edobe le Ikfuli Pátumosu. Ishi iya aburu le mu ara okfu Nchileke arara; yefuaru le mu anoduje ekfuru ndiphe ke okpobe iphe ono, Jisosu Kuráýisutu koshiru mu ono.

¹⁰ Yo be mboku Chochi; Ume Nchileke abya eji mu ehu. Mu awata ophu àphù; bya anua olu obu, adalephu igiri-igiri l'o bu upyoku l'uzo azu mu.

¹¹ Olu ono asu mu: "Jonu! Tè mu tukokwa iphemiphe obule-a, mu abya aphuphu-a dekota l'ekwo. Mu -debe iya; tè mu zilaaru iya uzo chochi esaa-wa, ya abya agushi-wa. Wo tè mu zilaaru iya chochi Éfesosu; chochi Suména; chochi Pégamomu; chochi Tayitáyira; chochi Sádísu; chochi Filadélufiya; mekwaphu chochi Layodísiya."

¹² Mu abya aghaa enya tè mu phuedu onye ono, ekfu eyeru mu ono; phua uruku esaa. Uruku esaa ono be bu mkpola-ododo b'e gude mekota iya.

¹³ L'echi uruku esaa ono b'o nweru onye vudo iya nu, dulephu l'o bu madzu. Uwe, o yeru bu uwe-nlokpuru, akpa iya l'okpurukpu-okpa. O gudekwaphu akpo-buleti, e meru le mkpola-ododo kebata uwe iya ono l'ume.

¹⁴ Egbushi, no iya l'ishi be achalephu degedege l'o bu eji aturu, maru ocha ucha; mbu chatakpokwaa l'o bu eberugo. Ophu bu enya iya achalephu l'o bu ire-oku, enwu enwunwu.

¹⁵ Okpa iya ephe ebo enwulephu zii l'o bu mkpuru-igwe, ama mma, a huru l'o-tata-kfukfu oku jeye yo chaa achacha; mbu hua ya jeye yo gbuchafu. Olu iya adalephu l'o bu ephuphu eze mini, l'atsò gbudugbudu teke o kfu okfu.

¹⁶ L'eka-utara iya b'ò chi mkpo-kpodo esaa. Ogu-mbeke, atsu nkò ifu labu eshi iya l'onu lufuta. Ifu onye ono be egbulephu oswi ke nwijnwii l'o bu enyanwu teke enyanwu laru l'echi-ishi.

¹⁷ Mu aphule iya phu; daa kpuke ifu l'iku okpa iya; dabuleruphu l'o bu onye nwuhuru anwuhu. Yo bya ebyibe mu eka-utara iya; su mu: "Tè mu ba atusshi egvu; l'o kwa yebedua bu Onye Ivuzo bya aburu Onye Ikperazu.

¹⁸ O kwa yebedua bu onye no ndzu gbururu jeye. Abyabya, ya byaru l'odungu buka tè ya nwuhu anwuhu. Ya anwuhwakwanua obu. Ole; tè mu lekwa: le nta-a be ya nokwa ndzu gbururu jeye. O kwa iya gude ire-igodo, eegudeje tūhaa eke onwu no; me ire-igodo, eegudeje tūhaa alimaa.

¹⁹ Wo l'iphe mu e-me nta-a bu tè mu dee iphemiphe obule-a, mu phūwaru-wa l'ekwo. Mu -debe iya; temanu mu edee iphe ophu ekoshi ege iphe du nta-a; temanu mu abyakwaphu bya edee iphe ophu e-mekwanu l'uzo ifu.

²⁰ A bya abya le mkpo-kpodo esaa-wa, ya chi l'eka-utara-wa; me uruku esaa ono, e gude mkpola-ododo mee ono; ono be ya abya tè ya karu mu iphe o no-chiru enya iya. Le mkpo-kpodo esaa ono be no-chiru enya unwu ojoyi-imigwe; mbu unwu ojoyi-imigwe, anoduje eletagbaa chochi esaa ono enya. Uruku esaa ono be no-chiru enya chochi esaa ono.

2

Ozi, e ziru Chochi Éfesosu

¹ "Iphe mu e-de l'ekwo nu ojoyi-imigwe, eleta chochi Éfesosu enya bu:

Qwaa bụ ozi, onye ono, chị mkpọ-kpodo ẹsaa l'ẹka-utara ono ziru; mbụ onye ono, ejephe l'echi urọku ẹsaa ono, e gude mkpọla-ododo mee ono.

² Lẹ ya makotakwaru-a iphemiphe obule, unu emeje l'ọ ha. Ya makwaru-a ẹge unu jeshiberu ozi ike; mę ẹge unu tataberu iphe nshi. Ya makwaru-a l'unu te ekwejedu tẹ ndu ejo madzụ shita ẹke unu nọ. Unu datakotawaru iphe bụ ndu ono, sụru l'ẹphe bụ ndu ishi-ozì; l'ẹphe ẹ-ba bụ iya ono. Unu abya amaru l'ẹphe ta abụdu iya; l'ẹphe bụ ndu ntuphu-ire.

³ Ya makwaru-a l'unu atajeru iphe nshi; l'unu jewaru iphe-ẹhuka, ha nshinu l'okfu ẹka iya; unu ta la azụ.

⁴ Obenu l'ọ nweru ọru, ya phutaru unu l'ẹhu. Ọru obu, unu vu obu bụ l'ẹ tọ bụhedu ẹge unu shi yeberu iya obu l'odungu bụ ẹge unu yeru iya ẹya nta-a.

⁵ Ọ kwa iya phụ bụ; t'unu nyatakwa ẹke unu jeberu; ụzo akpọ-swehu unu. Unu takwaaphu onwunu ụta iphe dụ ẹji, unu meru; ghaa umere lakfuta Nchileke; bya emelaha iphe ono, unu shihawa eme l'odungu ono. Odumeka bę ya a-byakfutakwa unu. Ya -byakwanu; ya ewofu urọku nk'unu l'ẹke ọ nọ; gbahalekwaphu l'unu taru onwunu ụta.

⁶ Obenu l'iphe ya aja unu ajaja iya bụ l'ẹjo iphe ono, ẹphe eme; mbụ ndu ọgbọ Níkolasu ono bę unu kpọru ashị. Yọ bụkwaruphu ẹge yẹbedua kpọru iya ashị ndono.

⁷ T'onye nweru ẹnu-nchị ngabekwaphu nchị; nua iphe-a, Ume Nchileke ekfuru iphe bụ chọchi lẹ chọchi ha-wa!

Ọ kwa onye luru ọgu ono; mekputa; bę ya e-kwe t'ọ wọta akpuru oshi ono, emeje t'a nọdu ndzụ ono ria; mbụ oshi ono, gvuru l'ogbodufu Nchileke ono.

Ozi, e ziru Chọchi Suména

⁸ "Iphe mu e-de l'ekwo nụ ojozi-imigwe, eleta chọchi Suména ẹnya bụ: Qwaa bụ ozi, onye ono, bụ iya bụ Onye Ivuzọ; bụru Onye Ikperazu ono ziru; mbụ onye ono, abyabya, ọ byaru l'odungu bụ tẹ ya nwụhu; nwụhutsua; bya anọdu ndzụ ọdo ono.

⁹ Ya makwaru-a l'unu eje iphe-ẹhuka; makwaru-a l'unu akpa ukpa. Obu l'e -kfude iya ekfufu; bę unu nwekwaru iphe ọkpobe enwenwe l'imigwe. Ya makwaru-a kẹ ekfubyishi ono, ndu ejo-ire ono, sụru l'ẹphe bụ ndu Ju; l'ẹphe ẹ-ba bụ iya ono anọduje ekfubyishi unu. Ndu dụ ẹge ono ta bụkwa ndu Ju lẹ phuu. Iphe ẹphe bụ kwa ndzuko ndu abajeru Sétanu ẹja.

¹⁰ Unu abyakwa oje iphe-ẹhuka nta-a. Ọlobu; unu ba atsukwa egvu. Unu lekwa lẹ Obutuswe abyaakwa t'ọ haru unu chita je atushia mkpọro; k'ophu aa-data unu. Adata bę ya aa-data unu obu bụ l'unu e-je iphe-ẹhuka abalị iri mkpurophu. Ọlobu; unu nọdukpelekwaphu yẹbedua l'ẹka ẹge unu nọ iya noshia ya ẹya ike; mbụkwa m'ọ -ruhuru; ee-meta unu iphe-ẹhuka obu jeye ishi unu abaa ya. Unu nọdukpelekwaa iya phụ l'ẹka ẹge unu nọ iya ẹya; e -meebe bę ya e-kpubeakwa unu okpu-eze, ekoshi l'unu mekputawaru. Okpu-eze ono bụ ndzụ gbururu jeye.

¹¹ T'onye nweru ẹnu-nchị ngabekwa nchị; nua iphe-a, Ume Nchileke ekfuru iphe bụ chọchi lẹ chọchi ha-wa!

Ọ kwa onye luru ọgu ono; mekputa bụ onye ẹ te ekwedu t'ọnwu k'ugbo ẹbo ono gbua.

Ozi, e ziru Chọchi Pégamọmu

¹² “Iphe mu e-de l'èkwo nù ojozi-imigwe, eleta chọchi Pégamọmu ọnya bụ:

Owaa bụ ozi, onye ono, gude ogu-mbeke ono, atsụ nkọ ifu labụ ono ziru.

¹³ Ya makwaru-a ẹke unu bu; mbụ l'unu bu l'ẹke ono, Sétanu achi ono. Obenu l'unu anọdujekpelephu ẹkfu tekenteke l'edzudzu ọha l'ọo mbẹdua bụ Nnajiufu ọphu unubẹdua maru. Ọphu unu ta lufutabua ya l'ẹka m'ọo ugbo lanu; mbụ jeye mē teke ono, e gburu Ántipasú; okfu l'o vudo l'edzudzu ọha; kfuá l'ọo mbẹdua bẹ ya nọ l'ẹka ono. Ántipasú eshi ẹge ono koshi lẹ ya bụ onye gbaru kẹ tẹ ya gude ire iya ẹka; mbụ yọ bụkwaru l'ifu unu; bẹ iphe ono meru l'ẹke ono, Sétanu bu ebubu ono.

¹⁴ Obenu l'o nwekwaru unu iphe olemole, bụ ọru, ya phutaru unu l'ẹhu. O nwekwaru ndu, unu l'ephē nọ l'ẹke ono; l'eme ẹjọ iphe ẹphe mұtaru l'ẹka Bélamu. O kwa Bélamu ono bẹ ziru eze, bụ Bélaku teke ndiche ono ẹge oo-shi duphua unu Ízurelú ụzo; duru ẹphe ye l'ome ẹjọ iphe. Yo mee unu Ízurelú; ẹphe erilahaa iphe a gbaru ẹja; mekwaaphu ẹphe; ẹphe awata ọfarushi onwẹphe; ẹphe l'unwanyi.

¹⁵ O kwaphu ẹge ono b'o nweru unu; ndu ọphu amụ iphe ono, ndu ọgbo Níkolasu ezi ono. Ndu ọgbo Níkolasu ono bụkwaphu ndu eme ẹjọ iphe l'ọ bụ Bélamu.

¹⁶ O kwa iya bụ t'unu taa onwunu ụta iphe dụ ẹji, unu meru; ghaa umere lakfuta Nchileke; sefu ẹka l'ẹjọ iphe ono l'ọ ha. Ọdumeka bẹ ya a-byakfutakwa unu ẹgwegwa; bya egude ogu-mbeke ono, shi iya l'ọnu ono bya etso ndu ono, eme ẹjọ iphe ono ọgu.

¹⁷ T'onye nweru ẹnu-nchị ngabekwa nchị; nua iphe-a, Ume Nchileke ekfuru iphe bụ chọchi lẹ chọchi ha-wa!

O kwa onye luru ọgu ono; mekputa; bẹ ya a-haru nri ono, Nchileke domiru edomi l'imigwe ono nù. Nri ono bụ mana bẹ eekuje iya. Ya a-nụkwaphu onye ono mkpuma ọcha, e deru ẹpha ọphungu. Ẹpha ono te nwedu onye ọdo, ama iya nù; gbahaa onye ọbu, a nuru iya nkinyi iya.

Ozi, e ziru Chọchi Tayitáyira

¹⁸ “Iphe mu e-de l'èkwo nù ojozi-imigwe, eleta chọchi Tayitáyira ọnya bụ:

Owaa bụ ozi, Nwatibe Nchileke ono ziru; mbụ onye ono, ọnya iya dulephu l'ọ bụ ire-ọku, enwu enwunwu ono; mbụ onye ono, ọkpa iya phẹ ẹbo enwulephu zii l'ọ bụ mkpụrukpu-ígwe, ama mma, e fucharu efucha; yo gbuchafu egbuchafu ono.

¹⁹ Ya makotakwaru-a iphemiphe ọbule, unu anọduje eme l'ọ ha; maru ẹge unu gude yeberu ndu ọdo obu. Ya makwaruphu l'unu nọkwadu iya-a l'ẹka ẹge unu nọ iya; makwaruphu ẹge unu gude ejeshiberu iya ozi ike; mē ẹge unu gude atatabe nshi. Ya makwaru-a l'iphe ọphu unu eme nta-a bẹ danyikotaru iphe ọphu unu shi eme l'odungu.

²⁰ Obenu l'o nweru ọru, ya phutaru unu l'ẹhu. Ọru ọbu, unu vu ọbu bụ l'unu haru nwanyị ono; mbụ Jézebelú; yọ nọdu unu l'ẹhu. L'ẹjọ nwanyị ono bẹ asuje lẹ ya ekfuchiru Nchileke; ọbu l'iphe oozu ndu ẹjeru mu ozi bulephu ẹjọ-ire. Yọ buru iphe ono, oozu ono bẹ oogudeje ederu ẹphe eye; t'ephē wata ọfarushi onwẹphe; ẹphe l'unwanyi. Yo gudekwa iya phụ eme ẹphe t'ephē rije iphe a gbaru ẹja.

21 Ya hakpòoru iya; yò nòo òdu; ège ee-shi t'ò taa onwiya ỳta iphe dù ejì, oome; ghaa umere lakfuta Nchileke. Obenu l'ẹ to kwedù taa onwiya ỳta; haa ỳru-alì onò, òoru onò.

22 Unu lekwa ẹ ya abyaakwa ẹ ya tũru iya chee l'ũlo. Ndu onò, ejekfufe iya azee onò bẹ ya e-me t'ẹphe jee oke iphe-ẹhuka, ha nshinu; gbahakwaa l'ẹphe taru onwẹphe ỳta iphe dù ejì, ẹphe eme; haa otso nwanyi onò.

23 Unwu iya l'ẹphe ha bẹ ya e-chigbushikota kpakparakpamu. O kwanu iya bụ k'ọphu iphe bụ chọchi ẹ chọchi ha a-makwanũru l'ọo mbẹdua bẹ bụ onye onò, enyochaje uche-obu madzũ; nyochaa ọkpoma iya; maru iphe nọ iya l'egomunggo onò. Ya a-nukotagekpoo unu l'unu ha l'onye l'onye iphe gbaru unu l'ẹhu l'ẹhu. Onyemonye ọbule bẹ ya a-nu iphe l'ẹge iphe o metaru dù dù-chi.

24 A bya abya l'unubẹ ndu ọphu bukwaphu ẹ Tayitáyira: unubẹdua te kwekwa tsoru l'ẹjo iphe onò, ndu onò ezi onò. Unubẹdua bukwa ndu ọphu ẹ-ta madu iphe onò, o nweru ndu ahajeru sù l'ọo iphe e domigbaaru edomi l'ẹhu Sétanu onò. Unubẹdua te nwehekwa iphe ọdo, ya a-sukwadu t'unu mee.

25 Obenu l'ẹge ọ dù ẹge ọ dù; unu gudeshikpelekwa iya phụ ike; mbụ iphemiphe ọbule onò, bụ nk'unu onò jeye teke ya a-bya ọdo.

26 O kwa onye luru ọgu onò; mekputa; l'anuru iya okfu l'ozì onò jeye l'ikperazu; bẹ ya e-ye ike l'ẹka t'ọ bũru ishi; l'achì iphe bụ mbakeshi.

27 O bụ ẹge Nna iya yeru iya ike l'ẹka; bụ ẹge ya eyekwa phụ ẹphe ike l'ẹka. Ẹphe e-gude mgboro-igwè; chia iphe bụ mbakeshi ẹge eze achije mkpukpu iya; ẹphe emee mba onò l'ẹphe ha; ẹphe adù l'ọ bụ ite-ura, e tsuru yọgiri-yogiri.

28 Ndu onò, ya yeru ike l'ẹka onò bẹ ya a-nufukwaaphu Mkpo-kpodo nchi-abọhu.

29 T'onye nweru ẹnu-nchì ngabekwa nchì; nua iphe-a, Ume Nchileke ekfuru chọchi ẹ chọchi ha-wa!

3

Ozi, e ziru Chọchi Sádísu

1 "Iphe mu e-de l'ẹkwo nù ọjọzi-imigwe, eleta chọchi Sádísu ẹnya bụ:

Qwaa bụ ozi, onye onò, bụ iya gude Ume ẹsaa onò, shi Nchileke l'ẹka onò; mẹ mkpo-kpodo ẹsaa phụ ziru. Ya makwaru-a iphe bụ iphe unu emeje l'ọ ha. Lẹ aanọdujeru eku unu ndu nọ ndzũ; obenu l'unu bụ ndu nwuhuru anwuhu.

2 O phọduakwaru-a nwanshì nta-a; iphe ọbu, unu nweru ọbu anwunyahughee ẹnya. Oo ya bụ t'unu lutehukwaphu muru ẹnya; kwabẹru iya ẹnya; k'ọphu ọo-jakerehu. Ya dataakwaru unu; phụwa l'iphemiphe ọbule, unu eme ta dudu ọphu unu metabewaru ẹge gbaru nù l'ifu Nchileke.

3 Oo ya bụ t'unu nyatajekwaphu ozi-oma onò, unu nũru ẹ nchì unu; kwetakwaphu onò. Unu vudoshikwaaphu ike l'iphe ozi-oma onò ekfu. Unu atakwaaphu onwunu ỳta iphe dù ejì, unu eme; ghaa umere lakfuta Nchileke. O -bukwaru l'unu te elutehudu muru ẹnya bẹ ya a-tukwa unu l'ukfu; mbụ byalephu l'ọ bụ onye iphura, ẹ-te nwedu onye amaje teke ọoby. Oo ya bụ l'unu ta abyadu bya ama egbe teke ọbu, ya a-byakfuta unu ọbu.

⁴ Obenu l'ò nwekwaru-a ùmadzu olemole, unu l'èphe nò lẹ Sádísu l'èke ono, e-te merushidu onwèphe. Ọ bụ ndu ono e-ye uwe ọcha; yèbedua yèlẹ èphe eburu eburu; okfu l'ọ bụ iphe ruberu èphe ndono.

⁵ Ọ kwa onye luru ọgu ono; mekputa; bẹ Nchileke e-ye uwe ọcha ono. Onye ono bẹ ya ta abyakwa bya efuchafu ẹpha iya l'ẹkwo ẹke e deshíru ẹpha ndu a-nò ndzụ gbururu jeye. Ya e-vudo l'ifu Nna iya; mẹ l'ifu ụnwu-ọjọzi Nna iya ono, nọ l'imigwe ono raa ya arara: l'onye ono bẹ bụkwa onye nọ iya l'ẹka.

⁶ T'onye nweru ẹnu-nchị ngabẹkwa nchị; nwa iphe-a, Ume Nchileke ekfuru chọchi lẹ chọchi ha-wa!

Ozi, e ziru Chọchi Filadélufiya

⁷ “Iphe mu e-de l'ẹkwo nụ ojọzi-imigwe, eleta chọchi Filadélufiya ẹnya bụ:

Qwaa bụ ozi, onye ono, dụ nsọ; mbụ onye ono, bụ iya bụ ọkpobe onye ire-lanụ ono ziru. Onye ono bụ iya gude ire-igodo eze, bụ Dévidi; mbụ onye bụ iya abuje: ọ -guhawa ụzo; to nwehedu onye ọdo, hakwadu k'aguchi iya. Teke bụ l'ọo aguchi b'ọ guchiru iya; to nwehedu onye ọdo, a-guha iya nụ.

⁸ Ya makwaru-a iphemiphe ọbule, unu eme l'ọ ha. Unu lekwa lẹ ya guhaakwaru ụzo gheberu unu ọnu. Ẹ to nwekwa onye ha kẹ aguchi iya. Ya makwaru-a l'ike ta hadu unu nshinu. Obekwanu l'unu vudoshilekwaphu ike l'okfu ono, ya kfuru ono; l'emekwa iya phụ ememe; unu ta túbua ẹgo l'unu ta bụdu ndu nk'iya.

⁹ Unu lekwa ndu ono, bụ ọgbo, abajeru Sétanu ẹja ono; mbụ ndu ono, egudeje ẹjo-ire sụ l'èphe bụ ndu Ju; l'èphe e-ba bụ iya ono. Ndu ono bẹ ya e-me: èphe abya ebyishi ikpere l'ifu unu; baaru unu ẹja. Ọ bụ ẹge ono bẹ ya e-shi mee; èphe amaru lẹ ya yeru unu obu.

¹⁰ L'ò nwekwaru iphe-ẹhuka a-dakfuta ndu bu l'eliphe mgburumgburu. Iphe-ẹhuka ono a-datakọta madzụ kpamụkpamu. Teke iphe-ẹhuka ono byaru bẹ ya a-kwachikwa-a unu t'ẹ b'ò nwe iphe e-me unu. Ishi iya aburu l'unu doberu obu l'iphe ono, ya ziru unu ono, bụ iya bụ t'unu vudoshia ike; unu atajeru iphemiphe ọbule nshi.

¹¹ Ya ta anọhekwa ọphu baru nwishi nta-a; ya abya. Unu gudeshikwaa iphe ono, bụ nk'unu ono ike; k'ọphu ẹ too nwedu onye a-nyịchata unu okpu-eze ono, bụ iya bụ ndzụ gbururu jeye ono, Nchileke e-gude bua unu nggo ono.

¹² Ọ kwa onye luru ọgu ono; mekputa; bẹ ya e-me t'ọ dụ l'ọ bụ itso lanụ l'itso, gude eze-ulo Nchileke iya. Yọ buru l'ẹke ono bẹ onye obu a-nọduwaru jeye lẹ tutu yoyo. Ya abya edee onye obu ẹpha Nchileke iya ono l'atatifu; dekwaa ya phụ ẹpha obodo kẹ Nchileke iya ono, bụ iya bụ Jerúsalemu ophungu ono. Obodo ono bụ l'imigwe l'ẹke Nchileke iya ono nọ bẹ oo-shi bya. Ya abya edefukwaaphu ẹpha ophungu kẹ yèbedua l'atatifu onye ono.

¹³ T'onye nweru ẹnu-nchị ngabẹkwa nchị; nwa iphe-a, Ume Nchileke ekfuru chọchi lẹ chọchi ha-wa!

Ozi, e ziru Chọchi Layodísiya

¹⁴ “Iphe mu e-de l'ẹkwo nụ ojọzi-imigwe, eleta chọchi Layodísiya ẹnya bụ:

Qwaa bụ ozi, o ziru mbụ onye ono, ẹpha iya bụ: ‘Ono kwa ẹge ọ dụ’ ono; mbụ onye ono, gbaru t'ẹ gude ire iya ẹka l'iphemiphe ọbule, ookfu

ono; b̄uru iya b̄u onye k̄furu ayi ọkpobe ok̄fu Nchileke; b̄ukwaru iya ph̄u b̄u onye iphemiphe ọbule, Nchileke keru l̄e mgboko-a shi l̄'ẹka.

¹⁵ Ya mak̄otakwaru-a iphe b̄u iphe unu eme l'ọ ha. Ya makwaru-a l'unu te k̄fukahudu ibiyia ọphu unu vudo; t'a maru iya. L'unu te gudedu obu unu l'ọ ha etso iya; unu te k̄fukahukwanu l'unu ta b̄udu ndu nk'iya. Obenu l'ọ dukwanu iya t'a s̄u l'unu n̄olephu l̄e nanu: l'unu gude obu unu l'ọ ha etso iya; ọphu b̄u l'unu ta b̄udu ndu nk'iya.

¹⁶ Ọo ya b̄u; keshinu unu te vudodu l'unu gude obu unu l'ọ ha etso iya; unu te vudo l'unu ta b̄udu ndu nk'iya b̄e ya a-jikakwa unu tengu.

¹⁷ Unu an̄oduje asa nsasa l'unu nweru iphe; l'iphe ekwebukwaaru unu; to nwe iphe ọko iya d̄uru unu. Ọlobu; nsh̄o unu; unu ta maduru l'unu d̄u k'oyoru ọshi; k̄e l'unu akpa ọkpa; l'ats̄u ish̄i; agba ọtu.

¹⁸ Ọo ya b̄u l'ọkwa, ya anmaru unu b̄u t'unu byachia bya az̄uta iya mk̄pola-ododo, a n̄uwaru an̄un̄u l'ọku; k'ọphu oo-me t'unu b̄uru ndu nweru iphe. Unu abyakwaphu bya anmata iya uwe ọcha yeje; t'unu ba agbahe ọtu. Unu az̄utakwa iya ph̄u ọgvu-ẹnya; tee l'ẹnya unu ono; wata ọphu ọzo.

¹⁹ L'ọ kwa iphe b̄u ndu ya yeru obu b̄e ya abajeru mba; h̄ua ẹphe àh̄uh̄u t'ẹphe maru iphe. Ọo ya b̄u; unu guderu obu unu l'ọ ha meje ẹge ono, ya k̄furu unu ono; unu ataa onwunu ọta iphe d̄u ẹji, unu eme; ghaa umere lakfuta Nchileke.

²⁰ Unu lekwa! Ya vudokwa l'onu ọlo; ak̄u ẹka l'ibo. Onye -n̄uru olu iya; guhaaru iya ọlo; ya abata yeje onye ọbu erigba nri: onye eria k'ibe iya; onye eria k'ibe iya.

²¹ Ọ kwa onye luru ọgu ono; mekputa; b̄e ya e-kwe t'ọ n̄onyabe iya l'aba-eze iya; b̄u iya b̄u ẹge-a, ya luru ọgu; yebedua; mekputa; bya an̄onyabe-wa Nna iya l'aba-eze nk'iya-a.

²² T'onye nweru ẹnu-nch̄i ngabekwa nch̄i; n̄ua iphe-a, Ume Nchileke ek̄furu ch̄ochi l̄e ch̄ochi ha-wa!"

4

Ọbaru Nchileke gja l'imigwe

¹ T̄o d̄u iya b̄u; onanu emebelephu; mu abyakwa bya elee ẹnya; ph̄ua ọzo, gheru ọnu l'imigwe.

Olu ono, k̄fuhawaru yeru mu l'odungu ono; mb̄u olu ono, ada l'ọ b̄u ọpyoku ono as̄u mu: "T̄e mu nyibata l'eli ẹke-a t̄e ya koshi mu iphe mefutaje n̄u l'ọzo ifu."

² E ji ek̄fu-wa; Ume Nchileke abya ejile mu ph̄u ẹhu. Mu abya elee ẹnya; yo nweru aba-eze, n̄o l'imigwe l'ẹke ono. Yo nwekwaruphu onye d̄ugaru iya n̄u.

³ Onye ọbu, d̄ugaru l'aba-eze ọbu b̄e ifu eḡbulephu m̄urumuru l'ọ b̄u mk̄puma ọbu, vu oke aswa, iphoro iya te ekwejed̄u t'e lee ya ẹnya. Iphe eekuje mk̄puma ono b̄u j̄as̄up̄a. Ifu onye ono achakwa v̄ii l'ọ b̄u egbe mk̄puma ọbu, ereshikwaphu ire ike, ekeje uswuswe, eekuje k̄an̄liyan̄u. Iphe n̄o-pheru aba-eze ono mgburumgburu b̄u evu-mini, eekwaphu onyingu-onyingu l'ọ b̄u egbe mk̄puma ọbu, vu oke aswa, eeku iya b̄u em̄er̄al̄ud̄u.

⁴ O nweru ọkporo aba-eze l'aba-eze eno ọdo, n̄o-pheru aba-eze ono mgburumgburu. Ndu b̄u ọguren̄ya ad̄u ọkporo l'eno d̄ugatsuaru l'aba-eze ono. Ẹphe eyekota uwe ọcha, achagbaa pemu-pemu l'ẹhu l'ẹhu; k̄p̄utsuaru

okpu-eze l'ishi. Okpu-eze ono l'ọ ha bẹ bụkota mkpọla-ododo b'e gude meshia ya.

⁵ Ebemu-igwe eshi l'aba-eze ono l'eku oswi kẹ mēremu! Mēremu! Igwe l'ede edede; agba agbagba; atụ egbe-igwe. Itsọku itsọku ụzọ ẹsaa anodugbaa l'ifu aba-eze ono; l'enwu ọku; bụ iya bụ Ume ẹsaa ono, shi l'ẹka Nchileke ono.

⁶ Iphe ọdo, nọfukwaaphu l'ifu aba-eze ono bụ iphe ọbu, dụ l'ọ bụ eze ẹnyimu. Eze ẹnyimu ono bẹ aphụ ụzọ l'ọ bụ iphe e gude onyo mee.

O nweru ụzọ iphe ẹno, nọgbaa ndzụ, nọ l'echi aba-eze ono. Iphe ono abya anọphekwaaphu aba-eze ono mgburumgburu. Iphe ẹno ọbu bẹ tuko ẹkemeke ọbule l'iphe bụ ẹhu iya mokashia ẹnya: ifu l'azụ.

⁷ Kẹ ọdungu l'iphe ẹno ono, nọgbaa ndzụ ono bẹ dulephu l'ọ bụ agụ. Kẹ ẹbo adulephu l'ọ bụ oke-eswi. K'eto nweleruphu ifu l'ọ bụ madzụ. Ọphu kwe iya ẹno bẹ ifu nk'ia dulephu l'ọ bụ ugo, ephe ephephe.

⁸ Iphe ono, nọgbaa ndzụ ono; ephe ẹno bẹ nwetsuaru ẹbà ishingu ishingu l'ẹhu l'ẹhu. Ọ kwaphu ẹge ono bẹ ẹnya tukuror ephe ẹhu dzuru; mbụ jeye lẹ mkpuli ẹbà iya ono. Eswe l'enyashi bẹ ephe anọkotaje l'egvu; l'agụ:

“Ọ dụ nsọ; ọ dụ nsọ; ọ dụ nsọ;
mbụ Nnajiufu ono,
bụ Nchileke, bụ iya
bụ Ọkaribe-Kakota-Ike.
Ọ bụ iya bụ Nchileke ono,
shikpelephu nọduta;
bụru iya nọ nta-a;
bụru iya bụ onye ono, abya nụ ono.”

⁹ Iphe ono, nọgbaa ndzụ ono ephe ẹno agụkpelephu egvu; aja onye ono, nọ ndzụ gbururu jeye ono, bụ iya dugaru l'aba-eze ono ajaja. Ephe agukwa iya phụ gude akwabẹ iya ugvu; gude iya etu iya ẹpha. Yoo bụje; ephe gulephu egvu ono;

¹⁰ ọphube ukporo ndu bụ ọgurennya lẹ ndu bụ ọgurennya ẹno ono adashia; kpubetsua ifu l'alị l'ifu onye ono, nọ l'aba-eze ono; mbụ onye ono, bụ iya nọ ndzụ gbururu jeye ono; l'abaru iya ẹja. Ephe abya ekspushia okpu-eze ephe dobegbaa l'ifu aba-eze ono; l'agụ egvu; asuje:

¹¹ “Ọ bụ nggu bụ Nnajiufu ayi;
bụru nggu bụ Nchileke ayi!
Ọ bụ nggu bẹ iphe bụ ajaja;
ugvu; mē ike bụ nke ngu.
Ishi iya aburu l'ọo nggu
keru iphemiphe ọbule;
bụru l'ọ bụ uche-ọbu ngu t'ephe nọdu;
meru iphe ephe nọ;
bụru iphe e keru ekeke dobe.”

5

Nwaturu ono; mē ẹkwo, a gwọru agwọgwọ

¹ Tọ dụ iya bụ; mu abya aphụ l'ọ nweru ẹkwo, a gwọru agwọgwọ, ọ pa l'ẹka mbụ onye ono, dugaru l'aba-eze ono. Ẹkwo ono b'e deru iphe: ifu mē azu. A gwọ ya agwọgwọ; gude iphe-ọhubama ẹsaa nyachishia ya.

² Mu aphụ ọjozi-imigwe lanụ, e yeru ike, ha nshinu l'ẹka; ẹke ọora iya arara arashi iya ike; asuje: “?Bụ onye bụ onye lefuru onwiya ẹnya lẹ ya

gbaru k'onyashi iphe-ohubama ono, e gude nyachishia ekwo ono, a gworu agwogwo ono; ?onye a-bya anyashia ya; phushia ya?"

³ To nwe m'o bu onye lanu l'imigwe; me le mgboko; m'o bu l'ime ali, duru ike phushia ekwo ono, a gworu agwogwo ono; ophu o buru ke lee enya l'ime iya.

⁴ Mu awata ora ekwa; rashia ya ike; ke le to nweduru onye a phuru, gbaru k'ophushi ekwo ono; ophu o buru ke ole enya l'ime iya.

⁵ To du iya bu; onye lanu le ndu bu ogurenya ono asu mu: "Te mu ba arashi ekwa." Wo mu: "Te mu lekwa; l'onye ono, epha iya bu Agu, shi l'ikfu Juda ono, bu iya bu O-shi-l'eri Dévidi be luakwaru ugu ono; mekputawa. O kwa iya bu onye a-du ike nyashia iphe-ohubama esaa ono, e gude nyachishia ekwo ono; woru iya phushia."

⁶ To du iya bu; mu abya aphua Nwaturu ono l'eke o vudo le mgbaku aba-eze ono yele iphe ono, nogbaa ndzu ono ephe eno. Yo vudokpelephu l'ifu ukporo ndu bu ogurenya le ndu bu ogurenya eno ono. Nwaturu ono be dukpelephu l'e gbujehawaru iya ru egbu; gude chia eja. Nwaturu ono be furu mpo esaa; mokwaaphu enya esaa, bu iphe no-chigbaaru enya Ume esaa Nchileke; mbu Ume esaa, Nchileke zikashikotawaru t'ephe dzuru eliphe mgburumburu.

⁷ Nwaturu ono atugbua jekfube onye ono, dugaru l'aba-eze ono; bya anata iya ekwo ono, a gworu agwogwo, o pa l'eka-utara ono.

⁸ Yo wotalephu ekwo ono; iphe ono, nogbaa ndzu ono ephe eno; me ukporo ndu bu ogurenya le ndu bu ogurenya eno ono abya abukotaru Nwaturu ono pee l'ifu; baaru iya eja. Ndu bu ogurenya ono apatsuaru eze une l'ehu l'ehu; me eze efere, e gude mkpola-ododo kputsua. Iphe nogbaa l'efere ono bu insensu. Enwuru-oku insensu ono no-chiru enya ekfukfu ono, unwu Nchileke anoduje ekfu anu yebe Nchileke ono.

⁹ Ya ndono; ndu bu ogurenya ono agukpelephu egvu ophungu asuje:

"O bu nggu gbaru
k'owota ekwo ono;
nyashia ya iphe-ohubama
ono, e gude
nyachishia ya ono.
E gburu ngu egbu;
nggu egudewa mee ngu
gbataru Nchileke madzu;
mbu ndu shigbaa l'iphe,
bu ikfu, du l'iche iche;
iphe bu okfu-ali ndu,
du iche iche;
mkpukpu le mkpukpu ha;
me iphe bu mbakeshi phuu.

¹⁰ I mewaru ephe;
ephe abugbaaru eze;
mekwaaphu ephe;
ephe abugbaaru ndu
achijeru Nchileke ayi eja.
Yo buru ephe a-nodu achi mgboko."

¹¹ Ya ndono; mu abya aphua unwu ojozi-imigwe, ha l'igwe. Mu anukwaaphu olu ephe. Unwu ojozi-imigwe ono karikwaru unukurunu ugbo olemole; mbu l'ephe hakpo l'igwe; k'ophu e to nweduru onye ha ke guta ephe l'ogu. Ephe atuko l'ephe ha; ephe l'iphe ono, nogbaa

ndzụ ono ẹphe ẹno; mę ndu bụ ọgurennya ono; dọ-phee aba-eze ono mgburumburu.

¹² Ẹphe azụ egvu azushi iya ike; asuje:

“Nwaturu ono, e gburu;
gude chia ẹja ono
gbakwaru t'iphe, bụ ike;
iphe, bụ mmamiphe;
iphe, bụ ẹku; ugvu;
iphe bụ ajaja; ọdu-biribiri;
mę ọnu-ọma bụru nk'ia!”

¹³ Mu anụ ẹke iphe bụ iphe Nchileke keru ekeke dobe l'imigwe; mę ọphu o keru dobe l'eliphe; mę ọphu o keru dobe l'ime alị; mę ọphu o keru dobe l'eze ẹnyimu tukuror azụ egvu asuje:

“T'iphe bụ ọnu-ọma;
ugvu; ajaja;
ọbu ishi k'iphemiphe ọbule
bukotaru k'onye ono,
dugaru l'aba-eze ono;
mę Nwaturu ono gbururu
jeye lẹ tutu yoyo!”

¹⁴ Iphe ono, ọgbaa ndzụ ono ẹphe ẹno atuko zua: “Ono kwa ẹge ọ dọ-o!” Ụkporo ndu bụ ọgurennya lẹ ndu bụ ọgurennya ẹno ono abukotaru pẹe; kpube ifu; baaru onye ono, dugaru l'aba-eze ono; mę Nwaturu ono ẹja.

6

Iphe-ọhubama, e gude nyachishia ẹkwọ ono

¹ Tọ dọ iya bụ; mu aphua teke Nwaturu ono bya bya anyafu k'odungu l'uzo iphe-ọhubama ẹsaa ono, e gude nyachishia ẹkwọ ono. Mu anụ ẹge nanu l'uzo iphe ẹno ono, ọgbaa ndzụ ono gude olu, daru l'ọ bụ egbe-igwe; sụ: “Ngwaa!”

² Mu abya elee ẹnya; phua inya ọcha. Onye agba inya ono aparu uta, eegudeje agba akfụ. Onye ono b'e kpuberu okpu-eze l'ishi. Yọ dugaru l'eli inya ono gbachia; yọ buri iya oje ọgu. Yọ jeshia ọlu ndu ọhogu iya ẹge ọolujehawa ẹphe.

³ Nwaturu ono abyakwa bya anyafu iphe-ọhubama k'ẹbo l'uzo iphe-ọhubama ẹsaa ono, e gude nyachishia ẹkwọ ono. Mu anụ ẹge k'ẹbo l'uzo iphe ẹno ono, ọgbaa ndzụ ono sụru: “Ngwaa!”

⁴ Ịnya ọdọ alufutakwa. Yọ buri inya, eke uswuswe l'ọ bụ ọku. Onye dugaru l'eli iya b'a paru ogu-mbeke, ha nshinu pẹe. E zi iya t'ọ je emee tẹ ndiphe tsoje ibe ẹphe ọgu; gbushije ibe ẹphe; k'ọphu ẹhu-agu ta abyahedu bya anodukwadu l'eliphe.

⁵ Nwaturu ono abyakwa bya anyafu iphe-ọhubama k'eto l'iphe-ọhubama ono. Mu anụ ẹge k'eto l'iphe ẹno ono, ọgbaa ndzụ ono sụru: “Ngwaa!” Mu abya elee ẹnya; phua inya ojingu. Onye dugaru l'eli iya aparu iphe eegudeje eme t'a maru ẹge ẹra iphe beru.

⁶ Mu anụ iphe dulephu l'ọ bụ olu madu l'echilabu uzo iphe ẹno ono, ọgbaa ndzụ ono. Yọ sụje: “L'iphe e-retabe ire; k'ọphu bụ lẹ nji, e gude aswa ozi ujiku lanu gota bulephu onye lanu nwenkinyi b'oo-ji ẹpho. Ẹcha,

e gude aswa ozi ujiku lanu wuta aburu umadzu eto kpau b'oo-ji epho.* O bulephu t'e b'e mebyikwa manụ yele mee emebiyi!"

⁷ Nwaturu ono abyakwa bya anyafu iphe-ohubama ono k'eno ya. Mu anua eke iphe ono, nogbaa ndu ono k'eno suru: "Ngwaa!"

⁸ Mu abya elee enya; phua inya, nwaru anwanwa l'o bu odzu. Onye dugaru l'eli iya aburu Anwuhu gedegede. Iphe etso iya l'azu aburu Ali-maa. A bya ekèè eliphe uzo eno; woru uzo lanu ye ephie l'eka t'ephe gude ogu-mbeke; me ejo-egu; me mgbonwu; me ejo anu-egu-egbudu gbushia ephie.

⁹ To du iya bu; Nwaturu ono abya anyafu iphe-ohubama ono k'ise. Mu aphua enya-ngweja Nchileke l'eka ono. Iphe jiru mkpuli eke ono, aachijeru Nchileke eja ono aburu maa ndu ono, e gburu l'ike ono; okfu l'ephe kwetaru iphe okfu Nchileke kfuru; me okfu l'ephe shi anoduje eme ekoshi l'ephe bu ke Nchileke.

¹⁰ Ephe atuko l'ephe ha l'ara iya arashi iya ike; su: "Nnajiufu-e! O bu nggu bu onye du nso; buru nggu bu onye emeje iphe ege i kfuru iya. ? Nanu ege aa-no-tabe; temanu nggu ekpe-e ndu bu l'eliphe ikpe; gwata ephie ugwo egbugbu-wa, ephie gbushiru ephie-wa?"

¹¹ To du iya bu; a bya ekeshikotaru ephie uwe-nlokpuru, a chagbaa pemu-pemu l'ehu l'ehu; bya asu ephie: "T'ephe noduru tuta ume, ephie atuta. Ephe ataa nshi; ngabefua nwanshi; l'ephe tee dzukwaa." Wo ephie: "T'ephe tutakpelephu ume ono jeye teke ephie e-dzu edzudzu; temanu. L'o kwa ege ono, e gbushiru ephiebedua ono bu ege e gbufutajekwaphu igweligwe ndu odo l'eliphe; mbu ndu ono, bukwaphu unwanua ephie; l'ejeru Nchileke ozi ege ono, ephiebedua jeru iya ena ono."

¹² Mu aphua teke o nyafuru iphe-ohubama ono k'ishingu. Ali awata onma jijiji anmashi iya ike. Enyanwu ejikputa; jihu ke hunyihunyi l'o bu uwe-aphu. Onwa l'ophu agho; kekota robongu l'o bu mee.[†]

¹³ Mkpoko-kpodo, no l'igwe adashi l'o bu oshi figu, erishihu akpuru, e-ta kadu akaka teke oke pherephere ephie; l'anma iya yikayika.

¹⁴ Igwe agwolephu l'o bu utute; gwofu; a phu-beru iya. A tuko iphe bu ugvu; me ikfuli, no nu wofu l'eka, o shi nodugbaa.

¹⁵ Ya ndono; iphe bu ndu eze ke eliphe; ndu oke amadu phe; ndu ishi soja; ndu nweru iphe; ndu okpehu no; mekpoko onyemonye obule: ohu me amadu atuko l'ephe ha je edomishia onwephe l'ogba; me le mgbaku mkpuma, nogbaa l'eka ugvu no.

¹⁶ Ephe echikutsua ugvu ono; me eze mkpuma ono: "T'o zee zepyabe ephie; domia ephie t'onye ono, dugaru l'aba-eze ono ba phu ephie; me te Nwaturu ono ba azube ephie oke ehu-eghughu iya.

¹⁷ Ishi iya aburu le mboku oke ehu-eghughu onye ono, dugaru l'aba-eze ono; me ke Nwaturu ono a-dakfuta ndiphe be ruwaru nu. ?Bu onye ha k'okpofu iya l'ifu nta-a?"[‡]

7

Ndu, e meru iphe-ohubama l'atatifu

¹ E meebelephu; mu abya aphua ojozi-imigwe eno ege ephie vudo l'uzo eke ali jeberu; igwe ejebe uzo eno. Ojozi ono ephie eno alo-gudetsua

* **6:6 6:6** Iphe a kwata dee l'okfu Giriku; l'eka-a ta bukwa nji; me echa. Iphe eekfu okfu iya kwa "witu", bu iphe eegudeje eme buredi; me "bali" eerijekwaphu eriri. [†] **6:12 6:12** Jow 2:31; Ndu 2:20. [‡] **6:17 6:17** Jow 2:31.

phèrèphèrè, eshije l'ùzo èke onò; t'è b'o phehe lè mgboko. To nwehe phèrèphèrè, ephe lè mgboko; too phe l'ali; too phe lè mini; too phe l'oshi.

² Mu abya aphua ojozi-imigwe odo; l'èke o shi l'ùzo ɛnyanwu-ahata ephe abya. Ojozi onò bẹ gude iphe shi l'èka Nchileke onò, nọ ndzụ onò; mbụ iphe eegudeje eme iphe-ohubama l'èhu. Yọ bya araa ya arara rashia ya ike; asuje ojozi ẹnọ phụ, Nchileke ziru t'ephe je emebyishia ali; mebyishia mini phụ;

³ sụ ephe: “T'ephe be emebiyodukwa ali; m'ọ bụ mini; m'ọ bụ oshi. Iphe ọdungu, ephe e-vuoduru ụzo mee bụkwa t'ephe meodu iphe bụ ndu ejeru Nchileke ayi ozi iphe-ohubama l'atatifu.”

⁴ A kọo ụmadzu ole, e meru iphe-ohubama Nchileke onò; mu anụ ya. Ephe dụ ụkporo unu madzụ ugbo iri l'èsato.* Ndu onò shikota l'iphe bụ ikfu unwu Ízurelụ iche l'iche.

⁵ Ndu e meru iphe-ohubama onò

l'ikfu kẹ Júda dụ
 ụkporo unu l'unu iri.[†]
 Ndu k'ikfu Rúbenu dụ
 ụkporo unu l'unu iri.
 Ndu k'ikfu Gádu dụ
 ụkporo unu l'unu iri.

⁶ Ndu k'ikfu Ásha dụ
 ụkporo unu l'unu iri.
 Ndu k'ikfu Náfutali dụ
 ụkporo unu l'unu iri.
 Ndu k'ikfu Manáse dụ
 ụkporo unu l'unu iri.

⁷ Ndu k'ikfu Símiyónu dụ
 ụkporo unu l'unu iri.
 Ndu k'ikfu Lívayi dụ
 ụkporo unu l'unu iri.
 Ndu k'ikfu Ísaka dụ
 ụkporo unu l'unu iri.

⁸ Ndu k'ikfu Zébulónu dụ
 ụkporo unu l'unu iri.
 Ndu k'ikfu Jósefu dụ
 ụkporo unu l'unu iri.
 Ndu k'ikfu Bénjaminu dụ
 ụkporo unu l'unu iri.

Ikpoto ndu odo, bụ 'aguta aguta

⁹ E meebe; mu abya elee ɛnya; phua ikpoto ndu, nmaru ẹkfurekfu; k'ophu bụ l'è to nweedu onye, ha kẹ guta ephe l'ogu. Ndu onò bụ ndu shikota l'iphe bụ mbakeshi; shi l'iphe, bụ ikfu l'ikfu, nọnu; shi l'iphe bụ mkpukpu lè mkpukpu; mẹ l'iphe bụ okfu-ali, dụ iche l'iche lè mgboko. Ephe atuko l'ephe ha yekota uwe-nlọkpuru, acha ụcha; vudokota l'ifu aba-eze onò; mẹ l'ifu Nwaturu onò; patsuaru igu l'èka.

¹⁰ Ephe atuko ara iya arara arashi iya ike; asuje: “Adzodzò onò, a dzoruru ayi onò bụkwa l'èka Nchileke ayi b'o shi; mbụ Nchileke onò, bụ iya dugaru l'aba-eze onò. Adzodzò onò eshikwaphu l'èka Nwaturu onò.”

* 7:4 7:4 Iphe ọ bụ bụ 144,000. † 7:5 7:5 Iphe ọ bụ bụ 12,000.

11 Ojozi-imigwe ono l'èphe ha atũko bya adọ-phae aba-eze ono mgburumgburu; dọ-phae ndu bụ ọgurennya ono mgburumgburu; dọ-phakwaaphu iphe ẹno ono, nọgbaa ndzụ ono mgburumgburu. Ụnwu ojozi-imigwe ono l'èphe ha abya abụru pẹe l'ifu aba-eze ono; baaru Nchileke ẹja;

12 asuje: "Ono kwa ẹge ọ dũ! T'iphe bụ ọnu-oma, aagọ agogo; mẹ ajaja; mẹ mmamiphe; mẹ ekele; mẹ ụgvũ; mẹ ike; mẹ agburu-ẹhu bụru kẹ Nchileke ayi gbururu jeye lẹ tutu yoyo. Ono kwa ẹge ọ dũ!"

13 Ya ndono; onye lanu lẹ ndu bụ ọgurennya ono aji mu: "Ọ dũ mu l'ọ bụ ndu ole bẹ ndu ono, e yetsuaru uwe-nlọkpuru, acha ụcha ono bụ? Ọ dũ mu l'ọ bụ awe bẹ ẹphe shi?"

14 Mu asu iya: "Nwoke oma; mẹ mu ta makwa. Sụ iya t'ọ kanuru mu ndu ẹphe bụ."

Yọ sụ mu: "Ndu-wa bũkwa ndu ono, shi l'ẹjo oke iphe-ẹhuka ono lufuta. Ẹphe gude-wa mee Nwaturu ono, shi l'ẹka Nchileke ono saa uwe-nlọkpuru ẹphe ono; yọo cha ẹge ono.

15 Ọo ya meru iphe ẹphe vudo l'ifu aba-eze Nchileke; l'abaru iya ẹja eswe l'enyashi l'ime eze-ulo iya. Yọ buri onye ono, dugaru l'aba-eze ono bẹ anonyabeje ẹphe; l'echẹ ẹphe; t'ẹ b'ọ nwe iphe e-me ẹphe.

16 Egu ta abyahedu bya agukwadu ẹphe; mini ta aguhe ẹphe. Anwu ta abyahakwa bya echị ẹphe ọdo; to nwehe okpomoku iphe ọdo, byakwadu bya ekpo ẹphe.

17 Ishi iya aburu lẹ Nwaturu ono, nọ l'echi aba-eze ono a-nọdu eleta ẹphe ẹnya l'ọ bụ onye echẹ aturu, letaru aturu iya ẹnya. Oo-dujeru ẹphe jẹ ẹke mini, anuje ndzụ futaru. Nchileke a-tũko iphe, bụ ẹnya-mini, nọ ẹphe l'ẹnya fuchaa."

8

Iphe-ọhubama k'ẹsaa, e gude nyachishia ẹkwo ono

1 Tọ dũ iya bụ; Nwaturu ono anyafulephu iphe-ọhubama ono kẹ ẹsaa, e gude nyachishia ẹkwo ono; ẹkemeke ọbule l'imigwe adakota shikongu; buri rigbidingu jeye iphe ha l'ọ bụ nkere-ẹbo awa lanu.

2 Ya ndono; mu abya aphua ojozi-imigwe ẹsaa ono, evudoje l'ifu Nchileke ono. A bya achee ẹphe ụpyoku ẹsaa.

3 Ojozi-imigwe ọdo abyatashia ẹke ono; byade; gude efere, e gude mkpola-ododo mee. Yọ buri l'efere ono bẹ aakpoje insensu oku. Ojozi-imigwe ono abya evudo l'ẹnya-ngweja Nchileke ono. Ẹnya-ngweja insensu ono dulephu l'ọ bụ okpokoro, e gude mkpola-ododo mee. Tọ dũ iya bụ; a bya anu ojozi-imigwe ono insensu, ha nshinu t'ọ gwakobe ẹnwuru-oku iya l'ekfukfu ono, ndu kẹ Nchileke anọduje ekfu anu Nchileke ono t'ọ tũko kpolihu kpoo tũu kpokfube Nchileke.

4 Tọ dũ iya bụ; ẹnwuru-oku insensu ono; mẹ ekfukfu ono, ndu kẹ Nchileke ekfuje anu Nchileke ono ekpolihu; shi ojozi-imigwe ono l'ẹka kpoo tũu lakfushia Nchileke.

5 Ya ndono; ojozi-imigwe ono ewota efere ono; bya eshi l'ẹnya-ngweja Nchileke ono vọ-jia ya oku; woru iya tũa l'eliphe. Mgboko aswokobe; igwe l'ede edede; l'agba agbagba; l'atũ egbe-igwe; ebemu-igwe l'eku oswi kẹ meremu meremu; alĩ l'anma jijiji.

Ụpyoku

6 Ya ndono; ojozi-imigwe ẹsaa ono, chĩ ụpyoku ẹsaa ono abya akwakobe k'ogbu ụpyoku ẹphe.

⁷ Ojozi-imigwe kẹ ọdungu abya egbua ọpyoku nk'ia. Aka-mini; mẹ ọku, a gwakọberu mee awatawaphu achiichi l'ọ bụ mini l'eliphe. Ọku ékèé eliphe ọzo ẹto; kepyashia ọzo lanu; bya ékèé oshi ọzo ẹto; kepyashia ọzo lanu; bya atuko iphe bụ ẹwu onyingu kepyashikota.

⁸ Ojozi-imigwe k'ẹbo abya egbua ọpyoku nk'ia. A bya aparụ iphe ọbu, dū l'ọ bụ eze ugwu, ha nshinu, enwu ọku raphuraphu chee l'eze ẹnyimu, nọkota l'eliphe. Eze ẹnyimu ékèé ọzo ẹto; ọzo lanu abukotaru mee.

⁹ Iphe, bụ iphe, nọ ndzụ, bu lẹ mini ékèé ọzo ẹto; ọzo lanu anwushihukota. Ugbó-mini ékèé ọzo ẹto; ọzo lanu emebyishihukota.

¹⁰ Ojozi-imigwe k'ẹto abya egbua ọpyoku nk'ia. Eze mkpọ-kpodo, enwu raphuraphu l'ọ bụ ọku itsu-ọku eshi l'imigwe bya adaa; kéléphu iphe bụ mini l'ọ ha; mẹ iphe bụ ọgba-mini ọzo ẹto; daa l'ọzo lanu.

¹¹ Epha mkpọ-kpodo ono bụ "Age". Mini, nọ lẹ mgboko ékèé ọzo ẹto; ọzo lanu awata ọtso ile l'ọ bụ age. Ikpetuma ndu ngutaru mini ono, bụ ndu nọ lẹ mgboko anwushikota. Ishi iya aburu lẹ mini ono atso ile.

¹² Ojozi-imigwe k'eno abya egbua ọpyoku nk'ia. E kèé ẹnyanwu ọzo ẹto; chia ọzo lanu iphe. Bya ékèé ọnwa ọzo ẹto; chia ọzo lanu iphe. Bya ékèé mkpọ-kpodo ọzo ẹto; chia ọzo lanu iphe; k'ophu ọzo lanu l'iphoro ẹphe gbahuru ọchi. Eswe ékèé ọzo ẹto; iphoro ta nọhe l'ọzo lanu. Yọ bukwaruphu ẹge ono b'ọ dakfuru ẹnyashi; mbụ yo kèé ẹto; ọzo lanu akafukpooru ọgba ọchi.

¹³ Mu abya elee ẹnya; phua ugo lanu; ẹke oophe l'akpamigwe. Ugo ono ara iya arara l'arashi iya ike; asuje: "Nsho unwu-eliphe! Nsho unwu-eliphe! Aphu atsuru ndu bu lẹ mgboko teke ojozi-imigwe ẹto ono, phoduru nū ono e-gbufua ọpyoku ophu ẹphe abya egbugbu!"

9

¹ Tọ dū iya bụ; ojozi-imigwe k'ise abya egbua ọpyoku nk'ia. Mu aphua mkpọ-kpodo, shihawa l'imigwe daa lẹ mgboko. E woru ire-igodo, eegudeje tuhaa ẹke eeshije enyiba l'ime Iduma Maa nū iya.

² Mkpọ-kpodo ono abya atuhaa ẹke eeshije nyiba lẹ Iduma Maa ono. Iduma ono awata okpo ẹnwuru-ọku; l'ọ bụ ẹke a kọberu ọ-tata-kfufu ọku. Ẹnwuru-ọku ono emee ẹnyanwu; mẹ akpamigwe; yọ gbaa tsabalangu.*

³ Ya ndono; igube eshi l'ẹnwuru-ọku ono zelihi; zeba l'eliphe. Igube ono b'e meru t'ọ dū ike meje iphe ahụ ọku l'ọ bụ onye akpị gbaru.

⁴ A sū igube ono t'ẹ b'ọ nwekwa iphe oo-me ẹwu, nọ l'eliphe; too mebyi oshi; ophu o nwekwa iphe futaru l'alì, mkpẹkwo nọ, oo-mebyi. Lẹ ndu ọo-nọdu anu aphu bukwapu ndiphe ono, ẹ te medu iphe-ọhubama Nchileke l'atatifu ono.

⁵ Igube ono b'e ziru t'ọ nua ndiphe aphu ọnwa ise. Olobu t'ẹ b'ọ nwekwa onye oo-gbu egbugbu. Obenu l'ẹjo ẹhu, ọo-kpa ndiphe bẹ e-selephu ẹphe esese ẹge akpị eseje onye ọ gbaru.

⁶ L'ime ọnwa ise ono bẹ ndiphe a-cho anwuhu; ẹphe ta aphu iya. Egu t'ẹphe nwushihu a-nodu agu ẹphe; obenu lẹ anwuhu phehuwaru; gbalaa.

⁷ Igube ono bẹ dutsulephu l'ọ bụ inya, a kwawaru ngwa k'oje ọgu. Iphe nọtsua ya l'ishi bẹ dutsua l'ọ bụ okpu-eze, e gude mkpọla-ododo mee. Ifu iya adutsua l'ọ bụ ifu madzụ.†

* 9:2 9:2 Jów 2:10. † 9:7 9:7-9 Jów 2:4-5.

⁸ Ègbushi, nọ iya l'ishi bẹ hatsulephu ogologo-ogologo l'ọ bụ ègbushi ụnwanyi. Eze, nọ iya l'ọnu adùtsulephu l'ọ bụ eze agù.[‡]

⁹ O yeshiru iphe l'ume; gude gbobudo obu iya l'ọ bụ uwe-ìgwè, ndu eje ogu eyeje gude gbobudo òkpoma. Igidi, o gude èbà iya ede dulephu l'ọ bụ ọda igweligwe ugbo-inya; mę igweligwe inya kpọ eje ogu.

¹⁰ Igube ono bę nwetsukwaaru ụde, oogudeje agba agbagba l'ọ bụ akpị. Eke ike nọ iya, bụ iya bụ ike ono, oo-gude nwa madzụ aphụ ọnwà ise ono aburu l'ude iya ono; b'ọ kpakoru.

¹¹ Onye eze ephe aburu ojozi-imigwe ono, bụ iya bę Iduma Maa ono nọ l'eka. Ephe ojozi-imigwe ono l'okfu Hiburu bụ Abádọnu; l'okfu Giriku b'ọ bụ Apóliyonu, bụ iya bụ Onye mgbugbu-madzụ.

¹² Ya ndono; ejo iphe-ehuka kę ọdungu eswee; yọ phọdukwaru ụzo ejo iphe-ehuka labụ ọdo.

¹³ Tọ dọ iya bụ; ojozi-imigwe kę ishingụ abya egbua ụpyoku nk'ia. Mu anwa olu, shi l'enyà-ngwẹja Nchileke ono, e gude mkpọla-ododo mee ono. Okfu ono b'e kfurú l'ishi iya ọwaa; kfua ya l'ishi iya ọphu; kfua ya l'ishi iya ọphu; kfua ya l'ishi iya ọphu: ụzo eno l'enyà eke ono. A tuko nukota iya ugbo lanụ. Enyà eke ono abuleruphu l'ifu Nchileke gededede b'ọ nọ.

¹⁴ Olu ono asụ ojozi-imigwe k'ishingu ono, bụ iya gude ụpyoku ono: "Tọ tshikota ojozi eno ono, e keru egbu dobe l'iku Eze Enyimu Yufurétisu ono."

¹⁵ Ya ndono; a paru ojozi eno ono wehakota. Iphe e meru ephe doberu bụ k'ophu ephe e-mee iphe ono, a sụru t'ephe mee ono l'oge teke ono gededede; mbụ l'awa ono gededede; lę mboku ono gededede; l'ónwa ono gededede; mę l'afa ono gededede. Iphe a sụru t'ephe mee bụ t'ephe kẹè ndiphe ụzo ẹto; tuko ụzo lanụ gbushikota.

¹⁶ A sụ mu lę ndu soja ọphu agba inya bę dọ ụkporo miliyonu iri. §

¹⁷ Ya ndono; mu aphua ndu, agba inya l'aphù ono; bya aphua inya, ephe agbatsua. Uwe-ìgwè, ndu ono yetsuaru l'obu bę ekegbaa l'ọ bụ ọku; l'ekewaphu onyingu-onyingu; l'ekewaphu ododo-ododo. Inya ono bę ishi iya dutsulephu l'ọ bụ ishi agù. Ọku, enwu raphuraphu; mę enwuru-oku; mę nshị-egbe eshi iya l'ọnu awushi.

¹⁸ Yọ buru ụzo mgbonwu ẹto ono, bụ iya bụ ọku; enwuru-oku; mę nshị-egbe b'e gude kẹè ndiphe ẹto; tuko ụzo lanụ gbushikota.

¹⁹ Eke ike notsua inya ono bụ l'ọnu; mę lę mgbodzu. Mgbodzu adukota iya l'ọ bụ agwọ bya enwegbaaru ishi. Yọ buru ishi ono bę oogudeje emeru madzụ ẹhu.

²⁰ Obenu lę ndiphe ta takwa onwephe uta iphe dọ eji, ephe eme; mbụ nwa ndu ọphu mgbonwu ono gbuphodoru. Ephe ta ghakwa umere; lakfuta Nchileke. Ephe ta ha ome ejo iphe, ephe eme; ephe ta ha ọbaru ogvu; mę iphe a pyiru apyipyi eja; mbụ iphe ephe gudetsua mkpọla-ododo; mę mkpọla-ocha; mę ope; mę mkpuma; mę oshi mee. Mbụ iphe tuko buru iphe ẹ-ta aphudu ụzo; tọ nụ iphe lę nchị; too je ije.

²¹ Ophu ephe 'atakwa nụ onwephe uta ejo iphe ono; ghaa umere lakfuta Nchileke; ọphu ephe 'ahakwa ogbu ọchi; ephe ta ha ọto nshị; ephe ta ha ofarushi onwephe ephe l'ụnwanyi; ephe ta ha ozi iphura.

10

Ojozi-imigwe, gude nwa ẹkwo, a gwọru agwọgwọ

‡ 9:8 9:8 Jów 1:6. § 9:16 9:16 Iphe ọ bụ bụ 200,000,000.

¹ Tò dù iya bù; mu abya aphua ojozi-imigwe ọdo, e yeru ike, ha nshinu l'ehu; yo shi l'imigwe alazita lẹ mgboko; urukpu agbaphee ya mgburumburu. Evu-mini agbaphee ya l'ishi. Ifu acha l'iya phụ pemu-pemu l'ọ bù ẹnyanwu. Ọkpa iya phẹ ẹbo adukota l'ọ bù ọku, enwu enwunwu; mbụ ọku, kpuru nmororo l'ọ bù ogwodogwo oshi, ha l'ọ bù ngunu.

² Iphe o gude l'eka aburu nwa ekwo, a gworu agwoḡwo; obu l'a phushiwaru iya aphushi. Yo woru ọkpa eka-utara iya dzọbe l'eli eze ẹnimu; woru k'eka-ibyita dzọbe l'eli nggodo.

³ Yọ bya araa ya arara rashia ya ike. Ọra iya adulephu l'ọ bù ekiri agụ. Yọ ralephu ọra ono; egbe-igwe ẹsaa ono eyelahaaru iya onu.

⁴ Mu emekwadia tẹ mu dee iphe egbe-igwe ẹsaa ono kfuru; mu anua olu, shi l'imigwe; sụ: "Tẹ b'ọ dukwa onye mu e-kfuru iphe, ọzo egbe-igwe ẹsaa ono kfuru; ọphu ọ dukwa ọphu mu e-de edede."

⁵ Ya ndono; ojozi-imigwe ono, mu phuru ono, dzọberu ọkpa lanu l'eze ẹnimu; dzọbe nanu l'eli nggodo ono abya apalia eka-utara iya imeli;

⁶ gude epha Nchileke ono, nọ ndzu gbururu jeye ono ria angu; mbu Nchileke ono, bu iya meru igwe me iphemiphe obule, nọ iya nu; mee eliphe me iphemiphe obule, nọ iya nu; mee eze ẹnimu me iphemiphe obule, nọ iya nu. Yọ buru epha Nchileke ono b'ọ gude ria angu; sụ: "O ruwaru teke Nchileke e-me iphe ọ tüberu; l'ẹ to nwehekwa ke ọkpokwadu ukfu.

⁷ O kwa teke ojozi-imigwe k'ẹsaa ono gbuwaru upyoku nk'iya be Nchileke e-medzukota iphe ono, ọ chihawaruru dobe l'obu iya ono; mbu ege o kfukotaruru iya ndu shi ejeru iya ozi, bu ndu ekfuchiru iya nu lẹ ya e-me."

⁸ Tò dù iya bù; olu ono, shihawa l'imigwe kfuru yeru mu ono; abyakwa bya ekfuru yeru mu ọdo; sụ mu: "Tẹ mu je anata nwekwo ono, a phushiru aphushi, o gude; mbu ojozi-imigwe ono, dzọberu ọkpa lanu l'eli eze ẹnimu; dzọbe ọphu l'eli nggodo ono."

⁹ Ya ndono; mu atugbua; jekfube ojozi-imigwe ono je asu iya t'ọ nu mu nwekwo ono. Yọ sụ mu: "Tẹ mu nata iya taa. Lẹ mu -taebe iya; be ọotokwa mu ile jeye l'akurepho. Obenu lẹ teke mu ata iya b'ọo-nodukwa atso mu l'ọ bù manu-engu l'onu."

¹⁰ Mu abya anata iya ekwo ono; taa. Teke mu ata iya be ọotsole mu phu l'ọ bù manu-engu l'onu. Mu elebale iya phu ọhu epho; yọ tsoo mu ile jeye l'akurepho.

¹¹ Ya ndono; yo nweru onye sụru mu: "Lẹ mu kfuchifutajeru Nchileke l'iphe bu mbakeshi; ndu ekfu okfu, du iche iche; ikfu l'ikfu ha; me lẹ ndu eze ndu eze."

11

Umadzu labu, ara okfu Nchileke arara

¹ Ya ndono; a bya eworu gbarara oshi, eegudeje atọ iphe nu mu; sụ mu: "Tẹ mu gbeshi je atọ iphe l'eze-ulo Nchileke; me ime eke ono, e doberu ẹnya-ngweja Nchileke ono; mu agua ndu anọduje iya l'abaru Nchileke eja ọgu.

² Ọlobu; tẹ mu ba atokwa l'echi ogbodufu ono, nọ-pheru eze-ulo ono mgburumburu ono; l'ono b'e doberu iphe bu mbakeshi. Epe egude okpa dzoo obodo ono, du nsọ ono pyakapyaka ukporo onwa labu l'onwa labu.

³ Ono bụ teke ya e-zi ụmadzu labụ, a-nọdu ekfuchiru iya nụ. Ụmadzu labụ ono e-yegbaa uwe-aphụ. Yọ bụru unu abalị ẹto l'ụkporo abalị ẹto* bẹ ẹphe e-gude zikota ozi, Nchileke ziru ẹphe."

⁴ Ụmadzu labụ ono bẹ bụ oshi olivu labụ ono; mę urọku labụ ono, gvuru Nnajiufu ono, nwe mgboko ono l'ifu.

⁵ O -nweru onye jeru tẹ ya meka ẹphe iphe; oku eshi ẹphe l'onu lufuta; bya eworu onye obu ye ndu ẹphe l'iya achi ejo idzu lanu kegushia; mbu ndu ono, buwa ohogu ẹphe ono. Iphe bụ onye jeru tẹ ya meka ẹphe iphe b'ẹ ta ahakwa t'ẹ be kegbu iya l'oku, shi ẹphe l'onu.

⁶ E yekwaruphu ẹphe ike l'eka; t'ẹphe guchia akpamigwe; k'ophu bụ lẹ mini ta achidu l'alị teke ono, ẹphe ekfuchikwaduru Nchileke ono. E yekwaruphu ụmadzu labụ ono ike; t'ẹphe duje ike mee mini; t'ọ bụru mee; mę t'ẹphe gudejekwaphu iphe-ememe, du ẹphe mma gbuje ndiphe mgbonwu ẹge du ẹphe mma.

⁷ Ẹphe -ziebelephu ozi ono, Nchileke ziru ẹphe t'ẹphe bya ezia ono bẹ ejo anu-egu-egbudu obu e-shi l'ime Iduma Maa ono lufuta bya etso ụmadzu ẹbo ono ogu. Oo-mekputa ẹphe; woru ẹphe gbushia.

⁸ Odzu ẹphe awushiru lẹ mbaduzo eze obodo ono, bụ ẹke a kpopyaberu Nnajiufu ẹphe l'oshi-osweru. Ẹpha mkpukpu, e gude anma ẹtu ẹhu obodo ono bụ Sódomu m'ọ bụ Íjiputu.

⁹ Odzu ụmadzu labụ ono b'ẹ te ekwekwa t'e lia. Ndu shi l'iphe bụ mba; mę l'ikfu, du iche iche; mę ndu ekfu okfu-alị, du iche iche; mę iphe bụ mbakeshi a-wukotaru bya aphụ odzu ono. Yọ bụru ẹge aa-phụ odzu ono ndono abalị ẹto lẹ mkpirikpi iya.

¹⁰ Iphe bụ ndu bu lẹ mgboko-a bẹ ẹhu a-nọdu atso ẹna l'e gburu ụmadzu labụ ono. Ẹphe abya agbaa ajị iya; gwoo iphe jeeru ibe ẹphe l'ajị; okfu l'e gburu ụmadzu labụ ono, ekfuchiru Nchileke ono; mbu ndu ono, shi akpa ndu mgboko ẹhu nshinu ono.

¹¹ Ya ndono; lẹ mu aphụ àphù ono bẹ mu phuru l'a notsuleruphu abalị ẹto lẹ mkpirikpi iya ono; Nchileke aturu ume-ndzụ ye ụmadzu labụ ono l'ehu; ẹphe eteta; gbeshi nọdu ndzụ ọdo. Iphe bụ ndu phuru ẹphe atsulahaa egwu atsushi iya ike.

¹² Tọ du iya bụ; ụmadzu labụ ono anua olu-oku, e shi l'imigwe kua kushia ya ike; su: "Unu bata l'eka-a!" Ndu ohogu ẹphe ono ele ẹphe ẹnya; ẹphe anọdu l'urukpu; bahụ l'imigwe.

¹³ Teke onophu; alị awata onma jijiji. Obodo ono ékèè ụzo iri; ụzo lanu eyofukota. Ndu alị-onma-jijiji ono gburu du unu madzụ iri ẹsaa l'ụkporo madzụ iri.† Meji agbabuhu ndu ophu phoduru nụ; ẹphe awata oja Nchileke kẹ imigwe ajaja.

¹⁴ Ejo iphe-ẹhuka k'ẹbo ono agaa. Olobu; unu lekwa; l'ophu kwe iya ẹto habekwaa; yọ phushihu.

Ụpyoku kẹ ẹsaa

¹⁵ Ya ndono; ojozi-imigwe k'ẹsaa abya egbaa ụpyoku nk'iya. Olu, du l'igwe awata ekfushi l'imigwe l'asuje: "L'ọ nta-a bẹ ike kẹ obu eze lẹ mgboko bụ kẹ Nchileke ayi; mę kẹ Kuráyisutu iya ono. Ọo-buru eze; chia gbururu jeye lẹ tutu yoyo!"

¹⁶ Ụkporo ndu bụ ogurennya lẹ ndu bụ ogurennya ẹno ono, nọgbaa l'abaze ẹphe l'ifu Nchileke ono adagbaa kfube ifu; baaru Nchileke ẹja.

¹⁷ Ẹphe agulahaa egwu; asuje:

* 11:3 11:3 Iphe ọ bụ bụ 1,260. † 11:13 11:13 Iphe ọ bụ bụ 7,000.

“Èphe ekele ngu ekele
 Nnajiufu, bù Nchileke,
 bù Òkaribe-Kakòta-Ike.
 Nggùbe Nchileke, nò ndzù nta-a;
 shihawa nòduta tẹmanu;
 bẹ mgboko dúbederu.
 Èphe ekele ngu; kẹ l’i
 gudewa ike ngu ono,
 paru ẹka ono l’achì.
¹⁸ Iphe bù mbakeshi
 kwefuwaru ngu ikè;
 Yo ruwaru mbù teke
 ii-gude oke ẹhu-eghughu ngu;
 kpée ndu nwùhuru anwùhu ikpe;
 mẹ teke ii-bu ndu ozi ngu
 l’èphe ha nggo ozi, ẹphe jeru ngu;
 Mbù ndu ekfuchiru ngu nù;
 ndu nke ngu l’èphe ha;
 mẹ iphe bù ndu ì dũru lẹ nsọ l’èphe ha;
 onye ukfu l’onye nta.
 Teke ii-mebyishi ndu ono,
 emebyishi mgboko ono ruakwaru!”

¹⁹ Ya ndono; a bya agùhaa eze-ùlo Nchileke ono, nọ l’imigwe ono. A phua Okpoko Ogba-ndzù ono, shi Nchileke l’eka ono l’ime eze-ùlo ono. Igwe l’eku ebemu oswi kẹ mẹremu mẹremu; l’agba agbagba; ede edede; atụ egbe-igwe. Alì awata ọnma jijiji. Oke aka-mini adashì.

12

Nwanyi ono yee ẹjo agiyi ono

¹ Tọ dọ iya bù; a nọnyaa; eze iphe-ọhubama awata ome l’imigwe. Yo nweru nwanyi ọbu, yeru ẹnyanwu ẹge eeyeje uwe. Yo vudo l’eli ọnwa; kpuru mkpọ-kpodo iri l’ẹbo l’ishi l’ọ bù onye kpu okpu-eze.

² Nwanyi ono bẹ abyawa ezeda. Ime l’emeshi iya ike; k’ọphu bù l’ọra ẹkwa.

³ Iphe-ọhubama ọdo awata ome l’imigwe. Yọ buru ẹjo agiyi bẹ lufutaru nù. Eze ẹjo agiyi ono l’eke uswuswe. O nweru ishi ẹsaa; fua mpo iri; kputsuaru okpu-eze l’ishi iya ono ẹphe ẹsaa l’ẹhu l’ẹhu.

⁴ Yo gude ọdzu iya kẹè mkpọ-kpodo, nọ l’igwe ọzo ẹto; chikoshia ọzo lanu; yọ kuru l’alì. Yọ bya evudo nwanyi ono, abya ezeda ono l’ifu; k’ọphu bù: o bebe ezedakwadua; tẹ ya pata nwata iya lee.

⁵ Nwanyi ono abya ezeda; mụa nwata-nwoke, bù iya e-mekochaa buru eze; gude mgboro-igwè chĩa iphe bù mbakeshi ẹge eze achije mkpukpu iya. Tọ dọ iya bù; a bya adzuchata nwata ono; gude iya wokfube Nchileke l’aba-eze iya.

⁶ Nwanyi ono agbalaa; gbaba l’echi-egu. L’echi-egu ono bẹ Nchileke memahawaru iya ẹke oo-buru t’e leta iya ẹnya; l’anu iya nri jeye teke unu abalì ẹto l’ukporo abalì ẹto e-swe.

⁷ Iphe ono emeebelephu; ọgu adaa l’imigwe l’ẹke ono. Máyikelu; mẹ ndu ojozi iya etso ẹjo agiyi ono ọgu. Eze ẹjo agiyi ono yẹle ndu ojozi nk’iya awọta ẹphe ọgu.

⁸ Máyikelu phẹ emekputa ẹjo agiyi ono yẹle ndu ojozi iya. To nwehe ẹke e kweru t’ẹphe nọdu l’imigwe.

⁹ A chifu ejo agiyi ono l'imigwe. Ọ kwa ejo agiyi ono bẹ bu agwọ ndiche phụ. Ọ bu iya bu Obutuswe m'ọ bu Sétanu, bu iya anọduje eduphushi ndiphe kpamukpamu. A chifu iya l'imigwe l'ẹke ono; chidata iya lẹ mgboko ye lẹ ndu ojozi iya l'ẹphe ha.

¹⁰ Mu anụ mkpu, eechi l'imigwe echishi iya ike; asuje: "Ọ mụakwaru: Nchileke dzọkwaru ayi obu-o! Nchileke koshiakwaru nta-a l'ọo ya l'achi iphemiphe ọbule. Lẹ Eze ono, Nchileke ziru; yọ bya ono, bu iya bu Kuráiyisutu bẹ koshiakwaru ike iya nta-a. A chifuwaru onye mgbamuo ono, shi anọduje edophe edo unwunna ayi l'ifu Nchileke; eswe l'enyashi; l'ekfuru iya l'onye ọphu meswekwaru; onye ọphu emeswee ono.

¹¹ Iphe unwunna ayi phẹ gude mekputa Sétanu bu mee Nwaturu ono; mẹ arara ono, ẹphe evudoje l'edzudzu ọha ara ọkpobe okfu kẹ Nchileke ono. Ishi iya aburu l'ẹphe sweru ẹnya lẹ ndzụ; sù l'ọ -buru anwuhu; ẹphe anwuhu iya.

¹² Ọo ya bu; t'imigwe tee ẹswa! Tẹ ndu bu iya nọ tekwaaphu ẹswa! Olobu; nshọbukwanua nggube eliphe l'ọ ha; nshọo nggube eze ẹnyimu; okfu lẹ Obutuswe gudewa ẹhu-eghughu byakfuta unu; keshinu ọ mawaru l'oge iya nk'ia dọwa tsọ-kengu."

¹³ Eze ejo agiyi ono aphulephu l'e shiwa l'imigwe chidata iya l'eliphe; yọ chilahaa nta nwanyi ono, muru nwata nwoke ono.

¹⁴ A bya achẹe nwanyi ono ẹbà eze ugo: ẹka labu t'ọ gude phehu; nahu ejo agiyi ono; lashia l'echi-egu ẹke o bu; je ebua l'ẹke ono; t'a zua ya afa ẹto lẹ mkpirikpi iya. To nwehe iphe agwọ ono jekwaduru iya ememe.

¹⁵ Tọ dọ iya bu; agwọ ono awata ọgbo mini l'onu; mini ono atso l'ọ bu eze nggele. Iphe oome aburu tẹ mini ono buru utso; kpota nwanyi ono.

¹⁶ Alị eyeru nwanyi ono ẹka; ghechaa onu; tuko mini ono, ejo agiyi ono gboru ono ngukota.

¹⁷ Ẹhu eghulahaa ejo agiyi ono eghughu; l'okfu ẹhu nwanyi ono. Yọ tugbua jekfushia unwu nwanyi ono ndu ọphu wuduru nọ ọgu. Ndu obu, o je etso ọgu obu bukwanu ndu doberu obu; l'eme iphe Nchileke sọru t'ẹphe meje; mẹ ndu vudoshi ike l'ọkpuberu okfu ono, Jisọsu meru; a maru ono.

¹⁸ Ya ndono; ejo agiyi ono atugbua je evudo lẹ mgbogidi eze ẹnyimu.

13

Ẹjo anụ-egu-egbudu labu

¹ Ya ndono; mu abya aphua ejo anụ-egu-egbudu, shi l'eze ẹnyimu ono lufuta. Ejo anụ-egu-egbudu ono furu mpo iri; nweru ishi ẹsaa. Yo kpuru okpu-eze lẹ mpo iya ono l'ehu l'ehu; ẹphe iri. L'ishi iya ono l'ọ ha b'e dekotaru ẹpha, ekfubyishi Nchileke ekfubyishi.

² Ejo anụ-egu-egbudu ono, mu phuru ono dulephu l'ọ bu oduma. Ọkpa iya dọ l'ọ bu ọkpa biye. Onu iya adu l'ọ bu k'agu. Eze ejo agiyi phụ abya eworu ike kẹ yẹbedua ye ejo anụ-egu-egbudu ono, shi lẹ mini ono l'ẹka; bya anukwa iya phụ aba-eze iya; sù iya t'ọ mejelephu iphe dọ iya mma.

³ Ishi ejo anụ-egu-egbudu ono nanu bẹ ichii ọnya, e gburu iya bẹ teke e gburu iya ẹya b'ọ ga anwuhukwa. Obenu l'ọnya ono kpohuwaru iya. Ejo anụ-egu-egbudu ono adu ndiphe mgburumgburu biribiri; ẹphe etsolahaa ya.

⁴ Ndiphe abalahaaru ejo agiyi ono eja; okfu l'ọ wowaru ike iya ye ejo anụ-egu-egbudu ono l'ẹka. Ẹphe abakwaruphu ejo anụ-egu-egbudu ono

èja asuje: “?Nanụ onye ọdo, dị l'ọ bụ ẹjọ anụ-egu-egbudu-a. ?Nanụ onye a-dụ ike kpọfu iya l'ifu k'otso iya ọgu.”

⁵ A haa ẹjọ anụ-egu-egbudu ono t'ọ kfuje ẹge ọnu ha iya. Yọo jakpọshi onwiya; gude ẹge ono ekfubyishi Nchileke ekfubyishi. A hakwaaru iya phụ ẹhu t'ọ meje iphe dū iya k'ememe l'ime ụkporo ọnwā labụ l'ọnwā ẹbo.

⁶ Yọ wata ophu Nchileke iphu; l'ekfubyishi ẹpha Nchileke ekfubyishi; ekfubyishikwaphu ẹke Nchileke bu ebubu; mēwaru ndu bu l'imigwe.

⁷ Nchileke ahaa ya; t'ọ tso ndu kẹ yẹbe Nchileke ọgu; mekputa ẹphe. A nū iya ike t'iphe bụ ikfu l'ikfu ha; iphe bụ mbakeshi; iphe bụ ndu okfu-alị, dū l'iche iche; mē ndiphe l'ẹphe ha; yoo meje ẹphe; t'ẹphe meje iphe ọ sūru t'ẹphe mee.

⁸ Iphe bụ ndu, bu l'eliphe mgburumgburu a-nọdu abaru ẹjọ anụ-egu-egbudu ono ẹja; mbụ ndu ẹ te dedu ẹpha ẹphe l'ekwo Nwaturu ono, e gburu l'okfu ẹka ọha ono; bụ iya bụ ẹkwo ono, e deshiru ẹpha ndu a-nọ ndzụ gbururu jeye ono bẹ a-nọdu abaru iya ẹja ono.

⁹ T'onye nweru ẹnu-nchị nua ya.

¹⁰ Iphe bụ onye Nchileke tūwaru ẹka l'aa-tū mkporo b'a tūfu-taje mkporo. Iphe bụ onye ọ tūwaru ẹka l'ee-gbu lẹ mma; b'e gbufutaje lẹ mma. Ọ kwa iya bụ l'unwu Nchileke koshifutaje l'ẹphe bụ ndu ata nshi; nọdu Nchileke l'ẹka ẹge ẹphe nọ iya ẹya noshia ya ike.

¹¹ Tọ dū iya bụ; mu abya aphua ẹjọ anụ-egu-egbudu ọdo, shi l'ime alị mifuta. Yẹbedua furu mpo labụ l'ọ bụ kẹ nwaturu; olu iya adū l'ọ bụ kẹ ẹjọ agiyi.

¹² Yọ bya egude ike ẹjọ anụ-egu-egbudu phụ; melahaa iphe bụ ẹge dū iya mma l'ifu ẹjọ anụ-egu-egbudu kẹ ọdungu phụ. Yọ bya emee; ndiphe abalahaaru ẹjọ anụ-egu-egbudu k'ọdungu phụ ẹja; mbụ anụ onanu, ọnya, e shi gbua ya l'ishi gage gbu iya; ọbu l'ọ kpọhuhawaru iya.

¹³ Ẹjọ anụ-egu-egbudu k'ẹbo ono emeshilephu eze iphe-ophulenyā. Mbụ yoo meebeje ọku; yo shi l'igwe bya adaa l'alị l'ifu ndiphe.

¹⁴ Yọ gude eze iphe-ophulenyā ono, a haru iya t'ọ meje l'ifu ẹjọ anụ-egu-egbudu k'ọdungu phụ duphushia iphe bụ madzụ kpamụkpamu lẹ mgboko. Yọ sū ndiphe t'ẹphe kpua ntẹkpe, dulephu l'ọ bụ ẹjọ anụ-egu-egbudu k'ọdungu phụ; bajeru iya ẹja; mbụ ntẹkpe, dū l'ọ bụ ẹjọ anụ-egu-egbudu phụ, e gburu ẹjọ ọnya l'ishi; yọ nyaa ya phụ.

¹⁵ A bya ekwe t'ẹjọ anụ-egu-egbudu k'ẹbo ono tūru ume-ndzū ye ntẹkpe ono, a kpuru, dulephu l'ọ bụ ẹjọ anụ-egu-egbudu k'ọdungu phụ l'ẹhu; t'ọ nọdu ndzū; dū ike l'ekfu okfu. Yo mee; e gbushikota ndu ẹ-te kwedu baaru yẹbe ntẹkpe ono, a kpuru; yọ dū l'ọ bụ ẹjọ anụ-egu-egbudu ono ẹja.

¹⁶ Ẹjọ anụ-egu-egbudu k'ẹbo ono eyebuta iphe bụ madzụ kpamụkpamu: onye ha nshinu mē onye ha nwanshi; onye nweru iphe mē onye ẹ-te nwedu iphe; ohu mē amadū; e mekota ẹphe iphe-ophubama l'ẹka-utara; m'ọ bụ l'atatifu;

¹⁷ K'ophu ẹ to nwedu onye a-zū aswa; to nwe onye e-re aswa erere; gbahaa l'onye ọbu b'e meru iphe-ophubama k'ẹjọ anụ-egu-egbudu ono. Iphe-ophubama ono bẹ bụ ẹpha ẹjọ anụ-egu-egbudu ono; m'ọ bụkwanu ọgú, nọ ọnodu ẹpha iya ọbu.

¹⁸ Ọ bụ ẹke-a bẹ gbaru tẹ madzụ koshi lẹ ya nweru mmamiphe. T'onye nweru egomunggo je ariā ọgu ẹpha ẹjọ anụ-egu-egbudu ono jeye teke ọmaru iphe ọgú ono bụ; okfu l'ọgú ono bụkwaphu ẹpha madzụ. Ọgu ọbu bụ “666”, bụ iya bụ unu l'ụkporo ugbo iri l'eto l'ishingu.

14

Egvu, ndu a gbataru ázù

¹ Ya ndono; mu abya eleee ẹnya; phua Nwaturu ono l'ẹke o vudo lẹ Ugvu Záyonu. Ndu vudonyabe iya nù l'ẹke ono dù ụkporo unu madzụ ugbo iri l'ẹsato;* bụ ndu e deru ẹpha Nwaturu ono; mę ẹpha kẹ Nna iya l'atatifu.

² Mu abya anua okfu, a nọ l'imigwe kfua. Olu ono adalephu l'ọ bụ ẹke eze mini aphụ gbudugbudu; l'adakwaphu l'ọ bụ ẹke igwe ede edede; l'atụ egbe-igwe. Yọo dakwaphu l'ọ bụ ẹke ndu akpoje une chigbaa eze une; l'akpo.

³ Igweligwe ndu ono bẹ vudo l'ifu aba-eze phụ; mę l'ifu iphe ono, nọgbaa ndzụ ono ẹphe ẹno; mę l'ifu ndu bụ ọgurennya ono; agu egvu ọphungu ono. To nwe onye ọdo, duru ike ọmuta egvù ono; a gufulephu ụkporo unu umadzu iri l'ẹsato ono, bụ ndu ono, a gbataru l'eliphe ono.

⁴ Ndu ono bụ ndu ẹ te emerubua onwẹphe emeru l'ẹhu nwanyi; ndu doheru onwẹphe ọgà l'ọ bụ nwamgboko, nwoke ta chikahubua okpa. O bụ ẹphe bụ ndu bụlephu Nwaturu ono bẹ ẹphe anọduje awụ etso; l'ẹje iphe, bụ ẹke ooje. Ndu ono bụ ndu a gbafutaru l'ẹke ndiphe nọ; mee ẹphe: ẹphe adụ l'ọ bụ ẹja, a chiru nù Nchileke yẹle Nwaturu ono.

⁵ Ẹphe bụ ndu ẹ-te nwedu onye a-sù l'ẹphe dzujeru ẹjo-ire; to nwe iphe, a ta ẹphe ụta iya.

Unwu ojozi-imigwe ẹto

⁶ Tọ dù iya bụ; mu abya aphua ojozi-imigwe ọdo, ephekwanu oreke-imeli. Yọ gude ozi-oma ono, a-nọ gbururu jeye lẹ tutu yoyo ono tẹ ya ja ezia ndiphe mgburumburu; bụ iya bụ iphe bụ mbakeshi lẹ mgboko; iphe, bụ ikfu l'ikfu ha; iphe, bụ ndu ekfu iphe bụ okfu-alì, dù iche iche, nọ lẹ mgboko-a; mę iphe bụ ndu, nọkota lẹ mgboko.

⁷ Ojozi-imigwe ono ara iya arara arashi iya ike; asuje: "Unu tsujekwa Nchileke egvù! Unu akwabejekwa iya ugvu; lẹ teke oo-kpe ikpe ruakwaru! Unu bajekwaru Nchileke ẹja; okfu l'ọ bụ iya meru igweli; mee alì; mee eze ẹnymu; mekwaaphu iphe bụ ọgba-mini!"

⁸ Ojozi-imigwe ọdo, kwe iya ẹbo ephetsoru k'odungu phụ; l'asuje: "Obodo ono, a maru ẹpha iya ono; mbụ Bábyilonu bẹ ike gvụakwaru. Ike gvụakwaru Bábyilonu ono, bụ iya cheru iphe bụ mbakeshi męe k'omerushi onwonye lẹ nwanyi; shi iya kpakota oke ẹhu-eghughu, Nchileke!"

⁹ Ojozi-imigwe ọdo, kwe ndu ọphunanu ẹto epheru tsoru ẹphe; l'arakwa iya phụ arashi iya ike; asuje: "Onye abaru ẹjo anụ-ẹgu-egbudu phụ ẹja; mę ntekpe ono, a kpuru; yọ dù l'ọ bụ iya ono; mę onye kweru t'ẹ mee ya iphe-ọhubama l'atatifu; ọdudu buru l'ẹka;

¹⁰ onye ọbu bẹ Nchileke a-nmakwa ikpe. Iphe-ẹhuka, onye ọbu e-je yẹle ikpe, aa-nma iya e-tsule iya phụ pyaapya l'ọ bụ onye nguru męe, ẹ ta gwadụ mini. Onye ono ta byadụ bya a-nahụ oke ẹhu-eghughu kẹ Nchileke! Ee-gude ọku, ere raphuraphu mę nshì-egbe; nua onye ọbu aphụ l'ifu unwu ojozi-imigwe, dù nsọ; mę l'ifu Nwaturu ono.

¹¹ Ọku ono, ee-gude nua ẹphe aphụ ono bẹ ẹnwuru-ọku iya a-nọdulephu ekpo tututu; kpuchia nanu; limobe ala l'imeli gbururu jeye lẹ tutu yoyo. Ndu ono b'ẹ ta byakpọdua iya aha t'ẹphe tuta ume m'ọo ugbo lanu: eswe l'enyashi; mbụ ndu ono, abajeru ẹjo anụ-ẹgu-egbudu ono ẹja; abakwaru

* 14:1 14:1 Iphe ọ bụ bụ 144,000.

iya phù ntẹkpe ono, a kpuru; yọ dọ l'ọ bụ iya ono; mę iphe bụ onye kweru; e mee ya iphe-ọhubama ono, ekoshi ẹpha ẹjọ anụ-ẹgu-ẹgbudu ono."

¹² Ọ kwa iya bụ l'unwu Nchileke koshifutaje l'ẹphe bụ ndu ata nshi; mbụ ndu emeje iphe Nchileke kfulu; mę ndu nọ Jispsu l'ẹka.

¹³ Mu abya anụ okfu, a nọ l'imigwe kfua; sụ: "Tę mu dee iphe-a l'ẹkwo: Onu-oma bụ kę ndu a-nwụhu shita nta-a tųgburu; mbụ ndu a-nwụhu nų; okfu l'ẹphe woru onwẹphę ye Nnajiufu l'ẹka."

Ume Nchileke analita iya; sụ: "Ọo ya-a! Ọ bụ ẹge ọ dọ ndono! Ẹhu a-nọdu atso ẹphe ẹna l'oswiya; okfu l'ozị, ẹphe jeru bę ẹphe jefuwaru l'ishi; l'atutawa ume. Yọ bụrụ ẹge ono bę ee-bukwanu ẹphe nggo ozi ono, ẹphe jeru ono."

Aakpata ndiphe l'ọ bụ onye akpata iphe e meberu l'alị

¹⁴ Ya ndono; mu abya elee ẹnya; phua urukpu ọcha. Mu aphua onye dugaru anọdu l'urukpu ọcha ono. Onye ono, dugaru iya nų ono adulephu l'ọ bụ madzụ; kpuru okpu-eze, e gude mkpọla-ododo mee; bya apakwaruphu mma, atsu nkọ l'ẹka.

¹⁵ Ojosi-imigwe ọdo eshi l'eze-ulo Nchileke lufuta; bya araku onye ono, dugaru l'eli urukpu ọcha ono; sụ iya: "Wota mma ngu ono kpatakota iphe e meberu l'alị; l'ọ gbaakwaru teke aa-kpata iya. Ishi iya aburu l'iphe e meberu lę mgboko bę chashakwarunu; gbawa teke aa-kpata iya!"

¹⁶ Tọ dọ iya bụ; onye ono, dugaru l'eli urukpu ono abya ewota mma iya ono tua l'eliphe. Mma ono akpaa ndiphe ẹge aakpaje iphe e meberu l'alị.

¹⁷ Yo nwekwaruphu ojosi-imigwe ọdo, shikwaphu l'eze-ulo Nchileke ono, nọ l'imigwe ono lufuta. Yebedua egudekwaphu mma, atsu nkọ.

¹⁸ Ojosi-imigwe ọdo eshikwaphu l'ẹnya-ngweja Nchileke ono; lufuta. Yebedua aburu ojosi-imigwe ọphu e ziru t'ọ gude ọku mebyia mgboko. Yọ kua ojosi-imigwe ọphunanu, gude mma, atsu nkọ phụ oku; kushia ya ẹya ike; sụ iya: "Gude mma ngu ono, atsu nkọ ono byibushikota nebyi vayinu ono, nọ lę mgbo vayinu, tuko mgboko dzuru ono; lę nebyi iya chashikotaakwaru!"

¹⁹ Tọ dọ iya bụ l'ojosi-imigwe ono ewota mma iya ono tua l'eliphe. Mma ono atuko nebyi vayinu ghebushikota; bya achiru iya ye lę phorokoto eke aadzoshije mę l'akpuru vayinu. Iphe ono aburu ẹtu, ekoshi oke ẹhu-eghughu Nchileke.

²⁰ A bya adzoshibebe mę l'akpuru vayinu ono l'ẹke aadzoshije iya l'azu mkpukpu; mę ono aburu mę madzụ. Mee ono atsoo l'ọbụ ngele tųgburu iphe ruru ụkporo manyiru iri. Yọ byakwaaphu utso; hatabe ogvu k'ọphu bụ l'ọo-wọ inya l'olu mę inya -ruba iya.

15

Unwu ojosi-imigwe; mę mgbonwu ẹsaa

¹ Ya ndono; mu abya aphua iphe-ọhubama, dọ biribiri ọdo, eme l'imigwe. Iphe ono bụ lę mu phuru ojosi-imigwe ẹsaa, gude ọzo mgbonwu ẹsaa. Mgbonwu ono bę bụ ẹjọ iphe-ẹhuka kę ikperazu, Nchileke e-wokfuta ndiphe. Teke ọzo mgbonwu ẹsaa ono gvuleruphu; oke ẹhu-eghughu Nchileke agvụ.

² Mu aphukwaaphu iphe dọ l'ọ bụ eze ẹnyimu, egbu ngerengere, e woru onyo yele oku, enwu enwunwu gwakọbe. Mu aphukwaaphu ndu luwaru ọgu; mekputawa ẹjọ anụ-ẹgu-ẹgbudu ono yele ntẹkpe ono, a kpuru; yọ dọ l'ọ bụ iya ono. Ndu ono abukwaruphu ndu jikaru l'ẹphe ta akwabedu ọgụ

ono, nòchiru ɛnya ɛpha ɛjo anụ-ɛgu-ɛgbudu ono ugvu. Ɛphe evudonyabe eze ɛnyimu ono, dū l'ọ bụ onyo ono; pagbaaru eze une, Nchileke nūru ɛphe l'ẹka.

³ Ɛphe ebyi egvu Mosisu, bụ nwozi Nchileke; mę egvu kę Nwaturu ono; asuje:

“Ọ bụ nggu; Nchileke;
bụ Ọkaribe-Kakota-Ike.
Oru ngu dū egvu; dū biribiri!
Ọ bụ nggu bụ eze k'iphe bụ mbakeshi.
Ụzo ngu vudo nhamunha;
būru ọkpobe ụzo;
nggube Eze ojejeje.

⁴ Nnajiufu; ?bụ onye bụ onye
a-sụ lę ya ta atsudu ngu egvu?
?Bụ onye ha k'ogheli ọnu;
sụ lę ya ta akwabedu ɛpha ngu ugvu?
Ọ bụ nggubedua nwenkinyi ngu
bụ onye dū nsọ.
Iphe bụ mbakeshi a-bya abaaru ngu ẹja.
Ishi iya aburu lę madzụ kpamukpamu;
bę phukotawaru l'iphemiphe ọbule,
iime bę vudo nhamunha.”

⁵ E meebe; mu abya elee ɛnya; phua eze-ulo Nchileke l'imigwe; l'ẹke a guharu ime iya aguha. Mbụ ime ẹke ono, ụlo ono, e gude ẹkwa mee, bụ Nchileke b'ọ shi l'ẹke ono nọ; bụ iya bụ ụlo-ẹkwà ono, nọ-chiru ɛnya ọgba-ndzụ ono, shi Nchileke l'ẹka ono.

⁶ Ụnwu ojozi-imigwe ɛsaa ono, bụ ɛphe gude mgbonwu ɛsaa ono eshi l'eze-ulo Nchileke ono lufuta; yegbaa uwe ọcha, achatsua biribiri. Ɛphe egude akpọ-buleti, e meru lę mkpola-ododo kebudotsua uwe ono l'ume.

⁷ Ya ndono; onye lanu l'iphe ɛno ono, nọgbaa ndzụ ono abya eworu efere ɛsaa, e meru lę mkpola-ododo nū ojozi ɛsaa ono. Iphe jiru efere ono aburu oke ẹhu-eghughu Nchileke; mbụ Nchileke ono, nọ ndzụ gbururu jeye ono.

⁸ Enwuru-ọku ekposhilephu; ji ụlo ono pyimu; okfu l'odu-biribiri Nchileke mę ike iya bę nọ l'ẹke ono. To nwe onye duru ike ọbahu l'ulo ono jeye teke ụzo mgbonwu ɛsaa ono, ojozi-imigwe ɛsaa phụ gude phụ gvụ-oduru.

16

Efere ɛsaa, e yejishiru oke ẹhu-eghughu Nchileke

¹ Tọ dū iya bụ; mu anua olu, e shi l'eze-ulo Nchileke ono chia l'e chiru mkpu; sụ ojozi-imigwe ɛsaa ono: “Unu je ewota ɛjo iphe-ɛhuka ono, shi l'oke ẹhu-eghughu Nchileke ono; mbụ ɛjo iphe-ɛhuka ono, nọ l'efere ɛsaa ono; je awushikota lę mgboko mgburumburu!”

² Ojozi-imigwe kę ọdungu abya atugbua; je awushi ɛjo iphe-ɛhuka ọphu nọ l'efere nk'iya lę mgboko. Ɛjo ọnya, eme ɛjo ɛhuka abalahaa iphe bụ ndu ono, e meru iphe-ohubama k'ɛjo anụ-ɛgu-ɛgbudu ono; mę ndu abaru ntẹkpe ono, a kpuru, dulephu l'ọ bụ ɛjo anụ-ɛgu-ɛgbudu ono ẹja.

³ Ojozi-imigwe k'ẹbo abya atugbua; je awushi ɛjo iphe-ɛhuka ọphu nọ l'efere nk'iya l'eze ɛnyimu. Mini, nọ l'eze ɛnyimu aghọ mee; dulephu l'ọ bụ mee onye nwuhuru anwuhu. Iphe bụ iphe nọ ndzụ l'ime mini anwushihukota.

⁴ Ojozi-imigwe k'eto atugbua; je awushi ejo iphe-ehuka ophu nọ l'efere nk'ia lẹ ngele; mē iphe bụ ogba-mini l'ọ ha. Mini aghọ; bukotarū mee.

⁵ Mu anụa eke ojozi-imigwe, bụ iya eche iphe bụ mini nche; sūru: “Nggube Nchileke, dū nsọ! Mbụ nggube onye ono, nōnu; b̄rū onye nōhawa nū; b̄ mgboko dūbederū. Ikpe-wa, i nmaru ndiphe-a; b̄ koshirū l'i b̄ onye ekpeje ikpe nhamūnha!

⁶ Lẹ ndu ono, b̄ ephe gbushirū ndu nke ngu; bya egbushia ndu ekfuchirū ngu l'ifu ephe ono; mb̄ gbushia ephe; lōkaa mee ephe ono b'i nūkwārūphu mee t'ephe ngūa. Iphe ono, i meru ndiphe ono ab̄rū iphe gbarū ephe ndono!”

⁷ Ya ndono; mu anụa olu, shi l'ēnya-ngweja Nchileke; sū: “Ono kwa ege o dū-o! Nnajiufu, b̄ Nchileke b̄ bukwa iya b̄ Okaribe-Kakōta-Ike-o! L'ikpe, i kperu ndiphe b̄ b̄lēphu okpobe ikpe; bukwarūphu ikpe, dū maa.”

⁸ Tọ dū iya b̄; ojozi-imigwe k'ēno abya atugbua; je awushi ejo iphe-ehuka ophu nọ l'efere nk'ia l'ēnyanwū. E mee ēnyanwū; okpomōku iya erebushilahāa madzū anū; k'ophu oomeje anū madzū; yọ dū l'ọ b̄ iphe a hūberū l'oku.

⁹ Ejo okpomōku ono erebushi ndiphe anū. Ndiphe awata oko Nchileke onu; mb̄ yēbedua, kweru t'egbe ejo iphe-ehuka ono byakfuta ephe. Ophu ephe 'atakwānu onwēphe ūta; k'ophu ephe a-ghaa umere lakfuta Nchileke; bya akwabeje iya ugwu.

¹⁰ Ojozi-imigwe k'ise abya atugbua; je awushi ejo iphe-ehuka ophu nọ l'efere nk'ia l'aba-eze ejo anū-egu-egbudu ono. Ochi ab̄rū b̄e; gbachishikota iphe b̄ ndu kwetarū t'ējo anū-egu-egbudu ono b̄rū eze ephe. Ndiphe awata ọta kp̄kp̄purukpū k'ējo iphe-ehuka ono, ephe eje ono.

¹¹ Ephe awata ophu Nchileke imigwe iphu k̄ ephe ono, aphūgbaa ephe uphu ono; mē k'ējo ọnya ono, aba ephe ono. Obenu l'ephe ta takwanu onwēphe ūta; parū ejo iphe ephe eme haa; lakfuta Nchileke.

¹² Tọ dū iya b̄; ojozi-imigwe k̄ ishingu abya atugbua; je awushi ejo iphe-ehuka ophu nọ l'efere nk'ia l̄ Eze Enyimu Yufurētisu. Eze Enyimu ono atashihukota; esu-ūzo abya a-nōdu iya; k'ophu ndu eze, shi l'ūzo ēnyanwū-ahata e-sweje iya.

¹³ Mu abya aphūa ogvu ẹto, d̄tsua l'ọ b̄ ẹwo; eke ọolufutagbaa. Nanū eshi ejo agiyi ono l'onu lufuta; nanū eshi ejo anū-egu-egbudu ono l'onu lufuta; nanū eshi onye ono, gude ūgho ed̄s̄weshi ndiphe ūzo ono l'onu lufuta; mb̄ onye ono, adzū ejo-ire; sū l̄ ya b̄ onye nk̄fuchirū Nchileke ono. Ogwu ono, d̄tsua l'ọ b̄ ẹwo ono eshikota ephe l'onu lufutagbaa.

¹⁴ Ogwu ẹto ono b̄ shikota l'eka Sétanu. O b̄ ogwu, emegbaa iphe-ophulenya. Yo jekfubekota iphe b̄ ndu eze ndiphe l'ephe ha; je achikobe ephe t'ephe dzukobe l'ekalanu k̄ ogu; kwab̄rū mb̄oku ono, Nchileke ono, b̄ iya b̄ Okaribe-Kakōta-Ike ono a-bya ekoshi ndiphe onye ya b̄.

¹⁵ Jis̄s̄u s̄kwaru: “Unu lekwa; l'ọ kwa ege abyabya onye iphura at̄je madzū l'ukfu; b̄ ege ya a-t̄ unu l'ukfu! Onu-oma b̄ k'onye m̄ ẹnya; kwak̄obe uwe iya; k'ophu ẹ t̄ gbad̄rū ọtu mb̄oku ono; iphere ab̄rū nk'ia!”

¹⁶ Ya ndono; ogwu ẹto ono, shi l'eka Sétanu ono abya emee ndu eze k̄ mgboko-a l'ephe ha; ephe abya akpak̄o l'ēke obu, eekuje Amaḡdonu l'okfu Hiburu.

¹⁷ Ojozi-imigwe k'èsaà abya atùgbua; je awùshi èjo iphe-èhuka òphu nò l'efere nk'ia lè phèrèphèrè. Yo nweru olu, shi l'aba-eze ono, nò l'ime eze-ulo Nchileke ono chia mkpu; sù: "E mewaru iya!"

¹⁸ Ebemu-igwe ekulahaà oswi kè mèremu mèremu! Igwe l'ede edede; l'atù egbe-igwe; l'agbakwaphu agbagba. Alì l'anma jijiji egbe iya òphu ta nmabua keshinu Nchileke keru madzù.

¹⁹ Obodo ono, a maru èpha iya ono; mbù Bábyilónu etsukahu ụzo èto. Iphe bụ obodo òdo, nòkòta lè mgboko adakashihu; yifu. Nchileke anyata obodo ono, a maru èpha iya ono; mbù Bábyilónu; bya agbèe ya mée l'okoro, e yejiru oke èhu-eghughu kè yèbè Nchileke eyeji; bụ iya bụ ikpe, ò nmaru iya.

²⁰ Iphe bụ ikfuli, nònu emishihukota. Iphe bụ ugwu, nònu te nwehe òphu a phukwaduru.

²¹ Eze aka-mini, anyitsua era l'ò bụ mkpuma, eegwe uswe eshigbaa l'igweli ala bèrèbèrè l'ali; atùgbushì ndiphe. Ndiphe ebulahaaru Nchileke ònu; okfu l'eze aka-mini ono anù èphe aphù. Ishi iya abùru l'iphe-èhuka, aka-mini ono pakfutaru èphe kpòru ège aa-nòdu atù ònu iya.

17

Eze nwanyi okpara ono

¹ Tò dù iya bụ; ojozi lanù l'ojozi-imigwe èsaà phù, shi gude efere oke èhu-eghughu èsaà phù abyakfuta mu; bya asù mu: "Tè mu bya tè ya je èkoshi mu ège ee-shì nmaa eze nwanyi okpara ono ikpe, bụ iya bụ obodo ono, nò l'èke ono ngele zaru l'igwe ono.

² Lè ndu eze, achi mgboko bè èphe l'ia zèkòtaakwaru. L'iphe bụ uru-alì, ndiphe mgburumburu èphe l'obodo ono rùkotaru bè atsukwa èphe atsutsu l'ò bụ mée."

³ Ume Nchilekè abyakwa bya eji mu èhu pyìmu. Ojozi-imigwe ono abya eduta mu jeshia l'èchi-ègu. Èke ono bè mu phùru nwanyi, dugaru l'eli èjo anù-ègu-egbudu obu, eke uswuswe. L'èhu èjo anù-ègu-egbudu ono l'ò ha b'è deshìru èpha, ekfubyishi Nchileke ekfubyishi. Èjo anù-ègu-egbudu ono bè nweru ishi èsaà; nweru mpo iri.

⁴ Ngwa, nwanyi ono kwaru abùru kpowula kpowula uwe uswe. Iphe, o gude memaa onwiya abùru iphe, e meru lè mkpòla-ododo. Echi-èka iya; mè mgbubu-olu iya bụ ndu òphu vugbaa oke aswa. Iphe ò pa l'èka abùru okoro, e gude mkpòla-ododo mee. Iphe jiru okoro ono abùru èjo ahùma; mè iphe dù ideyideyi, shi l'uru-alì, nwanyi ono arùebe.

⁵ A bya edee ya èpha l'atátifu gèdegède. Èpha ono bụ èpha, è to nwedu onye mahawaru iya nù. Owaa ège e deru iya: "Bábyilónu ono, a maru amaru ono; bụ iya bụ nne iphe bụ ndu agba okpara; mè iphe bụ ndu eme ahùma lè mgboko."

⁶ Mu abya elee ènya; phua ège nwanyi ono ngukotsuaru mee madzù; yoo me iya l'ènya. Ndu ò nguru mee èphe bụ ndu kè Nchileke ono, e gburu l'ike; okfu l'èphe kweru l'ò Jisùs bụ Nnajiufu èphe ono.

Mu aphua eze nwanyi okpara ono; yò dùkpoo mu biribiri nshinu.

⁷ Ojozi-imigwe ono asù mu: "Ngunu meru iphe ò dù mu biribiri? Wo mu tè mu gebe tè ya karu mu iphe nò lè nwanyi ono, è-ta bụdu madzù l'ò ha maru iya; mkpò k'èjo anù-ègu-egbudu ono, nweru ishi èsaà; mè mpo iri ono, bụ iya pa iya ono.

⁸ Èjo anù-ègu-egbudu ono, mu phùru ono bè shikwa nòdu ndzù; obu l'è tò nhèkwa ndzù nta-a. O wuduakwaru-a nwanshì nta-a; yo shi lè Iduma Maa ono lùfuta; bya alaa l'iyi. Ndu ono, bu l'eliphe ono, è te dedu èpha

èphe l'èkwo, e deshiru èpha ndu a-nò ndzù gbururu jeye keshinu Nchileke meru mgboko ono; bè ọo-dùkòta biribiri teke èphe phùleruphu èjo anù-ègu-ègbudu ono. Iphe ọbu abùrù l'ò shi nọdu ndzù; tọ nọhe iya nta-a. Obenu l'oo-mekochakwaa nọdu ndzù ọdo.

⁹ “Onanu abùrù iphe gbaru tẹ madzù koshi lẹ ya nweru egomunggo; l'arije iphe ariri t'ò doo ya ẹnya. Ishi ẹsaa ono bè nọ-chiru ẹnya ugvu ẹsaa, nwanyi ono dugaru adugaru l'eli iya.

¹⁰ Iphe ọdo, ọ nọ-chifuaru ẹnya iya bụ ndu eze ẹsaa. Ụmadzu ise lẹ ndu eze ẹsaa ono ta nọhekwa. Onye lanù l'ime èphe bè nọkwadua; onye lanù ta alufutadua. Ọ -lufutalephu bè aa-ha iya t'ọ nọdu kpọo ụkfu nwanshi.

¹¹ A bya abya l'èjo anù-ègu-ègbudu ono, shi nọdu ndzù; tọ nọhe iya nta-a ono: yẹbedua bè bụ onye eze k'ẹsato. Olee yele ndu eze ẹsaa ophunanu bè nọkwaa l'oshi lanù; mbụ l'oo-mekochakwaa laa l'iyi.

¹² “Mpo iri ono, mu phuru ono bè nọ-chiru ẹnya ndu eze iri, bụkwanu ndu eze, ẹ te ezidua t'èphe bya achilahaa ndiphe. Ee-me èphe l'èjo anù-ègu-ègbudu ono tẹ ike nọdu èphe nshinu; k'ọphu èphe l'èjo anù-ègu-ègbudu ono a-gbaru mgbà; bụrù eze; chia ndiphe nwawa lanù kpụu.

¹³ Ndu eze ono bè obu èphe a-bukotaje nanù. Èphe ewota ike èphe; mẹ abubu ono, èphe bụ eze ono ye èjo anù-ègu-ègbudu ono l'èka.

¹⁴ Èphe atuko l'èphe ha; idzu abùrù èphe nanù; èphe etso Nwaturu Nchileke phụ ọgu. Obenu lẹ Nwaturu ono e-mekputa èphe. Ishi iya abùrù lẹ Nwaturu Nchileke bè bụ iya bụ Nnajiufu, kakọta iphe bụ ndu bụ nnajiufu ike; bụkwaruphu Eze, kakọta iphe bụ ndu bụ ndu eze ike. Iphe bụ ndu ono, Nchileke kuru; fọta ono; mbụ ndu ono, nọpyaberu iya l'èka ono e-mekputakwaphu èphe.”

¹⁵ Ya ndono; ojozi-imigwe ono asụ mu: “?Mu phụwaru mini ono, nwanyi ọkpara ono dugaru adugaru ono? Mini ono bè nọ-chiru ẹnya iphe bụ mkpukpu; nọ-chia ẹnya igweligwe madzù; nọ-chia ẹnya iphe bụ mbakeshi; bya anọ-chia ẹnya ndu shi l'iphe bụkọta okfu-alị ndu, dọ iche iche, nọ lẹ mgboko.

¹⁶ Èjo anù-ègu-ègbudu ono; mẹ mpo iri ono, mu phuru ono bè bụ ndu nwanyi ọkpara ono dọ ashị. Èphe a-natakotakpoo ya iphe o nweru enweru l'ọ ha; yọ gbaru ọtu daburu. Èphe eria anù iya; gude ọku kepyashia ya ekepyashi.

¹⁷ Iphe ọbu abùrù l'ọo Nchileke bè yeru èphe egbe ọriri ono l'ọkpoma; t'ọ guje èphe agugu t'èphe medzukota iphe Nchileke tumberu, bụ iya bụ tẹ ndu ono gbakọ ẹka; t'ọkpoma bụrù èphe nanù. K'ọphu èphe e-wota abubu ono, èphe bụ eze ono ye èjo anù-ègu-ègbudu ono l'èka; t'ọ bụrù eze; gude ẹka ike chije èphe jeye teke iphe Nchileke kfuru e-rekota.

¹⁸ “Nwanyi ono, mu phuru ono bè bụ iya bụ obodo ono, a maru èpha iya ono; mbụ obodo ono, bụ iya achikota iphe bụ ndu eze ndiphe mgburumburu ono.”

18

Ike gvụwaru Bábyilọnu

¹ E metsua; mu abya aphua ojozi-imigwe ọdo, shi l'imigwe phezita. Ojozi-imigwe onanu bè Nchileke yeru ike, ha nshinu l'èka. Ojozi-imigwe onanu enwua vaa-a; mee eliphe mgburumgburu; yọ chí phoo phoo.

² Yọ raa ya arara rashia ya ike; sụ: “Ike gvụakwaru Bábyilọnu! Ike gvụakwaru Bábyilọnu! Obodo ono, a maru èpha iya ono; mbụ Bábyilọnu bè ike gvụakwaru nta-a. Bábyilọnu bụakwa ẹke mkpakọ iphe

bụ Obutuswe l'ọ ha laru je eburu. Ọ buakwa ẹke unwu-ojozi Sétanu l'ẹphe ha kpakoru; mẹ ẹke iphe bụ unwenu ẹjo ọra; mẹ unwenu, dukota ndiphe ashị kpakoru l'ẹphe ha.

³ Ishi iya aburu l'iphe bụ mbakeshi lẹ mgboko nguwaru mée ya ono, bụ iya bụ uru-ali ono, nwanyi ono aru ono. Temanu bẹ yele ndu eze, achi ndiphe zekotawaru. Iphe bụ ndu agba ikike ngho lẹ mgboko-a mgburungburu bẹ shiakwa l'ẹku ono, nwanyi ono nweru, kpọru ọtukota onu iya ono báhú; bugbaaru eze."

⁴ Tọ dọ iya bụ; mu anụa olu ọdo, shi l'imigwe asuje:

"Ndu nke mu; unu lufutakwa
nwanyi ono;
mbụ Bábyilonu l'ẹhu;
t'unu be eje eye ẹka l'ẹjo
iphe ono, oome ono;
Ọdumeka bẹ unu l'iya
a-gbakwaru mgbá
lẹ mgbonwu, a-byakfuta iya nụ.

⁵ L'ẹjo iphe o meru kukwaru
l'ikpo; ha l'eli l'ọ bụ ugwu,
je etsu ishi l'igwe.
Nchileke nyatakwaru-a
ẹjo iphe iya l'ọ ha.

⁶ T'e mee ya ẹge o meru ndu ọdo;
kfua ya ugwo iya nkfulabu.
T'e gude mée, atsụ atsutsu
l'ọ bụ nk'iya ugbo labu
gbajiaru iya okoro, o gude
gbée ndu ọdo mée t'ọ ngwa.

⁷ T'a gwaa ya ochi;
nua ya aphụ, ha l'ọ bụ
ọdu-biribiri, ọ nuru
onwiya; mẹ k'oburu ọva ọva.
Qonoduje apali onwiya:
'L'ọo ya bụ eze-nwanyi;
lẹ ya ta bụdu nwanyi,
maa tufuru;
ya ta abya l'ede onu l'aphụ!'

⁸ Ọo ya meru iphe ọ bụ
ujiku lanu bẹ mgbonwu ono,
tuko nọdu ngaberi iya
ono a-byakfuta iya;
bụ iya bụ: ẹjo iphe-ememe;
aphụ; mẹ ẹjo-egu.
Ọ bụ ọku e-kegbu iya;
kẹ l'ọ bụ Nnajiufu,
bụ Nchileke; mbụ onye
ike iya paru apaa;
bụ iya nmaru iya ikpe."

⁹ Ọo ya bụ lẹ ndu eze ndiphe ono, bụ ndu ono, ẹphe l'iya shi azeje ono; mẹ ndu ono, ẹphe l'iya atukoje emegbaa ẹjo iphe agu ẹphe ono; ndu ono bẹ a-ra ẹkwa iya. Aphụ e-ji ẹphe ọkpoma; l'okfu ẹka iya teke ẹphe phuleruphu ẹge ẹnwuru-ọku kpolihuru l'obodo ono; ẹke ọku adzupayashi iya.

¹⁰ Èphe e-vudoru ote-ènya; ele iphe amùru obodo ono; l'èke èphe a-nòdukwanu atşu egvu, aphù, aanù obodo ono. Èphe evudoru ote-ènya asuje: "Tè njo gbakwa egbudu! Iphe owaa ta dukwa k'ekfukfu. M'oo nggube Bábýlònu, bù obodo, a maru èpha ngu; bya a makòtaru l'i bù obodo, shihuru ike bè bűwaphu awa lanù b'e gude nma ngu ikpe; nggu abùru kpurupyata ège-a, i bù iya-a!"

¹¹ Ndu agba ikike nghò l'èliphe a-rakwaphu èjo èkwa nk'èphe; gua aphù obodo ono; okfu l'è to nwehedu onye a-zukwadu ngwa-aswa èphe.

¹² È to nwehedu onye a-zuje èphe mkpòla-ododo èphe; mè mkpòla-òcha èphe; to nwehe onye a-zuje ogbu murumuru mkpuma èphe, bù mkpuma, vugbaa oke aswa; mewartu mgbubu-olu èphe. To nwehe onye a-zuje èphe èkwa òcha èphe; mè èkwa uswe èphe; mè gèbere gèbere iya ndu ophu eere oke aswa; mè uvara-nggidi uswe èphe; mewartu unwu oshi èphe, eshije mkpò, bù iphe èphe erekota erere; mentsua iphe e gude eze-enyi meshia; mentsua iphe e gude oshi, vu oke aswa mee; mentsua ophu e meru l'opu; ophu e meru l'ìgwè; mè ophu e meru lè mkpuma mabùlu.

¹³ Mè mkpèkwo sinamònu; unwu iphe òdo, eshi mkpò; insensu; mèeru; furakinsensu; mèe; mè manù, eeri iphe; ntù akpe, e tsuru etsutsu; akpe l'onwiya; eswi; atùru; ìnya; mè turòku, e gude ìnya akpù; mè ohu; mbù madzù gèdegede.

¹⁴ Ndu nghò ono a-suje obodo ono: "Ha! Nta-a bè iphe bù akpùru oshi ono, shi anòduje agù ngu agugu ono b'è te nwehekwa ophu nònu. Èku ono, i shi kpaà kùberu onwongu ono bè yifuakwaru nta-a. Iphemiphe òbule, atsoje ngu èna; bùru iphe ama ngu mma gvàakwaru; ophu tò bűkwa l'i bya bya aphukwadu iya òdo!"

¹⁵ Ndu nghò ono, shi agbataje nghò iphemiphe òbule; je eree l'obodo ono; rita iya uru, ha nshinu ono bè e-vudotsua ya ote-ènya ote-ènya; l'èke èphe a-nòdu atşu egvu-aphù ono, aanù obodo ono. Èphe a-ra èjo èkwa; gua aphù; asuje:

¹⁶ "Tè njo gbakwa egbudu! Iphe owaa ta dukwa k'ekfukfu! M'oo nggube eze obodo ono, a maru èpha ngu ono, shi èyeje uwe òcha; nmaru èkwa uswe; mè uvara-nggidi uswe; gude iya kwamaa onwongu akwama; byakwaphu bya egude iphe e meru lè mkpòla memaa onwongu emema; woru echì, ere ire doo l'èka; woru mgbubu doo onwongu l'olu

¹⁷ bè bűwaphu awa lanù kpùu b'e gude mekota èku ngu ono l'ò ha; yò bűru iphe iyi yitaru ège-a, o yitaru iya-a!"

Iphe bù ndu ishi ugbo-mini l'èphe ha; ndu egudeje ugbo èje iphe; ndu anga ugbo; mè ndu egudeje ugbo tsoru eze ènyimu agba nghò l'èphe ha èje evudotsua ote-ènya ote-ènya;

¹⁸ ele ènwuru-òku obodo ono ènya. Èphe echia mkpu; asuje: "L'è to nwebukwaa obodo òdo, dejeru ude, a maberu èpha iya ège a maru obodo-a!"

¹⁹ Èphe ekpota èja kpua onwèphe l'ishi; l'echi mkpu; ara èkwa; agù aphù; asuje: "Tè njo gbakwa egbudu! Iphe owaa ta dukwa k'ekfukfu. ? I sù l'òo obodo-a, a maru èpha iya-a bè dù ège-a? Mbù nggube obodo-a, bù èku ono, i kparu, kpòru òtukota ònu iya ono bè iphe bù ndu nweru ugbo-mini egudeje agba oke nghò shikota ngu l'èka báhù. ?M'ò bűwaphu awa lanù kpùu b'e gude mee ya; yò bűru kpurupyata ège-wa, ò bù iya-a."

²⁰ Ndu bu l'imigwe; unu teje èswa l'obodo ono, a maru èpha iya ono yifuwaru. Unu teje èswa unubè ndu bù ndu kè Nchileke; mè ndu ishi-òzi; mè ndu ekfuchiru Nchileke. Unu teje èswa; lè Nchileke bè nmawaru iya ikpe èjo iphe ono, o meru unu ono!

²¹ Ya ndono; ojozi-imigwe lanu, agburu-ehu no abya apalia eze mkpuma obu, ha nshinu l'ọ bu o-ji-l'eka mkpuma; pata iya chee l'eze enyimu; su: "Ono ege ee-gude agburu-ehu; pata obodo ono, a maru epha iya ono; mbu Báyilónu chee l'ẹke, to nweđu onye a-phụkwadu iya ọdo.

²² Ẹ to nwekwa onye bya anụkwadu ọda nkwa; m'ọ bu nụkwadua ẹke aagu egvu; m'ọ bu ẹke aaphu opu-inya; m'ọ bu upyoku ẹ nggube obodo ono ọdo ẹ phuruphurukpoo. Ẹ to nwehekwa onye eme nka, nweru ophu, a bya aphykwadu l'ime ngu ọdo. Tọ buhe l'aa-nụkwadu ọda ikwe-nri l'ime ngu ọdo.

²³ Ẹ to nwehekwa l'iphoro oku urọku enwukwadua jaa l'ime ngu ọdo. Uzerẹ ke l'eeke nwanyi nji; ọdudu buru l'a lutaru nwanyi b'ẹ ta byahekwa bya eme l'ime ngu ọdo. Ishi iya aburu l'ọ bu ndu ono, shi buru l'ime ngu agba ngho ono be bu ephe shi buru ndu nweru enya l'eliphe-a. Nggu egudewa ogwu; dumphushikota iphe bu madu l'iphe bu mbakeshi mgburumgburu!"

²⁴ Yọ buru ẹ Báyilónu b'a phuru mee ndu nkfuchiru Nchileke; me mee ndu ọdo, bu ndu ke Nchileke; mępo mee iphe bu ndu ono, e gburu egbugbu l'eliphe l'ephe ha ono.

19

¹ Onanu emetsulephu; mu anua iphe ọdo, ada l'imigwe. Yoo dalephu l'ọ bu olu-egvu, a du igwe agu. Egvu, ephe agu aburu: "T'ajaja buru ke Nchileke. L'adzodzo, a dzoru ayi; bukwa iya b'ọ shi l'eka. Oo ya b'ọ gbaru ke t'ayi kwabe ugvu, kakota ugvu. O bu yebe Nchileke ono be kakota iphemiphe obule ike.

² L'ikpe, o nmaru ndiphe b'ọ nmakwaru l'o-ruberu-iya; buru ikpe, du maa. O nmaru eze nwanyi okpara phụ ikpe; mbu nwanyi ono, gude okpara, oqoba; mee unwu eliphe l'ephe ha; ephe aburu kpurupyata phụ. Nchileke be gwataakwaru iya ugwo mee ndu ke Nchileke ono, o gbushiru ono, bu iya bu ndu ono, ọchi ephe tukoru iya l'ishi ono."

³ Ephe abyakwa bya azua egvu ọdo; su: "T'ajaja buru ke Nchileke-o! Enwuru-oku obodo ono, oku adu ono be ekpo tuu; ala l'imeli. Yọ buru ege ono b'oo-kpo jeye ẹ tutu yoyo."

⁴ Ukpore ndu bu ogurenja ẹ ndu bu ogurenja eno phụ; me iphe ono, nqbaa ndu ephe eno adatsua kfupyabe ifu; baaru Nchileke ẹja; mbu Nchileke ono, no l'aba-eze ono. Ephe asu: "Ono kwa ege o du! T'ajaja buru ke Nchileke-o!"

Ome ẹswa-nwanyi ophungu

⁵ Ya ndono; yo nweru olu, shi l'aba-eze ono chia mkpu; su: "Unube ndu ejeru Nchileke ozi l'unu ha; unu jaa Nchileke ajaja! Unu kele iya ekele; unube ndu atsụ iya egvu: onye ukfu l'onye nta!"

⁶ Tọ du iya bu; mu abya anua olu-egvu, a du l'igwe agu. Olu-egvu ephe ono adalephu l'ọ bu ephuphu eze mini, aphu wowowo. Yoo dakwaphu l'ọ bu ephuphu igweli, agba agbagba. Iphe ephe agu aburu: "T'ajaja buru ke Nchileke! Nnajiufu ayi, bu Nchileke ono, bu Okaribe-Kakota-Ike ono be koshiaakwaru l'oo ya bu eze, achikota iphemiphe obule nta-a!"

⁷ T'ehu tsoo ayi ena; t'ayi tee ẹswa teshia ya ike; t'ayi jaa ya ajaja ke ọdu-biribiri iya! Ẹ nta-a be onye ono, bu Nwaturu Nchileke ono b'o ruakwaru l'olu nwanyi. Nwanyi obu, oobyaa alulu obu be kwaakwaru onwiya ngwa ngaberu iya.

8 Nchileke kwewaru tẹ nwanyi ono yee uwe ọcha, acha pemu-pemu, ẹ-te nwedu ẹke e meruru iya emeru.” Uwe ọcha ono bu umere, vudo nhamunha, unwu Nchileke eme.

9 To du iya bu; ojozi-imigwe ono asu mu: “Tẹ mu dee iphe-a l'ẹkwo: Onu-oma bu ke ndu e kuru t'ephe tsoru le nri ẹswa-nwanyi ono, Nwaturu Nchileke eje alulu ono.” Yo kfuebe ẹge ono; bya asukwaphu: “Okfu ono kwa Nchileke gude onu iya kfua ya; Nchileke ta bukwa onye adzufe ejore.”

10 To du iya bu; mu abya aburu pee l'ifu ojozi-imigwe ono; gashia tẹ mu baaru iya ẹja. Yo su mu: “Wawakwa! Tẹ mu be ejekwa ememe! L'ọ kwa ẹge mbedua; mu l'unwunna mu phe bu ndu ejeru Nchileke ozi bu ẹge yebedua bukwapu onye ejeru Nchileke ozi; mbu unwunna mu ono, bu ẹphe; be Jisusu koshiru okpobe okfu nk'ia ono. Bachiaru Nchileke ẹja!”

L'okpuberu okfu ono, Jisusu koshiru ayi ono be bukwa l'eka Ume Nchileke b'o shi; mbu Ume Nchileke ono, bu iya emeje tẹ madu kfuchijeru Nchileke ono.

Onye dugaru l'eli inya ọcha

11 Mu abya aphua ẹke imigwe kpuharu; gheru onu; bya aphua inya ọcha, no iya nu. Yo nweru onye dugaru l'eli inya ono. Epha onye ono, dugaru l'eli inya ọcha ono aburu: “O-me-g'o-kfuru”; bya abukwaruphu “Okpobe Okfu”. Yoo kpeje ikpe le nhamunha iya; l'alukwapu ọgu l'uzo, du nhamunha.

12 Iphoro ẹnya iya dulephu l'ọ bu iphoro oku, enwu enwunwu. Yo kpuru okpu-eze, ha igwe l'ishi iya. O nwekwaruphu epha, e deshiru iya l'ehu. Epha ono te nwedu onye odo, maru iya nu; gbahalephu yebedua nwenkinyi iya.

13 Uwe nlokpuru, o yeru b'a tseru le mee. Epha onye ono aburu “Okfu Nchileke ono”.

14 Iphe bu ndu soja imigwe abya egude uwe ọcha, acha pemu-pemu; to nwe ẹke e meruru iya emeru; kwaa onwephe ngwa. Ephe atuko l'ephe ha nodu l'eli inya ọcha; l'awu etso onye ono, dugaru l'eli inya ọcha ono.

15 Iphe eshije onye ono l'onu lufuta bu ogu-mbeke, atsụ nko, bu iphe oo-gude lua iphe bu mbakeshi le mgboko. Yo bya aburu eze ẹphe; gude mgboro-igwe achi ẹphe ẹge eze achije mkpukpu iya-a. Oo ya a-dzoshi mee vayinu l'ẹke ono, aadzoshije mee l'akpuu vayinu ono. Iphe ono aburu etu, ekoshi eze oke ẹhu-eghughu ke Nchileke, bu Okaribe-Kakota-Ike.

16 E dee epha l'uwe, o yeru; dekwa ya ẹya phu l'utakfu. Epha iya ono bu: “Eze, kakota ndu eze; me Nnajiufu, kakota ndu bu nnajiufu.”

17 Ya ndono; mu abya aphua ojozi-imigwe, vudo l'enyawu. Yo chia mkpu chishia ya ike; gude kukoo iphe bu unwenu, ephe l'akpamigwe; su ẹphe: “Unu phee bya edzukota; t'unu ria orimori, daru unu; orimori, bu l'eka Nchileke b'o shi.

18 Unu bya avukaa anu ndu eze; anu ndu ishi soja; anu ndu soja; anu inya; anu ndu agba iya nu; me anu ndiphe mgburumburu: ohu me amadu; onye ukfu l'onye nta.”

19 Mu abya aphua ẹjo anu-egu-egbudu ono; me ndu eze ndiphe mgburumburu ẹge ẹphe chitawaru ndu soja ẹphe chikobe l'ekalanu; ke t'ẹphe bya etso onye ono, dugaru l'eli inya ọcha ono ọgu yele ndu soja iya.

20 A kpu ẹjo anu-egu-egbudu ono le ndu; kpukwaaphu onye ono, egudeje ugho edusweshi ndiphe; l'adzu ẹjo-ire le ya bu onye nkfuchiru

Nchileke; l'ẹ b'ọ bụ iya ono. Ọ bụ iya bụ onye ono, shi anọduje ẹjo anụ-egu-egbudu ono l'ifu; emeshi iphe-ophulenya, bụ iya bụ iphe ono, o gude ghọta ndu ono, kweru t'e mee ẹphe iphe-ophubama k'ẹjo anụ-egu-egbudu ono; mę ndu ono, shi abaru ntẹkpe ono, a kpuru; yọ dọ l'ọ bụ anụ ono ẹja. A kpukwaruphu; kpọa onye ugho ono, adzujẹ ẹjo-ire; sọ lẹ ya ekfuchiru Nchileke ono yele ẹjo anụ-egu-egbudu ono lẹ ndzụ je achiru ye l'eze-iduma, bụ ọku nshị-egbe l'enwu iya taphutaphu.

²¹ Onye ono, dugaru l'eli inya ọcha ono abya egude ogu-mbeke ono, shi iya l'onu alufuta ono; gude tuko ndu ophu phoduru nụ gbushikota. Iphe bụ unweni, nọ lẹ mgboko-a edzukoo; bya avua anụ ẹphe avuvu; rijishia ẹpho.

20

Unu afa labụ; l'ukporo afa iri

¹ Tọ dọ iya bụ; mu abya aphua ojozi-imigwe, shi l'imigwe abya. Yo gude ire-igodo, eegudeje atuha onu Iduma Maa ono l'eka; chikwaruphu eze gwogirigwo.

² Yọ bya azulephu ẹjo agiyi ono gbirimu, bụ iya bụ agwọ teke ndiche ono, bukwa iya phụ bụ Obutuswe; bya aburu Sétanu ono. Ojozi-imigwe ono abya azude iya; kee ya ẹgbu. Ẹgbu ono, e keru iya ono bẹ bụ ẹge ono b'ọo-nọ iya unu afa labụ l'ukporo afa iri.

³ Ojozi-imigwe ono aparu iya chee l'ime Iduma Maa ono. Yo chetsua ya; bya eworu iya guchia; woru iya tuchia; k'ophu ẹ to nwedu onye ha k'atuhaa iya. Ọo ya bụ t'ẹ b'o duphushihe ndiphe ọdo jeye teke unu afa labụ l'ukporo afa iri ono e-swe. Teke unu afa labụ l'ukporo afa iri ono swetsuaru; a tūhaa ya t'ọ tesaru ẹhu nwanshi.

⁴ Ya ndono; mu abya aphutsua aba-eze aba-eze; mę ndu dūgagbaaru iya nū. Ndu ono, dūgagbaaru iya nū ono bẹ bụ ndu, a fọtaru t'ẹphe kpee ikpe. Mu aphua maa ndu e butatsuaru ishi; okfu l'ẹphe vudo l'edzudzu oha; kfua l'ọo Jisosu bụ Nnajiufu; mekwaphu okfu l'ẹphe shi anọduje ara okfu Nchileke arara. Ọ bụ ẹphebedua bụ ndu ẹ-te kwetadu baaru ẹjo anụ-egu-egbudu phụ ẹja; ẹphe te kwe baaru ntẹkpe iya ono, a kpuru; yọ dọ l'ọ bụ yẹbe ẹjo anụ-egu-egbudu ono ẹja; ophu ẹphe 'ekwekwaphu t'e mee ẹphe iphe-ophubama k'ẹjo anụ-egu-egbudu ono l'atatifu; m'ọ bukwanu t'e mee ya ẹphe l'eka. Ẹphe tetatsuaru nọdu ndzụ ọdo; ẹphe lẹ Kuráýisutu atuko buwaru eze; chia unu afa labụ l'ukporo afa iri.

⁵ Eteta onanu, ndu ono, e bufutsuaru ishi tetaru ono aburu eteta k'odungu, Nchileke meru; madzụ eteta nọdu ndzụ. Ndu ophu, phoduru nū lẹ ndu ono, nwuhuru anwuhu ono te nwekwa onye ophu tetaru nū jeye unu afa labụ l'ukporo afa iri ono agvụ.

⁶ Onu-oma bụ k'onye ono, e-tso lẹ ndu odungu ono, Nchileke e-me; ẹphe eshi l'onwu teta nọdu ndzụ ono. Iphe obu aburu lẹ ndu ono b'a fọtaru t'ẹphe lẹ Nchileke buru l'ekalanu. Ndu ono bẹ onwu n-nwulabu te enwehedu iphe oome ẹphe. Ọ bụ ẹphe a-buru ndu achijeru Nchileke ẹja; mę ndu achijeru Kuráýisutu ẹja. Ẹphe lẹ Kuráýisutu a-tuko buru eze; gbaru mgba chia mgboko unu afa labụ l'ukporo afa iri.

Eemekputa Sétanu

⁷ Teke unu afa labụ l'ukporo afa iri ono gvuleruphu; a tọfu Sétanu l'ẹgbu ono; paru iya haa. Yọ lufuta lẹ mkporo ono, a turu iya ono.

⁸ Yo shi eke ono byatashikwaa bya eduphushilaha iphe bu mbakeshi, nọ lẹ mgboko mgburumburu, bu iya bu Gogu yele Mėgogu. Yọ chikobe epe l'ekalanu t'ephe kwakobe k'ogu. Ndu bu: a -gua epe ogu; epe ahalephu l'ọ bu eveve mgbogidi enyimu.

⁹ Ya ndono; mu anodukwapu l'aphu ono; phua ege ndu ono adzogbaa kporomu; kporomu; kporomu lẹ phorokoto mgboko; je anọ-pee eke ono, ndu ke Nchileke doru ono mgburumburu; nọ-phekwaaphu obodo ono, Nchileke yeru obu ono. Obenu l'oku shilephu l'imigwe nwua ke phoo; bya eworu epe kegbushia.

¹⁰ A bya ewota Obutuswe ono, bu iya anoduje eduphushi epe ono; chee l'eze-iduma ono, bu oku nshi-egbe enwule iya phu taphutaphu ono, bu iya bu eke ejo anu-egu-egbudu phu; me onye ejo-ire phu, suru lẹ ya ekfuchiru Nchileke phu nọ. Yọ buru eke ono be epe a-nodu; a nua epe chikifuu: eswe l'enyasihi gbururu jeye lẹ tutu yoyo.

Ikpe Ikperazu

¹¹ Tọ du iya bu; mu abya aphua eze aba-eze ocha; phukwaaphu onye dugaru iya nu. Ali yele igwe afota oso shi iya l'ifu gbaful; gbalaa; to nwehe eke ali yee igwe ono a-nodu.

¹² Mu aphukwaaphu iphe bu ndu nwuhuru anwuhu: onye ukfu l'onye nta; eke epe vudogbaa l'ifu aba-eze ono. Yo nweru ekwo, e kpuhagbaaru ekpuha. Ekwo ono b'e deshuru iphe bu iphe onyemonye obule mejekpooru lẹ mgboko-a. A byakwapu bya ekpuhaa ekwo odo. Onanu; mbu ekwo b'e deshuru epha ndu a-nodu ndu gbururu jeye. Yọ buru iphe e deru l'ekwo ono b'e gude ekpe ndu nwuhuru anwuhu ikpe l'ege iphe onyemonye obule meru du.

¹³ Eze Enyimu abya achifuta iphe bu ndu mini rijekpooru. Anwuhu yee ali-maa abya achifuta iphe bu ndu onwu gbujekpooru. A tuko epe l'ephe ha kpee ikpe: onyemonyenonu l'ege gbaru iphe o meru.

¹⁴ A bya ewota anwuhu yee ali-maa chiru ye l'eze-iduma ono, oku enwu taphutaphu ono. Yọ buru iduma ono, oku enwu taphutaphu ono be bu onwu n-nwulabu.

¹⁵ Iphe bu onye e ta phudu epha iya l'ekwo ono, e deshuru epha ndu a-nodu ndu gbururu jeye ono b'e cheru l'eze-iduma ono, oku enwu taphutaphu ono.

21

Imigwe ophungu yele mgboko ophungu

¹ Tọ du iya bu; mu abya aphua igwe ophungu yele ali ophungu; ke l'igwe ophu shihawa nodu ta nodedu; ali ophu shihawa nodu ta nọhe. Eze Enyimu ta nọhe.

² Mu abya aphua Obodo ono, du nsọ ono, bu iya bu Jerúsalemu ophungu l'eke o shi l'imigwe l'eke Nchileke nọ l'alazita. E memakpele iya phu l'ọ bu nwanyi, aabya oke nji k'ophungu; mbu nwanyi, a kwawaru ngwa ege ọo-du te yele nji iya yiru.

³ Mu anua olu, a nọ l'aba-eze ono chia ochi mkpu; su: "Owaa ufu Nchileke ndo-o! Nta-a be Nchileke byaakwaru onodu swiru madzu eswiru. Nta-a buakwa eke madzu bu bu eke Nchileke e-buru; madzu aburu ndibe iya. Nchileke l'onwiya e-swiru epe eswiru; buru Nchileke epe.

⁴ Oo-fuchagekpo epe enya-mini l'enya. Onwu ta anodedu odo; ophu otso-aphu ta anọhe. E ta arahedu ekwa odo; to nwehe iphe ome madzu

èhuka, a-nòkwadu nù; okfu l'iphemiphe òbule ono, shi nòdukota nù ono gvuwaru."

⁵ Tò dù iya bù; onye ono, dugaru l'aba-eze ono asù: "Lekwa! Lè nta-a bè ya emeekwa iphemiphe òbule t'ò bükotaru iphe òphungu!" Yò sùkwa mu phù: "Tè mu tũko okfu ono dee l'èkwo; kè l'ò bükota òkpobe okfu; bükwaruphu okfu, gbaru kè t'e gude iya èka."

⁶ Yò sùkwa mu phù: "L'e meekwaru iya. Ò kwa yèbe Nchileke bù Onye Ivuzò; bùru iya bù Onye Ikperazù; bù iya bù l'òo ya bù ogbube ishi iphemiphe òbule; bùru iya bù èke iphemiphe òbule jeberu. Iphe bù onye mini agù bè ya e-chebe mini kè mmanu. Èke mini òbu, ya e-chebe onye òbu shi bükwa l'èke mini, anù ndzù gbururu jeye futaru."

⁷ Ò kwa onye luru ògu ono; mekputa; bè yèbe Nchileke e-meru iphe-oma-wa: Iphe-oma òbu bù lè Ya a-bùru Nchileke onye ono; onye ono abùru nwa kè yèbe Nchileke.

⁸ "Obenu l'òphube ndu ono, atsù egvu ẹnàya ono; ndu ono, ẹ-te evudoshijedu ike l'iphe ẹphe kfuru ono; ndu ono, tsonyaaru Nchileke; tsuphu azù ono; ndu ono, egbu madzù ono; ndu ono, eme kè nwanýi ono; ndu ono, atò nshi ono; ndu ono, agwa nte ono; ndu ono, adzùje ẹjo-ire ono; ndu ono l'ẹphe ha bè iphe nòdu swiru ẹphe bù eze-iduma ono, òku; mè nshì-egbe enwu taphutaphu ono; bù iya bù ọnwu n-nwùlabu."

Jerúsalemu òphungu

⁹ Tò dù iya bù; ojozi-imigwe lanù l'ime ojozi ẹsaa ono, shi gude efere ẹsaa ono, ụzo mgbonwu ẹsaa ikperazù phù nò phù abyakfuta mu bya ẹsà mu: "Tè mu bya tẹ ya koshi mu nwanýi òphungu òbu, abya ọla nji k'òphungu òbu, bù iya bù nyee Nwaturu Nchileke ono."

¹⁰ Ume Nchileke abya ejile mu phù èhu. Ojozi-imigwe ono eduta mu; je enyihu ephekerephe eze ugwu òbu, ha l'eli l'ò bù ngunu; je ekoshi mu obodo ono, dù nsò ono, bù iya bù Jerúsalemu; l'èke o shi l'imigwe èke Nchileke nò alazita l'ali.

¹¹ O-gbu-nwii-nwii kè Nchileke emee ya; yò chakòtalephu oswi kè pemu-pemu. Iphoro iya achakòtalephu pemu-pemu l'ò bù kè mkpuma òbu, bù iya bè aswa katsua; mbù iphoro iya adùlephu l'ò bù kè mkpuma òbu, eke uswuswe, aza jásùpà. Mkpuma ono anòduje aphù onyo; l'ama mma.

¹² Obodo ono b'e gude upho-mkpuma kpù-pheta mgburumgburu. Upho-mkpuma ono ahalephu l'eli òkpobe ahaa. E bua ya ọnu-uzo iri l'èbo. E ye ọnwu ojozi-imigwe iri l'èbo t'ẹphe cheje ọnu-uzo ono nche. L'ọnu-uzo iri l'èbo ono b'e degbaaru ẹpha ikfu iri l'èbo ono, nò lè Ízurelu ono l'èhu l'èhu.

¹³ Yò duje ọnu-uzo ẹto ẹto l'uswe iya lanù. Òphu cheru ifu l'ibiyi kè ẹnyanwu-ahata b'e buru ọnu-uzo ẹto; bua ọnu-uzo ẹto l'òphu cheru ifu l'uzo ẹnyanwu-ariba; bua ọnu-uzo ẹto l'òphu cheru ifu l'uzo isheli; bya ebua ọnu-uzo ẹto l'òphu cheru ifu l'uzo ọhuda.

¹⁴ Yò buru mkpuma iri l'èbo; b'e gude tũa òkpa-ali upho-mkpuma ono mgburumgburu. Mkpuma ono ẹphe iri l'èbo b'e deshiru ẹpha ndu ishi-ozì iri l'èbo; bù iya bù ndu ishi-ozì Nwaturu Nchileke ono.

¹⁵ Ojozi-imigwe ono, shi ekfu eyeru mu nù ono bè gude iphe e meru lè mkpola-ododo, dù ogologo. Iphe ono, dù ogologo ono bè eegudeje atò iphe. Ojozi-imigwe ono emekwanu tẹ ya bya atò obodo ono; maru ẹge ogologo iya yèlè ụsà iya ha.

¹⁶ Yò tókwaaphu ọnu-uzo ono; mewartu upho-mkpuma ono, e gude kpù-pheta iya mgburumgburu ono. Obodo ono bè nweru mgberemèku

eno, halephu enya-nhamunha. Ojozi-imigwe ono abya egude iphe ono, dụ ogologo ono; tọ obodo ono. Ogologo obodo; l'usa iya; me l'eli iya ahalephu enya-nhamunha. Ogologo iya ono dụ unu manyiru ugbo ẹto l'ukporo manyiru iri l'ise.*

¹⁷ Yọ byakwaphu bya atọ upho-mkpuma iya; igbi iya adu ukporo ntụ-ọkpa labu le ntụ-ọkpa ẹsato† l'ẹge madzụ atọje iphe. Yọ bụrụ ẹge ono bẹ ojozi-imigwe ono tọru iya.

¹⁸ Iphe e gude kpua upho-mkpuma ono; bụ mkpuma jásùpà. Ophube obodo ono l'onwiya b'e gude mkpọla-ododo mee; yoo gbu ngerengere l'ọ bụ onyo.

¹⁹ Ophube ọkpa-alì iya b'e gudetsua mkpuma, dutsua iche iche, egbukwaphu ngerengere; l'ereshi ire ike gude memaa; yọ ma ntumatu. Mkpuma ono

kẹ ọdungu bụ jásùpà

k'ẹbo bụ sáfàya

k'ẹto bụ ágètù

k'eno bụ émèràlùdù

²⁰ k'ise aburu ónikùsù
k'ishingu bụ kànéliyànù
k'esaa aburu kírísòlàyitù
k'ẹsato aburu bérilù
kẹ tete aburu tópàzù
k'iri aburu kírísòpùràsù
k'iri le nanu bụ jásintù
k'iri l'ẹbo bụ àmitisùtù.

²¹ Onu-uzo iri l'ẹbo ono aburu mgububu iri l'ẹbo, vu oke aswa b'e gude mee ya. Ogu-nggamgbo, e yeshiru iya ẹphe iri l'ẹbo l'ẹhu l'ẹhu abukotaru mgububu lanu b'e gude mee ya. Ogborogbo-uzo uzo, nọ l'ime obodo ono aburu ọkpobe mkpọla b'e gude mee ya. Yoo gbu ngerengere l'ọ bụ onyo.

²² Mu ta phukwa eze-ulo Nchileke l'obodo ono. Iphe kparu iphe ẹ to nwedu eze-ulo Nchileke, nọ iya nu bụ le Nnajiufu, bụ Nchileke, bụ iya bụ Ọkaribe-Kakọta-Ike yele Nwaturu ono bwa eze-ulo Nchileke k'obodo ono.

²³ Obodo ono bẹ mkpa enyanwu me onwa ta duhekwa. Ishi iya aburu l'o-gbu-nwii-nwii Nchileke bẹ echiwa l'ime iya; Nwaturu Nchileke ono aburu iphoro, e gude aphu uzo.

²⁴ Ọ bụ iphoro, shi l'obodo ono bẹ iphe bụ mbakeshi e-gude nọdu ndzụ. Iphe bụ ndu eze, nọkota le mgboko e-vuko ọdu-biribiri ẹphe; vubata l'obodo ono.

²⁵ Onu-uzo obodo ono e-ghekotajeru onu tekenteke; kẹ l'enyashi ta anodu l'ẹke ono.

²⁶ Iphe bụ mbakeshi a-tuko ọdu-biribiri ẹphe, nweru enweru vuta bya akube l'obodo ono; ẹphe akwabẹ obodo ono uguv.

²⁷ Obenu l'ẹ to nwekwanu ẹjo iphe, a-dụ ike bahu l'obodo ono. Onye eme ahuma; m'ọ bụ onye ẹjo-ire b'e te ekwekwa t'ọ bahu iya. Ndu a-bahu iya nu nwenkinyi bulekwapu ndu, Nchileke deru ẹpha ẹphe l'ekwo Nwaturu ono, bukwanu ẹke ono, e deshuru ẹpha ndu a-nọ ndzụ gbururu jeye ono.

* **21:16 21:16** Iphe, e deru l'ẹke-a l'okfu Giriku; bụ 12,000 stadia. † **21:17 21:17** Iphe, e deru l'ẹke-a l'okfu Giriku; bụ 144 cubit.

22

¹ Tò dù iya bú; ojozi-imigwe ono abyakwaphu bya ekoshi mu nggele obu, bú iya bú mini obu, anúje ndzú gbururu jeye obu. Mini ono edoo risanguu; l'aphu onyo. Yò buru éke mini ono shi atsofuta bú l'aba-eze Nchileke yéle ké Nwaturu ono.

² Mini ono atsokpélephu l'echi esu-úzo obodo ono. Oshi ono, anúje ndzú gbururu jeye ono egvugbaaru l'iku nggele ono éka labú. Ugbo iri l'ébo bẹ oshi ono amije nebyi, dù iche iche afa l'afa. Oomije iya l'onwa l'onwa. Yò buru mkpékwó oshi ono bẹ aakpatajé gude mebe iphe bú mbakeshi ógvu l'iphe eme éphe; éphe adú mma.

³ É to nwedú iphe Nchileke buru onu nù, byakwadú bya anòdu l'obodo ono.

Iphe a-nòdu l'obodo ono bú aba-eze Nchileke mẹ ké Nwaturu ono. Ndu ejeru iya ozi a-nòdu abaru iya éja.

⁴ Ndu ono, ejeru iya ozi ono a-phúje iya ifu l'ifu. Épha iya bẹ ee-detsua éphe l'atatifu.

⁵ Ényashi ta anòhedu. Mkpa iphoro k'uròku; m'ò bú k'ènyanwu ta aduhekwaru éphe ódo; okfu lẹ Nnajiufu, bú Nchileke a-buru éphe iphoro. Éphebedua a-buru eze; chia gbururu jeye lẹ tutu yoyo.

Abyabya Jisòsu

⁶ Ya ndono; ojozi-imigwe ono asù mu: “Okfu-a l'ò ha búkotakwa ókpobe okfu; buru okfu, gbaru ké t'e gude iya éka. Lẹ Nnajiufu, bú iya bú Nchileke ono, anúje ndu ono, ekfuchiru iya nù Ume iya ono; bẹ ziakwaru ojozi-imigwe t'ò bya ekoshi ndu ejeru Nnajiufu ono ozi iphe é ta anòhedu óphu baru nwishi nta-a; yo mee.”

⁷ Jisòsu sùkwaru: “Lekwa-a. Lẹ ya abyakwa nta-a. Onu-oma bú k'onye emeje iphemiphe óbule-a, e deru l'ekwo-wa, e deshiru iphe, bú iphe-a, e kfurú kfuchiaru yébe Jisòsu Kuráýisutu-wa.”

⁸ Ó bú mbèdua, bú Jónu gèdegede bú onye gude nchì mu nùkota iphe-a l'ò ha; bya egude énya mu phùkota iya. Mu anùebe l'iya phù lẹ nchì; phùebe l'iya phù l'ènya; buru ojozi-imigwe ono, koshiru mu iphe ono pẹ l'ifu, tẹ mu baaru iya éja.

⁹ Yò sù mu: “Wawakwa! Tẹ mu be ejekwa ememe! Sù mu: m'ò kwa ége mbèdua mu l'unwunna mu bú ndu ejeru Nchileke ozi bẹ búkwaphu ége yébedua bú onye ejeru Nchileke ozi; mbù unwunna mu búkwa ndu ono, ekfuchiru Nchileke; mẹ ndu ódo, bú ndu emeje iphe ékwó-wa kfurú. Wo mu l'ò bú Nchileke bẹ mu a-bachiaru éja!”

¹⁰ Jisòsu asù mu: “Tẹ b'ò nwekwa okfu-a l'ò ha, e deshiru l'ekwo-wa m'ò nanù óphu mu e-domi edomi. Lẹ teke iphe-a l'ò ha e-mekota bẹ dúakwa ntse.

¹¹ Sù t'iphe bú onye eme éjo iphe; kwèlekwapu éka l'éjo iphe oome. T'onye umere iya eshi nshi; kwèlekwapu éka l'éjo umere, eshi nshi, oome. Tẹ ndu óphu doberu éka ndoo l'ifu Nchileke; kwèlekwa iya phù éka ége ono túbúru. Onye óphu doberu onwiya nsò; edobelekwapu onwiya nsò ége ó doberu iya túbúru.”

¹² “Unu lekwa! Lẹ yébe Jisòsu abyaakwa nta-a nta-a! Ya -byadé bẹ ya e-gude obunggo, ya e-bu onyenónu l'ége iphe ó meru dù.”

¹³ Ó bú yébedua bú Álufa; buru Oméga; mbù l'òo ya bú Onye Ivuzò; buru Onye Íkperazu. Ó bú iya bú ogbube ishi k'iphemiphe óbule; buru iya bú éke iphemiphe óbule jeberu.

¹⁴ “Onu-oma bu kẹ ndu asajẹ uwe-nlọkpuru ephe; yọo cha pemu-pemu. L'ọ kwa ndu ono bẹ ee-kwe t'ephe ria akpuru, oshi ono, anuje ndzụ gbururu jeye ono mītaru. Yọ buru ndu ono bẹ ee-kwe t'ephe shi l'onu-uzo; bahu l'ime obodo ono, Nchileke nọ ono.

¹⁵ Obenu lẹ ndu ono, bu nkuta uru-ali ono; ndu nshi; ndu ono, afarushi onwephe ephe l'unwanyi ono; ndu mgbugbu-madzu; ndu agwa nte; ndu ntumatu; ndu ono l'ephe ha ta abyadu bya abahu l'obodo ono. Oo l'azu iya bẹ ephe a-nodu.

¹⁶ “L'oo yebedua, bu Jisusu gedegede bẹ ziru ojozi-imigwe iya t'ọ bya emee t'unube chochi makotaru iphemiphe obule-a. Ya bu o-shi-l'eri Dévidi; bya eshikwaphu l'awa iya. Ya bukwaphu Mkpo-kpodo nchi-abohu ono, anoduje eke papapa ono.”

¹⁷ Ume Nchileke yele nwanyi ophungu ono tukoru l'ekfu; su: “Bya-o!”
T'iphe bu onye nuru iphe-a; su: “Bya-o!”

T'onye egu-mini agu byakwa! T'onye ọ dụ t'ọ bya byakwa t'e kee ya eya kẹ mmakanu t'ọ ngua. Ọ bu mini ono anuje ndzụ gbururu jeye.

Ekele mkpo-chi ishi iya

¹⁸ Mbèdua, bu Jonu alo iphe bu onye anu okfu-a, e dekotaru l'ekwo-wa eka lẹ nchi; mbu l'ekwo-wa, e deru iphemiphe obule, e kfuru kfuchiaru Nchileke-wa. Iphe bu onye yekwaru iphe l'iphe-a, e deru l'ekwo-wa bẹ Nchileke e-yekwakwaruphu iphe l'iphe bu ejo iphe-ehuka, e kfukotaru okfu iya l'ekwo-wa; tuko iya byabẹ onye obu l'ishi.

¹⁹ Teke bu l'ọ nweru onye wofuru iphe l'ekwo-wa, e deru iphemiphe obule-a, e kfuchiru Nchileke-wa bẹ Nchileke e-wofukwaphu okẹ iphe onye ono l'akpuru, ọ mītaru; mbu oshi ono, anuje ndzụ gbururu jeye ono, bu iya bu oshi ono, e kfuru okfu iya l'ekwo-wa ono; bya ewofukwaphu okẹ iphe k'onye obu l'obodo ono, dụ nsọ ono, bukwaphu iphe e kfuru okfu iya l'ekwo-wa.

²⁰ Ọ bu onye ono, meru t'a maru iphemiphe obule-a, bu okpobe okfu-a bẹ suru: “Iyee! Ya abyaa lẹ ntse ntse-e.”

Ono kwa ege ọ dụ. “Byiko bya; Nnajiufu, bu Jisusu!”

²¹ Tẹ Nnajiufu, bu Jisusu meeru unu eze-iphe-oma l'unu ha. Ono kwa ege ọ dụ.